INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 1—Vol. XLIX. FRIDAY 5TH JANUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

THE QUALITIES AND PLEDGE OF A SATYAGRAHI

"I SHALL not fear anyone on earth. I shall fear Truth or God alone. I shall bear ill-will towards none. I shall submit to no injustice wherever it might be. I shall conquer untruth with truth. While conquering untruth with truth, hate with love, injustice with justice, I shall put up with all suffering quite cheerfully and with goodwill towards all.....The Satyagrahi requires more of self-discipline than the mechanical discipline of the soldier, though he cannot do without a good deal of that too. It is not easy to get into the habit of loving all, refusing to be angry, and suffering without ill-will. A severe course of meditation and prayer and a re-casting of the values of life alone can give a man a grounding in such a new outlook of life. Physically a non-violent soldier should be healthy enough to stand pain and suffering and morally he should be bold, loving and truthful."

—'Gandhian Ethics.'

સત્યાગ્રહીની પ્રતિજ્ઞા અને લક્ષણો

"હું પૃથ્વીપર કોઇનો પણ ડર રાખીશ નહિ. સત્ય અથવા પરમેશ્વરનો જ ડર રાખીશ. કોઇનું બુરૂં નહિ ચાહું. કોઇના તરફથી અન્યાય સહન નહિ કરું. અસત્યનો સત્યથી પરાજય કરીશ. અસત્યનો સત્યથી, તિરસ્કારનો પ્રેમથી, અન્યાયનો ન્યાયથી પરાજય કરતાં સઘળાં દુઃખો આનંદથી અને સૌના પ્રત્યે શુભેચ્છાથી સહન કરીશ".....રોનીકને જડવત શિસ્તની જરૂર પડે છે તે કરતાં વિશેષ શિસ્તની તાલીમ સત્યાગ્રહીને પોતાની જાતને આપવી પડે છે. જો કે જડવત શિસ્તની તેને પણ જરૂર તો હોય જ છે. સૌના પ્રત્યે પ્રેમભાવ રાખવાની, ક્રોધ નહિ કરવાની, અને કોઇનું બુરૂં નહિ ચાહવા છતાં દુઃખ સહન કરવાની ટેવ પાડવી સહેલી નથી. સતત પ્રાર્થના અને મનનથી જીવનની એ નવી દ્રષ્ટિ પ્રાપ્ત થઇ શકે છે. અહીંસક રોનીક દુઃખ અને સંકટો સહન કરવાને શરીરે તંદુરસ્ત હોવો જોઇએ; નૈતિક દ્રષ્ટિએ તે હીંમતવાન, દયાવાન અને સત્યવાદી હોવો જોઇએ."

—'ગાંધીયન એથીક્સ' માંથી

★ ★ ★

Gandhi Heritage Portal

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

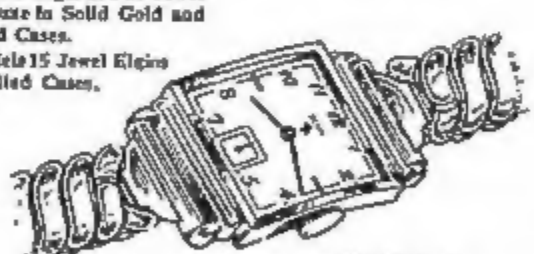
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

Gandhi Heritage Portal

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 1—Vol.-XLIX. Friday, 5th January, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price 6d. PENCE

Prepare For The Coming Battle

IF we Indians in particular and non-Europeans in general wish to fight the Nationalist Government's pernicious policy of apartheid established by law, as, indeed, we must, even at the cost of our lives, we *must* develop our character and raise our moral and spiritual standard. In this respect it grieves us to say that we are sinking. It will not do for us to remain self satisfied in the false belief that our standard is higher than that of the White people. Such comparisons are never helpful to those who wish to rise. We should look to our own faults and not those of others. The only weapon that will help us before the Government's brute force is Satyagraha (non-violent resistance). If we attempt to fight the Government with its own weapon we shall perish. Let it not be forgotten that non-violent resistance needs greater discipline and greater strength than those who rely on brute force. For non-violent resistance we must not only be physically fit but also morally as well as spiritually fit. If our moral and spiritual strength is high we need not fear if our physical strength is lower. But if the former is lower the latter will be of no avail.

The second important question we must bear in mind is that instead of talking about a non-European United Front, we Indians must set an example to the Africans, by implicitly adhering to the principles of non-violence, in regard to which, we are having ample evidence, that the Africans are yet far backward. They have yet to be taught the rudiments of non-violence. And we who swear by Mahatma Gandhi and claim him to be our leader and guide should be in a better position than anybody else to reach them.

Our observation during these last few days has shown us to what extent we are on the downward path. We must confess that to see even a single member of our community near a bar is abhorrent to us. It has therefore been a painful sight for us to see all the bars throughout the Durban City and the outside districts simply flooded with members of our community. And there apparently, we do not mind a bit whether there is apartheid or no apartheid. With this behaviour on our part how can we expect the Africans to keep away from the Beer Halls provided for them by the Government to impoverish them and to lead them to hell? And unless they are taught to keep away from them and to stop indulging in intoxicating drink altogether they are assuredly doomed.

Besides frequenting the bars our people also frequent, to the same shocking extent, the races, which are gambling dens. Here too we do not appear to be a bit concerned whether there is apartheid or no apartheid. Is it any wonder then that more than seventy per cent of our people live below the bread line, as has been so often pointed out?

We should remember that a grim battle faces us and we must be prepared to fight like men and if need be die like men and not like mice. The first essentials to qualify ourselves for that is to banish intoxicating drink and gambling of any discription from our lives. This is a matter of self-help and our leaders must treat this as an all-important question and concentrate all their energy on it. If they succeed in that we shall have won half our battle and it will require little effort to win the other half.

Another matter that merits our deep attention is our business morality, which too, is not as it should be. We are faced with such a situation that we might be thrown by the Government in some place to "stew in our own juice." It is a sin to seek to exploit anybody at any time. But in the circumstances in which we are placed, even from the point of expediency we should desist from exploiting at least our own people, and rather be helpful to them in every respect. Hundreds of our people are without housing accommodation and the Government is doing next to nothing to relieve the situation. The well-to-do members of our community instead of being helpful to our poorer people are inclined to exploit this situation to their own advantage. If we were to compare the housing accommodation provided by private individuals — not by the Government—for the Europeans for the rents they pay with that provided by our people for the rents our people have to pay, the difference is startling. Our landlords believe only in collecting rents from their tenants. They do not think it is their duty to see whether their tenants are comfortably housed. Yet of course there is a marked difference in their treatment if the tenants happen to be Europeans. The reason obviously is that the Europeans can assert their rights whereas the Indians cannot. The Indians are treated shabbily by the authorities as well as by their own landlords simply because the landlords know that they have no where else to go.

This is the cry of the exploited people. There is nothing exceptional about it. It is characteristic of all oppressed people. But it is nevertheless inexcusable and particularly so in the circumstances in which we are placed.

There is a great deal that we can and should do to improve our own lot by self-help, even if we have no aid from the Government. If we wish to win the sympathy of the thinking people of the ruling race in this country and of the outside world there must be a substantial improvement in our moral and spiritual standard, and that can be achieved by self-help alone, not by any outside help.

NATIONAL ASSEMBLY FOR MORAL RE-ARMAMENT

SPOKESMEN from 22 nations are taking part in a national assembly for moral re-armament at the Shoreham Hotel, Washington D.C. which hotel has been entirely reserved for the assembly. Mr. Bremer Hofmeyr of Johannesburg is among the delegates. On Saturday, December 30, a French German delegation including six former Communist leaders from the Ruhr and the red belt of Paris arrived by special plane. In the party of 42 were Mr. Max Bladeck, chairman Works Council Rhein-Preussen Coal Company, Moers, formerly a Communist for 25 years and Party Secretary for Moers; Mr. Paul Kurowski, member Works Council in the Rhein-Preussen Company also formerly a Communist for 26 years; Mr. Herman Stoffmehl, Town Clerk of Alten-Essen and former member of the Communist Party, Ruhr Executive; Fritz Heske Works Council Chairman Zollverein Coal Mine; formerly a Communist for years and regional party organizer. These men, some of them leaders in the Communist Party for 25 years, left the Communist Party to become active fighters for a democratic faith as a result of their contact with Moral Re-Armament. They brought reports of Communist strength being cut through the "positive force of moral re-armament. The Communist vote in Moers dropped 73% in the last election and 16 out of 25 seats were lost by the Reds in the Ruhr Parliament.

Taking the chair at the opening session of the Assembly Dr. F. N. D. Buchman, initiator of Moral Re Armament, said "delegates gathered here represent a tremendous striking force in the life of the nations. We claim that here is the ideology that can win the world. It is superior. It is news with the answer. Here is an assembly with the cure. Special delegations arrived on Sunday from Switzerland, Brazil and Jamaica.—'New World News Agency.'

WE MUST EITHER LEARN, OR PAY IN BLOOD AND TEARS

By L. W. Ritch

ONE of the saddest things in life is the slowness of mankind in the learning of life's lessons.

To the thoughtless or indifferent who see no plan, purpose or meaning in life and living; the idea that our earth—existence is really a schooling and graduation for living at a higher level than that presently reached—a level more nearly approximating to the ideal set by the world's great teachers and exemplars—is too remote to have any significance, much less to influence their outlook and conduct.

The sluggish or lazy (tamasic) minded are satisfied to be borne along on life's stream, only moving this way or that when stimulated by their material, earthly or bodily wants, desires and appetites. Plunged in the darkness of inertia (tamas) the light of truth has not even any existence for them. The hard way of experience, life after life, must continue to be theirs until the slumbering souls of them have awakened sufficiently to discriminate between the right and the wrong, the wise and the unwise, the real and the illusory in happiness and progress.

Their way is long as well as painful because, each one of us has to do his own growing. No one human being can grow for another. No one of us can eat for another! And, "it is from food"—the assimilated food of experience—"that creatures became" (Bhagavad Gita).

They "become" what they potentially are, mankind perfected, instead of the animal-man which is all we are at our present stage of growth.

What, however, is difficult to understand is the case of the "better lessoned;" they in whom something of the higher levels of the intellect have come into active functioning; to whom "Action and Reaction are equal and opposite" is as self-evident a fact as their own existence.

If this is true in physics, it must surely be equally true in the sphere or on the plane of metaphysics.

Experience has taught us that if we sow thistles, we cannot hope to reap grapes; that if we cultivate or encourage tares on our land, not corn but a harvest of tares will be our reward; that while our neighbours may also be injured in consequence of our foolishness or neglect, it is we, ourselves, the guilty ones on whom the penalty must fall most heavily.

This is but an expression of one of Nature's changeless Laws. Why assume that the same law is not similarly applicable to man's thoughts and desires; to his activities on those planes? That there it is not equally operative?

We recognise that thought is creative; that whether it be a building or a work of art it has to be "thought out;" is born and formulated in the mind of its creator. We know how strong thinkers may influence and control weaker minds. We have seen again and again that reformation is impossible without it be preceded by conversion—first a change of mind, then a change of conduct.

Teachings Of Sages

One of the most important teachings of the Sages of old was "As a man thinks, so he becomes." There can be little if any doubt that as are a man's thoughts and desires, so is his character. It would then seem to follow, as of course that the world disorders with which we presently find ourselves afflicted are of our own creation; of our own making; the necessary and inevitable consequences of our wrong thinking, desiring, planning and acting.

Where we have gone wrong is, obviously, in *not perceiving that like produces like in every department of life and living;* that hate begets hate, jealousies and enmities *their* likes. We have mistaken cleverness for wisdom; thought that the same seed could somehow produce a crop of grapes for ourselves and one of thistles for our neighbour; have looked for profit where we should have known we were bound to find only loss and disappointment; have ignored the lessons of the last two world wars and are now, seemingly, well on the way to a third.

We are told that the three years of cold war, which now threatens to ripen into hot war was (and is) a war of ideologies. But one does not need to be a Sherlock Holmes to perceive that this is only, at most a half-truth.

One of the most important of the Four Freedoms is Freedom of Thought, Freedom of Opinion, Freedom to live ones own life according to ones convictions, subject of course to the maxim Sic utere tuo ut alienum non laedas (So exercise your own rights that you do not encroach upon the rights of others.)

Certain of the warring countries—notably the United States of America—are wedded to the rule of Capitalism, of Private Enterprise, of Production and Distribution for Profit, of the profit motive as being the stimulus best calculated to ensure their prosperity and progress. They are convinced that nations prosper best under what is known as the Competitive System—each for himself; the prizes to the smartest. Rugged individualism.

They point with pride to the wealth, power and leadership they have achieved under this system as proof that it is the only right system, *for others as well as themselves.* They refuse to believe that the peoples of other countries who do not share their views and prefer some form of Socialism or Collectivism e.g., Russia, China, Yugoslavia, are not honest in their opinions, but are both misguided fools and rogues with the most *sinister* designs upon the rest of the world. In short, they must either be converted or anihilated. They cannot be tolerated. To live side by side with them is unthinkable, impossible. Their very existence is a menace.

In other words, the U.S.A., and those who share her views in this matter are Apartheidists in regard to perhaps the most important of the Four Freedoms. The freedom they claim for themselves, they refuse to share with others.

Are we to assume that these latter are so lacking in understanding as to be unable to recognise the possibility that a system abhorent or unsuitable to them may, nevertheless, very well fit others; perhaps be most helpful and even necessary at their evolutionary stage? That like religious dispensations the form that was most suitable to one people might be unsuitable to the "make-up" of others?

Has not each individual or unit, however b ig or small, to do its own growing, in the way most suited to it?

And, why should the U.S.A. and other professedly democratic countries fear, as a menace to their own security, other ideologies—they are all labelled indiscriminately 'Marxian Communism—which do not endorse the view that the profit motive and the competitive system of "each for himself" is the most desirable form of democracy and most conducive to mankind's happiness and progress?

The Fact

The fact of the matter, of course, is that they are not nearly as sure of their alleged Democracy as they profess to be. That true democracy, so far from being practiced, has never yet been tried. That the exploiters and shrewd-witted, the privileged and fortunate, who are doing very nicely under the banner of Democracy are a bit afraid of being found out.

Governments whose people enjoy the contentment arising from real liberty, equality of opportunity, and fraternity have no need to fear the seduction of their peoples by other and less attractive forms of government or systems.

It is otherwise, however, with those and their supporters whose notions of civilisation are identified with big business and ever-extending fields for exploitation and domination. Quite naturally, rival ideologies—particularly any which tend to show up the defects in their own—are regarded as a menace to their own security. Hence, the recent witch hunts and other practices reminiscent of the Inquisition that flourished three centuries ago.

Marxism or Leninism is by no means an acceptable ideology to any save the out and out materialist, and this is no apology for it or attempted defence of it, as a doctrine.

Marxism postulates the inevitability of a class war between the entrenched, privileged, capitalist class of exploiters and the exploited masses of producer-consumers.

Its promises are false, but, very naturally, the falsehood in them is not detected by the unhappy masses whose philosophy of life does not soar above the ideal of a full belly and the satisfaction of other material comforts and the sharing of life's amenities.

But, it is the falsehood in our alleged democracy, what, in practice, savours very strongly of hypocrisy, that furnishes the protagonists of Marxism or Leninism with their most effective weapon. The latter contend that, in effect, our "democracy" separates mankind into two classes, sheaters and sheep; haves and have-nots; Dives and Lazaruses; a contention that, unhappily is not entirely groundless.

Are we, then, to regard the contemplated hot-war, as none other than a Holy Crusade for the defence of an ideal, and quite divorced from any considerations of business or other material interests?

There is a hoary old teaching, that would seem to have justified itself, to the effect that they who live by the sword, shall die by the sword. May this not be equally true of the atomic bomb?

We are slow learners, and the lessons of experience seem to be largely wasted on us. If we insist upon this third one in forty years, it promises to be a very severe lesson indeed.

Let us, at least, have the honesty to admit that we shall only be getting what we have asked for, reaping what we have sown.

SOME INTERESTING FAGTS ABOUT SARDAR PATEL'S LIFE

By NARADA

SARDAR VALLABHBHAI was an expert bridge player and the story relates to the time when he was an active member of the fashionable Gujerat Club in Ahmedabad. An old barrister Mr. Wadia claimed to be a great expert and one day he thought of defeating the Sardar and his partner Mr. Chimanlal Thakore at the game. The challenge was thrown and the Sardar replied that if it was £5 to a point he would agree to play the game. Barrister Wadia and his partner, a pleader, were far too confident that they would win. So they agreed to the terms, but on the very first day, they lost £12 to £20 to Sardar and his partner. Barrister Wadia was not disheartened. The next day also, he and his partner lost £25-30. This created a furore in the Club and some members felt that it would be better if the game was stopped. Mrs. Wadia also came to know of her husband's losses and on the third day, she stood outside the Club gates right from 4 o'clock in the afternoon; and no sooner she saw her husband entering the Club premises than she intervened saying: "Nothing doing; No club; come home." She had to do this continuously for about eight to ten days; and finally she requested the Sardar to free her husband from the challenge.

* * *

A Police Superintendent managed to involve an Inspector (who was known to Vallabhbhai) in a petty case and got a Special Magistrate appointed to try the same. The Public Prosecutor of Ahmedabad was engaged for this extraordinary case and the Superintendent made thorough enquiries before the case was sent up to the Court. He also wanted to find out if the accused had any previous convictions. Vallabhbhai came to know of this and advised his friend, the Inspector, to admit a previous conviction of nine months thirty years ago and that during the entire period of nine months, he was kept in solitary confinement. The fact was promptly recorded on the chargesheet and the case came up for hearing. Sardar then being ill, his brother Vithalbhai appeared for him. The case was well fought but the Magistrate sentenced the accused to six months' rigorous imprisonment, against which the accused appealed to the Ahmedabad Sessions Court. The Public Prosecutor opposed the accused's bail application on the ground that being a Police Inspector he would tamper with the evidence if released on bail, and that he had a previous conviction of nine months. The defendant's barrister was nonplussed at hearing about this previous conviction and got very angry with the Sardar saying that if this fact had been known earlier he would have never advised the appeal. Undaunted, the Sardar rose in the Court and asked for the evidence of the said previous conviction of the accused. The Public Prosecutor replied that the accused himself had admitted that he had a previous conviction of nine months: "The confession is under his own signature and therefore it needs no further corroboration." Undeterred, the Sardar passed on a note to the judge pointing out that it was thirty years back that the accused had undergone the sentence of solitary confinement for nine months and that if the court would care to scrutinise the chargesheet once again it was entered as being thirty years! Solitary confinement indeed! What a remarkable sense of humour!

* * *

One Mr. Maccassay was appointed as the Municipal Engineer by the Commissioner, Northern Division, against the express wishes of the Ahmedabad Municipality. The only claim of Mr. Maccassay for the job was that he was a "white man." The new Engineer proved himself thoroughly incompetent for the job and when a furore was raised over the shortage of water supply in the city, the question of his appointment came to the forefront. A meeting of the citizens of Ahmedabad was held under the chairmanship of Gandhiji and copies of resolution passed were sent to the Collector, the Commissioner, and the Chairman of the Municipality.

On receipt of the copy of the resolution of the citizens' meeting, the Commissioner expressed his desire to meet the secretaries of the Gujerat Sabha. Shivabhai Patel and G. V. Mavalankar (at present Speaker of the Indian Parliament) went to see him. The infuriated Commissioner took them to task asking "What have I to do with the Municipality?" and curtly showed a copy of the District Municipal Act. Shivabhai Patel replied coolly: "You can use your good offices with Municipality." The Commissioner quickly understood the sting in the reply as it was a direct hit to the Commissioner's prompting of the nominated members of the Municipality on the question of the appointment of the Municipal Engineer. He said: "The Act speaks of the 'Municipality.' It makes no distinction between the elected and nominated sections of the Municipality. If you have any grievances, go to the Municipal Hall. Do not let the Municipal Committee have any peace till you get what you want. Beat drums there. If you still do not get water, go to their houses and burn them." The interview thus ended and the secretaries duly reported the same to the Sardar.

* * *

The matter went further and the Consulting Engineer to the Government of Bombay was called in to enquire into the matter. It was decided that the Consulting Engineer in company of the Municipal Engineer and other Municipal officials should go round the town and see things for himself. The Sardar, as the Chairman of the Sanitation Committee, accompanied them and when they reached the highest spot in the city, a discussion took place as to what arrangements should be made with regard to the water supply. Just to let others have his mind the Sardar said "the best way to meet the situation, to my mind is....."

Even before the Sardar could complete the sentence, the fulminating Mr. Pratt, the Commissioner shouted: "the best way, Mr. Patel, is for your committee to co-operate with the Municipal Engineer, and not to....."

The Sardar was not prepared for this impertinence on the part of the Commissioner; so he did not allow him to finish the sentence and roared: "The best way is to dispense with the services of this incompetent fellow (pointing out Mr. Maccassay, who was standing by) whom you have fastened on this Municipality. What is it that the Municipal Engineer wanted and my Committee has not done? Ask him if there is any such thing. Yet, when the Secretaries of the Gujerat Sabha waited on you in deputation, you had the impertinence to advise them to burn our houses. Why burn our houses? Why not burn the bungalow of that fellow where all the mischief is centred?"

* * *

This matchless courage and indomitable bravery the Sardar inherited from his father Jhaveribhai, a patidar of Karamsad near Nadiad who went all the way from Gujerat to Delhi to fight against British in the first war of Independence in 1857.

* * *

When the Sardar was practising as a pleader in Boisad, he was keen on becoming a barrister. The day he was able to save the necessary money, he applied for admission to the Middle Temple. The admission card which was received bore only his initials: V. J. Patel instead of his full name. His elder brother Vithalbhai jocularly remarked that it was really his admission card and not Vallabhbhai's. The younger brother took it seriously and placed his entire savings at the disposal of his elder brother. Who but a devoted brother could make such a remarkable sacrifice?

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,
100 Market Street, P.O. Box 2495,
JOHANNESBURG.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

THE GOOD AND THE BAD OF GARLIC

FOR thousands of years garlic (or Allium sativum, as it is called by the scientists) has been rightly renowned as a great natural disinfectant of the alimentary tract and the respiratory system of the human body. Recently it has been re-discovered by the West, where it is coming into ever greater use in the treatment of many diseases, including pulmonary tuberculosis. In the latter trouble, garlic reduces the hectic fever, diminishes the cough and expectoration, restores sleep and aids the patient to put on weight. It has a disinfectant on the T.B. germs and also checks the bleeding from the lungs that is so dangerous an accompaniment of this terrible disease.

In Europe, veterinarians have discovered in garlic a wonderful remedy for the treatment of a great many diseases of domestic animals. But this too is only a re-discovery by certain people who studied in the East and then applied the results of their studies to the West.

One peculiar use of garlic merits a certain amount of thought. This is the old method of catching birds by boiling garlic seeds which are then strewn about where they will be eaten by the birds. The birds become drunk on eating the seeds and are unable to fly away. The significance of this peculiar use of garlic is that it indicates the presence of some toxic principle which may, in certain circumstances, entail harmful effects.

According to Culpepper, the great old English herbalist, garlic is a remedy for nearly every disease and injury. It brings on urination and excites menstruation. It kills worms in children, cuts tough phlegm, and is a preventive of and a remedy for any plague, sore or foul ulcer. It is good for malaria, boils, abscesses, and as antidote for the effects of many plant poisons. It is also good in dropsy, jaundice, epilepsy, cramps, piles, convulsions and colds. It is one of the greatest blood-cleansers known.

Applied locally in the form of poultices for boils, dog bites, stings of poisonous insects, snake-bite, blood-poisoning and so on, garlic is exceedingly useful, although onions work equally well.

Incidentally, a clove of garlic pushed up the rectum of a woman in labour diminishes the pains of child-birth. Apparently the stupefying principle in the seeds used to catch birds has some sort of pain-deadening effect on the nervous centres of the lower spine.

As Culpepper says, however, garlic has its vices as well as its virtues. Excessive use of garlic is apt to irritate the fiery type of person and to aggravate the gloomy or melancholy type. According to the homoeopathic provings, garlic has also the following adverse effects on the parts indicated:

Head.—Heaviness, pulsations in temples, catarrhal deafness.

Mouth.—Much sweetish saliva after meals and at night. Sensation of a hair on tongue or in throat.

Stomach.—Voracious appetite. Burning eructations (belching of gas). Least change in diet causes trouble. Constipation with constant dull pains in bowels.

Chest.—Constant rattling of mucus in bronchi. Cough in morning after leaving bedroom, with mucous expectoration which is tenacious and difficult to raise. Sensitive to cold air. Dilated bronchi with fetid expectoration. Darting pain in chest.

Female.—Pain in swelling of breasts. Eruption in and on female parts and on breasts during menstruation.

In view of the fact that most Indians eat largely of garlic, the above effects are significant. One wonders how often certain complaints are simply the result of excessive garlic eating. And in connection with this problem is the rather odd fact that garlic deeply affects all flesh-eating animals and meat eating human-beings while hardly touching vegetarians.

Obviously, in the case of people who eat much rich food, moderate amounts of garlic are beneficial, but too much will cause trouble. Ordinarily it is unwise to take more than 1 tea spoonful of powdered half dry garlic a day. In the case of sufferers from tuberculosis, however, this much can be taken three times a day with great advantage to the patient.

As regards the use of mixtures of garlic with other substances such as salt, chillies, green ginger and curry powder, as commonly done by many Indians, the practice is certainly not to be recommended. In his book "Key to Health," Mahatma Gandhi says, "But several condiments are not required by the body as a general rule, e.g. chillies fresh or dry, pepper, turmeric, coriander, carraway, mustard, methi, asafoetida, etc. These are taken just for the satisfaction of the palate.....As for chillies, they burn the mouth and irritate the stomach ..I know of one case who was very fond of chillies and an excessive use resulted in his premature death." With this I heartily agree, especially in the light of the homoeopathic provings of some of these substances.

Chillies, for instance, are a form of Capsicum. According to authorities such as Bell's "Materia Medica" and Boericke's "Homoeopathic Materia Medica," and others, Capsicum causes general weakness, laxity of fibre, dimished vital heat, inflammation, prostration and enfeebled digestion, also muscular pains and weakness. In the female it is particularly bad around change of life. It causes burning pains in young and old that affect especially the mouth, tongue, stomach, abdomen, bowels, rectum and bladder, as well as the chest, lungs and skin. Many ear troubles and even mastoiditis are caused, to make no mention of backaches and bad tempers.

Then, as far as ginger is concerned, this substance causes intestinal catarrh, winds and heaviness in the stomach, haemorrhoids (piles) and bladder trouble. It has bad effects on the male sexual organs and can cause respiratory troubles such hoarseness, asthma, stiches in the chest, dry hacking cough and much thick expectoration in the morning. Its use for treating colds and influenza is thus really homoeopathic, that is, "like curing like." It also causes certain kinds of headaches, as well as a feeling of mental confusion.

In view of all the effects listed above, it is obvious that anyone desiring good health should avoid the use of such substances, whether mixed with garlic or not. Condiments are at best unnecessary, for good healthy fresh food well and properly prepared needs no fancy dressing to make it tasty and appetizing—except to those whose tastes have become perverted. And the sooner these latter turn to more natural ways of living, the better for themselves and for all connected with them

As part of its contribution to the United Nations campaign against Communist aggression in Korea, the Government of India has made available to the United Nations Unified Command in Korea a noncombatant ambulance unit of 326 persons. Thirty-three vehicles and four tons of medical supplies accompanied the organisation when it recently left Calcutta, for Korea. The photograph, made in Calcutta, shows Gen. K. M. Cariappa (nearest the troops), Commander in Chief of the Indian Army, inspecting the unit before its departure.—U.S.I.S.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Baroda, December 23.

INDIA'S DEFENCE

THE Government of India could not think of reducing the Navy or the Air Force, though they proposed to go ahead with their decision to reduce the Army, Prime Minister Nehru told the Parliament. He was of the view that in the present world situation the danger to India in the near future was far less than the danger to much more powerful and advanced countries both in the East and West. Explaining the need for economy in expenditure, he said the main economy could come from the Defence Budget. In view of the financial stringency the Defence expenditure became an almost unbearable burden. The Government were going ahead with the reduction of the army, taking every precaution that our general strength does not lessen. If the army was reduced by 10,000 the saving would be Rs. 3 crores. "India today," said Shri Nehru, "is more secure than 90 per cent. of the countries of the world. I am not saying that because of our army or navy or air force at all. I am merely looking at the world situation, geographically and many other things included."

Nepal

Shri Nehru informed Parliament that the Prime Minister of Nepal would be making "a proclamation addressed to the people of Nepal announcing constitutional reforms and other matters before the end of the month." The suggestions made by the Government of India to the Government of Nepal, said Shri Nehru, were these: (1) A Constituent Assembly composed entirely of properly elected members to draw up a constitution for Nepal. (2) Pending this, the establishment of an Interim Government which will include persons representative of popular opinion and enjoying public confidence. This Interim Government should include members of the Rana family, one of whom should be Prime Minister. This Government should function as a Cabinet, on the principle of joint responsibility. (3) H.M. King Tribhuwan Bir Bikram Shah should continue to be King of Nepal. After reading out the reply received from the Prime Minister of Nepal, Shri Nehru said: "Delay in a settlement is likely to make the situation worse."

India And Pakistan

Shri Nehru, in his reply to Mr. Liaquat Ali Khan's letter of November 27, a copy of which was placed in Parliament, said, "I can only express my regret once more that after all these months of argument, I have been unable to persuade you to accept the value of a simple no-war declaration. I am as convinced as ever that such a declaration would go a long way to clear the atmosphere for a friendly discussion of all the issues that are now outstanding between our two countries. However I welcome your assurance that Pakistan has no intention of attacking India. Is pledged to peace, and we shall continue to work for peace with our neighbour country." Shri Nehru has drawn pointed attention to the fact that "while the leading newspapers of this country have dealt with the Delhi Agreement helpfully and with a sense of responsibility, leading newspapers in Pakistan stand out in sharp contrast, and anti-Indian propaganda continues from day to day. This applies more especially to the 'Dawn' of Karachi." "I can assure you that I will not tolerate any illegal activities on Indian soil directed against the integrity and security of Pakistan." He thanks the Pakistan Prime Minister for his invitation to Karachi, and adds that "my visit to Karachi will have to wait until after our return from the U.K."

Homage To Sardar

Shri C. Rajagopalachari, who delivered the convocation address at Lucknow University, prefaced his remarks with a tribute to Sardar Patel and said: "Let me ask you to remember in reverence and love our departed Sardar Vallabhbhai Patel. On Friday last the breath that was held in his body passed into the free and deathless air never to return. The material body was consumed to the flames according to custom, and all that was of the elements was duly restored to them. What shall remain in the lasting memory of his people is the work he did. May that work yield abundant fruit so the people he loved may live in peace and prosper. Sardar's clarity of judgment, firmness of purpose, organizing talent and energetic patriotism are all well known and publicly appreciated. But I have known him intimately these 30 and odd years, and can add to these qualities something not generally known. Behind his rough and blunt exterior, there was an almost womanly quality of affection and staunchness. He gave as well as demanded unswerving affection from those who worked with him. Again, when dealing with men, after the public purpose was accomplished, he displayed fatherly generosity. The Princes of India can bear testimony to this, and that is why they feel one and all as sad as the leaders of the people. Young men assembled here, it is great to possess ability and courage, but it is greater still to combine it with an affectionate heart."

Sikhs' Support To Congress

The Sikhs' determination to stand by the Congress and to oppose all communal demands was voiced by prominent Sikh leaders at the Sikh Congressmen's Convention held at Amritsar. In his presidential address at the Convention Sardar Bardul Singh Caveeshar said: "The Indian National Congress is the only effective National Organisation in the country. The Sikhs are born nationalists. Their position, therefore, is in the Congress and not outside it. "Referring to the Akalis' demand for a Punjabi State he said: It would rather do harm to the Sikhs than bring any good to them or their neighbours. The demand is based on communal considerations. These communal considerations are bound to create communal friction, and the result is bound to prove harmful not only to the whole State as such but particularly to the Sikhs, both inside and, owing to its wider repercussions, outside the State. The best safeguard for a minority in a democratic set-up is the spirit of nationalism. I therefore most earnestly implore Akali leaders not to follow in the footsteps of Jinnah. It is absolutely necessary for all honest patriots to join the Congress and strengthen the hands of all persons who want to purge the administration of inefficiency and corruption." A resolution adopted by the Convention said: "Communalism in any shape or form in the administration is bound to injure the best interests of the Sikhs in particular and of minorities in general and, therefore, should not be countenanced under any circumstances."

Sardar's Last Message

The message sent two days before his death—which proved to be his last message—to the All-India Local Bodies Conference held at Delhi, Sardar Patel said:

"I regret that my health does not permit me to attend the All-India Local Bodies Conference in person. I send however, my best wishes for the success of their deliberations.

"Having had experience of the local affairs of a municipality which bids fair to be one of the most important in the country, I know the difficulties and problems which confront those who have been entrusted by the electorate with the responsibility for running these nurseries of democracy and self government. I can, therefore, claim to speak as one of you and to give you advice in full knowledge and experience of the facts and conditions in which you have to work.

"At a time when people are becoming conscious too much of fundamental rights and too little of fundamental duties, it is up to you all to practise and to preach in your intimate circles and before men and women with whom you come daily into contact the elementary responsibilities and duties of civic life. Self help, as far as possible, and co-operative endeavour, where necessary are the key-note of citizenship. A true citizen is he who can do as much as he can and leave as little as possible to others instead of depending on others to help him out in every conceivable difficult situation.

"In the sphere of co-operative endeavour, the citizen must naturally look to the city fathers or his representatives in the district boards to minister to his needs. In this sphere also, however, it is personal exertion rather than verbal discussions which bring forth positive results. No detail of municipal or local board administration should escape the notice of their members. Co-porate life, instead of personal ambendency, should be the governing factory in their attitude.

"I realize that there are financial limitations to the functions of these bodies, but before you ask for monetary help from authorities, which, you must realize, are functioning within similar limitations, you have to satisfy yourselves whether you are getting the

best return from every pie of the tax-payer's money of which you are custodians. If you can eliminate waste to the maximum extent possible and get the best out of every rupee that you spend, you can look the whole world in the face and your demands for financial help would I am sure, evoke better response in that they would be irresistible.

Duty Of Staff

"Let me say a word about the municipal and local board services. They are the executive arm of the representatives of the people. While the chairman and members of a local body must take responsibility for the consequences of their conduct or share the credit for the healthy and benevolent results which flow from their efforts, it is up to the staff to act in the true spirit of service. Their security and contentment must be the concern of the representatives of the people as much as it must be their endeavour to promote among the staff a proper sense of discipline and an impersonal approach to their functioning. The staff should never become the play-thing of party politics in the same way as party politics should not be the concern of the staff.

"As I have said on more than one occasion, I have spent the best years of my life working for the citizens of Ahmedabad. Never has something attempted, something done, given me a better night's repose than when I was performing these pleasant and absorbing functions. Let that be your consolation and your reward when you are faced with disappointments or frustration in attaining bigger objectives. Let that also be your urge for more efforts in the service of your people."

Gandhi Memorial Trustees

Mr. G. V. Mavlankar and Mr. Devadas Gandhi have been elected chairman and vice-chairman respectively of the Gandhi Memorial Trust. Mr. C. Rajagopalachari has been appointed one of the trustees. The elections were held on Sunday when the trustees met to condole the death of Sardar Patel who was a prominent member of the board of the Gandhi Memorial Trust. Dr. Rajendra Prasad, who was the previous chairman of the trust, had resigned on his appointment as President of India.

Things In General

Facilities For Medical Students In India

The Office of the High Commissioner for India in the Union of South Africa, has issued the following Press statement: A limited number of seats in medical colleges in India are reserved for students of Indian origin domiciled abroad. South African Indian students can also apply for nomination to these reserved seats. Candidates who possess minimum qualification given below should apply in the prescribed form to the Secretary to the High Commissioner for India, P. O. Box 8327, Johannesburg (after the 6th January, 1951, the address will be Box 1245, Cape Town). Full details and application forms can be obtained from the Office of the High Commissioner for India. The minimum qualification for admission to a medical course in India is Intermediate Science examination of a recognised University in India with subjects Physics, Chemistry, Biology (Botany and Zoology) or an examination which is accepted as equivalent to the Intermediate Science examination by the University concerned. Students who have passed B.Sc. examination of a University in South Africa with Physics, Chemistry, Botany, and Zoology will be eligible to apply. All applications must reach the Office of the High Commissioner for India by 1st February 1951 at the latest. Any application received after this date will not be considered.

Pretoria Indians Mourn Death Of Sardar Patel

The Transvaal Indian Congress Pretoria Branch held a condolence meeting to mourn the death of Sardar Vallabhbhai Patel, Deputy Prime Minister, at the Orient Hall. Mr. R. Mooloo presided. Messrs. Chhotoobhai and G. Krishnan offered prayers. Messrs. R. Mooloo, Naun Sha, G. Krishnan, G. Moothoo, Jeema Mohamed, L. G. Kuta, E. M. Paddy and Dr. N. Kooma paid tributes to Sardar Vallabhbhai's selfless services for the Independence of India. The Hindu Seva Samaj and Tamil League schools and business were suspended after one o'clock.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Parsee Rustomjee Trust Donations

The Parsee Rustomjee Trust has donated a sum of £100 to the Natal University Development Fund, a sum of £100 to the Jan Hofmeyr Fund and a sum of £100 to the Assam Relief Fund.

Mr. Nathalal Raghavjee, director of the firm Messrs. Raghavjee Raghunath and Son of Verulam accompanied by his family sails by 'Karanja' on a short trip to India.

—o—

Mrs. Jalbhoy Rustomjee sails by 'Karanja' on a short trip to India.

—o—

Mr. S. B. Mehd has come on a short visit to Durban from Johannesburg.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

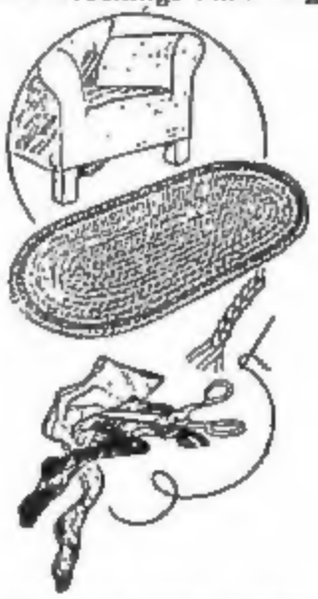
Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired, aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.
PROTECTS from GERMS & PROMOTES HEALING

Little Things Of Your Own Making

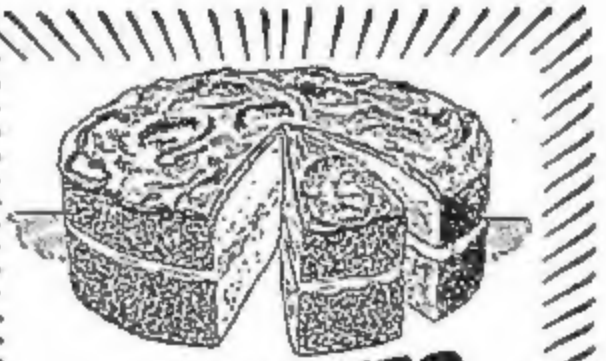
Old Stockings And Rags

We all gather things together, but what do we, in the long run, get out of them? Take for instance the old rags. They are lying about, taking up room, attracting moths and becoming a constant source of irritation. Pull yourself together some day and shake all the rags and the old, quite worn stocking out of the floor, sort away all that is quite unfit for anything, and cut the remainder into strips. Then separate these strips according to colours. If you want a funny patchwork carpet for the children's room, the object is to make it as motley as possible. But if you want to gladden "Old Aunt" with a warm carpet beneath her chair, you had better take care that the colouring does not become too loud. When you have finally decided, then gather the children, because now the strips have to be plaited, just as we plait the hair—three strains at a time. These long plaits are sewn together for a carpet, large or small, round or square, according to the quantity of rags disposed of. Later on, if you get more rags, another round may be added to the carpet. Eventually it may be lined on the wrong side. Patchwork carpets, by the way, look splendid in modern houses. In America and Sweden, the countries for patchwork carpets, they are very much in fashion.

All Rights Reserved Centrepress Denmark

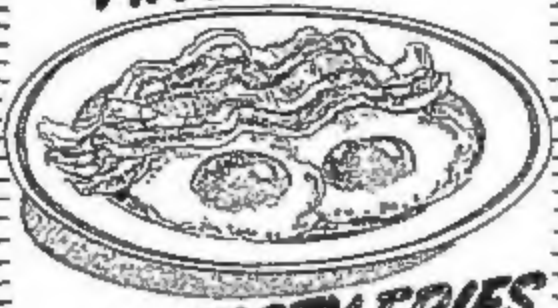
"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

FOR CAKES

AND PIES

AND TASTY FRIES

You can't beat

PRET

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIET	(Poems)	3	0
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Gandhi Heritage Portal

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૬૭

પુસ્તક ૩૯ મું—અંક ૧ | શુક્રવાર તા. ૫ જાન્યુઆરી, ૧૯૪૧. | છુટ્ટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૫ જાન્યુઆરી, ૧૯૪૧.

આગામી લડત માટેની તૈયારી

આપ કરી આપણે હીંદીઓ અને સામાન્ય રીતે બીન-યુરોપીયનો નેશનલીસ્ટ સરકારની કામદાયી રચવાઓલાં જાતીય ધારાધારણપણાની નીતીની સામે લડત કરવા ઉચ્છતા હોઇએ, અને જીવના જોખમે પણ તે ઉઠાવવીજ જોઇએ, તો આપણે આપણું ચારિત્ર ઘડવું જ પડશે અને આપણું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ સુધારવું જ પડશે. આ બાબત માં અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે આપણું પતન થઇ રહ્યું છે. ગોરા કરતાં આપણું ધોરણ ઉંચું છે એવી ખોટી માન્યતા ધરાવી આત્મસંતોષ થી બેસી રહેવાથી કશો ફાયદો થવાનો નથી. તેવી સરખામણીઓ જેઓ ઉન્નતિને માર્ગે જવા ઇચ્છે છે તેઓને માટે હિતકર નથી. આપણે બીજાઓનું જોવું નહિ જોઇએ. આપણું પોતાનું જ સંભાળવું જોઇએ. સરકારના પગલાં સામે આપણને ઉપયોગી થઇ પડનારું એક માત્ર સજ્જ અહીંસાત્મક સત્યાગ્રહજ છે. સરકારની સામે જો આપણે તેનાજ શસ્ત્રો વડે લડવાનો પ્રયત્ન કરીશું તો આપણો નાશ થશે. આપણે ભુલવું નહિ જોઇએ કે અહીંસાત્મક સત્યાગ્રહ કરવાને માટે આપણામાં માત્ર શરીર બળજ નહિ પરંતુ નૈતિક અને આધ્યાત્મિક બળ પણ હોવું જોઇએ. આપણા નૈતિક અને આધ્યાત્મિક બળનું પ્રમાણ જો વધારે હશે તો શરીર બળ ઓછું હોવાની કશી ચીંતા નહિ. પરંતુ એ બળનું પ્રમાણ ઓછું હશે તો શરીર બળથી કશું વળી શકશે નહિ.

બીજી બાબતની બાપત આપણે ધ્યાનમાં રાખવાની એ છે કે નોન-યુરોપીયન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટની વાતો કરવા કરતાં આપણે હીંદીઓએ અહીંસાના સીદ્ધાંતને ચુસ્તપણે અનુસરી ને આફ્રિકનોને દાખલો બેસાડવો જોઇએ. એ બાબતમાં આફ્રીકનો હજુ પણ પછાત છે એ વસ્તુના પુષ્કળ પુરાવા મળી રહ્યા છે. તેઓને અહીંસાનો કડક હજુ શીખવાનો છે આપણે. મહાત્મા ગાંધીજીના અનુયાયીઓ કહેવડાવતા હોઇ અને તેઓ આપણા નેતા હોવાનો દાવો કરતા હોઇ બીજા કોઇ ના કરતાં આપણોજ તેઓને વધારે શીખવી શકીએ.

છેલ્લા થોડા દીવસના નીરીક્ષણપરથી અમે જોઇ શકયા છીએ કે કેટલી હદ સુધી આપણું પતન થઇ રહ્યું છે. અમારે કબુલ કરવું જોઇએ કે આપણી કોમની જેકપણ વ્યક્તિને ફાટના પીઠાંની પાસે જોઇ આપણે દિલ કંપી ઉઠે છે. આથી આપણાં કરમન રાઇટ ના અને બહારના પ્રગણાઓના દારૂના પીઠાંઓ હીંદીઓથી ભરેલાં જોઇ અમને ઘણુંજ દરદ થયું છે. વળી ત્યાં તો એપાર્ટહેડની નીતી આપણને જરા પણ ખુંચતી જણાતી નથી. આપણા આવાં વર્તનથી આફ્રિકનોને સરકાર તરફથી, તેઓને કંગાળ સ્થિતિ માં રાખી નરકને માર્ગે ધસડી જવાને, તેઓને માટે રાખવામાં આવેલ ખીર હોલોથી દુર રહેવાનું આપણે શી રીતે શીખવી શકીએ? અને તેનાથી દુર રહેવાનું અને કોઇ પણ પ્રકારના નિશો ચઢાવનારાં પીણાંનો સર્વથા ત્યાગ કરવાનું તેઓને શીખવવામાં નહિ આવે તો અગીત તેઓનો નાશજ થશે.

દારૂના પીઠાંઓમાં જવા ઉપરાંત આપણા કોમી રેસીસ, જે જુગારખાના સીવાય બીજું કશું નથી, ત્યાં પણ મોટા પ્રમાણમાં જઇ રહ્યા છે. અહીં પણ આપણને એપાર્ટહેડની નીતી જરાએ ખુંચતી જણાતી નથી. પાળી જો, વખતો વખત ગવાઈ રહ્યું છે તેમ, આપણી કોમના સીત્તેર ટકા ઉપર લોકોને પેટ પુરતો ખોરાક નહિ મળતો હોય તો તેમાં શી નવાઇ?

આપણે યાદ રાખવું ઘટે છે કે આપણી સામે મહાન કાર્ય ઉભેલું છે જેમાં આપણે મરજાનગીરી કરવાનું અને જરૂર પડે તો મરજાનગીરી મરવાનું છે, નહિ કે ઉંદરોની જેમ. તેને માટે લાયક બનવાને સૌથી પ્રથમ વસ્તુ દારૂ —ને જુગારને આપણા જીવનમાંથી સર્વથા નાબુદ કરવાની છે. આ જીવનમરણની વસ્તુ છે અને આપણા નેતાઓએ તેને સૌથી અગત્યનો સવાલ ગણી પોતાની સઘળી શક્તિ તેનાપર એકાગ્ર કરવી જોઇએ. તેમાં તેઓ સફળ થશે તો આપણી અરધી લડત જીતાયેલી ગણાશે અને બાકીની અરધી જીતતાં ઘણું કષ્ટ સહેવું નહિ પડે.

બીજી વસ્તુ, જેને આપણે ઉંડું ધ્યાન દેવાની જરૂર છે, તે આપણી વેપારી નીતીની છે. એ પણ કેવી જોઇએ તેવી નથી. આપણે એવી પરિસ્થિતિ માં મુકાયા છીએ કે સરકાર કોઇ પણ વખતે આપણને ગમે તે રસ્તે ફેંકી દઇ આપણા પોતાનામાંજ સમાવા દે. અમે તેવા પ્રસંગે કોઇના પણ શોષણપર નભવું એ પાપ છે. પરંતુ આપણે જે સંજોગોમાં મુકાયા છીએ તેમાં સમયસુચકતાની દ્રષ્ટિએ પણ ખાસ કરી આપણા પોતાનાજ લોકોનું શોષણ તો આપણાથી નજર કરી શકાય, બાકી તેઓને દરેક રીતે મદદ ગાર થવું જોઇએ. આજે આપણા સેંકડો લોકોને ધરોની સગવડ નથી અને સરકાર તરફથી રાહત આપવાને બાબતેજ કશું થઇ રહ્યું છે. આપણી કોમના માલદાર લોકો આપણા ગરીબો ને મદદગાર થવાને બદલે આ પરિસ્થિતિ નો પોતાનો સ્વાર્થ સાધવાને લાભ લઇ રહ્યા છે. યુરોપીયનોને માટે સરકાર તરફથી નહિ પરંતુ બાનગી વ્યક્તિઓ તરફથી પુરી પાડવામાં આવી રહેલી સગવડો અને તેઓના લોકો તે આપવાં પડતાં ભાવો સાથે આપણા માલદારો તરફથી આપણા ભાઇઓ માટે કરવામાં આવેલી સગવડો અને તેઓને આપવા પડતાં ભાડાંઓની સરખામણી કરીએ તો તફાવત તાદ્રુશ્ય ભરેલો જોવામાં આવશે. આપણા ઘર ધણીઓ પોતાના ભાડુતો પાસેથી ભાડાં વસુલ કરવાનુંજ માત્ર જાણે છે. ભાડુતોની સગવડ અગવડનો વીચાર કરવાનું તેઓનું કામ નથી એમ તેઓ માનતા જણાય છે. તેમ છતાં ભાડુતો જો યુરોપીયન હોય તો તેઓ પ્રત્યેની વર્તણુક જુદા પ્રકારની હોય છે. તેનું કારણ દેખીતી રીતે એજ છે કે યુરોપીયનો પોતાના હકો સહીને ઝિલ કરી શકે છે જ્યારે હીંદીઓથી તેમ કરી શકાતું નથી. હીંદીઓને સરકાર તરફથી તેમજ પોતાનાજ પરધર્મીઓ તરફથી પણ અન્યાય કરવામાં આવે છે. કારણ પરધર્મીઓ જાણે છે કે તેઓથી બીજે કશે જઇ શકાય તેમ નથી.

આ શોષિત થયેલી જનતાનો આર્તનાદ છે. તેમાં કશું અસાધારણ નથી. સઘળા કચડાયેલા લોકોની એ ખાસીયત છે. તેમ છતાં તે અક્ષમ્ય ■ અને જે સંજોગોમાં આપણે મુકાયા છીએ તે સંજોગોમાં વીશેષે કરી અક્ષમ્ય છે.

આપણી સ્થિતિ સુધારવાને, સરકાર ની મદદ ન મળતી હોય તો પણ, જાતમહેનતથી આપણે ઘણું કરી શકી એ છીએ. આ દેશની રાજકરતી પ્રજાના સમગ્ર લોકોની તેમજ બહારની દુનીયાની આપણે દિલસોજી મેળવવા માંગતા હોઇએ તો આપણું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ આપણે ઘણુંજ સુધારવું પડશે અને તેમાં જાતમહેનતજ કામ લાગશે નહિ કે પાપ પણ બહારની મદદ

ધાર્મીક અને કોમી ભેદભાવોને તિલાંજલી

ધાર્મીક અને કોમી ભેદભાવોને તિલાંજલી આપવાની ભારત સરકારની નીતીને અનુસરીને મુંબઇ સુધરાઇની સભાએ સુધરાઇના નોકરોની ભરતીમાંથી "નાત જાત" દુર કરવાની કોંગ્રેસને અને બધા ખાતાંએ કામગીરી માંથી ધાર્મીક અને કોમી ભેદ ભાવોને તીલાંજલી આપવાનો નીર્ણય કર્યો હતો. નગરપતિ શ્રી. એસ. કે. પાટીલે સભા નું પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. આ ઠરાવ શ્રી. જે. ડી. દારૂવાલા (સ્વતંત્ર) એ રજુ કર્યો હતો. ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, ભારત એક સાર્વભૌમ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય જાહેર થયા પછી તે બીન-સાંપ્રદાયિકતા ની નીતીને અનુસરશે, એમ ભારત સરકારે જાહેર કર્યું છે અને કોમી અને ધાર્મીક ભેદભાવોને તિલાંજલી આપવામાં આવી છે. આથી સુધરાઇ ગૃહનો અભિપ્રાય ધરાવે છે કે, ભવિષ્ય માં જ્યારે સુધરાઇના નોકરોની ભરતી તથ્યાર કરવામાં આવે ત્યારે નાત—જાત બતાવતી કોલમને અને સુધરાઇ ના ખાતાઓની કામગીરીમાંથી કોમી તથા ધાર્મીક ભેદભાવોને તિલાંજલી આપવાનું સુધરાઇના કમીશનરને જણાવવું. શ્રી. ગણપતીશંકર દેસાઇએ ઠરાવ ને અનુમોદન આપ્યું હતું. ઠરાવ ઉપર મત લેવાતાં તે પસાર થયો હતો.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. એકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

લસણના ગુણો અને અવગુણો

લસણ માનવ દેહના પોષણના માર્ગની અને શ્વાસોચ્છ્વાસની શુદ્ધિ કરનારી વસ્તુ તરીકે હજારો વર્ષોથી જાણીતું છે. હમણાંમાં પશ્ચિમમાં થયા રોગોના અને દેહસાંના ક્ષયના ઉપચાર માટે પણ તેનો મહોળો ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. દેહસાંના ક્ષયમાં લસણ તાવ ઉતારી દે છે, ખાંસી અને કફ ને મટાડી દે છે, દરદીને ઉંઘ આપે છે અને દરદીનું વજન વધારવામાં મદદરૂપ થાય છે. ટી. બી.ના જંતુઓ ને તે મારી નાખે છે અને ફેફસાંમાંથી લોહી પડતું રોકે છે.

યુરોપમાં જાનવરોના ડાકતરોએ શોધ કરી છે કે પાળેલાં જાનવરોના અનેક રોગો માટે લસણ અકસીર છે. પરંતુ આ પણ નવી શોધ નથી. પુર્વમાં લોકોએ અભ્યાસ કર્યો છે અને અખતરા કર્યા છે તેઓએ તેનો ઉપયોગ પશ્ચિમમાં હાથવગો કર્યો છે.

લસણનો એક વિચિત્ર પ્રયોગ નીપજાવવા માટે તેનો ઉપયોગ થાય છે તે છે. લસણના બીજને બારી તેને જમીનપર વેરી દેવામાં આવે છે. પક્ષિઓ તે ખાય છે અને નીકળે ત્યારે ઉડી શકતા નથી. આ ઉપરથી જણાયું છે કે લસણમાં કંઈક પેન ચઢાવનારી વસ્તુ રહેલી છે જેની અમુક સંજોગોમાં નુકસાનકારક અસર થાય છે

જાણીતા અંગ્રેજ વનસ્પતી શાસ્ત્રી કફપોષરના કહેવા મુજબ લસણ દરેક દરેક રોગ અને જખમને માટે ઉપયોગી છે પેશાબ નહિ ઉતરતો હોય તો તેનાથી ઉતરે છે. ઓળોને અનુકુળ ન હોય તો તેનાથી દુર થાય છે બાળકોને કરમ થાય તે મારી નાખે છે. કફને નરમ કરી દે છે અને મરકી, હોલસા કે ગુમડાં મટાડવામાં કામ આવે છે. મલેરીયા અને વનસ્પતીથી થતાં બધા રોગને તે દુર કરે છે. ઉદરરોગ, કમળો, ફીટ, મસા અને ચરબી વિગેરે ને માટે પણ લસણ ઘણું સારું મનાય છે. લોહી શુદ્ધ કરનારી વસ્તુ ઓમાં તે એક સારામાં સારી વસ્તુ મનાય છે.

ગુમડાંપર અથવા કુલરો કરડેલો હોય અથવા ઝેરી જંતુઓનો ડંખ લાગેલો હોય, સાપનો ડંખ લાગેલો હોય, લોહીમાં ઝેર પ્રસરેલું હોય તેના પર લસણની પોલ્ટીસ મુકવાથી ઘણો ફાયદો થાય છે. બ્રેડ કાંદાની પોલ્ટીસ થી પણ તેવોજ ફાયદો થાય છે.

સંગ્રહણવાયુ પ્રસુતી વખતે લસણ ની એક કળી બીજી યુદ્ધમાં ખોસી દેવાથી પ્રસવ વખતની વેદના ઘણી ઓછી થાય છે. પક્ષીઓને ગાનેંદ્રિને બહેર મારી દેવાનો લસણનાં બીયાંમાં જે ગુણ રહેલો છે તેવીજ અસર માણસના જ્ઞાનતંતુઓપર કરવાનો લસણમાં ગુણ જણાય છે.

કફપોષરના કહેવા મુજબ લસણમાં ગુણો તેમજ અવગુણો રહેલાં છે. લસણના વધારે પડતા ઉપયોગથી ઉગ્રસ્વભાવનો માણસ વધારે ઉગ્ર બને છે અને શરીરને તે વધારે શરીરીસ બનાવે છે. હોમીયોપથીના ગ્રાહક મુજબ લસણથી નીચે પ્રમાણે પ્રતિકુળ અસરો થાય છે:

માથું : માથું ભારે લાગે છે, મગજ બકે છે, ભમેરાપણું લાગે છે.

મ્હોડું: આહાર કર્યાબાદ મ્હોડામાં મીઠાશવાળું મુંક આવ્યા કરે છે અને રાતે ઠંડા અને ભળામાં કંઈક થયા કરે છે.

પેટ: જુના પુરાણા લાગે છે. ઓડકારો આવ્યા કરે છે. ખોરાકમાં રહેજપણ ફેરફાર થાય તો તાબડીક થાય છે, કબજીયાત થાય છે અને આંતરડા માં રહેજ દુખાવો થાય છે.

છાતી: રોજ સવારે છાતીમાં કફ ભરાય છે અને ગળામાંથી કાઢતાં ઘણી મુશ્કેલી આવે છે. છાતીમાં ચસકા મારતા હોય તેવો દુઃખાવો થાય છે.

સ્ત્રીઓ : ઉપસતા સ્તનોમાં દુઃખાવો થાય છે. ઋતુકાળ વખતે ગુજ્ઞેંદ્રિયો પર અને સ્તનપર ફોડલીઓ થાય છે.

બધાજ્યારા ફોદીઓ મોટે ભાગે લસણ ખાતા હોય તેઓમાં આ અસરો ખાસ જોવામાં આવે છે. અમુક દરદીઓનું કારણ કેટલીકવાર વધારે પડતું લસણ ખાવામાં આવે છે તે જ હોય છે એ જોવું અગત્યનું છે. આ બાબતમાં એક વિચિત્ર વસ્તુ એ છે કે સઘળા માંસાહારી જાનવરો અને માંસાહારી માણસોપર લસણની અસર સૌથી વીશેષ થાય છે જ્યારે શાકાહારીઓને તે ખાવુંજ રૂચતું નથી.

જે લોકો બહુ ભારે ખોરાક ખાય છે તેઓને માટે થોડા પ્રમાણમાં લસણ ફેબીતી રીતે લાભકારક છે. પરંતુ મોટા પ્રમાણમાં ખાવાથી તે નુકસાન કારક થઈ પડે છે. સાધારણ રીતે દિવસના અર્ધ સુકાયેલા લસણની એક ટીસ્પુન જેટલી ભુકી કરતાં વધારે લેવું ગેરવ્યાજબી ભરેલું ગણાય. પરંતુ ક્ષયના રોગીઓ જેટલું દીવસના તેથી વખત લઈ શકે.

ફોદીઓ સામાન્યતઃ મીઠું, મરચાં, આદુ કે મસાલામાં લસણ ભેળવે છે જે ધ્યાનખાનેજ નથી. મહાત્મા ગાંધીજીએ પોતાના 'આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન'માં લખ્યું છે કે, "સામાન્ય રીતે શરીરને મસાલા, જેવા કે, મુકા કે લીલાં મરચાં, મરી, હળદર, ધાણા, જરૂ, રાઇ, મેથી, હીંગ વીગેરે ની જરૂર હોતી નથી. એ વસ્તુઓ કેવળ સ્વાદને ખાતરજ લેવામાં આવે છે.....મરચાંથી મોઢું બળે છે અને પેટમાં આગ બળે છે.....એક કેસ મારી જાણમાં છે કે જેને મરચાં ઘણાં જ પ્રિય હતાં અને તેના વધારે પડતા ઉપયોગથી તેનું કમમાંથી મરણ નીપજ્યું હતું" આ મતને હું સંપુર્ણ પણે સંમત થઈ શું આશા કરી હોમીયોપથીએ એ પુરવાર કરેલું છે એ કારણથી.

બેસની "મદીરીયા મેડીકા" અને બોરીકની "હોમીયોપથીક મદીરીયા મેડીકા" વીગેરેના કહેવા પ્રમાણે મરચાં થી 'સામાન્ય નબળાઇ આવે છે, શરીર માંથી શક્તી ઘટાડે છે, શોજા કરે છે અને પાચન શક્તિને મંદ કરી દે છે, અને સ્નાયુઓનાં દુઃખાવો થાય છે અને તે ઢીલા પડી જાય છે. બીજાઓને તેઓ ઉમરે પહોંચે ત્યારે ખાસ નુકસાન કારક છે. બચ્ચાના મોટા સૌને બ્રોંકાઇ માં, પેટમાં પેચુમાં, આંતરડામાં, ગુદામાં અને મુત્રાશયમાં, તેમજ છાતી માં, ફેફસાંમાં અને આમડીમાં બળતરા થાય છે. મણાને કાનમાં પણ દરદ થાય છે. વાંસામાં દરદ થાય છે અને સ્વભાવ પણ ક્રોધી થાય છે.

આદુથી પેટના આંતરડાને નુકસાન થાય છે, વાયુ થાય છે અને પેટમાં ભાર થાય છે. મસા પણ થાય છે અને મુત્રાશયમાં દરદ થાય છે. પુરૂષ ની જનનેન્દ્રિયપર તે બરાબ અસર કરે છે અને શ્વાસને પણ નુકસાન કરે છે અને દમનું દરદ થાય છે. સવારે છાતી ભરાય છે, સુકો કફ થાય છે અને ગળા વારે બહાર કાઢતાં મુશ્કેલી પડે છે.

આ કારણોથી જેઓ સારી તંદુરસ્તી ચાહતા હોય તેઓએ આ સમણી વસ્તુ ઓનો લસણ સાથે ભેળવીને કે ભેળવ્યા વગર પણ ઉપયોગ કરવો નહિ જોઇએ. બરોબર રંધાએલાં તાજાં શાકભાજી અને ખોરાકને સ્વાદિષ્ટ બનાવવાને આવતા મસાલાની ટાપટીપની જરૂર હોતીજ નથી. જેઓની સ્વાદેંદ્રિ બગડી ગએલી હોય તેઓને માટેજ એ ટાપટીપની જરૂર હોય છે. આવા લોકો જેમ વહેલા કુદરતને આંગે વળતા થાય તેમ તેઓને માટે સારું છે.

ઠેરઠેર શોક સભાઓ

તા. ૧૫–૧૨–૫૦ ના રેડીઓ દ્વારા સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના અવસાન ના ખબર સાંભળી ક્રુગરડોર્પની ફોદી ઓસોસીએશનને દુકાનો બંધ કરવાની અપીલ કરી હતી, જેને માન આપી સૌએ દુકાનો બંધ રાખી હતી. સાંજે પાંચ વાગે પ્રાર્થના સભા ભરવામાં આવી હતી. તેમાં પુ. બાપુનું પ્રીય ભજન "વૈષ્ણવજન" ગવાયાં આવ્યું હતું અને રામધુન કરવામાં આવી હતી.

સુપ્રસ્ટ્રીબાર્ટના ફોદીઓએ સરદાર શ્રીના સમાચાર સાંભળતાંજ દુકાનો બંધ કરી હતી અને સાંજે પ્રાર્થના સભા ગોઠવી હતી.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની પ્રીટો રીયાની ઓફીસે સરદારશ્રીના અવસાનના ખબર સાંભળી શોકસભા ભરી હતી અને સૌએ વેપાર અરધો દીવસ બંધ રાખ્યો હતો.

જોહાના ફોદીઓએ સરદારના શોકજનક સમાચાર મળતાં જ સ્કુલો અને દુકાનો બંધ કરી હતી અને બપોરના શોક સભા ભરવામાં આવી હતી. જોહાના સમાજના પ્રમુખ શ્રી. રતનશી ગોરધન દાસે જોહાના ફોદીઓ વતી અંજલી અર્પતો તાર શ્રી. જવાહરલાલજીને કર્યો હતો.

અધીપતીને સુચન

પ્રિટોરીયાથી મેઘજી વેલરસના ભાઇ મગન ભુલા લખે છે કે:

"તમે જે 'ઓપીનીયન' ના પહેલા પાના પર ઇંગ્લીશમાં લેખ આપો છો. તે મારા જેવા ગુજરાતી જાણનાર માટે વાંચવા મુશ્કેલ પડે છે માટે જો સાથે ગુજરાતી તરજુમો આપો તો આભારી થઈશું."

[નોંધ: આ સુચનને માન આપી અમે ફેરફાર શરૂ કરી દીધો છે. વાંચકો ઓપીનીયનમાં રસ લઈ સુચન કરે એ ઇચ્છવા જોગ છે.—અ. ઇ.ઓ.]

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ડીસેમ્બર તા. ૨૩, ૧૯૫૦.

હીંદ અને નેપાળ

વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ સંસદ (પાર્લામેન્ટ) માં હિંદ અને નેપાળ સરકારોની વચ્ચે થએલા પત્રવહેવાર રજુ કર્યો હતો. હીંદ સરકારે નેપાળ થી આવેલા સરકારી પ્રતિનિધિઓ જોડે જે વાટાઘાટો ચલાવી હતી તેમાં નેપાળ સરકારને આટલી સુચનાઓ કરી હતી:

(૧) નેપાળનું બંધારણ ઘડવા માટે યોગ્ય રીતે ચુંટાયેલા સભ્યોની બનેલી બંધારણ સભાની રચના કરવી. (૨) બંધારણ સભા મળે ત્યાં સુધી પ્રજાજન ના પ્રતિનિધિઓનો અને લોકોનો વીશ્વાસ ધરાવતી વ્યક્તિઓનો સમાવેશ કરતી વચગાળાની સરકારની સ્થાપના કરવી જોઇએ. પ્રજાકીય પ્રતિનિધિઓ ની પુરતી સંખ્યા સાથે આ વચગાળા ની સરકારે વડા પ્રધાન સહિત રાણા કુટુમ્બના સભ્યોનો સમાવેશ કરવો જોઇએ. વચગાળાની સરકારના સભ્યો ની નીમણુક રાજાએ વડા પ્રધાન તરફ થી આવેલી દરખાસ્તો પરથી વિધિસર કરવી જોઇએ. આ સરકારે સંયુક્ત જવાબદારીના સીદ્ધાંતથી એક પ્રધાન મંડળ (કેબીનેટ) તરીકે કામ કરવું જોઇએ. (૩) રાજ્યની શાંતી અને સ્થિરતાના હિતની દ્રષ્ટિએ મહારાજા ત્રિભુવન વીર વિક્રમ શાહ નેપાળના રાજા તરીકે ચાલુ રહેવા જોઇએ. નેપાળની સરકાર તરફથી ત્યાંના વડા પ્રધાને જવાબમાં હીંદ સરકારનો આભાર માન્યો છે, અને કહ્યું છે કે આ સુચનાઓપર બનતી ત્વરાએ વીચાર ચાલી રહ્યો છે, અને કહ્યું: "અમને વીશ્વાસ છે કે આ મહિનાના અંત પહેલાં નેપાળની પ્રજાને ઉદ્દેશીને બંધા રણો સુધારા અને બીજી બાબતોની જાહેરાત કરતો ઢંઢેરો તયાર કરવા અમે સક્ષિમાન થઇશું." આ પત્રવહેવાર નો નીર્દેશ કરી શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું: "નેપાળની સરકારને ઉતાવળ કરવી પડે એમ અમે ધ્યનતા નથી. સાચો લાભ આનો હેતુ સાધવામાં બનારો વિલંબ પરિસ્થિતિને વધુ વણસાવી મુકશે તે હકીકતની પણ અવગણના કરી શકાય એમ નથી."

હીંદ-પાકીસ્તાન

હીંદ અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે ચાલેલા પત્ર વહેવારમાંનો છેલ્લો પત્ર સંસદમાં શ્રી. નેહરૂએ રજુ કર્યો હતો. આ છેલ્લા પત્રમાં શ્રી. નેહરૂએ જનાબ લિયાકત અલીખાનને. તેમના તા. ૨૭મી નવેમ્બરના પત્રના ઉત્તર રૂપે, જણાવ્યું છે: "મારે માત્ર કરી એકવાર અફસોસ દર્શાવવો રહ્યો કે, આટલા બધા મહિનાની દલીલ પછી પણ, સાદી "યુદ્ધ-નહીં"ની જાહેરાત ના મુસદ્દાનો સ્વીકાર હું તમારી પાસે કરાવી શક્યો નહીં. મને તો હમેશ ના જેટલી જ પાકી ખાતરી છે કે આવી જાહેરાત થાય, તો આપણા બે દેશો વચ્ચે બાકી રહેલા સર્વ પ્રશ્નોની મીત્રતાભરી ચર્ચા માટે વાતાવરણ સારૂ થાય. છતાં, તમે જે ખાતરી આપી છે કે "હીંદ પર ચડાઇ કરવાનો પાકીસ્તાનનો ઇરાદો નથી." એને હું વધાવી લઉં છું. હીંદ તો શાંતી માટે પ્રતિજ્ઞા થી બંધાયેલુ છે, અને અમે અમારા પડોશી દેશ સાથે શાંતી જાળવવા માટે કામ કરવાનું ચાલુ રાખીશું." વર્તમાનપત્રોના પ્રચાર વીષે શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું છે કે "આ દેશનાં અગ્રેસર વર્તમાનપત્રોએ દિલ્હી કરાર પ્રત્યે મદદ થાય એવી રીતે ને જવાબદારી સમજી ને લખ્યું છે: જ્યારે પાકીસ્તાનનાં અગ્રેસર વર્તમાનપત્રોનું વલણ એથી સાવ ઉલટું દેખાઇ આવે છે," અને તેમનો હીંદ વીરોધી પ્રચાર રોજરોજ ચાલ્યાં કરે છે. આ વાત ખાસ કરી ને કરાંચીના દૈનીક પત્ર 'ડોન'ને લાગુ પડે છે." વળી કહ્યું છે: "પાકી સ્તાનની અખંડીતતા તથા સુરક્ષિતતા સામે તાત્કાલી ક્રોધ પણ ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ ઓ હીંદની ભૂમિ પર ચાલે તો હું તેને સાંખી લઇશ નહીં એ વાતની હું તમને ખાતરી આપું છું." કરાંચી આવવાના નીમંત્રણ માટે શ્રી. નેહરૂએ જનાબ લીયાકતઅલીખાનનો આભાર માન્યો છે, અને જણાવ્યું છે કે "આ પત્રો વીલાયતથી પાછા ફરીએ ત્યાં સુધી મારી કરાંચીની મુલાકાત મોકૂફ રાખવી પડશે એમ લાગે છે."

હીંદ વીરૂદ્ધ પ્રચાર

તા. ૧૯ મીએ સંસદમાં એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આપતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું: "દુનેવાતી સમસ્ત વિશ્વ મુસ્લીમ પરિષદ, જે તાજેતરમાં જ પાકીસ્તાનમાં રચવામાં છે અને જેમાં કેટલાક હોદ્દેદારો કેટલાક અમારી પાકીસ્તાનીઓ છે, તેણે ચાલુ કરેલી ઝુંબેશના જે હેવાલો પાકીસ્તાની અખબારોમાં આવે છે તે તરફ આપણી સરકારનું ધ્યાન ખેંચાયું છે. એમ કહેવાય છે કે કહેવાતા "કાશ્મીર મુક્તિપ્રદાન પ્રતિજ્ઞાપત્ર" પર મુસ્લીમ પરિષદ સહીઓ મેળવે છે. આ સહી ઓ મેળવવાની હિલચાલને પાકીસ્તાની અખબારો તથા રેડીયો પણ મદદ ને પ્રસિદ્ધિ આપી રહ્યાં છે. એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે જુદા જુદા દેશો ના સંખ્યાબંધ મુસ્લીમોએ આ પ્રતિજ્ઞા પત્ર પર સહી કરી છે. અમે કરેલી તપાસ પરથી જણાય છે કે આ સહી ઓ મેળવવાની ઝુંબેશને બીજા દેશોમાં કોઇ ખાસ જવેર કે સામાન્ય ટેકો મળ્યો નથી. એમ લાગે છે કે પાકીસ્તાનમાં બેઠે બેઠે જ આ યાદી ભરી સહીઓ તૈ કેટલાક પરદેશી મુસાફરોની મેળવાઇ છે. પાકીસ્તાની અખબારોના પ્રચાર તરફ ત્યાંની સરકારનું ધ્યાન અમે ખેંચ્યું છે."

સંસદમાં

સંસદમાં અમે અઢવાડીયે સરકાર તરફથી આપેલી માહિતી આ પ્રમાણે છે: (૧) દીલ્હીના સેન્ટ્રલ સેક્રેટારીએટ ના ઘુમટ પરનો ખોટીશ તાજ હુંક સમયમાં ઉતારી લેવામાં આવશે. પણ જુદાં જુદાં સરકારી કચેરીઓને મકાનો માં આવાં પ્રતીકો એટલી મોટી સંખ્યા માં છે કે બંધારણીય મહત્વની જગા ઓ પરનાં પ્રતીકો સીવાયનાં પ્રતીકો ઉતારવામાં વખત બગાડવાનો અર્થ નથી. (૨) હીંદ સરકાર ચાલુ વરસ દરમીયાન અમેરીકા પાસેથી દશ લાખ ટન અનાજની ખરીદી કરવા સંબંધે ત્યાંના સત્તાવાળા જોડે વાટાઘાટ ચલાવી રહ્યું છે. આ પ્રસંગે, વરસ દરમીયાન ૮,૮૦,૦૦૦ ટન અનાજની ખરીદી સંબંધે અગેરીકા સાથે ગોઠવણ થઈ ચુકી છે; આમાંથી ૬,૮૦,૦૦૦ ટન માલસો છે ને બાકીના થઇ છે. (૩) આ કે મેગેનીઝના બદલામાં અમેરીકા કે રશીયા પાસેથી અનાજ મેળવવાના પ્રયાસ કરવામાં આવ્યા નથી. (૪) બાંડ પરની મારપ્રમાંધી અંશત: ઉઠાવી લેવાનો સરકારનો નીર્ણય રાજ્યોની સરકારોને જણાવાયો છે. રેશન કાર્ડ ધરાવનારાઓ મારપ્રમાંધીમાં બાંડ લેવા ઉપરાંત ખુલ્લા બજારમાંથી બાંડ ખરીદી શકશે. (૫) કરકસરનાં પગલાંને પરિ ણામે ચાલુ વરસના બાકીના ભાગમાં— એટલે કે માર્ચ આખર સુધીમાં—સરકાર એક કરોડ રૂપીયાની બચત થવા સંભવ છે. આવતા વરસના અંદાજપત્ર માટે નાણા ખાતાએ સાડા છ થી સાત કરોડ રૂપીયા બચે એવી દરખાસ્તો મોકી કાઢી છે. બાકી સરકારના ખરચમાં દસ ટકાનો કાપ પડશે. આમાં રક્ષણ અને પુન વર્સવાટ ખાતાનો સમાવેશ કરાયો નથી. (૬) અત્યાર સુધીમાં ૩,૮૫૮ અમલદારોની જગા પર કાપ મુકાયો છે.—કેટલીક જગાઓ રદ કરાઇ છે, ને કેટલીક ખાલી પડેલી તે પુરાઇ નથી. (૭) મોઢાના નવા ઉદ્યોગો સ્થાપવા સારૂ હીંદ અને સૌરાષ્ટ્ર સરકાર વચ્ચે પત્રવહેવાર ચાલે છે. (૮) વરસ દર મીયાન રૂા. ૧ કરોડની કીંમતની સાઇ કલો આયાત કરવાનું સરકારે કરાવ્યું છે. આપણને જરૂરીયાત ૨,૬૫,૦૦૦ સાઇકલોની છે, જ્યારે આપણે ત્યાં માત્ર ૧,૨૫,૦૦૦ સાઇકલો બને છે. (૯) હીંદ સરકારનું પુનર્વસવાટ ખાતું દીલ્હીમાં નીર્વાસિતો માટેનાં મકાનોના કાર્યક્રમ પાછળ ચાર કરોડ રૂપીયા ખરચે છે.

આખરી સંદેશો

સરદારે મુંબઇ આવ્યા પછી, તા. ૧૫મીએ, એટલે કે તેમના સ્વર્ગવાસ પહેલાં બે જ દીવસ પર, જાતે સહી કરીને એક સંદેશો મોકલ્યો—એ એમનો આખરી સંદેશો નીવડ્યો. એ સંદેશો દીલ્હીમાં મળેલી અખિલ ભારત સ્થાનીક સ્વરાજ સંસ્થાઓની પરીષદને મોકલ્યો. જેનું ઉદ્ઘાટન રાજકુમારી અમૃતકોરે કર્યું અને જેના પ્રમુખ કરાંચીના માજી મેયર શ્રી. હરતમજી સોંધવા હતા. એ સંદેશો આપો નીચે આપ્યો છે:

"મને ખેદ થાય છે કે મારી માંદગી ને લીધે હું અખિલ ભારત સ્થાનિક સંસ્થા પરિષદમાં હાજર રહી શકતો નથી. છતાં હું તેના કામકાજની સફળતા માટે શુભેચ્છા પાઠવું છું.

"જે મ્યુનીસીપાલીટી દેશની એક સૌથી મહત્વની મ્યુનીસીપાલીટી બન વાની પડી છે તેના સ્થાનીક કામકાજ નો મેં અનુભવ લીધો હોવાથી મને ખબર છે કે લોકશાસન અને સ્વરાજ ની શિક્ષણ શાળાઓ જેવી આ સંસ્થા ઓ ચલાવવાની જવાબદારી મતદાર મંડળે જેમને સોંપેલી છે તેમને કેવી મુસીબતો પડે છે ને તેમની સામે કેવા કેવા સવાલો ઉભા થાય છે. તેથી હું તમારામાંનો જ એક હોવાનો દાવો કરૂં છું, અને તમારા કામને લગતી હકીકતો ને પરિસ્થિતિના સંપૂર્ણ જ્ઞાન તથા અનુભવ સાથે તમને સલાહ આપું છું.

"અત્યારે લોકોને મુળભૂત હકોનું ભાન વધારે પડતું ને મુળભૂત ફરજોનું ભાન બહુજ ઓછું થઇ રહ્યું છે. એવે વખતે તમારે સૌનું એ કર્તવ્ય છે કે તમારે તમારાં નીકટનાં મંડળોમાં તથા તમે જેમની સાથે દૈનીક સંપર્ક માં આવો તે બીજાઓ આગળ તમારે નાગરીક જીવનની પ્રાથમીક જવાબદારી ઓ ને ફરજો પાળી બતાવવી ને એનો ઉપદેશ કરવો. બની શકે તેટલો સ્વાશ્રય, અને જરૂર હોય ત્યાં સહકાર બાળો પ્રયત્ન એ નાગરીક જીવનનો પાયો છે. અને નાગરીક તો એ, જે દરેક મુસ્લીબતમાં બીજાઓની મદદ પર આધાર રાખવાને બદલે, પોતે અને તેટલું કરી શકે ને બીજામાં આવું બીજાઓ પર છોડે.

"સહકારી પ્રવાસના ક્ષેત્રમાં નાગરીક સ્વાભાવીક રીતે એવી આશા રાખે કે મ્યુનીસીપાલીટીના સભ્યો અથવા જીલ્લા લોકલ બોર્ડમાંના પોતાના પ્રતિનિધિઓ નાગરીકોની જરૂરીયાતો પુરી પાડશે. પણ આ ક્ષેત્રમાં સુધ્ધાં મોટાની અપેક્ષા નહીં પણ જાતે કરેલા પ્રયત્નથી દેખીતાં સંગીન પરિણામો આવે છે. મ્યુનીસી પાલીટી કે લોકલ બોર્ડના વહીવટની

ઓછી થઈ જાત, તેના સભ્યોની નબળી બહાર ન જઈ જાત. તેમણે પોતે આગળ વધવાનો વીચાર કરવાને બદલે સમુહ ઉત્થાનના વીચારને મુખ્ય પદ આપવું જોઇએ.

"આ સંસ્થાઓના કામકાજમાં પૈસાની મર્યાદા છે એ હું સમજું છું, પણ તમારે સમજવું જોઇએ કે સરકાર પણ એવી જ મર્યાદાઓમાં રહીને કામ કરે છે. એટલે તમે જ્યારે એની પાસેથી પૈસાની મદદ માગો ત્યારે તમારે એટલી ખાતરી કરી લેવી જોઇએ કે કર ભરનારના પૈસા, જેના તમે હવાલેદાર છો, તેની ઓછામાં ઓછા પાછળ ઉત્તમમાં ઉત્તમ ઉપયોગ થાય છે. તમે જો બગાડ થતો બચારમાં બચારે રોકી શકો, ને ખરચાતા એકએક રૂપીયામાં થી બને તેટલું સારામાં સારું પરીણામ મેળવી શકો, તો આખી દુનીયા સામે અંગળી ચીંધીને ઉભા રહી શકશો, અને પૈસાની મદદ માટેની તમારી માગણીનો જવાબ મને ખાતરી છે કે બચારે સારો મળશે, કેમકે એનો વીરોધ કરવો અશક્ય હશે.

"મ્યુનીસીપાલીટીઓને લોકલ બોર્ડો ના નોકરવર્ગ વીષે પણ બે શબ્દ તમને કહી લઉં. તેઓ પ્રજાના પ્રતિનિધિઓના કારોબારી હાથપગ છે. રચનાત્મક સંસ્થાના પ્રમુખ તથા સભ્યોએ પોતાના વર્તનનાં પરિણામોની જવાબદારી સહજપણે રહી, અથવા પોતાના પ્રયાસો માંથી નીપજનાં સારાં ને ઉપયોગી પરિણામોના યશમાં ભાગ લેવો રહ્યો; તેની સાથે નોકરવર્ગની પણ એ ફરજ છે કે તેણે સાચી સેવા ભાવનાથી વર્તવું. તેમની સલાહમતી ને તેમના સંતોષ ખાતર કાળજી રાખવાની ફરજ જેમ પ્રજાના પ્રતિનીધીઓની છે, તેમ તેમણે જોવો પણ પ્રયાસ કરવો જોઇએ કે નોકરવર્ગમાં નિયમપાલનની બોજ ભાવના રહે અને તેઓ વ્યક્તિનો વીચાર કર્યા વીના ફરજ બજાવતા થાય. જેમ નોકરવર્ગે પક્ષાપક્ષીના રાજકારણ સાથે સંબંધ ન રાખવો ઘટે, તેમ એ નોકરોને પક્ષાપક્ષીના રાજકારણનાં પ્યાદાં કરી બનાવવામાં ન આવે એ પણ જરૂરી છે.

"મેં અનેક પ્રસંગે કહ્યું છે કે મારી જીંદગીનાં સારામાં સારાં વરસો અમદાવાદના શહેરીઓની સેવા કરવા માં ગાળ્યાં છે. એ કામો કરવામાં મને ઘણો આનંદ આવતો, ને મારા તમામ શક્તિ ને સમય એની પાછળ વપરાતાં. એ વખતે કંઇક પ્રયાસ મતો, કંઇક કામ પુરું થતું, તો મને રાતે જેવી સારી ઉંઘ આવતી એવી બીજું કોઇ કામ કર્યો પછી આવી નથી. તમને જ્યારે મોટાં ખેપ સીદ કરવામાં નીરાશા કે નીષ્ફળતા મળે ત્યારે આમાંથી તમે આશ્વાસન લેજો ને એને તમારું ઈનામ સમજજો. એમાંથી તમે પ્રજા સેવા માટે વધારે ને વધારે પ્રયાસો કરવાની પ્રેરણા પણ મેળવજો."

બાળપણુ

બચપણ એ બાળકો માટે નવાં બનવાનો અને બાળકો માટે સારાં બનવાનો સમય છે, એથી વધારે નહિ.

—કાર્લ જેનીંગર

બુલબામાં બાળકો બાપણને બહુ ચાહતાં આવે છે—અને વર્ષોના જુદા થયા માં પણ બાળકો જ બાપણને મદદ કરે છે.

—હ્યાવલ્લા હેવલોક એલીસ

બાળકને કંઇક શીખવતી વખતે એની મંદબુદ્ધિથી કંટાળી જવા ત્યારે સામે હાથે સમજવાની કોશિષ કરજો; અને પછી એટલું યાદ રાખજો કે બાળક એ પણ એક સામો હાથ જ છે.

—જે. એફ. બોયસ

નાનકા બાળકનો બાર ખોળામાં માગે છે, મોટાનો ઢોમાં.

—ચીની કહેવત

બાસનો સૌથી મોટો વર્ષ 'એકસો-ફોન' (વરસોડામાં વાગતું મોટું વાજું) વગાડવામાં છે; તેથી બીજે નંબરે દીકરાને સલાહ દેવામાં.

—એબ્બ આર્લીન

બાળક ઘરમાં પ્રવેશે ત્યારથી વીસ વરસ સુધી એટલો બધો પોષાટ મચાવે છે કે સહુને પણ ન થઇ શકે. પછી એ ક્રમ છે, અને ઘર એવું તો ખાલી બની જાય છે કે આપણને લાગે કે કમબખ્ત બાંડા થઇ જવું.

—જે. એચ. હોક્સ

બીજો માણસ ગમે તેટલાં વખાણ કરે...એ વખાણ કરનાર ગમે ત્યારે તે હોય, ગમે તે વીશેષણો-અલંકારો એ વાપરી શકતો હોય, પણ માતાને સંતોષ થાય એટલાં વખાણ બાળકનાં કોઈ નથી કરી શકાતું.

—પ્રે. વી. દસુકસ

કેટલાંક માબાપ પોતાનાં બાળકોને એયરબર્ડના અને વીજળીના ચમકારા ઉપર ઉછેરે છે; પણ એયરબર્ડના ને વીજળી હજી આજ સુધી કાંઇ ઉગ્યું નથી. જ્ઞાનનો વિકાસ તો વરસાદ અને સુર્ય-પ્રકાશ વડે જ થાય છે.

—હેનરી ફોરસ્ટર

મુનીપલનાં નિકાસ અને આયાત ના આંકડા

૧૯૫૦ ના નવેમ્બરમાં પુરા થયેલા અગીયાર માસમાં મુનીપલમાંથી પા. ૨૧,૩૧,૭૯,૨૦૪ નો માલ નીકાસ થયો હતો.

એજ મુદતમાં પા. ૨૭,૮૬,૭૩,૦૮૬ નો માલ આયાત થયેલ હતો.

૧૯૫૦ ના નવેમ્બરના એક માસમાં પા. ૩,૧૪,૬૩,૦૦૪ નો માલ નીકાસ થયો હતો. એજ માસમાં પા. ૨,૪૭,૮૪,૨૧૧ નો માલ આયાત થયો હતો.

૧૯૫૦ ના પહેલા ૧૧ માસમાં મુનીપલમાંથી પા. ૩,૩૨,૩૧,૬૨૭ નું અર્ધ ડેળવાયેલું અને ડેળવાયેલું સોનું નીકાસ થયું હતું.

એકલા નવેમ્બર માસમાં પા. ૩૧,૬૭,૬૩૩ નું સોનું નિકાસ થયું હતું.

૧૧ માસમાં મુનીપલમાંથી બીજી નીચેની વસ્તુઓ નિકાસ થઇ હતી: ઉન પા. ૪,૦૬,૧૬,૦૧૪; ઘીરા પા. ૧,૬૧,૧૭,૦૫૧; કળ પા. ૬૬,૦૩,-૩૭૬; ચામડાં પા. ૬૩,૭૬,૦૬૧; ચોટલની ભાલ અને તેનો રસ પા. ૩૬,૧૨,૧૮૨; ત્રાજું પા. ૪૬,૧૨,૭૬૬; ખોપરા પા ૪૨,૦૮,૨૬૧.

ચર્ચાપત્ર

મુસ્લીમ ભાઇઓને

'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન'ના અધીપતી.

સાહેબ—સાઉથ આફ્રીકાના મુસ્લીમ ભાઇઓને વીનંતી કરવાની છે કે તેઓ આસામમાં અને ઇશાન્યમાં ધરતી કંપ અને કુદરતી કોપની આફતોમાં આવી પડેલા બાહ્ય બેનો તથા બાળકોને મદદ કરે. હીંદુ ભાઇઓએ હીંદ સરકાર ની અપીલને માન આપી કાળાઓ મોકલ્યા તેમાં મુસ્લીમ ભાઇઓના જુજ નામ આવે છે. તે પણ માલ દ્વારાના નથી. આસામના મુસ્લીમ બંધુ બેનો સાઉથ આફ્રીકાના મુસ્લીમોના કોરમાન ભાઇ બેનો છે. મુસ્લીમ ધર્મમાં તો એવું છે કે દરેક મુસ્લીમ ગમે ત્યાં વસતો દોય પણ તે મુસ્લીમોનો ભાઇ કહ્યાય. છતાં આપણે તેમને કર્યાય વખતે કરવા મદદ નથી કરી. જો તુરકીના મુકાબલામાં જરા મદદ ની જરૂર પડે તો આપણે આપણા હાથ ઘુટા મુકવા દઇશું. પણ ભૂતકાળ માં તુરકીએ સાઉથ આફ્રીકાના મુસ્લીમોને માટે કયું કયું દોષ એવું મારી જાણમાં નથી.

આ મારી અપીલ 'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન'માં પ્રગટ કરી મારા મુસ્લીમ ભાઇને જગાડવાની મારી કોશીષમાં મદદ કરશો.

પ્રીટોરીયા ઝવેરી અહમદ

[નોંધ— ઉપરના કામળામાં માત્ર ભાષા સુધારવામાં આવી છે—અ.ઇ. ઓ.]

ચર્ચાપત્રીઓને જવાબ

સી. ડી. પી.

ઘરના ઝઘડા માટે અને તે પણ મા બાપ, ભાઇ બહેનના ઝઘડા માટે છાપામાં દોડી જવું ઠીક ન કહ્યાય. ઘરના ઝઘડામાં આપસઆપસમાં પતે તેજ ઠીક નહીં તો આપણને અન્યાય થતો લાગે તો પણ નજાવી અને સદન કરી લેતાં શીખવું એજ મારો માર્ગ છે.

—સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલને અપર્ણ થયેલા આજ સુધીના બધાજ માનપત્રો અને કારકીર્દી અમદાવાદના નવજીવનના મકાનમાં સંગ્રહ કરી રાખવામાં આવશે.

દેશ નેતાઓની મદદી રાખવા લાયક છબીઓ

સોએ પોતાના ઘરમાં મદદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની કી. ૧
બાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૮ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ઇન્ડીયા ઓફીસો :—
મદ્રાસ કી. ૨-૦
બોમ્બે કી. ૨-૦

ઓફીસ : ૨૬૭ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, કરબન હેમ : વસ્તાપ

તુવેર...કી. ૧-૩ રતલ
ચોળા અળદ ૧.૧ રતલ
મગ.....કી. ૧-૦ રતલ
તુવેરની દાળ નં ૧ ૨.૩ "
તુવેર ની દાળ નં ૨....૧/૧ રતલ
ચણાની દાળ કી. ૨ ૩ "
પાલની દાળ....કી. ૨ ૧ રતલ
અળદની દાળ...કી. ૨-૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....કી. ૨-૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....કી. ૧-૬ રતલ
ચણાનો દોટ (કાંકરી વગરનો) ૨'૧
આજરો.....૪ પેની રતલ
ગુજાર..... ૪ પેની રતલ
મરીપાળી.....કી. ૨-૧ રતલ
હીંગ.....કી. ૧-૧ રતલ
રાઇ.....કી. ૧-૧ રતલ
જીરૂ.....કી. ૨-૦ રતલ

ધરમશી નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ સંકટ નીવારણ ફંડ

ઉપલા કાળામાં નીચેની વધુ રકમો મળેલી છે. આગલો સરવાળો £૫૨૪-૧૧-૬

કે. કી. પ્રભુપતી (નાયજ્જ) પા. ૩-૩-૦, વલ્લભ કપાળ, R. H. Dhulam, Mannie R. Naidoo, £૪-૦-૦, સોમા કપાળ, મગન સોમા, ગોરધન અનુપ, Gibert Chengappa £૧-૧-૦, Krishna, Konary, Sooboo 10s, બી. કે. પટેલ, J. Ratnasamy £૧-૧-૬, બ્રભુભાઇ પ્રભુપતી, નરેન્દ્ર પ્રભુપતી, ભાનુમતી પ્રભુપતી પ્રત્યેક કી. ૫-૩, B. Jugoo Singh, (નાયજ્જ) H. Ragonanan, R. M. Pillay, Mrs. Tommy Pillay, N. C. Naidoo, Palla Singh, Raji Vengatas, Benny Barlow, L. Soobia, Johnny Barlow 10-6. Dorasamy Ratnasamy, Thomas Pillay, K. B. Singh 5s, R. L. Dhulam 10s, કીવલાલ વલ્લભ, હાંગોરલાલ વલ્લભ પ્રત્યેક કી. ૫-૩.

કુવે કુવે (રોડેશીયા) થી હસ્તે બી. એમ. દી હરી પા. ૧૬-૧૩-૬, મળ્યા છે જેની બીજત નીચે પ્રમાણે છે :

દી. હરી પા. ૧-૧-૦, એલ. નારણ અને કુટુંબીજનને પ્રત્યેક પા. ૨-૨-૦, કે. બી. મહેતા, બી. આર. દેસાઇ પા. ૧-૧-૦, બી. લક્ષ્મણ રણછોડ નપ્પુ, બી. તાજુદીન, અબદુલ મોમાં પ્રત્યેક કી. ૧૦-૬, એ. એચ. હસ્સાત એન્ડ સન્સ, એમ. કે. ચૌહાણ, હાજી હસમાઅલ એન્ડ સન્સ, હાજી તાજુદીન એન્ડ કું., એમ. સી. દીક્ષી, મુલ્લા એન્ડ કું. પ્રત્યેક કી. ૧૦-૬, બી. મકન, યુ. કાલીદાસ, એન. મકન પ્રત્યેક કી. ૫-૦, ઇ. એમ. મુલ્લાં કી. ૧૦-૬, મુસા એન્ડ કું. પા. ૧-૧-૦, એમ. રણછોડ કી. ૧૦-૬ બહાદુર એન્ડ સન્સ પા. ૧-૧-૦, આઇ. એચ. મુસા કી. ૫-૦, J. A. Fernandez 10s 6d Raj David 7-6, Nagero Bros. 10-6, C. M. Ralidiere ,-6, R. A. Fernandez 10s, મોતીરામ જેરામ ભાણજી (સુધરટીબાર) પા. ૪-૪-૦, મોતીરામ જેરામ ભાણજીના ઉોકરાઓ તરફથી પા. ૧-૧-૦, એમ. એમ. વાલોડ (માઝાબુકા) પા. ૧-૦-૦ ફે. એમ. વાલોડ પા. ૧-૦-૦, D. M. Nayu £૧-૦-૦, M. V. Nayu £૧-૦-૦, બીજ્યા એન પુરુષોત્તમ (સુધરટીબાર) પા. ૧-૧-૦, અંબારામ ગોવીંદ સાંગલાબાટા પા. ૧-૧-૦, કે. મહમદ (પ્રિટોરીયા) પા. ૨-૧૩-૬, આર. બી. શાહ (મુલુકા) કી. ૧૦-૦, બે ભાઇઓ (રહીંગસ) પા. ૨-૨-૦, બી. મોહનભાઇ દેવાભાઇ તવડીઆ એ'બર્ગ પા. ૧-૧-૦.

દેસાઈ પ્રાઇવેટ સ્કુલ

બી. નવીનચંદ્ર નાનાલાલ દેસાઇ સહ કુટુમ્બ રટીમર "કરંબા"માં સ્વદેશ ગમન કરી રહ્યા છે તેથી તેમની શાળા ના બાળકો તરફથી એક વિદાયગીરી નો સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો. બી. નવીનચંદ્રને ભેટો આપવામાં આવી હતી અને સહુએ સારુ ભવિષ્યમાં આવી હતી.

કરબનમાં અવસાન

કરબનના બી. પ્રાણસુંદર ચિતલક 'રાવ વાલી ભેટીનું કુંક બાંકુની બાદ ના. ૨૫-૧૨-૧૯૫૦ ના અવસાન થયું. તે દુઃખદ સમયે જે જે ભાઇબેનો સ્વર્ગસ્થના અંતકેહનો અગ્નિ સંસ્કાર કરવા હાજર રહ્યા હતાં તેમજ જેઓ એ તાર અને પત્રોદ્વારા દિલાસો દર્શાવ્યો હતો તેઓ સર્વનો સ્વર્ગસ્થના પુત્ર બી. રઘુલાલ પોતાની તેમજ પોતાના કુટુમ્બીજનો વતી હાર્દિક આભાર માને છે.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ગુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

બી. ટ્રાંસવાલ ગુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીની વાર્ષીક જનરલ સભા તા. ૨૧-૧-૫૧ રવીવારે બપોરે બ્રુ વાગે ૬૯ ટેસ્સમ રોડ ઉપર આવેલા પાટીદાર હોલમાં નીચે જણાવેલા અગત્યના કામકાજ માટે મળશે, જે વેળા ટ્રાંસવાલમાં વસતા સઘળા પાટીદાર ભાઇઓ અને બેનોને વખત સર હાજરી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ

૧. સોસાયટી, શાળા સમીતી અને પુસ્તકાલયના આવક જાવકના હીસાબો ની રજુઆત.

૨. અમલદારો, કાર્યવાહક સમીતી, શાળા સમીતી અને પુસ્તકાલય સમીતી ની ચુંટણી.

૩. પરચુરણ.

ઉકાભાઈ માગજી
છોતુભાઈ રામભાઇ
જો. મંત્રીઓ.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ કેળણી હિતવર્ધક મંડળ, જોહાનીસબર્ગ

શ્રી ટ્રાંસવાલ કેળણી હિતવર્ધક મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) ની જાહેર સભા તા. ૨૧-૧-૫૧ રવિવારે બપોરે ૨ વાગે ૫૦, હોકસ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ ખાતે માંધી હોલમાં નીચેનાં અગત્યનાં કામ કાજ માટે મળશે.

કામકાજ

૧ મીનીટસ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ.

૨. વાર્ષીક હિસાબ અને બ્રલનસી નો રીપોર્ટ.

૩. નવા અધિકારીઓની ચુંટણી.

૪. પરચુરણ.

મંડળની આ અતિ અગત્યની સભા માં દરેકનાં સર્વ ભાઇ બેનોને વેળાસર હાજરી આપવા આમંત્રણ છે.

નરસિંહભાઇ પરશુભાઇ દેસવાડીઆ,
મણીભાઇ ઠીકાભાઇ પટેલ,
માનદ મંત્રીઓ.

શ્રી. ટ્રાં. કે. હિતવર્ધક મંડળ.

પી. ઓ બોકસ ૬૬૬૯,
જોહાનીસબર્ગ.

બાપુની કારાવાસની કહાણી આત્મજ્ઞાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા કે. સુશીલા નૈયર. કીંમત કી. ૧૫/-.

જોહણી ક્રોસ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોને સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી. આપતો આ જોડણી ક્રોસ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

નવલ કથાઓ

રૂપનાથ : બંગાલની દંતકથા. ભારોભાર નવલકથા. કીમત ૮/-

બાઇબલીક સુંદર બાળપુષ્પ ગોખલે. ૧૦/-

ભાષાસરળી સામાન્ય કાંડી દંતકથાની નવલકથા ૧૦/-

બુદ્ધ ચરીત્ર :- બહોળા કાંસ બીજાનીકનું જીવન ચરીત્ર. ૫/-

મેઠમ કયુરી :- બી બીજાનીકનું જીવન ચરીત્ર ૬/-

સમુણી કાંતી. કાશોરલાલ. ચ. મશરૂવાલા કી. ૫ ૦

બાપુની ઝાંખી ૩-૦

ઓરીસેથી મળશે.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૬	૧ ૬	પુત્ર જન્મ	૧૬ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬	પરીષેહ	૭ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૧	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વનબાળા	૭ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ઘર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પ્રોમીસ નાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૧	બાદી જાયો	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માણસાઇના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬ ૧	મામલેદારી	૬ ૬
રજારજ્જુ	૬૦ ૦	ઘરને મારગે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	આત્મજની બેનોને બાપુના પત્રો ભાગ ૧.	૨ ૬
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	ધરતીને ખોળે	૭ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૬	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
બાલાવારી	૭ ૦	ઇસરદાન	૭ ૦
જંગાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	દિલ્હ	૫ ૬
ચિત્રોદવી	૭ ૬	દાંડાનીવાડ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	ધુળકા	૪ ૬
દરીયા પારના		પુષ્પવનું પુર	૧૧ ૦
ઠેગાઇનો ભોગ	૬ ૦	દેવ અને દાનવ	૭ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦		
જામ તમાચી	૬ ૦		
જીવતર	૭ ૦		
જુલુ અને નલુ	૬ ૦		
બે દેશ-દીપક	૫ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ફુમેરાં

એક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દીઠથી દીઠના પત્રો લેતા લાગ્યા
મુદત નક્કીના ગ્રેાહકેાને ખાસ ચાપીશું
કેટલાંક લાક્ષણીક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	ષાણ્મા. રૂ.	ષા.	વાર્ષિક રૂા.
અખંડ આનંદ	મા.		૨	૦	૧૫
આનંદ	સ.			૮	૧૫
આરોગ્યવત	મા			૬	૮
ઉદ્યોગી	સ			૮	૧૫
ગાલક	મા.			૮	૮
ચિત્રમ	સ.			૭	૨૫
ચિત્રિત્રવાણી	મા.		૧	૧	૧૫
ચેતન	મા.		૧	૬	૧૩
ચિત્રપટ	સ.			૮	૩૬
છાયા	સ.			૮	૩૬
ચિત્રલેખા	સ.			૮	૩૬
ચિત્રભારતી	સ.			૮	૩૬
હીંદુસ્તાન	દ.			૩	૬૫
જય ભારત	દ.			૩	૬૫
કુમાર	મા.		૧	૬	૧૫
મનલીસ	મા.		૧	૦	૧૨
મંગલમ	મા.		૨	૦	૨૦
મહિલા જગત	સ.			૧	૧૨
મનોરંજન	મા		૧	૩	૧૫
મોજમજા	સ.			૧	૩૦
નવચેતન	મા.		૧	૬	૧૫
પ્રજાસત્તાક	સ.			૪	૧૫

	દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	ષાણ્મા. રૂ.	ષા.	વાર્ષિક રૂા.
કુલવાળ	સ.			૬	૨૭
પ્રતીમા	મા.		૧	૦	૧૧
પુષ્પા	મા			૮	૭
પ્રભાતપુષ્પ	સ.			૬	૨૭
પ્રવાસી	સ.			૮	૩૬
રેખા	મા.		૧	૬	૧૨
રૂપરેખા	સ			૮	૩૬
રમકડું	મા.		૧	૦	૧૨
રવીવાર	સ.			૮	૨૨
સંસ્કારભાન	મા		૧	૦	૧૨
સંદેશન	મા.		૧	૩	૧૪
સવીતા	મા.			૮	૮
શ્રી રામન	મા.		૧	૬	૧૩
શારદા	મા.		૧	૦	૧૫
સુદર્શન	મા.		૧	૬	૧૮
તસવીર	મા.			૬	૮
ઉર્મિનવરચના	મા.		૧	૦	૧૫
ઉત્સાહ			૧	૦	૧૨
વીસમીસદી	સ			૪	૧૫
વંદેમાતરમ	દ.			૩	૮૫
વેણુ	સ.			૮	૩૬
યુગભારતી	સ			૬	૨૦

આ દરેા પ્રાકશનના છે અને તેમાં ભાવે તે વખતે ફેરફારેા થાય
ઉપર દર્શાવ્યા અથવા બીજાં પેપરાના ઓર્ડરથી જરૂરના રકમ સાથે તમારેા ઓર્ડર મેાકલેા.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અખર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને દરકાર ખાતર આવકારમાં આવશે.
દીઠના કાયદા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

પરચુરણ

—મી. એસ. બી. રૂજે ન્યેદાનીસ-બર્ગથી પ્રજાની કુંક મુલાકાતે આવ્યા છે.

—ગેરસપ્પની પેઢી મેસર્સ રાયચંદ કમ નાથ બ્રધર્સ અને ના ડીરેકટર શ્રી. નારાયણ રાયચંદ સહ કુટુમ્બ સ્ટીમર દ્વારા બર્બનમાં સ્વદેશની કુંક મુલાકાતે ઉપડશે.

જોઇએ છે

અમેા હીંદી પત્રોના કમીશન એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ, વધુ વિગતો અને ભાવેાનાં લીસ્ટો માટે શ્રી. ૨ ના બીડીશ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

આ મેસમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનેા ઇતીહાસ ૭ ૧

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫ ૦

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રી. પ. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવેા.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રી.પે.
ગમતાંનુ	૧ ૩
જાણવું જરૂર	૧ ૦
મધુપ	૭
વિજ્ઞાનીક જગત	૫ ૩
મુખ્યપ્રધન (ડાગેાર ફ્રેન્ચ ગ્રેવેલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
બાંધ મુખી .	૭ ૦
જગતનેા તાત (ભરવે બાકી)	૨ ૧
ઉષાપ્રભા	૧ ૧
ખંડીતાની હાસ્ય પ્રભા	૭ ૧
મરતીને ખાખાને	૬ ૦
વિવાહનેા ઝભેા	૩ ૦
માંધીજીની સેવાગ્રામ આશ્રમ કથા	૨ ૧
બાપાના કેળવણી (માંધીજી)	૩ ૦
જીવતા તહેવારેા રાજાભાદેમ	૪ ૬
મેાટેા ભોડણી કેાષ	૧ ૨ ૦

ધાર્મિક પુસ્તકો

		યેાગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
પરાક્રમા	૫ ૩	રામનામ માંધીજી	૨ ૦
આર્ય ધર્મ નીતિમાર	૨ ૦	બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
મંગળ પ્રભાત (માંધીજી)	૧ ૦	મુહામા ચરીત્ર	૨ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬	ધર્મક્ષેત્રે કુરૂક્ષેત્રે આજ ૨-૮-૩-૪. શ્યામા મહાભારત નવી રીતે આ ગ્રેાખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હજરત મહમદ		મળવાનું ઠેકાણું:	
ધરલામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		*Indian Opinion*	
નાનું પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
		Phoenix.	

"ઝિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાસીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમેા પણ ભેટમાં આપી બધેા છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે આજની ઓરીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ જાન્યુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માગશીષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૫	સુદ ૧૩	૨૬	૫	૪–૫૦	૭–૦૦
શની	૬	,, ૧૪	૨૭	૬	૪–૫૧	૬–૫૯
રવી	૭	,, ૩૦	૨૮	૭	૪–૫૨	૬–૫૯
સેામ	૮	વદ ૧	૨૯	૮	૪–૫૩	૬–૫૭
મંગળ	૯	,, ૨	૩૦	૯	૪–૫૪	૬–૫૬
બુધ	૧૦	,, ૩	૧	૧૦	૪–૫૫	૬–૫૫
ગુરૂ	૧૧	,, ૪	૨	૧૧	૪–૫૬	૬–૫૪

હેરલાક બીજાં પુસ્તકો

મરની ચણી	૧૫ ૦
ચાદ રસ	૧ ૦
મેને ચરખે	૨ ૩
ચાગેરવાળી (ડાગેારની ગ્રેવેલ)	૮ ૦
ચટણી ખાત (શ્રી કપેાળા)	૧૦ ૦
કબીરકના	૫ ૧
ચારસદાર	૭ ૧
બીરા ગ્રેમજીવાની	૧૩ ૬
આજે કામ	૭ ૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
શી. ૭–૦
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—જુઓ જાયે તો જાનું.
"દાદકી" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ સાહેબે ખાસ ભાવથી "અદા કરે" છે. બાદુધ હલક, અને મધુર સંગીત નો મેળ આ રેકોર્ડની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 1074, રત્ના અને રોશનલાલ

તુ તીતલી હોતા મૈં પુલ—મસ્ત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોહે દિયા હૈ છાયા—ઓ દિલબરો "બાને" વાલો
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે. ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું છે

YI. 1077 મીસ રતના

અંગ્રેજી ટોલી ચલી ગઈ—આઝાદ કહાની હૈ.
ભારત માતાની આઝાદીની યાદમાં ખાસ તયાર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1801 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પીયા તેરી યાદ મે—કંથી ખુશી સે જો હો.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ ચાલુ જમાનાની બાંધ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 એસ. ગુલરાજા

પ્યારા બાપુ—બાપુકો કહાના.
બાપુની યાદની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશો.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી બિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે, આ રેકોર્ડ ઘરોઘર હોવી જોઈએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ ગોટર મહી" સ્વકૃત કટાક્ષો
વિદેશી તબલાપર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને ખુદા બનાવે છે" સ્વકૃત કટાક્ષો
"આ બધુ બધુતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. ચેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશો રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ હીપ–હીપ હુરરે

YI 1085
હમ જાન ગયે સદમો કે બાદલો

YI. 1086
જવાની હમ ગુજારે મુજે રોતે અંધેર ગે

YI. 1087
ઓ પ્રીતમ આકર ચુમ ગયે નૈના

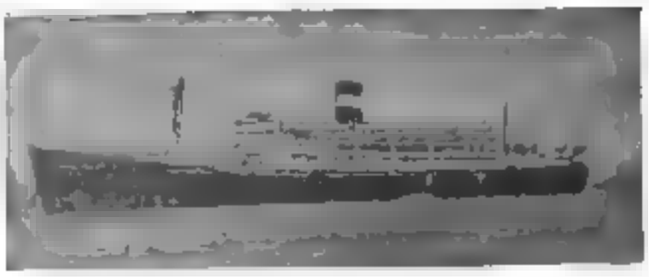
૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૬/૬

વધુ વિગત માટે અમારૂં ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St, DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp. Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.
S. S. Karanja due Durban 30th December and sails for Bombay via Karachi on 5th January.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ્સ, કરેસીસ કેરમ બોર્ડ સોફાસેટ્સ-ડેકોરેટર્સ, ગુજ કેસ, ટેબલ, તથા પ્રોપાયન આવે ત્યારથી તકલીફ. અને પધારી લાભ લેવા ગુજરાતી બંધુ.

—સોફાસેટ્સ, ટેબલ અને ડીવન એક્સપર્ટ—

જે હમારી કિમતમાં નીચે તપાસ થઈ શકે છે. તેનો સરેઆમ દરેક તપાસ કરે છે. આજ સુધીના આપેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને સરખામણી કરજો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I A T A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	BIRABNAN	BIJAIR
NAHOONA	MITHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
BHABNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals,
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too. Minora last longer but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલન રસ્સ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતે માટે
બહ બહનો બાલ. તેમજ કેપડીકીન બ્યોરસેટ સારીએ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Protea Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 23-7771. After hours: 24-6564.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY. LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone [illegible] 4428
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

Tel. Add: "Charotar" · Telephone: 33-9685.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47. Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ આણભાઈ ચારોલિયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબાના મીઠી તેમજ ફોરબા વેગરે,
અમારાથી સારી બનાવીએ છીએ.

અમારું બધવાઝેશું સુરતી ખુશ' ફોન, અમારા, સાંતિમા,
ચટણા, પાવા વિગેરે ફરીથ લાખ' બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરબા અમારામાં ચોરાઈ ફોરબ ન અમારે
ફુંક બનાવમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 2—Vol. XLIX. FRIDAY 12TH JANUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

SATYAGRAHA PRESUPPOSES LIVING FAITH IN GOD

"Satyagraha pre-supposes the living presence and guidance of God. The leader depends not on his own strength but on that of God. He acts as the Voice within guides him. Very often therefore what are practical politics so-called are unrealities to him, though in the end his prove to be the most practical politics. All this may sound foolish and visionary on the eve of what bids fair to become the toughest battle that India has hitherto had to face. But I would be untrue to the nation and myself if I failed to say what I feel to be the deepest truth."

—Gandhiji.

ઈશ્વરપર શ્રદ્ધા વિના સત્યાગ્રહ સંભવે નહિ

"સત્યાગ્રહનો ઈશ્વરના જીવન્ત અસ્તિત્વ અને દોરવણી પર મુળથીજ આધાર રહેલો હોય છે. તેનો નેતા પોતાની નહિ પરંતુ ઈશ્વરની શક્તિ ઉપરજ આધાર રાખે છે. અંતરમાંજ દોરે તેમજ તે દોરાય છે. આથી ઘણી વખત જેને વ્યવહાર રાજનીતી જેમનામાં આવે છે તે સત્યાગ્રહના નેતાને ખોટી અને અવ્યવહાર લાગે છે. અને આખરે તો તેનીજ નીતી સૌથી વિશેષ વ્યવહાર સિદ્ધ થાય છે. આ બધી વાત, હાલ કદી જોઈ મળી તેની અપેક્ષા વધારે તેને આંબવે આવી પડેલી છે તેવે વખતે, મુર્ખતાભરેલી અને તરંગી લાગશે. છતાં જે અભિપ્રાય સત્ય અને માંને છે તે જો પ્રજાને જણાવી નહિ દઉં તો પ્રજાને તેમજ મારી પોતાની જાતને હું બે વફા થઈશ."

—ગાંધીજી

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/19/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

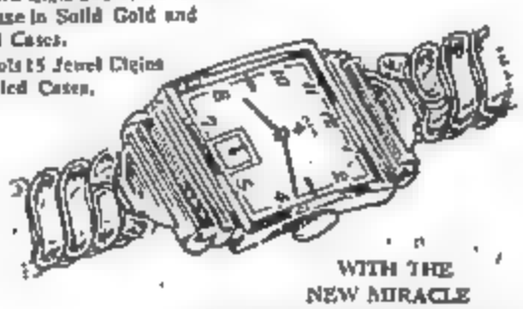
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલત રંગ, બ્લાન્ડેસ—એની બાબો માટે
બહ બહનો માલ. તેમજ કેપડીન બોરસેટ સારીઓ
બીજેરે માટે ઢમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastoa Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 2189, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 8d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY. LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ જાણીતી વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર મોટરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામવર્ગ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. જાણી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક જાણીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઅરીંગ, લેધરોલ બેઠક આર્મ-ચેર ઓફિસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, વગર બીજાના આવે ખરીદી લાવજો. અને બચાવી લાભ લેવા લુહારી બંધુ.

—બેડરૂમ, ડેનીંગ અને ડ્રોઈંગ રૂમ સેટ—

૨ વર્ષની ડિઝાઈન બીજે વર્ષમાં બદલાય છે. તેથી દરેક વખતે નવીન રહે.
૩. આજ પેઢીના ઓફિસના માલિક બીજા બંગલાઓ અને ઓફિસ બાજુમાં ખોલેલ.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route; IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
MAHOONA	INTIHAN	DOLI
PADMINI !	DULARI	CHAR-DIN .
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA ..
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 2—Vol.-XLIX. Friday, 12th January, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Printed at SIR PENCE

"Then comes the reckoning,
"And they laugh no more."

WHOSE WAR?

By L. W. Ritch

THE way things would appear to be moving is enough to raise a doubt in the minds of the thoughtful as to whether the controllers of the world's affairs really do want peace or are out for war and at the moment are jockeying for position.

The situation presents an interesting psychological study. It is generally depicted as a conflict of ideologies between two groups of powers, labelled respectively, the democracies and the communisms. The descriptions are generally admitted to be somewhat loose and inexact. It would appear that the patterns of communism adopted by the several communist countries are not all the same; that there are differences that distinguish some from others in important respects.

As regards the democracies, opinions differ as to how far even the U.S.A. deserves its title. All agree that in most "capitalist countries the Four Freedoms are, to say the least, somewhat unequally shared.

It would seem to be fairly obvious that any fears the ruler of the democracies might reasonably entertain of an erosion of communism into their own countries can only be ascribed to that fact.

The removal of the causes of the danger anticipated would similarly suggest itself as the surest way of removing the danger itself. It is generally considered that a contented people prefer peace and are averse from change, that recklessness goes with irresponsibility—with all to gain and nothing to lose.

Not, when impartially examined, does one find any evidence of uneasiness in such countries as Norway, Sweden, Denmark, Switzerland (Europe) and the several British Dominions and India (outside Europe). The British as a people are emphatically not Marxian-minded.

Claiming the virtues and advantages of a Model Democracy for her rugged individualism, which should, of course, imply all-round prosperity and contentment, the U.S.A. should, one would expect, consider herself completely immune from Marxian infiltration or contamination. The widely reported witch-hunts of some months ago would, however, seem to suggest something of the nature of an uneasy conscience. Nevertheless, it can hardly be that the Government of the U.S.A. anticipates even the remotest danger of its people "going Communist."

The present highly explosive and inflammable situation threatening the world is traceable to other causes, other motives.

The U.S.A. is the land of Big Business. The land of billionaires, whose billions have to find interest-producing investments. Fields for profitable exploitation have to be found. Fields such as Asia used to furnish. Matters, in this regard, are no longer as they were. The East no longer "bows down before the blast." The several eastern nations have become extremely self-conscious and self-reliant.

As Pandit Nehru said recently, in the course of a debate in the Indian Parliament:—

> "Regarding our Foreign Policy, we have many friends and we collaborate and co-operate with them, but I am not prepared to surrender my judgment or my country's judgment or my country's decision to any single country or group of countries."

India is no longer a Tom Tidler's Ground for the Occidental exploiter. Neither is the Chinese Republic. The old white "herrenvolk" fiction has been exploded. The fever of Nationalism is firing the blood of other Asiatic nations. The day of the Western gate-crasher has passed. China, like India, formerly provided a very vast field for adventure, and one the U.S.A. can ill-afford to have no longer available as it formerly was.

Chiang Kai Shek favoured the old way; the old relationships; which makes the U.S.A.'s championship of him and his cause understandable. He and the President of Southern Korea would in many respects seem to be two of a kind. The reputation of neither is exactly enviable, but both would make relationships between their countries and the West—including, of course the U.S.A.—much easier and probably more lucrative.

As Major General de Guingand pointed out in 'The Rand Daily Mail" of a couple of weeks ago, the U.S.A. not unnaturally looks to countries of the Far East for markets both for the raw products she requires and for the sale of her manufacturers.

The report of Shri B. N. Rau of his interviews with the Representative of the Chinese Peoples Republic would seem to throw at least some light upon the attitude of the Peking Government.

"At each conversation (we had four fairly long ones) I asked the Ambassador whether I was right in my view that the Peking Government did not want war with the U.N. or U.S.A.

"His answer was "Most certainly we do not want war, but we find that the forces of the United States are carrying on military operations near our borders. So war has been forced upon our people."

"For nearly a generation" (Shri Rau adds) "China has been ravaged by wars from one side or another, and it is easy to understand why the Chinese people do not want another war and would welcome a spell of peace. We must remember that the terrible ordeals through which they have passed have made them unduly suspicious. *In fact they seem to be moving towards a Monroe Doctrine for China.*" (Italics mine).

May this last shrewd observation of Sri Rau perhaps help to a clearer understanding of the U.S.A.s dislike of the Chinese Peoples Government? The U.S.A. knows all there is to know about the workings of the Monroe Doctrine.

Prosperity is usually associated with Peace. That anyway was the general idea, at one time. Now that reasonable comfort, security and contentment are no longer regarded as constituting prosperity, and two world wars in less than forty years have but sharpened the appetites of those to whom war meant profits quick and larger, the slower, less exciting and more prosaic tempo of peace-time business is found comparatively unattractive.

The truth of the matter, of course, is that war produces a prosperity which, while in reality fictitious and very temporary, affords considerable satisfaction while it lasts. It means big fortunes for contractors and fat pay envelopes for employees. It is in the aftermath, the backwash of the ensuing "peace," that the reckoning comes. That we know is never escaped.

Miss Mary Eileen Warmington, daughter of the Rev. W. Warmington, who, as a true Christian, is a lover of all oppressed people, has been appointed vice-Principal of the Dartnell Crescent Indian Primary School, which takes effect on the commencement of the term January 22. We are sure her appointment will be hailed with joy by all who are connected with that school.

Indian Opinion

FRIDAY 12TH JANUARY, 1951

Colour Bar Must Go

"I would like to point out that while the United Party is fully alive to its responsibilities to both the Indian and the African peoples in South Africa, it cannot subscribe to any movement which has as its object the removal of the Colour Bar.

"There are ways and means for all sections of the community to work together for the common good of the country, without tampering in any way with the Colour Bar, which we feel is in itself a pre-requisite to full racial co-operation, the removal of which would be to the detriment of all sections."

THE above is contained in a letter written by Mr. R. A. F. Swart, Chairman of the Junior United Party, to the Natal Indian Youth Congress, declining an invitation to take part in a symposium organised by it. It makes the position very serious indeed. If this insistence on permanently maintaining the Colour Bar in South Africa persists it will be a sorry day for this country, for those who are opposed to it are just as insistent that the Colour Bar must go. They maintain that so long as the Colour Bar exists there can never be full racial co-operation and all sections of the community cannot work together for the common good of the country. And all talk of democracy and human rights is meaningless. "All are equal in the eye of the law." This should be the basic principle to be accepted, respected and adhered to. Having done so any adjustments can be made to suit the existing circumstances by administrative action. If there is honesty and sincerity on the part of the rulers the ruled will never be found difficult to deal with. The rulers must get rid of this obsession of White-ism which has taken deep root in them and be a little more reasonable and liberal in their outlook. If that were done there is more than sufficient room in South Africa for all races and colours that inhabit it to live in perfect harmony, peace and happiness. We are absolutely certain that the non-White people will not be found making unreasonable and extravagant demands and the bogey of Communism will disappear. The time has come when the rulers should realise that it is their utterly short-sighted and selfish policy that is responsible for all the discontent in the country which is throwing the masses into the hands of the Communists.

The Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd is reported to have said, when he opened the second annual conference of the South African Bureau of Racial Affairs in Pretoria, that "The Europeans in South Africa were prepared to make almost superhuman sacrifices for the non-Europeans." Why go to all that trouble? The non-Europeans do not desire them to do so. The only thing they desire is that the White rulers should be just human in their dealings with the non-Europeans and treat them as human-beings with feelings just like themselves. An ounce of action in this direction will be more helpful than all the high platitudes indulged in from public platforms.

Speaking at a joint gathering of advisory boards from Native locations in Vereeniging on Monday, Dr. D. W. M. Eiselen, Secretary for Native Affairs, is reported to have told the Natives: "I would like you to know that the Government wants you to feel that this is your country too, and that there is no need to feel that you are not wanted in this land of your birth." There is not love but arrogance in these words. The Africans surely do not need to be told that this is their country. They are the lawful owners of it. All those who rule over them are usurpers. Dr. Eiselen's words would, therefore, have better fitted the mouth of an African. We do not think this sort of talk is going to cut ice with the non-Europeans, whose standard of intelligence is now much higher than is imagined by the Nationalists. They can see through the whole game, which is no other than to keep them permanently as serfs to serve their White masters.

If the White rulers are really overflowing with love for the non-Europeans and wish to do justice to them and are anxious to remove the stain from the fair name of South Africa, for which they are responsible, the first thing to do is to remove the unjust and inhuman laws and cease enacting further laws and give the non-Europeans all the amenities of life, which the White people enjoy at the expense of the non-White. The present policy seems to be to fence the non-Europeans behind a barbed wire fence and then preach to them about the Kingdom of Heaven on Earth. There can be nothing more sinful.

NOTES

120 Committees To Oust Indians

"The "Sunday Tribune" which always comes out with some sensational news, has the following from its own reporter in Johannesburg: The Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweging (South African Protection Movement), formed four years ago, now has 120 committees in the Transvaal, all working to persuade the public that repatriation is the best solution for the Indian problem. Members of the S.A.B. have been ceaselessly trying to spread the principle of repatriation of South African Indians. They have kept touch with other African territories, where, they claim, "White and Native populations are struggling with the same problem." They assert that it would be impracticable, at this stage to expect the South African Government to repatriate Indians. World opinion is still fixed too steraly on South Africa and, under present conditions, it would be difficult to find a country prepared to accept the Union's Indians, they state. "On a non-governmental basis, however, we are making investigations to discover what country India excluded, will take our Indians," says a statement by the Movement's chief secretary. We are aware that British New Guinea was at one stage prepared to accept 10,000,000 Indian immigrants. In March this year, the S.A.B. is holding a congress in Pretoria to discuss the Group Areas Act as "a possible solution to the problem." Meanwhile, the S.A.B. has begun a country-wide campaign to recruit new members, who will agree to pay £1 a year for three successive years. When repatriation becomes possible, during or after a war with the East, for instance, the money will be used in a campaign to obtain the public's spontaneous agreement to a special State tax to meet necessary repatriation expenses. "We doubt whether, if that stage is reached, there will be any opposition if an annual tax of even £5 on each citizen is imposed for a number of years, for this purpose."

S.A. Labour Party Resolution

A resolution calling on all the people of South Africa who valued

democracy and individual liberty to form a common opposition against what is called the "reactionary Nationalist Government, which is trying to turn the country into a Fascist police State," was passed unanimously by the 40th annual conference of the South African Labour Party in Johannesburg on Sunday. Mr. E. S. Sachs, general secretary of the Garment Workers' Union, said the aims of the Labour Party were to ensure security for all the people of South Africa. At the moment the country was living on the edge of a volcano. "We must have democratic rights and constitutional liberty. When the Nationalists came to power they set about gerrymandering the Constitution and disenfranchising the people. Our immediate problem is how to get rid of this Government which is ruining the prosperity of South Africa. If you do not remove the Nationalists in 1953 you will be able to talk Socialism—yes, behind barbed wire," said Mr. Sachs. Mr. H. Davidoff, M.P. for Edenvale, said we have been the watch-dog not only for the workers but for maintenance of democracy in this country." A resolution saying that the Labour Party considered the suppression of Communism Act a measure designed not to combat Communism but to suppress liberty and intimidate and terrorise all opponents of the Nationalist Party, was passed unanimously. The resolution called for the repeal of this "Fascist piece of legislation" without delay. Mr. John Christie, M.P., was re-elected chairman of the South African Labour Party. Mr. C. Clingman was elected general secretary and Mr. E. S. Sachs was elected treasurer.

Library For Non-Whites

The Durban City Council at its last meeting authorised the City and Water Engineer to convert a building in Brook Street into a non-European library at a cost not exceeding £8,000

If this means that non-Europeans will in future have no access to the Municipal Public Library it is wholly unsatisfactory.

New Union Passports

An important feature of the new Union passports which have just been issued from the Government Passport and Immigration Office is that the passport remains the property of the Union of South Africa and may be amended, withdrawn or cancelled at any time at the pleasure of the Minister of the Interior on behalf of the Government, and shall, upon the request of the Minister or an officer authorised by him, be forthwith surrendered by the holder to the Government.". The new passports will be valid for five years. Persons holding old passports which have not yet lapsed are not required to apply for new ones. The new passport advises about children born outside the Union, of South African parents. The child cannot claim South African citizenship unless the birth is registered at a South African Consulate or with the Department of the Interior. Another new feature, in terms of Section 17 of the Act, is that persons who have acquired South African citizenship can lose their citizenship by continued residence outside the Union. They are advised to register annually their intention to retain their South African citizenship at a Consulate or with the Department of the Interior. This does not apply to South African-born citizens.

We are authoritatively informed that the Certificate of Identity issued to Indians visiting India will once again be valid for three years as it was originally.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

BADSHAH KHAN SERIOUSLY ILL IN MONTGOMERY JAIL

Khan Abdul Ghaffar Khan and Mahatma Gandhi

KHAN ABDUL GAFFAR KHAN, the Frontier leader, is seriously ill in Montgomery Jail, West Pakistan. Badshah Khan, as he is affectionately called, had been a critic of the Pakistan Government's policy. The Red Shirt leader was arrested and sentenced to a long term of imprisonment in 1948 under Regulations applicable to the North-West Frontier Province of undivided India.

Demand For Release Of Ghaffar Khan

An appeal to the people to rally in their thousands on Sunday, November 26, to demand the release of Khan Abdul Ghaffar Khan and to reaffirm their affectionate allegiance to him, was made by Mr. Asoka Mehta and Mr. Mohiuddin Harris, general secretary and treasurer of the Socialist Party, in a statement.

They said: "The news of serious illness of Badshah Khan in a Pakistan prison fills us with anxiety and indignation. That this apostle of peace and love should have to waste his time and imperil his life in prison is intolerable In a sane world the Nobel peace prize would have gone not to power- politicians but to this peerless servant of man and God, the first among the Khudai Khidmatgars.

"Every devout Muslim knows that Badshah Khan is the greatest living embodiment of the teachings of the Prophet. That a Government claiming to be Islamic should imprison him has a dostoevskian irony about it, where the inquisition arraigns and condemns the Christ. The rulers of India may forget Badshah Khan, the rulers of Pakistan may torture him, but the common man of both lands salutes him as the real heir of Mahatma Gandhi. His life is precious because he is no mere citizen of a country whose life may be sequestered or taken away by the Government. He belongs to the whole mankind. The people of India and Pakista must raise an irresistible demand for the release of Badshah Khan."

'Save Gaffar Khan Day' Observed

The executive committee of the United Students' Congress, Cawnpore, observed "Save Ghaffar Khan Day," on November 23. The programme for the day included procession, and public meeting.

Acharya J. B. Kripalani in a message to the Students' Congress on the "Save Ghaffar Khan Day" said: "I have no doubt that being duped by British diplomacy in India we betrayed our companions in the freedom fight and the brave province of the Frontier. I was one of the leaders responsible for this tragedy. Under such circumstances, being one of the guilty party, what message can you expect from me? It would be adding insult to injury. It is for the young, who were not responsible for this tragedy, to participate in the day. I only hope and pray that our friends, the Khan brothers, may enjoy good health and long life to be able to work for the prosperity of their land."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HOW TO FEED THE BABY

THE proper diet for a baby is its own mother's milk—provided she be healthy and well-nurished. The effect of a child suckling its mother's breast is also wonderful on the mother's health. It has a direct relationship on her womb, making this organ contract and go back into place in a normal healthy way after having borne a child.

Nature has provided in a wonderful way that the mother's milk should change in quality from day to day as the child is growing. In this way the child gets all that it needs until teething time. Such a breast-fed baby should be given four feeds a day at four-hourly intervals. It should not be given food at night. If it awakens at night give it just plain water to drink.

Where a mother cannot feed her child properly, the next best food is donkey-milk or goat-milk, diluted with a little pure water to which a little milk sugar (lactose) is added in the proportion of 2 or 3 teaspoons to every 6 or 8 ounces of the mixture. If the mother can manage to do so, she should try to give the child one or two feeds of her own milk a day and make up for the rest with the bottle.

If the donkey or goat milk is not available, then it will be necessary to use cow's milk diluted with water, but this is not so good.

Where possible, tinned milk or patent baby foods should be avoided. Among other things such foods almost invariably cause constipation. And they cannot contain all the vitamins and necessary minerals in the proportions required by a growing baby.

Incidentally, artificial vitamins are not the same thing as those found in Nature. They may often be a good fake, but there is always the danger that they will work against each other and thus do harm. Also, in the minds of some authorities, there is no doubt about the fact that artificial vitamins in excess can cause the very complaints they are supposed to cure, and also give rise to other serious "side effects," as the disease symptoms caused by a drug are politely called in official circles. But the synthetic vitamin business is a "good racket" and is making fortunes for the great manufacturing chemists and other vested interests concerned. So on with the game!

In every case where a baby is not feeding at its own mother's breast, it should be given some fresh orange juice daily. Alternate this with fresh raw carrot juice made by grating finely one or two fresh, clean, juicy carrots and putting resultant pulp in a clean cloth which is then twisted to squeeze out the juice. This will supply certain essential vitamins in a natural form.

As soon as a baby cuts its teeth it is ready for extra food, other than milk. The best dietary, in my opinion, is that devised by the late Dr. M. Bircher-Benner of Switzerland, whose institution was patronised not long ago by Sir Stafford Cripps when the latter gentleman had gastric ulcer from worry and overwork. Bircher-Benner was world famous for his wonderful results in the treatment of children by means of diet. Of course his theories were ignored by the orthodox. But he got results.

The advice given below is based mainly on Dr. Bircher-Benner's methods, adapted to our special conditions. These methods can be studied in greater detail in his book "Children's Diet," published by C. W. Daniel Company, Ltd., Ashingdon, Rochford, Essex, England, price 3/6.

The child aged 6 to 12 months should be fed four times a day at 4 hour intervals according to the following schedule:

Breakfast.—Between 6 and 8 a.m., 7 to 9 oz. mother's milk or 5 to 5½ tablespoonsful donkey, goat or cow's milk with 3½ tablespoonful gruel (see gruel recipe below).

Dinner.—Between 11 a.m. and 1 p.m., 7 to 9 tablespoonsful vegetable puree (see vegetable puree recipe below).

Tea.—Between 3 and 4 p.m. 7 oz. mother's milk or 7 to 9 tablespoonsful donkey, goat or cow's milk thinned down with gruel (see recipe.)

Supper.—7 tablespoons finest muesli (see finest muesli recipe below) followed by some mother's milk, if available.

In between meal-times food should *not* be given. If the child is thirsty, give it only water or water mixed with orange-juice, to drink.

In giving donkey, goat or cow's milk, it is an excellent practice to warm the milk to blood-heat and then stir in about a teaspoonful of fresh lemon juice. This makes the milk curdle into very fine curds which are easily digested. The lemon juice also supplies vitamins and helps to keep the baby's bowels in order.

Recipes

Gruel.—Soak 1 tablespoonful of cereal overnight in 2 pints of water. In the morning boil in the same water for half an hour until half the water has evaporated. The gruel is then ready. Cereal to use may be whole wheat, cracked wheat, coarse barley, cracked whole grain millet (kafir corn) cracked whole grain rye, whole grain buckwheat.

Vegetable Puree.—Bring one pint of water to the boil and stir in 2 heaped teaspoons cereal (same as for gruel). Once a week split lentils may take the place of cereals. When water and cereals have boiled for a few minutes, add a medium-sized unpeeled, well-scrubbed potato, cut into pieces, and also 1½ to 3 oz. of fresh vegetables, well-cleaned and cut up small. A mixture of the following is excellent: young carrots, cauliflower, celery, kohlrabi, spinach, lettuce, endive and fresh lucerne. When vegetables and potato are tender (about 20 minutes), the whole stew is passed through a fine sieve so as to break up all lumps, and a small lump of butter is added. Every other day, when the stew is finished, add to it the sieved pulp of a small fresh ripe tomato or a tablespoonful of fresh carrot juice. Do not add salt.

Finest Muesli.—Soak 1 heaped teaspoon of finest quality rolled oats in 2 tablespoonsful water. Add 1 teaspoonful sweetened condensed milk. Stir well in a bowl. Add a few drops fresh lemon-juice and half of a small apple finely grated. Stir well and serve. Do *not* cook or heat. Occasionally add some nice sweet ripe paw-paw or the juice of ripe grapes or the pulp of ripe guavas that have been squeezed through a fine sieve.

The above food will do until the baby is one year old.

Make a firm rule never to give snacks to eat between meals. Mothers who give anything to eat between meals are ruining their children. If a child will not eat at meal-times, let him wait until the next meal-time. He will not die of starvation in the meanwhile, and he will then have a healthy appetite stimulated by hunger. In fact, the short period of fasting will do him a world of good if he is a little off colour. If he is just naughty the discipline of waiting will help both child and mother.

Never give condiments, sauces, sweets, salt or anything of this nature to tempt the child's appetite—or to spoil it. Train the child rather to be used to and to enjoy plain wholesome food.

Tea, coffee, cocoa, beer and soft-drinks should also never be given to babies. They can do no good and often cause serious trouble.

Finally, never, never prepare any of the baby's food in an aluminium pot. Aluminium is poisonous and may do great harm to a child without anyone suspecting it. So avoid aluminium like the plague.

A baby reared on this diet can be guaranteed to be far stronger, healthier and happier than would be possible by any other method of feeding. If only mothers would try it out honestly, they would never return to the other practices that so often sow the seeds of so many children's ailments.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

SARDAR PATEL'S DEATH AND INDIANS IN SOUTH AFRICA

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—We were shocked to read the letter of "Shameful" which it was claimed represented the views of "hundreds" on the question of the death of Sardar Vallabhbhai Patel.

What is really shameful is that people like "Shameful" who are even afraid to disclose their identity, do not take sufficient trouble to investigate the true position before making baseless and resentful statements as appeared in the 'Indian Opinion' of 29th December, 1950.

With due respects and deep gratitude for the untiring efforts of Sardar Patel and the other national Indian leaders on behalf of the South African Indian community may we make a few observations on the hasty comments of "Shameful" which were rather disturbing.

It will be of interest for "Shameful to know that Sardar Patel and the other great men of India were, throughout their lives, ardent protagonists of non-European unity and the carrying out of a militant struggle against oppression. The greatest tribute then to his memory would be to carry on with increased devotion the principles for which he lived and died. But it is significant that when 19 peoples were ruthlessly killed on Freedom Day and another 14 shot on the mountains of Witzieshoek in the cause of *our* liberation in *this* country; or when South Africa saw the passing of a great figure in the death of Mr. W. H. Anderson (Comrade Bill), that people like "Shameful" were conspicuous by their failure to question why Congress did NOT have meetings of mourning.

"Shameful" talks about running to India for help. Yes we have run to India and will continue to [redacted] there and to the world with our problems in spite of "Shameful." We go to India, as indeed we go to Britain, Russia, China and the 50 odd nations of the world, and they in turn take a keen interest in our affairs, because most of them happen to be the foremost champions of race equality and bitter enemies of racialism wherever it exists.

Did "Shameful" care to see the response to an appeal made by an organisation in Johannesburg? Walking down the business areas one noticed a few seemingly "closed" shops but on closer scrutiny discovered that not a few of them were carrying on their business behind closed doors. And where were "Shameful's" imaginary "hundreds" when it came to attending the meeting called at the Gandhi Hall, Johannesburg? Does he know that less then a hundred people were present?

With regard to what the Transvaal Indian Congress *did do* in this connection, this being a personal letter, we will not reply on its behalf. We wish to conclude by pointing out for the benefit of "Shameful" that Mr. Nana Sita is the President of the Transvaal Indian Congress. Why does he omit the name of this national leader when asking for an explanation? We would suggest that "Shameful" ask Mr. Nana Sita why Congress did not live up to his expectation.

Yours etc.

Ismail Bhoola, Navlas Iyer, Vallabh Joga.

U.K. Psychologist On Indian Prodigy

"I believe there is as much hidden power in the nucleus of the human mind as in the nucleus of the atom." This statement by Prof. G. P. Meredith, who occupies the Chair of Psychology at Leeds University, has been evoked by the remarkable mathematical feats now being performed here by India's young prodigy, 10 year-old Miss Shakuntala Devi, who comes from Bangalore. In the latest exhibition of her powers, Miss Shakuntala, who is earning new laurels here as a "human comptometer," had the assistance of Prof. Meredith. He chalked problems on a blackboard before an audience of 200 at Leeds University. And in less time than it took to write numbers of 14 digits, Miss Shakuntala was able to give correctly their seventh roots, Cube, fourth, fifth and sixth roots of lesser numbers came forth even more quickly. Many of the questions had been previously worked out on calculating machines, and Miss Shakuntala had not previously seen them. She worked out the answers in her head, apparently without concentration, and no problem took her longer than six seconds to answer correctly. In all 20 problems were set. "I do not work to any system. The answers just come to me," said Miss Shakuntala, who has been able to make lightning calculations since she was five. "It is rather tiring to the brain," she said "Still, I have never yet given an incorrect answer. But I have twice failed in my intermediate mathematics examination." — Globe.

UNIVERSITY OF NATAL

Courses for Non Europeans

leading to the degrees of B.A., B.Com., B.Soc. Sc. & LL.B.

These courses will be held at SASTRI COLLEGE (except for the Science courses which will be held at Wentworth) and will begin on Friday 26th February 1951 at 4.30 p.m.

Many of the class are held at the week-end.

BURSARIES, SCHOLARSHIPS and LOANS are available: Details and forms of application will be supplied on request, and completed application forms must be received before 31st January to the Office of the Non-European Section, P.O. Box 1525, Durban.

ENROLMENT will take place at the University Buildings (situated at the rear of South College), Winterton Walk, as follows:—

B. A. students: Friday 2nd, Saturday 3rd, Monday 5th February 9-12 noon 2 p.m.—5 p.m.

B Soc. Sc. student. Monday 5th, February: 2—5 p.m.

B.Com. students: Saturday 3rd and Monday 5th, February 2—5 p.m.

It will be possible for students to enrol at Room 36 Main Block, University Buildings Scottsville, Pietermaritzburg on Friday 26th,—2.30—5 p.m.

Medical Faculty students must apply direct to the Registrar, P.O. Box 375, Pietermaritzburg for enrolment as soon as possible, and in any case not later than 31st, January. 46 bursaries will be awarded in this faculty.

All students who enrol after 5th, February will be liable for a fee and enrolments received later than that date will not be considered when the time-table is made up.

Students unable to attend at the times given above should make a special appointment.

HOSTEL accommodation for men students is available. Application for this should be made as soon as possible. Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Non-European Section, P.O. Box 1525, Durban (Phone 28952)

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

A DRAMA IN REAL LIFE

A TRUE STORY OF AN ENGLISH FAMILY

By ERIC BAUME

THE drama of real life itself—the beginning and the end. They went to Faversham. George and Donald were the names of the two boys. They were not twins but the younger followed the elder in a rythmic sequence of happy marriage between a young man and a woman, and their births were orderly according to the traditions of England.

London had no attraction for the old man, the mater, George or Donald. They lived on the coast, south, off that ugly holiday track, where fish and chip shops put up signs about the Riviera and caravanserais of charabancs read advertising hoardings as a study.

The old man found material comfort before the boys found their prep school, and by the time they were running up Hunter's Hill in football jerseys and spiked shoes on steple chases, the business waiting for them and their future, should they so decide, would still be linked with what their father had achieved and for what their mother prayed.

In September 1939 they were both at Oxford. The other boxed, and with his boxing, flew.

For George and Donald the green lawn at home was a loadstone. Lying by their mother's great canvas deckchair in the sunshine, as Turner, the maid, brought lashings of tea at five, they talked of the happiness of their future that no one could ever wreck; and their mother, looking straight out from the lawn to the beach and to the English Channel, silently, hoped that the line of their living should not be broken.

Usually at 5 the old man would wander back to throw down his golf-bag or, possibly, something he had shot. He could neither play golf nor shoot with any degree of efficiency, and he expected both George and Donald to pull his leg unmercifully at his very appearance. Then the three of them would cuff each other and roll on the lawn until the mater in a fine frenzy of false protestation would beg them to remember the servants.

Below the lawn was a sandy beach with very few pebbles. There was an old stone pier roughly built by some old smuggler of a century before, jutting out into the little cove, which was their property. The launch which rested in the newer boathouse was called the Zephyr. It was a long dinghy with an out-board, but it could wander round to Jenkin's Rock, and past the other cliff to Phillip' Cove.

Trees grew at the borders of the lawn, making a natural amphitheatre for an eternal family drama.

These simple English folk, moneyed beyond want, found their temple within the lawn and the beach, and the house high up behind. When the first day of the university vacations began, the boys would be at home. The lunch or the dinner or the tea, which met them would be ceremonial. The tennis court to the right of the house would never be empty. Two bronzed fellows would breakfast in their bathing trunks, to their mother's consternation; and the sun would go down as though the old man had ordered it to do so, with perfect regularity, to his good content.

They left for the R.A.F. on September 1939, from the lawn, George rather more sombre than usual, went along to the boathouse to say goodbye to the outboard. Donald, for some reason, held his mother's hand until his father, and not she trumpeted through his nose and coughed from the tear ducts.

They were at Sedin in France together in the winter of '39, when Cobber Kane held the headlines and Fairey Battles served as bombers for a struggling R.A.F. One of them flew for a moment over Dunkirk. And then they settled down, with occasional letter-writing to the old man and the mater, to the re-birth of the Royal Air Force, the Battle of Britain, and the hope of the world.

By the time the first bombs had dropped three miles from the house in August 1940, George had become a squadron leader, Donald a flight lieutenant. They were ordinary fellows. Occasionally they got leave from some outlandish station, and they fought their way through fogs and snow and wind blitzes, if only to shiver for a moment in winter on the same lawn before they had to go inside for tea. They did not talk of anything but the things of which they had talked, for that was their way of disguising their English feelings.

When in June, 1943, British Spitfire boys and American fighters joined in majestic sweeps across the Channel, their route could have been regarded as one which used the gables of the house as a landmark. They streamed across in the morning and the evening. In the sunshine on the lawn the parents sat and watched high up the vapour trails, but did not discuss the operation in more than general conversation.

The mater developed rheumatoid arthritis in her left knee early in June of this year. The doctor said it was the war—something to do with the lack of something in something—and they left it at that. The mater found, sitting on the lawn in the dull afternoon, that the pain grew from a dull ache to a blinding throb as the planes went over, but she did not tell the old man because it sounded too silly.

On August 20 George was reported missing after a sweep over Le Havre. Donald got himself forty-eight hours leave and sat by the tea-table on the lawn overlooking the cove, until he rose and put each of his arms around the parental shoulders.

"The groupie doesn't shoot a line," he said, "he's always got the gen. Old George is probably all right by now. Actually he may have been picked up already by the French underground; they're all getting out, you know."

The old man gripped his pipe. "You really think there's a chance?"

"Rather, sir," said Donald. "And you know, mater, old George knew plenty about Spitfires. They always said that he could get out of the inside of a Spitfire without disturbing the parting of his hair."

The three of them laughed then, and because they did not want to notice, neither of the men saw the trembling edges of the laugh upon the mother's anguished lips.

Suddenly she turned and looked seaward. She tensed. She tried to turn from her looking, but could not. Down by the first iron ring on the stone jetty she saw something lilting easily in the aimless gurgling of the beach edge water. The old man was alarmed. "What's the matter?" he said. She did not answer him. Perhaps it was the first time in their thirty years of marriage she had ignored him, for she loved him and he was part of her.

"Donald," said, "I want you to go down to the beach and I want you to tell me what you have found."

He ran down. He stood for second where the tide forms irregular patterns on the darker sands. He fell on his knees because he could not stand up just for a second. Then his face white and his eyes blazing, he returned to tell his mother that George had come home across the Channel.

I tried for nearly four weeks to persuade this family to let their names be told to the world. Politely they would have none of it. The only departure from the English standard of unemotional emotion was that the mother asked permission of whatever civil servant was there to give it, to have the body of her son buried in the lawn before the house, looking on the cove.

There the grave lies. By it, the family talk and have the afternoon tea, and nurture the flowers which never leave it.

There is nothing macabre or gruesome about their attitude. Donald is still alive, and now he is a squadron leader, with the D.F.C. thrown in. The house has not been damaged by bombs, and the boathouse is waiting for the peace when peace comes, the whole family will be at home again.

END.

(From Britain and Eve 1944)

Send 6d. stamps for Specimen.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

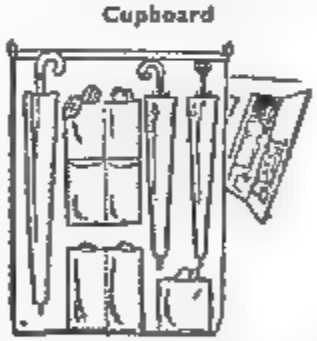
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

BAN ON ENTRY OF NATIVE STUDENTS "A DESPICABLE ACT"

The Rev Fr. Cyprian Thorpe, S.S.M. from Teyateyaneng Basutoland writes in the Star, (Johannesburg): Sir,—The ban imposed on the entry of African students from outside the Union into its schools and colleges is based entirely on colour, for the situation with regard to European children living in the territories adjacent to the Union is not dissimilar, and an even greater proportion of them are educated in the Union. The Union does not hesitate to exploit the cheap labour from these territories in order to produce its wealth. An estimated 90,000 from Basutoland alone were absent at the end of last year working on the mines, farms, and industries of South Africa. To accept the services of poor people and to withhold from them simple privileges (which, incidentally they help to pay for by their labour, indirect taxation, and the support of missions which share with the Government the upkeep of the educational institutions), is a mean and despicable act. So far the voice of freedom in the Union has not been driven underground, but at such times as this it appears to be extremely feeble. South Africa's universities are ceasing to be universal and becoming parochial whilst the dissemination of learning is restricted by proclamation. The ban has branded not only the supporters of the present Government but South Africa as a whole with a meanness and a selfishness which are in ill accord with her vast resources. Cannot some group of philanthropists, led perhaps by the Civic Rights League or the Education League, hoist a standard to which all freedom-loving people could rally? A fund to establish a liberal university on adjacent soil, or to send students to the kindlier atmosphere of European universities, are but two of the possibilities which spring to mind.

LITTLE THINGS OF YOUR OWN MAKING

Order In The Entrance Hall Cupboard

You know it is the first impression that counts! That is why the entrance hall is that part of the flat which always must show the strictest order. No brushes or rags on the chest of drawers, no umbrellas, sticks or rubber shoes in the corners. But these things have to be in the entrance hall, and it is consequently a good idea to place a neat "bag board," as shown in the above drawing, in the entrance hall cupboard. There is always room for this, even in the smallest entrance hall. The back must be double, enabling you at the finish to squeeze an adjusted piece of cardboard down between the two layers, thus pressing the bag against the door. The pockets are fitted up with a fold on either side in order to make room for the things. The umbrella pockets are fitted to the size of your umbrella, having a hole at the bottom to enable the knob to hang freely. Sew curtain rings along the edge: the bag-board is thus able to hang in the brass hooks to be placed at the inside of the cupboard,—and then you may with perfect ease let anyone look into the entrance hall!

Mittens For The Baby

The little ones in the prams are, of course, not allowed to get cold fingers, they are to have mittens on. A baby chews on everything—also the mittens, and the result is a nasty "woollen beard" around the mouth. This can be avoided by making the mittens as a wash-leather cover —without thumb and lined with wool, for instance from an old knitted sweater. It is sewn together with the wash-leather mitten (the frayed ends to the inside). On the illustration the lining is turned inside out and on the top they are seen in use, tied together with a wash-leather tape which is stronger than ordinary tapes.

A Teddy Bear

can be made of fabric or rests of fur. The trunk and the head must be sewn in one, and two gussets must be set in. When the different pieces have been cut they must be sewn with inside runnings after having been carefully basted. The bear is filled with wood-wool or kapok. The arms and legs are fastened by a piece of round rubber-band which is pulled through the body and tightened. In the ends a knot is tied. Eyes and nose are sewn with yarn.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને
પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ,
દરેકની કી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી.
૩–૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તકમાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION.
PHOENIX.
NATAL.

બાપુની કારાવાસની કહાણી આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત કી. ૧૫/-.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5 6
GORA	(Novel)	9 0
MASHI	(Novel)	5 0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3 [illegible]
CHITRA	(Play)	3 6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3 6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3 6
RED OLEANDERS	(Play)	4 [illegible]
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5 6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6 0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3 [illegible]
REMINISCENCES		5 6
POEMS OF KABIR		3 9
POST OFFICE	(Play)	2 6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5 0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

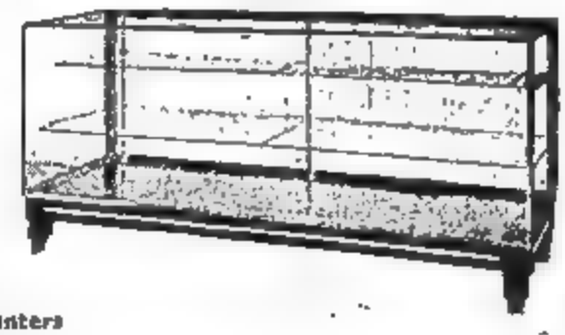
By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (Facing Epcom House) Johannesburg.
Phone 1231/342. P.O. Box 6501.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	0
KALIDAS	3	8
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	[illegible]
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	[illegible]
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૨ | શુક્રવાર તા. ૧૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૧.

વર્ણભેદ જવો જ જોશે

"મારે જણાવવું જોઇએ કે યુનાઇટેડ પાર્ટી સાઉથ આફ્રીકાના દરેક વતની અને આફ્રીકાના પ્રત્યેની પોતાની જવાબદારીઓનું ભાન ધરાવે છે છતાં કોઇ પણ દીલ આજ, જેનો હેતુ વર્ણભેદ કાયમી રાખવાનો હોય, તેને અમે ટેકો આપી શકતા નથી.

"અમે માનીએ છીએ કે જાતીઓ વચ્ચે સંપુર્ણ સહકારને માટે વર્ણ ભેદ એ પ્રથમ જરૂરી વસ્તુ છે અને તે દુર કરવામાં સઘળા વર્ગોનું અહિત છે. એથી તેને અટકાવા બદલ જ બીજા અનેક માર્ગો છે કે જેથી પ્રજાના સઘળા વર્ગો ઐક્યના સમાન હિતને માટે સાથે મળીને કામ કરી શકે."

ઉપલા શબ્દો જુનીયર મુનાફ ટેક પાર્ટીના પ્રમુખ મી. આર. જો. એફ. સ્કાર્ટ, નાટાલ ઇન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસ તરફથી ગોઠવવામાં આવેલ એક ચર્ચા સભામાં ભાગ લેવા આપેલાં આમંત્રણનો અસ્વિકાર કરનારા કાગળ લખેલો તેમાંથી ઉતારવામાં આવ્યા છે. એ બહોળ ગંભીર સ્થિતિ ઉત્પન્ન કરનારા છે. સાઉથ આફ્રીકામાં વર્ણભેદ કાયમ ટકાવી રાખવાનો આગ્રહ ચાલુજ રહેશે તો આ દેશને માટે બુરો દહાડો બેઠેલો છે, કેમકે જેઓ તેનો વીરોધ કરી રહ્યા છે તેઓનો પણ બહોળો આગ્રહ છે કે વર્ણભેદ જવો જ જોશે. તેઓનો એવો દ્રઢ મત છે કે જ્યાં સુધી વર્ણભેદ હસ્તી ધરાવશે ત્યાં સુધી જાતીઓ વચ્ચે સંપુર્ણ સહકાર થવો અશક્ય છે અને પ્રજાના સઘળા વર્ગો દેશના સમાન હિતને માટે સાથે મળી કામ નહિજ કરી શકે. અને લોકશાસન અને માનહકકોની વાતોનો કશો જ અર્થ નથી, "કાયદાની નજરમાં સૌ સમાન છે." આ મુળ સિદ્ધાંત સ્વિકારવો જોઇએ, તેને માન અપાવું જોઇએ અને તેને અનુસરવામાં આવવું જોઇએ. તેમ કરવામાં આવ્યા બાદ સંજોગોને અનુકુળ જે કંઇ પણ ગોઠવણો કરવી ઘટે તે વહીવટી પગલાંથી કરી શકાય. રાજકર્તાઓ પ્રમાણીક અને સીધા હોય તો રંધવત સાથે કામ લેવામાં જરાયે મુશ્કેલી નહિ નડે. રાજકર્તાઓમાંથી ગોરાપણાની ખુમારી, જે તેઓના માં ઉંડા મુળ ઘાલી રહી છે, તે દુર થવી જોઇએ અને તેઓએ વધારે ન્યાયી અને ઉદાર દ્રષ્ટિના બનવું જોઇએ. એમ થાય તો સાઉથ આફ્રીકામાં વસી રહેલા સઘળી જાતી અને વર્ણના લોકોને માટે સંપુર્ણ એખલાસ, શાંતી અને સુખથી રહેવાને માટે જોઇએ તે કરતાં ઘણીજ વધારે જગ્યા પડેલી છે. અમારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે બીન-ગોરા લોકો ગોરવાજબી કે ઉઠાઉ માગણીઓ નહિ કરે અને કોમ્યુનીઝમનો બહાઉ અદ્રશ્ય થઇ જશે.

રાજકર્તાઓએ સમજવું જોઇએ કે દેશમાં પ્રવર્તી રહેલા અસંતોષને માટે તેઓની સંકુચિત અને સ્વાર્થી નીતી જ જવાબદાર છે અને એ કારણથીજ જનતા કોમ્યુનીસ્ટોના હાથમાં ચાલી જવા લાગી છે.

પ્રીટોરીયામાં સાઉથ આફ્રીકન ફ્યુચરો ઓફ રેશીયલ એક્વેલ્સની દ્વિતીય વાર્ષીક પરિષદ ખુલ્લી મુકતાં નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન ડો. એચ. એફ. વરવુર્ડ કહ્યું હતું કે "સાઉથ આફ્રીકાના યુરોપીયનો બીન-યુરોપીયનો માટે માનવી શક્તિથી પર ભોગ આપવા તૈયાર છે." એટલી બધી તકલીફ લેવાનું શું પ્રયોજન? બીન-ગોરાઓ તેઓ પાસેથી એવી કશી ઇચ્છા રાખતા નથી. તેઓ તો માત્ર એટલું જ ઇચ્છે છે કે ગોરા રાજકર્તાઓ બીન-ગોરાઓ સાથે માનવી તરીકેનો વર્તાવ રાખે અને બીન-ગોરાઓ પોતાના જેવીજ લાગણીઓ ધરાવનારા માનવીઓજ છે એમ તેઓને લેખે. જાહેર સભાઓમાં મોટી મોટી વાતો કરવાના કરતાં આ દિશાએ એક અંશ માત્ર પણ વર્તવામાં આવે તો તે ઘણું જ વધારે લાભદાયી થઇ પડશે.

ગયા ગોમવારે ફ્રીનીખનમાં નેટીવ લોકેશનોમાંથી ઝોડવાઇઝરી બોર્ડોની સંયુક્ત સભામાં ભાષણ કરતાં નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરી ડો. ઈ. ડબલ્યુ એમ. ઇસલેને આફ્રિકનોને કહેવું જણાવાય છે કે, સરકાર માગે છે કે, "આ દેશ તમારો પણ છે એમ તમે સમજો અને આ તમારી જન્મભુમીમાં તમારે માટે સ્થાન નથી એવું માની લેવાની તમારે કશીજ જરૂર નથી." આ શબ્દોમાં પ્રેમના કરતાં તુમાખી વધારે રહેલી છે. આ દેશ તેઓનો છે એમ આફ્રિકનોને કહેવાની જરૂરજ ન હોય. તેઓજ આ દેશના ખરા ધણી છે. તેઓપર રાજ ચલાવનારા ઓ છુટારૂ છે. એટલે ડો. ઇસલેનના શબ્દો ખરી રીતે આફ્રીકનના મુખમાં શોભે તેવા હતા. આવી વાતોની બીન-ગોરા ઓ ઉપર હવે બીલકુલ અસર થઇ શકે તેમ નથી. કેમકે તેઓની બુદ્ધિનું ધોરણ નેશનલીસ્ટો માને છે તે કરતાં ઘણુંજ ઉંચું થવા લાગ્યું છે. આ આખી બાજી તેઓ સમજે છે અને જાણે છે કે તેની પાછળનો હેતુ કાયમને માટે તેઓને ગોરાના ગુલામ કરીને રાખવાનો છે.

ગોરા રાજકર્તાઓને બીન-ગોરાઓ પ્રત્યે ખરેખર પ્રેમ ઉભરાઇ જતો હોય અને તેઓના પ્રત્યે ન્યાય કરવા માગતા હોય અને સાઉથ આફ્રીકાના શુભનાપર લાગેલું કલંક, જેને માટે તેઓ પોતેજ જવાબદાર છે, તે ધુંસી નાખવા માગતા હોય તો સૌથી પ્રથમ તેઓએ ચાલુ અન્યાયી અને અમાનુષી કાયદાઓ નાબુદ કરવા જોઇએ અને નવા કાયદા કરવાનું બંધ કરવું જોઇએ, અને જીવનની જે સગવડો તેઓ બીન-ગોરાઓને લોગે ઝોંતવી રહ્યા છે અને જેની તેઓને ઇચ્છા થતી હોય તે સઘળી તેઓને પુરી પાડવી જોઇએ. તેને બદલે હાલની નીતી તો એવી જણાય છે કે બીન-ગોરાઓ ને કાંટાળા તારની વાડની પાછળ ગોંધી દેવા અને પછી તેઓને પૃથ્વી ઉપર ઉતરી આવેલા સ્વર્ગના સુખનો ઉપદેશ આપવો. આનાં કરતાં અધમ બીજુ શું હોઇ શકે?

નોંધ

હીંદીઓને ઉખેડી કાઢવા કામે લાગેલી ૨૬૦ કમીટીઓ

'સન્ડે ટ્રીબ્યુન'ના ખબરપત્રી જણાવે છે કે ચાર વર્ષપર સ્થપાએલી "ધી યુડ આફ્રીકાની એસ્ટરમીંગ્લેવેસીંગ (સાઉથ આફ્રીકન પ્રોટેક્શન મુવમેન્ટ)" નામની સંસ્થાએ ડર્બનવાલમાં ૧૨૦ કમીટીઓ સ્થાપી છે જે સઘળી લોકો ને સમજાવવાનું કામ કરી રહી છે કે હીંદી સવાલનો ઉકેલ રીપેટ્રીએશનથી જ આવી શકશે. એસ એ. બી. સંસ્થા ના સભ્યો સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ ને રીપેટ્રીએટ કરવાનો સિદ્ધાંત ફેલાવવા નો લાગટ પ્રચાર કરી રહ્યા છે. આફ્રીકાના અન્ય પ્રદેશો સાથે પણ તેઓ સંબંધમાં છે, જ્યાં પણ, તેઓના કહેવા મુજબ, ગોરા અને નેટીવો એજ સવાલ સાથે ઝઘડી રહ્યા છે. તેઓ કહે છે કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર હીંદીઓને રીપેટ્રીએટ કરે એવી આશા રાખવી

આજે અભયવચન છે. દુનીયાનો લોક મત સાઉથ આફ્રીકાની વીરુદ્ધ પોટ ઝાંઝી રહ્યો છે અને હાલના સંજોગોમાં મુનીયનના હીંદીઓને સ્વિકારવા તયાર થાય એવો કોઈ પણ દેશ મળવો મુશ્કેલ છે. "હતો ખીન-સરકારી વિસ્તારો અમે તપાસ કરી રહ્યા છીએ કે હીંદ સીવાય બીજો કયો દેશ છે કે જે આપણા હીંદીઓને સ્વીકારવા તયાર થશે." આ શબ્દો સંસ્થાના સેક્રેટરીએ કહ્યા હતા અને વધુમાં કહ્યું કે, અમે જાણીએ છીએ કે ઝીલીશ નાગરીકના એક વખત એક દરેક હીંદી વસાહતીઓને સેવા તયાર કરવું. આવું ચાલતા માર્ચમાં એસ. એ. બી. ની કોલેજ ઓફિસરીયામાં બળતો ત્યારે આ સવાલના ઉકેલ તરીકે ગ્રુપ એરીયા કોર્ટની સક્રયતાની માંગ કરશે. દરમીયાન એસ. એ. બી. એ દેસમ્બર માં વાર્ષિક પા. ૧ ના સભ્યત્વે બધુ વર્ષને માટે નવા સભ્યો બનાવવાનું કામ ઉપાડ્યું છે. પુર્ણ સાથેનાં યુદ્ધ દરમીયાન કે તે પછી રીપેટ્રીએશન થયુ થાય ત્યારે એ નાણાંનો ઉપયોગ રીપેટ્રીએશનનો ખર્ચ પુરો પાડવાને બદલ સરકારી કર સ્વિકારવાનું લોકોને સમજાવવાનાં પ્રચાર કાર્યમાં કરવામાં આવશે. એ રિતિએ પહોંચવામાં આ વર્ષે ત્યારે ઝોકારેલું છે કે પ્રત્યેક નાગરીક ઉપર ઓછામાં ઓછું વર્ષ સુધી પા. ૫ નો વાર્ષિક કર નાખવામાં આવે તેનો પણ કોઈ વીરોધ કરવા તયાર થાય.

સા. આ. ની લેબર પાર્ટીનો ઠરાવ

સાઉથ આફ્રીકાની લેબર પાર્ટીની જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી ચાળીસમી વાર્ષિક પરિષદે ગયા રવીવારે સાઉથ આફ્રીકાના લોકશાસન અને ખ્રિસ્ત સ્વાતંત્ર્ય પ્રિય સભળા લોકોને પ્રદા ખાતી નેશનલીસ્ટ સરકાર, જે દેશને ફેસીસ્ટ પોલીસ રાજ્યમાં ફેરવી દેવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે, તેનો સામનો કરવા ને સંગઠીત થવાની હાકલ કરનારો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો. માર્ગેટ વર્કર્સ યુનીયનના જનરલ સેક્રેટરી મી. ધ. એસ. સેક્સે કહ્યું કે લેબર પાર્ટીના હેતુઓ સાઉથ આફ્રીકા માં સમળા લોકોને માટે સુરક્ષિતતા રથાપવાના છે. આજે દેશ જવાળા મુખી પર્વતને શિખરે બેઠેલો છે. આપણે લોકશાસનના હકો અને બંધારણીય છુટછાયું સિદ્ધ કરવાં જોઇએ. નેશનલી સ્ટો સત્તાપર આવી બંધારણ સામે બધુબોટ કરવા મંડી પડયા છે અને લોકોને મતાધિકાર વિનાના કરી મુકવા માગ્યા છે. આપણો તત્કાલીક પ્રશ્ન એ છે કે આ સરકાર, જે સાઉથ આફ્રીકાની આબાદીનો નાશ કરી રહી છે તેને શી રીતે ઉખેડી કાઢવી. ૧૯૫૨ ની ચુંટણીમાં જે તમે તેને કાઢી નહિ નાખો તો સમાજવાદની વાતો તમારાથી કાંટાળા તારની વાડની પાછળથી જ કરી શકાશે. ઝોકનવેસના ઝેમ. પી. મી. એચ. ડેનીઓટે કહ્યું કે આપણે માત્ર કામદારોના નહિ પરંતુ આ દેશમાં લોકશાસન બળવાન રહે તેના ચોકી દારો છીએ.

બીજો એક ઠરાવ સર્વાનુમતે એ પસાર થયો હતો કે સંગ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટને લેબરપાર્ટી સામ્ય વાદનો વીરોધ કરનારા કાયદા તરીકે નથી સમજતી પરંતુ સ્વતંત્રતાને દાબી દેનારા અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના સમળા વીરોધીઓને બદીરાવનારા અને ત્રાસ પમાડનારા કાયદા તરીકે જુએ છે. આ ફેસીસ્ટ કાયદા વખર વીરુદ્ધ રદ કરવા ની ઠરાવમાં માગણી કરવામાં આવી હતી.

મી. જોન કોક્રટી, ઝેમ. પી., સા. આ. લેબર પાર્ટીના પ્રમુખ, મી. સી. ચીંગમેન, જનરલ સેક્રેટરી અને મી. ધ. એસ. સેક્સ, ટ્રેઝરર ચુંટાયા હતા.

નેટીવ વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવા પર પ્રતિબંધ "એક હલકું અને દુષ્ટ કૃત્ય"

રેવારેન્ડ (બ્લુરોલે-ડ)ણી રેવરન્ડ સીપ્રીયન થોર્પ જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' માં લખે છે:

સાહેબ,—યુનીયનની બહારથી આવી કન વિદ્યાર્થીઓને પોતાની સ્કુલો અને કોલેજોમાં દાખલ કરવા પર મુકવામાં આવેલો પ્રતિબંધ કેવળ વર્ણના કારણે જ મુકાયેલ છે. કેમકે યુનીયનની પડોશના ભાગોમાં વસતા યુરોપીયન છોકરાંઓ સંબંધી સ્થીતિ પણ તેના જેવી જ છે અને તેઓ વધારે મોટા પ્રમાણમાં યુનીયનમાં શિક્ષણ પામી રહ્યા છે. પોતાનું ધન ઉત્પન્ન કરવાને આ પ્રદેશોમાંથી સસ્તી મજુરીનો લાભ ઉઠાવવામાં યુનીયનને જરાયે સંકોચ થતો નથી. બધા વર્ષની આખરીએ નેવુ હજાર જેટલા આફ્રીકનેા માત્ર બસુટોલેન્ડમાંથી જ સાઉથ આફ્રીકાની ખાણો, ફાર્મો અને અન્ય ઉદ્યોગોમાં કામ કરવા જતા હતા.

મરીજ લોકોની સેવાઓ સ્વિકારવી અને સાદી ચુકવી તેઓને નહિ આપવી (જેની સંજોગવશાત તેઓ પોતાની મજુરીથી, બાધકતરી રીતે મુકાયેલા કરોમાંથી અને બીજાઓના ટેકાથી, કે જે ચીજ આપી રહ્યા છે. બીજાનો ટ્રેનાવણીની સંસ્થાઓનો નિભાવ કરવામાં સરકાર સાથે હિસ્સેદાર છે) એ એક હલકું અને દુષ્ટ કૃત્ય છે.

યુનીયનમાં સ્વતંત્રતાનો અવાજ હજુ દબાઈ નથી ગયો પરંતુ આવા વખતો માં તે અતિશય નીરાંશા જન્માવે છે.

સાઉથ આફ્રીકાની યુનીવર્સીટીઓ સાર્વજનિક મદતી ટ્રસ્થા લાગી છે અને કયનિષ્ઠ બનતી જાય છે ત્યારે વિદ્યા દાનપર દેઢેરાણી પ્રતિબંધ મુકવો ક્રમ છે.

એ પ્રતિબંધોએ હાલની સરકારને ટેકો આપનારાઓને જ નહિ પરંતુ આખા સાઉથ આફ્રીકાપર તુચ્છતા અને ખરાબી પણાનું કલંક લગાડેલું છે જે તેની વીશાળ સાધન સંપત્તિને ભંધબેસતું નથી.

શું કોઈ પરોપકારી મંડળો સીવીક રાઇટસ લીગ અથવા ઓલ્યુડેશન લીગ ની સાથે મળીને એ કરતાં ઉચ્ચા ધોરણ રથાપી નથી શકતા કે જેને આપણા સ્વાતંત્ર્યપ્રિય લોકો અનુસરી શકે?

પડોશની ભૂમીપર ઉદારમત ધરાવતી યુનીવર્સીટી રથાપવાને અથવા યુરોપની બહાર અનુકુળ વાતાવરણવાળી યુનીવર્સીટીઓમાં વિદ્યાર્થીઓને મોકલી સહાય તેને મોટે ફન્ડ કરવું એ વીચાર મારા મનમાં આવે છે.

નવા યુનીયનના પાસપોર્ટ

યુનીયન સરકાર તરફથી આપવામાં આવતા નવા યુનીયનના પાસપોર્ટનું સૌથી અગત્યનું સ્વરૂપ એ છે કે તે યુનીયન સરકારની માલીકીના ગણાશે. અને મુલ્કી પ્રધાનની ઇચ્છામાં આવે તે પાછીએ તે પાછા માગી શકશે અથવા રદ કરી શકશે. નવા પાસપોર્ટની મુદત પહેલાંની જેમ પાંચ વર્ષની રહેશે. જેઓની પાસે જુના પાસપોર્ટ હોય તેને નવા પાસપોર્ટ કઢાવવાની જરૂર નહિ રહે. નવા પાસપોર્ટમાં સાઉથ આફ્રીકાના આ ભાગોના યુનીયનની બહાર જન્મેલાં બાળકો વીશે સુચના છે. તેવાં બાળકનો જન્મ સાઉથ આફ્રીકન ફોરસ્યુસેટમાં અથવા ડીપાર્ટ મેન્ટ ઓફ ઇન્ટીરીયરમાં નોંધાયો નહિ હોય તો તેનાથી સાઉથ આફ્રીકન સીટી ઝનશીપનો દાવો નહિ કરી શકાય. કાયદાની કલમ ૧૭ મુજબ જેણે સાઉથ આફ્રીકન સીટીઝનશીપ મેળવેલું હશે તે જો બાંધી મુદત બહાર રહેશે તો તેનું સીટીઝનશીપ ગુમાવશે, તેઓને એવી સુચના આપવામાં આવી છે કે તેઓએ પોતાનું સીટીઝનશીપ સાચુ રાખવાની સાઉથ આફ્રીકન કોનસ્યુલેટ અથવા ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઇન્ટીરીયરને દર વર્ષે અખર કરવી. સાઉથ આફ્રી કામાં જન્મેલા સીટીઝનોને આ નીયમ લાગુ પડતો નથી.

અમને સત્તાવાર અખર મળી છે કે હીંદીઓને આપવામાં આવતી સીટી ફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટીની મુદત અગાઉ હતી તેમ બધુ વર્ષની કરવામાં આવી છે.

બાદશાહ ખાનની, ગ્રેનહોમરી જેલમાં ગંભીર માંદગી

નવેમ્બરની ૧૮ મીએ હીંદમાં અખર મળ્યા હતા કે, ખાન અબદુલ ગફાર ખાન, જેઓને સરહદના ગાંધી કહેવામાં આવે છે, તેઓ પશ્ચીમ પાકીસ્તાનમાં આવેલી મોન્ટગોમરી જેલમાં ખુબ માંદા પડયા છે. એમને બહારથી બધા લોકો બાદશાહ ખાન પણ બોલાવે છે. એમણે પાકીસ્તાનની રાજનીતીનો વીરોધ કર્યો હતો માટે એમને ૧૯૪૮ માં કેદ કરવામાં આવ્યા છે. છેલ્લા એવા અખર છે કે એમને સેન્ટ્રલની એક કોરપીટસમાં ખસ બનાવમાં આવશે.

મુંબઇની સોશીયલીસ્ટ પાર્ટીના સેક્રેટરી, મી. અશોક મહેતાએ, નવેમ્બરની ૨૧મીએ, ખાન અબદુલ ગફાર ખાનને છોડી દેવા માટે ડેરેક્ટર સભા ભરી પાકીસ્તાન સરકાર સામે વીરોધ કરવા હાકલ કરી હતી.

એક નીવેદનમાં એમણે કહ્યું હતું કે "બાદશાહ ખાનની ગંભીર માંદગીના અખર સાંભળીને અમને ઘણી ચીંતા અને ક્રોધ થાય છે. આવા શાંત અને પ્રેમાળ માણસને એમનું જીવન જેમાં કાઢવું પડે છે, એ વીચાર અમારાથી સહન નથી થતો. આપણે "નોનવોલન્સ ઇન એકશન" તો આ માનવીને, કે જે અહિંસાવનના ખુદાઇ ખીદમતગાર છે, તેમને આપવાની જરૂર છે.

દરેક મુસલમાન જાણે છે કે, બાદશાહ ખાન, મહાત્મા ગાંધીજી અને ઇસુ ખ્રિસ્ત છે કે જે, ખ્રિસ્તમાં બધે શ્રીબધેલી ચીજને પોતાના જીવનમાં ઉતારવાનો પ્રયત્ન કરે છે. અને આજે, એક રાજ્ય જે પોતાને ઇસ્લામીક કહે વડાવે છે, તેણે આ સંત પુરૂષને જેલમાં નાખી રાખ્યા છે. હિંદુસ્થાનના રાજકર્તાઓ કદાચ એમને ભુલી જશે અને પાકીસ્તાનના રાજકર્તાઓ એમની ઉપર જુલમ કરશે, પણ જગતે ઇસુની આમ જનતા બાદશાહ ખાનને મહાત્મા ગાંધીના ખરા વારસદાર તરીકે જોય છે અને નમન કરે છે. એમનું જીવન અમુલ્ય છે. એ કોઈ પણ જોક દેસમાં જાતની નથી, પણ આખી માનવજાતની ના છે અને એમને છોડી મુકવા માટે પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્તાનની પ્રજાએ પોકાર કરવો ઉચીત છે.

કાનપુરની વિદ્યાર્થી કોમેસે વીરોધ સભા ભરી હતી. આ દીવસ "બહાદુર ખાનને બચાવો," દીન કહેવામાં આવ્યો હતો. આ સભાને સંદેશો મોકલતાં આચાર્ય કૃપલાનીએ કહ્યું હતું કે, "બ્રીટનની મોટી વાતોમાં આવી જઇને, આપણે સરહદના લોકોને મોઢો આપ્યો છે. આ દુઃખદ બનાવમાં મારો પણ હાથ હતો, એટલે હું તમને શું સંદેશો આપી શકું? એ તો બાદશાહ પર હાથ ઉગામવા જેવું થશે. તમે વીરોધ કરી શકો છો. મારી એટલીજ પ્રાર્થના છે કે, આ બે ખાન બાદશાહોનું બલીદાન આંખી દુનીયા અને સારી તવીયત આપે."

—મુંબઇમાં રેલવે—તંદુરસ્ત" સભાઓ ઉજવવામાં આવ્યો હતો. તેમાં મીરઝાંબ પર આવેલ માલવાહક પ્રેમજી ખીમજી ના બાદુતોને રૂપીયા મકાન તરીકેનું ઇનામ આપવું હતું.

આપુના 'નિર્વાણદિન'નો સંકલ્પ

[આ લેખ વાંચી આપણે અહીંપણ આપણી નૈતિક ઉન્નતી માટે જે કાંઈ કરી શકીએ તે કરવા પ્રેરાઈએ એ આશા સાથે. અમે તે 'હરીજનબંધુ'માંથી અહિં આપીએ છીએ.—અ. ભા. ગ્રો.]

શોષિતોના જીવનદાતા

૩૦મી જાન્યુઆરીની ૩૦-મી દર વરસે આવે છે ને ચાલી જાય છે. ૩૦મી જાન્યુઆરીથી ૨૨ મી ફેબ્રુઆરી સુધીનું પખવાડીયું ઉજવવાનો રિવાજ પડતો જાય છે. ભારતનાં લાખો સ્ત્રીપુરૂષો ભિન્ન ભિન્ન રંગોએ પોતાની શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરીને ચાલ્યાં જાય છે.—પણ આ દિવસોનો અર્થ શો, આ સમયમાં આપણે શું વિચારવાનું ને શું કરવાનું છે વગેરે પ્રશ્નો આપણામાંના બેહદ્યાનાં હૃદયના દરવાજે ખટખટાવતા હશે?

બાપુ આવ્યા ને ગયા. પણ શાને માટે? જેમનાં જન્મ-મૃત્યુ પણ અસંખ્ય લોકોનાં જન્મ-મૃત્યુ જેવાં જ હતાં? અથવા તો તેમનો જન્મ દુનીયાના કલ્પેરા નેતાઓની જેમ દેશ ને પરદેશીઓની ગુલામીમાંથી મુક્ત કરવા માટે જ થયો હતો? જેમનો જન્મ તો વસ્તુતઃ જગતના કુલ-પ્રશ્નો નો ઉકેલ કરવા માટે જ થયો હતો. આજે જગતના ખુણેખુણામાં અશાંતિ અને અત્યાચારની બોલબાલા છે. દુનીયાની જનતાનું વિશિષ્ટ વર્ગો અને ટોળાઓ શોષણ ને દમન કરે છે. બાપુનો જન્મ આ શોષણને દમનમાંથી જનતાનો ઉદ્ધાર કરવા થયો હતો અને તેઓ મનુષ્યસમાજને આ ભીષણ નાગપાશમાંથી છુટવાનો ઉપાય બતાવી ગયા.

ઉકેલ: પદ્ધતિ સામે

દરેક યુગમાં જનતા પોતાનો ઉદ્ધાર કરવાનો પ્રયત્ન કરતી રહી છે. પણ એ પ્રયત્ન પોતાનું શોષણ અને દમન કરનારાઓનો નાશ કરવા પુરતો જ હતો. પરિણામ એ આવ્યું કે નવા શોષકો ને દમન ચલાવનારાઓ તેની છાતી પર ચઢી બેઠા. ગાંધીજી આવ્યા ને તેમણે કહ્યું, "કે માનવો, તમારા દુઃખનું કારણ માણસ નથી, પદ્ધતિ છે. દુષિત પદ્ધતિ કાયમ રહેશે ત્યાં સુધી એ પદ્ધતિના સંચાલકો બદલાવા થી તમારા પ્રશ્નનો નિવેડો આવવાનો નથી. એટલે તમારી લડાઈ માણસ સામે નહીં, પણ પદ્ધતિ સામે હોવી જોઈએ."

અંગ્રેજ રાજ્યથી દુનીઆ દુઃખી થયા અને અંગ્રેજને સાથે લડયા. પણ પદ્ધતિ એમની જ મહત્વ કરી. એનું ફળ આજે હીંદુસ્તાન ભોગવી રહ્યું છે. દુનીઆએ આજે આ જ વાતનું સ્મરણ કરવાનું છે. આજના સમાજ ની દુષિત પદ્ધતિ કઇ છે અને તેની સામે આપણે કઈ રીતે લડીએ, તેનો તેમણે વીચાર કરવાનો છે. ગાંધીજીએ કહ્યું છે કે રાજ્યવાદ જનતાનું દમન કરે છે, ને મુડીવાદ તેનું શોષણ કરે છે. જનતા અસહાય બનીને રાજ્ય પર મોટલો આધાર રાખશે તેટલું રાજ્ય એની છાતી પર બેસી એને દબાવશે: અને પોતાની જરૂરિયાતો પ્રાપ્ત કરવા માટે મુડીવાદની યોજના પર મોટલો વધારે આધાર રાખશે, મુડીવાદ તેનું એટલું વધારે શોષણ કરશે. મુડીને આધારે જીવન ટકાવવા ની પદ્ધતિ જેમની તેમ ચાલુ રાખીને મુડીવાદનો નાશ કરવાનો પ્રયોગ સમાજે કરી જોયો. પણ મુડીવાદીઓને બદલે અમુક ટોળાંના નેતાઓ આવીને જનતાને વધારે પકડમાં લીધી ને ફાંસી દીધી. અંતફળ કે પ્રશ્ન પોતાના દુઃખનો સાચો ઉકેલ ન કરી શકી.

રાજ્યવાદ–મુડીવાદને અંતમ કરવાની રીત

ગાંધીજીને શ્રદ્ધાંજલિ આપનારાઓ એ ગંભીરતાપુર્વક વીચાર કરવો જોઇએ કે રાજ્યવાદ તથા મુડીવાદ અંતમ કરીને જનવાદ અને સમવાદની સ્થાપના કઇ રીતે કરી શકાય? આને માટે તેમણે દેશની કરોડોની મુક જનતામાં ફેલાઇ જવું પડશે, કેન્દ્રીય રાજ્યવાદી અવસ્થા તથા કેન્દ્રીય મુડીવાદી ઉત્પાદન સાથે અસહકાર કરીને બહિષ્કારની લડત ચલાવવાની પોતાની શક્તિ બીલકુલી જોઇશે અને તેનામાં સ્વાવલંબી જનવાદી વ્યવસ્થા કરવાની યોગ્યતા આણવી જોઇશે. આને માટે અખુટ ધીરજ જોઇએ, નિષ્ઠા તથા સંકલ્પશક્તિ જોઇએ અને જોઇએ મરી ફીટવાની તમારી.

એટલે આ નીર્વાણદિનનો પુરેપુરો ઉપયોગ આ જનતની નિષ્ઠા અને સંકલ્પશક્તિ કેળવવામાં કરવાનો છે. આ દિવસ બાહ્ય આડંબરને પ્રચાર માટે નથી. એ કેવળ આત્મશુદ્ધિ તથા સંયમના અભ્યાસ માટે રાખવાનો છે. આ ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા માટે દેશનાં કરોડો બાહ્યહેતુને આંબા દેશમાં નીચે જણાવેલો કાર્યક્રમ રાખવા અમે સુચવીએ છીએ. આ કાર્યક્રમ યંત્રવત્ ન ચલાવતાં તેની અંદર રહેલી ભાવના–દૃષ્ટિ તથા તત્ત્વને સમજીને કરવો જોઇએ. માટીની મુર્તીમાં રહેલા ચેતનમય સ્વરૂપનું દર્શન કરતાં કરતાં શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવાની વિધિ આ છે:

૧. સવારે સફાઇ: ઘર આંગણાં તથા ફળિયાંની સફાઇ.

૨. સમુહ કાંતણ: બપોરે ૪–૦ થી ૪–૪૫ સુધી મૌન અને સ્થિરતાપુર્વક કાંતણ.

૩. સમુહ પ્રાર્થના: સાંજે ૫–૦ વાગ્યે પ્રાર્થના. પ્રાર્થનામાં દરેક જણે ક્રમ પ્રમાણે બેસવાનો ને તાલ પ્રમાણે ધુન ગાવાનો ખ્યાલ રાખવો જોઇએ.

ધીરેન્દ્ર મજુમદાર
પ્રમુખ,
અ. ભા. ચરખા સંઘ

સહશિક્ષણ

[મોરબી ખાતે ભરાયેલા વિદ્યાર્થી સંમેલનના પ્રસંગે સહશિક્ષણની મારણી કરતો ઠરાવ મુકાયેલો તે અંગેની ચર્ચા પ્રસંગે કાકા કાલેલકરે કહેલા બે બોલ.]

સહશિક્ષણના પ્રશ્ન પર ઘણા વખતથી ચર્ચા ચાલે છે, છતાં હજી તેનો નીવેડો આવ્યો નથી. વિદ્યાર્થી–વિદ્યાર્થીની ભાર કલાક વર્ગમાં જેમાં બેસે એમાં જોખમ કે સંકટ હું જોતો નથી. ત્યાં ચાલતા અભ્યાસ માં સૌ લીન રહે તો ઠરકત આવે જ નહિ. પણ સવાલ એ છે કે સહશિક્ષણ ને પરિણામે જે વાતાવરણ ઉભું થાય છે એ ઇષ્ટ છે કે નહિ.

એક પવિત્ર હૃદ મુસ્લિમ સજ્જન મને કહેતા, 'બીનું ઉપાડું મોં જોઇને આ ઉંમરે પણ મારું મન વીકારી બને છે.' હું તેમને કહેતો, 'અમે ગુજરાતમાં તથા મહારાષ્ટ્રમાં સ્ત્રીપુરૂષ સાથે મળી વાતચીત કરીએ છીએ, છતાં અમારા વ્યવહારમાં અમારું મન અપવિત્ર નથી થતું. તમારે ત્યાં પડદાની પ્રથાને કારણે એ વસ્તુ નવાઇ જેવી લાગતાં આકર્ષણ અને અયુક્ત ભાવ ઉત્પન્ન થાય છે.'

મારા વર્ગમાં એક છોકરીએ ખમીસ–પાટલુન પહેરી આવવાની રજા માગેલી. મેં કહ્યું, 'ભલે; પણ રોજ તર્ચાં નખરાં ન કરશે. જે ગિયો જ ભલે પહેરો, પણ પછી એક જ પોશાકને વળગી રહેજો.'

હું મુક મુનિની વાત નથી કરતો. અમેરીકામાં ન્યુડિસ્ટો નગ્નતા બતાવી રહી શકે છે. દક્ષિણમાં ઓઓ ઉઘાડી છાતી રાખે છે, છતાં ત્યાં તેનું અનિષ્ટ પરિણામ આવતું નથી.

એટલે, ત્યાં સહશિક્ષણ નથી ત્યાં ધીમેધીમે પરિણામ જોઇને દાખલ તથા ફળિયાંની સફાઇ.

૨. સમુહ કાંતણ: બપોરે ૪–૦ થી ૪–૪૫ સુધી મૌન અને સ્થિરતાપુર્વક કાંતણ.

૩. સમુહ પ્રાર્થના: સાંજે ૫–૦ વાગ્યે પ્રાર્થના. પ્રાર્થનામાં દરેક જણે ક્રમ પ્રમાણે બેસવાનો ને તાલ પ્રમાણે ધુન ગાવાનો ખ્યાલ રાખવો જોઇએ.

ધીરેન્દ્ર મજુમદાર
પ્રમુખ,
અ. ભા. ચરખા સંઘ

સહશિક્ષણ

[મોરબી ખાતે ભરાયેલા વિદ્યાર્થી સંમેલનના પ્રસંગે સહશિક્ષણની માગણી કરતો ઠરાવ મુકાયેલો તે અંગેની ચર્ચા પ્રસંગે કાકા કાલેલકરે કહેલા બે બોલ.]

સહશિક્ષણના પ્રશ્ન પર ઘણા વખતથી ચર્ચા ચાલે છે, છતાં હજી તેનો નીવેડો આવ્યો નથી. વિદ્યાર્થી–વિદ્યાર્થીની ભાર કલાક વર્ગમાં જેમાં બેસે એમાં જોખમ કે સંકટ હું જોતો નથી. ત્યાં ચાલતા અભ્યાસ માં સૌ લીન રહે તો ઠરકત આવે જ નહિ. પણ સવાલ એ છે કે સહશિક્ષણ ને પરિણામે જે વાતાવરણ ઉભું થાય છે એ ઇષ્ટ છે કે નહિ.

એક પવિત્ર હૃદ મુસ્લિમ સજ્જન મને કહેતા, 'બીનું ઉપાડું મોં જોઇને આ ઉંમરે પણ મારું મન વીકારી બને છે.' હું તેમને કહેતો, 'અમે ગુજરાતમાં તથા મહારાષ્ટ્રમાં સ્ત્રીપુરૂષ સાથે મળી વાતચીત કરીએ છીએ, છતાં અમારા વ્યવહારમાં અમારું મન અપવિત્ર નથી થતું. તમારે ત્યાં પડદાની પ્રથાને કારણે એ વસ્તુ નવાઇ જેવી લાગતાં આકર્ષણ અને અયુક્ત ભાવ ઉત્પન્ન થાય છે.'

મારા વર્ગમાં એક છોકરીએ ખમીસ–પાટલુન પહેરી આવવાની રજા માગેલી. મેં કહ્યું, 'ભલે; પણ રોજ તર્ચાં નખરાં ન કરશે. જે ગિયો જ ભલે પહેરો, પણ પછી એક જ પોશાકને વળગી રહેજો.'

હું મુક મુનિની વાત નથી કરતો. અમેરીકામાં ન્યુડિસ્ટો નગ્નતા બતાવી રહી શકે છે. દક્ષિણમાં ઓઓ ઉઘાડી છાતી રાખે છે, છતાં ત્યાં તેનું અનિષ્ટ પરિણામ આવતું નથી.

એટલે, ત્યાં સહશિક્ષણ નથી ત્યાં ધીમેધીમે પરિણામ જોઇને દાખલ

—નવા લડાયક કાયદા મુજબ શ્રીનગર કાશ્મીરમાં ૨૬૧૨ એકર જમીનદારી જમીન ૨૮૧૭ કીસાનોને વહેંચી આપવાનું મંજલ કાર્ય રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાને કર્યું હતું.

—ઉત્તર પ્રદેશના ઉનાવ ગામના જેલ ના કેદીઓએ એક નાટક ભજવી રૂા. ૪૭૧૦ આસામ કંપને મોકલ્યાં હતાં.

કન્ટ્રોલના ભાવોકે:—
ઘઉં રૂા. ૨–૦
ચોખા રૂા. ૨–૦
ઘઉંરૂા...રૂા. ૧–૩ રતલ
ચોખા અળદ ૧/૬ રતલ
મગ.....રૂા. ૧–૦ રતલ
તુવેરની દાળ નં ૧ ૨/૩ "
તુવેર ની દાળ નં ૨...૧/૬ રતલ
ચણાની દાળ રૂા. ૨–૩ "
વાલની દાળ...રૂા. ૨–૬ રતલ
અડદની દાળ...રૂા. ૨–૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....રૂા. ૨–૩ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રૂા. ૧–૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૬
બાજરો.....૪ પેની રતલ
ગુવાર..... ૪ પેની રતલ
વરીયાળી.....રૂા. ૨–૬ રતલ
દીંગ.....રૂા. ૧–૬ રતલ
રાઈ.....રૂા. ૨–૬ રતલ
ઓટરેસ: ૨૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, કલકત્તા ફોન: ૨૪૮૭૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ
કલકત્તાની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
ઘા.....રૂા. ૨–૦ ૨૦૦

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

બાળકોને ખોરાક કેમ આપવો

બાળકનો ખરો ખોરાક માનું દૂધ જ છે—આ તંદુરસ્ત હોય અને ખરેખર પોષણ મળતું હોય તો. બાળક માને ધાવે તેની માની તંદુરસ્તીપર ઘણી સુંદર અસર થાય છે. બાળકના ધાવવાને માતાના ગર્ભાશય સાથે સંબંધ રહેલો છે. તેનાથી પ્રસવ થયા પછી ગર્ભાશય સંકોચાઈ પોતાની મૂળ સ્થિતિએ આવી જાય છે.

કુદરતે એવું અજબ કામ કરેલું છે કે બાળક જેમ મોટું થતું જાય છે તેમ તેમ માના દૂધમાં ફેરફાર થતો જાય છે. આ રીતે બાળકને દાંત આવે ત્યાં સુધી જરૂરી સઘળું પોષણ મળ્યા કરે છે. તેવામાં ધાવતાં બાળકને દીવસના ચાર વખત ચાર ચાર કલાકને અંતરે ધવાવું જોઈએ. રાતે ધવાવું નહિ જોઈએ. રાતે તે જાગી જાય તો સાદું પાણી જ આપવું જોઈએ.

માને જો પુરતું ધાવણ આવતું નહિ હોય તો બીજા સારામાં સારી વસ્તુ બકેરીનું અથવા બકરીનું દૂધ છે. તેમાં થોડું ચોખ્ખું પાણી અને "ગ્લેક્ઠોસ" નામની દૂધની ખાંડ ચાય છે તે છ થી આઠ આઉંસ જેટલા દૂધમાં બે થી ત્રણ ટીસ્પુન જેટલી ભેળવવી. માથી બની શકે તો બાળકને બે વખત પોતાનું દૂધ આપવું અને બાકીનું બાટલીથી પાવું.

બકેરી કે બકરીનું દૂધ ન મેળવી શકાય તો પછી પાણી ભેળવેલા ગાયના દૂધનો ઉપયોગ કરવો રહ્યો. પરંતુ એ જેટલું ગુણકારી નથી.

બની શકે ત્યાં સુધી ટીનના દૂધ અને પેટન્ટ જેવી ચીજોનો ઉપયોગ નહિ કરવો જોઈએ. બીજી વસ્તુઓ ઉપરાંત એ કુત્રિમ ખોરાક બાળકને બંધ કોષ્ઠ થાય છે. અને તેમાં ઉગતાં બાળકને માટે જરૂરી સઘળાં વીટામીન અને ધાતુઓ નથી હોતાં.

સંજોગવશાત કૃત્રીમ વીટામીનો કુદરતી વીટામીનો જેવાં નથી હોતાં. મોટે ભાગે કૃત્રીમ વીટામીનોની અસર એક બીજાથી ઉલટી થાય છે અને નેથી અપયુક્ત કરે છે. ઘણી કંપનીઓ નિઃશંકપણે એવું માને છે કે કૃત્રીમ વીટામીનો વધારે પડતાં જોવામાં તો જે ફરિયાદો દુર કરનારાં તે અયુક્ત છે તે દુર કરવાને બદલે તેજ ફરિયાદો ઉભી કરે છે અને બીજા ગંભીર નવી ફરીયાદો પણ ઉભી થાય છે, જે બાળક માતાનું દૂધ નહિ લેતું હોય તેને રોજ મોટો તાજો ઓરેંજનો રસ આપવો જોઈએ, અને અવરનવર બાજરને ત્રીજું બમણી રકમનું કપડાંમાં થી ગાળી કાઢેલો તેનો રસ આપવો. આથી બાળકને અમુક જરૂરી કુદરતી વીટામીનો મળશે.

બાળકને જોવા દાંત ફુટે એટલે તે દૂધ ઉપરાંત બીજા ખોરાકને માટે તયાર અયુક્ત, મારા મત પ્રમાણે સારામાં સારો ખોરાક સ્વીટઝરલેન્ડના મરહુમ ડો. એમ. બરચર બેનરે રોપેલો છે તે છે. તેમની સુરયાનો કુંડ મુદતપર સર રટેફર્ડ ફીપ્સે પોતાને ચીંતા અને વધારે પડતા કામના બોજા ને લીધે ગેરહાજર અવસર થયું હતું ત્યારે લાભ ઉઠાવ્યો હતો. બાળકોના સ્વદેશો પ્રકાર ખોરાકથી કરી તેના તાજુબીભર્યા પરિણામો મીડ કરવા માટે બરચર-બેનર જગપ્રસિદ્ધ થયા હતા. જુના વીચારના લોકોએ તેમની રીતોને અવગણી હતી. તેમ છતાં તે પરિણામો મેળવી શકયા હતા.

નીચે આપવામાં આવેલી સુચનાઓ બરચર-બેનરની રીતો પરથી પડતા ફેર ફારો સાથે આપવામાં આવેલી છે. એ રીતોનો વધારે વીગતથી અભ્યાસ કરવા ઇચ્છનારે "ચીલ્ડરન્સ ડાયેટ" નામનું તેમનું પુસ્તક જોવું જોઈએ. C. W Daniel Company, Limited, Ashingdon, Rocford, Essex, England, તરફથી તે પ્રસિદ્ધ થયું છે અને તેની કીંમત શી. ૩-૬ છે.

૭ થી ૮ માસના બાળકને ચાર ચાર કલાકને અંતરે દીવસના ચાર વખત નીચે પ્રમાણે ખોરાક આપવો જોઈએ.

સવારના ૬ થી ૮ વાગ્યાની વચ્ચે:—

૭ થી ૮ આઉંસ માનું દૂધ અથવા ૫ થી ૬॥ ટેબલ સ્પુન ગધેડીનું, બકરીનું અથવા ગાયનું દૂધ તેમાં સાકર ભળ્યુ ટેબલ સ્પુન રાજ ઉમેરીને. (રાજની રીત નીચે આપવામાં આવી છે)

૧૧ અને ૧ વાગ્યાની વચ્ચે:—

૭ થી ૮ ટેબલ સ્પુન શાકનો ઝાલે લો રસો. (બનાવવાની રીત નીચે આપવામાં આવી છે.)

સાંજના ૩ અને ૪ ની વચ્ચે:—

૭ આઉંસ માનું દૂધ અથવા ૭ થી ૮ ટેબલસ્પુન બકેરીનું, બકરીનું કે ગાયનું દૂધ રાજથી પાતળું બનાવીને. (રીત નીચે જુઓ)

રાતે બાવાના વખતે:—

૭ ટેબલસ્પુન જવની રાબ અને આખી સકાબ તો માનું દૂધ. (જવની રાબ માટે રીત નીચે જુઓ.)

બાવાના વખત ઉપરાંત બાળકને કશું આપવું નહિ જ જોઈએ. બાળક ને તરસ લાગે તો ફકત પાણી અથવા તેમાં જરા તાજાં ઓરેંજનો તાજો રસ નાખીને આપવું.

બકેરી, બકરી કે ગાયનું દૂધ આપતી વખતે તેને સ્વેજ ઉનું કરેલું કેમ અને પછી તેમાં એક ટીસ્પુન તાજાં લીંબુનો રસ નાખેલો કેમ તો ઘણું સારું. આમ કરવાથી દૂધ તુરતજ દહીં બની જાય છે અને પચવાનું સહેલું બની પડે છે. વળી લીંબુના રસમાં વીટામીન્સ અને બીજી જરૂરી ધાતુઓ બાળકને મળે છે અને બાળકની કોજરી બરોબર કામ કરે છે.

રીતો

રાજ—બે ટેબલસ્પુન બાબા ઘઉં, કાચ પડેલા ઘઉં, બારલી, જુવાર (કિફર કોર્ન), 'રાઈ' નામનો ઝાડો થાય છે તે અથવા "બકવ્હીટ." તેને બે માથન્ટ જેટલાં પાણીમાં રાતે પલાળી રાખવા. સવારે એજ પાણીમાં બરાબર પાણી બળી જાય ત્યાં સુધી બરાબર કલાક ઉકાળવું એટલે રાજ તયાર થઈ.

શાકનો રસોડો:—એક પાઈન્ટ પાણી ઉકાળવું. અને બે ટીસ્પુન (રાજને માટે જણાવેલા) કાચા તેમાં હલાવી નાખવા. અઠવાડીયામાં એક વાર કાચાને બદલે બાફેલા બટાટાની કાળ લેવી. થોડી મીનીટ સુધી તેને ઉકાળ્યા પછી મધ્યમ કદનો એક આખું ગાજર ઉમેરવું. બીના બરોબર બાફીને સાફ કરી તેના ટુકડા કરી નાખવા અને કોઈ થી ૩ આઉંસ તાજાં શાક બરોબર સાફ કરી સમારી નાખવા. નીચેના શાકોનું મીશ્રણ પણ સારું ગણાય:—

કુમળાં ગાજર, મેલીફ્લાવર, સેલરી, કોબરાબી, સ્પીનીચ (ભાજી), લેટીસ, "એન્ડાઈવ" અને કુમળી, "ડ્યુસનેં" નામની ભાજી. શાક અને આખું બીસ મીનીટ સુધી ઉકાળવા દેવા. પછી ત્રીજી ચાળણીમાંથી એ રસને ગળી નાખવો—જે કોથી ગાંગડા ન રહે. પછી તેમાં થોડું બટર નાખવું. એકાંતર એ રગડામાં એક ચમચી ભરી ટમાટું અથવા એક ટીસ્પુન તાજા ગાજરનો રસ નાખવો. તેમાં માનું બીજીકુથ નહિ નાખવું.

'ઓટ નામના' જવની રાબ:—

એક ટીન્પુન સારામાં સારી જાતના "રોલ્ડ ઓટસ" બે ટેબલસ્પુન પાણી માં પલાળવા. તેમાં એક ટીસ્પુન ક્રન્ચ્ડ ઓટ્સ (ખાંડું દળેલું) નાખવું. બે વાટકામાં તેને બરોબર હલાવવું. તાજાં લીંબુના રસના થોડાં ટીપાં અને એક ચમચી ભરીને ખાંડ ત્રીજું બમણીને નાખવું. તેને બરોબર હલાવી બાવા આપવું. તેને બીલકુલ રાંધવું નહિ. કોઈ કોઈ વખતે તેમાં સાઈ પાકેલું પપૈયું અથવા પાકેલી લીલી દ્રાક્ષનો રસ અથવા પાકા જરદાળુનો ગર્ભ ત્રીણી ચાળણીમાંથી ગાળીને ઉમેરવાં.

બાળક એક વર્ષનું થાય ત્યાં સુધી ઉપર જણાવેલો ખોરાક તેને માટે પુરતો છે.

બાવાના વખતની 'બહાર કશી વસ્તુ નહિ આપવાનો કડક નીયમ જળવવો. જે માતાઓ બાળકને જ્યારે ત્યારે ખવાડે છે તે બાળકનો નાશ કરી રહી છે. બાવાને વખતે જો બાળક બાય નહિ તો તે પછીનો બીજો વખત ન બાય ત્યાં સુધી રાહ જોવી દરમીયાન બાવાનું નહિ અપાય તેથી બાળક ભૂખે મરી નથી જવાનું. એ પ્રમાણે ભુખ કાઢવાથી તેની ખરી ભુખ ઉઘડશે. હકીકતમાં બાળક જરા ફીક્કું પડી ગયું હશે તો તેવા દુઃખ સમયના ઉપવાસથી તેને લાભી આવી જશે. અને જો તેનામાં તોફાન હશે તો રાહ જોવાનાં એટલાં ચિસ્ત પાલન થી બાળકને અને બાતાને બન્નેને ફાયદો જ થશે.

બાળકને બાવાને કલાકવાળા કે બીજા કોઈ બહાના, મીઠાઈ કે એવી કોઈ પણ વસ્તુ બીલકુલ ન અપાય. તેને બદલે બાળકને સાદા અને પુષ્ટિકારક ખોરાકથી જ રેવાતાં શીખવવું જોઈએ.

ચા, કોફી, કોકો કે બીજાં તયબાર પીણાંઓ કદી નજ અપાય. તેનાથી તેને લાભ જરા પણ નથી થતો. ઘણી વાર ગંભીર હાની થાય છે.

અંતમાં બાળકોનો કોઈ પણ ખોરાક એલ્યુમીનીયમની વસ્તુમાં કદી પણ નહિ બનાવવો. એલ્યુમીનીયમ ઝેરી છે અને બાળકને અસુચિંતવ્યું ગંભીર નુકસાન થવાનું જોખમ રહે છે. જેટલે મરડાથી દુર રહીએ તેટલું જ એલ્યુમીનીયમથી દુર રહેવું.

આવા ખોરાક પર ઉછરેલું બાળક બીજા કોઈ પણ રીતે ઉછેરવામાં આવેલું

બાળક કરતાં ખાત્રી પૂર્વક વધારે મજબૂત, તંદુરસ્ત અને સુખી થશે. માતા ઓ જે પ્રમાણેનો પસંદ તેનો અભ્યતરો

કરી જોશે તો બાળકોના અનેક જાત ના રોગો ઉત્પન્ન કરનારી કોઇ પણ બીજી પદ્ધતિને તે કદી અનુસરશે નહિ

નૈતિક અધોગતિ દુર થઈ શકશે

('પ્રસ્થાન'માં ડૉ. સુમંત મહેતા)

[આ સુંદર લેખ આ દેશના વાતાવરણને માટે લાગુ પડનારો હોઇ અમારા વાંચકોના લાભાર્થે અહિ આપીએ છીએ, આશા રાખીએ છીએ કે તે આપણને સૌને બોધપ્રદ થઇ પડશે. —અ. ઇ. ઓ.]

ગાંધીજીની રાજકીય સત્તાને બે પાંખો હતી. અમુક અમુક પ્રસંગે સરકારની સામે અહીંસાત્મક સત્તાનો ઉપયોગમાં આવતી અને તે સતત પુરી થાય કે તરત પ્રજાનું સંગઠન વધારવા ને માટે રચનાત્મક કાર્ય શરૂ થઇ જતું. આવી રીતે રાજકીય સત્તામાંથી હીંદી પ્રજાને અનેક નેતાઓ મળી રહ્યા.

૧૯૪૭ માં આપણે સ્વતંત્ર થયા અને આપણા જાણીતા રાષ્ટ્રનેતાઓએ હીંદી સરકારની રચના કરી. દેશની સમક્ષ અતિમહત્વના નવા પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થયા. આપણે એક કરોડ હીંદીઓને (નીવસિત તરીકે નહીં પણ સમાજના અંગ તરીકે) સમાવી દેવા પડશે એ કોણે ધાર્યું હતું? અથવા કાશ્મીરને અંગે, એરોપ્લેનોમાં સરકાર અને સર્વેસર્વાધીશ મોંકલાવીને તરત યુદ્ધ ખેલવું પડશે એનો આપણને સ્વપ્ને પણ ખ્યાલ નહોતો.

પરિણામ એ આવ્યું છે કે જે પહેલી કોટીના દેશનેતાઓ હતા તે સરકારી વ્યવસ્થાના કામમાં સંપુર્ણ રીતે રોકાઇ ગયા. પ્રજાને દોરવવા ગયા, પ્રજામાં સત્તાનો લોભ અંકુશમાં રહે તેના પર નજર રાખવા માટે, કે પ્રજાની નૈતિક અધોગતિ ન થાય તે રોકવા માટે જવાહરલાલ નેહરૂ, વલ્લભ ભાઇ પટેલ, રાજેન્દ્રબાબુ, રાજગોપાળાચારી જેવા આગેવાનો પ્રજાને મળી રહ્યા નહીં. બીજી કોટીના લોકનાયકો પણ પ્રાંતિક સરકારોની વ્યવસ્થા કરવા માં રોકાઇ ગયા, અને પ્રાંતિક તથા સ્થાનિક સરકારો આપણે ચલાવ્યા વિના છુટકો જ નહોતો. આને લીધે ગોવીંદ વલ્લભ પંત, ખેર, ધેબરભાઇ અને બીજા જાણીતા નેતાઓ પ્રજાને રોજ-બ-રોજ દોરવણી આપી શકે તેમ નહોતું.

કૉંગ્રેસના બાકી રહેલા નેતાઓમાંથી કેટલાક ઉચ્ચ ચારિત્ર્યના હતા તેમજ ઘણા સામુલી હતા, અને તેમાંથી ઘણાઓને સત્તાનો અને બેરાઓને ધનપ્રાપ્તિનો લોભ લાગુ પડયો હતો. આ વાત સાચી છે, અને કૉંગ્રેસની બરસભાની અંદર જવાહરલાલ નેહરૂએ કહ્યું હતું કે જે લોકો એમ કહે છે કે કૉંગ્રેસની નૈતિક અધોગતિ થઇ નથી તે જુઠું બોલે છે. કૉંગ્રેસના સભ્યપદ

(૨) જે જે વ્યક્તિઓને એમ લાગે કે આજનું વાતાવરણ ઝેરી છે તો તેમણે આત્મશુદ્ધિને માટે પ્રચાર કરવો. પોતાનું શુદ્ધ ચારિત્ર્ય એ જ જબરો પ્રચારક બળ છે. આપણે કાળાંબજાર ન કરીએ એ પુરતું નથી. ગાંધીજીએ દેશને પાઠ સમજાવ્યો છે કે દુષ્ટતાની સાથે અસહકાર કરવો, અને જરૂર પડે ત્યારે, છેલ્લાં પગલાં તરીકે તેની સામે સત્યાગ્રહ કરવો. જુઠું, કાળાંબજાર, પક્ષાપક્ષી, સત્તા માટે પડાપડી, અને જાહેર જીવનના બીજા બધા નીતિવિરોધી માર્ગને મુંગે મોંઢે સહન કરવા કે તેના પર ટીકા કરવી એમાં પુરૂષાર્થ અસહકાર તથા સત્યાગ્રહમાં છે—પાંચ વ્યક્તિઓ આવો અસહકાર કરશે તો થોડા સમય પછી પ૦૦ કરશે, અને જ્યારે વાનરસેના તે કામ ઉપાડી લેશે ત્યારે અનીતિને જીવવું ભારે પડશે.

વાત પણ આપણા ગુજરાતમાં આવા પાંચ માણસો મળી શકે ખરા એ પ્રશ્ન મને અનેકવાર પુછાયો છે. ગુજરાતમાં ખુલ્લેખુલ્લે આ આત્મશુદ્ધિ નો પ્રચાર કોણ કરશે? મારો ઉત્તર એ છે કે ગાંધીજીએ બત્રીસ ચંપારણમાં હીંદના આધુનિક ઇતિહાસમાં પહેલી જ વાર સંકલ્પ કર્યો કે હું મેજીસ્ટ્રેટ ના હુકમનો સવીનય અસ્વીકાર કરીશ ત્યારે એમની પાસે પાંચ માણસો હતા નહીં. એમણે તો પોતાના અંતરનાદના આદેશ પ્રમાણે વર્તન કર્યું.

'હું આખા હીંદ માટે બોલી ન શકું, છતાં હું ગુજરાત માટે બાંહેધરી કહું છું કે ગુજરાતમાં સાચા, સહૃદયી, નીડર, શાંત સ્વભાવના માણસો છે કે જેમનું ચારિત્ર્ય શુદ્ધ છે અને તે આખા પ્રાંતભરમાં શુદ્ધિનો સંદેશો પહોંચાડી શકશે.

ગુજરાતમાં વધારેમાં વધારે ૧। થી ૧।। કરોડ ગુજરાતીઓ હશે. તેનાં શહેરો (અમદાવાદ, વડોદરા, સુરત, રાજકોટ)માં તેમજ ગામડાંઓમાં જરૂર એવા મનુષ્યો મળી શકે. બ્રિટિશ સરકારે વાયસરોયથી માંડીને આસીસ્ટંટ કલેકટર જેવા બે હજાર અમલદારોથી આખા હીંદ દેશની વ્યવસ્થા કરી. તો હવે જે જુદી જ કોટીના, જુદા જ ગુણવાળા ગુજરાતને ૭૫ નેતાઓ ની જરૂર છે તે શું ન મળી શકે?

અને એ હકીકત ભુલવી નહીં કે આપણા દેશમાં આજે સેંકડો સાચી પંક્તિના આગેવાનો રચનાત્મક કામ કરી રહ્યા છે. તે ઉપરાંત આપણે ત્યાં ૧૦૦ થી વધારે સુશીલ, ધીરજવાળા મુગા કાર્યકરો છે કે જે આજે બોલતા નથી. જોવો એક નેતા આખા જીલ્લા કે તાલુકાને દોરી શકશે. હું વીચાર કર્યા પછી આ લખું છું.

જેમના હૃદયમાં દેશની નૈતિક અધોગતિ ખુંચતી હોય તે આજથી સક્રિય શુદ્ધિનું કામ શરૂ કરી દે— હું ધારું છું કે હાલમાં જે માણસોએ જોવો સંકલ્પ કર્યો છે કે તેઓ શુદ્ધિ કરવામાં જ બધી શક્તિ વાપરશે. હવે આ કામ આગળ ધપાવવાનું છે.

અને છેવટે, (૩) ગાંધીજીના રચનાત્મક કાર્યને કર્યાજોર ઉમંગભેર ઉપાડી લેવાનું છે, કારણકે પ્રજાના નીકટ સંપર્કમાં આવવા માટે અને આપણો હેતુ સ્વાર્થરહિત છે તે પુરવાર કરવા માટે રચનાત્મક કાર્ય ઉપાડી લેવાની ખુબ જ આવશ્યકતા છે.

વિઘ્નો નડશે તેનો સામનો ધીરજ થી કરવાનો રહેશે.

ચર્ચાપત્ર

સંતતી નીયમન

'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન'ના તંત્રી જોગ,

સાહેબ—થોડા દીવસપર 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં સંતતી નીયમનપર લેખો ચાંપ્યા હતા તે પરથી મને મારા તે વીશેના વીચારો જણાવવા ઠીક લાગ્યા. પહેલા લેખમાં લેખકે હીંદી બાળકો અને ઓરતોની કફોડી સ્થીતી લેખને બાળકોની ઉત્પત્તી ઉપર અંકુશ મુકવાની જરૂરીયાત કરી છે. અને અતિશય સંતતી, સ્ત્રી અને સંતાનો બંને ને માટે નુકસાન કર્તા છે એમ બતાવ્યું છે. પહેલો માર્ગ સંયમનો કહ્યો બતારી બીજો માર્ગ કૃત્રીમ સાધનોનો ઉપયોગ કરવાનું પ્રચલવાનો બતાવ્યું છે. પણ એ ઉપાય હીંદીઓ, કે જેઓ અનેક રીતે નીચા પોરણનું જીવન જીવે છે, તેમને માટે ખતરનાક અને ભયંકર છે. આ કૃત્રીમ સાધનનો ઉપયોગ હાથ લાગતાં સંતતી ઉત્પત્તીનો ભય ઓછો થાય તે અને તેના ઉપયોગની અતિશયતા થાય એ દેખીતું છે. એવા ઘણા માણસો જોયા છે કે વધુ પ્રમાણમાં બાળકને પમાડવા માટે ચુકે છે. પીલ્સનો ઉપયોગ કરે છે. પણ ઓછું બાર્ક ચુકે કે પીલ્સનો ઉપયોગ ન કરવાનું એમનાથી બની શકતું નથી. જેનું મન નબળું છે તેને માટે આ ઉપાય ખરેખર ખતરનાક છે. અને એની ભયંકરતા ઘણી છે. નબળા મનનો માનવી એના ઉપયોગમાં અંકુશ રાખે એ માનવું એ કુદરતને તથ્યમુલું આપી બચાવવા બરાબર છે. એટલા ખાતરજ કહ્યું આપુએ અમેરીકાથી આવેલી બીલ એકેને પુતકારી એનો પ્રચાર હીંદમાં કરતાં અટકાવેલી એમ હું માનું છું. કૃત્રીમતાનો ઉપયોગ. આમમાં હાથ નાખવા જેવો છે. એકવાર એમાં સપડાયા પછી બહાર આવવું મુશ્કેલ બનશે. અને ગંભીર પરિણામો નીપજવા પડે એ દેખીતું છે. માટે સંયમથી પ્રજનન ઉપર મુકેલો અંકુશ હીતકર અને આરોગ્યને માટે મદદ રૂપ બનશે. બત કર્યા સંયમમાંથી અહીં એક દાખલો જોવા જેવો છે. એકી સત્ય રાજનો એક સંબંધ નામે માણો હતો તેના બાગમાં એક મૃગ હમેશાં ચરવા આવતો. પણ સંબંધ

ને પક્ષીનો પડછાયો તે નાસી જતો. સંધ્યે રાજાના ફોટાદારમાંથી મધ લઇ આવી ચારા સાથે મેળવ્યું. પોપે પહેલે મુખને મધનો સ્વાદ લાગ્યો. અને એ સ્વાદના બંધનમાં એટલો તો લપ ઢાંયો કે પછી તો સંધ્યની હાજરીમાં પણ ચારો ચરતો અને બોલાવો ચારો મુકી નાસી જવાનું એને જરા પણ ગમતું નહિ.

સ્વાદના બંધનના જેવું જ માણસનું બંધન છે. અને તેથી પણ વધુ જોર દાર બંધન કહું તો પણ ચાલે. માટે કૃત્રીમ ઉપાયથી બટકાવવાનો પ્રયાસ મોક્યા છે. ઉલટું નવા રોગો અને કૃત્રીમતામાંથી ઉપજતી નવી નબળાઇ અને અનેક વિધ રોગોના ભોગ બનવા જેવું છે. બુદ્ધિ અને સમજણ પુર્વક નો સંયમ અનિવાર્ય અને ઉત્તમ ઉપાય છે. એને લક્ષમાં રાખી પ્રયત્ન કરવા થી સંપુર્ણ નહિ તો અમુક હદ સુધી જરૂર સફળતા મળશે. પુર્વના સંયમી જીવનના આદર્શને અશક્ય અને સા-ધારણ જનતા માટે અસાધ્ય માની કૃત્રી મતાનો આશરો લેવા ન જવું. સંયમી બનવા તે પ્રકારનું સાહિત્ય મહાન પુરૂષોના જીવન, આત્મકથાઓ વગેરેના વાંચનથી વીચારોમાં બહુ ફેર પડે છે. મન મજબુત થાય છે અને સંયમની બાંધ મજબુત અને સુરક્ષિત બને છે.

એક નીરીક્ષક

જે પ્રજા પોતાનું તેજ ન બતાવી શકે તે માનપુર્વક રહેવા જેવી કેમ ગણાય?

"તમારે ત્યાંનો બાજરો સીધો પાર ઉતરે એવું દેખાતું નથી. જે પ્રજા પોતાનું તેજ ન બતાવી શકે તે માન પુર્વક રહેવા જેવી કેમ ગણાય? મરણીયા થયા વિના માન-પ્રતિષ્ઠા નહિ મળે. અંદર અંદરના મતભેદો અને વેરઝેરો મટવાજ જોઇએ. પૈસા ની પુજા ઓછી થવી જોઇએ. અથવા એમ કહો કે પૈસાને લોકહિતાર્થે ખરચવો જોજ એની પુજા છે. એનો સંગ્રહ તેની પુજા નથી એમ વર્તી જવું જોઇએ.

—પ્રોફેસરલાલ મણવાળાના શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પરના એક પત્રમાંથી.

શ્રી સુરત હિંદુ ઓસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી દુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે જેથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગ વડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ગોવનજાભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
કાળાભાઇ છીબાભાઇ
સેક્રેટરી.

શ્રી. સુ. હિં. ઓસોસીએશન.

ઓલ અરી, માનવતા ઓલ!

ઓલ અરી, માનવતા ઓલ!
જીવન કા અબ કિતના ઓલ?
ઓલ અરી તુ, કોન જનતમેં
બાંટ રહા વિષ કા પ્યાલા?
જનતી કે કોને કોને મેં
જલતી હૈ કયસી જ્વાલા?
દલ કર કયોં દાનવ માનવ કો
હસતા પીટ વિજય કા ઢોલ?
ઓલ અરી માનવતા ઓલ!
જીવન કા અબ કિતના ઓલ?
પરહિત કી સાકાર મુર્તી તુમ
દયા પ્રેમ સત કી સબલા
મધુર ચેતના મન કી હર હર
હસતી જનહર કયોં છલના
બલ બલ બલ રી માનવતા
માનવ મન કા મંદીર ઓલ
ઓલ અરી માનવતા ઓલ!
જીવન કા અબ કિતના ઓલ?

૫ ૨ ચુ ૨ ણ

—યુનોની મંત્રણા સમીતીના પ્રમુખ તરીકે બ્રમસાહેબની નીમણુક થઇ છે.

—રહીમર કરંજા જે ગયા ગુરૂવારે અપેરે ૨ા વાગે દરબનથી મુંબઇ જવા ઉપડી તેની આગલી રીતે તેમાંથી પા. ૧૦૦૦ ની કીમતનું સોનું પકડાયું હતું. સોનું લગડીઓ, પાટા અને ઘુડા કટકાના રૂપમાં હતું અને બગાસીઓ ની રહેવાની જગ્યામાં સંતાડેલું હતું. બે કાપડમેનોને પકડી રહીમરપરથી ઉતારી લેવામાં આવ્યા છે. તેઓનો કેસ મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં આવતાં કેસ મુલતવી રહ્યો હતો. જામીનપર છોડવા ની અરજી થતાં પા. ૨૦૦૦ ના પ્રત્યેક પાસેથી જામીન માગવામાં આવ્યાં હતા જેથી તેઓને અટકમાં રાખવામાં આવ્યા છે.

—મકાસમાં આગ પ્રકરણ બનાવવામા ઓ અને ઢોરોમાં સ્વચ્છતા જળવાય છે કે નહીં તેની તપાસ સમીતી નીમાઇ છે.

સુધારો

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન આસામ સંકટ નિવારણ ફુન્ડ

અગે ડિલગીર છીએ કે ગરતચુકથી મેસર્સ પરસુભાઇ લાજીભાઇ એન્ડ સન્સ (ડ્રીબાર્ટ, ટ્રાંસવાલ)થી આવેલી પા. ૧૦-૧૦-૦ ની રકમ ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં સિકારવી રહી ગઇ હતી.

સરદાર

ગોયો ગોમીઝ ૧૯૫૦ ના સરદારને બદલે હદય રોગનો હુમલો થયો હતો ત્યારે તેઓને ડાકટરી સારવાર બાદ ઠીક થતાં તેઓએ ડાકટરોને જણાવ્યું હતું "હું તો બાપુ પાસે જતો હતો મને શાને રોકી રાખ્યો? અને આને સુધારનો બોજ પણ હતો." અને આઠ મહીના પછી તેઓ જમાં પણ સુધરિજ.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ગુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ગુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીની વાર્ષીક જનરલ સભા તા. ૨૧-૧-૫૧ રવીવારે બપોરે ૩ વાગે ૬૮ ટેરસ રોડ ઉપર આવેલા પાટીદાર હોલમાં નિચે જણા વેલા કામકાજ માટે મળશે, જે વેળા ટ્રાંસવાલમાં વસતા સમસ્ત પાટીદાર ભાઇઓ અને બેનોને વખત સર હાજરી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ

૧. સોસાયટી, રાણા સમીતી અને પુસ્તકાલયનાવ્યવસ્થક જનરલના હીસાબો ની રજુઆત.

૨. ઓડીટરો, કાર્યવાહક સમીતી, રાણા સમીતી અને પુસ્તકાલય સમીતી ની ચુંટણી.

૩. પરચુરણ.

ઉકાભાઇ પ્રાગજી
છોતુભાઇ રામભાઇ
જો. મંત્રીઓ.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ કેળણી હિતવર્ધક મંડળ, જોહાનીસબર્ગ

શ્રી ટ્રાંસવાલ કોળી હિતવર્ધક મંડ (જોહાનીસબર્ગ) ની જનરલ સભા તા ૨૧-૧-૫૧ રવિવારે બપોરે ૨ વા ૫૦, ફોક્સ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ ખાતે ગાંધી હોલમાં નીચેનાં જરૂરનાં કામ કાજ માટે મળશે.

કામકાજ

૧ મીનીટસ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ.

૨. વાર્ષીક હિસાબ અને બ્યલનની નો રીપોર્ટ.

૩. નવા અધિકારીઓની ચુંટણી.

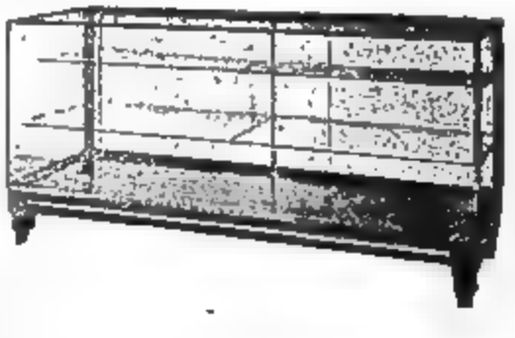
૫. પરચુરણ.

મંડળની આ જાતિ જરૂરની સભા માં જાતિનાં સર્વ ભાઇ બેનોને વેળાસર હાજરી આપવા આમહજરી વનંતી છે.

નરસિંહભાઇ પરસુભાઇ રેલવાડીઆ,
મણીભાઇ કીકાભાઇ પટેલ,
માનદ મંત્રીઓ.

શ્રી. ટ્રા. કો. હિતવર્ધક મંડળ.
પી. ઓ બોક્સ ૬૧૩૮,
જોહાનીસબર્ગ.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

હાર્ડ-વેયર
ટીમ્બર મર્ચન્ટ્સ
અને ઇન કિનમેન
રોબર્ટસટાઉન સાઉથ-વેસ્ટ
ઓલ ગુડીઝ, ટીમ્બર મર્ચન્ટસ સ્ટાર્ટ કારપેન્ટર્સ, ઇ.વિ.
નવાં સ્થળાંતર ફરજીયાત બોલાવો.

એસોસીએટેડ ટોયપ્રોપરાઇટર્સ લીમીટેડ

જ્યાં સર્વ એસોસીએશનોના ટોયપ્રોપરાઇટરો, ડિલરોટ, સ્ટા. ઓ. ટોયપ્રોપરાઇટરો, ઇત્યાદિ ઇમ્પોર્ટ ઓર્ડર કાયદા હેઠળ અનુસરવાજોગ છે અને ઉચ્ચ ઓફરોથી મુખ્ય આ મેળવ્યો છે, તમેજ આવજોગા છે.

104 Market Street. (Factor Exam House) Johannesburg
Phone 33-4212/3 P. O. Box 4201.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારસી ૨૯૫૧ અન-કુમારી	હીંદુ ૨૦૦૭ માગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ ગોદે. કદમી	સુર્યોદય કા.મો.	સુર્યાસ્ત કા. મો.
શુક્ર	૧૨	સુદ ૫	૩	૧૨	૫-૩૭	૭-૦૧
શની	૧૩	,, ૬	૪	૧૩	૫-૩૮	૭-૦૦
રવી	૧૪	,, ૭	૫	૧૪	૫-૩૯	૬-૫૯
સોમ	૧૫	વદ ૮	૬	૧૫	૫-૪૦	૬-૫૮
મંગળ	૧૬	,, ૯	૭	૧૬	૫-૪૧	૬-૫૭
બુધ	૧૭	,, ૧૦	૮	૧૭	૫-૪૨	૬-૫૬
ગુરૂ	૧૮	,, ૧૧	૯	૧૮	૫-૪૩	૬-૫૫

આ મેલમાં આવેલાં
નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા લાલા લજપતરાય ૧ ૦ ૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫ ૦

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	શી.	પે.
સમરાંગણ	૧	૩
ઋણનું બંધ	૧	૦
મધુપ	૭	
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
સુબોધન (ટપાલ ૬૦ નોવેલ)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો તાત (અમેરી આને)	૨	૬
ઉદાયકમો	૧	૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૬
પ્રસ્તીર આપાને	૬	૦
વિવાહનો ઝઘડો	૭	૦
ગાંધીજીની સક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
પાવાની કેળવણી (સંપીષ્ટ)	૬	૦
જીવતા તહેવારો ગાંધીજીકૃત	૪	
મોટો જોડણી કોષ	૧	૨ ૭
ભાઇશ્રી દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
ભાઇશ્રી દેસાઇનું પુરુષચરીત્ર	૨	૭
સરસ્વતીના ભાવજોનો ભાગ ૧	૧૨	૦
કેળવણીનો વીચાર શ્રી. ૫. ન.	૭	૦

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોનો મળેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

તમારાં
એક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દુનીયા દીનના પત્રો લેતા જગ્યા
ખુદ્દ નતાલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું
ઇંગ્લાંડ અમેરીકાના ગુજરાતી પત્રોના દર.

	હૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	વાર્ષિક શી.	વાર્ષિક પે.	વાર્ષિક શી.		હૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	વાર્ષિક શી.	વાર્ષિક પે.	વાર્ષિક શી.
અખંડ આનંદ		મા.	૨	૦	૧૫	ગુલાલ		સ.		૬	૨૦
આનંદ		સ.		૮	૧૫	પ્રતીમા		મા.	૧	૦	૧૧
જ્ઞાનસુધા		મા		૬	૮	પુષ્પા		મા.		૮	૭
જહુરખી		સ.		૮	૧૫	પ્રભાત		સ.		૬	૨૭
ભાલક		ગા.		૮	૮	પ્રવાસી		સ.		૮	૩૧
બેલમ		સ.		૭	૨૫	રેખા		મા.	૧	૬	૧૨
બ્રહ્મવાણી		મા.	૧	૧	૧૫	રૂપદેખા		સ		૮	૩૧
ચેતન		ગા. ૦	૧	૬	૧૭	રમાકાન્ત		મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ		સ.		૮	૩૧	લીલાવર		સ.		૮	૨૨
છાયા		સ.		૮	૩૧	સન્મિત્રમાલ		ગા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા		સ.		૮	૩૧	સંજીવન		મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી		સ.		૮	૩૧	સખીદા		મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન		દ.		૩		સ્ત્રી જીવન		મા.	૧	૬	૧૩
જય ભારત		દ.		૩	૧૫	શારદા		મા.	૧	૦	૧૫
કુમાર		મા.	૧	૬	૧૫	સુદર્શન		મા.	૧	૬	૧૮
મજલીસ		ગા.	૧	૦	૧૨	તસવીર		મા.		૬	૮
મંગલમ		મા.	૨	૦	૨૦	ધર્મ-તત્વરચના		મા.	૧	૦	૧૫
મહિલા જગત		સ.		૬	૧૨	ઇસ્લામ			૩	૦	૧૨
મનોરંજન		મા.	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી		સ		૪	૧૫
મોજમજા		સ.		૬	૩૦	નેશનલરમ		દ.		૩	૬૫
નવચેતન		મા.	૧	૬	૬૫	વેણુ		સ.		૮	૩૧
પ્રજાસત્તાક		સ.		૪	૧૫	યુગધારા		સ		૬	૨૦

આ દરેક ગ્રાહકના છે અને તેમાં ગમે તે બખતે ફેરફારો થાય
કેટલા દરાક્ષ અથવા બીજા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી બરોબર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.
ઇપલાં અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
છીંદના સપના પત્રો માટેના સવાલોના સંતોષકાર જવાબો

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫'	૬	૩	પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬	પરીષેશ	૭	૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬	પહેલી પ્રીત	૭	૬
વનલતા	૭	૦	પૃથ્વીરાજ	૭	૬
વર કે પુર (રંગીન નોવેલ)	૧૦	૦	પ્રીથીવ તાપ	૫	૦
સોમનાથ	૧૨	૬	બાદી બલોર	૫	૬
સેનાપતી	૬	૦	બાજીરાવના દિવા (ઐતેરચંદ)	૭	૦
સુના મંદીર	૬	૬	બાલયોગી	૬	૬
રમારણ	૧૦	૦	ઘરને બારણે	૬	૦
રૂપમતી	૬	૦	બાલમની સેવાને બાપુના પત્રો		
મૃદમુનુ રહસ્ય	૧૦	૦	ભાગ ૧.	૨	૬
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	માનવતાના મુખ	૬	૦
માવાની સંસાર	૭	૬	ધરતીને માયાળે	૭	૦
આશાવરી	૭	૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦	ઇસરદાન	૭	૦
ચિત્રોદવી	૭	૬	ક્રિદલ	૫	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬	કાંટાનીવાડ	૫	૦
દરીયા પારના			ધુમકેતુ	૪	૬
દેવાઇનો ભોગ	૮	૦	ધુમ્રવર્તા પુર	૧૧	૦
જીવન રમત	૬	૦	દેવ અને દાનવ	૭	૦
જામ તમાચી	૬	૦	મળવાનું ઠેકાણું:		
જીવનદર	૭	૦	INDIAN OPINION,		
જુનુ અને નવુ	૬	૦	P. Bag, Phoenix,		
બે દેશ દીપક	૫	૦	NATAL.		

"મિલાપ"

તંત્રી: મહે-દ મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ પણ છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

આયેજની ૨/૩ પોસ્ટેજ માંગે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

ધરની રાણી	૧૫	૦
ચાલુ રસ	૧	૦
એને ચરણે	૨	૩
ચાંચેરવાડી (ટાગોરની નોવેલ)	૮	૦
ચંદીણી ભાત (શ્રી ૬૫પોટા)	૧૦	૦
રમીલ'ઠના	૫.	૬
વારસદાર	૭	૬
વીરા મેમદીનાની	૧૩	૬
આપે ધર્મ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

અમારાં નવાં પુસ્તકો

રોતુસંહ	૫	૦
વિદ્યાકળા	૫	૦
કર્મયોગ	૪	૪
ચતુર સુજાણ	૨	૪
નીરપમા	૭	૦
કૂપ કોણ (બે ભાગ સાથે)	૧૨	૦
કંડે પહેરો	૭	૦
પ્રાસિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
છ છ છ	૩	૪
મારી બહાર	૪	૦
દવાનો ઝેલ્લો મુંઝારો	૫	૦
ભણવાન ભનો	૨	૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો	૨	૪
આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦
ઉત્તરા	૭	૦
લખ્યા લેખ	૫	૦
ઝાઝેરાનું આરોગ્ય	૪	૦
મહાત્માના પ્રસુગો	૩	૪
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
રંગ રીસા	૨	૪
ઇપનની બાત	૨	૪
ધરતી	૫	૦
રસ મુતોઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૪
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દ્રષ્ટાંતમાળા નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભારતના ચિત્રો	૩	૦
દેશ દેશની મોઠ કથાઓ	૮	૬
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોઢાગણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
કમલી ગાઇડર ઘે	૫	૬
સોદામ	૬	૦
છેલ્લો પ્રયોગ (બાર્ડ કંપની)	૧	૧
સુંદરીનો ભજુમાર	૧૪	૦
ગાંધીજીનો સંદેશ	૪	૦
મુજવતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુદાની રમજટ	૬	૦
દાસ ગીયાનો ડાયરો	૪	૬
ડીન ચર્ચો	૭	૬
સામિસરેલ્લા ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસમતી	૬	૦
ગાગર કથાઓ	૮	૬

રોસ્ટરોયના પુસ્તકો

પુષ નહીં રહેવાય (સમાજની નબીળા સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
કૃષ્ણ પરીવર્તન	૫	૬
■ નરેલકથાઓ	૫	૦
રોસ્ટરોય અને બીજાઓ	૨	૦
કોની બહેન (બાર્ડ)	૫	૦

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસુણ પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૭	૬
મસ્ત ધીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૦	૬
મનોરમા	૪	૦

મુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

વમળથી	૧૧	૦
પ્રત્યેનની	૭	૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭	૪
આંખ કડવા	૫	
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	
પુરાતન બોધ	૫	
વડોદા હાઉ	૮	
વેવીશાળ	૮	
સોરઠ તારા બહેતા પાણી	૧૦	
ગામડાની	૬	

નવલ કથાઓ

કુપનાદ: બંગાળની કંકોમરી નવલકથા. કીમત	૮/-
આકર્ષીક મુંદર ગરબાવાળું સોફેસ.	૧૦/-
ગામડાની સામાજીક કંકોત્રી કથાઓની નવલકથા	૧૦/-
સુધી પાલણપુર— બાળકોના હાસ્ય ચીત્રોનું રમણ ચરીત્ર.	૫/-
શેઠ કસુરી:— શ્રી ચોપડાનું રમણ ચરીત્ર	૧/-
સમુળી ક્રાંતી. - પ્રોફેસરલાલ.	૫.
મણવાલા	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

ઓરીસેથી મળશે.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

ધર્મોના ગોરબારે રમણાર
ઝોરોષ્ટ્ર ૧ ૦
બાપુના પત્રો:- (આયમની કિંમત ઉપર) ટપાલ ખર્ચ મોકલવા ૧ ૧
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ તીદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૬
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરનાં ભા. ૧	૨	૦
બાળકો ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા. ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કાળની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપક	૨	૦
મંગળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
બીજ રસુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
આદુ ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા ૨	૧	૫
" " ભા ૩	૧	૬

સાંકલ્પ પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨	૧
" સાતમુ	૨	૪
દેશ્યોક્ત ઈતીહાસ રીજવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૨	૦

નુતન શૈલીના બાળ ભાળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો ફાન મેળવે છે.

નુતન શૈલીના તાલીમ વર્ગ

" " ચોપડા ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ બાળક ભાળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૬
પુસ્તક ત્રીજા	૧	૪
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલોલ

સાહિત્ય માટે વાચન બનારના બાળકોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજા	૧	૪
" ત્રીજા	૧	૪

વિકાસીક વાચન ભાળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૪
ચોથી "	૧	૧
પાંચમી "	૨	૦
પુસ્તક	૧	૦

બાળો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

બાપુ મને યાદ આવતા	૧	૧
ગાંધીજીનો અવતાર લાવે પ્રકાશવર્ષાવ ૧૯૪૨ ની સાલ વખતે પ્રસિદ્ધ કરેલું પત્ર ખબરદાર	૭	૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૩	૦
ગાંધીવાણી આપણે શેરબજા	૩	૧
પુજ્ય બાપુજી ગાંધીજી (ચ. ઘાસ)	૧૨	૧

હીરાલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૩	૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ આજ સાલ સુધી, પુરૂષમાં ગેરવાજી હોવા બદલ પુરાવા પ્રમાણ બતાવવામાં જે લેખો લખાયા છે લેખોનો સંગ્રહ	૧	૧

મગનભાઇ દેસાઇની કૃતીઓ

ઉપરા ઉપરી ઉપરોક્ત મહાન વિષય ઉપર લેખના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગેરે બાબતોનું પારખું છે.		
ઇસ્લામી બાબતો સંસ્કૃતીનું ખાણી	૧	૧

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભાગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં...સંસ્કૃતમાં	૨	૦
મહાત્માના અશ્રુનો સંદેશ અને ચરીત્રનો સંગ્રહ	૨	૧
શ્રી રામચરીત્ર આ વેદાંતથી ભરપૂર ગ્રંથને હળવો કરી, નાનો કરી.આમાં મુકયો છે..	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર લેખક વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭	૧
કાકા લેખક કપરી, એક રમણીય પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

કમાલ પાશા		૧ ૦
ગાંધીજી		૦ ૧
જેલ ચિત્રો આપણા ગાંધીજી રૂષ્ણસ્વામી, રાજેન્દ્રબાબુ, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે		૩ ૧

ઐતીહાસીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહરાવ સુંદર ચારણોનો સંગ્રહ	૧	૧
આપણાથી ભેદ ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧	૧
વનરાજ કુમારોનો ગાયબ સંગ્રહ	૩	૦
વિક્રમાદિત્ય ભા. ૧—૨ બેઉ સુંદર ગાયકવાડ નવલ કથા—બન્ને		
ગામની શોભા	૧૩	૦
કેશવાદિત્ય સુંદર નોવેલ	૭	૧
ઉન્મત્ત નોવેલ	૮	૦
કમલાના કેદારા નોવેલ	૭	૧
ગાંગેલાના સુર	૫	૦
કંઠીલાલ કાંઠીયારી નોવેલ	૭	૦
કમોચતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કોલેજકન્યા કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮	૧
ભગવા ભાપુ ગાપુઓના જીવનને લગતું પાકુ પાકી નોવેલ	૮	૧
કેરાલ ગામના ગરાસની વાતોપરથી રચાએલ	૭	૦
ચમેલી	૧	૧
ગોલાની વાતો	૧	૦
અજા સમાધી નોવેલ	૮	૦
ભગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
અજ ચિરંજીવ	૭	૧
ભગવદીદુ નોવેલ	૫	૦

ચિત્રોની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ

	૧	૧
બબ્બુ ભારુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
ભણકુટ ધારક	૮	૧
ભારુની વાત	૧૦	૪
અખીલ ચરિત્રની વાર્તાઓ	૧	૧
બીજુ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨	૦

ભાષાના બા રમકડાંવાળા ચોપડી વિશે સુરતીલા નેવર અને બનભાના પરીચે લખેલ ૪ ૧

ભણનારોમાટ પોતાની તસ્વીર બાપરીને સહેલ રેખાઓથી દોરતાં શીખવતું પુસ્તક	૧	૦
ગામ ઠકરાણી	૮	૧

નવલ કથાઓ

દલીચાદે	૮	૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૧	૦
કોંચ વધ	૧૦	૧
કેરાલ ગામના નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
ભણુતરેા વાર્તા સંગ્રહ	૧	૧
ચિત્રલેખા	૮	૧
નવલકથા બાર ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રસિદ્ધ થશે	૭	૦
હરીકારાદ	૧	૧
હરીકારાદનું બાર ૧-૨ સેટ બારી નોવેલ સેટની	૧૧	૦
રેહન પુત્ર	૧	૧
હરીકારાદ	૦	

નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી બાર	૧	૦
નીલેરીતા	૮	૦
પ્રદીપ	૧	૧
બારબોત ભા. ૧ ૧ સેટની	૧	૦
પિયારણી	૮	૦
પાવક બજારા	૮	૦
બાલાત નોવેલ	૭	૧
પુરાતન બોત	૧	૪
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૧
કુદેરા સુખની વાતો	૧૧	૦
બલિદાન	૧	૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	[illegible]	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	5
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	8
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	8
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	[illegible]
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and Inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	[illegible]	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	[illegible]	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	2	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. [illegible] Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	0
THE EPIC FAST—Pyarelal	[illegible]	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Sarla and Sita Chatterji	6	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	8	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	[illegible]	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહીલાઈ મોહનભાઈ માણેકલાલ.

કોઈ જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ ચીજો તેમજ ફોલ્સ વેચવા, મગાવવાથી અમે બનાવીએ છીએ.

આપણું વખણાયેલું 'ઘુસતી ચુસ' સેવ, મમરા, ગાંઠિયા, ભાખરા, પાપડ વિગેરે કરીયાણું તાજું બનાવીએ છીએ.

બહારી ગામોએ માટે ફોલ્સ મગાવવામાં ખાસકાળજી ફોલ્સ ને મગાવે કું વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3580.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન હોલસેલ વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful, require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL (REGD.)
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
Souvenir
Of The
Passive Resistance Movement
1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA.746

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 3—Vol.—XLIX. Friday, 19th January, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5D. PENCE

PEACE OR PICE? (MONEY)

By L. W. Ritch

DOES the world—the world of humankind at its present stage of development—really want Peace? Do even those who profess most loudly to want it and to be aiming ■ establish it, really desire Peace? Desire it so wholeheartedly and sincerely that they are ready to take the only one sure way of attaining it?

We all know the sort of individual who confesses ■ being the easiest person in the world to get on with, *as long as he gets his own way.* Indeed, it is an open question whether the majority of us are not rather like that, and would not be found to be like that if we had the courage to engage in a little honest self-examination.

Just as Reformation is impossible without previous Conversion, so with Peace.

Peace is a State (*Sthiti*). An inner condition which when attained, expresses itself in one's relationship with one's environment; with the "outside" world.

Inner harmony, the result of enlightenment, expresses itself in one's harmonious relationship with one's fellow-beings. It disentangles and smooths out the knots of egotism and selfishness. It enlarges the horizon and expands the whole concept of "Self."

It makes possible an understanding and appreciation of "The Fatherhood of God, and the Brother relationship of Mankind."

Said a Chinese Philosopher, one early morning, to his group of disciples, "Children, congratulate me. I have got rid of another *want!*"

It is usual to bracket Peace with Progress; to associate the one with the other. Rightly understood, Progress—the only kind of Progress that is real—is the Progress that makes for Peace; real Peace! All other so-called "progress" is a fiction, a delusion, a cheat. And, it ■ here, in this regard, that our vaunted 20th century civilisation has gone wrong, gone astray, taken the wrong turning; mistaken for progress what, seen with the eye of vision, is not, really, progress at all; rather it is retrogression.

Progress, according to generally accepted modern standards, is identified with the multiplication and satisfaction of *wants*; worldly wants. Fresh appetites are created, and stimulated to make them needs; wants. Even art is no longer followed for art sake; nor yet science for truth's sake. Our standards of values have depreciated. Our world has become commercialised; soddid. Talents are appraised according as they have or have not a money value. Success is synonymous with the acquisition of worldly wealth and rulership, not of self, but of others. Life has become, when not a desperate struggle to live, a feverish pursuit of worldly riches and worldly power.

The leading nations' "big shots" and pseudo-statesmen make a brave show of exploring the avenues to peace. They seek to create the impression that they regard peace as really desirable; as a goal worth labouring long and hard to attain. The truth, however, seems to be that if they desire it at all, they want ■ only provided they don't have to pay the price that alone will secure it. They are like a person anxious to enjoy the rewards of virtue and respectability—the honour and esteem of his fellows—while refusing to abandon his dishonourable courses and forego the fruits they bring.

Virtue is its own Reward. And, ■ better-lemoned minds, an all-sufficient reward, too. It is not remunerated in cash; only repaid in kind; because it is something that utterly transcends cash values.

The reward of striving towards righteousness and practising it, is to become righteous. That is real progress; real growth. That is enrichment of which one can never, even at death, be deprived—enrichment of character. That is what *is meant by* "Building for Eternity," the only building that *is* permanent.

Unfortunately, however, such reflections as these find scant favour in our "practical" modern civilisation. A spiritual "birthright" may be something very acceptable, but it doesn't sound like anything very tangible and, anyway, is certainly very remote. The "mess of pottage," on the other hand, appeals ■ practical business mind as something both real and within easy reach. Is it then, surprising that when it comes to choosing, the choice is made that is made?

Moreover, just as what constitutes true progress is misconceived, so similarly, it would appear, is the real meaning of Peace not understood.

Peace does not mean just being left alone—unhindered and without interference—to carry on in the same old way, i.e. according to jungle ethics: "Each for himself, and the Devil take the hindermost; the stronger living on the weaker; the smarter on the more simple; what Americans are fond of calling Rugged Individualism. Mere absence of "hot" war.

The encouragement of man's animal predatory instincts; of his lust for domination, for lordship over others; his passion for self-aggrandisement, can never lead to peace, but must inevitably perpetuate discord and strife.

As previously indicated, Peace is a state an inner condition. It ■ also a relationship of harmony and rythmical co-operation between, firstly the individual Man and his own constituent parts and, secondly, between Man and his fellow-man. The first pre-requisite ■ that Man be at peace with himself. The second that he have Good-Will towards others. There ■ a correspondence between the relationship of each individual man to every other individual man, and that of each cell in a creature's body to every other such cell. The condition precedent to the Peace on Earth is unquestionably Goodwill among Men.

Strife and discord must be replaced by harmony and brotherly co-operation. "Wars between the Members" must inevitably result in general ill-th instead of health.

What ■ needed, perhaps most urgently of all, is a complete re-orientation; a correct re-appraisement of values. This, in turn, will become possible only as we appreciate the truth of the Fatherhood of God and the Brother Relationship of Man to Man, and make that truth a Fact of our Consciousness.

"It ■ more blessed ■ give than to receive," is an expression the Law that governs man's survival.

GANDHIJI ON PRESIDENT KRUGER

THE following views of Mahatma Gandhi on President Kruger, from the diary of Mahadev Desai, who was Mahatma Gandhi's private secretary and died in the Aga Khan's Palace in 1942, will be read with interest by the readers in South Africa: "He (Gandhiji) held Kruger in very great esteem. I compared Bismark's features with Kruger's. He (Gandhiji) said at once, "How can Bismark compare with him? Bismark was an image of vanity and cruelty. He wanted to establish a World Empire. Poor Kruger wanted only to preserve his own nest, and struggled utmost for that. None can stand with him in his firmness in his photos. But along with it, you will also see that there is gentleness along with firmness.' This was followed by a comparison between Kruger and Gladstone. You do not see that iron will in Gladstone. And how simple Kruger was! He lived in a wretched house on a dustless (or should it not be dusty-E.I.) road similar ■ the one we are walking on. It had a storey with a dilapidated parapet... Kruger bore his whole life with great courage. Bismark was a terror, while the smallest man could go and talk to Kruger. The only thing which I could not understand about him was his last act of life, namely, his visit to England to seek her aid."

Indian Opinion

FRIDAY 19TH JANUARY, 1951

The Parliament

THE Union Parliament opens today. We are supposed to be living in a democratic country. Yet, in so far as we the non-Europeans are concerned, we have no vote or voice in the Government to speak of. That is to say eight million out of a total population of ten million are, practically speaking, voteless and voiceless, and thousands out of the remaining two million, who enjoy democracy in the fullest sense of the term, are running away from the country because they do not feel happy under the prevailing conditions. One would feign ask what sort of a democracy is this? The fact is that when such a large section of the people are kept suppressed by a minority in power by virtue of having conquered the country, and the tendency has been to keep them under eternally, democracy becomes a farce as indeed it is today, and those who have had democracy all to themselves and have been enjoying it have fallen out amongst themselves, because they unscrupulously violated the principles of democracy and begun indulging in mobocracy, and a section of them find themselves victims of that mobocracy. They have now a heavy task before them of releasing themselves from its clutches unless they are prepared to allign themselves with it. They however still claim to cherish the principles of democracy and are trying to put up a strong fight to save it. In them therefore lies the hope of the vast majority of the people of this land, who are bound hand and foot and are expected meekly to submit to the will of the minority who form a fourth of the whole population. It is now a testing time for those who are out to defend democracy for themselves and for those who have not been privileged to have a taste of it.

The Session of Parliament that opens today is going to be the deciding factor. It will be the most important session in the history of the Union. The fate of the Coloured vote is to be decided. If the Coloureds are deprived of their vote it will mean the end of the South African Constitution. The sanctity and solemnity of a pledge will have been thrown over board. To save all this will mean a great deal of sacrifice. It will mean a fight for a sacred cause. It will require unflinching faith in God and in the righteousness of their cause. The largest contribution South Africa can make to save the world is to save herself.

The success or failure of this session will depend very largely on the bent mind of our Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges. He has visited the outside world for the first time and has had a rare opportunity of coming in close contact with the world's best minds and to feel the pulse of the world. The late General Smuts after his visit to the United nation came back a changed man. He was a man of broad vision and his vision became broader still. May God grant that Dr. Donges will also similarly come a changed man with a broader vision inclined to work not only for little South Africa but for the peace and happiness of the world

Commonwealth Conference

THE Conference of the Commonwealth Prime Ministers, which concluded in London last week, seems to have resulted in somewhat easing the Korean situation, which has been threatening to develop into a third World War. People generally are fed up with war and are craving for peace. But the world affairs are being run by vested interests and, war or no war, they are only concerned about their own selfish interests. They are the people who are today ruining the world.

A message from New Delhi says the Indian Home Minister, Mr. Rajagopalachari, declared at a State banquet in honour of the Afghan Prime Minister, Marshal Shah Mahmoud Khan, that he believed the Chinese Government would not turn down the latest Korean peace plan.

Mr. Rajagopalachari said the Indian Prime Minister, Mr. Nehru, was abroad, "engaged in waging the sacred battle for peace. I have no news, but I instinctively feel that he will win the difficult battle," he added. "I believe we have turned a critical corner. Mr. Nehru's hard and long battle is about to end in victory. I don't think Peking will make the disastrous mistake of refusing the extended hand of friendship and co-operation."

The Canadian Prime Minister, Mr. St. Laurent said he was more hopeful than ever of a peaceful settlement of the Korean war. "I cannot say it will happen in a few minutes," he told reporters, "but I hope that what we have accomplished will contribute to a solution of the terrible problems which we face today."

Mr. Trygve Lie, Secretary-General of the United Nations, is reported to have said that he was convinced that a general war would be avoided.

All these are hopeful signs and it is to be hoped that better counsel will prevail on the Powers that count and the world will be saved from another dreadful calamity. We should not allow ourselves to be swayed by questions of prestige when the cause of peace is at stake. It is not important as to who is beaten—Korea or the United Nations. What is important is how bloodshed could be avoided and real peace established in the world. The time has surely come when we should cease talking of peace and commence working for it in right earnest.

A correspondent from Port Elizabeth writes that during Divali Festival a Havan ceremony was performed under the auspices of the Hindu Seva Samaj and a sum of £50 was collected for the Assam Relief Fund. A concert was given by the pupils of the Bharat Vidya Mandir, under the guidance of the teacher, Mr. B. F. Patel. A Havan ceremony was also performed by the Mahila Mandal of Port Elizabeth.

NOTES

Sanctity Of Marriage— A Bishop's Protest

The Rt. Rev. Theodore S. Gibson, Bishop of St. John's (Kaffraria), has resigned his office because he cannot "conscientiously administer" a new law of the Church of the Province of South Africa, which permits a widower to marry his deceased wife's sister. The Bishop's resignation takes effect at the end of this month. In a letter written at Bishopsmead, Umtata, to the people of his diocese, the retiring bishop gave these reasons for his resignation. He said: "I do not know how far you will appreciate my reasons for taking this step, but I must try ■ explain them. "Hitherto the law of the Church of the Province of South Africa has prohibited a man from marrying his deceased wife's sister or any such relation as his niece by marriage. You will know that attached to the Prayer Book there is the Table of Kindred and Affinity setting out the relations either of himself or his wife that a man may not marry according to the Church's Law. "This table was worked out on the saying which you will find both in the Old and New Testament: 'the twain shall be one flesh'; and this saying has been interpreted to teach such a unity of husband and wife that the wife's relations are to him as his own. "He may not marry his own sister, therefore he may not marry his wife's sister. He may not marry his own niece, that is, his brother's daughter; therefore he may not marry his wife's brother's daughter, that is, his niece by marriage. "The State law of this country has for years allowed such marriages, but our Church has consistently refused ■ change, though several attempts have been made in the Provincial Synod to secure this alteration. The Church of England changed its law about four years ago. "At the Provincial Synod in Cape Town another attempt was made ■ alter the Church's law, and to abolish the prohibition of these marriages. "This time the attempt was successful, and the Church of the Province will in future, about the end of January, allow these marriages and no longer debar from Communion those who contract them. "For myself I still believe the former law of the Church was right and that she rightly interpreted our Lord's saying. I tried in the Synod to delay the decision by referring the matter to Diocesan Synods and Missionary Conferences. "My purpose was to get the whole matter more widely discussed and considered, and my hope had been that by my further discussion and consideration people would come to see that it was right and wise not ■ change the law and permit these marriages. "The Synod decided to change. The reasons for the change do not seem to me personally to justify such action. "I cannot therefore conscientiously administer the new law and I must resign my work as Bishop of St. John's. "It is not easy to take this line. It may seem to some that I am condemning those who have seen fit to change the law. I have no such intention, but a man must follow his own conscience. "The Archbishop of Cape Town was most kind and sympathetic when I discussed it with him. He quite frankly thought I was wrong in my opinions, but that clearly I ought to follow my own conscience."

Plans That Do Not Satisfy Conscience

Mrs. A. W. Hoernle, ■ her Presidential address at the meeting of the Institute of Race Relations held in Capetown on Tuesday, referred to the Cape Coloured community. She said: "I do not want to recapitulate our anxieties in regard to this section of our citizens. I must confess, however, that I find it hard to understand how it can be argued that the status of this community is not in danger of being diminished by the proposal to remove the Coloured voters on to a separate roll empowered ■ return four European members to the House of Assembly and one Senator to the Senate." Dealing with the Indian population, Mrs. Hoernle said she could not see, if the Group Areas Act was rigidly administered, how a large section, the traders, would be able to earn a living. Mrs Hoernle, speaking of recent quotations from information supplied by the State Information Office, said that the average amount expended in the Union per head of the Native population was twice that spent in British African territories, not 14 times the amount, as had been said. All expenditure had not been taken into account in arriving ■ the first figure. "Finally, if we ask ourselves whether present plans for the different sections of our population can satisfy our conscience, we must say no. That development of our country needs courageous, big-hearted plans. Those we see are small and slow-moving."

Unemployment Worst Among Indians

According to the Department of Labour unemployment in Durban is worst among the Indians. The figures for the various races are: Europeans, 321 men, 131 women 34 boys 15 girls; Coloured, 113 men, 89 women 10 boys, seven girls; Asiatics, 1,312 men, 71 women ■ boys, four girls.

S.A. INSTITUTE OF RACE RELATIONS ON COLOURED FRANCHISE

THE Institute of Race Relations is of the opinion that the removal of the Coloured voters of the Cape from the common roll and their transference on to a separate roll will intensify and perpetuate racial differences instead of promoting the development of a community with common interests, common values and common aspirations. It will result in a complete loss of faith in the word, spoken and written, of the heads of the South African Government. Moreover, it ■ a wellknown historical fact that the safeguarding of the Non-European franchise ■ the Cape ■ the South Africa Act was an essential condition of Union, and that without it, the Union of South Africa would never have come into being. The South Africa Act has always been respected as the basis of the South African constitution; in addition, to effect the contemplated changes in the Coloured vote without securing a two-thirds majority of both houses of Parliament sitting, together, as required by the Act, would be a gross violation of constitutional proprieties.

The framers of the proposals express their conviction "that the arrangement will in no way constitute a reduction of the existing political rights." The Institute rakes the contrary view and considers that the arrangement constitutes a crippling diminution of the existing and potential rights of the Coloured people. The Coloured people themselves, who have at no time been consulted as to their desires in respect of an "arrangement" which affects them so intimately, have protested sharply and expressed their own conviction that the proposals constitute a grave infringement of their rights.

The Institute of Race Relations believes that this attempt to reduce the democratic rights of the Coloured people is a retrograde step, totally at variance with procedure being adopted by the rest of the Western world. It considers that the proposed measures will constitute a grave injustice ■ a section of the community which has exercised the vote for close on one hundred years and has not abused it It believes that these measures, if implemented, will do irreparable harm ■ the prestige of the Union of South Africa.

OBITUARY

G. Rathnasabhapathy Chetty

The sudden passing away, after a brief illness, of the late G. Rathnasabhapathy Chetty of Mullinson Road, (Overport), Durban, cast a gloom among his friends and particularly amongst the Tamil section of the Indian community. He was over 58 years of age and was the fifth son of the late Shri Guruswami Chettiar, a pioneer merchant and a leader of the Tamil community. He was the brother of Mr. G. B. Chetty, proprietor of the Standard Cigar Company. He leaves behind his mother, five brothers and a host of relatives to mourn their loss. He was unmarried and was a very keen businessman and speculated in real estate to an extent rarely found among the colonial born Indians. He was responsible for the erection of the three storey shops and flats in Grey Street which he owned along with his brothers. He was quite, unassuming and of sterling qualities and was charitably disposed. He was venturesome and had many building schemes and his sudden demise will mean the frustration of these plans. His passing away is a definite loss to the Tamil community. The funeral was attended by a large and representative gathering and his remains were interred at the Queen Street Cemetary. Pundit B. J. Maharaj and Mr. Nayuah Raju officiated and chanted Vedic hymns and prayers. Mr. T. M. Naicker paid a glowing tribute to the character and sterling qualities of the deceased. A large number of floral tributes, telegrams and messages of sympathy were received from relatives, friends and institutions from all over South Africa.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

SKIN TROUBLES

SKIN diseases are one of the biggest headaches to the natural therapeutist—not because he cannot cure them but because his patients so often fail to realise that the laws of disease and health may not be defied with impunity. Skin troubles are attempts of the body to clean the system on the natural healthy principle "from within out." Unfortunately the patients usually cannot be bothered with such things as natural law. That is why they are ill. They are the victims of their own ignorance and disregard for the natural laws of health.

So it happens that people who suffer from skin complaint just want it cleared up as quickly as possible without regard to anything else. The first thing they should look for is some ointment to rub on the skin and drive away whatever unpleasantness may be there. And too often that is just what does happen. The eruption is driven in. Then the real trouble starts.

The records of nature cure are just packed with cases of people suffering from asthma, heart troubles, female complaints, rheumatism, gallstones, even cancer, which can be traced back to a time when some skin eruption was "successfully treated." And the first the nature cure specialist must do to effect a cure is to bring back the original skin eruption. Even if it has been suppressed for forty years, it can be brought back. But in many cases the patient does not like this at all. He, or more often she, does not appreciate that, in such cases, the patients must first get worse before they can get better. So, as soon as the skin trouble gets bad, they stop the nature cure treatment and run off to take some other treatment, preferably from an orthodox skin specialist who can very quickly clear up the skin by driving in the morbid matter that is trying to come out. Such people have the choice of two evils, the skin trouble or some internal trouble. Unless very intelligent and aware of the natural law, they usually prefer the wrong choice until suffering eventually drives them to despair to undertake a radical cure that will restore the old rash, which must come out before the whole system can be cleaned up.

As an instance of what happens, I can quote a case I know of where a lady suffered from eczema of the face, around the ears and on the breast. She came of a family given to over-eating of heavy and unsuitable food. After marriage her diet was even worse, consisting mainly of meat; potatoes, white bread and jam, mealie-meal porridge and plenty of tea and coffee. The craving of the body for essential vitamins and mineral was met by sweets and cakes instead of fresh fruit and raw vegetables. And, of course, there were aluminium pots and pans in daily use in the kitchen.

To the suggestion of nature cure treatment, her husband took strong exception. He was a victim of chronic rheumatism and somewhat excessive drinking. And he had a temper to match. But, despite the fact that he had very little relief for his own troubles, he was very loud-mouthed about insisting that she should be treated only by "specialists." "They know everything," he declared, "and with penicillin they can cure anything." So off she went for the usual routine treatment.

There was considerable crowing for a while when injections and ointments cleared up the trouble. But it came back before long. Then she had X-Ray treatment. This too "cured" her troubles fair efficiently.

Then nature took a hand in the game. The patient began to have heart trouble and female troubles. These got her really worried and, to crown all, her skin trouble broke out afresh. So she was just where she had been at the beginning, with some more serious ailments thrown in for extra measure.

At this stage the lady began to do a little thinking for herself instead of having blind faith in the latest "cure-alls." She went to one of her sisters, whose life had been saved by nature cure and Homoeopathy, and this sister began to help her. She was taught how to eat properly of nourishing foods, raw vegetables, raw salads, raw fruits, to cut out the sweets and cakes and white bread, to eat instead whole-meal bread, raisins and other dried fruits. She was made to empty her bowels regularly and to fast occasionally. And appropriate homoeopathic remedies were given to her from time to time.

Before long the old rash came out strongly, worse than ever, on her face and hands, neck and bosom. She was rather frightened but her sister reassured her by insisting that it was "only the bad coming out, and it must come out." So she bravely persisted in the nature cure treatment, especially as she noticed that the heart, chest and female troubles improved. In a week or two the extra bad skin trouble also cleared up considerably, although not completely. Some of it still lasted a long time before being finally cured. But in the meanwhile she had new health and new vigour and felt better than for years. What also counted a great deal was the fact that she escaped a serious operation that the doctors and she might need, and which, I am certain, was indicated by conditions brought on by the effects of the injections, ointments and X-Ray treatments driving back into the body the poisons that nature was trying to throw out through the skin.

A great old Homoeopath, Dr. J. Compton Burnett, M.D., had scores of similar cases. Typical was one of a lady with very bad cardiac asthma, that is, asthma with heart symptoms. It was found out that years before she had had eczema on the arms. In order to attend a smart ball, she had treatment from a specialist who gave some wonderful ointment to rub on the arms. This did the trick beautifully. But not long afterwards, the asthma started and made her life a misery. At long last, in despair, she went to Dr. Burnett. With his treatment, the old rash on the arms broke out afresh—and the cardiac asthma disappeared like magic.

Another typical case was of a little boy who was brought to him blind at the age of three. Burnett found out that the child used to have great irritation of the skin ever since he was a few months old. At about 9 months old he had been treated for it with "sulphur ointment, a lotion and medicines." This, of course, suppressed the skin trouble and in due course caused the blindness.

Now, to show the folly of parents and the worries of Homoeopaths. The first homoeopathic remedy that Burnett used on this child brought out an eruption on his skin and especially on his head—and he began to see again. He was making nice progress when the mother, in spite of Burnett's warnings not to meddle with the case, rubbed zinc ointment on the skin affection. The zinc ointment worked very well indeed and drove the eruption away—and the poor boy went blind again and remained so.

Nature cure therapists and Homoeopaths recognise that skin troubles are constitutional and must be treated as such. In other words, any person with a skin complaint is not just suffering from the skin only. His whole system is out of order. And a cure can be obtained only by treating the whole body, not merely the skin. The poisons in the system must be made to go "from within out." If this is not done, the skin trouble may seem to have been cured; but the poison will have been thrown back into the system and in due course some more serious complaint will be found to develop.

Many and many a child has died from some violent illness, or has grown up into a chronic invalid or mentally deficient merely because well-meaning parents have insisted on rubbing into some rash on the head, face or other part of the body to "cure" it. They could not accept the law of nature that the Homoeopaths know and use, whereby a homoeopathic remedy is administered in accordance with the peculiarities of the particular case and patient. Such a homoeopathic remedy almost invariably makes the case worse at first, and then slowly but surely heals, from within out. With this kind of treatment, the cure is deep and far-reaching. The patient becomes better in every way. But it takes unusual wisdom and understanding to comprehend, and still more courage to follow out to a successful conclusion.

CLERK for office routine work, wanted. Apply Transvaal Indian Congress, 18 Barkly Arcade, 38 Market Street, Johannesburg.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 6.

TRIBUTE TO SARDAR

In a broadcast message to the nation on New Year's eve the Prime Minister, Shri Nehru, alluding to various calamities, said: "But the greatest of these calamities and sorrows has been the passing away from amongst us of a giant among men. Sardar Vallabhbhai Patel was a dear and valued comrade in the brave days of our struggle for freedom, a rock full of wisdom and determination, a rock of patient strength to whom instinctively all of us went for guidance. Later, when we occupied the seats of Govt., inevitably some of the heaviest burdens fell to him, and history will record how he discharged that duty. His name will always be remembered not only as that of a great leader in the fight for freedom but also as a builder worker and consolidator of new India. That is a proud title to fame which he well deserved."

India's World Policy

"We are no pacifists," said Shri Nehru. "We keep an army, and a navy and an air force, and if danger threatens us we will use them. But we seek no dominion over other people. Our sole object is to be left in peace ourselves to solve our own problems and, where possible, to help and cooperate with others."

The Country's Problems

He pleaded for a common sharing of food at a time of scarcity like the present, and for avoidance of waste and selfish hoarding. To Congressmen he said: "We have to get back to our old moorings and put an end to all disruptive and fissiparous tendencies in the Congress and in the country. Let us cooperate all together in the service of India."

President At Wardha

At Wardha, where he laid the foundation stone of Gandhi Jatan Mandir, Dr. Rajendraprasad broke down and tears rolled down his cheeks profusely, when he referred to our present attitude to Gandhiji's teachings. He recalled an anecdote of 1930 just before the salt satyagraha. When he approached Gandhiji for a recorded message for propaganda in view of his impending arrest, Gandhiji replied that if there was truth in what they proposed to do, it would automatically spread from house to house; but if there was no truth, then even thousands of records would not serve any purpose. If they looked on all sides, said the President, more especially within the country, there was a sense of utter disappointment and frustration. Gandhiji's philosophy was in danger of being forgotten by his followers and people. He did not know whether they would remember his teachings and act up to them. But whether they did so or not, he was sure that Gandhiji's philosophy, based on truth and strength, would survive.

Tribute To Vithalbhai

On January 2, the President, Dr. Rajendraprasad, unveiled a statue of the late Shri Vithalbhai Patel, elder brother of Sardar Patel and valiant soldier in the fight for freedom, who died 17 years ago, at Chaupatty Beach at Bombay. Speaking on the occasion the President said that the ideal of patriotism and service of the country, placed by the Patel Brothers—Vithalbhai and Sardar Vallabhbhai—would always remain fresh in the hearts of the people of free India. Vithalbhai he said, knew no distinction of caste, and his heart was pure and free from all narrowness. The people of India could draw inspiration from the parliamentary practices of the late Vithalbhai, who was the first elected President of the their Central Legislative Assembly. He worked without any concern for the reward. In unveiling the statue he was just fulfilling the last wish of Sardar Patel, said the President in a moving tone. When he met the ailing Sardar in Delhi a few days before his last journey to Bombay, the Sardar showed keen anxiety about the completion of the project and asked the President to fix January 2 for the unveiling ceremony.

Work For Social Democracy

Dr. S. Radhakrishnan, India's Ambassador in Russia, who is now in India, said at Gauhati (Assam) that the aim of the leading nations of the world should be not to dominate but to serve, to preserve among men confidence in goodwill, in the spirit of cooperation, in justice and compassion for the weak and the outcast, in human dignity and power of truth. "The long-suffering Chinese people," he said, "who have been maltreated and misgoverned for centuries, have elected to be under a regime which gives them hope for the future; and they are not represented in the U.N. The U.N. should be in a position to reassure the countries of the world, specially those in Asia and Africa, of freedom and security. Humanity cannot endure half-starving, half prosperous, half-free and half-slave. Only by working for a social democracy can we make out that the achievements of democracy are better than the promise of dictatorship."

India's Defence

General Cariappa, India's C.—in—C., said at Madras that the defence and security of India would not in any way be affected by the proposed progressive retrenchment in the Army. Retrenchment would only affect such officers whose retention was neither absolutely essential nor whose discharge would affect the role of the Army, namely, the security and defence of the country. The present strength of officers in the Army was between 9,000 and 9,000, he said. The Deputy Minister for Defence said that a scheme to turn from English to Hindi as the main language of the Army was under active consideration. Officers, he said, had been asked to learn Hindi, and preparation of a Hindi vocabulary for military terms and phrases was under consideration. Gradual steps were being taken to produce the army's requirements within the country.

Food Crisis

India's Food Minister, Shri K. M. Munshi, speaking at Calcutta, reiterated the Govt's determination to see that no part of India was allowed to be starved. He said that in order to do that the first thing was to see that every ounce of food grain was procured and distributed equitably. Shri Munshi said the Govt. were trying to secure 36 lakh tons of food imports on their own account and had approached the U.S.A. for a million tons more. The greatest limiting factor was not only the availability of food grains but shipping facilities. China had offered 50,000 tons of rice, Viet-nam had also made an offer. The U.K. and the U.S.A. were doing their utmost to relieve the situation in India. But the world situation was critical, and they must be prepared for facing a food crisis next year. They should treat the whole country as one, sharing every sacrifice in common.

Indian Ambulance In Korea

The ambulance unit from India now serving with the U.N. forces in Korea has "a deep consciousness of its mission," and the Indian personnel are playing a prominent part in administering to the wounded under enemy fire, according to reports from the battle front, says a message from Washington (U.S.A.) The unit includes 19 officers—all but 2 of them doctors—, 19 warrant officers, and 304 enlisted men.

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

Principal: H Nettrass, O.B.E., B.Sc., A.M.I.E.E., etc.

DURBAN

Telephone 24414. P. O. Box 1334.

New term commences on Thursday, 1st February 1951.

All Classes will re-open at the following Branches of the College: Sastri College, Depot Road Mount Edgecombe, Tongaat, Clarewood, Hindu Tamil Institute, Umkomaas, Dartnell Crescent, and Kathiawad Indian School.

Day, Afternoon and Evening Classes in Commercial, Technical, Vocational and General Educational Subjects.

Special Classes in Dressmaking for Women: Saturday morning classes for children and adults will be inaugurated.

Expert tuition by specialists. Low Fees Easy Instalments by arrangement.

Early enrolment advisable in view of limited accommodation.

Write Call or Telephone 24414.

Consult us before deciding on a career or choosing one for your children.

J. NAIDOO, B.A
Registrar.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

SARDAR PATEL'S DEATH EPISODE

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—I have seen the letter that has been sent as a reply to "Shameful." I am another one of those "hundreds," who have been really disappointed in the S.A. Indian Congress or any of its branches. After all, is it unnatural for us to expect the Congress (which claims to be a representative body of the S.A. Indians) to call a meeting, on such occasions, when Indians feel they want to pay tributes to their great leaders? As Messrs. Bhoola, Iyer and Joga state, I do not believe that there can be any excuse for not calling a condolence meeting, on Sardar Patel's death.

Our above mentioned comrades have said that our Indian leaders have always been ardent protagonists of non-European unity and the carrying out of a militant struggle against oppression. I do not see how that can be an answer to the comments made by "Shameful." After all, what "Shameful" asked was why the Congress failed in their duty. But that does not necessarily mean that "Shameful" was against the idea of holding meetings for the 19 people killed on Freedom Day or the 14 shot down on the mountains of Witzieshoek, or on the death of Comrade Bill. "Shameful" might not be such an ardent politician as our learned friends. Indeed there are many ordinary people who feel the loss of Sardar Patel more than they would feel the loss of anybody else here. It is not necessary that everyone should feel grieved at the death of the same persons. Some have grieved for Comrade Bill, some might grieve for what they stand for and what they love. "Shameful" and many others like him loved Sardar Patel and it hurt them to see that a body that calls itself the representative of the Indian people could not even hold a condolence meeting, for such a great man as Sardar Patel. That they did not hold meetings for Comrade Bill, and the Freedom Day incident and Witzieshoek affair is merely a confirmation of the incompetence of the Congress, as a representative body of Indians.

These things just add up to the list of the things Congress does NOT do and which it SHOULD do. I thank Messrs. Bhoola, Iyer and Joga for drawing my attention and of many others to the fact. There are many others too which we should add to this list, for example — Gandhiji's Birthday or his death anniversary. Congress was founded by Gandhiji. The Congress was supposed to be a family with Gandhiji as the head. Is it not natural for the family to celebrate his birthday or mourn on his death anniversary? Or does the Congress believe in being devoid of sentiments? Gandhiji is called the Father of the Indian Nation, he has not played an unimportant part in our—that is South African history as yet we neither follow him, nor try to remember him even once in a year. This has been in my mind for quite a long time. "Shameful" has just opened the discussion. Believe me, there are quite a few who resent this attitude of the Congress.

As you say, we do run to all countries for help, but haven't we been calling India our Motherland? Or is that just, as far as she can give us help? Don't we owe anything to her? We are first South Africans, but we are Indians second, nothing can alter that, and as such, it is our duty to share India's sorrows and joys. Congress did celebrate India's Republic Day. Why? Does it celebrate such occasions pertaining to Britain, China, Russia or any other country?

If a highly respected member of our family dies, do we not attend his funeral and mourn for him? True, the best tribute to his memory would be to carry on his work with increased devotion, but that cannot prevent us *from* expressing the feelings of our heart, or from mourning his death.

An organisation held a meeting in Johannesburg, other organisations held meetings in other parts of the Union. The response was poor, because these organisations were of one community not of Indians as a whole. Maybe, they could not reach all sections of the community. Hundreds might not have attended the meetings, but hundreds were waiting for the Congress to hold a meeting and were disappointed. "Shameful" has not mentioned hundreds in a particular town. There could be hundreds throughout the Union.

About the seemingly "closed" shops—why do Messrs. Bhoola, Iyer and Joga think that "Shameful" is from the business class? Could he not be a simple everyday worker? Why does not the Congress as a body of responsible people try to reform such people who do more harm than they do good to our community? If such things have happened then it is indeed very shameful, but that does not excuse the Congress from failing to give a lead to the public, by not holding even condolence meeting.

Regarding the President of the Transvaal Indian Congress—not everybody knows that Mr. Nana Sita is president. But Dr. Dadoo and Dr. Naicker have become universal figures in the lives of S.A. Indians, and naturally, if an Indian feels that his representative body is not living up to his expectations, he will question, the most prominent persons therein. Dr. Dadoo was elected as leader of the people, and so we have a right to question him and also to expect an answer from him. If Mr. Nana Sita is an official of the Congress he is as much to be blamed as any other official or member of the Congress.

It is indeed shameful to make excuses for an obvious fault. Have we not learnt from our leaders, that to acknowledge a mistake is no sin and that it should be put right instead of being excused. The members of the Congress are equally to be blamed if they do not question the Congress officials or if they do not feel as we do. If the officials failed, the members could have demanded a meeting but no such thing happened and therefore we, as Indians, who are deeply touched, ask Dr. Dadoo and Naicker as the highest in authority in the S.A.I.C. for an explanation. There can be no excuse for not holding a meeting to mourn the death of Sardar Patel. That Messrs. Bhoola, Iyer and Joga, who I presume, are young men like myself, can accept the situation by trying to make lame excuses and by trying to show other mistakes of the Congress to hide one particular mistake is shameful indeed. I sincerely hope that not all of us, the young people of the Indian community, feel and believe as they do. Of what use is a representative body, if it cannot feel as the common man does, or if it cannot share the joys and sorrows of the people it represents, be it the mourning of the death of Sardar Patel, Comrade Bill, The Freedom Day Tragedy, the Witzieshoek affair, or Gandhiji's Birthday?—Yours etc. (D. M. G, Natal).

"One Of The Hundreds."

Social And Personal

Mr. Jalbhoy Rustomjee left Durban by air yesterday for Johannesburg and will fly to India from there on Saturday morning. Mr. Rustomjee is leaving on a holiday visit for about six months.

—o—

Mr. P. H. Dhupelia, chief director of Messrs. Dhupelia and Sons, leaves to-day by air for Johannesburg, and will fly to India on Saturday morning.

Teachers Wanted

Four teachers required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati standard one to six. Teachers with the following qualifications should apply: (1) Matric senior, senior trained or shastri; (2) with a knowledge of Hindi; (3) five or more years experience. Applicants will receive (if selected) salary of £20 per month with a yearly increment of £1 per month for five years. Board and lodging to provided. Applications must be received not later than 17th February 1951, enclosing certified copies of testimonials and certificates.

C. M. Patel.
Secretary, Surat Hindu
Education Society
127 Victoria St.,
Durban.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	6
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Junior Mantar Road,
NEW DELHI.

દેશ નેતાઓની મદદી રાખના લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મદદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી નવ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની શી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૩	૦
અતુરુંમ અને બે બેનો	૧	૪
ચાર અધ્યાય અને બાલ્ય	૫	૩
સજ્જર્ણી	૩	૦
ગોરા	૫	૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
સૌને ધર્મ કુટ	૧	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આચાર અને ચોપડ્ય	૧	૧

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો કાયદો (ઇંગ્લીશ)	૬	૦
ગાંધીજીની સંગાથે	૫	
કોયાકલ્પ (ઇ. ગ્રંથ)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦
ઇલાપ્રેસ્થ ભા. ૧-૨ (સાંકલ		
(બધાના સેટોનો ગ્રંથ) સેટની	૧૧	૦
કાકાસાહેબનો પ્રવાસ	૬	૦
કોણ ? ગાંધીજીએ	૭	૮
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૬
પગદંડી (સુબોધ)	૪	૦
સંસાર (ગંધાણી)	૧	૨૦
મેમ પતુમ્ય	૬	૦
મધુકર વિનોબા ભાવેના અનેક વિષયો		
ઉપર થયેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
ગ્રેબ્રીયલ વરીયા.		
(રસીયા વીશે લખવા જેવું)	૧૦	૦

નવચેતનાવાદીઓ માટે

સમે કાપના	૫	૩
આનંદ કામેશ્વર જીવન	૬	૬

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ખલીલજીબ્રાન	૮	૦
આકાશદીપ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૮	૬
ચેપ બીન્દુ (હસ્તિકાઓ)	૭	૦
કાન્તી	૬	૦
ચેખોવના ટુકડા	૨	૧
પચાસવર્ષ પાછી	૭	૦
આર્ય નિર્માણ (જયભીખ્ખુ)	૭	૧
જીવન ભા. ૧-૨ ઝવેરીની	૮	૦
ઠંડકની ખુશાણુ	૬	૦
કલાની ગુલબારી	૫	૧
જંજના ચટકા ચાર્લી સંગ્રહ	૩	૦
ચાર્લી મુકતી	૭	૧
ઝોલીનાઆંસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
બીજની વાનો ભા. ૧-૨ સેટની	૬૧	૦
મધુમધા અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૧	૦
ઉપવાસી	૭	૧
ચાલ્સ ડિકન્સ	૩	૦
ઝોલરી જવાહીર	૭	૦
ઝોલરી ઝાંખા	૧	૦
ઝોલરણી વાર્તાઓ	૩	૧
હૃદય ચીપ્યા	૧	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ્સ

દેવદાસ	૬	૦
મંઝનાથ	૫	૦
ચંદ્ર બાબુઓ	૧	૧
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૬	૦
ઠાકરદાસ	૫	૬
અપૂર્ણ આવતી	૧૨	૬
મંઝનાથ	૫	૦
બરીજાદીન	૧૨	૧
જબ્બી	૭	૧
દેવદાસ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
નવીના	૧૬	૦
ચૌરવી	૦૦	૧
ચુંબદા	૬	૦
ચીની નારીની કહાની	૭	૩
અલ્લા મેલી	૫	૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હોકમાતા	૬	૦
હિમાલય યાત્રા	૫	૦
જીવતા તહેખારો	૩	૦
ઓતરાતી દિવાલો	૬	૩

ઇન્દુબાલાલ મુનશી કૃત

અહીં બસને	૮	૬
કોનો વાંક	૬	૮
પ્રકરણપોથી ભા. ૧-૨	૬	૫
ચેરમ વર્તીણી	૮	૦
ઇન્દ્રબા ઇન્દ્રા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૬	૦

વેચવાના પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારેજની	૭	૬
કરીતીજ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
રાંગીત હૃદય અને સંગુકતા	૮	૦
કોયાના	૮	૦
ઇન્દ્રબીંદુ	૭	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

ભારતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન		
દુનીયાની શરૂઆતથી તે આજ સુધીની		
દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ જે		
આગમાં સેટની કીમત. ૧—૨—૦		

જીવન ચરીત્ર

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ શ્રીઓકસ આશ્રમ		
ના ચરોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન		
ચરીત્ર દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.		
કી ૧૧		

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શીક્ષણ કેમ કીતે આપવું તેની		
સમજ ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન		
પુસ્તક	૨	૬

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - Including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

કીતાબેં

આત્મ કથા ગાંધીજીની	૨	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ અંગ્રેજ નહિ ભાગે ગે	૧	૬
લડવયવાતી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
બાપુ પત્રો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયો	૧	૮
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયેં	૧૨	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧	૦
હિંદ ધર્મગીરાજ્યાયોકાકે		
ધર્મકી કહાનીયા)	૭	૬
સમાજવાદ-મુંજીવાદ	૧	૬
હિંદ ધર્મ	૧	૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (હાલ્યરહાક)	૦	૬
સાધનાકે બાબર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
રાષ્ટ્રવાદ-વૃદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
પાગલ	૧	૩
વાલીક ઔર પચદુ	૧	૧
દુકિ દુનીયા	૧	૦
રોમમેં ભગવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૦	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌમા નટા હસકી ચાલ	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
હીરાજો		૬
અકબર	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
શ્રધ્ધાના તેર દિવસો		
(વીનોબાજી)	૧	૬
ગીતા ખત્રી		
પ્રો. મણીબાલા કૃત (બાબમાં		
ગીતા)	૨	૦
ચીત્ર સાધના	૫	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૬	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વનબાલા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૬	૬
રજારાજ	૧૦	૦
પ્રસ્તુતું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
મીમાણી સંસાર	૭	૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદરી	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
ઠેગાણાનો બોગ	૮	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
ભ્રમ તમાસી	૬	૦
અવતાર	૭	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીણેત	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૯
ગોરીબ તાપ	૫	૦
ચાર બહેનો	૫	૬
ભાગ્યશાળી	૬	૬
ઘરને ખારણે	૯	૦
ચિત્રકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
પ્રમગદાન	૭	૦
હિંદસ	૫	૬
કોંટાળીયાડ	૫	૦
સુબારા	૪	૬
સુવર્ણા પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૯	૦

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરાક્રમા	૫	૯
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
અંગ્રેજી ભજનો (ગાંધીજી)	૧	૦
જીવન્મુ નિરીક્ષણ	૫	૬

ગુજરાતી પુસ્તકો

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અભ્યાસુ પાકર્યું

ન્હાનું પુસ્તક	૧	૦
ગીત વાનિટ	૧૦	૦
રામ રમ ગાંધીજી	૨	૦
ખુદ બોધ	૧	૬
મુલામા મરીન	૧	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું-૮૮.

પુસ્તક ૧૬ મું—અંક ૩ | શુક્રવાર તા. ૧૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૧. | પુરા નાતાલ પેની ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૧.

પાર્લામેન્ટ

આજે યુનીયન પાર્લામેન્ટ ખુલશે. આ દેશમાં આપણે લોકશાહીના દેશમાં વસતા કહેવાઇએ છીએ. પરંતુ આપણે બીનગોરાઓને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી આપણને આ દેશના તંત્રમાં નથી કશો મતાધિકાર કે નથી કશો અવાજ. એટલે કે એક કરોડની પ્રજામાંથી લગભગ ત્રેવીશ લાખ મતાધિકાર કે અવાજ વિનાના છે. અને સંપુર્ણપણે લોકશાહી લોગવનારા બાકી રહેલા બીજા લાખમાંથી પણ હજારો દેશ છોડી ચાલ્યા જવા લાગ્યા છે, કારણ કે અહિ વર્તી રહેલી સ્થિતિથી તેઓ સુખી નથી. તો પછી સ્વાભાવિક પ્રશ્ન ઉઠે છે કે આ લોકશાહી કઇ જાતની?

હકીકત એ છે કે જ્યારે એક નહાની લઘુમતી તરફથી પોતે આ દેશ સ્થાપેલો હોવાના આધારે એક વિશાળ વસતીને દબાયેલી રાખવામાં આવે; કાયમની દબાયેલી રાખવાનીજ વૃત્તિ વર્તતી હોય, ત્યારે લોકશાહી એ એક મજાક જેવી વસ્તુ બની જાય છે, કે જેવી આજે બની ગયેલી છે, અને પરિણામે લોકશાહીનો જેઓ ઈજારો રાખી રહ્યા છે અને જાતેજ તેનો લહાવો લઇ રહ્યા છે. તેઓમાંજ ફુટ પડી છે, કેમકે તેઓ લોકશાહીના સિદ્ધાંતોનો નિર્લજ્જપણે ભંગ કરી રહ્યા હતા અને ગુંડાશાહીમાં પડી ગયા હતા અને આજે હવે તેમાંનો એક વર્ગ પોતાનેજ જે ગુંડાશાહીનો ભોગ થઇ પડેલો જુએ છે. હવે જે ગુંડાશાહીમાંથી પોતાની જાતનેજ મુક્ત કરવાનું તેનાપર બારે કામ આવી પડયું છે, કિવામ કે તેઓ પોતે ગુંડાશાહીમાં ભળી જવા તૈયાર હોય. પરંતુ તેઓ લોકશાહીના સિદ્ધાંતોને પોષતા હોવાનો દાવો કરે અને લોકશાહીને બચાવવાને મજબુત લડત ઉઠાવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આ દેશની વસતી ની વિશાળ બહુમતી, જે હાય પગથી જકડાયેલી છે અને એક ચતુર્થાંશ જેટલી લઘુમતીની ઇચ્છાને મૂકપણે નમાવવામાં આવી રહી છે, તેની સઘળી આશા તેઓના ઉપર રહી છે.

જેઓ લોકશાહીનો તેઓને પોતાને માટે તેમજ જેઓને તેનો લ્હાવો લેવાનો લાભ નથી મળેલો તેઓને માટે બચાવ કરવા માગે છે તેઓની કસોટી નો વખત આવી લાગેલો છે.

આજે ખુલી મુકવામાં આવનાર પાર્લામેન્ટ તરફથી તેનો નિર્ણય થશે. એથી આ વખતની બેઠક યુનીયનની તવારીખમાં સૌથી અગત્યની ગણાશે. કલર લોકોના મતાધિકારના બાકીનો નિર્ણય થવા નો છે. જે તેઓનો મતાધિકાર છીનવી લેવામાં આવશે તો સાઉથ આફ્રિકાના બંધારણનો અંત આવેલો ગણાશે આપેલાં વચન ની પવિત્રતા અને ગંભીરતા પર પાણી ફરી વળેલું ગણાશે. આ સમજી બચાવવાને મહાન ભોગો આપવા પડશે. સત્ય અને ઈશ્વરપર શ્રદ્ધા રાખી એક પવિત્ર લડત લડવા પોતાની જાતને હોમી દેવી પડશે.. જગતને બચાવવામાં સાઉથ આફ્રીકાનો સૌથી મોટો ફાળો જેજ ગણાશે જો તે પોતાની જાતનેજ બચાવશે. સહેળતા નિષ્ફળતાનો મોટો આધાર આપણા મુલકી પ્રધાન ડો: ટી. ઇ. ડોંગીસપર રહેશે. બહારની દુનીયાની મુલાકાતે નીકળવાનો તેમને આ પહેલવહેલોજ લાભ મળ્યો છે અને દુનીયાની સૌથી મહાન વ્યક્તિઓના નિકટ સમાગમમાં આવવાની અને દુનીયાની નાડી તપાસવાની તેમને તક મળી છે. સ્વર્ગસ્થ જનરલ સ્મટસ યુનાઇટેડ નેશન્સની મુલાકાતે જઈ આવ્યા બાદ તેમનું માનસ તદન બદલાઇ ગયું હતું. દીર્ઘદ્રષ્ટિના તો તે મુળેજ હતા પરંતુ એ મુલાકાત પછી તેમની દ્રષ્ટિ વધારે દીર્ઘ બની હતી. ઇશ્વર કરે ને ડો. ડોંગીસની દ્રષ્ટિ પણ એજ રીતે બદલાઇ હોય અને હાનકડાં સાઉથ આફ્રીકાનાજ નહિ પણ જગતનાં સુખશાંતીને માટે કામ કરવાની પ્રેરણા લઇ તે પાછા ફરે.

કોમનવેલ્થ પરિષદ

કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની પરિષદ જે લંડનમાં ગયે અઠવાડીયે બંધ થઇ છે તેનું પરિણામ શું આવેલું જણાય છે? કોરીયાની પરિસ્થિતિ, જે બીજાં બીજ મુદ્દામાં પરિસ્થિતિની ખાસ્તી બતાવી-રહી હતી, તે જરા શાંત થઇ જણાય છે. આમજનતા તો મુદ્દાથી કાયર થઇ છે અને શાંતીને માટે ઝંખી રહી છે. પરંતુ જગતનો અભિપ્રાય રખાપત હકો ધરાવનારાઓના હાથમાં રહ્યો છે અને તેઓને તો યુદ્ધ જાગે છે ન જાગે તેની કશી પડી નથી. તેઓના સ્વાર્થી સાધનોનાજ પડી છે. તેવા લોકોજ આજે જગતનો નાશ કરી રહ્યા છે.

દીલ્હીથી એક સંદેશો જણાવે છે કે ઇંડિયાના પ્રધાનમંત્રી શ્રી. જવાહરલાલ નેહરુએ અફઘાનના વડા પ્રધાન મારશાલ શાહ મહમુદ ખાનના માનમાં રાજ્ય તરફથી યોજેલા ખાણાના જલસામાં જાહેર કર્યું હતું કે તેમની એવી માન્યતા છે કે ચીન સરકાર કોરીયાની શાંતીની ઓલી યોજનાને તરછોડશે નહિ. શ્રી. જવાહરલાલજીએ કહ્યું કે ઇંડિયા વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ પુરેપુરા શાંતી નું પવિત્ર યુદ્ધ ખેલી રહ્યા છે. તેમના તરફથી અમને કશા ખબર નથી મળ્યા પરંતુ કુદરતી રીતે અમને એમ થાય છે કે એ મુશ્કેલ, લડતમાં તેઓ વીજયવા યશે. હું માનું છું કે કરોડોહીમાંથી આપણે પસાર થઇ ગયા છીએ. શ્રી નેહરુની લાંબી અને મુશ્કેલ લડત વિજય વંત નીવડશે. પેકીંગ સાથે મૈત્રી અને સહકારનો સંબંધવામાં આવેલો હાથ તરછોડવાની આશ્ચર્યજનક -ભુલ કરે એમ હું માનતો નથી."

કેનેડાના વડા પ્રધાન શ્રી. સેન્ટ-લોરેન્ટે કોરીયાની લડાઈનું શાંતીમાંનું સમાધાન આવી જશે એવી -આશા દર્શાવી છે. તેમણે અખબારોને જણાવ્યું કે "આ વસ્તુ થોડી કલાકોમાંજ થઇ જશે એમ હું નથી માનતો પરંતુ મને આશા છે કે અમે જે સીદ્ધ કરી શકવા ઇચ્છીએ તે આજે આપણી સમક્ષ ઉભેલા ભયંકર સવાલનો ઉકેલ લાવનારૂં થઇ પડશે."

યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી-જનરલ શ્રી. ટ્રીગવી લીએ કહેલું જણાવાય છે કે, "મને ખાત્રી છે કે વીશ્વયુદ્ધ બંધ અટકાવી શકાશે."

આ સઘળાં આશાજનક ચિન્હો, છે અને આપણે આશા રાખીએ કે સમતાવાળમતા રાજ્યોને ઇશ્વર સન્મતિ આપશે અને જગત ત્રીજાં વીશ્વયુદ્ધની બચાવે.

આજે જ્યારે શાંતીનો અવાજ જોરથી માં આવી પડેલો છે ત્યારે આપણે પ્રતિષ્ઠાના સવાલથી દોરવાઇ જવું નહી જોઇએ. કોની હાર થઇ-કોરીયાની કે યુનાઇટેડ નેશન્સની—એ મહત્વનું નથી. મહત્વનું તે એ છે કે યુનરેક્ષ થતી કેમ અટકાવી શકાય અને ભરી શાંતી કેમ સ્થાપી શકાય. હું હજુ એ વખત નથી આવેલો ત્યારે આપણે શાંતીની માત્ર વાતો કરવાનું છોડી દઇ તેને માટે સાધનીકામો કામ કરતા થઇ જવું જોઇએ?

નોંધ

બેકારી હીંદીઓમાં સૌથી વધારે

ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ લેબર તરફથી બહાર પડેલા આંકડા મુજબ ડરબનમાં હીંદીઓમાં સૌથી વધારે બેકારી છે. સઘળી જાતીઓના આંકડા નીચે પ્રમાણે છે:

યુરોપીયનો: પુરુષો ૩૨૩, બીજો ૧૩૧, છોકરા ૩૮, છોકરીઓ ૧૪

કબડોઃ પુરુષો ૧૪૩, સ્ત્રીઓ ૮૯, છોકરા ૧૬, છોકરીઓ ૭; એશિયાટીકોઃ પુરુષો ૧૩૧૨, સ્ત્રીઓ ૭૧, છોકરા ૫૪, છોકરીઓ ૪.

લગ્નની પવિત્રતા—બીશપનો વિરોધ

પ્રોટીન્સ ઓફ સાઉથ આફ્રીકાના ચર્ચનો નવો કાયદો જે વિધુરને પોતાની સાળી સાથે લગ્ન કરવાની છૂટ આપનારો છે, તેનો અમલ કરવો પોતાના અંતઃકરણથી વિરુદ્ધ હોવાના કારણે રાઇટ રેવન્ડ બીશપ થીયોડોર ગ્રોસ ગીબસને પોતાના પદપરથી રાજીનામું આપ્યું છે. તેના કારણોમાં તેમણે જણાવ્યું છે કેઃ

"આ પગલું લેવાના મારાં કારણો તમને કેટલાં કપરાં એ હું જાણતો નથી. છતાં મારે મારા ખુલાસો કરવો જોઇએ.

અત્યાર અગાઉ પ્રોટીન્સ ઓફ સાઉથ આફ્રીકાના ચર્ચ વીધુરને પોતાની સાળી સાથે કે જીવીત જોના નજીકના સગા સાથે લગ્ન કરવાની મનાઇ કરેલી છે. પ્રાર્થનાના પુસ્તકમાં પોતાના કે પોતાની પત્નીના કયા કયા સગાં ઓને ન પરણી શકાય તે જણાવવામાં આવેલું છે. એ જુના તથા નવા કરારમાં દર્શાવાયેલા સિદ્ધાંતનું સાર દર્શાવાયું છે. એ સિદ્ધાંત એ છે કે પતિ પત્નિ બન્ને એકજ હાડચામ ના સગાંઓ. અને જે પરથી એવું શીખવવામાં આવ્યું છે કે પતિ પત્નિ વચ્ચેનો સંબંધ એવો નોખો જોઇએ કે પત્નીના સગાં પોતાના સગાં સમાનજ લેખવાં જોઇએ. જેનાથી તેની પોતાની બેનને પરણી નહિ શકાય; તેથી તેનાથી પોતાની સાળીને પણ પરણી નહિ શકાય. તેનાથી પોતાના ભાઇની દીકરી—પોતાની ભત્રીજી સાથે પરણી નહિ શકાય; તેથી તેનાથી પોતાની સાળાની દીકરી સાથે પરણી નહિ શકાય.

"રાજ્યના કાયદાએ આવાં લગ્નોની હમણાંમાં છુટ મુકેલી છે. પરંતુ ચર્ચે કાયદો ફેરવવાનો પ્રયત્ન કરેલો હોવા છતાં તે ફેરવ્યો નથી. ઈગ્લાંડના ચર્ચે ચારેક વર્ષ પર તે ફેરવ્યો છે.

કેપટાઉનમાં પ્રોટી-સીયસ સીનોડ ચર્ચનો કાયદો ફેરવી એવાં લગ્નોપર ના પ્રતિબંધ નાબુદ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ વખતે તે સફળ થયો છે અને આ માહની આખરીથી અમિયમાં હવે એવાં લગ્નોની તે મનાઈ નહિ કરે.

"હું પોતે માનું છું કે ચર્ચનો આખરો કાયદોજ ખરો હતો અને જેણે બધુના આદેશનો અક્ષરશઃ અર્થ કર્યો હતો. મેં નીર્બળ મુસલની રક્ષાવવા પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ સીનોડે નિર્ણય કર્યો છે જેને માટે હું વાજબી કારણ જોતો નથી.

"આથી મારાથી અંતઃકરણપુર્વક એ કાયદાનો અમલ નહિ કરી શકાય. અને તેથી મારે બીશપ તરીકે રાજીનામું આપવું પડે છે.

"આવું પગલું લેવું સહેલું નથી. કેટલાકને આનકો કે કાયરો કેરવનારા જોને હું ગણેલું છું. મારો ઉદ્દેશ કરો. ડરાવો નથી. પરંતુ આખરે પોતાના અંતર અવાજને માન આપવું જોઇએ.

"કેપટાઉનના આર્ચ બીશપ સાથે મેં ચર્ચા કરી ત્યારે તેમણે મારી સાથે દિલસોજી ધરાવી હતી. મારા વીચારો તેમને બેટા લાગ્યા હતા પરંતુ તેમણે સ્વિકાર્યું હતું કે મારે મારા અંતર અવાજ મુજબ વર્તવું જોઇએ."

બીશપ અને મીસીસ ગીબસન આવતા માસની શરૂઆતમાં ઈગ્લાંડ જવા ઉપડી જશે.

કાશ્મીરનો સવાલ

કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની પરિષદ જે મહે આફવાડીયે લંડનમાં મળી હતી તે વખતે વડા પ્રધાનો તરફથી બ્રાનગી માં કાશ્મીરના સવાલની પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલીખાને એક અખબારી પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે કાશ્મીરના સવાલના ઉકેલ માટે કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોએ એવી સુચના કરી હતી કે એ દેશના ભવિષ્યને માટે પ્રજામત લેવામાં આવે તે પહેલાં અને તે દરમીયાન અન્ય સંસ્થાનોનાં સરકરો તેમાં રહે. પરંતુ હીંદના વડા પ્રધાને એ સુચના રદ-બાતલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે કોમનવેલ્થનું સરકર જે રાખવાનો અર્થ તે દેશો આપણે તે મતલબની લેખાપ રહેતાં પાછું ખેંચી લેવામાં આવશે. મેં તો આ સુચના સ્વિકારી હતી પરંતુ મારે સખેદ કહેવું પડે છે કે શ્રી. નેહરૂએ તે નથી સ્વિકારી. બીજી સુચના એ કરવામાં આવી હતી કે હીંદ અને પાકિસ્તાનનું સંયુક્ત સરકર રહે. એ પણ જનાબ લીયાકતે સ્વિકારી હતી પરંતુ શ્રી. નેહરૂએ નહેાતી સ્વિકારી.

કાશ્મીરમાંથી હીંદી સરકર ખેંચી લેવામાં આવે એવી એક પણ દરખાસ્ત શ્રી. નેહરૂ સ્વિકારવા તૈયાર નથી.

કાશ્મીરની પ્રજાને પોતાનું ભાવિ નકકી કરવાની સ્વતંત્રતા આપવાની શ્રી. નેહરૂ વાત કરે છે પરંતુ તેની સામે આપણે તાબાને ■ સ્વતંત્રતા આપવા માગે છે. એવી દરખાસ્ત કે કહી સ્વિકારી શકું નહિ એટલે આ સવાલ સીકયોરીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ જવો જોઇશે.

જનાબ લીયાકતે કહ્યું કે એક ત્રીજી દરખાસ્ત મુકવામાં આવી હતી કે યુનાઇટેડ નેશન્સના જોઇન્ટ સેક્રેટરી જનરલ ડોકટર ગ્રેહામ ને કાશ્મીરની પ્રજામાંથી એક સ્થાનિક સરકર ઉભું કરવાની સત્તા રહે. અને બીજાં સભ્યો સરકરો બ્રીટન અને કાશ્મીરનું અને આઝાદ કાશ્મીરનું બીજેરી નાબવામાં આવે. "આ દરખાસ્ત પણ મેં સ્વિકારી હતી પરંતુ શ્રી, નેહરૂએ નહેાતી સ્વીકારી."

શ્રી. નેહરૂનું નિવેદન

શ્રી. નેહરૂએ લંડનમાં અખબારી પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે કોમનવેલ્થ ના વડા પ્રધાનોની વાતચીતથી કાશ્મીર ને લગતી કેટલીક ગાબતોની ગેરસમજ થઇ હતી. કંઈ પણ હોવટની સમજુતી પર આવી શકાયું નથી પરંતુ યાદ રાખવું ઘટે છે કે સમજુતીને માટે પણ કરવામાં આવી ચુકયું છે. કાશ્મીરનું ભવિષ્ય કાશ્મીરની પ્રજાએ જ નકકી કરવાનું છે એ વિષે અમે બધાજ સહમત છીએ. કંઈ પણ સમજુતી કાશ્મીરની પ્રજા તરફથી અથવા તેના પ્રતિનિધિઓ તરફથી થયી જોઇએ તેનાપર લાદવી નહિ જોઇએ.

હીંદ કોમેન્વેલ્થ કહેવું આવેલું છે કે આ સવાલનો નિકાલ મતલબુતીથી લાવવામાં આવશે જોઇએ.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સ ચીનના રાષ્ટ્રવાદી નેતા જનરલીસીમો ચીયાંગકાઇ શેકને આજુ રક્ષા આપી રહી છે એ વાસ્તવિક નથી.

ગાંધી જ્ઞાનમંદીર

રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રપ્રસાદે તા. ૩૧–૧૨–૫૦ ના રોજ વધ્રોમાં બાલજ વાડીની સામે રસ્તાની સામી બાજુ એ ખુલ્લા મેદાનમાં ગાંધી જ્ઞાનમંદીર નું ખાતમુહૂર્ત કર્યું હતું. તે પ્રસંગે પ્રવચન કરતાં કહ્યું:

"આજ ચારે તરફ નજર નાખીએ છીએ ત્યારે દેશમાં જે થઇ રહ્યું છે તેથી કોઇ કોઇ વખત નીરાશા ઉત્પન્ન થઇ જાય છે. કોઇ કોઇ વખત એવું પણ લાગે છે, બધુએ કહ્યું હતું તેમ: 'સવારે કકડો બોલે તે પહેલાં જે પોતા ને મારા બકત કહેવડાવે છે તે બધા મારા વીચારોને બીલકુલ ઉંધી દીશા અને મારા તીરસ્કાર કરશે.' કમારેક ગાંધીજીના સંબંધમાં આવા જ વીચારો દીલમાં ઉઠે છે અને લાગે છે કે આપણે જે બધા પોતાને તેમના બકત કહ્યા કરીએ છીએ, તેઓ તેમના મૃત્યુ પછી એક એક કરીને તેમની વાતોને ઉંધતા જઇ રહ્યા છીએ અને એ પણ જાણતા નથી કે આપણે આપણા હાથનમાં કરી યી તેમને અપનાવીયું કે નહીં. કંઈ ના જેટલા બકતો હતા, તેમણે તે વખતે જે કર્યું તે કર્યું, પરંતુ પછી થી જે બધુનો પુનર્જન્મ થયો તેમના વીચારોનો બધા જોરથી અદ્‌ભુત તેજ સાથે આખી દુનીયામાં પ્રચાર થયો. આથી મને એ વીશ્વાસ ઉત્પન્ન થાય છે કે આજે ભલે આપણે કંઈ પણ કરીએ, પરંતુ મહાત્મા ગાંધીજીના વીચારોમાં સ્વયં એટલી સચ્ચાઇ અને શક્તિ છે કે તે આપણા પર આધાર ન રાખતાં, આપણે ભલે કરીએ કે ના કરીએ, તે પોતાની મેળે જ લોકો પાસે જતા રહેશે. અને પોતે જ દુનીયાને જીવન આપતા રહેશે.

"સન ૧૯૩૭ માં જ્યારે મહાત્માજી મોહાનો સત્યાગ્રહને મારે નીરખવાનો હતા તે વખતે સાબરમતી આશ્રમમાં કારોબારી સમાતીની બેઠક મળી, અને મીઠાના સત્યાગ્રહની આખતમાં પણ સમય સુધી ચર્ચા ચાલી. છેવટે નીર્ણય કર્યો કે મીઠાનો સત્યાગ્રહ કરવો. ગાંધી જીએ કરેલા નીરુપ પ્રમાણે તેમણે ઘણા સમય અગાઉ આયમની બહાર નીકળી વાતું હતું. જ્યારે તે દાંડી જવા માટે નીકળવાના હતા ત્યારે કેટલાક બાઇ ઓએ વીચાર્યું કે ગાંધીજી તો ચાલવા જશે, કહેવાય નહીં કે સરકાર કયારે તેમને પકડી લે, તો પછી તેમની વાતો ને બોકો સુધી, કેવી રીતે પહોંચાડી શકીશું? એ વીચારી કેટલાક બાઇ ઓએ ગાંધીજીને એ કહેવા બન્ધા પ્રગટ કરી કે તેઓ પોતાની બાબામાં એક નાનો સંદેશો આપે તો અમે તેને ગ્રામોફોન પર રેકર્ડ કરાવી લઇશું, અને જ્યારે તેઓ ગિરફતાર થઇ જશે ત્યારે તેમની જ બાબામાં બોલતી એ રેકર્ડ અમે ગામડે ગામડે સંભળાવતા ફરીશું. ■ બાઇઓએ અને પકડયો કે હું આ દરખાસ્ત ગાંધીજી સામે રજુ કરું, અને કહું કે આ પ્રમાણે સંદેશો લખી આપે. મેં એ બેહોની વાત કબુલ કરી. અમે એક નાનું ડેપ્યુટેશન બનાવી ગાંધીજી પાસે ગયા અને મેં વાત રજુ કરી. મહાત્માજીએ જવાબ માં કહ્યું: 'તમારી જે કંઇ હું કહું છું તેમાં જો સચ્ચાઇ હશે તો કોઇના વેણ-પણ વગર પણ તે ઘેર ઘેર પહોંચી જશે અને જો તેમાં સચ્ચાઇ નહીં જ હોય તો એક શું હજાર રેકર્ડ બનાવી તેનો પ્રચાર કરશો તો પણ તે કાંઇ અસર નથી પડવાની. હું આ પ્રમાણે કોઇ વસ્તુ સંદેશો પ્રચારની રીતે આપવા નથી ઇચ્છતો. સાચનો આપોઆપ જ પ્રચાર થશે.'

"તે વખતની વાત મને યાદ આવ્યા કરે છે. અને મને વીશ્વાસ છે કે તે વખતે ગાંધીજીએ જે કહ્યું હતું તે બીલ કુલ યોગ્ય હતું હતું. તેમના વીચારો થી દેશમાં ઘણી જાગૃતિ આવી અને બહુ જ સારું પરીવર્તન પણ આવ્યું.

તેઓ અમ તમારથી એક રીતે આજે આપણને કોઈ કોઈ વખત અંધકાર જેવું માલુમ પડે છે, પરંતુ આપીછીએ આપણને જે શીખવ્યું છે તે થોડા સમય માટે પણ આપણે ટકાવી રાખી શકતા નથી એમ લાગે છે.

"પરંતુ સાચ એની અપેક્ષા નથી રાખતી. એના પોતામાં એટલી શક્તિ છે કે તે આપણને જીવન આપશે અને પોતે જ પ્રચાર કરી લેશે. આજે નહીં તો કાલે, કાલે નહીં તો પરમ દિવસે. જો દુનીયાને જીવવું હશે તો તેને અમ નાખ્યા સીવાય છુટકો જ નથી નહીં તો શું બસે તે હું નથી કહી શકતો. આપી તેને માટે નહીં પણ આપણે માટે તેને દફનાવ્યાનું છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

વડોદરા, તા-પુગાદા તા. ૬, ૧૯૫૧.

નવા વરસનો સંદેશ

દુનીયાની સનના નવા વરસની આગલી સાંજે હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ સમગ્ર પ્રજાને ઉદ્દેશીને રેડીયો પરથી આપણ કરતાં કહ્યું: "વિશ્વ પર આજે વીશ્વદ્વના જે ઓછાયા પથરાઈ રહ્યા છે તે ઓછા કરવામાં કે વીખેરવામાં સંજોગોમાં મળનારી રાષ્ટ્રસમુદ્રના વડા/પ્રધાનોની પરિષદ સહાયભૂત બની શકશે, અને જો આપણે સાચી દિશામાં એક નાનું સું કદમ પણ ઉઠાવી શકીશું તો પરિણામે સારું કામ કર્યું ગણાશે. ભારત સાચ શાંતિવાદી નથી. તે લશ્કર, નૌકાદળ અને હવાઈ દળ ધરાવે છે. જો આપણા પર જબ આવી પડશે તો આપણે એ દળોનો ઉપયોગ કરીશું. જો આપણી જરૂરીયાત ને પડોશી વગર રહીએ એટલું અનાજ આપણે વિદેશમાંથી નહીં મેળવી શકીએ તો આપણી આજની અગવડોને સમગ્ર રાષ્ટ્રમાં વહેંચી નાખવી પડશે. દેશના એક ભાગમાં અમના ઢગલા હોય અને બીજા ભાગમાં ભૂખમરો પ્રવર્તે એ સ્થિતિ સહી લેવાય નહીં."

અસ્થિ વિસર્જન

"બેડા જીલ્લાની પવિત્ર ભૂમી ઉપર જે મહાપુરૂષનો જન્મ થયો, અને એ મહાપુરૂષ આ પૃથ્વીમાતાની ગોદમાં ઢાળીદીને પોઢી ગયા. પછી માત્ર બેડા જીલ્લાની નહીં પણ સમગ્ર ગુજરાતની અને ભારતમાતાની સેવા કરી. એવા વીર પુરૂષને જન્મ આપીને આજે આ ભૂમિ પણ ધન્ય બની ગઇ છે. સમગ્ર ભારતના સરદારનો આત્મા આજે પંચમહાભૂતમાં ભળી ગયો છે. તેમના સ્થૂળ દેહમાંની રહેલી આ અસ્થિને આ મહી સાગર જેવી પવિત્ર નદીમાં પધરાવી આ ધરતીના જે પુત્ર માં બાકી રહેલાં અસ્થીને પણ આપણે મહી નદીને અર્પણ કરીએ, અને પ્રાર્થના કરીએ કે 'હે મહી સાગર! તું ધન્ય બની જે, કારણ તેં આવા પવિત્ર અને વીર પુરૂષને જન્મ આપ્યો છે. બેટ કરીએ છીએ. એનાં અસ્થીને તું તારી ગોદમાં સમાવી લઈને શાંતી આપ જે, અને આ પુરૂષને પુનઃ જન્મ આપજે. સરકારવીએ એવા જીવાત્માને આત્મારૂપ ગણીને આ ભારત ભૂમીની અપૂર્વ સેવા કરી છે. એવા વીર પુરૂષ ને જન્મ આપી તેનાં અસ્થી પણ પોતાની ગોદમાં સમાવી લઈ આજે આ મહી સાગર નદી ધન્ય ધન્ય બની ગઇ છે." તા. ૨૬મીએ ગહી સાગર માં સરદારના અસ્થી વિસર્જન પ્રસંગે શ્રી. રવિશંકર મહારાજે ઉદ્ગાર કર્યા આ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા.

ગાંધી જ્ઞાન મંદીર.

વર્ષોનાં ગાંધી જ્ઞાન મંદિર નામની નવી સંસ્થાના ઉદ્ઘાટનવિધિ પ્રસંગે ભાષણ કરતાં કરતાં રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ લાગણીવશ બની રહી પડયા હતા અને તેમની આંખોમાંથી આંસુની ધારા વહેવા લાગી હતી, તેમણે કહ્યું: "આપણે અત્યારે મારે અરસ અને ખાસ કરીને આપણા દેશ માં દ્રષ્ટિપાત કરીએ તો આપણને સંપૂર્ણ નીરાશા અને નાસીપાસીની લાગણી જોવા મળશે. છતાં ખિસ્તે તેમના શિષ્યોને કહ્યું હતું કે "અરજો દુઃખ થતા પહેલાં જ તમે મારા ઉપદેશ નો પ્રચાર કરજો." એજ રીતે મહાત્માજીનું તત્વજ્ઞાન તેમના અનુયાયીઓ તથા લોકો વીસરી જાય એવો ભય આજે ઉપસ્થિત થયો છે. પ્રજા રાષ્ટ્ર પિતાના ઉપદેશો યાદ રાખીને એ મુજબ રહેશે અનુસાર આચરણ કરતી રહેશે કે કેમ એ હું જાણતો નથી, પરંતુ લોકો તેમ કરે યા ન કરે તોપણ મહાત્માજીનું સત્ય અને સામર્થ્ય પર રચાયેલું, તત્વજ્ઞાન સદૈવ જીવંત રહેશે એની મને ખાતરી છે."

આક્રમણને ચારહદે

આક્રમણના પુર્વ અને દરમ્યાન આગ માં આવેલાં નાથ પર્વતના ભાગમાં મુસાફરી કરીને પાછા ફર્યા બાદ આક્રમણના વડા પ્રધાન શ્રી. ત્રિભુવનદાસ સરહદ નજીક તીબેટમાં ચીની સામ્યવાદી દળોની કહેવાતી હાજરીથી હીંદને કોઈ પણ ભય ઉભો થવાનાં કારણ ચિંતાનો નથી. ચીની દળો હીંદ પ્રત્યે દુશ્મનાવટ કે વીરોધની લાગણી ધરાવતાં હોવાનાં કોઈ ચીહ્નો જણાયાં નથી, કેમકે ચીન હીંદ સાથે મીત્રાચારી ધરાવતો દેશ છે. ચીની રેગ્યુલરોએ હીંદના પ્રદેશમાં થઇને આગે કુચ કરવા નો પ્રયાસ કર્યો હતો એવો હેવાલ ખોટો છે. નામ ટેકરીઓના મારા પ્રવાસ દરમીયાન, નામ લોકોના એક ભાગના મનમાં જે ખોટા ભય હતો કે મેદાનોમાં રહેતા લોકો કોઈ પણ રીતે તેમના ઉપર વર્ચસ્વ ધરાવવા માગે છે તે દુર કરવાનો પ્રયાસ મેં કર્યો હતો; અને તેમાં હું ઘણે અંશે સફળ થયો હતો. મેં તેમને ખાતરી આપી હતી કે જમીનના ઉપરના તેમના હકોમાં અને તેમના રિવાજોમાં કોઈ પણ પ્રકારે દખલ કરવામાં આવશે નહીં, કારણ હિંદના બંધારણે એ બાબતની ખાતરી આપી છે."

અનાજની પરિસ્થિતિ

ભારતના ખોરાક ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ કલકત્તામાં કહ્યું કે "ભારતને અનાજની જગાએ થયું અને રૂનું વાવેતર કરવું પડયું, તેને લીધે ૯ લાખ ટન અનાજની ખાલ પડી છે. પરંતુ થયું અને કરે ભારત ને વિદેશી હુંડીયામણરૂપે આશરે ૧૭૬ કરોડ રૂપિયા કમાઇ આપ્યા છે, જેનો ભારત સરકારે અનાજની આયાત કરવામાં ઉપયોગ કર્યો છે. જો આંતર રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિ ન વણસે, આવતી ઋતુમાં અનુકુળ વરસાદ આવે, રાજ્યો ની સરકારો હીંમત અને ખંતથી પરિસ્થિતિનો સામનો કરે, અને લોકો પોતાની શ્રદ્ધા ટકાવી રાખે, તો આ વરસે અનાજની મુશ્કેલીઓમાંથી ઉગરી જવાની સરકારને આશા છે. સરકાર બને તેટલું અનાજ આયાત કરવા અને જહાજની સગવડ મેળવવા પ્રયાસ કરે છે. ચીન, વીએટનામ અને બીજા દેશોએ સહાનુભૂતિથી ઓફર કરી છે. બ્રીટન અને અમેરીકા પણ સહાયભૂત બનવા શક્ય તેટલું કરે છે. જો જગત ની સ્થિતિ બગડશે નહીં તો આપણી અનાજ-કટોકટીને પહોંચી વળવામાં મુશ્કેલી નહીં આવે એવી આશા મને છે." શ્રી મુનશીએ કલકત્તામાં જ બીજી એક સભામાં કહ્યું: "આપણે જ આજનો સમય કટોકટીનો છે.. છતાં ભારતના કોઇ પણ બાળકને આપે ભુખે નહીં મરવા દઈએ. ગયે વરસે અન્ન સ્વાવલંબનની બાબતમાં પુરતી પ્રગતિ થઇ હોવાનું જણાયું હતું, અને એથી માત્ર ૧૫ લાખ ટન અનાજ આયાત કરવાનો નીર્ણય લેવાયો હતો. પરંતુ પાકીસ્તાનથી આવતા અસંખ્ય હિજ રતોના માટે વધુ અનાજ અને કે ઉનાળના પાછળ જમીનનો વધુ ઉપયોગ કરવાને કારણે વધુ અનાજ આયાત કરવાની જરૂર જણાઈ ને પરથી પુરવઠાની આફતો ઉતરી. જેમ કે બીહારમાં કોસી નદી માં પુર આવવાને કારણે સરકારને વધુ અનાજ આયાત કરવાની જરૂર વધતી જતી લાગી. પરંતુ અનાજ લાવવામાં જહાજોની તંગીને લઇને મુશ્કેલી ઉભી થઇ. પુરવઠાની આફતને કારણે દેશને ૧૦ લાખ ટન અનાજની ખોટ આવી પડી હોવાનો ભારત સરકારે અંદાજ કાઢયો. વળી મધ્ય પ્રદેશ, બીહાર અને ઉત્તર પ્રદેશમાં "હાયીયા" વરસાદ પણ નીષ્ફળ નીવડયો."

હીંદનું સંરક્ષણ

હીંદના લશ્કરી ખરચમાં વધારો કરવાને અંગેની વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ એ કરેલી જાહેરાત વીષે આ પત્રમાં અગાઉ નીર્દેશ આવી ગયો છે. તેને અંગે હીંદના સર સેનાપતિ જનરલ કરીઅપ્પાએ મદ્રાસમાં કહ્યું: "સરકાર નો જે ક્રમશઃ વધારો સુચવાયો છે તેનાથી દેશનાં સંરક્ષણ અને સલામતી પર માઠી અસર થવા પામશે નહીં. જે અધિકારીઓની અતીવાર્ય જરૂર નથી અને જેમને છુટા કરવાથી લશ્કર ની શક્તિનો હ્રાસ થાય એમ નથી તેઓને જ છુટા કરવામાં આવશે. દેશ હિતના કેટલાંક મહત્વના કાર્યક્રમો પાર પાડવા માટે લશ્કરમાં ક્રમશઃ કાપકુપ કરવી જરૂરી છે. લશ્કરમાં હાલ ૮ થી ૯ હજાર અધિકારીઓ છે. આજનાં યુદ્ધો સર્વનાશક યુદ્ધો (ટોટલ વૉર્સ) છે. એટલે આપણે સંપુર્ણપણે લશ્કર ઉપર જ આધાર રાખીશું નહીં. લશ્કરની સાથે સાથે બીજી બાબત જરૂરી છે. એક તો દેશ માટે આપણોગ આપી શકે એવી ઉંચા નીતિવાળી પ્રજા; બીજી આર્થીક સ્થીરતા; અને ત્રીજી મોટા પાયાપરના ઉદ્યોગો."

લશ્કર અને તાલીમ

ભારતના નાયબ સંરક્ષણ પ્રધાન મેજર-જનરલ હીંમત સીંહજીએ નાગ પુરમાં કહ્યું: "લશ્કરની મુખ્ય ભાષા અંગ્રેજીને બદલે હીંદી બનાવવાની જોગ વા સક્રિય વીચારણા ચાલે છે; પણ તે કંઈ રાતોરાત બનાવી શકાય નહીં. લશ્કરી અધીકારીઓએ હીંદી શીખી લેવું એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે. કેટલાક લશ્કરી શબ્દોનાં રૂપાંતર કરવા ની બાબત વીચારાઈ રહી છે. તમામ લશ્કરી સાહિત્ય, પુસ્તકો અને પત્રિકા ઓ અંગ્રેજીમાં છે, અને તેનું હીંદી ભાષાંતર કરતાં કેટલાંક વરસ લાગે. સશસ્ત્ર દળોમાં પ્રવેશ મેળવી શકે એ માટે મોટી સંખ્યામાં યુવાનોને તાલીમ અપાવી જોઇએ. જેથી બે કે ત્રણ મહિનામાં તેઓ તાલીમની પરિસ્થિતિ મેળવવાનું સ્થાન સંભાળી શકે. લશ્કર

કરવાની વાત ધ્યાનમાં છે. પ્રાદેશીક સરકારમાં બરતી કરવાનું કામ પ્રથમ ધીમી ગતિએ ચાલતું હતું, પણ હવે તેમાં સુધારો થયો છે. સરકારમાં હવે નાતજાત કે પ્રાંતનો ભેદ રહ્યો નથી. એટલે ભારતના કોઇ પણ એકમમાં કોઇ પણ વ્યક્તિ પોતાનું નામ નોંધાવી શકે છે."

કચ્છ વીષે સરદારની આશા

સરદાર પટેલે તા. ૨૦–૨–૪૯ ને રોજ દીલ્હીથી કચ્છના એક સજ્જનને લખેલો ગુજરાતી કાગળ પ્રસિદ્ધ થયો છે. તે આ પ્રમાણે છે:

"તમારો તા. ૧૫મીનો કાગળ મળ્યો. અનેક સદીઓ પહેલાંનું પુરાણી દુનીયાનું આ જગતમાં કોઇ સ્થળ જોવું હોય તો એ કચ્છ છે, જ્યાં આધુનીક દુનીયાની કોઇ હવા લાગી નથી; જેમનું તેમ પડી રહ્યું છે. ત્યાં અત્યારે તો દુષ્કાળ છે. ઢોર અને માણસને બચાવવાનો મોટો પ્રશ્ન છે; તેમાં મધ્યસ્થ સરકાર લાખો રૂપીયા ખરચી રહી છે. સાથે સાથે કુંડકામને કરાંમી બનાવવાની યોજના તયાર થઇ રહી છે. તેની સાથે બે રેલવેઓ જોડવાનો પ્રયત્ન છે. બંદરની પાસે એક મોટું નગર વસાવવાનું છે. તેની તયારી થઇ રહી છે. પાણી ને રસ્તાની વ્યવસ્થા માટે યોજનાઓ રચાઇ રહી છે. મોટું ઔદ્યોગીક બનાવવાનું છે. આમ ચારે તરફથી કચ્છની શ્રીકલ બદલાવવાનો પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે, ને તેની પાછળ કરોડો રૂપીયા ખરચવાના છે. ઉમેદ તો છે કે પાંચ વરસમાં કચ્છ હીંદુસ્તાનના નકશામાં બંધબેસતું થઇ જાય. પછી તો ઇશ્વરની ઇચ્છા."

પરચુરણ

—ગાંધી જ્ઞાનમંદીર નામની એક નવી સંસ્થાના મકાનનું શિલારોપણ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે ૩૧–૧૨–૫૦ ના કર્યું. આ સંસ્થા ગાંધીજીનું પ્રત્યેક બાબામાં સાહીત્ય રાખવા માટે એક પુસ્તકાલય શરૂ કરશે. અને વખત જતાં આ મંદીરને વિદ્યાપીઠ માં ફેરવી દેવા તેના ટ્રસ્ટીઓ આશા આશા સેવે છે.

—સરદાર પટેલ સ્મારક ફાળો કરવા એક કમીટી નીમાઇ છે. જેના પ્રમુખ ઠક્કરબાપા ને ભાભાઇ ફેસાઇ ઉપરાંત ચાર મંત્રીઓ નીમાયા છે. આ ફાળામાંથી ગુજરાત માટે (૧) સેવક સમાજ સંસ્થા રચવાની. (૨) ગામડા ઓમાં શાળા માટે મકાન (૩) પાણી માટે કુવા ગીરેરે.

—સ્ટીમર કરંજ જે અત્યારે મુંબઇ બંદર રહી છે તેની ઝાંઝીબારમાં જરૂરી સેવાતાં પાઉન્ડ ૫૦૦ નું સોનું પકડાયું હતું. સ્ટીમરના ચીફ રડયુઅર્ડ આલબર્ટ હેનરી ક્લાર્કને ગુનેગાર ઠરાવી કોર્ટે પા. ૨૦૦ નો દંડ કર્યો હતો.

—હીંદમાં સોનું મુસાફરોનો ધંધો આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યક્તિઓ તરફથી મોટા પાયા પર થઇ રહ્યો છે એમાં બોમ્બ ઉભરાવો અને રાજદ્વારી પુરુષો સંડોવાયા છે. મું ઇમાં સખત જપ્તાને પરીણામે છ એક ચેરપકડ થઇ છે અને બીજી વ્યક્તિઓ જેની બાદર પડશે એવી પોલીસ તેનાપર દાબ નાખવા તથા પાર ઉતરેલી છે.

—શ્રી. બાલુભાઇ રૂસ્તમજી મઘ કાલે બીમાનમાં જોહાનીસબર્ગ જવા ઉપડી ગયા છે ત્યાંથી ગુરૂવારે સવારે તેઓ સ્વદેશ જવા બીમાનમાં ઉપડશે.' શ્રી. બાલુભાઇ છ એક માસની રજા પર જાય છે.

—દરબનની બાલીતી પેઢી ગેસસ્ટ બુધેલીયા એન્ડ સન્સના મુખ્ય ડીરેક્ટર શ્રી. પ્રાણજીવન બુધેલીયા આજે બીમાન માં જોહાનીસબર્ગ જવા ઉપડે છે ત્યાં થી ગુરૂવારે સવારે સ્વદેશ જવા બીમાન માં ઉપડશે.

—ચોર્ટ એલીઝાબેથથી એક અખબારપત્રી જણાવે છે કે દીવાળીના શુભ પ્રસંગે ત્યાંની હીંદુ સેવા સમાજના આશ્રય હેઠળ દયન કીયા કરવામાં આવી હતી અને પા. ૫૦ ની રકમ આસામ ફન્ડ માટે કરવામાં આવી હતી. ભારત વિદ્યામંદીરના શિક્ષક શ્રી. બી. એ. પટેલની દોરવણી હેઠળ શાળાના વિદ્યાર્થીઓ તરફથી એક જલસો કરવા માં આવ્યો હતો. ચોર્ટ એલીઝાબેથ અહિંસા મંડળ તરફથી પણ દયન કીયા કરવામાં આવી હતી.

—મુંબઇ સરકારે ભીખારીઓ માટે એક કાયદો ઘડ્યો છે. તે દ્વારા તે ભીખારીને પકડી એક જગાએ વસાહત કરી તેમાં રાખશે અને ત્યાંજ તેને કામે લગાડશે. ભીખ માંગવી એ ગુન્હો ગણાશે.

—કામી વધતા બાળકો જે ગુન્હેગાર ઠરશે તેમોને જેદમાં ન રાખતાં અલગ સંસ્થામાં રાખી તેમને કામ ધંધો શીખવવામાં આવશે. એવું મુંબઇ સરકારે નક્કી કર્યું છે.

—મુંબઇમાં શ્રી. આબા. પી. રેલવેના પરાઓના સ્ટેશન પર ઓટોમેટીક મશીનો રાખવામાં આવશે કે જે પૈસા નાખતાં ટીકીટો આપશે. જન્યુઆરીથી આ મશીનો શરૂ થયાં છે.

—સરદાર પટેલના અસ્થી મુંબઇથી વિમાન દ્વારા જન્યુઆરી તા. ૫ મીના અમદાવાદ ત્યાંથી નદી દીલ્હી અને પછી પ્રયાગ લઇ જઇ વિસર્જન કરવામાં આવ્યા હતાં. અસ્થી પાત્ર જન્યુઆરીમાં માનપુર્વક સરયસમાં ફેરવી રાજઘાટપર ગાંધીજીની સમાધી પાસે લઇ જવામાં આવ્યું હતું.'

—હીંદમાં રહપર થી કાગળની તંગી ને કારણે વર્તમાનપત્રોની સાઇજ ઉપર પ્રતિબંધ મુકાશે એની દુખે આગાહીના નાં ૧૦ પાનાંથી વધુ કાઢી શકાશે નહિ.

—ચોટારાનું મુંબઇ સાથે જોડાણ કરવા માટે આણંદવાડ નરેસ નામંજુરી બતાવે છે. સખત રીતે જોડાણનો વીરોધ કર્યો છે. તેઓ વિરોધ કરતાં જણાવે છે કે "અને પુછ્યા વગર આ પગલું લીધું છે." સરકારે વડોદરા નરેસને જવાબ આપ્યો છે કે: વડોદરા ની કાઉન્સીલમાં ઠરાવ પાસ થયા પછી જોડાણ થયું છે તેનો તમને વિરોધ કરવાનો કશો અધીકાર બંધારણમાં નથી.

—સૌરાષ્ટ્રની અન્ન પરિસ્થિતિ સારી હોવાથી. સરકારે તા. ૧લી જન્યુઆરીથી માથા દીઠ દર મહિને ૧૮ શેર અનાજ આપવાનું બંધ કરવાનું ઠરાવ્યું છે. પહેલાં એ પ્રમાણ ૧૫ શેરનું હતું.

—સપ્તાહ વસ્ત્રોદ્ધાર કરવામાં આવ્યું હતું કે. મદ્રાસ સરકારે તુંગભદ્રા નદીમાંથી વિજળી ઉત્પાદન માટેની એક ૭૩ કરોડની યોજનાને મંજુરી આપી છે. નવીન બંધનું ત્યાં બાંધકામ ચાલી રહ્યું છે તે રયળે હોરપેટ ખાતે બે વિજળી ગૃહો ઉભાં કરાશે.

—ભારત સરકારે ચીનની પ્રજાસત્તાક સાથે ૧૯૫૨ ના વેપારી કરાર કર્યા છે કે પહેલા છ માસ દરમ્યાન ભારત ચીનને ૭૭ હજાર ગુણીઓ આપશે અને બદલામાં ૫૦ હજાર ટન ચીનના ચોખા લેશે.

—રશીયા ખાતેના હીંદી એલચી ડો. એસ. રાધાકૃષ્ણન જેઓ ભારતની મુલાકાતે આવ્યા છે તેઓએ એક સભામાં બોલતાં, જણાવ્યું કે ભારત ની સંસ્કૃતિ જુદી જુદી પ્રજાઓને એક બીજાની નીકટ લાવવાની અને સુમેળ સાધવાની શક્યતાઓ અને શક્તિઓ ધરાવે છે. એ કે ભારત એક બીન-સાંપ્રદાયીક રાજ્ય છે તો પણ તેની પ્રજા ઉચ્ચ આધ્યાત્મવાદી અને યુરત ભારોક અથવા બીજા શબ્દોમાં કહી એ તો ધર્મ પરાયણ રહી છે. રાષ્ટ્રભાષા ત્રણ રંગો ભારતીય સંસ્કૃતિ કે જે સર્વે બીજાત ઓની પાછળ એકતા સ્થાપવા પ્રયત્ને છે તેનું સુચક ચીન્હ છે. આસામ ઉપર તાજેતરમાં પોલી ભારે કુદરતી આફત આપણા હૃદયમાં સૌથી લી રહેલી ભાવના આપણે વ્યક્ત કરીએ તે માટે આપણને કરાયેલ આહવાન રૂપે હતી.

—કાશ્મીરની સુચવાયલી બંધારણ સભાની ચુંટણી જુનમાં થવા પડશે છે. એક જાણકાર જણાવે છે કે કાશ્મીર પ્રાંતમાં આજે ૬૫ લાખ મત નોંધાશે.

વેચવાની છે

બાપુની કારાવાસની કહાણી આત્મારામ મહેપના ગ્રેવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત રૂા. ૧૫/૦.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ કોળી હિતવર્ધક મંડળ, જોહાનીસબર્ગ

શ્રી ટ્રાંસવાલ કોળી હિતવર્ધક મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) ની જનરેલ સભા તા. ૨૧–૧–૫૧ રવિવારે બપોરે ૨ વાગે ૫૦, ફોક્સ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ આવે માંધી હોલમાં નીચેનાં બગત્યનાં કામ કાજ માટે મળશે.

કામકાજ

૧ મીનીટસ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ.
૨. વાર્ષીક હિસાબ અને બજેટની નો રીપોર્ટ.
૩. નવા બધિકારીઓની ચુંટણી.
૪. પરચુરણ.

મંડળની આ અતિ બગત્યની સભા માં જ્ઞાતિનાં સર્વ ભાઇ બેનોને વેળાસર હાજરી આપવા આગ્રહભરી વનંતી છે.

નરસિંહભાઇ પરશુભાઇ દેલવાડીયા,
બચુભાઇ કીકાભાઇ પરેલ,
માનદ મંત્રીઓ.

શ્રી. ટ્રાં. કો. હિતવર્ધક મંડળ
પી. ઓ બોક્સ ૬૬૯૮,
જોહાનીસબર્ગ.

ઇન્ડીઅન બ્રાહકોને :—

૩૬ રૂા. ૨–૦	ત્રિવેર...રૂા. ૧–૩ રતલ	ત્રિવેર ની દાલ નં ૨...૧/૬ રતલ	અળદ દાલ નં ૧...રૂા. ૨–૦ રતલ	કાલા અળદ.....રૂા. ૧–૧૦ રતલ,
ચણા રૂા. ૨–૦	લીલા ચણા ૧/૬ રતલ	ચણાની દાલ રૂા. ૨–૩ "	મગ દાલ નં ૨....રૂા. ૧–૬ રતલ	મરીયાળી.....રૂા. ૨–૬ રતલ
	મગ.....રૂા. ૨–૦ રતલ	વાલની દાલ....રૂા. ૨–૬ રતલ	ચણાનો લોટ (ઝીણી ચારણો) ૨,૬	ઢોંગ.....રૂા. ૧–૬ રતલ
	તુવેરની દાલ નં ૧ ૧/૩ "	અળદની દાલ...રૂા. ૨–૩ રતલ	બાજરો.....૪ પેની રતલ	રાઇ.....રૂા. ૧–૬ રતલ

ઓફીસ : ૧૧૭ બિઠેલીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
દરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઘી.....રૂા. ૨–૬ રતલ	
તેલ.....રૂા. ૩–૦ રતલ	

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (ઝે) 'કમીશનર' સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈપણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—આ.ઈ.ઓ.]

ચામડીના દરદો

ચામડીના દરદો કુદરતી ઉપચારના ડાક્તરોને બીજી વધારે માથું દુઃખનારાં થઈ પડ્યાં છે. એ કારણ થી નહિ કે તેને માટે કોઇ ઉપચાર નથી. પરંતુ તેના દરદીઓ પણ વખત એ વસ્તુ સમજતા નથી કે આરોગ્યના કાયદાની બેપરવાઇથી અવગણના કરી શકતા નથી. ચામડી ના દરદોએ 'શરીરની અંદરના રોગને કુદરતી રીતે દુર કરવાના પ્રયત્નો છે. કમનસીબે દરદીઓને કુદરતના કાયદા જેવી વસ્તુ સાથે માથું ફોડવું ગમતું નથી. આપીજ તેઓ માંદા પડે છે. તેઓની પોતાની અજ્ઞાનતા અને આરોગ્યના કુદરતના કાયદાની અવગણ નાના તેઓ ભોગ બને છે.

આથી જેવું બને છે કે ચામડીના દરદીઓ બીજા કરતાંનો ખ્યાલ કર્યા વિના બનતી તાકીદે એજ દરદ સારૂ કરી દેવા ની માગણી કરે છે. સાધારણ રીતે સૌથી પ્રથમ તેઓ ચામડીપર ચોપડવા નો કોઇક મલમ શોધી કાઢે છે અને ઉપર ઉપરથી આંખોને ગંદું લાગે એ સઘળું સાફ કરી નાખે છે. પણ વખત તેમ કરવામાં સફળતા પણ મળે છે. ઉપરનું દરદ મટી જાય છે. બરી તકલીફ તે પછીથી શરૂ થાય છે.

દમ, હૃદયની બીમારી, આંખોના દરદો, સંધીવા, મરડી, અને કેન્સર જેવા દરદોનું મુળ કંઈક ચામડીનો રોગો મટાડવામાં આવ્યો તેમાં રહ્યું હોવાના અનેક દાખલાઓથી કુદરતી ઉપચારોના ડાક્તરોની નોંધપોથી ભરેલી હોય છે. અને કુદરતી ઉપચારના સ્પેશ્યલીસ્ટને સૌથી પહેલું કામ જો રોગ દુર કરવાને મુળ ચામડીનું દરદ કરી પાછું લાવવાનું કરવું પડે છે.

અમે ચાળીસેક વરસથી તેને દાબી દેવામાં આવેલું હોય તો પણ તેને પાછું લાવી શકાય છે. પરંતુ બધા દાખલામાં દરદીને આ વસ્તુ જરાયે ગમતી નથી. પુરૂષ કે સ્ત્રી દરદીને સાજા થવા પહેલાં વધારે બીમાર થવા નું ગમતું નથી. એટલે ચામડીનું દરદ જેવું બાકી તેવુંજ તેઓ કુદરતી ઉપચાર કરવાનું છોડી દે છે અને કોઇક બીજો ઉપચાર કરવા દોડી જાય છે, યા તો કોઇ ચામડીના દરદના સ્પેશ્યલીસ્ટ પાસે; કે જે બહાર નીકળતા રોગને ચામડીની અંદર દાબી દઇને ચામડી ઉપરપા સાફ કરી દે છે. એવા લોકો ને બે રોગો વચ્ચે પસંદગી કરવાની હોય છે. ચામડીનો રોગ અથવા અંદરનો રોગ. બધુજ બુદ્ધિશાળી હોય અને કુદરતના કાયદાથી વેાકફ હોય તેજ બરી પસંદગી કરી શકે છે. બાકી તો બોટીજ પસંદગી કરે છે. જ્યાં સુધી ખુબ પીડાય નહિ અને પાછી સખત ઉપચાર કરવો નહિ પડે ત્યારે તે થાય ત્યારે સાજા થવા પહેલાં મુળ દરદ હરી પાછું આવવુંજ જોઇએ.

તેના એક દાખલા તરીકે એક કેસ મારી જાણમાં ■ તેજ અહીં ટાંકીશ. એક બાઇને કેટલાંક વર્ષો થયાં બ્રેાંકાઇપર, કરનની આસપાસ અને સ્તન ઉપર ખુજલી મટી હતી. તે એવાં કુટુમ્બમાં થી આવેલી હતી કે જે બારે અને અયોગ્ય ખોરાક વધારે પડતો ખાવાને ટેવાયેલું હતું. માંસ, આલુ, સફેદ રોટી, ચેમ, મીલીમીલની પેરિજ અને પુષ્કળ ચા કોફી. અમલના પીઢમીન્સ અને બીજા ઝાડુઓની શરીરને જરૂર હતી તે તાજાં ફળ અને તાજાં શાક ખાવાથી પુરી પાડવાને બદલે સ્ટીફ અને કેમોથી પુરી પાડવામાં આવી. અને રાંધણીયામાં હમેશના ઉપયોગમાં એલ્યુમીનીયમના વાસણો તો હોવજ.

તેને કુદરતી ઉપચાર કરવાનું સુચવવામાં આવતાં તેના મનિએ સખ્ત વીરોધ ઉઠાવ્યો. તેને કાયમનું ઘર કરી રહેલું સંધીવાનું દરદ હતું અને તે વધારે પડતું પીતો પણ હતો. અને તેમાં વળી ઓછામાં પુરૂં તે કોધી પણ હતો. તેમ છતાં તેની પત્નીની દવા કોઇ રપેશીયલીસ્ટ કરવી એવા ચોપારીને તેણે આમલ લીધો. તેણે કહ્યું, તેઓ તો બધુંજ જાણે છે અને પેનીસીલીનથી ગમે તેવું દરદ તેઓ મટાડી દો છે. એટલે તે એજ ઉપચાર કરાવવા તુરત દોડી ગઇ.

ઉજેણીનો અને મલમોથી દરદ મટી ગયું તેનો બોડી વાર તો શોર બકોર મચી રહ્યો. પરંતુ કુંક મુદ્દતમાં તે તો પાછું ઉપડ્યું. પછી બ્રેાંકાઇટીસ લીધી. તેનાથી પણ તેને કંઇ ફાયદો નહિ થયો.

પછી તેણે કુદરતી ઉપચાર શરૂ કર્યો. તેને મૂદ્દતનું અને બીજાનું દરદ ઉપડ્યું. આથી તે ચીંતામાં પડી અને તેમાં બોબાંમાં પુરૂં ચામડીનું મુળ દરદ હરી પાછું શરૂ થયું. પહેલાં હતી ત્યાંની ત્યાં આવી પહોંચી અને કેટલાંક વધારાના નવાં દરદો પણ થયાં.

પછી પેનીસીલીનના "રામબાણ" બલાઓમાં આંખ, બ્રહ્મા રાખવાને બદલે તે ઉંડો વીચાર કરવા લાગી. તેની એક બેન પાસે ગઇ જેનો કુદરતી ઉપચાર અને હોમીયોપથીથી ખ્યાલ હતો. તેણે તેને મદદ કરી. તેને સારો પુષ્ટિકારક ખોરાક, કાચાં શાક ભાજી, સેલેડ, તાજાં ફળ, વીગેરે ખાતાં શીખવ્યું. સ્ટીફ, કેક, સફેદ રોટી ખાવાનું છોડાવ્યું. તેને બદલે બરડેલા ઘઉંની રોટી, બીસમીસ વીગેરે સુધો મેવો ખાતી કરી. તેનું પેટ બરોબર સાફ કરાવ્યું,. અઠવાડીયા ઉપવાસ કરાવ્યા અને તેની સાથે સાથે પડતી હોમીયોપથીની દવા પણ કોઇ કોઇ વાર લીધી.

કુંક સમયમાં જુની ખુજલી ફરી ખુબ જોરથી ઉભરી આવી. હાથે, બ્રેાંકે, બરડન, સ્તન, બધે. કહી નહિ હતી તેટલી તે બધમાં પડી. પરંતુ તેની બેને તેને ધીરજ આપી સમજાવ્યું કે રોગ બહાર નીકળી રહ્યો છે અને તે નીકળવોજ જોઇએ.

હૃદય, છાતી અને બીજે બીજો રોગ સુધરતો જણાવાથી તેણે કુદરતી ઉપચાર ચાલુ રાખ્યો. એક અઠવાડીયાં બાદ ચામડીનું દરદ સાવ સાજું નહિ થયું પણ ઘણું ખરું ખોવું થવા લાગ્યું. તેની શક્તિ વધવા લાગી અને વખોથી નાઇ જણાયેલું તેવું સારૂં જણાવા લાગ્યું. નવી શક્તિ આવી. સૌથી વિશેષ તો આગલી દવાઓ તે કરતી હતી તે વખતે ડાક્તરોએ તેને ગંભીર ચક્રવીયા કરવી પડશે એવું જણાવ્યું હતું તેમાંથી તે બચી ગઇ. મારી ખાત્રી છે કે તે ઉજેણીકો, મલમો બેકસર વીગેરે ઉપચારો કરી રહી હતી તેથી રોગ બહાર નીકળી જવાને બદલે શરીરની. અંદર ઘુસતો જતો હતો જેને પરિણામે એ સજ્જ બીમારી ડાક્તરોને જરૂર જણાઇ હતી.

એક જુના હોમીયોપથીના ડાક્તર ડો. જે. કેમ્પટન બુનેટ, એમ. ડી. એ. એવા અનેક કેસો અનુભવ્યા છે. એક દિવસ એક સ્ત્રીને હૃદયના રોગ સાથેનો દમનો રોગ હતો. જેને "કારડીયેક એસ્થમાં" કહે છે. માલુમ પડ્યું હતું કે એ સ્ત્રીને વર્ષોપર હાથપર ખુજલી થઇ હતી. એક સુંદર નામના જલસામાં તેને જવાનું હોઇ તેણે સ્પેશ્યલીસ્ટની દવા કરી જેથી મુદ્દતપર બમાવવાનો અજબ મલમ આપ્યો. જેણે અજબકર કામ કર્યું. પરંતુ દુઃખ સમયમાં દમ ઉપડ્યો અને તે દુઃખી થઇ ગઇ. અંતે તે ડો. બુનેટ પાસે ગઇ. તેની દવાથી જુની ખુજલી પાછી થઇ અને બાકીની જેમ દમ મટી ગયો.

બીજો એક કેસ એક છોકરાનો હતો. જેને બધુ વર્ષની ઉમરે આંખોમાં થએલો તેની પાસે લાવવામાં આવ્યો હતો. ડો. બુનેટને બબર પડી ગઇ કે તે બોબા. મહિનાનો બાળક હતો ત્યારથી તેને ચામડીનું દરદ હતું. નવ મહિનાનો થયો ત્યારે ગંભીરના મલમ, પોલ્સન અને બીજી દવાઓ તેને આપવા માં આવી હતી. તેનાથી શરીરપરની ખુજલી દબાઇ ગઇ પરંતુ તે આંખોમાં થયો.

હવે બે બોલ માબાપોની ગફલત અને હોમીયોપથીના ડાક્તરોની ઉપાધી ઓપર. ડો. બુનેટે આ છોકરાપર હોમીયોપથીની પહેલી દવા કરી તેનાથી તેની ચામડીપર અને આંખે કરી બાયાપર કંઈક કુટી નીકળ્યું. તે સારી પ્રગતી કરી રહ્યો હતો. પરંતુ તેટલામાં તેની માએ, ડો. બુનેટે તેને કહ્યું પણ નહિ કરવાની ખાસ ચેતવણી આપેલી હોવા છતાં, ચામડીપર ઓક ઓઇન્ટમેન્ટ લગાડ્યું. તેની અસર બહુ સારી થઇ. બહાર કુટી નીકળ્યું હતું તે અંદર દબાઇ ગયું. અને છોકરો ફરી પાછો આંખોનો થઇ ગયો અને આંધળોજ રહ્યો.

કુદરતી ઉપચાર કરનારાઓ અને હોમીયોપથીના ડાક્તરો જાણે છે કે ચામડીના દરદો શરીરના બંધારણનાજ છે અને તેનો એજ રીતે ઇલાજ કરે છે. મતલબમાં જેને ચામડીનું દરદ થયું હોય તેને માત્ર ચામડીનું જ દરદ નથી હોતું પરંતુ અંદરનો કંઈક વીકાર હોય છે. અને માત્ર ચામડીનોજ ઇલાજ કરવાથી કામ નથી વળતું. પરંતુ આખાં શરીરનો ઇલાજ કરવો પડે છે. અંદરનું ઝેર બહાર કાઢી નાખવું જોઇએ. તેમ નહિ કરવામાં આવે તો ચામડી સારી થએલી જણાય છે પરંતુ ઝેર શરીરમાં પાછું જઇ તેમાં ફેલાય છે અને તેમાંથી બીજું કંઈક વધારે ગંભીર પરિણામ આવી પડે છે.

અણસમજુ માબાપોએ બાળકના માથાપર, બ્રેાંકાઇપર કે શરીરના કોઇ પણ ભાગમાં કંઈક દરદ કુટી નીકળવા થી બલમો ચોપડી તેને દાબી દેવાને

પ્રશ્ન કરેલો છે તેથી અનેક બાળકો ના ખરજ નીપજ્યાં છે અથવા માનસીક રોગો થયા હોય છે. હોમીયોપથીના ઉપચારો દરદી અને તેના દરદ જન્ને ની ચિકિત્સા કર્યે બાદજ અપાય છે. તેની અસર શરૂઆતમાં દરદને વધારે જોરથી બહાર લાવવાનીજ થાય છે અને પછી ધીમે ધીમે પરંતુ ખાત્રી પુર્વક સારૂં થતું જાય છે. આ વસ્તુ અને કુદરતનો કાયદો તેઓ સમજતા નથી. આવી જાતના ઇલાજથી રોગ મુળથી નીકળી જાય છે અને તેની બહોળી અસર થાય ■. પરંતુ તેને માટે અસાધારણ ધીરજની અને સમજ ની અને એ કરતાં વિશેષ ધીરજ અને હીંમતની જરૂર હોય છે.

અખબારનોંધ

ભારત સમાજ લોરેન્સોમાર્કીયસ

તા. ૩૧–૧૨–૫૦ ના રોજ લોરેન્સો માર્કીયસના ભારત સમાજની હલ્લુભાઇ જુસાભાઇના પ્રમુખપદે વાર્ષીક ચુંટણી ની મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી. મીનીટસ વીગેરે વંચાયા બાદ ચુંટણી થતાં નીચેના કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા હતા:

પ્રેસીડન્ટ: કાળાભાઇ જીવણજી, વા. પ્રેસીડન્ટો: ઠાકોરદાસભાઇ જમનાદાસ અને કાનજીભાઇ કલ્યાણજી; સેક્રેટરીઓ: નાથુભાઇ હરીભાઇ અને હરીભાઇ પ્રેમાભાઇ; ખજાનચી: કાનજીભાઇ જગાભાઇ; ઓડીટર: મેસર્સ બીખા ભાઇ મુળજીભાઇ કું. કાર્યવાહક કમીટી ના મેમ્બરો: હલ્લુભાઇ જુસાભાઇ, કેશવલાલ મોરારજી, કાળાભાઇ પ્રેમા ભાઇ, ગોપાળભાઇ દયાળજી, છગનલાલ કાશીદાસ, કુલ્લભાઇ બીખાભાઇ, કુલ્લભાઇ ગોવીંદજી, ગોકલદાસ ઠાકર સી, નાથુભાઇ રેવજી; કેપ્ટન-બોલ-ટીયર બોય: ગોવીંદજી જીવણજી.

શ્રી. ક્ષત્રિય મોચી મીત્ર મંડળ ઉદ્ઘાટન કીયા:

શ્રી. ક્ષત્રિય મોચી મીત્ર મંડળ, (ડરબન)ની સંસ્થા તરફથી નવો હોલ બાંધવાની શરૂઆત કામ પરવામાં આવી હતી જે અનુસાર નવો હોલ તયાર થયો છે. તેની ઉદ્ઘાટન કીયા તા. ૧–૧–૫૧ ને રોજ શ્રી. ખાનજીભાઇ ચાવડાના હસ્તે કરવામાં આવી હતી. જે પ્રસંગે ડરબન, પોર્ટએલીઝાબેથથી પણ ભાઇઓએ હાજરી આપી હતી. ઉપરોકત સંસ્થાના પ્રમુખસ્થાનેથી સાંજે શ્રી. ભીખુભાઇ કસ્બન બાલસારા તરફથી સુંદર પાર્ટી આપવામાં આવી હતી.

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મોત્સવ ગોખલે કમનાર
ગાંધીજી ૧ ૬
આપુના પત્રોઃ (આત્મકથી ગોખલે ઉપર) સંપાદક સ્વા. આનંદાનંદ ૧ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

શ્રી ગિરગીઆ હિંદુ સેવા સમાજ

મુંબઇ માટે જાહેર સભા

ઉપરોકત સમાજની મુંબઇ માટેની જાહેર સભા તા. ૨૫–૨–૫૧ ના રોજ રવિવારે બપોરે ત્રણ વાગ્યે સમાજ ના હોલમાં રાખવામાં આવી છે. તો સર્વ ભાઇઓ વેળાસર જરૂર હાજર રહે એવી નમ્ર વિનંતી છે.

કામકાજ

(૧) પ્રાર્થના. (૨) ઉકત્ત મુંબઇ સભાની મીનીટસ. (૩) મંત્રીઓ તથા બજનમોનો હેવાલ. (૪) પેટા સમિતી ઓના હેવાલો. (૫) અધિકારીઓની ચુંટણી. (૬) પરચુરણ.

લી. ડાહ્યાભાઇ વી. પરેલ
નરસિંહભાઇ એમ. પરેલ
મંત્રીઓ
શ્રી. ગિ. હીંદુ સેવા સમાજ

શ્રી. ફ્રાંસવાલ સુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

શ્રી. ફ્રાંસવાલ સુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીની વાર્ષીક જાહેર સભા તા. ૨૧–૧–૫૧ રવીવારે બપોરે ત્રણ વાગે ૧૯ ટેરસ રેડ ઉપર આવેલા પાટીદાર હોલમાં નિચે જણ્યા વેલા અમલના કામકાજ માટે મળશે, જે વેળા ફ્રાંસવાલમાં વસતા સઘળા પાટીદાર ભાઇઓ અને બેનોને વખત સર હાજરી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ

૧. સોસાયટી, શાળા સમીતી અને પુસ્તકાલયના આવક જાવકના હીસાબો ની રજુઆત.

૨. ઓડીટરો, કાર્યવાહક સમીતી, શાળા સમીતી અને પુસ્તકાલય સમીતી ની ચુંટણી.

૩. પરચુરણ.

ઉકાભાઇ પ્રાગજી
છોતુભાઇ રામભાઇ
ને. મંત્રીઓ.

જોઇએ છે

સઘળા હીંદી પત્રોના કમીશન એજન્ટો વેપારવાનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટ) માટે શ્રી. ૨ ના બીલીસ ચોરસ્ટસ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ

(ડરબન)

ભારત પ્રજા સત્તાકનો પ્રથમ વાર્ષીકોત્સવ

ઉપરોકત સંસ્થાના આશ્રયે મુકવાર તા. ૨૫ મી જાન્યુઆરી ૧૯૫૧ ના બે વાગે ગાંધી હોલ (લોર્ન સ્ટ્રીટ) માં ભારતનો આઝાદ દીન ઉજવવામાં આવશે. આ મંગળ પ્રસંગે બેનો ને હાજરી આપવા નમ્ર અરજ છે.

કાર્યક્રમ

૧. ખજ વંદન
૨. પ્રાર્થના
૩. ભાષણ
૪. બેનોના ગરબા
૫. બાલીકાઓ તરફથી ગરબા
૬. રાસ તથા સંવાદ
૭. ભરતીનું સંગીત (નાટીકા) બેનો તરફથી
૮. ખજ અવતરણ
૯. રાષ્ટ્રગીત.

સી. ડીવાળીબેન ઠાકર
પ્રમુખ.

સી. રમાબેન નાથાલાલ
સી. પુષ્પાબેન દેવાઇ
સહ મંત્રીઓ.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજઋષિ (મોહન મુકની નોવેલ) ૬
રાજ સન્યાસી (ડુમવેદ) ૧૦
અથકાતા વચ્ચરા ૬
માબુસાહેબ દિવા ૭
માનવતાના મુલ ૬
મહેલા કાવ ૮
મોદીની ૮
C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/–

પોસ્ટ માટીની ચટી ૧ ૬

રંગબેરંગી ચોપડીઓ

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો ૧૨ ૬
સેટ બીજાનો ૨૫ ૦

ફીરોઝ ગ્રંથાવલી

૮ પુસ્તકોના સુંદર ચાર્ટોઝોના સેટનો ૧૪ ૬

ઉત્તમના પાત્રો ગમેતા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક કીંમત ૨ ૦
ઇતિ પળેમાં ૨ ૬
સોકરેટીસની સ્મર ૪ ૦
સુદિનો બાદશાહ ૫ ૩
દુધ અને રોટલી ૫ ૬
રેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
બાગવત કથાઓ ૩ ૬
૧૫ ૩ રૂનોનો સેટ આમ ૧૨ જોમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો જુ. પ્રત્યેક સેટનો ૭ ૦

ફોટા આલ્બમ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત પા. ૧–૪–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

લીલી	૫	૬
ચીનુ	૫	૬
બાપુ	૫	૬
બાળકોનો બાંધવ	૧	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (૨જા)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
બાપદી પુણ	૧	૦
ચતુરની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧	૦
લાડો	૫	૬
બળતાની ગોખમાં	૪	૬

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

આ પ્રેસમાં આવેલાં
નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા શ્રદ્ધાનંદ પ્રસાદ
૧ ૦ ૦

હિન્દિ આદીકાના સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામનો
ઇતીહાસ ૭ ૧

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી
૧૫ ૦

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રી. ૫. ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રી. પે.
સમરાંગણ	૧ ૩
ઝણૂકતું નૂપુર	૧ ૦
મધુપ	૬
વિજ્ઞાનીક જગત	૫ ૩
મુક્તાબન (ડાગોરા દુત મોરેલ)	૬ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ મુખી	૬ ૦
જગતનો ઢાલ (આપે આપે)	૬ ૧
ઇમાનદાર	૧ ૧
પંચતંત્રની હાસ્ય પ્રભા	૭ ૧
પતીને આમાંથી	૧ ૦
વિશ્વનો પ્રવાસ	૩ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨ ૧
પાપાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
જીવતા તહેવારો ડાકાસાહેબ	૪
મોટો ભોરણી કેસ	૧ ૨ ૦
ભાઇદેવ કેશાણની ડાયરી	
ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
,, બીજો	૧૨ ૦
,, ત્રીજો	૧૧ ૧
,, ચોથો	૮ ૯
ભાઇદેવ કેશાણનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦
કેળવણીનો વીકાસ ઇ. ૫. મ.	૩ ૦

ભોરણી કેશ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ ભોરણી કેશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ પરમાં પસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ઉમેશાં
એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, બીજાથી દીડના પત્રો લેતા અગાઉ
પુરક નકલના બોર્ડરેટને ધ્યાન આપીશું
કેલ્કાઠ અલ્હાબાદ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છ.માં.	વાર્ષિક રૂ.		દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છ.માં.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.		૨ ૦	૧૫	કુટુંબજીવન	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.		૧ ૦	૧૨
આરોગ્યજ્ઞાન	મા.		૧	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઉદ્યોગમંત્રી	સા.		૮	૧૫	પ્રેમાનંદ	સા.		૧	૧૫
આદર્શ	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૧૧
નિયમ	સા.		૭	૧૫	રેખા	મા.		૧ ૧	૧૨
બાલમિત્રમાળા	મા.	૧	૧	૧૫	રમકડું	સા		૮	૧૧
ચેતન	મા.	૧	૧	૧૩	રસાયણ	મા.		૧ ૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૧૧	રવીવાર	સા.		૮	૧૨
છાયા	સા.		૮	૧૧	સર્જનવર્ધમાન	મા.		૧ ૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૧૫	સંદેશવ	મા.		૧ ૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૧૫	સખીદા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	સ્ત્રી જીવન	મા.		૧ ૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	હાસ્ય	મા.		૨ ૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૬	૧૫	સુદર્શન	મા.		૧ ૬	૧૮
મનહરીસ	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.		૬	૮
મંગલમ	મા.	૨	૦	૨૦	ઉર્મિનવરચના	મા.		૨ ૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૬	૧૨	ઉમ્મીદ			૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૧૫	ચીસમીસડી	સા		૪	૧૫
મોજમજાલ	સા.		૩	૩૦	ચંદામાતરગ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૬૫	ખેડુ	સા.		૮	૩૧
પ્રેમસગાઇ	સા.		૪	૧૫	યુગભાષા	સા		૧	૨૦

આ દરો પ્રાસ્તાવના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
કોઇ કારણ અથવા બીજીક પેપરના ઓર્ડરથી ભરોસાર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.
ઉપલાં અથવા બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ઉત્તમ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
દીડના સવા પત્રો માટેના લવાજમોના સ્વતંત્ર એજન્ટો

"ખિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર ભેગાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંતરોમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કાયમના ગ્રાહકોને છપનમાં નીરાંતે વંચાવું ગમશે અને જે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૪ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

કેલ્કાઠ બીજાં પુસ્તકો

રાવ રણ	૧ ૦
ભરે ચરખે	૨ ૩
ગાંધીજનાની (ડાગોરની મોરેલ)	૮ ૦
ગાંધીજી મીત્ર (બી બપોરનો)	૧૦ ૦
રવીંદ્રના	૫ ૧
વારસદાર	૭ ૧
મીરા મેકરીનાની	૧૩ ૧
આગે કદમ	૭ ૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રારતી ૧૯૫૧ જન્યુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેં. ક્દમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
ગુરૂ	૧૮	સુદ ૧૨	૧૦	૧૭	૫-૧૩	૧૭- ૦
શની	૨૦	,, -૧૩	૧૧	૨૦	૫-૧૪	૭-૫૬
રવી	૨૧	,, ૨૪	૧૨	૨૧	૫-૧૫	૬-૫૮
સોમ	૨૨	,, ૧૪	૧૩	૨૨	૫-૧૬	૬-૫૭
મંગળ	૨૩	,, ૧૫	૧૪	૨૩	૫-૧૭	૬-૫૬
બુધ	૨૪	વદ ૧	૧૫	૨૪	૫-૧૮	૬-૫૫
ગુરૂ	૨૫	,, ૨	૧૬	૨૫	૫-૧૯	૬-૫૪

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અધવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય ધર્મ		૧ ૧
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧૯૦૬ ની સાલ સપ્ટે ૩૦મી	
	સુધીનો પત્ર વ્યવહાર	૩ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં		૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૩ ૧
પુષ્પ એકેક ગાંધીજી (ચ. ઘડતર)		૧૨ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ	આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ખૂટો ઉપર પુંજાતા પ્રશ્નો અનાસક્તિ થી જોઈ વિચારવા જે લેખો સંગ્રહ	૨ ૧

મહાદેવભાઇ દેસાઇની કૃતીઓ

ગુજરાતી ઇતિહાસના મહાન લેખક છે. તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી તથા ભાષાનું પારે છે.		
કથની અધવા સંસ્કૃતીનું ઝરણું		૨ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝ	જેના અક્ષરોએ સંસ્કારમાં	૩ ૦
ઇસુખ્રિસ્તના બોધિલો	સંક્ષેપના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
ધી ગોસ્પલ્સ ઓફ	આ વેદાંતથી ભરપુર ગ્રંથને હજારો નકો, નહાનો મોટો આમાં પુસ્તકો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંકલટોમ	કેબિન વિખ્યાત લેખક અનાટોલની નોવેલ	૩ ૧
આમા	લેખક ફ્લબેરી, એક સ્ત્રીચરિત્ર પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

જોઇ નેતાઓના ચરીત્રો

ઇબ્રાહીમ કલકલવાલા		૧ ૦
આદમ હાજી	ગાંધીજી	૩ ૧
જોઇ ચિત્રો	આપણા ગાંધીજી કસ્તુરબાજી, ગોખલે, આદી નેતાઓના ચરીત્ર ચિત્રો આપેલું છે	૩ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસિંહરાવ	સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
ગામડાંની	એક ઐતિહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
વનલતા	કુમારીઓનો બોધપ્રદ સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રેમાનંદ	ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની જોડ	૧૩ ૦
ઇન્દુલાલ	સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉન્માદ	નોવેલ	૮ ૦
કમલાના કથા	નોવેલ	૭ ૧
સાંમિલાના	સુર	૫ ૦
કંસારીના	કાંડીકરી નોવેલ	૭ ૦
કમુબેનની	ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન	કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮. ૧
પાંચમા ભાગ	ભાગુઓના જીવનને લગતું પાંચમી નોવેલ	૮ ૧
નોરમ્બ ભાગ	૧ ભાગની વાર્તાઓવાળી રમ્યાંજોલ	૦ ૦
ચમેલી		૧ ૧
ચોરાની વાર્તા		૧ ૦
જળ સુમારી	નોવેલ	૮ ૦
જલતના અંદિયાં	ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ		૬ ૧
જલબીંદુ	નોવેલ	૫ ૦
ગિરીકન્દરી	વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ત્રણ ભાઇ	બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ભાગ્યપુર	ભાગ	૮ ૧
આકુરી	વાત	૧૧ ૪
અખીલ	ગરીબોની વાર્તાઓ	૧ ૧
ગીરૂ	સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૧ ૦

આપણા આ રંગબેરંગી ગાંધી ચિત્રો સુશોભન નેપર અને બનમાળા પરીએ ફ્રેમ ૪ ૧

ભાગવાગોર	પોતાની તસ્વીર આપવીને સાથે મોકલવાથી	૧ ૦
રામ કહાણી		૮ ૧

નવલ કથાઓ

કલીયારે		૪ ૧
કાઠીયાવાડની	૬ નવલ કથાઓ	૭ ૦
કાંચ	નવ	૧૧ ૧
મોહન	મોહમયી નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૦
અણુતરો	વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચિત્રલેખા		૮ ૧
તણખા	ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકનું	૩ ૦
કલીયાવાડ		૧ ૧
કરીકનારાયણ	ભાગ ૧—૨ સેવા ભાવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
ચોર	પુરૂષ	૩ ૧
કલીયાવાડ		૭ ૦
નીલ	રેખા	૮ ૦
નીલ	પંખી નાટક	૩ ૦
નીલેશ્વર		૮ ૦
મહીપ		૧૫ ૧
આપકલીત	ભા. ૧—૨ સેટની	૧૦ ૦
વિચારણી		૮ ૦
બાલક	બલીદાન	૮ ૦
અજાત	પ્રીયજો	૮ ૧૦
પુરાતન	જોગીત	૧૦ ૦
પ્રેમ	અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૧
કુટેલા	મુખની પાસેના	૧૦ ૦
અહિંસાના		૧ ૧

સેતુબંધ	૫	૦
વિશાખા	૫	૦
કર્માંજલિ	૪	૪
નટુર મુખર્જી	૩	૩
નીરમ્મા	૩	૦
૬૫ રોપા (બે બાગ સાથે)	૧૩	૦
૧૩ પહેરે	૩	૦
પ્રાર્થના	૫	૦
મુખર્જી ગુલ	૨	૦
૭ ૭ ૭	૩	૪
નારી ભહાર	૩	૦
૬૫નો ઊભો પુંટો	૫	૦
ભગવાન બનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૪
આપણી પ્રેસ્ટિજ	૪	૦
ઉકરા	૩	૦
કમળા મેળા	૫	૦
ઝઘડાનું આરંભ	૩	૦
મહાભારતના પ્રમુખો	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પ્રતીમંદીર	૩	૦
રંગ રીલા	૨	૩
૬૭) ગાંધ	૨	૬
ધરતી	૫	૦
રસ પુસ્તીઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૬	૩
પુત્રો સેવક	૩	૦
શ્રીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નવી દુનીયા	૫	૩
કપાંતકથાઓ (નાનાભાઈ ભા.)	૨	૧
ભહાન મુસાફરો	૧	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભારતના ચિત્રો	૩	૮
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
સોસાયટીની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૧
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨	૦
કમળી બાલકથા ૧	૫	૧
સોહરાબ	૧	૦
ઉલ્લેા પ્રકાશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭	૬
સુંદરીનો રાજકુમાર	૧૪	૦
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦
મુઝવતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુકાની રમઝટ	૬	૦
દાસ ચીકાગોનો દાવરો	૪	૬
દીન ચર્યા	૭	૬
રસમતી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૧

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહીં કરેવામ (સભાનની		
ભલીઓ સામે ચોકાર) નવલકથા	૫	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૭
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને ગીકાગ	૨	૦
મેની બ્લેન (વાર્તા)	૩	૧

હાસ્ય રસમુઝ પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
ભરત કેશરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૬	૬
મનોરમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક બેચાલીની નોવેલો

ભભકાપી	૮	૬
પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી કથાઓ ભાગ ૧ નવલકથા	૭	૪
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૬
પુરાતન જોત	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
ચેલીકાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
ચાલવાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃપાનાથ :	ભંગાણની	ભાંગીકારી
નવલકથા. કીમત		૮/-
રાજાધાણી ભાગાલક ક્રાંતી		દર્શાવતી
નવલકથા		૧૪/-
ભુઈ ભાકાશ :- ભણીતા કાંત ચીકાગીકર્તૃ		
ચરીત્ર.		૫/-
ગોકમ કસ્તુરી :- શ્રી ચીકાગીકર્તૃ ચરીત્ર		૬/-
સમુળી ક્રાંતી.	કીશોરલાલ.	૪.
મશરૂવાળા		ક્રી. ૫ ૦
આપુની ભાંખી		૩-૦

ઓર્ડરસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

"આપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX
NATAL.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીકસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફકત શી. ૪-૬.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૬
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરનાં ભા. ૧	૨	૦
આર્યો ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા. ૪	૨	૬

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપકો	૨	૦
ભાળ ભગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
બીજા રૂલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
આદું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા ૨	૧	૬
" " ભા. ૩	૧	૬

સાંતલ્ય ચાહાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૧	૧
" આઠમું	૧	૩
દેશ ભેદા ઉંચીલ શીખવા માટે ચાહાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧	૦

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " પેરવણ ૧-૬-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવમુક વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કસ્તોરા

શાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો.

પુસ્તક બીજું	૨	૩
" ત્રીજ	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલણ ભાઈ	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૨	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૧
પાંચમી "	૩	૦
પુસ્તક	૨	૦

ચાલો લખીએ

ભોથી ૧	૧	૧
" ૨	૧	૧
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated the world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	3	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	0
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	6
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sarla and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	6
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	6	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતલાલ બાપાલાલ ગાંધીવાલા.

કોઇ બાબતે મીઠાશમાં, ઓરબામાં કોઇની સેવામાં ખામી રહેવા દેવા,
મહાલાલની ખાસ બનાવટોમાં ખામી.

આપણું વખણાયેલું સુરતી ખુશ' સેવ, મમરા, ગાંઠિયા,
ચવાણા, બીજા વિગેરે તમારા લાભ' બનાવીને મીલે.

બાકી બીજો બધો ઓર્ડર મહાલાલના બીજાઓ જોડેજ મહાલાલે
કુંડે વખતમાં બનાવી આપેલું

PHONE 33-5675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
54 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 108.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

બે ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાયાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૮
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાંજી"

એચ. કે. ગોકળ,

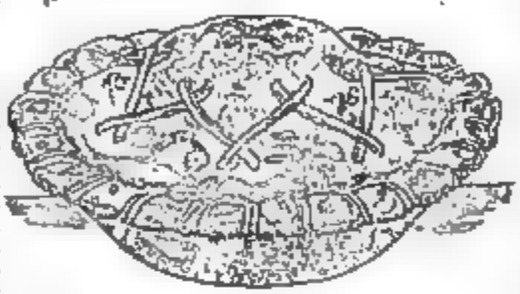
—ધ જોબસેલ વેપારી ઇ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

FOR CAKES

AND PIES

AND TASTY FRIES

You can't beat

PRET

with PRET its PERFECT

The all-purpose QUALITY cooking Fat

C38-1751

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly a direct north to Nairobi in connection with Air India International's "Constellations."

Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

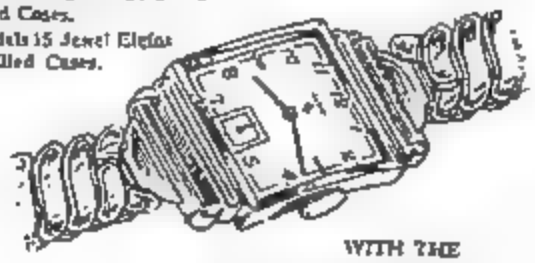
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગ્સ રેલ કીરાયું ભરી પાછી ગોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલ રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—એની બાબતે ગાંટે
ભાવ બતાવે બાલ. તેમજ કેપડીલ ન્યૂરાલ્જેટ સાકીલો
બીજે ગાંટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વખત કરવા જણાવશે છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pedzow Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 1/-, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY. LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની નીચા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કારખાદારોને લગતા વીમાઓ, સાથેજ નીચેને દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે. કંપની કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક દલીલની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74. Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25945. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street.
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4470
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due Lourenco Marques on January 25th and sails from Lourenco Marques on January 27.

S.S. Karanja due Durban on March 2nd and sails from Durban on March 4th.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, કોમોડ ચેરસ સાઈડ ચેર્સ ઓફિસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, નવા પ્રકારના લાવે મળશે. અને પસંદગી લાલ કેવા મુકશે નહિ.

—ચેરસ, ટેબલ અને ડીવન ચેરસ—

જે હમારી કેન્સરમાં નથી બતાવ્યા લાવ છે. તેનો ફોટ કરીને બતાવી છે. માત્ર કેટલા લાવેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આપજ કરશે.

L. MISTRY
81 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAUSHONA	JHUMRIAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NAVAND BHOJAI	RATTAN

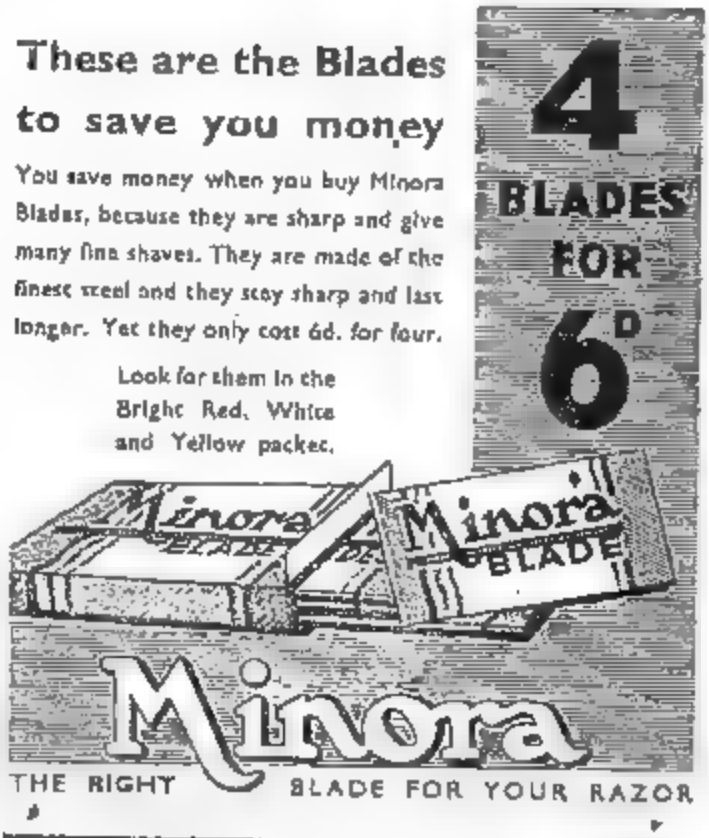
Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
30 JAN 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 4—Vol. XLIX. FRIDAY 26TH JANUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE: SIX PENCE

जन गण मन अधिनायक जय हे, भारत भाग्य विधाता !

. . . . . .

जय हे, जय हे, जय हे, जय जय जय, जय हे.
भारत भाग्य विधाता.

Thou art the ruler of the minds of all people,
Thou Dispenser of India's Destiny,

. . . . . .

Victory, Victory, Victory to Thee
Thou Dispenser of India's destiny.

42" Wide
CREPON -
- GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
40" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

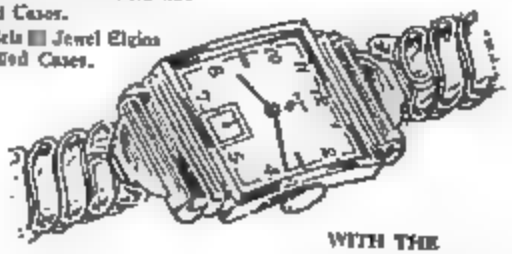
EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 52/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.
44" Coloured Georgette with double printed border. Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

■ Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe ■ Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models ■ Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ ટોપ, સુકત રસ્સ, બ્લાન્ડેસ—બેબી બોનો માટે બહુ બનતો માલ. તેમજ ફેન્સીફીલ ગ્યોરગેટ સાડીઓ બીજોરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા જણાવું છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 28632
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kaiwoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: G. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fastern Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5690, Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771, After hours: 24 4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.

Natal Office:
NATVAR MANSION
74. Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4470
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due Lourenco Marques on January 25th and sails from Lourenco Marquet on January 27.

S.S. Karanja due Durban on March 2nd and sails fr m Durban on March 4th.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

RES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, લીવીંગ રૂમ સાથે બેસવા ખાસ ડેસ્ક, સુટ કેસ, ટેબલ, તથા બીજાના લાવે બનીને આપીશું. અને બધાની લાઇન કરતા સુકીશું ખાસ.

—ખોદકામ, ટેબલક્લ અને ડીઝાઇન કરીને—

૨ વર્ષની ટેબલક્લ ગીરે બદલાવી આપ છે. તેનો રંગ ઉડેલ હશે તો ફરીથી રંગ છે. બાજ પોલીશ ચાંદીના ઝાકિટ કીમત બંગાવો અને ચેકાસ-અમલ કરાવો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	IMTIHHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	BATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETHEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-1

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 4—Vol.-XLIX. Friday, 26th January, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

THE RATIO OF MANKIND'S REAL PROGRESS IS MAN'S REVERENCE OF TRUTH

By L. W. Ritch

WHAT a different world this might be if our thoughts and actions were solely inspired and motivated by a desire to find Truth. Gandhiji's contention that Truth is God and God is Truth has been all to little understood; its implications all too little appreciated.

Truth's worshippers; Truth's devotees derive from conviction; from conversion from error; from enlightenment in place of ignorance. The sincere and earnest Truth-seeker must be completely impersonal; free from preconceptions, prejudices or bias. His sole interest must be the search for, and discovery of Truth for its own sake.

The seeker, whether the path he follows be that of religion, or philosophy or science knows that the Truth he has made his cannot be *enforced* upon another. Conversion and enlightenment are spiritual and intellectual processes; matters of growth, of development.

Every individual must do his own growing; must, himself, unfold and develop the potentialities that are latent or slumbering within him. No one can grow vicariously, i.e. through or for another.

The Pandits of the Science of the Soul tell us that, "As is the Shrine, so is the Votary," and add, "For, the Soul is fashioned to its like;" i.e. the individual grows, "becomes," like what it worships; what it makes its god.

It follows, then, that conviction cannot be made another's by compulsion. Nothing is truer than that "A man convinced against his will, is of the same opinion still." There is nothing in common between differing or conflicting ideas, ideologies or opinions, honestly held, and brute force. They are unrelated to each other. On entirely different planes.

Brute force is useless for the defence of an opinion or conviction, or for effecting the change of either in other people. Brute force is jungle law. Insofar as man still practises it, it is because man's consciousness is, in great measure, still that of the jungle.

The rule of the jungle still largely controls man's desires, thoughts and actions because the animal-man—the "tiger and the ape" part of him—is still very much in the ascendant.

The plain unvarnished truth of the matter is, that where coercion in the form of brute force is resorted to it is not to defend an article of faith or a doctrine for the sake of the Truth either is believed to contain, but for some ulterior and for less worthy reason.

Men don't slay one another for the sake of an ideal, though, of course many are the martyrs who have died rather than disavow the Truth according to their lights. It is not the truth or untruth in the ideology that worries the persecutor, whether the persecutor be a despot, a church, a "democratic" government, or a class. It is fear that the spread of that ideology, the opinions it embodies and advances, will endanger, imperil or undermine their rulership; the dominant position they enjoy. What is feared and resisted is the threatened encroachment on the privileges of their order," to quote the sentiments of a famous conservative jurist of the last half-century.

"The "wrong" or "mistaken" ideology excuse for imprisoning men for advancing objectionable ideas and opinions is a mere cloak; camouflage. The true explanation is self-protection; self-defence against possible and threatened deprivation of established advantages. It is a form of defensive war by the "haves" against threatened invasion by the "have-nots;" by those in power against those who dispute their right to the exclusive enjoyment of that power.

South Africa's Race and Colour policy furnishes an outstanding example of this truth. The entrenched privileges it is sought to preserve are known as Herrenvolk or Baaskap. The cloak behind which they masquerade, that is used to conceal their real identity, meaning, and purpose, is Preservation of White civilisation, of White ideals.

What, of course, is feared and resented is the sharing of the non-Whites, quite irrespective of the latter's qualifications. Indeed, the policy of Apartheid resorted to is in order to check and counteract, as far as possible the very unwelcome progress and advancement towards qualification for civic responsibility that has been attained already and which despite obstacles will, undoubtedly be attained in greater measure in the immediate future by the three sections that constitute the non-White majority.

It is not a conflict of Principles that is involved, but a conflict of Interests. "What we have, we hold." The sheer hypocrisy of it all is too obvious to deceive anybody of normal intelligence.

Granted, the Bantu or African section as a whole is, as yet, still unripe for full civic responsibilities. But that does not justify the complete suppression of their hopes and ambitions for all time. Still less does it excuse the denial to the already quite considerable number of richly-endowed members of the Bantu community of their claim to equality of treatment as human beings.

Were Truth esteemed and valued for its own sake, the smug hypocricy behind which it is sought to hide it in this connection would be recognised as contemptible and shameful. Unfortunately, whenever expediency seems to call for it, "polite fictions" are employed without hesitation or scruple. Truth and Justice have but little chance when weighed against material considerations.

The Truth regarding Apartheid in respect of the African people is easily told and simply stated. It is a policy designed to maintain the largest possible reserve of unskilled (or comparatively unskilled) cheap black labour for employment on the farms, in other industries and in the household. This Herrenvolk claim by the White minority is buttressed up by a purely artificial and, of course, untenable theory of "Divine Right." The Native's job, in the South African economy is to do the White boss's dirty

His claim to any more extensive "rights" is generally regarded as an impertinence. His claim to any rights at all constitutes him a "cheeky Kafir: demands that he be put (and kept) in his place. The educated Native is anathema. The least unloved are the most backward, educationally, and the most servile.

The Truth regarding Apartheid in respect of the "Asiatic" (mostly South African born and raised) and Eurafrican sections present little if any greater difficulty to the understanding. They are disliked not for their backwardness—because they are a brake or hindrance to civilisation's progress—but because they are too progressive intelligent and enterprising, and consequently a menace to White domination and the Herrenvolk doctrine. The qualities that in them are labelled vices and for which they are most hated would be praised as virtues in the sons of most European parents.

Indians have had the presumption to rise above their proper station; to own considerable fixed (real) property, control big businesses, engage in the several professions. For non-Europeans to so presume is an unforgivable offence according to the Herrenvolk doctrine. So the "coolies" must also "be put in their proper place," are offered the choice between repatriation and segregation, either of which means incalculable financial loss and in very many cases complete ruin.

The case of the Eurafricans is especially pathetic. A harmless, unassuming, generally industrious folk, well deserving, as a class, to share the privileges and duties of full citizenship, they, too, are now to be wholly cast out into the wilderness as unworthy, by reason of their colour taint.

If there is any appreciable difference in principle between this and the Master Race doctrine under the Hitler regime it is not easy to see it.

To the ordinary, reasonably, intelligent person, it is no better than a travesty of Right and Justice; a lie masquerading as

Indian Opinion

FRIDAY 26TH JANUARY, 1951

Our Duty To India

TODAY is the second anniversary of the Republic of India. India and Indians outside India will celebrate the great occasion with mixed feelings of joy and sorrow. Joy because a year ago on this day India, after an arduous struggle for over thirty years, was able to break the shackles that kept her in bondage under a foreign yoke for close on two hundred years, and was once again able to breath the air of freedom; and was able to face the world with her head raised up. It is also an occasion for joy that this great thing has been achieved by non-violent means—by causing no physical injury to the oppressor but by awakening the oppressor's conscience through self-imposed sufferings. The happy result is that there is no animosity left between them but an everlasting friendship has been engendered which is indeed becoming more and more useful not only to both but is spreading its aroma all around. Not only that but India is now able to take her rightful place among the great nations of the world and to make her contribution to the world for which she can rightly feel proud. This is a unique achievement which cannot but cause the greatest joy to every Indian heart. But alas, it is tinged with grief and sorrow. Because we cannot forget the great sacrifices made by thousands of innocent men, women and children and the thousands of homes whose lights have been extinguished for ever so that the Light of Freedom may burn bright to give joy to others. Were it not for their supreme sacrifices it would never have been possible to celebrate this occasion at all. But there is another unbounded sorrow which has darkened the heart not only of every Indian but has caused grief to thousands all over the world. It is the loss of that great soul, who lovingly guided India to reach her desired goal. No Indian can ever forget that fateful day of January 30, which is so close to this day of joy, when Mahatma Gandhi was so suddenly and violently snatched away from us. But our grief has been made still greater and the joy of this day has been greatly marred, in fact a gloom has been cast over it, owing to the fact that it is barely six weeks ago that we have lost another great soul, Sardar Vallabhbhai Patel, who was so worthily filling the great gap caused by the loss of one whom we revere as the Father of the Nation. And that too has now been followed by the death of Shri Amritlal V. Thakkar, known throughout India as Thakkar Bapa. India is therefore bereaved and too grief stricken to be able to celebrate this joyous occasion with the mirth that such an occasion would naturally claim. This second anniversary of the Republic of India will therefore be celebrated with subdued feelings. It is perhaps better so. One must not be too proud of one's achievement but realise the great responsibility attached to that achievement. These hard knocks must be interpreted as warnings to us from God to be awake and alert to our duty. Our love and sympathy goes out today to one man who carries the whole burden of the destiny of India on his broad shoulders—Shri Jawaharlal Nehru, India's Prime Minister. But no lip-sympathy and love is going to satisfy him. He wants every Indian in and outside India to do his or her duty to the Motherland. He has often told us that every Indian outside India should consider himself or herself as a bit of India and no act of theirs should be such as to bring disgrace to India's fair name. If each one of us would be conscious of this duty and conscientiously try to do it we shall be worthy of calling ourselves Indians and of celebrating this great occasion. The best way for us to celebrate this occasion is therefore to pledge ourselves to honestly and truthfully try to be worthy. Then only can we claim to be true citizens of South Africa.

Another Great Loss To India

THE death was announced last Friday by the All-India Radio, of Mr. Amritlal V. Thakkar at his home in Bhavnagar, where he was bedridden for some time. He was truly a man of service. His was solid, silent work with no show. He rarely appeared on public platforms and was rarely photographed. Yet he was guardian angel of the depressed classes of India. Wherever there was oppression among them he was there. He moved among the hill tribes, educated them and taught them the rules of health and hygiene. He was unassuming, hated to be served and loved to serve others. He was laid to rest at the age of 82. In 1949 for the first time his birthday was celebrated in the presence of the President, the Prime Minister, the Cabinet of the Indian Republic and other celebrities. He had completed his eightieth birthday and his co-workers, admirers as lowers paid great tributes t selfless services and wished long life. The Deputy Minister, Sardar Patel, only weeks before his own death, a glowing tribute to him fo services to the poor and the trodden. Just as Mr. Vall bhai Patel had the loving titl Sardar bestowed upon him by people he served, Shri Am Thakkar had the loving titl Bapa (Father) bestowed u him and was affectiona addressed by all as Tha Bapa. May his soul rest in pea

ORIGINAL CORRESPONDEN

Sardar Patel's Deat And Our Duty

THE EDITOR, "INDIAN OPINIO

Sir,—I read in "Indian Opini dated January 12, a letter Messrs. Ismail Bhoola, Nav Iyer, Vallabh Joga in reply t my question to Drs. Dadoo an Naicker, as known leaders of th Indian people, why they failed t give a lead to the people in th matter of mourning the loss o India's Deputy Prime Minister, Sardar Vallabhbhai Patel. What surprises me is that the Doctors should not have themselves made an explanation to the public and that self-appointed advocates should have come forward to do so. Unfortunately these friends seem to have so given way to anger that they completely lost their balance and consequently lost also the point at issue. The point was why did they not give a lead to the people on a matter of national importance to the Indian people? Or was it not a matter of national importance? The people would have liked to learn. Other matters, why nothing was done about Witzieshoek affair, and the death of Bill Andrews etc. are irrelevant. They only go to strengthen my point that they have not failed to give a lead to the people on one but on several important occasions.—Yours etc.

"SHAKESPEL."

GUIDING SPIRIT OF THE REPUBLIC

By R. R. DIWAKAR

Minister For Information And Broadcasting

[Born in 1894 and educated in Belgaum, Hubli and Poona Ranganatha Ramachandra Diwakar started life as professor of English at a college in Kolhapur. Soon after he took to journalism as the founder-Editor of a Weekly, 'Karma Vir,' in the Kannada language. His editorials reflected his strong nationalism and he was jailed by the British Government for two years on a charge of sedition. In 1923 he became Editor of 'Nava Shakti,' an English weekly, and was again convicted for sedition and sentenced for two years. An ardent follower of Mahatma Gandhi, Mr. Diwakar played a prominent part in the national movement and participated in the Salt Satyagraha Campaign, of 1930 and in the 1933 Individual Civil Disobedience Movement being sentenced to jail terms on both occasions. In August 1942, during the 'Quit India' movement, he went underground, but was arrested in August 1944 and detained till July 1945. Mr. Diwakar was appointed Minister for Information and Broadcasting in 1949. He is a member of the All India Congress Committee. In September 1948, he was one of the Indian Parliamentary Observers to the 37th Session of the Inter-Parliamentary Union Conference in Rome.

Mr. Diwakar is the author of a number of books in Kannada and English, the last known being "Satyagraha, its technique and practice."]

INDIA won its freedom in a unique way. The history of the struggle for independence in India is sure to go down to future generations as an example of what a determined nation under the guidance of a master-spirit could achieve through the methods of peace and non-violence. Though it was as early as 1885 that an organised movement for political rights started, it was only in 1929 that India declared complete independence to be her goal. About eighteen years later on the 16th of August 1947 complete independence was declared. It was as a result of full and peaceful understanding between Britain and India that this historic development took place. That is the reason why no trace of bitterness marks their subsequent relationship.

Today India is not only free but has embodied its freedom in a well thought-out constitution which can be the envy of other democratic nations of Asia. It is now more than forty-one months that India is free and completely independent. A sovereign democratic republican constitution was accepted by the Constituent Assembly of India in November 1949. It has been in full operation for one year since the 26th January 1950. It might be that a general and brief review of the activities of this free country will be helpful to those who are interested in its future development and who are anxious to understand its policies. In addition to such a review being interesting and instructive, it may also be profitable from the point of view of introspection. The subject is very vast and if I am to be brief, I should be satisfied with a general view of the main inspiration and the high policies that guided the steps of this nation both during the struggle and afterwards. That would also help all of us to assess how far Gandhiji, the Father of the Nation, has been the guiding spirit of this new-born republic in its first few months.

"Those who conquer by the sword perish by the sword," was one of the sentences oft quoted by Gandhiji. He made his own decision very early in life. He rejected the sword and took up non-violence.' He had the gift of an unbending will for achieving his object. During the last 27 years of his life, however difficult the days, whatever the prospects of the struggle, the old guard of Shri Jawaharlal, Sardar Patel, Rajendra Babu, Maulana Azad, Rajaji and others followed their leader and guide and gave him unstinted loyalty. Their loyalty was not one born either of blind faith or of mystic devotion. It was faith which was based on their experience that their leader had an unerring instinct for knowing the mind of his people

Shri R. R. Diwakar

the olive branch as his sole symbol. Non violence was the only guide in all his activities as an individual as well as a member of society. For him there was no alternative. He offered to guide the nation by the same path which he personally followed and assured the people that organised non violence was as potent and more efficacious than armies and that his was the shortest cut to independence. The people believed this little man of unimpeachable integrity and he did lead them to the promised land in a little more than a quarter of a century. It was a matter of half a dozen well-planned non violent campaigns. He saw the people through this epic struggle which ultimately led to complete independence. In spite of various ups and downs he always took the country along with him. He had unflinching faith in the double doctrine of 'truth through and for arousing them to heroic action when the occasion demanded.

The Guiding Angel

Gandhiji has however passed away. It is now about three years that Gandhiji is no longer in our midst. But it is the leaders of our country who walked in the footsteps of Gandhiji that are at the helm of the affairs of Government all along. Their admiration and deep reverence for Gandhiji is well-known. Gandhiji, though never in power as such, has been the hidden hand and the guiding angel in the counsels of the nation during the last 27 years of his most active life since the declaration of the non-violent non-co-operation in Nagpur in December 1921. His ideals, his thought, his actions have left a deep imprint on the Indian mind and on Indian history, not only in the field of politics but in religion, in social philosophy, in economics, in education and in many other activities of human life. He had resigned from even the primary membership of the Congress in 1934 and still the Working Committee of the Congress, the chief executive of that great mass organisation, felt that he was its soul and always invited him to guide its meetings. Even after the coming of independence, he was never in any place of power, but without his advice and guidance those in power never took any single step in any important matter. With all his saintliness he was more of an intrepid patriot fighting for freedom than merely a good soul seeking salvation. By his intense life of devotion to the cause of undiluted truth and non-violence he has proved to be the prophet and the pilgrim of peace for a distracted world which is today more than ever hungry for it.

Communal Friction

It is true that when freedom came to India it was unfortunately cursed with communal friction of the worst possible type. Gandhiji devoted his whole soul to the pacification of the rage which caused indiscriminate destruction of life and property. It was not therefore possible for him to attend to the framing of the new Constitution which was on the anvil at the time. But one can easily see how this Constitution of ours embodies many of his principal ideas and ideals. The Constitution is the framework which lays down the direction and the manner in which the nation should proceed to develop. Gandhiji never stood for any particular 'ism,' no, not even for Gandhism! He was always for the substance and not for the shadow. He knew that oft-times words stood for shadow and not for substance. That is why he described his vision of India as a 'Ram Raj' and not as any particular system. He meant thereby a good government based on equity and justice. He described the society of the future he visualised as classless and a casteless one. His sympathies always went with the under-dog. His conception of Sarvodaya meant a society which would secure welfare to all and which would be without exploitation. 'Sarvodaya' literally means the advancement of all irrespective of caste, creed, class, race religion or sex. There is no scope in his contention for any violent elimination of any element in society. Coercion and violence had no place in his social philosophy. He believed in moral and non-violent pressure more than anything else. International in outlook, he believed strongly in the principle of what he called 'real swadeshi' i

things belonging to one's own place. He used to give priority to problems nearer home and to their solution by non-violent means.

A Dream Come True

It is obvious that the Indian Constitution as it has emerged today bears the indelible marks of his great ideas and ideals. He had never liked India to be partitioned, but he bowed to the inevitable on account of the intransigence of his Muslim brethren. Liberty with partition or slavery was the choice. But apart from partition, India as it is today with all the former States woven into the pattern of the new Union of India is the picture of united nation with a single citizenship, integrated in territory, in administration, in Constitution, in finance and economic affairs. We can well say that Gandhiji's dream of a single political unit of India has come true. The very process of peaceful consolidation of all the units including the numerous states into a single nation was already on its way before his very eyes and it was being done with his blessings.

The acceptance and declaration of Hindi as the State language and as the *lingua franca* of India is the fulfilment of one of the cherished goals which Gandhiji had set before himself since he first put his foot in India after his return from South Africa in 1916. He had immense faith in the collective wisdom of the masses and that fact has been given practical shape in the extension of franchise to every adult male and female in India and by a directive for the organisation of village panchayats. He always stood for equal rights to men and women and for the abolition of all distinctions between caste and caste, between community and community and between religion and religion. That has been laid down in the Constitution in unmistakable terms. The Fundamental Rights stand for the dignity and the sacredness of the individual and they have been embodied in the Constitution unmistakably. Untouchability against which he fought all along, sometimes staking even his life, has been declared to be an offence in the Constitution. The chapter on Directive Principles embodies in detail the conception of Sarvodaya—the co-ordinated welfare of all—and the responsibilities of the State in bringing it about. Prohibition by which he swore is today a fact in a number of States, prominently in Bombay and Madras. The Constitution of the Republic of India bears in many respects the clear stamp of Gandhiji's ideas.

It is obvious that a modern democratic state as such, has its own limitations in the matter of following the gospel of non-violence *in toto*. But if what is expected is an effort to follow to the utmost the path of peace and peaceful methods, certainly India can be said to be doing its best in all spheres. The influence of Gandhiji's ideas in the home policies as well as in the foreign policies of India today is remarkable. Taking the home front first, I have already referred to the consolidation and integration of all the States into the Indian Union. This has been achieved without any violence or coercion and always with the consent of the rulers. There were hundreds of states with varied administrations mostly feudal in character. They had been there for decades and some of them for a century or more. But within the space of two years most of them have been merged and the rulers pensioned off. Out of the 565 and odd, there are now only nine units remaining. The last to be abolished were Tripura, Manipur and Banaras. It might well be said that never within historical memory was so much territory and so many people brought under a single Constitution and under a single pattern of administration in so short a time as in India. The Constitution has decreed the abolition of all communal considerations and introduced joint electorates except in the case of the Scheduled Castes. It might be remembered that it was the system of separate electorates for Hindus and Muslims introduced by the British that ultimately led to the demand of partition. The Government of India has taken prompt measures for eliminating communal considerations from the Central Services and has recommended the same step in the provinces. The Indian army has decreed that there would be no differentiation in any part of it between people belonging to different faiths or communities or races. Government has also accepted the principle as regards eliminating ultimately the unnecessary mention of caste or community from all Government records. The recent labour legislations both in the Centre as well as in the States, for instance, The Industrial Disputes (Appellate Tribunal) Act 1950, the Minimum Wages (Extension of Time) Ordinance 1950, the West Bengal Minimum Wages Rules 1950, etc., all bear the stamp of Gandhiji's ideology which believes in the orderly advance of all sections of society, in cooperation between labour and capital and in the principle of arbitration. Gandhiji did not shut out the right to strike in extreme cases. A peaceful strike is on the same level as Satyagraha which can be resorted to only when all other avenues of reconciliation have been tried and when the leaders have full control of the forces which are likely to take to violence.

India's Foreign Policy

One can easily see that India's foreign policy also is informed by the great ideals that Gandhiji stood for. The famous 'Quit India' resolution of the A.I.C.C. (All India Congress Committee) in August 1942 visualises a world federation of free nations and thus stands for elimination of all armed conflict. Unfortunately more than anywhere else Indo-Pakistan friction proved a test for India. Broadly speaking, India has tried to be always on the right side of peace in spite of provocation. Early enough there was the peace declaration signed on April 15, 1947 by Gandhiji and Mr. Jinnah. On August 18, 1947, the Prime Ministers of India and Pakistan issued a joint statement embodying their determination to put down lawlessness in the two Punjabs. India had to intervene in Kashmir on account of the frantic invitation both from the Maharajah, the constitutional head, and the National Conference which embodied the popular will. But India saw to it that the fighting was localised and immediately stopped the onward course of its armies when the invaders had been thrown out of the Kashmir Valley. India negotiated for a cease-fire line and voluntarily took the matter to the Security Council of the U.N.O. and declared that it would abide by the decision of the people of Kashmir. India has been trying since then for a peaceful solution of the Kashmir problem. India again proved her determination for peaceful methods by arriving at a solution through the Prime Ministers' agreement of April 8, 1950, when the two countries were on the brink of war on account of the intolerable condition of Hindus in East Bengal. India is persisting in her efforts for a joint no-war declaration though she does not seem to be succeeding immediately.

India declared herself to be a republic but at the same time she did wish to break away from the Commonwealth of nations with whom she had past ties. She succeeded in maintaining her position in the Commonwealth in spite of her having been declared a Republic. India's approach to Asian affairs is well-known. She stands for the end of all imperialism and colonialism on the continent. India has realised the mighty upsurge of nationalism in all the countries of Asia and she wants to encourage these forces of nationalism. It was therefore that India took the initiative in the matter of seeing that Indonesia was free and independent at the earliest opportunity. She convened the Asian Conference on Indonesia on January 20, 1949, and 19 Asian nations participated in it. India's attitude towards the Republic of China is also an open book. India cannot shut her eyes to realities and to the ancient cultural ties that she has with China and with many of the Asian nations. It is this kind of friendliness and love of peace that has prompted India's steps from time to time during the recent crises, Korean or otherwise. India's faith in the U.N.O. in spite of the fact that all its actions cannot be defended is there because that is the only hope of preserving peace in the world to-day. India's views and policy regarding China, regarding the crossing of the 38th Parallel, regarding the use of the Atom bomb, are all explainable by the one simple thing, namely India's desire to localise war and find a peaceful solution to conflicts that have arisen.

It is possible, but not necessary to give a series of actions as well as policies which may be said to have been inspired by Gandhiji's ideology in both home and foreign affairs in India. It is sufficient to say that the most important teaching of Gandhiji, namely truth and non-violence, has been the inspiring guide in all important affairs. India's cabinet today may be said to be one which has drawn its inspiration from Gandhiji's ideas. It may be that on account of varied circumstances and sometimes on account of the weakness of the flesh, it is not possible always to translate into action every ideal. But it is but simple truth to say that there is no other guide or master spirit to which the statesmen of India today look up to more than the great departed soul and the Father of the Nation who by his vision and his indefatigable activities in pursuit of that vision, laid this country under a deep debt of gratitude.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

ABUSE OF NEW RENT ACT

[There are complaints from the Reef that both the European and the Indian landlords are harassing their tenants. Indian landlords should be the last to do such a thing especially in view of what the community as a whole is going through. 'The Natal Mercury' dated January 23, contains a very sympathetic, instructive and informative leading article which we reproduce below for the benefit of our readers.—Ed. I.O.]

THE Reef reports about the alleged abuse of the new Rents Act, passed in last year's session of Parliament, are sufficiently alarming to warrant the fullest investigation. So far as inquiries locally go such a state of affairs does not appear to exist in Durban, at least not to the extent reported from Johannesburg. It is possible for any unscrupulous individual to drive the proverbial carriage and pair through some Acts of Parliament, but an examination of the Rents Act certainly gives the impression that most of the gaps in the law that might encourage abuse have been pretty satisfactorily closed. That, at any rate, was the prime intention of the Act. It is, of course, true that the average man has an imperfect knowledge of many of his legal rights and it may well be that the provisions of the Rents Act are not as fully known as they ought to be. The sharp-witted landlord, who does not concern himself overmuch with the legal rights, of tenants or with the morality of his own conduct, is not slow to take advantage of the ignorance of lessees. In this way it can often happen that a tenant becomes the victim of sharp practice, and is quite ignorant of the fact that he may have a legal remedy.

Ejectments

For example, the Act provides that, after three months' notice, an owner may eject a tenant from a dwelling if he requires the property for his personal occupation or that of his parent or children or of any person in his employ. But the ejectment is not as simple as it appears. The owner (or other persons mentioned) must occupy the house within a month; and he must do so uninterruptedly for 12 consecutive months. If he fails in this the penalty is a maximum fine of £100, and the Court may order the offender to compensate the lessee whom he evicted. Similarly if he ejects the tenant because, according to his own statement, he intends to rebuild but does not do so, the owner can be ordered to pay compensation to the tenant unless he can prove that his failure to carry out his undertaking was due to circumstances beyond his control. These are points which tenants should know, and upon which they can enforce their rights when an owner who attempts to oust them is not acting *bona fide*. In those Johannesburg cases where a so called "employee" was put into premises for a month or two simply to get a higher rent from a fresh tenant, the owners were clearly breaking the law. The Act gives the victims adequate protection provided they themselves see that the Rent Board is informed. On the question of increased rents, the tenant can always have recourse to the Rent Board, which can order a reduction if it considers the rent unreasonable and, at the same time, direct the landlord to make a refund retrospectively to the date of the complaint. Lessors are forbidden, under heavy penalty, to ask for or accept a "bonus" in connection with the letting of premises.

The Family Man

It is a serious offence for an owner to refuse to let a dwelling merely on the ground that the intended lessee happens to have children. He may not even advertise the fact that he is not prepared to let his premises to a family man. The demand for "key money" as a deposit against damage by tenants is apparently not against the Act although Section 11 seems to forbid it, but if as is alleged, it is being grossly abused the law should be speedily amended to meet this imposition. In the main, however, it would seem that landlords on the Reef are indulging in a good deal of unscrupulous bluff and are exploiting tenants who are not aware of their rights under the Act. Tenants should consult their local Rent Boards in any difficulty. The proper administration of the Act naturally depends upon Rent Boards and upon an adequate inspectorate.

The objects of the Act can, of course, be readily defeated if its administration is indifferently carried out. The working of the new law needs to be closely watched and Parliament should deal promptly with any weaknesses that are disclosed. It is right that the Act should protect landlords in their legitimate interests—many of them, no doubt, think that it encroaches too far upon their preserves—but the tenant is equally entitled to help. It is the function of Rent Boards to hold the scales equitably between lessor and lessee, and that task needs the co-operation of both parties.

The late Thakkar Bapa being embraced by the late Sardar Vallabhbhai Patel on the former's eightieth birthday.

સ્વર્ગસ્થ ઠક્કર બાપાની ૮૦મીમાં વર્ષગાંઠપર સ્વ. સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ તેમને પ્રેમથી ભેટી રહ્યા છે.

A BRIEF LIFE SKETCH OF THAKKAR BAPA

SHRI AMRITLAL V. THAKKAR (known and addressed in India by all as Thakkar Bapa) was born in 1869 in Bhavnagar, State of Kathiwar. He was educated in Bhavnagar and was qualified as Engineer at the Engineering College at Poona. He worked as a civil engineer in India and in East Africa for several years. In 1914 he joined the Servants of India Society, founded by the late Hon. G. K. Gokhale and worked for removing illiteracy among the backward classes. He settled for some time in Panch Mahal among the aboriginal tribs, known as Bhils and started the Bhil Seva Mandal, a Society to serve the Bhils. He was working for the removal of untouchability before Mahatma Gandhi went to India from South Africa in 1915. And it was through him that the first Harijan couple went to Gandhiji and Gandhiji, to the utter horror of the orthodox Hindus and quite a few of his closest associates introduced the couple as one of his own family and adopted their daughter as his own. Thakkar Bapa was much struck with Gandhiji's sincerity and joined him in the crusade against untouchability. He was appointed General-Secretary of the All-India Harijan Sevak Sangh and became its President which post he held to the end of his life. His activities extended to the field of labour too and organised labour welfare work, in Jamshedpur in 1920. He toured Khandesh, Orissa, Assam and other places in India to study the life of the aboriginals, in 1926. He organised famine relief in Cutch, Orissa and Panch Mahal. He did flood relief work in Gujarat, Sind and Assam. He took keen interest in co-operative movement among the backward tribes. He presided over the Bhavnagar and Punjab State Subjects Conferences. He acted as Secretary to Mahatma Gandhi's Harijan tour party from Nov. 1933 to July 1934. He was General Secretary of the Kasturba Gandhi National Memorial Trust since its inception in 1944. He was a member of the Constituent Assembly. He died in his home town Bhavnagar, on Friday January 19. In his death India has lost a great soul.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HOW TO FEED THE SMALL CHILD

IT is simply appalling to find what poor food people try to raise their children on. If they had cows or horses or fowls, these people would realize that good food is necessary to raise strong and healthy animals. But they never apply the same principles to their children. Instead, they give them the most unsuitable and inadequate foods. As a consequence, the poor little things grow up thin, frail and sickly, with poor teeth, weak chests, spindly legs and arms, and constitutions lacking in resistance to disease.

Parents make a terrible mistake when they feed their children on white rice, porridge, white bread (or roti), milk and mealie-rice, with sweets, biscuits and cakes in between mealtimes. This sort of rubbish is *not* food, no matter how attractively it may be served. It is mostly carbohydrates, or starch, that go to make mucus and acid blood. It is grossly lacking in the lime phosphates, iron and other salts necessary for building blood, flesh and bone. As for vitamins, these are, to use the trite old expression, "conspicuous by their absence."

From time to time one gets shocked at the appalling ignorance of many parents in regard to this most important matter of the proper diet for their offspring. On reflection, however, one must realize that these unfortunate people have never had the opportunity to learn better. Wisdom does not fall down from heaven nor is knowledge served up in bottles at the street corners. What seems commonsense and second-nature to those who know better was really only garnered through years of keen searching for facts and the truth. And the truth is often obscured by the clever advertising of vested interests seeking to make money at the expense of public health.

Whoever seeks must eventually find, and the following information is the result of thirty years of study. Whoever will follow the instructions given, will most definitely be doing an enormous amount of good to the growing child and will be laying the firm foundations of a strong and healthy constitution in the grown-up that the child is destined to become.

And, by the way, let me emphasize that good food is the finest medicine in the world. Fools spend plenty of money on doctors and medicines while neglecting to give their children the proper food that is so badly needed as their first requirement. I am continually finding people who imagine that medicine will take the place of food. If they would only spend the same amount of brains and money on diet, they would be infinitely better off. Plain, simple, wholesome fresh food is the finest medicine, the finest tonic and the finest doctor in the world. Anyone with brains and imagination can make it interesting and appetising. And, as far as children are concerned, remember that appearances do count a lot. In this respect, vegetarian food, and especially raw vegetable salads, provides many opportunities. Salads made of raw grated carrots, beetroot and other vegetables, finely sliced raw cabbage, lettuce and spinach, can be arranged in many attractive patterns of various gay colours, red, yellow, green, brown, white, pink and so forth. Such nice-looking food is an appetite-raiser and helps digestion materially.

As regards practical suggestions, the following are based mainly on adaptations of the great Bircher-Benner's dietaries.

Diet For Babies From 1 To 2 Years

Breakfast—Between 6 And 8 a.m.

½ ripe fruit cut up small (guava, mango, peach, apple) or ½ small bowl of ripe berries or stone fruit mashed (e.g. mulberries, strawberries, plums, apricots) or ½ portion sweet ripe pawpaw with ½ cup good fresh milk, preferably goat or donkey milk and 1 slice wholemeal bread. (N.B.—Milk is best when curdled by addition of 1 or 2 teaspoons fresh lemon juice.)

Dinner—Between 11 a.m. And 1 p.m.

Vegetable stew (see recipe below.)

Tea—Between 3 And 4 p.m.

½ small plate of raw grated vegetables with lemon juice and oil, ghee or cream (see recipes below.)

Supper—Between 6 And 7 p.m.

½ cup muesli (see recipe below) and 1 slice wholemeal bread.

Diet For Children 2 Years And Over

Breakfast—Between 6 And 8 a.m.

1 plate muesli (see recipe below) or 1 or 2 apples or citrus fruit, or peaches, plums, apricots, guavas, mangoes, mulberries etc., or 1 good helping ripe sweet pawpaw, with ½ cup good milk, preferably goat or donkey milk, 1 or 2 slices wholewheat bread with butter or peanut butter. (Milk curdled with fresh lemon juice is best.)

Dinner—Between 11 a.m. And 1 p.m.

Some raw fruit, Vegetable soup, 1 cooked vegetable, 2 or 3 kinds raw vegetables (as salads) 1 medium-sized potato (cooked in the skin.)

Tea—Between 3 And 4 p.m.

Fresh fruit, 1 slice wholemeal bread with cottage cheese.

Supper—Between 6 And 7 p.m.

Muesli with some grated nuts (almonds, peanuts, coconut, etc.) Vegetable soup, (potatoes cooked in their skins) or wholemeal bread and ½ cup milk (goat or donkey for preference).

Recipes

Muesli for 1 to 2 years olds

Soak 1 tablespoon first quality Rolled Oats in cold water. Add 1 teaspoon wheat-germ, or Food Yeast flakes. Add 1 teaspoon fresh lemon-juice, then 1 tablespoonful condensed milk or honey, and 1 apple grated fine, skin and all. (When guavas are in season, use instead of apples. Use skin and all.) Mix well sprinkle grated nuts over and serve.

(Note—Do not cook or heat)

Vegetable Stew

Bring 1 pint water to boil. Stir in 4 heaped teaspoons crushed wheat, brown rice, hafficorn or coarse barley. When this has boiled for a few minutes, add one or two unpeeled, well-scrubbed potatoes, cut into pieces peel and all, and 4 to 6 oz vegetables, well-cleaned and cut up small (e.g. carrots, beetroot, parsnip, celery, kolhrabi, lettuce, spinach, green peas, green beans, etc.) Add a little nice clean lucerne cut up fine. Simmer 20 minutes. When done add some ripe tomato crushed and mixed in well. Do NOT add salt. Mix in a small pat of butter or some ghee or oil. Serve.

Once a week use lentils in place of the wheat or other grains.

Two or three times a week a new-laid egg may be added to this stew.

Raw Vegetables (Salads)

Recipe I.—1 tablespoon finely grated raw carrot, ½ tablespoon finely grated raw beetroot, ½ tablespoon finely grated raw cucumber, 1 tablespoon finely sliced raw cabbage. Add some raisins, grated nuts or grated cheese, and sprinkle with finely chopped parsley.

Recipe II.—1 tablespoon finely grated raw carrot, 1 tablespoon finely grated raw kohlrabi 1 teaspoon finely grated raw radish. 1 tablespoon finely sliced raw lettuce with a little raw chicory leaves mixed. ½ tablespoon ripe avocado pear.

Recipe III.—1 tablespoon finely grated raw carrot, 1 tablespoon finely sliced raw spinach, 2 teaspoons finely grated raw cucumber, 1 ripe tomato, 1 teaspoon raw grated fresh green peas.

Do not give the children anything to drink during meals nor for one hour after. Teach them to chew their food thoroughly and slowly. Never give anything to eat between meals, especially sweets, cakes, biscuits and such-like rubbish which only poisons their systems, ruins their teeth, enlarges their tonsils and lays up trouble for the future.

See that the children have plenty of good clean water to drink *between* meals. Milk is not a drink; it is a food that turns solid as soon as it reaches the stomach. It should, therefore, not be taken between mealtimes. Water is the best drink; or

also raw fruit juices or raw vegetable juice mixed with water. Sugar should, of course, never be added. Never give children tea, coffee, cocoa, cold drinks and so on.

For special occasions, instead of sweets, raisins, dried fruit and fresh sweet fruits or honey in the comb.

Children brought up on the diet and system outlined above will grow big, strong, healthy, active, disease resistant, happy, intelligent and a joy to their parents and everybody who may come in contact with them. ■ that worth the little trouble and intelligent management called for? Of course it is!

NEHRU APPEALS FOR TEMPER OF PEACE

IN broadcasting from London on January 12, Prime Minister Shri Nehru, said that if we desired peace we must develop the temper of peace and try to win even those who might be suspicious of us or who we thought were against us. "We have to try to understand others just as we expect them to understand us. We cannot seek peace in the language of war or threats." Shri Nehru said, "You will all remember the magnificent example of which both India and England have reason ■ be proud. Both of us, in spite of a long continued struggle, approached our problems with this basic temper of peace and we not only resolved them but produced at the same time an abiding understanding and friendship of each other.

"That is a great example which we might well bear in mind whenever any other crisis in relations of nations confronts us. This is the civilised approach to problem which leaves no ill-will or bitterness behind. Today hundreds of millions all over the world live under a kind of suspended sentence of death. And from day to day an atmosphere is created in people's minds of inevitability of war.

"Helplessly we seem to be driven towards an abyss. More and more people in responsible positions talk in terms of passion revenge and retaliation. They talk of security and behave in any way, which is likely ■ put an end to all security. They talk of peace and think and act in terms of war.

"Are we so helpless that we cannot stop this drift towards a catastrophe." I am sure that we can, because vast masses ■ people in every country want peace. Why then should they be driven by forces beyond their control in a contrary direction? Politicians and statesmen strive for peace through the technique of politics which consists in devising carefully worded formulae. These ten days Commonwealth Prime Ministers have wrestled with this problem of world peace. All of them are earnestly seeking peace. I hope that our neighbours will help in producing the desired result. But something is necessary than mere formulae. It is the passion for peace and for civilised behaviour in international affairs that is necessary.

"It is to this temper of peace that I want especially to direct my mind and your minds. We are in the midst of an international crisis and perhaps the crisis that confronts us today is a crisis in the spirit of man." Shri Nehru added, "I am not a pacifist and unhappily the world of today finds that it cannot do without force. We have to protect ourselves and prepare ourselves for any contingency. We have to meet aggression or any other kind of evil. To surrender to evil is always bad but in resisting evil we must not allow ourselves to be swept away by our own passions and fears and act in a manner which is itself evil. Even in resisting evil and aggression we have always to maintain the temper of peace."

Referring ■ the developments in Asia, the Prime Minister said that great changes had taken place there. "Now it ■ emerging from the colonial status. Inevitably this is making a great difference to the balance of forces in the world.....Asia is essentially peaceful, but it is also proud and sensitive and conscious of its newly won freedoms. In its exuberance it may go wrong occasionally. It has mighty problems of its own and wishes to live at peace with the rest of the world but it is no longer prepared to tolerate any domination or any behaviour after the old pattern of colonialism. It demands recognition of its new position in the world.

"I would like you to look with understanding and sympathy on these historic changes in Asia for it is of the utmost importance that Europe, America and Asia as well as other parts of the world should understand each other. Nor should we forget millions of people who are still under colonial status in Africa and elsewhere. The outward formulae of past ages will not help. A new approach and understanding are needed and if these are forthcoming I feel sure that Asia will respond with all friendship.

"Great nations have arisen in Asia with long memories of past they have lived through and with their eyes fixed on the future of promise. India, Pakistan, Burma, Ceylon and Indonesia have recently acquired their freedom. China has taken a new form. But whether we like that shape, that form or not we have to recognise that a great nation has been reborn and is conscious of her own strength. China in her new-found strength has acted sometimes in a manner which I deeply regret.

"But we have to remember that the background of China, as of other Asiatic countries, —the long period of struggle and frustration, the insolent treatment they have received from imperialist powers and the latters refusal to deal with them in terms of equality. It is neither right nor practical to ignore the feelings of hundreds of millions of peoples. It is no longer safe to do so.

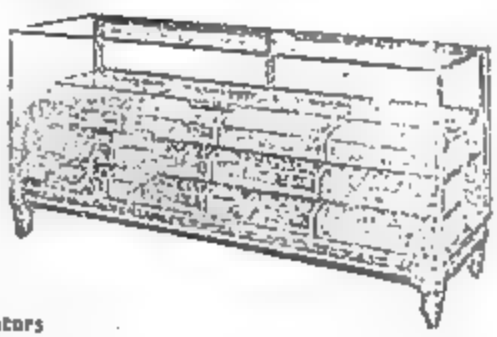
"We in India have two thousands years of friendship with China. We have differences of opinion and even petty conflicts but that long past comes up before us and something of the wisdom of that past also helps us to understand each other. We endeavour to maintain friendly relations with this great neighbour, for the peace of Asia depends on these relations.

"The immediate problem of today is the problem of Far East. If that is not solved satisfactorily trouble spreads in Europe and all of the world. And perhaps Europe with her magnificent record of progress, not only in material achievements but also in culture of mind and spirit, will suffer most if war comes. Therefore we must come to grips with this Far Eastern problem with firm determination to solve it. We can only do so with the temper and approach of peace, friendliness and not by threats. The time when threats were effective is long past. No question of saving face or prestige should come in the way of this human and civilised approach to the problems of our age."

Mahatma Gandhi's 3rd Death Anniversary

The third anniversary of the death of Mahatma Gandhi will be observed in India for twelve days from January 30, the day he was assassinated. Mass spinning will be done and mass prayers will be held. If our people in South Africa were ■ similarly hold collective prayers at a time suitable to all and read the life of Mahatma Gandhi for these twelve days it would be a very useful lesson to the young and old alike.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.
NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
101 MARSHALL ST. (facing Escom House) Johannesburg.
Phone 1221/242 P.O. Box 6501.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 15.

SHRI NEHRU said in London that many of the troubles in the world today—little wars and the prospect of bigger ones—arose because the Western nations did not try to think of Asian change in the long perspective of history and try to adapt themselves to it. Vast changes were taking place in the minds of millions and millions of people in the East. If that was not realised, greater dangers were to come. "Some people talk about war being inevitable," said Shri Nehru. "They should say instead that peace is inevitable. That is a much better way of putting it." He had spent the greater part of his life studying the mass mind, Mr Nehru said. Today one saw in the world the extraordinary spectacle of nations passionately seeking peace and yet doing things that inevitably tended towards war. In the present crisis it was not enough to be a passivist. One must do something to try to alter the atmosphere.

TOWARDS WORLD PEACE

Nehru And Peace

According to a message from London, Gen. Chou En-lai, Prime Minister of China, has expressed the hope that the present visit to London of Mr. Nehru would lead to peace first in Asia and then in the world. This hope was expressed by the Chinese Prime Minister to the Indian Ambassador in Peking, Sardar K. M. Panikkar, when the latter attended a new year's day celebration in Peking. Sardar Panikkar conveyed this to Mr. Nehru in London.

World Engineers' Conference

Three International Conferences were held at New Delhi at which 770 engineers belonging to 38 nations had gathered. They were: The World Power Conference (sectional meeting), the International Commission on Large Dams, and the International Commission on Irrigation and Canals. Shri Rajagopalachari, who opened their inaugural session, said in the course of his speech:

There is a great deal in India to furnish interesting material for archaeologists and for architects to marvel at. But I am also sure the international engineers gathered here will find good enough proofs of genius and professional zeal in the irrigational works of India. The Cauvery delta system in the South was originally planned and executed under Tamil kings who ruled 1,700 years ago. The great dam of Bhopal was built 900 years ago by a Hindu king. The Jumna canal was built during the times of the Moghul emperors. All these have been maintained and improved in recent times.

In the British period the names of Sir Arthur Cotton, Sir Thomas Cautly, Lt. Dyas, Capt. Orr and other well-known names are associated with the great irrigation works in India which they took up in the old tradition, inspired by what they saw and admired, and which in many cases were improvements of more ancient works. There has been a great and sustained tradition of irrigational engineering in India.

"I believe we have, in more recent days, done some very good work in hydraulic engineering also. We have plans and projects today which have been approved by engineers, but which, however, in the matter of cost run into figures that baffle our Finance Ministry. Some of these have been taken up and some are left unwillingly in suspension waiting for better days. "This is the first time that the great international engineering organizations of the world are meeting in Asia and will discuss their problems and consider papers of which I am told there are as many as 186. India has the great honour of playing the host. This world needs all sorts of people but none so much as those who can discover and conserve natural resources of materials and forces, and who can create means for utilizing those resources for the use and convenience of society with minimum cost and minimum waste and maximum useful results. There is nothing which engineers cannot accomplish provided they are of the right type, as has been fully described in the passage I quoted at the outset "To the engineers of my own country I may give a word of fatherly advice. Fame and a niche in the temple of history must come as shadow behind the substance. If we run directly after fame, the shadow, we shall fail miserably. What we should aim at is work and at quality of achievement or the good of others. The engineer is just another high class machine in the chain of tools that are used to produce the construction. This tool must be a first-class tool and never think of itself."

Zamindari Abolition

The U. P. Assembly passed on the 10th the zamindari Abolition and Land Reforms Bill after struggling with it for 2 years, 6 months, and 4 days. Shri G. B. Pant, chief Minister of the State, said the Government's desire was to enforce the measure on Republic Day but it depended on the President whose assent to the measure had to be secured. The Centre was being posted with copies of the Bill from time to time and the Government hoped for the President's assent before January 26. Here are the other points which the Chief Minister made: "The Socialists are against compensation and the collections of 10 times the rent from the kisans for conferring on them bhumidhari rights. When the zamindari abolition resolution was passed by this House on August 8, 1946 nobody voiced against compensation. So compensation has to be given. Who will pay? Not the big zamindaris who are losing their land. Not the townsfolk who are not in the picture. Only the kisans whose rents will be halved after acquiring bhumidhari rights and who get the rights over the land have to pay. And nowhere has it been stated that the kisans must pay. If they pay their rents will be halved. If they do not they will continue to pay the same rent and will not be evicted from their lands though they will not enjoy the transfer rights. The landless labour will become the common owner of the uncultivated land in the village. I challenge anyone to produce a better Bill conferring better rights on the kisans. My sympathies are with the zamindars who will be deprived of their standard of living they had been enjoying. But they should realize that people sacrifice their lives for the nation. For their material losses the zamindars will gain in spiritual stature. I appeal to them not to do anything which would leave a bad taste. I pray that with the help of all the measure will be successfully enforced soon and the people of the State live a life of affectionate brotherhood and with peace and plenty for all."

India And Egypt

"Egypt is an Arab and not a Muslim State." This is the impression of the members of the Indian Press delegation to Egypt some of whom returned on the 10th. Shri T. K. Ghosh, leader of the delegation said: "It will be absolutely wrong to suppose that Egypt has more sympathy for Pakistan than for India. Egypt regards India as a sincere friend and believes that India cherishes the same feelings of sincere friendship towards her." The members found that both Mahatma Gandhi and Shri Nehru are held in great respect by the Egyptians.

Anti—Indian Propaganda

Peregrinus writes in the 'Hindustan Times' of New Delhi: Pakistan today is making vigorous efforts to mobilise opinion in Muslim countries in her own favour. There can be nothing objectionable in this by itself, if Pakistan did not believe that the best way of working herself into their sympathies was to indulge in vitu-

lent anti-Indian propaganda, representing the leaders and Government of that country as anti-Muslim and worse. That some persons fall for this propaganda is obvious from the recent incident when the Indian Ambassador at Cairo called at the Egyptian Foreign office to draw attention to the pro-Pakistani statements of the Egyptian Ambassador at Karachi. The incident has had one good result. Cairo has issued a *communique* declaring that Egypt is absolutely neutral on the Kashmir issue and regards both India and Pakistan with equal friendship. The Egyptian Ambassador at Karachi has also denied that he ever made the statements attributed to him. Since Pakistan professes so much sympathy and friendship for Muslim countries, let us see what a great Muslim leader has to say regarding Indo-Pakistan relations. To the Indian Press delegation that waited on him, the Prime Minister of Egypt and the leader of the Wafd, Nahas Pasha, recalled the old days of the common fight against British Imperialism and added: Indians should think of India as a whole, and not of India and Pakistan. We must set aside religion. India and Pakistan must try to come closer together and compose their differences because this is the only way by which independence can be strengthened Egypt, he added, entertained friendship for both countries and the problems between the two could and should be settled amicably."

OBITUARY

The death took place on Saturday night of Mr. Parsee Keku at the age of 85. He was one of the very few oldest Parsees in the Union. He was closely associated with the late Parsee Rustomjee and held a responsible position in his well-known firm. He was well known to all the veteran Indian Merchants in Durban and owing to his amiable disposition was well-liked by all who came in touch with him. He was an able accountant and aged as he was had a fine and firm hand.

The funeral which was attended by most of the prominent Indian Merchants and friends took place on Sunday afternoon. The remains were interred at the Parsee cemetary at Stellawood.

The death has occurred of Dr. Sheik Cassim Ismail after a short illness. Dr. Ismail, who was 27, graduated at Witwatersrand University and practised at Verulam since 1948. He was closely associated with the activities of the local Indian community, being acting chairman of the Verulam branch of the Natal Indian Congress, a member of the F.O.S.A. committee and secretary of the Verulam Social Circle. He is survived by his widow and a young son. We extend to them our deepest sympathy in the tragic loss sustained by them.

"Five Hundred Million Of Them — All Expendable"

From the daily newspaper THE WASHINGTON POST, Washington, D.C., U.S.A.

A cartoon which recently appeared in the U. S. daily newspaper, "The Washington Post," published in Washington D. C. Seated at a conference table in Moscow, Soviet Premier Stalin (right), Deputy Premier Molotov (center), and a Russian Army chief happily discuss plans for using the millions of people of China to further the ambitions of the Soviet Union

UNIVERSITY OF NATAL

Courses for Non-Europeans

leading to the degrees of B.A., B.Com., B.Soc. Sc. & B. Ch. D.

These courses will be held at SASTRI COLLEGE (except for the Science courses which will be held at Wentworth) and will begin on Friday 16th February 1951 at 4.30 p.m.

Many of the classes are held at the week-end.

BURSARIES, SCHOLARSHIPS and LOANS are available: Details and forms of application will be supplied on request, and completed application forms must be received before 31st. January in the Office of the Non-European Section, P.O. Box 1325, Durban.

ENROLMENT will take place at the University Buildings (situated at the rear of Sastri College), Winterton Walk, as follows:—

B. A. students: Friday 2nd Saturday 3rd, Monday 5th February: 9 to noon 2 p.m.—5 p.m.

B.Soc. Sc. student: Monday 5th, February: 2—5 p.m.

B.Com. students: Saturday 3rd and Monday 5th, February 2—5 p.m.

It will be possible for students to enrol at Room 36 Main Block, University Buildings Scottville, Pietermaritzburg on Friday 26th,—2.30—5 p.m.

Medical Faculty students must apply direct to the Registrar, P.O. Box 375, Pietermaritzburg for enrolment as soon as possible, and in any case not later than 31st. January. 16 bursaries will be awarded in this faculty.

All students who enrol after 5th. February will be liable for a fee and enrolments received later than that date will not be considered when the time-table is made up.

Students unable to attend at the times given above should make a special appointment.

HOSTEL accommodation for men students is available: Application for this should be made as soon as possible. Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Non-European Section, P.O. Box 1325, Durban (Phone 28982).

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

"INDIAN OPINION,"

P/Bag, Phoenix, Natal

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

Principal: H. Natrass, O.B.E., B.Sc., A.M.I.E.E., etc.

DURBAN

Telephone 24414. P. O. Box 1334.

New term commences on Thursday, 1st February 1951.

All Classes will re-open at the following Branches of the College: Sastri College, Depot Road, Mount Edgecombe, Tongaat, Clarewood, Hindu Tamil Institute, Umkomaas, Dartnell Crescent, and Kathiawad Indian School.

Day, Afternoon and Evening Classes in Commercial, Technical, Vocational and General Educational Subjects.

Special Classes in Dressmaking for Women: Saturday morning classes for children and adults will be inaugurated.

Expert tuition by specialists. Low Fees. Easy instalments by arrangement.

Early enrolment advisable in view of limited accommodation

Write Call or Telephone 24414.

Consult us before deciding on a career or choosing one for your children.

J. NAIDOO, B.A.
Registrar.

Wanted

Qualified male teacher to teach Arabic, Urdu and Gujarati at the Second River Muslim Madressa, Mayville, Durban. Salary will be £17 10s. per month plus Board and lodging with an increment of £12 per annum to a maximum of £25 per month.

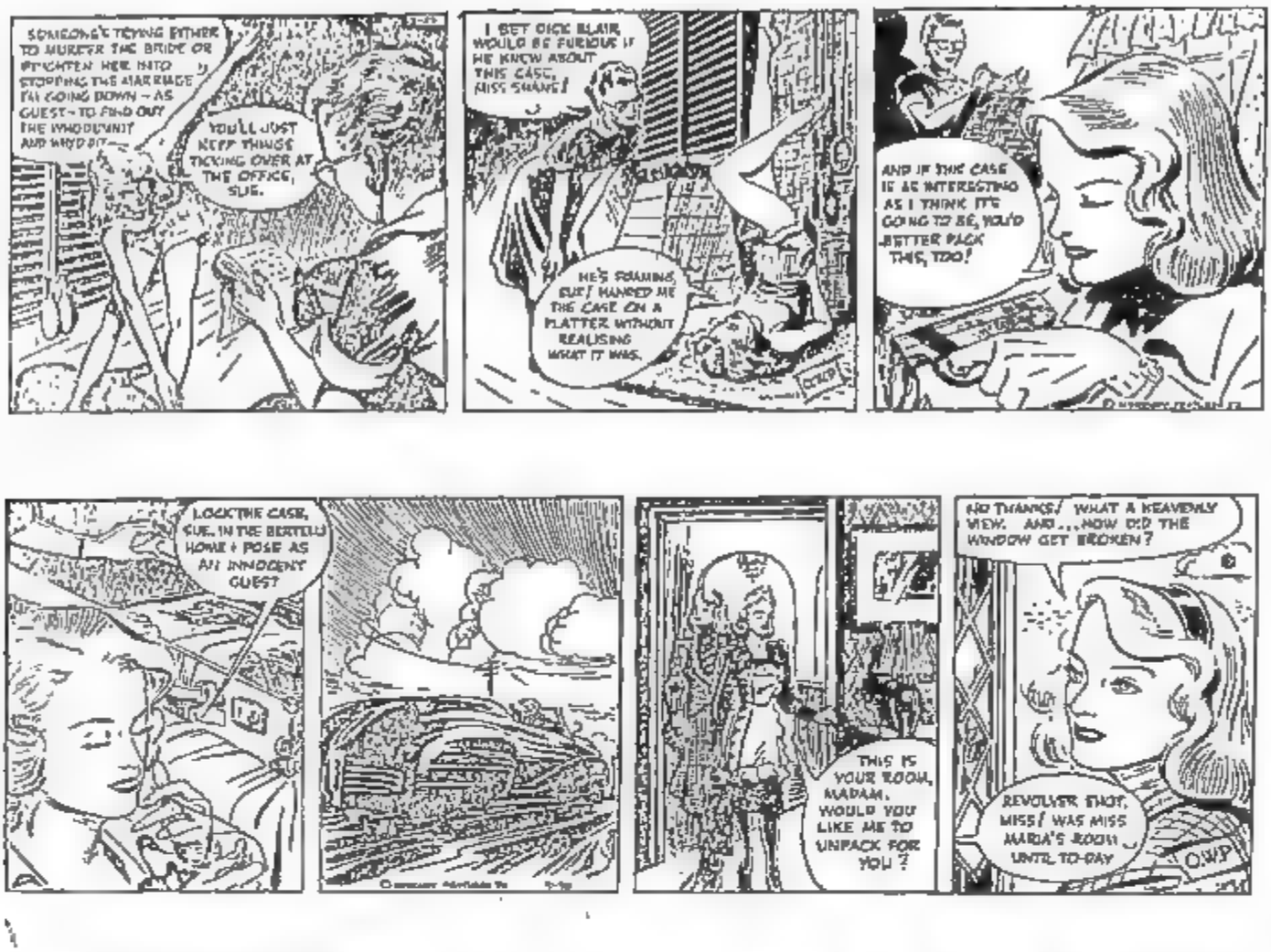
Forward all applications with certified copies of testimonials and qualifications to:—

Hon Secretary, Second River Muslim Society, 822, Second River, Bellair Road, Mayville Durban

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IAPRA. all rights reserved

To be continued.

India's only Story Monthly

Send 6d. stamps for Specimen.

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને
પંડીત જવાહર સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની કી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

NEW BOOKS
Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોને સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીક્લી તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦
આ ઓફીસેથી મળશે.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	0
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૨	૪
ચાર અધ્યાય અને ચાલ'ચ	૫	૪
રાજર્ષી	૭	૦
શાન્તિનિકેતન	૫	૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગ્રેઇ વર્ડ્સ બુક	૨	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આહાર અને રોગ	૧	૧

વિવિધ પુસ્તકો

ન્યૂ ઇન્ટરનેશીયા	૪	૦
ડિનનો કેમ્પ ડીરેક્ટ	૬	૬
ફાલ્ગુનીની રંગભૂમિ	૫	૬
કાયાકલ્પ (પ્રેમચંદજી)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦
દયાનંદાય ભા. ૧-૨ (સાર્વદેશ		
વિદ્વાનના રીપોર્ટો સંબંધ) સેટની	૧૧	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સોનેરી બાઇબલો	૭	૦
સુભાષના રોનાલીઓ	૩	૬
પગદંડી (પુસ્તક)	૪	૦
સંસાર (પ્રેમચંદજી)	૬	૧૦
ગ્રેમ મંદિર	૬	૦
પ્રભુકૃપા વિનોબા આશ્રમ અનેક વિષયો		
ઉપર બનેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
શ્રીવાપદ વસીયા.		
(રસીયા વીંટાળવા ગ્રેસ)	૧૦	૦

નવપરણીતો પ્રતિ

ગ્રેમ સાધના	૭	૩
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬	૬

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ગુજરાતમાં	૮	૦
ચાણક્યસુનીત ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
ગ્રેમ બીજ (૨૫નિકાસો)	૭	૦
ઢાન્તી	૯	૦
વેણીના ફૂલ	૨	૦
પચાસવર્ષ પછી	૭	૦
જાગ્રત નિર્બાલ (ગુજરાતમાં)	૯	૬
ચાણક્ય ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઈશ્વરની ભૂલણ	૬	૦
ઠકરાની સહચરી	૫	૬
ચંદના ચટકેદાર વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ચાલ્ય ભુકેતી	૭	૬
ઢોલીના આસુ અને બીજી વાતો	૯	૦
લીલની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬	૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૩	૦
વિકાસ મંદિર	૧	૬
રૂપારાણી	૭	૬
ચાલક સરકાર	૬	૦
ચોરટી જવાની	૭	૦
ચોરટી આંખ	૬	૦
ફીરાકથી વાર્તાઓ	૩	૬
સ્વપ્ન બીજા	૬	૦

શરદ ચાલ્યુ કૃત નોવેલ

કમલા	૬	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ	૬	૬
દત્તા	૮	૦
બહુરૂપા	૬	૦
કાશીનાથ	૫	૬
અપૂર્ણ આરતી	૬૬	૬
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચરીત્રહીન	૬૩	૬
બળી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુબો	૮	૬
નવીના	૬૦	૦
ચોરની	૭	૬
શુભદા	૬	૦
ચીની નારીની કહાણી	૭	૩
અવસા બેટી	૫	૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

શેરકમતાં	૬	૬
સ્મરણ યાત્રા	૫	૦
જીવતા તહેવારો	૩	૦
ઓતપ્રોતી દિનચર્યા	૬	૩

ગનશ્યામદાસ મુનશરી કૃત

આપણે ઘરને	૮	૬
ટોનો ચાંદ	૬	૦
પડઘાવાળું મકાન	૭	૫
ચોરા ધર્મોપુરી	૬	૦
સ્વપ્ન કથા	૬૦	૦
નવલીકાઓ	૭	૦

વેચવાનો પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારેલી	૫	૬
લીલીજ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
ચોરણા	૮	૦
રસાર્ણવ	૭	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

વિશ્વના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન		
દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની		
દુનીયાની ખાસીતી આપનો ઇતીહાસ જે		
ભાગમાં સેટની કીમત.	૧-૨-૦	

જીવન પરીચય

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ		
ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન		
પરીચય દરમ્યાન અનેકો આપેલ્યો છે.		
	શ્રી ૧૧	

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

રાષ્ટ્રને કેવી રીતે આપવું તેની		
સમજ ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન		
મુજબ	૨	૬

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫ ૦

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

"INDIAN OPINION,"

P/Bag, Phoenix, Natal.

ફીલસુફી

આત્મ કથા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ અંગ્રેજ નહિ આવે ગે	૧	૬
લડાયકાતી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧	૦
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૨	૬
મેરી કહાની (વં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૬	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	૦
હિંદ ધર્મકીમાલવાળીકાયેં		
ધર્મકી કહાનીયાં)	૭	૬
સમાજવાદ-મુંજીવાદ	૨	૬
સંત વાણી	૧	૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૨	૬
નયા રોજગાર (હાસ્યરસાત્મક)	૪	૦
સાધનાકે પથપર	૨	૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૬	૬
ગાંધીવાદ-સુંજીવાદ	૧	
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	
પામલ	૧	
ગાલીબ ઔર મજદુર	૧	
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમકે ભગવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

બહાદુર બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
બીરબલ કી ચતુરાઈ ભરી	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયાં	૧	૦
ગીતાજી		૬
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયાં	૧	૦
ગ્રેમચંદના સેટ વિષયો.		
(વીનોબાજી)	૧	૬
ગીતા ધ્વની		
પ્રો. મથુરદાસ કૃત (ગાન્ધર્મા		
ગીતા)	૧	૪
ચીત્ર રામાયણ	૫	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૬	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વનલતા	૭	૦
પર કે પુર (રશુશ નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
રમારાજ	૧૦	૦
પૃથ્વીનું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાનો સંસાર	૭	૬
ગંગાવતરણ ભાગ ૧	૧૦	૦
ગ્રેમોદયી	૭	૬
ઇનામમાં	૧૦	૬
ટેકાઇનો ગોગ	૮	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
ભાગ્ય તમાશો	૯	૦
જીવતર	૭	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીવેશ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી ગ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીશ	૭	૬
ગોલીબ તાપ	૫	૦
બાદી બાપો	૫	૬
બાલમારી	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
ગિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ધર્મરક્ષાન	૭	૦
હિલ્લ	૫	૬
બાંટાનીવાદ	૫	૦
સુખદા	૪	૬
સુખવતાં પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરકમ્મા	૫	૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
મંગલ પ્રભાત (બાંધેલ)	૧	૦
જીવન નિરિક્ષણ	૫	૬

હજરત મહમદ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		
નહાનું પુસ્તક	૨	૦
ગોલ વાસિટ	૧૦	૦
રામનામ ગાંધીજી	૨	૦
બુદ્ધ લીલા	૧	૬
સુભાષ ચરીત્ર	૨	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪ | શુક્રવાર તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૨. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૨.

હીંદ પ્રત્યે આપણી ફરજ

પ્રજાસત્તાક હીંદનો આજે બીજો વર્ષાંદિનોત્સવ છે. હીંદ તેમજ હીંદની બહાર વસતા સઘળા હીંદીઓ એ મહાન પ્રસંગ આનંદ અને શોકની મીશ્ર લાગણીઓથી ઉજવશે. આનંદ એટલા માટે કે લગભગ બસો વર્ષથી જે હીંદ પરદેશી મુત્સદ્દી હેઠળ જકડાયેલું હતું તે ત્રીસ વર્ષ ઉપરની લાંબી અને પ્રચંડ લડત પછી એક વર્ષપર આજ દિવસે મુક્ત થયું છે અને જગત સમક્ષ ઉંચે મસ્તકે ઉભું રહી શકે છે. વળી એ આનંદ નો પ્રસંગ છે કેમકે આ મહાન વસ્તુ અહીંસક રીતે, જુલમગારને કોઈ પણ જાતની શારીરીક ઈજા કર્યા વિના, જાતે દુઃખો ઉઠાવી તેનું હૃદય હલાવી સિદ્ધ કરવામાં આવી છે. તેનું શુભ પરિણામ એ આવ્યું છે કે બન્ને વચ્ચે કોઈ પણ જાતનું વેર રહ્યું નથી પરંતુ કાયમની મૈત્રી સ્થપાઇ છે જે બન્નેને વધુને વધુ ઉપયોગી થઇ પડી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ એમેરિકા તેની સુવાસ ફેલાવા લાગી છે. વળી જગતના મહાન દેશો વચ્ચે હીંદ પોતાનું યોગ્ય સ્થાન લેવા લાગ્યું છે અને ગર્વ લઈ શકે એવો જગતને પોતાનો ફાળો આપી રહ્યું છે. આ અપૂર્વ સિદ્ધિ પ્રત્યેક હીંદીના હૃદયને સ્વાભાવિક રીતે મહાન આનંદ આપી રહી છે. પરંતુ શોક : અને ખિન્નતાથી તે લેપાએલી છે, કારણ, આઝાદીનો દીપક પ્રદિપ્ત થઇ બીજાઓને આનંદ આપે તેટલા ખાતર જે હજારો નિર્દોષ સ્ત્રી, પુરૂષો અને બાળકોએ મહાન ભોગો આપેલા છે અને પોતાના ઘરના દીપક હંમેશને માટે બુઝાઈ જવા દીધા છે એ શું આપણાથી ભુલી જઈ શકાય ? તેઓએ સર્વસ્વનો ભોગ આપેલો નહિ હોત તો આ શુભ પ્રસંગ ઉજવવાનું કદી શક્યજ બન્યું નહિ હોત. પરંતુ એ કરતાંયે બીજોય રંજ પમાડનારી બીજી બાબત છે કે જેણે દરેકે દરેક હીંદીના હૃદયમાંજ નહિ પરંતુ જગતના હજારો લોકોના હૃદયોમાં અંધકાર ફેલાવી દીધેલો છે. એ છે એ મહાન આત્માની હીંદને થએલી ખોટ, કે જેણે હીંદને પોતાના ઇષ્ટ ધ્યેયે પહોંચવાના માર્ગે દોરવણી આપી હતી. જાન્યુઆરી તા. ૩૦ મીનો એ પ્રાણઘાતક દિવસ, જે આ આનંદના પ્રસંગની એટલો બધો નજીક આવી રહ્યો છે, તેને કયો હીંદી ભુલી શકશે ? એજ દિવસે વિધાતાએ મહાત્મા ગાંધીજીને આપણી વચ્ચેથી અચાનક અને બળાત્કારે ઝડપી લીધા હતા. પરંતુ એ શોકમાં વૃદ્ધિ કરનારી અને આ આનંદના પ્રસંગ પર કાળું વાદળ ફેલાવી દેનારી હજુ એક બીજી ઘટના એ બની છે કે સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ, જેઓ, આપણે જેમને રાષ્ટ્ર પિતા તરીકે પુજ્યભાવથી સંબોધીએ છીએ, તેમની ખાલી પડેલી જગ્યા લાયકપણે પુરી રહ્યા હતા, તેમને પણ વિધાતાએ છીનવી લીધાને હજુ ત્રણજ અઠવાડીયાં થયાં છે અને વળી જે શોકના બહુ હજુસુકાયા નથી ત્યાં હીંદના બીજા એક મહાન સુપુત્ર શ્રી. કકલ્કર બાપા ને પણ લઈ લીધા છે. આથી હીંદ એટલું શોકગ્રસ્ત બની ગયું છે કે આ આનંદનો મહાન પ્રસંગ સ્વાભાવિક રીતે જે ઉલ્લાસથી ઉજવાવો જોઇએ એ ઉલ્લાસથી તેનાથી ઉજવી શકાય તેમ નથી.

એટલે પ્રજાસત્તાક હીંદનો આ બીજો વર્ષાંદિનોત્સવ સર્વત્ર ફેલાએલી લાગણીઓથી ઉજવવામાં આવશે. કદાચ એ ઉચિતજ હશે. કોઇએ પોતાની સિદ્ધિથી અસ્વિષ્ટ બનવું નહિ જોઇએ પરંતુ તેની સાથે રહેલી મહાન જવાબદારીઓ સમજતા થવું જોઇએ. વિધિએ મારેલા આ સખ્ત ફટકાને આપણે આપણી ફરજ પ્રત્યે જાગૃત થવા અને રહેવા ઇશ્વર તરફથી આવેલી ચેતવણી રૂપ બધુવા જોઇએ. આપણો પ્રેમ અને લાગણી આજે હીંદના ભાવીનો આખો બોજો હીંમતથી વહી રહેલા એકજ માણસ પ્રત્યે જાય છે, અને તે છે હીંદના વડા પ્રધાન, શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ. પરંતુ તે કંઈ મકોડાંની લાગણી અને પ્રેમના ભુખ્યા નથી. એથી તેમને સંતોષ થવાનો નથી. તેઓ તો માંગે છે કે હીંદમાં અને હીંદની બહાર દરેકેદરેક હીંદી પુરૂષ યા સ્ત્રી માતૃભુમી પ્રત્યેની પોતાની ફરજ બજાવે. આપણને તેમણે અનેક વખત સંદેશો પાઠવ્યો છે કે હીંદની બહાર વસતા પ્રત્યેક હીંદીએ, પોતે હીંદનો એક ટુકડો છે એમ સમજી એવું વર્તન રાખવું જોઇએ કે જેથી હીંદનાં શુભનામ ને કલંક નહિ લાગે. આપણામાં ના દરેક ને આ ફરજને વિષે જાગૃત રહીએ અને તે બજાવવા ને પ્રમાણીક અને સત્યપણે પ્રયત્ન વાન રહીએ તો આપણે હીંદીઓ કહેવડાવવાને લાયક ગણાઇશું અને આ મહાન પ્રસંગ ઉજવવા ને અધિકારી ઠરીશું. આ પ્રસંગ ઉજવવાની સારામાં સારી રીત એ ગણાય કે એવા લાયક બનવાનો પ્રમાણિક અને સત્યપણે પ્રયત્ન કરવાની આપણે પ્રતિજ્ઞા લઇએ. તોજ આપણે સાહિત્ય આફ્રીકાના પણ ખરા નાગરીકો તરીકેનો દાવો કરી શકીશું.

હીંદને થએલી બીજી મહાન ખોટ

ગયા શુક્રવારે ઓલ ઇન્ડિઆ રેડીયો પરથી આવનગરમાં શ્રી. કકલ્કર બાપાનું અવસાન થયાના ખબર આવ્યા હતા. શ્રી. અમૃતલાલ વી. કકલ્કર જેઓ કકલ્કરબાપા તરીકે ઓળખાય છે તેઓ કંઈક સમયથી પથારીવશ હતા. તેઓ એક ખરા સેવક હતા, કોઈ પણ પ્રકારના આડંબર વીના, કીર્તીની લાલસા વીના, બહોળ પ્રસિદ્ધિ મેળવ્યા વીના દેશની ખરી સહર અને મુક સેવા તેઓ બજાવી રહ્યા હતા. બીજા દેશનેતાઓની જેમ તેમની છબી પણ બહુ ઓછી લેવાઇ છે. પછાત વર્ગોના તેઓ એક પ્રીસ્ટના જેવા હતા. જ્યાં જ્યાં પછાત વર્ગો પીડાતા હોય ત્યાં કકલ્કરબાપા જઈ પહોંચ્યા જ હોય. રાની પ્રજામાં તેઓ ફરતા ફરતા હતા, તેઓને અક્ષર જ્ઞાન તેમજ સ્વચ્છતા અને આરોગ્યના નીયમોનું જ્ઞાન આપતા હતા. તેમનામાં કોઈ પણ જાતનું અભિમાન નહોતું. કોઇની પણ સેવા લેવાનો તેમને તિરસ્કાર હતો પરંતુ બીજાની સેવા કરવામાં તેઓ રાચતા હતા. ૮૨ વર્ષે એ સેવાનો અંત આવ્યો અને તેઓ સદાની સાંતી ભોગવવા આ ફાની દુનીયા નો ત્યાગ કરી ગયા. ૧૯૪૬ માં પહેલી જ વાર શ્રી. કકલ્કરબાપાની વર્ષગાંઠ ઉજવાઇ હતી જે પ્રસંગે હીંદના પ્રજા સત્તાકના પ્રમુખ રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રબાબુ અને વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂથી લઇને આખાં પ્રધાન મંડળે ભાગ લીધો હતો. તેમને એંસી વર્ષ પુરાં થયાં હતાં. તેમના સાથીઓ, પ્રશંસકો અને અનુયાયીઓએ તેમની નિઃસ્વાર્થ સેવાઓની તારીફ કરી તેઓને દીર્ઘાયુ ઇચ્છી હતી. નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર પટેલે પોતાના અવસાનની થોડાંજ અઠવાડીયા પહેલાં શ્રી. કકલ્કરબાપાની ૮૨મી વર્ષ ગાંઠપર તેમની અનુપમ સેવાઓની તારીફ કરી હતી. શ્રી. વલ્લભભાઇ પટેલને જેમ પ્રજાએ સરદારનું બહાદુર સોપું નામ આપ્યું હતું તેમ શ્રી. અમૃત લાલ કકલ્કરને "બાપા"નું બહાદુરીયું નામ આપ્યું હતું. અને કકલ્કરબાપા તરીકે દેશભરમાં ઓળખાતા હતા. ઇશ્વર તેમના અમર આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

પ્રજાસત્તાક હિંદનો પ્રેરણાત્મક આત્મા

(ખબર અને ઑઝર્વર ખાતાના પ્રધાન આર. આર. દીવાકર ના અંગ્રેજી લેખ પરથી)

[આ લેખ લખનાર રંગનાથ રામચંદ્ર દીવાકરનો જન્મ ૧૮૯૪ માં થયો હતો અને જેલગામ, તુળસી અને પુનામાં કેળવણી પામી ડેક્કાદકુપરની કૉલેજમાં પ્રોફેસર તરીકે જીવન શરૂ કર્યું હતું. ત્યાર બાદ તુરત તેમણે પત્રકારિત્વનો ધંધો શરૂ કર્યો અને કાનડા ભાષામાં 'કમ્બીર' નામનું અઠવાડીક કેળવ્યો તેના તંત્રી બન્યા. તેમના અગ્રલેખોમાં તેમની પ્રચંડ રાષ્ટ્રભાવના વ્યક્ત થતી હતી અને બ્રીટીશ સરકારે રાજદ્રોહ માટે તેમને બે વર્ષની કેદની સજા કરી. ૧૯૨૩ માં તે અંગ્રેજી અઠવાડીક 'નવા સર્જન'ના તંત્રી બન્યા, અને તેમની સામે ફરી રાજદ્રોહ માટે કામ ચલાવવામાં આવ્યું અને બે વર્ષની કેદની સજા થઈ. ગાંધીજીના સુસ્ત અનુયાયી તરીકે શ્રી. દીવાકરે રાષ્ટ્રીય લીલચાલમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો અને ૧૯૩૦ માં મીઠાંના સત્યાગ્રહમાં અને ૧૯૩૩માં વ્યક્તિગત સવિનય ભંગમાં ભાગ લીધો હતો અને બન્ને વખતે કેદની સજાઓ ભોગવી હતી. ૧૯૪૨ના ઑગસ્ટમાં 'ભારત છોડો'ની લડત વખતે તે ધરપકડ નથી હતા, પરંતુ ૧૯૪૪ના ઑગસ્ટમાં તેમને પકડવામાં આવ્યા અને ૧૯૪૫ના જુલાઈ સુધી અટકમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. ૧૯૪૬ માં શ્રી. દીવાકર બળદ અને ઑઝર્વર્સ ખાતાના પ્રધાન નીમાયા હતા. ઑલ ઈન્ડિયા રેડિયો કમીટીના તે સભ્ય છે. ૧૯૪૮ના સપ્ટેમ્બરમાં રોમમાં ભરાયેલી આંતર-પાર્લામેન્ટરી યુનીયન કોન્ફરન્સની ૩૭ મી બેઠકમાં હિંદની પાર્લામેન્ટના એક નીરીક્ષક તરીકે ગયા હતા. શ્રી. દીવાકરે કાનડા અને અંગ્રેજીમાં પુસ્તકો લખ્યાં છે. "સત્યાગ્રહ ઈટસ થીયરી એન્ડ પ્રેકટીસ" એ તેમનું ઊંચી જાતનું અંગ્રેજી પુસ્તક છે.— આ. ઈ. ઓ.]

હિંદે પોતાની આઝાદી અપૂર્વ રીતે મેળવી છે. હિંદની આઝાદીનો ઇતિહાસ, ભાવિ પ્રજાઓને એક મહાન આત્માની દોરવણી નીચે એક હદ મન ની પ્રજા, શાંતી અને અહીંસાથી શું પ્રાપ્ત કરી શકે, તેનું એક ઉદાહરણ થઈ પડશે. જો કે રાજકીય હકોને માટે બનારિયત લીલચાલની છેક ૧૮૮૫ માં શરૂઆત થઈ હતી, પરંતુ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાનું પોતાનું ધ્યેય હિંદે ૧૯૨૯ માં જાહેર કર્યું હતું. અઢાર વર્ષ બાદ ૧૯૪૭ ના ઑગસ્ટની તા. ૧૫ મીએ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા જાહેર થઈ હતી. ભારત અને હિંદ વચ્ચે સંપૂર્ણ અને શાંતીમરી સમજુતીના પરિણામે આ ઐતિહાસિક પરિણામ આવ્યું. એશીયાના તેઓ વચ્ચેના પાડાના સંબંધ માં કડવાસનો જરાયે છાંટો જોવામાં આવતો નથી.

આજે હિંદ માત્ર સ્વતંત્ર નથી પરંતુ પોતાની સ્વતંત્રતા એશીયાની અન્ય લોકશાહી પ્રજાઓને છર્યો થાય એવાં વિચારપ્રવાહ બંધારણમાં અંકિત થઈ છે. હિંદે સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કર્યાને એકતાળીસ ઉપર માસ થયા. સંપૂર્ણ લોકશાહી ધરાવતા પ્રજાસત્તાક નું બંધારણ બંધારણીય સભા તરફથી ૧૯૪૬ ના નવેમ્બરમાં વિચારાયું. તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ બાદ એક વર્ષ તેનો સંપૂર્ણ અમલ થયો છે. તેના ભાવિ વિકાસમાં જેઓ રસ લઈ રહ્યા છે અને તેની નીતી સમજવાને ઉત્સુક છે તેઓને, આ સ્વતંત્ર દેશની પ્રવૃત્તિઓનું સામાન્ય અને ટુંક અવલોકન મદદરૂપ થઈ પડશે. એવું અવલોકન રસીક અને બોધપ્રદ થઈ પડવા ઉપરાંત અંતરબોજની દ્રષ્ટિએ પણ તે લાભદાયી થઈ પડશે. વિષય વસ્તૃત વિશાળ છે અને મારે કુટુંબમાંજ તેને પતાવવા નો હોય તો લાંબા વખત સુધીમાં અને ત્યાર બાદ જે મુખ્ય પ્રેરણાદાયક અને ઉચ્ચ નીતીથી આ દેશ પ્રેરિત થયો તેની સામાન્ય રૂપરેખા આપીને સંતોષ માનવો રહ્યો. એ પરથી આપણે રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજીનો આત્મા આ નવાં પ્રજાસત્તાકને તેના આરંભકાળ માં કેવો પ્રેરણાત્મક બન્યો હતો તેનો ક્યાસ કાઢી શકીશું.

"તલવારથી વિજય પ્રાપ્ત કરેલાનો તલવારજીવ નાશ પામે છે." આ સુત્ર ગાંધીજી ઘણીવાર ટાંકતા હતા. પોતાનો નિર્ણય તેમણે પોતાના જીવન માં પણ વહેલો કરી લીધો હતો. તલવારને તેમણે તિલાંજલી આપી હતી અને પ્રેમને પોતાનું એકમાર્ગ પ્રતીક બનાવ્યું હતું. એક વ્યક્તિ તરીકે તેમજ સમાજના એક સભ્ય તરીકેની પોતાની સઘળી પ્રવૃત્તિઓમાં અહીંસાના સિદ્ધાંતનેજ તેમણે માર્ગ દર્શક બનાવ્યો હતો. એ સિવાય બીજો એક માર્ગ તેમને માટે વર્જીત હતો. જે માર્ગને પોતે અનુસરતા હતા એજ માર્ગે પ્રજાને દોરવાનું તેમણે સ્વિકાર્યું અને પ્રજાને ખાત્રી આપી કે બનવરિયત અહીંસા સફરને કરતાં વધારે ફળદાયી અને વધારે અસરકારક હતી અને પોતાનો માર્ગ સ્વતંત્રતાના ધ્યેયે પહોંચવાનો સૌથી ટુંકો હતો. પ્રજાએ તેમનાપર હદ વિશ્વાસ મુક્યો અને પચીસ વર્ષમાં પ્રજાને તેમણે એ ધ્યેયે પહોંચાડી. માત્ર છએક જરાજર બોલાયેલી અહીંસક લડતોથી એ વસ્તુ સિદ્ધ થઈ.

અહીંસા દ્વારા સ્વત્વ પ્રાપ્ત કરવાના સિદ્ધાંતમાં તેમને અડગ વિશ્વાસ હતો. પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરવાના અખુતના સંકલ્પની તેમને બક્ષીસ હતી. પોતાના જીવનના છેલ્લાં ૨૮ વર્ષ દરમીયાન, અમે તેટલી મુશ્કેલીઓ છતાં જુના જોગી ઓ શ્રી. જવાહરલાલ, સરદાર પટેલ, રાજેન્દ્ર બાબુ, મૌલાના આઝાદ, રાજાજી અને બીજાઓ અડગ વફાદારીથી તેમને વળગી રહ્યા અને તેમનાં નેતૃત્વને અનુસર્યા.

તેઓની એ વફાદારી અંધશ્રદ્ધાની નહોતી. પોતાના નેતામાં પ્રજાનું માનસ સમજવાની અદ્ભુત સ્વાભાવિક શક્તિ હતી અને સમય આવ્યે તેઓ પાસે વીરત્વભર્યાં પરાક્રમો કરાવવાની શક્તિ હતી, એવા તેઓના જાતી અનુભવપર રચાયેલી હતી.

માર્ગદર્શક ફિરસ્તા

ગાંધીજી તો ગયા. અલ્પ વર્ષ થયાં ગાંધીજી આપણી વચ્ચે નથી. પરંતુ ગાંધીજીને પગલે ચાલી રહેલા આપણા દેશનેતાઓએ દેશનું સુકાન પકડેલું છે. ગાંધીજી પ્રત્યેનો તેઓનો ઉંડો અંકિતભાવ જાણીતો છે. ગાંધીજી કોઈ સત્તાપર કદી નહિ હતા છતાં ૧૯૨૧ ના ડીસેમ્બરમાં અહીંસાત્મક અસહકારની લડત જાહેર થઈ તે વખતથી તેમની ૨૭ વર્ષ સુધીની પ્રવૃત્તિ દરમીયાન તેઓ દેશના માર્ગ દર્શક પ્રીફરતા અને મુખ્ય હાથ હતા. તેમના આદર્શો, વિચારો, કાર્યોએ હિંદના માનસપર અને હિંદના ઇતિહાસપર, માત્ર રાજકીય ક્ષેત્રમાંજ નહિ પરંતુ ધાર્મિક, સામાજીક, આર્થિક, બૌદ્ધિક અને માનવ જીવનની બીજી અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં, ઉંડી છાપ પાડેલી છે. ૧૯૩૪ માં કોંગ્રેસના સાધારણ સભ્ય તરીકેનું પદ રજીનામું આપી દીધું હતું. અને તેમ છતાં કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી, એ મહાન પ્રજાકીય સંસ્થાની મુખ્ય કાર્યકારીણી સભાને લાગ્યું કે તેઓજ તેના આત્મા હતા અને તેની સભાઓને દોરવણી આપવાને કમીટી હમેશ તેમને આમંત્રણ આપતી હતી.

આઝાદી મળ્યા બાદ પણ તેઓએ કોઈ પણ સત્તાનું સ્થાન લીધું નથીવાતું, પરંતુ જેઓ સત્તાપર હતા તેઓ કોઈ પણ અગત્યની બાબતમાં તેમની સલાહ અને દોરવણી વિના એક ડગલું સરજુ પણ ભરતા નહોતા. તેઓ મહાન સંત હોવા છતાં એક ખરા દેશ ભક્ત તરીકે આઝાદીની લડત ચલાવી રહ્યા હતા. શુદ્ધ સત્ય અને અહીંસાના ઉપાસક તરીકે તેઓ, સમસ્ત જગત જોને માટે આજે ઝળી રહ્યું છે, એ શાંતીનો પૈગામ આપનાર અને શાંતી ના પાયાનું સિદ્ધ થયા છે.

એ ખરૂં છે કે હિંદને આઝાદી મળી ત્યારે કોમનવાલ્થે દેશપર ખરાબમાં ખરાબ પ્રકારના કોમી વીખવાદનો સાપ ઉતરી આવ્યો હતો. જે કોમવેશમાં જાન માલનો નિરંકુશપણે નાશ થઈ રહ્યો હતો એ કોમાવેશને શાંત પાડવા ગાંધીજી પોતાનો આખો આત્મા રેડી રહ્યા હતા. આથી દેશનું નવું બંધારણ, જે એ વખતે પડાઈ રહ્યું હતું, તેને ગાંધીજીથી બાદ થઈ શકાય તેમ નહોતું. તેમ છતાં એ બંધારણમાં ગાંધીજીના ઘણા સિદ્ધાંતો, વીચારો અને આદર્શો રહેલા છે એ સહેલાઈથી જોઈ શકાય છે. બંધારણ એ, દેશે કઈ રીતે પોતાનો વીકાસ કરવો, તેની સુચના આપનાર છે. ગાંધીજી કોઈ પણ "વહેમો"માં માનતા નહિ હતા: ગાંધીવાદમાં પણ નહિ. તેઓ હમેશાં વસ્તુને જોતા હતા, તેના પડછાયાને નહિ. તેઓ જાગૃતા હતા કે શબ્દોમાં ઘણી વખત વસ્તુ નથી હોતી પરંતુ પડછાયો હોય છે. આથી તેમણે હિંદને માટે કોઈ પણ પ્રકારની કદી નહિ પરંતુ રામરાજ્યનો આદર્શ સેવ્યો હતો— એટલે કે ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ પર રચાયેલી સરકાર. ભવિષ્યનો સમાજ જાતી, જ્ઞાતી કે વર્ગ ના વાડાઓથી પર હોવો જોઈએ એમ તેઓ કહેતા હતા. તેઓની લાગણી હમેશાં કચડાયેલાઓ પ્રત્યે હતી. સર્વોદયનો અર્થ તેઓ એવો કરતા કે સર્વનો ઉદય થાય અને કોઈ કોઈનું શોષણ નહિ કરે એવી સમાજ વ્યવસ્થા. "સર્વોદય"નો અક્ષરાર્થ એ થાય છે કે ધર્મ, જ્ઞાતી, જાતી કે વર્ગના કોઈ પણ જાતના ભેદ વિના સઘળાની પ્રગતી. તેમની કલ્પનામાં સમાજના કોઈ પણ તત્વનો બળજબરીથી નાશ કરવાનો સમાવેશ થતો નહોતો. તેમની સમાજવ્યવસ્થાની કલ્પનામાં હીંસા કે જુલમને સ્થાન નહોતું. તેઓ નૈતિક અને અહીંસક દબાણમાં માનતા હતા. તેમની દ્રષ્ટિ આંતરરાષ્ટ્રિય હતી અને જેને તેઓ "બધું સ્વદેશી" કહેતા હતા, એ સિદ્ધાંતમાં તેઓ સુસ્તપણે માનતા હતા. એટલે કે, પોતાનાજ સ્થળમાં ઉત્પન્ન થતી વસ્તુ ઓનોજ ઉપયોગ કરવો. પડોશીઓના સવાલોને અને અહીંસક રીતે તેનો ઉકેલ લાવવાને તેઓ પ્રથમ સ્થાન આપતા હતા.

સિદ્ધ થયેલું સ્વપ્ન

આજના હિંદના બંધારણપર ગાંધીજી ના વિચારો અને આદર્શોની છાપ રહેલી છે એ દેખીતું છે. હિંદના બાગલા પડે એ તેઓને જરાયે પસંદ નહોતું, પરંતુ પોતાના મુસ્લીમ ભાઈ ઓની અનુસમજાને લીધે જે અનિવાર્ય વસ્તુ હતી તેમાં તેમણે નમતું મુકયું

આગલા સાથે સ્વતંત્રતા અથવા મુક્તિની એ બે વચ્ચેની પસંદગીનો સવાલ હતો. પરંતુ આગલા પડમા છે એ સિવાય આજનું હૌદ હવે, પહેલાના દેશી રાજ્યો તેમાં ભેગાઇ જઇ વહિવટ, બંધારણ આર્થિક તેમજ રાજકીય દૃષ્ટિએ એક સંગઠીત દેશ બની ગયું છે. અને એ રીતે હૌદનું રાજકીય એકીકરણ કરવાનું ગાંધીજીની હયાતીમાંજ તેમના આશિર્વાદથી થઇ રહ્યું હતું.

હૌદને રાજકાજની અને હૌદની રાષ્ટ્રિય ભાષા તરીકે સ્વિકારવામાં આવી છે એ, ૧૯૧૬ માં ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફ્રિકાથી પાછા ફરી હૌદની ભુમી ઉપર પગ મુક્યો, ત્યારથી જે આદર્શો સેવતા આવ્યા હતા. તેમનો એક સિદ્ધ થયો છે. આયજનતાના સાપ્રદાયિક ઠરાવોમાં તેમને મોટો વિશ્વાસ હતો. જે વસ્તુને હૌદના ઉમરલાયક સઘળાં સ્ત્રી પુરૂષોને મતાધિકાર આપીને અને ગ્રામ્ય પંચાયતો સ્થાપવાની સુચના આપીને મુર્ત સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું છે. ગાંધીજી હમેશાં બીજો અને પુરૂષોને સમાન હકો આપવામાં અને કોમ કોમ વચ્ચે અને ધર્મ ધર્મ વચ્ચેના સઘળા ભેદો નાબુદ કરવામાં માનતા હતા. એ વસ્તુ બંધારણમાં દૃઢ સ્થાપિત કરવામાં આવી છે. મુળ હકોમાં વ્યક્તિનો મોભો અને પવિત્રતા જાળવવાનો સમાવેશ થાય છે અને એ પણ બંધારણમાં અસુકપણે સ્થાપિત થયું છે. અસ્પૃશ્યતા, કે જેની સામે ગાંધીજી હમેશાં લડી રહ્યા હતા અને કોઇ કોઇ પ્રસંગે પોતાનો જાન પણ જોખમમાં નાખ્યો હતો, તેને બંધારણમાં ગુનો ઠરાવવામાં આવી છે. સુચના આપનારા સિદ્ધાંતોને લગતાં પ્રકરણમાં સર્વોદય—સઘળાની સુખાકારી—નો વિસ્તારપુર સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે અને તેને અમલ માં મુકવાની જવાબદારી રાજ્ય ઉપર મુકવામાં આવી છે. ગાંધીજી દારૂબંધીમાં માનતા હતા. આ જે કેટલાક પ્રાંતો માં, જેવા કે, મુંબઇ અને મદ્રાસમાં તે સિદ્ધ થઇ ચુક્યું છે. આ રીતે પ્રજાસત્તાક હૌદના બંધારણપર ગાંધીજી ના વિચારોની છાપ સ્પષ્ટપણે રહેલી છે.

અર્વાચીન લોકશાહી

એક અર્વાચીન લોકશાહી રાજ્યમાં અહીંસાના સિદ્ધાંતનું સોપેસો ટકા પાલન થવાની જગતમાં દેખાતી રીતે ઉણપો રહેલીજ હોય. પરંતુ, શાંતીના અને શાંતીભરી રીતોના માર્ગ ને અની શકે ત્યાં સુધી અનુસરવા પ્રયત્ન થયો જોઇએ, એટલીજ આશા રાખવામાં આવતી હોય તો, જરૂર હૌદને વિશે એમ કહી શકાય કે એ બાબતમાં સઘળા ક્ષેત્રોમાં તે પોતાનું બનતું સઘળું કરી રહ્યું છે. દેશની આંતરિક નીતીમાં તેમજ પરદેશ સાથેની નીતીમાં ગાંધીજીના વિચારોની ઘણીજ અસર રહેલી છે. દેશની આંતરિક બાબત લઇએ. સઘળી રીયાસતો હૌદમાં ભેગાઇ ગઇ એ બાબત તો હું જણાવી ચુક્યો. એ વસ્તુ કોઇ પણ પ્રકારની હીંસા કે બળપ વગર અને મહારાજાઓની સંમતીથી જ સિદ્ધ થઇ છે. એવી સેંકડો રીયાસતો હતી જેમાંની કેટલીકમાં સો કે એથી વધુ વર્ષ થયાં એકહથ્થુ સત્તા ચાલી રહી હતી. પરંતુ બે વર્ષની મુદતમાં તેમાંની ઘણી ખરીને હૌદ સાથે ભેગી કરવામાં આવી છે અને રાજાઓને પેનસનપર મુકત કરવામાં આવ્યા છે. ૫૬૫ જેટલી રીયાસતોમાંથી હવે માત્ર નવ રહેલી છે. છેલ્લી નાબુદ થવામાં ત્રીપુરા, મણીપુર અને જનારસનો સમાવેશ થાય છે. વિના સંકોચે એમ કહી શકાય કે એટલા વિશાળ સમુહને એકજ બંધારણ નીચે અને એકજ જાતના વહીવટ નીચે એટલા ટુંક સમયમાં લાવવાનો બનાવ ઇતિહાસમાં અજોડ છે.

કોમીકોયડો

બંધારણમાં સઘળા કોમી ભેદો નાબુદ કરવાનો આદેશ છે અને પછાત વર્ગો સીવાય સંયુક્ત મતદારીઓ સ્થાપવામાં આવી છે. એ યાદ રાખવું જોઇએ કે હૌદુ અને મુસ્લીમો માટે જુદી મતદારીઓ બ્રીટીશે દાખલ કરી હતી. જેના પરિણામે ઉપરે જાગલાની માગણી થઇ હતી. હૌદ સરકારે અખત્યર સરકારી નોકરીઓમાં કોમીભેદ ભાવ નાબુદ કરવાના તાજેતરના પગલાં લીધાં છે અને પ્રાંતોમાં પણ તેમ કરવાની ભલામણ કરેલી છે.

હૌદના લશ્કરમાં પણ જાતી, જાતી કે ધર્મના ભેદ પાડવાની મનાઇ કરવા માં આવી છે. સઘળા સરકારી ઇસ્તાવેજોમાંથી જાતી જાતીનો ભેદ પડવામાં આવ્યો કોમ તે નાબુદ કરવાનો સિદ્ધાંત સરકારે સ્વિકાર્યો છે. મજુરોને લગતા અખત્યર સરકારના તેમજ પ્રાંતિક કાયદાઓમાં પણ સમાજ ના સઘળા વર્ગોનો મજુરો, અને મુડીદારો વચ્ચેના સહકારથી અને પંચાયતના સિદ્ધાંતથી વ્યવસ્થિત રીતે વીકાસ કરવાના ગાંધીજીના આદર્શો સાચવવામાં આવ્યા છે.

કટોકટીના પ્રસંગે હુકમોનું પાલન કરાવવાનું ગાંધીજીએ વર્જિત ગણ્યું નહોતું. શાંતીભરી હુકમોનું પાલન એ સત્યાગ્રહનો જેવું જ થયું. સમજુતીના બીજા સઘળા સાધનો નીષ્ફળ નીવડ્યા બાદ જ અને સઘળા હૌસલા તાવેજાર નેતાઓનો સંપુર્ણ અંકુશ હોય ત્યારે જ હુકમોનો પાડી શકાય, એ ગાંધીજી નો સિદ્ધાંત હતો.

હૌદની પરદેશ નીતી

હૌદની પરદેશ નીતીની પાછળ પણ ગાંધીજીના આદર્શો રહેલા છે એ સહેલાઇથી જોઇ શકાશે. ૧૯૪૨ ના ઓગસ્ટમાં ક્વોલ્ટ ઇન્ડિયા કોંગ્રેસ કમીટીએ કરેલો જાણીતો "ક્વીટ ઇન્ડિયા"નો ઠરાવ સ્વતંત્ર દેશોના વીશ્વ સંઘ (વર્લ્ડ ફેડરેશન) ની સ્થાપના કરે છે, અને તેથી દરેક જાતના સશસ્ત્ર યુદ્ધો નાબુદ કરવામાં માને છે. કમનસીબે એ બાબતમાં બીજા કરાયેલ નહિ તે હૌદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેનો ઝઘડો જ કસોટી કરનારો નીવડ્યો. એકંદર જોતાં હૌદ અમે તેવી ઉશ્કેરણી છતાં પણ શાંતીના પક્ષમાંજ ઉભવાનો હમેશાં પ્રયત્ન કર્યો છે. તા. ૧૫ એપ્રીલ ૧૯૪૭ ના ગાંધીજી અને જનાબ જીન્નાહ એ શાંતીની જાહેરાતપર સહી કરી હતી. તા. ૧૮ ઓગસ્ટ ૧૯૪૭ ના હૌદ અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો એ બન્ને પંજાબોમાં તોફાનો અટકાવ વાના પોતાના નીશ્ચયનું એક સંયુક્ત નીવેદન કર્યું હતું. કાશ્મીરના મહા રાજા, કે જેના બંધારણસરના વડા હતા, તેમજ રાષ્ટ્રીય પરિષદ, કે પ્રજા કીય સંસ્થા હતી, એ બન્નેના આગ્રહ ભર્યા આમંત્રણથી હૌદ કાશ્મીરમાં વચ્ચે પડ્યું હતું. પરંતુ હૌદે લડાઇને સ્થાનિક જ મર્યાદિત કરવાનાં પગલાં લીધાં અને આક્રમણ કરનારાઓને કાઢ મીરની બીજાની મદદ કાઢવામાં આ વ્યા કે તુરત હૌદે પોતાનું લશ્કર આગળ વધતું અટકાવી દીધું. હૌદ માટે બંધ કરવાની સરહદ નકકી કરવા મસલત કરી અને સ્વેચ્છાએ એ બાબત યુનોની સીકયોરીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ પોતે લઇ ગયું અને કાશ્મીરની પ્રજા ના નીર્ણયને પોતે અનુસરવા તર્યાર છે એવું જાહેર કર્યું. ત્યાર બાદ હૌદ કાશ્મીરના સવાલના શાંતી ભર્યા ઉકેલને માટે સતત પ્રયાસ કરી રહ્યું છે. તા. ૮ એપ્રીલ ૧૯૫૦ ની વડા પ્રધાનો ની સમજુતી દ્વારા હૌદે કરી શાંતી ભરી રીતથી ઉકેલ લાવવાનો પોતાનો નીશ્ચય પુરવાર કરી આપ્યો. એ વખતે પુર્વ બંગાળમાં હીંદુઓની અસહ્ય સ્થિતિને લીધે બન્ને દેશો વચ્ચે યુદ્ધ ફાટી નીકળવાની અણીપર હતું. યુદ્ધ નહિ કરવાની સંયુક્ત જાહેરાતને માટે હૌદ સતત પ્રયત્નો કરી રહ્યું છે પરંતુ તેમાં હજુ સફળ થઇ શક્યું નથી.

કોમનવેલ્થ સાથેનો સંબંધ

હૌદે પોતાને પ્રજાસત્તાક જાહેર કર્યું છે પરંતુ કોમનવેલ્થ, જેની સાથે આટલા વખત સુધીનો સંબંધ રહ્યો છે, તેનાથી છુટું પડી જવાની તેની ઇચ્છા નહોતી. એટલે પ્રજા સત્તાક જાહેર કરવા છતાં પોતે કોમનવેલ્થમાં પોતાની સ્થિતિ કાયમ રાખવામાં સફળ થયું છે. એશીયાને લગતી બાબતો માં હૌદની વગવું બનવાની છે. સઘળા સાર્વભૌમ અને સંસ્થાનિક સાર્વભૌમત્વનો અંત આવ્યો જોઇએ એમ તે માને છે. એશીયાના સઘળા દેશોમાં હૌદ રાજકારણ પ્રબળ વાતો કર્યો છે અને રાષ્ટ્રવાદનાં બળોને તે ઉત્તેજન આપવા માગે છે. એશીયા ઇન્ડોનેસીયાને વહેલી તકે સ્વતંત્રતા અપાવવામાં તેણે પહેલ કરી હતી. તા. ૨૭ ડીસેમ્બર ૧૯૪૯ ના હૌદે ઇન્ડોનેસીયાપર એશીયન કોન્ફરન્સ ભરી હતી. જેમાં ૧૬ એશીયાના દેશોએ ભાગ લીધો હતો. ચીન ના પ્રજાસત્તાક પ્રત્યેની હૌદની વલણ પણ જગજાહેર છે. ખરી વસ્તુ સ્થિતિ પ્રત્યે અને ચીન અને એશીયા ના બધા અન્ય દેશો સાથેના પોતાના પ્રાચીન સંબંધો પ્રત્યે હૌદ પોતાની આંખો બંધ નહિ રાખી શકે. આ મીત્રતાની ભાવના અને શાંતીપ્રીયતાને કોરીયા વીગેરે કટોકટીના પ્રસંગે હૌદે લીધેલાં છે તે પગલાં લેવાને તેને પ્રેરણા કરી છે.

ચુનોમાં વિશ્વાસ

ચુનોના કેટલાંક કાયદો બરાબર નહિ થઇ શકે તેવાં ક્ષોભો છતાં હૌદને એ સંસ્થામાં વીશ્વાસ છે, કેમકે, એજ એક સંસ્થા છે કે જેનાપર જગતની શાંતી ટકી રહેવાની આશા રાખી શકાય. ચીનના સંબંધમાં, ૩૮ મી પેરેલલને ઓળંગવાના સંબંધમાં, એટમ બોમ્બના ઉપયોગના સંબંધમાં હૌદના વીચારો અને નીતી એક સાદી વસ્તુપરથી જોઇ કરી શકાય છે. તે છે યુદ્ધને રચનાત્મક બનાવીને અને ઉપસ્થિત થએલી તકરારોનો શાંતીમયી ઉકેલ લાવવાની તેની ધગશ. હૌદના આંતરીક તેમજ પરદેશ સાથેના વ્યવહારમાં અનેક કાર્યો અને નીતી ગાંધી જીના આદર્શોથી પ્રેરીત થયાં છે એ બતાવી શકાય છે, પરંતુ તેમ કરવાની જરૂર નથી. એટલું જ કહેવું બસ થશે કે ગાંધીજીનું સોથી અગત્યનું ફીલસુફ–સત્ય અને અહીંસા—એ સઘળા અગત્ય ના વ્યવહારમાં પ્રોત્સાહન આપનારૂં થઇ પડ્યું છે. હૌદનું આજનું પ્રધાન મંડળ ગાંધીજીના આદર્શોથી પ્રેરીત થએલાઓનું બનેલું મણી શકાય. સંભવીત છે કે અનેક સંજોગોના કારણે તેમજ અંગત નબળાઇઓના કારણે તેમના પ્રત્યેક આદર્શને અમલ માં મુકી શકાયો નહિ હોય. પરંતુ એટલું તો સત્યપણે કહી જ શકાય કે રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજી, કે જેમણે પોતાની દીર્ઘદૃષ્ટિથી અને અથાગ પરિશ્રમથી જે આદર્શો પોષ્યા હતા અને જેને માટે દેશ તેમનો અત્યંત ઋણી છે, એ આદર્શોને અનુસરવાને હૌદના રાજ કારીઓ મહાન આત્માની દોરવણી પરજ આધાર રાખી રહ્યા છે.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી પુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને અખ્બર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગ વડ માટે ૧૫ બેન્ડ સ્ટ્રીટ, કરબનમાં ધર્મશાળા રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ચોથનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
કમાળભાઇ જીવાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

નવો ભાડાનો કાયદો

[યુરોપીયનો તેમજ ઇંડી પર બણી ઓ જોહાનીસબર્ગમાં પોતાના બાકુતો ને બણા પરેશાન કરી રહ્યા હોવાના ખબરો આવ્યા છે. ખાસ કરી ઇંડી ફ્રેમ પર જે સીતા ગુજરી રહ્યો છે. એ જોતાં ઇંડા પરબણીઓની એવી વર્તણુક બીલકુલ અક્ષમ્ય છે. આ બાબતમાં તા. ૨૩ મીનો 'બાટાલ મરક્યુરી'માં એક દિલસોઝ થયો અને બણવાલેખ અમલેખ છે તે અમારા વાચકોના બાબાર્થે અમે અહિં બાપીએ છીએ.—અ. ઈ. ઓ.]

પાંબેન્ટની પદ્ધ બેઠકે પસાર કરેલા નવા ભાડાના કાયદાના રીફ (જોહાનીસબર્ગ અને તેની આસપાસ ના પ્રશ્નોઓ)માં થઇ રહેલા કહેવાતા દુરૂપયોગના ખબરો આવી રહ્યા છે જે એટલા ચીંતામાં નાખનારા છે કે તેની સંપૂર્ણ તપાસ થવાની જરૂર છે. અહીં સ્થાનીક તપાસોપરથી જણાય છે કે ડરબનમાં તેવી સ્થિતિ વર્તતી નથી. બતલબમાં જોહાનીસબર્ગ'ના જેટલી બરાબ નથી. પાર્લામેન્ટના કેટલાક કાયદા એવા છે કે કોઇ પણ નીરંકુશ માણસ તેને ગલત ઉઠાવી શકે. પરંતુ ભાડાના કાયદાની તપાસ કરતાં એવું જણાય છે કે કાયદામાંની બણી બારીઓ સામાન્ય સંતોષકારક રીતે બંધ કરવામાં આવી છે. જે કાયદાનો મુળ હેતુ એજ હતો. ખરું છે કે એકંદર માણસને પોતાના બણ્યાપરા કાયદેસર હકે નું બહુ ઓછુ જ્ઞાન હોય છે અને સંભવીત છે કે ભાડાના કાયદા ના અર્થ સમજવા જોઇએ તેટલા સમ જાયા નથી. બાકાક ઘરબણી જેને પોતાના બાકુતના કાયદેસર હકની બબર પણ નહિ નાખી શકાય. બાકુત પાસેથી નુકસાની મારે બગાઉથી અમુક રકમ લેવી કાયદાથી વીરૂદ્ધ નથી જો કે કલમ રપમાં તેમ કરવાની મનાઇ હોય એવું જણાય છે. પરંતુ કબેલામાં આવ્યું છે એમ લે, તેનો પોર કુરમ પોગ્ય થતો હોય તો એ થતો અટકાવવા કાયદામાં તાબડતોડ બદલો સુધારો થવો જોઇએ. પરંતુ બાસ કરી રીફ બરના ઘરબણીઓ નીરંકુશપણે ઉતરપીંડી ચલાવી રહ્યા જણાય છે અને જો બાકુ તેને કાયદાની રૂએ પોતાના હકોની બબર નથી તેઓને ઉઠાવી રહ્યા છે. બકુતોએ તકલીફમાં હોય તો પોતાની રબાનીક રેન્ટ બોર્ડોની સલાહ લેવી જોઇએ. કાયદાના પોગ્ય અમલનો આધાર રેન્ટ બોર્ડોપર અને ઈન્સ્પેકટરો પર રહેલો છે. તેનો અમલ બેપરબાઇથી થતો હોય તો કાયદાનો હેતુ બેકાક ઉઠાવી શકાય છે. નવા કાયદાના અમલપર બરોબર નજર રાખવામાં આવશે જોઇએ અને જો કોઇ પણ બામી જણાય તે દુર કરવાના પાર્લા મેન્ટે તાબડતોડ પગલાં લેવા જોઇએ. કાયદાએ ઘરબણીઓને રક્ષણ બાપવું જોઇએ–પણને લાગે છે કે તેઓના ઉપર બોટી રીતે દાબ મુકવામાં આવે છે–પરંતુ તે સાથે બાકુતને પણ બોટું જ રક્ષણ બાંબવાનો અધિકાર છે. રેન્ટ બોર્ડની ફરજ ઘરબણી અને બાકુત વચ્ચે ન્યાય તોળવામાં સમતોલ રાખવાની છે અને તેમ કરવાને બન્ને પક્ષ તરફથી સહકાર મળ જોઇએ.

ભારતવર્ષના પ્રથમ પ્રમુખ

(બાબુભાઈ બાવીંદ્ર પટેલ, લીચીંસ્ટન)

પ્રજાસત્તાક ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદને ચુંટવા માં બારતે પોતાનેજ નહીં પણ પોતા ના પુર્વજોના કીર્તી મંદીર પર બેક સુવર્ણ કળશ ચોપ્યો છે.

૧૯૧૭ માં બાપુ ચંપારણ્ય બબા ત્યારે એમને આ બમુબોલ રત્ન સાંપડ્યું. તે સમબથી બાજ દીન સુધી ની રાષ્ટ્રપતીની દેશ સેવા બબ્ય અને મહાન છે. ગાંધીવાદને પોતાના જીવનમાં બરાબર ઉતારનારામાના તેઓ બેક છે . સ્વ. પંડીત મોતીલાલ નેહરૂ એ એકવાર કહ્યું હતું કે, "રાજેન્દ્ર બાબુ ગાંધીજીના સૌ. બે સૌ ટકા સાચા ચેલા છે."

રાજેન્દ્રબાબુ સર્વ પ્રત્યે બાદરથી વર્તાવ કરે છે. બધામાં વીશ્વાસ મુકે છે. કોઇના પર બવિશ્વાસ રાખવાનું એમના સ્વભાવ વીરૂદ્ધ છે. એમનો બા દુનીબામાં કોઇ દુશ્મન નથી. તેઓએ કોઇને નુકસાન કર્યુ નથી. અને ગુસ્સો પણ કદી કરતા નથી. બધા એમને બણા માનની દ્રષ્ટીએ જોય છે. એમના પ્રાંતમાં એમના શબ્દોને કાયદા જેટલાજ મહત્વના માનવામાં આવે છે.

બાપુના સંપર્કમાં બાવ્યા પછી બણીજ ટુંકાણી વાળા વકીલાત છોડી એમણે બાપુની સાથે સત્યાગ્રહમાં ઝંપ લાવ્યું. તે સમબથી યોગીના જેવી સાદાઇ લીધી છે. બાશુમાં એમની સાદાઇ જોઇને અને બણીજ નવાઇ લાગી હતી. રાજેન્દ્ર બાબુની પીરતા, સમર્પણુચકતા, ધર્મ પરાબણતા, વીરતા, અને બુદ્ધિમતા, વગેરેના શા વખાબ કરવા !

જ્યારે જ્યારે દેશપર વિપત્તિ બાવી પડતી ત્યારે બધાની દ્રષ્ટી રાજેન્દ્રબાબુ પર ઠરતી. એમનો કામને ઘણું ગ્રિપ બણે છે. જ્યારે ડોકટર એમને સંપુર્ણ બારામ લેવાનું કહે ત્યારે પણ ટાવણી સ્ટને રાખી કાગળો લખાવેજ જતા.

૧૯૩૨ માં સત્યાગ્રહ પછીની દેશ બ્યાપી નીરાશાથી રાજકારણમાં બંધ કાર હતો. ૧૯૩૪–૩૫ નો એ વખત હતો. મુંબઇમાં કોંગ્રેસનું બધીવેશન ભરાવાનું હતું ત્યારે પ્રમુખ તરીકે રાજેન્દ્રબાબુની વરણી થઇ અને તેઓ બે દેશભરમાં પ્રવાસ કરી પ્રજામાં નવો પ્રાણ પુરયો. ૧૯૩૫ માં કોંગ્રેસનું પાર્લામેન્ટરી બોર્ડ રચાયું. તેનું પ્રમુખ પદ પણ રાજેન્દ્રબાબુને બાપવામાં બા બ્યું હતું. બંધારણ ઘડવાનો પ્રશ્ન બાવ્યો એ સમયે પણ એઓજ બંધારણના પ્રમુખ રહ્યાપા. એક વ નહીં પણ ચાર ચાર વાર રાષ્ટ્રપતી પદ એમને આપીને દેશે એમની કે બોની કદર કરી છે.

કોંગ્રેસની વિષમ વિચારીણી સમીક્ષા માં કોઇ બબુકેસ પ્રશ્ન હોય તો સભામાં કોઇ વાચાળ સભ્યની ગુંજે હોય ત્યારે રાજેન્દ્રબાબુ સર્વત્ર એ સરખી પીરતા અને શાંતીથી કામ લે છે.

બાંધીજી બબાજે દીલ્હીમાં શાંત રબાપવા બપવાસ પર ઉતર્યા હતા ત્યારે એઓ ચીંતાતુર બન્યા હતા અને બધી શરતોનું પાલન કરવા બાર્ત બાપતા પત્રો પર સહી કરી અને બપવાસ છોડાવવા માટે તે પત્ર લઇને ખુબજ બાતુરતાપુર્વક બાપુજી પાસે મોટરમાં દોડી ગયા હતા.

એમની સાથે વાતચીત કર્યા પછી બણી બ્યક્તીઓના માનસમાં ઉંચાર થઇ જતો અને બીજા પ્રત્યે પ્રેમ અને લાગણી દાખવતા થઇ જતા.

હાલમાં છેલ્લા બકોળારમાં તેઓ બમદાવાદ બબા અને તેઓ સાબરમતી બાશ્રમના બાપુના ઓરડામાં—હૃદય કુંજમાં—ગયા ત્યારે કુસકે કુસકે રડ્યા હતા.

નબળી શરીર પ્રકૃતી ને દમનો કાયમી બાધી છતાં કેવળ નિઃસ્વાર્થથી જન સેવામાં જોટલો હાલો બાપ્યો ■ એટલો દેશની કોઇ પણ બ્યક્તીએ હજી સુધી બાપ્યો નથી. ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ કમબા બતિ મહત્વનું સ્થાન સંભાળી રહ્યા છે એમની સેવાઓ અને દોરવણીની દેશને હજુ જરૂર છે. પ્રભુ એમને સંપુર્ણ બારોગ્યવાળું દીર્બાયુષ્ય બપે

બાપુના બોલ

મને બાપુના બોલ યાદ બાવતારે;
મારૂં જીવું રૂડે ને મુખ માય–મને,
મને પ્રાર્થનામાં બાપુ યાદ બવતારે;
મારૂં જીવન સહુના સમજાય–મને.
મને સત્યજે બાપુ યાદ બાવતારે;
મારૂં કર્મ જોવારે શુદ્ધ થાય–મને.
મને કીર્તનમાં બાપુ યાદ બાવતારે;
મારૂં મનડું ઉમંગે ઉભરાય–મને.

"ઉપાનહાર"

શાંતી માટે શાંતીનું માનસ હોવું જોઈએ

શ્રી. નેહરૂનો લંડનમાં વાયુવાર્તાલાપ

લંડનથી ૨૯મી જાન્યુઆરી તા. ૧૨ મીનટ વાયુવાર્તાલાપ કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, આપણે શાંતી ચાહતા હોઇએ તો આપણે શાંતીનું માનસ ઉભું કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ અને જેઓ આપણને વહેમની નજરે જોતા હોય અથવા તો જેઓ આપણે માનતા હોઇએ કે આપણા વિરોધી છે તેઓને પણ જીતવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. બીજાઓ આપણને સમજે જેમ આપણે ઇચ્છીએ તેમ આપણે પણ બીજાઓને સમજવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. યુદ્ધ અથવા ધમકીઓની ભાષાથી આપણે શાંતી સાધી નહિ શકીએ. હીંદ અને ઇંગ્લાંડ જેને માટે આજે ગર્વ લઇ શકે છે એ સુંદર દાખલો તમને સૌને યાદ હશેજ. દીર્ઘ કાળ સુધી સતત લડયા પછી આજે બન્નેએ અમારો સવાલ શાંતીનું માનસ ખોળી હાથ ધર્યો અને અમે તે ઘોડી શકયા એટલુંજ નહિ પરંતુ એક બીજા વચ્ચે કાયમની સમજુતી અને મૈત્રી સ્થાપી શકયા.

બીજા દેશો વચ્ચેના સંબંધમાં કટોકટી ઉભી થાય ત્યારે આ મહાન દાખલાનું આપણે સ્મરણ કરવું જોઇએ. આજ એક એ સવાલને હાથ ધરવાની સુધરેલી રીત છે જેથી પાછળથી કયી મેળવી રહેવા પામતી નથી. આજે દુનીયાના લાખો અને કરોડો મોકર રાખેલી મરણની સજા ભોગવી રહ્યા હોય એવી સ્થિતિમાં પડેલા છે. અને દિનપર દિન લોકોના મનમાં યુદ્ધના અનિવાર્યપણાનું વાતાવરણ છવાઇ ગયું છે.

નિરાધાર દશામાં આપણે એક બાજુ તરફ ખસી રહ્યા હોઇએ એનું જવાબ છે. જવાબદારીનું સ્થાન ધરાવનારા વધારેને વધારે લોકો વેર ઝેરની ભાષા વાપરી રહ્યા છે. મુરબ્બીપણાની વાતો કરે છે અને વર્તી રહ્યા છે એવી રીતે કે જાણે મુરબ્બીપણાનો અંત લાવવા માગતા હોય. શાંતીની વાતો કરે છે અને યુદ્ધ કરવાના હોય એમ વર્તે છે.

શું આપણે એટલા બધા નિરાધાર છીએ કે આજને માર્ગે થઇ રહેલો આ ખસારો અટકાવી શકતા નથી? મારી ખાત્રી છે કે આપણે તેને અટકાવી શકીએ કારણ પ્રત્યેક દેશમાં લોકોના વીશાળ સમુહ શાંતી માગે છે તો પછી જેઓના ઉપર તેઓનો અંકુશ નથી એવાં બળો વડે તેઓની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ તેઓને ઉલટે માર્ગે શા સારૂ પકડી જવામાં આવી રહ્યા છે? રાજદ્વારીઓ અને મુત્સદ્દિઓ રાજ પ્રકરણના સિદ્ધાંતથી સંભાળપુર્વક ગોલ્ડબ્રેઇલ રીતે શાંતીને માટે પ્રયત્નો કરે છે. ઉલ્લા દસ દિવસ દરમીયાન કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનો જગતની શાંતીના આ સવાલનો ઊકેલ લાવવા માટે રજા હતા. તેઓ સૌ એકેશ્વર શાંતી ઇચ્છી રહ્યા છે. હું ઉલેખ રાખું છું કે આપણા પડોશીઓ ખરાબ પરિણામ લાવવામાં મદદરૂપ થશે. પરંતુ માત્ર રીત ગેરવ્યા કરતાં કંઇક વિશેષની જરૂર છે. શાંતીને માટે તલપ અને આંતરરાષ્ટ્રિય વ્યવહારમાં સુધરેલાં વર્તનની જરૂર છે.

આ શાંતીનું માનસ પેદા કરવા માટે મારૂં મન તેમજ તમારા સૌનું મન વળવા પ્રયત્ન કરું છું. આપણે એક આંતરરાષ્ટ્રિય કટોકટીની સન્મુખ આવી રહ્યા છીએ. જે કટોકટીની સન્મુખ આપણે આવી રહ્યા છીએ એજ મનુષ્યની અંદર બધ રહી છે.

જોઇએ કે જે ભલે પણ અનિષ્ટજ હોય. અનિષ્ટનો સામનો કરવામાં પણ આપણે હમેશાં શાંતીનું માનસ ટકાવી રાખવું જોઇએ.

એશીયામાં બની રહેલા બનાવો

એશીયામાં બની રહેલા બનાવો વિષે બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું : 'એશીયામાં ઘણા ફેરફારો થયા છે. સંસ્થાનિક દરજ્જામાંથી તે બહાર આવતું જાય છે. દુનીયાના બળોપર તેની અનિવાર્ય અસર થવીજ જોઇએ એશીયા મુળે શાંતીપ્રિય છે. પરંતુ તેણે પ્રાપ્ત કરેલી નવી આઝાદીને વિષે તે ગર્વ ધરાવે છે અને તેને વિષે જાગ્રત છે. પોતાના ઉત્સાહમાં થી અને હિંસકોઓથી જોયું જોઇએ કેમકે યુરોપ, અમેરીકા અને એશીયા તેમજ દુનીયાના અન્ય ભાગોએ અરસ પરસ સમજુતીથી રહેવું અત્યંત અગત્ય નું છે. તેમ લાખો લોકો એઓ આફ્રીકામાં તેમજ અન્ય સ્થળોએ હજુ સંસ્થાનીક શાહીવાદ હેઠળ છે તેઓને આપણે ભુલી જવા નહિ જોઇએ. ભુતકાળના વખતની જેમ બાજા ઉપચારો કામ નહિ આવે. નવી સમજુતી અને નવી રીતની જરૂર છે અને જો તે અખત્યાર કરવામાં આવશે તો મારી ખાત્રી છે કે એશીયા મીત્ર ભાવે તેનો પ્રત્યુત્તર વાળશે.

એશીયામાં મહાન રાષ્ટ્રો સર્જન થયાં છે. ભુતકાળની લાંબી સ્મૃતિઓ તેઓ ભુલી ગયા નથી. ઉનાજવળ ભાવિ તરફ તેઓ પીઠ માંડી રહ્યા છે. હીંદ, પાકીસ્તાન, બર્મા, સીલોન અને ઇન્ડોનેસીયાએ હમણાજ પોતાની આઝાદી પ્રાપ્ત કરી છે. ચીને નવું સ્વરૂપ પકડયું છે. એ સ્વરૂપ આપણને ગમે યા નહિ છતાં એટલું તો આપણે સ્વિકારવુંજ ઘટે છે કે એક મહાન રાષ્ટ્રએ પુનર્જન્મ લીધો છે અને પોતાની શકતીનું ભાન ધરાવી રહ્યું છે. પોતાની નવી શકતી થી ચીન કેટલીક વાર જે રીતે વર્ત્યું છે તેનું મને અત્યંત દુઃખ થાય છે.

પરંતુ આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે એશીયાના અન્ય દેશોની જેમ ચીન નો પણ ભુતકાળ નીરાશાભર્યો છે. શાહીવાદી સત્તાઓએ તેઓના પર જુલમ ગુજારેલો છે, તેની સાથે સમાનતાથી વર્તેલી નથી. લાખો અને કરોડો લોકોની લાગણીઓની અવગણ ના કરવી એજ એ વ્યવહાર નથી. તેમ કરવું સહીસલામત નથી.

હીંદમાં અમે એ હકીકત વર્ષોથી ચીન સાથે મૈત્રી જોગવીએ છીએ. અમારે મતભેદો છે. અને નજીવી તકરારો પણ કરીએ. છીએ પરંતુ અમારો ભુતકાળ અને ભુતકાળનું ઇતીહાસ યાદ કરી અમે એક બીજાને સમજતા થઇએ છીએ. આ મહાન પડોશી સાથે અમે મીત્રતાભર્યો સંબંધ ટકાવી રાખવાનો પ્રયત્ન કરી એ છીએ કેમકે એશીયાની શાંતીનો આધાર એ સંબંધપર રહેલો છે.

આજનો તાત્કાલિક સવાલ દુર પ્રર્વનો છે. તેનો સંતોષકારક ઉકેલ નહિ આવે તો યુરોપમાં અને આપણી દુનીયામાં તોફાન જાગશે. અને યુદ્ધ જાગશે તેટલું સુંદર આર્થીકજ નહિ પરંતુ સંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતી કરી રહેલાં યુરોપને સૌથી વિશેષ સહન કરવું પડશે. આપણે આ દુરપ્રર્વના સવાલનો ઉકેલ લાવવા આપણે દ્રઢતાથી મહેનત કરવી જોઇએ. શાંતીનું માનસ કેળવીનેજ અને મૈત્રી બીજ આપણે તેમ કરી શકીશું.

હીંદુ–મુસ્લીમ ઐકય

'શું આપણે ખાતરીપુર્વક કહી શકીશું કે હીંદુઓ મુસલમાનો કરતાં અધુકપણે વધારે પ્રમાણદાર, ન્યાયી અને ઉદાર હૃદયના છે? ઉલટાનું મને તો એમ લાગે છે કે જુદા જુદા દરજ્જાના અને જુદા જુદા ભાગમાં થી આવે તે હીંદુઓ અને મુસલમાનોને એકસરખી સંખ્યામાં મુકવામાં આવે તો દયાળુ, ઉદાર અને વીશ્વાસપાત્ર મુસલમાનોની સંખ્યા હીંદુઓ કરતાં ઓછી ન નીકળે. વળી, મુસલમાનોમાં નાતોના ઉંચનીચના વાડા ન હોવાથી એક ભલો હીંદુ જેટલા ઉદાર હૃદયથી વર્તી શકે, તેથી મુસલમાન ઘણી વાર વધારે ઉદારતાથી વર્તે. આપણું કમનશીબ આ વાત સમજવા અને નીખાલસપણે સ્વીકારવામાં છે. જે પળે આપણે મુસલમાનો પ્રત્યેનું આપણું વલણ બદલીશું અને જેમ તેમના દોષો જોઇએ તેમ ગુણો પણ જોવા માંડીશું તે પળે આપણને માલુમ પડશે કે સહવર્તનનો એક પ્રામાણીકપણે પ્રયાસ કરનાર હીંદુ જેટલો ઉદાર જવાબ વાળી શકશે. તેના કરતાં મુસલમાન તેથી વધારે ઉદાર જવાબ વાળી શકશે. નાતજાત, જાતમાં જાત, વાડા, ગોળ, બાબુવહેવાર, બેટીવહેવાર વગેરે મુખ્યત્વે હીંદુ સમાજની ખાસીયત છે. ધંધો આપણી ભાષા, પોશાક, ખોરાક (શાકાહારની અંદર પણ) વગેરેમાં જેટલા ભેદ જેટલા જુદા વાડા પાડવામાં પાછી પાની કરી નથી .....'

'આ બાબતમાં એક વીચિત્ર વીરોધ છે. વીચારવાન અને સાચા ખુદાના મુસલમાન બકરો અને સુરીઓ મોટે ભાગે ઉદાર, મોટા દીલના અને ઉચ્ચ નૈતીક ચારીત્ર્યવાળા હોય છે, અને અસહીષ્ણુતાથી મુકત હોય છે; ધર્માંધતા અને સંકુચીત મનોદશા સાધારણ લોકોમાં અને તેમના અજ્ઞાન મોલવીઓ અને વીદ્વાન 'આપણવાળાઓ'માં હોય છે. પરંતુ હીંદુ ધર્મના અનુયાયીઓમાં—તે વેદધર્મી, જૈન, શીખ કે બીજા કોઇ પંથના હોય—ધર્માંધતા અને અસહીષ્ણુતા પોથીપંડીત અને રાજવેત્તાઓ જોવામાં આવે છે; અને સહીષ્ણુતા અને સદ્‌ભાવ એ આમપ્રજાના ગુણો છે.'

હીરાલાલ મરાઠવાળા ('હરિજનબંધુ'માંથી

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું : હું પેસીફીસ્ટ નથી અને દુનીયાએ આજે દુનીયાને બળ વિના ચાલે તેમ નથી. આપણે પોતાનો બચાવ કરવાનો છે અને બીજા હુમલાઓને માટે તૈયારી રાખવાની છે. કોઇ પણ આક્રમણ કે જેવા અનિષ્ટને માટે આપણે તૈયાર રહેવાનું છે. અનિષ્ટને નમવું ખરાબ છે પરંતુ અનિષ્ટનો સામનો કરવામાં આપણે આપણી લાગણીઓ અને બધથી દોરાઇ જઇ એવી રીતે વર્તવું નહિ તે કોઇક વખત ભુલ પણ કરી નાખે. તેણે પોતાના વિશાળ સવાલોનો ઉકેલ લાવવાનો ■ અને દુનીયાના અન્ય ભાગો સાથે શાંતીથી રહેવા ઇચ્છે છે પરંતુ સંસ્થાનીક શાહીવાદ અમર તેની ધમકી પણ સહી લેવા તે તૈયાર નથી. પોતાનો નવો દરજ્જો દુનીયાએ સ્વિકાર વોજ જોઇએ એવી તે માગણી કરી રહ્યું છે.

એશીયામાં બની રહેલા આ ઐતિહાસીક ફેરફારો તરફ તમારે સમજુતી

ધમકાઓથી નહિ. ધમકાઓથી કામ લેવાનો યુગ હવે વીતી ગયો છે. આપણા યુગના આ સવાલોને સુધરેલી રીતે કામ કરવામાં પતિપદાનો સવાલ આપણી આડે આવવા દેવો નહિ જોઇએ.

આઝાદ ભારતમાં બેનોની જવાબદારી

કાશીનાથ ત્રિવેદી

[લેખકનો આ લેખ "કસ્તુરબા દર્શન" બીજી બીમારીપરથી ઉઠ્યા ને અમે આપ્યો છે. આમાં લેખકે બેનોને જે ઉપદેશ આપ્યો છે તે આ પહેલે અહીં પણ લાગુ પડે છે. આઝાદીમાં બેનોએ હવે આગળ આવવું જોઇએ અને તેમને જે પુરુષોનો સમાન દરજ્જો આપ્યો છે તેને શોભાવવા લાયક બનવું જોઇએ.—અ. ઇ. ઓ.]

૮૯ વર્ષ બંધારણ અનુસાર બીજાને પુરુષ સમોવડપણું રયાન મળ્યું છે. મને યાદ છે કે દેશની શક્તિ અને પ્રભાવને કોણ વધારશે? બીજો કોઇ પુરુષ? જવાબ એકજ છે. આ દેશની બેનો. મારો દૃઢ વીશ્વાસ છે કે જે દીવસે આપણી આ પ્રાચીન પુણ્યભુમી ની માતાઓ અને બેનો સ્વતંત્ર ભારત ની નવી ફુરસદોને સમજી તે અનુસાર પોતાનાં જીવનમાં જરુરી ફેરફારો કરવા નો શુભ નીશ્ચય કરી લેશે અને તે અનુસાર પોતાનું જીવન જીવવા માંડશે તે દીવસથી પ્રજાસત્તાકને જીવન મળશે અને પ્રજાસત્તાક અમર બનશે. કારણ કે હજારો વર્ષના અનુભવો આપણને શીખવે છે કે આ દેશમાં ધર્મ-કર્મની ઉજ્જવલ પરંપરાને નષ્ટ ન થવા દેવાનું બધુ શ્રેય બેનોના ધર્મ-કર્મ પરાયણ જીવનને છે. ઘરમાં, સમાજમાં, રાજ માં, બધે તેઓ આ ધર્મની રક્ષક અને પહેરેગીર બની છે. એજ બેનોએ હવે એ સમજવાનું છે કે, કાલ સુધી નો મુલ્લામ ભારત દેશમાં તેઓનો જે ધર્મ હતો, તે આજના સ્વતંત્ર ભારત માં તે તેજ રીતે બની નથી રહી શકતો. ધર્મ કોઈ જડ વસ્તુ નથી. જે સદા પરીવર્તન માગે છે અને પામ્યા કરશે માણસ પોતાના જીવન માં પણ હજારો ધર્મ પરીવર્તન કરતો જ રહ્યો છે. બાળપણનો ધર્મ જુદો, પ્રૌઢ અવસ્થાનો જુદો, અને વૃદ્ધાવસ્થાનો જુદો. તેમજ રીતે જે ગુલામી અવસ્થામાં ધર્મરૂપે નભી રહ્યું તે આઝાદીના જમાનામાં ધર્મ ન કહી શકાય અને ન તેને નભાવી શકાય. નવા જમાનાના નવા ધર્મો હોય જ અને તેને સ્વીકારીને જીવન વીતાવવામાં જ ડહાપણ છે.

આઝાદ દેશની બેનોએ ઘરમાં, સમાજમાં અને જીવનમાં આઝાદી લાવવાની છે. પોતાની શક્તિ, અને પ્રતીભાના જોરથી તે પુરુષ સમોવડી થઇ રાજનીતીના ક્ષેત્રમાં આગળ આવે પણ જોઇ સકે છે તેજ કે પ્રથમથી પુરુષોની જગ્યામાં ફસાઇને પાછી ઓ પુરુષની શીકાર ન બની રહ્યા. આની બેનોએ પુરા જાગરૂકતા રાખવી પડશે.

દેશના આ ક્રાંતીકારીક વખતમાં નવી આઝાદીને ઉજ્વળ બનાવવા બેનોએ હાથો આપવાનો છે. સમાજ માં ઉંડી જડ પાડેલી નીરક્ષરતા, નિર્બળતા અને નીરસતાને ઉખેડી નાખવાની છે. આજે સુવર્ણ અવસર પ્રાપ્ત થયો છે. પુરુષ કરે ને ભારત ની બેનો સ્વતંત્રતાના યુગમાં પોતાને ઓળખતી થાય અને પોતાનું કાર્યક્ષેત્ર ઉજ્જવળ કરે.

સ્વર્ગસ્થ ઠક્કરબાપાની ટુંક જીવનરેખા

શ્રી. અમૃતલાલ વી. ઠક્કર (જેઓ ને હીંદ ઠક્કર બાપા તરીકે ઓળખે છે અને સંબોધે છે) તેમનો જન્મ કાઠીયાવાડના ભાવનગર રાજ્ય માં ૧૮૬૯માં થયો હતો. તેમણે ભાવનગરમાં વીદ્યાભ્યાસ કરી પુનાની એનજીનીયરીંગ કોલેજમાં એનજીનીયર બન્યા હતા. કેટલાંક વર્ષ હીંદમાં અને પ્રસ્ટ આફ્રીકામાં સીવીલ એનજી નીયર તરીકે કામ કર્યું હતું. ૧૯૧૪ માં સ્વર્ગસ્થ માનનીય ગોખલેએ સ્થાપેલી સરવન્ટસ ઓફ ઇન્ડિઆ સોસાયટીમાં જોડાયા અને પછાત વર્ગો માં નીરક્ષરતા દુર કરવાનું કામ કર્યું. કેટલોક વખત સુધી તેઓ પંચ મહાલ પ્રદેશમાં ભીલ મેરોની વચ્ચે જઇ વસ્યા અને ભીલ સેવા મંડળ સ્થાપ્યું મહાત્મા ગાંધીજી સાથેય આફ્રીકાથી ૧૯૧૫ માં હીંદ ગયા તે અગાઉથી તેઓ અસ્પૃશ્યતા નીવારણનું કામ કરી રહ્યા હતા અને તેમના ઘરીજન કુટુમ્બ ગાંધીજીને આંગણે આવ્યું હતું જોને ગાંધીજીએ દેશના યુક્ત સનાતનીઓના આક્ષેપ અને તીરસ્કાર વચ્ચે અને કેટલાક ખુદ પોતાના કુટુમ્બીજનોના અને નજીકના સાથીઓના અણગમા વચ્ચે પોતાના કુટુમ્બમાં રયાન આપી તેની દીકરીને દત્તક લીધી હતી. ગાંધીજીની સત્ય નિષ્ઠાની જી. ઠક્કર બાપાપર ઉંડી છાપ પડી અને અસ્પૃશ્ય નીવારણના કામમાં તેઓ ગાંધીજી સાથે જોડાયા. તેઓ અખિલ ભારતીય હરિજન સેવક સંઘના જનરલ-સેક્રેટરી નીમાયા હતા અને પાછળથી તેના પ્રમુખ બની છેવટ સુધી એ પદ ભોગવ્યું હતું. તેમની પ્રવૃત્તિઓ મજુરોમાં પણ પહોંચી હતી અને ૧૯૨૦ માં જમશેદપુરમાં મજુરો ની સુખાકારીનું કાર્ય કર્યું હતું. ૧૯૨૬ માં પછાત વર્ગોના જીવનનો અભ્યાસ કરવા તેમણે ખાનદેશ, ઓરીસ્સા, આસામ વીગેરે રાજ્યોની મુસાફરી કરી હતી. ૧૯૩૭, ઓરીસ્સા અને પંચમહાલમાં તેમણે દુષ્કાળ નીવારણનું કામ કર્યું હતું અને ગુજરાત, સીંધ અને આસામમાં રેલ સંકટ નીવારણનું કામ કર્યું હતું. પછાત વર્ગોમાં સહકારી ધીરધારના કામમાં તેઓ ઉંડો રસ લઇ રહ્યા હતા, ભાવનગર અને પંચમાં પ્રજા મંડળની પરિષદોનું તેમણે પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું નવેમ્બર ૧૯૩૨ થી જુલાઇ ૧૯૩૪ દરમીયાન ગાંધીજીની હરિજન યાત્રામાં તેઓએ ગાંધીજીના સેક્રેટરી તરીકે કામ કર્યું હતું. કસ્તુરબા સ્મારક નીધીની ૧૯૪૪ માં સ્થાપના થઇ એ વખતથી એ સંસ્થાના તેઓ જનરલ-સેક્રેટરી હતા. તેઓ બંધારણ સભાના સભ્ય હતા. શુક્રવાર તા. ૧૯ જાન્યુઆરી ના રોજ પોતાની જન્મભૂમી ભાવનગર માં તેમણે દેહ ત્યાગ કર્યો. હીંદને એક મહાન આત્માની ખોટ પડી છે.

પરચુરણ

—ચીનમાં ૧૯૧૮ ના ફ્લુને બૂકાવે બેનો ફ્લુનો રોગ દાદી નીકળ્યો છે. ૨૦ લાખ માણસો ફ્લુમાં પટકાયા છે. ચીનને એ ઉપદ્રવ સામે પગલાં લેવા માં અઢવાડીયાનો ૫ા. ૩૦ લાખનો ખર્ચ થાય છે. ફ્લુથી ૧૪૦૦ મરણ થયાં છે

—વ્યભૂતી બાળ ફીલ્મસ્ટાર શરતી ટેમ્પલ ફીલ્મમાં ઉતરવાનો ધંધો છોડયે, છે. તેને હવે પરણેલું જીવન ગાળવું છે. ચાર્લ્સ બ્લેક નામના એક શ્રીમંતના છોકરાને તે પરણી છે. તે ૧૮ વર્ષની હતી ત્યારે ૨૪ વર્ષના એક સારજન્ટને પરણી હતી. ચાર વર્ષ બાદ છુટાછેડા લીધા. તેનાથી તેને લીન્ડા નામની એક દીકરી છે. હાલી ટેમ્પલ પાસે ૧૦ લાખ ડોલર બેંકમાં છે.

—સ્વીટઝરલેન્ડ, ઓસ્ટ્રીયા અને ઇટલી ના એલ્પાઇન હાડેરામાં એટલો સખત બરફ પડયો છે કે ૧૨૭ માણસો ઓસ્ટ્રીયામાં, ૬૧ સ્વીટઝરલેન્ડમાં અને ૩૦ ઇટલીમાં દટાઇ મર્યા છે. આદલા તો બરફમાં આવેલા છે, બરફ માં નહિ આવેલાની સંખ્યા કોઇને ખબર નથી. ૩૦ વર્ષમાં આટલો બરફ કદી પડયો નથી.

—જનરલ લીયાકત અલીખાન કરાંચી પહોંચી ગયા છે. રીપોર્ટરોને તેમણે કહ્યું કે મને સંતોષ છે કે મારી મુલાકાત ફળદ્રુપ થઇ છે.

—શ્રી. નેહરુએ હીંદ પાછા ફરતાં કેરો માં જણાવ્યું હતું કે કોમ્યુનીસ્ટ ચીન સાથે સીધો વ્યવહાર કરવાથી કોરીયા ના સવાલનો નીવેડો આવી જશે એવો મને વીશ્વાસ છે. ચીનને બહોડવાથી નહિ આવી શકે.

—૩૦ વર્ષની વયનો હેન્ડ્રીક બોયા જે ૧૦ વર્ષથી આંધળો હતો તેણે અમેરીકા જઇ નવા ડોળા બનાવ્યા અને હવે તે દેખતો થયો છે. દેખતા કરનારી આંખોની બેંક. દુનીયામાં જેવી બેંક સંસ્થા છે, ત્યાંથી તેણે ડોળા મેળવ્યા હતા. ડોળા મરેલા માણસની આંખમાંથી તે મર્યા બાદ બેંક દલાઇ ની અંદર બાદલામાં આવે છે અને બેંકથી દોઢ દીવસની અંદર તે બીજા ની આંખમાં બેસી દેવાની જરુર પડે છે.

—સુઇનીમાં બેંક નવેા જવાળામુખી પર્વત માઉન્ટ લેમીંગટન ઝમા આવતા દીમાલા ફુવારાથી ઢંકાયેલો છે. ૪૦૦૦ નેટીવેા તેથી બીજા ગામેાના બાજર છે. બે ઉપરાંત બીજા પણ ઘવા મર્યા છે અને જખમી થઇ રહ્યા છે. ઓસ્ટ્રેલીયાની સરકાર બે લાખમાં વસે નારા લોકોને સારવાર અને અનાજના સાધનો મોકલી રહી છે.

—સ્વીટઝરલેન્ડના ખેડુતોએ એક પહાડના શીખરને "શાંતી શીખર" નામ આપ્યું છે.

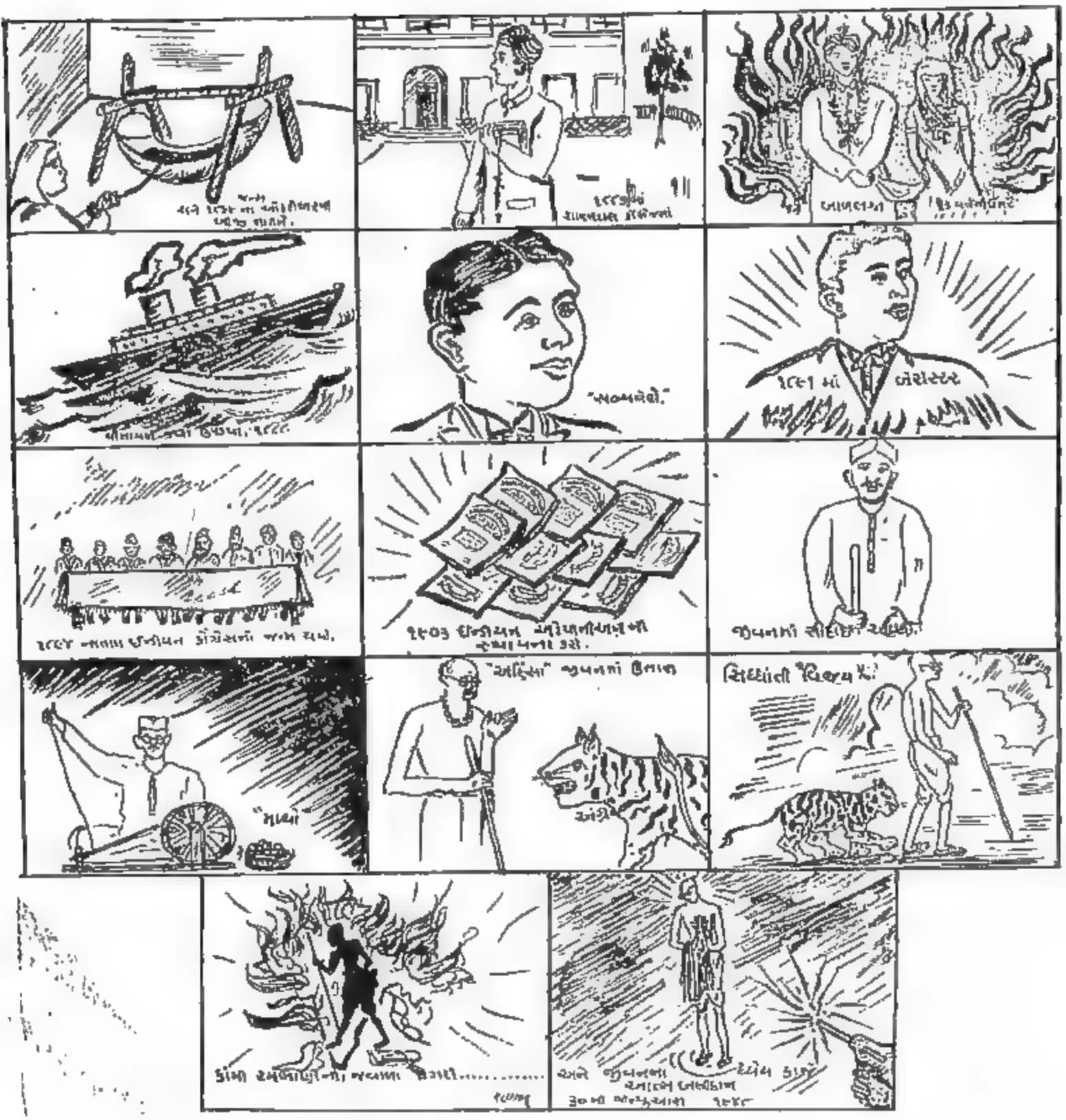
કેન્દ્રીના આફ્રીકા :—
પાઇ થી. ૨—૦
ચણા થી. ૨—૦

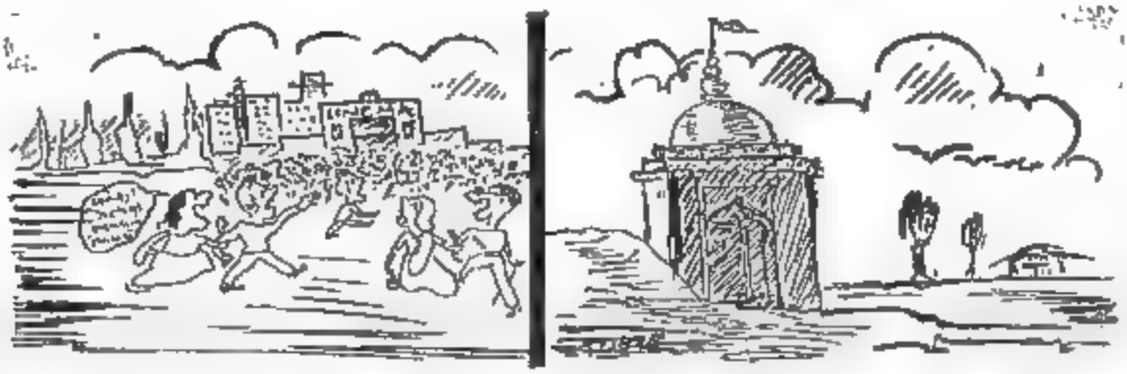
તુવેર...થી. ૧—૩ રતલ | તુવેર ની દાળ નં ૨...૧/૧ રતલ | અળદ દાળ નં ૧....થી. ૨—૦ રતલ | કાળા અળદ.....થી ૧—૧૦ રતલ
ચોળા અળદ ૧/૮ રતલ | ચણાની દાળ થી. ૨—૩ " | અળદ દાળ નં ૨....થી. ૧—૧ રતલ | ચરોળી.....થી. ૨—૬ રતલ
મગ.....થી. ૧—૦ રતલ | વાલની દાળ....થી. ૨—૬ રતલ | ચણાનો જોટ (કાંકરી મગરનો) ૧/૧ | દુંગ.....થી. ૧—૧ રતલ
તુવેરની દાળ નં ૧ ૧/૩ " | અળદની દાળ...થી. ૨—૩ રતલ | બાજરો.....૪ પેની રતલ | રાઇ.....થી. ૨—૧ રતલ

એડ્રેસ : ૨૬૦ વિઠ્ઠલભાઇ પટેલ રોડ, ૮૨૫૫ ગેસ્ટ, ૮૨૫૫ ગેસ્ટ ૨.૪૮૮૪૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨૫૫૫ની ૭૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઘઉં.....થી. ૨—૬ રતલ
જવ.....થી ૩—૦ રતલ

"ગાંધી"
"અહિંસા" જીવનનો ઉપાય
સિદ્ધાંતી વિજય !

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

વડોદરા, જાન્યુઆરી તા. ૧૫, ૧૯૫૧.

નેપાળના સુધારાને આવકાર

નવી દિલ્હીના એક સંદેશો જણાવે છે કે વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ નેપાળના સુચોત બંધારણીય સુધારાઓને આવકાર્યો છે. વિદેશ ખાતાને મોકલેલા એક સંદેશામાં શ્રી. નેહરૂ જણાવે છે કે "નેપાળમાં થનારા ઐતિહાસ ફેરફારો અને સુધારા અંગેની જાહેરાતની જાણ થતાં અને આનંદ થયો છે. પોતાના બાવિ બંધારણનો નીર્ણય નેપાળની પ્રજાએ જ કરવાનો હતો. દરમ્યાનમાં વચગાળાની સરકારની સ્થાપના થશે અને નવા ફેરફારોમાં નેપાળના રાજા ફરી પાછા પોતાના યોગ્ય સ્થાને જશે. નેપાળની આઝાદીની લડતમાં જેઓ ઝઝુમ્યા છે અને જેમણે સહન કર્યું છે, તે તમામ, કોંગ્રેસની એકહથ્થુ સત્તાની જગ્યાએ લોકશાહી રાજ્યના બંધારણ માટેના ભવિષ્ય પ્રયાસોમાં પોતાનો સહકાર આપશે તેમજ તેઓ શક્ત ફેરફારોનો સંપૂર્ણ લાભ ઉઠાવશે, એવો મને દ્રઢવિશ્વાસ છે. ક્રાંતિ દ્વારા કરવામાં આવતા ફેરફારો માટેના પ્રયાસો ચંદ્રની દેવા જોઇએ. લાંબા-ટૂંકા પ્રયાસને શાંતીમય સહકાર અને પ્રગતિના બંધારણ તરફ પોતાના પ્રયાસો વાળી દેવા મારી વિનંતી છે. આવા પ્રયાસો જો તો ભવિષ્ય વર્ષવા માટે એક નક્કર પાયો છે, અને પાયાથી લોકશાહી સરકારની સ્થાપના માટેની ખાતરી છે. આ ફેરફારો સાથે જુની સત્તાધારી સરકારનો અંત આવે છે, અને નેપાળની પ્રજાની ઇચ્છા અનુસારના નવા સુધારાઓનો અમલ અલ્પાંત શાંતિમય સમયમાં મળે."

પખ્તુનિસ્તાન

ખાનના પ્રધાનના નેતૃત્વ તળે કામ કરતી આઝાદ પખ્તુનિસ્તાન સરકાર ની સ્થાપના કરવામાં આવી છે, એમ કલકત્તા આવેલા, પખ્તુનિસ્તાન માટે ની લડતના, નવા નેતાઓએ જણાવ્યું છે. આ સરકારનું વડું મથક બન્નુચિસ્તાનમાં આવેલ નક્કી કુમા ખાતે છે. અફઘાન અખબારોના બિનસરકારી પ્રતિનીધિમંડળ સાથે આ નેતાઓ હીંદ આવ્યા છે. તેમણે જણાવ્યું કે રાષ્ટ્રીય સભાની સ્થાપના પણ થઇ છે, અને હાલમા વાયવ્ય સરહદ પ્રાંતની સરકારે આશરે બાર હજાર પઠાણોને અટકાયતમાં રાખ્યા છે. દક્ષિણ પખ્તુનીસ્તાનની રાષ્ટ્રીય સભાએ કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની પરિષદને મધ્ય પુર્વ અને વીશ્વની શાંતી તથા સલામતીના હિત માટે પાકીસ્તાન ને પખ્તુનિસ્તાનમાં બ્રીનલોકશાહી પ્રવૃત્તિઓ કરવું અટકાવવા પોતાની વતનો ઉપયોગ કરવા વીનંતી કરી છે, એમ કાબુલ રેડીયોના સમાચાર પરથી જણાયું મળે છે.

હીંદ અને વિશ્વશાંતી

લંડનનો એક સંદેશો જણાવે છે કે ચીનના વડા પ્રધાન શ્રી. ચોઉ-એન-લાઇએ એવી આશા વ્યકત કરી છે કે, ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂની લંડન ખાતેની હાલની મુલાકાત ને પરિણામે પ્રથમ એશીયામાં અને મધ્ય વીશ્વમાં શાંતી રથપાશે, એમ આજે અત્રે હીંદી પ્રેસ ટ્રસ્ટને જણાવ્યા મળ્યું છે. ચીની વડાપ્રધાને આ આશા ચેકોસ્લોવાકિયા ખાતેના ભારતના એલચી સરદાર કે. એમ. પાણીકર સમક્ષ વ્યકત કરી હતી.

સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘની જનરલ એસેમ્બ્લીમાં હાજરી આપીને પાછા ફરતા હીંદના એક પ્રતિનિધિ શ્રી. બી. શિવરાવે મુંબઇમાં કહ્યું કે "આ વખતે જનરલ એસેમ્બ્લીના કામકાજ ઉપર પુર્વ એશીયામાં બનેલી કટોકટી નો ઓળા પડયો હતો. પણ પરીસ્થિતી ને વધુ બગડતી અટકાવવાનો પણ મોટે ભાગે હીંદના કાયમી પ્રતીનીધિ શ્રી. બી. એન. રાવને ફાળે જાય છે."

હિંદ અને સીક્કીમ

હીંદ અને સીક્કીમ વચ્ચેના કરાર વિષેની ખબર અગાઉના એક પત્રમાં આપવા આવી છે. સીક્કીમના મહારાજ કુમાર, જેઓ તેમના પીતા વતી રાજ્યનો રોજરોજનો કારભાર સંભાળે છે, તેમણે જણાવ્યું હતું કે "તીબેટમાં અમે તે બનાવો જોયા હોવા છતાં સીક્કીમ નીઃસંદેહ ભારત સાથે જ રહેશે. સીક્કીમે તાજેતરના મૈત્રીકરાર માં સહી કરીને આખરી નીર્ણય કર્યો છે, એટલે તેમાં ફરી જવાનો કે ફટોકટીના સમય વેળા ભારત સાથે દ્રોહ કરવાનો તેમનો ઇરાદો નથી." એક સહી પુર્વે ભારતને દાર્જીલીંગ સોંપવા માટે બહેલા તરીકે ઓળખાતા રૂા. ૨૨ હજારની સહાયમાં વધારો કરી ભારતે રૂપીઆ ત્રણ લાખ કરી આપ્યા છે. સીક્કીમે પણ ભારત અને તેની વચ્ચેના વ્યાપાર પરના દ્રોક પણ પ્રકારના કર કે જકાત નાબુદ કરવા માટેનો તેનો દાવો છોડી દીધો છે. મહારાજ કુમારે જાહેર કર્યું હતું કે, "સીક્કીમ સરકારે આ વર્ષના પહેલા ૭ મહિના દરમીયાન સવા લાખથી સહેજ વીશેષ વસતી અને ૭ હજાર મોરસ બારકના વીસ્તાર ધરાવતા તેમના રાજ્યમાં, સર્વત્ર રથાનીક વહીવટ ચલાવવા માટે ૫૦ થી ૬૦ ચુંટાયેલી પંચાયતો રચવા ધારે છે. રાજ્યની પાર્લામેન્ટ રચવા માટે ૧૫ થી ૨૦ સભ્યોની એક ચુંટાયેલી કાઉન્સ કે સભાની રચના કરવામાં આવશે." અત્યારે રાજ્યનો વહીવટ દીવાનને સોંપાયો છે જેઓ વડા પ્રધાન તરીકે કાર્ય કરે છે. ભારત સરકાર તરફથી જેમની સેવા ઉછીની અપાઇ છે તે આયોગના દીવાન શ્રી. જે. એચ. લાલે પોતાની સહકાર માટે સલાહકાર સમીતીની નીમણુંક કરી છે. સીક્કીમમાં ત્રણ ખાંસાની કાચી ધાતુના, ત્રણ મેકાઇટના અને બીજા લેતખંડના નાના જથ્થા છે. ત્રાંબાના જથ્થા ખોદી કાઢવાનું કામ ચલાવતી એક બ્રીટીશ કંપની ત્રણ વીસ્તારમાં બે ખોડી ગઇ હતી. ભારત સરકારે તાજેતરમાં તેની તપાસ હાથ ધરી હતી અને તેને ફરી ચલુ કરવાનું વીચારી રહેલા છે. ત્રણ લાખ રૂપીયા ની સહાય ઉપરાંત લગભગ ૭ લાખ રૂપીયાની કુલ વાર્ષિક આવક આવા સાહસને રાજ્યની પોતાની મુડીથી ઉભી કરવા પુરતી નથી.

હિંદ અને મીસર

મીસરની સરકારે એક પાછી ઠારા કાશ્મીરના પ્રશ્ન અંગે પોતાની 'સંપુર્ણ તટસ્થતા'ની જાહેરાત કરી છે, એમ અહીં મળતા ઇલાલ પરથી જાણવા મળે છે. પાછીમાં વધુમાં ઉમેરવામાં આવ્યું હતું કે મીસર, ભારત અને પાકીસ્તાન બંનેને સરખા મીત્રો લેખે છે. મીસરના એલચી શ્રી. આઝમ બે તરફથી કાશ્મીરના પ્રશ્ન અંગેના પાકીસ્તાનના વલણની તરફેણ કરતું પાકીસ્તાનમાં જે એક નીવેદન કરવા માં આવ્યું હતું, તેને અનુમોદીને ઉકત પાછી ઠારા પાઠવામાં આવી છે. દરમ્યાન શ્રી. આઝમ બેએ કાશ્મીરના પ્રશ્ન સંબંધમાં પકીસ્તાનના વલણને ટેકો આપતું કરાંચી ખાતે કોઇ નીવેદન કર્યાનો ઇનકાર કર્યો છે. એમ કેરો થી નવી દીલ્હીમાં મળતા ઇલાલ પરથી જાણવા મળે છે.

"મીસર આરબ રાજ્ય છે—અને નહિ કે મુસ્લીમ રાજ્ય—એવી અમારા પર છાપ પડી છે," એમ મીસર ગયેલા હીંદી અખબારી પ્રતીનાધિ મંડળના નેતા અને 'અમૃત બજાર પત્રિકા'ના તંત્રી શ્રી. તુષારકાંતિ ઘોષે મીસરના એક પખવાડીયાના પ્રવાસેથી પાછા ફર્યા બાદ મુંબઇમાં જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું :

"આપણે મીસરને ભારત કે પાકીસ્તાન પ્રત્યે વધુ લાગણી છે એવું તરત જુલ્યું છે. મીસર પ્રવાસ પછી પ્રતીનીધિમંડળને લાગે છે કે મીસર ભારતને પોતાના સા મીત્ર તરીકે ગણે છે અને ભારત પ મીસરને સહજપણે મીત્ર તરીકે ગણ હોવાનું તે માને છે. વળી મીસરવા ઓ મહાત્મા ગાંધીજી અને શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ પ્રત્યે અત્યં આદરભાવ ધરાવે છે. અમે મીસરના વડા પ્રધાન નહાજપાશાને ખાત આપી છે કે મીસર પ્રત્યે બાકાતપંથ બનાવી રાખવાનું ભારત ચાલુ રાખશે અને બન્ને દેશો આર્થિક તેમજ રાજ કારી સહકાર સાધી વીશ્વશાંતી બળવત્ત બનતું કરી છુટશે એવી ભારતની ચેવના છે."

નેપાળના નવા સુધારા

નેપાળના રાજા શ્રી. ત્રિભુવને નવી દિલ્હીમાં અહાર પાડેલા એક નીવેદન માં નેપાળની પ્રજાને રાજ્યમાં કાયદો અને શાંતી જળવવા સહકાર તમામ કરી છુટવાની તેમજ સોમવારે ખટમંડુથી થયેલી જાહેરાતમાં સુધારાની દરખાસ્તો ને અમલી બનાવવા લેવાનારાં પગલાં અંગે સંપુર્ણ સહકાર આપવા અપીલ કરી છે. તેઓ વધુમાં જણાવે છે કે "૧૯૫૧ ના જાન્યુઆરીની ૮ મી અને સોમવારે ખટમંડુ ખાતેની મારી સરકારે બંધારણીય સુધારા અંગે કરેલી જાહેરાતને હું આવકારું છું. આપણી વહાલી અને પવિત્ર ભૂમીની સરકારની લોકશાહી ધોરણે પુનર્રચના માટે એ તો એક ઐતિહાસીક પગલું છે. આ ફેરફારોના સંપુર્ણ અમલ માટે હું મારી સમર્થામાં જ હું સત્વરાર જાહેરાત કરીશ. રાજ્યમાં કાયદો અને શાંતી જળવવા સહકાર તમામ કરવા તેમજ બંધારણીય સુધારાની દરખાસ્તોને અમલી બનાવવા લેવાનારાં પગલાં અંગે સંપુર્ણ સહકાર માટે હું પ્રજાને અપીલ કરું છું. જનતાના પ્રતીનીધિઓ જ્યાં સુધી જનતાનું એક માત્ર હિત ધ્યાનમાં રાખી તમામ પ્રકારની રચર્ષો અને દુશ્મનાવટને તીલાંજલી આપી સંપુર્ણ એકતા સાધી કામ કરશે નહિ ત્યાં સુધી રાજકારણી ફેરફારોથી જનતાને કશો લાભ થવાનો નથી. એટલે પરાપુર્વથી આપણને જે પ્રથાઓ અને સંસ્કૃતી વારસામાં મળી છે તેને જાળવી રાખવા હું તમામને અપીલ કરું છું તેમજ આપણી પવિત્ર ફરજ તરીકે રાજકારણી ફેરફારોનું કાર્ય શાંતી પુર્વક કાય ખરાબ જેવી મારી અભ્યર્થના છે. મારી ફરજ તરીકે તેમજ જનતાના કલ્યાણની દ્રષ્ટિએ હું તેમાં મારો ફાળો આપીશ."

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૮ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

નાનાં બાળકને પોષણ કેમ આપવું

કેટલાક લોકો પોતાના બાળકોને કેટલા બરાબર ખોરાક ઉપર ઉછેરે છે એ બાબત અત્યંત શોચનીય છે. તેઓ નીચે પાસે જો આવો, થોડા કે મરવાં હોય તો એ જનવરોને પોષવાને સારા ખોરાકની જરૂર છે એ તેઓ સમજે છે અને એ રીતે તેઓને પુષ્ટિકારક ખોરાક આપે છે. પરંતુ એજ નીયમ તેઓ પોતાના બાળકોને લાગુ નથી પાડતા. તેને બદલે તેઓ અત્યંત અયોગ્ય અને અપુર્ણ ખોરાક આપે છે. પરિણામે બીચારાં બાળકો પાતળાં, નાજુક અને માંદલા રહે છે, દાંત બરાબર હોય છે, છાતી નબળી હોય છે, હાથ પગમાં જોર નથી હોતું અને શરીરનો બાંધો એવો હોય છે કે કંઈ પણ રોગનો સામનો કરી નથી શકતાં.

બાળકોને સફેદ ચોખા, પોરેજ, સફેદ રોટી, દુધ અને મીઠી રાક્ષસ, આપીને અને ખાવાના વખત વચ્ચે વચ્ચે સ્વીટો, બીસ્કીટ અને કેકો ખવાડી મોટી ભુલ કરે છે. આવી જાતનો કચરો ગમે તેવી આકર્ષક રીતે આપવામાં આવે પરંતુ તે ખોરાક નથી. તેમાં માત્ર કારબોહાઇડ્રેટ અથવા સ્ટાર્ચ હોય છે. જે પિત્ત કરે છે અને લોહીનું બ્લડ બનાવી દે છે. સુનો, ફોસફેટ, લોહ અને લોહી, માંસ અને હાડકાં બાંધવાને જરૂરી બીજું તત્વો તેમાં નથી હોતાં. વીટામીન્સ તો તેમાં બીલકુલ જ નથી હોતાં.

પોતાના બાળકોને ખરો ખોરાક આપવાની અગત્યની બાબતમાં મમ્મા બાપાઓની અજાણતા અત્યંત દુઃખદ છે. વીચાર કરતાં માલુમ પડે છે કે તેઓને વધારે સારું જાણવાની તક જ મળેલી નથી હોતી. દહાડામાં કંઈ આકાશમાંથી ઉતરી આવતું નથી તેમ ગાલ બુલાપરની દુકાનમાંથી બાટલી ઓમાં મળી શકતું નથી. કેટલાકને જે સાધારણ સમજ અથવા સ્વાભાવિક બુદ્ધિ હોય છે તે સત્ય વસ્તુ જનબુવાના, અયોગ્ય પરિશ્રમથી પ્રાપ્ત થયું હોય છે. અને ઘણી વખત પ્રજાનાં આરોગ્યનું ભોગે પૈસો પેદા કરવાની લાલસા ધરાવ નારા રથાપિત હીતો વાળાઓની દીકમત ભરી જાહેરખબરોથી સત્ય ઢંકાઇ જાય છે.

જે શોધે છે તેને અંતે મળે છે અને નીચેની બીના ત્રીસ વરસના અભ્યાસ ના પરિણામે બેાધવામાં આવી છે. તેમાં અપ થેલી સુચનાઓને જોઓ અનુ સરશે તેઓ ઉછરતાં બાળકનું અત્યંત બહું કરશે અને તે મોટો થાય ત્યારે તેના શરીરનો બાંધો મજબુત બનાવવા ને મજબુત પાયો રોપશે. અના માસે મારે આરપુર્વક જણાવવું જોઇએ કે સારો ખોરાક એજ દુનીયામાં સારા માં સારી દવા છે. મુર્ખ લોકો બાળક ને બદલે ખોરાક, જેની તેને સૌથી પ્રથમ જરૂર હોય છે, તે પુરો પાડવા ને બદલે દાકતરો અને દવાઓપર પૈસો બરબાદ કરે છે એવા ઘણા લોકોને દુઃ મળું છું કે જેઓ ખોરાકની જગ્યા એ દવા આપવામાંજ માને છે. એટલાંજ બુદ્ધિ અને પૈસાનો ઉપયોગ જો તેઓ ખોરાકની બાબતપર કરે તો તેઓને પણો જ વધારે લાભ થાય.

સારો, પુષ્ટિકારક, તાજો ખોરાક એજ સારામાં સારું દોનીક છે અને દુનીયામાં સૌથી સારામાં સારો દાકતર છે. જેના માં બુદ્ધિ છે અને કલ્પના શક્તિ છે તે તેને રસોક અને કુશોકર બનાવી શકે છે. બાળકોના સંબંધમાં સ્વરૂપ ની કિંમત કંઈ ઓછી નથી. આ બાબતમાં નીરામિષાહાર અને બાસ કરી કાચાં શાક ભાજીના સેલેડોમાં, ઘણોજ ફાયદો રહેલો છે. કાચાં ગાજર અને બીટરૂટ અને બીજાં શાકો, ઝીણી સમારેલી કોબી, લેટીસ અને બાજીના મુદર આકર્ષક રંગબેરંગી રૂચીકર જાતિનો પાકી શકાય છે. એવો સુંદર ખોરાક કુશોકર થયા ઉપરાંત પાચન શક્તિનો પમ્પ સદરકપ થઇ પડે છે વ્યવહાર સુચનાઓના સંબંધમાં નીચે ના બીના બરચરબ્રેનરના આધાર પરના બનાવેલા પુસ્તકોપરથી આપવામાં આવી છે.

એકથી બે વર્ષના બાળક માટે

સવારે ૬ ને ૮ ની વચ્ચે:

એક પાકું કેળ ઝીણું સમારીને (જેવું કે, બનારૂપ, પેરી, પીચીસ, એપલ) અથવા એક નાની વાટકી ભરી ને ઝીણાં ફળોના બાળાં ફળ, જેવાં કે મલબેરીઝ, સ્ટ્રોબેરીઝ, રાસ્પ્સ. ઓરીન્જ) નો છુંદો અથવા પાકા પપૈયાની એક ચાકી. અને તે સાથે એક પ્યાલો સારું તાજું દુધ—બકરી અથવા ગધેડીનું હોય તો વધારે સારું અને એક સ્લાઇસ બુલીની રોટી.

દુધમાં બનતાં સુધી એક કે બે ટીસ્પુન ઘીબુનો રસ નાખવો સારો, જેથી તે પચવામાં સહેલું થઇ પડે છે.

૧૧ ને ૧ ની વચ્ચે:

બાફેલું શાક (બનાવવાની રીત માટે નીચે જુઓ)

૩ અને ૪ ની વચ્ચે:

કાચાં બમણેલાં શાક તેમાં લીંબુનો રસ, તેલ, ઘી અથવા ક્રીમ નાખીને (બનાવવાની રીત માટે નીચે જુઓ.)

સાંજના ૬ અને ૭ ની વચ્ચે

કુળ અને ઓટસનું મીશ્રણ (બનાવ વાની રીત નીચે જુઓ) અને એક સ્લાઇસ બુલીની રોટી.

બે અને તેથી વધુ વર્ષનાં બાળકો માટે

સવારે ૬ અને ૮ ની વચ્ચે

એક રકાબી ભરીને ફળ અને ઓટસનું મીશ્રણ રાબ (બનાવવા ની રીત માટે નીચે જુઓ) અથવા એક કે બે એપલ, અથવા ઓરેન્જીસ કે મેન્ડરીન, અથવા પીચીસ, પ્લમ્સ, ગ્રેપ્રીફ્રોટ, જરમરૂપ, બેરી, મલબેરી, વિ: અથવા પાકેલું મીઠું પપૈયું, અને તેની સાથે એક પ્યાલો દુધ. બનતાં સુધી જરૂરી કે ગધેડીનું અને ૧ કે ૨ સ્લાઇસ બુલીની રોટી બટર અથવા પી નટ બટર ચમાડીને.

દુધમાં તાજું લીંબુનો રસ નાખવો.

૧૨ અને ૧ ની વચ્ચે

કોઇ પણ કાચું ફળ, શાકનો સુપ, એક રાંધેલું શાક. બે કે ત્રણ જાતના શાકનું સેલડ, એક બાબત ગકદનું બટાકું બાકીની માંથે રાંધેલું.

૪ અને ૫ ની વચ્ચે

તાજું ફળ, એક સ્લાઇસ બુલીનો રોટી કોરેજ ચીઝ સાથે (રીત માટે નીચે જુઓ)

સાંજના ૬ અને ૭ ની વચ્ચે

ફળ અને ઓટસનું મીશ્રણ થોડાં બમણેલાં નટસ સાથે (જેવા કે બદામ, પીનટસ, નાળીયેર (ન) શાકનો સુપ. બટાકા (બાફ સાથે રાખેલા) અથવા બુલીનો રોટી અને એક પ્યાલો દુધ (બનાવ્યાં સુધી જરૂરી કે ગધેડીનું).

બનાવવાની રીતો

ફળ અને ઓટસનું મીશ્રણ એક થી બે વર્ષના બાળક માટે

એક ટેબલસ્પુન ભરી સારામાં સારી જાતના રોલ્ડ ઓટસ ઠંડા પાણીમાં પલાળવા. તેમાં એક ટીસ્પુન ક્રીમ જર્મ અથવા કુડ-વીટ ફ્લેકસ, ઘઉંનું. ૧ ટીસ્પુન તાજું લીંબુનો રસ નાખવો એક ટેબલસ્પુન કનડેન્સ્ડ મીલ્ક અથવા મધ નાખવું. અને એક એપલ છાલ સાથે ઝીણું છોલીને નાખવું (બનાવ્યા બાદ ઉપર જણાવેલ ફળોમાંનું કોઇ પણ ફળ ઉમેરવું હોય તો એપલ ને બદલે એ ફળ છાલ સહીત.) તેનું બરોબર મીશ્રણ કરવું તેના ઉપર નટસ બમણીને નાખવા અને ખાવા આપવું. (નોંધ—તેને બીલકુલ રાંધવું કે ચુલાપર મુકવું નહિ.)

શાકનું સ્ટયુ

૧ પાઇટ પાણી ઉકાળવું. ઉકળતાં પાણીમાં ચાર ટીસ્પુન છકોલેટ ભરી ભરકેલા ઘઉં, બાઉન રાઇસ, કેરકોર્ન કે ઓસ બારલી નાખવી. થોડી મીનીટ ઉકળવા દેવું. પછી એક બે બટાકા છાલ છોલ્યા વગર ઘસીને સાફ કરી સમારી નાખવા અને ૪ થી ૬ આઉંસ જેટલાં શાકં (ગાજર, બીટરૂટ, પાર્સનીપ, સેલરી, કોબરાબા, લેટીસ, સ્પીનીચ, ગ્રીન બીન્સ વિ.) ઝીણા સમારી નાખવાં તેમાં થોડું ઓબ્યું લુસર્ન ઝીણું સમારી નાખવું. વીસ મીનીટ ધીમે તાપે ઉકળવા દેવું પછી થોડાં પાકાં ટમાટાં તેમાં ખુંદી બરોબર ભીગ કરી દેવાં.

બીજું બીલકુલ નહિ નાખવું

થોડું બટર, અથવા ઘી કે તેલ નાખી પીરસવું.

અઠવાડીયામાનાં એક વાર ઘઉં કે બીજા દાણા ને બદલે મસુરની દાળ કે મગ લેવા.

ઇંડાં ખાતા હોય તો અઠવાડીયામાં બે કે ત્રણ વાર એક નવું બુકાયેલું ઇંડું તેમાં ઉમેરી શકાય.

કાચા શાકનું સેલેડ

રીત પહેલી:—એક ટેબલસ્પુન ઝીણું છીણેલું ગાજર, અરધો ટેબલ સ્પુન ઝીણું છીણેલું બીટરૂટ, અરધો ટેબલસ્પુન ઝીણી છીણેલી કાકડી. ૧ ટેબલસ્પુન ઝીણી સમારેલી કોબી. તેમાં થોડી દ્રાક્ષ, છીણેલાં નટસ અથવા છીણેલું ચીઝ ઉમેરવું અને થોડી પાર્સલી ઝીણી સમારી નાખવી.

બીજી રીત:—૧ ટેબલસ્પુન ઝીણું છીણેલું ગાજર, ૧ ટેબલસ્પુન ઝીણું છીણેલું કોબરાબી, ૧ ટીસ્પુન ઝીણા છીણેલા મુળા. ૧ ટેબલસ્પુન ઝીણી સમારેલી લેટીસ અને તેનાં થોડા ચીકરીના પાનરા નાખવા અરધો ટેબલસ્પુન પાકું ટેબેવાકોપર નાખવું.

ત્રીજી રીત:—૧ ટેબલસ્પુન ઝીણું છીણેલું ગાજર, ૧ ટેબલસ્પુન ઝીણી સમારેલી સ્પીનીચ, ૨ ટીસ્પુન ઝીણા છીણેલી કાકડી, ૧ પાકું ટમાટું, ૧ ટીસ્પુન છીણેલાં કાચા તાંબાં ગ્રીનપીઝ.

આવી વખતે અને ખાવા પહેલાં એક કલાક પહેલાં બાળકને પીવાનું કરું

નહિ આપવું. બોરાક બરોબર ચાવી ને ધીમે ધીમે ખાતાં શીખવવું. બાવાના વખતના વચગાળામાં કશું બાવવાનું નહીં આપવું. બાસ કરી રવીટા, બ્રેક, બીસ્કીટ બીજેરે કચરો નહીં જ આપવો. એ શરીરમાં ઝેર રેડે છે દાંત બગાડી નાખે છે. કાદવા સુજવી દે છે અને બીજા અનેક દરદો ઉભાં કરે છે.

બાવાના વખતના વચગાળામાં બાળકોને પુષ્કળ ચોખ્ખું પાણી પીવાડવું. દુધ એ પીણું નથી, બોરાક છે. પેટ માં જતાની સાથે તે લોહી બની જવું જોઇએ. બાથી બાવાના વખતના વચ ગાળામાં તે નજ લેવાય, સારામાં સારું પીણું પાણી છે. અથવા તો કાચાં ફળનો રસ અથવા શાકનો રસ પાણી સાથે ભેળવીને. બીની કદી નહિ જ ભુલેચ્ચી. બાળકને ચા, કોફી, કોકો, બરફથી ઠંડા કરવામાં આવેલાં પીણા બીજેરે નજ બપાય.

બાસ પ્રસંગોએ સ્વીટસને બદલે તેમને દ્રાક્ષ, સુકો મેવો અને તાજાં બીજાં ફળ અથવા મધનો પુડો ચુસવા બાપવો.

ઉપર જણાવેલી રીતે ઉછેરવામાં આવેલાં બાળકો, મોટા, મજબુત, તંદુરસ્ત, ચપળ બનશે, રોગનો સામ નો કરી શકશે, સુખી, ખુંદકણી બનશે અને નામાપને અને એમના સમાજમમાં આનરો તેમને આનંદ બાપનારાં થઇ પડશે. તેને માટે બાટલી તકલીફ ઉઠાવ્યે શું સાર્થક નથી? જોલક છે જ.

'બુલ્વિઅન ઓપીનીઅન' બા-સામ સારુ નીધ રજુ કરે

છેલ્લા દસકામાં શ્રી. એન. પી. જુલા, સ્ટેંગર તરફથી પા. પ-૫-૦ અને મેસર્સ ગાગ લાલા એન્ડ કું. બેયાલ, ટ્રાંસવાલ, ને હસ્તે સાં થયેલા ફાળાની પા. ૧૭૪-૧૪-ની રકમ મળેલી છે. જેની નામાવળી સ્થળ અને સમય સંકોચના કારણે હવે પછીના અંકમાં બહાર પાડવામા બાવશે.

પરચુરણ

—ભારતમા દર વર્ષે રૂા. ૩૨ કરોડની સીગરેટ ફુંકવામા બાવે છે. તમાની ૬૦ ટકા પરદેશની કંપનીઓ હીંદમા તે બનાવે છે અને ૪ ટકા બાયાત થાય છે. ૭ ટકા દેશી કંપનીઓ બનાવે છે.

—ભારતમાં વપરાતા બ્યાસબેસ્ટસ–પેટ્રોલ ના પેમ્પ સાત ટકા ભારતમાં પેદા થાય છે અને તે પણ ફક્ત બાસામ માં.

—ભારતમા ૩૨ વરસે ૫૦ લાખ મણ સોપારી બવાય છે. અને તેમાંની ૨૫ લાખ મણ ભારતમાં થાય છે બાકીની પાકીસ્તાનમાં અને તે પાછળ ભારતની પ્રજા ૨૫ કરોડ રૂપીયા વાપરે છે.

—ભારતીય મહીલા પરીષદના પ્રમુખ શ્રીમતી સેને એક ડેપ્યુટેશન દ્વારા દીલ્હ સરકારને બરોધ પ્રદર્શીત કર્યો છે કે "પક્ષ પાવડર લીપસ્ટીક જેવા શોખની ચીજો પર પ્રતીબંધ કેમ મુકયો?"

—મુંબઇના બાગેવા અને તેંડુલકર બ્યાપમુર્તીઓએ બારોગ્યને કારણે દારૂ પીવાની સરકારી પરમીટ મેળવી છે.

હનબનમાં અવસાન

ગયા રવીવારની રાતે ડરબનના જુના અને બણીતા વતની પારસી કેકુ નું ૮૫ વર્ષની વયે અવસાન થયું. યુનીબનમાં બવસાંહયા વયોવૃદ્ધ પારસીબોમાંના તેબો એક હતા. સ્વર્ગ સ્થ પારસી રૂસ્તમજીની બણીતી પેઢી સાથે તે જોડાયા હતા બ્યાં જવાબદારી નું સ્થાન ધરાવતા હતા. ડરબનના જુના વેપારીબોમાં તેબો બણીતા હતા અને પોતાના પ્રેમાળ સ્વભાવથી જેબો તેમના સહવાસમાં બાવતા તેબો માં તેબો પ્રિય થઇ પડયા હતા તેબો બફીસ યુકલીપટસ હતા અને બાટલી વૃદ્ધાવસ્થામાં પણ તેમના અક્ષર સુંદર હતા. મરહુમની દફનક્રીયા રવીવારે બપોરે થઇ હતી જેમા ડરબનના બણી-બણીતા વેપારીબોએ તેમજ અન્ય મીત્રોએ ભાગ લીધો હતો. મરહુમના દેહને સ્મશાનભુમમા બાવેલી મારેના રીબીટોમાં અવસાનવંદન કરવામા બાવ્યાં હતાં. મરહુમના રૂહને ખુદા ચિરશાંતી બપો.

* * *

ડરબનના શ્રી ગોરન નારણના પત્ની શ્રીમતી દેવીબેનનું ૬૯ વર્ષની વયે તા. ૧૫ મીના અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ ૯ પુત્ર અને ૩ પુત્રીને મુકી ગયાં છે; સ્વર્ગસ્થના બાત્માને ખુદા ચીરશાંતી બપે.

શ્રી મિ. દરીબા હિંદુ સેવા સમાજ

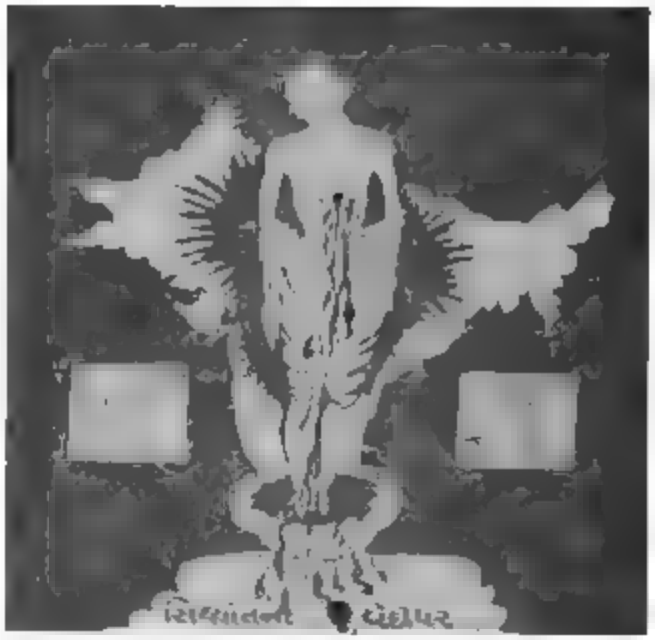
ચુંટણી માટે ખાસ સભા

ઉપરોકત સમાજની ચુંટણી માટેની બાવતી સભા તા. ૨૫–૨–૬૧ ના રોજ રાખવાને બદલે ત્રણ બાવે સમાજ ના હોલમા રાખવામાં આવી છે. તો સૌ ભાઇબોને વેળાસર હાજર રહેવા બોથી નમ્ર વિનંતી છે.

કામકાજ

(૧) પ્રાર્થના (૨) ઉલ્લા ચુંટણી સભાનો બાનીટસ. (૩) મંત્રીબો તથા બન્યનચીનો રેવાલ. (૪) પેટા સમિતી બોના રેવાલો. (૫) બધિકારીબોની ચુંટણી. (૬) પરચુરણ.

બી. ડી. વસુભાઇ વી. પટેલ
નરસિંહભાઇ એમ. પટેલ
મંત્રીબો
શ્રી. મિ. હીંદુ સેવા સમાજ

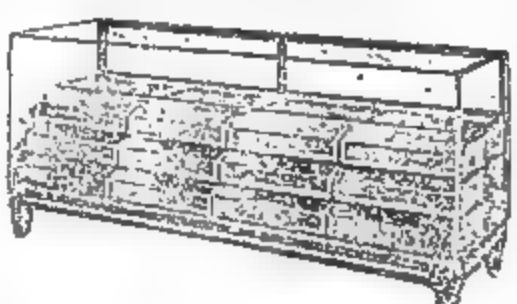

રાષ્ટ્રધ્વજને

(ગણેશચન્દ્ર ઠાકર અધ્યાપક: હિંદુ વિદ્યાલય, જુલધાણા)

અરે ઓ હીંદના બહાદુર વિરંગા મસ્ત થઇ રહેજો
હમારા હાર્દની અંદર રહેલાં મેલ દુર કરજો
ત્રિરંગી તાહરી કાયા જીવન અમ પ્રેરણા પાજો
ત્રિવિધ તાપો બધાં હરીબા અમીરસ તું સદા પાજો
અમારાં દિલ હરીબાની અનેરી વેદાની થાજો
અહીંસા સાધને, બંધુત્વના સિદ્ધાંત સાંચરજો
અમોલી બાર્યજનતાની ત્રિમૂર્તિરૂપ તું થાજો
અમે બે હીંદના પરદેશવાસી બર્જીકા બાજો
પ્રબુદ્ધીયે દિન સ્વાતંત્રે જગત શાંતિ સદા કરજો

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ફુર્ન-કલબ
ટીમ્બરે કાર્પેન્ટરો
અને મે. કેબીનેટ
રીપોલ્સ્ટરર્સ કાર્પેન્ટરો
વાલ સ્ટ્રીટસ, ટ્રાન્સ્વે પ્રોટોરીઆ કેપ કોલોની, દ.બ.
નવા સાબળ કેટલોગ માગવો.

ગ્રેસોસીએટેડ સોપહોલ્ડર્સ લીમીટેડ

મની લાંબે ઓફિસિયલ્સ સોપહોલ્ડર્સ, બિલ્ડર્સ, મા. બા. સોપહોલ્ડર્સ, બાગેટ.
અમો હાઇ કલાસ ડિસ્પની કેબિનેટ બનાવનારાબો છે અને કિંગ સોપહોલ્ડરોમાં મુખ્યત્વે બા ધીબારો છે, એમો બ્યાબિમા છે.

(24 Marshall Street, Wanted Corner House) Johannesburg
Phone 33 1211/2 P O Box 5101.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજબાર્ટ (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૪	૦
રાજ સન્બારી (પ્રબોધ)	૧૦	૧
બધકાલના બાપરા	૭	૧
બાત્મકથાના ટિપા	૭	૦
બાનવતાના ગુલ	૪	૧

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીની ત્રીજી વર્ષી

ગાંધીજીની ત્રીજી વર્ષી દીઠમાં જનુઆરી તા. ૩૦ મીના તેમનો વધ થયો ત્યારથી બાર દીવસ સમુદ્ર કાતરણ અને પ્રાર્થનાથી પાળવામાં આવશે એવા અમર છે. સાપ્તાહિક આદીકામાં આપણે પણ બે બાર દીવસ સૌને અનુકુળ થાય એ વખતે સમુદ્ર પ્રાર્થના અને ગાંધીજીની આત્મકથાનું વાંચન કરીએ તો મોટા નાના સૌને લાભદાયી થઇ પડે. વ્યક્તિગત તો એ દીવસોએ બધા કંઈક સંયમ પણ પાળશે અને લાભ પણ કરશે જ.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

ભારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦
દક્ષિણ આદીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
ભારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૦

કૈલાસ બીજાં પુસ્તકો

ગાંધ રેખા	૧	૦
ગોને ગરબો	૨	૩
આગેરવાલી (ડાગોરની ગોરલ)	૮	૧
ગઢીલી મીત (બી ગપગોળા)	૧૦	૦
રમીનંદના	૫	૧
બારસદાર	૭	૧
મીરા ગ્રેમડીવાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રા.	ચે.
સમરાંગણ	૧	૩
અલ્લાનું નુર	૧	૦
મધુપ	૭	
જિલાનીક જગત	૫	૩
તુપેવન (ડાગોર ka ગોરલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંધ મુખ	૭	૫
જગતનો તાત (બારપે બાર)	૧	૧
ઉમેરવતા	૧	૧
પંડીતજની હારસ પ્રભા	૭	૧
વસતીને માર્ગે	૧	૦
વિકાસનો ક્રમ	૩	૦
ગાંધીજીની ૬ ક્ષણ આત્મ કથા	૨	૧
ભગવદી કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
ઇતના તહેવારો કાકાસાહેબ	૪	
ગોટો ગ્લોબની કેપ	૧	૨ ૦
બાલાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
બાગ પહેલો	૧૪	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૧
,, ચોથો	૮	૬
બાલાદેવ દેસાઇનું પુનર્જીવન	૨	૩
સરદારના બાપણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો વીકાસ ભા. ૧, ૨	૩	૦

હમેશાં

ઓફીસીયલ સબસ્ક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દીઠની દીઠના પત્રો લેતા બધા
મુખ્ય શહેરના ઓફીસને ધ્યાન આપીયું
કેટલાંક સાપ્તાહીક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	માસિક સાપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	મુદ્દત પા.	મુદ્દત રૂ.	દૈનિક	માસિક સાપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	મુદ્દત પા.	મુદ્દત રૂ.
અખંડ આનંદ		મા.	૨	૦	૧૫	કુટુંબ		સા.		૬	૨૦
આનંદ		સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા		મા.	૧	૦	૧૧
બાલજીવન		મા		૬	૮	પુષ્પા		મા.		૮	૭
બહુરૂપી		સા.		૮	૧૧	પ્રજાબંધુ		સા.		૧	૨૭
બાલક		મા.		૮	૮	પ્રભાસી		સા.		૮	૩૧
ભ્રેમ		સા.		૭	૨૫	રેખા		મા.	૧	૧	૧૨
ભવિષ્યવાણી		મા.	૧	૬	૧૫	રૂપરેખા		સા		૮	૩૬
ચેતન		મા.	૧	૧	૧૭	રમાકુલ		મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ		સા.		૮	૩૬	રવીવાર		સા.		૮	૨૨
છાયા		સા.		૮	૩૧	સાંજવર્તમાન		મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા		સા.		૮	૩૬	સંદેશન		મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી		સા.		૮	૩૬	સવીતા		મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન		દૈ.		૩	૬૫	શ્રી રામન		મા.	૧	૧	૧૩
જય ભારત		દૈ.		૩	૧૫	શારદા		મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર		મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન		મા.	૧	૧	૧૮
મનબીસ		મા.	૧	૦	૧૨	વસંત		મા.		૬	૮
મંગલમ		મા.	૨	૦	૨૦	ગર્મી-નરસૈયા		મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જગત		સા.		૬	૧૨	ઉમંગ			૩	૦	૧૨
મનોરંજન		મા.	૧	૩	૧૫	બીસમીસદી		સા		૪	૧૫
મોજમજા		સા.		૧	૩૦	વર્ષાભારતમ		દ.		૩	૬૫
નવચેતન		મા.	૧	૧	૬૫	વેણી		સા.		૮	૩૬
પ્રજાસત્તાક		સા.		૪	૧૫	યુગપ્રભા		સા		૬	૨૦

આ દરો આકસ્મના છે અને તેમાં અમે તે વખતે ફેરફારો લાવ
બેંક ડ્રાફ્ટ અથવા ઓર્ડીનરી પોસ્ટલ ઓર્ડરથી મનીઓર્ડર દર્શન સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપર્યા અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ત્વરીત ધ્યાન આપવામાં આવશે.
દીઠના સઘળા પત્રો માટેના સભ્યોના સભ્યાચાર એજન્ટો

"ખિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાસીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રૂ. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૧ જનુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ પૌષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. ૬૯મી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક	૨૬	સુદ ૩	૧૭	૨૬	૭–૧૯	૬–૫૬
શની	૨૭	,, ૪	૧૮	૨૭	૭–૨૦	૬–૫૫
રવી	૨૮	,, ૫	૧૯	૨૮	૭–૨૧	૬–૫૪
સોમ	૨૯	,, ૬	૨૦	૨૯	૭–૨૨	૬–૫૩
મંગળ	૩૦	,, ૭	૨૧	૩૦	૭–૨૩	૬–૫૨
બુધ	૩૧	વદ ૮	૨૨	૧	૭–૨૪	૬–૫૧
ગુર	૧	,, ૯	૨૩	૨	૭–૨૫	૬–૫૦

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India,

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે રોક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

માપકે ધર્મ ભાવના	૧	૧
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ વખતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૬
ગાંધીજીના સમાલમમાં	૭	૦
ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા	૩	૬
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (સ. ઘુલજી)	૧૨	૬

કિશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨	૬
સ્ત્રીપુરૂષ સમોકા આજ સાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં રોવાતી ભૂલો ઉપર પ્રકાશ પ્રકાશ અજવાળે જે રોજે લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨	૬

શ્રી રામાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેઓ હિંદોસ્તાનના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

કેવી રીતે અધ્યા સંસ્કૃતીનું ઘાતી	૨	૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીકૃષ્ણવત્ત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩	૦
ઘર્મોત્સાના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨	૬
શ્રી રોમલાસીએ આ રોતીથી બરપુર મંથને હલાવ્યો અને હલાવો છે. નહાનો મોટો આખો ગ્રુપો છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

ઓંકલર કોસના વિખ્યાત લેખક બલ્લોકની નોવેલ	૭	૬
ચાબા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી		૧ ૦
બાદશા હકા ગાંધીજી		૭ ૬
જેલ ચિત્રો આપા ગાંધીજી કુમુદબહેન, રોબાજી, આદી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે		૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહયા સુંદર બાળકોનો સંગ્રહ	૧	૬
આમ્રપાલી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૨	૬
વનલતા કુમારીકાઓનો ઉપયોગ સંગ્રહ	૭	૦
પ્રેમાકર્ષણ ભા. ૧—૨ બેઉ સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બની બાજની જોડલ	૧૩	૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૭	૬
ઉન્નય નોવેલ	૮	૦
કુમકાના કાકા નોવેલ	૭	૬
સાંજોગાના ગુર	૫	૦
કંઠીનાદ કંઠીબાંધી નોવેલ	૭	૦
કસ્તુરબા ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કેસોકેશ્વર કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮	૬
અજમા બાપુ બાપુજીના જીવનને રજુ કરતી નોવેલ	૮	૬
ગોરખ આયા ગોરખની વાતોમયથી રચાએલ	૭	૦
ચકોરી	૬	૬
રોવાની વાતો	૬	૭
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
વનલતા અંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૭	૬
જગજીવન નોવેલ	૫	૦
ફિરોજની વાતો નહાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬	૬
ચકુ અકુ બે નહાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬	૦
અદ્ભુત ધારા	૮	૬
અજુની વાત	૧૦	૩
અખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૨	૬
બીજ સાથી ભા. ૧—૨ રોયે	૧૫	૦

અમારા આ સ્વ.દુલ્હનના ગાંધી વિધે મુશ્કેલ્યા નૈયર અને વનમાળા પરીખે લખેલ ૪ ૬

બાળવાચોર પીતાની તસ્વીર આવરીત સહીત જેમ્સ મેનોલી-નીનું જીવન	૬	૦
ધામ કલાવતી	૮	૬

નવલ કથાઓ

કલીકાલે	૮	૬
કાઠિયાવાડની ૬'ત કથાઓ	૬	૦
કાંચ વધ	૧૦	૬
ગોકાન ગોકમાર નવલકથા ભા. ૧—૨ રોયની	૧૬	૦
ચબુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૬	૬
ચિત્રલેખા	૮	૬
તસ્કુમા ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭	૦
દરીયાવાર	૭	૬
દરીકલાસમ્રાટ ભાગ ૧—૨ રોયા બાની નોવેલ રોયની	૧૧	૦
દોન કૃષ્ણ	૪	૬
દરીયાલાલ	૬	૦
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી નાટક	૩	૦
નીરોતીતા	૮	૦
પ્રીય	૪	૬
પ્રાયશ્ચીત ભા. ૧—૨ રોયની	૧	૦
પિપાસા	૮	૦
પાકકે જખાળા	૮	૦
પ્રભાત કીરણો	૩	૬
પુરાતન જનોત	૫	૦
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ રોયની	૧૧	૬
ફુટેલા સુખનું પાત્રો	૧૦	૦
બલિદાન	૧	૦

સતુબંધ	૫	૦
વિક્રમભા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૪
મધુર મુલાક	૩	૩
ગીરખમા	૭	૦
કપ કેમા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
ડુંડે પહોરે	૬	૦
પ્રાંચિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩	૩
બારી બહાર	૩	૦
દયાનો કેરો પુંટા	૫	૦
બાળવાનભા	૨	૦
પ્રીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨	૪
બાપણી મેમેસ	૪	૦
ઉતરા	૭	૦
સખ્યા સેમ	૫	૦
એઓનૂ બારોસ્ત	૩	૦
મહાન્ભાના પ્રબુમો	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પચરિત્ર	૨	૦
ધર્મમંદિર	૩	૦
રંગ લીલા	૨	૩
૧૧૦૦ બાપ	૮	૦
૫૬૭	૫	૦
રસ પ્રતીકા	૩	૦
જોંપ્રકાશી સામના	૫	૩
પુત્રો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નવી કુનીયા	૫	૩
ઇબ્રાહમાબ્યે (નાનાભાઇ ભટ)	૨	૧
મહાન પુરુષારો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ગરતના પોમાં	૩	૦
દેશ દેશની બોધ કથાઓ	૮	૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (બાયેલ)	૮	૧
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨	૦
હમણી ખફગાન થે	૫	૬
સોરાબ	૧	૦
ઉલ્લો પ્રદેશ (બાર્ટ સંગ્રહ)	૬	૧
સુંદરીનો સપ્તસાર	૧૪	૦
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦
પુજ્યતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુકાની રમઝટ	૬	૦
હાથ બીબાનો કારો	૪	૧
દીન ચર્ચા	૭	૬
રસમસ્તી	૧	૦
બાળક કથાઓ	૮	૧

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

કુપ નહીં રહેનાર (સમાજની		
નાનો સાથે ચોસર) નવલકથા	૫	૦
કૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નરેલમાંથી	૫	૦
ટોલ્સટોય અને ક્રીશ્ચ	૧૨	૦
કોની બ્હેન (બાળ)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

હાસ્ય રોતુક	૭	૬
ભરત કરીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૧	૬
મનોરમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ગેલાણીની નોવેલો

ભાપસંભી	૮	૬
પ્રત્યેની	૭	૦
તુલસી કયારો ગામાકાર નવલકથા	૭	૬
નવલીકાઓ ભાર. ૧	૬	૬
પુરાતન ગ્રીત	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
ચેપીરાગ	૮	૦
સોળ તારા ભોતા પાણી	૧૦	૦
સ્વરાજાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

૧૫૫૦૦૦	ભંગારની	કાંતીકારી
નવલકથા. કીમત		૮/-
વાધાવાળી ગામાકાર	કાંતી	દર્યાવતી
નવલકથા		૧૦/-
ક્રુઈ બાહાદુર:-	બ્લીતા	કાંત પીતાનીનું
ચરિત્ર.		૫/-
ગેરમ કસુરી:-	શ્રી	પીતાનીનું ચરિત્ર
		૧/-

સમુણી કાંતી. કોરોસ્યાલ. ૫.
મલ્યવાલા કી. ૫ ૦
બાપુની કાંબણ ૩-૦

ઓરીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત હતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION.
PHOENIX.
NATAL.

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની ચોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪-૬.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેસ પરદેસ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૬
ઈંદના પ્રતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
બાપણા દેશનો પ્રતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેસ દેસાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
બાર્યો ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કમનની રસ કથાઓ	૧	૬
દેસ દીપો	૨	૦
બાળ ભજન	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મોડલ રકુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
બાકું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૨	૧	૫
" " ભા. ૩	૧	૬

સાહિત્ય મહાવલી

પુસ્તક પંચમું	૧	૧
" સાતમું	૨	૩

દેસ પરદેસ ઈતીહાસ સીખવા માટે બાકાવલી ભા. ૧-૨ કપેકની ૨ ૦

નુતન શૈક્ષણ બાળા આ બાળા માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ	
" " પેરવુ ૧-૩-૬-૮	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦
નવયુગ વાચન બાળા	
બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય તહકીલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા		
વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
પુસ્તક બીજું	૧	૩
" ત્રીજું	૧	૬

વિદ્યાર્થી વાચન બાળા

વાચણ બારી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૩
ચોથી "	૧	૬
પાંચમી "	૨	૦
પુસ્તક	૧	૦

ચાલો લખીએ

ચોપડી ૧	૧	૧
" ૨	૧	૧
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	6
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunita and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	2	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanands	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0
POEMS—Ramdas	1	
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	5	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately Insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ બાલાભાઈ પટેલીયા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસના પીળી તેમજ ફોરસ વિના બિના, બનાવીને આપે બનાવીને જીએ.

આપણું બનાવેલું સુરતી ખુશ સેવ, મમરા, ભાંખિયા, ગાંઠીયા, પાપડા વિગેરે દરેકજાત તાજા બનાવીને જીએ.

પાર્ટી લીએ અને ફોરસ બનાવવામાં મીઠાઈ ફોરસ કરાવવાએ કુંક બનાવમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન જોબર્સ વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

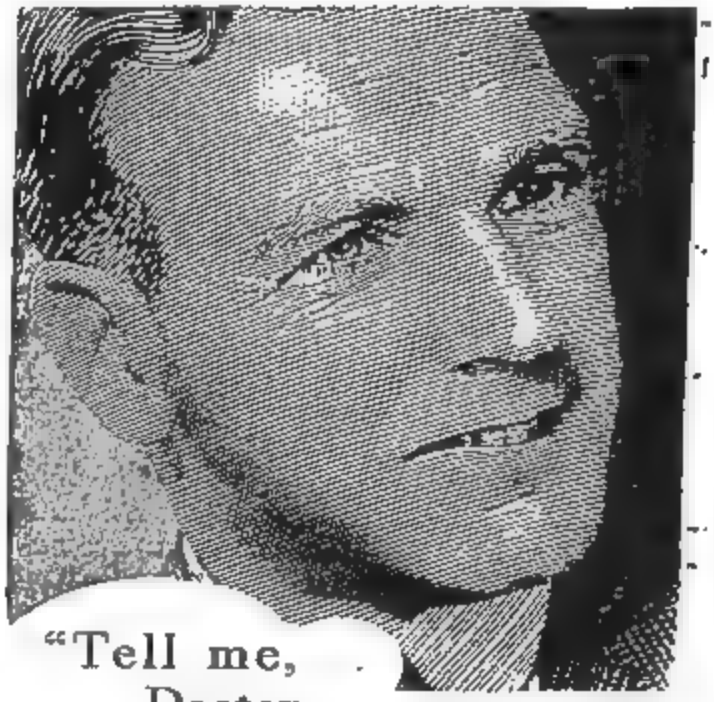
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 849

"Tell me, Doctor... *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam works for you in three ways....

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines... and shines... and shines

T141

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Manilal M Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
6 FEB 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 5—Vol. XLIX. FRIDAY 2ND FEBRUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

". . . . . The golden rod which can awaken our country in Truth and Love is not a thing which can be manufactured by the nearest goldsmith. To the wielder of that rod our profound salutation. . . . . ."

—TAGORE.

"...સત્ય અને પ્રેમને પંથે આપણા દેશને દોરી જનાર સુવર્ણ દંડ જેવો નથી કે જે નજીકના સોનાર પાસે તુરતમાં બનાવી શકાય. એવો સુવર્ણ દંડ ધારણ કરનારને આપણે ગાઢ આભાર નમે છે. . . ."

—ટાગોર

"If we are to reach the real peace in this world and if we are to carry on a real war against war, we shall have to begin with children; and if they grow up in their natural innocence, we won't have to struggle. we won't have to pass fruitless idle resolutions, but we shall go from love to love and peace to peace, until at last all the corners of the world are covered with that peace and love for which, consciously or unconsciously, the whole world is hungering."

—Gandhiji.

આપણે જગતમાં ખરી શાંતી સ્થાપવા ઇચ્છતા હોઇએ અને યુદ્ધની સામે યુદ્ધ કરવા ઇચ્છતા હોઇએ તો આપણે બાળકોથી શરૂઆત કરવી પડશે. એ તેઓ પોતાની સ્વાભાવિક નિર્દોષતાથી ઉછરશે તો આપણે ઝઘડવું નહિ પડે, નકામા અર્થહીન ઠરાવો કરવા નહિ પડે, પરંતુ પ્રેમ અને શાંતીથી આગળ વધીશું અને જે પ્રેમ અને શાંતીને માટે સમસ્ત જગત અજાણ્યે અગત્યે ઝંખી રહ્યું છે તે અંતે જગતના ખૂણે ખૂણામાં પ્રસરી-જશે."

—ગાંધીજી.

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unmarkable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
REGULAR 5/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

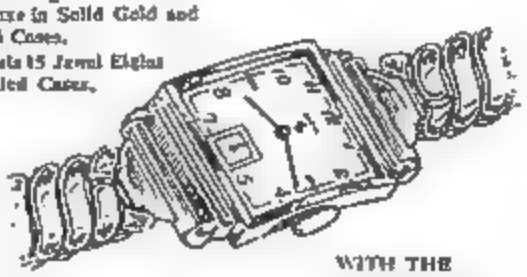
EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 52/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.
44" Coloured Georgette with double printed border.
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
ખોંચના ખરચા માટે
અમે હનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ મારફાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA · NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'
If not, Why not?

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 5—Vol.-XLIX. Friday, 2nd February, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

MAHATMA GANDHI AND THE FELLOWSHIP OF FAITHS

ABDUL MAJID KHAN

"Time has discredited heroes as easily as it has forgotten every one else; but the saints remain."—S. Radhakrishnan.

[We have been so deeply impressed by the following article by Mr. Abdul Majid Khan, appearing under the above caption in the September-October issue of "The March of India," published by the Government of India Information Bureau, that we have not been able to resist the temptation of presenting it to our readers, as we do so, with our apologies to the writer and the publishers. The article, which is most instructive and inspiring, is very timely at the present juncture, when the Indian world is observing the third anniversary of the death of Mahatma Gandhi. If people would only read it thoughtfully and meditate on the golden words of Mahatma Gandhi, quoted therein, and try to imbibe even a little from them, we have no doubt, it would have a very salutory effect on the poisonous atmosphere that unfortunately pervades the whole world. May we all be blessed with the wisdom and the strength to do so.—Ed. I.O.]

In the temple of fame, Mahatma Gandhi carved out a niche for himself as the most distinguished reconciliator between man and man. Consistently and persistently he endeavoured to put an end to the colour, creed, and class conflicts and clashes. In his own words, "I want to identify myself with everything that lives. In the language of the Gita, I want to live at peace with both friend and foe. So my patriotism is for me a stage on my journey to the land of eternal freedom and peace."

As a student in England, when he was only twenty, he bought and read the Bible. He could not make much out of the Old Testament, but the New Testament gripped him and he was particularly impressed by the Sermon on the Mount. At that time he also came across Carlyle's *Heroes and Hero-Worship* and discovered Muhammad in the Hero as Prophet. In the early days of his stay in South Africa, as a barrister living in "style," he studied several books on Christianity, made acquaintance with one of Max Muller's books and continued to read about Muhammad. The Gita and the works of Tolstoy exerted the most decisive influence upon his life and created the profoundest impression on his mind.

Throughout Gandhiji's life, humility was his most distinctive characteristic, therefore, he was extraordinarily cool-headed and kind-hearted. He always put first things first. His attitude to other religions was not one of negative tolerance but of positive appreciation. Nay, he invariably insisted on equal respect for all religions as the royal road to global good-will. Undoubtedly, we have to reach the mountain peak by different paths, from the points where we happen to be, but that which we seek is the same. "The Allah of Islam is the same as the God of the Christians and the Ishwara of the Hindus. Even as there are numerous names of God in Hinduism, there are many names of God in Islam. [The names do not indicate individuality but attributes, and little man has tried in his humble way to describe mighty God by giving Him attributes, though He is above all attributes—Indescribable, Immeasurable. Living faith in this God means equal respect for all religions. It would be the height of intolerance—and intolerance is a species of violence—to believe that your religion is superior to other religions and that you would be justified in wanting others to change over to your faith."

As an apostle of universal harmony, Gandhiji fervently believed that the Soul is the same in all; that to the Soul, therefore, there is neither friend nor foe. All is one and One is all. To be sure, there is multiplicity of forms and expression in the description of God and the process of creation, but behind the multiplicity is this simple fact. In essence, religious dogmas and practices, rites and rituals of worship are an excrescence, an outgrowth. They have misappropriated the place, which does not belong to them, and instead of putting human beings on the right tract, they have served to mislead them. In reality, the whole world is one body. "The whole world is like the human body with its various members. [Pain in one member is felt in the whole body. Rot in one part must inevitably poison the whole system." The greatest approach to truth is not through fanaticism, bigotry, and narrow-mindedness of any kind, but through large-hearted charity and utmost tolerance. Every one who finds the common measure between different groups of human beings enriches human life, and every violation of truth has a serious reaction. Hence all religions are God-given and true. "I believe in the fundamental truth of all great religions of the world. I believe that they are all God-given, and I believe that they were necessary for the people to whom these religions were revealed. And I believe that if only we could, all of us, read the scriptures of the different Faiths, from the standpoint of the followers of those faiths, we would find that they were at the bottom all one and were all helpful to one another."

Sixty per cent of the misery of the world is due to the fact that in the religious sphere people base their beliefs on authoritarian dogmatism. Some organizations insist on a special process of psychological conditioning to such an extent that, however independent in thought certain individuals may be in other pursuits and connections, in the religious field they are unable to bring to bear the free judgment and rational criticism of the healthy and unconstrained mind. Pointed attention was drawn to this deplorable aspect by Pandit Jawaharlal Nehru in the course of his speech to the Indian Council for Cultural Relations, New Delhi, on April 9, 1950. The Prime Minister observed, "If I may say so with all respect and without meaning any ill-will to any person, we have had great religions, and they have had an enormous effect upon humanity. Yet those key religions, in the measure that they have made the mind of man static, dogmatic and bigoted, have had an evil effect. The things they have said may be good, but the effect of saying anything and adding on to it that there you stop and that the last word has been said makes society static and, therefore, it stops the growth of culture." The approach of Gandhiji to this theme was exceedingly inspiring and invigorating. He said, "I certainly regard Islam as one of the inspired religions, and therefore the Holy Quran as an inspired book and Muhammed as one of the prophets. But even so I regard Hinduism, Christianity, Zoroastrianism as inspired religions. After a study of these religions to the extent it was possible for me, I have come to the conclusion that, if it is proper and necessary to discover an underlying unity among all religions, a master key is needed. That master key is that of truth and non-violence. When I unlock the chest of a religion with this master key, I do not find it difficult to discover its likeness with other religions. When you look at these religions as so many leaves of a tree, they seem so different, but at the trunk, they are one. Unless and until we realize this fundamental unity, wars in the name of religion will not cease."

Happiness lies in and springs from the desire to give ungrudgingly unto others the best one has, and not in grabbing things. After all personal disappointment arises out of personal vanity and aggrandizement. At least in this country for the last twenty years selfishness has been masquerading under the garb and cloak of religion. Says Bapu, "We are all equal

before our Maker — Hindus, Mussalmans, Parsis, Christians — worshippers of one God. Why then do we fight among ourselves?" During his historic fast for Hindu-Muslim Unity in Delhi, in September, 1924, he emphatically remarked, "I ask of no Hindu or Mussalman to surrender an iota of his religious principle. Only let him be sure that it is religion. But I do ask of every Hindu and Mussalman not to fight for an earthly gain.

Gandhiji came that people may have life and have it more abundantly. Whenever he referred to the fellowship of faiths and unity of religions, he invariably rose to great heights. Indeed, he made an enduring contribution to the cause of world brotherhood, by giving expression to lofty ideals as well as by living up to them. Take this instance: "I believe in absolute oneness of God and therefore also of humanity. What though we have many bodies, we have one soul. The rays of the sun are many through refraction, but they have the same source." He once remarked that he was not a Muslim, but he claimed that Islam did not teach enmity to any man. If he was, as he believed, a true Hindu, he was equally a good Christian and a good Sikh and a good Jain. He further added, "no religion teaches man to kill fellow man, because he holds different opinion or is of another religion." "The Gita, the Quran, the Bible, the Granth Sahib and the Zend Avasta contain gems of wisdom although the followers might belie their teachings." Gandhiji never believed in the conflict of creeds. His love for his fellow men was as wide as the world, as high as the heavens, and as deep as the ocean. Throughout his precious life, he strove hard to further communal harmony and promote inter-religious concord. The clamant need of the hour is to read, understand, appreciate, assimilate and live up to the teachings of the modern Prince of Peace and the Prophet of Conciliation and Concord. On the tablets of our hearts, let us engrave the following:

"Religion binds man to God and man to man. Does Islam bind Muslim only to Muslim and antagonize the Hindus? Was the message of the Prophet peace only for and between Muslims and war against Hindus or non-Muslims? I know that it is not Islam. I have lived with and among Muslims not for one day, but closely and almost uninterruptedly for twenty years. Not one Muslim taught me that Islam was an anti-Hindu religion."

"Hinduism has absorbed the best of all the faiths of the world and in that sense it is not an exclusive religion. Hence it can have no quarrel with Islam or its followers."

"Hindu religion is a great religion and had infinite toleration and powers of absorption in it. God is everywhere. He wants single-minded worship in whatsoever form and whatsoever language it be. It is, therefore, wholly un-Hindu and irreligious to object to the great verse from the Quran Sharif being recited."

I am striving to become the best cement between the two communities. My longing is to be able *to cement the two with my blood*, if necessary. But before I can do so, I must prove to the Mussalmans that I love them as well as I love the Hindus. My religion teaches me to love all equally.

Beyond question, Bapu was as good as his word. Perhaps, his stature reached the heavens and the angels became jealous of him. In order to keep burning the torch lighted by him, it behoves us all to bring into being, in the near future, an organization, a Fellowship of Faiths, pledged to the furtherance of the Gandhian ideals. The aims and objects of the contemplatey body should be:

1. To develop and foster the spirit of fellowship and friendliness among mankind, by promoting intelligent study of different faiths; encouraging sympatetic appreciation thereof; by inculcating equal respect in the minds of the people for various religions, scriptures, saints and seers.

2. To strive for the cultivation of harmonious relations, among the followers of different religious persuasions, by

(a) arranging lectures, distributing posters, and forming study circles, etc.,

(b) common celebration of certain festivals, namely, Id Diwali, Basant and Christmas,

(c) joint celebration of anniversaries of various prophets, leaders and reformers,

(d) organising unity processions, intercommunal dinners and national picnics, and

(e) holding symposiums on the Gandhian gospel.

By and by the Fellowship of Faiths, as outlined here, will be a sort of unbreakable brake on intercommunal hatred, religious discord, racial ill-will and theological intemperance.

Indian Opinion

FRIDAY 2ND FEBRUARY, 1951

Dr. Malan's Speech

DR. MALAN'S speech in the Union House of Assembly on the international situation, is in many respects inconsistent with his own attitude in this country. "It was his conviction," he said, "that the present tension would not lead to world war." Yet preparations are going on full speed with South Africa not at all lagging behind. "There was no desire on the part of the Western Anti-Communist countries to wage war to exterminate Communism. That was impossible" he said. Yet what was behind the Korean War, behind the attitude towards the People's Government in China, towards Russia and behind Dr. Malan's Government's own attitude in the Union? Has his Government not taken up the cudgels to attempt the impossible quite openly? The question is what is Communism? Who is a Communist? We are having bitter experience of it in South Africa. Anyone who dares utter a word against the Government, dares show a liberal attitude on the colour question, dares champion the cause of the millions of helpless non-Europeans, is dubbed a Communist, though he may not have the slightest affinity towards Communism or Communists as they are understood to be. To hang a dog it only needs to be given a bad name. Is that not the actual position in South Africa?

"Each country must choose its own form of Government, and if Russia or China or any other nation wishes to be Communist let it be so," says Dr. Malan. Can Dr. Malan honestly and truthfully say that the form of Government that exists in South Africa today is the choice of the country? It is not even the choice of those who have assumed unto themselves the right to rule. It is self-evident, it needs no proof.

"If there was resort to arms, it would be only against communist aggression, threatening the rights and freedom of any country. The anti Communist countries were tired of war and knew that another world war would be even more terrible than the two already fought," said Dr. Malan. The charge against the United States, a rabidly anti-Communist country—is that it has been the aggressor. It is not quite easy to refute that charge if the situation is viewed impartially and dispassionately. But to mind our own business in South Africa, claiming to be anti-Communist, who is showing an aggressive attitude here? If South Africa is typically an anti-Communist country and the present Government claims to be representative of the country, then we are unhappy to have to say that the present Government is the aggressor and is more guilty of warmongering than anybody else. It is sowing the seeds of a clash between the White races and the Black. The helpless Black races see in the Communists their saviours. And we predict in all seriousness that it will be an evil day for South Africa if Dr. Malan's Government does not change its ways, and the blame will rest on the shoulders of the Government and nobody else.

A Point We Agree Upon

We agree entirely with Dr. Malan that the reluctance to enter into war is because of the atom bomb. If they were sure of their ground the anti-Communists would long have made use of it, because they would like to exterminate Communists. Why they will not see light yet and tackle the root cause that is spreading Communism is beyond one's intelligence. Perhaps it is because "Whom the Gods wish to destroy they first make mad." We are painfully witnessing signs of such madness in South Africa. It was very generous of Dr. Malan to say that he did not believe Russia or China wanted war. But at the same time he accuses them of being as hypocritical as Hitler was and says that in reality they were preparing for war unawares. And therefore Dr. Malan wants anti-Communists to be on their guard and to be fully armed up to the teeth. "This country's attitude to the international situation," Dr. Malan said, "was based on the view that aggressive Communism was a double danger, because it made a special appeal to the non-Europeans. If Communism gain-

ed a footing among them, it would sound the death-knell of white civilisation in this country. For that reason South Africa had thrown her forces into the fight against Communism," in other words, took up an aggressive attitude against Communism.

"As for the United States' insistence that China should be named as an aggressor," Dr. Malan said, "South Africa's attitude was that every means should be explored to preserve peace." Here Dr. Malan seems to be supporting Prime Minister Pandit Nehru, which is very refreshing. Dr. Malan seems to have no particular liking for UNO, for he says "if, as must inevitably happen, UNO found itself in the same position as the old League, South Africa would shed no tears. A world organisation which interfered in the domestic affairs of other countries, as UNO had done, was doomed to failure."

Dr. Malan's way of settling matters was, he said, that Europe should withdraw from Asia. "Let Asia be for the Asiatics." He would like Europe to form into a separate bloc. He thought in that way they would get more peace than with a world organization which tried to put matters right all over the wide world.

Live-And-Let-Live Policy

Dr. Malan deplored the fact that "peace had not been concluded at the end of hostilities with Germany on the basis of live-and-let-live. In that respect," he said, "the anti-Communist nations were to some extent to blame. They would in that case have gained the support at the same time of Germany and of Japan in the Far East." He was glad that the rearmament of those nations was now being considered. So Dr. Malan does not wish to do away with the Asiatics altogether. He would like an Asiatic Power to help when Europe was in distress. And thus concludes Dr. Malan:

> "It was the Union Government's general contention that UNO had been interfering with the domestic affairs of this country. Its principal duty was to maintain peace; but, by mixing itself up with the affairs of South-West Africa, had begun at the wrong end of the stick. An attempt was being made to force on that territory—and in the whole world there was no more peaceful or satisfied territory—an ideology which would mean the end of its European population.
>
> "If the United Nations succeeded in placing the Indians on the basis of complete equality with the Europeans, that would mean the end of Natal as a European country.
>
> "I shall not hand over to the wolves either Afrikaans speaking South-West Africa or English-speaking Natal."

Dr. Malan admits that UNO's principal duty was to maintain peace but it should be done without interfering in the domestic affairs of another country. Was not the Korean affair the domestic affair of the Koreans? What business had South Africa to "poke her nose" there? It will be well to conclude this article with the following words from the reported speech, in the Union House of Assembly, of Mr. E. Kahn (Native Representative):

> The Prime Minister was correct in his view that Asia should be left to the Asians. That was the whole core of the present conflict in the Far East, and the Prime Minister's remarks were in themselves a condemnation of the United States and its intervention in Korea.
>
> Logically, his remarks meant also that the French should abandon their war against the Viet Minh in Indo-China, that the British should leave Malaya and the Dutch Indonesia.
>
> The consequences of the policy of Asia for the Asians meant that South African troops must be withdrawn from Korea and that no further South African forces should be sent there to relieve those already operating. The Prime Minister should issue an immediate instruction that the entire South African Squadron should be withdrawn from Korea at once.
>
> The Prime Minister had not carried his geographical conclusions far enough. Not only must Asia be left to the Asiatics, but Africa must be left to the Africans. That was a logical consequence of the hemispherical policy which the Prime Minister had enunciated.
>
> "The time has come for us to realise that Africa will not be held down by brute force, by bayonet and machine-gun, and that our possession of modern weapons is not going to prevent the 200,000,000 African people from getting the independence which the Prime Minister is willing to accord to the Asiatic people."

What the non-Europeans seek in South Africa is nothing more than the pursuance of a policy of live-and-let-live and elementary human rights. The so-called White civilisation cannot hope to, nor does it deserve to survive if these rights are denied.

NOTES

New By-Law Affecting Indian Hawkers

The Natal Indian Congress has appealed to the Mayor of Durban to amend a new city by-law, which will deprive at least 600 Indian pedlars and hawkers of their livelihood. The by-law prohibits these vendors from trading in an area covering most of the Old Borough with the exception of the Berea. The letter says that during the last few days City Police have warned fruit and vegetable hawkers that it is illegal for them to trade in this area. The Congress asks that pending an amendment the relevant section of the by-law should not be enforced. The letter also points out that 500 or more hawkers will be directly affected. This will seriously aggravate unemployment in Durban, where more than 500 Indians are already unemployed. "Taking their families into account, it means that approximately 3000 men, women and children will be reduced to starvation and distress. For many years these struggling men and women have provided a useful service to the people of Durban at a profit no larger than that which enabled them to eke out a bare living. Some of them have been engaged in the trade for more than 30 years." The letter concludes that the restriction is "drastically severe and unjustifiable," and asks that the Mayor take steps to amend it.

Nationalist Propaganda In Rhodesia

'Sunday Times' Salisbury Correspondent states: In spite of Denials that no Nationalist organisations exist in Southern Rhodesia and that there are no Afrikaners in the Colony who want to spread Nationalism, 'Die Volksgenoot,' the mouthpiece of Nationalism north of the Limpopo, continues to print articles which cause English-speaking Rhodesians anxiety. In Rhodesia, Natives who qualify can vote on the common roll. A Bill published this week raises the qualifications for the franchise, but 'Die Volksgenoot' this week called on the Government to introduce complete apartheid. It states that, to preserve White Supremacy in Southern Rhodesia, Natives should never be registered as voters on the common roll. "Even if every Native had a B.A. or an M.A. degree, he must not be allowed to have any say in the government or management of the country," says the journal. "In his own areas, the reserves, he could and should be encouraged to play such a part, but in the White areas the White man must remain the boss. The journal criticises the Government's policy that the two races should go forward as partners, and that, as the Natives become better educated they should take a larger share of responsibility. "Because of the huge preponderance of Natives, the Europeans will eventually be ploughed under in Southern Rhodesia," it states. "The same education which the Europeans are to-day giving the Native to convince him of the advantages of democracy, will ultimately be responsible for the destruction of the democratic way of life. "It must be remembered that the European will always be in the minority. It is logical that the non-European, with his greater numbers, will eventually gain control if he is once given the right to vote.

Gandhiji's Third Death Anniversary—Prayers At Phoenix

IN India "Sarvodaya" institution which is composed of those who were followers and co-workers of Gandhiji, have decided to observe a fortnight from January 30, the third anniversary of Gandhiji's death, in doing some constructive work. It has been decided to hold daily prayers between 6 p.m. and 7 p.m. from January 30 to February 9 at the Phoenix Settlement in the cottage which was occupied by Gandhiji and is now preserved in his memory and is named "Sarvodaya" (Welfare of All). The prayers are open to all who desire to participate in them.

Canada Relaxes Immigration Restrictions

Canada has agreed to relax her immigration restrictions against India by throwing open her doors to 150 citizens each year for permanent residence in Canada. Similar arrangements are being negotiated with Pakistan and Ceylon. Previously, under a 21-year-old Order-in-Council, citizens of India were barred from emigrating to Canada, with the exception of husbands, wives and unmarried children under 21 of those who were already Canadian citizens. The new quota is in addition to those who can comply with these provisions.

FRENCH AMBASSADOR REPRESENTS DR. MALAN

AT INDIAN HIGH COMMISSIONER'S SECRETARY'S FUNCTION

(From Our Own Correspondent)

A RECEPTION was given by Mr. R. T. Chari, Secretary to the Office of the High Commissioner for India, on the occasion of the celebration of the first anniversary of the Republic of India.

The reception was confined to the heads of foreign diplomatic missions, the Speaker of the House of Assembly, Mr. J. H. Conradie, the Commander-in-Chief, South Atlantic, Admiral Sir Herbert Packer, the Chief of the Union General Staff, Major-General C. L. de Wet du Toit and Mr. J. E. Bruce, Chief of Protocol in the Department of External Affairs.

A toast to the Republic of India was proposed on behalf of the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, by the French Ambassador, Mr. Armand Gazel.

M. Gazel, in proposing the toast, said that he had been asked to do so on behalf of Mr. D. D. Forsyth, Secretary for External Affairs, who had been deputed by the Prime Minister to represent him, but who at the last moment had been prevented by urgent pressure of work from being present.

M. Gazel expressed admiration for the statesmanlike manner in which the Indian Prime Minister, Pandit Nehru was attempting to establish a basis for negotiation on the crisis arising out of the war in Korea.

This is believed to be the first occasion on which the representative of a foreign Government has been invited to propose a toast on behalf of the Union Government to a third State, and it has caused some interest in the Lobby of Parliament.

Mr. Chari Sends Thanks To Dr. Malan

Mr. Chari said he greatly appreciated the French Ambassador's remarks about Pandit Nehru, because it was so easy to misunderstand and misinterpret the position taken up by the Indian Prime Minister, who was solely animated by the doctrine of Mahatma Gandhi of not questioning the good faith of other people but taking them on trust and respecting rather than trying to overcome fundamental differences.

Mr. Chari asked the French Ambassador to convey his thanks to Dr. Malan.

Round Table Conference

Referring to the Indian question in South Africa, Mr. Chari expressed the hope that a round table conference on the South African-Indian problem would be held between the Union, India and Pakistan, and said that he believed an understanding could be reached if all concerned set aside basic differences for the time being and concentrated instead on seeking a way in which they could live together in harmony.

If this were done, he added, the basic differences might disappear in time.

I understand said Mr. Chari, that, following the recent U.N.O. resolution regarding the Indian question in South Africa the first approach for the holding of a round table conference is likely to come from India, with a proviso that the Group Areas Act should not be applied before the conference takes place.

India is expected to emphasize that acceptance of this proviso would not imply that the Union accepted the U.N.O. resolution.

Political circles in the Union do not expect that the Group Areas Act will, in any event, be applied for some time, and that the way would be open for a round table conference if the Union Government were prepared to give a friendly undertaking not to apply the Act until the ground for negotiation had at least been explored at a round table conference.

The UNO resolution provides that, if the conference is not arranged by April 1, a committee of three mediators should be appointed to consider the issue—one mediator to be appointed jointly by India and Pakistan, one by the Union, and the third to be chosen by these two mediators.

Greetings To India On Republic Day Anniversary

Dr. Y. M. Dadoo, President of the South African Indian Congress, sent a message of greetings to Shri Jawaharlal Nehru on the occasion of the first anniversary of the Republic of India. The message stated: "South African Indian Congress on behalf of South Africans of Indian origin, sends its best wishes to the Government and people of India. We are greatly elated by the important role which India is playing in the maintenance of world peace and the preservation and extension of the freedom of all Asian countries. We are deeply grateful to you for the magnificent stand which India is taking in the effort to eliminate racialism and racial discrimination and for her championing of human dignity and the cause of the freedom of the African people."

REPUBLIC DAY GREETINGS

THE following messages of greetings on Indian Republic Day were sent to the office of the High Commissioner for India in the Union by Dr. Rajendra Prasad, President, and Shri Jawaharlal Nehru, Prime Minister:—

Dr. Rajendra Prasad

"I greet our nationals abroad on this first anniversary of our Republic and assure them that they and their interests are and shall ever continue to be very dear to us. They can make their own contribution to the greatness and glory of the Republic on their part by steadfastly and sincerely following in their own life the ideals of justice, liberty, equality and fraternity for the maintenance and promotion of which our Republic of India came into being and has been striving all through its first year of existence. These ideals as also the historic ideal of justice and peace among the nations, which has been the pole star of India throughout its long and checquered history, should guide them in shaping their relations and conduct to the peoples amidst whom they are living today. The Republic of India expects everyone of them to be true to these ideals and it is my fervent hope that they would have the wisdom and the strength to prove true to their Motherland and the heritage of their history. Jai Bharat."

Shri Jawaharlal Nehru

"On the occasion of the first anniversary of the establishment of our Republic I send you and the members of your staff as well as our countrymen abroad my greetings and good wishes. We have passed through a year of difficulties and the future whether in India or the world holds little promise of relief. That is all the more reason for us to hold together and strive with all our strength to overcome these difficulties. In international affairs India has laboured for peace and her efforts have borne some fruit. That is the most urgent problem of the day and to that all our Missionaries abroad must address themselves. On this day therefore we must pledge ourselves again to the service of India and of peace.

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,

100 Market Street, P.O. Box 2495.

JOHANNESBURG.

GANDHI LIVES—IN THE U.S.A.—IN 1950

By HOMER A. JACK, Ph.D.

Minister, Unitarian Church Of Evanston, Illinois, U.S.A.

AS the world mourns on the third anniversary of Gandhi's assassination—and teeters toward atomic war—there is evidence that he is by no means forgotten in the United States. During the past year a number of books about Gandhi have been published and otherwise his memory and his message have been honoured.

The biggest publishing event in the United States during 1950 concerning Gandhi was undoubtedly the release in September of Louis Fischer's "The Life of Mahatma Gandhi" (Harper, $5). This has not, however, been as widely purchased as it deserves to be, probably because some of the reviews ■ national magazines and newspapers have been unfriendly. It is difficult ■ assess the reason for this criticism, although partly it may be from the fact that Louis Fischer in a lifetime of controversial journalism and politics has made enemies who have carried over this animosity in reacting to his latest book. The careful students of Gandhi in America, however, recognise Fischer's as the best existing life of Gandhi so far written and published in the United States.

The past year also witnessed the publication in America of Gandhi's letters to Mira, entitled for American audiences "Gandhi's Letters To A Disciple" (Harper, $2.50). This collection has been rendered more useful with a charming introduction by John Haynes Holmes. Nineteen-fifty also saw the publication in America of three books on Gandhi for children. Krishna Nehru, the Prime Minister's sister, has written a short, delightful volume entitled "The Story of Gandhi" (Didier, $2.50). The other children's books are Catherine Owens Peare's "Mahatma Gandhi" (Holt, $2.75) and Jeanette Eaton's "Gandhi: Fighter without A Sword" (Morrow, $3). Both these American women have written the biographies of other world figures for children and thus bring expert yet sympathetic interpretations of Gandhi to the young people of America. The latest volume on Gandhi to have been issued in 1950 is an American reprint of George Catlin's "In the Path of Mahatma Gandhi" (Regnery, $3.50).

India and therefore Gandhiji have increasingly been in the thoughts of Americans, first after Shri Nehru's visit to the United States in the autumn of 1949 and especially since "Korea." The American press, instigated by the Truman Administration, has—to use an inelegant American expression—"given Nehru the works" for daring to walk in the footsteps of Gandhi and propose mediation of the East-West struggle for power. All summer and autumn Nehru has been reviled by much of the press, but with the United Nations reverses in Korea in December, many Americans are realising for the first time that the only statesmanship being shown in the United Nations is by the Indian delegation. On the last day of 1950, Ambassador Pandit was interviewed by four national journalists over a nation-wide television hook-up and, at least to this viewer, she and her nation's position withstood magnificently the barrage of questions.

American eyes are also on the South African problem as it has projected by India and others to the United Nations. When the State Department apparently refused to grant a visa to the Rev. Michael Scott to appear before the U.N. General Assembly, there were many protests from private citizens, and he was given a visa. Racism in South Africa is being carefully watched here, especially by the religious and the Negro press.

At the death of Jan Christian Smuts, brief mention was made in the American press of his relations with Gandhi. As an aftermath of Bernard Shaw's death, Vincent Sheean wrote an article ■ his last visit with G.B.S. (in the January 1951 issue of the 'Atlantic Monthly') and there are delightful paragraphs of Shaw's reminiscences of the time he met his fellow-humanitarian (and—vegetarian), Gandhi, when the latter attended the Round Table meetings in London in 1931.

With America alone appropriating more than ■ billion dollars for the military in 1950 and quickening research on the hydrogen bomb and increasing production of atomic bombs, there is little evidence that the lesson of Gandhi has been learned. But here and there in America, followers of Gandhi are trying to follow his path, some eradicating racial injustice by non-violent direct action (through a group called the Committee of Racial Equality) and others discussing the possibility of a Satyagraha army (through a group called Peacemakers). At year end, John Haynes Holmes, long time interpreter of Gandhi to America, was finishing a book on Gandhi and this author was reading proof on a slim volume on "The Wit and Wisdom of Gandhi." So Gandhi lives also in America long after that fateful moment three years ago on the lawn of Birla House.

FROM GANDHI'S HUT IN SEVAGRAM

A hut is standing in Sevagram,
The door is opened to India's heart
There Gandhi was working, there went we to him,
Our sun of peace, our warming light.

In glare of day, in gleam of stars,
In south cross beam from sky of silence,
You were so dear, you came to us near,
You lifted us up from the swarm of strife.

Your hut was thatched by bamboo leaves,
The wall was built of poorest mud,
Gold and silver none we saw,
Not a temple nor some holy shrines.

Behind his bed where he liked to sit
An 'O' and a 'M' in wall was stamped,
Quoted from sacred Bhagavad Gita
Or from the other ancient scriptures.

A symbol of God's creative power,
The force of truth, the warmth of love,
Of service in co-operative work,
Of unity peaceful in Father's arms.

And Gandhi loved that sacred word,
This the first he taught the little children,
This the last he whispered here on the earth,
The word awakening the dull to life.

They killed him—but still his powerful soul
MAHATMA lives and works for ever
So fearless and glad in spirit and deed,
In week days pressure, in fight for freedom.

In the school for life he still is teaching
Where Koolees with Pandits are equal and brothers,
A commonwealth classless and castless for all
In kingdom of freedom, in peace and in love.

From this small hut he governed his land,
Helped by friends he ruled over India,
And now his thoughts reach foreign shores
Where violence burns and hate is flaming.

Our world needs just his simple words
About *the service* for common measures,
The rule of *unity* here on our earth,
The *love* to God and to our neighbour.

सेवा (seva) एकता (ekta) प्रेम (prem)
SERVICE UNITY LOVE

Three words are carved on Gandhi's stone
Near eternal snow on Himalaya peaks,
His *service* work so beaming pure,
His *unity's* force in his endless *love*.

—AAGE JORGENSEN.

Note :—Sevagram, the village of service (seva) is situated quite near to Wardha, in the heart of India, east to Bombay. Here lived Gandhi for many years almost to his death, and founded his school for life which is still working on the principles of Gandhi.

In Santiniketan and Sevagram, the World Pacifist Conference was meeting in December 1949; also delegates from the Scandinavian countries were participating in the conference. Impressions of the unforgettable days in Sevagram are recollected in this song; the last verse is written in the Himalaya's town Kalimpong on the border of Tibet.

The melody ■ the Sevagram song is taken from Gandhi's favourite English hymn: "When I Survey The Wondrous Cross," written by the English congregationalist Isak Watts (1674-1748). During our Peace Conference this hymn was sung more than any other.

OM ■ very often mentioned in the oldest Hindu Scriptures, also in Bhagavat Gita, especially in the chapters 8 and 17. Gandhi loved this book very much and translated it to Gujarati, his mother tongue. Mahadev Desai has translated Gandhi's book to English (first edition, Ahamedabad-1946).

Mahatma: the great soul (atma).

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 29.

NEHRU ON CHINA

At a press conference in Paris Shri Nehru urged the early conclusion of a Japanese peace treaty and China's admission to UN. "The first thing to appreciate," he said, "is that these big changes have taken place in Asia and notably in China which make it essential for everyone to understand the new situation and not judge it by the past. There is far too much tendency to look at things in past terms as if Asia were still the same. Vast political and economic changes have taken place. Today Asia is in a ferment. Many things that have happened have been good, and many things have been bad. It is no good saying we do not like many things. We have to recognise facts as they are and adjust our policy accordingly. Most of the difficulties in South East and Far East Asia have occurred owing to the difficulty of adjusting ourselves to the new situation that has arisen. Take China. It is clear that a new Power has arisen there which is stable. It is a fact and it should be recognised as such."

Kashmir

Shri Nehru reviewed steps aimed at a settlement of the Kashmir problem and said that the main argument had centred on conditions governing a plebiscite. "Why should we supersede the existing legal Government in Kashmir in favour of an aggressor or withdraw our forces completely leaving Kashmir open to another possible invasion? If the popular Government tells us to go away, we will go away. I do not know if any of you read the Pakistan Press because that press is full of incitement to war, and not ordinary war but holy war—'Jehad'. We have told them that this is not an atmosphere conducive to peaceful settlement. This is a political and economic problem for the people of Kashmir to decide—not a religious problem. It is not a Hindu and Muslim problem. The conflict in Kashmir is between some Muslims and other Muslims, between progressive bodies and reactionary bodies. We are on the side of the progressive party. Even so we have said: 'Let the people of Kashmir decide.'"

It will be interesting to note, in this connection, the statement made by Mr. Menzies, the Australian Prime Minister, that not only India but Pakistan also had rejected his proposal that Dominion troops should safeguard the security of Kashmir during the proposed plebiscite. "The proposal was not accepted on both sides," he said. "The proposal was that the internal and external security of Kashmir should be attended by a mixed Commonwealth force. Indeed this was my own proposal."

Japanese Peace Treaty

Q.—What do you think of the plan to rearm Japan?

A.—I do not know whether you will think that what I am going to say is practical or not. I think there is a provision in the Japanese Constitution—the new Constitution—that Japan will not rearm. This Constitution has been passed, I believe, largely at the instance of Gen. MacArthur. I believe from the point of view of Japan and for the Far East it would be a good thing to stick to this provision.

Q.—What about a Japanese Peace Treaty?

A.—It is always a dangerous thing to delay a step which has to be taken—the sooner taken the greater the chances of it being successful. It is obvious there is going to be a peace treaty with Japan. It is obvious that the Japanese are a people with a great capacity to recover and a people who cannot be kept in subjection for long. So it is better to treat them as such and give them the freedom to go ahead on their own lines. Asia is interested. It would be a good thing to have a common peace treaty with all the interested countries. Otherwise, I suppose the time will come when individual countries will have peace treaties with Japan.

Q.—Do you think a durable peace with Japan can be made without China and Russia?

A.—No, if there is no peace between China, Russia and Japan, there is prospective trouble there.

In reply to another question on Japanese rearmament, Shri Nehru said: "I think it would be conducive to peace in the Far East if there was no rearmament of Japan. If Japan becomes an independent country and if tensions and a war situation exist, I have little doubt that whether you give permission or not Japan will rearm—if not publicly, in other ways."

China And The World

Q.—Should China be named as aggressor if she rejects the latest peace proposals?

A.—I think any step taken which makes it frightfully difficult to have negotiation in future is a dangerous step, because then we bolt and bar the door to a peaceful settlement. China made it perfectly clear that if the 38th Parallel was crossed she would consider the U.N. forces as aggressors. China made this clear before Parallel was crossed. You will remember that China has frequently in the past been invaded from Korea and this fact was fairly well known to various Governments.

Q. Do you think Peking Government wants a peaceful solution?

A. I know what the Peking Government has said. They have put great stress on Formosa.

On India's role as mediator and his own part in helping towards a solution of international problems, Shri Nehru said: I did at one time send a private message to Marshal Stalin and another to Mr. Acheson in regard to Korea. I felt it might do some good. Apart from that I have made no proposals but we have had a certain responsibility cast upon us by the fact that we are one of the very few countries who have diplomatic relations with China. "We have become a window to the rest of the world in regard China. But I am not posing as mediator or arbitrator."

Zamindari Abolition

The Zamindari Abolition Bill, passed by the U.P. State Legislature, is now awaiting the assent of the President before the state can actually proceed to enforce it. This will take some time as the President, before giving his assent, has to satisfy himself though proper examination by his legal advisers, that there has been no infringement of any article of the constitution, particularly because this is a measure with very far-reaching effects and will inaugurate a major change in the economics of India. The 'Hindustan Times' of Delhi, commenting on it, observed:

"So far as the general scheme of the measure is concerned—the abolition of zamindari, institution of peasant-proprietorship and the promotion of self-governing village communities—there is no room for controversy. The change has to come if there is to be agrarian development on progressive lines for ensuring rural contentment and general economic prosperity. In fact, the complaint is that agrarian reforms have been unnecessarily delayed. The provision for rehabilitation grants for smaller landlords has been generally welcomed. The scheme for compensation calculated at eight times the net income must be considered fair under present conditions. Though, under the terms of the Bill payment can be either in cash or in bonds or in both, it has been made clear by the U.P. Government that the payment will be in bonds. Having in view the present finances of the State and the future interests of the landlords themselves, this is a reasonable arrangement. The zamindars would be making a great mistake if they ignored the imperative economic needs of the times and tried, by any militant or obstructive tactics, to block the progress of agrarian reform as decided by the Government and the legislature. Such tactics would only alienate public opinion. If, following the wise example of the Princes, they would cheerfully adjust themselves to the new order of things and loyally co-operate in giving effect to the Government policies for the general good of the people, it would be an act of patriotic service to their country and they would find that eventually, they would be serving their own interests also.

Reforms In Kashmir

"Pakistan should know that Kashmir is inhabited not by sheep and goats but by 40 lakh human beings who are fully conscious of the fact as to with whom their betterment lies" said Sheikh Abdullah addressing a peasants gathering in Kashmir. Ridiculing Pakistan's propaganda that it could not live without Kashmir, he said: "We are not concerned with whether Pakistan survives or not, but we are concerned with the prosperity of the people of Kashmir and we firmly believe that this prosperity lies in remaining with India alone." Referring to the agrarian reforms being introduced in the State, Sheikh Abdullah said it was only the first step that the Government had taken to remove the poverty of kisans. The National Conference was convinced that the country could not progress without the prosperity of kisans and majdoors who formed the bulk of the State's population. He said that the Government was energetically tackling the problem of irrigation in the State simultaneously with land reforms. "Our financial resources are limited, but despite this we are going to spend Rs. 30,00,000 on new canals in Kishtwar and another Rs. 10,00,000 on a canal in Udhampat," he said. He also revealed that the Kashmir Government has commenced work on a plan to supply increased power to Jammu under an arrangement with Punjab Government. Five thousand one hundred and twenty-one kanals of land were transferred

a 1229 tillers in Mairanathi. In the same tehsil 31,813 kanals of cultivated land out of 14,776 kanals, owned by 304 landlords is being transferred in favour of tillers under the Landed Estates Abolition Act of Jammu and Kashmir.

Dr. Rajendra Prasad On States Of Indians In the Union

In a broadcast in Delhi on the eve of the first anniversary of the Indian Republic, the President, Dr. Rajendra Prasad, said India had maintained the friendliest relations with British Commonwealth.

"Our regret," he said "is that no progress has been possible in securing for people of Indian origin, born and settled in South Africa, a position of citizens in that country consistent with self-respect and the requirements of a civilised life."

On the failure of the recent Kashmir talks in London he said: "we have always been prepared to let the people of Kashmir decide freely what they want, but we cannot be expected, and are not prepared, to abdicate our moral duty to the people of Kashmir, pending that decision.

The President said financial stringency had prevented India from undertaking constructive work on a large scale. On the food shortage in India, Dr. Rajendra Prasad said: "We have difficult and anxious times ahead."

The South African Indian Organisation sent a message of "hope and goodwill" to Shri Nehru, the Indian Prime Minister.

ANNUAL REPORT OF THE CONGRESS HIGH SCHOOL FOR 1950

THE Congress High School was established in 1948 by the Natal Indian Congress in order to provide secondary education for those whom there was no accommodation at Sastri College, which is the only Government School in Durban providing secondary education for Indian boys.

Of the 45 students who appeared for the Junior Certificate Examination at the end of 1950, 24 passed as follows: Class I - 3, class II - 5, class III - 16. The % pass is 53.3.

Mr. M. B. Naidoo, B.Sc. (Hons) Honorary Principal of the High School in his annual report for 1950 states:—

Attendance

Classes commenced at the Greyville Indian School on 6th February 1950 with an enrolment of 150 pupils (made up as follows: Std. VII - 100 pupils, Std. VIII - 50 pupils.

Time Table

Classes commenced 3.20 p.m. and concluded at 6.10 p.m. with an interval of 10 minutes from 4.40 to 4.50 p.m. There were thus four teaching periods daily of 40 minutes duration each and the allocation of subjects per week as follows: 4 periods for English and 3 periods for each of the following subjects; Latin, Arithmetic, Mathematics, Biology, History and Geography. Full time classes for standards VII and VIII were run for a week during July holidays so as to make up for any lag in the programme of work outlined for the year.

Since travel privileges by public transport were not available during the vacation, the cost of travel by train and bus was borne by the High School. Towards the end of the year, additional classes were held on Saturdays in the mornings for those entered for Junior Certificate Examinations. The Easter Holidays and a part of the Michaelmas Holidays were also used to provide full-time tuition for Standard VIII.

Examinations

In addition to periodic tests conducted by Subject Masters, Standard VII pupils wrote their final examinations in December. This consisted of papers of 2 hours duration each based on the work covered during the year. Standard VIII pupils wrote a trial examination in September in order that their chances of success in the Junior Certificate Examination be assessed. After the trial tests it was estimated that about 50 per cent. of the candidates should pass.

Of the 45 students who appeared for the Junior Certificate Examination at the end of 1950, 24 passed as follows: Class I - 3, class II - 5, class III - 16. The % pass is 53.3.

Discipline

The tone of the school was good. There was no occasion to reprimand the pupils severely.

Staff

The teaching staff consisted of 11 members—9 graduates and 2 undergraduates. Mr. Mr. N. R. Pillay acted as vice-Principal and to him thanks are due for his ever-ready assistance and willing co-operation. On the whole, the staff came up to expectations and shouldered the responsibility with a splendid spirit of co-operation and goodwill.

Expenditure

Total expenditure for the year amounted to £1185 6s. 3.

Appreciation

To the following, the thanks of the community are due: The Director of Education for kindly allowing us the use of the Greyville Indian School Building, in which to conduct our classes, Mr. A. D. Lazarus, Principal of the Greyville Indian School, for his kind and ready assistance, Mr. R. M. Naidoo for kindly consenting to audit the accounts and lastly to Mr. J. N. Singh, Chairman of the Natal Indian Congress Education Committee, for his kindly advice, suggestions and unflagging interest in the welfare of the school.

INDIA REPUBLIC DAY CELEBRATIONS

THE City Hall, Johannesburg was filled to capacity by the Indian community from all parts of the Transvaal and many other citizens of Johannesburg, of all races and colours, to participate in the celebration of the first anniversary of the Republic of India, on Friday the 26th January.

The President of the Transvaal Indian Congress, Mr. Nana Sita, presiding at the function, opened the proceedings with a tribute and homage to all the patriots who have fallen in the struggle for national liberation, and who by their supreme sacrifice had made the attainment of freedom possible. A special tribute was paid to the life and work of the late Sardar Vallabhbhai Patel, Deputy Prime Minister of India, and to Mr. Amratlal Thakkar, a veteran social worker.

The Reverend Douglas Thompson, gave a lengthy discourse on the life and work of Mahatma Gandhi. He quoted from the constitution of India to illustrate how untouchability, the scourge of India, the caste system, and discrimination in the civil services on the grounds of race, creed, religion, or caste, had been abolished by law, and the tremendous sacrifices of the Mahatma in the attainment of these objects.

Dr. Y. M. Dadoo, President of the South African Indian Congress said: "We are deeply grateful to the Prime Minister of India Shri Jawaharlal Nehru for his deep and abiding interest in the just cause of South African Indians and all the non-white peoples."

Speaking on behalf of the African people, Dr. V. Nkomo, congratulated the people of India on this day, and said that a free Africa will guarantee the freedom of all sections of the country.

Mr. D. U. Mistry, the Secretary of the S. A. Indian Congress said, from Buddha to Mahatma Gandhi a clarion call has gone out to mankind to abjure violence in the settlement of disputes between nation and nation, race and race. India is playing her noble part in attaining that goal.

Messages from the President of the Republic of India, Dr. Prasad, the Prime Minister of India, Shri Jawaharlal Nehru and Mr. R. T. Chari, Secretary to the High Commissioner of India, were read.

Mr. A. P. Dickenson, life vice-president of the Coloured Peoples Organisation brought greeting on behalf of the Coloured people.

* *

A thousand Indians gathered at the Gandhi Hall, Johannesburg, when the Transvaal Hindu Seva Samaj celebrated the First Anniversary of the Republic of India, Mr. Z. V. Parekh presided. Speeches were made by Messrs Pareth and P. S. Joshi. The morning celebration was organised by Purattan Chatra Mandal. Hymns were sung and Yajna was performed.

Mr. Z. V. Parekh hoisted the India's National Flag on Gandhi Hall.

Memorial Meeting

A memorial meeting to pay tribute to the memory of the late Dr. S. C. Ismail will be held at the Verulam Town Hall on Saturday, February 3, at 2.30 p.m. The meeting is being convened jointly by members of various organisations.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
જોહાનીસબર્ગ અને ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
કેશની તેજીમાં સુવરાઇ મળે, ઉપલા રસ્તા, બ્યાનેસ—એની ખાત્રી માટે અમે બધાનો આભાર. તેજીમાં કેપ્ટીશન ન્યોરાજ્ટ સારીઓ
ભાવે માટે હમારે ત્યા પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29836
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Doors, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid
to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastor Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5189, Johannesburg
'Phones—Office 22-1771, After hours 24-4544

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

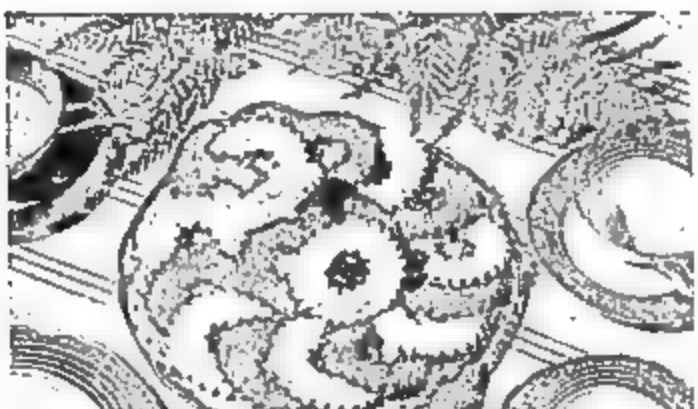
THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની બીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા બીમાઓ, સાથેજ બીજો દરેક જાતના બીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું જોઇએ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74 Victoria Street.
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

DEATH OF DR. SORMANY

The death of the Rev. Dr. Leo Sormany, Ph.D., D.D., M.A., O.M.I., last week, removes from the life of Durban a great figure highly respected by all sections of the community. Father Sormany was a great spiritual leader of the Catholic Church. The burial took place in the Catholic cemetery on Friday amidst a large and representative gathering. Paying a tribute to Dr. Sormany the Very Rev. Father Francis E. Hill, his successor as Vicar Delegate, said "the Church of South Africa has suffered a great loss in the death of Rev. Father Sormany. The clergy and laity of the Catholic Church recognised in him a great spiritual leader and father. Father Sormany was known and loved by all sections of the community and evidence of this devotion was shown during his prolonged illness when he received countless visitors" Dr Sormany, who was born in 1878, at St. Heller's Jersey, Channel Isles, was one of the best-known personalities in Natal in the last 45 years. Keenly interested in higher educational work, Father Sormany was a foundation member of the Natal University Council and remained on that board until the college was raised to the status of university. As nominee of the Mariz Stella Convent, Durban, Dr. Sormany became chairman of the N.U.C. Council in 1931. He was appointed by the City Council as its representative on the Council of the University of the Cape of Good Hope, and later represented the N.U.C. Council on the Council of South Africa. He acted as university representative on the Council of the Natal Technical College for 30 years. He was Administrator of the Emmanuel Cathedral since 1921.

Archbishop Denis E. Hurley, who is at present in the United States has been elevated to the status of Mitropolitan of Durban. His Grace was ordained Bishop of Natal in March 1949 at the age of 33, and was the youngest Roman Catholic Bishop in the world. His Grace is well-known and highly respected for his liberal views on the colour question.

TEA-TIME TREATS

Almond and chocolate shortbread rings will be favourites

A batch of scones or biscuits makes quick and easy party fare when unexpected guests arrive.

HOME-MADE scones and biscuits have a special flavour that is never equalled by buns and biscuits from the shops. And a delicious plateful is very quick to make.

Biscuit dough is generally the better for a good kneading, but on the other hand the less scone dough is handled and the sooner it gets into the oven, the better the scones will be.

If you make more dropped scone (Scotch pancake) batter than you need, this can be kept overnight and baked next day. Dropped scones should be eaten freshly cooked. They toughen if kept overnight.

Store biscuits in an air tight tin or large screw topped glass jar, like Americans keep "cookies."

Shortbread Rings

4 oz. flour, ¼ teaspoon salt, 3 oz. castor sugar, 2 oz. butter, margarine, cooking fat or mixture, 2 teaspoon cold water, few drops almond essence.

Sift flour with salt into a basin. Stir in sugar then rub in fat. Reconstitute dried egg with the water and stir in essence to taste. Mix liquid with dry ingredients then knead till dough is smooth and well blended.

Flour pastry board lightly. Roll out dough to about ¼ in thick. Cut into rounds with a 2½ in. fluted or plain cutter then cut a second round from the centre of each with a 1 in. fluted or plain cutter.

Knead up trimmings and small rounds then roll out and cut into rings. Arrange on ungreased baking sheets. Bake in a moderate oven for 25—30 minutes till lightly tipped with gold. *Makes about 20 rings.*

CHOCOLATE SHORTBREAD RINGS—Use only 3½ oz. flour. Add 2 heaped tablespoons cocoa and sift twice with flour and salt. Substitute ½—1 teaspoon vanilla essence for almond essence.

Beaten Biscuits

8oz. flour ½ teaspoon salt, 2½ oz fat, 6 tablespoons cold water.

Sift flour with salt then rub or cut in fat. Mix to a smooth, stiff dough with the water. Knead well then turn on to a lightly floured board and roll out to about ¼ in. thick. Beat dough two or three times with a rolling pin then fold in edges to centre and beat again.

Repeat process, rolling out very lightly from time to time. Continue beating for about 20 minutes when dough should be elastic and covered with blisters formed by the small air pockets.

Rolling out very lightly to about 1/16 in. thick then cut into rounds or rectangles. Place on ungreased baking sheets and cook in a very hot oven for 7 or 8 minutes till lightly browned. Cool on a cake rack and when cold, serve with cheese or savoury spread. *Makes about 3 dozen biscuits.*

Dropped Scones

4 oz flour, ½ teaspoon bicarbonate of soda, 1 teaspoon cream of tartar, ½ teaspoon salt, 1—2 oz. castor sugar, 1 egg, sweet or sour milk.

Sift flour, soda, cream of tartar and salt into a basin. Stir in sugar then make a well in the centre of ingredients and break in egg. Beat egg, bringing in a little flour from sides, then add a little milk and beat in more flour.

Repeat till all flour is incorporated and about ¼ pint of milk has been added. The mixture should be about the consistency of medium-thick white sauce.

Rub a heated heavy frying pan or griddle with a small piece of lard or brush lightly with cooking oil. Turn mixture into a jug and pour on to pan in 2—3 in. rounds, leaving room for scones to spread.

Cook till surface is covered with bubbles then turn and brown on other side. Turn only once. Lay on a clean cloth and turn ends over to keep scones hot. *Makes about 20 scones.*

Currant Oatmeal Scones

5 oz. flour, ½ teaspoon salt, ½ teaspoon bicarbonate of soda, 1 teaspoon cream of tartar, 3 oz. medium or fine oatmeal, 1 oz. cooking fat or margarine, 1 tablespoon currants, 3—4 tablespoons milk or milk and water.

Sift flour with salt, soda, cream of tartar. Stir in oatmeal then rub in fat. Stir in syrup and currants. Mix to a soft but not wet liquid. Roll out into a round and cut into 8 triangles. Bake on ungreased baking sheet in a very hot oven for 10—15 minutes. Currants can be omitted or quantity increased.—'INFRA.'

"UN The Aggressor"

—British Diplomat

"THE American attitude to China is condemned by all who believe that truth and justice should be the over-riding considerations in a nation's dealings with other nations," Sir J. T. Pratt writes in a letter to the 'Manchester Guardian' (Dec. 22).

Sir John, who was for many years in the Diplomatic Service in China and is Director of British and Chinese Corporation, continues:

"The American people are so frightened that they believe that an unfriendly Government in control of a place like Formosa, many thousands of miles from their Pacific coast would constitute a threat to American security.

"They have decided therefore to repudiate the promise made in 1943 that Formosa should go back to China, and that is why they now pretend, and have compelled the UN also to pretend, that Chiang Kai-shek and his associates in Formosa are the Government of China. "The Central People's Government of the People's Republic of China has enjoyed the mass support of the Chinese people ever since it was established in Peking some fifteen months ago.

"The refusal of both America and the UN to recognise this Government and the dispatch of the American Navy to protect Formosa are a violation of the comity of nations and an act of aggression against China."—*Peace News.*

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CARE OF THE PREGNANT WOMAN

PREGNANCY produces profound changes in a woman. Her whole glandular system is altered and this has the most far-reaching effects on every part and organ of the body. Even the nature of the blood itself changes. But pregnancy is a perfectly natural phenomenon. It is natural and necessary for the continuance of life. Nature has, therefore, made provision for pregnancy; and under ordinary circumstances simple obedience to Nature's laws should make this great event in a woman's life devoid of pain, suffering or unhappiness.

If Nature's laws are obeyed

. . . . . .

In so many ways people break Nature's laws countless times every day. They do not eat properly nor of the right food. They do not dress properly. They fail to exercise the body and mind as they should. They are lop-sided physically, mentally and emotionally. They indulge their appetites in silly ways that overstimulate and weaken, and at the same time they do not let their bodies and feelings and minds get the thrills that would give greater strength, balance and toughness.

When a woman is going to have a baby, she must know that God has chosen her for a great task—that of continuing the human race on earth. If she were chosen to represent her school or country or her race in a world-wide health and beauty competition, she would spare no pains to build up her strength, her finest qualities of body and mind, to be a worthy candidate for the honour. Why should she do less for this far greater cause?

The pregnant woman must build up the flesh, blood and bone of a new person in her womb. This new human being is limited by the best materials of its mother, from whose blood they are derived. And the mother's blood depends for its quality mainly on the food that she eats.

The mother-to-be must, therefore, eat for *quality*. It is a fallacy to think that she "must eat for two" and go in for quantity. Eating too much of poor quality food will only put an extra burden on the mother's system, without helping the baby in the least. Indeed, it may do considerable harm to both.

Quality must be the aim. When a woman eats for quality, her baby as bound to be smaller—and this is a tremendous advantage during childbirth because the smaller baby is so much easier to bring into the world. At the same time, the tissues, muscles, bones and flesh of both mother and child are ever so much sounder, so both come through the ordeal in first-class condition. Baby gets a good start in life.

Do not make the mistake of imagining that a smaller baby of this type will remain behind the large fat ones. A big fat flabby baby is liable to get all sorts of complaints and its chances of survival under difficult conditions are not nearly so good as are those of the smaller, well-knit, truly healthy baby. This child, despite being smaller at birth, has greater powers of assimilation and therefore, if fed properly, grows at a better rate than the fat baby and in due course will surpass the other in size too.

Again, the mother who eats for quality instead of quantity, has infinitely greater chances of being able to feed her baby, at her own breast and on first-class milk. And any baby who is not breast-fed thus is cheated of its birth right.

The pregnant woman should eat plenty of fresh ripe fruit and sound raw vegetables. Dried fruits are also very good, provided that they have been properly prepared without Sulphur and other preservatives and bleaching-agents. Cooked vegetables are valuable, too, but the cooking must be carefully done so as not to spoil their food values. And in most cases, heat is bound to destroy something in the food. That is why some raw food every day is essential.

Meat should be cut out entirely. Meat in the diet always puts a great strain on the kidneys of a pregnant woman and even allopathic doctors urge women to reduce severely their intake of meat during the later part of pregnancy.

Condiments, curry, alcoholic drinks, tobacco, white bread, cakes, biscuits and sweets made from white sugar, should be cut out entirely. Those things only poison the system, overburden the already overtaxed excretory organs, and often do serious harm to the body. Tea, coffee, cocoa and cold drinks should also be dropped. Salt should be reduced to the minimum.

Instead of sweets, let the pregnant woman eat all the fruit she can get, or natural sweets such as honey, raisins, dates and other sweet dried fruits. Raisins will give her abundant organic iron, so much needed for the haemoglobin of her blood, besides also providing much other valuable material good for her and her baby.

Instead of cake, biscuits and white bread, she should eat whole meal bread, which is rich in the vitally necessary mineral salts and vitamins of the life-giving whole-grain wheat. In all her diet she should aim at wholeness. Instead of peeling potatoes, let her boil or bake them in their skins and eat the skins too. Potato skins have very valuable mineral salts that do a world of good to human beings.

Other good foods are plenty of raw carrots, grated fine, raw cabbage shredded or sliced fine, cucumbers, tomatoes, beetroot, grated fine, lettuce, celery, parsley, spinach (raw) and crisp fresh raw green peas.

Green peas, green beans, spinach, kohlrabi, brinjals, potatoes, sweet potatoes, pumpkins, green mealies, marrows and squashes may be cooked, but they should never be fried. Avoid fried food altogether "The frying-pan is the Devil's own invention for causing indigestion." Pregnancy causes changes inside a woman's body such that her stomach and other digestive organs get upset exceedingly easily. Eating fried food is like pouring oil into the fire. It is just asking for trouble.

One of the commonest and earliest signs associated with pregnancy is morning-sickness. Proper diet will do a great deal to prevent or minimize this often distressing complaint. There are also several homoeopathic remedies that help greatly, although careful consideration of each individual case's peculiarities is usually necessary. A useful Zone-therapy aid is to bite the tongue firmly for several minutes at a point about one-third from the tip. Sometimes, however, no matter what is done, morning sickness persists. In such cases, the condition can be ascribed to reflex action from the womb. This would seem to be especially the case where injections have been given to induce pregnancy.

In such circumstances, the orthodox school is inclined to give further injections of glandular substances or other drugs. But nature cure people look upon such practices with horror and fear. Nobody can tell how far-reaching such injections can be nor the ultimate effects that they may have, perhaps years later, on the mother and the child, or even on a succeeding generation. Who can say positively that such tinkering with the exceedingly delicate endocrine-gland system will not have after effects leading to derangement of these glands at a later date? Diabetes, goitre, high-blood pressure, nephritis, and many other serious complaints are essentially due to faulty performance of the pancreas thyroid, adrenals or other glands concerned.

False cravings often arise during pregnancy. These are usually due to wrong interpretation by the patient of a shortage of some element or other in the body, just as the drunkard's craving for alcohol is his misinterpretation of the body's cry for certain vitamins that are lacking. Proper diet coupled with appropriate homoeopathic remedies will rectify such troubles safely and soundly.

Sometimes the pregnant woman is strongly averse to sexual intercourse. In such circumstances, her husband must play the man and gentleman and restrain himself to the utmost. It is his duty to protect not to abuse her. On the other hand, some women have an abnormal craving at such a time and this can lead to serious trouble morally as well as physically. A strict vegetarian diet of raw food is often of great help then.

Opinions differ on the subject, but the most rational physiologists seem agreed that a reasonably moderate amount of intercourse is good for the woman where she loves her husband. The hormones and other substances that she absorbs from the male have a profound effect on her glandular system and blood and are obviously provided in

such excess by Nature for that very purpose. But, as in so many things, individual circumstances must determine the matter. Moderation is wise and good. And, especially in the later stages of pregnancy great care and gentleness must be the especial duty of the male.

The pregnant woman should regard herself as an athletic going into training for a particularly strenous event. She should not coddle herself or lie about indolently or act like an invalid. Instead, she should try to get herself into first-class physical condition by taking plenty of proper exercise. One of the finest exercises is to walk or crawl around on all fours for 15 minutes night and morning. The feet and hands should be on the floor all the time. Another exercise is scrubbing floors. Anything to strengthen the abdominal muscles will be of great help at the time of childbirth. Long walks in the fresh air in the early morning and evening are excellent. Walking is one of the best of exercises and is also conducive to mental and emotional poise and peace.

Naturally, all exercises should be commenced with reasonable care and not overdone. The ideal is to increase gradually every day so as to build up the strength and toughness and resistance of the body.

Cleanliness, internal and external, is of course exceedingly desirable. Constipation must be guarded against most carefully, and in this respect diet and regular attendance on the lavatory are of great importance. A simple aid to good elimination is to put a handful of raisins in boiling water at night and drink a glassful of this water, cold, first thing next morning. The juice of a lemon added will be an advantage. Of course, it is also essential to drink plenty of good clean fresh water during the day, but not at meal times.

The body must be washed clean daily, with especial attention to the private parts. Do not take hot baths, nor too cold Tepid water is best, and do not stay too long in the water. And be sure to dry off thoroughly afterwards. Brisk rubbing of the skin with a rough towel is excellent exercise and does a world of good to the skin and circulation.

Finally, the pregnant woman must try to keep herself busy with something useful. She must try to remember that she is herself a creator, Mankind's closest link with the great Creator of all, with whom she is in partnership for the time being. God and the forces of the Universe are on her side. Let her then have courage, faith, hope, and be happy—for God has selected her for special blessing. If her thoughts are directed to lofty and noble subjects, the results on herself, her offspring and all who come in contact with her, are bound to be productive of good. She is the receptacle and instrument of life, the Mother of Man, the trustee of eternity. The Eternal Spirit will therefore abide with her and support her in everything.

SHEIKH ABDULLAH'S WARNING:

IN a statement in Jammu on January 20, the Kashmir Premier, Sheikh Abdullah, supporting Prime Minister Nehru's stand on Kashmir said "he has rightly emphasised that the ultimate arbiter in a settlement of this problem would be the people of the State who must be provided with favourable conditions for exercising their choice freely." Sheikh Abdullah emphasized that for an overall plebiscite following conditions must be fulfilled: Firstly, restoration of the territorial integrity of the State as well as sovereignty of its lawful Government; secondly, liquidation of armed hordes raised for hostilities by the aggressor; and thirdly, rehabilitation of the uprooted population in their original areas under normal conditions."

Referring to Pakistan propaganda Abdullah remarked "time and again we are being frightened with threats of war by leaders of Pakistan. While the Pakistan Prime-Minister wants the world to believe that his country seeks a peaceful solution, his colleagues and henchmen are instigating people to go to Jehad (Holy War) against our people. Let me make it clear to them that the time for bluster and blackmail has passed. The people of Kashmir are now living in 1951 and not in 1947. They will not be again taken unawares by any treacherous onslaught."

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

(NEA), all rights reserved

To be continued

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

347

BANANAS

Those who are interested in bananas direct from the farm should write to MESTHRIE, Izotsha, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly a direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations." Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Grosvenor (1)/864/T

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

ધર્મ રક્ષ	૧	૦
ગીતા ચરિત્ર	૨	૩
આર્ય્યવાણી (ટાગોરની નોબેલ)	૮	૦
મરીનું મીત્ર (શ્રી ઇશ્વરભાઈ)	૧૦	૦
રંગીલકાકા	૧	૬
માતૃપ્રેમ	૧૮	૬
બોધ ભજન કીર્તાની	૧૩	૬
આપે ક્રમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવાં ચેપવાના પુસ્તકો

	રૂા.	રે.
સત્યાંગ્રહ	૧	૩
અવાર્ડ બંધ	૧	૦
મધુપ	૦	
વિદ્યાર્થીને બોધ	૧	૩
યુધ્ધવન (ટાગોર ના નોબેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ પુખ્ત	૭	૦
બાળકોનો હાલ (બરણે આને)	૨	૧
ઉષાચરિત્ર	૧	૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રબ	૭	૧
મરીને બાયાને	૧	૦
વિદ્યાર્થીનો બબ્બો	૩	૦
ગાંધીજીની સત્યાગ્રહ બારત ક્રમ	૨	૧
ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૧
,, ચોથો	૮	૦
બાદશાહ કેસાનું પુસ્તકીત	૨	૩
સરકારના બાપણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
ફિનબ્રહ્મનો વીકાર ડી. પ. બ. ૩	૧	

૧૯૫૦ માં બહાર પડેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા ગાંધીજી પ્રકાશ	૨	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૬
મારી જીવન કથા બબ્બાદરસાહબ	૧૫	૦

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૫ | શુક્રવાર તા. ૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧. | પૃષ્ઠ નવલ પેની.૬

મહાત્મા ગાંધી અને ધર્મ બંધુત્વ

(અબદુલ મજીદ ખાન)

"કાળ જેટલી સહેલાઇથી બીજાને ભૂલી ગયો છે તેટલી જ સહેલાઇથી તેણે વીરોને અપમાનિત કર્યા છે; પરંતુ સંતો દૂર રહ્યા છે."

—સર્વપલ્લિ રાધાકૃષ્ણન

[જનાબ અબદુલ મજીદ ખાને ઇન્ડિયા ઇન્ફરમેશન બ્યુરો તરફથી પ્રકાશિત થયેલા ૧૯૫૦ ના સપ્ટેમ્બર-ઓક્ટોબરના 'માર્ચ ઓફ ઇન્ડિયા'માં "મહાત્મા ગાંધી એન્ડ પા ફેલોશીપ ઓફ રેલિજન્સ"ના શિર્ષક હેઠળ અતિ સુંદર, રસીક અને મનનીય લેખ લખ્યો છે, જે ગાંધીજીની પુણ્યતીથીના આ પ્રસંગે ખેટલો સમયસરનો છે કે, લેખક તેમજ એ પત્રના આભાર સાથે અમારા વાચકો સમક્ષ અંગ્રેજીમાં તેમજ તેનો ગુજરાતીમાં તરજુમો નીચે રજુ કરીએ છીએ. સૌ જો સહાયી અને નમ્ર ભાવે તેનું મનન કરે અને તેમાં ટાંકવામાં આવેલા ગાંધીજીના વચનો મનનું પાન કરે અને તેમાંથી પોતાના જીવનમાં કંઈક પદાર્થપાઠો પ્રમાણિક પ્રયત્ન કરે તો આજે સર્વત્ર પ્રવર્તી રહેલું ક્ષુબ્ધિત વાતાવરણ જરૂર સુધરી જાય. ઇશ્વર સૌને તેમ કરવાની સદ્‌બુદ્ધિ અને શક્તિ આપે.—આ. ઇ. ઓ.]

દુનીયાની મંદીરમાં મહાત્મા ગાંધીજી માનવી માનવી વચ્ચે સમજુતી કરાવનાર એક અતિ પ્રતિષ્ઠિત બ્રહ્મ તરીકેનો પોતાને માટે એક ગૌરવભરી કોતરી ગયા છે. વર્ણ, જ્ઞાતી અને રાતીઓ વચ્ચેની તકરારોનો અંત લાવવાને તેઓ સ્તત અને આગ્રહભર્યો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા. તેમના પોતાનાજ શબ્દો માં, "હું સમળા ધર્મો સાથે મને ઓળખાવવા માગું છું. ગીતાની ભાષામાં, હું મીત્ર અને શત્રુ બન્નેની સાથે શાંતીથી રહેવા માગું છું. એટલે મારી દેશભક્તિ મારે માટે, કાયમની શાંતી અને સ્વતંત્રતાનાં ધ્યેયે મારા માં એક તબકકો છે."

ઇંગ્લાંડમાં એક વિદ્યાર્થી તરીકે, હજુ માત્ર વીસ વર્ષની વયના હતા ત્યારે, તેમણે બાઇબલ ખરીદ કર્યું અને તે વાંચતા હતા. જુના કરાર માંથી તેમને બહુ સમજાયું નહિ, પરંતુ નવા કરારથી તેઓ આકર્ષાયા અને સરમન ઓન ધ માઉન્ટ (પર્વતપરના પ્રવચન) ની તેમના મનપર ઉંડી છાપ પડી. એજ વખતે તેમને કારલાયલનું "હીરોઝ એન્ડ હીરો-વર્શીપ" (મહા પુરૂષો અને મહા પુરૂષનું પૂજન) મળી આવ્યું અને મહા પુરૂષમાં મહમદને તેમણે પયગમ્બર તરીકે લેખ્યા. દક્ષિણ આફ્રીકામાં તેઓ બારિસ્ટર તરીકે સ્થાયી રહેતા હતા ત્યારે, ખ્રીસ્તી ધર્મ ઉપર તેમણે કેટલાંક પુસ્તકોનો અભ્યાસ કર્યો. એડવર્ડ મુલરનાં એક પુસ્તકનો પરિચય કર્યો અને મહમદ વીષે વધુ વાંચવાનું બાકી રાખ્યું. ગીતા અને ટોલ્સ્ટોયનાં પુસ્તકોની તેમના જીવન પર ઘણેાળી અસર થઇ અને તેમના મનપર અત્યંત ઉંડી છાપ પડી.

ગાંધીજીના આખાં જીવન દરમીયાન નમ્રતા એ તેમની મોટામાં મોટી ખાસીયત હતી. એથી તેઓ સ્વભાવે ઘણાં જ શાંત અને માયાળુ હતા. પ્રથમ વસ્તુઓને હમેશાં તેઓ પ્રથમ મુકતા હતા. બીજા ધર્મો પ્રત્યે તેમની વલણ નિષેધાત્મક સહિષ્ણુતાની નહિ પરંતુ નિશ્ચયાત્મક કદરની હતી. એટલું જ નહિ. સમસ્ત જગતમાં મુળભુતા સ્થાપવાનો રાજમાર્ગ, સઘળા ધર્મો પ્રત્યે સમભાવ રાખવો એજ છે, એમ તેઓ આગ્રહપુર્વક કહેતા. એકાદ ઈશ્વર પહોંચવાના માર્ગો જુદા દોષ શકે છે. જે માર્ગે જે જોર ત્યાંથી તેણે ત્યાં પહોંચવાનું છે. પરંતુ ધ્યેય તો સૌનું એકજ છે. "ઇસ્લામનો અક્ષરાર્થ એજ ખ્રીસ્તીઓનો ગોડ અને હીંદુઓ નો ઇશ્વર છે. હીંદુ ધર્મમાં જેમ ઇશ્વરના અનેક નામો છે તેમ ઇસ્લામ માં ઇશ્વરના અનેક નામો છે. નામ વ્યક્તિત નથી સંજ્ઞા છે, અને મુળમાં નથી પોતાની રીતે મહાન ઇશ્વરને સંજ્ઞા ઓથા ઓળખાવે છે, બને કે તે તો સંજ્ઞા ઓથી પર, અવર્ણનીય, અમાપ છે. જે ઇશ્વરમાં શ્રદ્ધંત શ્રદ્ધા એટલે સર્વધર્મ પ્રત્યે સમભાવ. પોતાનો ધર્મ બીજા ધર્મો કરતાં ઉંચો છે અને બીજાઓને પોતાના ધર્મમાં લાવવાની ઇચ્છા વાજબી છે, એમ માનો જેવું એ અસહિષ્ણુતા ની પરિસિમા ગણાય—અને અસહિષ્ણુતા એ એક જાતની હીંસાજ ગણ."

વિશ્વ એકયના દુત તરીકે ગાંધીજી સહકાર માનતા હતા કે આત્માને નથી કોઇ મીત્ર કે નથી કોઇ શત્રુ. એકમાં સૌ અને સૌમાં એક છે. ઇશ્વરને વર્ણવવાને ઘણા અનેક છે પરંતુ જે અનેકતાની પાછળ સાદી સત્ય વસ્તુ જેજ રહેલી છે. ટુંકમાં ઉપાસનાના રીત રિવાજોને ધર્મ સાથે કશો સંબંધ નથી. તે અસ્થાને ■ અને ગાતની ઓને ખરે માર્ગે લઇ જવાને બદલે ખોટે માર્ગે ધસડી જઇ રહ્યા છે. હકીકતમાં સમસ્ત જગત એક શરીર છે. ગાંધીજી કહી ગયા છે કે "સમસ્ત જગત જુદાં જુદાં અંગો વાળાં એક શરીર સમાન છે, એક અંગમાં દુખાવો થાય તો આખાં શરીરને તે જણાય છે. એક આંગળને સુઇ લાગે તો અંતે તે જોર આખાં શરીરને લાગે છે." ધર્મો બધા કે કોઇ પણ જાતની સંકુચિતતા થી સત્યને પહોંચી નહિ શકાય. હદયની ઉદારતા અને અત્યંત સહિષ્ણુતાથી જ પહોંચી શકાશે, માનવીઓના જુદા જુદા વર્ગોમાં જે સમભાવક શોધી કાઢે છે તે માનવ જીવનને સમૃદ્ધ બનાવે છે અને સત્યના પ્રત્યેક અંગનો ગંભીર પ્રત્યાઘાત પાડે છે. એટલે સઘળા ધર્મો ઇશ્વરદત્ત અને ખરા છે. ગાંધી જી કહી ગયા છે કે, "જગતના સઘળા મહાન ધર્મોમાં રહેલા મુળ સત્યમાં હું માનું છું. હું માનું છું કે તે સઘળા ઇશ્વરદત્ત છે, અને હું માનું છું કે જે લોકોને એ ધર્મો પ્રકાશિત થયા હતા તે લોકોને તે જરૂરી હતા, અને હું માનું છું કે જુદા જુદા ધર્મગ્રંથો જો તે તે ધર્મના અનુયાયીઓની દ્રષ્ટિથી વંચીશું તો આપણે સમજી શકીશું કે મુળમાં તે સઘળા એકજ છે અને એક બીજાને મદદરૂપ છે"

જગતનાં સાદ ટકા દુઃખો ધાર્મીક ઝઘડોમાં લોકોની માન્યતા મનસ્વી સિદ્ધાંતોપર રચાયેલી હોય છે તે પરથી ઉભાં થાય છે. કેટલીક સંસ્થાઓએ લોકોનું માનસ એવું બનાવી દીધું ■ કે કેટલીક વ્યક્તિઓ બીજી રીતે ગમે તેવા સ્વતંત્ર વીચારો ધરાવતી હોય પરંતુ ધર્મના ક્ષેત્રમાં સ્વતંત્ર વીચાર ધરાવી કે દર્શાવી શકતી નથી. આ રીયાનીલ બાબતમાં તા. ૬ એપ્રીલ ૧૯૫૦ ના રોજ ન્યુ દીલ્હીમાં ઇન્ડિયન કાઉન્સીલ ફોર કલચરલ રીલેશન્સ સમક્ષ બોલતાં પંડિત જવાહર લાલ નેહરૂએ બારા ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. તેઓ પ્રધાને કહ્યું કે, "સંપુર્ણ આઝાદી અને કોમનું પણ સુક ધ્યેયપ્રાપ્તિ બીના હું કહીશ કે આપણે મહાન ધર્મો યાદ ગયા અને તેણે માનવજાતી ઉપર બહોળી અસર કરેલી છે. તેમ છતાં જો મુળ ધર્મોએ માણસનું મન જેટલે દરજ્જે સંકુચીત અને ક્ષુબ્ધિત બનાવેલું છે તેટલે દરજ્જે તે હાની કર્તા જ નીવોલા છે. તેમાં જે વસ્તુ ઓ કહેવામાં આવી છે તે સારી હશે પરંતુ એજ બહારાકૃપ છે એમ કહ્યાવું એમાં સમાજનું પતન રહેલું છે અને વીકાસના માર્ગને તે અટકાવે છે." આ બાબતમાં ગાંધીજીએ કહ્યું છે તે ઘણુંજ આનંદદાયક અને પ્રોત્સાહન આપનારૂં છે. તેમણે કહ્યું છે કે, "ઇસ્લામને હું જરૂર રહુસ્ત ધર્મો માંનો એક ગણું છું. અને તેથી પાક કુરાન રહુસ્ત ગીતાજ છે અને મહ મદ એક પયગમ્બર છે. પરંતુ જેજ રીતે હું હીંદુ ધર્મ, ખ્રીસ્તી ધર્મ, જરથોસ્ત ધર્મને પણ રહુસ્ત ધર્મો માનું છું. મારાથી બની શકે તેટલો એ ધર્મોનો અભ્યાસ કર્યો પછી હું એ નીર્ણય પર આવ્યો છું કે સઘળા ધર્મોનું એકય સાધ્યું એ ધ્યેય અને જરૂરી હોય તો તેને માટે ગુરૂચાવી હોવી જોઇએ. એ ગુરૂચાવી સત્ય અને અહીંસા છે. આ ચાવીથી જ્યારે હું કોઇ પણ ધર્મનો કબાટ ખોલું છું ત્યારે બીજા ધર્મો સાથે તેની સમાનતા જોવામાં મને મુશ્કેલી આવતી નથી. એ સઘળા ધર્મોને જો તમે એક ઝાડ ના સઘળા પાંદડા તરીકે જુઓ તો તે ભિન્ન લાગશે પરંતુ થડમાં તે સઘળા એક છે. આ મુળ એકય જ્યાં સુધી આપણે સમજતા ન હ થયું ત્યા સુધી ધર્મને નામે ઝઘડો થતાં નહિ અટકે," આપણી પાસે સારામાં સારી હોય તે બધી અહેમાઇ કર્યા વીના બીજા ને આપવાની ઇચ્છા કરવી તેમાજ

સુખ સમાયેલું છે અને તેમાંથી જ સુખ ઉદ્ભવે છે. બીજી પાસેથી વસ્તુઓ ખુંચવી લેવામાં સુખ રહ્યું નથી. અંગત અને લોભવૃત્તિથી ઉત્પન્ન થાય છે. ઓછામાં ઓછું આ દેશમાં તો છેલ્લાં વીસ વર્ષ થયાં ધર્મને નામે સ્વાર્થ પ્રવર્તી રહ્યો છે. બાપુ કહે છે: "આપણા કીર્તનોની આગળ આપણે સૌ સમાન છીએ, પછી હિંદુ હો યા મુસલમાન, પારસી હો યા ખ્રિસ્તી, એ સમણા એકજ પ્રકારને પુજે છે. તેમ છતાં આપણે આપસ આપસમાં લડીએ છીએ કેમ?" ૧૯૨૪ ના સપ્ટેમ્બરમાં હિંદુ મુસ્લીમ ઐક્ય માટે તેમણે દીલ્હી માં કરેલા ઐતિહાસીક ઉપાસ વખતે ગાંધીજી એ કહ્યું હતું કે, "એક પણ હિંદુને કે મુસલમાનને પોતાના ધર્મના સિદ્ધાંતોમાંથી અણુમાત્ર પણ જાવું કરવાનું હું નથી કહેતો. માત્ર એટલું જ કહું છું કે એ ધર્મજ છે તેની આગી કરને. પરંતુ એકેએક હિંદુ ને અને એકેએક મુસલમાનને હું એટલું તો જરૂર કહીશ કે કંઈ પણ પાર્થિવ લાભને માટે તમે લડશો નહિ."

લોકોમાં જીવનનું બહેતું સૌંચન કરવા ગાંધીજી આપણી વચ્ચે આવ્યા હતા. ધર્મના અધ્યયનો, સર્વધર્મ સંભાવનો જ્યારે જ્યારે તેઓ ઉલ્લેખ કરતા ત્યારે તેમનો આત્મા વધુ ઉન્નત થતો હતો. તેઓના એ ઉચ્ચ આદર્શો ના સેવનથી તેમજ પોતાના જીવનમાં તે ઉતારને વિશ્વ બંધુત્વના કાર્યમાં તેમણે ચિરસ્થાયી ફાળો આપેલો છે આ દાખલો લ્યો: "હું ઈશ્વરના સંપૂર્ણ અધ્યક્ષમાં માનું છું અને તેથી માનવ જાતીના અધ્યક્ષમાં માનું છું. આપણા શરીરો ભલે અનેક હોય પરંતુ આત્મા એકજ છે, વાસ્તવીને લીધે અનેક સુર્ય ના કીરણો પથ્થા દેખાય છે પરંતુ મુળ તો એકજ છે." એક સમયે તેમણે કહ્યું હતું કે, "જો કે હું મુસ્લીમ નથી પરંતુ એવો દાવો કરું છું કે ઇસ્લામ કોઈ પણ માણસ પ્રત્યે દુશ્મનાવટ કરવાનું શીખવતો નથી. હું માનું છું તેમ જો હું ખરો હિંદુ હોઉં તો તેટલો જ ખરો હું ખ્રીસ્તી અને તેટલોજ ખરો સિખ્ખ અને તેટલોજ ખરો જૈન છું." વધુમાં તેમણે કહ્યું: "કોઇ પણ ધર્મ માણસને એક માણસ જુદો મત ધરાવતો હોય અથવા જુદા ધર્મનો હોય તેથી તેને મારવાનું શીખ વતા નથી." વળી તેમણે કહ્યું હતું: "ગીતા, કુરાન, બાઇબલ, ઝંધસ્તોજ, અને ગ્રંથસાહેબ, અને ગ્રંથસ્થતામાં જ્ઞાનનો ભંડાર ભરેલો છે, તેના અનુયાયીઓ ભલે તેનું શિક્ષણ ખોટું કરાવતા હોય." ધર્મ ના ઝઘડાઓમાં ગાંધીજી કદી માનતા નહોતા, પોતાના માનવબંધુઓ પ્રત્યેનો તેમનો પ્રેમ વીશ જેટલો બહોળો હતો, આકાશ જેટલો ઊંચો હતો અને મહા સાગર જેટલો ઊંડો હતો. તેમનાં આખાં કીમતી જીવન દરમીયાન તેમણે કોમી એખલાસ વધારવાને અને સર્વ ધર્મ સમભાવ ગોપવાને અત્યંત પરિશ્રમ ઉઠાવ્યો હતો. આજે એ વખત આવેલો છે ત્યારે આ આધુનીક શાંતીના પુજારાજ અને સમજુતી અને એખલાસ ના પયગમ્બરનું શિક્ષણ સૌએ શીખવા, સમજવા, તેની કદર કરવા અને પોતા ના જીવનમાં ઉતારવાની જરૂર છે. આપણા હૃદય પટ ઉપર આપણે નીચે ના શબ્દો કોતરી રાખીએ:

"ધર્મ માણસને ઇશ્વર સાથે અને માણસને માણસ સાથે જોડે છે. શું ઇસ્લામ મુસ્લીમને મુસ્લીમ સાથે જ જોડે છે અને હીંદુઓને શત્રુ બનાવે છે? શું પયગમ્બરનો સંદેશો મુસ્લીમો મુસ્લી મો વચ્ચેજ અને તેઓને માટે જ શાંતી નો હતો અને હીંદુઓ અથવા બીન-મુસ્લીમો સામે યુદ્ધ કરવાનો હતો? હું જાણું છું કે ઇસ્લામમાં એવું નથી. હું એક દીવસ જ નહિ પરંતુ લગાટ વીસ વર્ષ સુધી મુસ્લીમો સાથે અને તેઓની વચ્ચે રહ્યો છું. એક પણ મુસ્લીમે મને એવું નથી શીખવ્યું કે ઇસ્લામ હીંદુનો વીરોધી ધર્મ છે."

હીંદુ ધર્મે જગતના સમણા પંથોમાં નું સારૂં ગ્રહણ કરેલું છે અને એ દ્રષ્ટિ એ એ નિરાલો ધર્મ નથી. એટલે ઇસ્લામના અનુયાયીઓ સાથે તેને કદી તકરાર હોયજ નહિ શકે.

હીંદુ ધર્મ એક મહાન ધર્મ છે અને તેનામાં અનંત સહિષ્ણુતા અને આત્મ શક્તિ છે. ઇશ્વર સર્વત્ર છે એ એક નીષ્ઠાથી પોતાની ઉપાસના આગે છે પછી ભલે તે ગમે તે રીતે કે ગમે તે ભાષામાં થતી હોય. આથી કુરાન શરીફમાંની મહાન આયાત પઢવાનો વાંધો લેવો એ એ હીંદુ અને અધર્મ ગણાય."

બન્ને કોમો વચ્ચે હું ભેદાભેદ કરનારી ખાઈ ખતમ કરી રહ્યો હું. જરૂર પડે તો મારાં લોહીથી બન્નેને લીપી દેવા હું તલપી રહ્યો હું. પરંતુ તેમ કરે તે પહેલાં મુસલમાનોને મારે પુરવાર કરી આપવું જોઇએ કે હીંદુ ઓના જેટલા જ હું તેઓને ચાહું છું. મારો ધર્મ મને સર્વને સમાનપણે ચાહવાનું શીખવે છે."

બાપુ શબ્દશઃ પોતે કહેતા હતા તેવા જ હતા. એ વીશે કોઇને કશું રમાનજ નથી. તેમનો એ પ્રતાપ સ્વર્ગમાં પહોંચ્યો અને હતો તેમની ઇર્ષા કરવા લાગ્યા. તેમણે પ્રકટાવેલો દીપક પ્રદિપ્ત રાખવાને આપણે નષ્ટક ના ભવિષ્યમાં ગાંધીવાદના આદર્શોનો ફેલાવો કરવાની પ્રતિજ્ઞા લેનારી એક સંસ્થા, ધર્મ સંપ્રયુક્ત રચાપના કરવી જોઇએ. એ આધિ-સંસ્થાના હેતુ ઓ નીચે પ્રમાણે હોવા જોઇએ: (૧) જુદા જુદા પંથોનો બુદ્ધિપુર્વક અભ્યાસ કરવાને માનવજાતીમાં શાંતી અને ભાતૃત્વની ભાવના વિકસાવવી અને પોતાની જોઇએ; બીજાને સમણા ધર્મો, પંથો, સંતો અને જ્ઞાનીઓ પ્રત્યે સમાન આદરભાવ ઉત્પન્ન કરી લાગમણી પર્વને તેની કદર કરવાનું ઉશ્કેરણ આપવું જોઇએ. (૨) સમણા પંથોના અનુયાયી ઓ વચ્ચે સંબંધ સ્થાપવાના હેતુથી,

(૩) અભ્યાસનો ફેલાવવાં જોઇએ, પત્રીકાઓ વહેચવી જોઇએ અને અભ્યાસના વર્ગો વિગેરે ખોલવા જોઇએ;

(૪) જુદા જુદા પયગમ્બરો, નેતા ઓ અને સુધારકોના વાર્ષીકોત્સવો સાથે મળી ઉજવવા જોઇએ;

(૫) અધ્યયના સરવસો, આંતર-જાતીય ભોજનો અને રાષ્ટ્રીય ઉત્સવો ઓ ગોઠવવી જોઇએ, અને

(૬) ગાંધીવાદના શિક્ષણપર વર્ગો ગોઠવવી જોઇએ.

વખત જતાં ઉપરોક્ત પંથોનો સંપ આંતરજાતીય તિરસ્કાર, ધર્મના ઝઘડા, કોમીદંગલ અને ધર્મની બાબતોમાં અસહિષ્ણુતાપર અંકુશના જેવો બની જશે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧.

ડો. મલાનનું ભાષણ

આંતરરાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિપર યુનીયનની ધારાસભામાં ડો. મલાને કરેલું ભાષણ આ દેશમાં તેમની વફાદારી સાથે પણ રીતે અસંગત છે. તેમણે કહ્યું કે, "તેમનો એવો દ્રઢ મત છે કે હાલની વિકટ સ્થિતિમાં યા વિશ્વયુદ્ધ નહિ પરિણમે." તેમ છતાં તેની તાબેદારીઓ તો પુરવેગે ચાલી રહી છે અને સાઉથ આફ્રીકા તેમાં જરાયે પાછળ રહ્યું નથી. તેમણે કહ્યું, "પશ્ચિમના સામ્યવાદ–વિરોધી દેશો સામ્યવાદનો નાશ કરવા યુદ્ધમાં ઉતરવા નથી ઇચ્છતા, એ અશક્ય છે." તેમ છતાં કોરીયાનાં યુદ્ધની પાછળ, ચીનની પ્રજાકીય સરકાર પ્રત્યેની, રશીયા પ્રત્યે ની વફાદારી પાછળ અને યુનીયનમાં ખુદ ડો. મલાનની સરકારની વફાદારી પાછળ શું રહેલું છે? તેમની સરકારે શું એ અશક્ય વસ્તુ સાધવાનો પ્રયત્ન કરવા ખુલ્લી રીતે હામ ભીડી નથી? સવાલ એ છે કે સામ્યવાદ એટલે શું? સામ્યવાદી કોણ કહેવાય? એ બાબત માં આફ્રીકામાં કરવા અનુભવો ઘણાં છે. સરકારની વીરુદ્ધ જો કોઇ એક શબ્દ સરખો પણ ઉચ્ચારે, વર્ણ ના સવાલપર ઉદાર વલણ બતાવે, અવાજ વગરના લાખો નીરાધાર બીન-યુરોપીયનોના સવાલો હિમાયત કરે, તેઓને સામ્યવાદી ઠરાવી દેવામાં આવે છે પછી ભલે સામ્યવાદ કે સામ્યવાદી જો, આજે જે રીતે બોળખાય છે તેના સાથે તેને કશોજ સંબંધ ન હોય. "ચોરીએ ચઢ્યો તે ચોર." આ શું સાઉથ આફ્રીકામાં વર્તી રહેલી ખરી સ્થિતિ નથી? ડો. મલાન કહે છે કે પ્રત્યેક દેશ પોતે કેવી જાતનું તંત્ર માંગે છે તેની પસંગી કરવાની છુટ હોવી જોઇએ. પણ જો રશીયા, ચીન કે કોઇ પણ બીજો દેશ સામ્યવાદી બનવા પ્રયત્ન હોય તો બસે તેમ કરે."

શું ડો. મલાન પ્રમાણીકપણે અને સત્ય પણે એમ કહી શકશે કે, જે જાતનું તંત્ર આજે સાઉથ આફ્રીકામાં વર્તી રહ્યું છે તે આ દેશની પસંદગીનું તંત્ર છે? તંત્ર ચલાવનારો જોઓએ પોતા ના હાથમાં સત્તા રાખેથી છે તેઓની પસંદગીનું પણ નથી. એ સ્વયંસિદ્ધ વાત છે. ડો. મલાને કહ્યું, "શસ્ત્ર ધારણ કરવામાં આવે તો તે કોઇ દેશ ના હકો અને સ્વતંત્રતાને ભોગમાં નાખનારા સામ્યવાદીઓના આક્રમણની સામે જ હશે. સામ્યવાદ–વીરોધી દેશો યુદ્ધથી કંટાળેલા છે અને સમજે છે કે નીજું વિશ્વયુદ્ધ થયું જુદાં જે યુદ્ધો કરતાં મહા ભયંકર થશે." યુનાઇટેડ સ્ટેટસ જે દરહકીકતે સામ્યવાદ–વીરોધી રાષ્ટ્ર છે, તેની સામેનો આરોપ છે કે તે આક્રમણ કરનાર છે. પરિસ્થિતિ ને નિષ્પક્ષપાતપણે અને શાંતીપણે નિહાળવામાં આવે તો એ આરોપ ખોટો નહિ ઠરાવી શકાય તેવો છે. પરંતુ આપણે આ દેશનું જ સંભાળી એ. આ દેશ, જે પોતાને સામ્યવાદ–વીરોધી કહેવડાવે છે, તેમાં આક્રમણ કારી વલણ કોણ બતાવી રહ્યું છે? સાઉથ આફ્રીકા જો સામ્યવાદ–વીરોધી દેશોનો નમુનો હોય અને હાલની સરકાર દેશનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારો દાવો કરે છે, તો અમારે સખેદ કહેવું પડે છે કે હાલની સરકાર આક્રમણ કરનાર છે અને કોઇ ના કરતાં વિરુદ્ધ યુદ્ધની ઉશ્કેરણી કરી રહી છે. ગોરી અને કાળી પ્રજાઓ વચ્ચે સંઘર્ષણના તે બીજ રોપી રહી છે. નીરાધાર કાળી પ્રજાઓ સંસ્થાવાદીઓ ને તેઓના ઉદ્ધારકો ગણે છે, અને અમે ગંભીરપણે એવી આગાહી કરીએ છીએ કે ડો. મલાનની સરકાર જો પોતાની રીતે અટકશે નહિ તો સાઉથ આફ્રીકાને માટે બુરો દહાડો બોલાવે છે અને તેનો સમણો દોષ સરકારને જ શિરે છે.

આ મુદ્દાપર અમે સંમત છીએ

યુદ્ધમાં ઉતરવામાં થઈ રહેલા સંકોચનું કારણ અણુબોમ્બ છે એ ડૉ. મલાનના મતને અમે સંપૂર્ણ મળતા થઇએ છીએ. સામ્યવાદ-વીરોધીઓને જો પોતાની સુરક્ષિતતા ની ખાત્રી જ હોત તો તેઓ અણુ-બોમ્બનો ઉપયોગ કરવાનો કરી ચુકયા હોત, કારણ સામ્યવાદીઓનો તેઓ ખંડ કરવા ઇચ્છતા જ છે. હજુ પણ તેઓ અસ્ત્ર વસ્તુ કેમ ભાળી શકતો નથી અને જેનાથી સામ્યવાદ ફેલાઇ રહ્યો છે તેનાં મુળ કારણ દુર કરવા ના પગલાં કેમ નથી લેતા એ અમારી સમજણની બહાર છે. કદાચ "દીનારા કાળે વિપરિત બુદ્ધિ"નું જ કારણ હોય, એવી વિપરીત બુદ્ધિના ચિન્હો દુઃખ સાથે સાઉથ આફ્રીકામાં જોઈ રહ્યા છીએ. રશીયા અને ચીન યુદ્ધ માગે છે એમ પોતે નથી માનતા એ ડૉ. મલાનની ખરે ઉદારતા ગણાય. પરંતુ સાથે સાથે એ બન્ને હિટલરના જેટલા દોષી હોવાનો તેમનાપર આરોપ મુકે છે અને કહે છે કે હકીકત માં તેઓ છુપી રીતે યુદ્ધની તયારી ઓ કરી રહ્યો છે. અને તેથી ડૉ. મલાન પુછે છે કે સામ્યવાદ-વીરોધી ઓએ સાવચેતી વાપરી નખથી શીખ સુધી સજ્જ સજ્જ થઇ રહેવું જોઇએ. ડૉ. મલાને કહ્યું કે "આંતરરાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિ પ્રત્યેની આ દેશની વલણ એ દૃષ્ટિપર રચાએલી છે કે આક્રમણ કારી સામ્યવાદ જેવડી રીતે જોખમ કારક છે કેમકે, બ્રીન-યુરોપીયનો પર તે ખાસ અસર કરી રહ્યો છે. તેઓમાં સામ્યવાદ મુળ ઘાલશે તો આ દેશ માં ગોરા સુધારાનો મૃત્યુઘંટ વાગશે. આ કારણથી સાઉથ આફ્રીકાએ પોતા નું લશ્કર સામ્યવાદ સામેના યુદ્ધમાં લડવાને મોકલ્યું છે." મતલબમાં સામ્ય વાદ સામે આક્રમણકારી વલણ અખત્યાર કરી છે. ડૉ. મલાને કહ્યું, "ચીનને આક્રમણકારી ઠરાવવાના યુનાઇ ટેડ સ્ટેટસના આગ્રહની બાબતમાં સાઉથ આફ્રીકાની વલણ એવી છે કે શાંતી ટકાવી રાખવાના સઘળાં પગલાં લેવાવાં જોઇએ." અહિં ડૉ. મલાન વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને ટેકો આપી રહ્યા છે, જે ખરું આનંદની વાત છે. ડૉ. મલાનને યુનો પ્રત્યે ખરૂ લાગણ જણાતી નથી. કારણ તેઓ કહે છે. "જો યુનોની દશા જુનાં મંડળના જેવી થાય અને અનિવાર્ય રીતે થવી જ જોઇએ, તો સાઉથ આ-ફ્રીકા અણુ નહિ ઢાળે. એક વિશ્વ સંસ્થા જે બ્રીટન દેશોની બનેલી બહુમતી બાબતોમાં માથું મારતી હોય, જેવું યુનોએ કરેલું છે, તે નીષ્ફળ થવાને જ સર્જાયેલી છે." ડૉ. મલાને કહ્યું, "સઘળી બાબતોનો ઉકેલ લાવવાની પોતાની રીત એ છે કે, યુરોપે એશીયામાંથી નીકળી જવું જોઇએ. એશીયા એશીયા વાસીઓનું જ રહે." ડૉ. મલાનની દૃષ્ટિએ યુરોપનું એક અલગ સંગઠન થાય એવી છે. એક વિશ્વ સંસ્થા આખાં વિશ્વને લગતી બાબતો નો ઉકેલ કરવા જાય એ કરતાં આ રીતે વધારે શાંતી સ્થાપી શકાશે એમ તેમનું માનવું છે.

"જીવો અને જીવવા દો"ની નીતી

યુદ્ધ પુરૂં થયા બાદ જર્મની સાથે "જીવો અને જીવવા દો"ના ધોરણે સુલેહ નક્કિ કરવામાં આવી એ હકી-કતનો ડૉ. મલાને શોક દર્શાવ્યો. તેમણે કહ્યું, "એ બાબતમાં કેટલેક દરજ્જે સામ્યવાદ-વીરોધી દેશોનો વાંક ગણાય. તેઓએ જો તેમ કર્યું હોત તો તેઓને જર્મનીનો તેમજ દુરપુર્વ માં જાપાનનો પણ સાથ મળ્યો હોત." આજે તેઓને અશક્ય બનાવવાનો વીચાર ચાલી રહ્યો છે એ જોઇ તેઓ રાજી થયા છે. એટલે ડૉ. મલાન એશીયાટીકોનો સાથ સદંતર છોડવા નથી માગતા. યુરોપ તકલીફમાં આવી પડે ત્યારે એશીયાનું રાજ્ય તેની વ્હારે ધાય એમ તેઓ ઇચ્છે, અને અંતમાં ડૉ. મલાન કહે છે :

"યુનીયન સરકારની એવી સા-માન્ય લીજ છે કે યુનો આ દેશ ની બાનગી બાબતોમાં માથું મારી રહ્યું છે. તેની મુખ્ય ફરજ શાંતી ટકાવી રાખવાની છે; પરંતુ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાની બાબતમાં માથું મારીને તેણે ઓહું કરેલું છે." એ દેશ, જેના જેવો શાંત અને સંતોષી દેશ દુનીયામાં નથી, તેનાપર એવો મતલબ કોઇ જેસાડવાનો પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે કે જે યુરોપીયન વસ્તી ને નાબુદ કરનારો થઈ પડશે: યુનો ■ હીંદીઓને યુરોપીયનોના સંપૂર્ણ સમાન દરજ્જાઓ મુકવા માં સફળ થાય તો નાટાલ યુરોપી યનોનો દેશ રહેશે નહિ, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના આફ્રીકાનરોને કે નાટાલના અંગ્રેજોને હું વફાદા ના હાથમાં હરગીજ મુકી દેવાનો નથી."

ડૉ. મલાન એ વિચારે છે કે યુનો ની મુખ્ય ફરજ શાંતી ટકાવી રાખવાની છે. કોઇ પણ દેશની બાનગી બાબતો માં માથું માર્યા વિના તે થવું જોઇએ. હું કોરીયાની બાબત કોરીયાની બાનગી ન ગણાય? સાઉથ આફ્રીકાને તેમાં માથું મારવાનો કોઇ હક હતો? અંત માં યુનીયનની ધારાસભામાં નેટીવોના પ્રતિનિધિ મી. એસ. ખાને કરેલાં ભાષણમાંથી નીચેના શબ્દો ઢાંકવા અશક્યને નહિ ગણાય:

"એશીયા એશીયાવાસીઓને હસ્તક રહેવો જોઇએ એ વડા પ્રધાનનો મત ખરો છે. દુર પુર્વની હાલ ની આખી તકરારનું મુળ જ એ છે. અને વડા પ્રધાનની ટીકાઓજ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને કોરીયામાં તેની દખલગીરીનું ખંડન કરનારી છે. ન્યાય દૃષ્ટિએ, તેમની ટીકાઓ નો અર્થ એવો થાય કે કાંસે ઇન્ડો-ચાયનામાં વીટ મીન્હ સામેનું યુદ્ધ છોડી દેવું જોઇએ; ગ્રીકોએ મલાયા અને ડચ ઇન્ડોનેસીયા છોડી દેવું જોઇએ. એશીયા એશી-યાઇઓ માટેની નીતીને અનુસરવા માં આવે તો સાઉથ આફ્રીકાએ પોતાનું લશ્કર કોરીયામાંથી ખેંચી લેવું જોઇએ અને જેઓ હાલ ત્યાં લડી રહ્યા છે તેઓને રાહત આપવા વધુ લશ્કર મોકલવું નહિ જોઇએ. વડા પ્રધાને તાકીદની સુચના આપવી જોઇએ કે કોરીયા માંથી સાઉથ આફ્રીકાનો આખો ટાપલો તુરત જ પાછો ખેંચી લેવા માં આવે.

વડા પ્રધાન પોતાના ભૌગોલિક નિર્ણયો લેતાં તેટલા આગળ વધારી ગયા નથી. એશીયા જ એશીયાવાસીઓ માટે કેમ રહે. આ-ફ્રીકા પણ આફ્રીકનો માટે રહેવું જોઇએ. વડા પ્રધાને જે નીતી નક્કિ કરેલી છે તે અનુસાર આ પ્રમાણે થવું જોઇએ. આપણે હવે એ સમજતા થવું જોઇએ કે આફ્રીકા ને પણ બળથી ભાગ્યાં, અને મલીન મનોથી હાથમાં રાખી નહિ શકાય અને જે સ્વતંત્રતા વડા પ્રધાન એશીયાવાસીઓને આપવા તયાર છે એ સ્વતંત્રતા આપણી પાસે આધુનીક હથીયારો છે એટલા કારણથી દસ કરોડ આફ્રીકનોને લેતાં કોઇથી રોકી શકાવાના નથી.

સાઉથ આફ્રીકામાં બ્રીન-યુરોપીયનો એટલુંજ માંગી રહ્યા છે કે જીવો અને જીવવા દોની નીતીને અનુસરવામાં આવે અને 'પ્રાયશીક માનવહકો' તેઓને આપવામાં આવે. એ જો નહિ આપ વામાં આવે તો કહેવાતો ગોરો સુધારો ટકાવની આશા રાખી નહિ શકાય તેમ કહી રહેવાને લાયક પણ નથી.

ગાંધીજીની પુણ્ય તીથી-ફ્રીનીક્સમાં પ્રાર્થના

જાન્યુઆરી તા. ૩૦ મીના માંધી જીના સ્વર્ગવાસને ત્રીજું વર્ષ થયું. ફીનીક્સમાં સર્વોદય સંસ્થા ને, ગાંધીજી ના અનુયાયીઓ અને સાથીઓ હતા તેઓની બનેલી છે. તેણે જાન્યુઆરી ૩૦ મીથી એક પખ-વાડીયું રચનાત્મક કાર્ય કરી પાળ વવું ઠરાવ્યું છે. ફ્રીનીક્સ સંસ્થા માં ગાંધીજી જે મકાનમાં રહેતા હતા અને જે તેમની સ્મૃતી તરીકે રાખ વામાં આવ્યું છે અને "સર્વોદય" નામ આપવામાં આવ્યું છે, ત્યાં જાન્યુઆરી ૩૦ થી ફેબ્રુઆરી ૬ ઠ્ઠી સુધી રોજ સાંજના ૬ અને ૭ ની વચ્ચે પ્રાર્થના કરવાનું ઠરાવાયું છે, જે કોઇ પણ સામેલ થવા ઇચ્છતાં હોય તેઓને માટે તે ખુલ્લી છે.

મોહન-ગીત

ગાઓ મનભર મોહન ગીત
ભારતમાતાના પુનિત ઉછંગે,
દેવદીધી ચિનગારી સંગે,
જનમ ધરીને; જીવન જંગે,
ખેલ્યા મોહન અદ્‌ભુત રીત
ગાઓ.

જીવનના મંગળ આરંભે
યૌવનના ઉછળતા રંગે
પૃદ્ધ વયે ભરપુર ઉમંગે,
પીરસ્યું જીવનનું નવનીત—ગાઓ.

એક સમે એ મોહન નાના,
ચોર બન્યા ને બહુ રડમાણ્યા,
તાત કને જઈ ચતુરસુજાણ્યા,
ભૂલ કબુલી એ મહાવીર—ગાઓ.

અન્ય સમે અજ્ઞાન પઢાવે,
શિર પર ઘા કીધો એ ટાણે,
માન્યો નાના ભાઇ, પ્રમાણે,
જાગી એને અંતર પ્રીત—ગાઓ.

સ્વરાજ્યનાં વહાણ્યાં ઓ વાર્યા,
ને વાદળ ઘનઘોર છવાયાં,
પ્રેમ પ્રેમનાં હૃદય મલાયાં,
ત્યાં રેલી સંજીવન પ્રીત—ગાઓ.

અંતપડી અણુબારી આની,
હત્યારાએ ગોળી ચલાવી,
"રામ રામ" પ્રેમે ઉચ્ચારી,
મૃત્યુ જીત્યા જીવન વીર—ગાઓ.

રામ વસ્યાતા હૃદય ભવનમાં,
પ્રેમ છલોછલ એ અંતરમાં,
ભેદ કદી ના જન્મ્યો મનમાં,
માનવતાનું મંગળ ગીત—ગાઓ.

રામ ઋષિ મુનિયોના ત્રાતા,
કૃષ્ણ તણી મહાભારત માતા,
સત્ય—અહીંસા મંત્ર—વિધાતા,
મોહન દીન કુખી જન મીત—ગાઓ.

રંદીલામાં રામ નિહાલ્યા,
સર્વોદયના મંત્ર ઉકેલ્યા,
ભેટ ધરી એ માનવરાયા,
જીવનપથ અજવાળે નીત
—ગાઓ.

યુગયુગનાં મંમત માનવનાં,
પ્રગટાવે આ જનમંદીરમાં,
વીરલા મોહનરા મનુકુલમાં,
ધ્વજરૂપે શિવ સુંદર ગીત—ગાઓ.

"સત્ય વિના જગ સુનું ભાળ્યા,
પ્રેમ વિના અતિ ઉંડું બાળ્યા,
સેવા વિહીન અલુણું બાળ્યા,"
બાપુનું એ ગૌરવ ગીત—ગાઓ.

ચીમનલાલ ભટ્ટ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

વોડરા, જાન્યુઆરી તા. ૨૭, ૧૯૫૧.

ચીન વિષે નેહરૂ

શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ પરીસમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પત્રકાર પરિષદ માં હીંદના તથા દુનિયાના રાજકારણ ને લગતા અનેક પ્રશ્નોના જવાબ આપ્યા હતા.

ચીનની લોકસરકારને નવી સ્થિર સરકાર તરીકે ઓળખાવીને તેને રાષ્ટ્રસ્મૃતિ આપવાની હિમાયત કરતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું : એ વાસ્તવીક હકીકત છે અને કેટલાક લોકો તેનો એ રીતે સ્વીકાર કરવાની ના પાડે તો પણ એ હકીકતનું મુલ્ય ઘટવું નથી.

પ્ર. ચીન અને રશીયાની સંમતિ વિના જાપાન સાથે લાંબા સમયની સુલેહ શક્ય છે?

જ. ના, ચીન, રશીયા અને જાપાન વચ્ચે સુલેહ ક્રોપ નહિ તો ઠીક ઠીક તોફાનનો સંભવ રહે છે.

પ્ર. છેલ્લામાં છેલ્લી હરખાતનો ચીન અસ્વીકાર કરે તો તેને આ પ્રમાણપત્ર આપવું?

જ. અત્યારમાં કોઈ પણ વાટાઘાટો હાથ ધરવાનું મુશ્કેલ બનાવે એવું કોઈ પણ પગલું ભયજનક છે કારણ કે એ રીતે આપણે શાંતિ સમાધાન માટેનાં દ્વાર બંધ કરી દઇએ છીએ એમ મને લાગે છે.

પ્રશ્ન : ગોલ્ડો અને પેકિંગ અંગેની સંભવિત મુલાકાતનું શું?

જ. હાલ તો ભારત પાસે પાછા ફરવા સીવાય કોઈ રસ્તો જવાનો મારો તૈયાર નથી.

પ્ર. ચીન સહિતના ચાર દેશોની સંભવીત પરિષદ અંગે અમેરીકા પ્રસન્ન થશે?

જ. મને લાગે છે કે એ દિશામાં કાંઈક ચોકકસ પ્રગતિ સધાઈ છે.

જાપાનની રાજકારણગત

પ્ર. જાપાનને પુનઃરાજકારણગત બનાવવું?

જ. જાપાનના તેમજ દુરપુર્વના દ્રષ્ટિ બીંદુથી હું માનું છું કે જાપાન પુનઃરાજકારણગત નહિ બને એવા નવા જાપાનીસ બંધારણની જોગવાઇઓને વળગી રહેવું ઠીક થઇ પડશે. મને લાગે છે કે એ બંધારણ ઘડવું કરીને જનરલ મેકઆર્થરની સુચનાથી પ્રસાર કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્ર. જાપાન સાથેના સુલેહકરાર વિષે શું કહો છો?

જ. હમણાં જે પગલું ભરવાનું છે તેમાં ઢીલ કરવી જોખમકારક છે. એવું પગલું જેમ જલદી ભરાય તેમ તેની સલામતા માટે વધુ તક રહે છે. એ તો સ્પષ્ટ છે કે જાપાન સાથે સુલેહ કરાર બનાવ છે. એ પણ સ્પષ્ટ છે કે જાપાનીસ પ્રજા સ્વતંત્રતા પ્રેમી પુરવાર થવાની પુરેપુરા શક્તિ ધરાવે છે અને તેમને લાંબા સમય સુધી પ્રજાકીયમાં રાખી શકાય તેમ નથી. હિત ધરાવતાં બધાં રાષ્ટ્રોને સાથે સામાન્ય સુલેહ કરાર કરવા ઠીક થઇ પડશે નહિ તો મને લાગે છે કે એવો સમય આવી પહોંચશે જ્યારે બ્રિટિશરાજ જાપાન સાથે પોતાના સુલેહ કરારો કરી લેશે.

જાપાનને પુનઃ રાજકારણગત બનાવવા ના પ્રશ્ન અંગે પુછાયેલા બીજા એક પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે જાપાનને પુનઃ રાજકારણગત નહિ બનાવવાનું પગલું દુર પુર્વની શાંતી માટે લાભકારક બની રહેશે, એમ મને લાગે છે. જાપાન સ્વતંત્ર દેશ બને અને તંગદીલી તેમજ યુદ્ધની પરીસ્થિતી ચાલુ રહે તો, તમે પરવાનગી આપો કે નહિ, જાપાન પુનઃ રાજકારણગત થશે. જાહેર રીતે નહિ તો અન્ય કોઇ માર્ગે આ બાબતમાં અને સહેજે શક નથી.

કાશ્મીર

કાશ્મીરના પ્રશ્નના સમાધાન અંગે લેવાયેલાં પગલાંનો ખ્યાલ આપતાં શ્રી. નેહરૂએ પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે, "મુખ્ય દલીલ, લોકમતના નીર્ણયની મહિનો સરતો પરત્વે કેન્દ્રિત થઇ હતી. કાશ્મીરની વર્તમાન સ્થાનીક સરકારને, આક્રમણ કરનારની તરફેણમાં અમારે તો મારે દુર કરવી જોઇએ? અથવા તો બીજા સંભવીત આક્રમણ માટે કાશ્મીરને ખુલ્લુ મુકીને અમારાં દળો સંપુર્ણ પણે ત્યા માટે અકેલી લેવાં જોઇએ? પ્રજાકીય સરકાર અમને ચાલવા જવાનું જણાવે તો અમે ચાલ્યા જઇશું. તમે કોઇ પાકીસ્તાનનાં અખબારોને વાંચો છો કે નહિ તેનો મને ખ્યાલ નથી. એ અખબારો યુદ્ધ સામાન્ય યુદ્ધ નહિ પણ ધર્મયુદ્ધ 'જેહાદ'ને ઉશ્કેરે એવા સમાચારોથી ભરપુર હોય છે. અમે તો એમને જણાવી દીધું છે કે શાંત સમાધાનના ઉદ્ભવ માટે આ વાતાવરણ સહાયક નથી. આ તો રાજકીય કે આર્થીક પ્રશ્ન છે, જેનો નીર્ણય કાશ્મીરની પ્રજાને કરવાનો છે—એ કોઇ ધાર્મીક પ્રશ્ન નથી. એ હીંદુ અને મુસ્લીમનો પ્રશ્ન નથી. કાશ્મીરનો જબરો મુસ્લીમો-મુસ્લીમો વચ્ચેનો છે; ઉદામ અને મધ્યમમાર્ગી વર્ગો વચ્ચેનો છે. અમે તો ઉદામ પક્ષની પડખે છીએ અને તેમ છતાંય અમે તો કહ્યું છે, નીર્ણય કાશ્મીરની પ્રજાને કરવા દો."

વડા પ્રધાનના શાંતિપ્રયાસો

"ભારત અને પાકીસ્તાન આંતર રાષ્ટ્રમાં બાબતો અંગે બધી રીતે શાંતિ વધારવાને સતત્ પ્રયાસ દ્રષ્ટિબીંદુ ધરાવે છે. ભારતની વીદેશનીતિ ભારત-પાકીસ્તાન મૈત્રીને આવશ્યક માને છે એ જગજાહેર હકીકત છે." ભારતના યુદ્ધપ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ આજ રાત્રે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન શાહ મહમદ ખાન ગાઝીના માનમાં સરકારી મુહે ભોજનમાં આપેલા ભોજન સમારંભમાં ઉપર મુજબ કહ્યું હતું. યુદ્ધપ્રધાને વધુમાં કહ્યું કે, અમારી સરકાર અને પ્રજાની આપના તરફની મૈત્રીના પ્રદર્શનમાં હાજર રહેવાનું અમારા વડા પ્રધાનને પુરુ ગમ્યું હોત. પરંતુ તેઓ શાંતી મંડળની પવીત્ર સભામાં પરદેશ ખાતે રોકાએલા છે. અને કોઇ માહિતી મળી નથી તેમ છતાં અને લાગે છે કે તેઓ આ અપરૂં યુદ્ધ જીતી જશે. અને લાગે છે કે આપણે કટોકટીને નીવારી શકયા છીએ. વાદળાં વીખરાઇ રહ્યાં છે અને આકાશ ફરી એક વાર નવી આશા અને નવી મહામી પ્રકાશી રહ્યું છે. શ્રી. નેહરૂ તલવાર કે ખન્જર સાથે ગયા નથી. એમનું ખન્જર ધીરજ છે અને એમની તલવાર છે માનવતામાં શ્રદ્ધા. અમ અને કૌમના રાહબરોએ વાતાવરણને બગાડી મુકયું હતું અને માનવતા હતાશ થઇ ગઇ હતી પરંતુ અને લાગે છે કે શ્રી. નેહરૂની લાંબી અને મુસદ્દેસ લડતનો અંત વીજયમાં આવી રહ્યો છે. પેકીંગ સરકાર મૈત્રીના લાંબાગાળા હાથ તરફેણી કાર્યવાહી અમંકર યુદ્ધ નહીં કરે એમ હું માનું છું. શ્રી. નેહરૂને તેમના કાર્યમાં સફળતા પ્રાપ્ત કરતા જોઇ પુર્વ અને પશ્ચિમ બન્નેને આનંદ થઇ રહ્યો છે. જ્યારે તેમને આખરી શ્વાસ મળશે ત્યારે પાંચે ખંડના લોકો આભાર અને આનંદ વ્યકત કરશે. દુનીયાની પ્રજાને શ્રી. નેહરૂની પ્રસંશા કરતી તેમજ માનવતાની તેમ ની સેવાને સ્વીકાર કરતી જોઇને આપણી છાતી સ્વાભાવીક રીતે જ ગૌરવથી ફુલે છે."

હિંદ અને અફઘાનીસ્તાન

આ વિષે ભારતના યુદ્ધપ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલે એમ જણાવ્યું કહ્યું :

આપ નામદારના (અફઘાન વડા પ્રધાન) દેશની પ્રજા એ સુમિ પર વસે છે જ્યાં અમારા મંદીરો અને મઠો, સંસ્કૃતિ અને પ્રગ્રંથોના રસ્કારક સમા ઉભાં છે, એ તમને બે પ્રજાઓ વચ્ચે કાયમની મૈત્રી યથાવકાશ પ્રેરણા રૂપ બનો અને એવા આપણે મૈત્રીથી બંધાઈશું કે પછી આપણી વચ્ચે આવતા દોસ્તને પણ આપણે સ્નેહના પાશમાં બાંધી લઇશું. ઇશ્વર તેમ કરવા શુભેચ્છાનો છે, નિષ્ફળતાનો નહીં. અફઘાન, પુખ્તુન મુસ્લિમ કે હીંદુ બાળકો સામે જુઓ, તેઓ ભર્યા શું નાનાં અને મધુર દેખાતાં નથી લાગતાં! તેમને સમાન રીતે ગણ્યા વગર આપણે કેમ રહી શકીએ! આપણને પણ આપણો મહાન પીતા ઇશ્વર સામા માર્ગે દોરે. પરસ્પર સહકાર, સદ્ભાવ, શાંતી અને આબાદી ને માર્ગે દોરો. ભારત બાતેના અફઘાન એલચીએ અમારાં મન જીતી લીધાં છે. જેનું કાર્ય શુભેચ્છા અને સમજુતી ફેલાવવાનું છે તે સૌને માટે એમનું વર્તન ઉદાહરણ રૂપ છે. હમણાં જ તેમણે અફઘાનીસ્તાની પર મનનીય વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું. તેઓએ ૧૨ મી સદીમાં અફઘાનીઓ સંસ્કૃતના અને હીંદી ગણીત તેમજ તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસને કેટલું મહત્વ આપ્યું હતું તે સમજાવ્યું હતું. ડો. નજીબુલ્લાખાન ભારત સમક્ષ અફઘાનીસ્તાનને સાચા સ્વરૂપમાં રજુ કરે છે. તેઓ અફઘાનીસ્તાન સમક્ષ ભારત ને પણ એવા જ સ્વરૂપમાં રજુ કરશે એવો મને વિશ્વાસ છે."

સૌરાષ્ટ્રની ગિરાસદારી

નવી દિલ્હીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે સૌરાષ્ટ્ર એકમ—વિષયક મુસદ્દા પર રાજ્યમંત્રી ગિરાસદારી નાબુદ બારખણી પ્રથાની તાત્કાલિક નાબુદીની ભલામણ કરી છે. પંચના અહેવાલ મુજબ ભાગીદારી પ્રથાના અવશેષ સમી આ પ્રથાઓ રાજ્યના સમભાગ બીજા ભાગ કેટલાં ૧૭૨૬ ગામોમાં પ્રવર્તી રહી છે. ગીરાસદાર માલીકી ૨૮,૮૪,૧૧૭, એકર જમીન ધરાવે છે જ્યારે અન્ય પ્રકારના જમીનદારો ૮,૦૭,૨૨૫ એકર જમીન ધરાવે છે. રાજ્યમાં એકીકરણ કરાતાં સુધી, કુલ વસતી—સંખ્યાના ૮૫ ટકા સુધા ખેડુતો ભાગીદારની મરજીમાં હોય ત્યાં સુધી જ ખેતી કરવા દે એ રીતના ઉભડક હતા અને અનેક પ્રકારે વસુલાતો લેવામાં આવતી હતી. આ પંચ ભારત સરકારે સૌરાષ્ટ્ર સરકાર બંધારણ મંત્રણા બાદ મે, ૧૯૫૦ માં નીમ્યું હતું અને તે શ્રી. જે. એ. માહન (અધ્યક્ષ), શ્રી. ટી. પી. રેગે તથા શ્રી. માને પાટીલ (સભ્યો)નું બનેલું હતું. પંચનો મત એવો છે, કે અમુક ચોકકસ તારીખથી અમીર જમીન રાજ્યની માલીકીની જાહેર કરવી જોઇએ કે જેથી સરકાર અને ખેડુત વચ્ચે સીધોજ સંપર્ક સ્થપાય અને ખેડુતોજ સરકારી જમીનના ખેતીદાર બને. પંચે ભલામણ કરી છે કે આગ્ર બદાર પ્રથા જલ્દી કાઢી નાખવી જોઇએ. આસપાસનાં બાકીના માલેમાંની સરેરાશની મહત્તરીએ જીનખાલસા પીતારામાં રોકડ વસુલાત અપનાવવી પંચને વાજબી લાગે છે

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

સગર્ભા સ્ત્રીની સંભાળ

ગર્ભાવસ્થા એનાં આખાં સંભારણમ ફેરફારો કરી નાખે છે. તેની રસ ગ્રંથીઓની આખી રચના એવી બદલાઇ જાય છે કે તેનાં અંગના દરેક દરેક ભાગ ઉપર તેની બહોળી અસર થાય છે. ખુદ લોહીનું સ્વરૂપ પણ બદલાઇ જાય છે. પરંતુ ગર્ભાવસ્થા એ એક તદ્દન કુદરતી બનાવ છે. જીવને ચાલુ રાખવાને એ સ્વાભાવિક અને આવશ્યક વસ્તુ છે. આથી કુદરતે ગર્ભાવસ્થાને માટે વ્યવસ્થા કરેલી છે. અને સાધારણ સંજોગોમાં કુદરતના નીયમોનું જો બરાબર પાલન કરવામાં આવે તો. બીનજીવનમાં બહુ મહાન પ્રસંગ; કોઈ પણ જાતનાં દુઃખ, દરદ કે પીડા વીના પસાર થઈ જાય છે.

જો કુદરતના નીયમોનું પાલન થયું હોય તો.....

પરંતુ લોકો કુદરતના નીયમોને બદલે હમેશ અનેક રીતે ભંગ કર્યાજ કરે છે. તેઓ જોઇએ તેવો ખોરાક ખાતા નથી, અને જે રીતે ખાવો જોઇએ એ રીતે ખાતા નથી. જોઇએ એ રીતે કપડાં પહેરતા નથી. શરીર અને મનને કસરત આપવી જોઇએ એ આપતા નથી. શરીર, મન અને આત્મા એ તેઓ પાંસળા છે. પોતાની ભુખ ને તેઓ એવી મુર્ખાઇ ભરેલી રીતે તૃપ્ત કરે છે કે શરીર તે પચાવી શકતું નથી અને નબળું પડે છે અને સાથે સાથે તેઓ શરીર, મન અને આત્માઓ ને જોઇતા પ્રમાણમાં સ્ફુરતી, શક્તિ, સમતોલપણું અને કાર્યતા મળવાં જોઇએ તે આપતા નથી.

બીને બાળક થવાનું હોય ત્યારે તેણે સમજવું જોઇએ કે પછરે તેને પુરેપુર માનવજાતીની હસ્તી ચાલુ રાખવાના મહાન કાર્યને માટે પસંદ કરી છે. તંદુરસ્તી અને સૌંદર્યની દુનીયાની હરીફાઇમાં જે તેને પોતાની શાળા કે દેહ કે પ્રજાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાને પસંદ કરવામાં આવેલી હોય તો એ માનને માટે લાયક ઉમેદવાર બનવાને તે પોતાના શરીર અને મનને કેળવવાને બનતું 'સઘળું' કરવામાં કશી કચાશ નહીંજ રાખે. તો પછી આ મહાન કાર્યને માટે તેણે એ કરતાં ઓછું નહિ જ કરવું જોઇએ.

સગર્ભા બીને પોતાના ગર્ભસ્થાનમાં રહેલા એક નવા જીવને ખોરાક, ઓક્સીજન અને આબોહવાને કેળવવાની કાળજી રાખવાની હોય છે. આ નવા માનવીને પોતાની સઘળી શક્તીઓ પોતાની માતાના લોહીમાંથી લેવાની હોય છે. અને માતાના લોહીનો આધાર મુખ્યત્વે કરીને જે જાતનો ખોરાક તે ખાય છે તેના પર રહેલો હોય છે.

આથી આવિ માતાએ ખોરાકના પ્રમાણની નહિ પણ ગુણની કાળજી રાખવી જોઇએ. તેને ગમેને માટે ખાવાનું હોય છે" એ વીચાર ધણોજ ભુલભરેલો છે. બરાબ જાતનો ખોરાક મોટા પ્રમાણમાં ખાવાથી માતાના શરીર પર વધારે પડતો બોજો પડે છે પરંતુ બાળકને જરાયે ફાયદો થતો નથી. બન્નેને મોટું નુકસાન થવાનો વધારે સંભવ રહે છે. એટલે ખોરાકના ગુણ ઉપરજ વધારે ધ્યાન દેવાનું જોઇએ. સ્ત્રી ગુણકારી ખોરાક ખાય તો તેનું બાળક હ્રષ્ટપુષ્ટ થશે. પ્રસવ વખતે ■ પણ સાબદાપી થઇ પડે છે કેમ કે બાળક જેમ હ્રષ્ટપુષ્ટ હોય તેમ તે દુનીયા માં સહેલાઇથી અવતરે છે. સાથે સાથે માતા અને બાળક બન્નેના સમણા છીદ્રો, રેનાલુઓ, માંસ ઢાંકણાં વધારે તંદુરસ્ત હોય છે અને તેથી બન્ને ને પીડામાંથી ઘણી જ સારી રીતે પસાર થઇ જાય છે. અને બાળકને કેળવવા ની સારી શરૂઆત મળે છે.

આવી બનવું હ્રષ્ટપુષ્ટ બાળક કરતાં બાળક કરવાં પાછળ પડી જવું એ માન્યતા ખોટી છે. મોટાં પુલેલાં બાળકને ખોરાક લાવુ પડવાનો વધારે સંભવ રહે છે અને મુશ્કેલ સંજોગોમાં સારી રીતે ઘડાયેલાં અને તંદુરસ્ત હ્રષ્ટપુષ્ટ બાળક કરતાં તેના ટકી શકવા નો ઘણોજ ઓછો સંભવ રહે છે. આ બાળક જન્મ વખતે ભલે હ્રષ્ટપુષ્ટ હોય છતાં તેનામાં પ્રદત્ત શક્તિ વધારે હોય છે અને તેથી, જો તેને ચોગ્ય ખોરાક આપવામાં આવે તો બાકી બાળક કરતાં તે વધારે ઝડપી ઘડાય છે અને પછી કદમાં પણ બાકી બાળક ને તે ટપી જાય છે.

ઘણી જે માતા ખોરાકમાં પ્રમાણ કરતાં ગુણની વધારે કાળજી રાખે છે તેનામાં પોતાના બાળકને ધવડાવવાની વધારે શક્તી હોય છે અને તેનું દુધ પણ ઉત્તમ પ્રકારનું હોય છે. જે બાળકને પોતાની માતાનું દુધ નથી મળતું તે બાળક પોતાનો જન્મસિદ્ધ હક ગુમાવે છે.

સગર્ભા સ્ત્રીએ પુષ્કળ તાજાં પદાર્થો ફળ અને સારામાં સારાં કાચા શાક ખાવાં જોઇએ. સુકો મેવો પણ ખાવો સારો, જો તે બીલકુલ તાજો જ હોય અને ઠીક પણ પ્રકારે અકુદરતી રીતે તેને આથવામાં આવેલો નહિ હોય. રંધેલા શાક પણ સારાં જો તેને સંભાળથી રાંધવામાં આવેલા હોય અને તેના પુષ્ટિકારક ગુણો નષ્ટ કરી દેવામા નહિ હોય. મોટે ભાગે ચુલાપર મુકવા થી ખોરાકનો ૪૦ટલોક ગુણ તો નાશ પામેજ છે. આથી અમુક પ્રમાણમાં કાચાં શાક ફળોનાં ખાવા જ જોઇએ.

માંસાહાર બીલકુલ બંધ થવો જોઇએ. માંસાહારથી સગર્ભા સ્ત્રીનાં મુત્રાપયપર વધારે પડતો બોજો પડે છે અને ઝેરોપયોના દાકતરો, પણ મનીવ રમાના છેલ્લા ભાગમાં સ્ત્રીઓને માંસા હાર બધોજ ઘટાડવાનું સુચવે છે.

અસાલા વીગેરે અને માદક પીણા, તમાકુ, સફેદ રોટી, કેક, બીસ્કીટ અને સફેદ આંડની બનાવેલી વસ્તુઓ તદ્દન તજવી જોઇએ. આ વસ્તુઓ શરીરમાં ઝેર ફેલાવનારી છે, મહત્વાગ કરનારી ગ્રન્થીઓપર ભાર તો પડેજ હોય જ છે તેમાં વધારે ભાર પડે છે. ઘણી વાર શરીરને ગંભીર નુકસાન પહોંચાડે છે. ચા, કોફી, કોકો અને ઠંડા પીણાં પણ બંધ કરવાં જોઇએ. બીડું આવા નું જેટલું બની શકે તેટલું ઓછું કરી નાખવું જોઇએ.

સફેદ રોટીને બદલે સગર્ભા સ્ત્રી જેટલાં બની શકે તેટલાં તાજાં ફળ આખ શકે અથવા કુદરતી બીરી વસ્તુઓ, જેવી કે, મધ, દ્રાક્ષ, ખજુર અને બીજો મીઠા સુકો મેવો ખાઇ શકે. દ્રાક્ષથી તેના શરીરને પુષ્કળ લોહનું પ્રમાણ મળશે. જેની તેના લોહીની શુદ્ધિને માટે ઘણી જરૂર હોય છે અને જો ઉપરાંત તેને પોતાને માટે તેમજ બાળકને માટે બીજાં ઉપયોગી તત્વો મળે છે.

કેક, બીસ્કીટ અને સફેદ રોટીને બદલે તેણે બરોડા પધ્ધની રોટી ખાવી જોઇએ જેમાં જરૂરી ક્ષારો અને વીટેમી નો હોય છે. તેના સઘળા ખોરાકમાં તેણે આખીજ ચીજોનો ઉપયોગ કરવા ની કાળજી જેવી જોઇએ. બટાકાની છાલ ઉતારવાના કરતાં છાલ સાથે જ તેને બાફી કે શેકીને છાલ સાથે જ ખાવા. બટાકાની છાલમાં ઘણા કીમતી ક્ષારો હોય છે જે માનવીઓને ઘણોજ ઉપયોગી કરે છે.

બીજા સારા ખોરાકમાં છીલ્યા વગરનાં કાચા આલ્બર, ગ્રીષ્મી સમારેલી કાચી કોબી, કાકડી, ટમાટાં, બીટરૂટ, લેટીસ, પાર્સલી, બાજી (કાચી) અને લીલા તાજા વટાણા.

લીલા વટાણા, બીન્સ, બાજી ફોલ રાખી, રીંગણાં, બટાકા, સકરીયાં, કકોળું, લીલી મકાઇ, કુધી વિ. ૨ ંધા શકાય. પરંતુ તેને કદી તળવાં નહિ જોઇએ. તળેલી વસ્તુઓનો સદંતર ત્યાગ કરવો જોઇએ. બટાકાં મોટી ઉપયોગીતા ધરાવનારી વસ્તુ ગણાય છે. સગર્ભા બીના શરીરમાં એટલાં ફેરફારો થાય છે કે તેનું પેટ અને પાચનની ઇન્દ્રીઓ તુરતમાં બગડી આવે છે. તળેલી વસ્તુઓ બાકી એ આગમાં તેલ હોમવા જેવું છે. તકલીફને આમંત્રણ આપવા જેવું છે.

ગર્ભાવસ્થામાં એક સામાન્ય વસ્તુ ઉલટીઓ થાય છે એ છે. ચોગ્ય ખોરાક થી જ તેને અટકાવી અથવા તેનું જોર મટાડી શકાય. કેટલીક હોમીયોપથીની દવાઓ પણ છે કે જે કામ કરે છે પરંતુ તેમાં પ્રત્યેક દરદીની ખાસ ખાસીયતો તપાસવાની જરૂર રહે છે. શરૂઆતને ટેરવેથી ત્રીજા ભાગ જેટલી ચોડી ક્ષણ કરડી રાખવાથી ફાયદો થાય છે. કેટલીક વાર ઉલટી અટકાવી શકાતી જ નથી. તેવા દાખલાઓમાં ધીરજપુર્વક સાથે તેનો સંબંધ હોય છે. ગર્ભાવસ્થાને ઉત્તેજના ઇંજેક્શનો લેવાયા હોય તો તેનું થાય છે.

તેવા સંજોગોમાં જુના બીચારના દાકતરો બીજી દવાઓ અથવા રસ ગ્રંથીના ઇંજેક્શનો આપે છે. પરંતુ કુદરતી ઉપચાર વાળાઓ તેને નાપસંદ કરે છે. તેવાં ઇંજેક્શનોની કેટલી બહોળી અસર થઈ શકે એ કોઇ કહી શકતું નથી. તેની અસર વર્ષો પછી પણ માતા અને બાળક બન્નેપર થાય છે, અથવા ભવિષ્યની સંતતીપર થાય છે. બીજી બીજાઓ, સખત લોહીનું દબાણ બીગેરે ગંભીર દરદો તેનાથી પરિણામવા સંભવ રહે છે.

ગર્ભાવસ્થામાં બોટી તકલેા થાય છે. દરદી તેનો એવો અર્થ કરે છે કે તેના શરીરને જે વસ્તુઓની જરૂર છે, જેમ દાકડીમાને દાદની તલપ લાગે છે ત્યારે માની લેવામાં આવે છે કે તેને અમુક વીટેમીનોની જરૂર છે. એવી તકલીફો ચોગ્ય ખોરાક અને હોમીયોપથીની ચોગ્ય દવા લેવાથી દુર કરી શકાય છે.

કેટલીકવાર સગર્ભા સ્ત્રીઓને સંગ કરવા પ્રત્યે મુછા ઉપજે છે. તેવા સંજોગો માં પતિએ ગર્ભસ્થાય વાપરી પુરતો સંયમ પાળવો જોઇએ. તેની દરમ્

પુની પત્નિનું રક્ષણ કરવાની છે નહિ કે તેનો દુરુપયોગ કરવાની. વળી કેટલીક બીજાઓને એવા વખતે સંજની વખારે પડતા પ્રમાણમાં ઉપયોગ થાય છે, જેની નૈતીક તેમજ શારિરિક ગંભીર અસર થાય છે. તેવા વખતમાં કાર્યા શાક ભાજીનો આહાર બહુ રાહત આપ નારો થઇ પડે છે.

આ બાબતમાં જો કે મતભેદ પડે છે છતાં શરીરધર્મનું જ્ઞાન ધરાવનારાઓ માને છે કે આવા વખતમાં સ્ત્રી જો પોતાના પતિને ચાહતી હોય તો અમુક પ્રમાણમાં સંગ કરવો એને માટે સારો છે. પુરૂષમાંથી જે રસો તે ગ્રહણ કરે છે તે તેની રસમાંથીઓને અને બેલડીને ઘણો ફાયદો કરે છે અને કુદરતે દેખીતી રીતે તે મોટા પ્રમાણમાં પુરાં પાડેલાં છે.

પરંતુ બીજી વસ્તુઓની જેમ આ બાબતમાં પણ વ્યક્તિગત સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવા જોઇએ. અતિશયતા નહિ થવી જોઇએ. અને ખાસ કરી ગર્ભાવસ્થાના છેલ્લા દિવસોમાં પુરૂષે સ્ત્રી પ્રત્યે અત્યંત નરમાશ અને કાળજી થી વર્તવું જોઇએ.

સમર્થ સ્ત્રીએ એમ સમજવું જોઇએ કે તે કોઇક સખ્ત મહેનતવાળા પ્રસંગ ને માટે એક કસરતબાજની જેમ તાલીમ લઇ રહી છે. બીમારની જેમ આળસુ બની સુખ રહેવું નહિ જોઇએ. યોગ્ય કસરત કરી પોતાનું શરીર સાફ રાખવું જોઇએ. સારામાં સારી કસરત સવારસાંજ પંદર મીનીટ ચાલવાની છે. બન્ને હાથ અને પગ બન્ને જમીન પર રાખી બાંકા વળી ચાલવાની છે. બીજી કસરત બાંકા વળી જમીન ઘસીને ધોવાની છે. પેડુને મજબુત બનાવી શકાય તેવી કોઇ પણ કસરત પ્રસવ વખતે ઘણી મદદરૂપ થઇ પડશે સરકાર સાંજ ખુલ્લી હવામાં ખુબ લાંબી મજલ કરવી પણ સારી ગણાય. યાદ્યું એ સારામાં સારી કસરતોમાંની એક છે અને તેથી મન અને લાગણીઓપર પણ સારી અસર થાય છે.

સ્વાભાવિક રીતે સઘળી કસરતો સંભાળથી કરી જોઇએ. અતિશયતા નહિ થવી જોઇએ, આદર્શ પરંતુ એ છે કે રોજ ધીમે ધીમે વધારો કરતા જવું કે જેથી શરીર મજબુત અને કઠણ થાય.

બાકી તેમજ આંતરિક સ્વચ્છતા તો જળવાવી જ જોઇએ. કબજીયાત ન થાય તેની ખાસ કાળજી રાખવી જોઇએ. આ સંબંધમાં ખોરાકની અને કાળજી જરૂરી છે. મળ ત્યાગની એક સારી રીત એ છે કે એક મુઠીભર દ્રાક્ષ રાતે ઉકળતા પાણીમાં પલાળી રાખવી અને એ પાણી ઠંડું પડવાના ઉદ્યાની સાથે પી જવું. તેમાં એક લીંબુનો રસ નાખવો. લાભદાયી થશે. દીવસના પુષ્કળ ચોખ્ખું તાજું પાણી પણ પીવું જોઇએ પરંતુ ખાતી વખતે નહિ.

દરરોજ ગુજ્ય ભાગોને કાળજીથી સાફ કરી સ્નાન કરવું જોઇએ. બહુ ગરમ કે બહુ ઠંડાં પાણીનો ઉપયોગ નહિ કરવો. નવશેકું પાણી સૌથી સારું ગણાય. અને પાણીમાં સાબુ વખત બેસી નહિ રહેવું. સ્નાન કર્યા બાદ શરીર બરાબર લુછી નાખવું. બગચકા દુવાલથી ચામડીને જોરથી ઘસવાથી સારી કસરત થાય છે અને ચામડીને અને લોહીની ગતીને પણ ફાયદો થાય છે.

અંતમાં સમર્થ સ્ત્રીએ પોતાનું ચિત્ત કોઇક પણ ઉપયોગી કાર્યમાં પરોવવું જોઇએ. તેણે યાદ રાખવું જોઇએ કે જગતના સરજનહારની સાથે તે સરજનનું મહાન કાર્ય કરી રહી છે. પ્રસવ અને સૃષ્ટિના સઘળાં બળો તેના પક્ષમાં છે. જેથી તેણે હીંમત, શ્રદ્ધા અને આશા રાખવાં જોઇએ અને આનંદિત રહેવું જોઇએ કેમકે ઇશ્વરે તેને ખાસ આશિર્વાદ આપેલા છે. તેના વીચારો જો ઉચ્ચ વસ્તુઓમાં રોકાયા હશે તો તેના પરિણામો તેના પોતાના ઉપર, પોતાના બાળક ઉપર અને તેના સમાગમમાં આવનાર સઘળા ઉપર ગુજબ આવશે. પ્રભુ ઉત્પન્ન કરનાર એ પાત્ર અને યંત્ર છે. માનવીની માતા છે જેથી ઇશ્વર તેનામાં વાસ કરે છે અને દરેક રીતે તેને સહાયતા આપશે.

હીંદના હાઇ કમીશનરના સેક્રેટરીનો મેળાવડો

ડો. મલાનના પ્રતિનિધી તરીકે ફ્રેન્ચ એમ્બેસેડર ગયા

(અમારા કેપટાઉનના ખબરપત્રી તરફથી)

હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસના સેક્રેટરી મી. આર. ટી. ચારીએ પ્રજાસત્તાક હીંદના પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે એક મેળાવડો કર્યો હતો. પરદેશના રાજકીય વકીલોનેજ તેમાં બોલાવવામાં આવ્યા હતા. યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાનના પ્રતિનિધિ તરીકે ફ્રેન્ચ એમ્બેસેડર મે. ગારમન્ડ ગેઝેલે પ્રજાસત્તાક હીંદની સલામતીની દરખાસ્ત મુકી હતી. તેમ કરતાં મે. ગેઝેલે કહ્યું કે વડા પ્રધાને પરદેશ ખાતાના સેક્રેટરી મી. કે. કે. કોરસાબ્રાને આ કામ સોંપ્યું હતું પરંતુ છેલ્લી ઘડીએ તેમને કોઇક અગત્યનું કામ આવી પડયું હોવાથી તેમને રોકાવું પડ્યું અને તેમણે જે કામ મને સોંપ્યું છે.

મે. ગેઝેલે કારીયાના મુદ્દાથી ઉભી થએલી કટોકટીમાં સમાધાની માટે હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ કે મુત્સદ્દિગીરીથી કામ લઇ રહ્યા છે તેની તારીફ કરી હતી.

આ રીતે એક ત્રીજા રાજ્યને સલાહ આપવાનું કામ યુનીયન સરકારની વતી કરવાનું એક પરદેશની સરકાર ના પ્રતિનિધિને સોંપાયેલુ હોવાનો બનાવ આ પ્રથમજ બનેલો જણાવાય છે અને પાર્લામેન્ટની લોબીમાં તેની બહુ ચર્ચા થઇ રહેલી હોવાનું જણાવાય છે.

મી. ચારીએ ડો. મલાનને મોકલેલો આભારનો સંદેશો

મી. ચારીએ કહ્યું કે પંડીત નેહરૂ વિષે ફ્રેન્ચ એમ્બેસેડરે કરેલાં સુચન માટે હું બહોળા આભારી છું કારણ હીંદના વડા પ્રધાન જે કરી રહ્યા છે તેની ગેરસમજુતી થવી અને ગેર અર્થ થવો બહુજ સહેલો છે. દાકતમાં વડા પ્રધાન બીજાની વાતપર શંકે નહિ લાવવાના અને તેની શુભનિષ્ઠાપર વિશ્વાસ મુકવાના અને મુળ મતભેદોને વટી જવાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે તેના પ્રત્યે માનથી જોવાના મહાત્મા ગાંધીજીના સિદ્ધાંતથી ચોરાજનેજ આ કાર્ય કરી રહ્યા છે.

મી. ચારીએ ડો. મલાનને પોતાનો આભાર પહોંચાડવા ફ્રેન્ચ એમ્બેસેડરને વિનંતિ કરી હતી.

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ

સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલપર બોલતાં મી. ચારીએ આશા દર્શાવી કે યુનીયન, હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે હીંદી સવાલપર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરાશે. તેમણે કહ્યું કે સઘળા પક્ષો જો કામચલાઉ પોતાના મુળ તફાવતો ભાજુએ મુકી દે અને એખલાસથી સાથે કેમ રહી શકાય તેના માર્ગ શોધે તો હું માનું છું કે સમજુતીપર આવી શકાય. તેમ જો કરવામાં આવે તો મુળ તફાવતો દુર થઇ જવા સંભવ છે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું : મારા સમજવા મુજબ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલ પરના યુનોના ઠરાવ પછી હવે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની બાબતમાં પ્રથમ પગલું હીંદ તરફથી લેવાશે અને તે એવી શરત મુકશે કે કોન્ફરન્સ ભરાય તે પહેલાં ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અમલમાં નહિ મુકવો.

હીંદ બારપુર્વક સમજાવશે કે આ શરત કબુલ કરવાનો અર્થ એવો નથી થતો કે યુનીયને યુનોના ઠરાવ સ્વિકારી લીધેલો છે.

યુનીયનમાં રાજકીય મંડળો માનતા નથી કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ હજુ કેટલીક મુદત સુધી અમલમાં મુકાય અને તેથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સની ચર્ચા થતાં સુધી કાયદો અમલમાં નહિ મુકવાની જો યુનીયન સરકાર બીજા ભાવે ખાત્રી આપે તો રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ માટે દરવાજો ખુલ્લો થઇ શકે.

યુનોનો ઠરાવ જણાવે છે કે જો રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ એપ્રીલ તા. ૧ લી સુધીમાં ન ગોઠવાય તો એ બાબતનો વીચાર કરવા જણ મધ્યવર્તી ઓની એક કમીટી નીમવી જોઇએ. જેમાંનો એક હીંદ અને પાકીસ્તાન તરફથી એક યુનીયન તરફથી અને એક બન્ને મધ્યવર્તીઓ તરફથી નીમવા માં આવે.

લેખકોને જવાબ

કવિરાજ યોગીરાજ ગુજ્જર— તમારું કાવ્ય મળ્યું. છાપાઓના નીયમ મુજબ તંત્રીની જાણ માટે પત્ર નામ તથા એડ્રેસ જણાવવાં જોઇએ. અમ તે જણાવો પછી આવતી વીક માં તે છાપશું સમાજના પતનનો આહેવાલ ચિતાર કાવ્યમાં છે. અભિનવ જોયું છે. પદ્ય નામ મળે પછીજ.

તંત્રી. ઇ. ઓ.

વેચવાની છે

બાપુની કારાવાસની કહાણી આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત રૂા. ૧૫/૦.

હેન્ડ્રીના બાહુકો :—

મધ રૂા. ૬-૦ રતલ
બાવા રૂા. ૧-૮ ”

તુવેર...રૂા. ૧-૪ રતલ	તુવેરની દાલ નં. ૨ ૧/૬ રતલ	અડદ દાલ નં ૧....રૂા. ૨-૦ રતલ	કાળા અડદ.....રૂા ૧-૧૬ રતલ,
લીલા અડદ ૧ ૬ રતલ	ચણાની દાલ રૂા. ૨-૩ ”	મગ દાલ નં ૨....રૂા. ૧-૬ રતલ	ચોળાણી.....રૂા. ૨-૬ રતલ
મગ.....રૂા. ૬-૦ રતલ	વાલની દાળ....રૂા. ૨-૬ રતલ	ચણાનો શેડ (ઢોકળી બનાવનો) ૨/ ૬	હીંગ.....રૂા. ૬-૬ રતલ
તુવેરની દાલ રૂા. ૨/૬ ”	અળદની દાલ...રૂા. ૨-૩ રતલ	આજરો.....૪ પેની રતલ	રાઈ.....રૂા. ૧-૬ રતલ

એડ્રેસ : ૧૪૫ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને જુમ્મસિદ્ધ દુકાન.

ઘી.....રૂા ૩-૦ રતલ
તજ.....રૂા ૩-૦ રતલ

વિવિધ

પ્રજાસત્તાક દીનનો પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ

ભારત પ્રજાસત્તાક દિન ઉત્સવ સમિતિના આશ્રય હેઠળ ગયા શુક્રવાર જન્યુઆરી તા. ૨૬ મીની રાતે સેન્ટ જ્યોર્જ ગ્રાઉન્ડ પર આવેલા ગાંધી હોલમાં મેળાવડો યયો હતો. સુરત ઈંડિયન એસોસીએશન, કાઠીયાવાડ ઈંડિયન સેવા સમાજ સંચાલિત શાળાની બાળાઓ તરફથી તેમજ શારદા મંડળની બેનો તરફથી મરણનો સુંદર કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. મોહન મણીએ પ્રમુખસ્થાનેથી ઈંડિયને યુનેસ્કોમાં પ્રવચનમાં આપ્યું કહું હતું. ડો. એન. પી. દેવાઈ, શ્રી. નરેંદ્ર વેદાલંકાર શ્રી. શાંતીલાલ મહેતાએ પ્રસંગાનુસાર ભાષણો કર્યાં હતાં. શ્રી. નૌતમલાલ મહેતાએ સૌનો આભાર માન્યો હતો. ઈંડિયનું રાષ્ટ્રગીત ગવાયા બાદ મેળાવડો સાડા દસ વાગે વિસર્જન થયો હતો.

બેનોનો મેળાવડો

આગલે દિવસે શુક્રવારે બપોરે ડરબન ઈંડિયન મહિલા મંડળ તરફથી બેનોનો ભવ્ય મેળાવડો ગ્રેન્જ હોલમાં થયો હતો જે વખતે પ્રમુખ શ્રીમતી દીવાળીબેન ડાકર તરફથી રાષ્ટ્ર ધ્વજારોહણ થયું હતું અને બેનો તરફથી ગરબા, વિગેરેનો મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો.

ડરબનમાં કોઇ પણ રાજકીય સંસ્થા જેવી કે નાટાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસ કે નાટાલ ઈન્ડિયન ઓરગેનાઈઝેશન એને પ્રજાસત્તાક દિન ઉજવ્યો નહોતો પરંતુ નાટાલ ઈન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસ તરફથી નીડલ રહેવરપર શુક્રવારે સાંજે ૭ વાગે સભા ભરાઇ હતી જે વખતે ડો. જી. એમ. નાયકર, અસ્વીન ચૌધરી, શ્રી. મીર વિગેરેએ પ્રસંગાનુસાર ભાષણો કર્યાં હતાં.

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસે જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલમાં અને ટ્રાંસવાલ ઈંડિયન સેવા સમાજે ગાંધી હોલમાં પ્રજાસત્તાક દીનનો પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ ઉજવ્યો હતો. કોંગ્રેસની સભામાં શ્રી. નાનાભાઇ સીતાભાઇએ અને ડો. દાદુએ સમયાનુસાર ભાષણો કર્યાં સેવા સમાજમાં શ્રી. એ. વી. પારેખ અને શ્રી. પી. એસ. જોશીએ ભાષણો કર્યાં હતાં. શ્રી. પારેખે સવારના સમારંભમાં રાષ્ટ્રિય ધ્વજ આરોહણની ક્રીયા કરી હતી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય માં કુમારીકા મંડળની કુમારીકાઓએ પ્રાર્થના કરી હતી અને પુરાતન છાત્ર મંડળના સભ્યોએ ધ્વજ કર્યો હતો અને ભજનો ગાયાં હતાં.

સંરક્ષણ માટે હથીયારો

બનાવટમાં ઘટાડાને આવતાં વર્ષ વર્ષમાં પાંચ લાખ વધુ કામદારોને રોકવાનું ઠરાવ્યું છે. રેડીયો, ટેલીવીઝન વિગેરે ગ્રેજની વસ્તુઓ બનાવવાનું બંધ થશે.

સા. આ.ની રેલવેની તા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૫૦ ના પુરાં થયેલાં વર્ષમાં પા. ૭,૬૭,૫૨,૬૦૧ ની કમાણી થઇ હતી જેમાંથી એક કરોડ ૮૦ લાખ પાઉન્ડ ઉતારુઓમાંથી થયા હતા અને ૪ કરોડ ૮૦ લાખ પાઉન્ડ માલ અને પા. ૭૬,૪૭,૦૭૪ મોસમોમાંથી થયા હતા.

ઇ. આ. માં હિંદીઓની સ્થિતિ પર હિંદના રાષ્ટ્રપતિ

પ્રજાસત્તાકના પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે દિલ્હીમાં વાયુવાર્તાલાપ કરતાં રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું કે "હીંદ બ્રીટન અને કોમનવેલ્થના અન્ય સભ્ય રાજ્યો સાથે મીત્રતાભર્યો સંબંધ રાખતું આવેલું છે. અમને બેઠ થાય છે કે સાઉથ આફ્રીકામાં જન્મેલા અને વસી રહેલા હીંદીઓને માટે સ્વમાની નાગરીકત્વનો દરજ્જો અને સુધરેલાં જીવનની જરૂરીયાતો મેળવવામાં કશી પ્રગતી નથી થઇ શકી." કાશ્મીરના સવાલ વિષે તેમણે કહ્યું કે, કાશ્મીરની પ્રજાને શું જોઇએ છે એ સ્વતંત્રપણે ઠરાવવા દેવાને અમે તો હમેશાં તૈયાર જ છીએ, પરંતુ એ ઠરાવાય નહિ ત્યાં સુધી અમારી નૈતિક ફરજ અમારાથી છેટી નહિ. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે આર્થિક બીડના કારણે હીંદથી રચનાત્મક કાર્ય મોટા પાયાપર હાથમાં લઇ શકાયું નથી. અનાજની તંગીના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે ભવિષ્ય બધું મુકરર અને ચોંતાજનક છે.

લાખપતીએ સ્વેચ્છાએ ગરીબી સ્વિકારી

૬૮વર્ષીય ગીરોલામો ગેસલીની નામનો માણસ જેની પાસે ૮૦ લાખ પાઉન્ડની ઘરકામત હતી તેણે બધી દાન કરી ગરીબી સ્વિકારી લીધી છે. ૧૯૭૪ માં તેની ૧૦ વરસની દીકરી ચેકોસ્લાવ કલાકની માંદગી ભોગવી મરી ગઈ તેથી ગેસલીને ગરીબ છોકરાંઓ માટે ઘરપીતાલ બંધવાનો ઠરાવ કર્યો ત્યારે વર્ષો પોતાની દીકરીના નામની ઘરપીતાલ સ્થાપવાને પોતાની માલીની બધી ઘરકામત આપી દેવાનું ઠરાવ્યું. સરકારે જન્યુઆરી તા. ૨૮ મીનો દિવસ એ દાન આપના માટે મુકરર કર્યો. એથી એ દિવસથી તે અને તેની પત્ની પોતાના ગુજરાન જોગી પેટીક રકમ રાખી એક હાની જગ્યા માં રહ્યાં છે.

હીંદી ફેરીયાઓને લાગુ પડતો નવો ધારો

ડરબન શહેરે એક નવો ધારો કર્યો છે જેથી બીજામાં બોલા ૫૦૦ જેટલા હીંદી ફેરીયાઓની રોજીને ઘરકત થશે. બીરીયા સિવાય લગભગ આખા જુના ડરબન શહેરમાં ફેરીયાઓને વેપાર કરવાની તે મનાઇ કરનારો છે. નાટાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસે ડરબનના મેયરને કાગળ લખી એ ધારો સુધારવા વિનંતિ કરી છે. કોંગ્રેસે જણાવ્યું છે કે, છેલ્લા બેાર દિવસ દરમીયાન પોલીસે હીંદી ફેરીયાઓને આ ભાગમાં ફેરી કરવી બેરકાયદેસર છે એવી નોટીસો આપી છે. કોંગ્રેસે માગણી કરી છે કે ધારો સુધારવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેનો અમલ મોકુફ રાખવો. વધુમાં તેણે જણાવ્યું છે કે ૫૦૦ ઉપર ફેરીયાઓને એથી હરકત પહોંચશે અને ડરબનમાં ત્યાં ૬૦૦ હીંદીઓ બેકાર પડેલા છે તેમાં વધારો થઇ ગંભીર સ્થિતિ ઉભી થશે. આ ૬૦૦ ના કુટુમ્બો જણાવામાં આવે તો લગભગ ૩૦૦૦ પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને છોકરાંઓ જુએ રવડતા થઇ જશે. આ ફેરીયાઓ, જેઓમાં પુરૂષો તેમજ સ્ત્રીઓનો સમાવેશ થાય છે, વર્ષો થયાથી આ ફેરી કરી ડરબન શહેરની જરૂરીયાતો પુરી પાડી રહ્યા છે અને બેકાર નહોવા સહ પોતાનું ગુજરાન કરી રહ્યા છે. કેટલાક તો ત્રીસ વર્ષ ઉપર થયાં એ ધંધો કરે છે. અંતમાં કોંગ્રેસે આ સખ્ત અને ગેરવાજબી પ્રતિબંધ દુર કરવા મેયરને વિનંતિ કરી છે.

કેનેડાએ દુર કરેલા ભમીગ્રેશનના પ્રતિબંધો

કેનેડાએ દર વર્ષે હીંદથી ૧૫૦ વસાહતીઓને કાયમના વસવાટ માટે પોતાનો દરવાજો ખુલ્લો મુકયો છે. એવીજ રીતે પાકીસ્તાન અને સીલોન સાથે મસલત ચાલી રહી છે. પહેલાં ૨૧ વર્ષના જુના ફરમાનથી હીંદીઓને માટે કેનેડાનો દરવાજો બંધ હતો. સિવાય કે, જે હીંદીઓ ત્યાં વસવાટ કરી રહ્યા હોય તેઓના પતિ ઓ, પત્નિઓ અને ૨૧ વર્ષની વયની અંદરના અપરિણિત છોકરાંઓને દાખલ થવાની છુટ હતી. આ નવો નીયમ ઉપલા સિવાયને લાગુ પડશે.

ધરપકડ

—લેડીસ્મીથમાં સઘળી હીંદુ સંસ્થાઓ તરફથી હીંદ પ્રજાસત્તાકનો પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

—જોહાનીસબર્ગમાં કોંગ્રેસ તરફથી તેમજ ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી જાહેરસભાઓ થયા હતા.

—રાજકોટની નજદીકમાં ૧૭ મી સદી ના મોગલ શહેનશાહના વખતના ચાર શિલ્પો મળી આવ્યા છે તેનાપર શહેનશાહ શાહજહાંનું નામ છે.

જોઇએ છે

સઘળા હીંદી પરોનલ કમીશન લઇ શકાજ્યો ઉમરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે શ્રી. ૨ ના ઓદીસ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

શેખ અબદુલ્લાની ચેતવણી

જન્યુઆરી તા. ૨૦ મીએ જમ્મુમાં એક નિવેદન કરતાં કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબદુલ્લાએ વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂના પગલાંને ટેકો આપ્યો હતો અને જણાવ્યું કે તેમણે ખરૂં કહ્યું છે કે 'આ સવાલનું ઉકેલનું સમાધાન કરવાનું રાજનીતી પ્રજાનાજ હાથમાં છે જેને પોતાની ઈચ્છા મુજબ દર્શાવવાને અનુકુળ સંજોગો કરી આપવા જોઇએ.' શેખ અબદુલ્લાએ કહ્યું કે "આખી પ્રજાની મતગણતરીને માટે નીચેની શરતો પાળવામાં આવવી જોઇએ. પ્રથમ રાજ્યપરનો સંપુર્ણ અંકુશ તેની કાયદેસર સ્થપાયેલી સરકારના હાથમાં સોંપી દેવો; બીજી આક્રમણકારનાં હથીયારબંધ ટોળાંઓ ઉભા કરેલી છે તે બીજેરી નાખવી, અને ત્રીજું હુપેઢી નાખેલી વસતીને પોતપોતના સ્થાનોમાં પુનઃ વસાવી દેવી." પાકીસ્તાનના પ્રચાર વિષે બોલતાં શેખ અબદુલ્લાએ કહ્યું કે "પાકીસ્તાનના નેતાઓ વખતોવખત અમને ધમકીઓ આપ્યા કરે છે. પાકીસ્તાન ના વડા પ્રધાન એક તરફથી દુનીયાને એમ બતાવવા માગે છે કે તેઓ દેશ શાંતી ઇચ્છે, ઇકેય લાવવા માગે છે જ્યારે બીજી તરફથી તેમના સાથીઓ અને હાજીદા કરનારાઓ લોકોને અમારી પ્રજા સામે જેહાદ કરવા ઉશ્કેરી રહ્યા છે. મારે તેઓને સાફ સાફ કહી દેવું જોઇએ કે ઝેવાં કાળાધોળાં કરવાનો વખત હવે વીતી ગયો છે. કાશ્મીરની પ્રજા હવે ૧૯૪૭ માં નહોતી વસતી ૧૯૫૧ માં વસે છે. કોઇ પ ; પોતાની હુમલામાં તે હવે અબુલબધુપણે સપડાવી નહિ."

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
શી. ૭–૦
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—જુઓ જાયે તો જાદુ.
"ફાગુની" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ સાહેબ ખાસ ભાવથી "અદા કરે" છે. લાકડ હલક, અને મધુર સંગીત નો મેળ આ રેકોર્ડની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 1074, રત્ના અને રોશનલાલ

તુ તીતલી હે મૈં ફુલ—મસ્ત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોડે દિયા હે દુયા—ઓ દિલકો "ભાને" વાલો
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે. ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું છે

YI. 1077 મીસ રત્ના

અંગ્રેજી રોલી ચલી મર્ઝ—આઝાદ કહાની હૈ.
ભારત માતાની આઝાદીની યાદમાં ખાસ તાજપર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1801 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પાપા તેરી યાદ મે—દુંઢી ખુશી સે જે દેા.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ ચાલુ જમાનાની ર્ઝાંજ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 એસ. ગુલરાજ

પ્યારા બાપુ—બાપુકા ફસાના.
બાપુની યાદની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશો.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી ભિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ ઘરોઘર હોવી જોઇએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "બ્રીસીસ મોટર મહી" સ્વકૃત કટાક્ષો
વિદેશી તબલાપર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને ખુદા બનાવે છે" સ્વકૃત કટાક્ષો
"આ બધું બહુતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. ચેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશો રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ દીપ–દીપ હુરરે

YI 1085
હમ જાન ગયે સદમો કે બાદલો

YI. 1086
જવાની હમ લુટાયે મુઝે રાતે અંધેરે મે

YI. 1087
ઓ પ્રીતમ આકર ચુભ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારૂં ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St., DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

બાપુને બાળકોનો પત્ર

["નયા હીંદ"માં લખનાર ભાઈ ખ્વાજા અહમદ અબ્બાસના લેખનો ફેરફાર સાથે કુંકમાં અનુવાદ.]

મુકામ જન્નત યા સ્વર્ગ
અલ્લાહ મીયાં અથવા ભગવાન મારફતે
જનાબ મહાત્મા ગાંધીજી સાહેબને અર્થે

પત્ર બીજો

આરાધ્યપુ, અમારા બાપુ,

થોડા વરસ પછી અમે બન્ને અનવર અને ગોપાલ મળી આપને આ બીજો પત્ર લખીએ છીએ. એક ખાસ કારણ છે.

આપ સ્વર્ગવાસી થયા ત્યાર પછી દોઢેક દીવસે અમે આપને એક પત્ર લખ્યો હતો. એ પત્ર લખ્યો ત્યારે અમે સાત આઠ વર્ષના હતાં. હવે અમે અગીયાર વર્ષનાં થયાં અને તમારી ઇચ્છા અનુસાર અમે બન્નેએ હીંદી અને ઉર્દુ બન્ને શીખી લીધું.

હા! અમારા પહેલા પત્રમાં અમે આપને લખ્યું હતું કે આપના સ્વર્ગ વાસ પછી પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્થાન માં શાંતી સ્થપાઇ છે. અને આપનો સ્વર્ગવાસ થવાથી પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્તાનમાં હીંદુ તથા મુસ્લીમ બધુ રાજી અને તેમના ચોકારી કાન પકડયા કે હવે આવી મારામારી નહીં કરીએ અને અમે (એટલે અનવર અને ગોપાલ જુદું અને જૈનબ સકીના અને સીતાએ) અમારા લડવાના સાધનો, તીર કામઠાં, તમચા, પિસ્તોલ, બધું ફેંકી દીધું કે જેનાથી અમે દુશ્મનની રમતો; રમતાં અને કાન પકડયાં કે હવે આપસ આપસમાં નહીં લડીએ અને આપને લખ્યું હતું કે ક્ષમા કરો અને પાછા આવો.

પણ આપ પાછા ન ફર્યા બાપુ! બહુ દિવસો સુધી અમે આપની વાટ જોઇ અને અમે આપસઆપસમાં કહેતાં કે બાપુ જરૂર પાછા ફરશે કારણ કે, બધા કહે છે કે, બાપુ બાળકોની વાતનો કદી અસ્વીકાર નથી કરતા પણ જ્યારે આપ ન આવ્યા ત્યારે અમે વિચાર્યું કે કદાચ અમેજ કંઈક એવું કર્યું હશે કે જેથી આપણા બાપુ હજુ સુધી અમારા પર રહેમ છે. પછી સાંભળ્યું કે પાકીસ્તાન હીંદુસ્થાન બન્ને દેશોમાં હજી પણ એવા ખરાબ લોકો છે કે જેઓએ આપના અવસાન વખતે જુદી જુદી પ્રતીજ્ઞા લીધી હતી કે અમે વેર ઝેર હૃદયમાં નહિ રહેવા દઇએ. પણ તેમના દીલમાં આજે પણ ઝેર અને વેર ભર્યો છે. અને જોઇ મઝે તો એક બીજાને મારવા આતુર છે.

અમારી પડોસમાં એક બંગાલી બાબુ રહેવા આવ્યા કે જેમનું બધુંજ પાકીસ્તાનમાં બધું હતું. કારણ, ત્યાં ના મુસલમાનો હીંદુઓને મારતા અને લુટતા એ બાબુજીના પિતાજી, કે જેમને અમે બંગાલદાદા કહીએ છીએ, અને જેમની દાઢી અનવરના અબ્બા જેવી ધોળા ધિણા બરફ જેવા છે, તેઓ અમને બાળકોને ખુબ વહાલ કરે છે. તેઓએ અમને વાત કરી કે, આપના સ્વર્ગવાસ પછી બધે થોડી શાંતી હતી પણ પછી ફરી બરફ જોરોએ માથા ઉચકયા અને પાકીસ્થાન માં હીંદુઓને મારવાનું શરૂ કરી દીધું અને લાખો હીંદુઓ પાકીસ્તાનમાંથી હીંદુસ્તાન આવવા લાગ્યા. બંગાલદાદા કહે છે કે હીંદુસ્તાનીઓએ પણ મુસલમાનો સાથે હીંદમાં સારો વરતાવ ન રાખ્યો અને બધા મુસલમાનો પાકીસ્તાન જવા લાગ્યા.

ત્યારે હવે અમને થાય છે કે: બાપુએ પોતાની જીંદગી પણ આપી દીધી છતાં અમે પાકીસ્તાની–હીંદુસ્તાની કરવું શીખ્યા નહીં. કારજ તો બાપુ હજુ સુધી આપણાપર રહેલા છે અને પાછા આવતા નથી.

ખાસ કારણસર અમે તેમીજ આ પત્ર લખીએ છીએ કે આપ હમણા પાછા આવશો નહીં. આપનું જીવન ફરી જોખમમાં છે. આપના દુશ્મનો વધતાજ જાય છે અને બધે ચોક હવે આપ વિશે અમે તેમ બોલે છે: શ્રી. જવાહરલાલજી આપે બતાવેલા માર્ગે ચાલવા કહે છે. હીંદુ મુસ્લીમ એક બીજાના ભાઇ થઇ રહે અને હીંદુસ્તાન પાકીસ્તાન સલાહ સંપથી રહે તેવા આપે બતાવેલા માર્ગે ચાલી આપની રક્ષા કરવાને બદલે એકત્ર કરી રહ્યા છીએ. જ્યારે અમારૂં બળ મજબુત થશે ત્યારે અમે આપને લખશું કે આપ હવે પાછા પધારો.

હમણા તો અમે બાનગીમાં આપને આપના દુશ્મનોના નામો જણાવીએ છીએ.

એક તો શેર શેર અલી પીર અલી, કે જેઓ આપના ખુબ મિત્ર હોવાનો જાહેરમાં દાવો કરે છે. પણ સાંભળ્યું છે કે જવાહરમાં સોનું ચુપકીથી પાકીસ્તાન મોકલે છે અને એવી રીતે પોતાની બધી મીલ્કત પાકીસ્તાનમ સ્થાપે કરે છે અને હીંદના વતની કહાવે છે. ઉપર ઉપરથી તમારા મીત્ર કહાવે છે અને છુપી રીતે તમારા વિરોધીઓને પૈસાની મદદ કરે છે.

આપ કદાચ કહેશો, "બાળકો! સારા મનુષ્યો ઉપર વહેમ લાવવો ઠીક નહીં." પણ બાપુ, આ વહેમ નથી; સત્ય છે. આપ ભલા છો એટલે આપ બધાનેજ ભલા સમજો છો. પણ તેમનો પુત્ર અમારી શાળામાં આવે છે. તેણે મને વાત કરી અને મને પણ કહ્યું, "અનવર તું તો મુસલમાન છે; તારે પણ પાકીસ્તાન ચાલ્યા જવું જોઇએ. આ હીંદુઓ તો કાફર છે તેનો વીશ્વાર ન રાખવો." અનવરે કહ્યું, "ખબરદાર મારી પાસે આવું ન બોલતો." અને મારામારી શરૂ થઇ. એટલામાં ગોપાલ આવ્યો. ગોપાલે કહ્યું, "અનવર, બાપુએ મારા મારી કરવાની ના પાડી છે." હું ચુપ રહી. "મહમદને મારે વાટ શીખવી દેવા હતો પણ આપ ગુસ્સે થાવ એટલે માંડી વાળ્યું. આવા લોકોને લીધે બધા મુસલમાનોપર અવિશ્વાસ થાય છે. અને ભય છે કે પાછું તોફાન શરૂ થઇ જાય.

એવીજ રીતે એક દિવસ બીજમરાવે ગોપાલને કાનમાં ધીમેથી કહ્યું, "આપણે બાપુ, લાઠી અને તીર કમાન શીખવાં શરૂ કરવાના છે. આ મુસલીમોને બતાવી દેવા. અહીં જે મુસલમાનો છે તેમને તેમનું ભાન ઠેકાણે લાવવા શિક્ષાની જરૂર છે અને પછી પાકીસ્તાનને હીંદમાં પાછું જોડવા તેના પર હલ્લો કરવો છે."

ગોપાલે કહ્યું, "બાપુએ તો આપણ ને લડાઇ કરવાની ના પાડી છે. આપણે એમને બતાવેલે માર્ગે ચાલવું જોઇએ." ત્યાં ગોપાલના બાબુજી બોલી ઉઠયા, "બેટા તું પણ કોને નામે શીખામણ આપે છે? એ ગાંધીનું કર્યું જ તો આજે હીંદ ભોગવે છે." ગોપાલ ત્યાંથી ચાલ્યો આવ્યો. બાપુ: કહો, કેવો એ કદર દેહ છે? જેને માટે તમે જાન આપી તે તમને દુશ્મન સમજે છે.

એક બીજા પણ શેઠ છે જેમનું નામ ધનમલ અને તેનો પુત્ર સોનામલ,

પ્રજાસત્તાક હીંદના પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે દેશનેતાઓના સંદેશા

પ્રજાસત્તાક હીંદના પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે યુનીયનમાં હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસપર રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ તરફથી નીચે પ્રમાણેના સંદેશા મોકલવામાં આવ્યા હતા:

ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ

"પ્રજાસત્તાક હીંદના આ પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે આપણા પરદેશ વસતા દેશીઓને વંદન કરૂં છું અને આશ્વાસન આપું છું કે તેઓ અને તેઓના હિતો અમને બહુજ પ્રિય છે અને સદા રહેશે. ન્યાય, સ્વતંત્રતા, જ્ઞાનતા અને ભાતૃત્વના જે આદર્શોને ટકાવી રાખવા અને પોષવા આ પ્રજાસત્તાક હીંદ હસ્તિમાં આવેલું છે અને જેને માટે આ આખાં પ્રથમ વર્ષ દરમીયાન તે સતત પ્રયત્ન કરતું આવેલું છે એ આદર્શોને દ્રઢતાથી અને અંતઃકરણથી પોતાના જીવનમાં ઉતારીને તેઓ આ પ્રજાસત્તાકની મહાનતા અને ગૌરવમાં પોતાનો ફાળો આપી શકે છે. આ આદર્શો અને સમગ્ર રાષ્ટ્રોમાં ન્યાય અને શાંતીનો ઐતિહાસિક આદર્શ જે હીંદની લાંબી તવારીખમાં ફુલના તારા સમાન રહ્યો છે તે જોઓની વચ્ચે તેઓ વસી રહ્યા છે, એ જોઇ. પ્રત્યેનો પોતાનો સંબંધ ધરવામાં તેઓને માફ દર્શક થઇ પડે. પ્રજાસત્તાક હીંદ તેઓમાંના પ્રત્યેકની પાસેથી એવી આશા રાખે છે કે આ આદર્શોને તેઓ સંપુર્ણતઃ વફાદાર રહેશે અને હું આશા રાખું છું કે પોતાની માતૃભુમીની આશાઓ અને પોતાના ઇતિહાસનો વારસો સિદ્ધ કરવાને ઉત્કટ તેઓને સન્મતી અને ઉત્સાહ આપે. જય ભારત."

શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ

"પ્રજાસત્તાક હીંદના આ પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવના પ્રસંગે તમે તથા તમારા સ્ટાફને તેમજ પરદેશ વસતા આપણા સઘળા દેશબાંધુઓને વંદું છું અને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું. મુસ્લેમીઓના એક વર્ષમાંથી આપણે પસાર થઇ ગયા છીએ અને હીંદમાં કે જગતમાં આવિ ઉજવળ જણાયું નથી. આથી આપણે સંગઠીત રહીને એ મુશ્કેલીઓને વટી જવાનો પ્રયત્ન કરવા માં આપણી સઘળી શક્તીઓનો ઉપયોગ કરવાનું વધારે સુગમ કારણ છે. આંતરરાષ્ટ્રિય વ્યવહારોમાં હીંદ શાંતીને માટે ખુબજ મહેનત કરેલી છે અને તેની મહેનતના કંઈક ફળ નીપજ્યાં છે, જેજ આજનો સૌથી વિશેષ અગત્યનો પ્રશ્ન છે અને પરદેશના આપણા સઘળા પ્રચારકોએ તે હાથ ધરવાનો છે. આથી આ દિવસે હીંદની અને શાંતીના કાર્યની સેવાની પુનઃપ્રતિજ્ઞા લેવાની છે."

ખુમેચાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદની હીંદના પત્રો લેતા ગ્રાહકો
મુદત નક્કીના ગ્રાહકોને ખાસ આપીશું
કેટલાંક લોકપ્રીયમ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	મુદત પા.	મુદત શી.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	મુદત પા.	મુદત શી.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુટુમ્બ	સ.		૧	૨૦
આનંદ	સ.		૮	૧૫	પ્રદીપ	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્ય	મા		૧	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઇન્દુપ્રભા	સ.		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	સ.		૧	૨૭
બાલક	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સ.		૮	૧૧
બ્રિટમ	સ.		૭	૨૫	રેખા	મા.	૧	૧	૧૨
ભવિષ્યવાણી	મા.	૧	૧	૧૫	રૂપરેખા	સ		૮	૧૧
ભેરવ	મા.	૧	૧	૧૭	રમકડું	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.		૮	૩૧	રવીવાર	સ		૮	૨૨
ભાષા	સ.		૮	૩૧	સાંજવર્તમાન	મા	૧	૦	૧૨
ચિત્રરેખા	સ.		૮	૩૬	સંદેશવન	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રલાક્ષી	સ.		૮	૩૧	સવીતા	મા.		૮	૮
ઢીંઢુસ્તાન	દ.		૪	૬૫	સ્ત્રી જીવન	મા.	૧	૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૨	૧૫	સારદા	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
મજલીસ	મા.	૧	૦	૧૨	તસ્વીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા.	૨	૦	૨૦	ઉર્મી-નવરાત્રના	મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.		૧	૧૨	ઉકમીદ		૧	૦	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી	સ		૪	૧૫
મોજમજા	સ.		૧	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫	વેણી	સ.		૮	૩૧
પ્રજાસત્તાક	સ.		૪	૧૫	યુગધારા	સ.		૧	૨૦

આ દરો પ્રાસ્તાવના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
જેને કાયદેસર બાબતો ઓફિસ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી જરૂરના રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં ગમ્મત ભીન કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સમગ્ર પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

કે જે બાપ મોટા મોટા ઉપર ઠીક ઠીક અંકુશ રાખે છે અને માનવ મંદીરમાં આપની સ્થાપના છે તેના ઉપર સોનામઢ અને ધનમઢ બન્નેએ રમાન જમાવવા માંડયુ છે. એકવાર સોનામઢે મોટી પાર્ટી ગોઠવી. અમે ના પાડી કે, "દોસ્ત! લોહી ભુખે મરે છે ત્યારે આવું ન કર પણ ધનમઢ જોઇના કહેવાથી તેને પાર્ટી આપી. મારે જવું નહોતું પણ હું રહ્યો મુસલમાન. ન જાઉં તો કહેશે કે "મુસલમાન હતો તેથી હીંદુઓની પાર્ટીમાં ન આવ્યો." ત્યાં જઇ અનાજનો જે બગાડ જોયો તે જોઇ હૃદય ફાટી આવ્યું. બાપુ આપે તો અમ જેવા ગરીબોની દયા ખાઈ જોજન, વસ્ત્ર બધું છોડી દીધું અને આ ધનમઢ શેઠ તો સભાઓમાં અને જાહેરમા બાપજી તમારા કીર્તી ગાન ગાય છે. લોકોને તમારા બતાવેલા માર્ગે ચાલવા કહે છે અને અમનો આવો બગાડ! મારા બાપુએ અમને બધા ભાઇ બેનોને દિવાળી પર કહ્યું હતું કે, "તમને આપવામાં આવતી ભેટ તમે ગરીબોને આપો." અમે અમારા એક ગરીબ દોસ્તને એક કોટ લઇ દીધો. બાપુ! તે કેવો ખુશ થયો! હું આપને શું કહું? એ કરગ્યો ત્યારે એના હાસ્યમાં આપ મને દેખાયા ધનમઢ શેઠનું પેટ બધે મોટું માટલું અને એમ લાગે કે બધા બ્લેક મારકેટ નો અને સોનાનો બધાનો તેના પેટ માં બધો હરી. છતાં બાપુ! ગાબ્મત તો જુવો કે એની હિમત કયી કે ઘર માં બધે તમારા, જવાહરલાલજીના અને સરદારના ફોટાઓ મોટી મોટી ફ્રેમમાં છે. તમારું બરટ છે તેની સામે દિવો કરે, ફુલ ધર અને તેની તીજોરી ઉપરજ આપનું પુતળું મુકયું છે. અને બધાની સામે બ્યારે બ્યારે ત્યાંથી પસાર થાય તો આપના પુતળાં ને પ્રણામ કરે.

બાપુ! હવે બરાબર કે આવા લોકોનો સામનો અમે કેવી રીતે કરી શકીએ? શેર આવી પીર બધી પાસે લાખો રૂપીયા છે. ધનમઢ પાસે બ્લેક મારકેટનું બનાજ છે. આ બધા તેમના હથીયાર સત્યને પણ ખરીદી લે છે. અમારા જોવાની આંખો બંધાઇ બધ છે. આપ કહેતે તો અમે હથીયારથી એ લોકોને સીધા કરી દઇએ. આપ તેમ કરવાથી ગુસ્સે થાવ એવી બ્હીક છે. ને આપ આજ્ઞા આપો તો દુશ્મનો જોર પકડે તે પહેલાં તેમને હથીયારથી કાબી દઇ એ. છે, આપની આજ્ઞા, બાપુ?

બબાબ જરૂર આપજો. કારણ, દુશ્મનો જોર પકડી રહ્યાં છે. અમારે પણ જરૂરીજ સામનો કરવો જોઇએ નહીં તો મામલો બગડશે.

આપના પુત્રો,
ઓપાલ
અનવર.

જોઇએ છે

સુરત હીંદુ જેનરલ હોસ્પીટલ સોસાયટી તરફથી ચાલતી ગુજરાતી શાળાને પાટ ટાઇમ ગુજરાતી પહેલીથી છઠ્ઠી સુધીમાંના કોઇ પણ કલાસો ભણાવી શકે એવા એક શીક્ષકની જરૂર છે બપોરના ૩-૫ ના કલાસો માટે.

અરજી કરનારે નીચેને શીરનામે પોતે લેખીત અરજી કરવી.

એલ. બી. પટેલ.
મંત્રી
શ્રી. હીંદુ જેનરલ હોસ્પીટલ સોસાયટી.
૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
સુરત

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસથી તુરત મંગાવો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ પોષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૨	વદ ૧૧	૨૪	૩	૫-૨૫	૧-૫૩
શની	૩	,, ૧૨	૨૫	૪	૫-૨૬	૧-૫૨
રવી	૪	,, ૧૩	૨૬	૫	૫-૨૭	૧-૫૧
સોમ	૫	,, ૧૪	૨૭	૬	૫-૨૮	૧-૫૦
મંગલ	૬	,, ૩૦	૨૮	■	૫-૨૯	૧-૪૯
બુધ	૭	સુદ ૧	૨૯	૮	૫-૩૦	૧-૪૮
ગુરૂ	૮	,, ૨	૧	૯	૫-૩૧	૧-૪૭

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો.

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બહિરે	૩	૦
સુદર્શન અને બે બોનો	૧	૬
ચાર અધ્યાય અને માલંચ	૫	૩
સમર્પણ	૩	૦
ગોરા	૫	૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
મોક ધર્મ યુદ્ધ	૧	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આહાર અને પોષણ	૧	૬

વિવિધ પુસ્તકો

અવ ઇન્ટરનેશનલિઝમ	૪	૦
હિંદનો ગ્રામો રીકાસ્ટ	૩	૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રહ	૫	-
કોમાકર્ષ (પ્રેમચંદ્ર)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦
ઇલાપ્રસાદ ભા. ૧-૨ (સાહિત્ય વિષયના ગ્રેષોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૪
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૧	૦
સોનેરી સાકરનાળો	૩	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૧
પત્રાંડી (સુબોધ)	૪	૦
સંસાર (સચિત્ર)	૧	૧૦
પ્રેમ મનુષ્ય	૧	૦
ઘરગથ્થુ વિનોના સાદા અને સરસ વિષયો		
ઉપર લખેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ	૧	૦
હોમીયોપેથ વસીયત. (વસીયત નીચે અમુક ભોગ)	૧૦	૦

નવપરણીતો માટે

લગ્ન સાધના	૩	૩
આદર્શ દામ્પત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

નિરોગી આત્મા (ખલીલજીબ્રાન	૮	૦
આત્મતુષ્ટિ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રેમ બીન્દુ (અનિતાબેન)	૩	૦
ક્રાન્તી	૬	૦
જેલીલ કુલ	૬	૧
પ્રભાસપટ્ટણ પ્રભા	૩	૦
સાચ્ચ નિર્ણય (અનોખ્યા)	૩	૧
માધવ ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૮	૦
ઉંચકની પુત્રવધુ	૧	૦
કમાની સાહસની	૫	૧
ઇંદના ચટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
સાચ્ચ પુત્રની	૩	૧
સોનલિના આંસુ અને બીજા વાર્તા	૮	૦
બીજની વાર્તા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૪	૦
વસુંધરા અને બીજા વાર્તા	૧	૦
વિવાહ સંગ્રહ	૧	૦
ઇપરાણી	૭	૧
સાગર સમાધ	૩	૦
સોરઠી બહારવટીયા	૩	૦
સોરઠી બાવા	૧	૦
સોરઠની વાર્તાઓ	૩	૧
ક્રાન્ત ચીબા	૧	૦

સરદ બાપુ કૃત નોવેલ

કમળા	૧	૦
સંગ્રામ	૫	૦
ચક્ર ચાલીસા	૧	૧
ઇચ્છા	૮	૦
અમુકપા	૬	૦
કાલીનાથ	૫	૬
અપૂર્ણ આરતી	૧૧	૧
સંગ્રામ	૪	૦
મરીચીકા	૧૨	૧
જ્યોતી	૭	૧
રેખાચિત્ર	૫	૦
દુર્ગા	૮	૧
નવીના	૧૦	૦
કોરસી	૩	૧
ગુલતા	૧	૦
ચીની નારીની કહાણી	૭	૩
અરસા જેવી	૫	૧

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હિમાલયનો	૫	૬
જીવનમાં ધર્મનું	૫	૩
જીવનની તહેવારો	૩	૦
ગોવાની દિવાદો	૧	૩

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

અધરે રસ્તે	૮	૧
કોનો વાંક	૧	૪
પાટણની પ્રભુતા ભાગ ૧	૩	૦
ભગવાન પરશુરામ	૩	૦
ગુજરાતનો નાથ	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૩	૦

વેચવાનો પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

સંજની	૩	૧
સીતાજ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૩
કોકિલા	૮	૦
ચાંદની	૩	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્શન		
દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ બે ભાગનો સેટની કીમત.	૧૦-૦-૦	

ભજન પરેડ

શ્રી. મણલાલ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના ભજન પરેડ દરમ્યાન ભજનો આલેખ્યો છે. પી ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શીક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની		
સમજ ગાંધીજીના મૌલીક એન્યુકેશન		
પુસ્તક	૨	૧

અહીં બારતના બાજો

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- Including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

કીતાબે

આપણ કથા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ બંધેમ નહિ આવે ગે	૧	૬
સંસારપકારી દુનીયા	૨	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
મિશ્રકી વિભૂતીયાં	૧	૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૧	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા પરીચય)	૧૦	૬
તીસરી વિશ્વાર દોહન	૧	૦
હિંદ ધર્મકીબાખ્યાયીકાયેં		
ધર્મકી કહાનીયાં)	૦	૩
સમાજવાદ-પુંજીવાદ	૧	૬
સંત વાણી	૧	૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (હસ્તસાક)	૦	૪
સાધનાકે પથપર	૧	૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૧	૬

બાપવાદ-મુદ્રિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
પાગલ	૧	૩
માટીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુખિ દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌશા ચલા હેકર્ટ ચલ	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
બીવાજી		૧
અકબર	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
સપ્પાના તેર દિવસો. (નોવેલાદ)	૧	૬
ગીતા ધ્વની		
પ્રો. મહાદેવ કૃત (કાવ્યમાં ગીતા)	૧	૪
ચીત્ર સાધના	૫	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ

શ્રી ધર્મ	૬	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
વનબાળા	૭	૦
ઘર કે પુર (રસપ્રદ નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૧	૦
સુના મંદીર	૬	૬
રત્નારણ્ય	૧૦	૦
મરણનુ રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની બરાબ	૧૨	૦
મામાની સંસાર	૭	૬
સંગ્રામવાદ ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદણી	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
કેગાઇનો ગોરા	૮	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
ભગ્ન તપાસી	૬	૦
જીવતર	૭	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૪	૦
પરીવેશ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૦
જીવીત તાપ	૫	૦
બાકી બધેા	૫	૬
બાબધારી	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
ગિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ઇસરદાન	૭	૦
હિલ્લ	૫	૬
કાંઠાનીવાસ	૫	૦
સુભદ્રા	૪	૬
સુખવતાં પુર	૧૨	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

પરકમ્મા	૫	૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦
ઇશ્વર નિરાકરણ	૫	૬

હજરત મહમદ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતુ		
ત્રણેક પુસ્તક	૧	૦
મોક્ષ વાસિષ્ટ	૧૦	૦
રામનામ ગાંધીજી	૨	૦
બુદ્ધ લીલા	૧	૬
મુસ્લીમ મરીક્ષ	૨	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મહિલાલ માણેકલાલ ગાંધીવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબાળા પીળી તેમજ બીજા દેશના દેશા, પ્રસંગોપયોગી ઓર્ડર બનાવીને મોકલે.

અમારૂં બનાવેલું સુરતી ઘુઘરા સેવ, મમરા, ગાંઠિયા, ભાખરા, બાવા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને મોકલે.

બહારગામથી ઓર્ડર સાથે રકમ મોકલવાથી બીલમાં ફોરવર્ડ કરવામાં આવશે

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3660.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ;
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—જોબરેલ વેપારી—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due Lourenco Marques on January 25th and sails from Lourenco Marques on January 27.

S.S. Karanja due Durban on March 2nd and sails fr m Durban on March 4th.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

RES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરૂમ, બેચલર બેડ અાર્મ બેઠ બોકસ ટેરેસ, સુટ કેસ, ટેબલ, વસ્ત્ર મીશાળ આવે ખરીદી લાભશે. અને પ્રમાણી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ડેબલ અને ડીનર સેટમાટ—

જે હમારી કેમરેમ નીચે લખેલા માલ છે. તેનો કાયમ સ્ટોક રહેતો છે. માલ પોકટ આપેલા આવિ ઓછા ભાવથી અને કેમલ આપવા પામશે.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 32-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

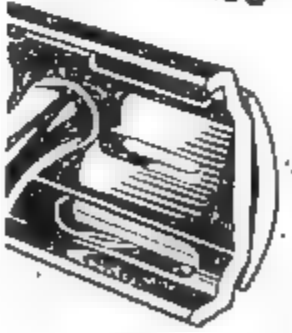
INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIIAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN.KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

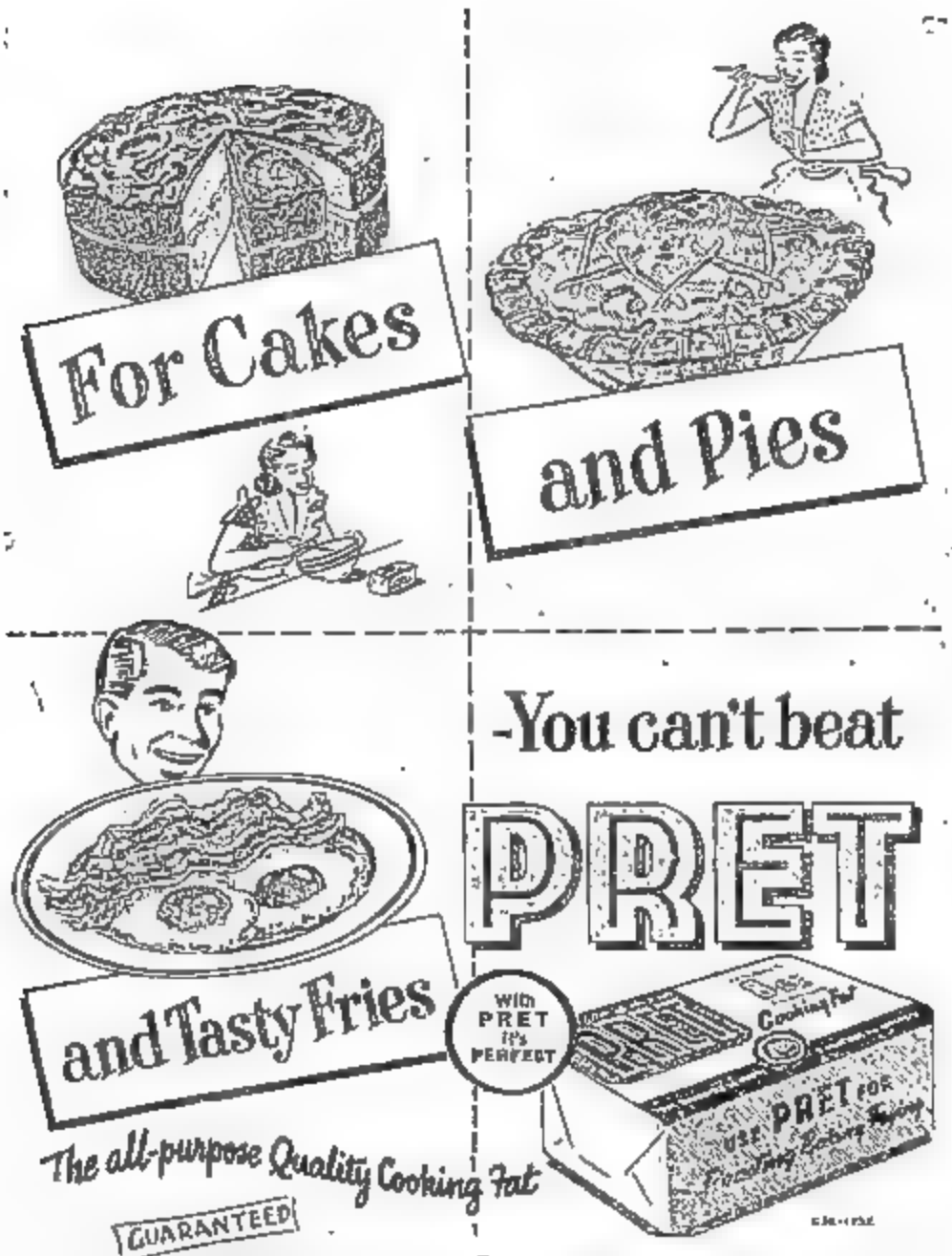

Sixpence for four blades— that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-2

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 1s/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 1s/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

દેશ નેતાઓની યાદી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં યાદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની કી ૧
ચાર છબીઓ સાથે ટપાલ ખર્ચ સી.
૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અઘરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧૨૦

- આ ઓફીસેથી મળશે.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 6—Vol. XLIX. · FRIDAY 9TH FEBRUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

ON SERVICE

"If you want to serve another man you should try to please him in all respects. You should do such actions as can bring him immense happiness. This will constitute real service. But generally people under the camouflage of service try to please themselves only. He who gives the handle of a sharp knife to another to hold, holding the sharp blade himself does real service. A real sevak rejoices in suffering. He takes on his shoulders the most responsible, difficult and the most uninteresting of works and kills his own little self just to please others."

—Swami Sivananda.

સેવા

"તમે બીજાની સેવા કરવા ઇચ્છતા હો તો તમારે બધી રીતે તેને રાજી કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. તેને પહોંચ સંતોષ થાય એવાં કાર્યો કરવાં જોઇએ. આ ખરી સેવા ગણાય. પરંતુ સાધારણ રીતે મોટો સેવાના ઢાંકપીછોડા હેઠળ પોતાની જાતનેજ સંતોષ થાય તેવું કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. જે તેજદાર ધારવાળી છરીનો હાથો બીજાના હાથમાં આપે છે અને ધારવાળો ભાગ પોતાના હાથમાં પકડે છે એજ ખરી સેવા કરે છે. ખરો સેવક સંકટ ભોગવવામાં આનંદ માને છે. સૌથી મોટી જવાબદારીવાળાં, મુશ્કેલ અને સૌથી વધારે અણગમતા કામો તે પોતાના ઉપર લે છે અને બીજાઓને રાજી કરવા ખાતરજ પોતાની જાતને મારી નાખે છે."

—સ્વામી શીવાનંદ

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd
36" COLOURED SATIN
AZURE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

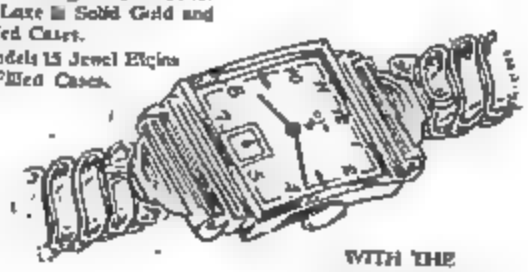
44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ ગુલરાઇ કાપડ, ફુલત રબ્બ. બ્લાન્કેટસ—એની બાબતે આરે ભાત ભાતનો માલ. તેમજ કેપગીબન ઓપરેટર સારૂએ બીજોરે આરે હમારે ત્યાં પ્રબંધ તપાસ કરવા બલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

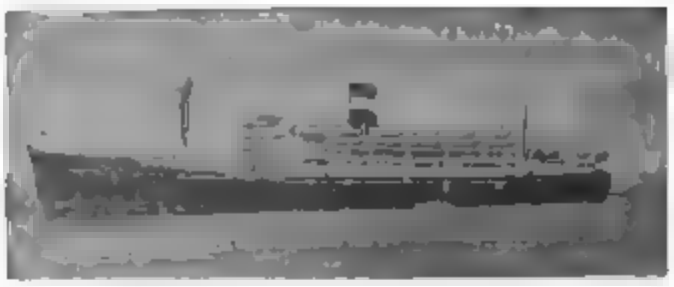
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fatima Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7773. After hours: 24-4644.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d, 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઢોંકી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામપટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. ઢોંકી કંપનીને ઉપજત આપવું એ દરેક ઢોંકીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due Durban on March 2nd and sails from Durban on March 4th.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)		without	food	18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, વીનીયલ ફેલ્ટ આર્મ ચેર્સ ઓફિસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, વગર પોલીશ આવે ખરીદી કરજો. અને પગારી લાગ કેવા મુકજો બંધ.

—ચોરસ, ટેબલ અને કીચન વીથ્સ—

જે હમારી કિમતે બીજે તપાસ કરો છે. તેનો કરતાં વધીક તફાવત રહે છે. આવ જોવા આવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને પોતા આપજ પધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

AIR-INDIA International LTD.

Members of I.A.T.A.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAAGOONA	IMTEHHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SUFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	KATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals, And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

Minora BLADE

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6—Vol.-XLIX. Friday, 9th February, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

"Thou grievest where no grief should be! thou speakest
Words lacking wisdom! for the wise in heart
Mourn not for those that live, nor those that die.
Not I, nor any of these
Ever was not, nor ever will not be,
For ever and for ever afterwards
All that doth live, lives always!"

[The Song Celestial" Book II]

GUIDANCE FROM "THE GITA"

By L. W. Ritch

THESE words were addressed by Sri Krishna to the warrior Arjuna, when the latter, renouncing duty for sentiment, refused to "fight."

Arjuna's concern was for the death of those who would be slain and the disruption of the social order that would result. He was a brave warrior, of well-proven valour, yet was prepared to forego a Kingdom "for Peace sake." To suffer the continuation of a national wrong, rather than that the wrong should be righted at the cost of death and suffering.

High authorities disagree as to whether the story of the Kurukshetra "battle" is to be interpreted literally or allegorically; as to whether it tells of a conflict between armies on the physical plane, or depicts the struggle for supremacy that is perpetually waging between the Forces of Right and Wrong—the Divine or Harmonious and Upward, and the Undivine, or Discordant, and Downward. There would seem to be room for either, if not both.

Be that as it may, to even an ordinary, uninitiated folk, there emerges from the immortal 'Gita' certain truths regarding life and living, we should be worse than foolish to disregard.

The first is the meaning and purpose of Life and Living, and the way to live wisely in the fulfilment of our purpose.

The first is that there are certain clearly defined standards and rules of "Right" and "Wrong," the observance of which is conducive to Mankind's happiness, and progress in the fulfilment of Man's purpose, but which being disregarded or deliberately broken, inevitably results in disorder, discord and retrogression.

These "Standards" and "Rules" constitute what is termed "Dharma"—the overriding Law—in contradistinction to "A dharma"—conduct that opposes or obstructs the smooth working of the Law. The Law, of course, never really is, "broken," though its smooth operation may be interrupted.

The "breaker" succeeds merely in "breaking" himself against it. Disturbed equilibrium is sooner or later restored, but at the expense and to the discomfiture of the "breaker" or "breakers."

"Be not deceived. God is not mocked.
"As ye sow, so shall ye surely reap."

The operation of the Law as action and reaction is known as "Karma"—literally, "action."

There is, of course, in addition to a fund of others, a third truth or lesson it is necessary, especially at the present time and in existing circumstances, we should take to heart.

Where it is a question of Right or Wrong, of Truth or Untruth, of Justice or Injustice, of Honour or Dishonour, all right-minded men become Warriors (Kshattriyas). It is then their duty to dedicate themselves to the Fight. Not in a personal sense. Impersonally. As God's warriors. As defenders of the Law. Not influenced by considerations of profit or loss, but as devotees gladly performing duty for its own sake. Right because it is right.

In analogous circumstances Mahadev designated Arjuna His Instrument. "My Instrument art Thou." Defenders of the Faith become His Instruments.

The "fighting" in which South African Indians have been schooled is not with lethal weapons; but with the armaments that carried India to victory. Some may believe that Truth, Right, Justice can be vindicated by means of Brute Force. We do not. We believe we have been taught a better way; a way more in accordance with God's Law regarding human relationships and the duty man owes to man.

It is probably no exaggeration to say that all religion and philosophy may be synthesised by the formula "The Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind." Vindication of that doctrine is part of our duty to God as well as to Man.

Our lot has been cast in time and place where the opportunity is offered us for the performance of both.

Only the faint-hearted and those hopelessly enslaved by their worldly possessions will desert the battle-field and abandon the "fight."

To again quote the Master's message:

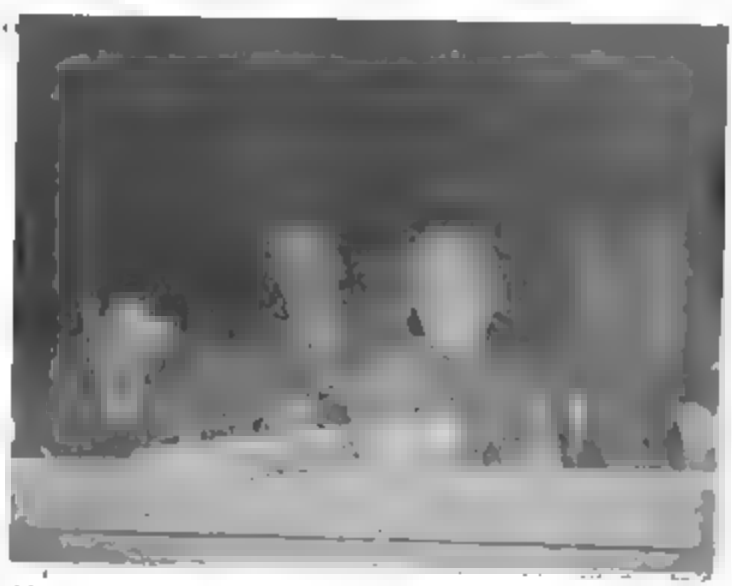
"But if thou shunnest this honourable field,
If knowing thy duty and thy task, thou biddst
Duty and task go by—that shall be sin!
And those to come shall speak thee infamy
From age to age."

The Motherland, through the agency of Her Ministers, is more than fully occupied playing Her part, striving heroically to retain the position won by years of toil and suffering, as well as to save mankind from a third world war.

We, of South Africa, may exalt the name of Indian or disgrace that name.

Just one more quotation from "The Song" may serve to stimulate us to righteousness in action and wisdom in choice.

"Therefore, arise thou Son of Kunti! brace
Thine arm for conflict, nerve thy heart to meet—
As things alike to thee—pleasure or pain,
Profit or ruin, victory or defeat;
So minded, gird thee to the fight, *for* so
Thou shalt not sin."

Mrs. Pandit presenting the question of treatment of Indians in South Africa before the Ad Hoc Committee of the General Assembly of U.N. On her right is the Indonesian representative on that Committee. Behind her, on her right is Dr. G. S. Pathak the Ex-High Court Judge of Allahabad who argued successfully the question of U.N. competency to discuss the dispute. On her left is Mr R. T. Chari I.C.S. who is adviser to the Indian delegation. Behind them are Mr. S. D. Kalelkar (with glasses) and Mr. C. S. Menon, Public Relations Officer and Secretary-General respectively, of the delegation.

Indian Opinion

FRIDAY 9TH FEBRUARY, 1951

Pinpricks And Humiliations

THESE are trying days for us of unnecessary pinpricks and humiliations. Last week we reported about the new restrictions imposed on poor hawkers in Durban who eak out a livelihood by the sweat of their brow with very small profits. These hawkers are a blessing to many a housewife who gets her requirements supplied at her door in all clime. Such honest and labouring men and women are to be deprived of their meagre means of livelihood. This week we hear of the difficulties imposed on Indian hawkers in Johannesburg in getting their existing licences renewed. New rules of health and hygiene, we are told, are imposed on them as a pretext to refuse licences. These rules are not applied with a view to improving the living conditions of the people concerned. They seem to be imposed with the explicit purpose of making it as difficult as possible for them to live—a sure method of squeezing them out. For that is the policy of the present Government. Hawkers have been the hardest working people. They have to be up in the very early hours of the morning, at 3 o'clock, go to the market, buy all the stuff and then go far away in the districts to deliver fruits and vegetables to their regular customers and to sell the rest. They leave their homes early while the members of their families are yet asleep and return home as late in the afternoon as 3 o'clock and on Saturdays at about 6 o'clock. The only meal they are able to have in their own homes in the company of their families is the evening meal. This drudgery they have to do in all clime—in the biting cold of mid winter and even in torrential rains. The housewife living in comfort expects her daily requirements at her door every morning and is happy to get them. These hawkers are guilty of no crime. They are earning their livelihood by honest and hard labour. There are no instances of any diseases having been spread by them. We do not for one moment deny that rules of health and hygiene must be implicitly observed, but if the authorities were only to keep their eyes open they would find that just where those rules require to be observed they are not observed, by the negligence of the authorities themselves and innocent people are unnecessarily harrassed, as is the case with the hawkers in Johannesburg. Slums should be removed without causing undue harm to the dwellers. But it is the other way about when it comes to dealing with the unwanted Indians. It is not the slums that are objectionable; it is the slum dwellers that are objectionable. The Slums may remain and will remain; the dwellers must go. No wonder that such a policy would lead to discontent and the victims would fall an easy prey to the Communists. The present methods of the Government are calculated only to strengthen, not eleminate the forces of Communism.

NOTES

Death Of Dr. Stals

THE Indian community joins South Africa in mourning the loss of Dr. A. J. Stals, Minister of Health and Social Welfare, whose death took place on Monday in the Volkshospitaal in Capetown after a serious illness. The late Dr. Stals was among the few Nationalists the country could ill-afford to lose.

Yet Another Apartheid Measure

Compulsory apartheid on all buses, trams and trolley-buses throughout the Union is one of several highly controversial provisions of a Bill to amend the Transportation Act. The Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer, intends to introduce the Bill this session. Mr. P. E. Cryan, Chairman of the Electricity Committee of the Durban City Council is reported to have said: "The Bill proposes to give local transportation boards the power to enforce compulsory segregation on all certificated motor vehicles to the extent to which the board judges it to be desirable. The Durban City Council—like many other municipalities—has its own by-laws on segregation in public transport. The effect of the Bill will be to supersede those by-laws. Disregard of the board's segregation requirements is to be made a criminal offence, both on the part of the passenger and the owner of the bus—unless the conductor has notified a policeman of a breach of segregation at the first possible opportunity. At present the Administrator and the municipality are each given the right to nominate a member of the local transportation board; the third member is nominated by the Minister. The present Bill gives the Minister absolute power to make appointments to transportation boards, subject only to a stipulation that he shall consult the Administrator and the municipality. In effect this gives the Minister the power to appoint whom he pleases. The Bill also gives the Minister the power to remove from office any transportation board member who in the Minister's opinion has been guilty of improper conduct or of inefficiency. At present bus services run by municipalities or the Railways are protected against competition from private companies. The Bill will abolish that protection. It allows any private company to apply for a certificate to run buses on a route served by a municipality or the Railways, and the municipality or the Railways then have to apply again for a certificate. It will then be for the board to make the choice between the two applicants. This would entrench private operators in their areas and safeguard them against any expansion by publicly-owned services. At present municipalities have the power to define the routes bus services—public and privately owned—shall follow. The Bill proposes to give Local Transportation Boards the power to issue certificates for any route. Where there is disagreement between the board and a municipality the Minister has the final decision." The municipalities are therefore strongly opposed to the provisions of the Bill and a special meeting is being called in Capetown on February 23 of the Road Passengers Transport Association—a body consisting of all municipalities that run bus services and the companies that run services in Port Elizabeth and Capetown.

Leuw's Son Criticises Dr. Malan's Statement

Dr. Malan's statement in the House of Assembly that Asia should be left to Asiatics has been criticised by Mr. Martin S. Louw, a son of Mr. Eric Louw, the Minister of Economic Affairs. In a letter in 'Die Transvaler,' the Nationalist Party organ in the Transvaal, he said. "Dr. Malan's words 'Asia for the Asiatics' may sound very fine to Pandit Nehru, but it is to be strongly doubted whether he will, as a result of those words, cease his attacks on South Africa. "Can the Prime Minister's statement be reconciled with the presence of Union Forces in Korea? And is it intended to assure us of the friendship and support of our Western European allies who have assets and interests in the East? It would have been better diplomacy at the present stage to have left unsaid anything to which our Allies could object. It may happen (and it does not look improbable at the moment) that the Soviet Union may link up the Communists of Asia in a militant manner against the democracies. In view of such a possibility it would be short-sighted to leave, countries like Japan, Burma Indonesia and India to the mercy of the Communists. Formosa, Japan and the Phillippines offer excellent bases to which the free nations of the Asiatic continent can look for protection. The withdrawal of American troops from Japan would, for instance, be equally disastrous for the sake of peace as the withdrawal of the allied' troops from Western Europe. In view of such factors

there is, in my view, no justification to bind South Africa now, in the face of the whole world, to a policy in respect of Asia which in the future may prove to be important.

Indian National Anthem

It pains us to note that our Indian National Anthem is not being sung or played as it should be. Everywhere it is played or sung incorrectly. Either the tune is faulty or the wording is faulty. We should at least be particular in singing and playing the National Anthem in the one and only way adopted by the Government of India. The tune can be picked up from gramophone records and the wording have been supplied by the Government of India, Information Department, and appear elsewhere in this issue. It should be the duty of all school teachers particularly in vernacular schools to teach their pupils to sing it correctly. The whole song has not been sung as the National Anthem. Only the first verse as has been given is to be sung. The young and the old should make it their business to learn it thoroughly and sing it correctly.

Government Retraces Step

According to an official statement issued by the Department of Education last Friday the Government have decided to suspend for three years their decision not to admit Native students from territories outside the Union to schools and universities in South Africa. The position will then be taken into review.

The word Native has been altered to non-European.

Dr. Donges's Impression About U.N.O.

Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, is a puzzled man as a result of his visit to the United Nations Organisation. Asked his impressions, he is reported to have said: "The first week I was bewildered; the second week disillusioned, and after the third week, cynical. Don't ask me how I shall feel next week."

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE
A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.
FOR CUTS AND SCRATCHES
151

MR. L. W. RITCH

Mr. L. W. Ritch

THE name of Mr. L. W. Ritch is a household word to every Indian in the Union and to all who are acquainted with the history of Indians in South Africa. Mr. Ritch was associated with Mahatma Gandhi from 1903 when the latter was practising in Johannesburg. He played an important role during the Passive Resistance campaign led by Mahatma Gandhi, in these memorable days, as a representative of the Indian community in London. He was versed with the Indian question from A to Z and after the departure from South Africa of Mahatma Gandhi and Mr. H. S. L. Polak, the Indian community looked to Mr. Ritch for advice and guidance. When Mahatma Gandhi created a Trust of the Phoenix Settlement, in 1914, he appointed Mr. L. W. Ritch as one of the Trustees and he is today the only surviving Trustee of the old Trustees who had then been appointed. Phoenix Settlement and 'Indian Opinion' are both deeply indebted to Mr. Ritch for his valued services for over thirty five years. He has had serious mishaps during the latter part of his life which has physically incapacitated him, and for some years he has, owing to ill-health had to retire from his legal practice. Though physically inactive mentally and spiritually he is still as active as ever, as the readers of 'Indian Opinion' will have noticed from his regular deep and thought provoking contributions. Mr. Ritch will be celebrating his 84th birthday on February 14, and we have no doubt his many friends will join us in very heartily congratulating him and also Mrs. Ritch and wishing him many more years of health, happiness and peace of mind.

BRAILLE OF COURAGE

(To Mahatma Gandhi)

The following two poems on Mahatma Gandhi were sent for January 30, his third death anniversary. They were unfortunately belated we have pleasure in publishing them in this issue:

Open your throats to joy, oh people,
Open them wide,
Let your tongues forge melodies of praise,
Your lips mold breath
Into song.

Open your throats to joy,
But whisper the name softly, chant the name slowly,
Little man bold as truth, staunch as faith,
Little man of peace, shaming the warriors,
Flouting the firebrands,
Mocking the masters of intrigue,
Brave little man who obeyed only
Laws of conscience,
Creeds of love.

Open your throats to joy,
But whisper the name softly, chant the name slowly,
Little man whose voice savored the winds,
Whose ashes sweetened the flood,
Little man valiant in life,
Triumphant in death.

Open your throats to joy, oh people,
But whisper the name softly, chant the name slowly,
Chant it again, and again,
Little man with finger of fire,
Burning braille of courage
Into hearts darkened by fear,
Blinded by hate.

Weston McDaniel
122 East 62nd Street
New York 21, N. Y., USA

MAHATMA GANDHI

Tonight as the crescent showed her sword
Of narrow gold in a bloody sky,
I sensed him seeking still the word,
The will to serve for which men die,
The arc which gives more light for seeing—
An echoed chant of his own being.

Fanla Kruger
c/o Weston McDaniel
122 East 62nd Street
New York 21, N. Y., USA

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, February 1.

NEW YORK 1951

IT is good to come home to the pages of 'Indian Opinion,' after an absence of so many years—years during which we have seen our dreams translated into the "realities" of the day—years which have ended with Korea—with Tibet—and the denial of much of what Gandhiji died for.....New words have come into the world's language since those days that seem so far away now—those days before Pearl Harbour and the War. Hiroshima has become the symbol of that Damocles' Sword under which civilization stirs restlessly these sleepless nights—Hunger and Fear and Death riding across the blazing skies of Asia and high above the threatening clouds still nearer home.

I am going to talk to you about New York in these letters—a New York and an America that is as much a phase of this country as are the streets and the lanes in the villages and towns a part of the Natal and the South Africa that you know. I am going to talk to you about hungry and poor America—about streets which Mahatma Gandhi has walked when he was here—and I am going to talk, sometimes, about still another aspect of Mr. Truman's America—the Indian and Pakistani communities in the United States! But *today* we will confine ourselves mostly to the news of the day.

Paul Robeson

Walter White, criticising Robeson's political views in the February, 1951, issue of 'Ebony,' a monthly published in Chicago, continues:

"If there be a lesson in the political career of Paul Robeson as well as an explanation of his behaviour, it could simply be stated in this fashion: It would be wise for the white world, instead of querying Negroes on their attitude towards Robeson, rather to take stock of themselves. White America is more fortunate than it deserves to be in that there are so few Robesons as far as political beliefs are concerned. The extraordinary truth is that the overwhelming majority of Negroes have been wise enough to see Russia's faults as well as those of the United States and to choose to fight for freedom in a faulty democracy instead of surrendering their fates to a totalitarian philosophy."

Point 4 Gathers Speed

A hundred and one separate projects have already been approved for President Truman's "bold new programme" for combatting Communism by aiding the development of economically backward nations. These projects will affect the lives of millions in Latin America, the Near and Middle East, in Southern Asia and in Africa, the largest projects being in Brazil, Liberia and Iran. Congress has appropriated $34,500,000, for the first year of the programme which is run by the Technical Co-operation Administration in the State Department, headed by Dr. Henry Garland Bennet, former College President.

In Iran the programme is behind a $500,000 project for establishing demonstration centers for giving instruction in improving community health, boosting farm output, and in improving education. In Saudi Arabia, American experts are conducting surveys of underground water supply and dam sites. In Liberia—a project for mapping a national road system. In Ceylon—American experts are advising the Government on airport construction and the establishment of a central bank, and also rebuilding a prehistoric irrigation system. "At the request of the Economic Co-operation Administration the point 4 organization has just initiated a survey for improving educational facilities in Burma, Indo-China, Indonesia and Thailand."

American Reactions To India's Policy In The UN

Santha Rama Rau, daughter of Shri B. N. Rama Rau, presently Governor of the Reserve Bank of India, has written in a recent article:

"Today's battle is not so much for territories or forms of Government but for the soul of Asia. And the U.S. must prove to the Asians that it has understood all the implications of this historic fact."

The attitude here to India's stand at Lake Success has been to ignore this—*and* to resent bitterly India's stand. 'Newsweek' for January 29 sees Nehru as determined to antagonize the West—and in Washington India's request for grain has given some Congressmen an opportunity to air their displeasure with Prime Minister Nehru. The fact that these Congressmen were in the minority and did not represent thoughtful opinion in Washington—and certainly did *not* represent official opinion—is discussed in an editorial in the 'New York Post for January 30:

"Congress has unconsciously delayed action on an emergency measure which would sanction shipping two millions tons of U.S. grain to hungry India. The delay is alibied in terms distinctly unflattering to the U.S. 'The International situation,' it is coyly announced, prohibits any quick decision. What the Congressmen mean, of course, is that they intend to make their displeasure with Indian Prime Minister Nehru felt in the stomachs of his countrymen. Unless Nehru belatedly agrees to rubber-stamp the American resolution in the U.N. which would brand Red China an aggressor, the Indian people can clearly starve for all certain legislators care. If Nehru refuses to bow to this thinly disguised blackmail, Congress will presumably shed copious tears over the hundreds of Indians fated to die because of their leader's 'intransigence.' Ironically, the same Congressmen who seem so willing to play power politics with hunger have been among the first to deny Soviet claims that U.S. largesse comes neatly packaged with large strings attached. India's argu-

ments in the U.N. are debatable; the fact that India faces an unprecedented famine is not. If desperate hunger drives New Delhi to dangerous alliances with the Soviet bloc, will the Congressmen dreamily repeat that it is all Secretary of State Acheson's fault?"

That night—by a vote of 44 to 7, with 8 abstentions, the General Assembly's Political Committee approved the aggressor resolution, acting in the face of a last minute warning from Sir B. N. Rau that "the world is marching towards

INDIA'S NATIONAL ANTHEM

jana gana mana adhinayaka jaya he Bharata bhagya vidhata,
Panjab Sindhu Gujarata Maratha Dravida Utkala Banga
Vindhya Himachala Yamuna Ganga
uchchhala jaladhi taranga,
Tava shubha name jage tava shubha ashisha mange,
Gahe tava jaya gatha,
jana gana mangala—dayaka jaya he
Bharata bhagya—vidhata,
Jaya he, jaya he, jaya he, jaya, jaya, jaya, jaya he.

TRANSLATION

Thou art the ruler of the minds of people,
Thou Dispenser of India's destiny,
Thy name rouses the hearts of the Punjab, Sind,
Gujarat and Maratha, of Dravid, Orissa and Bengal.
It echoes in the hills of the Vindhyas and Himalayas,
Mingles in the music of Jamna and Ganges
and is chanted by the waves of the Indian Sea.
They pray for thy blessing and sing thy praise.
Thou Dispenser of India's destiny
Victory, Victory, Victory to Thee.

Pronunciation: first line: Adhinayaka (a) pronounced as in Arthur)he (e) pronounced as in (end.)
Second line: bhagya vidhata (a) as in Arthur; (ya) as in (up.)
Third and fourth line: Punjaba Gujarata Maratha Dravida Utkala Banga: (a) as in Arthur, ba ta da la Banga: (a) as in (up.)
Fifth line: Himachala Yamuna Ganga (a) as in (Arthur.) Chala Ya as in up.
Seventh and eighth line: name Jaga ashisha mange (a) as in Arthur me ge (e) as in (end.)
Ninth line: Gahe gatha (a) as in Arthur (e) as in (end.)
Tenth line: dayaka first (a) as in (Arthur.) Second and third as in up

disaster." The Committee had voted down Rau's proposal 27 to 18, 14 abstaining.

Ambassador Austin's sole comment—after the success of the American resolution—was—"I am thankful to God."

January 26 Observed

The Indian Consulate in New York was the scene of two observances of Independence Day—a reception for the members of the Indian community in the morning—and a reception that evening. "On the occasion of the Republic of India Day"—an invitational affair attended by Trygve Lie, Dr. Ralph Bunche, Walter White, and many others. Sujata and Ashoka danced.

The India League of America met at a meeting at the Community Church later that evening, hearing Sirdar J. J. Singh describe the Congressional attitude referred to above as "un-American"—not the American Way"—the Reverend John Haynes Holmes, pastor-emeritus of the Church, paying eloquent tribute to Gandhiji.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 27.

SURVEY OF WORLD EVENTS

In a broadcast speech Shri Nehru, the Prime Minister, gave a comprehensive survey of the world crisis and suggested measures to stop the drift towards a widening of the war area. He called upon the representatives of great Powers to meet together and discuss the Far Eastern problems instead of talking each other across thousands of miles. "If the problem of the Far East is tackled with success," said the Prime Minister, "this will itself remove the great tension that exists today all over the world." Shri Nehru appealed to the great nations of the West," who are the repositories of that magnificent culture which we have admired, and whose astonishing scientific and technical achievements have opened out a new era for mankind, to cross this threshold of opportunity in search of peace." To the nations of Asia, he expressed the fervent hope that "they will stand by the methods of peace, whatever happens." The Prime Minister maintained that China's reply to the U.N. Political Committee's resolution was "a partial acceptance of the principles" and said that her further clarifications had made it more clear that China was desirous of negotiations for peace in the Far East. He said that enough had been said on both sides for negotiations in conference to be the next fruitful step. "We have thus the great opportunity today of turning the tide of events not only away from war but in the direction of an enduring peace. If we cannot solve the present crisis peacefully and the world drifts towards war, then, indeed, our generation will have miserably failed, and it will pay to the utmost limit for that failure. There are no halfway houses left for us; we can either work whole-heartedly and with all the strength in us to prevent this awful calamity of world war or we allow the world to sink into an abyss." The proposal in the United Nations to tie name China an agressor, the Prime Minister said, could not lead to peace; it could only lead to "an intensification of conflicts" and it might close the door on any attempt at solution by negotiation. At no time should this door be closed, for, if we closed it, we closed the door on a civilised approach to any problem, he added.

Asia And The World

Referring to the need for admitting Communist China "to the counsels of the world at Lake Success," the Prime Minister said there had been reluctance and hesitation to accept the great changes that had come over Asia and there was still "an attempt sometimes to treat the great nations of Asia in the old way." The emergence of this new Asia, Shri Nehru stressed, must be recognised if they were to deal realistically with the world of today. "Because the United Nations did not recognise it, difficulties arise and continue to trouble us." On the question of crossing the 38th Parallel in Korea, the Prime Minister repeated, "adequate notice and warning was given, but it was not heeded, and further communications ensued. Can we not say now, wiser after the event, that this was a major error which should have been avoided?" He said he was convinced that there was an overwhelming desire for peace all over the world whether in the East or the West. His visit to western countries had convinced him of this, and India's Ambassador in Peking had also convinced him that China was eager to have negotiations for a settlement of the Korean and other problems of the Far East.

If the international "crisis" was not solved peacefully and the world drifted towards war, the present generation would have miserably failed and it would pay to the utmost limit for that failure. The Prime Minister characterised it as "a great challenge to our civilisation."

Nearer Home

Shri Nehru referred to the settlement of the Nepal question and said that the agreement marked the beginning of a "new era in the history of our sister country." He welcomed the "big step towards democracy that has been decided upon."

Calling the food problem the biggest problem at present, the Prime Minister said, "there is naturally much apprehension and some suffering because of the scarcity of food. As you know, we have tried our utmost to secure food from abroad, and we hope that our efforts will succeed. Meanwhile, we have to share such food as we have, and this involves a lightening of the belt for all of us. Let each person remember that he is the sharer in a common burden. Let each person also remember that he should not have more than his share, for this can only result in others having less than their share."

Giving a tribute to Thakkar Bapa, the news of whose death we received with sorrow, on his return from overseas, Shri Nehru said, "No one has been more devoted to the cause of our backward and underprivileged brothers and sisters, more especially the tribal folk."

India's National Language

Shri K. M. Munshi, India's Food Minister, speaking at Arrah (Bihar) said that the greatest enemy of Hindi was the "provincial spirit, which is growing space, thanks to our provincial autonomies." Shri Munshi said Hindi had been installed in the Constitution as the national language by reason of its being the *lingua franca* of India. But a national language could not be made by law. It could only be done by the collective effort of everyone. For the last two years, he said, "the spirit of Hindi has been abroad, and both inside and outside the Hindi speaking regions, efforts are being made to adopt and develop Hindi as the language

(Continued on page 57)

Mr. Ramlal Nana Bhoolia B.A., L.L.B. (Rand)
Eldest son of Mr. and Mrs. Nana Sita, was admitted as an Attorney on the 25th Jan. 1951 by Mr. Justice Price in the Supreme Court for the Transvaal Provincial Division. Mr. Bhoolia is leaving for India on a short visit and on his return intends to practice in Johannesburg.

શ્રી. રામલાલ નાના ભુલીયા જેઓ વીટરેાટમ્રેન્ડ યુનીવરસીટીમ્રાં બી. એ. એલ એલ. બી. ની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને તા. ૨૫ જાન્યુઆરી ૧૯૫૧ ના ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટના બી. જસ્ટીસ પ્રાઈસ તરફથી એટરની તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. શ્રી. રામલાલ હાલેસ વખતે જ અને પાછા ફરી જોહાનીસબર્ગમાં પ્રેકટીસ કરવા ધારાદો રાખે છે.

NATURE CURE GUIDANCE.

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

BEWARE OF WHITE SUGAR

ONE of the most harmful substances in common use today is white sugar. I can just imagine people showing the whites of their eyes and exclaiming, "What! White sugar harmful? The man must be mad!" Unfortunately, what I have to say is only too true and is well known to the greatest authorities on dietetics, such as Otto Carque', the late great American food-scientist who, in his classic work, "Rational Diet" wrote:

"Sugars contained in natural food products are infinitely better than the manufactured sweets of commerce, which are chemically isolated food principles and can never fully supply the needs of the body. The reason for the injurious effects of manufactured sugar and glucose is that they are artificially extracted and separated from those organic combinations which are necessary for the building up of tissues and bones, for the proper functioning of the nervous system and the purification of the blood. Without a constant renewal of the elements of iron and sodium the blood cannot take up sufficient oxygen and the products of combustion, cannot be neutralized and eliminated. The blood stream is over loaded with waste products, causing sluggishness and general drowsiness, the symptoms of carbonic acid poisoning.

"The extensive use of artificial sweets, especially in connection with starch foods is responsible for a large number of diseases of the digestive organs. The liver and kidneys are severely affected by the increased formation of toxic (poisonous) substances, and the accumulation of acids in the blood causes a catarrhal condition of all the mucous membranes. Not enough can be said in warning against the prevalent and extensive use of refined sugar in the various forms of pastry and confectionery. That the general public is not aware of the injurious effects of artificial sweets, seems to be indicated by the rapid increase in the manufacture and consumption of sugar."

Surely that is an emphatic enough statement by a great authority? Of course, there are those who point out that sugar is a very easily assimilated carbohydrate and thus a very ready source of energy. Unfortunately, taking energy into the body in this form is like trying to drive a motor car by using dynamite instead of petrol.

When sugar is taken into the body it exercises a great strain on the liver. What the liver cannot handle, causes fermentation in the bowel and produces alcohol and acetic acids. This explains, to some extent, why so many people who are given to indulgence in strong drink dislike sweets. They like to drink their alcohol, whereas the "sweets addicts" make alcohol in their own bowels! But this is by no means the whole story. A much more subtle and far-reaching injury is wrought by white sugar.

Refined sugar has a very strong chemical affinity or attraction for calcium, that is, for lime. If it comes into contact with lime, it forms a new substance, a lime-sugar combination that is not capable of being assimilated into the human body. This lime-sugar combination is therefore excreted by the body, and in so doing, the body loses lime. But lime is an exceedingly important element in the making and healthy maintenance of bones and teeth as well as of blood and tissues. In order to be healthy, we must eat plenty of food rich in organic lime, that is, lime that has gone through plant-tissues and become changed by plant-life so that it can be taken up by a living body and built into the cells and tissues of that body. The lime must be organic lime, not just dead chemical lime, which is worse than useless.

Now, it is an unfortunate fact that our more refined modern foods are noteworthy for their lack of organic lime. Whole wheat, whole mealies and many other grains have appreciable amounts of lime in their bran. But when these grains are milled fine and sifted so as to remove all traces of bran, the final product has very little organic lime left. In some countries, lime is added to flour to try to restore this loss. But this lime thus added is in the dead chemical form. The result is that other troubles arise, such as the formation of stone in the bladder and kidneys, and other harmful deposits of dead lime in the body. Nature is not fooled so easily!

Again, improper methods of preparing and cooking food extract and waste whatever organic lime may be in the original substance. Take cabbage, for instance. Raw, fresh cabbage, well-grown on healthy composted soil without use of chemical fertilizers (which are harmful poisons) is a very rich source of organic lime, of which it contains nearly twice as much as is in cow's milk and 20 to 30 times as much as is in meat. But when cabbage is boiled in a lot of water and then strained in a colander, the lime is all extracted and thrown away with the water. The cabbage that is then served is no better for food than some old well-boiled newspapers. The best way to eat cabbage is as a raw salad.

That is one of the troubles of modern civilized diet. It is so refined that it lacks the mineral elements necessary for maintaining health. So, in the first instance, much of our food does not have enough lime to build and keep sound our teeth and bones. And then, when we take refined sugar, this sugar seeks out and combines with the lime in the food, and thus a diet already deficient in lime becomes even more deficient. Still worse, sugar is very readily absorbed into the blood-stream, where it then comes into contact with lime already incorporated into the body. So the sugar combines with this lime to make the lime-sugar combination that is then thrown out of the body. In other words, the sugar robs the body of its precious bone-building organic lime. But Nature is always trying to protect us against our folly. She tries to save the most important and vital parts at the expense of those we can do without if need be. So the sugar in the blood is allowed to tackle the lime—rich teeth, or, in the case of children, the tissues out of which the teeth are produced. And that is why much sweet-eating is invariably followed by tooth-decay. Is it any wonder, then, that very few people have really decent teeth after the age of 25? Surely this is wrong, though!

Incidentally, dental decay may always be considered to reflect hidden damage elsewhere. Everyone can see our teeth easily enough. But who can see our bones? Yet, the evil that is dissolving our teeth may at the same time be doing the same thing to our bones.

One can see the effects clearly in the case of the Africans. When I was a child, the "raw Native" was remarkable for his beautiful, strong, white, perfect teeth and his strong bones. Today, the location-bred African often has terribly bad teeth and poor bones, as a result of a diet poor in organic lime and other mineral salts. In the old days, sugar was a rarity, and all grain was coarse-ground by hand on stones. The food was coarse but full of life-giving elements. Today, the location bred Africans eat exceedingly devitalized food, and sugar and sweets are eagerly taken in large quantities if possible, right from babyhood.

Among the peculiar effects that follow excessive use of refined white sugar is one that has been noted by some Homoeopaths. Excessive users of white sugar are often outrageous and shameless liars! Little children who have too many sweets are notably troublesome, everlastingly whining and grizzling, never satisfied and never happy. They are frequently subject to intestinal worms, especially pin or thread-worms, because the sugar creates conditions in the bowels that favour the lodging and increase of parasites.

Let me not be misunderstood. I do not oppose the use of sugar but only the use of white *refined* sugar. Refined sugar is virtually a poison. But the crude, almost black sugar, with treacle or molasses still oozing from it, is a very good substance indeed. As a matter of fact, sugar is needed by the human body for health. But it should be in the natural form, as found in sun-dried raisins, figs, dates and other dried fruits, in fresh fruits and in honey. other excellent sources are raw beets and carrots, and, of course, raw sugar-cane. If we could only get raw sugar-cane juice instead of refined sugar, we would have something as good and health-building as the refined white sugar is bad and health-destroying. But—would there be as much money in it for the big vested interests is concerned? Mammon must be served. And people are such fools. They pay dear for what is useless, harmful and hard to get; and they despise the things that are good but simple and right to hand.

Things In General

Springfield Hindu Sabha

The Springfield Hindu Sabha held a Banquet at the Springfield Hindu G. A. Indian School ■ celebrate the first Anniversary of the Republic of India. The function commenced with Prayers by Mr. D. Jadhunundhan, the Grantee of the School. Mr. J. Bharuth Ram, the President of the Sabha welcomed the guests. The officials and members of the Riverside Sanathan Dancing Company were invited by the Sabha as guests as a mark of gratitude for their financial assistance to the Sabha by staging a Drama, entitled in aid of School Building Fund. The following Toasts were proposed: "Mother India" by Mr. R. Randharie; "Springfield Hindu Sabha by Mr. S. R. Maharaj; "Indian Leaders" by Mr. T. R. Durga; "Riverside Sanathan Dancing Company" by Mr. N. Dookran. Other guest speakers were Messrs R. Chhotai and R. Budree. Musical entertainment was provided by Mr. Lutchman and Party. A vote of thanks was proposed by Mr. ■. Bauchoo, the Secretary of the Sabha and Mr. G. Beeharie acted as the M.C.,

Ladysmith Indians

A large gathering of Indians, assembled at the Sanathan grounds to celebrate the first Anniversary of India Republic, Mr. Vithal Lala, chairman of the India Republic Day celebration Committee experienced significance of the celebration and said it was the duty of every Indian to follow in the footsteps of Mahatma Gandhi and other national leaders.

While the hoisting ceremony of the India National Flag took place the mass sang the national song and gave a salute. After prayers and Havan ceremony, Mrs Pancham Maharaj and the pupils of the Gujarati Hindi School garlanded the portraits of Mahatma Gandhi and other Indian leaders Yuvak Sabha School, the pupils of the Gujrati Hindi School, Sanathan Dharma Sabha School and the Ladysmith Tamil school rendered appropriate national songs and music. The Prakash and the H.Y.S. Band were also in attendance.

Among the speakers were Messrs. L. Sewgolam, A. Harribhai and Mrs. Pancham Maharaj. Sweets were distributed and a very pleasant function concluded with a vote of thanks moved by the Hon. Secretary, Mr. N. S. Mudeliar.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

INDIA REPUBLIC DAY CELEBRATIONS IN CAPETOWN

The first Anniversary of the Republic of India was celebrated in Capetown under the auspices of the India Republic Day Celebration Committee under the Chairmanship of Mr. B. D. Chavda. In the above picture Mr. J. Malhotra of the Assistant Secretary at the office of the Indian High Commissioner's in the Union, is seen reading a message of good wishes from the President and the Prime Minister of India.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

JOANA, all rights reserved

To be continued

SHORT STORY

THE SMILE

By VICTOR PARANJOTI

I had never been there before. The restaurant wasn't very full, but the music and the food were good and I sat quietly eating. It wasn't till I had nearly finished that I began to feel I was being watched.

Warily I turned round and looked—and then I saw the most beautiful girl I have ever seen. She was two tables away to my right. She was not looking at me and I was able to have a good look at her. A perfect face, a good figure, beautiful clothes and dark glasses.

As she turned her head toward me, I hastily glanced away. After a few moments cautiously I turned once more to look at her.

I was startled when she smiled at me. I must have looked extremely foolish but she continued to smile gently. For the life of me I couldn't place her. I had never seen her before—obviously a case of mistaken identity. If I had met her I certainly would not have forgotten her.

Just then her waiter came to her table and handed over her change.

She flashed me a dazzling smile and rose. As if the Gods were afraid for her safety, a large German police dog seemed to materialise from nowhere and stood by her side.

She collected her things and began to move toward the street. I was not surprised when the waiter, all politeness, accompanied her to the door.

I suddenly realised that here was something really worthwhile slipping out of my hands. I didn't wait for the bill. I called the waiter and gave him a pound. He was startled when I told him to keep the change. I reached the door and stepped quickly out.

She had turned left and was walking slowly down the street. I followed her. I walked faster, determined now to catch up with her and talk to her. Curiously enough I found myself a prey to a certain diffidence—an inexplicable restlessness as I thought of her.

Love at first sight?—No—that sort of thing didn't happen to a hard-boiled newspaper man such as myself!

I was gradually overhauling her when she turned down a side street. I had almost got to her side when she slowed down and walked up a flight of steps and into a block of flats. That was that!

Against the fact that she had smiled at me I placed the other fact, that she must have known I was following her and yet had not turned or looked back. Obviously not a coquettee. I decided she must have thought I was someone else and had then realised her mistake.

I took no steps for a week—but that was all I could stand. Once more I went to the same restaurant — and there she was. The same table, the same dog—but she looked even more beautiful. The old heart did a fandago and I reminded myself, as I had constantly been doing during the week, that I was a hard-boiled newspaperman.

And then she smiled at me. What my heart did I do not know—I know my Adam's apple leapt out of my collar. I smiled back at her, but by then she had turned.

But my newspaper training—a hard school—came to my aid. I straightened my tie and rose. Shakily, but with determination I walked to her table.

"Excuse me," I said, "but you have the advantage of me!"

Once more that smile as she looked up at me.

"Who is it?" she asked.

"Actually," I began, "I expect you have mistaken me for someone else. . ."

"I am afraid, I don't understand," she quietly said.

I was startled—then slightly tartly pointed out that she had smiled at me.

Smiled at you?' she questioned. Then: "I beg your pardon—I—I didn't mean to smile at you—I was just—I was just smiling."

She took off her dark glasses and turned her sweet pretty face toward me.

I bent forward, gently lifted her hand and kissed it. Before she could protest I said to her: "I kiss your hand as a tribute to your beauty. I wish you had smiled at me—and I say that with all my heart."

For a hard-boiled but thoroughly shaken newspaperman that wasn't a bad beginning.

It was some weeks before I was able to persuade her that I loved her.

We've been married some time now, and she has grown more beautiful every day. And when I look at myself in the mirror every morning, I chuckle to myself. She keeps telling me I am the handsomest man in the world! A good deal of that of course is sheer prejudice. In any case she has never seen me.

—VIOVAS RELEASE.

(From 'Indian Express')

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Teachers Wanted

Four teachers required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati standard one to six. Teachers with the following qualifications should apply: (1) Matric senior, senior trained or shatak; (2) with a knowledge of Hindi; (3) five or more years experience. Applicants will receive (if selected) salary of £20 per month with a yearly increment of £1 per month for five years. Board and lodging to be provided. Applications must be received not later than 17th February 1951, enclosing certified copies of testimonials and certificates.

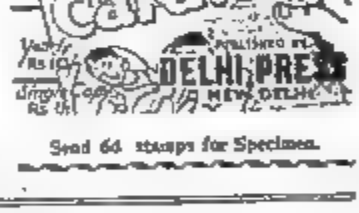
G. R. PATEL
Secretary, Surat Hindu Education Society

127 Victoria St.,
Durban.

BANANAS

Those who are interested in bananas direct from the farm should write to MESTHRIE, Izotsha, Natal.

India's only Story Monthly

Send 6d. stamps for Specimen.

DIRTY WORK ON ROOF OF THE WORLD

"Don't Worry! We Are Only Repairing Your Roof

from the daily newspaper 'The Lucknow Pioneer', Lucknow, India—U.S.I.S.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units,
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

New Illustrated Catalogues on Application

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
101 MARSHALL ST. (facing Carlton House) Johannesburg.
Phone 22-2/3/4/7 P.O. Box 4601.

(Continued from page 53)

of the nation. Hindi is the appropriate vehicle of our culture, mainly because its structure, richness and expensiveness are drawn from Sanskrit. At the same time, the effort as is being made by some Hindi writers ■ bring in the pedantic Sanskrit of the middle ages, is dangerous to its growth as a living modern language." "Another danger to the spirit of Hindi," Shri Munshi added, "would ■ what I call Hindi imperialism. To the Hindi-speaking, Hindi is mother tongue; to us it is an acquired language. We have welcomed the acquisition, but any impatience on your part to introduce Hindi would mar the chance of the speedy adoption of Hindi by the country. I welcome Hindi as an instrument of our national solidarity. In the past Sanskrit and in the present English have been such instruments. We must create such a weapon out of Hindi."

Sheikh Abdullah Criticises London Suggestions On Kashmir

Sheikh Mohammed Abdullah, Chief of Jammu and Kashmir, in a statement, described as "not only impractable but humiliating" some of the suggestions reported to have been made at the informal meetings of Commonwealth Prime Ministers for the solution of the Kashmir issue.

"I have not been surprised at all to learn that Mr. Liaqat Ali Khan has faithfully accepted each one of these suggestions, which would reduce the Kashmiris to servitude," he said, "That is consistent with the role always played by the Muslim League leaders as 'yes men of imperialism."

Supporting Prime Minister Nehru's stand on Kashmir, Sheikh Abdullah said the people of Kashmir were tired of the uncertainty created by the "intransigence of Pakistan and the unsympathetic and partial attitude of certain interested Powers."

Sheikh Abdullah made the following comments on the three suggestions reported to have been made at the informal meetings :—

1. Stationing in Kashmir of Commonwealth forces other than those of India and Pakistan before and during the plebiscite to maintain law and order : "Such a vicious proposal should strongly offend the sense of self-respect and national dignity of not only the people of the State but of any honest patriot of India and Pakistan. History has taught us that once foreign troops occupy an area under one pretext or other, they come to stay, and in view of the geographical position of Kashmir, such a feeling would be justified."

(2) Joint control of the State by India and Pakistan : "Pakistan is already holding part of the territory of the State unlawfully, and this proposal would give her an illegal foothold in the rest of the State. If the rewards of commition aggression upon a neighbouring State were so rich, indeed we shall have to revise our ideas about international justice and obligations."

(3) Vesting supreme authority in the Plebiscite Administrator : "After the bitter and gruesome experience of Korea, it is legitimate for the people of the State to fear that the planting of another MacArthur on the tender soil of Kashmir would reduce the State to a bitter object of international controversy."

Mahatma Gandhi Memorial Meeting In Ladysmith

Under the auspices of all Hindu Societies, a mass prayer meeting was held in memory of the late Mahatma Gandhi's 3rd Death Anniversary at the Sanatan Dharma Hall on January, 30th. Mr. Vithal Lala, who presided, gave a brief account of the life and teachings of the Mahatma.

પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માઘ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. ૬૯મી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૯	શુદ ૩	૨	૧૦	૫–૩૧	૬–૪૮
શની	૧૦	,, ૪	૩	૧૧	૫–૩૨	૬–૪૭
રવી	૧૧	,, ૫	૪	૧૨	૫–૩૩	૬–૪૬
સોમ	૧૨	,, ૬	૫	૧૩	૫–૩૪	૬–૪૫
મંગળ	૧૩	,, ■	૬	૧૪	૫–૩૫	૬–૪૪
બુધ	૧૪	,, ૮	૭	૧૫	૫–૩૬	૬–૪૩
ગુરૂ	૧૫	,, ૯	૮	૧૬	૫–૩૭	૬–૪૨

શ્રી. કાઠીઆવાડ હિંદુ સેવા સમાજ

પર, લોર્ન રોડ, ડરબન

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

શ્રી કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજની વાર્ષીક સામાન્ય સભા રવિવાર, તા. ૨૫–૨–૫૧ ના રોજ લોર્ન રોડમાં આવેલા સમાજના મકાનમાં સાંજે ૪ વાગે મળશે, જે સમયે નીચે જણાવ્યા મુજબ કાર્યક્રમ રહેશે.

(૧) મીનીટસ.
(૨) પત્રવ્યવહાર.
(૩) વાર્ષીક હેવાલ.
(૪) વાર્ષીક-નાણાકીય હેવાલ.
(૫) ચુંટણી.
(૬) સામાન્ય.

સર્વને આ સભામાં વેળાસર હાજર રહેવા વીનંતી છે.

નાથાલાલ શામજી દેવશી
પ્રમુખ
નીતમલાલ વીરજીભાઈ મહેતા
વ્રજલાલ જેરામ ઠક્કર
મંત્રીઓ.
કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ.

સુચના

એક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદની હીંદના પત્રો લેતા બધો
મુદત બહારના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેલેન્ડર વર્ષારંભ મુજબની મુદતોના દર.

	હૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	પે.	વાર્ષિક રૂ.		હૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	પે.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુલકાલ	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૧	પ્રતીમા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્ય	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઉદ્યોગી	સા.		૮	૧૫	પ્રબુદ્ધ જીવન	સા.		૧	૨૭
આલબ	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૩૧
ઉત્કર્ષ	સા.		૭	૧૫	ફેમીના	મા.	૧	૧	૧૨
ઋષિપંચમી	મા.	૧	૧	૧૫	ફુલઝેખા	પં		૮	૩૧
ચેતન	મા.	૧	૧	૧૭	ફેમાઇલ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૩૧	ફ્રીમાર	સા		૮	૨૨
છાયા	સા.		૮	૩૧	બાલબંધુ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૩૬	બાળજીવન	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૩૬	બચીતા	મા.		૮	■
ટીકુરેખા	૬-		૩	૬૫	બી જીવન	મા.	૧	૧	૧૩
ભગ્ન ભારત	૬.		૩	૬૫	ભારતા	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૬	૧૫	મુલકીન	મા.	૧	૬	૧૮
મલ્લીસ	મા.	૧	૦	૧૨	રસધીર	મા.		૬	૮
મંગલમ	મા	૨	૦	૨૦	વર્ષા-નવચેતના	મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૬	૧૨	સુખમીલ		૧	૦	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી	સ		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૧	૩૦	વંદેમાતરમ	૬.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૧૫	વેપારી	સા.		૮	૩૬
પ્રજાસત્તાક	સા.		૪	૧૫	સુમાચાર	સ		૧	૨૦

આ દરેક પ્રકાશનો છે અને તેમાં જણે તે વખતે ફેરફાર થાય
જેને કાયમ અપના ઓફીસ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી ભરોસર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરનું અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના તમામ પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પહેલા મોરીશ્યસ કાગળ
અને ૧૯૦૪નું સ્વપ્નું. ૪

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૬ | શુક્રવાર તા. ૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

રીબામણી અને માનભંગ

આ દિવસો આપણે માટે બીન-જરૂરી રીબામણી અને માનભંગના દીવસો છે. મહેનત મજુરી કરી પોટો નહિ લઈ પોતાનું ગુજરાન ચલાવી રહેલા ફેરીયાઓ ઉપર કરબનમાં મુકાએલા પ્રતિબંધો વીષે ગયે અઠવાડીયે અમે અખબર છાપી ગયા. આ ફેરીયાઓ અનેક ગૃહીણીઓને આશિર્વાદરૂપ છે કેમકે ગમે તેવી ઋતુમાં પોતાની જરૂરીયાત ની વસ્તુઓ પોતાને ઘર આંગણે તેઓ હાજર કરી આપતા હોય છે. આવા બીચારા પ્રમાણીક અને મહેનતુ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ ની રોજીનાં સાધનો છીનવી લેવા માં આવનાર છે. આ અઠવાડીયે જોહાનીસબર્ગથી ખબર આવે છે કે ત્યાંના હીંદી ફેરીયાઓને નવી સાલના પરવાનાઓ મેળવવામાં મુશ્કેલીઓ આવી રહી છે. જે પરવાના નહિ આપવાને તેઓના ઉપર નવા સ્વચ્છતા અને આરોગ્યના ધારાઓ ઠોકી બેસાડવામાં આવી રહેલા હોવાનું જણાય છે. આ નવા ધારા લાગતા વળગતા લોકોની રહેણી સુધારવા ના હેતુથી લાવવામાં આવ્યા નથી પરંતુ તેઓને રહેતું જેમ અને તેમ મુશ્કેલ કરવાના ખાસ હેતુ થી લાવવામાં આવેલા જણાય છે. આ દેશમાંથી તેઓને હાંકી કાઢવાની જે ખાત્રી ભરેલી રીત-કેમકે હાલની સરકારની એજ નીતી છે. ફેરીયાઓ એ સૌથી વધારે મહેનતુ લોકો છે. તેઓને સવારના વહુ વાગ્યામાં ઉઠવું પડે છે અને માર્કેટમાં જઈ સવળો માલ ખરીદવો પડે છે પછી દુરના પ્રગણાઓમાં જઈ પોતાના કાયમના ગ્રાહકોને હમેશનાં શાક ભાજી, ફળ પહોંચાડતાં કરવાં પડે છે અને ખાલીના વેચવાં પડે છે. પોતાના કુટુમ્બી જનોને સુતેલા મુકી સવારથી ઘર છોડી ચાલ્યા ગયેલા આ ફેરીયાઓ સાંજના ત્રણેક વાગે અને શનીવારે ૭ એક વાગે પોતાને ઘેર પાછા આવવા પામે છે. પોતાને ઘેર પોતાના કુટુમ્બીજનોની સાથે બેસી ખાવાપીવાનો આખા દીવસમાં આ પહેલ વહેલો તેઓને અવકાશ મળે છે. આ વેઠ તેઓને બારે માસ અને ગમે તેવી ઋતુમાં કરવી પડે છે—પછી ભલે મધશીયાળાની કકડતી ટાઢ હોય કે મુશળધાર વરસાદ વરસતો હોય. એશઆરામમાં રહેલી ગૃહીણીઓ પોતાની રોજ ની જરૂરીયાતની વસ્તુઓ પોતાને આંગણે આવી પડેલી હોવાની રાહ જુએ છે અને આનંદથી તે સ્વિકારી લે છે. આ ફેરીયાઓ જે કશો અપરાધ કરેલો નથી. પ્રમાણીકપણે મહેનત કરી પોતા ની રોજી કમાતા હોય છે. કંઈ પણ રોગ તેઓના થકી ફેલાયેલો હોય એવો એક પણ દાખલો નથી. સ્વચ્છતા અને આરોગ્યના નીયમો ચુસ્તપણે જાળવવા જોઈ એ એ અમે લગારપણ ઈન્કારતા નથી. પરંતુ સત્તાધીશો જે પોતા ની આંખો ઉઘાડી રાખેતા હોય તો તેઓ જોઈ શકશે કે જ્યાં એ નીયમો જળવવાની ખરી જરૂર છે ત્યાંજ તે નથી જળવાતા અને તે સત્તાધીશોની જ નીષ્કાળજી ને લીધે, જ્યારે નિર્દોષ લોકોને વિનાકારણ હેરાન કરવામાં આવે છે, કે જેવું જોહાનીસબર્ગ ના ફેરીયાઓને વીષે થઈ રહ્યું છે. ગંદવાડ દુર થવો જોઈએ પરંતુ તેમાં વાસ કરનારાઓને અણધટતું નુકસાન પહોંચાડયા વિના. પરંતુ અણમાનીતા હીંદીની સાથે કામ લેવાનો સવાલ આવે ત્યાં જેથી ઉલટી રીત અખત્યાર કરવામાં આવે છે. ત્યાં ગંદકી નથી નડતી પરંતુ તેમાં વસનારાઓ નડતરરૂપ બને છે. ગંદકી રહેવાની અને રહેશે, તેમાં વસનારાઓને જવું પડશે. આવી નીતીથી લોકોમાં અસંતોષ પેદા થાય અને તેના ભોગ થઈ પડેલા સામ્યવાદીઓના હાથ માં સહેલાઈથી જઈ પડે તેમાં શી નવાઈ? સરકારની હાલની રીત સામ્યવાદના બીજોનો નાશ કરનારી નથી, તેને પોષ નારી છે.

નોંધ

ડો. સ્ટોક્સનું અવસાન

તંદુરસ્તી અને સામાજીક સુખાકારી ખાતાના પ્રધાન ડો. એ. જે. સ્ટોક્સ, જેમનું ગંભીર માંદગી બાદ ગયા સોમ વારે કેપટાઉનની કિરપીતાલમાં અવસાન થયું છે તેમનો શોક કરવામાં હીંદી કોમ સાથિય આફ્રીકા સાથે સામેલ થાય છે. ડો. સ્ટોક્સ દેશને જેમની ખોટ નહિ પોસાય તેવા થોડાક નેતા નસીરોમાંના એક હતા.

બીજો એપાર્ટહેઇડનો કાયદો

ટ્રાંસપોર્ટ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. ઓ. સાવર તરફથી પાર્લામેન્ટની ચાલુ બેઠકમાં ટ્રાંસપોર્ટેશન એક્ટમાં ફેરફાર કરનારા કાયદાનો ખરડો લાવવામાં આવનાર છે. આ નવાં બીલનો હેતુ આખાં યુનીયનમાં સમાણી બસો, ટ્રામો અને ટ્રોલી બસોમાં હરજાયત એપાર્ટહેઇડ (અલગતાપણું) દાખલ કરવાનો છે. હરબન સીટી કાઉન્સીલની પ્લેનેટ્રીસીટી કમીટીના પ્રમુખ મી. પી. ઇ. કાયને કહેલું જણાવાય છે કે, આ બીલ સટી પ્રીટ ધરાવતાં સઘળાં મોટર વાહનોમાં ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડને પોતાને યોગ્ય જણાય તેટલા પ્રમાણમાં હરજાત અલગતાપણું સ્થાપવાની સત્તા આપનારું છે. બીજા અનેક મ્યુનીસીપાલીટીઓની જેમ હરબન સીટી કાઉન્સીલને બસોમાં અલગતાપણું સ્થાપવાના પોતા ના ધારા છે. બીલની અસર એ ધારાઓની ઉપરવટ જવાની થશે. બોર્ડે સ્થાપેલા અલગતાપણાના નીયમો ને ઉતારને માટે તેમજ બસની માલીકી ને માટે ફોજદારી ગુનો. મ્યુનીસીપાલીટી કે કન્ડક્ટરે ઉતારૂ તરફથી તેવા ગુનેગાર કંપની પહેલી તો પોલીસને ખબર કરેલી હશે. હાલ રજાનિક ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડનો એક એક સભ્ય એ મીનીસ્ટ્રેટર અને મ્યુનીસીપાલીટીઓને નીમવાની સત્તા છે અને બીજો કમ પ્રધાન તરફથી નીમાય છે. નવું બીલ ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડો નીમવાની કુલ સત્તા પ્રધાનના હાથમાં મુકે છે. અર્થાત એટલો જ કે એડમીનીસ્ટ્રેટર અને મ્યુનીસીપાલીટીની સાથે ને નીમણુક કર્યા પહેલાં મસલત કરશે. તેની અસર એ થશે કે પ્રધાન પોતાની ધારણામાં આવે તેને નીમી શકશે. બીલ બહુમતી ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડનો કોઈ પણ સભ્ય જે પ્રધાનના મત પ્રમાણે ખરાબ વાત વ્યક્તિ માટે અથવા અણધ્યાપણા માટે દોષિત હશે, તેને બોરાદંપરથી દુર કરવાની પ્રધાનને સત્તા આપે છે. હાલ મ્યુનીસીપાલીટીઓ અમલ રેલવે તાબા હેઠી ચલાવાતી બસ સર્વીસને જાનથી કંપનીઓની હરીફાઇ સામે રક્ષણ આપવામાં આવ્યું છે.

નવું બીલ એ રક્ષણ નાબુદ કરે છે. મ્યુનીસીપાલીટી કે રેલવે તરફથી જે માર્ગો પર સર્વીસ ચલાવાતી હોય તે માર્ગો પર સર્વીસ ચલાવવા કોઈ પણ ખાનગી કંપનીને સર્ટીફીકેટ માટે અરજી કરવાની તે છૂટ આપે છે. એટલે મ્યુનીસીપાલીટી કે રેલવેને ફરી પાછી સરટીફીકેટ માટે અરજી કરવી પડશે અને કોની અરજી મંજુર કરવી એ ફરાવવાનું બોર્ડના હાથમાં રહેશે. આથી ખાનગી સર્વીસવાલાઓ પોતાના લત્તાઓમાં કોઈ પણ જાતે કંપનીના તેમાં પ્રવેશથી સુરક્ષિત રહેશે. આજે મ્યુનીસીપાલીટીઓ જાહેર તેમજ ખાનગી માલીકીની બસવાલાઓને કયા માર્ગોએ બસો ચલાવવી એ હરાત વાનું મ્યુનીસીપાલીટીઓના હાથમાં છે. બીલ કોઈ પણ ચોક્કસ માર્ગે બસ ચલાવવાનું સર્ટીફીકેટ આપવાની સ્થા નીક ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડને સત્તા આપે છે. જ્યાં મ્યુનીસીપાલીટી અને બોર્ડ વચ્ચે મતભેદ પડે ત્યાં છેવટનો ચુકાદો પ્રધાન આપશે. આથી 'મ્યુનીસીપા લીટીઓ આ બીલનો વીરોધ કરી રહી છે અને તેથી ફેબ્રુઆરી તા. ૨૬મીના તેઓની ખાસ મીટીંગ કેપટાઉનમાં બોલાવવામાં આવી છે.

શ્રી. લોના પુત્રએ ડા. મલાનનાં કપડાંની કરેલી ટીકા

યુનીયનની ધારાસભામાં ડા. મલાને એશીયા એશીયાટીકોને માટે બસે રહે એવાં કરેલાં કપડાંની ધ્યાનેાપાડીક એરેંજ' ના પ્રધાન શ્રી. એરીક લેાના પુત્ર શ્રી. મારટીન એસ. લેાએ ટીકા કરી છે. ટ્રાંસવાલના નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના અખબાર 'ધી ટ્રાંસવાલર'માં એક કાગળ લખતાં તે જણાવે છે: "એશીયા એશીયાટીકો માટે" એ ડા. મલાનના શબ્દો પંડીત નેહરૂના કાનને બસે સારા લાગે પરંતુ જેથી તે સાહસ આદીકા સામે પ્રહાર કરતાં અટકે એ પહું જ ટુંકા ભરેલું છે. વડા પ્રધાન નાં એ નીવેદનને ડોરીમાં યુનીયનનાં લશ્કરની હાજરી સાથે કઇ રીતે મેળ બેસી શકે? વળી પશ્ચિમ યુરોપના આપણા મીત્ર રાજ્યેા જેઓને પુર્વમાં મુકી અને હિતેા રહેલાં છે તેઓની મીત્રતા અને દેકાની શું ■ ખાત્રી આપનારૂં નીવડવાનું છે ખરૂં? હાલના વખતમાં કુનેહ તેા એ ગણાય કે આ પંથા મીત્રેા વધેા ઉદાસી થે એવું કહું નહિ ઉચ્ચારવું. બનવાજોગ છે (અને આજે તે કંઈ અસંભવીત નહિ ગણાય) કે સોવીયેટ યુનીયન મેાકાસણેા સામે આક્રમણ કરવા એશીયાના સબળા સામ્યવાદીઓને સંગઠીત કરે. એ શક્ય હતા લેાકેા બરમા, ઇન્ડોને સીયા અને ફીલીપ્સ જેવા દેશેાને સામ્યવાદીઓની દયાપર છેાડી દેવા એ ઘણી જ સંકુચીત દ્રષ્ટિ ગણાય. કેરમેાસા, જપાન અને ફીલીપીન્સ એશીયાટીક ખંડના સ્વતંત્ર દેશેાને રક્ષણને માટે મુદ્દર મથક થઈ પડે. દાખલા તરીકે પશ્ચિમ યુરોપમાંથી મીત્ર રાજ્યેાના લશ્કરેાને પેાંચી જેવા શાંતીને માટે જેટલું આવશ્યક છે તેટલું જ અશાંત જનક જપાનમાંથી અમેરીકાના લશ્કરેા પેાંચી લેવા એ છે. આ સઘળી હકીકતેા જોતાં સાહસ આદીકાએ આખી દુનીયાની સામે યથને એશીયાને' ધીને એવી નીતીથી બંધાવું કે જે ભવિષ્ય માં અણધાર્યા સિદ્ધ થવાનેા સંભવ રહે તેને માટે કશું જ બાકીરાખ્યું નથી.

ભારતનું રાષ્ટ્રગીત

ઘણીજ દુઃખની વાત છે કે ભારત નું રાષ્ટ્રગીત ભારતવાસીઓ યથને આ દેશમાં આપણે બરોબર એક રાગથી ગાઇ શકતા નથી. ના તેા રાગમાં ઝુલેા કરીએ છીએ. અથવા શબ્દેામાં ઝુલેા કરીએ છીએ. ખાસ કરી રાષ્ટ્ર ગીત ગાવા વગાડવામાં પુરી કાળજી હેાવાની જરૂર છે. દરેક રમણે તે હીંદ સરકાર તરફથી મંજુર કરવામાં આવેલ એકજ ઢબેમાં અને એકજ સુર આવાનું અને વગાડવું જોઇએ. તેનેા સુર આપેા ફેાન રેકેાર્ડપરથી લઇ શકાય છે અને શબ્દેા ટુંક સમય પરજ હીંદ સરકાર ના અખબારમાં તરફથી બહાર પાડ વામાં આવ્યા હતા જે 'ધ્યાનીઅન ઓપીનીઅન'ના વાંચકેાના લાભાર્થે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે. ઘણી નિશાળેાના અને ખાસ કરી આપણી દેશી નિશાળેાના શિક્ષકેાની ફરજ છે કે તેઓએ સઘળા વિદ્યાર્થીઓને તે બરી રીતે ગાતાં શીખવવું. રાષ્ટ્રગીત તરીકે ગાતી વખતે આખું ગીત ગાવામાં આવતું નથી. માત્ર તેની પહેલી જ કડી ગાવા વગાડ વામાં આવે છે. મેાટા નાના સૌએ એ બરોબર શીખી લઇ જ્યાં પણ ગાવા વગાડવામાં આવે ત્યાં તે બરાબર ભૂલ વગર ગાવા વગાડવામાં આવવું જોઇએ. એ પણ ખાત્રી કરવી જોઇએ કે ગાનારાઓ તેના સુર અને ઢબ બરોબર જાણે છે. આપણે ત્યાં આ બાબતમાં ઘણી બેદરકારી જોવામાં આવે છે. આપણા રાષ્ટ્રગીત માટે આપણે ઘણું માન રાખવું જોઇએ.

ડા. ડોંગીસનેા પુનેાનેા અનુભવ

પુનેાની પેાતાની મુલાકાત વિષે મુકી પ્રધાન ડા. ડોંગીસને પુછવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું: પહેલે અઠવાડીયે હું આવેા ત્યારે ગયેા; બીજે અઠવાડીયે ખબરદાર બાંગી; અને ત્રીજા અઠવાડીયા બાદ હું તેના તરફ તિરસ્કારથી જોવા લાગ્યેા. આવતે અઠવાડીયે શું લાગશે એ મને ન પુછશેા."

ગાંધીજીની પુણ્યતીથી અંગેની પ્રાર્થના

"ઇશ્વર અલ્લાહ તેરે નામ"

જાન્યુઆરી તા. ૩૦ ના મંગળ વારની ફેબ્રુઆરી તા. ૧૦ મુકવાર સુધી ફીનીક્સ સંસ્થામાં રેાજ સાંજે ૬ ને ૭ ની વચ્ચે પ્રાર્થના રાખવાનું ઠરાવાયું હતું. એ સાથે કેટલાકેાએ તેટલા દિવસ અનાજનેા ત્યાગ કરી માત્ર ફળ આપ્યા હતા. તેઓએ ઉઠાવેલા કષ્ટ માટે ફીનીક્સ સંસ્થા તેઓની આભારી છે. પ્રાર્થના કેવી રીતે થતી હતી એ જાણવું સેાકોને લાભદાયી થઇ પડશે એમ સમજી અમે તેની વીગત અહિ આપીએ છીએ. પ્રાર્થના ગાંધીજીના રમારક

શ્રી. એલ. ડબલ્યુ. રીચ

યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદીને અને દક્ષિણ આદીકામાં હીંદીઓના ઇતિહાસથી જેઓ વાકેફ છે તેઓ સઘળાને શ્રી. એલ. ડબલ્યુ. રીચનું નામ પરીચીત છે. ૧૯૦૩ ની સાલમાં મહાત્મા ગાંધીજી જોહાનીસબર્ગમાં પ્રેકટીસ કરતા હતા ત્યારે શ્રી. રીચના પરિચયમાં આવ્યા હતા. એ યાદ ગાર દિવસેામાં ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ચાલેલી સત્યાગ્રહની લડત દરમીયાન શ્રી. રીચે લંડનમાં હીંદી કેામના પ્રતિનિધિ તરીકે અમલ્યેા ભાગ બજાવ્યેા હતેા. હીંદી સત્યાગ્રહી તેઓ અથવી ધરતિ સુધી વાકેફ હતા અને ગાંધીજી અને શ્રી. એચ. એસ. એલ. પોલાકની આ દેશમાંથી વિદાયગીરી બાદ હીંદી કેામ સલાહ અને દોરવણી માટે શ્રી. રીચ તરફ જોતા હતા. ૧૯૧૪ માં ગાંધીજીએ ફીનીક્સ સંસ્થાનું ટ્રસ્ટ રચ્યું ત્યારે શ્રી. રીચને તેના એક ટ્રસ્ટી નીમ્યા હતા અને આજે ગાંધીજીએ નીમેલા બધુના ટ્રસ્ટીઓમાંથી શ્રી. રીચ એકજ હયાત છે. 'પાંત્રીસ વર્ષ ઉપર સુધી તેમણે આપેલી કીમતી સેવાઓને' માટે ફીનીક્સ સંસ્થા તેમજ 'ધ્યાનિઅન ઓપિનિઅન' શ્રી રીચનું ઋણી છે. પેાતાના જીવનના છેલ્લાં વર્ષોમાં તેમનાપર અનેક વિટંબણાઓ પડી જેના પરિણામે તેમની તંદુરસ્તી બહુ સારી નથી રહેતી અને તેથી પ્રેકટીસમાંથી તેમને વિરક્ત થવું પડ્યું છે. પરંતુ શરીરે નિવૃત્ત હેાવા છતાં માનસીક અને આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિ તેા પુરજોશે હજુ ચાલુજ છે. જે હકીકત 'ધ્યાનિઅન ઓપિનિઅન'ના અંગ્રેજી વિભાગમાં તેમના, નીયમીત 'મસિહ' થતા મનનીય લેખેા પરથી વિદિત થાય છે. શ્રી. રીચ ફેબ્રુઆરી તા. ૧૪ મીના પેાતાની ૮૪ મી વર્ષગાંઠ ઉજવશે. એ શુભ પ્રસંગે તેમને તેમજ મીસસ રીચને હાર્દિક અભિનંદન મોકલવામાં અને હજુ ઘણા વધુ વર્ષો તેઓ તંદુરસ્તી અને આનંદમાં ભોગવે અને મનની શાંતી ભોગવે એવી પ્રાર્થના કરવામાં અમારી પાત્રો છે કે તેમના અનેક મીત્રેા અમારી સાથે સામેલ થશેજ.

અને બાકેલાં સાંજ પર રહેવાનું ઠરાવાયું હતું. આજે એ વ્રત અને પ્રાર્થનાનેા છેલ્લેા દિવસ છે. 'ધ્યાનિઅન ઓપિનિઅન'માં એ બાબતની જાહેરાત થયાથી દેશભાઇ ભાવિષ્ટ ભાઇ બહેનેા તરફથી પ્રાર્થનામાં સામેલ થવા ફીનીક્સ ના મકાનમાં ગાંધીજી જે સામુદાયિક પ્રાર્થના પેાતાની હયાતીમાં હમેશાં કરતા હતા તે પ્રાર્થના કરવામાં આવતી હતી. એ પ્રાર્થનામાં ગીતાજીના અમુક સ્લેાકેા, ઇસ્લામી અને જરથેાસ્તી પ્રાર્થનાનેા સમાવેશ થતા હતા. લેાકેાની જાણ માટે તે અર્થ સાથે અમે હવે પછીના અંકમાં આપવા ઉમેદ રાખીએ છીએ.

એ ઉપરાંત ગાંધીજીના મારી અને આધ્યાત્મિક બાબતેામાં સલાહ કાર મહારાષ્ટ્રના એક સંત પુરૂષ પુજ્ય શ્રી. વિનેાબા ભાવેએ ગાંધીજી ના નિર્વાણ બાદ શ્રાદ્ધના તેર દિવસ વર્ધામાં જે સુંદર પ્રવચનેા કર્યાં હતાં તેનું વાંચન અને ડા. સુશીલા નાયરે ગાંધીજીના આગાખાન પેલેસ માં કારાવાસ દરમીયાન રાખેલી ડાયરીનું વાંચન થયું હતું. એ બાબાં અતિ બેાધપ્રદ વાંચનમાંથી બહું તેા 'ધ્યાનિઅન ઓપિનિઅન' ના વાચકેા સમક્ષ મુકી શકાય તેમ નથી પરંતુ તેમાંથી બેાડકેાને તેઓને લાભ આપવાનું મન અમે રેાકી શકતા નથી. તેથી શ્રી. વિનેાબાજીના પ્રવચનમાંથી પ્રાર્થના માં વંચાયેલેા નીચેનેા ભાગ અમે વાચક સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ ને પસંદ પડશે અને તેમાંથી કંઇક મહત્વ પણ કરી શકશે.—તંત્રી ધ્યા. ઓ.]

સર્વ ધર્મોની શુદ્ધિ ને એકતા માટે ગાંધીજીનું બલિદાન અપાયું છે. હીંદુસ્તાનમાં એક પ્રાચીન કાળથી અનેક પંથેા અને વીચારેાનેા સમન્વય થતેા આવ્યેા છે. જ્યારથી હીંદુને મુસલમાન વચ્ચે સંબંધ થયેા છે ત્યાર થી એ બેાનેા સમન્વય સાધવાના પ્રયાસ કબીર, નાનક વગેરે સંતેાએ કર્યો છે. રામ ને રહીમ, કૃષ્ણ ને કરીમ એક છે એ એમનાજ વચન છે. પરંતુ હમણા હમણા ખાસ કરીને રાજકીય કારણેાસર હીંદુ મુસલમાનેામાં ભેદ પેદા કરી તે વધારવામાં આવ્યા છે. એટલે કરીથી ગાંધીજીએ "ઇશ્વર અલ્લાહ તેરે નામ"ની ધુન ચલાવી અને એને પરિણામેજ એમનેા દેહનેા ભેાગ લેવાયેા. વચગાળામાં જ્યારે બે કેામ વચ્ચે ભેદ વધારવામાં આવ્યા ત્યારે તે અનેક રીતે વધી ગયા ત્યાં લગી વીચારેાનેા સમન્વય સધાતેા આવ્યેા હતેા અને લેાકેા હળી મળીને રહેતા હતા. તેઓ એક બીજાના ઉત્સવમાં ભાગ લેતા અને બને સમાજ એકરૂપ થતા જતા હતા. આજે ભેદ ભાવનેા પ્રચાર કરવામાં આવ્યેા છે એટલે એકબીજાને વિષેની ગેરસમજ ખુબ વધી ગઇ છે. તે ટળશે, ટળવી જોઇએ. એ ટળવાને "ઇશ્વર અલ્લાહ તેરે નામ" એ મંત્ર સમર્થ છે. જેઓ અભ્યાસ કરી શકે એમ છે તેઓ એક બીજાના ધર્મનેા અભ્યાસ કરશે અને એ રીતે પુરા સમન્વય સધાશે.

બેાડાં વર્ષ પહેલાં કુરાનનેા અભ્યાસ કરવાનું મને સુઝયું. એમ તેા પહેલાં યે કુરાનનેા અંગ્રેજી અનુવાદ વાંચ્યેા

હતો. પણ જેથી મને સંતોષ થતો નહોતો. અરબી અને અંગ્રેજીની રચના ને શબ્દ સૃષ્ટિમાં બહોળો તફાવત છે. એટલે મેં મૂળ અરબીમાંજ કુરાન વાંચવાનો વીચાર કર્યો. મારો સ્વદેશી ધર્મ મને પકડનાર (વધ્યો નજીક જેને માંમડું) જોડવા કે જેમ નહોતું. એટલે ત્યાં બેઠાં બેઠાં આમ તેટલો અભ્યાસ મેં કર્યો. જે કુરાનના શબ્દોનાં મૂળ માં ઉતરવાની, કોશીશ કરી મારી આંખ પહેલેથી ખરાબ હતી તે આથી વધારે બગડી. પણ મને માનસીક લાભ બહોળો થયો. એવી અહા તો મને પહેલેથીજ હતી કે બધા ધર્મોમાં એકતા છે, કારણ, માનવહૃદય એક છે અને ધર્મો સ્થાપનારા પુરૂષો મોટા દિલના હોય છે. પણ આ અભ્યાસ થી જે અહાનો પ્રત્યક્ષ અનુભવ થયો. જ્યારે મારો અભ્યાસ ચાલતો હતો ત્યારે એક વિદ્વાન અને સહૃ ભાવવાળા ભાઇએ મને કહ્યું કે, "આપ કુરાન નો અભ્યાસ કરો છો તો શું કુરાનમાં પણ અહીંસા વગેરે વાતો મળે છે?" તેમના કહેવાની મતલબ એવી હતી કે કુરાનમાં એવી વાતો મળે તો નવાઇ કહેવાય! કુરાનના અભ્યાસથી મને જણાયું કે બધા ધર્મોએ સહિષ્ણુ હોવું જોઇએ તેમ ઇસ્લામ પણ અલંત સહિષ્ણુ ધર્મ છે. કુરાન ખુદ જાહેર કરે છે તેમ સત્યના પ્રચારમાં કદી જબરદસ્તી ન થાય.

કુરાનમાં મને બીજી પણ એક વસ્તુ જોવાની મળી. દુનીયાનો દીન એટલે કે ધર્મ કેવોજ છે. કેવળ મજહબ એટલે કે પંથ જુદા જુદા છે. સત્યને રસ્તે ચાલવું તે દીન અથવા ધર્મ. એ સત્ય તરફ જવાના પંથ તે મજહબ. તે અનેક અને જુદા હોય છે. પછી કહ્યું છે કે તમે બધા એક જ ઉમ્મત, એકજ સમાજ હો. રીતરીવાજના ફરકને લીધે જ બધા ભેદ પડયા છે પણ એમનું કંઇ મહત્વ નથી. હું હમણાંજ તમારી આગળ કુરાનનો એક નાનો સરખો અભ્યાસ જોડી ગયો. તેમાં ઇસ્લામનો સાર આવી જાય છે. જેમાં પેગમ્બર સાહેબ કહે છે. અસ્ત પામતા સુર્યને સાક્ષી રાખી હું આ પ્રતિજ્ઞાવાક્ય બોલું છું કે જેમ આ આફતાબ અસ્ત પામવાની તૈયારી માં છે તેમ મનુષ્યની જીંદગી પણ ક્ષણીક છે. જે પોતાની જીંદગી શાશ્વત માનીને બેઠા છે તે અસલતમાં છે. માત્ર જેઓ ઇશ્વર પર ભરોસો રાખે છે, સત્કર્મો કરે છે અને એક બીજાને સત્યને રસ્તે ચાલવાનો તેમ જ શાંતીનો બોધ આપે છે તેજ ગફલતમાં નથી.

કુરાનમાં જ્યાં ત્યાં ઇશ્વર પર ભરોસો રાખવાની વાત આવે છે ત્યાં ત્યાં તેની સાથે સત્કર્મો કરવાની વાત જોડવામાં આવી છે. એ બે મળીને એક વસ્તુ બને છે. એક આંતરિક છે ને બીજી બાહ્ય છે. હક અને સબ્ર એટલે કે સત્ય અને શાંતી એજ કુંજમાં ઇસ્લામ છે, એજ હીંદુ ધર્મ છે, એજ ખ્રિસ્તી ધર્મ છે, એજ બધા ધર્મો છે. એટલેજ "ઇશ્વર અલ્લાહ તેરે નામ" એ નાનો સરખો મંત્ર બધા ધર્મોની શુદ્ધિ અને સમન્વય નો મંત્ર છે. જેનો આધાર લઇને આપણે સત્ય અને અહીંસા અથવા પ્રેમની લીધા પ્રમાણે તો ગાંધીજીના બલિદાનથી એક નવયુગમાં મંડાણ થઇ ગયો.

દીલ્હીના હાઇ કમીશનરના મુખ્ય મંત્રી શ્રી. ચારી પોતાના અસલના કાર્ય અર્થે રોકાયા હોવાથી તેમના સ્થાને ઉપ-મંત્રી શ્રી. બજાદીશ મલહોત્રા એ સભામાં હાજરી આપી હતી.

શ્રી. મલહોત્રાએ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને પંડિત જવાહર લાલના ખાસ સંદેશાઓ સાથ શ્રી. ચારીનો સંદેશો વાંચી સંભળાવ્યો હતો. શ્રી. મલહોત્રાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, "ભારત દેશ દુનીયા ભરના દરેક દેશો સાથે મૈત્રિ અને લાગણીથી રહેવા ઇચ્છે છે. દુનીયાની દરેક પ્રજા ઓ સ્વતંત્ર રહે એ ભારતની આવી આકાંક્ષાઓ છે. પંડીત જવાહરલાલજી મહાત્મા ગાંધીજીના આદર્શ ફોળ એ કામ દરેક બોજે કરી રહ્યા છે, એમનો પ્રવાસ સફળ બને એજ ઇચ્છીએ.

એ પછી આફ્રીકન રિપબ્લ્સ ઓર્ગેનાઇઝેશનના પ્રમુખ શ્રી. એસ. એમ. રહીમ તથા આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી, શ્રી. નજમેલ્દા અને મુસાબ ઓરગનાઇઝેશન ઓફ સાઉથ આફ્રીકા તરફથી શ્રી. એમ. એ. અમીત તથા ઇન્ડિઅન ગ્રેવી-સીરિયસ એસોસ્અલીના પ્રમુખ શ્રી. નાગ્રિયા એ પોતાની સંસ્થા વતી ગુજરેલાઓ અને અભિનંદનભર્યા ભાષણો કર્યા હતા.

શ્રી. પલસાણીયાએ હીંદી સંમેલન ઉપર બાર મુકી આજની મુલાકાતો વચ્ચે સમાજોએ એકત્ર થઇ આગળ કુચ કરવાની હાકલ કરી હતી.

શ્રી. ગુજાર ખાન અને શ્રી. કાસીમ કુર્જુકર એ બે યુવાનોએ ભાવનાથી ભરેલ પોતાના સ્વૈસ: ભારતની આઝાદી નાં સુંદર કાવ્યો ગાઇ સંભળાવ્યાં હતાં બાદ સામનો ના કાર્યક્રમ બાદ રાષ્ટ્ર ગીત વડે સભા વિસર્જન થઇ હતી.

ઇસ્ટ લંડનમાં

ઇસ્ટ લંડનથી એક ખબરપત્રો જણાવે છે: તા. ૨૬ મી જાન્યુઆરીની સવારે ૮ વાગ્યે અંજેની ગુજરાતી શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ હીંદુ મંદીરના શિખર પર રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકતો મુકી રાંદ્રગીત ગાયું હતું અને બાળકોને સ્વીટની વહેંચણી થઇ હતી. રાત્રે આઠ વાગે હીંદુ જનતાનો જાહેર મેળાવડો હીંદુ સોસાયટીના હોલમાં સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. પ્રેમાભાઇ કુબલજીના પ્રમુખપદે મળ્યો હતો. આરંભમાં મત વર્ષ દરમીયાનભારત વર્ષે મુકાયેલાં જણ નરસતો માટે બેઠ દર્શાવી પ્રભુ પ્રાર્થના થઇ હતી. ૧૯૩૦ના મુક્તિ સંગ્રામની આલોચના અને સ્વાતંત્ર દીનના ફરાવ અંગેનું વિવેચન બાદ શાળાની બાલિકાઓએ ભરણાનો કાર્ય ક્રમ રજુ કરેલ તે પછી પ્રસાદિ બાદ રાષ્ટ્રગીત બાદને મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

મહાત્મા ગાંધીજીની ત્રીજી નિર્વાણ સંવત્સરીના દીને ૩૦ મી જાન્યુઆરી સાંજે હીંદુ મંદીરના હોલમાં એક જાહેર સભા મળી હતી જેમાં સામુદાયિક ભજનદ્વ ભજન પછી સામુદાયિક પ્રાર્થનાનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. અંતમાં રાષ્ટ્રપિતાના જીવન પ્રસંગો અને આદર્શોનું વાંચન પ્રવચન થયા પછી શાંતી પાઠ થયો હતો

વિવિધ વિષય

કેપટાઉનમાં હિંદ પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

ભારત પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી કેપટાઉનમાં મોટી માનવ મેદની વચ્ચે ધુમધામ ટાઉન હોલમાં તા. ૨૬ મી જાન્યુઆરીની રાત્રે કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખસ્થાન બાબરભાઇ ચાલતા એ લીધું હતું. સભા સમક્ષ સાથ હીંદુ' અને મુસલીમની પ્રાર્થના થયા બાદ પ્રમુખે આઝાદ દીનનું મહત્વ સમજાવ્યું હતું અને આઝાદી માટે બલી દાન દેનારા શહીદોને ભાવભીની અંજલી આપી હતી. આજના રાજકારણમાં મુખ્ય મથન કરનારા શાંતિના ઉપાસકો ને શુભાશિષો સમર્પી, દુનીયાની શાંતી નો મહાન આદર્શ જીવંત રહે તે માટે નો પંડીત નેહરૂના જવલંત પ્રવાસો સાથ યાપ તેરી બાતાઓ પ્રદર્શીત કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું આઝાદીના એક વર્ષમાં ભારતે કરેલ મહાન પ્રગતિ દરેક રાષ્ટ્રોને માટે ઉદાહરણરૂપ હોય, આઝાદીની અસકયતા લેનારા સૌ કોઇને ભારતનું નવું રૂપ સાચેજ વંદનીય થઇ પડયું છે"

રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજી અને સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલને અંજલી આપતાં જણાવ્યું કે "આઝાદીના ચતુતરના મુખ્ય પાયામાં બાપુજીની સંતવૃત્તિ અને સરદારની વીરતાના પ્રબળ બળે, આજ નો સુંદર દીવસ જોવાને આપણે ભાગ્ય શાળી થયા છીએ.", અંતમાં તેમણે જણાવ્યું કે "આ દેશમાં આપણી સામે નો ઉભેલો વિશાળ માર્ગ એકલવાયા થઇ કાપી નહિ શકાય. એ માટે અહીંની ઇમાયેલી સમણ પ્રજાઓનો સાથ થઇ આગળ વધવાનું છે." અને આ દેશમાં પણ કચડાયેલી પ્રજાનું આઝાદીનું ધ્યેય સિદ્ધ થાય તેવી આશા ઓ દર્શાવી ભાષણ સમાપ્ત કર્યું હતું.

भारतका राष्ट्रगीत

जनगणमन-अधिनायक जय हे भारत भाग्यविधाता।
पंजाब सिंधु गुजरात मराठा द्राविड़ उत्कल बंग
विंध्य हिमाचल यमुना गंगा उच्छल जलधितरंग
तव शुभ नामे जागे, तव शुभ आशिष मागे,
गाहे तव जयगाथा।
जनगणमंगलदायक जय हे भारतभाग्यविधाता।
जय हे, जय हे, जय हे, जय जय जय जय हे॥

ભારતનું રાષ્ટ્રગીત

જન ગણમન-અધિનાયક જય હે ભારત ભાગ્ય વિધાતા.
પંજાબ સિંધુ ગુજરાત મરાઠા દ્રાવિડ ઉત્કલ બંગ
વિંધ્ય હિમાચલ યમુના ગંગા ઉચ્છલ જલધિ તરંગ
તવ શુભ નામે જાગે, તવ શુભ આશીષ માંગે
ગાહે તવ જય ગાથા.
જનગણમંગલદાયક જય હે ભારત ભાગ્યવિધાતા,
જય હે, જય હે, જય હે, જય જય જય જય હે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક: મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્કૂલ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી-ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

સફેદ ચીની (ખાંડ)થી ચેતો

સૌથી નિર્દોષ નુકસાનકારક વસ્તુઓ માંની એક, જેનો સામાન્યપણે ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે, તે સફેદ ખાંડ છે. લોકોને મારી સામે ડોળા ફાડીને જોઈ રહેતા અને "શું! સફેદ ખાંડ નુકસાનકારક! આપણે તદ્દન પાગલ હોવા જોઈએ!" એમ આશ્ચર્યથી કહેતા કલ્પી શકું છું. કમનસીબે, હું જે કહી રહ્યો છું એ બીલકુલ સત્ય છે અને આહાર ઉપર મહાન પ્રમાણભૂત અધિકાર, જેવા કે, મહાન સ્વર્ગસ્થ અમેરીકન ડૂ. સાયન્ટીસ્ટઓટો, કારકે જેમણે ખરા આહારપર ઉત્તમ ગ્રન્થ લખેલો છે, તેણે લખેલું છે કે:

> કુદરતી ખોરાકની વસ્તુઓમાં રહેલી ખાંડમાં જે શરીરને ઉપયોગી તત્વ રહેલું છે તે વેપાર અર્થે રસાયણોથી બનાવવામાં આવેલી બધી વસ્તુઓના કરતાં બહુજ વધારે ચડીયાતું છે. બનાવેલી ખાંડ અને ગ્લુકોસની અસર નુકસાનકારક હોવાનું કારણ એ છે કે શરીરની અંદરની શિરાઓ અને હાડકાં મજબુત બનાવવાને માટે, જ્ઞાનતંતુ ઓ બરોબર કામ કરી શકે તેને માટે અને લોહી સુધારવા માટે જે સઘળાં ખનિજ તત્વોની જરૂર છે તેને કૃત્રીમ રીતે નીચોવી કાઢી જુદાં પાડી દેવામાં આવેલાં હોય છે. લોહ અને સોડીયમના બધાં તત્વોનું આયુ ક્રીયન બધા વિના લોહીને પુરતાં પ્રમાણમાં ઓકસીજન (પ્રાણવાયુ) મળી શકતો નથી અને બીજા તત્વોવાળા પદાર્થોને "પદાર્થો" કાઢી નાખી શકાતા નથી. રક્ત વાહીનીપર નકામા પદાર્થોનો વધારે પડતો બોજો પડે છે, જેથી આળસ અને શીથીલતા આવે છે, જે કારણોસીક ઓસીડના રોગના ચિન્હો સુચવે છે.

કૃત્રીમ રીતે બનાવેલી બધી વસ્તુઓનો, બાકી કરી સ્ટાર્ચ વાળા પદાર્થોમાં થતો નહેરોનો ઉપયોગ, પાચને-ન્દ્રીઓના બધા રોગો ને માટે જવાબદાર છે. જેરી પદાર્થો ની વધિ પડવાથી લીવર અને કીડની પર બહુ માઠી અસર થાય છે અને લોહીમાં ઓસીડોનો સંચય થવાથી કબ્જ ઉત્પન્ન થાય છે. બીજાઈ ઓ બનાવવામાં રીફાઇન્ડ સુગર (સાફ કરેલી ખાંડ)નો બહોળો ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે તે આપણે ઉપરથી જોતાંજ આપણામાં આવે તેટલી ખોળી છે. ખાંડ બનાવવાનું અને તેનો ઉપયોગ એટલા મોટા પ્રમાણમાં વધી ગયો છે, એ બતાવી આપે છે કે કૃત્રીમ રીતે બનાવેલી બધી વસ્તુઓની માઠી અસરોની સામાન્ય જનતાને કશી ખબર નથી."

એક મોટી પ્રમાણપત્ર અધિકારના આ કરતાં વધારે ■ વચન શું હોઈ શકે? એવા જેવું કહેનારા લોકો પણ છે કે, ખાંડ જેવી બતદુ કાર-બોહાઇડ્રેટ છે કે જે શરીરમાં બધીજ સહેલાઇથી બળી જાય છે અને તેથી બહુ જલદી શક્તી આપનારી વસ્તુ છે. કમનસીબે શરીરને શક્તી આપનારી આ રીત મોટર ચલાવવાને પેટ્રોલનો ઉપયોગ કરવાને બલે કાઇનામાઇટ નો ઉપયોગ કરવા જેવી છે.

ખાંડ શરીરમાં વધારે પ્રમાણમાં લેવાથી લીવરપર બહુ બોજો આવી પડે છે. લીવરથી જેનો નિકાલ નથી થઈ શકાતો તે આંતરડામાં જમા થઇ રહે છે અને તેનો દારૂ અને એસેટીક એસીડ (બાળી નાખનારી જલદ ધાતુ) બની જાય છે. દારૂના બાટલીઓને બળી ચીજો કેમ પસંદ નથી પડતી એ આ પરથી કોઈક દરજ્જે સમજી શકાશે. તેઓને તો દારૂ પીવો જ છે ત્યારે બળી ચીજો ના બદલીઓ પોતાના આંતરડામાંજ દારૂ બનાવે છે! પરંતુ એટલેથીજ આ વાતનો અંત નથી આવતો. સફેદ ખાંડથી બીજું પણ ઘણું મોટું નુકસાન થાય છે.

સાફ કરેલી (ધોળી) ખાંડ ફોસ્ફોરીક એટલે કે ચુનાને બહુ આકર્ષે છે. ચુના સાથે તે સંબંધમાં આવવાથી ચુનો અને ખાંડનો એક બીજા પદાર્થ ઉત્પન્ન થાય છે કે માણસના શરીરમાં બળી જઈ શકતો નથી. આપી આ ચુના ખાંડનાં બીજાઓને શરીર બહાર ફેંકી દે છે અને તેમ કરવા જતાં શરીરને ચુનાની ખોટ થાય છે. પરંતુ હાડકાં, દાંત તેમજ લોહી અને શીરા ઓને મજબુત બનાવવા અને તંદુરસ્ત રાખવાને ચુનો એ અત્યંત અગત્યનું તત્વ છે. "તંદુરસ્ત બનવાને આપણે કુદરતી ચુના વાળી વસ્તુઓ પુષ્કળ ખાવી જોઇએ" એટલે કે, ચુનાનું તત્વ જેમાં હોય તેવી વનસ્પતી ખાવી જોઇએ. ચુનો એટલે રસાયણનો ચુનો નહિ. એ તો બીલકુલજ બરાબર અને નુકસાનકારક નથી.

સારે હવે એ તો બીજી બાબતોની વાત છે કે વધારે સારી બનાવવામાં આવેલી મનાતી આધુનિક આપની વસ્તુઓમાં એ જાતના કુદરતી ચુનાનું તત્વ હોતુંજ નથી. આપા પર્લ, આપા મકાપ અને બીજા બધાં દાણા માં તેની પુલીમાં ચુનાનું સારૂં પ્રમાણ હોય છે. પરંતુ આ દાણાને ઘંટીમાં ઝીણાં દળી નાખવામાં આવે છે અને પુલીનો અંશ તેમાંથી નીકળી જાય તેવી રીતે ચાળી નાખવામાં આવે છે ત્યારે પાછળ રહેલી વસ્તુમાં ચુનાનું તત્વ બાકીજ રહેલું હોય છે. કેટલાક દેશોમાં તેની ખોટ પુરી પાડવાને લોટ (આટા)માં ચુનો નાખવામાં આવે છે. પરંતુ આ ચુનો તો રસાયણી ચુનો. પરિણામે મુત્રાશયમાં પથરીના દરદો થાય છે અને એ મૃત ચુનાની રજો શરીરના અન્ય ભાગોને નુકસાનકર્તા બની પડે છે. કુદરતને ઉતરવી એમ સહેલી નથી!

બળી ખોરાક રાંધવાની ખોટી રીતો થી મુળ વસ્તુમાં જે કંઈ પણ ચુનાનું તત્વ રહેલું હોય તે પણ વ્યર્થ જાય છે અને નાશ પામે છે. દાખલા તરીકે ડોબી લઇએ. કાચી તાજી ડોબી, રસાયણી ખાતરો (જે નુકસાનકારક જેવા છે) વિનાની કુદરતી ખાતરવાળી ઉપરછપ જમીનમાં સારી રીતે ઉગેલી ડોબીમાં પુષ્કળ ચુનાનું તત્વ રહેલું હોય છે. આપના દુધના કરતાં બમણું અને માંસના કરતાં ૨૦ થી ૪૦ ગણું હોય છે. પરંતુ ડોબીને જ્યારે બધા પાણીમાં નાખવામાં આવે છે અને પછી તેનું પાણી ગાળી કાઢવામાં આવે છે ત્યારે તેની અંદરનું ચુનાનું સઘળું તત્વ પાણીમાં ચાલ્યું જાય છે. સારી રીતે બાફેલા નકામા કાગળોમાં જેટલી અનાજની કીંમત હોય શકે તેટલી એવી રીતે પકાવેલી ડોબીના લાકમાં હોય છે. ડોબી ખાવાની સારા માં સારી રીત કાચી ડોબીનું સેલેડ બનાવી ખાવું એજ છે.

આધુનિક સુધરેલા ખોરાકની પંચાતી જ એ છે. તે એટલો ક્રાઇ કરેલો હોય છે કે આરોગ્યને માટેની સઘળી ધાતુઓ ના તત્વો તેમાં રહેવાજ નથી દેતા. એટલે સૌથી પ્રથમ આપણા બધા ખરા ખોરાકમાં આપણા હાડકાં અને દાંત મજબુત બનાવવાને અને તંદુરસ્ત રાખવાને પુરો ચુનો નથી હોતો. અને પછી જ્યારે રીફાઈન થએલી ખાંડ લઇએ ત્યારે તે અનાજમાંથી ચુનો શોષી કાઢી તેની સાથે ભળી જાય છે અને મુળે ખરાબ ખોરાક વધારે ખરાબ બને છે.

ખાંડ શરીરની અંદર હાડકાં મજબુત કરનારૂં ચુનાનું તત્વ રહેલું હોય છે તેને ખાળી નાખે છે.

તંદુરસ્ત દાંતમાં ચુનાનું તત્વ પુષ્કળ રહેલું હોય છે ખાંડ લોહીમાં જઈ દાંતે પહોંચે છે અથવા બાળકોમાં દાંત નીકળે છે તે શીરાઓએ પહોંચે છે અને તેટલાજ કારણથી બહુ ગળી વસ્તુઓ ખાવાથી દાંત સડવા લાગે છે. પરિણામે આજે ૨૫ વર્ષની વયે બધા ને સારા દાંત હોતા નથી. બળી દાંત નો સડો તો આપણે નજરે જોઇ શકી એ છીએ. પરંતુ અગોચર રીતે તે બીજું નુકસાન કરી રહેલું હોય છે તેની આપણાને ખબર નથી હોતી. આપણાં હાડકાં પણ તે ખાળી નાખે છે.

આફ્રીકનોના દાખલાપરથી આપણે તેની અસર બરોબર જોઇ શકીએ છીએ. હું નાનો હતો ત્યારે જંગલી નેટીવ તેના સુંદર ઉજળા દાંત અને તેના મજબુત હાડકાંને માટે વખણાતા તો હતો. આજે લોકેશનમાં ઉછરેલા નેટીવના દાંત મોટે ભાગે બગડી ગયેલા અને હાડકાં બળી ગયેલા હોય છે. તેનું કારણ જોઇ કે તેના ખોરાકમાં કુદરતી ચુનાનું અને અન્ય ધાતુઓનું તત્વ નથી હોતું. અત્યારના દિવસોમાં ખાંડ ખાવાજ કોઇ ખાણું બચ્યું. અને સઘળો દાણો ઘંટીમાં ઝીણો પીસાતો નહિ પરંતુ પત્થર વડે હાથેજ પીસાતો હતો. આથી તે બરડો રહેતો અને તેમાં જીવન આપનારાં તત્વો રહેલાં હતાં. આજે લોકેશનમાં ઉછરેલા આફ્રીકનો સત્વ વગરનો ખારાક ખાય છે અને ખાંડ અને બળી વસ્તુઓ બધ પશુધીજ પુષ્કળ લેવાય છે.

બહુ વખારે પડતી સાફ કરેલી ખાંડ ના ઉપયોગની કેટલાક હોમીયોપથીના ડાકતરોએ વિચિત્ર અસર જોઇ કાઢેલી છે. તેઓના કહેવા મુજબ વધારે પડતી ખાંડ ખાનારાઓ હડકવાનું જુનું બોલનારા હોય છે. નહાના બાળકો જે બહુ સ્ટીરા ખાવા કરે છે તે બહુ તોફાની અને અડપલા હોય છે અને કહ્યાથી તેઓને સંતોષ થતો નથી. બધી વેળા તેઓને આંતરડામાં કરમ

થાય છે. બાંડ તેવા કરમો ચેરા બધા ને અનુકૂળતા કરી આપે છે.

કમેને હું કહું છું તેની ગેરસમજુતી માપ. હું બાંડનો વિરોધી નથી. પરંતુ સહેજ સાદ કરેલી બાંડનો વિરોધ કરું છું. જો બાંડ ઝેર સમાનજ છે. પરંતુ ગોળ જેવી કાળી ભેજવાળી બાંડ બહુ ગુણકારી હોય છે. માણસ ના શરીરને ખરી રીતે બાંડની જરૂર હોમજ છે. પરંતુ તેના કુદરતી સ્વરૂપ માંજ તે મેરા જોઇએ. જેમકે સુકી દ્રાક્ષ, ખજુર, અજીર વિગેરે. સુકા ફળની અંદર રહેલી અને તાજાં ફળ અને મધમાં રહેલી બાંડ. બીજી બાંડ વાળી સુંદર વસ્તુઓ કાચા બિસ્કુટ, ખાજરા, છે અને રોટલી તો ઉંજ. સાદ કરેલી બાંડને બદલે જો રોટલીનો રસજ લેવા માં આવે તો તેના જેવું ગુણકારી બીજું કશુંજ નથિ. બલકે સાદ કરેલી બાંડ જેટલી નુકસાનકારક છે તેટલોજ રોટલીનો રસ ગુણકારી છે. પરંતુ તો પછી મોટા ડાક્ટરોપતિઓ પૈસે। કયા થી કમાશે? મોકા તો મુર્ખ છે. નકામી, નુકસાનકારક અને મુરકેલીથી ભળતી વસ્તુઓ મોંધે મુલે લેવા જશે પરંતુ આંખની સામેજ પડેલી સાદી સુંદર અને ગુણકારી વસ્તુને તિરસ્કારશે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, જાન્યુઆરી તા. ૨૭, ૧૯૫૧.

ઠક્કરબાપાનો સ્વર્ગવાસ

હિંદના હરિજનો તથા આદિવાસીઓ ના અનેક સેવક શ્રી. અમૃતલાલ ઠક્કર (ઠક્કરબાપા) નો સ્વર્ગવાસ ગયે અઠવાડીયે થયો. જેથી હીંદને બહુજ મોટ ખાધ છે; અને ગુજરાતને તો જોયાયે વિરોધ. આજના યુગમાં આખા હીંદમાં ગુજરાતનું નામ ઉજ્જવલ ને ગૌરવવંતુ કરનાર ગુજરાતીઓમાં ગાંધી જી અને સરદાર પછી ત્રીજો જ નંબર ઠક્કરબાપાનો હતો. સરદારના સ્વર્ગવાસને સવા વરસ દિનો પણ પુરો ન થયો ત્યાં તેઓ ચાલ્યા ગયા. તેઓ ગાંધીજી ના સમવયસ્ક હતા, અને થોડાજ બખત પર એમને ૮૨ મું વરસ બેઠું તેનો સમારંભ દીલ્હીમાં થયો, ત્યારે તેમાં સરદાર પણ હોજર હતા. ઠક્કર બાપા થોડા મહિના પર જ પાર્લામેન્ટ ના સભ્યપદ પરથી રાજીનામું આપી ને કારણે નિવૃત્ત થયા હતા, અને ભાવનગરમાં તેમના નાના ભાઇ ડો. કેવળલાલ ઠક્કર પાસે રહેતા હતા. ૨૫ તા. ૨૭ જાન્યુઆરીએજ તેમણે અને લખેલું:

"મારી તબિયત હાલમાં ઠીક નથી. મૂં કામકાજ કરી શકતો નથી; અને મને જેમ કરી પત્રોજ લખાયું છું કે જેથી મીત્રોને જેમ ન લાગે કે હું એક મરણ પામીએ પડયો છું.

મરણને ઠીવસે પણ તેમણે અનેક મીત્રોની તથા પોતાની મિત્ર સેવા સંસ્થાઓની પુછપરછ કરી હતી. જે પુરૂષે જીવનભર આવી નિઃસ્વાર્થ સેવા કરી તેઓ તો જીવન પુરેપૂરૂં કૃતાર્થ કરીને ગયા એમ કહી શકાય.

સેવા કાર્યોને માટે હીંદ ભરમાં સતત પ્રવાસ કરનાર, ગાંધીજીને બાદ કરતાં ઠક્કરબાપા જેવા બાહુસો બહુ થોડા હતા. તેઓ સૌરાષ્ટ્ર તરફથી ધારાસભા સભાના તેમજ પાર્લામેન્ટના સભ્ય હતા, તે કામમાંથી તેમણે થોડા મહિના પર જ નીવૃત્તિ લીધી હતી. જવાહરલાલ જી પરદેશથી આવ્યા ત્યારે તેમણે ઠક્કર બાપાના સ્વર્ગવાસની ખબર સાંભળી કહ્યું: "આપણું પછાત ને દલિત ભાઇ બહેનોની—વિશેષે કરીને આદિવાસીઓ ની—સેવા એમના કરતાં વધારે એકાગ્ર નિષ્ઠા કોઇએ બતાવી નથી."

બરતરફ થએલા સરકારી નોકરને પાછી મળેલી નોકરી

ઉત્તર પ્રદેશમાં આવેલા ઉન્નાવના જીલ્લા મેજીસ્ટ્રેટ શ્રી. આર. એન. હે ને ૧૯૪૪ ના ઓકટોબરમાં રાજદ્રોહી કારસ્તાનોસર બરતરી નોકરીમાંથી દુર કરવામાં આવ્યા હતા. ૧૯૪૩ ના ડીસેમ્બરમાં મહાત્મા ગાંધી પુના ખાતે આગાખાન મહેલમાં ઉપવાસ કરતા હતા તે વેળાએ શ્રી. હેએ સરકારી નીતિ પ્રત્યે અસંમતિ દર્શાવતો પત્ર લખ્યો હતો. આ પરથી તેમને સરકારી નોકરીમાંથી દુર કરવામાં આવ્યા હતા. આઝાદી પ્રાપ્ત થયા પછી શ્રી. હેએ કોંગ્રેસ સરકારને અપીલ કરતાં સરકારે તેમને પુનઃ જોબ હોદા પર નીયુક્ત કર્યા છે. તેમની આ નીમણુક તેમને છુટા કરવામાં આવ્યા ત્યારથી ગણાશે અને તેમને પગાર, પગાર વધારો વગેરે તેઓ નોકરીમાં ચાલુ હોય એ ધોરણે મળશે.

નાબુદ થએલી જમીનદારી

રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે ઉત્તર પ્રદેશના જમીનદારી નાબુદી ખરડાને મંજુરી આપી છે. ઉત્તર પ્રદેશમાંની દોઢ રોકા જુની જમીનદારીને નાબુદ કરતો ખરડો ઉત્તર પ્રદેશની ધારાસભા માં ૨૯મી અને ઉપલી ધારાસભામા ૧૮ મી જાન્યુઆરીએ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

મુંબઇ અને પરાંઓમાં મુખરાઇની યોજના

મુંબઇ સરકારે મુંબઇ મુખરાઇને બૃહદ મુંબઇ અને પરાંઓમાં મુખાકારી મંડળી સ્થાપવા જેવી કે પાણીના પુરવા, સડકોની સાફસુફી વગેરેને લગતા કામકાજમાં વધારો કરવાના તેમજ સુધારવાના ખર્ચ માટે રૂપીઆ એક કરોડની મોટ આપવાનો નીર્ણય કર્યો છે. આ રકમ જોકે સામે નહીં પરંતુ દસ વર્ષમાં વહેંચાઇ જશે. આમાં પાણીના પુરવાઓ, સડક વગેરે બાબતના ખર્ચમાં રૂા. ૯૦ લાખથી વધે નહીં એ રીતે પરાંઓમાં દસ વર્ષ દરમીયાન બાંધકામની પ્રાથમિક શાળાના મકાનો નાં બાંધકામનો સઘળો ખર્ચ પુરો પાડવામાં આવશે. રસ્તાઓમાં બાંધ કામ માટે કોઇ પણ મોટ આપવાનું રાજ્ય સરકારે સ્વીકાર્યું નથી.

સૌરાષ્ટ્રમાં અનાજની તંગી

રાજકોટ, તા. ૨૩—સૌરાષ્ટ્ર રાજ્યને દેશી વહાણ મારફત જોઇતું વધારાનું અનાજ આયાત કરવાની ભારત સર કારે જે છુટ આપેલ છે તેની મર્યાદામાં રહીને સૌરાષ્ટ્ર સરકારે આફ્રીકામાંથી બાજરો આયાત કરવાનો જે પ્રયાસ કરેલ હતો તેને અમુક પ્રમાણમાં સફળ તા સાંપડી છે. સૌરાષ્ટ્રના ચાર સોદા પર થી. નાનજી કાલીદાસે આફ્રીકામાં સૌરાષ્ટ્ર માટે બાજરાનો જે જથ્થો ખરીદ કર્યો છે તેનો પહેલો હપ્તો—પાંચસે ટન બાજરો—પોરબંદર આવી પહોંચેલ છે.

ફેબ્રુઆરીમાં આવનારી આપત્તિઓ

તા. ૬ઠી અને તા. ૧૮મી ફેબ્રુ-આરી વચ્ચે દુનીયા ભયંકર આપત્તિ ઓમાંથી પસાર થશે, એવી આગાહી દક્ષિણના કૃદદાસ નામના જ્યોતિષીએ કરી છે. શ્રી. કૃદદાસ કહે છે કે, આ દીવસોમાં છ ગ્રહો એક રાશિમાં એકત્ર થાય છે. એ ■ ગ્રહો તે, રવિ, ગુરૂ, શુક્ર, બુધ, મંગળ અને શનિ ગ્રહોની આવી યુતિ છેલ્લાં ૯૦ વરસોમાં ક્યારેય જોવા મળી નથી અને વળી એ બધા માં મંગળ પણ છે એટલે તે વીનાશ સુચવશે. વીશ્વના વર્તમાન બનાવોનું અવલોકન કરતાં શ્રી. કૃદદાસ જણાવે છે કે, આ ૧૨ દીવસોદરમીયાન કોરીયાનો વીગ્રહ પરાકાષ્ટાએ પહોંચશે. દુર પુર્વ અને અગ્નિ એશીયાને વધારે સહેવું પડે એવો યોગ છે. ભારત માટે પણ આ સમય ખરાબ છે અને એપ્રીલની અધવચ્ચ સુધીનો સમય કટો કટીભર્યો છે. કુદરતી આપત્તિઓ, દુષ્ટ પ્રકારની રાજદ્રોહી રવપ્નો, અનાજની કારમી તંગી અને સાર્વત્રિક અશાંતિ ઉદભવે એવો સંભવ છે.

હિંદમાં નાવિક દિન

હીંદની સંરક્ષણની જરૂરીયાતને અનુ રૂપ એવું સમર્થ નૌકાદળ ઉભું કરના ની દીશા નૌકાદળની હમેંદ છે, એમ દળના રિઅર એડમિરલ જી. જનીએ 'નાવિક દિન'ની ઉજવણી નીમિત્તે જહાજ "દીલ્હી" પર પત્રકારો સાથે ના અવિધિસરના વાર્તાલાપ દરમ્યાન જણાવ્યું હતું. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે, નૌકાદળમાં નૌકા વીમાની દળની શાખા પણ રહેશે. સરકારશ્રીના અવકાનથી મુલતવી રહેલી 'નાવિક દિન'ની ઉજવણી ગત માસની આખરીએ થઇ હતી. દેશના અન્ય ભાગોની માફક મુંબઇના પ્રજાજનોએ મોટી સંખ્યામાં નૌકાદળ ની ગોદી, યુદ્ધ જહાજો તેમજ નૌકાદળ ના અન્ય વીભાગોની મુલાકાત લીધી હતી અને તેની કામગીરી નીહાળી હતી. નૌકાદળના અધિકારીઓ અને રાજ્યોએ જુદેજુદે પ્રજાજનોને જુદી જુદી બાબતોની રસભરી સમજણ આપી હતી. 'નાવિક દિન'નો ઉદ્દેશ જનતાને દેશના નૌકાદળના મહત્વનો ખ્યાલ આપવાનો છે. રિઅર એડ-મિરલે પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે, આવતી તા. ૨૬ મી ફેબ્રુઆરીએ કોચીન ના દરિયા કિનારામાં નૌકાદળની કવાયત થશે. જેમાં દેશના સંરક્ષણ દળોના, બીજા એકમો પણ ભાગ લેશે. પાછળ થી આવી નૌકાદળનું જહાજ 'ગોરી-વિયસ' પણ તેમાં જોડાશે.

ફ્રેંચ ચલણવાળા વીસ્તાર ખાતે ભારતની નીકાસ

તા. ૨૨ ૧૯૫૦ ના એટલા વર્ષ દર-મીયાન પાકિસ્તાન સમેત તમામ દેશો માંથી ભારત ખાતે થયેલી આયાત રૂા. ૩૬.૩૨ કરોડની હતી જ્યારે નીકાસ કુલે રૂા. ૫૬.૮૩ કરોડની હતી, એમ જાણવા મળે છે. આ સમય દરમ્યાનજ પાકિસ્તાન સીવાયના સ્ટર્લીંગ વીસ્તારો માંથી થએલી આયાત ૨૧.૩૧ કરોડની હતી, જ્યારે નીકાસ રૂા. ૩૦.૩૩ કરોડ ની હતી. આ સમય દરમીયાન ફ્રેંચ ચલણવાળા દેશોમાંથી રૂા. ૭.૬૫ કરોડ ની આયાત થઇ હતી અને નીકાસનો આંકડો ૧૩.૧૩ કરોડનો હતો.

ટાગોરની શાંતીનીકેતન સંસ્થા

શિક્ષણ સચીવ મૌલાના આઝાદ આંદાજપત્રની આગામી બેઠક વખતે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ દીલ્હી, બનારસ અને અલીગઢની બધુ મધ્યસ્થ વિદ્યાપીઠોની રચના અને એની કામગીરીના સુધારા માટેનો ખરડો રજુ કરશે.

વળી શાંતિનીકેતન ખાતેની પ્રસિદ્ધ વીશ્વભારતી સંસ્થાની પણ મધ્યસ્થ વિદ્યાપીઠ તરીકે સ્થાપના કરવા અંગે સુચનો થયાં છે અને અંદાજપત્રની બેઠક દરમ્યાન એને લગતો ખરડો રજુ થવાની સંભાવના છે.

—અદાલતની ધારાસભામાં એક બીલ જાવવામાં આવ્યું છે જેથી સીનેમામાં ટીકીટ બીલી પીતાં પકડાશે તેને રૂા. ૫૦ નો દંડ થઇ શકશે.

વિવિધ

ડાનીસબર્ગમાં ગાંધીજીની પુણ્ય તીથી નીમિત્તે સામુદાયિક પ્રાર્થના

જોહાનીસબર્ગથી ટા. યુ. પાટીદાર લેણાપઠીના મંત્રી લખી જણાવે છે કે ગાંધીજીની ત્રીજી વર્ષી નિમિત્તે સમુહ પ્રાર્થના સભા તા. ૩૦ મી જાન્યુઆરી ને મંગળવારે સાંજના સાડા સાત વાગે પાટીદાર હોલમાં રાખવામાં આવી હતી. કેટલાક ભાઇઓ તરફથી વર્ષી નીમીત્તે અને સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અને ડોકટર બાપાના અવસાન માટે વિશેષ ખેદ થયો હતો અને અંજલી આપવા માં આવી હતી. ૩૦ મી જાન્યુઆરી થી ૧૦ મી ફેબ્રુઆરી સુધીના બાર દિવસ દરરોજ સાંજના સાડા સાત વાગે સમુહ પ્રાર્થના રાખવાનું ઠરાવી શાંતી પાઠ કરી સભા વિસર્જન થઇ હતી.

લેડીસ્મીથના હીંદીઓ

પ્રજાસત્તાક દીનના પ્રથમ વાર્ષીકોત્સવ ઉજવવા લેડીસ્મીથના હીંદીઓની મોટી સંખ્યા સનાતન ધર્મ પ્રાઇમરી સ્કુલ ખાતે ભેગી થઇ હતી. પ્રમુખ શ્રી. પીકલ લાલાએ ઉત્સવનો મહિમા સમજાવ્યો અને કહ્યું કે દરેક હિંદીની ફરજ છે કે તેણે મહાત્મા ગાંધીજી અને અન્ય રાષ્ટ્ર નેતાઓ જે પગલે ચાલવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. રાષ્ટ્રધ્વજ આરોહણ થતાં રાષ્ટ્રગીત ગવાયું હતું અને બધાને સકાકી અપાઇ હતી. પ્રાર્થના, હવન પછી બાદ શ્રીમતી પંચમ મહારાજ અને ગુજરાતી હીંદુ સ્કુલના વિદ્યાર્થી ઓએ ગાંધીજી અને અન્ય નેતાઓની છબીઓને હાર પહેરાવ્યા હતા. હીંદી પુરક સભા સ્કુલ, ગુજરાતી હીંદુ સ્કુલ, સનાતન ધર્મ સભા સ્કુલ અને લેડીસ્મીથ ટેમીલ સ્કુલના વિદ્યાર્થીઓએ ક્રમાનુસાર રાષ્ટ્રગીતો ગાયાં હતાં. પ્રકાશ અને એચ. બાપ. એસ. બેન્ડ પણ હાજર હતું. ભાષણ કરનારાઓ માં મેસર્સ એસ. સીવગુલામ, બે હરી બાબુ અને બીસીએ પંચમ મહારાજ હતા. પ્રસાદ વહેંચાયા બાદ શ્રી. એન. એસ. મુડલીયારે આભારનો ઠરાવ મુકયો અને મેળાવડો બર ખાસ્ત થયો.

સઘળી હીંદુ સંસ્થાઓ તરફથી ગાંધી જીની ત્રીજી પુણ્ય તીથીપર સનાતન ધર્મ હોલમાં પ્રાર્થના સભા યોજાઇ હતી. શ્રી. પીકલ લાલાએ ગાંધીજીના જીવન અને આદર્શોપર પ્રવચન કર્યું હતું. બીજા વકતાઓમાં મેસર્સ જે. આર. મોદી, આર. મેની, પી. પ્રાગ, એસ. મણુપત, એસ. સીવગુલામ, શ્રી. પીકલ, એ. હરીભાઇ, એમ. એસ. મુડલીયાર અને બીસીએ પાંચુ મહારાજ હતા.

જોહાનીસબર્ગ હિંદુ સાર્વજનિક સભા

જોહાનીસબર્ગથી એક અખબારપત્રી જણાવે છે કે અત્રેની હીંદુ સાર્વજનિક સભાની જનરલ સભા તા. ૨૦-૧-૫૧ ના રોજ નવા કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી માટે મોહ મેઘજી કાનજીના પ્રમુખપણા નીચે સંસ્થાના હોલમાં મળી હતી. નીચે મુજબ કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા હતા: પ્રમુખ: રા. કલ્યાણદાસ મોતીચંદ, ઓ. સેક્રેટરીઓ: રા. ભગવાનદાસ મંગળજી, પુરુષોત્તમ હીરાચંદ; ડીરેકટર્સ કમીટી: પ્રમુખ: રા. જેરામદાસ કાળીદાસ, ઉપ-પ્રમુખ: હરીલાલ હરખચંદ, ઓ. મંત્રીઓ: રા. દેવચંદ જેઠા અને રા. ત્રંબકદાસ રેવચંદ, ઓ. બજાનચીઓ: રા. હરખચંદ હેમચંદ અને ધનજીલાલ નેનુમલ; ઓ. સલાહકારો; શીવજીદાસ વલભદાસ અને રા. મેઘજી કાનજી; ઓડીટર કમીટી: પ્રમુખ: રા. ત્રીલોચન દાસ મોતીચંદ, ઓ. સલાહકારો; ધરમશી મુળજી અને રા. વેણીલાલ પીતલદાસ.

જોહાનીસબર્ગમાં આસામ કુન્ડ

જોહાનીસબર્ગથી એક અખબારપત્રી લખી જણાવે છે કે અત્રેના મેસર્સ આર. નાયરની કુ. ના મકાન સામે એક મંડપ રચી તેમાં એક સભા ભરવામાં આવી હતી અને મનોરંજક કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો હતો. બાળકો તથા બાળીકાઓએ ગરબા તેમજ રાષ્ટ્રીય ગીતો ગાયાં હતાં આ કાર્યમાં શ્રીમતી મંગળાબેન ભુલાભાઇ જે ખાસ મદદ આપી હતી. જોકરો ઓને અંગ કસરત વીગેરેની તાલીમ શ્રી. ધનજીભાઇ સુખાભાઇએ આપી હતી. મંડપમાં આશરે હીંદુ મુસ્લીમ મળી અઢીસો જેટલા લોકો હાજર થયા હતા જેમાં આસામ સંકટ નીવારણ માટે ૬-૩ કરવામાં આવતાં કુલ પા. ૧૭૪-૧૪-૩ની રકમ થઇ હતી (જેની વીગત અન્ય સ્થળે આપ વામાં આવી છે.) મુસ્લીમ ભાઇઓ તથા બહેનોએ પણ આ કામમાં સારો રસ લીધો હતો.

જોહરામાં પ્રજાસત્તાક દિનનો વાર્ષીકોત્સવ

જોહરાથી એક અખબારપત્રી જણાવે છે કે પ્રજાસત્તાક દીનના પ્રથમ વાર્ષીકોત્સવ પ્રસંગે જોહરાના હીંદુઓએ દુકાનો, સ્કુલો વિ. બંધ રાખ્યાં હતાં. સ્કુલના ચોગાનમાં પ્રમુખ શેઠ રતનશી જેરા અદાણીના હસ્તે ત્રીરંગી ધજા ચઢાવવા ની ક્રીયા થઇ હતી, અને સ્કુલના હોલ માં સભા મળી હતી. પ્રમુખશ્રીએ તેમજ અન્ય વકતાઓએ સમયાનુસાર વિવેચનો કર્યાં હતાં.

લુસાકામાં રીખ્યલીકની ઉજવણી

અહીંના હીંદુઓએ ૨૧ મી જાન્યુ આરી દુકાનો બંધ રાખી ઉજવી હતી. કાર્યક્રમ અહીંની હીંદુ એસોસીએશન તરફથી રાખવામાં આવ્યો હતો.

પરણ્યુ

—કેપટાઉનના રા. લલુભાઇ દેવજીના ભત્રીજા મેલાભાઇ નાથુભાઇ ધસરોલી વાળાનું ટેરામાં અવસાન થયા ના શોક જનક ખબર તારથી મળતાં ગ્રેહુરીયા સાહિત્ય વર્ષક મંડળ તરફથી રા. લલુ ભાઇ દેવજીના મુકામે ઝોયલેનમાં તા. ૨૧-૧-૫૧ ના પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી લલુભાઇ દેવજી તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કરવામાં આવ્યું હતું.

—અમરસાયુઝાના ટાઇનશીપને એક આનંદી ટાઇનશીપ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યું છે નાટાલમાં એ પહેલવહેલું કેળવ હીંદી ટાઇનશીપ છે.

—પાકીસ્તાનની ત્રણ મનવારો—જેહલમ, ટીપુસુલતાન અને તરીક એપ્રીલ તા. ૩૦ મીના મંબાસા આવવા વાત છે.

ધાર્મિક પુજા પાઠની સગવડ

ગુજરાતી ભાઇ બેનોને નિવેદન છે કે જેઓ પોતાને ઘેર ધાર્મિક વિધિઓ કરાવવા ઇચ્છતા હોય જેમકે સત્યનારાયણની કથા, લગ્ન, વાસ્તુ-હવન, ગૃહ શાંતી, શ્રાદ્ધ, તર્પણ, રાશિ ફલ, શંકર અને હનુમાન વગેરે દેવોની પુજા, કોઇ બાધા પુરાવવી, વગેરે ધાર્મિક ક્રિયા કાંડ કરાવવા હોય તેમણે નીચે ના સરનામે મળવું અથવા પત્ર લખવાર કરવો.

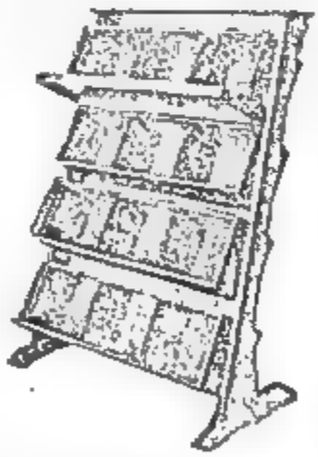
પં. હરિશંકર રામસુન્દર પાઠક
શ્રી. ઠાકુરદ્વારા મંદિરના પુજારી
૨૪, સોમરસ રોડ
ડરબન.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી યુનીવર્સમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોકત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવ વડ માટે ૧૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબનમાં ધર્મશાળા રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

જોવનભાઇ ગાંધીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ છીબાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

"ગોદરેજ ફોલ્ડ કબોર્ડ"

૬ ઇંચ-૬ ક્લાસ
ડીસ્પ્લે કાઉન્ટર
અને ૩ ફ્લેસીસ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટર
સેલ યુનીટસ, ડીસ્પ્લે પ્રીંટીંગસ,
પ્રીસ કાપરસ વિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ માગાવો.

એસોસીએટેડ કોમર્શીયલ કોર્પોરેશન લીમીટેડ
Johannesburg Branches also at Durban, Cape Town, Port Elizabeth, East London, Bulawayo, Salisbury, Lusaka, Ndola and Kitwe.
104 Marshall Street, (Facing Escom House) Johannesburg
Phone 33-4211/2 P. O. Box 8551.

કેન્ટીના બાલ્કોક :—
બાર રૂ. ૨-૦ રતલ
ચણા રૂ. ૧-૮ "

ટુવેર...રૂ. ૧-૩ રતલ
લીલા ચણા ૧/૫ રતલ
મગ.....રૂ. ૬-૦ રતલ
ટુવેરની દાળ રૂ. ૨/૩ "

ટુવેર ની દાળ નં. ૨ ૧/૫ રતલ
ચણાની દાળ રૂ. ૨-૩ "
ચણાની દાળ....રૂ. ૨-૬ રતલ
અડદની દાળ....રૂ. ૨-૩ રતલ

મગ દાળ નં ૧....રૂ. ૨-૬ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રૂ. ૧-૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૯
બાજરો.....૪ પેની રતલ

કાળા અળદ.....રૂ. ૧-૬૦ રતલ,
ચોળાગાળી.....રૂ. ૨-૬ રતલ
દૂધિ.....રૂ. ૧-૬ રતલ
રાઇ.....રૂ. ૨-૬ રતલ

ઘરજુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
૩૨મનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઓરેસ્ટ : ૨૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ૩૨મન કોલ : ૩૪૮૩૫

ઘઉ.....રૂ. ૩-૬ રતલ
જવ.....રૂ. ૩-૦ રતલ

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

		પા.	શી.	પે.
કુમા મકન	(બેચાણ)	૧૦	૧૦	૦
સના લાલા કુ.		૧૦	૧૦	૦
પરાગ રામા		૩	૩	૦
ગોપાળ મોરાર		૨	૨	૦
આર. સી. મીઓ ઍન્ડ સન્સ		૫	૫	૦
આર. નાગર ઍન્ડ કું.		૧૦	૧૦	૦
ગોન્ચે ટેલર		૫	૫	૦
લધુ વલ્લભ ઍન્ડ સન્સ		૫	૫	૦
ડી. જુલા ઍન્ડ સન્સ		૫	૫	૦
ગોપાલ ટેલરીંગ		૩	૩	૦
ડાહ્યાભાઇ લાલાભાઇ		૫	૫	૦
નીમાભાઇ હના		૨	૨	૦
આઇ. કે. કુવાડીયા		૫	૫	૦
કે. એ. અસાત		૩	૩	૦
એસ. વી. બજાર		૧	૧	૦
કે. એ. અસાત			૧૦	૬
રણછોડભાઇ અમરાભાઇ		૨	૨	૦
વલ્લભભાઇ અમરાભાઇ		૨	૨	૦
એચ. વી. શીયા ઍન્ડ કું.		૨	૨	૦
હાજી ઇસ્માઇલહાજી અલી		૨	૨	૦
ઇ. એસ. કાજી		૧	૧	૦
પટેલ ઝવેર		૨	૨	૦
એમ. કે. દીનદાર		૧	૧	૦
રામા કસન	(ડાવણ)	૧	૧	૦
મુલ્લા	(બારપીટા)		૧૦	૦
આઇ. અસાત	(ડાવણ)		૧૦	૦
એમ. કે ઇ કાજી	"			
એમ. વી. પટેલ	(ટીંચાટ)	૨	૨	૦
મોલવી સાહેબ	(બેચાસ)		૫	૦
રટેમારૂ' લોન્ડ્રી		૨	૨	૦
કેસરબેન નારણભાઇ			૧૦	૦
કુવરબેન રામભાઇ			૧૦	૦
વસીતાબેન			૫	૦
લાડુબેન ડાહ્યાભાઇ			૧૦	૦
મંજાબેન ભુલાભાઇ			૧૦	૦
ગીમીબેન સોમભાઇ			૧૦	૦
કાશીબેન મોપાળભાઇ			૧૦	૦
કોંયરીબેન પરાગભાઇ			૧૦	૬
નંદીબેન બીખાભાઇ			૧૦	૬
નંદીબેન ઇચ્છારામ			૧૦	૦
વિજયાબેન ભુલાભાઇ			૧૦	૦
ઇચ્છાબેન રતનજી			૧૦	૦
ડાહ્યાભાઇ લાલજીભાઇ લખમનમીસ્ત્રી		૩	૧૫	૦
કલ્યાણજી નીજા પી. એમ. બજ'		૧	૧	૦
એમ. સી. આળા મોરજેનજન		૧	૧	૦
પરસુરણ મંડપમાંભાઇ બેનોનો ફાળો		૯	૧	૭
શ્રી. મુલ્લાં ઝવેરી			૧૦	૦
આઇ. અસાત	(ડાવણ)		૫૦	૦
એમ. એસ. કાજી	(બકકાર)	૧	૧	૦
મંડપમાં મીનરલના વેચાણ પેટે બચતનો		૧	૦	૦
કે. બી. મારદીન		૧	૧	૦
કુવરજીભાઇ ભુલાભાઇ તરફથી મોની ટીકીટના વેચાણ પેટે		૧૪	૧૬	૦
ઝીણાભાઇ કુલ્યા (ધ્રાનદેસ) તરફથી ટીકીટના વેચાણ પેટે		૪	૧૪	૦
ભુલાભાઇ મકનજી તરફથી ટીકીટના વેચાણ પેટે		૮	૨	૬
હરીભાઇ બધુ તરફથી ટીકીટના વેચાણ પેટે		૧	૨	૦
મોપાળભાઇ મોરારજી તરફથી ટીકીટના વેચાણ પેટે		૨	૬	૬
ઝવેરબહેન નાગરજી " " "		૪	૮	૧
માણેકબેન રણછોડભાઇ			૧૦	૦
કાશીબેન જમનાભાઇ			૧૦	૦
ચંપાબેન રણછોડભાઇ			૧૦	૦
અંબાબેન ડાહ્યાભાઇ			૫	૬
જમનાબેન ડાહ્યાભાઇ			૫	૬
જમનાબેન દયાળજીભાઇ			૧૦	૦
મંજુલાબેન દયાળજીભાઇ			૫	૦
હેતીબેન પુરજીભાઇ			૧૦	૦
વાલીબેન પરબુભાઇ			૧૦	૦
લક્ષ્મીબેન ડાહ્યાભાઇ			૧૦	૬
શાંતાબેન હરીભાઇ			૧૦	૦
મોમનબીબેન મીઠી			૧૦	૦
રંગમાબેન મીઠી			૧૦	૦
હરેશબેન પરમાર્થ કુંવારીયા		૧	૦	૦
મરીયમબેન હાજી ઇસ્માઇલ		૧	૦	૦
ફાતીમાબેન કાજી			૧૦	૦
પટેલ ઝવેર		૨	૦	૦
ગુલેદાબેન દીનદાર		૧	૦	૦
અમીનાબેન સાલુજી		૧	૦	૦
મીસીસ હકીમભાઇ			૧૦	૦
આયશાબેન હાજી કાસીમ			૧૦	૦
એક મહરમ			૨	૧
મીસીસ એસ. પી. બજાર		૧	૧	૦
પી. એસ. મોદી મોમન		૧	૧૦	૦
એન. પી. જુલા રટેંજર		૫	૫	૦
	કુલ	૧૮૦	૦	૭

આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી ઓનો ફાળો,

મનોરમા નાથુભાઇ, છગનલાલ ડાહ્યાભાઇ, રૂકમણીબેન છગનભાઇ, સવિતા બેન ડાહ્યાભાઇ. પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦; સરસ્વતીબેન હીરાભાઇ, સવિતાબેન પુરષોત્તમદાસ, મોહનલાલ હીરાભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૧૦–૦; નિર્મળાબેન ત્રિભોવનદાસ, પરસનબેન છગનભાઇ, ચંપકલાલ છગનભાઇ, નગીનદાસ રણછોડભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૧૦–૦; નવીનચંદ્ર કાશીદાસ, મણુભાઇ ઇચ્છા ભાઇ, ડાહોરભાઇ આણાભાઇ, કમુબેન પુરષોત્તમભાઇ, વિરેંદ્રકુમાર વલ્લભભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૬–૦; નટવરલાલ ડાહ્યા ભાઇ, પરભુભાઇ નરસીંહભાઇ, લક્ષ્મી બેન પરભુભાઇ, શાંતીબેન નારણભાઇ, કેશવભાઇ ડાહોરભાઇ, પ્રવિણચંદ્ર પરભુ-ભાઇ, મંજુલાલ જમનાદાસ, કુસુમબેન મોરારજી, મણુબેન ગોવીંદજી, સવિતા બેન નરસીંહભાઇ, જવાહરલાલ જમના દાસ, દયાળભાઇ વલ્લભભાઇ, શાંતિબેન રામજીભાઇ, સરોજબેન જયંતિલાલ, સુશીલાબેન ડાહોરભાઇ, જવાહરલાલ નરસીંહભાઇ, ચંપાબેન દયાળજી, દામોદર કેશવજી, રત્નપ્રભા નાથુભાઇ વસિતાબેન દયાળભાઇ, નવનીતલાલ જમનાદાસ, કુસુમબેન ડાહોરભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૫–૦; રતુરભાઇ ઇશ્વર ભાઇ, શાંતિલાલ રણછોડભાઇ, નિર્મળા બેન રણછોડભાઇ, જયાબેન સોમાભાઇ જયાબેન નરસીંહભાઇ, નિર્મળાબેન દામોદરદાસ, મધુબેન રણછોડભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૩–૦; ડાહોરભાઇ વલ્લભ ભાઇ, ભોકુભાઇ વલ્લભભાઇ, પ્રાનીબેન નારણભાઇ, રમણલાલ છગનજી, મના બેન કુંવરજી, મોહનલાલ મોરારજી, ભાનુમતિબેન ડાહોરભાઇ, જયુમતિબેન છગનભાઇ, સુરેંદ્રકુમાર જયંતિલાલ, ચંદ્રકાંત છગનભાઇ, રમણલાલ મંગા ભાઇ, અમૃતલાલ જમનાદાસ, શાંતાબેન ભાણાભાઇ, લક્ષ્મીબેન રામજીભાઇ, કમળાબેન દયાળ ભાઇ, છગીબેન રવજીભાઇ, કમળાબેન દયાળભાઇ, ભગવંત રાય ભાણાભાઇ, કમાવતીબેન નરોત્તમ ભાઇ, ભાણુભાઇ નાનાભાઇ. પ્રત્યેક શી. ૨–૬; જમનાબેન ડાહ્યાભાઇ, મણિલાલ મોરારજી, લક્ષ્મીબેન નાના ભાઇ, ભીકુભાઇ કેશવભાઇ, કેશવભાઇ રણછોડભાઇ, પ્રભુબેન વલ્લભભાઇ, સવિતાબેન મગનભાઇ, અમૃતલાલ ભગવાનજી, જયેંદ્રબાળા મોમનલાલ, ભાનુમતિબેન મુળજીભાઇ, ડાહ્યાબેન ઝીણાભાઇ, પ્રભાવતીબેન રણછોડભાઇ, હરિદાસબેન લધુભાઇ, ગંગારામ વલ્લભ ભાઇ, દિનેશચંદ્ર ગોપાળજી, વાસંતી બેન દામોદરદાસ. પ્રત્યેક શી. ૨–૦; પરેંચુરણ ખાતામાંથી પા. ૩–૬–૨

કુલ પા. ૨૩–૧૬–૨.

સેતુબંધ	૫	૦
વિલાસબા	૫	૦
કમાઉ	૪	૭
ચતુર સુજાણ	૨	૬
ગીતબા	૭	૦
૧૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
૮૦ પહેરે	૭	૦
ગ્રાબિના	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
૭ ૭ ૭	૩	૩
ભારી ભજાર	૩	૦
લાંબો કેસો ખુંટો	૫	૦
ભગવાન ભનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
ભાપણી ડાયરિસ	૪	૦
ઉતરા	૭	૦
ભગવા સેપ	૫	૦
ઝોનું આરોગ્ય ૮	૩	૦
પદાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
આપ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
મતીમંદીર	૩	૦
ઉંચ લીલા	૨	૩
રમણી ચાય	-	૮
પરતી	૫	૦
રસ મુક્તિઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
મુગો સેવક	૩	
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નરી કુનીપા	૫	૩
કર્મયોગીઓ (નાનાભાઈ ભટ)	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુત્ર અને પત્નિત્ર	૫	૭
ગરતના ચોરાં	૩	૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
ચોસપ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
કમળી બાલ્યસર મે	૫	૬
સોહરાબ	૬	૦
ઉજ્વલ પ્રભાત (વાર્તા સંગ્રહ)	૭	૬
સુંદરીનો ચમત્કાર	૧૪	૦
સદીઓનો સંદેશ	૪	૦
મુજવતા પ્રશ્નો	૫	૬
કુદાની રમજટ	૬	૦
દાલ ચીવડાનો ડાયરો	૪	૬
દીન ચર્યા	૭	૬
રસગરણી	૬	૦
સાબર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની		
બદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૫	૦
દૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૬
૫ નવેલકથાઓ	૫.	૦
ટોલ્સટોય અને બીજાઓ	૬	૦
કેની બહેન (વાર્તા)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

હાસ્ય ગોળો	૫	૬
મહત કેશોરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૬	૬
મનોરમા	૫	૦

મુનશીગ્રી લેખક ગેલાલીની નોવેલો

ભગવતી	૮	૬
પ્રત્યેની	૫	૦
ગુજરી કથારો ગામાલક નવલકથા	૭	૬
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૬
પુરાતન ગોરત	૫	૬
ભાદેલા ફાર	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
ગોરા તારા ભહેતા પાણી	૧૦	૦
ગાલવાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

ગૃહનાયક : બંગાળની કાંદોકારી નવલકથા. કીમત	૮/-
વામનરાવની ગામાલક કાંટી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/-
ગુર્જર પાકાય :- બહોતેરા કેસ પીઢાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
ગેરબ કેસુરી :- શ્રી પીઢાનીનું જીવન ચરીત્ર	૬/-
સમુળી ક્રાંતી. કીશોરલાલ.	૫.
મરાઠવાડા	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

ઓરડરેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

"બાપુના બાને પત્રો."

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત રૂ. ૪-૬.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો.

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૬
ઈંગ્લંડના ઇતીહાસની રમુજ ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરની ભા. ૧	૨	૦
આર્યદેશ ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા. ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપકો	૨	૦
બાળ ભજત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
બોધ રસુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૧	૧
" સાતમું	૧	૩
દેશ બોધ ઉંચીક રીતમા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૧	૦

મુલન બોધન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા માળાનો ક્રમ મેળવો છે.		
મુલન બોધન તાલીમ વર્ગ		
" " બોધમાળા ૧-૬-૩-૪		
પ્રત્યેની કીંમત	૧	૦
નવયુગ વાચન માળા		
બાળબોધી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩
" ચોથું	૨	૩
સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ		
સાહિત્ય માટે વાચન ભંડારના વ્યવસ્થાપકોને ઉપયોગી પુસ્તકો		
પુસ્તક બીજું	૧	૩
" ત્રીજ	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલતું ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૩
ચોથી "	૧	૩
પાંચમી "	૧	૦
પુસ્તક	૧	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirca Manni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	3	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	3	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	6	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Roy	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Bita Chatterji	2	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	2	5
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	3	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependents?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future,

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા: મણીભાઈ બાબુભાઈ પટેલ(ચરોતર).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ વગેરે વેચવા તેમજ ઓર્ડર લેવા તૈયાર, બનાવવાની સારી વ્યવસ્થાવાળું છે.

આપણું વ્યવસ્થાસરનું ગુજરાતી ભુવન છે, બપોરે, સાંજિના, વાસણો, બહારગામ વિગેરે વ્યવસ્થા સારા પ્રમાણમાં છે.

મારી દુકાને આવે તેવા બધાયનો પહેલાં જેવા જ આવકારો દુકાને બનાવવામાં આવશે છે

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4689.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૨૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૬૮૯.
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-245

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Continued [illegible]

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 7—Vol. XLIX. FRIDAY 16TH FEBRUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

WHAT A PEACE!

"'We are determined to live in peace'"—so say all of us. And all of us are maintaining huge armies and are serving in them. We all manufacture vast quantities of jet fighters and Yak fighters, Bren guns and Sten guns and what not guns, Sherman tanks and Stalin tanks, and quite a variety of bombs in addition to atom bombs, for we are all realists. And we are holding Armed Forces May Day Parades in Moscow and air monoeuvres in the West, just to show our determination. Yes, we are determined to live in peace—until we are ordered to shoot. What a peace!"

—Letter to the "Christ Church Press" (New Zealand.)

કેવી એ શાંતી!

"'આપણે બધાએ શાંતીમાં રહેવાનો દૃઢ નિશ્ચય કરી છે'"—એમ આપણે સૌ કહીએ છીએ. છતાં આપણે સૌ મોટાં લશ્કરો પોષીએ છીએ અને તેમાં કામ પણ કરીએ છીએ. ઘણી જેટ ફાઇટરો, યેક ફાઇટરો, બ્રેન ગનો, સ્ટેન ગનો અને કોણ જાણે બીજી કેટલી જાતની ગનો, અને શેરમેન ટેંકો અને સ્ટેલીન ટેંકો અને એટમ બોમ્બ ઉપરાંત તરેહવાર જાત જાતના બોમ્બો મોટા જથ્થામાં બનાવીએ છીએ, કારણ આપણે વાસ્તવવાદી છીએ. વળી આપણા અણુબળનું પ્રદર્શન કરવા આપણે મોસ્કોમાં સરઘસ લશ્કરોની મે ડેની પરેડો કરીએ છીએ અને પશ્ચિમમાં લીમાનોની વ્યૂહ રચનાઓ જોઇએ છીએ. હા, ખરેખર, શાંતીમાં રહેવાનો આપણે દૃઢ નિશ્ચય કરેલો છે—ગોળીબાર કરવાનો આપણને હુકમ ન મળે ત્યાં લગી. કેવી એ શાંતી!

—ચ્રાઈસ્ટચર્ચ 'પ્રેસ'માં પ્રસિદ્ધ થયેલો એક કાગળ.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades .. . 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3.11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/18/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

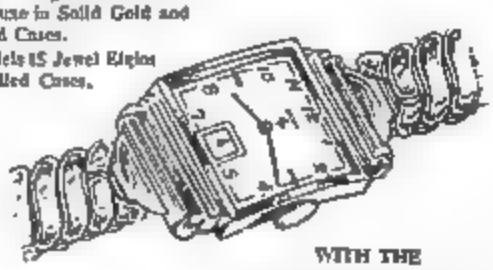
44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું.

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why, not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેહમી તેમજ સુવાદ મારૂ, સુકન વગ્રે. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળો માટે
બહુ બનતો ભાવ. તેમજ કેપડીન, બ્લોરસેટ આદીનો
બીજેરે માટે દમદરે બાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલાગણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pedrom Chambers, Joyce Street; P.O. Box 5198, Johannesburg.
Telegrams—Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY. LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગલગ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપનીને લગતું આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.

Natal Office:
NATVAR MANSION
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25645. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone [redacted] 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Aronda sailing on February 22, taking only 1st and 2nd Class passengers with food.

S.S. Karanja due Durban on March 2nd and sails from Durban on March 4th.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0

Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

ડિલક્સ સુટ, લાઉન્જિંગ સુટ, બેડરૂમ, કોલ્ડ મેટલ બાર્ડ બેડ સોફિસ ટેબલ, ગુડ ડેસ્ક, ટેબલ, વજન સોફાવવા માટે ખાસ્સી સગવડ. અને બધાની સાથ લેવા ગુજરાતી બોલ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીનિંગ ટેબલ—

જે બધાની ઉપરોક્ત નીચે વર્ણવ્યા પ્રમાણ છે. તેમને ટેકાર ઉપયોગ વર્ણવ્યા રહે છે. બાકી ટેકાર બાકીના પ્રકારિક કીમત અંગ્રેજો અને ટેકાર બાબત ખોટો.

L. MISTRY.

61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMDONA	IMTIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAUNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PERLE NAZAR	NAVAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals,

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

3341-1

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 7—Vol.—XLIX. Friday, 16th February, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Signs Of The Time

FOR some little time past the English-language press has been featuring the Gold Coast general election. The election has now been held on essentially democratic lines, and according to latest reports has proved a great success...a great success, that is regarded democratically.

We have taken the liberty of reproducing, in another column, a communication from the Special Representative of 'The Star' to which we earnestly direct the attention of our readers, irrespective of race, colour or nationality.

It has special significance at this hour in view of the perilously strained relationship now reached between whites and non-whites within the Union, and the Prime Minister's latest demand for incorporation within the Union of the Protectorate.

The latter makes it perfectly obvious that Dr. Malan is completely free from even the remotest suspicion of diffidence or shyness. As Mr. Patrick Gordon Walker ventured to remind our Prime Minister,

> "there was one aspect of the problem that he did not mention, and one that seems to us very important, namely, the views of the territories concerned."

Which, of course, goes to the very root of the difference between South Africa's interpretation of "democracy" and that of most of the rest of the world.

To those who share the Malan complex, "the inhabitants of the territories concerned" means "pure whites of pure white descent." All others, regardless of qualifications, however high, fall outside the democratic pale.

White "baasskap" seeks to entrench itself, in perpetuity, behind the plea that apartheid is essential for the preservation of white civilisation. The contention is so manifestly false that it is surprising it should even be advanced by a self-respecting minister of any modern responsible government and seeing that the vast majority of the world's peoples, and their governments, are "non-whites" Dr. Malan can hardly hope to win he acceptance outside of a comparatively small circle who, like him and his followers, depend for their own personal and class overlordship upon the successful grinding of the axe of racialism and colour.

The communication to 'The Star' by that journal's Special Representative, placed side by side with the programme planned by the Union Government for its Natives, Coloureds, and Indians, offers a striking example of the deadly parallel; of the fruits of a humane policy, and political wisdom on the one hand and—in the words of the 'The Star'—so much foolish prejudice, racialism and downright bad manners.....in our own sunny South Africa," on the other.

'The Star's Special Correspondent, is, we gather, himself, a South African and his preference for truth will, no doubt, lay him open to the usual sneer about "fouling one's own nest." It is the kind of reproach that has always found particular favour with the responsible heads of this Government whose ultra-sensitiveness to anything savouring of adverse criticism is, to say the least of it, strongly suggestive of guilty conscience.

The "My Country right or wrong" partisan is, really, no patriot at all. On the contrary, his attitude is a disservice to his country. And, the higher and more responsible the position he occupies, the greater that disservice. The champions of the gospel of separateness may possibly not realise it—though it is difficult to believe that they do not—but the actual disservice they are doing to this country and to the cause of world progress in general is tremendous.

Experience teaches the folly of attempting to reason with unreason. It would seem to be an unhappy truth that the sowers of the wind will learn only through reaping the whirlwind; that such is the inevitable lot of the stiff-necked. Throughout history, Pharoahs, whenever they have tried to pattern themselves after the Pharoah of the Exodus story, have refused to learn any other way.

Aggrey of Africa, as he was known, was wont to remind his hearers of the importance of the black keys or notes in the making of the piano's harmony. The recent elections in the Gold Coast area as commented upon by 'The Star's' Special Representative, go far indeed to justify Aggrey's contention.

The non-Europeans of the Union are in no respects, either morally or intellectually, inferior to their brothers, the Africans of the Gold Coast. Given the opportunity, what the latter have done, the former can, unquestionably, do. Is their good-will not worth retaining? At least, what is left of it?

King Canute was doubtless regarded by his courtiers as a superman. In the eyes of the present generation, he was just a plain fool, a very ordinary human being, but one intoxicated with a sense of his own greatness.

Must history be always repeating itself.

NOTES

Famine Threatened In India

THE reported threat of famine in India should not go unheeded by Indians outside India. We should do everything possible to help our people morally and materially. We can help morally by stopping the importation of any foodstuff from India in any shape or form and if possible sending to India as much as we can. We can help morally by leading an austere life wherever we may be. This needs to be done in any case at all times. For we are not supposed to eat more than is necessary to sustain our body and to indulge in things that we do not need. If all were to live this way there would never be want anywhere. Our lives have become so unnatural all over the world today and we are so criminally violating the laws of Nature that in some places we find food going to waste while in some people are dying of starvation. There may be differences, there may be fighting and killing but when a part of humanity falls victim to natural calamity it would be pure and simple barbarity to cares them. We have no doubt therefore that all men of goodwill throughout the world will show nothing but sympathy to India and will unhesitatingly render her every possible assistance in her hour of distress. President Truman's message is therefore very heartening and even so is delightful the generous act of the United Nations Children's Fund. May God help India and bless those who help her.

How Apartheid Is Being Worked

The Government is carrying apartheid a step further by trying to discourage contact between Europeans and non-Europeans even on official business concerning both groups. The Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd, has told the South African Institute of Race Relations, who asked him to receive a deputation, that he would prefer to interview their European and non-European delegates separately. The Director of the Institute, Mr. Quinton Whyte, said: "We wrote to the Minister of Native Affairs asking him to receive a deputation from the Institute to discuss matters arising from our annual conference in January. We said that the deputation would consist of Europeans plus Professor D. D. Jabavu, who is a Native. The Minister replied that he would prefer to see the European and non-European members of the deputation separately.

Professor Jabavu was one of the honoured delegates to the World Pacific Conference held last year in India. He also sat on public Commissions in South Africa and holds a very respectable position in

his own community and among the European intelligentsia. How long will this bare-faced insult by the present Government be tolerated by the Africans or for that matter by any self-respecting people?

That Is Not All

But that is not all. The British Medical Association has stated that it would not take part in the proposed meeting with the South African Medical Association in Johannesburg in July because it had been unable to get an assurance that all its members would be admitted to the Union, states Supa Reuter from London. The Association said a resolution to this effect was passed at a meeting after a report that only delegates of pure European descent would be allowed to enter South Africa for conferences. It said letters had been exchanged with the South African Medical Association, but it had not been possible to get an assurance on the matter from the South African Government. Dr. A. H. Tonkin, Secretary of the Medical Association of South Africa, in a Press interview, said that in January he had written to Dr. T. E. Donges, the Minister of the Interior, saying that the meeting was being arranged and that the reading of a large number of important scientific papers had been receiving the attention of the organising committee. He had told Dr. Donges: "As you will be fully aware, the science of medicine acknowledges no boundaries of race, colour or creed, and both associations have members of all races and creeds. It is thus possible that applications for entry into the Union for the purpose of attending these scientific meetings may be received from members of the British Medical Association of various races, colours and creeds." They had received the following reply to the letter to Dr. Donges:

> "I am directed to state that the Hon. the Minister cannot in advance waive the right to refuse admission to South Africa to any individual or group of individuals. Such a right is exercised, apart from specific legislative requirements, in the light of, *inter alia*, the international situation, our relationships with any particular country and considerations personal to the applicant. My Minister therefore regrets that he cannot give you the wide assurance asked for."

A number of distinguished Africans are members of the British Medical Association and this an insult directed against them.

Voting Without Knowing What They Are Voting For

The House of Assembly last Tuesday passed the first reading of a Bill not one syllable of which was known to Members. A description of it had, however, since been published unofficially in a Government supporting newspaper: 'Die Burger.' The measure was the Suppression of Communism Amendment Bill. When the order for its first reading was made all the Members present, except Mr. Sam Kahn, Native Representative, Cape Western), agreed. Mr. Swart then moved, seconded by Mr. J. J. Serfontein, that the Bill be read a second time on Monday. Again everybody agreed except Mr. Kahn. But neither the majority nor the minority knew what they were voting for.

Provisions Of The New Bill

The Suppression of Communism Amendment Bill, which the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, has introduced in the Assembly, provides a new definition of "Communism" and amends the definition of "the Communist Party of South Africa." An explanatory memorandum on the Bill, tabled in the House of Assembly on Tuesday, says the object of the new definition of "Communism" is to extend the scope of the definition and to include the following: Any person who at any time before the commencement of the Act professed to be a Communist; any person who before the commencement of the Act, whether within or outside the Union advocated, advised, defended, or encouraged the achievement of any of the objects of Communism, or an act or omission which was calculated to further the achievement of any of the objects of Communism; and any person who at any time, before or after the commencement of the Act, was a member or active supporter of any organisation outside the Union which professed by its name or otherwise to be an organisation for propagating the principles or promoting the spread of Communism. The Bill provides a new procedure for the removal from the Senate, the House of Assembly, a Provincial Council and the Legislative Assembly of South-West Africa, of members who are Communist. In terms of this procedure, the Minister will only be able to terminate a member's term of office if a Select Committee of the Senate, or of the Assembly, has made a report to the Senate or to the House.

Coloured Franchise Bill

The Bill on the Coloured Franchise, which is before Parliament, was one of the greatest blemishes on the conduct of the white man in South Africa, said Mr. J. G. N. Strauss, Leader of the Opposition, when he addressed a United Party rally in Capetown. He said the Government had perpetrated "one of the greatest frauds in the electoral history of South Africa." It had made use of one of the most seductive slogans in apartheid, but was an empty slogan. The fact is that apartheid has not brought security to the white people of South Africa. It has engendered a great sense of uneasiness and tension among the people of all races in South Africa. For nearly a century the Coloured people of the Cape have enjoyed the franchise with the Europeans. Now comes this measure, which will deprive the Coloured people of their century-old right. The reason they give and the argument they use is that the measure is designed to prevent the Coloured people from swamping the Europeans politically." The Bill undoubtedly showed that the Coloured people were being deprived of their rights, Mr. Strauss said. "For that, one man in particular will share the blame for this shameful piece of legislation, and that man is Mr. Havenga. He will share the greater blame and responsibility for this deed—greater blame than any other single man. I say that if Mr. Havenga had done his duty to South Africa this evil piece of legislation would not have seen the light of day. If Mr. Havenga had realised his sense of duty to his old leader, General Hertzog, the Government would never have been in power. After the election Mr. Havenga had the chance to stand out against the evil deed of removing the Coloured people from the common roll. Mr. Havenga had been weighed and found wanting. "As for the United Party, we shall fight against this Bill to remove the Coloured people from the common roll with all the vigour, ability and courage at our disposal. We shall fight not only for the Coloured people who do not enjoy the vote but also for democracy. We feel liberty is indivisible and this step is a crime against freedom." Mr. Strauss said that when Governments of the world were extending human rights, the minority Government in South Africa was taking away rights for sordid political reasons. The fight would be for the good of South Africa and for white civilization.

'Natal Mercury's' Comment

Commenting on the Coloured Franchise Bill the 'Natal Mercury' dated February 14, writes: "If this despotic measure becomes law two things will inevitably follow: Firstly, the Constitution will be worth no more than a scrap of paper. Secondly, the Government will have succeeded in forming a solid non-European front against the Whites of this land. Both consequences would be disasters of imponderable magnitude. There is still time for the Government to save the Union from this fateful piece of legislative folly. They should withdraw this measure before it is too late and summon a National Convention, with no pre-conceived commitments, on the whole non-European question. This would be the path of just and honourable statesmanship."

Distinguished Europeans' Protest

A manifesto describing the Government's proposals on the Coloured franchise as "unjust" has been signed by 150 leading citizens, according to a statement by the Civil Rights League, which is organising a countrywide campaign against the provisions of the Bill. Among the signatories are Mr. R. Feetham and Roy Hathorn, former Judges, Senator E. H. Brookes, Sir Ernest Oppenheimer, Sir Alfred and Lady Beit, Lady Wessels, Dr. A. W. Hoernlé, Mr. J. D. Rheinallt Jones, Sir Robert Kotze, Rev. Dr. J. B. Webb, Rev. W. A. Palmer and Mr. Alan Paton. The signatories said they were "deeply concerned over the Prime Minister's declared intention to ask Parliament to disregard the requirements of the South Africa Act and to abolish the right of the Cape Coloured people in the Cape Province to qualify as voters on the common roll." Before the Statute of Westminster was passed by the British Parliament in 1931, General Hertzog, the Prime Minister, and others, including members of the present Government, gave assurances that the new Act would and could not be used to deprive the Cape Coloured people of their franchise rights.

Expropriation Of Indian Land Contemplated

The Durban Corporation intends to ask the next session of the Provincial Council to give it power to buy, or expropriate land for the housing of race groups, under the Group Areas Act. At present municipalities may only expropriate land for housing or slum clearance schemes. If the Provincial Council passes the Corporations ordinance the first land likely to be bought or expropriated will be Cato Manor, at present owned by Indians. The Corporation, after some years of hesitation, recently decided to convert Cato Manor into a group area for natives. Without the powers asked for in the draft ordinance the Corporation would not be able to acquire the Cato Manor land unless it had plans for a definite housing scheme. The

ordinance will protect them from legal action by landlords whose land is expropriated.

Protest By Indians

Both the Natal Indian Congress and the Natal Indian Organisation have protested against this move. The Congress pointed out that there were vast tracts of sugar cane lands north and south of Durban which could easily be acquired for Native housing. There was no need to root out Indians who had created vested interests in Cato Manor for the last half-a-century and over. The Natal Indian organisation said it was the clear intention of the Council to expropriate every piece of Indian land that might fall outside the Indian group areas. "The City Council knows of the serious lack of amenities in the predominantly non-European areas and yet it can proceed with £2,000,000 plans for the beautifying of the Beach swimming baths and similar luxuries while slums flourish within 10 miles of the City Hall."

FAMINE THREATENS INDIA

DISTRESSING news has been received this week from India that she is faced with a threat of famine unless wheat and other grain reached her before the "lean period"—July to October. One third of the India's population of 350,000,000 are already on little more than half rations. Although no famine has been reported, big numbers of people in Madras Bihar and Bombay are going desperately short, according to Food Ministrys' official statements, which are corroborated by letters received from India by private individuals in the Union. It has been estimated that at least 5,500,000 extra tons of grain will have to be found if the rationing system is not to collapse.

September and October have always been a time of low stocks and high prices, and this year the lean period is expected to start in July because of an estimated loss of 2,000,000 tons of food grains through floods, earthquakes and drought.

Help From America

According to a Sapa message from Washington, President Truman has asked Congress to authorise 2,000,000 tons of grain to relieve the Indian famine.

The United Nations Childrens Fund has voted unanimously to send 240,000 dollars (about £80,000) worth of rice to India to feed 275,000 children within the next six months.

Truman's Recommendation To Congress

A request from President Truman for authorization of a grant 2,000,000 tons of American grain to help India meet current food shortages is now before the U.S. Congress. In a message to the Congress, Truman asserted:

"We cannot turn a deaf ear to India's appeal. Our friendship for the people of India and our traditional concern for human suffering impel us to take every reasonable step we can to alleviate mass hunger and distress."

Truman said that political differences between India and the United States in the United Nations "must not deflect us from our tradition of friendly aid to alleviate human suffering." He explained: "It is not our objective in foreign affairs to dominate other nations. Our objective is to strengthen the free nations through co-operation —free and voluntary co-operation based on a common devotion to freedom.

"Our actions have demonstrated our adherence to this objective throughout the world. It is natural that the Indian people should turn to us for aid in meeting the threat of famine that now confronts them. We should meet their appeal in the spirit which guides our relations with all free nations."

The President expressed confidence that the American people and their representatives in Congress would respond to India's need. "Already," he said, "numerous voices from all over the country have urged the Government to send food; and a number of members of both (political) parties in the Congress are strongly supporting the popular demand."

Following the President's statement Representative Jacob K. Javits, a Republican member of the House of Representatives Foreign Affairs Committee, announced that a bi-partisan House group on Thursday will introduce a bill to authorize the grain grant. Javits said this bill "will demonstrate to the people of India clearly that our people are interested in friendship, peace and well-being, not only for themselves but for all the other free peoples; that we are willing to contribute of our substance for that purpose, and that there are no political or other strings attached to our assistance."

Republican Senator H. Alexander Smith said a similar bill would be introduced in the Senate. He said a favorable Congressional response to India's needs "would be in harmony with the traditional policy of the United States, and would furnish a concrete demonstration of the friendship and good will existing between our people and theirs."

In his message, Truman asked for an immediate appropriation of funds to pay for 1,000,000 tons of grain and said that the balance of the funds could be voted after further study of India's food situation. Truman said the American grain grant would represent a sacrifice because the United States does not have an over-supply of food grains. However, such a grant would not endanger the U.S. food supply, he stated.

"It does not constitute a precedent for continuing to provide food for India on a grant basis or for providing similar aid for other countries," the President added. He said the grant was being asked for India because of the emergency situation there and because of "our traditional concern for human suffering."

Truman told the Congress that the acute food shortages in India must not be allowed to undermine the democratic gains enjoyed by the Indian people. He noted that the democratic guarantees of the India constitution are similar to those espoused in the U.S. Bill of Rights. "It is important to the free world that the democratic institutions which are emerging in India be maintained and strengthened," the President asserted.

The President said the United States would expect "our representatives in India to be given every opportunity to observe the distribution of the grain and to be sure that the aid we are supplying is distributed fairly." He noted that these provisions are integral parts of all U.S. foreign aid programmes.

Yugoslavia declared itself glad to comply with such a request when it recently received a food grant from the United States. Marshall Plan aid has also been extended to European countries with the same provisions.

India also would be expected to deposit in a special account local currency equivalent to the proceeds from the sale in India of grain supplies by the United States to the Indian Government on a grant basis. These counterpart funds, Truman said, "would offer a splendid opportunity for the improvement of Indian agriculture, the development of important natural resources and industries, and other projects of benefit to the people of India."

The President concluded his message by urging Congress to take "immediate steps to put this programme into effect. In this critical time in the affairs of the world, it is vital that the democratic nations show their concern for the well-being of men everywhere and their desire for a better life for mankind. But words alone are not sufficient.

"We must implement our words by deeds. We must counter the false promises of Communist imperialism with constructive action for human betterment. In this way, and in this way only, can we make human liberty secure against the forces which threaten it throughout the world today."

The United States has previously made special provisions for facilitating India's grain purchases in the United States. In 1950, a total of 627,000 tons of grain sorghums was made available at concessional prices. Last October, the U.S. Economic Co-operation Administration allocated 34,500,000 on a grant basis to assist the Indian purchase of 427,000 tons of grain sorghums

Trumans special message to the Congress was based upon a formal request submitted on December 16, 1950 by the Indian Ambassador to the United States, Madame Vijaya L. Pandit. At that time, India requested American food grains to meet a critical emergency brought about by floods and earthquakes.

—U.S.I.S.

American Tribute To Gandhiji

In a statement on the third anniversary of Gandhiji's death the American Ambassador in New Delhi, Mr. Loy Henderson, said that the impact of Gandhi's life on the 20th century would become a permanent influence for good in the world. He added that future generations would remember Gandhi as a warrior without ill-will, a man of tolerance, an apostle of peace and one who wielded the unique weapon of non-violence.

Indonesia-India

The work of Mahatma Gandhi, Prime Minister Nehru and Rabindranath Tagore are being brought out in increasing numbers in Indonesia. Publishers are bringing out Indonesian translations of Indian classics as well as some modern books. A Government publishing house and the biggest publishers in Indonesia recently brought out translation of Shri Nehru's "Glimpses of World History" and are now busy with an Indonesian translation of the "Indian Constitution".

GIFTS TO INDIAN INSTITUTIONS

FROM THE LATE MR. KALLENBACH'S ESTATE

ON Saturday, February 10, Mrs. H. Lazar, the niece of the late Mr. H. Kallenbach, handed cheques to various institutions on behalf of her late uncle. Cheques were handed to the Child Welfare Society, Aryan Benevolent Home, Durban, the Aryan Benevolent Home, Pietermaritzburg, and the Phoenix Settlement, in the presence of a small gathering at the Durban International Club. Mr. A. Christopher acted as chairman. In his opening speech he paid tributes to the work that the late Mr. Kallenbach had done for the Indians in South Africa, and said that the name of Mr. Kallenbach would always live in the hearts of South African Indians.

Mr. Manilal Gandhi gave a brief sketch of the life of the late Mr. Kallenbach since his association with Mahatma Gandhi. He described vividly how his whole life was changed from one of great luxury to one of service and sacrifice and how he excelled Mahatma Gandhi's nearest and dearest in following his footsteps implicitly and in leading a rigid life. Mr. Manilal Gandhi described how Mr. Kallenbach dedicated his whole life to Mahatma Gandhi and took a leading part in the great Passive Resistance campaign led by Mahatma Gandhi, and suffered the rigours of prison life. How when the question of housing and feeding the families of thousands of passive resisters who were in prison was troubling the mind of Mahatma Gandhi, he purchased a farm about twenty miles from Johannesburg and named it Tolstoy Farm and gave that for the use of the passive resisters and how he lived as one of them and laboured with them. Such zeal, such sacrifice, the speaker said, was foreign to the present generation. The speaker said we were all grateful to Mr. Kallenbach for the generous gift he has given but expressed his doubt whether we really deserved it since we lacked the spirit of genuine service. The "self" was too obvious in everything we did, he said. He paid a tribute to Mrs. Lazar, saying that she was trying her hardest to live up to the name of her dear uncle.

Mrs. Christopher spoke on behalf of the Child Welfare Society, saying the poor Indian children deserved every bit of the money that was being donated and she disagreed with Mr. Gandhi on this subject. With the money donated by the late Mr. Kallenbach they were going to build a room at the Child Welfare Society and this room would be named after Mr. Kallenbach.

Mr. P. R. Pather paid a tribute to Mr. Kallenbach and to the work the various institutions were doing for the poor people of our community.

Mr. S. L. Singh spoke on behalf of the Aryan Benevolent Home, saying that our rich Indian friends were not very generous in supporting these institutions. He also paid tribute to Mr. Kallenbach and thanked Mrs. Lazar for the cheque.

Mr. Pillay spoke on behalf of the Aryan Benevolent Home of Pietermaritzburg and thanked Mrs. Lazar for the gift from her uncle.

Flowers were presented to Mrs. Lazar by the Child Welfare Society and the Aryan Benevolent Home by Mrs. S. L. Singh.

Mrs. Lazar spoke on behalf of her late uncle saying that she was very happy to be the one to hand over the cheques to the various institutions. She said she was sure that they deserved the donation and only wished the sum was larger. Mrs. Lazar said that she felt and her uncle felt that "the more we give the more we get." She handed a cheque of £500 to the Child Welfare Society, a cheque of £150 to the P.M. Burg Aryan Benevolent Home, a cheque of £350 to the Durban Aryan Benevolent Home and a cheque of £300 to the Phoenix Settlement.

Mr. Kallenbach, who was a Trustee of the Phoenix Settlement, made a proviso in his will that this £300 must be used to furnish the Settlement Library with all the books on and by Gandhiji that are available today.

Tea and cakes brought a very pleasant function to a close.

The Late Mr. H. KALLENBACH

who had provided in his will for the sum of £1,300 for Indian institutions. Mrs. H. Lazar, his niece was entrusted with the selection of those institutions and the donations were formally made at a function held at the International Club last Saturday.

AN EYE-OPENER TO SOUTH AFRICA

THE Special Representative of 'The Star' (Johannesburg) writes from Accra, the Capital of The Gold Coast:

Accra, tropical capital of the Gold Coast and key town in the forthcoming first general elections here, provides an interesting new experience for any South African. It would be a disconcerting one for the racialist.

The town, with numerous fine modern public buildings and homes, has 135,000 Native residents and some 2,500 white people.

In South Africa we talk about Europeans and non-Europeans. Here they talk of Africans and non-Africans. It is in some ways an ironic obverse of the Dr. Malan medal.

Pretty well everything in the town is run by the Africans themselves, admittedly under European direction at the top levels and on the technical side, except in local trade and the hospitals, which have 100 per cent African Staffs. Even the white trading companies have all-African counter staffs.

Native Gold Coasters take you through the customs; they run your taxis; drive their own cars; run their own shops and cafes; work the trains; man the civil service in all but the highest grades; are doctors, lawyers, teachers, nurses, ministers and professors.

There is no discrimination. Africans drop in at all hotels for cocktails, coffee, a rest or a meal. They sit at tables among the white people in hotel lounges and dining rooms. Mixed groups are not uncommon. They drink from the same glasses and cups, eat from the same plates.

All this, which would give some South Africans heart failure or a stroke if it happened in their country, raises no eyebrow, evokes no comment here.

It is taken quietly for granted that the colour of a man's skin makes no difference to his social status, and that you have social or business contacts on the basis of courtesy, good manners and cultural or other affinities.

In other words you find here a cosmopolitan outlook which is most refreshing after so much foolish prejudice, racialism and downright bad manners embedded in so much that is noble and of good repute in our own sunny South Africa.

It is most pleasant to meet some of the best informed and educated West Africans here.

And it is no less delightful to find among everyone, from the poorest peasant in the hinterland and the lowliest fisherman along the coast to the most erudite professors of Achimota College, an innate courtesy, natural eloquence and good humour that speak volumes for the African as a human being.

Moreover: the West African's success in the medical, legal and other professions and in commerce gives the lie to the often-heard assertion in the Union that the Native of Africa is mentally incapable of meeting the highest demands of complex modern civilisation, or of taking his place with the best—given the education and the opportunity—in the spiritual, intellectual and professional life of his times.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

A VOICE FROM INDONESIA

OPEN LETTER

Dr. Malan,
Prime Minister,
Govt. of South Africa.

SIR,—By your segregation policy, aimed at eliminating the coloured people from South Africa, who are the original masters of the soil, you are simply accelerating the inevitable, working against the white people not only in South Africa but in all countries, where whites are mere settlers and not masters of the soil. Obviously, you are aiming at the persecution of the coloured people but psychologically you are simply goading them to incitement against the whites. You are openly inciting the South African natives against some coloured settlers, mainly Indians, but you must be sane enough to realise that coloured people are inherently anti-white and once these South African natives and coloured settlers there in general become colour-conscious, the future of the whites not only in South Africa but in all countries would be sealed and you would not find a living soul in the whole of Asia. In the interests of the whites at large, you must be also wise enough to understand that even in a country like America, which has assumed political and economic leadership of the world, whites are there by right of settlement and not by right of mastery of the soil, in the real sense of the term. To eliminate whites from America seems a gigantic task but by your anti-coloured policy, you are inciting the huge masses of Asia against handful of whites there, with the result that the latter shall be eliminated to the last white on the soil of Asia.

By this short-sighted and essentially suicidal policy you are, in your power-intoxication, unconsciously sowing the seeds of colour-war in Asia and working for the eventual elimination of whites in the whole of Asia.

In the interests of the whites at large you must be sensible enough to understand that the coloured people in the world are in a huge majority and, if they eventually become too much strained over the colour issue, which I think they would, in view of the general attitude of the whites towards the coloured people, they may even dominate the white part of the world, thereby turning the scales of white domination of the coloured people to the reverse position i.e. coloured domination of the whites. To put it clear, the coloured shall rule the whites.

The whites, with all their wealth and political roguery, have come to rule coloured parts and peoples of the world by inciting the natives of the soil against each other on religious or other issues with the most hideous and cruel motive of becoming masters of the soil, where originally they infiltrated as settlers. Wherever they have gone to settle down, they have usurped the rights and privileges of the masters of the soil and reduced them to a status of penury and degradation and assumed mastery of the soil.

All the whites at large, in their own interests, should remember and also beware that, where laws of the materialistic world fail to protect the coloured peoples of the world against whites usurpation of their moral and legal rights and privileges even in their own own soil, the divine law of retribution shall one day come to their aid when even the position of whites in America would not be safe and invulnerable, though the whites there have, by their political art and skill, rendered as safe and immovable as the mighty Himalayas. In their power intoxication the whites in America do not realise that even the mightiest Himalays can be razed to the ground by the mightiest of sea-quakes.

Coloured domination of the whites would mean the mightiest political quake of the world and which is not beyond the range of possibility, looking to the general attitude of the whites towards the coloured people of the world.

The geologists of the world shall bear witness to the fact that the mountains of the world have been liquidated by sea quakes and therefore liquidation of the mightiest Himalayas and the dollar-protected America, so far as the whites are concerned, cannot be ruled out as an exception to this inexorable law of nature.

. . . I simply wonder that a handful of you white settlers there in South Africa, out of power intoxication, are unable to recognise this inexorable law of nature.

So, in the interests of the whites at large, I would advise you to refrain from your anti-coloured activities and treat all the coloured peoples as masters of the soil and treat the whites as their moral and legal trustees, responsible for their general welfare and political and economic improvement. Give them education and procure all amenities for them and finally prepare them for self-government and then retire as honest and faithful trustees with all the wealth of their goodwill and thanks.

If you fail, out of sheer vanity and false pride, to avail yourself of this advice, let me assure you that you would thereby be inviting the divine law of retribution to intervene and plan tragedies for the whites wherever they have illegally and immorally usurped what belongs to the masters of the soil and reduced them to a state of nullity and nonenity.

Yours beneficially,
R. N. RELYANI

Rijswijk I,
Djakarta, U.S.I.

HOW THE NON-EUROPEAN VIEWS APARTHEID

THE following are interesting extracts from the Bantu Press: A writer in 'Ilanga lase Natal' (Durban) is bitter about the treatment which he, an educated man, receives:

"The writer possesses some letters of recommendations to certain Europeans who work among Africans to accord him respect." Yet he finds that these make his position worse than ever.

He says: "How do Europeans of this type expect us to behave in order to win their sympathy and goodwill?

"If we wear their clothes: we are cheap imitations of whites. If we wear our skins: we are dirty and savage. If some among us ask for better treatment because of our education or social standing: we think we are like Europeans.

"We are running away from our ignorant fellow men . . . they say education and Christianity are wasted on Natives. They are never changed. Law-abiding and self-respecting Africans seem to annoy these Europeans more than the violent type of African. Is it a wonder that more and more Africans are becoming hardened at heart daily?"

* * *

In an editorial, "Apartheid is Oppression," 'Inkundla ya Bantu' (Verulam) discusses Dr. Verwoerd's speech to the Representative Council:

"If the apartheiders want sovereignty for themselves, it is about time they knew that the African wants it for himself, too. And any policy which ignores this is not only oppression, pure and simple; it is a clear invitation to trouble . . .

"Professor Z. K. Matthews voiced the feelings of our people when, in the reply to accusations hurled at the Native Representative Council by the Minister, he said: 'We, as a council, do not accept the Minister's contention that he is the one to determine what are the interests of our people.'"

'Ilanga Lase Natal' (Durban) reports on the recent conference to Bloemfontein:

"It was exactly a year since the African people had decided to take their destiny in their own hands," said Dr. Moroka . . . in his presidential address.

"Since the rape of Africa by the various European imperialists,' he said, 'Africans have given the best of their country to the white people. They have been unequal partners in the dishonourable contract of master and servant for the past 300 years.'

"In return they had expected justice and simple returns of humanity commensurate with the goodwill they had always proffered to strangers.

In 1949 the African people had decided on non-collaboration. 'By this they signified their rejection of white bastskap and their resolve to rally the people to their own institutions of popular liberation movements.

"I am satisfied that with the temper of the African people being what it is, not even a Verwoerd can stem the tide of the new African nationalism."

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

MR. GORDON-WALKER'S REPLY TO DR. MALAN

AT a State banquet last week in honour of the British Secretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Patrick Gordon-Walker, the Prime Minister, Dr. Malan raised the question of incorporation of the Protectorates.

Mr. Gordon-Walker in reply stated, "Let me say that I quite understand the importance which South Africa attaches to this matter, and I have, of course, listened with great care to what the Prime Minister said."

"But there was one aspect of the problem that he did not mention, and one that seems to us very important — namely, the views of the inhabitants of the territories concerned.

"We feel that no people anywhere, whether we are responsible for them or not, should simply be moved from one jurisdiction to another without full consideration of their own views on the matter."

Mr. Gordon-Walker said the question of the High Commission territories was one of the matters on which the views of the British and South African Governments were not identical.

He added that it was not the purpose of his visit to explore this question, and that he did not wish to say anything unbefitting a guest of the Union.

Mr. Gordon-Walker said each Commonwealth country had, of course, its own particular interest; each made up her own mind on the policy she would pursue; none has any right over any other.

In consequence, it followed that they sometimes disagreed. This was a sign of the vigour and vitality of the Commonwealth of free and equal countries.

"One thing I am sure about in the Commonwealth is the value of personal contact. A great deal turns upon the people who are in positions of authority getting to know one another learning about each others ways and problems and each others ideas.

African Powers

"We are close to one another in many ways. We are both great African powers, and have therefore many interests and problems in common.

"There are many fields in which our interests are very close and in which we can and do help each other by our knowledge and experience.

"I am thinking in particular of such fields as the application of science, transport, soil erosion and water conservation.

"There are some things that one can state about the Commonwealth with certainty and precision. One is as you yourself have said that we do not interfere in any way in each other's internal affairs.

"This rule of the Commonwealth that we do not interfere in each other's internal affairs is one of very great importance.

"The absolute right of each member of the Commonwealth to control its own affairs carries with it the consequence that every member is free to adopt whatever internal constitution it may wish.

"This is a part of the unfettered sovereignty that each of us enjoys.

India

"India, as everyone knows, has become a republic. She and the other countries of the Commonwealth then agreed that she shall remain a full and active member of the Commonwealth, recognising the King as head of the Commonwealth and the symbol of the free association of its members.

"The Prime Minister referred to one of the matters on which our views are not identical when he spoke of the High Commission territories," Mr. Gordon-Walker continued.

Close Accord

"Although there can be, and are some disagreements between members of the Commonwealth we are, none the less, on most important matters in very close accord.

"In a difficult and dangerous world we must hold together for our mutual advantage. The Commonwealth is a great and vital force for the preservation of a peaceful world

"Never has there been a time when it has been more important for friends to stand together, never has it been more important to put first things first and to remember not the lesser matters that may divide us, but the great things that unite us.

Senator Dr. Karl Bremer has been appointed Minister of Health and Social Welfare, in place of the late Dr. Stal.

* *

There are at present 289 privately owned Indian buses operating in Durban and the peri urban areas, which carry a total of 39,000,000 passengers a year. They are contemplating increasing the fares by 1d.

Development Of Indian Culture

Maulana Abul Kalam Azad, Education Minister of India, pleaded in New Delhi for the preservation of the cultural heritage of India representing the "fusion of different cultural Creeds of different periods into one composite cultural fabric." Inaugurating the Sapru Academy Maulana Azad said that Indian culture should not be interpreted as consisting [of two or three different cultures opposed to or different from each other in form or content. The Sapru Academy has been started at the initiative of the Nawab of Pataudi to propagate the composite qualities of Indian culture and to develop Urdu literature. The academy has been named after the Late Tej Bahadur Sapru, as its organisers feel that Sir Tej's life was a living embodiment of whatever is great and good in Indian culture. Maulana Azad referred to the President's remark made in his recent address to the graduates of Delhi University that there were two cultures in India. Ancient Hindu culture and Arab culture. Maulana Azad maintained that there was no Arabic culture in India. In fact it had never existed. Indian culture had not been influenced by Arabic culture at all except for a very brief period in the 8th century in Sind. By far the largest outside influence on Indian culture was that of Persian culture. But even here, the influence did not exist as a separate entity but was assimilated in the general stream of Indian culture. Indian culture therefore was a fusion of its three phases, ancient, medieval and modern.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INFRA, all rights reserved

To be continued

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

DON'T POISON YOURSELF!

IN this age of chemical refinement and synthesis, many substances that are brought into daily use in the home are capable of doing great harm. In previous articles I have shown the dangers of aluminium and other commonly used substances such as ginger, chillies and white sugar. Here I propose to deal with a number of other substances usually regarded as quite harmless by the vast majority of people.

Salt

Common table salt is an essential for the maintenance of bodily health, especially in the case of vegetarians. Common table salt is the result of the combination of two chemical elements, sodium and Chlorine. The chlorine forms the chief source of the Hydrochloric Acid that is the main digestive juice produced by the stomach. And the sodium helps to maintain the alkaline reserve of the blood, so necessary for health.

Wild animals and primitive people who live mainly on a vegetarian diet value salt very highly indeed. It is absolutely essential to their health and any lack of salt sets up a terrible craving that demands satisfaction. The scientific explanation is that plants contain large quantities of potash. This potash displaces sodium in the blood, and so a sodium shortage is created. This shortage can only be overcome by taking frequent small amounts of salt.

Please note carefully—**Small Amounts** of salt. When more than small amounts of salt are taken, serious harm is done. Salt attracts water, and excessive amounts either draw too much water into the tissues, thereby causing dropsical conditions, or draw the water out of the tissues to cause excessive thinness and dryness.

I once knew a married couple whose combined weight was well over 600lbs. They strewed their food with salt like snow. In between meals they drank enormous quantities of water. This, of course, all went into the tissues and caused the appearance of gross and excessive fatness. Both were normal people when they married, but they developed this habit of taking excessive salt, with the aforesaid results.

Other victims of salt-poisoning whom I know are exceedingly thin, especially about the neck and upper part of the body. Generally speaking, they have miserable dispositions too—"sad and glad of it," as the saying goes, or snappy and spiteful.

Because salt draws water, it causes constipation. The water is drawn out of the bowel contents, making them dry and crumbling and hard to expel. Sometimes the bowels get so affected that a chronic watery diarrhoea develops, with great burning of the anus.

Too much salt has a most damaging effect on the skin, making it dry and full of innumerable tiny wrinkles, or else greasy and dirty-looking. Salt also causes cataract, because the eyes are simply specially developed skin-cells. As a matter of fact, there are places in the world where young horses develop cataract of the eyes if they are raised on pastures that become salty from being covered regularly by sea water.

I could list a great number of other complaints caused by taking too much salt. It is sufficient to point out that the great scourge of sailors in former days was scurvy, and the chief cause of scurvy was the fact that people had to live for long periods on salt food. Today, many people suffer from a mild form of scurvy without knowing it, and the chief cause is the excessive salt they take with their food.

Incidentally, I have never seen a victim of alcoholism who was not over-fond of salt, strewing it thickly over everything eaten. This was well-known to the liquor-sellers of former years, who always provided all kinds of very salty snacks for their customers, to stimulate their cravings for more strong drink.

The best form of salt for human consumption is sea-salt, like that prepared by Mahatma Gandhi when he defied the salt monopoly in India. And even of this less than half a teaspoonful per day is more than enough for an adult to take in all his food. Next to such salt is the crude stuff obtained from salt pans. The worst form is the specially doctored stuff, refined and made free-running for highly civilized palates. Such salt has had certain iodine compounds added to it, in the mistaken notion that this will prevent goitre. Unfortunately, iodine in this form can cause goitre as well as curing it—but only a Homoeopath knows why.

Iodine

Almost every household has a bottle of iodine handy for applying to cuts and injuries. A far safer and better substance is tincture of Calendula. As a matter of fact, when iodine is applied to cuts and wounds in the tropics, it often causes the flesh to rot and turn into horrible sores. But I have used tincture of Calendula on many people in Tanganyika with outstanding success.

A great danger of iodine and its compounds is that it is very readily absorbed into the system, even through the skin. In the body it has a profound effect on glands and mucous membranes as well as nerves.

The diseased condition known as goitre consists in excessive development of the thyroid gland, often due to lack of minute traces of iodine in the food. Homoeopathic doses of iodine will cure this condition. But any larger amounts of iodine can also cause goitre by changing latent hyperthyroidism into an active form.

It would be interesting to know how many cases of glandular fever, hay-fever and even tuberculosis are due to too much iodine, either in the form of iodides added to table-salt, or from applying tincture of iodine frequently to cuts and injuries. It is significant that Homoeopaths cure many cases of these complaints with the appropriate homoeopathic preparations of iodine compounds in extremely minute dose.

Very very small amounts of iodine are essential in our diet. But this should be supplied in the organic form, that is, through plant life rich in iodine. The best source of all is seaweed, such as edible kelp, carrageen and Irish-moss. Scotch-kale also has fair amounts and so do potato-peels. For this reason, potatoes should never be peeled, but eaten peel and all.

(To be Continued)

COLONIAL YOUTH DAY

THE following Press statement on Colonial Youth Day has been issued by the African National Congress Youth League (Tvl), the Transvaal Indian Youth Congress and the Students Liberal Association (Wits. University):

The 21st February is to be observed throughout the World as Colonial Youth Day. On this day all democratic youth of all races and colour will pledge their solidarity with the youth of all colonial and oppressed countries. In our struggle against oppression in this country we must draw inspiration from the heroic exploits of the youths of other lands. The you people of China, the youth of Malaya, Indo-China, Vietnam, Korea, the Gold Coast and Nigeria have set us an example in heroism which it must be our resolve to emulate. Our hearts as South African youth of all races must go out to remember the youth of war-torn Germany, the thousands of youthful lives that have either been untimely terminated or severely mutilated in Spain and the rest of the European Continent. Let us therefore make a dedication of our own lives who are in jail for the cause of freedom to membering the youth of Egypt, Gold Coast, Nigeria, India and in our own country, our brothers and sisters who suffer daily under the iron heel of Nationalist Oppression. Let it be our resolve as young people in South Africa that we shall not be isolated from the general democratic world movement, but that we shall as true democrats fight oppression of whatever colour and at whatever cost until the democratic ideal prevails. Our call to the youth of our country is to demonstrate their solidarity with the rest of the democratic world by attending a Mass Rally at the Trades Hall, on Wednesday, 21st February, 1951 at 7. p.m.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Baroda, February 3.

CONGRESS CONSTITUTION

AT the meeting of the All India Congress Committee, held last week at Ahmedabad, the new draft constitution prepared by the Congress Working Committee was adopted. Speaking on the clause fixing the Congress membership fee at one rupee, to which amendments were proposed by some members Shri Nehru spoke passionately on the pursuance of the Congress ideals as apart from outward observances. Referring to what he described as "the narrow approach to Congress affairs made by certain speakers, Shri Nehru said that Congressmen seemed to have forgotten what the Congress stood for. "The Congress is not the exclusive preserve of any people. It is not a static organisation. It is not a house where Congressmen or their close friends alone can sit and gather. I will tell you what the Congress is. The Congress is a weapon, it is a sword with a sharp blade with which we have fought and cut asunder all that bound us. It is very much a live thing, not something static. Congressmen today have to remember that it is with this Congress, this sword, that we have to fight other battles and take the country forward. So let not the blade of the sword be blunted. All my life I have cherished this principle of the Congress and if any Congressman dare say that it can be dispensed with, I will face him and fight it out," he added. I declare here and now that if even by a single hair's breadth, it is sought at any time to deviate from this principle of communal unity, it becomes my duty and yours to fight this tendency."

Plea For Unity

The main resolution of the A.I.C.C. was the one which pleaded for unity among Congressmen, moved by Shri Nehru and seconded by Maulana Azad. Shri Nehru said: "The moment I am thinking of this great organisation of which all of us have been proud, I have been seeing some kind of inner rot setting in. There are many fine men in this organisation and, when I look around here, I find old comrades who have been old war horses in the struggle for freedom. My mind rejoices that so many are with us still. But some kind of blight has seized our organisation."

"Take the food problem," said the Prime Minister, "We do our best and we shall do our best to get more and more food from outside. But the sooner it is realised that there is no hope for us except self-reliance the better. I am not an isolationist! I think it will be a tragedy for India to be cut off from the rest of the world. But from the point of view of stark reality, I tell you it is a dangerous thing for us to look abroad all the time for help of any kind, whether it is food, whether it is money, whether it is machinery or anything else. I am prepared to get all these things from abroad. I am prepared to get food as much as possible. I must get machinery from abroad if I do not make it. I am prepared to take money too on honourable terms. Not that I object to that, but to think that that is the only way to get things is a fatal error. Therefore, we have to be alive to our task. We have to see how we are going to get over those difficulties and think hard about our plans and programmes.

"You argue a great deal and get excited about controls and the rest," he added. "It is a subject on which one can very well understand two or three or four points of view, though personally speaking, if a person tells me we want no controls anywhere, I think he is absolutely and completely wrong. But I can understand limitation on controls, controls on this and not on that. That is a matter to be considered in detail according to the circumstances. But there is a tremendous shortage of essentials. I just cannot conceive how any country or Government can take the dangerous risk of removing all controls and possibly having widespread starvation and tremendous misery for vast numbers of people."

To Congressmen

One main reason, said Maulana Azad, who seconded the resolution, why such a state of affairs existed today was that Congressmen after the attainment of freedom had developed a new mentality towards not only the Congress ideals but their own responsibilities. "Congressmen today apparently have started feeling that now the time has come to enjoy the fruits of freedom. Their approach is that as they made sacrifices for the Congress, they are entitled in their own right to a reward. They evidently want to put a price on these sacrifices and demand it to be paid in the form of posts, ministerships and other loaves and fishes of office. This mentality is a dangerous one. It will ruin the Congress. Congressmen should always remember that even after freedom, they have to continue to make sacrifices in the cause of the country. Only then we will be able to recapture that old spirit and zest, with which we fought the previous battles."

WARNING AGAINST COMMUNISTS

HOME MINISTER, Shri C. Rajagopalachari warned textile technicians on January 31 against intimidation by the Communists. Addressing them in Ahmedabad he said "You are the people they want to catch and catch young because you control the machinery of production. I do not want to be against any principle or system but I hate trickery, secret working, intimidation and deceit. I warn you against those who lead you to commit crimes and violence, who hold you under of exposure and exaggerate your grievances."

He added: "It is no good simply saying 'workers of the world unite.' You must say 'workers of the world work.' Exhorting them to work hard with imagination and understanding, the Home Minister said that on their hard work depended the future of the industrial middle class.

At another meeting the Home Minister called upon the workers to organize Labour Unions on sound lines so that they could implement at least limited, though not spectacular, constructive plans.

Gandhiji's Memory

Speaking at a mammoth meeting in Ahmedabad on the day of Gandhiji's death anniversary Shri Nehru said: "This day three years ago, Mahatma Gandhi was murdered. Strange that the Apostle of Peace and Non-violence should have come to a violent end, plunging the nation in sorrow. Yet, even in the act of dying, he did a great thing, for he emphasised that communal unity must be preserved and maintained in the interests of the country and of peace." With deep sadness in his voice, the Prime Minister went on: "It seems to me that many of us do not have that faith in his principles which we should have. We feel that we should respect his memory, but need not necessarily follow him. Yet his principles are so fundamental that we shall not progress unless they are practised." He, therefore, called upon the people to rededicate themselves today to the ways of life made familiar to them by Mahatma Gandhi. "This is the only fitting tribute we can pay him on this day."

To Students

Shri Nehru, addressing Gujarat University students, said that a high lack of integration and balance in the individual of the present day despite the tremendous progress science has brought about in the world, was the root cause of all problems—national and international. "We have to think, discuss and arrive at conclusions regarding the correct method of adjustment of the human being to the atmosphere of speedy progress and transition in the world to solve our problems. He said the present age in the world could be traced to the Industrial Revolution which began in Europe and gradually spread to America and Asia. We are living in stormy times and we had to adjust to these developments. Today's problems are born out of maladjustments of the individual to the individual, the individual to the group and the group to the group, he said. He was happy that Gujarat University was fast growing and said that the university should turn out in ever increasing number intelligent students who could shoulder the responsibility that will be theirs at least after some time. "Ultimately, the progress of the nation depends upon the quality of its youth. No amount of jugglery could improve the nation unless the quality of its people could be improved. I am tired of numbers. I want quality."

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૭ | શુક્રવાર તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૨. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૨.

હીંદમાં દુષ્કાળનો ભય

હીંદમાં દુષ્કાળ પડવાના ભયના ખબર હીંદની બહાર વસતા હીંદીઓએ અવગણી કાઢવા નહિ જોઇએ. હીંદના લોકોને નૈતિક તેમજ વ્યવહારૂ રીતે મદદ કરવાને આપણે બનતું સઘળું કરવું જોઇએ. વ્યવહારૂ મદદ આપણે એ રીતે કરી શકીએ કે હીંદથી કોઇ પણ રીતે અને કોઈ પણ સ્વરૂપમાં અનાજ આયાત કરવાનું બંધ કરી દઇએ. અને આપણાથી બની શકતું હોય તો જેટલું હીંદ મોકલી શકાય તેટલું અનાજ હીંદ મોકલી આપે. નૈતિક મદદ આપણે એ રીતે આપી શકીએ કે આપણે જ્યાં ત્યાં વસતા હોઇએ ત્યાં સંયમી જીવન ગાળીએ. બરી રીતે ગરીબને પોષણ આપવા ઉપરાંત કોઇએ ખાવું નહિ જોઇએ અને જે વસ્તુઓની જરૂર નહિ હોય તે વસ્તુઓનો ઉપયોગ નહિ કરવો જોઇએ. અમારા જે એ રીતે રહેતા હોય તો કોઈ પણ સ્થળે કયાની ખોટ પડેજ નહિ. પરંતુ આપણા જીવન જગતભરમાં ઘણાજ અકુદરતી થઇ ગયાં છે. જેને પરિણામે કેટલાંક સ્થળોમાં અનાજ સડતું હોય છે અથવા ફેંકી દેવામાં આવે છે જ્યારે કેટલાંક સ્થળોમાં તેના અભાવે લોકો ભુખે મરે છે. આપણી વચ્ચે મતભેદો હોઇ શકે એક બીજા લડતા ઝઘડતા હોઇએ અને કાપા કાપી પણ કરતા હોઇએ પરંતુ માનવજાતીનો કોઇ પણ ભાગ કુદરતના કોપનો ભોગ થઇ પડેલો હોય ત્યારે જો આપણે તેનું બુરૂ ઇચ્છીએ અને કરીએ તો એ નરી હેવાનીયત જ ગણાય. આથી અમારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે જગતભરના શુભેચ્છા ધરાવનારા સઘળા હોકારો આ વખેત હીંદ મત્યે ઉંડી હિલસોજી જ બતાવે અને તેની આ સંકટની ઘડીએ બનતી સઘળી મદદ આપવાને તેઓ તત્પર થશે. આથી પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેનનો સંદેશો ઘણોજ આશ્વાસન અને હીંમત આપનારો છે અને તેટલું જ હીંમત આપનારૂં યુનાઇટેડ નેશન્સ રીલીફ્ફ એન્ડ વર્કસ ફન્ડનું ઉદાર પગલું છે. ઇશ્વર હીંદને મદદ કરે અને તેને મદદ કરનારાઓનું ભલું કરે.

નોંધ

એપાર્ટહેઇડનો અમલ કેવી રીતે થઇ રહ્યો છે

દાયકાની સરકારે ગોરા અને બીન-ગોરાના મીશ્ર ડેમ્પુટેશનોને પણ મુલાકાત નહિ આપવાનો ઇરાદો કર્યો છે. સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન્સ ઓર્ગેનાઇઝેશન ફ્રુંક સમપર ભરેલી પરિષદ તે અંગેની બાબતોની ચર્ચા કરવા નેટીવ અફેર્સ ખાતાના પ્રધાન ડો. વરવુર્ડની મુલાકાત માટે અરજી કરી હતી તેના જવાબમાં પ્રધાને જણાવ્યું કે ગોરા અને બીન-ગોરા સભ્યોને તે જુદી જુદી મુલાકાતો આપશે. એકી સાથે મળવા તૈયાર નથી. ઇન્ડિયન્સ ના ડીરેક્ટર મી. કથીનટન વ્હાઇટ જણાવે છે કે તેઓના ડેપ્યુટેશનમાં સઘળા ગોરા હતા અને કોઇ બીન-ગોરા પ્રોફેસર ડી. ડી. જણાવુ હતા. પ્રોફેસર જણાવુ ગયે વર્ષે કુનીયાના ચેરીટીસ્ટોની પરિષદ હીંદમાં મળી હતી તેમાં ગયા હતા અને સા. આ. માં જાહેર કમીશનોપર પણ બેઠેલા છે અને નેટીવો માં અગ્રગણ્ય સ્થાન ધરાવે છે. આ હડહડતું અપમાન નેટીવ પ્રજા કે કોઇ પણ સ્વમાનપ્રિય લોકો કયાં સુધી સહન કરી શકશે!

એટલેથીજ બસ નથી થતું

પરંતુ એટલેથી જ બસ નથી થતું. આવતા જુલાઇમાં સાઉથ આફ્રીકન મેડીકલ એસોસીએશને એક પરિષદ બોલાવેલી છે જેમાં બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસીએશન પણ ભાગ લેવાની હતી. પરંતુ તેણે જણાવ્યું છે કે તેનાથી ભાગ નહિ લઇ શકાય કેમકે એસોસી એશનના સઘળા સભ્યોને દાખલ થવા દેવામાં આવશે એવી ખાત્રી મળી નથી. પરિષદને માટે માત્ર યુરોપીયનોને જ દાખલ થવા દેવામાં આવશે એવા ખબર મળતાં ઉપર મુજબનો ઠરાવ થયો છે. સાઉથ આફ્રીકન મેડીકલ એસોસીએશન સાથે આ બાબતમાં પત્ર વ્યવહાર ચાલ્યો હતો પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તરફથી જોઇતી ખાત્રી મળી નહોતી. સા. આ. ની મેડીકલ એસોસીએશનના સેક્રેટરી ડો. એ. એચ. રેફ્રીને અખબાર જોગી મુલાકાતમાં જણાવ્યું કે જાન્યુઆરીમાં તેમણે મુકરી પ્રધાન ડો. ડોંગીસને કાગળ લખ્યો હતો કે અહીં ઉક્ત સંસ્થાની પરિષદ ભરાવાની છે અને અગત્યના વૈજ્ઞાનિક નીબંધો વાંચવામાં આવશે. વધુમાં તેમણે ડો. ડોંગીસને જણાવ્યું હતું કે તમે જાણો છે કે ડાકતરી વિદ્યામાં જાતી, ત્વચા કે વર્ણ ના ભેદો બીલકુલ પાડવામાં આવતા નથી અને બન્ને સંસ્થાઓને સઘળી જાતી અને વર્ણના સભ્યો છે. આથી સંભવીત છે કે બ્રીટીશ મેડીકલ એસો સીએશનના જુદી જુદી જાતી અને વર્ણના સભ્યો તરફથી યુનીયનમાં દાખલ થવાની અરજીઓ કરવામાં આવશે.

તેનો જવાબ ડો. ડોંગીસ તરફથી આ પ્રમાણે મળ્યો હતો:

"અને જણાવવાની સુચના થઇ છે કે કોઇ પણ અમુક વ્યક્તિ કે અમુક વર્ગની વ્યક્તિઓને દાખલ નહિ કરવાનો હક પ્રધાન પહેલેથી જ જતો કરી શકતા નથી. આ હકનો ઉપયોગ તેને લગતા કાયદા ની જરૂરીયાતોને અંગે થતા ઉપરાંત બીજી બાબતો સાથે આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ, રાષ્ટ્ર પણ અમુક દેશની સાથેના અમારા સંબંધ અને અરજી કરનાર વ્યક્તિને અંગે થતા કાયદો, કે, તેના નામથી અથવા બીજી રીતે કોમ્યુનીઝમના સિદ્ધાંતો ફેલાવનારી અથવા પોષનારી હોય, તેનો સભ્ય છે. આથી પ્રધાન સિવાયના કોઇ પણ માણસ જેણે તમે જે બહેળા ખાત્રી માંગો છો તે તેમનાથી આપી શકાય તેમ નથી."

બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસીએશનના ઘણા પ્રતિષ્ઠિત એશીયાઇઓ સભ્યો છે. તેઓનું આ અપમાન થઇ રહ્યું છે.

કોમ્યુનીસ્ટોપર અંકુશ મુકનારૂં નવું બીલ

ન્યાય ખાતાનાં પ્રધાન મી. સી આર. સ્વાર્ટે યુનીયનની ધારાસભામાં "સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એમેન્ડમેન્ટ બીલ" નામનું ગયે વર્ષે પસાર કરવામાં આવેલાં બીલમાં સુધારો લાવ નારૂં બીજું બીલ દાખલ કર્યું છે. બીલ આવવાનું છે તેની કોઇ પણ પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોને ખબર નહોતી. તેની અંદર શું છે એ જાણવા બીજા મી. સેમ ખાન સિવાય બાકીના સઘળા મેમ્બરોએ પહેલું વાંચન પસાર કરી દીધું. પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોના હાથમાં બીલ જાય તે પહેલાં બીલની ટેલીફોક વીગતો કેપટાઉનના સરકાર પક્ષના 'ડીસ્પેચ' પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થઇ હતી. પાર્લામેન્ટમાં આ સંબંધમાં સવાલ જવાબ થયા હતા. આ નવાં બીલમાં "કોમ્યુનીઝમ"ની નવી વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે અને સાઉથ આફ્રીકાની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની બરખાસ્તમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. "કોમ્યુનીઝમ"ની નવી વ્યાખ્યા આપવાનો હેતુ તેને બહોળો કરવા નો અને તેમાં નીચે પ્રમાણે ઉમેરો કરવાનો જણાય છે. કોઇ પણ માણસ જે, કાયદો અમલમાં આવ્યો તે પહેલાં કોઇ પણ વખતે કોમ્યુનીસ્ટ બનેલો હોય;

કોઇ પણ માણસ જે, કાયદો અમલમાં આવ્યો તે પહેલાં યુનીયનની અંદર કે બહાર કોમ્યુનીઝમના કોઇ પણ હેતુઓ સાધવાની હિમાયત કરી હોય, સલાહ આપી હોય, બચાવ કર્યો હોય અથવા ઉશ્કેરણી આપી હોય, અથવા કોમ્યુનીઝમના કોઇ પણ હેતુઓ સિદ્ધ થાય એવું કંઈ પણ કામ કરેલું હોય; અને

કોઇ પણ માણસ જે, કાયદો અમલમાં આવ્યા પહેલાં કે પછી, યુનીયનની અંદર કે બહાર કોઇ પણ એવી સંસ્થા, જે, તેના નામથી અથવા બીજી રીતે કોમ્યુનીઝમના સિદ્ધાંતો ફેલાવનારી અથવા પોષનારી હોય, તેનો સભ્ય

હોય અથવા તેને સક્રીય ટેકો આપનારો હોય.

બીલમાં સેનેટમાંથી, ધારાસભામાંથી, પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાંથી અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાની ધારાસભામાંથી કોમ્પ્યુ નીસ્ટ હોય તેવા મેમ્બરોને બાતલ કરવા ની સત્તા આપનારી નવી કલમ છે.

આ સત્તાના આધારે પ્રધાન એવા કોઇ પણ સભ્યની મુદતનો અંત તેાજ લાવી શકશે જો સેનેટની અથવા ધારાસભાની સીલેક્ટ કમીટીએ સેનેટમાં કે ધારા સભામાં રીપોર્ટ રજુ કરેલો હશે.

હિંદીઓની જમીન ખાલસા કરવાની પેરવી

ડરબન કોરપોરેશન પ્રાંતિક કાઉન્સીલની આવતી બેઠકમાં ગ્રુપ એરીયાસ એકટની રૂએ જુદા જુદા વર્ગના લોકોને માટે રહેઠાણો માટે જમીન ખરીદવા અથવા ખાલસા કરવાની સત્તા માંગવાની છે. આમે માત્ર ઘરોની વ્યવસ્થા કરવા અથવા ધંધા સત્તા સાદ કરવા માટેજ જમીન ખાલસા કરવાની તેને સત્તા છે. પ્રાંતિક કાઉન્સીલ જો કોરપોરેશનનો ઓર્ડીનન્સ પાસ કરશે તો પહેલી જમીન કોર્પોરેશનરમાં દોઢી માલીકીની છે તે ખાલસા થવા સંભવ છે. કેટલાંક વર્ષ સુધી સંગ્રહાયા બાદ કોરપોરેશને આજે હવે કોર્પોરેશનરને નોટીસો માટે ગ્રુપ એરીયા બનાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે. ડ્રાફ્ટ ઓર્ડીનન્સમાં આંગેલી સત્તા મળ્યા વિના કોર્પોરેશનરની જમીન તેના થી મેળવી શકાય તેમ નથી, સિવાય કે ચોકસ ઘરોની વ્યવસ્થાની યોજના તેની પાસે હોય. ઓર્ડીનન્સ જે જમીનો ખાલસા કરવામાં આવેલી હશે તેની સામે માલીકો કાયદેસર પગલાં લે તેમાંથી કોરપોરેશનને રક્ષણ આપશે.

હિંદીઓ ના વીરોધ

નાટાલ ઇંડીઅન કોંગ્રેસ તેમજ નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશને કોર પોરેશનના આ પગલાંનો વીરોધ કર્યો છે. કોંગ્રેસે જણાવ્યું છે કે ડરબનની ઉત્તરે અને દક્ષિણે રેલ્વે ના વીકાસ થયેલ છે જેને નોટીસો માટેના રહેઠાણોમાં ફેરવી નાખી શકાય. પચાસ અને એથી વધુ વર્ષોથી સ્થાપી ચૂકેલા દોઢીઓને ઉખેડી કાઢવાની કંઈ જરૂર નથી. ઓરગનાઇઝેશને જણાવ્યું છે કે કાઉન્સીલનો એનેક્ષ ચોખ્ખો ઇરાદો જણાય છે કે દોઢીઓના ગ્રુપ એરીયાની બહાર આવેલી દરેક દરેક જમીન ખાલસા કરી લેવી. રીટી કાઉન્સીલ જાણે છે કે નેાન-યુરોપીયનોના સત્તાઓમાં કોઇ પણ જાતની દખલગીરી નથી અને તેમ છતાં ડરબનના રીટી કે જેની વસ્તી માણસની અંદર જ સત્તાઓ મંજુરી માં સડી રહ્યા છે ત્યારે રીટી કાઉન્સીલને બીજાને સુરોબાન કરવા, સ્લીમીંગ બાબો બનાવવા અને બીજાં મોજશોખના સ્થળો ઉભાં કરવા પા. ૨૦ લાખનો ખર્ચ કરી નાખતાં જરાયે સંકોચ થતો નથી.

ફ્લર્ડોના મતાધિકારનું બીલ

'ફ્લર્ડોના મતાધિકારનું બીલ, જે હાલ પાર્લામેન્ટમાં ચર્ચાઇ રહ્યું છે, તેને વીરે યુનાઇટેડ પાર્ટીની સભામાં બોલતાં ઓપોઝીશનના લીડર મી. જે. જી ગ્રેન. રહ્યાડેસે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકા ના ગોરાના વર્તન પર મોટામાં મોટું કલંક લગાડનાર એ બીલ છે. સાઉથ આફ્રીકાની ચુંટણીના ઇતિહાસમાં સર કોર એક મોટામાં મોટી ઉતરમાછ કરેલી છે. એપાર્ટહેડનું દુષ્ટ સુત્ર "ડમ ફ્રોલ અને માંકે પોલ" ના જેવું છે. ખરી હકીકત એ છે કે સાઉથ આફ્રી કાના ગોરાઓને તે સુરક્ષિત રાખનારું છે જ નહિ. સાઉથ આફ્રીકાના સમળા વર્ગોમાં તેણે અશાંતી ઉત્પન્ન કરેલી છે. એક રીકાર્યા કેપના ફ્લર્ડ લોકો ગોરા ઓ સાથે મતાધિકાર ધરાવતા હતા. ત્યારે હવે આ કાયદો લાવવામાં આ વ્યો છે. જે એક રીકા જુનો હક તેઓની પાસેથી છીનવી લેનારૂં છે. તેનું કારણ તેઓ એ આપે છે કે રાજ કીય રીતે ફ્લર્ડોને યુરોપીયનોને ઉખેડી કાઢતાં તે અટકાવે છે. બીલ સ્પષ્ટ રીતે બતાવી આપે છે કે ફ્લર્ડોના હકો તેથી છીનવી લેવામાં આવી રહ્યા છે. તેને માટે જો કોઈ જવાબદાર હોય તો તે એકજ માણસ છે અને તે મી. હેર્ઝાગ છે. આ શરમભરેલા કાયદા ની જવાબદારી તેને શિરે જાય છે. મી. હેર્ઝાગે જો સાઉથ આફ્રીકા પ્રત્યે પોતાની ફરજ અજવી હોત તો આ દુષ્ટ કાયદો આવેલો જ નહિ હોત. મી. હેર્ઝાગ પોતાના જુના નેતા જનરલ હર્ટઝોગ પ્રત્યેની પોતાની ફરજ સમજ્યા હોત તો આ સરકાર સત્તામાં આવી નહિ હોત ચુંટણી બાદ મી. હેર્ઝાગને ફ્લર્ડ લોકોને સામાન્ય મત પત્રકમાંથી કાઢી નાખવાનો વીરોધ કરવાની તક હતી. મી. હેર્ઝાગ ની કસોટી થઇ પરંતુ કસોટીમાંથી તે નાપાસ થયા. યુનાઇટેડ પાર્ટી તરીકે અમે આ બીલનો અમારી સઘળી શક્તિથી વીરોધ કરીશું. અમે માત્ર ફ્લર્ડ લોકોને માટે જ નહિ પરંતુ બોઅર શાસન માટે લડીશું. સ્વતંત્રતાના ભાગલા પડી શકતા નથી આ પગલું ખંડનાત્મક હોઇ ઇરાદા ભરેલું છે. મી. રહ્યાડેસે કહ્યું કે આજે જ્યારે દુનીયાની સરકારો સૌને માનવહકો આપી રહી છે ત્યારે સાઉથ આફ્રીકામાં લઘુમતી સરકાર દુષ્ટ રાજકીય હેતુઓ સર એ હકો છીનવી લઇ રહી છે. આ સદન અને સાઉથ આફ્રીકાના અને ગોરા સુધારાના હિતમાં લડીશું.

'નાટાલ મરકયુરી'ની ટીકા

ફ્લર્ડના મતાધિકારના બીલપર ટીકા કરતાં ફ્રેબુઆરી તા. ૧૪ મીનું 'નાટાલ મરકયુરી' લખે છે કે "આ આપણુ હાથ ભરેલું બીલ એ પ્રકાર થયો તે બે અનિવાર્ય વસ્તુઓ થશે. પ્રથમ સા. આ. ના ખંધારણની કીંમત નકામા કાગળના કુકડા જેવી થઇ જશે. બીજું આ દેશમાં બીન-ગોરાઓને ગોરાઓ સામે મજબુત રીતે સંગઠીત કરવામાં સરકાર સાહ્ય નીવડશે. બન્ને પરિણામો કલ્પી નહિ શકાય તેવાં આફતરૂપ થઇ પડશે. આ અપંકર ભુલ સુધારી લેવાનો હજુ સરકાર પાસે વખત છે. અમારું ધ્યેય તે પહેલાં આ બીલ તેણે પાછું ખેંચી લેવું જોઇએ અને આપણા નેાન યુરોપીયન સવાલપર કોઇ પણ જાતની ઉશ્કેરણી વિના એક રાષ્ટ્રિય પરિષદ ભરવી જોઇએ. એજ ન્યાયી અને માનભરેલી મુસદ્દગિરીનો માર્ગ ગણાશે."

આ ઘુંટડો સાઉથ આફ્રીકાથી કેમ ગળાશે?

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'નો ખાસ પ્રતિનિધિ ગોલ્ડ કોસ્ટની રાજધાની આક્રાથી લખે છે:

"આ એ ગોલ્ડકોસ્ટની રાજધાની છે અને પહેલી સામાન્ય ચુંટણીનું મુખ્ય શહેર છે. સાઉથ આફ્રીકાને તે નવો અનુભવ આપનારૂં છે અને જાતી જોઇને પોષનારાઓને જોખન કરનારૂં છે. આધુનીક ઢબના અનેક જાહેર મકાનો અને ઘરો વાળાં આ શહેરમાં ૧,૩૫,૦૦૦ નેટીવોની અને ૨૫૦૦ જેટલા ગોરાઓની વસતી છે.

સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે યુરોપી યનો અને નેાન-યુરોપીયનોની વાત કરી એ છીએ. અહિં તેઓ આફ્રીકનો અને નેાન-આફ્રીકનોની વાત કરે છે. ટા. મલાનના ચંદ્રકની જાણે કટાક્ષ કરનારી બીજી બાજુ!

આ શહેરમાં બધો કારભાર આફ્રી કનોથી જ ચલાવાય છે. એવાક સૌથી ઉંચા પદે અને પાંત્રીસ ટકામાં યુરોપી યનોની દોરવણી છે ખરી, પરંતુ રમા નિક વેપારમાં અને ઘરપીતાલોમાં સો યે સો ટકા આફ્રીકનોનોજ સ્ટાક છે. ગોરી વેપારી કંપનીઓને પણ કાઉન્ટરોપરનો સ્ટાફ આફ્રીકનોનોજ છે.

કરટમમાંથી તમને પાસ કરનારા ગોલ્ડ કોસ્ટના નેટીવો જ હોય છે, ટેકસીઓ પણ તેઓજ ચલાવે છે, અને પોતાની કારો પણ ચલાવે છે, રેલ ગાડીઓ તેઓ ચલાવે છે, સરકારી નોકરીઓમાં છેક ટોચપરના સીધા નેટીવો જ છે. ડાકતરો, લોયરો, શિક્ષકો, નર્સો, પાદરીઓ, પ્રોફેસરો પણ તેઓ જ છે.

અહીં કોઇ જાતનો વર્ણભેદ નથી. સમળી હોટેલોમાં આફ્રીકનો ફ્રાયે ત્યારે જઇ કોકટેલ, કોફી, ભોજન કે આરામ મારે જઇ શકે છે હોટેલ સાઉથોમાં, ડાઇનીંગ રૂમોમાં તેઓ ગોરાઓ સોડે બેસે છે. તેઓનાજ કરોરામાંથી તેઓ પાણી પીએ છે. તેઓની જ દુકાળી ઓમાં આવ છે.

આ સમળી વસ્તુઓ જે, પોતાના દેશમાં બને તો કેટલાક સાઉથ આફ્રીક નોને હાર્ટફેલ અથવા પક્ષાઘાત થયા વીના નહિ રહે તે, અહીં સ્વાભાવિક રીતે બને છે. કોઇને તેથી કશો પણ વાંધો હોતો નથી. અહિં સાધારણ રીતે માનીજ લેવાય છે કે માણસની ચામડીના રંગ તેના સામાજીક દરજ્જાને દરકત કરતો નથી. અને સામાજીક કે વેપારનો સંબંધ સભ્યતા, સંસ્કારિતા વીગેરે ગુણોના આધારે બંધાય છે.

મનસ્વમાં ગતીહેડ અને અશિક્ષિતા જે સુંદર સાઉથ આફ્રીકાની આબાદીને કલંકિત કરી રહી છે એ વસ્તુનો અહિં સંતર ચલાવ છે અને પચરંગી પ્રજા દળી મળીને રહે છે એ એક અતિ આનંદદાયક વસ્તુ છે.

અહીં કેટલાક સુશિક્ષિત અને વિદ્વાન વેસ્ટ આફ્રીકનોનો ભેટો થાય છે, જે ઘણો જ ગ્રિય લાગે છે. અને એ સરીબમાં સરીબ ગામડીયાથી લઇને મોટા ઉમરાવ વચ્ચે અથવા એક તુચ્છ માછીમારથી લઇને ઓક્સીફોર્ડ કોલેજ ના મોટા પ્રોફેસર વચ્ચે કોઇ પણ જાતનો ભેદભાવ હોતો નથી અને અરસ પરસ કુદરતી સભ્યતા, મેાજ મજા થઇ રહ્યાં હોય છે, જે, માનવીઓ તરીકે આફ્રીકનો માટે અત્યંત પ્રશંસનીય વસ્તુ છે.

વળી વેસ્ટ આફ્રીકનોએ ડાકતરી વિદ્યામાં, વકીલાતમાં અને અન્ય ધંધા ઓમાં અને વેપારમાં જે સફળતા મેળવી છે તે, આધુનીક સુધારાની કક્ષાએ ચઢી રહે અને કેળવણીની તકો આપવામાં આવે તો પણ સારામ સારા માણસની સાથે આબાદિયત, બૌદ્ધિક અને ધંધાદારી જીવનમાં સ્થાન લઇ રહે તેની આફ્રીકાના નેટીવનામાં ખુદ જ નથી અને કદી આવી શકશે નહિ, એવી જે વાત યુનીયનમાં આપણે વખતોવખત સાંભળીએ છીએ તેને જુઠી પાડે છે.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડશે છે. ૬૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે

કીમત - ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

એપાર્ટહેડ વીષે નોન-યુરોપીયનોનો મત

સરકારની એપાર્ટહેડની યોજનાને નોન-યુરોપીયનો કેવી રીતે નીહાળે છે તેના કેટલાક અભિપ્રાયો ડરબનના 'ઇન્ડાંગા લાસે નાટાલ' માં એક લેખક પોતે શિક્ષિત હોવા છતાં તેના પ્રત્યે કેવી વર્તણુક બતાવવામાં આવે છે તેની ફરિયાદ કરે છે. લેખક ની પાસે આફ્રીકનોમાં કામ કરતા કેટલાક યુરોપીયનો પર તેના તરફ માન ધરી વર્તવાની બક્ષામણ કરનારા ઘણા બધા પત્રો છે. પરંતુ તે કહે છે કે તેનાથી તેની સ્થિતિ વધારે ખરાબ થઈ છે. તે પૂછે છે કે આવી જાતના યુરોપી વતનીની દિલસોજી અને શુભેચ્છા મેળવવા તેઓએ કઇ રીતે વર્તવું એ બાબત પડતી નથી.

અમે તેઓના કપડાં પહેરીએ, તો ગોરાની હલકી નકલ કરનારાઓમાં ખપીએ છીએ. અમારાં ચામડાં પહેરી એ તો અમને જંદા જંગલી કહેવામાં આવે છે. અમારામાંનાં કેટલાક અમારી કેળવણી અને સમાજીક દરજ્જા ના કારણે જો કયારે સારી વર્તણુકની માગણી કરે તો અમે યુરોપીયનો જેવા બની ગયા એમ કહેવામાં આવે છે, અમારા અજ્ઞાન બંધુઓથી અમે દુર ભાગીએ છીએ...તો અમને કહેવામાં આવે છે કે અક્ષર જ્ઞાન અને ખ્રીસ્તી ધર્મનું જ્ઞાન અમારાપર વેડફી નાખવા માં આવે છે. અમારામાં કશો ફેર પડતો નથી, કાયદાને વફાદાર અને સ્વમાની આફ્રીકનો આ યુરોપીયનોને તેમની આફ્રીકનો કરતાં વધારે હરકત કરે છે. પછી જો આફ્રીકનોનું હૃદય વધારેને વધારે કહ્યું થતું જાય તો તેમાં શી નવાઈ!''

* * *

''એપાર્ટહેડ એ દમન છે'' એ સિવાય બીજું અમલેખ લખતાં 'ઇન્ડુન્ડલા યા ન્ટાન્ડુ'' નેટીવોની પ્રતિનિધિ સભા પર ડો. વરવુઅર્ડના ભાષણની ચર્ચા કરતાં જણાવે છે: એપાર્ટહેડવાદીઓને જો કુલ સત્તા પોતાને માટે જ જોઇતી હોય તો તેઓએ સમજવા યોગ્ય જણાય છે કે આફ્રીકનને પણ કુલ સત્તા પોતાના હાથમાં જોઇએ છે, અને તેની અવગણના કરનારી કોઇ પણ નીતી એ કેવળ દમન છે એટલું જ નહિ પણ તોફાનને આમંત્રણ આપનારી છે.''

* * *

કુંક મુદતપર બ્લોમફન્ટીનમાં મળેલી પરીષદનો હેવાલ છાપતાં ડરબનનું 'ઇન્ડાંગા લાસે નાટાલ' લખે છે: ડો. મોરોકાએ પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે આફ્રીકનોએ પોતાનું ભાવિ પોતાના હાથમાં લીધાને બરોબર એક વર્ષ થયું છે. જુદા જુદા યુરોપીયન રાજીવાદીઓએ આફ્રીકા પર કરેલા બળાત્કાર પછી આફ્રીકનોએ પોતાના દેશનો સારામાં સારો ભાગ ગોરાઓને આપી દીધેલો છે. માલીક અને નોકરની અપમાનભરેલી અસમાન ભાગીદારીમાં કેટલા બધાસો વર્ષ કાઢયાં છે. અજ્ઞાન લોકોને આજ પર્યંત તેઓ જે શુભેચ્છા આપતા આવ્યા છે તેના બદલામાં તેઓ કેવળ ન્યાય અને માનવતાની આશા રાખતા હતા એથી વધારેની કશી આશા રાખતા નહોતા. ૧૯૪૬ માં આફ્રીકન લોકોએ અસહકાર કરવાનું ઠરાવ્યું, તેમ કરી તેઓએ બતાવી આપ્યું કે ગોરાની સર્વોપરિતા તેઓ સ્વિકારવા માગતા નથી અને આઝાદીની લડતમાં પોતાના લોકોને તેઓ પોતાની સંસ્થા ઓમાં સંગઠીત કરવા માગે છે. આવી કોમનું આજનું બાનસ જોતાં મને સંતોષ થયો છે કે તેઓના આવી રહેલા નવા રાષ્ટ્રવાદના જુવાળને કોઇ વરવુઅર્ડ થી પણ રોકી શકાવાનો નથી.''

હીંદપર આવી પડેલો દુષ્કાળનો ભય

ચાલુ અઠવાડીયામાં હીંદથી ચિંતાજનક ખબર આવ્યા છે કે આવતા જુલાઇથી અકટોબર સુધીમાં જો તેને વર્ષ અને બીજું અનાજ પુરતા પ્રમાણમાં નહિ પહોંચે તો તેનાપર દુષ્કાળનો ભય ઝળુંબી રહ્યો છે. હીંદ ની પાંત્રીસ કરોડની વસતીમાંથી ત્રીજા ભાગની વસતીને આજની જ અરધ્યા રહેજ વધારે અપાય છે. દુષ્કાળની સ્થિતિ જો કે હજુ જાહેર થઇ નથી પરંતુ મદ્રાસ પ્રીદાર અને મુબઇમાં ઘણા લોકોને અનાજની તંગી જણાઇ રહી છે એમ અનાજ ખાતાના અધિકારીઓ જણાવે ■ અને હીંદથી બાતમી વ્યકિતઓને યુનીયનમાં કામદો આવ્યા છે તે તેનું સમર્થન કરે છે. એવું અડસટવામાં આવ્યું છે કે ચાલુ વર્ષમાં પંચાવન લાખ ટન વધુ અનાજ નહિ આવે તો 'ભાણું' આપવાની યોજના પડી ભાંગશે.

સપ્ટેમ્બર અને અકટોબર મહિના માં હમેશાં અનાજનો જથ્થો કમી થઇ જાય છે અને ભાવો ઉંચા જોય છે. ચાલુ સાલ કમીનો વખત જુલાઇથી શરૂ થવા વકી છે. કેમકે વીસ લાખ ટન કોટલું અનાજ ધરતીકંપ, રેલ અને અનાવૃષ્ટિથી નાશ પામેલું હોવાનું અડસટવામાં આવે છે.

અમેરીકાથી મદદ

દેશીંગટનથી સાપાના સંદેશા મુજબ પ્રેસીડન્ટ ટ્રમેને અમેરીકાની કોંગ્રેસને હીંદમાં દેખાળ નીવારણાર્થે વીસ લાખ ટન અનાજ મોકલવાની સત્તા આપવા સુચવ્યું છે. તેમણે એવી બક્ષામણ કરી છે કે કોંગ્રેસે હમણા દસ લાખ ટનને માટે નાણાની વ્યવસ્થા કરવી અને બાકીનાની હીંદની પરિસ્થિતિ તપાસ્યા બાદ કરવી ઘટે તો કરવી. કોંગ્રેસને સંદેશો પાઠવતાં પ્રેસીડન્ટ ટ્રમેને જણાવ્યું કે હીંદની અપીલની અમેરીકાથી અવગણના કરી નહિ શકાય. બન્ને દેશોની સરકારો વચ્ચે આસ કરી એશીયામાં આક્રમણ અટ કાવવા સંબંધી અગત્યના રાજકીય મતભેદો વર્તી રહ્યા છે. છતાં એ મત ભેદોના કારણે હીંદના લોકોની હાલની જરૂરીયાતોને આપણાથી અવગણી નહિ શકાય. હીંદમાં અનાજ વખતસર પહોંચાડી શકાય તેને માટે પુરતી ફ્રાંસ પોર્ટની સગવડ કરવાના સંબંધમાં પ્રેસીડન્ટ ટ્રમેને કહ્યું કે અંગ્રેજોની અનામત પડેલી આગ બોટોમાંથી કેટલીક ને સમારી તદ્દપાર કરવાની જરૂર પડશે. આ આગબોટો હીંદથી પાછી કરતાં અમેરીકાને બોટોના અભાવે વસ્તુઓ ની તંગી પડી રહી છે તે દુર કરી શકશે. કોંગ્રેસ જો આ યોજના સ્વિકારે તો તેમણે સુચવ્યું છે કે અમેરીકા એ હીંદમાં અનાજની વહેંચણી થાય તેની દેખરેખ રાખવા અને આ યોજ ના પાર પાડવામાં મદદ કરવા એક મીશન હીંદ મોકલવું.

યુનાઇટેડ નેશન્સ ચીલ્ડ્રન્સ ફન્ડ

વોશીંગટનથી સંદેશો જણાવે છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સ ચીલ્ડ્રન્સ ફન્ડે આવતા છ મહિનામાં ૨,૩૫,૦૦૦ ડોલરની કીંમતના ચોખા હીંદ મોકલવા નું સર્વાનુમતે ઠરાવ્યું છે.

મી. ગોરડન વોકરનો ડો. મલાનને જવાબ

ગયે અઠવાડીયે કેપટાઉનમાં યુનીયન ની મુલાકાતે આવેલા કોમનવેલ્થ રીલેશન્સ ખાતાના બ્રીટીશ રાજ્ય મંત્રી મેજર ગોરડન વોકરના માનમાં આપવામાં આવેલાં ખાણું પ્રસંગે યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાને ગ્રેટબ્રટનેરેલને યુનીયનમાં જોઇ જવાનો સવાલ ઉઠાવ્યો હતો. તેનો જવાબ આપતાં મી. ગોરડન વોકરે જણાવ્યું કે, આ બાબતને સાઉથ આફ્રીકા કેટલું મહત્વ આપે છે એ હું સારી રીતે સમજું છું. અને વડા પ્રધાને જે કહ્યું તે મેં ધર્યુંજ ધ્યાન પુર્વક સાંભળ્યું છે. પરંતુ એ સવાલને લગતી એક બાબત તેમણે દર્શાવેલી નથી જે અમને ઘણીજ અગત્યની લાગે છે. તે એ પ્રદેશોમાં વસતા લોકોનોએ બાબતમાં મત જાણવાની છે.

અમે માનીએ છીએ કે કોઇ પણ સ્થળે વસતા કોઇ પણ લોકો, પછી અમે તેઓને માટે જવાબદાર હોઇએ કે ન હોઇએ તો પણ, તેઓને એ બાબતમાં તે ના મત પુરેપુરા જાણ્યા વિના એક હકુમતમાંથી બીજી હકુમત માં બદલી દઇ નહિ શકાય.

મી. ગોરડન વોકરે કહ્યું કે આ પ્રદેશોની બાબત એવી છે કે જેનાપર બ્રીટીશ અને સાઉથ આફ્રીકાની સરકારોના વીચારોમાં ભેદ રહેલો છે. મારી મુલાકાતનો હેતુએ સવાલની ચર્ચા કરવાનો નથી. અને તેથી એક મહેમાનને લાંબે ગાળે એવું કહ્યું હું ખોલવા બગછતો નથી.

મી. ગોરડન વોકરે કહ્યું કે, કોમનવેલ્થ ના પ્રત્યેક દેશને પોતાનું અલગ હિત રહેલું ... પણ બધી બાબતોને અનુસરવા માગે છે એ પોતેજ નકકી કરે છે. કોઇને બીજાપર દબાણ કરવા નથી.

આથી એવું બને છે કે તેઓ વચ્ચે મતભેદ થાય છે. એ સમાન હકો ધરાવતા આઝાદ દેશોના કોમનવેલ્થની શકિત અને કોવતનું એક ચિન્હ છે.

કોમનવેલ્થને વિષે એક બાબતની મને ખાત્રી છે તે અંગત સંબંધની કીમતની છે. સત્તા ધરાવતા લોકો એક બીજાને ઓળખતા થાય, એક બીજાની રીતભાતો શીખતા થાય, તેઓના સવાલો અને વીચારો સમજતા થાય તેના ઉપર ઘણોજ આધાર રહેલો છે.

આપણી વચ્ચે ઘણું સામ્ય રહેલું છે. આપણે બન્ને દેશો આફ્રીકામાં મોટી સત્તા ધરાવીએ છીએ. અને તેથી આપણા ઘણા સવાલો અને હિતો સમાન છે.

ઘણા ક્ષેત્રોમાં આપણા નજીકના હિતો રહેલાં છે જેમાં આપણે એક બીજાને અરસપરસ આપણા જ્ઞાન અને અનુભવથી ઘણાજ મદદરૂપ થઇ શકીએ અને થઇએ છીએ.

કોમનવેલ્થને વિષે અમુક વસ્તુઓ છે કે જે ખાત્રી પુર્વક કરી શકાય છે. તેમાંની એક આપ કહી ગયા તેમ આપણે એક બીજાની આંતરીક બાબતોમાં માથું મારતા નથી.

એક બીજાની આંતરીક બાબતોમાં વચ્ચે નહિ પડવાનો આ નીયમ ઘણો અગત્યનો છે. કોમનવેલ્થના પ્રત્યેક સભ્યનો પોતાને લગતી બાબતોપર સંપુર્ણ અંકુશ ધરાવવાના કુલ હક માંથી બીજી વસ્તુ પરિસ્થિતે છે તે એ કે પ્રત્યેક સભ્યને પોતાની ખુશીમાં આવે તેવું પોતાનું આંતરીક બંધારણ ઘડવાનો હક છે.

આ કુશલતા આપણે સૌ ભોગવી એ છીએ.

સૌ કોઇ જાણે છે કે હીંદ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય બન્યું છે. તે અને કોમનવેલ્થના અન્ય દેશો એ વખતે કબુલ થયા હતા કે તે કોમનવેલ્થનું સંપૂર્ણ અને સક્રીય સભ્ય રહેશે અને રાજાને કોમનવેલ્થના ઉપરી તરીકે અને તેના સભ્યોના સ્વતંત્ર સંબંધના પ્રતીક ગણશે.

કોમનવેલ્થના સભ્યો વચ્ચે મતભેદો હોઇ શકે અને છે. પરંતુ તેમ છતાં ઘણી ભારે અગત્યની બાબતોમાં અમારી વચ્ચે ઘણોજ સુમેળ વર્તે છે.

એક મુરકેસ અને જોખમ ભરેલી દુનીયામાં આપણે આપણા અરસપરસ હિતને ખાતર આપણે એકત્ર મક્ક ઉભા રહેવું જોઇએ.

દુનીયાની શાંતી ટકાવી રાખવાને કોમનવેલ્થ એક મહાન અને શક્તિ શાળી બળ છે.

એવો એક પણ વખત નહોતો જ્યારે મીત્રોએ સંગઠીત થઇ ઉભવું આજના કરતાં વીશેષ જરૂરી હોય. પ્રથમ વસ્તુઓને પ્રથમ સ્થાન આપવું વિશેષ અગત્યનું હોય. અને આપણી વચ્ચે કુસંપ કરાવનારી તુચ્છ બાબતો ને નહિ પરંતુ સંગઠન કરનારી મહાન બાબતોને સંભાળવી વિશેષ જરૂરી હોય.

મેરીટજબર્ગ આર્યન બેનેવોલન્ટ હોમની વતી મી. પોલ્સે બોલ્યા હતા.

ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી અને આર્યન બેનેવોલન્ટ હોમ તરફથી મીસીસ લઝારને સુંદર પુસ્તોની બારસોટો ભેટ આપવામાં આવી હતી.

મીસીસ લઝારે સ્વર્ગસ્થ મી. કેલનબેકની વતી બોલતાં કહ્યું કે આ ચીજો મારા હાથથી અર્પવાનો મને લાભ મળ્યો તેથી મને ઘણોજ આનંદ થાય છે. મારી ઇચ્છા છે કે એ દાનને ઉકત સંસ્થાએ પુરેપુરી લાયક છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેના કરતાં વધારે મોટી રકમ નથી. તેમણે કહ્યું કે હું માનું છું અને મી. કેલનબેક પણ માનતા હતા કે જેટલું વધારે આપણે દાન કરીએ તેટલું વધારે આપણે પામીએ છીએ. બાદ તેમણે ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટીને પા. ૫૦૦ ની ચેક આપી. ડરબન ઇન્ડિઅન બેનેવોલન્ટ હોમને પા. ૩૫૦ ની અને મેરીટજબર્ગ ઇન્ડિઅન બેનેવોલન્ટ હોમને પા. ૧૫૦ ની આપી. અને ફ્રીનીક્સ સંસ્થાના પુસ્તકાલયમાં ગાંધીજી એ લખેલું અને ગાંધીજીને વિષે લખાયેલું જેટલું મેળવી શકાય તેટલું સાહિત્ય રાખવાને માટે પા. ૩૦૦ આપી. બાદ આ પાર્ટી કર્યા પછી મેળાવડો બરખાસ્ત થયો.

સ્વર્ગસ્થ મી. કેલનબેકની એસ્ટેટ તરફથી

હિંદી સંસ્થાઓને મળેલું દાન

ગયા રવીવાર તા. ૧૦ મીના ડરબન ઇન્ટરનેશનલ ક્લબમાં એક મેળાવડો થયો હતો. જ્યારે સ્વર્ગસ્થ મી. કેલનબેકના બાકીજ મીસીસ હાના લઝારે હીંદીઓની સંસ્થાઓ–ઇન્ડિઅન ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી, ડરબન આર્યન બેનેવોલન્ટ હોમ અને મેરીટજબર્ગ આર્યન બેનેવોલન્ટ હોમ અને ફ્રીનીક્સ સંસ્થાને પોતાના સ્વર્ગસ્થ મામા, મી. એચ કેલનબેકની એસ્ટેટમાંથી દાનની ચેકો અપર્ણ કરી હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન મી. ઓ. ક્રીસ્ટોફરે લીધું હતું. પ્રમુખે સ્વર્ગસ્થ મી. કેલનબેકે સાઉથ આફ્રીકા ના હીંદીઓની કરેલી સેવાઓની તારીફ કરતાં કહ્યું કે મી. કેલેનબેકનું નામ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓના હૃદયમાં કાયમનું સ્થાન ધરાવશે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ સ્વર્ગસ્થ મી. કેલનબેક ગાંધીજીના સમાગમમાં આવ્યા ત્યાર પછીની તેમની દુંક જીવનરેખા આપી હતી. મી. કેલનબેક જે એક વખતે અતંત એશઆરામમાં રહેતા હતા તે ગાંધીજીના સમાગમમાં આવતાં કેવા બદલાઇ ગયા અને એશઆરામમાંથી તેમનું જીવન કેવું સેવામય અને ત્યાગી બની ગયું અને ગાંધીજીને પગલે ચુસ્તપણે ચાલવામાં અને સખ્ત ત્યાગી જીવન જીવવામાં ગાંધીજીના અતંત નજીકના મિત્રોને પણ તેમણે કેવા ચાટી દીધા હતા, મી. કેલનબેકે પોતાનું આખું જીવન કેવું ગાંધીજીને અર્પણ કરી દીધું હતું અને ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ચાલી રહેલી સત્યાગ્રહની મહાન લડતમાં તેમણે કેવો આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને જેલના સંકટો સહ્યાં હતાં, સત્યાગ્રહીઓના કુટુમ્બોને રાખવા અને પોષવાનો ગંભીર સવાલ ચીંતા ઉપજાવતો રહ્યો હતો ત્યારે મી. કેલનબેક કેવા તુરતજ મદદે આવી પહોંચ્યા અને જોહાનીસબર્ગમાંથી પીસ માટલ ફુટ એક કામ ખરીદી સત્યાગ્રહીઓના કુટુમ્બોને રહેવા માટે તે ખુલ્લું મુકી દીધું અને કેવા પોતે પણ તેઓનીજ રીતે રહેવા લાગ્યા અને તેઓની સાથે મહેનત મજુરીનું કામ હાથે કરવા લાગ્યા વીગેરે તાદ્રશ્ય ચિતાર આપ્યો અને કહ્યું કે એવી સેવા અને એવો ત્યાગ હાલની પ્રજાને માટે એક નવિન વસ્તુ છે. તેમણે કહ્યું કે મી. કેલનબેક આપેલાં ઉદાર દાનને માટે આપણે સૌ તેમના આભારી છીએ પરંતુ એવાં દાનને આપણે લાયક છીએ કે કેમ એ વિષે તેમણે શંકા દર્શાવતાં કહ્યું કે સેવાની ખરી ભાવના આપણામાં નથી. જે કંઈ પણ આપણે કરીએ છીએ તેમાં "અહંભ,વ" મકત થતો હોય છે. મીસીસ લઝારની તારીફ કરતાં તેમણે કહ્યું કે તેઓ પોતાના મામાને પગલે ચાલવા અને તેમનું નામ શોભાવવા સતત પ્રયત્ન કરી રહ્યાં છે.

ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી તરફથી બોલતાં મીસીસ ક્રીસ્ટોફરે કહ્યું કે ઇન્ડિઅન ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી તેને આપવામાં આવતી ચેનીએ ચેની ને સંપૂર્ણપણે લાયક છે અને એ બાબતમાં હું શ્રી. મણીલાલ ગાંધીથી વિરુદ્ધ મત ધરાવું છું. સ્વ. મી કેલનબેક તરફથી આપવામાં આવેલી રકમથી ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી મી. કેલનબેકને નામે એક બંડ બાંધશે.

મી. પી. આર. પથરે મી. કેલનબેક ની સેવાઓની તારીફ કરી અને ઉપરોકત સંસ્થાઓ કોમના ગરીબ વર્ગોની કેવી સેવા બજાવી રહી છે એ જણાવ્યું

મી એસ. એસ. સીંગે આર્યન બેનેવોલન્ટ હોમ તરફથી બોલતાં જણાવ્યું કે આપણા માલદાર ભાઇઓએ આ સંસ્થાઓને જોઇએ તેવો લાગે આપતા નથી. તેમણે મી. કેલનબેક ની સેવાઓની તારીફ કરી અને ચેક ને માટે મીસીસ લઝારનો આભાર માન્યો.

ઈન્ડોનેસીયાથી આવેલો અવાજ

ડો. મલાનને ખુલ્લો પત્ર

સાઉથ આફ્રીકાની સરકારના વડા પ્રધાન ડો. મલાન, એસ,

સાહેબ,—તમારી સેગ્રેગેશનની નીતી, જેનો હેતુ રંગવર્ણો બોકો, જેઓ મુળ જુમીની પેદાયશ છે, તેઓને સાઉથ આફ્રીકામાંથી ઉખેડી કાઢવાનો છે, તેથી તમે માત્ર સાઉથ આફ્રીકામાંજ નહિ પરંતુ જે જે દેશોમાં ગોરાઓ, જેઓ માત્ર વસવાટીઓ છે અને જુમી ના મુળ ધણીઓ નથી, તેઓની વીરુદ્ધ ની અનિવાર્ય પ્રવૃત્તિને વેગ આપી રહ્યા છો. દેખીતી રીતે તમારો હેતુ રંગવર્ણોઓની ઉપર જુલમ ગુજારવાનો છે પરંતુ માનસ શાસ્ત્રના નીયમ મુજબ તમે તેઓને ગોરાઓ વિરુદ્ધ ઉશ્કેરી રહ્યા છો. સાઉથ આફ્રીકાના નેટીવો ને તમે કેટલાક રંગવર્ણો વસવાટીઓ, મુખ્યત્વે કરી હીંદીઓ, વીરુદ્ધ ઉશ્કેરી રહ્યા છો, પરંતુ તમારામાં એટલું સમજવાનું ડહાપણ હોવું જોઇએ કે રંગવર્ણોઓ મુળે ગોરાના વીરોધી છે અને આ સાઉથ આફ્રીકાના નેટીવો અને રંગવર્ણો વસવાટીઓમાં સામાન્ય રીતે પોતાના વર્ણનું ભાન આવશે ત્યારે માત્ર સાઉથ આફ્રીકામાંજ નહિ પરંતુ સઘળા દેશોમાં ગોરાઓનું આવિ બનાવ જશે અને આખા એશીયામાં એક પણ છુરતો આદમ મળશે નહિ. આઝાદ ગોરાઓના હિતમાં એ સમજવાનું પણ તમારામાં ડહાપણ હોવું જોઇએ કે અમેરીકા જેવો દેશ, જેણે જગતનું રાજકીય અને આર્થીક નેતૃત્વ પોતાના હાથમાં લીધેલું છે, ત્યાં પણ ગોરા વસવાટી તરીકેનો હક ધરાવે છે નહિ કે તેના ખરા અર્થમાં એ જુમી ની પેદાયશ તરીકેનો. અમેરીકામાંથી ગોરા ઓને હટાવવાનું કામ ઘણું મુશ્કેલ લાગે છે પરંતુ તમારી રંગવર્ણોઓ વીરુદ્ધની નીતીથી તમે એશીયાના વીશાળ જન સમુદાયને મુકીજ ગોરાઓની વીરુદ્ધ ઉશ્કેરી રહ્યા છો, જેને પરિણામે એશીયાઓમાંથી એકે એક ગોરાને એશીયા ની જુમીમાંથી ઉખેડી કાઢવામાં આવશે.

આ સંકુચિત અને આત્મઘાતક નીતીથી તમે સત્તાના મદમાં અણુબળ પણે એશીયામાં વર્ણાંતર યુદ્ધના બીજ વાવી રહ્યા છો. અને છેવટે આખા એશીયામાંથી ગોરાઓને નાબુદ કરવા નું કામ કરી રહ્યા છો.

આઝાદી ભોગવી રહેલા ગોરાઓના હિતમાં તમારામાં એ સમજવાનું ડહા પણ હોવું જોઇએ કે દુનીયામાં રંગ વર્ણો ગોરાઓની વીશાળ બહુમતી છે અને વર્ણના સવાલપર જો તેઓની ધીરજ ખુટી જશે, અને હું વાંચું છું કે તેમ થશે, તો રંગવર્ણોઓ પ્રત્યેની ગોરાઓ ની સામાન્ય વલણ જોતાં એવો પણ વખત આવી જાય કે દુનીયાના ગોરી વસ્તીવાળા ભાગપર પણ તેઓનું વર્ચસ્વ સ્થપાય અને રંગવર્ણોઓપર ગોરાઓ વર્ચસ્વ ધરાવતા હોવાને બદલે ગોરાઓ પર રંગવર્ણોઓ વર્ચસ્વ ધરા વતા થઇ જાય. ટોલ્સ્ટા શબ્દોમાં કહીએ તો રંગવર્ણો ગોરાઓ પર રાજ કરતા થશે.

ગોરાઓ પોતાની રાજકીય ચુચ્ચાઇ જુમીનું ધણીપણું મેળવવાના દુષ્ટ અને ઘાતકી હેતુથી જુમીના મુળ વતનીઓને ધર્મ અને અન્ય બાબતોમાં લડાવીને દુનીયાની રંગવર્ણો વસતીપર રાજ ચલાવી રહ્યા છે, જો કે મુળમાં તેઓ વસવાટીઓ તરીકે એ જુમીમાં ઘુસ્યા હતા. જ્યાં જ્યાં તેઓ વસવાટી તરીકે ગયા છે ત્યા ત્યા તેઓએ જુમીના મુળ વતનીઓના હકો અને છુટા પચાવી પાડયાં છે અને તેઓની કોમાય અને અપમાનીત દશા કરી પોતે જુમીના ધણી બની બેઠેલા છે.

આઝાદી ભોગવી રહેલા સઘળા ગોરા ઓએ પોતાના હિતમાં એ યાદ રાખવું જોઇએ અને ચેતવું જોઇએ કે રંગ વર્ણો લોકોના તેઓની પોતાનીજ જુમી ન તેઓના નૈતિક અને કાયદેસર હકોની ગોરાઓ તરફથી થઇ રહેલી લુંટની સામે પૃથ્વીપરના મનુષ્યકૃત કાયદા રક્ષણ આપવામાં નિષ્ફળ નીવડશે

ત્યારે એક દિવસ તેની સત્તાનો કુદરતનો કાયદો તેઓની મદદે આવશે અને એ વખતે પછી અમેરીકા જેવા દેશમાં જ્યાં ગોરાઓએ પોતાની રાજકીય કુનેહથી પોતાની સ્થિતિ હીમાલયના જેવી સુરક્ષિત કરેલી છે ત્યાંના ગોરા લોકોની સ્થિતિ પણ સુરક્ષિત રહેશે નહિ. સત્તાના મદમાં અમેરીકાના ગોરાઓ એ સમજતા નથી કે હિમાલય જેવા મહાનમાં મહાન પર્વતોને પણ ક્ષણ પ્રલય હાંકી દઈ શકે છે.

રંગવર્ણીઓ પર ગોરાઓનું વર્ચસ્વ એ દુનીયાના મહાનમાં મહાન રાજકીય કંપ થએલો અન્યાય અને રંગવર્ણીઓ પ્રત્યેની ગોરાઓની સામાન્ય વલણ જોતાં એ બનવું અસંભવીત નથી. પરંતુ ક્ષણ પ્રલયથી મોટામાં મોટા હિમાલય જેવા પર્વતોનું પણ નામ નિશાન રહ્યું નથી તો પછી રેતીના જોરપર હિમાલય જેવી સત્તા જમાવી બેઠેલા અમેરીકાના ગોરાઓની શી વિસાતા આ કુદરતના કાયદાની મુઠ માંથી તેઓ અમમાત્રથે મુકત રહી નહિ શકે.....મને તાજુબી થાય છે કે તમે સાક્ષિય આદોકાના મુઠીભર ગોરાઓ સત્તાના મદમાં કુદરતનો આ અનિવાર્ય કાયદો સમજી નથી શકતા.

આપી આજાદી ભોગવી રહેલા ગોરા ઓના હિતમાં મારી તમને સલાહ છે કે રંગવર્ણો લોકો પ્રત્યેની પ્રવૃત્તિઓ તમારે ઊંડી દેવી જોઇએ અને રંગ વર્ણીઓ એ ભૂતીના પણ ક્રોપ એ રીતે તેઓ પ્રત્યે વર્તવું જોઇએ અને ગોરાઓએ તેઓના નૈતિક અને કાયદે સર ટ્રસ્ટીઓ તરીકે તેઓની રાજ કીય અને આર્થીક ઉન્નતિ અને સામાન્ય સુખાકારીની જવાબદારી સમજવી જોઇએ. તેઓને કેળવણીની અને જીવનનાં સઘળાં સુખ સાધનો પુરાં પાડવાં જોઇએ, અને આખરે તેઓ સ્વતંત્ર રાજ સત્તા ચલાવતા થઈ શકે તેવી તેઓને તાલીમ આપી પ્રમાણીક અને વિશ્વાસુ ટ્રસ્ટીઓ તરીકે તેઓની શુભેચ્છા અને આભારવશી ધન કમાઈ નિવૃત્ત થવું જોઇએ.

કેવળ ખોટા ગર્વ અને અભિમાન થી જો તેમ કરતાં તમે ચુકશો તો હું તમને ખાત્રી આપું છું કે સત્તાનો કુદરતનો કાયદો તમે તમારાપર બહોરી લેશે। અને જ્યાં જ્યાં ગોરાઓએ પેર કાયદે અને અનીતીથી ભૂતીના ખરા ધણીઓના હકો છીનવી લીધેલા છે અને તેઓને નીસહાત વગરના બનાવી દીધેલા છે ત્યાં ત્યાં ગોરાઓપર ભયંકર આફતો આવી પડશે.

તમારો શુભેચ્છક,

કે. એન. કેલવાની.

વિવિધ

"કાલોનીયલ પુથ ડે"

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ યુથ લીગ (ડરબન), ડરબન ઇન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસ અને રહુડન્ટસ લીબરલ એસોસીએશન (વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટી) તરફથી એક નિવેદન કરવામાં આવ્યું છે કે ફેબ્રુઆરી તા. ૨૧ મીને। દિવસ "આખી દુનીયામાં કોલોનીયલ યુથ ડે" તરીકે પાળવામાં આવનાર છે. આ દિવસે સઘળી જાતી અને વર્ણના લોકશાસનવાદી યુવાનો સઘળા પ્રદેશોના કચડાયેલા લોકોને પોતાનો સાથ આપવાની પ્રતિજ્ઞા લેશે. સાઉથ આફ્રીકાના યુવાનોને પણ એ દિવસ પાળવાની હાકલ કરવામાં આવી છે.

કાંગ્રાન્વીકાના હીંદીઓ

કાંગ્રાન્વીકામાં આવેલા અરૂપાના હીંદીઓએ હીંદના પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી એક દીપાવલીથી કરી હતી જેમાં સઘળી જાતી અને કોમોના નેતાઓ હાજર થયા હતા. હીંદુ યુનીયનના પ્રમુખ શ્રી. નરસીદાસ મહેતાએ હીંદ આજાદ થયા બાદ જે મુશ્કીબતોમાંથી પસાર થયું હતું તેનો ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું કે એટલી એટલી મુશ્કેલીઓ અને ધરતીકંપ; રેલ વિગેરે કુદરતી આફતો છતાં હીંદ આંતરરાષ્ટ્રિય બાબતોમાં પોતાની સ્થિતિ નિભાવી રાખી છે અને પોતાની આંતરિક સુરક્ષિતતાને મજબુત બનાવેલી છે. શ્રી. મહેતાએ જણાવ્યું કે કોમનવેલ્થ માં રહેવાનું હીંદનું પગલું દુરંદેશી મુત્સદ્દિગીરી સુચવનારૂં હતું અને વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કોમનવેલ્થમાં કોમે કાળો આપેલો છે એ કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની કુંક સમયપર મળેલી પરિષદપરથી સિદ્ધ થયું હતું એ પરિષદ માં તેમનો અવાજ શાંતીનો દૂત અવાજ હતો.

ટાંગાન્યીકા વિષે બોલતાં શ્રી. મહેતાએ કહ્યું કે હીંદીઓ આ દેશમાં સ્થાયી વસવાટ કરી રહ્યા છે અને આ દેશને પોતાનો દેશ કરેલો છે ટાંગાન્યીકાને હીંદીઓ હીંદનું એક સંસ્થાન બનાવવા માગે છે એ વાતને તેમણે ગલત ઠરાવતાં કહ્યું કે આ દેશ માં સુલેહશાંતીથી વસી રહેલી કોમો વચ્ચે કુસંપ કરવાનો એ તોફાની પ્રચાર છે. હીંદીઓ ટાંગાન્યીકાના લોકોની સુખાકારી અને ઉન્નતિમાં સમાન હિસ્સો ભોગવશે.

શ્રી. હિંદુ સેવા સમાજ પોર્ટ એલીઝાબેથ

ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી તા. ૨૬ મી જાન્યુઆરીનો 'આઝાદ-દીન' ઘણો ઉત્સાહ અને આનંદથી ઉજવાયો હતો. પ્રથમ સવારે સાડા-૭-વાગ્યે શ્રી. મુરલિ મુનજરાતી હોલમાં ધ્વજ-વંદન કરવામાં આવ્યું હતું. સાંજે સાત વાગે સામુદાયીક યજ્ઞ અને પ્રાર્થના, પછી, મનોરંજક અને પ્રવાસના ફીલ્મ-શો બતાવવામાં આવ્યા હતાં. ત્યારબાદ સમારંભ રાષ્ટ્રગીતથી વિસર્જન થયો હતો.

પુ. બાપુજીની ત્રીજી પુણ્યતીથી નીમીત્તે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી યજ્ઞ અને પ્રાર્થના, પછી પ્રમુખશ્રી તેમજ બહારના તરફથી બાપુજીના જીવન અને આદર્શોપર પ્રવચનો કરવામાં આવ્યાં હતાં. ખાદ ભજન વીગેરે થયા બાદ સભા રાષ્ટ્રગીતથી વિસર્જન થઇ હતી.

ઇન્ડોનેશીયા-હિંદ

ઈન્ડોનેશીયામાં મહાત્મા ગાંધી, પંડીત નેહરૂ અને ટાગોરનું સાહિત્ય

હિંદના અખબારો

સામ્યવાદીઓથી ચેતો

જાન્યુઆરી તા. ૩૨ મીએ શ્રી. રાજગોપાલાચારી, જેઓ સ્વ. સરદાર પટેલની જગ્યાએ ગૃહમંત્રી નીમાયા છે, તેમણે કાપડની મીલોમાં કામ કરતા ટેકનીશીયનોને સામ્યવાદીઓની ધમકી જોયી ચેતતા રહેવા હાકલ કરી હતી. "અમદાવાદમાં તેઓ" તમને પકડવા માંગે છે કેમકે તમે ઉત્પાદનનાં વધારાપર કાબુ ધરાવો છો. કોઇ પણ સિદ્ધાંત કે કુદીનો હું વિરોધ કરવા નથી ચાહતો પરંતુ છળ કપટ અને ધમકીઓને હું નિરસ્કારૂં છું. જેઓ તમને હીંસા અને ગુનાઓ કરવાનું શીખવે છે, ખીલ્લે બેસાડી તમારાપર અંકુશ મુકવા માંગે છે અને તમારી કરિયાદો વિષે અતિશયોક્તિ કરે છે તેઓથી તમે ચેતતા રહો." વધુમાં તેમણે કહ્યું : "જનતાના કામદારો સંગઠીત થાઓ" એટલું માત્ર કહેવાયું બસ થતું નથી. "જનતાના કામદારો કામ કરો," એમ કહેવું જોઇએ. કલ્પના શકતી અને સમજુતીથી સખત મહેનત કરવાની હાકલ કરતાં મહ મંત્રીએ કહ્યું કે, ઉદ્યોગોમાં રોકાયેલા મધ્યમ વર્ગનું ભાવિ તમારી સખ્ત મહેનતના ઉપર અવલંબેલું છે.

બીજી એક સભામાં મહ મંત્રીએ કામદારોને મજબુત પાયાપર મજુર સંઘો સ્થાપવા હાકલ કરી જેથી યોગ્યજે અંશે પણ તેઓ રચનાત્મક કામના અમલમાં મુકી શકે.

આફ્રીકાની ધાતુઓ

અણુશકતીની ઉપયોગી ધાતુઓ, ની હીંદમાં શોધ થઇ છે એમ હીંદ સરકારના એટોમીક એનરજી કમીશને જાહેર કર્યું છે. આ ધાતુઓ વાળી જગ્યા દેશના જુદા જુદા ભાગોમાંથી મળી આવી છે તેનાપર સંશોધનના અને વેપાર અર્થે તેનો ઉપયોગ કરવા ની રીતો વિષે ખાસ લેબોરેટરી અને કારખાનાઓમાં અખતરાઓ ચાલી રહ્યા છે.

હિંદી ભાષા શીખતા એક જર્મન

તા. ૨૩ ડીસેમ્બરના 'હરિજન'માં જણાવે છે કે એક જરમન વિદ્યાર્થી ગાંધીજીના વિચારો સાથે સીધો સંપર્ક સાધવા અને હીંદી ભાષા એક હીંદી તરફથી જેવી રીતે બોલાય છે એ સાંભળવા હીંદી ભાષાનો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તેમનું નામ હર આલબર્ટ રીનબલ્ડ છે અને તે જર્મનીમાં એક ગામડાની નિશાળના હેડમાસ્તર છે. હર રીનબલ્ડ હીંદી ભાષા ચાહનારાઓ સાથે પત્રવ્યવહાર કરવા ચાહે છે તેમનું સરનામું નીચે પ્રમાણે છે. Herr Albert Reinbold, Rektor, Sandhausen, b. Heidbg 2 (Germany).

એક બેડુતની વડા પ્રધાનને ભેટ

પ્રજાસત્તાક દિનના દિલ્હી નજરાના એક ગામડાના બેડુતે વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂને રંગીન દોરાથી ગુંથેલો એક ખાટલો ભેટ આપ્યો છે એ ખાટલો તે રેલગાડીમાં લઇ ગયો હતો અને માથાપર ઉપાડી વડા પ્રધાન ને ઘેર લઇ ગયો હતો. વડા પ્રધાને પુછયું : "આના બદલામાં તમે શું ઇચ્છો છો?" તેણે કહ્યું : કંઈ નહિ સાહેબ, માત્ર ઉદ્યોગની એક વસ્તુ તરીકે આપ આ સ્વિકારો એટલું બસ્યું છું." વડા પ્રધાને તેનો સ્વિકાર કરી હીંદીમાં પોતાના નામ સાથેની પોતાની છબી એ બેડુતને આપી.

પાડની કારાવાસની કહાણી આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત શ્રી. ૧૫/-.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીન)

[૪૦ (એ) ક્રમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીલન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

તમારાં શરીરમાં ઝેર નહિ રેડો

રસાયણોથી વસ્તુઓને શુદ્ધ કરવાના અથવા તેનું મીશ્રણ કરવાના આ જમાનામાં ઘરમાં રોજના ઉપયોગની એટલી બધી વસ્તુઓ બનવા લાગી છે કે જે અત્યંત નુકસાન કરનારી છે. આજકાલ લોકોમાં હું એલ્યુમીનીયમ અને સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી બીજી વસ્તુઓ જેવી કે આદુ, અરચાં અને સફેદ આંકમાં રહેલાં ઝેરોમાં વાત કરી ગયો છું. અહીં બીજી કેટલીક વસ્તુઓ, જે મોટા જથ્થાના લોકો તદ્દન નિર્દોષ માને છે, તેને વિષે કહેવા ધાર્યું છું.

મીઠું

હાલિરિક તંદુરસ્તીને માટે, ખાસ કરી જેઓ માંસાહાર નથી કરતા તેઓને માટે, સાધારણ ટેબલ સોલ્ટ અવશ્યક છે. એ મીઠું સોડીયમ અને ક્લોરીન એ બે રસાયણીક તત્વોના મીશ્રણનું બનેલું હોય છે. ક્લોરીન એ હાઈડ્રોક્લોરીક એસીડ, જે પેટમાં પાચનનો મુખ્ય રસ પેદા કરનારો છે, તેનું મુખ્ય સાધન છે.

રાની પશુઓ અને લોકો મુખ્યત્વે કરી વનસ્પતી ઉપરજ નીર્વાહ કરે છે, તેઓ મીઠું બહુજ કીમતી ગણે છે. તેઓની તંદુરસ્તીને માટે તે અત્યંત આવશ્યક છે અને મીઠાંની જરા પણ ખામી હોય તો તેની તલપ એટલી થાય છે કે સંતોષાય નહિ ત્યાં સુધી શાંતી વળતી નથી. તેનો ચોક્કસ પુરાવો એ છે કે વનસ્પતીના ઝાડવા ઓમાં પોટાશયુક્ત મીઠું પ્રમાણ હોય છે. સોડીયમની જરુર આ પોટાશ લઈ લે છે, અને તેથી સોડીયમની ખોટ વખતોવખત મોડા પ્રમાણમાં મીઠું લેવાથીજ પુરી શકાય છે. મોડા પ્રમાણમાં કરતાં વધારે મીઠું લેવામાં આવે છે ત્યારે ગંભીર નુકસાન થાય છે. મીઠું પાણી ને આકર્ષે છે અને વધારે પડતું મીઠું ખા તો ગ્રંથીઓની અંદર બહું પાણી એકઠે છે. જેથી અનેકના રોગો ઉત્પન્ન થાય છે, અથવા તો, ગ્રંથીઓમાંથી પાણી બહાર ખેંચે છે, જેથી ગ્રંથીઓ વધારે પડતી કોમલ છે અને સુકી થઈ જાય છે.

એક વાર એક દંપતી હતાં જેમનું વજન બન્નેનું મળી ૬૦૦ ઉપર વર્તું હતું. ખોરાકપર તેઓ મીઠાંનો ઘર કરતા હતા. ભોજનના વખતના વચમાળામાં તેઓ બહુજ પાણી પીધા કરતા હતા. આ સમસ્ત પાણી ગ્રંથીઓમાં જતું હતું અને તેથી ચરબી ખુબ વધતી હતી. સદ્ભાગ્ય તે વખતે બન્નેનું કદ પ્રમાણસર હતું. પરંતુ પાછળથી તેઓને મીઠું ખુબ ખાવાની ટેવ પડી અને તેનું ઉપરોક્ત પરિણામ આવ્યું.

મીઠાંના ઝેરના ભોગ થઈ પડેલાં બીજા મારી જાણમાં છે કે જેઓ બધા પાતાળા થઈ ગયા છે, વળી સ્વભાવે પણ તેઓ ચીડકણાં અને ઝેરીલાં બની ગયા છે.

મીઠું પાણી ખેંચવાનું કોઈ કબજાત થાય છે. મળાશયમાં મળમાંથી તે પાણી ખેંચી લે છે અને મળને કઠણ બનાવી દે છે અને પછી તે નીકળવા મુશ્કેલ થઈ પડે છે. કેટલીક વાર મળા થાય એવું બનવી જાય છે કે કાયમ પાણી લેવા ઝાડા થાય છે અને અંદર બળતરા થાય છે.

વધારે પડતું મીઠું ચામડીને પણ બહું નુકસાન કરે છે. ચામડીને તે સુકી કરી દે છે અને તેમાં ઝીણી કરચલી પડી જાય છે અથવા ચીકણી અને ગંદી જેવી થઈ જાય છે. મોઢાંથી આંખમાં મોતીયા પણ થાય છે. દરી કલમાં દુનીયાના કેટલાક ભાગોમાં દરીયાના પાણીના જેમ વાળી જમીન માં ખારો ખાવાથી મોઢાને મોતીયા થયા છે.

વધારે પડતું મીઠું લેવાથી બીજા અનેક રોગો થાય છે. અગાઉના દીવસોમાં બકાસીઓને ખુજલી બહુ થતી હતી તેનું કારણ એ હતું કે તેઓને લાંબા સમય સુધી બહુ મીઠાં વાળો ખોરાક આવો પડતો હતો. આજે પણ્ણા લોકોને ઓછા પ્રમાણમાં ખુજલી થાય છે તેનું મુખ્ય કારણ એ છે કે તેઓ ખોરાકમાં મીઠું બહુ ખાય છે. અંત્રેસવરાત, કોઈ પણ દાક્તરો વ્યક્ત ની મેં એવો નથી જોયો કે જેને મીઠું બહુ ભાવતું ન હોય, અને જે કંઈ પણ વસ્તુ ખાય તેનાપર મીઠા નો ઘર કરતો ન હોય. આગળ વધી માં ઘણા વેજનારાઓ એ વસ્તુ સારી રીતે જાણતા હતા અને દાક્તર વધારે ખપ થાય તેટલા માટે તેઓ હમેશાં પોતાના માંદાઓ માટે ખારી વસ્તુઓ બનાવી રાખતા હતા.

માણસને ખાવા માટે સારામાં સારું મીઠું દરિયાના પાણીમાંથી બનાવવું એ છે અને એ પણ એક માણસે પોતાના ખોરાક સાથે આખા દીવસમાં અરધી ટીસ્પૂન કરતાંય ઓછું લેવું જોઈએ. બીજે નંબરે અગરોમાં પાકતું મીઠું છે. અને બરાબરમાં બરાબર સુપરેલા બધાતા સ્વાદવાળાઓ માટે ખાસ શુદ્ધ કરેલું મીઠું એ ત્રીજા નંબરનું છે. તેમાં મીઠામાં અમુક આયોડીનનો ભાગ ઉમેરેલો હોય છે, એવા મોંઘા બ્રાંડથી, કે તેનાથી બળા ઉપર રસોણી થતી અટકાવી શકાય છે. કમનસીબે આ રીતે આયોડીન લેવાથી રસોણી થાય પણ છે અને મટાડી પણ શકાય છે. હોમીયોપથીના દાક્તરોજ એ વસ્તુ જાણે છે.

આયોડીન

દરેક ઘરમાં કંઈ કપાસ બધું હોય કે લાગી બધું હોય તેને માટે આ મેડીસીનની બાટલી રાખેલી હોય છે. જો કરતાં વધારે સારી અને સહીસલામત દવા ટીંકચર ઓફ ડેસેન્ડ્યુલા છે. દરી કલમાં ઉપર પ્રદેશોમાં ઘાપર આયોડીન લગાડવાથી ચામડીને ઘણી વખત સડો લાગે છે અને ખરાબ ફોલ્લા થાય છે. પરંતુ ટાંગાન્યીકામાં મેં બહુ મોટાપર ટીંકચર ઓફ ડેસેન્ડ્યુલાનો સફળતાથી પ્રયોગ કર્યો છે.

આયોડીન અને તેની બનેલી દવાઓનું લોહમ એ છે કે તે શરીરમાં બહુ જલદી પચી જાય છે. શરીરમાં તેની માંસગ્રંથીઓપર અને પિત્તાશયો અને જ્ઞાનતંતુઓપર અસર થાય છે. ટેબલ સોલ્ટમાં આયોડીન નાખવામાં આવે છે અથવા તો ઘા ઉપર વખતો વખત આયોડીન લગાડવામાં આવે છે તેથી અનેક જાતના તાવો આવવાના અને ક્ષયના પણ કેસો બને છે. કેમ્બ્રીજ યોપયીના દાક્તરોના આયોડીન દવાના બહુ સુક્ષ્મ પ્રમાણવાળા ડોઝોથી એવા કેસો સારા કરી દે છે.

આપણા ખોરાકમાં આયોડીનના બહુ જ સુક્ષ્મ પ્રમાણની જરૂર હોય છે. પરંતુ તે કુદરતી રૂપમાં હોવું જોઈએ. દાખલા તરીકે આયોડીનનું તત્વ હોય તેવી વનસ્પતીઓથી તે મેળવી શકાય. ગ્રીનબ્રાય કેલ્પ, કેરેજીન અને આયરીશ મોસ નામની દરિયા કાંઠે થતી વનસ્પતીઓથી તે મેળવી શકાય છે. બીજું એ કરતાં સહેલું અને સરળ મટાડવાની દાઢ છે. તેમાં આયોડીનનું તત્વ રહેલું છે. આ કારણથી જ બટાકા હમેશાં છાલ કોલ્યા વીનાજ રાંધવા અને ખાવાનું ભારપૂર્વક કહેવામાં આવે છે.

અપૂર્ણ

"મિલાપ"

તંત્રી, અજેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના પ્રમાણીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

કુન્દીના આકડો :—

૩૬ થી. ૨-૯ રતલ	ડુવેર...થી. ૧-૩ રતલ	ડુવેર ની દાળ નં. ૨ ૧/૫ રતલ	અગ દાળ નં ૧....થી. ૨-૯ રતલ
૩૭ થી. ૨-૯ "	ચોળા અળદ ૧/૫ રતલ	મગની દાળ થી. ૨-૩ "	અગ દાળ નં ૨....થી. ૧-૬ રતલ
	મગ.....થી. ૧-૯ રતલ	ચણાની દાળ....થી. ૨-૬ રતલ	ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૯
	ડુવેરની દાળ થી. ૨/૩ "	અળદની દાળ...થી. ૨-૩ રતલ	ખાજરો.....૪ પેની રતલ

કાબા અળદ.....થી ૧-૧૬ રતલ	ઘઉં.....થી. ૩-૬ રતલ	
ચોળીયાળી.....થી. ૨-૬ રતલ	જીંગ.....થી. ૧-૬ રતલ	
ઘઉંગ.....થી. ૧-૬ રતલ	રાઈ.....થી. ૨-૧ રતલ	

ઓર્ડરેસ : ૧૧૦ લિંકટેલીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૨૮૭૫

ધરમુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

દિલ્હીનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ફેબ્રુઆરી તા. ૩, ૧૯૫૧.

અમદાવાદમાં મહાસમિતિ

રાષ્ટ્રીય મહાસભાની મહાસમિતિ (ઑલ ઇંડિયા કૉંગ્રેસ કમીટી)ની બેઠક ગયે અઠવાડીયે અમદાવાદમાં તા. ૨૯, ૩૦ ને ૩૧ એ ત્રણ દિવસ મળી. અમદાવાદમાં મહાસમીતીની બેઠકનો પ્રસંગ પણ્યાં વરસ પછી આવ્યો હતો. તેમાં બહારથી આવનાર સહુને ગાંધીજી તથા સરદારની ગેરહાજરી સાલતી હતી. ગાંધીજીની ૩૭ પુણ્યતીથી પણ આ દરમ્યાન, તા. ૩૦ મીએ આવી. આ બેઠકમાં મુખ્ય કામકાજ તો કાર્યવાહક સમીતીએ ઘડેલા મહાસભા (કૉંગ્રેસ)ના નવા બંધારણના ખરડાને વીધીસર કરવાનું હતું. ગાંધીજી એ મહાસભાનું સુકાન હાથમાં લીધું ત્યારે મહાસભાના સભ્ય થવા માટે વાર્ષીક લવાજમ ચાર આના રખાયું. જયાં સુધી વરસ તો પૈસાના લવાજમ ની પ્રથા જ કાઢી નાખી હતી, હવે નવા બંધારણ સંજોગોમાં કાર્યવાહક સમીતીએ વાર્ષીક એક રૂપીયાનું લવાજમ સુચવ્યું હતું. તેના પર અનેક સુધારા સુચનોએ રજુ કર્યા. આ સુધારાઓનો વીરોધ કરતાં પણ, બહોળા બાહુલ્યએ સુચનોને બહાલ કર્યા, અને બાકી નિયમો કરતાં વાર્ષીક ને વધારે મહત્વના ગણવાની વિનંતી કરી.

મહાસભાના બાહોશો

તેમણે કહ્યું : કૉંગ્રેસીઓ આજે કૉંગ્રેસના મહાન બાહોશો વિસરી ગયા છે. કૉંગ્રેસ કોઇ અમુક જુથ કે મોરચાની સંસ્થા નથી. કૉંગ્રેસીઓ સામાન્ય સિદ્ધાંતો ન જુએ. કૉંગ્રેસ જનસેવા માટે જ છે એ સિદ્ધાંત વીસારે પડાયો છે. સેવા એ કૉંગ્રેસનું ધ્યેય છે અને એ કેમ પાર પડે તે સૌએ જોવાનું છે અને એ પાર કરવા માં નિષ્ફળતા મળશે તો કૉંગ્રેસ મરી પરવારશે. કૉંગ્રેસ જનતાની જ રહે અને વધુને વધુ લોકલાગણી સંપાદન કરે માટે પુરૂષાર્થ કરવો રહે. કૉંગ્રેસ ને હવે કોમી એકતા સાથે ઝાઝી નિસ્બત નથી એવા એક કમનસીબ શબ્દ વીરોધ કર્યું, અને કહ્યું કે, કોમી એકતા વીમુખ કરી શકાશે એવી મનોદશા સામે હું લડી લઇશ. આવી મનોવૃત્તિનો સામનો કરવાની પ્રત્યેક કૉંગ્રેસીની ફરજ છે. કૉંગ્રેસ જનસેવા માટે ની સંસ્થા છે અને એ સિદ્ધાંતના પાલન થી કૉંગ્રેસ વિમુખ બનશે તો કૉંગ્રેસને વીખેરી નાંખવાની હું પહેલી સલાહ આપીશ. દેશ સમક્ષના વિવિધ પ્રશ્નો ને ઉકેલ લાવવા કૉંગ્રેસ સંસ્થા મથી રહે."

એકતા માટે વિનંતી

આ બેઠકનો સૌથી અગત્યનો ઠરાવ એ તો કૉંગ્રેસના સભ્યોને આંઠેમાંઠે એકતા રથાપી સંજીવન કાર્ય કરવાને લગતો હતો. કાર્યવાહક સમિતિ તરફથી રજુ થયેલા એ ઠરાવમાં જણાવ્યું હતું કે "રાષ્ટ્રને આંતરિક તેમજ બાહ્ય રીતે ગંભીર પરિસ્થિતિનો સામ નો કરવાનો છે તે જોતાં મહાસમિતિ નો અભિપ્રાય છે કે, જનતાના તમામ વિભાગોમાં વિશાળતર પ્રમાણમાં એકતા અને સહકાર હોવાં જોઇએ તેમજ આપણી સમક્ષ રહેલા તમામ મુખ્ય પ્રશ્નોના સામનો કરવા માટે સંયુકત પ્રયાસોને ઉત્તેજન આપવા દરેક પ્રયાસો થવા જોઇએ. ખાસ કરીને કૉંગ્રેસજનો માટે એ આવશ્યક છે કે, પોતાના મતભેદો બાજુએ રાખે અને કૉંગ્રેસ રજુ કરે છે તે વિશાળતર હેતુઓ માટે સહકાર સાધે.

આજે ભારતના જે સંજોગો છે તે જોતાં, જમીન અને ઉદ્યોગોની પુનર્ રચના અને ખીલવણી માટે દોરવણી લેવાની જવાબદારી રાજય પર રહે છે. જો આવી દોરવણી કારગત રીતે યોગ્યરૂપ દોર અને વીશાળતર પ્રમાણમાં જનતાનો સહકાર મેળવી શકાય તો જ ફળદાયી બની શકે એ માટે રવૈયચ્છા એ અને રાષ્ટ્રભાવી પોરણે જનતાના ઉત્સાહ, પુરસદનો સમય અને અન્ય સાધનોના ઉપયોગની આવશ્યકતા રહે છે.

તાજીદનાં કાર્યો અન્ન પ્રજાના ઉકેલ માં, મૂળ અને નાના પાયાના ઉદ્યોગોના ઉત્પાદનમાં મોટા પ્રમાણમાં વધારો થાય તેવું કરવામાં પ્રવર્તી રહેલાં કાળાં બજાર અને સટ્ટાનાં વિવિધ રૂપો જોવાં કે સામાજીક અનિષ્ટો કે જે કરમાં કાળમાં છે તેમજ ખતરનાક નીતીમત્તાને નીચે ઉતારે છે તેમજ જે પ્રગતિના માર્ગ માં અંતરાયરૂપ છે તેનો સામનો કરવા માં સહાયભૂત બનવાનું છે.

મોખરે રહેલાં મહાન કાર્યોમાં તમામ કૉંગ્રેસજનોને એકત્ર કરવા માટે દરેક પ્રયાસો થવા જોઇએ કે જેથી સહકારી પ્રયાસોમાં તેમને તક મળી રહે અને સંસ્થા સક્રિય તેટલા વિશાળ પાયાવાળી બની રહે. જેઓ કૉંગ્રેસ છોડી ગયા છે તેમને માટે પણ કૉંગ્રેસ નાં દ્વાર ખુલ્લાં રખાવાં જોઇએ અને કૉંગ્રેસજનોએ પરસ્પર સહિષ્ણ સહકાર સાધવામાં પ્રવૃત્તિ પરાયણ રહેવું જોઇએ એટલું જ નહિ પરંતુ અન્ય લોકોનો સહકાર પણ સાધવો જોઇએ.

વડા પ્રધાને કોરીયાના પ્રશ્નની વર્તમાન આંતર-રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિની સંક્ષિપ્ત સમીક્ષા કર્યા પછી કહ્યું કે ભારત તમામ દેશો સાથે મૈત્રિ ધરાવે છે. પરંતુ એનો અર્થ એ નહિ કે ભારત બીજાઓ પર નીર્ભર રહેશે. ભારે હર્ષનાદ વચ્ચે તેમણે કહ્યું કે આપણે ઔદ્યોગીક તેમજ ખેતી ઉત્પાદન વધારવા મથીએ છીએ ત્યારે એ વધારા ને ચરતીમાં વધારો કરી વેરી ન નાખી એ, આ પછી તેમણે મજુરોને અનુભવથી પડતી મુશ્કેલીઓનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

સભામંચ પર રાખવામાં આવેલી મહાત્મા ગાંધીની તસ્વીર તરફ નીર્દેશ કરી વડા પ્રધાને કહ્યું કે મહાત્મા ગાંધીએ સેવેલું સ્વરાજનું સ્વપ્ન હજુ મુર્ત કરવાનું કાર્ય બાકી છે. પોતાના અસ્વસ્થ હૃદયની બધા હોવા છતાં જવાહરલાલે કહ્યું કે, વડા પ્રધાન થયા પછી તેઓ લોકોનો નજીકનો સંપર્ક ગુમાવી બેઠા છે. આજથી ત્રણ વર્ષ અગાઉ થયેલી મહાત્મા ગાંધીની હત્યાનો આર્દ સ્વરે ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું કે આપણે મહાત્માજીએ ચીંધેલા પથથી ચલિત થયા છીએ.

કૉંગ્રેસ આજે

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે કૉંગ્રેસ આજે એક ક્રિયાશીલ જીવંત સંસ્થામાંથી કાર્ય પ્રત્યે વીચાર પણ ન કરનારી સંસ્થા બનતી જાય છે. જો કૉંગ્રેસ એક રાજકીય પક્ષ જ હોત તો તો જુદી વાત હતી. પણ એમ નથી. આજે કૉંગ્રેસમાં ભંગાણ પડી રહ્યું છે અને વિવિધ જુથો રચાઇ રહ્યા છે. આપણે એમ થતું અટકાવવા માગીએ છીએ, પણ તેમ થવાનાં કારણો સમજવાનો પ્રયાસ કરીને નહીં પરંતુ લઘુમતીપર બહુમતીની સત્તા ઝાઝવાથી. અલબત્ત બહુમતી ની ઇચ્છા પ્રમાણે થવું જોઇએ પરંતુ કેટલીક બાબતો એવી છે જે કેવળ વોટથી નકકી કરી શકાય નહીં.

કૉંગ્રેસમાંથી ભાવના ઓસરતી જાય છે એમ જણાવી શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે અહીં અમદાવાદ અને સાબરમતી કે જે આપણા મહાન નેતા પૂ. ગાંધીજી નાં સંસ્મરણોથી અંકિત થયેલાં છે ત્યાં આવતાં હું ખિન્નતા અનુભવું છું. બધ કાલ સાથે આજનો મેળ હું બેસાડી શકતો નથી. આજે તો કૉંગ્રેસ પ્રશ્નોનો સામનો કરવાની નહીં પરંતુ તેમના તરફ ઉદાસીન રહેવાની વૃત્તિ ધરાવી રહી છે. આજે જ્યાં ને ત્યાં સરકારનાં પગલાં પર અભિપ્રાય આપવાની જુની ટેવ ચાલુ જ છે. પણ પ્રજાના સહકાર સહાય વગર તેમજ જે સંસ્થાએ સરકારને સત્તા પર આણી છે તેના માર્ગદર્શન વગર આવા વિરાટ પ્રશ્નો ઉકેલી સકાય જ નહીં અને આજે એવું માર્ગદર્શન મળી રહ્યું છે ખરું? હું કહી શકું છું કે નથી મળી રહ્યું અને અને એક થાય છે કે કૉંગ્રેસીઓની મંત્રણાની કક્ષા પણ નીચી આવતી જાય છે. ઉલ્લાસ બે દિવસથી ચાલી રહેલી બેઠકો માં ભારતના કેટલા પ્રશ્નો ચર્ચાયા? એક પણ નહીં. તેઓ તો માત્ર બંધારણની વાતો કરે છે જે કયારે અમલમાં મુકવાનું છે તે કોઇજ જાણતું નથી. બંધારણ મહત્વનું છે પણ તેની બહુ પરવા કરવાની નથી. જે મહત્વનું છે તે તો કાર્ય છે. જેઓ ને કાર્ય કરવું નથી તેમોને બંધારણ કે નિયમો બચાવી શકવાના નથી. તેઓ તો ઇતિહાસની કચરા–ટોપલીમાં ફેંકાઇ જશે.

જનતાને વિનંતી

ગાંધીજીની પુણ્યતિથિને દિવસે અમદાવાદની વિરાટ મેદની સમક્ષ બોલતાં શ્રી નેહરૂએ મહાસભાતીમાં તેમણે રજી કરેલા ઠરાવનો ઉલ્લેખ કરી કહ્યું કે કૉંગ્રેસને લોકોની મજબુત સંસ્થા બનાવવાની ખુબ જ જરૂર છે. રાજકીય આઝાદી તો મળી છે પરંતુ આર્થીક આઝાદી મેળવવાની હજુ બાકી છે. આ માટે આપસ આપસના મતભેદો દફનાવવા કૉંગ્રેસને તીક્ષણ ધારવાળું શસ્ત્ર બનાવવું રહે.

દેશની દોલત વધારો

બધા પ્રજાના ઉકેલ માટે સરકાર પર આધાર રાખવાની વૃત્તિને વખોડી કાઢતાં તેમણે કહ્યું કે, લોકો સરકારને સહાય કરે અને સરકારના હાથ મજબુત બનાવે. સાચી આઝાદી કમાવાય કરવા સર્વે વર્ગોના સહકાર થી દેશની દોલત વધારવી જોઇએ. ચીન જેટલું ચેદા કરે છે તેટલું પણ આપણે ચેદા કરીએ તો આપણી સમૃધ્ધિ છે તે કરતા બેવડી વધે. આ સાથે તેમણે એવી ચેતવણી પણ આપી હતી કે વધારેલી સંપત્તિ મોડાકના હાથમાં એકઠી ન થવા દેતાં તેની સરખે હિસ્સે વહેંચણી કરવી પડશે.

આ રીતે વીચારાયેલ સામાજીક અને આર્થીક કાર્યક્રમને આપણી જનતાના વીશાળ સમુદાયની સંમતિ મળવી જોઇએ. જો કે તેમાં અનેક પ્રકારના અભિપ્રાયો હોઇ શકે છે, અને એ કાર્ય ક્રમની સિધ્ધિ માટે વીશાળ પ્રમાણમાં સહકારી પ્રયાસો માટે દ્વારો ખુલ્લાં હોવાં જોઇએ. બુદ્ધ કૉંગ્રેસનો લાંબો ઇતિહાસ જોતાં જણાય છે કે, તેને ભિન્ન ભિન્ન અભિપ્રાયોને સ્થાન મળેલું છે, પરંતુ તે સાથે સુસંગત રીતે કાર્ય કરી શકાય તેવું વીશાળ પગલું ભરવામાં તેને સફળતા મળી છે. જો અભિપ્રાયોની આ ભિન્નતા મુળભૂત સિદ્ધાંતો અને ધ્યેયોથી વિસંગત ન હોય તો, હજુ પણ કૉંગ્રેસમાં ચાલુ રહી શકે છે. પરંતુ આજના જેવા કટોકટીના સંજોગોમાં કૉંગ્રેસ તેમજ રાષ્ટ્રના વીશાળ હિતોને વીઘાતક નીવડે તેવા વીરોધી ધોરણે કહ્યું યે કાર્ય ન થવું જોઇએ. બહુમતી અથવા લઘુમતી દ્વારા કૉંગ્રેસમાં ખાસ જુથોની રચના થાય તો તે આ રીતે વખોડવા લાયક છે કેમ કે તેથી વીરોધી જુથો ઉભાં થવાની અને સંસ્થાને છિન્ન ભિન્ન બનાવી મુકે તેવી શકયતા રહે છે.

હીંદના અખબારો

હિંદમાંથી કોલસાની નિકાસ

ગત વર્ષમાં હીંદે ૫,૮૧,૦૦૦ ટન કોલસો પહાર ચડાવ્યો હતો. જેમાંથી ૨,૮૭,૦૦૦ ટન સીલોન ગયો. તથા, ૨,૪૦,૦૦૦ ટન જોરટ્રેલીયા અને ૬૧,૦૦૦ ઉપર ટન જાપાન ગયો હતો. તથા નવા દેશો ઇટાલી, સીંગાપોર અને ડેનમાર્ક કોલસો ખરીદવાના હીંદ સાથે કરાર કર્યા છે અને આરજેન્ટાઇન અને બુનાઇટેડ કીંગડમ મસલતો કરી રહ્યા છે.

અમેરીકનની ગાંધીજીને અંજલી

ગાંધીજીની ત્રીજી પુણ્યતીથી પ્રસંગે ન્યુદિલ્હી ખાતે અમેરીકાના એમ્બેસેડર મી. લોય હેન્ડરસને કહ્યું કે વીસમી સદીપર ગાંધીજીના જીવનની ઘેરી છાપ દુનીયાનું કાયમનું હિત કરનારી થઇ પડશે. ભવિષ્યની પ્રજાઓ ગાંધીજીને એક એવા મોટા તરીકે યાદ કરશે કે જે કોઇનું ખુન કર્યા વગર પોતાના વિચારો ફેલાવતા હતા, અહિંસા હતા, શાંતીના દુત હતા અને અહીંસાનું તત્વ અપુર્વ રીતે કાપરી શકતા હતા.

ઓસ્ટ્રેલીયા-હિંદ

ઓસ્ટ્રેલીયાના કોમનવેલ્થના ગુલાબી મહોત્સવપર વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂના શુભેચ્છાના સંદેશાના જવાબમાં ઓસ્ટ્રેલીયાના કામચલાઉ વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે આપના અભિનંદન અને શુભેચ્છાનો સંદેશાનું આ વખતે ખાસ મહત્વ છે અને મારી સરકાર અને ઓસ્ટ્રેલીયાની પ્રજા તરફથી તે સાભારસહ કરતાં વધારે ખુશાલીથી સ્વિકારવામાં આવશે. મારી સરકાર, હું અને ઓસ્ટ્રેલીયાની પ્રજા આપણા પોતાના વિસ્તારનીજ નહિ પરંતુ સમસ્ત દુનીયાની શાંતી માટે આપણા દેશોના ચાલુ સહકાર માટેની આપની આશા ઓમાં સહકાર સામેલ થઇએ છીએ.

હિંદની વસતી ગણતરી

આપ શુક્રવારથી હીંદ અને પાકીસ્તાને પોતાની તવારીખમાં કદી નથી થઇ તેવી વસતી ગણતરી કરવાનું કામ કર્યું છે. હીંદની વસતી લગભગ ૩૫ કરોડની છે અને પાકીસ્તાનની ૮ કરોડની છે. પ્રત્યેકની વસતી ગણતરીનું કામ પુરૂ થતાં ત્રણેક અઠવાડીયા લાગશે.

ચેચકના પુસ્તકો

ધર્માર્થ ભેગાથી લખનાર

ગાંધીજી ૧ ૮

આપના પત્રોઃ (આવવાની

તેના કપર) સંપાદક તરફ આવેલાઃ ૨ ૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ધ્યાનમાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, બીજી હીંદના પત્રો લેતા બનેલ

મુદ્દત નહસના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું

કેટલાંક લોકપ્રીયમ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	આ.	પા.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	આ.	પા.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુશલાલ	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧	૦	૧૧
આંતરજ્યોત	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ગૃહરમી	સા.		૮	૩૫	પ્રબોધીનુ	સા.		૧	૩૭
ભાવક	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૩૧
જિલ્મ	સા.		૭	૨૫	રેખા	મા.	૧	૧	૧૨
જાગિબ્યનાણી	મા.	૧	૧	૧૫	રૂપલેખા	સા		૮	૩૧
રોશન	મા.	૧	૧	૫૭	રમાકૃષ્ણ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૩૧	રવીવાર	સા		૮	૩૨
ભાવા	સા.		૮	૩૧	સાંત્વનસંદેશ	મા	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૩૧	સંદેશન	મા.	૧	૩	૧૩
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૩૧	સખીદા	મા.		૮	૭
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૬૫	સ્ત્રી જીવન	મા.	૧	૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	સારદા	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
જન્મભુમિ	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.		૧	૮
જંગમ	મા	૨	૦	૬૦	ધર્મ-નવરાચના	મા.	૮	૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૬	૧૨	ઉમ્મીદ		૩	૨	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	બીસવીસદી	સા		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૧	૩૦	વકિલાતરમ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫	વેણી	સા.		૮	૩૧
પ્રબુદ્ધજીવન	સા.		૪	૧૫	સુગંધવા	સા		૧	૨૦

આ દરેક ગ્રાહકકામ છે અને તેમાં જણે તે વખતે ફેરફારો થાય

જેને કમીશન અથવા બીજીરા પોરટલ ઓર્ડરથી ભરોસર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો મારેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હીંદના સઘળા પત્રો મારેના ગ્રાહકોનાં સવાચાર જોગજો

જોઇએ છે

સઘળા હીંદી પત્રોના કમીશન વાર લવાજમો ઉઘરાવનારા જોગજો તરીકે કામ કરવા પુરાનો અને યુવતીઓ વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો મારે રજી. ૨ ના બીડીરા પોરટલ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

જોઇએ છે

સુરત હીંદુ જોઇન્ટસ્ટોકયનસ સોસાયટી તરફથી ચાલતી ગુજરાતી શાળાને પાટ ટાઇપ ગુજરાતી પહેલીથી છઠ્ઠી સુધીમાંના કોઇ પણ કલાસો ભણાવી શકે એવા એક શીક્ષકની જરૂર છે અપોરના ૩-૫ ના કલાસો માટે.

અરજી કરનારે નીચેને સીરનામે પોતે લેખીત અરજી કરવી.

એલ. બી. પટેલ.
મંત્રી
શ્રી હીંદુ જોઇન્ટસ્ટોકયનસ સોસાયટી.
૧૨૭ વીકટોરીયા રોડ,
સરત.

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો મગદર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી અડદ દાળ છડી, વાળ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપેલર પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો.

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 881 Telegram : "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માઘ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૧૬	સુદ ૧૦	૬	૧૭	૭-૩૭	૬-૪૩
શની	૧૭	,, ૧૧	૧૦	૧૮	૭-૩૮	૬-૪૨
રવી	૧૮	,, ૧૨	૧૧	૧૯	૭-૩૯	૬-૪૧
સોમ	૧૯	,, ૧૩	૧૨	૨૦	૭-૪૦	૬-૪૦
મંગળ	૨૦	,, ૧૪	૧૩	૨૧	૭-૪૧	૬-૩૯
બુધ	૨૧	,, ૧૫	૧૪	૨૨	૭-૪૨	૬-૩૮
ગુરૂ	૨૨	વદ ૧	૧૫	૨૩	૭-૪૩	૬-૩૭

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે મોક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાગ ૧	૫ ૬
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૨૪ ની સાલ પછીનો પત્રોનો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૧ ૦
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૫ ૬
ગાંધીજીની આર્થિક વિચારણા	૫ ૦
પુણ્ય સ્મૃતિ ગાંધીજી (સ. મુકુલ)	૧૨ ૧

શ્રીજોરસજી બરજોરજીની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ગીતપુષ્પ અર્થોદય આમ કાલ ગીતો, પુસ્તકમાં લેવાતી છુટ્ટી ઉપર પુસ્તકના અનુવાદો જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

મેર રાયકુમ્બરની કૃતીઓ

એઓ ફ્રીમેસનરીના પદાધિકારી હોવા છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસારી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
કલ્કી અવતાર સંબંધીનું ભાષી	૧ ૮

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રી ભોજવાસીએ આ વર્તમાની બારપુર સંઘને હલબો કરી, ત્યારે કરી આખાં મુકામો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંકલકાકા કસિના વિખ્યાત લેખક અનાટોલની નોવેલ	૭ ૧
મામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
બાલ ગંગા ગાંધીજી	૪ ૧
સેવા ચિત્રો આપણા ગાંધીજી દીનબંધુ દીનાબાઇ, બાકી નેતાઓના ચરણ ચિત્રો હલેલું છે	૭ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
ભારતવાસી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૧ ૧
રવજીભાઇ દુખાઓનો ભોગવટ સંગ્રહ	૭ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ચિન્તામ નોવેલ	૭ ૦
ઉજવાળા કાકા નોવેલ	૪ ૦
ગાંધીકાકાના છુપ	૧ ૦

કંતીલાલ કંકોડારી નોવેલ	૪ ૦
કમળાવતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેરાજ્વર કોલેરા ઉપર બનાવટી નોવેલ	૮ ૧
ખરખરા ખાપુ બાપુઓના જીવનને ઉપાડતુ પાકતી નોવેલ	૭ ૧
ગોરજ ખારા ગોરજની ખોટોપરણી કથાઓ	૪ ૦
ચમેલી	૧ ૧
ચોરાની વાતો	૧ ૦
જળ સુકાયો નોવેલ	૮ ૦
જમતના ખંડિયાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૧
જલકમોદ નોવેલ	૫ ૦

ડિસીકની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૦
તમ્બુ ખરચુ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ત્રાકપુર ખારા	૮ ૧
ત્રાપુરી વાત	૨૦ ૪
ત્રાજીલ ચીરેથી વાર્તાઓ	૨ ૧
દીપ્ત સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦

ધમાકા ભા. ૨૫. કસ્તુરબા ગાંધિ વિશે સુરતીના નેવર અને નવમાળા પરીચે સમિક	૪ ૦
નળનાકોર પોતાની તરફથી આપણે સહીત ગ્રેજ્ઞ કોનોલીનીનું જીવન	૬ ૦
નવ કલાકુરી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

નકીબારે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની કંઈક કથાઓ	૧ ૦
કંઈક વધ	૧૦ ૧
નેશનલ નોવેલમાલ નવલકથાઓ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
અનુભવો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
તલ્લુના ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
દરીયાલાલ	૧ ૧
દોલ પદ્મ	૪ ૧
દરીયાલાલ	૧ ૮
નીલ કેમા	૮ ૦
નીલ જેમી નાયક	૧ ૦
નીરોદીતા	૮ ૦
પરીષ	૧ ૧
પિસાચી	૮ ૦
પાપક અજવાળા	૮ ૧
પ્રભાત કીરણો	૧ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
પુરેલા સુખની પાંદડી	૧૦ ૦
બહિશ્કાર	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirco Marshi	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland		0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and His Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy		0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	8
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	16	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	4	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	5	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	5
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	8
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	2
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunia and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedendanda	1	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	5	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતભાઈ માણેકલાલ નાંદીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીળી.રેસ્ટોરાં ઉપરના ઉપલા ભાગમાં, મનમોહક અને અનુકૂળ જગ્યાએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું ગુજરાતી ઘુમ્મટ ફોન, બપોરના, સાંજના, બાળકો વિગેરે કસ્ટમર લોકો અનુકૂળતાએ જમીને.

ખાસ ઘરાકો માટે ઉપલા મજલાનાં ખાનગી ભોજન ઓરડાઓ ફક્ત વખણાયેલા અનુભવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 2680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 5s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૬૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

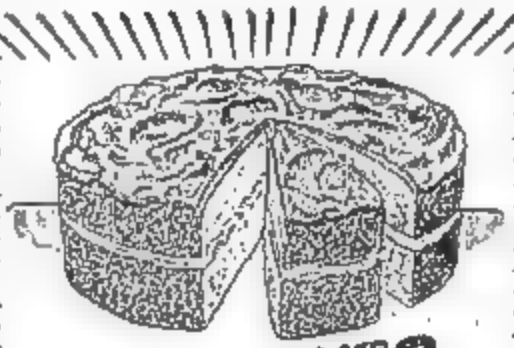
હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જનરલ મરચન્ટ :—

——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

FOR CAKES

AND PIES

AND TASTY FRIES

You can't beat

PRET

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
27 FEB 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 8—Vol. XLIX. FRIDAY 23RD FEBRUARY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

CREED OF NON-VIOLENCE

"EVEN thieves and criminals go to prison, but their prison-going has no merit. It is the suffering of the pure and innocent that tells. It is only when the authorities find that the only place where they can keep the purest and most innocent citizens is prison that a change of heart is forced upon them. A Satyagrahi goes to prison not to embarrass the authorities but to convert them by giving to them an experience of his innocence. You should realise that unless you have developed the moral fitness to go to prison, which the law of Satyagraha demands, your jail-going will be useless and will bring you only disappointment in the end. A votary of non-violence must have the capacity to put up with indignities and hardships of prison life not only without retaliation or anger but with pity in his heart for the perpetrators of those hardships and indignities. . . . . If you have full faith in the creed of non-violence as I have described it, then know it from me that God will arm you with the required strength in your hour of trial."

—Gandhiji's message to the Pathans of the North-West Frontier Province in India.

અહિંસા ધર્મ

"ચોરો અને ગુનેગારો જેલ જાય છે, પરંતુ તેઓના જેલ જવામાં કશો ગુણ નથી. શુદ્ધ અને નિર્દોષ માણસો દુઃખ સહન કરે તેનીજ કીંમત છે. સત્તાધીશો જ્યારે જુએ છે કે અત્યંત શુદ્ધ અને અત્યંત નિર્દોષ નાગરીકોને રાખવાનું સ્થાન માત્ર જેલજ છે ત્યારે તેઓનો હૃદયપલટો થાય છે. સત્યાગ્રહી સત્તાધારીઓને સતાવવા જેલ જતો નથી. પોતાની નિર્દોષતાનો તેઓને અનુભવ કરાવી તેઓનું હૃદય પલટાવવા જાય છે. સત્યાગ્રહનો કાયદો જેલ જવાની તમારામાં નૈતિક લાયકાત માંગે છે. એ જ્યાં સુધી તમે નથી મેળવી ત્યાં સુધી તમારું જેલ જવું વ્યર્થ છે એમ સમજજો, અને એથી અંતમાં તમને નિરાશાજ મળે. અહીંસાનો ઉપાસક જેલના દુઃખો અને માનભંગો ક્રોધ અથવા પ્રતિકાર કર્યા વિના સાથે ઓછામાં ઓછા નથી. પરંતુ એ દુઃખો અને માનભંગો પોતાના ઉપર ગુજરનારાઓ પ્રત્યે પોતાના હૃદયમાં દયાભાવથી એ સહી લેવાની તેનામાં શક્તિ કેળવી જોઇએ.....આ મેં વર્ણવી બતાવેલ અહીંસા ધર્મમાં તમને શ્રદ્ધા હોય તો માનજો કે સંકટની વેળાએ ઇશ્વર—ખુદ તમને જોઇતું બળ અવશ્ય પુરું પાડશેજ."

—સરહદ પ્રાંતના પઠાણોને ગાંધીજીનો સંદેશ

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
■ all shades .. . 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unmistable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each
—o—
Saree Borders, Just Trimmings Always ■ Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

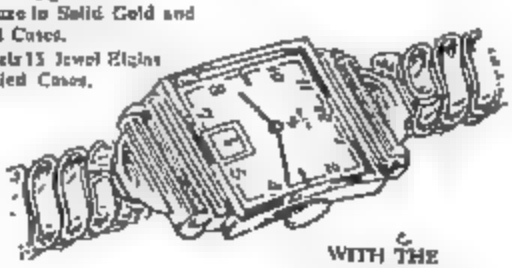
EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 3/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wise & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમ્સ રોડ પર સુંદરાજ મેન્શન, વુલન રાગ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—બેની બાજુએ મારે બસ બસનો માર્ગ. તેમજ કેપીટાઉન બ્લોરસેલ હાઉસો
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા વીનતી છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint, or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: H. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
10/12 Pastor Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 74-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઢોલી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, માલવાહ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી આપવા છે. ઢોલી કંપનીને ઉપજાવ આપવું એ દરેક ઢોલીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due Durban on 1st March and sails from Durban on March 6th.

S.S. Amra sailing for Bombay on 31st March, taking only 2nd Class passengers with food.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		16—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAHOONA	INTIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS.	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHARNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

169 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, ઈઝીચેર ઓટમન સાથે ઓર ઓફીસ ડેસ્ક, ટુક કેસ, કેબીનેટ, નકશ સીલાઈ માટે ખાત્રી લાયકીના. અને મધારી લાગ્ય તેવા ભાવો આપીશું.

—ચોકસ, કેપલ અને ઈમાન દારીથી—

જે હમારી કેમ્પેરીમ નીચે તપાસ કરી જુઓ. તેનો તફાવ તુરત જણાઈ આવશે. આપ પોતાના ઓર્ડરોના પ્રોત્સાહક ભીક્ષ મંગાવો અને સેવાનો લાભ આપશો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

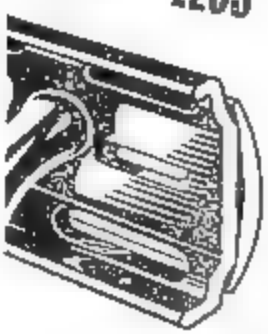
For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

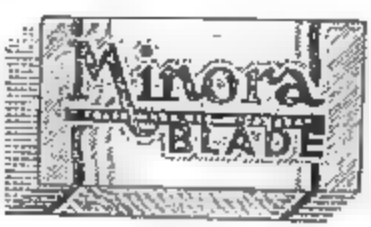
Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

SHAVING COSTS LESS . .

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3541-2

INDIAN OPINION
Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No. 8—Vol.—XLIX. Friday, 23rd February, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5d. PLACE

Birds Of A Feather

WE venture to quote a Sapa communication from London to 'The Star' of the 16th inst. purporting to reflect the views of Mr. L. S. Amery on the subject of Apartheid.

The occasion was The Royal Empire Society meeting, held on the 15th idem, and Mr. Amery's speech followed that of Dr. Geyer, the South African High Commissioner.

Mr. Amery is reported to have said:—

> "Apartheid which was not an Afrikaner invention, was practised by the British Government in South Africa before Union. The British Government was applying to the Protectorates a system of "protective apartheid" similar to that of the Union Government in its Native Reserves.

The Rt. Hon. gentleman then went on to express his disapproval of British and United Nations criticism of the policies of the South African and S. Rhodesian Governments. He praised the efforts which he said the South African Government was making to improve the education and economic and social welfare of the Natives.

No doubt the occasion and the company may have been largely responsible for Mr. Amery's kindly comparison. Mr. Amery is far too polished a diplomat to indulge in indiscretions, after the manner of the Union's Prime Minister, only a few days earlier. Nevertheless, his observations only partially reflect the facts and for the rest must be dismissed as polite fiction.

It is, of course, true that Apartheid was practised by the British Government in South Africa before Union. But, recalling that same British Government's vigorous protests against such comparatively limited Apartheid as was applied to Indians by the Transvaal Republic—they were actually advanced as a *casus belli*—and the subsequent 'volte face' from 1902 until the granting of Responsible Government, it might be thought by those not as well acquainted with the ways of diplomacy that this would have been a case of least said soonest mended.

To those "in the know," Mr. Amery's comparison between what he is pleased to call the "protective apartheid" the British Government adopts towards its Protectorates and the "similar" form of Government the Union employs in its Native Reserves, will undoubtedly seem far-fetched and unreal.

Mr. Amery surely must know that the two are fundamentally and essentially different; like the ideal of the White man's burden when, on the one hand, it is interpreted altruistically, and on the other, selfishly. If the views of intelligent Union Native opinion carry any weight with Mr. Amery, any doubts he may really entertain on the subject, can easily be settled. His "protective apartheid"—the "protective" part of it, that is—will unquestionably be repudiated as a euphemism. He will, perhaps, be surprised to learn how little there is in common between Baaskaap and protection.

The Rt. Hon. Gentleman's polite disapproval of criticism of the Union Government's Native policy is, in a way, quite understandable. Mr Amery belongs to the school—the old Imperialist school—of those who believe in trusting the Man on the Spot.

Some of us still recall the time Mr. Amery was Secretary of State for India. That seems a long time ago now, and the memory of those days is for many reasons not altogether a happy one. Mr. Amery did not favour India's independence; the relinquishing of "the brightest jewel in the imperial crown." And the imperialist complex, like others that are of the nature of race and class superiority and self-aggrandisement, dies hard.

It doesn't emerge from the report whether Mr. Amery's reference to "native" was made in the narrow (local) or more general sense. He may, of course, have had in mind Indians and other non-Europeans, besides native Africans. Because, it is a little early as yet to have forgotten that in the days gone by (and still regretted by imperialists such as Mr. Amery and Mr. Winston Churchill) the Indians of India were quite commonly referred to by their European rulers as "niggers," when not as "natives." While Mr. Churchill's contemptuous description of Gandhiji, as "a half-naked fakir"—not fakir—will take a very great deal of obliterating.

Yes! Dr. Geyer must have felt he was in sympathetic company. And, listening to Mr. Amery's consoling words, Dr. Malan must have felt regret for the old days when "East was East and West was West;" when a man was "black" when he wasn't completely "white;" and, when your treatment of your non-Europeans really was your domestic concern and safe from the interference of foreign poke-noses, especially of such, who themselves were not all they ought to be in the matter of complexion, either.

White Man's Power And Prestige

THE fate of the Indians in the Union is sealed; of the Afrikaans is sealed and now comes the turn of the Coloured people. They are to be deprived of a century-old right by a stroke of the pen. All the talk of trusteeship is thrown overboard. The ruling race in South Africa has played the hypocrite from the time it began to rule. It can do so no longer because the ruled have become intelligent enough to know the truth and will not allow themselves to be fooled any longer. The oppressed people in South Africa have waited patiently for many long years for their conditions to improve. They have found that they are allowed to progress only up to a limited ex-

tent. If they went beyond that limit their wings were clipped. The only status for the non-European people of South Africa is that of 'hewers of wood and drawers water' for the ruling white race. Apartheid has no other meaning than that.

We Indians who form part of the non-European people of South Africa are comparatively a handful. We did not come to this country as usurpers as the ruling race did. Our ancestors were brought here as cheap labour to develop this land and they gave their sweat and blood. They were in return promised the right to live as free citizens of this country. But as soon as their number increased, and they became a little affluent, the ruling race clipped their wings by first depriving them of the Parliamentary and later the Municipal franchise, because it was a source of danger to their supremacy. Indians have now no voice in the Legislature and they can therefore be kept in their place. Then came the Natives. In 1936 their wings were clipped. But they formed a vast majority of the Union's population and therefore had to be given some representation. So they were given a separate electorate to elect three Europeans to represent them in the Legislature. It is now feared that even that representation is a danger to the supremacy of the ruling race and the deprivation of that meagre right is seriously contemplated. And now the Coloured people are also felt to be a danger and their wings are now to be clipped. No secret of the fact is made by the Nationalist Government that behind it all is the determination that the white man shall rule and white civilisation shall prevail in South Africa.

There are quite a number of people among the ruling race who realise that white supremacy and white civilisation cannot be maintained by pursuing a policy of suppression and oppression but by honestly performing their duties as trustees and by treating all people, whatever race or colour they may be, as human-beings with feelings and aspirations like themselves. But there are among them haughty people who have joined hands with the very reactionary element that is in power today and is causing untold harm not only to this country but is sowing the seeds of a world conflagration between the white and the non-whites.

There are people who are just itching for that day to come and are taking the fullest advantage of the slightest opportunity they can find to bring about that state of affairs. All sane people dread the day when that should come to pass and are doing their utmost to avert it. But the evil elements seem to be in the ascendancy and the future seems to be very gloomy.

What the non-Europeans in South Africa want is peace. They are not seeking trouble, nor do they aspire to rule this country. They ask to be treated as self-respecting human-beings with equal opportunities to progress as any other race. You cannot curb the progress of any people. Nature takes its own course. In India for two hundred years the British tried to keep 350 million people under suppression but in the end they failed. So will the white ruling race in South Africa fail in keeping the non-Europeans suppressed. The Nationalist Government is living in a fool's paradise if it thinks South Africa is gaining in power and prestige by introducing measure after measure to suppress the non-Europeans. It is just uniting all the oppressed people as they never were before and is shaking the foundations of the power and prestige of white South Africa.

A monster petition is being signed to present to the Government to stay its hands from depriving the Coloured people of their existing franchise rights and thus dishonouring the white man's pledge. We doubt if the Government which has lost all reason will see reason. The salvation of the non-Europeans lies not in following the Communistic methods but in following the path Gandhiji has shown us. We would commend to the reader the quotation on the front cover of this issue. It should be read and re-read.

NOTES

India Approaches Union For R.T.C.

'Sunday Times' London Correspondent says: According to Indian circles in London, the Indian Government has approached the Union Government with a proposal that a round-table conference should be held next month on the South African Indian problem. The communication is said to have been made direct to Pretoria through diplomatic channels. The suggested venue for the conference is New Delhi, with London as the alternative. It is also suggested that no action should be taken under the Group Areas Act before or during the conference. It is believed that New Delhi sees no immediate hope of forcing any radical change in South African policy through the United Nations or any other means, and now seeks to make the best accommodation on the existing basis it can for the South African Indians. The Indian delegation, if the conference is held, is expected to be headed by Mr. Rajagopalachari and Sir G. S. Bajpai is likely to be one of the delegates.

Certificates Of Identity Valid For Three Years

We have now been officially informed by the Commissioner For Immigration and Asiatic Affairs that the Department has decided that in future Certificates of Identity issued to persons visiting India, may be made valid for a period of three years from date of issue, as was done prior to April 1950.

S.A. Institute Of Race Relations

The following statement is issued by the President, Mr. J. D. Rheinallt Jones:—I regret that the Minister of Native Affairs has refused to receive a deputation from the Institute of Race Relations because it included an African—Professor D. D. T. Jabavu, a vice-president of the Institute and a man of distinction. This is the first occasion in my forty years of public work that a Minister of the Crown has taken such action. General Smuts, General Hertzog, Dr. Seals and Dr. Jansen never demurred at receiving a deputation of both Europeans and non-Europeans. The Minister's action is all the more regrettable since the purpose of the interview was to discuss with the Minister a constructive programme of social and economic development in the Reserves, on the farms and in the towns—a programme which the Secretary for Native Affairs had already welcomed. Professor Jabavu's personal knowledge of conditions in Reserves and his honourable record of efforts to encourage good farming by Africans were special reasons why he was included in the deputation. The Minister of Native Affairs has since seen fit to attack the Institute of Race Relations for including non-Europeans in its membership, a membership that has also included such distinguished South Africans as the late Professor J. du Plessis (who was a vice-President), the late Dr. J. G. van der Horst also a foundation member and the late Professor F. Postma (for many years a member of the Executive Committee.) The nature of the Institute's task makes this necessary, for its main object is "to encourage, work for and foster peace, goodwill and practical co-operation between the various races of the population." This aim cannot be achieved by unilateral action, and the Institute will continue to seek collaboration between the races for their good and for the good of South Africa.

A Timely Warning

It is perhaps no accident that Dr. Malan raised the question of the transfer of the Protectorates at a time when the Gold Coast elections were being held says the 'Southern Daily Echo,' a Southampton newspaper. "It is unfortunate that the Union and Great Britain, fellow members of the Commonwealth, should differ so profoundly in their approach to the problem of Native citizenship and self-rule," says the paper.

> "To most people in this country it seems that Dr. Malan and his party are following a reactionary policy which must eventually undermine the end they have in view—the preservation of 'White Civilisation' in South Africa."

Britain Shedding Imperialism

The election of an African Parliament in the Gold Coast was the best answer to those who accused Britain of being imperialist, said the Colonial Secretary, Mr. James Griffiths, in the House of Commons on February 19. He said that the Government were trying to do something that had never been done before—to transform the Empire into a Commonwealth. We are creating a new democracy in Africa and setting it on the road to self-government." This was one stage in the Gold Coast. Others would follow. —Sapa-Reuter.

Christianity vs Communism

The United States Consul, Mr. R. G. McGregor, said at the City Hall meetin of the Durban Parliament that it was impossible for Communism and Christianity to live side-by-side. He was pro-

posing the motion "that, in the opinion of this House, Christianity is the best antidote to Communism." "When we look at the history of the last 175 years we see that whenever Christian principles have been translated into government, then there has been progress, social welfare and increased educational opportunities," Mr. McGregor said. "The reason we have the present conflict in the world is that Christian principles are coming up against the stone walls of the last strongholds of tyranny and despotism. Behind the 'Iron Curtain' we find that the State is the master and the individual the servant, whereas under a democracy the reverse is the case. We find that Communism has as a major tenet the fact that it would banish Christianity because it wants to eliminate the individual who seeks freedom. To combat Communism we need the Christianity of the Sermon on the Mount, of the 23rd Psalm, and of those two Commandments: 'Love thy God' and 'Love Thy Neighbour as Thyself.' The challenge thrown out by Communism should be accepted, and the godless state of Communism will be utterly rejected and thrown out." Before business began the meeting stood in silence for a minute in remembrance of Mr. J. G. Erhardt, American Ambassador to South Africa, who died on Sunday morning in Capetown.—'Natal Mercury.'

Stalin Says War Not Inevitable

According to Moscow Radio, States a Sapa-Reuter message from London, dated February 16, Marshal Stalin had told a correspondent of the Communist newspaper 'Pravda' that he did not think war inevitable. Marshal Stalin said the United Nations was turning into "a means of unleashing a new world war." It was no longer a world organisation, but an American organisation working for the United States.

A Mother Of Four Passes Her B.A.

You can learn under any circumstances if you have a love for learning. This is shown by the following example:

Mrs. Miriam Mashali, wife of the Zulu headmaster at Adams College High School, has just taken her B.A. degree by correspondence course. She is 33. It took her four years to gain this degree—four years in which she had to combine her studies with caring for four young children. So that she could work undisturbed, she got up early morning at 4.30 a.m. and did two hours' study before beginning her domestic chores. Then, when the housework was completed and the children fed, she would study for two more hours in the middle of the day. She took the degree more out of a love for learning than anything else. She might later become a teacher—but only if this can be done without interfering with her duties as a mother.

A Concession For Chinese Travelling On Main Line Trains

After protracted discussion between the Railway Administration and representatives of the Chinese in the Union, it has been agreed that a Chinese may travel on the European portion of a main-line train. To enable him to do so, however, he has to produce a certificate from his consul that he is a man of social standing and may thus be exempted from travelling in the non-European portion of the train. The certificate, which is in English and Afrikaans, says that the train staff will exercise discretion in allocating accommodation to the holder For the privilege of travelling in the European portion of a train, the Chinese, if he is travelling alone, must occupy a coupe and pay an extra 25 per cent. of the fare—a facility which is optional to any European wishing to travel alone. Chinese may not, however, use the dining car where they will mingle with Europeans, and must, therefore, have their meals in their compartments. The alternative to this is travel in the segregated coaches reserved for first and second-class non-European passengers. Because of segregation difficulties the facility of travelling in the European portion of trains is not extended to Reef or suburban trains. In a Press interview before leaving for UNO last year Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, was reported to have said that the Chinese people were non-Europeans and would be classed as such in the operation of the Group Areas Act.

DR. MALAN ON APARTHEID

SPEAKING at the State banquet given in honour of the British Secretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Patrick Gordon Walker, in Capetown on February 9, the Prime Minister, Dr. Malan referred to the Union Government's Apartheid policy. "That policy," he said, "I need not explain here, and I certainly shall not apologise for it, now or ever. I need say no more than that South Africa is in the unique position of having a European population deeply rooted in what is now their own and only homeland and conscious of the fact that the spiritual, cultural and material well-being of the non-European races, which out-number them, is inseparably bound up with the maintenance of their own racial integrity and leadership.

"The White races of South Africa are determined to protect to the utmost their racial integrity and the authority and leadership to which their history and superior civilisation entitles them. To us it means our very existence, and what the 'utmost' means, the history of South Africa can testify.

"South Africa is therefore determined that South Africa shall be governed by South Africa herself, and by no other country, or group or combination of countries outside her own borders.

I need hardly add that the authority which I have just mentioned does not imply suppression, or contempt, or even indifference, or neglect. South Africa is not the only country in which White and non-White races live together, and/or where the main responsibility for the uplifting of the back-ward races rests on the shoulders of the White race. We are in a position, on the evidence of official documents to make comparisons.

"And as a result I make bold to say that South Africa, in what she does for the social and economic uplifting of her Native races, is far ahead of any other European country administering Colonial territories in Africa.

"In this respect we can confidently issue a challenge to that so-called world-opinion in its condemnation of South Africa, and which generally is more loud than enlightened. We are in a good position to defend ourselves. We are even in a better position to attack, if we care to."

Reply To Dr. Malan's Challenge

Mr. A. W. G. Champion, who can speak with authority on the African people in a letter to the 'Natal Mercury' writes:

Sir,—When Dr. Malan stated that the could invite comparison with any other Native Administration he was talking without the book. While other European settlers in Africa are giving the original owners of the land a voice in the Councils of the State, Dr. Malan's Government is busy depriving Natives of many of the things that were given by previous Governments.

Dr. Verwoerd refuses to allow Native Councillors to discuss his speech. Native Commissioners have been instructed to withdraw pauper grants which have been paid to aged Natives. Feeding of school children has been reduced to a minimum. The Government has refused to purchase books for African children. They have introduced measures to prevent Africans from looking for work in urban areas including Local Health Control areas such as Edendale; refused to allow Natives to purchase land in their country of origin.

All these restrictive measures come from Dr. Malan's Government, who have given more pain to the minds of once peaceful Natives than any other Government since the advent of White rule in this country.

When Dr. Malan tells Mr. Gordon Walker of his South Africa Act, he must also tell him how his Government have savagely raped the provisions of the Act in so far as the Africans are concerned.

It is a pity that we have no means of meeting Mr. Gordon Walker within the borders of the Union to inform him of the truth.

Send 6d. stamps for Specimen.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

DON'T POISON YOURSELF!

(Continued from last week)

Aspirins

ONE of the greatest curses of the present age is the facility with which aspirin can be obtained by women. Almost every woman's handbag has a box or packet of aspirins or some preparation with aspirin in it. The claim is made that aspirin has been such a wonderful boon to women, since it is such a wonderful pain-killer. But that is just one of the many reasons why it is so harmful.

Please do not misunderstand me. I am as sorry for suffering humanity as the next man and have done more than the average person to alleviate and remove pain—often at expense to myself and without even thanks from those benefitted. But pain is Nature's own special provision to protect us from harm by warning us that something is wrong. If we did not feel pain, we could put our hands on a red-hot stove without knowing about it; and they could be destroyed before we would realise what was happening. But as soon as we feel pain, the pain of burning, we do our utmost to remove our hands from the cause of the pain. So with all pain, it is Nature's device for making us get away from danger. When people, especially women, have headaches or backaches or other pains, these are Nature's warning that something is wrong. By doping themselves with aspirin, these people may succeed in killing the pain, but they have done nothing to remove the *causes* of that pain. So the causes continue and untold damage may be done within the body. A dangerous course is continued regardless of consequences. Like a wooden building being eaten away by white ants, the constitution is undermined until one day collapse comes.

As a matter of interest, I might mention that the worst nervous wreck I ever saw was a young man of 22 in America. He was addicted to smoking aspirins which he crushed and mixed with the tobacco in cigarettes!

Aspirin has a profound effect on the nerves, and, despite all statements to the contrary by vested interests, it also does affect the heart—as has recently been admitted in some special professional literature that I receive from a drug manufacturing concern in America. (It is meant to be read by doctors only and not by the general public) Numbers of cases are on record where aspirin has been used with apparent success in the treatment of rheumatism or influenza. But, soon after the pains ceased, the patients died of heart failure.

The question arises: how many cases of death from the present influenza epidemic in Europe are due to the use of aspirin or kindred drugs? And what is the relationship between the increasing death-rate from heart troubles in modern times and the increasing use of aspirins by all and sundry? Be warned and beware of aspirins or anything resembling aspirins.

Pain-Killers

Closely related to aspirins are many other pain-killers. I remember a case of nerves, chronic head-ache and border-line insanity in a patient, who sometimes also suffered from loss of voice from a cold on the chest and from rheumatic pains in the right arm. It was a difficult case.

The clue came by accident. I found an empty bottle of a patent medicine pain-killer in the patient's house. The label showed, among other things, that it contained a common analgesic called phenazone, also known as antipyrine. Checking up in a medical dictionary, my eye fell on the word "antipyrinomania—a form of insanity caused by addiction to antipyrine." The light dawned on me.

The next step was to consult Dr. J. H. Clarke's "Dictionary of the Homoeopathic Materia Medica," a mine of homoeopathic information. Here, under "Antipyrinum," I found the exact picture of the patient's condition: great excitability, headaches as if head huge and swollen, loss of voice at times, pains in the right arm, heart affected. It was noteworthy how the patient improved when not taking this dope.

D.D.T.

With the re-discovery and widespread use of D.D.T. and similar preparations, we have become exposed to new dangers. In the last couple of years there have been a number of deaths of strong healthy men killed by the effects of the sprays they were using on crops or animals. If there have been so many actual fatalities, who can say how many people have been made ill by these substances without even knowing it?

D.D.T. has been found to produce symptoms very similar to poliomyelitis in poultry, and it is a question whether some cases during poliomyelitis epidemics may not have originated in this way. Of course, the very clever medical research specialists laugh at such suggestions. But why do they not investigate too, in the truly scientific manner, to look for truth wherever it may be found? Unfortunately, they have made up their minds beforehand that the solution can only consist in isolating some germs or virus and preparing vaccines. And that is called research and science.

Chocolate

I love chocolate—and thus learned that chocolate can be a poison. From my own personal experience, I learned years ago that it, and its relation, cocoa; very easily cause sinusitis. In Durban, about 27 years ago, one could get very nice "broken chocolate" for about 1/6 to 2/- a lb. As it is a high-protein food, I often bought some and would have a "good tuck in." But it dawned on me in time that within 3 or 4 days of such an "orgy," I would get a bad attack of hay-fever, sinusitis, and something very like influenza. For years I have been checking up and have found numerous sufferers from sinus troubles who were also addicted to chocolate or cocoa, and who got relief by taking my advice to avoid these tempting substances.

For instance, a patient of mine was a young man who went in strongly for physical culture. In keenness, he cut out all tea and coffee and watched his diet carefully. Notwithstanding all this he got a most fearful attack of sinusitis. The doctor called in wanted to give the usual treatment, injections and the threat of an operation. I was sent for and found him in terrible pain with a badly swollen face and forehead. Careful questioning eventually led to the discovery that he was drinking five cups of strong cocoa every day, instead of the tea and coffee formerly taken. I immediately forbade further cocoa or chocolate and gave certain homoeopathic remedies indicated for the particular case, and in a day or two he had quite recovered. But you may be sure that he is mighty careful about cocoa ever since! The medical man who first attended him is rather mystified at his recovery. Maybe he will now be prepared to think differently since a recent report from America tells that a medical research scientist there has just found out what I discovered by myself years ago—that chocolate is bad for sinus trouble.

This reminds me, by the way, that an American analytical chemist once told me that chocolate has the same chemical formula as rattle snake poison! Of course, the real reason that chocolate causes trouble is the fact that it is a very high protein substance and also tends to constipate. When a high protein is delayed in the bowels, it becomes poisonous and is bound to cause trouble and upset the body.

Still—I do like chocolate!!

Preservatives

One should not conclude this article without reference to the cold drinks and food preparations that are preserved with sulphur dioxide, benzoic acid and other chemicals. In the same category are those cold drinks made of synthetic substances, in other words, chemicals.

I believe that the amount permitted in South Africa is illegal in America and Germany under their stricter food laws. Whether this be so or not, anyone with a knowledge of Homoeopathy realises the harm that can result from frequently consuming substances with even small amounts of sulphur dioxide, benzoic acid, citric acid and other chemicals commonly used as preservatives or artificial flavourings. They should be avoided scrupulously.

Petrol Fumes

Finally, just let me remind readers that cancer researchers have discovered that the fumes of motor-cars, tarred roads, motor oils, petroleum and paraffin can give rise to cancer of the lungs and many skin complaints. So

too can cost smoke Apart from the danger of cancer, these fumes poison those who breathe them, or at least deprive them of the life-giving oxygen that is only to be found in pure fresh air. One should, therefore, avoid such fumes as far as possible and try to get all the fresh air that one can.

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, February 13.

ORIENTAL EXCLUSION LAWS

As I wrote the other day, it is good to come home to the pages of 'Indian Opinion, after an absence of so many years—years during which we have seen our dreams translated into the "realities" of these days—years during which Hiroshima has become the symbol of that Damocles' Sword under which Civilization stirs restlessly these sleepless nights—and Hunger and Fear and Death ride across the blazing skies of Asia.....

Assistant Secretary of State Dean Rusk, speaking Friday, February 8, at the opening of a two-day conference sponsored jointly by the World Affairs Council of Philadelphia and the State Department, told the two hundred delegates from Pennsylvania, New Jersey and Delaware that while the United States would not take the initiative, it "will show sympathetic interest" if the nations of Asia and the Pacific would want to set up a regional defence arrangement similar to the North Atlantic Treaty. "If the nations of Asia," Dean Rusk is quoted as saying,—"If the nations of Asia and the Pacific conclude that the time has come to move closer together in arrangements to safeguard the security and well-being of the area as a whole, the United States will take a sympathetic interest in such a development." The problem of Asia must be worked out by the people of Asia, he continued, the United States helping only when its help was needed and wanted. "We must allow no misunderstanding about the nature of our own interest in Asia. We seek in Asia no territories, no special privileges, no special position."

California, 1951

Most will remember the background of the agitation which ended with the Oriental Exclusion Laws which, for a generation, barred Indian nationals from citizenship in this country. In those days before the Exclusion, the Indian farmers—as even more so in later years—contributed much to the prosperity of today's California. In the Imperial and adjacent valleys, Hindu, Muslim and Sikh farmers operate several hundred thousand acres of land today, as in Arizona, where many of the Punjabis, Pathans, Bengalis and men from the U.P., who now live there, are now prosperous farmers.

But a generation ago—in the twenties and earlier—the picture was darker—and many of these men were then as exploited as are today's sources of cheaper labour ... ..Today, the 'New York Post' reports how the Immigration authorities raided one California farm, discovering that 300 of the 380 Mexican nationals picking carrots there were in this country illegally. The owner of the farm appears to have shrugged his shoulders—"They all look alike to me"—but it seems that many farmers along the border hire these Mexican 'illegals who swim across the Rio Grande, the river dividing Mexico and the States, after dark .....The farmer's partner is quoted as saying that they couldn't get workers anywhere else—"Americans won't do that kind of stoop labour."

A million of these Mexican illegals are said to infiltrate annually, brought in or helped along by organized rings of dealers in these illegals—who work for considerably less than the prevailing wages—for a fraction of them in fact—they have been known to work for a dollar a day and meals for instance ..To the migratory labourer, Steinbeck's Okie, is added this additional source of cheap and hungry labour,—touching off new waves of animosity towards the Mexicans—any Mexicans..... .There have been riots in the past—touched off as anywhere, by an argument—perhaps two children fighting and their elders joining in. .Bu underlying the arguments—underlying the jeers aimed at the Mexicans who will not always assimilate into the community picture—behind all this is something more than doubt of what is foreign .... It is fear that this youngster—that *that* man—will take the jeering man's job away from him tomorrow—by promising to work for less .... This is what touched off the anti-Japanese and anti-Indian agitation of the twenties—this *is* what touches off the resentment against the Mexican today—by men who may be working for farmers who *are* planning to turn to the cheaper labour ....

Sunny California .....

Abraham Lincoln

Prior to the partition, the majority of the Indian community in New York was Bengali and Moslem—most of these coming from East Bengal, now a part of Pakistan. Workers, many of them former seamen, a majority are members of the Pakistan League of America, the largest Pakistani community organization in the country, with headquarters down on the lower East Side. The League is headed at present by Mr. Masrat Chowdhury, president; Mr. Abdul Tahid and Mr. A. Uddin Bhuya, vice-presidents; and Mr. Riaj Ali, general secretary. At times on somewhat strained relations with the Consulate, the League is concerned largely with the problems of its members, many of whom have lived and worked in this country for decades. Many of the members are citizens—several through serving in the armed forces of this country during the last war. With this in mind, the League celebrated the Birthday of Abraham Lincoln at a dinner on February 11, the speakers including Mdme Marcella Hitchmannova, representing Miah Iftikhar'uddin's 'Pakistan Times;' Dr. Mubarek Ali Khan, now a resident of Arizona, a pioneer in the fight against the Oriental Exclusion Laws; Hon. Fred O. Wilson, Attorney General, State of Arizona; and Justice Herman C. Sroute of New York City.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

THE MAN FROM INDOORI

By HARRIET TEMPLER

ONE day about six years ago, a man from Indoori, in Western India, paused at the turn in the road for one more look at the almost-deserted village which had been his birthplace, the home of his fathers. He was accompanied by his small son, for malaria, the scourge of Asia, had killed his other children and his wife. Starvation had taken two of his four brothers.

It was not that the land was not fertile; nor even that it took hard work to make the meagre rainfall stretch through the long dry days from August to May. The villagers had tilled the soil long and carefully; hoarding the monsoon rains and hauling tank water to the fields when the skies were dry. But when night fell, the jungle had mocked at their work.

Wild pigs and bison had invaded their fields to eat and trample the rice and sugar cane. With the sunset had come the dread mosquito, bringing malaria and death.

The man turned his back for the last time on the village, took his son by the hand and headed for Bombay. Maybe, one day, he thought, the soil of Indoori would be able to fulfill its promise of food and life for its people. Then, maybe, his son could return to the land of his fathers. But he must seek a new life in the city.

In the years that followed, the farmlands of this region of Bombay province in the southern district of North Kanara in western India became deserted. Slowly but inevitably the jungle closed in.

For sixty years, 65,000 acres of land, which might have produced sugar and rice and fruit lay idle—while in other parts of India the people of India died of starvation. Each year, India's most pressing problem—that of feeding its ever-growing population—grew greater.

Then, two years ago, the silence of the Kanara jungle was broken. Men went to work in the region, clearing and levelling the forests, digging wells, rebuilding water tanks and installing pumps.

The government of India had begun the struggle to make the Kanara jungle fruitful again.

When the land was cleared the fight against malaria began. During the malaria season—from June to January—all the mosquito-breeding areas were sprayed with DDT, local health centres were set up to provide paludrine, the powerful new anti-malaria drug, for expected settlers.

The first 35 were Sindhis—refugees from the fertile wheat fields of the Indus River, an area turned over to Pakistan in the partition. The Sindhis had been used to a land so rich that little effort was needed to produce crops, while in Indoori only approximately 45 inches of rain falls each year. But the Sindhis stayed.

This was the first testimonial to the success of the project, and an important one for the Indian government which hopes to settle from 100,000 to 150,000 of its 6,000,000 displaced persons in this area.

But it was more than that. It was a sign that was possible again in this section of Kanara. Shortly afterwards, 15 Bombay families migrated to the reclaimed project.

They found a far different Indoori from that of their fathers. For in this project, the government planned not only to solve a large part of its DP problem, but to lay part of the groundwork for a new India.

The newcomer can see the difference as soon as he enters the settlement. The houses—permanent ones—are laid out in groups of 30 around a quadrangle containing a playground for the children, the community well and a general meeting place—and design far different from the overcrowded village system which the older Indooris had known. Each has been built near the land to be cultivated and each 30 house colony of the community is within easy walking distance of the others.

There are vegetable gardens and fruit trees in the area too, for several of the water tanks of Indoori were built large enough to supply water not only for irrigation of the rice fields but also for growing fruits and vegetables during the winter months. The farmers are expected to raise fruits and vegetables not only for their own use, but also for sale in nearby towns. Up to now, vegetables have played only a small place in the diet of the people of this area, and fruits practically none.

The government has allocated to each family 10 acres of land, in addition to the ground for a house, and has given each farmer a pair of bullocks, a set of agricultural implements and seed and manure for the first year.

Half the cost of the project is being borne by the government and the rest treated as a loan repayable in instalments. In this way, the government is beginning to build a nation of independent farmers and to eliminate the ancient evil of the rent collector, the absentee baron of the old India.

The government has also taken another precaution. It has included in each contract a clause providing that under no conditions can the farms be partitioned into smaller units, even though the settlers will eventually own the land. This is to insure that the settlers will eventually own the land. This is to insure that the settlers will have farms large enough to provide themselves and their families with sufficient food.

The government encourages the farmers to form co-operatives and to till their fields collectively, so that large-scale farming may be introduced to increase the yield per acre—both to raise the living standards of the people of Kanara and to increase the country's overall food supply.

Since Indoori was established, two more projects have been undertaken and soon, the government hopes, the entire 65,000 will be made available to new settlers.

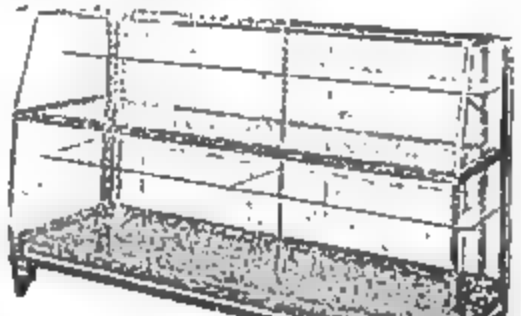
The Indooris who fled starvation and malaria in this area 60 years ago did not live to see what might have been their wildest dream come true. But their grandsons are back at Indoori today playing a part in building an India which will have conquered the ravages of disease and starvation.

—UNESCO.

Transvaal Indian Congress

The Working Committee of the Transvaal Indian Congress Presided over by Mr. Nana Sita, met in Johannesburg on Friday 16, among other things, protested against the 'Non-European Representation Bill' which is before Parliament. The resolution say "that the Bill definitely envisages the diminution rights of the existing franchise of the non-European people rights which they had enjoyed for well nigh a century. The Bill is an open violation of the pledges given to the non-Europeans in the Cape Province, by the white rulers of South Africa, It feels that the progress of civilisation and the establishment of true democracy in S.A. is dependent upon the extension of democratic rights and equal franchise for all, not its diminution or deprivation. The Congress therefore re-iterated its wholehearted support to the Coloured people of the Cape in their active struggle for the preservation of their existing franchise rights, for the stand taken against the Bill, and calls upon the Indian people to give every possible assistance in this struggle of protest and resistance against the Bill." Following reports that the police in many areas were questioning the right members of the Indian community to give donations to the funds of of the Congress, the working committee resolved to protest against the action of certain members of the Police conducting these interrogations, since Congress is a legal public organisation of the Indian community. Every Indian is entitled to membership and has the civil liberty to give assistance and support to any legal organisation he may chose." The Protest was to be conveyed to the Minister of Justice.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
194 MARSHALL ST (Corner Harris Corner House) Johannesburg
Phone 23-3742 P.O. Box 6561

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, February 10

IN PARLIAMENT

THE following information was given in Parliament on behalf of the Government: (1) The Government of India will try to apply fully the peace policy of the recent Commonwealth Prime Ministers' Conference. (2) A proposal to exchange diplomatic representatives with Germany was under the consideration of the Government of India. (3) About 50 Indian newspapers have been banned entry into Goa by the Portugurse India Government. (4) The Government will assume *de jure* authority over Chandranagar (Bengal) as soon as the Indo-French treaty is ratified by the French Parliament. (5) It is not the policy of the Government to encourage cultivation of cash crops in preference to food grains, but in regard to the integrated problem programme of self-sufficiency certain quantities of jute and cotton are to be produced in order that Indian industry may run and foreign exchange may be earned to buy food imports.

Hindu Code Bill

Parliament took up clause by clause consideration of the Hindu Code Bill. Clause 2, viz. the application of the Bill was taken up; several amendments to the clause were moved. Some of the main arguments and suggestions put forth by the various speakers were: (1) The provisions should be made applicable to all communities. (2) It should be made applicable only to such Hindus, Sikhs or Jains as by declaration say they want to be governed by it. (3) All good principles in the Bill, consistent with the principles accepted by society, should be passed. Those principles which sought violently to change certain good customs should not be passed. (4) The present system of adoption in Punjab should not be disturbed. (5) Sikhs should be excluded from the operation of the Bill. (6) The House has no mandate from the electorate to pass the Code. (7) The measure should be left to be disposed of by the popularly elected new Parliament. (8) The most controversial points in the Bill should be eliminated. (9) Hindu society is cut to pieces by this legislation. (10) For the present only those clauses of the Bill should be passed on which there was unanimity among members.

It may be noted among members who made these suggestions were some very prominent Congressmen known for their reformist views, who, however, suggest: Hasten slowly—men like Seth Govind Das, Shri B. Das (former Congress Premier of Orissa), Pandit Thakurdas Bhargava, Shri Ananthasayanam Ayyangar (Congressmen and Deputy Speaker of Parliament), Shri Alagesan (member of A.I.C.C.)

Ambedkar's Reply

India's Law Minister, Dr. Ambedkar, who is in charge of the Bill, said he would either have the Code apply to the whole of India or not at all. He was not prepared to exclude any part of India from its purview. Wherever a case could be made out that revision of the customary law would cause hardship, it would certainly be considered by the Government "with sympathy." The Law Minister said that the application of the Code to Sikhs, Buddhists and Jains was a "historical development" and it would be too late, sociologically speaking, to object to it. When the Buddha differed from the Vedic Brahmins, he did so only in matters of creed but left the Hindu legal framework intact. He did not propound a separate law for his followers. The same was the case with Mahavir and the Sikh Gurus. The Privy Council had as early as 1830 laid down that Sikhs were governed by Hindu law. Dr. Ambedkar said that the idea of a secular State in the Constitution did not mean that they could abolish religion. It only meant that the Government could not thrust any particular religion on the people. The Government was not there to flout the sentiments of the people. The suggestion to make the Code applicable to non-Hindus like Muslims and Christians, therefore, appeared to him to lack "even commonsense." Dr. Ambedkar also rejected suggestions that the Bill should be brought into force only after a referendum or should apply only to those who volunteered to be governed by it. Parliament was a sovereign body competent to make and unmake law. Beyond seeking the mandate of the people it had no obligation to obtain the people's consent.

Abjure Violence

Mr. N. Gopalaswamy Ayyangar, India's Minister for States and Transport, said at Hyderabad that Government might consider lifting the ban on Hyderabad Communists if those who directed violent activities in the Telangana tract of the State declared themselves against violence and exhibited a change in their policy by stopping all violent activities "for a substantial period, say two months." There was no objection to people propagating any method to better the lot of the people. Government conflicted with them when for achieving their ideals they adopted methods of a violent character. "That violence must be stopped at any cost; otherwise the State has no right to exist as a State. Replying to a question why Government should not try an experiment by removing the ban on Communists, Mr. Ayyangar said: "Hyderabad is too big a State for Government to make experiments of this nature." He said he was satisfied with the measures taken by Government to maintain law and order in the Telangana area. He knew all was not well in that area, but there had been an improvement in the situation.

Muslims In India

Mr. Mirza Ismail, former Dewan of Mysore, in the course of the convocation address of the Aligarh University, said Sardar Patel was right in remarking that as a direct result of partition, Muslims in India found themselves in an unenviable position. They felt like aliens in their own land. It was, therefore, necessary to make the atmosphere happy for so large a section of the public. Muslims themselves could do much to bring about the result by right speech and conduct. He exhorted them to leave no doubt in the mind of the Hindus or of the Government that they would remain loyal citizens of India. Paying a tribute to the Prime Minister's unsparing efforts in creating a new India free from religious and communal bigotry, he said enlightened people never thought of developing India as an essentially or exclusively Hindu State. He assured Muslim students of a good future for them in a free India and said that it was of the utmost importance for Hindus and Muslims all over to understand one another's culture and way of life. The individual while remaining of his own race and religion ought to free his mind from hostility and prejudice.

Polak On Apartheid

"You know what Apartheid is, it is the separation and segregation of coloured people so much insisted upon the present South African Government," said Mr. Henry Polliack, now on a visit to India, narrating how in the Theosophical Lodge the President himself acted with mental reservation towards the coloured people. Non-whites could neither become members of the Lodge nor attend the meetings. This offended the fundamental canons of the theosophical movement which recognised the law of brotherhood irrespective of restrictions of race or creed, colour or sex. Then came the passive resistance movement of Gandhiji, later known as satyagraha. Gandhiji went to England and Mr. Polak came to India on goodwill missions. The latter had resigned his membership in the Johannesburg Lodge as a protest against the colour bar. While in India he visited Adyar Theosophical Society in Madras and it was the first time that he met Dr. Annie Besant who approved Mr. Polak's resignation and took cudgels to assert the real import of theosophy.

Indians In Burma

An All Burma Indian Congress was held at Rangoon recently. Shri Nehru in a message to the Congress said: "Burma and India have been drawing closer together, and I hope that all Indian nationals in Burma will help this process in every way. That is necessary not only from the point of view of the two countries but also of Asia and world peace. They must remember that they have the honour and good name of India in their keeping."

Shri C. Rajagopalachari in his message said: "Let every Indian in free and independent Burma remember always that he is a representative and unofficial ambassador of India, whose policy affirmed repeatedly by India's Prime Minister, is to maintain the most friendly relations with Burma. What one does and says and thinks, should be related to one's own fixed principles and policies, and should not be just reactions to what one's opponent says or does."

India Coal Export

India exported 586,000 tons of coal during last year, out of which Ceylon received 287,000 tons, Australia 240,000 tons and Japan over 96,000 tons. Three new countries, Italy, Libya and Denmark have contracted with India for purchase of coal while Argentina and U.K. are negotiating with India C

India's Women

Shri Nehru, addressing a meeting of women of Ahmedabad, observed that Indian women generally were better than Indian men. This was all the more reason why they should not be kept down but should be given the rights and opportunities that were necessary for their further advancement. This was the raison d'etre of the Hindu Code Bill, which had aroused such a storm of opposition and approval from different sections of society, he stated. "No nation can progress whose women are kept down and are not given opportunities for progress and advancement." The Prime Minister said that those who were opposed to the Hindu Code Bill—and their number was fairly large—did so mainly on the ground that the enactment of this law would do irreparable damage to the social structure and the family unit, and would mark a distinct break with ancient customs and traditions. These people, he observed, did not seem to realise that what was good a thousand years ago might not necessarily be good today, that a nation had to move with the changing spirit of the times if it desired to amount to anything at all. In this connection, the Prime Minister referred to the great role the Chinese women had played in the recent revolution in that country—a role which they could play primarily because they were allowed to break the social chains that bound them. Shri Nehru said that it was because Government did not desire to use force in enacting that great social change that objections to the Hindu Code Bill had been invited from the people. Now, however, they wanted to introduce that Bill in Parliament as soon as possible, and he thought that it would be a good thing if it was carried. "Many people," he said, "have threatened me often times with satyagraha and with hunger strike—a weapon which Mahatma Gandhi used against evil and not against measures of social progress. It is therefore, up to you to convince the people that you are overwhelmingly in favour of the Hindu Code Bill. I have been all over the country and have met many men and women in different strata of Society, and have seen that those women, who have had opportunities for service, have really outshone men. That is why I have come to feel that Indian women are better than Indian men."

Rs. 35-Crore Development Plan

The Rajasthan Government have submitted to the National Planning Commission two development plans costing over Rs. 35 crores. The plans cover irrigation works, the Bhupal power project, construction of certain essential roads and provision of water supply, urban and rural. Schemes for the development of social services would be submitted later. The irrigation works when completed are expected to bring 384-lakh acres of land under irrigation. The Bhupal power project costing Rs. 7.5 crores will, on completion, generate 36,000 k.w. of electric energy and irrigate 10,000 acres of land. The works to be executed under the plans are in addition to those for which the Government of India have already agreed to find the necessary finance, such as the Harike scheme and the Rajasthan canal scheme. One plan will take two years to be executed and the other five. Side by side with the irrigation projects, the Rajasthan Government propose also to reorganise and expand the agricultural and veterinary departments. Such a proposal will involve a financial outlay of Rs. 312 lakhs covering a period of five years. A 15 year plan, it was understood, will be submitted to the Planning Commission after the State Government have received an indication of the extent of the financial help they will get from the Centre for financing the schemes already submitted.

Plans For Rapid Air Tour

A number of American tourists, including some millionaires, have left New York for India in two luxury-liners "Caronia" and "Stella Polaris" on a sight-seeing tour, it was learned in Bombay. They are expected to arrive in Bombay in the middle of March. It is understood that the Government of India have already dispatched tourist literature and picture-folders to be displayed on "Caronia." A representative of the Cunard Steamship Company met officials of the Transport Ministry in Delhi and discussed with them the various problems of the tourist trade. Agra, Delhi, Benares, and Darjeeling are among the places which will be visited by the tourists. A party of Swiss tourists will also arrive in Bombay soon. Ajanta, Ellora, Udaipur, Ajmer, Delhi, Benares, Puri and Madura are among the places scheduled to be visited by them.

New Savings Scheme Of Central Govt.

The new scheme of national savings announced by the Government of India is primarily intended to help small and middle class investors, according to official circles here. Interests on the investment will be paid every year instead of at the end of the period of maturity, as under the old national savings certificates schemes and deposits will be refundable at any time after the expiry of one year from the date of deposits at certain discounts.

U. S. Food Gift To India

United States Government officials said in Washington recently that the administration would probably ask Congress to approve a gift of grain to India worth about 200 million dollars equivalent to Rs. 95 crores. They added that the attitude of Mr. Nehru towards the Korean crisis, however, might cause some opposition in Congress to the proposal. The officials said that they had sounded influential Congressmen and found support for the gift of grain both from a humanitarian viewpoint and because the United States should avoid any action which might weaken or alienate India and make her more vulnerable to Communism.

He Taught Us How To Live

India's Home Minister, Mr. C. Rajagopalachari, condoling the recent death of Mr. Thakkar Bapa said in a statement: "Dying at 82, Thakkar Bapa has shown us all how to live. Hard work, blunt straightforwardness, selflessness of the sweetest type, childlike gentleness of heart, a sense of humour, absence of any kind of arrogance or conceit, these made Thakkar Bapa a splendid national worker whom every one respected. He is one of the principal architects of the new life of the ex-outcastes of India. There is no one left who can be said to be anywhere near what he was—a working saint."

Atomic Energy Minerals Discovered

Valuable deposits of atomic energy minerals such as uranium, thorium, beryl and monazite have been discovered in India according to a report submitted by the Atomic Energy Commission to Government. These bearing belts have been found in various parts of the country. Experimental researches on these ores and methods of their commercial utilisation are being conducted in special laboratories and factories. The Atomic Energy Commission, which was set up in August 1948 with Dr. H. J. Bhabha as Chairman and Dr. S. S. Bhatnagar as members, is the controlling agency for the country in all matters connected with the development and production of Atomic Energy. The production of weapons of mass destruction, however, is not one of the aims of the Commission.

Indian Women On World Peace

The All-India Women's Conference sitting in Bangalore passed a comprehensive resolution on world peace. It reaffirmed its firm belief that war was no solution for the settlement of international disputes and that enduring peace could only be built on the foundations of freedom and justice, equitable distribution of the world's resources and skills and promotion of a world Government. The conference supported the efforts of India and Asia for averting war and recommended the banning of atomic weapons, progressive disarmament, total elimination of all social, political and racial factors that discriminated against individuals, groups and nations. It wanted the promotion of all social, political and racial factors that discriminated against individuals, groups and nations. It wanted the promotion of all means of mass communication and educational agencies for bringing about international understanding.

Indian History

"Narrow specialisation is not the aim of history. The historian must use both the microscope and the telescope of the mind. He must ascertain the facts by a minute and exhaustive analysis of the evidence as a chemist does in his laboratory," said Dr. Jadunath Sarkar, the noted historian, speaking on the "Study of Indian History" before a gathering of intellectuals at the celebration of the Post Centenary Silver Jubilee of the Agra College. Pandit Kunzru, M.P. presided. Dr. Sarkar said: "It is a happy thing that there is a general eagerness among our students and lecturers to do original research in Indian history. For, there cannot be a greater shame than this that we had to depend upon foreign scholars for the best account of our country's past. But how can we honour ancestors unless we know what they really did

nd how they actually lived. is reach must be our own nth. "An Irish lady named Miss Margaret Noble became a disciple of Swami Vivekananda and entered the order of Ramakrishna as a sanyasin under the name of Sister Nivedita. She loved India with all her heart and laid down her life on the Indian soil. She used to tell me: 'Never lower your head to a foreigner.' "When you study a subject as a research-worker, do not rest satisfied until you have become the foremost authority on that branch of knowledge in the world. Do not be a mere borrower from the West. The same was the wish of Dr. Rabindranath Tagore. I have often heard from his lips the pathetic cry: 'Will India always remain a debtor to Europe? Shall we always borrow from the West and never be able to give Europe something of universal value by our own creation?.'

Military Honours For Princes

India's President has conferred the highest military honorary rank of General on the Nizam of Hyderabad. Thirty-eight other Indian princes have been awarded other military honorary ranks, including one in the Air Force. The occasion was the Republic Day, it came to be known today. Of these, as many as ten recipients are members of the Rulers' Union. The Gaekwar of Baroda, the Union President, has been awarded the title of Maj.Gen, and the Maharaja of Dholpur Lieut.-Col, and the Maharaja of Alwar Colonel. The Gaekwar of Baroda, in a cable to the President, acknowledging the title, has reaffirmed loyalty to the country and hopes that he "may always be considered worthy to render services in the best interests of our great country."

Third Anniversay Of Gandhiji's Death In Ahmedabad

Over one hundred thousand people gathered on the sands of the Sabarmati Ashram, Ahmedabad on January 30, the third anniversary of Gandhiji's death. Six thousand persons plied charkhas and takilis for an hour to mark the occasion. Shri Nehru India's Prime Minister, Mr. Purshottamdas Tandon, Congress President, Mr. C. Rajagopalachari and other members of the Working Committee and the A.I.C.C. attended the prayer meeting. Addressing the huge gathering, Mr. Tandon said: "It is very natural to think of Bapu and his teachings today at a place where he had lived and taught. This spinning is only a result of his teachings. Bapu believed the charkh as an emblem of Swaraj. Very often, he emphasised this point because he felt the charkha was a symbol of human life. Our people forget the ways of ideal life. At a time when we, as a country, were weakening, Gandhiji gave the message of charkha. Through this weapon, he wanted to strengthen the country and break our bond. "Today, we have gained freedom as the result of Gandhiji's campaign against the foreigners. But we cannot claim that today we are observing what Gandhiji taught us. The work began by Gandhiji is yet unfinished. If we follow the methods he has shown, we can solve our problems and establish real Swaraj. "We should not simply pay lip sympathy to Mahatmaji. Every man and women should strive to raise the moral standard of the country. For giving work to the unemployed in the villages and reaching food to every Indian, we can use the charkha very effectively. Many think of the food problem first. But one should not forget that food is only one of our needs in our life journey. We should not forget our morals. Today, we find in our bazaars various foreign goods that only cause more unemployment. We have to choose between the foreign goods that take away the food from our brethren and the Gandhian method of spreading small industries in the villages. I believe that certain centralised industries have to exist. But we must canalise our vast man-power into small industries if we have to eradicate poverty and unemployment. We should not think of high or low prices but we should only aim at giving employment to every human being."

A Peasant's Gift To Prime Minister

A peasant from a village near Delhi has presented a cot woven with coloured cotton cord to Prime Minister Nehru as his Republic Day present. He brought the cot by train and carried it on his head to the Prime Minister's residence. "What would you like to have?" asked Shri Nehru to him. "Nothing Sir, I just want you to accept this as a cottage industry product," the peasant replied. The Prime Minister accepted the present and gave him his photograph autographed in Hindi.

South East Asian Literature And India

A plan for the publication of ancient literature of Indonesia, China, Burma and Thailand with particular emphasis on the cultural relations between India and these countries was outlined in New Delhi on February 4 at a meeting of the International Academy of Indian Culture. Representatives of these South East Asian Countries were present. The Director of the Academy Raghu Vira said that this literature of China, Indonesia, Thailand, Burma and other countries began 1500 to 2000 years ago. Dr. Hu of the Chinese Embassy referred to the long contacts China has had with India and expressed the hope that just as in the past Indian and Chinese scholarship had combined to produce notable results, so would it be in the future.

Physical Training Parade On Battlefield

The Indian Field Ambulance Unit now in Korea has in addition to its work of tending the sick and wounded in the field, achieved success in another sphere. It has made physical training popular among Koreans and Americans. In the biting cold of Korea on the morning of their arrival, men of the Indian ambulance started a physical training parade in order to keep themselves warm. It attracted a large crowd. Americans liked it and true to their tradition gave it a name of their own—'Precision Parade.' Koreans, not being outdone, began their own physical training and called it just fun.

A German Studying Hindi

The 'Harijan' dated the 23rd December 1950 publishes news of a German student who has been studying Hindi in order to obtain direct contact with Gandhiji's ideas and to hear Hindi as spoken by an Indian. He is Herr Albert Reinbold and is Headmaster of a village school in Germany. Herr Reinbold is desirous of entering into correspondence with lovers of Hindi, his address being:—Herr Albert Reinbold, Rektor, Saudhausen b. Hdlbg 2 (Germany).

Australia-India

Replying to Prime Minister Nehru's message on the Jubilee Anniversary of the foundation of the Commonwealth of Australia, the Acting Prime Minister of Australia says: "At this time your good wishes and greetings have especial significance and will be received with more than usual pleasure by my Government and the people of Australia. My Government, I and the people of Australia most warmly share your hopes for continued co-operation of our countries in the cause of peace not only in our own area but also in the world at large."

Asian Olympic Games

Special commemorative stamps will be brought out by the Post and Telegraph Department during the forthcoming Asian Olympic games commencing at New Delhi on March 4. Stamps are imprinted with a design symbolic of the occasion, namely, a hand bearing a torch. Other countries participating in Asian games are also expected to issue commemorative stamps.

Tanganyika Indians

Arusha Indians celebrated the Republic Day by a Tea Party, attended by leaders of all communities and races. On the occasion Shri Narshidas Mehta, the President of the Hindu Union referred to the difficult days through which India had passed since her freedom and to the fact that in spite of difficulties, including natural calamities like floods and earthquakes she had held her position in international affairs and stabilised her internal security. Her remaining in the Commonwealth, Shri Mehta said was an act of farsighted statesmanship and the contribution that the Prime Minister, Shri Nehru, has made to Commonwealth was illustrated at the recent Commonwealth Prime Ministers' Conference in which his voice was the authentic voice of peace. Referring to Tanganyika Shri Mehta said that Indians have settled there and have adopted it as their own country. He repudiated the suggestion that they wanted to establish an Indian Colony in Tanganyika and said it was mischievous propaganda to create a rift between the communities staying peacefully in the territory. The Indians, he said, would share equally in the welfare and upliftment of the people of Tanganyika.

WANTED

TELEGU TEACHER, Salary £120 × £10—£160, with free quarters. Applicants to state qualifications, past experience and enclose certified copies of testimonials and certificates to:—President, Stanger & Dist., Andhra Sabha, Box 29, Stanger.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	2	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	3	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	9
THE MOTHER	3	9
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પ્રસ્તક ૪૯ મું—અંક ૮ | શુક્રવાર તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧.

ગોરાની સત્તા અને પ્રતિષ્ઠા

યુનીયનના હીંદીઓનું ભાવિ ઘડાઇ ચુકયું છે, આફ્રીકનો નું ઘડાઇ ચુકયું છે, અને હવે "કલર" લોકોનો વારો આવ્યો છે. એક સૈકાથી જે હક્ક તેઓ ભોગવી રહ્યા હતા તે કલમના એક ઝપકાથી તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવનાર છે. દુરદીપણા ની સઘળી વાતોને સમુદ્રમાં ફેંકી દેવામાં આવી છે. સાઉથ આફ્રીકાની રાજકરતી પ્રજા રાજ કરતી થઇ ત્યારથી દંભ કરતી આવેલી છે. તેનો દંભ હવે ચાલવાનો નથી કારણ દૈયતના માં સત્ય જાણવા જેટલું જ્ઞાન આવેલું છે અને હવે તે ઉતરાય તેમ નથી.

સાઉથ આફ્રીકાના કચડાયેલા લોકો ઘણા વર્ષોથી પોતાની સ્થિતિ સુધરવાની ધીરજથી રાહ જોઇ રહ્યા હતા. તેઓ જોઇ શકયા છે કે અમુક મર્યાદા સુધી જ તેઓને પ્રગતી કરવા દેવામાં આવે છે. એ મર્યાદાની આગળ જાય તેવીજ તેઓની પાંખ કાપી નાખવામાં આવે છે. સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરી પ્રજાઓને માટે રાજકરતી પ્રજાના ગુલામ થઇને રહેવાનોજ દરજ્જો સરજાયેલો છે. એપાર્ટહેઇડનો બીજો કશો અર્થ નથી.

આપણે હીંદીઓ જેઓ સાઉથ આફ્રીકાની બીન-ગોરી વસ્તીનો એક ભાગ છીએ, તેઓ પ્રમાણમાં મુઠીભર છીએ. રાજકરતી પ્રજા ની જેમ આપણે આ દેશમાં સત્તા ભુંટવી લેવા નહોતા આવ્યા. આપણા પુર્વજોને સસતા મજુરો તરીકે આ દેશની ખીલવણી કરવાને લાવવામાં આવ્યા હતા અને તેઓએ પોતાનો લોહી, પરસેવો આપ્યાં છે. બદલા માં તેઓને વચન આપવામાં આવ્યું હતું કે તેઓ આ દેશમાં સ્વતંત્ર નાગરીકો તરીકે વસી શકશે. પરંતુ જેવી તેઓની સંખ્યા વધવા લાગી અને તેઓ વાચાળ બનવા લાગ્યા તેવીજ રાજકરતી પ્રજાએ તેઓની પાંખ ઉપર કાતર મુકી. પહેલાં પાર્લામેન્ટરી અને પછી મ્યુનીસીપલ મતાધિકાર તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવ્યો, કારણ રાજકરતી પ્રજાની સર્વોપરિતાને તે ભયરૂપ જણાયો. આજે હવે હીંદીઓને ધારાસભામાં કશો અવાજ નથી અને તેથી તેઓને પોતાને સ્થાને રાખી શકાય છે. તે પછી નેટીવોનો વારો આવ્યો. ૧૯૩૬ માં તેઓની પાંખો કાપી નાખવામાં આવી પરંતુ તેઓ તો યુનીયનની વસતીનો સૌથી વિશાળ ભાગ હતા અને તેથી તેઓને સાવ પ્રતિનિધિત્વ વગર ના ન કરી શકાય. એટલે તેઓ ને પોતાના ત્રણ યુરોપીયન પ્રતિનિધિઓને ધારાસભામાં ચુંટવા નોખી મતદારી આપવા માં આવી. આજે હવે ભય લાગી રહ્યો છે કે એ પ્રતિનિધિત્વ પણ રાજકરતી ગોરી પ્રજાની સર્વોપરિતાને હરકત કરનારું થઇ પડશે એટલે એ જુજ હક પણ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવા નો ગંભીરપણે વીચાર ચાલી રહ્યો છે. અને હવે કલર્ડ લોકો પણ ભય ઉપજાવી રહ્યા છે એટલે તેઓની પાંખ ઉપર પણ કાપ મુકાવાનો છે. આ બધા ની પાછળ હેતુ માત્ર એજ રહ્યો છે કે આ દેશપર સદા ગોરાનું જ તંત્ર ચાલે અને ગોરા સુધારોજ પ્રવર્તે એ વાત નેશનલીસ્ટ સરકાર બીલકુલ છુપાવતી નથી.

રાજકરતી પ્રજામાં એવા ઘણા લોકો છે કે જેઓ સારી રીતે સમજે છે કે દમન અને જુલમની નીતીને અનુસરવાથી ગોરાની સર્વોપરિતા અને ગોરા નો સુધારો ટકી શકવાના નથી, પરંતુ દુરદીશ તરીકેની પ્રમાણીક પણે ફરજ બજાવવાથી અને જાતી કે વર્ણને ભેદ રાખ્યા વિના સઘળા લોકોને પોતાના જેવીજ લાગવીઓ અને અભિલાષાઓ ધરાવનારા મનવીઓની જેમ રાખવાથીજ ટકી શકશે. પરંતુ તેઓનામાં કેટલાક ઉગ્ર સ્વભાવના લોકો છે કે જેઓ હાલ સત્તા ધરાવતા અતિ મત્યાચારી તત્વની સાથે જોડાઇ ગયા છે અને તેઓ માત્ર આ દેશને જ બેસુમાર નકસાન પહોંચાડી રહ્યા છે એટલુંજ નહિ પરંતુ ગોરી અને બીન-ગોરી પ્રજાઓ વચ્ચે વિષ વિમ્હના બીજ રોપી રહ્યા છે.

કેટલાક લોકો છે કે જેઓ એ દિવસ આવવાની રાહજ જોઇ રહ્યા છે અને એ વસ્તુ સ્થિતિ લાવવાને જે કંઈ પણ તકો મળે તેનો પુરેપુરો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે. સઘળા સમજદાર લોકો એ સ્થિતિ આવી પડે એ દિવસથી ધ્રુજે છે અને તેને રોકવાને પોતાનું બનતું કરી રહ્યા છે. પરંતુ અનિષ્ટ તત્વો આજે પોતાનું વર્ચસ્વ જમાવી રહ્યા છે અને ભવિષ્ય ઘણુંજ કાળું દીસે છે.

સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરી પ્રજાઓને તો શાંતી જોઇએ છે. તેઓ કંઈ તકલીફ શોધતા નથી. તેમ આ દેશનું તંત્ર ચલાવવાની અભિલાષા પણ સેવતા નથી. તેઓ એટલુંજ ઇચ્છે છે કે તેઓ ને સ્વમાની માનવીઓ તરીકે રાખવામાં આવે અને કોઈ પણ અન્ય પ્રજાની સમાન પોતાની પ્રગતી કરવાની તકો આપવામાં આવે. કોઈ પણ પ્રજાની પ્રગતી ને રોકી શકાતી નથી. કુદરત પોતાનું કામ કરે છે. હીંદમાં બ્રીટીશે પાંત્રીસ કરોડની પ્રજાની પ્રગતી રોકવાનો બસો વર્ષ સુધી પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ અંતે તેઓ નીષ્ફળ નીવડયા. એજ રીતે સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી રાજ કરતી પ્રજા બીન-ગોરી પ્રજાની પ્રગતી રોકવામાં નીષ્ફળ નીવડશે. નેશનલીસ્ટ સરકાર જો એમ માનતી હોય કે બીન-ગોરી પ્રજા ઓની સામે દમનના એક પછી એક કાયદા લાવવાથી સાઉથ આફ્રીકાની સત્તા અને પ્રતિષ્ઠા વધી રહી છે તો તે ભ્રમણામાં છે. તેમ કરવાથી બીન-ગોરી પ્રજાઓ કદી નહિ હતી તેવી સંગઠીત થતી જાય છે અને ગોરાં સાઉથ આફ્રીકાની સત્તા અને પ્રતિષ્ઠાનો પાયો હલી રહ્યો છે.

કલર્ડ લોકોના હયાત મતાધિકારના હકો છીનવી લેતાં અને તેમ કરી ગોરાના વચનનો ભંગ કરતાં સરકારને રોકવા સરકારની સમક્ષ એક રાક્ષસી પીટીશન રજુ કરવાની હીલચાલ ચાલી રહી છે. ભાન ભુલેલી સરકાર ભાનમાં આવે એ વીશે અમને શંકા રહે છે. બીન-ગોરી પ્રજાઓનો ઉદ્ધાર કરસુનીસ્ટોની રીતોને અનુસરવા માં નહિ પરંતુ ગાંધીજીએ નિર્દેશેલા માર્ગને અનુસરવામાંજ રહેલો છે. આ અંકનાં મુખપૃષ્ઠ પર આપેલાં ગાંધીજીના વચન ફરી ફરી વાંચવા અને તેનું રહસ્ય સમજવા વાચકોને અમે વીનંતી કરીએ [illegible]

નોંધ

સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટી બસ વર્ષ ચાલશે

કેટલાક આફ્રીકનોની ફરીયાદ હતી કે તેમને હવે સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટી એકજ વર્ષની મુદતને માટે આપવામાં આવે છે. યુનીયન ખાતાં સાથે એ બાબતમાં પત્રવ્યવહાર કરતાં કમીશનર ફોર યુનીયન એન્ડ એશીયાટીક એફેર્સ તરફથી હવે અમને સત્તા વાર જણાવવામાં આવ્યું છે કે ખાતાં એ ઠરાવ કર્યો છે કે ભવિષ્યમાં હીંદ જતા લોકોને સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટી આપવામાં આવશે તેની મુદત ૧૯૫૦ ના ઓગસ્ટની પહેલાં હતી તે મુજબ બસ વર્ષની કરવામાં આવશે.

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ માટે હિંદે યુનીયનને કરેલી માગણી

'સન્ડે ટાઇમ્સ'નો બ્રસલ્સનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે, બંધનમાં હીંદીઓની મંડળીઓમાં વાત છે કે હીંદ સરકારે સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલપર આવતા માસમાં રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની યુનીયન સરકારને માગણી કરી છે. માગણી સરકારી પ્રતિનિધિદ્વારા પરમારી પ્રીટોરીયા મેાકલવામાં આવેલી જણાવાય છે. કોન્ફરન્સનું સ્થળ ન્યુ દિલ્હી અથવા લંડન સુચવવામાં આવ્યું છે. વધુમાં સુચવવામાં આવ્યું છે કે કોન્ફરન્સ પહેલાં કે દરમીયાન ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ કરવામાં નહિ આવે. માનવામાં આવે છે કે સાઉથ આફ્રીકા ની નીતીમાં યુનાઇટેડ નેશન્સદ્વારા કે કોઇ પણ અન્ય રીતે પરત્વે મહત્વનો ફેરફાર કરાવી શકવાની તુરતમાં કશી આશા જોવામાં આવતી નથી. અને તેથી હીંદ સરકાર સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓને માટે હાલના પોરણે બની શકે તેટલી સગવટ કરવા માગે છે. જો કોન્ફરન્સ ભરાશે તો હીંદના ડેલી ગેઝેટના પ્રમુખ શ્રી. રાજગોપાલાચારી પણ સંભવ છે અને સર શંકર લાલ પણ એક સભ્ય નીમાવા સંભવ છે.

સાઉથ આફ્રીકન કન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ

સાઉથ આફ્રીકન કન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સના પ્રમુખ મી. જે. ડી. રાઇનહર્ટ જોન્સ એક અખબારી નિવેદન માં જણાવ્યું છે કે: "હું દિલગીર છું કે નેટીવ ખાતાના પ્રધાને કન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સના એક ડેપ્યુટેશન ને મુલાકાત આપવાની ના પાડી છે કેમકે તેમાં એક આફ્રીકન, પ્રોફેસર ડી. ડી. ટી. જબાવુ છે, જે કન્સ્ટીટ્યુટ ના ઉપ-પ્રમુખ છે અને એક પ્રતિષ્ઠિત સજ્જન છે. મારા ત્રીસ વર્ષના જાહેર કાર્યમાં આ પહેલવહેલોજ પ્રસંગ કે જ્યારે રાજ્યના એક પ્રધાને કે અંતમાં સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાનો દબદબો ટકાવી રાખવાનું કે તેઓનું ધ્યેય છે તેને ઉભેદી નાખશે."

ઓપાર્ટહેડ પર ડો. મલાન

ડો મનવેલ્યના ફીડીશ રૂંવેલાન મંત્રી, મી. વેર્ટોઇ ગોર્ડન વોકર ના માનમાં હેમખારી તા. ૬ મીના ડેપ ટાઉનમાં આપવામાં આવેલાં ખાણું પ્રસંગે ભાષણ કરતાં યુનીયનના વડા પ્રધાને કહ્યું. મલાને યુનીયન સરકારની ઓપાર્ટહેડની નીતી વિષે સુચન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે:

"એ નીતીને વિષે અહીં મારે ખુલાસો કરવાની જરૂર રહેતી નથી. અને તેને માટે મારી તો હું આજે કહી પણ માંગવાનો નથી. એટલું જ કહેવું બસ થશે કે, સાઉથ આફ્રીકા એવી અસાધારણ સ્થિતિમાં મુકાયું છે કે તેની યુરોપીયન વસ્તીએ આ દેશને પોતાની માતૃભુમી લેખીને તેમાં ઉંડાં મુળ ઘાલેલાં છે. નોનેયુરોપીયનેા જેમની વસતી તેઓના કરતાં ઘણીજ વધારે છે, તેમની આધ્યાત્મિક, સંસ્કૃતિક અને આર્થીક ઉન્નતિ તેઓનાં પોતાનાં જાતીય સંગઠન અને નેતૃત્વની સાથે અભેદ રીતે સંકળાયેલી છે એ વસ્તુ તેઓ સારી રીતે સમજે છે.

સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજાઓનેા, પોતાનાં જાતીય સંગઠન, સત્તા અને નેતૃત્વ, જેના તેઓ પોતાના ઇતિહાસના અને વધારે ચડીયાતા સુધારા ના આધારે અધિકારી છે, તેનું રક્ષણ કરવાને બનતું સઘળું કરવાનો દઢ નિશ્ચય છે. અમારી હસ્તીનો આધાર તેના પર રહ્યો છે અને "બનતું સઘળું" નો અર્થ શું થાય છે એ સાઉથ આફ્રીકાના ઇતિહાસે સિદ્ધ કરી આપેલું છે.

આથી સાઉથ આફ્રીકાએ દઢ સંકલ્પ કરેલો છે કે સાઉથ આફ્રીકાનું તંત્ર સાઉથ આફ્રીકા પોતે જ ચલાવશે; નહિ કે બીજો તેની સરહદની બહાર નો કોઇ પણ દેશ કે દેશો.

મારે બાગેજ કહેવાની જરૂર હોય કે જે સત્તાની વાત હું ઉપર કરી ગયો તેનો અર્થ દમન, તિરસ્કાર, બેપરવાહ કે નિષ્કાળજી નથી થતો. સાઉથ આફ્રીકા એ એકજ એવો દેશ નથી કે જ્યાં ગોરી અને બીનગોરી પ્રજાઓ સાથે વસે છે, અથવા તો પછાત પ્રજાઓની ઉન્નતિની મુખ્ય જવાબદારી ગોરી પ્રજાની ઉપર રહેલી છે. સર કારી દસ્તાવેજોના આધારે અમે સર ખાવણી કરી શકવાની સ્થિતિમાં છીએ.

અને તેના આધારે હું હીંમતથી કહીશ કે, સાઉથ આફ્રીકા પોતાની નેટીવ પ્રજાઓની સામાજીક અને આર્થીક ઉન્નતિને માટે જે કરી રહ્યું છે તે આફ્રીકાના સંસ્થાનીક પ્રદેશોમાં તંત્ર ચલાવનાર બીજા કોઇ પણ યુરોપીયન દેશના કરતાં ઘણુંજ વધારે છે.

આ બાબતમાં સાઉથ આફ્રીકાને વખોડી કાઢનારા કહેવાતા કુનીયાના પ્રજામત, જે સામાન્ય રીતે અજ્ઞાનકાર હોવાના કરતાં ગેરમાર્ગ વધારે કરનારો છે, તેને અમે ખાત્રીપુર્વક ચેલેંજ કરી શકીએ છીએ. અમારો બચાવ અમે સારી રીતે કરી શકીએ છીએ. અમે માંગીએ તો પ્રહાર પણ વધારે સારી રીતે કરી શકીએ એમ છીએ.

ડો. મલાનના ચેલેંજનો જવાબ

મી. જે. એચસ્સુ. જી. ચેમ્પીયન, જે આફ્રીકનોની બાબતમાં સત્તાવાર રીતે બોલી શકે છે, તેમણે "નાટાલ મરકયુરી"માં નીચે પ્રમાણે લખ્યું છે:

સાવેજ,—ડો. મલાન જ્યારે એમ કહે છે કે નેટીવો પરના બીજા કોઈ પણ તંત્રની સાથે અહીંનું તંત્ર સર આવવા પોતે તયાર છે ત્યારે તે વજન સમજીને બોલે છે. આફ્રીકાના અન્ય યુરોપીયન વસ્તવાટીઓ દેશના મુળ માલીકોને રાજ્યની બાબતોમાં અવાજ આપે છે ત્યારે ડો. મલાનની સરકાર આગલી સરકારો તરફથી આપવામાં આવેલી વસ્તુઓમાંની પણ ઘણી છીનવી રહી છે.

ડો. વરવુર્ડ નેટીવ કમીસીનરોને નેટીવોને આપવામાં આવતી જરીબી ની રકમ પાછી ખેંચી લવાની સુચના આપી છે. નેટીવ છોકરાંઓને નિશાળો માં ખોરાક આપવાનું બીલકુલ બંધ કરી દેવામાં આવ્યું છે. નિશાળે જતાં નેટીવ છોકરાઓ માટે ચોપડીઓ ખરીદ વાનું સરકારે બંધ કર્યું છે. મકનોલ્ડ જેવા લોકલ કેલ્થ કન્ટ્રોલના સત્તાઓ માં આફ્રીકનોને નોકરી શીખતા અટ કાવવાના પગલાં લેવામાં આવ્યાં છે. નેટીવોને પોતાનાજ મુળ વતનમાં જમીન ખરીદવા દેવામાં આવતી નથી.

આ સઘળા પ્રતિબંધીત પગલાં ડો. મલાનની સરકાર તરફથી લેવાયાં છે, જેણે એક વખતે શાંતીથી રહેનારા નેટીવોને, આ દેશમાં ગોરાનું તંત્ર આવ્યું ત્યારબાદ આવેલી કોઈ પણ સરકાર કરતાં વધારે દુઃખ દીધેલું છે.

ડો. મલાન જ્યારે મી. ગોરડન વોકરને પોતાના સાઉથ આફ્રીકા એકટ ની વાત કરે છે ત્યારે તેમણે તેને જે પણ કહેવું હોય એમ કહે કે આફ્રીકનોના સંબંધમાં ■ કાયદાનો તેમની સરકારે કેવો ધાતકીપણે વિચ્છેદ કરેલો છે.

આખર તો હદની વાત છે કે યુનીયન ની સરહદની અંદર મી. ગોરડન વોકર ની રૂબરૂ સત્ય હકીકત રજુ કરવા તેમની મુલાકાત લેવાને અમને કોઈ પણ સાધન નથી.

ભક્તિમાર્ગી ઠક્કરબાપા

(તા. ૨૨–૨–૫૧ ને રાજ પ્રાર્થના બાદ પોતાના નિવાસસ્થાન પવનારમાં શ્રી વિનોબા ભાવેએ સ્વ. ઠક્કરબાપાને આપેલી અંજલી)

"જે કા રંજલે ગાંજલે, ત્યાંસિ જે જનાર્દન ।
તો જિ દેવુ ભોંકસાયા, દેવ તેણેંચિ જાણવા ॥"

(જે દુઃખી દરિદ્રોને પોતાનાં કરે છે, તેને જ સાધુ જાણવો. દેવ સાંજ રહે છે એમ જાણવું.)—તુકારામ મહારાજનો આ અભંગ બહો પ્રસિદ્ધ છે. આજે જે પુરુષના અવસાનના સમાચાર આપણે સાંભળ્યા છે, તેનું ચરિત્ર આ અભંગમાં વર્ણવ્યા પ્રમાણેનું છે. અને હું જાણું છું કે તુકારામ જો આ અભંગ ઠક્કરબાપાને અર્પિયમ પ્રિય હતો. તેમની માતૃભાષા જોકે ગુજરાતી હતી, પણ તેમને મરાઠી પણ સારું આવડતું. ગોખલે, કેળકર વગેરે ભારતસેવક સમાજની સંગતિમાં તેમનો કાળ ગયો. અને ત્યાંથી જ તેમને સેવાની પ્રેરણા મળી. તેમના જીવનનો બધો પૂર્વભાગ કુટુંબના ભરણપોષણમાં ગયો, અને ત્યાર પછી પૂરું આયુષ્ય તોડીને તેઓ દીનજનોની સેવામાં લાગી ગયા. જીવનનો પૂરો ઉત્સાહ તેમની જ સેવામાં તેમણે સમર્પિત કર્યો.

તાજેતરમાં આપણે બે મહાપુરુષોનું સ્મરણ કર્યું હતું. હવે આ ત્રીજા પણ તે જ પંક્તિમાં દાખલ થયા છે.

અરવિંદ ઘોષ ધ્યાનયોગી હતા. તેમનું ધ્યેય બહુ જ ઉચ્ચ હતું. પૃથ્વી પર તેઓ સ્વર્ગ લાવવા ઇચ્છતા હતા. મનને તેમને ઊન્મન (અનિમનસ) કરવું હતું, અને તે ઊન્મનનું અમૃત આખા સમાજમાં પહોંચાડવું હતું. આવું હિમાલયસર ધ્યેય તેમણે રાખ્યું તેથી તેમની સફળતાની અપેક્ષા જ રાખવા જેવી નહોતી. તે માટેનો યત્ન જ કરતા રહેવાનો હતો. તે તેમણે કર્યો. અને તે પ્રયત્નમાં આદરણીય જેવી અસફળતા જોઈએ તેવીને તેઓ મળ્યા.

વલ્લભભાઈનું ધ્યેય આની તુલનામાં મર્યાદિત હતું. સમાજનું સંગઠન કરવું, સમાજની શક્તિ વધારવી, સમાજસંગ્રહ (ઑર્ગેનાઇઝેશન) સાધવો, આ તેમનું ધ્યેય હતું. આ ધ્યેય કાંઈ ઓછું ઉચ્ચ નહોતું પરંતુ માનવ પ્રકૃતિની અપાર પરત નહોતું તેમાં કાંઈક સફળતા અને કાંઈક અસફળતા મળવાની હતી. તે બંને જોગવીને તેઓ ગયા. તે એક મહાન કાર્યયોગી હતા એમ મેં તેમનું વર્ણન કર્યું છે.

ઠક્કરબાપાનું ધ્યેય બધું સાદું હતું—તમારા આપણા સર્વની શક્તિની અંદરનું. તે ધ્યાનયોગી નહોતા, અને જે તેઓ નીરંતર કર્મ કરતા હતા તેમાંથી કંઈ તેમને કર્મયોગથી તો કહીએ નહીં. પણ તે ભક્તિમાર્ગી હતા. ભક્ત હતા. પીડિતનાં દુઃખ દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો એજ તેમનું ધ્યેય, એજ તેમનું કર્મ, એ જ તેમની ભક્તિ, અને એ જ તેમનો માર્ગ. તુકારામે કહ્યું છે કે, "ભક્તિપંથ બહુ સરળ છે. કાલ્યુગમાં બીજા બધા માર્ગો કઠીન થયા છે, કલિયુગમાં કષ્ટસાધ્ય સાધના બનતી નથી." ધ્યાનયોગ કોણ કરે? એક જન્મારે ચાળીસ ચાળીસ વર્ષ કોણ પુરશ્ચરણ કરે? અરવિંદ જેવાનું જ એ કામ. તે જ પ્રમાણે સમાજના પ્રતિનિધિ બનીને બધાની વતી છાતી પર વા ઝીલે અને સૌકડો માલગાડીના ડબ્બા પોતાની શક્તિથી ખેંચીને લઈ જાય, એવા ભીમસેનનું કામ કોણ કરે? તે એકાદ સરદાર વલ્લભભાઇ કરે અથવા તે જ કક્ષાનો કોઇ બીજો હરી જે જ કરે. પણ તમારા મારા જેવા આ વિષમ કાળમાં એ કેમ કરી શકે?

તુકારામને આપણે ઘણું ઐક્ય સ્થાન આપ્યું છે, પણ તેઓ પોતે તો પોતાને તમારા મારા જેવા જ સમજતા હતા. તે કહે છે: "મારાથી બહુ કષ્ટસાધના થતી નથી, માટે ભક્તિમાર્ગ જ સારો લાગે છે. દે દેવ, તારા મોટા ભેદા બાકતો ઘણા બધા, તે બધું ઉંડો વીચાર કરતા. જપ તપ પ્રત્યાદિ સાધનો કરતા. પણ જપ, તપ વગેરે મારાથી તો વીચારી શકાતાં જ નથી. હું દીન તારી કરુણા જ માગી શકું, અને જેટલાં દીનનાં દુઃખો મને સમજાય છે, તેટલી મારે તેમની સેવા કરવી."

ઠક્કરબાપાની આ ભૂમિકા હતી, અને તેથી તેમને માટે અરવિંદના જેવી દિવ્ય અસફળતા નહોતી. કે સરદાર વલ્લભભાઇના જેવી ભવ્ય સફળતા-નિષ્ફળતા નહોતી; પણ આખા જીવનમાં જે સમત્વ જેવી સારી સફળતા જ તેમને માટે હતી. એકાદ તરસ્યા માણસને પાણી પાયું એટલે કામ સફળ જ થયું. તરત દાન, મહાપુણ્ય. તેમાં ઉધારનું કામ જ શું? તરસ્યો થાય તૃપ્ત, અને પાનારો થાય મહાતૃપ્ત. બંને વાત તત્કાળ જ જોઇ લેવી. ભગવાન કહે છે ને, "આ સેવાનો રાજમાર્ગ ઘણો સરળ છે; એનું ફળ પ્રત્યક્ષ છે." અત્યારે જ કરવું અને અત્યારે જ મેળવવું. આજે જમ્યા પછી પેટ ભરીની તૃપ્તિ આપે કાલ સુધી ચાલ જોવી પડે છે? તે જમતાં જમતાં જ મળે છે.

જેમણે સેવાનો પંથ ઠક્કરબાપાએ પસંદ કર્યો અને દુનીયાને માર્ગ દેખાડી ગયા. હવે તમારું આપણું કામ છે. તેઓ તો સફળ થઈને ગયા પણ દુનીયામાંથી દુઃખ ગયાં નથી. જ્યાં સુધી પરમેશ્વરને આ સેવાનો માર્ગ સાબૂત રાખવો છે, ટકાવવો છે, ત્યાં સુધી તે દુઃખો જવાનાં નથી. દુઃખો દેખાય છે, તેથી નિરાશ થવાનું નથી, ઉલટું તેથી વધારે પ્રેરણા લેવી જોઇએ. જાણવું જોઇએ કે આ દુઃખો મને મોકલાવે છે. મને સેવાનું સુખ નિરંતર મળે એ માટે જ જાણે કે પરમેશ્વરે દુઃખોને સિરંજામ કર્યાં છે. તેથી આપણે બધા અંતરની લગનીથી સેવામાં લાગીએ, આપણા પોતાનાં દુઃખો ભુલી જઇએ, દુનીયાનાં દુઃખો દૂર કરવાનો ઉત્સાહ રાખીએ.

આજે એક બહુ સારી વાત બની. તેથી ઠક્કરબાપાને સારું લાગશે. તમે વર્ધાના હરિજન છાત્રાલયના છોકરાઓ અમારા પરધામના કુવા ખોદવાના પત્રમાં આજ લેવા માટે ૭ માઇલ ચાલીને આવ્યા. આજનો દિવસ તમે આગળથી જ કરાવ્યો હતો. પણ આજે તમને ઠક્કરબાપાના અવસાન ના સમાચાર મળ્યા તેથી તમે સંકલ્પ છોડયો નહીં અને આટલા ૪૦–૪૫ વિદ્યાર્થીઓએ બહુ ઉલ્લાસ ઉત્સાહથી કુવો ખોદ્યો. તમને શુદ્ધ નિષ્કામ સેવા મળી. તમે હરિજન બાળકો ઠક્કરબાપાને કેટલાં લાડકાં હતાં! તેમનો આત્મા આજે જોયો, "મારાં આ લાડકાં બાળકો મને ભુલ્યાં નથી. તેમણે મારો સંદેશ ઝીલ્યો. મારા દેહના મરણના સમાચાર સાંભળીને તેમણે સેવાના કામમાં જંપ પાયો નહીં, પરંતુ નિરોપ ઉત્સાહથી કરાવેલું કામ તેમણે પાર પાડ્યું. મારો સંદેશ આ બાળકોની પાસે પહોંચ્યો છે." આ જ સેવાભાવના આપણ સર્વને પ્રાપ્ત રહો. દેહ પડવો હોય તો પડો અને રહેવો હોય તો રહો, પણ તે છતે ત્યાં સુધી તેના થકી સતત સેવા થાઓ. આ જ પ્રભુને પ્રાર્થના.

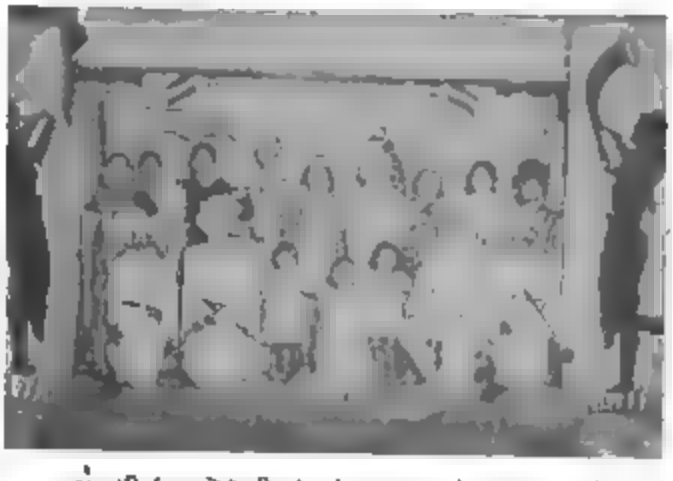
વિવિધ

મુસ્લીમ દેશોના સંગઠનની યોજના

દુનીયાના મુસ્લીમોની કરાંચીમાં મળેલી કોન્ફરન્સમાં પાકીસ્તાનના મહમંત્રી જનાબ કે. હાહમુદીને સમગ્ર મુસ્લીમ દેશો—પરશીયા, સીરીયા, ટ્રાન્સજોરડન, સાઉદીઅરેબીયા, ઇરાક અને પાકીસ્તાનને જોડનારો રેલ માર્ગ બાંધવાની સુચના કરી હતી. તેને લગતા નકશા વહેંચ્યા હતા અને તેનો પાંચ કરોડ વીસ લાખ પાઉન્ડનો ખર્ચ થવાનું જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે એ રીતે મુસ્લીમ દેશોના લોકો સંગઠીત થઇ શકશે અને તેઓ વચ્ચે નો વેપાર અનેકગુ સંપત્તિનો સંભવ સુધરશે.

ચાર છોકરાંની આજ્ઞે બી. એ.નો અભ્યાસ પુરો કર્યો

એડમ્સ કોલેજ હાઇ સ્કુલના બુધુ હેડમાસ્તરના ૩૩ વર્ષની વયનાં પત્નિ એ કોરસપોન્ડન્સ કોર્સથી ચાર વર્ષમાં બી. એ. ની ડીગ્રી મેળવી. તેમાં તેમને ચાર વર્ષનાં બાળકોની સંભાળ લેવાની, ઘરકામ કરવાનું અને અભ્યાસ કરવાનો હતો. તે સવારના સાડાચાર વાગે ઉઠી ઘરકામ શરૂ કરતાં પહેલાં બે કલાક અભ્યાસ કરતાં હતાં પછી ઘરકામ પુરું કરી છોકરાંઓને જગાડી લીધા પછી બપોરે બે કલાક કરતાં હતાં. અભ્યાસની ધુન લાગેલી હોય તો ગમે તેવા સંજોગોમાં પણ તે થઇ શકે છે તેનો આ એક તાજો દાખલો છે.

અમદાવાદી (સા. રોડેસીયા) માં બાજવાય હ નાટકના પાત્રો

અમદાવાદી ઢોકળાંઓએ પ્રજાસત્તાક દિનના પ્રથમ પાર્ટીસ્પેસ્ટ પ્રસંગે એક નાટક ત્યાંની ગુજરાતી સ્કુલમાં ભજવ્યું હતું. નાટકની આવકમાંથી પા. ૨૦ આસામ રીલીફ ફંડ માટે અમદાવાદી ઢોકળાં સ્ત્રીઓ તરફથી મોકલવામાં આવ્યા છે. સમર્ન રોડેસીયામાં ઢોકળાં સ્ત્રીઓએ ભજવેલું આ પહેલું જ નાટક છે. નાટકની ડોરથણી રજનીબહેન અર્જુન સોંગાણીઓએ કરી હતી.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બાતમીદાર તરફથી)

વડોદરા, ફેબ્રુઆરી તા. ૧૯, ૧૯૫૧.

સંસદમાં

સંસદ (પાર્લામેંટ)ની ગયે અઠવાડીયે રાત્રે થયેલી બેઠકમાં સરકાર તરફથી નીચે પ્રમાણે માહિતી અપાઈ હતી: (૧) તાજેતરમાં કોમનવેલ્થના થયા પ્રધાનોની પરિષદમાં નક્કી થયેલી શાંતિને લગતી નીતિનો પુરેપુરો અમલ કરવાનો પ્રયત્ન ભારત સરકાર કરશે. (૨) જર્મની ખાતે રાજદારી પ્રતિનિધિઓની આપલે કરવાનો પ્રશ્ન સરકારની વિચારણા હેઠળ છે. (૩) પોર્ટુગીઝ ઈંડિની સરકારે ૫૦ ઈંડી અખબારોને ગોઆના મુલકમાં પેસવાની મનાઈ કરી છે. (૪) ઈંડી-ફ્રેંચ તહનામાને ફ્રેંચ પાર્લામેંટ મંજુરી આપશે કે તરત ભારત સરકાર ચંદ્રનગર પર કાયદેસર કબ્જો કરશે. (૫) અનાજ મુદ્દાને રાહતીયા પાકને ઉત્તેજન આપવાની ભારત સરકારની નીતિ નથી. પણ સ્વાવલંબનના સિદ્ધાંત અનુસાર, ચમુ ને કપાસ અમુક પ્રમાણમાં ઉગાડવાનાં છે—એટલા માટે કે ઈંડી ઉદ્યોગ ચાલી શકે, અને આમાત થતા અનાજના બદલામાં આપવા માટે પરદેશી ચલણ મળી શકે.

ઈંડુ કોડ બીલ

સંસદે ઈંડુ કોડ બીલની અર્ધો ઝાઝુ દિવસ કર્યો છતાં તેની બીજી કલમ પણ પસાર ન થઈ. કલમ ૨ પર સંખ્યાબંધ સુધારા રજુ કરવામાં આવ્યા. જુદા જુદા વક્તાઓએ કરેલી સુચનાઓ આ મુજબ હતી: (૧) આ બીલની કલમો તમામ કોમો ને લાગુ પાડવી. (૨) જે ઈંડુ, શીખ કે બૌદ્ધોએ સ્વેચ્છાએ આ ધારા નીચે આવવા માગે તેમને જ તે લાગુ પાડવો. (૩) બીલમાંના સારા સિદ્ધાંતો—એટલે કે સમાજે સારા તરીકે સ્વીકારેલા સિદ્ધાંતો બધા પસાર કરવા. અમુક સારા રિવાજોમાં ફીમ ફેરફારો કરનારા સિદ્ધાંતો પસાર ન કરવા. (૪) પંજાબ માં અત્યારે દત્તક લેવાની જે પ્રથા છે તેમાં ખલેલ ન પાડવી. (૫) શીખો ને બીલના અમલમાંથી બાકાત રાખવા. (૬) સંસદને આ બીલ પાસ કરવાનું ફરમાન પ્રજા પાસેથી મળેલું નથી. (૭) લોહનિર્મુક્ત નવી સંસદ પર આ બીલ પાસ કરવાનું છોડી દેવું. (૮) બીલમાંના સૌથા વિશેષ વાક્યરચના મુદ્દા બાબત કરવા. (૯) આ બીલ ઈંડુ સમાજના કડકા કરી નાખે છે. (૧૦) બીલમાંની જે કલમો વિષે અત્યારે મતભેદમાં એકમતી તે જ અત્યારે પસાર કરવી.

આંબેડકરનો જવાબ

ભારત સરકારના કાયદા ખાતાના પ્રધાન ડો. બી. આર. આંબેડકરે જવાબ આપતા જણાવ્યું કે "મારી ધારણા તો એવી છે કે ઈંડુ કોડ બીલ કાંતો આખા ભારતને લાગુ પાડવો જોઇએ, અને જો તેમ ન બને તો તેને કાઢી નાખવો જોઇએ. ભારતના કોઈ પણ ભાગને તે કોડના અમલમાંથી બાકાત રાખવા હું તૈયાર નથી." તેમ છતાં તેમણે એવી ખાતરી આપી હતી કે, "ઈંડુ કોડને મને તેટલો સરળ બનાવવા હું તૈયાર છું." પંજાબના કેટલાક સ્થાપિત કાયદામાં મોટા ફેરફારો કરવાનો વિરોધ કરનાર પંડીત ઠાકુર દાસ ભાર્ગવને ડો. આંબેડકરે જણાવ્યું હતું કે, "હિંદુ સ્થાપિત કાયદામાં ફેરફાર કરવામાં મુશ્કેલી પડશે એવું જે જે હિસ્સાઓમાં સાબિત કરી આપવામાં આવશે તે અંગે સરકાર સહાનુભુતિ પુર્વક વીચાર કરશે." ડો. આંબેડકરે કહ્યું કે, "ઈંડુ કોડ બીલ શીખ બૌદ્ધો અને જૈનોને લાગુ પાડવાનું પગલું તો એક પ્રકારનો ઐતિહાસિક વીકાસ છે, અને હવે તેનો વીરોધ કરવો એ સમાજશાસ્ત્રીના દૃષ્ટિએ ઘણું મોટું ગણાશે બૌદ્ધિક ખાનદાનો સાથે ઝઘડને મતભેદ, પડયો ત્યારે તે મતભેદ સંપ્રદાય પુરતો જ હતો, અને તેથી બુધ્ધે પણ ઈંડુ ધર્મનું કાનુની માળખું જેમને તેમ રાખ્યું હતું. પોતાના અનુયાયી ઓ માટે તેમણે અલગ કાયદો ઘડી કાઢયો ન હતો, એવું જ મહાવીર તથા ૨૪ શીખ ગુરૂઓના સંબંધમાં બનેલું છે. પ્રોટીકાઉન્સીલે તો એક ૧૮૭૦ ની સાલથી એવો ચુકાદો આપેલો છે કે શીખોને ઈંડુ કાયદો લાગુ પડે છે." ઈંડુ કોડ મુસ્લિમો તથા ક્રિસ્તીઓ જેવા બિન મુસ્લિમોને પણ એક સરખો લાગુ પડવો જોઇએ એવા કેટલાક સભ્યોના સુચન વિષે ડો. આંબેડકરે એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે, તે સુચનોમાં સામાન્ય બુદ્ધિ નો અભાવ છે.

હૈદરાબાદના સામ્યવાદીઓ

ભારતના રિયાસતી ખાતાના અને વાહન વ્યવહાર ખાતાના પ્રધાનુ શ્રી. ગોપાલસ્વામી આંયંગારે હૈદરાબાદમાં જણાવ્યું હતું કે, "હૈદરાબાદ રાજ્યના તેલંગણ વીસ્તારમાં ઈંસિદ પ્રવૃત્તિઓ ચલાવી રહેલા સામ્યવાદીઓના આગેવા નો તેઓ ઈંસિસની જીંદગી હોવાની જાહેરાત કરે, અને લગભગ બે માસ જેટલા સમય સુધી તમામ ઈંસિદ પ્રવૃત્તિઓ બંધ રાખીને નીતિ પલટો દાખવે તો સરકાર હૈદરાબાદના સામ્યવાદીઓ પરથી પ્રતિબંધ ઉઠાવી લેવા ની વીચારણા કરે." લોકો કોઇ પણ વાદનો પ્રચાર કરે તેની સામે વાંધો હોઇ શકે નહિ. પરંતુ સામ્યવાદીઓ જો તેઓના આદર્શો સિદ્ધ કરવા માટે ઈંસિદ પ્રકારની રીતિઓ અખત્યાર કરી બેઠલે જ સરકારને તેઓની સાથે યર્ષણમાં આવવું પડયું. આ ઈંસા અને તે જોગે અટકાયતી જ જોઇએ. એમ ન થાય તો રાજ્યને એક રાજ્ય તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવવાનો અધિકાર નથી. સરકાર સામ્યવાદીઓ પરત્વેની તેની હાલની નીતિમાં ફેરફાર કરે તે અગાઉ તેલંગણમાં ઈંસિદ પ્રવૃત્તિઓ ચલાવતા સામ્યવાદીઓની નીતિમાં સાચો ફેરફાર થયો છે એવો લોકોને અંદાજ થવો જોઇએ." સરકારે સામ્યવાદીઓ પરનો પ્રતિબંધ ઉઠાવીને અખતરો આ માટે ન કરવો એવા એક પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે કહ્યું હતું કે, "આવા અખતરા માટે હૈદરાબાદ રાજ્ય બહુ મોટું છે." તેલંગણ જીલ્લામાં કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવા માટે સરકાર તરફથી લેવામાં આવેલાં પગલાંઓ બદલ શ્રી. આયંગારે સંતોષ વ્યકત કર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે, "એ વીસ્તારમાં કંઇ બધું ઠીક થયું નથી, પરંતુ પરિસ્થિતિમાં ચોકકસ સુધારો થયો છે."

સામ્યવાદી કરતુતો

પણ સામ્યવાદીઓનાં કરતુતો કેવી હદે પહોંચે છે તેનો એક દાખલો એ જ હૈદરાબાદથી આની સાથે જ પ્રસિદ્ધ થયો છે. સિકંદરાબાદનો એક સંદેશો જણાવે છે કે, સામ્યવાદીઓએ ગામના પટેલો અને પટવારીઓ પાસે રહેતા સરકારી દસ્તાવેજોનો નાશ કરવાની નવી રીત હમણાં હમણાં અજમાવવા માંડી છે તેમ અત્રે મળતા લેખામો પરથી જણાવા મળે છે. એક દેવાલ મુજબ સામ્યવાદીઓએ અઝીઝાબાદ ઝહીરાબાદ તાલુકાના કેટલાક ગામોના પટેલો અને મુખીઓના ઘર પર હુમલા કરી ગામના દસ્તાવેજોનો નાશ કર્યો હતો. બીજો એક દેવાલ જણાવે છે કે કરીમનગર જીલ્લાના એક ગામમાં 'ગુંડાઓ'એ ગામના બે વેપારી નાયુસોના ઘરો બાળી મુક્યા હતા. આથી તેમના ઘરમાં રહેલો અનાજનો મોટો જથ્થો પણ બળીને ખાખ થઇ ગયો હતો.

રૂની આયાત

રૂને અંગેના કાપડની કેટલીક ચીજો ઓછી પડી છે કે ભવિષ્યમાં પડવાની પડી છે. ભારતમાં રૂનો પાક વધારવાના પ્રયાસો તો થાય જ છે. તેની સાથે પરદેશથી રૂની આમાત કરવાની પણ મહેનત ચાલી રહી છે. નવી દિલ્હીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ પુરા થતા બાર મહિના દરમ્યાન ભારતે કાચા રૂની ૧૨,૪૯,૦૦૦ ગાંસડીઓની આયાત કરેલી છે. આમાં અમેરીકાથી આવેલા ૪,૬૩,૦૦૦ ગાંસડી, મીસર અને ઇજીપ્ત મીસરી સુદાન ૪,૧૦,૦૦૦ ગાંસડી, પુર્વ આફ્રીકા ૨,૬૦,૦૦૦ ગાંસડી અને પશ્ચિમ પાકીસ્તાનની ૧૨,૦૦૦ ગાંસડીઓનો સમાવેશ થાય છે. ૧૯૫૦ ના સપ્ટેમ્બર અને ઓકટોબર દરમીયાન ભારતે ૧૨,૫૦,૦૦ ગાંસડીઓ આયાત કરી હતી. જેમાં પુર્વ આફ્રીકાથી ૪૪,૦૦૦, મીસર અને ઇજીપ્તનો મીસરી સુદાનમાંની ૪૩,૨૦૦ અને અમેરીકાની ૨૧,૦૦૦ ગાંસડીઓનો સમાવેશ થાય છે.

ખેતી વધારવાનો અખતરો

વડોદરા જીલ્લામાં આવેલા વાગોદીયા તાલુકાના અગીયાર ગામોની ૫૦૦૦ એકર જમીનને વધારેતર ફેદળ લાવવાની યોજનાને મુંબઇ સરકારે મંજુરી આપી છે. આ અગીયાર ગામો નીચે મુજબ છે. નીમેટા, અમરેશ્વરપરા, સાતોલી, રાયણું, તલાવડી, કરમલીઆ, કોટાંબી, કામરોલ, રહકુવ, અમરતપરા, બાકરોટપરા અને હરણી. યોજના અનુસારે ૧૭૫ કુટુંબો કે જેમાં ૨૮૦ નિર્વાસિત કુટુંબો અને ૧૯૫ સ્થાનિક જમીન વીનાના કુટુંબોને વસાવવામાં આવશે. જમીનને ખેડવા માટે આ કુટુંબોને આર્થીક મદદ આપવામાં આવશે. આ પાછળ ૩,૫૦,૨૯૬ રૂપીયાનો ખર્ચ થવાનો અંદાજ કાઢવામાં આવ્યો છે. દરેક નિર્વાસિત કુટુંબને ૧૨૬૨ રૂપીયા લોન આપવામાં આવશે, જેમાંથી ૬૦૦ રૂપીયાની તે બળદની જોડી લેવા ખર્ચી શકશે. ઉપરાંત ૪૦ રૂપિયા ખેતી ના ઓજારો, ૫૦ રૂપિયા બીયારણ, ૭૫ રૂપિયા ઘરો અને કુવાઓનું સમારકામ, ૨૫૨ રૂપિયા અનાજ અને ૧૪૫ રૂપિયા કાચું મકાન બાંધવા પાછળ તે ખર્ચી શકશે. દરેક કુટુંબને ખેડવા માટે દસ એકર જેટલી જમીન આપવામાં આવશે. પહેલા ચાર વર્ષ કશીજ વિધોટી લેવામાં નહિ આવે પરંતુ ચોથા વર્ષથી વિધોટી વસુલ કરવામાં આવશે. દેશમાં ચાલી રહેલા અનેક પ્રકારના મુગા રચનાત્મક કાર્યનો આ એક નમુનો છે.

કોમ્યુનીસ્ટોની હીંસા સામે

પાર્લામેન્ટે અટકાયતી ધારાની મુદત વધુ એક વર્ષ ચાલુ રાખવા માટેના મૂળ પ્રધાનના ખરડા પર વીચારણા ચલાવી હતી. હાલનો કાયદો ૧ લી એપ્રીલ ૧૯૫૨ ના રોજ ખતમ થાય છે. આ ખરડા દ્વારા કાયદામાં બે મહત્વના સુધારા કરે છે: (૧) અટકાયતીઓનો પેરોલ પર છુટકારા, અને (૨) સલાહ કાર સમીતીઓની નીમણુંક. સરકારને બંધનકર્તા રહેશે. મૂળપ્રધાન તરીકે પાર્લામેન્ટમાં પહેલું મોટું ભાષણ કરતાં

શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ જણાવ્યું હતું કે "રાજદ્વારી ખેલ ગમે તે હો પરંતુ કુદરત રીતે તેમજ હૌસા અને ચાલચાલ્ય થી ચાલતી હોય પણ ચળવળ અંગે જે આપણે મક્કમ વલણ ન લઈએ તો આપણા રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની ફરજ આપણે પરિપૂર્ણ ન કરી શકીએ. ગુપ્ત રીતે તેમજ હૌસા દ્વારા કામ કરવાનું ખેલ જેમણે સ્વીકાર્યું છે એવાઓને આપણા રાષ્ટ્રની રાજદ્વારી સંસ્થાઓમાં સ્થાન ન મળે એમ આપણે બાપુજીએ કીધું. ભારતમાં સામ્રાજ્યવાદીઓ તરફથી આજ સુધી પ્રયુક્તિઓને સખ્ત રીતે વખોડી કાઢતાં પૂજ્યશ્રીને જણાવ્યું કે હવે સામ્રાજ્યવાદીઓએ સ્વીકારેલી કાર્યપદ્ધતિ યુક્તતા અને હૌસાની છે. આ કાર્ય પદ્ધતિ વડે તેઓ પહેલાં માનવીઓને પક્ષમાં જોડવા લલચાવે છે અને પછી તેમને સંપૂર્ણ ગુન્હાહીત અરાજકતા તરફ વાળે છે એ વિશે મને જરાયે શંકા રહી નથી. આ દેશમાં અરાજકતા ફેલાવવા માટે યુક્ત અને હમલ બાજ ચલવળને કેવળ સહાયરૂપ બની રહે તેવી નાગરીક સ્વાતંત્ર્યની ચાલતી શાંતિની ચળવળ ચાલતી હોય તો તેની જગ્યામાં આપણે ન ફેલાવું જોઇએ. આપણે આ દેશનું શાસન ચલાવી રહીયું એના સંપૂર્ણ વિશ્વાસ સાથે આપણે બ્રીટીશ સરકાર પાસેથી સત્તા હસ્તગત કરી છે. જેઓ હૌસા દ્વારા સત્તા કબ્જે કરવા ઇચ્છે છે તેમની સામે જ આ પગલાં વીચારેલાં છે અને કરાર કાયદાની મુદતો વધુ લંબાવવા પડ્યે છે. વાસ્તુ ખરડાની મહત્વની જોગવાઇ એ છે કે નજરકેદીઓના કેસો સલાહકાર સમીતીઓને સોંપવામાં આવશે અને એ સમીતી જે સલાહ આપશે તે સરકારને બંધન કરતા રહેશે. અગાઉના ખરડા કરતાં આ ખરડામાં "મોટી પ્રગતિ" સાધવામાં આવી છે અને તે એ કે હવે દરેક કેસ સલાહકાર સમીતીને સોંપવામાં આવશે. આ જોગવાઇ મારા પુરોગામીએ (સરદાર પટેલે) દાખલ કરી છે, અને હું તે બરાબર રાખવા માગું છું."

બે જમાનાના સંગમ પર

રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પિલાની (રાજસ્થાન)માં યોજેલા બીરલા એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સુવર્ણ મહોત્સવ સમારંભમાં વિદ્યાર્થી, વિદ્વાનો, અધ્યાપકો તથા મહેમાનો સમક્ષ વિસ્તૃત ભાષણ કર્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, "કોઇ માણસ ને બબ્બે દિન અને રાત્રિપ્રયુની જહોજલાલી આપી દેવા તૈયાર હોય તો પણ જો તેનું ધન પવિત્ર અને સખાવતી કાર્યો માટે ન્યું તો તેણે તેના ધનનો ઉપયોગ સૌથી વધુ સારી રીતે કર્યો નથી એમ જ કહેવું પોતાની પ્રતિષ્ઠાને ખાતર આમ કર્યું હોય તો પણ." રાષ્ટ્રપતિએ બીરલા કુટુમ્બને—અને ખાસ કરીને શ્રી. મનશ્યામદાસ બીરલાને—તેમનાં અનેક સખાવતી કાર્યો બદલ અભિનંદનો આપીને વધુમાં જણાવ્યું કે "હાલ આપણે બે જમાનાના સંગમસ્થળ પાસે ઉભું છે અને તેથી પ્રાચીન તથા અર્વાચીન, પરાવલંબ તથા પૌરાણિય અને સ્વદેશી તથા વીદેશી વીચારપ્રવાહો એક બીજા સામે જથડાઇ રહ્યા છે. આ પરિસ્થીતિએ સપાટી ઉપર ઘણાં ફીણ વળ્યાં છે જેમાં કોઇ સત્ત્વ નથી. હું આ સ્થળના સર્વે વિદ્યાર્થીઓને અને શીક્ષકો પાસેથી એની અપેક્ષા રાખું છું કે, તેઓ આ ફીણની નીચે વહેતું ચોખ્ખું પાણીજ, તે પુર્વનું છે કે પશ્ચિમનું તેની દરકાર કર્યા સીવાય, પીશે અને તેનો લાભ મેળવશે."

'આભાપ' હવે નથી

"ભુતના જમાનામાં બ્રીટીશ રાજ્ય કાળ દરમીયાન, વાઇસરોય અથવા બીજા મોટા હોદ્દેદારો કોઇ સ્થળની મુલાકાત લેતા ત્યારે જનતા તરફથી અરજીઓ અને નીવેદનપત્રો રજુ કરવાની પ્રથા હતી. એ અરજીઓ અને નીવેદન પત્રોમાં જનતાની ફરિયાદો રજુ કરવા માં આવતી. જનતા વાઇસરોય પર જ આધાર રાખીને બેસતી અને પોતા ની મુશ્કેલીઓના નીવારણ માટે વખો વાર મોટે વાઇસરોયને 'આભાપ' તરીકે ઓળખાવતાં. પરંતુ હવે સમય બદલાયો છે. હવે એવાં 'આભાપ' છે નહિ. હવે તમે બધા 'અનામ' બન્યા અને તમારે મહદ્ અંશે તમારા પોતાના પર જ આધાર રાખવો રહેશે." મહામાન્ય શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ મધ્યસ્થ બાંધકામ સંશોધન સંસ્થાનો શિલારોપણ વિધિ કરતાં આમ જણાવ્યું હતું.

ક્રિમ્દ અને કાશ્મીર

"કાશ્મીર હમેશાને માટે ભારત સાથે રહેવાનો નીર્ણય કર્યો છે. વેરાઁસ ઠન, લેક સકસેસ અને લંડનમાં ચાહે તે રાજદ્વારી ચાલબાજીઓ રમાતી હોય, પરંતુ પુરતી વીચારણા બાદ કાશ્મીરે જે નીર્ણય લીધો છે તે ક્યારેય બદલાશે નાહ." કાશ્મીરના નાયબ વડા પ્રધાન બક્ષી ગુલામ મહમદે કલકત્તામાં કહ્યું હતું. બક્ષી ગુલામ મહમદે વધુ જોડતાં જણાવ્યું કે, "ભારતમાં કેટલાક લોકો લોકમતના પરિણામ વીશે શંકા વ્યકત કરે છે તેનો મને રંજ છે. છેલ્લાં ત્રણ અથવા ચાર વરસ દરમી યાન કાશ્મીરવાસીઓએ જે કંઇ કરી બતાવ્યું છે તે પછી પણ આવા પ્રશ્નો કરવામાં આવે છે તેનો મને આશ્ચર્ય થાય છે. લોકમત લેવાશે કે કેમ, અથવા લેવાશે તો કયારે લેવાશે, તે હું કહી શકતો નથી. પરંતુ તેના પરિણામ વીશે મને ખાતરી છે. કોઇ પણ લોકમત વેળા કે કાશ્મીરીઓ પોતા ના નીર્ણયનો પુનરૂચ્ચાર કરશે એની મને ખાતર. ડૉ. પાકીસ્તાનના શાસકો સત્તા પર આવ્યા ત્યારથી પોતાની નીષ્ફળતાઓ અને ખોટાં કૃત્યો સામેના તમામ વીરોધને તોડી પાડવા માટે કાશ્મીરનો ઉપયોગ "દુકમના પાના" તરીકે કરે છે. આ પછી બક્ષી ગુલામ મહમદે કાશ્મીર ભારતમાં રહે તો તેથી થતા લાભોની વીગતો રજુ કરી હતી.

ક્રીમ્બ પર પ્રતિબન્ધ

સુધારવામાં આવેલો સને ૧૯૪૮ નો બીહાર બ્રીક્ષા પ્રતિબંધક ખરડો બીહાર ધારાસભાએ ગઇ કાલે પસાર કર્યો હતો. આ ખરડામાં એવી જોગવાઇ કરવામાં આવી છે કે, જાહેર સ્થળમાં બીક્ષા માગતો જણાતો કોઇ પણ ક્રમ્સ ધરપકડ કરાવાને પાત્ર બનશે અને બીક્ષા માગવાના ઉદ્દેશથી કોઇ બાનગી સ્થળમાં દાખલ થયેલો ક્રમ્સ તે સ્થળનો કબ્જો ધરાવતા માણસની ફરીયાદ મળતાં ધરપકડ કરાવાને પાત્ર બનશે. આ રીતે ધરપકડ કરાયેલા માણસો ઉપર પ્રથમ વર્ગના ન્યાયાધીશ સમક્ષ કામ ચલાવવામાં આવશે અને જે માણસોને ગુન્હેગાર ઠરાવશે તેમની પાસે તેમની ઉમર અનુસાર શારીરિક મહેનતનાં કામો કરાવવામાં આવશે.

સાદું અંગ્રેજી વાપરો

પાર્લામેન્ટની અંદાજ સમિતિએ હોંદ સરકારની કામોમાં નોંધો કરવા ની અત્યારની સાકરી પદ્ધતિ વીશે ટીકા કરતાં જણાવ્યું છે કે "આપણને સાદી અંગ્રેજી ભાષાની જરૂર છે." સમીતી એ સેક્રેટરીએટના વ્યવસ્થાતંત્ર વીશેના તેના અહેવાલમાં ઝોરી ટીકા કરી છે કે "ખરડાઓ અને નોંધોમાં પોતાની શૈલી અને ભાષામાં સુધારો કરવાના બ્યાબતમાં ફેરફાર કરવાની વલણ અધી કારીઓમાં દેખાય છે. એમ કરવા જતાં ખરડાઓ અને નોંધો બીન જરૂરી લાંબા બની જાય છે. તેમાં એવી લાંબી પ્રસ્તાવનાઓ સાકરી પ્રકરાઓ અને બીન જરૂરી વિગતોનો ઢોગ છે કે જે ઓછી દર્દ શકાય. લખવાની પદ્ધતિ રપષ્ટ અને સીધી દેખી જોઇએ."

સમાજમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન

ભાઁ સ્ત્રીઓને ચાર દિવાલોની વચ્ચે કેદ રાખી તેમને પ્રગતિ કરવાની તકથી વિમુખ રાખવામાં આવે છે તે સમાજ સ્થિતિસ્થિત બની રહે છે એમ જણાવ કરી મહામાન્ય પંડીત નેહરૂએ અમદાવાદમાં સ્ત્રીઓની સભામાં કહ્યું. ઘણા લોકો એમ માને છે કે બાપદાદા થી ચાલી આવતા રીતરીવાજો દૂર કરવાથી કોઇ બીજાથી નુકસાન પામશે અને સમાજનું તંત્ર તુટી પડશે. પરંતુ આ લોકો કેમ ભુલી જાય છે કે જુનાં રીવાજો વર્ષો અગાઉ સાચું અને અનુકુળ હતું તે બદલાયેલા યુગમાં બંધબેસતું ન હોઇ તોડે બદલાતા જમાના સાથે સમાજે પણ બદલાવું જોઇએ. આ સંબંધમાં તમણે જુના ચીનની લોકકથામાં બોલીએ જણાવેલા મહાન ચુ કાનોનો હવાલો આપીને કહ્યું કે, જાળક જેમ જેમ ઉમરમાં વધતું જાય તેમ તેમ જુનાં કપડા પહેરવાનો ઇનકાર કરશે કારણ કે, જુનાં કપડાં ધોવામાં કરશે તો તે ફાટી જશે. તેવી જ રીતે બિકરી રહેલો સમાજ જુનવાણી રીતરિવાજોને તીલાંજલી આપવી જોઇએ. આ હકીકત ધ્યાનમાં રાખી વિચારશીલ લોકોએ પસંદગીના સમય સાથે રૂઢિગત રીતરીવાજ આદિ ત્યાગવા જોઇએ. પુજ્ય મહાત્મા ગાંધીજી પ્રાચીન ભારતમાં જે સારું હતું તેને ચાહતા હતા. પરંતુ રૂઢિગત બદીઓને તેઓ ધીક્કારતા હતા. આજે આર્યાવર્ત બ્રીટનને જબ્બર સામ્રાજ્યના કુટુંબો ભાંગી રહ્યાં છે. આર્યો બીજાઓને હક્ક અને તક આપી એ કે જેથી તેઓ સમાજને અને દેશ ને મજબુત અને સહકર બનાવે. બીજો પોતે પણ કોઇ કોડ બીજાને દેઇ આપી રૂઢિજડ સમાજની કાયાપલટ કરવામાં મદદ કરવી જોઇએ.

શિક્ષણ સચીવની સુચના

શિક્ષણસચીવ મીસાના અનુક્રમ આજાદે ચેતવણી ઉચ્ચારી હતી કે, બીજાઓ ન તો જુનવાણી વિચારોને વળગી રહે અથવા આધુનિક વીચારો પાછળ આંધળી દોટ મુકે, તેઓ બન્ને વિચારોનો સુમેળ સાધી વચલો માર્ગ અપનાવે અને આગે આગે આગળ વધે.

વિવિધ

ગોવાએ ભારતમાં ભેળવું જ પડશે

સાગરપારની પોર્ચુગીઝ વસાહતોના અર્થકારણને પોર્ટુગલ દેશના અર્થ કારણ સાથે વિલિન કરવાને બદલે ખરડો પોર્ચુગીઝ પાર્લામેન્ટમાં આવવા ઉતાવળે ગોવાના પ્રશ્ન અંગે ભારત સરકારના વલણમાં ફેર નહિ પડે, એમ મહામાન્ય શ્રી. નેહરૂએ ગોવાની પ્રજા ના બે પ્રતીનીધ આગેવાનોના બનેલા પ્રતિનિધીમંડળને જણાવ્યું હતું. વધુમાં તેમણે પ્રતિનિધિમંડળને કહ્યું હતું કે ગોવામાંની પરિસ્થિતિને ભારત સરકાર ગંભીર રીતે જુએ છે અને ગોવાએ ભારતમાં ભેળાવું જ પડશે. દરમીયાન ગોવાની મુક્તિ માટેનો જંગ ચાલુ રાખવાની મહામાત્યે ગોવા વાસીઓને સલાહ આપી હતી.

ધાર્મિક હીલચાલો માટે

"આંધ્ર ભારત વિધાનસભા આંધ્રી ભેલ માં શિક્ષક તરીકે આવેલા બાબુ ઉમિયાશંકર મણિશંકર શાસ્ત્રિએ બાહ્યરૂપ દોષ હોંદુ—ધાર્મિક કર્મકાંડના જબ્બરદાર છે. પ્રસંગોપાત તેમની જરૂર પડે નીચેના સરનામે તેમને મળવું:

નરસિંહભાઇ પરસોત્તમદાસ
દેસાઇવાડીઓસ,
૪૨ બજરોડ રહોડ, બજર માસ્તર ગેન્સન
બીજે માળ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીખીન)

[૪૦ (ઝો) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીખીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીખન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

એસ્પરીન

(ગતાંકથી ચાલુ)

આજના જમાનાની મોટામાં મોટી માઠી સ્ત્રીઓથી જે સહેલાઇથી મેળવી શકાય છે તે એસ્પરીન છે. દરેક દરેક રસોની હાયપેલીમાં એસ્પરીન અથવા એસ્પરીનની બનાવટની કંઈક દવા પડેલીજ હશે. તેના બચાવમાં કહેવામાં આવે છે કે એસ્પરીનમાં દરદ દુર કરવાનો એવો અલ્પ ગુણ રહેલોજ છે કે તે સ્ત્રીઓને આશીર્વાદરૂપ છે. પરંતુ એજ તો તે એટલી બધી નુકસાનકારક છે તેના અનેક કારણો માંનું એક કારણ છે

મારા કહેવાનો ઘોડ઼ો અર્થ ન કરશો. માનવવેદનાની અને કસી ચીંતા નથી એવું નથી. ને દુર કરવાને અંકદર વ્યક્તિ કરતાં મેં ઘણું કરેલું છે અને તે મારે ખરચે અને જોખમે તેથી લાભ થયો છે તેઓનો આભાર સરખોયે માન્યા વિના. પરંતુ દરદ એ આપણા શરીરમાં કયાંક ખોટકો છે તેની ચેતવણી આપીને આપણું રક્ષણ કરવાને કુદરતે આપણે માટે કરેલી યોજના છે. જો આપણને દરદ ન થાય લાંબોગ઼ા મુલાપર આપણે હાથ મુકી શકીએ નહીં આપણને કસી ખબરે ન પડે, અને શું થઇ રહ્યું છે તેની જાણ થયા વિના તે બાબતે આંખ પણ ઘર્ષ ન્યમ. પરંતુ જેવું આપણને દરદ થાય, આપણા હાથ દાકતરા મંટે કે ગુરત દરદના કારણથી આપણા હાથ દુર કરવા આપણે અનતો પ્રયત્ન કરીયું. એજ વસ્તુ સઘળાં દરદોને લિયે છે. તેમાંથી દુર કરવા કુદરત ની એ એક કરામત છે. જ્યારે લોહી ને, ખાસ કરી, સ્ત્રીઓને માથાનો કે બેસાનો કે કોઇ અન્ય સ્થળે દુખાવો થાય છે ત્યારે આપણા શરીરમાં કંઈક ખોટકો હોવાની કુદરતની એ ચેતવણી છે. એસ્પરીનની ગોળીઓ મળવાથી કદાચ દરદ એ પડીએ મટી ન્યમ ■ પરંતુ એથી કંઈ દરદનું કારણ દુર થતું નથી. એટલે કારણ તો આમજ રહે છે અને તે શરીરમાં બેસુમાર નુકસાન કરે છે. પછી પરિણામોની પરવા કર્યા વીના જોખમદારીમાં ઉપચાર કર્યા કરાય છે. ઉહાપોહથી જેમ એક લાકડાં નું મકાન બળીને નાશ પામે છે તેમ આપણાં શરીરનું બંધારણ ખુળથી બળવાનું થઇ છેવટે પડી જાંમે છે.

અમેરીકામાં ૨૨ વર્ષની વયનો એક જુવાન મારા જોવામાં આવ્યો હતો જેના જ્ઞાનતંતુઓ બીલકુલ નાશ પામ્યા હતા. એસ્પરીનની બુકડી કરી તમાકુ સાથે ભેળવી તેની બીડી કુંકવાનું તેને વ્યસન હતું!

એસ્પરીનની જ્ઞાનતંતુઓપર ઘણી અસર થાય છે, અને તેના બેપારીઓ તરફથી વિરુદ્ધમાં ભલે ગમે તે કહેવામાં આવે પરંતુ તેની હૃદય ઉપર પણ અસર થાય છે. અમેરીકાના દવાઓના એક મોટા કાર ખાનાવાળા તરફથી હમણાજ મને મળેલાં કેટલાંક સાહિત્યમાં એ વસ્તુ કબુલ કરવામાં આવી છે. (એ સા હિત્ય માત્ર દાકતરોને જ વાંચવા માટે છે સામાન્ય જનતાને માટે નહિ!) સખીવા અને ઇન્ફલુએનઝામાં એસ્પરીન નો સફળતાથી પ્રયોગ થયો હોવાના ઘણા કેસો છે. પરંતુ દરદ દુર થયા બાદ કુંક મુદતમાં દરદીઓ હૃદય બંધ પડવાથી મરણ પામ્યા છે.

પ્રશ્ન એ છે કે: હાલ મુશેાપમાં મળેલા ઇન્ફલુએનઝાના રોગમાં એસ્પ રીન અથવા એવી બીજી દવાના પ્રયોગ થી કેટલા મરણ નીપજ્યાં છે? અને હમણાના વખતમાં હૃદય બંધ પડી જવાથી થતાં મરણોના વખતે જતાં પ્રમાણ અને જનતા તરફથી એસ્પરીન ના ઉપયોગના વધતાં જતાં પ્રમાણ વચ્ચે શો સંબંધ રહ્યો છે? એસ્પરીન ના જેવી કોઇ પણ વસ્તુઓપી ચેતતા રહો.

"પેન-કીલર"

બીજા અનેક જાતનાં "પેન-કીલરો" નો પણ એસ્પરીન સાથે નજીકનો સંબંધ રહ્યો છે. એક કેસ મારી પાસે આવ્યો હતો જેના જ્ઞાનતંતુઓ જુદા પડી ગયાં હતાં. કાયમ માથાનું દરદ થતું હતું, લગભગ ગાંડપણ આવી ગયું હતું, કોઇક વાર છાતીમાં ચરકી લાગી જવાથી તેનાથી બોલી શકાતું નહોતું અને જમણા હાથમાં સંધીવાનું દરદ થતું હતું. કેસ ઘણો મુશ્કેલ હતો. તેનું કારણ અણધિતજ્ઞા હાથ આવ્યું. દરદીના પરમાં પેન-કીલરની પેટન્ટ દવાની ખાલી બાટલો પડેલી મારા જોવામાં આવી. તેના પરની સીકીમાં બીજી વસ્તુઓ સાથે જણાવાયું હતું કે તેમાં "એન્ટીપીરીન" નામની દવા હતી, ચોપડા શબ્દકોશ જોતાં "એન્ટી પીરીનોમેનીયા"—એન્ટીપીરીનના વધ સનથી થતું એક જાતનું ગાંડપણ પર નજર પડી. હું ભયભીત થયો, સમજ પડી.

ડો. જો. એચ. ક્વાકેનબોની હોમીયો પથીક મટીરીયા મેડીકાની ફીજનરી તપાસી. તેમાં હોમીયોપથીની માહિતીની ખાણ ભરેલી છે. "એન્ટીપીરીનમ" ના ત્રિપ્ર હોળ મને દરદીની સ્થિતિનો ખરો ચિતાર મળ્યો. ચકીમાં ઉકેરાયું જવું. માણું સુજી ગયું હોય તેવો માણા માં દુખાવો થયો, કોઇક વાર અવાજ બંધ થઇ જવો, જમણા હાથમાં દરદ થયું, હૃદયમાં દરદ થયું. આ દવા લેવાનું બંધ કર્યા પછી દરદી પોતે સુધરતા લાગ્યો એ નોંધવા જેવું હતું.

ટી. ટી. ટી.

ટી. ટી. ટી. ની પુનઃશોધ અને તેના અને તેવી જાતની બીજી વસ્તુઓના બહોળા ઉપયોગથી નવાં જોખમો ઉત્પન્ન થયાં છે. છેલ્લાં બે વર્ષમાં ઘણા મજબુત બાંધાના તંદુરસ્ત માણસો પક્ષ અને જનવરો પર આ દવાઓ છંટાવાની અસરથી મારી ગયા છે. તેનાથી જો એટલાં બધાં મરણ જ નીપજ્યાં હોય તો તેની અસરથી અણ જણપણે બીમાર કેટલા પડયા હશે એ કોણ કહી શકે?

ચોલીયેમાઇલાટીસ (ચોલીયો) ના રોગમાં જે ચિન્હો માલુમ પડે છે તેવાંજ ચિન્હો ટી. ટી. ટી. ના છંટા કારથી મરણપર માલુમ પડે છે. તેથી ચોલીયોના રોગના કેટલાક કેસો આજ રીતે ઉત્પન્ન થયા હોય તો શું કહી શકાય? એવાક ઘણા ચામાક સંશોધન કરનારા સ્વેસ્થસીસ્ટો એ વાતને હસી કાઢે છે. પરંતુ સત્યને માટે તેઓ બેશકીક રીતે બધેજ તપાસ કેમ નથી કરતા? કમનસીબે તેઓએ પ્રયત્ન થીજ નકકી કરી નાખ્યું છે કે કેટલાંક જંતુઓને અથવા ઝેરને જુદાં પાડી દેવામાં અને સ્ત્રીઓ તકરાર કરવામાંજ ઉકેલ રહ્યો છે. અને એજ સંશોધન અને વિદ્વાન કહેવાય!

ચોકલેટ

મને ચોકલેટનો ઘણો શોખ છે. અને એજ રીતે હું શીખ્યો છું કે તેમાં ઝેર હોય શકે છે મારા પોતાના અનુભવ પરથી હું ઘણા વર્ષોપર શીખ્યો કે ચોકલેટ અને તેનો સંબંધી કોકોપી "સાઇનસાઇટીસ" નો રોગ લાવે પડે છે. દરબનમાં ૨૭ વર્ષ ઉપર મારી "બ્રાઉન ચોકમેટ" કોક કે જે શીશીઓ ની રતલ લેખે મળતી હતી. તેમાં પ્રોટીન ઘણું કોઇ કું તે ખુબ ખાતો હતો. પરંતુ મને વખતસર ખબર પડી કે ત્રણ કે ચાર દિવસ એમ ખાવા થી મને કે ફીવર, સાઇનસાઈટીસ અને ઇન્ફલુએનઝા જેવું થઇ આવતું હતું. ઘણા વર્ષથી હું તપાસ કરતો આવ્યો હું અને જોઇ શકયો હું કે બહુ ચોક લેટ ખાનારાઓ અને કોકો પીનારાઓને આ દરદ થઇ આવતું હતું અને તે છોડી દેતાં સારું થઇ જતું હતું.

દાખલા તરીકે મારો એક દરદી પુખ્તવય હતો અને ખુબ શારીરીક કસરત કરતા હતો. તેણે ગા, કોફી કોકો પીધાં હતાં અને પોતાના ખોરાકમાં ખુબ કાળજી રાખતો હતો. એ સઘળું છતાં તેને સાનસીટીસનું દરદ થઇ આવતું. દાકતરને બોલાવવામાં આવતાં તે ઇન્જેકશન અને ઓપરેશનની વાતો મજ કરતો હતો. પછી મને બોલાવ વામાં આવ્યો. એ વખતે તેને ખુબ દરદ થઇ રહ્યું હતું અને તેનું મોઢું અને કપાળ ખુબ સુજી ગયું હતું. બરીકીથી પ્રશ્નો પુછવામાં આવતાં બહાર પડી કે તે ગા ને કોફીની જગ્યાએ દરેજ પાંચ પ્યાલ કડક કોકો પીતો હતો. મેં કોકો પીવાની અને ચોકલેટ ખાવાની તુરત જ સખ્ત મનાઇ કરી અને કેટલીક હોમીયોપથીની દવાઓ આપી અને એક કે બે દિવસમાં તેને સારું થઇ ગયું ત્યારથી કોકોને નીરે તે બહુ ચેતતો રહે છે!

તેને તપાસનારા પહેલા દાકતરને તાજુબી થાય છે કે તે સાજો શી રીતે થયો? કદાચ હવે તેને સમજ પડી હશે કેમકે અમેરીકાથી હમણાજ બહાર પડવા છે કે ઘણા વર્ષપર મેં જાતી અનુભવપરથી શોધ કરી હતી તે દાકતરોએ વૈજ્ઞાનીક સંશોધન પરથી કરી છે કે સાઇનસને માટે ચોકલેટ નુકસાનકારક છે.

આનાપરથી અને યાદ આવે છે કે એક અમેરીકન એનેસીટીકસ ડુમીરે મને એક વાર કહ્યું હતું કે ચોકલેટની બના વટને માટે જે કોકમ્બુમા છે તેજ "ટેટ્સ રનેક" નામના સાપના ઝેરની બનાવટને માટે છે. ચોકલેટથી નુકસાન થવાનું બીજું કારણ તો એ છે કે તેમાં પ્રોટીન ઘણું હોય છે અને તેનાથી કબજીયાત પણ થાય છે. ઉમ્ર પ્રોટીન જ્યારે હોજરીમાં પડયું રહે છે ત્યારે તે ઝેર જેવી જણ છે અને પછી શરીરને નુકશાન કરે છે.

તેમ છતાં—ચોકલેટ તો મને કંઈ બહુ પ્રિય છે!

આયર્લંડની વસ્તુઓ

આ લેખ પુરો કરું તે પહેલાં ટૂંકા શબ્દોમાં અને સહેલાઈથી ગ્રામોફોનસાધક, બેન ઝોધક એસીડ અને બીજા રસાયણીક પદાર્થોથી બનાવવામાં આવેલી આઠ વસ્તુઓને વિષે મારે કંઈક કહેવું જોઈએ. કંઈ પીણા પણ એની રસાયણીક મારફતે બોલી જ બનાવવામાં આવે છે.

હું માનું છું કે જોઈતા પ્રમાણમાં એ વસ્તુઓ સાદિય આફ્રીકામાં બને છે તેટલા પ્રમાણમાં અમેરીકામાં અને જરમનીમાં બનાવવાની શુદ્ધ ખોરાકને લગતા કાયદાઓથી બંધી છે. એ બાબ કોપ યા નહિ, પરંતુ જેને કોમીયો પરીપુર્ણ જ્ઞાન છે તે સમજે છે કે સબ ફર ગ્રામોફસાધક, બેનઝોધક એસીડ, સીટ્રીક એસીડ અને એવી બીજી રસાય ણીક મારફતોનો, જે અકુદરતી બાબા પીણાંઓ આથી રાખવામાં ઉપયોગ થાય છે, તેજીજ પ્રમાણમાં પણ શરીરમાં જવાથી કેટલું નુકસાન થાય છે. તેનો સહંતર ત્યાગ થવો જોઈએ.

પેટ્રોલનો ધુમાડો

અંતમાં મારે બાંધકોને પાઠ આપવું જોઈએ કે કેન્સરના સંશોધકોએ શોધ કરેલી છે કે મોટર ગાડીઓ, દામરના રસ્તા, મેટરનું તેલ, પેટ્રોલ અને બાલ તેલથી કેરોસીનમાં કેન્સર થાય છે અને બીજાં ગામડીના દરદો પણ થાય છે તેમ કોલસાના ધુમાડાથી પણ થાય છે. કેન્સરના જોખમ સિવાય પણ આ ધુમાડો મેરી કોમ છે. જીવન આપનાર પ્રાણવાયુ (ઓકસીજન) જે તદન શુદ્ધ હવામાં જ મળી રહે છે તેનો તે નાશ કરે છે. આથી સૌએ એવા ધુમાડાથી બને તેટલા દુર રહેવું જોઈએ અને શુદ્ધ હવા જેટલી બને તેટલી લેવી જોઈએ.

વિવિધ

બેન લાઈનની ટ્રેનોમાં મુસાફરી કરતા ચીનાઓને મળેલી છુટ

રેલવેના અધિકારીઓ અને યુનીયન ના ચીનાઓના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે લાંબી ચર્ચા બાદ એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે બેનલાઈનની ટ્રેનોમાં ચીનાઓથી યુરોપ્રીયનો માટેના ડબા માં મુસાફરી કરી શકાશે. પરંતુ તેમ કરવાને મુસાફરી કરનારે પોતે સમાજ માં સ્થિતિવાળા માણસ છે અને નોનયુરોપીયનો માટેના ડબામાં મુસા ફરી કરવામાંથી મુકત છે એવું પોતાના કેન્સલ પાસેથી મેળવેલું સર્ટીફીકેટ રજુ કરવું પડશે. આ સર્ટીફીકેટ, જે અંગ્રેજી અને આફ્રીકાન્સ ભાષાઓમાં છે, તેમાં જણાવ્યું છે કે સર્ટીફીકેટ બતાવનારને જગ્યા આપવાનું ટ્રેનના સ્ટાફની મુનસુફીપર રહેશે. યુરોપીયન ડબામાં મુસાફરી કરવાની છુટ માટે જે કોઈ ચીનો એકલો મુસાફરી કરતો હશે તો તેને ૨૫ ટકા ટીકટના વધારે ભરી પુરેની સગવડ મેળવવી પડશે, જે સગવડ યુરોપીયનને વગર ભરચે માંગી મળી શકે છે. વળી એ રીતે મુસાફરી કરનાર ચીનાઓથી કાર્યનીઝ કાયદો ઉપયોગ નહિ કરી શકાય. તેમણે પોતાના ડબામાંજ બાકું પડશે. સેગ્રેગેશનની મુશ્કેલીઓના કારણે રીફ અને સબર્બન ટ્રેનોમાં ચીનાઓને આ સગવડ આપવામાં આવી નથી.

ગયે વર્ષ ચુંટણ બતાં પહેલાં મુસ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે એક અખબારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે ચીનાઓ બીનગોરા છે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની દ્રષ્ટિએ તેઓને તેવાજ ગણવા માં આવશે.

સ્મટ્સીન કહે છે યુદ્ધ અનિવાર્ય નથી

લંડનથી સાપા-રોયટરના તા. ૧૬ મીના સંદેશા મુજબ ગોરકા રેડીયોએ જણાવ્યું હતું કે મારસલ સ્મટ્સીને કોમ્યુનીસ્ટ અખબાર 'આવતા'ના અખબારીને કહ્યું હતું કે યુદ્ધ અનિવાર્ય નથી. તેમણે કહ્યું કે યુનાઈટેડ નેશન્સ હતું વિશ્વવિગ્રહ જગાડનાર એક સાધન બની ગયું છે. એ સંસ્થા હવે વિશ્વ સંસ્થા નથી રહી પરંતુ યુનાઈટેડ સ્ટેટસને માટે કામ કરતી અમેરીકન સંસ્થા બની ગઈ છે.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ યુનાઈટેડ પાર્ટીદાર સોસાયટી

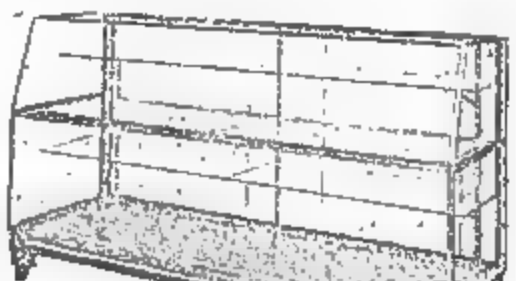
તા. ૧૧-૨-૫૧ ને રવિવારે પાટી દાર હોલમાં સોસાયટીની વાર્ષીક ચુંટણી સભા ઓમભાઈ રમાભાઈના પ્રમુખ પણા હેઠળ મળી હતી. મીનીટસ અને હિસાબ રજુ થયા બાદ નીચેના કાર્ય કર્તાઓ ચુંટાયા હતા: પ્રમુખ: ઓ ધવભાઈ રમાભાઈ, ઉપ-પ્રમુખોઃ ઉકા ભાઈ ગોરધન, કાનજી ભાણાભાઈ, ડો. વલ્લભભાઈ, કાલાભાઈ નારણજી અને પ્રભુભાઈ ભીખાભાઈ; મંત્રીઓ: પ્રેમા ભાઈ પરભુભાઈ અને રમણભાઈ પ્રેમા ભાઈ; મહદનીય મંત્રી: વલ્લભભાઈ રણછોડજી પાટીદાર; ખજનચીઓ: છોતુભાઈ રામભાઈ અને ઉકાભાઈ પ્રાગજી; ઓડીટર: ભોટુભાઈ ગોવીંદજી, પબ્લીક ઓફીસર: રણછોડજી વલ્લભજી પાટીદાર, કમીટી સભ્યો: મંગાભાઈ ઓધ વજી, છીતાભાઈ લાલભાઈ, છીતાભાઈ ભુલાભાઈ, વલ્લભભાઈ ભગાનભાઈ, ગોવીંદજી દયાળ કાનજી, રણછોડભાઈ કાળા ભાઈ, ગોવીંદજી દયાળનારણ, હરકીશન પ્રભુભાઈ, લાલભાઈ બીખાભાઈ, ડિરા ભાઈ ઉકાભાઈ, ભગવાનભાઈ ઉકાભાઈ, કાળુભાઈ કરસનજી, ઉકાભાઈ કરસનભાઈ, ભોટુભાઈ ગોવીંદજી રામા, કરાળભાઈ ગોકળભાઈ, ભાવાભાઈ કાનજી, કાલા ભાઈ પરભુભાઈ, રામભાઈ નાથાભાઈ, ડિરાભાઈ કરસનજી, કરસનુભાઈ નારણ જી, પ્રભુભાઈ કરસનજી, નટવરલાલ કરસનજી દેસાઈ, પરભુભાઈ મંછાભાઈ, ગોકળભાઈ પ્રેમાભાઈ, પ્રેમાભાઈ, બીખાભાઈ ગોવીંદજી, કાલાભાઈ કાનજી, હરિલાભાઈ. કુલ્લભભાઈ, રામભાઈ ઉકાભાઈ, વલ્લભભાઈ રામજી ભગત અને કાલા ભાઈ ભગવાનજી. ભારત સારદા મંદીર ની શાળા સમિતિ. નીચેના સભ્યોની ચુંટવામાં આવી હતી: પ્રમુખ: રણ છોડજી વલ્લભજી પાટીદાર; મંત્રી: કાલા ભાઈ ભગવાનજી; ખજનચી: પ્રેમાભાઈ પરભુભાઈ; કમીટી સભ્યો: ભોટુભાઈ ગોવીંદજી, ઉકાભાઈ ગોરધનજી, કાનજી ભાણાભાઈ, ઉકાભાઈ પરાગજી, ભોટુ ભાઈ ગોવીંદ રામા, બીખાભાઈ રમા ભાઈ, છીતુભાઈ રામભાઈ અને રમણુ ભાઈ પ્રેમાભાઈ; ઓપચેરીયન તરીકે ગોવીંદભાઈ રામભાઈ અને હરિપભાઈ નાથુભાઈની વરણી કરી સભા વિસર્જન થઈ હતી.

વિશ્વને આપવા ગાંધીજીઓ ચીંધેલો માર્ગજ અપનાવવો પડશે

મહાત્મા ગાંધીજીની ત્રીજી પુણ્યતીથી એ વર્ષોગાં મોજાવેલી એક પ્રાર્થના સભામાં બોલતાં આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ જણાવ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીજીની રાહબરી હેઠળ ભારત જે અહીંસાના શસ્ત્ર સાથે આઝાદ થયું હતું એ શસ્ત્ર હાલ જગત પણ આગળ વધે એવી ઈશ્વરની ઇચ્છા હોવાનું હું અંગત રીતે માનું છું. ઈશ્વર પોતાની ઇચ્છાનુસાર કામ કરી રહ્યો છે. સર્વત્ર ચીંતકોને લાગવા માંડ્યું છે કે હવે ભારતનો અવાજ ન સાંભળવામાં આવે એજ્ય રહેવું છે. કાળાંતરે જગત ગાંધીજીના બોધને અમલી બનાવવા મથશે. આપણે ધીરજ રાખી એ બધું જોયા કરીએ.

—ગુજરાત પ્રાંતિક કોંગ્રેસ સમીતીના પ્રમુખ શ્રી. ફુલચંદભાઈ દેસાઈએ કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ શ્રી. ટંડનને રૂા. એક લાખ તો એક ચેક અર્પણ કર્યો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસ ફંડ માટે સ્વ. સરદાર પટેલે આ રકમ આપવાનું વચન આપ્યું હતુ.

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ફ્રાઈ-કલાસ
ડીસ્પ્લે કાઉન્ટર
અને ઈ કેબીસ
રોકીજરેટર મશીનરી
ચાલે કુનીલસ, ડીસ્પ્લે ફીટીંગ્સ ફ્રોમ સ્ટોકસ, લી.લિ.
નવાં બાંધકામ ફેકિસ બનાવવામાં આવે.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જની સાથે એસોસિએશન રેફ્રીજરેટર્સ, લિમિટેડ, એ. બ્રા. કોપફિટર્સ, લિમિટેડ.
ઉપર દર્શાવેલ ફેકિસ ઉત્પાદકોના ઈ અને ઈ-ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ
મોકાનો ઈ, તેમજ એડમેલ ઈ.

104 Market Street, (Facing Room Hotel) Johannesburg
Phone 33-6211/2 P. O Box 6501.

કન્ટ્રીના ઓર્ડરો:—
અડ રૂી. ૨-૦ રતલ
ચણા રૂી. ૧-૦ "

ઓફીસ: ૧૧૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન ૨ ૨૪૨૪૫

ચુનેરા...રૂી. ૧-૩ રતલ
લીલા ચણા ૧/૬ રતલ
મગ.....રૂી. ૧-૦ રતલ
ચુનેરની દાળ રૂી. ૨/૩ "

ચુનેર ની દાલ નં. ૨ ૧/૬ રતલ
ચણાની દાલ રૂી. ૨-૩ "
પાવની દાલ....રૂી. ૨-૬ રતલ
અળદની દાલ...રૂી. ૨-૩ રતલ

મગ દાલ નં ૧....રૂી. ૨-૩ રતલ
મગ દાલ નં ૨....રૂી. ૧-૬ રતલ
ચણાનો લોટ (બેસની વજનનો) ૨/૦
ભાજરો.....૪ પેની રતલ

કાલા અળદ.....રૂી ૧-૧૬ રતલ
ચરીયાળી.....રૂી. ૨-૬ રતલ
ઘઉંજ.....રૂી. ૧-૬ રતલ
રાઈ.....રૂી. ૨-૬ રતલ

ચરસુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઘઉં.....રૂી. ૩-૬ રતલ
જવ.....રૂી ૩-૬ રતલ

ગ્રાહકોના ધ્યાનમાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વિસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા ગ્રાહકોને

ફુટકર નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું

ઉદ્દેશ્ય ગણવાલાયક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ફુટક રૂ.	ફુટક પૈ.	વાર્ષિક રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ફુટક રૂ.	ફુટક પૈ.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.		૨	૧૫	કુમાર	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.		૧૦	૧૧
આરોગ્યવન	મા		૧	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૯
ઝવેરી	સા.		૮	૧૫	પ્રબન્ધુ	સા.		૧	૧૭
બાલક	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૯૬
બેગમ	સા.		૭	૧૫	રેખા	મા.	૧	૧	૧૨
બહિષ્કૃતવાણી	મા.	૧	૧	૧૫	રૂપહેલા	સા		૮	૯૬
મૈતન	મા.	૧	૧	૧૭	રમાકૃષ્ણ	મા.	૧	૧	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૧૧	રવીવાર	સા		૮	૧૨
છાયા	સા.		૮	૯૬	સાન્નવસંભાત	મા.	૧	૧	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૧૬	સંદેશ	મા.	૧	૬	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૧૬	સખીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	સી જીવન	મા.	૧	૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	સારદા	મા.	૨	૧	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
મલ્હીસ્ત્ર	મા.	૧	૧	૧૨	તસ્વીર	મા.		૧	૮
મંજલમ	મા.	૨	૧	૨૧	વર્ગી-નવરચના	મા.	૨	૧	૧૧
મહિલા જગત	સા.		૬	૧૨	ગ્રામોદ		૬	૧	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી	સા		૪	૧૧
યોગ્યમત્ર	સા.		૧	૩૧	વર્ષમાવરમ	દ.		૩	૮૧
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫	વેણુ	સા.		૮	૩૧
પ્રજાસત્તાક	સા.		૪	૧૫	પુરાણા	સા		૧	૨૧

આ દરો પ્રાકથનના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય

જેને કાયદેસર અથવા બીજીરીતે પોસ્ટલ ઓર્ડરથી બરોબર રકમ આવે તેવાજ ઓર્ડર મોકલીશું.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરાંત અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

ગ્રાહકોને સૂચના

ગ્રાહકોને જણાવવાનું કે તેમનું લવાજમ પુરું થવાની તારીખ તેમના સરનામાની પાછળ લખવામાં આવે છે. તે તારીખ પછી પત્ર ચાલુ રાખવા માટે લવાજમ મોકલવું જોઈએ. જો તારીખ પછી પત્ર ચાલુ રાખવા માટે લવાજમ મોકલવામાં ન આવે તો પત્ર બંધ કરવામાં આવશે. તારીખ પછી પત્ર ચાલુ રાખવા માટે લવાજમ મોકલવામાં ઢીલ થવાથી પત્ર ચાલુ રાખવામાં આવે તો તેની જવાબદારી ગ્રાહકોની રહેશે.

ગ્રાહકોને ખાસ સૂચના

ગ્રાહકોને જણાવવાનું કે તેમનું લવાજમ પુરું થવાની તારીખ તેમના સરનામાની પાછળ લખવામાં આવે છે. તે તારીખ પછી પત્ર ચાલુ રાખવા માટે લવાજમ મોકલવામાં ન આવે તો પત્ર બંધ કરવામાં આવશે. તારીખ પછી પત્ર ચાલુ રાખવા માટે લવાજમ મોકલવામાં ઢીલ થવાથી પત્ર ચાલુ રાખવામાં આવે તો તેની જવાબદારી ગ્રાહકોની રહેશે.

સુરત હિંદુ બોર્ડીંગ એસોસીએશન

આપી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા નવા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ માટે ૧૫ બેન્ડ રૂટીટ, ૩૨ બનમાં ધર્મશાળા રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ચોથનભાઇ મણીભાઈ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ છોટાભાઈ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. બોર્ડીંગ એસોસીએશન.

ગ્રહોનાં

ગોચરસ્થાન

રવિ	૨૩	૧૬	૩	૧૬	૨૪	૫–૪૩	૬–૩૬
સોમ	૨૪	,,	૪	૧૭	૨૫	૫–૪૨	૬–૩૫
મંગળ	૨૫	,,	૫	૧૮	૨૬	૫–૪૧	૬–૩૪
બુધ	૨૬	,,	૬	૧૯	૨૭	૫–૪૧	૬–૩૩
ગુરુ	૨૭	,,	૭	૨૦	૨૮	૫–૪૦	૬–૩૨
શુક્ર	૨૮	,,	૮	૨૧	૨૯	૫–૪૮	૬–૩૧
શનિ	૨૯	,,	૯	૨૨	૩૦	૫–૩૯	૬–૩૦

હીંદુસ્તાની–ગુજરાતી કોશ

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીમત ૧૦–૦

સરદારશ્રીનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીમત ૧૩–૦

ફેળવણી વકે ક્રાંતી

ફેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીમત ૭–૦

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના ઝીરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ મોકળો માલ હમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram : "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માઘ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી-	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૩	વદ ૩	૧૬	૨૪	૭–૪૩	૬–૩૬
શની	૨૪	,, ૪	૧૭	૨૫	૭–૪૨	૬–૩૫
રવી	૨૫	,, ૫	૧૮	૨૬	૭–૪૧	૬–૩૪
સોમ	૨૬	,, ૬	૧૯	૨૭	૭–૪૧	૬–૩૩
મંગળ	૨૭	,, ૭	૨૦	૨૮	૭–૪૦	૬–૩૨
બુધ	૨૮	,, ૮	૨૧	૨૯	૭–૩૯	૬–૩૧
ગુરૂ	૨૯	,, ૯	૨૨	૩૦	૭–૩૯	૬–૩૦

ગ્રાહકોના પુસ્તકો

ખરીદવા જોગ્યશ્રી બબ્બાર બાપીજી ૧ ૮

બાકીના પત્રોઃ ખાત્રીબખ્શી

ઉપર કપરો સંપાદક ગાંધી ગ્રહોબ્બર ૨ ૧

બાકીનું ઉઘરાણું આ ઓફીસ

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ખાત રેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ધ્રુન્ડ્યન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચક ધર્મ સાધના	૫ ૬
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૮ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૧ ૦
ગાંધીજીના સમાચમાં	૫ ૬
ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા	૫ ૦

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ગાંધીયુગ અનોકા આજ સાલ થી, પુરાણમાં કેવાતી કથા ઉપર પુજાતા પ્રકાશ અજાવ્યો જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ડોક્ટર રાધાકૃષ્ણનના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

હિંદુ ધર્મના સંસ્કૃતીનું વાચી	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રી મોરવાડીયા આ વેરાવળી બારપુર સંઘને હસ્તક શ્રી, ત્યાંના શ્રી આર્ય મુકેલ છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ઓહકાન કોસના વિખ્યાત લેખક બનાવેલની નોવેલ	૭ ૧
મામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૧
લેન્ન ચિત્રો આમા ગાંધીજી કુણ્ણલાલ, રાજગોપાલ, આદી નેતાઓના ચિત્ર દિયે લખેલું છે	૭ ૧

હેમલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમાઓ સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આમાપાણી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૧ ૧
કલકલ કુમારોનો ઓમાસ સંગ્રહ	૭ ૦
ઉપાકાંત સુંદર નોવેલ	૫ ૧
ઉન્માદ નોવેલ	૫ ૦
કમલાના કલ્પ નોવેલ	૭ ૦
આંખોમાના ઝુર	૫ ૦

કાંતીનાથ કાંતીમરી નોવેલ	૭ ૦
કપુરીવતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૧
ખરબા ભાષુ ભાષુઓના જીવનને રજુકરતુ પાકી નોવેલ	૭ ૧
ગોરમ ગામા ગોરમની વાર્તાઓથી રજાએલ	૫ ૦
ચમેલી	૧ ૧
ચોરાની વાર્તા	૧ ૦
જાણ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય ચિતોડગઢ	૮ ૧
જગલીડુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીબેની વાર્તા નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૦
ઝબુ ઝબુ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકુબુટ ખાના	૮ ૧
ઝાકુરી વાત	૧૦ ૨
ઝાબીલ ત્રીવેદી વાર્તાઓ	૧ ૧
ઝીણ ઝાણી ભા. ૧–૨ સાથે	૧૨ ૦

આભાર બદા રજ. વસ્તુના ગાંધી વિશે મુકાએલા ગેરા અને બનાવો પરીણે હસેલ ૪ ૦

અજવાળાર પીતાની તકદીર બનાવીને કહેતા લેખક કોનોલી-નીનું કથન ૧ ૪

નવલ કથાઓ

કલોનાટે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઐત કથાઓ	૧ –
કાંચ ચષ	૧૪ ૧
કોકાન ગોકમદ નવલકથા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
ખજુરનો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ગજુભા ભાગ ૧–૨–૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રતીનની	૭ ૦
ગરીબાવાડ	૭ ૧
ગેલ ગૃહ	૧ ૧
ગરીબાલાલ	૭ ૦
ગીત રેખા	૮ ૦
ગીત ૪૦મી ગાયા	૩ ૦
ગોવેલીલા	૮ ૦
ઘાયલ	૧ ૧
ચિતારી	૮ ૦
ચાકર બનાવો	૮ ૦
ચાલાક ચીનવેડા	૭ ૧
છેલ્લ અને પુલ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૧
જુદેરા સુખની વાર્તા	૧૦ ૦
જાસિબ્રાન	૩ ૦

સેતુબંધ	૫	૦
વિદ્યાલક્ષ્મી	૫	૦
કમંડલુ	૪	૬
ચતુર સુજાણ	૬	૭
નીરપમા	૭	૦
૬૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
૬૩ પદોરે	૭	૦
અગ્નિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩	૩
ભગવાન બનો	૨	૦
જીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોમેડિ	૪	૦
ઉત્તરા	૭	૦
બાળકોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાભારતના પ્રસંગો	૩	૩
માસ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પદ્મનંદીર	૩	૦
રંજ લીલા	૨	૩
ઇપાની ચાલ	૬	૬
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દ્રષ્ટાંતમાળા (નાનાભાઈ ભટ)	૨	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભારતના શૈવો	૩	૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
સીતાજીનો પ્રેમ કથા (નાવેલ)	૮	૧
સોક્રેટસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
કમળી અકબર કે	૫	૧
સોક્રેટસ	૧	૦
ઉલ્લેખ પ્રવેશ (બાર્ત સંગ્રહ)	૭	૧
સુંદરીનો રાજકુમાર	૧૪	૦
ગલીવરોનો સંદેશ	૪	૦
મુલવતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુઃખની રમઝટ	૬	૦
દાદા ચીવડાનો દાવરો	૪	૧
દીન ચર્યા	૭	૬
રસમતી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૧

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેવાય (સમાજની		
બીજો સામે ચોકસ) નવલકથા	૫	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને બીજાઓ	૨	૦
રોની બ્રહેન (બાળ)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

બરત ચતુરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૬

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૧	૧
મૃણાલમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ચેખાવ્રીની નાવેલો

બાવરાબી	૮	૧
પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી કથારો સાખાલ નવલકથા	૭	૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૧
પુરાતન બોરાત	૫	૬
બ્રિટેલા ઘર	૮	૬
વેરીબાળ	૮	૦
સોગ્ય તારા બહેના પાણી	૧૦	૦
સાનવાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કુપનાથ:	બંગાલની	કંઈકારી
નવલકથા. કીમત		૮/-
સમારાણી સાખાલ કાંતી		રાણીની
નવલકથા		૧૦/-
સુર્ય પાકસ્થા- બ્રમીતા કોણ બીજાનીનું		
જીવન ચરીત્ર.		૫/-

સમુણી કાંતી. કીશોરલાલ. ૫.

મણકાવાલા		ફી. ૫ ૦
બાપુની બાંખી		૩-૦

ઓરીસેવા મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી આત્માખાન મહેલના ઓકટોબર માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીમત શી. ૧૫/૦.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત બન્યા કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્બળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધ-દાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪-૬.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
પ્રાથમીક ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ વરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૭

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપડો	૩	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
બાલ અંકગીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬

સાહિત્ય વેચાવલી

પુસ્તક પંચમુ	૧	૬
" સાતમુ	૧	૬
ઉપરોક્ત ઈન્સીયા રહેવાના માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧	૦

નુતન લેખન બાળા આ બાળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન વાર્ષીક ચાર્જ		
" " પોસ્ટેજ ૧-૭-૩-૪		
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રોહ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા ઇચ્છનારાઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧	૩
" ત્રીજું	૧	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલમુ બારી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૩
ત્રીજી "	૧	૩
ચોથી "	૧	૧
પાંચમી "	૩	૦
પુસ્તક	૧	૦

ચાલો ગણીએ

ચોપડી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
અજુર્ન અને બે બોનો	૧	૧
ચાર અધ્યાય અને માલંચ	૫	૪
કથાવી	૭	૦
ગીતાંજલિ	૫	૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
મેરે ધર્મ ગુરુ	૧	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આહાર અને પોષણ	૧	૬

વિવિધ પુસ્તકો

જય ગજેન્દ્રનોપાખ્યા	૪	૦
હિંદનો ટેમો શીકાર	૬	૦
સાહસવાળી સંગારે	૫	
કુસુમકલ્પ (પ્રેમગ્રંથ)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦
રવાધ્યાય ભા. ૧-૨ (સાંકલ વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૯
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૧	૦
સોનેરી-લાકડાપો	૭	૦
મુક્તાના સેનાનીઓ	૩	૧
પ્રભાતી (મુક્તાનુ)	૪	૦
સંસાર (મેમાણી)	૧	૧૦
મેઘ મયુખ	૬	૦
મયુકર વિનોના સાવેલા અનેક વિષયો ઉપર થયેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
મોતીયદ ઝવેરીયા. (રહેવા ગોરે બજાના ગોલ)	૧૦	૦

નવપરણીતો માટે

લગ્ન મીમાંસા	૭	૩
આદર્શ દામ્પત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ખલીફાજીવન	૪	૦
આસ્તુપાલ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
મેઘ બીન્દુ (કમનિકાઓ)	૭	૦
રાની	૬	૦
રોમીયા ફુલ	૨	૬
પ્રભાસપટ્ટણ પતન	૭	૦
ગામ નિર્માણ (ગ્રામોદ્ધાર)	૪	૬
યૌવન ભા. ૧-૨ સેટની	૮	૦
જીવનની ખુશબુ	૬	૦
સ્વપ્નની સુવાસરી	૫	૧
જીવનના ચાર્કા ચાર્યા સંગ્રહ	૩	૦
ચક્ર મુકતી	૭	૧
કોકીલાના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
જીવનની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
મધુબિંદુ અને બીજી વાતો	૧	૦
વિકાસ મંદિર	૧	૬
રેખાચિત્રો	૭	૧
જીવન રહસ્યો	૨	૦
કોકડી જગાદીશ	૭	૦
કોકડી ગામના	૧	૦
ચરમ વીજા	૧	૦

ચંદ્ર આણુ કૃત નોવેલ

રમણા	૬	૦
અંજનાય	૫	૦

ચક્ર વાતોઓ	૨	૬
દયા	૮	૦
અનુરાધા	૬	૦
કાશીનાથ	૫	૬
અપૂર્ણ આરતી	૧૨	૬
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચારીત્રહીન	૧૨	૬
ગુણી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
કોરવી	૮	૬
શુભદા	૬	૦
સ્ત્રીના ભાર્ગ ની રહસ્યો	૭	૩
અલા બેલી	૫	૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જોહનયાત્રા	૨	૬
હમારા યાત્રા	૫	૦
છવતા તહેવારો	૩	૦
ઓતપ્રોત ચિત્રો	૧	૩

ચન્દ્રશંકર શુકલ કૃત

ખરખે રસ્તે	૮	૧
ટેકનો બંધ	૧	૪
પરિવર્તન નાટકો	૬	૫
રોમ વર્ષોથી	૬	૦
રવપ્ન કલ્પ	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૬	૮

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભંજની	૭	૧
ગીતાજ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
ગોલના	૮	૦
રસબીંદુ	૭	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

પ્રગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની રાજધાનીથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ આગમાં સેટની કીમત ૧-૩-૦		

છવન પરોઢ

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફ્રીનીક્સ આશ્રમ ના ટેસ્કોક ઇતીહાસ પોતાના છવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો કે. શ્રી ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

રહસ્ય કેવી રીતે આપવું તેની ક્રમબદ્ધ ગાંધીજીના બોધીક ઓલ્યુશન મુજબ ૨ ૬

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

કીતાબે

આગમ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આવે થે	૧	૩
ઝબરદસ્તની દુનીયા	૨	૦
દુખારે ગાંધીની કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૩
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧	૪
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુના ચરીત્ર)	૧૦	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	-
હિંદ ધર્મકીઆખ્યાયીકાયે ધર્મકી કહાનીયા)	૧	૩
સમાજવાદ-મુંજીવાદ	૧	૬
સંત વાંણી	૧	૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (હાસ્યરસાત્મક)	૧	૧
સાધનાકે વપપર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬

રાજવાદ-બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
પાગલ	૧	૩
બાદીક ઔર યહુદા	૧	૬
દુખિ દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૦
નહીરુકી કહાનીયા	૧	૦
કીયાજો		૬
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
ક્રાંતિના તેર દિવસો (નોવેલાટ)	૧	૬
ગીતા ધ્વની		
પ્રો. મહાદેવલાલ કૃત (મૂલ્યમાં ગીતા)	૧	૦
ચીત્ર સાધના	૧	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ.

શ્રી ધર્મ	૬	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
બનજારા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૬	૬
રવાસ્થ્ય	૧	૦
મૃત્યુનુ રહસ્ય	૧	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાવી સંસાર	૭	૬
જંગલવાસ ભાગ ૧	૧	૦
ચિરોદની	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
રેગાયનો ભોગ	૮	૦
છવન મંદીર	૮	૬
ભાગ્ય તમાસો	૬	૦
અવતાર	૭	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીવેશ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પુર્વાર્ધ	૭	૬
બોધીવૃક્ષ	૫	૦
બાકી ભપો	૫	૬
બાલબારી	૬	૬

ઘરને બારણે	૬	૦
મિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ધસરદાન	૭	૦
હિંદલ	૫	૬
મંદાકનીબાઇ	૫	૦
ગુજરાત	૪	૬
પ્રભવતી પુર	૧	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

પરાક્રમ	૫	૪
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૭	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦
છવન્ય નિરંક્ષણ	૧	૬

હજરત મહમદ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું

નહોતુ પુસ્તક	૧	૦
રામબાણ ગાંધીજી	૨	૦
સુખ શાંતિ	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.G. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	1	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	8	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOT'S WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	3	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	8
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependents?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-9711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહમદભાઈ હાજીભાઈ પટેલિયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ ચીજો તેમજ જાતના મેવા વેચવા, મંગાવવાની અમે બજારોમાં છીએ.

ખમણ' બનાવવાનું સુધરી ગુજ' ચેવડા, ગાંઠિયા, સક્કરપારા, પાવડા વિગેરે દરેકજ વાત' બનાવીએ છીએ.

બહારગામ ઓર્ડરો માટે મોકલવામાં ખીરાંની ખોટ કે બગાડનો કંઈ વખતમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

300 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA 242

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and time-tables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
7 MAR 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 9—Vol. XLIX. FRIDAY, 2ND MARCH, 1951.

Registered at the G.P.O. as a News-paper
PRICE SIX PENCE

POWER OF LOVE

"It is not enough not to hate the enemy. One should feel in one's heart warmth of love and fellow-feeling towards him. It has become the fashion these days to say that society cannot be organised or run on non-violent lines. I join issue on that point. In a family, when a father slaps his delinquent child, the latter does not think of retaliating. He obeys his father not because of the deterrent effect of the slap but because of offended love which he senses behind it. That in my opinion is an epitome of the way in which society is or should be governed. What is true of the family must be true of society which is but a larger family. It is man's imagination that divides the world into warring groups of enemies and friends. In the ultimate resort it is the power of love that acts even in the midst of the clash and sustains the world."

—Gandhiji
(from "A Pilgrimage of Peace.")

પ્રેમબળ

"દુશ્મન પ્રત્યે તીરસ્કાર નહીં કરવો એટલું જ બસ નથી. હૃદયમાં તેના પ્રત્યે પ્રેમ અને બંધુત્વની લાગણી ઊપજવી જોઇએ. અહીંસાના ધારણે સમાજની વ્યવસ્થા ન થઇ શકે અને તેનું સંચાલન ન થઇ શકે એમ કહી દેવું એ આજ કાલની એક ફેશન થઇ પડી છે. એ મુદ્દાપર હું ચોકેન્જ કરી રહ્યું છું. એક કુટુમ્બમાં બાપ પોતાના અપરાધી બાળકને તમાચો મારે છે ત્યારે બાળક સામો થવાનો વીચાર નથી કરતો. બાપનું તે માને છે, નહીં કે તમાચાની તીવ્રતા કરનારી અસરના કારણે, પરંતુ તેની પાછળ તે પથરાયેલો પ્રેમ જુએ છે તેના કારણે. મારા અભિપ્રાય મુજબ સમાજનું સંચાલન કેવું હોય છે અથવા કેવું હોવું જોઇએ તેનો આ સાર છે. જે વસ્તુ કુટુમ્બને લાગે સત્ય છે તેજ સમાજ, કે જે વધારે અટોળું કુટુમ્બ જ કહેવાય, તેને લાગે છે. માણસની કલ્પનાજ દુનીયાના લડાયકો અને મીત્રો એવા ભાગ પાડે છે. લડાઈની મધ્યમાં પણ દુનીયાને ટકાવી રાખવાનું કામ જેકટે તો પ્રેમબળ જ કરે છે."

—ગાંધીજી
('એ પીલગ્રીમેજ ફોર પીસ' માંથી)

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each

—o—

Saree Borders, Jazi Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES. with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

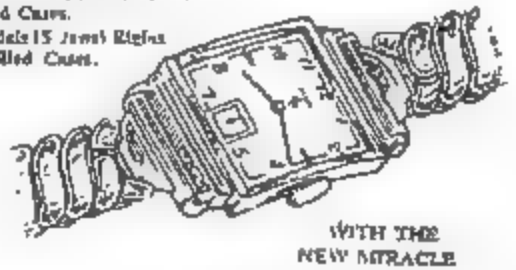
44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades In Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Blue & Green 5/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકો.

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે હનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી તેજાર મુલવાઇ આપતું મુકામ રસ્તા. ટ્રલાન્ડેલસ—બ્રેથી બાબતે માટે
અત્ર મળવો મારા. તેજાર કિમતીમાં મળવાને ચાહીએ
તોડેર માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29688
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid
to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
81/82 Pattern Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours 24-4524.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSORO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY. LIMITED——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due Durban on 1st March and sails from Durban on March 6th.

S.S. Amra sailing for Bombay on 31st March, taking only 2nd Class passengers with food.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

ઉત્કૃષ્ટ જાત, વાજબીભાવમાં જાત, ચોકસાઇપણ, તરતજ ઘેરબેઠાં આવીને ઓફીસ જેવું, જાત જેવા, જેવામાં, નમુના મોકલાવવા માટે મહીનો અગાઉથી લખવા જેવા જુલાઇ માસ.

—ઓફીસ, રેસ્ટરા અને હોમના ફરનીચર—

૨ વર્ષની ઇન્સ્યોર ગેરંટી લખીયા આપે છે. જેવો તેવો વરીક નહીંયા રહે છે. આપ જેવા આવીને ઓર્ડર લેવાને માટે જેવાર આપવા નમ્રતા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

. . In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIK
NAHOONA	MEHBUBAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAKDIN
CHAND MUKHAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	HEERA
BARD	NATAK	DILLAGI
SHABNAZ	SHAH JEHAN	MUNKEJEET
PEHLE NAYAK	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETAGAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharper longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

Minora BLADE

3041-2

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 9—Vol.—XLIX. Friday, 2nd March, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: Six Pence

Indian Opinion

Friday, 2nd March, 1951

Dr. Malan's Outburst

Dr. Malan's outburst against the British Government's Colonial policy should not really surprise anyone who has been following his way of thinking and working. It would have been surprising had he remained silent. U.N.O. resolutions on South-West Africa and on the treatment of Indians in the Union, the very mild rebuff from the British Secretary of State for Commonwealth Relations on the transfer of the Protectorates plus the Gold Coast elections was more than he could bear. The latter of course upset his whole apple cart. Dr. Malan and his Party are still Voor Trekker-minded. They simply cannot be made to realise that they are living in 1951 and not in 1851. How can they then be blamed for their actions?

There is great significance behind Dr. Malan's apartheid-policy. That policy is not meant only for South Africa. It is meant to be applied to the whole of the African Continent, the federation of which has been his long cherished dream. And, furthermore, it is meant to be applied to Europe too. Did not Mr. Churchill want to create a Western Nations Bloc? Similarly Dr. Malan wants to create a White Bloc as against the non-White. "The White man alone shall rule and White civilisation alone shall prevail." That is Dr. Malan's motto. He has been working along those lines. That has been the motive behind the Group Areas Act, the Suppression of Communism Act, Immorality and Mixed Marriages Acts, and that is the underlying motive behind the deprivation of the Coloured franchise Bill, misnamed the "Representation of Non-Europeans Bill." Dr. Malan was, to his way of thinking, carrying out his apartheid policy very successfully. And lo! the British Government upsets all his pet plans. Consequently he had every reason to be agitated and to come out with an outburst as he has done.

The British Government has wisely learnt from bitter experience that the days of Colonial Empire are now over and she has decided to entrust those with power that are, in accordance with the rules of trusteeship, morally and legally entitled to it. It is only the right thing to do.

Dr. Malan's outburst against this policy has been severely criticised in and outside the Union. But he has defenders too. We have tried to understand and to appreciate the latter's standpoint. It seems to us that they are looking at things purely from a selfish point of view. Their only argument which merits consideration is that Britain is going rather too fast in her colonial policy. Is that argument based on philanthropic motives? Is it out of sympathy for the ruled that it is thus argued or is the argument motivated by a passion for holding on to power? Experience tells us that it is this passion that lies behind their argument. Where then is the relationship between guardian and ward, which is talked about so much? It is in reality the relationship between master and slave. To go fast is no crime. To go slow is at times dangerous. But to go backward and for selfish reasons to keep the ward in a manner that he may never be able to attain maturity, is an unpardonable crime. South Africa, we fear, is guilty of such a crime. She has still time to wash herself of the guilt and to keep her fair name unsullied. To put it off till tomorrow will be too late.

Nobody denies the White man the right to rule so long as he rules properly. Let him merit that right. No body denies the White man the right to be proud of and to maintain his White civilisation. Let him prove by his actions that that civilisation is worth maintaining and all shall bow to it. It must be admitted, however, that the present trend of Dr. Malan and his Government is not such as to attract any regard either for the White man's rule or for his civilisation. South Africa under Dr. Malan will be well-advised to march with the time. If she refuses to do so she will find to her regret that not the Commonwealth not the United Nations but she herself is isolated and liquidated. Fortunately for South Africa this fact is fully appreciated by all her sane and thinking people. It is not realised only by the extreme Nationalists. The latter should realise that they are just as bad as, if not worse than, the Communists and others, whom they dislike and legislate against, and that they are the real menace to world peace. These words are not uttered in anger but in anguish. For the fair name of South Africa it is to be sincerely hoped that sanity may prevail upon all the misguided people and that they may, as humble servants of God, serve humanity irrespective of their colour, class or creed. This is the only surest way of ridding the country of Communistic and other evil influences that are dreaded so much. To go contrary to that is to give them full sway over the neglected masses. A good doctor does not treat the disease but looks for the causes and takes steps to remove those causes.

CONSCIENCE DOTH MAKE COWARDS OF US ALL

By L. W. Ritch

IT is generally comparatively easy to reduce to absurdity a proposition that is inherently unsound. The Union's apartheid is a case in point.

The time would now seem to have arrived for Mr. Erasmus, the Union's Minister of Defence, to make known to interested neighbours as well as his own countrymen something of his plans for defence (and if necessary offence) in case of war.

Special interest naturally attaches to the Minister's decision by reason of the Government's apartheid policy; a policy which most emphatically in this connection of all others, is very decidedly out of step with that of neighbouring governments.

Dr. Malan contends that his apartheid row was made vastly more difficult to hoe through the arming of black and coloured men, including South African Natives, in the last Great War. He proposes to avoid hurting the susceptibilities, on this delicate question of colour, of either friend or foe by employing non Whites only as combatants.

According to Mr. Erasmus, the Union Defence Force will use non Europeans in non combatant capacities only to serve within South Africa. Mr. Erasmus has also made representations to other African States that Natives should not be trained in the use of arms.

The "purely domestic concerns" of others are thus evidently not as sacrosanct as one would have one's own regarded. Moreover, Mr. Erasmus may take it for granted that whatever the complexion of the troops he equips for combat beyond the Union's borders, they are fairly certain to find themselves fighting cheek by jowl with non-Europeans, unless, of course, the Ministers notions of modern war partake more of the character of opera-bouff than reality.

The imagination simply cocks at the situations that might arise in the event of the Government's "separate" ideology being strictly applied in the course of operations.

Considered industrially, apartheid has been driven to many devious devices and questionable

excuses in the endeavour to justify its mere existence. Baasskap or Herrenvolk is now pretty universally known to be its true explanation. Overlordship of White over non-White. The perpetuation of race and colour over-rulership.

It might be thought that by this time the clap-trap about the African's inherent incapacity to adopt civilisation, to live a civilised, cultured life, would have been finally exploded, so overwhelming are the evidences. Excepting from the point of view that he is a poacher on White men's preserves, the Bantu is unquestionably a national asset, not only industrially but even professionally. Impartial opinion agrees that the South African Native is a peace time asset; that given equality of opportunity, another generation or two would find him in occupations and services which today are jealously closed against him. Which of course, is really the rub and the head and front of his offending.

What is surprising is that the Bantu's reputation as warrior should have so suddenly and unaccountably evaporated; that his value as a fighter should have become so negligible. He holds a pretty creditable record in that regard. And, numerically, there are a few millions of him to draw upon. Should the emergency arise, isn't Mr. Erasmus going to pay what might amount to a tremendously high price for his Government's colour complex?

Mr. Erasmus is, and he knows he is. But, it is the price of a guilty conscience. Mr. Erasmus is afraid. Afraid of his chickens coming home to roost. And, he and his have hatched some infernally ugly ones. Truly, conscience doth make cowards of us all.

NOTES

Fateful March 8

MARCH 8, will be a fateful day in the history of South Africa. For on that day the Union Government will introduce a Bill in Parliament to deprive the Coloured people of their hundred-year-old franchise right. Thus while the world is going forward the Union is going backward. Needless to say the sympathy and the support of the whole country is with the Coloured people. The United Party is doing its utmost to damn the Bill at its very inception. If it succeeds in doing so it will have done a great service to the country. We can only wish them the best of luck.

The Curse Of Cigarette Smoking

Cigarette smoking by teenagers was claimed to be a "menace" by the Rev. Dan Mclvor in the Canadian Parliament. He demanded that misleading advertisements and the sale of cigarettes to minors should be curbed by law. Urging a Parliamentary Committee to study "the entire smoking menace," he declared that it damaged health and con-

tributed to the large number of deaths in barrier hours. "Smoking causes cancer of the lips and lungs, intensifies heart ailments and blunts healthy appetites," he said, quoting doctors and medical case histories. "The man who dies suddenly is always a heavy smoker," he quoted a leading doctor as saying. The average Canadian aged 15 or over smoked 2,000 cigarettes a year. Allowing for non-smokers and economical "roll your own-ers," statisticians estimate that the average Canadian cigarette smoker gets through up to 60 a day, and spends on them during his 40-year smoking life what it would cost him to buy his family a modern home in a fashionable residential suburb. Mr. Mclvor's motion was defeated, but the Health Minister, Mr. Paul Martin, agreed to institute an investigation. Last year in the United States people smoked 360-thousand-million cigarettes, equal to 45 a week for every man, woman and child.

HOISTING OF NATIONAL FLAG

The following Press statement has been issued by the office of the High Commissioner for India in the Union of South Africa:—

UNTIL now it has been the practice to commence celebrations of important days like the Indian National Day, by Indians in India and abroad with the ceremony involving the hoisting of the Indian National Flag. Such flag-hoisting ceremonies were eminently suitable and effective during the days of the political struggle for independence. Now that India is Independent the flag assumes a different significance. In order to ensure the greatest possible respect and dignity for the Indian National Flag it is considered necessary to discourage unauthorised persons from handling it in a ceremonial matter. The Indian Army, Navy and Air Force and other authorised organisations are the only competent bodies which may normally be entrusted with the performance of ceremonies connected with the flag. The Government of India have accordingly decided that no flag-hoisting ceremony should be held in future in Indian Missions abroad on the Indian National Day or other such occasions like Mahatma Gandhi's Birthday.

Indian nationals residing abroad and others interested in such matters are therefore requested to bear these view in mind and to regulate their attitude towards this question so as not to jeopardise the greater interests of national discipline and unity.

GROUP AREAS ACT AND R.T.C.

THE Minister of the Interior, Dr. Donges, in reply to a question by Dr. V. L. Sherief (U.P., Durban Point) said in the Assembly last Friday that the following steps had been taken to implement the Group Areas Act:

The Land Tenure Advisory Board and inspectors had been appointed. A summary of the Act had been published for the information of the public in general and town councils in particular.

The board had interviewed a number of town councils and municipal associations to explain the Act to them. Many town councils were engaged on racial group surveys within their local areas and some had already appointed special racial group areas planning committees for their areas.

The board had been considering how the Act was to be brought into operation in the Cape Province, Natal and the Transvaal and how the various sub-groups were to be defined.

Consideration had been given to the administrative organisation which was necessary for the implementation of the Act and it had been decided to establish the Board's head office in Pretoria with sub-offices in Maritzburg and Cape Town.

Arrangements had already been made for the necessary office accommodation, and the appointment of the required personnel was at present receiving attention.

Proclamations under the Act would be issued as soon as practicable.

In reply to questions regarding the number of applications for transfer of property from Europeans to Asiatics, the Minister said that in Natal [illegible] permits had been issued.

In regard to transfers from Asiatics to Europeans 74 applications for transfer of property had been made in Natal.

No applications had been dealt with by the Land Tenure Advisory Board for the Transvaal or the Cape Province.

Union Government Knows Nothing About It

The Minister of Transport, replying on behalf of the Prime Minister to Mr. S. Kahn (Natives' Representative, Cape Western) in the Assembly, last Friday, said the Union Government had received no communications from, and had addressed no communications to the Governments of India and Pakistan on the resolution of the United Nations about the holding of a round-table conference on the treatment of Indians in the Union.

Asked by Mr. Kahn whether the Government would support the holding of a round-table conference and, if not what steps it intended to take about the United Nations resolutions, the Minister said the United Nations resolution was being considered.

'Onlooker's' Comment

'Onlooker' the well-informed writer in the 'Natal Mercury,' writes:—In South Africa we are at the moment experiencing a political lull. But it is only a lull, for on March 8 one of the important debates since Union will start. The first reading of the Coloured Franchise Bill—to give it its popular name—will depend on the Speaker's Ruling. If he rules that the Bill can become law by a simple majority of Parliament then the Constitution as we know it is gone. If he rules otherwise, then the Bill must be defeated, for the Government cannot command anything like a two-thirds majority of both Houses of Parliament. Possibly both Dr. Malan, the Prime Minister, and Mr. N. C. Havenga, the leader of the Afrikaner Party, would welcome a ruling that a two-thirds majority was necessary. Dr. Malan, who with all his faults is honest, must be anything but easy over the measure. His past pronouncements on the Coloured vote are so unequivocal that he will find it difficult to explain them away.

DR. MALAN WARNS COMMONWEALTH

THE 'Die Burger' (Capetown) published the following interview by the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, in the form of question and answer on Saturday, February 24:

Question: You are probably aware of the recent ultra-democratic election in British-West Africa and the result. Do you think it can in any way affect our interests?"

Answer: "Yes, certainly. We are one of the most important States in Africa and also the only one with a fairly large settled White population. We are also a member of the Commonwealth. Any vital event in Africa, at least south of the Sahara, must also affect us. That is even more so when that event also brings about a change in the character of the Commonwealth."

Question: "In so far as it concerns Africa and us, what do you expect?"

Answer: "Partly, the answer to this question has already been given. The policy of the Nkrumah Party, which obtained an overwhelming majority in the Gold Coast elections, is clear. They want self-government in the fullest sense of the word. To begin with they want nothing less than the same sovereign independence and right of self-determination that members of the Commonwealth now enjoy, and as such they want to be included in that circle. And the British Government, through its Colonial Secretary, has in advance already cordially conceded this.

"For the rest, the answer is obvious. As a result of the general world situation, and not the least also as a result of Communist propaganda, the Native population of Africa is more or less in a state of ferment.

"What happens in West Africa must therefore also affect other Native territories, and indirectly also South Africa.

"And if those other territories are, with the same success, going to demand what the Negroes of West Africa have gained, then it means nothing less than the expulsion of the White man from practically everywhere between the Union and the Sahara. White civilisation and leadership, which has only recently begun, and which will for generations, to come be indispensable, will then be at an end.

"What that will mean for us on the southern tip of the Continent, but even more so for the White communities to the north of us, is not a matter for conjecture. Anyone with common-sense must know.

Question: "But do you not think the West Africa experiment will fail? It is, after all, unthinkable that a Negro community, of whom 90 per cent. are illiterate and without any civilised background, will win any degree of success be able to bear the responsibilities of self-government based on adult franchise?"

Answer: "Personally I have no doubt about its failure. It is unrealistic and must, in my opinion, be a repetition of an idealism that will end in a tragedy because the facts are not taken into account. It is a case where the good principles of democracy, wrongly applied, makes itself ridiculous.

"But whether or not it will be a failure does not really matter. It is much easier to grant rights than it is to take them away again. It has come to stay. A failure that cannot be remedied is usually more harmful than the failure itself."

Question: "What about the Commonwealth?"

Answer: "Well, here we have to do not only with an accomplished fact, but also with a general statement of policy on the future of the Commonwealth. I recall the recent speech of the British Colonial Secretary, Mr. Griffiths, in which he, in advance, welcomed the new West African Negro State as a member of the Commonwealth, and also announced the policy of converting the British Colonies, one after the other, into free, independent members of the Commonwealth, presumably on an equal footing in every respect with the existing Commonwealth countries.

"This speech, if the Press reports from Durban are correct, was followed by a prediction by Mr. Gordon Walker, the British Secretary of State for Commonwealth Relations, that the admission of West Africa would be followed by the islands of the British West Indies.

"According to the policy announced by the British Colonial Secretary (Mr. Griffiths), the process will certainly not end there; we must expect that the series of new Commonwealth members will soon be completed by the addition of other territories like Indian-controlled East Africa, Uganda and Nyasaland, to speak of Africa only."

Question: "If that happens, would Britain not be acting within her rights? They are after all, her own territories?"

Answer: "Well, here we have a glaring anomaly in existing Commonwealth relations. The Commonwealth is a closed group, all free and all equal and consequently one would expect that in admitting a new member all would have equal say, because it may affect the whole character of the group.

"But what do we find? Acting on her own and without consultation with or the approval of the other members, Britain recently admitted India, Pakistan and Ceylon to the Commonwealth, and now intends to continue the process without restriction, and in the same way.

"It is true that as Colonies, the territories belong to Britain alone, but as prospective members of the Commonwealth there are others who have just as much interest in their position and who should have an equal say whether they should be admitted or not. This anomaly should be removed without delay."

Question: "You have referred to a change that is taking place in the complexion and character of the Commonwealth. Can you elaborate?"

Answer: "Yes, the position is this. The Commonwealth can and could in the past exist only as a result of a feeling of solidarity between all its members. This feeling of solidarity in turn could and does exist only on the basis of two things, namely, specific common interests and a sufficient homogeneity of cultural and political outlook.

"The bond of common Kingship on which so much reliance was placed, would not appear to be strong enough, as was shown in the case of Ireland, India and Burma, and in any case, it is too distant and vague a thing to exercise any real force in the long run. As far as the Commonwealth as a whole is concerned, it has become a symbol, separated from the fulfilment of any constitutional function.

When the Commonwealth consisted only of five members - Britain, Canada, Australia, South Africa and New Zealand—the position was simple because the conditions for solidarity were still present, namely, common interests and the necessary homogeneity.

"But now, as a result of the new, and especially the latest events and declarations of policy, the question must necessarily arise: What greater solidarity or common interests or homogeneity does there exist, for example, between South Africa and India than exists between South Africa and Holland or Belgium or France or Germany, or, for example, between Australia and the Negro State of West Africa, than between Australia and the United States? To this question there can only be one answer."

Question: "How would you summarise the position for us?"

Answer: "Like this. The recently announced policy of the British Government means nothing less than an undermining of the foundations of the Commonwealth and its gradual liquidation. Between the United Nations, which, with its policy of intervention, makes it possible through the organisation for one Commonwealth country to interfere in the domestic affairs of another, and the new British Commonwealth policy, the Commonwealth itself cannot last.

"We, who attach value to its continued existence, may deeply regret it, but fortunately the fault is not ours.

"In conclusion I would say: For South Africa the new situation offers nothing good, and for this reason even circles who politically differ greatly from one another are doubtfully shaking their heads.

"May it bring the two White races closer together. In their consolidation on a sound basis of a true South African national unity ultimately lies our common salvation."

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade, 100 Market Street, P.O. Box 2495. JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

COMMENTS ON DR. MALAN'S STATEMENT

DR. MALAN'S expression of view on Britain's colonial policy has been widely criticised. According to Press reports, Sir Godfrey Huggins (the Southern Rhodesian Premier), while agreeing with Dr. Malan that the speed at which the Colonial Office have gone in the last few years is "absolutely disastrous," expressed himself as follows in a recent Parliamentary debate on White settlement and Native policy: "The immediate policy is to carry on as we are now treating these people (the Natives), very largely as wards, the Europeans being their guardians. But wards must be allowed to grow up as they advance stage by stage, and this partnership idea is the ultimate aim, rather than two separate communities entirely separate or one community sitting right on top."

In Britain the Liberal 'Manchester Guardian' said: Dr. Malan is certainly widening the area of his hostilities. If he wants to let loose on the world the Communist Black Africa he professes to fear, he is going the right way about it. He and his colleagues around him are a serious danger to the preservation of western civilisation. The rest of the Commonwealth can have little common interest with the revival of Nazi beliefs in race superiority or with a cultural and political outlook that revives that of the European explorers of the days of the slave trade."

'The Daily Telegraph' criticises the tone of Dr. Malan's attack but says that "the substance of what he said deserves dispassionate consideration."

"Malan's Apartheid Is Diabolical"

Nigeria's leading newspaper, the 'Daily Times', said that West Africa's "orderly progress" was the first nail in the coffin of Dr. Malan's "diabolical policy of apartheid." Dr. Malan was speaking the truth when he said that "the new situation holds nothing good for South Africans."

Dr. Malan was turning back the hands of progress—a task which is doomed to failure."

"It will come as no surprise to many discerning Africans in all parts of this vast continent that Dr. Malan should choose this moment to attack the British Government for assisting her colonies to gain their freedom.'

The Gold Coast elections, the newspaper said, had been a resounding success.

"They will act as a torch to the Negro race everywhere." The Nigerian constitution would bring new freedom and new responsibilities to the largest Negro community in the world.

"If he (Dr. Malan) finds that the British Government's policy of gradually handing over the affairs of State to the Africans so distasteful, why does he not withdraw the Union from the Commonwealth?

"He is not bound to remain shackled to a gathering of nations which is committed to a progressive policy.

"We commend this suggestion for careful consideration. Millions of freedom-loving people of all races, colour and creed throughout the Commonwealth would heave a sigh of relief if he acted on it."

The newspaper concluded: "Nigeria must be awake to the menace from the Union. A strong and determined Nigeria will be a constant reminder to Dr. Malan that at least one nation is prepared to show by example that the world may judge that the West African "experiment" will move inexorably to complete success.

British M.P's' Motion On Malan

About 100 Labour members of Parliament on Monday signed a motion intended as a reply to Dr. Malan's criticism of Britain's Commonwealth and Colonial policy.

The motion, which was tabled in the House of Commons, expressed confidence in the Government's Colonial and Commonwealth policy, and stated the belief of the signatories, that human beings of all races were born free and equal.

The leading signatories included members of what is known as the "Africa Group" in the Commons—Sir Richard Acland, Mr. Fenner Brockway, the Rev. Reginald Sorensen, Mrs. Eirene White, Mr. Tom Williams and Mr. James Johnson.

Gordon Walker On U.K. Policy

Commenting in a Press conference in Johannesburg on Monday, February 27, on Dr. Malan's statement on Britain's colonial policy, Mr. Patrick Gordon Walker, British Secretary of State for Commonwealth Relations, said: "British policy that Colonies should work towards self-government within the Commonwealth according to their size and capacity is not a new policy. It is a policy of long standing. It has been announced and reaffirmed many times during the last 30 years or so. There is nothing new or startling about it."

There had been no concealment of developments in the Gold Coast. The Constitution had been published in advance, as was the work of the Commission which dealt with the matter.

Constitutional changes were going on constantly in different parts of the Commonwealth, he said.

When anything of importance was done in the Commonwealth it was a practice to precede it by many messages to and fro among the Commonwealth nations, discussions and the exchange of information. This had happened in the case of the Indian Republic and Pakistan.

It was most desirable that new nations should be helped as friends and that they should stay in the Commonwealth wherever possible, said Mr. Gordon Walker.

The Commonwealth was an important bridge between the older and the new nationalism. It was growing and developing, and had already undergone great changes "within one lifetime."

Replying to a question of what Britain was doing to combat Communism in her African territories, Mr. Gordon Walker said "one of the ways have been to let them develop self-government."

He said that other means of combating Communism were through raising the standard of living and erasing ignorance and poverty.

On the constitutional changes in the Gold Coast, and possible differences of Native policy between the Union and Britain, Mr. Gordon Walker said that if there were any conflicts in policy they should be the subject of discussions. He preferred, however, to consider them as differences rather than conflicts.

Asked whether he considered the security of Africa indispensable to the security of Europe, he said the reverse was also true. The world had become interdependent."

'The Observer'

The independent British newspaper 'The Observer' said the British Government could no longer turn away the angry statement of Dr. Malan with soft answers. "Our relations with the Asian Dominions and the Colonial Empire will be imperilled unless we make it clear where we stand. There can be little doubt about what Britain's attitude must be if we are to remain true to our democracy and clear-sighted in judging the issues that will decide its fate throughout the world. The Gold Coast and other Colonies are moving forward however unsteady their progress may be, while the Union is attempting to go backwards. The basic fact is that the fate of democracy will depend on its acceptance by other people than those of European stock. In seeking to convince South African Nationalists that this is true, we can make no compromise. It would be no service to them to conceal what their local situation makes it hard for them to realise."

Canadian View

The Canadian officials in London, according to Sapa-Reuter, said, Canada's view was that the initiative should be taken by Britain, because of her senior position, but it was not right to say that her partners were not consulted. Canada was informed before India, Pakistan and Ceylon were given Commonwealth membership, and Canada could have raised objections had she wanted to do so, they said. But we did not raise objections simply because we welcomed the inclusion of these territories, serving as links of understanding between the Commonwealth countries in East and West."

'Natal Witness'

Describing Dr. Malan's statement as "an angry outburst against its (the Commonwealth's) leading member" 'The Natal Witness' writes:

"There is everything to be said for impressing on Britain, moderately and temperately, the views of South Africa and her special reasons for concern over Britain's African policy... "But to lecture Britain, in the lecturing tone and manner which Dr. Malan saw fit to adopt, on what her Colonial policy should be, was the sheerest insolence in one who is morbidly disposed to find interference in South Africa's affairs where a more balanced judgment would detect none."

Dr. Malan's warnings about the disruption of the Commonwealth need not, of course, be taken at their face value. In fact, they are almost amusing when we consider what they actually mean. There is only one member of the British Commonwealth in it exists at present which would abandon the Commonwealth if Britain persists in her present policy, and that is South Africa. From the

standpoint of Dr. Malan's rather swollen-headed nationalism that, perhaps, would look like the disintegration of the Commonwealth. The rest of the world would probably regard the secession of one member of that Commonwealth as amounting to something very much less than that.....We do not deny that the secession of South Africa from the Commonwealth would be a severe blow to the latter, but we are certain that, of the two, South Africa would be hurt the more. Nor can we believe that even Dr. Malan would venture to expose South Africa to the internal dissension that would result from the breaking of the Commonwealth bond. The true significance of his numerous blustering speeches is to be found in considerations of internal policy. He is trying desperately hard to raise issues which he hopes will drive many South Africans who are not Nationalists into his camp. He is trying to foment quarrels with Britain over issues which may particularly affect the susceptibilities of many South Africans.

"Manifestly, then, the important thing for all those who are not Nationalists is to keep cool and rational, and scrutinise very sceptically all attempts made by the Nationalist Party to whip up their patriotism to its own advantage. And we suggest also that newspapers and public men in Britain and the rest of the Commonwealth would render us a great service by refraining from angry reactions that play into Dr. Malan's hands."

'Natal Mercury'

Criticising Dr. Malan's statement the 'Natal Mercury' dated Monday, February 26, writes: "It is necessary to state quite emphatically that the strange opinions of the Union's Prime Minister are certainly not those of the vast majority of the people of South Africa. His ideas are representative of the confused thinking of the extremist section of the Nationalist Party and of no one else. It is important that this should be understood by the outside world, for it is hard to imagine any statement more calculated to do irreparable damage to South Africa's name overseas. The Prime Minister is playing with fire. He is isolating the Union in a dangerous world. He is also imperilling the country's small White population in a Continent where the Black races predominate in overwhelming numbers. This is not statesmanship. It is plain unmitigated folly. A constitutional authority has said "Dr. Malan thinks that by stopping the clock he can stop time." This puts the position in a nutshell. South Africa's two surest shields against attack are the British Commonwealth and the United Nations. Yet the Union's first citizen has seen fit to criticise and antagonise both these institutions. In addition he has made a public utterance which can only have the effect of provoking all the non-European peoples of Africa and the Eastern World against the White community of our land.

"If there is one crystal clear lesson taught by history it is that no people can for ever be kept in subjecthood. It is largely because successive British Governments have recognised this fact since the turn of the present Century that the Commonwealth has held together and has remained the one stabilising factor in a torn and divided world. Dr. Malan's inopportune statement has served to confirm how completely the extremist Nationalists are out-of-step with present-day political and constitutional thought."

TRIBUTE TO THE LATE MR. S. M. MOODLEY

RETIRED LECTURER, SASTRI COLLEGE AND DISTINGUISHED EDUCATIONIST

(By Mr. T. M. Naicker, Ex-President N.I. Teachers' Society

THE sudden death of the late S. M. Moodley formerly Lecturer, Sastri College and resident of Park Station Road, Greenwood Park, came as a shock to most of his friends and cast a gloom amidst the Indian community. He was ill for some time and took a serious turn last week and his death took place on Monday morning. His mortal remains were cremated at the Stellawood Crematorium on Monday afternoon when a large and representative gathering paid their last tributes to one who had so nobly served the profession and the Indian community at large. Amongst those present was Mr. Wm. Anderson, Principal, Sastri College.

Mr. Nayanik Reja conducted the prayers and Messrs T. M. Naicker and Mr. P. R. Pather paid a moving tribute to the services and sterling qualities of the deceased. A large number of floral tributes and messages of condolences were received from the members of the family, friends and many institutions.

He leaves behind four sons and five daughters, five of whom are married and a host of relatives to mourn their loss. One of his sons S. M. Moodley B.A. is Principal of the Thornville Gov. Aided Indian School and another M. M. Moodley B.A. is in London studying at the Inner Temple for his Law degree.

The deceased was born of a pioneer family and was the youngest son of the late Soorayya Moodliar of Greyville, Durban. He was married to the eldest daughter of the late Mr. & Mrs. K. Pillay, Greenwood Park. His traits of character were so exemplary that he endeared himself to both the members of his family and large circle of friends. His wife deceased him five years ago. Mr. Moodley was educated at the Railway Government Indian School and continued at the Durban Higher Grade School under the late F. B. Connoly. He received his professional training at the St. Aidens Provincial College and qualified for the highest professional Certificate then available in 1910. He entered the educational service at the age of 15 and was the Principal of the St.—Aidans Boy's School, Cross Street, Durban, for a number of years. On the closure of this School, he joined the staff of the Mitchell Crescent Government Indian School. On the inauguration of Sastri College he was drafted as one of the first batch of lecturers together with those brought from India and remained in that position until his retirement three years ago. He was a lecturer in History and despite the flow of highly qualified graduates, his services were retained on account of his outstanding ability.

In the establishment and development of continuation and Technical education, he played a prominent part. Credit is due to him more than to any other person in the establishment of the Continuation Classes, a nucleus to the present M. L. Sultan Technical College. He was the Principal in charge and his leadership rallied around him a number of Indian Teachers amongst whom were the late Vincent Virden, N. N. Perumal and R. Tholsaram, who gave free services for a long period. He was also largely instrumental in the establishment of the Indian Technical Education Committee and was one of its Secretaries in the beginning. He was honoured as an honorary member of the M. L. Sultan Technical College Council. He took a prominent part in the teachers protest in. He was one of the founders and builders of the Natal Indian Teachers Society. He was its vice president and minister for many years and was on its Executive Council. His guidance and wise Counsels were valued. He was one of the draughtsmen of the many memoranda presented to the various Commissions and the Provincial and Union Authorities. He has to his credit almost half a century of devoted educational service unequalled by any of the present generation. He was well read both in English and Vernacular and highly cultured, that the late Hon. V. S. Srinivasa Sastri, P.C., the first Agent-General of the Government of India in South Africa, in inaugurating the Indo-European Council invited him as a Foundation Member.

In his early days, he belonged to a Literary Group known as "Orion". He was a member of the society for the advancement of Indian Culture. He was greatly interested in the activities of the Young Men's Vedic Society and was a member of the Devasthanum Committee of South Africa. He was appointed on many arbitration proceedings. He was interested in Mahatma Gandhi's Phoenix Settlement.

His was unassuming and of Philosophic bent of mind and loved peace and harmony. He was modest and never sought limelight. Amongst his social activities, he was the first President of the Greenwood Park Indian Lawn Tennis Club and till recently its Hon. Life Vice President of Shri Raghunathjee Temple and School Committee and Chairman of the Cemetery Board, and held official positions in many other organisations. He was very popular and was familiarly known as the Grand Old Man of Sastri College, and thus passes away a character unique in many ways, worthy of being remembered and emulated.

WANTED

TELEGU TEACHER. Salary £120 x £10—£160, with free quarters. Applicants to state qualifications, past experience and enclose certified copies of testimonials and certificates to:—

President, Stanger & Dist., Andhra Sabha, Box 19, Stanger.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 17.

COMMUNIST MENACE

"People who work secretly and through violence shall have no place in the politics of the country," declared Shri Rajagopalachari in Parliament, in his first major speech after taking over the Home portfolio, Shri Rajaji who was seeking extension by a year of the Preventive Detention Act, said: "We are not going to fulfil our obligations to this country if we do not take up a bolder stand with reference to any movement, whatever its political creed might be, which works in secrecy and through violence and trickery." Strongly condemning Communist tactics in India, the Home Minister said: "There is no doubt in my mind that the technique which the Communists have adopted now is a technique of secrecy and violence, a technique by which they get men to join their ranks by tempting them first and driving them subsequently into complete criminal outlawry. We should not fall into the trap of civil liberties or peace movements and the like, if we find it to be only an auxiliary of a secret and treacherous movement to subvert order in this country. We have taken over power from the British Government in the full confidence that we will be able to rule this country."

Aimed At Violence

Shri Rajagopalachari emphasised that the measure was designed only against those who sought to seize power through violence, and said that the Government might well have to seek a further extension of the Act. The Home Minister said that short of dropping the idea of preventive detention and waiting till a crime was actually committed, it would not be possible for the Government to go further than the present Bill, which provided that every case of a detainee should be referred to advisory boards, whose decision would be binding on the Government. "The Act," he said, "might have to be renewed again when the one-year period now fixed is over, "because I do not see so much efficiency in our own work and so much intelligence among our people from which you might hope that we will overcome this difficulty within a short time."

Don't Endorse It

"In my opinion no one from among us should endorse the Stockholm peace appeal," says Shri Jawaharlal Nehru, in a Hindi letter to Munshi Santbaliji, well-known social worker of Gujarat. Our attitude in respect of the atom bomb is clear and has been often reiterated. But there are other items in the Stockholm appeal being improperly taken advantage of by people, remarks the Prime Minister.

Indo-Pakistan Trade

Shri Nehru informed Parliament that the Government of India had suggested to the Pakistan Government to have talks on the subject of trade relations between the two countries. "We have always been prepared and anxious," said Shri Nehru, "to have trade relations wherever possible. We have now suggested to the Pakistan Government to have talks on the subject and preliminary exchanges of views for the purposes of future talks which are going to take place in a few days." The Prime Minister said a high official had gone to Karachi not to discuss trade matters but to discuss preliminary arrangements. Shri D. P. Karmarkar said transactions under the Indo Pakistan accounts had not yet been finalized. The value of trade during 24 weeks ended September 30 was: jute imports from Pakistan, Rs. 8,49,91,778 and exports from India Rs. 9,12,70,505, including textiles Rs. 4½ crores, jute goods Rs. 94 lakhs, mustard oil Rs. 1½ crores, and tobacco Rs. 134 lakhs. Shri Mahtab said the Government of India were now in the process of approaching the Pakistan Government for a new agreement and there was at present no trade relation between the two countries.

Refugees In Bengal

The Governor of West Bengal, addressing the State Legislative Assembly, said that out of 35 lakh Hindus who had come into West Bengal from East Pakistan about 12 lakhs had returned to their homes. About 7.5 lakh Muslims had also come back to the State out of 11 lakhs who had migrated to the neighbouring Province. Nearly half of the 23 lakhs of refugees, now in West Bengal, had been rehabilitated with direct or indirect aid from the Central and State Governments.

Build In Spare Time

During his visit to America, Shri Nehru, addressing students at Roorkee said, he saw in a college a hostel built by the students' sympathy. They did so as the college was short of funds. "Why don't you do the same in your spare time," Shri Nehru asked the Roorkee students, adding, "the college authorities will, of course, supply you with the necessary material. Next time I come to Roorkee," the Prime Minister said, "I hope to see some building set up in the university by the students themselves. I assure you, once you begin to support yourself in these ways, you will grow in your own estimation."

Simple English

"We want simple English," says the Estimates Committee of Parliament commenting on the "literary style of notings in Government of India files at present." The Committee remarks in its report on the reorganization of the Secretariat: "There is a tendency among officers to correct drafts and notes with the idea of improving their diction and language. In this process the drafts and notes become unnecessarily long with elaborate introductions, literary passages and unnecessary references that can be omitted." The Committee pleads for a "clear and direct style of writing."

India Can't Stand Aloof

Dr. Rajendraprasad, speaking at Birla College, Pilani, said: "It has been the tradition of our country that the measure of man is not money and this has been the case particularly in relation to those who are themselves scholars and used to devote their time in imparting education to others. In ancient times students used to become members of the family of the teachers and the acharya just like the latter's own children. The guru had to bear the entire burden of maintaining the pupils and in lieu of fees the pupils used to gather from the forests a few springs or to take the cows to the pasture for grazing. Till recent times it used to be considered improper to charge any fees for imparting education. Times have now changed. India could not and cannot keep itself aloof from the currents of the modern world—so much so that not only the market rate of cotton, wheat and maize are influenced by the market rates of these cereals or commodities in America but also the value of all articles is measured in terms of money. There is nothing to feel surprised at, nor can we blame any one for this development that those who adopt the educational profession as a career have also begun to measure their worth in terms of money.

Indo-Malayan Trade

A message from Singapore states that the Indo-Malayan trade reached an all-time high record of 271.5 million Malayan dollars (about 425 million rupees) in 1950. Imports into Malaya from India totalled 195.6 million dollars and exports to India were valued at 75.9 million dollars. At the end of the year there was a trade balance of 119.7 million dollars in favour of India. This was also a record. It compares with a balance of 6.6 million dollars in favour of India in 1949. In earlier years the balances were inevitably adverse to India. The peak of the 1950 trade was attained in December, when Indian imports into Malaya totalled 22.8 million dollars—the highest for any single month so far. Exports from Malaya to India also reached the new high in December of 15.6 million dollars. Commenting on this record expansion in 1950, the Indian Trade Commissioner said that he anticipated a considerable further increase in Indian imports into this area in the coming months. Sardar Jogia Singh revealed that exceptionally heavy orders for Indian products—especially cotton textiles—had been placed by Malayan merchants during the last two or three months, and there were also piles of back-logs to be reckoned with. He expected a new pinnacle to be reached within the next three months or so. The Trade Commissioner further hoped that Indo-Malayan trade expansion in the future would be reflected not only in the quantum but also in the variety of Indian imports. Quite a number of new Indian products were now appearing in the Malayan market.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HIGH BLOOD PRESSURE

THE classical symptoms of high blood pressure are lack of concentration, giddiness, especially when stooping, and often heart complications. This complaint is usually associated with hardening of the arteries, when there may be trouble with the kidneys, the brain and the general circulation. As a matter of fact, however, medical authorities admit that they do not know much about the origin and causes of high blood pressure.

High blood pressure is itself really a symptom, rather than a disease, and occurs in people who are getting on in years after a strenuous life at high tension. It is significant that most sufferers have also "got on in the world and have for some time been able to live at comparatively luxurious, or at least, rather artificial standards. This in itself is a danger, because they can afford to pay expensive forms of treatment requiring the latest methods and using the newest products of the great drug-manufacturing houses. But it can be disputed whether complicated and costly treatment is necessarily the best. Because something is new does not guarantee that it is good. Everything was new once, and if the things that once were new are no longer considered any good, then what is new today will also come to be regarded as useless or harmful. The whole approach of orthodox medicine seems to be wrong. For my part, I have vastly more faith in the simpler things founded on on natural law and tested by time. They may not be so impressive to those who demand, and are ready to pay for, the spectacular. But they are more likely to get down to essentials. And it is also significant that high blood pressure is virtually unknown among those who have always lived "the simple life."

The great J. Ellis Barker, who recently died at an advanced age, once wrote that impressive apparatus for measuring blood pressure so much beloved of the allopathic doctors (and even by many naturopaths, be it whispered) is not all that is claimed for it. It serves an excellent purpose in giving both physician and patient some figures to play with—"blood pressure is 200, you know!" But one must not rely completely on figures. As the Yanks say, "Figures never lie, but liars often figure." Let two different people take the same patient's blood pressure at about the same time and see how far they agree. Then again, when a patient has his or her blood pressure taken, anxiety and the abnormal circumstances may and, indeed, often do cause a rise or a drop in the blood-pressure. This again may have a decided bearing on the diagnosis.

To my mind, the true Nature Cure Therapist and Homoeopath should not pay much attention to these purely mechanical forms of diagnosis, nor as a matter of fact to diagnosis in the ordinary sense of finding a name for the complaint. Leave diagnosis to the allopathic physician; it is his special prerogative to diagnose disease—and 50 per cent. of diagnoses are wrong in any case, as the medical records show. The Nature Cure aim must be to restore the balance of the whole person, not to just to name and treat some particular complaint by itself.

In cases of high blood pressure, or suspected high blood pressure, it is the individual patient who must in every instance be studied, as an individual. What is his diet? How has he lived the past ten years or more? What has been his work and his pleasures his indulgences and his recreations? Is his home life happy? How has he adjusted himself to life? Such questions soon paint a picture of cause and effect that can serve as an invaluable guide to treatment and cure—of that particular individual.

Let us take a typical case. The patient has worked hard and made "a great success" of his life and now, in middle age, wishes to retire. But his life is made miserable with headaches, his eyes seem to be failing, he has giddy spells; blackouts, shortness of breath, palpitations and often is extremely worried. Questioning reveals that he has eaten the wrong kind of food for years. Lunch and breakfast have been gobbled on the run. All food is very heavily salted. Aluminium pots and pans are used in the kitchen. Constipation of the bowels is looked upon as quite normal. The evening meal consists chiefly of meat, with plenty of salt and sauces and pickles, white bread, starchy vegetables badly cooked. Quantities of tea, biscuits and cakes are taken between meals. Pills, powders and other strong medicines are always on hand for the regular attacks of headaches, influenza, colds and so on that make life miserable. At some time or other, courses of injections have also been administered.

For this diagnosis of high blood pressure, the patient has been taking treatment from several doctors, with unsatisfactory results. A friend has now urged him to try Nature Cure with Homoeopathy. He is not very hopeful, but ready to try anything since the doctors can do no more.

The first thing the Nature Cure Homoeopath does is to find out all sorts of apparently trifling little items, such as the time when the patient feels better or worse, the kind of food he likes or dislikes very much, whether he feels better lying down or standing, just what part of his head aches and when, and a whole lot of other seemingly silly matters. With all this information the Homoeopath is able to determine the homoeopathic remedy best indicated in the particular case—and this may be anything of one or two hundred in the Homoeopathic Materia Medica, all of which could be used for high blood pressure under the right circumstances.

The patient is directed to eat plenty of fresh raw food such as salads made of grated raw carrot, beet root, shredded raw cabbage, lettuce, spinach and so forth. Lettuce and celery, which have a very calming effect on the nerves, are specially recommended. If possible, he should take daily a couple of tumblersful of "Raw Potassium Broth" made from a mixture of carrot juice; spinach juice and a little parsley juice, all raw, of course. This varied with another mixture of the raw juices of carrots, beetroots and cucumbers. If the patient will do so, he is urged to cut out meat altogether, for the time being at least. But he is told to eat all the fresh fruit he wants, especially oranges, pawpaws, guavas, melons, ripe figs, peaches, plums, pears and apples, to make no mention of grapes.

Excellent results have been had with patients who lived on nothing else than grapes for one month.

At the same time, special attention is paid to keeping the bowels working properly. At first it is necessary to have an enema fairly regularly, to clean out the filth; but care must be taken not to develop the enema habit. The patient must go to the lavatory at regular times without fail every day. Aids to bowel activity are bran or Psyllium Seed (also known as Indian Plantago Seed). This latter is a very good natural laxative consisting of a kind of small seed that swells and becomes jellified in contact with water and thus helps to clean the bowels.

The Homoeopath gives, of course, homoeopathic *aluminium metallicum 200* to antidote the effects of using aluminium cooking vessels. Other homoeopathic preparations may also be needed in the light of past history of the patient and his family. Perhaps some great sorrow struck deep in his soul a few years back? Then *Ignatia* in a high potency would certainly be considered. Similarly a history of cancer, tuberculosis, syphilis, typhoid or other complaint, including vaccinations and injections, would call for special homoeopathic treatment.

The patient must be taught to sit properly in a chair, using as much as possible of the backs of the thighs, and with head up, shoulders squared and hands relaxed. Thus his internal organs are brought into a position where they are not cramped, and his backbone is kept straight. New life begins to flow and he learns his first lesson in relaxation. He is also taught to relax at home.

It all means a completely new way of life, but the results are often dramatic. Nothing pleases a Homoeopath more than to hear that the patient went to see his old doctor who just could not make out what had happened to cause such an improvement in the blood pressure. The Nature Cure Homoeopath probably does not even know what the blood pressure is. He is not interested, anyhow. But he is concerned with the patient as a whole. He does not treat high blood pressure; he treats a patient, an individual, a personality with a body, mind and soul, habits, feelings, thoughts and a history. If that entity is treated as a *whole*, the

headaches disappear, the dizziness ceases, the anxiety, nervousness, shortage of breath and all other abnormal conditions become no more. The patient begins to take a new lease of life, a new outlook on everything. He is virtually a new human-being, the highest channel of divine life on this earth. And so we are told that the high blood pressure has gone. But, instead of the symptom being suppressed and the patient still ill, we have the patient himself now cured and the symptoms simply ceasing to exist.

NATURE CURE GUIDANCE

QUESTIONS AND ANSWERS

B.S.R. (Durban)—What is your opinion of a proprietary kelp product to which has been added Calli phosphas, Ferri et ammonii citras and cupri sulphas as shown by the label?

Answer.—Edible seaweed, of which kelp is a variety, is a most valuable addition to the food. If we could get from around our coasts the equivalent of Japanese kelp or the dulse and carrageen of Scotland and Ireland, they would make a most valuable addition to our diet. Only a little of the dried stuff in powder or tablet form would be very good indeed. But it must be in the pure natural state. When chemicals, such as the above-mentioned, are added, this is most undesirable. The cupri sulphas in particular is, from the Nature Cure and Homoeopathic point of view to be condemned strongly. It is just plain copper sulphate or blue stone. Why do manufacturers mess around so with Nature's products?

Mrs P. (Durban).—My child is 10 months old but looks as old as a 4 months old. He is very pale with very little blood in him. Do you suggest a diet? If so, I'd better tell you that we are strict vegetarians.

Answer.—Obviously proper food is needed. But is the child also getting enough sunshine and fresh air? Fresh air is also a food! Too many Indians keep their children shut up indoors and then wonder why they do not thrive. Let the baby be exposed to the early morning sun, from sunrise to 9 a.m.—not later. Also get some crude cod-liver oil and rub well into the skin on back and stomach and chest. Give the diet indicated in my article published in 'Indian Opinion' on 12th January. Also give raw turnip-juice and honey prepared as follows: Take one large raw turnip. Cut off top. Hollow out turnip a bit by removing 3 or 4 teaspoonful of pulp. Into hollow turnip put 1 heaped teaspoonful of honey. Cover with the cut off top. Set aside for a couple of hours. The hollow will fill with juice and mix with the honey. Of this give 1 teaspoonful 3 times a day. (This is also excellent for stomach troubles in babies). Homoeopathic Bacillinum 200, one single dose once a week and a daily dose of homoeopathic Baryta carb 30 will also help very much.

X—(Lourenco Marques).—You ask me to write directly but do not give your address, and your signature is illegible. Homoeopathy has cured many cases of diabetes. There are quite a number of remedies, but each particular case must be treated individually and according to all the circumstances. What may cure in one case may be useless in another.

ROBERT LAWRENCE MCKIBBIN.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

OF The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

SHORT STORY IN TWO PARTS

MAN AND HUMANITY

(Translated From Gujarati)

RAMLAL was a sort of a carpenter, not a qualified one, but he knew how to use his tools. Since his childhood, Ramlal had been put on this job by his father and today, at the age of 44, he was still in the same business.

For the last one month, he had been employed to do some work on a building that was being built near Alice bridge. This place was quite a distance from his home, but the pay of Rs. 4 a day, was too much temptation for him.

One evening, Ramlal was going home after his work. In the pocket of his very stained coat, he had exactly Rs. 25. This was his last weeks pay and he was happy in the thought that he did not owe any money to anyone.

The evening was growing older and Ramlal, decided to walk home. While walking, he was thinking, that on reaching home he would give a Rs 5 note to his wife, Amba, and say "Amba, my dear, go and buy yourself a sari." The expression of amazement that these words would bring on her face, would be reward enough.

All his life Ramlal had lived in poverty, but today he was happy. Rs. 25 was not a small sum, indeed, to have in one's pocket!

The street was not very busy. Sometimes a bicycle whirred past and sometimes a car.

As he was walking on, Ramlal saw a young couple get up from a seat on the lawn, on the side-walk and get into a car, and speed away leaving a cloud of dust.

Ramlal went near this seat, smiling at the quiet spots, these young couples always manage to find. But suddenly, he saw something that made him stop smiling. He saw a little pocket-book lying under the bench and after making sure there was no one around, he picked it up. On opening the pocket-book he let out a gasp of surprise! Then he got up and with a new strength in his tired feet he turned his steps towards home. He was emersed in his own thoughts all the way. He thought of the Rs. 5 note he was going to give his wife. But this pocket-book, with the big bundle of green notes it contained changed the whole idea. If he was prepared to give Rs. 5 from Rs. 25 to his wife, what would he give her from this big sum? After a lot of calculation he decided to go home, sit down at his desk, count the money and then ask his wife, "Amba, where shall we put all this money?"

With these happy thoughts, Ramlal reached home. Amba was near the stove cooking. When, Ramlal, after removing his hat and coat did not go to his bath, she asked, "Don't you want your bath today?"

Ramlal said nothing. With a serious face, he sat down and first took out his Rs. 25 and then emptied the pocket-book with the money, a visitor's card also dropped out. Ramlal began to count the money. There were Rs. 2,215 in all! When he had counted it all he said in a serious voice, "Amba, where shall we put this money?"

Amba, finishing her cooking, came towards her husband and said, "First tell me where you got all this money from?"

Ramlal laughed, and said, "You silly thing, when God gives, He gives with an open hand!"

"But, seriously where did you get so much money from?"

"What do you want to know that for?" Ramlal asked, slightly irritated.

Amba felt very uneasy. Seeing this packet of so many notes, all kinds of thoughts entered her head. She asked in a low voice, "Are you sure you have not picked up this money from somewhere?"

"Oh yes. I have picked it up," said Ramlal, with a smile. "We have no rich relatives who could have left it to us you know, dear!

Amba's heart felt heavy; Could it be possible that her husband had picked somebody's pocket?

"Where did you find it?" she asked in an urgent voice.

"Oh it was lying near a bench on the roadside, I found it and took it," said Ramlal.

Amba was relieved with this answer. She looked keenly at her husband and said, "Some poor man must have lost this money, is there nothing in the packet that can lead us to the owner?"

Ramlal did not like this question. He had imagined the joy on Amba's face when she saw this money, but she was not happy about it, so Ramlal hardened his heart and said: "Oh stop cross-examining me! Give me my supper, I want to go into town again. I shall buy myself a suit to celebrate. One does not find money everyday!"

Amba was lost in her thoughts and she murmured to herself, "The poor man must be beside himself with anxiety."

"Who?" asked Ramlal.

"The owner of the pocket-book," said Amba.

Ramlal burst into laughter, "Why should I worry, he must be some millionaire, to carry so much money. What is the loss of Rs. 2215 to him, who must own millions?"

"So you are going to keep this money?"

"But, of course! Did you think I was going to return it to the owner?"

Amba was silent. It was not honest, she thought, to keep this money, even though it might belong to some rich man. To take something that we have no right to, is indeed shameful.

She gave Ramlal his supper. Today Amba did not join her husband. It seemed as if she was silently condemning his conduct.

"Are you not going to eat?"

"Tell me first, was there a visiting card with the money? I did notice something when you opened the pocket-book?"

"Yes there was a visiting card with the name and address of the owner. But you are mad," said Ramlal losing his temper, "Have you any more questions to ask?"

"No," said Amba quietly, "but there is one thing I would like to say to you. If I lost my earings, and someone found them but did not return them to me what opinion would you have of such a man?"

"Oh you are impossible," said Ramlal, "I have worked and worked all these years and what have we got? We still wear the same old clothes, live in the same old house and eat the same simple food. Have any of our dreams come true?"

"I do not want to fulfil any desire. I am only saying this, that what has been destined for us by God, will happen, nothing can stop that. If you do not want to return that pocket book, you are at liberty to do so."

"Now why did you not understand that before? It was destined that, that millionaire should loose his money and that we should find it. There is no question of dishonesty. Look Amba, you can go and purchase what you want, tomorrow."

"I do not want anything. Do you think I shall clothe myself with this dishonest money? I am warning you that I shall not touch that money. You, can do and buy what you like."

Ramlal's face was flushed with anger and he shouted out "Amba!"

"Oh you need not shout at me, with dishonest money....." "Amba!" Ramlal shouted again and he got up without finishing his supper, put on his coat and hat and went out slamming the door behind him.

(To be Continued)

WANTED

Good and experienced all round Maison, preferred Asiatic, on permanent staff, required for Cape Province. State wages, qualifications and when able to commence. Apply to:

Globe (Registered) Plumbers, Builders & General Contractors,
Laingsburg, Cape.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

519

OPENING OF "PILLAY'S BLOCK"

AT THE GREENWOOD PARK GOVERNMENT AIDED INDIAN SCHOOL

"PILLAY'S BLOCK" consists of three class rooms, which were built by Mr. K. S. Pillay of 306 Park Station Road, Greenwood Park in memory of his parents, the late Mr. and Mrs. K. K. Pillay. The cost of these three classrooms and nine conveniences is £2,200, half of this has been paid by Mr. and Mr. K. S. Pillay and the other half subsidised by the Department of Education. Furniture, electricity, water supply and other things cost £800, half of this has been subsidised by the Department. The cupboards and tables were donated by the Greenwood Park Indian Social Club. The land for the new school, about 3 acres has been donated by the Greenwood Park Sentamil Society. The present wood and iron School celebrated its Silver Jubilee in 1947. Although plans were drawn and several interviews were held with the Inspectors of schools, nothing was done in the way of building a new school, and now finally a 3-roomed annexe was made possible by the kind assistance of Mr. and Mrs. K. S. Pillay.

When opening this new block on Saturday afternoon, Mr. C. M. Booysens, Director of Education in Natal said, that he was very pleased to see the efforts made by philanthropic Indians, for the education of their children. It has always been the policy of the Department, he said, to help those who help themselves. Mr. Booysens said that the number of Indian children unable to gain admission to schools in the peri-Durban area was about 1,400, which was considerably less than the estimated 30,000.

"We are consulting representative Indian bodies," said, Mr. Booysens, "to see if existing school buildings in crowded areas cannot accommodate afternoon classes as well. We should then be able to make provision for many of these children. With new schools and additional classrooms being built there should be a steady improvement." Addressing the school children, Mr. Booysens said, that they too could assist their parents in their work of trying to make facilities for their education, by saving or contributing into a fund, a little of their spending money every week. If every child did that, they would soon find enough money to build more class-rooms for themselves and in later years they could be proud to see their handiwork.

Amongst other speakers were Mrs. Maynon, Mr. Nairain, Principal of M. L. Sultan Technical College, Messrs. A. Christopher, P. R. Pather, M. M. Gandhi, T. M. Naicker, S. L. Singh, the headmaster of the School and K. S. Pillay. Light refreshments brought a very happy function to a close.

Miss Hajee Fatima Gool, sister of Mrs. A. Christopher, secretary Indian Child Welfare Society, has returned to Durban yesterday after a pilgrimage to Mecca and after touring India and Pakistan.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA, all rights reserved.

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા-ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. જ

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૯ | શુક્રવાર તા. ૨ માર્ચ, ૧૯૫૧. | પૂરક નકલ પૈની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨ માર્ચ ૧૯૫૧.

ડો. મલાનનો રોષ

ડો. મલાનના વીચારો અને આચારથી જેઓ વાકેફ છે તેઓને બ્રીટીશ સરકારની સંસ્થાનીક નીતી સામેના ડો. મલાને કાઢેલો રોષથી કંઇ આશ્ચર્ય નહિ થાય. તેઓએ બીન સેવ્યું હોત તો આશ્ચર્ય ગણાત. સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા અને યુનીયન ના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક પર યુનોના ઠરાવો, પ્રોટેકટરેટોને યુનીયન સાથે લેવા બાબત કોમનવેલ્થ કોન્ફરન્સના બ્રીટીશ રાજમંત્રી મી. ચેટ્રીક ગોરડન વોકરે આપેલો ભાષા ણપત્રો અને તેમાં વળી ગોલ્ડ કોસ્ટની મુંઝણમાં હબશીઓની મોટી જીત એ બધુંજ તેમને માટે અસહ્ય થઇ પડયું. તેમાંએ છેલ્લી બીનાએ તો તેમના હવાઇ કીલ્લા તોડી પાડયા. ડો. મલાન અને તેમની પાર્ટીમાંથી હજુ જાતું 'ડુર ટ્રેકર''નું ભાતસ ગયું નથી. ૧૯૫૧ માં નથી પરંતુ ૧૯૫૨ માં આ પથ્થો રમી રહ્યા છીએ એ તેઓને હજુ સમજાયું નથી. પછી તેઓના આ પગલાંને માટે તેઓને કઇ રીતે દોષ દઈ શકાય?

ડો. મલાનની-એપાર્ટહેડની નીતી ની બોળ્યા ગોટું રહસ્ય રહેલું છે. એ નીતી કંઇ કેવળ સાઉથ આફ્રીકા ને માટેનથી. આખો આફ્રીકા ખંડ, કે જેનાં સંગાનનું સ્વપ્ન લાંબા કાળ થી તેઓ સેવી રહ્યા છે, તેમાં તે લાગુ પાડવાની છે. અને એથીયે વધુ તે યુરોપમાં પણ લાગુ પાડવાની છે. મી. ચર્ચીલે પશ્ચિમના દેશોનો એક "બ્લોક" કરવાનો વીચાર મૂં નહેરુતો કર્યો? એજ રીતે ડો. મલાને બીનગોરા વીશ્વ ગોરાનો બ્લોક કરવાનો વીચાર સેવ્યો હતો. "ગોરો જ રાજ્ય કરશે અને ગોરનોજ સુધારો પ્રવર્તશે" આ ડો. મલાનનો મુદ્રા લેખ છે. એ દ્રષ્ટિએ. પોતે કામ કરી રહ્યા છે. સ્વપ એપ્રીયાત્ર એપ્રોટ, સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ, અનીતી અને ભ્રષ્ટ લગ્નો અંગેના કાયદાની પાછળ અને કલર્ડ લોકોનો મતાધીકાર છીનવી લેનારા કાયદાના ખરડાની પાછળ પણ આજ હેતુ રહેલો છે. ડો. મલાનને પોતાના વીચાર મુજબ પોતાની એપાર્ટહેડની નીતી સારી રીતે સફળ તાથી કામ કરી રહેલી લાગતી હતી. અને તેટલામાં શું થયું? બ્રીટીશ સર કારે તેઓની સઘળી યોજનાઓ ઉપર લાવી નાખી! આથી રોષે ભરાવાનું અને તે ઠાલવ્યો છે તેમ ઠાલવવાનું તેમને સબળ કારણ હતું.

બ્રીટીશ સરકાર પોતાના કેહવા અનુસારોપરથી સાબી છે કે સંસ્થાનીક સામ્રાજ્યના દીવસો હવે પુરા થયા છે અને તેથી ટ્રસ્ટીપણાના નીયમો અનુસાર જેઓ અધીકારી છે તેઓના હાથમાં સત્તા સોંપી દેવાનું તેણે ઠરાવ્યું છે. એ વસ્તુ બીલકુલ વાજબી છે. ડો. મલાને એથી ઠાલવેલા રોષની યુનીયનની અંદર તેમજ બહાર સખ્ત ટીકાઓ થઇ છે પરંતુ કેટલાકે ડો. મલાનનો બચાવ પણ કરેલો છે. એ બચાવ કરનારાઓનું દ્રષ્ટિબીંદુ સમજવા અમે તેની કદર કરવાનો અમે પ્રયત્ન કર્યો છે. અમને લાગે છે કે તેઓ વસ્તુઓને સ્વાર્થ દ્રષ્ટિથી જુએ છે. તેઓની દલીલોમાંની બીચારવા જેવી દલીલ એકજ છે અને તે એ કે બ્રીટન પોતાની સંસ્થાનીક નીતીમાં બહુ ઉતાવળે આગળ વધી રહ્યું છે. એ દલીલની પાછળ શું પરોપકાર વૃત્તિ રહેલી છે? શાસીતો પ્રત્યેની લાગણી થી તે પ્રેરાઇ છે કે પછી હાથમાં રહેલી સત્તાને વળગી રહેવાના અનુરાગથી પ્રેરાઇ છે? અમારો અનુભવ અમને કહે છે કે એ દલીલની પાછળ સત્તાને વળગી રહેવાના અનુરાગ સીવાય બીજું તેમાં કશું જ નથી. તો પછી વાણી અને સગીર વચ્ચેનો સંબંધ, જેની એટલી બધી વાતો કરવામાં આવે છે, તે ક્યાં રહ્યો? એ તો મલીક અને ગુલામ વચ્ચેનો સંબંધ ગણાય. ઉતાવળે જવું એ કંઈ ગુનો નથી. કોઇક વાર ધીમે જવું એમાં ભરેલું થઈ પડે છે. પરંતુ પાછળ હડવું અને અંગત સ્વાર્થને ખાતર સગીરોને તેઓ કદી સમજણા ન થાય એ દશામાંજ રાખી મુકવા એ તો અક્ષમ્ય અપરાધ ગણાય. અમને ભય છે કે સાઉથ આફ્રીકા એ અપરાધને માટે ગુનેગાર છે. તેના એ અપરાધનું નીવારણ કરવા નો અને તેનું નામ કલંકીત થતું અટકાવવાને હજુ વખત છે પરંતુ જો એ કાલપર મુલતવી રાખવામાં આવશે તો અસુરું થઇ જશે.

જોરો જો બરોબર રાજ્ય ચલાવે તો તેનો એ હક તેને કોઇ ઈન્કારતું નથી. એ હકની હાયકાત તેણે બતાવી આપવી જોઇએ. પોતાના ગોરા સુખા રાને માટે સર્વ ખરાબવાનો અને તેને ટકાવી રાખવાનો ગોરાનો હક કોઇ ઇન્કારતું નથી. એ સુધારો ટકાવી રાખવા જેવો છે એ તેણે પોતાના વર્તનથી સિદ્ધ કરવું જોઇએ, તો સૌ તેને નમશે. એટલું તો સ્વિકારવું જ પડશે કે ડો. મલાનની તેમજ તેમની પાર્ટીની હાલની બલદ એવી નથી કે ગોરાના રાજ્ય કે તેના સુધારા પ્રત્યે કોઇને આદર થાય. ડો. મલાન કેપના સાઉથ આફ્રીકાએ સખ્ય પ્રમાણે ચાલવું સલાહ કારક ગણાશે. તેમ કરવાનો તે ઇન્કાર કરશે તો સમેદ તે લેશે કે કોમનવેલ્થ નહિ કે યુનાઇટેડ નેશન્સ નહી પરંતુ તે પોતે જ નીરોળું પડી જઇ નાશ પામશે.

સાઉથ આફ્રીકાના સહૃદયાયે સઘળા સમજુ અને સુધીચારી લોકો આ હકી કત સમજે છે, નથી સમજતો કેવળ ઉચ્છ મતવાદી નેશનલીસ્ટો. તેઓએ સમજવું જોઇએ કે સામ્રાજ્યવાદીઓ અને બીજાઓ, જેમના પ્રત્યે તેઓને ધૃણા છે અને જેમની સામે તેઓ કાય દાઓ કરી રહ્યા છે, તેઓના કરતાં વધારે ખરાબ અને દુનીયાની શાંતીને જોખમરૂપ તેઓ પોતે જ છે. આ શબ્દો રોષથી નહિ પરંતુ દીલની અંદરના દરદથી ઉચ્ચારાયા છે. સાઉથ આફ્રીકાના શુભ નામને ખાતર એવી સહૃદય આશા રાખીએ કે સઘળા ગોરસ્તે દોરવાયેલા લોકોનામાં સદ્‌બુદ્ધિ આવે અને દુનીયાના નકશા જોવા બની જાતી, જ્યાં કે વર્ણનો ભેદ પાડયા વીના માનવ જાતીની તેઓ સેવા કરે. સામ્રાજ્યવાદી અને ત્રાસ પમાડી ઉલ્લા અન્ય અનીષ્ટ તત્વો આ દેશમાંથી દુર કરવાનો એજ એક માત્ર ખરો માર્ગ છે. એથી ઉલટો ચાલવું એ તરછોડાયેલા અજ્ઞાન માનવ સમુહને તેઓના હાથ માં મુકી દેવા બરોબર છે. મારો ભૌદ રોગનો ઉપચાર નહિ કરે પરંતુ તેના કારણો દુર કરવાનાં પગલાં લેશે.

નોંધ

ભાવિ સુચક માર્ચ તા. ૮

માર્ચ તા. ૮મીનો દીવસ સાઉથ આફ્રીકાની તવારીખમાં ભાવિસુચક થઇ પડશે. કેમકે એ દીવસે યુનીયન સરકાર કલર્ડ લોકોનો એક સો વર્ષ જુનો મતાધીકારનો હક છીનવી લેનારું બીલ પાલમેન્ટમાં લાવશે. દુનીયા જ્યારે ઉન્નતિને માર્ગે જઇ રહી છે ત્યારે યુનીયન અવનતીને માર્ગે જઇ રહ્યું છે. બાજપેજ કહેવાની જરૂર ડોય કે આખા દેશની સહાનુ ભુતી અને સહકાર કલર્ડ લોકો પ્રત્યે છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી બીલ રાજ્યસ થતાં જ તેને ઠામી દેવાના મક્કમ પ્રયાસો કરી રહી છે. જો તે સફળ થશે તો દેશની તેણે મોટી સેવા બજાવેલી ગણાશે. અમે તેને સફળતા ઇચ્છીએ છીએ.

મહા શિવરાત્રી

આવતા મંગળવારે મહા શિવરાત્રીનું હીંદુઓનું પવિત્ર પર્વ છે. એ દીવસ નું વીશેષ મહત્વ એ છે કે સ્વર્ગસ્થ પુજ્ય કસ્તુરબાની બીજ દીવસે સાત મી સંવત્સરી છે. સાત વર્ષ પર બીજ રાતે આગાખાન પેલેસના બંધી ખાના માં તેમણે દેહ ત્યાગ કર્યો હતો. આગાખાન પેલેસની ભુમીપર સ્વર્ગસ્થ કસ્તુરબાની તેમજ સ્વર્ગસ્થ મહાદેવ ભાઇ દેસાઇની સમાધી છે. આ પવિત્ર દીવસે હીંદના હજારો લોકો એ સમા ધીપર પુષ્પાંજલી અર્પવા જશે. ડીની કલમાં એ દીવસે સાંજે ૭ વાગે ગાંધીજીના સ્મારક મકાન "સર્વોદય" માં પ્રાર્થના થશે. તેમાં સામેલ થવા ઇચ્છનારા સૌ તેમાં સામેલ થઇ શકશે.

સરદાર સ્મારક ફાળો

શ્રી. દેવીલેન ભાણજીભાઇ ઓ. સુધ ડીમાર્ટથી પા. ૧-૧૦-૦ ની રકમ "સરદાર સ્મારક ફાળા" માટે અમારા પર મોકલી છે. એવો ફાળો અમે ઉઘરેલો નથી. તેમ ઉઘરાવની પાસ જરૂર જણાઇ નથી. આ દેશમાંથી આપણે કુદરતી રીતેજ જેવા પાસ પ્રસંગોએજ અથવા હીંદની બહારથી

નાણાં મોકલવાની હીંમત સરકાર તરફથી દાખલ થઈ હોય તેમ જણાતું નથી. આપી તો આ દેશમાંજ આપણા લોકોની ઉન્નતિ અર્થે તેમજ આ દેશના મૂળ વતનીઓ, ઝેમ્બામાંથી આપણી ગેરહાજરી કમાયા છીએ, તેઓની ઉન્નતિ અર્થે આપણે જેટલું અર્થી માગીએ તેટલું ઓછું જ છે. એટલે સરકાર રૂપારક પ્રશ્નો આ દેશમાં કરવાની જરૂર હજુ નથી જણાઈ. તેમ છતાં જેઓ એ કાળામાં રહ્યા મોકલવા ઇચ્છતા હોય તેઓને એ રકમ પરવારી હીંમત સરકાર પર મોકલી આપવા વીનંતી છે.

બીડીની બદી

કેનેડાની પાર્લામેન્ટમાં રેવરન્ડ કેન મેક આર્થરે તીક્ષ્ણ વરસની અંદરના છોકરાઓ પણ મોટા પ્રમાણમાં બીડી પીતા થઈ ગયા છે એ વસ્તુને ચમોડી કાઢતાં કહ્યું હતું કે ચોટે રસ્તે ઠેરઠેરની જાહેરખબરો અને સગીર વયના છોકરાઓને બીડી વેચવાપર કાયદાથી પ્રતિબંધ મુકાવો જોઇએ. બીડી પીવાની બદીની તપાસ કરવા એક પાર્લામેન્ટરી કમીટી નીમવાની દરખાસ્ત મુકતાં તેમણે કહ્યું કે બીડી પીવાથી ઓઠ અને ફેફસામાં કેન્સર થાય છે, હુકમ રોગો વધે છે અને ખૂબ મરી જાય છે. ડાકતરોના પ્રમાણો ટાંકી તેમણે કહ્યું કે અચાનક મરી જનાર માણસ ખોટે આગે બહુ બીડી પીનારો હોય છે. ૧૬ અને એથી વધુ વયના એકંદર કેનેડાનો જની વરસની ૨૦૦૦ બીડી પીએ છે, એકંદર નેશનલ રેવન્યુની ૬૦ બીડી પીએ છે અને ચાળીસ વરસ સુધીમાં બીડીપર એટલો ખર્ચ કરે છે કે પોતાને અને પોતાના કુટુમ્બને માટે સુંદર સ્થાનમાં આધુનીક ઢબનું સગવડવાળું ઘર ખરીદી શકે. શ્રી. મેકઆર્થરની દરખાસ્ત ઘડી સર્વ હતી પરંતુ તંબાકુ વસ્તીખાતાનાં પ્રધાન શ્રી. ચોસ મારટીને તપાસ કરવા કબજ્યું હતું. ગત વર્ષમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં ૩૬૦ અબજ એટલે કે ૬૨ પ્રુપ, ઓ અને બ્રાઝિલ દીઠ અઠવાડીયાની ૪૫ બીડી પીવાય હતી.

આપણે જરા પણ જાગૃત રહેતા હોઇએ તો જરૂર જોઇ શકીએ કે એવી અનેક વસ્તુઓ છે કે જેના ઉપયોગથી આપણા શરીરની બરબાદી સીવાય બીજો કશો લાભ થતો નથી. એ વસ્તુઓના ત્યાગથી આપણી આર્થીક સ્થિતિ સુધરે એટલું જ નહી પણ આપણું શરીર, મન અને આત્મા ઉન્નત થાય અને આપણે સુખી કૌટુમ્બીક જીવન ગાળી શકીએ. બીડીનું વ્યસન આજે દુનીયા માં એટલું બધું વધી ગયું છે કે બીડી પીનારાઓ ચેનથી નહિ તો પોતાની કાયા તો બાળી નાખશે પરંતુ પોતાની આસ પાસનું સમણું બળી બરબાદ થઇ જશે.

બ્રીટીશ સરકારની સંસ્થાનિક નીતી

તે સામે ડો. મલાને ઠાલવેલો રોષ

ગયા રવીવારે રેપટાઉનના 'ડીસ્પેચ' છાપાંએ યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાન સાથેની મુલાકાતનો નીચે પ્રમાણે હેવાલ છાપ્યો હતો:

સવાલ: બ્રીટીશ વેસ્ટ આફ્રિકા (ગોલ્ડકોસ્ટ)માં હમણાજ લોકશાસનને પણ ટપી જાય એવી થએલી ચુંટણી અને તેના પરિણામ વિષે તો આપ જાણતાજ હશો. આપ માનો છો કે આપણા હિતોને તે કોઇ પણ રીતે હરકત કર્તા થઇ પડશે?

જવાબ: હા, જરૂર આફ્રીકામાં આપણે સૌથી અગત્યના રાજ્યોમાંનું એક છીએ. અને રમાયી વસવાટ કરી રહેલી સમારસ મોટી ગોરી વસતી સાથનું પણ એકજ છીએ. વળી આપણે કોમનવેલ્થનું સભ્ય પણ છીએ. એટલે આફ્રીકામાં, ખાસ કરી સાહસની દ્રષ્ટિએ જનતા કોઇ પણ મહત્વના બનાવની આપણને અસર થાયજ. વળી એવો બનાવ જો કોમનવેલ્થનું આખું સ્વરૂપ બદલી નાખનારો પણ કોય તો વિશેષ અસર થાય.

સ: આફ્રીકાને અને આપણને કેટલે દરજ્જે તે અસર કરનારો છે તેટલે દરજ્જે આપ તેને વિષે શું ધારો છો?

જ: આ સવાલનો જવાબ કેટલેક અંશે તો અપાઇ ચુક્યો છે. દાખલા તરીકે, નેશનાલીસ્ટની ચુંટણીમાં મોટી બહુમતી મળી છે, તેની નીતી સ્પષ્ટ છે. તેઓ પુરેપુરા અર્થમાં સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તા માગે છે.

કોમનવેલ્થના સભ્ય રાજ્યો ભોગવી રહ્યા છે તેટલીજ સંપુર્ણ રાજ્યસત્તા તેઓ માંગે છે અને એ રીતે તેમાં તેઓ સામેલ થવા પણ માગે છે. અને બ્રીટીશ સરકારે પોતાના સંસ્થાન મંત્રી દ્વારા અગાઉથીજ માનભેર તે મંજુર કરી છે.

આફ્રીકાનો જવાબ હંમેશનો છે. દુનીયા ની સામાન્ય પરિસ્થિતિના પરિણામે અને તેમાંયે ઓછામાં પુરું સામ્યવાદી પ્રચારના પરિણામે આફ્રીકાની નેટીવ વસતી સામાન્યરૂપે ઉશ્કેરાયેલી છે.

એટલે જે વસ્તુ વેસ્ટ આફ્રીકામાં બને તેની અસર સ્વાભાવિક રીતે અન્ય સમણા નેટીવ પ્રદેશોને પણ થાયજ અને આડકતરી રીતે સાથિય આફ્રીકા ને પણ થાય.

અને એ અન્ય પ્રદેશો પણ, વેસ્ટ આફ્રીકાના દાખલાઓએ મેળવ્યું છે, તેની એટલીજ સરળતાથી માગણી કરે તો અર્થ એજ થાય કે સાહસ અને મુનીયનની વચ્ચે હમણાજ સમણા આવો. માં ગોરાની જડ કાઢી નાખવામાં આવે જોરો સુધારો અને તેનું નેતૃત્વ જે હાલ તો હમણાજ કુદ થયા છે, અને જમાનાઓ સુધી અનિવાર્ય છે તેનો અંત આવશે.

આફ્રીકા ખંડની દ્રષ્ટિએ આવેલા આપણું અને એ કરતાંય વિશેષ આપણી ઉત્તરે આવેલી ગોરી કોમોનું શું થશે એ વિષે કહ્યા હંકાને રહ્યાન નથી. સાધારણ બુદ્ધિ હોય તે પણ એ સમજી શકે છે.

સ: પણ આપ નથી માનતા કે વેસ્ટ આફ્રીકાનો અખતરો નિષ્ફળ જશે? એક હબસી કોમ, જેના હજ હકો તો સાવ અભણ છે અને સુધારો શું એ જાણતા પણ નથી, તેઓ શું પ્રૌઢ મતાધિકારના જોરથી સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તાની જવાબદારી કંઇ પણ સહેલાઇથી ઉઠાવી શકે એ બીચારી પણ શક્યજ નથી?

જ: તેની નિષ્ફળતા વિષે મને પોતાને તો જરાયે શંકા હોજ નહિ. એ અવાસ્તવિક છે અને તેથી મારા અભિપ્રાય મુજબ એવા આદર્શવાદનું એ પુનરાવર્તન થઇ રહ્યું છે કે, જેનો કરુણ અંત આવશે, કેમકે વસ્તુ સ્થિતિનો તો વીચાર કરવામાં આવ્યો નથી. લોકશાસનના સારા સિદ્ધાંતો ખોટી રીતે અમલમાં મુકવાથી લોકશાસન મુખોમુખરૂપ કરી મુકવા જેવું આ થઇ રહ્યું છે.

પરંતુ એ નિષ્ફળ થાય યા સફળ એ સવાલ નથી. હકો આપી દેવા જેટલા સહેલા છે તેટલા પાછા લઇ લેવા સહેલા નથી. એ તો પછી રહેવાનાજ. એક ભુલ સુધારી નહિ શકાય એ સાધારણ રીતે ભુલ કરતાંય વધારે નુકસાનકારક થઇ પડે છે.

સ: કોમનવેલ્થનું શું?

જ: આ સવાલ તો એક ભિન્ન હકીકતની વસ્તુનો જ નહિ પરંતુ કોમનવેલ્થના અવિષ્ય વિષેની નીતીપર સામાન્ય નિર્વેદનનો પણ થયો. બ્રીટીશ સંસ્થાન મંત્રી શ્રી. ગ્રીફીથ્સે કુંક મુદતપર એક ભાષણ કર્યું હતું જેમાં તેમણે નવા વેસ્ટ આફ્રીકાના હબસી રાજ્યને પહેલેથીજ કોમનવેલ્થના સભ્ય તરીકે આવકાર્યું હતું અને સાથે સાથે બ્રીટીશ સંસ્થાનોને એક પછી એક, કોમનવેલ્થના હાલના દેશોની સાથે, ધારવા મુજબ, સંપુર્ણ સમાનતા ધરાવતું સ્વતંત્ર સભ્ય બનાવવાની નીતી પણ જાહેર કરી હતી.

ડરબનથી આવેલા અખબારી હેવાલો જો ખરા હોય તો, આ ભાષણ પછી કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના બ્રીટીશ રાજ્ય મંત્રી શ્રી. ગોરડન વોકરે આગાહી કરી હતી કે વેસ્ટ આફ્રીકાને કોમનવેલ્થમાં દાખલ કરવામાં આવશે.

બ્રીટીશ સંસ્થાન મંત્રી શ્રી. ગ્રીફીથ્સે જાહેર કરેલી નીતી મુજબ એ વસ્તુનો જેટલેથી જ અંત નહિ આવે. કોમનવેલ્થમાં નવા સભ્યોના જોડાણની પુછપરછ આફ્રીકાને વિષેજ થાત કરીએ તો, હીંદી અંકુશ હોળના પ્રદેશો, જેવા કે, કેસ્ટ આફ્રીકા, યુગાન્ડા, અને ન્યાસાલેન્ડના લોકોથી કરવામાં આવશે.

સ: એવું બને તો બ્રીટને પોતાના હકમાં રહીનેજ તેમ કરવું શું નહિ જણાય? છેવટે એ પ્રદેશો તો તેનાજ છે ને?

જ: છે તો ખરા, પરંતુ અહીંજ કોમનવેલ્થના હાલના સંબંધમાં કેમીતી મુંઝ ઉભી થાય છે. કોમનવેલ્થ સઘળા સ્વતંત્ર અને સમાન રાજ્યોનું એક રમણીય મુક્ત મંડળ છે અને તેથી એવી આશા રાખવામાં આવે કે નવાં સભ્યને દાખલ કરવામાં સઘળાને મત આપવાનો સમાન હક હોવો જોઇએ. કેમકે મંડળના આખા સ્વરૂપ ને તેથી અસર થવાની હોય.

પરંતુ આપણે શું જોઇએ છીએ? બીજા સભ્યો સાથે મસલત કર્યા વિના કે તેઓની સંમતી મેળવ્યા વિના બ્રીટને પોતાની મેળેજ હમણામાં હીંદ, પાકીસ્તાનને સીલોનને કોમનવેલ્થ માં દાખલ કરી દીધાં અને હવે એ રીત કંઇ પણ પ્રતિબંધ વિના ચાલુ રાખવાનો ઇરાદો રાખે છે.

ખરું છે કે સંજોગોનો તકાજો એ પ્રદેશો બ્રીટનના પોતાનાજ છે. પરંતુ કોમનવેલ્થના બાકી સભ્યો તરીકે બીજાઓ પણ છે કે જેઓને એટલેજ દરજ્જે પોતાના હિતો રહેલાં છે અને તેઓને દાખલ કરવા યા નહિ કરવાની બાબતમાં મત આપવાનો સમાન હક હોવો જોઇએ.

સ: કોમનવેલ્થના ગુણ અને સ્વરૂપ માં ફેરફાર થયા રહ્યો છે તેનો આપે ઉલ્લેખ કર્યો છે. તેને વિષે વિસ્તાર થી કહેશો?

જ: હા, વસ્તુ સ્થિતિ આ છે— ભુતકાળમાં કોમનવેલ્થ તેના સભ્યો વચ્ચે સંગઠનની ભાવનાનાં પરિણામેજ ટકા રહ્યું છે અને ટકી શકશે. એ સંગઠનની ભાવના બે વસ્તુના આધારેજ હસ્તી ધરાવી શકેછે અને ધરાવી રહી-ચોકસ સમાન હિતો અને સંસ્કૃતિ અને રાજકીય દ્રષ્ટિનાં પુરતા પ્રમાણમાં સામ્ય.

સમાન રાજનું બંધન, જેના ઉપર એટલેજ બધો આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો, એ આયરલેન્ડ, હીંદ અને બરમાના સંબંધમાં બહુ મજબુત નથી નીવડ્યું અને એ વસ્તુ એટલી અગત્યની અને નિરાળી છે કે જેની એકંદરે અસર નહિ થાય. સમગ્ર કોમનવેલ્થની દ્રષ્ટિએ જો એક એવું ચિન્હ મળી આવ્યું છે કે કંઇ પણ બંધારણીય કામથી તદ્દન જુદું પડી જાય છે.

(અનુસંધાન પાને ૬૬ મે)

ડૉ. મલાનના મતપર ટીકા

શ્રી મલાનની સંસ્થાનિક નીતીપર ડૉ. મલાને દર્શાવેલા મત પર બહોળી ટીકાઓ થઈ રહી છે. અખબારોના હેવાલો મુજબ સધન રોડેસીયાના વડા પ્રધાન સર ગોડફ્રે હગીન્સે, છેલ્લાં બેકાંઠ વર્ષમાં કૉલોનીયલ ઓફીસ સંસ્થાનોમાં જે ઝપાટે હરણફાળ કરી રહી છે તે બીલકુલ આશ્ચર્યજનક છે એ ડૉ. મલાનના મત સાથે સહાનુભુતી દર્શાવવા સાથે, કુંડ મુલતપર ગોરા સંસ્થાનિકો અને નેટીવ નીતીપર પાર્લામેન્ટમાં થએલી ચર્ચા વખતે આપણ કરતાં નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું:

"અમારી હાલ તુરતની નીતી નેટીવો તરફ વાલીઓ તરીકે વર્તવાની છે. પરંતુ સમીરને ઉભરલાયક થતા જાય તેમ તેમ આગળ વધવાની તક આપવી જોઇએ અને છેવટે બન્ને કોમો અલગ રહેવાને બદલે અથવા એક કોમ રાચે રહેવાને બદલે અંતિમ હેતુ આજીદારીપણે રહેવાનો છે."

ફીટનમાં ઉદાર પક્ષનું 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન' લખે છે કે: "આફ્રીકાના કાળા સામ્યવાદીઓ, જેઓથી ગોરે ડરતાં કોઇનો ટેકો કરે છે, તેઓને જો તે દુનીયામાં છુટા મુકવા દેવા માંગતા હોય તો જે માર્ગ તેમણે લીધેલો છે તે યોગ્યજ છે. તે અને તેના સાગરીતો પક્ષિતા સુધારાની હસ્તીને સંભાર અયક્ષ છે. જાતીય સર્વોપરિતાની નાઝીઓની માન્યતાને હસ્તગત કરવામાં અથવા તો મુલકી પ્રધાના દિવસોમાં યુરોપીયન ગુલામોના જેવી હતી તેવી સંસ્કૃતિક અને રાજકીય દ્રષ્ટિ સ્થાપન કરવામાં દુનીયા ને કશો રસ નથી."

'ડેલી ટેલીગ્રાફ' ડૉ. મલાનના પ્રહાર ના સુરની ટીકા કરે છે પરંતુ કહે છે "તેમણે કહેવી પડ્યું શાંતપણે વીચારવા જેવી છે."

"ડૉ. મલાનની એપાર્ટહેઇડની નીતી દુષ્ટ છે"

નાયજીરીયાનું અગ્રગણ્ય અખબાર 'ડેલી ટાઇમ્સ' લખે છે કે: વેસ્ટ આફ્રીકાની અવરિયત પ્રગતી ડૉ. મલાનની એપાર્ટહેઇડની દુષ્ટ નીતીના કારણમાં પહેલી ખીલી છે. "નવી પરિસ્થિતિથી સાહસ આફ્રીકાને કશો લાભ નથી" એ ડૉ. મલાન સતત કહી રહ્યા છે. ડૉ. મલાન પ્રગતીનો દરેક પાછળ હડસી રહ્યો છે જે નિષ્ફળજ નીવડવાનું છે. બ્રીટીશ સરકારે પોતાના સંસ્થાનોને આઝાદી પ્રાપ્ત કરવામાં સહાયતા આપી તેને બદલે તેની સામે પ્રહાર કરવાની ડૉ. મલાને આજ પડી મૂકી તેમાં આ વિશાળ ખંડના સમગ્ર ભાગોમાં વસી રહેલા બીનગોરીઓ આફ્રીકનોને જરાયે આશ્ચર્ય નહિ થાય."

પત્ર લખે છે કે, "ગોલ્ડકોસ્ટના ચુંટણીની જબરી કરોહ થઇ છે. સમગ્ર સ્થળોએ વસતા હબશીઓને જે દીવાદાંડી સમાન થઇ પડશે. નાયજીરીયા નું બંધારણ દુનીયાની સૌથી વિશાળ હબશી કોમને નવી આઝાદી અને નવી જવાબદારી આપનારું થઇ પડશે. રાજ્યવીવર ધીમે ધીમે આફ્રીકનોના હાથમાં સોંપી દેવાની બ્રીટીશ સરકાર ની નીતી ડૉ. મલાનને જો અરુચિકર લાગતી હોય તો કોમનવેલ્થમાંથી દુનીયાને દે પાછું ખેંચી લેતા કાં નથી? પ્રગતીશીલ નીતીને વરેલી પ્રજાઓના સંઘમાં બંધાએલા પછી રહેવાની તેમને કશીજ જરૂર નથી.

આ સુચનાને સંભાળપુર્વક ધ્યાન પર લઈ તેના અમલ કરશે તો કોમન વેલ્થના સઘળી જાતી, જાતી અને વર્ણના સ્વાતંત્રપ્રિય કરોડો લોકો શાંતીનો નિઃશ્વાસ મુકશે."

અંતમાં પત્ર લખે છે: "યુનીયનના બધને વિશે નાયજીરીયાએ મજબુત રહેવા નું છે. દક્ષ અને મજબુત નાયજીરીયા ડૉ. મલાનને કાયમની ખાદી આપનાર થઇ પડશે કે, વેસ્ટ આફ્રીકાનો અભ્યુદય સંપુર્ણતઃ સફળ નીવડશે. છે એવું એક પ્રજાએ દુનીયાને કરી બતાવ્યું છે."

બ્રીટીશ એમ. પી. ઓનો હરફ

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના એકસો બેટલા સભ્યોએ ડૉ. મલાનની ટીકાનો જવાબ આપનારો એક ઠરાવ રજુ કર્યો હતો. એ ઠરાવ બ્રીટીશ સરકારની સંસ્થાનિક અને કોમનવેલ્થની નીતીમાં વિશ્વાસ દર્શાવનારો અને સઘળી જાતીના માનવીઓ સ્વતંત્ર અને સમાન જન્મેલા જ છે એવી ઠરાવપર સહી કરનારઓ ની માન્યતા દર્શાવનારો હતો. જણીતા સહી કરનારાઓમાં સર રીચર્ડ એકલેન્ડ, મી. હેનરી ઓકવે, રેવરન્ડ રેજીનલ્ડ સોરનસન, મીસીસ આઈરીન વ્હાઈટ, મી. રામ વીલીયમ્સ અને મી. જોન્સ લોનસન હતા.

રાષ્ટ્રધ્વજ આરોહણ વિષે

યુનીયન ખાતેના ઈંડિના હાઇ કમીશનરની ઓફીસેથી નીચે પ્રમાણેનું અખબારી નીવેદન બહાર પડ્યું છે:

"આજ સુધી ઈંડ રાજ દિન અને એવા અન્યના પ્રસંગોએ ઈંડમાં તેમજ પરદેશમાં વસતા ઈંડીઓ સમારંભની શરૂઆત રાષ્ટ્રધ્વજ આરોહણ વિધિથી કરતા આવેલા છે. આઝાદીની રાજકીય લડત ચાલતી હતી તે વખતે ધ્વજારોહણની પ્રથા વધુજ ઉચિત હતી. હવે બારે ઈંડ આઝાદ થયું છે ત્યારે ધ્વજનું મહત્વ જુદા પ્રકારનું છે. ઈંડિના રાષ્ટ્રધ્વજ નું માન અને મોભો પુરેપુરો જળવાય તેટલા ખાતર ધ્વજારોહણની બીન સત્તાવાર થતી આવી વિધિઓને ઉત્તેજન નહિ આપવાનું ઠરાવાયું છે. ધ્વજને અંગેની વિધિઓ ઈંડિના સરકારી, નોકરો અને બીજાની બાતમાંઓ અને બીજા સત્તાધાર સંસ્થાઓનેજ હસ્તક સોંપાવું જોઇએ આથી ઈંડ સરકારે ઠરાવ્યું છે કે ભવિષ્યમાં પરદેશ જઇને ઈંડિના પ્રતિનિધિઓએ ઈંડ રાષ્ટ્રદિન કે મહાત્મા ગાંધીની જયન્તિ વીગેરે પ્રસંગોએ રાષ્ટ્રધ્વજ આરોહણ વિધિ કરવી નહિ. પરદેશ વસતા ઈંડીઓને તેમજ એવી બાબતમાં રસ લેનારા બીનઓને સરકારના આ વીચારોને ધ્યાનમાં રાખવા અને પોતાની વફાદારી આ બાબતમાં સુધારી લેવા વીનંતી કરવામાં આવે છે કે જેથી રાષ્ટ્રીય ગૌરવ (ડીગ્નીટી) અને એકયને હરકત ન આવે."

[ઉપરોક્ત વક્તવ્યપર અમે ઈંડનું રાષ્ટ્રગીત ગાવામાં ગિરતપાલનની જરૂર વિષે લખી ગયા હતા. રાષ્ટ્રધ્વજની બાબતમાં પણ ઈંડ સરકાર તરફથી બહાર પડેલી સુચના યોગ્યજ છે. ગમે તે વખતે અને ગમે તે અપ્રિત ગમે તે રીતે રાષ્ટ્ર ધ્વજારોહણ વિધિઓ કરે તેમાં રાષ્ટ્ર ધ્વજનું માન અને મોભો જળવાતા નથી. આથી અમે આશા રાખીએ છીએ કે ઈંડ સરકારની આ સુચનાને સૌ બાહ્યઓ તેમજ સઘળી જાહેર સંસ્થાઓ માન આપશે અને તે મુજબ અનુસરશે. —અ. ઇ. ઓ.]

બ્રીટનની નીતીપર ડૉ. ગોલ્ડન વોકર

ફેબ્રુઆરી તા. ૨૭ મીના જોહાનીસબર્ગમાં અખબારી પરિષદમાં કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના બ્રીટીશ રાજ્ય મંત્રી મી. ચેટ્રીક ગોર્ડન વોકરે જણાવ્યું કે: "સંસ્થાનોએ સ્વરાજ્યને પંથે કામ કરવાની બ્રીટીશ સરકારની નીતી નવી નથી. લાંબા સમયથી ચાલતી આવેલી છે. છેલ્લાં બીસ વર્ષ વર્ષ અનેક વાર તે ફરી ફરીને જાહેર થઇ છે. તેમાં આશ્ચર્ય જેવું કશુંજ નથી. ગોલ્ડકોસ્ટમાં જન્યું તેમાં ખુવારવાનું કશું નથીજ. તેનું બંધારણ પહેલેથી જ ઉખાણ મુકવું હતું અને એ બાબત માં કામ કરી રહેલાં કમીશનનો હેવાલ પણ છપાઇ ચુકેલો હતો.

"કોમનવેલ્થના જુદા જુદા ભાગોમાં બંધારણીય ફેરફારો તો ચાલુ થવાજ કરતા આવ્યા છે. કંઈ પણ અગત્ય નું થવાનું હોય છે ત્યારે એવી પ્રથા છે કે કોમનવેલ્થના સઘળા સભ્યો વચ્ચે એ સંબંધી સહેલાઓની આપલે થાય છે. ચર્ચાઓ થાય છે અને માહીતીઓની આપલે થાય છે. ઈંડ અને પાકિસ્તાનના સંબંધમાં પણ એમ થયું. હતું નવા સભ્યોને ખેત્રભાવે મદદ કરવી અને ક્યાં અને ક્યાં તેઓને કોમનવેલ્થમાં રાખવા દર છે. જુનાં અને નવાં રાષ્ટ્રવાદ વચ્ચે મેળવાનું કોમનવેલ્થ એક અમલનું સાધન છે. એ બીજાનું અને વધુનું હતું છે 'અને આપણા પોતાનાજ જીવન દરમીયાન તેમાં ઘણા ફેરફારો થઇ ગયા છે."

આફ્રીકાના પ્રદેશોમાં સામ્યવાદનો સામનો કરવાને બ્રીટન શું કરે છે એ સવાલના જવાબમાં મી. ગોર્ડન વોકરે કહ્યું કે "એક તો એ કે એ પ્રદેશોને સ્વરાજ્યને માર્ગે જવાનું ઉત્તેજન આપવામાં આવે છે. સામ્યવાદનો સામનો કરવાની બીજી રીત જીવનનું ધોરણ સુધારવાની અને અજ્ઞાનતા અને ગરીબી નાબુદ કરવાની છે."

મી. ગોર્ડન વોકરે કહ્યું કે "ગોલ્ડકોસ્ટમાં બંધારણીય ફેરફારો અને નેટીવ નીતી વિષે યુનીયન અને બ્રીટન વચ્ચે કંઈ પણ મતભેદ હોય તો તેની ચર્ચા થઇ રહી છે. હું તેને તકરારો કરતાં મતભેદો તરીકે ઓળખાવવા પસંદ કરું."

યુરોપની સુરક્ષિતતાને આફ્રીકાની સુરક્ષિતતા અનીવાર્ય છે કે નહિ એ સવાલના જવાબમાં મી. વોકરે કહ્યું કે "બન્ને અરસપરસ છે. દુનીયાને આજે એકબીજાપર આધાર રહેલો છે."

"ઓબ્ઝરવર"

બ્રીટનનું સ્વતંત્ર પત્ર "ધી ઓબ્ઝરવર" લખે છે કે: "ડૉ. મલાનનાં ફોગરી ભરેલાં નિવેદનનો બ્રીટીશ સરકારથી હવે નરમાશથી જવાબ નહિ આપી શકાય. આપણી સ્થિતિ આપણે ગોખ્ખી નહિ કરી નાખીએ તો એશીયાના રોમીનીયનો અને સંસ્થાનિક સામ્રાજ્ય સાથેનો આપણો સંબંધ જોખમમાં આવી પડશે. આપણા કોકસાસનને જો આપણે વફાદાર રહેવું હોય અને દુનીયામાં તેનું આવિ કેવું થવાનું છે તેનો આપણ ને રપષ્ટ ખ્યાલ હોય તો બ્રીટનની વલણ કેવી હોવી જોઇએ એ વિષે કશી શંકાને સ્થાન હોવુંજ નહિ જોઇએ. ગોલ્ડકોસ્ટ અને અન્ય સંસ્થાનો આગળ વધતાં જાય છે, પછી તેની ગતી ભલે ગમે તેવી અરથીર હોય, અમારે દુનીયન તો પાછળ હઠવાનો

પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે. મુળ હકીકત એ છે કે સોકહાસનના આર્થિક આધાર યુરોપીયનો કરતાં બીજાઓ તેનો કેવો સ્વિકાર કરે છે તેના પર રહેશે. આ વસ્તુ સત્ય છે તેની સાક્ષિ આફ્રીકાના નેશનલીસ્ટોને આની આપવા આપણાથી કશું નમતું મુકી નહિ શકાય તેઓની રજાનિક સ્થિતિને લીધે વસ્તુ તેઓની પાસેથી છુપાવવાથી આપણે તેઓનું હિત નાહે કરી શકીએ."

કેનેડાનો મત

લંડનમાં કેનેડાના અમલદારોએ જણાવ્યું કે "કેનેડાનો મત એવો છે કે બ્રીટન વડપણ ધરાવતું હોય પછેજ બ્રીટનમાં કરી શકે. પરંતુ તેના જવાબદારોની સાથે મસલત કરવામાં નથી આવતી એમ કહેવું બરોબર નથી. ઈંદ, પાકીસ્તાન અને સીલોનને કોમનવેલ્થમાં સમ્મતિ અપાયું તે પહેલાં કેનેડાને તેની જાણ કરવામાં આવી હતી. અને તેઓએ કહ્યું હતું કે કેનેડા કાંઈ તો વધારે દરજ્જો રાકે છે. પરંતુ અમે વધારે નહિ ઉઠાવેલો કોમકે કોમનવેલ્થના દેશો અને યુરે અને પશ્ચિમ વચ્ચે સમજુતીના એક સાધન તરીકે એ દેશોની સાથેજગીરીને અમે આવકારી હતી."

"નાટાલ મરકયુરી"

ડો. મલાનના નિવેદનની ટીકા કરતા ફ્રેબુઆરી તા. ૨૬ નું 'નાટાલ મરકયુરી' લખે છે:

"બીલકુલ દ્રઢતાથી જણાવી દેવું જોઇએ કે યુનીયનના વડા પ્રધાને જે વિચિત્ર મત દર્શાવેલા છે એ સાક્ષિ આફ્રીકાના મોટા ભાગના લોકોના મત નથી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના ઉચ્છ્રુંખલપાકી વર્ગના ગુંચવાયેલા વિચારોની એ રજુઆત કરનારા છે. એ સિવાય બીજા કોઇ ના નથી. જહાનની દુનીયાએ એ સમજવું અગત્યનું છે કેમકે પરદેશમાં સાક્ષિ આફ્રીકાના નામને કલંક લગાડનારું એ કરતાં બીજું કોઇ પણ કુળી શકાયું મુશ્કેલ છે. વડા પ્રધાન આગ સાથે રમત રમી રહ્યા છે. ભયંકર દુનીયામાં તે યુનીયનને એકલવાયું કરી રહ્યા છે.

"વળી કાળી પ્રજાઓની વિશાળ વસતીવાળા એક ખંડમાં દેશની નહાની ગોરી વસતીને જોખમમાં મુકી રહ્યા છે. આ મુત્સદિગીરી નહિ કહેવાય. અક્ષમ્ય ગુલજ ગણાય. બંધારણની બાબતમાં પ્રમાણુ ગણાય છે એવા એક રાજ્યે કહ્યું છે કે "ડો. મલાન માને છે કે ઘડીયાળ બંધ કરવાથી સમય પણ બંધો જશે." ટુંકમાં આ સ્થિતિ છે. આક્રમણની સામે સાક્ષિ આફ્રીકાનો બે બાબતે બાબતર રૂપ બ્રીટીશ કોમનવેલ્થ અને યુનાઇટેડ નેશન્સ છે. તેમ છતાં યુનીયન ના સૌથી પ્રથમ નાગરીકે એ બન્ને સંસ્થાઓની ટીકા કરી તેઓને આપણી વિરૂદ્ધ કરી દેવાનું ઉચિત ધાર્યું છે. વધુમાં તેમણે એવું જાહેર નિવેદન કરેલું છે કે જેની અસર આફ્રીકાના સઘળા બીન- કુરોપીયનોને અને યુરે ની આખી આલમને આપણા દેશની સેરી કોમની સામે ઉશ્કેરનારી થઇ પડશે.

"ઇતિહાસે એક વીચા જેવો ચોકઓ પાડ્યો હોય તો તે એજ છે કે કોઇ પણ લોકોને સદા પરતંત્ર દશામાં રાખી શકાતા નથી. ચાલુ સદીની શરૂઆતથી ઉતરતી આવેલી બ્રીટીશ સરકારોએ આ વસ્તુ સમજેલી હોવા ના કારણેજ મોટે ભાગે કોમનવેલ્થ સંગઠીત રહી શકયું છે અને ભાંગી તુટી ગયેલી દુનીયામાં સ્થિતિ જળવી રહ્યું છે. ડો. મલાનનું આ કસમય નું નિવેદન સિદ્ધ કરી આપનારૂં છે કે ઉચ્છ્રુંખલવાદી નેશનલીસ્ટો આધુનિક રાજકારણ અને બંધારણીય વીચારોથી કેટલા દુર ખસી ગયા છે."

"નાટાલ વિટનેસ"

ડો. મલાનના નિવેદનને "કોમનવેલ્થ ના અમલી સભ્ય સામે દ્વેષથી ભરેલા ઉભરા" તરીકે વર્ણવી 'નાટાલ વિટનેસ' લખે છે કે: "બ્રીટનની આફ્રીકા સંબંધી નીતીના સંબંધમાં થઇ રહેલી ચીંતાને બ્રીટન સમક્ષ નરમાશથી રજુ કરવી એ બીલકુલ યોગ્યજ છે....પરંતુ ડો. મલાને જે રીતે બ્રીટનને ધમકાવ્યું છે એ તેમની નરી ઉદ્ધતાઇજ સુચવે છે. શાંતપણે વીચારનારને જરાયે દુરદેશીપણું લાગતી નથી ત્યારે ડો. મલાનને સાક્ષિ આફ્રીકાને લગતી બાબતમાં બહારની દખલગીરી જ જોવામાં આવે છે.

"ડો. મલાનની કોમનવેલ્થ પરની બાંગ્યાની ધમકીને બહુ મહત્વ આપવા જેવું નથી. હકીકતમાં તેની પાછળ રહેલો ખરો અર્થ જોઇએ તો તે ડરી કાઢવા જેવો છે. બ્રીટીશ કોમનવેલ્થનું આજે તો એકજ જોવું સભ્ય છે કે બ્રીટન પોતાની હાલની નીતીને વિષે આગ્રહ રાખે તો કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જવા તૈયાર થાય, અને તે છે સાક્ષિ આફ્રિકા. ડો. મલાનના યુંકમીજાજ રાજકારની કૃષ્ટિ એ કદાચ તેને કોમનવેલ્થ પરી બાંગેલું સાંભળવામાં આવે. પરંતુ બાકી ની દુનીયા તો કોમનવેલ્થમાંથી જોયું એક સભ્ય બાકાત રહે તો આશિર્વાદ રૂપજ લેખે....કોમનવેલ્થમાંથી સાક્ષિ આફ્રિકા નીકળી જાય તો કોમનવેલ્થ ને ઓટ થાય એ અમે ઇન્કારતા નથી. પરંતુ તેમ થયે તો- અમારી ખામી છે દેખાયી વધારે ઓટ સાક્ષિ આફ્રિકાનેજ થાય. વળી આમે એ પણ માની શકાતા નથી કે કોમનવેલ્થના બંધનમાંથી છુટા થયા બાદ સાક્ષિ આફ્રિકામાં પરિણમનારા આંતરિક કલહને આપકારવાનું ડો. મલાન સાહસ કરવા તૈયાર થાય. તેમના અનેક ઉભરાઓનું ખરૂં કારણ તો તેમની આંતરિક નીતીનો વીચાર કરતાં માલુમ પડી આવે છે. જેઓને નેશનલીસ્ટો નથી એવા સાક્ષિ આફ્રિકાના પ્રશ્નો લોકોને પોતાના પક્ષમાં ખેંચવા તો તે અથાગ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. સાક્ષિ આફ્રિકનોની લાગણીઓ ઉશ્કેરાય એવી બ્રીટન સામેની તકરારો ને તે ઉશ્કેરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. એટલે દેખીતી રીતે જેઓ નેશનલીસ્ટો નથી તેવા સમજાઓને માટે અગત્યની વસ્તુ એજ છે કે તેઓ એ શાંત રહી પોતાનું સમતોલપણું જાળવી રાખવું અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી પોતાના લાભને માટે લાગણીઓ ઉશ્કેરવાનું કરે તેથી ઉશ્કેરાવું નહિ. અમારી સલાહ છે કે બ્રીટન અને કોમનવેલ્થના અન્ય દેશોના અખબારો અને જાહેર વ્યક્તિઓએ પણ ઉશ્કેરાઇ જવું ડો. મલાનની બાજીના ભોગ નહિ થઇ પડવું."

રૂપે એરીયાઝ એકટનો અમલ અને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ

પોર્ટ ડરબન બાતેના યુનાઇટેડ પાર્ટીના પાર્લામેન્ટના મેમ્બર ડો. પી. એચ. રીમરે પુછેલા પ્રશ્નના જવાબમાં મુકદી પ્રધાન ડો. ડે ગીસે ગયા શુક્રવારે જણાવ્યું હતું કે રૂપ એરીયાઝ એકટનો અમલ કરવા નીચેના પગલાં લેવામાં આવ્યાં હતાં.

બેન્ડ રેન્યુર ઓડવાઇઝરી બોર્ડ' અને ઇન્સપેકટરો નીમવામાં આવ્યાં છે. સામાન્ય રીતે જનતાની અને ખાસ કરી ટાઉન કાઉન્સીલોની જાણ માટે કાયદાનો સાર બહાર પાડવામાં આવ્યો છે.

બોર્ડ ટેસ્લીક ટાઉન કાઉન્સીલોને અને મ્યુનીસીપલ એસેસોસીએશનોને કાયદો સમજાવવા તેઓની મુલાકાત લીધી હતી. વધુમાં ટાઉન કાઉન્સીલોએ પોતાના લત્તાઓમાં જુદી જુદી જાતીના લોકો માટે જુદા લત્તાઓ રચવા ને "રેપ્રેઝન્ટેટીવ રૂપ એરીયાઝ પ્લેનીંગ કમીટીઓ" નીમી છે.

કાયદાને કેપ, નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં કેવી રીતે અમલમાં મુકવો અને જુદા જુદા ચેપ્ટરોની આજ્ઞા કેવી રીતે કરવી તેનો બોર્ડ વિચાર કરી રહી છે.

કાયદાનો અમલ કરવા એક વહીવટી સંસ્થાનો વીચાર કરવામાં આવ્યો છે અને બોર્ડની હેડ ઓફીસ પ્રીટોરીયામાં અને પેટા ઓફીસો જોહીસ્બર્ગ અને કેપટાઉનમાં રાખવાનું ઠરાવાયું છે.

ઓફીસની સગવડો થઇ ચુકી છે અને તેમી કાર્યકર્તા તોની નીમણુકની બાબતને ધ્યાન અપાઇ રહ્યું છે.

કાયદાની કલમે દંટેરા (પ્રોક્લેમેશન) બની શકશે ત્યારે બહાર પાડવા માં આવશે.

યુરોપીયનો તરફથી એશીયાટીકોના નામપર પ્રોપર્ટીઓનું ટ્રાન્સફર કરવાની અરજીઓને લગતા સવાલના જવાબમાં પ્રધાને જણાવ્યું કે નાટાલ માં ૨૬ પરમીટો આપવામાં આવી હતી. એશીયાટીકો તરફથી યુરોપીયનો ને નામપર પ્રોપર્ટી ટ્રાંસફર કરવાની નાટાલમાં ૭૪ અરજીઓ થઇ હતી.

ટ્રાંસવાલ કે કેપમાં લેન્ડ-રેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડ' કોઇ પણ અરજીઓ ને ધ્યાન આપેલું નથી.

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ બાબત યુનીયન સરકાર કશું જાણતી નથી

રૂપ પેપર્સ' બાતેના મેદીવોના પ્રતિનિધિ મી. એચ. કહાને પુછેલા સવાલના જવાબમાં વડા પ્રધાન ડો. મલાનની વતી ટ્રાન્સપોર્ટ બાતના પ્રધાને ગયા શુક્રવારે જણાવ્યું હતું કે યુનીયના દીવીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક સંબંધમાં રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાના બારામાં યુનીયન સરકારને હાલ સરકાર તરફથી કશા ખબર આજ્ઞા નથી તેમ યુનીયન સરકારે એ બારામાં હાલ કે પાકીસ્તાનની સરકારો સાથે કશો પત્રવ્યવહાર કરેલો નથી. શ્રી. કહાને પુછ્યું કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવા યુનીયન સરકાર શું કરશે અને થાય તો યુનાઇટેડ નેશન્સના ઠરાવ નિયે તે શા પગલાં લેવાનો ઇરાદો રાખે છે? તેના જવાબમાં પ્રધાને કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ઠરાવપર વીચ ર ચાલી રહ્યો છે.

(અનુસંધાન પાના ૭૬ થી ચાલુ.)

કોમનવેલ્થ જ્યારે માત્ર પાંચજ સભ્યોનું બનેલું હતું–બ્રીટન, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલીયા, સાઉથ આફ્રીકા અને ન્યુઝીલે-ન્ડ–ત્યારે સ્થિતિ સરળ હતી કેમકે, સંગઠનના સંબંધો–સમાન હિતો અને જાહેરી સામ્ય–અનુકૂળ હતાં.

પરંતુ હવે ખાસ કરી બનેલા નવા બનાવોથી અને નીતી ।। જાહેરાતોથી સવાલ એ ઉપસ્થિત થાય છે કે: દાખલા તરીકે સાઉથ આફ્રીકા અને કોલેન્ડ અથવા પોર્ટુગલ અથવા ફ્રાંસ અથવા જરમની વચ્ચે વર્તે છે એ કરતાં વિરોધ સંગાન કે સમાન હિતો કે સભ્ય સાઉથ આફ્રીકા અને ઈંદ વચ્ચે કેટલું વર્તે છે, અથવા તો દાખલા તરીકે ઓસ્ટ્રેલીયા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટસ વચ્ચે વર્તે છે એ કરતાં વિરોધ ઓસ્ટ્રેલીયા અને વેસ્ટ આફ્રીકાના હબશી રાજ્ય વચ્ચે કેટલું વધારે વર્તે છે? આ સવાલનો જોકજ જવાબ હોઈ શકે.

કઃ એ બાબતમાં આપ દુકમાં સ્થિતિ સમજાવશો?

જઃ સ્થિતિ આ પ્રમાણે છે. બ્રીટીશ સરકારે દુકા સમય પર જાહેર કરેલી નીતીનો અર્થ એટલોજ થાય છે કે કોમનવેલ્થનો પાયો હલી રહ્યો છે અને ધીમે ધીમે તે ઉખડી જશે. એક તરફથી યુનાઈટેડ નેશન્સ માર્યું મારવા ની પોતાની નીતીથી કોમનવેલ્થના એક હેસને બીજા હેયમાં આંતરીક વ્યવહાર માં કે સંસ્થા દ્વારા માર્યું મારવાનું સહમ કરી રહી છે અને બીજી તરફથી બ્રીટનની કોમનવેલ્થ વિષેની આ નવી નીતી જાહેર થઇ છે. એ બેની વચ્ચે કોમનવેલ્થ ટકી નહિ શકે.

આપણે જોઈએ તેની બાબુ હસ્તિ ની કીમત સમજીએ છીએ તેઓને ખોવી ઉદા ખેદ થઇ રહ્યો છે પરંતુ સહકારમે વાંક આપણો નથી

અંતમાં હું કહીશ કે: સાઉથ આફ્રીકાને માટે આ નવી સ્થિતિથી કશો જ ફાયદો નથી. અને એ કારણથી રાજકારણમાં એક બીજાથી પ્રજાજ વિરુદ્ધ મત ધરાવી રહેલા મંડળો પણ આ બાબતમાં શંકાથી પોતાનું માર્યું હલાવી રહ્યા છે

મને ગોરી પ્રજાઓને તે સંગઠીત કરે. સાઉથ આફ્રીકાનાં રાષ્ટ્રિય બરાં એકયના મજબુત પાયાપર તેઓના સંગઠનપરજ આપણા સમાન ઉદ્ધારનો અંતિમ આધાર રહ્યો છે.

કરકસરનો અને ઉદારતા

[ધ્રિટલેંડનથી લધુબાઈ "ઇપાનકારે" આ વાત મોકલી છે તેને માટે અમે તેમના આભારી છીએ.–અ. ઇ. ઓ.]

લોકો માણસો પાસે પન પૈસાજ પૈસા છતાં અંતરથી પણ દુઃખી હોય છે, કારણ કે તેમને હરપલે લાગ્યા કરે છે કે પોતાનું પન વધારે પડતું બર બાઈ ગયા છે. અને બીજા માણસો પૈસો બરચતા હોય કે દાન પુણ્યમાં વાપરતા હોય તો તે જોઈને પણ તેઓ દુઃખી થાય છે. એમની માનસિક દશા ઘણીજ કફોડી હોય છે. પોતે પરમાર્થમાં બર્ચી નથી શકતા અને બીજા બર્ચે તે પણ તેઓ જોઈ નથી શકતા. એવીજ નઠારી બાબુ દ્વાર પૈસા લોભ પણ એક નઠારું દ્વાર ગણે વાયું છે.

કરકસરનો સદ્‌ગુણમાં સમાવેશ થાય છે. જરૂરથી વધારે નહિ વાપરવું એ કરકસરનો સિદ્ધાંત છે. પણ જરૂર જણાય ત્યાં અવશ્ય બર્ચવું એ ઉદારતા કરકસરમાં રહેલી ખોબ છે. જેથી એ મુદ્દા જોબણે હૃદયમાં ઉતાર્યો હોય તે પંડીત આત્માનંદ પોતાને ઘેરે આવવાથી પૈસા ખાનગીદારના બાનંદનો પાર રહ્યો નહીં. તેણે પંડીતજીનું ગરમજોશીથી કરી સ્વાગત કર્યું અને આવવાનું કારણ પુછ્યું. પંડીતજીએ પોતાનો આગમન નો હેતુ જણાવ્યો અને બધી વાત કરી સાંજ પડી ગઇ જોઈ દિવા બત્તીનો સમય થઇ ગયો હતો. પીજણાના દીવા તો ત્યાં હતા નહિ. જોયા બાનગીદાર તો નોકર સામે ખુબ ફાનસ સળગાવતો હતો. તેણે એક ફાનસ સળગાવ્યું અને તે મહેમાનોની પાસે મુકી ગયો. પછી તેણે બીજા ફાનસ સળગાવ્યાં. આ જોઈને પેલો બાનગીદાર નોકર ઉપર ગુસ્સે થઇ ગયો .અને કોપમાં આવી જઇ કહ્યું કે "બેવકુફ! એકજ દિવા સળીથી શું બે ફાનસ નથી સળગાવી શકાતાં? શું તારે મને પાયમાલ કરવો છે?"

નોકરે જવાબ આપ્યો 'શાહેબ, મહેમાન આવ્યા છે અને આપ તેમની સાથે અંધારામાં બેસતા છો. એટલે બરા ઉતાવળ કરવી પડી."

બાનગીદાર બોલ્યો "મહેમાન કંઈ તારા ઉપર ગુસ્સે ન થાત, એક બીનીટ વધુ અંધારામાં બેસત તો. હવેથી જો આવી મુર્ખાઈ કરીશ તો પછી તને રજા આપવામાં આવશે." પંડીત માલવીયાજી આ વાર્તાલાપ સાંભળતા હતા, અને એમને મનમાં થયું કે આવો મોટો બનવાન માણસ બ્યારે એક દીવાસળી માટે ટ્રબ બાળે છે ત્યારે એ શું પૈસા આપશે! જે ઉત્સાહ એમના હૃદયમાં હતો તે ઠંડો પડી ગયો અને નિરાશ થઇ ગે બેઠા. પાછી પેલા બાનગીદારે પંડીતજીને વિનય પુર્વક બોલ્વા જણાવ્યું અને આખી વાત પોતાને ત્યાં રાખ્યા. બાનગીદારે પૈસા આપવાની બાબતમાં એક શબ્દ પણ ઉચ્ચાર્યો નહિ. સવાર પડી અને બ્યારે પંડીતજી જવા તયાર થયા ત્યારે બાનગીદારે પ્રેમથી તેમના ગળા માં પુસ્પનો સુંદર હાર પહેરાવ્યો અને સ્ટેશન સુધી મુકવા બ્યા. પંડીતજી ચુપ હતા. પૈસાની બાબતમાં તેમણે એક શબ્દ પણ ઉચ્ચાર્યો નહિ. કારણ કે આ માણસની પ્રકૃતિ એમને બારી થઇ ચુકી હતી. ટ્રેન ઉપડવાની તયારી થઈ કે પેલા બાનગીદાર બારત ભૂષણના પગે પડ્યા, અને બાદીનીત માગ્યા તે સાથે તેમના હાથમાં એક કવર મુકયું. પંડીતજીએ તે કવર ખોલ્યું અને જોયું તો તેમાં એક બાખ રૂપિબાનો ચેક હતો! તેમની નવાઇનો પાર રહ્યો નહિ. તેઓ આભારના શબ્દો બોલવા જતા હતા, ત્યાં પેલા બાનગીદાર હાથ આજીજી કરતાં કહ્યું "ગુરૂદેવ! આ બખતે મને ક્ષમા કરો. હું તમુ આખી રાકું એમ નથી. બીજી બખત જરૂર વધારે આપીશ."

આ નમ્ર વચનો સાંભળીને પંડીતજી ની આંખો ભીની થઇ. અને તેમણે માથી મગતાં કહ્યું "બાબુજી! મને ક્ષમા કરો, મેં તમારા માટે ખોટો બ્યાલ કલ્પી અભિપ્રાય બાંધ્યો હતો. એક દિવાસળી માટે બ્યારે તમે પેલા નોકર ને ધમકાબ્યો ત્યારે મારા મનમાં એગજ થઇ ગયું કે આ માણસ એક પાઇ પણ આપી શકશે નહિ."

સર્વોદય મેળો

મહાત્મા ગાંધીજીની પુણ્યતીથીને દીનથી ૧૩ દીવસ બાદ દીન તરીકે ઈંદમાં ઠેર ઠેર મેળાઓ ભરાયા હતા. એમાં ગ્રામ્ય ઉદ્યોગ પ્રદર્શન, ખાદી પ્રદર્શન, અને પ્રજા ઓનો, કીર્તનો, રાખવામાં આબ્યાં હતાં. આવો મેળો ગાંધીજીના સેવાગ્રામ પાસે પોનારમાં પણ ભરાયો હતો, ત્યાં થી વીનોબાજી નો નાનકડો આશ્રમ છે. લોકો સો સવા સો માઇલથી ભજનો, કીર્તનો કરતાં કરતાં ચાલતા બ્યાં હતા. આમાં સ્ત્રીઓ પણ હતી, કેટલાકે નાનાં બાળકોને પણ સાથે લીધાં હતાં. પ્રત્યેક યાત્રાળુએ એક એક મુનરની અંજલી અર્પણ કરવા ની હતી. આજ, એક પ્રવચનમાં વીનોબાજીએ કહ્યું "દુનીયામાંથી પૈસા નું મહત્વ ઘટાડી શ્રમનું મહત્વ વધારવાને અને દુનીયાનું સ્વરૂપ બદલા વાને આપણે ભેગા થયા છીએ." સર્વોદય સંસ્થાએ ૧૯૫૦ થી નાણા ન વાપરવા એવું નક્કી કર્યું હતું. અને ત્યાં ત્યાં માત્ર આપી માલ મેળવવાનું રાખ્યું હતું.

બાનગીદારે જવાબ આપ્યો કે "બા બેસ, આજ એક દિવાસળી બોટી દીઠે બગડતી અટકાવતાં શીબ્યો હું એટલે તો આજે હું આપને આ લાભ કીમતી આપી શકયો છું. હું કરકસરમાં માનું છું. પણ લોભમાં નથી માનતો."

પંડીતજી પ્રેમના આવેશમાં આંતા વહારી પીડાય બબા. આપણે આ દેશ માં આ કરકસર અને ઉદારતાના સદ્‌ ગુણો ખાસ કેળવવા જેવા છે. અનાથી આપણું પોતાનું અને જનતાનું હિત સાધી શકીશું.

—'વિશ્વમાંગલ્ય' માંથી સાભાર

કન્ટ્રીના માલ્હો :—
મા રૂપી. ૨–૦ રતલ
ચણા રૂપી. ૧ ૮ "
ઘઉંર...રૂપી. ૧–૩ રતલ
જીણા અળદ ૧ ૬ રતલ
મગ.....રૂપી. ૧–૦ રતલ
ઘઉંરની દાળ રૂપી. ૦/૩"
ઘઉંરની દાળ નં. ૨ ૧/૨ રતલ
ચણાની દાળ -રૂપી. ૨–૩"
વાલની દાળ....રૂપી. ૨ ૧ રતલ
અળદની દાળ...રૂપી. ૨–૩ રતલ
ગાજ દાળ નં ૧....રૂપી. ૧–૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રૂપી. ૧–૧ રતલ
ચણાનો લોટ (ઝીણી જારનો) ૨/૦
ખાજાંનો.....૪ પૈસા રતલ
કાળા અળદ.....રૂપી ૧–૧૦ રતલ,
ચરોળી.....રૂપી. ૨–૧ રતલ
દ્રીંજ.....રૂપી. ૧–૧ રતલ
ઘાઈ.....રૂપી. ૨–૧ રતલ
ઓદરેસ: ૧૧૦ ચિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૭૪
હરભનની ૭૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
દાર.....રૂપી ૩–૦ રતલ
દાબ.....રૂપી ૩–૦ રતલ

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીન.)

[૪૮ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

હાઈ બ્લડ પ્રેશર-લોહીનું સખ્ત દબાણ

લોહીનાં સખ્ત દબાણના ઘણાખરા ચિન્હો કોઈ પણ નીચે પ્રમાણે હોય છે : વસ્તુમાં ખાસ જોર નહોતું નહિ, ચક્કર આવે ખાસ કરી બાંહાં વળતાં, અને ઘણી વાર હદયના રોગો થાય. તેની સાથે સાધારણ રીતે ઘોરી નસો કાયમ બધ જાય છે. અને તેથી મગજની ની તકલીફો થાય છે, મગજપર અસર થાય છે અને સાધારણ લોહીના દબાવ પર પણ અસર થાય છે. હકીકતમાં ડાકટરો કબુલ કરે છે કે હાઈ બ્લડ પ્રેશરના કારણો અને મૂળને વીષે તેઓ ઘણું જાણતા નથી.

ખરી રીતે હાઈ બ્લડ પ્રેશર એ રોગ ના કરતાં તેનું ચિન્હ છે અને જે સોકોએ મગજમારીનું કામ ઘણું સખ્ત કરેલું હોય તેઓને જુવાનવયમાં તે થાય છે. એ જાણીતું છે કે એ દરદવાળા ઘણા લોકો "દુનીયામાં આગળ વધી શકયા છે અને ઘણા વખત સુધી ગોબરથી અથવા તો કૃત્રીમ ઘોરાકોથી જીવન વ્યતીત કરી શકયા છે. જોર કરવું જોખમકારક છે એમ કોઈકી કાળની રીતે અજમાવવાની જરૂર પડે અને દવાઓના કારખાનાવાળાઓ તરફથી બનાવવામાં આવતી નવીન વસ્તુઓ વાપરવાની જરૂર પડે તેવા ખરચાળ ઉપચારો કરવાની તેઓની સ્થિતિ હોતી નથી પરંતુ ગુંચવણ ભરેલા અને ખરચાળ ઉપચારો જરૂરી જ છે એ એક નિર્વાદનો વિષય છે. એક વસ્તુ નવી હોય તેથી તે સારી જ હોય એવું નથી હોતું. દરેક વસ્તુ પ્રથમ નવી જ હોય છે અને એક વખત નવી નવી વસ્તુ આજે કયા કામનીય હોય તો આજની નવી વસ્તુઓ પણ પાછળ થી નકામી અને નુકસાનકારક મનાશે. દવાઓ કરવાની જુની હનર ખોટી જણાય છે. મને પોતાને તો કુદરતના કાયદા પર રચાયેલી અને કાળથી કસાયેલી સારી વસ્તુઓપર વધારે જ વધારે વિશ્વાસ છે. વધારે આકર્ષક વસ્તુઓ આગળવાળાઓને અને તેને માટે પૈસા આપવાને જેઓ તયાર છે તેઓ ને તે નહિ રૂચે. છતાં જોર અસર કરનાર નીવડતા વધારે સંભવ રહે છે. વળી એ પણ અર્થસૂચક છે કે ઘણેખાં સારું જીવન ગાળનારાઓમાં હાઈ બ્લડ પ્રેશર આગ્રેજ જણવામાં આવેલું છે.

મહાન અંકિત જે. એડીસન બારકર, જે વયોવૃદ્ધ વર્ષ ૮૦ સમયપર મરણ પામ્યા છે, તેમણે એક વાર લખ્યું હતું કે "બ્લડ પ્રેશર આપણાનું આકર્ષક પંત્ર જે એસોપથીના ડાકતરોને જોરદાર ખાસ પ્રિય છે અને ઘણા નેચરોપથીના ડાકતરોને પણ પ્રિય છે તેમાં તેને ઘેરી જેટલો ઢાંચો કરવામાં આવે છે એટલું જ નથી રહ્યું. ડાકતર અને દરદી બન્નેને આંકડાઓ બોલવાનો એક સુંદર સાધનની તે જરૂર સારે છે. દાખલા તરીકે : "તમે જાણો છે, બ્લડ પ્રેશર ૨૦૦ થઈ ગયું છે?"

પરંતુ આંકડા ઉપર સંપૂર્ણ આધાર રાખી નથી શકાતો, બે જુદા માણસો એકજ દરદીનું બ્લડ પ્રેશર લગભગ એકીજ વખતે તે તો બન્ને વખતે તે સરખું જ લેવામાં નહિ આવે. વળી દરદી જ્યારે બ્લડ પ્રેશર લેવડરતો હોય ત્યારે ચોંકા અને અસાધારણ સંજોગો કારણે બ્લડ પ્રેશરમાં ઘણો ભાગે ઉતર થાય છે. અને તેની ચિકિત્સા પર પણ અસર થાય છે.

મારી દૃષ્ટિએ કુદરતી ઉપચારના અને હોમીયોપેથીના ડાકતરે પ્રયોકરણ ની આ યાંત્રિક રીતોપર તેમ દરિયાદને કંઈક નામ આપવાને ખાતર થતાં પ્રયોકરણ પર આધાર રાખવો નહિ જોઈએ. પ્રયોકરણ ભલે એલોપથીના ડાકતરો કર્યા કરે. રોગનું પ્રયોકરણ કરવાનો તેઓનો ખાસ અધિકાર છે— અને પચાસ ટકા પ્રયોકરણો તો આમે ખોટાં જ હોય છે કે જે વસ્તુ ડાકતરી રેકોર્ડોજ કહી આપે છે.

કુદરતી ઉપચારોનું ધ્યેય માણસની કોઈ એક દરિયાદને કંઈક નામ આપી પછી માત્ર તેનો જ ઉપચાર કર્યા કરવા નું નહિ હોવું જોઈએ. તેનું ધ્યેય માણસનું સમતોલપણું પુનઃસ્થાપિત કરવાનું હોવું જોઈએ

હાઈ બ્લડ પ્રેશરના કેસોમાં અથવા તો તેની ગુંચવણ કેસોમાં વ્યકિતગત દરદીનો પ્રત્યેક દાખલામાં વ્યકિત તરીકે અભ્યાસ કરવામાં આવવો જોઈએ. તેનો ખોરાક શું છે? ઉંમર કેટલી વધારે વર્ષ થયાં તેની દરેકણી. કુળ છે? તેનું કામ શું છે, આરામ કેવી રીતે લે છે? તેનું મનોજીવન સુખી છે? જીવનમાં તે કેવી રીતે ગોઠવાયો છે? આ પ્રશ્નોપરથી એ વ્યકિતના રોગના કારણ, અસર અને ઉપચારનું ચિત્ર આપી જશે.

એક નોંધવાલાયક કેસ લઈએ, દરદી એ ખુબ મહેનતનું કામ કર્યું છે અને પોતાનું જીવન સારા નીવડયું છે અને હવે મધ્યમ વયે તે નિવૃત્ત થવા પ્રયત્ન છે. પરંતુ માથાના દુઃખાવાથી તેનું જીવન દુઃખ દાયક બની ગયું છે, આંખે જવા લાગી છે, ચક્કર આવે છે, આંખે અંધારા આવે છે, છુટથી ચાલ્યા થયા તો નથી, છાતી ખુબ મકકમ છે અને મન પણ જીવંત રહે છે.

પ્રવાસોપરથી સમજાય છે કે તેણે ઘણા વર્ષોથી ખોટાં ખોરાક લીધેલો છે. સવારનો નાસ્તો અને બપોરનું ખાવા નું ઉતાવળે મળી જતો હતો, ખુબ મીઠાંવાળો ખોરાક લેતો હતો. સંધ્યભોજ માં એલ્યુમીનીયમના વાસણો વપરાતાં હતાં. કબજીયાતને એક સાધારણ વસ્તુ ગણી કાઢવામાં આવતી હતી. સાંજના ખોરાકમાં ઘણીવે કરી માંસ અને તેમાં ખુબ મીઠું અને મસાલો, અથાણાં, સફેદ રોટી, સ્ટાર્ચ વાળાં અને બોટી રીતે રંધાયેલાં શાક લે છે. વળી બપોરાનામાં ચા ખુબ પીએ છે, બીસ્કીટ અને કેક ખાય છે. માથાના દરદ: ઘનકુમેન્ટા, દરદી બીજો માટે પીલ્સ અને પાવડરો ડાકટરજ લેય છે, પ્રસંગોપાત ઈનેમાનો પણ લેવાય છે. હાઈ બ્લડ પ્રેશરના આ પ્રયોકરણ માટે દરદીએ ઘણા ડાકતરોની દવા કરી છે અને પરિણામ અસંતોષકારક નીવડયું છે. હવે એક માત્રે તેને કુદરતી ઉપચાર અને હોમીયોપથીના ડાકતર પાસે જવાનું કહ્યું. તેને બહુ આશા તો નથી પરંતુ ડાકતરો કંઈજ નથી કરી શકયા એવડે તે અજમાવી જોવા તયાર થાય છે.

કુદરતી ઉપચારક પહેલાં તો નકામી વસ્તુઓ કાઢી કરે છે એમ કે દરદીને કયે વખતે તબીયત બગડી આવે છે અને કયારે સારું રહે છે, કયો ખોરાક ખાવાની બહુ રૂચિ થાય છે. સુતો કેમ ત્યારે સારું જણાય છે કે ઉભેલો હોય ત્યારે, સામાનો કયો ભાગ અને કયારે દુઃખે છે, અને જેની બીજી દેખવાપર થી મુખ્યોષ ભરેલી જણાતી વસ્તુઓ દરદીને તે પુછે છે. એ સઘળી મહીતી પરથી હોમીયોપથીનો ડાકતર એ ખાસ દરદીને માટે ઉપચાર નકકી કરે છે અને તે હોમીયોપથીક મટીરીયા મેડીકા માં હાઈ બ્લડ પ્રેશર માટેના બરા સબજેકટોમાં કયરાના એક સે કે બસો તાંતા એકાદ ઉપચાર હોય છે.

દરદી ૫૭ વર્ષના જોયા બાબત, મીટ ૬૮, ઝીણી સમારેલી કોબી, બેરીસ, બાજી, વીગેરે તાજાં શાકોનું સેલેડ પુષ્કળ પ્રમાણમાં ખાવાનું સુચવવામાં આવે છે. સેલેડ અને સેલરીમાં જ્ઞાનતંતુઓને શાંત પાડનારા ગુણ હોય છે અને તેની ખાસ ભલામણ કરવામાં આવે છે, બની શકે તો તેને રોજ એક કટોરો ક્રીને સાજરી, સેલરી, બાજી અને ચોકીક પાર્સલીના રસોનું મીશ્રણ કરી તે પીવાનું સુચવવામાં આવે છે. કોઈ વાર તેના બદલામાં કાચા સાજરી, બીટ રૂટ અને કાકડીના રસોનું મીશ્રણ કરી તે એક કટોરો અદી પીવાનું સુચવવા માં આવે છે. દરદીની બરદાસ્ત થઈ શકે તો તેને માંસાહાર બીલકુલ છોડી દેવાનું સુચવવામાં આવે છે. પરંતુ તાજાં ફળ જેટલાં ખાઈ શકાય તેટલાં ખાવાનું અને ખાસ કરી ઓરેન્જીસ, પપૈયાં, તરબુચ, પ્લમ્સ, પીચીસ, પાકાં અંજીર, ગ્રીનીસ, પ્લમ્સ, પેર અને એપલ્સ અને ગ્રેપ્સ.

એક મહિનો માત્ર ગ્રેપ્સ પર જ રહે નારા દરદીઓમાં સુંદર પરિણામો જોવા માં આવેલાં છે.

એ સાથે હોજરી બરાબર કામ કરે એ ખાસ ધ્યાન દેવું જ જોઈએ. શરૂ આતમાં જ્યારે કાકડાને નીમળીત એનીમા (પીચકારી) લેવાની જરૂર પડે છે, પરંતુ તેની ટેવ નહિ પડી જાય એ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ. દરદીએ રોજ નીમીત વખતે નીમળીત જરૂર જવું જોઈએ. પેટ કામ કરે તેટલા માટે ઘુસી અથવા Psyccium Seed (કે Indian Plantago Seed) તરીકે પણ ઓળખાય છે તેનેા ઉપયોગ કરી શકાય છે. આ ઉપરની જણાવેલી વસ્તુમાં કુદરતની ગુણાગની અસર છે. તે સીવા બીજાં કોમ છે કે પાણીમાં બળતાં ઘુસી જેવી જેવાં થઈ જાય છે અને તેનાથી મોજરી સાફ થાય છે.

હોમીયોપથીના ડાકતર એલ્યુમીનીયમ નું ચેર શરીરમાંથી કાઢી નાખવા Alluminium Metallicum ૨૦૦ આપે છે. દરદીના અને તેના કુટુમ્બ ના ભુતકાળના ઈતિહાસ પરથી હોમા યોપથીની બીજી દવાઓ લેવાની પણ જરૂર રહે, કદાચ બેાદાંક વર્ષ પુરે તેને જરૂર આવતા થયેલા હોય તેની પણ અસર હોય. વળી કેન્સર, ફુલ, ગાંઠો, હાઈબ્લડ કે એવી કોઈ કુરિયાદો અને ઘીતળાંની રસી અને બીજા ઝેરીલા પદાર્થોની અસર દુર કરવાને પણ હોમીયોપથીની ખાસ દવા લેવાની જરૂર રહે.

દરદીને ખુરશીપર ટટાર બેસવાનું ગોઠવવું જોઇએ, તેના ખભા સીધા રહેવા જોઇએ, માથું ઉંચું રહેવું જોઇએ, નાંગળો નીચેના ભાગ ખુરશી પર આરામથી ગોઠવાયો હોવો જોઇએ અને હાથ ઢીલા રહેવા જોઇએ. આથી તેની અંદરની દબાઇ ગયેલી ઇન્દ્રીઓ છુટી થઇ તેને રહાને ગોઠવાઇ જાય છે અને તેનામાં નવજીવન આવે છે અને આરામ લેવાની રીત તે શીખે છે.

આ પ્રમાણે તેના જીવનનું પરિવર્તન થવું જોઇએ. અને તેના પરિણામો ચમત્કારિક થાય છે. પછી જ્યારે દરદી પોતાના જુના ડાક્તર પાસે જાય છે ત્યારે તેને તાજુબી થાય છે કે તેનું જીવન પ્રેશર મટી ગી રીતે ગયું. હોમીયો થયીના ડાક્તરને એ જોઇ આનંદ થાય છે. કુદરતી ઉપચારમાં માનનાર હોમી યોપથીના ડાક્તરને જીવનપ્રેશર શું એ પણ કદાચ ખબર હોતી નથી અને તેની તેને ચીંતા તો જરાયે હોતીજ નથી. તેને તો દરદીની ચેતાતંત્રજ ચીંતા હોય છે. તે હાથ જીવન પ્રેશરની દવા નથી કરતો. એ દરદીને એક વ્યક્તિ તરીકે જુએ છે અને તેનું શરીર, મન, આત્મા, રોગો, સામગ્રીઓ, વીચારો અને તેના પ્રતિહાસની તપાસ કરે છે. એ સમગ્રનો ઉપચાર કરવા માં આવતાં તેના માર્ગમાંનો દુઃખનો પાયો જાય છે, ચકકર આવતાં બંધ થાય છે, ચીંતાઓ થતી બંધ થાય છે, ખરાબ ખોરાપર લેવાતો થઇ જાય છે, અને આખું શરીર ખોરાકર કામ કરતું થઇ જાય છે. દરદીને નવું જીવન મળે છે અને દરેક વસ્તુમાં તે નવો રસ લેતો થાય છે. અંતસ્તમાં તે નવો જ માણસ બની જાય છે. તેનું જીવન પ્રેશર દબાઇ રહી દરદી બીમાર રહેતો નથી અગર દરદનું નામ નીશાન રહેતું નથી.

કુદરતી ઉપચારો

સવાલોના જવાબ

મીસીસ પી. (ડરબન) સ: મારે બાળક દસ મહિનાનું છે પરંતુ ચાર મહિના જેટલું જણાય છે. તેનામાં લોહી બહુજ ઓછું હોય એવું દિસે છે. તેને કેવો ખોરાક આપવો? મારે જણાવવું જોઇએ કે અમે સુસ્ત નીરામિશાહારી છીએ.

જ: તેને યોગ્ય ખોરાક તો દેખીતી રીતે આપવો જ જોઇએ, પરંતુ તેને પુરતા પ્રમાણમાં સુર્યનો પ્રકાશ અને શુદ્ધ હવા મળે છે બરોબર શુદ્ધ હવા પણ ખોરાકજ છે, ઘણાં ડોકટરો પોતાના બાળકોને ઘરની અંદર ગોંધી રાખે છે અને પછી વધતા રોગ નથી તેની ફરિયાદ કરે છે. બાળકને સવારના ૯ વાગ્યા સુધી સુર્યનો પ્રકાશ લાગવા દેવો જોઇએ, એથી ખોટું નહિ. કાચું ફોડલીવર ઓઇલ રોજ તેના વાંસાપર અને પેટ અને છાતીપર, સારી પેઠે ચોળવું. જન્યુઆરી તા. ૧૨ મીના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'માં પ્રસિદ્ધ થએલા મારા લેખમાં જણાવેલો ખોરાક તેને આપવો એ ઉપરાંત કાચાં ટરનીપનો રસ નીચે પ્રમાણે મધ સાથે બેળવી આપવો: એક મોટાં કદનું ટરનીપ લેવું તેનો ઉપલો ભાગ કાપી નાખવો ઉપરથી તેને કોરી જવું કે ચાર ટી સ્પુન જરબ કાઢી લેવો. પછી પોલાણ માં અંદર એક ટી સ્પુન ભરી મધ નાખવું. ઉપરના કાપી નાખેલા ભાગથી તેને ઢાંકી દેવું. એક કલાક તેને એમજ રહેવા દેવું. એ પોલાણ માં રસ અને મધ ભીગ્ર થઇ જશે. દિવસના જુદા જુદા વખત એક ટી સ્પુન જેટલું તેમાંથી પાવું. બાળકોના પેટના દરદોને માટે પણ તે ઘણું ગુણકારી છે. Homoeopathic Bacillinum ૨૦૦નો અઠવાડીયામાં એક ડોઝ આપવો અને Homoeopathic Bryonia onb ૩૦ નો રોજ એક ડોઝ આપવો જેથી બહુ મદદરૂપ થઇ પડશે.

(મેરેન્કો મારિત્સ) પ્ર: તમને સીધું લખવા કહ્યું છે પણ તમારું ટાર નામું આપેલું નથી અને તમારી સહીપરથી તમારું નામ વાંચી શકાતું નથી. હોમીયોપથી કાયદીસરના જુજ કેસો સારા થયા છે. તેનું પણ ઉપાયો છે પરંતુ પ્રત્યેક કેસનો અભિગમત રીતે સમગ્ર સંજોગો અનુસાર ઉપાય થઇ શકે. એક કેસને માફક આવે એ બીજા કેસને માટે કદાચ નકામો થઇ પડે.

વેચવાના પુસ્તકો

ધનજીભાઇ (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૯ ૬
રાજા હરીશ્ચંદ્ર (પુસ્તક)	૧૦ ૬
આપઘાતનો વાંધો	૦ ૧
આરોગ્યના નિયમ	૦ ૧
આરોગ્યના મુળ	૬ ૬

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બજરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, ફેબ્રુઆરી તા. ૨૪, ૧૯૫૧.

કાશ્મીરનો કોયડો

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ ગ્વાલિયર ખાતે જણાવ્યું હતું કે "એસ્સો-અમેરીકા જાય સામ્યવાદની આગે કુમ ખાળવા માટે કાશ્મીરમાં અવરોધ સરજવાની તેમ રાખે છે. કાશ્મીરના પ્રશ્નને અંગે પાકીસ્તાનને મળતા આ જુથના ટેકાને આ રીતે જોવો જોઇએ. સંયુકત રાષ્ટ્ર સંઘ આંતરરાષ્ટ્રીય કાવા દાવા માટેનો રંગ મંચ છે. કાશ્મીરના ભાવિનો નીર્ણય કરવાનો અધિકાર કાશ્મીરની પ્રજાને જ હોવો જોઇએ. કાશ્મીરનું ભાવિ કાશ્મીરની પ્રજાજનાંજ કરશે; અને આઝાદીના સોદા જેવા કોઇ પણ ઉદ્દેશ સામે તે છેવટ સુધી લડી લેશે. બ્રીટીશ સરકાર કાશ્મીર-પ્રજાના મુકા ઓને ધીરાદાપુર્વક ચુંચવી રહી છે, ને પાકીસ્તાનના આક્રમક પગલાને ટેકા આપી રહી છે. બ્રીટન કાશ્મીરના બારણા પાદીને આ પ્રશ્નનો ઉકેલ આણવા માગે છે. પણ આવી મેલી રમતનો અમે મકકમ સામનો કરીશું. કાશ્મીરના પ્રશ્નનું રાષ્ટ્રીય મહત્વ એ હકીકતમાં રહેલું છે કે કાશ્મીરની ધરતી પર અત્યારે બીન સાંપ્રદાયિકતા વચ્ચે યુદ્ધ ખેલાઇ રહેલું છે. આ હકીકતમાં જો આપણે હાર ખાઇશું તો જે ઉચ્ચ આદર્શો માટે મહાત્માજી જીંદગીભર લડયા ને પોતાના જીવનની આહુતિ આપી તે આદર્શોની હાર થશે. પણ જો આપણે વીજય થશે—અને તેને ખાતરી છે કે આપણે વીજય જ થશે—તો પાકીસ્તાનના શાસકોને, બે રાષ્ટ્રોને, સિદ્ધાંત વિષયક આમળ હીજો બનશે."

આસામમાં સામ્યવાદી ત્રાસ

ભારતના ગૃહપ્રધાન શ્રી. રફીકજીએ સંસદ (પાર્લામેન્ટ) માં જણાવ્યું કે "ભારતના સામ્યવાદી પક્ષની ત્રાસવાદી પ્રવૃત્તિઓને કારણે કામ રૂપ જીલ્લાના એક ભાગમાં અને મણીપુર રાજ્યનાં ડઝનેક ગામડાંમાં અશાંતિની અથવા તો બહુજ ખરાબ પરિસ્થિતિની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. આસામના સ્થાનિક સામ્યવાદીઓને બહારના બે ચીનના સામ્યવાદીઓ તરફથી સહાયતા ને સહકાર મળતાં હતાં કે નહીં એ જાહેર કરવું પ્રજાના હીતમાં નથી. પણ સામ્યવાદી સંસ્થા ઓછે કે વધતે અંશે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્વરૂપની છે એટલું તો જગજાહેર છે. આ સામ્યવાદી ઓની નેતાગીરી નીચે સ્થાનિક લોકો અધિકારીઓનાં ખુન કરતાં હતા, પોતાને સહકાર આપવાનો ઇનકાર કરતા લોકોનાં મકાનોને આગ ચાંપતા હતા, અને બળજબરીથી ધાંસ ઉઘરી જતા હતા. એકલા કામરૂપમાંજ સામ્યવાદી વીરોધી ઝુંબેશ દરમીયાન ૧૮૪ પિસ્તોલ, ૧ ગેન મશ, ૨ મશીન ગન, ૨૩૮ નાની મશીન ગનો, ૩૦૦ કારબાઇન્સ, ૫ રાઇફલો, ૩૫૦ હાથ ગોળા વગેરે મળી આવ્યાં હતા. આવાં જીવલેણ હથીયારો ભુગર્ભમાને કારણે જોવાં મળતાં નથી. તા. ૧૫ અને ૧૭મી ફેબ્રુઆરી વચ્ચે આસામમાં કુલ ૭૨ સામ્યવાદીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. સામ્યવાદી ભયથી સરજાયેલી પરિસ્થિતિમાં ૧૯૫૦ ના ઓગસ્ટથી ચોકકસ સુધારો થયો છે; ત્યારથી સામ્ય વાદી ભયને ડામવાના કાર્યમાં તોફાન વાળા વીસ્તારોના લોકો તરફથી બહુ પ્રમાણમાં સહકાર મળ્યો છે. એ દ્રષ્ટિએ પરિસ્થિતિ સુધરી કહેવાય. પણ સામ્યવાદીઓની ચાલબાજીમાં કમી આવી નથી."

બહુ વીગતો

ગોહાટી (આસામ) નો એક સંદેશો જણાવે છે કે ભારતની પુર્વાંચલ હોયની સરહદ પર આવેલા કામરૂપ જીલ્લામાં સામ્યવાદી વીરોધી ઝુંબેશ દરમીયાન લશ્કર અને પોલીસે તોફાનવાળા વીસ્તારમાં શાંતી સ્થાપી છે, અને પરિણામે ૧૪૬ કહેવાતા સામ્યવાદીઓની ધરપકડ થવા પામી છે. જીલ્લામાં ટેકરીઓમાં આવેલાં ત્રાસવાદીઓની વીરુધ્ધ બહુ ઝાવણીઓને બોંયરાંનો નષ્ટ અથવા તજાયેલી અવસ્થામાં પત્તો લાગ્યો છે. પોલીસે આ ઝાવણીઓને બાળી નાંખી છે. એમ મનાય છે કે આ ઝાવણીઓમાં સામ્યવાદી કાર્યકરોને જેરીલા લડાઇ સહિની વિવિધ પ્રકારની તાલીમ પુરી પાડવામાં આવતી હતી. ઉચ્ચ પોલીસ અને લશ્કરી અધિકારી ઓના જણાવ્યા મુજબ બે માજી હવાલ દારો તાલીમ આપી રહ્યા હતા. સ્થાનિક લોકોએ આ વીસ્તારમાંના ડેટલાક ભુગર્ભ કાર્યકરોને પણ પોલીસને હવાલે કર્યા છે.

માર્ગોદ્ધારની જરૂર

"આઝાદી પ્રાપ્ત થઇ છે, પરંતુ આપણાં સ્વપ્નો હજુ સિદ્ધ થયાં નથી, અને આપણી કલ્પના પ્રમાણેનું ભારતનું ઘડતર આપણે કરી શકયા નથી," એમ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કાનપુરમાં જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું: "કાનપુર ઉદ્યોગોનું કેન્દ્ર છે, અને તેણે મહાન પ્રગતિ કરી છે. ભવિષ્યમાં હજુ આ શહેર આથી મોટી પ્રગતી

કરતો. પણ સવાલ એ છે કે માત્ર શહેરોની જ પ્રગતિ થાય તો તેથી દેશનું હિત સધાશે કે કેમ? શહેરોમાં પૈસા કમાવા આવનારાઓ તેમનાં ગામડાંને ભૂલી જાય, અને પરિણામે ગામડાંની સ્થિતિ કથળતી જાય. એ ગામડાં આબાદ નહીં થાય, ને તેમની બરબાદી ચાલુ જ રહેશે, તો દેશ પ્રગતિ સાધી શકશે નહીં. બીજી બાજુ, શહેરોમાં ઉદ્યોગો વધતા જાય છે; એ દૃષ્ટિએ શહેરોના વિકાસની પણ જરૂર છે જ. પણ શહેરોનો વિકાસ સાધવા ની સાથે બેજોએ ગામડાંને ભૂલી જવાં ન જોઇએ."

તીડનું આક્રમણ

તીડોનાં ટોળાંએ દેશના પાકને કેટલું નુકસાન કર્યું છે તેને લગતી હકીકતો અમારી અપાઈ છે. આ આવાદીએ નવી દિલ્હીમાં ભારતના ખેરાક ખાતા ના પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીજીએ કહ્યું કે ૧૯૫૦ માં ભારત પર પશ્ચિમ ના દેશોમાંથી આવેલાં તીડનાં સાડા ટોળાંએ આક્રમણ કર્યું હતું. આ તીડોએ ૮૦ હજાર એકરમાં માલના વીસ્તારમાં ઉંડાં મુકયાં હતાં. પણ રાજ્યોના સહકારથી તીડો અંગેની મધ્યવર્તી સંસ્થા મોટા ભાગનાં ઉંડાનો નાશ કરી શકી હતી. તીડોના નાશ અંગેની, ગયા નવેમ્બરમાં મળેલી, આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદમાં આ વરસે તીડોનું આક્રમણ અગાઉના કરતાંયે મોટું થવાની બીક બતાવાઈ હતી. એટલે આગલા બધાને પહોંચી વળવાને સત્વર તયારીઓ હાથ ધરવી જોઇએ.

માણસ અને માનસ

લેખક: શ્રી. ચંદુલાલ પટેલ

જે લોકો બગિચી ખુરશીઓ ને બારી ઓ રીપેર કરે, કપારેક સુથારોની સામે બેસી લાકડાના પાટિયા પર રંદો ફેરવવામાં મદદ કરે ને મોટેભાગે તો મકાન ચોળવાનું જ કામ કરતા હોવા છતાં પોતાની જાતને મિસ્ત્રીના આનવા ઝઘ નામે ઓળખાવતા હોય એવી જમાતનો રામલાલ પણ હતો. એણે પણ ઘણાં પાટિયાં પર રંદા ને પુરાણી ટીનાલો પર કુચડા ફેરવ્યા હતા. એ સમજણો થયો ત્યારથીજ એના બાપા એ એને એ 'લાઇન'માં નાખ્યો હતો ને આજ યુદ્ધોલીસમા વર્ષે પણ એ એ પ્રકારનો અનોખો મિસ્ત્રીજ રહ્યો હતો.

છેલ્લા એકાદ મહિનાથી ઓસિસ્ફિજ વિસ્તારમાં તૈયાર થતા એક બંગલા પર એ કામે જતો હતો. જો કે પોતાના ઘરથી એ જગા દુર બહુ હતી છતાં 'ચાર રૂપિયા રોજ'નું આકર્ષણ પણ કંઈ ઓછું હતું?

તે દિવસે સાંજે કામથી પરવારી એ ઘર તરફ પાછો ફરતો હતો, ત્યારે એના મેલાઘેલાને રંજનાં ધાબાંઓથી ભરેલા કોટના ખિસ્સામાં પચીસ રૂપીયા ની ભાલ્યાવી મુઠી પડેલી હતી. છેલ્લાં આવાસિકની મજુરીના અઠાવીસ રૂપિયામાંથી, એડવાન્સ લીધેલા બધુ રૂપીયા કાપી લેવામાં આવ્યા હતા, બાકીના પચીસ મળ્યા હતા, ને ખુશી ની વાત તો એ હતી કે પાંચપાંચની એ પાંચ નોટોમાંથી ફક્તને, એકાદ રૂપીયાનું પ દેણું, હવે એને ચુકવવાનું નહોતું.

ઓસિસ્ફિજ વિસ્તારમાંના પહેળા રસ્તાઓ, બંગલાઓ અને બૂટો પર સંધ્યા ઉતરવા લાગી હતી. કરકસરી ઓ રામલાલ બસનો આશરો લેવાને બદલે પગપાળો જ ઘર તરફ જઇ રહ્યો હતો. ચાલતાચાલતાં એણે વીચાર કર્યો કે પેર જતાંવારજ પાંચ ની એક નોટ અંબા તરફ ફેંકવી ને કહેવું: 'અંબા, લે તારા માટે એકાદ સાડલો લાવ્યો.' બાદ અંબાના ચહેરા પર આશ્ચર્યના જે સિસોટાઓ પડે એ જોવને મુછમાં હસ્યા કરવું.

મુછનો વીચાર આવતાં એનો હાથ મુછ પર ફરવા લાગ્યો. આખી જીંદગી મરીબાઇમાં પસાર કરી હોવાથી એના સમસ્ત દેખાવમાં જે એક પ્રકારનો દુઃખમય પડછાયો હમેશાં તરવરતો હતો એ બદીભર માટે અદૃશ્ય બની ગયેલો જણાયો. પાંચ નોટોનું ઓક્સીજન સાથે ખિસ્સામાં ઠોકાવું એ કંઈ નાનીસુની વાત નહોતી.

રસ્તો લગભગ નિર્જન હતો. ઘોડી ઘોડી વારે સામકાની ગંદકીઓ વામતી ને એની બાજુમાંથી સરર કરતી પસાર થઇ જતી. કયારેક એના પચીસ રૂપીયાના કુબેરભંડાર પર તિરસ્કારભર્યું હાસ્ય કરતી મોટરો. પણ ભોં...ભોં કે ઘરર...ઘરર...ઘરર... રના છણકા સાથે આકાશ સરી જતી.

મુછો પર હાથ ફેરવતા રામલાલે જોયું તો એક ઝરનાળામાં બાંધેલી ખેડક પરથી એક જુવાનીઓ તથા એક યુવતી ઉભાં થયાં ને પડખે ઉભેલી મોટરમાં બેસી, પુલના ગોટા ઉડાડતાં ચાલ્યાં ગયાં.

ધીમેધીમે રામલાલ એ ઝરનાળા નજીક પહોંચ્યો. આજકાલના જુવાની આમો સુંવાળા સદાચાર માટે કેવા ખરાબચડા રસ્તા ને અનોખાં એકાંતસ્થળો શોધી કાઢે છે એ જ્યારે એણે હાસ્ય કર્યું.

ને એ હાસ્ય કોઇ રૂંવાટિક કલ્પના થી થયું એ તે પહેલાં તો બંધ થઇ ગયું. મુછો પરથી હાથ હટી ગયો. રામલાલના પગ થંભી ગયા ને એની નજરના સોકડામાં, ઝરનાળા નજીક પડેલું એક પાકીટ સમાઇ ગયું.

ક્ષણભર એ રિયર પ્રતિમા શી ઉભો રહ્યો ને પછી એણે રસ્તાની બંને દિશા તરફ નજર નાખી. એક સાયકલસવારને આવતો જોઇ એ ઝડપ થી ઝરનાળાની પાળી પર બેસી ગયો ને બંજરના અવતાર શા જોડા નીચે એણે પેલું પાકીટ દબાવી દીધું.

સાયકલ પસાર થઇ ગયા બાદ એણે પાકીટ ઉપાડી લીધું. કોઇ અજબ લાગણીથી એનું શરીર ગરમ બની ગયું. પાકીટ ખોલતાં જ એની આંખો પહોળી થઇ ગઇ. પટલી ૫ મિનિટોના વીચારોનો નિચોડ જાણે કે મૂંઝડોમાં સમાઇ ગયો...અને રામલાલ ઝડપથી ઉભો થઇ ગયો. એના ધાબેલા પગમાં ચેતન આવ્યું ને એણે વેગથી ચાલવા માંડ્યું. મુખ્ય માર્ગ છોડી એણે એક નાનો આડરસ્તો પકડ્યો–રખેને કયાંક કોઇ "જોઇ" તપાસ કરવા પાછું આવે તો!

ઘર તરફનો આખોનો રસ્તો કઇ ધુનમાં ને કયા વિચારમાં કપાઇ ગયો અનું રામલાલને ભાન ન રહ્યું. પાંચ ની એક નોટ અંબા તરફ ફેંકવાનો જે નિર્ણય એણે કર્યો હતો એ નિર્ણય માં સબૌંગી ફેરફાર કરવા જેવી પરિસ્થિતિ પેદા પાકીટ ને તેમાં ૫ વધારે તો એમાં છુપાઇ રહેલી લીલા રંજની નોટોએ જબરી કરી હતી. એવી એ ફેરફાર કયા પ્રકારનો કરી શકાય ને શું કરવાથી એની જોરદાર 'અસર થાય એની માનસિક ભુમિકાઓ રચતો એ ચાલી રહ્યો હતો. પચીસ રૂપીયા માંની પાંચની એક નોટ અંબાને આનંદિત કરી મુકે તો આદલ બધા રૂપીયામાંની...

બહુબહુ વિરોધિઓ ને પંચરસિઓ ની ગુંચવણભરી પદ્ધતિઓને અંતે એણે ફેંસલો કર્યો કે પેર પહોંચી કંઈ બોલવું નહિ, જરાય હસવું નહિ, ફકત બારણાંને અંદરથી આગળિયો દઇ, ફાટેલા આસનિયા પર બેસી, કોઇ બેન્કના કારકુનની છટાથી નોટો ગણવી ને છેવટે ગંભીર ચહેરે પત્નીને સવાલ કરવો: 'અંબા, આ બધા પૈસા કયાં મુકીશું?'

મનના ગગનને આવા ગુલાબી રંગે રંગતો રામલાલ પેર પહોંચ્યો. ત્યારે અંબા એની રાહ જોતી બુધા આગળ બેઠી હતી. અંદર દાખલ થઇ એણે કોટ કાઢી ખીંટીએ લટકાવ્યો. લીલા રંજનાં બે–ચાર ઘાંટણોથી સુશોભિત ટોપીને પણ ત્યાં જ મુકી. પાળી નિત્ય મુજબ ખાલી કોલ લઇને બહાર નળે જવાને બહાને એણે જ્યારે બારણું વાસ્યું, ત્યારે તાવડી પર રોટલો શેકતી અંબાએ પુછ્યું: 'નાહવા નથી જવું?'

રામલાલ કંઈ બોલ્યો નહિ. ચહેરો ને ગંભીર રાખી એણે ખિસ્સામાંથી પાકીટ ને ખુલી પાંચ નોટો કાઢી, કાટેલા આસનિયા પર બેસી, પાકીટ ખોલી, અનાયાસે હાથ ચડેલી બાબાને એણે બદાર ખેંચી કાઢી. નોટોની બેગું એક મરનામાવાળું કાર્ડ પણ બહાર નીકળ્યું.

બેન્કના કારકુન જેવું જ ગાંભીર્ય મુખ પર રાખી એણે નોટો ગણવા માંડી. સાતોક જણ ને જુદીજુદી રકમોની કરતો જાય. સોસોની બદાર નોટો, દસદસની પાંત્રીસ નોટો, પાંચપાંચની આઠ નોટોમાં પોતાની મજુરીની પાંચ નોટો ઉમેરતાં તેર થઇ. એક એની નોટ, બધુ રૂપીયાનું પરચુરણ ગણવાની એણે તસ્દી ન લીધી.

ગણગણવા લાગ્યો: 'બદાર સો! બદાર સો બના બાકા બણુસો! ઓગણીસ, વીસ, એકવીસ સો નેં પચાસ! પચાસમાં પાંચની તેર નોટો ના પાંસઠ ઉમેરીએ તો થયા સવા સો: બે હજાર બસો પંદર! બે ને બધુ પાંચ...પચીસ ને પાંચ ત્રીસ!'

એકાગ્ર મનથી બરાબર ગણતરી કર્યા બાદ જ એણે ઉંચું જોયું. અંબાના ચહેરા પર વિસ્મયની સાથે બધની લાગણી ફરી રહી હતી.

રામલાલે ગંભીર અવાજે પુછ્યું: 'અંબા, આ બધા પૈસા કયાં મુકીશું?'

શેકાઇ ગયેલો રોટલો ઉતારી અંબા ઉભી થઇ ગઇ. રામલાલ તરફ જતાં બોલી: 'મુકવાની વાત પછી. પહેલાં એ કહો કે લાવ્યા કયાંથી?'

મહાપ્રયત્ને દબાવી રાખેલું હાસ્ય એની સમસ્ત તાકાત સાથે ખુલી નીકળ્યું. નોટોને પાછી પાકીટમાં મુકતાં રામલાલે કહ્યું: 'અરે મુર્ખી! ભગવાન આપે છે ત્યારે છપ્પર ફાડીને આપે છે!'

'તે આટલા બધા રૂપીયા કયું છપ્પર ફાડીને આપ્યા?'

'એ બાબીને તારે શું કામ છે? રૂપીયાની બરબી રામલાલને રપક્ષ કરી ગઇ.

અંબાનું અંતર કહેવા લાગ્યું. ચોતે હસવાર ગણે તો ય સરવાળામાં બુધ નીકળે એટલી બધી નોટોવાળું પાકીટ જોઇને એને બતબાતની શંકાઓ આવવા લાગી. અવાજ ધીમેથી કરી એણે સવાલ કર્યો: 'કપાંથી ઉઠાવી તો નથી લાવ્યા ને?'

'ઉઠાવી જ લાવ્યો છું.' કહેતાં રામલાલે રિમત કરી. 'બાકી તારા ને મારા કુટુંબમાં એવું કોણ નથી કે જેનો ખરસો મળે!'

અંબાની શંકા દૃઢ થઇ ગઇ. હું એમણે કયાં ય હાથ મારો હશે? ચોબીનું બિરમું...

'કયાંથી લાવ્યા?' અંબાએ ઝડપથી પ્રશ્ન કર્યો

'એક ઝરનાળા પાસે પડ્યું હતું. ઉઠાવી લીધું!'

એ જવાબથી અંબાએ ઘોડી શાંતિ અનુભવી. પતિના ચહેરાને એણે

બારિકાઈથી જોવા માંડ્યો. પછી કહ્યું : 'બિચારા કોઈ છત્રનું પડી ગયું હશે...નોટોની સાથે કાગળની બારકસી જેવું કંઈ હતું એ શું છે?'

પ્રશ્ન સાંભળી રામલાલને થયું કે અંબા ઘણુ ઊંડા પાણીમાં ઉતરતી ભાસે છે જેને એ ન સમજે. પૈસા મળવાનો આનંદ વ્યક્ત કરવાને બદલે અંબાને વાત વધારવી જોઈ એ પાછો સખત બન્યો. 'માવાજીએ મુઠ્ઠ ને બહુ ઘાણી પીરસ; મારે બહાર જવું છે. ઊભાર થાય છે કે એકાદ તોબાર કોટ લઈ આવું. સપરમા દિવસે પહેરવા કામ લાગે!'

અંબા તો પોતાના જ ખ્યાલમાં ખૂબેલી હતી બબડવી : 'એ બિચારા ને કેવી ચીંતા થતી હશે!'

'કોને?'

'પાકીટવાળાને.'

રામલાલ પાછો હસી પડ્યો. બરાબર હસી પડ્યો. 'પાકીટવાળાને શું ચીંતા થવાની હતી? કોઈ મોટરવાળા હશે; લાખોનો ધણી! કાલબજારનો જોકર પગ ભાંગ્યો તો ય શું?'

'એટલે તમે આ પૈસા રાખી મુકવા માગો છો?'

'ત્યારે શું તું એમ ધારે છે કે હું એના માલિકને પાછા આપી આવીશ?'

અંબા ચુપ રહી કોઈ બિચારાના, પાછી બને એ બિચારો મોટરવાળો ને લાખોનો ધણી હોય, પૈસા પડી જાય ને મળ્યા બાદ આપણે પાછા ન પહોંચાડીએ એ તો એક જાતની ચુચ્યાઈ જ કહેવાય. જેના પર આપણો હક્ક ન હોય એના પર અધિકાર રાખીએ તો તો ચરમાકને નીચું જ જોવું પડે ને!

એટલે ત્રીજી પીરસી ત્યારે રામલાલે પાકીટ બિસ્તરામાં મુકી મોં ધોયું. બાદ એ જમવા બેઠો.

જોજ તો અંબા પણ એની સાથે જ બીજી ત્રીજી પીરસીને જમવા બેસતી. પણ આજ એણે પતિની એક જ ત્રીજી પીરસી. રામલાલની વર્તણુકનો મુંગો વિરોધ કરતી હોય તેમ!

'તારે નથી જમવું?'

'પહેલાં એ કહો કે પેલી ચિઠ્ઠી જોઈ શું હતું?...'

'પાકીટવાળાનું નામ-ઠેકાણું હતું. કહ્યું ને તારી વાતમાં જ ઠેકાણું નથી.' રામલાલનો ચિત્તો ગયો. 'બીજું કંઈ પુછવું છે?'

અંબાએ નકારાત્મક માથું હલાવ્યું. થોડીવાર ચુપ રહી એ બોલી : 'કહત એક વાત કહેવી છે.'

'તે કહી નાખ એટલે છોડ. ખુટે.'

'મારાં આ અવંડિયાં કરતાંમાં પડી જાય ને કોઈને મળે ને એ માણસને આપણે અવંડિયાં પોચાવ્યાં છે એની ખબર હોય ખરી ■ આપવો ન આવે તો એના વિષે તમારો શો મત થાય?'

'હું તો કંઈ સમજતી જ નથી.' રામલાલે રોટલો આંકતા કહ્યું. 'મેં આખી જીંદગી ગૈતરે કર્યું' એના બદલામાં આપણને શું મળ્યું? શરીર પર એવા જ ગાભા જેવાં કપડાં રહ્યાં; ખાવામાં રોટલા, ચટણી ને વાસી શાક રહ્યાં બનની કોઈ મુરાદ પુરી થઈ છે તારી કે મારી? આજ બબારે...'

'મારે કોઈ તૃષ્ણા પુરી નથી કરવી હું તો એટલું જ કહું છું, કે જેના નસીબમાં જે લખ્યું હોય એ મિથ્યા નથી થવાનું. એ પાકીટ પાછું ન આપી આવવું હોય તો તમારી મરજી.'

ચાલેલું બટકું ગળે ઉતારી રામલાલે કહ્યું : 'પરદેશીજ આમ સમજી ગયા હોત તો? કોઈ મોટરવાળાના નસીબમાં પાકીટ ખોવાનું લખ્યું હશે, આપણા નસીબમાં એ જડવાનું લખ્યું હશે, એ તો નસીબની વાત છે. કુદરતની વાત કયાં છે...? અને જો અંબા, કાલ તારે જે કંઈ લાવવું હોય તે કહેજે.'

'લાવવું હોય તે કહું? આ પારકા પૈસાથી હું રેઢ બાંધું? શરમાર સમજી જુઓ, કે તમને આવારે જ કહી દઉં કે એ પૈસામાંથી એક પણ પાઈ મારા માટે ખર્ચવો નહિ. તમારે જોઈએ તો છેવટબીયા થઈને કરજે ને સીનેમાના બલ્બો ઉડાડજે.'

રામલાલનો ચહેરો કોધથી લાલ થઈ ગયો. 'અંબા!' એ જોરથી તાડુકયો.

'રાડો પાડવાની જરૂર નથી. હરામ ના પૈસાથી...'

'અં...બા!' રામલાલે હરી ભરતી મુઠ્ઠ પાડી. ભોજનમાંથી એનો રસ ઉડી ગયો. પૂરું જમ્યા વગર જ એ ઊભો થયો ને હાથ ધોઈ 'ઘરમાનું પુછ્યું ન જોયું હોય તો' એવું બબડતો એણે કોટ-ટોપી પહેર્યાં ને અંબા તરફ નજર નાખ્યા વગર જ બહાર ચાલ્યો ગયો.

અપૂર્ણ

વિવિધ

યુનીયનનાં ચાંદીના સિક્કા

યુનીયન પાર્લામેન્ટે ડાઇનેજ એમેન્ડમેન્ટ બીલ પાસ કર્યું છે જેથી યુનીયનના ચાંદીના સિક્કાઓમાંથી ચાંદીનો ભાગ ૮૦ ટકા હતો તેને બદલે ૫૦ ટકા કરવામાં આવશે. હાલના સિક્કા પાડવામાં મીન્ટ તરફથી સારો નફો કરવામાં આવતો હતો પરંતુ ૧૯૪૪ થી દુનીયામાં ચાંદીનો ભાવ એટલો વધી ગયો છે કે જેથી મીન્ટથી હાલના જેવા સિક્કા વગર ખોટે પાડી શકાવા મુશ્કેલ થઈ પડયા છે. ચાંદીનો ભાવ આઉંસનો ૭૦ પેની થતાં સિક્કા પાડતાં ૧૦ ટકાની ખોટ થાય છે. એ ખોટ અટકાવવાને પાર્લામેન્ટને આ પગલું ભરવું પડ્યું છે, જેથી હવે મીન્ટને ૧૫ ટકા નફો રહેશે.

હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે વેપારના કરાર

ગયા રવીવારે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે એક વર્ષ માટે વેપારના કરાર સહી થયા છે. કરાર મુજબ પાકીસ્તાન હીંદને કાચું રાબુ રૂ, અનાજ અને બીજી વસ્તુઓ પુરી પાડશે. હીંદ તેના બદલામાં પાકીસ્તાનને કોલસો, લોઢું અને કાપડ પુરા પાડશે. ૧૯૪૯ના સપ્ટેમ્બરમાં હિંદે પોતાના નાણાની કીંમત ઘટાડયા બાદ બન્ને દેશો વચ્ચે આ પહેલાંજ પુરા વેપાર કરાર થયા છે, સમાચાર જાહેર થયું છે કે પાકીસ્તાનનો કીંમત ઘટાડયા વગરનો રૂપિયો હિંદે બીજા જરૂરે સિક્કાઓ બાદ આ કરાર થયા છે.

દુકાન વેચવાની છે

બધાંને સ્વદેશ જવાનું હોવાથી વેપારના મુખ્ય કસ્તીમાં આવેલી મુખ્ય જનરલ ડીલર દુકાનોમાંની એક વેચવી નાખવી છે. વીગત માટે લખો અથવા મળો:

જુસબઅલ એન્ડ્રુઝ હાઉસ (ગ્રો.) લી., ગ્રોકસ ૪૦, મેકેકીંગ. ફોન : ૪૦, કેપ પ્રોવીન્સ.

બાનાના સ્ત્રીધા ઐતરમાંથી પાંચ ટકા કમીશનથી મોકલીશું.

MESTHRI,
Izotsha, Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્માત્મા શોખહે જબનાર		
કાપીટ	૧	૬
આપના પત્રોઃ ઝોરઝમની		
ગ્રેનો ભાગ) સંપાદક મમ હાલેકર ૧	૬	

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ઝબાનું બંધ	૧	૦
અધુપ	૩	૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
કુબેરધન (ડાકોર હવ નોવેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ધાંઈ મુખા	૭	૦
જગતનો તાત (આખે આને)	૬	૧
ઉષાચરિત્ર	૫	૬
પંડીતજીના હાસ્ય પ્રસંગ	૭	૬
ધરતીને આકાશે	૧	૦
ચિત્રલેખા ગ્રહો	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુરુષચરીત્ર	૨	૩
સરકારના આપણેનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો વીકાસ ડી. ઘ. મ.	૩	૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
પામાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૬	૦
છત્રતા તહેવારો ડાકાસાહેબ	૪	૦
મોટો જોડણી કોષ	૧	૨	૬
સહ્ય રસ	૬	૦
મોને ચશ્મે	૨	૩
ચાપેરબાલી (ડાકોરની નોવેલ)	૮	૦
ગૃહીણી ભાગ (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦	૦
રસીકલાલ	૫	૬
ચારસાર	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા વાલેન્દ પ્રસાદ		
૧	૦	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૬
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી		
૧૪	૦	

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

જાપુની કારાવાસની કહાણી આગાખાન મહેલના ઓગણીસ વરસનો ઇતીહાસ. લેખીકા કે. સુશીલા નૈયર. કીંમત શી. ૧૫/૦.

જોઇએ છે

સઘળા હોંદા પત્રોના કમીશન એજ્‌ન્ટો ઉપરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા પુરાનો અને યુવતીઓ. બધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે ફ્રી. ૨ ના સ્ટીટીય પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonament,
Ahmedabad 3
INDIA.

ધાર્મિક કીયાઓ માટે

"ગાંધી ભારત વિદ્યાલય" સાંધી હોસ માં શિક્ષક તરીકે આવેલા ભાઇ હુમિયાશંકર - મધિશંકર જાતિએ બાહ્મણ હોઇ હીંદુ—ધર્મીક કર્મકાંડના જાણકાર છે.' પ્રસંગોપાત તેમની જરૂર પડે નીચેના સ્થળે તેમને મળવું:

નરસિંહભાઇ પરસુભાઇ
હેલવાડીવાળા,
૪૨ મારોટ રોડ, અમર મારતર મેન્શન બીજે માળ.

"ખિલાપ"

લે'ખકઃ મહેન્દ્ર ચોખાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના બેમાસીમા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગમશે અને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પેસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોના સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

હોંદ્રેશાં

ઓફિસસીપર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો હોતા જાઓ
મુદત નક્કામા ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક જાણવાલાયક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	હૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	પે.	વાર્ષિક રૂ.		હૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	પે.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૩	૦	૧૫	કુમાળ	સ.	૧	૬	૬૦
આનંદ	સ.		૮	૧૫	ખીસ્મા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્યધન	મા		૬	૮	ગુજરાત	મા.		૮	૭
ઉદ્યોગી	સ		૮	૬૫	ગ્રામસેવક	સ.		૧	૧૭
કાજલ	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સ.		૮	૩૬
ચેતન	સ.		૭	૬૫	દેશ	મા.	૧	૬	૧૨
ચરિત્રઘડતર	મા.	૧	૧	૧૫	પ્રબોધ	સ		૮	૩૬
ચેતન	મા.	૧	૬	૧૭	ફાયરબ્રેક	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.		૮	૩૬	ખેડુત	સ		૩	૨૨
ભાષા	સ.		૮	૩૬	સાન્નિધ્યભારત	સ.	૧	૦	૧૨
ચિત્રસેના	સ.		૮	૩૬	મંડળ	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.		૮	૩૬	સવીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૬૫	શ્રી રામન	મા.	૧	૬	૧૩
ન્યુ ભારત	દ.		૩	૬૫	શારદા	મા.	૨	૦	૧૫
પ્રકાર	મા.	૧	૧	૬૫	સુદર્શન	મા.	૧	૬	૧૮
મનહીલ	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા	૧	૦	૧૦	હમેં-નવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.		૧	૧૨	હમદર્દ		૧	૧	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	હોસમીસરી	સ		૪	૧૫
યોગ્યમન	સ.		૧	૬૦	હરિભારત	દ.		૩	૮૫
વનચેતન	મા.	૧	૬	૬૫	હેલ્થી	સ.		૮	૩૬
પ્રબુદ્ધજીવન	સ.		૪	૧૫	ખુશખબર	સ		૧	૨૦

આ દરો પ્રકાશકના છે અને તેમાં ગમે તે બનતે ફેરફારો થાય
પેક કરીને બમણા બીજા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી બરોબર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

બધાં બધા બીજા કોઇ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ઉપરજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
કીંમતના બધા પત્રો માટેના લવાજમોના સસ્તાવા એજન્ટો

હોંદ્રસ્તાની-ગુજરાતી કોશ

હોંદ્રસ્તાની શીખના માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીમત ૧૦-૦

સરદારનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીમત ૧૩-૦

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીમત ૭-૦

દેશ નેતાઓનીમઢી રાખવા લાયક જીવીઓ

સોમે પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની જીવીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પ્રે. કેસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

કોપની કી. ૧
ચાર જીવીઓ સાથે મંગાવનારને કી. ૩-૧ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કોરસી દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા જ્યાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram : "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૭ માસ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. ૬દમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
સુમ	૨	૧૬ ૯	૨૩	૧	૫-૪૯	૬-૩૬
મંગળ	૩	,, ૧૦	૨૪	૨	૫-૫૦	૬-૩૮
બુધ	૪	,, ૧૧	૨૫	૩	૫-૫૧	૬-૩૭
ગુરૂ	૫	,, ૧૩	૨૬	૪	૫-૫૨	૬-૩૬
શુક્ર	૬	,, ૧૪	૨૭	૫	૫-૫૩	૬-૩૫
શનિ	૭	,, ૩૦	૨૮	૬	૫-૫૪	૬-૩૪
રવી	૮	,, ૧	૨૯	૭	૫-૫૫	૬-૩૩

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૩	૦
સદુપાય અને બે બિંદુ	૧	૧
ગોરા અભ્યાસ અને સાહિત્ય	૫	૪
રાજર્ષિ	૩	૦
ડાકઘર	૧	૬

આપણા પુસ્તકો

આપણી પ્રગતિ	૧	૦
ગોદ ધર્મ પુદ	૧	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આકાશ અને પાતાળ	૧	૧

વિવિધ પુસ્તકો

અમર પ્રહ્લાદચરિત્ર	૩	૦
હિંદના રાજા રીતિરિવાજ	૧	૦
ગાલ્વાગાની કંચાસ	૫	
ગાલ્વાકરણ (ગિરધરકૃત)		
આખા ૨-૩-૪ સેટની	૧૪	૦
ઇસ્કોલાય આ. ૧-૨ (ગાલ્વાકૃત		
વિવિધ ગ્રેજોનો કંગ્રહ) સેટની	૧૧	૪
ગાલ્વીરનો પ્રવાસ	૧	૦
કોનો ગાલ્વાપાયો	૩	૦
ગુલામના સેનાનીઓ	૩	૧
પ્રવાસી (ગુજરાતી)	૪	૦
ગંગાવર (ગોવાળી)	૧	૧૦
ગોદ મનુષ્ય	૧	૦
૪૫૬૨ વિવિધ ગાલ્વાના અને વિવિધ		
રંગના ચમકતા પ્રવચનોનો કંગ્રહ	૧	૦
ગોલીગદ કરીયદ.		
(રંગીન ચીટે અનુપમ ગેટ)	૧૦	૦

નવપરણીતો માટે

[redacted] સાહેબના	૩	૩
ભારતીય ગ્રામજીવન દર્શન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિરોધી આત્મા (ગુજરાતીમાંથી	૮	૦
ગાલ્વાકુમાર આ. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રેમ બીજું (અનિમકૃત)	૩	૦
૧૮૫૭	૬	૮
ઇસ્લામ દુખ	૨	૧
ગ્રેમકેસર પાણી	૩	૦
ગાલ્વ નિર્ણય (અનુવાદમાંથી	૩	૧
ગાલ્વક આ. ૧-૨ ગ્રેજોની	૮	૦
ઇંદાની ખુશરુજ	૧	૦
ગ્રેમની ગ્રેમચરી	૫	૧
ઇંગ્લેના ગાલ્વા વાર્તા કંગ્રહ	૪	૦
ગાલ્વ પુકારી	૩	૧
ગોટીના ગાલ્વુ અને બીજી વાતો	૮	૦
ગોરની વાતો આ. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
વધુગ્રેમ અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાદ મંદિર	૧	૬
ગ્રેમાકાંક્ષી	૩	૧
ગાલ્વક સંગ્રહ	૩	૦
ગોરઠી ગાલ્વકીર	૩	૦
ગોરઠી ગાલ્વા	૧	૦
વિવિધ વીગ્રા	૧	૦

રાજેંદ્ર ગાલ્વુ કૃત નોવેલ

ઇંગ્લેના	૧	૦
ગંગાસ્નાન	૫	૦
ગાલ્વ વાર્તાગ્રેજો	૧	૧
ઇંગ્લા	૮	૦
ગાલ્વુગાપા	૬	૦
ઠાકોરગાય	૫	૦
ગાલ્વુ ગારતી	૧૬	૧
ગાંધીનાથ	૪	૦
ગાંધીગદીન	૧૬	૧
ગાગી	૩	૧
રેખાગાક	૫	૦
દુર્ગા	૮	૧
નવીના	૧૦	૦
ગૌરવી	૩	૧
ગુલાબ	૧	૦
ગીની નારીની ગહાણી	૩	૩
ગાગા ગેની	૫	૧

ડાહ્યા સાહેબ ડાહેલાકર કૃત

ગોકગાતા	૧	૪
ગ્રેમરજ્જુ ગાગા	૩	૦
ગુલના તરંગોની	૧	૦
ગોરવાની દિવાળી	૧	૩

ગાયંપાલાલ પુનમ્બી કૃત

ગાડમે રસ્તે	૮	૧
ગ્રેમનો ગાંધ	૧	૦
પ્રકાગપૂરિત નાટકો	૩	૫
ગોગ્ય ગ્રીજી	૩	૦
ઇંગ્લેન્ડ ઇતિહાગ	૧૦	૦
નવલીકાગ્રેજો	૩	૦

રમણલાલ દેગાઈ કૃત

અંજની	૩	૧
ગોતીગ આ. ૧-૨	૧૫	૦
ગંપીત હૃદય અને ગાંધુતા	૮	૦
દીપિકા	૮	૦
ચંદ્રકાંત	૩	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાગનું રેખા દર્ગન	
દુનીયાની ગંસ્કૃતીથી તે આજ ગુધીની	
દુનીયાની ગાહીતી આપતો ઇતીહાગ જે	
આખરી સેટની કીમત ૧-૨-૦	

જીવન પરીચય

ગ્રી. મણુદાગ ગાંધીજી ગ્રીનીયગ ગાયમ
ના રેખાચો ઇતીહાગ પોતાના જીવન
પરીચ ગ્રાપ્યગ ગ્રેમનો ગાયેલ્યો છે.
કી ૨૧

વર્ધા ગ્રીક્ષણ યોજના

ગ્રીક્ષણ કેવી રીતે ગાપવું તેની
ગમજ ગાંધીજીના જોગી ગોલ્યુગેગન
મુલ્ય ૨ ૧

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal.

કીતાબો

ભારત કયા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજી ના ગાર્તાલાપ	૧	૬
અમ ગ્રેમત નદિ આવે રે	૧	૬
ઇગરચવાર્તા દુનીયા	૨	૦
ઇમારે ગાંધકી કહાની	૧	૬
આપે બકે	૧	૧
ચરખી (ગાંધીજી કી કુછ વાતે	૧	૬
ગ્રેમેજી રાજ્ય કે ગૌ ગાલ	૧	૦
ગિખકી વિભૂતીયાં	૧	૮
ઇમારી રાજનેતીક ગમસ્યાયે	૧૧	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	૦
હિંદ ધર્મકીગાક્ષાત્કારકર્યે		
ધર્મકી કહાનીઓ)	૦	૬
ગમાજવાદ-પુંજીવાદ	૨	૬
ગંત ગંગી	૧	૬
ગોવીયટ-ગામ્યવાદ	૧	૬
ગયા રોમાગ (ઇતીહાગ)	૪	૦
ગાધનાકે ચયર	૩	૬
વેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
ગાધવાર-નુકિયમ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
પાગલ	૧	૧
નાટીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુષ્ટી દુનીયા	૧	૦
ગ્રેમમેં ગદવાસ	૧	૬

બચ્ચોંકે લીયે

બહાદુર બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૦
નહીદાકી કહાનીયા	૧	૦
કીસાનો		૬
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
ગ્રાધનાકા ગેવ દિવગો (ગીતાગાર)	૧	૧
ગીતા ધ્વની		
શ્રી. મહાદેવભાઇ કૃત (ગરલમાં ગીતા)	૧	૮
ચીત્ર ગાધેના	૫	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ

બી ઇર્ષ	૧	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
ગનગામા	૩	૦
વર ને પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૧	૦
સુના મંદીર	૬	૧
રમારણ	૧૭	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦
ગાનવીની ગવાર	૧૨	૦
ગાવારા ગંસાર	૩	૧
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૭	૦
ચિત્રોદવી	૩	૧
દીનાનાથ	૧૦	૧
કેગાઇનો ચોગ	૮	૦
ગ્રાવન મંદીર	૮	૧
ભાગ ગમાધી	૬	૦
ગ્રાવનર	૩	૦
બે દેહ દીપક	૫	૦
પુત્ર ગન્મ	૧૭	૦
પરીવેદ	૩	૦
પીતાજીનો બન પ્રવેગ	૩	૦
પહેલી પ્રીત	૩	૧
પૃથ્વીગ	૩	૬
ચોરીગ ભાપ	૫	૦
ગાડી ભર્યો	૫	૧
ભાલધારી	૬	૧
પરને મારગે	૬	૦
ચિરકુમાર ગભા (ગાટોગ્રાફ)	૧૨	૦
પ્રગરદાન	૩	૦
હિંદુગ	૫	૧
ગંતોનીવાદ	૫	૦
ગુપ્તાદા	૪	૧
પુખનાં પુર	૧૧	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

પરાક્રમા	૫	૩
આર્ય ધર્મ નીતિગાર	૨	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦
જીવન નિરીક્ષણ	૫	૧

ગુજરાત ભકુમડ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજબાણુ ગાયું

ગ્રાનુ પુસ્તક	૧	૦
રામનામ ગાંધીજી	૨	૦
ખુદ બીજા	૧	૧

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
શી. ૭–૦
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—જુઓ જાયે તો જાનું.
"હાફડી" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ સાહેબ ભાવથી "અદા કરે" છે. લાહુર હલક, અને મધુર સંગીત નો એજ આ રેકોર્ડની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 1074, રત્ના અને રોશનલાલ

હુ તીતલી હે મે પ્રુલ—મસ્ત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોડે દિયા હે જીયા—ઓ દિલકો "જાને" વાલો
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે. ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું છે

YI. 1077 મીસ રતના

ગ્રુપ્રેઝી ટોલી ચલી ગઈ—આઝાદ કહાની હે.
ભારત માતાની આઝાદીની યાદમાં ખાસ તયાર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1801 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પીયા તેરી યાદ મે—હંસી ખુશી સે જી હે.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ ચાલુ જમાનાની માંગ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 ગોરડ. ગુલરાજ

પ્યારા બાપુ—બાપુકો દર્શના.
બાપુની યાદની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશો.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી જિરાફરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ ઘરેઘર હોવી જોઈએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ ગ્રેટર મહી" સ્વકૃત કટાક્ષ
વિદેશી તબલાપર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને બુઢ્ઢો બનાવે છે" સ્વકૃત કટાક્ષ
"આ બધુ બજુતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. પેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશો રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ હીપ–હીપ હુરરે

YI 1085
હમ જાન ગયે — સદમો કે બાવજો

YI. 1086
જવાની હમ ગુજારે — મુઝે રાતે અંધેર મે

YI. 1087
ઓ પ્રીતમ આકર — ચુપ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારૂં ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St, DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp. Johannesburg.
P. O Box 190
Telephone 35-1533

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6685.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતભાઈ બાલુભાઇ કારીગરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીણાં વેચવા રાખવા આવ્યા છીએ. મહેરબાની કરી બોલાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ઘુઘરા ફોક, મમરા, સાંકળા, ચવાણા, પાતળા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વગેરે માટે ફોરા મહાલયમાં ખાસજ ફોરબ્સ ફોરબ્સ મહાલયે કુંદ વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

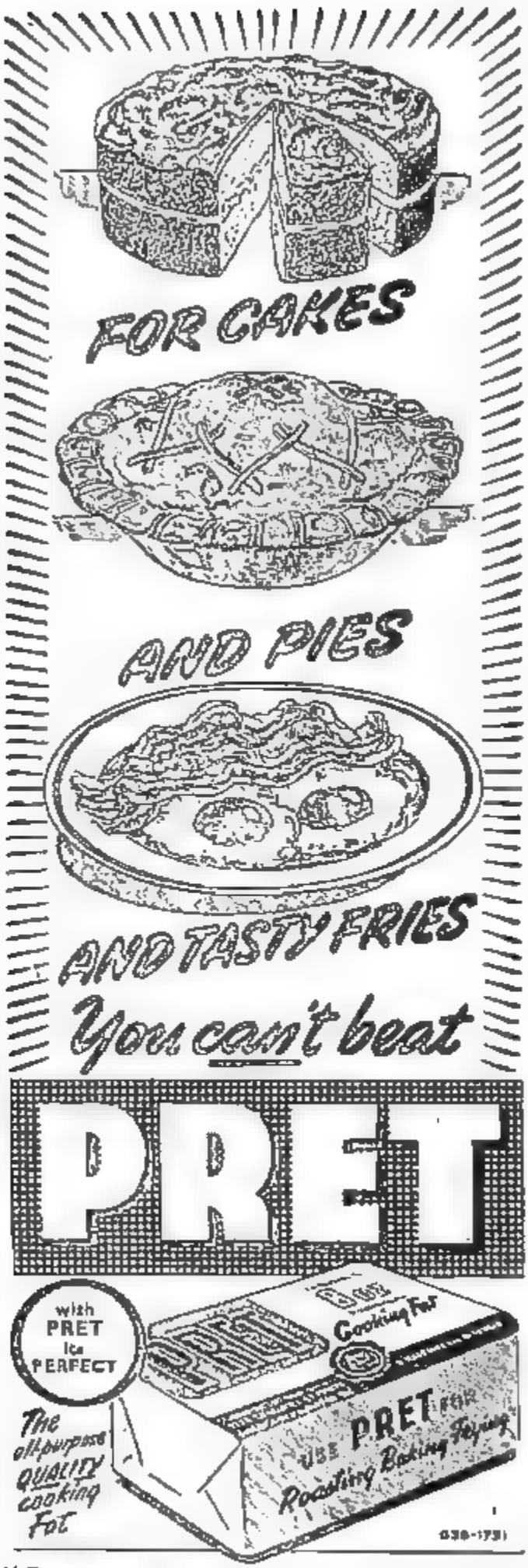
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	2
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		2	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 10—Vol. XLIX. FRIDAY, 9TH MARCH, 1951. Registered at the G.P.O. as a News and... PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

THE PRINCIPLE OF NON-VIOLENCE

"Non-violence is not a principle or a virtue to be brought into play on a particular occasion or to be practised with reference to a particular party or section. It has to become a part and parcel of our being. Anger should disappear from our hearts altogether, otherwise what is the difference between ourselves and our oppressors? Anger may lead one person to issue an order to open fire, another to use abusive language, a third to use the *lathi*. At root it is all the same. It is only when you have become incapable of feeling or harbouring anger in your hearts that you can claim to have shed violence or expect to remain non-violent to the end."

—Gandhiji
(from "A Pilgrimage For Peace.")

અહીંસાનો સિદ્ધાંત

"અહીંસા એ જેવો તેવો સિદ્ધાંત કે ગુણ નથી કે જેનો અમુક વખતે જ અથવા અમુક પક્ષ કે અમુક વર્ગના સંબંધ માંજ ઉપયોગ કરી શકાય. એ આપણા શરીરનું જેમ અંગ બની જવો જોઇએ. ક્રોધ આપણા હૃદયમાંથી સદંતર નાબુદ થઇ જવો જોઇએ, નહિ તો આપણામાં અને આપણાપર જુલમ કરનારમાં શો ફરક? ક્રોધ કોઇ માણસને અંકુશ મકાવવાનો હુકમ કરાવશે, બીજાને ગિલ્લત ભાષા વપરાવશે અને ત્રીજાને લાઠી ચલાવડાવશે. મુળમાં તો એ સઘળું એકજ થયું. તમારા હૃદયમાં જ્યારે ક્રોધની લાગણી બાપવા ન દો ત્યારેજ તમે હીંસાનો ત્યાગ કરેલો અથવા અને અંત લગી અહીંસક રહી શકો."

—ગાંધીજી
("એ પીલગ્રીમેજ ફોર પ સ"માંથી)

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
DUAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUCDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

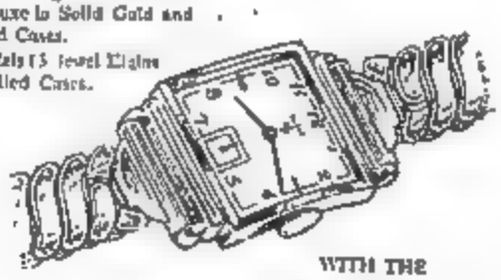
44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169,
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office @ 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડામણ તેમજ સુતરાઉ કામ, કુશન રબ્સ, ક્લાન્ટેરસ—એની બાબતે માટે
બહ બહતો માલ. તેમજ કેપટીન ન્યોરસેટ રાખીએ
બીજેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા વિનામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

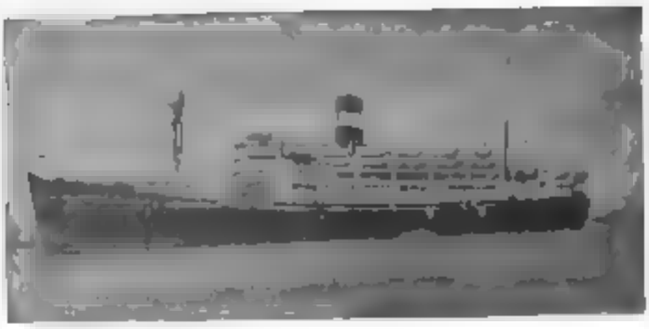
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Patten Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 24-4568.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY. LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોઠી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી વકરપ છે. કોઠી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કોઠીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25645. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone ■ 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Amra sailing for Bombay on 31st March, taking only 2nd Class passengers with food.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેચવરોબ, કબેબાંધ બેડ સાઈડ ટેબલ બોકસીસ ટેબલ, ખુરશી ટેબલ, ટેબલ, નાના મોટામાં ભાવે ખરીદી લઈને અને પોતાની સાથે લેવા ખુશીથી બોલાવે.

—ઓફિસ, ટેબલ અને ડીવન ટેબલ—

જે કુશળ ટેબલેમ નીચે તૈયાર થાય છે. તેવા ફોર્મ ભરિને તરીયાર રહે છે. બાજ પોતાના બાળોના માટેજ બીલ કમાવો અને તેમાં ખામજ રાખીએ

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAUGONA	DITHEHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	HUN-KI JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel Add "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-7

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 10—Vol.—XLIX. Friday, 9th March, 1951

Registered at the C.P.O. as a Newspaper
Permit No. PMB

Indian Opinion

Friday 9th March, 1951

The Individual Or The System?

THE 'Rand Daily Mail' of February 28 publishes a sordid and rather revolting picture of an eviction of eight coloured families from Indian-owned premises in Fordsburg.

The picture is in two parts. The upper shows the side-walk in front of the premises occupied with the evicted tenants' belongings. The lower, one of the Indian owners of the building apparently being addressed by the Mayor of Johannesburg and Mr. D. N. Murray, the City Director of Social Welfare.

The Mayor's intervention resulted, it is stated, in the eviction being postponed for at least another month. It would appear that the tenants were given notice in October of last year on the grounds that the owners of the property wanted to rebuild.

There is no suggestion of illegality or irregularity about the proceedings. The landlords were exercising their legal rights and this is but one of quite a number of similar cases, several of which were reported from the Doornfontein area and in which the landlords happened to be Europeans, also anxious to rebuild.

The lower of the two pictures published by the 'Rand Daily Mail'—that of the three persons in "consultation"—presents an interesting study. The unhappy landlord is obviously being made to feel that he is just another Shylock. The Mayor's and Mr. Murray's opinion of him is eloquently reflected in the expressions on their faces.

The story is made more the prettier by one being told that some of the tenants evicted are ex soldiers.

Now, we wish to make it clear at the outset, and that with the strongest possible emphasis, that we are completely out of sympathy with rack renters and heartless property owners, be they Indian, European or any other nationality or class.

In our opinion, the selfish exploitation of others' needs is morally wrong. We regard this as being universally true; as true of the growers of things, of the distributors of the necessaries of life, of the producers of those necessaries, as of landed proprietors and property-owners, generally.

BUT—and the "but" calls for expression, so to say, in big capitals—it has to be recognised in common fairness that this Jungle Law of living on each other, of enriching oneself at others' expense, in seeing in each other's needs but an opportunity to turn those needs to the greatest possible profit, has become the properly accepted "Business" of life.

So much so that the case that "Value" has acquired a purely artificial meaning apart from real worth. The "Value" of a commodity is appraised at what it will fetch. At what those who need it can be made to pay for it.

The interests of the consumer don't enter into the picture at all. It is a business axiom that sentiment can no more combine with business than oil can mix with water. "Business" has become synonymous with "Money-making" and the objective of every business man is to "get into the money." From the most gigantic business corporation to the smallest trader the first concern is sales; the all-important question, "How much can we get for this or that commodity we have for sale?" In other words, "How much can we make out of the customer?"

Such are the principles that govern production and distribution, now a days; the principles controlling the satisfaction of the public's needs, appetites (often artificially created and stimulated) and, not infrequently, vices.

"Service"? The word is no longer to be found in the business-man's vocabulary. Occasionally, one does hear the fiction still indulged in. The average business man would, however, meet any such reference with a reminder that, as he would put it, "he is not in business for the good of his health."

Theoretically, it is still true that traders are granted licences so that the requirements of a consuming public shall be served. In practice, however, that has become just another polite fiction.

Business has become a kind of sheep shearing; the consuming public are the sheep. That a tremendous proportion of the sheep cannot furnish wool enough to satisfy the demands of the vast army of profiteer-shearers and consequently have to go hungry as well as shorn, is perhaps unfortunate, but must not be allowed to interfere with the recognised fundamental principles governing "business."

Those principles are sacrosanct, the root principle the profit motive; the loading of the commodity with as much profit as it can be made to bear. The effect of this on the well being of the public generally is of relative unimportance. Those are sentimental considerations and must not be allowed to interfere with what is known as the Law of Supply and Demand under which the producer or purveyor is held to be entitled to get the highest price obtainable for what he has to sell.

The complete ineffectiveness of the feeble attempts made to reconcile this system with some sort of control is evidenced by such an anomaly as metalic cobs at 3d. each in a metalic-producing country and other valuable foodstuffs allowed to rot while would be customers go hungry because the price demanded by retailers is more than the average consumer can afford to pay.

The ingenuity and resourcefulness of the "shearers" is usually equal to finding a way round most of the half hearted attempts at imposing restraints.

Perhaps the most obvious fact of all that emerges from a study of the working of this "Rugged individualism," as the American style it, is that it inevitably creates a conflict of interests between buyer and seller, producer and consumer, landlord and tenant. Both are out to get the largest possible return for their money.

The "value" of anything being calculated at what it will fetch, scarcely means a rise in "value," i.e. a rise in price. The history of "business" discloses quite a few examples of artificially created "scarcities" engineered for the purpose of increasing profits.

This go-as you please production and distribution with the sole object of profit-making results in a further anomaly. At this very moment, one half of the world is literally starving for the necessaries of life of which the other half has a "glut" and will, in all likelihood, have to destroy, as in similar circumstances, it did only a few months ago.

If it be asked what relation or connection has all this to the case of the Fordsburg eviction, the answer is perfectly simple.

This property owner or landlord is but one of a class. He is, after all, but playing the game according to the recognised rules of the game. Seeking to obtain the largest possible return for his investment, the most profit on his outlay.

If this particular one is sinning, he is sinning in a numerous company—mostly European.

Johannesburg's northern suburbs are becoming congested through the creation of huge blocks of flats. These are advertised as "luxury flats," at hitherto unheard of rentals. Wherever possible, the rentals of occupied premises are being raised.

In the city proper, old established shopkeepers complain

that they are virtually being put out of business through the extortionate demands of their landlords.

Is, then, the Asiatic goose more to be condemned than the European gander? Or, is it the system that is at fault?

Future Of The Coloured People

AS we write these lines the fate of the Coloured people hangs in the balance. The Coloured Franchise Bill, officially titled, the Representation of Non-Europeans Bill, is to be introduced in Parliament to-day (Thursday). The Opposition is to raise an objection at the very outset by challenging the competency of Parliament to consider the Bill without a joint sitting of both Houses as prescribed in the entrenched clauses of the South Africa Act. Besides this the Coloured community, as a whole, is strongly opposed to the diminution of its long-established rights and in that it has the backing not only of all the non-European organisations but of a vast majority of the Europeans and, what is more, of the European intelligentsia too. It is the first occasion in the history of South Africa that the cause of people, other than the Europeans, has received such an overwhelming support by the European public. In fact the Europeans have made the cause of the Coloured people their own because they rightly feel that the honour and prestige of the Europeans of South Africa are at stake. The Coloured people's cause is also being exploited by the disruptive forces which are out to bring about chaos in the country and they too in order to serve their own ends have offered the Coloured people their whole hearted support. This means trouble for the Government—a trouble of its own seeking. Its proud boast that it has the power to deal with it will be of no avail—a fact it should hardly need to be apprised of if it at all carefully follows the present world events.

The Coloured people have a strong case and a powerful support to back it. They should therefore be very careful in selecting their allies lest they may alienate the sympathy of those they already have. It is a great thing to have the sympathy and support of the Europeans of standing in fighting our cause and we should do everything possible to win it and to retain it. We can surely do this by being moderate in our speech and firm and determined in our action and by evincing a spirit of sacrifice.

The question of Coloured franchise is just the beginning of a great struggle to come. All the non-Europeans including the Coloured people are being thrown in one cauldron by the present Government. We shall all have to stand united and help one another. Needless to say the Coloured people have the fullest support and sympathy of the Indian community. We have no doubt whatsoever that truth and justice shall prevail in the end.

NOTES

Defaming The Nation

Thus the 'Natal Mercury' in the course of a leading article entitled "Defaming the Nation" in its issue of March 8. It refers to the manifesto issued by some of Natal's leading European citizens, appearing elsewhere in this issue:

"The Natal Mercury" associates itself with every word in this timely and outspoken protest. In the paramount interest of race unity, in the paramount interest of honour, good faith and justice this newspaper urges every South African to oppose by all constitutional means this Nationalist attempt to sabotage the sacred pact of Union. Trust and confidence are woven into the fabric of this Union of ours. Without these characteristics there would have been no coming together of the four Provinces fourty-one years ago. Without trust the whole basis of good and orderly government is destroyed. Without confidence what is left of racial harmony will swiftly disappear, leaving in its wake a sullen and dangerous resentment which can be held in check only by some hateful form of despotic police rule. These are the real things that are at stake when the debate begins in Capetown this afternoon—a debate which ought never to have been forced upon the country. May right prevail.

The Bill

The Representation of Non-Europeans Bill which has stirred the whole country, is designed to place the Coloured voters of the Cape and Natal Provinces on a communal roll and to give them four European representatives in the House of Assembly and one in the Senate. It enables the coloured voters of the Cape to elect two representatives who may be Coloured to the Cape Provincial Council and it eliminates the Coloured Provincial vote in Natal. The Government claims that it represents a new deal for the Coloured people. The United Party considers that if placed on the Statute Book the Bill will be the death knell of White leadership in South Africa.

Dean Of Pretoria On Coloured Franchise Bill

The Dean of Pretoria the Very Rev. F. A. Amoore, writing in this month's 'Kingdom' says: "There are times in the history of a nation when the Christian judgment on political matters must be plainly given." Such a case seemed to be the new Bill for the representation of the Coloured people. It was perhaps a little ironic that such a Bill should be introduced the year before the tercentenary of Van Riebeeck, the founder of European South Africa, was kept. "For Van Riebeeck encouraged some of his followers to contract mixed marriages, and began the long history of the Cape Coloured people. And was not Simon van der Stel, one of his successors, the son of a Dutchman and an Indian woman?" Quite clearly a long-established right and privilege was being taken away from the Cape Coloured people. Something was being given in return, but none of the Coloured people was convinced that their lot was being improved and their privileges increased. Rather the contrary. "What has been their privilege and right, in voting on the common roll and enjoying (some) citizen rights, is being taken away. No one section of the European community would like to be treated as the Coloured people will be if the proposed Bill is passed. It is therefore a duty for all those who can to mobilise public opinion against this attack on the long-enjoyed rights of the Cape Coloured people. In doing this we are true patriots. We want the name of South Africa to stand high in the judgment of the nations of the world. We shall not add to our prestige in the sight of the world by diminishing the rights of those who are not of our race."

Mr. Gordon Walker's Reply To Dr. Malan's Criticism

The Secretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Patrick Gordon walker, who has gone back to London, had addressed 600 people at a civic luncheon in Johannesburg before leaving the Union. Mr. Gordon Walker is reported to have said: "We believe the Commonwealth has a unique part to play in helping to keep the peace of the world. We believe there is nothing more important than the close friendship and co-operation of its members. Who serves the Commonwealth serves also the cause of world peace. Britain is a world power and has many big responsibilities in the world. We are part of the Atlantic community; we are a

past in Western Europe. We shall do our duty to both connections, but we shall never enter into commitments, like a European super-State, that would prevent us playing our full part as a member of the Commonwealth. So long as all of us in the Commonwealth recognise that there is nothing more important than the close friendship and co-operation of its members, there is, I believe, a good chance of saving the world from another war. "I can assure you that we, in Britain, will put first things first. We will play our full part in resisting the menace of Communist imperialism, and disruption, and are happy to think that we are closely united with South Africa in this objective."

Apartheid Assures Spiritual Future

According to a Sapa report from Robertson the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges is reported to have said that the spiritual future was being assured by yearly instalments of the Government's apartheid policy. In this respect the Coloured man he said, was simultaneously getting a squarer deal. "He was never much interested in his vote, whereas now he is assured of his food, housing and own representation."

BUS OWNERS JUSTIFY INCREASE IN FARES

THE Omnibus Services (Pty) Ltd., which operates a fleet of 21 buses over the Victoria Street—Wiggins Road, and Victoria Street—Newlands routes, in a Press statement, strongly deprecates the resolution which was purported to have been passed at a Transport Conference held during the week-end in regard to a application by Non-European bus owners for an increase in the fares. The Company has on several occasions been complimented by the Local Road Transportation Board for the efficient manner in which the services are carried on. Consequently it is in a position to speak with some authority on the transport problem of Non-Europeans.

The so-called Transport Conference in passing the resolution has taken no account of the many problems and difficulties that beset the bus owners. The Company pointed out that the fare from Victoria Street to Wiggins Road terminus is 3d over a route of six miles, a considerable portion of which is not macadamized. The fare from Victoria Street to the Newlands terminus—a distance of nine miles—a considerable portion of which is atrocious—is 4d. These fares have remained stationary for a period of nearly fifteen years, while during this period the cost of buses has risen by nearly 200 per cent, petrol 120 per cent, spare parts 300 per cent and tyres 400 per cent. Twenty years ago the licence due for a bus was less than £20, while at the present moment it is £73. Insurance has correspondingly increased. It would be apparent that the present bus fare is by no means economic. While every article of food, clothing etc., has soared to the limits of the sky without any objection from the Natal Indian Congress, it is absurd to oppose a slight and legitimate increase in bus fares. It is quite clear that the Conference has delved into a problem of which it has not the slightest knowledge nor any practical experience.

[Resolutions opposing the Colour-bar policy of the Durban City Council as carried out in Municipal buses, the proposed increase in fares by private non-European buses owners and several others resolutions were passed unanimously last Sunday when 71 delegates representing 24 organisations put forward their views at a transport conference held at the Gandhi Library Hall, Queen Street, Durban. The conference which was convened under the auspices of the Natal Indian Congress passed a resolution strongly opposing the proposed increase in bus fares by private bus owners. The lower-income group of non-Europeans, the resolutions said, could ill-afford any increase in view of the high cost of living. The Conference also adopted by a unanimous vote another resolution welcoming the assurances that the Government are to subsidise non-European transport and requested that direct subsidies be paid by the Government to private as well as public transport services catering for the lower income groups.]

KASHMIR DEADLOCK

"The Anglo American bloc aims at creating a barrier in Kashmir with a view to checking the onrush of Communism. Their support to Pakistan on the Kashmir issue should be understood in this perspective," said Sheikh Abdullah, Chief Minister of Jammu and Kashmir, speaking at Gwalior. Characterising the U.N. as "a cockpit of international intrigues," the Kashmir Premier said that his countrymen did not expect any justice from such an organisation. The people of Kashmir were the captains of their destiny and they would resist to the last man any solution of the Kashmir problem which might envisage the bartering away of their freedom, he declared. Referring to the role played by Britain in the Kashmir tangle, Sheikh Abdullah accused that country's Government of "deliberately distorting" the issues involved in the problem and supporting Pakistan's aggressive action. Britain he said, had always believed in the policy of "divide and rule" and she, therefore, wanted to solve the Kashmir problem by partition. "We shall, however, resist such a sinister move," he warned. "The national importance of the Kashmir problem," he continued, "lies in the fact that the battle between secularism and theocracy is being fought on the soil of Kashmir. If we lose the fight, the lofty ideals for which Mahatma Gandhi fought and sacrificed his life will be defeated. But if we win—and win we shall—the theory of 'two nations' propounded by the rulers of Pakistan will stand condemned before the bar of world opinion." Concluding, the Kashmir Premier paid a tribute to Pandit Nehru's leadership and exhorted the people to lend their unstinted support to the Prime Minister.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

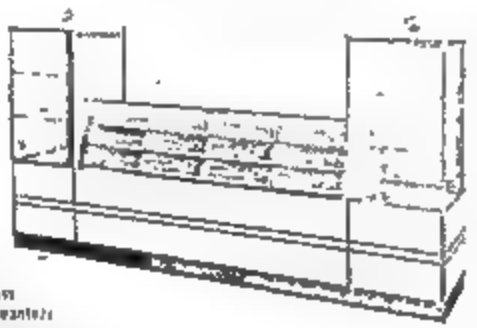
We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

"Gold Medal" Quality

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Carlisle Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Corner Eloff) Johannesburg
Phone 22-2242. P.O. Box 4581

'THE SUNDAY EXPRESS' FRESHENS UP DR. MALAN'S MEMORY

FROM THE EDITOR OF THE 'SUNDAY EXPRESS' TO DR. MALAN, THE PRIME MINISTER

DEAR DR. MALAN,—During the past week, my staff and I, who are interested only in facts, have been investigating your statement of last week-end that Britain, "acting on her own and without consultation with, or the approval of, other members, recently admitted India, Pakistan and Ceylon to the Commonwealth." This is what we found:

From Canada came the assurance that they were fully consulted.

From Australia and New Zealand came the assurance that, if they had not been consulted, they would certainly have protested.

From London came the statement that Commonwealth nations were undoubtedly consulted on the admission to the Commonwealth of these three countries.

It was pointed that you, Dr. Malan, were present at the conference of Prime Ministers in London in April, 1949, at which unanimous agreement was reached that India be given the status of a republic and should remain within the Commonwealth.

From South Africa came the most surprising report of all—surprising because it was provided by none other than yourself.

I cannot quote you in full because the report occupies more than fourteen and a half columns of Hansard's official reports of proceedings in the House of Assembly. But the report is available to you for refreshing your memory. The date is May 11, 1949.

DO YOU REMEMBER SAYING then of the results of the conference: "It undoubtedly meant a new milestone in the history of the development of the Commonwealth."

Do you remember saying that the only subject on the agenda was the fact that India was to become a republic and wished to remain within the Commonwealth?

Do you remember saying that the problem the conference had to decide was whether to say "no" or "yes" to India's request for Commonwealth status as a republic?

Do you remember saying: "The question that occurred to us was: If we lost India, . . . would we lose even more? Everyone will agree that we would have lost India's good-will . . . if we lose that, then not only the Commonwealth, but the anti-Communist Western Powers will lose a foothold in Asia"

Do you remember saying: "The decision to allow India to remain a member of the Commonwealth will make the world realise that the Commonwealth is still a power in world affairs"

Do you remember saying: "What has been done in this case will not result in the breaking up of the Commonwealth; on the contrary, it will build up the Commonwealth."

Do you remember saying: "Since the declaration of the conference was received with acclamation in England. . . . (and) . . . by other members of the Commonwealth, I hope it will be possible to say the same thing of South Africa."

Do you remember that the only objection you raised at that conference, according to your report to Parliament, was about the King being referred to as head of the Commonwealth?

Not once in those fourteen-and-a-half columns is there mention of your objecting to India's place in the Commonwealth.

What we have been unable to find out is this: If you objected to India's inclusion in the family of nations when you were consulted, why did you not say so in London on April 27, 1949, instead of waiting to say so to a reporter in Cape Town in February, 1951.

Only you can tell us that. We await your reply with interest. —'The Sunday Express'

WANTED

Good and experienced all round Mason, preferred Asiatic, on permanent staff, required for Cape Province. State wages, qualifications and when able to commence. Apply to:

Globo (Registered) Plumbers, Builders & General Contractors,
Laingsburg, Cape.

COLOURED VOTERS' BILL

PROTEST BY LEADING EUROPEAN CITIZENS

ON the eve of the first reading of the Representation of Non-Europeans Bill (the Coloured Voters' Bill) a manifesto was issued by a group of leading Natal citizens. Among the signatories were two past members of the Judiciary, besides leaders of opinion in the religious, industrial, commercial and professional spheres. One of the authors of the manifesto in a Press interview said that it was a measure of the seriousness with which the proposed legislation was viewed in responsible quarters that men of such high standing and with varied interests had come forward to make a common protest. He felt that the gravity of the situation that had been created, was not sufficiently realised in Natal. The issue now raised, while it affected the Coloured people, had the gravest implications for the Constitution, he said, and it was for this reason that men and women not usually active in political life had felt it their duty to speak up. The following is the text of the manifesto.

"We, the undersigned citizens of Natal having taken note of the Bill for the Representation of Non-Europeans, as published in the Government Gazette Extraordinary of February 13, 1951, protest strongly against its provisions and call upon all our fellow citizens, regardless of political Party, to join us in our protest.

"The effect of the Bill as now published is not confined to the Cape Province. It will diminish the rights of Coloured voters both in the Cape and Natal; and in the case of Natal will entirely deprive the Coloured voters of their franchise rights in Provincial Council elections.

"Holding the view that the moral authority of Parliament, the unity of the nation and the prospect of peaceful development depend upon the strict observance of the solemn agreement entered into a Union and embodied in the South Africa Act, we believe that an attempt to override one of the Entrenched Clauses by a bare majority must subvert the very foundations of our public life.

"This Bill is a violation of the most binding pledges given to the country on various occasions by leaders of all political Parties, including members of the present Cabinet. A deliberate breach of pledges so solemnly made must debase our public life and destroy the confidence upon which all ordered government depends.

"If the rights of any group of citizens no matter how weak in influence or small in numbers, are diminished in this arbitary manner, no citizen of any group can in future feel himself secure in the enjoyment of his own rights.

"The moral and constitutional issues raised by this Bill involve questions of honour and good faith and cannot be left only to those normally active in Party politics. They are the concern of every individual citizen, and we believe that it is a matter of conscience and public duty for every citizen, men or women, to oppose the enactment of this Bill by all constitutional means."

The following are the signatories to the manifesto:—

Country Districts

W. J. Christopher (Ladysmith); The Hon. Richard Feetham (Howick); The Hon. A. A. Roy Hathorn (Lidgetton); J. Hunt-Holly (Wartburgh); D. A. J. McHardy (Dundee); J. W. Sinclair (Ladysmith); J. Emery Tully (Tweedie).

Maritzburg

W. M. Anderson; E. Beardmore, K.C.; Hugh Bryan; Professor F. B Borchell; Bishop C. J. Ferguson-Davie; Leonard Fisher, Bishop of Natal; H. W.C. Hickson; Dr. W. J. O'Brien, O.B.E.; A. T. Tatham.

Durban

Mr. M. Asher; Ronald R. Butcher; Dr. George Campbell; L. C. Grice; Norman Henwood; Archdeacon T. V. G. Inman; Charles E. James; Humphrey E. Jones; Professor J. D. Krige; Mrs. A. M. G. Layton; J. Mortimer Moir; Dr. B. M. Narbeth; Dr. Maurice G. Pearson, O.B.E.; G. C. Scully; Rev. Stanley B. Sudbury; Rabbi Harris Swift; Douglas Tilley; Rev. Hugh F. Yule.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hygienists (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

DIABETES

THE problem of diabetes has been of tragic significance to me, because it took the life of someone who was very dear indeed. It is such losses and such griefs that drive us onward to seek out the eternal laws of the universe no matter what authorities and commonly accepted experts may have to say. But long before that, while I was still a youngster in so-called "medical research," I had reason to take special note of diabetes.

In those days, nearly 30 years ago, I held a very insignificant post that sometimes entailed accompanying a senior official to collect specimens from a certain hospital. Around that time, the question of blood-sugar and the use of insulin was receiving particular attention, and we would go daily to get blood from diabetic patients. I remember particularly a little girl of six years, named Marjorie. She had hysterics every time she saw our white coats, for they meant that hollow needles would be jabbed into her veins and some blood sucked out. Of course, the scientific expression for this operation is more polite, but the result was the same.

That is the beauty of scientific language in the medical world. It softens the rude implications of what is being done. It gives the pleasing impression of working miracles without inflicting any suffering on human beings or animals. And it also veils everything in a vague mist of words that enables vast vested interests to make ever larger fortunes. And insulin certainly has made fortunes without ever curing even one single case of diabetes.

Just consider the following phrase extracted from an up-to-the minute scientific bulletin lying on my desk. It deals with a wonderful new anti-biotic, of which penicillin was the first discovered. The phrase is as follows: "In this combination the (Bacitracin) bacitracin is much less nephrotoxic than the soluble drug." What does this mean? In plain English it means that the new stuff is much less damaging to the kidneys! Therefore it means also that the other stuff was very damaging to the kidneys! How do they know? Obviously by the results on unfortunate patients.

Oh, if people would only stop a moment to think, to consider the meaning of words, to realize what lies under and behind so many of the glib statements brazenly broadcast by self ordained high priests of knowledge!

Anyhow, poor little Marjorie eventually died. So did all the other little children afflicted with diabetes. But her sufferings and her fears had made a dreadful impression on me, one that made me shun all orthodox treatment for this fell complaint.

When, many years later, Death in the guise of diabetes struck close to my own heart, the irreparable loss of one most dear to me drove me to a keen and close interest in the natural methods of dealing with patients thus afflicted.

Note carefully: I do not say methods of treating the disease. There is the mistake, to treat a disease instead of a patient. It is the patient that must be treated, and every patient is different. So with diabetes. One may have a dozen sufferers from this complaint and it is quite possible that each one would need different treatment. The one may have had an injury, such as a kick in stomach years before, that may have started the trouble. Another may be suffering from some great sorrow or love disappointment. A third may belong to the worrying type that can never relax, never forget the job for five minutes. Why, do you think, should it be that diabetes is so common among Jews? If we consider how many Jewish business people eat, live, drink and breathe their business and worry, worry, worry about it, we can have a much better idea as to why they are prone to get diabetes and also a pretty good clue to the cure in their particular case. And precisely the same remarks apply to many Indians and other Eastern peoples. Again, it is very significant that diabetes is rare among unsophisticated Africans but is growing ever more common among the "civilized" and educated element, those who become leaders of their people.

Let us consider what is common among all these cases. In the first place, one of the outstanding bad features of our modern civilization is its intense artificiality and over-refinement. We have bioscopes which show films of artificial people imitating artificial ways of life—shadows of a shadow. Women paint and powder themselves to imitate the appearance of glowing health—and are really unhealthy. Our food is refined and denatured until it is reduced to a sterile, half-mineral condition. It has not enough life in it to go bad. That is why white sugar, white flour and similar substances keep so well. Whole wheat flour will not keep because it is too full of life.

Then we jog our jaded nerves with all kinds of stimulants—and strong drinks are by no means the only stimulants. Blaring radios eternally emitting the raucous noises of modern so-called music. Detective and crime novels. Highly spiced foods and drinks. Too many dances and parties. Speed, speed, speed. A thousand and one things all combine to keep the nerves stretched and keyed up.

So we see that one of the distinguishing features of our modern civilization is over-excitement. And the people of any race who become subjected to such over-excitement tend to get diabetes. I do not say that this way of life causes just diabetes, because that is not so. A body breaks down at the weakest point. With some it takes the form of liver troubles, with other heart disease, and with yet others a break down of the nervous system or even of the mind. But what I mean is that diabetes can so often be traced to a way of living where there is undue excitement, fear, shock, grief or other nervous tension, plus a deficient or incorrect diet. Where the inheritance from either parents is bad, that is, where the child is born with an inherited weakness, there is an additional strain on the normal functioning of the whole body.

The treatment of diabetes must, of course, depend in each instance on the particular symptoms and general condition of the patient, including his or her own personal and family history, habits and traits. What will cure one patient may be quite useless for another.

Insulin is the great stand by of the medical fraternity. But no doctor in his right senses would ever claim that insulin is a cure for diabetes. It is simply a palliative, something that eases the distress of the malady and enables the patient to keep going from day to day. And the use of insulin involves certain "side effects," as they are politely called and other unpleasantness that sometimes make life not worth living for the patient. That is why so many end up with suicide.

As a matter of fact, insulin is, to my mind, a classic example of allopathic medical methods. It was discovered by very clever scientists conducting experiments on dogs. Some of the experiments done in research laboratories are hideously cruel, devilish deeds done in the name of science and humanity. The scientists deny strongly that they are cruel, but their very training warps their outlook in this matter. That is the trouble with animal experiments. They can sometimes point the way to very important discoveries, but all too often they lead to entirely wrong and mistaken conclusions which really run contrary to Natural law. This, I believe, is one of the reasons why modern medical research is such a farce and a failure, as is evidenced by the terrible trail of damage left by every new "wonder drug" put out by the laboratories. God is not mocked and the end does not justify the means. We cannot hope to get true health for suffering humanity by creating hells on earth for animal victims in scientific laboratories. Ill-health is the result of transgressing natural laws. Clearly the cure must lie in discovering, understanding and obeying natural law, not in trying to "conquer Nature" by deeds that are inhuman and essentially immoral.

In the case of insulin research, glass U-tubes were inserted into the livers of live dogs and then water was passed through. The water was gradually heated and at regular intervals samples of blood were taken. When the water got towards boiling point the wretched dogs would collapse—that is, they fainted with the pain.

Anyhow, insulin resulted from all this experimenting, and a great fuss was made over the discovery. Most extravagant claims were also made as to its virtues

They always are made in the case of new discoveries. Yet, not one single case of diabetes has ever been cured by insulin. Furthermore, the late great J. Ellis Barker has shown in his book "New Lives For Old," since the introduction of insulin in 1921 the diabetes death-rate in England rose steadily by some 15 per cent. Insulin, therefore, is obviously *not* the solution of the problem of diabetes.

Natural therapeutists using Homoeopathy as one of their instruments of healing have had many successes in the treatment of diabetes. Diet, of course, plays a most important part in treatment, and here the Nature Cure people were experts at a time when it was the fashion for medical men to laugh at the notion of diet having any bearing on disease. Then, again, manipulation and massage, especially deep massage of the pancreatic region, are most useful. In some cases, certain herbal preparations do excellent work. And, of course, Homoeopathy has a goodly list of sovereign remedies, each with its own specific field and function.

As an instance, preparations of *Ignatia* have been used with great success in cases where the diabetes has been found to begin after some grievous shock such as a love-disappointment or the death of someone dearly beloved. On the other hand, it was discovered that workers with *Uranium nitrate* were prone to develop diabetes. This led to the use of *Uranium nitrate* in homoeopathic dose, which has cured many a desperate case. Among other substances are *Bryonia*, *lactic acid*, *Syzygium*, *Natrum sulphuricum* and *Argentum metallicum*, in each case in special homoeopathic preparation and indicated by certain peculiar symptoms individual to each remedy.

For it must not be forgotten that, in Homoeopathy, a remedy is useful only where its "provings" match certain particular symptoms. Each remedy has its own particular symptoms and if these symptoms are not present in a case, that remedy will be useless. It is that principle that makes Homoeopathy the most scientific form of treatment in the world—sometimes very simple and easy, and sometimes extremely difficult.

Incidentally, Homoeopathy uses a homoeopathic preparation of insulin for the treatment of diabetics who have been taking insulin. But it has been found that a patient who has never had insulin is always much easier to cure than one who has once become enslaved by this drug. In fact, patients who have had much insulin are usually very difficult indeed to treat. And, of course, wherever a patient is prepared to enter wholeheartedly and conscientiously into the prescribed course of treatment, which may include fasting and dietary discipline, very good results may often be expected.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 24.

FREEDOM OF WOMEN

ADDRESSING the Convocation of the Prayag Mahila Vidhyapith, an institute for women, Dr. Rajendra Prasad, President of the Indian Republic, said he considered the work within the sphere of the family to be more important than in offices or factories and this work can only be done by women. But, that did not mean that women should be prisoners within the four walls of their homes and should have no contact with other aspects of life. On the contrary he held that for social evolution and health women needed freedom as much as men. Freedom meant that a free person should use his time and talents in the best possible way so that all living beings of which he was one, might benefit. The true meaning of freedom, was not the freedom to use one's time and talents for one's own benefit regardless of the fact whether they benefitted or not the people at large. This was not freedom, the President said, but anarchy or licence. Therefore, the highest *freedom* of women meant and should mean that she should have complete power to move the physical, mental and moral character of the future generation. We have to bring about such changes in our social structure as may remove the obstacles from the path of women and provide them with necessary facilities for their unfettered progress.

Our Social Problem

"We have frequently in the recent past been reminded of the danger in our country which is likely to result from over-population. It is difficult, however, to convince the ordinary layman of this danger. I congratulate the Indian Conference of Social Work on its effort to focus attention on the seriousness of the problem," says Raja Maharaj Singh, Governor of Bombay in a message to the Indian Conference of Social Work which organised a 'Social Welfare Day' throughout the country. Shri Mangaldas Pakvasa, Governor of Madhya Pradesh, says: "The food problem has become extremely acute and unless it is promptly dealt with vigour and foresight, it will grow into a calamity. More production of food and less production of mouths to feed are two of the remedies suggested by experts." Rajkumari Amrit Kaur, Union Minister for Health, says: "I am aware how many people are disturbed at the increase in population. Family planning is essential, but it has to be attacked fundamentally rather than superficially. The raising of the living standard of the people will obviously be a potent factor in the checking of the growth of population. One other necessary reform which will contribute towards the solution of the problem is the raising of the marriage age of both girls and boys."

India And Nepal

The following messages were exchanged between the Prime Ministers of Nepal and India, following the inauguration of the new set-up in Nepal: The Prime Minister of Nepal on February 18, 1951: "I am most happy to inform Your Excellency that His Majesty the King made the proclamation today, and the new Council of Ministers has been sworn in. The Cabinet will hold its first meeting tomorrow. I confidently hope that under the new set-up the Government and people will work in closest harmony leading to the progress and prosperity of Nepal. With the expression of my highest consideration and warm personal regards."

The Prime Minister of India sent the following reply to the Prime Minister of Nepal: "I thank your Highness for your message informing me that His Majesty the King has issued a proclamation and a new Council of Ministers has been sworn in. On this auspicious occasion, I should like to convey to you and to the new Council of Ministers my greeting and the greetings and the good wishes of India. We earnestly hope that the new Government will lead Nepal to progress and prosperity. I should like personally to offer Your Highness and the members of the new Council of Ministers my congratulations on the successful way in which all of you have surmounted many difficulties and reached a harmonious conclusion. I am confident that the spirit in which the problems of today have been tackled will enable the new Government to deal with all other difficulties that may arise. I can assure Your Highness and your Government of the deep friendship of India for Nepal."

Locust Menace

About 60 locust swarms from western countries had invaded India during the last year turning an area of 80,000 square miles into their breeding ground. The Food Minister, Shri K. M. Munshi, who stated this in his address at a locust conference in New Delhi, also warned that the "invasion" this year was feared to be much heavier. "With the co-operation of the States concerned, the Central Locust Organisation was able to control the major bulk of the breeding" he said, which was estimated to be capable of giving rise to at least 10,000 swarms. Shri Munshi cited the International Anti-Locust Conference for the warning regarding the year's feared "invasion." For fighting the locust menace on a war basis, the official machinery of all departments of the Central and State Governments had to be geared to a very high level of efficiency, he said. "This is a national problem to which the highest priority must be given at this critical juncture in our food situation. Any slackness will mean a disaster because even if foods are available, it will be difficult to import food from foreign countries due to several causes with which you are already familiar. The Government of India are strengthening the central organisation which is responsible for technical work in the desert breeding tracts at a cost of about Rs. 17 lakhs."

Planning Commission

The Prime Minister, Shri Jawaharlal Nehru, said in a written statement in Parliament that the planning Commission's report would be presented to the Government towards the end of May. The report among other things, would assess the country's resources and the extent to which they might be developed. Before the plan

under preparation was finalised, he said, it was hoped to arrange for a consultation between the Planning Commission and Members of Parliament specially interested in planning. Discussions with State Governments would begin shortly and would extend over a few weeks. Shri Nehru added: "The House will recall that a few months ago the Commission requested States Governments to prepare plans of development for the two years, 1951-1952, and 1952-1953, and, in broader outline, for the period of five years ending 1955-56. Development plans have recently been received from most of the States Governments, and the Central Ministries. These plans are being studied, and the Commission hopes to suggest detailed priorities to the Central Government and the States, and also to indicate the levels to which financial resources may be raised during the next few years by the Centre and by the various Part A and Part B States towards the implementation of the national plan. Before the Commission makes its recommendations to individual State Governments, it intends to hold discussions with each of them on the basis of its assessment of their financial position and resources and their programmes of development. The plan under preparation covers a period of five years, but it is proposed later to extend it to the sixth year, so as to correspond with the period of the Colombo Plan. The Commission's report is likely to cover a wide field. It will make an assessment of the country's resources, including financial resources, and the extent to which they may be developed.

NEWS IN BRIEF

First Indian To Win Honours

Mr. Sewpersadh Panday, of Overport, the first Indian in South Africa to obtain the B.A. honours degree conferred in absentia at Fort Hare on April 27. He will be preparing a thesis on pathology in the Indian community for his M.A. degree. Mr. Panday, who is a master at Sastri College, was the first Indian student of the new University of Natal to major in sociology.

Young Girl Wins Nursing Prizes

A young girl, miss Marjorie Naidoo, received both the matron-in-chief and the matron's prizes as well as her hospital certificate at the occasion of presentation day at the Baragwanath Non European Hospital.

Jamaica Asks For Ban On S.A. Goods

The Jamaican House of Representatives last week is reported by Sapa to have passed a resolution asking the Government to ban the import of South African goods as a protest against the treatment of Coloured people in the Union.

Mr. Ramchand, one of the directors of the Bombay Bazaar, Durban and Mrs. Ramchad arrived last week from India.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	4	6
CHITRA (Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	4	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	4
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	7	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	6
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

SHORT STORY

MAN AND HUMANITY

(Translated From Gujarati)

(Continued from last week)

AS the cool night breeze touched his face, Ramlal began to think calmly. Was it really dishonest money? All his life he had led an honest life, he had not run into debts and though poor, he had always been proud. But fate had placed this money within his reach, he had not stolen it, how could it be dishonest money? Then he thought of Amba. He had never seen her angry in all these years. She had never complained. She was always full of confidence and she faced life with courage. Why was she angry today? Why was she not happy to see so much money? Why did she use the word "dishonest" money?"

Ramlal found himself before a big shop with clothes in the windows. What nice things! It would be so nice to be able to buy something from here! Ramlal made up his mind to go in and buy himself something before the shop closed for the night. He climbed the three steps and as his foot touched the fourth step he stopped—Am I going to wear a coat bought of dishonest money? But who says that it is dishonest money? Only Amba, but what does she know?—But all of a sudden a thought struck him, he remembered an incident of two days ago. A friend of his, who was very lazy, just sat and smoked all day. Ramlal said to him, why don't you work hard for the money you are going to receive? If you do not, then that will be dishonest money, earned dishonestly'

Remembering this incident, Ramlal's thoughts changed. Just as that money was dishonest, this was dishonest too. He turned run down the steps, took out the visiting card and directed his steps ■ the house of the owner of the pocket-book. He came to a beautiful house and entering the gates, he walked up the steps and knocked at the door. He could hear quite a lot of noise inside, as if some sort of celebration was going on. He knocked again. The door opened and a girl of about twelve looked at him, and saw his soiled clothes and said, "come later on."

Ramlal understood that the girl had taken him for a beggar who had come to beg. He immediately took out the pocket book and said, "I am not a beggar. I have come to return this pocket-book."

"Pocket-book!" said the girl and snatched it from Ramlal's hand, slammed the door and ran inside. Ramlal just stood there thinking of the rude behaviour of rich children, when the door opened again, and the girl said, "Just wait here, the pocket-book belonged to my brother." So saying she slammed the door again.

Ramlal stood there thinking how rude this girl was. She spoke to him without any respect while young men, living near his house, always addressed him as "Uncle" Another thought came to him, that surely these people will reward him handsomely for returning such a large sum of money. While he was thinking thus the door opened. The girl had a box in her hand. It was a sweet-meat box! "Here," said the girl "there is some food in here," and she slammed the door again. Ramlal was disappointed and turning his steps towards the road he began to open the box and saw that there were the remains of a feast—the left overs! Ramlal's face was pale and then he laughed harshly. Such rich people, but they could not even give him decent food! He left the box in the compound and walked out.

He began to feel proud of himself when he thought of how he, a poor man had returned such a large sum of money to a rich man who had so much to give, but who had no heart. Ramlal felt happy. Ramlal thought, what is the use of this outward wealth when inwardly the minds and hearts were so dirty.

Holding his head high, Ramlal walked home. Amba sat there thinking over the happenings of the evening. She was worried—would her husband return, after the angry way in which he had left? And when she saw her husband open the door and come in, she was happy and when she saw the happy smile on Ramlal's face she thought, "Oh God, this is all the wealth I want." "Amba," said Ramlal, "I have returned it."

"Returned it?" asked Amba, as she felt a weight lift from her heart.

"Yes I returned, the money," said Ramlal with pride.

"What did they give you," asked Amba expectantly.

"The left overs from a feast they were having!"

"Then?"

"Then what? I left ■ in their compound and came home," said Ramlal sitting ■ the table. "Now let us have supper."

Amba asked no more questions. She was happy that the money had been returned. She went to the oven and took out the simple meal that she had kept warm. Ramlal's eyes were filled with affection. "You have not eaten yet?" he asked.

"How could I eat when you went out without eating. You work and earn the little money we have, how can I eat without you?"

Ramlal said quietly—"Amba! In the eye of the world, they may be great, but as men, we are greater than them. They are all like the fancy sweet-meat box they gave me—out ward show with dirt inside!"

(Concluded)

India's—
only—
Story—
Monthly—
Caravan
DELHI PRESS
Send 6d. stamps for Specimen.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE
A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.
FOR CUTS AND SCRATCHES

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

વૈશાખ ૪૮ મું—અંક ૧૦ · શુક્રવાર તા. ૬ માર્ચ, ૧૯૫૨. · પૃષ્ઠ નવમા પેની.૬

નોંધ અને સમાચાર

પ્રજાની થઇ રહેલી અપકીર્તિ

માર્ચ તા. ૮ મીના અંકમાં 'નાતાલ મરકુરી' એ "પ્રજાની થઇ રહેલી અપકીર્તિ" ના શિર્ષક હેઠળ લખેલા એક લેખમાં, નાતાલના કેટલાક એક વર્ગ યુરોપીયન નાગરીકોએ કબ્જાની બીલ પર કરેલાં નીવેદનનું (જે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રગટ કરવામાં આવેલું છે) સુચન કરી નીચે પ્રમાણે લખ્યું છેઃ

"આ સુચનસરના રપષ્ટ વિરોધના સરો સુર ગુજરાતી સાથે 'નાતાલ મરકુરી' સંમત થાય છે. ભારતીય એકય ના સર્વોપરિ હિત અર્થે અને માન આત્મા, વીશ્વાસ અને ન્યાયના સર્વો પરિ હિત અર્થે આ પત્ર, યુનીયનના પવિત્ર કરારને તોડી પાડવાના નેશનલીસ્ટ સરકારના પ્રયત્નો સફળ નીષ્ફળ પ્રયત્નોથી વીરોધ કરવા સ્વદેશ આફ્રીકાના સર્વે સુજ્ઞ નાગરીક ને અરજ કરે છે. વીશ્વાસ અને પ્રતીજ્ઞા એ આપણો આ યુનીયનના હાડ માં વણાયેલાં છે. તેના વીના કર્ત જર્પર બાર પ્રાંતોનું ઐકીકરણ થઇ શકયું નહિ હોત. વિશ્વાસ વીના સારી અને અવરિયત સરકારનો આબો પાયો ઉખડી જશે. પ્રતીજ્ઞા વીના શ્વેત રહેલો સ્વદેશ એબ્બાસ સર્વેને અકલ્પ્ય દુઃ જણે અને તેને સ્થને અંધકાર અસંતોષ અને વીરોધની લાગણી પ્રવર્તશે કે જે, ગોઇ તીરસ્કાર ભરેલી અનાકુદ્ર ચેષ્ટાએ કરતા પહે ૮ અંકુશ માં રાખી શકાશે. આજે જોહાનીસબર્ગ ઐકયસાધનમાં ઘર બનાવી રહ્યા, જે આ દેશની ઉપર પ્રજાએ લાદવામાં આવતી બોજારૂપ નહિ હતી, તેમાં આજ ૫.૨ લોકમો રહેતા છે. સ્વપનો ભગ થાઓ."

બીક્ષ

રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ એશ્યાનુરોપીયન્સ બીલ, જેણે આપણા દેશને અજબગારી મુકેલ છે, તેનો હેતુ કેપ અને નાતાલ માં કર્ત વોટરોને ખુદા કોપી મત પત્રકપર મુકી પાંચ સભ્યોને તેઓની ૨ પ્રતિનિધિઓ અને સેનેટમાં એક પ્રતિનિધિ આપવાનો છે. કેપમાં કર્ત વોટરોથી કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલપર પોતાના બે પ્રતિનિધિઓ ચુંટી કાઢવાને જેઓ કર્ત પણ દોષ કાઢશે અને નાતાલની પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં કર્ત્રો અતાધિકાર ધરાવતા હતા તે નાબુદ કરવામાં આવ્યો છે. સરકાર દાવો કરે છે કે આ બીલથી કર્ત' લોકોને નવા હકો આપવામાં આવ્યા છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી માને છે કે આ બીલ જો કાયદાપોથીપર ચઢાવવામાં આવશે તો સાઉથ આફ્રીકામાં મોટી પ્રજાના નેતૃત્વનો સત્યુપટ વાગશે.

કલર્ડોના મતાધીકાર પર પ્રીટોરીયા ના ટીન

પ્રીટોરીયા ના ટીન, વેરી રેવરન્ડ એફ. એ. એમુર આપ્રુ પાસના 'ટ્રીંગ ડમ'માં લખે છેઃ

"પ્રજાની તયારીઓમાં એવો વખત આવે છે જ્યારે રાજકીય બાબતોપર ધર્મગુરૂઓએ પોતાનો નીર્ણય આપવો જરૂરી થઇ પડે છે કર્ત' લોકોના મતાધીકારના નર્યા બીલને કિધે એ વખત આવેલો જણાય છે. સાઉથ આફ્રીકામાં યુરોપીયનોની સત્તાની રથાપના કરનાર સર રીમીકની શ્રીજી સતાબ્દી આવને વર્ષે ઉજવાશે એજ વખતે આપ બીલ આપ્યું એ પણ એક વિચિત્રતા જ છે. કેમકે વાન રીબીક પોતાના કેટલાક સાથીઓને મીત્ર સમો કરવાનું પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું અને ત્યારથી એ કેપના કર્ત' લોકોના સાંત્ર પ્રતિનિધિની શરૂઆત થઈ. અને સાધન વાન કર સ્ટેલ, કે તેનો અનુયાયી હતો, તે શું કર્ય બાપ અને દીકરો માનો પુત્ર નવોનો' કેપ ના કર્ત' લોકોનો એક સાંત્ર વખતથી રથાપિત થએલો હક છીનવી લેવામાં આવી રહ્યો છે એમાં કંઇજ ચમત્કાર નથી. તેના અનુયાયીમાં કંઇક અપાય રહ્યું છે એ ખરું છે, પરંતુ કર્ત' લોકોમોના ઘોડીને પણ એની ખાત્રી નથી કે તેઓની રિથતિ સુધરી રહી છે અને તેઓની છુટકારા વધારવામાં આવી છે. ચમકે એવી ઉશ્કુ બધ રહેલું તેઓને લાગે છે. આમના મતપત્રકપરથી મત આપવાનો તેઓ જે અધીકાર ભોગવી રહ્યા હતા અને કેટલાક નાગરીકત્વના હકો ભોગવી રહ્યા હતા એ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં રહ્યા છે. આ બીલ જો પસાર થશે તો કર્ત' લોકો ની જેવી રિથતિ થશે તેવી રિથતિમાં યુરોપીયન લોકોને કેમ પણ વર્ષ મુકવાને તયાર નહિ થાય. આથી કેપ ના કર્ત' લોકોના લાંબા વખતથી ભોગવાઇ રહેલા હકોપરના પ્રહાર પર પ્રબળમત સંગઠીત કરવાની સૌની ફરજ છે. તેમ કરવામાંજ ખરી દેશ ભકતી રહેલી છે. દુનીયાના દેશોમાં સાઉથ આફ્રીકાનું નામ નીગ્રોમંડ રહે એમ આપણે ઇચ્છીએ છીએ. જેઓ આ પથ્વી ખાતીના નથી તેઓના હકોપર કાપ મુકવાથી દુનીયામાં આપણી પ્રતિષ્ઠા આપણે વધારી નહિ શકીએ."

ડો. મલાનની ટીકાઓનો મી. ગોરડન રોબર્ટસે આપેલો જવાબ

કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના સેક્રેટરી મી. ગોર્ડન રોબર્ટ કે પાછા સંડન પહોંચી ગયા છે, તેમણે યુનીયન હોકાતાં પહેલાં જોહાનીસબર્ગમાં આપવામાં આવેલાં સીરીઝ સંબંધ વખતે ડો.ની મેલની સમક્ષ આપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કેઃ

"આપે માની - લીએ કે દુનીયાની સાંતી જાળવવાને મદદ કરવામાં કોમનવેલ્થ પોતે ઘણુજ આપ જણવાનો છે. અમે માનીએ છીએ કે તેના સભ્યો વચ્ચે ગાઢ મીત્રતા અને સહકાર સીવાય બધારે અગત્યનું બીજું કર્ય નથી. જે કોમનવેલ્થની સેવા કરે છે તે દુનીયાની સાંતીના સવાલની પણ સેવા કરે છે. ક્વીન દુનીયાનું એક રાજ્ય છે અને તેનાપર અનેક મોટી જવાબદારીઓ રહેલી છે. અમે એટલાન્ટીક કોમોનો એક ભાગ લીએ; પશ્ચિમ યુરોપનો એક ભાગ લીએ. એ બન્ને દરજ્જા માં અમે આપારી કરજ બજાવીશું. પરંતુ અમે એક સર્વોપરી રાજ્ય તરીકે એવા કોઇ પણ બંધનોથી બંધાયેલું નહિ કે જે કોમનવેલ્થના એક સભ્ય તરીકે અમારો સંપુર્ણ ભોગ બજાવવામાં અમને રોકાવટ કરે. કોમનવેલ્થમાં આપણે સૌ એટલું સમજીએ કે આપણી વચ્ચે મૈત્રી અને સહકારના કરતાં વધારે બળવત્તર બીજું કર્ય નથી તો, હું માનું છું કે, દુનીયાને બીજા યુદ્ધમાં થી બચાવવાને સારી તક છે.

"હું તમને ખાત્રી આપું છું કે વીટન માં અમે પ્રથમ વસ્તુઓને હમેશાં પ્રથમજ રથાન આપીશું. સામ્યવાદ સામે અને અંધાધુંધીના બળનો સામ નો કરવામાં અમે અમારો સંપુર્ણ ટેકો આપીશું. અને આ બાબતમાં, મને જણાવીને આનંદ થાય છે કે, સાઉથ આફ્રીકાનું અને અમારું એક મોટર છે."

જોમેકાએ રા.- આ. સામે કરેલો વીરોધ

જોમેકાની પારલમાએ ગયે આવા ડીયે, યુનીયનમાં રંજાડ્યો ભારતીઓ પ્રત્યેની ગેરવર્તણુક સામેના વીરોધ તરીકે સાઉથ આફ્રીકાની માલની આ બાત પર બંધી મુકવા સરકારને આગ્રહી કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો છે.

'સન્ડે એકસપ્રેસ' ડો. મલાનની ચાહવાસ્ત તાજી કરે છે

વડા પ્રધાન ડો. મલાનને 'સન્ડે એકસપ્રેસ'ના તંત્રી તરફથી

પ્રિય ડો. મલાન, અમે ઉકમાં અઠવાડીયાંથી, હું અને મારો સ્ટાફ, જેઓ સ્ટર ૬૫ કલાકોની ડયુટી કરવામાંજ પડેલા છીએ, તેઓ અમે અઠવાડીયાની અખરીએ તમે કરેલું નિવેદન કે, બ્રીટને કોમનવેલ્થના અન્ય સભ્યોની સાથે મસલત કર્યા કે તેઓની સંમતી મેળવ્યા વિના પોતાની ફોરેન પોલીસ, પાકીસ્તાન અને સીલોન ને કોમનવેલ્થમાં દાખલ કર્યા હતાં, તેની તપાસ કરી રહ્યા હતા. નીચેની બીના અંગે જોઈએ છે:

૧ મેકાથી જેની ખાત્રી આપી હતી કે તેની સંપર્ણ સમતી લેવા માં આવી હતી.

ઓસ્ટ્રેલીયા અને ન્યુઝીલેન્ડથી ખાત્રી આપી હતી કે જો તેઓની સંમતી નહિ લેવામાં આવી હોત તો તેઓએ જરૂર વિરોધ કરેલો હોત.

લંડનથી એવું નિવેદન આપ્યું કે આ બધુ રહીને કોમનવેલ્થમાં દાખલ કરવા બાબત કોમનવેલ્થના રહીની એકક સંમતી લેવામાં આવી હતી જ.

એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, ૧૯૪૬ ના એપ્રીલમાં લંડનમાં ગએલી વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સ, જેમાં, બ્રીટને રીપબ્લીકને કોમનવેલ્થમાં રહેવા આપવાનું અને કોમનવેલ્થમાં રહેવા દેવાનું સર્વાનુમતે મંજુર થયું હતું.

તેમાં તમે, કેદ્ર પ્રધાન, અને હાજર હતા.

સાઉથ આફ્રિકાની સ્ટીમી તારાપુની બોરેલો દેવાદ આપ્યો હતો—તારાપુની બોરેલો એટલા માટે કે તમારા પોતાના તરફથી જ તે રજુ કરવા માં આવ્યો હતો

તમારો જે દેવાદ અદારત: અહિ આપી શકાય તેમ નથી કેમકે મુનીવનની ધરામણાની કાર પાછીના દેવાની સાક્ષીઓ કટારો જરૂરની છે. પરંતુ તમારી બાકરાત તાજ કરવાને માટે તા ૧૧ મે ૧૯૪૯ નો જે દેવાદ મોજુદ છે.

કોન્ફરન્સના પરિણામો વિશે તમે કહેલું એ યાદ છે કે: "કોમન વેલ્થના વિકાસની તવારીખમાં આ મોટા એક નવો તબક્કો કહેવાશે!" વળી તમે કહેલું યાદ છે કે: એકોન્ડાપર એકાદ બાળક હતી અને તે એ હતી કે હીંદ રીપબ્લીક બનવાનું છે અને કોમનવેલ્થમાં રહેવા માંગે છે!"

તમે કહેલું યાદ છે કે કોન્ફરન્સે ઠરાવવાનું માત્ર એટલું જ હતું કે એક રીપબ્લીક તરીકે હીંદ માંગેલા દરજ્જાને "હા" કહેવી કે "ના" કહેવી!

તમે કહેલું યાદ છે કે: અમને સવાલ એ ઉપસ્થિત થયો કે જો હીંદ મુખારીયું...તો શું આપણને વિશેષ ખોટ થશે! સૌ કબુલ કરશે કે આપણે હીંદની દોસ્તીની ખોટ કાંઇ હોત...અને એ ગુમાવેલી દોસ્ત તો કોમનવેલ્થનોજ નહિ પરંતુ પશ્ચિમના સઘળા સામ્રાજ્યવાદ વિરૂદ્ધના દેશોની એશીયામાં પગ રહી શકત નહિ"

તમે કહેલું યાદ છે કે: દીલ્હીને કોમનવેલ્થનું સભ્ય રહેવા દેવાના ઠરાવથી દુનીયા સમજશે કે કોમનવેલ્થ દુનીયાના પ્રવર્તમાનમાં હજુ એક મજબુત સત્તા છે"

તમે કહેલું યાદ છે કે: "આ બાબતમાં જે કરવામાં આવેલું છે તેના પરિણામે કોમનવેલ્થ પડી નહિ ભાંગે પરંતુ કોમનવેલ્થની ઇમારત વધારે મજબુત બનશે."

તમે કહેલું યાદ છે કે: કોન્ફરન્સનો ઠરાવ ઉચ્ચાર...(અને)... કોમનવેલ્થના અન્ય દેશોએ સ્વીકારેલો હોવા, હું આશા રાખું છું કે સાઉથ આફ્રીકાને લિધે પણ એવા વસ્તુ બનતી રોકાઇ જશે"

તમે કહેલું યાદ છે કે: પાર્લામેન્ટ સમક્ષ તમે રજુ કરેલા દેવાદ મુજબ કોન્ફરન્સમાં તમારા પોતાના તરફથી માત્ર બાંધો ઉદ્યોગમાં આપ્યો હતો તે માત્ર રાજાને કોમનવેલ્થના વડા તરીકે સ્વીકારવા સંબંધીજ હતો."

એ સાદા ચોક્કસ ઠરાવોમાં એક પણ પ્રસંગે કોમનવેલ્થમાં હીંદને સ્થાન આપવા સામે તમે વિરોધ કરેલો હોવાનું જણાવવામાં આવેલું નથી.

અમે જે જોઇ નથી કરી શકતા તે એ કે: કોમનવેલ્થમાં હીંદને સામેલ કરવા બાબત તમારી સંમતી લેવામાં આવી ત્યારે જો તેની સામે તમારો વિરોધ હતો તો તા. ૨૭ એપ્રીલ ૧૯૪૯ ની કંઝનમાંજ તમે તે કેમ નહિ દર્શાવ્યો અને ૧૯૫૦ ના ફેબ્રુઆરીમાં પ્રેસ્ટાકેનમાં દર્શાવ્યા નું કેમ સુજ્યું!

તેનો જવાબ તો તમેજ આપી શકો. અમે તેની ઇન્તેજારીથી રાહ જોઇશું

—'સન્ડે એકસપ્રેસ'

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૩ માર્ચ ૧૯૫૧.

કલર્ડ લોકોનું ભાવી

આ લીટીઓ લખી રહ્યા છીએ ત્યારે કલર્ડ લોકોનું ભાવી ત્રાજવામાં તોળાઈ રહ્યું છે. કલરોના મતાધીકારનું બીલ, જેને સરકાર તરફથી ફીલ ગોવાઓનાં પ્રતિનિધીત્વનાં બીલ તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યું છે, એ આજે (શુક્રવારે) પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવનાર છે. ઓપોઝીશન તરફથી તેનો પ્રથમસ્થીજ વીરોધ કરવામાં આવશે અને સાઉથ આફ્રીકા એકટની સિદ્ધાંતની કલમોમાં સુચવાયા મુજબ પાર્લામેન્ટના બન્ને ગૃહોની સંયુક્ત બહુમતી આ બીલને પસાર કરવાનો પાર્લામેન્ટનો હક ચેલેંજ કરવામાં આવશે. આ સીવાય સમગ્ર કલર્ડ કોમે પણ પોતાના લાંબા વખતથી સ્થાપિત થએલા હકો પડાવવામાં આવે તેનો સખ્ત વીરોધ કર્યો છે અને તેમાં તેને ગ્રીન-ગોરી કોમોની સઘળી સંસ્થાઓનોજ નહિ પરંતુ યુરોપીયન પ્રજાનો પણ અને તેમાંયે ખાસકરી સુશિક્ષિત યુરોપીયન વર્ગનો ગણ મોટો સાથ મળેલો છે. સાઉથ આફ્રીકાના ઇતિહાસમાં આ પહેલીજ વાર એવું બનેલું છે કે જ્યારે યુરોપીયનો સીવાય ના અન્ય લોકોના સવાલને યુરોપીયનોનો એટલો મોટો સાથ મળેલો હોય. હકીકતમાં કલર્ડ લોકોના સવાલને યુરોપીયનોએ પોતાનોજ સવાલ કરી મુકેલો છે; કેમકે, તેઓ માને છે કે, તેમાં યુરોપીયનોના માન આબરૂનો સવાલ સમાયેલો છે. અંધા ધુંધી ફેલાવવા ઈચ્છનારા વિઘાતક તત્વો પણ કલર્ડ લોકોના સવાલનો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે અને તેઓ પણ પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરવા તેઓને સંપુર્ણ સાથ આપી રહ્યા છે. તેનું પરિણામ સરકારને માટે ભારે કપરું પડશે. પરંતુ તે સરકાર નાજ વાંકે. એવાં પરિણામને પહોંચી વળવાની પોતાનામાં પુરે પુરી તાકાત છે એવો જો સરકાર ફાંકો ધરાવતી હોય તો તે ખોટી ખુશ કરી રહી છે. દુનીયામાં હાલ બની રહેલા બનાવોને જો તે સંભાળપુર્વક નીહાળતી હોય તો તેણે સમજવું જોઇએ કે એ શક્તિ કરતા કામમાં ઝાઝવાની નથી.

કલર્ડ લોકોનો સવાલ પહેલો મજબુત છે અને તેને ટેકો પણ પહેલો મજબુત મળેલો છે. આથી કલર્ડ લોકોએ પોતાના મીત્રો ॥ પસંદગી કરવામાં બહુ સંભાળ રાખવી પડશે કેમકે રખેને જેઓ હાલ છે તેઓની દિલસોજી અને ટેકો તેઓ ગુમાવી ન બેસે.

આ દેશમાં આપણી હકુમત ચલાવવામાં યુરોપીયનોની દીલસોજી અને મેળવવાં એ નહાની સુની વાત નથી અને એ મેળવવા છતાંયે અને તેને ટકાવી રાખવા આપણે આપણું બનતું સઘળું કરવું જોઇએ. આપણી ભાષામાં નમ્રતા ધારણ કરીને અને કાર્યમાં દ્રઢ અને મક્કમ રહીને અને ગમે તે ભોગ આપવાની પુરી કેળવણી આપણે તેમ કરી શકીએ છીએ.

કલરોના મતાધીકારનો સવાલ એ તો ભવિષ્યમાં થનારી મહાન હકુમતની શરૂઆત છે. હાલની સરકાર કલર્ડ લોકો અંગેની ગ્રીન-ગોરી પ્રજાઓને એક બાજુ માં નાખી રહી છે. આપણે જો એ એકત્ર ઉભા રહી જરૂરપડ્યે મદદ કરવી પડશે. કલેવાની બાબતમાં જરૂર હોય કે કલર્ડ લોકોને હીંદી કોમની કુમક સહાનુભુતી છે, અમારી આશા છે કે અંતે સત્ય અને ન્યાયનોજ જય થનાર છે.

ડરબનના વડા પ્રધાનનું ખુન

ડરબનના વડા પ્રધાનનું ખુન

ડરબનીયન નામની બાબીક હોટલ ના એક બંગલીમાં ગયે માર્ચ તા. ૧ મીના ડરબનના ૪૮ વર્ષની વયના વડા પ્રધાન જનરલ રાજાસ્ટાને ગોળી મારી ઠાર કર્યા છે. જનરલ રાજાસ્ટાને એશરફેલ્ડન પ્રાંતને સ્વાયત્તશાસીત પંજાબમાંથી મુક્ત કરવાની પ્રતિજ્ઞા લેવાતી હતી. ડરબનીયન સંસ્થાએ પ્રસ્તાવને ખાતર ખત કુરબાન કરનારાઓ છે. નીગ્રોની ઉન્નતિ કરવા ના અને અન્ય પશ્ચિમની જાણે દાખલ કરવાનો એ સંસ્થા ગીત કરે છે. ડરબનમાં બે દિવસનો કેદ જાહેર થયો છે. ડાહના પ્રધાનશ્રી માજી મુખ્ય પ્રધાન બાકીના કાર્યાલયે વડા પ્રધાનનું પદ લીધું છે.

દુકાન વેચવાની છે

પછીને સ્વર્ગસ્થ જવાનું કારણે વેપારના મુખ્ય સ્થાનમાં આવેલી મુખ્ય જનરલ ડીલરની દુકાનોમાંની એક રેડ નામની છે. વીગત માટે કાગળ મોકલો:

લુસાન્સ બ્રધર્સ હાઉસ (પો.) લી. બોક્સ ૪૭, મેફેકીંગ. ફોન: ૪૯ કેપ પ્રોવીન્સ.

"ખિલાપ"

નંગી મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ મહીનામાં દેશ પરદેશના અંક છાપાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કાયદા પ્રધાનીય જ્ઞાનમાં નીરાંતે વાચવું ગુજરાત જો છે તેઓનો માટે આ માસીક રસથી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, એમ અઠીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ પોસ્ટેજ સાથે અગાઉ ઓર્ડરસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

કલર્ડોના મતાધિકારનું બીલ

પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન નાગરીકોનો વીરોધ

રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ નોન-યુરોપીયન્સ બીલ (કલર્ડોના મતાધિકારનું બીલ) કે જે ગઇ સાલે પહેલાં વાચન માટે યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં રજુ થનાર હતું તેની સામે વીરોધ દર્શાવનારાં એક નીવેદન નાટાલના પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન નાગરીકો તરફથી અહર પાડવામાં આવ્યું છે. તેનાપર સહી કરનારા ઓમાં બે માજી ન્યાયાધીશો છે અને ધાર્મીક, અકેડેમીક, વ્યાપારી અને બંધારણ વર્ગમાં અગ્રગણ્ય વ્યક્તાઓ છે. એ નીવેદન ધડનારાઓમાં ના એક અખબારી મુલાકાતમાં જણાવે છે કે, "આ કાયદાને જવાબદાર સ્વરૂપમાં કેવી ગંભીરતાથી નીહાળવામાં આવી રહ્યો છે એ બતાવવા ખિન પ્રિતો ધરાવનારા પ્રતિષ્ઠિત જનો તેની સામેના વીરોધમાં સામેલ થયા છે." તેમણે કહ્યું કે, "રિસ્થિતિની ગંભીરતા નાટાલમાં પુરતા પ્રમાણમાં સમજાયેલી જણાતી નથી. આજે જે સવાલ ઉપસ્થિત થયો છે તે એ કે કલર્ડોને હાનુ પડે છે, પરંતુ તે બંધારણને ગંભીર હરકત કરનારો છે અને તેથી જ, જે ઓ પુરતો સાધારણ રીતે રાજકીય ક્ષેત્રમાં આગળ પડતો ભાગ નથી લેતા, તેઓને પોતાનો અભાજ અકત કરવાની પોતાની ફરજ જણાઈ છે." નીવેદનની વીગત નીચે પ્રમાણે છે:

"અમે નીચે સહી કરનારા નાટાલના નાગરીકો તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૧ ના બાલ ગેઝેટમાં જહાર પડેલા રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ નોન-યુરોપીયન્સ બીલની વીગત લેવા બાદ તેની સામે સખત વીરોધ દર્શાવીએ છીએ અને અમારા ખાતીબંધુઓને, તેઓ અમે તે પક્ષના હોવા છતાં, અમારી સાથે સામેલ થવા હાક કરીએ છીએ.

"બીલ જે રીતે જહાર પડેલું છે તે રીતે તેની અસર કેપ પ્રાંતમાંજ થવાની નથી પરંતુ કેપ તેમજ નાટાલમાં કલર્ડ વોટરોના હકો ઘટાડી દેવાનું છે; અને નાટાલમાં પ્રાંતિક કાઉન્સીલની ચુંટણીઓમાં કલર્ડ વોટરોના મતાધિકારના હક સદંતર છીનવી લેવાનું છે.

"પાર્લામેન્ટની નૈતિક સત્તા, દેશનું ક્ષેમકુશળ અને શાંતીમય વીકાસની આશા, યુનીયન સ્થપાયું તે વખતે થએલા ગંભીર કરાર, જે લાંબા ગાળાના એકટમાં રચાયેલા છે, તેના પર અવલંબેલાં છે, એવો મત ધરાવતા હોવ અમે માનીએ છીએ કે, એ બંધારણની સિદ્ધાંતની કલમોમાંની એક ને સાધારણ બહુમતીથી ઉડાવી દેવાનો જે પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે તે આપણાં બધાજ હકોનો આખો પાયો હચમચી નાખનારો છે.

"હાલના પ્રધાન મંડળના સભ્યો સહીત સમગ્ર રાજકીય પક્ષોના નેતાઓ તરફથી દેશને વખતોવખત આપવામા આવેલા અર્પણ કંપનીઓ વખતોવખત આ બીલ અંગે કરનારાં છે. અતિ ગંભીરપણે અપાયેલાં એવાં વચનોનો આવો છડેચોક ભંગ આપણા બધાજ હકોને અવશ્ય પતિત કરનારો જ થઇ પડશે અને સપણે અવશ્યિત સરકારોનો જેના પર આધાર રહેલો છે તે વિશ્વાસનો નાશ કરી દેશે.

"નાગરીકોના કોઇ પણ વર્ગના હકોપર આવી આપખુદીથી કાપ મુકવામાં આવે, તો કોઇ પણ વર્ગનો કોઇ પણ નાગરીક અવિલંબમાં પોતાના હકો બેજવાબદાર સરકારની મરજીના સાધનમાં પોતાને સુરક્ષિત ગણી નહિ શકે, પછી એ વર્ગ ગમે તેમાં કે સંખ્યામા ગમે તેટલો નબળો હોય.

"આ બીલથી જે નૈતિક અને બંધારણીય સવાલો ઉભરિકલિત થાય છે તે ખુબ ગંભીર અને વીશાલના છે, અને તેને સાધારણ રીતે પક્ષપાતી રાજકારણના ક્ષેત્રોના હાથમાં મુળ કાંઇ નહિ થવાદ. પ્રત્યેક નાગરીકને તથા ચીનાં હાકી જોઇએ અને અમે માનીએ છીએ કે પક્ષ તેમજ જાતીના આ બીલનો સવાલ બંધારણીય મતભેદોથી વીરોધ કરવાની ભલામણ કરવા જોઇએ."

સમાજના ઉત્કર્ષની જવાબદારી

જે સમાજમાં સ્ત્રીઓ સુખરે છે તે સમાજ જલદી પ્રગતિ સાધે છે. કેળવણીના અભાવ અને રૂઢીઓને કારણે સ્ત્રી પુરૂષ કરતાં પાછળ રહી ગઇ છે. સ્ત્રીને પુરૂષ જેટલી સરખી તકો મળે તો તે પણ તેટલી જ આગળ વધી શકે. ઇંગ્લાંડ, ફ્રાન્સ અને અમેરીકામાં સ્ત્રીઓ ઘણી આગળ વધી છે. કવિતા તરવામાં, વિમાન વિદ્યામાં આગળ વધ છે. બાવીસ માઇલની લાંબી ખાડી પણ સ્ત્રી ઓળંગી ગઇ છે. લેન ઓફ આર્ક, ઝાંસીની રાણી કુરણ સૈનિકો અને મુસદ્દી હતાં. સ્ત્રીઓમાં કુદરતી ખામી રહી છે એ માન્યતા ખોટી છે. પુરૂષ વર્ગે સ્ત્રીને પોતાનું આનંદ ભોગનું સાધન બનાવી તેને ખુશ રાખવા તેણે વસ્ત્રાભુષણનાં આકર્ષણો મુકયાં. અલંકારો પહેરાવ્યાં. સ્ત્રીઓએ અજ્ઞાનથી એ બંધનને ભૂષણ માની લીધાં. કમનસીબ વરસની રૂઢિ અને અજ્ઞાને સ્ત્રીને "હું નિર્બળ છું" એમ માનતી કરી દીધી.

પરંતુ સ્ત્રીઓએ એ નિર્બળતા નષ્ટને પુરૂષની બરોબરી કરે તેવાં સમાજનાં દ્વારો કરી બધાવાનો દાખલા આપણી પાસેજ છે. મંગળાદેવ હાલ ગોચાસણમાં કામ કરે છે. તેમણે સત્યાગ્રહની લડત વખતે પુરૂષો ન કરી શકે એવાં કામ કર્યાં હતાં. નીપાણીનાં વીરાબહેન પોતે અશિક્ષિત છે, પણ કેળવાયું સુંદર કામ કરે છે.

પરમાત્માએ સ્ત્રી અને પુરૂષ બંનેને મન અને બુદ્ધિ આપેલાં છે. તેમાં પણ સ્ત્રીઓએ સારી પ્રગતિ સાધ્યાના દાખલા છે. મુકતાબાઇ, જમનાબાઇ, ગીરાં વગેરેના નામ પ્રખ્યાત છે.

તેથી સ્ત્રીઓએ પોતાને હલકી ન સમજવી, તેમણે આત્મવિશ્વાસ રાખવો. પુરૂષોની જેમ સ્ત્રીઓને પણ સમાન તક મળે તો તેઓ પણ તેટલી જ પ્રગતિ સાધી શકે તેમને સમાન તક, સમાન સાધન, સમાન કેળવણી મળવા ની જરૂર છે.

એક વખત સ્ત્રીઓ અને પુરૂષ વચ્ચે કોણ જોરાવર એવો વિવાદ થયો. તેમાં તેઓ એક ગામમાં આવી ચડયા. ત્યાં દરવાજા પર સ્ત્રીઓને નીચે પાડી ઉપર ચડી બેઠેલા પુરૂષનું ચિત્ર હતું. પુરૂષે કહ્યું: "જો કોણ બળવાન છે?" સ્ત્રીએ સામુ પુછયું: "આ ચિત્ર કોણે દોર્યું છે?" જવાબ મળ્યો: માણસે દોર્યું છે." સ્ત્રીએ કહ્યું "તેથીજ માણસને વિજેતા બતાવ્યો છે. સ્ત્રીએ ચિત્ર દોર્યું હોત તો ઉલ્ટું જ હોત." આ રીતે ગ્રંથોમાં સ્ત્રીઓને હલકી બતાવવામાં આવી છે, કેમકે લખનારા પુરૂષો હતા.

એક કવિએ ગાયું છે:—

નારી તો નિંદો નહીં, નારી નરની ખાન;
જ્ઞાન ખાણમેં પેદા હુએ, ભીષ્મ,
રામ, હનુમાન.

શિવાજી, નેપોલીયન, સીઝરને મહાન બનાવનાર તેમની માતાઓ હતી. દેશને, સમાજને ઘડનાર માતા છે. માતા એ ઉત્તમમાં ઉત્તમ શિક્ષક છે, સંસ્કાર દેનાર છે. સ્ત્રીઓ તરફ આદર બતાવને બદલે આજે તેમને ભોગ વિલાસનું સાધન માની તેમનું અપમાન થઇ રહ્યું છે. સ્ત્રીઓના સ્વયંવર રચાય, એક સ્ત્રી માટે પણ હોલ્લો આવે, લડાઇ કરે, કરુણ કરી જાય આ બધું સ્ત્રીઓનું અપમાન છે. અખબારો, માસિકો, ચોપાનીયાં, વગેરેમાં સ્ત્રીઓનાં નઠારાં ચિત્રો મુકી વાચકોને આકર્ષવામાં આવે છે. શું એ પ્રમાણે આ દ્રષ્ટિથી જોવાનું છે? સ્ત્રીઓ પ્રત્યે એવી દ્રષ્ટિ રાખવાથી સમાજનું અધઃપતન થાય છે.

સ્ત્રીમાં માતૃત્વને કારણે વાત્સલ્ય પ્રેમ ભરેલો છે અને તેથી સ્ત્રીઓ દયામણ અને ત્યાગ દાખવી શકે છે સહનશક્તિ, ત્યાગ વગેરે ગુણો એમાં થી પેદા થાય છે. કરીમમાં કરીમ માતા દુઃખ પણ પોતે ઓછું ખાઇ પોતાના બાળકને ખવડાવશે, બીનામાં સુખ બાળકને કપડું વીંટાળશે. આ ત્યાગ અને સેવાને કારણે માતા મહાન છે. માતાના આ પ્રેમને બાળકમાં મર્યાદિત ન કરતાં વ્યાપક કરવાનો છે. એમાં માનવતા સમાયેલી છે. બીજાનાં બાળકને પોતાના બાળકો સમાન ગણી તેમને કેળવણી આપો તેમની સંભાળ લો, તેમની પ્રગતિમાં સહાય કરો.

સ્ત્રીઓ પોતાના બાળક પ્રત્યે પ્રેમ ધરાવે છે તે કારણે તેણે કેવાં કેવાં મહાન નીડરતાનાં કાર્યો કર્યા છે? અંગ્રેજી ભણતો ત્યારે એક પાઠ્યપુસ્તક માં વાત આવતી કે બાળકો ખેતરમાં રમતાં હતાં અને સ્ત્રીઓ કામ કરતી હતી. તે વખતે સર્પ આવીને એક બાળકને ઉપાડી પહાડ ઉપર ઉંચે ચડી ગયું. બધા પુરૂષોએ પર્વત પર જઇ બાળક લઇ આવવા પ્રયત્ન કર્યો પણ બધાજ નીષ્ફળ થઇ પાછા ફર્યા પણ આખરી બનેલી બીજકની માતા પર્વત પર ગઇ અને દુઃખના બોજમાં બાળકને પર્વત પરથી પાછી લઇ આવી

બીજું ઉદાહરણ શિવાજીના વખતનું છે શિવાજી કીલ્લાઓને જોટા મજબુત અને પાકા બનાવતા કે કોઇ જેના પર ચઢી કે ઉતરી શકે નહીં. સાંજ પડતા આરતી પછી કીલ્લાના બંધ થતા અને પછી ગમે તે આવે—

(અનુસંધાન પાને ૯૧ પ્રે)

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લૉરેન્સ મેકફીલીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લૉરેન્સ મેકફીલીનની કુદરતી ઉપચારોપરની સેવાભાળનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પૂછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીલીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

ડાયબીટીસ—મીઠી પીશાબ

હા, ચોવીસનો સવાલ મારે માટે ઘણો કરુણ છે કેમકે એથી મારાં એક અતિ પ્રિયજનનું મરણ થયું છે. પ્રમાણ પાત્ર જનો અને સામાન્ય રીતે સ્વિકારાયેલા નિષ્ણાતો ભલે ગમે તે કહે છતાં મારી ચોક્કસ અને શોકભરેલી ધટનાઓજ આપણને સૃષ્ટિના નિયમના કાયદાઓ શીખી કાઢવાને ઘેરે છે. પરંતુ તેની સાંભળ સમય પહેલાં મારી ચુકાવરવામાં, કહેવાતું ભેદક સંશોધન આવી રહ્યું હતું તે સમયેજ મારે ડાયબીટીસની ખાસ નોંધ લેવાનો પ્રસંગ આવ્યો હતો.

એ દિવસોમાં એટલે ૧૯ લગભગ ત્રીસ વર્ષ પર, હું એક નજીવું પદ ધરાવી રહ્યો હતો, જેમાં મારે અમુક ધરપીતાઓ માંથી નમુનાઓ એકઠા કરવાને એક વડા અમલદારની સાથે જવું પડતું હતું. એજ અરસામાં લોહીમાં ખાંડ હોવાના સવાલને અને ઇન્સ્યુલીનના ઉપયોગને લીધે ખાસ ધ્યાન અપાઈ રહ્યું હતું અને અમારે રોજ ડાયબીટીસના દરદીઓનું લોહી લેવા જવાનું થતું હતું. એ વખતનો ૩૫ વર્ષની મારજરી નામની છોકરીનો કિસ્સો મને ખાસ યાદ છે. અમારા પરના સહેજ ટકકર જોઇને જ એ બીચારીને ગભરાટ થતો હતો, કેમકે તેને ખબર પડી ગઇ હતી કે પોલી સોઇઓ તેની નસોમાં લોહી તેનું લોહી ખેંચી લેવામા આવશે. આ રોગનું વૈજ્ઞાનિક નામ વેા વધારે સભ્ય છે પરંતુ એથી કંઈ પરિણામમાં ઝાઝો ફેર પડવાનો હતો!

ભેદક આવશ્યક ભેજાનીક આપણી એ ખુબી છે અસલના કીડાને કલ્પ નામ આપીને તેની અસલ્યતા ઓછી કરવામાં આવે છે, માનવીઓ અથવા જનવરોને દરદ કર્યા પીના ચમત્કાર કરવાની સંતોષજનક છાપ પડે છે, અને પીલાળ રચાયિત ચિતો ધરાવનારા કારખાનાવાળાઓ વધુને વધુ ધન પ્રાપ્તિ કરી શકે તેવી સવલાની ઉપર ચાન્દ્ર ભાળ પામરી દેવામાં આવે છે: અને ઇન્સ્યુલીન બનાવનારાઓએ તો ખરેખરજ એક પણ ડાયબીટીસનો કેસ સાજો કર્યો પીના મુકા કિસ્સો પેદા કર્યો છે.

મારા મેજપર એક પ્રેસ્કી મીનીટ સુધીની ભેજાનીક મોપાની ખબર આપનારૂં પત્ર પડેલું છે. તેમાં નીચેની જીના આપવામાં આવી છે "ચમત્કારીક નવાં એ-ડી આયોડીક"ની એ વાત છે, જેમાથી પેનીસીલીનની પ્રથમ શોધ થઇ હતી તેમાં જણાવ્યું છે કે: "આ 'એસીટ્રેસીન'નું મીશ્રણ બીજા 'સ્ટ્રેપ્ટમાસ' દવાઓ કરતાં વધુજ ઓછું 'નેફ્રોટોક્સીક' છે." સાથી. અંગ્રેજી ભાષામાં તેનો અર્થ એ થાય છે કે: "આ નવી દવા કીડની (મુત્રા શય)ને ઓછું નુકસાન કરનારી છે!" તેનો અર્થ એ થયો કે અગાઉની દવા કીડનીને વધુજ નુકસાન કરનારી હતી!! એ તેઓને શી રીતે ખબર પડી! દેખીતી રીતે બીચારા દરદીઓ પર કરેલા અખતરાઓના પરિણામોપરથી.

લોકો ને શબ્દોનો જરા વીચાર કરવા જેસે, જ્ઞાનના અતે બની બેઠેલા ખાંઓ સર્જીટ આપણાં જે વસ્તુઓ બનાવટદેર કરે છે તેની પા બળનો ભેદ સમજવાનો પ્રયત્ન કરે તો ખરી વસ્તુની તેઓને ખબર પડે

એ ગમે તેમ હો; બીચારી મારજરી તો છેવટે મરણ પામી, અને તેની જ રીતે ડાયબીટીસના દરદવાળા બીજા સયકાં બાળકો પણ મરણ પામ્યા. પરંતુ મારજરીના દરદ અને અપમરતતા એ મારા મનપર ઘણીજ ઉંડી અસર કરી, એટલે સુધી, કે આ દરદને માટે જુની દવના યજ્ઞ રહેલા ઉપચારોને મેં સદંતર છોડી દીધા.

ત્યાર બાદ ઘણે વર્ષે મારા એક અતિ પ્રિયજનનાં એ દરદથી થએલાં અવસાનથી મને અનિવાર્ય ચોટ થઇ અને મારાં કલેજપર જબરો આઘાત થયો. અને આ રોગથી પીડાતા દરદી ઓને કુદરતી ઉપચારોથી શી રીતે સારવાર કરી શકાય એ બાબતમાં ઉંડા ઉતરવાની મને પ્રેરણા થઇ.

—અહીં ખાસ નોંધ લેવા જીનંતી છે: મે દરદનો ઉપચાર કરવાની વાત નથી કરી પરંતુ દરદીનો ઉપચાર કરવાની કરી છે. દરદીનો ઉપચાર કરવાને બદલે દરદનો ઉપચાર કરવાની વાત બાબ છે તેમાંજ ભુલ રહેલી છે. દરદી નોજ ઉપચાર કરવાનો હોય છે અને પ્રત્યેક દરદી જુદા પ્રકારનો હોય છે. એજ વસ્તુ ડાયબીટીસને પણ લાગુ પડે છે. કોઈની પાસે એજ દરદવાળા એક કરતા દરદીઓ હોય પરંતુ પ્રત્યેક દરદીને જુદા ઉપચારની જરૂર પડે એ બીલકુલ સત્ય છે. એકને વર્ષોપર કદાચ પેટ પર સખત ગા ચાલેલો હોય અને તેથી દરદની શરૂઆત થઇ હોય બીજો ને વળી કંઈક સખત માનસિક આઘા થી દરદ ઉપરોહ્યું હોય. વળી બીજાને આમેા વખત મોંતા કરવાની ટેવ હોય અને પાંચ મીનીટ પણ નીરાંત વાળી બેસી શકતો નહિ હોય જેથી દરદ ઉપરોહ્યું હોય. પહેલીઓમાં ડાયબીટીસ નો રોગ બહુ પ્રચલિત છે; તેનું કારણ શું હશે? ઘણા વધુને વેપારીઓનો ચીંતા, ચીંતા ને ચીંતા એજ ખોરાક, શ્વાસ અને જીવન થઇ પડયાં છે. તેઓને ડાયબીટીસ થવાનું કારણ સહેજે સમજી શકાય છે અને તેઓના ખાસ કેસનો ઉપચાર પણ સહેજે મળી રહે છે. અને એજ વસ્તુ ઘણા હોટલોની અને પુર્વના લોકોને લીધે પણ કહી શકાય. વળી એ પણ મહત્વની વસ્તુ છે કે જંગલી આદીવાસીઓમાં એ રોગ ભાગેજ જોવામાં આવે છે, જ્યારે, "સુધરેલા" અને શિક્ષિત વર્ગના લોકો, જેઓ પોતાની કોમના નેતાઓ ગણે છે, તેઓમાં તે વધુ ને વધુ સામાન્ય થતા જાયેા છે.

આ સપાટા કેસોમાં સામાન્ય વસ્તુ શું રહેલી છે એ વીચારીએ. પ્રથમ તો આપણા આધુનીક સુધારાનું એક અમમણ્ય લક્ષણ એ છે કે તેમાં વધારે પડતી કૃત્રીમતા આવી ગયેલી છે. બાયસ્કીપોમાં કૃત્રીમ લોકોને જીવનની કુદરતી રીતોની નકલ કરતા લોકોના—પડછાયાના પડછાયાના —ચિત્રો બતાવવામાં આવે છે. બીજો તંદુરસ્તીનો દેખાવ કરવાને રંગ અને પાવડરો લગાડે છે, જ્યારે ખરી રીતે તેઓ રોગિષ્ટ હોય છે. આપણે ખોરાક સુધારી સુધારીને એવો અકુદરતી બનાવી દેવામાં આવે છે કે તેમાં કશું સત્વ નથી રહેતું પરંતુ અર્ધ રેસાઓથી ભરેલો કચરો હોય છે, બગડી જવા પુરતો પણ તેમાં જીવ નથી હોતો. બ્રાયોન્ન સફેદ બાંડ, સફેદ લોટ અને બીજી વસ્તુઓ સારી રહી શકે છે. જ્યારે ઘુંથી બનેલો લોટ સારો નથી રહી શકતો કારણ તેમાં સંપૂર્ણ જીવ હોય છે.

પછી આપણા રસોઈઘર વધ્ય જમેલા જ્ઞાનતંતુઓમાં તરેહવાર ઉત્તેજક પ્રદાર્થો નું ઝેર રેડીએ છીએ—અને ઉત્તેજક પીણા એજ માત્ર ઉત્તેજક નથી, આધુનીક કહેવાતા સંગીત વાદનો ગોંધાટ કરનારા રેડીયોગ્રા આપણા કાન ભરેર મારી નાખે છે. ટ્રેજેડીઓ અને મુવા ના મોવેસો વાંચવા એ પણ ઉત્તેજક હોય છે. ખુબ મસાલા વાળા ખોરાક અને બીજા પણ ઉત્તેજક હોય છે જંતુ નાશકોના અવશેષો પણ ઉત્તેજક હોય છે. દોડધામવાળું અધુ પ્રજન અને ખોરી હવાનો વસ્તુઓ આપણા જ્ઞાનતંતુઓને ઉત્તેજીત કરનારાં હોય છે.

એટલે વધારે પડતી ઉત્તેજનાને આપણા આધુનીક સુધારાનું એક અધ લક્ષણ છે. અને જે લોકો અને પ્રજાઓ ઉત્તેજનાના ભોગ બને છે તેઓને ડાયબીટીસ થાય છે. મારે કહેવું જોઈએ નથી કે આવાં જ્ઞાનતંતુ ડાયબીટીસજ થાય છે. શરીર તેમાં રહેલા ઝેરોથી બચવા બાકમાંથી ખાંડનો પેશાબ કરે છે. કોઈની બીજરની તાકીદ હોય છે, કોઈને હાથ રેસ હોય છે અને કોઈને વળી જ્ઞાનતંતુઓ ખોટાં થઇ જાય છે અને માનસીક વ્યથા હોય છે. પરંતુ મારી કહેવાની મતલબ એ છે કે ડાયબીટીસનું કારણ જીવનની રહેણી કરણી છે. વધારે પડતો આવેશ, ભય આઘાત, ચીંતા કે ઉદ્વિગ્નોને નંબર ૧૧-નારી બીજી વસ્તુઓ અને તે સારી પુરતા પુષ્ટિકારક ખોરાકના અભાવ ને ખોટી જાતના ખોરાકનું પણ કારણ હોઈ શકે. બધાં બાળકોના દુષ્કૃત્યોનો વારસો આપેલો હોય, એટલે કે, બાળા વારસામાંજ નબળાઈ લઇ આવેલું હોય, ત્યાં આખાં શરીરની સામાન્ય કીયાઓ વધારે પડતો બોજો પડે છે.

ડાયબીટીસના ઉપચારનો આધાર પ્રાયેક કેસમાં બાસ ગિન્દ્રો અને દરદી ની સામાન્ય સ્થિતિ, દરદીનો પેલાનો અંગત અને કોટુમ્બીક ઇતિહાસ, રોગ અને બારસોપોપર રહેલો હોય છે એક દરદીને જે ઉપચાર માફક આવે તે બીજાને તદ્દન નકામો થઇ પડે.

ડાકતરો તો મોટો આધાર ઇન્સ્યુલીન પર રાખે છે. પરંતુ કોઈ પણ સમજ દાર ડાકતર એમ નહિ કહી શકે કે ઇન્સ્યુલીન ડાયબીટીસને મટાડી શકે છે માત્ર દરદને શાંત પાડે છે અને દરદી ને રોજ ન રોજ દવી રહેવાને શક્તિ આપે છે અને ઇન્સ્યુલીનના ઉપયોગનું પરિણામ ટેકીક વખત જોવું આવે છે કે દરદીને જીવન જીવવું અધ કષ્ટ પડે છે એટલેજ પણ આપવાના કેસો બને છે.

ડાકતરમા મારી દ્રષ્ટિએ ઇન્સ્યુલીન એ અકસીરપણાની નીષ્ફળતાનો એક સાબીતી દાખલો છે. કુદરતોપર અખતરા કરનારા બીજા કુદરતીપાર નિષ્ણાતો એ એ શોધ કરેલી છે. સંશોધનની

પ્રયોગકારોમાં જે કેટલીક શીશી થાય છે તે બાતમી અને અમાનુષી હોય છે અને નીતાન અને માનવતાને નામે તે કરવામાં આવે છે. વીવાનીકો સખત રીતે ધ્યાન કરે છે કે તેઓ બાતમી છે. પરંતુ તેઓની તાલીમ જ એવી છે કે આ બાબતમાં દૃષ્ટિ ખુલી કરી નાખે છે. જનવરોપર ના અખતરાઓનું એજ દુઃખ છે. કેટલીક વાર તે બહુ અગત્યની શોધો તો માર્ગ બતાવે છે પરંતુ ઘણી વખત નજર ચોટા નીકળે છે કે જે કુદરતના કાયદાઓની સાદા વીરુદ્ધ હોય છે. આપુનીક વૈદકીય સંશોધન એટલું બધુ નવાયું અને નિષ્ફળ છે, જે પ્રયોગ શાળાઓમાંથી બહાર પડતી દરેક ચમત્કારીક દવાથી મનાં નુકસાનકારથી સિદ્ધ થાય છે, ધ્યાનની મનાઇ કરી શકાતી નથી. વીવાનની પ્રયોગ શાળાઓમાં જનવરોપરનું ક્રાતકીપણું ગુજરીને દુઃખી માનવીઓને ખરી તંદુરસ્તી આપી શકાતી નથી. માંદગી એ કુદરતના કાયદાના ભંગનું પરિણામ છે. તેનો ઇલાજ કેમીકલ રીતે કુદરતનો કાયદો શીખવા, સમજવા અને તેને તાબે થવામાં રહેલો છે. નહિ કે, અમાનુષી અને અનીતી ભરેલા કૃત્યોથી 'કુદરતને છેતરવા'નો પ્રયત્ન કરવામાં

ધન્વંતરીની શોધ કરવામાં કાયની ઉંચાકારની નવીનો કલ્પના કુતરાનાં કલ્પનામાં બેસવામાં આવે છે અને પછી તેમાં પાછી પધાર કરવામાં આવે છે. કે પાછી ઘેરે ઘેરે વખતે મરણ કરવામાં આવે છે અને ઘેરે ઘેરે નીચ પીત વખતે લોહીના નમુના લેવામાં આવે છે. પાછી ઉકળવાની અણીપર આવે એટલે કુતરા બીચારા દરદથી બેબાન થઇ જાય છે.

આવા અખતરાઓના પરિણામે ધન્વંતરીની શોધ થઈ છે અને તેની એટલી મોટી હોહા કરવામાં આવી છે. તેના ગુણો વીષે પણ અતિશયોક્તિ ભરેલી વાતો કરવામાં આવી છે. અમણી નવી શોધોને વીષે એવું કરવામાં આવે છે. તેમ છતાં ડાયબીટીસનો એક પણ કેસ ધન્વંતરીથી સારો થયો નથી. પણ મહાન મરહુમ કે. એલીસ બારકો "ન્યુ બાઇબ્લ ફોર ઓલ્ડ" (જુનાં કુરેનાં નહિ નવાં કુરેનો) નામના પોતાના પુસ્તકમાં જણાવેલું છે તેમ, ૧૯૨૨માં ધન્વંતરીન કાયમ થયા બાદ ઉંદરોમાં ડાયબીટીસથી મરેલાં મરણ નું પ્રમાણ ૪૫ ટકા સુધી વધી ગયું હતું. એટલે ધન્વંતરીન ડાયબીટીસ ના કામનો ઊભો નથી થતો કહ્યું એ કેમીકલ વાત છે

કુદરતી ઉપચારવાળાઓ જેઓ દરદો સાજા કરવાને હોમીયોપથીના સાધનનો ઉપયોગ કરે છે તેઓએ ડાયબીટીસનો ઉપચાર કરવામાં સારી સફળતા પ્રાપ્ત કરી છે. એ ઉપચારમાં પોરાક એ તો અગત્યનો ભાગ ભજવેજ છે, અને એ બાબતમાં ફાતરો ત્યારે પોરાકને એ દરદ સાથે કશો સંબંધ છે એ વાતને હસી કાઢતા હતા ત્યારે કુદરતી ઉપચારકો નીષ્ણાત નીવડયા હતા. એ ઉપરાંત પાયનેન્દિના ઉંચા ભાગના મદદથી સાજા થાય છે. કેટલાક કેસો માં અમુક વનસ્પતીઓ પણ સુંદર કામ કરે છે. અને હોમીયોપથીમાં તો જુદા જુદા ક્ષેત્ર મારે ખાસ કામ કરે એવી ઔષધો પણ સખત કેસો સારા કર્યા છે. બીજી દવાઓમા Lycopodium, Lactic acid, Syzygium, Natrum Sulphuricum, અને Argentum Metallicum છે, કે પ્રત્યેક જે જાતનો કેસ હોય તે જાતના ખાસ કેસમાંજ આપવામાં આવે છે. એ ભુલવું નહિ જોઇએ કે હોમીયો પથીમાં ઉપચાર ઉપયોગી ત્યારેજ થઇ પડે છે જ્યારે અમુક ચિન્હો સાથે તે દવા મેળ ખાતી હોય. ડાયબીટીસના દરદી તરીકે ખાસ કરીને ધ્યાન ખેંચે એવા ચિન્હો નારી અનેક દવાઓ છે.

દાખલા તરીકે કોઇ વિષયનના મરણથી કે ચોટથી કે કોઇ પણ બીજા જોખમ કારણથી આઘાત લાગવાથી એ દરદ ઉપડયું હોય તો Ignatia ની દવાનો ઉપયોગ થાય છે. બીજી તરફ થી એવી કોઇ વ્યક્તિ કે જે પુરેપુરી નાઇટ્રેટથી કામ કરનારાઓને ડાયબીટીસ લાગુ પડે છે એ પરથી હોમીયોપથીએ પુરેપુરીએ નાઇટ્રેટના ક્રોત્ર આપવા સાથે ખેંચ બેસવાનો આવે છે. પ્રત્યેક ઉપચાર ને માટે અમુક ખાસ ચિન્હો હોય છે અને એ ચિન્હો જો કોઇ કેસમાં ન દેખાતા હોય તો ઉપચાર નકામો નીવડશે. હોમીયોપથીનો આજ સિદ્ધાંત છે, જે તેને દુનીયામાં સૌથી બાતકીક ઉપચાર તરીકે સિદ્ધ કરે છે. કેટલીક વાર તે સાજા સહેલો હોય ■ જ્યારે કેટલીક વાર ઘણોજ મુશ્કેલ હોય છે.

સંધ્યેજવાળા ડાયબીટીસના જે દરદી ઓ ધન્વંતરીનો પ્રયોગ કરી રહ્યા છે તેઓને માટે હોમીયોપથીના ડાકતરો હોમીયોપથીની ધન્વંતરીની દવાનો ઉપયોગ કરે છે. પરંતુ એવું જોવા માં આવેલું છે કે જે દરદી ધન્વંતરીન નો પ્રયોગ બની ગયો છે તેના કરતાં જેણે ધન્વંતરીનો કદી ઉપયોગ નથી કર્યો તેવા દરદીને વધારે સહેલાઇથી સાજો કરી શકાયો છે. હકીકતમાં જે દરદીઓએ ઘણું ધન્વંતરીન લીધેલું છે તેઓનો ઉપચાર કરવો બહુ મુશ્કેલ થઇ પડેલો છે. તેમ છતાં ખુદ બ્યક્તિ ના ઉપર ઘણો આધાર રહેલો હોય છે અને જે દરદી ખરા અંત:કરણથી અને પ્રથમ થકાથી ઉપચાર કરવા તત્પર હોય છે, જેમાં ઉપવાસ કરવાનું પણ આવી જાય અને પોરાકમાં ઘણી જ પરેજી કરવી પડે, તો ઘણા સારાં પરિણામો આવી શકે છે.

એકતાનો પ્રાણ

જ્યે ક્રાંતી કરવી હોય તો એકાદ પ્રતીક પુરસ્કર કરવું પડે છે. સામાજીક ઉંચ નીચ ભાવ દુર કરી સમાનતા અને આત્મીયતા સ્થાપન કરવા માટે જે સામાજીક ક્રાંતી આવશ્યક હતી તેનું પ્રતીક ગાંધીજીએ "અસ્પૃશ્યતા નીવારણ"ને બનાવ્યું.

* * *

ભારતના બીજા-ધર્મી, બીજા-ભાષી, બીજા જાતી, બધા વર્ગના લોકોમાં આત્મીયતા ઉત્પન્ન કરવાને જે રાષ્ટ્રીય ક્રાંતી કરી તેનું પ્રતીક ગાંધીજીએ "હીંદુ—મુસ્લીમ એકતા" બનાવ્યું.

* * *

આર્ય સંસ્કૃતીના પુનરુદ્ધાર માટે સ્વાવલંબન, સ્વયંપુર્ણતા, અને સમાધાન ના આદર્શવાળી આર્યીક રચનાનું અને અહીંસક સમાજની સ્થાપનાનું પ્રતીક ગાંધીજીએ "ખાદી અને ગ્રામ્ય ઉદ્યોગ" બનાવ્યું.

—અંગત પ્રભાત

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી મુનીપલમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ માટે ૧૫ ભેન્ડ સ્ટ્રીટ, કરંજમાં ધર્મશાળા રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સપના ભાઇઓ લેશે.

જયવનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળજીભાઇ છોટાભાઇ
સેક્રેટરી.
મા. સુ. હિં. એસોસીએશન

માણસ અને માનસ

લેખક: શ્રી. ચંદુલાલ પરેલ

(ગતાંકથી ચાલુ)

રામલાલના મનમાં એકસામટા અનેક વિચારોનું આક્રમણ થઈ ગયું. હરામના પૈસા? રામલાલ મિસ્ત્રીના ખિસ્સામાં હરામનું ધન? એણે જીંદગીમાં કોઇનું લેણું રાખ્યું નથી, કોઇને ઉંતર્યો નથી, પરિસ્થિતિમાં મજબૂર, બની એણે પત્ની સાથે, દેવદીપ વાર એકટંક ભોજન કર્યું છે, અરે, એણે બીજા મુકામોમાં ને મિસ્ત્રીઓની ખુશામત કરી કદી રોટલા એળવી નથી, એવા રામલાલના ખિસ્સામાં હરામનું નાણું...? પણ પાકીટમાંની નોટોને હરામનું નાણું કહી શકાય? કોઇનું ખિસ્સું કાતર્યું નથી, કોઇનું કમીશન ખાધું નથી...વિધિએ પોતાની ગરીબ જીંદગી સામે, એક રીતે જોયું હોય તો એનો બીજો અર્થ કરવાથી શો ફાયદો?

વીચારોની ગળાઓ કુદતું મનપંખી આખરે અંબાના ખ્યાલમાં રત થઈ ગયું... એ કદી ઉંચે અવાજે બોલી નથી, જીવનમાં મળેલી મજુરી જરૂરીયાતો વિશે એણે કદી ફરિયાદ કરી નથી. અહા અને સહનશીલતાથી જેણે સંસાર સુધારવે રાખ્યો છે. એવી અંબા આજ જરા ઉંચા અવાજે કેમ બોલી? આટલી મોટી રકમ જોઇને એને આનંદ કેમ ન થયો? પોતાની મજુરીના પાંચ-પંદર રૂપિયા જોઇ એને જેટલી રાહત થાય એટલી રાહત પણ અનુભવવાને બદલે એ ભ્રમ કેમ બની ગઇ? 'હરામના પૈસા' જેવા શબ્દ એની જીભ કેવી રીતે....

એક મોટી દુકાનના શો રૂમમાં એની નજર પડી. કેવા મઝાનાં કપડાં હતાં? કોટનિઝ, શર્ટીઝ, મલમલ, પોપલિનાં, પ્રીંટ, પાસલ. આવાં કપડાં તો એકાદ પ્રોટ પહેરો હોય તો રંજ રહી જાય.

અને રામલાલનાં પગલાં એ દુકાનના પગથિયા પર પડ્યાં. પહેલું ટપ, બીજું ટપ...ટપ ને ચોથે સીધાને એનું મડાણ અટકી ગયું...

હરામના પૈસાનો કોટ...! પણ કોણ કહે છે કે પૈસા હરામના છે...! એક અંબા જેવી અભણના કહેવાથી...

અચાનક રામલાલને એક બીજી વાત યાદ આવી ગઇ. પગથારના પર ઉભા રહીને બીજી સજાવટના એક રાહદારીને જોઇ એની એ જુની વાતનું સ્મરણ થઈ આવ્યું.

હજી બેચાર દિવસો પહેલાં-જ્યારે એનો એક સાથીદાર, કામમાં દિલચોરી કરતો હતો, ત્યારે એણે એને કહ્યું હતું: 'આમ બેદોકટો બીજાઓ શું કુદકા કરે છે? હરામનું નાણું નહિ મચે હોં!'

એ વાત યાદ આવતાં જ રામલાલનું આખું માનસ પલટાઇ ગયું. કામમાં દિલચોરી કરીને મેળવેલું નાણું હરામનું કહેવાય તો પછી મજીરના નામદાર સાથે મળેલા પાકીટને એના કુળ માલીકને પહોંચતું ન કરવું એ શું કહેવાય?

એ મોટા શોકેસને બેયે પગદિયે ઉભાહિયા જ એણે ફેંસલો કરી લીધો. બારે પગથિયાં સામટાં ઉતરીને એણે ચાલવા માંડ્યું બેસતી રાતમાં ગ્રાહકોની મહિલી રહેતાની બત્તીઓ પસાર કરતો એ એક બત્તી નીચે થોભ્યો. પાકીટ ખોલી, અંદરથી સરનામાવાળું કાર્ડ કાઢ્યું ને વાંચવા લાગ્યો: જગમોહન ધીરજ, જગકુટિર, મોહન મેસાણવી, અમદાવાદ. પછી પોતાની પાંચ નોટો એણે જુદી તારવી લીધી. પાકીટ ને બંધ કરી, ખિસ્સામાં મુકી, સરનામું યાદ રાખતો એ ઓસિસ્ટન્સ તરફ ચાલ્યો. પુછપરછ કરતાંકરતાં એણે જગકુટિર શોધી કાઢી ને કમ્પાઉન્ડમાં દાખલ થઈ, આધીકાન મકાનનું બારણું ખખડાવ્યું.

બારણે કે મકેનિક જાણે કોમ એવા અવાજે અંદરથી આવતા હતા. એ અવાજને સાંભળતો રામલાલ ઉભો રહ્યો, બેએક મિનિટ થઈ છતાં બારણું ન ખુલ્યું, ત્યારે એણે ફરીથી કમાડ ઠોકયું

તરત જ દરવાજો ખુલ્યો, બારેક વર્ષની એક છોકરી એના તરફ ટગર ટગર જોઇ રહી. રામલાલની તેજ-મેસથી ખરડાયેલી ટોપી, રંગ-બેરંગી થી ભરેલો કોટ, કપોળું ને કથરેલ પોતિયું. આ બધાં પર છોકરીની આંખો ત્વરાથી ફરી વળ. પછી બારણ સધ: 'પપ્પી આવને, જલ્દ.'

છોકરી પોતાને કોઇ બિભત્સ ધારી રહી છે એ જાણતાં રામલાલને વાર ન લાગી. એણે તરાળ પાકીટ બહાર કાઢ્યું ને કહ્યું: 'હું બિભાર નથી, છોકરી! આ પાકીટ આપવા આવ્યો છું.''

'પાકીટ!' કહેતી છોકરી પાકીટને તાકી રહી. એની સંભ્રાન્ત-પ્રહોળાઇ ને રંગ પરિચિત જણાતાં જ એણે તરાપ મારી પાકીટ લઇ લીધું ને ઝડપથી બારણું બંધ કરી અંદર ચાલી ગઇ.

રામલાલ ત્યાં ઉભો જ રહી ગયો. શ્રીમંતોના છોકરાંઓ વિશે સાંભળેલી બધી વાતોના વીચારે ચડ્યો, ત્યાં તો પાછું બારણું ખુલ્યું ને એ જ છોકરી બહાર ડોકાઇ બોલી: 'જરા ઉભા રહેજો, પાકીટ મારા બાપાનું જ છે... ઉભા રહેજો હોં!' પાછું બારણ બધને બારણું બંધ થઈ ગયું.

રામલાલ ઉભો રહ્યો. એને પહેલો વીચાર એ આવ્યો કે પેલી રેબૂકડી છોકરીએ એને તુંકારાથી સંબોધ્યો હતો. પોતાની પૌત્રના જુવાનીયા મારે એને 'ભાઇ, જરા કોમ બુરના દેશો?'

કહેતા, ત્યારે આ ટબલી આંખના જેવી છોકરી એને 'ઉભો રહેજો' કહેતી હતી. બીજો વીચાર એ આવ્યો કે આટલી મોટી રકમવાળું પાકીટ પાછું આપનારના દીદાર જોવાની પણ પરની અંદરના કોણને પડી નહોતી. બીજો વીચાર એ આવ્યો કે ઇનામ આપવા માટે કેટલી રકમ નકકી કરવી એની મનો અંદર ચાલી હશે તેવો કોઇ ભણકાર નહિ આવ્યો હોય. આ બીજો વીચાર રામલાલ મિસ્ત્રીના મોંને મલકાવી ગયો.

પચીસ, પચાસ રૂપીયા તો આપી જ દેવાના એની એને ખાતરી હતી. એ ઇનામની રકમને અંબા હરામનું નાણું નહિ સમજે એની પણ એને ખાતરી હતી. એ રકમમાંથી પોતે એક કોટ ને અંબા એક સાડી ખરીદશે એની પણ એને ખાતરી હતી ને આ બધી ખાતરીઓથી ભરાવા લાગ્યું, ત્યારે પાછો દરવાજો 'ખુલ્યો. એ જ ચહેરો પાછો દેખાયો. પણ છોકરીના હાથ ખાલી નહોતા. એક હાથમાં મીઠાઇનું ફેન્સી બાસ્કેટ હતું!

'લે, બાવાનું છે' ને બારણું બંધ! રામલાલ મિસ્ત્રીના દેદાર જોવાની કોઇ ને ય ફુરસદ ન જણાઇ.

એનો ચહેરો ઉજ્જડ થઈ ગયો. આટલી મોટી રકમ પાછી આપવાનું ઇનામ એક ફેન્સી બાસ્કેટ! એ બાસ્કેટ ને હાથમાં ઝાલીને એણે કંપાઉન્ડ છોડી દીધું, રસ્તા પરની બત્તીના તેજ માં એણે એને ખોલ્યું અને જે જુવારે પડ્યું એ જોઇને એની બધીય લાગણી ઓને બાવે કે પક્ષાઘાત લાગુ પડી ગયો. એ બાસ્કેટમાં, બાતાંબાતાં વધેલી મીઠાઇની, દીપોત્સવી નિમિત્તે તૈયાર કરેલી વાનગીઓની ભેટ ભરી હતી. પૅકીંગના પુઠ્ઠા પર અમારું ચોંટયું હતું, મદિનાનો ખૂણો હતો, હીંદુસ્તાનના બાગલા જેવા મુખરામ બે ભાઇ હતા, ટોપરાપાકની પોટીક કમીઓથી વિભૂષિત બનેલી વસ્તુ મુંબઇની બી હતી; હલવાના એક ટુકડા પર બોડો ફરી રહી હતો.

એકાદ પળ રામલાલ એ બીજાઇ ને જોઇ રહી. એનો દિલકો અંધેરો વધુ ઘેરો પડી ગયો. પણ બીજી જ પળે એણે એક વિકટ હાસ્ય કર્યું. જગમોહન ધીરજનો, પેલી છોકરીનો, એક બરેલા ફેન્સી બાસ્કેટ જેવા એ વિશાળ બંગલા તો ને બગીચાઓ ને , આ બધાંની આડમાં જાણે કે એમના જેવી સમસ્ત જમાતનો ઉપહાસ કરતો હોય તેમ એ હસી પડ્યો. બીજાઇના ફેન્સી બાસ્કેટ ને એણે તિરસ્કારથી જગકુટિરના કંપાઉન્ડ-માં ફેંકયું ને ચાલતી પકડી.

એને પોતાની જનનો ગર્વ થયો. બીજા કુટુંબના લોભી, માણસપણાને માનસ સાથે જ્યારે બાજીમ સો રૂપિયા પાછા આપનાર બાનદાન રામલાલની એણે કદરદાનગી કરવા માંડી, ત્યારે તો જીંદગીનું બધું જ દુઃખ એ ભૂલી ગયો. એને થયું કે બંગલાઓમાં રહેવું ને કપિયામાં ગાડીવહુ એ કંઇ મોટી વાત નથી; મોટી વાત તો એ છે કે હરામનું નાણું લીધા વિનાનું જીવન જીવી જવું. ફેન્સી બાસ્કેટ જેવા બાહ્ય આચરણ કરતાં તો અંદરના અંતરના ફેન્સીપણાની વાત જ મોટી વાત છે.

કોર્ટ સમાટની માફક કુતૂહલપ્રેમીઓને રામલાલ ઘેર પાછો ફર્યો, ત્યારે અંબા એ પાછો આવશે કે નહિ એની આશંકાથી ધ્રુજતી બેઠી હતી. પતિને જોતાં જ એનો મન પરનો ભાર ઢળવો થઈ ગયો; તેમાં ય જ્યારે રામલાલે મીઠું સ્મિત કર્યું, ત્યારે તો અંબાને થયું કે ઘરમાં બારદાઇ બસે ના હોય પણ જનમનો ફેરો તો સફળ છે.

'અંબા,' રામલાલે કોટ-ટોપી ઉતારતાં કહ્યું? 'આપી આવ્યો.'

'આપી આવ્યા!' અંબાનું મોં કહ્યું કુલ બની ગયું.

'હા, આપી આવ્યો' બોલે કે કોઇ મહાદાન કર્યું હોય એવા અભિમાન થી રામલાલ બોલ્યો. એણે બાવા બીજીએ જોયું.

'શું દીધું?' અંબાના સવાલમાં આતુરતા હતી.

'એ, બીજાઇને મદિનાની એ. એમને થયું હશે કે આવ-કુતરાં વળી કયાં શોધવા જવાં?'

'પછી?'

'પછી શું? એના કંપાઉન્ડમાં જ ફેંકાને આવતો રહ્યો' પછ આસપિયા ને મુખા આગળ હાસ્યસભર કહ્યું: 'બે હજે, પાગી પીરસ, જતા-આવતાની પાંચ માઇલની તાજ મુસાફરી કરી આવ્યો છું!'

પણ કોઇ પણ બાબતની ઉંડાણની અંબાએ ન કાઢવી. પૈસા એના મુળ માલિકને પાછા પહોંચતા થયા હતા એનો જ એને સંતોષ હતો.

મુખમાંમાં કરમું ઉંચકીને એણે થાળી પીરસી પછી જ્યારે એણે બીજી થાળી પણ સાથે જ પીરસવા માંડી, ત્યારે રામલાલની આંખોમાં કોમળતા ઉભરાઇ આવ: 'બે હજી નથી બાબું?'

'તમે બાપા વગર બાવ્યા ત્યા, ને પછી આપને બાવાનું કયાંથી બાવે? તમે જેંનત કરો, મજુરી કરો: તમે જ પુરું ધરાઇને ન જમો ત્યારે મારે મજે હરામનું...'

એ બાબી ઓરડી બદલાવથી ભરાઇ ગઇ. કોળિયો ઝડપથી મજે ઉતારતો રામલાલ બોલ્યો: 'અંબા! જગતની નજરે ભલે એ મોટા કોમ પણ માણસ તરીકે તો આપણે જ મોટાં હોંએ હોં! એ બાપા તો પેલા ફેન્સી બાસ્કેટ જેવા છે!'

(૮૭ માં પાનાનું અનુસંધાન)

પુત્ર દીવાળજ મહારાજ આવે તો પણ એ પુત્રના નામે એક વખત દીરા નામની એક રબારણ દૂધ વેચવાને બોટી આવી. દરવાજા બંધ થઈ ગયા હતા. દીરાએ દરવાનને દરવાજો ઉઘાડવાની વિનંતિ કરી. ખાસ મળું કામકરી. પણ દરવાજો ઉઘડ્યો નહિ. દીરાનું બાળક પેર હતું તેની ચીંતા હતી. કે તેનું બચ્ચું ટળવળતું હશે. અને તેમ કરીને તે ફરીથી ઘરે આવી અને ઉતરીને પેર બાળકને બચરાવ્યો રહી. આજપાસના લોકોને આ વાત સાંભળી આશ્ચર્ય થયું. આ વાત દીવાળજને કાને ગઈ. દીવાળજ મહારાજ બાર કલાકે ઘરે આવી હતી તે જમવા બેસતા અગાઉ. ત્યાંથી તો દીરા પુત્રને માટે ઘરનું ઉતરવું મુકવા હતું આમ વાત્સલ્ય ભાવ અબરામાં અબરાં કામો પણ કરી શકે છે.

સમાજના ઉત્કર્ષની જવાબદારી બહેનોને માથે છે. ગૃહવ્યવસ્થા અને બાળઉછેરની જવાબદારી સ્ત્રીઓની છે. બહેનો આ સમજી મહાન કામો કરવા ની દ્રષ્ટિ કેળવી દેશને અને જગતને પ્રેમ અને શાંતીનો સંદેશો આપો અને સુખ મેળવો.

કુદરતી ઉપચાર વિષે પ્રશ્ન

એક બાઈ લખે છે:—"ગાંધી નાદ તો ખર્યું" માં બાપુજી પોતે એમ કહે છે કે, આને ગર્ભ રહ્યા પછી એને સંગ કરવા પ્રત્યે જરાયે મન થતું નથી, તેમજ જે પુરૂષ બીની નામરજી છતાં એને તે રીતે પોતાની વિષય વાસના તૃપ્ત કરે તો ગર્ભ પછીના વીર્ય વાસનાનું પરિણામ ગર્ભ માં રહેલા બાળક ઉપર બહુજ ખરાબ થાય છે, એને લીધે બાળે જન્મતાંની સાથેજ બાળકો સુકા, હરકડા, આંબળા તેમજ બીજી રીતે વિવિધ પ્રકારના આવજાને લેવા મળે છે, એનું મુખ્ય કારણ તો ગર્ભ પછીના સંગનું જ હોય છે.

બાકી ડો. મેકફીલીન તો ગર્ભ પછી ના સંગને ઉચિત માને છે. તો પછી એમાં સાચું કોણ બાપુજી કે ડો. મેકફાલીન ?

જ. બન્ને સાચા. નીતિ સિદ્ધાંત પ્રમાણ પતિ પત્નિએ બન્નેને બાળકની ઇચ્છા થયા પીના સંગ કરવોજ નહિ જોઇએ. અને સંગ કરે તો તે બાળક પેદા કરવાને ખાતરજ કરવો જોઇએ. આ સિદ્ધાંતને બા. મેકફાલીને ખોટો ઠરાવેલો નથી. બીની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ પુરો સંગ કરવો એ આરોગ્યની દ્રષ્ટિ એ અત્યંત નુકસાનકારક છે. બાકી કરીને બીના ઉપર તેની બધી માઠી અસર થાય છે. તેના જ્ઞાનતંતુઓ નબળાં પડી જાય છે અને હીસ્ટેરીયા વીગેરે બનવું એ એક મુખ્ય કારણ હોય છે. પતિ પત્નિ બન્નેએ બે સંગનું સુખ મેળવવું હોય તો બન્નેની પુર્ણ ઇચ્છા અને તાબારી બાદ સંગ થવોજ નહિ જોઇએ. બાકી એ પણ તાજ બાપુજી. ગર્ભવતી સ્ત્રીને એ મેવું નુકસાનકારક થાય છે. કેમકે એ વખતમાં સ્ત્રીની શારીરીક તેમજ માનસિક તંદુરસ્તી સારી રહેવી જોઇએ તેને બદલે બન્ને બગડે છે. તેનો ગર્ભ સાથે સંબંધ રહેશે. કોઇપણ ભાવિ બાળકપર પણ તેની માઠી અસર થાય છે. એમને ખાતર એનો સંગ કરતા કોય તેઓ ગર્ભવાસના બધા દરમ્યાન છ્યાસાતમા જ વખતમાં સ્ત્રીને પ્રફુલ્લિત રાખવાને બન્નેની ઈચ્છા થાય ત્યારે સંયમમાં રહીને સંગ કરે તો આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ નુકસાન થતું નથી. ગર્ભવાસના છેલ્લા દીવસોમાં સ્ત્રીને સંગની ઇચ્છાજ થતી નથી. અને થાય તો નૈતિક તેમજ આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ સાધારણ વખત કરતાં પણ તેના પર વિશેષ અંકુશ મુકવો જોઇએ

મરણ

વરજાના ભાણીતા વેપારી મેસર્સ ઝીણા અબજીના બા. મોહનલાલ ઝીણા ના ધર્મપત્નિ બેબતી રમણલાલનું મણા શનીવારે ટુંકા માંદગીબાદ સુવાનમયે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ બા. પ્રાણજીવન હરગોવનનાં બેન હતાં. પોતા ની પાછળ પોતાના પતિને અને બે દીકરા વર્ષનાં નાનાં બાળકને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચિરશાંતિ બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થ ના કુટુમ્બીજનોને બનેલી ખોટમાં ધીરજ અને હીમત બક્ષે.

ખાનાના રીધા ખેતરમાંથી પાંચ ટકા કમીશનથી ગોકલીજી.

MESTHRI,
Izotsha, Natal.

ધાર્મિક ફીયાસ્કો આરે

"ગાંધી આરત વિદ્યાપ્રેમ" ગાંધી કોલ માં શિક્ષક તરીકે આવેલા ભાઇ ઉમિયાશંકર અમિતશંકર વાનિએ લાખ્યુ કોલ દીકુ—ધાર્મીક કર્મકાંડના ભણકાર છે. પ્રસંગોપાત તેમની જરૂર પડે નીચેના સરનામે તેમને મળવું:

નરસિંહભાઈ પરશુભાઈ દેલવાડીઆ,
૫૨ મારકેટ સ્ટ્રીટ, આગર માસ્તર મેન્શન બીજે માળ.

પુસ્તકો વેચવાની છે

હોળી	૫	૧
દીપુ	૫	૬
બાપુ	૫	૩
બાળકોનો બાંધવ	૧	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (સેટ)	૪	૦
બાળવાર્તાવલી	૩	૦
અષ્ટી પુષ્પ	૨	૦
બાપુની વાતો	૧	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
હાકો	૦	૬
બાબાની રોબમાં	૪	૬

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

લોહણી કોશ

ગુજરાતી બોલતા રાજ્યોનો સકેલા રાજ્યોમાં સમાવતી આપતો આ લોહણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૭ ફાગણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. ફસ્લી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
રવી	૯	સુદ ૨	૨૦	૯	૫–૫૨	૧–૨૨
સોમ	૧૦	,, ૩	૧	૧૦	૫–૫૧	૧–૨૧
મંગળ	૧૧	,, ૪	૨	૧૦	૫–૫૧	૧–૨૦
બુધ	૧૨	,, ૫	૩	૧૧	૫–૫૫	૧–૧૯
ગુરૂ	૧૩	,, ૬	૪	૧૨	૫–૫૧	૧–૧૮
શુક્ર	૧૪	,, ૭	૫	૧૩	૫–૫૭	૧–૧૭
શનિ	૧૫	,, ૮	૬	૧૪	૫–૫૮	૧–૧૬

જાહેરાતના ભાવો:—
પા કો. ૨–૦ રતલ
અર્ધા કો. ૧–૪ ,,

ઓફીસ: ૧૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪૮૭૪

ટુવેર...સી. ૧–૩ રતલ
બીજા બ્લાક ૧/૧ રતલ
બબ્બ.....સી. ૧–૦ રતલ
ટુવેરની ડાબ સી. ૧/૩ ,,

ટુવેરની ડાબ નં. ૨ ૧/૧ રતલ
બબ્બની ડાબ સી. ૧–૩ ,,
બાકીની ડાબ....સી. ૧–૬ રતલ
બબ્બની ડાબ...સી. ૧–૩ રતલ

મધ્ય ડાબ નં ૧....સી. ૧–૦ રતલ
મધ્ય ડાબ નં ૨....સી. ૧–૧ રતલ
બબ્બનો ફોટ (કોરી જગ્યાનો) ૧/૬
ડાબનો.....૪ પેની રતલ

ડાબા બબ્બ.....સી ૧–૧૦ રતલ,
વરીબાલ.....સી. ૧–૧ રતલ
ટીન.....સી. ૧–૧ રતલ
સાઈ.....સી. ૧–૧ રતલ

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

૭૦.....સી. ૨–૦ રતલ
૮૦.....સી. ૩–૦ રતલ

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

નવાં વેચવાનાં પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
આત્મા નંબ	૧	૦
મમ્મુખ	૩	૦
વિજ્ઞાનીક ભગત	૧	૧
પુષ્પગન (અમેર કા મોરેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાર ગુજી	૭	૦
ભગતનો લાલ (આપે આપે)	૨	૧
ક્ષમાયજ્ઞ	૧	૧
પંડિતજીની લોકપ્રિય પ્રથા	૭	૧
મહાદેવે આપેલે	૧	૦
વિદાયનો ઝબકો	૭	૦
ગાંધીજીની સહિષ્ણુ આત્મ કથા	૨	૧
,, ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૧
,, ચોથો	૮	૬
માધારેન કેળવણું પુરસ્કારીન	૨	૩
સરકારના બંધારણનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો રીપોર્ટ ૧૯૫૦	૩	૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
બાપાની વેળાવળી (સંપીણ)	૫	૦
ઈજા તલેપારેલ ગાંધીજીને	૪	૦
મોટો લોખંડી પેન	૧	૨	૬
ગાંધી રસ	૬	૦
ગાંધી ભારતી	૮	૧
આશ્રમભજની (સંગીતની નોટેશન)	૮	૦
ગાંધીજી પીન (ની કપડાંના)	૧૦	૦
ઇતિહાસના	૫	૬
વાસ્તવાદ	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૨	૬
આપે સમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મોત્મા નોબલે બનાવ

ગીતાબોધ	૧	૬
આપણા પત્રોના (આત્મકથા ઉપર) સંપાદક મગનલાલ ગાંધીકર	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

જરૂરિયાત

વિદેશીઓના અભ્યાસ માટેનું કેટલોગમેન્ટ, અમદાવાદ, બીજાની નીચેના પત્રો લેવા ઇચ્છે છે. પુસ્તક નકલના કિંમતોને ખાસ આવશ્યક

કેટલાંક અમદાવાદ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માટેનો	વર્ષના			દૈનિક માટેનો	વર્ષના	
	અખબારનો	રૂ.	પ.		અખબારનો	રૂ.	પ.
અખંડ આનંદ	મા.	૧	૦	૧૫	કુમાર	મા.	૧	૦
આનંદ	મા.		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	મા.	૧	૦
આત્મશક્તિ	મા.		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮
ઉદ્યોગી	મા.		૮	૧૫	પ્રબોધિકા	મા.	૧	૧
આરોગ્ય	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	મા.		૮
ચિત્રા	મા.		૧	૧૫	ફેશન	મા.	૧	૧
જાદવિજ્ઞાનું	મા.	૧	૧	૧૫	ફાર્મિકા	મા.		૮
ધ્વજ	મા.	૧	૧	૧૦	ફાર્માકિ	મા.	૧	૦
ચિત્રાલ	મા.		૮	૧૧	ફાર્મિકા	મા.		૮
ભાષા	મા.		૮	૧૧	બાલિકાબંધુ	મા.	૧	૦
ચિત્રલેખા	મા.		૮	૧૧	બાંધકામ	મા.	૧	૧
ચિત્રાવાણી	મા.		૮	૧૧	ભારતી	મા.		૮
ભીંતુસ્તાન	દ.		૭	૧૫	ભી ટાઇમ્સ	મા.	૧	૧
ભગ ભારત	દ.		૧	૧૫	ભારત	મા.	૧	૦
ભુવાર	મા.	૧	૧	૧૫	મુસાફિર	મા.	૧	૧
મજદૂરીક	મા.	૧	૦	૧૨	તમ ઉદ	મા.		૧
મંગલમ	મા	૧	૦	૬૦	વર્ષા-વસંતના	મા.	૧	૦
મહિલા જગત	મા.		૧	૧૨	સકાલ		૧	૨
મનોરંજન	મા	૧	૨	૧૫	સૌરાષ્ટ્રીમણી	મા		૧
યોગાભાલ	દ.		૧	૩૦	સરિતાવરમ	દ.		૨
નવજીવન	મા.	૧	૧	૧૫	સેવી	મા.		૮
પ્રજાબંધુ	દ.		૪	૧૫	યુગભાષા	મા		૧

આ ઉપરાંત ગ્રાહકના જે અને તેમાં રસ હોય તે જણાવે ઉપરોક્ત
ઉપર કમીશન આપવા બીજાના પોસ્ટલ ઓર્ડરથી લવાજમ ઘટાડવા માટે તાકીદ ઓર્ડર ગોઠવો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment -AHMEDABAD-1 INDIA.

ઉપર્યુક્ત અમારા બીલ ઉપર કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
નીચેના અપના પત્રો માટેના લવાજમોના રાજાવારા મોકલવા

હરિદ્વારની ગુજરાતી ઉપયોગી

હરિદ્વારની યાત્રા માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીંમત ૧૦-૦

સરકારનું જ્ઞાન ભરીત્ર

સરકાર ચલાવવામાં પડેલાનું જ્ઞાન આપે.

કીંમત ૧૩ ૦

કેળવણી પરે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૧૭ ૦

દેશ નેતાઓની મદદી રાખવા લાયક છબીઓ

સ્ટોએ ગેલાના પરમાં ગાંધી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

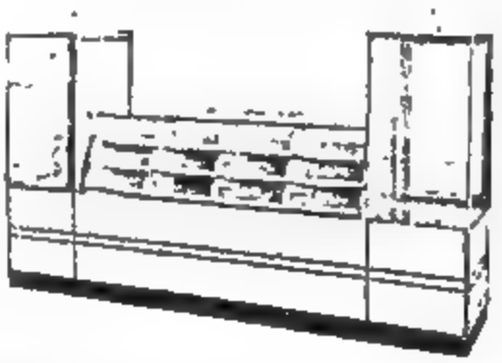
મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની કી. ૧

બાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૦ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબાટીટી

ગુજ કામ
ટોપી સપ્લાય
અને ની કેબીન
સોડાવોટર મશીનો
ઉત્પાદક, ટોપી ફેક્ટરીના ગુજ કારીગર, ઇ.સ.
અમો આપવા કરીએ બનાવીએ.

એડોલ્ફસ્ટોર્સ મોબ્રાઇસર્સ લીમીટેડ

૧૮૨ ચાર્લ્સ સ્ટ્રીટના ઉત્પાદકો, જોહાનિ., ૩. ૦૦. ઉત્પાદકો, આપો
ઉપરના ગુજ કામના ઉત્પાદકો ટોપી ઉત્પાદકોના ૩ અને ૨૦૦ ઉત્પાદકોના ગુજરાત ૦૦
૧૮૨-૦ ૩, ૨૦૦ ૨૩૦૦ ૩.

104 Marshall Street, (Corner Kruger Street)
Phone 33-4211/6 JOHANNESBURG P. O. Box 6101

વેચવાના પુસ્તકો

ગુલામમાં (ગાંધી પુસ્તની નોવેલ)	૬	૦
ગાંધી સત્યાગ્રહી (પુસ્તક)	૧૦	૧
અમદાવાદ ચાલ્યા	૭	૬
આત્મકથાના ચિત્રો	૭	૦
માનવતાના પુત્ર	૧	૦
ડીસ્ટોની	૬	૦
બોલ્શેવીઝમ	૬	૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

સેતુબંધ	૫	૦
વિલાસના	૫	૦
કર્મફળ	૪	૬
મધુર મુલાકાત	૬	૪
ઝેરમળા	૭	૦
૧૫ વોરા (બે ભાગ સાથે)	૧૪	૦
૩૫ વહોરે	૭	૦
પ્રાર્થના	૫	૦
ફૂલની પુસ્ત	૨	૦
૭ ૭ ૭	૬	૬
નરસિંહ મહેતા	૨	૬
ટ્રીન ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૬
આપણી કોમિક	૪	૦
ઉંદરા	૭	૦
એકાંતનું આરોગ્ય	૪	૦
મહાત્માજીના પ્રસુખો	૨	૬
ગામ વિચારણા	૨	૦
બ્લીચર્ડીર	૪	૦
રંક રાજા	૨	૬
ઇમારી માય	૨	૬
ઘરની	૫	૦
રસ પુસ્તકો	૪	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૬
પુરો ગેમ	૪	૦
મીનાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૬
ઇન્દ્રિયસંયમ (બાબાભાઈ ભા.)	૨	૧
મહાન મુલાકાતો	૫	૦
પુત્ર અને પત્નિ	૫	૦
રાવતના પોવાડા	૪	૦
ટેક ટેકની મોટા કથાઓ	૮	૧
ગોસાઈની પ્રેમ કથા (ચિત્રમય)	૮	૧
મોહનમાળા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
હમણાં આકાશ પે	૫	૬
મોહનમાળ	૬	૦
ઉત્તમ પ્રેમોમ (બાળ સંગ્રહ)	૭	૧
નુકશીનો ચમત્કાર	૧૪	૦
ચકોરોનો સંસાર	૪	૦
મુસ્લમના મુખો	૭	૧
મુકાની રમઝટ	૧	૦
દાદા ચીવાનો દાવરો	૪	૧
દીન અને	૭	૧
રસમસ્તી	૧	૦
સાદા કથાઓ	૮	૧

રેવરન્ડ્સના પુસ્તકો

સુખ નહીં દહેવાય (રમાબહેની લખીઓ સાથે પોતાનો) નવલકથા	૫	૦
દૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
રોબર્ટસન અને રીપ્લ્ય	૨	૦
રોની ફ્રેન્ચ (બાળ)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

મસ્ત કરીના હાસ્ય પ્રસંગો	૧	૦

અંગ્રેજ ચરોપાધ્યાય પુત

કપાલ કુંડલા	૧	૧
અનેરમા	૪	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેક્સીમની નોવેલો

અપરાધી	૮	૧
પ્રત્યેની	૪	૦
તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૬	૪
નવલીકાઓ ભા. ૧	૧	૧
પુરાતન જોગિત	૫	૦
ભોટેલ ફ્રાન	૮	૧
ચેરીકાળ	૮	૦
ગોરક્ષ તારા બહેના પાણી	૧૦	૦
ગાલાપાણી	૧	૦

નવલ કથાઓ

પુનર્લગ્ન	ગંગાબહેન	કાંટાવાળા
નવલકથા. કીમત		૮/-
સમારાણી કામલત	કાંતી	દલીચંદ
નવલકથા		૧૫/-
કુર્ય પાકિસ્તાન	નબુભા	કાંતીલાલ
ઇવન વરીન.		૬/-

સમુણી કાંતી. ઇતીહાસ. ૫.
અકબરશાહ ડી. ૫ ૦
બાપુની કાંખી ૩-૦

આરીસેવા મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી
આત્મકથાના મહેનના ઓરીજીનલ માલનો
ઇતીહાસ. બેબીકા ને સુશીલા મેમર.
કીમત કી. ૧૫/૦.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધઃ વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

આ પેજમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા લાજપત પ્રસાદ
૧ ૦ ૦

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૩ ૧

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી
૧૫ ૦

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

રેક રીડર ભા. ૧	૨	૬
મુબરાતનું મારત	૧	૬
દોઢસો કનીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧

ભુગોળ

રેક રેડરમાં ભા. ૧	૨	૦
આપણો ભુગોળ	૪	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૧	૧	૧૦
" " ભા. ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

મારીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
રેક રીપોર્ટ	૨	૦
બાળ જગત	૧	૧

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
પ્રીલ સરલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
બાકું અંકગણત ભા. ૧	૧	૪
" " ભા. ૩	૧	૧

સાહિત્ય બાલાવબોધ

પ્રથમ બોધપુ	૧	૧
" દ્વીતીયપુ	૧	૪
મેરઓફ ઇન્ડીયા શીખવા માટે બાલાવબોધ ભા. ૧-૨ દરેકની	૧	૦

ગુજરાત શાળા બોર્ડના ધોરણ ૩ થી ૭ માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દરેક બાળકો હોવા જોઈએ

પેનને ઉ.

ગુજરાત સેકન્ડરી સ્કુલ

" " બોરમણ ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૪
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧	૪
" ચોથું	૨	૪

સાહીત્ય કલેકશન

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રકાશન
પ્રાથમિકોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પ્રથમ બીજુ	૨	૪
" ત્રીજુ	૧	૪

વિકાસ વાચન માળા

બાળક બારી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી "	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૪
ચોથી "	૧	૪
પાંચમી "	૨	૦
પ્રસ્તાવ	૧	૦

આફ્રીકા ઝબકીઓ

બોબી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Isher T. Sanderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr V. K. R V. Rao	3	0
THE U.K.O.G. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirpoo Mamni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1911)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	1	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921 22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	0
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	6	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Marry P. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	6	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S K. George	3	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanande	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા: મણિલાલ વાઘજીભાઇ ગજીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફેરાળના મીઠી વેચાણ ઉપર દેવા દેવા. પ્રસંગોપરી ઓર્ડર મોકલવાથી મળે.

અમારૂં વખણાયેલું ગુજરાતી ફરસાણ, બિસ્કીટ, ચોકલેટ્સ, બદામ, પીસ્તા વિગેરે દરરોજ તાજું બનાવીને મળશે.

પધારો શોરો અને ઉપર પ્રમાણમાં મીઠાઈ ખોરાક બનાવીને કુંટુંબ વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

300 Pages. Price: 8s. 6d

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. બી. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબરોલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગ.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tangy Red, Oxblood, Transparent

AA-746

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?"*

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

REGISTERED & COLMAN (AFRICA) LIMITED P.O. BOX 1017, CAPE TOWN

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floors.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

"અમે ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ ઘરેક જાતના ફોરસની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ ઓક્ષપોર્ટ' પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા અજાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખોઃ

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram : "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 11—Vol. XLIX. FRIDAY 16TH MARCH, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

CIVIL DISOBEDIENCE

"Complete Civil Disobedience is rebellion without the element of violence in it. An out and out civil resister simply ignores the authority of the State. He becomes an outlaw claiming to disregard every unmoral State law. . . Submission to the State law is the price a citizen pays for his personal liberty. Submission therefore to a State law wholly or largely unjust is an immoral barter for liberty. A citizen who thus realises the evil nature of a State is not satisfied to live on its sufferance and therefore. . . . he invites imprisonment and other uses of force against himself. This he does because and when he finds the bodily freedom he seemingly enjoys to be an intolerable burden. . . . Thus considered, Civil Resistance is a most powerful expression of a soul's anguish and an eloquent protest against the continuance of an evil State."

—Gandhiji

કાયદાનો સવિનય ભંગ

"કાયદાનો સંપૂર્ણ સવિનય ભંગ એ હીંસાના અંશમાત્ર વિનાનો બળવો અથવા. બરોબરનો સવિનય ભંગ કરનાર રાજ્યની સત્તાની સદંતર અવગણના કરે છે. તે પોતાને રાજ્યના દરેક અનીતી ભરેલા કાયદાની અવગણના કરનાર ગંભીર કહેવડાવે છે.....રાજ્યના કાયદાને તાબે થઇને નાગરીક પોતાની અંગત સ્વતંત્રતાની કીંમત આપે છે. એટલે કોઇ પણ કાયદો કે સદંતર કે મોટાભાગે અન્યાયી હોય એવા કાયદાને વશ થવું એ સ્વતંત્રતા માટે અનીતી ભરેલો સોદો થએલો અથવા. જે નાગરીક રાજ્યના દોષને આ રીતે જુએ છે તે તેની દયાપર રહેવામાં સંતોષ માનતો નથી. અને તેથી....તે કેદખાનાની સામે કે તેની સામે થતી કોઇ પણ બીજી બળજબરીને આવકારે છે. આ તે ત્યારે જ કરે છે જ્યારે દેખાતી શારિરિક સ્વતંત્રતા જે તે બોજારુપ દોષ છે એ તેને અસહ્ય બોજારુપ લાગવા માંડે છે ... આ રીતે જોતાં કાયદાનો સવિનય ભંગ એ આત્માના દર્દનો જોર અતિ પ્રબળ પુરાવો અને એક દોષમય રાજ્ય ચાલુ રહેવા સામેનો જ્વલંત વીરોધ છે."

—ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GLORGITTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GLORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GLORGITTE.
17/6 yd
36" RING VELVET unrushable 35/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Tellmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to 15/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

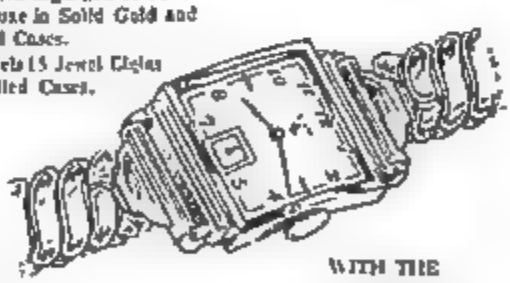
44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરયું' ભરી પાછી મોકલી આપીશું'
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
કેમ્પો સેલ્સ તુલાવે ભાવ ઉલ્ક રમ્ક. ખાનેદાસ—જેની બાબો ખારે
બહ બનનો ખાવ. સેલ્સ કેપેશીલ ભ્યોગદેર સાથીએ
બીજો ખારે ઉમારે બાં પ્રમા ઉપાય કરવા બ્રમાબ્ય છે
:૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

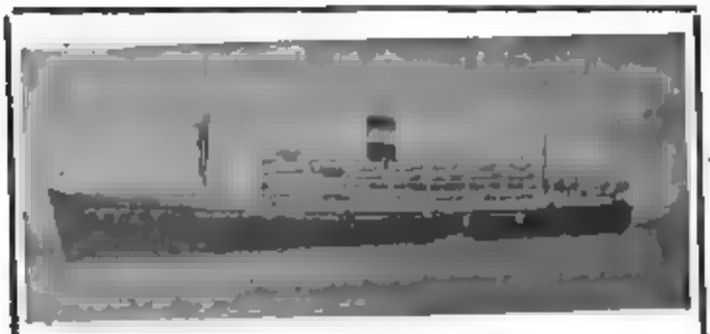
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid
to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Fairtax Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5299, Johannesburg
Phone—Office 22-7771 Afterhours 24 4544

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY. LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc Etc.
આ કોંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગ સિવાયના દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવા છે. કોંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કોંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25645. P O Box 1610.
Tel. Add. "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33 4478
Tel Add "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Amra sailing for Bombay on 31st March, taking only 2nd Class passengers with food.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

ડ્રોઇંગ રૂમ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, બેડરૂમ્સ, બ્રેકફાસ્ટ સેટ્સ આર્મ ચેર્સ આફિસ ડેસ્કો, ગુડ બેડ્સ, ડ્રેસર્સ, વર્ક ટેબલ્સ આપે ખરીદી કરવી અને પ્રમાણી લાભ લેવા જુહેરો બોલ.

—બોરસદ, રેમલ અને ટીમલ કરેક્ટર—

જ્યારી ફેમરેમ તીને વર્ષના માપ છે. તેને રીપેર કરેલ વર્ષના રહે છે. બાર વેરવા બાબતના માટેના ઘાટ બનાવે અને વેચવા બાબત બનાવે.

L. MISTRY
61 DREE STREET, DURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

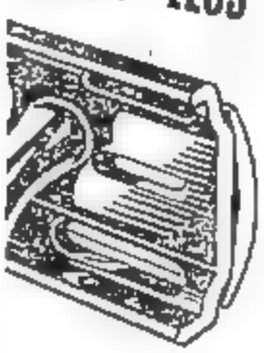
INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAUGONA	MITHUN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND KI RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI JEET
AIN E NAZAR	NARAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 22414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades — that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-J

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 11—Vol.—XLIX. Friday, 16th March, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5½ PENCE

MANNERS AND THE MAN

(L. W. Ritch)

OF all subjects, that of Courtesy has been thrust ■ the forefront of discussion this past week, and from some, at least, of the news advanced, it would seem to have been made fairly clear that Courtesy can hardly be considered as South Africa's long or strong suit.

If the test of gentlemanliness is, as some believe, consideration for others' feelings more especially of those occupying what is generally accounted a lower social status, few will venture to deny that here in South Africa there exists a very considerable field indeed for improvement in what is commonly called "Manners."

Sir Herbert Stanley took the opportunity, in a recent address to the Capetown Rotary Club to remind his audience,

> "That people will forgive injury and even injustice but they will never forget insult."

"Never" is, of course, a long time, and Sir Herbet Stanley's generalisation is, perhaps, somewhat too wide. Fortunately mankind does include some who are capable of rising superior to insult and even of feeling pity for the ignorant, ill-mannered offenders. In the main, however, Sir Herbert is correct.

It ■ related of the Japanese, during the Russo-Japanese War, that every time a Japanese soldier bayonetted a Russian, he accompanied the thrust with a "That's from the Yellow Monkey!" (the term of contempt used by the Russians towards the Japanese).

Up to comparatively recently, the East, particularly India and China, were over a very long period compelled to "bow down before the blast" of Western contempt and undisguisedly claimed superiority such as is popularly ascribed to the relationship between God Almighty and a black beetle.

Happily, those dark days are past; certainly as far as India is concerned. If it is still somewhat soon for the wounds of insult and injury to have completely healed and their scars ■ have entirely disappeared, it may be safely claimed that they arouse no resentment or ill-feeling, but merely serve to remind their wearers of the dangers that may follow a repetition of old mistakes.

India's freedom was won because, it was contended, for the courteous way. Fought for the gentlemanly way. Because throughout the long, painful struggle there occurred a minimum of violence, hatred and retaliation. Because in short, it was conducted the heroic way. The way the Hindu Master, the Buddhist Master, the Christian Master—indeed the Masters of every important religious dispensation—taught such a struggle should be waged.

Truly, this achievement of India's liberation, through suffering and self sacrifice should serve to furnish mankind with an indelible example of the one and only correct way to right wrongs. Unfortunately, however, Gandhi is are of rare growth and the race ■ slow—agonisingly slow—to profit by its lessons.

The aggressive self-assertiveness that callously disregards the feelings of another, however humble and lowly that other may be, is indicative of something far more serious than merely bad manners.

Bad manners may be but the result of lack of polish; a deficiency that is only superficial. The wounding of another, the humiliating of another, self-magnification ■ the expense of another, are far worse than merely negative defects. They evidence the prevalence of a brutishness that diseuodles the offender ■ be regarded as civilised.

In many instances they are the mask of cowardice, a presuming upon the weakness and helplessness of the unhappy victim; of his inability to retaliate.

The late Rev. Chas. Andrews was heard to tell how he positively dreaded walking the streets of Johannesburg in company with an Indian, because he was in constant fear of the latter being insulted.

The incredibly huge volume of statutory insult and indignity enacted with the sole object of degrading South Africa's non-Europeans has, of course, been influenced by both political and economic motives. Not that this makes the conduct any the more creditable. Rather the reverse. Insult added to injury is not calculated ■ make the injury any the easier to bear.

Nor will many be found with the effrontery to deny that the whole tone and atmosphere pervading the deprivation of the non-European people's natural rights has been deliberately and calculatedly offensive. Designed with a view to humiliating them and creating in their own consciousness a feeling of inferiority and unworthiness.

It has, of course, completely failed in that respect. The natural and legitimate aspirations of the Bantu Native are hardly likely to submit to frustration indefinitely because he is libelled "Kafir" and in some quarters even regarded as a sub-human. The Indian barrister, doctor, trader or tiller of the soil ■ hardly likely ■ remain content with the status of "Coolie" because the powers that be have so designated him and aim to make his life in the Union unendurable. The Eurafrican is very obviously not going calmly ■ submit ■ a reduction of his meagre though hard-won status, because the Apostles of Apartheid find it necessary he should rebecome a "Hottnot."

The pity of pities, of course is, that in their fanatical blindness, it is not easy to understood, the offendees are so completely oblivious of the positively inevitable consequences of their own obstinate folly.

From time immemorial we have been taught that one of the most certain of Nature's laws is, "Like produces Like." Love quickens and generates Love; Hate arouses Hate. Injury to another's self-esteem almost inevitably arouses resentment of the bitterest kind.

Nothing, on the other hand, is truer than that 'Noblesse Oblige.' Kindliness is the Hall-Mark of the Gentle Man. "The example the leading men of a people set, ■ what the ordinary people follow," teaches a well-known scripture. Allowances can be and should be made for popular ignorance due, no doubt, in some measure, to a narrow parochial outlook and a horizon that is limited to the platteland of the Afrikaner's immediate environment.

What, however, ■ is difficult to credit, is that the people's leaders, the most fanatical apostles of Apartheid, whose personnel positively scintillates with Doctors, Divines, Professors and eminent Lawyers, should, in the face of the overwhelming evidence to the contrary ■ this twentieth century shrunken world ■ ours, still believe that the merits of a man depend upon his colour. That they seriously expect to be able to put back the clock ■ the days of the trek-wagon and enforced labour, seems equally incredible.

What then ■ the explanation? Perhaps only the Gods know. Certain it is, in the words of the poet:—

> "Of this be sure, on Earth or Air God and God's laws are everywhere,
> And Nemesis comes with a long as fleet
> On the Tram-line, as in Regent Street."

Indian Opinion

Durban [illegible], March, 1951

The Fate Of Step-Children

THE Durban City Council has long been faced with the question of the removal of slum conditions created by the Africans at Cato Manor, near the City of Durban, and of providing proper housing facilities for them. While the City Council is quite alert and most enthusiastic in making the City the most attractive in the whole of the Union, by providing all kinds of comforts and luxuries for the European public, it is, it must regretfully be stated, criminally apathetic in providing even the bare necessities of life for the non-Europeans. Like step-children the latter must cry and cry and cry before they can succeed in drawing the attention of the parents and then the unkind parents will give them a frown and thrust them aside. Then when their cry still continues and attracts people around and the position of the parents becomes a bit embarrassing the parents begin most grudgingly to pay a little attention. But the attention they will pay is to see what all the children have and if some appear to have just a wee bit more they will be deprived of it and it will be redistributed to satisfy the noisy ones. That is the kind of trouble the non-Europeans are having with the Durban City Fathers. Indians have established themselves in Cato Manor now for many long years and now it is proposed to uproot them in order to provide housing facilities for the Africans.

In November last year the City Council asked for powers to acquire 661 acres of land at Cato Manor and an assisted loan of £550,000 to develop the area, purchase land and provide African housing. The Executive Committee of the Natal Provincial Administration on Wednesday agreed to the Durban City Council's scheme with certain reservations. The reservations, according to Press reports, are that expropriation would only be agreed to if the owner of the land concerned is not in occupation and the Council has made a reasonable offer to purchase that land. The offer must take due regard of general market values and must have either been refused or ignored by the owner.

While the Indian community will deeply appreciate these reservations made by the Provincial Executive Committee, with the Administrator, Mr. D. G. Shepstone sitting on it, it cannot but deplore the attitude of the City Council in disregarding the Indian standpoint, that there are vast tracts of unpopulated land where houses for the Africans could be erected without the need to dispossess people of land owned by them for residential purposes. We can quite understand and appreciate such a step on the part of the City Council had there been a dearth of land. But the City Council has failed to prove that there is such a dearth whereas proofs to the contrary are not wanting. We therefore fail to see any reason for the City Council not to take into consideration the very reasonable suggestion put forward by the leaders of the Indian community to call together all the interested parties to a round table conference to solve this question without causing heartburn on any side.

NOTES

Representation Of Non-Europeans Bill

A MOTION for leave to introduce the Representation of Non-Europeans Bill, was moved in the Union House of Assembly on Thursday, March 8, by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges. Mr. Strauss, the Leader of the Opposition, raised a point of order, the terms of which were as follows: "Whether the Bill does not, in terms of Sections 35 and/or 152 of the South Africa Act, require to be passed by a joint sitting of both Houses of Parliament, convened by the Governor-General by message to both Houses under Section 58 and 152 of the South Africa Act, in that it embodies, as a principle thereof, provisions which: (1) Seek to disqualify persons in the Cape, who, under the laws existing in the Cape at the establishment of Union, are or may become capable of being registered as voters from being so registered in the Province by reason of their race or colour only. (2) Seek to remove from the register persons registered as voters in the Cape by reason only of disqualification based on race or colour, thereby infringing the provisions of Subsection 2 of Section 35 of the South Africa Act which said section cannot be amended or repealed save in the manner laid down in Section 152 of the South Africa Act. And, whether, therefore, the motion for leave to introduce the Bill should not be disallowed." After a lengthy debate the Speaker said he would give his ruling at a later date.

8,000 March Through City

While the legality of introducing the Coloured Franchise Bill was being debated in the House of Assembly, a procession estimated by the police to number 8,000 marched through the streets of Capetown carrying banners and chanting protest against the introduction of the Bill and eventually gathered at the parade where speeches were made. Be it said to the credit of the organisers—the National Co ordinating Convention and the Franchise Action Committee—there was not a single untoward incident.

Tribute By Police Chief

Lt.-Col. G. P. Britz, Deputy Commissioner of Police, in a statement to the 'Cape Times' said: "I am very satisfied with the behaviour of the people in the procession. Their conduct came up to all my expectations." Colonel Britz paid special tribute to the work of the Franchise Action Committee stewards. "They did a splendid job in keeping order and controlling the crowd," he said. Late at night, the police reported that no arrests had been made for drunkenness or other disturbances of those who had taken part in the demonstration.

Messages

The greatest excitement was caused at the Parade meeting when a reciprocal message of goodwill was announced to have been received from Dr. Kwame Nkrumah, leader of the Gold Coast Convention People's Party, which forms Africa's first Native Parliament. Dr. J. S. Moroka, President-General of the African National Congress sent the following telegram to the Franchise Action Committee: "On behalf of African people and myself I wish to assure you that we are solidly with you. We must succeed against oppression and exploitation. What we want is freedom for all South Africans." Besides these there were other messages too.

Resolution

The following resolution was passed by the meeting at the Grand Parade, Capetown: "We, the people of the Cape, assembled in mass concourse on the Grand Parade, condemn completely the Representation of Non-Europeans Bill as an iniquitous and malignant measure which will rob the Coloured people of long-standing political rights and reduce them to an inferior citizenship status.

"We are convinced that this Bill is a part of the Government's manoeuvre to abolish any political representation for the non-European peoples preparatory to the elimination of all forms of democratic government in South Africa.

"We therefore demand the immediate withdrawal of the Bill and call on the Government to desist from taking measures to tamper with the existing limited rights of the people."

South African Protection Movement

The South African Protection Movement which started in the Western Transvaal about five years ago to further European trade by discouraging Europeans from dealing with Indian traders claims to have 120 branches throughout the Transvaal. It gives as its aim the "ending of Indian penetration into European and Native areas." The 12-men executive committee of the movement had drawn up a plan under which all Indians in the Transvaal were to be housed in an area of about 50,000 morgen in the Komati portion of the Barberton district, bordering on Portuguese East Africa. It estimated the total cost of the scheme to house about 35,000 Indians in the area at about £20,000,000. The introduction to the plan stated that the Komati area had been recommended because there were possibilities that the area could be irrigated and

developed to carry a concentrated population. "The size of the Barberton district is 1,745 square miles. Fifty thousand morgen is only one 630th part of the surface area of the Transvaal. The Asiatic population of the Transvaal is less than a 100th part of the total population of the province," it is argued.—Sapa.

Wife Indian Refused Permit

A third Indian student at the University of the Witwatersrand has been refused a permit by the Government to enable him to continue his studies in the Transvaal. He is Mr. F. Naidoo, of East London, who last year completed his first year of study for the B.A. degree. The reason given by the authorities was that facilities for Indian students were available in the Cape. Mr. Naidoo was thus unable to return to the Witwatersrand this year. Last year permits were refused in similar circumstances to two Indian students from Natal. The Students' Representative Council has, by 22 votes to one, decided to protest, and so has the Student' Liberal Association.

WEDDING

The marriage of Mr. Ismail C. Meer, an active member of the Natal Indian Congress to Miss Fatima Meer, daughter of Mr. M. I. Meer of the 'Indian Views' took place at the bride's residence Ocean View, 68 Bamboo Lane, Pinetown, on Sunday, March 11. The ceremony was attended by a large number of prominent members of the Indian community and many European guests who were all entertained with musical items appropriate to the occasion and light refreshments after the ceremony.

S.A. TURNS DOWN U.N. RESOLUTION

THE United Nations Secretariat has announced South Africa's rejection of the United Nations Organisation's resolution calling for a round table conference on the question of the treatment of Indians in the Union.

The Secretary-General's Office released a letter, dated March 7, from Mr. J. R. Jordaan, South Africa's deputy permanent representative to the United Nations, saying that the terms of the resolution constituted intervention in the Union's domestic affairs.

The Union were, therefore, unable to accept the resolution as providing a basis for any round table conference, the letter said.

"The Union Government are further unable to accept that part of the resolution relating to the establishment of a three-member commission to assist the parties in carrying through appropriate negotiations in the event of the failure of the Governments concerned to hold a round table conference before April 1, 1951," it continued, reports Reuter.

"Although the Union Government considers that resolution unacceptable and continues to hold that the matter concerned is outside the competence of the United Nations, it wishes to make it clear that it adheres to the policy agreed upon at the conclusion of the talks with the Indian and Pakistan representatives at Capetown in February of last year, in spite of the attitude taken up since that date by the Government of India.

"The formula accepted by the three Governments on that occasion was as follows:—

"'It was agreed . . . that a round table conference be convened to explore all possible ways and means to settle the Indian question in the Union of South Africa.

"It was agreed that neither discussion under this formula nor the holding of a round table conference itself would involve any departure from or prejudice to the standpoint of the respective Governments in regard to the question of domestic jurisdiction.'

"The Union Government's attitude has undergone no change whatever since the formula was agreed upon and they have at the United Nations and elsewhere reiterated their willingness to proceed with negotiations on the basis of the Capetown talks. Obstacles to the summoning of a round table conference lie therefore not with the Union."

NATIONALIST PARTY LEADERS CURB ANTI-INDIAN PROPAGANDA

Capetown, Thursday, March 8.

A WARNING to the Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweging (South African Protection Movement) not to indulge in politics is given in a statement by the Prime Minister, Dr. Malan, as leader of the Nationalist Party, the Minister of Finance, Mr. Havenga, as leader of the Afrikaner Party, the Minister of Lands, Mr. Strydom, as leader of the Nationalist Party in the Transvaal, and the Minister of Justice, Mr. Swart, as leader of the Nationalist Party in the Free State.

The organisation was established to discourage Europeans from buying from Indian traders.

The statement says that recently the movement, by means of public meetings and otherwise, has propagated the idea that all Indians in the Transvaal should be confined to one area in terms of the Group Areas Act.

"Such a scheme is obviously so much in conflict with the general idea of the Group Areas Act that the movement is running great danger, if it continues on these lines, of finding itself on political territory and thus causing friction, conflict and disintegration in the ranks of the Afrikaner nation, the statement says.

In their difficult task of bringing about racial peace (or race hatred?—Ed.) among the various sections, the two parties cannot allow the propagation of unpractical means and plans to be placed in its way, the statement continues.

"The idea of confining all Indians in the Transvaal to one area is totally impracticable and the two parties warn that no support should be given to such a plan."Sapa

Obeys Orders

The Congress of the South African Protection Movement, at its fourth annual session in Pretoria last Saturday, decided not to go further with its proposal to settle all Indians in the Transvaal in one group area.

The Congress adopted a motion expressing regret that a misunderstanding had arisen between the Government parties and the organisation.

"It was never intended that the movement should make the Government's task difficult, the resolution said.

"The steps taken by the organisation to propagate the idea of one group area for the Indians in the Transvaal were taken strictly in accordance with an agreement reached with Dr. Verwoerd and Mr. Schoeman.

"In view of the fact that, according to the statement made by the party leaders, the scheme is in conflict with the general principles of the Group Areas Act, the Congress now decides to set aside the scheme."

Dr. S. J. du Plessis, of Heidelberg, who instructed the motion, which was adopted, said that there were many other ways within the framework of the Group Areas Act and in other fields, including the boycotting of Indian shops, in which the movement could be of great use.

OBITUARY

We regret to discover the death after a illness of Hajee Shaikh Himed which took place at his residence in 25 Mitchiel Road on March 4. The late Hajee Shaikh Himad who was over 80 years of age was one of the oldest residents of Durban. He took a prominent part in the political, social educational and religious activities of the community during the days when Mahatma Gandhi was at the helm of affairs in South Africa. He leaves behind his widow and two sons Mr. Shaikh Ahmed and Shaikh Hassen who have long been ably conducting the business established by their father in Pine Street known as Shaikh Himed and Sons and and also the sub-agency of the British India Boats.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

PROGRAMME FOR DEMOCRACY

By AYLMER ROSE

IF we desire a peaceful world we can no longer hold large populations in a state of colonial dependence. That is one of the political axioms of the present age, and it underlines the warning conveyed by the rapid spread of Communism in the East. We cannot afford to leave festering grievances on our side of the boundary.

To the exploited masses in backward countries Communism presents a very different face from that with which we are familiar. For them the message of Communism is one of liberation—liberation from the exactions of the landlord and the moneylender and deliverance from colonial status into the dignity of full nationhood.

For such peoples Communism brings with it all the overflowing energy, the enthusiasm, the readiness for sacrifice, of a millennial creed. It inspires them with a hope, a vision and a purpose that are truly religious.

History proves that we cannot hope to put down a religion, least of all one that has been espoused by millions in many lands, by force of arms. Its contagion sweeps across frontiers, defies all the measures of the police and ends by undermining the morale of those who would suppress it.

Therein lies the chief danger to be apprehended from Communism. The armed watch and ward of preparedness is powerless against the spread of an idea.

Preparedness, indeed, by straining the economic structure of society and lowering the standard of living, provides a soil favourable to the growth of subversive doctrines.

But if such tendencies are to be successfully resisted it must be by the substitution of an ideal that is not only better than Communism, *but is manifestly so.* Such an ideal would have to outbid Communism in open competition for the suffrage of the world.

* * *

The West, together with all it stands for, is, in fact, on its trial today.

It can no longer claim a monopoly of power or of political and technical ability. It must justify itself by the benefits it is in a position to confer, if it is to maintain its position in the van of human progress. It can only decree its own destruction, and condemn itself for ever in the eyes of history, if it decides in favour of war as a means of defending its values.

Has the West, then, a remedy for the world's ills that is better than Communism; that can fulfil both its material and spiritual aspirations; that can fill the vacuum that will be left when we cease to prepare for war?

Our answer to such a question must not be dictated by complacency. It is not so that it will be answered by the peoples of Asia and Africa. They have not forgotten our record, if we have. There is the shameful story of Negro slavery; the opium wars in China; the atom-bombing of Japan; centuries of imperialist exploitation and the colour bar that still exists in so many lands.

No wonder that with such a record the East regards our professions with distrust, a distrust deepened since, under American leadership, the policy of the West seems to have hardened everywhere into resistance to legitimate nationalist demands.

* * *

But in spite of all this, which we shall gloss over at our peril, the West still has many precious and indispensable elements to contribute to world reconstruction.

The danger is that, with the wrong leadership, the opportunity of making this contribution may be lost for ever. Our rejection of the totalitarian elements in Communism may come to be confused with downright political reaction. We may end by driving the people we refuse to emancipate in the very direction in which we do not want them to go. If so, we shall be doing all in our power to make war in the East and in Africa inevitable.

There are still three great contributions that the West can make to the stock of human ideals: the supreme value of the individual personality, the democracy and that active pursuit of human welfare which goes by the names of philanthropy humanitarianism, Christian charity, and which leads to the reform of abuses through love rather than hate.

Those are the things we can offer to the world which Communism cannot offer. But if they are to be acceptable they must be pursued with an energy comparable to that of the Communists, and combined with the economic and technological advances that make the strength of Communism. We must offer what the Communists can give, and these and other things as well. If we, and the society and civilisation to which we belong, are to survive, there is no lesser price that can be accepted.

To bring about a general acceptance of such values there will need to be a great educative effort exerted simultaneously in many lands on our side of the line dividing us from the Communist world. That will call for the devoted service of tens of thousands of workers.

Success will imply the immense achievement of raising the standards of living to approximate equality all over the world.

It will involve the application, not only of intelligence, as Trotsky said, but of conscience also, to every aspect of human affairs.

In such a society there would be no room in men's minds for thoughts of war, and the attractions of violent revolution would have been removed. All we need is the leadership to point the way to the realisation of the vision. —'Peace News' dated February 9.

S. A. NATIVE VIEW OF GOLD COAST ELECTIONS

'INKUNDLA YA BANTU' dated March 10, writes: "Every African in this country will have rejoiced at the promulgation of the new constitution of the Gold Coast as well as the elections held in the Gold Coast recently... There are important lessons which must be drawn from the events... The first... is that although the Gold Coast is only 10 per cent. literate, both the British Government and the British people were convinced that the people of the Gold Coast could be trusted with managing their own affairs. This is hardly surprising. India was given her independence when she was only 18 per cent. literate.

"... This is of particular interest for us in the Union where, instead of making headway towards democracy and security every effort is being made to make our slavery as a people complete. Experts on African affairs—White experts we must emphasise—have said publicly that the Union African as a group is the most advanced in Africa. And the facts confirm this, for, though every obstacle is placed on our way towards a better life, we are now between 20 and 25 per cent. literate. In other words we are ahead of India when she got her independence and ahead of the Gold Coast which is now consciously shaping her own destiny.

"But we must remember, we are not dealing with people who are prepared to face facts nor to be reasonable. We are dealing with people who, like Hitler, want things to go their own way to the end of time. For this reason, while we are very grateful to the people of the Gold Coast for having struck an important blow for democracy in Africa, their own victory is a challenge to us. We are being called upon to organise ourselves as a people that we should be strong enough to ensure compliance with our demands. Our oppressors... understand only the language of organised strength.

"The next thing we must note is malicious campaigns which sections of the White Press here have already begun in belittling the people of the Gold Coast and saying that they will make a mess of their affairs. Wisdom, by the way, is not the monopoly of the White race. If it was, Europe today would be the most peaceful continent in the world. On the contrary it is not. Ugly messes erupt from time to time in Europe. Thus, if the people of the Gold Coast encounter difficulties those will be the difficulties which are incidental to growth.

"The White prophets told the world when India got her independence that she would make a mess of it. She did not in spite of extremely bloody growing pains. Today India is a leading power in the world and a stabilising influence in international affairs. The White prophets have been proved wrong. They will be wrong again in the case of the Gold Coast.

[The new constitution of the Gold Coast sets up a legislative assembly, composed as follows: 75 members elected by the Africans, 6 members elected by "special" European interests; 3 ex-officio members, the heads of three important departments in the civil service. There will be an executive committee which will function as the Cabinet and will have an African majority. Certain powers will be reserved for the Governor as a safeguard against a crisis.]

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 3

INDO-PAK TRADE PACT

THE Indo Pakistan Trade Agreement just signed covers a period of 16 months and is based on India's recognition of the par value of the Pakistan rupee as declared by the Pakistan Government. The Agreement, which is considered by Government as "satisfactory and in the best interests of both countries," provides for an allocation of one million bales of raw jute in the first four months and two and half million bales in the subsequent year. In respect of raw cotton the Indian mills will be free to buy whatever quantities they like but they are not expected to exceed 100,000 bales during the first four months. But for the next year Pakistan will allocate 400,000 bales. As regards food, Pakistan has offered 250,000 tons, mainly rice, for the current year and 350,000 tons of rice and 275,000 tons of wheat next year. India will supply 600,000 tons of coal before the end of June 1951 and one and a half million tons in the subsequent year. A number of commodities has been placed on Open General Licence by both countries.

Effect Of Korean War

Shri C. D. Deshmukh, India's Finance Minister, explaining the need for the Pact, said in Parliament: "The demand for raw materials has been greatly stimulated by the hostilities in Korea, and this has pushed up the prices of all commodities to a very high level. The Government of India have therefore, in the altered circumstance, agreed that exchange transaction between India and Pakistan should be permitted on the basis of the par value of the Pakistan rupee as declared by the Pakistan Government."

"Cutting The Gordian Knot"

The 'Industan Times' of New Delhi, welcoming the Pact, says: "Once the decision was taken to resume trade and the fact recognised that, whatever the merits of devaluation and non-devaluation in September 1949, the economic situation had changed so much with the outbreak of Korean hostilities and the large scale stock-piling of commodities for purposes of rearmament by the Big Powers, there was a great deal to be said in favour of a straight decision like the Government of India's, to cut the Gordian knot and recognize the exchange value of the Pakistan rupee, instead of resorting to dubious devices like barter deals and accounting in sterling which were suggested for purposes of face-saving.....When world demand for jute and cotton goods is so high, it is suicidal for both countries to dissipate energy in internecine strife instead of concentrating their maximum effort in trying to meet the demands of the export markets. India's food difficulties also made it necessary for her to purchase food wherever it was available and now that the present agreement provides for India buying whatever food Pakistan is in a position to offer, the latter is deprived of the propaganda point that India while searching for food in the far corners of the world was not purchasing it from her next door neighbour."

Mutual Advantage

Enumerating the advantages to both the countries, the paper says: "Today most of our difficulties centre round scarcity of food due to recent unforseen calamities and the troubles of our jute and cotton industries due to shortage of raw materials. With the promised grant of two million tons of grain by the U.S.A., of which one million tons will be sent almost immediately, and the flow of jute and, to some extent, cotton from Pakistan, this country can hopefully look forward to a betterment of conditions in the immediate future. Raw jute arrivals from Pakistan will help to increase our export of hessian and sacking while whatever cotton becomes available in Pakistan for export to India must go to relieve both internal shortage and export handicaps in this country. Pakistan too will benefit in that she will have an assured market for her produce next door to her, instead of having to look for scarce shipping to serve overseas markets, while at the same time the agreement ensures for her certain supplies of coal and other goods which she needs badly. The elimination of the exchange controversy from the list of Indo-Pakistan disputes and the relief it will bring to severely-irritated sector of economy in both countries will also go a great way towards improving the relations between the two countries."

India's Neutrality

In the event of a world war, the possibilities of which were clouding the international firmament, India would certainly try to remain neutral, declared Sardar Baldev Singh, Defence Minister in Ambala. He called upon the people to close up their ranks, inculcate a spirit of patriotism and thus serve India. He advised the young graduates not to tolerate those who wanted to create a split amongst them. Sardar Baldev Singh added: "India aims at peace and under the leadership of Prime Minister Nehru, she would use her entire force to this end. Military India counts for little in the comity of nations. India has been trying to prevent the outbreak of war and will continue to do so. But if in spite of all her attempts the war broke out, India should be prepared for it." India, he said, did not lack in resources. She needed proper utilisation and development of her resources. With an obvious hint at Hindu-Sikh unity he urged the people to forget their differences and be imbued with a "national feeling." He made a passing reference to Pakistan and said: "Maybe our differences will be amicably settled," but he warned the Punjabis not to forget that partition had made them a frontier province.

Somnath Temple

Preparations are afoot for fulfilling the late Sardar Patel's pledge of reviving the glory of of Somnath by installing the diety early in April. The shrine of Somnath is situated in Prabhas Pattan, a small village five miles away from Veraval in Kathiawar. The temple owes its origin to the mythological story in which the the Moon God was subjected to a curse by his father-in-law Daksha, for paying greater attention to Rohini, his wife, to the exclusion of his other 27 wives. For redemption from this curse he prayed to Shiva and was blessed. He constructed a temple of Lord Shiva. The name Somnath thus came to mean Lord of Soma the Moon.

Successive Invasions

The most curious part of the history of Somnath is that it was subjected to several invasions. The first invasion was made by Mahd. Ghazavi in 1025 A.D. The temple was reconstructed by Bhimadev, the first and later by Kumarpal. The second invasion was made by Alaf Khan, brother of Sultan Allaudin Khilji, in 1297 A.D. Between 1308-25 A.D. the temple was reconstructed by Shudasamm King Mahipaldeva. The third invasion of Patlan was by Muzafarshah I in 1375 and the temple was reconstructed by local Brahmins. The grandson and successor of Muzafarshah led a fourth invasion in 1413 A.D. but the temple was again reconstructed. This was followed by a fifth invasion by Mohammed Shah I Surnamed Begarsio 1459 A.D. when the temple was decorated by building a mosque on its site. Mention is made of the 6th invasion in Akbarnama in the 37th year of Akbar's reign and its reconstruction by Ahalyabai in 1783 A.D. The last and the 7th reconstruction was made by Aurangzeb who converted it into a mosque. No attempts have been made for the last several hundred years for the reconstruction of the temple because the territory in which it was situated was under the regime of the Muslim Rulers of Junagadh. The Hindu heart wanted to see the glory revived but through this long passage of time the chances appeared to be remote.

C. R. Reddy

Shri C. Rajagopalachari, in a message on the death of Dr. C. R. Reddy, Pro-Chancellor of Mysore University, says: "The toll of grief is mounting. Another of our stalwarts in public life, a brilliant son of India, of whom Andhra was proud, is gone. The South is much poorer by this loss. It is hardly necessary to refer to the personal aspect of it, namely, that I have lost one more of my important friends."

WANTED

Good and experienced all round Mason, preferred Asiatic, on permanent staff, required for Cape Province. State wages, qualifications and when able to commence. Apply to:

Globe (Registered) Plumbers, Builders & General Contractors,
Laingsburg, Cape.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

SHORT STORY

THE DAY BUT ONE

By HORTENSE POWNER

THE chicken turning golden brown in the iron skillet on the wood range was not getting Mrs. Burton's undivided attention. She turned over a wishbone absentmindedly, watching the slouching shoulders of her son John.

"Seems like you lost your appetite since you come back home." She proffered the comment hopefully, but the brown-haired young man in denim overalls did not stir.

Two minutes later he asked, "What did you say, Mom?"

"Nothing much, I just wondered if you were hungry. I got fried chicken and angel food cake for supper tonight."

John reached into his pocket and handed his mother a much creased telegram. Mrs. Burton pushed the chicken to the back of the stove. She took her glasses from the dining room buffet. Haltingly she read:

"Toots lost in Martintown Hotel fire. Sincere sympathy. Charles Zabst."

She patted her son's hand, stretched on the table beyond his bowed head. "Wasn't Toots your pet name for the girl you met when you took basic training? Let's see. Zabst was her last name, too, and her front name was Mary Ruth."

John's voice was clouded. "We were going to get married. Only I never heard from her after I got home. I wrote her father Charles but I didn't get any answer. He's an odd guy anyway; all wrapped up in his chemical business and not paying any attention to anyone."

Mrs. Burton slowly traced her finger across the map of the United States pinned to the wall beside the kitchen radio.

"She could have been coming here. Maybe she stopped in Martintown for the night. That terrible fire with all those people getting trapped."

John raised his head from the table.

"Toots couldn't ever get herself out of a fire. She's so little and helpless like. Somehow she reminded me of that lamb I brought up when I was a kid.

The sputtering sound of chicken frying came again as Mrs. Burton pulled the skillet back to the hot part of the stove.

John picked up the telegram and read it once more. Suddenly the lines on his forehead disappeared and a near-smile flicked across his mouth.

"I believe I'd better go out there and see her father. This is a busy time to be leaving the farm but I got enough of my separation pay left."

His mother stared with disbelief as he banged out of the kitchen, headed towards the cow barn. She went upstairs and started looking over John's shirts for missing buttons.

Even when John waved goodbye as he left on the long cross-country bus there still was no outward sign of mourning.

"Do you reckon he's all right?" Mrs. Burton asked worriedly as the bus left the station. "First he was like a Johnny Jump-up the cows trampled on and all of a sudden he was as perky as a buttercup."

The much creased telegram was beginning to tear along the folds before John's four-day cross country trip came to a final stop. The bus pulled away and left the tall, bronzed man standing outside a restaurant that also served as bus depot.

The broad shaded streets of the little town were still. When John last was here, shouting, laughing men in uniform wandered up and down them.

John walked more slowly as he approached the end of Catalpha Street. The Zabst house was a squat box shape with a long shed behind it which housed the father's chemical products business.

A girl in blue jeans and a white blouse was down on her knees beside a circular flower bed. A German shepherd dog lay near her. The girl turned her head when the front gate clicked behind John, but she did not look directly at him. The dog watched intently but did not bark or move away from the girl's side.

"Toots!"

John stood several feet away and waited. There was no impulsive rush into his arms. The girl groped for the dog's leash and got to her feet slowly.

"Johnny, you shouldn't have come." She was crying. The dog moved protectively between her and the man.

"Why did you make me think you were dead?"

"To you I am dead. There's a new, lonely way, but I have difficulty enough finding it without giving you up all over again. Sending that telegram was not easy."

The man took one long determined step toward the small yellow-haired girl, but the bristling dog stopped him.

The man's hands dropped helplessly to his sides. "You're blind!"

"That was why I wanted to be dead to you."

"You should have let me know about it. How long has it been?"

"I happened the same day you were returning to the United States. The little boy next door slipped into Father's laboratory and jarred over a bottle of sulphuric acid. Some how it got on me instead of on him."

The girl twisted the leash in her hands. "I heard over the radio that a woman's body found in the Martintown hotel fire could not be identified. I thought if you believed this unknown girl were me, you could forget our plans and marry a normal, healthy girl."

"You aren't blind in the way that matters most to me," John said gently. "You know how to make me happy when I got down in the dumps and how to hold me in when I got hogwild mad. You don't have to see with your eyes; you just feel things like that."

The man looked down at the dog. "How long will it take Gretchen to get used to me?"

"Not very long if you don't make any abrupt moves. But what difference does it make?"

"Plenty. How can I kiss my wife-to-be if that animal stands between us?"

"Johnny, you can't marry me. I'll not let you burden yourself with a blind wife."

The man's sure, unwavering voice beat against the girl's protests again and again, until it stumbled into the deciding words:

"Toots, I need you more than you need me. I have just like a million other hardworking two-legged animals until you became part of me. Then I was a being different from all others. Knowing you loved me I found a strength that isn't in me by my self. When I thought you were dead that strength leaked away and I was just a miserable ordinary guy again."

Gretchen also was convinced. The dog lay relaxed at their feet as the man and woman, held together by each other's encircling arms, planned their return trip.

The girl interrupted suddenly, "Johnny darling, how did you know I was not dead?"

John grinning. "At first I did believe that telegram. Then I remembered something. No one but me least of all your father, ever called you Toots."

—INPRA.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA. all right reserved.

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન!

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૪

પુસ્તક ૬૬ મું—અંક ૧૧ | શુક્રવારે તા. ૧૬ માર્ચ, ૧૯૫૨. | છુટક નકલ પેની.૬

આ પૃથ્વી જો દુનીયાની શાંતી ચાહતા હોઇએ તો સંસ્થાનોમાં વસતી મોટી વસતીઓને આપણાથી કંઈ પરતંત્ર દશામાં રાખી નહિ શકાય. વર્તમાન યુગનું એ એક રાજકીય સુત્ર છે, અને પુર્વમાં ઝડપથી ફેલાતો સામ્યવાદ તેની ચેતવણી આપી રહ્યો છે. આપણી સરહદની અંદર આપણાથી પાછી રહેલાં દરદોને એમના એમ પડી રહેવા નહિ દઇ શકાય.

પછાત દેશોમાં શોષણ પામી રહેલી આમજનતા સામ્યવાદને આપણે જોવા ને ટેવાયેલા છીએ તેના કરતાં જુદાં સ્વરૂપમાં નિહાળે છે. તેઓને સામ્યવાદ મુક્તિનો સંદેશ પાઠવી રહ્યો છે — જમીનદારો અને નાણાપીરનારાઓના પુત્રામાંથી અને સંસ્થાનિક દરજ્જામાંથી સંપુર્ણ રાષ્ટ્રતના મોભાએ પહોંચવા ની મુક્તી.

એવા લોકોને સામ્યવાદ અપૂર્ણ બળ, પ્રોત્સાહન, હજાર વર્ષ પુર્વેની ત્યાગ વૃત્તિ આપનારો છે. ખરેખરી ધાર્મીક દ્રષ્ટિ, હેતુ અને આશાથી તેઓને પ્રેરિત કરનારો છે.

ઇતિહાસે સિદ્ધ કરી આપ્યું છે કે કોઇ પણ ધર્મને, અને તેમાંયે ઘણા દેશોમાં કરોડોએ પોષેલા ધર્મને તલવારથી દાબી દેવાની આપણે આશા રાખી નહિ શકીએ તેનો એક સબળ મર્યાદાઓને વટી જવા છે. ચોલીસના સબળાં પલ્લાંનો તે વિરોધ કરે છે અને જેઓ તેને દાબી દેવા માગે છે તેઓની ઇર્ષા ભાંગી નાખે છે.

સામ્યવાદનું એ મુખ્ય જોખમ રહેલું છે.

એક વિચાર ફેલાતો અટકાવવાને તલવારની તૈયારી કદી કામ આવી શકતી નથી.

હા, એવી તૈયારી, કે જે, સમાજની આર્થીક રચનાને તંગ કરનારી છે, અને જીવનનું ધોરણ ઉતરતું કરનારી છે, તે વિરોધી મીલકતોના વીકાસને માટે વાતાવરણ અનુકુળ કરનારી છે.

. પરંતુ એવી વસ્તીઓનો જો સફળતા થી સામનો કરવાનો હોય તો એવો આદર્શ સેવવો જોઇએ કે જે સામ્યવાદ કરતાં સારો હોય એટલુજ નહિ, પરંતુ દેખીતી રીતે સારો હોય. એવા આ દરો દુનીયા સમક્ષ સામ્યવાદની સામે ખુલ્લી હરીફાઇમાં ઉતરી 'સામ્યવાદનો પરાજય કરવો જોઇએ.

લોકશાસન માટે કાર્યક્રમ

(પીસ ન્યુઝમાં એલ્ડમર રોજ)

પશ્ચિમની ઠસોઠી

પશ્ચીમ જે સીદ્ધાંતોનો દાવો કરે છે તેને માટે તે આજે કસોટીએ ચઢ્યું છે.

આજે તેનાથી સત્તાનો અથવા રાજકીય અને કુનર ઉદ્યોગની શકતી નો ધોધરો ખરાબી શકાય તેમ નથી. માનવજીવનની બાંધીમાં જો તેને પોતાનું સ્થાન ટકાવી રાખવું હોય તો શા બાબો તે આપી શકે તેમ છે એ પરથી તેણે પોતાની સ્થિતિ સીદ્ધ કરવી પડશે. પોતાની પુંજીનું રક્ષણ કરવાને સાધન તરીકે જો તે યુદ્ધના પક્ષમાંજ ઠરાવ કરશે તો તે પોતાની જાતનો નાશ કરશે અને બ્રતિહાસની નજરમાં સદાને માટે નાબુદ થઇ જશે.

આવા સંજોગોમાં દુનીયાના દુઃખો દુર કરવાને પશ્ચિમની પાસે સામ્યવાદ કરતાં શું કંઇ પણ વધારે સારો ધ્યેય છે કે જે તેની ઐહિક તેમજ આધ્યાત્મિક અભિલાષાઓ તૃપ્ત કરી શકે, કે જે યુદ્ધની તૈયારીઓના બદલા માં બીજું કંઇક આપી શકે ?

એવા સવાલનો જવાબ સિધિસ્તાથી અપાયો નહિ જોઇએ. એમું નથી કે તેનો જવાબ એશીયા કે આફ્રીકાના લોકો આપશે. આપણા કુમેળ ની તવારીખ કદાચ આપણે જુલ્મ ગુજાર્યો, તેઓ નથી ભુલ્યા હજારો ઓની ગુલામીની શરમભરેલી કથની; ચીનમાં અફીણનો સડતો; જવાનપર એટમ બોમ્બનો મારો; રોકાઓની શાહીવાદની શોષણ નીતી; અને વર્ણ ભેદ, જે ઉદયાચે દેશોમાં હજુ પ્રવર્તી રહ્યો છે.

આવી તવારીખ પછી પુર્વના લોકો જો આપણા દાવાઓને અણવિશ્વાસથી જુએ, કે જે અણવિશ્વાસ અમેરીકાના નેતૃત્વ કેટલા વધારે ઉંડો બન્યો છે, તો તેમાં શી નવાઇ ? પશ્ચિમની નીતીનો સર્વત્ર વિરોધ થઇ રહ્યો છે અને વાજબી રાષ્ટ્રવાદી માગણીઓ થઈ રહી છે.

હજુ સમય વીતી નથી ગયો

આ સબળાંનો આપણા જોખમે આપણે અવગણના કરીશું. અટકું છતાં પણ પશ્ચિમની પાસે પણ કીમતી અને અનિવાર્ય તત્વો પડેલાં છે કે જેનો દુનીયાની પુનરરચનામાં તે કાંઇ આપી શકે છે.

અપ એ છે કે, ખોટાં નેતૃત્વથી એ કાંઇ આપવાની તક હમેશને માટે જતી રહેતી. સામ્યવાદના આપબુદ તત્વોનો આપણે સખત વિરોધ કરવાના રાજકીય પ્રત્યાઘાતો ઉત્પન્ન કરે એવો સંભવ છે. લોકો આજે જે દિશાએ વળી રહ્યા છે એ દિશાએ વળતા તેઓને રોકવાને બદલે, તેઓ પ્રત્યેની આપણી ખેદરકારીથી એ દિશાએ આપણે તેઓને તરછોડી રહ્યા છીએ. તેમ કરીને પુર્વ અને આ કોકામાં યુદ્ધને અનિવાર્ય કરવા આપણી સઘળી શકતીઓનો આપણે વ્યય કરીએ છીએ.

માનવ આકાંક્ષાના ખળના પશ્ચિમ હજુ ઝાઝુ ગોટા ઠાળા આપી શકે છે. માનવીના અંગત વ્યક્તિત્વની સર્વોપરિ કીંમત, લોકશાસન, માનવીની સમાકારીની સક્રિય શોધ—જે ખરેખરા, માનવતા અને ખ્રીસ્તી ઉદારતાના નામથી ઓળખાય છે, અને જે જુરાષ્ટ્રનું નિવારણ જુરાષ્ટ્રથી નહિ પણ પ્રેમ થી કરે છે.

આ વસ્તુઓ આપણે ' દુનીયાને આપી શકીએ છીએ, જે સામ્યવાદ આપી સકતો નથી. પરંતુ તેનો સ્વિકાર કરાવવાને સામ્યવાદીઓના જેટલી શક્તિનો ઉપયોગ કરવો પડશે અને સામ્યવાદને શકતી આપનારી આર્થીક અને ટુનરઉદ્યોગના ક્ષેત્રોમાં પ્રગતી કરવી પડશે. સામ્યવાદીઓ આપી શકે છે એ વસ્તુઓ અને એ ઉપરાંત ઉપરોકત વસ્તુઓ પણ આપણે આપવી પડશે. આપણે ટકી રહેવું હોય અને જે સમાજ અને સુધારાના આપણે છીએ તેને ટકાવી રાખવા હોય તો આ કરતાં ઓછી કીંમત સ્વિકારવામાં નહિ આવે.

એ કીમતી વસ્તુઓનો સામાન્યતઃ સ્વિકાર કરવામાં આવે એવું કરવું હોય તો અનેક દેશો જે સામ્યવાદી આલમથી જુદા પડેલા છે તેમાં સામ્યવાદી દેશોની સાથોસાથ આમજનતાને કેળવણી આપવાના મહાન પ્રયત્નો કરવા પડશે. તેને માટે હજારો સેવાભાવી સેવકોની જરૂર પડશે. તેની સફળતાનો આધાર આખી દુનીયાની સમાનતાએ રહેણીકરણીના ધોરણો ઉંચા કરવા પર રહેલો છે.

તેને માટે માત્ર માનવીઓને લગતી સઘળી બાબતોમાં બુદ્ધિનોજ નહિ પરંતુ, ટ્રોટસ્કીએ કહ્યું છે તેમ, અંતઃકરણનો પણ પ્રયોગ કરવો પડશે.

એવા સમાજમાં માનવીઓના મન માં યુદ્ધના વિચારોને સ્થાન નહિ રહે અને કાંસદ્ધ શાંતિ પ્રત્યેનું આકર્ષણ દુર થયું હશે. એ સ્વપ્ન સિદ્ધ કરવા નો માર્ગ બતાવનારાં નેતૃત્વનીજ માત્ર જરૂર છે.

નોંધ અને સમાચાર

રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ્ નેશનલ-યુરોપીયન્સ બીલ

કેટલાં લોકોનો મતાધિકાર છીનવી લેનારું રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ્ નેશનલ-યુરોપીયન્સ બીલ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરવા ગુરૂવાર માર્ચ તા. ૮ મીના મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસ તરફથી પરવાનગી ની દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી. ઓપોઝીશનના લીડર મી. રહાઉસે તે દાખલ કરવા સામે વીરોધ કર્યો હતો. તેમના વીરોધના મુદ્દા નીચે પ્રમાણે હતા:

આ બીલ (૧) મુનીયન સ્થપાયું તે વખતે ૧૯૫૧માં હસ્તી ધરાવતા કામદારો ની કુલે ૧૫૫ લોકો જે મતાધીકારી તરીકે રજીસ્ટર થએલા છે અથવા જેઓ રજીસ્ટર થવાને લાયક બની શકે છે, તેઓ નો એ જાતિમાંથી એ હક તેઓની જાતી અથવા વર્ણના કારણે છીનવી લેવાનો સિદ્ધાંત સ્થાપિત કરનારો કહેવો ખરાબવું જોઇએ અને (૨) કેપમાં મતાધિકારી તરીકે રજીસ્ટર થએલા લોકોને કેવળ તેઓના જાતી અથવા વર્ણના જ માત્ર કારણે રજીસ્ટર પરની કાઢી નાખવાની સત્તા મેળવવાનું બોલ અને તેમ કરીને સાઉથ આફ્રીકા એકટ ની કલમ ૨૫ ની પેટા કલમ (૨), જે, સાઉથ આફ્રીકા એકટની કલમ ૧૫૨ માં જણાવેલી રીતે સીવાય બીજા કોઇ પણ રીતે રદ કરી શકાતી અથવા

તેમાં કંઈ પણ ફેરફાર કરી શકાતો નથી, તેનો ભંગ કરનારૂં કોણ, સાઉથ આફ્રીકા એકટની કલમો ૨૫ અને ૧૫૨ અથવા કલમ ૧૫૨ ની રૂએ આ બીલ, સાઉથ આફ્રીકા એકટની કલમો ૫૮ અને ૧૫૨ ની રૂએ બન્ને મહેાને ગવરનર-જનરલ તરફથી સંદેશો મોકલી બોલાવેલી બન્ને મહેાની સંયુક્ત સભાએ પાસ કરવાની જરૂર નથી શું? અને તેથી બીલ દાખલ કરવાની પરવાનગીની દરખાસ્ત નામંજુર થતી જોઇએ કે નહિ? લાંબી ચર્ચા બાદ રપીકરે ઉપરોકત મુદ્દા પર પોતાનો નીર્ણય બેાડા દિવસ બાદ આપવા જણાવ્યું હતું.

૮૦૦૦ની મેદનીએ શહેરમાં કાઢેલું સરઘસ

કલર્ડ લોકોના મતાધિકારનું બીલ ધારાસભામાં દાખલ કરવાના ગવર્નમેન્ટ પગલાં પર ત્યારે ચર્ચા ચાલી રહી હતી ત્યારે પોલીસના અંદાજ મુજબ ૮૦૦૦ ની મેદનીએ પેટાઉન શહેરમાં સરઘસ કાઢયું હતું. બીલની સામે વીરોધ દર્શાવ નારા પોકારેા કરતું અને બેનરો હેર કરતું એ સરઘસ પેરેડ પર એકત્ર થયું હતું ત્યાં જાહેરો થયાં હતાં. સરઘસની વ્યવસ્થા કરનાર સંસ્થાઓ નેશનલ કોઓરડીનેટીંગ કનવેનશન અને ફ્રેન્ચાઇઝ એકશન કમીટી હતી, જેને એક પણ અણુપટતો બનાવ નહિ બન્યાનું માન ઘટે છે.

પોલીસે કરેલી કદર

પોર્ટ.ઇ ખાતાનાં કમીશનર લેફ્ટેનન્ટ કરનલ જી. પી. બીટસે 'ઇપ ટાઇમ્સ'માં એક નીવેદન કરતાં જણાવ્યું કે:

સરઘસમાં ભાગ લેનારા લોકોના વર્તનથી અને ધરો જ સંતોષ થયો છે. તેઓનાં વર્તને મારી સઘળી આશાઓ પુર્ણ કરી છે. ફ્રેન્ચાઇઝ એકશન કમીટીના સ્વયંસેવકોની ખાસ પ્રશંસા કરતાં કરનલ બીટસે કહ્યું: "તેઓએ લોકોપર અંકુશ રાખવા અને વ્યવસ્થા જાળવવાનું સુંદર કામ કર્યું હતું." પોલીસે જાહેર કર્યું હતું કે સરઘસમાં ભાગ લેનારાઓમાંથી ધરપકડ થયા માટે કે કોઇ પણ બીજા જાતના તોફાન માટે એક પણ ધરપકડ થઇ નહોતી.

સદેશા ઓ

પેટાની સભામાં મોટામાં મોટેા બળ બળાપો ત્યારે થયો હતો જ્યારે નેશનલ કોઓર્ડીનેટીંગ કનવેનશન પીપલ્સ પાર્ટી, જેણે અદાલતમાં સૌથી પહેલી નેટીશેાની પાર્લામેન્ટ રથાપી છે, તેના લીડર ડા કવાએ નકુમાર તરફથી યુનેસ્કેા પાસ્ત નારેા સંદેશેા આપ્યાનું જાહેર થયું હતું.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ-જનરલ ડો. જે. એસ. મોરોકાએ ફ્રેન્ચાઇઝ એકશન કમીટીપર સંદેશો મોકલી જણાવ્યું હતું કે: "આફ્રીકન લોકોનો અને મારી તરફથી આજે તમને ખાત્રી આપીએ છીએ કે અમે મુદ્દત પડે તમારી સાથે છીએ. દમન અને શોષણની સામેની આપણી લડતમાં આપણે વિજયી થયું જ. આપણે સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને માટે સ્વતંત્રતા માંગીએ છીએ." એ ઉપરાંત બીજા પણ સંદેશાઓ હતા.

ઠરાવ

સભાએ નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો: "ગ્રેન્ડ પેરેડપર વીશાળ સમુહમાં એકત્ર થયેલા અમે કેપના લોકો રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ નેટીવ-યુરોપીયન્સ બીલને સદંતર વખોડી કાઢીએ છીએ. એ બીલ અન્યાયી અને ગેરબંધારણીય છે અને કલર્ડ લોકો લાંબા વખતથી ભોગવતા આવેલા છે તે રાજદ્વારી હકો તેઓની પાસેથી છીનવી લેનારૂં છે અને તેઓને હલકા નાગરીકોના દરજ્જામાં ઉતારી પાડનારૂં છે.

"અમને ખાત્રી છે કે આ બીલની પાછળનો સરકારનો હેતુ સાઉથ આફ્રીકામાંથી લોકશાસનને સર્વથા નાબુદ કરવાના એક પ્રાથમીક પગલાં તરીકે, બીન-ગોરાઓ જે કંઈ પણ રાજકીય પ્રતિનિધિત્વ ભોગવી રહ્યા છે, તે નાબુદ કરવાનો છે.

"આથી અમે આ બીલને તરત જ પાછું ખેંચી લેવાની માગણી કરીએ છીએ. અને બેાઅરોના હયાત બંધારણ હકોને હરકત કરનારાં પગલાં લેવાનું બેાઅર દેવા સરકારને હાકલ કરીએ છીએ...."

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૯ માર્ચ ૧૯૫૧.

સાવકા છોકરાંઓની દશા

ડરબન શહેરની નજદીક આવેલા ક્વેટોમેનરમાં આફ્રીકનોએ ઉભાં કરેલા ગંદા વાડાઓ દુર કરવાનો અને તેઓને માટે ઘરોની સગવડ પુરી પાડવાનો સવાલ ડરબન સીટી કાઉન્સીલની સમક્ષ લાંબા વખતથી ઉભેલેા છે.

યુરોપીયન વસતીને માટે દરેક જાતનાં સુખ સગવડો અને બેશ આરામના રથળો પુરાં પાડી ડરબન શહેરને આખાં યુનીયનમાં સૌથી આકર્ષક શહેર બનાવવાને સીટી કાઉન્સીલ જ્યારે અતિ જાગૃત છે અને અતિ ઉત્સાહ ધરાવે છે ત્યારે, અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે, બીન-યુરોપી યનોને માટે જીવનની ખાસ જરૂરીયાતો પણ પુરી પાડવાની બાબતમાં તે બેસુમાર શીથીલ છે. સાવકા છોકરાંઓની જેમ બીન-યુરોપીયનોને માબાપની નજર તેઓ તરફ ખેંચી શકે તે પહેલાં ઘણી વાર મુખી રડ રડ કરવું પડે છે અને તે પછી જ્યારે આ બાબ તેઓની સામું જુએ ત્યારે કોધાવેશથી જોઇ તેઓને બાજુએ હડસેલી દે છે. પછી છોકરાંઓ પોતાનું રૂદન ચાલુ રાખે અને આજુબાજુના લોકોનું પણ ધ્યાન ખેંચાય ત્યારે માબાપો પોતાને કફોડી સ્થિતિમાં મુકાયેલા જોઇ તેઓ તરફ લક્ષ આપે છે. પરંતુ બે લક્ષ એવું કે બધાં છોકરાઓ પાસે કેટલું છે તેની તપાસ કરે છે અને જે કોઈની પાસે રહેજ પણ વધારે જોવામાં આવ્યું તો તેની પાસેથી તે ઝુંટવી લે છે અને શોર મકોર કરનારાઓને શાંત પાડવા તેની કરી વહેંચણી કરી આપે છે.

હીંદીઓ આજે ક્વેટોમેનરમાં વર્ષોથી સ્થાયી થયા છે, અને હવે આફ્રીકનોને માટે ઘરોની સગવડ પુરી પાડવાને તેઓને ત્યાંથી ઉભેડી કાઢવાની યોજના ઘડાઇ રહી છે.

ગયા નવેમ્બરમાં ડરબન સીટી કાઉન્સીલે ક્વેટોમેનરમાં ૬૬૪ એકર જમીન મેળવવાની સત્તાની અને એ લક્ષો બીલવવા અને જમીન ખરીદી તેમાં આફ્રીકનો માટે ઘરોની સગવડ કરવા પા. ૫૫૦,૦૦૦ ની લોનની મહદની માગણી કરી હતી. નાટાલ પ્રાંતિક એડમીનીસ્ટ્રેશનની એકઝેકયુટીવ કમીટીએ ગયા બુધવારે ડરબન સીટી કાઉન્સીલની યોજના અમુક શરતે મંજુર કરી છે. અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા હેવાલ મુજબ શરત એ છે કે, જમીન ખાલસા કરવાનું તેાજ કબુલ રાખવામાં આવશે જે લાગતીવળગતી જમીનનો માલીક તેનો બોગવટો નહિ કરતો હોય અને કાઉન્સીલે તે ખરીદવા વાજબી ભાવની ઓફર કરી હશે. ઓફરે સામાન્ય બજાર ભાવ બરોબર ધ્યાનમાં લીધેલેા હોવો જોઇએ અને માલીકે તે અસ્વિકારેલી અથવા અવગણેલી હોવી જોઇએ.

એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ઈ. જી. રોબ્સટનના પ્રમુખપણા હેઠળ મળેલી પ્રાંતિક એકઝેકયુટીવ કમીટીએ મુકેલી આ શરતોને માટે હીંદી કોમ તેની ઘણીજ આભારી છે પરંતુ હીંદીઓનાં દ્રષ્ટિબીંદુને સદંતર દુર્લક્ષ આપવાની ડરબન સીટી કાઉન્સીલની વલણને તે અત્યંત ખેદની નજરે જુએ છે. હીંદીઓની ફરીઆદ એ છે કે આફ્રીકનો માટે ઘરોની સગવડ પુરી પાડવાને વપરાતી વગરની જમીનના બેહદા બીશાળ પટેા પડેલા છે કે જેઓને માટે જમીનની માલીકી ધરાવી રહ્યા છે તેઓની જમીન ખાલસા કરી લેવાની કશીજ જરૂર નથી. જો જમીનની તંગી હોવાના કારણે જો સીટી કાઉન્સીલે આવું પગલું લીધેલું હોય તો અમે તે સમજી શકીએ અને તે સ્વીકારી પણ શકીએ. પરંતુ તંગી છે એવું સીટી કાઉન્સીલથી પુરવાર કરી શકાયું નથી ત્યારે નથી એ વસ્તુના પુરાવાની ખોટ નથી. તેથી કોમ પક્ષની લાગણી દુભવ્યા વીના આ સવાલનું સમાધાન લાવવાને સઘળા લાગતા વળગતા કોની એક રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની હીંદી કોમના નેતાઓએ કરેલી વાજબી સુચનાને સીટી કાઉન્સીલે ધ્યાનમાં નહિ લેવાનું અમે કશું કારણ જોઈ શકતા નથી.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતી એસોસીએશન

ઉપરોકત સંસ્થાનું વાર્ષીક સ્નેહ સંમેલન તા. ૨૫-૩-૫૧ ને રવીવારે બપોરે ૧-૩૫ કલાકે પ્રીટોરીયા સ્ટેશન મુકામે જ્ઞાતીબંધુ શ્રી. ભાણજીભાઇ કુવરજીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળશે એ વેળા સર્વે જ્ઞાતીજનોને વખતસર પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે

ટાઇમટેબલ: (૧) મીનીટસ તથા મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની ચુકવણી, (૩) ઠરાવો, (૪) સુધારો (૫) પ્રમુખશ્રીનું.

શ્રી. રેવા,
વિજયરેવ રતનજી
મંત્રી.
નોસાઇબાઇ હરીભાઇ
ડાહ્યાભાઇ ભોળાભાઇ
ચલાવનાર મંડળ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકડીબીન)

[૪૦ (એ) કમીસનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકડીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકડીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

કેન્સર

ચાલીસ વર્ષ ઉપર યમાં કેન્સરના દરદ અંગેના સંશોધનને માટે આમજનતા પાસેથી અઢળક નાણું એકઠું કરવામાં આવેલું છે. તેમ છતાં કેન્સરનો સવાલ આજે પણ હતો તેવોને તેવો જ મોટો છે અરબ વધારે મોટો થતો જાય છે. પરંતુ ફ્રીસુસ્ત લોકો દાકતરો સિવાયના અન્ય લોકોને કેન્સરનો ઉપચાર કરવા દેતા નથી. સીવાય કે, કેસ બીલકુલ હાથ બેસે નાખવા જેવો થઈ ગયો હોય ફ્રીસુસ્તોની રીત સિવાય કેન્સરનો ઉપચાર થઈ શકે એ તેઓ માનવાજ માગતા નથી. અને આવા હાથ બેસે નાખવામાં આવેલા હોય એવા કેસ કેવા સાજા થવા પામે, અને કેટલક વાર થાય છે પણ ખરા, તો કહેવાય છે કે, એ તો અનાયાસે થઈ ગયા અથવા તો ચિકિત્સા ખોટી થઈ હતી. ચિકિત્સા ખોટી થઈ હતી એ દાકતરી પેશાને કલંક લગાડનારી વસ્તુ છે એ તો તેઓના મગજમાં ઉતરતુજ નથી.

આ ઉપરથી એક નાની છોકરીનો કિસ્સો યાદ આવે છે કે જેના માબાપો ને એમાંથી એક વસ્તુની પસંદગી કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું—આ તો છોકરીની આંખો કાઢી નાખવી અથવા એક વર્ષમાં છોકરીનો જાન ગુમાવવો. અમેરીકામાં મોટામાં મોટા રપેસ્પલીસ્ટો પાસે કેસ થઈ જતામાં આવતાં જણાવવામાં આવ્યું કે છોકરીને કેન્સર હતું જ નહિ. એ પણ એક "ખોટી ચિકિત્સા!"નો કિસ્સો. અબજ્ઞર રુઝક્રિયા સુચવનારા આવા કહેવાતા કેન્સરના "ખોટી ચિકિત્સા"ના કોણ જાણે કેટલા કેસો બની ગયા હશે?

હું જે કહેવા માગું છું તે એ કે કેન્સર તરીકે ઓળખાતા રોગનો ઉપચાર કરવાની ફ્રીસુસ્તોની રીતમાં કુદરતી ઉપચારવાળાઓ માનતા નથી અને તેને ચેલેંજ કરે છે. અને જેઓનામાં વધારે સારી સમજ હોવી જોઈએ તેવા લોકો તરફથી મુકબલા માં આવતા અનેક અંતરાયો છતાં પણ કેસો એવા બની ગયા છે કે જે કુદરતી ઉપચારોથી સુધરી ગયા છે.

પ્રથમ તો કુદરતી ઉપચારો વાળા ઓ ઘણા બધા રોગોની જેમ કેન્સર ને પણ ફ્રીસુસ્ત દાકતરો અને સરજ નોની રીત કરતાં જુદી રીતે જુએ છે. રોગ ઉત્પન્ન કરનારા જંતુની તપાસ કરવાને બદલે અમે લોહીની અસામાન્ય સ્થિતિની તપાસ કરીએ છીએ, કે જે, જંતુઓની ઉત્પત્તિને સ્થાન દેનારી હોય કે ન હોય, પરંતુ શરીરના કોષોને તો અસર કરેજ છે અને તેમાં ફેરફાર કરે છે. અમે સ્વિકારી એ છીએ કે બાતરના દગલાને અને માખીઓને સંબંધ રહેલો છે તેટલો જ સ્થીર પાણીને અને મચ્છરોને સંબંધ રહેલો છે. પરંતુ માખીઓ બાતરના દગલા કરતી નથી તેમ મચ્છરો સ્થીર પાણી કરતાં નથી. વસ્તુ સ્થિતિ જેવી હોય છે એટલે દેખાતી રીતે તેનો કંઈજ એ નથી કે માખી અને મચ્છર પકડવા અને મારવાની વિશાળ યોજનાઓ ઘડવી, પરંતુ, તેનું મુળ શું છે, એ શોધી કાઢવું અને બાતરના દગલા અને સ્થીર પાણી બાળી રાખવા સાફ કરી નાખવાં જેજ વસ્તુ કેન્સરને વિષે થવું પડે છે.

પ્રમાણભુત મેડીકોના જે મતને હું માનું છું અને માન આપું છું તે એ છે કે, કેન્સર તરીકે જેની ચિકિત્સા કરવામાં આવી છે તે દરદીના આખાં શરીરમાં વર્તતી સ્થિતિનું માત્ર ફળ છે. એ સ્થિતિ એજ ખરું કેન્સર છે જખમ કે શરીરમાં થયેલો વધારો, જેને કેન્સર તરીકે ઓળખાવવામાં આવે છે, એ, શરીરના કોષક નબળા ભાગમાં એ સ્થિતિ વધારે ઉગ્રસ્વરૂપ માં દેખાવ દઇ રહી છે. આધીન્ય ચળકીયા તેની ઉપયોગીતામાં ઘણીજ મર્યાદિત છે કેમકે, તે આખને હાથ લગાડયા વિના માત્ર ફળ ચુંથી કાઢવા જેવું છે. એવીજ રીતે એક્સ રે, રેડીયમ વિગેરેના ઉપચારે પણ કેન્સર તરીકે ઓળખાવવામાં આવેલા દરદને પાછી વખત દાબી દે છે ખરા પરંતુ ખરો રોગ જે, લોહીમાં અને આખા શરીરમાં રહેલો છે, તેને તે અડકતા નથી. પરિણામે શસ્ત્રક્રીયાથી દરદી સાજો થતો નથી. થોડા સમય બાદ શરીરના કોઈ બીજાજ ભાગમાં કેન્સર ઉભરી આવે છે—જો તે પહેલાંજ દરદી કોઈ બીજા રોગથી મરી ગયો નહિ હોય તો. એટલે પાંચેક વર્ષ સુધી કરી શસ્ત્રક્રીયા કરવાની જરૂર નહિ પડે તેને ફ્રીસુસ્ત દાકતરો દરદી સાજો થઈ ગયો કહે છે!

ખરી હકીકત એ છે કે લોહીમાં એક જાતનો બગાડ થાય છે અથવા તો લોહીમાં ઝેર ફેલાવાથી શરીરના કોષો ઝેરી બની જાય છે. તેનું કારણ સહેલાઇથી જાણી શકાય છે. કેન્સર થી પીડાતા પચ્ચાજ મોટા ભાગના દરદીઓને ઘણા વર્ષોથી કબજીયાત પર કરી રહેલી હોય છે. તેઓનામાં તેની ગંધ જ આવતી હોય છે! તેઓની ચામડી, તેઓનો રંગ, તેઓનું માનસ, તેઓનો સ્વભાવ, એ સઘળાં તેઓની હોજરી ગંદકીથી ભરેલી હોવાનો પુરાવો આપે છે. એ બગાડ રક્તવાહીનીમાં પચી જતો નથી અને તેથી આખાં શરીરમાં તેનું ઝેર ફેલાઇ જાય છે. દસ, વીસ કે ત્રીસ વર્ષ સુધી આવું ચાલ્યા કરે ત્યારે પછી કંઈક તો પરિણામ આવવુંજ જોઇએ. તેની અસર શરીરના સૌથી નબળા ભાગને થાય છે, પછી તે ગળાનો હોય કે મુત્રાશય હોય, પેટ કે ગળું હોય, ચામડી કે લીવર હોય કે શરીર રચનાનો કોઇ પણ બીજો ભાગ હોય. ઘણા લાંબા વખતથી બીનું પણ કંઈ દરદ હોય તો તેમાં પણ તેનો પ્રત્યાઘાત થાય છે અને તેમાંથી પણ તે કુદી નીકળે છે.

દાખલા તરીકે, એક સ્ત્રી સંતતી નીયમનની જલદ દવાઓ લેતી હોય અથવા ગર્ભપાતની દવાઓ લેતી હોય તો તેની માઠી અસર તેની જનનેંદ્રિય ઉપર અવશ્ય થાયજ. અને શરીરના બીજા ભાગો, જેનો ઓછો દુરૂપયોગ થયો હોય, તેના કરતાં આવા વધારે દુરૂપયોગ થયેલા ભાગોમાં કેન્સર થવા વધારે સંભવે છે, રતનના ભાગમાં પણ કેન્સર થવા સંભવ રહે છે. કેમકે, જનનેંદ્રિયની સાથે તેને સંબંધ રહેલો છે.

ઘણી જે પુરૂષ ઉકળતી ચા, કોફી ગળામાં ઉતારી જતો હોય, અથવા જલદ પીણાં. મસાલા અથવા ઝેમ બળે તેવી બીજી વસ્તુઓથી પોતાના ગળા અને પેટનો દુરૂપયોગ કરતો હોય, તેને ગળામાં કે પેટમાં કેન્સર થવું સંભવે છે. ઘણી સહેરમાં વસનારો જે બાહ્યસ. કામમ મોટર ગાડીનો ધુમાડો શ્વાસ વાટે લેતો હોય અથવા કારખાનાઓમાં થી નીકળતા ગેસો અને ધુમાડો લેતો હોય, દામરના રસ્તાની ધુળ લેતો હોય તેને ફેફસાંમાં કેન્સર થવા સંભવ રહે છે. જ્યારે ગામડામાં રહેનારો, જે જલદ તમાકુ પીવા કરતો હોય તેને જીભમાં અને બહુ તડકો લેનારને ચામડીમાં કેન્સર થવા સંભવ રહે છે.

આ બાબતમાં અમેરીકામાં દાકતરો એ નવી શોધ એ કરી છે કે કબજીયાત માટે લીકવીડ પેરેફીન પીવાથી ફેફસાં માં કેન્સર થાય છે. કેટલુંક લીકવીડ પેરેફીન શ્વાસની નળીમાંથી ફેફસાંમાં ઉતરે છે અને ત્યાં ગ્રીથી સિરાઓમાં સડો થઇ જાય છે. અહિં ખાસ નોંધ લેવાની એ છે કે દરદની મુળ શરૂઆત કબીજીયાતથી થએલી હોય છે.

પ્રત્યેક કેસમાં બાહ્ય કારણો બીજા હોય છે. તે કેન્સર કયાં અને કયારે ફુટી નીકળશે એ સુચવે છે. પરંતુ ખુદ કેન્સરનું મુળ જેથી વધારે ઉંડું હોય છે અને તે લોહીના બગાડનું હોય છે, અને એ બગાડ ફરીથી ભરપુર કહેવું જોઇએ કે, સાધારણ રીતે લાંબી મુદતથી પર કરી રહેલી કબજીયાતથી થાય છે. એ વારસામાં પણ આવેલી હોય. બાળકોમાં કેન્સર થવાનું કારણ એ હોઇ શકે છે. બાળક પોતાના માબાપના ગંદા લોહીથી જીવનનો આરંભ કરે છે. આ ઉપરથીજ હોમીયોપથીના દાકતરો એ Nosodes નામની તૈયાર કરેલી દવા, જે વારસામાં ઉતરી આવેલો લોહીનો બગાડ દુર કરનારી છે, તેના આશ્ચર્યજનક પરિણામો કેમ આવેલાં છે એ સમજી શકાય છે.

અધૂરું

કેન્સરના આહારો :—
અડદ શી. ૨-૦ રતલ
ચણા શી. ૧-૮ "
ઘઉંનો...શી. ૧-૩ રતલ
બીલા અળદ ૧ ૬ રતલ
મગ.....શી. ૧-૦ રતલ
ઘઉંનો લાપ શી. ૨/૩"
ઘઉંનો દાળ નં. ૨ ૧/૬ રતલ
ચણાની દાળ શી. ૨-૩ "
મસરની દાળ....શી. ૨-૬ રતલ
અળદની દાળ...શી. ૨-૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....શી. ૨-૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....શી. ૧-૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૦
બાજરો.....૪ પેની રતલ
કાળા અળદ.....શી ૧-૧૦ રતલ,
વટાણા.....શી. ૨-૬ રતલ
દીવેલ.....શી. ૧-૧ રતલ
રાઈ.....શી. ૨-૧ રતલ
ઘઉં.....શી. ૩-૦ રતલ
તલ.....શી ૩-૦ રતલ
એડ્રેસ : ૧૬૬ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૪૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, માર્ચ તા. ૩, ૧૯૫૧.

હિંદ-પાકીસ્તાન કરાર

ભારતના નાણાપ્રધાન શ્રી. ચિંતામણ દેશમુખે પાર્લામેન્ટમાં પાકીસ્તાન ની સરકારની બહેરાત મુજબની પાકી સ્તાની રૂપિયાની સરખર કીંમતને માન્ય રાખવાની ભૂમિકા પર રચાયેલા ૬૬ મહિનાની મુદતના ભારત-પાકીસ્તાન વેપારી કરારોની સત્તાવાર જાહેરાત કરી હતી. આ કરાર, જેને સરકાર તરફથી સંતોષકારક તેમજ બેઉ દેશોનાં સર્વોત્તમ હિતમાં હોવાના લેખવામાં આવ્યા છે, તેમાં ભારત માટે પહેલા ચાર માસમાં કાચા શણની ૧૦ લાખ ગાંસડી અને પછીનાં વર્ષ માટે ૨૫ લાખ ગાંસડીનો જથ્થો મુકરર કરવાની પાકીસ્તાન માટે જોગવાઈ છે. કાચા રૂ. અંગે ભારતની બીજો તેઓને બોલ બોલ તો ગમે તેટલો જથ્થો ખરીદવા મુક્ત છે, પણ પહેલા ચાર મામમાં આ જથ્થો ૧,૦૦,૦૦૦ ગાંસડીથી વધવાનો સંભવ નથી. આવતા વર્ષ માટે પાકી સ્તાન આપણા માટે કાચા રૂની ૪૦,૦૦,૦૦૦ ગાંસડીનો જથ્થો મુકરર કરશે. અનાજ સંબંધમાં પાકીસ્તાને ચાલુ વર્ષ માટે આપણને મુખ્યત્વે ચોખાના જથ્થા સાથે ૨૫૦,૦૦૦ ટન અનાજ આપવાની દરખાસ્ત કરી છે અને આવતે વર્ષ ૧૫૦,૦૦૦, ટન ચોખા અને ૨૭૫,૦૦૦ ટન ઘઉં છુટા કરવા સંમતી આપી છે. ભારતને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી તેને ૧૯૫૧ના જુનના અંત પહેલાં પાકીસ્તાનને કોલસાનો ૬૦૦,૦૦૦ ટનનો અને પછીના, વર્ષમાં ૧૫ લાખ ટનનો જથ્થો પુરો પાડવાને રહેશે. બેઉ દેશોએ બીજા સંખ્યાબંધ માલને છુટકા સામાન્ય પરવાનાની યાદી પર મુકયા છે જ્યારે બીજા કેટલાકમાં સુલભ ચલણવાળા દેશોને અપાતી આયાત-નીકાસની સત્ત ચંડા આપવાનું સ્વીકારવામાં આવ્યું છે.

અમેરીકાની મદદ

એશીયા તથા યુરોપને અમેરીકા મદદ આપવા માટેની સહકારી સંસ્થા તરફથી ભારતને નજીકનાં ભવિષ્યમાં જ ફ્રીજાટેલ્ટીઆથી પા.,૫૧૦ રતલ માખણ, ૮૬,૧૦૦ રતલ દુધનો પાવડર, ૪૫,૪૯૦ રતલ ચીઝ અને ૪૩૦૫૦ રતલ ફીન્સની ગેસ મોકલવામાં આવશે, એવી માહિતી આજે અત્રે મળી છે. આ વસ્તુઓ ત્યાંથી રવાના કરવાની તારીખ હજુ સુધી નકકી કરવામાં આવી નથી. આ જથ્થો અમેરીકા સરકારે બેલ્જીયમને ખાધખોરાકી બદલ આપવાની ખાતરી આપીને ભવિષ્યના ઉપયોગ માટે સંગ્રહ કરવા સારૂ તેઓની પાસે થી ખરીદેલા વધારાના જથ્થામાંથી મોકલવામાં આવનાર છે.

સર્વોદય યોજના

"મુખ્ય રાજ્યમાં જેઓ સર્વોદય કેન્દ્રોનું સંચાલન કરી રહ્યા છે તેઓ માટે સર્વોદયના આદર્શોમાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા રાખવાનું, પરસ્પર સહકાર ભાવનાથી કાર્ય કરવાનું અને જનતાનો વીશ્વાસ સંપાદન કરવાનું ખાસ જરૂરી બની રહે છે," એમ સર્વોદય યોજનાઓના સંચાલકોની પરિષદ સમક્ષ પ્રવચન કરતાં મુંબઇ સરકારના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. બી. જી. ખેરે જણાવ્યું હતું. સર્વોદયના આદર્શો અને એ આદર્શ ઉપર રચાયેલા માનવ સમાજનો ઉલ્લેખ કરતાં શ્રી. ખેરે જણાવ્યું હતું કે, માત્ર ધનનું સંપાદન કરવું એ આપણો આદર્શ હોઇ શકે નહિ. સર્વોદયના ૫ વર્ષના કાર્ય માટે મુંબઇ સરકારે ૨ કરોડ રૂપીઆ ખર્ચવાનો નીર્ણય કર્યો છે. માત્ર કોંગ્રેસ પક્ષને આવતી સા-માન્ય ચુંટણીમાં સત્તા ઉપર લાવવા માટે નહિ પણ સર્વોદય સમાજની રચ ના કરવાના ઉચ્ચ હેતુ માટે સરકાર આટલી રકમ ખર્ચવા તયાર થઇ છે.

૧૯૫૦ ના ઓકટોબરથી ડીસેમ્બર સુધી ની મુદત દરમીયાન ૨૫ જીલ્લાઓમાં ૨૭ સંચાલકોએ કાર્ય કર્યું હતું. ૧૯૫૦-૫૧ ના વર્ષની જુદી જુદી યોજનાઓ માટે ૨૮,૦૬,૩૧૭ રૂા. ના ખર્ચને મજુરી આપવામાં આવી હતી. આ માટે શિક્ષણની યોજનાઓ માટે ૨.૧૭ લાખ, રૂ., ખેતીના વીકાસ માટે ની યોજના અર્થે ૨.૧૪ લાખ રૂા. ગૃહ ઉદ્યોગ માટે ૩.૫૩ રૂા., પાણી ના પુરવઠા અને વાહન વ્યવહાર માટે ૨.૪૬ લાખ રૂા. ના ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે. હાલમાં ૩ સર્વોદય કેન્દ્રોમાં તાલીમ લેનારા કાર્યકરોની સંખ્યા ૭૦ છે અને આવાર સુધીમાં ૬૧ જેટલા કાર્યકરોએ તાલીમ લીધી છે. કાર્યકરોને તાલીમ આપવા માટે જુદા જુદા પ્રસંગોએ રાજ્યમાં શિબીરો યોજવામાં આવી હતી. હવે મોટા ભાગના કેન્દ્રોમાં આવે પ્રવૃત્તિઓ ચાલી રહી છે.

સૌરાષ્ટ્રમાં નહિર કામ

સૌરાષ્ટ્રનું સંયુકત રાજ્ય સ્થપાયું ત્યારથી આજ સુધી તે પહેલાં, ગણતરીનાં વર્ષોમાં અપવાદરૂપે બાદ કરતાં, નવેરના વીકાસ તેમજ વળસિંચનની પ્રવૃત્તિ પ્રત્યે સક્રિય રસ બતાવ્યું ન હતું. ૧૯૪૮ ના ઓકટોબરમાં એકીકરણ થયું ત્યારથી સૌરાષ્ટ્ર સરકાર આ પ્રવૃત્તિ પરત્વે સક્રિય રસ આપી વિવિધ યોજ નાઓ હાથ ધરી રહી છે. સૌરાષ્ટ્રની આજની બેંતાળીસ લાખની વસ્તીની અનાજની વાર્ષિક જરૂરીઆત ૬,૬૬,૦૦૦ ટન જેટલી છે. સૌરાષ્ટ્રનું વાર્ષિક અનાજ ઉત્પાદન આજને પંચ લાખ ટન છે, તેથી ૧,૬૬,૦૦૦ ટનની ખેંચી પુરવા માટે બહારથી અનાજ આયાત કરવું પડે છે. આ ખોટને પહોંચી વળવા અને અનાજનું ઉત્પાદન વધારવા માટે, સરકારે વીવીધ યોજનાઓનું કામ હાથ ધર્યું છે. તેમાંનું કેટલુંક કામ ચાલુ છે, કેટલુંક પુરૂ થયું છે અને હજુ કેટલીક યોજ નાઓ હાથ ધરવાની બાકી છે. આ યોજનાઓ પાછળ ઓકટોબર ૧૯૫૦, ૫,૪૫,૦૬,૪૩૬ જેટલું ખર્ચ થશે. પરિણામે, ૫૫,૮૦૦ ટન જેટલું વધુ અનાજ ઉત્પન્ન થશે. એટલે, આશરે ત્રીજા ભાગની બાકી પુરારો. આ ઉપરાંત બીજી નાની મોટી યોજનાઓ વીચારાઈ રહી છે. આ સઘળી નાની મોટી યોજનાઓ પરિપુર્ણ થતાં કુલ ૧,૮૦,૦૦૦ ટન જેટલું ઉત્પાદન વધારી શકાશે.

અમેરીકાની વધુ મદદ

ચીકાગોની 'ક્રીશ્ચિયન કરલ ઓવર સીઝ પ્રોગ્રામ (કેર) નામની સંસ્થા તરફથી મોકલવામાં આવેલા ૮૦ હજાર રતલ ઘઉં ચાલુ સપ્તાહમાં જહાજ 'ગ્રેન્ટે' મારફત મુંબઇ આવી પહોંચ્યા છે. આ સંસ્થાના આશ્રયે અમેરીકા નાં ૪૮ રાજ્યોમાંથી જહાજો દ્વારા દરિયાપારના દેશોમાં મોકલવા માટે વિવિધ વસ્તુઓ એકત્ર કરવામાં આવે છે. 'કેર' સંસ્થા કોલીક્ટ રૂરલ એજ્યુ ચર્ચ વર્લ્ડ સર્વીસ (પ્રોટેસ્ટંટ) અને જુડેશન વર્લ્ડ રીલીફ નામની ત્રણ સંસ્થાઓના સહકારમાં કાર્ય કરે છે.

કાશ્મીરનો નિશ્ચય

કાશ્મીરના બીલવણી પ્રધાન અને જમ્મુ અને કાશ્મીર રાષ્ટ્રીય પરિષદની કારોબારીના સભ્ય શ્રી. ગુલામ મહમ્મ સાદીકે કાશ્મીર અંગેના એંગ્લો-અમે રીકન ઠરાવ પર ટીકા કરતાં આજે જણાવ્યું હતું કે ભારત અને કાશ્મીર સંયુકત રાષ્ટ્રોના કાશ્મીર અંગેના અગાઉના ઠરાવોના જે વાંધાજનક અંગે નો અસ્વિકાર કર્યો હતો તે તમામનો આ ઠરાવમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. રાજ્યની સુચિત બંધારણ સભા અંગેના ઠરાવમાંના ઉલ્લેખને વખોડી કાઢતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે અહારના સંજોગોમાં કાશ્મીરની પ્રજા માટે ખાર ભૌમ બંધારણ સભા એ એક માત્ર માનભર્યો માર્ગ છે અને ગમે તે ભોગ આપે એ માટે આગળ વધીશું."

સ્વૈચ્છાએ પગારકાપ

મદ્રાસના ગવર્નર ભાવનગરના મહા રાજાએ સ્વૈચ્છાએ એમના પગારમાં ૧૫ ટકાનો ઘટાડો કર્યો છે. ભારતના બંધારણ અનુસાર ગવર્નરનો વાર્ષીક પગાર રૂા. ૬૬,૦૦૦ નો નકકી કરવા માં આવ્યો છે.

રાજર્ષિ ટંડન બાપુ

લેખક : "ઉપાનકાર"

જીવન વ્યવહાર માટે આપણને જરૂરી લાગે, છતાં રાજકીય દૃષ્ટિથી જે વસ્તુ ખાસ અગત્યની નહિ જણાય તેની આયાત પર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવે તો પ્રત્યેક રાષ્ટ્ર પોતા નું હિત સમજે છે. જેથી તેથી ચીજો પોતા ચલાવી લેવાની ટેવ પાડવા માટે દરેક દેશ પોતાની જનતાને આગ્રહપુર્વક ભલામણ કરે છે.

આ પ્રદેશમાં આપણને હીંદુસ્તાનની ઘણી વસ્તુઓ મેળવવી અશકય કે અસહ્ય થઈ પડેલી છે. જે પૈકી ચોખા જો આપણો મુખ્ય ખોરાક હોવા થી મળ્યા કે તે વીના ડાંગ નથી પડતી. આ દેશની સરકારે તેના અવેજમાં મીલીટારકસને ઉપયોગ કરવાની ભલા મણ કરેલી છે. દાળના બદલે જવીટપીસ વાપરી શકાય—આ ચીજો સસ્તી મળે છે છતાં અહી કે ઘણુ રીસીંગે રતલના દાળીયા ખાવાં, એ કાળા બજારીઆ—લોભી વેપારીઓનાં ગજવાં તર કરવા જેવું બનાય.

આપણને ઘણા સમજની ટેવ દ્વારા ના લીધે એવા ખોરાકનો ઉપયોગ કરતાં શરૂઆતમાં વસમું લાગે છે. પણ મહાવરાથી એ મુંજવણ મટી જાય છે અને એ સાથે આપણા શરીર પર સંયમ કેળવી શકાય છે.

નાશિકની ૫૬ મી કોંગ્રેસના નવા પ્રમુખ શ્રી. ટંડન બાપુની રેસનના નીયમો પાળવાની ચીવટ અને નીતિપરાયણતા જાણવા જેવાં છે અને ૧૯૨૫-૨૬ માં તેઓ નાગા રાજ્યના દિવાન હતા ત્યારથી જ ન્યાય પરાયણતા માટે પ્રસિદ્ધ થઇ હતા. ન્યાયમાં અંતરાય પડે એમ જણાતાં જ ત્યાંથી છુટા થયેલા અલ્હાબાદમાં વકીલાત કરતા ત્યારે ત્યાં પ્રથમ કક્ષાના વકીલ તરીકે સુધી અદાલતે મ્યુનીસીપલ કમીટીના પ્રમુખ તરીકે સેવા બજાવેલી, જેની કદર તરીકે ત્યાંના મ્યુનીસીપલ કમીટીને "ટંડનપાર" નામ આપેલું છે. સત્યાગ્રહના સમયે વકીલાત જોરદાર ચાલતી પછી આર્થીક રિસ્થિતિમાં મહત્વનો સંકડાશ જોવામાં તે એટલે સુધી કે કેટલાક દિવસોના અપવાસ પણ થયેલા છતાં મિત્ર વર્ગની મદદ નહિ સ્વીકારેલી. ૧૯૪૨ ની ૯ મી ઓગસ્ટથી ૧૯૪૪ ની ૨૨ મી, જાન્યુઆરી સુધી

કારાવાસ સેવ્યો હતો. ૧૯૩૭ માં તેનો ઉત્તર પ્રદેશ (સાઉથ કેપીટલ)ની ધારાસભાના પ્રમુખ ચુંટાએલા. તેમને સ્પીકર તરીકેનો જે પ્રભાવ ભળતો તેમાંથી અત્યંત ઓછું અર્થ કરતા અને બાકીનું બધું વેતન સ્વ. બાબા જયપ્રકાશે સ્થાપેલી સર્વોદય ઓર્ગેનીપીઝમ સોસાયટીને આપી દેતા. એ સંસ્થાના તેઓ ૧૯૨૮ માં પ્રમુખ હતા. સાદાઇમાં તેમના જેવા ઓછા જ હશે. આચાર્ય કૃપલાનીને બદલે તેઓ જ્યારે બહુમતિથી કોંગ્રેસના પ્રમુખ ચુંટાયા ત્યારે પણને લાગ્યું હતું કે શ્રી. નેહરૂ સાથે તેઓને મેળ નહિ બેસે પણ એમની કુનેહ થી આ માન્યતા ખોટી પડી છે.

રેશનમાં જે મળે તે ઉપરાંત કશું પણ વિદેશ ન લાવે કે ન ખાય. એટલી સિસ્તપાલન માટે કાળજી રાખતા. રસોઇઆની એક ભૂલના કારણે બાપુ ઉપવાસમાં ઉતર્યા હ

સા. આ. એ રદ કરેલો ચુનેનો ઠરાવ

૧૬ સપ્ટેમ્બરથી માર્ચ તા. ૧૨ મીનો સાપ્તા. રેવ્યુટરનો સંદેશો જણાવે છે કે ચુનીયનમાં હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુકના સવાલપર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાનું સુચવનારો ચુનાઇટેડ નેશન્સ ઓરગનાઇઝેશનને કરેલો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાએ રદ કરેલો હોવાનું ચુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરીયેટે જાહેર કર્યું છે. ચુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના સાઉથ આફ્રીકાના નામજા પ્રતિનિધિ મી. જે. આર. હેરડનનો માર્ચ તા. ૭ મીનો કાગળ સેક્રેટરી-જનરલ તરફથી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં જણાવ્યું છે કે "ઠરાવની બીજત ચુનીયનની બાનગી બાજતોમાં માથું મારનારી છે. આથી કોઇ પણ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સના ધોરણ તરીકે એ ઠરાવ ચુનીયન સરકાર સ્વિકારી શકતી નથી.

"વધુમાં કાગળ જણાવે છે કે, "જો કે ચુનીયન સરકાર એ ઠરાવ સ્વિકારી નથી શકતી અને કાયલી વળગતી બાબત ચુનાઇટેડ નેશન્સની સત્તાની બહારની છે એમ હજુ પણ માનતી હોવા છતાં એ વસ્તુ તે સ્પષ્ટ કરવા માગે છે કે, અમા વર્ષના ફેબ્રુઆરીમાં કેપટાઉન આવે હીંદ અને પાકીસ્તાન ના પ્રતિનિધિઓ સાથે થએલી વાટાઘાટને પરિણામે જે નીતી સ્વિકારવામાં આવી હતી તેને, જો કે હીંદ સરકારે ત્યાર બાદ પોતાની વલણ ફેરવેલી હોવા છતાં, તે વળગી રહેવા તયૉર છે.

"અલુ દેશોની સરકારોએ જે વખતે સ્વિકારેલો વિધિ નીચે પ્રમાણે હતોઃ

"સ્વિકારવામાં આવ્યું હતું કે ચુનીયનના હીંદી સવાલનું સમાધાન લાવવાને સબળા માર્ગો શોધવા રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવી.

"સ્વિકારવામાં આવ્યું હતું કે આ વિધિની કલમ બનારી કોઇ પણ જગ્યાએ અથવા તો ખુદ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવા માત્રથી બાનગી હકુમતની બાબતમાં કાયલી વળગતી સરકારોનો જે મત છે તેમાં કશો ફેર પડતો નથી અથવા તેને કશી હરકત થતી નથી.

"આ વિધિ સ્વિકારાયા બાદ ચુનીયન સરકારની વલણમાં કશો પણ ફેર પડ્યો નથી અને તેણે ચુનાઇટેડ નેશન્સમાં તેમજ બહાર કેપટાઉનના વાટાઘાટનો ધોરણે મસલતો ચલાવવાની પોતાની ખુશી ફરી વ્યકત કરેલી છે. આથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવામાં અદ્યાપિ ચુનીયન તરફથી નથી થઇ રહી."

હીંદીઓ વિરૂદ્ધ પ્રચાર

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતાઓએ કરેલી હાકલ

કેપટાઉનથી શુક્રવાર માર્ચ તા. ૯ મી ના સાપ્તાનો સંદેશો જણાવે છે કે: વડા પ્રધાન ડો. મલાને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા તરીકે, નાતાલ પ્રાંતના પ્રધાન મી. હર્વેગાર્ડે આફ્રીકાનર પાર્ટીના નેતા તરીકે, જમીન ખાતા ના પ્રધાન મી. સ્ટ્રાયડમે ટ્રાંસવાલની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા તરીકે અને ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સ્વાર્ટ ફ્રી સ્ટેટની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા તરીકે એક નિવેદન બહાર પાડી મુડ આફ્રિકાન્સે બેરકરમીન્સમેવેગીંગ (સાઉથ આફ્રીકન ગ્રેટનેસ મુવમેન્ટ)ને રાજકારણમાં નહિ પડવા હાકલ કરી છે.

આ સંસ્થા યુરોપીયનોને હીંદી વેપારીઓ પાસેથી માલ ખરીદતા અટકાવવાને રચવામાં હતી અને લાંબા સમયથી ખાસ કરી ટ્રાંસવાલમાં હીંદી વેપારીઓનો બહિષ્કાર કરાવવાનું મોટ પાયાપર પ્રચારકાર્ય કરી રહી છે.

ઉપરોક્ત નિવેદન જણાવે છે કે, હમણા હમણામાં ઉક્ત સંસ્થાએ બહોળે સભાઓ ભરીને તેમજ બીજી રીતે એવો પ્રચાર કર્યો છે કે ટ્રાંસવાલ માં વસતા સબળા હીંદીઓને ગ્રેટ કેરીબાઝ એકટની રૂએ જોઇજ સત્તામાં ગોબવા જોઇએ.

આની પોજના ગ્રેટ કેરીબાઝ એકટ પાછળ રહેલા સામાન્ય હેતુથી એટલી વીરૂદ્ધ છે કે, આ સંસ્થા જો આ રીતે પોતાનું કાર્ય ચાલુ રાખશે તો તે પોતાને રાજકારણમાં દખલ પડેલી જોશે અને એ રીતે આફ્રીકાનર પ્રજા માં વિખવાદ પાડી તેને છીનભિન્ન કરી નાખશે.

"તરીજ ચાંતી (કે "આફ્રાંતી?") રચવાના પોતાના મુખ્ય હેતુ કાર્યમાં બન્ને પાર્ટીઓથી પોતાના માર્ગમાં અભ્યપ્રદાય પોજનાઓને દખલગીરી કરવા નહિ દઇ શકાય.

ટ્રાંસવાલના હીંદીઓને એકજ સત્તામાં ગોબવાનો વીચાર બીલકુલ અભ્યપ્રદાય છે અને બન્ને પાર્ટીઓ ચેતવણી આપે છે કે એવી પોજનાને કોઇ પણ જાત નો ટેકો અપાવો નહિ જોઇએ.

હુકમને તાબે થયા

સાઉથ આફ્રીકન ગ્રેટનેસ મુવમેન્ટ ની કોંગ્રેસની સભા શનીવારે પ્રીટોરીયા માં મળેલી ચોથી વાર્ષીક બેઠકે ટ્રાંસવાલ માં હીંદીઓને એકજ સત્તામાં ગોબવા ની દરખાસ્ત આગળ નહિ ચલાવવાનો ઠરાવ કર્યો છે. સરકાર પક્ષો અને સંસ્થા વચ્ચે ગેરસમજુતી ઉભી થવા બદલ ઠરાવમાં બેદ દર્શાવવામાં આવ્યો છે. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે સરકારના કામમાં મુશ્કેલી નાખવાનો આ સંસ્થાનો જરાપે ઇરાદો નહોતો. ટ્રાંસવાલમાં હીંદીઓને એકજ ગ્રુપ એરીયામાં નાખવાનો પ્રચાર કરવાના આ સંસ્થાએ લીધેલાં પગલા ડો. વરવુઅર્ડ અને મી. રબુમેન સાથે થએલી રજુઆતને અનુસરીનેજ લેવામાં હતાં. પાર્ટીઓના નેતાઓએ કરેલાં નિવેદન મુજબ આ યોજના ગ્રુપ એરીયાઝ એકટના સામાન્ય હીતોનો વીરૂદ્ધ હોઇ કોંગ્રેસ હવે તેને પડતી મુકવાનો ઠરાવ કરે છે."

હેડક્વાર્ટર્સના ડો. એસ. જે. ડુપ્લેસીસ, જેમણે આ ઠરાવ મુકયો હતો, તેમણે જણાવ્યું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની અંદર રહીને તેમજ તેની બહાર બીજા અનેક માર્ગો છે કે જેમાં આ સંસ્થા વધુ ઉપયોગી થઇ પડે, જેમાંની એક હીંદીઓની દુકાનો નો બહિષ્કાર કરાવવાની છે.

ધનિકમત ઓપિનિઅન આસામ સંઘ નીવારણ ફંડ

નેટાલમથી મેસર્સ મણીકાન્ત અમનલાલ, મહેન્દ્ર વસનજી, રમજુસાલ નન્દલાલ, મનસુખલાલ ભગવાનજી અને લીલા વાસુદેવ બધા મળી પા. ૧, હરી બગા (ગ્રેન્ડવુડ પાર્ક), (ડી. એનેની) પા. ૨–૨–૦. એન જુલા (અરૂમેલો) પા. ૨–૨–૦.

શ્રી હીંદુ ક્ષત્રીય મીત્ર મંડળ

પો. હીંદુ ક્ષત્રીય મીત્ર મંડળ (રેજીસ્ટર્ડ)ની વાર્ષીક સભા તા. ૨૫–૨–૫૧ ના રોજ મીત્ર હોલમાં મળી હતી. નીચે પ્રમાણે કાર્યકર્તા ઓની ચુંટણી થઇ હતીઃ પ્રમુખ: મગનલાલ વસનજી બીલીમોરીયા, ઉપ-પ્રમુખ: મગનલાલ અંબારામ, મંત્રીઃ જેસીંગભાઇ પરશોતમદાસ કુંભરીવાડા, સહમંત્રી: પરશોતમભાઇ નરસીંહ વાંસોદીયા, ખજાનચી: કુલચંદભાઇ વસનજી બીલીમોરીયા, સહખજાનચી: બીખુભાઇ મગનલાલ, કમીટી પ્રમુખ: બીકુલભાઇ પરશોતમ બલસારા.

શાદીના જલસો

નાતાલ ધનિકમત કોંગ્રેસના મેનેજીંગ કાર્યકર્તા મી. ધરમાધ્વજ મીરના સુપુત્ર ધનિકમત બ્યુરો'ના મી. એમ. આઇ. મીરના પુત્રી હાલીમા બીબી સાથે મી. મીરના ૬૮ એમ્બુ ક્રેસન, પાઇનટાઉનના મુકામે રવીવાર માર્ચ તા. ૧૧ મીના થયા હતા. એ પ્રસંગે હીંદી કોમના બાબીતા બી પુરૂષોની તેમજ યુરોપીયન મહેમાનોની મોટી સંખ્યામાં હાજરી થઇ હતી. નીકાહ બાદ હાજરજનોનો ઝપ્રસંગાનુસાર સંગીત તેમજ લાઇટ રીફ્રેશમેન્ટથી સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

મરણ

અમે સુબેદ નોંધ લઇએ છીએ કે ડરબનના ઘણા જુના અને જાણીતા વેપારી હાજી શેખજી હિમેદનું લાંબા વખતની માંદગી બાદ માર્ચ તા. ૪ થીના ૨ મીચલ રોડ પર આવેલા પોતાના મુકામે અવસાન થયું છે. મરહુમની ઉમર ૮૦ ઉપર વર્ષની હતી અને ડરબનના કોથી જુના વતનીઓમાંના એક હતા. ગાંધીજી આ દેશમાં હતા તે વખતથી તેઓ રાજકીય, સામાજીક, કેળવણીના અને ધાર્મીક કાર્યોમાં આગળપડતો ભાગ લેતા હતા. મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા અને બે સુપુત્રો શેખ અહમદ અને શેખ હસનને તોડ કરતા મુકી ગયા છે. બન્ને ભાઇઓ પોતાના પિતાશ્રીએ પાયન સ્ટ્રીટમાં રચેલો વેપાર જે, શેખ હીમેદ એન્ડ સન્સના નામથી ઓળખાય છે, તે હાલેનીવતથી ચલાવી રહ્યા છે અને ઓડીસા ઇન્ડિયા મોટરના સબએજન્ટો તરીકે કામ કરી રહ્યા છે. મરહુમના રૂહને ખુદા ચિરશાંતિ બક્ષે અને તેમના કુટુમ્બીજનોને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

દુકાન વેચવાની છે

ઘણીને સ્વદેશ જવાનું હોવાથી વેપારના મુખ્ય લત્તામાં આવેલી મુખ્ય જનરલ ડીલરની દુકાનોમાંની એક વેચી નાખવી છે. વીગત માટે લખો અથવા મળોઃ

જુસબ્સ બોડ્ગે હાઉસ (ગ્રા.) લી., બોકસ ૪૦, મેકેંઝી'ગ. ફોન : ૪૬૬, કેપ ઓફ ગુડ હોપ્સ.

બાપુની કારાવાસની કહાણી બાગાબ્બાત મહેલના એકવીસ માસનો કારાવાસ. બેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત રૂા. ૧૪/૦.

જોઇએ છે

સપના કોરી પત્રોના કમીશન એજન્ટો તરીકે કામ કરવા મુસાફરો અને યુવતીઓ. વધુ વિગતો અને ભાવોનાં કોરા માટે રૂા. ૨ ના બીટીશ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમાંતર	૧	૩
ગાયનું ધણ	૧	૦
મધુપ	૩	૦
વિદ્યાર્થી જગત	૫	૩
કુબેરજી (ગુજરાતી કોરસ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ પુખી	૭	૦
જગતનો ત્રાસ (ભાષે આપે)	૬	૧
ઉષાસ્વપ્ના	૧	૬
૧૯૪૭ની હાસ્ય પ્રથા	૭	૧
ધરતીને ખોળે	૧	૦
વિદાયનો કલબો	૩	૦
ગાંધીજીની સ્વલિખિત આત્મ કથા	૨	-૬
ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુનઃચરીત્ર	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો રીપોર્ટ કી. ય. મં.	૩	૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
બાપાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
છપ્પા તહેવારો ગ્રામસાહેબ	૪	૦
મોટો ભોરણી કોષ ૧	૨	૬
ઘર ૨૩	૧	૦
મને ભાવે	૨	૩
બાળસખી (ગુજરાતી કોરસ)	૮	૨
ચણીબોર ભોજ (બી ઉપયોગી)	૧૦	૦
ઇન્દિરાદેવી	૫	૧
ગરબાવલી	૭	૩
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
ભાગે ભગ	૭	૬

બજારનું દેવાળું આ ચોપડીએ

રમવાના પુસ્તકો

ધર્મોત્સવ ભોજકે ભજનાવલિ		
ચાંપાનેર	૧	૮
અમૂલ્ય પત્રોઃ (આઝાદીની લડત વખત) અંગ્રેજોને મોકલેલી ૨ ૬		

બજારનું દેવાળું આ ચોપડીએ

છાપેરાં

ઓફીસસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદની તીંદના પત્રો લેવા ગ્રાહકો
મુદત નહલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક લખુવાજોગ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	વર્ષના રૂ.	વર્ષના રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	વર્ષના રૂ.	વર્ષના રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૧૫	કુલવાસ	સ.	૧	૨૦
આનંદ	સ.	૮	૧૫	પ્રતીક્ષા	ગા.	૧	૧૧
આરોગ્ય	મા	૧	૮	પુષ્પા	મા.	૮	૭
ઉદ્યોગ	સ.	૮	૧૫	પ્રેમબંધુ	સ.	૧	૧૭
ગાંધી	મા.	૮	૮	પ્રવાસી	સ.	૮	૧૧
ચેતન	સ.	૭	૧૫	રેખા	મા.	૧	૧
જાહિરખબરી	મા.	૧	૧	રૂપરેખા	■	૮	૧૧
જૈતન	મા.	૧	૧	રમાદેવી	મા.	૧	૧૨
ચિત્રપટ	સ.	૮	૧૧	રવીવાર	■	૮	૧૨
ટાબા	સ.	૮	૧૧	સોનબાઈમાન	મા.	૧	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.	૮	૧૧	સંદેશન	મા.	૧	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.	૮	૧૧	સવીતા	મા.	૮	૮
દીંદુસ્તાન	દ.	૩	૧૫	શ્રી છગન	મા.	૧	૧૩
નવ ભારત	દ.	૩	૧૫	શારદા	મા.	૨	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧૮
નવજીવન	મા.	૧	૧૨	તસવીર	મા.	૧	૮
નંજલમ	મા	૨	૨૦	ધર્મ-નવરચના	મા.	૨	૧૫
મહિલા જગત	સ.	૧	૧૨	ઉમ્મીદ		૩	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૧૫	વીસમીસદી	સ	૪	૧૫
મોજમજા	સ.	૧	૧૦	વંદેમાતરમ	દ.	૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	વેલી	સ.	૮	૧૧
પ્રજાસત્તા	સ.	૪	૧૫	યુગછાયા	સ	૧	૨૦

આ દરો ગ્રાહકના છે અને તેમાં ચર્ચે તે વખતે ફેરફારો થાય
જેને કરાવવું અગત્યનું બીટીશ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી જરૂરનાર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપર્યા અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
દીંદના સપના પત્રો માટેના લવાજમોના એજન્ટો

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી કોશ

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીમત ૧૦-૦

સરદારનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીમત ૧૩-૦

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીમત ૭-૦

દેશ નેતાઓનીમદી રાખવા' લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની કી. ૧
બાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"અમો અણુ દાળ, ચણાનો આરો, અસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હંમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખોઃ

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram : "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૭ ફાગણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
શુક્ર	૧૧	સુદ ૮	૭	૧૫	૭-૫૧	૬-૧૪
શની	૧૭	,, ૯	૮	૧૬	૭-૫૭	૬-૧૩
રવી	૧૮	,, ૧૦	૯	૧૭	૭-૫૮	૬-૧૨
સોમ	૧૯	,, ૧૧	૧૦	૧૮	૭-૫૮	૬-૧૧
મંગળ	૨૦	,, ૧૨	૧૧	૧૯	૬-૦૦	૬-૧૦
બુધ	૨૧	,, ૧૩	૧૨	૨૦	૬-૦૧	૬-૦૯
ગુરૂ	૨૨	,, ૧૪	૧૩	૨૧	૬-૦૨	૬-૦૮

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ઠાકોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
મધુર્ય અને બે બોનો	૧ ૧
બાર અધ્યાય અને બાલ્ય	૫ ૩
ચાર્ટર્સ	૭ ૦
ગોરા	૫ ૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
એક ધર્મ પુસ્ત	૧ ૩
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦
આહાર અને પોષણ	૧ ૬

વિવિધ પુસ્તકો

'જય ઇન્ડોનેશીયા	૪ ૦
હિંદનો કાળો ઇતિહાસ	૬ ૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રહો	૫
કથાકલ્પ (પ્રેમચંદ)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
સ્વાધ્યાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૪
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬ ૦
સોનેરી લાકડાયો	૭ ૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩ ૧
પ્રભાતી (ગુજરાતી)	૧ ૦
સંસાર (ગોપાળી)	૧ ૧૦
પ્રેમ પ્રસૂન	૬ ૦
પ્રસૂકર વિનોદના લાખેના અનેક વિષયો ઉપર લખેલા પ્રબંધોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ગોવીપદ રસોયા. (રસોઈના નીરે નવતર ભેદ)	૧૦ ૦

નવપરણીતો માટે

લગ્ન સાધના	૭ ૩
આદર્શ દામ્પત્ય જીવન	૬ ૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (નવીનજીવન	૮ ૦
આસાનુદીન ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બિંદુ (કાનિકાઓ)	૭ ૦
કાની	૬ ૦
રેમ્બાના કૃત	૨ ૬
પ્રવાસવર્ત પથી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (નવલીકાઓ)	૭ ૬
માયણ ભા. ૧–૨ મનોહરની	૮ ૦
ઈંદિરની ખુશરૂ	૧ ૦
કલાનો સહચરી	૫ ૧
ઇંગના બદલા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચાર્જ મુકરી	૭ ૬
સોહીના આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૭
રમારાણી	૭ ૧
સાગર સમાટ	૭ ૦
સોરઠી બહારવટીયા	૭ ૦
સોરઠી બાવા	૧ ૦
સદય વીરા	૧ ૦

રાવજ ભાણુ કૃત નોવેલ્સ

કમલા	૧ ૦
મંગલાય	૫ ૦
વસુ વાર્તાઓ	૨ ૧
ઇલા	૮ ૦
અનુપમા	૬ ૦
કાસીનાથ	૫ ૦
અપૂર્વ ભારતી	૧૧ ૬
મંગલાય	૪ ૦
અહીચહીન	૧૭ ૧
જ્યોતી	૭ ૧
ઈશકાસ	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૧
નવીનતા	૧૦ ૦
કોરેસ્પી	૮ ૧
શુભદા	૧ ૦
ચીની નારીની કહાણી	૭ ૭
અલકા મેસી	૫ ૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હોકમાતા	૧ ૦
રમણપુ ગામડા	૫ ૦
જીવતા તહેવારો	૩ ૦
ગોતરાતી વિચારો	૧ ૩

ઠનાભિલાલ મુનશી કૃત

અધમે રસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૧ ૦
વીકાસપુરીક નાટકો	૬ ૫
કોમ્ય કવિતા	૭ ૦
સ્વપ્ન કુટા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૬ ૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

સંજની	૭ ૧
કોતીજ ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
સંગીત હાસ્ય અને સંયુક્તા	૮ ૦
કોકના	૮ ૦
વસતીદુ	૭ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત. ૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના દેવલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે. શ્રી ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શીક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની કેળવણી ગાંધીજીના જોગ્રો એન્યુકેશન પુસ્તક ૨ ૧

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8.- including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

કીસ્સાઓ

આદમ કથા બાપુજી	૧ ૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧ ૬
જય ભંગેત નહિ આવે તે	૧ ૬
ઠગારવાળી દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંવકી કહાની	૧ ૬
આગે બઢો	૧ ૩
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧ ૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧ ૮
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. મેહરચંદ ચરીત્ર)	૧૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧
હિંદ ધર્મકીઆખ્યાયીકાયેં (ધર્મકી કહાનીયા)	૧ ૩
સમાજવાર–મૂંજીવાદ	૧ ૬
સંત વાણી	૧ ૬
ગોપીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૬
નયા તોફગાર (કાલ્પરસક)	૧ ૦
સાધનાકે પથપર	૧ ૬
મેરી સુફલીકી કહાની	૧ ૬
સાયવાદ–મુદ્રિવાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૦
પાઠક	૧ ૦
વાટીક ઓર મજદુર	૧ ૦
દુકિ દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમયે ભગવાન	૧ ૬

બચોંકે લીયે

બહાદુર યુવ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
ચૌંગા ચટા–ઇસકી ચાટ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
બીરબાજી	૧
મહાફ	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
ઇકબાના તેજ દિવસો (બીજાભાગ)	૧ ૧
ગીતા ધ્વની	
શ્રી. મથુરાવાલા કૃત (બન્ને ભાગ)	૧ ૬
ચીત્ર સાધના	૫ ૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/–

૬ઠ્ઠ માડીની ચુડી	૧ ૬

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬–પુસ્તકો	૧૪ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

ફીશોર મંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર ચારરંગીના સેટની	૧૪ ૬

ઇસપના પાત્રો બધિકા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક	
કીંમત	૨ ૦
ચાંત પળોમાં	૨ ૬
સોરેરીસની સફર	૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ	૫ ૩
ભુખ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૨ ૧
બાત્રવત પ્રયોગો	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ બેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૬
પીળુ	૫ ૬
બાદુ	૫ ૬
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૦
ઉંદરોના પત્રો (નવા)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બાવરી પુણ	૩ ૦
બાદુરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન મોતી	૧ ૬
બાલો	૫ ૦
બાલ્યાની રોબમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag
Phoenix, Natal.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ સાધના	૫ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ સમતે પત્રોનો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૧ ૦
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૫ ૬
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૫ ૦

કીશોરલાલ મશરૂવાલાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૧ ૬
ગ્રામોદ્યોગ પત્રિકા આજ સુધી બહાર પડેલા ૧૬ અંકોમાં જે લેખો છપાયા છે તેનો સંગ્રહ	૩ ૧

મારે શેખાદુખ્યાનની કૃતીઓ

ઉપરોક્ત ફ્રેમોસોદ્રિકના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગેરે અભ્યાસ માટે છે.

કર્મથી અલગ થવું સંસ્કૃતીનું ગાંધી	૧ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

સંઘર્ષકાર હોકના વિખ્યાત લેખક ગલ્સવર્દીની નોબેલ	૩ ૧
ગાસ્સા લેખક કુપરી, એક રશિયન પત્નીવ્રતું ચિત્ર રોકતી નવલકથા	૧૦ ૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩ ૧
દેશ વિદેશ આપા ગાંધીજી કુમારપાલ, રાનડે, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આકાશવાણી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
રવરાજ કુમારોનો ત્રિભાષક સંગ્રહ	૩ ૦
ઉપમાંત સુંદર ચરિત્ર	૩ ૧
ઉત્સવ નોવેલ	૩ ૦
કેવલાના કહ્યા નોવેલ	૩ ૦
ગાંગેલાના યુદ્ધ	૫ ૦

ગીતા અંજન

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત	૩ ૧

કંતીનાલ કાંતીકારી નોવેલ	૩ ૦
કમુબેનની ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કેકોલેટપ્રધ કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮ ૧
ખરખા આપુ આપુઓના જીવનને વર્ણવતું પાંચમી નોવેલ	૭ ૧
ગોરધન આયા ગોરધનની ૫ નોવલોનો સમાવેશ	૩ ૦
ચરિત્રો	૧ ૧
ચોરાની વાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જવલતા અંદરમાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૩ ૧
જલબીંદુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિરીઝની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૦
ઝબુ ઝબુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકળબુંદ ધારા	૮ ૧
ઝાકુરી વાત	૧૦ ૦
ઝાંખીલ ત્રીજેથી વાર્તાઓ	૧ ૧
ઝીરૂ સાથી બા. ૧-૨ સાથે	૧૧ ૦
અમારા બા રેવ. મસ્તરના ગાંધી વિશે સુશીલા નેયર અને બબબાના પરીચે લખેલ	૪ ૦
ઝળહાંઝોર પીતાની તકદીર આવરીત કરીર નેગ્રસ કોમોડીનીનું જીવન	૧ ૮

નવલ કથાઓ

ઇલીયાડ	૮ ૧
કાદીયાવાડની ૬ઁત કથાઓ	૪ ૦
કર્મ ફેર	૧૮ ૧
કોકાન ડોયલની નવલકથા બા. ૧-૨-સેટની	૧૧ ૦
કાયુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ખજુરા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
ખરીયાવાડ	૧ ૧
ખેત મજુર	૪ ૧
ખરીયાવાડ	૧ ૦
ગીલ ટેખા	૮ ૦
ગીલ પંખી નાટક	૧ ૦
ગીતોપદેશ	૮ ૦
ગદીપ	૪ ૧
ગિયાસી	૮ ૦
ગામડા બજાળા	૮ ૦
ગબાત કીસ્સો	૧ ૧
ગ્રેમ અને પુજા બા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ઘુંટેલા ઘુઘવું પાત્રો	૧૦ ૦
ચહિયેહાર	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mino Marani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	5
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	2	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	3	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	6
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા: મણિલાલ બાલુભાઇ ગાંધીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ, ફોરસાલ મીઠી તેમજ ફોરસા વેગા, મસાલાવાળી અને બનાવીને લીજે.

બમારૂ બનાવેલુ' સુરતી ખુશ' ગોપ, મમરા, ચાંદીબા, મકાના, ચાલતા વિગેરે દરદોર તાજા' બનાવીને લીજે

ખાસ લીજે માટે ગોવા બનાવવામાં આવશે ભોડર બનાવે ફુંક બનાવમાં બનાવી આપીશુ'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944¹ P.O. BOX 4889.
TELL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

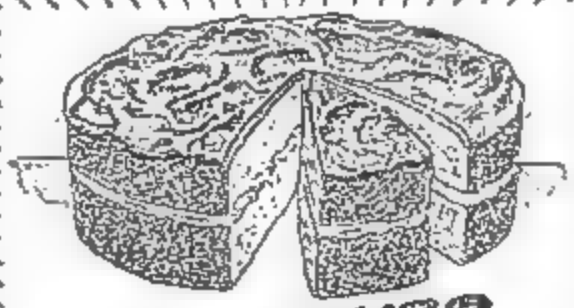
WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

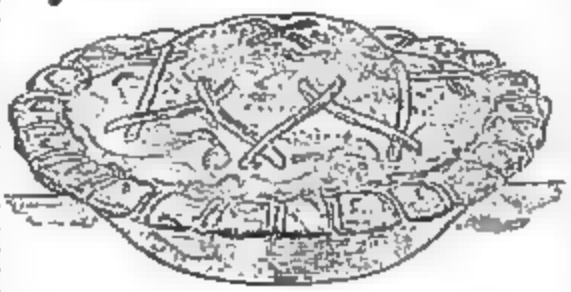
હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાયાર્ડટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

FOR CAKES

AND PIES

AND TASTY FRIES

You can't beat

PRET

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
NASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 12—Vol. XLIX. FRIDAY 23RD MARCH, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

CIVIL DISOBEDIENCE—A CONSTITUTIONAL WEAPON

"Civil Disobedience is civil breach of unmoral statutory enactments . . . Civil Disobedience is not a state of lawlessness and licence, but presupposes a law-abiding spirit combined with self-restraint . . . A Government that is evil has no room for good men and women except in its prisons. As no government in the world can possibly put a whole nation in prison, it must yield to its demands or abdicate in favour of a government suited to that nation . . . Disobedience to the law of the State becomes a peremptory duty when it comes in conflict with the law of God . . . A Satyagrahi is nothing if not instinctively law-abiding, and it is his law-abiding nature which exacts from him implicit obedience to the highest law, that is, the voice of conscience which overrides all other laws. . . . Civil Disobedience is the purest type of constitutional agitation. Of course, it becomes degrading and despicable if its civil, i.e., non-violent character is a mere camouflage."

—Gandhiji.

સવિનય અનાદર—એ બંધારણસરનું શસ્ત્રી

"સવિનય અનાદર, એટલે, અનીતીભરેલા કાયદાનો સવિનય ભંગ....સવિનય અનાદરનો અર્થ અરાજકતા અને નીરંકુશ છુટ નહિ. આત્મસંયમ સાથે કાયદાને વફાદાર રહેવાની વૃત્તિનો તેમાં સમાવેશ થાય છે....એક અનિષ્ટ તંત્રમાં સારા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓને માટે કેદખાના સિવાય બહાર કશે સ્થાન નથી. જગતની કોઈ પણ સરકારથી આખી પ્રજાને કેદમાં પુરી રાખી શકાતી નથી તેથી તેને યા તો પ્રજાની માગણી પ્રમાણે નમવું પડે છે અથવા તો તેને મદદ આવે એવી બીજી સરકારના પક્ષમાં પદ છોડવું પડે છે.....રાજ્યનો કોઈ પણ કાયદો જ્યારે ઈશ્વરી કાયદાની આડે આવતો હોય ત્યારે તેનો ભંગ કરવાની ફરજ થઇ પડે છે....સત્યાગ્રહી સ્વભાવેજ કાયદાને વફાદાર રહેનારે હોય છે. ન હોય તો એ સત્યાગ્રહી નથી. અને કાયદાને વફાદાર રહેવાનો તેનો સ્વભાવ જ તેને સર્વોચ્ચ કાયદો, જે અંતરનો અવાજ છે, જે બીજા સઘળા કાયદાથી પર છે, તેને ચુસ્તપણે તાબે થવાની તેને ફરજ પાડે છે....સવિનય ભંગ એ સહુથી શુદ્ધ પ્રકારની બંધારણસરની ચળવળ છે. બેશક જો તેની સવિનયતા, એટલે કે, અહીંસકતા કેવળ દાંભિક જ હોય તો તે પતિત અને તિરસ્કારયુકત થઇ પડે છે."

—ગાંધીજી

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... 15 6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd
36" RING VELVET unrivalled 15 11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAPPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

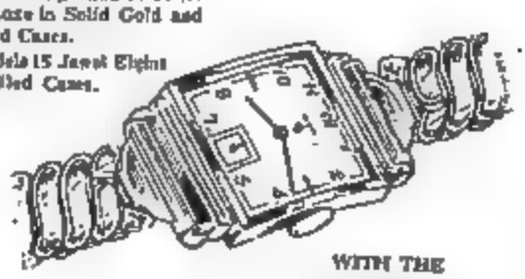
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'
If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ ઉપર ટ્રીમ્ડ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાસ્કો માટે ખાસ બનતો માલ. તેમજ કેપટાઉન બ્લોરન્ટ સ્ટાઈલો વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ હપાસ કરવા વિનતિ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

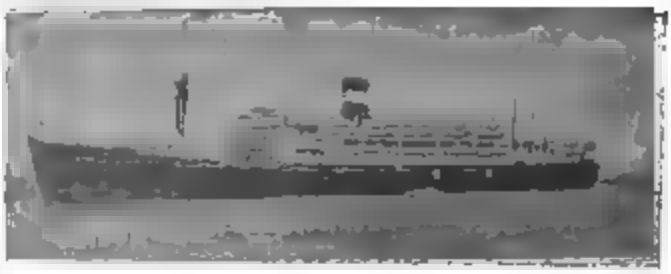
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PEUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31/32 Fortress Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 34-4574.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હોદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગવડ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવામાં આવે છે. હોદી કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક હોદીની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74 Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25645. P. O Box 1616.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Amra sailing for Bombay on 30th March, taking only 2nd Class passengers with food.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendibunder on 5th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letter.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફ્રેરનીચર! ફ્રરનીચર! ફ્રરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોરડરોબ, કોસોઝ સેટસ સાઈડ બોર્ડ એોફિસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, તકત ફીનીશવાળ આવે ખરીદી કરવી. અને પગારી લાવ જેવા ચુકવો નહિ.

—બોડસ, ટેબલ અને ડીવન ડબેસર—

કે હમારી ટેબરેમ નીચે તરીયાર થાય છે. તેનો રંગોર હમેશ તરીયાર રહે છે. આજ રોગના બારોણા માટીસ બીજા બંગાવો અને રેપસ આપમ બંધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SUAIR
NAMOONA	IMTIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHABNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NAVAND BHOJAI	BATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

Minora BLADE

3041-B

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 12—Vol.-XLIX. Friday, 23rd March, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

"By his own similitude, seeing the same One Self in all selves. And all selves in that same One Self contained."—(B.Gita.)

GETTING DOWN TO THE ROOT OF THE TROUBLE

(L. W. Ritch)

IF we can be persuaded to believe with a perfect faith i.e. as an unshakable conviction and beyond question, that the universe (including our little Earth) in which we live and of which each one of us forms an integral part, is ruled by law and order and ■ evolving "according to plan," it should not be difficult to perceive why mankind has again and again experienced the same or similar miseries and been confronted with equally difficult problems to those of today.

Modern, that is Western, science prides itself upon its knowledge of the "how" of things. Only the most advanced and liberal-minded pandits are coming to recognise the importance of the "why" of things. Physicists who are still victims of the glamour of the materialistic school of seventy or eighty years ago disdain concern with the "why" problem, claiming that the "why" is a question that falls outside their province and only within that of the philosopher.

But even the most conservative and materialistic-minded thinker has to recognise as a fact that like causes invariably produce like effects and consequently that a recurrence of phenomena or happenings indicates that there has been a repetition of the same or similar causes that were responsible on the previous occasion or occasions when they occurred.

"Action and reaction are equal and opposite," has become a truism. "As ye sow, ye reap," teaches everyone of the world's great religions. "The evil that men do lives after them," wrote Shakespeare. The presence of tares in a wheat-field is generally accepted as evidence of neglect or bad husbandry.

The near-chaos presently threatening civilisation should, by the same token, surely be accepted ■ conclusive evidence that the way we have been following and considered orderly, harmonious and progressive, so far from leading mankind to real progress towards its highest possibilities; towards that harmonious co-operation, tolerance and happiness that might and should obtain, has resulted in disorder, antagonism, bitter strifes, and disruption. In short, in a suicidal "War of the Members."

The existence of the evil and the impending danger of disintegration its perpetuation must inevitably bring about, are, both, widely recognised, resulting in spasmodic and half-hearted moves to *avert* the threatened disaster, but, in virtually every case and in nearly every quarter, falling back on brute force as the means of self-preservation and survival.

The piling up of armaments, the research for more and still more devilish weapons of destruction, inevitably results in an itch to employ them. Vested interests, including those of the military caste, are also contributory factors.

While it is becoming increasingly obvious that, in the very nature of things, War can never be ended by the waging of Wars and that physical force is quite useless for bringing about changes of opinion or any sort of conversion, an understanding of the root cause, of the deep-down and fundamental ill-th finally responsible for our ills still evades us.

The more proximate causes are fairly obvious and pretty generally recognised. Man's inhumanity ■ Man. Race, colour, and national prejudices. The hunger and scramble for worldly wealth, power and domination Pride, prestige and individual or mass (collective) egotism. These and others in the same category are seen to be the more immediate causes that lead to national friction, strife and mutual destruction.

To discover *the root cause*, however, one has to dig deeper. It is to be found in what may not inaptly be termed Apartheid-Mindedness. Our failure to see Life as a Whole; to see Mank'od as a Unit Whole, as an Organism whose parts are interdependent as well as individual.

It is this Apartheid-Mindedness (or Consciousness) that is responsible for what the Eastern sages have called the Delusion or Heresy of Separateness.

What is meant by "seeing Life as a Whole"? Firstly, abandoning the commonly held materialistic concept of life and living, and replacing it with the realisation that Life is the Substantive Reality, of which each human being is a self conscious unit, while Matter or Body is but the vehicle or instrument by and through which the individual grows, i.e. evolves its latent powers.

Secondly, that "the Life within all living things"—to quote Arnold's "Song Celestial"—is indestructible and ever was, is and shall be. Only the forms perish, and that, in order that they may be replaced by higher and better ones, more suitable to the needs of the evolving individual.

Thirdly, realising that Time ■ but an illusion. That past, present and future are in reality one continuous whole. That behind these "Time divisions" and transcending them, is an eternal "Now," the field of boundless omniscience to which, in aeons to come, what is now man destined to attain.

Fourthly, that the life here on earth of every individual man and woman is but another chapter in a long serial story, (always "to be continued in our next,") in the upward climb towards perfection, which is realisation of our latent divinity. The conditions of rebirth, the character and capabilities of the individual, his environment and opportunities are all the results of his own conduct in past lives, of "the things he did, the thoughts (and desires) he had; the self he "wove" in the lives previously lived. As was the sowing, so must be the reaping. According to the crop presently being sown, so will the future harvest be. Harvests are gathered where they have been sown, not elsewhere.

The answer to the fundamental "Why?" of our recurring ills and disorders, is then, that allowing ourselves to become ensnared into a materialistic and totally false view of life and living, we have deliberately blinded ourselves to the above truths, deliberately chosen the way that was inevitably to lead us ■ where it has led us.

For example. Our interpretation of the doctrine of "Survival of the Fittest," and "Self-preservation is the First Law of Nature," both of which are, of course, truths. In our human relationships—individual and collective—we, in practice, follow Jungle Law, largely if not wholly. An aspect of the Law of Survival by brute force and at the expense of the weaker which, while natural and therefore rightly applicable to the animal kingdom is no longer as in the human.

The way of survival, of the preservation of Man's real Self, of Man's true growth and progress, is that taught and lived by the great Exemplars who, at intervals, have appeared among mankind ■ guide and inspire it. It is the way of Service; of kindliness ("letting un-kindness die"); of the strong devoting their strength to the helping of the weak; of the transcending of the egoistical personality-self that would 'have all else perish, so it endure. The very opposite of the rule that is natural and therefore rightly applicable to jungle creatures, which we

humans are not, or at least should not, be.

Should it not, then, be sufficiently clear that we find ourselves where we are for the reasons advanced, our failure to see life as a whole, the "present" but an extension and continuation of the "past," the "future" but another day in which the seeds sown in past and present shall be the fruit we, the sowers, must reap?

Are we not justified in accepting as proven that life's miseries and worries are largely, if not wholly, due ■ our preference for the "Each for himself" gospel in human relationships? To the false notion of Separateness? To our failure to recognise that we are all members of each other and consequently that injury done by anyone to another is injury done to oneself?

The Beggar my Neighbour rule in regard to life and living: the commonly accepted view that survival is possible only by living on each other instead of *for* each other is, obviously, a direct contradiction of the "Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind" doctrine.

Rightly understood, together with its necessary implications, that doctrine fully and succinctly expresses the whole law of right living, and is the one reliable sign-post by following which our happiness, progress and peace may be assured. It is for us ■ choose, the wise way or the hard way. None other compels.

Indian Opinion

FRIDAY 23RD, MARCH 1951

Truth, Not Jugglery

OUR Johannesburg contemporary 'The Star' writes a leader under the caption "Mr. Nehru As Juggler." "While denouncing South Africa for rejecting the United Nations resolution (on the treatment of Indians in South Africa)" the paper says, "India has herself rejected a United Nations proposal for settling the dispute with Pakistan over Kashmir. Pakistan supports the United Nations resolution, but India will have nothing to do with it. How can Mr. Nehru simultaneously maintain three such propositions as," the paper asks, "that the United Nations are wrong about Korea, wrong about Kashmir but right about South Africa?"

Surely that is simple enough to understand. Firstly all the three cases mentioned are not in any way related to one another. They are distinctly different and each one has to be considered on its own merits. There is no question of any "jugglery." In the case of Korea India was entitled to express her candid opinion and she did so through Mr. Nehru. All those who considered the question impartially and dispassionately undoubtedly believed and still believe India was right. Kashmir was India's own problem in which she was directly concerned. India has time and again stated her case clearly, and time and again attempts have been made by her adversaries to twist truth. If there was any juggling in the case of Kashmir it was not India but Pakistan and her supporters who were responsible for it. It was a clear case of aggression on the part of Pakistan and India had to settle issues with her. She could brook no outside interference in what was beyond a shadow of doubt her own territory by the wish and consent of the people of Kashmir. If there was any doubt about it India had agreed to a plebiscite provided Pakistan withdrew her troops. Only a person with a jaundiced eye could see in it something that did not exist. India maintained that truth was on her side and she was prepared to stand by it at all costs. She was entitled to do so. In the case of South Africa, if South Africa believes she has a case and that truth is on her side, it is her duty to stand by it in defiance of the whole world. She must, of course, have convincing evidence to prove at least to the party concerned, that she is right. It is because she cannot do so that she is unyielding and taking up ■ bullying attitude. India's case against South Africa is crystal clear. Any country in the world where people are not treated as human beings and are deprived of their elementary human rights, where slavery of the worst form exists and the State does nothing ■ remedy such a state of affairs, but encourages it, it becomes the duty of the civilised world to bring such a country to book. What that country claims to be a matter of her domestic concern ceases to be so in the interests of humanity.

India did not run to the United Nations of her own will. She was compelled to do so by South Africa's intransigence. If South Africa were prepared even now to play the game India we should imagine, would still be willing to meet her on honourable terms. But is there any doubt about the fact that South Africa is wilfully and deliberately trying to place India in such a position as to make it impossible to meet her with any sense of honour? We regret very much to have to say the fault lies with South Africa and not with India. We wholeheartedly agree with the following words of our contemporary: "The best way would be to press for the resumption of the talks with India and Pakistan but to refrain from throwing spanners into the works like the Group Areas Act and declarations that the only solution is to send all the Indians back ■ India. Without prejudice to its stand that this ■ essentially a domestic matter, the Union must nevertheless offer a realistic basis for a conference." Is the Government prepared to accept this sane advice? We have our doubts.

NOTES

Mr. Nehru As Juggler

'The Star' (Johannesburg) in a leading article writes:

THE Union Government adhere to their standpoint that South Africa's dispute with India and Pakistan about the status of South African Indians is not a matter for the United Nations. Consequently the Union Government have rejected the United Nations resolution calling for a round table conference under the aegis of the international body. But South Africa is ready to resume the direct talks with Indian and Pakistan delegates, which the Indians themselves broke off. Meanwhile India is carrying on a dispute with Pakistan with at least much vigour as she has put into the dispute with South Africa. In both disputes, India's moral fervour and righteous indignation seem boundless. But there is one startling difference. While denouncing South Africa for rejecting the United Nations resolution, India has herself rejected a United Nations proposal for settling the dispute with Pakistan over Kashmir. Pakistan supports the United Nations resolution, but India will have nothing ■ do with it. How can Mr. Nehru simultaneously maintain three such propositions as that the United Nations are wrong about Korea, wrong about Kashmir, but right about South Africa? When the United Nations happen to agree with an Indian argument,

hey are absolutely right. When they take a line which differs from India's point of view, they are wrong. It may very well occur that India's intransigence will help to bring about a change in the United Nations' attitude, in South Africa's favour. If so, the Union must be ready to take advantage of it. The best way would be to press for the resumption of the talks with India and Pakistan, but ■ refrain from throwing spanners into the works like the Group Areas Act and declarations that the only solution is to send all the Indians back ■ India. Without prejudice to its stand that this is essentially a domestic matter, the Union must nevertheless offer a realistic basis for a conference."

We deal with this in our leading article.

Our New Archbishop

We very heartily welcome the most Rev. Archbishop D. E. Hurley, who has returned to South Africa after a six months visit to Rome and the United States. It was during ■is absence that His Grace was raised ■ the status of Archbishop of Durban. Archbishop Hurley was born ■ Capetown, where his father was lighthouse keeper at Cape Point and later at Robben Island. At 31 he became the youngest Roman Catholic Bishop ■ the world, when he was consecrated Bishop of Natal in 1947. He is today the youngest Archbishop in the world. Archbishop Hurley is one of the few European friends the oppressed people of South Africa are privileged to have. His views on the colour question are known to be far in advance of the present trend. His presence therefore is very consoling and we fervently hope that ■ may help in bringing about a salutary change in the demeanour of the present rulers.

Dr. Helen Keller

We have in the Union at present a most distinguished visitor in the person of Dr. Helen Keller. The chief concern of her visit is the welfare of the Native blind. Her remarkable achievements are a blessing to the blind, deaf and dumb. She has taught the world by her wonderful example that the life of a limbless person can be made just as useful if not more than, a person ith limbs. Dr. Helen Keller her most important senses hen she was in the second year life. She contracted a disease which rendered her deaf, blind dumb. Thanks to Anna of Perkins Institute of Blind she learnt to read by deaf and dumb alphabet and writing and typewriting. 1890 (Dr. Keller is today 71) she learned ■ speak. She graduated with honours at Radcliffe College, Cambridge, Mass., and wrote several books including, "The Story of my Life," 1903, and "The World I Live In," 1908. In 1932 she visited Scotland to receive honorary degrees at the universities. She is a renowned authoress, lecturer and broadcaster. She had met and charmed hundreds of thousands. But that is not all. She had taught herself to swim, row, ride, play chess to knit and crochet. Thus she can do almost everything that a person with sound limbs can do.

■ is difficult to decide whether Dr. Keller is fortunate or unfortunate for the loss of her eyesight. It is fortunate for her, we think, in that she will be saved from the pitiful sight of the oppressed people in this land. And it is fortunate for us, if it could be said without meaning any unkindness or offence, for she will neither be able to see the bad or good and so her blessings will ■ to all alike. She will not know the meaning of apartheid. We join very heartly in extending to her a very warm welcome.

Rank Ignorance

Sir Herbert Stanley's "country-cum-wild" statement that "business men should be ready to offer their seats in a bus to a non-European woman" is nonsense, said 'Die Transvaler' in an editorial last week. "Non-Europeans in the same bus as Europeans are as out of place as in the same sitting room. Anyone who advances such ideas wrecks the better race relations which he intends to further."

'Die Transvaler' and those who think alike speak and act almost exactly like the orthodox Hindus did in regard to the class of people that used to be known as untouchables. We in India have had to pay a heavy price for that sin and we can now heave a sigh of relief that we have at last washed ourselves of that sin. Will not South Africa learn from our bitter experience and refrain from repeating it? Or must she learn by her own experience? The non-Europeans who are the victims must take things calmly with a sense of pity and forgiveness and yet fight the evil firmly and resolutely until it is conquered.

FALSE IDEAS ABOUT EQUALITY

THERE is no such thing as complete equality either between Africans and Europeans, or among Europeans themselves, states the Anglican Bishop of Southern Rhodesia, Dr. Edward Paget, in his monthly letter in 'The Link,' the official organ of the Diocese:

Bishop Paget was replying to recent accusations "That I claim complete equality for all." What ■ demanded by the Christian law of righteousness is equality of opportunity for all, which is a very different thing, he say.

"Culture, not colour, ■ the legitimate mark of distinction," says the Bishop, "and there are some Africans more cultured than some Europeans. That is where the rub comes to some people.

The world's fear ■ that if each person is allowed the full opportunity to develop his God-given gifts and to use them ■ the full, some other people will be robbed of their man-made monopolies, and their right to get rich at the expense of others.

Too often ■ the past, says Bishop Paget, have Africans been denied the opportunity of developing their gifts. They have been denied opportunities of education, health, nutrition, social and spiritual development.

"Yet there are those who brand all Africans as slovenly, loafers, ill-mannered, inefficient, drunken, vicious, going slow on the job and all sorts of other epithets.

"We must all have met Europeans to whom such epithets could apply. And they have had in most cases the opportunities which have been denied to the African.

"Such wild and fallacious generalisations get us nowhere, except in the highways of illwill and bitterness."—'Sunday Times.'

Indian Education

At the opening of the 1951 session of Natal Provincial Council on Monday in Maritzburg, delivering his Budget Speech, the Administrator, Mr. D. G. Shepstone said among other things, major works now under construction were the Indian Training College at Durban. Speaking on the progress of education he said, "It has at last been possible to raise the school-leaving age for European and Coloured children. Up to now a child could leave school if he had passed Standard VI. He may not in future leave school under the age of 15 unless he has passed Standard VIII." Dealing with Indian education the Administrator said, there was a constant and growing demand for more Indian schools. During the year nine new aided schools had been opened and additions had been made to existing schools. These provided accommodation for 2,000 more pupils. In the carrying out of these works assistance had been granted on the £ to £ basis.

"Africa, Continent Of Tomorrow's Troubles

In a letter to the Independent 'Observer' Mr. Arthur Creech-Jones, the former Socialist Colonial Secretary, states, "Africa is the continent of to-morrow's troubles unless we face realistically the issues now emerging. We have already taken our decision that we wish our African territories to grow ■ stature until they can enjoy full membership ■ the Commonwealth. If we were to follow Dr. Malan's advice we should have to concoct rules for determining Commonwealth membership ■ exclude all non-Europeans—present and possible members—denounce our traditional Colonial policy, embitter race relations, turn to repression and prepare for violence. Is it desirable that we should prevent the non-European states from making their own special contribution to Commonwealth life; that we should disintegrate the Commonwealth idea and discredit ourselves in the eyes of the world? The political advances in West Africa undoubtedly add to African respect and dignity and will be felt throughout Africa. Experience in responsibility will be an immense gain in the movement of African political aspirations."

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal.

FOR TRUTH, LIBERTY AND JUSTICE

"IF we keep our mouths shut when inequities are heaped upon us, our children will curse the day," the Reverend Dr. Francis R. Gow told a crowded City Hall in Capetown on Sunday, March 11, when he presided over a Citizens' Service to protest against the Coloured Franchise Bill.

"We meet today to meditate on one of the most disturbing issues in the history of our beloved land," said Dr. Gow. "This is a most significant occasion in our country's history, an occasion magnificently emphasised by the mammoth parade on Thursday.

"As I stood in that crowd I vowed that I would stand by the side of those who were working for the liberation of our people.

"Fortunate it is for us that this is not an isolated movement, but that there are several organisations that have branded themselves together in this united fight for truth, liberty and justice. These organisations include not only members of the non-European community but a very large section of European people as well," said Dr. Gow.

"God has given us this beautiful land to dwell in. Man's abuse of his relationship to man must be a stench in the nostrils of high heaven, and the most reprehensible thing about it is that those who attend church on Sunday and boast of their Christian rectitude, seek to find an excuse in Holy Writ for their deeds of subjugation, suppression and discrimination.

"Just as they seek to pervert the intention of the writers of our constitution as it relates to human rights, so they are now calling upon God to witness that their repugnant actions are in harmony with His will. Dr. Gow continued, denouncing those who "live in legislative halls, and use religion for their own ends."

"We ought to be able to provide in this country a place for all human beings to dwell in peace and harmony and in equality," he maintained.

"What have we done to provoke this immoral legislation, this taking away of privileges which for a century have been ours? We passed through the days of ignominious slavery; we bared our backs and felled the trees to make a way for the beginnings of progress; we sweated beneath the scorching sun to lay the steel over which commerce and industry might help in the building up of a nation; we stood side by side with the soldiers of the world in the defence of an equal opportunity for all men.

"And what do we get? Our heads are bruised! Our bodies bleed! Our hopes are all but frustration.

Never has a nation survived half slave, half free, Dr. Gow went on. The Coloured people's future was wrapped up with that of South Africa, and no man-made legislation could make it otherwise.

"It is a sad country today because of the unwarrantable attitude of those who would indulge in political opportunism rather than promote the welfare of the people.

"In this hour of dejection and apprehension even the Europeans realise that what is happening to us today may happen to them tomorrow.

"If any section of the people attempt to deny human rights to the oppressed, then one day it must recoil on them," Dr. Gow warned.

Addresses at the service, which was interdenominational and interracial, were also delivered by the Revs. H. G. Leverton, E. S. Jason and S. P. Lediga.

A prayer was offered by the Dean of Capetown, the Very Rev. M. Gibbs, and Rev. G. J. Thomas read a lesson in Afrikaans.—'The Guardian.'

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, March 13.

JUSTICE DOUGLAS

SUPREME Court Justice William O. Douglas recently addressed a joint Rotary Bar Association meeting in Tucson, Arizona. Regarded by many liberals as possible presidential timber in 1952, Justice Douglas said at one point—

Today the Communists in the Middle East pose as an outright reform party—liberal, progressive, democratic. They espouse the causes which the elder La Follette, Woodrow Wilson, Franklin D. Roosevelt espoused here. They make revolution under slogans of rigid and respected as minimum wages, price control, food rationing, reduced rents, and the like. They won several countries in Eastern Europe that way, rather than by invasion, that they hope to win the Middle East.

"Communism can win by this political technique only if it has no political competition. It has been gaining in great strides because it has been operating mostly in a political vacuum. It has little competition in the political field. We in America talk democracy, peace and justice at home. In Asia we either support the reactionaries and the corrupt forces who kill our real friends such as Nehru in India and Razmara in Persia."

Pathanistan In America!

Some of the Pathans—*many* of the Pathans in this country—never accepted Pakistan's rule over the Frontier. When the Prime Minister of Pakistan visited this country last year, he was picketed in Sacramento, California, on May 15th, 1950, for instance, by members of the local Azad Pakhtunistan Association of America, placards asking "Why is Frontier Gandhi Khan Abdul Ghaffar Khan in jail?—banners shouting "Vanished be Pakistanistan's Enemies!"

Amir Nawab Khan, a relative of the imprisoned Khan Abdul Ghaffar Khan and a veteran of the Freedom movement in the thirties, wired Sir B. N. Rau, head of the Indian Delegation to the United States on March 8th, prompted by some statements made by Sir Md. Zafrullah Khan in the course of the debate, some days earlier, on Kashmir. The telegram follow. "Pathanistan community here asks you who speaks for Gandhi's India to remember our cry for freedom and justice. Pakistan was aggressor in Kashmir. Our brothers were tricked into invading Kashmir told Islam was in danger. Today Pathanistan's millions stands united demanding freedom for political prisoners including venerable Khan Abdul Ghaffar Khan the Frontier Gandhi. Let Pakistan quit Kashmir! In the name of history and of Gandhi we ask freedom and justice for Kashmir and the Pathans from a United Nations dedicated to freedom from fear and freedom from oppression. May God guide your meetings!—Amid Nawab Khan.

A Pacific Pact?

In my last letter I quoted Assistant Secretary of State Dean Rusk—"If the nations of Asia and the Pacific conclude that the time has come to move closer together in arrangements to safeguard the security and well-being of the area as a whole the United States will take sympathetic interest in such development." It was later reported that the proposal of Monroe Doctrine for the Pacific—Australia, New Zealand, the Philippines and Japan joining in a mutual defence pact against Communist aggression—had been discussed by John Foster Dulles with some, if not all, of the four governments concerned. The Comission of any of the Asiatic mainland countries at this stage was held to reflect Washington's fear, to quote the New York Times, "that such a guarantee might bog the United States forces in an Asiatic war that would limit or destroy the United States ability to carry out its commitments to aid in the defense of Western Europe. The establishment of a Pacific Council has been suggested, consisting of representatives of each participating power, and similar to the Council formed following the North Atlantic Treaty. Sir Mohammed Zafrullah Khan, questioned about the concept at a meeting with correspondents attached National, broadcast on February 26th, commented—"The countries themselves—multiplied together—multiply their deficiencies!"

India Progressive Association

Mr. David Singh, of this city, was inducted as President of the All India Progressive Association at a meeting of the Association on March 3rd. Mr. Singh succeeds Dr. S. A. Sidat-Singh, who had founded the Association and served as President for several years. A number of the members of this group and of the All India Social Club (President—M. Gary Persad), were born in Jamaica, Trinidad or British Guiana, where there are large colonies of Indian nationals. The India Progressive Association, like the other group, is open to the sons and daughters of Indians born in this country or abroad, and has been particularly active in helping members of the community in need of aid, also visiting the sick. Both organizations are non-political.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CANCER

(Concluded from last week)

TO understand the matter, it is necessary to realize that the human body—or any living organism—is made up of myriads of microscopic cells. Each of these cells is in itself a separate living organism. It derives its nourishment from the blood plasma, and it excretes into the blood-stream its waste products. At the same time every cell is an electro magnetic battery and every set of cells has its own special rate of vibration. This rate of vibration must be maintained within certain limits for health to continue. This normal rate of vibration can be changed by a number of outside influences. Strong drink is one. Wrong food is another. Poisons are others. Still others are overpowering or clashing or disintegrating vibrations from outside, such as X-rays, radium, certain radiations from the earth due to underground accumulations of minerals or water. Persistent heat waves also fall into this category, whether such heat be from stoves, electric currents or hot food and drink. Of somewhat similar nature are cosmic rays and other influences from beyond this world. In fact, there is scientific truth in the ancient belief that epidemics of disease are influenced to some extent by comets and stars.

An often unsuspected cause of change of vibration is our thoughts, feelings and emotions. How many of us realize that our thoughts give rise to electrical impulses? Yet scientists have devised instruments that not only register such "brain-waves" but actually measure them. These vibrations can and do have a most profound effect on our health, as can be realised when we consider that some thoughts can cause tears to run, while others cause the face to blush, that is, to be-turcharged with blood.

If a man or a woman has constant thoughts of fear, hatred, contempt or lust, these vibrations, which are highly destructive, will affect the normal vibrations of all the cells in his or her body.

For this last reason, flesh-eating should be abandoned by all cancer sufferers. Animals killed for food undergo agonies of intense fear and hatred and their flesh is brought impregnated with these destructive vibrations. No wonder then that the meat-eating world is so full of strife, war and rumours of war!

If prolonged sufficiently, any destructive vibrations will alter and upset the proper healthy vibrations of the weakest cells, and an abnormal condition results. When a group of cells becomes so abnormal in its vibrations that the general over-all vibratory tone of the body can no longer control them, we have a case of cancer. The cells are in revolt. They are no longer subject to the over ruling spirit inhabiting that body. Instead, they run amok, turn bandit and prey as parasities on the rest of the body.

The body in the neighbourhood of a cancer also turns acid in the same way that the blood of a corpse becomes acid. This is not mere coincidence but is closely related to the bearing of the "alkaline reserve" of the blood on health and disease. A healthy living body must have blood of slightly alkaline reaction and with a reserve of alkaline elements to meet all ordinary needs. This alkaline reserve is the bank account of the body's health.

Alkaline reserve is built up by the natural mineral salts in fruits and vegetables, most of which are definitely blood alkalinity builders. They should, therefore, constitute the bulk of our food. Other substances, however, are formers of acidity in the blood and this neutralizes blood alkalinity. Acid formers should, therefore, be taken but little, if at all, into the body. Chief of the harmful acid-forming substances are meat, white sugar and sweets, refined white flour and all its products such as white bread, biscuits and cakes, condiments, highly-seasoned food of all sorts, and most preserved foods.

The prevention or cure of a cancerous condition must take into consideration all the aforementioned facts. It will therefore call for a most radical and far-reaching method of treatment. Matters would be too serious for mere local or half-hearted measures. On the other hand, any treatment, however drastic, must be in harmony with Natures laws and not in conflict with them. This immediately rules out most orthodox measures such as injections, X-rays and so forth. Injections add poisons to an already poisoned body. X-rays, radium and similar forms of treatment are also violent and destructive and therefore unlikely to restore the normal vibration of health that is essential to obtain a cure.

As for operations, although there are occasions when operation may be essential to remove a growth that is choking some vital organ, in most cases operations consist merely in pruning off some particularly prominent branch of the disease. Like all pruning, it is apt to stimulate stronger growth elsewhere. Indeed, operation can be most exceedingly dangerous if it causes cancer-infected cells to be turned loose into the blood-stream. Wherever such cells settle they may start up fresh growth and thus make matters a hundred-fold worse than before the operation.

The Nature Cure methods of treatment, being simple and based on commonsense, may not be so spectacular as the awesome apparatus, white coats, masks and wonderful sounding chemicals of the orthodox medical fraternity. But they have produced results where all else had failed. The first essential is to try and cleanse the blood and to restore the proper vibratory rate of the afflicted parts and of the whole body. Fasting or partial-fasting on fruit-juices and vegetable-juices is almost essential. These juices must be rich in alkalinity-forming materials. Examples are the raw juices of grapes, lemons, apples, pears, carrots, spinach and most green leafy vegetables. An excellent source of alkalinity is crude sugar-cane molasses, which is nothing more nor less than the juice of a giant grass.

Massage, manipulation, exercises and therapeutic baths may also play an important part in cleansing the body of impurities and building up its general tone. Inner cleanliness is, of course, an absolute essential and to this end it may be necessary to resort to high-colonic irrigation and enemas at the start. Proper diet, Homoeopathic remedies and regular habits must also be used to train the bowels to do their work properly. Homoeopathy again renders most valuable service by supplying Nature's own means for annihilating destructive vibrations and thus permitting the body to restore the afflicted parts to the rate of vibration that is normal.

Homoeopathic preparations are unique in this respect inasmuch as they consist of substances that have been attenuated and potentized to such an extreme degree that the finished product consists purely of the vibratory power of the original. It is thus possible to get preparations almost identical in vibratory rate with any disease. When these are administered to the patient, the one vibration cancels out the other, much as rival Governments "jam" each other's political propaganda broadcasts on the radio, and the normal vibrations of the body are then able to take over and control the afflicted cells.

Other aids to treatment are properly attuned colour-rays and certain vibrations of oscillatory circuits. In both cases these are variants of vibration control.

As long as the patient has enough vitality and the will to do the right thing, results may be hoped for from Nature Cure methods. Sometimes such results are dramatic even in cases thoroughly messed up by orthodox treatment. All too frequently, however, it must necessarily take time to undo the evil effects of years of wrong living and wrong treatment. Yet, heart breaking and unfair as it is to burden the conscientious Nature Cure practitioner with such cases, he willingly and bravely takes them on. It is his duty to do so. Relying on the wisdom and benevolence of the Creator of Whom Nature is the handmaiden, he cannot, may dare not, turn away any suffering creature seeking his ministrations. And often these ministrations are productive of results that even to him seem nothing short of miracles. Perhaps, after all, it is a question of faith—faith in God, faith in Nature, faith in one's knowledge that right actions must lead to right results.

IRAN AND INDIA

KNOWN internationally as the land of oil, poetry and Sufism, Iran has age-old ties with India. Shri Jawaharlal Nehru wrote in his "Discovery of India:" "Among the many peoples and races who have come in contact with and influenced India's life and culture the oldest and most persistent have been the Iranians.....In India Iranian influence was continuous, and during the Afghan and Mughal period in India Persian was the court language of the country. India had produced in the past some brilliant poets in the Persian language and even today there are many fine scholars of Persian, both Hindus and Muslims .....Few people have been more closely related in origin throughout history than the people of India and the people of Iran'.

Iran occupies a distinguished place in the area of the Near and the Middle-East. It forms the bridge-head on the way to Central Asia and in the South it dominates the waters of the Persian Gulf which is an arm of the Indian Ocean. Because of its geographical position Iran has suffered the vicissitudes of history like India. She stood on the cross roads of many races and cultures and witnessed many migrations, invasions and mixing of races. The first to rule Iran were the Achaemians whose kings made her the centre of a world-wide empire. Then came Alexander, Arabs, Turks and Mongol conquerers.

The history of modern Iran begins from 1906 when a revolution changed the shape of its Government. Muzaffar ed-Din's misgovernment provided incentive to this revolution which culminated in the grant of a Constitution. The same Constitution is still in operation and the Mejlis (the Parliament) is elected every two years on the basis of a limited franchise The present ruler of Iran his Majesty Mohammed Reza Shah Pehlavi, ascended the throne in 1941. He is democratic by nature and is anxious to develop the natural resources of his country.

Agriculture is the main basis of subsistence for Iran's 15,055,000 people. They mostly live in villages which are scattered all over the country. Of the main agricultural products for consumption, wheat, barley and Indian corn are the most widely grown grains. Iran also grows cotton on an extensive scale besides producing silk in Gilan, Khorasan and other regions. Iran is also a land of fruits.

But the most important produce of Iran is oil. The discovery of oil in Iran at the beginning of this century can be compared in importance and consequence to that of gold in America in the 19th century. The discovery of oil has made Iran important in the field of international politics.

Prior to World War II India occupied the fifth place in the foreign trade of Iran, and today she is one of the chief suppliers of Iran's commercial imports. India's main source of supply of oil is Iran so that 24.5 per cent of the total imports into India comes from Iran. World War II drew the two countries still nearer to each other and today they are more closely knit together in the economic field than at any others time in history. In 1948, India sent out an Economic Mission to Iran and an Iranian Economic Delegation visited India in 1949. A Treaty of Friendship was signed between the two countries in March 1950.

The forces of history brought India and Iran close to each other in the past and India today looks forward to the strengthening of that old tie again. The Iranian Cultural Mission which visited India in 1944 under the leadership of A. Hekmet, a former Minister of Education, was accorded a very warm and enthusiastic welcome all over the country. An Indo Iranian Association was formed in Delhi the same year.—P.I.B.(G.I

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyrelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

CITY OF JOHANNESBURG VACANCY

Applications are invited from Indians for the following vacant position in the Non-European Affairs Department:—

Grade "B" (£216-12-£264 per annum): Indian Welfare Assistant.

In addition to the basic salary, a cost of living allowance is being paid at the present time which, at existing rates, will give a total monthly remuneration as shown:—

Salary Per Annum, £216.—£264. Total Monthly Remuneration (including cost of living allowance,) £31 8s. 10d. £35 8s. 10d.

Applicants should hold a diploma from the Jan Hofmeyr School of Social work or equivalent, and should also have linguistic qualifications to enable them to work satisfactorily with all sections of the Indian Community.

The duties include the preparation of a survey on the requirements of the Indian Community in Johannesburg, with particular reference to various social problems, including Housing.

Canvassing for appointment in the gift of the Council is strictly prohibited. Proof thereof will disqualify the candidate for appointment.

Applications in the candidate's own handwriting on special forms which may be obtained from the Central Staff Office, Room 223 Municipal Offices, must be placed in the box in Room 223, Municipal Offices, or posted so as to reach the undersigned at P.O. Box 1049, Johannesburg, not later than 12 noon on the 31st March, 1951.

BRIAN PORTER,
Town Clerk.

India's only Story Monthly

Send 6d. stamps for Specimen.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT
You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.
Comforts aching FEET!

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Things In General

£25,000 To Health Foundation

The Gold Producers Committee of the Transvaal Chamber of Mines have donated £25,000 to head the appeal of the National War Memorial Health Foundation for funds to complete South Africa's national war memorial. The gift will be in the form of an annual donation of £5,000 for five years, starting this year. The first cheque for £5,000 was included in the letter from the secretary of the committee announcing the donation. The committee has agreed to leave at the discretion of the Foundation the use to which the money will be put. The Foundation has but one aim—to make it possible for South Africans of all races ■ achieve health for themselves and, by so doing, to commemorate the sacrifice of the 10,000 men and women who died in the last war. It has centres all over the Union. There are community centres at four non-European townships and workers have been appointed to prepare the way for three others.

American Visitor To India

A distinguished American citizen, Dr. Max Yergan, from U.S.A. is on his way to India to attend the Congress for Cultural Freedom ■ New Delhi. Dr. Yergan who is a doctor of philosophy, is one of five distinguished delegates going from U.S.A. for the Congress. The Congress is an International non-party organisation and its hosts in India include such men as Shri K. M. Munshi, India's Food Minister and Shri Ashok Mehta the Socialist leader. Dr. Yergan has been in South Africa for Y.M.C.A. work on behalf of the U.S.A. World Church Conference sent there by the American Methodist Church and recently went back home ■ report on his work. He was one of the earliest workers along with Paul Robson in the Council of African Affairs but later broke away from it when Robson and the Council went under Communist influences.

Dr. Yergan will be passing through East Africa and during his stay in Nairobi he will be the guest of Shri A. B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa and will leave for India on the 25th instant.

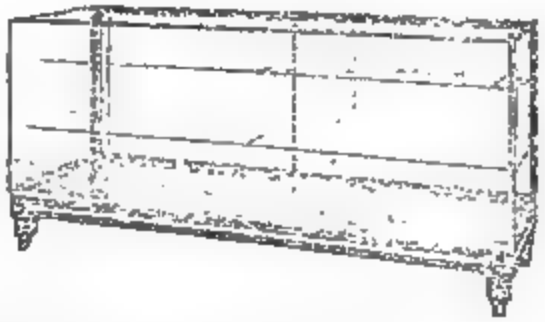
Mr. A. S. Kajee of Durban has been appointed as one of the members of the King Edward VIII Hospital Advisory Board for the year ending 31st December 1951.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (Facing Ensign House) Johannesburg.
Phone 33-4211/2 P.O. Box 6501

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 10

INDIAN BUDGET

MR. CHINTAMANI DESHMUKH, India's Finance Minister, presented in Parliament the Budget for 1951-2. Revenue Rs. (lakhs) 401,04; Expenditure Rs. (lakhs) 375,43; Surplus Rs. (lakhs) 25,61. The budget originally showed a deficit of Rs. 554 lakhs. The Government's new taxation proposals will, however, yield Rs. 3,115 lakhs, thus leaving a surplus of Rs. 25 crores 61 lakhs.

New Taxation

The net result of the new taxation proposals, as announced by the Finance Minister, will be this:—Additional revenue from super-tax on income-tax is estimated at Rs. 8.25 crores. Changes in customs and Central excise duties Rs. 8.75 crores and Rs. 13.15 crores respectively. Sales Tax in Delhi will yield Rs. 1 crore. The total additional revenue is estimated at Rs. 31.15. This will convert the revenue deficit of Rs. 5.54 crores into a surplus of Rs. 25.61 crores and reduce the overall budget deficit to Rs. 53.5-52.37 crores. This remaining deficit will be met from the opening balance of Rs. 95.42 crores, leaving a balance of Rs. 43.05 crores.

The Sunny Side

The Sunny side of the Budget proposals can be shown as hereunder:—According to the revised estimate, the financial year ended with a surplus of nearly Rs. 8 crores as against a surplus of Rs. 71 lakhs budgeted for last year. Industrial production has been on the upgrade and by March 1952, significant strides in the direction of practical self-sufficiency in cotton and jute are promised. It is also expected that the trade agreement concluded with Pakistan would be of considerable advantage. The balance of payments position has been "comfortable" and the Sterling Balances at the end of January stood at Rs. 843 crores as against Rs. 809 crores at the end of September and the balance has steadily been rising in India's favour.

Economic Conditions

The Finance Minister gave a review of the economic conditions in the country and observed that the past year had been one of "considerable anxiety." The strain on the country's economy reflected in the rising level of prices and in the threat of inflation was aggravated by severe natural calamities like the earthquake in Assam, floods in certain parts of the country and the failure, for the 6th year in succession, of the north-east monsoon over a large part of Madras. The return to normal conditions in the post-war years all over the world had been violently upset, the Finance Minister said, by the outbreak of hostilities in Korea and the threat, this held, of spreading into a wider conflict. One of the major preoccupations of Government during the last few years, the Finance Minister said, had been to keep the prices in check. To prevent a rise in prices consequent on devaluation, the Government of India had taken steps by way of price cuts in certain essential commodities. The outbreak of the Korean War gave an impetus to the rise in prices and by September the index number stood at 412.5. Since then it had been more or less steady, although January had registered a further slight increase of nearly 2 points. This increase in prices, the Finance Minister observed, was however not peculiar to India alone but reflected, to a very great extent, the upward movement in prices in other countries which supply our imports. He indicated the various measures which had been taken by Government to check rise in prices. The level of industrial production in 1950, the Finance Minister said had been encouraging except in the jute, cotton textile and sugar industries which had been affected by difficulties in the supply of raw material. In regard to jute and cotton, he said: "Provided the season is normal, by March 1952 we shall have made significant strides in the direction of practical self-sufficiency in cotton and jute."

Defence Expenditure

Of the total expenditure of Rs. 375.43 crores estimated for 1951-52 Defence Services account for Rs. 180.02 crores and civil expenditure for Rs. 195.41 crores. Compared with the revised estimates of the current year, the expenditure on the Army shows a decrease of Rs. 32.88 crores, but this has been counter-balanced by increased expenditure on the Navy and Air Force. The decrease in Army expenditure, the Finance Minister said, was mainly due to the fact that the full effects of the reduction in the strength of the Army carried out this year would be reflected in the estimates for the next year. A provision of Rs. 14.97 crores has been made in the Capital Budget for defence purposes. This expenditure will be mostly incurred on works projects for the three services and for the purchase of plant and machinery for the manufacturing establishments.

"Sports Will Aid Peace"

Opening the first Asian Games Federation Congress at Bombay, Prime Minister Nehru said the games would help to strengthen the forces of world co-operation which was the basis of peace. "They would also help the Asian countries to regain their cultural contacts which were snapped centuries ago," he added. The Prime Minister said: 'Very probably many of the countries whose representatives we have the privilege to welcome here are more advanced than India. If so, we are not jealous of them. If we are defeated, we should try to defeat you the next time. It is in that spirit I hope that these games will be played. We hope that your presence will induce our young men and women to take to athletics and try to excel others in a friendly way. You have done us the honour of choosing Delhi to conduct the first Asian Games." Recalling the Asian Relations Conference held in Delhi three years ago, Shri Nehru said that the Conference had given him a feeling of exhilaration. On seeing athletes gathered from several Asian nations he again felt that sense of exhilaration. "I am proud of my country, though I am not proud of everything in it. Essentially I am proud of my heritage as you gentlemen are undoubtedly and rightfully proud of your heritage. But some extent our heritage is also a common heritage,' said Shri Nehru. "But being proud of our heritage, does not take one very far. We have to justify ourselves in the present and not live on past glory. Nothing is more dangerous than living on the past. One can be inspired by the past, one can just not live on it."

Kashmir

Here is the concluding portion of the Indian delegate Shri B. N. Rau's speech at the Security Council, putting the problem in a nutshell: "And on this question of Kashmir," continued Mr. Rau, "Indian public opinion cannot forget the fundamental facts: namely, that India voluntarily offered a plebiscite under U.N. auspices; that in spite of this, Pakistan chose to invade the State and occupy nearly half of it by force in violation of the international law, as Sir Owen Dixon himself has found; that to allow this occupation or its fruits to continue is wrong enough; and that to grant Pakistan any further concession would be to aggravate the wrong and therefore, completely unjustifiable. The Council may better appreciate the position if I were to cite a rough parallel. The island of Cyprus, once under Turkish suzerainty, is now British territory. Nearly 80 per cent of the population is Greek; it is said that they desire union with Greece. So far the British Government have not agreed to any plebiscite, but suppose they should be so generous as to agree to a plebiscite under U.N. auspices. Having got this concession, suppose (if I may make so unlikely and unfair a supposition) Greece were to move an army into Cyprus and occupy half of the island for several years; then say: "The plebiscite must be held with half the island under Greek and local authorities: The British Security forces must be removed: even the British administration must be supplanted, etc. "Does anyone doubt how Great Britain would view such an attitude?" The root cause of the present trouble, Mr. Rau asserted, was "the unlawful occupation of nearly half the State and the creation of subversive forces and authorities therein by Pakistan." So long as that was allowed to continue, there could be no solution of the problem. "Meanwhile, the Government of this State has to be carried on in accordance with law, if there is to be no anarchy or chaos," he added. Mr. Rau said conditions in Kashmir, according to one of the latest reports of the Kashmir Government were such that, in spite of the difficulties created by the tribal and Pakistan invasions, the present regime "has been functioning with credit during the last three years. "Any neutral visitor to Kashmir—and there are many such during the tourist season,—can satisfy himself as to the facts of the situation," declared the Chief Indian Delegate.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૨૯ મું—અંક ૧૨ | શુક્રવાર તા. ૨૩ માર્ચ, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ માર્ચ ૧૯૫૧.

બાજીગરી નહિ પણ સત્ય

શ્રી. નેહરૂના સહયોગી 'ધી સ્ટાર' "શ્રી. નેહરૂ બાજીગર તરીકે," એવાં મથાળાં નીચે એક અગ્રલેખ લખ્યો છે. તેમાં તે લખે છે કે "યુનાઇટેડ નેશન્સનો (સાઉથ આફ્રીકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણૂક વિષેનો) ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાએ અવગણ્યો છે તેને માટે હીંદ તેને વખોડી કાઢે છે જ્યારે કાશ્મીર બાબત પાકીસ્તાન સામેની પોતાની તકરારનું સમાધાન સૂચવનારો યુનાઇટેડ નેશન્સ નો ઠરાવ પોતે ખુશે અવગણ્યો છે. પાકીસ્તાન યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ઠરાવને ટેકો આપે છે પરંતુ હીંદ તેને ગણકારવા નથી માગતું." પત્ર પુછે છે કે, "કોરીયાને વિષે યુનાઇટેડ નેશન્સ બોલ્યું છે, કાશ્મીરને વિષે પણ બોલ્યું છે પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાને વિષે ખા છે. આ બધે બેની સામે બનેલી વસ્તુનો મેળ શ્રી. નેહરૂ શી રીતે બેસાડે છે?"

એ સમજવામાં અમે તો કશી મુશ્કેલી જોઈ શકતા નથી. પ્રથમ તો ઉપરોક્ત બધે બાબતો ને એકબીજા સામે કશો સંબંધ નથી. તે તદ્દન જુદીજ છે અને પ્રત્યેકનો વિચાર તેના પોતાના જ ગુણ દોષપરથી કરવાનો છે. તેમાં કશી "બાજીગરી"નો સવાલ આવતોજ નથી. કોરીયાના સંબંધ માં હીંદને પોતાનો સ્પષ્ટ મત દર્શાવવાનો હક હતો અને શ્રીયુત નેહરૂ હાલ તેણે તે દર્શાવ્યો. જેઓએ એ સવાલનો શાંત અને તટસ્થપણે વિચાર કરેલો તેઓ શીએ માન્યું હતું અને હજુ પણ માને છે કે હીંદનું પગલું જ ખરું છે.

કાશ્મીર તો હીંદનોજ અંગત કેસ ગોખ્યો છે. દુનીયાના કોઈ પણ દેશમાં જ્યાં લોકો ને માનવીઓ તરીકે ગણવામાં નહિ આવતા હોય અને માનવી તરીકેના મુળ હકો પણ તેઓ પાસેથી છીનવી લેવામાં આવતા હોય, જ્યાં ભુરામાં ભુરા પ્રકાર ની ગુલામી વર્તતી હોય અને એવી સ્થિતિને સુધારવાને રાજ્ય તરફથી કશું કરવામાં આવતું નહિ હોય, પરંતુ ઉત્તેજન આપ વામાં આવતું હોય તો તેવા દેશની પાસે હિસાબ માંગવો એ સુધરેલી દુનીયાની ફરજ થઈ પડવી જોઈએ. જે બાબતને એ દેશ પોતાની આંતરીક બાબત હોવાનો દાવો કરતો હોય એ બાબત માનવતા ના હિતમાં બાનગી મટી જાય છે. હીંદ કંઈ યુનાઇટેડ નેશન્સ ને ફરીયાદ કરવા રજેચ્છાએ દોડી નહોતું ગયું. સાઉથ આફ્રીકાની હકીકતોએ તેમ કરવાની તેને ફરજ પાડી હતી. આજે પણ જો સાઉથ આફ્રીકા સત્યતાથી રમવા ખુશી હોય તો હીંદ જરૂર તેની સામે માનભરેલી રીતે રમવા તૈયાર થશે. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકા બળજોકરીને હીંદને એવી અપમાનભરેલી સ્થિતિમાં મુકવા માગે છે કે જેથી તેનાથી સ્વમાન થી સાઉથ આફ્રીકા સામે બેસી શકાયજ નહિ, એ વિષે કશી શંકા છે ખરી?

અમારે અત્યંત ખેદ સાથે કહેવું પડે છે કે સઘળો દોષ સાઉથ આફ્રીકાને શિરે છે અને નહિ કે હીંદને. અમારાં સહયોગીના નીચેના શબ્દોને અમે હાર્દિક ટેકો આપી એ છીએ: "સારામાં સારો માર્ગ તો એ છે કે હીંદ અને પાકીસ્તાન સામેની વાટાઘાટ પુનઃ શરૂ કરવાનું દબાણ કરવું પરંતુ ગ્રહ એરીયાજ એકટથી અને "આ સવાલનો ઉકેલ લાવવાનો એક માત્ર માર્ગ એજ છે કે સઘળા હીંદીઓને હીંદ બોકલી દેવા," એવી જાહેરાતથી તેમાં અડચણો નહિ નાખવી. આ બાબત મુખ્યત્વે કરી આ દેશની બાનગી બાબત છે એ પોતાની સ્થિતિને વળગી રહીને યુનીયને ડોમ્ફરન્સને માટે કંઈક વાસ્તવિક પોરણ રજુ કરવું જોઈએ." આ સાચી સલાહ સરકાર સ્વિકારવા તૈયાર થશે ખરી? એ વિષે અમને શંકા છે.

નોંધ

ડરબનના નવા આર્ચબીશપ

ડરબનના નવા આર્ચબીશપ ડી. ઘ. ક્રસ્ટી, જેઓ ૭ મહિનાની રોમ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સફર કરી બધા સનીવારે અત્રે પાછા આવી પહોંચ્યા છે તેમને અમે આવકાર આપીએ છીએ. તેઓની ગેરહાજરીમાં તેમને આર્ચબીશપની પદવી આપવામાં આવી હતી. આર્ચબીશપ ક્રસ્ટીનો જન્મ કેપટાઉનમાં થયો હતો. તેમના પિતા કેપ ચેાઇન્ટના અને પાછળથી રોમન આઇનેન્ડના લાઇટ હાઉસના રખેવાળ હતા. ૩૧ વર્ષની યુવાન વયે તેઓ રોમન કેથલીક બીશપ બન્યા. ૧૯૪૭ માં નાટાલમાં તેમને બે સત્તાવાર પદ મળ્યું હતું. તેઓ દુનીયા માં સૌથી નાની વયના બીશપ અને સૌથી નાની વયના આર્ચબીશપ ગણાય છે. આર્ચબીશપ ક્રસ્ટી સાઉથ આફ્રીકાના કચડાયેલા લોકોના બોકાક યુરોપીયન મીત્રોમાંના એક છે. વર્ષોના સહવાસપરના તેમના બીચારો હાલની વસ્તી કરતાં ઘણાજ ઉન્નત છે. આવી તેમની હાજરી તેઓને આશ્વાસનરૂપ થઇ પડશે. હાલના રાજકર્તાઓનું માનસ બદલવા માં તે મદદરૂપ થઈ પડે એવી અમે હાર્દિક પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

શ્રી. નેહરૂ એક બાજીગર તરીકે

નેહરાનીસબર્ગનું 'ધી સ્ટાર' એક અગ્ર લેખમાં લખે છે:

યુનીયન સરકાર, સાઉથ આફ્રીકા ના હીંદીઓના ફરજ્યાત સંબંધી કોઈ પણ પાકીસ્તાન સામેની સાઉથ આફ્રીકાની તકરાર સામે યુનાઇટેડ નેશન્સને કશો સંબંધ નથી એ પોતાના મતને વળગી રહે છે. આથી એ આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાના આકરા ઠેરાવ રાજીન્ક કોમ્ફરન્સ બોલાવવાનો યુનાઇટેડ નેશન્સ નો ઠરાવ યુનીયન સરકારે અવગણ્યો છે. પરંતુ હીંદ અને પાકીસ્તાન સામે ની પરસ્પરની વાટાઘાટ, જે હીંદીઓએ

ચોતેજ તોડી નાખી હતી ને આજુ કરવા સાઉથ આફ્રીકા તપવર છે.

"દરમીયાન હીંદ સાઉથ આફ્રીકા સાથે ની તકરારને ધીરે ધતાવી રહ્યું છે તેટલાજ બળ અને ઉત્સાહથી પાકીસ્તાન સાથે તકરાર ચલાવી રહ્યું છે. અને તકરારોમાં હીંદનો નીતી અને ધર્મ ઉપર રચાયેલો વીરોધ પાર વિનાનો છે. પરંતુ એક તાજુબી ભરેલી તફાવત છે. યુનાઇટેડ નેશન્સને ફરાવ અવગણવાને સાઉથ આફ્રીકાને તે વખોડી કાઢે છે પરંતુ કાશ્મીરના સવાલ પર પાકીસ્તાન સાથેની તકરારનો ઉકેલ લાવવા બાબતનો યુનાઇટેડ નેશન્સનો ઠરાવ હીંદ પોતેજ અવગણ્યો છે. પાકીસ્તાન યુનાઇટેડ નેશન્સના ઠરાવને દરો આપે છે પરંતુ હીંદ તેને તરછોડી કાઢ્યો છે.

"એક તરફથી કોરીયાની બાબતમાં યુનાઇટેડ નેશન્સ બોલું છે, બીજી બાજુ કાશ્મીરની બાબતમાં બોલું છે, પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની બાબતમાં બફું છે, આ એકજ સામે સરખે વજનનો મેળ શ્રી. નેહરૂ કયે રીતે બેસાડે છે? યુનાઇટેડ નેશન્સ જો હીંદની દલીલને મળતું હોય તો તે બીલકુલ ખરું છે. જો તે હીંદ ના દ્રષ્ટીબીંદુથી વીરૂદ્ધ પડે તો તે બોલું છે.

"એવું જનવાનો વધુ સંભવ છે કે હીંદની આ ઢબીલાઈ યુનાઇટેડ નેશન્સ ની વલણને સાઉથ આફ્રીકાના લાભમાં ફેરવી દે. એવું બને તો, યુનીયને તેનો લાભ લેવાને તયાર રહેવું જોઇએ. સારામાં સારી રીત એ છે કે હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથેની વાટાઘાટ ફરી ચાલુ કરવાનું દબાણ કરવું. પરંતુ રૂબરૂ એરીયાઝ એકટથી અને, "આ સવાલનો એક માત્ર ઉકેલ સમગ્ર હીંદીઓને હીંદ મોકલી દેવા એજ છે" એવી જાહેરાતથી તેમાં અડચણો નહિ નાખવી. આ બાબત ખાસ પોતાના દેશની આંતરીક બાબત છે એ દ્રષ્ટિ બીંદુને વળગી રહીને યુનીયને ફ્રેન્ચાઇઝને માટે કંઈક વારતાવીક ધોરણે રજુ કરવું જોઇએ."

આ વીષે અમારા અગ્ર લેખ તરફ વાચકનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

આફ્રીકા–આયતી કાલનો તકસીફ આપનારો ખંડ

માજી સમાજવાદી સરધાન મંત્રી મી. આરથર હેક બોન્સ લંડનના સ્વતંત્ર પત્ર "ઓબ્ઝરવર"માં લખે છે કે "આફ્રીકામાં હાલ ઉપસ્થિત થઇ રહેલા પ્રશ્નોને વાસ્તવીક રીતે જોવામાં નહિ આવે તો આફ્રીકા આવતી કાલ નો તકસીદ આપનારો ખંડ થઇ પડશે. આપણે તો આપણો નીર્ણય કરી નાખ્યો છે કે આપણા આફ્રીકાના પ્રદેશો કોમનવેલ્થનું સંપુર્ણ સભ્યપદ ભોગવતા થઇ રહો તેટલે દરજ્જે આપણા એમ આપણે ઇચ્છીએ છીએ.

"આપણે મી. મલાનની સલાહને અનુસરીએ તો કોમનવેલ્થના સભ્યપદને માટે જોવા નીયમો ઘડી કાઢવા પડશે કે જેથી સમગ્ર નોન-યુરોપીયનો–હાલના તેમજ ભાવિ–ને તેમાંથી બાતલ રાખવામાં આવે. આ પછી પરંપરાથી ચાલતી આવેલી સંસ્થાનીક નીતીને વખોડી કાઢવામાં આવે, બતીય સંબંધો બગાડવામાં આવે, દમનનીતી ચલાવવામાં આવે અને સરમાયની તપવારી કરવામાં આવે.

"કોમનવેલ્થના જીવનમાં નોન-યુરોપી યન રાજ્યોને પોતાનો ખાસ ફાળો આપતા અટકાવવા એ શું બરાબર છે? કોમનવેલ્થનો ખ્યાલ તોડી પાડવો અને દુનીયાની નજરમાં આપણી પ્રતિષ્ઠા ઘટાડવી એ શું બરાબર છે?

"પશ્ચિમ આફ્રીકામાં થયેલી રાજકીય પ્રગતી જાહેર આખા આફ્રીકામાં આફ્રીકનનું માન અને મોભો વધારનારી થઇ પડી છે. જવાબદારીનો અનુભવ આફ્રીકનની રાજકીય અભિલાષાઓની દીશાચાલને વધુમાં વધુ લાભદાયી થઇ પડશે."

નવી અજ્ઞાનતા

સર હરબર્ટ સ્ટેનલીએ ગયે અઠવાડી પુરી પાડેલી "ફરટસી વીક," એટલે કે, લોકોને વિવેકની તાલીમ આપવા પાળવામાં આવેલો. "વિવેક સપ્તાહ," ને વિષે કહ્યું હતું કે બસમાં મુસાફરી કરતા વેપારી મહાજનોએ કોઇ બીનગોરી ઓ ઉભેલી હોય તો તેને વિવેક દાખવા પોતાની બેઠક આપવી જોઇએ. તેના પર ટીકા કરનારા અગ્ર લેખ લખતાં 'ધી ફ્રાંસવાલર' લખ્યું કે એ તો બીલકુલ બેઅકકલ વાત છે. યુરોપીયનના દિવાનખાનામાં બીનયુરોપીયન જેટલા અરસાને બહુધા તેટલાજ યુરોપીયનની બસમાં તેઓ અરધાને બહુધા. આવી જાતના વીચારો રજુ કરનાર જાતીઓ વચ્ચેનો સંબંધ સુધારતા નથી પરંતુ તેને બગડતો અટકાવે છે."

"ધી ફ્રાંસવાલર" અને તેના જેવા વીચારવાળાઓ લગભગ, હીંદમાં અસ્પૃશ્યો તરીકે ઓળખાતા વર્ગને વીષે સનાતની હીંદુઓ જેવા આચાર વીચાર વ્યકત કરતા હતા, તેમના જેવા જ છે. હીંદમાં અમારે એ પાપને માટે રોવા આજ આપણે પડેલો છે અને આજે હવે તેનું નીવારણ કર્યાનો શાંતીનો નીઃશ્વાસ લઇ શકીએ છીએ. શું સાઉથ આફ્રીકા અમારા એ કડવા અનુભવનો પાઠ લઇ તેનું પુનરાવર્તન કરતાં 'નહિ અટકે? કે પછી તેને પણ જાતી અનુભવજ લેવો પડશે? બીનયુરોપીયનો, જેઓ તેના ભોગ થઇ પડવા છે, તેઓએ એ અનિષ્ટ આચરનાર માણે દયા અને ક્ષમા વૃત્તિ કેળવી અનિષ્ટની સામે કદતાથી લડી તેનો નાશ કરવો પડશે.

નાતાલમાં હિંદીઓનું શિક્ષણ

નાતાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલની મેરીટઝ બર્ગ ખાતે ગયા સોમવારે ખુલેલી દહપર ની બેઠકમાં પોતાનું અંદાજ પત્રકપરનું ભાષણ કરતાં કોલોનીસેક્રેટર મી. ડી. હો. રોપસ્ટને બીજી વસ્તુઓ સાથે જણાવ્યું કે હાલ ચાલી રહેલાં બાંધકામમાં એક કારખનમાં હીંદીઓ માટે ટ્રેનીંગ કોલેજ બંધાઇ રહી છે. કેળવણીની પ્રગતી વીષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે યુરોપીયનો અને કલરોને માટે સ્કુલ ઉઘડવાની ઉમરમાં વધારો કરી શકાયો છે. અત્યાર સુધી ઉઘડવાં જુદું પોરણ પાસ કર્યા બાદ સ્કુલ છોડી શકતાં હતાં. હવે પંદર વર્ષની વય પહેલાં તેઓથી સ્કુલ છોડી નહિ શકાય, સીવાય કે, આઠમું પોરણ તેઓ પાસ કરી ગયા હશે. હીંદીઓના શિક્ષણ વિષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે હીંદીઓ માટે નવી સ્કુલોની ચાલુ અને ભવીષ્ય ભરી માગણી થઇ રહી છે. વર્ષ દરમ્યાન નવ નવી એડેડ સ્કુલો ઓલવામાં આવી છે અને હયાત સ્કુલોમાં ઉમેરો કરવામાં આવ્યો છે, જેના પરિણામે બે હજાર વધુ છોકરાઓ માટે સગવડ થઇ છે. આ કામ કરવામાં પ્રાંતિક સરકારે અરધોઅરધ નાણા આ કરી છે.

હેલ્થ ફ્રાન્ચાઇરોનને પા.

૨૫૦૦૦ નું દાન

ફ્રાંસવાલ કોમ્બર્સ ઓફ માઇન્સ સોનુ ઉપજાવનારાઓની કમીટીએ પણ આફ્રીકાનું નેશનલ વોર મેમોરીયલ પુ કરવા નેશનલ વોર મેમોરીયલ હેલ્થ ફ્રાન્ચાઇરોન ફન્ડ માટે કરેલી અપીલ પ્રત્યુત્તરમાં પા. ૨૫૦૦૦નું દાન આ ફન્ડની સહાયાત કરાવી છે. આજુ વર્ષ થી પાંચ વર્ષ સુધી દર વર્ષે પાંચ પાંચ હજાર આપવામાં આવશે. કે નાણાનો ઉપયોગ કરવાનું કમીટીને ફ્રાન્ચાઇરોનની મુનસુફીપર મુકયું કે. ફ્રાન્ચાઇરોનનું ધ્યેય સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા જાતીના લોકોને તંદુરસ્તીજ સમવડ કરી આપવાનું છે અને તે કરી ગયાં યુદ્ધમાં માર્યા ગયેલાં ૩ હજાર ઓ પુરૂષોના સ્મારક રમારક કરવાનો છે. આખાં મુનીયનમાં તેનું કેન્દ્રો છે. ચાર નોન-યુરોપીયન દાક્ત રીયોમાં કોમી કેન્દ્રો છે અને બીજા ચાલુ ઉભાં કરવાને કાર્યકર્તાઓ નીમવા માં આવ્યા છે.

ડો. હેલન કેલર

એક પ્રખ્યાત પ્રતિષ્ઠિત અમેરીકન ડો. હેલન કેલર હાલ યુનીયનની મુલાકાતે આવેલાં છે. તેમની મુલાકાતનો હેતુ અંધળા નેટીવોની દયા જોવાનો છે. ડો. હેલન કેલરે કરેલી આશ્ચર્યજનક સિદ્ધિ જગતના મુગાં, બહેરા અને આંધળા લોકોને આજિ વીદ્વપ થઇ પડી છે. પોતાના અંગત દાખલા વડે તેમણે જગતને શીખવેલું છે કે અંગ વીનાનું જીવન પણ અંગવાળાં જીવનના જેટલું જ બલકે એથી પણ વધારે ઉપયોગી બનાવી શકાય છે. ડો. હેલન કેલરે પોતાના જન્મ બાદ બીજા વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો તેવામાંજ કુદરતનો તેમનાપર કોપ ઉતરી આવ્યો. અને એવી ભયંકર બીમારીમાં સપડાઇ પડયા કે જેથી તેમના કાન, નાક, આંખ અને વાચા એ સઘળાં ચાલી ગયાં. અમેરીકાની જનહીતી સંસ્થા પરકીન્સ ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ ધી બ્લાઇંડ ના એના સલીવનને આભાર પટે છે કે જેણે મુંગા બહેરાની મારફાડી વડે તેમને વાંચતાં શીખવ્યું અને ત્યાર બાદ તે લખતાં અને ટાઇપ રાઇટીંગ કરતાં પણ શીખ્યાં. ૧૮૯૦ માં (આજે ડો. કેલર ૭૧ વર્ષની વયના છે) તેઓ બોલતા પણ શીખ્યાં અને રેડક્લીફ કોલેજમાં માન સાથે ગ્રેજ્યુએટ થયાં. ૧૯૦૪ માં તેમણે "ધી સ્ટોરી ઓફ માય લાઇફ" પુસ્તક લખ્યું અને ૧૯૦૮ માં "ધી વર્ક ઓફ લીવ ઇન," લખ્યું. ૧૯૧૩ માં સ્કોટલેન્ડ અને બીજા ભાગોમાં યુનીવર્સીટીઓ તરફથી તેમને ઓનરરી ડીગ્રીઓ એનાયત કરવામાં આવી. ડો. આ પ્રખ્યાત લેખક, વ્યાખ્યાનકાર અને ઓટોબાયોગ્રાફર કરનાર છે. તેમણે બોલો અને હજારોની મુલાકાત લીધેલી છે અને તેઓને મુગ્ધ કર્યા છે. પરંતુ તેટલુંજ નહિ. તેઓ તરતાં શીખ્યાં, ઘોડી ચલાવતાં શીખ્યાં, સર્પન્ટ રમતાં શીખ્યાં, અને કુસ્તી શીખ્યાં. આમ તંદુરસ્ત અને વાળાથી થઇ શકે તે સઘળું તે કરી શકે છે. આજે તેઓ જોઇ નથી શકતા એ સદ્‌ભાગ્ય ગણતા કે દુર્ભાગ્ય એ નીર્ણય કરવા મુશ્કેલ થઇ પડે છે. અમે તો માનીએ છીએ કે તેમના સદ્‌ભાગ્યજ છે કે આ દેશના પીડાયેલા લોકોનું દુઃખદ દશ્ય નીહાળવામાંથી તેઓ બચી જશે. અને આપણા એ સદ્‌ભાગ્યજ ગણાય કે તેઓ સાંભળી નરસાં વચ્ચેનો ભેદ જોઇ નહિ શકે અને તેથી સૌ સમાનપણે તેમના આકર્ષક પામી શકશે. એપાટ્‌હેડ છું બીજા છે તેની તેમને કદીજ ખબર નહિ પડે. યુનીયનમાં તેમને હાર્દીક આધકાર આપવામાં અમે આનંદ અનુ છીએ.

ઈરાન અને હીંદ

આંતરરાષ્ટ્રિય દૃષ્ટિએ ઇરાન તેલ, કાબ્બ અને સરીઓના દેશ તરીકે ઓળખાય છે. હીંદ સાથે ઇરાનને પુરાણો વર્ષો સંબંધ છે. પોતાના "ડીસ્કવરી ઓફ ઇન્ડિઆ" નામના પુસ્તકમાં શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ લખ્યું છે: હીંદ સાથે સંબંધમાં આવનાર અને હીંદના રહન અને સંસ્કૃતિપર અસર પાડનાર દેશો અને પ્રજાઓમાં ઇરાન અને ઇરાનીઓ સૌથી જુના છે. ઇરાનની હીંદપર ઘણુ અસર થતી આવેલી છે અફઘાન અને મોગલના વખતમાં હીંદમાં ફારસી ભાષા દેશની દરબારની ભાષા હતી. જુનકાળમાં હીંદે ફારસી ભાષાના ભડોલ કવીઓ પેદા કર્યા હતા અને આજે પણ ફારસીના ઘણા હીંદુ તેમજ મુસ્લીમ વિદ્વાનો છે. હીંદ અને ઇરાનના લોકો વચ્ચી મુળથીજ બીજા દેશો કરતાં ગાઢો સંબંધ રહેલો આવેલો છે.

નજીક અને મધ્યપુર્વના વિસ્તારમાં ઇરાન આમસભ્ય સ્થાન ધરાવે છે મધ્ય એશીયામાં દાખલ થવાને એ એક પુલની ગરજ સારે છે. અને દક્ષિણ માં પરકપન સમુદ્ર, જે હીંદી માહાસાગરના એક હાથ જેવો છે તેપરનું વર્ચસ્વ ધરાવે છે. તેની ભૌગોલિક સ્થિતિને લીધે હીંદની જેમ ઇરાનને પણ ઐતિહાસિક સંકટો વેઠવાં પડેલાં છે.

ઘણી પ્રજાઓ અને સંસ્કૃતિઓને તેને વટીને જવાનું થતું હતું તેથી ઘણા વસાહતીઓ ત્યાં ગયા હતા, ઘણા આક્રમણો થયાં હતાં અને જાતીઓનું મીશ્રણ થયું હતું. ઇરાનપર એકેમેનીડનું પ્રથમ રાજ્ય હતું જેના રાજાઓએ તેને દુનીયાના સામ્રાજ્યનું કેન્દ્ર બનાવ્યું હતું. તે પછી એલેકઝાન્ડર, આરબો, તુર્કો અને મોગલો આવ્યા.

આધુનિક ઇરાનનો ઇતિહાસ ૧૯૦૧ થી શરૂ થાય છે. જ્યારે એક ક્રાંતિ એ રાજ્યનું સ્વરૂપ બદલી નાખ્યું મુજફરુદ્દીનના ખરાબ તંત્રને લીધે એ ક્રાંતી થઈ જેને પરિણામે તેને બંધારણ આપ્યું. એજ બંધારણ આજે અમલમાં છે અને મજલીસ (ત્યાંની પાર્લામેન્ટ એ નામે ઓળખાય છે) દર બે વર્ષે પ્રમોલિત મતાધિકારથી ચુંટાય છે. ઇરાનના હાલના શાહ નામદાર મહમદ રીઝા શાહ પ્રહેલવી ૧૯૪૧ માં ગાદીએ આવ્યા. સ્વભાવ તે પ્રજાતંત્રમાં માનનારા છે અને દેશના પુરતી સાધનોને ખીલવવા પ્રયત્નવંત છે.

ઇરાનની એક કરોડ પચાસ લાખ વંચાવન હજારની પ્રજાનો નિર્વાહ ખેતીપર અવલંબેલો છે તેઓ મોટે ભાગે જુદા જુદા ગામડાઓમાં વસે છે. જીતીના મુખ્ય પાકો ઘઉં, જવ, બાજરી થાય છે, જે મોટા પ્રમાણમાં ઉગાડવામાં આવે છે. ઇરાન માં કપાસ પણ મોટા પાયાપર ઉગાડાય છે અને કેટલાક ભાગોમાં રેશમ પણ થાય છે. ફળ પણ ઇરાનમાં પણ છે.

પરંતુ સૌથી અગત્યની ઉપજ તેલ ની છે. ગાયુ સૌકાની શરૂઆતમાં ઇરાનમાં તેલની શોધ થઇ હતી. અને જેટલી અગત્ય ૬૯ મી સદીમાં અંગેરીઆમાં સોનાની ઉપજને અપાય છે તેટલીજ તેને અપાય છે. તેલની શોધે ઇરાનને આંતરરાષ્ટ્રિય રાજકારણ માં અગત્યનું સ્થાન આપેલું છે.

બીજું વિશ્વવિગ્રહ થયું તે પહેલાં ઇરાનના પરદેશ સાથેના વેપારમાં હીંદ પાંચમો નંબર ધરાવતું હતું. આજે ઇરાનથી વેપારી માલ આયાત કરનારા દેશોમાં મુખ્ય હીંદ છે. હીંદમાં તેની આયાત માટે મુખ્ય આધાર ઇરાનપર રાખવામાં આવે છે.

બીજું વિશ્વવિગ્રહ થતાં બન્ને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ વધુ ગાઢ થયો અને આજે ઇતિહાસમાં બીજા કોઈ પણ દેશોના કરતાં આર્થીક ક્ષેત્રમાં તેઓ વચ્ચેનો ક્ષેત્રફળ સૌથી વધારે છે. ૧૯૪૯ માં હીંદે એક આર્થીક મીશન ઇરાન મોકલ્યું હતું અને ઇરાનથી એક આર્થીક પ્રતિનિધિમંડળ ૧૯૪૯ માં હીંદની મુલાકાતે આવ્યું હતું. ૧૯૫૦ ના માર્ચમાં બન્ને દેશો વચ્ચે મૈત્રીના કરાર થયા.

ઐતિહાસિક બળોએ ભુતકાળમાં હીંદ અને ઇરાનને એકબીજાની નજીક આણ્યા અને આજે હીંદ એ જુની સાંકને વધારે મજબુત કરવાની આશા સેવી રહ્યું છે. ઇરાનનું સંસ્કૃતિક મીશન જેણે ૧૯૪૪ માં કેળવણી ખાતાના પ્રધાન એ. હેકમતના નેતૃત્વ હેઠળ હીંદની મુલાકાત લીધી હતી, તેનો આપ્યા દેશ તરફથી ઉત્સાહભરેલો સત્કાર થયો હતો. એજ વર્ષમાં દિલ્હી માં ઇન્ડો-ઇરાનીયન એસોસીએશનની સ્થાપના થઇ હતી.

ફારૂખીથી સદા સફળ છે

'હરિજનબંધુ'માં શ્રી. અગનખાઈ દેસાઇ

આપણા દેશમાં આજ કેટલાક વર્ગો અને વ્યક્તિઓ તથા છાપાંવાળા એવું જ સાબિત કરવાનું જાણે લઇ બેઠા હોય એમ લાગે છે કે, ફારૂખી અહીં થઇ છે! સહજાગ્રે આવતી સંખ્યા જુજ છે; અને દેશની પ્રતિને તેઓ કલાકી કે ઠગી ન કહો એવી તે મક્કમ છે.

કેટલાક તો એમ લાઈ બેઠા છે કે, કાયદાથી કાંઇ લોકને નીતિવાન ન બનાવી શકાય? એટલે ફારૂખી નકામી છે. અને ભુતીતમાં 'પ્રોહિ પ્રિહ્મ'--કયુ. ઇ. ઠી —ની અદાથી તેઓ આ દલીલ કરે છે. આવા લોકોને એટલું જ કહેવાનું કે, ફારૂખીનો કાયદો મુખ્ય એ કહે છે કે, સરકાર મોટા કલાસ નહીં અને, કેમ કે તેમાં પ્રજાનો નાશ છે, અને ગરીબોનું અને ઓઓ નું તથા બાળકોનું હિત તો ખાસ કરી ને દારૂ ઉત્પાદિથી ખતમ થઇ જાય છે. તેથી પ્રજાકીય સરકાર આવું અસામાજીક કે પ્રજાદ્રોહી કાર્યને દંડપાત્ર કરે છે; તેમાં લોકોને કાંઇ ના પૃષ્ઠ: ક્રાન્ત્રિસ્ટ્ર ધનમ્ નો પાઠ આપવાનો સીધો હેતુ નથી. તેમ જ દારૂના કાયદા માટે છે. તેથી, સરકાર જાહેર ધંધા તરીકે દારૂ વેચતી બંધ થાય, એ જ દારૂ બંધીની મુખ્ય અને મોટી સફળતા છે; અને એમ જ એ સમજાય છે.

કેટલાક તો એટલે સુધી વાણીવિલાસ કરવા લાગ્યા છે કે, દારૂ બાળવો એ એક નવો ગૃહઉદ્યોગ થઇ ગયો છે! કેટલાક વળી એવી જ બેજવાબદાર રીતે કહે છે કે, બધો ગોળ હવે દારૂ માં જ જાય છે! આ બધી ચિંતિત ભાષા સારી નથી. સાચી વાત નથી કહેતી. આમ કહેનારા લોકો એવું તો નથી માનતા ને, કે પહેલાં દારૂ નહીં પીનારા પણ ચોરીછુપીથી બાળવા લાગ્યા છે? અને પહેલાં પીનારા હતા તે બધાજ ઘાનોમાનો ત્યાગ છે એમ માનીએ! એ કદી ન બનવા જોગી વાત છે. પકડાવાની બીકે તેમાંના કેટલા બધા દારૂ આપોઆપ બંધ થાય જ થાય. પણ બધા પીનારા ત્યાગ એમ માનીએ તોપણ તેના આ દેશમાં કેટલા દારૂ હતા? ધારો કે એ જુજ સંખ્યાના લોક ત્યાગ છે; તોપ તેને મૃદઉદ્યોગ કહી વાત કેમ કરી શકાય?

સાર વાત એ છે કે, આ કાયદાથી કાયદો જ કાયદો થયા જાગ્યો છે, અને જે નુકસાન દેશને થતું હતું તે બધું જ થતું અટક્યું: આ વિષે શંકા નથી.

ગીતાકારનું પેલું વાક્ય અહીં અક્ષરશઃ લાગુ પડે છે અને સાચું છે —

અલ્પમપ્યસ્ય ધર્મસ્ય ત્રાયતે મહતો ભયાત્ ।।

દારૂબંધી રાજ્યનો ધર્મ છે; કેવળ નૈતિક નહીં, પરંતુ બંધારણે તેને નક્કી કરીને સોંપેલો પ્રત્યક્ષ આદેશરૂપ રાજ્યીય ને પ્રજાકીય ધર્મ તે છે. અને એ ધર્મ ભારે સરળો પણ પાળવાથી મહાભારત અપમાંથી રક્ષણ અને પ્રજા બંને ઉગરે છે. બાંધીછ આ મોહ ખાતીને અર્થે વાપરતા. દારૂબંધી અંગે તો સૌ કોઇને દેખાઇ જાય છે, તે સાથ સાચી વાત કહે છે. તેથી કરીને એઓ ઉપર કાંઇ તેવી ચિંતિત ભાષા વાપરીને વાત કરે છે, તેઓ પ્રજાને પાછી બધમાં મુકવા માગનારા કરે છે: તેઓ પ્રજાની પ્રગતિનો કાંટો મંદ કરે છે. અને આ તો એમને પણ ન રૂચે એવી વાત કોની જોઇએ. દારૂથી રેવાયેલા લોકો ને દારૂ પકોંચાડી કાળો ધંધો ને કાળા ગુના કરનારો વર્ગ ચોર ડાકુ ચોર કામ કરવા લાગ્યો હશે. તે ભયંકર લોક છે. તેમને દાબવા જોઇએ. પરંતુ દારૂબંધી દુર કરવી એ ઉકેલ કરતો નથી. ચોર ડાકુ વધે તો ચોરી લુંટનો કાયદો કાઢી નાખવા જેવી બેહુદી વાત એ તો કરે. ધીરજ અને કડકાઇથી સમાજે અને સરકારે એની સામે ઉભા રહેવું ઘટે. તેને બદલે દારૂબંધીને અરૂઢ માનવી, એ તો કોઇ હિસાબે બરોબર નથી. અને આવા લોકો શહેરોમાં કદાચ હોવા હશે. પરંતુ ત્યાં અને બધે ખરું ધ્યાન તો બીજી બાજુ પર આપવાનું છે, કે જેને લઇને ગરીબ પ્રજા ઉઠવા લાગી છે. નીચેના જેવા દાખલા જ્યાં ત્યાંથી મળી શકે, કેમ કે દારૂબંધીની એવી સફળતા માટે સાબિતી ની જરૂર જ નથી; તે સ્વયંસિદ્ધ છે.

દારૂબંધીના કાયદાથી પીનારાઓને પૈસેપૈસ કેરી દુર્દશા ટળીને શુભ દશા જન્મવા લાગી હશે, તે નીચેના જેવા અનેક અનુભવો પરોલા પ્રસંગો પરથી ખ્યાલમાં આવશે. વેડછી આશ્રમના આદીસેવક શ્રી. ચુનીલાલ મહેતા તેમના કામ અંગે ગામોમાં ફરે છે, તે દરમિયાન તેમને મળેલે અનુભવ તેમણે લખી મોકલ્યો છે.

'આમ—કલમકુવા, તા. માંડવી

'...ને પેર બે રાનીપરજ સુધારે, કામ કરે છે. તેમાંના એક બાઇ પોતાની આપવીતીની કેટલીક વાતો કરતા કરતા બોલ્યા, "કેટલાક કહે છે કે, દારૂ કરીથી દાખલ થવાનો છે બરી વાત!"

મેં કહ્યું: "કેમ?"

"ચુનીભાઇ, હું ઘણાં વરસથી સુધારી કામ કરું છું. પણ તેમાં જેટલું કમાતો તે બધું પીવાવાળાને ત્યાં જતું હતું. અત્યારે તમારી સામે બેસી વાતો કરું છું. પણ દારૂ પીતો તો અત્યારે તો કવારનો પીઠામાં પડેલોનો મળો હોત (સાંજે જમ્યા પછી અમારે વાતો થતી હતી.) ચોમાસામાં ખેતી કરું છું. તેમાંથી બારા જેટલું અનાજ આવે છે અને ઉનાળાનિયાળામાં ઘરે, બાંધવાનું કામ કરું છું. ત્યારે ગયા વરસમાં રા. ૫૦૦ મારા ઘરે પહોંચ્યા, ત્યારે વીચાર આવ્યો કે દર વરસે

મારા ૪૦૦-૫૦૦ રૂપિયા પીકવાળાને ત્યાં જતા હશે? મારે હવે તો ઇશ્વર ન આવે તો જ સુખ દેખાય."

આ વિષે વધુ કાંઈ કહેવાની જરૂર નથી. દારૂબંધી એ સદા સહણ જ છે; એ સ્વયંસિદ્ધ નીતિ છે. તેમાંથી પ્રજાની મતિ ઠેકાણે લાવવામાં પાપ સમજવું જોઇએ.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બાતમીદારની તરફથી)

વડોદરા, માર્ચ તા. ૧૦, ૧૯૫૧.

નવું અંદાજપત્ર

અર્થસચિવ શ્રી. ચીંતામણ દેશમુખે નવા કરવેરાની જાહેર કરેલી દર આસ્તોથી રૂા. ૫.૫૪ કરોડની મહેસુલી આવ રૂા. ૨૫.૬૧ કરોડની પુરાંતમાં ફેરવાઇ જશે. નવા કરવેરાથી આવકમાં રૂા. ૩૧.૩૫ કરોડનો વધારો અંદાજવામાં આવ્યો છે.

આવતા વર્ષ માટેના કુલ રૂા. ૩૩૫. ૪૩ કરોડના અર્થમાંથી સંરક્ષણ અર્થ રૂા. ૧૮૦.૦૨ કરોડનો અને નાગરિક અર્થ રૂા. ૧૬૫.૪૧ કરોડનો થશે.

અંદાજપત્રની આખરી સ્થિતિ નીચે મુજબ છે:–

૧૯૫૧–૫૨નું અંદાજપત્ર

કરોડ રૂપીયા.

આવક..... ૪૦૧.૦૪

ખર્ચ.....૩૭૫.૪૩

પુરાંત.....૨૫.૬૧

નવા કરો નાખવા અંગેની તેમની દરખાસ્તોની ચોખ્ખી અસર આ હશે: આવકમાં રૂ. ૩૧.૨૫ કરોડનો વધારો થશે જેને લઇ આવકમાં રહેતી રૂા. ૫.૫૪ કરોડની ખાધ રૂા. ૨૫.૬૧ કરોડની પુરાંતમાં ફેરવાઈ જશે. આ પુરાંતને કારણે સમગ્ર અંદાજપત્રમાંની ખાધ ઘટીને રૂા. ૫૨.૩૭ કરોડ સુધી થશે અને એથી રૂા.૪૩ કરોડની ખંમ પુરાંત રહેવા પામશે.

મુખ્ય અંગો

આ અંદાજપત્રનાં મુખ્ય અંગો નીચે મુજબ છે:

૧. ચાલુ વર્ષમાં મહેસુલની પુરાંત માં વધારો.

૨. મહેસુલના વધારાનું મુખ્ય કારણ કરકાતની આવકમાં વધારો.

૩. ૧૯૫૦–૫૧નું વર્ષ ગણનાપાત્ર ચોતાનું વર્ષ.

૪. આવો વધતા અટકાવવા માટે સરકારી પગલાં.

૫. આપાત નીકાસનું ખાસ "ઉત્સાહવર્ધક."

૬ ૧૯૫૧–૫૨ માં રૂા. ૫.૫૪ કરોડ ની આખની ધારણા.

૭. ૧૯૫૧–૫૨ માં વીકાસ માટેના ખર્ચ માટે સંગીન બેસવાણ.

૮. રાજ્યોને અપાનારી લોનોમાં વધારો.

ભારત સરકારના અર્થસચિવ શ્રી. ટી. ટી. દેશમુખે પા તીગે-૬માં ૧૯૫૧–૫૨ પરના વર્ષનું સામાન્ય અંદાજપત્ર રજુ કરતાં દેશની આર્થીક પરિસ્થિતિની વિષદ સમીક્ષા કરી હતી અને દેશના વેપાર ઉદ્યોગ તેમજ અન્ન પરિસ્થિતિનું પૃથ્થકરણ કર્યું હતું.

અર્થસચિવે ભારત–પાકીસ્તાન વચ્ચેનો વેપાર આયાત–નીકાસ વેપાર, સ્ટર્લીંગ પુરાંતો તથા દેશની ઠેકાર પરિસ્થિતિનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને ભારતનું વેપાર પાસું સાનુકુળ હોવાનું જણાવ્યું હતું. કોરીયામાં ત્રિમહ ફાટી નીકળવાને પરિણામે ચીજ–વસ્તુઓના ભાવોમાં ઉછાળો આવ્યો હતો, પરંતુ ૧૯૫૦ ના સપ્ટેમ્બર બાદ ભાવ–સપાટી બધતે–ઓછે અંશે સ્થિર રહેવા પામી હતી. ભાવ ઉછાળાને ડામવા માટે સરકારે વિવિધ પગલાંઓ લીધાં હતાં. ૧૯૫૦ ના વરસમાં રૂ, ગણુ અને ખાંડ બાદ કરતાં ઔદ્યોગીક ઉત્પાદન ઉત્સાહ દાયી હતું. હવે જો મોસમ સાનુકુળ નિવડશે તો ૧૯૫૨ ના માર્ચ સુધીમાં ભારત રૂ અને શણની બાબતમાં સ્વાવ લંબન સાધી શકશે. અર્ધે વરસે દેશ પર ફુદરતી આફતો ઉતરી આવવાથી દેશને અનાજ બાબતમાં ગંભીર નુકસાન સહેવું પડ્યું હતું, અને તેથી અનાજ ની આયાતના પ્રમાણમાં વધારો કરવો પડ્યો હતો. સરકાર આંતરિક અન્ન ઉત્પાદન વધારવા માટે તેમજ વિદેશો માંથી વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં અનાજ ની આયાત કરવા માટે પોતાથી શકય તેટલા તમામ પ્રયાસો કરી રહી છે, છતાંય દેશની અન્ન પરિસ્થિતિ ઢળતી જણવાની સંભાવના નથી. ૧૯૫૦ ના અંત ભાગમાં નીકાસમાં થયેલા મોટા ઘટાડાને બાદ કરતાં ૧૯૪૯ ના અંત પછી ભારતનું વેપાર પાસું એકંદરે સાનુકુળ રહ્યું છે. ચલણના મુલ્યવટાડા બાદ નીકાસમાં વધારો થયો હતો અને સરકારે પણ નીકાસ વધારવાનાં આસ પગલાંઓ લીધાં હતાં. ભારતનું વેપાર પાસું સાનુકુળ રહ્યું છે, છતાંય લાંબા સમય સુધી સાનુકુળ વેપાર પાસુ કદાચ જળવી શકાશે નહિ. લાંબા ગાળાનો પુરવઠો નહિ મળે તો રાજ્યની નીકાસનું દાતરડું ધોરીયું જળવવું મુશ્કેલ થઈ પડશે અને આંતરિક જરૂરીયાતો ને પરદેશી જણસો માટે મુનાસીબ કારણની નીકાસમાં કદાચ ઘટાડો કરવો પડશે. વળી દેશમાંની આવાતના પ્રમાણ માં તથા અર્થમાં પણ વધારો થશે. ભારત પાકીસ્તાન વચ્ચેના વેપાર સંબંધ માં તેમણે, પાકીસ્તાને પોતાના ચલણ માં ઘટાડો ન કરવાની જાહેરાત કર્યા બાદ બન્ને દેશો વચ્ચેનો વેપાર કેવી રીતે બંધ પડી ગયો હતો તેનું બ્યાન કર્યું હતું અને કહ્યું કે, પાકીસ્તાન પાસેથી બાજબી ભાવે માલ ખરીદવાની ભારતની ઇચ્છા ૧૯૫૦ ના એપ્રીલના વેપારી કરારમાં વ્યક્ત થાય છે.

સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર

સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ નવા નગરના જામ સાહેબે આજે અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર એ તો સરદારશ્રીનું સ્વપ્નું હતું. જેને માટે એક કરોડની રકમ ઉભી કરવાનો સરદારશ્રીનો ખરાડો હતો, અને કલકત્તા ખાતેથી તો ૨૮ લાખની રકમ એસી કરવામાં પણ આવી હતી. બીજના તમામ ભાગોમાંથી પ્રવાસીઓ આવી રહે એવું ભારતીય સંસ્કૃતિના ધામસમું સોમનાથને બનાવવા માટે હવે ભારત ના અન્ય સ્થળોએ પોતાનો ફાળો એકઠો કરવાનો છે. ધર્મદ્વેષનાં પાને જે મંદિરનું છ વખત ખંડન થયું હોવાનું નોંધાયું છે એવા સોમનાથના મંદિરના જીર્ણોદ્ધાર માટે તેમજ શિકારી ના હાથે વિંધાયેલ શ્રી. કૃષ્ણની મંદીર ની બાજુમાં જ જ્યાં એમને અગ્નિદાહ દેવામાં આવ્યો હતો ત્યાં એક સુતી પડશે. વળી દેશમાંની આવાતના પ્રમાણ માં તથા અર્થમાં પણ વધારો થશે. ભારત પાકીસ્તાન વચ્ચેના વેપાર સંબંધ માં તેમણે, પાકીસ્તાને પોતાના ચલણ માં ઘટાડો ન કરવાની જાહેરાત કર્યા બાદ બન્ને દેશો વચ્ચેનો વેપાર કેવી રીતે બંધ પડી ગયો હતો તેનું બ્યાન કર્યું હતું અને કહ્યું કે, પાકીસ્તાન પાસેથી બાજબી ભાવે માલ ખરીદવાની ભારતની ઇચ્છા ૧૯૫૦ ના એપ્રીલના વેપારી કરારમાં વ્યક્ત થાય છે.

સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર

સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ નવા નગરના જામ સાહેબે આજે અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર એ તો સરદારશ્રીનું સ્વપ્નું હતું. જેને માટે એક કરોડની રકમ ઉભી કરવાનો સરદારશ્રીનો ખરાડો હતો, અને કલકત્તા ખાતેથી તો ૨૮ લાખની રકમ એસી કરવામાં પણ આવી હતી. બીજના તમામ ભાગોમાંથી પ્રવાસીઓ આવી રહે એવું ભારતીય સંસ્કૃતિના ધામસમું સોમનાથને બનાવવા માટે હવે ભારત ના અન્ય સ્થળોએ પોતાનો ફાળો એકઠો કરવાનો છે. ધર્મદ્વેષનાં પાને જે મંદિરનું છ વખત ખંડન થયું હોવાનું નોંધાયું છે એવા સોમનાથના મંદિરના જીર્ણોદ્ધાર માટે તેમજ શિકારી ના હાથે વિંધાયેલ શ્રી. કૃષ્ણની મંદીર ની બાજુમાં જ જ્યાં એમને અગ્નિદાહ દેવામાં આવ્યો હતો ત્યાં એક સુતી નીકાસમાં કદાચ ઘટાડો કરવો પડશે. વળી દેશમાંની આવાતના પ્રમાણ માં તથા અર્થમાં પણ વધારો થશે. ભારત પાકીસ્તાન વચ્ચેના વેપાર સંબંધ માં તેમણે, પાકીસ્તાને પોતાના ચલણ માં ઘટાડો ન કરવાની જાહેરાત કર્યા બાદ બન્ને દેશો વચ્ચેનો વેપાર કેવી રીતે બંધ પડી ગયો હતો તેનું બ્યાન કર્યું હતું અને કહ્યું કે, પાકીસ્તાન પાસેથી બાજબી ભાવે માલ ખરીદવાની ભારતની ઇચ્છા ૧૯૫૦ ના એપ્રીલના વેપારી કરારમાં વ્યક્ત થાય છે.

સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર

સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ નવા નગરના જામ સાહેબે આજે અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે સોમનાથનો જીર્ણોદ્ધાર એ તો સરદારશ્રીનું સ્વપ્નું હતું. જેને માટે એક કરોડની રકમ ઉભી કરવાનો સરદારશ્રીનો ખરાડો હતો, અને કલકત્તા ખાતેથી તો ૨૮ લાખની રકમ એસી કરવામાં પણ આવી હતી. બીજના તમામ ભાગોમાંથી પ્રવાસીઓ આવી રહે એવું ભારતીય સંસ્કૃતિના ધામસમું સોમનાથને બનાવવા માટે હવે ભારત ના અન્ય સ્થળોએ પોતાનો ફાળો એકઠો કરવાનો છે. ધર્મદ્વેષનાં પાને જે મંદિરનું છ વખત ખંડન થયું હોવાનું નોંધાયું છે એવા સોમનાથના મંદિરના જીર્ણોદ્ધાર માટે તેમજ શિકારી ના હાથે વિંધાયેલ શ્રી. કૃષ્ણની મંદીર ની બાજુમાં જ જ્યાં એમને અગ્નિદાહ દેવામાં આવ્યો હતો ત્યાં એક સુતી

સમાનતા વિષે બેટા ખ્યાલ

સ્પર્ધા રેકેટીયાના એંગ્લીકન બીશપ, રેા. એડવર્ડ ચેસ્ટેટ પોતાની સંસ્થા ના સત્તાવાર પત્ર "ધી લીંક"માં પોતાના માસિક પત્રમાં લખે છે કે, "આફ્રીકનો કે યુરોપીયનો વચ્ચે કે યુરોપીયનો યુરોપીયનો વચ્ચે સંપુર્ણ સમાન તા જેવી કયાં વસ્તુ છેજ નહિ." બીશપ સપળાને માટે સમાનતાની માગણી કરતા દેખાતા પોતાની ઉપર મુકાયેલા આરોપનો જવાબ આપી રહ્યા હતા.

વધુમાં તેઓ લખે છે કે: "બ્રીટની ધર્મ જે માંગણી કરી રહ્યો છે તે સપળાને માટે સમાન તકની છે, કે જે તદ્દન જુદી જ વસ્તુ છે માનવી માનવીને જુદો પાડનારું ચિન્હ તેની ચામડીનો રંગ નથી પરંતુ સંસ્કૃતિ છે. અને કેટલાક આફ્રીકનો કેટલાક યુરોપીયનો કરતાં વધારે સંસ્કારી છે. સપળાં દરદનું કારણ સાંજ છે. કુદરતને બધ લાગી રહ્યો છે કે વ્યકિત માત્રને જે પોતાની ઇચ્છારહ્ત યુકિતો ખેળવાના સંપુર્ણ તક આપવામાં આવશે અને તેનો સંપુર્ણ ઉપયોગ કરવા દેવામાં આવશે તો કેટલાક લોકો પોતાના મનુષ્યકૃત કન્દરાઓ અને બીજાઓને જોડે માલદાર બનવાનો પોતાનો હક ગુમાવી બેસશે.

"ભૂતકાળમાં બધી બધન આફ્રીકનોને પોતાના યુકિતો ખેળવાની તકોથી વચ્ચંત રાખવામાં આવ્યા છે. તેઓને ખેળવાફોન, આરોગ્યના, પોલ્સના, સામાજીક અને આધ્યાત્મિક દીક્ષાની તકો આપવામાં આવી નથી અને તેમ છતાં કેટલાક લોકો સપળા આફ્રીકનોને ટંગનિકાના, રબ્બડ, અલબ્ય, બાબુવાડ, રાહડીયા, પાતળી, કામ કરવામાં મીના વિગેરે અનેક બનતા નાગો આપે છે.

'એના નાગો સાધુ પડે એવા યુરોપીયનો પણ આ પગે સીધે બોધાવ કરશે.—અને આફ્રીકનોને નથી ખબી એ તકો તેઓમાંના બધા ખરાને મળેલી હોવા છતાં.

એની સામાન્ય ઉઠાડિ જાતે કરવાનો કરોબાર અર્થ નથી, સિવાય કે બેકીલી અને કડવાશ ફેલાવવી

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

કેન્સર

(ગતાંકથી ચાલુ)

આપણે સમજવાને બે બાબ ખાસ જરૂર છે કે માનવ દેહ અથવા કોઈ પણ પ્રાણીનો દેહ અગણિત અતી સૂક્ષ્મ કોષોનો બનેલો છે. એ કોષોમાંનું પ્રત્યેક એક એક જીવતું અંગ છે. તેને લોહીમાંથી પોષણ મળે છે અને લોહીના વહેણમાં તે પોતાનો મળ ખાલી કરે છે. વળી પ્રત્યેક કોષમાં વીજળી ઉત્પન્ન થઈ સતત કરનારી મેટરી છે અને એ કોષોના પ્રત્યેક સમુહને પોતાનો ખાસ ઝણઝણાટ હોય છે. આરોગ્યને ખાતર એ ઝણઝણાટને અમુક પ્રમાણ સુધી ચાલુ રાખવો પડે છે. અનેક બાહ્ય અસરોથી એ ઝણઝણાટમાં ફેરફાર થાય છે. જલદ પીવું ખોટા પ્રકારનો ખોરાક, ઝેરી પદાર્થો સ્વભાવથી ફેરફારો થાય છે. વળી એક્સ રે, રેડીયમ, અથવા જમીનની અંદરની કે પાણીની અંદરની અમુક ધાતુઓના કારણે પણ ફેરફારો થાય છે. સખત તાપથી પણ થાય છે—પછી એ તાપ સુલાનો હોય, વીજળીના વેગ નો હોય, ઉષ્ણ ખોરાક કે પીણાનો હોય. બહારે વાયુમંડળમાં રહેલાં તત્વો થી પણ ફેરફારો થાય છે. આકાશ માના મહો અને ગ્રહોના તારાઓથી રોગો થાય છે અને એ પ્રાચીન માન્યતામાં ગેરસમજ સત્ય રહેલું છે.

આપણા વીચારો અને લાગણીઓ થી પણ ઝણઝણાટમાં ફેરફારો થાય છે. આપણા વીચારોથી આપણા શરીરમાં વીજળીક આંચકા થાય છે એ વસ્તુ આ પદ્ધામાંના કેટલા સમજી શકે છે? છતાં વીજ્ઞાનીઓએ જોયાં પત્રો શોધેલા છે કે જે તેનું પણ માપ કાઢી શકે છે. એ આંચકાની આપણી તંદુરસ્તીપર ઘણી અસર થાય છે જે એ વસ્તુપરથી સમજી શકાય છે કે કેટલાક વીચારો આવતાં આપણી આંખમાં પાણી આવી જાય છે. જ્યારે બીજા વીચારોથી આપણે ઉશ્કેરાઈ જઈએ છીએ અને લોહી ઉપર આવી જાય છે.

જે માણસને ભય, તિરસ્કાર, કે વિષયવાસનાના જ વીચારો આવ્યા કરે છે, તેના શરીરના કોષોપર આ આંચકા, જે પદ્ધા વિધાતક હોય છે, તે માઠી અસર કરે છે.

આ કારણથી કેન્સરના દરદીઓને માટે માંસાહાર સર્વથા ત્યાજ્ય છે. ખોરાકને માટે મારવામાં આવતાં પ્રાણીઓને ભય અને તિરસ્કારની અત્યંત વેદનાઓ સહન કરવી પડે છે અને તેઓનાં માસમાં આ વિધાતક આંચકા ઓતપ્રોત થઈ જવાં હોય છે. આથી જ માંસાહારી પ્રજાઓ ઓટલી બધા લડાયક છે અને યુદ્ધના અને યુદ્ધની અફવાઓના ખ્યાલોથી ભરેલી છે.

એ વિધાતક આંચકાઓને જો ચાલુ રાખવામાં આવશે તો સૌથી નબળાં કોષોપર તેની માઠી અસર થશે અને તેના કુપરિણામો આવશે.

એવાં કેટલાંક કોષોપર જો એવી અસર થાય જે શરીરના અન્ય કોષોથી જુદી ન પડાય, તો પરિણામે કેન્સર થવા પામે છે. કોષો ઉશ્કેરાઈ ઉઠે છે તેનું સમતોલપણું ગુમાવી બેસે છે અને શરીરને ચુસી ખાય છે.

એક મુકાયેલું લોહી જેમ એસીડ બની જાય છે તેમ કેન્સરની આસપાસ નું લોહી પણ એસીડ બની જાય છે. એક તંદુરસ્ત જીવતાં શરીરને બેઠા ક્ષારવાળા લોહીની જરૂર હોય છે અને જરૂરપરતાં વધારાનાં ક્ષારનો ભંડોળ હોવો જોઈએ. એ ભંડોળ શરીરની તંદુરસ્તીના બેંકના ખાતાં જેવો કહાય.

એ ક્ષારનો ભંડોળ હાડો અને ગ્રાહો માં રહેલાં કુદરતી તત્વોમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે. આપણી બેજ આપણો મુખ્ય ખોરાક હોવો જોઈએ. બીજા વસ્તુઓ થી લોહીમાં એસીડ થાય છે અને ક્ષારનું પ્રમાણ ઘટાડનારો છે. આથી એસીડ વાળા પદાર્થો જો વધારામાં જ આવે તો ઘણા ઓછા પ્રમાણમાં લેવા જોઈએ. એસીડ કરનારી નુકસાન કારક વસ્તુઓ માંસ, સફેદ ખાંડ, સ્ટાર્ચ, સુધારેલો ફ્લોર લોટ (મૈદો) અને તેની બનાવેલી સઘળી વસ્તુઓ, જેવી કે, સફેદ રોટી, બીસ્કીટ અને કેકો. મસાલો અને બહુ મસાલાવાળી સઘળી ચીજો અને સઘળી આથેલી ખોરાકની વસ્તુઓ છે.

કેન્સરની સ્થિતિ દુર કરવાને અથવા અટકાવવાને ઉપલી સઘળી વસ્તુઓ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.

વળી જે કંઈ પણ ઉપચાર કરવામાં આવે તે કુદરતના નીયમો અનુસાર હોવા જોઈએ તેની રીતસર હોવા જોઈએ. એટલે તેમાં ઉશ્કેરાટ, એકસ રે વીગેરેને સ્થાન જરા જેટલું હોવું જોઈએ. ઉશ્કેરાટ નો ઝેરી બની ગએલાં શરીરમાં વધુ ઝેર ઉમેરે છે. એકસ રે, રેડીયમ વીગેરે વસ્તુઓ ઘણી જલદ હોય છે અને તેથી દરદને સોંપું કરવાને તંદુરસ્તીની સાધારણ સ્થિતિ હોવી જોઈએ તે લાવી શકાતી નથી. કાર્બકીણાના સંબંધમાં, એવા પ્રસંગો છે બનવાં કે જ્યારે કોષક અગાઉના અંજને હરકત કરી રહેલો કણો દુર કરવાને ખાતર તે કરવાની જરૂર પડે પરંતુ મોટા ભાગના કેસોમાં શસ્ત્રક્રીયાથી માત્ર હાનની કોષક ખાસ આગળપડતી ગાંઠો કાપી નાખવામાં આવે છે, બાકી ની અમુક ગાંઠોને કાપવાથી જેમ બીજા ભાગોની વૃદ્ધિને વેગ મળે છે તેવી જ રીતે શરીરને વીષે થાય છે. વળી શસ્ત્રક્રીયાથી જો કેન્સરવાળા અમુક કોષો છુટા પડી જઈ રક્તવાહીની માં ચાલી જાય તો એવી શસ્ત્રક્રીયામાં પછી જોખમભરેલી થઈ પડે છે. તેવાં કોષો ફરી પાછાં સ્થીર થાય ત્યાં નવું કેન્સર ઉભરી આવવાનું જોખમ રહે અને પહેલી શસ્ત્રક્રીયા કરતાં વધારે ભયંકર સ્થિતિ થઈ પડે.

તેને મારેના કુદરતી ઉપચારો ઓટલા સાદા અને સાધારણ બુદ્ધિગમ્ય છે કે ડાકતરો અને સરજનોની ભવ્યતા આ ગળ તે ઝાંખા જણ છે. પરંતુ બીજા સઘળા ઉપાયો જ્યારે નીષ્ફળ નીવડેલા છે ત્યારે એ ઉપાયો સફળ થવા છે.

પ્રથમ અગત્યની વસ્તુ એ છે કે, લોહીને શુદ્ધ કરવું અને રોગવાળા ભાગની અને આખાં શરીરની લોહીની ગતીનું પ્રમાણ સમતોલ કરવું. ફળ અને શાકોના રસોપર ઉપવાસ કરવા અત્યંત અગત્યના જણાય. એ રસો ક્ષારવાળા તત્વોથી ભરેલા હોવા જોઈએ. તાજ્જાક્ષ, લીંબુ, ગ્રેપફ્રુટ, પેર, ગાજર અને ભાજીના રસો એવા ગણાય. હરદીનો તાજો કાચી સ્થિતિમાં ગોળમાં ક્ષારનું તત્વ પણું રહેલું છે, એ એક રાક્ષસી વાસનો રસજ ગણાય. (ખાંડની મીઠાશમાંથી એ મળી શકે છે.)

માલીશ, કસરત અને રોગ પ્રતિકારક સ્નાન શરીરની સ્વચ્છતા દુર કરવામાં અને લોહીની ગતી સમતોલ કરવામાં ઉપયોગી થઈ પડે છે.

શરીરની અંદરનો ભાગ પણ સાફ કરવો અતિ અગત્યનો છે અને તેને માટે રાત્રીમાં પીવાકારીદ્વારા કોજરી માં પાણી ચઢાવી કોજરી સાફ કરવા ની જરૂર રહેશે.

યોગ્ય પ્રકારનો ખોરાક, કોમીયોપથી ના ઉપચારો અને સોચની નીષ્પક્ષીતતા રાખવામાં આવશે જોઈએ. કોમીયો પથી લોહીની ગતીમાંથી અનિષ્ટ તત્વો દુર કરી શાંત પાડવામાં અને જે રીતે દરદવાળા ભાગને રૂઝાવામાં મદદરૂપ થઈ પડે છે.

આ શાસ્ત્રમાં કોમીયોપથીની દવાઓ ઘણી જ સારી હોય છે કેમકે તેમાં કુદરતી તત્વોને દબાવી રાખવામાં આવેલાં હોય છે.

યોગ્ય રીતે આપવામાં આવેલાં રંગ ના કીરણો અને અમુક વીજળીક કોષો ઓ પણ મદદરૂપ થાય છે.

જો દરદીનામાં પુરતી શક્તી હોય અને ખરી વસ્તુ કરવાની ઇચ્છા હોય તો કુદરતી ઉપચારો સારાં પરિણામો આપી શકે છે.

કેટલીક વાર જુની દાકતરોની રીતો થી સાજા બનાવી ગએલા કેસોમાં પણ તે ચમત્કારીક પરિણામો આપે છે. વર્ષોની ખોટી રહેણીની અસરો દુર કરતાં વખત તો અવશ્ય લાગે જ.

કુદરતી ઉપચારવાળાઓ ઈશ્વર અને તેની કુદરત ઉપર વિશ્વાસ રાખે છે અને તેથી તેની પાસે આવેલા કોઈ પણ દરદીને તે કાઢી મુકી શકતો નથી. તેની જે સફળતા થાય છે તે કેવળ ઈશ્વરપરની અને કુદરતપરની શ્રદ્ધા અને ખરાં પગલાંના ખરાંજ પરિણામો આપી શકે એ વાતની શ્રદ્ધાને લીધે જ થાય છે.

કેન્દ્રીના ગ્રાહકો :—
ઘઉ રૂ. ૨–૦ રતલ
ચણા રૂ. ૧–૮ ”

દુવેર...રૂ. ૧–૩ રતલ
બીજા અનાજ ૧/૨ રતલ
મગ.....રૂ. ૨–૦ રતલ
તુવેરની દાળ રૂ. ૧/૨”

દુવેર ની દાળ નં. ૨ ૧/૨ રતલ
અથાની દાળ રૂ. ૨–૦ ”
મગની દાળ....રૂ. ૨–૦ રતલ
અડદની દાળ...રૂ. ૨–૩ રતલ

અડદ દાળ નં ૧....રૂ. ૨–૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રૂ. ૧–૬ રતલ
ચણાનો લોટ (ગાંઠવી ચમરનો) ૧/૨
ખાપરી.....રૂ. ૧–૦ રતલ

ઘાણા અનાજ.....રૂ. ૧–૧૦ રતલ,
વરીયાળી.....રૂ. ૨–૬ રતલ
ઈસબગુલ.....રૂ. ૧–૬ રતલ
રાઈ.....રૂ. ૩–૬ રતલ

ઓફીસ : ૬૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, દરબાર કોલ : ૨૪૮૮૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની ૩૮ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઘી.....રૂ. ૪–૦ રતલ
તલ.....રૂ. ૩–૦ રતલ

સત્ય, ન્યાય અને સ્વતંત્રતાને ખાતર

રવિવાર તા. ૨૧ મી માર્ચના પ્રેટોરિયા ના સીટી હોલમાં કલર્ડોના મતાધિકારના બીલ સામે વિરોધ દર્શાવવા રેવરન્ડ ડૉ. ફ્રાન્સીસ મેના પ્રમુખ પદા નીચે શહેરીઓની સભા મળી હતી. તેમાં બાયબલ કરતાં ડૉ. મેએ કહ્યું કે: "આપણા ઉપર અન્યાયે વર્તી રહ્યા છે ત્યારે આપણે જો આપણા મ્હોંમાં બંધ રાખીશું તો આપણા સંતાનો એ દિવસને ધિક્કારશે. આપણા વહાલા દેશના ઇતિહાસમાં અતિ બેચેન કરનારા એક સવાલપર ચર્ચા કરવા આજે આપણે અત્રે એકત્ર થયા છીએ. આપણા દેશના ઇતિહાસ

અરી કેળવણી

મુદ્દલ અક્ષરજ્ઞાન ન હોય તેના કરતાં કંઈક પણ હોય તે સારું જ છે. એમ કહેવાય છે તેમાં ઘણું જ ખુલ છે. જે ખરી છે, જે આત્મા ને ઓળખનારી છે તેજ કેળવણી છે. અને તેજ લેવી જોઇએ. આ જગતમાં મનુષ્ય માત્રને ત્રણ પદાર્થો ની અને ત્રણ ગુણની આવશ્યકતા છે. જે એ કેળવી ન જાણે એ જીવવાનો મંત્રજ નથી જાણતો. અને તેથી આ છ વસ્તુ કેળવણીના પાયારૂપ હોવી જોઇએ. તેથી શરૂ આ-આત્મ બચવણથી—પછી તે બાળક હોય કે બાળા—સ્વચ્છ હવા, સ્વચ્છ પાણી, અને સ્વચ્છ માટી. જોને કહેવાં, તે કેવી રીતે રાખવાં અને તેનો શો ઉપયોગ છે તે જાણવું જ જોઇએ. તેમજ ત્રણ ગુણોમાં ગુણ ગ્રાહ્ય, આશા, અને પ્રેમ છે. જેના માં સત્યાદીને સારૂ કદર નથી, જે સારી વસ્તુને ઓળખી શકતો નથી, તે પોતાના ગુમાનમાં ભમે છે. અને આત્માનંદ પામી શકતો નથી. તેમજ જેનામાં આશાવાદ નથી એટલે જે ઇશ્વરી ન્યાયને વિષે શ્રદ્ધાવંત રહે છે તેનું હૃદય કોઇ દિવસ પ્રફુલ્લિત ન રહી શકે."

—એલન રસ્કીન.

માં આ એક ઘણોજ મહત્વનો પ્રશ્ન છે. પેરેડપરની ગુરૂવારની જંગી સભા એ તેનો મુદ્દર પુરાવો આપેલો છે.

"જ્યારે માનવમેદનીમાં હું હાજર હતો ત્યારે મેં પ્રતિજ્ઞા કરી કે આપણા લોકોની મુક્તિને માટે જેઓ લડી રહ્યા છે તેઓની પડખે હું ઉભો રહીશ."

"આપણા સદ્‌ભાગ્ય છે કે આ સભામાં આપણે એકલા નથી. પરંતુ સત્ય, ન્યાય અને સ્વતંત્રતાની આ સભામાં અનેક સંસ્થાઓ સંકળાઈ છે. એ સંસ્થાઓમાં માત્ર બીન-ગોરી કોમોજ નથી પરંતુ યુરોપીયનોનો પણ બહોળો મેળો જમે છે.

"ઇશ્વરે આપણને આ દેશ વસવાટ કરવાને આપેલો છે. માનવી માનવી સાથે ના પોતાના સંબંધનો કેવો દુરૂપયોગ કરી રહ્યો છે એ જોઇને ઇશ્વરને શું થતું હશે? સૌથી વિશેષ દુઃખદ વાત તો એ છે કે જેઓ રવીવારે દેવળમાં પ્રાર્થના કરવા જેવડા થાય છે અને ખ્રીસ્તી ધર્મનો એટલો અર્થ કરે છે તેઓ ગુલામી, ગેરનીતી અને દમનને માટે રાજ્યમાંથી મંજુરી લેવી રહ્યા છે.

"જેમ આપણા અંધારયુગની માનવહકોને લગતી કલ્પનાઓ મરી પરવારીને જુદો અર્થ કાઢવા તેઓ મથી રહ્યા છે તેમ પોતાના તિરસ્કારભરેલાં કૃત્યો પણ ઇશ્વરેચ્છા અનુસાર છે એવી ઇશ્વરની સાક્ષી મેળવવા મથી રહ્યા છે. બારાક્રમાં વસીને પોતા ના હેતુઓ સાધવાને ધર્મનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે.

"આ દેશમાં સૌ કોઇ શાંતી, સમાનતા અને ભેગસાસથી રહી શકે એવું આપણે કરવું જોઇએ.

આવો અનીતીભરેલો કાયદો—એક રોકાથી આપણે બોજણી રહ્યા છીએ એ હક છીનવી લેનારો કાયદો—આપણી સામે ઉશ્કેરવાને આપણે એવું શું કર્યું છે? કેવા ગુલામીના દિવસોમાંથી આપણે પસાર થયા છીએ! આ દેશનો વીકાસ કરવાને કેટલી અથાગ મહેનતો કરેલી છે, કેટલો પરસેવો રેડેલો છે? વેપાર, ઉદ્યોગો સ્થાપવા ને કેટલા તાપો સહ્યા છે? સઘળા માનવીઓને માટે સમાન હકોને ખાતર યુદ્ધમાં સાથોસાથ રહી કેવા લડ્યા છીએ! અને આજે તેનો નતીજો શું મળી રહ્યો છે!

"આપણા માથાપર ઘા પડે છે, શરીરમાંથી લોહી વહે છે, આપણી સઘળી આશાઓ પડી ભાંગી છે.

"અર્ધ ગુલામી અને અર્ધ સ્વતંત્રતા ભોગવનારી કોમ પણ મજા કરી શકે નહી. કલર્ડ લોકોનું ભાવિ સાઉથ આફ્રિકાની સાથે સંકળાએલું છે અને કોમ પણ માનવતાનો કાયદો હેરવી નહિ શકે.

"જાણે આ દેશ દુઃખી થઇ રહ્યો છે કેમકે લોકો બળાત્કાર કાર્ય કરવાને બદલે રાજકીય તકવાદી બની ગયા છે.

"આ નિરાશા અને અધની પળોમાં યુરોપીયનો પણ સમજતા થયા છે કે આજે જે આપણી ઉપર વીતી રહ્યું છે તે આવતી કાલે તેઓની ઉપર વીતશે.

"કરગરવાથી લોકોને માનવહકોથી વંચીત રાખવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેઓને "હાથના કર્યા હૈયે વાગશે."

આ સભા આંતર ધર્મીય અને આંતર જાતીય હતી. રેવરન્ડ એચ. જી. લેવરટન, ઇ. એસ. એસન અને એસ. પી લડીંગ જે પણ બાયબલ કર્યા હતાં. પ્રેટોરિયાના ફીન રેવરન્ડ એમ. મીલ્સે પ્રાર્થના કરી હતી અને રેવરન્ડ યોમસે આફ્રીકાન્સ ભાષામાં પ્રાર્થના કરી હતી.

હીંદની મુલાકાતે એક જાણીતા અમેરીકન નાગરીક

અમેરીકાના એક જાણીતા નાગરીક ડૉ. એકસ પરસન ન્યુ દિલ્હીમાં મળનારી સંસ્કૃતિક સ્વતંત્રતાની કોંગ્રેસ માં હાજરી આપવા હીંદ જઇ રહ્યા છે. ડૉ. પરસન, જેઓ ડૉ. ઓફ ફીલોસોફી છે તેઓ અમેરીકાથી જઇ રહેલા પાંચ પ્રતિનધિઓમાંના એક છે. હાલ કોંગ્રેસ એક આંતરરાષ્ટ્રિય નિષ્પક્ષી સંસ્થા છે. તેના હીંદ ખાતે યજમાનોમાં હીંદના અનાજ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશી, અને સમાજવાદી નેતા શ્રી. અશોક મહેતા છે. ડૉ. પરસનને અમેરીકાની વર્લ્ડ ચર્ચ કોન્ફરન્સની વતી સાઉથ આફ્રીકામાં વાય. એમ. સી. એ. નું કામ કરવા અમેરીકન મેથડીસ્ટ ચર્ચ તરફથી મોકલવામાં આવ્યા હતા. તે પહેલાં કાલિન્સીઅ ઓફ આફ્રીકન એફેર્સમાં પોલ રોબ્સન સાથે કામ કરી રહ્યા હતા. પરંતુ પાછળથી પોલ રોબ્સન અને કાઉન્સીલ કોમ્યુનીસ્ટોના હાથમાં ગયાં ત્યારથી તે તેનાથી છુટા પડી ગયા. ડૉ. પરસન ઇસ્ટ આફ્રીકા થઇને જશે અને નયરોબીમાં હીંદ સરકારના કમીશનર શ્રી. એ. વી. પંતના મહેમાન તરીકે રહેશે અને તા. ૨૫ મીના હીંદ જવા ઉપડશે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રૂા. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ૬ફક્ત રૂા. ૪–૬.

શ્રી. દાંસવાડા પ્રજાપતી એસોસીએશન

ઉપરોક્ત સંસ્થાનું વાર્ષિક મેળા તા. ૨૫–૩–૫૧ ને રવીવારે બપોરે ૧–૩૫ કલાકે મીટોરીયા શહેરમાં સુત જ્ઞાતીબંધુ શ્રી. ભાણાભાઈ રૂદરજીના પ્રમુખપણા હેઠળ ભરાશે. એ વેળા સર્વે જ્ઞાતીજનોને વખતસર પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ (૧) ગીનાંદસ ગયા મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની રજુ આત, (૩) ઠરાવો, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

શ્રી. રોબમ.
વિજયદેવ વતનજી
મંત્રી.
ભોગાભાઈભાઇ હરીભાઇ
હકાભાઇ ભોપી'દજી
સહાયક મંત્રીઓ.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી કુટુંબનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની મફત જગ્યા માટે ૧૫ બેન્ડ રહીટ, ડરબનમાં ધર્મશાળા રાખવામાં આવેલી છે, આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

જોયનભાઇ મણીભાઈ
પ્રમુખ.
ધનાળભાઇ હીભાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦
આ ઓફીસેથી મળશે.

હાંડુરતાની-ગુજરાતી કોશ

હાંડુરતાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીંમત ૧૦–૦

સરદારનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીંમત ૧૪ ૦

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭–૦

"ઝિલાયે"

તંત્રી: મહેન્દ્ર ચોથાણી

આ માસિકમાં દેશ પરદેશના અનેક લખાણોમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસિક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

દેશ નેતાઓની મદદી રાખવા લાયક છબીઓ

સોએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની કી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS
P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમર્થગ્રંથ	૧	૪
ભણવું શું	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
કુમુદબન (ગ્રામોફ ફત નોવેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંકે બુધી	૭	૦
જગતનો ઘાટ (અગ્રમે ભાગ)	૧	૧
ચિત્રલેખા	૧	૬
પંડિતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૬
ઘરડીને ગામાને	૬	૦
વિદ્યાનો ઝબકો	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો વીકાસ ઈ. ૬. મ.	૩	૦
બાપાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
છગનલા તહેવારો ગ્રામસાહેબ	૪	૮
મોટો મોરલી કેસ ૧	૨	૬
ધાતુ રસ	૧	૦
મોને ભરમે	૨	૩
આમેરવાળી (ગ્રામોફની નોવેલ)	૮	૦
મહીળી મીત્ર (શ્રી ચમરીયો)	૧૦	૦
રવીંદ્રના	૫	૧
ચારકદાર	૭	૧
૧૯૨૧ પ્રેમ રોમાની	૧૩	૧
ભાગે કદમ	૭	૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મોના તોલાકે લખનાર

ગાંધીજી	૧	૬

બાપુના પત્રો: (આત્મકથી ભેગા ભાગ) ડબાકદ ભાગ બીજો ૨ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ધાર્મિક કીયાઓ માટે

"ઓખી ભારત વિદ્યાલય અંધેરી હોલ માં ક્ષિક્ષક તરીકે આવેલા ભાઈ ઉમિયાશંકર મણિશંકર તાલિએ ખાસ્યુ હોય કીંમ—ધાર્મિક કર્મકાંડના જાણકાર છે. પ્રસંગોપાત તેમની જરૂર પડે નીચેના સ્થળે તેમને મળવું:

નરસિંહભાઈ પરસુભાઈ
કેલવાડીવાળા,
૪૨ મારકેટ સ્ટ્રીટ, અગર માસ્તર મેન્શન
બીજે માળ.

પંચાંગ

વાર	સંવત ૨૦૧૧ માગ	કીંમ ૨૦૦૭ કાર્તીક	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
રવી	૨૩	સુદ ૧૫	૧૪	૨૨	૬—૦૧	૬—૦૬
સોમ	૨૪	વદ ૧	૧૫	૨૩	૬—૦૨	૬—૦૫
મંગળ	૨૫	,, ૨	૧૬	૨૪	૬—૦૨	૬—૦૪
બુધ	૨૬	,, ૩	૧૭	૨૫	૬—૦૪	૬—૦૩
ગુરૂ	૨૭	,, ૪	૧૮	૨૬	૬—૦૫	૬—૦૨
શુક્ર	૨૮	,, ૫	૧૯	૨૭	૬—૦૬	૬—૦૧
શનિ	૨૯	,, ૭	૨૦	૨૮	૬—૦૭	૬—૦૦

હુમેરાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દીવથી દીવના પત્રો લેવા લખો
મુદત નક્કીના એડવાન્સ-ખાત આપીશું
દેશમાંના બધાજ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક	મુદત	વાર્ષીક
	અખબાર	રૂ.	રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨ ૦	૨૫
આનંદ	સ.	૮	૧૫
આરોગ્યબન	મા	૬	૮
ઇલસ્ટ્રેટેડ	સ.	૮	૧૫
ઉદ્યોગ	મા.	૮	૮
ઉમંગ	ક.	૭	૧૫
ઉત્તિષ્ઠબારાણી	મા.	૧ ૧	૧૫
ઉદેશ	મા.	૧ ૬	૧૭
ચિત્રપટ	સ.	૮	૩૬
છાયા	સ.	૮	૩૬
ચિત્રલેખા	સ.	૮	૩૬
ચિત્રવાણી	સ.	૮	૩૬
ઈંડિયન	દ.	૩	૬૫
જય ભારત	ક.	૩	૧૫
કુમાર	મા.	૧ ૬	૧૫
ગજરાતીસ	મા.	૧ ૦	૧૨
ગંગાસ્નમ	મા.	૨ ૦	૨૦
ગરિબા બાલક	સ.	૬	૧૨
ગનેરંજન	મા.	૧ ૩	૧૫
ગોલમાલ	સ.	૧	૩૭
નવચેતન	મા.	૧ ૧	૧૫
પ્રભાતસાહ	સ.	૪	૧૫

	દૈનિક માસિક	મુદત	વાર્ષીક
	અખબાર	રૂ.	રૂ.
કુલબાલ	સ.	૧	૨૦
પ્રતીમા	મા.	૧ ૦	૧૧
પુષ્પા	મા.	૮	૭
પ્રભાતપુષ	સ.	૧	૨૭
પ્રવાસી	સ.	૮	૩૧
રેખા	મા.	૧ ૧	૧૨
રાયોના	સ	૮	૩૧
રમાણ્ય	મા.	૧ ૦	૧૨
રવીવાર	સ	૮	૨૨
સનાતન માન	મા.	૧ ૦	૧૨
સંદેશન	મા.	૧ ૩	૧૬
સવીતા	મા.	૮	૮
શ્રી રામન	મા.	૧ ૧	૧૩
સારદા	મા.	૨ ૦	૧૫
સુવર્ણ	મા.	૧ ૧	૧૮
તસવીર	મા.	૧	૮
ઉર્મીનવચેતના	મા.	૧ ૦	૧૫
ઉમ્મીદ		૩ ૦	૧૨
વીસમીસદી	સ	૪	૧૫
વર્ડમાનદય	ક.	૩	૮૫
વેણુ	સ.	૮	૩૬
પુસ્તાબા	સ	૧	૨૦

આ દરેક પત્રોના નમુનાઓ છે અને તેમાં જોવું તે બધાજ ફેરફારો વાળ
એક કરતાં વધારે જાતના ઓફીસ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી ભરોસાર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરાંત અગર બીજ કોઈ પણ પત્રો ચાલતા ઓર્ડરોને તરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
દીવના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના એજન્ટો

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	18	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi		0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	8
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	8
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	8
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDOSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	6
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	6	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedendandu	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCRIPTURED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ આણદાભાઈ પટેલ(ચરોતર).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ બ્રીજ નેચર ફોલ્સ ફેક્ટ, મલબારથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ચુસ્ત' સેવ, મમરા, ભાંડીઆ, ભજીયા, પાલા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી ફોરે માટે ફોલ્સ અમારામાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારે ત્યાં વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

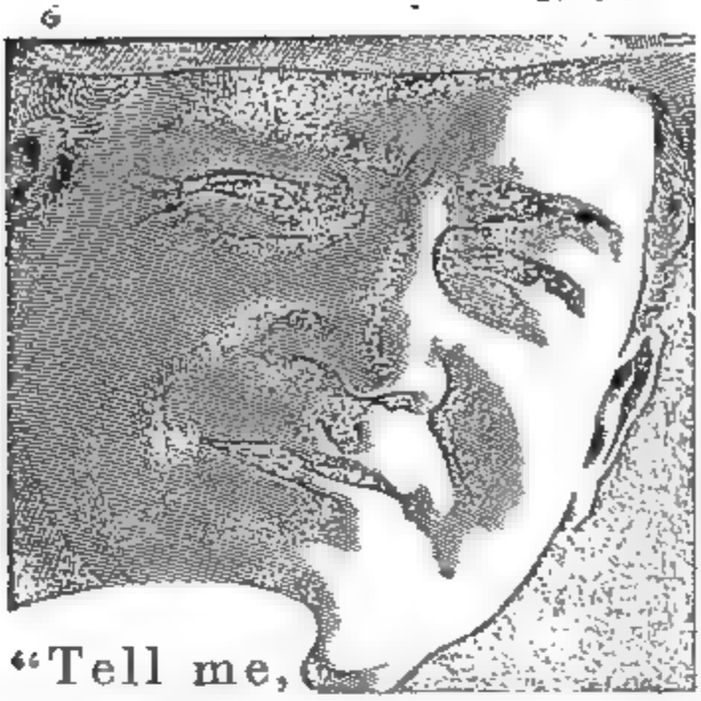
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *when there's an accident, Is it safe to put an antiseptic straight on the wound?*"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1092, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Doctor at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 13—Vol. XLIX. FRIDAY 30TH MARCH, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper
PRICE [illegible]

THE QUALITIES OF A SATYAGRAHI

"SATYAGRAHA is gentle, it never wounds. It must not be the result of anger or malice. It is never fussy, never impatient, never vociferous. It is the direct opposite to compulsion.

A Satyagrahi may not even ascend to heaven on the wings of Satan. He must believe in truth and non-violence as his creed and therefore have faith in the inherent goodness of human nature which he expects to evoke by his truth and love expressed through his sufferings.

A Satyagrahi never misses, can never miss, a chance of compromise on honourable terms, it being always assumed that in the event of failure he is eveready to offer battle. He needs no previous preparation; his cards are always on the table.

A Satyagrahi bids goodbye to fear. He is, therefore, never afraid of trusting the opponent. Even if the opponent plays him false twenty times, the Satyagrahi is ready to trust him the twenty-first time, for an implicit trust in human nature is the very essence of his creed.

It is never the intention of a Satyagrahi to embarrass the wrong-doer. The appeal is never to his fear, it is, must be, always to his heart. The Satyagrahi's object is to convert, not to coerce, the wrong-doer. He should avoid artificiality in all his doings. He acts naturally and from inward conviction."

—Gandhiji.

સત્યાગ્રહીના ગુણો

"સત્યાગ્રહ નમ્ર હોય છે, એ કદી જખમ કરતો નથી. ક્રોધ કે ઝેરથી તે પરિણમેલો હોવો નહિ જોઇએ. તે કદી ઘાટપાટવાળો નથી, કદી અધીરો નથી, કદી ઘોંઘાટીયો નથી. બળાત્કારથી તે તદ્દન ઊલટાનું છે.

સત્યાગ્રહી સ્વર્ગે પહોંચવાને પણ શેતાનનો આશ્રય નહિ લે.

સત્ય અને અહીંસાપર પોતાના ધર્મ તરીકે તેને વિશ્વાસ હોવો જોઇએ અને તેથી મનુષ્ય સ્વભાવની અંદર રહેલી સ્વાભાવીક ભલાઇમાં તેને વીશ્વાસ હોવો જોઇએ, કે જેને તે પોતાના દુઃખો દ્વારા પ્રકટેલા સત્ય અને પ્રેમ વડે બાધન કરવા માંગે છે.

સત્યાગ્રહી માનભરેલી સમાધાનીની તક કદી ચુકતો નથી, ચુકી શકેજ નહિ, કેમકે, નિષ્ફળતા મળે તો તે ફરી લડવા સદા તૈયારજ છે એમ માનીજ લેવાનું જોઇએ.

તેને આગળથી તૈયારી કરવાની જરૂર નથી રહેતી, તેના દાંવ સદા ખુલ્લાજ હોય છે.

સત્યાગ્રહીએ બધ મર્યાદા ત્યજી દીધેલી છે. તેથી વીરોધીપર વીશ્વાસ મુકતાં તે કદી ડરતો નથી. વીરોધી કદાપી વીસ વખત તેની સાથે દગો રમે તો સત્યાગ્રહી એકવીસમી વખત તેનાપર વીશ્વાસ મુકવા તૈયાર થશે, કેમકે, મનુષ્ય સ્વભાવપર અચળ શ્રદ્ધા એ તેના ધર્મનું મુળ રહસ્ય છે.

સત્યાગ્રહી બુરું કરનારને રંજાડવાનો કદી ઇરાદો કરતો નથી. તેના બધને તે બાધત કરવા નથી ઇચ્છતો, કેમકે તેના હૃદયને બાધત કરવા ઇચ્છે છે અને ઇચ્છવું જોઇએ. સત્યાગ્રહીનો હેતુ બુરું કરનારને કેરાન કરવાનો નહિ પરંતુ તેનો હૃદય પલટો કરવાનો હોય છે. પોતાના સઘળાં કાર્યોમાં તેણે કૃત્રીમતા ત્યજવી જોઇએ. અંતરની પ્રેરણાથી તે સ્વાભાવીક રીતે વર્તે છે."

—ગાંધીજી.

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5,6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15 6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Blue & Green
5/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

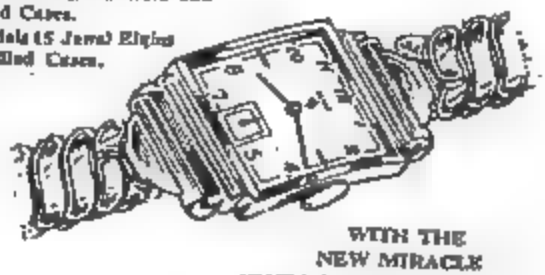
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE IDURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
દેશમાં તેમજ મુલાકાત લેવા પધારવા સુજ્ઞ જનોને—ખેપી બાબો વારંવાર આવતા જતા હોવાથી તેમજ કેપટાઉન જોહાનીસબર્ગ ડરબનમાં અમારી પોતાની ઓફીસો હોવાથી અમારે ત્યાં પ્રથમ વખાણ કરવા બોલાવવા છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fusion Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. After hours: 74-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc, Etc.
આ કોઠી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય રીતે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી વકાય છે. કોઠી કંપનીને ઉપજતા આપવું એ દરેક કોઠીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Amra sailing for Bombay on 30th March, taking only 2nd Class passengers with food.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendibunder on 5th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 FINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

સિટીંગ રૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેડરૂમ સેટ્સ, ડ્રેસીંગ ટેબલ્સ સાઈડ બોર્ડ બ્રેકફાસ્ટ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, વગેરે કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પગારી લાલ બેસવા મુકશો નહિ.

—બોડમ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

૨ હમારી ફેક્ટરીમાં હીજ વર્કર્સ કામ કે. તેથી સ્ટેજ ફરીજ વર્કસ પણ કે
૩. આજ સુધારા ગ્રાહકોના ઓર્ડર્સ બીજા મંગાવો અને સેવા આપવા ચાહો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

ઇરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બુકલેટ્સ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી આપો કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

F. O. DUFFS ROAD NATAL

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PERLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 21414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3961-1

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 13—Vol.—XLIX. Friday, 30th March, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

GETTING DOWN TO ESSENTIALS

(L. W. Ritch)

IT is generally recognised that skin eruptions such as boils, blisters, pimples and the like are outward signs of inward disorder; that the breakings-out are the body's effort to expel the poisons present in the system and thereby restore health. The symptoms can, of course, be repressed, and not infrequently are, but the only consequence of such ill-advised treatment is to make matters worse while fooling oneself that they have been made better. The self-deception is almost inevitably followed by speedy disillusionment and results that may even be fatal.

Now, Nature's laws apply equally and similarly to the macrocosmic and the microcosmic; to the great as to the small; to the organism called Mankind—Mankind as a whole—as to its constituent, individual units and all or any one of them. It cannot too strongly be emphasised that we are all "Members of Each other," interdependent and, to a vastly greater degree than is generally recognised, share a group consciousness.

The outward symptoms of the internal disorder presently afflicting mankind are more than obvious. The more thoughtful find them alarming. The trouble seems to be that while the proximate cause of the mischief is shrewdly suspected by responsible leaders of thought, they are reluctant to abandon the inadequate patchwork "remedies," to which hitherto they have always resorted, for the drastic overhauling and internal remedial treatment necessary for the restoration of the patient to real health.

In regard to group relationships, for example, the Atlantic Charter conjoined with the 'Four Freedoms' pronouncement clearly indicate the recognition of a change of heart and of mind being imperative and urgent. Like the abolition of chattel slavery, they suggest the compulsion of an irresistible moral or ethical urge.

Their terms may be briefly recalled. The several clauses of the Charter provide:—(1) For no annexation or indemnities. (2) No territorial transfers without people's consent. (3) The right to choose a people's own government. (4) Equal opportunity for all to trade. (5) Universal economic collaboration. (6) Freedom from fear and want. (7) Freedom of movement. (8) Abjuration of Violence.

The well-known Four Freedoms are: (a) Freedom of Speech and Expression, (b) Freedom of Worship, (c) Freedom from Want, (d) Freedom from Fear.

On the face of it, a course of treatment, which, if honestly applied and faithfully followed, should, so to speak, make a new man of the patient. Taken literally and without mental reservations, a new Declaration of Rights, banishing for ever the old jungle disorder, and, in its place, inaugurating a New Era of real peace and progress. A real promise and hope of that concern for the welfare of one's neighbour as for one's self, which the world's Mentors and Exemplars have persistently reminded us is the only sure road to happiness.

Is, however, the observant onlooker justified in counting upon performances realising promises? Unhappily, not. The old false gods are not so easily deposed. Mammon's vested interests; pride, lust of place, power and possessions, suspicion, mistrust, the delusion of other-kindness, all constitute what Gandhiji used to call "sores on the heart," prevent its healthy action and cloud and distort the mental outlook.

The proceedings reported from time to time in the Press, the information occasionally imparted by independent observers, all indicate that this is very much what is occurring. There is, on too many sides, a reluctance to pay the price; a disinclination to make the necessary sacrifices. The "First come I" spirit still largely prevails. "What we have we hold," and "To the Victor the Spoils," are obviously difficult doctrines to abjure.

Imperialism and its first cousin "Commercial Expansion" still regard with envious eyes the vast Asian and African territories that might furnish so rich a harvest to the enterprising Western Go-Getter. There is evidence, too, especially among the leading Powers that need each others support, of a shyness in the matter of stone-throwing. Too many of them live in glass houses.

We get back, then, to our old formula, the truth of which is, or should be, clearly axiomatic: "There can be no Reformation without Conversion." And, needless to add, mere lip conversion or reluctant and partial, or even bargaining, acquiescence, can produce but Dead Sea Fruit.

The Reforms called for and contemplated by The Charter and Four Freedoms indicate and demand a complete Change of Heart; the substitution of Sacrifice and Service for Selfish Exploitation; of the waging of a relentless 'Jehad' on behalf of Righteousness against Unrighteousness; of Truth against Untruth; of the oppressed and lowly against tyranny and oppression. They purport to rule out the activities of the profit-monger who wakes fat on others' needs; to make impossible the wicked destruction of foodstuffs in one part of the globe while starvation is killing off people by the thousand in another. They supply, in short, the correct answer to the old riddle "Am I my Brother's Keeper?"

But they demand a completely reorientated view of Life as well as the above indicated change in the living of life.

Such change is almost impossible, and is certainly improbable as long as a life is regarded and treated as a solitary, and more or less fortuitous, occurrence, unconnected with any past on earth, linked with no future on earth. The sins of one generation being literally visited on the succeeding ones; the evil-doers, themselves, often escaping.

So regarded, the comparatively short span available to the individual is, as far as opportunity, permits not unnaturally occupied with extracting the largest possible measure of comfort and pleasure for himself and avoiding all escapable discomfort and pain. From early youth the lesson is instilled that ambition is necessary in order to succeed, and that success is synonymous with wealth, place and power.

Charity, he is taught, begins at Home; and, since self-advancement and self-enrichment are, in general, considered the first duty to oneself, not infrequently ends there. In the intensive struggle for success—oftimes merely for survival—injunctions such as "Do unto others as you would they do unto you," "Love thy Neighbour as thyself," warnings such as "God is not mocked. As you sow, you must surely reap," "Your sins will find you out," are suffered, if at all, in a spirit of condescension and tolerance.

The stern competitive life struggle leaves no time for sentiment. The spoils are to the Victor. Altruism, at its highest, is just self indulgence. The Heaven and Hell doctrine of the Churches has become largely discredited, is definitely demoded, and, as a deterrent, has ceased to exercise its former influence as an inducement or as a restraint.

If, then, human relationships are, at some future time to be really established and conducted on the basis of a Brotherhood, the brother relationship presently postulated must become a truth, a reality, a conviction, instead of, as it is at present, a mere abstraction, a questionable proposition, assented to for appearance sake and promptly ignored at the demand of selfish expediency.

The false, unscientific and unphilosophical view of life and living must also be transcended.

The doctrine of The Fatherhood of God is but the corollary of The Brotherhood of Manhind. If these doctrines are true, they are spiritually true, that is truths of the spirit; spiritual truths. Man's real, essential being, his origin and real nature, being divine, he is then not merely a creature of clay but a child or spark of God—a Soul—functioning on earth for some purpose to be discovered

by him and ■ be fulfilled through the agency of a physical body in the character of this or that personality.

To the mind of the average man of the world "fatherhood" and "brotherhood" imply no more than physical, blood, relationships. The father is the man who begot the son: the child of his loins. The brother is another man similarly begotten by that same father. The relationship is created by the blood tie. Where the blood-tie is absent, the brother relationship seems unreal, fictitious, imaginary. Hence, obligations considered sacred as between blood brothers are felt not to arise as between strangers." A consciousness of "otherness," of "separateness," of "apartheid," then operates to divide and still further weaken the "brother" concept. The bitter rivalries and fierce competition that characterise modern civilisation create further estrangement, until the envies and passions generated by the resulting friction produces the individual class, national and racial conflicts with which we are so familiar.

If, as the sages have taught, the soul of man is the man's real self, a spark of God, born on earth as a human being so that he may through experience in that capacity, achieve self-realisation i.e. evolve his latent divinity, he can do that only one way.

In order to become wise regarding good and evil, right and wrong, truth and untruth, the real and the unreal, he must "eat of the Fruit of the Tree of Knowledge." He can do this only by himself reaping the fruits of his own sowing, which he does by returning to the field in which the seed was sown, germinated and came ■ fruition.

He, himself, is the Master of his Fate. He may take advantage of his opportunities; profit by his lessons, or neglect them. His (spiritual) Father is God of Love, Sacrifice, At-one-Ment. The purpose that did make him Man" ■ to become "like unto the Father." He progresses towards the fulfilment of that purpose; grows in spiritual stature as he sees in Mankind one-family—the human—and behind all the differences that distinguish, the uniting Brother relationship common to all.

NOTES

Miss Mary Barr

THE name of Miss Mary Barr is known ■ many Indians in South Africa and is still better known in India. Miss Barr had spent several years in India at first working as a missionary and later having come in contact with Mahatma Gandhi, doing village reform work. A few years ago she had to leave her work in India in order to look after her aged father, who had settled in the Union. Whilst looking after her father she engaged herself in social, political and educational activities among Indians. She took a leading part during the Passive Resistance campaign against the Asiatic Land Tenure Act, better known as the Ghetto Act, and served a term of imprisonment. She has always been a friend of the oppressed people. As a mark of her close association with Mahatma Gandhi a book entitled "Bapu" has been published by her which contains very interesting and informative letters passed between Mahatma Gandhi and herself. Miss Mary Barr now leaves the Union and proposes to visit England and then to proceed to India to settle down there. She is due to sail by the 'Bloemfontein Castle' on Saturday and will be missed by her many friends and associates. We in South Africa will always think of her with a sense of appreciation and gratitude for her self-less services. We wish her God speed.

On the same boat will be sailing Miss Eileen Worrington, vice-Principal of the Dartnell Crescent Government Indian School. She ■ going on a six months holiday trip. She carries with her best wishes of her many friends for a happy and pleasant voyage and a safe return.

India In Communication With S.A.

The Indian Government, according to a Sapa-Reuter message from New Delhi, was exchanging correspondence with the South African Government about implementing the resolution adopted by the United Nations General Assembly at its last session on the Union's Indian question, said the Deputy-Minister for External Affairs, Dr. B. V. Keskar, replying to a question in the Indian Parliament. The General Assembly's resolution had urged the early holding of a round-table conference between India, Pakistan and South Africa. Dr. Keskar said he hoped soon to be able to tell Parliament of the

Racialism In United States

The United States Circuit Court of Appeals has reversed the decision of a district judge who refused to grant permission to four Negro students to enter the University of North Carolina law school. The president of the University, Mr. Gordon Gray said he would appeal against the new decision to the Supreme Court. The Circuit Court said the facts of the case convinced it that the State Negro law school was clearly inferior to the White, and that judgment must, therefore, be reversed.

APARTHEID JUSTIFIED BY SCRIPTURE SAYS D.R. SYNOD COMMISSION

A 14-POINT justification of apartheid on scriptural grounds will be submitted to the synod of the Ned. Herv. of Geref. Kerk, which meets in Pretoria next month, by a special commission appointed by the previous synod.

"The authority of Scripture does not confine itself to spiritual salvation only, but extends to social, political and cultural affairs" says the report of the commission.

"It follows, therefore, that it is right to extract from Scripture its views on the relationships between races and nations, and to apply them ■ our particular problem.

"Scripture teaches the unity of the human race, and also that God divided the human race into various races, nations and languages.

"God not only willed the existence of separate races, but also confirmed it. He gave to each people a specified epoch and a place in which to live.

"Far-reaching racial differences set an obstacle to marriage between people from the various groups. God ordained at the creation that man and woman must be suited to one another. This capacity for compatability embraces the temperament, the cultural and spiritual attributes, as well as the racial attributes of a person.

"The greater the physical, cultural and religious differences, the greater the threat to a mixed marriage. Only in cases where there is assimilability, through the adoption of a common life, a common fatherland and a common religious conviction, can a marriage be concluded on a sound basis.

"Whenever different racial groups come together in the same country through a natural ability to assimilate, it must be regarded as a special disposition of God, and not as an abrogation of the God-instituted principle of separation.

"Bonds by virtue of a common lot, the same struggle and ideals, strengthened by a natural and spontaneous ability to assimilate, play a great role here. Along this path the Afrikaner natio

"That the same assimilation does not take place between a people with a European derivation and the aboriginal racial groups of South Africa may be ascribed ■ the fact that the ability to achieve natural intermixture breaks down. In this the guidance of the divine providence must be seen and reverenced.

"The fact that Scripture does not express itself clearly about races is no indication that God does not wish to maintain the national and race differences which He brought about Himself, or that we should be called on to ignore those differences.

Bid For Equality

"Scripture recognises the separate existence of peoples, and what applies to peoples applies to a greater extent to nations and to peoples which over and above other differences are also separated by their colour.

"The struggle for equality of Natives, Coloured people and Whites embodies misconception of the fact that God in His providence established each one as a seperate race or people. It also does not appreciate the fact that each separate race or people has its own cultural values and race attributes, which must ■ developed according to their own, nature and derivation.

"Along the road of faithful and loyal reverence, and the maintenance of the individual race-type and the nature of its culture, lies the healthy approach ■ our racial question in all its aspects. Own language, own morals and own race-character must be maintained with reverence and trust."
—'The Star' (Johannesburg).

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,

SHRI NEHRU ON KASHMIR

THE Prime Minister, Mr. Nehru, told the Indian Parliament on Wednesday that "the entire approach" of the amended Anglo-American resolution on Kashmir now before the Security Council was "basically wrong," and that India could not accept anything that flowed from that approach.

How far a mediator would be helpful was a matter which, he said, might be considered, but there were essential principles on which India could not compromise.

India could not agree to the creation of a vacuum in Kashmir for the sake of satisfying Pakistan or her sympathisers, nor agree to allow any outside authority, civil or military, to take charge of the State.

The Anglo-American sponsored resolution calls on the parties to accept arbitration on all outstanding points if their discussions with the United Nations representative fail in the representative's opinion.

Mr. Nehru said the new arbitration proposal contained in the resolution was neither fair nor healthy."

Apart from the amended resolution, the speech by the British representative displayed ignorance of the entire problem, he said.

The new resolution, which urged United Nations arbitration, and the British and American speeches in support of it "put forward a fantastic and entirely new theory that Kashmir is a kind of no-man's-land, where sovereignty is undetermined," said Mr. Nehru.

"Kashmir is juridically and politically an integral part of the State of India, and at no time has the United Nations Commission or the Security Council challenged this fact. The fact that a neighbouring country has committed aggression in it, and that as a result of war, a certain part of the territory has been removed from our factual control, does not make any difference to this basic fact."

At a Press conference in New Delhi on March 13, Prime Minister Shri Nehru made the following statement on Kashmir:

"I have avoided as far as possible discussion of the Kashmir issue while the Security Council are considering this matter. I have also tried not to say anything which might make it more difficult for India and Pakistan to come to agreement on this or on other issues because it has been my firm conviction that it is for the good of both countries to come to understanding and to co-operate together in many common tasks.

Even now I would have refrained from saying anything as the Security Council is actually considering this matter. But I cannot remain silent when Sir Zafrulla Khan has on behalf of Pakistan made charges and insinuations which are wholly false and baseless. His previous attempts at justifying Pakistan's case in Kashmir had little to do with truth. But now he has gone further in this direction and drawn something from his fertile imagination which is surprising in its brazen audacity. I shall not refer at present to all the untruths and false arguments that had been raised but to one thing I must refer because it is a new approach. He has charged India with deep conspiracy and with long preparation for sending troops to Kashmir. This is cent per cent false. No member of the Indian Cabinet or of our general staff had ever thought of this as the remotest possibility till after the invasion of Kashmir from Pakistan that is during the last week of October 1947. There was a British Commander-in-Chief of General Staff. It is easy to find out what the facts were and how this question first arose before us after the invasion started.

The fact of close connection between the Indian National Movement and the National Movement in Kashmir led by Sheikh Abdullah is also brought out as evidence of conspiracy. This particular conspiracy in favour of freedom started twenty years ago when Sir Zafrullah Khan and many of his colleagues were directly and indirectly helping in the suppression of freedom movements. In regard to the Indian States, the Muslim League was against any attempt at reform.

It will be remembered that for six months after the invasion of Kashmir Pakistan continued to deny the presence of Pakistan troops there. This was proved to be false. I am sorry to use strong language but I can only describe the policy adopted by Pakistan in regard to Kashmir throughout as a perversion of truth and an attempt to cover this up by appeals to communal passion and religious bigotry. We happen to be opposed to all this and the progressive forces of Kashmir, who have fought for Kashmir's liberation for the last 20 years, have also been opposed to this. It was for this reason that the Muslim League with its communal policy and two-nation theory never found any roots in Kashmir.

If the basic facts are in dispute then the premises must necessarily differ. From differing premises entirely different conclusions must follow. Unwary people accepting certain premises may well come to wrong conclusions with clearing-up basic facts. It is a little absurd to try to answer a question without framing it precisely.

Where charges such as Sir Zafrullah Khan has put forward are made against us, how can there be any ground for any discussions and much less for any settlement until the basic facts are clarified. We are not prepared to be insulted in this way or to be bullied by repetition of threats and falsehood.

During the last few months there has been constant and continuous talk in Pakistan of Jehad or holy war against India. It is for the Security Council to consider how far this is in conformity with its previous resolutions and recommendations. This is a matter of serious import to us and we cannot conceive of any successful talks against this background of menaces and threats. Whether India is weak or strong is of small consequence when India's honour and bonafides are questioned. We are not prepared to deal with anyone on that basis.

We have repeatedly declared that the people of Kashmir must decide their fate and we adhere to that declaration and will give effect to it to the best of our ability. We have come to certain agreements with the UN Commission on Kashmir and we stand by every single word that we have agreed.

But we cannot break our pledges or betray the confidence reposed in us by refusing to provide minimum security necessary for Kashmir when there is also a danger of barbarous invasion. We cannot permit foreign troops of any kind to enter Kashmir. We cannot set aside lawfully established Government of popular elements which at present controls a greater part of Kashmir. But we are prepared now as ever to give every opportunity for free determination by people of Kashmir of their future.

The Prime Minister replied 'Yes' when he was asked whether India Government would regard any attack on Kashmir as an attack on India.

Tongaat Indian High School Cricket Tour

The first match was played at Newcastle on 22. The Tongaat team won by an innings and 196 runs. The team was given a party at the H.Y.M.A. Hall. They visited, Burnside Collieries and on the 24 h went to Dundee, where Tongaat team again won by 8 runs. Here they visited Talana Glassworks. There was a debate in the evening with the Dundee Secondary school; where the Tongaat boys were victorious once more. They left for Ladysmith on the 25th where they visited the Van Reenen's Pass and on the 26th they defeated the Ladysmith Team by 1 runs. The team left for Colenso on the 27th, and there they visited the E.S.C. Power Station. They arrived in Maritzburg on the 27th and were back in Durban on the 28th. The manager of the team was Mr. M. Ranglah, the sports master—Mr. K. M. Naidoo, Cricket Organiser—Mr. B. K. Parag, Debate Organise.—Mr. B. Rambritch. S. C. Vanda of the Tongaat High School Team scored 92 runs against Newcastle, Bob Kader took 7 cricketers for 10 runs against Dundee and scored a magnificent 26 against Ladysmith. Cyril, the cricket keeper, put in the best all-round performance throughout the tour. Other outstanding players were, Balkission, A. S. Kathrada, R. Jula, Vardarajoo, Moodley, Jack and Girdharilall. The team was very ably led by Suman Gradhi

The Debate Team consisted of G.M.I. Kathrada as the leader, R. Dalgolbind, S. Razak and M. Moonsamy. The subject was "Eastern Civilisation has made man happier than Western Civilisation. Tongaat Team was opposed by the Dundee Govt. Indian Secondary School. The Adjudicators were Messrs. V. S. Chetty (Durban), B. Goordeen (Dannhauser) and Mr. Y. C. Meer of Waschbank presided. G. M. I. Kathrada received a prize as the best speaker of the evening. The Debate was a contest in the first round, in the Inter High School Debating Competition for the "Chetty Shield." The Dundee Team had one Muslim girl—Fatima. This team had debated in the finals last year, having lost only to Durban Crescent Indian Girls High School.

On the whole the Tongaat Indian High School Cricket and Debating Team had a very enjoyable and successful Tour.

COCO-COLA INVADES INDIA

[Since Coco Cola does not only invade India but South Africa too in no less a degree the following abridged article by Octopus appearing in 'Harijan' dated March 17, will be read with interest by our readers. —Ed. I.O.]

THE American drink, Coco Cola, is gradually being introduced in India. A couple of months ago, a factory was started in Delhi; very soon another factory will begin operations in Bombay; Calcutta is next on the list; then Madras. From the larger cities the manufacturers will probably try to infiltrate into the areas immediately contiguous

France Bans Drink

The experience of countries like Canada, Austria, Italy, and France where the drink has already been introduced, should be a warning to the people of India. Though the drink has not been welcome in any of these countries, France alone has successfully fought the influential vested interests behind the Coco-Cola enterprise.

In France, the Higher Council for Public Hygiene and the National Academy of Medicine, both of these gave opinions casting grave suspicions on the harmlessness of Coco-Cola. On the strength of this and other evidence a Bill was introduced in the National Assembly to ban the drink. It was referred to a Commission of Inquiry on July 22, 1950.

The Commission submitted a report unanimously recommending that the drink should be banned and it was banned.

As in India, it was not American companies that were set up in France and other countries for the sale of Coco Cola. Indigenous companies did its sale, distribution etc., but the concentrate used in the manufacture of the product was imported.

Another sinister aspect of the manufacture of the drink, particularly dangerous to India, is that a very advanced form of machinery is used, so that the number of workers employed is very small. Thus Coco Cola in Belgium employs only 350 workers in all to manufacture and distribute the product throughout the country.

Evil Effects On Health

It is surprising that so little attention has been paid to the effects that a drink like Coco-Cola might have on the consumer. Its composition is roughly water, sugar, caramel, phosphoric acid, vanilla, caffeine and extract of Coca leaves and Cola nuts. A six ounce bottle of Coca-Cola is said to provide some 24 mgms. of caffeine.

Some amount of caffeine has a stimulating effect, but excessive consumption has a depressing action and produces other bad effects upon the system. Various authorities have stressed the harmful effects of an excessive amount of caffeine. Several cases are on record to show that excessive use of caffeinated beverages caused cardiac depression and affected the central circulatory system. Night tremor, insomnia, nervousness, excitability, indigestion, distressed brain and weakness of the muscles are other effects of caffeine consumption.

D. H. H. Rusby, Dean of the College of New York, Columbia University, stated: "It is nevertheless true that caffeine is a genuine poison, both acute and chronic. Taken in the form of a beverage, it tends to the formation of a drug habit, quite as characteristic, though not so effective, as narcotics. While not cumulative in substance, it is so in effects, permanent disorders of the cardiac function and of cerebral circulation resulting from its continued use. When the caffeine is taken in more concentrated and seductive forms, as in confections and the like.....the danger of habit formation becomes correspondingly greater." According to Dr. W. N. Lemyosky of New York, caffeine is particularly poisonous to children, over-excites the brain and produces functional disturbances. He attributes arrest of physical development to the excessive use of caffeine.

During the debate on the Bill for banning Coco-Cola in the French Assembly a deputy said: "But I draw the attention of the Assembly to a major point—a danger, as you all know it well, menaces public health....." Another deputy said: "You tell us that you cannot forbid a drink which is consumed by millions of people all over the world. Is that an argument? For centuries hundreds of millions of Chinese have smoked opium. Is that a reason why you should not be very strict in regulating the consumption of opium in our country?"

ARCHBISHOP ON COLOURED VOTERS' BILL

"NEITHER a man nor a Government has any moral right to break a promise because it is inconvenient to keep it," says the Archbishop of Capetown, the Most Rev. G. H. Clayton, discussing the Representation of Non-Europeans Bill in his monthly letter to "Good Hope," magazine of the Diocese of Capetown.

"In a country like it is very important that nobody should even appear to break a promise," the Archbishop says.

The Bill is a breach of faith and the political rights of the Coloured people are being interfered with and diminished, says the Archbishop.

"What appears to the non-legal mind to be the overriding of the entrenched clauses gives the impression that no guarantee which is given by Europeans to non-Europeans can be regarded as permanently valid and trustworthy," said the Archbishop.

'A way is now being found to upset what was certainly regarded at the time of Union as unalterably fixed.

"The non-European is continually being told that the European is a trustee for him. All of us like those who are our trustees to be persons of stable judgment.

"Satisfactory racial relations depend on confidence and trust. The proposed alteration in the Coloured franchise, made unilaterally against the wishes of the Coloured people, strikes a blow at this sense of trust.

"It is difficult to believe that the motive behind the proposal is the good of the Coloured people. But the imputation of wrong motives is a dangerous and, usually, an immoral thing.

"The road to hell is paved with good intentions and no good intentions are more disastrous than those which desire to do good to other people against their will.

"To carry it into effect in the teeth of opposition is to be guilty of the most indefensible kind of paternalism and to strike a most serious blow at the mutual confidence of the men of different races in this country.

"The keeping of one's word is a matter of morality and quite clearly falls within the sphere on which the Church has a right to speak," the Archbishop says.—Sapa.

Helen Keller, noted U.S. author and lecturer, who, although deprived of sight, hearing, and the ability to speak by a severe illness in childhood, has attained a position of leadership in U.S. educational activities.

At the age of six, Miss Keller began learning to read with and speak under a special tutor. She became exceptionally proficient in ordinary educational curriculum and later graduated with honors from Radcliffe College, Cambridge, Massachusetts, and received a Doctor of Laws degree from Glasgow University, Glasgow, Scotland. She speaks French and German fluently.

On behalf of the blind, Miss Keller has toured and lectured in many countries and has received many awards for her efforts. Her books, "The Story of My Life," "The World I Live In," "Out of the Dark," and "Let Us Have Faith," reveal the result of modern methods employed in the United States of educating handicapped persons.—U.S.I.S.

Green Ginger 1/6 per lb.

Orders for less than 10 lbs will not be accepted. Price will be reduced for orders more than 10 lbs. Please send cash with order.

Write or phone to:—

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street
Point, Durban.
Phone 20449

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

IF INFLUENZA COMES

THE word "Influenza" comes from an Italian word meaning "influence." It originated in the epidemics of influenza that swept over Europe a century or so ago. People thought that those epidemics were due to the influence of the stars from an astrological point of view. Strangely enough, today one of the leading medical research specialists, J. E. R. McDonagh, considers that much disease is due to cosmic rays, that is, the influence of certain forces beyond this earth. But he is regarded as being ahead of the age.

About 100 years ago a clever Frenchman, whose name I have forgotten, propounded the theory that epidemics of disease, such as influenza, plague and cholera, were due to waves or clouds of electrical energy of a harmful [illegible] that swept over the earth. They could be antidoted by using [illegible]-currents of electricity of right strength and wave-[illegible].

To the Homoeopath, these ideas make common sense, because the science of Homoeopathy is essentially concerned with rates of energy. Cures are only effected by correlating the rate and kind of energy of any disease condition with the rate and kind of energy of a remedy. When these are similar, the energy of the remedy will cancel out the energy of the disease.

In the case of the recent epidemics of influenza in Great Britain, I have obtained valuable [illegible]-tion from eminent sources in that country, who report that Homoeopathic treatment has given excellent results. It would appear that, for this particular epidemic, the remedies chiefly indicated were the homoeopathic preparations *Influenzinum 30*, *Baptisia 30* and *Bryonia 12*. Of course, each would have to be used on its own peculiar indications.

According to the information supplied, untreated cases often [illegible] in death. On the other [illegible], most cases were treated by the ordinary allopathic measures, usually with the latest "wonder drugs." The result, according to "The Pharmaceutic Journal" of Great Britain, was that the death rate was the highest on record, higher in fact than was recorded in the influenza epidemic of 1919.'

It is when epidemics come that allopathic treatment gets shown up. Remember the "polio" epidemic, which had the doctors completely beaten!

I wonder how much these "wonder drugs" were a contributing cause to the extraordinarily high death-rate? My own feeling is that the so-called "sulfa drugs" and the other group belonging to the penicillin family may well have the effects that resulted from anilin drugs in the 1918 epidemic. In that epidemic, the allopaths lost anything from 50 to 98 per cent. of their patients if they used aspirin or other coal-tar derivatives. But the Nature Cure people got wonderful results. Obviously there is something radically wrong in orthodox treatment of epidemic influenza if so many people die.

To my mind the trouble is threefold. First, the orthodox school of medicine has not the faintest idea of the two-fold action of their powerful drugs. So their patients usually suffer from drug-poisoning long after the original complaint has cleared up. Secondly, they have confused ideas about diet. And, in the case of feverish conditions, in particular, they do not take sufficient precautions to avoid the intake of food that cannot be digested or that just becomes an additional burden to the already overtaxed body. Finally, and perhaps most serious of all, for it gives a warped outlook that cannot recognise plain facts right under their noses, the orthodox school cannot think of disease without looking for the associated and causative germs. They have become germ crazy. This makes them seek all manner of drugs, chemicals and concoctions "to kill the germ." But, as even their own official literature tells, such substances "are injurious to normal cells as well as to the bacterial invader."

The Nature Cure approach is utterly different. When influenza threatens, the first thing every responsible head of a household should do is to throw out all aspirins, nerve-pain killers, sulfa-drugs, penicillin tablets and all the rest of the dope peddled out to a credulous public. Burn, destroy, get rid of this rubbish! Under no circumstances let it get into the body, for it is all just poison and is very likely to strain the patient's vitality so that the heart collapses and the influenza epidemic claims another victim.

Bed is the best place for any person stricken with influenza. The patient must lie quiet and undisturbed to conserve energy and spare the heart from strain. But care must be taken to ensure plenty of fresh air in the sick room. And let the patient have all the water he wants to drink. Water with lemon-juice (but no sugar) is excellent. The bowels must also be attended to and an enema given once a day if there is no satisfactory motion.

All solid food must be stopped, definitely. Food feeds fevers, and influenza is a fever. Starch foods, like bread, biscuits, puddings, custards, cakes and other carbohydrates like sugar and sweets are to a fever-stricken body what oil is to a kitchen-fire. They must be prohibited absolutely.

Chicken broth and beef-tea are about as useful as dish-water, despite an age-long belief in their virtues as a means for keeping up the strength. What really happens when a patient goes on beef tea is that he is half fasting and abstaining from solid food, and this helps his body to recover.

If anxious relatives insist on giving the patient "something to keep up his strength," there is nothing better than pure raw carrot and spinach juice, or the juice of horse radish and lemon. Another excellent mixture is the raw juice of carrots, spinach and celery with a little parsely juice added.

An old and well-tried simple home remedy for coughs, colds and influenza is honey and lemon. To two tablespoonsful of clear honey add the juice of two fresh lemons. Mix thoroughly and give the patient a teaspoonful every few hours. It cuts the phlegm, soothes the throat, eases the cough, and can do no harm. Honey is a great heart food and is absorbed directly from the stomach without any strain on the digestive organs. At the same time, the lemon juice alkalinizes the blood. This mixture of honey and lemon-juice should be used in every home and will prove a great boon.

Let the patient also take 3 pilules of homoeopathic *Influenzinum 30* three times a day and in between a dose of homoeopathic *Bryonia 12* or *Baptisia 30* according to the indications of the particular case.

With the treatment outlined above, the attack of influenza will do least damage. The body's energy will be conserved to the utmost and directed into resisting and overcoming the vibrations of disease. There will also be no after effects to leave the patient feeling half-ill for months or years after the attack. On the contrary, the patient will feel better after the attack than before, because the fever has burned up a lot of rubbish in the body and the system is so much the more purified and cleaner.

One important point must not be overlooked. This is the need for extreme care when breaking the fruit or vegetable juice fast, once the patient is on the road to recovery. During a fast, the stomach and bowels have no work to do. The stomach then shrinks and grows smaller. If suddenly stuffed with food and made to do heavy work, serious consequences might follow. As the stomach lies right next to the heart, this latter organ is also affected and the result can be dangerously bad. A fast should always be broken gradually. The best way to do this is by eating a small portion of some soft ripe fruit, such as pawpaw. A couple of hours later a small amount of some salad such as grated raw carrot, finely shredded raw cabbage and tomato may be taken. Thick sour milk is also good and safe. Then proceed to more substantial food. The aim is to avoid taking too much food at a time and to avoid putting a strain on the digestion by eating stuff that is hard to digest. This can best be accomplished by following the example of the wise man of the East who chewed every mouthful of food ninety-nine times!

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

New Delhi, March 17.

INDO-U.S. RELATIONS

A REPORT, circulated by the USIS (United States Information Service) says: Mr. Norman Cousins, a well-known American journalist, who has just completed a two-month goodwill-tour of India, has had several conversations with Mr. Nehru. They discussed the proposal now before the U.S. Congress providing for the shipment of wheat to India. Mr. Cousins asked Mr. Nehru: "Before we conclude these discussions, I wonder if I might ask you a question that has to do with Indo-U.S. relations. Some of the newspapers I happened to have seen in India during the past few weeks have suggested that if America sends wheat, it will do so out of purely selfish motives. Would you care to comment on that?"

Mr. Nehru: "You have been here for two months or more and no doubt you have read many of our newspapers. No doubt you have seen that a good many of them have criticized our Government — sometimes vigorously, sometimes quite violently, sometimes even worse. Well, I hope you realize that we have some freedom of the Press here. Secondly that some of the newspapers are very good and some of them not so good. Anyhow, to answer your question, just do not understand any individual or newspaper saying that. We have always wanted not only the general co-operation of America but particular assistance in the things we need. A year and half ago, when I went to U.S.A., food was the basic need and I mentioned it, and I have often been surprised to hear that people were saying that they gathered the impression that we never really wanted help. It amazes me. We want all the help in the world from everyone in the world. But it is also true—and this is what Mahatma Gandhi taught us—that we must learn to stand on our feet. Too much reliance on an outside help means that you do not grow up properly, that you do not strengthen yourself. That is true, but in the matter of wheat, we have wanted it; we want it badly; we are facing a very severe crisis. We don't shout about it quite so much perhaps as we might; it is unbecoming to shout. But the fact is our need is very great. We welcome the suggestions made in America—in Congress there—that a large quantity of wheat will be coming, and we shall look forward to it."

Communists And Sabhaites

Shri C. Rajagopalachari, Home Minister, Government of India, said Government could not accept "declarations and challenges" issued by the Communist Party as a condition to their dropping their "present violent and secret activities." In a statement presented to Parliament, the Home Minister said: "If men who have grouped themselves and practise terrorism and sabotage in the name of Communism will not merely issue challenges and make conditional offers of adopting peaceful and open political life but will back profession with practice, we could take the risks involved in trusting them. Past conduct cannot just be wiped out by a simple Press statement. Such declarations should be backed by actual behaviour." Regarding the Hindu Mahasabha, he said, while it was gratifying to read that the Mahasabha's policy did not include violence "there is the basic fact that their policies have an inherent tendency to rouse strong passions between communities and generate violence. If the Hindu Sabhaites preached and practised Hinduism as our sages understood and taught, they would indeed be ideal citizens and the most honoured places in the State including Parliament could undoubtedly be filled by them."

India's Industries

Shri H. K. Mahtab, India's Ministry for Commerce and Industry, asked the Indian industrialists to minimize their dependence on foreign countries for the supply of raw materials. "The more we depend on the foreign Governments for raw materials, the more we feel embarrassed," he said. Shri Mahtab, who was inaugurating the National Plastics Exhibition, organized by the All-India Plastic Manufacturers' Association, said that wars were bad in almost every respect. But, they had some good results for an undeveloped country, creating in they did some scarcities which helped them to become less dependent on others. Constant dependence on foreign countries would retard their industrial progress.

Reds In Assam

Activities of the Reds resulting in violence have already been adverted to in these columns. A message from Shillong (Assam) says that Assam police and military arrested 1250 members of the Revolutionary Communist Party of India during the current year, following an extensive campaign against "lawless elements in Sibsagar and Kamrup districts.

Revealing this in his budget speech the Finance Minister, Mr. Motiram Bora said that some 115 of the arrested men had been convicted and investigation was proceeding against 999 others.

Vinoba's Foot March

A message from Wardha, dated the 9th says: Touching scenes were witnessed here yesterday morning when Acharya Vinoba Bhave accompanied by his private secretary and other Ashramites left his Paramdham Ashram and started his "foot journey" to Hyderabad to attend the session of the Sarvodaya Sammelan to be held there in the first week of April. Before his departure Acharya Vinoba Bhave visited the Lakshminarayan temple. A large number of people, constructive workers drawn from various institutions and Ashramites assembled at the temple to wish him success in his mission. A group of people from the assemblage accompanied him to Salgoan village, the first halt of his journey. According to the present programme, Acharya Vinoba Bhave and party will cover a distance of 12 miles a day to reach Hyderabad by the end of this month. "I have no special message to give, he said," "I will sing *Hari Nam*, and that is the only message I have in mind. I will meet people in the course of my journey to hear their grievances and try to mitigate them as far as possible."

More About Red Violence

Communist activities in the border States of Tripura and Manipur were the subject matter of a short notice question by Mr. A. C. Guha in Parliament. Shri Rajagopalachari said the Government had received reports that in the Sadar and Khowai divisions of Tripura anti-social elements had for some time been creating trouble. Their activities included kidnapping and in some cases it was reported a levy of cash and grains had been extorted. The Sidhai police station was attacked by armed raiders on March 1 and eight rifles were taken away. The Home Minister said some arrests had been made and there had been recoveries of arms too. Special instructions had been issued to intensify the procedure. There might have been clashes between the Government and the Communist forces. Troops had been dispatched on a recent occasion. He did not have the figures of casualties. Shri Rajagopalachari admitted that similar activities were taking place in Manipur. Asked whether in the rural areas of Manipur some kind of parallel government had been established, Mr. Rajagopalachari said: "I would not admit that a parallel government has been established. This kind of brigandage is facilitated by the jungle terrain of the country. The Communists hide themselves and are scooped out now and then by the police and military. They are underground and engaged in secreting themselves in the jungle. Asked whether there was any evidence to show these persons had something to do with the Communists, Shri Rajagopalachari said: "There is evidence that they are Communists."

Increase Of Population

During the census operations now going on, an increase of population is reported from almost everywhere. Here is an outstanding example: The population of Ahmedabad during the last decade has gone up by 31 per cent, according to provisional figures available on the completion of the census. The population of 591,439 in 1941 has increased to 788,310 in 1951, of whom 446,949 are males and 341,369 females.

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties of Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so rarely "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

ARYAN BENEVOLENT SOCIETY

(P.M. BURG)

The secretary's report of the Aryan Benevolent Society, Pietermaritzburg, for the year ending 28th February, 1951, gives a very creditable account of humanitarian service done by the Society during the year. Food and shelter is given by the Society at the Benevolent Home run by them, to the needy The Home received gifts in kind to the value of £449—1—9 and services rendered in the value of £133—5—0. The secretary in his report urges the incoming officials to bring home to the rightful authorities the need to increase the grants to enable the Society to meet the growing cost of running the institution. "The £60 grant from the Department of Social Welfare which has been transferred from the Provincial Administration since last April," the report says, "is undoubtedly inadequate to run the Home. It should be the policy of the Government to allow grants in proportion to the running cost of the Home." "Since the accommodation at the Home is limited," the report states, "the management have had to regretfully refuse admission to some needy cases. Since the family maintenance grant is being taken away there have been several cases of widows with children and deserted wives with children applying to the Home for assistance. The Society is therefore being put to further expenditure in accommodating and assisting them." The Society expresses its appreciation and thanks to the many individuals and public bodies for their continued support, particular mention being made to the Natal University College £50, the Durban Turf Club £50, and Estate of the late Mr. H. Kallenbach £150.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	3	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	6	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Ratos

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SHORT STORY

DOUBLE TROUBLE

By LILA LENNON

LINDA Ware slowed her little coupe and pulled off to the side. That suspicious swaying felt like a tire going soft. And, if it was...she was going to use some unladylike words. There simply wasn't time to change a tire. She was already late...late for the homecoming party in her own honor!

Bud, her brother had always teased her about never arriving anywhere on time. She would never hear the end of this!

One look verified her suspicions. The tire was very, very flat. She gave it a little kick, and stood glaring. She knew that before she was through, she would be good and hot, and dirty.

A long sleek car came zooming up, slowed and stopped. The young man behind the wheel spoke, "Having trouble?"

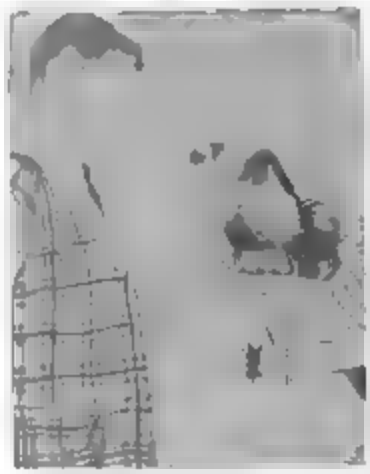
"I...", Linda began, but the young man interrupted. "Oh, a flat tire."

The young man was standing behind her. "Which one is the spare" he asked, and reached for the keys.

Linda looked at him. He was very good looking, she decided. And he was also nicely dressed in natty sports jacket and flannels. Those flannels weren't going to look so good, either, after a tire change. "I'm afraid it's rather dirty", she said meekly.

"Of course it's dirty. When is changing a tire a clean job?" Really, if he was going to be rude she thought indignantly.

The young man was busy with the trunk. He rolled the tire out and found the jack. He was still scowling. Linda

Illustrated by Parb.

"What's the matter, can't you take it?"

spoke quickly, "Please don't bother, I'll change it."

He proceeded to loosen the wheel, looked up. "You?" he asked, unbelievingly'

Exasperation filled Linda. "Certainly! I do know how to change a tire!" The young man grunted. Then, as if he hadn't heard at all, he said. "That's the trouble with women drivers; they know just two things about a car; how to start it and how to stop it."

Linda's voice dripped icicles. "Really?"

He grinned. "Sure, it's the truth. You know", conversationally, "women get all the breaks." He heaved the tire into place and tightened it. "When a women gets a flat tire, she just stand there and looks helpless until some obliging male comes along and changes it."

Linda's eyes snapped. "Look", she cried, waving her hands, "I hate to seem ungrateful, but do you always deliver a dissertation on stupid women drivers, while you're busy being an obliging male?"

He stood up and scowled again. What's the matter, can't you take it?"

Linda's eyes found the smudge of grease on the white flannels. He looked down too. "I'm sorry you got dirty", she said. He sighed in mock despair and murmured, "Long live chivalry!"

Linda thought of a thousand remarks to make, but she contented herself with observing coldly. "Please remember that I did not ask for your assistance, and I do know how to change a tire!"

His grin came back. Linda didn't smile. "Thank you for your trouble," she said.

He shivered and turned up his coat collar. "It's chilly, isn't it?" he observed.

Linda started her car and drove away. The mirror showed him still standing there.

"Obnoxious male," she murmured aloud. "Why do all good-looking men always seem to be so egotistical? He was impossible. That superior manner. Could she take it? She snorted. "I'd like to tell him a thing or two." Suddenly she began to smile. "I must tell Bud about this," she thought.

Bud greeted her at the door. "Hi sis, late as usual."

Linda kissed him quickly. "Bud, the funniest thing happened to me..." Bud interrupted. "Not now, sis. People are waiting to see you, come on." He propelled her into the living room and Linda made the rounds of her friends.

Suddenly, Bud was tugging at her elbow. 'Linda, I wanted you to meet a special friend of mine. This is Randy Palmer... he was my engineer on the Flying Fort."

Linda turned, and they stared at each other. Impossible, but there he was again, the obliging tire changer.

"How do you do," Linda said briefly. "Kismet," he murmured, and smiled.

Bud grinned. "You two ought to know each other, neither one of you ever arrives anywhere on time."

"Really, Bud..." Linda began. Bud put his arm round her. "I'm really very proud of my little sister," he said to Randy. "She probably knows more about cars and engines than any man in this room". Randy's smile was enigmatic.

"Yes sir," Bud continued, "For two years she drove a jeep all over North Africa. She's a good gal to have along on a trip."

Rand's smile stiffened and he seemed to be swallowing something "A jeep...North Africa ...?" he asked weakly. "Yes," Bud said.

Linda didn't say anything, but her eyes danced. Bud moved off, but Randy stood there, looking.

"Well?" Linda said.

"I can't believe it..." he said slowly. "You're so small and pretty..." Then suddenly, he chuckled. "I guess this puts me in the well known corner." He took her arm. "Please forgive me...and thanks for not telling on me."

Linda smiled. Maybe...maybe she wouldn't tell Bud, after all.—(Copyright.) INPRA.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA, all rights reserved.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૧૩ | શુક્રવાર તા. ૨૭ માર્ચ, ૧૯૫૦. | જુદક નકલ પેની.૬

કાશ્મીરના સવાલપર શ્રી. નેહરૂ

ગયા ગુરૂવારે નવી દિલ્હી ખાતે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં બોલતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, "સીકયોરીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ આવેલો કાશ્મીરપરનો મુખ્યત્વે બે બાબતો—અમેરીકન ડરાવ મુળ શીટ પોતે છે. અને તેમાંથી નીપજતી કોઈ પણ બાબત હીંદથી સ્વિકારી નહિ શકાય. કાશ્મીરની તકરારમાં પ્રથમથી જેટલે દરજ્જે મદદરૂપ થઈ પડે એ બાબત વીચારી શકાય પરંતુ કેટલાક અગત્યના સિદ્ધાંતો છે કે જે હીંદ ભંગ કરી શકે તેમ નથી. પાકી સ્તાન કે તેના પ્રત્યે સહાનુભૂતી ધરાવ નારાઓને કંઈપણને હીંદથી કાશ્મીર ખાલી કરી જવા શકાય તેમ નથી. તેમ કોઈ પણ બહારની દીવાની કે લશ્કરી સત્તાને રાજ્યનો કબજો સોંપી શકાય તેમ નથી.

"સીકયોરીટી–અમેરીકન ડરાવ, યુનાઈટેડ નેશન્સના પ્રતિનિધિ સાથેની ચર્ચા એ પ્રતિનિધિના મત મુજબ નીપજેલ નીવડે તો બન્ને પક્ષોને સંપર્ણ અગત્યના મુદ્દાઓપર સવાલ સ્વિકારવાનું સૂચવનારો છે.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે "ડરાવમાં જરાક ફેરફાર કરી જે નવી ડરખારત મુકવામાં આવી છે એ જાણ્યા કે ન્યાયી નથી.

"મુકાયેલા ડરાવ સિવાય બ્રીટીશ પ્રતિનિધિનું આખું આખા સવાલને જીને પોતાનું અજ્ઞાન પ્રદર્શિત કરનારું છે. યુનાઈટેડ નેશન્સની જરાક સુચવ નારો નવો ડરાવ અને બ્રીટીશ અને અમેરીકન પ્રતિનિધિઓ તરફથી તે પર મુકેલાં આપણે એવું સમજવાનાં છે કે કાશ્મીર જલ્દી એક અનિશ્ચિત સવાલનો નબળીયાનો દેશ હોય.

"કાશ્મીર –વ્યુહ દ્રષ્ટિએ અને રાજકીય દ્રષ્ટિએ હીંદનો એક અગત્યનો ભાગ છે અને યુનાઈટેડ નેશન્સે કે સીકયોરીટી કાઉન્સીલે તેનો કદી પણ ઇન્કાર કર્યો નથી. એક પ્રદેશના કેસ તેમાં આક્રમણ કર્યું અને પરિણામે કેસનો અમુક ભાગ અમારા અંકુશમાંથી ચાલ્યો ગયો. એ કારણ થી કોઈ મુળ હકીકત ખોટી ઠરતી નથી."

માર્ચ તા. ૧૬ મીના ન્યુદિલ્હીમાં અખબારી પરિષદ સમક્ષ શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે

"કાશ્મીરના સવાલપર સીકયુરીટી કાઉન્સીલ વીચારણા ચલાવી રહી છે ત્યારે મેં તેની મર્યાદા જાણી લઈ ત્યાં સુધી અટકવાના પ્રયત્ન કર્યો હતો. ઘણી એટલા ખાતર પણ એ કિંમો હું કર્યું બોલવા નહોતો ઇચ્છતો કે હીંદ અને પાકીસ્તાનને એ અને ખીજા સવાલોપર સમાજુતીપર આવવાનું મુશ્કેલ નહિ થઇ પડે, કેમકે મારી એવી દ્રઢ માન્યતા છે કે અનેક સમાન બાબતોમાં અન્ને દેશોએ સમજુતી અને સહકારથી કામ કરવામાં બન્નેનું હિત સમાયેલું છે.

હમણા પણ આ બાબતમાં સીકયો રીટી કાઉન્સીલ વીચારણા ચલાવી રહી હોવાથી હું કશું કહેવા નહોતો ઇચ્છતો. પરંતુ સર ઝફરૂલ્લાહ ખાને પાકીસ્તાન ની વતી જ્યારે તદ્દન જુદા અને પરમા વજરના આરોપો મુક્યા ત્યારે મારાથી ચુપ બેસી નહિ શકાય. કાશ્મીરમાં પાકીસ્તાનના કેસનું વાજબીપણું સિદ્ધ કરવાના તેમણે પહેલાં પ્રયત્નો કર્યા હતા તે પણ સત્યથી તદ્દન વેગળા હતા પરંતુ હવે તો તેમણે પોતાના કેસરૂપ ઇમારતમાંથી એવી પરચુ કાઢેલી છે કે જે ઉદ્ધતાઇની હદ વટાવી જાય છે.

હાલ હું એ સઘળી અસત્ય દલીલો માં નહિ ઉતરતાં માત્ર એકજ વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરીશ કેમકે તે નવી છે. તેમણે હીંદપર છેડા કાવતરાંનો અને કાશ્મીરમાં લશ્કર મોકલવાની લાંબા વખતની તયારીઓનો આરોપ મુકયો છે. આ સો યે સો ટકા જુઠી વાત છે. હીંદના પ્રધાનમંડળના કોઇ પણ સભ્યે અથવા તો અમારા જનરલ સ્ટાફના કોઇ પણ સભ્યે ૧૯૪૭ ના ઓકટોબરના છેલ્લા આઠવાડીયામાં કાશ્મીરપર પાકીસ્તાને ચઢાઇ કરી તે પહેલાં તેના વીચાર સરખોયે નહોતો કર્યો

એ વખતે જનરલ સ્ટાફના બ્રીટીશ સરસેનાપતિ હતા. સત્ય હકીકત શું હતી અને આક્રમણ શરૂ થયા બાદ આ સવાલ પ્રથમ અમારી સમક્ષ કેવી રીતે આવ્યો એ સહેલાઇથી જાણી શકાય છે.

હીંદની રાજકિય ચળવળ અને કાશ્મીરની શેખ અબદુલ્લાના નેતૃત્વ હેઠળ ની રાજકિય ચળવળ વચ્ચેના નજીકના સંબંધને એ કાવતરાંના પુરાવા તરીકે ટાંકવામાં આવ્યો છે. આઝાદી માટેનું આ ખારા કાવતરું તો વીસ વર્ષ પર સર ઝફરૂલ્લાહ ખાન અને પાકીસ્તાન માંના તેમના પક્ષના સાથીઓ આઝાદી ની ચળવળને દાબી દેવાના આડકતરી રીતે મદદ કરી રહ્યા હતા ત્યારથી ચાલુ થયું હતું. હીંદના દેશી રાજ્યોના સંબંધમાં મુસ્લીમ લીગ સુધારાના કોઇ પણ પ્રયત્નોની વિરૂદ્ધ હતી.

એ યાદ રાખવું જોઇએ કે કાશ્મીર પર આક્રમણ થયાના છ માસ બાદ પાકીસ્તાને પાકીસ્તાનના લશ્કરની હાજરી હોવાનો ઇન્કાર કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું. આ વાત જુઠી પુરવાર થઇ હતી. કડક ભાષા વાપરવાનું અને ખેદ થાય છે પરંતુ પાકીસ્તાને કાશ્મીર ના સંબંધમાં અખત્યાર કરેલી નીતી ને તદ્દન જીદ્દાહાથી ભરેલી હોવાનું અને કોમીવાદની અને ધર્માંધતાની લાગણી ઉશ્કેરનારી હોવાનું મારે જણાવવું પડે છે. આ સત્યતાનો અમે વિરોધ કરતા હતા અને કાશ્મીર ના સબળા પ્રજાકીયીક તત્વો, કે જેઓ વીસ વર્ષ થયાં કાશ્મીરની આઝાદી માટે લડી રહ્યા છે, તે પણ તેનો વિરોધ કરતાં હતાં. આવા કારણ થી મુસ્લીમ લીગને તેની એ પ્રજાની કોમીવાદની નીતી સાથે કાશ્મીરમાં સ્થાન નહિ મળ્યું.

સર ઝફરૂલ્લાહખાન તરફથી અમારી સામે આવા આરોપો મુકાયા પછી કોઇ પણ ચર્ચાને કે કંઈ પણ સમાધા નીપર આવવાને પણ સ્થાન કયાં રહે છે સિવાય કે મુળ મુદ્દાઓની પ્રથમ ચોખવટ થાય.

આ પ્રમાણે અમારું અપમાન થાય અને ઇજા કરવામાં અને ધમકીઓ આપવામાં આવે અને જુઠાણું કરવા માં આવે એ અમે સહન કરી લેવા તૈયાર નથી.

છેલ્લા બેત્રણ મહિના થયાં પાકીસ્તાન માં હીંદ પર જેહાદ કે ધર્મયુદ્ધ કરવા ની ચાલુ વાતો થઇ રહી છે સીકયોરીટી કાઉન્સીલે વીચારવાનું છે કે તેના આગલા ડરાવો અને ભલામણો સાથે આ વસ્તુનો શી રીતે મેળ બેસે છે. અમારે માટે આ ગંભીર બાબત છે અને આ પાર્શ્વભૂની ભુમીકા સામે આ બાબત ની સફળતાની વાત કરી શકાય એ અમે કલ્પી શકતા નથી. ક્યાં હીંદની આપણ ..... સત્તાધીશોપર શંકા કરવામાં આવે ત્યાં હીંદ નબળું છે વા સબળું એ સવાલ ઉપસ્થિત થઇજ નથી શકતો. એ ધોરણે અમે કોઇની સાથે ચર્ચામાં ઉતરવા તૈયાર નથી. અગે વખતોવખત જણાવી ગયા છીએ કે કાશ્મીરના લોકોએ પોતાનું ભાવિ નકકી કરવાનું છે અને તેને અમે વળગી રહીએ છીએ અને તેને અમલમાં મુકવા અમારાથી બનતું કરીશું. કાશ્મીરની બાબતમાં યુનાઇટેડ નેશન્સના કમીશન સાથે અમે અમુક સમજુતીપર આવ્યા છીએ અને તેને અમે વળગી રહીએ છીએ.

પરંતુ જંગલી આક્રમણનો ભય રહ્યો છે ત્યાં સુધીમાં ઓછામાં ઓછી સુરક્ષિતતા આપવાની ના પાડીને અમારાથી વચન ભંગ ન થઇ શકે અથવા બેવફા ન થઇ શકાય. કોઇ પણ પરદેશી લશ્કરને અમારાથી કાશ્મીરમાં દાખલ થવા નહિ દઇ શકાય. આજે કાશ્મીરનું તંત્ર ચલાવી રહી છે તે કાયદેસર સ્થાપિત થયેલી સરકારને અમારાથી બાજુએ હટાવી દઇ નહિ શકાય. પરંતુ કાશ્મીરની પ્રજાને પોતાનું ભાવિ સ્વતંત્રપણે નકકી કરવાની અમે સંપુર્ણ તક આપવા આજે પણે તૈયાર છીએ."

કાશ્મીરપર થયેલા આક્રમણને હીંદ સરકાર હીંદપર આક્રમણ થયેલું ગણશે કે કેમ એવો પ્રશ્ન પુછવામાં આવતાં શ્રી. નેહરૂએ હકારમાં જવાબ આપ્યો હતો.

બાળકોએ કરેલું સુંદર રચનાત્મક કાર્ય

જોરહાટ (આસામ) તા. ૨—જોરહાટની નજીક આવેલા સેનાદીર્ઘના બાર વર્ષથી નીચેના છોકરાઓ અને છોકરીઓએ રચનાત્મક કાર્યક્રમ માટેની પોતાની ધગશમાં એ વીસ્તારની ઉમરલાયક વસ્તીને પાછળ પાડી દીધી હતી.

બાળકોના આ કાર્યકર યુવકોએ એક મહીનાની જહેમત ઉઠાવીને એક માઇલ લાંબો મોટર-માર્ગ તૈયાર કરી દીધો હતો. આ કાર્ય તેમણે તેમના સરદાર સાહેબના સમરણાર્થ જ કર્યું હતું.

નોંધ અને સમાચાર

મીસ મેરી બાર

મીસ મેરી બારનું નામ સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા હીંદીઓને જાણીતું છે. હીંદમાં તેઓ મેરી બેનના નામથી ઓળખાય છે. તેમણે પ્રથમ હીંદમાં જઈ મીશનરીનું કામ કર્યું હતું અને પાછળથી માંદીછના સહવાસમાં આવતાં મુખ્ય સુધારાનું કામ કરતાં હતાં. ચૌદમે વર્ષ પર તેમને પોતાના વયોવૃદ્ધ પીતાની સેવા કરવા જે કામ જોઈ સાઉથ આફ્રીકા આવવું પડ્યું હતું. પોતાના પીતાની સેવા કરવાની સાથે સાથે તેઓ સામાજીક, કેળવણીના અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં પણ કામ કરી રહ્યાં હતાં. ઓલીવાટીઅ બેન્ડ ટેન્ડુર એકટ ની સામેની સત્યાગ્રહની લડતમાં તેમણે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને જેલ યાત્રા પણ કરી આવ્યાં હતાં, કચડાયેલા લોકોનાં તેઓ એક મીત્ર હતાં. માંદીછ સાથેના તેમના નજીકના પરિચયના એક તરફ તરીકે તેમણે "બાપુ" નામનું એક પુસ્તક પ્રકટ કર્યું છે જેમાં માંદીછ અને તેમની વચ્ચે પસાર થએલા પત્રોમાંથી બોધદાયક વાતની તેમણે જાહેર પ્રજાને પીરસી છે. મેરીબેન હવે યુનીયન બોડી ગયા છે. તે પ્રથમ ઈંગ્લાંડ જવા ધારે છે અને ત્યાંથી હીંદ જઈ ત્યાં સ્થાયી વસવાટ કરવા ધારેલો રાખે છે. શનીવારે જોહાનીસ્બર્ગ કાસલમાં તેમનો રવાના થશે. આ દેશમાં તેમના અનેક મીત્રો અને સાથીઓને તેમની મોટી ખોટ જણાશે. મેરીબેને કરેલી નીઃસ્વાર્થ સેવાઓને માટે સૌ તેમને આભારની લાગણીથી યાદ કરશે. ઈશ્વર તેમને સુખરૂપ લઈ જાય અને તેમની સઘળી અભિલાષાઓ પાર પાડે.

ઓલ્ડ સ્ટીમરમાં ડરબનની ગાર્ટનલ કેસલ્ટ ગરર્ન્મેન્ટ ઈન્ડિઅન સ્કુલના વાઈસ-પ્રીન્સીપલ મીસ આઈલીન વેર મીંગટન પણ ફુંક મુકામે રવાના થાય છે. તેમને પણ તેમના અનેક મીત્રો સહર્ષ સફર કરે છે.

અમેરીકામાં જાતીદ્વેષ

નોર્થ કેરોલાઈનાની બ્લેક સ્કુલની યુનીવર્સીટીમાં ચાર નીગ્રો વિદ્યાર્થીઓ ને દાખલ થવાની ત્યાંના ડીસ્ટ્રીક્ટ જજને પરવાનગી નામંજુર કરી હતી. યુનાઈટેડ સ્ટેટસની અપીલની સરકીટ કોર્ટે એ ચુકાદો રદ કર્યો છે. યુનીવર્સીટીના પ્રસીડન્ટ મી. ગ્રેહામ ગ્રેએ તેની સામે સુપ્રીમ કોર્ટને અપીલ કરવાનો પોતાનો ઈરાદો દર્શાવ્યો છે. સરકીટ કોર્ટે ચુકાદો આપતાં જણાવ્યું કે હકીકતોપરથી કોર્ટને ખાત્રી થઈ છે કે નીગ્રોને માટેની રાજ્યની બ્લેક સ્કુલ ગોરા માટેની સ્કુલ કરતાં ઉતરતા દરજ્જાની છે, જે કારણથી ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે.

હીંદ અને સા. આ. વચ્ચે ચાલી રહેલો પત્રવ્યવહાર

ન્યુદિલ્હીથી જણાવવામાં આવે છે કે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં પુછાયેલા એક સવાલના જવાબમાં પરદેશ બાતાના નામદાર મંત્રી ડો. બી. વી. કેસકરે જણાવ્યું હતું કે યુનીયનના હીંદ સરકાર પર યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીની ગયા બેઠકમાં પસાર થએલા ઠરાવનું પાલન કરવાના સંબંધમાં હીંદ સરકાર સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ચલાવી રહી છે. જનરલ એસેમ્બલીએ હીંદ, પાકીસ્તાન અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે વહેંચી તો એક રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવા સુચના કરી હતી. ડો. કેસકરે કહ્યું કે એ પત્રવ્યવહારના પરિણામથી પાર્લામેન્ટને ફુંક મુકતમાં વિદિત કરવાની તેઓ આશા રાખે છે.

એપાર્ટહેડ માટે શાસ્ત્રીય પ્રમાણ

ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચની પરિષદના કમીશનનો રીપોર્ટ

શાના આધારે એપાર્ટહેડનું વાજબીપણું ઠરાવનારા સૌદ મુદ્દાનો રીપોર્ટ ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચની પરિષદની આગલી બેઠકે નીમેલાં કમીશને તયાર કર્યો છે જે એપ્રીલમાં પ્રીટોરીયા ખાતે મળનારી પરિષદ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવનાર છે.

કમીશનનો રીપોર્ટ જણાવે છે કે:

"શાસ્ત્રનો આધાર માત્ર આખા વિષય ઉદ્ધાર અર્થે જ નથી પરંતુ સામાજીક, રાજકીય અને સંસ્કૃતિક બાબતોને માટે પણ છે. એટલે જાતો અને રાષ્ટ્રો વચ્ચેના સંબંધપર શાસ્ત્રનો આધાર મટાવવો અને આપણા બાલ ઝવાતનો ભાગ પાડવો, યોગ્ય જ છે. "શાસ્ત્ર માનવજાતીનું આદર્શ શીખવે છે અને દુનીયા માનવ જાતીના જુદી જુદી જાતીઓ, રાષ્ટ્રો અને ભાષાઓમાં ભાગ પાડેલા છે એવું પણ શીખવે છે.

"જુદી જુદી જાતીઓની હસ્તી ઈશ્વરે ઉત્પન્ન કરેલી છે એટલુજ નહિ પરંતુ તેને મંજુર કરેલી છે. પ્રત્યેક જાતીને તેણે રહેવાને નીમુક્ત કરેલાં યુગ અને સ્થળ આપેલાં છે. "જાતીઓ વચ્ચે નો જહોળો તફાવત જુદા જુદા ધર્મના લોકો વચ્ચેના સગપણને વિઘાતક થઈ પડે છે. ઈશ્વરે સૃષ્ટિ રચી તે વખતે નીયમ કર્યું હતું કે પુરૂષ અને સ્ત્રી એક બીજાનો સાથક હોવા જોઈએ. આ સાથકતાની શક્તીમાં સ્વભાવનો તેમજ માણસના સંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક તેમજ જાતીય આરોપણોનો સમાવેશ થાય છે.

"શારિરિક, સંસ્કૃતિક અને ધાર્મીક તફાવતો જેટલાં વધારે તેટલોજ વધારે લાભ મીશ્રલગ્નોમાં રહેલો છે. સમાન જીવન, સમાન પિતૃવતન અને સમાન ધર્મભાવનાના સ્વિકારદ્વારા એકબીજામાં ભળી જવા શક્તું હોય તેવા જ દાખલા ઓમાં લગ્ન મજબુત પાયાપર થયું ગણે.

"જુદી જુદી જાતીના લોકો ભણી જવાની કુદરતી શક્તીથી એકજ દેશમાં એકત્ર થયા હોય ત્યારે એ વસ્તુ ઈશ્વર ની આજ્ઞા ઉલ્લંઘીજ થએલી છે એમ સમજવું, નહિ કે ઈશ્વર-રચિત ઉલ્લાસ દાયક્તાના સિદ્ધાંતનો લોપ કરવા.

સમાન ભાવિ, સમાન લડત અને સમાન આદર્શો અને ભણી જવાની સ્વાભાવિક શક્તી, એ સઘળાં બંધનો અહિ મોટો ભાગ નિભાવી રહ્યાં છે. આજ માર્ગે આફ્રીકાનર પ્રજા રચાઈ છે.

"પુરેપથી આરોપેલા લોકો અને સાઉથ આફ્રીકાની મુળ જાતીઓ વચ્ચે એવી જ જાતનું સમીકરણ નથી થતું તેનું કારણ એ ગણી શકાય કે, સ્વાભાવિક આંતરપ્રીયતા સાધવાની શક્તી પડી ભાંગે છે, તેમાં ઈશ્વરનો હાથ રહેલો છે એમ સમજી તેને નમવું જોઈએ.

"સાઉથમાં જાતીઓને વિષે ઐક્યતા નથી કરવામાં આવી તેનો અર્થ એવો નથી થતો કે તેણે પોતેજ રચેલ જાતીય અને રાષ્ટ્રિય ભેદોને વેરઝેરી રાખવા નથી માગતો. અમુક તો એ ભેદોની આપણે અવગણના કરી જોઈએ. રાજ્ય લોકોની ઈચ્છાની હસ્તીને માન્ય રાખે છે અને જે પણ લોકોને વીષે લાગુ પડે છે તેજ, વધારે પ્રમાણમાં રાષ્ટ્રોને અને અન્ય તાબાના ઉપરાંત વધારામાં વધુનો પણ તાબા ધરાવનારા લોકોને વિષે લાગુ પડે છે.

"નેટીવો, કલ્રો અને ગોરાઓની સમાનતાની લડતની પાછળ 'ઈચ્છા પ્રત્યેક જાતી કે જે લોકોને આશ્રય રહેલાં છે એ હકીકતને વિષેની જે સમજ રહેલી છે, બળ એ હકીકત પણ સમજવામાં નથી આવેલી કે પ્રત્યેક જાતી અથવા લોકોને પોતાનાં સંસ્કૃતિક અને જાતીય ગુણો રહેલા છે કે જે પોતાના જ સ્વભાવ અને ઉત્ક્રાંતિ અનુસાર પોષવવામાં આવવાં જોઈએ.

"શ્રદ્ધાયુક્ત અને વફાદાર ભક્તિ ભાવ અને પ્રત્યેક જાતીનું વ્યક્તિત્વ અને તેની સંસ્કૃતિ ટકાવી રાખવાના માર્ગે જ આપણા જાતીય સબંધોનો મોમ ઢોળ ચાવી શકાશે, સ્વભાવ, સ્વતંત્રતા અને સ્વજાતી વિશ્વાસ અને આદરથી રાખવાજ પડશે.

અહિંસાનો એક અદ્ભુત નમુનો

'વિશ્વશાસ્ત્રસંઘ'ના તા. ૧૬-૨ ૧૯૫૧ ના અંકમાં પુજ્ય શ્રી. સંતબાલે "ઘર અને બાજુ"એ શિર્ષ હેઠળ લખેલી એક ઘટના અત્યંત બોધદાયક હોઈ અમારા વાંચકોના લાભાર્થે તે અહીં આપીએ છીએ:

એક ગામને ગોંદરે અમો થોડી વાર થોભ્યા. આ ગામડું વાટમાં પડતું હતું; એટલે વિસ્તરો મેળવવાનો લોભ થઈ આવ્યો. જોવા થોભ્યા કે તુરત અમોને જોઈને ગામ લોકોએ અગારા બાજી દોટ મુકી. બેચાર જણ તો પત્રકારની જેમ અમારી પાસે આગી પહોંચ્યા. થોડી પુછપરછ કરી. સમય થતો હતો એટલે અમો એ ચાલવા માંડ્યું. ગામલોકો પૈકી ના ટોટલો દુરથી સ્વાગત કર્યું. થોડા જણ સંગાથે ચાલ્યા. એક કુવો આવ્યો. કુવાની પાસેની ધરતી બળબળી ગઈ હતી: તેથી કુવાને જરા પહોંચી હતી. તેનું વર્ણન ચાલતું હતું. ત્યાં એક માણસ જણી નજર ગઈ. તેના હાથનાં ઓજારો કપાયેલાં જણાતાં હતાં. પુછીએ તે પહેલાં તે બાજુએ જ પોતાની વીતક કથા ચલાવી. એક રીત વાત નાની હતી; બીજી રીતે મોટી હતી. "જ્યારથી હું જાણતો થયો ત્યારથી મારા બાપ ને મારા કાકા વચ્ચે ખેતરના શેઢા બાબત કજીયા ચાલતા. એક વાર તો કાકાએ બાપુજીને ખુબ મારેલા. બાપુજી ગુસ્સે થયા. કોર્ટમાં ગયા. કોર્ટમાં પણ કાકાએ ખોટી જુબાની આપી. બાપુજી હારી ગયા. કોર્ટનો ખર્ચ ચુકવવા ખેતર વેચવું પડ્યું

તે કોઈ મહાજન સંસ્થાનો સભ્ય નહોતો. નહોતો તે કોઈ અદીસાનો અંધારી રોનિક. એ હતો સામાન્ય માનવી. કુદરતે, એમાંના બીજા માનવીની આમ નાટક થતી હત્યાથી એના અંતરમાં પડેલ આઘાત સળવળી ઊઠ્યો હતો. સામેનો શીકારી પણ કોઈ સામાન્ય નહોતો. એનો અહં ઘવાઈ ગયો હતો. આ મનક્ષમતા શીકારની સામે આવેલ મામુલી ગામડીયો આડો પડે અને બંદૂક ઝૂંટવી લે, એમાં એને પોતાનું સ્વમાન ઘવાતું લાગ્યું. તેણે પડકાર કર્યો: "એય બેવકૂફ! બસી જા. નહિ તો મુઓ સમજજે." બસ, હવે શું બોલશે? આ મરજીવો એની બંદૂકની સામે અને બીજાની આડે આવીને ઊભો રહ્યો; 'બસાવ બંદૂક' અને બંદૂક છૂટી ગઈ. 'બીજો બચ્યો' પણ 'માનવી બીધાયો' શીકારી હારી બેટલું જ નહિ બલ્કે નીષ્પાણ બનેલો થઈ ગયો. એના પરતાવાને પાર ન રહ્યો; પણ હવે શું થાય? બંદૂક તો ફૂટી ચૂકી હતી બીજો હોત તો આના પ્રત્યાઘાત આવે તે પહેલાં નાસી જાત. આ શિકારી ભાગ્યો નહિ. એણે પોતા માનવીની અકિતબર્ખા હેઠે પરિચર્યા કરવા માંડી. ગામ લોકો દોડી આવ્યા. ઘરડા તો બબડવા લાગ્યા હતા, પણ સદ્‌ભાગ્યે પેલો મરજીવો બનેલો માનવી બચી ગયો. તેણે ઉશ્કેરાયેલાં પોતાનાં ગ્રામજનોને સમજાવ્યાં. શીકારી ના દિલ પર ખાની ઉંડી અસર કેમ ન પહોંચે! ઘાયલ થયેલો સામાન્ય માનવી એને કેટલો મહાન લાગ્યો હશે! ઘાયલ થયેલા એ માનવીએ શીકારીને વિલાપ આપી. શીકારી ગયો. અને બહુ આગ્રહથી સારવારનાં નાણાં મુકતો ગયો. આ ઘાયલ બોડા જ વખતમાં સાજો થયો. આગળા, હાથ વગેરે ઉપર છરાઓની નીશાની જો રહી ગઇ. એ નીશાનીઓ અહીંસકના જીવનનું જીવતું પ્રતીક જ હતું ને?

મને થયું "કુદરતની કેવી અકળ કળા છે! શરીરમાં આવું બન્યું હોત તો કેટકેટલું આ ફોરસાદારનું બમકબબું" વર્ણન આવત! આને માટે એમાંનું 'કશું કર્યાય નહિ આવ્યું હોય. ગામડાને આંગણે અજાણ્યો એવી કેટલીય રત્નકણીકાઓ પડી હશે!"

હિંદના ખબરો

સોમનાથના શિવલિંગનું પ્રતિષ્ઠાપન

તા. ૧૫ મી એપ્રીલ રામનવમીના શુભ દિવસે સોમનાથનું શિવલીંગનું પ્રતિષ્ઠાપન ભારતના રાષ્ટ્રપ્રમુખ શ્રી. રાજેન્દ્રબાબુના વરદ હસ્તે થશે. આ પ્રસંગને દીપ્ત તૈયારીઓ કરવા માટે સૌરાષ્ટ્રનાં ના. રાજપ્રમુખ જામસાહેબ ભારે પરિશ્રમ લઇ રહ્યા છે. સોમનાથ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ જુદી જુદી તૈયારીઓમાં લાગી ચુકયા છે. આ પ્રસંગે સોમનાથ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી અને સોમનાથ મંદીરના પુનરોદ્ધારની પ્રવૃત્તિના નાયક શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશી ભારતભરમાંથી ચારસો જેટલી આગેવાન અતિથિઓને મહેમાન તરીકે નોતરી રહ્યા છે. આમંત્રિત મહેમાનોમાં વિદ્યુત પ્રધાનું ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ગાડગીલ અને સંરક્ષણપ્રધાન શ્રી. બળદેવસીંઘનો પણ સમાવેશ થાય છે.

આજ દિવસોમાં સોમનાથ ખાતે વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ અંગેનાં સંમેલનો, પરિસંવાદો અને પ્રદર્શનો યોજાનાર છે.

ભારતનું કોયી પણ પશુપ્રદર્શન યોજવાની જવાબદારી સરકારે સ્વીકારી છે. ભારતના આચાર્યો અને સંસ્કૃત ના પંડીતોનું સંમેલન સંસ્કૃતના અભ્યાસીઓ તરફથી યોજવામાં આવનાર છે. આ ઉપરાંત શ્રીમતી લીલાવતી મુનશી તરફથી અનાજ સિવાયની બીજી વસ્તુઓની બનાવટોનું મોટા પ્રમાણું પ્રદર્શન ભરાનાર છે. સોમનાથનું શિવલીંગ પ્રતિષ્ઠાપન વખતે સૌરાષ્ટ્ર—ગુજરાતમાંથી જનતાનો જે ઉમદારે ઘસરો થશે તે લક્ષમાં રાખીને પચાસ હજાર માણસો માટેની રહેવા—ખાવાની સગવડો યોજવામાં આવનાર છે.

આવડા મોટા માનવસમુદાય માટેના વાહનવ્યવહાર માટે અમદાવાદથી સોમનાથ સુધીનો સોમનાથ મેઇલ દોડતો થયો છે. સોમનાથ મંદીરના પુનરોદ્ધાર માટે સરદાર પટેલે રૂપીયા એક કરોડ એકઠા કરવાનું વીચાર્યું હતું. જેમાંથી હાલ માત્ર રૂપીયા સતાવીસ લાખ એકઠા થઇ શકયા છે. આ રકમ પુરી કરવા માટે જાહેર અપીલ બહાર પાડવામાં આવનાર છે.

શિવલીંગ પ્રતિષ્ઠા માટે યજ્ઞ પુજન અંગે પ્રાચીન પુજનની યાદ તાજી કરતી તૈયારીઓ ચાલી રહી છે. ભારતની અનેક નદીઓનાં જળ અને ભારતના અનેક પહાડોની ચોકકસ વનસ્પતીઓ એકઠી કરાઇ રહી છે. આ ઉપરાંત ખુદ ગીરનારમાંથી પુજન માટે જરૂરી એવી કેટલીક માટી અને વનસ્પતી એકઠી કરવા માટેની ટીમ મોકલી છે. સોમનાથ મહાદેવનું પાદપ્રક્ષાલન કરતી ભારતની ચોરાણુંએ કાંઠાની નદીઓનાં જળો એકઠાં કરવા માટે ખાસ માણસો રવાના કરવામાં આવ્યા છે. સોમનાથ મંદિર પ્રતીષ્ઠાપન સાથે જે ખુશી પર ભગવાન શ્રી. કૃષ્ણે મુકાવતારના છેલ્લા શ્વાસ લીધા હતા તે દેહોત્સર્ગ સ્થાનનો પણ પુનરોદ્ધાર કરવાનો કાર્યક્રમ સમીતીએ હાથ ધર્યો છે. સમસ્ત ભારતમાં પવિત્ર મનાતી દેહોત્સર્ગ ભૂમીના પુનરોદ્ધાર અંગેના સ્મારકનું ખાતમુર્હુત પણ ભારતના રાષ્ટ્રપતી શ્રી. રાજેન્દ્રબાબુના શુભ હસ્તે થશે.

સૌરાષ્ટ્રનાં ટોણો

સૌરાષ્ટ્ર સરકારના ખેતીવાડી ખાતા તરફથી પંજાબમાં દહસાર ખાતે ભણી રહેલા અખિલ હીંદ પશુ પ્રદર્શનમાં ગુજરાતમાંથી ગયેલા ગાય બળદ ભેંસ વગેરે ઉપર ઉતાર

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બિનપત્રી તરફથી)

નવી દિલ્હી, માર્ચ તા. ૧૭, ૧૯૫૧.

સામ્યવાદી હીંસા

"સામ્યવાદ વિરોધી તત્વો ત્રિપુરાના ડાબર અને ઓવાઇ વિભાગો માં કેટલાક સમયથી કેર વર્તાવતા હોવાના અહેવાલ સરકારને વારંવાર મળ્યા કરે છે એમ ગૃહ પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ આજરોજ પાર્લામેંટમાં જણાવ્યું હતું. વધુમાં આ લોકો અપહરણ કરતા હોવાના અને કેટલીક વાર તો પૈસા અને અનાજ પણ ધાકધમકીથી લઇ ગયા હોવાના કિસ્સા પણ નોંધાયા છે." એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપતાં શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ ઉપરોક્ત માહિતી આપી હતી. આ સંબંધે કેટલાક પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં ગૃહપ્રધાને કહ્યું હતું કે, મજકુર રમખો એ ગેરીલા કેટલાક રાજસેવાની ધરપકડ કરી છે અને તેઓ પણ હાથ કર્યા છે. ત્રાસવાદીઓ સામેની આ ઝુંબેશ ચાલુ રાખવા પોલીસને સુચના આપવા માં આવી છે. કેટલેક રથળે સરકાર અને સામ્યવાદીઓ વચ્ચે અથડામણ પણ થઇ છે, પણ અથડામણથી કેટલી ખુવારી થઇ તેના આંકડા મળ્યા નથી. મણિપુરમાં આવાજ પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ ફેલાઇ રહી હોવાનું ગૃહ પ્રધાને કહ્યું હતું. મણિપુરમાં સમાંતર સરકાર રચાવવામાં આવી હોવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. આ લોકો સામ્યવાદીઓ હોવાના પુરાવા સરકાર પાસે છે. તેમની પાસેના શસ્ત્રો કેટલાક એક રેડીના હોવા અંગે સરકાર તપાસ ચલાવી રહી છે. ભાગલા પછી રેલ્વે તથા માર્ગ વ્યવહારમાં મુસ્લિમો ઉંચી સંખ્યામાં કામ કરે છે. આ વિભાગોમાં ગોપા નો પુરવઠો પહોંચાડવામાં કેટલીક નડતર છે. છતાંએ સરકારે વિમાન મારફત પણ પુરવઠો પહોંચાડવા જનનું કર્યું છે, અને આ નડતરનો લાભ સામ્યવાદીઓ ન ઉઠાવી જાય એ માટે પણ સરકારે ચાંપતાં પગલાં લીધાં છે, એમ જણાવી શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ બીજા એક પ્રશ્નના ઉત્તરમાં કહ્યું હતું કે, આ સમાજવિરોધી પ્રવૃત્તિઓને ડામી દેવાનાં આમલોકો તરફથી સારા પ્રમાણમાં સહકાર આપવી રહ્યો છે. અંતમાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે આ ત્રાસમાંથી ઉગરવા લોકોને રાહત આપવા સિવાય બીજા અનેક ઉપાયો છે.

વસ્તીનો ચિંતાજનક વધારો

દેશભરમાં અત્યારે વસ્તીગણતરીનું કામ ચાલી રહ્યું છે. તેમાં ઠેરઠેર વસ્તી વધ્યાની જ ખબરો મળે છે. દાખલા તરીકે, એકલા અમદાવાદ શહેર ની વસ્તી ૧૯૪૧ માં ૫ લાખ ૯૧ હજાર હતી, તે ૧૯૫૧ માં ૭ લાખ ૮૮ હજાર થઇ છે. આને અંગે નવી દિલ્હીનો એક સરવેક્ષ જણાવે છે કે શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ દેશની વસ્તીમાં થઇ રહેલા ચિંતાજનક વધારા ને રોકવા દેશનેતાઓને કરેલી હાકલ બાબતે રાષ્ટ્રીય આયોજનપંચ અને પ્રધાનમંડળના નિષ્ણાત સલાહકારોની ગંભીર ચેતવણી રહેલી છે. જો વસ્તીવધારા પર અંકુશ નહી મુકાય તો દેશની સ્થિરતા માટે ગંભીર જોખમ ઉભું થશે અને આપણી અન્ન પરિસ્થિતિ વધુ વિકટ બનશે એવી ઘેરી ચેતવણી સરકારને આપવામાં આવી હોવાનું જણાવવા મળે છે. નિષ્ણાતોએ ખોરાક પરિસ્થિતિ અને સામાજીક સેવાઓ પર આવી પડેલા બોજાને અનુલક્ષીને હાલના વસ્તી વધારાની વિગતવાર તપાસ કર્યા બાદ કેન્દ્ર સરકારને રપષ્ટ શબ્દોમાં જણાવી દીધું છે કે ઓછામાં ઓછા વસ્તીવધારા નું પ્રમાણ ઘટાડવા માટે તાકીદનાં પગલાં નહીં લેવાય તો હાલના નીચા જીવન ધોરણમાં સુધારો થવાની પણ કોઇ આશા જણાતી નથી. આ સંબંધમાં સરકારને કેટલાંક વ્યવહાર પગલાં પણ સુચવવામાં આવ્યાં છે. નિષ્ણાતોના જણાવવા મુજબ ભારતમાં ૧૯૦૧ થી ૧૯૪૧ સુધીનાં ૪૦ વર્ષો દરમીઆન દર ચોરસ માઇલે વસ્તીનું પ્રમાણ ૧૭૮ થી વધીને ૨૪૬ માણસોનું થયું હતું અને આગલા પછી તેમાં વળી વધારો થયો હતો. ૧૯૫૧ નો દેશનો કુલ વાવેતર વિસ્તાર ૨૩,૪૮,૦૦,૦૦૦ એકરનો અને ૧૯૫૧ ની વસતી ૩૪,૩૩,૪૦,૧૦૦ ની અંદાજવામાં આવે છે. આ આંકડાઓ જોતાં દરેક વ્યક્તિ દીઠ સરેરાસ ૦.૬૭ એકર વાવેતરની જમીન આવે, જે મોટા ભાગના દેશોની સરેરાસ કરતાં ઘણી નીચી ગણાય. નિષ્ણાતોએ શોધી કાઢેલી બીજી એક ગંભીર હકીકત એ છે કે છેલ્લા ચાર દાયકા દરમીઆન દેશની વસ્તીમાં કુદકે ને ભુસકે વધારો થવાથી અને વાવેતરની જમીનમાં તેવે વધારો ન થવાથી વ્યક્તિ દીઠ ફાળે પડતા વાવેતર વીસ્તારમાં ઘટાડો થતો આવ્યો છે. ૧૯૨૧-૨૨ થી ૧૯૪૧-૪૨ ના ગાળા દરમીઆન ૨૦ ટકા જેટલો ઘટાડો થયો હતો.

આ હકીકતો ધ્યાનમાં લઇને મધ્યસ્થ પ્રધાન મંડળના નીષ્ણાતોએ વસ્તી વધારા સંબંધમાં તાકીદે કોઇ પગલાં હાથ ધરવાનું આગ્રહપુર્વક જણાવ્યું છે. વસ્તી સંબંધી આયોજનના નીષ્ણાતોએ બે પગલાં સુચવ્યાં છે. એક તો દેશ નાં અર્થિક સાધનો અને સામાજીક સેવાઓનો સુયોગ્ય વીકાસ એવો હોવો જોઇએ કે જેથી દેશની માનવ શક્તિ નો કાર્યક્રમ રીતે ઉપયોગ થઇ શકે અને ધુંધળીપ જીવનધોરણ જળવાઇ રહે. બીજું પાસું એ છે કે આપણે વસ્તીને ધારે તેમ ન વધવા દેતાં તેનું યોગ્ય નિયમન કરવું જોઇએ.

નિષ્ણાતોએ સરકારને ચેતવણી આપી છે કે ભારતની વધતી જતી વસ્તી બીજા ગીચ દેશોની જેમ તેને માટે મરીણી અને ભુખમરાના પ્રશ્નના ઉકેલ લાવવામાં ગંભીર વિઘ્નરૂપ છે. નિષ્ણાતો અંતમાં જણાવે છે કે ભારત ની વસ્તી જોઇએ તે કરતાં વધી જ ગઇ છે અને તેને માટે માનવ બળનો સવાલ નથી. ભારત પાસે અર્થિક વીકાસ, જાહેર સેવાઓ અને સંરક્ષણ માટે જોઇતું માનવ બળ તો છે જ. મુશ્કેલી ફોજ તો તે. સંખ્યાની નહીં પરંતુ તાલીમની છે. હાલના નીચા ધોરણે પણ દેશની પ્રજાને ખોરાક પુરો પાડવામાં અનુભવવી પડતી મુશ્કેલીઓ આપણને રાષ્ટ્ર તરીકેના આપણા અસ્તિત્વ સામેના ભયનું ભાન કરાવ્યું છે. આપણી પ્રજા પર વધેલા બોજાનું મુળ કારણ એ છે કે ખેતી-વાડી અને બિન-ખેતીવાડી ઉત્પાદન વસ્તીના વધારા કરતાં પાછળ પડયું છે. હાલની સંધની કુલ વસ્તી ૧૯૪૧ ની વસ્તીગણત્રી મુજબ લગભગ ૩૧ કરોડ ૮૦ લાખની હતી. આ દરે ૧૯૭૧ માં આપણી વસ્તી ૪૬ કરોડ ૧૦ લાખની થશે અને પચાસ વરસ માં એટલે કે, ઇ. સ. ૨૦૦૦ માં ૬૫ કરોડની થશે. એટલે વસ્તી વધારાના આ વેગ સાથે આવકમાં વધારો કરવાનું ખુબ જ મુશ્કેલ બની રહેશે અને આપણી પ્રજાના જીવન ધોરણમાં પણ ખાસ સુધારો કરી શકાશે નહિ. આ માટે આપણા નિષ્ણાતોએ બે રાક્ષય ઉપલાન્તોનો નિર્દેશ કર્યો છે, એક તો વધારાની વસ્તીને બીજા દેશો માં ગોકલી આપવી અને સંતતિ નિયમનનાં સાધનો મારફતી રાજ્ય પ્રેરીત ઝુંબેશથી જન્મનું પ્રમાણ અટકાવવું કુટુંબ નિયમનનો કાર્યક્રમ એ સમુહ અપીલ સાથેનો કાર્યક્રમ હોવો જોઇએ.

સોરાષ્ટ્રની પ્રગતિ

સૌરાષ્ટ્રના બાંધકામ ખાતાના પ્રધાને કહેલું કે સૌરાષ્ટ્રમાં આ વખતે પહેલો પાક ઘણો સારો ઉતરશે એકલા સૌરાષ્ટ્રમાં ચીસ હજાર એકરમાં પણ ઉગાડવામાં આવેલ છે. લગભગ ૮ થી ૧૦ લાખ મણ ઘઉંનો પાક ઉતરશે જેમાંથી દોઢ લાખ મણ પણ તો ઓકલા સૌરાષ્ટ્રમાંથી જેનીમાં સરકાર ને મળશે. રકતપીત્તના દરદીઓ અંગે ના એક સવાલનો જવાબ આપતાં શ્રી. દવેએ કહેલું કે સૌરાષ્ટ્ર સરકારે આ દરદીઓ માટે ચોટવાડના દરીયા કાંઠા ઉપર આવેલ રાજપરડેમાં દવાખાનાના ઉપયોગ માટે આપવા તૈયાર છે પરંતુ સારાષ્ટ્રના કેટલા ધનપતિઓએ રકતપીત્તખાના દવાખાના માટે દંડ એકઠું કરી એક મોડલની હોસ્પીટલ જેવું ઉભું કરવું જોઇએ. સરકાર અડધો ખર્ચ અને બીજી સગવડતાઓ આપવા તૈયાર છે. વધુ માં તેઓએ ઉમેર્યું કે દંડ કરવા અંગે તેઓ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે અને જો આ યોજના પુનઃરચનારૂપ લેશે તો ઘણુંસો જેટલા દરદીઓ જેનો ઓ સાથે લાભ લઇ શકશે.

સૌરાષ્ટ્રમાં પંચાયતો

સૌરાષ્ટ્રના વડા પ્રધાન શ્રી. ઢેબરે સૌરાષ્ટ્રના સરપંચ તરીકે તેમણે ગામ પંચાયતના હાજરા, સભ્યોની ફરજો અને પંચાયતરાજ મળ્યા બાદ ગામડુ ગાંધીજીના કયા કયા આદર્શો અપનાવી શકે તેનો ખ્યાલ આપ્યો હતો. તેમણે એકી સાથે ઉપરોકત ચારે ગ્રામપંચાયતોનું ઉદઘાટન કરતાં તે પ્રસંગે મળેલી પંચ હજારની માનવમેદનીને સંબોધતાં કહ્યું હતું કે, "પંચાયતોને મળેલ સત્તાનો સદુપયોગ તો ત્યારે થયો ગણાય કે જ્યારે એકપણ કેસ અદાલતમાં ન જતાં ગામમાં જ તેનું સમાધાન થાય. એકબીજાને દેખીતી માનવીમાં મમતા જાગે અને પરસ્પર ના મનદુઃખો ભુંસાઇ જાય. કલેશ પ્રત્યે અરૂચીજન્ય થઇ. લોકો ગામડાં ની વસ્તુઓથી જ ચલાવી લેવા પ્રતીજ્ઞા કરે. ગામડાંના મોચીથી માંડીને દાણા દળી પેટ ભરનારી વિધવા સુધીની સંભાળ લેવાની ફરજ ગ્રામ પંચાયતની છે. ગામમાં બીજાનાં તેહવારે બદલે વાણીને પ્રોત્સાહન આપવું જોઇએ. ઘરટ દાવાની ચકકીને રાત્રે ઘર હાથે દળવા દળવા ઘંટીને પ્રોત્સાહન આપવું જોઇએ. અને આ બધું પ્રેમથી અમલી બનાવવું જોઇએ.

ધાર્મીક રથળોની જાળવણી અંગે તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ચોરામંની વસ્તુઓ ચોરી કે નળીયા, ભીંતડા, મટારવ, નગારાં, કે મુર્તી સાથે અંધ શ્રદ્ધાથી જોડાયા છીએ અને તેની પાછળ ખર્ચ કરવા પંચાયતો નાણાનો વ્યય કરે તો તે વ્યાજબી નથી. પંચાયતે સાર્વજનીક કામો કરવાં, પરંતુ, તેની ભાવના એવી હોવી જોઇએ કે જેમાં આપણે હજી જંગલી દશામાં પડયા હોઇએ તેવું કાંઇ કામ ન થઇ જાય ■ પંચાયતે ખ્યાલમાં રાખ " જોઇએ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ક્વીર, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

ઈન્ફ્લુએન્ઝા

અને વીચાર આવે છે કે એ અસંખ્ય મોટાં મરણ પ્રમાણને માટે આ "જાદુઈ દવાઓ" કેટલે અંશે કારણભુત હતી. ખાઈ પોતાનું માનવું છે કે કહેવાતા "સાચા ફ્લુ" અને પેનીસીલીનની જાતની અન્ય દવાઓની અસર ૧૯૧૮ ની "ગ્રેનીકીન ફ્લુ"ના જેવીજ હશે. એ ૧૯૧૮ના ઉપદ્રવ વખતે એસ્પરીન અને બીજી કોલટારની દવાઓના પ્રયોગથી એવોપથી વાળાઓએ ૫૦ થી ૬૮ ટકા દરદીઓ ખોયા હતા, પરંતુ કુદરતી ઉપચાર વાળાઓ અલ્પ પરિણામો મેળવી શકયા હતા. ઇન્ફ્લુએન્ઝાના રોગમાં જો એટલા મોટા પ્રમાણમાં મોતો મરે તો એ ફ્રીમ્યુસ્તોનાં ઉપચારોમાં કંઈક મોટી ખામી હોવી જોઇએ.

મારા મત પ્રમાણે તેના ત્રણ કારણો છે. પહેલું એ કે ફ્રીમ્યુસ્તોને, પોતાની "જાદુઈ દવાઓ"ની ખેતરી અસર થાય છે તેનો જરાયે ખ્યાલ હોતો નથી. એટલે તેઓના દરદીઓ પુળ ફરિયાદ ૧૨ થવાની લાંબી મુદત બાદ એ દવાના ઝેરથી પીડાય છે. બીજું એ કે ખોરાક ને વીષે તેઓના વીચારો મુંઝવણ ભરેલા હોય છે. અને ખાસ કરીને તાવની સ્થિતિમાં પચાવી નહિ શકાય તેવા અથવા તો શરીરમાં વધારે પડતા થઇ ગયેલા બોજામાં ઉમેરો કરનારો ખોરાક નહિ આપવાની તેઓ પુરતી કાળજી લેતા નથી. અને ત્રીજું, સૌથી વધારે ગંભીર અસુખું જોઇએ, તે એ કે પોતાના નાકની દાંડી સામે રહેલી ચોખ્ખી હકીકતોને તેઓ પુરી દૃષ્ટિથી જુએ છે. ફ્રીમ્યુસ્તો કોઇ પણ રોગના તેના કારણભુત જંતુઓ સિવાય બીજાર કરી શકતાજ નથી. તેઓ જંતુ પેલા બની ગયા છે. આથી તેઓ એ જંતુઓનો નાશ કરવાને તરેહવાર દવાઓ, રસાયણો અને ભેળ સેળાની કોથો કરે છે. પરંતુ ખુદ તેઓનું પોતાનું જ સરાવાર સાહિત્ય કહે છે તેમ એવા પદાર્થો એ જંતુઓ સાથે શરીરના સાધારણ કોષોને પણ નુકસાન કરે છે.

કુદરતી ઉપચાર વાળાઓની રીત એ કરતાં જુદીજ છે.

ઈન્ફ્લુએન્ઝા થવાનો ભય જણાય ત્યારે ખરેખર જબરજસ્ત વખાની સૌથી પ્રથમ કરજ એ છે કે સઘળો એસ્પરી નો, નર્વ પેન કીમરો, સક્કા દુઃખ, પેનીસીલીનની શોળીઓ અને બોળા પ્રત્યેપર લાદવામાં આવેલી પ્રતીબંધ કરનારી સઘળા દવાઓ ઘરમાંથી ફેંકી દેવી. એ કચરો બાળી ભસ્મ કરી નાખવો! કોઇ પણ પ્રકારે તેને શરીરમાં જવા નહિજ દેવો. કેમકે એ સઘળું ઝેરજ છે અને દરદીના હૃદય પર અસર કરનારું છે. જેથી હૃદય બંધ પડી જશે અને દરદી રોગનો ભોગ થઇ પડશે.

ઇન્ફ્લુએન્ઝા થયો હોય તેને માટે સારામાં સારું રસણ બીજાનું છે. દરદી ને સુવાડી દઇ બિલકુલ શાંતી આપવી જોઇએ કે જેથી તે પોતાની શક્તિ ટકાવી શકે અને હૃદયપર બોજો નહિ પડે. પરંતુ એ સાથે તેના ઓરડામાં પુષ્કળ સ્વચ્છ હવાની આવજા થાય તેની ખાસ કાળજી લેવી જોઇએ. દરદી ને જેટલું જોઇએ તેટલું પાણી પીવા દેવું જોઇએ. પાણીમાં લીંબુનો રસ નાખવો બહુ સારો. પરંતુ ખાંડ નાખવી નહિ જોઇએ. પેટ બરોબર કામ કરે છે કે નહિ એ તપાસવું જોઇએ અને જો સંતોષકારક રીતે પેટ સાફ નહિ થતું હોય તો રોજ એક વખત પીચ કારી (એનીમા) આપવી જોઇએ.

પણ પદાર્થો આપવાનું સદંતર બંધ થવું જોઇએ. ખાસ કરી તાવને રોગ તારો ખોરાક નજ આપાય. ઇન્ફ્લુએન્ઝા એ પણ એક તાવજ છે. રદ્દાર્થ વાળી વસ્તુઓ, જેવી કે, ઇંડા, બીસ્કીટ, પુડીંગ, કસ્ટર્ડ, કેક વિગેરે અને કાચો હાઇડ્રેટ વાળી વસ્તુઓ, જેવી કે, ખાંડ અને બધા વસ્તુઓ તાવવાળા દરદીના શરીરમાં આગમાં તેલ નાખવા બરોબર છે. તેનો સર્વથા પ્રતિબંધ થવો જોઇએ.

મરઘીનો સેરવો અને બીટરીની ઘોબાના પાણીના જેટલી કીંમત છે. એ કે પુરાવાથી ખાતરી આવેલી બાબતો એવી છે કે તેનાથી શક્તી રહે છે. બીટરી સેનાર દરદીને વીષે આપું બને છે કે તે અથી ઉપવાસી હોવાથી અને ઘણ ખોરાક નહિ લેતો હોવાથી સાજા થવામાં તે મદદરૂપ થઇ પડે છે.

જે કુટુમ્બીઓને દરદીને શક્તી ટકાવી રાખવાને કંઇક આપવું જ જોઇએ એવી ચીંતા થતી હોય તેઓ સારામાં સારી વસ્તુ કાચાં સાકોનો રસ આપી શકે છે, જેવાં કે, કાચાં ગાજર અને બાફ્યા રસનું મીશ્રણ, અથવા મોટા મુળા અને લીંબુના રસનું મીશ્રણ વળી ગાજર, બાફ્ટ (રપીનીપ) અને સેલરી એ ત્રણેના રસમાં થોડો પાર્સલીનો રસ ઉમેરીને આપી શકાય.

આંસો, કરટી અને ઇન્ફ્લુએન્ઝા માટે સહજતાથી અજમાવાયેલી એક સાદી ઘરગથ્થુ દવા મધ અને લીંબુ છે. એ ટેબલસ્પુન ચોખ્ખાં મધમાં બે તાજાં લીંબુનો રસ ઉમરવો. તેનું બરોબર મીશ્રણ કરવું અને થોડે કલાકે તેમાંથી ■ ટીસ્પુન જેટલું દરદીને પાવું. તેનાથી બળખા છુટા પડે છે, ગળાને સાંત્વન લાગે છે. ખાંસીનું જોર કમી થાય છે અને નુકસાન કર્યું જ થતું નથી. મધ હૃદયને ચોળવા આપનારું છે. પેટમાં જઇ દુરસ્ત જ પચી જાય છે. પાચ નેન્દ્રિય ઉપર જરાયે બોજો પડતો નથી. વળી લીંબુના રસથી મોઢીની પણ શુદ્ધિ થાય છે.

આ મધ અને લીંબુના રસનાં મીશ્રણનો દરેક ઘરમાં ઉપયોગ થવો જોઇએ. તે આશિર્વાદરૂપ થઇ પડશે.

દરદી હોમીયોપથીની ઇન્ફ્લુએન્ઝીનમ ૩૦ ની ૩ દીકડીઓ દીવસના ત્રણ વખત લઇ શકે અને તેના વચગાળામાં હોમીયોપથીની આયોડીયમ ૧૨ અથવા બેપ્ટીસીયા ૩૦ નો આસ ચાન્સ દેવાય તે મુજબનો ડોઝ પણ લઇ શકે.

ઉપર જણાવેલા ઉપચારથી ઇન્ફ્લુએન્ઝાથી ઓછામાં ઓછું નુકસાન થશે. શરીરની શક્તિ ટકી રહેશે અને રોગનો સામનો કરી તે દુર કરી શકશે. વળી એ કુમળો વયા બાદ દરદીને મહિનાઓ કે વર્ષો સુધી અબ' માંદાની દશા ભોગવવી નહિ પડે. બધો દરદીની સ્થિતિ કુમળા પહેલાં હતી તે કરતાં સારી થશે. કેમકે, તાવે શરીરનો મહોં કચરો બાળી નાખેલો હશે અને શરીર વધારે શુદ્ધ થયું હશે.

એક અગત્યની વસ્તુ ચુકવી નહિ જોઇએ. તે એ કે, દરદી સાજો થતો હોય ત્યારે શરૂ કે દાના રસપરથી બહુ ખોરાક પર લાવતાં ઘણીજ કાળજી રાખવી જોઇએ. ઉપવાસ દરમીયાન પેટ અને હોજરીને કશું કામ કરવું પડતું નથી. જેથી પેટના આંતરડાં સંકોચાય છે અને પેટ નાનું થાય છે. જો અણચીંતવ્યા તેમાં ખોરાક અનાજ નાખવામાં આવે અને પેટની પાસે સખ્ત કામ લેવામાં આવે તો ગંભીર પરિણામો આવે. પેટ હૃદયની સાવ નજદીકમાં હોઇ હૃદયને પણ અસર થાય છે અને તેનું પરિણામ જોખમ કારક થઇ પડે. ઉપવાસ હમેશાં ધીમે

પ્રોત્સાહન તોડવો જોઇએ. સારામાં સારી રીત એ છે કે કંઈ પાકું ફળ, જેવું કે પચેલું, મીઠું ખાવું પછી એક કલાક બાદ ત્રીજું ખમણેલાં ગાજર, ત્રીજી સમારેલી કોબી અને ટમાટાનું સેલેડ લઈ શકાય. દહીં પણ જેવું સહીસલામત ગણાય, ત્યાર બાદ ધીમે ધીમે વધુ ખોરાકમાં આવી શકાય. હેતુ એ છે કે એક સામટો વધારે પડતો ખોરાક કાંઈ પાચનેન્દ્રિય ઉપર વધારે પડતો બોજો નહિ મુકાય. તેમ કરવાને પુર્વના જાનીઓ કરતા છે તેમ પ્રત્યેક કોળીયો નવાણું વખત ચાવવો.

હિંદના અખબારો

ફળવણીપર શ્રી. નેહરૂ

સેવાગ્રામ (વર્ધા)—મહાત્મામંદિર શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ અખિલ ભારતીય નયી તાલીમ પરિષદના સાતમા અધિવેશન પ્રસંગે એક સંદેશો મોકલીને જણાવ્યું હતું કે, "ફેળવણી પરત્વેનું દ્રષ્ટિબિંદુ અકકડ અને ચુસ્ત હોવું ન જોઇએ, પરંતુ તેમાં અખતરા તથા આપણા પ્રેમ મુજબના સમાજ તથા વ્યકિતના વીકાસ માટે મુકત અવકાશ હોવો જોઇએ."

શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે, કોંગ્રેસે નવી તાલીમનો સામાન્ય સિદ્ધાંત ઘણા સમય અગાઉ સ્વીકાર્યો હતો, અને કેટલીય પ્રાંતિક સરકારોએ વિવિધ રીતે એનો અમલ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ યોજનાનો મુળ વીચાર કરતાં કંઈક જુદી રીતે અમલ કરવા માટે પ્રાંતિક સરકારોની ટીકા કરવામાં આવી હતી. આ ફેરફારો કેટલી હદ સુધી વ્યાજબી કર્યા છે એ હું કહી શકું તેમ નથી, પરંતુ સામાન્ય સિદ્ધાંતો અંગે મને લાગે છે કે આવા પ્રયોગ માં વિવિધતા હોવાનું ઇચ્છનીય છે.

શ્રી. નેહરૂએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, ફેળવણીની પ્રક્રિયાનાં પરિણામો આવતાં થોડા સમય લાગે અને આમ એક અખતરા પુરતી જ ફેળવણીને મર્યાદિત કરવામાં આવે તો સંખ્યાબંધ દ્રષ્ટિબિંદુઓનો સંપૂર્ણ લાભ ઉઠાવી શકાય નહિ. વળી સરકારને વિવિધ સંયોગો સાથે કામ પાડવાનું હોય છે. સરકાર કંઈ અમુક વ્યકિતઓની અનેલી નાની સંસ્થા નથી અને તેને કંઈ એક જ કાર્ય કરવાનું નથી. સરકારને સંયોગોને અનુકુળ બનવું પડે છે અને તેથી તેને એક "આશ્રમ"ની દ્રષ્ટિબિંદુ ને ન્યાય તોળી શકાય નહિ.

"ફેળવણીમાં પ્રેમ હોવું જરૂરી છે. એ પ્રેમ અંગત, વ્યકિતગત અને સામાજીક પણ હોય. સામાજીક પ્રેમ એટલે આપણે જે પ્રકારનું સામાજીક પરિવર્તન કરવા માગતા હોઇએ તે સમાજ નું અમુક પ્રકારનું ચિત્ર. ભારતના વર્તમાન સંયોગોમાં અથવા તો વિશ્વ ના આ સંયોગોમાં બહુ ઓછી વ્યકિત ઓ ચોકકસપણે સામાજીક પ્રેમ રજુ કરી શકશે. અલબત્ત તેની વીસાળ રૂપરેખા દર્શાવી શકાય. છેલ્લા કેટલાય મહીનાઓથી આપણું આયોજન પંચ સામાજીક હેતુઓ સાથે સંકળાયેલા પ્રશ્નો વીચારી રહ્યું છે. આ કંઈ રહેલી બાબત નથી અને એક મર્યાદિત યોજના તયાર કરવામાં કેટલોક વધુ સમય પણ લાગશે. કેટલાક પ્રયોગો નકકી કરવાનું સરળ છે, પરંતુ તેનો અમલ કરવાનું ખુબ જ કઠિન છે.

બેરામાં ઉતારૂઓ માટે સગવડ

આથી બેરા બધને આવતા જતા પેસેન્જરોને જણાવવામાં આવે છે કે: બેરા ઢોંકુ સમાજનાં પેટા વિભાગ તરીકે ગેસ્ટ હાઉસ ઉપ ભાગ ચાલે છે તેનાં બને નેટલના પેસેન્જરોને સગવડ આપવા માટે વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે તો સા. રોડેશીયા, નોર્થ રોડેશીયા અને ન્યાસાલેન્ડનાં પેસેન્જરોએ પોતે આવવાનાં હોય તે મુજબ નીચેના સરનામે પત્ર વ્યવહાર કરી પોતાની સગવડ સચવાય તે માટે ગોઠવણ અગાઉથી કરી લેવી અને પત્ર લખી જણાવ કરવી જોયા તેમની જગ્યા રીઝર્વ રાખવામાં આવશે. પત્ર વ્યવહારનું સરનામું. પ્રતિનિધિ, ગેસ્ટ હાઉસ વિભાગ, શ્રી. ઢોંકુ સમાજ, પોસ્ટ બોકસ નં. ૬૬૧ બેરા (Beira.)

ટેલીગ્રામ કરનારા પેસેન્જરો પ્રત્યુત્તરની ખાત્રી રાખતા હોય તો તેમણે રીપ્લાય પેઇડ પોતાનાં પુરેપુરા સરનામા સહિત ટેલીગ્રામ કરવો. – શ્રી. છોટાલાલ એચ. હરી ભાઇ, પ્રતિનિધિ ગેસ્ટ હાઉસ વિભાગ, શ્રી. ઢોંકુ સમાજ, બેરા.

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં હિંદે કરેલી આગેકુચ

૧૯૫૦નું વર્ષ ભારતના શણ તથા ૩ ઉદ્યોગ માટે "કાળું વર્ષ" હતું આમ છતાંય પોલાદ, કોલસો, સીમેન્ટ વગેરે જેવા દેશના મુખ્ય ઉદ્યોગો માટે એ વર્ષ "આબાદીનું" હતું, એમ હાલ માં જ જાહેર પાડવામાં આવેલા સત્તાવાર આંકડાઓ દર્શાવે છે.

ભારત–પાકીસ્તાન વેપારી કરારો અનુસાર હવે પાકીસ્તાનમાંથી કાચું શણ અને રૂનો જથ્થો મળશે અને તેને પરિણામે દેશના શણ તથા રૂ ઉદ્યોગો માટે આ વરસ સારું નીવડશે એવો સંભવ છે.

રાષ્ટ્રના અગ્રણી ઉદ્યોગોને લગતા સત્તાવાર આંકડાઓ દર્શાવે છે કે, ગયે વરસે દેશનું સુતરાઉ કાપડનું ઉત્પાદન આગલા પછીના વર્ષોમાં ઓછામાં ઓછું હતું. અને નવા વરસના ઉત્પાદનમાં, અગાઉના વરસના ઉત્પાદન કરતા ૨૩ કરોડ ૭૦ લાખ વારનો ઘટાડો થયો છે. શણના ઉત્પાદનમાં પણ ૧૯૫૦ ના વરસમાં ઘટાડો થયો હતો અને ૧૯૪૯ ના ૯ લાખ ૪૧ હજાર ટનના ઉત્પાદનની સરખામણી માં ૧૯૫૦ માં માત્ર ૮ લાખ ૩૬ હજાર ટનનું ઉત્પાદન થયું હતું. પોલાદ, કોલસો, ભીડ, સીમેન્ટ, વીજળીક સામાન વગેરે મુખ્ય ઉદ્યોગોના ઉત્પાદનમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો હતો.

૧૯૫૦ ના કાપડ ઉત્પાદનમાં ઘટાડા માટે મુખ્યત્વે કરીને રૂની અછત અને મીલ હડતાલ ખાસ કરીને બે માસ સુધી ચાલેલી મુંબઇની મીલ હડતાળને જવાબદાર લેખવામાં આવે છે. તમા શણ ઉદ્યોગ કાચી સામગ્રીની અછતને કારણે મુશ્કેલીમાં મુકાયા હતાં.

દેશના પોલાદ ઉત્પાદનમાં ગયે વરસે અગાઉના વરસ કરતાં સાડ હજાર ટનનો અને સીમેન્ટના ઉત્પાદનમાં પાંચ લાખ ટનનો વધારો થયો હતો. આ રીતે કોલસાના ઉત્પાદન પર ગયે વરસે પાંચ ટકાનો વધારો થયો હતો. ૧૯૫૦ ના વર્ષમાં ખોરાકનું ઉત્પાદન પણ વધ્યું હતું અને ૧૯૪૯ ના ૫ કરોડ ૫૧ લાખ ટનના ઉત્પાદનની સરખામણીમાં ૧૯૫૦નું ઉત્પાદન વધીને ૭ કરોડ ૩ લાખ ટન થયું હતું. વીજળીક સામાન માં પણ ઉત્પાદન વધવા પામ્યું હતું.

ભારતના રસાયણિક ઉદ્યોગોને લગતા આંકડાઓ મુજબ, ગયે વરસે, ૧,૦૧,૦૦૦ ટન સલ્ફયુરીક એસીડ અને ૧૦,૦૦૦ ટનની કોસ્ટીક સોડાનું ઉત્પાદન થયું હતું. સાબુના ઉત્પાદનમાં ગયે વરસે ઘટાડો થયો હતો.

પ્રેમ અને સેવા કદી નિષ્ફળ જતાં નથી

સ્વામી આનંદને કહેલો એક પ્રસંગ

પ્રયાગમાં એક વૃદ્ધ કોપીનધારી મહાત્માને મળવા ગયા ને જોયા, ત્યારે એક બપોરનો સીંહ ગોમતીની સમીપ આવ્યો ને સમાધિસ્થ યોગી એ કહ્યું :

"તું આવ્યો બચ્ચા, હવે ચાલ્યો જા!" ને સાચેજ સીંહ વનમાર્ગે ચાલી ગયો. સ્વામી આનંદજીએ આશ્ચર્ય થઇ પુછ્યું.

"બાલસો બધો ચમત્કાર, યોગી મહારાજ!" જવાબ મળ્યો :

"વત્સ, જેમાં ચમત્કાર જેવું કશું જ નથી. આની પાછળ ઘોડોક ઇતિહાસ છે. એક વખત કોઇ એક શીકારીની ગોળીથી વિંધાએલો આ સિંહ મારો પાસે પડતો હતો, ત્યારે મેં જાતે એને પાણી પાયું અને જંગલમાંથી થોડીક દવા લાવી જાતે મેં પાટો બાંધ્યો માંસનો ગોટલે એને આપ્યા થતો ગયો. રોજ હું જ્યારે જ્યારે દવા ચોપડતો, ત્યારે ત્યારે મારો પગ ચાટવાની એને ટેવ પડી ગઇ હતી. એટલે બારામ થયા પછી પણ એજ ટેવ એણે કાયમ રાખી છે. ગોકાશ્રમ જાણજે વત્સ, કે પ્રેમ અને સેવા કદાપિ પણ નિષ્ફળ જતાં નથી."

—અખંડ આનંદ

—પ્રોપ્રાયટરીપાથી મેસર્સ એન. કાલા એન્ડ કું. ગોરધનની પેઢીના શ્રી. ગોરધરલાલ તથા સુપરડ્રીબાર્ટની કે. સુંદરજી એન્ડ મન્સની પેઢીના શ્રી. મંણીલાલ અને મેસર્સ વી. ગોકલ એન્ડ સન્સના શ્રી. મનજીલાલ છગનલાલ રજા પર ડરબન આવ્યા હતા અને ફીનીકસ સંસ્થાની મુલાકાતે આવ્યા હતા.

કટ્ટીના ભાવો:—
મધ રૂી. ૨–૦ રતલ
ઘણા રૂી. ૧–૬ "
દુબેર...રૂી. ૧–૩ રતલ
બીજા અનાજ ૧/૬ રતલ
મગ.....રૂી. ૧–૦ રતલ
તુવેરની દાળ રૂી. ૨/૩"
દુબેરની દાળ નં. ૨ ૧/૬ રતલ
મધ્યની દાળ રૂી. ૨–૦ "
મોહની દાળ....રૂી. ૨–૦ રતલ
અળદની દાળ...રૂી. ૨–૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....રૂી. ૨–૬ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રૂી. ૧–૧ રતલ
ગાયનો ઘી૬ (ઢાંકી બજારનો) ૨/૦
લાપસી.....રૂી. ૧–૦ રતલ
કાળા અળદ.....રૂી ૧–૧૬ રતલ,
વરીયાળી.....રૂી. ૨–૧ રતલ
ઘઉંજ.....રૂી. ૧–૧ રતલ
ચોખા.....રૂી. ૧–૧ રતલ
ગોળ.....રૂી. ૩–૦ રતલ
ઘઉં.....રૂી. ૨–૦ રતલ
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪૮૪૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨મનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

—બ્રીટીશ ઈન્ડિઆ લાઈનની રહીમટ આવા જે કેટલીક મુલતવી રહેવાની ગોઠવણમાં ફ્રેન્ચાઈસને બદલે તેવડી ચલાવવાને લેમાં પડતા ફેરફારો માટે પડી હતી તે આવતા રવીવારે મુંબઈ બ્યા ઉપરાંત વધી છે. તે લોરેન્ઝ-માર્કિવીસ નહિ બ્યાની કોઈ ફ્રાંસવાલના ઉદ્યોગ ઓ ડરબનથી ચઢવા આવેલા છે કેપ્ટોમાં (યુનિયાર્ટ'ના મેસર્સ મહેતા મિ-૩ સન્સના એક ડાયરેક્ટર શ્રી. ભુપતરાય પુ. મહેતા સહકુટુમ્બ અને લોહાનીસબર્ગની મે-ચેરટર ટ્રેડીંગ કંપનીના શ્રી. ચીમનલાલ એમ. પટેલ સહકુટુમ્બ આવેલા છે.

સુરત હિંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી

વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧ એપ્રીલના બપોરના ૩ વાગ્યે, સુરત હિંદુ એસો સીએશનના વીકેટોરીયા રહીટ વાળા હોલમાં બોલાવવામાં આવી છે.

સર્વે મેંબરોને વખતસર હાજર રહેવા વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ:—(૧) પ્રાર્થના, (૨) બીની વ્યવ, (૩) મંત્રીનો વાર્ષિક જનરલ રીપોર્ટ, (૪) બજનચીનો વાર્ષિક જન રલ રીપોર્ટ, (૫) ઓડીટરો અને કમીટી મેમ્બરોની ચુંટણી, (૬) જનરલ.

લી. એલ. બી. પટેલ
ઓ. મંત્રી.

જોઇએ છે

સમગ્ર હીંદી પત્રોના કમીશન લઇ લવાજમો ઉઘરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. બહુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે સી. ૨ ના બ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી ડોશ

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક.

કીંમત ૧૦-૦

સરદારનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીંમત ૧૩-૦

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અઘરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રી. પ. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૧	૬	ઘરને મારગે	૬	૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
વનજામા	૭	૦	૪સરદાન	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	હિંડલ	૫	૬
સેનાપતી	૬	૦	કાંટાનીવાડ	૫	૦
સુના મંદીર	૬	૬	ગુજલા	૪	૬
રખારજ	૧૦	૦	મુબલતાં પુર	૧૧	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૮			
માનવીની જવાબ	૧૨	૦	**ધાર્મીક પુસ્તકો**		
માયાવી સંસાર	૭	૬	પરાક્રમા	૫	૩
જંજાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦	આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
ચિત્રોદવી	૭	૬	મંગળ પ્રભાત (સંપુટ)	૧	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬	જીવન નિરિક્ષણ	૫	૬
ઠેગાઇનો ભોગ	૮	૦	**હજરત મહમદ**		
જીવન મંદીર	૮	૬	ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		
ભાગ તમાગી	૬	૦	નહાનુ પુસ્તક	૧	૦
જીવતર	૭	૦	રામનામ મહીમા	૨	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦	બુદ્ધ લીલા	૧	૬
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦			
પરીપેક્ષ	૭	૦			
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦			
પહેલી પ્રીત	૭	૬			
પૃથ્વીશ	૭	૬			
વીવીધ તાપ	૫	૦			
માટી બગો	૫	૬			
માલધારી	૬	૬			

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

રેલ ગાડીની મુસી	૪	૬

ચિત્રમુંબાવલી

સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકો	૧૧	૬
સેટ બીજાની	૧૫	૦

ચીત્રોની બંધાવલી

૬ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪	૬

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક		
કીમત	૨	૦
ચાંદ પક્ષીઓ	૨	૬
સોહરાબની સફર	૪	૦
બુદ્ધિનો ભાદરાવ	૫	૩
બુધ અને કેસરી	૫	૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧	૬
ભાગવત કથાઓ	૩	૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ એમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કેપ્ટન કમદ	૨	૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

- કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલા	૫	૬
ચીનુ	૫	૬
બાજુ	૫	૩
બાળકોનો બાંધવ	૧	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (ગેહર)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચમકી પુળ	૩	૦
ચતુરના ચાલો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
કાહેર	૫	૬
બાળકોની રોમમાં	૪	૦

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ગુજરાતી ૧૯૫૧ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૦૭ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. ૬દમી	સુર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
શુક્ર	૩૦	વદ ૮	૨૧	૩૦	૬–૦૬	૬–૫૬
શની	૩૧	,, ૯	૨૨	૩૧	૬–૦૪	૬–૫૬
રવી	૧	,, ૧૦	૨૩	૧	૬–૦૪	૬–૫૪
સોમ	૨	,, ૧૧	૨૪	૨	૬–૦૩	૬–૫૩
મંગળ	૩	,, ૧૨	૨૫	૩	૬–૦૨	૬–૫૨
બુધ	૪	,, ૧૩	૨૬	૪	૬–૦૧	૬–૫૧
ગુરુ	૫	,, ૧૪	૨૭	૫	૬–૦૦	૬–૫૦

"અલાપ"

તંત્રી: અનંત મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સત્યાંજલિ	૧	૪
ઋણાનું બંધ	૧	૦
અમૃત	૩	૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
મુક્તમન (ઝવેરચંદ મેઘાણી)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૩	૦
જગતનો તાત (અરધે બારે)	૧	૧
ઉષાચરિત્ર	૧	૧
પંડિતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૯
ધરતીને આધારે	૧	૦
ચિત્રો-ના ગ્રન્થો	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
મહાદેવ દેશાઇની ડાયરી		
ભાગ પહેલો	૧૬	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેશાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
રેણકથાનો પીકાસો કી. પ. ભા.	૩	૦
બાબાની રેણકથા (સાપીઠ)	૪	૦
જીવતા લડેવારો ડાકાસાહેબ	૪	૦
મોટો ભોકણી કોપ ૧	૨	૬
ગાંધુ રસ	૧	૦
એને ચારણે	૨	૩
ઝાંઝરવાળી (ઝવેરચંદની નોવેલ)	૮	૦
ગૃહીણી મીત્ર (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦	૦
રવીવંદના	૫	૬
વારસદાર	૭	૬
મોટા પ્રેમ કીધાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મોત્મા ગોખલે હજારમા
આવૃત્તિ ૧ ૦

આપણા પત્રોઃ (આમજનો
એને સમજ) સંપાદક મંડલ તરફથી ૦ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

દેશ નેતાઓનીમઢી રાખવા.
લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં અહી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની કી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ખાસ ફરીયાદ અને

"ગાંધી ભારત વિદ્યાલય ગાંધી હોલ માં શિક્ષક તરીકે આવેલા ભાઇ ઇસ્માયલભાઇ મણિયાર જાતિએ સાલ્વણ કોમ ઢોકુ—ધાર્મીક કર્મકાંડના જાણકાર છે. પ્રસંગોપાત તેમની જરૂર પડે નીચેના સરનામે તેમને મળવું:

નરસિંહભાઈ પરશુભાઈ
દેસવાડીઆ,
૪૨ મારકેટ સ્ટ્રીટ, અગર મારતર મેન્શન
બીજે માળ.

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના મોરસી દાણા બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સાથે તેમજ ગોકળો માલ હમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખોઃ

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

હમેશાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા બનો
ખુટક નકલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું
હેમખેમ જાણકાલોક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છુટક કી.	વાર્ષિક પે.	વા.		દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છુટક કી.	વાર્ષિક પે.	વા.
અખંડ આનંદ		મા.	૨	૬	૧૫	કુલકાળ		સા.		૬	૧૫
આનંદ		સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા		મા.	૧	૦	૧૧
આલબચ્ચન		મા		૬	૮	પુષ્પા		મા.		૮	૯
ઇન્દ્રપુરી		સા.		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ		સા.		૬	૧૩
આલક		મા.		૮	૮	પ્રભાસી		સા.		૬	૧૩
ઉદયમ		સા.		૭	૨૫	રેખા		મા.	૧	૧૨	૧૫
ઋષિપ્રભાણી		મા.	૧	૧	૧૫	રૂપરેખા		સા		૮	૧૫
ઐતન		મા.	૧	૬	૧૭	રમાબંધુ		મા.	૧	૬	૧૨
ચિત્રપટ		સા.		૮	૩૬	રવીવાર		સા		૮	૧૬
કામધ		સા.		૮	૩૬	લોકજર્તમાન		મા.	૧	૦	૧૮
ચિત્રલેખા		સા.		૮	૩૬	વંદન		મા.	૧	૩	૧૭
ચિત્રભારતી		સા.		૮	૩૬	સવીતા		મા.		૮	૧૬
હીંદુસ્તાન		દ.		૩	૧૫	શ્રી રામન		મા.	૧	૬	૧૭
જય ભારત		દ.		૩	૧૫	સારદા		મા.	૧	૦	૧૫
કુમાર		મા.	૧	૬	૧૫	સુદર્શન		મા.	૧	૬	૧૫
મલ્લીશ		મા.	૧	૦	૧૨	તસ્વીર		મા.		૬	૮
મંગલમ		મા	૨	૦	૨૦	ધર્મ-નવરચના		મા.	૧	૦	૧૫
મહિલા જગત		સા.		૬	૧૨	કમ્મીર			૨	૦	૧૨
મનોરંજન		મા	૧	૩	૧૫	નીલમીલડી		સા		૪	૧૫
મોજમજા		સા.		૬	૩૦	નવિનારમ		દ.		૩	૮૫
નવચેતન		મા.	૧	૬	૧૫	નેણી		સા.		૮	૧૬
પ્રજાસત્તાક		સા.		૪	૧૫	પુજારા		સા		૬	૧૨

આ દરો ગ્રાહકના છે અને તેમાં બધી જે વસ્તુ રેકસાદર થાય.
બીજ કામકાજ અથવા બીજીરા પોસ્ટલ ચોકડીથી ખરેખર રકમ સાથે તમારો ચોકડો મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપર્યુક્ત અમર બીજા કોઈ પણ પત્રો ગાદેના ચોકડીને ઉતરત ધ્યાન આપવામાં આવશે.
બીજના સપના પત્રો ગાદેના લવાજમોના ઉતારાવ એજન્ટો

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

પી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા

મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, ઈન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય એજ ઈશ્વર	૫ ૬
અંગ્રેજોનો સહવાસ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ પછીને ઘનિષ્ઠ સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૧ ૬
અંગ્રેજોના સમાગમમાં	૫ ૬
અંગ્રેજોની આર્થિક ઘોરણા	૫ ૦

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પર્શ કરતું પુસ્તક	૬ ૬
ઓદ્યોગિક અર્થશાસ્ત્ર આજ કાલ ઓ, પુસ્તકમાં વેપારી દૃષ્ટિ વધારે પડતા મહત્વ આપવાથી જે ખોટા ખ્યાલો ઉભા થયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ડૉ. રાધાકૃષ્ણન્ના મહાન ગ્રંથ ■ તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, ગૌતમી કેવા ખ્યાલનું પાત્ર છે.	
હવેની આવતી સંસ્કૃતિનું ઘડતર	૧

વિદેશી સાહિત્ય

ઓંકાર કોલ્ટન વિખ્યાત લેખક અનાસક્તની નોવેલ	૭ ૬
આગ્રા લેખક કુપરી, એક રહસ્યમય પરીવારનું ચિત્ર રોકતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૬
લોક ચિત્રો આપણા ગાંધીજી રવીન્દ્રનાથ, ટીળક, આવી નેતાઓના ચિત્રો સંગ્રહ છે	૭ ૬

ફેરસીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

ચોરીમાંના સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આબરૂની ખેલ ઉંડાણવાળી નવલ કથા	૧૨ ૬
ચારેબાજુ કથાઓનો મોભદાર સંગ્રહ	૭ ૦
ઈમારત સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઈન્સાફ નોવેલ	૮ ૦
ખાનદાન કથા નોવેલ	૮ ૦
ખોબિકાના સુર	૫ ૦

ગીતા ગ્રંથન

કીશોરલાલ મશરૂવાળા ■	૭ ૬

કોલીનાર કોલીઅરી નોવેલ	૭ ૦
કમોવતી ઉંડાણવાળી નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજકન્યા કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ખરેખા ખાપુ ખાપુઓના જીવનને લગતું પાકતી નોવેલ	૭ ૬
ગોરાંગ આવા ગોરાઓની ચારોપરથી રચાએલ	૮ ૦
ચકોરી	૧ ૬
ચોરની વાતો	૬ ૦
જગ ચમારી નોવેલ	૮ ૦
જમાનાના અંદરમાં ઉંડાણવાળી નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
જલકીડુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૦
ઝબુ ઝરણુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકળબુંદ આવા	૮ ૬
ઝાંસીની રાણી	૨૦ ૬
ઝાંખી ઐતિહાસી વાર્તાઓ	૨ ૬
ટીકા સાથી આ. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦

આશ્રમના આ સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિશે સુંદરીકા

નેવા અને બનવાજોગ પરીચય લખેલ	૪ ૦
ભણવાગણવા પોતાની તકદીર આવરીત કહીને ઉત્તમ ગોનોગીનું ઘડતર	૧ ૦

નવલ કથાઓ

કલીયારે	૮ ૬
કાઠીયાવાડની ઉંચ કથાઓ	૬ ૦
કંચન વર્ષ	૧૦ ૬
કોયલ લોમહર્ષક નવલકથા આ. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
ખાનદાનેર વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
નમુના આઠ ૨-૨-૦ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
ગરીબાવાડ	૭ ૬
ગેબ પ્રેમ	૧ ૬
ગરીબાવાડ	૬ ૦
નીલ કેમા	૮ ૦
નીલ પંખી નાચ	૬ ૦
નીરેહીતા	૮ ૦
પ્રદીપ	૬ ૬
પિયાસી	૮ ૦
પાપક જનાતા	૮ ૦
પ્રણાત કીરણો	૭ ૬
પ્રેમ અને પુજા આ. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૬
ફુલેના ફુલબાઈ પાત્રો	૧૦
બહિષ્કાર	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mipoo Mamni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life.) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF BATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	0
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	3	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	0
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	0
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	3	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	0
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	0
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	3	0
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanands	3	0
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ બાબુભાઇ નારીયેલવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરવાળા પીનો તૈયાર રોજા રોજ, બનાવીને આપે આવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું ઘુસ્તી ઘુમ્બુ ફેન, બરફ, આઈસ્ક્રીમ, બરફના, બીજા વિગેરે દરેક જાતનો ઓર્ડર આવીએ છીએ.

બહારગામ ઓર્ડર ફોરા બનાવેલા મીઠાઈ ફોરવાર કે બરાબર કુંડ પેકીંગમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

ફોન ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબર્સ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦
વિજ્ઞાનબોધ	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૪
ચતુર સુજાણ	૨ ૪
નીરૂપમા	૭ ૦
રૂપ કોયર (બે ભાગ સાથે)	૧૪ ૦
૮૨ પદોરે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુવર્ણ યુગ	૨ ૦
જી જી જી	૪ ૪
ભળવાન ભનો	૨ ૦
ગીત રેરી અને બીજા નાટકો	૨ ૪
આપણી કોંગ્રેસ	૪ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦
એ ઓનું આરોગ્ય	૪ ૦
મહાત્માજીના પ્રબુધો	૨ ૪
મારા વિચારો	૨ ૦
પતીમંદીર	૪ ૦
રંગ લીલા	૨ ૪
રૂપાની ગાય	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
રસ મુર્તીઓ	૪ ૦
ગાંધીજીની સાધના	૭ ૪
પુણ્ય સેવક	૪ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૪
દૃષ્ટાંતકથાઓ (ત્રાનાકાર ભા.)	૨ ૧
મહાન પુસારેરા	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ભારતના ભેરાં	૪ ૦
દેશ દેશની રોક કથાઓ	૮ ૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (ત્રીજી)	૮ ૧
રોહણણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
કમળી અજરામર થે	૫ ૧
રોહણ	૧ ૦
ઉત્તમ પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
ગુલાબનો ઉપકાર	૧૪ ૦
રાણીદોનો સંદેશ	૪ ૦
ભુજાતા પ્રશ્નો	૭ ૧
કુદાની રમઝટ	૬ ૦
દાસ ચોપડાનો ઢાસરો	૪ ૬
દીન અમી	૭ ૬
રસમતી	૧ ૦
સાગર કથાઓ	૮ ૧

ટોલ્સ્ટોયના પુસ્તકો

ગુરુ નહીં રહેવાય (સમાજની	
ભણીગો સામે ચોમર) નવલકથા	૫ ૦
કષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૪
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સ્ટોય અને ગીતાજી	૨ ૦
કોની બહેન (વાર્તા)	૪ ૧

હાસ્ય રસપુર્ણ પુસ્તકો.

અરસ કરીરના હાસ્ય પ્રસંગો.	૧ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૧ ૧
મનોરમા	૭ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેસાણીની નોવેલો

અપરાધી	૮ ૬
પ્રત્યેની	૭ ૦
તુલસી કથાકોશ સામાજીક નવલકથા	૭ ૪
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૧
પુરાતન જ્યોત	૫ ૪
ભાંડેલા ઘડા	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા બહેતા પાણી	૧૦ ૦
ગામડાની	૬ ૪

નવલ કથાઓ

રૂપનાયક : બંગાલની	કાંતીકારી
નવલકથા. કીમત	૮/-
રાજપાણી સામાજીક	કાંતી કથાની
નવલકથા	૧૦/-
ચુડી પારાયણ :- બંગાલી કાંસ બીજાપીનું	
જીવન ચરીત્ર.	૫/-

સમુણી કાંતી. કાશીરામ. ૫.

મણવાલા	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૨-૦

ઓર્ડરસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી આત્મામાંત મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીમત રૂ. ૧૫/૦.

"બાપુના બાનેસ્ત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ પોતાના લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત હતા કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તેઓશ્રી તે જોઈ શકાય છે.

આ ઓર્ડરસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨૫૬.

નોંધ: વી. પી. કે ઓર્ડરોને ધ્યાન લેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX
NATAL.

આ લેખમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ.	૧ ૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭ ૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫ ૧

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો.

ઇતીહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હિંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૧

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પ્રાઇમ રેકૂલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારૂં અંકગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૩	૧ ૧

આકર્ષક પાટાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૧ ૪

ઉપરોક્ત રંગીલાસ રહીમના માટે પાટાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની ૨ ૦

નુતન લેખન પાઠ્ય ક્રમ

આ ક્રમમાં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ ક્રમ

" " ચોપડી ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૨
" ચોથું	૨ ૪

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન ક્રમવાળા ક્રમાંકીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪

વિકાસપીઠ વાચન માળા

બાલમુ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૦
ચોથી "	૧ ૦
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

આલેખ લખીએ

કોષ્ટી ૧	૧
" ૨	૧
" ૩	૧
" ૪	૧
" ૫	૧
" ૬	૨
" ૭	૨

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

10 APR 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 14—Vol. XLIX. FRIDAY 6TH APRIL, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE: SIX PENCE

THE POWER OF NON-VIOLENCE

"We who believe in non-violence must change our habits before we ask an opponent to change his . . . If we decline to change our habits, the refusal indicates that we think we can win any struggle very easily. That is a silly miscalculation. He who makes it will practically always be defeated. . . . Non-violent resisters, in order to alter opponents, must first subject themselves to self-discipline . . . . Most of the failures of campaigns of non-violent resistance have been due to inadequate discipline . . . For eventual success we shall need great leaders. If we can develop a widespread belief in the power of non-violence and some sort of effective mass discipline and practice presently out of the large number of faithful people thereby disciplined, there will arise an adequate number and succession of great leaders."

—Richard B: Gregg (Author of 'The Power of Non-violence.')

અહિંસાની શક્તિ

"આપણે જેઓ અહિંસામાં માનીએ છીએ તેઓએ વીરોધીને પોતાની ટેવો બદલવાનું કહેતાં પહેલાં આપણી પોતાની ટેવો બદલવી જોઇએ....આપણી જ ટેવો આપણે બદલવા તઇયાર ન હોઇએ તો તેનો અર્થ એ થાય કે, ગમે તેવી લડત આપણે જીતી શકીશું એમ આપણે માનીએ છીએ. એ મુર્ખાઈ ભરેલો ખોટો ખ્યાલ છે. એવો ખ્યાલ ધરાવનારની લગ ભગ હમેશાં હારજ થાય છે....વીરોધીઓનું પરિવર્તન કરવાને અહિંસાથી લડનારાઓએ પ્રથમ જાતે શિસ્ત પાલન કરવું જોઇએ....અહીંસાથી લડનારાની ઘણી ખરી લડત શિસ્તની ખામીને લીધેજ નિષ્ફળ નીવડેલી છે. અંતીમ ફત્તેહને માટે આપણે મહાન નેતાઓની જરૂર પડશે. અહીંસાની શકિતમાં આપણે બહોળો વીશ્વાસ અને કંઈક જાતનું અસરકારક સામુદાયિક શિસ્ત ઉત્પન્ન કરી શકીએ અને તેવા શિસ્ત-પાલન કરનારા શ્રદ્ધાળુ લોકો પાસે તેનું પાલન કરાવી એ તો તેઓમાંથી પુરતી સંખ્યામાં મહાન નેતાઓ પાકશે."

રીચર્ડ બી. ગ્રેગ ("અહીંસાની શકતી"ના કર્તા.)

44" Wide
CREPON —
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades .. .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unerushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
wi th double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169,
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

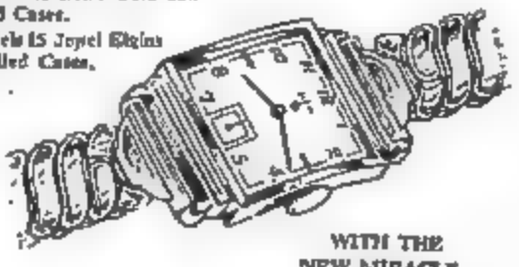
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
IDURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'
If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
ફેલ્ટ તેમજ સુતરાઉ કાપડ, મુકત રમ્સ, ખ્યાનેટસ—બેબી બાસ્કેટ માટે બધા બતનો માલ. તેમજ કેપટીજીન બ્લોકસ્ટેટ સાટીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારબળ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155.7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771, Afterhours: 24-4514.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોલી કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કોલી કંપનીને ઉપજતા આપવું એ દરેક કોલીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25849. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bandlbunder on 9th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઅરીંગ, કવરીંગ મેટરી આપીસ ટેબલ ઓફિસ ડેસ્ક, સુટ કેસ, ટેબલ, વગર બીજાના લાગે બનીને આવીશ. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીનર સેટર—

જે કમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થયેલ છે. તેથી દરેક વસ્તુ ગેરંટી રહે છે. આજ સુધી આપેલા પ્રાઈઝ મેડલ મંગાવીને અને તેના આબક બનાવે.

L. MISTRY
81 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAUSHAD	MITHUAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades — that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 14—Vol.–XLIX. · Friday, 6th April, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

MANILAL GANDHI TO FAST FOR FOURTEEN DAYS

The following Press statement has been issued by Mr. Manilal Gandhi:

THE way the present Government is moving, the hopes of the non-Europeans in South Africa of their conditions ever improving, are shattered to pieces. Upto now they have been sustained by hope and faith. They have patiently suffered all the indignities man has chosen to impose on man, in the hope of brighter days to come.

Since the present Government has come into power, however, they are able to see nothing but darkness. The Apartheid policy of the Government is creeping like a fiend in every walk of life.

What with the Group Areas Act, the Population Registration Act, the Suppression of Communism Act and now the Representation of Non-Europeans Bill, which is before Parliament—to quote just a few of the very worst features—it is like a hydra-headed dragon, which, if not destroyed would destroy all mankind including those responsible for having brought it into being.

Time was when one thought of one's own individual interests. Upto yesterday we, as Indians, were thinking about and trying to safeguard our own rights and interests. It will not do to do so any longer.

We have all now to think and act as humanbeings, irrespective of what colour or race we may be.

The present Government has made life intolerable for any self-respecting person. There is not a place where I can go with my head raised. The colour of my skin and the race to which I belong have become a curse.

The only course I have to choose, if I want to live as a self-respecting person, is to fight against this state of affairs, or to run away from it. The latter would mean cowardice.

I must therefore fight. The question is how to do so.

There are two ways in which one can fight. The common way is by physical force. The other is by soul force. We have been privileged to witness in our life-time that the latter is life giving while the former is life-destroying.

I must therefore choose the latter course, and I have not the least bit of doubt in my mind that it is the only practical and efficacious course for all.

It is folly to believe that an unarmed person is helpless. He has more strength than one who is armed to the teeth—provided he has an unshakable faith in the power of God and surrenders himself to Him.

He must have faith in prayer and must be pure in body, mind and soul. That alone can sustain him. One who fears God and loves Him fears no man and hates no man.

Man is full of human-weaknesses. He cannot conquer anybody unless he conquers those weaknesses. In order to do so he has to be constantly awake and alert.

What then is my duty in the circumstances in which I find myself placed? This thought has been haunting me for days, weeks and months.

My conscience tells me: The time has come when you must throw off your sluggishness; you must not run away out of fear from the danger but face it; you must purify yourself of all the evils within you; you must not hate the evil doer for he is one like yourself; you must hate the evil and refuse to surrender to it even at the risk of your life.

The strength to do so can come through prayer. It is that alone, I most humbly submit, that will bring salvation to all the oppressed people in this land.

I have, therefore, decided that the time has come for me to act, and as a first step I must undergo a fourteen days fast to purify my body, mind and soul; and having survived that I shall, in the name of God, defy the Government's apartheid policy by committing a breach of it and shall submit without the slightest protest, to the penalty.

The proposed fast will commence on the morning of Friday, April 6 and end on the morning of Friday, April 20.

It is not my desire that the present rulers should surrender their rule. I do not desire to see chaos in the country.

I desire to see that all individuals enjoy peace, happiness and security; that all have equal opportunities in life provided for their advancement by the State so that they are able to make their fullest contribution in all walks of life; that there are no legal barriers raised on the grounds of race or colour to impede their progress or to offend their human dignity; that each individual is judged, not by his colour or race, but by his merit.

I do not expect that this transformation would take place over night. But the present tendency is to put the clock back by a century. The Government must be progressive not retrogressive. Nothing more or less is desired by the non-Europeans.

If that path is followed there is no need to fear Communism, or any ism. May God guide us all in the right direction.

Indian Opinion

Friday, 6th April, 1951

The Only Remaining Question

"It is'nt the fact that you are hurt that counts,
"But only How did you take it."

SO the axe has actually fallen and, as from Friday the 30th March, the Group Areas Act is definitely in force.

It will be remembered that the Act gives the Minister of the Interior power to enforce segregation in respect of trade and residence; power to proclaim areas for the exclusive ownership or occupation (or both) of either White, Black or Coloured people or other sub-groups as are provided for in the case of Indians, Chinese and Malays in the Proclamation of the above date.

People trading in areas set aside for another racial group will not have their licences renewed and companies controlled by people not entitled to live in the area where the company's business is carried on are liable to interference.

A pretty drastic application of the Government's Segregation Policy; of its determination to "keep apart;" of its appreciation of the "divide and rule" doctrine, of its *racialism and attitude in regard to "colour" is destined to be more than a passing, if ugly, chapter in South African history.* Because that, by reason of its far-reaching implications, is, perhaps, the most vital question of all.

Up till now the Indian community, and probably the Native and Eurafrican people as well, had clung to the belief that this thing was too impossible, too utterly bad, to be true. The Indian viewpoint in respect of "race" and "colour" leaves the Indian mind utterly befogged regarding that dominating the illiberal portion of white South Africa. The idea of estimating the value of a man by the colour of his skin or his country of origin is, as it should be, too ridiculous to be seriously entertained. (Reference to the caste system is no longer in point. In India, caste distinctions are unlawful. Moreover, Mahomedans who constitute a big proportion of South Africa's Indians never practised caste distinctions.)

Now that the blow has fallen, the unbelievable happened, it is at least some consolation to know that the anxiety and suspense are ended. Now, for the next act in the drama; the execution of the sentence passed.

What this Government is doing is so obviously unconscionable, so

blatantly an outrage against what is virtually world opinion, that even at this twelvth hour it is difficult to believe that the enormity of this thing is appreciated by them.

According to them, it is the rest of the world that is out of step. White must be right because it is white. Strained interpretations of biblical passages are imported to justify what is manifestly unjust and opposed to Christian teaching. It seems to be forgotten that "the people of the Book"— of *both* Books—were non-Whites and *not* Europeans. The trail of the Hulerite Herrenvolk mentality is so obviously over it all that it stands self-condemned.

But what avails the bleating of the victim that is being driven to the slaughter?

All these, and many more, arguments and protests have been advanced again and again, not only by the people directly affected, but by Europeans whose perception of right and wrong is still clear and compelling and whose vision is sufficiently unclouded for them to see where this Apartheid policy is leading.

The fact of the matter, of course is, that it is futile to try to reason with unreason. The time for talk has passed. The only question that remains is, How are we going to take it?

Apartheid In University

NUMBERS of Indian students of the University of Natal are reported to have boycotted the graduation ceremony in the Durban City Hall, last week, and were capped in absentia. This was done, it is stated, as a protest against the system of capping European students first, and non-European students later. The non-European Students Representative Council had already informed the University Council that they disapproved of the procedure at the ceremony, and appealed for graduands to be presented strictly in alphabetical order, irrespective of colour.

This step on the part of the non-European students, we think, was fully justified. A University should be the last place to tolerate, much less encourage, even a spark of apartheid. If a beginning of its abolition is not made there what hope is there of it ever being done away with elsewhere? How one can reconcile this attitude of the University with the very learned address delivered by the Chancellor of the Witwatersrand University, the Hon. R. Feetham, wherein he spoke of certain "fundamental principles" that distinguished civilisation from barbarism is beyond us. Mr. Feetham gave a warning of the need for constantly guarding against an impatient attitude of mind, which, in its eagerness to be practical, was unwilling to think things out. "We are earnestly asked to approve certain drastic steps said to be essential to save civilisation in South Africa, but do we pause to think what is meant by civilisation," he said. One would like to know if civilisation means that a person, no matter what his merits may be, the colour of his skin makes him unfit to be in civilised society? Indeed a clear definition is necessary as to what is civilisation, and the University is the best institution to give it not in words but in deeds.

NOTES

The Purpose Of The Fast

A young man from Mayville having read Mr. Manilal Gandhi's statement on his proposed fast came rushing to Phoenix on Wednesday afternoon. He was anxious to know whether the people for whom Mr. Gandhi was sacrificing were really worthy of that sacrifice? Mr. Gandhi replied that it was not for him to judge who was or was not worthy. If each individual would only think of himself and not of the other man and take steps to improve himself things would be much better than they were. His labours, Mr. Gandhi said, would not be in vain, if he succeeded in moving the hearts of the people to rid themselves of the 'ism complex, greed and selfishness and be prepared not to harm others but to die for a righteous cause. But he could not do so unless he could attract people by his own personality and action and the purpose of the fast was to achieve that.

Mr. Strydom On The Republic And The Coloured Issue

The ultimate goal of the Nationalist Party was an absolute Republic, said the Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom, addressing a meeting in Malmesbury recently, according to a Sapa message. It was only natural that a nation, having been conquered by an enemy, should want its freedom back. "We shall not be isolated in any way should war break out," he said. Mr. Strydom said that Apartheid had come to stay. Any right-thinking Afrikaner should support the Government in its attempts to make South Africa a White man's land by curtailing the vote of the Coloureds and Indians. The Union's only salvation lies in the might of the White man to outvote the Coloured races, otherwise the same thing would happen to us as happened to the British in India and the Hollanders in Indonesia, he said.

Speaking at a Nationalist meeting in Messina Mr. Strydom said, the Coloured people could in effect rule the country as the present franchise made it possible for them to hold the balance of power if the European Parties were equal in strength. This was one aspect of the Coloured question, but the United Party was against the removal of the Coloured franchise because they knew that they would "never get back to power without the Coloured vote," he said. Another aspect of the Coloured question was more dangerous. The policy of the United Party, published in 1948, said that the eventual aim was to give Natives, Indians and Coloured people the franchise. This policy would lead to the "death" of South Africa. The only way to ensure the future of White South Africa was to make the Nationalist Party so strong that there would never again be a United Party Government. Mr. Strydom said the White people had stood together and had said they would fight the aims of the abolition of the industrial colour bar to the death.

Fear Of Native Domination

Plans were being prepared by the Government for the spending of millions of pounds for the removal of black spots such as Alexandra Township in Johannesburg and Lady Selborne in Pretoria from European areas, the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, said on March 31, when he addressed a Nationalist Party meeting in Pretoria. He said that he could give no definite information about the plans, but he could give the assurance that the Government was giving the problem its earnest attention. An announcement would be made in a few days' time. The problem of Native infiltration into European areas would grow rapidly greater unless a halt was called immediately, he added. At present there were about 2,000,000 Natives living in or near to European urban areas. In 50 years' time, it had been estimated that there would be 19,000,000 Natives and 5,000,000 Europeans in South Africa. "It will become a land under the baasskap (domination) of the Native," Dr. Verwoerd said. There was only one solution, and that was to keep the Native in his own areas. There he could develop along his own cultural and economic lines. "We must build a dam wall to stem the flood of Natives to the towns—and build it high. We must protect our motherland and our future," he said.

African Sympathy For The Coloureds

"We desire through the columns of this paper to assure the Coloured community of our sympathy.....The fight is as much the concern of the African. .....It is certain that the action taken in respect of the Coloured vote will later be used to buttress arguments when further inroads are made into African franchise rights, slender as these are at present. The African will therefore fail to support the Coloured People's cause only at his peril."—From 'Umthunywa' (Umtata).

Death Of India's Ambassador In Switzerland

We regret to record the death of Shri D. B. Desai, India's Minister in Switzerland. He died of heart failure at Berne on March 27. He was 43. Shri Dhirubhai Desai was the son of the late Bhulabhai Desai, a leader of the Congress Parliamentary Party in pre-freedom Central Assembly. He had also been accredited India's Minister Plenipotentiary to Vatican and and Austria. Shri Desai was India's first Minister to Switzerland and according to a Swiss News Agency "was an extremely affable man with high ideals and a real friend of Switzerland. He took an ardent interest in our institutions and an active part in every aspect of our national life. His death constitutes not only considerable loss to his country but also to our own. Switzerland cannot but bow and express its sincerest regrets to the Indian Nation."

GROUP AREAS ACT BECOMES LAW

CAPETOWN, Friday, March 30.

ALL transactions in the Cape Province, Natal and Transvaal for the acquisition of immovable property between parties of different racial groups had, with the exception of mortgage bonds, been put under permit control as from today, says a statement by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges.

This is the result of proclamations in the Government Gazette Extraordinary today bringing the Group Areas Act into operation in these three provinces, says the statement.

A proclamation in the Gazette today empowers the Minister of the Interior to enforce racial, residential and trading segregation under the Group Areas Act. This proclamation now puts the entire Act into force, the first part providing for the establishment of a Land Tenure Advisory Board having been proclaimed last year.

Today's proclamation excludes the Cape Province for two years from the occupation clause of the Act which deals with inter-racial property transfers and the occupation of premises which will come into immediate effect. The Act does not apply to the Orange Free State.

A schedule to the proclamation describes the Indian and Chinese sub-groups in all the affected provinces and the Malay sub-group as affected in the Cape Province.

The principal provision of the Act empowers the Minister to proclaim areas of ownership and occupation by either White, Black or Coloured persons or by the sub-groups set out in the schedule to the proclamation.

In his statement today Dr. Donges says that from March 30, 1951, in the areas of Natal and Transvaal, no-one may occupy land or property which on that date was occupied by someone of another group, without a permit from the Minister of the Interior.

"In certain defined areas no-one may build a house on vacant land and occupy it without a permit. Nor may a house be demolished, rebuilt and occupied without a permit. Additions to a building also need to be approved.

"In Natal and in the Transvaal, there are the five racial Groups—European, Native, Indian, Chinese and Coloured. In the Cape Province there are the same five groups, except that in the districts mentioned above the Malays are a sixth group.

"A task which local authorities should undertake immediately is that of making group surveys of their areas, that is to say, the compilation of a map showing the group character of the owner and occupier of every separate subdivision of land in their areas." —Sapa.

Racial Zoning In Natal

Towns throughout Natal are, like Durban, making plans for inter-racial zoning, now that the way has been cleared by the proclamation of the Group Areas Act.

The Maritzburg City Council has authorised a racial census as the first step in defining the future racial zones in the city and preliminary arrangements are being made for this census, which is expected to take about 12 months. Proposals for the racial zoning of Maritzburg will then be formulated.

Malvern: A committee of Inquiry has been appointed to survey the whole area define areas and groups. When the recommendations have been accepted by the Town Board, application will be made to the Land Tenure Board. Of the population of roughly 30,500, about 6,500 are Europeans, 3,000 Indians, and the rest other classes of non-Europeans.

Westville: Certain areas in Westville were proclaimed under the Asiatic Land Tenure Act. At the Board meeting Friday last it was decided to apply for a certain area in Westville to be declared a European area for ownership and occupation in terms of the Group Areas Act. The population is roughly 2,500 Europeans, 2,000 Natives and 1,500 Asiatics.

Pinetown: No definite plans are ready, but the Town Council is working on them. It will be some time before they are ready for submission to the Land Tenure Board. There are about 3,000 Europeans, just over 1,000 Indians, 56 Coloureds, and 1,811 Natives.

Ladysmith: A civic survey has been completed and submitted to the provincial authorities. Ladysmith is thus well advanced to put any plan into operation. Of the population of just over 20,000, about 7,500 are Europeans, 4,000 Indians and about 8,000 Natives, but a considerable number of properties in Ladysmith are Indian-owned.

Greytown: It will be some time before definite proposals are ready for the Land Tenure Board. A town planning survey should be completed this year.

Eshowe: An area has already been set aside for Coloureds and it will be some time before plans are ready to go to the Land Tenure Board. There are about 1,200 Europeans, 200 Coloureds, 76 Asiatics and 1,800 Natives in Eshowe. Asiatics are not allowed to own land in Zululand.

Estcourt Waits

Estcourt: Under the original Act certain areas were proclaimed. The Town Council is now waiting for the Government to indicate that it does not intend to interfere with what has already been done. Since the area was proclaimed, Indians have concentrated on the purchase of property within their own area. There are about 3,200 Europeans, 3,000 Natives and 1,500 Indians in Estcourt.

Umkomaas: This is a predominantly European holiday resort and there are about a dozen Indian-owned properties. In 1949 the Town Board was given authority over the future of these sites. Umkomaas is having a census taken next month.

"The head office of the Land Tenure Advisory Board is in Pretoria, with two sub offices, one in Capetown and the other in Pietermaritzburg. All applications concerning land situated in Natal should be addressed to the Natal office of the Board, Bag 1000, Pietermaritzburg.

"All applications from the Cape Province should be addressed to the Capetown office of the Board, 4 Leslie Street, up to the end of May. Thereafter the office will be transferred to the Magistrate's Court Buildings, Buirekaat Street.

"All Transvaal applications should be addressed to the head office of the Board, Block 0, Victory Buildings, Beatrix Street, Pretoria.

"Application forms are obtainable from any of these offices.

"Inquiries relating to the Group Areas Act should be addressed to the inquirer's nearest office of the Land Tenure Advisory Board."

WHAT NEEDS TO BE SPOKEN IN PARLIAMENT

CIVILISED SOCIETY BASED ON RESPECT FOR PLEDGED WORD

UNIVERSITY CHANCELLOR'S THOUGHT-PROVOKING WORDS

MAINTENANCE of a civilised type of society depended on respect for certain fundamental principles, said the chancellor, the Hon. R. Feetham, at the annual summer graduation ceremony of the University of the Witwatersrand in the City Hall.

"One of the most vital things," he said, "is recognition of fidelity to the pledged word, the duty to observe good faith in dealings both between man and man, and between groups and sections, racial or otherwise, into which our society is moulded."

It was a duty enjoined by the religions that had inspired and moulded our civilisation. Recognition of this duty constituted one of the fundamental distinctions between civilisation and barbarism.

It was one of the points on which the more civilised man found himself constantly striving by law, precept and example to educate the less civilised man.

If this duty was deliberately ignored in the handling of public affairs, there could not be the basic mutual trust between individual citizens, between different sections of the population, between rulers and ruled, that was essential to the well-being of a civilised State, and more especially to the working of those free democratic institutions which were the proudest product of our civilisation.

"This being so, are we not bound to recognise that if we are asked to save civilisation in South Africa by action which would amount to a breach of faith—a repudiation of pledges publicly and solemnly given—we are in effect being asked to save our civilisation by undermining and cutting away an essential part of the only foundation on which civilisation can be securely based?

"No emotional appeal should be allowed to blind us to the manifest contradiction such a request would inevitably involve."

Mr. Feetham a little earlier gave a warning of the need for constantly guarding against an impatient attitude of mind, which, in its eagerness to be practical, was unwilling to think things out.

"We are earnestly invited to approve certain drastic steps said to be essential to save civilisation in South Africa," he said. "But do we pause to think what is meant by 'civilisation'?"—"The Star"

SUPPRESSION OF COMMUNISM AMENDMENT BILL

The following statement has been issued by the South African Institute of Race Relations:—

WHEN the Suppression of Communism Bill was issued, the South African Institute of Race Relations expressed its "full accord with the Government's decision to take powers against communist organizations which are dictated to in their policy and tactics by a foreign Government," and agreed that "the Government must have the power to protect our society against threats to its safety".

But it considered that the provisions of the Bill whereby it was proposed to carry out these objectives might endanger perfectly law-abiding citizens and destroy some of the fundamental principles upon which the whole structure of our Western civilization rests.

The Suppression of Communism Amendment Bill is an even more far-reaching violation of these principles. It makes the application of the law retrospective, and establishes the extremely dangerous precedent that an individual can be penalized for an act that was lawful at the time it was carried out.

The Institute has operated in the spirit and framework of Western democracy. For this reason the Institute has been in the past and is today resolutely opposed to communism. It considers that in all the areas controlled by the Russian Communists the individual is subservient to the State in all phases of his life and through this rigid control, denied that free development of his inborn capacities which it is the aim of a liberal Democracy to promote.

But it must be borne in mind that communism has claimed for itself the defence of the defence of certain of the fundamental principles of Western democracy. To promote the liberties of all groups within a society is the professed aim of Communists. It is likewise the aim of many other groups bitterly opposed to Communism. Hence to widen the definition of "Communism Amendment Bill goes, to include any person who, at any time has "encouraged the achievement of any of the objects of communism" gives the government the unfettered power to prevent activities upon which the progress of the Western democracies has been based.

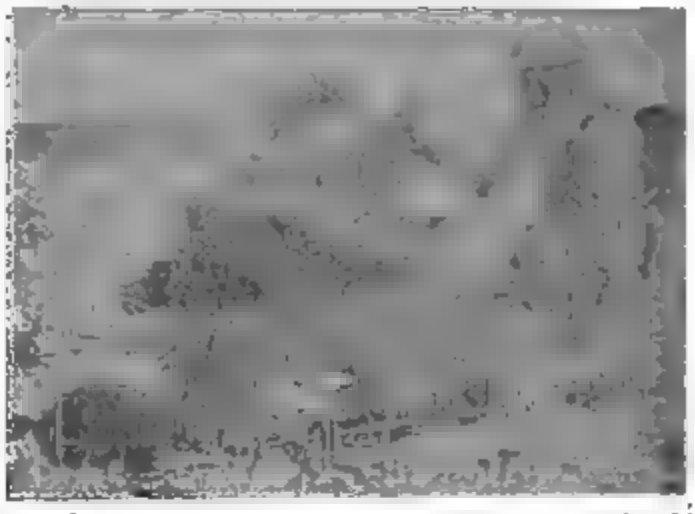
In the conviction that this Bill destroys the very basis on which the established rights of the individual rest, the Institute urgently requests the Government to withdraw the Suppression of Communism Amendment Bill.

Leisure Time Activities For Non-Europeans In Johannesburg

In its Press Bulletin dated March 27 the S.A. Institute of Relations writes:—Free classes in book-keeping, drawing, painting, weaving, carving, leatherwork, piano playing, dressmaking, embroidery and many other subjects are held by the Johannesburg Local Committee for Non-European Adult Education. The above Committee is charged with the promotion and co-ordination of Adult Education and leisure-time activities among Non-Europeans in the Johannesburg area, says circular issued by the Committee. This Committee together with other Committees and organisations has declared war on illiteracy lack of amenities, ignorance, and it is devoting itself to ending these monsters among the non-Europeans in Johannesburg. With the assistance of other organisations either religious or recreational and educational, this Committee should win its battle. The Committee is the recognised channel through which advice can be obtained, if required, as to suitable lectures on various subjects, where educational films can be obtained, also information on other organisations in regard to what they are doing, when and how. Any people who want to learn how to read and write, learn and earn something during their spare time, wish to listen to lectures on non-European welfare, delinquency, its causes and eradiction, theology, race relations, etc., should contact The Organiser, 3, Polly Street—next to the Ritz Hall, Johannesburg.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £3—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

The 60 Ambulance Unit of the Indian Army is one of the components of the United Nations forces resisting Communist aggression in Korea. The photograph, made in Korea, shows two members of the field unit giving aid to a casualty during combat training exercises. Many men in the unit are veterans of World War II.—U.S.I.S.

Book Review

Sarvodaya—Its Principles And Programme

by Mahatma Gandhi. Published by Navjivan Press, Ahmedabad—9 India available at "Indian Opinion" Press Price—2/-

This little booklet, is for the benefit of those who wish to know more about the Sarvodaya Samaj and its literature. Those who who believe in Mahatma Gandhi's ideology, have formed a Brotherhood, which is named Sarvodaya Samaj. Its aim, as outlined in this little book, is to strive towards a society based on truth and Non-violence in which there will be no distinctions of class or creed. We are given the full gist of this Sarvodaja Samaj by various authors including Mahatma Gandhi—of its aims and principles and programme. It is good and simple reading; and everyone should read it)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,
100 Market Street, P.O. Box 2495.
JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

MORAL RE-ARMAMENT

"YOU will never be able to realise how much good this play has done for South Africa," said Brigadier H. D. Klopper, D.S.O., Director-General of Land Forces in the U.D.F., after a performance of "The Forgotten Factor" specially given for the delegates at the All-Africa Assembly for Moral Re-Armament at Heidelberg, Transvaal, recently. He referred to the message of the play as "the first honest attempt I have ever seen to produce something better than 'agreeing to disagree.'"

Brigadier Klopper spoke of the urgency of a world situation in which mankind is only held back by fear from total self-destruction. "If we would only listen to the message of this play," he said, "there is still something left for us as human beings."

A message from the Hon. J. F. T. Naude, Minister of Posts and Telegraphs, was read in the Assembly. Mrs. Naude wired: "May the good spirit I experienced at Caux and which characterises the activities of Moral Re-Armament make its way in our country so that our utmost difficulties and special problems may be solved in this spirit."

Mr. R. P. Erasmus, vice-president of the Mine Workers' Union, addressed the delegates: "The two greatest men I have known," he said, "are Paul Kruger and Dr. Frank Buchman. Frank Buchman is the prophet of this age. He is showing a tormented world how to rid its heart of hatred. I, who have hated deeply, have purged my own heart of bitterness. I appeal for all of us to do this together. Otherwise together we shall go down in destruction."

His appeal was immediately taken up by two of the South African delegates present. Mr. Charles Burns, formerly an officer in the British Army in India and now resident in Johannesburg, said, "I come from a background of those responsible for a great deal of the bitterness in this country. Many people in Britain are sorry for the past," he said, "but not sorry enough to say so, because we have been too proud. I do not want to say so now."

As he turned from the platform, another South African delegate, Mr. J. J. du Preez, Principal of the Agricultural School at Brits, rose to shake his hand. "I speak as one who has had cause to be bitter," Mr. du Preez said. "I lost a sister in the concentration camps. But I too am willing to apologise for any careless word I have spoken which may have caused division, and I pledge myself with my friend here to build a new age for South Africa."

Delegates Depart

The delegates to the first All-Africa Assembly for Moral Re-Armament left Heidelberg on April 1 after the last of a series of 25 sessions which have been held during the past ten days in the Town Hall of Heidelberg.

15 nations have been represented at the Assembly. 450 delegates took part including groups from the Sudan, Nigeria, Kenya, the Rhodesias and all four provinces of the Union.

The main issue on the agenda was the question of national and international security in an age of increasing tension. The overall theme was "An ideology that can win the world".

A group of senior officers of the South African Army headed by Brigadier H. B. Klopper, Director General of Land Forces, and an official study group from the South African Police have taken part in the discussions.

Several South African trade unions sent official delegates; these included the Mineworkers' Union, the Amalgamated Engineering Union and the Typographical Workers' Union. Management was represented by members of the Gold Producers' Committee, a group of mine Managers and a delegation from ISCOR.

Parliamentary interest in the outcome of the assembly was shown by the messages sent to Heidelburg by the Minister of Posts and Telegraphs, the President of the Senate and other leaders from both parties.

Mr. H. F. Klopper, M.P., (U. N. P. Vredefort), who addressed the Assembly at one of its final sessions, made an appeal to the South African people to study and practice the philosophy of Moral Re-Armament in order to be able to radiate it to other nations.

Educationalists and leading representatives from the Church among them Archdeacon Gordon Hannon from Ireland and and Canon Martin Capon from Kenya took an active part in the conference.

A representative group of farmers from Kenya, Northern and Eastern Transvaal, the Orange Free State, the Karroo and the Cape brought evidence of solutions to two basic problems of agriculture—soil erosion and labour relations.

In the final session today many of the delegates expressed their determination to put into practice in their local situations the ideological training they had received at Heidelberg.

The permanent South African task force of Moral Re-Armament moves on from Heidelburb to Rhodesia this week where they are asked to present the play "The Forgotten Factor" to audiences gathered by a national Committee of invitation which is headed by the Prime Minister of Southern Rhodesia, Sir Godfrey Huggins.

Dr. Ralph J. Bunche, winner of the 1950 Nobel Peace Prize, addresses the Philadelphia Cotillion Society after that organization had presented him with its gold Cross of Malta and a citation. Director of the United Nations Trusteeship Division, Dr. Bunche was honoured for "upholding the highest ideals of American citizenship" and for his "maintenance of the rights of all men." More than 6,000 people witnessed the presentation, which was made at the Society's Christmas Ball in Philadelphia, Pennsylvania.—U.S.I.S.

Green Ginger 1/6 per lb.

Orders for less than 10 lbs. will not be accepted. Price will be reduced for orders more than 10 lbs. Please send cash with order.

Write or phone to:—

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, Durban.
Phone 20449.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

India's only Story Monthly—
Caravan
Published by DELHI PRESS NEW DELHI

Send 8d. stamps for Specimen.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

THE ORIGIN OF VIRUSES

ARE mortamins a clue to solution of the problem of the causes of poliomyelitis, cancer and influenza, those mystery diseases that have baffled the best efforts of orthodox researchers the world over? The term *mortamin* is not even known to these researchers, but was coined about 1937 by a New Zealand engineer, Thos. A. F. Stone, who took an intelligent interest in health and disease and propounded a scientific theory of their origin. From the Latin word "mortuus" meaning *death* and the chemical term "amin" indicating a substance with organic nitrogen as a constituent, he coined the word *mortamin* to mean a substance of protein origin that is negative, growth-destroying and death-causing, in contra-distinction to *vitamins*, which are positive, growth-promoting and life-sustaining. "Vita" is the Latin word for *life*.

Modern research on "blood sludge" has yielded some highly suggestive findings. And it is high time that more attention were paid to the discoveries and opinions of Dr. J. E. R. McDonagh, of London, whom the Press has described as "one of the foremost scientific men in the medical world today and ahead of his time." What a strange commentary! A man may be right, one hundred per cent. right, but he must not be "ahead of his time"!

Dr. McDonagh does not use the term *mortamin*, but it is apposite and helps to throw light on his explanation of the origin and nature of disease. He teaches that every living thing is the result of the condensation of activity—a remarkable confirmation of the wisdom of ancient Eastern philosophers thousands of years ago. Climate (i.e. cosmic radiation) releases activity which becomes stored in protein, life-substance of living things, whether or human. Protein is not a chemical compound capable of formulation but is rather a complex that pulsates rythmically through three cycles, namely, *attraction*, *storing* and *radiation*. Furthermore, the protein-complex is itself divided into three specialized portions for the performance of these three different functions.

The Storer portion (says McDonagh) is non-reactive and is composed of sodium chloride (the link with sea in which life began), ascorbic acid and other hexoses and fats.

The Radiator portion controls the behaviour of protein and comprises calcium phosphate, potassium chloride, ribose, nucPeic acid, magnesium or iron chloride, pyrole and amino-acids.

The Attractor-portion is the complement of the Radiator-portion and consists of aromatic hydrocarbons.

If the cylic pulsation of life takes place harmoniously through these three specialised parts of the protein-complex, the result is *health*. If, however, there is a predominance of one factor, the balance and the rhythm goes, and there is disharmony, which manifests as *disease*.

Disease occurs in one of three forms, namely, acute, sub-acute or chronic; and this occurrence depends upon the particular cycle of the rhythmic pulsation and the specialized portion of the protein-complex in which the deflection of activity is most aberrant. If it be the first cycle, for example, the protein over-contracts, with reciprocal over-expansion of the cytoplasm in the cells, and the corresponding specialised portion of the protein-complex breaks off to become a virus. Such a virus manifests as mosaic disease in plants, distemper in animals and influenza in man.

Clearly, then, this explains why scientists with blind faith in the germ-theory of disease are unable to find the causative organisms of poliomyelitis, cancer or influenza. They may find associated organisms, but that is something different. They do not seem to suspect the true nature of a virus. And in their researches they are seeking patiently and intently for what does not exist! They have lost direction and their efforts are as futile as were those of the early chemists whose attachment to the phlogiston theory blinded them to the facts of chemical combinations of elements that are the basis of modern scientific chemistry. Without perceiving and accepting the fundamental natural law underlying a science, progress in that science is impossible.

The chief cause of disease, as McDonagh emphasises, lies not in germs but "in faulty food, because when activity is attracted in rays of too short wave-lengths, too much activity is released from where it is stored in the protein. This results in deflection of the rhythm as it describes its cycles in the protein, and the changes which the protein undergoes are rendered aberrant."

Disease, then, is essentially a question of nutrition, or, to be more precise, of mal-nutrition, of the cells.

Faulty food can have three origins, of which one is beyond and two are within the control of man. The first is climate, which includes the effects of "fully ionized rays of shortest wave-lengths known, resulting from disintegration of sub-atomic produces reaching earth from inter-stellar space." The subject is pregnant with possibilities. In this direction, too, may lie an explanation of the epidemics of disease that follow war;. The consequences of the release of energy in the form of bombardments may be very far-reaching climatologically. But this is a subject in itself. . . . .

The two causes of faulty food that lie within the province of man to rectify are wrong diet and wrongly grown food. Food that is denatured, deviralized, lacking in vitamins or the requisite minerals necessary ■ health, fall in the first category. These include, naturally, foods wrongly prepared and in the wrong combinations. And anything that is not fresh must also be disease producing in the long run. Tenued meat, for instance, is virtually the same as carrion; and it has been noted that the animals which live on carrion are distinctly cowardly, e.g. hyenas, jackals, vultures and pariah dogs. On the other hand, the lion and the eagle seek their prey fresh. Furthermore, they pine and sicken in captivity if given frozen or preserved meat.

Anything added to food that radically alters its original freshness may create a mortamin, a death-promoting substance. Preservatives, unnecessary condiments, wrong combinations, excessive heat or cold, wrong preparation, may each and all lead to the production of some other substance that should be classed as a mortamin.

But one of the most important basic causes of faulty food, with consequent disease manifestation, is *unhealthy soil*. A soil that has been over-cropped, depleted of humus, poisoned with chemicals, or otherwise abused, cannot possibly produce sound food. The products of such soils must be faulty and hence disease-producing. And *it is* in this direction that we must also look to find the remedy for modern epidemics of disease.

In the light of the foregoing explanations, the following facts take on a new and inter-related significance:

1. A member of Scott's expedition to the Antartic contracted ■ poliomyelitis there. The factor of contagion would therefore be ruled out. A far more significant fact that has been overlooked by the orthodox researchers is that this patient was a youth of 18 from the Falkland Islands, which the late Sir Albert Howard and others have often quoted as an example of soil-depletion leading to physical degeneration of live-stock. Originally the Falkland Islands were noted for their fine quality mutton-sheep which found a ready sale on the far-off London market. But the steady drain of generation after generation of sheep being raised on the same soil and then shipped away, with no return to the soil, eventually led to such depletion of the soil that ewes became unable to give birth ■ their lambs in a normal and healthy way. A human-being raised on such soil would also be inherently lacking in fundamental health. This ill-health would be aggravated by a diet of preserved foods such ■ would be essential on an Antarctic expedition.

2. Poliomyelitis is said to be a virus disease. There is an incubation period of some time before the virus can be detected. This should be taken as evidence to show that the virus is a product rather than a cause of the disease.

3. Soils all over the world are degenerating dangerously. Obvious malnutrition is indisputably seriously prevalent; but insufficient attention is directed to the

pidious danger inherent in foods produced from soils that have been exhausted or are deficient in natural fertility elements necessary for health. Of these, the chief necessity is humus.

4. There has, the world over, been an enormous increase in the production of food grown with chemical stimulants. Vested interests and monetary gain have proved almost irresistible in their drive for the universal use of chemical fertilizers. But these substances release too much activity in the protein of the plant, thus upsetting the harmonious normal rhythm and leading to breakdown of the protein-complex, with resultant development of viruses.

Mr. Donagh says: "Rays of too short wave-lengths are attracted from inorganic nitrogen, and this explains why ammonium sulphate cannot be employed as a fertilizer in the place of (organic) wastes."

5. Virus diseases are on the increase the world over.

6. Certain municipal health authorities say they "can find polio virus in sewage effluent any time they look for it." Yet poliomyelitis cases cannot be found any time we look for them. Conditions must first be right before an epidemic occurs. Furthermore, public health officials of standing have been reported as saying: "The areas around sewage works remained remarkably free of the disease (polio.)"

Since these same areas also usually produce much food grown with sewage water and sludge, which are valuable soil improvers, such food may have a great deal to do with the remarkable freedom from the disease. Indeed, instead of being a potential cause of poliomyelitis, as the usual health authorities imagine, food grown with sludge may prove to be a most effective *preventive* of the disease.

7. If polio virus can be found in municipal sewage, why are municipal authorities so laggard about proper composting of all town-wastes to make the compost so urgently needed by depleted soils? In proper and efficient composting by the Indore Process originated in India by Sir Albert Howard penicillin and streptomycin organisms play an important role and are in themselves sufficient to cope with the disease viruses. In addition, there are many other organisms as yet undreamed of. Terramycin, for example, was discovered by Waksman, the world authority on humus, the end-product of composting. The process of composting completely destroys all pathogenic organisms. The reasons for composting all town wastes are, therefore, doubly cogent. As McDonagh stresses: "In order that plants be best fed, and as the best food constitutes the sole means by which health in animals and man is attained and maintained, it is imperative that every ounce of sewage, garbage, manures and compost be returned to the land." And, of course, the use of artificial and chemical fertilizers should be discontinued forthwith.

This is no time to let vested interests, official inertia, general stupidity and devotion to hide-bound customs hold sway. Disease is rife. Hunger is on the increase. A most serious situation has arisen. Epidemics break out from time to time and then those who claim authoritative knowledge on the subject have had to admit utter defeat. Poliomyelitis is a classic instance that the public must never forget.

Millions of pounds have been collected for cancer research and for polio research, not to mention research on the common cold. And what have they produced? Nothing! Let any epidemic come along and then let us see how utterly helpless are the orthodox custodians of public health. They are then no better than a witch-doctor charming away the lightning.

A new approach is needed. And the public, who have to foot the bill of ill-health and to pay the expenses of maintaining guardians of public health, must call the tune. Life—and Death—are not to be deceived by shibboleths nor exercised by superstitious devotion to outworn theories. If a leading medical scientist is ahead of his time, it is only because others are behind the times. And public apathy, indifference and ignorance are to blame. The moral is obvious. For every thinking man or woman can, if they will, contribute something towards enlightened public opinion. "Where there is right thought," said the immortal Henry George, "right action must follow."

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Things In General

Gold Coast Leader To Receive U.S. Degree

Mr. K. ame Nkrumah, leader of the Gold Coast Government, has accepted an invitation to visit the United States to receive an honorary degree. He will deliver the beginning-of-term address at Lincoln University, Pennsylvania, on June 5, and will receive a degree on the invitation of Mr. Horace Bond, President of the university.

Death Of Mrs. D. Vithal

The sudden death of Mr. D. Vithal of Ladysmith occurred at the local Provincial Hospital on Thursday last. She leaves behind, her husband, eight children and a large number of relatives to mourn her loss. Her remains were cremated the same afternoon in the presence of a large number of friends and relatives.

Thanks

Mr. D. Vithal of Ladysmith and his family wish to thank all relatives and friends for their kind message of sympathy and floral tributes, and also those who have kindly rendered assistance during their recent bereavement.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8,- including postage

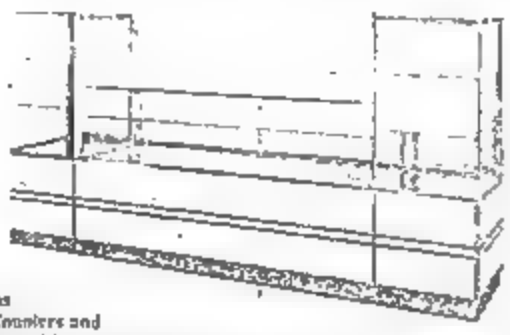
"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

"Gold Medal" Quality

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (facing Ecum House)
Phone 33-4211/3. Johannesburg. P.O. Box 6501 C

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મરતી ૧૯૫૧ એપ્રીલ	દીકુ ૨૦૦૭ ફાગણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ ચૈતે. ૧૯મી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
શુક્ર	૬	વદ ૧૪	૨૪	૬	૬-૧૧	૫-૪૮
શની	૭	,, ૧૫	૨૫	૭	૬-૧૨	૫-૪૭
રવી	૮	,, ૨	૧	૮	૬-૧૩	૫ ૪૬
સોમ	૯	,, ૩	૨	૯	૬-૧૪	૫-૪૫
મંગળ	૧૦	,, ૪	૩	૧૦	૬ ૧૫	૫-૪૪
બુધ	૧૧	,, ૫	૪	૧૧	૬ ૧૬	૫ ૪૩
ગુ૦	૧૨	,, ૬	૫	૧૨	૬-૧૭	૫-૪૨

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA. all rights reserved.

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૪૦

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૧૪ · શુક્રવાર તા. ૬ એપ્રીલ, ૧૯૫૧. · છૂટક નકલ પેની.૬

ચૌદ દિવસના ઉપવાસ કરવાનો શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો ઠરાવ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ અખબારો ઉપર નિવેદન કર્યું છે તે મુજબની અહિં આપીએ છીએ:

હાલની સરકાર જે રીતે જન્મ પામી છે તેથી સાઉથ આફ્રિકાના બીન-ગોરા લોકોની સ્થિતિ કદી પણ સુધરવાની આશાઓ લગભગ પૂરી ભાંગી છે. આજ સુધી તેઓ આશા અને શ્રદ્ધાપર નભી રહ્યા હતા. માણસે માણસપર ગુજરવા ધારેલા સઘળા અખતરાનો, વધારે ઉજળા દિવસો આવવાની આશાએ તેઓ ધીરજથી સહન કરતા આવેલા છે.

પરંતુ હાલની સરકાર સંસ્થામાં આવી ત્યારથી તેઓ અંધકાર સિવાય બીજું કશું જોઇ શકતા નથી. સરકાર ની એપાર્ટહેડની નીતી જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં એક રાક્ષસની જેમ મુસ્તી રહી છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ, પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ, સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ અને હવે રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ નેટીવ્સ રીપીલ્સ બીલ, જે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલું છે, એ સઘળાં તેના પ્રારંભમાં ખરાબ સ્વરૂપોમાંના માત્ર થોડાંજ છે, કે જે આ નીતીને સેંકડો માણસના રાક્ષસના જેવી બનાવનારા છે. તેનો નાશ નહિ કરવામાં આવે તો તે માનવજાતીનો દેખતા તેને હરિતમાં લાવનારનો પણ નાશ કરી નાખશે.

એક વખત હતો જ્યારે સૌ પોતાના પોતાના અંગત હિતોનોજ વીચાર કરતા હતા. થોડા કાલ સુધી આપણે, હીંદી ઓ, આપણા પોતાના હક્કો અને હિતોનો વીચાર કરતા હતા અને તેનું જ રક્ષણ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. તેમ કરવાનો વખત હવે નથી રહ્યો.

આપણે સૌએ હવે જાતી કે વર્ણનો ખ્યાલ કર્યા સિવાય માનવજાતી તરીકે જ વીચારવાનું અને આચરવાનું છે.

હાલની સરકારે કોઇ પણ સ્વમાન પ્રિય માણસને માટે જીવન અસહ્ય કરી મૂકયું છે. એવું એક પણ સ્થળ નથી કે જ્યાં માઇ ભારતક ઉંચું રાખીને હું જઇ શકું; બા'ના વર્તન અને મારી જાતની મને આપ સમાન થઇ પડી છે.

જો સ્વમાન પ્રિય માણસ તરીકે મારે રહેવું હોય તો આ પરિસ્થિતિ સામે મારા તો લડવું જોઇએ અથવા તો તેનાથી દુર ભાગી જવું જોઇએ. ભાગવું એ તો નામર્દાઇજ ગણાય.

એટલે મારે લડવું રહ્યું. શા રીતે એ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે.

માણસ બે રીતે લડી શકે. શરીર-બળથી લડવું એ સામાન્ય રીત છે. બીજી રીત આત્મબળથી લડવાની છે. આપણા જીવન દરમીયાન આપણને જોવાનો લાભ મળ્યો છે કે આત્મબળ થી લડવું એ જીવન આપનારૂં છે જ્યારે શરીરબળથી લડવું એ જીવનનો નાશ કરનારૂં છે.

એટલે મારે આત્મબળથી લડવાનો માર્ગ લેવો જોઇએ. એ એકજ માર્ગ સૌને માટે વ્યવહાર અને અસરકારક છે એ વિષે મને લેશ માત્ર પણ શંકા નથી.

નિઃશસ્ત્ર માણસ નિરાધાર છે એ માન્યતા ખુલ્લખરેખી છે. નખથી શીખ સુધી હથિયારબંધ થયેલા માણસના કરતાં તે વધારે સશક્ત છે—જો ઇશ્વર ની શક્તિમાં તેને અચળ શ્રદ્ધા હોય અને તેનુંજ તે શરણ લે તો.

તેવા માણસને પ્રાર્થનામાં વિશ્વાસ હોવો જોઇએ અને શરીર, મન અને આત્માથી તે શુદ્ધ હોવો જોઇએ. એજ તેનો આધાર છે. જેને ઇશ્વરનો ડર છે અને તેને ચાહે છે તે કોઇ પણ માણસથી ડરતો નથી કે નથી તેને તિરસ્કારતો.

માણસ નબળાઇઓથી છે ભરેલો એ નબળાઇઓને જે જીતી નથી શકયો તે કોઇને જીતી નહિ શકે, તેમ કરવાને તેણે નિરંતર જાગ્રત અને સચેત રહેવું જોઇએ.

ત્યારે હવે જે સંજોગોમાં હું મુકાયો છું તે સંજોગોમાં મારી શું ફરજ છે? આ વીચાર દિવસો, અઠવાડીયાંઓ મહિનાઓથી મારાપર સ્વાર કરી રહ્યો છે.

મારે અંતર મને કહે છે: "તારી શક્તિહીનતાનો તું ત્યાગ કર; તારી સામે રહેલાં જોખમથી ડરી તારાથી ભાગી જા નહિ શકાય; તેનો સામનો કર, તારામાં રહેલાં પોપોને પોષ શુદ્ધ થા; પાપ કરનારનો તિરસ્કાર નહિ કર કારણ તે તારા જેવોજ એક છે; પાપનો તિરસ્કાર કર અને તારા જનના જોખમે પણ તેને નમતું નહિ આપ.

તેમ કરવાની શક્તિ પ્રાર્થનાથી મળી શકે. મારો નમ્ર મત છે કે આ દેશના સઘળા પીડીત લોકોના ઉદ્ધારને માટે આજ એકમાત્ર માર્ગ છે.

આથી હું ઠરાવપર આવ્યો છું કે મારે કંઇક પગલું લેવું જોઇએ અને પ્રથમ પગલાં તરીકે મારા દેહ, મન અને આત્માની શુદ્ધિ માટે ચૌદ દિવસ નો ઉપવાસ કરવો જોઇએ; તેમાંથી ઉગર્યા બાદ ઇશ્વરને નામે સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીનો હું ભંગ કરીશ અને તેની જે કંઇ પણ સજા થશે તે વગર વિરોધે સહન કરીશ.

આ ઉપવાસ શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૬ ઠીની સવારે શરૂ થશે અને શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૨૦ મીની સવારે પુરો થશે.

મારી એવી કદરજીજ પણ ઇચ્છા નથી કે હાલના રાજ્યકર્તાઓએ પોતા ની સત્તા ઉઠાવી દેવી. આ દેશમાં હું અંધાધુંધી જોવા નથી ચાહતો.

હું જોવા ઇચ્છું છું કે સૌ સુખ, શાંતી અને સુરક્ષિતતાથી રહી શકે; સૌને પોતાની પ્રગતીને માટે શાન્ત દેશના સઘળા પીડીત લોકોના ઉદ્ધારને માટે આજ એકમાત્ર માર્ગ છે.

આથી હું ઠરાવપર આવ્યો છું કે મારે કંઇક પગલું લેવું જોઇએ અને પ્રથમ પગલાં તરીકે મારા દેહ, મન અને આત્માની શુદ્ધિ માટે ચૌદ દિવસ નો ઉપવાસ કરવો જોઇએ; તેમાંથી ઉગર્યા બાદ ઇશ્વરને નામે સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીનો હું ભંગ કરીશ અને તેની જે કંઇ પણ સજા થશે તે વગર વિરોધે સહન કરીશ.

આ ઉપવાસ શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૬ ઠીની સવારે શરૂ થશે અને શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૨૦ મીની સવારે પુરો થશે.

મારી એવી કદરજીજ પણ ઇચ્છા નથી કે હાલના રાજ્યકર્તાઓએ પોતા ની સત્તા ઉઠાવી દેવી. આ દેશમાં હું અંધાધુંધી જોવા નથી ચાહતો.

હું જોવા ઇચ્છું છું કે સૌ સુખ, શાંતી અને સુરક્ષિતતાથી રહી શકે; સૌને પોતાની પ્રગતીને માટે શાન્ત તરફથી સમાન તકો આપવામાં આવે, કે જેથી જીવનના સઘળાં ક્ષેત્રોમાં તેઓ પોતાનો સંપૂર્ણ ફાળો આપી શકે; જાતી કે વર્ણના આધારે કામદેસર પ્રતિબંધો મુકી તેઓની પ્રગતીને રોકવામાં કે તેઓનું માનવ ગૌરવ ઝંખવામાં ન આવે; વ્યક્તિ માત્રની પારખ તેના વર્ણ કે જાતી પરથી નહિ પરંતુ તેના ગુણપરથી કરવામાં આવે.

આવું પરિવર્તન એક રાતમાં થઇ જાય એવી હું આશા રાખતો નથી. પરંતુ હાલની વલણ ઘડીભાળનાર કોંગ્રેસ સૌ કોઇ પાછળ હટાવી દેનારી છે. સરકારે પ્રગતીનો માર્ગ લેવો જોઇએ, નહિ કે અવગતીનો. બીન-ગોરાઓ આ કરતાં કશું વિશેષ કર્યું નથી માંગતા નથી એ કરતાં ઓછાંથી તેઓને સંતોષ થવાનો.

એ માર્ગ લેવામાં આવશે તો સામ્પ્રદાયનો કે કોઇ પણ વાદનો ભય રાખવાની જરૂર નહિ રહે. ઇશ્વર આપણને સૌને સન્માર્ગે દોરે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ એપ્રીલ ૧૯૫૧

વીદ્યાપીઠમાં એપાર્ટહેડ

ગયે અઠવાડીયે ડરબન સીટી હોલમાં પદ્વિદાન સમારંભ વખતે નાટાલની યુનીવર્સીટી ના હીંદી વિદ્યાર્થીઓએ સમારંભ નો બહિષ્કાર કર્યો હતો અને તેઓને તેઓની ગેરહાજરીમાં પદ્વિદાન દેવામાં આવ્યું હતું. આ પગલું ભરવાનું કારણ એ જણાવવામાં આવે છે કે યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓને પહેલાં પદ્વિદાન અપાય છે અને બીન-ગોરાઓને પાછળથી જુદું અપાય છે. હીંદી વિદ્યાર્થીઓ એ એ પ્રથાનો વિરોધ કર્યો હતો. રહુડનટસ રેપ્રેસેન્ટેટીવ કાઉન્સીલે યુનીવર્સીટી કાઉન્સીલને અગાઉ થી જણાવ્યું હતું કે હીંદીઓ આ પ્રથાની વિરૂદ્ધ છે અને સૌને વર્ણનો ભેદ પાડયા સિવાય કમવાર પદ્વિદાન આપવા અપીલ કરી હતી.

બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓનું આ પગલું, અમારા મત પ્રમાણે, બીલકુલ વાજબી હતું. વિદ્યાપીઠ એ તો છેલ્લામાં છેલ્લું સ્થળ હોવું જોઇએ કે જ્યાં એપાર્ટહેડ બીલકુલ સહન પણ કરવામાં આવે; તેને ઉત્તેજન આપવાનો તો પછી સવાલ રહ્યોજ કયાં? એપાર્ટહેડને નાબુદ કરવાની શરૂઆત જો ત્યાંજ નહિ કરવા માં આવે તો અન્ય સ્થળોમાં નાબુદ થવાની આશાજ શી રાખી શકાય? નાટાલ યુનીવર્સીટીની આ વલણનો મેળ વીટવોટર્સ રેન્ડ યુનીવર્સીટીના ચેન્સેલર

માનવંત શ્રી. આર પ્રીધમે કરેલાં અતિ બોધદાયક પ્રવચનની સાથે શી રીતે બેસી શકે એ અમારી સમજની બહાર છે. એ પ્રવચન માં શ્રી. પ્રીધમે અમુક અગત્યના સિદ્ધાંતોનું સૂચન કર્યું હતું કે જે સુધારાને જંગલીપણાથી જુદો પાડનારા હતા. શ્રી. પ્રીધમે વ્યવહારૂ બનવાની તેની ધગશ માં પોતાની વિચાર શક્તિ ગુમાવી બેઠેલાં અધીરાં માનસ સામે ચેતવણી આપી હતી અને કહ્યું હતું કે, "સાઉથ આફ્રીકા માં સુધારાનું રક્ષણ કરવાને આપણને અત્યાવશ્યક કહેવાતાં અમુક સખ્ત પગલાંને સંમત થવાનું કહેવામાં આવી રહ્યું છે પરંતુ સુધારો એટલે શું એ આપણે વીચારતા નથી."

અમે જાણવા માંગીએ છીએ કે સુધારાનો અર્થ શું એવો થાય છે કે એક માણસ તેના ચુલ્લુ ભરે ગમે તેવા હોય પરંતુ તેની ચામડીનો રંગ સુધરેલા સમાજમાં ઉભવાને તેને નાલાયક ઠરાવે છે? સુધારાની ખરી વ્યાખ્યા થવાની ખરેજ ગંભીર જરૂર છે. અને એ કરવાને વિધાપીઠના કરતાં ચઢતી સંસ્થા બીજી કઇ હોઇ શકે? તેણે તે વચનથી નહિ પરંતુ કર્મથી કરવી જોઇએ.

નોંધ અને સમાચાર

ઉપવાસનો હેતુ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું ઉપવાસ ઉપરનું નીવેદન અખબારમાં વાંચી એક ભાઇ મેનીલાથી ગયા બુધવારે ફ્રીનીક્સ દોડી આવ્યા. તે જાણવા માગતા હતા કે શ્રી. મણીલાલ ગાંધી જેઓને ખાતર ભોગ આપવા તયાર થયા હતા તેઓ એ ભોગને શું લાયક છે ખરાં? શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જવાબ માં કહ્યું કે, "કોણ લાયક છે અને કોણ નથી એ જોવાનું મારું કામ નથી. પ્રત્યેક વ્યક્તિ એ બીજાનો વીચાર કરવાને બદલે પોતાનો જ વીચાર કરે અને પોતાની જાતનેજ સુધારવાનો પ્રયત્ન કરે તો વસ્તુ સ્થિતિ છે તેના કરતાં ઘણી સુધરી જાય." તેમણે કહ્યું, લોકોના હૃદયને રપર્શી તેઓના માંથી બીહતા, લોભ અને સ્વાર્થ નાબુદ કરવા સમજણી શકું અને પવિત્ર કાર્ય ને ખાતર બીજાઓને હરકત નહિ કરતાં જાતે મરવા તયાર થવા પ્રેરી શકું તો મારી મહેનત બરબાદ જાયેલી નહિ ગણું. પરંતુ એ વસ્તુ હું જાતે જ સિદ્ધ કરી શકું જો મારાં વ્યક્તિગત અને કાર્યથી લોકોને આકર્ષી શકું એ સાબદાનો આ ઉપવાસનો હેતુ છે."

રીપબ્લીક અને વર્ણના સવાલ પર શ્રી. સ્ટ્રાયડમ

જર્મીન ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કે. છ. સ્ટ્રાયડમે માર્ત્સબરીમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના એક મીટીંગમાં જણાવ્યું હતું કે, નેશનલીસ્ટોનુ "અંતિમ ધ્યેય પુર્ણ પ્રજાસત્તા સ્થાપવાનું છે. તેમણે કહ્યું દુશ્મનથી ડરાવવામાં આવેલી એક પ્રજા પોતાની સ્વતંત્રતા પાછી માંગે એ સ્વાભાવિક જ છે. પણ જાને તો આ પગલું કાર્ય પુર્ણ રીતે સંકલ્પ પાડી જવા ના જોઇએ."

શ્રી. સ્ટ્રાયડમે વધુમાં કહ્યું કે ઓપોઝીશન હોદ્દો તો હવે કાયમ રહેવાનું છે. કોઇ પણ વીચારશીલ આફ્રીકાનરે કલર્ડ અને હીંદીઓનો મતાધિકાર પડાવીને આ દેશને ગોરાનો દેશ બનાવવાના સરકાર ના પ્રયત્નોને સાથ આપવો જ જોઇએ. યુનીયનના ઉદ્ધારનો એકમાત્ર માર્ગ કલર્ડ પ્રજાઓને મતમાં ઠરાવી દેવામાં જ રહ્યો છે. નહિ તો હીંદમાં જેવું બ્રીટીશોનું થયું અને ઇન્ડોનેસીયામાં હોલેન્ડરોનું થયું તેવું જ આપણું થશે."

અસીનામાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની એક મીટીંગમાં શ્રી. સ્ટ્રાયડમે કહ્યું કે, કલર્ડ લોકો આજે લગભગ આ દેશનું તંત્ર ચલાવવાની સ્થિતિમાં છે ૧૯૫૩ દ્વારના તેઓના મતાધિકારથી બન્ને યુરોપીયન પાર્ટીઓનું જોર જો સમાન હોય તો તેઓ પોતાનું વર્ચસ્વ જમાવી શકે તેમ છે. કલર્ડોના સવાલની આ એક બાજુ છે પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટી કલર્ડ મતાધિકાર દુર કરવાની પીક્ષ છે કારણ, તેઓ જાણે છે કે કલર્ડોના મત વીના તેઓ કદી પણ ફરી સત્તામાં આવી નહિ શકે કલર્ડ સવાલની બીજી બાજુ વગર જોયેજે વધારે જોખમ ભરેલી છે. ૧૯૪૮ માં જાહેર થયેલી યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતીમાં એવું જણાવ વામાં આવ્યું હતું કે અંતિમ ધ્યેય તેઓ, હીંદીઓ અને કલર્ડોને મતા ધિકાર આપવાનું હતું. આ નીતી સાઉથ આફ્રીકાનું મરણજ નીપજાવનારી થઇ પડે. ગોરા સાઉથ આફ્રીકાનું ભાવિ તેજ સુરક્ષિત રહે જો નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને એવી મજબુત બહુમત થામાં આવે કે યુનાઇટેડ પાર્ટીની મદ કાર કદી સ્વપ્નામાંજ નહિ, "શ્રી. સ્ટ્રાય ડમે કહ્યું કે "ગોરી પ્રજાએ એકત્ર થઇ એવું કર્યું છે કે ઇતીહાસ માંથી વર્ણદ્વેષ નાબુદ કરવાના ધ્યેયનો તે મરણ પર્યંત વીરોધ કરશે."

નેટીવોની સર્વોપરિતાનો ભય

નેટીવ બાતાંના પ્રધાન ડો. એચ. એફ. વરવુર્ડ માર્ચ તા ૩૧ મીના મીટીંગમાં બોલતાં કહ્યું કે, "જોહાનીસબર્ગનું અલેકઝાન્ડ્રા ટાઉન શીપ અને પ્રીટોરીયાનાં લેડી સેલ્બર્ન ટાઉનશીપ જેવા યુરોપીયન સત્તાઓમાં રહેલા કાળા ડાઘો દુર કરવા આપણે પાર્લેન્ડ ખરચવાની સરકાર યોજનાઓ પડી રહી છે." તેમણે કહ્યું કે, "એ યોજનાઓ વીષે કંઇ પણ ચોકસ ખબર હું આપી શકતો નથી પરંતુ એટલી ખાત્રી આપું છું કે સરકાર એ બાબત ને ઘણી કાળજીથી ધ્યાન આપી રહી છે. થોડા દીવસમાં એ સંબંધી જાહે રાત થશે." તેમણે વધુમાં કહ્યું : "યુરોપીયન સત્તાઓમાં નેટીવોનું પ્રમે શન ઘણીજ ઝડપે મોટા પ્રમાણમાં વધી જવાનું છે. સીવાય કે, તેની ગતી રોકવાના તત્કાલીક પગલાં લેવામાં આવે. આજે લગભગ વીસ લાખ જેટલા નેટીવો યુરોપીયન શહેરી સત્તા ઓની અંદર અથવા તેની આસપાસ વસી રહ્યા છે. અડસટપમાં આવે છે કે પચાસ વર્ષમાં સાઉથ આફ્રીકામાં ૧૯૯૦ લાખ નેટીવો અને ૫૦ લાખ યુરોપીયનો થઇ જશે. આ દેશ નેટીવો ની સર્વોપરિતાનો થઇ પડશે. તેનો ઇલાજ માત્ર એકજ છે અને તે એ કે નેટીવને તેના પોતાના સત્તામાં રાખવો, ત્યાં તે પોતાની સંસ્કૃતિ અને આર્થીક ધોરણે પોતાનો વીકાસ કરી શકે. શહેરોમાં નેટીવોનો ધોધ અટકાવવાને આપણે એક મોટી અને ઉંચી દીવાલ ચણવી પડશે. આપણી માતૃભૂમી અને આપણા ભાવિનું આપણે રક્ષણ કર્યે જ છુટકો."

કલર્ડોને આફ્રીકનોની સહાનુભુતી

અમદાવાદનું આફ્રીકન પત્ર "અમદુ ન્યીવા" લખે છે: આ પત્રની કટારો દ્વારા કલર્ડ પ્રશ્નને અમે અમારી સહાનુ ભુતી દર્શાવવા ઇચ્છીએ છીએ. તેઓ ની લડત એટલી તેઓની છે તેટલીજ આફ્રીકનોની છે...જો ચોકસ જ છે કે કલર્ડનો મતાધિકારને વીષે, જે આજે થઇ રહ્યું છે તેજ આફ્રીકનના મતાધી કારના ગુજરાજ હોને વીષે પણ થશે. એટલે આફ્રીકનો જો કલર્ડોને સહાનુભુતી નહિ આપે તો પોતાના જોખમે તેમ કરશે.

સ્વીટઝરલેન્ડ અંતેના હિંદના એલચીનું અવસાન

અમને નોંધ લેતાં ઘણોજ ખેદ થાય છે કે સ્વીટઝરલેન્ડ ખાતેના હીંદ સર કારના એલચી શ્રી. ધીરૂભાઇ ભુલાભાઇ દેસાઇનું માર્ચ તા ૨૧ મીના અચાનક હૃદય બંધ પડી જવાથી અવસાન થયું છે. તેઓની વય ફક્ત ૪૬ વર્ષની હતી. સ્વતંત્ર આઝાદી પુર્વેની હીંદ ની ધારાસભામાં કોંગ્રેસની પાર્લામેન્ટરી પાર્ટીના લીડર શ્રી. ભુલાભાઇ દેસાઇ ના પુત્ર હતા. સ્વીટઝરલેન્ડમાં તેઓ હીંદના સૌથી પહેલા એલચી હતા. સ્વીટઝરલેન્ડના અખબાર મુજબ તેઓ ઉચ્ચ આદર્શો ધરાવનારા અતિ માયાળુ વ્યક્તિ તરીકે સ્વીટઝરલેન્ડના ખરા મીત્ર થઇ પડયા હતા વધુમાં તે લખે છે કે સ્વર્ગસ્થ અમારી સંસ્થાઓમાં ઘણો રસ લેતા હતા અને અમારા રાજીય જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં સક્રીય ભાગ લેતા હતા. તેમના અવસાનથી તેમના દેશને નહિ, પરંતુ અમારા દેશને પણ મોટી ખોટ થઇ છે. હીંદની પ્રજા ને થયેલી મહાન ખોટમાં સ્વીટઝરલેન્ડ હાર્દીક સિમ્પથી દર્શાવે છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અમલમાં મુકાયો

ગુરૂવાર માર્ચ ૩૦ મીના મુલ્કી પ્રધાન ડો. ટી. ઇ. ડોંગીસે એક નીવેદનમાં જણાવ્યું કે કેપ, ટ્રાંસ વાલ અને નાટાલ એ ત્રણે પ્રાંતોમાં જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચે મોટ-ગેજ બોન્ડો સીરાયની સપળી મીલકતો ની બેવડ હેન્ડ આજથી પ્રકાશીત થીના થઇ શકશે નહિ

આમ સરકારી ગેઝેટમાં ગ્રુપ એરી યાઝ એક્ટ અમલમાં મુકવાનો દોવાની આજરોજ બહાર પડેલી જાહેરાતોનું આ પરિણામ છે.

ગેઝેટમાં બહાર પડેલી જાહેરાત ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની કે જુદી જુદી જાતીના લોકોના વસવાટ અને વેપારને માટે ધ્યાનપાત્ર વીસ્તારો રચાવવાની મુલ્કી પ્રધાનને સત્તા આપે છે. આ જાહેરાત થી આખો કાયદો અમલમાં મુકાય છે. તેનો પહેલો ભાગ લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટવાળો ભરી બોર્ડની સ્થાપનાને લગતો છે જે ગયે વર્ષે જાહેર થયો હતો.

આજની જાહેરાત કાયદાની બીજી પેરેશન (બોગદારો) ને લગતી કલમ જે જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચે પ્રો પર્ટીઓના ટ્રાંસફરો (ફેરબદલીઓ) અને મકાનોના ઓક્યુપેશનને લગતી છે, તે તુરતજ અમલમાં મુકાશે.

કેપ પ્રાંતને જો જાહેરાત હજુ સે વર્ષ સુધી લાગુ પડશે નહિ પડે.

ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટને તો કાયદો લાગુ પડતો નથી.

જાહેરાત સાથેના શેડ્યુલ (પરીશિષ્ટ) માં સપળા લાગતા વળગતા પ્રતીબંધ હીંદી અને ચીનાઓના જેવા કડક અને કેપ પ્રાંતમાંના મકાનોના ભોટાન્સની બાબતમાં આપવામાં આવી છે.

કાયદાની મુખ્ય કલમો જોતાં, કોઇ કે કલર્ડ લોકોના વસવા જાહેરાતના

પરિષદમાં જણાવવામાં આવેલા પેટા-વર્ગોની માહીતી અને ભોગવટા માટે સત્તાઓ જાહેર કરવાની પ્રધાનને સત્તા આપે છે.

પોતાના નીવેદનમાં કે. ડોંગીસ જણાવે છે કે તા. ૩૦ માર્ચ ૧૯૫૧ થી નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં એ તારીખે જે વર્ગનો માણસ જે જમીન કે મકાન નો ભોગવટો કરતો હશે તેનો ભોગવટો મુકરી પ્રધાન પાસેથી મેળવેલી પરમીટ વીના બીજા કોઈ પણ વર્ગનો માણસ થી કરી નહિ શકાય.

અમુક નોટીફાઈડ સત્તાઓમાં વસ્તર પરમીટ કોઈની માલી પડેલી જમીન પર મકાન બાંધી અને તેનો ભોગવટો કરી નહિ શકાય. તેમ વસ્તર પરમીટ કોઈ પણ પર તોડી નાખી, કરી બાંધી અને તેનો ભોગવટો કરી નહિ શકાય. મકાનમાં ફેરફાર કરવા માટે પણ પર વાનગી મેળવવી પડશે.

નાટાલમાં અને ટ્રાંસવાલમાં પાંચ જાતીના વર્ગો છે–યુરોપીયન, નેટીવ, ઈંડી, ચીના અને કલર્ડ. કેપ પ્રાંત માં પણ એજ પાંચ જાતીના વર્ગો છે સિવાય કે બ્રીટીશ ૭૨૬ વર્ગમાં બહુમતીમાં આવ્યા છે.

રથાનીક સત્તાધારીઓએ જે કામ તુરત જ હાથ ધરવાનું છે તે પોતાના સત્તા ઓમાં જુદી જુદી જાતીના વર્ગોની ગણતરી કરવાનું છે, એટલે કે, પોતા ના સત્તાઓમાંની જમીનના પ્રત્યેક પેટા વીભાગમાં માલીક અને ભોગવટો કર-નાર કયા વર્ગનો છે તેનો નકશો બનાવવો.

આંતર-જાતીય વાડાઓની નાટાલ માં તપાસ

શ્રી એરીયાઝ એકટ અમલમાં મુકા યેલો જાહેર થતાં હવે માર્ચ ખુલ્લો મુકાયેલો ઢોર ડરબનની જેમ નાટાલ ના સઘળાં શહેરો જુદી જુદી જાતીના લોકો માટે અલગથા વાડા રચાવવાની યોજનાઓ ઘડી રહ્યાં છે.

મેરીટઝબર્ગ સીટી કાઉન્સીલે પ્રથમ પગલાં તરીકે જાતીવાર વસતી ગણતરી કરવાની સુચના આપી છે તેની પ્રાથ મીક તપારીઓ થઇ રહી છે વસતી ગણતરી કરતાં લગભગ બાર માસ લાગશે. ત્યાર બાદ જાતીવાર વાડાઓ રચાવવાની દરખાસ્તો તયાર કરવામાં આવશે.

માલવર્ન

માલવર્નમાં આખા સત્તાની ગણતરી કરવાની અને સત્તાઓ અને વર્ગોના આંકડા કરવા તપાસની એક કમીટી નીમાઇ છે. ટાઉન બોર્ડ તરફથી બહારથી વિકારાયા પછી લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડોને અરજીઓ કરવામાં આવશે. લગભગ ૪૭,૫૦૦ની વસતીમાંથી લગ ભગ ૬,૫૦૦ યુરોપીયનો, ૩૦૦૦ ઈંડી ઓ અને બાકીના બીજા વર્ગના બીન યુરોપીયનો છે.

વેસ્ટવીલ

વેસ્ટવીલમાં અમુક સત્તાઓ જેવા પાટીક લેન્ડ ટેન્યુર ઓથોરીટી રૂપે જાહેર થયા હતા. ગયા ગુરૂવારની બોર્ડની મીટીંગમાં વેસ્ટવીલમાં અમુક સત્તો ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ યુરોપીયનો ની માલીકી અને વસવાટ માટે જાહેર કરવાની અરજી કરવાનું ઠરાવાયું હતું. ત્યાંની વસતીમાં લગભગ ૨૫૦૦ યુરો પીયનો, ૨૦૦૦ નેટીવો અને ૧૫૦૦ એશીયાટીકો છે.

પાઈનટાઉન

પાઈનટાઉનમાં કંઈ પણ ચોક્કસ યોજનાઓ તયાર નથી, પરંતુ ટાઉન કાઉન્સીલ તે વહી રહી છે. લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડ સમક્ષ રજુ થતાં હજુ કંઈક સમય લાગશે. અહિની વસતીમાં લગ ભગ ૩૦૦૦ યુરોપીયનો, ૧૦૦૦ થી સ્હેજ વધારે ઈંડીઓ, ૫૬ કલર્ડો અને ૨૮૧૧ નેટીવો છે.

લેડીસ્મીથ

લેડીસ્મીથ શહેરની આંકણી તયાર કરી પ્રાંતિક સરકાર સમક્ષ રજુ કરવા માં આવી છે. એટલે લેડીસ્મીથ કોઈ પણ યોજના અમલમાં મુકવા સૌથી વીરોધ તયાર છે. ત્યાંની લગભગ ૨૦,૦૦૦ ની વસતીમાં લગભગ ૭,૫૦૦ યુરોપીયનો, ૪૦૦૦ ઈંડીઓ અને લગભગ ૮૦૦૦ નેટીવો છે. પરંતુ લેડીસ્મીથની ઘણી પ્રોપર્ટીઓ ઈંડી માલીકોની છે.

ગ્રેટાઉન

ગ્રેટાઉનમાં લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડ સમક્ષ યોકસ દરખાસ્તો મુકાતાં કંઈક સમય લાગશે. ચાલુ વર્ષની આખરી સુધી માં તેનું ટાઉન પ્લેનીંગ થઇ રહેવા વકી છે.

પ્રીસ્ટાવે

પ્રીસ્ટાવેમાં કલર્ડોને માટે એક પ્લાયદો લત્તો કરવામાં આવ્યો છે અને લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડ સમક્ષ તેની યોજના રજુ થતાં કંઈક સમય લાગશે. અહિની વસતીમાં લગભગ ૧૨૦૦ યુરોપીયનો, ૨૦૦ કલર્ડો, ૭૫ એશીયાટીકો અને ૧૮૦૦ નેટીવો છે. ગ્રુયુસ્લેન્ડમાં એશીયા ટીકોને જમીન માલીકીનો હક નથી.

ઓસ્કોર્ટ

ઓસ્કોર્ટમાં મુળ કાયદાની રૂએ અમુક સત્તાઓ જાહેર થયા હતા. જે થઈ ચુકયું છે તેમાં સરકાર કશી દખલ ગીરી કરવા નથી માંગતી એવા ખબર ની ટાઉન કાઉન્સીલ રાહ જોઈ રહી છે. સત્તો જાહેર થયા બાદ ઈંડીઓ પોતાને માટેના લત્તામાંજ જમીનો ખરીદી રહ્યા છે. બાકીની વસતીમાં લગભગ ૩૨૦૦ યુરોપીયનો, ૩૦૦૦ નેટીવો અને ૧૫૦૦ ઈંડીઓ છે.

અમકોમાસ

અમકોમાસ મોટે ભાગે યુરોપીયનોનું વિશ્રાંતી રથળ છે. તેમાં કેટલેક ઈંડી માલીકોની પ્રોપર્ટીઓ છે. ૧૯૪૯ માં આ પ્રોપર્ટીઓના ઝાવિ ફિલે ટાઉન બોર્ડને સત્તા આપવામાં આવી હતી. અમકોમાસની વસતી ગણતરી આવતા માસમાં થવાની છે.

શ્રી. વિનોબાજીની યાત્રા

હૈદરાબાદ પાસે એક ગામડામાં સર્વોદય સંમેલન ભરાવાનું છે તેમાં હાજરી આપવા વિનોબાજી સેવાગ્રામ થી ૩૦૦ માઇલની પગ પાળા મુસા-ફરી કરી રહ્યાં છે. રોજના ૧૫ માઇલ મુસાફરી કરી ગામડાઓમાં વાસો કરી લોકોને મુસળિતોમ માર્ગ કાઢવાની સુચનાઓ આપે છે. એક ગામડામાં સાતકારોને સમજણી મજુરી આપી. અને ચોકા નાખ્યા આપવા સમજાવી શકયા કે જેથી મજુરો ભુખે ન મરે. એક મુકામે પ્રવચન કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે:

આજે પાંચ વાગ્યે અહીંના ભાઇ ઓ પણ મળ્યા હતા. તેમની સાથે ઘણી વાતો થઇ. તેમણે બેકારોની મુશ્કેલીઓ જણાવીને કહ્યું કે આગળ વધતાં મજુરોને ખાવા માટે જુવાર પણ ન મળે, એવી રિથતિ આવવાનો ભય છે. અને પુછ્યા લાગ્યા કે, અમારા અને બીજા ગામના મજુરોનું શું થશે? મેં એમને જે જવાબ આપ્યો તે તમને ટુંકમાં કહું છું. તુકારામ મહારાજે આપણને શીખ આપી છે કે, 'તુજે આટે તુજ પાસી, વહિ હૈ જાણા સુકતાસી।'—તારૂં જે કંઈ છે તે તારી પાસે જ છે, પણ તું તેની જગ્યા ચુકી ગયો છે અને બીજે જ જગ્યાએ શોધે છે. કોઇ પુછે છે, સરકાર મારે માટે શું કરશે? ડેપ્યુટી કમીશનર શું કરશે? મીનીસ્ટર શું કરશે? પરંતુ તારે માટે જે કરશે તે તું જ કરશે. તને ભુક લાગશે ત્યારે તું જ ખાઇશ, બીજો કોઈ સુકે; તને ભુખ લાગશે ત્યારે તું જ આરો ગીજું કોઇ નહીં આવે; અને તું આ-વ્યો ત્યારે એકલો જ આવ્યો હતો, અને જઇશ ત્યારે એકલો જ જઇશ. માટે તારી જવાબદારી તારા પર જ છે અને તે તારા હાથમાં છે. તું સમજે છે કે કોઇ તને એમાંથી મુકત કરશે. અરે ગાંડા, ઇશ્વરે કેવી મુકિત કરી છે? તેણે દરેકને બે હાથ આપ્યા, બે કાન આપ્યા, બે પગ આપ્યા. દરેકને બુદ્ધિ આપી આ બધું શા માટે આપ્યું? એટલા માટે કે દરેક પોતાની જાતની સંભાળ રાખે, દરેક પોતાના પગ પર ઉભો રહે અને પછી પરસ્પર મદદ કરે. બ્રિમ દરેક દરેક ગામડામાં આપણી મુકિત આપણે જ મેળવવાની છે, અને એ બની શકે એમ છે. પાંચ લાખ ગામડાં છે. તમે કહેશો કે એમનો ઉદ્ધાર દિલ્હીમાં બેઠેલી સરકાર કરશે, તો હું કહું છું કે એ સરકાર ગમે તેટલી બુદ્ધિમાન હોય તોપણ આટલા દુઃખોનું નીવારણ તે એકલી કેમ કરી શકશે? એટલે ઉપાય તમારા હાથમાં છે.

એક બીજી વાત કહું. આપણે સૌ આ પાંચ આંગળીઓ જોતા હોઈએ. આપણા હાથની આંગળીઓ નાની મોટી છે, બધી એકસરખી નથી. પણ કંઈ કામ કરવું હોય ત્યારે બધી આંગળીઓ મળીને કરે છે. એકે લોટો ઉપડવો હોય તો બધી આંગળીઓ અને અંગુઠો મળીને તે ઉપાડે છે. આટલી નાની આંગળીઓ છે, પણ એથી કેટલું કામ થાય છે? આ પાંચે આંગળીઓ એકબીજા સાથે લડતા, અંદર અંદર ઝઘડા કરતા, એક આંગળી બીજાને મદદ ન કરતા, અંગુઠો ચાર આંગળીઓને મદદ ન કરતા, ચાર આંગળીઓ અંગુઠાને મદદ ન કરતા તો કોઇ કામ થાત ખરૂં? આંગળીઓ એકબીજાને મદદ કરે છે તેથી કામ થાય છે. એ જ રીતે આપણે ગામના લોકોએ પરસ્પર ઝઘડા ન કરતાં પ્રેમ રાખવો જોઇએ. કોઇ નાનો, કોઇ મોટો એ તો દુનીયામાં રહેવાનું જ છે. પણ સૌને એકબીજા માટે પ્રેમ હોવો જોઇએ; સૌનાં હૃદય એક હોવા જોઇએ. આ પાંચ પાંચ આંગળીઓ પરથી શીખો લો. એ રીતે વર્તવામાં ભલાઇ છે.

એક તરફી યોજના

દિલ્હીમાં ૧૨૦ ફુટ ઉંચું અને ૧૨,૦૦૦ ચોરસ ફુટ વિસ્તારવાળું લાંબુ પહોળુ મજબુત મકાન બનાવવા ની યોજનાને સરકારે મંજુરી આપી છે. આ યોજના મુજબ આ મકાન માં આજના જમાનાના બધાં વિજ્ઞાનીક સાધનો દાખલ કરવામાં આવશે. તે મકાનનો આકાર વિરાટ ગાંધીજી સરખા સ.થે ગોઠવા દેખાશે. ૪૦–૫૦ લાખ રૂપીયાના ખરચનો અંદાજ છે. આમાં ગાંધીજીનું બધુ સાહીત્ય અને વસ્તુઓ મુકાશે. આ યોજનાનો "હરીજન બંધુ" એ વિરોધ કર્યો છે અને તે પૈસાનો ગાંધીજીના સિદ્ધાંતો મુજબ તે દેશનો ઉપયોગ કરવા કહી છે

આપણી કરવાચોથની કહાણી આગામી મહીનાના એકવીસ માસનો ફોટોગ્રાફ. લેખીકા કે. ફરીદા નેપર. કીંમત રૂા. ૨૫/-.

કોકા–કોલાનું હિંદ પર આક્રમણ

[રસાયણથી બનાવેલાં સપળાં પીણાં મંદુ પાણી પીવાં બેટલાંજ ખરાબ છે. છતાં જ્યાં જુઓ ત્યાં સ્વાગતનું તે એક અનુકૂળ અને સહેલામાં સહેલું સાધન થઇ પડયું છે. એટલું જ નહિ પણ આપણા બાળકો પણ તેના પર ચેની કે દીવાનો વેડફી નાખે છે અને શરીરને નુકસાન થાય તે જુદું. આજે કોકા-કોલાએ પગ પાડ્યું છે અને જ્યાં જુઓ ત્યાં તે વખાણ કરી કરીને પીવાય છે. તેને વિષેની કેટલીક માહીતી 'હરિજનબંધુ'માં આવેલી છે તે અમારા વાચકોને જાણવા જેવી હોઈ અહિ આપીએ છીએ.—અ.ઈ.ઓ.]

કોકા-કોલા નામનું એક અમેરીકન પીણું હીંદમાં ધીરે ધીરે દાખલ થઇ રહ્યું છે. બે માસ પહેલાં દિલ્હી માં તેનું એક કારખાનું મુંબઇમાં કામ કરતું થયું. પછી કલકત્તાનો અને મદ્રાસનો વારો છે. મોટાં શહેરોમાંથી કારખાનાંવાળાઓ ધીરે ધીરે, ઘણું કરીને તદ્દન પાસેના પ્રદેશમાં દાખલ થવાની કોશિશ કરશે.

ફ્રાંસ પ્રતિબંધ મુકે છે

કેનેડા, ઓસ્ટ્રિયા, ઘટાલી તથા ફ્રાંસ માં આ પીણું કયારનું દાખલ થઈ ગયું છે. તેમનો અનુભવ હીંદની જનતાએ ચેતવણીરૂપ સમજવો જોઇએ. આમાંથી કોઇ પણ દેશે આ પીણાને આવકાર તો નથી આપ્યો, પણ ફ્રાંસ એકજ એવો દેશ છે, જેણે કોકા-કોલાના ધંધાના લાગતાવળગતા માલિકોનો ચકળતાપુર્વક મુકાબલો કર્યો છે.

ફ્રાંસમાં લોક આરોગ્યની વડી કાઉન્સીલે તથા ઔષધની મહેતાળાઓએ કોકા કોલાની નીરોપતા વીષે ગંભીર શંકા પ્રકટ કરી. આ અભિપ્રાયો અને 'પીલ્ન પુરાવાના બળ ઉપર ફ્રાંસ ની પાર્લામેન્ટમાં આ પીણાનો નિષેધ કરવા માટે એક ખરડો રજુ કરવામાં આવ્યો. ૧૯૫૦ ના જુલાઇની ૨૨ મી તારીખે એ એક તપાસ કમિશનને સોંપવામા આવ્યો.

કમિશને સર્વાનુમતે એક અહેવાલ આપ્યો અને આ પીણાપર પ્રતિબંધ મુકવાની ભલામણ કરી અને ફ્રાંસમાં એના પર પ્રતિબંધ મુકાયો.

હીંદની જેમ ફ્રાંસ તથા બીજા દેશો માં કોકા-કોલાના વેચાણ માટે અમેરિકાની કંપનીઓ નાણામાં આવી ન હોતી. દેશી કંપનીઓ એનાં વેચાણ, વહેંચણી વગેરે કરતી. પરંતુ તેમાં વપરાતો કોક જાહેરાથી મંગાવવામાં આવતો.

આ ધંધાની બીજી એક ખુરી બાજુ એ છે કે એમાં છેલ્લી દશનાં નવાં યંત્રો વપરાય છે. જેથી આ ધંધામાં ઘણી ઓછી સંખ્યામાં મજુરો રોકવા ની જરૂર રહે છે. ખાસ કરીને ભારત ને આ વિશેષ ભયજનક છે. બેલ્જીયમ માં આ પીણું બનાવવા તથા દેશભર માં વહેંચણી કરવાના કામમાં ફક્ત ૪૫૦ કામદારો કામ કરે છે.

આરોગ્ય પર માઠી અસર

કોકા-કોલા જેવા પીણાની લોકોના આરોગ્ય પર શી માઠી અસર થાય છે, તે વિષે ઘણું ઓછું ધ્યાન અપાયું છે, એ આશ્ચર્યની વાત છે. તે પાણી, ખાંડ, કેરેમલ, ફોસફોરિક એસિડ, વેનીલા, કેફીન, કોકોનાં પાંદડાં અને કોલાના ફળના સત્ત્વમાંથી બનાવવામાં આવે છે. કોકા-કોલાની છ ઔંસની શીશીમાં ૫૪ મિલીગ્રામ કેફીન હોય છે.

થોડા પ્રમાણમાં કેફીન લેવાથી ઉત્તેજક અસર થાય છે. પરંતુ વીશેષ પ્રમાણમાં લેવાથી ગભરામણ પેદા કરે છે અને શરીર પર ખરાબ અસર પહોંચે છે. આરોગ્યવિજ્ઞાનના અનેક અધિકારી પુરાવાપુર્વક કહ્યું છે કે વીશેષ પ્રમાણમાં કેફીન લેવાથી નુકસાન થાય છે. અનેક કેસો એવા નોંધાયા છે જેમાં વીશેષ પ્રમાણમાં કેફીનવાળું પીણું પીવાથી હૃદયની શિથિલતા પેદા થઇ અને કેન્દ્રીય રક્ત વાહિનીઓ પર ખરાબ અસર થઇ, ઉંઘમાં તાણ આવે, અનિદ્રા, જ્ઞાનતંતુ ની નબળાઇ, ઉશ્કેરાટ, ઝપટો, મગજ ની બેચેની અને સ્નાયુઓની નબળાઇ જેવી અસરો કેફીન લેવાથી ઉત્પન્ન થાય છે. એની માત્રામાં જોકે પ્રતિદિન વધારો થતો નથી, પણ એની અસર એકસામટી જણાય છે. તે સતત લેવા થી હૃદયની ક્રિયા અને મગજમાં રક્ત ભ્રમણમાં કાયમી રોગ ઉત્પન્ન થાય છે. જ્યારે કેફીન મીકાઇ કે એના જેવી ચીજોની જેમ એકત્રિત અને સ્વાદિષ્ટ સ્વરૂપમાં લેવાય છે, ત્યારે તેનું જોખમ વધારે છે.

ન્યુયોર્કના ડો. હંગરબુ એન. લેસ્ટ્રીન્સ્કીના મત મુજબ કેફીન ખાસ કરીને બાળકોને માટે ઝેરી છે, મગજને બહુ ઉત્તેજીત કરે છે અને શરીરની ક્રિયાઓ માં ગરબડ પેદા કરે છે. કેફીન બહુ પ્રમાણમાં લેવાથી બાળકોના શરીરનો વીકાસ અટકી પડે છે, એવો તેમનો અભિપ્રાય છે.

ફ્રાંસની પાર્લામેન્ટમાં કોકા-કોલાના નીષેધના ખરડા પર ચર્ચા થઇ ત્યારે એક પ્રતિનિધિએ કહ્યું: "પણ હું પાર્લામેન્ટનું ધ્યાન એક મહત્ત્વના મુદ્દા તરફ ખેંચવા ઇચ્છું છું. તમે તે સારી પેઠે જાણો છો કે બાળકના આરોગ્યને માટે તે ભારે ભયકારક છે." બીજા એક પ્રતિનિધિએ કહ્યું: "દુનીયાભરમાં લાગે લોકો આ પીણું પીએ છે, એ કારણે આપણે એના પર પ્રતિબંધ મુકી શકીએ નહીં, એમ તમારે કહેવું છે. શું આ દલિલ કહેવાય? સદીઓ થયાં કરોડો ચીનાઓ અફીણ પીએ છે આપણા દેશમાં અફીણનું સ્વતંત્ર વિ મન ન કરવા માટે શું આ કા આપી શકાય ખરું?"

—ગોલ્ડ કોસ્ટ જ્યાં આફ્રીકનોની પા મેન્ટ સ્થપાઇ છે તેના નેતા શ્રી. કવ નક્રુમાહને માનદીપ ડીગ્રી મેળવ યુનાઇટેડ સ્ટેટસે આમંત્રણ આપ્યું છે પેનીસીલવેનીયાની લીંકન યુનીવર્સી માં જુન તા. ૫ મીએ બાવણ મ કે વખતે યુનીવર્સીટીના પ્રમુખ હેરેસ બોન્ડના આમંત્રણથી તેમ ડીગ્રી આપવામાં આવશે.

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ સાંપીઝના બેત્રીસ જીવનસુત્ર મુજબ ૨

આપેલું વચન પાળવું એ સુધરેલા સમાજનો પાયો છે

વીલ્યમ્સટાઉનની યુનીવર્સીટીના, કોલેજનીસભાઓના સીટી હોલમાં, માર્ચ તા. ૨૬ મીના યોજેલા પદવિદાન સમારંભ વખતે, ચેન્સેલર ઓનરેબલ આર. કીમબે પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે, સુધરેલો સમાજ ટકાવી રાખ વાને અમુક અગત્યના સિદ્ધાંતોને માન અપાવું જોઇએ. વચનનું પાલન એ તેમાંનો સૌથી અગત્યનો છે. જાતી જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા વીના માણસ માણસ વચ્ચેના, વર્ગ વર્ગ વચ્ચેના વ્યવહારમાં વિશ્વાસઘાત નહિ કરવો એ એક ફરજ છે. આપણાં સુધારાનું ઘડતર કરનાર અને તેને પ્રોત્સાહન આપનાર ધર્મોએ એ ફરજ આપણાપર મુકેલી છે. એ 'ફર બલવત્તરામાંજ સુધારા અને જંગલીપણા વચ્ચેનો મહત્વનો ભેદ રહેલો છે. સુધરેલો માણસ અણસુધરેલા માણસને કાયદાથી, શીક્ષાણથી અ દાખલાથી જે વસ્તુઓનું ચાલુ જ્ઞાન આપી રહી છે તેમાંની આ એક છે જાહેર બાબતોમાં આ ફરજ જો જાણી કરીને ચુકવામાં આવે તો અતિ ગત નોકરીઓ વચ્ચે, વસતીના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે, રાજ્યો અને જ સીતો વચ્ચે, એક સુધરેલા રાજ્યની સુખાકારીને માટે અને આપણા સુધારાનો સૌથી ગર્વભરેલો પાક ગણાતી સ્વતંત્ર લોકશાસનવ સંસ્થાઓનાં સંચાલનને માટે અગત્યની છે, તે બરાબર પરસની મુળ વીશા ની જાણકારી હસ્તી નહિ ધરાવી શકે. આ વસ્તુ સ્થિતિ હોઇ જો આજે આફ્રીકામાં સુધારાનું રક્ષણ આપણને ગોવાં કાર્યથી કરવાનું કહેવામ આવે, કે જે વીશ્વાસઘાત-જાહેર રીતે ગંભીરપણે આપવામાં આવેલાં વચ નો ભંગ ગણાતું હોય, તો, જે મજબુત પાયાપર આપણો સુધારો ર યેલો છે તેનો જ એક અગત્યનો ભાગ તોડી પાડીને સુધારાનું રક્ષ કરવાનું કહેવા બરોબરજ શું ન ગણાય? ગમે તેવી લાગણી ઉશ્કેરના અપીલે પણ આવી માંગણીની અંદર રહેલા અનિવાર્ય વીરોધીપણાને દી આપણને અંધ બનાવી દેવા નહિ જોઇએ."

તે પદવિદાનના એક પ્રવચનમાં શ્રી. કીમબે બીજી જોટલીજ મહત્વ વસ્તુ કરી હતી. અધીરાઇ ભરેલું માનસ, જે બ્યવહાર ઘડનારી ચોતા અધીરાઇમાં વીચાર શક્તિ ગુમાવી બેઠેલું છે. તેની સામે તેમણે ચેતવ આપી કહ્યું કે સાર્વત્રિય આફ્રીકામાં સુધારાનું રક્ષણ કરવા અમુક સ પગલાંને સંમત થવાની આપણને ફરજ થઇ રહી છે. પરંતુ "સુધારો એટલે શું તેનો આપણે જરાયે વીચાર કરીએ છીએ ખરા?"

કન્ટ્રીના ગ્રાહકોને:—
મા શ્રી. ૨-૦ રતલ
ચણા શ્રી. ૧-૮ "
ઓર્ડરોનું ૧૧૮ બિઠોડીયા ફર્સ્ટ, ટેલીફોન ૧ ૬૪૮૮૫
ઘઉંનો...શ્રી. ૧-૩ રતલ
બીજા અનાજ ૧ ૬ રતલ
મગ.....શ્રી. ૧-૦ રતલ
તુવેરની દાળ શ્રી. ૧/૩ "
તુવેર ની દાળ નં. ૧ ૧/૬ રતલ
ચણાની દાળ શ્રી. ૧-૦ "
વાલની દાળ...શ્રી. ૨-૦ રતલ
અળદની દાળ...શ્રી. ૨-૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....શ્રી. ૨-૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨... શ્રી. ૧-૬ રતલ
અળાનો લોટ (ઓંકરી વગરનો) ૧/૦
ઘ.પરી.....શ્રી. ૧-૦ રતલ
ઘઉંના અનાજ.....શ્રી ૧-૧૦ રતલ
ચરીનાળી.....શ્રી. ૧-૬ રતલ
દીવેલ.....શ્રી. ૧-૧ રતલ
ઘાસ.....શ્રી. ૧-૧ રતલ
ઘઉં.....શ્રી ૩-૦ ૨
જવ.....શ્રી ૩-૦ ૨
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની ૬૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીન)

[૪૦ (એ) કમીસનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.)

ચેપી રોગો ફેલાવનારાં ઝેરી તત્વો

"જનના જાણીતા ડો. જે. હ. આર. મેકડોનાલ્ડ કહે છે કે રોગના મુખ્ય કારણો જંતુઓમાં નથી રહ્યાં પરંતુ ખામીવાળા ખોરાકમાં રહેલાં છે.

રોગ એ મુખ્યત્વે કરી શરીરના કોષોનાં પોષણનો અથવા વધારે વારંવાર કિંમતી રીતે અપોષણનો સવાલ છે.

ખામીવાળા ખોરાકની ઉત્પત્તિના ચાર કારણો છે. તેમાંના બે માણસ થી સુધારી શકાય તેવાં છે. તે છે ખોટો ખોરાક અને ખોટી રીતે ઉગાડેલું અનાજ. ખોટા ખોરાકમાં એ ખોરાક નો સમાવેશ થાય છે કે જેનું કુદરતી સ્વરૂપ બગાડી નાખવામાં આવેલું છે; તેમાં રહેલાં શક્તિ આપનારાં તત્વોને મારી નાખવામાં આવેલાં છે; શરીરારોગ્ય ને માટે જરૂરી ધાતુઓની તેમાં ખામી છે. આમાં ખોટી રીતે બનાવવામાં આવેલા અને ખોટી રીતે ભીનવણ કરવા માં આવેલા ખોરાકોનો પણ સમાવેશ થાય છે. વળી જે કંઈ પણ તાજું નથી તે પણ લાંબે ગાળે રોગ ઉત્પન્ન કરનારું બને છે. દાખલા તરીકે બગડેલાં માંસ કે અનાજ મુખેથી માંસ અને અનાજ સમાપ. એ જાણીતી વાત છે કે જે જનવરોને મુખેલાં સડીકૃષ્ણ એવાં માંસપર રહે છે તે બીજાનું કોમ છે, જેવાં કે, સીપાળ, ગીધ અને બગલાઓ કુતરાં વિ. બીજા તરફથી સિંહ અને વાઘ તાજો શિકાર કરે છે. જો તેઓને બંધનમાં રાખી આપેલું માંસ આપવામાં આવશે તો તબિયતે બગડે અને બીમાર પડશે.

ખોરાકમાં તેની કુદરતી તાજગીને કેસી નાખનારી કંઈ પણ વસ્તુ ઉમેર થવી ઝેરી પદાર્થ ઉત્પન્ન થાય છે, બાલાઓ, બીન જરૂરી મસાલા, બોટાં ખોરાકો, અતિ ઉષ્ણ, અતિ ઠંડા, બોટી રીતે રંધાએલાં બિગેરે સમળા પદાર્થો ઝેર ઉત્પન્ન કરનારાં સમાપ.

પરંતુ ખામીવાળા ખોરાકનું સૌથી અગત્યનું મુળ કારણ અને રોગની ઉત્પત્તિ કરનારું કારણ ખરાબ જમીન છે. જે જમીનમાંથી કસ ચાલ્યો ગયો હોય, રસાયણો દ્વારા ખાતરથી તેને ઝેરી બનાવવામાં આવી હોય, અથવા બીજી રીતે તેનો દુરૂપયોગ થયો હોય, તેવી જમીનમાંથી લાંબે અનાજ પાકવાની આશા ન રાખી શકાય. તેવી જમીન નો પાક ખામી વાળો જ હોય અને તેથી રોગ ઉત્પન્ન કરનારો હોય. એટલે આધુનીક રોગો કાઢી નાંખવે છે તેના પ્રચાર રોકવામાં આ વસ્તુનો પણ ખ્યાલ રાખવાનો છે.

દક્ષિણ કુળની મુસાફરીએ નીકળેલા સ્કોટીશ સાહસિકોના એક શબ્દને રસ્તે પેલાગ્રા અથવા ચામડીનો રોગ થયો. તેને કારણો શોધ લાગવા નો સવાલ હતો જ નહિ.

સ્થીયુક્ત સંશોધકો એક મહત્વ ની હકીકત સુધી ગયા તે એ કે આ બધી ફોલ્કલેન્ડ ટાપુઓમાંથી આવેલો ૧૮ વર્ષનો યુવાન છોકરો હતો, કે જે ટાપુઓને વીષે સર આલ્બર્ટ હાવર્ડ અને બીજાઓએ કહ્યું છે કે, કસ વીનાની જમીનનો એ નમુનો છે. જેના પરિણામે ત્યાં ઉગતાં અનાજોનું ચારિત્રિક પતન થઇ રહ્યું છે. શરૂમાં ફોલ્ક લેન્ડના ટાપુઓ તેના ઘેંટાના માંસ માટે પ્રખ્યાત હતાં અને લંડનમાં તેને માટે મોટી બજાર હતી. પરંતુ વખત જતાં જમીન ચુસાઇ ગઇ અને તેથી જમીન પર ઉછરેલાં ઘેટાં પણ કસ વિનાના થવાં લાગ્યાં એટલે. સુધી કે માદાઓને બીમારીમાં પણ મુશ્કેલી પડવા લાગી. તેથી જમીનપર ઉછેરવામાં આવેલ માનવીનું પણ એમજ થાય. વળી આપેલા અકુદરતી ખોરાક આપીને તેના બગાડમાં ઉમેરો કરવામાં આવે.

પેલાગ્રા અથવા પોષણની ખામી એ ચેપી રોગ સમાપ છે. અમુક યુક્ત બાદ તેના ઝેરી તત્વો જોવામાં આવે છે. આ ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે એ ઝેરી તત્વ રોગનું કારણ નથી પરંતુ રોગમાંથી પેદા થએલી વસ્તુ છે.

જમીન આખી દુનીયામાં બધે જ્યા નક રીતે કસહીન બનવા લાગી છે. આથી કેમેતી રીતે અપોષણ ગંભીર પ્રમાણમાં વર્તી રહ્યું છે. પરંતુ આવી કસ વીનાની જમીનમાંથી ઉત્પન્ન થતા કસ વીનાના બાલ પદાર્થો જે ગંભીર નોખમ હેલાવી રહ્યા છે તેને બોલ્યું ધ્યાન દેવામાં આવતું નથી.

દુનીયાભરમાં રસાયણોથી જમીનને પોષણ આપીને અનાજની ઉત્પત્તિ મોટા પાયાપર વધારવામાં આવી રહી છે. સ્થાપિત હાલો અને ધન સંચય નો લોભ આવાં રસાયણોથી જમીન ને પોષણ આપી પાક ઉપજાવવાની લાલચ સર્વત્ર વધવા લાગી છે. પરંતુ એ રસાયણો વનસ્પતિના પ્રોટીન તત્વને વધારે પડતું વેગવંત બનાવે છે જેથી પ્રોટીનનું તત્વ નાશ પામે છે અને ઝેરી તત્વ ઉત્પન્ન થાય છે.

કુદરતી કચરામાંથી બનેલાં ખાતરને બદલે ઓર્ગેનીમમ સબ્સ્ટેટ વાપરવું વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિથી ખોટું સમજવામાં આવ્યું છે.

ચેપી રોગો દુનીયામાં મોટા પ્રમાણ માં વધવા લાગ્યા છે.

કેટલીક મ્યુનીસીપાલીટીઓના તંદુરસ્તી ખાતાંના અધિકારીઓ કહે છે કે પેલીયોના ઝેરી તત્વો જ્યારે જુઓ ત્યારે મોરીઓમાં ઉછરતાં બગડતાં પડેલાં જોવામાં આવે છે. તેમ છતાં પોલીયો ના કેસો એ રીતે જોવામાં આવતા નથી. વળી કેટલાક તંદુરસ્તી ખાતા ના અધિકારીઓ કહે છે કે, મોરીઓ ની આજુબાજુના લત્તાઓ આશ્ચર્ય જનક રીતે પોલીયોના રોગથી મુક્ત રહ્યા છે. મોરીઓની આસપાસના એજ લત્તાઓમાં, મોરીઓનું પાણી અને ગંદવાડ જે જમીનને કસદાર બનાવવાને બહોળા ઉપયોગી છે, તેના થી ઉપજતો પાક પણ એ લત્તાને રોગ મુક્ત રાખવામાં કારણભુત હશે એટલે તંદુરસ્તી ખાતાના અધિકારીઓ મોરીઓના પાણી અને ગંદવાડને પોલી યોને માટે ભાવિ જોખમ રૂપ માને છે તેને બદલે એજ પાણી અને ગંદવાડનો ઉપયોગ અનાજ ઉગાડવામાં કરવામાં આવે તો કદાચ તે રોગ ઉત્પન્ન કરવા ને બદલે તેનું નીવારણ કરનારું થઇ પડે.

પોલીયોના ઝેરી તત્વો જો ન્યુસી-પલીટીની મોરીઓમાં બળી આવતાં હોય તો મ્યુનીસીપાલીટીઓ એ સમળા કચરાનો કસદીન જમીનને કસ આપ વાને ખાતર બનાવવામાં કેમ ઉપયોગ નથી કરતી! સર આલ્બર્ટ હાવર્ડ હીંદમાં તેમ કર્યું હોવાથી પેનીસીલીન અને સ્ટ્રેપ્ટો માયસીનના મુલ્ય વાળા તત્વો તેમાંથી ઉપજ થાય છે અને એ તત્વો જ બધા રોગોના ઝેરી તત્વોને પહોંચી વળે છે. એક ડોનાલ્ડએ કહ્યું છે કે: "ગાડપાનને પરોપર પોષણ મળે તેટલા ખાતર અને જનવરો અને માણસોની તંદુરસ્તીને માટે સારામાં સારા ખોરાકની જરૂર છે તેટલા ખાતર મોરીનો સમળો ગંદવાડ, અને જમીન માંથી નીકળતો સમળો કચરો કરી પાછો જમીનમાં જ નાખવામાં આવવો જોઇએ." રસાયણોથી બનાવવામાં આવતાં કૃત્રીમ ખાતરો બીલકુલ લાભ કારક નથી.

સ્થાપિત હાલો વાળાઓને, સરકારી અમલદારોની ઢીલીલતાને, સામાન્ય મુર્ખતાને અને જુની કહીઓને વળગી રહેનારાઓને વર્ષસ્ત ઘસરવા દેવાનો આ વખત નથી. રોગો બહોળા પ્રમાણમાં હેલાઇ રહ્યા છે. મુખમરો વધવા લાગ્યો છે. અત્યંત ગંભીર પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન થઇ છે. વખતો વખત ઉપદ્રવો કાઢી નીકળે છે અને જેઓ પ્રમાણ યુત ધાન ધરાવતા હોવા નો દાવો કરે છે તેઓને જ તેને પહોંચી વળવામાં પોતાની હાર સ્વિકારવી પડી છે.

કેન્સરનાં સંશોધન, પોલીયોના સંશો ધન, અરે, સાધારણ સળેખમનાં પણ સંશોધનને માટે કરોડો પાઉન્ડ ખર્ચવા કરવામાં છે. અને પરિણામ શું આ-વ્યું છે? શુન્ય! અમે તે રોગ કાઢી નીકળે ત્યારે તમે જોશો કે જાહેર તંદુરસ્તીને માટે જવાબદાર સ્થીયુસ્તો જાદલ નીરધાર બની જાય છે.

તેને માટે માર્ગ બદલવો પડશે. જાહેર પ્રજા, કે જેને આરોગ્ય ટકાવી રાખવાને સમળો ખર્ચ આપવો પડે છે, તેણેજ એ કામ પોતાના હાથમાં લેવું પડશે. જીવન મરણના આ સવાલની સાથે રમત નહિ કરી શકાય. આગળ પડતા વિદ્વાનીકો, જેઓ ખરો માર્ગ સુચવે છે, તેઓને વીષે કહેવામાં આવે છે કે તેઓ સમયથી બહુ આગળ ચાલી ગયા છે. એજ પ્રમાણે બીજા ઓને વીષે કહી શકાય કે તેઓ બહુ પાછળ રહી ગયા છે. જનતાની ઢીલીલતા, બેપરવાઇ અને અજ્ઞાન તેને માટે દોષિત છે. પ્રત્યેક વીચારવાન નર નારીએ પ્રજા જાગૃતી પ્રત્યે પોતાનો કંઈક ફાળો આપવાનો છે. સદાચાર નો આધાર સદનિચારપર રહેલો છે.

જોઇએ છે

સમળા હીંદી પત્રોના કમીશન સહ સવાજનો ઉઘરાવનારા જોજનો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. પંદ્ર વિગતો અને જાવોનાં ફોરો માટે થી. ૨ ના પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે. લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement, Ahmedabad 3
INDIA.

જીવનનિર્વાહનો વ્યવસાય

લેખક : શ્રી. કેદારનાથજી

જીવનસિદ્ધિ માટે ચિત્તશુદ્ધિની અને ચિત્તશુદ્ધિ માટે ચિત્તસ્થિરતાની જરૂર છે. એ માટે સારું વાચન, મનન, સંયમ, નિયમ વગેરેની તેમ જ પોતાના જીવનનિર્વાહ માટે સદ્‌વ્યવસાયની પણ જરૂર છે. પોતાના નિર્વાહનો વ્યવસાય જો યોગ્ય ન હોય તે ધર્મ ન હોય તો ચિત્ત તે બાજુથી હંમેશ અશુદ્ધ રહેવાનું. પોતાના ધર્મને સમાજના બારણે, પોષણ અને રક્ષણ ના, એટલે ધર્મયુક્ત જીવનના મહત્ત્વ ના બાજારૂ ને સમજીને તે કરવો જોઈએ.

સમાજને કોઈ પણ પ્રકારે હાનિ પહોંચે એવી જાતનો ધંધો કરતાં કોઈ ખાન, બજન અને પૂજન વગેરે થી પોતાની ઉન્નતિ સાધવા ઇચ્છે તો તે તેની ભ્રાંતિ છે. આપણું સમગ્ર જીવન શુદ્ધ માર્ગે ચલાવવાની પાત્રતા આપણામાં આવ્યા વિના આપણે જીવનસિદ્ધિ સાધી શકીશું નહિ. આ વાત આપણે સમજતા ન હોવાથી આપણી અવનતિ થયેલી છે. આપણે હંમેશ સમાજદ્રોહ કરીએ છીએ, છતાં આપણે પોતાને ધર્મપરાયણ કે અધ્યાત્મ માર્ગે ચાલનાર સમજીએ છીએ. ધંધો અને ધર્મ એ વાતો તદ્દન જુદીજુદી છે એમ સમજવાનું આ પરીણામ છે.

જીવનસિદ્ધિનો વીચાર કરતી વખતે પોતાના ધંધાની ઉપયોગીતા અને પ્રામાણીકતાનો આપણે વીચાર કરવો જોઈએ. આ સાદી અને સરળ વાત આપણે સમજતા નથી; કારણકે આપણે આપણું ધ્યેય હજુ બરાબર સમજ્યા નથી. ઉદ્યોગધંધાનો ધર્મ સાથે કશો સંબંધ નથી, તે જેમ ચાલતા આવ્યા છે તેમ જ ચાલતા રહેશે, તેમાં આપણે કશો ફેરફાર કરી શકીશું નહિ; વ્યવહારમાં અસત્ય, કપટ રહેશે, તે વિના આપણું નહિ ચાલે; આપણામાં ધાર્મીક દાંભ અને ભાવના હોય તો પોતાના સમાધાન માટે રોજ કંઈને કંઈ ધાર્મીક ક્રિયા-કાંડ કરતા રહીએ એટલે બસ; તેથી આપણાં પાપોનો નાશ થશે, પુણ્ય પ્રાપ્ત થશે અને મરણોત્તર સદ્‌ગતી મળશે એવી શ્રદ્ધા, પરંપરાથી આપણામાં ચાલતી આવી છે. તેનું પરીણામ એ આવ્યું છે, કે આપણે બધા જ ધર્મ અને વ્યવહાર-જીવનને બાબતો બાદ થતા રહ્યા છીએ. આપણા ઢાલત દિવસેદિવસે વધારે હીન બનતા જાય છે. ધાર્મીક નિરર્થકયોગા ક્રમકાંડના નિમિત્તે આપણે બાહ્ય આડંબર, દંભ અને પુર્તતાનું પોષણ કરીએ છીએ. કર્મકાંડથી પરસ્પર સંતુષ્ટ થાય છે, પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય છે, પાપમાંથી મુક્ત થવાય છે, એવી ખોટી શ્રદ્ધા રાખીને સમાજ સાચે પ્રામાણીક રહેવાનો વીચાર જ આપણે કદી કરતા નથી. ક્રિયાકાંડથી પ્રાપ્ત થતા પુણ્યના બળે પ્રલોકમાં અને પરલોકમાં આપણને સુખ જ મળશે એ શ્રદ્ધા પર આપણે સમાજદ્રોહ કરી જે જીએ, પાપ આચરી રાખવાં અને તેમાંથી મુક્તિના કાલ્પનિક ખોટા ઉપાય કરતા રહેવું એ મહાભ્રાંતી આપણે જનમોજનમથી સેવેલી છે; તેથી પુર્ત અને દંભી લોકોની સ્વાર્થબુદ્ધિથી ધાર્મીક બાહ્ય-આડંબરમાં હંમેશાં ઉભેરો થતો આવ્યો છે. સાંપ્રત વખત ની આવી પરંપરાને લીધે આપણે આજ સ્થિતીમાં જીવન ગાળતા હોવાથી આપણું અને સમાજનું નુકસાન થયું છે એવું સમજતા હોવા છતાં તે પરંપરા આપણે તોડી શકતા નથી, આપણી ખોટી શ્રદ્ધાને છોડતા નથી અને સમાજદ્રોહમાંથી નીકળી શકતા નથી; પરંતુ ચિત્તમાં પોતાના પ્રેમની ખરી ઇચ્છા જાગ્રત થાય અને તે માટે મન ઉત્કંઠાવાળું થાય તો હીંમત રાખીને આપણે આ મહાભ્રાંતીમાંથી નીકળવું જોઈએ અને જીવનસિદ્ધિનો સાચો માર્ગ પકડવો જોઈએ.

સત્યથી વહેવાર ચાલતો નથી, કપટ કર્યા વગર પૈસા મળતા નથી એ સમજણ ખોટી છે. સત્ય પર શ્રદ્ધા રાખીને આપણે કદી અનુભવ લેતા નથી, પણ શરૂઆતથી જ સત્ય વિષે કાલ્પનીક ભય રાખીને આપણે અસત્યથી વહેવાર કરીએ છીએ અને તેના સમર્થન માટે વ્યવહારગ્રાહ્યમાંથી સત્યથી વીરૂદ્ધ સીદ્ધાંત માંડીએ છીએ. જીવનને આ જાતનું વલણ થયું પછી જન્મોથી ઉત્તરોત્તર તે દૃઢ થતું ગયું છે અને આખરે તે આપણો સ્વભાવ બની ગયું છે. પણ થોડી હીંમત રાખીને સત્ય પર બધા રાખીએ અને વહેવાર ને જરૂરી એવા બીજા અનેક સદ્‌ગુણો અને કૌશલ્યથી તે ચલાવીએ તો થોડા દીવસોમાં જ આપણી ખાતરી થશે, કે અસત્ય કરતાં સત્યથી વહેવાર ચલાવવામાં આપણું અને સમાજનું અનેક બાજુઓથી કલ્યાણ છે. માણસ જગતમાં બીજાઓ તરફથી પ્રેમ, વીશ્વાસ, આદર અને સદ્‌ભાવ ઇચ્છે છે. આ તેને અસત્યથી પ્રાપ્ત થશે કે સત્યથી? એના પર બધા પ્રેમ, વીશ્વાસ, આદર અને સદ્‌ભાવ રાખે તેને આ દુનીયામાં સદ્‌વ્યવસાયથી નિર્વાહ ચલાવવો અશક્ય કે કઠણ છે શું? વહેવારમાં આપણો સંબંધ પ્રામાણીક માણસ સાથે આવે એમ આપણે ઇચ્છીએ છીએ કે અપ્રામાણીક માણસ સાથે? અને પ્રામાણીક માણસ સાથે આવે એવું જો બધાને લાગે છે તો પ્રામાણીકપણે વ્યવહાર કરનારને વહેવારમાં સફળતા મળતી નથી એવું આપણે શેના પરથી ઠરાવીએ છીએ?

સત્યથી ચાલનાર માણસ પર દરેક જણ વીશ્વાસ રાખે છે અને એ પ્રમાણે ચાલવાથી આપણે પણ બીજાના વીશ્વાસપાત્ર બનીએ એમ જાણતા છતાં આપણે કપટનો માર્ગ લઈએ છીએ તેનાં કારણોમાં આપણા પર તે વિષેના પડેલા ખોટા સંસ્કારો, કુસંગ અને જીવનને તે જાતનું પડી ગયેલું અનિષ્ટ વલણ છે એમ લાગે છે. પરંતુ કુનીયામાં આપણે બધી બાજુથી સફળ થયું હોય તો તે વાત અસત્ય, કપટ વગેરે દુર્ગુણોથી કદી સીદ્ધ નહીં થાય, પણ જ્યારે ત્યારે સત્યથી સીદ્ધ થશે એમાં શંકા નથી. અસત્યનો આશ્રય એ ખરેખર આશ્રય જ નથી, પણ તે આપણને અને સમાજને ડુબાડનારો એક મોહ છે એમ આપણે સમજવું જોઈએ. જેઓ કોમાર્યી છે તેમણે તો તે વિષે દૃઢ નિશ્ચય કરીને અસત્ય ટાળવું જોઈએ.

માણસને સુખની ઇચ્છા છે, તેટલી જ તેને ઉન્નતિની પણ ઇચ્છા હોવી જોઈએ; પરંતુ કેવળ બાહ્ય ઇન્દ્રિયો દ્વારા સુખી થવા પાછળ તે એટલા વેગથી લાગ્યો છે કે તે વેગ આગળ તે પોતાની ઉન્નતિની ઇચ્છા અને જરૂરીયાત ભૂલી ગયો છે, અથવા જેમ પણ હોવાનો સંભવ છે, કે તેને હજુ તે વિષે પુરી જાગૃતી આવી નથી. આપણું અને આપણા કુટુંબનું જેમ તેમ ભરણપોષણ થાય અથવા કુટુંબ સાથે આપણને સુખવીલાસમાં રહેતાં આવડે એટલે બસ, એવી મનોવૃત્તીઓ પર આપણે બધા આવી જઈએ. પણ આપણે થોડો વીચાર કરીએ તો આપણને સમજાશે, આપણને ખાતરી થશે કે માનવજીવન આટલા ક્ષુદ્ર સુખ માટે બનેલું નથી. માણસને મળેલાં ઇન્દ્રિયો, મન, બુદ્ધિ અને ચિત્તનો થયેલો વીકાસ, તેની સામાજીક અને ધાર્મીક સ્થિતી, તેને પ્રાપ્ત થયેલું જુદુંજુદું શાસ્ત્રીય જ્ઞાન-એ બધાં દ્વારા તેણે આવું ક્ષુદ્ર સુખ મેળવીને સમાધાન માનવું એ વાત તેની માનવતાને શોભા આપનારી નથી. કેવળ પોતાની અને કુટુંબની જરૂરીયાતો પુરી કરવામાં જ તે પોતાને ધન્ય માની લે તો તેમાં તેના જ્ઞાનની અને પ્રાપ્ત થયેલી શક્તિઓની અને અનુકૂળ પરિસ્થિતીની ક્ષેત્રતા શી? સાચું પુછતાં તે બધાને શક્ય તેટલો સદુપયોગ કરીને તેણે પોતાની માનવતાની દૃષ્ટિ કરવામાં જ ધન્યતા માનવી જોઈએ. પ્રામાણીકપણે સદ્‌વ્યવસાય કરીને પોતાનું તથા કુટુંબનું ધારણ-પોષણ અને રક્ષણ કરતાં આપણને આવડવું જોઈએ. તે સાથે આપણાં બાળકોની સત્ત્વશુદ્ધિ થતી હોવી જોઈએ. તે બધું માનવી ગુણોના ઉત્કર્ષથી થઈ શકે જીવનની સીદ્ધિ તેમાં છે. તે જ આપણને સમાજોપયોગી અને સમાજ હિતકર એવા પવિત્ર ઉદ્યોગની આવશ્યકતા છે. આપણને રસ ના હોય તો શું આપણે વખત આપણા પેટમાં જ આપણે રસ લેવો? તો પછી અહંકાર અને આત્મશ્લાઘા ન કહેવાય અને એ દુષણો છે એમ શાસ્ત્રો અને વડીલો તો શું પણ રાજદ્વારી નેતાઓ પણ કહે છે. નિંદા પણ કોઈ જુજ નથી એ ખરું. પ્રશ્નો કહે છે, કે બીજાઓને નિંદાનો શોખ હોય છે, પુરૂષો એને 'વાતોના તડાકા' કે ગપ્પું રૂપ આપીને 'ચર્ચા' પણ કહે છે, જેમ કારકુનને મળે તે પગાર અને મજુરને મળે તે મજુરી કહેવાય છે, જેમ મોટા માણસની 'ભૂલ' અને સામાન્ય માણસની 'મુર્ખાઈ' ગણાય છે, જેમ આપણે કરીએ તે 'કરકસર' અને પારકાની 'કંજુસાઈ' મનાય છે, એવી જ રીતે પુરૂષોનાં 'અપરાધ' અને બીજાઓની 'કુથલી' કહેવાય છે. પણ એમાં સામાન્ય તત્ત્વ પારકાની પંચાત છે. પારકાની વાતો ન કરવાની હોય તો વાર્તાલાપના વીષયો શોધવા પડે, થયા પુરૂષો તો ઓછાબોલા મટી જાય, ઘણી સ્ત્રીઓએ મૌનવ્રત લેવાં પડે, સામાજીક, વ્યવહાર કદાચ બંધ જ થઈ જાય!

બીજા કોઈ કારણસર નહિ તો સામાજીક સંબંધો વાસ્તે પણ પારકી પંચાત આવશ્યક છે. હિમાલયમાં તપસ્યા કરતા ઋષિમુનિઓ કાંઈ પારકી પંચાત નહિ કરતા હોય-એ કે એમને પણ વસીઠ અને વીશ્વામીત્ર જેવા પરસ્પર દ્વેષી પડોશી હોય છે અને હવે તો તીબેટમાં કે નેપાળમાં શું થાય છે એની હિમાલયમાં વસતા સાધુઓને પણ પંચાત કરવી પડતી હશે-પરંતુ સમાજ તો પરસ્પર સંબંધ અને વર્તણુક પર રચાયો છે. જો બીજાનાં સુખદુઃખમાં આપણે સહભાગી ન થઈએ તો સમાજ ટકી કેમ શકે? જેઓ અભીમાની હોય છે જેમને પણ પોતાનો પ્રભાવ પાડવા માટે-પોતે કેટલા મહાન છે એ બીજાને જોવા હોય છે તે માટે-સમાજની, બીજા માણસોની જરૂર હોય છે; જેઓ અતડા હોય છે અને બીજા કોઈની પરવા નથી જેમ દેખાડે છે એમને પણ જ્યારે દુઃખ આવી પડે છે, ત્યારે બીજા 'ભેમ' આશ્વાસન આપવા આવતા નથી તે સાલે છે. ટ્રેનના ડબ્બામાં પણ જ્યારે ઉતારુઓ એકબીજાને મળે છે, ત્યારે કેટલા રસથી સવાલો પુછે છે? 'કયાં જાઓ છો? કેમ જાઓ છો?' જેવા શરૂ કરીને 'શી વાત છે?' 'ગહલે પધાર છે?' 'કેટલાં છોકરાં છે?' 'પરવાળી બીજીવારની છે કે ચોથી?'

કમીશન બેઠેલો છે?–' સુધી અનેક પ્રશ્નો પુછાય છે. ત્યારે કોઈ વીર, નિર્ભૂર પુરૂષ (કે સ્ત્રી) હોય તો જ જવાબ આપી શકે કે 'તમારે વળી પારકી પંચાત શું? મુંઝાતુંમા બેસી રહો ને! હું અમે ત્યાં બાર છું, કોણ બહારનું કંઈ પુછે કે નહિ એ મારા રોકે કે ધ-કમીટેડવાળાને પણ કહેતો નથી તો તમે કોણ પુછનાર? બીજીવાર પરણવાનો હક્ક સુધી સરકારે પ્રતીબંધ નથી કર્યો તો તમને શા માટે આટલી જીજ્ઞાસા છે?'

મને તો આવા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ગમે છે; કારણકે સામા માણસ ને આપણામાં રસ છે એ વીચારથી આપણું સ્વમાન ચોપાય છે. વળી જ્ઞાનનું મુળ જ જીજ્ઞાસા છે અને કોઈ ની પણ જીજ્ઞાસા તૃપ્ત કરવામાં ડીઝાઈન મેટલું પુણ્ય છે એવી મારી દૃઢ માન્યતા છે. આપણને જો ગેરસાબ ન થતો હોય, બીજાને સંતોષ થતો હોય અને મુસાદીરીમાં વખત આવ્યો જતો હોય, તો પછી એવા સવાલોના જવાબ આપવામાં શો વાંધો? સ્ત્રીઓને આવી બાબતમાં અતડા હોય છે, ટ્રેઈનેડમાં ટ્રેનના ડબ્બામાં લોકો આગળ જ વાતો કરે છે. પારકાની પંચાત કરવામાં ત્યાંની પ્રજા માનતી નથી; પરંતુ પારકી પંચાત ન કરવી એમ જેઓ સલાહ આપે છે એ શું એમ કહેવા માગે છે કે કોઈ કુણી જગ્યા હોય તો એની સાથે ઓળખાણ નથી માટે બચાવવા ન જવું કે રસ્તામાં કોઈ તકરાર થતી હોય તો એ પતા-વવા ન જવું? કોઈને મંદવાડ હોય ત્યારે કેટલા બધા માણસો રા ઉપચાર જેવા અને કોની દવા લેવી એની સલાહ ચકરમાગે આપે છે! એમ તો મારા એક ઓળખીતા સજ્જન મારા નોકર દ્વારા સંદેશો કહેવડાવતા કે મારા પગારના પ્રમાણમાં હું પરવું આવું બબ્બ ઉપરાંતનું આપું છું! મારી આર્થીક રિયતી નિરોની આ બીજા શું પારકી પંચાત કહેવાય! પારક્ષ માણસોને આપણા જ મેળીએ ત્યારે જ આમ સલાહ અપાયને! આજના 'પારકા' કાલે પોતીકા નહિ થાય એની શી ખાતરી? એવા માણસોને આપણી જરૂર પડે અથવા તો આપણને એમની જરૂર પડે; પંચાતના ઘાંટા મોઢેઢેલે આપણા પર ઊઠે અને આપણે એવી પંચાતમાં દખલ પણ જઈએ. આથી જ્યારે, કે પારકા પંચાત અને આપણા પોતા ના કર્તવ્યની વચ્ચે કેટલો સુક્ષ્મ ભેદ છે. પદેલેના જ પંચાત પતાવવામાં પણ ઘણીવાર લાભ છે, પાણી આગળ પાળ બાંધણી જ ઠીક છે. કુટુંબમાં સમાજ પ્રસર વ્યક્તિગત પ્રગતિ અટકાય છે અને દોડેલણે અંશે પારકા ની પંચાત કર્યા વગર સમાજની ઘટ ના અટકાય છે.

એમ જુઓ તો સમાજસુધારકો, ક્રાંતિકારકો, રાજ્યદ્વારી પુરૂષો અનેક નાનીમોટી સંસ્થાઓના સભ્યો–બધા યે રાતદિવસ પારકી પંચાત જ કર્યા કરે છે ને! ભગવદ્ભજન પણ પારકા ની પંચાત સાથે જ સંકળાયેલું છે. કાર્યકર્તાઓ, લોકસેવકો અને લોકનેતા ઓ પારકી પંચાતમાં જ રચ્યાપચ્યા રહે છે. એમાં જ ખાનગી અને જાહેરજીવનનો ભેદ રહેલો છે. પ્રત્યેક મનુષ્ય પોતાનો સ્વાર્થ સાધે તો સરવાળે આપણા સમાજનું હિત સધાય એમ કેટલાક અર્થશાસ્ત્રીઓ અને રીક્ષકુરો કહેતા આવ્યા છે, પણ એ વાત હવે કોણ માને! લોકોને માટે શું સારું છે એ લોકો જાણે એના કરતાં રાજ્ય કરનારા વધારે સારી રીતે સમજી શકે છે એમ હવે તો મનાય છે. નહિ તો આટલા કાયદા, નીયમો, અંકુશો ન હોત. આપણે શું ખાવું કે પીવું, કેવી જાતનાં નાટકોસીનેમા જોવાં, કઈ રમતમાં કેમરે આજ લેવો, શું વાંચવું અને ન વાંચવું, પેર કેટલા વાગે જવું એ બધું પણ હવે રાજ્ય કરનારા નક્કી કરશે. આટલા બધા લોકો માટે આટલી બધી પંચાત તો જેમને સુધારાની અને ક્રાંતીની ખણ હોય એ જ કરી શકે. માણસ જેમ વધારે મોટી પદવી પર કે મોટી આકાંક્ષાવાળો બ્રેમ એને પારકી પંચાત વધારે. સામાન્ય લોકોને પોતાની, પોતાનાં કુટુંબીઓની કે બેચાર મીત્રોની પંચાત કરવી પડે છે. બહુ તો પાડોશીઓની, સગાંઓની અને કદાચ કોઈ સ્નુની; પરંતુ કોઈ ઓફીસના ઉપરીને, મ્યુ-નીસીપાલીટીના પ્રમુખને, મીલમાલીકને, પાર્લામેન્ટના સભ્યને કે મંત્રીને કેટલી બધી પંચાત કરવી પડે છે! એક રાજ્યના પ્રધાનને બીજા રાજ્યમાં શું થાય છે એની ચીંતા કરવી પડે છે. એમાં પ્રજાસત્તાક રાજ્ય હોવું જોઈએ કે નહિ અને હોય તો કેવા પ્રકારનું હોવું જોઈએ એની સલાહ આપવી પડે છે. આફ્રીકાના કે મલાયાના કે હીંદ ચીનના કબ્જાનુંનો ભાર જે દેશ ને સામ્રાજ્ય છે એમને માથે હોય છે. સામ્રાજ્યનું સુકાન જેમના હાથમાં હોય છે એમને પારકા દેશની સતત પંચાત કરવી પડે છે. દુર કોરીયામાં પ્રજાની સત્તા છે કે સામ્યવાદ એની મુંઝવણ યુનોસીક્યોરીટીના નેતાઓને થાય છે. ઈંદોના કે ઇન્ડોનેશીયાના લોકોની આર્થીક પરતંત્રતાનું દુઃખ બીજા દેશના સામ્યવાદી નેતાઓ વહોરી યે છે. સદ્ભાગ્યે હજી એવું કે મંગળ ના મહ સાથે આપણી પૃથ્વીને વ્યવહાર નથી, નહિ તો ત્યાં કેવું રાજ્ય હોવું જોઈએ અને ત્યાંની વસતીની રિયતી સુધારવા આપણી પૃથ્વીના રાજ્યસંચા-લકો બગીરય પ્રયત્ન કરત! આપણી માનવજાતિની પંચાતનું ચક્ષુસ આ પૃથ્વીના છેડા સુધી ઉત્તર અને દક્ષિણ ધ્રુવ સુધી–અને ઓરાપ્લેન હવી શકે કે સમુદ્ર અને જમીનની નીચે માણસ જઈ શકે ત્યાં સુધીનું જ છે. એ ઠીક છે. 'જ્યાં ન પહોંચે રવી ત્યાં પહોંચે કવી' એમ કહેવાય છે; પણ કવિ તો બબુંબરૂ કેવલ, ચાંદની, પ્રિયતમા, કે પ્રેમ વિશે જ પંચાત કરે છે; એટલે એમાં કોઈને બધુ ગેરલાભ નથી થતો. પરંતુ રાજ્યકર્તા ઓ, ક્રાંતિકારકો, સુધારકો તો બીજાનાં જીવનમાં પરીવર્તન કરવાના, પારકાની પ્રવૃત્તિઓ પર પ્રતિબંધ મુકવાના નીરંતર પ્રયાસ કરે છે.

આપણા દેશમાં ઘણા લોકોને તો પોતાના કામ કરતાં બીજાની પ્રવૃત્તિ માં જ વધારે રસ હોય છે. રાજ્ય કેમ ચલાવવું એની સલાહ ઉદ્યોગપતિ ઓ આપે છે, ઉદ્યોગ કેમ ચલાવવા અને વેપાર કેમ કરવો એ મંત્રીઓ અને અમલદારો સમજે છે, શીક્ષણ કેવું અને કેમ આપવું એ વેપારીઓ જાણે છે, ખેતી કેમ કરવી એ અર્થ-શાસ્ત્રીઓને ખબર હોય છે, અર્થશાસ્ત્ર ની બધી ગુંચો ડોકટરો ઉકેલી આપે છે, વૈદકશાસ્ત્રનું જ્ઞાન રાજ્યદ્વારી નેતાઓને હોય છે અને અલબત્ત, બીજાબધાએ શું કરવું એ ધારાસભા ના સભ્યો અને સોથી સારી રીતે તો પત્રકારો કહી શકે છે. આપણને આપણા કર્તવ્યનું પુરૂં ભાન ભલે હોય કે ન હોય, આપણા કામમાં શું પગલું લેવું એ ભલે સુજતું ન હોય, પણ પારકા લોકોએ અને ખાસ કરીને સરકારે અને રાજ્યકર્તાઓએ શું કરવું જોઈએ અને શું ન કરવું જોઈએ એ સૌને દીવા જેવું સ્પષ્ટ જણાય છે. પારકાની પંચાત કરવામાં તો શું પણ એ પંચાતનો સાંગોપાંગ અભ્યાસ કરવામાં પ્રજા તરીકે આપણા કોટલું કોઈ આગળ નહિ વધ્યું હોય' જે રીતે આપણે બેકબીનને ઉતારી પાડી એ છીએ, આપણી ભૂલોનો દોષ બીજા પર ઢોળીએ છીએ, આપણી જવાબદારી પારકા પર નાખીએ છીએ, બીજાને કંઈ આવડતું નથી એ સાબીત કરી શકીએ છીએ અને દેશમાં જે કંઈ ખોટું થાય છે, એ બીજાને જ લીધે છે એમ માનીએ છીએ અને મનાવીએ છીએ એ દેખાડે છે કે પારકાને લીધે જ આપણે કષ્ટ અને અસવડ સહન કરીએ છીએ; કદાચ કોઈ એમ દલીલ કરે કે એ પારકા લોકો આપણને પારકા ગણતા હશે અને એમની મુસ્કેલીના કારણભુત આપણે હશું, પણ એ તો પારકા લોકો જાણે! એ પારકી પંચાતમાં આપણે શું પડવું? કહેવાય છે કે 'પારકી આશ સદા નીરાશ,' પણ આપણે તો આટલાં વર્ષોથી પારકા સરકાર પર અને પારકી પ્રજા પર આધાર રાખતા આવ્યા છીએ એટલે હજી પણ પારકાને દોષ દેવાની ટેવ જતી નથી, છતાં પારકાની ચુલેાના આપણે બોમ્બ છીએ એમ માનીએ તો પારકાની અનેક નાનીમોટી પંચાતમાં થી કેવળ વાતોલાપનો આનંદ અને ક્ષણિક આત્મસંતોષ જ નહિ; પરંતુ આપણા કર્તવ્યપાલનમાંથી છટકી જવાની બારી પણ મેળવી લઈએ!

અખબારોમાં

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતી એસોસીએ-શનનું સન ૧૯૫૧ નું વાર્ષીક સંમેલન પ્રીટોરીયા એશીયાટીક બજારમાં મા. મરીયમન મંદીરના હોલમાં માર્ચ તા. ૨૫ મીના બાબુભાઈ રૂદરજીના પ્રમુખ પણા હેઠળ મળ્યું હતું. સમુહ પ્રીતી ભોજન બાદ બપોરે ૨ વાગે પ્રાર્થના થી સભાની શરૂઆત થઈ હતી. સ્વાગત સમીતીના પ્રમુખ ડો. બબુભાઈ છોટા-ભાઈ મીસ્ત્રી તથા મંત્રી છગનલાલ હરીભાઈ મીસ્ત્રીએ હાજરજનોનું સ્વાગત કરનારાં આપણે કર્યા બાદ સરદાર પટેલ, મહાત્મા ગાંધી અરવીંદ ઘોષ અને દક્ષરત્નમાપાના અક્ષરાનોથી ભારતભુમીને યશોજ્વી બનાવવા ખેરે ભલા તેમજ વર્ષ દરમીયાન ટ્રાંસવાલના પ્રજાપતિઓના જીવનોના યશોજ્વી મરણ સંબંધે શોક ઠરાવો પ્રમુખશ્રીએથી મુકાયા હતા જે સૌએ ઉભા થઈ શાંતીથી પસાર કર્યા હતા. બાદ સંમેલનને સફળતા ઇચ્છ નારા હોદ્દેદારો પુર્વ આફ્રીકા, રોડેશીયા, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા, મોઝામ્બીક, બેચુઆનાલેન્ડ, સ્વાઝીલેન્ડ, બસુટોલેન્ડ, અને કેનેડાથી આવેલા સંદેશાઓ મંત્રીએ વાંચી સંભળાવ્યા હતા. તે પછી બત સંમે લનની મીનીટસ તથા એસોસીએશનનો વર્ષ દરમીયાનનો રીપોર્ટ મંત્રી વિજય દેવ રતનજી મીસ્ત્રીએ તથા મંડળનો અને લોકશાહીસમર્થ પ્રજાપતી વિદ્યાર્થી આશ્રમનો હિસાબ ખજાનચી ખુશાલ ભાઈ વસનજી મીસ્ત્રીની અનિવાર્ય ગેર હાજરીમાં ગોસાઈભાઈ હરીભાઈ મીસ્ત્રી એ રજુ કર્યો હતો જે સર્વાનુમતે પસાર થયાં હતાં. પ્રમુખે કન્યા કેળવણી માટે ગાંધીએ વધુ લક્ષ આપવું જોઈએ અને મંડળદ્વારા થતા ગૃહી હિતનાં, જાતી હિતના, રાષ્ટ્રહિતના અને માનવ કલ્યા ણના કાર્યોમાં તનમનધનથી સહકાર આપવા ની હાકલ કરી હતી અને મંડળના ગ્રામ કાર્યોમાં સહકાર આપવા સૌને વીનંતિ કરી હતી. બાદ અન્યવક્તા ઓ તરફથી સમયાનુસાર વિવેચનો થયાં હતાં અને ગેરહાજર ખાસતર બબસંના શ્રી. નાથુભાઈ મોતીરામ મીસ્ત્રી તરફ થી મા. મરીયમન મંદીરને રંગ રોગાન

મારે પા. ૫૦ પોતાની વતી દાન કર્યું હતું. બાદ નીચે પ્રમાણે નવા કાર્ય કર્તાઓ ચુંટાયા હતા:

પ્રમુખ: શ્રી. ભાણજીભાઇ કરશન, મંત્રી: શ્રી. દેવજીભાઇ ઉકાભાઇ મેરી-૨૮૨, સહાયક મંત્રીઓ: ડૉ. રણછોડજી દયાળજી મીઠી તથા વિજય દેવ રતન જી મીઠી; ખજાનચી: ગોસાઇભાઇ હરિભાઇ મીઠી; ઓડીટર: ગોકળભાઇ ડાહ્યાભાઇ પ્રજાપતિ. ઉપરાંત ૯ ઉપ-પ્રમુખો તેમજ ૨૧ કાર્યવાહક સમિતિ ના સભ્યોની પણ ચુંટણી થઇ હતી.

કપટાઉન મ્હાસુરીયા સાહિત્ય વર્ધક મંડળ

કપટાઉન મ્હાસુરીયા સાહિત્ય વર્ધક મંડળની ચુંટણીની મીટીંગ ફુંક મુકત પર કેપટાઉનમાં મળી હતી. ગત વર્ષ નો હીસાબ રજુ કર્યો બાદ મંત્રી તરફ થી રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવવામાં આ-વ્યો હતો. જે બન્ને પસાર થયા હતા. બાદ નીચેના કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા હતા: પ્રમુખ: રતનજીભાઇ ગોવીંદજી કાન્હીકર; મંત્રીઓ: નરસીકલાલ મોરારજી અને અમાભાઇ મુલા; ખજાનચી: ગોપાળ ભાઇ છીબા; કમીટી મેમ્બરો: ડાહ્યા ભાઇ કમાણુ દેવજી, ભીખુભાઇ ગોવીંદ જી, ચુનીલાલ સીતારામ પલસાણીયા, નારણભાઇ વલ્લભ, ધનજીભાઇ ઠક્કર જી, મોહનભાઇ દયારામ અને નગીન દાસ મુલા.

જાણીતા સત્યાગ્રહીનું અવસાન

ડરાંનના પ્રસિદ્ધ સત્યાગ્રહી પાંચા પટેલ ૧૫-૨-૫૧ ના ૮૫ વર્ષની ઉમ્મરે ગુજરી ગયા. તેઓ એક અણનમ સત્યાગ્રહી હતા. તેમની જે જમીન સત્યાગ્રહ વખતે જપ્ત થઇ હતી તે ૧૯૩૯ માં ડરાંની આશ્રમને આપી હતી. તેમની ટેક હતી કે "પુર્ણ સ્વરાજ્ય મળ્યાં પછી જ્યારે બાપુ સાબરમતી આવશે ત્યારે જ હું મારી જમીન પાછી ખેડીશ." બાપુ સાબરમતી ગયા નહીં અને પાંચા પટેલે જમીન સ્વીકારી નહીં.

અરજ

મેદીરમીઆના સા. ટી. પીરૂના ધર્મ પત્નિ બીબી દીવાળીબેનનું ગયા ગુરૂવારે ત્યાંની સ્થનિક ઇસ્પીતાલમાં અચાનક અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના પતિ, બાર છોકરાં અને બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા ગોર૮ દિવસે બપોરે મીત્રો અને કુટુમ્બીઓની મોટી હાજરી વચ્ચે થઇ હતી.

આભાર

મેદીરમીઆના શ્રી. રામોદર પીરૂસ અને તેમના કુટુમ્બીજનો તેઓને મંગેલી ગોટમાં જે મીત્રો અને કુટુમ્બી જનોએ દિલસોજીના સદેશા અને પુષ્પાંજલીઓ મોકલ્યાં હતાં અને જાતે મદદ આપી હતી તેઓ સર્વનો હાર્દિક આભાર માને છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગનાં (મીઠી ખમરડી) શ્રી. રામદાસ હાસજી મીઠી તથા લધુ ભાઇ હાંસજી મીઠી (કસ્બાવાળા) નાં પુજ્ય માતુશ્રી પાની બ્હેનનું ટુંક માંદગી બાદ તા. ૨૭-૩-૫૧ ના અવસાન થયું છે. તે દુઃખદ સમયે, જે જે બાઇ બ્હેનો સ્વર્ગસ્થના મૃતદેહનો અગ્નિ સરકાર કરવા હાજર રહ્યા તેમજ જેઓએ તાર રીધેા અને પત્રદ્વારા દીલાસો દર્શાવ્યો હતો તેઓ સર્વેનો સ્વર્ગસ્થનાં પુત્રો અને કુટુમ્બીજનો હાર્દિક આભાર માને છે.

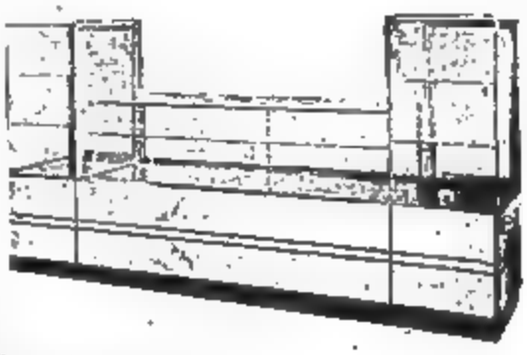
અદ્દરખ ૧/૬ રતલ

આ રતલથી ઓછા ઓરડર ઉપર ધ્યાન દેવું નહીં. આ રતલથી વધારે ખરીદનારને ભાવ ઓછો કરી આપી શું. ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા.

નીચેના સરનામે લખશો, અથવા ફોન કરશો.

M. A. Mohamed
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ફાર્મ-કામ.
ડીપ્સી ક્રીએન્ટરો
અને રા. ફેલીક્સ
હોમોલાઇટ ક્રીએન્ટરો
ચોક પુરીફાય. ડીપ્સી ફ્રોઝીંગ ફ્લુઇ ડામરણ, મા. વિ.
વૃધ્ધા ભાવ ફરિદાન ભાંગવો.

એસોસીએટેડ ફોટોગ્રાફર્સ લીમીટેડ

ભારી સ્થી એસોસિએશન ફોટોગ્રાફરસ, લિમિટેડ, જો. આ. ફોટોગ્રાફરસ, જોહાનીસ. ભારતિ ગ્રાહક કંપનિ કેમિરા બનાવનારાઓ છે અને ઉચ્ચ ગુણવત્તાની ખાત્રી આપે છે, તેઓ ખાત્રીભર છે.

104 Marshal Street. (Facing Ensor House)
Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6501.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૪ ૧
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૭ ૧
અમૃતલાલ વાચના	૭ ૧
આત્મસાધના દિવા	૪ ૧
આત્મતત્વના ખુલ	૬ ૧
ગોદીની	૬ ૧
બીજા ૪૫	

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

હુમેશાં

ઓકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદનો હીંદના પત્રો લેતા બાકી ગુટકે નકલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીયું

કેટલાંક બાકુવાનેમ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	હિનિક	માસિક	ષટમાસ	વાર્ષીક		હિનિક	માસિક	ષટમાસ	વાર્ષીક
	સપ્તાહિક	રૂ.	રૂ.	રૂ.		સપ્તાહિક	રૂ.	રૂ.	રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૯	૧૫	કુમાળા	સ.		૧	૨૦
આનંદ	સ.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧	૯	૧૧
આશ્રમજીવન	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઉદ્ધારણા	સ.		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	સ.		૧	૨૭
ગાયક	મા.		૮	૮	પ્રજાશક્તી	સ.		૮	૨૧
ચિત્રમ	સ.		૭	૨૫	ફેમીના	મા.	૧	૧	૧૨
ચિંતામણી	મા.	૧	૧	૧૫	ફુલશોભા	સ		૮	૨૧
ચેતન	મા.	૧	૧	૧૭	રમાકુમુ	મા.	૧	૯	૧૨
ચિત્રપટ	સ.		૮	૨૧	રવીવાર	સ		૫	૧૨
છાયા	સ.		૮	૨૧	સાંજવર્તમાન	મા.	૧	૯	૧૧
ચિત્રલેખા	સ.		૮	૨૧	સંદેશન	ગા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.		૮	૨૧	સવીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	શ્રી રામન	મા.	૧	૧	૧૨
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	શારદા	મા.	૨	૯	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
મનોવીજ્ઞ	મા.	૧	૯	૧૨	તસવીર	મા.		૬	૮
મંગલમ	મા.	૨	૯	૨૯	ધર્મ-નવયુગના	મા.	૨	૯	૧૫
મહિલા જગત	સ.		૧	૧૨	ગુજરાત		૩	૯	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી	સ		૪	૧૫
યોગ્યમાર્ગ	સ.		૧	૩૦	વદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫
વસંતોત્સવ	મા.	૧	૧	૧૫	વેણી	સ.		૮	૨૧
પ્રજાસત્તાક	સ.		૪	૧૫	યુગપ્રભાત	સ		૧	૯૦

આ દરો પ્રાથમીક છે અને તેમાં ઓછો તે વખતે ફેરફારો થાય
ઉપર દર્શાવેલ અમારા બીજીય પોસ્ટલ ઓર્ડરથી ભરોસાર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલશો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અમર ખીજ મેગેઝીન પત્રો સીવાયના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના બધા પત્રો માટેના સબસ્ક્રીપ્શનના સત્તાવાર એજન્ટો.

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
રૂા. ૭–૦
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—ચુક જાયે તો જાનું.
"દર્દી" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ સાહેબે બહુજ ભાવથી "અદા કરે" છે. બહુજ હલક, અને મધુર સંગીત નો મેળ આ રેકોર્ડની ખાસ સલવટ છે.

YI. 1074 રત્ના અને રોશનલાલ

હુ તીતલી હે મેં ફુલ—મસ્ત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોહે દિયા હે છોડ્યા—ઓ દિલકો "ભાને" વાલો
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે. ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું ■

YI. 1077 મીસ રતના

અંધેરી રોહી ચલી ગઈ—આજાદ કહાની હૈ.
ભારત માતાની આઝાદીની યાદમાં ખાસ તયાર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1801 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પીયા તેરી યાદ મે—દુઃખી દુણી સે જો હો.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ ચાલુ જમાનાની માંગ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 એસ. ગુલરાજ

; મારા બાપુ—બાપુકો કસાના.
બાપુની યાદની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશો.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી બિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ ઘરેઘર હોવી જોઇએ, એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ મોટર મહી" સ્વકૃત કટાક્ષો
વિદેશી તબલાપર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને બુઢો બનાવે છે" સ્વકૃત કટાક્ષો
"આ બધું બાબુતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. પેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશો રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ ફીપ-ફીપ હુરરે

YI 1085
હમ જાન ગયે સદમો કે બાદલો

YI. 1086
જવાની હમ ગુજારે મુઝે રાતે અંધેરે મે

YI. 1087
ઓ પ્રીતમ આકર ચુભ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારૂં ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and Critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirdu Mazumi	2	8
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	8
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	8
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	8
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	8
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	1	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	8
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	8
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	5
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	8
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunita and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanands	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા: મણીભાઈ ભાણાભાઇ ગજીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીળી તેમજ બેકા બિસ્કા. ઓર્ડરોથી બધે બનાવીને મોકલે.

આપણું વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, ગાંઠિયા, ભાખરા, ચવાણા વિગેરે હંમેશ તાજા બનાવીને વેચે.

પાર્ટી વીશે માટે ઓર્ડર પ્રમાણમાં મીઠાઈ ફોરસાણ બનાવે કુંવે. વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આરિ, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ બ્રી, અડદ દાળ બ્રી, ચાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના ફ્લોરની દાળો બનાવીએ-છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારા તેમજ ચોકખો માલ હમેશા અવ્યાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944¹ P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful, require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL
REGD
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (T) (PTY) LTD., P.O. BOX 1057, CAPE TOWN

NUGGET
THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA 248

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home shine, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

14

714-2

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	6
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	6
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 15—Vol. XLIX. FRIDAY 13TH APRIL 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper (PRICE: SIX PENCE)

★ ★ ★

PRAYER

Behind the prayer of Faith stand forces unimaginable;
The Prophet's servant watched with wondering awe the shining cohorts ride.
He who prays in Faith raises his eyes beyond Earth's highest hills,
Snaps to the link, turns the frail switch to find
Range upon range stand marshalled all the forces of the skies.
Out to their furthest bounds the message thrills,
And to his aid the Legions Twelve (by Christ refused)
In mighty rank on rank, close-up behind.
Then shout for him the heavenly spheres! The Morning Stars,
And those etheric all-embracing Powers
Which mock man's greatest might, join in the cry:
"If God be for him, who can be against him?
He has called on his Maker, to his aid we fly."

—R. Wynter-Blathwayt.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
8 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

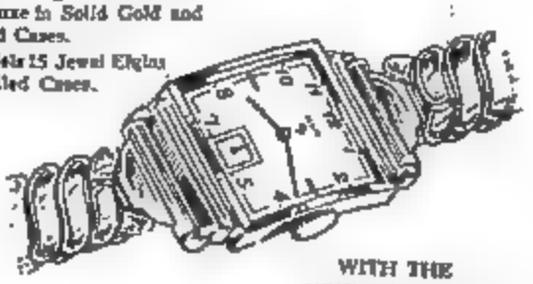
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ઠીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DUNA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલ રબ્સ, બ્લાન્કેટસ—જેની બાબતે માટે આ બધાનો ભાવ, તેવાજ કિફાયતી ભાવોસર સારીમાં સારી ઘરાકી ઘરે તમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારગામ જે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fatima Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7775. After hours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોઢા વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામવર વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા આવે છે. દોઢા કંપનીને ઉપજત આપવું એ દરેક દોઢાની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendibunder on 9th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોચકોચ, કરેકીમ બેસ્ક ચાર્પાઈ બેડ ઓફીસ ટેસ્ક, ખુરશી ટેબલ, ટેબલક્લોથ, વાસન કોશપાટ આને બીજી ઘણીજ વસ્તુઓ. અને પગારી લાલ બેસતા ખુરશીઓ બનાવે.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને કીચન કરેમર—

જે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. માલ રેલવે વાગોના આવેલ વીલ મંગાવો અને રેપાર આપણ બનાવીશું.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

દરેક પ્રકારનું છાપકામ

બુક-ચોપડા—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ

ઓર્ડર મોકલનાર મે બી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHABNAZ	SHAH JEHAN	MUK-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only 1½pence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

3041-3

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 15—Vol.—XLIX. Friday, 13th April, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price 3½ PENCE

The Ruling Passion Still Rules

HE needs be a brave man indeed and one blessed with a rich reserve of faith who, in spite of all the evidences to the contrary, still manages to remain an optimist regarding world affairs.

It is difficult to resist the conclusion that we are being confronted with yet another illustration of the old old danger regarding the road to Hell being paved with good intentions.

Or, is it, after all, a case of our civilisation being a failure and the Caucasian played out? Of a madness said to possess those whom the gods wish to destroy?

How is it possible to reconcile with sanity, or even plain horse sense, the facts as they already are, to say nothing of what the future inevitably holds in store unless the present downward slide is quickly halted? Because however trite, 'facilis descensus' (easy is the descent) is a truth that cannot be too constantly kept in mind.

Two devastating world wars—especially the last—have left the world's peoples divided roughly into two camps; the larger half starved and already stricken with the diseases inseparable from deprivation of the elementary necessaries of life; the other, a comparatively fractional number of wealthy plutocrats to whom the high cost of living means nothing at all, thinly distributed among what are known as the middle and wage-earning classes who have to practise the most rigid economy to keep their heads above water.

The peoples actually starving or on the starvation border line have nearly always, even at the best of times, been poor. A shrunken world, in which time, distance and the other dividing walls that formerly separated have virtually disappeared, finds them particularly hard hit by the backwash of war's aftermath.

Countries such as Great Britain — "debtor countries" — saddled with astronomically huge debts incurred in the two world wars, have to toil and struggle along on meagre rations to meet Bond-holders interest or repayments to "creditor countries," corporations, or individuals.

Of the former belligerents only one country, the U.S.A., would seem to have emerged on the credit side, to be rolling in wealth while her former allies are struggling for a bare subsistence. She is the principal if not sole "creditor country." She escaped invasion; the holocaust of destruction and loss in which the other belligerents were subjected. On the cessation of hostilities the U.S.A. had not only escaped impoverishment through the destructive forces of invasion but was in a position to resume her industrial and commercial life almost as if they had never been interrupted. In addition she was in the exceptional position of being a creditor of other countries, instead of a severely handicapped debtor.

It might have been expected that a country so exceptionally fortunate would be more than reluctant to turn again from peace to war; that, secure in the superior merits of its own form of government, economic system and "way of life," it would have regarded other and less attractive systems and ideologies with tolerance if also with pity. Certainly not as being so dangerously seductive as to seriously imperil its own, and, for that reason, to become anathema, a threat to it and world Peace, something which at all costs must be eradicated.

Mammon is, however, a god that masquerades under many names and guises and the deceptiveness ascribed by Bret Harte to his Heathen Chinese is virgin innocence compared with some of the devices for concealing truth in which Mammons devotees have become past masters.

The Money God develops an appetite in its worshippers that becomes insatiable. In this land of 'big business,' what formerly was accounted great wealth is now little more than chicken food. The mere millionaire is no longer a really rich man according to latest standards. The truly 'big boss,' the real top ranker, must be able to talk in billions.

Now, the big capitalist's real worry is to find safe and profitable investments for his money. Lying idle and unproductive, it becomes rather like an undigested meal, a source of discomfort and anxiety.

Mass-production permits of its absorption to a certain point, but mass-production has reached a stage where to avoid gluts, periodical unemployment and depressions foreign markets have to be available and fresh ones constantly found. Mammon's octopus-like tentacles are ever probing, and stretching to the farthest ends of the earth, in the search for profit and interest; for "the employment of idle capital."

At least one of the U.S.A.'s chief industries survives (and thrives) only because it is heavily subsidised. Result, "over-production" and the destruction of vast stores of valuable food-stuffs, so that prices and profits shall be maintained.

Export markets for America's mass-products are not what they used to be. The war-ravished European countries are too poor to make good customers. They are also struggling desperately to rehabilitate themselves; to find markets for their own products and so earn the money with which to pay bond-holders the interest on their war debts and survive at all. Several of them have adopted a "way of life" completely at variance with the "American way," and are not regarded as "good marks."

Something very like a ring fence has now been put around the greater portion of Asia. That one-time Tom Tidler's Ground is now in many ways closed to the foreign exploiter who is also duly warned that trespassers will be prosecuted. In short, Mammon, in one or other of its Big Business aspects finds its field of operations considerably restricted, and, what is more alarming still, sees an ideology spreading that threatens its future altogether.

Anything savouring of socialism—even Great Britain's modest experiments—is poison to the protagonists of capitalism and business.

That America's "Rugged Individualism" brand of Democracy has resulted in the degeneration of Liberty to something not easily distinguishable from Licence; seems so lend itself, almost as a matter of course, to bribery and corruption among high and low, is apparently of relative unimportance. The plutocrats and "smart alecks" must be left free to exploit their talents, as long as they can get away with it. What seems to matter most is that each one interested in "the game" should get his cut, and, naturally, the more there are to share the spoils the more there will desirous of perpetrating the system; of "keeping the game alive."

In the light of the foregoing, America's professed disinterestedness in seeking to recapture China, Korea etc. for democracy and to save the souls of their peoples, and the rest of the world from enslavement, hardly seems entirely convincing.

It is difficult to resist the impression that there is a truth of the Naboth's Vineyard story about it all, and that, as in the U.S.A. itself, it is Big Business—the dominating Financial Interests—that is calling the tune.

In this terrible third world war towards which we appear to be heading, the cloven hoof of the Money God fails to entirely avoid detection.

There is money in war. Big money. Millions die, but millionaires are made.

That wars, regardless of which side "wins," invariably leave the same legacy—more wars, is a lesson that has still to be learnt. Norman Angell proved it, in theory, half a century ago. He showed that the notion that either side could be other than a loser in the final reckoning, was an illusion.

Twice within the last thirty year, we ourselves, have proved it, in practice.

Shall we ever learn?

Mr. Manilal Gandhi

AS we go to Press, Mr. Gandhi has completed seven days of his fourteen-day fast, which is being made for self-purification, to gain guidance from God, to protest against the Government's apartheid legislation. Mr. Gandhi was feeling quite fit during the first four days of his fast. But from the fifth day the weakness is noticeably increasing and he is unable to sleep well at night, even though mud-poltices are placed on his abdomen and head. He gets a nauseating feeling. He takes a pinch of soda bicarb to get rid of this feeling. He usually feels comfortable after this.

Mr. Gandhi spends most of his time in bed, reading the "Gita," "Life of Jesus Christ' and "Power of Non-Violence." He gets up for prayers in the morning and evening, and entertains visitors after the evening prayers. Many friends and well-wishers continue to come to Phoenix and numerous messages of goodwill from all parts of the world are being received every-day. Mr. Gandhi wishes to thank all friends for their prayers and good wishes.

Amongst his many visitors were Mr. C. F. Oursler, the senior editor of the 'Reader's Digest,' the most widely read magazine in the world, and Dr. T. S. Dubigg of the United States Navy, who are just passing through Durban.

The last half of the fast is going to be a difficult period, but we are sure that Mr. Gandhi's faith in God will sustain him and give him the spiritual and physical strength to stand the strain.

We sincerely hope that our numerous readers, friends and well-wishers, will join in our prayers to God to preserve Mr. Gandhi's health bless him in and through this ordeal, and grant that his sacrifice may not be in vain.

NOTES

Apartheid May Cost Union Loss Of World Opinion

If the South African Government "persisted in turning its back on the experience of neighbours equally qualified to judge Native affairs it will have only itself to blame for losing the confidence of moderate world opinion," said 'The Times' of London in an editorial.

Referring to the different approaches to the Native problem on the African Continent, the paper said: "Tactical errors can be shown to have been committed on all sides in this intricate campaign, but they are not to be compared for gravity. "It is hard for the most sincere well-wishers of the Union to see how the policy of apartheid can, in fact, pass the practical test by which its advocates would have it judged. The immediate resentment and restlessness provoked by apartheid, in its still early stages, are already only too obvious. A future in which well-educated Natives are debarred exercising their talents and professional skill outside limited areas is one that seems inevitably troubled and even disastrous. The outlook is worsened by the certainty that the Native feelings of increased by reactions from outside the Union. World opinion, however much Dr. Malan may regret it, will be made torough the United Nations and other channels. The Union can not retire into isolation. The time has passed when a Great Trek was possible. South Africa, as a member of the United Nations and Commonwealth, or even as a State apart, must face world opinion."

Mr. Charles Fulton Oursler At Phoenix

Mr. Charles Fulton Oursler the senior editor of the "Reader's Digest," visited the Phoenix Settlement on Wednesday, April 11, accompanied by Dr. T. S. Dubigg of the United States Navy. Mr. Oursler and Dr. Dubigg had an hour's talk with Mr. Gandhi, after which they, visited "Indian Opinion" press. Mr. Oursler is author, playwright and one of the top men of "Reader's Digest" the most widely read magazine in the world. Mr. Oursler who is now 58, has just completed, the Bible story of the life of Christ in modern style. The title of the book is "The Greatest Story Ever Told.' The book is considered to be one of the best-sellers Mr. Oursler has a charming personality and a keen sense of humour. He is now on a holiday tour round the world.

REMOVAL OF 'BLACK SPOTS' IN JOHANNESBURG

TO remove the "black spots" in Johannesburg £5,000,000 had been set aside, and of this £500,000 had been put on the estimates to ensure that the work would be begun this year, the Minister of Native Affairs, Mr. Verwoerd, announced in the Assembly when the debate on the Budget was resumed.

For a long time, he said, a survey had been in progress of the western areas of Johannesburg including Sophiatown, Martindale, Newclare and Vrededorp, where there were mixed residential areas. These were areas which created great problems for the European community of Johannesburg.

In co-operation with the Municipality of Johannesburg, the Government had arranged for a complete survey of these areas and the results had now been given to him by the Johannesburg Municipality.

While this work was in progress the Government itself had been busy with the problem and had come to the conclusion that it was necessary in the case of these particular areas to take early and determined action.

The removal of the "black spots," if it was done in one process, would cost in the neighbourhood of £18,000,000, but it could be undertaken in two phases, the first of which would generally improve the present position and allow for the assistance of private capital. In place of the immediate buying up of these areas, there should be the purchase of a wide buffer area around the territory concerned and this area could be turned into an industrial buffer State.

The money would be distributed as loans to the Municipality of Johannesburg for two purposes: the purchase of land in the buffer area and the establishment of an alternative housing area for the Natives.

If the scheme was successful, it would be the basis on which other places could be similarly dealt with.

Some of the necessary developments in the Native areas would take many years. But members must not shut their eyes to the fact that just as it was desirable to remove black zones from European areas, it was desirable to remove white zones from Native areas.

Mr. Hughes (U.P., Transkeian Territories) said that during the first session of this Parliament the Prime Minister said that Europeans living in Native areas would be allowed to remain there because their numbers were small and they were needed there. Nobody had ever suggested that these people would have to leave until the Minister of Native Affairs came along with his statement that the Natives would force them out, by a natural process.

Umtata and towns similarly situated were not Native areas, but European areas within Native territory. According to the Minister, all the Natives would not be removed from European areas because they were needed there. The United Party maintained that Europeans were also needed in Native areas.

Dr. Steyn (U.P., Bloemfontein City) said he had no intention of pleading for any sort of coalition between the two parties, but on important questions he believed there should be consultation. It was essential that there should be the best relations between the Union and Britain, and with the United Nations. That was one of the matters where co-operation could do much good.

It might be a good thing if Mr. Winston Churchill were invited to the Union to see conditions for himself, and if American political leaders of both parties were invited to South Africa.

All possible differences with Great Britain should be kept outside politics. There should be mutual consultation between the Union and Britain on such questions as the Protectorates.

It was generally agreed that the Protectorates should be part of the Union. This was probably the opinion even in Britain, but Britain had commitments to the Native population of the Protectorates, and it was up to the Union to convince the Natives that they would be better off within the Union. Relations between the Union and Britain over the Protectorates should not be allowed to develop into a breach.

The Minister of the Interior, Dr. Donges, said Dr. Steyn had made a proposal for co-operation without conditions. "I am glad that we now have a sense of responsibility on the part of the Opposition, but it is a pity that Dr. Steyn did not express his views on the remarks of the Prime Minister in respect of the steps taken by the British Government on the Gold Coast.

"The newspapers supporting the Opposition have repeatedly demanded a statement from the United Party on this question, but hitherto it has been conspicuous by its absence."

WE WISH TO BE HELPFUL

'The Rand Daily Mail' in its issue of April 2 writes as follows under the above heading:—

ACCORDING to Dr. Verwoed, plans are being prepared by the Government for the removal of Black spots such as Alexandra Township in Johannesburg and Lady Selborne in Pretoria from European areas. The Government is prepared to spend millions of pounds on the project. This will certainly be a difficult and complicated operation, for which the Native Affairs Department in Pretoria will have to examine many plans before making a decision. We, therefore, offer our own plan for the removal of the Black spots, in the confidence that it merits at least as much consideration as any that the Government may be in process of evolving.

Alexandra Township should be moved to the top of Table Mountain. There is no better way of putting this Black spot out of the way for keeps. As far as can be ascertained, the Table Top is not considered a specifically European area, and the white suburbs of Capetown are not likely to spread any distance up the mountain within a foreseeable time.

A similar course could be adopted with Lady Selborne. There should be ample room for this insalubrious spot somewhere in Basutoland when the incorporation of the Protectorates takes place. Pending this event, the Hex River Mountains would do just as well, being almost as inaccessible as the Table Top.

The difficulties which such transfers would create—such as the removal of labour from the centres of industry—could be overcome in various ways. The Government could construct high-speed electric railways to important termini like Matubatuba in one direction, and Idutywa in the other. It may be urged that the workers of Zululand and the Transkei would not be able to pay the daily fare to the Rand or Pretoria. But does that matter? They cannot have it both ways.

In addition, seeing that millions of pounds are to be made available, the Government could start a gold mining industry in Pondoland. The difficulty here is that there has hitherto been no sign of gold in Pondoland. But we must have faith. If Providence approves of apartheid, Providence will provide the gold.

The taxpayer is sure to ask, and he has a right to know, where the millions of pounds which the Government intends to spend on these schemes are to come from. The answer is simple and reassuring. They should come from further taxation of the Natives. No one should expect the Europeans to pay for the removal of the Black spots. That would be most unfair. The Natives must be made to pay for their own pleasures, and who can deny that it will be a pleasure for them to be removed from the influences of white society and be transported to places where they can develop along their own cultural lines?

Even so, we expect the plan to be criticised. The experts—and the not-so-expert—may perhaps say that the policy it embodies bears no relation to reality and takes no account of the economic demands of the country.

Neither will the Government's, so far as we can see.

Still, we wish to be helpful.

COLOUR BAR

By Dr. H. R. GOLDBERG

"WELL I never," suddenly remarked the little grizzly man in the corner taking the pipe out of his mouth, and wiping the overflow of saliva (obviously due to a new set of dentures). "What a fuss people make of colour nowadays."

"If it is politics you're bringing up again," interjected a long-grey-haired cadaverous looking individual, "cut it out," and then he added as an after thought, "I suppose it's this 'apartheid' or 'Tsereise Khama' business you are referring to?"

"No, not in particular," replied little grizly, "although there are instances of naturally created differences by the Supreme Being—'Black and White.'

"Perhaps it may be better to mix them after all. What I am referring to is the (colour) which mankind has begun to attach so much importance to of his own manufacture so to speak.

"Meaning what?" queried a florid looking individual in shorts, and wearing an open-necked khaki shirt.

"Well, take Red for instance," grizly was now warming up, "stands for communism, looked nowadays upon as danger. Red bogey, and all that. Then there was Brown—Hitler Nazi Organisation Blackshirts—Mussolini lots of Fascists, and our little band of Greyshirts."

"Arf a mo" piped a voice from somewhere—"You're not going to tell me that Robots aint useful. What would they be without Red, Green and Amber?

There was no reply to this and grizly was beginning to get somewhat perturbed, in case of being overwhelmed.

"What I mean," said he, is why shouldn't we rather use symbols—such as Arrows, Anchors, or Half-moods, on a suitable background.

"Symbols be blowed," interposed our florid friend again." "How would they go down in Novels?—these exciting stories? Why what's wrong with the attractive brunette, with flashing dark eyes, who is sent to get information on top ranking secrets, in foreign countries? What would you substitute for the alluring platinum blond with large pale eyes, as the apex of the eternal triangle: always ready to steal away someone's love for his wife and dear ones? As for shirts they don't interest anyone, you can take them all to the Race Course, and dot them on your 'fancy.' It's sure to run nowhere. Then it's the bookies wear the best and brightest silk shirts.

Her Charlie Harris just arrived, "Come let us ask his opinion."

"Hi Charlie, tell us what your opinion on the modern craze for attaching so much importance to colour?"

'Colour, why I aint got opinions about that, though I'd like to tell that traffic cop wot got me fined a fiver, the other day for crossing Field Street, when the Robot was Red."

"Why didn't you notice it before crossing? Didn't notice a thing-been Colour-blind ever since I can remember."

They all braved a sympathetic sigh, and ordered another round.

This Pale 9 Ale has something 'fetching about it" muttered grizly as he raised the tankard to his lips.

CALL FOR SANCTIONS AGAINST S.A.

FREE world and the United Nations may eventually have to apply sanctions against South Africa to "make her realise that apartheid has no realistic base," Dr. Max Yergan, well-known Negro socialist, declared in Bombay.

"The present world situation calls for taking most rapid steps towards the goal of protection and security for all on a basis of equality and South Africa is an unfortunate example," Dr. Yergan said while explaining the "nature and extend" of colour problem in Africa and America.

"In America," he added, "we are moving towards elimination of vestiges of inequality from all fields of human activity. We are not satisfied with either the speed or results. We want more speed and greater result in erasing the the remnants of discrimination grown out of the past."

However, American Negroes have made the ideological choice—to remain in the democratic camp and oppose totalitarianism. "In spite of the racial question, it is a free choice—not one between the devil and the deep sea," Dr. Yergan told the Press Trust of India.

Negro attitude towards present-day problems was greatly influenced by Roosevelt's "New Deal" followed by Truman's "progressive domestic America refused to let Communists exploit the colour problem and went to the extent of disclaiming Paul Robeson for his statement in Paris that American Negroes would not defend the country against Russia.

Nevertheless, colour complex was vitiating public life in the southern States—particularly North Carolina and Tennessee—preventing equitable administration of law. But actions of the Federal Government and verdicts of the Supreme Court were "enough encouraging trends" of what U.S. thought about racial discrimination, Dr. Yergan stated.

The Negro sociologist believes that U.S public opinion—not too well-informed about South African apartheid—will be for "doing away with racial oppression in any part of the world."

Dr. Yergan said Negro Americans were becoming a factor in national life "slowly but surely" Negros are in the front rank of those who demand early food aid to India and they believe that India deserves every act of friendship and aid that west can provide," he added.

"We already see and feel evidence of the new India and are tremendously inspired by the efforts of her leaders. To me, this India is vastly different from the one I saw 23 years ago;" Dr. Yergan declared.

Green Ginger 1/6 per lb.

Orders for less than 10 lbs. will not be accepted. Price will be reduced for orders more than 10 lbs. Please send cash with order.

Write or phone to:—

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, Durban.
Phone 20449

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 27.

INCREASE IN POPULATION

THE provisional population totals compiled as a result of the recent census operations show that the population of Bombay State is now 35,943,559. This meant an average density of 332 persons per square mile. The population of the city of Greater Bombay is 2,840,011. The 1941 figure for Bombay City was 1,419,883, while the population of Bombay Suburban District in 1941 was 251,147. The population of these two areas which today comprise the limits of Greater Bombay has risen in 1951 to 2,332,116 and 507,895 respectively, making a total of 2,840,011. This means an increase of 63.12 per cent. in the past ten years. The total number of displaced persons in the State of Bombay is 316,153, comprising 68,555 males and 147,608 females. Practically, every district in Bombay State has recorded a population increase. The boundaries of most districts have changed since 1941, due to the merger of the former Indian States—and territorial changes made for administrative convenience. The population of the areas which today form the State of Bombay was about 29,500,968 in 1941. The population would appear to have increased 21.8 per cent. in the past ten years. Excluding displaced persons, the population has increased by 20.7 per cent.

Saurashtra And Kutch

The provisional population figures based on the 1951 census count show that the population of Saurashtra is now 4,136,995 and of Kutch 567,804. This means that the population of these two States has increased by about 16.18 per cent. and 13.56 per cent. respectively during the past ten years. The Saurashtra population comprises 2,091,966 males and 2,041,937 females and Kutch population comprises 273,342 males and 294,462 females.

Message Of Gandhiji

India's Ambassador in Egypt, Mr. Asaf A. Fyzee, lectured on "the message of Mahatma Gandhi" to a large Cairo audience including thinkers and educationists, University students and white-turbaned Azharites. The Ambassador, whose lecture was delivered in Arabic, explained the main tenets of Gandhian doctrine and life and work and concluded by saying that Mahatma Gandhi's message of love and non violence was of peculiar urgency today. "The world is ablaze with feelings of hatred and pride, greed and jealousy, and revenge. It is the hope of mankind that the political sagacity of Jawaharlal Nehru, the spiritual son of Gandhi, instinct with the teaching and spirit of the Master, may yet produce wholesome sanity among the nations of the world before the very springs of civilisation are destroyed." Mr. Fyzee quoted Mahatma Gandhi as saying: "I regard Islam as a religion of peace in the same sense as Christianity, Buddhism and Hinduism. Islam would cease to be a world religion if it were to rely upon force for its propagation. Islam's distinctive contribution to India's national culture is its unadulterated belief in the oneness of God and the practical application of the truth of brotherhood of man." If Communism Mr. Fyzee quoted Mahatma Gandhi as saying "Communism of Russian type—that is Communism which imposed on the people—would be repugnant to India. If Communism came without any violence, it would be welcome."

Food Production

The Government of India sanctioned 25 schemes for increasing food production in the States during February last, involving a total grant of over Rs. 38 lakhs, a loan of over 50 lakhs and expenditure sanction from the Food Bonus Fund exceeding Rs. 49 lakhs. According to an official statement, these schemes concerned Assam, West Bengal, Bihar, Uttar Pradesh, Bombay, Cutch, Pepsu, Coorg, Mysore, Vindhya Pradesh and Bhopal. The Government also granted loans amounting to Rs. 3,54,599 to the Government of Assam, Bombay and Orissa for the setting up of jute-seed multiplication farms and for the purchase of jute and *sesta* seeds.

For the period, January to March, 1951, Government distributed 47,599 tons of iron and steel to the various States to be used exclusively for agricultural purposes. As a special case, Madras was helped to import 1,000 diesel engines in addition to its normal quota. These engines would be used by the State Government in a scheme for hiring out pumping sets for which there was a great demand from cultivators. Bihar received assistance in getting 2000 pumping sets to be erected by the end of June, 1951.

Sanskrit Sangam

The Bharatiya Sanskriti Sangam, the first non-official All-India Cultural Academy, came into being with its headquarters in Delhi, when the All India Cultural Conference concluded its four-day session after adopting the Constitution of the Academy. The objects of the Academy will be to "develop and consolidate Indian culture in all its aspects" so as to enrich its "composite nature." The conference, which was opened by the Food Minister, Mr. K. M. Munshi, was sponsored by a group of Central Government Ministers, Members of Parliament and educationists. They had launched the move about eighteen months ago. President Rajendra Prasad, who was the chairman of the Provisional Committee, inaugurated the conference and also gave his blessing when the Constitution of the Academy was passed. The functions of the Academy include translation of best books from each regional language into other languages and also into foreign languages and their distribution. It will also organise social functions and festivals and convene conferences of writers and artists from time to time. About 500 representative writers, linguists and artists took part in the deliberations which were accompanied by festivals of music and dance. The highlights of the conference was a language exhibition displaying the best works of various regional languages. The work of the Academy will be carried on by an 18-Man Executive Council with Mr. K. M. Munshi as President, and former Congress secretary, Mr. Shankerrao Deo, and Mr. A. M. Satyanarayan (M.P.) as secretaries.

Kashmir

Bakshi Ghulam Mohammed, Deputy Premier of Kashmir, declared that accession was a domestic issue and that they would go ahead with the Constituent Assembly plan whether it was acceptable to the Anglo-American bloc or not. The Deputy Premier said that the Kashmir people, including Muslims, had expressed determination to accede to India as far back as 1947 when they repulsed "organised and unorganised hordes let loose by Pakistan against the State." If Kashmir Muslims had a desire to accede to Pakistan, they could have joined the raiders then; but they did not, and therefore, the question of holding a referendum now did not arise at all, he said.

Hyderabad

Replying to the debate on democratisation in Part "B" States, Mr. N. G. Ayyangar, India's Minister for States, referred to the Hyderabad set-up which he claimed was working well. "The position in Hyderabad," he said, "is so delicate, so difficult and so full of complications that I will not easily agree to any radical change of the present system. We have got a problem in Hyderabad which has not occurred anywhere else in the country, and that problem is being tackled firmly satisfactorily by the present administrative set-up. I would not disturb that, though I might be willing to consider any slight modifications."

Indian Encyclopaedia

The All-India Conference on Letters has decided to compile an Indian encyclopaedia in Hindi soon, it is learnt. At its concluding session in Delhi, the conference decided the encyclopaedia should also be reproduced in all other Indian languages. The conference also suggested that the proposed national academy of letters should bring out multi-lingual dictionaries in in the Devanagari script. These dictionaries would give all the equivalents in the different Indian languages. On the question of scientific and technical terms to be used in Indian languages it is understood the conference unanimously agreed that international scientific terms may be adopted, their pronunciations being adapted to the genius of the Indian languages. Regarding measures for promoting the study of Hindi in non-Hindi-speaking areas, the conference was of the opinion Hindi should be propagated with the co-operation of the people of these areas and it should be kept as simple as possible so as to be easily understood.

Baroda, April 2.

Kashmir

The Prime Minister declared categorically in Parliament that India could not accept the revised Anglo-U.S. resolution on Kashmir in the Security Council. It ignored the basic facts of the situation, Mr. Nehru said. "We cannot allow Kashmir to remain unprotected or ungoverned

or allow any outside country to take civil or military charge of the country. Kashmir is juridically and politically an integral part of the State of India. The U.N. Commission has never challenged this fact," declared the Prime Minister. He described as "fantastic" the new resolutions and the arguments made of the U.K. representative in support of it, for it trotted out a new theory that Kashmir was some kind of a "no man's land" where there was no kind of sovereignty. It was strange, said the Prime Minister, that the representative of the U.K. Government should argue that there was something unconstitutional in Kashmir's accession. India was a part of the Commonwealth when this accession took place, and it was a British Governor-General who had then accepted their accession. "The rights and responsibilities of the Old India came to us, including the protection of the States that acceded to us. We are responsible for protecting the people of Kashmir against aggression," A complex problem like demilitarisation could not be the subject of arbitration, explained Mr. Nehru. He asked the Security Council to remember that this country did not go to it for arbitration, but to complain against the aggression of Pakistan which was a danger to peace. It had never been suggested by the U.N. Commission or anybody else that this question of accession was arguable. "Kashmir is an integral part of India and is governed by the Constitution of India in regard to the subjects that came under this accession. We cannot violate our Constitution because of some resolution in the Security Council."

No Withdrawal From U.N.

He, however, turned down in Parliament a suggestion that India should withdraw from the U.N. as a protest against the manner in which the Security Council was treating the Kashmir issue. "The U.N.," he said, "has somewhat drifted from its original conception. Nevertheless, it is the only world organisation and it is a dangerous thing for any country in a fit of impatience to weaken it or to cut itself away from it, because then there will be nothing left to cling to in the international sphere."

Korea

Mr. Nehru spoke with a great deal of feeling on the situation in Korea and said: "Whatever the result of that war may be, the people of Korea will largely fade away." It is a sad commentary on this policy that "liberation" brought "death and misery by the million. The U.N. was organised as an instrument for the preservation of peace. Today it is engaged in meeting aggression with armed force." As it had no forces of its own, it had to rely on others. Mr. Nehru referred also to a strange development — that "military commanders in the field make statements on political policies." It was an extraordinary development, he said, which would have grave repercussions. Summing up the general world situation, Mr. Nehru said confidently: "I feel the last two or three months have, negatively put, not brought a world war nearer. On the whole, the prospect of world war has receded, but it has not disappeared."

India-Pakistan

As regards Indo-Pakistan relations, he explained they entered into the trade agreement, not because of any generosity on their part, but as a result of the objective view they took of the whole situation. It went some distance, he hoped, towards the achievement of normality. "We are convinced" said the Prime Minister. "India and Pakistan must, as rapidly as possible revert to normality in their relations." The partition was accepted by this country and must be regarded final. They had to recognise that India and Pakistan were now two independent neighbour countries, but they could not get away from the problems brought about by partition. They had to try to meet them and get over them.

Food From Abroad

A delegation from India would proceed to Burma shortly to negotiate a long-term trade agreement in which the question of rice supplies by Burma would be covered, announced Mr. K. M. Munshi, Minister of Agriculture and Food, in Parliament in reply to a short notice question on the supply of Burma rice. Negotiations were still going on, and the Prime Minister of Burma had assured Mr. Nehru that 120,000 tons of rice would be available. Burma's exportable surplus of rice in 1951 might amount to between 900,000 and a million tons, it was understood Mr. Munshi said that China had offered to supply another 50,000 tons of rice in exchange for jute. The Minister informed Dr. Ram Subhag Singh that the Government of India had entered into a contract to barter jute for wheat from Argentina. He said that 468,000 tons of wheat would be supplied by Argention in exchange for 60,000 tons of jute manufactured articles. The exchange ratio showed 7.8 tons of wheat for one ton of jute.

Cultural Freedom

Mr. K. M. Munshi inaugurating the World Congress for Cultural Freedom called on the intellectuals of the world to meet the challenge of the "new gospel of intellectual enslavement by providing a new constructive faith in man" He said that the democracies of the world "will throw up ramparts of power if they are sought to be overwhelmed by intellectual enslavement. Democracies of the world are one brotherhood, and believe in the fundamental justice of our cause that we have to work for one world federation of free nations," he added. Mr. Munshi attacked the "insidious indoctrination of Communism" and said the intelligentsia was falling a prey to it because it "lacks abiding faith in culture, freedom, human dignity and destiny." Shri Munshi said: "We meet at a time when the world is at crossroads, when the clash of ideals is at its highest, when a world conflict appears to be developing towards a tragic end with grim certitude, as in a Greek tragedy. This is not the outcome of imperialist ambitions; there is crisis of the human spirit itself brought about in the modern world by certain ideologies and as men of vision, you—the intellectuals of the world—can alone help men to be cured of the malady. "This crisis of the human spirit is nowhere more discernible than in the facile manner with which intellectuals surrender their freedom, Liberty, which yesterday, lifted the hearts of millions to the stars, is now replaced in many lands by the universal cry of "follow the leader, an expression which conceals the herd instinct to fly from the dangers which their own fears have created." Mr. Munshi added: "Even in the spheres of creative art, iron curtains are imposed between the art and literature of the elect and those of the non-elect. Beauty itself is refused. Art and literature become mere instruments of party propaganda. I have a first hand knowledge of the power group, the Communist Party of India, which is working out this programme of 'insectification' in India. The seduction of the intellectuals has been made into a fine art by the Communist Party of India, many members of which are underground. It is a lamentable fact the intellectuals in India have little awareness of what they are subjected to."

Baroda, April 7.

Group Areas Act

The news about Shri Manilal Gandhi's intention to fast as a supreme protest against "Apartheid" has created a stir in this country. The 'Hindustan Times' of New Delhi, commenting on the Group Areas Act says: While the three main divisions into European, African and Indian zones are evil in all intent, the threatened subdivisions to separate one African race from another would carry the policy to its full explosive limits . . . . But as his recent utterances have shown, not only has the lesson of the riots been completely lost on Dr. Malan but he is apparently eager to hasten a racial war. If the South African Government hope to succeed in their policy of driving out Indians from the areas in which they own property and conduct business into specially created ghettoes and of treating the Africans not any differently, the disillusionment is bound to come as racial tensions increase. . . . Britain too would need to revise her attitude to South Africa and not take refuge in a diplomatic silence. . . . . But in the South Africa, the Capetown Agreement is there guaranteeing the national status of Indians. Now that South Africa is acting in open repudiation of it, what does Britain propose to do about it? It is not only a question of consistency; it is a matter vitally affecting India and in turn other Commonwealth members."

"A Challenge"

The paper goes on to say: "The U.N. has always pointedly refused to accept the South African contention that the treatment accorded to Indians in the Dominion is a domestic issue but if it is seized of the dispute it must also ensure that justice is rendered to the Indians. There are many ways in which the U.N. can discharge that obligation and no more time should be lost in deciding on the course. Appeals to the good sense of the South African Government have not been heeded for the obvious reason that if good sense had been there the policy of apartheid would not have been pursued

at all. Clearly there would be no point in issuing any more appeals . . . . That the South African Government's first objective is to make life impossible for Indians there is only too evident. By segregating them in special zones, the flourishing businesses they have built up in urban areas will be ruined. Beyond this question of life and death for Indians, there is the larger issue of the fundamental rights of man which are enshrined in the U.N. charter of human rights. The South African Government's flagrant violation of it is a challenge to the conscience of the United Nations.

"Double Defiance"

'Bharat' (daily) of Bombay remarks editorially: The report that the abominable Group Areas Act has come into force in South Africa ends all hope of any justice being done to the long-suffering Indian settlers in the near future. The last U.N. resolution on the subject, while calling on that country, India and Pakistan to proceed with the suggested round table conference on the basis of their agreed agenda, had made it clear that the Group Areas Act should be kept in abeyance meanwhile. By rejecting the resolution outright recently and now giving effect to the Act in question, Dr. Malan has hurled double defiance at U.N. It was revealed in Parliament recently that some correspondence had been going on between our Government and the Government of South Africa on the subject. Though no details were vouchsafed, the correspondence presumably relates to the tricky offer of the South African Government to hold a conference with India and Pakistan outside the limits of the U.N. resolution. If there were the slightest basis for attaching any value to such an offer, it has now been wholly destroyed by the action taken by the Malan regime in respect of that very issue of the Group Areas Act which was to be the major point of discussion at the proposed conference. Now that the process of racial segregation has been completed and stabilised, the only purpose of discussions can be to throw dust in the eyes of the world. India cannot be a party to it; and one hopes that Pakistan too will adopt an equally firm attitude.

Stern Warning

The Minister for States, Mr. N. Gopalaswami Ayyangar, told Parliament that the Government of India would not recognise the Rulers' Union, before the House voted the demands of the States Ministry for over Rs. 6 42 crores. Some of the Rulers, he said, seemed to have "rather false notions" of what they could or could not do. He had been informed that some of the big and small princes had met for four days recently and discussed, among other things, a suggestion that the Rulers of the merged and integrated States should combine for the restoration of the States to them. Mr. Ayyangar told a cheering House that the great edifice built by Sardar Patel was going to be permanent and "any association or any agitation which has for its object the toppling over of that edifice will be sternly and firmly dealt with."

"Universal Figure"

Mr. Jawaharlal Nehru "is one of the seven or eight members of the World Cabinet which already exists," Mr. Salvador de Madariaga told the Indian Congress for Cultural Freedom. He added that "your Nehru is a universal figure today and governs the world through the world cabinet, formed by world public opinion. I admire him although I differ from him," he said, paying one of the most eloquent tributes to the Prime Minister, amidst applause.

Wedding In India

CELEBRATED IN JOHANNESBURG

THE Hotel Elgin of Johannesburg was the scene of a pleasant function on April 2nd 1951, when Messrs. Telkamdas Bros. Transvaal (Pty) Ltd. held a tea-party to celebrate the wedding in India of Mr. Lokumal, the son of Gopaldas Gordasmal, the principal of the well known firms and a former president of the Transvaal Hindu Seva Samaj. Many Indians and Europeans attended the very well organised tea-party.

Among the messages was one from Mr. R. T. Gheri, the secretary to the High Commissioner of India, conveying felicitations to the married couple. Also a congratulatory telegram was sent from Mr. Motherem of Port Elizabeth. The highlight of the function was the toasts proposed by Mr. P. A. Bott, manager of Telkamdas Bros and Mr. P. M. Joshi, B.A. author.

Mr. Bott recalled with pride the career of the Bridegroom, Mr. Lokumal, who once as a little boy played pranks in his office. Mr. Lokumal had developed rapidly since those days, and up to the time of his departure for India, gave his whole time in furthering the interests of the two Johannesburg stores. The toast to the health of Mr. Lokumal and his future wife, was heartily received.

Mr. Joshi in proposing the health of Mr. Gopaldas paid tribute to the services of Mr. Gopaldas whom he described as a social, straightforward, outspoken and humorous man. He joined in the happiness of the father over the sons' wedding.

The pleasant function terminated after a vote of thanks to the Indian staff of Telkamdas Bros. the management of the Elgin Hotel, and to the Indian and European guests who attended the auspicious function.

WANTED

Qualified male teacher to teach Arabic, Urdu and Gujarati at the Second River Muslim Madressa, Mayville, Durban. Salary will be £17 10s. per month plus Board and lodging with an increment of £12 per annum to a maximum of £25 per month.

Forward all applications with certified copies of testimonials and qualifications to:—

Hon Secretary, Second River Muslim Society, 822, Second River, Bellair Road, Mayville Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- Including postage.

'INDIAN OPINION,' P/Bag, Phoenix, Natal.

THE HATHURAN YOUNG MEN'S MUSLIM ASSOCIATION

The Officials of this Association have great pleasure in presenting hereunder, the full financial report of a Film Show, "Die Raat", given at the Avalon Theatre, Johannesburg, on the 20th March, 1951, in aid of the Association.

The Officials also take pleasure in thanking all those especially the members of the Hindu Community, who so generously and inspiringly supported the Association in it's initial endeavour, and are also very grateful to all those, the non members in particular, who devoted their time and energy in making this show a success.

Financial Report

Total Receipts	£285	11s.	0d.
" Disbursements	£59	4s.	6d.
Net Proceeds of the Show	£226	7s.	6d.

(N.B. The Nett Proceeds is still subject to Entertainments Tax, which has been provisionally exempted by the Transvaal Provincial Administration, pending a full report from the promoters which has since been forwarded.)

Officials And Additional Members Of The Executive Committee

Chairman: Mr. M. D. Moola; vice-chairman: Mr. A. M. Vardalia; treasurer: Mr. M. A. Shaikjee; asst. treasurer: Mr. A. H. Moola; Secretary: Mr. Esop S. Dhana; asst. Secretary: Mr. S. E. Dhana; Add. Committee Members: B. E. Patel, I. A. Kalla and M. E. Tagari.

Bankers: Standards Bank of S/A. Ltd., Ferreiratown Branch, Johannesburg.

Kindly address all communications to the Secretary:

Head Office: 2/3 Nana Memorial Building, 32, Commissioner St., Phone 33-5189—P.O. Box 7987, JOHANNESBURG S.A.

SHORT STORY

THE MAN IN MY LIFE

By LOUIS ARTHUR CUNNINGHAM

THE Shawe sisters were easily the loveliest of all the girls for miles around Foxcroft. They married young and well—rich men who gave them cars and furs—all except Lesley turned down a half-dozen fine offers, waited until Brad Connor came home from the war, married him the week after and went with him to the old Connor Farm, high on Malvern Hill, out of the world forgotten. Everybody said how foolish she was. The three Shawes in their penthouses and on their country estates, said it oftenest. Lois, the eldest, a redhead with eyes green as emeralds and just as hard, hammered at Lesley: "Don't be such a fool. Think of what you're letting yourself in for when you marry Brad and go off to that eagle's eyrie of his. I know Brad's a good guy—sober, serious, steady, and you won't want for anything as long as he can milk a cow or handle a plow, but there's much more to life."

"Brad," Lesley said simply, "is what I want."

"Name it."

"It's—" Lesley shook her head. "Oh, its something you can't name Lolie."

"You're hopeless. And I wish you wouldn't call me Lollie—Ed doesn't like it."

Lesley smiled. She had been through this so often. With Sally, who had a yacht named after her by adoring Marven Grant, who was bald but nice; with Beth who owned race horses and had a cocktail named after her by Pete Somers, who had lots of hair but was nasty.

Lesley and Brad went quietly off to the little church where, as children, they had sung in the choir, pretending to read the same hymnal, and there were married by old Canon Ross who had baptised them both. Then they went to the farm on the hill. The sisters and husbands came with gifts—rich things that seemed garish among the old furniture.

"Nothing's right in that rockery," stormed Lois. "That lovely portable bar they shocked in the barn and Brad never sits in that chrome chair we gave him."

"I don't see how she can stand it," agreed Sally. "The place is like Wutherion Heights."

"Les will get fed up soon," said Beth. "Cooking, washing, mending, even painting the walls herself. And Brad seems to take it all so sublimely for granted. He just smokes his pipe and half the time, doesn't even talk to her.

And they haven't even got a radio," said Lois.

"Radio?" Beth shrugged. "They haven't even got electricity."

"I heard Brad say he's buying a power plant with some of his gratuity."

"Well, when he does we'll give 'em a radio," said Sally. "We'll all have a party."

They fixed the party for a night so clear and big starred that even their blase souls were moved. Ed stopped the car on the lookout and said, "What a night! Makes you feel sort of good. And it's so peaceful and quite up here. Maybe those kinds have something. The world's kind of a crummy place of late."

"It's no place for Lesley," cut in Lois.

"I dunno," grunted Pete Somers. "He's an able guy, Connor. He gave me the idea he knows where he's going and what he's after."

"You're impossible," said Beth. "Both of you. I don't know what Lesley sees in him."

"Once the glamor of first love wears off—" Sally yawned. Marven was already asleep, his shiny head on her shoulder.

The lights of the old house twinkled among the pines and firelight shone out when Lesley and Brad came to the door. The Men carried in the radio.

"Here's something to liven you kids up," said Ed. "Bring a bite of cheer into your lives."

"That was good of you all," said Brad. "We planned on getting one now that we have the power, but we hadn't got around to it. We have an outlet right here by the fireplace—"

Maria flowed into the room. They sat around the fire, and Pete mixed his cocktails and they danced. Brad didn't have much to say, nor did Lesley. Lesley made sandwiches and there was chocolate cake she baked herself and everybody ate a lot. Brad recalled his self: he had a sick cow to look to. And when he said that, the Shaw girls looked wonderingly with pity for a girl whose husband would leave a party to go look at a sick cow.

The radio babbled on. "Hey!" said Ed. "This is a good program—'The Man In My Life,' it's called. Some famous lovely tells all—about the great love of her career. Who's this one?"

"Sybil Mallock, Lady Dale," said Beth. "I've been listening It's good. This was some fellow who met in the war. He rescued her from a burning billet or something. She wanted him to marry her—well, listen to it yourselves—"

"—the sort of man I had always dreamed about," said the beautiful voice that made one picture its owner's beauty. "I fell in love with him the moment my eyes opened and I saw his face in the glare from the fire. He was hurt far more than I and it was her ven to nurse him back to health. But he never spoke of love. I was the one who spoke. I'll always remember the way he looked at me, the way he took his pipe from his mouth, squinted at it and said, 'Every man has his own place and his own woman—I found mine long ago—'"

"The sap!" muttered Lois. "Imagine," said Beth. "She had a fortune too."

The others sat there imagining it. Brad came back from the barn and said the cow was doing nicely.

"That's swell." grinned Ed. "You missed some high romance on the radio, Brad." He winked at the others: he was quite a kidder, was Ed. "You ever meet any swell dames who fell in love with you and wanted to throw themselves and their fortunes in your lap?"

Brad took his pipe from his mouth and squinted at it, and suddenly the room was still. "Every man," he said slowly, "has his own place and his own woman—I found mine long ago."—INPRA.

(Copyright)

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

'INDIAN OPINION'

(Found-d By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Witbin the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		8	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૧૮

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૧૫ | શુક્રવાર તા. ૧૩ એપ્રીલ, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ એપ્રીલ ૧૯૫૧.

શ્રીયુત મણીલાલ ગાંધી

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ શરૂ કરેલ ૧૪ દિવસના આત્મશુદ્ધીના ઉપવાસનો ૭ મો દીવસ આજે છે. પહેલા ચાર દીવસ શ્રી. ગાંધીને ખાસ તકલીફ કે બેચેની જણાઇ ન્હોતી પણ પાંચમાં દીવસથી અશક્તી, બેચેની, વધ્યા હતાં અને રાતના ઉંઘ પણ ઓછી થઇ હતી. શરીરને ચોળી રાહત આપવા પાણીમાં બેસવું, માટી ના પેટે અને માથે પાટા મુકવા એ ઉપચારો કરવામાં આવે છે. શ્રી. ગાંધી આરામ લે છે. અને "પાવર ઓફ નેચર વાયબ્રેન્સ" "ગીતામંથન" તથા "ઈશુખ્રીસ્ત" ચોપડીઓ વાંચે છે. સવારના પ્રાર્થના કરી "અનાશકતી યોગ" વાંચે છે. સાંજની ૬ વાગ્યાની પ્રાર્થના માટે "સર્વોદય"માં જાય છે. આ પ્રાર્થનામાં બીજા મીત્રો ભાગ લે છે.

શ્રી. ગાંધીજીએ ઉપવાસ જાહેર કર્યો તે દીવસથી મીત્રો અને શુભેચ્છકો ફ્રીનીક્સ આવી પોતાનો પ્રેમ વ્યક્ત કરે છે. તેમની સાથે પ્રાર્થનામાં સામેલ પણ થાય છે. તેમજ દેશ પરદેશથી અનેક મીત્રોના શુભેચ્છા ના તારો તથા પત્રો આવે છે. આ બધા મીત્રોના અને શુભેચ્છકોના પ્રેમનો શ્રી. ગાંધી કદર પુર્વક આભાર માને છે. એમની મુલાકાતે આવનારાઓમાં સ્થાનીક મીત્રો, લીડરો, ઉપરાંત અમેરીકા ના 'રીડર ડાયજેસ્ટ"ના એક તંત્રી મી. સી. એફ. બોવલર અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસના નેવીના ડો. ટી. એસ. કમુલીંગ આવ્યા હતાં.

ઉપવાસનો આજે પહેલો હપ્તો પુરો થયો. માનીએ છીએ કે, હવેના સાત દીવસ વધુ મુશ્કેલ જશે. પણ શ્રી. ગાંધીનો ઈશ્વર માં પુર્ણ વિશ્વાસ હોવાથી અમે માનીએ છીએ કે, તેમના ઉપવાસ તે મહાન નિયંતા સફળતાં પુર્વક પુર્ણ કરશે અને જે હેતુવશી ની તેઓ તે મહાન પિતા પાસે યાચના કરે છે તે આ અંધકાર માં તેમને પ્રકાશ આપશે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે અમારી આ પ્રાર્થનામાં અમારા વાંચકો પણ સામેલ થશે.

નોંધ અને સમાચાર

ચોળમેળપર સ્થાન

તા. ૪-૪-૫૧ ના સ્ટારના અમલેખ માં છે કે, "હીંદુસ્થાને યુનોમાં ફરીયાદ કરી છે કે દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓ ના સવાલપર દક્ષિણ આફ્રીકા યુનોના ચારટને અવગણીને ચોળમેળ ભરવાનો ઇન્કાર કરે છે. યુનીયનની સરકારે હમેશા જણાવ્યું છે કે આ સવાલ, તેનો પરનો સવાલ છે તેથી તે તેમાં યુનોની દખલગીરી ચલાવી નથી. આવા વીચાર હોવા છતાં યુનીયને બધા જ હીંદ તથા પાકના પ્રતીનીધીઓ સાથે ગોળ મેજ ભરવા માટે પ્રાથમીક વાટાઘાટો કરી હતી. અમારી જાણ પ્રમાણે આ બીનામાં યુનોનો હાથ ન હતો. વાટાઘાટ દરમ્યાન નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓના સવાલના ઉકેલ માટે ગોળમેજીની અંદર છે. કમનશીબે ડો. ડેંગીસને રૂપ એરીયાઝ બીલને કાયદાપોથીમાં નોંધવા ની ઉતાવળ હતી તેથી બધો મામલો બગાડી નાખ્યો. અમે સરકાર સાથે એ વાત પર સહમત છીએ કે, યુનોની લાગવગ કેવળ ગોળમેજ ન ભરવી, પણ અમે માનીએ છીએ કે, જો સર કરીએ મણીને સારા ઉકેલ માટે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આ મતભેદો "ઘરનો સવાલ" છે એમ કહી દરમ્યાન બંધ ન કરવા જોઇએ."

નીગ્રોનો દક્ષિણ આફ્રીકા વીશે મત

મુબઇમાં એક સભામાં બોલતા નીગ્રો સોસ્યાલીસ્ટ નેતા ડો. મેકસ યેરગને કહ્યું કે, આજે દુનીયાનું વાતાવરણ એવું છે કે, બધાએ સમતાના પાયાપર સલામતી રચવી જોઇએ. દક્ષિણ આફ્રીકા નો સવાલ એક કમનશીબ દાખલો છે. અમેરીકામાં અમે રંગભેદ દુર કરવાના પ્રયાસો કરી રહ્યાં છીએ. ગતી અને પરીણામ જોતા અમને સંતોષ નથી. અમે વધુ ગતી અને સારા પરીણામ ઇચ્છીએ છીએ કે જેથી ભેદભાવનું કશું ચીહ્ન ન રહેવા પામે. આજના નિગ્રોના વીચારો ડો. દરમેનને આભારી છે. અમેરીકાના નીગ્રોએ કોમ્યુનીસ્ટોને રંગભેદના સવાલનો ઉકેલ કરવાનું નથી સોંપ્યું. કોમ્યુનીસ્ટ નેતા પોલ રોબસને પેરીસમાં જણાવ્યું હતું કે રશીયા જો અમેરીકાપર ચઢાઇ કરે તો અમેરીકન નીગ્રો તેનો સામનો નહીં કરે. અમે અમેરીકન નીગ્રોએ આ વાતનો વીરોધ કર્યો છે. અમેરીકામાં હજુ રંગભેદ છે પણ, તે દુર કરવા નીગ્રોને આમ જનતાનો સહકાર મળે છે. હું માનું છું કે અમેરીકાની પ્રજા ઇચ્છે છે કે રંગભેદ દુનીયાના દરેક દેશમાંથી નાબુદ થાય. આજે અમેરીકન નીગ્રો દરેક રાજકીય ક્ષેત્રમાં ધીમે ધીમે આગળ વધી રહ્યો છે. હીંદુસ્તાનને અનાજ પુરૂ પાડવા અમે નીગ્રો ખુશી છીએ. અને અમે માનીએ છીએ કે અને તેટલી મદદ હીંદને આપવી. નવા હીંદનો પ્રભાવ અમને દેખાય છે અને તેના મહાન નેતાઓની અસર બીજા રાષ્ટ્રોમાં પણ પડેલી છે. ૨૩ વર્ષ પહેલા જેવું હીંદ મેં જોયું હતું તેના કરતાં આજે ઘણું જુદું છે.

"ન્યુઝ લેટર" નેશનલીસ્ટો પર

મી. ઓબ્રજલાલ પીરો પોતાના "ન્યુઝ લેટર"માં જણાવે છે કે, નેશનલીસ્ટ પક્ષના છાપાઓ રશીયામાં જે હીટલર શાહી થઇ રહી છે એની સખત ટીકા કરે છે. અમારો પણ આ બાબતમાં એક મત છે, પણ નેશનલીસ્ટ પક્ષે એ લીડર કર્યો છે ખરો કે જે નીતી ઉપર તેઓ પોતાનો મીનારો બાંધે છે તે રશીયાની હીટલર શાહી કરતા ઉતરે તેવી છે ખરી? જો કોઇ પણ નેશનલીસ્ટો ના ઉદ્દેશને ખોટા ઠરાવે તો તે મુર્ખ જણાય છે. પણ જો એમ કહેવામાં આવે કે નેશનલીસ્ટ પક્ષની નેતાગીરી સુંદર છે અને તે રચનાત્મક કામો કરે છે તો તમે ખુશ ખુશીયાર જણાવ. કોઇ પણ મીટીંગોમાં કે બીજે કયાંય પ્રધાનો નું ખરાબ બોલાય નહીં. પ્રધાનોની કયારે પણ ટીકા કરવી હોય તો એમજ બોલી શકાય કે, "અમે પ્રધાનોનો આભાર માનીએ-છીએ."

દુનીયનની રંગભેદની નીતી દુનીયાનો વિશ્વાસ ગુમાવશે

લંડનનું છાપું "ધી ટાઇમ્સ" લખે છે કે, જો દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર નેટીવોની બાબતમાં પોતાના પડોશી ઓની સલાહ નહી લે તો તે દુનીયાનો વીશ્વાસ ખોઇ બેસશે. યુનીયનના સારા માં સારા મીત્રો પણ એ સમજી શકતા નથી કે જોની રંગભેદની નીતી શું કામ ટીકા પાત્ર બને છે! હજુ તો આ નીતીને અમલમાં મુકવાની શરૂ વાત જ થાય છે છતાં એના વીરોધના ચિન્હો દેખાઇ રહ્યા છે. બ્રીટીશ નેટીવો પોતાના બાબતરને ઉપયોગ પોતાના સંકુચીત વાડાની બહાર નહી કરી શકે તેથી બાકી દુનીયાનો બરોબર જણાય છે. વધુ ગંભીર તો એથી બને છે કે નેટીવોને બીજા રાષ્ટ્રોનો સાથ મળશે. ડો. મલાનને દુનીયાની ટીકા ગમે તેવી કડવી લાગે તો પણ તે સાંભળવી જ પડશે. વખત બદલાયો છે દુનીયાના એક ભાગ તરીકે દક્ષિણ આફ્રીકાએ દુનીયાનો અવાજ સાંભળવો જ પડશે.

—ઓરેસાવેકીયાના હીંદમાંના એલચી ની કચેરીમાં સામ્યવાદીઓ જાસુસી કરે છે અને પ્રત્યેક દીલ્હી ચાલથી ઓરેસાવેકીયાની સરકારને વાકેફ કરતાં રહે છે. કેવા પાપર ભંડાર પડ્યાં છે.

—આસામની નદીમાં કરી રેલ આવી હતી. અને રેલથી લોકોને બચાવવા પ્રયત્ન થયો હતો. ધરતીકંપના આંચકાઓ લાગ્યા કરે છે.

શહેરમાંના કાળા ટપકા દુર થશે

શુક્રવાર તા. ૬ એપ્રીલે મીનીસ્ટર ઓફ નેટીવ અફેરસ મી. ફરવુર્ડ ધારાસભામાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે; "જોહાનીસબર્ગમાંથી કાળા ટપકા દુર કરવા માટે પચાસ લાખ પાઉન્ડનો ખર્ચ અડાકડવામાં આવ્યો છે. એમાંથી પાંચ લાખ પાઉન્ડ આ બંધે કામની શરૂવાત માટે વાપરવાનું ઠરાવાયું છે." વધુમાં એમણે કહ્યું કે, "ઘણા વખત થી જોહાનીસબર્ગના પશ્ચીમ વિભાગો ની તપાસ ચાલી રહી છે. આમા સોહાપા ટાઉન, માર્ટનડેલ, ફ્રીડીડોર્પ, અને ન્યુ ક્લેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ બધા વિભાગોમાં ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓ રહે છે. અને તેથી જોહાનીસબર્ગની ગોરી પ્રજા માટે આ સવાલ ઉભો થયો છે. જોહાનીસબર્ગ ની મ્યુનીસીપાલેટી સાથે સરકારે આ બાબતની તપાસ કર્યા બાદ મારી સમક્ષ હેવાલ રજુ કરાયો હતો. એ દરમ્યાન સરકારે નક્કી કર્યું હતું કે, આ વિભાગોના સવાલનો ઉકેલ જલદી કરવામાં આવે. આ કાળા ટપકાઓને એકદમ દુર કરવા માટે એક કરોડ અસી લાખ પાઉન્ડનો અંદાજ અડકડવા માં આવ્યો છે. પણ એક સામટો ખરચ ન કરતાં બે બાજમાં તેને વેંચી બધમું. આ જમીનો લેવા તેમજ તેની આસ પાસની જમીન ખરીદ કરીને ત્યાં એક ઉદ્યોગધન્ધા ઉભુ કરવુ અને નેટીવોના વસવાટ માટે બીજી જગા સોધવી. આ યોજના જો સફળ બને તો પછી બીજે પણ આ યોજના લાગુ પાડી શકાય. નેટીવ વસાહતમાં સુધારા વધારા કરવાને પણ વખો જાગશે. જેમ ગોરા સત્તામાંથી કાળા ઓને બસેડવા પડશે તેમજ કાળા સત્તામાંથી ગોરાઓને બસેડવા પડશે."

બી દ્યુબ જેઓ યુનાઇટેડ પક્ષના ટ્રેન્સવાલ રોઢીના સભ્ય છે તેઓએ પ્રશ્ન પુછ્યો કે, "આ ધારાસભાની બેઠકની શરૂવાતમાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે નેટીવ સત્તાઓમાં રહેતા ગોરાઓને કાઢવામાં નહી આવે કારણ કે, એમની સંખ્યા વધી નથી. અને તે સત્તાઓમાં તેમની જરૂર છે. પણ મીનીસ્ટર ઓફ નેટીવ અફેયર્સ જણાવે છે કે, નેટીવો ગોરાઓને પોતાના વીભાગમાંથી બળજબરીએ દુર કરશે અમદાવાદ અને બીજા ગામો નેટીવ વીભાગ બનાવા નથી પણ નેટીવ સત્તામાં મોટો વીભાગ બનાવ. મીનીસ્ટર ના કહેવા પ્રમાણે બધા નેટીવોને ગોરા સત્તામાંથી દુર કરવામાં નહી આવે કારણકે તેઓની ત્યાં જરૂરત રહેશે. જોર રીને યુનાઇટેડ પક્ષ કહે છે કે નેટીવ સત્તામાં ગોરાઓના પણ જરૂરત છે.

ડો. રેન જેઓ યુનાઇટેડ પક્ષના જ્યુમાન્ટીનના સભ્ય છે તેઓએ કહ્યું કે, બીન-ગોરાઓના સવાલ ઉપર બન્ને પક્ષોએ એક બીજાની સલાહથી કામ કરવું જોઇએ. અને યુનીયને જીટન અને યુનાઇટેડ નેશન્સ સાથે સારો સંબંધ રાખવો જોઇએ. મી. ચર્ચીલ તથા અમેરીકાના રાજકીય નેતાઓને બોલાવીને અહીંની સ્થીતીનો ખ્યાલ આપવો. જીટન સાથેના મતભેદને રાજકીય સવાલ સાથે સાંકળવો નહી જોઇએ. પ્રેટોરીયસના સવાલ પર યુનીયને જીટનનો મત પુછવો જોઇએ. પહેલેથીજ એવું સમજવવા માં આવ્યું છે કે પ્રેટોરીયસના યુનીયન તો એક ભાગ બનાવો. જીટનમાં પણ આજ ખ્યાલ પ્રવર્તી રહ્યો છે. પણ પ્રેટોરીયસના નેટીવો પ્રત્યે જીટનની પણ જવાબદારી હોવાથી યુનીયને જીટન સાથે આ સવાલ પર એકમત થવું જોઇએ. યુનીયને નેટીવો ને આની આપવી જોઇએ કે યુનીયન માં રહેવાથી તેઓને વધુ સારી સગવડો મળશે.

મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડેંગીસે કહ્યું કે, વીરોધ પક્ષમાં જવાબદારીના શીન્હો જણાય છે તે જોઇ મને આનંદ થાય છે પણ એની વાત છે કે વડા પ્રધાન ને જીટને ગોલ્ડકોસ્ટમાં જે પગલુ ભર્યું છે તે પર જે મત દર્શાવ્યો હતો તે બારામાં ડો. રેઇને કશો અભીપ્રાય જાહેર કર્યો નથી. વિરોધ પક્ષના વર્તમાન પત્રોએ વડા પ્રધાનના તે વિશેના ભાષણપર યુનાઇટેડ પક્ષના નીવેદનની માંગણી કરી છે પણ આજ સુધી તે બહાર પાડવામાં આવ્યું નથી.

કાળા ટપકા ઉપર 'રેન્ડ ડેલી મેલ'

તા. ૭ જી એપ્રીલના 'રેન્ડ ડેલી મેલ' પોતાના અગ્રલેખમાં 'અમે પણ મદદગાર બનવા ઇચ્છીએ છીએ' એ મથાળા નીચે લખતાં. લખે છે કે, "ડો. ફરવુર્ડ ગોરા વીભાગોમાંથી કાળા ટપકાઓ નાબુદ કરવા એક યોજના ઘડી છે. સરકાર આ યોજ ના પાછળ લાખો પાઉન્ડ ખર્ચવા તૈયાર થઇ છે. આ ઘણુ મુશ્કેલ કામ છે. આથી સરકારે બીજી યોજનાઓ પણ જોઇ મંત્રીપદે વિચારી પસંદ કરી નિર્ણય કરવો જોઇએ. આથી અમે પણ અમારી તરફથી એક યોજના રજુ કરીએ છીએ.

એલેકઝાન્ડ્રા ટાઉન શીપને ટ્રેન્સવાલ માઉન્ટનપર હજુ જગ્યા જોઇએ. આ કાળા ટપકાને હમેશા-માટે દુર કરવાને બીજો એક પણ ઉપાય નથી. હજુ સુધી ટ્રેન્સવાલ માઉન્ટન ગોરા વિભાગોમાં નથી ગણાતુ. તેમજ કેપટાઉનના ગોરા વિભાગ ત્યાં સુધી સંબંધને પહોંચે એવો સંભવ નથી. જ્યારે બધા કાળા ટપકા બસેડી નાખવામાં આવે ત્યારે પ્રિટોરીયાનું કાળુ ટપકુ મેડી કેસલોન તે બહુજ સેન્ડમાં જઇ જવું જોઇએ. ત્યાર સુધી કેપ્સ રીવર માઉન્ટન ઉભુ. એ ટ્રેન્સવાલ માઉન્ટના જોવોન્ડ છે. આવી યોજના અમલમાં મુકતા વધારે વધેવાર ની પણ સગવડ જોઇશે. પણ સરકાર આ યોજના માટે ઇમેરજન્સી ટ્રેનો ઉભી કરી શકશે, કે જેથી કુલ સેન્ડ વિગેરેના કામદારોને આ જાણ જલ્દ કરે. બનવા જોગ છે કે કદાચ નેટીવો રોજનો એ ખરચ ભરવા તૈયાર ન પણ થાય પણ જોવા યું! આપણો કાળાઓ ગોટાળા ગણે ઉતારાય છે.

વધારામાં એ લાખો પાઉન્ડ ભેગા કરવા માટે સરકારે પોન્ડો સ્ટેન્ડમાં એક ગોલ્ડ માઇન્ડ ખોલવી પણ મુશ્કેલી એ છે કે હજી સુધી ત્યાં સોનુ હોવાના કોઇ ચિન્હો જોવામાં નથી આવ્યાં પણ આપણે તો વિશ્વાસપુર્વક કામ કરવાનું છે ને! જો એમાં રંજાડ રવીકારી છે તો તે ત્યાં સોનુ પણ ઉત્પન કરશે. કર ભરનારાઓ સરકારને હકથી પુછી શકે છે કે આ યોજના અમલમાં મુકવા જે લાખો પાઉન્ડનો ખુમકડો કરવાનો છે તે કયાં થી અને કેવી રીતે ઉભા કરવાના છે. જ્યારે તો સાવ સહેલો અને સાદા છે. નેટીવોપર વધુ કરો લાદવા. કાળા ટપકા દુર કરવા ગોરાઓ પૈસા નહીં જ આપે અને એ ન્યાયી પણ નહીંજ કહેવાય. પોતાના આનંદ માટે નેટીવો જોજ પૈસા આપવા જોઇએ. ગોરા સમાજની અસરથી દુર રહેવું પોતાનું જીવન પોતાની સંસ્કૃતી મુજબ જીવાડવું એ આનંદની વાતજ ગણાય ને! પણ અમને ભય છે કે, અમારી આ યોજનાની ટીકા કરશે કાળા લોકો કહેશે કે આ યોજનાતો એક ક્રાયનીક તરંગ છે અને દેશની આર્થીક સ્થીતીનો કશો વીચાર કર્યો વગર ઘડવામાં આવી છે. અમારી સલાહ મુજબ સરકારની યોજના પણ ગોળીબાર જણાય ■ છતાં અમે તો તમને મદદ રૂપ બનવા આ યોજના તમારી સમક્ષ મુકી છે.

કાળા ડાઘો બસેડવા

તા. ૩ એપ્રીલનું રવાર પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે:

"ડો. ફરવુર્ડ કહે છે કે ગોરા સત્તા ઓમાંથી કાળા ટપકાઓને દુર કરવા માટે એક યોજના ઘડાઇ છે. એ યોજના અમલમાં મુકવા માટે સરકાર તરફથી લાખો પાઉન્ડની માગણી કરવામાં આવશે." નેટીવ અને કલર્ડ ટાઉનશીપના બારીકમની સરકારે ગંભીર પણે વીચાર કરવાની જરૂર છે આ ટાઉનશીપોમાંથી ઘણખરા વીસ હજાર બીન ગોરા કુટુંબોને કાઢી બીજા સત્તા માં તેઓ માટે વસવાટની સગવડ કરવા માટે ઘણા નાણાની જરૂર પડશે. આ કામ મણ મોટું છે જેને માટે દક્ષિણ આફ્રીકા લાયક છે કે કેમ તે સવાલ છે? આજ સુધી આવું એક પણ કામ તેને કર્યું હોય એવું અમારી જાણમા નથી. લોહાનીસબર્ગ ના આ કાળાઓથી આપણે લોક શાહીએ કીએ કે આ કામ ટેટલુ મુશ્કેલ અને ખરચાળ છે. તેથી અમે ડો. ફરવુર્ડને બે ચાર પ્રશ્ન પુછવા ઇચ્છીએ કીએ. ડો. ફરવુર્ડ આ ટાઉનશીપોને બસેડવાના સવાલપરજ વીચાર કર્યો છે કે પછી સાથે સાથે આ ટાઉનશીપોમાં સંડવાડ, અનીતી, અને જમીનની બાબતપર પણ વીચાર કર્યો છે? આવી રીતે વીચાર કરવો એ રાજકીય દ્રષ્ટીએ ચોગ્ય છે. સરકાર કે પગલા લેવામાં આગે છે તેને માટે પણ જરૂરી છે. દેખીતી વસ્તુ છે કે, લાખો પાઉન્ડ પરિસ્થીતીને ઢાંકી દેવા માટે વાપરવામાં આવી રહ્યા છે અને પરિસ્થીતીના કારણો. શોધવાનો કોઇ પણ જાતનો પ્રયત્ન નથી થતો. દાખલો નેટીવોને જોહાનીસબર્ગના એક ભાગ માંથી બીજા ભાગમાં લઇ જવાથી રીજરવ્ડમાંથી આવતાં નેટીવોને અટકાવી નહીં શકાય તેમજ હાલ જે બીન-ગોરી વસ્તીમાં જે અનીતી દેખાઇ રહી છે એ પણ અટકાવી નહીં શકાય.

નવા રહેઠાણોમાં ગોરાઓ પોતાના ઘર કરતા વધારે જમા માંગશે. પછી આ યોજનામાં પૈસા ખરચવાથી બીજા સત્તામાં સુધારા વધારા કરવાના છે તે બંધ રહેશે. નવા રહેઠાણો ઉભા કરવાથી વહાણોની અવર જવરની સમસ્યા પણ કરવી પડશે. આ બોલા એમ જણાય છે કે આ યોજના અમલમાં મુકતા પહેલા ઘણી બંધીર વીચારણા માગી લે છે.

—મુખ્ય અંશો અંગ્રેજી સરકારની સ્વતંત્રતા પરીષદમાં આજ લેવા આવેલા અમેરીકન પ્રતીનીધીઓએ અમેરીકાને માટે તુર્ત અનાજ મોકલો અપીલ કરી છે. તેમાં જણાવ્યું છે કે બીહારમાં દુકાળ તેળાયો રહ્યો છે.

રામકથામૃત

લેખક : ચંદ્રશંકર પ્રાણશંકર શુક્લ

આ કવિ વાલ્મીકીનું રામાયણ એ ભારતનું એક સનાતન મહાકાવ્ય છે. એમાં એક આદર્શ પુરૂષની–જીવ નરચન્દ્રમાની–કથનકથા આપેલી છે. એની સાથે તેમાં સુખી ને સુશોભિત સહકુટુંબ સારનો ચીતાર આપવાનો પણ હેતુ રખાયેલો છે. આદર્શ પીતા, આદર્શ માતા, આદર્શ પતિપત્ની, આદર્શ ભાઇ, આદર્શ રાજા, ને આદર્શ સેવકની મુર્તીઓ આલેખી કવીએ તેમાં જે ઉચ્ચત્વમ રંગો પુરી છે તેની શોભા આટલાં વરસો થયાં હજુ ઝાંખી પડી નથી. એ ચીત્રપટનાં ચીત્રો જોતાં આજે પણ તૃપ્તિ થાય એમ નથી. એમાં દશરથ સારા રાજા છે, પ્રજાના હીતકર્તા છે, વહાલસોયા પીતા છે, શુરા સુભટ છે, પણ તદ્દન સ્ત્રીના ગોઠવાયેલા સંસારમાં ફસાયેલા છે. એ મોહ જ આ કથામાં કલેશનું મુળ થઇ પડે છે. પત્નીના દુઃખનો ને પતિના તિરસ્કારનો ભોગ થઈ પડેલી, દુઃખની સાક્ષાત્ મુર્તિ જેવી, રામમાતા કૌસલ્યા છબી છે. પુત્ર મોટો આવવાની આશાએ તે દિવસ કાઢે છે; પણ ત્યાં તેને માટે નીરાશા નિર્માયેલી છે. એની બાજુમાં લક્ષ્મણ-માતા સેવામુર્તિ સુમિત્રા છે. તે પુત્ર ને વનવાસની રજા આપતાં કહે છે: 'તું રામને દશરથ માનજે. સીતાને માતા ગણજે. અરણ્યને અયોધ્યા સમજજે. જા, દીકરા, તું રામની જોડે સુખેથી જા.' એની સેવકમાં શરમાતી, પોંખણ કીધેલી, લક્ષ્મણપત્ની ઉર્મિલા છે, જેને વાલ્મીકિએ પણ ન્યાય આપ્યો નથી. લક્ષ્મણે જેમ મોટા ભાઇ રામને ખાતર તેમ ઉર્મીલા એ પોતાની મોટી બહેન સીતાને ખાતર સંસારસુખનો ભોગ આપ્યો છે. એ આત્મવિલોપનનો ચિતાર કોઇ કવિએ હજુ આપવો રહી છે. આવી કોઇક દુર, વિશોકને મંગલમય કરનારી, પવિત્રપત્ની સતી અરુન્ધતી છે. ને ઋષિ જરા છેટે, જન્મે અનાર્ય પણ તપના પ્રભાવે આર્ય બનેલી વૃદ્ધ શબરી છે. એ બંનેનાં દર્શન કરતાં આપો આપ નીચું નમે છે.

હવે એક બીજી ચિત્રાવલિ જુઓ. ચૌદ વરસની અખંડ સેવા કરનાર લક્ષ્મણ—કેવો એ તાપસ બ્રહ્મચારી છે! એણે સીતાના ઘરેણાં કે કપડું કદી નિહાળ્યાં નથી, કાનનાં કુંડળ પર કદી નજર ઠેરવી નથી. એ તો ઓળખે છે એક સીતાનાં ચરણને – કેવો એ ચરણવાળાં ચરણો આગળ એણે નિત્ય વંદન કરેલાં છે. તે કહે છે:—

नाहं जानामि केयूरे
नाहं जानामि कुण्डले.
नूपुरे त्वेव जानामि
नित्यं पादाभिवन्दनात.

એને પડખે નીચાં નયન ઢાળીને ઉભેલો ધર્મમૂર્તિ ભરત છે. અરણ્યમાં ઋષિ વાલ્મીકીનું રામાયણ એ ભારતનું એક સનાતન મહાકાવ્ય છે. એમાં એક આદર્શ પુરૂષની–જીવ નરચન્દ્રમાની–કથનકથા આપેલી છે. એની સાથે તેમાં સુખી ને સુશોભિત સહકુટુંબ સારનો ચીતાર આપવાનો પણ હેતુ રખાયેલો છે. આદર્શ પીતા, આદર્શ માતા, આદર્શ પતિપત્ની, આદર્શ ભાઇ, આદર્શ રાજા, ને આદર્શ સેવકની મુર્તીઓ આલેખી કવીએ તેમાં જે ઉચ્ચત્વમ રંગો પુરી છે તેની શોભા આટલાં વરસો થયાં હજુ ઝાંખી પડી નથી. એ ચીત્રપટનાં ચીત્રો જોતાં આજે પણ તૃપ્તિ થાય એમ નથી. એમાં દશરથ સારા રાજા છે, પ્રજાના હીતકર્તા છે, વહાલસોયા પીતા છે, શુરા સુભટ છે, પણ તદ્દન સ્ત્રીના ગોઠવાયેલા સંસારમાં ફસાયેલા છે. એ મોહ જ આ કથામાં કલેશનું મુળ થઇ પડે છે. પડખે સપત્નીના ટેણાનો ને પતિના તિરસ્કારનો ભોગ થઈ પડેલી, દુઃખની સાક્ષાત્ મુર્તિ જેવી, રામમાતા કૌસલ્યા છબી છે. પુત્ર મોટો આવવાની આશાએ તે દિવસ કાઢે છે; પણ ત્યાં તેને માટે નીરાશા નિર્માયેલી છે. એની બાજુમાં લક્ષ્મણ-માતા સેવામુર્તિ સુમિત્રા છે. તે પુત્ર ને વનવાસની રજા આપતાં કહે છે: 'તું રામને દશરથ માનજે. સીતાને માતા ગણજે. અરણ્યને અયોધ્યા સમજજે. જા, દીકરા, તું રામની જોડે સુખેથી જા.' એની સેવકમાં શરમાતી, પોંખણ કીધેલી, લક્ષ્મણપત્ની ઉર્મિલા છે, જેને વાલ્મીકિએ પણ ન્યાય આપ્યો નથી. લક્ષ્મણે જેમ મોટા ભાઇ રામને ખાતર તેમ ઉર્મીલા એ પોતાની મોટી બહેન સીતાને ખાતર સંસારસુખનો ભોગ આપ્યો છે. એ આત્મવિલોપનનો ચિતાર કોઇ કવિએ હજુ આપવો રહી છે. આવી કોઇક દુર, વિશોકને મંગલમય કરનારી, પવિત્રપત્ની સતી અરુન્ધતી છે. ને ઋષિ જરા છેટે, જન્મે અનાર્ય પણ તપના પ્રભાવે આર્ય બનેલી વૃદ્ધ શબરી છે. એ બંનેનાં દર્શન કરતાં આપો આપ નીચું નમે છે.

હવે એક બીજી ચિત્રાવલિ જુઓ. ચૌદ વરસની અખંડ સેવા કરનાર લક્ષ્મણ—કેવો એ તાપસ બ્રહ્મચારી છે! એણે સીતાના ઘરેણાં કે કપડું કદી નિહાળ્યાં નથી, કાનનાં કુંડળ પર કદી નજર ઠેરવી નથી. એ તો ઓળખે છે એક સીતાનાં ચરણને – કેવો એ ચરણવાળાં ચરણો આગળ એણે નિત્ય વંદન કરેલાં છે. તે કહે છે:—

नाहं जानामि केयूरे
नाहं जानामि कुण्डले.
नूपुरे त्वेव जानामि
नित्यं पादाभिवन्दनात.

એને પડખે નીચાં નયન ઢાળીને ઉભેલો ધર્મમૂર્તિ ભરત છે. અરણ્યમાં

ઓનું સ્મરણ થતાં લક્ષ્મણ કહે છે: 'ભરત ભરેશ્વર સ્વર્ગનો અધિકારી છે. હાથમાં આવેલું રાજ્ય ઠેલી તપસ્વી બન્યો છે. કેવું ઉપવાસ કરતો હશે ને ઠંડીગાર જમીન પર સુઇ રહેતો હશે! (तपस्वी नियताहारः शेते शीते महीतले) ભરતના જેવું જગતમાં બીજું કોણ કરે? અરે, ભરત જેવા પુત્રને કૈકેયી જેવીમાં?' ત્યાં રામ બોલી ઉઠે છે: 'કૈકેયીમાતાને દોષ ન દે, લક્ષ્મણ! ઇક્ષ્વાકુકુળના એ દીપકની જ વાત આપણ ચલાવ. મારી આંખના રતન જેવા ભરતને યાદ કરું છું ત્યારે મારો વનવાસનો નિશ્ચય પણ કથારેક ડગી જાય છે. હે લક્ષ્મણ! હે જનકજા! આપણે વહાલા ભરત શત્રુઘ્નનાં દર્શન કયારે કરીશું?'

આ બે તેજ રામના ભાઇ છે. પણ એને પડખે ઉભેલો હનુમાન? અશોકવનમાંથી સીતાની ભાળ એ કાઢી લાવ્યો. એ જાતે વાનર છતાં સુશિક્ષિત હતો, સંસારી હતો, દક્ષ હતો. કવિ ભવભૂતિએ એને લક્ષ્મણને મુખે 'આર્ય' ઉપનામ અપાવ્યું છે: અને કહેવડાવ્યું છે કે 'એના પરાક્રમથી આપણું કામ સધ્યું' તેની સાથે જગત પણ ધન્ય થયું છે' (यस्य वीर्येण कृतिनो वयं च भुवनानि च). રાજાભિષેક પછી સીતા હાર એના વીરત હનુમાન ના ગળામાં પહેરાવે છે. બીજા સહુ વિભેરાય છે. પણ હનુમાન કર્યા હતા? તેણે તો 'પીર' રામના જીવન માં પોતાનું જીવન સમાવી દીધું છે. તેથી તે રામ પાસે વર માગે છે: 'હે વીર! જ્યાં સુધી ભૂતળ પર રામકથા કાયમ રહે ત્યાં સુધી મારા દેહમાં પ્રાણ ટકી રહે, ને એ કથા, ગવાય ત્યાં બધે હું હાજર રહું, એટલી એક જ મારી ઇચ્છા છે.'

यावद् रामकथा
वीर चरिष्यति महीतले,
तावच्छरीरे वत्स्यंतु प्राणा
मम न संशय:

એની બાજુમાં બીજારાજ બજરાંગ છે, જેણે પંચવટીમાં પિતાની પેઠે રામલક્ષ્મણનું જતન કર્યું છે. એ પંખી છે, છતાં એણે ક્ષત્રિયને શોભાવે એવી રીતે, આર્તત્રાણના ધર્મનું પાલન કરતાં, સીતું રક્ષણ કરવા જતાં, પ્રાણ પરાર્પ્યા છે. એનું આ શુરાતન ને ચબરીની સાધુતા જોઇ રામને ખુબેયા પણ આ ઉદ્ગાર નીકળી ગયા છે:

"સાધુ છે, લક્ષ્મણ, એ સહુ જગત ની પુજાનાં અધિકારી છે. એમનું કરી ફરી ચિંતન કરતાં એમ જ થાય છે કે જગતમાં આર્યતાને, બલાઇને જન્મનાં કે જાતીનાં બંધન છે જ નહીં.'

सर्वत्र भवु दृश्यते
साधवो धर्म चारिणः;
सुराः शरण्याः सौम्येषे
तिर्यग्योनिगत तेप्यपि.

હવે આપણે કથાનાયક રામના ચરિત્રનો વીચાર કરીએ.

કવિ વાલ્મીકિ રામના ગુણોનું વર્ણન કરતાં થાકતા નથી. એમના અનેક ગુણો ગણાવીને કહે છે કે 'આકાશમાં તપતો સુરજ જેમ ફિરણોથી શોભે તેમ રામ એ ગુણો વડે શોભતા હતા.'

રામ માતપિતાને આંખની કીકી સમાન હતા, ભાઇઓને પ્રાણસમાન પ્રિય અને પુજનીય હતા, શુર હતા, સંયમી હતા, મૃદુ હતા; 'अमेयात्मा' હતા; અર્થાત્ એમના આત્માનું માપ કોઇથી કાઢી શકાય એમ નહોતું. પ્રજા એમના પર વારી જતી. નગરની નાનીમોટી સ્ત્રીઓ રુવારસાંજ જેવી થઇ રામના કલ્યાણ માટે દેવોને પ્રાર્થના કરતી. એમણે કૌસલ્યાને દેવોના વચ્ચે કદી ભેદ માન્યો નહોતો. તેથી કૈકેયા પણ કહેતી કે 'અને રામ અને ભરતમાં કદી ફરક દેખાવો નથી; અને રામ મને પોતના દીકરા જેટલો જ વહાલો છે.' વળી કવિ કહે છે:

'રામ બેવાર બોલ્યા બોલતા નથી, ને બેવાર વચન બોલતા નથી.' દ્વિઃ ફાર નાભિસંધત્તે રામો દ્વિર્નાભિભાષતે. એક બાણ ને એક વચન એ રામના જીવનનાં બે મહામંત્ર હતાં.

એમાં એક ત્રીજું મહામંત્ર રામે ઉમેર્યું. પોતાના અંતઃપુરમાં સાડા ત્રણસો રાણીઓ હતી. તેમાં રમેલું દુષ્ણ રામને દેખાયું હતું. માતા કૌસલ્યાને સપત્ની કૈકેયીએ અને દશરથે જીંદગીભર આપેલો ત્રાસ તેમણે નજરે જોયો હતો. પોતાના એ આચરણ સામે રામે બળવો કર્યો. પણ પિતૃ ભક્ત પુત્ર બળવો કઈ રીતે કરે? એટલે તેણે મુગો મોરચે પણ પિતાથી જુદે રહને ચાકી જીવનમાં એક જ પત્ની કરવાનો નીશ્ચય કર્યો. પોતાની સામે એ વીરોધનો ઝુમ્બેશ ચોકાર હતો. રામે જીવનભર એક સીવાય બીજા બીજું મનથી કદી ચીંતન પણ ન કર્યું; અને જગતની આગળ એકપત્નીવ્રતનો અમર આદર્શ ઉભો કર્યો

પતિ પત્નીના પ્રેમનો જે ચીતાર કવિએ રામાયણમાં મઢો કર્યો છે. તે અત્યિભકત આત્માનો ચિતાર છે. પતિ –પત્ની .એક ને અભિન્ન કેમ બની શકે તે ત્યાં બતાવ્યું છે. રામની સાથે વન માં જવાનો પોતાનો નીશ્ચય જણાવતાં સીતા કહે છે. 'હું તો વનમાં આવીશ જ. હું તમારી આગળ ચાલીશ, ને તમારા રસ્તામાંથી કાંટા ને કાંકરા ખસેડીને રસ્તો સાફ કરીશ. ત્રણે લોક માની બીજી કોઇ વાતનું ચીંતન નહીં કરું, પણ એકલા પતિવ્રતનું જ ચીંતન કરીશ. સુગંધી ફુલોની મહેક મહેક થતાં વનમાં પણ હું તમારી સેવા કરીશ, નિયમ પાળીશ બ્રહ્મચારિણી રહીશ, અને તમારી સાથે આનંદમાં સમય પસાર કરીશ.' અને રામ કહે છે: "દેવી! તને દુઃખી કરીને મારે સ્વર્ગનું સુખ પણ નથી જોઇતું." આ જ ખરો સહધર્મચાર છે.

રામ વનવાસે ગયા. લક્ષ્મણે વરસો સુધી અખંડ ચોકી કરી. રાવણે રાવણ ને મારી સીતાને લંકામાંથી છોડાવી. દેવોએ સાક્ષી આપી સીતાને શુદ્ધ જાહેર કરી. અગ્નિદેવે કહ્યું: 'હે રામ! આ, તમારી વૈદેહી! એને જરાયે પાપનો સ્પર્શ થયો નથી.' (त्रैयेषा ते राम वैदेहीह पापमस्यां न विद्यते) છતાં અયોધ્યા આવ્યા પછી રામને એ જ સીતાનો ત્યાગ કરવા વારો આવ્યો. એને માટે જગત ત્યારથી હેંમેશા રામ ને કપડો દેવું આવ્યું છે. કાલિદાસે 'રઘુવંશ'માં સીતાને મોટે કહેવડાવ્યું કે 'એ આચરણ રામની દીક્ષાને કે તેમની કુલીનતાને છાજે એવું નહોતું.' ભવભૂતિએ રામને 'કઠોર' દીમીયણ આપ્યું: પણ સાથે તેમને અંતરહૃદયથી ભડભડ બળી જતા પણ ચીતર્યા. આ પ્રસંગોને એક બીજી દૃષ્ટિએ પણ જોવો ઘટે છે. સીતાને માથે આળ ચડાવનાર એક અજુગ પોબી હતો, એવી કલ્પના પાછળના કવિઓએ કરી છે. વાલ્મીકિ તો કહે છે કે સીતાની નીંદા કરનાર અયોધ્યાની આખી પ્રજા હતી. રાજા દશરથ રામ યુવરાજ થાય એમાં એ પ્રજાએ સંમતિ આપેલી. રામની પાછળ રોકકુદર થઇને વનને રસ્તે એ પ્રજા દોડેલી. ચૌદ વરસ સુધી રામની પાદુકાની આણ માથે ચડાવનાર એ પ્રજા હતી. પ્રાણ વીનાના દેહ જેવી રામસુની અયોધ્યાની એ પ્રજાએ રામ પાછા આવ્યા પછી શું કર્યું? રામ ના વચન પર વીશ્વાસ ન મુક્યો. અગ્નિ સ્નાન કરીને શુદ્ધ થયેલી, જગદંબા સમી, સીતાની નીંદા કરતાં આચકો ન ખાધો, અને રામ સીતાના જીવન ની ઠેકાણી કરી. પ્રજાની આ કારમી બાજુ સામે વીરોધનો અવાજ ઉઠાવનાર કોઇ નર અથવા અયોધ્યામાં ન નીકળ્યો!

અયોધ્યાની પ્રજાનું આ વર્તન કોઇ રીતે સમજી શકાતું નથી. અને તેથી એવી પ્રાર્થના કરવાનું મન થાય છે કે ઇશ્વર આપણને રામાયણનું ગમે તે સારું પાત્ર થવાની તક આપજો, પણ આવેલ્પાની પ્રજા જેવા નમુના ને

નીંદર આપણને કદી બનાવશે નહીં. કૈકેયી જેવી કુમાતાને રામે ક્ષમા કરી રાવણ જેવા રાક્ષસ રામ જેવા શત્રુને હાથે મરણ પામી તરી ગયો. પણ અયોધ્યાની પ્રજાને માટે ક્ષમા કે તરણો પાપ નહોતાં. જે ભૂમિપર સીતા ધરતી માં સમાઈ તે ભૂમિ સીતાના નિષ્પાપીપણાથી શાપિત થઈ. એ ભૂમિનો રામે ત્યાગ કર્યો. અમરપુરી જેવી અયોધ્યા સૂની બની ગઈ. ત્યાં માણસનો વસવાટ મટી ગયો, અને સેંકડો વરસ પછી ઋષભદેવે ત્યાં નવું નગર વસાવ્યું ત્યારે જ ત્યાં ફરી માણસનો સંચાર થયો. આપણ દરેક પ્રજાજન માટે રામાયણની કથાનો આ એક મોટો પાઠ છે. સાધુચરિત પુરુષો ને સતી સ્ત્રીઓની નીંદાનું પાપ આપણે હાથે કદી ન થાઓ!

પણ હવે આ દુઃખદ વિષય છોડી તે કાળના ભારત વર્ષ તરફ નજર કરીએ. આર્ય પ્રજામાં બ્રાહ્મણો ને ક્ષત્રિયો માંહોમાંહે લડે છે. ક્ષત્રિયો અનેક રાણીઓ કરી અંતઃપુરમાં બરાબ બેઠા છે. પરશુરામે ક્ષત્રિયોનું નીકંદન કરવા કેડ કરી છે. સામસામાં વેરઝેર જન્મ્યાં છે. આર્ય સંસ્કૃતિ છિન્નભિન્ન થઈ રહી છે. અનાર્યોના હુમલા વધતા જાય છે. આર્યો મટકાવ કરી શકતા નથી. આબાદ વસ્તીવાળા મુલક ઉજ્જડ વેરાન બન્યા છે. એવે વખતે દીર્ઘદૃષ્ટિવાળો એક નર જાગે છે. એ છે વિશ્વામિત્ર. તેમણે આંતરકલહ ની ઘડંતા જોઈ છે. પોતે જન્મે ક્ષત્રિય હોવા છતાં અહિંસક બ્રાહ્મણ બન્યા છે. વેરને બદલે પ્રેમની સ્થાપના કરવાની, કેવળ આર્યોનેજ નહીં પણ આખા ભારતને પ્રેમના છત્ર નીચે એક કરવાની, જરૂર તેમને દેખાય છે. પણ એ કામ કોણ કરે? પોતે વૃદ્ધ થયા છે. એ કામ કયા નવજુવાનને સોંપાય? વિશ્વામિત્રની નજર રામ લક્ષ્મણ પર ઠરે છે. તે રામ લક્ષ્મણ ને લઈ જાય તેમને આ નવા કાર્યની દીક્ષા આપે છે, ને તેમના કાનમાં મંત્ર ફૂંકે છે કે "તમે આખા ભારતને એક કરો.' રામ એને પોતાનું જીવન કાર્ય બનાવે છે. અને રામાયણને અંતે આપણે શું જોઈએ છીએ? આર્યોના સંસ્કૃતિ હિમાચળથી સંકા સુધી ફેલાઈ છે. આર્ય અને અનાર્ય, દાસ અને વાનર, સુર અને નીષાદ એકબીજા ભુલી બેના બન્યા છે. દેશના એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી પ્રેમની પતાકા ફરકી રહી છે. જે શત્રુ હતા તે રામને પ્રતાપે મિત્ર બન્યા છે. રામને મન જેવા લક્ષ્મણ, ભરત અને શત્રુઘ્ન છે તેવા જ વિભીષણ, સુગ્રીવ, હનુમાન અને જાંબુવંત છે. ભારતવર્ષની આ એકતા એ જ રામની ખરી રાષ્ટ્ર સેવા છે, એમ કવિ વાલ્મીકિએ બતાવ્યું છે. અને એ રીતે તેમણે આપણી આગળ જેમ આદર્શ નરનો દાખલો મુક્યો છે તેમ આદર્શ રાષ્ટ્રપુરુષનું દૃષ્ટાંત રજુ કર્યું છે; અને ભારતવર્ષમાં જે અનેક જાતિઓનો સંગમ થયેલો છે તેમને હળીભળીને એક ભૂમિનાં સંતાન તરીકે, સગાં ભાંડુની જેમ, રહેવાનો બોધ પણ આ મહાકાવ્ય દ્વારા આપ્યો છે. રામ જેવા મહાપુરુષની જયંતી ભારતવર્ષ દર વરસે ઉજવે છે તે એટલા માટે કે એવા પુરુષોના જન્મ જગતને ઉન્નત અને પાવન કરવાને માટે થાય છે, કવિ કાલીદાસે કહ્યું છે: ભવો હી લોકકલ્યાણાય તાદૃશામપિ.

(ચટાદરા રેડીયો પરથી આપેલું ભાષણ —વડોદરા રેડીયો સ્ટેશનના સૌજન્યથી.)

વિવિધ

લોકસભા બરાબર

કાશ્મીર માટેની સૂચિત લોકસભા નો ઉલ્લેખ કરી શેખ અબદુલ્લાએ કહ્યું કે "લોક સકસેસમાંના ચીટના અમેરીકાના પ્રતિનિધિઓ અને બીજા કેટલાક એવો પ્રચાર કર્યો હતો કે શેખ અબદુલ્લા અને તેના પક્ષને કાશ્મીરમાં કોઈ અનુસરતું નથી. અમે આ પડકાર ઝીલી લીધો છે અને એ મુલ્કના લોકોની પ્રચ્છા જાણવા માટે લોકસભા બોલાવવાનો નીર્ણય કર્યો છે. આ નીર્ણયથી ચિંત ધરાવતી સત્તાઓ અને મહારાજા હરિસીંગ સહિત રજવાડિત ચિંતા ઉઠાવ પડ્યાં છે. આપણે સંગીન વલણ અખત્યાર કર્યું છે એટલે આપણે લોકસભાના કાર્ય પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાનું છે અને તે બોલાવવા માટે ત્વરિત પગલાં લેવામાં આવી રહ્યાં છે. વીસ વર્ષની મુસ્કેલીભરી સફર પછી આપે કાશ્મીરીઓ માટે આઝાદી મેળવી છે. આપણે પાકી રહ્યાન કે બીજા કોઈ પણ દેશને આ પછી આઝાદી વેચી દેવા માગતા નથી. ભારત અને શ્રી. નેહરૂ કાશ્મીરને કદી પણ છોડી નહીં દે એટલે આપણે ઉજ્જવા ભાવિ માટે તાયાર રહેવું જોઈએ."

મુંબઈ રાજ્યમાં નાદેરો

મુંબઈ સરકારના તજદેર બાંધકામ ખાતાના પ્રધાન ડૉ. ડાંગરાજ મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે, મુંબઈ સરકારે હાથ ધરેલી ૬૭૬ નાની નદેરના બાંધકામ યોજનાઓને પરિણામે લગભગ ૩૨ ૫૦ હજારથી વધુ જમીન ઉત્પન્ન થવાની ધારણા છે. આ ૬૭૬ યોજનાઓ પૈકીની ૩૬૯ યોજનાઓ અંગેનું કામકાજ શરૂ થઈ ગયું છે, અને બાકી ની ૨૭૭ યોજનાઓ માટેની પુર્વ તૈયારીઓ તૈયાર થઈ ગઈ છે. હાથ ધરવામાં આવેલી ૩૬૯ યોજનાઓમાં ૨૬ યોજનાઓ પ્રમાણમાં મોટી છે. આ તમામ યોજનાઓ પાછળ લગભગ રૂા. ૧ કરોડનો ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે, અને તેના પરિણામે લગભગ એક લાખને દસ હજાર એકર જેટલી જમીન તજદેર-ચોરના દેરા આવરી આ ઉપરાંત લગભગ ૨૮૧ જેટલી પણ યોજનાઓ હાથ ધરવા અંગે તજદેર જનતા તરફથી માગણી થઈ રહી છે, અને એ યોજનાઓ તયાર થતાં નાની નદેરોની યોજનાઓની સંખ્યા લગભગ હજાર જેટલી થશે. શરૂ કરવામાં આવેલી ૩૬૯ યોજનાઓ પૈકી ગુજરાતમાં ૬૦, મહારાષ્ટ્રમાં ૧૧૧ અને કર્ણાટકમાં ૧૬૮ યોજનાઓ છે. આ સાથે મોટા બાકીની યોજનાઓનો અમલ આવતા ચોમાસા પહેલાં પુરો થઈ જશે, અને બાકીની આવતા વર્ષ ના ઉનાળા પહેલાં પુરી થશે.

'વિશ્વવિભુતિ'

શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ "અસ્તિત્વ માં આવી ચુકેલી સાત કે આઠ સબ્યો ની વિશ્વ કેબીનેટના એક સભ્ય છે," એમ જણાવતા રશેનીશ રાજપુરુષ શ્રી. સાલ્વાડોર ડી. માડારીઆગાએ આજે સંસ્કૃતિક આઝાદી માટેની પરિષદને જણાવ્યું હતું. "તમારા નેહરૂ આજે એક વિશ્વવિભુતિ છે અને વિશ્વના મહત્ત્વ ભર્યા રચેલી વિશ્વ કેબીનેટથી જગત પર શાસન કરે છે. હું એમનાથી જો કે જુદો મત ધરાવું છું છતાં એમનો પ્રશંસક છું." શ્રી. સાલ્વાડોર ડી માડારીઆગાએ મહાસભા મને ચોમેરથી તાળીઓના ગડગડાટ વચ્ચે આ રીતે અતિ ભવ્ય અંજલી આપી હતી.

ખબરપત્રો

હાતુરાન યંગ મેનસ મુસ્લીમ એસોસીએશન

ઉપરોક્ત સંસ્થાના અમલદારો ગયા વર્ષથી એમની ફ્રીમ "દીન રાત" જે બોર્ડોનીક્લબમાં ૨૦ મી માર્ચે બતાવવામાં આવી હતી તેના આવકનો કેરાક રજુ કરે છે. આ ફ્રીમ ઉપરોક્ત સંસ્થાના નીબાધ માટે નાણા ભેગા કરવા બતાવવામાં આવી હતી. જે બાકીઓ તથા બેનો એ પાસ કરી દીધુ કેમના બાકી બેનો કે જેઓ આ શોમાં આવી અમને મદદ કરી હતી તેઓનો અમે અત્રે આભાર માનીએ છીએ. કુલ રકમ પા. ૨૮૫-૧૧-૦ થયા હતાં ખરચ પા. ૧૬૮-૪-૦ થયો હતો બાકીની રકમ પા. ૨૭૧-૭-૦ જમાં છે. અમલદારો અને કમીટી સબ્યો નીચે પ્રમાણે છે. પ્રમુખ: એમ. ડી. મુલ્લા, ઉપ-પ્રમુખ: એ. એમ. વડારીયા, બ્યનનગ્રી: એમ. એ. શેકજી, મદદનીશ બ્યનનગ્રી: એ. એચ. ગુલ્મા મંત્રી: યુસુફ. એચ. બાબુ, મદદનીશ મંત્રી: એસ. ઇ. બાબુ, કમેટીના સબ્યો બી. ઇ. એમ. એ. કારીયા, એમ. ઇ. તબ્રી, પત્ર વ્યવહાર એસોસીએશનના વડા ને ઓફીસને સરનામે કરવો ૫૦ નાના મીસેસ્ટરમાલ બીલ્ડીંગ ૪ કમીશનર સ્ટ્રીટ. ફોન નંબર ૨૨-૨૨૨૬, બોક્સ નંબર ૭૬૮૮૭ જોહાનીસબર્ગ.

શ્રી. કાંસવાલ દરજી મંડળ

શ્રી. કાંસવાલ દરજી મંડળની વાર્ષીક સુંટણીની સભા તા. ૧૮-૩-૨૯ રોજે મંડળના હોલમાં મળી હતી. રાહત સમીતી તથા પુરતકાલયનો અહેવાલ અને હિસાબ રજુ કરવામાં આવ્યા બાદ કાર્યવાહકોની નીચે પ્રમાણે સુંટણી થઈ હતી.

પ્રમુખ: હરકીશનભાઇ પરસોતમ ભાઇ બમત; ઉપ-પ્રમુખો: અંબાલાલ ભાઇ મોરારજી બીલીમોરીઆ, નરસી ભાઇ પરબુભાઇ; મંત્રીઓ: મોતીલાલ નાથુભાઇ, અંબેલાલભાઇ ગોકળભાઇ બળતની: ઉકાભાઇ કીળાભાઇ; ઓડીટર: મોતીદાસ નાગરજી; કમીટી સબ્યો: વસનભાઇ નાગરજી, મોહન ભાઇ નારણજી, રણછોડભાઇ નાગરજી, નારણભાઇ કલ્યાણજી, નગીનભાઇ ભીખા ભાઇ, નરસીદાસભાઇ કાલાભાઇ, બબ્ભવનભાઇ નાથુભાઇ, બાકુભાઇ ગોપ ભાઇ; નરસીદાસભાઇ મૂલાભાઇ, જેઠા ભાઇ રતનજી, એમ. કાકા, હરીજીવ નમુભાઇ, મોતીદાસભાઇ બબ્ભાઇ. પુરતકાલય કમીટી: પ્રમુખ: રણછોડ ભાઇ નાગરજી; ઉપ-પ્રમુખ: મગનલાલ નરસીદાસભાઇ; સેક્રેટરી: હરીજીવન નમુ ભાઇ; બળતની: નગીનભાઇ કલ્યાણજી મુખ્ય લાયબ્રેરીયન: ભોગીલાલ પરાગજી સબ્યો: બંબેલાલ ભાઇ બબ્ભાઇ, મગનલાલ કાલીદાસ, રણછોડભાઇ પરબુભાઇ, નટવરલાલ કાલાભાઇ.

પુરતકાલય દર રવીવારે બપોરે ૩ થી પાંચ વાગ્યા સુધી ખુલ્લુ રહે છે જેથી દરેક હીંદી જનતાને એનો લાભ લેવા નમ્ર વીનંતી છે.

—યાત્રાના પવિત્ર ધામ બદરીનાથમાં ટેલીફોન અને વિજળીક દીવાની સગવડો થશે અને તે ભારત ભરે સાંભળી શકાશે.

—સુરત જીલ્લામાં ૫૦૦ વર્ષીય વૈષ્ણવ એક બ્રાહ્મણના ખરચે પડવામાં આવી છે. જેના વધુ પડતા ૧૦૦૦૦ રૂા. જમીન ખેડાણ લાયક બનશે, બાકીના બધા એકર જમીનને પાણી પુરૂ પાડવા માં આવશે, ૧૪ હજાર કુટુંબોને જીવનોનું ઉત્પાદન થશે. બાબતમાં આવે છે કે સુરત જીલ્લા આગ્રો રહ્યા સંપી બનશે.

ખેડાતના પુસ્તકો!
ખેડાતના ખેડુએ' બ્રાહ્મણ
બાંધીજી ૧ ૦
બાપુના પત્રો ૧ (આવૃત્તિની
સાથે ઉપરાંત) સંપાદક મહા દેસાઇ ૧ ૦
મળવાનું ઠેકાણું: ઇન્ડિયન

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

નવી દિલ્હી, માર્ચ તા. ૨૪, ૧૯૫૧.

સર્વત્ર વસ્તી વધારો

મુંબઇ, તા. ૨૦—તાજેતરની વસતિ મુજતરીની પ્રતિઓને પરિણામે તૈયાર કરવામાં આવેલા વસતિગણતરી ના કામચલાઉ સરવાળા પરથી જણાય છે કે મુંબઇ રાજ્યની વસતી અત્યારે ૨૫,૯૪૩,૫૫૬ છે. એટલે કે ચોરસ માઇલ દીઠ સરરાશ ત્રીયતા ૩૩૨ માણસોની છે.

બૃહદ મુંબઇ શહેરની વસતિ ૨,૮૯૦,૦૧૧ છે. મુંબઇ શહેરમાં ૧૯૪૧ માં વસતિસંખ્યા ૧,૪૮૯,૮૩૩ હતી ત્યારે મુંબઇ ઉપનગર વિસ્તાર ની વસતિસંખ્યા ૧૯૪૧ માં ૨૫૧,૧૪૭ હતી. આ બે વિસ્તારો મળીને આજનું બૃહદ મુંબઇ બને છે. આમ ૧૯૫૧ માં આ બે વિસ્તારોની વસતિ વધીને અનુક્રમે ૨,૩૩૨,૨૧૧ અને ૪૦૭,૮૯૫ થઇ છે એટલે કે કુલ વસતિ ૨,૮૪૦,૦૧૧ થઇ છે એટલે કે છેલ્લાં દસ વરસમાં ૬૩૧૨ ટકાનો વધારો થયો છે.

મુંબઇ શહેરમાં સ્થાનાન્તરિતોની કુલ સંખ્યા ૮૪,૦૭૫ છે જેમાં ૪૫,૪૮૯ પુરૂષો અને ૩૮,૫૭૬ સ્ત્રીઓ છે. મુંબઇ રાજ્યનાં સ્થાનન્તરીતોની કુલ સંખ્યા ૩૧૬,૨૬૭ છે જેમાં ૧૬૮૫૫૫ પુરૂષો અને ૧૪૭,૬૦૮ સ્ત્રીઓ છે.

વસ્તુત: મુંબઇ રાજ્યના એકેએક જીલ્લામાં વસતિનો વધારો થયો છે. દેશી રાજ્યોના પોલીનીકરણને પરીણામે અને વહીવટી સરળતા ખાતર કરવામાં આવેલા પ્રાદેશીક ફેરફારોને પરીણામે પણોપરા જીલ્લાઓની સીમાઓ ૧૯૪૧ પછી બદલાઇ છે. ગુજરાતના જીલ્લાઓની ૧૯૫૧ ની વસતિના આંકડા નીચે આપવામાં આવ્યા છે:—

જીલ્લો	કુલ સંખ્યા
અમદાવાદ	૧૬,૯૫,૭૨૫
ખેડા	૧૬,૦૪,૪૫૩
ભાલ	૩,૦૫ ૯૯૩
પંચમહાલ	૧૧,૪૭ ૧૮૭
સુરત	૧૮,૨૮૨૧૩
સાબરકાંઠા	૬,૮૩,૮૪૭
બનાસકાંઠા	૭,૪૮૨૬૧
અમરેલી	૯,૧૭,૧૬૮
જોડીયા	૧૧,૬૫,૧૫૧
મહેસાણા	૧૪,૭૧,૬૧૭

" અત્યારે જે વીસ્તારો મળીને મુંબઇ રાજ્ય બન્યું છે તે વીસ્તારોની વસ્તિ ૧૯૪૧ માં ૨૬,૫૦૬,૯૬૮ હતી એટલે કે છેલ્લાં દસ વર્ષમાં વસ્તિમાં ૨૧.૮ ટકાનો વધારો થયેલો જણાય છે. સ્થાનાંતરિત વ્યક્તિઓ બાદ કરતાં વસ્તિમાં ૨૦.૭ ટકાનો વધારો છે.

વસ્તિગણતરી અંગે સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છના રાજ્યોના મુંબઇમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ૧૯૫૧ ની વસ્તિગણતરીના આંકડા મુજબ સૌરાષ્ટ્ર ની વસ્તિ, ૪,૨૩૬,૦૦૫ અને કચ્છની ૭૧૩,૯૦૪ ની છે. આનો અર્થ એ થયો છે કે છેલ્લા દાયકાઓ દરમીયાન આ રાજ્યોની વસ્તીમાં અનુક્રમે ૧૬.૧૮ ટકા અને ૧૩.૫૬ ટકાનો વધારો થયો છે.

ભારતની વિદેશનીતી

ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધમાં રોકાયેલાં જીથનાં બે જુથો પૈકી કોઇ પણ એક જુથ સાથે ન જોડાવાના ભારતના નિર્ણયનું ભારપુર્વક પુનરૂચ્ચારણ કરતાં ભારતના નાયબ વિદેશ પ્રધાન ડો. કેસકરે કહ્યું હતું કે, "કોઇ પણ જુથ સાથે ન જોડાવાનો અર્થ એ નથી કે ભારત તટસ્થ છે. આ અંગે ટેટલાંક ચર્ચુલો માં રહેલી ગેરસમજ દુર થવી જોઇએ. ભારતે કદી પણ પોતે તટસ્થ હોવાનો દાવો કર્યો નથી. પ્રત્યેક પ્રશ્ન તેના ગુણની દ્રષ્ટિએ તપાસવાની સ્વતંત્રતા અમે જાળવી રાખી છે. એક યા બીજા જુથ સાથે અમે કોઇ પણ પ્રકારે જોડાયેલા નથી. ભારતની વિદેશનીતીની બે પ્રકારે ટીકા કરવામાં આવે છે. સમાજવાદી મિત્રો એમ કહે છે કે અમે કકકપણે તટસ્થ રહેતા નથી અને એક યા બીજા જુથની તરફેણમાં મત આપીએ છીએ. બીજી ટીકા એ થાય છે કે એક યા બીજા જીથજુથ સાથે અમે જોડાઇ કુમ જતા નથી. દુનીયાની પરીસ્થિતી હાલમાં એટલી ગંભીર છે કે, પરીસ્થિતી સહેજ પણ બીનસમતોલ બને તો તેથી વીશ્વયુદ્ધનો ભય ઉપસ્થિત થાય. આ સંજોગોમાં ભારતનું કર્મ આ સમતોલપણું જાળવી રાખવા ના પ્રયાસો કરીને યુદ્ધને શકય તેટલા પ્રમાણમાં નીવારવાનું છે. આ સંજોગોમાં અમારા માટે તટસ્થ રહેવાનું મુશ્કેલ છે અને જે જે પ્રસંગે જે કોઇ પણ જુથ શાંતિ સ્થાપનાના કાર્યમાં વધુ વેગ આપી શકે એમ જણાય તેને અમે ટેકો આપીએ છીએ અને અમારા નૈતિક બળનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. સામાન્ય સમયમાં તટસ્થ રહેવાનું આપણને કદાચ પાલવે, પરંતુ હાલના અસામાન્ય સંજોગોમાં તટસ્થ રહેવું એ માનવજાતિના દ્રોહ સમાન લેખાશે. ભારતને સંગઠીત બનાવવું હોય તો ભારતના તેમજ સમગ્ર દુનીયાના હિત માં સલાહ નીશ્ચયકારક અને સામાન્ય શાંતીભરી પરીસ્થિતીની સ્થાપના કરવાના પ્રયાસો કર્યા સીવાય ભારતનો છુટકો નથી."

ખોરાકનો સવાલ

ભારત સરકારના અન્નસચીવ શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીજી આજે પાર્લામેન્ટ માં ૧૯૫૧ ના એપ્રીલની ૧૬ મીથી, 'વધુ અનાજ ઉગાડો' ઝુંબેશની પુનર્ઘટના કરવામાં આવશે, તેની રૂપરેખા આપી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે, આ ઝુંબેશ માટે દેશને પાંચ વીભાગોમાં વહેંચી નાખવામાં આવશે અને તે પ્રત્યેક વીસ્તાર પર એકએક ખેતીવાડી ઉત્પાદન કમીશનરની નીમણુંક કરવામાં આવશે. આ યોજનામાં આમ તો કોઇ નવી પદ્ધતિ કામે લગાડવામાં નહીં આવે પરંતુ જ્યાં પાણી મળી શકતું હોય અને જમીન સારી હોય ત્યાં ત્યાં વધુ પાક ઉગાડવા માટે ખાસ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે. વળી, પાતાળ કુવાઓ ખોદાવવા, પંપો દાખલ કરવા અને પડતર જમીન પર ખેડાણ કરાવવાને લગતી બાબતોને પણ હાથ ધરવામાં આવશે. અન્નસચિવે એક પ્રશ્નના જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે, સોવીયેટ રશીયા ભારતને કેટલું અને કયા ભાવનું અનાજ આપવા તૈયાર છે, તે સંબંધી ભારત ખાતેનાં રૂસી એલચીમંડળ મારફત તપાસ કરવામાં છે. પણ હજી સુધી એનો આપણને કોઇ જવાબ મળ્યો નથી. તેમણે જણાવ્યું કે, થાઇલેન્ડ ખાતેથી આશરે ૫૦,૦૦૦ ટન ચોખા ની કાયમી આયાત કરવાની સરકાર વીચારણા રાખે છે. વીએટનામ ખાતેથી ૬૦,૦૦૦ ટન ચોખા મંગાવવા અંગે પણ તપાસ થઇ રહી છે. આ ઉપરાંત, બ્રહ્મદેશ, સીલોન અને ચીન ખાતેથી ચોખાનો પુરવઠો મેળવવાના સરકાર પ્રયાસો કરી રહી છે.

કાશ્મીર

શ્રીનગર, તા. ૧૭—કાશ્મીરના નાયબ વડા પ્રધાન બક્ષી ગુલામ મહમદે અહીં આજ કાલે જણાવ્યું હતું કે, મુસ્લીમો કાશ્મીરની પ્રજાએ ગૌરવ સાથે જોડાવાનો નીર્ણય લેવ ૧૯૪૮ માં કે જ્યારે પાકીસ્તાને કાશ્મીર રાજ્ય સામે છેડી મુકેલાં ત્યપરિયત અને અભ્યપરિયત પાકાંઓ નો સામનો કર્યો હતો, ત્યારે જ વ્યકત કર્યો હતો.

જો કાશ્મીરના મુસ્લીમો પાકીસ્તાન સાથે જોડાવાની ઇચ્છા ધરાવતા હોત તો તેઓ ત્યારે જ આક્રમણકારો સાથે જોડાઇ જઇ શકયા હોત પરંતુ તેમણે તેમ કર્યું નહિ.

કાશ્મીર અંગેના છેલ્લા બે ઠરાવો અમેરીકન ઠરાવનો ઉલ્લેખ કરીને નાયબ વડા પ્રધાને તેનો સખ્ત વીરોધ કર્યો હતો. કાશ્મીરનો પ્રશ્ન તદ્દન સ્વાધીનતા સંગ્રામની ચળવળની ટીકા કરતાં તેમણે કહ્યું કે, છેલ્લા ત્રણ વર્ષ ની તેની વર્તણુંકથી મારી એવી માન્યતાને સમર્થન મળ્યું છે કે, તેની પાસેથી કોઇ ન્યાય મળવાની આશા રાખી શકાય નહિ. તેની સાથે જોડાવું એ કાશ્મીરનો પોતાનો પોતાનો પ્રશ્ન છે અને કાશ્મીરની બંધારણ સભા રચવા ની ચેલ્જના ઓંગસો—અમેરીકન બ્લોક ને સ્વીકાર્ય હોય ન હોય તો પણ તે આગળ ધપાવીશું.

મહેસુલી પ્રધાન શ્રી. મીરઝા અફઝલ બેગે કાશ્મીરનો પ્રશ્ન સલાહને સોંપવા ની દરખાસ્તનો સખ્ત વીરોધ કરતાં જણાવ્યું કે, અમે ચાર્યો માણસોના નીર્ણય એક જ માણસ દ્વારા કરાવા દઇ શકીએ નહિ.

સોમનાથની પુનઃપ્રતિષ્ઠા

પ્રભાસ પાટણ ખાતે નવેસરથી બંધાઇ રહેલા સોમનાથ મંદીરમાં શીવલીંગોની પુનપ્રતિષ્ઠા વિધિ કે જે એપ્રીલમાં થવાનો હતો તે ૧૧ મીએ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હોવા નું જાહેર કરાયું હતું. હીંદુ પંચાંગ અનુસાર વૈશાખ શુદ પાંચમે આવતી આદ્ય શંકરાચાર્ય જયંતીના દિને ઉપરોકત વિધિ થશે. પ્રભાસ પાટણ માં એપ્રીલ માસ દરમીયાન મળનારી અખિલ ભારત સંસ્કૃત પરિષદ પણ મે ની ૧૦ મીએ અને ૧૧ મી પર મુલતવી રાખવામાં આવી છે. પરીષદ માં ૧૫૦ થી વધુ સંખ્યામાં સંસ્કૃતના પુરંધર પંડીતોને હાજરી આપશે. જેમાંના ઘણાં તો ભારતની વિવિધ વીદ્યાપીઠો અને પૌર્વાત્ય કોલેજોના પ્રતીનીધીઓ હશે.

શાંતિને સ્વસ્થતા

ત્રીવેન્દ્રમ તા. ૨૫—રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે ત્રીવેન્દ્રમ ખાતે જણાવ્યું હતું કે "આ દેશમાં હાલની ઘડીએ શાન્તિ અને સ્વસ્થતાથી વીરોધ બીજી કોઇ બાબતની જરૂર નથી, કારણ કે શાન્તિ અને સ્વસ્થતાથી આપણું પોતાનું ભાવી ઘડવાની આપણી પાસે આજે જે શકિત છે તેનો આપણે પ્રજાના કલ્યાણમાં શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ થઇ શકે. મહાત્મા ગાંધીજી સાચી શાન્તિ હૃદયની શાન્તિ પર ભાર મુકતા હતા અને પ્રસંગ આવે હૃદયપલટા પર પણ ભાર મુકતા હતા. ઇશ્વર બનાવે અને દરેકમાં વીશ્વાસ રહે તેટલા મજબુત બનવાનું બળ મળે તેવું હૃદય આપણે માગીએ છીએ. અવીશ્વાસ એક નબળાઇની નીશાની છે. આપણા હૃદયમાં જો શાન્તિ હશે તો આપણી લોકશાહી જરૂર સફળ થશે અને આ દેશમાં સૌ પ્રત્યે ભાઇચારો અને શુભેચ્છા રહે તે માટેનું આપણને બળ અને હીંમત મળે તેવી હું આશા રાખું છું અને પ્રાર્થના કરું છું."

વડોદરા, એપ્રીલ ૨, ૧૯૫૧

કાશ્મીર

સલામતી સમિતિમાં કાશ્મીર અંગે થયેલા છેલ્લા આંગ્લ-અમેરીકી ઠરાવ અંગે બોલતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ સંસદમાં કહ્યું કે, "આ સુધારાયેલો ઠરાવ અને એના સમર્થનમાં સમિતિ સમક્ષ કરાયેલાં પ્રવચનોનો એમાં ખાસ કરીને બ્રીટનના પ્રતિનિધિના પ્રવચનનો–સુર અને સાર વાંધાકારક છે એટલું જ નહિ પરંતુ આખાયે પ્રશ્ન પ્રત્યે અને ભારતે આજ સુધી જે કહ્યું છે તે પરત્વે આંખમીંચામણાં છે. કાશ્મીરની પ્રજા પોતાનું ભાવિ નક્કી કરે એજ આપણી શરૂઆતથી જ અપેક્ષા નીતી છે. આપણે એ નીતિને વળગી રહીએ છીએ અને મરે તે યાય પણ કાશ્મીરનું ભાવિ તો ત્યાંની પ્રજા પોતે જ નક્કી કરશે. આજ નીતીને કારણ આપણે સેાકમતનો વીચાર સ્વીકાર્યો હતો, જો કે સેાકમત માટે સાનુકૂળ સંજોગેા સર્જવા જોઇએ એમ પણ આપણે સાથે સાથે જણાવ્યું છે. આ સંજોગેા કેવા હોવા ઘટે તે કાશ્મીર પંચના અને રાષ્ટ્ર સંસ્થાના ઓગસ્ટ ૧૯૪૮ અને જુલાઈ ૧૯૪૯ના ઠરાવ માં સ્પષ્ટપણે જણાવાયા છે. આ ઠરાવ બાજુએ કાઢી નાંખવાનાં પ્રયાસેા ને કારણે જ સેાકમત અમલીના સંજોગેા કેવા હોવા જોઇએ તે વિષેના નીરાકરણ પર આવતાં મુશ્કેલી નડી રહી છે.

આપણે મજકુર ઠરાવેા સ્વીકાર્યા ત્યારે ઘણી મહત્વની છુટછાટ મુકી હતી. કેટલીક મુળભુત બાબતેા એવી છે કે જે પ્રત્યે હવે વધુ બાંધછોડ કે છુટછાટ થઇ શકે એમ નથી. એ ઠરાવેામાં જે ઘટનાવસ્તુ અને આદેશ હતા તે આપણે મત મહત્વના હતા. પાકીસ્તાન કે પાકીસ્તાનના પીઠ થાનકુઓને સંતેાષવા માટે કાશ્મીરમાં તદ્દન શુન્યાવકાશ સર્જવા જેવા સાથે આપણે સંમત નજ થઇ શકીએ. કાશ્મીરનું રક્ષણ કરવાની કે એનું શાસન ચલાવવાની જવાબદારીમાંથી આપણે નજ છટકી શકીએ. અથવા તેા બહારની કોઇ પણ મુલકી કે લશ્કરી સત્તા કાશ્મીરનું શાસન પોતાને હસ્તક લે તે તદ્દિન જ બંધ બેસે. કામકેસર અને રાજકિય રીતે કાશ્મીર રાજ્ય ભારત સંઘનો અંતર્ભુત ભાગ જ છે અને કાશ્મીર પંચ કે રાષ્ટ્ર સંસ્થાએ આ હકીકતને ક્યારે ય પડકારી નથી. "મધ્યસ્થ શાંતિમય નીરાકરણના વીચારને આપણે હમેશાં આવકાર્યો હતો. પરંતુ વર્તમાન બદલાયેલ સંજોગેામાં લશ્કર દ્વારા રીન્યવિસ્જર્ન જેવા કુટ પ્રશ્નના છોડ માટે લશ્કરી નીમાયા નું આપણે કયારે યે વીચાર્યું નથી આપણે સ્પષ્ટીએ છીએ કે, લશ્કર નીમવાની આ દરખાસ્ત સ્વીકારી કે વિચારી નથી. ઉપર આપણે સિક્યુરિટિ કાઉન્સીલ પ્રત્યે કાશ્મીર મુળભુત હકીકત પ્રત્યે તે આંખ મીચામણાં કરે છે. લશ્કરીનો પ્રશ્ન સંગીન વાંધા ઉપસ્થિતિ કરે તેમ છે. આ ઝપડો જેવો નથી કે જેનો ન્યાય આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલત આપી શકે, સીવાય કે, લાગતા વળગતા પક્ષેા સંમતિ આપે. એક પક્ષી રીતે લશ્કર નીમવાની દરખાસ્ત સ્વીકાર્ય નથી અને આ સંબંધે સલામતી સમિતિને જે પત્રકો ભરવાને કહેવામાં આવ્યું છે તે યુકત રાષ્ટ્રના ખતપત્રની વીરૂદ્ધ છે એમ આપણને લાગે છે."

સાંસ્કૃતિક સ્વતંત્રતા

આ વિષયની જનત પરિષદનું ઉદ્ઘાટન કરતાં શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ મુંબઇમાં કહ્યું:

"આજે માનવે સંચાલનની કલા ઉપર પ્રભુત્વ મેળવ્યું છે. લાખેા અને કરોડોને રહેંસી નાખીને અથવા તેઓ ને આતંકિત માનવયંત્રેા બનાવી મુકવાની શકિત તેણે પ્રાપ્ત કરી છે. અને પરિણામે ભુતકાળમાં આઝાદીના ધ્યેય ને વરેલા મેાટા મેાટા દેશેામાં સ્વતંત્ર માનવી ઉપર અંકુશેા મુકાય છે અને માનસીક સ્વતંત્ર્ય ભયમાં આવી પડયું છે દુનીયાના ઇતિહાસના કોઇ પણ સમય કરતાં આજે વીચારવંત અને વીદ્વાન પુરૂષેા મેાટી સંખ્યામાં પરદેશેામાં દેશવટો ભોગવી રહ્યા છે. આજે જ્યારે દુનીયાના બધા–ખરા દેશેા દેષ અને અભાવ ઝતાયી દીવાના બની ગયા છે, ત્યારે પોતાની રીતે વીચારતી અને જીવન જીવતી વ્યકિતઓ સત્તાધીન અને ભયભીત બની ગઇ છે. ભુતકાળ માં સ્વાતંત્ર્યના જુસ્સાથી લાખેા અને કરોડોના દીલ હૃદયમથી ઉછળતાં. આજે ઘણા દેશેામાં જેને બદલે "એક જ નેતાને અનુસરેા" ની ઘુમરાડો પાડવામાં આવી રહી છે." "રાજ્યની સર્વોપરિતાના સિદ્ધાંતમાં ઉન્મત બનીને દુનીયાના કેટલાક દેશેામાં કેટલાક લોકો એ પહેલાં પ્રગતિ અને ત્યાર પછી એકતા અને શાંતીને નામે સત્તા હસ્તગત કરી છે. આ રીતે તેમણે ત્રાસવાદની પદ્ધતિમાં સંપુર્ણ સત્તા પ્રાપ્ત કરી છે."

ભારતના સામ્યવાદીઓ

ભારતના સામ્યવાદી પક્ષની કડક ટીકા કરતાં શ્રી. મુનશીએ જણાવ્યું હતું કે, "આ પક્ષે ભારતની આઝાદી લડતને હમેશ અવરોધી છે. ૧૯૪૨ માં આપણા રાષ્ટ્રપિતાએ જ્યારે મહાન ચળવળ ઉપાડી ત્યારે સામ્યવાદીઓએ તેને કચડી નાખવાની કોશીશેા કરી હતી. પણ તેઓ રાષ્ટ્રપિતાને પીછાન તા ન હતા. ૧૯૪૨ ની લડત દરમિયાન દેશમાં નીરાશા પ્રગટી હતી પણ તેઓ જ્યારે જેલમાંથી છુટીને બહાર આવ્યા ત્યારે તેમણે આઝાદી અને લોકશાહીના ધ્યેયેા માટે જનતામાં જઇ આવ્યા. આથી સામ્યવાદીઓને દેશમાં જે કંઇ થોડો ઘણેા પણ ટેકો હતો તે પણ તેઓ ખેાઇ બેઠા. ૧૯૪૭ માં સામ્યવાદી પક્ષે નેહરૂ સરકારને ટેકો આપવાનો નીર્ણય કર્યો ત્યારે તેઓ ધારતા હતા કે આપણી સરકાર ભાંગી પડશે. ૧૯૪૮ ના ફેબ્રુઆરીમાં સામ્ય વાદી પક્ષે પોતાની નીતી બદલી. તેણે નવી પદ્ધતિઓ અખત્યાર કરી. તેણે જથ્થામાં પોતાની સ્થિતિ મજબુત બનાવવા માટે સામ્યવાદીઓએ હૈદરાબાદની ચળ વળનેા લાભ લીધેા. ૧૯૪૮ માં કુ એ વખતે હૈદરાબાદમાં ભારત સરકારના પ્રતિનિધિ તરીકે રહ્યો હતેા. ત્યાં એ વખતે શું કરવામાં આવ્યું હતું એ હું જાણતેા હતેા. ત્યાર પછી પણ ત્યાં શું બની રહ્યું છે એ પણ હું જાણું છું. સામ્યવાદી વર્તુળેામાં આજે તેમ જણ અને આંધ્રની સરહદ ઉપરની પરિસ્થિતિની પ્રશંસા કરીને પોતાની ભવ્ય કામગીરી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આ 'ભવ્ય કામગીરી'નેા ઇતિહાસ તેા જુઓ! એમાં લગભગ ૫૦૦ ખુનેા, ૪૫૦ લુંટો, ૫૫૦ પાડો, ગામડાંઓના અમલદારો ઉપરના હુમલા ના ૨૭ બનાવેા, અને ચોતરફના પ્રતિ કાર કરવાના ૩૫૦ જેટલા બનાવેાનો સમાવેશ થાય છે!"

મુંબઇના ગઝેાલાત ધારેા

"મુંબઇના ગઝેાલાત ધારાનેા ઉદ્દેશ નીષ્ફળ નીવડયેા નથી પરંતુ તે બ્યાજબી રીતે પાર પડયેા છે. જો આ ગઝેાલાત ધારાનેા મેાખ્ય રીતે અમલ કરવાનું ચાલુ રાખવા દેવામાં આવશે તેા દસ વર્ષના અંતે રાજ્યમાંથી નીર્લોભ જમીન દારેાનેા (જ્યારે ખેતી ન કરતા હેાય તેવા) વર્ગ લગભગ નાબુદ થઈ જશે એવી સરકારને ખાત્રી છે" એમ મુંબઇ સરકારના મહેસુલ પ્રધાન શ્રી. મેારારજી દેસાઇએ મુંબઇ ધારાસભામાં ગઝેાલાત ધારા અંગેની ટીકાઓનેા રદીઓ આપતાં જણાવ્યું હતું. શ્રી. મેારારજી એ કહ્યું કે, "વીરોધ પક્ષના સભ્યોએ સરકારને એવેા પડકાર ફેંકયેા છે કે રાજ્યમાં ગઝેાલાતધારાનેા અમલ ચાલુ થયા બાદ કેટલા જમીનમાલિકો જાતે ખેતી કરતા થયા છે એના આંકડા સરકારે આપવા કે જેથી ધારાની સફળતા અથવા નીષ્ફળતા નકકી કરી શકાય. આ પડકાર બ્યાજબી નથી, કારણ કે ગઝેાલાત ધારાનેા ઉદ્દેશ જમીન દારોને નાબુદ કરવાનેા નથી, પરંતુ રાજ્યમાં જમીન માલિકો અને ગઝેાતી યાઓ વચ્ચેના સંબંધેા સર્વમાન્ય અને ન્યાયી ધેારણ પર ગોઠવાઇ રહે એ જોવાનેા છે. આ સંબંધેા એકબીજા સાથે રહે એ જોવાની ધારાની દરજ્જ સરકાર કરી પણ એવેા દાવેા કર્યો નથી કે જમીનની માલિકી મજોતિયાઓની બની રહેશે."

વડોદરા, એપ્રીલ ૭, ૧૯૫૧

વેપારીઓને વિનંતી

નવી દિલ્હીમાં ભારતીય વેપાર-ઉદ્યોગ મહામંડળના નવા મકાનનેા પાયેા નાંખતાં રાષ્ટ્રપતિ ડેા. રાજેન્દ્રબાબુએ વેપારીઓને દેશ કાર્યમાં સરકારે મદદ કરવાની વીનંતી કરી હતી. દેશ ની વર્તમાન પરિસ્થિતિનેા ઉલ્લેખ કરતાં તેમણે જણાવ્યું કે, "આ સેવા માત્ર આપણા દેશ પુરતેા જ નહીં પરંતુ સમગ્ર વિશ્વ માટે કટોકટી ભરી છે એ સૌ જાણે છે. તેમજ ખોરાક અને કાપડની તંગી તેમજ બીજી ચીજોના ઉંચા ચઢેલા ભાવો પ્રજા માટે અત્યંત ચીંતાતુર બની છે. સરકાર આ તમામ મુસીબતોને પોતે પોતાના પ્રયત્નોથી પહોંચી નહીં વળી શકે તેવેા ભય રહે છે. આટલા માટે આ કટોકટીને પાર કરવા સરકારને શકય તેટલી સહાય આપવાની પ્રત્યેક દેશવાસીની ફરજ છે. અને એવી આશા છે કે તમે સૌ દેશને તમારા અનુભવનેા લાભ આપશેા અને આ કપરા સમયમાં દેશને સહીસલામત પસાર તમારાથી બનતું તમામ કરી છુટશેા. હું જાણું છું કે કેટલીક બાબતોમાં સરકારી નીતી તમારી ઇચ્છાને અનુરૂપ હોતી નથી. વ્યાપારી વર્ગ અને સરકાર વચ્ચે વધુ મતભેદો ઉપસ્થિત હોય એમ પણ કદાચ બને તેા પણ આપણે દેશ, આપણી પ્રજા અને આપણા રાજ્યનું અસ્તિત્વ એજ આપણું સૌનું મુખ્ય ધ્યેય છે. એનેા સૌ સ્વીકાર કરશે.

કાશ્મીરી પ્રજાનેા નિરધાર

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ કહ્યું કે ૧૯૪૭ માં ભારતના પક્ષી પંજાબમાં જે રકતપાત થયેા તે લશ્કરીનું-રેડક્લિફ મુકારાનું પરિણામ હતું. ભારત લશ્કરીની પીઠ છે કારણ કે તે માને છે કે મતુ ષ્યેા પેટાનું ટોળું નથી કે જેનું ભાવિ લશ્કરી નકકી કરી શકે. થેાડા સમય પહેલાં જોઇન અને તોવે વચ્ચે સમુદ્ર ના અમુક વીસ્તારમાં માછલાં મારવા સંબંધી ઘર્ષણ થયું હતું, અને લશ્કરી નું સંગીનપણે સુંચન કરવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ જોઇને લશ્કરીનેા સ્વીકાર ન કર્યો, જ્યારે જોઇન માછલાં મારવા ના હક્ક જોવા, પ્રમાણમાં ઓછા મહત્વ ના, મુદ્દા પર લશ્કરી સ્વીકારવા તયાર ન થયું તેા સલામતી સમિતિના ભારતીય પ્રતિનિધિ કાશ્મીરમાં કે જ્યાં મનુષ્યો ના જાનિનેા પ્રશ્ન છે ત્યાં લશ્કરી બોમ્બ ફોવાની વાત ખેરજોરથી કેની રીતે કરી શકે તે સમજાતું નથી." જોઇન અમેરીકા પાકીસ્તાનની તરફેણ કરી રહ્યાં હોવાના પ્રશ્ન અંગે શેખ અબ્દુલ્લાએ કહ્યું કે "આ તેા સલામતી રાજકારણની રમત છે. જોઇ રીઓ, જોવા દેશ બરબાદ કરી નાખવામાં આવ્યેા જોઇન-અમેરીકા ભારતને નારાજ કરીને પણ પાકીસ્તાનની તરફેણ કરી રહ્યાં છે કારણ કે ભારતની વીક્ષના પ્રશ્નો હાથ ધરવાની નીતી છે

તંત્ર છે. અને આવી નીતિ અમેરીકા ને અનુકૂળ આવતી નથી. ત્યારે પશ્ચિમ સ્તાન પશ્ચિમી દેશોના રાજેન્દ્ર ચાલુ કોરાયી ફ્રીટન–અમેરીકા વીપની બા અંતોમાં ભારતનું મહત્વ ઘટાડવા માટે ભારત સામે પ્રચાર કરવા અને કોરી આના મામલાનું અંગેનું શ્રી નેહરૂનું વલણ ફ્રીટન–અમેરીકાને અનુકૂળ ન પડવાથી તેઓ શ્રી. નેહરૂને ઉતારી પાડવા માંગે છે. એશીયા હવે જાગી ગયો છે. ભારત એશીયાનું કેન્દ્ર છે અને શ્રી નેહરૂની આસપાસ એશીયા ની પ્રજા એકત્ર થાય છે. આથીજ અમેરીકનો અને તેના મળતીઆઓ શ્રી. નેહરૂને ઉતારી પાડવા અને પાકીસ્તાન ને આગળ લાવવા પ્રયાસ કરી રહ્યા છે."

અદભુત ૧/૬ રતલ

દસ રતલથી ઓછા ઓરડર ઉપર ધ્યાન દેવું નહી. દસ રતલથી વધારે ખરીદનારને ભાવ ઓછા કરી આપી શું. ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા.

નીચેના સરનામે લખશો, અથવા ફોન કરશો.

M. A. Mohamed
18 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

"[અલ્લાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસિકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાકીના જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગુજરાત અને જે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૪ ટપાલ ખર્ચ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીચપીત માહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૬	૩
ઝણકાનું જંપ	૬	૦
મધુપ	૩	૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
સુખ્તમન (ડાયેર દ્વત નોબેલ)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૩	૦
જગતનો તાત (ખરડે બાંધે)	૨	૧
ઉમાશંકર	૬	૬
મંત્રીમંડળની હાસ્ય પ્રભા	૩	૬
મસ્તીને માર્ગે	૬	૦
વિરાટનો ડંકો	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૦૭ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ ફરવરદીન માહ	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
રવિ	૧૩	સુદ ૭	૬	૧૩	૬–૧૪	૫–૪૬
સોમ	૧૪	,, ૮	૭	૧૪	૬–૧૫	૫–૩૮
મંગળ	૧૫	,, ૯	૮	૧૫	૬–૧૬	૫–૩૭
બુધ	૧૬	,, ૧૦	૯	૧૬	૬–૧૬	૫–૩૬
ગુરૂ	૧૭	,, ૧૧	૧૦	૧૭	૬–૧૮	૫–૩૫
શુક્ર	૧૮	,, ૧૨	૧૧	૧૮	૬–૧૬	૫–૩૪
શનિ	૧૯	,, ૧૩	૧૨	૧૯	૬–૨૦	૫–૩૩

વેચવાના પુસ્તકો

રાજભાર્યા (બાંધી પુસ્તની નોબેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (ચુમોદ્ય)	૧૦	૬
અથકાના વાચકો	૭	૬
આત્મસાધના દિવા	૭	૦
આત્મવાના મુળ	૬	૬

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ખુમેશાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપશન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદની દીંદના પત્રો લેતા બનવા

ખુદક નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું

દેશભાંક બધાજોગ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ખુદક રૂ.	આની		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ખુદક રૂ.	આની
અખંડ આનંદ	મા.	૨ ૦	૧૫	કુલબાલ	સ.	૧	૨૦
આનંદ	સ.	૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧ ૦	૧૧
આરોગ્યનું	મા	૦	૮	પુષ્પા	મા.	૮	૭
ઇન્દુપુરી	સ.	૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	સ.	૧	૨૭
ઉદય	મા.	૮	૮	પ્રવાસી	સ.	૮	૩૧
ઉદ્યમ	સ.	૭	૨૫	રેખા	મા.	૧ ૧	૧૨
કવિચિંતામણી	મા.	૧ ૧	૧૫	રૂપલેખા	સ	૮	૨૧
કૈલાસ	મા.	૧ ૧	૧૫	રમાકાંત	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.	૮	૩૧	લીલાધર	સ	૮	૩૨
ચાંદા	સ.	૮	૩૧	સંજીવનમાળા	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.	૮	૩૧	સંદેશવ	મા.	૧ ૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.	૮	૩૧	સલીતા	મા.	૮	૮
છોકરાંનાં	૬.	૩	૧૫	શ્રી રંજન	મા.	૧ ૩	૧૩
જય ભારત	૬.	૩	૧૫	સારદા	મા.	૨ ૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧ ૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧ ૧	૧૮
મનોવીજ્ઞ	મા.	૧ ૦	૧૨	તસ્વીર	મા.	૧	૮
મોજમઝા	મા	૨ ૦	૨૦	ઉર્મી-નવરચના	મા.	૨ ૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.	૧	૧૨	ઉત્પાદ		૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧ ૩	૧૫	વીસમીસદી	સ	૪	૧૫
મોજમઝા	સ.	૧	૩૦	નવેમાવરમ	૬.	૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧ ૧	૧૫	વેણી	સ.	૮	૧૬
પ્રજાસત્તાક	સ.	૪	૧૫	પુજારણ	સ	૧	૨૦

આ દરો પ્રાસ્તાવના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય

અંક બંધ અથવા બીજીયા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી ત્રૈમાસર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપર્યુક્ત અમર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો.

કેન્ટરીના માલોનો :—

ગુવેર...રી. ૧–૩ રતલ	ગુવેરની દાળ નં. ૨ ૧/૬ રતલ	મગ દાળ નં ૧....રી. ૨–૦ રતલ	કાળા અનાજ.....રી ૧–૧૦ રતલ,
લીલા અનાજ ૧/૬ રતલ	ચણાની દાળ રી. ૨–૦ "	મગ દાળ નં ૨....રી. ૧–૬ રતલ	વરીયાળી.....રી. ૨–૬ રતલ
મગ.....રી. ૧–૦ રતલ	વાલની દાળ....રી. ૨–૦ રતલ	ચણાનો લોટ (બાંધી બજરનો) ૬/૬	હીંગ.....રી. ૬–૧ રતલ
ગુવેરની દાળ રી. ૨/૩ "	અળદની દાળ...રી. ૨–૩ રતલ	સાબુદી.....રી. ૧–૦ રતલ	સોઈ.....રી. ૩–૧ રતલ

ઓર્ડરેસ : ૧૬૦ ગિલ્ડરોડીયા સ્ટ્રીટ, ૧૬૦૬ ફોન : ૨૩૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઇલા.....રી. ૩–૦ રતલ
લવંગ.....રી. ૩–૦ રતલ

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
અસુરનું મન અને બે બોનો	૧	૧
ચાર અધ્યાય અને માલંચ	૫	૩
રાજર્ષી	૩	૦
ડાકઘર	૧	૪

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૧	૦
એક ધર્મ પુસ્ત	૧	૩
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આહાર અને પોષણ	૧	૧

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો ડામી ગીરાણ	૪	૦
કાયાકલ્પ (પ્રેમચંદજી)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
ઇતાબ્યાસ ભા. ૧–૨ (આહિસ્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૬	૮
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સોનો લાડકવાયો	૭	૦
પનઘટી (પુસ્તક)	૪	૦
સંસાર (બેબાણી)	૧	૧૦
પ્રેમ મનુષ્ય	૧	૦
મધુકર ચિંતોના આલેખ અને નિબંધો		
ઉપર વધેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ	૧	૦
સ્ટોરીપટ રશીયા- (રશીયા નીચે નમૂના મોજ)	૧૨	૦

નવપરણીતો માટે

પ્રેમ સાધના	૭	૪
આદર્શ દામપત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (બંગીતરજાન	૮	૦
આશાનુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રેમ બાંધુ (કવનિકાઓ)	૭	૦
કાન્તી	૬	૦
રવીન્દ્ર કુંજ	૨	૧૨
પચાસવર્ષ પછી	૩	૦
આત્મ નિર્માણ (અનુવાદમધુ)	૭	૬
જીવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉંદરની પુત્રવધુ	૬	૦
કલાની સહચરી	૫	૧
ઇંજના બટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
જીવન સુકતી	૭	૧
ડોશીના બાધુ અને બીજ વાતો	૮	૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૬૧	૦
ચમત્કાર અને બીજ વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રપાતાણી	૭	૧
આજના સમાજ	૩	૦
ડોશીની બહાદુરી	૭	૦
ડોશીની આશા	૧	૦
હૃદય વીણા	૧	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

ઠગબાજ	૬	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ગામ વાર્તાઓ	૧	૬
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૬	૦
ઠાકરીનાથ	૫	૦
અપૂર્ણ ભારતી	૧૨	૧
ચંદ્રનાથ	૪	૦
બડીબહેન	૧૩	૬
જળી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુબી	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
બોલ્શી	૭	૬
શુભદા	૬	૦
બીની નારીની કહાણી	૭	૨
અલ્લા બેલી	૫	૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જીવનલીલા	૧	૦
સમરસ્ત ગામા	૫	૦
જીવતા તહેવારો	૩	૦
ગોતરાતી દિવાલો	૧	૬

ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત

અપરે વસ્તે	૮	૬
કોનો વાંક	૧	૦
પલકવારીક નાટકો	૩	૫
લોક કથાંકણી	૩	૦
રવપ્ન દ્રષ્ટા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૩	૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજની	૭	૬
ગીતાંજ ભા. ૧–૨	૧૧	૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
ગોલના	૮	૦
રસબીંદુ	૭	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન		
દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની		
દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ જે		
ભાગમાં સેટની કીમત. ૧–૪–૦		

જીવન પરોઢ

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીકસ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે. કી. ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની		
સમજ ગાંધીજીના બેસીક એજ્યુકેશન		
મુજબ	૨	૬

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીકસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

કીતાબેં

આત્મ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આવે થે	૧	૬
ખબરવાલા દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંવકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
બિખરી વિભૂતીયાં	૧	૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૧	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	૦
હિંદ ધર્મકીઆખ્યાયીકાયે ધર્મકી કહાનીયાં)	૧	૧
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧	૬
સંત વાંણી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (શાસ્ત્રસાહક)	૧	૦
સાધનાકે પથપર	૧	૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૧	૬
રાજવાદ–મુદ્રિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
વાગડ	૧	૧
નાસીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુકિ દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

બહાદુર બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
કીસાની		૧૨
અકબર	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
કહાનીયા તોડ હિસ્સો (એનોનાલ્ડ)	૧	૧
ગીતા ધ્વની		
શ્રી. મહાદેવભાઈ કૃત (કર્મયોગ ગીતા)	૧	૮
ચીત્ર સાધના	૧	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

નવલ કથાઓ

શ્રી હર્ષ	૬	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
વનબાલા	૭	૦
વર કે પુર (રશ્મિ બોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૮	૬
રણારણ્ય	૧૦	૦
પત્યુર્ન રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની અવાજ	૧૨	૦
માયાવી સંસાર	૭	૬
સંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદણી	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
ઠેગબંધનો ભોગ	૮	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
ભાગ્ય તમાચો	૯	૦
જીવતરે	૭	૦
બે ટેસ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીવેશ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૧૫	૬
નોબીલ તાપ	૫	૦
નારી જનમ	૫	૬
માલધારી	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
પ્રસરદાન	૭	૦
ફિદલ	૫	૬
કાંટાનીગાદ	૫	૦
શુભદા	૪	૬
પુષ્પવનાં પુર	૧૧	૦

બાળકો પુસ્તકો

પરકમ્મા	૫	૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
સંઝળ ઝલાસ (ગાંધીજી)	૧	૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫	૬

ગુજરાત અકબર

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		
નહાનું પુસ્તક	૧	૦
રામ રામ ગાંધીજી	૧૨	૦
ગુરુ ગીતા	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય એજ ઈશ્વર	૫
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ પછીતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૬ ૦
ગાંધીજીના ચમત્કારમાં	૫ ૬
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૫ ૦

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ગાંધીપુરૂષ અમોઘ ત્રાજવાની જી, પુસ્તકમાં લેખાવી ગુજરાત વર્તમાનપત્રોના તંત્રી અગ્રલેખો જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

એક ફીલોસોફીકલ્ય મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, ફીલોસોફી ઓફ મહાત્મા' પાંચ છે. —	
ફકીર અજીજ સંસ્કૃતીનું વહાણ	૨ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કોલેના નિષ્ણાત લેખક અનતોલની નોવેલ	૭ ૧
ચારા લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

આદર્શ હેમા ગાંધીજી	૩ ૧
દેશ સિતારા આપણા ગાંધીજી કુમુદબહેન, નહેરૂ, આઝાદ, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩ ૧

દેશદેશના ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નહેરૂજીની પુસ્તક વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આઝાદી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૨૬ ૧
સ્વરાજ્ય કુમારોનો ત્રિઅંકી સંગ્રહ	૩ ૦
ઈમાન સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઈન્સાફ નોવેલ	૩ ૦
કબરના કાંટા નોવેલ	૩ ૦
ચાંદિબાના યુદ્ધ	૧ ૦

ગીતા અંગ્રેજ

મોહનદાસ ગાંધીકૃત ટીકા	૩ ૧

કાંતીલાલ કોંગ્રેસની નોવેલ	૩ ૦
કમ્યુનિસ્ટ ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૧
ખરેખા આપુ આપુણોના જીવનને વર્ણવતુ પ્રાચીન નોવેલ	૭ ૧
ગોરખ આપણા ગોરખની ત્રણ ચોપડીની રમણીક	૩ ૦
ચમેલી	૧ ૧
ચોરાની વાતો	૧ ૦
જય ગામાની નોવેલ	૮ ૦
જમાનાના ભંગિયાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિંધરાજ	૧ ૧
જલકમીનું નોવેલ	૫ ૦
ઝિંદીની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૦
ઝબ્બ અસ્ત્ર ■ નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાંસીપુર પાસ્ક	૮ ૧
ઝાંસુરી વાત	૧૦ ૧
ઝાંખીલ બીજેથી વાર્તાઓ	૩ ૧
ઝીરૂ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૧ ૦

ઝમાસ બા સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિશે સુરીકા નેહરૂ અને વલ્લભભાઇ પટેલે લખેલ ૪ ૦

ઝળહાંબોલ પીતાની તકરીર આવરીલ ગઢીર નેચર મોનોગ્રીનું છાપન ૧ ૦

નવલ કથાઓ

ઉજીયારે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૩ ૦
કોંગ્રેસ વર્ષ	૧૦ ૧
ગોવાલન ગોવાલણ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
ચતુરીકા વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચાબુકા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
છબીલાવાડ	૧ ૧
જેલ મુખ	૪ ૧
છબીલાલાલ	૩ ૦
જીલ રેખા	૮ ૦
જીલ પંખી નાચ	૩ ૦
જીવેરીલા	૮ ૦
ઝરીપ	૪ ૧
ઝિંદાદી	૮ ૦
ઝાલર ઝબાલા	૮ ૦
ઝલાલ જીવનો	૭ ૧
ઝેમ અને ઝુલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ટુટેલા સુખની પાંખો	૧૦ ૦
ઝહિરખાન	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	10	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE UBEAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	8
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	10	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	6
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	12	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	5	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	3	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	12	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	3	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	8
TALES OF BENGAL—Sunte and Sita Ghaiterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanenda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	3	8
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charcter" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ લાલુભાઈ પટેલ(ભાવનગર).

દરેક જાતની ખારાશીઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ ઉપરાંત ઉપરાંત.
મસાલાવાળી ભાજી બનાવીને મળશે.

અમારું બનાવેલું ઘીનું ચુકું સેવ, ચમચા, ગાંઠિયા, મકાઈ, પાપડ વિગેરે હંમેશ તાજા બનાવીને મળશે.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઉપરાંત બનાવવામાં આવશે અને ઓર્ડર મળ્યેથી ટુંકા વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હંમેશા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ જોબરસ જનરલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સેતુબંધ	૫	૦
વિશાલક્ષ્મા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૪
મધુર મુલાકાત	૩	૪
નીરપમા	૭	૦
રૂપ કોશા (બે ભાગ સાથે)	૧૪	૦
કંઠે પહેરો	૭	૦
પ્રાયિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
જી જી જી	૩	૩
બળવાન બનો	૨	૦
ગીત ટેરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦
ઉત્તરા	૭	૦
એ બોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
આમ વિચારણા	૨	૦
પતીબંડીર	૩	૦
રંજ બીજા	૨	૩
કૃપાની ચાબ	૪	૮
ધરતી	૫	૦
રસ મુક્તાંજો	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
મુજો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
કપાલબ્યાકે (નાનાભાઈ ભટ્ટ)	૨	૬
મહાન પુરુષારેા	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

પુવ અને પશ્ચિમ	૫	૦
રતનના ખેલાં	૩	૬
દેશ દેશની મોજ કથાઓ	૮	૬
સોરાબજીની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહરાબજી ભા. ૧–૨ સેટની	૧૭	૦
હમલી અફલાતુન થી	૫	૬
સોહરાબ	૬	૦
ઉત્તમ પ્રસંગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૩	૬
મુંદરનો ચમત્કાર	૧૪	૦
શહીદોનિ શરૂઆત	૪	૦
મુલવતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુલાની રમઝટ	૬	૦
દાસ ગીરધરનો દાયરો	૪	૬
દીન બધુ	૭	૬
રસમણી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (કમાલની લડાઓ સામે ચોકર) નવલકથા	૫	૦
કબ્રિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલ્લાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શૌકાણ	૨	૦
પ્રેમની બ્લેન્ક (વાર્તા)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

મસ્ત કલીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૧	૦

અંગ્રેજી ખરોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૧	૬
મનોરમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ગ્રેબાકીની નોવેલો

અપમાની	૮	૬
પ્રત્યેની	૪	૦
તુલસી કથારો ગામાટા નવલકથા	૭	૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૧
પુરાતન ખોરાત	૫	૪
બોડેકા દાર	૮	૬
ચેવીસાળ	૮	૦
સોરાબ લાલ ગહેતા પાછી	૧૦	૦
ગાલરાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃપનાથ	ગંગાજળી	કાંતીકારી
નવલકથા. કીમત		૮/–
ગાંધારાણી ગામાટા	કાંતી કથાંતી	
નવલકથા		૧૦/–

ભુઈ પાકારા – બાલીકા સોસ વીકાનીકર્ષ કથન ચરીત્ર. ૫/–

સમુળી ક્રાંતી. કીશોરલાલ. ૫

મસાલાવાલા	ક્રી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩–૦

આરીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી આત્મકથાના મહેતના ત્રીજા ભાગનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીમત ક્રી. ૧૫/૦.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત હતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર બોર્ડરોને માન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX
NATAL.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા ગાંધીજી પ્રકાશ	૧	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ.	૭	૬
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૪	૬

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૬
હરિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આપણે ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૰
" " ભા. ૪	૨	૬

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપકો	૩	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
પ્રાથમ રહસ્ય અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
બાલ અંકગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૨	૧	૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પંચમ	૧	૬
" ષષ્ઠમ	૨	૩
પ્રવેશેા ઉચ્ચીય શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨	પ્રત્યેની	૧ ૦

નુતન જોડણ બાળા આ બાળા માં નીચેના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન જોડણ તાલીમ ચર્ખા		
" " પોરબંદર ૧–૨–૩–૪		
પ્રત્યેની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૬

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા		
વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
પુસ્તક બીજું	૨	૩
" ત્રીજું	૩	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચરખો માટી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી "	૨	૦
ત્રીજી "	૩	૩
ચોથી "	૩	૬
પાંચમી "	૩	૦
પુસ્તક	૩	૦

ચાલીસ કથાઓ

ચોપડી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 16—Vol. XLIX.- FRIDAY 20TH APRIL, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

'WHITE SUPREMACY'

White man, little island in a restless sea,
The tide is coming in. Beware.
Make your peace with ocean while you yet are free:
Water is rising everywhere.

A cry spurts like a fountain from the deep gold mine,
The oil you pumped is flowing back as blood.
Beware the smocky backwash of your opium and your wine.
Trader, slaver, mind the flood.

You struggle to the upland and you reach the petty hill.
Make your peace with ocean while you yet are free.
The sea tramps on your doorstep, overflows your window sill.
You can't buy out the water. You can't bomb down the sea.
White man, little island is a lessening air,
The tide is rising fast. Beware.

—Edith Lovejoy Pierce.
Evanston, Illinois, U.S.A.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
5 6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" REAL GEORGETTE
In all shades ... 15 6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unrivalled 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6 11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

'44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock,
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

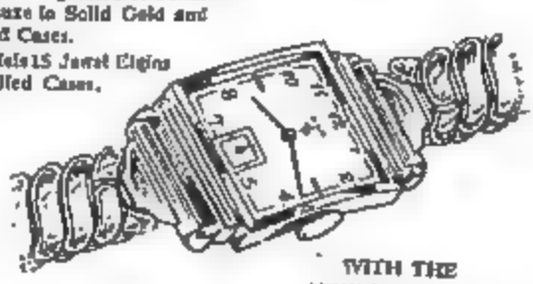
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
IDURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સુકન રબ્બર, બ્લા-કેટસ—એની ખાસો માટે બહુ જાનો માલ. તેમજ કેપેસીટ ન્યોરસેટ રાકીએ
વીજેરે માટે તમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London,
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 3198, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોટી વીમા કંપનીમાં ટ્રાંસપોર્ટના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વિમાઓ, આગવડ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા કંપની. કોટી કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક કોટીની ફરજ છે.
Natal Office
NATVAR MANSION
74. Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendlbunder on 9th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, લાઉન્જીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, વર્કસોમ ચેરસ સાઈડ ચેર ચેસ્ટનિસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, લાસ્ટ મીકેનીકલ લાવે ખરીદી લાયકો. લાસે પસારી લાલ જેવા બુકકો નાંહ.

—ચેકરમ, ટેબલ અને ફીલ્ડ ફરનીચર—

જે હમારી ફેકટરીમાં તૈયાર થાય છે. તેનો સરેાડ હમેશ તૈયાર રહે છે. બાજ જેવા ચાલેાના પાર્સલ બીરદ મંગાવેા અને રેપાર આપવ નમારેા.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invication Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

3l"KCARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	IMTIHHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

3941-1

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 16—Vol.—XLIX. Friday, 20th April, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5th PENCE

MR. MANILAL GANDHI'S STATEMENT

The following Press message has been issued by Mr. Manilal Gandhi on the termination of his fast this morning :—

BY the grace of God, I have completed my fourteen-day fast successfully. During the days of my ordeal, friends and well-wishers from far and near have come in their numbers to my home at Phoenix to extend their love and sympathy to me. I have also received numerous telegrams and letters from many parts of the world. These good wishes and love showered on me have been a source of great comfort and encouragement to me and to my family.

I deeply appreciate the kind courtesy shown to me by the Press in making daily inquiries and giving my action world-wide publicity. The local newspapers in particular have been exceedingly kind and sympathetic to me throughout my fast. All this has placed on my shoulders a heavy responsibility, which God alone can help me to carry out. My fast has convinced me more than ever before, that I must never lose faith in God and that, I must recognise His law as against any man-made law, that is not in conformity with the law of God.

I have no power to work a miracle that would bring an end to all the sufferings of the oppressed people in this land. We have a herculean task before us and it requires herculean effort to perform it.

If we wish to achieve our desired goal, the only way before us is to gain the purity of body, mind and soul, that we may receive the guidance of Almighty God. We must follow the path of truth and non-violence in thought, word and deed.

I stated in my statement before my fast, that I would defy the Apartheid laws and suffer the consequences. I still adhere to that. I do not however wish to take any hasty step. Before I do anything, I shall confer with the leading members of all the communities and negotiate with the Government.

I shall welcome with greatest delight the support of those who think and feel as I do.

DR. HELEN KELLER

(From Our Own Correspondent)

THE Natal Indian Blind Society held a meeting at the Gandhi Hall on the evening of Wednesday, April 18, in honour of the blind and deaf authoress and lecturer, Dr. Helen Keller. Dr. Keller's speech was beautiful and heart-stirring. She said, "One of the greatest Indians that I met was Dr. Tagore. I met him seven times and I used to call him "Dear Master." I loved his kind touch and his handsome flowing beard. I found peace in his presence." Asked by Miss Polly Thompson, her companion, as to what her conception of life was, she said: "Life is like Truth flashing through the mind and it is a bright amazing thing." She said Philosophy was her favourite subject. "It has helped me to conquer circumstances and to build a beautiful satisfying world. I found life at college very hard, but it showed me how I could conquer one obstacle, and then another. Some of the books that have influenced my life are: "Dialogue of Plato and Socrates," "Gandhi's Autobiography" and Gandhi at Work." The book that I read most and love best is the Bible. All through the dark silent years it has flowed through my life as a river of light."

Asked how she overcame the difficulties of life, she said, "I have confidence in God and trust my fellowmen."

Dr. Keller said, "My philosophy in life is that I believe we get out of life opportunities and happiness in proportion to what we put into it."

Continuing her talk, Dr. Keller said that she could feel the hall was packed, because she felt the breathing of so many people. She said, "I have reasons for my pleasure in being with you this evening, because I have many Indian friends and their severe philosophy has been like a pilot star in my voyage through the silent dark. Of course I have a great admiration for Gandhiji and all he stands for and somehow I feel his presence, though unseen, as I speak to you. I have experienced his Passive Resistance principles. If we struggle uselessly against blindness or any other misfortune or succumb in it, our defeat is sure. Steered purposefully and intelligently, we need not be debarred by outside circumstances. So you see it is not the resistance of God's will, but rather a confidence in Him. "Over the by-ways we must traverse to reach the hilltops of blessedness." Gandhiji said "Everybody admits the sacrifice of self is infinitely superior to the sacrifice of others."

Speaking about the blind and deaf, Dr. Keller said, "I try to help my blind and deaf friends who have fallen in a deep loneliness. "Surely they are not to be sacrificed because they lack a sense or two. Their education is just as sacred as your own. Thousands in other parts of the world, when given the opportunity, have proved themselves worthy of it. It will gratify me if you can help the movement of the handicapped. You will enable them to feel the power of soul with which God has endowed them and you will help them so that their self reliance and independence are respected. Through your goodwill they will earn the daily bread and life's sweet satisfaction. Remember, that "the light that thou givest to others shall come back to shine upon thee."

Dr. Helen Keller's Message to Manilal Gandhi

"I SEND to him good wishes, whose father's teachings I have held affectionately in my heart. I pray that the good cause for which he now suffers may ultimately triumph."

SOUTH AFRICA'S CONSULATE IN NEW YORK

PICKETED IN SYMPATHY WITH MANILAL GANDHI'S FAST

THE South African Consulate at 500 Fifth Ave. (at 42nd St.) New York, was picketed on Friday, April 6, in sympathy with a 14-day fast which Mr. Manilal Gandhi undertook the same day at Phoenix.

The aim of both the picketing and the fast was to protest against South Africa's increasingly extreme policy of racial segregation.

Sponsoring the picketing were the four organisations whose names appear below:

1. Peacemakers, 2013-Fifth Avenue, New York City, 2. War Resisters League, 5, Beekman Street, New York City, 3. Fellowship of Reconciliation, 21 Audubon Ave., New York City, 4. Catholic Worker, 223 Chrystie Street, New York City.

The demonstration took place from 11.30 a.m. to 1.30 p.m. Thousands of people who did not get leaflets were able to read the huge placards displayed by the demonstrators. It has been reported that there was the greatest sympathy on the part of those who read the placards and the leaflets. The police were particularly sympathetic, which is an uncommon occurence. The Committee in support of Mr. Manilal Gandhi's fast for freedom, sent a letter to the Consul General of the Union of South Africa, New York. Below is the full context of the letter:—

Dear Sir,—We are presenting this letter to you on the day when Mr. Manilal Gandhi is beginning a 14-day fast as a means of trying to remove the evil of racial segregation and discrimination and injustice under which the coloured peoples of South Africa suffer. We are deeply moved by his statement as reported by the Associated Press, that South Africa's racial policy "has made life intolerable for any self-respecting person" and is "creeping like a fiend in every walk of life. There is not a place I can go with my head raised. My skin and the race to which I belong has become a curse."

In recording our protest we are not blind to the fact that the record in our country with respect to the practice of justice and brotherhood between and among races is open to the most serious criticism. Nor do we

Nevertheless, the open assertion of the undemocratic and unChristian doctrine of "white supremacy" of leading elements in South Africa; the trend to increase, rather than diminish, discriminatory practices; and to raise, rather than lower, the wall of segregation are shocking to us and to multitudes throughout the world. Furthermore, these developments are a threat to the peace of the world. They will serve to cause great numbers of people to look to "communism for "liberation." They are bound to bring suffering and grief upon the Government and people of South Africa.

We respectfully request that you will communicate to your Government and people our grave concern about this situation; our support to Mr. Manilal Gandhi as he strives to overcome injustice and oppression by the method and spirit of non-violence: and our hopes that steps may soon be taken to remedy the situation which has led him to this sacrificial effort.

The groups sponsoring this communication are: Catholic Worker group; New York group of the Fellowship of Reconciliation Peacemakers, and War Resisters League.—For the groups, A. J. Muste, Secretary.

Conversation With Consul General

A delegation of the above mentioned Organisations—A. J. Muste, Miss Tracy Mygatt and Bill Sutherland also spent an hour and a quarter with Dr. Meersch, Consul General of the Union of South Africa, in the offices of the Consulate at 500 Fifth Avenue, New York on April 6. In the meantime, the poster walk and the distribution of literature relating to Mr. Manilal Gandhi's fast was going on before the Consulate. Below is the resume of the conversation:

The Consul proved to be an unusually intelligent person who displayed no ill temper during the discussion of an hour and a quarter although he was closely pressed on the racist policy being followed by his country. He explained at the outset that he was quite willing to talk with us, although he regretted that we felt that we had to picket the Consulate since it

The Consul denied that there was any "cruelty or oppression" exercised towards the Cape Coloured, the Indians, or the Bantus. He contended that the Indians were much better off than most in India, that the Union was quite willing to assist them to get back to India, but the Indians did not want to return, which, in his opinion, demonstrated that they were being well treated in South Africa.

The natives, he stated, were being encouraged to maintain their own tribal society and at the same time were being educated in democracy.

The real difficulties, he contended, were with those coloured persons who came into the South African cities and mines to work and in many cases to return to their native habitations. Difficult as are the problems raised, the conditions of the coloured people were being constantly improved.

On the other hand, the Consul made it perfectly clear that the Union of South Africa intended to maintain the policy of keeping political control in the hands of the white minority and the policy of segregation as well. He repeatedly justified this position by asking what we thought Americans in the South would do if the whites were outnumbered ten to one. To our question as to whether this policy of minority rule represented democracy or progress towards it, his answer was to ask whether we know of any instance where democracy, that is to say, majority rule, was actually practiced. When we cited the United States and Western European countries, he suggested that as a matter of fact small minority cliques run all of them!

We raised the question as to whether South Africa really believed that it could indefinitely maintain this minority rule against the upsurge of the coloured peoples of Africa. His answer was that nobody knew what might happen in 200, or maybe 300 years, but that for the present the policy in effect was the only possible one.

One interesting moment came when Bill Sutherland, the Negro member of the committee, asked the Consul whether he would be permitted to visit South Africa to witness for himself the "improvements" in the conditions of the coloured peoples which the Consul had stressed. The Consul was for the moment bowled over by that suggestion. He retained his temper outwardly at least and in a moment said: "That would be a matter for the Government of South Africa to settle. All kinds of people want to migrate to or visit all kinds of countries, and all governments find it necessary to screen those who apply for visas."

The leaflet was as follows:—

Manilal Gandhi Starts 14-Day Fast

TWO NATIONS HAVE DEFIED THE UNITED NATIONS

NORTH KOREA rejected the cease-fire order.

SOUTH AFRICA has refused to cease her cruel policy of racial oppression.

The UN forces under U.S. leadership have attempted to enforce the UN directive in Korea by violent warfare. The result has been the death of thousands of American, British and Chinese youth, the mass murder of the Korean people and the virtual destruction of their homeland.

AGGRESSION MUST BE RESISTED—BUT HOW?

In South Africa, Manilal Gandhi, son of the late Mahatma Gandhi, is protesting the cruel race segregation laws by a 14-day fast, at the end of which he will deliberately break the laws and not protest the penalty.

To resist aggression is Manilal Gandhi's way means that those who lead the fight against injustice take upon themselves the suffering and do not murder the oppressor or destroy the homeland of the oppressed.

You can aid Manilal Gandhi, the people of South Africa, the cause of world peace by making your protest to the Consulate of South Africa, 500 Fifth Avenue, New York City.

Further information about the Non-Violent Way to overcome tyranny and aggression, write to:

The Catholic Worker, 223 Chrystie Street, New York 9, N.Y.; New York Fellowship Of Reconciliation, 21 Audubon Avenue, New York 32, N.Y.; Peacemakers, 2013 Fifth Avenue New York N.Y.

NOTES

Rev. Magnus Ratter On Manilal Gandhi's Fast

IN a letter to the "Cape Times" the Rev. Magnus Ratter of Protestant Unitarian Church writes:—

That Manilal Gandhi will fast is major news. The fast is a strange weapon but in a force. It may have big consequences; not even the Mahatma foresaw them all.

Even when in India I never thought the struggle was Black against White, but one must take sides in history, and I sided with Gandhi, with mental reservations. Here in South Africa the coming struggle will be light grey against drak grey, yet still we must side with the weaker.

One consequence of the fast will be important: it will lead to much being said about South Africa abroad that will be part true and much false. If the White persists in alienating the Coloured, even though in fact he may here treat them better than they are treated elsewhere, the White must expect,'and will get much adverse world criticism.

The mind of South Africa, as it shows itself in Parliament and Press to-day foreshadows a big issue that will be important tomorrow. Will South Africa become like the U.S.A. or like the less States of South America? That it will become great and important is certain its industrial resources made this sure. But what of the spiritual quality of its civic life?

A balanced and informed public opinion is the one essential if its civic life is to be the worthiest possible.

[Curtailed.—Editor, 'Cape Times.]

Manilal Gandhi's Fast

At a meeting held on Tuesday night the by Natal Indian Congress passed the following resolution:—"We are happy to note that Mr. Manilal Gandhi has successfully reached the end of his noble self-purification fast which he will break on the morning of Friday the 20th. The whole democratic world will be gratified at the completion of the sublime test which Mr. Gandhi imposed upon himself in his personal contribution in the defence of truth and justice. "In these dark days in this country when the forces of evil, seeking to destroy all human freedom and dignity, seem to be all powerful, Mr. Gandhi has set a shining example for all who aspire to be free. Today the non-European people must not lose heart nor show fear, but they must face the onslaught of Apartheid with courage, determination and self-sacrifice. The Natal Indian Congress calls upon all Indians and all those who oppose Apartheid to fast with Mr. Gandhi for 24 hours beginning from daybreak tomorrow (Thursday), and to pray that Mr. Gandhi may safely regain his health to embark upon his second noble step, the breach of an apartheid measure."

U.P. Rejects Move To Oust Colour Bar

A motion for the gradual elimination of the industrial colour bar from industry was summarily dismissed by the United Party caucus at a meeting in Capetown last week. The motion was introduced at this meeting a week ago by two young members, and it was decided to ask a Member of Parliament to refer it to the United Party caucus. The caucus did not consider it necessary to discuss the matter, as the United Party's policy with regard to the retention of the industrial colour bar is quite clear, and the party is committed to maintaining the present position.

Striking At the Community

Commenting on the May 7 strike the 'Cape Times' writes.—

It may be true that, as Mrs. Z. Gool said at the Wynberg meeting called by the Franchise Action Committee there is "great enthusiasm" for a political strike on May 7, but if so, the enthusiasm is sadly misguided. Even if the strike were also a success it would still be bad and anti-social in concept. The strike is not a legitimate political weapon; it injures the just and the unjust, the enemy and the friend alike. It is aimed not at the opponent but at the public What success will be achieved if workers stay away from their jobs and dislocate the business of employers whose antipathy to the diminution of political rights may be as strong and unwavering as that of the non-Europeans themselves? The leaders of the non-Europeans should remember that hasty, ill-considered and intemperate anti-social action may prejudice and weaken a cause that is not theirs alone. What is at stake is not only the right of 48,000 Coloured voters to remain on the common roll. The Representation of Non-Europeans Bill wounds, in our opinion, national morality and the sanctity of a compact for nationhood. Non-Europeans tempted to obey the strike call should remember that compliance will win them no new friends nor will it consolidate the wider cause which hundreds of thousands of Europeans support. The strike weapon is becoming an anachronism in a modern democratic community. The attempt by the Action Committee to use it now shows a lack of realism which can only distract enlightened attention from the fundamental issues

Council Hasn't Money To Spend On Plan To Remove 'Black Spots'

The City Council of Johannesburg has no money to spend on the Government's plan to eliminate the city's "black spots." "I am not prepared to borrow money that is going to saddle the ratepayers with any more increases in rates. If the Government wants to make this move it can get on with the job—and provide the money," Mr. G. B. Gordon, chairman of the Finance Committee of Johannesburg City Council told the 'Rand Daily Mail in an interview. "We are not in a position to borrow any more money. Even with our present capital expenditure plan we will have the utmost difficulty in keeping the rates at their present level. If we have to borrow a large sum to make up the £18,000,000 required, it would mean a substantial increase in the rates. Before the council can make any move in this matter there must be a very clear understanding about who will be responsible for financing the scheme. we cannot afford it.'

U.K. Churches For Assimilation, Not Segregation

The right policy for Britain is not racial segregation but the assimilation of Coloured people without any bar or discrimination, says a statement by the British Council of Churches which met in Liverpool to discuss the responsibilities of the churches in Britain's Coloured workers. Nearly all the churches in Britain, with the exception of the Catholic Church, are represented of the Council. The president is Dr. Geoffrey Fisher, the Archbishop of Canterbury. The Statement said that there were now between 40,000 and 60,000 non-Europeans in Britain, including workers and students.

D.R.C. SYNOD ACCEPTS REPORT ON BIBLICAL BASIS OF APARTHEID

A REPORT covering ten pages on the scriptural basis of racial apartheid, compiled by the Commission on Current Affairs was adopted by the Dutch Reformed Church Synod in Pretoria as a groundwork for further investigation by the commission.

The Rev. P. J. Viljoen's motion on the question was adopted. It read. "For years the Church has followed the standpoint of apartheid and found justification for its attitude in the Scriptures. Only on the ground that, by maintaining this standpoint for the welfare of Europeans and non Europeans and to the glorification of God, we can justify it.'

In another resolution passed by the synod, this principle was enunciated: "By racial apartheid we understand the principle whereby the separate development on their own lines of races and nations is acknowledged, respected and furthered.

"In South Africa, apartheid means the separate development along their own lines towards independence of non-European races in political, economic, social and church spheres, so that each race maintains its identity."

Several of the delegates said that the report on apartheid might lead to misinterpretation especially overseas. One suggestion was that the words "parallel development" be substituted for "racial apartheid" in order to dispel misconceptions.

Cremation

Cremation was a heathen custom and could not be recommended, the Synod decided after considering a relevant report. The synod's reasons were that the Scriptures attached great significance to the body even after death, and that it stood by the Biblical custom of burial.

At the same time it authorised its office-bearers to conduct services at cremations.

The commission's report said that the arguments for cremation were lamentably weak.

"The chief argument for cremation is that it is in the interests of public health, since graveyards contaminate water in their vicinity and may cause epidemics. This argument is of no force since it has been proved to the satisfaction of experts on hygiene that a well-laid out cemetery is no danger to public health.

"The only argument remaining is the practical, materialistic consideration that there is no sufficient space for graves."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

EXTRACTS FROM SOME OF THE MESSAGES RECEIVED BY MANILAL GANDHI DURING HIS FAST

"……Not all of us are called upon to use the same methods, but my heart leaps to greet the courage and love in yours at this time. May God, preserve your health, bless you in and through this ordeal, and grant that your sacrifice may not be in vain.

Dr. E. H. Brookes,
P. M. Burg, Natal.

• •

"……I pray that God will sustain you, and that this suffering which you and your people are passing through will ultimately result in justice being done, where now only blind selfishness and racial oppression reign."

Dr. C. M. Doke
Chairman of the Council of The Baptist Theological College of Southern Africa.

• •

"……Friends at Quaker meeting Delhi, send love, may God bless your effort."

Horace Alexander,
New Delhi, India.

• •

"……Earnestly trust that your fast will awaken the sleeping conscience of South African Europeans to the profound immorality of Group Areas Act and intolerant Racial Policies of South African Government. Africans, Indians and right-thinking people all over the world will wish you success in your self-sacrificing endeavour."

President East African Indian National Congress,
Nairobi, E.A.

• •

"……Splendid! We want you to know that we are thinking of you constantly in this magnificent effort. And we want to help in any way we can. We need, to-day, more persons who will—like your father—sacrifice themselves for principle. Your example will be heartening to people around the world."

An Unknown American Friend.

• •

"……Whole heartedly congratulates and appreciates the the self-inspired and courageous decision of Manilal Gandhi, to equip a better instrument of registering an emphatic and non-violent protest and resistance against the Governments policy against the non-European races."

The Transvaal Indian Congress.

• •

and comfort you in your fast for others."

Transvaal African National Congress.

• •

"……Our Uruguayan and Argentinian Sevashrama's White Satyagrahi people and myself praying for success in your spiritual fasting."

Sevananda,
Monte Video

• •

"……Sincere admiration and sympathy in your courageous fast."

Rev. Wilmot,
Johannesburg.

• •

"……Confidence in your great struggle for brotherhood. God bless you."

Dr. and Mrs. Donald Harrington,
Community Church, New York.

• •

"……Heartiest congratulations for your noble sacrifice for the cause of oppressed humanity. May your sacrifice bear fruit."

Indian Congress,
Schweizer Reneke.

• •

"……Saint of Sabarmati relives in you just as Christ relived in Mahatma Gandhi. Your supreme ordeal on behalf of oppressed coloureds stirs heart-strings of whole civilized world. Praying for complete success in your supreme efforts upholding divine soul force against bigotry and oppression."

Indian National Association,
Zanzibar.

• •

"……We support you in courageous non-violent struggle for equality and freedom."

Congress Racial Equality,
New York City.

• •

"Our hearty congratulations on the course you have taken towards human rights."

Kenya Union, Nairobi.

• •

"……' May God be with you in your fast, born of a noble urge. The Indian National Congress has always stood for racial equality and regards all discriminations based on colour, caste or class as relics of barbarity. Some day when U.N.O. develops a keener conscience, it will have to wage war against such organised cruelty."

"……My thoughts and prayers with you. God bless you and your endeavours."

Rajkumari Amrit Kaur,
Minister of Health,
Govt. of India.

• •

"……The Indian community of New Zealand wish you every success in your decision to act against racial discrimination. May God give you strength and courage to break the barrier."

General Secretary,
The New Zealand Indian Central Assembly.

• •

"……May your action have a purifying effect on your people, and may it somehow be an instrument for awakening the conscience of this country to a degree beyond which it has yet not been awakened, so that even yet justice may be done and light may triumph over the present darkness."

Miss Lavina Scott,
Principal, Inanda Seminary.

• •

"……You are being sustained by the spiritual strength derived from the prayers and good wishes of thousands upon thousands of earnest people. So keep your courage high and know that there is no danger."

Robert Lawrence McKibbin
Corporate Member of the Institute of Natural Therapeutics & Hypnosis (S.A.)

• •

"……As your renowned father, Mahatma Gandhi, took similar steps and was permitted to see his sacrifices justified by the freedom gained for his homeland; so I pray that you may be spared to see your projected step equally justified by the results that shall follow. Anything and everything had better be sacrificed than life continued under the present humiliating and degrading conditions. If only others in high positions will follow your example, those less favoured will then be inspired to do the same."

Rev. W. Warmington,
Durban.

• •

"……You are following non-violent teaching of Mahatma Gandhi, by undertaking this 14 day fast. May God give you strength and may He, soften the heart of our rulers. The seed you have planted will surely bare fruit one day, if not today. We children offer our prayers in this great undertaking. Please know that we shall be present in spirit, in the prayers at Phoenix."

The Nayug Children's Club,
Durban.

DR. VERWOERD TO BE GIVEN THREE 'APARTHEID' M.P.s AS ASSISTANTS

For the first time in the Union's history, a Cabinet Minister is to have full-time assistance from members of Parliament who will be equivalent to parliamentary under-secretaries to Cabinet Ministers in Britain. On May 1 Mr. P. J. Olivier, M.P. for Kuruman and a Nationalist Party front-bencher, will be appointed a member of the Native Affairs Commission with special responsibility for farm Natives. Dr. M. D. C. de Wet Nel, deputy chairman of the commission, will assume responsibility for the Native reserves. Mr. J. J. Serfontein, who has been a member of the commission for a year, will be responsible for urban Natives. All three will be required to give the Minister of Native Affairs and chairman of the commission, Dr. Verwoerd, their full-time assistance while Parliament is sitting and to live in Pretoria and work closely with him during the recess. Mr. A. T. Spies, the remaining member, will turn the Native Affairs Commission into a kind of sub-Cabinet exclusively for Native affairs. It will emphasise the concept of apartheid in administration, but will at the same time reduce the possible channels of contact between the Natives and the Government. The Minister insists that from henceforth members of the commission must be Government supporters and "apartheid" men, so that there will be no divergence of counsel. This means that the existing Native Representatives in Parliament will not be eligible, because none is a Government supporter. The Native Affairs Commission consists by law of not fewer than three and not more than five members. Since its establishment in 1920 its duties have been purely advisory, and in the opinion of

UNO HUMAN RIGHTS CHARTER ATTACKED BY D.R.C.

A 12-POINT attack on the United Nations Declaration on Human Rights has been drawn up by a commission of the Dutch Reformed Church in Pretoria. The commission's report states:

"In so far as the Declaration of Human Rights has a lofty purpose, it will receive the wholehearted support of every Christian, but the starting point of the declaration is completely wrong, since it makes man the centre and measure of all values," says the report.

"Following the theocentric standpoint of our Church a man, gets what he deserves when it is allotted to him by God, and man has no inherent rights, since he receives all his rights and privileges by the grace of God; man's rights and privileges are diverse through God's voluntary disposal of the calling given to everyone; man's rights are dependent on the fulfilment of the obligations which necessarily go hand-in-hand with every right he has received.

"Justice in the world does not depend on everyone being treated equally (it would mean for many weaklings the greatest injustice), but everyone should be treated according to what God ordained for him after the pattern of inequality which he himself created.

The freedom and peace of the world are also not dependent on so-called human rights, but on the obedience of mankind to the laws and ordinations of God which He instituted for mankind. Man's value rests on how far he is obedient to God's decrees and answers to the divine calling for which God created him.

"The 'freedom of speech and belief and freedom from fear and want' in the declaration is also wholly dependent on God's ordinations, since no one may enjoy freedom of speech or freedom of belief unless he shows the highest respect and obedience to God's law of truth.

"Where the declaration says: 'All human beings are born free and equal in dignity and rights,' and 'Everyone is entitled to all rights and freedoms without distinction of any kind such as race, colour and sex,' it is not only wholly unrealistic, but it also takes no account of the wide differences which God in His wisdom of creation laid down.

"The assertion of equality for all the more than 2,000,000,000 people of the world because they 'are born free and equal in dignity and rights' is a fantastic construction which takes no account of spiritual values."

"As a result of the devilish tendencies in man, very definite limits must be placed on these freedoms in the interest of public order. That is why the Ninth Commandment was given, that there remains the need for the law of libel, punishment for high treason and the censorship to drama, films, the radio and the individual must be protected against the great dangers of irresponsible use of communication.

"Where the declaration demands that everyone has the right to take part in the government of his country, it again does not take account of the great responsibility of this calling. The citizen who is not fully developed and the mentally backward who cannot appreciate that responsibility are not entitled to this privilege."

—'The Star'

GROUP AREAS ACT

FOLLOWING are some extracts from Indian press comments:

Amrita Bazar Patrika writes "Tyranny to which non-whites of South Africa including Native population have been subjected by a handful of white settlers for decades is now heading for a crisis till recently these insults and injustices were a part of arrogance of white colonial powers to Coloured peoples throughout the world and willy-nilly victims had to put up with them on account of their political subjugation and national weakness. But the picture has now changed and these people awakening from the long slumber are no longer in a mood to submit to humiliation and denial of fundamental Human Rights anywhere in the world".

Paper adds that Malan's success in defying U.N's authority in his racial war might ultimately bring about disintegration of United Nations. United Nations is on trial in South Africa in a truer sense than in Korea".

Indian News Chronicle remarks "It was easy enough for South Africa to deny justice to a small Indian minority but by her denial of basic rights to all Coloured people in that country she has antagonised Coloured peoples all the world over".

"South Africa's inhumanity to man exceeds all bounds" writes Free Press Journal. "It is a challenge to Coloured peoples of the world peace than any communist threat, than even aggression in Korea. India cherishes no racial and colour prejudices. India cannot, however, remain unaffected by South Africa's anti-colour policy. White people in countries of western civilisation have special responsibility to see that justice is done to Indian settlers and Natives of South Africa. Failure to stand for human values will be fatal to world peace".

'Hindustan Standard' writes "Although successive acts of disobedience on the part of South Africa deserve to be most drastically dealt with, within of course competence of U.N., yet in the light of past experience misgivings are naturally apt to linger as to how far that will be actually done. It seems inconceivable after all that had anglo-American powers assumed an appropriately stern attitude to South Africa it would have dared at all to go on merrily with their policy of unmasked racialism in effect to reckless challenge to all that humanity and civilisation stand for".

Expressing a similar view 'National Herald' says "Those who hug France to their hearts despite all unwearied talk of totalitarian menace may also not like to drop Dr. Malan. But they have to reflect whether by conniving at South African defiance of United Nations they will be killing communism or actually encouraging it".

Considering Britain's attitude to the question the 'Leader' says "what holds white and non-white sections of Commonwealth together is the principle of equality. If Britain connives at apartheid which implies not only social degradation but economic strangulation of non-white people Commonwealth will go to pieces".

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

Things In General

Under the scheme of the Government of India to promote cultural relations between India and Foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries, the following students from the Union of South Africa have been selected provisionally this year for the grant of scholarships for higher studies in India —

1. Dr. K. S. Somers of Natal, for Diploma in Pediatrics at the Grant Medical College, Bombay.

2. Mr. Yakoob Suleman Jaffer of Cape Town, for Medicine at the Grant Medical, College, Bombay.

3 Mr. Haroon O Dean of Natal for Medicine at the Grant Medical College, Bombay.

4. Mr. M. S. Padayachy of Kimberley, for Education at the Teachers' Training College, Saidapet.

5. Mr. Ambrose Moses Phahla of Fort Hare College, Alice, C.P. for Research in Cosmic Rays at the Aligarh University.

6 Mr. Samuel Christain Lithiko of Bloemfontein, for Medicine at the Grant Medical College, Bombay.

The grants will be confirmed as soon as the Indian Universities concerned accept the students after verifying whether they have the prescribed minimum qualifications.

* *

For the convenience of listeners in South Africa, the All India Radio will start from the 16th April, 1951 a broadcast of a news bulletin in Hindi for 15 minutes at 10.30 hours I.S.T. (7.0 a.m. local time) on 16160 and 1701 k.c on 19 and 16 meter bands. With the introduction of this bulletin the morning programme of the A.I.R. will be as following:—

News in Gujerati: 9.30 to 9.45 (I.S.T.) a.m. (6.00 to 6.15 localtime).

News in English: 9.45 to 10.0 (I.S.T.) a.m. (6.15 to 6.30 localtime).

Recorded music: 10 to 10.30 (I.S.T.) a.m. (7 to 7.15 a.m. local time.).

* *

Bombay State has made rapid strides in the field of education during the past few years It is spending Rs. 120 million, that one-fifth of its annual budgetary expenditure, on education, compulsory education for children in all towns and villages with a population of 1,000 and above in case of children in age group seven-eleven years except in certain areas which owing to their former backwardness had to be handled in more gradual manner.

Compulsory education scheme embraces nearly 700,000 children and involves an annual expenditure over the whole range of primary education of nearly Rs. 80 million. Training facilities for teachers have been correspondingly increased. While in 1945-46 number of training institutions in the State was 52 and their output 2,200 trained teachers a year. The are now 92 such institutions bringing forth about 9,600 trained teachers a year.

Appreciable success has also been achieved in field of social education and nearly 250,000 persons had been made literate till the end of March 1950

In the sphere of technical education, the State now has two Government Engineering colleges, seven technical Government High Schools and other 130 private institutions catering to the needs of students in diverse technical lines. Plans to provide more facilities in this direction are under execution.

* *

The head of the Indian Liason Mission in Tokyo, Shri K. K. Chettur, visited Pusan on April 7 to attend the dedications ceremony of United Nations war graves and memorial service to United Nations war dead. Shri Chettur went to Korea at the invitation of Gen. Ridgeway, Commander of the American Eighth Army. The ceremony was attended by United Nations Commander, Diplomatic representatives and South Korean President.

* *

Wu Hsueh-Chapiao, leader of the visiting delegation of the Peoples Republic of China to the First Asian Games held in Delhi has sent the following message to the Prime Minister, "On the eve of our departure please permit me to extend and Government of India for all the friendly assistance rendered to us. May we hope that the friendship between peoples of China and India will be further fostered and strengthened with every passing day".

* *

An assurance that coming elections in India will be "absolutely free" and that there is no desire or intention whatever on the part of the present Government to put any obstacle in the of the freest possible expression of opinion in connection with the elections was given bo Home Minister, Shri Rajagopalachari in parliament on April 5 in reply to a debate on the Home Ministry's budget grant.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: £2. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HEART TROUBLES

AMONG the chief serious complaints threatening the health and life of modern man, heart disease is one of the commonest. Why should this be so? We have better clothes, more refinement, better means of getting around, more machinery, more chemists, more doctors, more science than ever before. Yet we also have more heart disease than ever before. Is there any connexion?

In the first place, let us pause to consider the circumstances under which people die from heart trouble. First, and to my mind of great significance, is the very common fact that such deaths take place shortly after a meal, especially the evening meal, which is often the biggest of the day. Secondly, there are many fatal cases as a result of severe physical strain. And thirdly, we have occurrences obviously due to nervous or emotional shock.

I attach such significance to the first category because there are authorities who consider that these cases have died more from indigestion than from heart failure itself. The stomach overloaded with food often gets bloated with gas and the resulting physical pressure plus local cramps and, fear combine to put too great a strain on the weakened heart. In other words, such cases are really preventable, if only the victims would exercise reasonable care and self-restraint. Sufferers from heart trouble should take great care not to overeat, not to eat indigestible food, and not to exert themselves for at least one hour after meals.

In view of the fact that so many cases of heart failure occur just after meals, it would certainly seem that deaths from heart disease could be greatly reduced by obedience to simple Nature rules. That this is so is borne out by the experience of Nature Cure therapists the world over.

As regards the second category, we must admit that modern civilisation tends to produce weaker bodies and less resilient muscles—unless we use our intelligence and deliberately set out to build up greater physical strength in accordance with natural law. Then, owing to the accumulation of knowledge and experience existing in civilised society, we can produce bodies that come near to perfection in strength and beauty and function. But this takes intelligence and applied thought, diligence and honest endeavour. Nature is not to be cheated; but if we work with her, she is indeed generous.

Why should our bodies be so weak? The answer is simpler than many would imagine. We are what we eat! Our bodies are composed of the elements to be found in our food. If our food lacks the required elements, where are they to come from?

It is really dreadful to see how stupid and ignorant so many people are about their food. They simply do not know, or think about, what is necessary to build the flesh and blood, bone and sinew, nerves and glands that make up their bodies. These elements are to be found chiefly in the raw juices of fruits and vegetables. If enough fruits and vegetables are not eaten, there will be a shortage of the elements needed to build the body. Indians who live just on *roti* and rice are like someone trying to build a sky-scraper without cement and lime to keep the bricks together. The final structure will not be strong enough to stand for long.

Yet what do we find in the case of most people today? Their food is composed chiefly of starch. White bread, white flour, white rice, mealie rice, mealie meal are all almost pure starch and they constitute at least half, and sometimes practically the whole, of the food eaten. Then, as such stuff is more or less tasteless and insipid owing to lack of vital elements, it is flavoured with plenty of sugar or salt or condiments. Unfortunately, sugar is also a carbohydrate. And, as *Boericke's Homoeopathic Materia Medica* says: "According to the great Dr. Hering, a large proportion of the chronic diseases of women and children are developed by using too much sugar."

When excessive starch is taken into the body, certain interesting but serious consequences follow. The starch undergoes a series of changes that end up in a substance called *pyruvic acid*. But pyruvic acid is harmful; so the body tries to get it out of circulation by dumping it at some convenient spot. Two of the commonest dumping places are around the region of the bowels and in the neighbourhood of the heart. Its effect on the bowels is readily seen in the constipation that ensues; for pyruvic acid has the faculty of paralyzing muscle tissue. That is why people who live on a high starch diet are so inclined to suffer from constipation. And in the same way, the heart, which is a muscle, is weakened and to some extent paralyzed. It stands to reason, then, that any excessive strain may prove too much for an organ that is out of condition, half-paralyzed and weak.

As for nervous effects on the heart, we know only too well that modern civilisation means a state of endless worry, tension, fear, shocks and excitement. The pace of life is altogether too fast. Everything is speed, speed, speed. We have forgotten how to relax. We do not know how to take things easy. So we must pay the penalty of our hurry-scurry ways of living.

Another factor comes into the picture too. Commercial interests have introduced all manner of harmful substances into our daily lives. In Britain, for instance, the big milling interests have taken the life out of wheat in order to produce "pure" white flour. They make more money by doing so. Then, so as to whiten the flour still more, in accordance with a perverted public taste, a chemical called "agene" is added. But this substance, "agene," has a most detrimental effect on the nerves. Every now and then something appears in the newspapers to show how people's nerves and hearts are affected by "agene." As a matter of fact, the manufacturers of dog-biscuits had to discontinue using "agenized" flour because it causes dogs to become hysterical and suffer from other nervous diseases. From time to time the matter has been aired in the House of Lords for several years. Yet "agenized" flour is still used extensively for human beings. Nothing must be allowed to interfere with money-making!

Other widely commercialized substances that have a very bad effect on the heart are tobacco and aspirin. Few people realize just how bad tobacco is and what it does to the heart. Bradycardia, tachycardia, and acute dilation of the heart caused by shock or violent physical exertion are the commonest results of tobacconism. As for aspirin, a large American drug-manufacturing house recently circularized doctors on the harmful effect this drug has on the heart. Yet commercial interests have to advertise that it does not affect the heart!

Incidentally, aspirin is closely related to the salicylate family of drugs, and some of these are used for preserving foods. This is just one more reason why it is better to eat fresh food. Over a long time, it is possible that even the smallest amounts of such preservatives could have a detrimental influence on the heart, to make no mention of contributing to rheumatic and other complaints.

So we see heart disease common among two main classes of people. The one is the wealthier element who can afford to buy and eat plenty of rich, refined and preserved foods. They are the ones who usually die just after a heavy meal. The other is the poorer class who work hard on a diet consisting mainly of starch. Both worry excessively; the rich because they have many business interests, and the poor because it is such a struggle to make ends meet. In view of all the above explanations, is it any wonder that heart disease is so prevalent and so often fatal?

In the treatment of heart disease, Nature Cure methods are radically different from those of the orthodox school. Where the allopath finds a heart beating too fast, he gives a drug—usually digitalis. Conversely, where the heart is slow, a stimulant is given—preferably by way of an injection. But to the Homoeopath this is all wrong. If a heart is beating fast, it cannot be safe or sensible practice just to force it to slow down. Nature is urging it to

beat fast for some very pressing reason; and until that cause is removed, artificial slowing down must put a very great strain on this vital organ. So the wise Homœopath gives some remedy, in each instance according to the peculiar requirements of the particular individual case, that will remove the cause of the faulty heart action. When this cause has been removed, the heart will automatically adjust itself to the rate and rhythm best suited to the requirements of the moment. Nature knows best and she will accommodate herself, if we will but try to co-operate with her.

Homœopathy has many wonderful remedies for heart complaints. Professor W. A. Dewey, in his "practical Homœopathic Therapeutics," lists over forty; and then he quite omits such invaluable items as *Latrodectus mactans*, a spider poison which has been used with brilliant results by the late J. Ellis Barker and many another outstanding Homœopath. *Theridion* and *Tarentula* are others not quoted by the Professor. Each remedy has its own natural sphere of usefulness and best results can be obtained only when bearing that fact in mind. Needless to say, these remedies are always given in homœopathic form, that is, potentized in extremely minute quantities.

One substance that is used frequently by Homœopaths is really a herbal organ-remedy. This is the fluid extract or tincture of *Crataegus oxyacantha*, the English hawthorn berry, which is a marvellous heart tonic and builder of heart muscle. The dose is one to fifteen drops in a little water at meal-times. It must be used over quite a period of time to give results, but it really a sort of special heart food. The story goes that a London heart-specialist learned of this remedy from some Homœopath and built up a great reputation for himself by prescribing it freely! It is a pity more do not do likewise, instead of using the dangerous drugs in vogue today. Their patients would certainly benefit.

When the Nature Cure specialist treats heart complaints, he does not concentrate all his efforts on that organ. That would be a great mistake, the mistake that, in my opinion, is made almost invariably by the specialists of the orthodox school. No, one must not lose sight of the wholeness of things! The body must be considered in its complete entirety and the reciprocal relationship of its various parts. For, if the heart is weak, that will not be the only part that is weak. And there must have been a cause.

Among the many causes of heart weakness are the many and various kinds of injections given so readily, one might almost say recklessly, today. Then again, there are operations, such as the extirpation of tonsils, which can put a heavy burden on the heart by removing the body's natural poison-filters, the tonsils. Vaccination is yet another prolific cause of heart trouble. And, as every Nature Cure practitioner knows well, suppressive treatment of any disease condition is dangerous. The body tries to eliminate, throw off, bad matter by the process pithily described by Hahnemann as "from within out, from above below." Where a skin eruption, for example, is driven into the system by salves, injections and other suppressive measures, heart disease may easily result.

How do we know all this? Simply by experience. Natural therapeutists and Homœopaths have cured and are curing countless numbers of cases on the principle that they are suffering from suppressed eruptions, vaccine poisoning, the "side effects" of various powerful drugs, and so on. Their successes prove the correctness of their reasoning.

In the treatment of heart disease, each case must be studied individually and given a regiment and remedies appropriate to the particular circumstances. The whole constitution must be built up anew. Then nature, in her inimitable way, restores balance, tones up or strengthens the heart, or else establishes some form of compensation, as the case may be, and the danger and distress of heart disease cease to exist. In a great many cases, complete cure takes place—in the course of time. In others, where there is some radical organic fault, there is a readjustment that enables the patient to live happily and well, with excellent prospects of survival to the normal span of life.

There is, however, one proviso, one catch to the whole question of Nature Cure treatment. Nature Cure is not just a matter of doing some inconvenient things for a limited period until relief is obtained. Far from it! Nature Cure necessarily means a radical and permanent change of the way of living so as to accord with natural law. Unless we are in harmony with Nature and prepared to obey her laws, we cannot fail to get ill in the long run. But if we do obey, we cannot but be well, happy and healthy in body, soul and mind. And that, believe me, is worth more than a king's ransom or a millionaire's fortune.

Ram Naume At Richmond

Last Sunday the birth of Shri Rama was celebrated by the Sanathan Ved Dharma Sabha of Richmond, at the Indian Sabrol Hall. Over 400 people participated in the ceremony. Havan was conducted by Mr. K. Maharaj. Speeches were made and musical items were rendered by pupils of Hindi Pathshala and the members of the Prakash Orchestra. Mr. S. Haripal of Richmond and Mr. K. Naloo of Merebank donated towards the Sabha. The Secretary announced that plans for the erection of a Temple, but the joint gift of Messrs S. Ramgulam (Jocots) and G. Bodalal Choudhry (Richmond), were complete and that the building would commence as soon as certain legal difficulties were over come. Mr. D. Beadan (Ixopo) presided.

Green Ginger 1/6 per lb.

Orders for less than 10 lbs. will not be accepted. Price will be reduced for orders more than 10 lbs. Please send cash with order.

Write or phone to:—

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, Durban.
Phone 20449

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

"India's only Story Monthly"

Send 6d. stamps for Specimen.

Cuticura

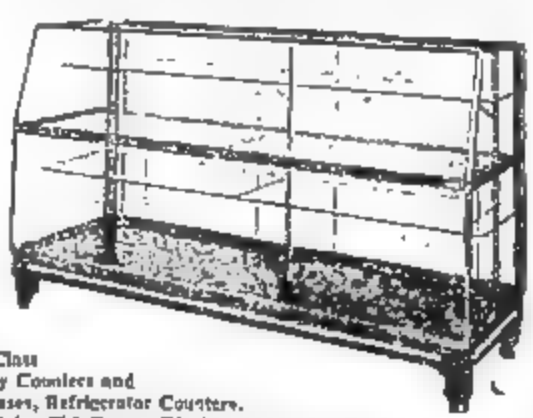

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet

Comforts aching FEET!

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters.
Wall Units, Fish Fryers, Dinette Fittings etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (facing Escom House)
Phone 33-4311/2. Johannesburg. P.O. Box 4501

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૬૮

ગુજરાત ૪૯ મું—અંક ૧૬ | શુક્રવાર તા. ૨૦ એપ્રીલ, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ એપ્રીલ ૧૯૫૧.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું નીવેદન

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ પોતાનો ચૌદ દિવસનો ઉપવાસ આજે પુરો કર્યો બાદ અખબારો લેખું નીચે પ્રમાણેનું નીવેદન કર્યું છે.

"ઇશ્વર કૃપાએ મારો ચૌદ દીવસનો ઉપવાસ હું સહેલાયથી પુરો કરી શક્યો છું. એ પરિતાપના દીવસો દરમીયાન મીત્રો અને શુભેચ્છકોએ દુરના તેમજ નજીકના મોટી સંખ્યામાં પ્રીનીકલ્પમાં મારા મુકામે આવી મારાપર પ્રેમ અને હાર્દિક લાગણી વર્ષાવી છે. દુનીયાના અનેક ભાગોમાંથી રૂ હાતબુજી દર્શાવનારા તારો અને પત્રો પણ આવ્યા કર્યા છે. એ સઘળા શુભેચ્છાઓ અને પ્રેમ મને તેમજ મારાં કુટુમ્બને આશ્વાસન અને હીંમત આપનારાં થઇ પડ્યાં છે.

અખબારોએ મારી તંદુરસ્તીની હમેશાં તપાસ કરેલી છે અને મારાં પગલાને બીરદાવેલ આપેલી છે અને ખાસ કરી રવાનીય અખબારોએ મારી બાબ કાળજી કરી અંગત સહાનુભુતી દર્શાવી છે તેને માટે હું તેઓનો ઉંડો આભારી છું. આ સઘળાંએ મારી ઉપર બહુ જ મોટી જવાબદારી મુકેલી છે કે જે બદલ કૃપાધીન હું ઉંડાણી થઇશ.

મારા ઉપવાસે મને કદી નહી હતી તેવી ખાત્રી કરાવી આપેલી છે કે ઇશ્વર પરની શ્રદ્ધા કદી પણ ગુમાવવી નહિ અને માનવીએ બનાવેલા કોઇ પણ કાયદા જો ઇશ્વરના કાયદાની વીરૂદ્ધ હોય તો તેનો વીરોધ કરી ઇશ્વર નાજ કાયદાને અનુસરવું.

મારામાં એવી કશી ચમત્કારીક શક્તી નથી કે જેથી આ દેશના સઘળા પાકીન લોકોનાં દુઃખો હું દુર કરી શકું. આપણી સામે જંગી કાર્ય આવી પડેલું છે અને તે સિદ્ધ કરવાને જંગી પ્રયત્નની જરૂર પડશે.

આપણો ધ્યેય સિદ્ધ કરવા ઇચ્છતા હોઇએ તો આપણી પાસે એકજ માર્ગ છે, અને તે એ કે શરીર, મન અને આત્માની શુદ્ધિ કરવી કે જેથી પરમેશ્વરની આપણને દોરવણી મળે, અને મન, વચન અને કર્મથી આપણે સત્ય અને અહીંસાનો માર્ગ અદ્યપ કરવો જોઇએ.

ઉપવાસ અગાઉના મારાં નીવેદનમાં હું કહી ગયો હતો કે એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ કરી તેની જે કંઇ પણ સજા થાય તે ભોગવીશ. તેને હું હજુ વળગી રહું છું. પરંતુ હું એવું કશું ઉતાવળીયું પગલું ભરવા નથી ઇચ્છતો.

હું કર્યું પણ કરું તે પહેલાં સઘળા ઉમેદોના અગ્રગણ્ય જનોની સાથે મસલત કરીશ તેમજ સરકારની સમક્ષ પણ રજુઆતો કરીશ.

મારા જેવાં જેઓ બીમાર અને લાગણીઓ ધરાવતા હોય તેઓનો સાથ હું આભાર અને સહકાર આપવારીશ.

નોંધ અને સમાચાર

હડતાળ પર 'ડેપ ટાઇમ્સ'

સાતમી મે ની હડતાળ બારામાં 'ડેપ ટાઇમ્સ' લખે છે કે વાઇનબર્ગમાં એક ટેકાવો બોલતા મીસીસ ગ્રેગ. ગુસે જણાવ્યું હતું કે "મે સાતમીની હડતાળ મારે મનમાં બહોળો સારો ઉત્સાહ દેખાય છે." જો આ વાત સાચી હોય તો આ બહું ખોટું કાર્ય થઇ રહ્યું છે. આ હડતાળ બહારની નીચે તો પણ એની નીતી અને એનો હેતું સારા નથી. હડતાળ એ કાયદેસર રીતે રાજ કીય હથીઆર નથી. એની અસર ન્યાયી અને અન્યાયી પર અને શત્રુ તેમજ મીત્ર બન્ને ઉપર સરખીજ થાય છે. આ સઘળી સજાને નુકશાન નથી થતું પણ આમ જનતાને નુકશાન થાય છે. એવા ગોરાઓ કે જેઓ બીન-ગોરાઓ તરફ સહાનુભુતી ધરાવે છે તેવા લોકો નું કાર્ય પણ એક દીવસ બંધ રાખવા થી શો ફાયદો થશે ? બીન-ગોરા નેતા ઓએ સમજવું જોઇએ કે -રોષ પણ ઉતાવળું પગલું લેવાથી પણ લોકોની તેઓ સહાનુભુતી ખોશે અને પોતાની સહતને તેઓ નુકશાન કરશે.

રેપ્રેઝેંટેશન એક્ટ નેશનલ-યુરોપીયન બીલ કરતા ૪૮૦૦૦ હલકા કલકોના મત નથી મીનતી લેતું પણ અમારી ચટણીએ તે રાજનીતીનો ભંગ કરનાર છે. તેમજ રાષ્ટ્રીયતના ધરાવની પવિત્ર તાનો પણ તે ભંગ કરનાર છે. બીન-ગોરાઓએ આ હડતાળમાં જોડાતા પહેલા એ વીચાર કરવો જોઇએ કે આવા કાર્યને સાથ આપતા તેઓ હલકા ગોરાઓનો સાથ લેશે. આ નવા કાયદાના અમલમાં હડતાળનું શસ્ત્ર એક હથીયાર થઇ પડી છે. વીરોધ કમીટીનું આ પગલું થયું છે.

માનવહક ઉપર હક્ય રીફોર્મ ચર્ચ

હક્ય રીફોર્મ ચર્ચ પોતાના કમીશન ના હેવાલમાં જણાવે છે કે યુનોના માનવ હકોના ધરાવનો આદર્શ ઉચ્ચો છે અને બધા ધોસ્તીઓનો તે ધરાવને સાથ મળશે, પણ ધરાવની શક્યતા બરાબર નથી. કારણ કે તે મનુષ્યને આંકણીનું માપ બનાવે છે. અને તેમ કરી તે મનુષ્યને ઇશ્વર કરતાં વધારે મહત્વ આપે છે. અમારા ચર્ચનું માનવું છે કે ઇશ્વર મનુષ્યને એની પોગ્યતા પ્રમાણે બધુ આપે છે. મનુષ્ય ને પોતાને કશો હક નથી હોતો. ઇશ્વર જ એને લાયકાત મુજબ હકો બક્ષે છે. જેને જે મળ્યું છે તે ઇશ્વર તરફથી જ મળેલું છે.

દુનીયામાં ન્યાયનો અર્થ એવો નથી થતો કે બધાને સમાનપણે રાખવા (આથી તો પણ નબળા લોકોને અન્યાય થવાનો સંભવ રહે.) પણ ઇશ્વરે જેને જેવો બનાવ્યો છે તેવો તેની સાથે વર્તાવ રાખવો જોઇએ.

દુનીયાની શાંતી અને સ્વતંત્રતાનો સવાલ માનવ અધીકારની ઉપર નિર્ભર નથી પણ માનવ જે ઇશ્વરી કાનુનનું પાલન કરે છે તેના ઉપર અવલંબે છે. મનુષ્ય ઇશ્વરને ટેટલો માને છે અને ઇશ્વરના કાયદાઓનું કેટલું પાલન કરે છે તેના પરથી તેની કીંમત નક્કી કરી શકાય માનવ હકના ધરાવમાં છે કે "સ્વતંત્રા અને સમાનતા પ્રત્યેક માનવનો જન્મ સીદ્ધ હક છે. રંગ, કોમ, યા જાતી, પુરૂષના ભેદ વગર પુર્ણ સ્વતંત્રતા તથા પુર્ણ હકો તેમને ભોગવા

જોઇએ." આ વસ્તુ બોલ નથી કારણ કે ઇશ્વરે જે ભેદો પાડ્યા છે તેનું મહત્વ આથી નથી રહેતું. જે અબજ (૨૩,૦૦,૦૦,૦૦૦) દુનીયાના લોકોને માટે સમાન હક માંગવા એ તરંગી કલ્પના છે, જેમાં મનુષ્યની આધ્યાત્મીક બાજુ ધ્યાનમાં નથી આવતી. મનુષ્ય ની કુદરતનો ખ્યાલ રાખીને તેની સ્વતંત્રતા ઉપર હાથ રાખવાની જરૂર રહે છે. માનવ હકના ધરાવમાં બધુ માં એ છે કે "દરેક મનુષ્યને પોતાના રાજની સરકારમાં ભાગ લેવાનો હક હોવો જોઇએ." આ વસ્તુ પણ અયોગ્ય છે. જે મનુષ્ય માનસીક રીતે પક્વ છે અને જે બરાબર પડાયેલ નથી અને જેને પોતાની જવાબદારીનું કર્યું ભાન નથી તે આ કાર્યને કે હકને લાયક ન ગણાય.

નેટીવ અફેર્સ કમીશન

યુનીયનના ઇતીહાસમાં પહેલીજ વાર એવું બનવા પામ્યું છે કે એક કેબીનેટ ના પ્રધાનને ધારાસભાના સભ્યો મંત્રી તરીકે મદદ કરશે. જે ની પહેલી તારીખે શ્રી. પી. જે. ઓસ્થીયર, કે જેઓ નેશનલીસ્ટ પક્ષના ધારા સભાના સભ્ય છે તેમને નેટીવ અફેર્સના કમીશનમાં મેમ્બર તરીકે નીમવામાં આવશે અને તેઓ કાર્ય નેટીવ વિષેનું જવાબ દારીનું કામ કરશે. શ્રી. એચ. ડી. સી. હીવેટનેમ, આ કમીશનના ઉપ-પ્રમુખ છે અને તેઓ નેટીવ રીજર્વના નેટીવોને લગેનું કાર્ય કરશે. શ્રી. જે. જે. સર્ફ કાઉન્ટીન, જેઓ કમીશનના એક સભ્ય છે તેઓ ઝહેરના નેટીવોને વિષેના કાર્યની જવાબદારી પર નીમાયા છે. આ ત્રણે ધારાસભ્યો મીનીસ્ટર ઓફ નેટીવ અફેર્સ અને કમીશનના પ્રમુખ ડો. વેડબુર્ડને ધારાસભાની બેઠક દરમીયાન મદદ કરશે. અને ધારાસભા બંધ રહે તે વખત દરમીયાન તેમની સાથે પ્રીટોરીયામાં રહી કાર્ય કરશે. આ કમીશન નેટીવ અફેર્સની બોડ કેબીનેટ જેવી ગણી રહેશે. અને રાજ કારણમાં રંગભેદને વધુ હક્ક બનાવશે. સાથે સાથે નેટીવોને સરકારના સંપર્ક માં આવવા નહીં દે. મીનીસ્ટરે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, આ કમીશનના સભ્યો સર કાર તરફના હોવા જોઇએ અને રંગ ભેદમાં પુર્ણ માનનારા હોવા જોઇએ. આનો અર્થ એ કે હાલ ધારા સભા માં જે નેટીવ પ્રતિનિધીઓ હોય છે તેઓ આ કમીશનમાં રહી નહી શકે

કારણ કે તેઓ સરકાર પક્ષના નથી. કાયદેસર રીતે નેટીવ એફેયર્સ કમીશનર માં ત્રણથી ઓછા અને પાંચથી વધારે સભ્યો ન રહી શકે. ૧૯૨૦ માં જ્યારે આની સ્થાપના થઈ હતી ત્યારથી આજ સુધી આ કમીશન દરેક સરકારને સલાહ આપવાનું કાર્ય જ કરતું હતું. પણ્ આમ માને છે કે આજ સુધી એને કશું કાર્ય કર્યું નથી.

હ્યુમ રીફોર્મ ચર્ચ રંગભેદ પર

હ્યુમ રીફોર્મ ચર્ચ રંગભેદને ધાર્મીક દ્રષ્ટીએ આવકારે છે. રેા. પી. જો. વિલ્જોએન આ સવાલ પર ખોલતાં જણાવે છે કે વર્ષોથી આ ચર્ચ રંગ ભેદની નીતીનેા અભ્યાસ કરે છે અને એની આવશ્યકતા ધાર્મીક દ્રષ્ટીકોણના પુરાવાથી સાબીત કરી શકાય છે. ગેારા અને બીન-ગેારાઓના હીત માટે સરખેા પ્રયત્ન થવેા જોઇએ. તેજ આપણે ઇશ્વરના આશીષ સાથે આ વસ્તુ સ્વીકારી શકીએ.

આ ચર્ચે પાસ કરેલા એક ઠરાવ માં જણાવ્યું છે કે "રંગભેદનેા અર્થ એ છે કે જુદી જાતિને પેાતાના ક્ષેત્ર માં ઉન્નતીની તક આપવી. અને માન સાથે રાખવા."

યુનીયનમાં રંગભેદનેા અર્થ એવેા કરવામાં આવે છે કે બીન-ગેારાઓ પેાતાના ક્ષેત્રમાં અને પેાતાના જીવન અનુસાર ધાર્મીક, સામાજીક આર્થીક અને રાજકીય ઉન્નતી કરે, જેથી દરેક કોમ પેાતે પેાતાનું અસ્તીત્વ જાળવી શકે.

અગ્ની સંસ્કાર

અગ્ની સંસ્કાર એ એક ધર્મ વિરોધ નું કાર્ય છે એમ હ્યુમ રીફોર્મ ચર્ચ માને છે. વધુમાં તે ચર્ચ જણાવે છે કે ખ્રીસ્તી ધર્મ મુજબ મરણ બાદ પણ શરીરને ઘણું મહત્વ અપાય છે. તેથી અગ્ની સંસ્કાર ન કરતાં જુની દાટ કરવામાં આવે છે. અગ્ની દાહ તરફેણમાં ઘણેા નબળેા કારણ છે. ભુમીદાહની વીરૂદ્ધમાં તેઓ એકજ કારણ આપે છે કે આરેા યના નીયમ મુજબ એ આવશ્યક છે. પણ બરાબર જોતાં ઘણા રમશાન ભુમીમાં આરોગ્યના નીષ્ણાતેાના મત મુજબ કશું આરોગ્ય ને નુકસાન કરતાં નથી. અગ્નીદાહની એક વાત સ્વીકારવા જેવી છે કે ભુમી દાહ માટે રોકાતી જગા તેમાં રોકાતી નથી.

અમેરીકામાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના ઉપવાસ અંગે સહાનુભુતીના દેખાવેા

ન્યુ યોર્ક માં દક્ષીણ આફ્રીકાના હાય કમીશનરની ઓફીસપર શુક્રવાર તા. ૧ લી એપ્રીલે પિકેટીંગ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પિકેટીંગમાં જુદી જુદી ચાર સંસ્થાઓ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

પીસ મેકર, ન્યુયોર્ક, વેાર રીસીસ્ટર્સ લીગ, ન્યુયોર્ક, ન્યુયોર્ક ફેલેાશીપ ઓફ રીકેાન્સીલીએશન, ધી ડેથલીક વર્કર ન્યુયોર્ક.

૧૧॥ થી ૧॥ વાગ્યા સુધી આ પેાકીંગ ચાલુ રહ્યું હતું હજારેા હેન્ડ બીલેા છાપવામાં આવ્યાં હતાં. પણ્ તે બધાં ન્હેાતા તેથી મેાટા બેાર્ડ પર લખાણ લખવામાં આવ્યું હતું કે જેથી લેાકેા પીકેટીંગનેા હેતુ જાણે લેાકેાની સહાનુભુતી પણ્ લેવામાં આવતી હતી. આ ચાર સંસ્થાઓની એક કમીટી રચાયેલી આવી હતી અને તેમના તરફથી યુનીયનના હાય કમીશનરને એક પત્ર લખવામાં આવ્યેા હતેા. જેના લખવામાં આવ્યું હતું કે.

"અમે તમને આ પત્ર જે દીવસે શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પેાતાના ૧૪ દીવસના ઉપવાસ શરૂ કરે છે તે દીવસે લખીએ છીએ. શ્રી મણીલાલ ગાંધી કે જે આપણા જેવુ નીરીક્ષણ કર્યું છે તે મુજબ "કોમ પણ સન્માન પ્રીય મનુષ્યને અહીં રહેવું અસહ્ય થઇ પડ્યું છે. જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં રંગભેદની નીતી પસરી રહી છે. આ દેશમાં મારેા રંગ અને મારી કોમ એ એક બાપ રૂપ બન્યા છે." આ નીવેદનથી અમારા હૃદયને લાગણીથી ભરી દીધા છે. અમારેા વિરોધ દર્શાવતા અમે તમારી સામે સ્પષ્ટ કરવા ઇચ્છીએ છીએ કે અમારા દેશ માં પણ ઘણી ચીજો એવી છે કે સખત ટીકાને તે પાત્ર બને છે અને અમે પણ પાપેાથી ભરેલા છીએ. છતાં દક્ષિણ આફ્રીકા માટે ગેારી હુકમત કરવાની જે નીતી ઉપર રાજ્ય ચાલી રહ્યું છે તે કોઇ પણ પ્રજાસત્તાક કે ખ્રીસ્તી રાષ્ટ્રને દાબે તેવી નથી. અને વખત જતાં આ નીતી અને આ ભાવ ઓછેા થવાને બદલે બધતેા જતેા જોવામાં આવે છે. આથી અમને તેપજ દુનીયાના બીજા સ્વમાન પ્રીય લેાકેાને ઘણેાજ આઘાત લાગે છે. આથી પરીસ્થીતી દુનીયાની શાંતી માટે બયાનક નીવડવા સંભવ છે. વધુ લેાકેા સ્વતંત્ર થવા માટે કોમ્યુનીઝમનેા આશ્રેા લેશે અને જ્યાં દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર અને તેની પ્રજાપર મહાન સંકટ આવી પડશે. અમે તમને અરજ કરીએ છીએ કે તમે તમારી સરકારને તેમજ તમારા લેાકોને આ જણાવશેા. મણીલાલ ગાંધીએ અહીંસક રીતે આ અન્યાયનેા વિરોધ કરવાનું નક્કી કર્યું છે તેને અમે અમારેા પુર્ણ ટેકેા આપીએ છીએ. આ પત્ર ન્યુયોર્કની ચાર સંસ્થાઓ તરફથી છે."

એપ્રીલની ૬ ઠ્ઠી તારીખે ત્રણ પ્રતીનીધીઓ મી. એ. જો. મુરહેડ; મીસ ત્રેસી માલગ્રાઉર્સ, મી. બીલ સધરલેન્ડ, દક્ષિણ આફ્રીકાના હાય કમીશનર રેા. મીસ્ટર સીચને મળ્યા હતાં. મુલાકાત દરમ્યાન ઓફીસની બહાર લેાકેા દેખરીખ આપી રહ્યાં હતાં. મુલાકાત દરમ્યાન નીચે પ્રમાણે વાતેા થઇ હતી.

હાય કમીશનર બધા વિદ્વાન માણસ જણાયા અને ચર્ચા દરમ્યાન જરાએ ઉશ્કેરણી બતાવી ન્હેાતી. તેઓએ જણાવ્યું કે તેઓ ચર્ચા કરવાને તૈયાર છે પણ તેમની ઓફીસપર પીકેટીંગ કરવાની જરૂરત લાગી એ કુદ્રતની બીના છે. તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકાની બીન-ગેારી પ્રજાપર કોઇ પણ જાતનું દબાણ કે કુદરતા કરવામાં આવતી નથી. દરમ્યાનમાં હીંદીઓની સ્થીતી છે તેના કરતા દક્ષિણ આફ્રીકામાં હીંદીઓની સ્થીતી ઘણીજ સારી છે. યુનીયનની સરકાર હીંદીઓને પૈસા આપીને હીંદ મેાકલવા તૈયાર છે પણ તેઓજ જવા ઇચ્છતાં નથી આ પરથી જણાય છે કે તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકામાં ઘણુ સુખી છે. નેટીવેા માટે પણ અમારૂં બનતુ કરી રહ્યાં છીએ જેમને જેમના ક્ષેત્રમાં આગળ વધવાનેા મેાકેા આપવામાં આવે છે. પ્રજાસત્તાકનેા અભ્યાસ પણ તેઓને કરવા દેવામાં આવે છે. ખરી અડચણેા તેા એ બીન-ગેારાઓ ની છે જેઓ મેાટાક વખત માટે શહેરમાં આવીને આવ્યેા વિગેરેમાં કામ કરી પાછા પેાતાની જગાએ ચાલી જાય છે પણ એમને માટે પણ ઘણી સગવડેા કરવામાં આવી રહી છે. દક્ષિણ આફ્રીકા રાજકીય બળ ગેારાઓના હાથમાંજ રાખવા ઇચ્છે છે. અને ધ્રુજાપદાપણાની નીતી કાયમ રાખવા ઇચ્છે છે. હાય કમીશનરે વધુ માં અમને પુછ્યું કે દક્ષિણ અમેરીકા માં જે ગેારાઓની નીગ્રેા કરતાં સંખ્યા ઓછી હેાત તેા અમે શું કરત અમે એમને સામુ પુછ્યુ કે લઘુમતી રાજ્ય શું પ્રજાસત્તાકની દ્રષ્ટીયે યેાગ્ય કહેવાય? સામુ તેઓએ જણાવ્યું કે, એવેા કયેા દેશ છે કે જેમાં બહુમતી રાજ્ય કરી રહી છે? અમે જણાવ્યું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને પ્રશીયામાં ઘણા દેશમાં બહુમતી રાજ્ય કરી રહી છે. હાય કમીશનરે તેનેા ઇન્કાર કર્યો અને કહ્યું કે ખરી જોતા આ લઘુમતી રાજ્ય જ છે.

શું તમે ખરેખર એમ માનેા છેા કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં આ લઘુમતી રાજ્ય કાયમ રહેશે! એવા અમારા સવાલના જવાબમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, સો બસેા વર્ષ પછી શું બનશે તે કહી નથી કહી શકતેા પણ હાલ માટેા તેા આજ યેાગ્ય રસ્તેા જણાય છે.

એક જણવા જેવી બીના બની હતી તે એ કે જ્યારે અમારી કમીટીના બીજા સભ્ય મી. બીલ સધરલેન્ડ હાય કમીશનરને પુછ્યું કે તમે જે બીન-ગેારાઓ માટે "સુધારાની" વાત કરેા છેા તે જો મારે પેાતાને જોવી હેાય તેા મારે દક્ષિણ આફ્રીકા જવાને તમે પરવાને આપેા?

હાય કમીશનર આ સવાલ આવતાં ઘણુ ખંધારવા લાગ્યા અને દેખીતા બીના બની કે જવાબ આપવાનું તેમને અશક્ય બન્યું હતું. જો કે તેઓએ મુસ્કેા કાણુમાં રાખ્યેા હતેા. થેાડી વાર પછી તેઓએ જણાવ્યું કે જે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારના હાથમાં છે. જાત જાતના લેાકેા પરદેશ જવા ઇચ્છે છે અને બધી સરકાર તેની ઉપર દબાણ મુકે છે."

હર હરીયું નીચે પ્રમાણે બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.

મણીલાલ ગાંધી ૧૪ દીવસના ઉપવાસપર બે શોએ યુનેાને અવગણ્યું છે

નેાર્થ કેારીયાએ લડત બંધ કરવાના હુકમને અવગણ્યેા અને દક્ષિણ આફ્રીકા એ એની રંગભેદની નીતી ઉંચામાં ઉંચા પાડી.

યુનાઇટેડ નેશન્સની ફેાજ યુનાઇટેડ સ્ટેટસની નેતાગીરીની દેારવણી નીચે કેારીયામાં યુનેાના હુકમને અમલમાં મુકવા માટે લડાઇ કરી. પરીણામે હજારેા અમેરીકન, બ્રીટીશ, અને બીજ દેશ નીજ યુનાનેા નેા ભેાગ અપાયેા,' અને કેારીયન લેાકેાનું ખુન થયુ અને તેમની માતૃભુમીને વેર વીખેર કરી.

આક્રમણને અટકાવવું જોઇએ પણ કઇ રીતે?

દક્ષીણ આફ્રીકામાં મહાત્મા ગાંધીજી પુત્ર મણીલાલ ગાંધીએ રંગભેદના કાયદાનેા વીરોધ કરવા ૧૪ દીવસના ઉપવાસ શરૂ કર્યો છે. આ પછી તેઓ કાયદાનેા ભંગ કરશે અને જેલ શીક્ષા રાજ્યથી ભેાગવશે. મણીલાલ ગાંધીની રીતે આક્રમણને અટકાવું જોઇએ. એટલે કે, જો લેાકેા લડાઇની નેતાગીરી લે તેઓ પેાતાની ઉપર કુચ લઇ લે તમા દુશ્મનનુ ખુન ન કરે અને કબ્જાવાલી પ્રજાની માતૃભુમીને નાશ નહી કરે.

તમે મણીલાલ ગાંધીને અને દક્ષિણ આફ્રીકાના લેાકોને તથા દુનીયાની શાંતી ને દક્ષિણ આફ્રીકાના હાય કમીશનરની ઓફીસ સામે તમે તમારેા વીરોધ દર્શાવીને મદદ કરી શકે છેા.

અહીંસક રીતે આક્રમણને અટકાવું અને દુષ્ટતા દુર કરવાના વીષય પર વધુ માહીતી મેળવવા ઇચ્છતેા હેા તેા નીચેની રમેથી તે મળી શકશે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને મળેલા સંદેશાઓ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ૧૪ દીવસના આમરણ ઉપવાસ દરમીયાન દેશ પરદેશથી તેમના ઉપર આવેલા ટેલીગ્રામના ટેલાક સંદેશાઓમાંના ઉતારા નીચે આપીએ છીએ.

સેનેટર ઈ. એચ. પ્લૂક

"....આ સમયમાં તમારા હૃદયમાં જે ધૈર્ય અને પ્રેમ જાગૃત થયો છે એ જોઈ મારું હૃદય નાચી ઉઠે છે. ઈશ્વર તમને શક્તી આપો. જોયી તમે તમારા આદરેલા કાર્યમાં સફળતાં પૂર્ણ રીતીએ થાય તેમજ તમારા લાગના ફળ મળો."

રેવ. સી. એમ. ડોક

"હું પ્રાર્થના કરું છું કે ઈશ્વર તમને આ ઉપવાસની પરીક્ષામાં સારી રીતે ઉતીર્ણ કરે. તમે તેમજ તમારો સેવકો ઉપર જે અન્યાય ગુજરાઈ રહ્યો છે તે દૂર થાય."

શ્રી. એલેકઝાન્ડર

"નવી દીલ્હીના કરોડો પ્રાર્થના કરે છે કે ઈશ્વર તમારા કાર્યને દરોહ કરે."

પ્રફેસર આ. ઈન્ડીઅન ને. કોંગ્રેસ

"અમે આશા રાખીએ છીએ કે તમારા ઉપવાસથી દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાઓને દક્ષિણ આફ્રીકાની રંગભેદ ની નીતીની અનીતીનો ખ્યાલ આવે. આફ્રીકન પ્રતિનિધિ અને દુનીયાના બીજા લોકો તમારા આ કાર્યમાં તમને સહાયના પુરવઠરજોર એવી ખાત્રી છે."

એક અમેરીકન (અજ્ઞાત)

"અમે તમને જણાવવા માગીએ છીએ કે તમારા આ મહાન કાર્યમાં અમે દીયારેાયી તમારી સાથે જ છીએ. અને અમે અમારી પૂર્ણ મદદ આપવા ઇચ્છીએ છીએ. આજે દુનીયામાં તમારા પિતા જેવા બીજા પુરૂષોની જરૂર છે કે જે આદર્શને માટે સર્વસ્વ નો ત્યાગ કરવા તયાર હોય. તમે જે પગલું ભરી દુનીયામાં સામે દાખલો બેસાડયો છે તે દુનીયાના લોકોને જાગૃત કરવા સમર્થ નીવડશે."

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ

"અમે તમને અમારા અભીનંદન પાઠવીએ છીએ અને તમારા ધૈર્ય અને પ્રમાણને આવકારીએ છીએ અમે આશા રાખીએ છીએ કે સરકારની નીતી સામે બીન ગોરાઓની જાગૃત માટે એક નવું પ્રકરણ તમે દાખલ કર્યું છે."

ટ્રાંસવાલ આફ્રીકન ને. કોંગ્રેસ

"ઈશ્વર તમને તમારા ઉપવાસ દરમ્યાન દૈવબળથી આપે એવી અમારી પ્રાર્થના છે."

સેવાલ'ડ આર્જેન્ટીના

"આર્જેન્ટીનના સેવા આશ્રમના ગોરા સત્યાગ્રહી લોકો અને હું તમારા ઉપવાસ સફળ થાય એવી પ્રભુ પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ."

રેવ. વિલમોટ (ઓ'બર્ગ)

"તમારા ઘર્ષ ભર્યા ઉપવાસથી મારા હૃદયમાં પ્રેમ અને લાગણી ઉત્પન્ન થાય છે."

રેા. અને મીસીસ ડી. લેવિંગ્સ્ટન

કોમ્યુનીટી ચર્ચ ન્યુ યોર્કથી તેઓ લખી જણાવે છે કે "ભારતની તમારી મહાન જડતમાં મને પૂર્ણ વિશ્વાસ છે. ઈશ્વરના આશીર્વાદ તમારા ઉપર ઉતરો."

ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ (સ્વીઝરીનીક ફ્રાંસવાલ)

"હાર્દીક અભીનંદન તમારી કઠણાઇ પછી પ્રાણ મરીની તપશ્ચર્યા સફળ બનો."

ઈન્ડીઅન ને. કોંગ્રેસ (ઝાંઝીબાર)

"કઠણાઇથી પ્રાણ મારે તમે જે મહાન કાર્ય આદર્યું છે તેથી દુનીયાના બધા લોકોની લાગણી હાલી ઉઠશે. તમારા ઉપવાસ સફળ બનો અને તમને આત્મશાંતીનું બળ મળો એવી પ્રભુ પાસે માંગણી છે."

કોંગ્રેસ રેડયલ ફકેર્સ લીગ (ન્યુ યોર્ક)

"સમાનતા અને સ્વતંત્રતા માટે તમારી ધર્ષ ભરેલી અહીંસક ચળ વળને અમે ટેકો આપીએ છીએ."

કેનીયા મુનીસીપલ (નરોબી)

"માનવ હક માટે તમે જે પગલું ભર્યું છે તેને માટે અમારા હાર્દીક અભીનંદન સ્વીકારશો."

અખીલ હિંદ રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ (હીંદુસ્તાન)

"ઉપરોક્ત સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. પરશોતમદાસ ટંડન જણાવે છે કે, "તમારા ઉપવાસ દરમીયાન ઈશ્વર તમને સાથ આપો. અખીલ હીંદ રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ હમેશા કોમી એકતા માટે પોતાનો અવાજ ઉઠાવે છે અને ડીપ્રેસ્ડ પણ પોતાના બોલને તે જંગલી પશુની નીશાની ગણે છે. કોઈક દીવસ જ્યારે પુનો પોતાના અંતઃકરણનો અવાજ સાંભળશે ત્યારે કુરતા સામે તેને ઝાલ ઉપાડવી પડશે."

રાજ કુમારી અમૃત કુંવર આરોગ્ય પ્રધાન (હીંદ)

"મારા વીચારો અને પ્રાર્થના તમારી સાથે છે ઈશ્વર તમને તમારા કાર્યમાં સફળતાં આપો."

ઇન્ડીઅન કેબીનેટ એસેમ્બલીના મંત્રી (ન્યુઝીલેન્ડ)

"ન્યુઝીલેન્ડની હીંદી પ્રજા તમને તમારા કાર્યમાં સફળતાં ઇચ્છે છે. ઈશ્વર તમને મદદ અને શક્તી આપો જોયી દુનીયામાંથી રંગભેદ દૂર થાય."

મીસ એલ્સ કર્કહામ પ્રોન્સીપાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ

"...તમારાં આ પગલાંથી તમારી પ્રેમપર સારી અસર થાય અને આ દેશને જાગૃત કરે જોયી અન્યાયની જગા ન્યાય લે અને હાલના અંધારા માં પ્રકાશની જયોત મળે."

મી. આર. એન. મેકીઅન (ઓ'બર્ગ)

"...હજારોની પ્રાર્થના અને શુભેચ્છાથી તમને આત્મારીક સહાય મળશે. આથી તમે ધૈર્ય રાખો..."

રેવ. એન્ડ્રયુ વોરમીંગ્ટન (ડરબન)

"...તમારા મહાન પિતા મહાત્મા ગાંધીએ પણ આવા પગલા લીધા હતાં અને તેમના ત્યાગનું ફળ એમના દેશની આઝાદી રૂપે મળ્યું. તમે પણ તમારા આ કાર્યમાં યશસ્વી બનો એવી મારી પ્રાર્થના છે. આ દેશમાં તમારે જે અપમાન ભરી જીંદગી કાઢવી પડે છે તેના કરતાં તો ગમે તેવો આત્મ ભોગ સારો છે. તમારી કોમના બીજા નેતાઓ તમારે પગલે ચાલે તો તમારી કોમને ઉરોજન મળે."

નયયુગ બાળાસભા (ડરબન)

૧૨-૧૩ વર્ષની બાળાઓને સ્વમાન પ્રેરીત શિક્ષણ આપવા માટે તેમની શિક્ષિકા બેનને અભીનંદન ઘટે છે.

"બાપુના માર્ગે ચાલી અહીંસા વાદી બની આપે જે ઉપવાસ કર્યા છે તે માટે જગત નિયંતા પાસે અમારી યાચના છે કે પ્રભો આપને શક્તિ આપો તેમજ વિરોધ પક્ષના મનપર જાદુભરી અસર કરો. આજે નહી તો કાલે ત્યારે આપના વાવેલા બીજનું વૃક્ષ ફાલશે અને ફળ આપશે આ મહાન કાર્યમાં અમો બાળો અમારી પ્રાર્થનાનો ફાળો આપીએ છીએ. પ્રીનીકસમાં થતી પ્રાર્થના ઓમાં અમને હાજર ગણશો."

દ. આ.ના ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટપર હીંદના પત્રો અમૃત બઝાર પત્રીકા

"વર્ષોથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં મુઠીભર ગોરાઓ બીન-ગોરાઓ અને નેટીવોપર જુલમી રાજ્ય કરી રહ્યા છે. ગોડાક વખત પહેલા બીન-ગોરાઓને આ અપ માનો મુંગે મોંટે સહન કરી લેવા પડતાં હારણ કે તેઓ સ્વતંત્ર નહોતા હવે પરીસ્થીતી સાવ બદલાઇ ગઈ છે. બીન-ગોરાઓ ગુલામીની સાંખી નીકા બોથી ઉઠી ગયા છે અને તેઓ અપ-માન સહન કરવા તૈયાર નથી. કે. મહાન ચુનેાતા હરાવને ઠોકરે મારે છે તેથી ચુનેા આંગી પડશે. ફેારીમા કરતા દક્ષિણ આફ્રીકામાં ચુનેાની શક્તીની પરીક્ષા થઇ રહી છે."

ઇન્ડીયન ન્યુઝ ક્રોનીકલ

"દક્ષિણ આફ્રીકાએ મુઠીભર હીંદી ઓને બધા આપવાની માંગણીનો અસ્વીકાર કરી પણી હીંમત બતાવી છે પણ હવે તે એ દેશના બધા રંગીન લોકોને સાધારણ હક્ક આપવા પણ કબુલતું નથી તેથી દુનીયાના બધા રંગીન લોકોના મનમાં વિરોધની લાગણી ઉદ્ભવી છે."

ફ્રી પ્રેસ જર્નલ

"દક્ષિણ આફ્રીકાની મનુષ્ય ઉપર ની અમાનુષીક વર્તણુંક હક બદારી ગઇ છે દુનીયાના બધા રંગીન લોકોને આ એક નીમંત્રણ છે. કોમ્યુ-નીસ્ટના બદ કરતાં આ સવાલથી દુનીયાની શાંતી જોખમમાં છે. બધા પશ્ચિમના દેશોએ દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓ અ નેટીવોને ન્યાય મળે તે માટે જવાબદારી સ્વીકારવી જોઇએ. માનવ હકને વળગી રાખવા માટે જો કોઇ પણ પગલું ભરવામાં નહી આવે તો દુનીયાની શાંતી જોખમાં છે."

હિંદુસ્થાન સ્ટેંડર્ડ

"દક્ષિણ આફ્રીકા યુનેાના ઠરાવને વારંવાર ઠોકરે મારે છે તેથી તેની સામે યેાગ્ય પગલું ભરાવવું જોઇએ એમ અમે માનીએ છીએ પણ પાછળ નેા અનુભવ કહે છે કે આ પગલું બહુ હજારો કે કેમ ! જો અમેરીકા કે ઇગ્લંડ દક્ષિણ આફ્રીકા સામે પોતાનો સખત વિરોધ બતાવત તેા દેખાતું છે કે દક્ષિણ આફ્રીકા આટલી બહાદુરીથી એની રંગભેદની નીતિ અમલમાં ન મુકત."

લીડર (અલ્હાબાદ)

"ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓ વચ્ચે સમાનતા કેાયી જોઇએ એ આદર્શ પર આજે કોમનવેલ્થની હસ્તી છે. પણ દક્ષિણ આફ્રીકામાં બીન-ગોરાઓ ઉપર જે જુલમ ગુજરાઈ રહ્યો છે એ જુએ બોર જો ખિટન સહન કરી લેશે તેા બહારીજ ભવીષ્ય માં કોમનવેલ્થના ભુકા ઉડી જશે.

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી ફેારા

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયેાગી પુસ્તક

કીંમત ૧૭-૦

સરદારશ્રી' જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીંમત ૧૩ ૦

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

હૃદયની બીમારી

આજના માણસનાં જીવને લેખમાં નાખનારી મુખ્ય ગંભીર એક સર્વસાધારણ ફરીયાદ તે હૃદયની બીમારી છે. તેનું કારણ શું? આપણે વધારે સારાં પદેરી શકીએ છીએ, હરવા ફરવાના સાધનો વધારે સારાં છે, વધારે પૈસા થયાં છે, દવાખાનાંઓ વધારે છે. ડાકતરો વધારે છે, બીજાન કદી નહિ હતું તેટલું વધી ગયું છે. તેમ છતાં કદી નહિ હતી તેવી હૃદયની બીમારી વધી ગઇ છે. તો આ બધાનો શો ફાયદો?

સૌથી પહેલા લેખવું કે, હૃદયના રોગથી જેમના મૃત્યુ નીપજે છે તેમની બીમારીનું કારણ શું હોય છે? મને લાગે એક સાધારણ પણ ગંભીર કારણ એ દેખાય છે કે જે લોકો હૃદય બંધ થવાથી મરણ પામે છે તેઓને મોટે ભાગે જન્મ્યા પછી તે કુમળો થાય છે અને તેમાં મરણ નીપજે છે અને તેમાં પણ ખાસ કરી રાતના ભોજન પછી થાય છે. આનું કારણ જોતા એ જણાય છે કે રાતનું ભોજન બધા કરતાં હોય છે કેમકે દિવસના તેઓ કામ કરતાં હોઈ બહુજ હલકો ખોરાક લેતાં હોય છે. બીજું કારણ એ છે કે બહુ શારીરીક મહેનત કરનારાઓ આ કુમસાના ભોગ બને છે. અને ત્રીજા કારણ સાધન માનસીક આઘાત લાગ્યો હોય છે તેઓ આના ભોગ બને છે.

પહેલા કારણને હું ગંભીર અને સાધારણ કરું છું કારણ કે, ઘણા જાણકારો એમ કહે છે કે જન્મ્યા પછી ના મરણો મોટે ભાગે હૃદય બંધ પડવા થી નહીં પણ અપચાને કારણે થાય છે. બધુ પડતું ખાવાથી પેટમાં વાયુ થાય છે અને તેને પરિણામે ચુક આવે છે અને હૃદય ધીમે ધીમે નબળું બને છે. આ હૃદયના કુમસાથી રોગીને બચાવી શકાય એમ છે. મનુષ્ય માત્રે શરીરની કાળજી અને સંયમ રાખવાની આવશ્યકતા છે. જે લોકો ને હૃદયની ફરીયાદ હોય તે લોકોએ વધારે ખાવું ન જોઇએ. ખોરાક જે ન પચે તેવો ન લેવો અને જમ્યા પછી એક કલાક શારીરીક શ્રમ ન કરવો.

ભોજન બાદ હૃદય બંધ પડવાથી જે મરણો થાય છે તે જોતા એમ જણાય છે કે કુદરતના કાયદાને અનુસરવાથી આવા મરણો ટાળી શકાય છે.

બીજું કારણ તપાસતા જણાય છે કે આ આધુનીક યુગમાં શરીરને સશક્ત બનાવવા માટે પુરતી કાળજી લેવાતી નથી. કોઈ પણ અનુપમ સુંદર નીરોગી શરીર અને પુર્ણ શારીરીક શક્તી મેળવી શકે, કેવલ તે મેળવવા તન, મન થી તયાર થવું જોઇએ. આપણે જો કુદરતને અનુકુળ બની જીવન વીતાડીએ તો કુદરત આપણને હાથલકારક નીવડે. આપણા શરીર અરકત કેમ છે તે હવે જોઇએ. જવાબ લેવો જ સીધો અને સરળ છે. આપણે જે ખોરાક લઇએ છીએ તેમાના તત્વોથી આપણા શરીર નો બાંધો બંધાય છે. જો આપણા શરીરને જોઇતા તત્વો આપણા ખોરાક માં ન મળે તો આપણે શરીર કેવી રીતે સુંદર બનાવી શકીએ?

ઘણા લોકો ખોરાક માટે કશું જ જાણતા નથી હોતા. તેઓને એ પણ ખબર નથી હોતી કે તેઓના શરીરના બંધારણ માટે કયા કયા તત્વોની જરૂર છે. શરીરને જરૂરી તત્વો કુદો અને શાક ભાજીઓમાંથી મળી રહે છે. જો પુર્ણ પ્રમાણમાં કુદો અને શાક ભાજી લેવામા ન આવે તો શરીરનું બંધારણ મજબુત નજ બને. ઘણા હોંદીઓ કુદત રોટલી અને ભાત ઉપર જીવે છે. આનાથી શરીર મજબુત બનવું શક્ય નથી. અને વધારે લાંબુ જીવન જીવી શકવું પણ અશક્ય છે. આપણા જોવામાં આવે છે કે મોટા ભાગના લોકોના ખોરાકમાં રટાર્ચવાળા પદાર્થો વધુ પ્રમાણમાં લેવાય છે. દાખ લા તરીકે, સફેદ લોટની રોટલી કે રોટી, ચોખા, બીસ્કીટો, બીસ્કીમીસ આ બધી ચીજોમાં પુર્ણ પણે રટાર્ચ છે અને મોટા ભાગના લોકો ખોરાકમાં અરધો અરધ આ વસ્તુ લે છે. આ ચીજોમાં પોતાનો ખાસ સ્વાદ નથી હોતો તેથી ખાંડ, મીઠું, મરચુ, અને મસાલાઓ નાખી તેને સ્વાદીષ્ટ બનાવ વામાં આવે છે. ખાંડમાં પણ "કાર્બો હાઇડ્રેટ" નામનું તત્વ હોય છે. અને આ તત્વને લઇ બીજો અને બાળકોના પણ રોગો પેદા થાય છે. શરીરમાં જ્યારે રટાર્ચનું પ્રમાણ વધારે હોય છે ત્યારે રટાર્ચ, "વાયટામીન બીસ" તત્વમાં ફેરવાઇ જાય છે. આ તત્વ શરીરને ઢીલી કર્તા છે તેથી શરીર એને મેદીમાંથી મુક્ત કરવા પ્રયત્ન કરે છે અને શરીરના બીજા ભાગોમાં તેને ધકેલી દે છે. ખાસ કરીને તે પેટમાં અથવા હૃદયની આસપાસ રહે છે. પેટમાં હોય છે ત્યારે મ ળ કબજીયાત રહે છે. આ તત્વની એ ખાસીયત છે કે તે રસાયણોને સાથ સહકાર બનાવી દે છે તેથી જે લોકો રટાર્ચ વધુ પ્રમાણમાં લે છે તેઓને કબજીયાત રહે છે. આ અનુસાર હૃદય પણ રસાયણજ છે અને એ પણ આ તત્વને લઇ કમજોર બની અરકત સહકાર બને છે. સ્વાભાવીક રીતે જ આવા કમજોર અને અરકત સહકાર બનેલા શરીરના ભાગને શ્રમ પડતાં જ તે બહાસ થાય.

માનસીક સ્થીતીની અસર પણ હૃદય ને થાય છે. આજના આધુનીક જમા નામાં તો કામકની ચીંતા અને આઘાતો તથા ઉશ્કેરણી હોય છે. જીવનની ગતી બહુ તેજ બની ગઇ હોવાથી આરામ લેવો જાણે ભુલીજ ગયા છીએ. શાંતી ભર્યા જીવનમાંથી ચાલી જ ગઇ છે અને ધમાલથી જ કામ કરતાં આપણે શીખી ગયા છીએ. આ બધાના પરીણામો આજે આપણને ભોગવવા પડે છે.

બીજુ કારણ એ છે કે ઉદ્યોગની દ્રષ્ટીએ આપણા જીવનમાં ઘણા નુકસાન કારક તત્વો પેસી જવા પામ્યા છે. દાખલા તરીકે મીશીનમાં બફાને ઝીણા દળા તેનો સફેદ લોટ બનાવવામાં આવે છે અને કમાણીની દ્રષ્ટીએ આ લાભ કારક બને છે. લોટને સફેદ બનાવવા "બ્લીચની" નામનું એક રસાયણીક દ્રવ્ય નાખવામાં આવે છે. આ દ્રવ્ય જ્ઞાન તંતુને ઘણું નુકસાન કારક છે. કુતરાના બીસ્કીટો પણ હવે સફેદ લોટ ના બની બનાવતાં કારણ કે "બ્લીચની" ને લઇ તેઓને કેટલાક બીમારી બનાવે તેવા રોગો થતાં. સફેદ લોટથી થતા નુકસાન સર્વે જાણે છે છતાં પૈસા બનાવવાની દ્રષ્ટી સામે બીજા કોઇ પણ સવાલ ઉભા નથા રહી શકતાં.

નુકસાનકારક વસ્તુઓમાં બીજી તમાકુ અને ઓટમીલ છે. લોકો સમજતા નથી કે આ ચીજોની હૃદયપર કેટલી અસર થાય છે. આ ચીજોનો વીરોધ કરતો પ્રચાર અગેરીકામાં કર્યો છે છતાં એનો ઉપયોગ ઓછો ન થતાં વધતો જ રહ્યો છે અને બનાવનારાઓ તેની જાત જાતની ખુબીઓ બતાવી ઘરાકને લલચાવે છે.

ઓટમીલના જેવું જ નુકસાનકારક તત્વ "ટીન ફુડસ"માં વાપરવામાં આવે છે. તેનો ઉપયોગપણ નુકસાન કારક છે. આ તત્વ રહેલું છે એવા પ્રમાણમાં તે તત્વ રહેલું છે એવા વખત તે વાપરવાથી તેની અસર શરીરપર થાય છે.

આથી આપણે જાણ્યું કે હૃદયના રોગો બે વર્ગના લોકોમાં વધારે થાય છે. એક શ્રીમંતોમાં કે જેઓ બહુ ભારે ખોરાક લેતા હોય છે. અને બે વર્ગમાં ભોજનબાદ મોટા પ્રમાણમાં મરણ નીપજે છે. બીજો વર્ગ મહીનત કે જે ઘણા મહેનતના કામો કરે છે પણ ખોરાકમાં તેને કુદત રહાર્ચ ઓછો છે. બન્ને વર્ગને ચીંતા હોય કે, શ્રીમંતોને ભોગના વેપારની ચીંતા હોય છે અને ગરીબોને પૈસાની ચીંતા હોય છે. આવી પરીસ્થીતીમાં હૃદયના રોગો ઓછા હોય એ આશ્ચર્યજનક લાગતા નથી.

હૃદયના રોગોનો છુટકારો કરવા માટે આયુર્વેદવાળા દવાઓ આપે છે અને ડાકટરો ઓપરેશનો આપે છે. પણ કુદરતના ઉપચારોના કાયદા સુજબ આ બીજો નુકસાન કારક છે. જો હૃદયની ગતી વધી ગઇ હોય તો તેનું બારીક તપાસ કરવા જતાં એને ધીમું કરવાનો પ્રયત્ન ન થવો જોઇએ. કુદરત કોઈ પણ કારણથી હૃદયની ગતીને વધુ વેગ આપે છે. તેવી પરીસ્થીતી તો કારણની શોધ કરવી આવશ્યક બને છે. અકુદરતી રીતે ગતીને ધીમી કરવાથી હૃદયને આઘાત પહોંચે છે. કુદરતી ઉપ ચારમાં બધુમ્પની પરીસ્થીતી જણાય ત્યારપછી ઉપવાસો અજમાવે છે. અને હૃદયની ગતી પોતાની મેળે ધીમી પડે છે. કુદરત સાથે એક રાત ગાળવો જો આપણે પ્રયત્ન કરીએ તો તેનું પરીણામ સારું જ આવે.

કુદરતી ઉપચારોમાં હૃદયના રોગો માટે ઘણા ઉપચારો છે. ઘણા મહાન કુદરતી નીષ્ણાતોએ હૃદયના રોગ માટે કરેલાઓનાનું ગેર વાપર્યું છે. કુદરતી નીયમોને બરાબર સમજી લેવાની જરૂર છે અને બહુ ધ્યાનથી નાના પ્રમાણમાં આ ગેર આપવાથી તેનું પરીણામ સારું આવે છે. બીજો ઉપચાર ઇંગલીશ "હોથોર્ન બેરી"ના રસનો છે. આ રસનું એક ટીપું પાણીના ચંદર ટીપા સાથે ભેળું કરીને જમતી વખતે લેવું જોઇએ. રાહે સાથે ખોરાકમાં પણ ફેરફાર કરવો આવશ્યક છે. જે લોકો પરીણામ સારું આવે.

કુદરતી ઉપચાર વાળાઓ હૃદયના રોગની જ્યારે તપાસ કરે છે ત્યારે ડાકટરની જેમ કુદત હૃદયનો જ વિચા

વિચાર કરે છે અને તે આવશ્યક છે. કારણ કે જો હૃદય નબળું હોય તો શરીરના બીજા ભાગો પણ નબળા હોવા જોઇએ અને હૃદય નબળું પડવા નું કારણ હોવું અને જાણી લેવું આવશ્યક રહે.

આજે કાલ ભાત ભાતના જે ઉપદ્રવોનો આપણામાં આવે છે તેનાથી પણ હૃદય નબળું પડે છે. બીજું કારણ ઓપરેશન છે. દાખલા તરીકે દાઢના ઓપરેશન ત્રીજું કારણ ઘીનના મુકાવવા તે છે. કોઇ પણ રોગને દબાવવાનો પ્રયત્ન કરવો તે નુકસાન કારક છે. શરીર એનું જોર કેવાનો પ્રયત્ન કર્યા જ કરે છે. દાખલા તરીકે ફોલ્લીઓ થાય તેને રોકવા ઉપદ્રવનો અર્થ છે. જેથી શરીરનું જોર શરીરમાંજ રહે અને આથી હૃદય ના રોગો મટાડે. બસ રહે આ બધા ચાલે અનુભવથી જાણવામાં આવી છે. અને તેના હજારો પુરાવા છે કે કોને કુદરતી ઉપચારોથી સારા કરવામાં આવ્યા છે. આ પરથી કુદરતી ઉપચાર નું મહત્વ વધ્યું છે.

હૃદયના રોગનો ઉપચાર કરતી વખતે દરેક માણસને બરાબર ઓબ્ઝર્વ કરવો જોઇએ. અને ત્યાર પછીજ ઉપચાર શરૂ કરવા જોઇએ કુદરતની મહત્તથી હૃદય પાછું બરાબર થઇ જાય છે અને રોગ સાવ દુર થવા પામે છે પણ આ ઉપચાર ધીરજ અને હિમ્મત માગે છે.

કુદરતી ઉપચારોમાં એક બહુ મહત્વની વસ્તુ છે તે એ કે રોગનો ઉપચાર કર્યા પછી પ્રલોભને પુર્ણ કરવાના નથી હોતા પણ તે ચાલુજ રાખવાના હોય છે. કુદરતી ઉપચાર નો અર્થજ એ છે કે શરીરને આવશ્યક કુદરતના કાયદાને અનુસરીને જીવન વીતાડવું આવા જીવનમાં મંદવાડ કદી ડોકાતો નથી. અને શારીરીક અને માનસીક તંદુરસ્તી મળે છે. સાચો પાક્કા કરતાં આ બહુ કીંમતી વસ્તુ છે.

બીજાના સુખને ખાતર

ભગવાન બુદ્ધે કહ્યું છે :

"જે અન્યને ખાતર જીવતર જોખમાં કરશે તે જીવન પામશે; જે જીંદગીના જતન પાછળ પડશે તે જીંદગી ખોશે."

આમ દુનીયાના બધા મહાપુરૂષો મરણને તુચ્છ ગણતા હતા. એ મહાત્માઓ તો પોતાનું માથું હાથમાં લઇને જ ફરતા હતા. દુનીયાને સારે માર્ગે દોરવા માટે તેઓ જીવનને હોડ માં મુકતાં જરાયે ડરતા નહીં.

આત્મ-માનવીને પોતાના જીવનું પુરૂ મમત્વ હોય છે. એને મન જીવન એ જ સર્વસ્વ. જીવનને ટકાવવા માટે પોતાના આત્માને ડસતાં એને જરાયે આંચકો લાગતો નથી, અસત્ય આચરણ કરતાં એ જરાયે ડરતો નથી. એને જીવન જવા મુસદ્દીમાં આવી પડે તો એ અકળાઇ જાય છે.

પરંતુ જેનો આત્મા મહાન છે એને જેઓ સમજે છે કે :

"મારું નવ પુરૂં કરે,
જીવનું જીવન અહીં;
અધિક અધિક વિકાસની
ઉભુમિ આત્મ, જાવું ત્યહીં."

તેઓ તો સત્યને ખાતર, બીજાના સુખને ખાતર પોતાના જીવનને હોમી દેતાં અચકાતા નથી: એમને મન તો મરણ એ જ જીવનની સાર્થકતા છે. બીજાને માટે જીવતર આપણું એના જેવો બીજો પ્રસંગ બીજો કયો હોય?

૧૪. સ. ૧૭૨૬ ની એક વાત છે. કોલિ દેશમાં આવેલા માર્સેલ્સ શહેરમાં ભારે મરકી દેખાઇ ગઇ. માણસો ટપોટપ મરવા લાગ્યાં. ડાક્તરોને પણ મરકી ચોટવાનો કે પોતાના રોગનું કારણ મુંઝારી રહ્યું હતું. તેમણે તનતોડ પ્રયત્નો કર્યા, પણ તેઓ કંઇ ફાવ્યા નહીં. તેઓ બધા નિરાશ થઇ ગયા.

એવામાં એક ડાક્તરે કહ્યું :

"હજી એક વસ્તુ કરવા જેવી છે ખરી. આપણે બહારથી બને આ ચેપી રોગની કેટલીયે તપાસ કરીએ, પણ એ બધું નકામું છે. લો કોઇ ડાક્તર મરકીથી મરેલા માણસનું મડદું ચીરીને એના બધા અવયવો તપાસે, તો એ રોગ માણસ પર શી અસર કરે છે તે જાણી શકાય."

પરંતુ આવું જોખમકારક કામ કરવા કોણ તૈયાર થાય? એવું કામ કરવા તૈયાર થાય તો એ પોતે જ આ ભયંકર ચેપી રોગનો ભોગ થઇ પડે તો?

બધા ડાક્તરો મુંઝાયા. બધે શાંતિ પ્રસરી રહ. એવામાં એક જુવાન ડાક્તર આગળ આવ્યો. તેનું નામ 'હેનરી માયન' હતું. તે ધીરેથી બોલ્યો, "હું આ કામ કરવા તૈયાર છું. મારા કુટુંબમાં હું એકલો જ છું. નથી મારે બૈરી કે છોકરાં. અને કદાચ મરણ જ થાય તો મારી સમાધી મિલકત માર્સેલ્સના દવાખાનાને આપી દેજો."

પછી તે મરકીથી મરેલા એક માણસનું મડદું ચીરવા બેઠો. ચીતરી ચઢે એવું એ ગંધાતું મડદું હતું. પણ હેનરી તો મડદું ચીરતો જાય અને એમાં જે જે એણે જોયું તે કાગળ પર નોંધતો જાય. એ બધા નોંધના કાગળોને જે કોઇ હાથ લગાડે તો એ માણસને મરકી લાગુ પડવાનો સંભવ ખરો. તેથી હેનરી એ બધા કાગળોને રસાયણમાં બોળીને બાજુએ મુકતો હતો.

ડાક્તર આ કામ કરતો હતો ત્યારમાં એકાએક એને તાવ ચઢયો અને બાર કલાકમાં તો એ ભલો ડાક્તર મરી ગયો!

એના ડાક્તર સાથીઓએ એની બધી નોંધ લાંબી અને મરકીના કારણ સંબંધી એમને ઘણું નવું જાણવાનું મળ્યું.

આમ ડાક્તર હેનરીએ મનુષ્યજાતિ ના સુખ ખાતર પોતાનો પ્રાણ આપ્યો!

કેટલું બધું ભયાનક!

ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધની તૈયારીઓમાં પશ્ચિમ રાષ્ટ્રો મશગુલ થયાં છે. પરંતુ વિશ્વયુદ્ધ કેટલું ભયાનક નીવડે છે તે વારંવાર જુલી જવાય છે. ૧૯૧૪–૧૮ ના પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધની જ ભયંકરતા કેટલી હતી તેના થોડા આંકડા તપાસવા જેવા છે. એ લડતની મીમાંસા કરતું સુંદર પુસ્તક પેથ્રિક લામના નામના લેખકે લખેલું. ગાંધીજીએ એ પુસ્તકનો સારાંશ 'યંગ ઇન્ડિયા'માં આપેલો. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધનાં ત્રણ ભયાનક પરિણામો એમાં જણાવ્યાં છે :

(૧) માનવસંહાર અને માનવજાતિ ને નુકસાન કરવા પામેલા શેતાનો

૧૦૦૦૦૦૦૦

મરણ પામેલા સૈનિકો ૧૩૦૦૦૦૦૦

ઘાયલ થયેલા ૨૦૦૦૦૦૦૦

ગુમ થયેલા ૩૦૦૦૦૦

કેદીઓ ૩૦૦૦.૦૦

નિરાધાર બાળકો ૬૦૦૦૦૦૦

,, વિધવા ૫૦૦૦૦૦૦

દેશવટો ભોગવનાર ૧૦૦૦૦૦૦૦

આનો અર્થ એ થાય કે રોજ ૧૦૦૦ માણસની સરેરાશ કુબાવવામાં આવે અને કાર્ય ૭૦ વર્ષ સુધી ચાલુ રાખીએ તો વિગ્રહથી થયેલી પાયમાલી ને બરાબર આવે.

(૨) રાક્ષસી ખર્ચ

સીધો ખર્ચ ૧૮૬૩૩૬૩૭૦૦૦૦ ડોલર

પરોક્ષ ખર્ચ ૪૩૩૯૪૬૧૭૮૬૫૭ ડોલર

આનો અર્થ એ થાય કે રોજ દર કલાકે ૨૦૦૦૦ ડોલર ખર્ચ થતો જ રહે તો વિગ્રહના ખર્ચને પહોંચતાં ૧૬૨૬ વર્ષ થાય.

(૩) અનીતિમાં ભયાનક વધારો

એવી આશંકા થતી છે કે યુદ્ધ ચાલુ હતું તે દરમ્યાન તેમ જ લડત બંધ થયા પછી પણ વેપારી વેશ્યા ની સંખ્યામાં પુષ્કળ વધારો થયો.

આ પુરૂષ સંબંધમાં નૈતિક શિથિલતા નું પ્રમાણ પુષ્કળ વધી ગયું.

વિગ્રહના કાયમી ભયાનક પરિણામ માં આ પ્રકારનું નૈતિક અધઃપતન શોચી વધુ વિનાશકારી પરિણામ નીવડી રહ્યું છે.

આ તો પ્રથમ યુદ્ધનાં પરિણામો વિષેની વિગતો છે. બીજા વિશ્વયુદ્ધને તો એટમબોંબે કલંકિત કરી દીધું છે. તો હવે ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધની અંદર કેવા ભયાનક પાશવલીલાનું તાંડવ થશે તે કોણ જાણી શકે!

'હોકજીવનમાંથી'

યાચના

રચનાર :—મંગળજીભાઇ પરેજ આચાર્ય હિંદુ શાળા. જુલધાયો

ભગવાન હવે તો આવો, અજ્ઞાન અમારું હાલો
મંદિર બહાર ભિખારી, અંધા અને અપંગો
એ કેમ સાચા લોકો. પથ્થરના કેમ રિઝવીએ. ભગવાન
ભુખ્યાં અને તરસ્યાં, દરદી દુઃખે પીડાતાં;
તેને છોડી અમે તો, રોગીઓને ઘેરવીએ. ભગવાન
કુટુંબ અમારું દુઃખી પેની મદદ ન કરીએ;
ભુખ્યાં અમે બનીને, પૂતારાથી પૂતાઇએ. ભગવાન
ઇર્ષા થકી અમે તો, માંહોમાંહે લડીએ;
સુખો બીજાનાં, અંતરથી સળગીએ. ભગવાન
ઝેરનું ચોરી કરીને, સોનાનાં દાન દઇએ;
મુક્તિ કંઇ વિચારી, ભગવાન તને જેતરીએ. ભગવાન

વિવિધ વિષય

રંગભેદ ઉપર મુ. પક્ષ

જ્યારે આવાદીએ ડેપટાઉનમાં યુનાઇટેડ પક્ષની એક સભા ભરવામાં આવી હતી જેમાં એવો ઠરાવ મુકવામાં આવ્યો હતો કે "ધીરે ધીરે ઉદ્યોગના ક્ષેત્રમાંથી રંગભેદ દૂર કરવો." આ ઠરાવ બહુમતીના વિરોધ સાથે છતી ગયો હતો. આ ઠરાવ જે જુવાન સભ્યોએ ધડયો હતો અને તે જુવાનો જે એક ધારા સભ્યને યુનાઇટેડ પક્ષની સભામાં મુકવા આવ્યો હતો. યુનાઇટેડ પક્ષના સભ્યોને આ વિષય ચર્ચારૂપ ન જણાયો કારણકે આ પક્ષની સભા ઉદ્યોગીક રંગભેદનો સ્વીકાર કરે છે. અને હાલ જે પરીસ્થીતી છે તેને વળગી રહેવા ઇચ્છે છે.

રંગભેદપર બ્રીટના ચર્ચો

લીવરપુલમાં (ઇગ્લંડ) બ્રીટીશ કાઉન્સીલ ઓફ ચર્ચીસ જેમાં બ્રીટન ની પ્રોટેસ્ટંટ ચર્ચ શીવાય બધી ચર્ચોના પ્રતીનીધીઓ હાજર હતાં. કાઉન્સીલે એવો ઠરાવ કર્યો છે કે બ્રીટને રંગભેદ ની નીતીનો સ્વીકાર કરવો નહી જોઇએ અને કોઇ પણ જાતના ભેદ વગર બધા રંગના લોકોને સમાન રીતે રાખવા જોઇએ. આ ચર્ચોની પરીષદે બ્રિટનના "બ્લેક-ઝોરા મજુરોની તરફ ચર્ચની જવાબદારી" એ વિષયપર ચર્ચા કરવા બેગી થઈ હતી. રેા. જી પ્રીસર જેઓ આર્ચ બીશપ ઓફ કેન્ટબરી છે તેઓ આ પરીષદના પ્રમુખ હતાં. પરીષદના નિવેદનમાં જણાવાયું છે કે આજે બ્રિટનમાં ૪૦૦૦૦ થી ૧૦૦૦૦ બ્લેક બ્લેક-ઝોરા મજુરો તથા વિદ્યાર્થીઓ વસે છે.

કાળા રંગકાને દુર કરવા નાણા નથી

મી. જી. બી. ગોર્ડન જેઓ "ગોલ્ડકોસ્ટ"ની સીટી કાઉન્સીલના નાણા કમીટીના પ્રમુખ છે. તેઓએ કેન્દ્ર કેથી મેકના બાસ પ્રતીનીધીને મુલાકાત આપતા જણાવ્યું હતું કે સરકારની કાળા રંગકાઓને દુર કરવાની જે યોજના છે તેને માટે સરકાર પાસે નાણા નથી. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે હું આ પૈસા ઉધાર લેવા પ્રેમ્ય સમજતો નથી. કારણ તેનાવડે બોજાપર ટેકસોનો વધારે બોજો નાખવો પડે. જો સરકાર તેની આ યોજના અમલમાં મુકવા પ્રત્યક્ષતીજ હોય તો તે બહેર મુકે અને વધુમાં પૈસા સગવડ પણ તે પોતાને શીરે લે. આજની પરીસ્થીતી જોતા આપણે ઉધાર પૈસા લેવા યોગ્ય ન જણાય માંડ માંડ આજે આપણ અર્થને પહોંચી વળાય છે. ૧૮,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ જેવા કરવા હોય તો પ્રજાપર વધુ કરો લાદવા પડશે. આ યોજના ને અમલમાં મુકવા પહેલા કાઉન્સીલે વિચાર કરવો જોઇએ કે આ યોજના માટે નાણાની સગવડ કોણે કરવાની છે. આપણી સ્થીતી જોતા આપણે માટે તો તે અશકય છે.

મુંબઇની કેળવણીમાં આગેકુચ

મુંબઇ પ્રાંતે છેલ્લાં બેાર વર્ષમાં કેળવણીના ક્ષેત્રમાં ગયપી પ્રગતિ કરી છે. પાંચ વર્ષ પહેલાં મુબઇ પ્રાંત કેળવણી પાછળ ૪૫ કરોડ રૂપિયા ખર્ચતું હતું તેને બદલે હવે તે ૧૨ કરોડ રૂપિયા ખર્ચે છે. ગ્રાફલે કે તેના વાર્ષીક ખર્ચના અંદાજપત્રનો પાંચમો ભાગ કેળવણી પાછળ ખર્ચે છે. પ્રાથમિક કેળવણી એક હજાર અગર તેથી વધારે વસ્તીવાળાં ગામોમાં અને શહેરોમાં સાતથી અગિયાર વર્ષ ની વયનાં બાળકો માટે ફરજ્યાત કરવામાં આવી છે. કેટલાક વિસ્તારોમાં લોકો બહુજ પછાત છે, તેઓમાં ફરજ્યાત વય ક્રમશઃ વધારવામાં આવશે.

ફરજ્યાત કેળવણી પદ્ધતિથી સાત લાખ બાળકોને કેળવણીનેા લાભ મળશે; અને પ્રાથમિક કેળવણી પાછળ ખરચમાં આઠ કરોડ રૂપિયા ખર્ચવામાં આવશે. તે પ્રમાણે શિક્ષકોને તાલીમ આપનારાં કેન્દ્રોનેા પણ વધારેા કરવા માં આવ્યેા છે. ૧૯૪૫-૪૬ માં શિક્ષકોને તાલીમનાં કેન્દ્રો માત્ર પર હતાં, અને તેમાંથી દર વર્ષ માત્ર ૨૨૦૦ શિક્ષકો તાલીમ લઇને બહાર આવતા હતા. હવે એવાં તાલીમનાં કેન્દ્રો ૬૨ છે અને તેમાંથી દર વર્ષે ૬૬૦૦ શિક્ષકો તાલીમ લઇને બહાર આવે છે.

સામાન્યક કેળવણીમાં પણ સુંદર પ્રગતિ કરવામાં આવી છે; અને ૧૯૫૦ ની માર્ચની આખર સુધીમાં લગભગ ૨૫૦,૦૦૦ નિરક્ષર માણસોને શિક્ષિત કરવામાં આવ્યા છે.

ગુજરાતી સંબંધી શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં પ્રાંતમાં હવે બે સરકારી એન્જીનીયરીંગ કોલેજો છે; સાત ટેકનીકલ સરકારી હાઇ સ્કુલેા છે; અને ૧૧૦ કરતાં અધિક ખુટીછવાઇ બાનગી સંસ્થાઓ છે, તેમાંથી વિદ્યાર્થીઓની જરૂરીઆતો પુરી પડે છે. વધુ વિકાસ માટે યોજનાઓ અમલમાં મુકાનાર છે.

ફ્રેંચોનું - લક્ષ્ય હિંદને નામંજુર

"ફ્રેંચ સરકાર હીંદમાં તેમના સંસ્થાનોમાં નિરિક્ષકો મોકલે, અને તેઓ જે કંઇ બક્ષામણેા મોકલે તે સ્વીકારવા હીંદની સરકાર બંધાયલી નથી" ઉપર પ્રમાણેનેા જવાબ હીંદના વડા પ્રધાને છઠ્ઠી એપ્રિલના દિવસે પાર્લામેન્ટમાં આપ્યેા હતેા.

વડા પ્રધાને કહ્યું, "ફ્રેંચ સરકારે આ પગલું એક પક્ષી રીતે લીધું છે; કેમકે તેઓ એમાં તેમની સંપુર્ણ જવાબદારી સમજે છે. હીંદની સરકારે હીંદમાંના ફ્રેંચ સંસ્થાનોમાં પ્રજામત લેવાય ત્યારે આંતર-રાષ્ટ્રિય ન્યાય સભાના પ્રમુખ તરફથી મોકલાવવા નિરિક્ષકો તેનું નિરિક્ષણ કરે એ કબુલ કર્યું હતું.

હાલના નિરિક્ષકો ફ્રેંચ સરકારની વિનંતીથી પોંડીચેરીમાં ત્યાંની પરિસ્થિતિ પ્રજામત લેવાને અનુકુળ છે કે કેમ તેની તપાસ કરવા આવ્યા છે.

હીંદની સરકારે ફ્રેંચ સરકારને વારંવાર સુચનેા કર્યો છે કે જ્યાં સુધી હીંદમાંના ફ્રેંચ સંસ્થાનોમાં રાજદ્વારી કેદીઓને છોડી મુકવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી એની મુલાકાતો ન યોજવી જ્યાં સુધી એ પ્રમાણે ન કરવામાં આવે ત્યાં સુધી નિરિક્ષકોને સાચી પરિસ્થિતિનેા ખ્યાલ ન આવે. હીંદ સરકારે એ પણ પુછ્યું છે કે જે યુરોપીઅન નિરક્ષકો આવે તેની સાથે સાથે જે એસીઅન નિરક્ષકો પણ આવવા જોઇએ. એ ઉપરાંત નિરિક્ષકો સાથે જે શરતો કરવામાં આવે, તે હીંદ સરકારની સંમતિથી કરવામાં આવે.

પુરૂષ વિચારે

લાખનાર-બ્રહ્મકુલ

સામાન્યતઃ કુથલી અને સાચી ખોટી વાતો કરવી અથવા મરી મસાલો નાખી વાતો કરવી આ બધા ગુણો? સ્ત્રીઓના પંકાયલા ગુણો છે. નારી જાતીપર મુકાયલા આ આરોપનો સખ્ત વિરોધ કરું છું. અને સાથે સાથે જણાવવાની મારી સાથે રજા માણું છું કે આ ગુણો (?) પુરૂષ નામના પ્રાણીમાં સ્ત્રી નામના પ્રાણી કરતાં વધારે દેખ્યા છે છે. સ્ત્રીઓ કરતાં પુરૂષો (?) પ્રેરાઇ કાંઇક ખાવી બધી મસાલો નાખી વધારે તો તે એક કુટુંબનું કે સમાજોનું રહિ બગાડે પુરવે. તે કુટુંબોથી પ્રેરાઇ રાષ્ટ્ર બેસે તો સમાજ, શહેર, રાષ્ટ્ર, અને દુનીયાને ખાઇ દે. અને આથી વધારે ખરાબ અમે બીજો સાંભળીએ ત્યારે ઘડીભર અમે વીચારમાં પડીએ કે રાંધવાનેા કુદરત અમારેા પણ આ પુરૂષો કમાસ કરે છે ખરા!

આવી વાતો કરી સ્ત્રી એક કુટુંબને નુકસાન કરે પણ પુરૂષ સમાજ અને રાષ્ટ્રને બધામાં મુકે ત્યારે ખરેખર વીચાર થાય કે બીજાના મોઢામાં ન બોલાયલા શબ્દોને શબ્દચારી પીરસનાર પુરૂષજાતીને માટે અમે બેનેા. કરમણી તેમના ચરણમાં નમીએ છીએ. વીચાર થાય છે કે બીજો મુકી દોષેલી જવાબ ચીલે શું પુરૂષ અપનાવતેા થઇ જશે! નાજુક શરીર, કોમળતા, મૃગા, ટાઢાબોરના અખાસંરસ, કુથલી, વિગેરે અનેક ચાલે ધરાવતેા પુરૂષ ખરેખર ધન્યતાને પાત્ર છે. બાસ કરી જાહેર માં કામ કરતાં અથવા કામ કરવાનેા દાવેા કરતા પુરૂષેા પેાતાના વિરોધ પક્ષના કામ કરનારાઓને નીચા બતાવવા તેમને ન કહેવા ન કરેલા કામેાનેા પ્રચાર કરી તેમને નીચા નાલાયક ઠરાવે ત્યારે બીજો બોલવું યા જોઇ રહે છે. પુરૂષ બીચારે તે કમાં જઇ રહ્યો છે.

પરોપકારની ખોટી રીત

અનુભવ બહુધા સ્વભાવથીજ પોતાની ભૂલ ન જોતાં બીજાના દોષો જોવાને ટેવાએલેા હોવાથી મહાત્મા ઇસુખ્રિસ્તે કહેલું છે કે "તુંતારી પોતાની આંખ-માંનેા ભારેાટીઓ ધ્યાનમાં ન લાવતાં તારા ભાઇની આંખમાંનું તણખલું કેમ જુએ છે?" નીચેનું રૂપક એનું સમર્થન કરતું જણાય છે:—

(બાઇબલમાંથી. ૪૦૭)

એકવાર સૃષ્ટિના સર્જક ઇશ્વરે બધાં 'પશુપક્ષીનાં પ્રાણીને બોલાવીને કહ્યું કે "તમારી શરીર રચનામાં બાકીથી ભુલથી જો કંઇક ખામી રહી ગઇ હોય તો તે કહો હું તે દુર કરી આપું."

એટલે બધાંથી પહેલેા વાનર બોલી ઉઠયેા "હે દેવ! હું મારા રૂપ થી

કિંમતના ભાવીકેા :—
૩૮ રૂા. ૨—૦ રતલ
૪૫ રૂા. ૨—૪ "
૧૫૨...રૂા. ૧—૨ રતલ
બીજા બાજુ ૧.૬ રતલ
૭૫.....રૂા. ૬—૦ રતલ
૧૦૨ની ડાળ રૂા. ૩/૩ "
૧૫૨ની ડાળ નં. ૬ ૬/૬ રતલ
૨૫૨ની ડાળ રૂા. ૨—૦ "
૩૫૨ની ડાળ...રૂા. ૨—૪ રતલ
૪૫૨ની ડાળ...રૂા. ૨—૮ રતલ
૫૫૨ની ડાળ નં. ૧....રૂા. ૨—૦ રતલ
૫૫૨ ડાળ નં ૨....રૂા. ૧—૬ રતલ
૫૫૨નેા લેાટ (કોંકરી પત્રસેનેા) રૂા ૬
૫૫૨ની.....રૂા. ૧—૦ રતલ
કાળા બાજરી.....રૂા. ૧—૧૦ રતલ
૫૫૨ની.....રૂા. ૨—૬ રતલ
૫૫૨ની.....રૂા. ૧—૧ રતલ
૫૫૨ની.....રૂા. ૧—૬ રતલ
ઝેરેક્સ : ૨૬૦ ક્રિકેટરીયા રૂકીટ, ૬૨૫૦ કેાલ : ૨૪૮૭૫૫
૫૨૫૫ નર્સરી એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨૫૫ની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
૭૨.....રૂા. ૬—૦ રતલ
૮૫૨.....રૂા. ૬—૦ રતલ

તો સંતુષ્ટ છું, પરંતુ મારા મિત્ર સાથેનું સાંપ્રત્ય ખોટું થાય તો સારું.''

આ સાંભળી રીંછ ચીકાશને કહ્યું ''એવરૂપ છે ? શું ! મારા દયમાં દોષ કાઢવાની જગ્યા જ ક્યાં છે ? હું તો કંઈ ઉજુપ લેતો નથી, પણ અમાર હાથીભાઇના કાન ચોખા નાના થાય અને પુંછડી જરા લાંબી અપાય તો કેવો સરસ દેખાય.''

એનું બોલવું સાંભળીને હાથીભાઇ બોલી ઉઠ્યા .''અરે ! મારામાં કયાં ઉજુપ છે ! હું તો બહુજ સંતોષી છું. આ બીજો પૈસા ઉઠાવનારો રીંછ ! ■ કાદી નંખાય તો સારું લાગે.''

ને આમ સઘળાં પશુઓ એક બીજાના દોષ વિષે જ ફરીયાદ કરવા લાગ્યાં એટલે બહારથી બહારને પાછાં ફરી ગયાં.

(ગુજરાતમાંનું રજત જયંતિ મંથ માંથી ભાષાંતર કરનાર ઉપાનકાર)

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
આપણું ઘર	૧	૦
મધુપ	૦	૦
ચિકાગોનું જગત	૫	૩
કુબેરધન (ડાંગોર ૫૦ ગોરેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ પુનમી	૭	૦
જવાનો લાલ (અરધે ભાવે)	૧	૬
ઇમાનદાર	૧	૧
પંડિતજીની હાસ્ય પ્રસન્ન	૭	૧
બાલીને આવાજે	૧	૦
વિદાયરો ઝબકો	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુનર્જન્મ	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
ગોળવણીનો ઇતિહાસ ભા. ૧.	૩	૮
જવાની ગોળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
છતના તહેવારો ગ્રામોદ્યોગ	૪	
મોટો ભોગવણી ગ્રંથ	૧	૨ ૬
સદુ ૨૬	૧	૦
ચેતે ચાલે	૨	૩
ચાંપોચાવી (ડાંગોરની ગોરેલ)	૮	૦
કડીની ભાત (શ્રી ઇપોગા)	૧૦	૦
ઇંગ્લેંડના	૫	૬
ગારસાર	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૧
ભાવે ભજ	૭	૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મોના ગોળકો બજાર		
ગાંધીજી	૧	૬
આપણા પત્રો ! (આશ્રમની ઉત્પત્તિ)	સંપાદક મહા દાસેલાર	૨ ૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

અકરખ ૨/૬ રતલ

રસ રતલથી ઓછા ઓરડર ઉપર ધ્યાન દેવું નહીં. રસ રતલથી વધારે ખરીદનારને ભાવ ઓછા કરી આપીશું. ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા.

નીચેના સરનામે લખશો, અમારા હોય કરશો.

M. A. Mohamed
■ Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

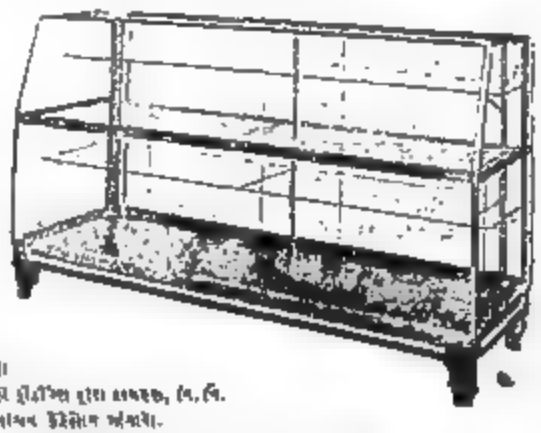
દેશ નેતાઓનીમઢી રાખવા લાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં ગાદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
સેટની કી. ૧
બાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩–૧ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ગ્રાઈન્ડીંગ
ડોરવો કાર્ડ-બોર્ડ
અને ગ્રે કેલીક
ફીનીશીંગ મશીનરી
પેક પુનીયમ, ટીસ્યુ પેપરીંગ દ્વારા સપ્લાય, ઈ.વિ.
નવો ભાવ કેટલોગ મંગાવો.

ઓરેંજફ્રીસ્ટેટ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

ઈન્ડી સ્ટોર્સ એક્સેસરીઝ શોપફીટર્સ, ડાબોર્ડ, ગ્રા. ઓ. શોપફીટર્સ, ડાબોર્ડ.
ઈન્ડ ઈસ્ટરોમાં સુપરફ્રુ ઓલ પેપરીંગ ડી, સ્ટોર્સ ડાબોર્ડ ડી.

104 Market Street, (Facing Exeter House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG P. O Box 6501.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬	૦
રાજ રાજવારી (ઐતિહાસિક)	૧૦	૧
અઘટતા બાપણ	૩	૧
આબુસાધના દિવા	૩	૦
આનવતારના મુલ	૬	૧
મોહીની	૮	૦
બીજા છપ	૮	૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ધ્યાનમાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, કીંમતી કીંમતના પત્રો લેતા લાગે
ઘુટક નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
દેશકાંઠે લગભગ્યાલેજ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક સાપ્તાહિક	મા.	પે.	વાર્ષીક રૂ.		દૈનિક સાપ્તાહિક	મા.	પે.	વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૧	૦	૧૫	પ્રકાશ	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીક્ષા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્ય	મા.		૦	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઇકોપી	સા.		૮	૧૫	પ્રેમબંધુ	સા.		૧	૨૩
ઉદય	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૩૧
ઉત્કર્ષ	સા.		૭	૨૫	બેખા	મા.	૧	૧	૧૨
ઉમિંબ્યાણી	મા.	૧	૧	૧૫	ફાસેખા	સા		૮	૩૧
કેતન	મા.	૧	૧	૧૭	રમાકાંત	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૩૧	રમીકાર	સા		૮	૨૨
ચાયા	સા.		૮	૩૧	સાંજવર્તમાન	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૩૧	સંદેશવન	મા.	૨	૩	૧૨
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૩૧	સવીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	શ્રી છગન	મા.	૧	૧	૧૨
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	શારદા	મા.	૨	૦	૧૫
પ્રભાત	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
મનમોહન	મા.	૧	૦	૧૨	તપસ્વીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા.	૧	૦	૧૦	ઉર્મી-નવરચના	મા.	૪	૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૧	૧૨	ગુજરાત		૩	૦	૧૫
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૧૫	વીસમીસદી	સા		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૧	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫	વેણી	સા.		૮	૩૧
પ્રજાસત્તાક	સા.		૪	૧૫	પુત્રબાધા	સા		૧	૬૦

આ દરેક પ્રકાશકના છ અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
બીજા કોઇપણ અમારા લીસ્ટમા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી ભરીભર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-1 INDIA.

છપાઈ અંગર બીજા કેઈ પણ પત્રો બાકીના ઓર્ડરોને ઘ્યાન આપવામાં આવશે.
લીસ્ટના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સમાચાર મોકલો.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનું પુસ્તક

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
સદુપદેશ અને બે વેનો	૧ ૪
ગાન અભ્યાસ અને ગાનબોધ	૫ ૩
સભ્યતા	૭ ૦
ડાકઘર	૫ ૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
એક ધર્મ પુસ્તક	૧ ૩
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦
આહાર અને રોગમુક્તિ	૧ ૧

વિવિધ પુસ્તકો

અય ઇન્ડોનેશીયા	૪ ૦
હિંદનો ટ્રાન્સ્વીલ	૪ ૦
ઠાકોરકથા (પ્રેમચંદજી)	
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪ ૦
ઇસપનીતિ ભા. ૧-૨ (સાંકળ ચિત્રના બોધોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૯
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬ ૦
સોનેરી લાડકવાયો	૭ ૦
પગદંડી (પુસ્તક)	૪ ૦
સંસાર (મેઘાણી)	૧ ૧૦
પ્રેમ મહાત્મ્ય	૧ ૦
મધુકર વિવિધ લાક્ષણિક અનેક વિષયો	
ઉપર બસોના પ્રબન્ધોનો સંગ્રહ	૬ ૦
શોષીપટ રસીલા. (રસીલા બીજે બહુના ભોગ)	૧૦ ૦

નવપરણીતો માટે

ભગ્ન સાધના	૭ ૪
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬ ૬

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (બળવાખોર	૮ ૦
આસ્તુપ્રીત ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બાંધુ (અનિલકુમાર)	૭ ૦
કાન્તી	૬ ૦
રેણુકા કુલ	૨ ૧
પંચાવન્ન પળો	૭ ૦
આત્મ નિર્માણ (અનુવાદિત)	૭ ૧
જીવન ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
ઉંઘતી પ્રજાને	૬ ૦
કેસાની સહચરી	૫ ૧
રંજના અદકા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ઝાકળ મુકતી	૭ ૧
કેદીના આત્મ અને બીજી વાતો	૮ ૦
બીજની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
ચક્ષુદાન અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૬
રમારાણી	૭ ૧
આજના સમાજ	૩ ૦
સોરઠી બહારવટીયા	૭ ૦
સોરઠી ભાયા	૧ ૦
કદમ ઝીંઝા	૧ ૦

સરદાર ગ્યામ કૃત નોવેલ

કમળા	૧ ૦

મધુ વાર્તાઓ

	૧ ૧
ઇન્દુ	૮ ૦
અજુગપા	૬ ૦
ઠકરીનામ	૫ ૬
અપૂર્ણ આરતી	૧૨ ૧
સંકલ્પ	૪ ૦
અમીચન્દ્રન	૧૪ ૧
ભગવી	૭ ૧
રેવતાસ	૫ ૦
દુખી	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
કૌરવી	૭ ૧
સુભદ્રા	૧ ૦
ચીની નારીની કહાણી	૭ ૩
અલ્લા મેતી	૫ ૧

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હોકમાતા	૧ ૬
સ્મરણ યાત્રા	૫ ૦
છુટતા તહેવારો	૬ ૦
ઓતપ્રોત વિચારો	૧ ૪

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

અડધે રસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૧ ૮
વૈશ્યવૃત્તિ નાટકો	૬ ૫
કોયડા વર્તુળો	૬ ૦
સ્વપ્ન દ્રષ્ટા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૬ ૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારતી	૭ ૧
કોલેજ ભા. ૧-૨	૧૧ ૦
સંપત્તિ કલહ અને સંસ્કૃતિ	૮ ૦
દિવ્યચક્ષુ	૮ ૦
વસુધા	૭ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની આખીતી આખનો ઇતીહાસ આખમાં સેટની કીમત ૧-૬-૦

જીવન પરોઢ

પી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ તા દેહનો ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન અનેમો આલેખ્યો છે. કી ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષક કેની રીતે આપવું તેની કુમાર ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૬

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીમત ૬ શીલીંગ

ફેરાવો

આપણ કથા ગાંધીજી	૨ ૬
ગાંધીજી ના પત્રોત્તર	૧ ૬
જય એમેજ નહિ આવે તે	૧ ૬
ઉથરપથતી દુનિયા	૨ ૦
હમારે ગાંવકી કહાની	૧ ૬
આગે બઢો	૧ ૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧ ૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧ ૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૪ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા પરીચય)	૧૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨ ૦
હિંદ ધર્મકીભાકયાપીકાયે	
ધર્મકી કહાનીયાં)	૭ ૧
સમાજવાદ-મૂંજીવાદ	૬, ૬
હેલ્થ વાણી	૧ ૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૧ ૬
નયા રોજગાર (હાથરસાક)	૪ ૦
સાધનાકે પત્રપર	૧ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
સાબરમતી-બુકિશાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૧
પાગલ	૧ ૧
માલીક ઔર મજદુર	૧ ૧
દુખીયા દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧ ૬

બચોંકે છીયે

બહાદુર બુદ્ધ	૧ ૬
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
ગીતાજી	૧
અકબર	૧ ૬
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
ગ્રહમંડલના તેર ચિત્રોનો (નોનોલાલ)	૧ ૧
ગીતા. ચેનલી	
પી. ગણાવાલા કૃત (કાવ્યમાં ગીતા)	૧ ૪
ચીત્ર રામાયણ	૫ ૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Nauroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૮૫૧ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૦૭ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૦	સુદ ૧૪	૧૩	૨૦	૬-૧૮	૫-૪૧
શની	૨૧	,, ૧૫	૧૪	૨૧	૬-૧૬	૫-૪૦
રવી	૨૨	વદ ૧	૧૫	૨૨	૬-૧૫	૫-૪૯
સોમ	૨૩	,, ૨	૧૬	૨૩	૬-૧૩	૫-૪૮
મંગળ	૨૪	,, ૩	૧૭	૨૪	૬-૧૨	૫-૪૭
બુધ	૨૫	,, ૪	૧૮	૨૫	૬-૧૩	૫-૪૬
ગુરૂ	૨૬	,, ૫	૧૯	૨૬	૬-૧૪	૫-૪૫

સેતુબંધ	૫	૦
વિશાખા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૪
ગુરુ ગુલબ	૨	૬
નીરખ્યા	૭	૦
રૂપ રોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૪	૦
૮૩ પદોરે	૭	૦
પ્રાપ્તિ	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
૭ ૭ ૭	૩	૩
ભળાવાન ભનો	૨	૦
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨	૪
આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦
ઉતારા	૭	૦
ઝરોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૬
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
રંગ લીલા	૨	૩
ઇપાની ચાલ	૨	૮
ધરતી	૫	૦
રસ મુતીંઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
મુનો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
ધ્યાનમાળા (નાનાભાઇ ભટ્ટ)	૨	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

પુવ અને પશ્ચિમ	૫	૦
રત્નના ઘોડાં	૩	૮
દેશ દેશની સોફ કથાઓ	૮	૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નાવેલ)	૮	૬
સોક્રાત્સ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
કમળી અફસર પે	૫	૬
સોક્રાત્સ	૬	૦
સોનેરી પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
રાધીકાનો સંદેશ	૪	૦
મુજરતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુદરતની રમઝટ	૬	૦
દાસ ચીવાનો ફાયરો	૪	૬
ટીન ચર્ખો	૭	૬
રસમસ્તી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચોમાર) નવલકથા	૫	૦
કૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
ઘોની ખ્રેન (વાર્તા)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

ભરત દાસીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૬	૬
મનોરમા	૪	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૮	૧
પ્રભેદની	૭	૦
તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૭	૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૧
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બાંકેલા હાથ	૮	૧
વેવીશાળ	૮	૬
સોરઠ તારા બહેતા પાણી	૧૦	૦
સોરાષ્ટ્રની	૬	૬

નવલ કથાઓ

રૂપનાથ :	સંગ્રામની	ક્રાંતિકારી
નવલકથા. કીમત		૮/-
રાધારાણી	સામાજીક	ક્રાંતી દર્શાવતી
નવલકથા		૧૦/-
ભુઈ પાઞ્ચય :-	બળીયા કોલ	ભીલાનીનું
જીવન ચરીત્ર.		૫/-

સમુદ્રી ક્રાંતી. ફીરોજશાહ. ૫.
મહારવાલા. ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩-૦

ઓર્ડરસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી આગાખાન મહેલના ઓગણીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર. કીંમત રૂ. ૧૫/૦.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધ-દાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

આ પેજમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા સ્વામી પ્રકાશ	૧	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૧
મારી જીવન કથ અવાહરલાલજી	૧૫	

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું મારત	૧	૬
ઇદિના ઇર્ત ઇસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્યોં ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપડો	૨	૦
બાળ ભજન	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
મારુ ગણીત ભા. ૧	૧	૪
" " ભા. ૪	૧	૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૧	૧
" સાતમુ	૧	૪

ઉપરોક્ત ઇસ્કોરા શરૂઆત માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રતીકની ૨ ૦

નુતન શૈક્ષન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. જે પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષન તાલીમ વર્ગ		
" " પોથડા ૧-૨-૩-૪		
પ્રતીકની કીંમત	૧	૦

નવસુત્ર વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજા	૧	૪
" ચોથુ"	૨	૪

સાહીત્ય કલ્પદ્રોહ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રસારણ પ્રકાશકોને ઉપયોગી પુસ્તકો.

પુસ્તક બીજા	૨	૪
" ત્રીજા	૨	૪

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

આલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૨	૪
ચોથી "	૧	૧
પાંચમી "	૨	૦
પુસ્તક	૧	૦

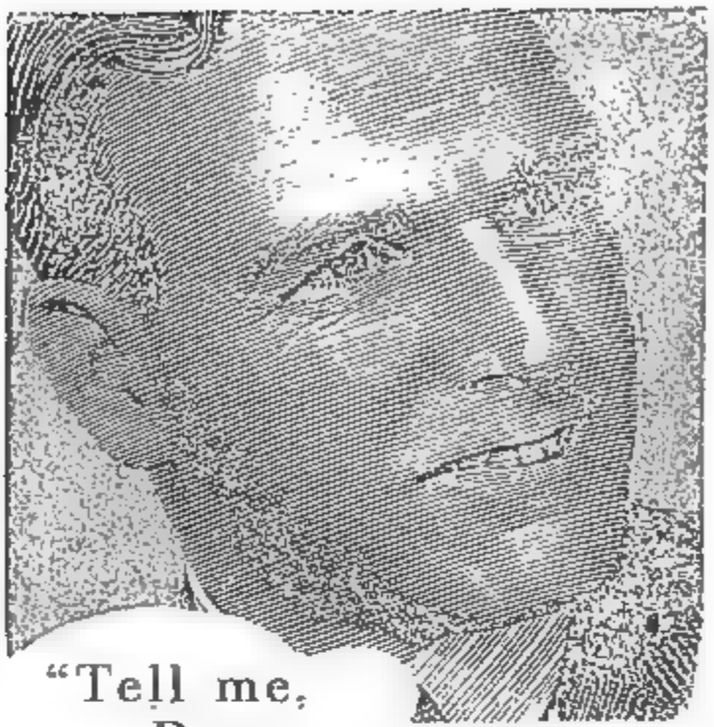
ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

"Tell me, Doctor . . . *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

Sunbeam works for you in three ways . . .

1. It gives a brighter, more pleasing shine
2. The shine lasts longer on the floors
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5
GORA	(Novel)	9
MASHI	(Novel)	5
LOVER'S GIFT	(Poems)	3
CHITRA	(Play)	3
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3
RED OLENDERS	(Play)	4
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3
REMINISCENCES		5
POEMS OF KABIR		3
POST OFFICE	(Play)	2
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9665.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S. A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મણિભાઈ બાલુભાઇ પટેલ(ચરોતરવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસના પીનો તેમજ ફોરસા પીવા, અમારાથી અહીં બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ' ચેવ; મમરા, ગાંઠિયા, બદામ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી પીકનીક માટે ફોરસા પ્રમાણમાં પોકાર્ડ ફોરસ પણ અમારે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34-President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અગો ચમુર દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, ચાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા જથાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખોઃ

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

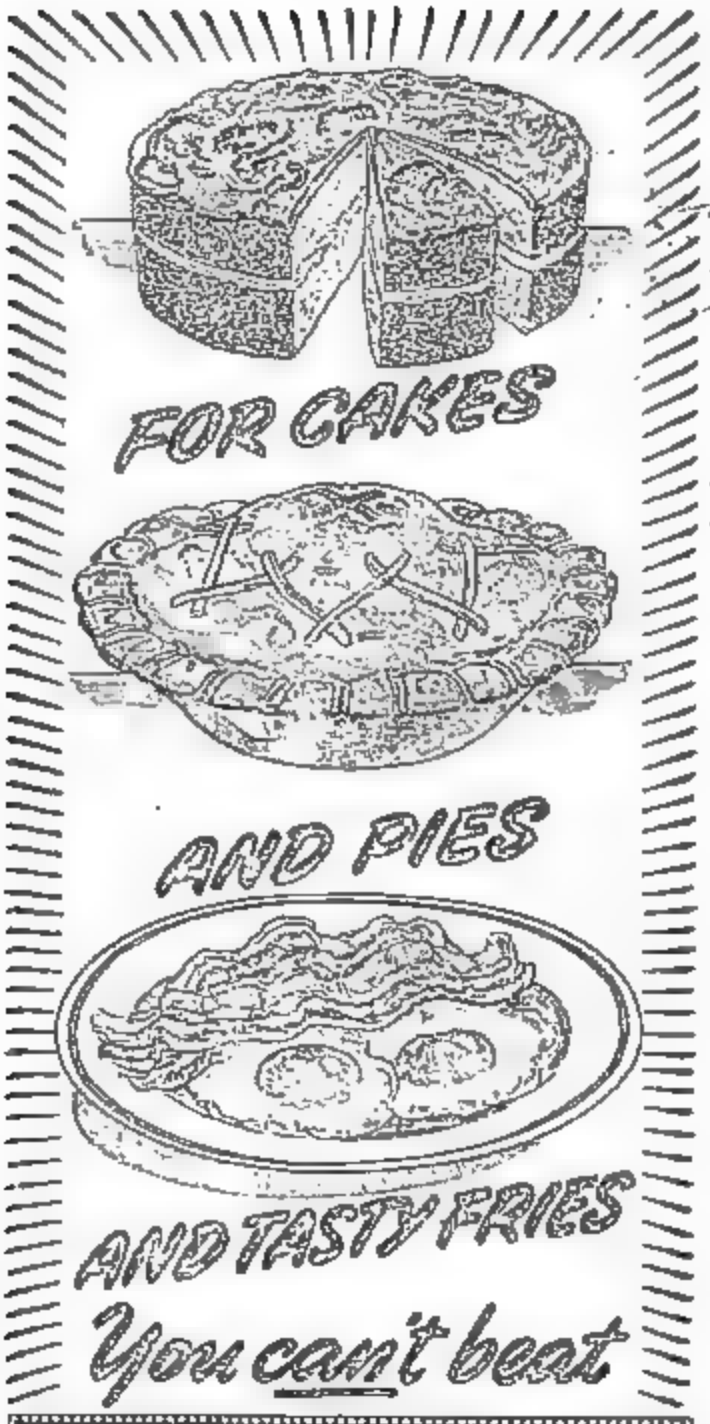
હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોનઃ ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ના જોઇન્ટ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	18	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 17—Vol. XLIX. FRIDAY 27TH APRIL, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

THE TRUE HEALER

All true healing comes from God! There are two causes for sickness, one is material, the other spiritual. If the sickness is of the body, a material remedy is needed, if of the soul, a spiritual remedy.

If the Heavenly Benediction be upon us while we are being healed then only can we be made whole, for medicine is but the outward and visible means through which we obtain the Heavenly healing. Unless the spirit be healed the cure of the body is worth nothing. All is in the hands of God, and without Him there can be no health in us!

There have been many men who have died at last of the very disease of which they have made a special study. God is the great compassionate Physician who alone has the power to give true healing.

All creatures are dependent upon God, however great may seem their knowledge, power and independence.

—Abdul Baha.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unwashable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wise & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

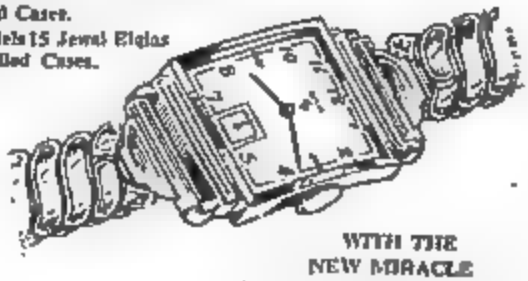
તમારાં રેલ્વે કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગ્સ રેલ ફીસાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold-Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ ગુજરાત કંપની, ફુલત રંગ. ખ્યાનેડસ—બેબી બાળકો માટે
બહુ બહનો માલ. તેમજ કેપરીયન ન્યોરબેટ સાડીઓ
બીજો માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારાવું ॥
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

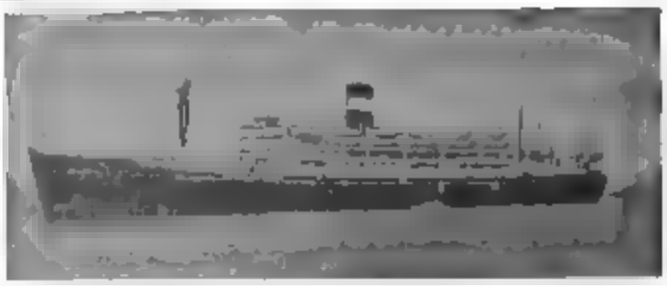
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastoor Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ જાણીતી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથેજ બીજો દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. જાણે કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક જાણીતી દરકાર છે.
Natal Office:
,,NATVAR MANSION
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTONJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendibunder on 9th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. : "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોશસ્ટેન્ડ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, વગર ગ્રાહકના ઘરે બતાવી શકશો. અને ખપારી લાગ જેવા સુધરો નાંખ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી કેમરૂમ નીચે તૈયાર માલ છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાર વરસના અનુભવ સાથે ગ્રાહકોને સંતોષ અને વેપાર આપવા વચન.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BUR ERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બુ-બોર્ડસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીશું ઉદ્યમ ઓર્ડર મોકલી આપી.

COASTAL PRINTING PRESS
General Printers
P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI-
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

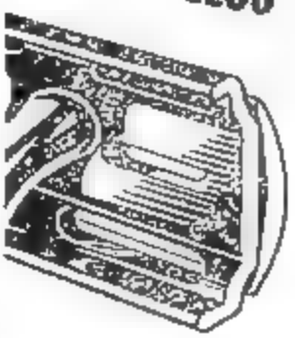
INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	BHIKHARAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	NUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941A

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 17—Vol.—XLIX. Friday, 27th April, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Let Right Deeds Be Our Motive

"And so Minded, Fight."
—"The Song Celestial."

NOW that the Race and Colour conflict—the Battle of Rights—is rapidly reaching its most crucial stage the following facts and submissions may be worth restating.

The issue confronting us may be regarded from two aspects, the moral and the purely worldly or material. It may also be approached from the point of view of principle or from that of expediency.

What we are face to face with is really nothing less than cold-blooded Dictatorship of the brand known in South Africa as Baasskap; of relegation to a position of such out and out inferiority that we are to have no voice other than that of our overlords in the conduct of our affairs.

We are to go where we are told; to do what we are told. Being "coloured" such is the fate that is to be ours henceforth. "There shall be no equality in Church or State between White and non-White."

The Group Areas Act now in course of being put into operation, is the final step for the purpose of defeating the threatened encroachment of Natives, Coloureds and Indians upon the entrenched privileges presently enjoyed by their European rulers. The mere contemplation of the possibility of any relationship suggestive of equality is, to the Afrikaner Apartheidist, utterly abhorrent.

The position as he professes to see it is that the Black Man was created by a kindly Providence to bear the White Man's burden, and that the possession of a coloured skin automatically places its possessor in the same category. Highly placed dignitaries of the Dutch Reformed Church have openly endorsed this view, supporting it with Biblical quotations and ingenious arguments which however unconvincing to others are apparently sufficiently conclusive to themselves. Only those wholly unfamiliar with the subtleties of ecclesiastical logic will be surprised at the length to which that sort of sophistry can be carried.

It has taken several decades for the tension to reach the near breaking point. Long and patient plodding along the path of progressive self-advancement on the part of the African and Eurafrican, to be rewarded only with frustration, broken promises and disappointment. Moral and intellectual qualifications having no value when weighed in the scale against "colour." Bitterness, estrangement and enmity the inevitable consequence, until it has ceased to be a case of "hope deferred making the heart grow sick;" but one of desperation.

Turning to the Indian aspect of the matter, Gandhiji's faith in the ultimate triumph of Right and Justice always supported him in the belief that sooner or later the undeserved prejudice against his people would die a natural death. In that belief, he urged them to exercise patience, forbearance and self-restraint. He left South Africa comforted by the Smuts-Gandhi Agreement which seemed to assure eventual equality of opportunity. "We shall know each other better when the mists have rolled away" was one of Gandhiji's favourite quotations. Gandhiji believed in his opponents' honour; regarded their undertakings and assurances as sacred and unbreakable; pledges as impossible of treatment as mere "scraps paper."

Unhappily, the clouds have not rolled away. On the contrary, they have gathered and accumulated until it will be little short of a miracle if the threatening storm is averted. It is axiomatic that the most desperate are they who have been despoiled of their all, and therefore have nothing more to lose.

To change the metaphor, the tug-of-war, on the part of the Government for the final and complete outcasting and degradation of the Union's non-Europeans on the one hand, and Africans, Eurafricans and Indians to assert their claims to their natural rights as human beings, on the other, has virtually reached the critical stage when something must give or something must go.

Whatever course the other non-Europeans affected may decide upon, there is only one as far as the Indian is concerned: Passive Resistance. Anything of the nature of violence, of physical force methods, is out of the question.

Although the struggle is one involving a principle—that of Self-Respect and Human Rights—in which all sections are equally concerned, materially considered the Indian is, unquestionably, far the heaviest sufferer. In many cases this latest move of the Government will incur complete ruin. In those where any salvage at all may be possible, the loss inflicted is bound to be very large indeed. It is only a question of degree; of the extent of the loss to be suffered.

The community has therefore to accept the fate of the sheep at the hands of the slaughterer and bleating die, or else resort to the only form of opposition available to it. The latter does undoubtedly demand courage and self-sacrifice of both person and possessions but unless all that is fine and of the spirit that won freedom for India has departed from the people and has been completely usurped by Mammon, the choice should be made without hesitation.

European sympathisers are not wholly lacking here, in South Africa, but, naturally they will be watching to see whether self-respect, honour and considerations of principle, really do mean anything to the people or are just mere "sales talk."

India, too, will be watching. And so, for the matter of that, will quite a number of other countries. The issue involves more, far more, than is generally realised. To see it in proper perspective it should be perceived as part of the struggle, between the forces of Righteousness and the forces of Unrighteousness; a Holy War.

Turning again to the material aspect, it is they who have most to lose who should be the first to join in the struggle. "As the best men do—according to the example they set—so the lesser ones follow." Courage is catching. But so is fear.

What is called for at this critical hour is Courage, Endurance, Patience, and Strong Faith.

It is not true that "God always fights on the side of the big battalions." God, perhaps, tests His warriors, but He does not desert them. They invariably win in the end, because God is Truth and, eventually, Truth must prevail.

SHAKE OFF SELFISHNESS, GREED AND COWARDICE AND BE PREPARED TO FIGHT

DURING my fast I have received beautiful messages from throughout the world. Though they have been addressed to me personally and I am deeply grateful for them, I do not consider them to be personal. They are really for the great cause of human rights that we have to fight and it therefore gives me pleasure ■ share them with all those concerned. Some of the messages have appeared in last week's 'Indian Opinion' and the remaining are being published this week. They have been a source of very great comfort to me and they should be a source of great encouragement to all the oppressed people of this country. They are a proof that if we are true to ourselves and to God we shall surely have the backing of the whole world.

The question is are we true to ourselves and ■ God?

The object of the apartheid laws enacted by the Government is to keep all the non-European people in perpetual serfdom. Are we prepared ■ submit to such a status or are we going ■ crush those laws or die in the attempt? These laws aim at depriving us of our existing rights which we have held for generations, just because of the colour of our skin and the race to which we belong. In principle they are equally applicable to the Pakistan Prime Minister and the President of the Indian Republic. Can there be a greater insult to a whole nation?

The United Party is strenuously opposing theColoured Voters' Bill on the grounds that it ■ a violation of the pledged word of the White man. The White man's honour is at stake, they declare. They are quite justified in feeling so much concern. It augurs well for the future. But need they be reminded that the apartheid laws already placed on the Statute Book are also a flagrant breach of the White man's pledged word in that they are a complete violation of the 1914 Smuts-Gandhi Settlement, which definitely promised non-interference with the existing rights of Indians domiciled in the Union, and that they are a complete violation of the 1927 Capetown Agreement which promised every opportunity to Indians, who have settled in the Union for their upliftment, so that they may not lag behind other communities? Thus it is not a case of a broken pledge but broken pledges.

Since the last Passive Resistance ■ 1946 we have become somewhat apathetic. With folded arms we have been crying to India, to the United Nations and to the world for help But what have we done ourselves? God helps those who help themselves. Unless we are ourselves prepared to put our shoulders to the wheel, ■ sacrifice all the wealth we have accumulated, our properties, our beloved ones, our all, including our very lives, for a cause we hold sacred, no power on earth will help us. But immediately we pledge ■ do so help will pour from all quarters without asking. This requires implicit trust in God and complete dedication to Him without expecting any reward. Service is its own reward and what greater thing can there be for any human being worth ■ is salt than to serve a righteous cause.

I want ■ make a fervent appeal to my own brethren—the wealthy members, whose future is more at stake than anybody else's, and to the non-Europeans in general. The time has come when they should wake up from their slumber and gird up their loins to courageously face the issue. If they fail to do ■ they are doomed!

I write this in no angry mood. We who claim to be followers of Mahatma Gandhi and believe in the principles of Truth and Non-violence and have pledged to follow that path have no right to be angry with our oppressors. We would perhaps be acting in the same way as they are acting if we were in their place. Who knows that we are not suffering for our own sins. Rather than looking at the other man's faults it would be much healthier to direct the torch inward and search within ourselves. The light will then shine and we shall be conscious of our own shortcomings. We shall then be too busy removing the beam in our own eye to have time to see the mote in the other man's eye. Our greatest fault is selfishness, greed and cowardice. We must conquer these three great evils within us which have blinded us to what is happening around us. If we wish to be men and to live as worthy citizens of South Africa we must conquer these evils—and be prepared for the great crusade.

Manilal Gandhi.

NOTES

Mr. Manilal Gandhi Ends His Fourteen-Day Fast

SHORTLY after 10 o'clock on the morning of Friday, April 20, Mr. Manilal Gandhi broke his fourteen-day fast in the midst of about 150 friends and well-wishers, who had come specially from Durban and elsewhere to celebrate the occasion. Press reporters and photographers were also present. The morning was exceptionally beautiful and serene. At 9-30 prayers were held in "Sarvodaya," Mahatma Gandhi's abode. The 12th chapter of the Bhagavad Gita was recited and prayers were offered in all denominations. Muslim prayers were offered by Mrs. A. Christopher and Christian were offered by Mr. V. Lawrence. Mahatma Gandhi's favourite hymn "Lead Kindly Light" was sung by Mr. Manilal Gandhi. After the prayers Mr. Gandhi knelt before the portrait of his father and mother and then said a few words expressing his profound thanks to all those who had so kindly come to see him during his fast and who had come specially to participate in the prayers and for all the love and affection that had be throughout the world. He did not deserve all that, he said. "My fast was for self-purification to make me fit to serve the community. It was only by the grace of God and the blessings of my father that I was able to pass through this ordeal successfully," he concluded. Mr. Manilal Gandhi was then given a glass of orange and grape fruit juice by his youngest daughter Ela, which he sipped slowly. Light refreshments were served to all the guests who were still coming in till midday.

Lamentation Of Mr. J. G. Strydom

M. J. G. Strydom, speaking at Potchefstroom last week said if the voting power passed into the hands of the non-Europeans the White man was doomed. In that event, he said, "Hollander can go back to Holland, the Englishman to England, but where is the Afrikaner to go? This is his fatherland, the only country he knows." Replying to it the 'The Star' (Johannesburg) in a leading article dated April 16 writes:

It is time this stock piece of Nationalist sentimentality was debunked. In the first place Mr. else to ■ and settle in some other part of the world if ■ wants to. He will find this the easier because the outgoing ships will not be crowded with leaving Hollanders or Englishmen. The people who make up the South African nation—and the term has a much wider meaning than Mr. Strydom would concede—have no intention of running away from their country. To the vast majority of them, South Africa is their fatherland and the only country they know. Those who have settled here in their own lifetime are equally determined to make and keep this a country where they and their children can dwell for ever. Mr. Strydom, himself the descendant of an immigrant community, has no claim to superiority on that score. Let it ■ clearly understood that the debate on South African politics, including Native and colour policies, is a debate between South Africans about the best method of preserving and improving their heritage. It is of no concern to birds of passage or to people who keep their bags packed in case things ■ wrong. If there are people who disagree with the policy of Mr. Strydom and his party it is because they believe that this policy does indeed threaten to make South Africa untenable for the White man. There are few among them, and none with any pretensions to power or authority, who propose to allow the voting power to pass to the non-European; but there are many who seek a reasonable settlement which will assure there own and their children's future. By all means let us discuss there alternative policies on their merits. But let it ■ understood once and for all that Nationalists are no more vitally concerned with finding a solution than are any other South Africans. Let it be understood too that they have no monopoly of patriotism, that their roots go no deeper here, and that it is not they alone who can call this their fatherland. To the extent that they deny, or ignore these facts they are in danger of becoming merely a local tribe with rather less claim than others to determine the national future.

Change For The Worse

The Coloured Voters Bill has now been renamed the Separate Representation of Voters Bill. Commenting on it 'The Star' (Johannesburg) dated April 21 writes:—The renaming of the Representation of Non-European Bill—it is now to be called the Separate Representation of Voters

support Dr. Donges's new argument that if the Coloured voters are being placed on a separate roll so are the Europeans. The Minister is fond of this kind of humour, which he also used effectively in the case of the Group Areas Act. The other change in the Bill, however, is no joke. Because Mr. Havenga could not reconcile the partial disfranchisement of the Natal Coloured voters with his contention that no rights were being taken away, the present generation of these voters is to be allowed to remain on the common roll. But the privilege will die with them and there are to be no more registrations. This is, of course, a flagrant deprivation of rights. The now defunct entrenched clause explicitly protected the Cape Coloured voters of the future as well as those who enjoyed the franchise in 1910. Any other provision would have been anomalous, for it would have created a privileged class of individuals, as the new Bill now does in Natal, without giving any rights to the people.

South African Indian Organisation

A three-day conference of the South African Indian Organisation which opened in Johannesburg last Friday, was attended by more than 600 people, including prominent personalities of the local Indian community, states the 'Rand Daily Mail' (Johannesburg). Mr. I. B. Atwell, Deputy Mayor of Johannesburg, represented Mr. C. F. Beckett, M.P.C., the Mayor, who was unable to attend. Mr. Quintin Whyte, director of the South African Institute of Race Relations, said that it might be possible to put on paper a complete plan for the separation of the peoples of South Africa. It was his belief, however, that the pattern of inter-group relations in the Union will have to be changed enormously within the next 25 years. "We cannot today legislate for all time, nor can we foresee the stresses and strains to which this rigidity will be subject in years to come. If our Government is correct in its contention that the Indian problem is essentially an international one, then the onus is on the Government and the people to solve it equitably." Any renewed attempt at repatriation, Mr. Whyte continued, would have to depend on voluntary participation of the Indian community. "We cannot contemplate that South Africa could or would use methods of compulsion." Referring to the Group Areas Act, Mr. A. I. Minty, president of the Transvaal Indian Organisation, said that it had widened the gulf between the Union, Indian and Pakistan Governments. It had "seriously disturbed the fine spirit of co-operation displayed at the Triparite Conference held between the governments at Capetown in February of last year."

Group Areas Act Condemned

A resolution was adopted deploring the Group areas Act, 1950. The conference pledged itself to use every constitutional means in its power to bring about the eventual repeal of the Group Areas Act. About 100 delegates and officials from all provinces attended the conference. Up to the time of going to the Press we had not received the full text of the resolution. We hope therefore to publish it in the next week's issue.

Native Policy Must Be "Based On Consent"

The future of so-called White civilisation would not be safe without the consent and goodwill of the non-European people, said Mr. G. Dana (Lusikisiki) in the United Transkeian Territories General Council (Bunga). He moved, that the council "welcome the speech of Native affairs made by Dr. W. W. M. Eiselen, Secretary for Native Affairs, to the South African Federated Chamber of Industries on September 26 last year' as proof that the apartheid policy of the Government is totally impracticable and unacceptable. "We can never have a Native policy which is not based on consent," he said. "Apartheid or no apartheid, the race policy must be one on which both sides have agreed."

Native Parliament Advocated

A Union-wide Native Parliament, or assembly, with real power in a defined sphere of Native interest was advocated by Mr. Harry Oppenheimer, M.P. at a meeting in Cape Town. "Union Natives should feel that they belong to the Union and not to Africa as a whole," he said.

Racial Segregation In U.S.A. Voted Out

Segregation of white and coloured troops in the United States Armed Services is not favoured by the U.S. House of Representatives, says a message from Washington. The House, voting on the draft-universal military training measure, struck from the bill a passage calling for segregation of non-white troops within the services. The final vote was 178 to 126 in favour of eliminating the clause. Prior to the ballot, Representative William L. Dawson, one of the two Negro U.S. Congressmen, had asked that the clause be eliminated. Dawson was greeted with a burst of applause from the Democratic and Republican sides of the House when he asserted, "the United States is big enough for all of us."

FURTHER MESSAGES RECEIVED BY MR. MANILAL GANDHI

THE Federal Pacifist Council of Australia, the Australian section of the War Resisters' International, . . . has asked me to inform you that we are wholeheartedly behind you in your efforts. We have written to Dr. Malan registering our protest and enclose a copy for your information. With greetings to all who are supporting you in your struggle.—SHIRLEY F. ABRAHAM, General Secretary.

The following is a copy of the letter to Dr. D. F. Malan, referred to above:—

"Dear Sir,—I have been requested by the Federal Pacifist Council of Australia, the co-ordinating body of Pacifist groups in all States, to protest very strongly at the action your Government is taking to isolate the non-European population of all races in your country. While we realise that our treatment of the aborigines of ustralia leaves much to be desired, we are working strenuously for improvements. We feel, however, that your recent Acts are a very retrograde step on the path to world brotherhood and so to world peace."

* *

Pendle Hill, Wallingford, Pennsylvania

"Our hearts go to you as you conclude your fast. You are in our prayers as we attend a Fellowship of Reconciliation retreat."

[The letter is signed by John Nevin Sayer, A. J. Muste and twenty other members. The letter was received just on the morning Mr. Manilal Gandhi concluded his fast.]

* *

Dr. K. J. Kumria (Managing Editor 'The Indian' London)

"The news of your fast and your resolve to put up a single handed resistance to the unjust laws of the South African Government against the Coloured people has evolved a tremendous amount of interest, respect and support from the Indians in other colonies and in this country. I take this opportunity of wishing you all success and hope that it will rouse the conscience of all the citizens of South Africa, Europeans and non-Europeans against the policy of segregation. May your efforts meet with the same success as those of your illustrious father."

* *

Vera Brittain And Stewart Morris, London

"Peace Pledge Union Annual General Meeting sends deep appreciation of your courageous fast and assurance of every support in your policy."

* *

Dr. Dugal, President Burma Indian Congress

"Indians in Burma extend sympathy for South African Indians and all coloured people in their fight for basic human rights and against gross injustices and pray for successful conclusion of your historic fast."

* *

P. D. Saggi, Bombay

"Indian Nationals Overseas Congress keenly appreciates force of your spiritual fast and prays to God it will awaken white conscience."

* *

Indian Youth League, Kisumu

"Heartiest congratulations for having followed Bapu's (Mahatma Gandhi's) ideal. May God bless you."

* *

Mrs. Ella B. Elder, South African Fellowship Of Reconciliation

On behalf of the South African Fellowship of Reconciliation, I write to voice appreciation of your fine gesture you are making in the interests of racial justice and toleration in our country. Following the example of your sainted and martyred father, you have chosen the way of suffering and self denial, and we trust that the out come of your fast will be the liberation of greater soul-force in your witness and influence. We pray that you may succeed in the object for which we strive in Common.

* *

There were congratulatory messages among many others also from the Transvaal Indian Youth Congress, Women's Cultural Group, Durban.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

NERVOUS AFFECTIONS

ACCORDING to the ancient Sanskrit scriptures, Mahabharata Santi Parva, "there are two classes of disease—bodily and mental. Each arises from the other. Of a truth mental disorders arise from physical ones, and likewise physical disorders arise from mental ones."

In the preface of his large, 2-volume work on psychiatry, an eminent modern authority refers to Hippocrates, "the father of medicine," who lived about 2,400 years and who recognized that mental health and bodily health are closely inter-related. This modern specialist, however, is rather puzzled by a remark by Hippocrates to the effect that "hellebore clouds the mind that is bright but clears the mind that is darkened." Such a naive confession of ignorance by a specialist is rather curious. It reveals a one-sidedness that results from refusal to study Homoeopathy and other methods of treatment based on natural law. For, to the Homoeopath, Hippocrates' Statement is very clear and intelligible.

In Homoeopathy, use is made of the law of Nature whereby cures are effected "by a hair of the dog that bit you." Hellebore poisoning, for example, gives a picture of idiocy. The victim is unable to grasp mentally what he sees, hears or tastes. He is dull and stupid. When, therefore, a Homoeopath runs across a case where a patient manifests symptoms as if under the influence of Hellebore, he administers extremely minute doses of this substance, prepared in a special way so as to release the power inherent in each molecule; and he confidently expects satisfactory results. The vibrations of the potentized Hellebore will cancel out the vibrations of dullness and idiocy in the patient's brain; and there will be an amelioration of his condition leading up to a restoration of normal functioning of the brain and mind.

Homoeopathy is particularly rich in substances that have a most powerful effect on the brain and nerves. In fact, it is claimed confidently that the insane asylums of the world inmates were it but possible for Homoeopaths to administer *verat/rm* (another great mental remedy) where indicated. Yet, because of professional exclusiveness, many thousands of unfortunates are incarcerated under trying and difficult conditions, whereas they could be free, happy, normal and well—if only the laws of Nature were better known and respected.

The nerves and the brain are most closely and intimately related, so much so that modern practice recognizes that nervous diseases are often the prelude to insanity. But, since insanity has long been looked down upon as something unspeakable, we have today "Hospitals for Nervous Diseases," neuropathic institutions and so on, all devoted to treatment of "nerves."

From the Nature Cure point of view, the wise words of the Mahabharata Santi Parva are fundamentally sound and true. Many diseases start with the mind, the mental attitude towards life. If this is faulty, eventually the faults will be reflected in the physical condition. On the other hand, if the physical part of man is neglected or wrongly treated, the mind cannot function as it should. Mental or nervous trouble then ensues.

The nervous system is the "electric wiring system" of the body through which the mind operates, and by which the body's condition is reported to the mind. Nervous tissue is composed in large measure of phosphatic compounds. These phosphatic compounds can be derived in the ordinary way only from our food. It follows, therefore, that phosphate deficient diet must cause inferior nervous tissue with resultant tendency towards nervous diseases.

Closely connected with this aspect of the matter is the condition of the endocrine system. This comprises the set of so-called "ductless glands" or "glands of internal secretion," of which the best known is probably the thyroid. The disease known as goitre, for instance, manifests as great gland. Other endocrine glands are the pituitary body, situated at the base of the brain; the suprarenals, above the kidneys; the pancreas, whose derangement causes diabetes; and the thymus. All these produce substances that go directly into the blood-stream and have a profound effect on the whole body. Then there are other glands, not ductless, that also produce substances of vast importance to the body. The best known of these are the sex glands. We all know what tremendous changes are wrought in the body and the mind by castration.

As instances of how the glands work, let us take the suprarenals, which secrete adrenalin, a substance that stops bleeding, stimulates the heart and excites the nerves greatly. When anybody is faced with an emergency where it is necessary to fight, the suprarenals pump adrenalin into the blood. The body is thus conditioned to stand shocks, injuries and strain and to exert itself far beyond the normal. Inefficient functioning of the suprarenals means a lack of adrenalin in the blood in times of emergency. This then causes low muscular tone and blood pressure, weak heart and cold extremities, a disposition to catch all kinds of diseases easily and not to recover promptly. On the other hand, excessive functioning of the suprarenals leads to high nervous tension, restlessness, over-exertion, with resultant heart and brain fatigue, weakness and exhaustion.

Perhaps the role of the thyroid gland would best illustrate the relationship of the glandular system and the physical condition to the nerves and the mind. In countries where there is insufficient iodine in the soil, and therefore in the food grown in that soil, or where the preparation of the food destroys the natural organic iodine, a great strain is put on the thyroid gland. This gland's function is to handle the iodine-containing molecules introduced into the body and to make from them an extremely Thyroxin has a most profound influence on the body and its energy. Any excess can lead to great nervous irritability, tremor, heart spasms, sleeplessness, hot flashes and many other symptoms associated with "nerves." On the other hand, insufficient thyroxin produces the forms of idiocy known as cretinism and myxoedema; with hysteria, epilepsy, melancholia, and other nervous symptoms often associated.

The greatest remedy for these nervous and mental diseases arising from thyroid trouble is sufficient organic iodine. *The best source of such iodine is proper food rich in natural iodine.* Of such, probably the richest are edible seaweeds such as kelp, carragheen and dulse. Other sources are pineapples, green beans, asparagus, cabbage, garlic, leeks, green peas, potato peels, tomatoes and the peels of many fruits. Whole rice also has iodine, but there is none at all in refined, white rice.

Many other glands in the body also manufacture substances having a profound effect on the nerves and the personality. The sex glands are an instance in point. Everybody knows how tremendously a woman can change in personality when she is pregnant. This is due to the secretions into her blood stream from the ovaries and uterus and possibly also from the breasts.

The essential thing to remember is that the original source of all these secretions, and also of the elements such as phosphorous compounds, essential to the making of nerve-tissues, is the food. *If the food is deficient in the necessary elements, the nerves must suffer.* How could it possibly be otherwise?

Unfortunately so many people do not have a proper diet. Great numbers of our Indian South Africans, in particular, eat shockingly poor food. Roti, rice (mainly mealie rice today) and other carbohydrates are their chief foods (if one could dignify such stuff by the honourable term food). As this would be tasteless by itself large quantities of condiments,

only clutter up the system with rubbish. They certainly fail utterly to add any of the vitally needed organic mineral elements.

Is it any wonder, then, that nervous diseases are so prevalent?

Our modern age levies high toll on the nervous system. Most of us are "living on our nerves" for at least 12 hours a day. In order to stand up to the strain, our nerves should be properly fed, fully nourished. Yet those of the vast majority of people are starved!

In Nature Cure practice, our first task is to get down to the individual case. What does the patient usually eat? What does his body need most to restore it to health? Proper food, sufficient rest, sunshine in moderation, exercise, adequate elimination—all have their contribution to make towards a cure. And not least are massage and manipulations to remove pressure on nerve centres, release tensions, induce relaxation and correct physical maladjustments. Rich men in America retain at high salaries experts in massage and manipulation to give them a good work over at least once weekly, and they find that this investment pays big dividends in steadier nerves and better general health.

Then we can also call on the powerful forces wielded by Homoeopathy. With a correct regimen—that is, a systematized course of living as to food, clothing, exercise, rest and so on—there are homoeopathic remedies that will truly work miracles when properly used.

In cases, for instance, where there is great sleeplessness due to over-activity of the brain, the homoeopathic preparation *Coffea 6 or 30* works like a charm. In women's nervous troubles *Lilium tigrinum, Sepia* or *Phosphorus* each have a clearly indicated field of activity. *Argentum nitricum* properly used has taken many a student through the trials and terrors of the examination period. In fact, they have won themselves the nick-name of "exam funk pills." (Yet they are quite unknown to medical students!) Then again, many a suicide has been prevented by judicious and timely administration of *Aurum*, the homoeopathic preparation of metallic gold. If anybody feels like suicide, let such a person come to me and I will guarantee to remove that dreadful urge. This is no idle boast. I personally know only too well what it means to feel that life is not worth living, that the sorrows and trials and frustrations besetting one are insufferable. And on my own self I have demonstrated and proved the blessed power of homoeopathic remedies to relieve one and change one's whole outlook, to remove depression and anxiety, fear and crushing sorrow.

Anxiety—is not this a keynote of the times? Governments deliberately cultivate anxiety all over the world with their "wars of nerves." But Homoeopathy has an answer. Under the heading "Anxiety" alone, the repertories to the Homoeopathic Materia Medica list no less than 293 preparations, each of which, if properly administered to the indicated case, will effect a cure.

Under Nature Cure treatment, nervous diseases are a nuisance, but not the danger that they are under orthodox measures. We give no injections to poison the blood or deranage the glands. (So many cases of "nerve" can be traced directly to the evil effects of injections or other "modern treatment.") The horrors of "shock treatment" are unknown to us. Complications and wrecked constitutions never result from Nature Cure. On the contrary, Nature Cure takes each individual case, builds up the constitution, teaches correct ways of living, sane ways of thinking and feeling, greater harmony with natural law. The result may be greater simplicity, but it also means far greater enjoyment of life. For Nature Cure is, in fact, nothing but applied common-sense backed by knowledge of natural law pertaining to the human body.

DEATH OF RAJASAHEB OF AUNDH

WE regret to announce the death of the Rajasaheb of Aundh, Shrimant Bhavanrao Pant Pratinidhi, C.B.E., the father of Shri A. B. Pant, Indian Commissioner in East Africa, which occurred in Bombay on Friday, April 13, morning.

The Rajasaheb was ailing for some time and Shri A. B. Pant with his family left in the middle of March to be by his side. Subsequent letters from Shri Pant gave hopes that the Rajasaheb would pull through this illness, but it was not to be.

The Rajasaheb of Aundh, who was 86 years of age at the time of his death, was distinguished in India for his enlightened rule of the State of Aundh in the Bombay Presidency whose administration was quarter of a century ahead of all India in its democratic rule.

In 1939 Aundh became the centre of great interest in India when the Rajasaheb inaugurated a revolutionary constitution prepared by his son Shri A. B. Pant under the direction of Mahatma Gandhi. This constitution embarked upon a bold experiment in village democracy and decentralisation of administration and judiciary. The lead of Aundh has been followed now by Indian States (former Provinces) all over the country.

Aundh under its enlightened rule was known not only for its model democratic constitution but was the pioneer in many enterprises. The Rajasaheb encouraged numerous factories and industries in his State whose names are today household words all over India.

Besides his great interest in democracy and industrialisation, the Rajasaheb embodied in his person all that was best in Indian aristocracy. He was a patron of art, having created one of the finest private museums in India; he was a painter, a musician, an educationist and a scholar of repute.

He was a physical culturist and a great traveller and his name will live in India as a protagonist of the 'Suriya Namaskaras,' an ancient system of physical culture which he revived, improved and practised till he was laid low by illness a month ago.

East Africans had the unique opportunity of meeting this unique venerable personality in 1949 when he was in Nairobi on a visit to his son, the Indian Commissioner, Shri A. B. Pant.

The Rajasaheb of Aundh leaves behind 6 sons and 6 daughters. His heir, the eldest son, died some years ago leaving behind a son who succeeds as Rajasaheb of Aundh as head of the family.

The Indian High Commissioner's office in Nairobi was closed on Saturday, April 14, as a mark of respect to the departed soul.

The death of Rajasaheb has caused a great loss to the cultural life of India. May the departed soul rest in peace. We have no doubt the Indian community of the Union will join us in extending their deepest sympathy to Mr. A. B. Pant and family in the irreparable loss sustained by them.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

An Appreciation Of A True Friend

TO THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—Will you kindly permit me to express the appreciation of this school and the Bethal community to Mr. I. Coovadia of Bombay House—Bethal for his services to us, through the medium of 'Indian Opinion'?

Mr. I. Coovadia is not a rich man. He is a hardworking business man but out of the little that he might possess, he has always given something to the African people here to help them along in their difficulties.

Among some of the things he has done, the following may be specified:—(1) He distributed crockery to the value of not less than £50 among all the teachers and children of this school. (2) He has twice given a bottle of mineral water to each of the 31 teachers and 1,250 pupils and students of this school. This must have cost him about £25 each time. (3) He has presented the local adult soccer teams with sets of football jerseys and also trophies for competitions. This must also have cost him quite a lot of money. He did all these things single handed.

Although what Mr. Coovadia has done for the School appears in the school annual reports and is well known to the officials of the Transvaal Education Department, yet I feel I would be failing in my duty if I do not publish our gratitude to him in our paper. In this time of high cost of living, in all our struggles to gather money to make the two ends meet it is very gratifying to note that the Africans have some true friends among the Indian community who, like Mr. Coovadia, remember them in times of need and show their love for the African people in a tangible way, ungrudgingly. May their number increase. Yours etc.,

WYCLIFFE W. KHATIYANA,
Principal, Bethal Bantu United Senior and Secondary School.

P.O. Box 308,
Bethal, Transvaal.

NEW HANOVER AND DISTRICT MUSLIM MADDRESSA AND IBADATKHANA

Wanted Munshi to teach Urdu, Arabic and Gujarati in local Madressa. One able to conduct prayers preferred.

Apply: Secretary, P. O. Box 4, New Hanover.

JOHANNESBURG BAR ATTACKS ANTI-RED BILL

THE Suppression of Communism Amendment Bill was strongly criticised in a statement issued by the Johannesburg Bar.

"It is not the suppression of Communism with which the Johannesburg Bar quarrels," says the statement. "Its quarrel is with the methods which have been laid down in the achievement of that end.

"Insincerely used, they could become the instruments of the most dreadful tyranny; sincerely used they could, and probably would, give rise to injustice to individuals."

The statement says that on April 12 a general meeting of the Johannesburg Bar unanimously passed the following resolution:

"That this Bar views with grave alarm the further inroads into the liberty of the subject and the rule of law and the virtual exclusion of the jurisdiction of the courts involved in the Suppression of Communism Amendment Bill and urges amendments directed towards the maintenance of these basic principles of our Constitution."

The statement says that no greater injustice exists than to make a man suffer at the hands of the State for acts which were lawful when he did them.

"In a memorandum published in the Press on June 8, 1950, the Johannesburg Bar condemned the Suppression of Communism Bill then before Parliament, because it excluded access to the courts and undermined the rule of law, which is the very foundation of our freedom.

"That Bill became the Suppression of Communism Act of 1950, which provides that anyone who after that Act came into force, professes or is deemed by the Governor-General to be a 'Communist' within the defined meaning of that term, is a Communist for the purposes of that law.

"To such a person is denied a proper trial before the courts of the land, a right which the lowliest criminal enjoys, nor has he any other right of access to the courts in the matter.

"The far-reaching consequential disabilities which such a person suffers under the Act are well known, and in many respects he virtually exists at the mercy of the Government of the day.

"In so far as disabilities are imposed on a Communist, the Bill now goes much further than the Act, since it is retrospective in its operation.

"If the Bill becomes law any person who has at any time in the past professed to be a Communist, even when it was lawful to do so, becomes a Communist for the purposes of the main Act, and the consequent disabilities attach to him for all time.

"The startling and far-reaching nature of this provision is self-evident, but becomes the more apparent when it is borne in mind that it does not avail the person concerned to prove his abandonment of all Communistic principles.

"It is a most serious objection to the Bill that it seems *ex post facto* to declare an act of a person unlawful, no matter how long ago it was done and notwithstanding that it was at the time perfectly lawful, and further, in consequence of the act having been declared unlawful, to penalise the perpetrator of such an act by subjecting him to serious disabilities.

"No greater injustice exists than so make a man suffer at the hands of the State for acts which were lawful when he did them. A man of 40 can now, at the will of the Government, be subjected to serious disabilities because of something he said or did when he was 20, and when his act or statement was a perfectly lawful one.

"Worse still, he can be subjected to those disabilities because of something the Government thinks he did.

"He will not be confronted with his accusers, or those who gave information against him, and he will not have the privilege of a trial in the court of law.

"Another most serious objection to the Bill is the provision which now enables the Governor-General to suppress a newspaper which serves *inter alia* as a means for conveying news circulated to further any of the objects of Communism.

"The objects of Communism, as defined in the Act, are very wide indeed. They include many liberal and humanitarian objects which are advocated and cherished by persons who are very far from being Communists.

"It is difficult to imagine any provision couched in wider terms, and again the newspaper in question would have no right of access to the courts for any redress in the matter.

"These provisions have no legal bounds and, coupled with the denial of any right of access to the courts are a complete negation of the liberty to the subject as guaranteed by the rule of law.

"It is not the suppression of Communism with which the Johannesburg Bar quarrels. Its quarrel is with the methods which have been laid down to the achievement of that end. Insincerely used they could become the instrument of the most dreadful tyranny; sincerely used they could, and probably would, give rise to grave injustices to individuals," the statement says.

Things In General

World Peace Day—August 6th

The International World Peace Day Committee urges each in his own way, to participate in the lofty purposes of this day. To join the millions in all parts of the world in prayer and meditation, alone and in fellowship. To dedicate your own heart and life to the cause of World Peace. Let the bells toll on August 6th, 8-15 a.m. Ask religious leaders to stress the significance of the day in sermons, broadcasts, and press publicity. Inform the Chairman of the Committee, Dr. Harold N. Geistweet, Executive Secretary, Alfred W. Parker, 609 Santa Ray Avenue, Oakland 10, California, U.S.A.

Colonial Secretary For East Africa

Mr. James Griffiths, the British Colonial Secretary, is leaving London on May 8 for East Africa. He is expected to spend 18 days in Kenya, Uganda and Tanganyika.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already Acknowledged, £113 19s. 6d., Sastri College Dramatic Society £136—0—6—Total £250. This fund is now closed.

Shri Ramanumi Celebrations

The Shri Sanatan Vishnu Mandir, Candella Estate, Mayville, celebrated Shri Ramanumi (birthday of Shri Ramchandraji) on Sunday, April 15, at the Candella Boys' School hall, Candella Estate. The celebrations opened with a Hawan yagya performed by Pandit B. Ramanjan Maharaj. Appropriate songs were rendered by J. Harilal and party. Interesting speeches were delivered by Pandit Ramanjan Maharaj, L. R. Maharaj, Messrs. B. Ramjiawan, R. Panday, Miss Susheela Bhugwandeen, and Mr. T. G. Desai, chairman of the Mandir. It was intended to continue Gita Path and hold Sunday services every Sunday, to which members of the Hindu community and well-wishers were invited. Packets of sweetmeats were distributed to all those present, and the function terminated with Shanti path.

Ramanumi celebrations were held at the Gopalial Hindi Temple, Verulam on April 15. Mr. R. Maharaj performed Hawan and prayers. A large gathering participated in the celebrations. Mr. A. Ramsoondar of Cottonland donated £10 for purnad.

COOKERY

GOLDEN LEMON PIE

Puff Pastry—1 lb. butter, 1 lb. flour, 1 tablespoon lemon juice, Ice-cold water.

For Filling—1 tin condensed milk, ½ cup lemon juice, Rind of 1 lemon, 2 eggs.

Make puff or shortcrust pastry in usual way and line shallow pie dish. Bake in moderate oven for 20 minutes.

Make the filling as follows:—Mix the condensed milk with ½ cup lemon juice, the grated rind of lemon and the beaten yolks of eggs. Pour the mixture into the baked pie crust shell. Beat up the white of eggs until quite stiff. Spread lightly over the pie and cook in moderate oven for 15 minutes.

SHORT STORY

TIME ALONE WILL TELL.

By S. H. DHUPELIA

SATISH was a millionaire owning cotton mills and was respected by rich and poor alike. His residence was a beautiful mansion, modern in design and surrounded by well-laid gardens. Every luxury of life was at his disposal. He was well-known for his philanthropy and many were the poor who benefitted from his generosity. Devoted were his relatives as were his friends.

His wife, Veerbala, was a woman of outstanding ability. She had gone with her son, Suresh, to visit her parents and disaster befell Satish during her absence.

Unfortunately he lost everything on a cotton transaction when the prices fell. Overnight he was penniless. He lost his mills and cars and had to sacrifice all his possessions. In spite of his honest attempt to pay his debts, he was declared insolvent.

The power of time and circumstances is such that even wisdom cannot aid. Time does its own work relentlessly. When Satish was rich, his enemies became his friends and now his best friends became his enemies. His time had indeed changed.

He decided to join his wife at Jamnagar, his home town. For the journey his bookkeeper had provided expenses. On his way to the station he watched the millions who once had saluted him. His heart was heavy and he sighed.

His sister Sachlata had married a judge and lived midway between Bombay and Jamnagar. Satish had loved them dearly and they often received gifts from him. His sister had heard of the misfortune that had befallen Satish.

With the hope of receiving help from his sister, Satish embarked at the town where she lived. Satish entered the house. Her welcome was now different. She asked, "did you lose everything?" Satish was silent and thought of the past and the way in which she used to speak to him previously. He was the same Satish and so was everybody else but the time had changed. He also thought of his previous visits and the entertainment provided for him.

It so happened that there were guests whom his sister had invited for dinner. Delicious dishes were prepared for the visitors but he was served with what remained from the dinner table. This made him think of the extravagant times his sister and brother-in-law had spent with him and a fierce emotion seized his heart. This insult he felt more than the loss of all his wealth. He said nothing and left for home.

In the meanwhile Veerbala collapsed on hearing of her husband's fate. She wondered what would become of them. Her heart felt the agony of this present circumstance. Poor six-year-old Suresh shed tears. His sweet voice cried, "mother, when will daddy come?" When she recovered, she was given hope by her parents and God gave her strength to bear the coming trials. She was told that Satish was coming.

Veerbala's kindly sympathy and joyous welcome changed him. She spoke of building up again for the future. Fortunately Satish had bought her a cottage sometime ago which remained in her name. This cottage was sold and plans made for their future.

This to Satish was a new rising sun, flooding his heart with radiant light. Veerbala's courage inspired Satish. He determined to forget the past and felt that God would be with them. Satish and Suresh and Veerbala smiled as they looked forward to a new life.

Today they live a happy and honest life in a new land. And Suresh has gained fame at the universities where he is furthering his education.

Time alone tells. . . . .

Mr. E. H. Ismail, who is connected with many sporting organisations left Durban on the S. S. Raye on April 20th on a visit to Mauritius. During his stay there Mr. E. H. Ismail will contact leading sportsmen to arrange a goodwill tour either to or from Mauritius to this country. Besides Mr. E. H. Ismail's local sporting activities, he is on the executive of the Durban International Club and the Treasurer of the Natal Indian Blind Society

નવલ કથાઓ

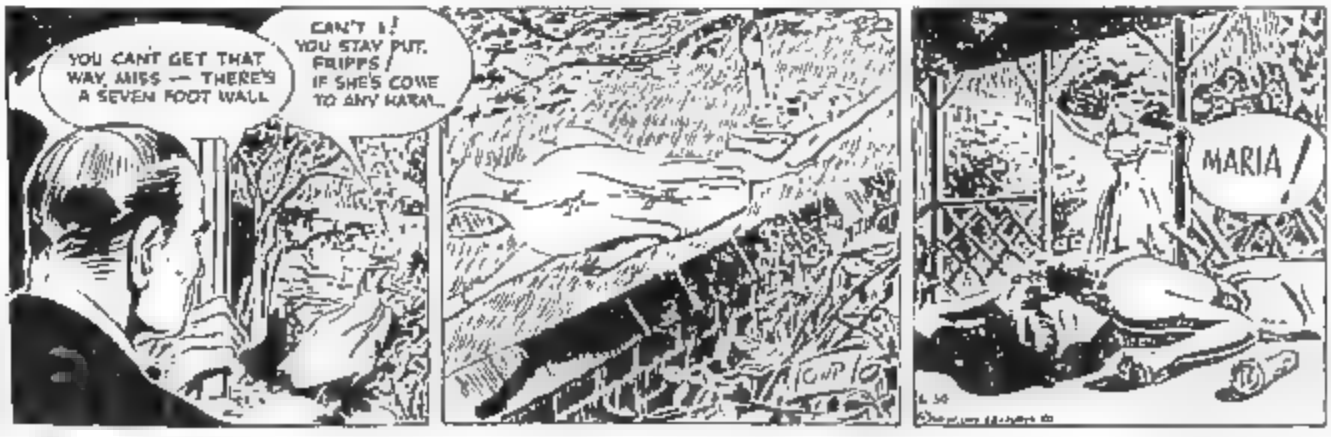
શ્રી ૬૫૮	૬	૩	ઘરને માર્ગે	૯	૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
વનબાલા	૭	૦	બસરદાન	૭	૦
વર કે [illegible] (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	હિંદલ	૫	૬
સેનાપતી	૬	૦	કંઠાનીપાડ	૫	૦
સુના મંદીર	૯	૬	સુબારા	૪	૬
રજારજ્ય	૧૦	૦	સુમનનાં પુર	૧૧	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦			
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	ધાર્મિક પુસ્તકો		
મામાનો ખંસાર	૭	૬	પરશ્રમ્મા	૫	૩
અંજાવાલ બાગ ૧	૧૦	૦	આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
ચિત્રોદની	૭	૬	મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬	શ્રવણ નિદિધ્યાસ	૫	૬
ઠેગારનો ભોગ	૮	૦	ગુજરાતી મહાભારત		
જીવન મંદીર	૮	૬	ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજમાણુ પાયું		
જામ તમાચી	૬	૦	-હાનું પુસ્તક	૧	૦
જીવતર	૭	૦	રામનામ મહિમા	૨	૦
બે રેશ દીપક	૫	૦	બુદ્ધ લીલા	૧	૬
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦			
પરીપેશ	૭	૦			
પીતાજીનો બન પ્રવેશ	૭	૦			
બદેલી પ્રીત	૭	૬			
પૂર્ણિમા	૭	૬			
ચોરીમ નાપ	૫	૦			
બાડી બજરો	૫	૬			
બાલબારી	૧	૬			

મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

Ginger 1/3 per lb. Garlic 1/6 per lb.

Condiment for curry powder; also ground curry powder; all kinds of dal, almonds, Pistacio nuts obtained here. Kindly send money with order.

Mr. A. Mahomed, 10 Southampton Street, Point, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant father. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

M7

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5
GORA	(Novel)	9
MASHI	(Novel)	5
LOVER'S GIFT	(Poems)	3
CHITRA	(Play)	3
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3
RED OLENDERS	(Play)	4
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3
REMINISCENCES		5
POEMS OF KABIR		3
POST OFFICE	(Play)	2
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: *2s. 6d.*

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૧૭ | ગુરુવાર તા. ૨૭ એપ્રીલ, ૧૯૫૧. | પુરા નકલ પેની.૬

સ્વાર્થ, લોભ અને નામદાંઈ ત્યજો અને લડવા કમર કસો

મારા ઉપવાસ દરમીયાન દુનીયાભર માંથી મારા પર સુંદર સંદેશાઓ આવ્યા છે. એ સંદેશાઓ જો કે મારા અંગત નામ પર આવેલા ■ અને તેને માટે હું પણ્ોજ આભારી છું છતાં તેને હું અંગત સમજતો નથી. હકીકતમાં માનવહકોની જે મહાન લડત આપણે લડવાની છે તેને માટે તે છે અને તેથી લાગતાવળગતા સૌને તેનો લાભ આપવા ખુલ્લું મું. ટેલીફોન સંદેશાઓ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના બધા અઠવાડીયાના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે અને બાકીના આવતા અંકમાં પ્રસિદ્ધ થઇ રહ્યા છે. મને તેથી ઘણું આશ્વાસન મળેલું છે અને આ રેટાના સમયમાં કચરાયેલા લોકોને તે બળ અને હીંમત આપનારા થઇ પડશે. આપણે સૌ, આપણી 'જાતને વફાદાર રહીયું અને ઇશ્વરને વફાદાર રહીયું તો આખી દુનીયાનો આપણને ટેકો મળશે તેનો મને ખ્યાલ પુરાવો છે.

પ્રશ્ન એ છે કે આપણે આપણી જાત ને અને ઇશ્વરને વફાદાર છીએ ખરા?

હાલની સરકારે પડેલા એપાટ હેડના કાયદાઓનો હેતુ બીન-ગોરી પ્રજાઓને કામમની ગુલામી સ્થિતિમાં રાખવાનો છે. એવા દરજ્જાને શું આપણે નમવા તૈયાર છીએ કે એ કાયદાઓને કાયદી નાબુદ કરવા તેના પ્રયત્નમાં કુના થઇ જવા કમર કસીયું?

આ કાયદા જમાનાઓથી આપણે ભોગવતા આવેલા હકોત હડપ આપણા પર અને જાતીના કારણે આપણી વાસેથી છીનવી લેનારા છે. સિદ્ધાંત માં એ પોર્ચુગાલના વડા પ્રધાનને અને હીંદના રાષ્ટ્ર પ્રમુખને પણ સમાનપણે લાગુ પડે છે. આખાં રાષ્ટ્રનું આના કરતાં વધારે ઘોર અપમાન બીજું શું હોઇ શકે?

કુલાબહેન રાંદી આજે કસ્તુરબાના પ્રતાપીવારસના કાયદાના ગોરાએ આપેલા વચનનો ભંગ કરનારો હોવાના આધારે સખ્ત વીરોધ કરી રહી છે. ગોરાની પ્રતિજ્ઞા જોખમાઇ રહી છે એમ તેઓ કહે છે. તેઓને એટલી બધી ચીંતા માટે એ વાજબીજ છે. પરંતુ સાથે સાથે તેઓએ ભુલવું નહિ જોઇએ કે એપાર્ટહેડના જે કાયદા કાયદાબોથીપર ચઢી બધા છે તે પણ ગોરાએ જ કરવાજે ગોરાના વચનનો ભંગ કરનારા છે. ૧૯૦૬ થી ૧૯૧૪ની સ્મટસ ગંધી સમાધાનીનો તેથી ભંગ થઇ રહ્યો છે, કે જેમાં મુનીપલમાં રહ્યાથી વસવાટ કરી રહેલા હીંદીઓના હયાત હકોને હાથ નહિ લગાડવાનું વચન આપવામાં આવ્યું હતું. વળી તે ૧૯૨૭ના ૪મટાઉન કરારનો પણ ભંગ કરનારા છે, કે જેમાં મુનીપલમાં રહ્યાથી વસવાટ કરી રહેલા હીંદીઓની ઉન્નતીને માટે તેઓને સમણી તકો આપવાનું વચન આપવા માં આવ્યું હતું, કે જેથી અન્ય કોમો ની પાછળ તેઓને ધસડાવું નહિ પડે. એટલે ઝેકજ નહિ પરંતુ અનેક વચનોનો ભંગ થયો હોવાનો પ્રશ્ન છે.

૧૯૪૬ની છેલ્લી સત્યાગ્રહની લડત બાદ આપણામાં ક્ષીણતા આવી ગઇ છે. હાથ જોડી આપણે હીંદને, યુનો ને અને સારી દુનીયાને મદદને માટે રેલાવ કરી રહ્યા છીએ. પરંતુ આ પહેલે જાતે શું કર્યું છે? કહેવત છે કે "હીંમતે મરદાં તો મદદે ખુદા." આપણે જાતે જો આપણી ભરસ મીસ્ત્રત, કટુમ્બ કબીલો અને આપણે જાત મુદ્દાં કુરબાન કરવા તયાર નહિ થઇ એ તો પૃથ્વીપરની કોઇ પણ સત્તા આપણને મદદ કરી નહિ શકે પરંતુ એવો મહાન ભોગ આપવા જેવા આપણે તયાર થઇશું તેવીજ આખી દુનીયા વતર આંખે આપણી મદદે દોડી આવશે. તેને માટે બહાનાની કરી આડા રાખ્યા સિવાય દરેકમાં અત્યારે શ્રદ્ધા હોવી જોઇએ અને ઇશ્વરને તરફે જવું જોઇએ. સેવાનો બદલો સેવા જ હોય શકે, અને સત્યની લડત લડવા કરતાં વધારે પવિત્ર સેવા કોઇ પણ માનવીને માટે બીજી શું હોઇ શકે?

મારા ભાઇઓ-બહેનો - માલદાર ભાઇઓ, જેઓનું ભાવિ બીજા કોઇના પણ કરતાં વીશેષ જોખમમાં આવી પડયું છે, તેઓને તેમજ સામાન્ય રીતે સમણા બીન-ગોરા ભાઇઓને હું નમ્ર અરજ કરવા માંગું છું.

હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે તેઓને બીકમાંથી મુક્ત થવું જોઇએ અને તેઓના ઉપર આવી પડેલી આફત સામે બહાદુરીથી લડવા કમર કસવી જોઇએ. જો તેમ નહિ કરે તો તેઓનો નાશ થશે

આ કંઈ હું ક્રોધાવેશમાં નથી લખી રહ્યો. આપણે જેઓ મહાત્મા ગાંધી ના અનુયાયીઓ હોવાનો દાવો કરીએ છીએ અને સત્ય અને અહીંસાના તેમ ના સિદ્ધાંતોમાં માનીએ છીએ અને એ માર્ગે ચાલવાની પ્રતિજ્ઞા કરેલી છે તેઓને ગુલામગારની સામે પણ દ્વેષ કરવાનો અધિકાર નથી. આપણે જો તેઓની જગ્યાએ 'મુકામા દ્વેષએ તો કદાચ આપણે પણ તેઓના જેવા જ બની જાઇએ. કોણ જાણે છે કે કદાચ આપણા પાપોના જ ફળ આપણે નહિ ભોગવતા હોઇએ. સામા માણસનો દોષ જોવાના કરતાં આપણી પોતાની જાતનુંજ નીરીક્ષણ કરવું વધારે લાભ દાયી ગણાય. અંતરખોજ કરીયું તો કદાચ આપણાજ દોષો આપણે જોઇ શકીયું. અને આપણી આંખમાંનો ગોબ દુર કરવાના એટલા કામમાં રોકાઇ રહીયું કે બીજાની આંખમાંનું કણું જોવાની ફુરસદ પણ નહિ રહે.

આપણા મોટામાં મોટા દોષો સ્વાર્થ, લોભ અને નામદાંઇ છે. એ ત્રણે દોષોએ આપણી આસપાસ શું બની રહ્યું છે એ જોવાને આપણે અશક્ત કરી દીધા છે. આપણે મરદ બનવા ચાહતા હોઇએ અને દક્ષિણ આફ્રીકા ના લાયક નાગરીકો બની રહેવા ચાહતા હોઇએ તો એ ત્રણે દોષો આપણે જડ મુળથી કાઢી નાખી આપણી સામે આવી પડેલા ધર્મ યુદ્ધને માટે કમર કસી તયાર થવું જોઇએ. ઇશ્વર આપણને સૌને સન્મતિ આપો.

— મણીલાલ ગાંધી.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના ઉપવાસની પુર્ણાહુતી

શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૨૦ મીની સવારે દસ વાગ્યા બાદ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ પોતાના ચૌદ દીવસના ઉપવાસની પુર્ણાહુતી કરી. એ પ્રસંગ ઉજવવા ડરબન તેમજ અન્ય સ્થળોએથી ટોળાંઓ ઉપર મીત્રો અને શુભેચ્છકો ફોનીકસ આવ્યા હતા. અખબારોના પ્રતિનિધિઓ અને ફોટો પાડનારાઓ પણ આવ્યા હતા. એ સવાર નું વાતાવરણ અત્યંત શાંત અને રોમ્ય હતું. ૬.-૩૦ વાગે મહાત્મા ગાંધીજી ની કુટીર "સર્વોદય"માં પ્રાર્થના થઇ હતી જેમાં સૌ સામેલ થયા હતા. શ્રીમદ ભગવદ્ગીતાનો બારમો અધ્યાય વંચાયા બાદ હીંદુ, મુસલીમ, પારસી અને ખ્રીસ્તીમાં પ્રાર્થનાઓ થઇ હતી. મુસલીમ પ્રાર્થના મીસીસ એ. હોરોકર તરફથી અને ખ્રીસ્તી શ્રી. વી. લોરેન્સ તરફથી થઇ હતી. ત્યાર બાદ મહાત્મા ગાંધીજીનું પ્રિય ભજન "લીડ કાઇન્ડલી લાઇટ" શ્રી. મણીલાલ ગાંધી એ ગાયું અને પોતાના પુજ્ય માંત પિતાની છબીને ચરણે પડયા. ત્યાર બાદ ગદ્‌ગદીત કંઠે ટોડા શબ્દોમાં હાજર થએલા સૌ ભાઇ બહેનોનો તેમજ ઉપવાસ દરમીયાન જે બધા ભાઇઓ તથા બહેનોએ તેમના પર પ્રેમ વરસાવ્યો હતો અને આખી દુનીયામાંથી જે પ્રેમ વધીવનારા સંદેશાઓ આવ્યા હતા તેને માટે ઉંડા આભારની લાગણી દર્શાવી અને કહ્યું કે, "એ બધા ને હું બીલકુલ લાયક નથી. મારો ઉપવાસ તો મારી પોતાની આત્મશુદ્ધિ માટે હતો કે જેથી કોમની સેવા કરવા ને હું લાયક બનું. મારો ઉપવાસ સફળતાથી પુર્ણ થયો છે તે ઇશ્વરની કૃપાને અને મારા પુજ્ય પિતાશ્રીના આશિર્વાદને જ આભારી છે."

ત્યાર બાદ શ્રી. મણીલાલે ગાંધીએ પોતાની સૌથી નાનની દીકરી ઇલાના હાથથી ઓરેંજ અને ગ્રેપફ્રુટના રસનો પ્યાલો આપવામાં આવ્યો. જે તે ધીમે ધીમે પીવા લાગ્યા. હાજર બધાને અને છેક બાર વાગ્યા સુધી આવી રહેલા બાજ બહેનોને કંઇ પીવા વીગેરે પ્રસાદી આપવા માં આવી હતી.

શ્રી. જે. જી. સ્વાયનું રૂદન

ગયે અઠવાડીયે પેરીસેરબર્ગમાં ભાષણ કરતાં શ્રી. જે. જી. સ્વાયએ જણાવ્યું હતું કે, "ભલે આપવાની સત્તા બને બીન-ગોરાઓના હાથમાં આવી જશે તો આ દેશમાં ગોરાનું આવી બન્યું જાણવું. તેમ થશે તો કોલેન્ડના રહેવા બ્રુ હશે તે કોલેન્ડ ચાલ્યા જશે; ઇંગ્લાંડના હશે તે ઇંગ્લાંડ ચાલ્યા જશે પરંતુ આફ્રીકાનરનું શું થશે? આ તો તેઓનો પિતૃદેશ છે અને આ સિવાય

બીજો એક દેશ તેઓ જાણતા નથી." તેનો જવાબ આપતાં નેટાલીસમર્ક્યુનું 'સ્ટાર' ગેરપ્રીય તા. ૨૬ મીના એક અગ્રલેખમાં લખે છે:

"નેશનલીસ્ટોની આવી જાતની લાગણી ઉશ્કેરનારી એક સરખી વાતો હવે બંધ થવી જોઇએ. સૌથી પ્રથમ તો શ્રી. રટ્ટાયમ જો દુનીયાના કોઇ પણ અન્ય ભાગમાં વસવાટ કરવા જવા માંગતા હોય તો તેમ કરવાની કોઇ પણ અન્ય જનને જેટલીજ તેમને પુર્ણ સ્વતંત્રતા છે. એમ કરવું તેમને વધારે સુગમ થઇ પડશે કેમકે અત્રેથી જતી આસમેટો. તેમને ખાલી જ મળશે કારણ જેવા કોઇ કોલોનિઝ નીવાસી કે ઇન્ડીઆ નીવાસી નથી કે જેઓ આ દેશ છોડી ચાલ્યા જવા માગતા હોય.

સાઉથ આફ્રીકાનાં રાષ્ટ્રનું જેઓએ ઘડતર કર્યું છે, અને તેમાં શ્રી. રટ્ટાય હમના કરતાં વધારે બહોળા અર્થનો સમાવેશ થાય છે, તેઓનો આ દેશમાં થી આગી જવાનો ખ્યાલ બીલકુલ છે જ નહિ. તેઓનું મોટા ભાગને આજ તેઓનો પિતૃદેશ છે અને આ સિવાય બીજો દેશ તેઓ જાણતા નથી. જેઓ પોતાના કુટુંબ દરમીયાન અહિં વસવાટ કરી રહ્યા છે તેઓનો પણ આ દેશને સદા તેઓને પોતાને માટે તેમજ પોતાના સંતાનો માટે રાખવાનો દ્રઢ નિશ્ચય છે. શ્રી. રટ્ટાયમ જેઓ વસાહતી કોમની ઓફાદના છે, તેમનો આ બાબત માં કંઇ વીશેષ અધિકાર નથી. એ સ્પષ્ટ સમજવું જોઇએ કે સાઉથ આફ્રીકાની અને નેટીવો અને કલરી પ્રત્યેની નીતિઓ પરની ચર્ચા એ સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓએ પોતાનો વારસો કેવી રીતે ટકાવી રાખવો અને સુધારવો એ વીષે તેઓની વચ્ચેની ચર્ચા છે, જેઓ ઉડતાં પંખીની જેમ અહીં છે અથવા કંઇક પણ ગોટકો જાય તો આગળને પોતાના આંસડા ચોટલા બાંધી તયારી રાખેલી છે તેઓને તે સાથે કશી લેવા દેવા નથી.

શ્રી રટ્ટાયમ અને તેમના પક્ષની નીતીનો જો કોઇ વીરોધ કરતા હોય તો તે એટલા જ માટ કે એ નીતી ગોરાને માટે સાઉથ આફ્રીકાને અસલ્ય કરનારી છે એમ તેઓ માને છે. તેઓ માંના બહુ થોડાજ એવા છે કે જેઓ મને આપવાની સત્તા બીન-ગોરાઓના હાથમાં બતી રહેની જોવે ઇચ્છે છે અને તેઓ પણ કશી ઉતા બરાબર નથી. પરંતુ બીજા એવા બહુ લોકો છે કે જેઓ પોતાનું તેમજ પોતાના સંતાનોનું ભાવિ સુરક્ષિત રહે તેની વાજબી સમાધાની કરવા તયાર છે, આ વસ્તુઓની તેના ગુણદોષપર ભલે ચર્ચા થતી. પરંતુ એ વાત નેશનલી સ્ટોએ પોતાના મનમાંથી કાઢી નાખવી પડે છે કે એ સવાલનું સમાધાન લાવવા તેઓજ માત્ર લાયક છે અને બીજા કોઇ સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓ લાયક નથી. વળી એ પણ યાદ રાખવું ઘટે છે કે દેશભક્તિનો ઇજારો તેઓ જ લઇ બેઠેલા નથી અને આ દેશનાં તેઓના મુળ બીજાના કરતાં કંઇ વધારે છાં નથી. બીજાઓને પણ આ દેશ ને પોતાનો પિતૃદેશ ગણવાનો એટલો જ અધિકાર છે. જેટલે દરજ્જે આ હકીકતોનો તેઓ ઇન્કાર કરે છે અથવા તેને અવગણે છે તેટલે દરજ્જે આ દેશનું રાષ્ટ્ર આવી પડવાને તેઓ બીજાના કરતાં ઓછા અધિકારી થઇ પડવાના અપમાં છે."

યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં જાતીઓદની દરખાસ્ત છુટી ગઇ

વોશીંગ્ટનનો એક સંદેશો જણાવે છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસની પ્રતિનિધિ સભાએ સરકારમાં ગોરા કાળા વચ્ચે જાતીભેદનો વિરોધ કર્યો છે. સરકારી તાલીમને લગતા કાયદાના ખરડામાં બીન-ગોરા રેજિમેંટોને ધ્યાનદા રાખવા ની એક કલમ હતી તેનાપર મત લેવાતાં પહેલાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસના બે નીગ્રો કોંગ્રેસમેનોમાંના એક શ્રી. વીલીયમ ઓલ ડોસને એ કલમ નાબુદ કરવાની દરખાસ્ત મુકી હતી. "યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં આપણા બધાને માટે પુરતી જગ્યા છે" એ તેમના શબ્દોને ડેમોક્રેટીક અને રીપબ્લીકન પક્ષોએ તાળીઓની ગડગડાટી વધાવી લીધા હતા.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને મળેલા વધુ સંદેશાઓ

[ડરબનની ધી કેથરલ પેસીફીસ્ટ કાઉન્સીલ, અને ઓરટ્રેલીયન સેકશન ઓફ ધી વોર રીઝીસ્ટર્સ ઇંટર નેશનલે...તમને જણાવવાની મને સુચના આપેલી છે કે તમારા પ્રયત્નોમાં અમે સહ્રદય તમારી સાથે છીએ. અમે ડો. મલાનપર પત્ર લખી અમારો વીરોધ દર્શાવ્યો છે જેની નકલ તમારી જાણ માટે મોકલીએ છીએ. તમારી હાલત માં તમને સાથ આપનારા સૌને અમારા વંદન.

સેક્રેટરી એફ. એશક્રફ્ટ,
જનરલ સેક્રેટરી.

ઉપવાસ સંદેશામાં જેનું સુચન થયું છે તે ડો. મલાન પરનો પત્ર નીચે પ્રમાણે છે:

"વહાલા સાહેબ,—કેથરલ પેસીફીસ્ટ કાઉન્સીલ ઓફ ઓરટ્રેલીયા તરફથી તમારા દેશમાં સધળા બીન-ગોરાઓને તમે બલાયદા વાડાઓમાં ગોંધવાનું તમારી સરકાર જે પગલું લઇ રહી છે તેનો સખ્ત વીરોધ કરવાની મને સુચના થઇ છે. અમે જાણીએ છીએ કે ઓરટ્રેલીયાની મુળ વતનીઓ પ્રત્યેની અમારી વર્તણુક દીકાને પાત્ર છે પરંતુ એ સ્થિતિ સુધારવાના અમે તનતોડ પ્રયત્નો કરી રહ્યા છીએ. જ્યારે તમારાં હમણાંમાં લેવાયેલાં પગલાં નિશ્ચ ઋતુત્વ અને વિશ્વશાંતીના માર્ગમાં અવરોધ કરનારાં છે."

ચેન્ડલરહાલ, ચેરમેનગ્રુપ,
પેનસીલસેનેનાયા.

તમારો ઉપવાસ પુર્ણ થવા આવતાં અમારાં હૃદયો તમારા પ્રત્યે ઉંચાય છે. કેથેડ્રીલ ઓફ રીકન્સીલીએશનની સભામાં બેઠાં અમે તમારે માટે પ્રાર્થના કરી રહ્યા છીએ.

[ઉપવાસ કાળમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ને ઉપવાસ છોડતી વખતે જ મળ્યો હતો. તેનાપર કેનન નેવીન સેપર, જે. જે. મસરી અને બીજા વીસ સજ્જનોની સહીઓ છે.]

ડો. કે. જે કુરેશીઆ
(લંડનના 'ધી ઇન્ડિઅન'ના
મેનેજીંગ એડીટર)

તમારા ઉપવાસના અને રંગભેદનીઓ સામેના સાઉથ આફ્રીકાની સરકારના અન્યાયી કાયદા સામે એકલે હાથે લડવાના તમારા નિશ્ચયના અખરે અન્ય સંસ્થાનોમાં તેમજ આ દેશમાં વસતા હીંદીઓમાં ઉંડો રસ અને તમારા પ્રત્યે માનદીપ લાગણી અને સહાનુભુતી ઉત્પન્ન કર્યો છે. તમને સંપુર્ણ સફળ તા પ્રાપ્તવાની આ તકનો લાભ લઇ રહ્યું છું અને આશા રાખું છું કે તેથી સાઉથ આફ્રીકાના ગોરા તેમજ બીન-ગોરાઓની સેગ્રેગેશનની નીતી સામે લાગણી ખ્યુબ થશે. આશા રાખું છું કે તમારા પ્રતિષ્ઠત પિતાની જેમ તમને પણ હરોઇ મળશે."

વીરા પ્રીટન અને રહુબર્ટ
ઓરીસ (લંડન)

"પીસ પ્લેજ યુનીયનની વર્ષીક સામાન્ય સભા તમારા હીંમતભર્યા ઉપવાસની કદર કરે છે અને તમારા કાર્યમાં ઇશ્વર પ્રગટે છે."

અખબાર ઇન્ડિઅન ઓપીનીયનના પ્રમુખ
ડો. કુગાલ.

બરમાના હીંદીઓ સાઉથ આફ્રીકા ના હીંદીઓ પ્રત્યે તેમજ સમગ્ર રંગ વધુઓ તેઓની મુળ માનવહકો માટે ની લડતમાં સહાનુભુતી દર્શાવે છે. અને તમારા આકરતિહાસીક ઉપવાસ સફળતાથી પુર્ણ થાય એવી પ્રાર્થના કરે છે.

પી. ટી. આગી, મુખ્ય.

ઇન્ડિઅન નેશનલ ઓપરેશનીસ્ટ કોંગ્રેસ તમારા આધ્યાત્મિક ઉપવાસના મહત્વ ની કદર કરે છે અને ગોરા ના હ્રદય તેથી દ્રવે એવી પ્રાર્થના કરે છે.

શ્રીયુત ઇન્ડિઅન મુથ લીગ

બાપુના આદર્શોને અનુસરી રહ્યા છો તે બદલ અભિનંદન. ઇશ્વર તમને સહાય થાઓ.

આ ઉપરાંત બીજા અનેક સરેરા ગોમાં એક અભિનંદનનો સરેરો ટ્રેસ વાલ ઇન્ડિઅન યુથ કોંગ્રેસ અને તે બનની વીમેન્સ કલમરલ ગ્રુપ તરફથી પણ હતો.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશનની પહેલી કોન્ફરન્સ શુક્રવાર એપ્રીલ તા. ૨૦ મીની રાતે જોહાનીસ્બર્ગમાં શરૂ થઇ હતી. ૧૦૦ ઉપર ડેલીગેટ હાજર થયા હતા જોકોમાં જોહાનીસબર્ગના રહાનિક અગ્રગણ્ય જનો પણ હતા. જોહાનીસબર્ગના મેયર હાજર નહિ થઇ શકવાથી ડેપ્યુટી મેયર શ્રી. આઇ. બી. એટવેલે તેમની વતી હાજરી આપી હતી.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એજ્યુકેશ રીલેશન્સના ડીરેકટર શ્રી. કમીન ટીન જણાવ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાના લોકોને ઇલાયદા પાડવાની એ સંપુર્ણ યોજના કાગળ પર સુંદર લાગે તો ખરાં પણ. તેમણે જણાવ્યું કે તેમની એવી માન્યતા છે કે યુનીયનમાં આંતર-વર્ણીય સંબંધની બાબતમાં આગામી રપ વર્ષમાં મોટો ફેરફાર થવાની જરૂર રહેશે. આજે આપણાથી કોમ્બને માટે કાયદા કરી નહિ શકાય. "તેમ આ સમ્રાટાયમાં ભવિષ્યના વર્ષોમાં તેમાં પરિવર્તનો આવશે એ પણ કમનશીબે કળી શકાતું નથી. આપણી સરકાર ની ઇચ્છા જો ખરી હોય કે હીંદી સવાલ મુખ્યત્વે કરી આંતરીક છે તો પછી તેનું ન્યાયપુર્વક સમાધાન લાવવાની જવાબ દારી સરકાર અને પ્રજાપર પડે છે. શ્રી. બ્રાઇટે કહ્યું કે હીંદીઓને રીપેટ્રી એટ કરવાનો કંઇ પણ નવો પ્રયત્ન કરવાનો આધાર હીંદીઓ કેટલે દરજ્જે તેમાં મરજીપાત સાથેય થાય છે તેના પર રહેશે. સાઉથ આફ્રીકા બાબતમાં તેઓને કેમવાની રીતો અપ નાવ કરે એ માની શકાતું નથી.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન ના પ્રમુખ શ્રી. એ. આઇ. મીનીએ કહ્યું કે રપ૫ એરીયાઝ એટલે યુનીયન, હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધ માં વધારે તડ પાડી છે. ગયે વર્ષે એ મહીનો કેપટાઉનમાં મળેલી કોન્ફરન્સથી જે સુંદર વાતાવરણ પેદા થયું હતું તે ગંભીરપણે બગડી ગયું છે.

૧૯૫૦ ના રપ૫ એરીયાઝ એકટે વધેારી કાઢનાર્યો કરાય થયો હતો. રપ૫ એરીયાઝ એકટ આખરે ૨૬.૦૦ તેવું કરવાને દરેક દરેક બંધારણસર ના પ્રયાસો લેવાની કોન્ફરન્સે પ્રતિજ્ઞા કરી હતી.

આજરે એકસો હીંદીજેટો સભા પ્રતિનીધીઓ હાજર થયા હતા.

ઉપવાસ ચાલી વખત ખુશી આપો કરાર અમારા હૃદયમાં આપો નથી. તેથી તે આવતા આંખમાં આંસુ ઉભેદ રાખીએ છીએ.

એઉંધના રાજાસાહેબનું અવસાન

એઉંધના રાજાસાહેબ શ્રીમન્ત ભવનરાવ પંત પ્રતિનિધિનું એપ્રીલ તા. ૧૪ મીના મુંબઇમાં અવસાન થયાના શોકજનક ખબર આવ્યા છે. સ્વર્ગસ્થ બીજીરાવ ઇરટ આદીત્ય ભાતેના દીવાના કમીશનર શ્રી. અપ્પા સાહેબ પંતના પિતા હતા.

રાજા સાહેબની તબીયત કેટલાક મુદતથી બગડી હતી અને શ્રી. અપ્પા સાહેબ પંત સહકુટુમ્બ તેમની સારવાર કરવા માટેની અવલમાં મુંબઇ આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ રાજાસાહેબની તબીયત સુધર્યાના ખબર હતા પરંતુ તેમાં કંઈ બહુ તથ્ય નહોતું. રાજાસાહેબ ૮૬ વર્ષની વયના હતા અને મુંબઇ પ્રકાશમાં આવેલું અદ્વિતીય રાજ્ય લોકશાસન તંત્ર તરીકે દીવના સમર્થ રાજ્યો કરતાં પચીસ વર્ષ આગળ વધેલું ગણવામાં આવ્યું હતું. ૧૯૩૯ માં અઉંધ રાજ્યનું બંધારણ રાજા સાહેબના સુપુત્ર શ્રી. અપ્પાસાહેબ પંતે મહાત્મા ગાંધીજીની રાહવણી હેઠળ ઘડયું હતું જે ક્રાંતીકારી હતું. આ બંધારણથી લોકોના હાથમાં બહોળી સત્તા મુકવામાં આવી હતી. આજે સમગ્ર દેશી રાજ્યોમાં એ બંધારણનું અનુકરણ થઇ રહ્યું છે. અદ્વિતીય પોતાના લોકશાસનવાદી બંધારણ ને માટે જાણીતા પરંતુ અનેક સાહસોમાં પ્રવેશ કરનાર તરીકે વખણાયું હતું. રાજાસાહેબે પોતાના રાજ્યમાં અનેક કારખાનાઓ અને ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપ્યું હતું જે તેમના નામને આજે ચરમસ્થાયી બની પડયાં છે.

લોકશાસન અને ઉદ્યોગીકરણમાં ઊંડો રસ લેવા ઉપરાંત રાજાસાહેબે દીવની સંસ્કૃતીનું જોડવું સારામાં સારું તેટલું મહત્વ કર્યું હતું. કલામાં તેઓ નિષ્ણાત હતા અને તેના હિમાયતી હતા. દીવમાં સૌથી મોટ ગણાતું ખાનગી મ્યુઝીયમ તેઓએ રચ્યું હતું. તેઓ બહોળા કલાકાર, સંગીતકાર અને ફેલજપ્રીકાર હતા. અને જાતે પણ વિદ્વાન હતા. તેઓ કસરતબાજ પણ હતા અને પણ સુધારી કરી હતી. દીવની પ્રાચીન વ્યાયામ પદ્ધતિ સૂર્ય નમસ્કાર ના તેઓ બધા હિમાયતી હતા અને એ કસામાં સુધારા વધારા કરી પોતાના અવસાનની એક મહિના પહેલાં સુધી હમેશાં પોતે જાતે તે કરતા હતા. ૧૯૪૮ માં સ્વર્ગસ્થ પોતાના સુપુત્રની મુલ કાતે ઇરટ આદીત્ય ખબર હતા ત્યારે ઇરટ આદીત્યની જનતાને તેમના દર્શનનો લાભ મળ્યો હતો. રાજાસાહેબના અવસાનથી દીવના સંસ્કૃતિક જીવનમાં બધી આરે ખોટ પડી છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને મગ્વર ચિરશાંતી બક્ષો. સ્વર્ગસ્થના સુપુત્રથી અપ્પા સાહેબ પંત ક્રેમજ અન્ય કુટુમ્બીજનો પ્રત્યે હાર્દિક દિલસોજી દર્શાવવામાં અમારી ખાત્રી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના દીવીઓ અમારી સાથે જરૂર સામેલ થશે.

પ્રાર્થના

પ્ર. વ્યક્તિગત પ્રાર્થનામાં એકાગ્રતા આવતી હોય એમ લાગે છે પણ સામુદાયિક પ્રાર્થનામાં તેવા દેખાવ કરવા જેવું બની જતું લાગે છે, એ વિષે આપ કંઇક કહો.

ઉ. વ્યક્તિગત પ્રાર્થના પણ જો કામની થઇ જાય તો એમાં એકાગ્રતા રહે જ, એવું ન કહી શકાય. ખરી રીતે પ્રાર્થના સ્વયંભૂ હોવી જોઇએ, અને તેવી સ્વયંભૂ પ્રાર્થના કોઇક જ વાર થાય; પરંતુ એમ છતાં પ્રાર્થના ની ટેવ રાખવી તે સારી વસ્તુ છે. મનને એકાગ્ર કરવાનો પત્ન કરવા છતાં એકાગ્ર ન રહે; તોપણ પ્રાર્થના અમુ રાખવી, એવો મારો મત છે. તત્કાલિક લાભ ન દેખાય, તોયે પછીનાં કાર્યોમાં એનો પ્રભાવ પડયા વિના રહેતો નથી. સામુદાયિક પ્રાર્થના નું મહત્વ હું એ દૃષ્ટિએ આંકું છું કે તેથી સામુદાયિક વાતાવરણની જમાવટ થાય છે. અંગત સમાધાન માટે સૌ એકાંતમાં વ્યક્તિગત પ્રાર્થના ભલે કરે પણ સામાજીક કામો માટે સામુદાયિક પ્રાર્થનાને હું અનિવાર્ય જરૂરી માનું છું અને આ રીતે સમાજ સેવકો બન્ને પ્રકારની પ્રાર્થના કરવી જોઇએ.

પ્ર. કુદરત ફળ આપે છે? મારો પોતાનો જ અનુભવ કહું કે સન ૧૯૪૨ માં જેલમાં જવાનું આવ્યું. સેવકોને તે વખતે કર્યાંયથી કશું ગળે તેમ નહોતું. કુટુમ્બ માટે શું? હું મુંઝવણમાં હતો, ત્યાં સ્ટેશન પર એક બાઇ અચાનક મળ્યા અને કહ્યું: "આપ જેલમાં જવાના છો; હું જેલ માં જવા શકું તેમ નથી, મારે આપના કુટુંબની જરૂરીયાત આપવાનો લાભ મને આપો." આ માણસે કશાય ભલસા વિના જેલ દરમીયાન નિયમિત મદદ ગોકમાં જ કરી. મારી પુત્રીની માંદગીમાં પણ પ્રભુએ પ્રાર્થના સાંભળી હોય એવો સાક્ષાત્કાર અનુભવ્યો.

ઉ. કુદરત ફળ આપે છે; એમ નહિ પણ કર્મકાનુનથી આખું વિશ્વ સભર છે, અરસપરસ એકમેકનું લેવાણ એ તો નિમિત્તમાત્ર છે. આપણે એક ઠેકાણે વાવીએ અને બીજે ઠેકાણે એનું ફળ મળતું જણાય, પણ બધું જ સહેતુક બન્યા કરે છે. આપણે એને ચમત્કાર માની લઇએ છીએ, પણ એ ચમત્કાર નહિ, સ્વાભાવિક નિયમબદ્ધ બનતા છે.

સંતબાલજી

કોમ્યુનીસ્ટો વિરૂદ્ધનું બીલ

જોહાનીસબર્ગના ધારાશાસ્ત્રીઓએ કરેલો વિરોધ

જોહાનીસબર્ગના ધારાશાસ્ત્રીઓએ કોમ્યુનીસ્ટોને લગતાં સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એમેન્ડમેન્ટ બીલ નો સખ્ત વિરોધ કરનારું નીવેદન બહાર પાડયું છે.

તેમાં જણાવ્યું છે કે કોમ્યુનીઝમને દાબી દેવા સામે જોહાનીસબર્ગના ધારાશાસ્ત્રીઓનો વાંધો નથી. જે રીતે એ કરવામાં આવનાર છે તેની સામે તેનો વાંધો છે.

જો તેનો અપ્રમાણીકપણે ઉપયોગ થાય તો તે બહુ જુલમકાર સાબ્ત થઇ પડે. પ્રમાણીકપણે ઉપયોગ થાય તો વ્યક્તિઓને અન્યાય થાય.

નિવેદન જણાવે છે કે એપ્રીલ તા. ૧૨ મીએ જોહાનીસબર્ગના ધારાશાસ્ત્રી ઓની એક સામાન્ય સભા મળી હતી જેણે નીચે પ્રમાણે સર્વાનુમતે ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

"ધારાશાસ્ત્રીઓનું આ મંડળ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એમેન્ડમેન્ટ બીલથી રૈયતની સ્વતંત્રતા ઉપર વધુ તરાપ મારવામાં આવે છે અને ન્યાય ચોરીની સત્તાને નાબુદ કરે છે એ સખેદ જોઇ રહ્યું છે અને આપણા બંધારણના આ મુળ સિદ્ધાંતો સુરક્ષિત રહે તેને માટે સુધારા સુચવે છે."

સ્ટેટમેન્ટ જણાવે છે કે માણસે કરેલું કામ જે વખતે તે કરેલું તે વખતે કાયદેસર હોવા છતાં તેને માટે રાજ્ય આજે તેને સજા કરે એ કરતાં વધારે ગંભીર અન્યાય બીજો શું હોઇ શકે.

તા. ૪ જુન ૧૯૫૦ ના અખબારો માં પ્રસિદ્ધ થએલાં એક નીવેદનમાં જોહાનીસબર્ગના ધારાશાસ્ત્રીઓના મંડળે એ વખતે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ આવેલાં સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલનો વીરોધ કર્યો હતો કારણ કે તે ન્યાય કચેરીનો આશ્રય લેવાની છુટ નાબુદ કરનારું હતું અને કાયદાનો નીયમ જે આપણી સ્વતંત્રતાનો પાયો છે તેને ઉખેડી કાઢનારું હતું.

એ બીલ ૧૯૫૦ નો કાયદો બન્યું જેમાં એવી કલમ છે કે એ કાયદો પસાર થયા બાદ જે કોમ્યુનીસ્ટ હશે અથવા ગવરનર-જનરલ તરફથી કાયદાના અર્થના આધારે કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવાશે તે આ કાયદાના હેતુસર કોમ્યુનીસ્ટ ગણાશે. તેને, માણસને આ દેશની અદાલતનો આશ્રય લેવાનો હક્ક નહિ મળે કે જે હક સામાન્ય ગુનેગારને મળે છે. તેમ એ બાબતમાં તે બીજી કોઇ પણ રીતે અદાલતનો આશ્રય નહિ લઇ શકે.

તેવા માણસપર કાયદાના આધારે કેટલી અમલવડો પડે છે એ સારી રીતે જણાવેલું છે અને પછી દાખલામાં તેને પ્રચલિત સરકારની દયાપર રહેવું પડે છે.

કોમ્યુનીસ્ટપર અમલવડો મુકવાના સંબંધમાં હાલનું બીલ કાયદો અમલ માં આવે તે પહેલાંની તારીખથી કરવામાં આવનાર છે.

આ બીલ જો કાયદો બનશે તો કોઇ પણ માણસ જે કોઇ પણ વખતે કોમ્યુનીસ્ટ હશે, કોમ્યુનીસ્ટ થયું એ વખતે કાયદેસર ગણાતું હોય તેમ છતાં, તો તે મુળ કાયદાના હેતુને માટે કોમ્યુનીસ્ટ ગણાશે અને તેથી તેને કાયમની કાયદાના આધારે અમલવડો ભોગવવી પડશે.

તેવા માણસને પોતે ત્યાર બાદ કોમ્યુનીસ્ટના સિદ્ધાંતો સાથ છોડી દીધા છે એ વસ્તુ પુરવાર કરવાની પણ તક નહિ મળે.

એક માણસે દશ વર્ષની વયે એ વખતે કાયદેસર ગણાતું કાર્ય કરેલું હોવા છતાં આજે ૪૦ વર્ષની વયે તેને એ કાર્યની, આજે તે ગેરકાયદે ગણવાથી સજા ભોગવવી પડશે. અને કોર્ટનો તેનાથી કોઇ પણ પ્રકારે આશ્રય લઇ નહિ શકાય. આ ઉપરાંત બીજી એક કલમ એવી છે જેથી કોઇ પણ અખબાર એવા બનાવો પ્રસિદ્ધ કરતું હશે કે જે કોમ્યુનીઝમના કોઇ પણ હેતુ ફેલાવનારા ગણાશે તેને ગવરનર-જનરલ દાબી દઇ શકશે.

કોમ્યુનીઝમના હેતુઓની કાયદામાં ઘણી બહોળી વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે.

તેમાં ઘણા ઉદાર અને માનવીય હેતુઓનો પણ સમાવેશ થાય છે જે કોમ્યુનીસ્ટો નથી એમના લેખે તરફથી ચોપડામાં આવે છે અને પ્રચાર કરવામાં આવે છે.

વળી એવા અખબારને એ બાબતમાં કોર્ટ પાસે કરી રાહત મેળવવાનો હક નહિ રહે.

આ કલમોનો કોઇ પણ જાતનો કાયદાના બંધનો જોર નહિ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

જ્ઞાન તંતુઓની અસર

હિંદુસ્તાનનાં ક્રાંતીપર્વમાં રોગો બે જાતના જણાવવામાં આવ્યા છે—શારિરિક અને માનસીક, બન્નેનો એક બીજા સાથે ગાઢ સંબંધ રહ્યો છે. શારિરિક અસ્વસ્થતાથી માનસીક અસ્વસ્થતા થાય છે અને માનસીક અસ્વસ્થતાથી શારિરિક અસ્વસ્થતા થાય છે.

મજ્જા અને જ્ઞાનતંતુઓની અસ્વસ્થતા દુર કરવાને હોમીયોપથીની દવાઓ ઘણીજ અસરકારક હોય છે. બહુ એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે હોમીયોપથીની Veratrim નામની દવાનો ઉપયોગ થઇ શકતો હોય તો દુનીયાના પાગલખાનાઓ અરધાં ખાલી થઇ જાય. પરંતુ ડાકતરોના દુરાગ્રહના કારણે હજારો કમભાગીઓને અત્યંત કઠોર સ્થિતિમાં કેદ થઇ રહેવું પડે છે. કુદરતના કાનુનો એ બરોબર જાણવામાં અને અમલમાં મુકવામાં આવતા હોય તો તેઓ સઘળા છુટી જઇ સુખે પોતાનું સાધારણ જીવન ગાળી શકે.

જ્ઞાન તંતુઓ અને મજ્જાનો એક બીજા સાથે ગાઢ સંબંધ રહ્યો છે. એટલે સુધી કે આધુનિક ડાકતરો સ્વિકારતા થયા છે કે જ્ઞાન તંતુઓનો રોગ એ પાગલપણાની નિશાની છે. પરંતુ પાગલપણું એ નામ એટલું બદનામ થઇ ગયું છે કે આજે લોકો તેને જ્ઞાન તંતુઓના રોગ તરીકે ઓળખાવે છે અને તેની બદનીશીબોને પણ એજ નામથી ઓળખવામાં આવે છે.

કુદરતી ઉપચારની દ્રષ્ટિએ મહાભારત ના ક્રાંતીપર્વમાં જણાવેલા કહાપણ બરોબર શબ્દોજ બરા છે, ઘણા રોગો માનસીક સ્થિતિમાંથીજ ઉદ્ભવે છે. એ જો આમા બરોબર હોય તો અંતે શરીરપર તેની અસર થાય છે. બીજી તરફથી માણસની શારિરિક સ્થિતિ પ્રત્યે બેદરકારી બતાવવામાં આવે અને તેનો બોટી રીતે ઉપચાર કરવામાં આવે તો મન બેચારું તેનું કામ નહિ કરે. પરિણામે માનસિક અને જ્ઞાન તંતુઓની તકલીફો થઇ ઘણી.

જ્ઞાન તંતુઓનું તંત્ર શરીરની અંદર ના વિજળીક તંત્રના જેવું છે કે જેના દ્વારા મન કામ કરી રહેલું હોય છે, અને શરીરની સ્થિતિની ખબર મનને પહોંચે છે. એ સઘળાનો સંબંધ ઘણા બોરાક સાથે પણ રહેલો છે. જોઇતાં તત્વો વાળો બોરાક ન લેવામાં આવે તો એ તંત્ર બરોબર કામ કરતું નથી અને તેની મુત્રાશય પર અસર થાય છે અને બીજી બીજાઇ બીજેરે કરેલા થાય છે. વળી તેમાં રહેલાં બરાબ તત્વો ચિરાઓમાં દાખલ થઇ આખાં શરીર ને નુકસાન કરે છે.

શરીરને આયોડીનની જરૂર હોય છે. ઘણા દેશોમાં જ્યાં જમીનમાં આયોડીન નું પ્રમાણ પુરતું નથી હોતું અને તેથી તેમાં થતા અનાજમાં પણ તે હોતુ નથી અથવા તો જ્યાં બોરાકમાંથી કુદરતી આયોડીનનાં તત્વનો નાશ કરવા માં આવે છે ત્યાં શરીરની અંદર રહેલી થાયરોઇડગ્લેન્ડ નામની ગ્રંથીથી, જેનું કામ અગત્યનું હોય છે, તેનાપર બોટો બોજો આવી પડે છે. આ ગ્રંથીથી શરીરની અંદરના આયોડીનના તત્વોનો સંગ્રહ કરી તેમાંથી થાયરોક્સીન નામ નું અત્યંત અગત્યનું તત્વ ઉત્પન્ન કરે છે. થાયરોક્સીનની શરીરપર અને તેની શક્તિપર પણ જ મોટી અસર થાય છે. તેનું પ્રમાણ વધી જવાથી જ્ઞાન તંતુઓ ઉગ્ર બની જાય છે, શરીર ધ્રુજવા મંડે છે, હૃદય ધડકવા મંડે છે, ઉંઘ ઉડી જાય છે અને શરીર ગરમ થઇ જાય છે. બીજી તરફથી જો થાયરોક્સીનનું પ્રમાણ ઘટી જાય છે તો જ્ઞાન તંતુઓ નબળા પડી જાય છે અને હીસ્ટેરીયા, ફીટ મગજની બીગેરે દરદો થાય છે.

આ જ્ઞાન તંતુઓના રોગ આયોડીન નું પ્રમાણ શરીરમાંથી ઘટી જવાથી થાય છે. અને તેનો ઇલાજ પુરતા પ્રમાણમાં આયોડીનનું તત્વ આપવું એ છે. તેવાં આયોડીનનું તત્વ કુદરતી આયોડીનનું તત્વ પુરૂપાડ હોય તેવો બોરાક લેવાથી મળી રહે. બીજી અનેક વસ્તુઓ ઉપરાંત પાઇનાપલ, લીંડી બીન્સ, એસ્પેરેગસ, કોબી, લસણ, મીન પીઝ, બટાકાની છાલ, ટમેટાં અને પણ કોની છાલમાં આયોડીનનું તત્વ રહેલું છે પણ છડેલા ચોખામાં પણ આયોડીન હોય છે. પરંતુ સાફ કરેલા સફેદ ચોખામાં તેનું તત્વ બીલકુલ નથી હોતું.

એ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે શરીરને જરૂરી તાજો ખોરાક લેવામાં નહિ આવે તો જ્ઞાન તંતુઓપર તેની માઠી અસર થાય છે.

કમનશીબે ઘણા લોકોનો બોરાક બોટો જ હોય છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં ખાસ કરી ઘણા દાંતીઓ ઘણોજ બરાબ બોરાક ખાય છે. રોટલી, ચોખા (ખાસ તો પુખ્તપણે કરી બોળી રાખેલ) અને બીજા કારબો હાઇડરેટ વાળી વસ્તુઓ ખાય છે. આવી વસ્તુને બોરાક કહેવાય કે કેમ એજ પ્રશ્ન છે. વળી એમને જેમ લેવાથી તેમાં સ્વાદ નહિ હોવાથી સ્વાદિષ્ટ બનાવવા તેમાં બારોબાર મસાલા, ખાંડ વીગેરે નાખવામાં આવે છે. અને એ વસ્તુઓ શરીરની અંદરના કચરામાં ઉમેરો કરે છે. શરીરને જરૂરી ધાતુઓ તો તેમાં હોતી જ નથી.

પછી જ્ઞાન તંતુઓના રોગોથી તેઓ પીડાય તેમાં શી નવાઇ?

આધુનીક જમાનામાં જ્ઞાન તંતુઓના રોગો મોટો ભોગ લઈ રહ્યા છે. આપણે ઓગણીસમાં ઓગણ રોજના બાર કલાક અસ્વીર ચિત્રો કામ કરતા હોઇએ છીએ. એ બોજો સહન કરવાને આ પણા જ્ઞાનતંતુઓને પુરતું પોષણ મળતું હોવું જોઇએ. તેને બદલે મોટા ભાગના લોકોને એ પોષણ મળતું નથી.

કુદરતી ઉપચારોમાં અમલું સૌથી પ્રથમ કામ અશિતનો કેસ બરોબર જાણી લેવાનું હોય છે. દરદીનો સાચો રસ બોરાક શું હોય છે? તેની તંદુરસ્તીને માટે કયા બોરાકની તેને જરૂર છે? કોઇતો બોરાક, લોહિતો બોરાક, સુપ્તનો પ્રકાર, કસરત, પેટ બરોબર સાફ થાય છે કે નહિ એ સઘળી વસ્તુઓ તરફ બારોબારને માટે ધ્યાન દેવાનું હોય છે જે ઉપરાંત શારિરિક અને માનસીક સ્વસ્થતાને માટે માલીશની પણ આવશ્યકતા હોય છે. અમેરીકામાં ગ્રામવેા મોટા પગારે માલીશ કરનારાઓને રાખે છે જેઓ અઠવાડીયામાં એક વાર તેઓને બોડીબર માલીશ કરે છે. તેનો ગદલો તેઓને હન્મેશ ગરમ રહે છે.

આ ઉપરાંત અગ્નિ હોમીયોપથીની દવાઓ પર પણ બોટો આધાર રાખી એ છીએ. તેનો બરોબર ઉપયોગ થયાથી ચમત્કારીક અસર થાય છે.

દાખલા તરીકે મજ્જાના આતિશ્વ બોબના કારણે ઉંઘ ન આવતી હોય તો હોમીયોપથીની coffea 6 or 30 ની અકસીર અસર થાય છે. સ્ત્રીઓ ના જ્ઞાન તંતુઓના રોગમાં Lilium Tigrinum, Sepia અથવા Phosphorus એ પ્રત્યેની જુદી જુદી અસર થાય છે. Argentum nitricum નો બરોબર ઉપયોગ થવાથી પણ ઘણા દરદો પોતાની મેળે જ નાશ પામે છે. Aurum નામની હોમીયોપથીની દવાથી પણ આપઘાતના ઇરાદો થતા અટકાવી શકાય છે. કોઇને આપઘાત કરવાનું મન થયું હોય તો તે મારી પાસે આવી જાય છે. હું તેને એ માનસીક વ્યથામાંથી હેમખેમ કરી શકીશ. આ કંઇ બોટો દાવો નથી. કોઇક વખતે જીવન બોજા અસહ્ય થઇ પડે છે તેનો મને જાતે અનુભવ છે અને એ દવાનો મેં પોતાના ઉપર સફળતાથી પ્રયોગ કરેલો છે.

સરકારો આજે દુનીયાભરમાં સ્વેચ્છા એ ચીંતાઓ બોડોરી રહી છે. તેનો પણ હોમીયોપથી પાસે જવાબ છે.

કુદરતી ઉપચાર વાળાઓએ જ્ઞાન તંતુઓના રોગીઓ મુશ્કેલ થઇ પડે છે પરંતુ સાધારણ ડાકતરો જોઇએ તે મુશ્કેલ નથી થઇ પડતા. અમે બોલીમાં ઝેર નાખનારા ઇન્જેક્શનો નથી આપતા. બીજાઓના આંચકા પણ અમે આપતા નથી. કુદરતી ઉપચારો થી શરીર કદી ભાંગી પડતાં નથી પરંતુ શરીરનો બંધાય છે અને જીવન ની ખરી રીતે શીખવાય છે. ખરા બીચારા કરતાં શીખવાય છે અને કુદરતના કાનુનો સાથે કેવાતાર કામ શીખવાય છે. એથી જીવનમાં નવો સાહસ દાખલ કરવો પડે ખરી પરંતુ જીવનનો ખરો આનંદ પણ એનાથી થઇ શકાય છે. કુદરતી ઉપચારોનો અર્થ એટલોજ થાય છે કે ગાણસે જીવે સમતા કુદરતના કાનુનોનું જ્ઞાન મેળવે અને પોતાની સાધારણ સુઝિના જોરથી તેનો અમલ કરવો.

પરચુરણ

—મુમ્બાસાની સ્ટીમ સેન્સર બોર્ડ ના અઠવાડીયામાં પણ સ્ટીમો બતાવવાની બંધી કરી છે. એ સ્ટીમો "બ્લુ બી પીંક રીટી," "એસ્કેપ્ટ બીમ" અને એક ડીટેકટીવની સ્ટીમ જોવાની છે.

—કરાંચીમાં મરણ્યમાંથી બટાકા ચોરી જવા બદલ એક માણસનું મેનું બાંધી કરી બજારમાં ખાસડાંનો હાર પહેરાવી સાથે ગધેડા રાતાપર ફેરવવામાં આવ્યો હતો અને "મેં બટાકા ચોરી હતા" એવી તકતી પણ તેની પાસે રાખવામાં આવી હતી.

(બાકી)

યુરોપીય જીવનના મારા અનુભવો

ઉનેમાં ખોરાકનું રેશન છે. ઘરકામ કરનારા નોકરોની અછત છે ત્યાં બીજો ઘરનું બધું જ કામ પોતાને હાથે કરે છે.. બગીચામાં શાકભાજી કે ફળઝાડ રોપવાં હોય, ઘરમાં કાંઈ સમારકામ કરવું હોય કે પોતાની મોટર પોતી હોય: બધું હાથે જ કરવું પડે છે. પુરુષો પણ સાંજે ઓફીસેથી આવ્યા પછી કે રજાના દિવસોમાં ઓજારોને ઘરકામમાં મદદ કરે છે. તેમ ત્યાંના લોકો ખુબ આનંદી અને તંદુરસ્ત હોય છે. જીવનમાં કોઈ મુશ્કેલી આવી પડે તો હરીફાઈ કર્યા વગર તેનો તોડ લાવે છે. કોઈ વસ્તુ ન મળે કે ઓછી મળે તો તે વગર ચલાવી લેતાં શીખે છે. ખાંડ અને દુધ પુરતાં નો મળતાં નથી ત્યારે બે લોકો ખાંડ અને દુધ વગર ચા પીએ છે. પણ કાળાબજારનો આશરો લેતાં નથી. આપણે ત્યાં ખાંડને માટે લોકો સરકારને કેટલીએ ગાળો આપે છે. ખાંડ એ કાંઈ જીવનની જરૂરીયાત ની વસ્તુ નથી કે એના વગર આપણે ન જ ચલાવી શકીએ. દરેક જેન જો નક્કી કરે કે કાળાબજારમાંથી આપણે કાંઈ પણ ખરીદવું નથી તો કેવળ તેમજ આપણી આર્થીક સ્થિતિમાં જરૂર સુધારો થઈ શકે.

લંડનમાં રહ્યે મને એક મહિનો થયો હશે ત્યાં હીંદુસ્તાનથી મારી એક જેનપણી નર્સીંગનો અભ્યાસ કરવા માટે લંડન આવી. તેની સાથે હું ત્યાંની રોયલ કોલેજ ઓફ નર્સીંગને જોવા ગઈ. એ કોલેજના પ્રિન્સિપાલે અમારો ખાવાનોનો સત્કાર કર્યો. આખી કોલેજ બતાવ્યા બાદ અમને ચા પીવા બેસાડ્યાં. મેં મારા કપમાં ચાનું પાણી લીધું પણ ખાંડ તથા દુધ જોતાં, ચા પીવાને બદલે કપ ઉપાડયો ત્યાં તો મારી નજર પ્રિન્સિપાલના કપ ઉપર ગઈ. એમને દુધ અને ખાંડ વગરની ચા પીતાં જોઈ મને ખુબ આશ્ચર્ય થયું. મેં પુછ્યું: "આપ આવી ચા કેમ પીઓ છો?" ત્યારે તેમણે જવાબ આપ્યો: "દુધ અને ખાંડનું રેશન પુરતું નથી એટલે હું તો અગાઉ કેટલાં યે વર્ષોથી (બ્રેકફાસ્ટ દરમિયાન પણ) ખાંડ અને દુધ વગરની ચા પીઉં છું." મને મારી ચામાં ખાંડ અને દુધ લેવા બદલ ખુબ શરમ આવી. ત્યાર બાદ તો મેં બધાએ લોકોને ખાંડ અને દુધ વગરની ચા પીતાં જોયાં. ત્યાંના લોકો બહુ સહેલાઈથી સંજોગો અનુસાર રહી શકે છે એનો નીચે દાખલો આપું.

એ વખતે ફ્રાંસમાં સીગરેટનું પણ રેશન હતું. એક દિવસ મારા પતિના એક મિત્ર અમારે ત્યાં આવ્યા હતા. સીગરેટની વાત નીકળતાં મેં તેમને પુછ્યું: 'તમે સીગરેટ વગર ચલાવી શો છો?" ત્યારે તેમણે કહ્યું: "મુળ પહેલાં તો મને રેશનની પણ સીગરેટ પીવાની ટેવ હતી. હમણાં રેશનને લીધે એ આદત છોડવી પડી છે. મને તો એથી ખુબ ફાયદો થયો છે. એક તો મારું વ્યસન ઓછું થયું છે અને પૈસાનો બચાવ થયો છે."

એક વખત અમે બસની રાહ જોતાં બસ સ્ટોપ ઉપર કતારમાં ઉભાં હતાં, ત્યાં બસ આવી પહોંચી. એટલામાં દુરથી એક ગૃહસ્થ બસ પકડવાની આશાએ દોડતા દોડતા આવી અમારી પાછળ ઉભા રહ્યા. અમારે બસમાં ચડવાનો અમારો વારો આવ્યો ત્યારે બસ કંડકટરે કહ્યું કે હવે બે જ જણ બેસી શકે એટલી જગ્યા છે. પેલા ગૃહસ્થને માટે બસમાં જગ્યા ન હતી. મારા પતિએ એમને કહ્યું: "આપને ઉતાવળ હોય તો અમારે બદલે આપ બેસી શકો છો." તેમણે અમારો આભાર માન્યો અને કહ્યું: "ઉતાવળ તો છે પણ તમે મારાથી આગળ આવ્યા છો. મારે તમારે જ બેસવું જોઈએ હું બીજી બસમાં જઈશ." અમે તેટલો વખત બસમાં ઉભા રહેવું પડે તો પણ ત્યાંના લોકો કંટાળતા નથી. શિસ્તપાલન એમના જીવનમાં ઘણું અગત્યનું સ્થાન ભોગવે છે. મને અહીંનો પણ અનુભવ છે. આપણે ત્યાં લોકો પહેલાં તો બસની કતારમાં એકસરખા ઉભા જ રહેતા નથી અને જ્યારે બસ આવે છે ત્યારે પાછળના લોકોને ધક્કા મારી ચઢી જાય છે. પુરુષો સ્ત્રીઓને પણ ધક્કા મારતા અચકાતા નથી. બસમાં ચઢયા પછી જો કદાચ કંડકટર ટિકિટ આપવી ભુલી જાય તો જાણે મફતો હપ્તો થયો એમ માની ટિકિટ લીધા વગર જ ઉતરી જાય છે. ત્યારે જ બસ ટ્રામ કંપનીને pay your correct fare નું પાદિયું મારવું પડે છે ને.

લંડનમાં વર્તમાનપત્રો વેચનાર ફેરીવાળાઓ દરેક રેલ્વે સ્ટેશન આગળ બેસે છે. સવારે એક વાગે જમવાનો વખત થાય ત્યારે પેલાનાં વર્તમાનપત્રો એમજ ત્યાં ગોઠવેલાં રહેવા દઈ પાસે પૈસા મુકવાની પેટી રાખી જમવા ચાલ્યા જાય છે. તેની ઈમાનદારી કરતાં કોઈ ગૃહસ્થ ત્યાં વર્તમાનપત્ર લઈ તેની કીંમતના પૈસા ત્યાં મુકી પોતાને રસ્તે ચાલ્યો જશે. કોઈ જોતું નથી તો પૈસા ન મુકવાની વૃત્તિ કોઈ જ બતાવશે નહીં. ત્યાં ધંધાની પ્રામાણિકતા (business morality)ને ઘણું મહત્વ આપવામાં આવે છે.

દુકાનોમાં પણ બહુ જ સભ્યતાપૂર્વક ખરીદીની જરૂરીયાત પુરી પાડવામાં આવે છે. ખરીદને ગરજ છે એમ સમજીને નહીં, પણ ખરીદ પોતે એ જ દુકાનમાં આવે એ દ્રષ્ટિએ તેની સાથે વર્તવામાં આવે છે. ખરીદ લેવા જેવી વસ્તુ, પૈસાપાત્ર, જેની જરૂરીયાત નાની હોય કે મોટી, પણ દરેક સાથે સરખી જ સભ્યતાથી વર્તવામાં આવે છે. અમે જ્યારે પેરીસમાં હતાં ત્યારે એક દિવસ બપોરના જમી રહ્યા પછી થોડીક ખરીદી કરવા અમે અમારી હોટેલની બહાર નીકળ્યાં. ત્યાં સામેથી એક હીંદી ગૃહસ્થ અમને જોઈ ઉભા રહ્યા. એમણે અમને પુછ્યું: "તમે અત્યારે ક્યાં જાઓ છો?" અમે કહ્યું કે અમારે થોડીક પેરીસની યાદ ગીરી ખરીદવી છે. એટલે એ ગૃહસ્થ પણ અમારી સાથે આવ્યા. અમે એક નાની દુકાનમાં પ્રવેશ કર્યો, અને જોઇતી થોડીક વસ્તુઓ જે ખરીદી લીધી. પેલા ગૃહસ્થ તો આરામથી એક ખુરશી ઉપર બેઠા દુકાનમાંની છોકરીને હુકમો આપ્યે જતા હતા: "આ પાવડર બતાવો, પેલી સેંટની બાટલી આપો." કેટલીયે જાતના સેંટો સુંઘ્યા અને કોટ ઉપર છંટાવ્યા. કીંમત પુછી કરવા પણ કેટલીયે રકમો કરી. જે નાની દુકાનમાંની સમગ્ર બધી વસ્તુઓ જોઈ નાખી: આસ્તે એક કલાક પસાર થઈ ગયો પણ પેલા બાઈએ એ દુકાનમાંથી બહાર નીકળવાની ઈચ્છા બતાવી નહિ. સારે નસીબે બપોરનો સમય હોવાથી એ દુકાનમાં ઘરાકોની ભીડ ન હતી. આખરે અમે તો કંટાળ્યાં. અમને તો ચાર જ દિવસ પેરીસમાં રહેવાની પરવાનગી હતી. એટલે તેટલા સમયમાં અમારે બની શકે એટલું પેરીસ જોવું હતું, તેથી કંટાળો જઈ એ બાઈને અમે ઉતાવળ કરવાનું કહ્યું. ત્યારે એમણે ટેબલ ઉપર કરાવેલા મોટા ખડકલામાંથી બેત્રણ ચીજો ખરીદી. પેલી બાળાના મુખ ઉપર કાયમ રહેલું હાસ્ય અને એની ધીરજ જોઈને મને ખુબ આશ્ચર્ય થયું. સભ્યતાનો જરાએ ત્યાગ કર્યા વગર બહુ જ શાંતિથી એ બધું બતાવતી હતી. તેણે અમે ખરીદેલી વસ્તુઓ બાંધી આપી અમારો આભાર માન્યો. મને વિચાર આવ્યો કે જો હીંદુસ્તાનમાં કોઈ ખરાક દુકાનદારને આમ પજવે તો એને જરૂર સાંભળવું પડે કે "આઘે, તમારે લેવું દેવું ને બટપટ કાગી કરો છો!" ખરાક ગરીબ હોય તો તેની સાથે ઘણી વખત અસભ્ય વર્તન પણ બતાવવામાં આવે છે.

એક દિવસ મારા પતિના એક મિત્રને (જેઓ બધા વિષયમુક્ત વખતે હીંદુસ્તાનના સરહદમાં જોવા ગયા હતા. એમને આપણું રેલ્વે જમણ બહુ પસંદ હતું) જમવાનું આમંત્રણ આપ્યું હતું. જમી રહ્યા પછી અમારી સાથે થોડો વખત વાતો કરી પેરુ જવાને ઉપડ્યા. અમારો આભાર માનતાં એ બોલ્યા: "તમારી હીંદી વાનગીઓ એટલી સ્વાદિષ્ટ લાગી કે આજે રોજ કરતાં વધારે ખવાયું છે. એટલે હવે તો હું વિક્ટોરીયા સુધી પગે જ ચાલતો જઈશ." વિક્ટોરીયા સ્ટેશન અમારા ઘરથી પાંચ છ રેલ્વે સ્ટેશનો થાય એટલું દુર હતું. અમે તો એ ગૃહસ્થને જતાં જોઈ જ રહ્યાં. આપણે ત્યાં તો ટ્રામના એકાદ સ્ટેશન જેટલે દુર જવું હશે તો પણ ટ્રામનો જ આશરો લેશે. આપણામાં કોઈ સહેલ પાસે રહેતાં આપણેને એ જ રસ્તા ઉપર થોડે આઘે જવા માટે ટ્રામમાં બેસતાં મેં જોયાં છે.

પોતાની આર્થીક સ્થિતિ પ્રમાણે સાદાઈથી એ લોકો રહે છે. પ્રથમ વર્ગની ગાડીઓ પાસે અપપુરતાં કપડાં હોય છે. આપણી બહેનોની જેમ સાંજી બીજીઓને કપડાં કે દાગીનાનો સંગ્રહ કરવાની ટેવ હોતી નથી. કોઇના અંગ ઉપર સારું કપડું કે દાગીના જોશે તો જરૂર વખાણશે, પણ એ કપડાંનો લોભ કે મારે પણ એવું લેવું છે એમ કહેશે નહીં. આ વિષેનો મારો એક અનુભવ આપું. એકેક વખત હું દવાખાનામાં ડોકટર ના આવવાની રાહ જોતી હતી, મારી બાજુમાં એક બહેન રહેતાં હતાં. હું તો મારા વીચારોમાં હતી ત્યાં એકા-એક ચમકી ગઈ, પેલાં બેને મારો હાથ પકડયો અને બોલ્યાં: "આ બંગડી ક્યાં કરાવી?" આવો પ્રશ્ન એ શા માટે પુછે છે તેનો ખ્યાલ એકદમ મને આવ્યો નહીં, પણ પછી હું એ બેનનો આશય સમજી. મેં કહ્યું: "બેન, આ બંગડી કરાવ્યે તો ચાર વર્ષ થયાં, હવે મને યાદ નથી એ ક્યાં કરાવી?" મને લાગે છે કે એ બહેને જરૂર એવી બંગડીઓ કરાવી હશે.

ત્યાં જાહેર રસ્તા ઉપર મુંઝવા જેવા પ્રશ્ન પાંચ પાંચ વર્ષના કેસ બેદામાં આવે છે, એ કે ત્યાં કોઈ જાહેર રસ્તે મુકવું એ જાણે આપણે જન્મસિદ્ધ હક્ક હોય તેમ ત્યાં ત્યાં મોઢે મુકે છે. આપણું ઘર જેમ સ્વચ્છ રાખીએ છીએ તેમ રસ્તાઓ (જેનો ઉપયોગ આપણે જ કરીએ છીએ) સ્વચ્છ રાખવા એ શું આપણી ફરજ નથી? શિક્ષિત માણસો અને સંસ્કારી ગણાતી ઉચ્ચ કોમો. પણ આ ફરજથી પર નથી.

એક ટીકાકારની દ્રષ્ટિએ નહિ પણ પ્રત્યક્ષ અનુભવની દ્રષ્ટિએ ઉપરનાં દ્રષ્ટાંતો આપ્યાં છે. યુરોપીય પ્રજા કુસંસ્કાર રહિત છે એમ નથી પણ એમના કેટલાક ગુણો અપનાવી જીવન માં ઉતારવા લાયક છે. આપણા રેશ

ની જુની સંસ્કૃતિનો આજે નાશ થતો જોવામાં આવે છે. એ આર્યસંસ્કૃતિ ની યાદ અપાવે એવા આચરણોનો આપણા કુટુંબમાં કયાંએ સમાસ નથી. ઉપરનાં દૃષ્ટાંતો પુરોપીય પ્રજા ના રોજીંદા જીવનમાંથી લીધેલા બધા સામાન્ય અનુભવો છે, પણ હું ધારું છું કે એમાંથી આપણે પણ શીખી શકીએ એમ લીએ.

—અરબ્યાનમાંથી

ચર્ચાપત્ર

પ્રિય બહેન,

તમારો દર્દ ભરેલો પત્ર મળ્યો. પત્ર વાંચતા મારા હૃદય પર આઘાત અને શોકનો પડયો પડયો. મને સ્વપ્ને પણ ખ્યાલ ન હતો આવ્યો કે બહેન આવું દુઃખી જીવન ગુજારતી હશે.

તમારા પત્ર પરથી નીચે મુજબની હકીકતો મારા જોવામાં આવી :—

(૧) તમારા લગ્ન થયાંને ૭ વર્ષ થયાં તમને બે સુંદર બાળકો છે.

(૨) તમારા પતિ નઠારી સોબતને લીધે :—

(અ) બીજી સ્ત્રીના મોહમાં પડયા છે.

(બ) બીજી સ્ત્રીના મોહને લઈને તે હંમેશ રાત્રે મોડા આવે છે.

(ક.) મોહની પાછળ પૈસાનો ખુબ વ્યય કરે છે.

(૩) તમારા પતિને તમે સુખ સલાહ આપો તો તે તમારા પર હાથ ઉઠાવે છે.

(૪) તમારા પતિ તેમના નિકટ-સંબંધીઓનું પણ કહેવું સાંભળતા નથી.

આ તમારું આજનું જીવન છે. વળી તમે લખો છો કે "મારું જીવન નિષ્ફળ થઇ પડયું છે. હવે મારે શું કરવું" ?

હું માનસશાસ્ત્રી નથી પણ તમારા પતિનું મન પણ વાંચી શકતો નથી. પરંતુ તમારા પત્રનો જવાબ ઊંડા વીચાર અને મનન કર્યા પછી આપું છું.

તમારા પતિના આવા વર્તણુકના કારણો નીચે મુજબ હોઇ શકે :—

(૧) તમારા તરફનો અસંતોષ.

(૨) તેમની સોબત (મિત્રતા)

(૩) ઐહિક સુખની અનુપ્તિ અને તેથી ઉદ્‌ભવ થતી વિવિધ વાંછના.

ઉપાય એ છે કે તમારે તમારા ભૂતના દિવસથી તે આજ સુધીનો અભ્યાસ કરવો પડશે. તમારી એવી કંઈ વર્તણુક હોય કે જેથી તમારા પતિને અસંતોષ થયો હોય? બીજું કે તમારા ૭ વર્ષના સહ-જીવન પછી તમારા પતિની બાસિયતો શું છે તે તમે શોધી છે? અને તેના પર તમે વીચાર કર્યો છે? તેની પ્રિય-અપ્રિય વસ્તુની નોંધ તમે લીધી છે? તમારી વર્તણુક સામે એમણે વિરોધ દર્શાવ્યો હોય તો તે વર્તણુક હજી ચાલુ છે કે કેમ તે શોધો અને તેમ હોય તો તે વર્તણુક બદલો.

તમે પ્રેમ વિશે લખ્યું પરંતુ પ્રેમ કેળવવો પડે છે અને તે કેળવી શકાય છે. દરેક મનુષ્યમાં સદ્‌ગુણો અને અવગુણો હોય છે. તમે તમારા પતિ ના સદ્‌ગુણો શોધો શોધીને તેને બીરદાવો અવગુણો હોય તો તે મીઠાશથી સુધારવા પ્રયત્ન કરો.

પુરૂષમાં એક જાતનો અહંકાર હોય છે તે અહંકારને તમે પોષો; તેમના અહંકારને તમો મહત્વ આપો. તેમને ગમતી વસ્તુ તેમની સમક્ષ રજુ કરો. તેમની જરૂરીયાત પુરી પાડો અને તેમને પુછી તમારું કામ કરો આવું તમારું જીવન બનાવો.

તમે તમારું વ્યક્તિત્વ ભૂલી જાવ અને તમે તમારા પતિ અને બાળકો માટેજ જીવો છો એ પ્રમાણે જીવન ગાળો.

તમારા પતિની સોબત અને મિત્રતા બદલાવવાની રહે તે કાર્ય માટે ઘણી ધીરજ અને સહાની જરૂર છે. આ સાથે તે વખતસર ઘેર આવે તેવી ટેવ પડાવવાની પણ તમારે જરૂર છે. જ્યારે તે આવે ત્યારે તેને હસતે મુખે આવકાર આપો. તેના આવવા પહેલાં તમારે ઘરનું દરેક કામ કરી પરવારી જવું તમારે પુષ્પ માફક તમારા હૃદયના ગુણોની ચારે તરફ સુવાસ ફેલાવવી. ઘરને, શરીરને અને મનને સ્વચ્છ રાખવા. તેમના તરફ ક્રોધ દ્રષ્ટિથી જોવું નહિ. સત્ય આચરવું ઘરને સાદું છતાં સ્વર્ગ-સમાન સુખી અને પવિત્ર વાતાવરણવાળું બનાવવું. તમારા પતિના આવ્યા પછી બીજું કોઇ પણ કાર્ય કરવું નહિ જેથી તેમને એકલતા લાગે.

મિત્રો વિરુદ્ધ—તેમના અસત વિરુદ્ધ ના આખા દિવસની ફરીયાદ વીરુદ્ધ કંઈ કહેવું નહિ. જ્યાર જવાબ તે પ્રમાણે અડકતરી રીતે તે તેમનાં ધ્યાન પર લાવવું તે પણ કયારે? નહિ સમુહમાં, નહિ નાખુશમાં પણ જ્યારે તે આનંદી હોય ત્યારેજ તે વાત કરવી. સાંભળી અને બીજાની સાંભળેલી વાતો કરવી નહિ કુથલી અને સાચી ફરીયાદ કરવી.

એમનું મન હંમેશ કામમાં રોકવા પ્રયત્ન કરવો નવરાશને નજીક આવવા દેવી નહિ. નવરાશમાં અનેક વિનાશ-કારક વિચારો આવે છે. એમનું ધ્યાન વધુ સાહિત્ય, સંગીત અને તમારા બાળકો તરફ દોરવું. જેથી એમના ધ્યાન પર સ્ત્રી અને અન્યત્ર તરફથી છુટશે.

દુનીયામાં સ્ત્રી એક મહાન બળ છે. બીને માટે પુરૂષ પોતાનું સર્વસ્વ અર્પણ કરવા તૈયાર થાય છે. તમે તમારી સહનશિલતા, પ્રેમ અને તમારા ત્યાગથી તમારા પતિને જીતો. એટલે તમારા તરફ એમનું આકર્ષણ વધશે.— તમારા પર કરેલા જુલમ અને અન્યા ઓ માટે એ જરૂર માફી માગશે.

अहपूज्या यत्रशोहा सा सर्वेह् पमचारीणी।
दरिद्रं दयाधित हिन्त यत्रदा परिकल्पितम्॥

જે સુંદર પત્ની પતિથી સન્માન પામે છે, તેજ ધર્મનું આચરણ કરવા-વાળી છે. જે નારી અતિથિ દરિદ્ર, પીડીત, દીન, દુઃખી, યોગ્યોને આશ્રય આપે છે તે જ ધર્મ ચારિણી છે.

આ પત્ર વાંચી તમને થશે કે હું પક્ષપાતી છું પરંતુ મારા મનમાં એવું કશુંજ નથી. મને આપણી મહત્તા, બહેનો અને પુત્રીઓની આર્યભાવનાનો આદર્શ પ્રત્યે ઘણું માન છે.

નિરાશાને નજદીક આવવા દેશો નહિ પ્રભુ તમારો કામમાં સહાય થાય એવી પ્રાર્થનાસહ વિરમું છું.

શિ.

ભાઇના

સ્નેહભરણ

સહિષ્ણુતા દુઃખની સુરેખ

"સુખમાં સૌ ભાગી બને, દુઃખમાં બને ન કોય;
જો દુઃખમાં ભાગી બને, તો દુઃખ ન રહે કોય"

સુખમાં સહિષ્ણુતા કરવાની વાતને શીખવવી પડતી નથી પરંતુ ખરી રીતે દુઃખમાં સહિષ્ણુતા કરવાની વાતજ શીખવી જોઇએ.

સંતબાલજી

ગારી સવોપરીતા

અમારા ગયા અંકના મુખ્ય પુષ્ઠપર જે અંગ્રેજી કવીતા અપાઇ હતી તે નીચે મુજબ છે.

'અળખામણી રહેતા સમુદમાં આવેલા નાનકડા ટાપુ રૂપી છે ગોરા માનવી!
ભરતી આવી રહી છે ચેત જે,
હજુ તું સ્વતંત્રતા ભોગવી રહ્યો છે
અમારૂં બાપ તે પહેલા સમુદ્ર સાથે
સમાધાની કરી છે.
પાણી ચો તરફ ચઢી રહ્યાં છે.
સોનાની ઉંડી ખાણમાંથી કુવારાની જેમ નીસાસાઓ ઉઠી રહ્યાં છે.
તે ભરેલું તેલ સોદી બની
પાણુ નીકળી રહ્યું છે.
તારૂં ઝેર અને તારો ક્રોધ
તને પાછો હડસેલી રહ્યો છે.
ઓ ધંધાદારી ગુલામી કરાવનારા
પુર આવી રહ્યું છે તેથી ચેત.
મોટા પહાડ ચઢવા તું મથી રહ્યો છે.
પરંતુ તું ખાનની ટેકરી માંડ ચઢી
શકયો છે.
હજી સ્વતંત્રતા ભોગવી રહ્યો છે.
અમારૂં બાપ તે પહેલા સમુદ્ર સાથે
તારૂં સમાધાન કરી છે,
સમુદ્ર આગળ ધસી તારી ખારી
સુધી આવ્યો છે.
સમુદના પાણીને નથી તું ખરીદી
શકવાનો કે નથી જોંખાથી હઠાવી
શકવાનો
નાના જા ટાપુ રૂપી'છે ગોરા માનવી!
તારા ટાપુમાંથી માણવાનું લોપ
થઇ રહ્યો ■
અને ભરતી સર્વેમે આક્રમણ કર્યો
રહી છે મારે ચેત.

આપણા પ્રતીકો

કમલ પ્રતીક

હીંદુસ્તાનનું પ્રતીક કમલ છે. કમલ કાદવમાંથી જન્મે છે. પાણીમાંથી બહાર આવે છે અને સૂર્યાભિમુખ થઇ એનું અખંડ ધ્યાન ધરે છે. આપણે પ્રેરણા જીવન કાદવમાંથી લઈએ લીએ. જો કાદવજ સુષ્ટા કરીએ તો ઈશ્વર સમીપ પહોંચી નજર થકાય. કમલ પાણીમાં રહેવા છતાં તેને નપા પાણી ને સ્પર્શ જીનો કરતો કે નથી કાપ તેને ભંડુ કરતો અને કમલમાં જો ગુણ છે કે સે કાદવમાંથી પણ સુગંધ અને રૂપ મેળવે છે. તે સૂર્ય તરા જોય છે અને પ્રકાશથી ખીલી ઉઠે છે. તેવીજ રીતે આપણે પણ પ્રકાશની

કિંમતો આકર્ષક :—
૪૬ રંગી. ૨-૦ રતલ
૧૦૫ રંગી. ૧-૪ "
ટુવેર...રંગી. ૧-૩ રતલ
બીજા આવક ૧.૬ રતલ
મગ.....રંગી. ૧-૦ રતલ
ટુવેરની દાળ રંગી. ૧/૩"
ટુવેર ની દાળ નં. ૨ ૧/૬ રતલ
ચણાની દાળ રંગી. ૨-૦ "
વાલની દાળ....રંગી. ૨-૦ રતલ
અળદની દાળ...રંગી. ૨-૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....રંગી. ૨-૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....રંગી. ૧-૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૬
વાપરવી.....રંગી. ૧-૦ રતલ
કાળા અળદ.....રંગી ૧-૧૦ રતલ,
પરીવાળી.....રંગી. ૨-૧ રતલ
ઘઉંમ.....રંગી. ૧-૧ રતલ
રાઈ.....રંગી. ૧-૧ રતલ
ઓર્ડરોના : ૧૨૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૧૮૬૮
પરશુ નરસિંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
કરીયાતની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
ઘઉં.....રંગી. ૩-૦ રતલ
તલ.....રંગી ૩-૦ રતલ

પુત્ર કરવી એટલે કે જ્ઞાન પ્રકાશ તરફ મોઢ માંડી રહેવું. આ આપણું પ્રતીક છે.

યજ્ઞ પ્રતીક

બીજું ધર્મનું પ્રતીક યજ્ઞ છે. યજ્ઞ એટલે હોમવું. પ્રત્યેક ધાર્મીક પ્રસંગે હોમ-યજ્ઞ કરવાનો રીવાજ છે. આનો અર્થ એ છે કે તમે જે કાર્ય કરવા માંગો છો તે કાર્ય કરતાં પહેલા તમારા અંગત સુખોનો ત્યાગ કરો એટલે હોમી દો. લગ્ન વખતે વર કન્યાને પત્ની ભાવના કહે છે તમારા અંગત લાભો કે સુખો આજે હોમી તમે એક બીજામાં ભેળ ભળી અને જી ભળી પ્રકાશ પાથરે છે તેમ તમે બન્ને પ્રકાશ પાથરો.

કળશ પ્રતીક

મંગળ પ્રસંગે કળશ ભરીને મુકવા માં આવે છે. આનો અર્થ એ છે કે, આપણું જીવન એ માટીના કળશ જેવું જ છે. જેમ ખાલી વાસણું કશું મહત્વ નથી તેમ ખાલી જીવનનું પણ કશું મહત્વ નથી. ભરેલો કળશ માથે મુકવામાં આવે છે તેમ પ્રેમ અને ભક્તીથી ભરેલુ જીવન બીજાને ઉંચે ચઢાવે છે.

ચંદન પ્રતીક

કપાળે અને બધે ચંદન લગાડવાનો અર્થ એ છે કે ચંદનની જેમ તું બધાને બીજાને સુગંધી અને ઠંડક આપ.

વિવિધ

સને ૧૯૫૫ માં અનાજના ભાવો

સમાટ જ્યોર્જના વખતમાં હીંદમાં અનાજના ભાવો નીચે મુજબ હતાં: તે વખતમાં એક અંગ્રેજ મુસાફર બી. ૧૫૬૬ હીંદ આવ્યા હતા તેઓ એક આનામાં રોજનું ભરપેટ ખાવાનું બહુ સારી રીતે કરતા હતા.

ઘઉં	મણ	આઠ આના;
ચોખા	"	બે રૂપીયા
જુવાર	"	છ આના.
બાજરો	"	પાંચ આના
મોની	"	ત્રણ રૂા. આઠ આના.
ઘી	"	ત્રણ રૂપીયા આઠ આના.
ગુડ	"	પંદર આના.

ડરબ હીંદુ સોસાયટી

ઉપરોકત સોસાટીના આશ્રયે નીચે પ્રમાણે તા. ૧૯-૪-૫૧ ના રોજ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના ઉપવાસોની પુર્તી અર્થે સ્થાનીક મંદીરના હોલમાં રાત્રે પ્રાર્થના સભા મળી હતી. અને એ દિવસે પણ હીંદુ નરનારીઓએ ઉપવાસ કર્યો હતો.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીની તંદુરસ્તી માટે તથા લાંબાગાળે અપવાસ પુર્ણ થયા તે માટે ઇશ્વરનો આભાર માનવા માં આવ્યો હતો. અને બે કલાક ભજન પ્રાર્થનાનો કાર્યક્રમ ચાલુ રહ્યો હતો.

શ્રી. અરવીંદ પુસ્તકાલય

લીબીસ્ટરથી એક ખબરપત્રી જણાવે છે કે અત્રે વસતા હીંદી ભાઇઓએ શ્રી. અરવીંદન વિચારો દર્શાવતાં પુસ્તકોના અભ્યાસ માટે શ્રી અરવીંદ પુસ્તકાલય નામની સંસ્થા સ્થાપી છે અને એ અંગે નીચે મુજબ સંચાલકો ની નીમણુક થઇ છે: પ્રમુખ: રણછોડભાઇ મોરારજી પટેલ, ઉપ-પ્રમુખ: નાનુભાઇ મોરારજી પટેલ, મંત્રી: બાબુભાઇ ગોવીંદજી પટેલ, ખજાનચી: બાબુભાઇ મોરારજી પટેલ.

સીમોરથી આસામ ફંડ

સીમોરથી ભાઇશ્રી પી. એમ. કસને અમારી પર નીચે મુજબ રકમ મોકલી હતી તે જુદી જુદી સ્વીકારથી રહી ગઇ છે જે રકમ પાવતી સાથે સ્વીકારીએ છીએ:

પી. એમ. કસમન પા.	૫-૫-૦,
પી. સુધા પા.	૩-૩-૦,
આર. એન. દીવાલ પા.	૩-૩-૦,
વાય. બી. નાયક પા.	૨-૨-૦.

ગાંધી ફંડ

સવીમેન કુંવરજી લોધ્ધમ',	૧૦-૬
એનામેન ગોપાલજી (ડરબન),	૧૦-૬
લાડુમેન વલ્લભ (લોધ્ધમ'),	૧૦-૬
ધનીમેન ખુબ્બારામ (ડરબન)	૧૦-૬
શ્રીયુત અને શ્રીમતી ગોવીંદજી દેસાઇ (ડરબન)	પા. ૧-૧-૦
બી. ડી. પી. દેસાઇ (ડરબન)	૧-૧-૦
	કુલ પા. ૪-૪-૦

લુઇસ્ટ્રીખાર્ટમાં લગ્ન

સુરત જીલ્લાના ચોવીસી નીવાસી (હાલ લુઇસ્ટ્રીખાર્ટ) શ્રી. ગોવીંદભાઇ ઉકાભાઇના પુત્ર શ્રી. લલ્લુભાઇના લગ્ન, ઉમરાડ નીવાસી (હાલ-જોહાનીસબર્ગ) શ્રી. માધવભાઇ મનાભાઇના પુત્રી શ્રીમતી સરસ્વતિબેન સાથે સંવત ૨૦૦૭ ના ચૈત્ર સુદ ૯ ને રવીવાર તા. ૧૪-૪-૫૧ ના રોજ ગાંધી હોલમાં હીંદુ વિધિ પ્રમાણે થયાં છે.

પરચુરણ

—ઓદીશા સંસ્થાન પ્રધાન શ્રી. જોષ્સ ઓશેલ્સ મે તા. ૬ઠીએ લંડનથી ૫૬૮ આદીવા બ્લડ રવાના કર્યા. કેનીયા, યુગાન્ડા અને ટાંગાનીકામાં તેઓ ૧૮ દીવસ ગાળવા વધી છે.

—દીલ્હીના એક ટાંગાવાળાએ પોતાના ટાંગામાં બેસવાના દાવરથી બધુ રૂપીયા નો માલ રહી ગયો હતો તે પાછો બેસનારને આપી આવવા પ્રયત્ન કરતાં તેની કદર તરીકે ત્યાંની મ્યુનીસીપાલેટીએ ૨૫ રૂપીયા ઇનામ આપ્યું હતું.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ટેગામ પ્રાંતિક પ્રજાપતિ મંડળ

૧૯૫૧ નું વાર્ષીક સંમેલન તા. ૧૩-૫-૫૧ ના રવીવારના રોજ બપોરે ૧-૫ કલાકે, મુકામ ચારસલીસ વામા ટ્રીખાર્ટ, શ્રી. વસનભાઇ કુલ્લભ ભાઇ મીસ્ત્રીના મકાનમાં શ્રી. કેવાભાઇ વસનજીના પ્રમુખપદે મળશે. દરેક સભ્યોને સહકુટુંબ પધારવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ: (૧) મીનીટસ તથા મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની રજુઆત, (૩) ઠરાવો, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

ચકેસી માસીક ફી અને દાનની રકમો સંમેલન પરેલાં મોકલી આપવા વિનંતી છે.

વિષય વિચારણી સમીતી સભા તા. ૧૨-૫-૫૧ ના રવીવારે ૧૦ વાગે સવારે ચારસલીસ મુકામે મળશે. એ પ્રસંગે દરેક સભ્યોને હાજર રહેવા વિનંતિ છે.

સ્વાગત પ્રમુખ: વસનભાઇ કુલ્લભ ભાઇ.

સ્વાગત મંત્રી: નાગરભાઇ મોરારજી
રામભાઇ કરસનજી મીસ્ત્રી
મંત્રી ટ્રાં. ટે. પ્રા. પ્ર. મંડળ.
પી. ઓ. બોક્સ ૪૫
ડાલ્ટન, ટ્રાંસવાલ.

સાડું આઠ રતલ શી. ૧-૩
અસલ રતલ શી. ૧-૬

મસાલેા ચેાપેા ઝાંઝરી વજનનેા સાથ તથા બધી જાતની દાળ અને બદામ પીસ્તા મળશે.

ઓર્ડર સાથ પૈસા મોકલવા મહેર બાની કરવી.

M. A. Mahomed
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

ગમતાંગમ	૧	૩
ગણતાં જોખ	૧	૦
મધુપ	૬	૦
વિજ્ઞાનરસ ભજન	૫	૩

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

"ઇલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર ગેલાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું પુસ્તેજ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પે સ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી કોશ

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક.

કીંમત ૧૦-૦

સરદારનું જીવન ચરીત્ર

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલનું જીવન ચરીત્ર

કીંમત ૧૨ ૦

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૦૭ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૨૭	વદ ૬	૨૦	૨૭	૬-૨૨	૫-૨૪
શની	૨૮	,, ૭	૨૧	૨૮	૬-૨૩	૫-૨૩
રવી	૨૯	,, ૮	૨૨	૨૯	૬-૨૪	૫-૨૨
સોમ	૩૦	,, ૯	૨૩	૧૦	૬-૨૫	૫-૨૧
મંગળ	૧	,, ૧૧	૨૪	૧	૬-૨૬	૫-૨૦
બુધ	૨	,, ૧૨	૨૫	૨	૬-૨૭	૫-૧૯
ગુરૂ	૩	,, ૧૩	૨૬	૩	૬-૨૮	૫-૧૮

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
સુકુમ અને બે બોનો	૩ ૧
આપ અભ્યાય અને માલંચ	૫ ૩
સત્યની	૭ ૦
ગીતાંજલિ	૫ ૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
એક ધર્મ યુદ્ધ	૧ ૩
અારોગ્યની ચાવી	૧ ૦
આહાર અને રોગમુક્ત	૧ ૧

વિવિધ પુસ્તકો

જય ધન્ટોનેશીયા	૪ ૦
હિંદનો કોમી પ્રશ્ન	૧ ૦
ઠાકોરકથ (પ્રેમસંગ્રહ)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
રવાધ્યાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬ ૦
સોનો ઘાટઘાયો	૭ ૦
પ્રભાત (ખુમારી)	૪ ૦
સંસ્કાર (એમાની)	૧ ૧૦
મિલ મજુર	૧ ૦
મજુરને વિશેના લખેલા અનેક નિબંધો	
ઉપર પસંદ કરેલા પ્રબંધોનો સંગ્રહ	૬ ૦
સોશીયલ રફોર્મ. (રફોર્મ ગાંધે નવયુગ લેખ)	૧૦ ૦

નવપરણીતો માટે

લગ્ન સાધના	૭ ૦
આદર્શ દામપત્ય જીવન	૬ ૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (બળવાખોર	૮ ૦
આશાતુબીન ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બંધન (સ્વનિર્માણ)	૭ ૦
શાન્તી	૪ ૦
વેવીના કુલ	૨ ૧
પ્રભાસપટ્ટણ પતી	૭ ૦
સાગ્ય નિર્માણ (સ્વપ્નાગ્નુ)	૭ ૧
પાવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૬ ૦
ઉંદરની પુકાણુ	૧ ૦
ઠકારની સહચરી	૫ ૧
જંગલના બહાદુર વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચક્ષુ પુકારતી	૭ ૧
કોકીલના આસુ અને બીજી વાતો	૬ ૦
બીરબલની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
ચક્ષુપ્રસાદ અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ ચંદિર	૧ ૭
રમાબાઈ	૭ ૧
સામર સાહસ	૩ ૦
કોકડી જવાહીર	૭ ૦
કોકડી આશા	૧ ૦
કલ્પ બીજા	૧ ૦

મારક આસુ કૃત નોવેલ

કમળા	૬ ૦
અંજનાબ	૫ ૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ	૧ ૧
દત્તા	૮ ૦
અનુરાધા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
અમુર આરતી	૧૧ ૧
અંકનાથ	૪ ૦
અરીઝહીન	૬૩ ૧
જમી	૭ ૧
રેવાકાંઠ	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
કોરની	૭ ૧
ગુલાબ	૧ ૦
ચીની નારીની કહાણી	૭ ૨
અલકા મેવી	૫ ૬

કાકા સાહેબે કાલેલકર કૃત

લોકમાતા	૬ ૬
સ્મરણ યાત્રા	૫ ૦
છવતા તહેવારો	૨ ૦
ઓતપ્રોત વિચારો	૨ ૨

ગનશ્યામદાસ મુનશી કૃત

અધરે રસ્તે	૮ ૬
કોનો વાંક	૧ ૮
પરીક્ષાપ્રિક નાટકો	૬ ૫
લોક ધર્મીચૂકી	૬ ૦
કેવળ કલ્પ	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૬ ૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજની	૭ ૬
કરીતીજ ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮ ૦
ગોકુલના	૮ ૦
વસન્તોત્સવ	૭ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન	
કુનીયાની રહસ્યમયી તે આજ સુધીની	
કુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ બે	
ભાગમાં સેટની કીમત.	૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. મણુભાઇ અંધીએ કીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન અનેમો આલેખ્યો છે.

શ્રી ૧૧

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ અંધીજીના મોઢીક એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૧

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

અંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફકત રૂા. ૪–૬.

કીતાબેં

અમર કથા ગાંધીજી	૧ ૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧ ૬
અબ મંત્રેજ નહિ આવે ગે	૧ ૬
ખતરમચાતી દુનીયા	૨ ૦
હમારે ગાંવકી કહાની	૧ ૬
આગે બઢો	૧ ૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સો સાલ	૧ ૦
બિસકી બિમૂતીયાં	૧ ૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૩ ૬
ગાંધી બિચાર દોહન	૨ ૦
હિંદ ધર્મકીઅભ્યાગોકાયેં	
ધર્મકી કહાનીયાં)	૩ ૩
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૬ ૬
સંત વાણી	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૬
નયા રોજગાર (હાસ્યરસાત્મક)	૪ ૦
સાધનાકે પથપર	૩ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
રાષ્ટ્રવાદ–બુદ્ધિવાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
પાગલ	૧ ૧
માલીક ઔર મજદુર	૧ ૬
દુખી દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧ ૬

બચોંકે લીયે

બહાદુર બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
ચીંટા ચટા હંસકી ચાલ	૧૫ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
બીકાજી	૧
અકબર	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
ગાંધીજીના તેર દિવસો (બીનોબાજી)	૧ ૧
ગીતા બેની	
શ્રી. મશરુવાલા કૃત (કાવ્યમાં ગીતા).	૧ ૪
ચીત્ર સાધના	૧ ૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/–

ટેક્ષ માહીતી સુધી	૧ ૧

ચિત્રપ્રદર્શાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪ ૧

ધ્યેયપત્ર પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક	
કીમત	૨ ૦
શાંત મનોમાં	૨ ૧
સોક્રેટીસની સાદ	૪ ૦
ખુશીનો બાદશાહ	૫ ૪
ભુખ અને કેદખી	૫ ૬
કેદલાંક પક્ષિઓ	૧૦ ૬
બાળવત કથાઓ	૩ ૧

ગરિબ રત્નોના સેટ ભાગ ૧ ૨ એમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કેળવા સંગ્રહ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૪–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૧
પીલુ	૫ ૧
બાપુ	૫ ૧

બાળકોનો બાંધબ	૬ ૦
ફીનીક્સને પત્રો (નેહરુ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બાપની ચુક	૧ ૦
બાપુની વાતો	૧ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧ ૦
વાર્તા	૧૦ ૦
બાળવાની ગોષ્ઠમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag
Phoenix, Natal

સેતુબંધ	૫	૦
વિશાલ્યા	૫	૦
કમોદુ	૪	૪
ચતુર કુલપ	૪	૪
નીરમા	૭	૦
રૂપ કોષા (બે ભાગ સાથે)	૧૪	૦
ટૂકે પટોરે	૭	૦
પ્રાંચિના	૫	૦
સુવર્ણ પુષ્પ	૨	૦
૭ ૭ ૭	૩	૩
મણરત્ન ભનો	૨	૦
ગીત ટેરી અને બીજા નાટકો	૨	૪
આપણી પ્રેમિકા	૪	૦
ઉત્તરા	૭	૦
એકોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
ચતીમંદીર	૨	૦
રંગ બીજા	૨	૩
ઇપાની ચાય	૨	૬
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તાઓ	૩	૦
ગાંધીજીની આંધના	૪	૩
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
કાંધના	૫	૦
નવી કુરીયા	૫	૩
રબાંતમાળા (નાનાભાઇ ભટ્ટ)	૨	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦

અમારાં નવાં પુસ્તકો

પુવ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભરતના મોતી	૩	૮
દેશ દેશની મોજ કથાઓ	૮	૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
મોહાગણ ભા. ૧-૨ મેળની	૧૦	૦
કમલી ઝાઝર ધે	૫	૧
સોહાગ	૧	૦
ઉલ્યો પ્રથિત (બાર્ડ સંગ્રહ)	૭	૬
સુંદરીનો સપ્તસાર	૧૪	૦
શહીદોનો સરેરા	૮	૦
મુંજવતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુદાની રમઝટ	૬	૦
દાસ ગીતાનો દાયરો.	૪	૬
દીન ચર્યા	૭	૬
રસમસતી	૧	૦
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

કુપ નહીં રહેવાય (સમાજની		
ભયંકર સામે પોકાર) નવલકથા	૫	૦
ક્રાંતિ પરિવર્તન	૫	૩
બે નવેલ્લાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને ખ્રીસ્ત	૨	૦
કોની બ્હેન (બાળ)	૩	૬

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

મસ્ત પ્રસંગના હાસ્ય પ્રસંગો	૧	૭

ચંદ્રશેખર ચોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૧	૬
અનોરમા	૧	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ગ્રંથાવલીની નોંધેલો

અપરાધી	૮	૬
પ્રતીક્ષા	૭	૦
તુલસી કથાઓ સામાજીક નવલકથા	૭	૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૬
પુરાતન ખંડેર	૫	૦
બીજોરા હાર	૮	૬
ભેળીસાળ	૮	૦
સોરઠ તારક બહેતા પાણી	૧૦	૦
ચાલ્યાવાળી	૧	૦

નવલ કથાઓ

કૃપલાણી : ભંગારની	કોંટીકારી	
નવલકથા. કીમત	૮/-	
ચાકરવાળી સામાજીક	કોંટી દર્શાવતી	
નવલકથા	૧૦/-	
છુટી પડેલ :- ખાણીતા કાંસ વીરાનીનું		
જીવન ચરીત્ર.	૫/-	

સસ્તી કાંતી. પ્રીયોરલાલ. ધ.
મરચવાલા કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩-૦

ઓર્ડરસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

બાપુની કારાવાસની કહાણી
આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો
ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.
કીંમત રૂા. ૧૫/૦.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે ઓપ-દાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION.
PHOENIX,
NATAL.

આ ગેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ		
	૧	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો		
ઇતીહાસ	૭	૬
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી		
	૧૫	

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

રેલ નીરેલ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું મારત	૧	૬
કરિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

રેલ રેખાવરખાં ભા. ૧	૩	૦
આર્થિક ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

માણીને સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
રેલ દીપક	૭	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
બીજ રસુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
બારૂં સમુંત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૨	૧	૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૧	૧
" સાતમું	૨	૩
ઉપરોક્ત ઉંચીલા રીબ્બા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨		દરેકની ૧ ૦

નુતન લેખન બાળા આ બાળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

૧	" પોરમ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવમુલ વાચન બાળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલ્પોલ

સાહિત્ય મંદિર વાચન બાળાવા બાળાઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨	૩
" ત્રીજું	૨	૩

ચિત્રપોથ વાચન બાળા

ચિત્રણ બાળ	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦૬
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૧
પાંચમી "	૩	૦
પુસ્તક	૨	૦

ચાલો લખીએ

સ્લેટી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.N.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	1	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
*SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	1	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEA AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunita and Bina Ghatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતિભાઈ આશાભાઈ ગાંધીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, નોરબ્બા બીજી તેમજ પીપા પેક્સ. મનગમતી ભાતે બનાવીએ છીએ.

ભગવાન વગેરેનાં સુતરી સુદ્ધાં સેવ, મમરા, ગાંઠિયા, ચવાણા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી લીધે માટે પોતા મકાનમાં ખાસાર્ય ભોજન ને મકાને કુંક વગાડવાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ હમેશા જથાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

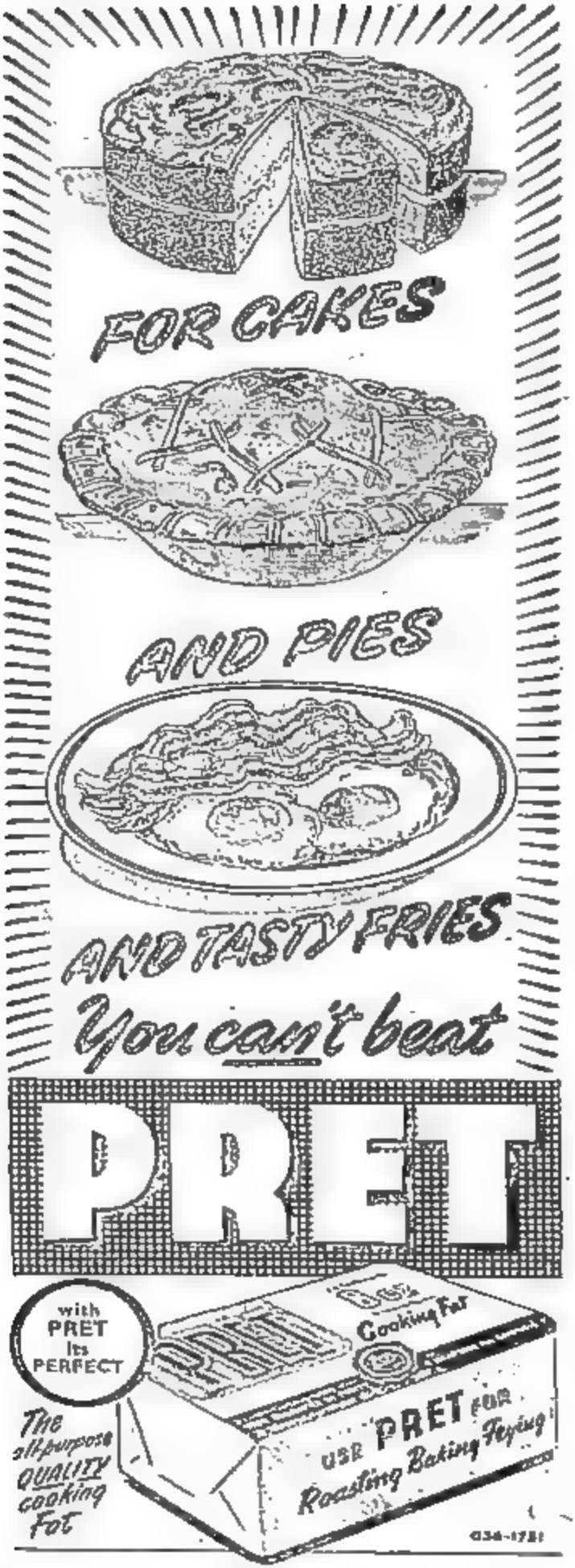
WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	1	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	2	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	1	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 18—Vol. XLIX. FRIDAY 4TH MAY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

NON-VIOLENT RESISTANCE

"Non-violence in its dynamic condition means conscious suffering. It does not mean submission to the will of the evil-doer, but it means the putting of one's whole soul against the will of the tyrant.

* * *

No certificate of merit from the world will give us success, if we have not earned it by the sweat of the brow.

* * *

Complete civil disobedience is rebellion without the element of violence in it. An out and out civil resister simply ignores the authority of the State.

* * *

Civil resistance is a most powerful expression of soul-anguish and an eloquent protest against the continuance of an evil state.

* * *

When a Government becomes lawless in an organised manner, civil disobedience becomes a sacred duty and is the only remedy open specially to those who had no hand in the making of the Government or its laws.

* * *

The path of a Passive Resister is beset with unsurmountable difficulties. But in true Passive Resistance there is neither disappointment nor defeat. As truth is all powerful, Satyagraha can never be defeated.

* * *

A Passive Resister never does anything out of fear from without. He should fear only God.

* * *

A Passive Resister never desires to reach the goal by harbouring or increasing ill-will or hatred against his opponent".

—Gandhiji.

અહીંસક વિરોધ

"અત્યાગ્રહમાં મુકાયેલી અહીંસા એટલે રોષવાળાએ દુઃખ ઉઠાવવું. તેનો અર્થ એ નહિ કે બદીમની ઇચ્છાને આધીન થવું, પરંતુ બદીમની ઇચ્છાનો વિરોધ કરવામાં પોતાનો આત્મા રેડી દેવો.

* * *

આપણા પરસેનાથી આપણે તેની સાયકાત મેળવેલી નહિ હોય, તો દુનીયાની બાબાશીથી આપણને સહાયતા મળવાની નથી.

* * *

સંપૂર્ણ સવિનય ભંગ ક્રીસાના રહેજ પણ નહ વિનાનું હોય. ખરેખરો સવિનય ભંગ કરનાર રાજ્યની સત્તાનો બીલકુલ અવગણના કરે છે.

* * *

સવિનય ભંગ એ આત્માની ખિમતાનું સૌથી પ્રબળ પ્રદર્શન છે અને જુલમી રાજ્ય ચાલુ રહેવા સામેનો પ્રબળ વિરોધ છે.

* * *

સરકાર જ્યારે વ્યવસ્થિત રીતે અરાજક બને છે ત્યારે, ખાસ કરી કોમોનો, એ સરકાર બધવા તેના કાયદા બનાવવામાં હાથ નથી. તેઓની સવિનય ભંગ કરવાની પવિત્ર ફરજ થઇ પડે છે અને એજ એક માત્ર ઉપાય તેઓની પાસે હોય છે.

* * *

સત્યાગ્રહીનો માર્ગ અપંકર મુશ્કેલીઓથી ભરાયેલો હોય છે. પરંતુ ખરા સત્યાગ્રહમાં નિરાશા કે નિષ્ફળતાને સ્થાન જ નથી. સત્ય સર્વશક્તિમાન હોઇ સત્યાગ્રહનો પરાજય કદી થનાર નથી.

* * *

સત્યાગ્રહી ખાત્રા બધથી કદી કરતો નથી. ઇશ્વર સિવાય બીજા કશાનો તેને ભય હોવાજ નહિ.

* * *

સત્યાગ્રહી પોતાના વિરોધીનો તિરસ્કાર કરી કે તેનું બુરું ઇચ્છી પોતાના ધ્યેયે પહોંચવાની ઇચ્છા કરતો નથી.

—ગાંધીજી.

44" Wide
CREPON—
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15 11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6 11 yd.
36" COLOURED SATIN 3.11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to 15/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Blue & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, OHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

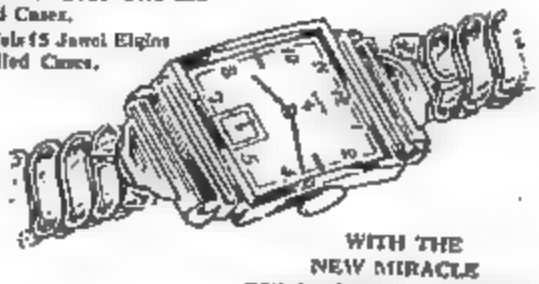
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'
If not; Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ મુલાયમ સાપડ, ફુલત રેપ્ટ, ખ્યાનેટસ—બેબી બાલકો માટે
બહુ જાતનો જોગ. તેમજ કેપડીમીન બ્યોરસેટ આઇટમો
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 20638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
10/12 Partons Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોઈ વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. કોઈ કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક કોઈની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 30th April and sails for Bombay via Karachi and Bendibunder on 9th May 1951.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેઠકરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેડરૂમ્સ, કોચેસ અને આર્મ ચેર્સ ઓફિસ ટેબલ, ગુજે ટેબલ, ટેબલ, તદન મોંઘામાં ભાવે ખરીદી શકશો. અને પગારી હપ્તા જેવા સુલભ બાંધ.

—બેડરૂમ, ડેબલ અને ડીવાન કવર—

જે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થાય છે. તેમાં રહેલ હરેક તકલીફ રહે છે. માત્ર ટોકન ભાવોના આર્કષક ભીન્ન ભીન્ન ભાવો અને તેમાં આપવામાં આવે છે.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI**

A Constellation leav for KARACHI an BOMBAY with Imm diate connections fo all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHUN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	AMIOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHABNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETHEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 18—Vol.—XLIX. Friday, 4th, May 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

Indian Opinion

Friday, 4th May, 1951

The Writings On The Wall

IN the gloom that is cast over us non-Europeans as a result of the present very reactionary policy of the Government, if something is said favourable to us it brings a ray of hope. We are happy to record three such events this week. One is the very outspoken statement made by the Dean of Johannesburg, The Very Rev. W. A. Palmer in which the Dean said that "when human-beings are denied the opportunities of a full and free life, there are potential sources of hatred and strife and ever-widening circles of evil . . . The test of any political party is how far its practical policy is allied to applied Christianity and how far it stands up to the light of one elementary precept, "Whatsoever ye would that men should do unto you, do ye even so to them."

Then the Vicar-General of Pretoria, the Very Rev. Frederick Amoore, has smashed the theory of the Dutch Reformed Church that apartheid is not contrary to Holy scripture. The Vicar-General has proved from the New Testament that Christ never countenanced apartheid. He smashed clean through it.

The third is the very heartening speech made by Dr. Colin Steyn (U.P., Bloemfontein) in the Union House of Assembly. He is reported to have said: South Africa would have to make reasonable concessions to the Coloured people if white civilisation was to continue. These concessions, he very rightly said, should be made now, before they were forced upon the Europeans. Concessions which were acceptable today, he said, would be rejected tomorrow. Far-sighted as he was, Dr. Steyn said: South Africa was ignoring the effect of such legislation (Coloured Voters' Bill) on its allies. The Union needed friends, and it should not embarrass its allies." The support of the non-Europeans, he said, should be obtained to help build up a happy and contented nation. Sooner or later the Government would have to follow this course. The more we uplift the non-Europeans, he said, the more we uplift ourselves." He also said that the Government, by its present policy, far from crushing communism was making the land fertile for it.

We have quoted above what has been said by thinking Europeans.

We now quote what a distinguished African, Professor D. D. T. Jabavu, has said. Professor Jabavu belongs to the very moderate school. He is a former member of the Fort Hare College staff and has sat on several public commissions. His presence on a deputation of the South African Institute of Race Relations was so disliked by one of the present Cabinet Ministers that he refused to see the deputation. Professor Jabavu was addressing the students at a graduation ceremony. It was the first time in the 35 years' history of the College that the graduation address has been delivered by an African. "As you leave the College," said Professor Jabavu, "you will be ushered into a world that is particularly hostile to the so-called Fort Hare products. The "half-baked European" with exaggerated notions of superiority and a fear of the potentiality of the African, would be their foe, he said.

These are all home-truths—writings on the wall. If White South Africa ignores them it will do so at its peril.

NOTES

Working Of The Group Areas Act—Government's Sincerity Being Put To Test

The Native Advisory Board, a statutory body comprising the six municipal Native locations in Johannesburg, expressed "great alarm" at the fact that the Western Areas scheme, which involved moving more than 18,000 families from the western district of Johannesburg, had been discussed by the Government and by various representatives of the City Council without reference to Native opinion. A meeting of the board said that although they had not been consulted, they felt that many thousands of homeless families were being prejudiced by the proposal to give priority to those living in the Western Areas, many of whom were adequately housed. The board said they had always understood that the Group Areas Act the majority in any area, and the meeting therefore suggested that, as the Europeans in the Western Areas were in the minority, they should be moved, if anybody was to be moved.

The same rule should apply in Cato Manor, in Durban, where the Municipality collaborating with the Government, is trying hard to usurp land owned by Indians and to turn the area into a European area. It clearly shows what the object of the Group Areas Act is. It is as has been said by Government spokesmen, to remove what they call the black spots from the white areas. It of course stands to reason that if black spots predominate the wise course would be to remove the white spots in order to bring the area into uniformity. Is not the Government attempting the impossible? For in the map of South Africa it is the black spot that predominates and therefore it should be the white spot that should justifiably be eliminated. That indeed would be more practicable and the correct thing to do.

Desperate Plight Of Homeless Coloured People

In a St. George's Day service in St. Mary's Cathedral, the Very Rev. W. A. Palmer, the Dean of Johannesburg, made reference to the desperate plight of homeless Coloured people. So many Europeans, the Dean said, did not know the desperate plight of the Coloured people. The lack of housing had broken up the family lives of many respectable, self-supporting Coloured people. "I ask sincerely: with all this concern about the political status of the Coloured man, is it beyond the wit of man to give the Coloured workmen houses of simplicity and decency? Have we not yet learnt that when human beings are housed in hovels and tenements, not fit for habitation, and denied the opportunities of a full and free life, there are potential sources of hatred and strife, and ever-widening circles of evil?" The Dean concluded: "No doubt I

shall be accused of preaching politics. I am not afraid of that. "The test of any political party to me is how far its practical policy is allied to applied Christianity and how far it stands up to the light of one elementary precept 'Whatsoever ye would that men should do unto you, do ye even so to them.'"

"Christ Did Not Countenance Apartheid," Says Dean In Reply To D.R.C.

"The Dutch Reformed Church may seem very strong in South Africa, but in the wider view of world Christianity it is but a very little part of Christendom; and no other part of Christendom will be found to agree that racialism ■ countenanced by New Testament Christianity," says the Vicar-General of Pretoria, the Very Rev. Frederick Amoore, in the new issue of the Kingdom. "Something ought to be said about the claim of certain members of the Dutch Reformed Church that apartheid is not contrary to Holy Scripture," says writer, who, as Dean of Pretoria, is Vicar-General until the Bishop-elect arrives. It was true that the nation of Israel was given a special position of privilege in the Old Testament. "But if, wrongly, one takes a stand on the Old Testament and ignores the New Testament, the one nation which is proved to be the dominating race of the world is not the Afrikaner but the race of Israel, a conclusion which would be most unpalatable to the supporters of apartheid." Christ was the authority for Christians, and New Testament showed how that authority was followed in the early days of the Christian Church. "Christ came to a country where apartheid was well known; it was the apartheid between Jew and Samaritan. Did Christ countenance this apartheid? On the contary, He smashed clean through it." Christ healed groups of people all together as human beings in great need of His healing power. He did not separate them into group before healing them. "He chose as the hero of one of His best-known parables a member of a despised people, racially impure, the good Samaritan. He did not say that the Samaritan should have stayed at ■ inn 'for non-Jews only.'"—'The Star.'

A Sane View

Speaking in the House of Assembly during the Coloured Voters Bill, Dr. Colin Steyn is reported to have made one of the of the wisest speeches. He counselled caution and compromise. Compromise, he said, was not only possible but essential. Eventually the Europeans in South Africa would have to make reasonable concessions to the Coloured people if white civilisation was to continue. These concessions should be made now, before they were forced upon the Europeans. It should be remembered, declared Dr. Steyn, that concessions which were acceptable today would be rejected tomorrow. South Africa was ignoring the effect of such legislation on its allies, he added. In the troubled state of the world, with "difficulties in Asia and Africa," the Union need *friends*, and it should not embarrass its allies.

"Then we must go under," exclaimed the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart.

"No, we need not perish," replied Dr. Steyn. The support of the non-Europeans, he said, should be obtained to help build up a happy and contented nation. Sooner or later the Government would have to follow this course. "The more we uplift the non-Europeans," he said, "the more we uplift ourselves." Dr. Steyn added that it would be unwise and harmful to pass the Bill even by a two-thirds majority. The way ■ combat Communism was not by making the non-Europeans embittered. "You are making the soil very fertile for Communism," said Dr. Steyn.

What Mrs. Ballinger Was Precluded From Saying

Press reports state that as the stipulated time for the debate on the Coloured Voters' Bill was over the Native representative, Mrs. Ballinger was not able to say what she had desired to say. The following are some of the points given by the 'Sunday Times' which Mrs. Ballinger wanted to make: General Hertzog gave a solemn undertaking in 1936 that this very thing would not happen. It was a bargain—in return for support in putting the Natives on a separate voters' roll. General Hertzog said that the Europeans were afraid of the Natives, but if they could be put on a separate roll and given a representation which would not involve any swamping of the Europeans, they would then be able to be generous towards them. So their proportional representation was curtailed. But it has not had the effect General Hertzog suggested. It has created a political inferiority from which a progressive loss of basic rights has flowed. Fear has not diminished and restrictive laws have increased. The natives are much less free today than they were in 1936, particularly in the Cape, where they had the franchise. When you have reduced citizenship status, there ■ nothing to stop you giving inferior rights in all directions—education, freedom of movement, etc. It is against the whole principle of Parliamentary Government to legislate without consultation, or at least majority consent. It is the destruction of the whole essence of Parliamentary Government that a fortuitous majority in Parliament should disenfranchise another section of the community, and it is destructive of the whole spirit that they should disenfranchise those who disagree with them.

UP's Pledge To Restore Rights

The Leader of the Opposition, Mr. J. G. N. Strauss, pledged the United Party to give back to the Coloured people their political rights and to see that these rights were entrenched. As soon as Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, had moved the second reading of the Vote Bill in the House of Assembly last week, Mr. Strauss began a long speech condemning the Bill, which, he said, could only lead to the formation of a solid anti-European bloc in South Africa. He was asked several times by way of interjections whether or not he would repeal the Bill when the United Party was returned to power. He gave no categorical answer until in an interjection he told the following speaker, Mr. P. O. Sauer, Minister of Transport: "The political rights that are now being taken away and that were always entrenched, will be given back to the Coloureds and will be entrenched." Mr. Strauss said that the United Party would also entrench the equality of the two official languages, the freedom of the Press, of the courts, of conscience and of speech, and would entrench the position of the Union in the Commonwealth.

Mr. Leo Lovell (Benoni) who spoke for the Labour Party said the Labour Party would stand by the United Party Pledge to restore the Coloured vote.

Dr. Malan Agitated

The Nationalists' first thoughts, as voiced by the Prime Minister, Dr. Malan, says the Political correspondent of 'The Star (Johannesburg), were to turn the Opposition's declaration ■ electoral advantage not only in Ceres but also in the country generally.

Guarantee the Commonwealth connection? That would infringe the sovereign independence of South Africa.

Guarantee freedom of the Press? That has never been threatened.

Guarantee freedom of movement? That would enable Indians to stream from Natal into other provinces.

Guarantee freedom of association? That would mean recognising Native trade unions.

Guarantee freedom of speech? A gift to Communism.

The air of almost pained shock with which Dr. Malan spoke of these horrifying guarantees carried the suggestion that the idea of governing with due regard for personal freedom was foreign to him and his party.

Cape Town Rejects Apartheid For Taxis

A motion opposing apartheid in taxis in any form was passed at a meeting of Cape Town City Council last week. Moving the motion, Mr. H. J. M. Holmes said that the introduction of such a policy would cripple non-European taxi owners financially. The non-European community was long-suffering, he said, and was gradually being oppressed by losing its common roll vote, by the introduction of apartheid in trains and other measures, and now there was talk of apartheid in taxis.

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,
100 Market Street, P.O. Box 2495.
JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

TO THE AFRICANS

(MANILAL GANDHI)

I WISH my words would reach the eyes and ears of every African. My heart goes out to them in the extremely difficult times they are passing through. Their grievances are far greater than those of the Indians. They have been crushed in their own land and now the present Government wishes to keep them permanently down-trodden by dividing them into various groups. The pass laws are a curse. They have been declared so by eminent Europeans. Still they exist. They must be abolished. But they cannot be abolished until there is a proper awakening among the Africans. As I have said in the case of the Indians I say also to the Africans that they cannot afford to be angry with their oppressors. They too need to direct the searchlight within. Let them search within themselves and try to examine their own weaknesses. There is a growing hatred for the white man among them. I admit there is quite sufficient provocation for it. But the Bible teaches us that we should not hate the enemy but conquer him by love. It is a difficult thing to do, and yet not difficult if we have faith in God and obey His law in every act of ours. Are the Africans trying to do so? They are victims of hate and a great many other sins. Drink evil amongst them is perhaps the worst of all. It is ruining them and their whole society. Gambling is also rife amongst them. And these evils are deliberately encouraged by the authorities because the more poverty-stricken the Africans are the more easily can they be exploited. It is heart rending to see thousands of Africans (and I am ashamed to have to admit, Indians too) flocking at the race course to squander their hard-earned wages and it is just as heart-rending to see them getting mad after strong drinks and resorting to fratricidal wars. (I might state here, by the way, that my heart bleeds to see the disgraceful sight of hundreds of Indians flocking at all the Indian bars. There is nothing more degrading and the sooner it ends the better it will be for themselves and for their future generation and for the fair name of Mother India.) These are evils the Africans must do everything in their power to get rid of. Here there and everywhere beer halls are being put up by the authorities for the Africans. These are places which I would wish they could shun. It is folly to believe that they cannot live without intoxicating drinks. They will live longer, be more healthy and more sane by avoiding them. And sanity is a commodity which is rare today throughout the world.

The Africans should know that not all white men are bad. There are very many who are extremely good and who have rendered and are still rendering magnificent services to the Africans. The Adams Mission, the McCord Hospital, and the Fort Hare College are outstanding examples, and many Africans who are articulate today, owe a deep debt of gratitude to those institutions. The Africans should think before condemning or hating the white man as such.

Today the white man is living in fear of the black man. To a great extent the white man himself is to blame for that. Nevertheless the African should dispel that fear. The behaviour of the African should be such that the white man could have no fear of him whatsoever, and not need to carry fire arms for self-protection. Nor should the African fear the white man. Who fears God fears no man. God is his shield at all times. If the Africans can be persuaded to follow this path and stand solidly united to face their troubles with courage and patience they will soon find them disappearing like the morning mist before sunshine.

It might be considered somewhat presumptuous on my part to venture to offer unasked-for advice to the Africans when there are many distinguished leaders of their community who can better guide them. With my sincere apologies to them I would urge them to treat me as one of their humble servants and be assured that I have been prompted to address these few words to the Africans with a desire to serve their cause which I deem it my duty to serve as much as our own cause. It is not money that is needed but men—God-fearing men—to fight for the freedom of the African people. The way of Mahatma Gandhi of Truth and non-violence in thought, word and deed is the only way for their salvation and the salvation of all the oppressed people.

DR. TAYLOR'S TELLING REPLY TO MR. MALLINSON

Dr. Alan B. Taylor, Medical Superintendent of the McCord Zulu Hospital, in a letter to the 'Natal Daily News' writes:

SIR,—May I be permitted to reply to Mr. Mallinson, M.P.C., whose address to a Mayville group you reported in your columns last week. You report Mr. Mallinson as having stated that there was bound to be friction between the residents in the area and the McCord Zulu Hospital authorities.

It has been the policy of the hospital management to see that the hospital was conducted in such a way that it would not be a nuisance, with the result that only four of our neighbours have voiced complaints in the last two years. Most of them have again and again availed themselves of the services of the hospital on behalf their servants.

I am not conscious of the friction referred to, except as it has been stirred up in recent months by two or three individuals.

It is suggested that the hospital be moved to a more suitable area, and that, as it caters for large numbers of Indians, it should to Sydenham.

Here Mr. Mallinson betrays his lack of knowledge of the facts involved. Our in-patients are approximately 62 per cent. African, 16 per cent. Indian, and 2 per cent. Coloured. This is a Zulu hospital, as its name implies.

If Indians are admitted it is because they are sick and in need, because we have accommodation available for the time being at least, and finally because it is our belief that God cares as much for a sick Indian as a sick African or European.

If McCord's were in fact an Indian hospital, which it is not, it might still be said to be well situated. It is within 300 yards of Sydenham, now almost entirely Indian. Only two European homes facing on McCord Road can be aware of the presence of the hospital, so the hospital in essence has McCord Road to itself.

Moving the hospital as suggested by Mr Mallinson, to Sydenham, would be the height of folly. Why should an African hospital be moved into a predominantly Indian area, at a cost of £250,000? Would it make it easier for the servants who come on foot or in their mistresses' cars from homes along the Berea, or even for those sick who come by train or bus into Durban and then find their way up to the hospital on the hill, if the hospital were moved deep into Sydenham where possibly land might still be found available?

To the suggestion that the hospital was wrongly sited in the first place, may I call Mr. Mallinson's attention to the fact that one looks for water, light, sewerage and the convenience of patients when siting hospitals? The same considerations that led to the founding of the Berea Nursing Home on the Berea led Dr. McCord to site this hospital 45 years ago.

Rather, one might say that certain Europeans have sited their homes badly in building or buying beside McCord's if they are not able to see the African other than through the jaundiced eyes of self-interest.

The hospital was sited outside of the city limits nearly 50 years ago. Today it is surrounded by European homes with their ikayas for household servants.

I cannot accept the principle that it has no right to remain here, if the need for healing still exists. That need may disappear when we decide we can get on without African servants and industrial workers. Then it will be logical to send their schools, churches and hospitals away with them to the Reserves or wherever else we find for them.

Until such time does come, we had best make up our minds to keep their hospitals for our own protection as well as for humanity's sake.

ALAN B. TAYLOR,
Medical Superintendent

Durban To Protest Against Coloured Voters' Bill

On the eve of the general strike planned by the Franchise Action Council in Capetown, a mass protest meeting will be held in Durban on Sunday, May 9, at 2 p.m. at the Nicol Square, under the joint auspices of the Coloured Peoples' National Union (Natal), the African Peoples' Organisation (Natal), the African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress. Besides condemning the Separate Coloured Voters' Bill, the meeting is also to condemn the Group Areas Act. A statement issued by leaders of the convening bodies calls upon all non-Europeans of Durban and European democrats to come in their thousands to this meeting to voice "the united opposition of all justice-loving people of Durban against measures which violate human rights and which make deep inroads into the meagre existing rights of the non European people." Among those who are scheduled to speak at Sunday's meeting are Mr. S. D. Finchett, Mr. E. C. Swales, Mr. A. W. G. Champion and Dr. G. M. Naicker, chairmen of the respective convening bodies.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, April 23.

BARBARISM IN SOUTH AFRICA

SHRI Manilal Gandhi's fast has served to focus once again the attention of the Indian people to their compatriots' sufferings in South Africa as also to those of the coloured people. Re: the recent ruling of the speaker of the South African Parliament the 'Hindustan Times' remarks:—The present ruling of the Speaker throws to the wind all those assurances by enabling Parliament to enact the new Bill by a bare majority and since the present Government do not command a two-thirds majority in Parliament, the immorality of the whole proceedings becomes all the more evident. One incidental result of the ruling is to bring Section 137 of the Act which established English and Dutch, now Afrikaner, as the official languages of the Union within its scope, thus depriving the English-speaking peoples of the Union of a guarantee embodied in the Constitution. Dr. Malan's Group Areas Act has already thoroughly anti'gonized the Native, Coloured and Indian sections of the population. Mr. Manilal Gandhi's fast and his determination to break the apartheid laws are indications of the deep feeling which the policy of segregation has aroused. Mr. Gandhi's breach of the Group Areas Act may well be the prelude to a protest movement which will involve not merely Indians in the Union but also the Africaner. And now the coloured population of the Cape and even English-speaking people of the Union are bound to be alarmed by the course the Union Government seem determined to take. Dr. Malan can afford to defy the voiceless African and Indian but when he challenges the English-speaking people of the Union, he is striking at the very basis on which white hegemony in South Africa has been reared. Having embarked on a policy of naked racialism, it is not surprising that the South African Nationalists do not know where to stop. The Congress President, Mr. Purushottamdas Tandon, strikes the right note in his belated cable to Mr. Manilal Gandhi when he challenges U.N. to do its duty towards the "barbarism" of South [illegible].

Baroda Ruler Deposed

The president of India issued an order withdrawing recognition from H.H. Maharajh Sir Pratap Singh as the Ruler of Baroda and recognising his eldest son, Yuvaraj Fateh Singh, as the Ruler of Baroda. The order says *inter alia*: "His activities after the coming into force of the Constitution of India have been particularly objectionable. He challenged the Constitution of India and contended that the merger of Baroda with Bombay was brought about without his concurrence and was not warranted by the terms of his agreement with the Government of India. The Government of India pointed out to him that, in challenging the validity of the merger and the Constitution of India, he had indulged in an act of disloyalty to the country and that the Government of India would have to consider whether he could continue to enjoy his present status and position which depended on his recognition by the President under the Constitution which he sought to repudiate. Undeterred by this warning, he has in subsequent correspondence defied the authority of the Government of India, even charging them publicly with 'malicious distortion of facts.' Furthermore, it has been brought to the notice of the Government of India, and they have every reason to believe, that His Highness is organizing and financing various activities with a view to undoing the constitutional settlement arrived at with Rulers of Indian States. They have also reason to believe that he has been giving support generally to the reactionary and anti-national elements in the country."

Stern Warning

This announcement made by the Prime Minister, was welcomed with tumultuous cheers in Parliament and has been universally acclaimed in the country. Pandit Nehru said in Parliament:—"I need not remind the House the integration of States has been brought about peacefully and with the willing co-operation of the rulers. In view of this co-operation received from the rulers, generous provision has been made in the Constitution regarding their privy purse and the maintenance of titles, privileges, and dignities. This privileged position inevitably imposes corresponding obligations and standards of behaviour and loyalty to the Constitution. The rulers took a wise decision and a great majority of them, I have no doubt, still consider their decision was a wise one. They have given no cause for complaint. A few of them, however have not appreciated the obligations that rest upon them and their behaviour had not been satisfactory. The Maharaja of Baroda has been one of them. The Minister for States made a reference in Parliament on April 3 to some of those rulers. It is with great regret and reluctance that the Government have had to take action in this particular case. But any challenge to the Constitution of India or any other unconstitutional or anti-national activities on behalf of the Government and very prompt action has to be taken so that the very privileges and resources we have placed at their disposal may not become means for subversion of the Constitution and of the peace of the land, when we have so many difficulties and dangers to face.

Scarcity In Bihar

Re: Bihar's acute scarcity of food grains the Prime Minister Nehru said that every member of the Government of India and Parliament was determined to do his utmost to deal with the food situation in Bihar. "So far as I am concerned," he said, "I am almost beginning to feel that perhaps I can serve better, if I may say so, by going to Bihar, if necessity arises, than sitting here and even serving from those benches." Mr. Nehru said in a brief statement that members from Bihar were naturally very deeply interested in the food situation there. In fact, every member of the House and every member of Government was anxious and determined to do his utmost in this regard. All that we wished to say at this stage was that the Government India were in constant touch with the situation in Bihar and only a little while ago the Director-General of Food returned from the affected areas of Bihar with his report. The Government of India had sent in the last two or three months over 900,000 tons of food grains, and were trying their utmost to send much more.

Relief Measures

A message from Patna says that the Government of Bihar have alloted over Rs. 5 crores for giving relief to the people in scarcity-hit areas to "mitigate their sufferings as far as practicable" by providing them with both work and food, it was officially learnt. Arrangements have been made for distribution of food grains through over 3,000 fair price shops in the urban and rural areas which will cater to the needs of over 10 million people.

Rajghat Samadhi

The Government have introduced in Parliament a Bill seeking to ensure the "proper maintenance, preservation and administration of the Rajghat Samadhi, the shrine built in memory of the Father of the Nation." The Bill proposes to establish with certain powers a committee consisting of seven members, of whom four will be non-officials. The chairman of the committee will be nominated by the Central Government. The statement of objects says that the Committee will do "all things reasonable and necessary to ensure that the Rajghat Samadhi is properly maintained, controlled and administered. It shall organise and regulate periodical functions at the samadhi such as "Sarvodaya' Day, Friday prayers and Gandhi Jayanti."

Nehru On World Situation

Prime Minister Nehru, told a U.S. Journalist that he favoured firmness tempered with friendliness but no appeasement of evil as a basis for approach to settle international disputes. Mr. Nehru said the basic threat today in the world was fear. "And fear is the most dangerous companion for any individual or any country to possess. Fear clogs the mind and fear leads to passioned action." Of the United Nations, Mr. Nehru said it had been created as an instrument for peace but he believed its spiritual effectiveness was growing less. "If its peace structure is changed and if it becomes an instrument for war then it does not function as United Nations but as something else which may really not be necessary." The original United Nations idea, he said, was that every country in the world should be a member and hammer out solutions instead of fighting on the battlefields. But now he felt a good part of the world was not there. "The United Nations puts itself in a position by keeping on

tries like China or Ceylon. If you cannot deal with a country within the form of the United Nations, then the only alternative is to deal with it outside ultimately by force of arms."

India-South Africa

The Government of India have published the text of the communications which passed between the Governments of India and South Africa last month. On March 3 the Government of India asked the Government of South Africa whether the Union Government were agreeable to a round table conference being convened in terms of the U.N. General Assembly resolution of December 2, 1950. The Union Government on March 5, replied that they were unable to accept the resolution since its terms constituted "intervention in a matter which is essentially within the Union's jurisdiction." They were, however, prepared for a RTC on the basis of the Cape Town formula of last year, which allows the widest freedom of discussion to all parties without any further conditions." On March 17 the Government of India urged reconsideration and pressed their own view that "discussions should take place in accordance with the General Assembly's resolution." On March 21, the Union Government expressed their inability to agree to this proposal. On March 28 the Government of India sent the Union Government a copy of their own communication of March 27, to the Secretary-General of the UN, which, after giving a gist of the correspondence between the two Governments concluded by saying: "The Government of India have no option but to bring the matter to the notice of the UN for such action as may be considered necessary."

Males Exceeding Females

There are more men than women in India today. This masculine predominance is evident to a greater extent in the North than in the South. The only exceptions are Madras, Travancore-Cochin, Orissa, Cutch and Manipur. According to the 1951 census figures, the male population in Madras is about 28,490,000 compared with about 28,500,000 females. In Travancore-Cochin there are 1007 women to every 1,000 men, while in Orissa, Cutch and Manipur, the female population exceeds the male respectively by 2.3 7.7 and 3.4 per cent. In most Western countries, including the British Isles and the New World, the preponderance of females has, however, been prominent. The note giving these figures adduces several reasons for this phenomenon, the more important being: subconscious neglect of the female-child and preference for the male child; child marriage; lack of facilities for the birth and growth of children; prohibition of widow re-marriage; purdah system.

Important Census Figures

The land area of India (excluding Kashmir) is 1,138,814 square miles; total population 356,191,624; of these, males 183,384,807; females 173,506,817; Percentage of increase 13.4. In area; the three largest States are: (in thousands) Madhya Pradesh 130, Rajasthan 128, Madras 127. In total population, the three largest States; (in thousands) Uttar Pradesh 63,254; Madras 56,952; Bihar 40,218. In male population, the first three are: (in thousands) U.P. 33,142; Madras 28 413; Bihar 20,172. In female population: (in thousands) U.P. 30,112; Madras 28,538; Bihar 17,311. In percentage increase, the first three: Delhi 99 p.c.; Coorg 35.5 p.c.; Tripura 26.7. States with the minimum percentage of increase: Punjab 0.4; Pepsu 1.3; Himachal Pradesh 4.8.

For Harijan Uplift

Shri Rajaji, Home Minister, said in Parliament on this subject:—"If my friends will be just to this Government and to the Governments of the various States, he will recognize that a great deal more has been done that he or anyone like him would have done if he had been in our position. A great deal more courage has been shown by those in the upper classes who took up this movement than anybody in any country has shown in respect of parallel matters. A great deal more courage has been taken in hand by the upper classes in all the States by all Congressmen or others to whatever situation they may belong in this regard, than anyone could have expected of them according to ordinary human nature." The Home Minister gave in detail, as an instance, the measures taken by the Madras Government to help Harijans politically and economically. Other Governments have similar records to their credit. In the matter of educational facilities, recruitment to services, welfare work, housing etc., there has been substantial increase from year to year in the money spent and measures taken for the benefit of Harijans. There has not been a single complaint that any Harijan has adversely suffered. The safeguards provided in the Constitution are sufficient guarantee for the future.

Appearing before the Foreign Affairs Committee of the United States House of Representatives, United States Secretary of State Dean Acheson recently urged the United States Congress to take prompt action on legislation which would make available 2,000,000 tons of grain to meet food shortages in India.

Secretary Acheson told the Committee that "it is of the greatest importance to the world that India, this great new nation" be granted food aid as a means of maintaining its stability.

The photograph, made after the congressional committee meeting in Washington, D.C., shows Secretary Acheson (left) conferring with Madam Vijaya Lakshmi Pandit, Ambassador of India to the United States.—(USIS)

We Can't Help Ghaffar Khan, Nehru Grieves

Prime Minister Nehru feelingly referred to the incarceration of Khan Abdul Ghaffar Khan, "our friend, fighter and comrade," who is in Pakistan prison. In a speech in Bombay Mr. Nehru said that the thought of the imprisonment of the Khan brothers was "pricking my mind like a thorn" all these years. "All our achievements seem fruitless to me when I think of one man." Mr. Nehru said: "a man who was with us in the fight for freedom. We called him Badshah Khan and we love him dearly. But he and his brother and several of his countrymen are in prison today." There were two difficulties facing him in this matter, Mr. Nehru said. One was the pain caused to him personally and to India to see "this great man" in prison; and the other was his helplessness to help him in any manner. Pakistan had alleged that India was aiding Afghanistan financially. "We do not believe in doing things under a curtain or behind a purdah. If we wish to help anyone, we shall do it openly. But I must state that we have not helped, either openly or covertly, Afghanistan in any manner. Yet, we are helpless as regards Khan Abdul Ghaffar Khan. "He is in prison today because he would not compromise on the question of provincial autonomy for his province. He accepted Pakistan, but the Government of Pakistan has charged that his loyalty is with India. And since he was in the opposition, Pakistan has imprisoned him. My position is very embarrassing. If I were to raise my voice in favour of Badshah Khan, then the charge would be that I am interfering in the affairs of Pakistan. I have written a couple of letters to Mr. Liaquat Ali Khan, not in the capacity of a Prime Minister

but as Jawaharlal, a citizen. I have received replies from Liaquat Ali Khan, but he too has expressed his helplessness in the matter. "It is a fact that India has been partitioned, but how can we ever forget our old comrades who fought with us side by side? We are silent about Badshah Khan's incarceration not because we are not hurt but because, however injured and grieved we may feel, we are still helpless. It does not bring me any happiness to remember that we here are occupying seats of power and our friend is suffering imprisonment."

The Greatest Danger In The World

Prof. S. Radhakrishnan India's Ambassador in the Soviet, told the Press Trust of India in London, in March that the greatest danger in the world today is that we are attending more to the increase of armaments than the settlement of problems by negotiations." Prof. Radhakrishnan, who left by air for Berlin and Moscow, said in an interview: "We seem to approach conference tables with the conviction that we shall not succeed—not with the conviction that we must make the conference succeed. The great idealism that prevails in the world ,for the United Nations today ,must make us realise the insufficiencies of the present United Nations Organisation, and make it more representative. There is a danger of it being weakened further and dividing the world into two United blocs." Prof. Radhakrishnan recently addressed the Royal Institute for International Affairs and the School of Religion, and met leading members of the Society of Friends and the National Peace Council. He gave his last lecture of the term at Oxford University, where he is Professor of Eastern Religions.

Whispering Gallery Repaired

Repairs to the Gol Ghumat at Bijapur, world famous for its whispering gallery and acoustic properties, started by the Archaeological Department two years ago, have now been completed and the monument is expected to be thrown open to the public by the end of May. First repairs to the dome were carried out in 1936-37 when it was noticed that the dome had developed a number of vertical and horizontal cracks and the intrados showed patches of dampness due to percolation of water. The dome was then sealed by guniting on the outside by laying a fabric of mild steel. Later it was decided to strengthen also the intrados of the dome as thick patches of plaster began to fall and the same process of guniting was repeated over the whole of the intrados. Pandit Madho Sarup Vats, Director-General of Archaeology, Western Circle, said that it was a matter of great satisfaction that the marvellous acoustic properties of the dome had not suffered on account of the repairs and had remained absolutely unimpaired. It was proposed, he said, to have a mechanical recording of the acoustic properties of the bamboo scaffolding raised from the floor of mausoleum to the apex of the intrados, during the carrying out of the repairs, had been removed. It was possible, Mr. Vats added, that it might be found that the acoustic properties had improved after the repairs.

Reports About Netaji

Dr. S. V. Keskar, Deputy Minister for External Affairs, stated in Parliament in a written reply to Mr. H. V. Kamath that Government had not received any special communication or news or any kind of evidence which might lead to the possibility of Subhas Chandra Bose being alive. The Deputy Minister on October 12, 1946, after due enquiry and the collection of whatever evidence it was possible to gather then to the effect that there was little doubt that Subhas Chandra Bose died on August 18, 1945. This conclusion, said Dr. Keskar, had been confirmed from reports received from the Japanese Government and their agencies and in particular by a statement of a medical officer of the Japanese Army who stated that he had made out a death certificate, the cause of the death being extensive burns and shock. "The latest communication that the Government received was from Major General Bhonsle of the I.N.A. Committee on March 30, 1951, in which he stated that the ashes of Subhas Chandra Bose were deposited in a Japanese temple in Tokyo on September 18, 1945. Enquiry is being made in this matter." Dr. Keskar expressed the inability of Government to furnish the dates and sources of the various communications they had received regarding the matter.

World-Wide Braille

About five million blind people in the Continents of Asia and Africa will benefit from a UNESCO conference that was held recently at Beirut, in the Lebanon. This conference was attended by delegates from eleven different countries in the Middle East and Africa, many of the delegates themselves being blind. Although they spoke many different languages, they could all read Braille, and one of the things the conference has done is to sponsor a standardised braille alphabet. The Secretary of the British Empire Society for the Blind, Mr. John Wilson, who is himself blind spoke in a BBC programme of what this conference had achieved. He said that their task was to work out a single Braille alphabet which could express all the letters and sounds of more than eight hundred different languages. He explained that Braille letters are formed by different combinations of six dots arranged like the dots on a domino. The different combinations of these dots give sixty-three possible variations. In English Braille there are twenty-six for the letters of the alphabet, and the rest are for punctuation and contractions. Nearly all the principal languages of the world have at least one Braille code. But the trouble is that the pioneers did not know about each other's work. They arranged the signs in their own way, and so in many parts of the world people who speak the same or similar languages cannot read each other's Braille. UNESCO's task was to produce a single world Braille, and then to get Braille printing houses all over the world to use it. In Europe and America there has been a reasonable uniform Braille system for years. Last year representatives of the blind from many countries agreed that this uniformity should be extended, and the Beirut Conference has made that possible for more than half the blind people in the world. This will have no effect on English Braille, but it is an immense step forward in many countries where countries where Braille printing has only just begun, and where education of the blind is going ahead rapidly. Ultimately, a blind man using a single set of letters will be able to read any Braille book in any language he knows, which is more than any sighted person can do.—(B.B.C.)

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

[INPRA all rights reserved.

To be continued

FOOD AND CULTURE

Under the above caption Mr. M. P. Desai writes as follows in 'Harijan' dated April 21:—

A SUDDEN upsurge of culture propaganda and uproar in some of the capitals of our States is a sign of the times. Observers must study this phenomenon as it vitally affects the birth and growth of freedom and true democratic progress in our country.

In this connection the following observation made by the 'Hindustan Times,' Delhi, in its editorial of March 17, 1951, deserves consideration:

"Culture is not something that one can develop by talk or by holding conferences and setting up academies. Culture in its essence is the projection of a people's way of life. There cannot be a national cultural tradition which shuts out the broad masses of the people. That is mere ivory-tower exotic refinement which soon degenerates into decadence, as has happened with the rise and fall of dynasties."

It is said, art and culture flourish as a result of the plenty that brings in its wake leisure which is said to be necessary for their expression. This leisure may be of the few, or of the many. All along through the ages in history a leisured class of a few going easy by riding on the shoulders of the many has always existed, demanding and encouraging the so-called art and culture to enliven it. The many under such an order have always been the hewers of wood and drawers of water for the upper few. But there is, there should be, another art and culture which is borne of the true leisure of the whole people. In fact, it is a misnomer to call it leisure. It is really a necessary period of relaxation after honest and strenuous bread-labour, exclusive of the period of sleep. The mind, which being not quite fatigued, is active, and being robust and pleased with the day's or season's work, seeks to express its happiness and joy in life in its own original manner. The modern age holds or should hold this be ideal, and strive have it. Its artificial development by people who have not experienced the preceding happiness and joy of life resulting from honest and strenuous bread-labour, is to be classed with art, which has lost its soul and will therefore naturally decay.

Again culture is not a mere matter of art and literature, though both may serve its true ends if they themselves are true to their vocations. It was in this connection that Upton Sinclair declared that much that went under the name of art was "Mammon-Art." At a time when our people have no food, nor raiment, nor shelter to a necessary and sufficient degree, the first concern of any culture worth the name should be to mind first things first and to take to life-giving productive labour. Everything else will then be added unto it and will come into its wake at its proper time and in a manner which will be original and not a mere copy of or improvement over the past. It will then not need be made attractive by means of coloured rays, rosy powders, balms and operations for concealing age, fantastic dresses, and unnatural angles and curves of the various limbs of the body. These are a travesty of art and culture, by people who have not known the joy and contentment of life, but make a pretence of it before spectators, equally ignorant and innocent of a truly happy life.

End Of A Perfect Day

"I don't know if you ever heard of two men who worked in the same office, and one afternoon one of them turned up with a large bunch of flowers. The other one said, 'Hallow, who are these for?', and the first man said, 'Oh, they're for my wife,' and the other said, 'Oh, is it her birthday or the anniversary of your wedding or something?' 'No,' said the first man, 'I often take my wife a bunch of flowers. Don't you?' and the other one said "Don't be silly. I've been married twelve years.' 'Well now,' said the first one, 'Why don't you try it? I'm sure your wife would be delighted.' So on the the way home the second man bought his bunch of flowers and when he got home instead of walking straight into the house he rang the bell. His wife opened the door and he said, 'Hallo darling, I thought I'd give you a little surprise tonight so I've brought you some flowers.' To his astonishment his wife burst into tears. 'Well now, what's the matter?' he said. 'Well,' said his wife, 'It's been a dreadful day. I've had a bad cold, at lunchtime I dropped the whole of the dinner things and now you've come home drunk!'"—C.A. Joyce speaking in a BBC programme.

NEW HANOVER AND DISTRICT MUSLIM MADDRESSA AND IBADATKHANA

Wanted Munshi to teach Urdu, Arabic and Gujarati in local Madressa. One able conduct prayers preferred.

Apply: Secretary, P. O. Box 4, New Hanover.

India's only Story Monthly—

Caravan

Yearly Rs. 10/- Single Copy Re. 1/- Published by DELHI PRESS All NEW DELHI.

Send stamps for Specimen.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II) —M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace —Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

Ginger 1/3 per lb. Garlic 1/6 per lb.

Condiment for curry powder; also ground curry powder; all kinds of dal, almonds, Pistachi nuts obtained here. Kindly send money with order.

Mr. A. Mahomed, 10 Southampton Street, Point, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

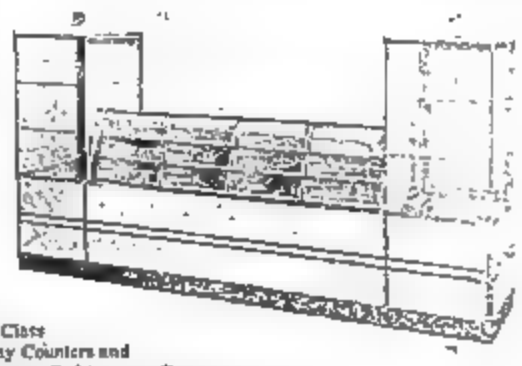
FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals

FOR CUTS AND SCRATCHES

351

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show

101 MARSHALL ST (Under Escom House)

Phone 33-4211/2. Johannesburg. P.O. Box 8501 C

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: *2s. 6d.*

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subhash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૨

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૧૮ | શુક્રવાર તા. ૪ મે, ૧૯૫૨. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૪ મે ૧૯૫૨.

દિવાલપર લખાયેલા લેખ

હાલની સરકારની અત્યંત પ્રત્યાઘાતી નીતીના પરિણામે આપણુ બીન-ગોરી પ્રજાઓપર જે ગમગીની છવાઇ રહી છે તેમાં જો કંઈ પણ આપણા લાભમાં કહેવામાં આવે તો તે આપણે માટે એક આશાનું કીરણ થઇ પડે છે. આ અંકમાં એવા પણ દાખલાની નોંધ લેતાં અમને આનંદ થાય છે. એક તે જોહાનીસબર્ગના ડીન, વેરી રેવરન્ડ ઇમ્બલ્યુ. એ. પામર તરફથી કહેવામાં આવેલું છે. તેમણે કહ્યું કે, "જ્યારે માનવી ઓને સંપુર્ણ અને સ્વતંત્ર જીવનની તકો આપવાનો ઇન્કાર કરવામાં આવે છે ત્યારે તિરસ્કાર ગુસ્સો અને ધાપોનું પ્રમાણ વધવાના તેમાં ભારે ભયનો રહેલાં હોય છે....કોઇ પણ રાજકીય પક્ષની કસોટી એ છે કે તેની વ્યવહારૂ કહેવાતી નીતી ખ્રીસ્તી ધર્મને કેટલી મળતી આવે છે અને તેના પ્રાથમીક શિક્ષણ કે, 'જેવું બીજાઓ તમારા પ્રત્યે વર્તન રાખે તેમ તમે બનો તેવુંજ વર્તન બીજાઓ પ્રત્યે તમારે રાખવું,' તેનું કેટલે દરજ્જે પાલન થાય છે."

પછી પ્રીટોરીયાના ડીન વેરી રેવરન્ડ ફ્રેડરીક એમુરે ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચનો સિદ્ધાંત, કે, 'એપાર્ટહેડ એ બાઇબલના શિક્ષણની વિરૂદ્ધ નથી,' તેનું ખંડન કર્યું છે. તેમણે નવા કરારપર થી સિદ્ધ કર્યું છે કે, ઇશુખ્રિસ્તે એપાર્ટહેડ કદી સહન કર્યું નથી. તેમણે તેનું પુરેપુરૂં ખંડનજ કર્યું છે.

ત્રીજુ યુનાઇટેડ પાર્ટીના પ્લેટફોર્મના સભ્ય ડો. ફ્રેલીન રટાઇને યુનીયનની ધારા સભામાં પણ હીંમત આપના ભાષણ કર્યું તે છે. ડો. રટાઇને કહ્યું કે, "ગોરા સુધારો ચાલુ રાખવો હોય તો સાઉથ આફ્રીકા એ રંગવાળી લોકોને બાજુએ છુટો આપવોજ પડશે." તેમણે વાસ્તવીક કહ્યું કે, "એ છુટો યુરોપીયનોપર આપવાની ફરજ પડે તે પહેલાંજ-હમણાજ-આપવી પડશે. આજે અપાએલી છુટો સ્વિકારી લેવામાં આવશે. પરંતુ એજ જે આવતી કાલપર મુલતવી રાખવામાં આવશે તો તે ફરીવા દેવામાં આવશે." વધુમાં ડો. રટાઇને દીર્ઘ દ્રષ્ટિ વાપરી કહ્યું કે: "આવી ભાવના (બલ્ડ' લોકોનો મતાધીકાર છીનવી લેવાના) કાય દાની આપણા મીત્રો પર કેવી અસર થશે એ વસ્તુની સાઉથ આફ્રીકા અવગણના કરી રહ્યું છે. યુનીયનને આજે મીત્રોની જરૂર છે, અને તેણે પોતાના મીત્રોને અગણકમાં મુકવા નહિ જોઇએ." વળી તેમણે કહ્યું કે, "એક મુખી અને સંતોષી રાષ્ટ્ર રચવામાં બીન-ગોરી પ્રજાઓની સહાયતા મેળવવી જોઇએ. મોડા વહેલાં સરકારને એ માર્ગ લીધેજ છુટકો છે. બીન-ગોરી પ્રજાની જેમ આપણે ઉન્નતિ કરીશું તેમ આપણે વધારે ઉન્નત થઇશું." તેમણે વધુમાં કહ્યું કે, "પોતાની હાલની નીતીથી સરકાર કોમ્યુનીઝમને કચડી નથી રહી પરંતુ તેને ફાલવાને જમીન ફળદ્રુપ બનાવી રહી છે."

આ તો અમે વિચારવાન યુરોપીયનોએ કહેલી વસ્તુઓ ટાંકી છે.

હવે એક પ્રતિષ્ઠિત આફ્રીકન પ્રોફેસર ડી. ડી. ટી. જબાવુએ શું કહ્યું છે એ ટાંકીશું. પ્રોફેસર જબાવુ પહેલાં ફોર્ટહેર કોલેજના રજીસ્ટ્રાર હતા. કેટલાંક કમીશનોપર પણ તે બેઠેલા છે. હાલ પ્રધાન મંડળના એક પ્રધાનને સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ ના ડેપ્યુટેશનપર તેમની હાજરી બેઠલી કહી કે એ ડેપ્યુટેશનને મુલાકાત આપવાનીજ તેમણે ના પાડી દીધી! પ્રોફેસર જબાવુ પદ્વિદાન સમારંભ વખતે કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ પ્રવચન કરી રહ્યા હતા. કોલેજની પાંત્રીસ વર્ષની તવારીખમાં પહેલીજવાર એક નેટીવ તરફથી પદ્વિદાન વખતે પ્રવચન થયું હતું. પ્રોફેસર જબાવુએ કહ્યું: "તમે આ કોલેજમાંથી નીકળશો ત્યારે એવી દુનીયામાં આવી પડશો કે જે ફોર્ટહેર કોલેજના આ કહેવાતા પાઠનો બાલ વિરોધ કરતી હશે સવોપરિતાનો ખોટો ફાંકો રાખતા અને આફ્રીકનની ભાવિ શક્તિઓનો ડર રાખતા અધકચરા યુરોપીયનો તેઓના દુશ્મન થઇ પડશે."

આ સઘળી સત્ય વસ્તુઓ—દિવાલપર લખાયેલ લેખ છે. સાઉથ આફ્રીકાના ગોરા જો તેની અવગણના કરશે તો પોતાના લોખમે તેમ કરશે.

નોંધ અને સમાચાર

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો અમલ—સરકારની નેક દાનતની કસોટી

નેટીવ એડવાઇઝરી બોર્ડ, જે જોહા નીસબર્ગના ૭ યુનીસીપલ લોકેશનોના પ્રતિનિધિઓની કાયદેસર સ્થપાએલી સંસ્થા છે, તેણે વેસ્ટર્ન એરીયાઝ સ્કીમ, જે જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન ડીસ્ટ્રીક્ટ માંથી ૧૮૦૦૦ ઉપર નેટીવ કુટુમ્બોને ખસેડવાની એક યોજના છે, તેની નેટીવોનો મત જાણ્યા વિના, સરકારે અને સીટી કાઉન્સીલના અનેક પ્રતિનિધિઓએ ચર્ચાઓ કરેલી છે, તેના પ્રત્યે પણ જરા-સીતા દર્શાવી છે. બોર્ડની મીટીંગે જણાવ્યું કે જો કે તેની સાથે અસમત કરવામાં આવી હતી છતાં વેસ્ટર્ન એરીયાઝમાં જેઓ હાલ વસી રહ્યા છે અને જેઓને ઘરોની પુરતી સમવડ ■ તેઓને પ્રથમ પસંદગી આપીને ઘરબાર વગરના હજારોના હિતને ધ્યાનમાં લેવાની છે. બોર્ડ જણાવ્યું કે તેઓ કમેટીનો કે યું સભ્યના છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની દ્રષ્ટિએ જે લત્તામાં જે વર્ગના લોકોની બહુમતી હશે તે લત્તામાં તે બહુમતી વસ્તીનેજ રહેવાની પ્રથમ પસંદગી આપવામાં આવશે. અને તેથી મીટીંગે સુચવ્યું છે કે વેસ્ટર્ન એરીયાઝમાં યુરોપીયનો બહુમતીમાં હોઇ જો એ લત્તામાંથી કોઇને પણ ખસેડવાની જરૂર હોય તો યુરોપીયનોને જ ખસેડવામાં આવવા જોઇએ.

આજ વસ્તુ દરબનમાં કોટોમેનરને વિષે પણ લાગુ પડે છે જ્યાં યુનીસીપાલીટી સરકારની સાથે થઇ જઇને ઇંડો માલીકીની જમીન તેઓની પાસે થી ખુંચવી લઇ એ લત્તાને ગોરાનો લત્તો બનાવી દેવા મથી રહી છે. એ સ્પષ્ટ બતાવે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો હેતુ શું છે? સરકારના પ્રતિનિધિઓ કહી ગયા છે તેમ તેનો હેતુ ગોરા લત્તાઓમાંથી કાળા ડાઘ દુર કરવાનો છે. વસ્તુતઃ બાજુની તો એજ જણાય છે કે કાળા ડાઘ સૌથી મોટો હોય તો સફેદ ડાઘ દુર ■ દેવો જોઇએ, કે જે વધારે સફેદી વસ્તુ છે તેને બદલે સરકાર અણગમ વસ્તુ કરવા મથી રહી છે. સાઉથ આફ્રીકાના નકશામાં કાળો ડાઘજ સૌથી મોટો છે અને તેથી તેમાંથી સફેદ ડાઘ દુર કરવો એજ વધારે વાજબી અને ન્યાયકાર ગણાય.

ઘરોની તંગીને લીધે રંગવાળાં લોકોની આવૃતજનક સ્થિતિ

જોહાનીસબર્ગના સેન્ટમેરીઝ કથીડ્રલમાં પ્રવચન કરતાં ત્યાંના ડીન વેરી રેવરન્ડ ઇમ્બલ્યુ. એ. પામરે ઘરોની તંગીને લીધે રંગવાળાં લોકોની આવૃતજનક સ્થિતિને વિષે સુચન કર્યું હતું.

તેમણે જણાવ્યું કે રંગવણી લોકોની આફતજનક સ્થિતીની પણ યુરોપીયનોને ખબર પણ નથી. ઘરોની તંગીને લીધે પણ આબાદીર સ્વાવલંબી રંગવણી લોકોના કૌટુમ્બીક જીવનો પડી ભાંગ્યાં છે. કું સમાપ્ત પુછું કું કે, રંગવણીના રાજકીય હકકોને વિષે આપણે એટલી બધી ચીંતા કરી રહ્યા છીએ પરંતુ રંગવણી કામદારોને સાદાઇથી સારૂ જીવન ગાળવાને ઘરો પુરાં પાડવા એ પણ કું માનવહકિત ની બહાર છે? કું આપણે હજુ પણ એટલું નથી શીખ્યા કે માનવીઓ ને રહેવાને લાયક નહિ એવાં ખાંડવાં ઓમાં પડી રહેવા દેવા અને સંપૂર્ણ અને સ્વતંત્ર જીવન ગાળવાને તાકો નહિ આપવી એ વસ્તુમાં તિરસ્કાર અને તકરારનું ભાવિ સાધન સમાયેલું છે? દેશોનું વર્તુલ સભા વધી રહ્યું છે! અંતમાં ઠીને કહ્યું: "આરોપર રાજદ્રારપ્રેમ ઉપદેશ દેવાનો આરોપ મુકવામાં આવશે. મને તેનો જરાયે ડર નથી. પ્રેમ પણ રાજકીય પક્ષની કસોટી કું એ પરથી કરું કું કે તેની વ્યવહાર ગણાતી નીતી ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ કેટલે દરજ્જે છે. અને એકજ પ્રાયમીક શિક્ષણ્યું, કે "જેવું બીજા તમારા પ્રત્યે વર્તન રાખે એમ તમે બીજા તેવુંજ બીજા ઓ પ્રત્યે તમારે વર્તન રાખવું" તેવું કેટલે દરજ્જે પાલન થઇ રહ્યું છે."

ઇમ્યુખીસ્તે એપાર્ટહેઇડનો નારો કર્યો હતો

પ્રીટોરીયાના ડીન ચેરી રેવરન્ડ ફ્રેડરીક ઓસુર 'ફ્રીડમ' પત્રમાં એક લેખ લખી જણાવ્યું છે કે ડય રીફોર્મ્ડ ચર્ચ સાઉથ આફ્રીકામાં જાસે વફાદાર રહ્યાનું હોય પરંતુ બહારની દુનીયામાં તેની બહુ મજુતરી નથી. અને ડય રીફોર્મ્ડ ચર્ચ સિવાયના બીજા ખ્રીસ્તી ચર્ચો એવું માનવા તયાર નથી કે જાતીભેદ ને નવા કરારમાં સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. ડય રીફોર્મ્ડ ચર્ચના ૧૮ લાખ સભ્યો કહી રહ્યા છે કે એપાર્ટહેઇડ એ બાઇબલના શિક્ષણની વિરૂદ્ધ નથી. એ ખરું છે કે જુના કરારમાં બજરાપણ પ્રજાને બાકસ રવતંત્રતાનું સ્થાન આંધ વામાં આવ્યું હતું. પરંતુ એ કોઇ નવા કરારને અવગણીને પોતી રીતે જુના કરારને માન્ય રાખે તો પણ દુનીયાની સભા ધરાવતી પ્રજા એ વખતે આફ્રીકાનર નહોતી પરંતુ પ્રજરાયલ હતી, જે હકીકત એપાર્ટહેઇડને ટેકો આપનારાઓને બહુ ધ્યાનકર નહિ લાગે.

ઇમ્યુખીસ્તમાં ખ્રીસ્તીઓ માને છે અને જુના વખતના ખ્રીસ્તી ચર્ચો ઇમ્યુ ખ્રીસ્તની સત્તાને કેટલા અનુસરતા હતા એ નવા કરારે સિદ્ધ કરી આપેલું છે.

ઇમ્યુખીસ્ત કે વા કેટમાં આવ્યા હતા ત્યાં એપાર્ટહેઇડ બહુ સ્વાભાવિક હતો. પકૃતીઓ અને સેમેરીટોના વચ્ચે એપાર્ટ હેઇડ હતો. ઇમ્યુખીસ્તે શું એ એપાર્ટ હેઇડને સદન કર્યો હતો? બલકે તેણે તો તેનો નાશ કર્યો હતો.

ઇમ્યુખીસ્ત પાસે જે માનવીઓ સાજા થવા આવે હતા તેઓને માનવીઓ તરીકે તેમણે સાજા કર્યા હતા. સાજા કર્યા પહેલાં તેઓના જુદા જુદા વર્ગો પાડવા નહોતા.

તેમની એક વધુમાં જણાવીતી કયા ના નામક તરીકે તેમણે તરછોડાયેલા હલકી જાતીના ગણાતા એક સારા સેમેરીટનને પસંદ કર્યો હતો. સેમેરી ટને "બાકી બીન-યહુદીઓ માટે" એવાં પાદીયાં વાળી ધર્મ શાળામાં ઉતારો લેવાનું તેમણે નહોતું કહ્યું.

હકો પાછા આપવાનું યુનાયટેડ પાર્ટીનું વચન

ઓપોઝીશ પાર્ટીના લીડર મી. જે. જી. સ્મટ્સે કલર બોલોને રાજ કીય હકો પાછા આપવાનું અને એ હકો બંધારણમાં પુનઃસ્થાપિત કરવાનું યુનાઇ ટેડ પાર્ટી વતી વચન આપ્યું છે.

ડો. ડોંગીસે ગયે અઠવાડીયે કલર બોટ બીલ બીજા વાંચન માટે પારા સભામાં દાખલ કર્યું ત્યારે મી. સ્મટ્સે લાંબા ભાષણમાં તેનો સખત વીરોધ કર્યો અને કહ્યું કે તેનાથી સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરાઓનું એક ભારે સંજ ઠન થશે. યુનાયટેડ પાર્ટી સત્તામાં આવે ત્યારે આ બીલને તે નાબુદ કરશે કે કેમ એવા અનેકવાર તેમને વચ્ચે પ્રશ્નો પુછવામાં આવ્યા હતા. તેનો એ વખતે તેમણે જવાબ નહોતો આપ્યો. પરંતુ તેમની પછી ફ્રાંસપોર્ટ બાતાના પ્રધાન મી. પી ઓ. સ્પંવર બોલવા ઉભા થયા અને ફરી એ પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો ત્યારે મી. સ્મટ્સે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જવાબ આપ્યો કે, "જે હકો આજે લઇ લેવામાં આવી રહ્યા છે અને જેનો સાઉથ આફ્રીકાના બંધા રણમાં સમાવેશ થયો છે તે, કલકોને પાછા આપવામાં આવશે અને બંધારણ માં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવશે." મી સ્મટ્સે કહ્યું કે, યુનાયટેડ પાર્ટી બન્ને રાજ્ય ભાષાઓને બંધારણમાં સમાનતાનું સ્થાન આપશે, અખબારોની સ્વતંત્રતા, અદાલતોની સ્વતંત્રતા, વાણી અને વીચારની સ્વતંત્રતા આપશે અને પ્રેમનવેલ્થમાં યુનીયનની સ્થિતિને બંધા રણમાં સુરક્ષિત કરશે.

મજુર પક્ષનો ટેકો

મજુર પક્ષ તરફથી બોલતાં મી. લીયો લોવેસે કહ્યું કે કલકોનો મતાધિ-કાર પાછો આપવાનું યુનાયટેડ પાર્ટી એ આપેલાં વચનમાં મજુર પક્ષ તેની સાથે ઉભરી.

ડો. મલાન ચીડાયા

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'ના રાજ કારી બાબરમથી જણાવે છે કે વડા પ્રધાન ડો. મલાને ઓપોઝીશનની આ વાતનો સખાન્ય ચુંટણી વખતે યુનાઇ ટેડ પાર્ટી વીરૂદ્ધ પ્રચાર કરવાની વખત બતાવી હતી. તેમણે કહ્યું:

પ્રેમનવેલ્થ સાથેના સંબંધની બાંહે ધરી? એ તો સાઉથ આફ્રીકાની સર્વો પરી સ્વતંત્રતાનો બંધ મઝેલો ગણાય.

અખબારોની સ્વતંત્રતાની બાંહેધરી! તેનો કદી વીરોધ થયેલ જ નથી.

કરવા કરવાની સ્વતંત્રતાની બાંહે ધરી? એથી દરીઓ નાટાલમાંથી અન્ય પ્રાંતોમાં પુસશે.

સરમાઓની સ્વતંત્રતાની બાંહેધરી! એથી નેટીવોના ટ્રેડ યુનીયનો સ્વિકાર વામાં આવશે.

વાણી સ્વાતંત્યની બાંહેધરી! એ કોમ્યુનીઝમને બેટ આપવા બરોબર થશે.

આ "બબંકર બાંહેધરીઓ"ની ડો. મલાને જે આઘાતથી વાત કરી એ એનું સુચવનાર હતું કે બ્રિટિશ સ્વાતંત્યનો બ્યાલ રાખીને તંત્ર ચલાવવાની વાત નેશનલીસ્ટ પાર્ટી બજુતીજ નથી.

મીસીસ બેલિંજર જે વસ્તુઓ કહી નહોતાં શકયાં

અબબારો જણાવે છે કે કલર બોટર્સ બીલપરની ચર્ચાને માટે નીમીત થએલો વખત પુરો થવાથી નેટીવોના પ્રતિનિધિ મીસીસ બેલીંજર પોતાને જે કહેવાનું હતું તે કહી શકયાં નહોતાં. તેમનાં ભાષણનાં અમુક મુદ્દા 'સન્ડે ટાઇમ્સે' આપેલા છે તે જણાવા જેવા હોઇ નીચે આપીએ છીએ:

૧૯૩૬ માં જનરલ હર્ટઝોગે આજે જે વસ્તુ બની રહી છે તે નહિ બનવા નું વચન આપ્યું હતું. નેટીવોને બ્રહ્માવવા મતપત્રકપર મુકવાના પત્રકો ને ટેકો આપવાના બદલામાં આ સોદો હતો. જનરલ હર્ટઝોગે કહ્યું હતું કે યુરોપીયનોને નેટીવોનો ડર લાગે છે, પરંતુ જો તેઓને જુદા મત પત્રકપર મુકવામાં આવે અને એવું પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવે કે જેથી યુરોપીયનોની સ્થિતિ સુરક્ષિત રહે તો પછી યુરોપીયનો નેટીવો તરફ વધારે ઉદારતાથી વર્તી શકે. આ પ્રમાણે નેટીવોના ભાગે પડતા પ્રતિનિધિત્વપર કાપ મુકવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ તેની અસર જનરલ હર્ટઝોગે સુચવી હતી તેવી નથી થઇ. એથી રાજકીય હલકાપણું ઉપસ્થિત થયું છે જેમાંથી પરાના ઘરોમાં વધતો જતો ઘટાડો થયો છે. ભય દુર નથી થયો અને પ્રતિબંધિત કાયદાઓમાં વધારો થયો છે. આજ કેપમાં જ્યાં નેટીવો મતાધિકાર ધરાવે છે ત્યાં ૧૯૩૬ માં તેઓ હતા તેના કરતાં આજે પણજ ઓછા સ્વતંત્ર છે. નાગરીકત્વનો દરજ્જો ઘટાડવા બાદ કેળવણી, કરવાપુરવાની છુટ વિગેરે સઘળા વિષયે હકો પર કાપ મુકવાને કયી રોકાવટ થતી નથી, મુસલમા કર્યો વસ્તર અથવા ઓકામાં આવી બહુમતી ની સંમતી વસ્તર કાયદા કરવા જે પાર્લામેન્ટના ધોરણપર રચાયેલી સુપ્ર કારના આખા સિદ્ધાંતની વિરૂદ્ધ છે. પાર્લામેન્ટમાં સુરક્ષીત બહુમતી મેળવવા કોમે કોમના અન્ય વર્ગને મતાધિકાર વિનાનો કરી મુકવો. જો પાર્લામેન્ટરી સરકારના આખાં સિદ્ધાંતનો નાશ કરવા બરોબર છે અને જેઓ પોતાની પાસે સંમત નહિ થતા હોય તેઓને મતા ધિકાર વિનાના કરી મુકવા એ આખા બંધારણનો નાશ કરવા બરોબર છે."

દલાપકજલેલી વાત

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં કલર બોલર્સ બીલપરની ચર્ચા દરમીયાન કોમી કલહપણ ભરેલાં ભાષણોમાંનું એક ડો. કોલીન રટલેજનું બોલવાનું જણાવાય છે. તેમણે સાવચેતી અને સમાધાનીનો આમ લેવા સુચવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું:- "સમાધાની શકય છે એટલુજ નહિ પરંતુ અત્યાવશ્યક છે. આ દેશમાં ગોરાનો સુધારો ચાલુ રહેવાનો હોય તો રંગવણી લોકોને સાઉથ આફ્રીકા ના યુરોપીયનોએ વાજબી છુટો આપવી પડશે. એ છુટો આપવા ની યુરોપીયનોને દરજ્જ પડે તે પહેલાં જ આપી દેવી જોઇએ.

ડો. રટલેજને કહ્યું કે, "એ યાદ રાખવું જોઇએ કે જે છુટોનો આજે સ્વિકાર થઇ શકશે તે આવતી કાલપર રાખવામાં આવશે તો કેટલા રેવામાં આવશે." તેમણે કહ્યું કે આવા કાયદા ની પોતાના મીત્રોપર કેવી અસર થશે એ વસ્તુની સાઉથ આફ્રીકા અવગણના કરે છે. દુનીયાની જાહ ની વિકટ પરિસ્થિતીમાં અને એશીયા અને આફ્રીકામાં ઉભી થઇ રહેલી મુસ્કેલીઓમાં યુનીયનને મીત્રોની જરૂર છે અને તેણે પોતાના મીત્રોને આવશ્ય માં મુકવા નહિ જોઇએ."

ન્યાય મંત્રી મી. સી. આર સ્વાર્ટ: "તમારે શું આપણે ધમાઇ જવું!"

ડો. રટલેજ: આપણે ધમકી જવાની કયી જરૂર નથી. એક મુખી અને સંતોષી રાષ્ટ્ર રચવામાં આપણે બીન-ગોરાઓનો સાથ મેળવવો જોઇએ. બોઅર વહેલેર સરકારને આ રસ્તો લીધેજ છુટકો છે. જેમ બીન-ગોરા ઓની આપણે ઉન્નતી કરીશું તેમ આપણે ઉન્નત થઇશું." ડો. રટલે જે કહ્યું કે, આ બીલ જેવાતાંજ બહુમતીએ પણ પ્રસાર કરવું દુઃખદાન કારક છે.

કોમ્યુનીઝમનો વીરોધ કરવો હોય તો બીન-ગોરાઓને ઉશ્કેરીને તેમ નહિ કરી શકાય. ડો. રટલેજે કહ્યું: "અમે તો કોમ્યુનીઝમને દાબવાને બદલે તેને માટે જમીન ફળદ્રુપ કરી રહ્યા છે."

રેકસીઓમાં વધુ ઘેટ પાડવાનો કેપટાઉનને કરેલો 'વિરોધ'

કેપટાઉનની રાંકી કાઉન્સીલે રેકસી ઓમાં કોઇ પણ જાતનો વધુ ઘેટ

પાડનારો વિરોધ કરનારો ઠરાવ કર્યો છે. ઠરાવ રજુ કરતાં શ્રી. એચ. એ. એમ. હેમ્સે જણાવ્યું કે એવી નીતી અખત્યાર કરવાથી બીન-ગોરા ટોમીવાળાની આર્થીક પાયમાલી થશે. તેમણે કહ્યું કે બીન-ગોરી કોમ લાંબા વખતથી દુઃખી થઇ રહી છે અને સભા. મતપત્રકમાંથી તેઓને દુર કરવામાં આવ્યાથી રેલમાર્ગીઓમાં ધમાલદાપણાની નીતી અને અન્ય કાયદાઓથી તેઓપર જુલમ વર્તી રહ્યો છે. અને હવે ટેકસીઓમાં પણ ધમાલદાપણું દાખલ કરવાની વાત ચાલી રહી છે."

આફ્રિકનોને

હું ધ્રુજું છું કે મારો આ અવાજ દરેક દરેક આફ્રીકનની નજરે અને કાને પહોંચે. તેઓ જે ગંભીર મુશ્કેલી ઓમાંથી પસાર થઇ રહ્યા છે તેમાં મારું દિલ તેઓને માટે દર્દ છે. તેઓની મુશ્કેલીઓ હીંદીઓના કરતાં ઘણી જ વીશેષ છે. તેઓના પોતાના જ દેશ માં તેઓને ગુલામોના રાખવામાં આવ્યા છે અને હવે હાલની સરકાર તેઓનો જુદા જુદા ભાગલા પાડી તેઓને કાયમના ગુલામો રાખવા માગે છે. તેઓની સામેના પડકાર ઘણા ગંભીર છે, પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયનોએ તેને સ્પષ્ટ રીતે વખોડી કાઢેલ છે. છતાં તે હરિત ધરાવી રહ્યા છે. તે નાબુદ થવા જ જોઇએ. પરંતુ જ્યાં સુધી આફ્રીકનોમાં પુરતી જાગૃતી આવેલી નથી ત્યાં સુધી તે નાબુદ થવા અશકય છે. જે હીંદી ભાઇઓને વિષે હું કહી ગયો છું તેજ આફ્રીકનોને કહું છું કે તેઓના ઉપર જુલમ કરનારાઓ પ્રત્યે રોષ કરવો તેઓને પોષાશે નહિ. તેઓએ પણ અંતરમેજ કરવાની જરૂર છે. પોતાનું અંતર તપાસી પોતાની ખામીઓ શું છે તે જાણવું જોઇએ. ગોરાને માટે તેઓમાં તિરસ્કાર દૃષ્ટિ વધતા લાગી છે. હું કબુલ કરું છું કે તેને માટે તેઓને પુરતી ઉશ્કેરણી થએલી છે. પરંતુ બાઇબલ આપણને શીખે છે કે આપણા દુશ્મનને પણ આપણે તિરસ્કારવો નહિ જોઇએ પરંતુ પ્રેમથી તેને જીતવો જોઇએ. એ કરવું ઘણું મુશ્કેલ છે છતાં ઇશ્વરમાં આપણને વિશ્વાસ હોય અને આપણા દરેક દરેક કાર્યમાં તેના જ કાનુને અનુસરીએ તો તે એટલું બધું મુશ્કેલ નથી. શું આફ્રીકનો તેમ કરવા પ્રયત્ન કરે છે? તેઓ તિરસ્કારના અને બીજા અનેક પાપોના ભોગ થઇ પડેલા છે. દાદની બદી તેઓમાં સૌથી ખરાબ છે. તેઓની તેમજ તેઓનાં આખા સમાજની તે વાયમાલી કરી રહી છે. જુગાર પણ તેઓમાં ઘણોજ પ્રચલિત છે અને એ બદીઓને સરદાર જણી કરી ઉંડો જન આપી રહી છે. કારણ કેમ આફ્રીકનોમાં વધારે ગરીબી હશે તેમ તેઓને સુસરા વધારે સુલભ થઇ પડશે.

હજારો આફ્રીકનોને (અને મને કહેતાં શરમ થાય છે કે હીંદીઓને પણ) રેસ કોર્સ પર એકઠા થતાં અને પોતાની પરસેવાની કમાણી ફેંકી નાખતા જોઇને હૃદય ગોરાપ છે અને દારૂ પીને ચકચુર થએલા જોઇને અને પછી પાસપાસામાં આપસ આપસમાં ખુનામરકી ચલાવી રહેલા જોઇને પણ હૃદય એટલું જ ગોરાપ છે (અહીં મારે સંભેમરસાત જણાવવું જોઇએ કે જ્યારે મારા હીંદી ભાઇઓને સેંકડોની સંખ્યામાં દારૂના પીઠાઓમાં ભરાતા જોઉં છું ત્યારે એ શરમ ભરેલાં દ્રશ્યથી મારું હૃદય રડી ઉઠે છે. આપણા પોતા ના આપણા ભવિષ્યના સંતાનોના ભલાને ખાતર અને આપણી માતૃભુમી ભારતમાતાની પ્રતિષ્ઠાને ખાતર એ અધઃપતનનો જેમ વહેલો અંત લાવવા માં આવે તેમ વધારે સારું થશે. અને એ વસ્તુ આપણા પોતાનાજ હાથની છે.")

આ બદીઓ નાબુદ કરવાને આફ્રી કનોએ પોતાનું બનતું સમર્પણ કરવું જોઇએ. સત્તાધીશોએ આફ્રીકનો માટે જ્યાં ને ત્યાં બીઅર હોલો બનાવેલાં છે. હું ધ્રુજું છું કે સઘળા આફ્રીકનો તેનો બહિષ્કાર કરે. બાદ પીણા વગર તેઓથી છટી નહિ શકાય એ તદ્દન ખોટી માન્યતા છે. તેનો ત્યાગ કરવા થી તેઓ દીર્ઘાયુ બની શકશે વધારે તંદુરસ્ત બનશે અને વધારે બુદ્ધિશાળી બનશે. અને બુદ્ધિ એ આજે સારી દુનીયામાં એક અનેરી વસ્તુ થઇ પડી છે.

આફ્રીકનોએ સમજવું જોઇએ કે સઘળા ગોરા ખરાબ નથી. ઘણા ગોરા અત્યંત ભલા છે અને તેઓએ આફ્રીકનોની અનુપમ સેવાઓ કરેલી છે. ઓલ્બર્ટ મીડલ, મેકડોનાલ્ડ હોસ્પીટલ, ફ્રેડ હેન કોલેજ એ તેના આબાદ નમુના છે, અને ઘણા આફ્રીકનો, જેઓ આજે વાચાળ છે, તેઓ પોતાની એ સિદ્ધિને માટે આ સંસ્થાઓના ઋણી છે. એટલે ગોરા માત્રને તિરસ્કારતાં આફ્રી કનોએ ઉંડો વીચાર કરવો જોઇએ.

આજે ગોરાને કાળા માણસના રૂપ માં રહેવું પડે છે, તેને માટે મોટે ભાગે ગોરો જ તેજ દોષિત છે. તેમ છતાં આફ્રીકનની ફરજ છે કે તેણે ગોરાને એ ભયથી મુકત કરવો જોઇએ. આફ્રીકનનું વર્તન એવું હોવું જોઇએ કે ગોર ને આફ્રીકનનો ડર રાખવાનું વ્યવહારે પ્રયોજનજ ન રહે અને પોતા ના રક્ષણાર્થે સશ્ર લશ્ર કરવાની જરૂર ન રહે. તેમ આફ્રીકને ગોરાનો પણ ભય નહિ રાખવો જોઇએ. જેને ઇશ્વર નો ડર છે તેને માનવીના ડર હોય જ નહિ. ઇશ્વર તેનો રક્ષક છે.

આફ્રીકનને જો આ માર્ગે ચાલવાનું અને સંગઠીત થઇ પોતાની ઉપરની મુશ્કીલોનો હીંમત અને ધીરજથી સામ નો કરવાને સમજણની શકિત તો સુર્યના કીરણોથી જેમ સવારની ઝાકળ ઉડી જાય છે તેમ તેઓની મુશ્કીલો ઉડી જશે.

આફ્રીકનોને વધારે સારી કેળવણી આપવાને તેઓના પોતાના પ્રતિષ્ઠિત નેતાઓ ઘણાએ હોઇ હું આ વધુમાંમાં સલાહો આપવા કુદી પડયો છું એ કદાચ મારી ધૃષ્ટતા ગણી કાઢવામાં આવશે. મારી હાર્દીક ક્ષમાયાચના સાથે હું વીનંતિ કરું છું કે તેઓ મને પોતાનો એક નમ્ર સેવક ગણે અને ખાત્રી રાખે કે આફ્રીકનોને આ શબ્દો કહેવાની જે મને પ્રેરણા થઇ હોય તો તે કેવળ એટલા જ ખાતર કે તેઓના સવાલને હું મારા પોતાના ભાઇઓના સવાલના જેટલો જ મહત્વનો ગણું છું અને તેઓની સેવા કરવાની મારી નમ્ર ફરજ સમજું છું. આફ્રીકનોની આ ઝાદીની લડત લડવાને આપણે પૈસાની જરૂર નથી. પરંતુ મરદો-પુરૂષનો ડર રાખનારા મરદોની જરૂર છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ શીખવેલા સત્ય અને અહીંસાના માર્ગને અનુસરવામાં જ આફ્રીકનોનો અને હયગામેલા સઘળા લોકોનો ઉદ્ધાર રહેલો છે.

ડો. ટેલરે મી. મેલીનસનને આપેલો સચોટ જવાબ

ડરબનની મેકડોનાલ્ડ ક્ષયરોગ હોસ્પીટલના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડો. એલન બી. ટેલરે 'નાટાલ કેલી ન્યુઝ'માં એક જણાવવાલાયક કાગળ લખ્યો છે જે ગુજરાતીમાં નીચે આપીએ છીએ:

સાહેબ, શ્રી. મેલીનસન, એમ. પી. સી. એ ગયે અઠવાડીયે મેલીસના લોકો સમક્ષ આપણ કર્યું હતું તેનો હેવાલ તમારા પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો. તેનો જવાબ આપવાની રજા લઉં છું. શ્રી. મેલીનસને કહેલું તમે જણાવો છો કે મેકડોનાલ્ડ ક્ષયરોગ હોસ્પીટલ ના સંચાલકો અને એ સત્તામાં વસનારા ઓ વચ્ચે અવશ્ય સંઘર્ષણ થવાનું છે.

હોસ્પીટલના સંચાલકોની હોસ્પીટલ ચલાવવાની પ્રથા આવેલી છે કે જેથી તે હરકતરૂપ નહિ થઇ પડે. તેને પરિણામે છેલ્લા બે વર્ષમાં અમારા માત્ર ચાર પડોશીઓએ જ ફરીયાદ કરેલી છે. બધા ખરાબે તો પોતાના નોકરોને માટે હોસ્પીટલનો ફરીફરીને લાભ ઉઠાવ્યો છે.

જણાવવામાં આવેલા સંઘર્ષણની પને કશીજ ખબર નથી. સિવાય કે, હમણા હમણામાં એ કે ત્રણ વ્યકિત ઓએ ઉશ્કેરણીઓ કરી છે.

એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે હોસ્પીટલને વધારે લાયક સત્તામાં ખસેડવી જોઇએ અને બધા હીંદીઓ ની તેમાં સારસંભાર થતી હોવાથી તેને સીડનહમમાં ખસેડવી જોઇએ.

અહીં શ્રી. મેલીનસન હકીકતોને વિષે પોતાનું અજ્ઞાન વ્યકત કરી રહ્યા છે. અમારા રક્ષણ હેઠળના દરદીઓમાંના ૮૨ ટકા આફ્રિકનો છે, ૧૬ ટકા હીંદીઓ છે અને ૨ ટકા કલર્ડો છે. તેનું નામાન કોઇ આપે કે તેમ આ સ્થળ હોસ્પીટલ છે.

જો હીંદીઓને તેમાં લેવામાં આવતા હોય તો તે એટલાજ માટે કે તેઓ બીમાર છે અને સારસંભાળની જરૂર છે, અને ખાસ કરીને હાલ તુરતમાં અમારી પાસે જગ્યા છે, અને અમારી એવી માન્યતા છે કે બીમાર માણસ-પછી તે હીંદી હોય કે આફ્રીકન હોય કે યુરોપીયન હોય-ની ઇશ્વર એક સરખીજ કાળજી કરે છે.

મેકડોનાલ્ડ હોસ્પીટલ જો હકીકતમાં હીંદી હોસ્પીટલ હોત તો પણ તે લાયક રથળમાં છે એમ કહી શકાય. સીડનહમ જે હવે સર્વથા હીંદીઓનુંજ બની ગયેલું છે, તેનાથી ત્રણસોએક વાર દુર આવેલું છે. માત્ર બેજ યુરોપીયનો ના ઘર મેકડોનાલ્ડ રોડની સામે આવેલાં હોઇ તેજ હોસ્પીટલની દૃષ્ટિને વિષે જણાતા હશે. એટલે આખો મેકડોનાલ્ડ રોડ હોસ્પીટલનો જ ગણાય.

શ્રી. મેલીનસન સુચવે છે તે મુજબ જો હોસ્પીટલને સીડનહમ સ્થળ જવામાં આવે તો મોટી મુશ્કેલ ગણાય. પાઉન્ડ રૂપ૬,૦૦૦ ના ખરચે એક આફ્રીકન હોસ્પીટલને સર્વથી હીંદીઓના વસવાટ ના સ્થળમાં થા સારૂ સ્થળ જવા જોઇએ? બીરીયાપરના ઘરોમાંથી પગે ચાલીને આવતા અથવા પોતાની શેઠાણીઓની મોટરોમાં આવતા નોકરોને અથવા તો રેલમાર્ગે કે બસોમાં કરબન આવતા દરદીઓ જેઓ ટેકરીપર આવી હોસ્પીટલે સહેલાઇથી પહોંચી શકે છે તેઓને સીડનહમના ખાડામાં હોસ્પીટલ સ્થળ જવામાં આવે તો વધારે સમસ્યા ઉભી કરેલું શી રીતે થાય?

હોસ્પીટલ શહેરીજ ખોટી જગ્યામાં રખાઇ છે તેના જવાબમાં શ્રી. મેલીનસનનું હું ધ્યાન ખેંચવા માગું

(અનુસંધાન પાને ૧૫૪ મે)

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

વડોદરા, એપ્રિલ તા. ૨૩, ૧૯૫૧.

હીંદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા

ગયે મહિને જેટલે કે માર્ચમાં હીંદ અને દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારો વચ્ચે થયેલો પત્રવ્યવહાર હીંદ સરકારે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે. માર્ચની ૩ જીએ હીંદ સરકારે દક્ષિણ આફ્રીકાની યુનિયન સરકારને પુછ્યું હતું કે રાષ્ટ્ર સંઘની સામાન્ય સભા (જનરલ એસેમ્બ્લી)ના તા. ૨–૧૨–૫૦ ના ઠરાવ દ્વારા થયેલી બહુમતિ મુજબ, દક્ષિણ આફ્રીકામાં હીંદીઓ પ્રત્યે રખાતા વર્તનની બાબત માં ગોળમેજ પરિષદ માટે ઠ. આ.ની સરકાર સંમત થશે કે કેમ? અને સંમત થાય તો પરિષદ કયાં અને કયારે ભરાશે? અહીં એ જણાવવું જરૂરી છે કે રાષ્ટ્ર સંઘના ઠરાવમાં એવી બહુમતિ કરવામાં આવી છે કે 'સંમત કાર્યક્રમને ધોરણે તથા રાષ્ટ્ર સંઘના હુકપત્રની જોગવાઇઓ તેમજ માનવ-અધિકાર અંગેની સાર્વત્રિક જાહેરાતો લક્ષમાં રાખીને ભારત, પાકીસ્તાન અને દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારોએ ગોળમેજ પરિષદ બોલાવવાનું કામ આગળ ધપાવવું.' વળી આ ઠરાવમાં એવી પણ જોગવાઇ હતી કે 'લાગતી વળગતી સરકારોને ગોળમેજ પરિષદ ભરવામાં સફળતા ન મળે તો યોગ્ય વાટાઘાટો ચલાવવામાં પહેલને સહાયભૂત બનવા રાષ્ટ્ર સંઘના એક પંચની સ્થાપના કરવી. વાટાઘાટોનો નિર્ણય આવતા સુધી વધુ વિસ્તાર કાયદા (ગ્રુપ એરીઆઝ એક્ટ)નો અમલ ઠ. આ.ની સરકારે મોકુફ રાખવો.

ઠ. આ. સરકારની ના

હીંદ સરકારના પત્રનો ઉત્તર આપતાં ઠ. આ.ની સરકારે તા. ૫ મીએ જણાવ્યું કે તે પોતે આ ઠરાવની રૂએ ગોળમેજ પરિષદ માટે તૈયાર નથી. કેમકે "આ પ્રશ્ન પરત્વેનું હોદ તેને વિષે રાષ્ટ્ર સંઘની સામાન્ય સભા ને દખલનો કશો અધિકાર નથી." પણ ઠ. આ.ની સરકારે વધુમાં જોમ જણાવ્યું કે ૧૯૫૦ ના ડીસેમ્બરીમાં ૧પટાઉનમાં થયેલી સમજુતીની રૂએ પોતે પરિષદ માટે તૈયાર છે. તેના મત પ્રમાણે આ સમજુતીથી "સર્વ પક્ષોને વધારાની કશી શરતો વિના અંગે ઠરવાની બારામાં આગે ઘણુ બને છે." તા. ૧૬ મીએ હીંદ સરકારે ઠ. આ.ની સરકારને પોતાના નિર્ણય નો ફરી વીચાર કરવા, વિનંતી કરી, અને જણાવ્યું કે "રાષ્ટ્ર સંઘના ઠરાવ ની રૂએ પરિષદ ભરાય એ જ સારું છે." તા. ૨૧ મીએ ઠ. આ.ની સરકારે આ દરખાસ્ત સ્વીકારવાની ના પાડી. તા. ૨૮ મીએ, હીંદ સરકારે પોતે રજૂ કરેલા મહામંત્રીને તા. ૨૭ મીએ લખેલા કાગળની નકલ મોકલી. મહામંત્રીને લખેલા આ કાગળમાં હીંદ સરકારે ઉપલા પત્રવ્યહેવારની વીગતો આપી છે, અને જણ્યું છે કે "રાષ્ટ્રસંઘ જરૂરી ગણે તેવાં પગલાં લેવા માટે આ બાબત રાષ્ટ્ર સંઘના ધ્યાન પર લાવવા સિવાય બીજો રસ્તો હીંદ સરકાર માટે નથી."

હીંદમાં સ્ત્રીઓ કરતાં પુરૂષો વધારે

એક સરકારી યાદીમાં જણાવ્યા પ્રમાણે, હમણાની બીજી કરતાં પુરૂષો ની સંખ્યા વધારે છે. પુરૂષ સંખ્યા નો વધારો દક્ષિણ કરતાં ઉત્તર ભારત માં વિશેષ છે. આમાં મદ્રાસ, ત્રાવણકોર-કોચીન, ઉરીસ્સા, કચ્છ અને મણિપુર અપવાદરૂપ છે. ૧૯૫૧ ના વસતીપત્રક પ્રમાણે, મદ્રાસમાં પુરૂષો ૨ કરોડ ૮૪ લાખ અને બીજો ૨ કરોડ ૮૫ લાખ છે. ત્રાવણકોર-કોચીનમાં દર ૧૦૦૦ પુરૂષે ૧૦૦૩ સ્ત્રી છે. ઉરીસ્સા, કચ્છ અને મણીપુરમાં પુરૂષો કરતાં સ્ત્રીઓની સંખ્યા અનુક્રમે ૨–૩, ૭–૭ અને ૩–૪ ટકા જેટલી વધારે છે. પશ્ચિમના વધુખરા દેશોમાં— બ્રિટન તેમજ અમેરીકામાં સુધ્ધાં— પુરૂષો કરતાં સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ વધારે છે. હીંદમાં પુરૂષો કરતાં સ્ત્રીઓની સંખ્યા ઓછી હોવાનાં અનેક કારણો પાછીમાં બતાવવામાં છે, તેમાંનાં મુખ્ય આ પ્રમાણે છે: લોકોનાં મનમાં હજુ ઉંડે રહેલી છોકરીઓ પ્રત્યેની અરૂચિ, અને છોકરાઓ પ્રત્યેનો પક્ષપાત; બાળપ્રસવો અથવા અપરિપક્વ વયના સ્ત્રીઓનું; બાળકોનાં પ્રસૂતિ તથા ઉછેર માટે યોગ્ય સગવડોનો અભાવ; વિધવાવિવાહનો પ્રતિબંધ; પડદાની પદ્ધતિ.

વસ્તીને લગતા અમલત્વના આંકડા

કાશ્મીર રાજ્યમાં આ વેળા વસતી લણતરી થઇ ન હોવાથી તેને બાદ રાખીને હીંદના આંકડા સમજવાના છે. હીંદ ભૂમિવિસ્તાર ૧૧,૩૮,૯૧૪ ચોરસ માઇલ. કુલ વસતી: ૩૫,૧૮,૯૧,૧૨૪ તેમાં પુરૂષો: ૧૮,૩૩,૮૪,૮૦૬; બીજો: ૧૭,૩૫,-૬૬,૯૧૭. ગયાં દસ વરસમાં થયેલો કુલ વસતી વધારો: ૧૩·૪ ટકા ભૂમિવિસ્તારની દ્રષ્ટિએ મોટામાં મોટાં બાજુ રાજ્યો: (આંકડા દજારમાં) મધ્ય પ્રદેશ ૧૩૦, રાજસ્થાન ૧૨૮, મદ્રાસ ૧૨૭, કુલ વસતીની દ્રષ્ટિએ પહેલાં ત્રણ રાજ્યો: (દજારમાં) ઉત્તર પ્રદેશ ૬૩,૨૧૪; મદ્રાસ ૫૧,૬૫૨; બિહાર ૪૦,૨૧૮. આ ત્રણ રાજ્યો માં સ્ત્રી પુરૂષોની સંખ્યા—(દજારમાં) ઉત્તર પ્રદેશ: પુરૂષો ૩૩,૧૪૨; સ્ત્રીઓ ૩૦,૧૧૬ મદ્રાસ: પુરૂષો ૧૮,૪૧૩; સ્ત્રીઓ ૨૮,૫૬૮. બિહાર: પુરૂષો ૨૦,૧૭૨; સ્ત્રીઓ ૧૭,૯૧૬. કુલ વસતી વધારાની બાબતમાં પહેલાં આવનારા ત્રણ રાજ્યો: દિલ્લી ૬૨ ટકા, કુર્ગ ૩૫·૫ ટકા, ત્રિપુરા ૨૬·૩ ટકા બીજામાં બીજા વસતીવધારાવાળાં ત્રણ રાજ્યો: પંજાબ ૩·૪ ટકા, પેપસુ ૧·૨, હિમાચલ પ્રદેશ ૫·૮.

ગિરાસદારીને કૃષ્ણસ્પર્શ

સૌરાષ્ટ્ર સરકારે 'બરખેડ બરડો (બિલ)' પ્રસિદ્ધ કર્યો છે, તે તા. ૩૦ મી એપ્રીલે સૌરાષ્ટ્રની ધારાસભામાં રજુ કરાશે. આ ખરડા દ્વારા સૌરાષ્ટ્રમાંથી ગિરાસદારી અને ભારપસીદારીની પ્રથાઓ નાબુદ થશે. આ ખરડામાં, બરખેડ મહેનતી અનામત જમીન, વધુમાં વધુ ૨૩ વરસની મહેસુલ જેટલું વળતર, વિધવાઓ, સગીરો, અને શરીર તથા મનથી અશકત જેવાઓ માટે જોગવાઇ છે. તેમજ સરકારે કબજે કરેલી ઉોમ એવી બીનખેડાઉ જમીનનું વળતર આપવા ની પણ જોગવાઇ છે.

ખરડામાં ઘણા ગિરાસદારોને ખેતી જમીનનું વળતર આપવાની જોગવાઇ કરવામાં આવી છે. આ વળતર જેવા ધોરણે અપાશે કે જેથી ગિરાસદારોને તેમના ગણોતીઆઓ પાસેથી ૭ ગણી રોકડ વિશેષી મળશે; ઉપરાંત સરકાર તરફથી બારપટ હકોથી મહેસુલ આપવામાં આવશે. કાયદા પ્રમાણમાં જમીન ખાલસેતી માટે પણ રાખવા દેવામાં આવશે. રહેવાનાં મકાનો કે જે ગિરાસદારોએ બાંધ્યા છે અને જેમાં ગણોતીઆઓ વસવાટ કરી રહ્યા છે તે મકાનો ખાલસ ગિરાસદારોને બોજા વગર મળી રહેશે.

સિંહનું સંરક્ષણ

વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ એ એક અમેરીકન પત્રકારને એવું કહ્યાનું જણાવવામાં આવ્યું છે કે, "કોઇ પણ સમયે કોઇ પણ દિશામાંથી આવતાં આક્રમણનો બહાદુર કરવા ભારત તૈયાર જ હશે." ન્યુ યોર્કના હીરેલ્ડ-ટ્રીબ્યુનના સેટરડે રીવ્યુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, આમ છતાં વડા પ્રધાને ભારપુર્વક કહ્યું હતું કે તેમના રાષ્ટ્ર સામે કોઇ આક્રમણ થવાની તેઓ ધારણા રાખતા નથી. શ્રી. નેહરૂએ એવું કહ્યું હોવાનું જણાય છે કે, "ભારત પર આક્રમણ કરવાની દ્રષ્ટિ એ ચીનાવાનું ચીન મારે અથવા તો સોવીયેટ રશીયા માટે પણ સંભવતઃ ખાલવાપક કેવી રીતે હોઇ શકે તે કંઇ જોઇ શકતો નથી. વિશ્વના શિરાજે યુદ્ધ થાય તો યુદ્ધની મુખ્ય ભૂમિ અન્ય કોઇ રહેશે હશે, ભારત નહિ." રીબ્યુ કોલીટર શ્રી. નોરમન કઝીન્સે શ્રી. નેહરૂની નવી દિલ્લી ખાતે મુલાકાત લીધી હતી.

વડોદરાના મહારાજા બીમાર

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેંદ્રપ્રસાદે કરેલા કુકમ વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ સંસદમાં વાંચી સંભળાવ્યો, તેમાં જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રપતિએ મહારાજા પ્રતાપસીંહ ગાયકવાડને રાજની તરફે આપેલી સ્વીકૃતિ હવે પાછી ખેંચી લીધી છે, અને તેમના પાટવી કુંવર યુવરાજ ફતેસિંહને વડોદરાના રાજની તરીકે માન્ય રાખવામાં આવશે. કુકમ છે કે "ભારત સરકાર છેલ્લા કેટલાક વખતથી વડોદરાના મહારાજા સર પ્રતાપસીંહ ગાયકવાડની પ્રવૃત્તિઓ અંગે ખુબજ ચીંતાભરી દીવારણા અનુભવી રહી હતી. તેઓ ૧૯૪૯ના વરસમાં મારી પર આવ્યા ત્યારથી તેમણે હાથ ધરેલી પ્રવૃત્તિઓ પરત્વે કરીને વડોદરાની જનતાને ચુર્ણિત છે. તેમણે જાહેર ફંડોમાંથી બારણ કરેલા કરોડો રૂપીઆનો પ્રશ્ન વડોદરા ની ધારાસભામાં ચર્ચાનો વિષય બન્યો હતો, અને ધારાસભાના સભ્યોએ મહારાજાને તેમના પાટવી કુંવરની તરફેણમાં ગાદીત્યાગ કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો, તેમજ ભારત સરકારને જાહેર ફંડોના નાણાંના વ્યય અને ગેરઉપયોગ સંબંધમાં તપાસ હાથ ધરવાની વિનંતિ કરી હતી. ભારતનું બંધારણ અમલમાં આવ્યા પછીથી તેમની પ્રવૃત્તિઓ ખાસ કરીને ચીંતા-ભરી છે. તેમણે ભારતના બંધારણ સામે પડકાર ફેંકયો હતો, અને એવું મંતવ્ય વ્યકત કર્યું હતું કે, વડોદરા નું મુંબઇ રાજ્ય સાથેનું જોડાણ તેમની સંમતિ વગર કરવામાં આવ્યું હતું અને તે ભારત સરકાર સામે મુકેલા કરારોની શરતોને અનુરૂપ ન હતું. ભારત સરકારે તેમને જણાવ્યું હતું કે ભારતના બંધારણને તેમજ જોડાણની કાયદેસરતાને પડકારીને તેમણે કેવા પ્રકારે ગેરવાજબ કામ કર્યું છે, અને તેથી તેઓ પોતાનો હકસનો દરજ્જો ગેરવાજબ ચાલુ રાખી શકશે કે કેમ તે અંગે ભારત સરકારને વીચારણા કરવી પડશે. આ ચેતવણીને ગણકારીને તેઓએ પછીના પત્રમાં ભારત સરકારની સત્તાને અવગણી છે."

સંસદ બેઠક મળી

આ કુકમ બહાર પછી પંડિત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે "રાજવીઓ ની મોટી બહુમતીએ કરીવારનું કોઇ કારણ આપ્યું નથી. આમ છતાંય તે પેઢીના કેટલાક રાજવીઓએ તેઓ

પર રહેલી કરજોની કદર કરી નથી, અને તેઓનું વર્તન સંતોષકારક રહ્યું નથી. વડોદરાના રાજની આવા રાજવીઓ પૈકીના એક છે. ભારતના બંધારણ સામેનો કોઈ પડકાર અથવા ■ રાજવીઓના વતી કોઈ પણ પ્રકારની બીન-બંધારણીય તેમજ રાષ્ટ્ર-વિરોધી પ્રવૃત્તિઓને સરકાર બીલકુલ સાંખી શકે નહિ. વળી અત્યારે જ્યારે આપણને અનેક મુશ્કેલીઓ અને અવરોધો સામેનો કરવાને છે, ત્યારે રાજવીઓને આપવું આવેલા અધિકારો અને હકકો દેશના બંધારણ અને શાન્તિમાં સુરંગ ચાંપનારાં સાધનો ન બની જાય તે માટે ખુબ જ ઝાપી પગલાં પણ સરકારે લેવાં જ જોઇએ.''

બિહારનો દુકાળ

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, ''ભારત સરકાર અને પાર્લામેન્ટના બધા એક સભ્યો બિહારની અનાજની પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે બનતું કરી છુટવા માગે છે. મને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી, મને તો એમ લાગવા મંડયું છે કે, જરૂર પડે તો, અહીં મેસોરે કે આ કોઠા પરથી જે કંઈ કરી શકાય તેના કરતાં બિહાર જઈને જ, બિહારના વધુ સારી સેવા બજાવી શકીશ. બિહારના સભ્યો ત્યાંની પરિસ્થિતિમાં ઊંડા રસ લઈ રહ્યા છે. કાર્યવાહીમાં સભાગૃહના તમામ સભ્યો અને સરકાર આ સંબંધમાં બનતું કરી છુટવા માગે છે. આજને તબકકે અમે એટલું જ કહીએ છીએ કે, ભારત સરકાર બિહારની પરિસ્થિતિ અંગે સતત સંપર્કમાં રહ્યા કરે છે અને થોડા જ સમય પહેલાં અનાજ કંટ્રોલના ડાયરેકટર જનરલ તેમના મદદનીશ સાથે બિહારના જીલ્લાઓની મુલાકાતે ગયા પાછા ફર્યા છે. બીજા બેથી ત્રણ મહિનામાં ભારત સરકારે બે લાખ ટનથી પણ વધારે અનાજ મોકલ્યું છે, અને વધારે મોકલવાના બનતા પ્રયાસ કરે છે.''

તાપીયોજનાના લાભ

મુંબઇના બાંધકામ ખાતાના પ્રધાન ડો. જીવરાજ મહેતાએ નવસારી જણાવ્યું હતું કે, ''અનેકવિધ ઉદ્દેશો-વાળા તાપી નદેર યોજનાનો પ્રથમ તબકકો પુરો થતાં ૭ લાખ એકર જમીનને પાણી પુરું પાડી શકાશે. આમાંથી સુરત જીલ્લામાં પચાસ હજાર એકર જમીનને પાણી પુરું પાડી શકાશે. ૨૪,૦૦૦ કીલોવોટ વીજળીનું ઉત્પાદન થશે કેમ પણ અંશતઃ કાપુ માં લઇ શકાશે. નદીમાં આશરે સાડા ત્રણ માઇલના વિસ્તારમાં નૌકા સંચાલન કરી શકાશે. આમ કિસાનો તેમજ ઉદ્યોગપતિઓને આ પ્રદેશ સુધારવાની તક મળી રહેશે.'' મુંબઇ સરકારે કરેલી પહેલી પ્રાદેશિક લોન, બે કરોડ ની તાપી નદેર યોજનાની લોનમાં ફાળો આપવાની અપીલ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, ''જળસિંચનની સારી સગવડ થતાં લાંબા તાંતણાવાળા રૂનો પાક ઉગાડી શકાશે. અને પાંચથી છ કારખાનાને પુરી પડે એટલી વીજળી પણ થઈ શકશે.''

સરદાર રમારક ફાળો

ગુજરાતના સરદાર રમારક ફાળાના મંત્રી જણાવે છે :

''સરદારશ્રીનો રમારક ફાળો ઉભરાવવો એવો કરાર ગુજરાતની પ્રજાએ કર્યો છે, અને તેનું કામ શરૂ થઇ ગયું છે. તે ફાળાની જે અપીલ બહાર પાડી છે તેમાં આ ફાળાનો રૂા. ઉદ્દેશ ■ અને તેની રકમનો રૂા. ઉપયોગ થશે, તે વિસ્તારથી બતાવ્યું છે અને તે ફાળો ભરાયા પછી તેનો વહીવટ કરવા માટે એક ટ્રસ્ટ નિમાશે એ પણ તે અપીલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે. સરદાર રમારક ફાળાનો ઉપયોગ તેને માટે કરેલી જાહેર અપીલ પ્રમાણે જ કરવામાં આવશે. તેનો ઉપયોગ ચુંટણી માટે કરવાની વાત ખોટી છે અને જનતાને ગેરસ્તરે દોરનારી છે. સરદાર રમારક ફાળો ગુજરાતની પ્રજા અમુક નકકી કરેલા ઉદ્દેશો પુરા પાડવાને ખરાદે એકઠો કરશે. તેનો વહીવટ કરવા ટ્રસ્ટ રચાશે. સરદાર શ્રીનો રમારક ફાળો આખું ગુજરાત કરે છે. સરદારશ્રીનું ઋણ ગુજરાત ની સમસ્ત પ્રજા ઉપર છે. તે અદા કરવા આ કુલપાંખડી આપણે એકઠી કરીએ છીએ અને તેનો ઉપયોગ પણ એવો જ વ્યાપક છે. તેમાંથી રચનાત્મક પ્રવૃત્તિ, કુવા તથા નિશાળો નામકાનો કરવાં, વગેરે કામો થશે.''

ઈસ્લામનો વિશ્વ કવી

સર મુહમ્મદ ઇકબાલ

સર મુહમ્મદ ઇકબાલનો જન્મ ઇ. સ. ૧૮૭૩ સ્યાલકોટ (પંજાબ) માં થયો હતો. તેમના પુર્વજો કાશ્મીરી બ્રાહ્મણ હતાં. મુગલ કાલમાં કેટલીક પેઢીઓ પહેલા તેમના પુર્વજોએ ઇસ્લામ ધર્મ અંગીકાર કર્યો હતો. આવી જ કારણ ઇકબાલની વ્યકતીત્વમાં ઇસ્લામ અને હીંદુ સંસ્કૃતીનો સુભગસુયોગ મેળ જોવામાં આવતો હતો. કયારેક કયારેક એવી વ્યકતીઓ દુનીયામાં દેવ ધારણ કરે છે કે જેમના સુવાસ ફકત પોતાના દેશને જ સુગંધીત નથી પણ પરદેશ સુધી પહોંચી જઇ પરદેશીઓને પણ તેમના તરફ આકર્ષે છે. સર ઇકબાલ એવીજ જેરેક વ્યકતી હતાં. તેઓ એમ. એ. સુધી ભણ્યા હતાં અને લાહોરની કોલેજમાં ત્યાના દર્શન શાસ્ત્રના પ્રોફેસર આર્નોલ્ડના સમાગમ માં આવ્યા. શિક્ષક અને શિષ્યનો પ્રિય વિષય એક બનતાં બન્ને આનંદથી અભ્યયનમાં મગ્ન રહ્યા. એમ. એ. પાસ થયા પછી લાહોરની ઓરીયન્ટલ કોલેજમાં તેઓ ''રીડર'' બન્યા. અને થોડાક વખત પછી ગવર્નમેન્ટ કોલેજ માં તેઓ લેકચરર બન્યા. ત્યાં તેમણે સુંદર રીતે પ્રસંશા મેળવી હતી ૧૯૦૫ માં વધુ અભ્યાસ માટે—કાયદાનો અને દર્શન શાસ્ત્રનો—ઈગ્લાંડ જવાનું નકકી કર્યું. પ્રોફેસર આર્નોલ્ડ જેઓ તે સમય માં ઈગ્લાંડ હતા તેઓની સુચનાથી તેઓએ કાયદા વિદ્યાના અભ્યાસનું કામ હાથ ધર્યું અને કેંબ્રીજમાં કાયદા નો અભ્યાસ શરૂ કર્યો. ત્યાં બેરીસ્ટર થયા પછી તેઓ જર્મની ગયા. અને ત્યાની મ્યુનીક વિદ્યાપીઠે જેમને ''ડો. ઓફ ફિલોસોફી''ની પદવી આપી. પણ વર્ષ બાદ દેશ પાછા ફરતાં તેમને કોલેજમાં પ્રોફેસરની જગ્યા આપવામાં આવી હતી પણ તેઓએ વકીલાત કરવી જ ઠીક માની. પરંતુ સાહીત્ય અને દર્શન શાસ્ત્ર તરફ પ્રેમ હોવાને લઇને તેઓ સફળ બેરીસ્ટર ન બની શકયા.

કવીની કીર્તી

સર ઇકબાલ જન્મતાંજ કવી હતા એમ કહી શકાય તેઓ નાનપણ હતા ત્યારથી કવીતા કરતા. નાનપણની ઉમર માં જ્યારે લાહોરના કવી સમ્મેલનમાં તેઓએ પોતાની એક કવીતા ગાઇ સંભળાવી ત્યારે શ્રોતાઓ તેની કવીત્વ શકતી પર ખુશ થઈ ગયા. ૧૯૦૯ માં અન્જુમને ઇસ્લામના વાર્ષીક સમ્મેલન પ્રસંગે તેઓએ પોતાનું એક કાવ્ય ગાઇ સંભળાવ્યું હતું. તે કવી ગાળાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. એટલું બોલતાં તે ગમ્મ થયું અને તેઓ કવી તરીકે પંકાવા લાગ્યા. તેઓએ પોતાના કેટલાક કાવ્યો નિઝામના દરબારી કવી દારાપર વિનતી પત્ર સાથે ખુબ સુધારવા મોકલાવ્યાં હતાં. દારાએ તે કાવ્યો વાંચી જ પ્રશંસા સાથે કવી પાછાં મોકલ્યાં હતાં. તેમની કવીતાઓ ઉર્દુમાં થતી છતાં કવી તરીકે ડો. ઇકબાલે કાવ્યો ફારસી માં રચવા માંડયાં અને તે પ્રસીદ્ધ થતાં ઈગ્લાંડ, દર્દી, અફગાનીસ્તાન, અને ઇરાનમાં તેઓ મશહુર થયા. અને ત્યાર પછી તેમના કાવ્ય ગ્રંથનો ફારસીમાંથી ગ્રે. નિકલસને ઈગ્લીશમાં અનુવાદ કર્યો. આથી તેમની ખ્યાતી જગતમાં ફેલાઇ ગઇ, અને તેઓ ભારત ના એક મહાન કવી તરીકે ગણાવા લાગ્યા. ભારતના કવીઓમાં આંતર રાષ્ટ્રીય ખ્યાતી મેળવનારાઓમાં આપણા બેજ કવીઓ હતા અને તે કવી ઇકબાલ અને કવી ટાગોર. બન્ને સ્વદેશ પ્રેમી, વિશ્વ બંધુત્વમાં માનનારા અને માનવતા પ્રિય હતા. કવી ઇકબાલનું કાવ્ય ''સારે જહાં મે અચ્છા હીંદોસ્તાં હમારા'' એ આપણને ઘણું જાણીતું છે અને તે દેશ ભકતીથી ભર પુર છે. કાર્લ માર્કસના સીદ્ધાંતોથી તેઓ આકર્ષાયા હતા અને તેમના કાવ્યમાં મજુર અને ધનીકોને હવે ગુંચવામાં આવતાં. કવી ઇકબાલ મુસ્લીમ-લીગના નેતા માટે પ્રમુખ હતા અને લેજીસ્લેટીવ કાઉન્સીલમાં તેઓ એક સભ્ય તરીકે ચુંટાયા હતા. ૧૯૩૧ ની રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં તેઓ પણ હતા. અફઘાનના રાજાએ પોતાના દેશમાં શિક્ષણ વિશે સુધારા કરવા ચર્ચા કરવા હીંદથી ઘણા આગેવાનોને બોલાવ્યા હતા તેમાં કવી ■ ખાસ એક હતા.

ડો. ઇકબાલને નાઈટનો ઇલકાબ આપવામાં આવ્યો. તે એક રમુજ ભરી બીના છે. પંજાબના ગવરનરને ત્યાં વિલાયતથી તરતના આવેલા એક અંગ્રેજ મહેમાન હતા તેઓએ કવી ઇકબાલને મળવાની પોતાની ઇચ્છા ગવરનરને જણાવી. ગવરનરે પુછ્યું કે આપને કવી સાથે કેમ પરીચય થયું છે ? ત્યારે તે મહેમાને જણાવ્યું કે તેઓ જ્યારે ઈરાન અને રશીયામાં મુસાફરી કરતા હતા ત્યારે કવી ઇકબાલ ની કવીતાઓ ત્યાં ખુબ પ્રેમથી ગવાતી તેઓએ સાંભળી અને આથી તેઓ પણ તે મહાન કવી તરફ આકર્ષાયા. આ બીનાથી ગવરનરને કવીની આંતર રાષ્ટ્રીય ખ્યાતીની જાણ થઇ અને તેથી તેઓએ કવીને નાઇટનો ઇલકાબ આપ્યો. ૧૯૩૮ ના અરસામાં કવીનાં પત્ની સાંભી સાહેબી ભરણ પામ્યાં અને ત્યાર પછી ૮ એક વર્ષ બાદ એટલે ૧૯૪૮ માં કવી પણ ૨૧ મા એપ્રીલે આ સંસારથી કુંચ માંડી બાદ વિદાય થયા. તેમનાં શરીર રૂપે તેઓ ભલે કે સંસારમાં ન રહ્યા પણ કાવ્ય રૂપે તેઓ દુનીયામાં અમર છે.

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા સાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને
પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની શ્રી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શ્રી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ડૉ. ટેલર ઓ. મેકીનસનને આપેલો સરોટ જવાબ

(૧૫૧ મા પાનાનું અનુસંધાન)

પૂછું કે હૉસ્પીટલને માટે જગ્યા ઠરાવવા માં પાણી, ઉજાસ, જમીન અને ઠરકી ઓની સગવડનો ખ્યાલ કરવામાં આવે છે. મેરીયાનું નરસીંગ હોમ રથાપવાને જે વસ્તુનો ખ્યાલ કરવામાં આવ્યો હતો તેજ વસ્તુનો ૪૫ વર્ષપર ડૉ. મેકફારે આ હૉસ્પીટલ રથાપવાને ખ્યાલ કર્યો હતો.

ખરી રીતે તો એમ કહી શકાય કે જેઓ આફ્રીકનને કમળાની આંખે રવાર્થ દ્રષ્ટિબીજ જોઇ શકતા હોય તેવા યુરોપીયનોએ પોતાના રહેવાના મકાનો બાંધવાને મોટી જગ્યાઓ પસંદ કરી છે.

પચાસ વર્ષ ઉપર હૉસ્પીટલની આ જગ્યા સહેરની બહારજ હોવાથી હતી. આજે તેના ૧૨ તા યુરોપીયનોના રહેવાના ઘરો અને તેઓના નોકરોને રહેવાના રથળો થઇ ગયાં છે.

રોગીઓનું જતન કરવાની જરૂર હોય તો આ હૉસ્પીટલે જ્યાં છે ત્યાંજ નહિ રહેવાનો સિદ્ધાંત હું સ્વિકારી શકતો નથી. જ્યારે આપણે એનું ઠરાવીશું કે આપણા ઘરોમાં અને કારખાનાઓમાં આફ્રીકન નોકરો આપણે જોઇતાજ નથી ત્યારે તેની જરૂર નહિ રહે. ત્યારે તેઓની નિશાળો, રેવળો અને હૉસ્પીટલો પણ તેઓને જ્યાં રાખવામાં આવ્યાં હોય ત્યાં તેઓની સાથે લઇ જવાં વાજબી ગણાશે.

જો વખત નથી આવ્યો ત્યાં સુધી તેઓની હૉસ્પીટલ આપણા પોતાના રવાસ્થને તેમજ માનવતાને ખાતર ત્યાં છે ત્યાંજ રાખવાનું આપણે નક્કી કરી નાખવું જોઇએ.

ચર્ચાપત્ર

પ્રિય ભાઇ,—તમારો માયાળુ પત્ર મળ્યો. તમે જે સહકારે કેટલીક સુધા નાઓ કરી છે તે મેં ખુબ ધ્યાનથી વીચારી અને મને નીચલા કેટલાક પ્રશ્નો મુંઝવી રહ્યાં છે તે તમને જણાવવા ધાર્યું છું. હું એટલું તો માનું જ છું કે, પતી પત્નીના સંબંધમાં જો અસંતોષ હોય તો તેનું કારણ બન્ને પક્ષે થોડા વધતા પ્રમાણમાં રહેલ જ છે. આથી ઓછો વિશે આપે જે સુચના કરી અથવા એમ કહું કે, મારે કિસે જે સુચના કરો તે યોગ્યજ છે. પણ આથી તે કોયડો ઉકલતો નથી. પુરૂષ પહેલે પણ જો દામ્પત્ય જીવન સુખી કરવાની તમન્ના હોય-ઇચ્છા હોય તોજ આ કોયડો ઉકલે. મારા મારવા મુજબ પુરૂષમાં નીચલી બીનાઓ વિશે નફરત પેદા કરી છે. અને તે સીવાયનું સહ જીવન યા એકજીવન તેઓ પસંદ કરે છે. અને એટા વધુ અંશમાં અમારી એનોમાં પણ એ બીનાઓ વીશે નફરત તો ચેપ લાગ્યો છે.

(૧) સહજીવનનો આનંદ લેવામે પણ જવાબદારી નહીં.

(૨) લગ્ન જીવન બાદ ઉત્પન્ન થતી ઓની અને ત્યાર પછી બાળકોની જવાબદારી અને પોષણનો ભાર ન જોઇએ.

(૩) આવાસું, રહેવાનું, સુખ સમ વડો એકલે પણ તે માટે કમાવાની કે ઘર વસાવી બરનો એકલે ઉઠાવવાની જવાબદારીનો કંટાળો.

(૪) સ્વતંત્રતાને નામે સ્વચ્છંદતા જોવાથી એક બીના બંધનનો કંટાળો.

(૫) હીંદુ ધર્મના બંધનો—બાવા—પીવા—સામે કંટાળો.

આવ, આ વિષે હું વીચાર કરવાને અને થોડું નીરિક્ષણ પણ કરવાને. હકત આ સવાલ મારે વીષે જ નથી પણ સૌ કોઇ વિષે છે. અને તેનો ઉકેલ બધે તો જોવાનો, આજે સહકારી અણુતા કુટુંબોના યુવકો કયાં રખડે છે? તેમના ઘરોમાં સુંદર, યુવાન, પત્ની હોવા જતાં. અને પુરી સાહેબી ઓ હોવા છતાં—આ વીશે તમે વીચાર કર્યો છે? શું કારણ પત્નીની એ કરજ ખરી કે પતી લાકડીયો બની પત્નીને પણ દારૂ પીવા કહી કૃત્રીમ રીતે શરીર અને મનને ઉશ્કેરી જીવન નો આનંદ—કહો કે કોને હું આનંદ નથી કહેતી. કારણ કે તેની પછી તેના જીવનમાં તેટલીજ નીરાશા આવે છે એ મેં જોયું છે અને તેથી કરી વારંવાર નશો કરી શરીર અને મનથી યુવક ખલાસ છે-મોજવામાં પતીને સાથ આપવો?

કુટુંબના કકળાટ વીશે તમે લખ્યું તે સમજી, પણ તમે જોશો કે કામ સમજી પત્ની કકળાટ ન કરે તો પણ આપણે સમાજ, કુટુંબ, સગા બધાથી વીટળાઇ વળી રહેવાનું પસંદ કરીએ ત્યાં સુધી કકળાટ મળનોજ જો સમાજ સુધરે અને સમાજ કે કુટુંબી ઓ પતી પત્નીની અંગત બાબતોમાં માથું ન મારે અને તેમને ગમે તેવું જીવન જીવવા દે તોજ તે વસ્તું બનવા પામે. અને કાંતો ત્યારે બનવા પામે કે જે દમ્પતી સમાજના ચાલતા આવતા રીવાજો સામે માથું ઉચકી નવે ચીલે ચાલવા ધુંધે તેઓમાં એટલું મનોબળ-ઢોય કે તેમને વીશે થતી ટીકાઓને ધ્યાન ન આપતા હસી કાઢે.

ખુબ લાંબો પત્ર લખ્યો, આશા છે કે આનો જવાબ મને મળશે,

શ્રી. તમારી નાની બેનનાં પ્રણામ.

પરચુરણ

—ગેસ સકસેસ, ભારત માટે અનાજ ની ખરીદી કરી રહેલી યુકત રાષ્ટ્ર સંરથાની અનાજ રાહત માટેની સમિતિને ૩૦૦ ડોકરનો ઓર ગેસ આંકે યુકત રાષ્ટ્ર સંરથા બાતેના વર્તમાનપત્રો અને રેડીયો પ્રતિનિધિઓ થતી યુકત રાષ્ટ્ર સંરથા પત્રકાર મંડળે મોકલ્યો છે.

—વધુ અનાજ વાવવા માટે રામગઢી ૧૭ હજાર, મજરા ઓરણ તાજપુર, અને કુંભારોડા, ગામોને પાંચ હજાર ધનલમ મળ્યાં છે.

—ઉદ્યોગ ધંધામાં ૧૯૫૧ ના વર્ષમાં ભારતમાં વિદેશી મુડીનું રોકાણ ૧૭ કરોડનું થવાની આશા ઉદ્યોગ પ્રધાન રાખે છે.

—ભારતના રાજુના ઉત્પાદન અને વાવેતરમાં અનુક્રમે આ વરસે ૨૪.૬ ટકા અને ૧૬ ટકાનો વધારો થયો છે.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની
રવ૰ ગાંધીજીના બેત્રી૰ એબપુ-૨૫।
મુલ્ય ૨ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

સારૂં આદુ રતલ રૂપી. ૧-૩
લસણ રતલ રૂપી. ૧-૬
-મસાલો બોબો કાંદરી બગરનો સાર તથા બધી જાતની દાળ અને બદામ પીસ્તા મળશે.
ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા ખાસ જાની કરવી.
M. A. Mahomed
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20447

શ્રી. ટ્રાંસવાલ હેગામ પ્રાંતિક પ્રજાપતિ મંડળ

૧૯૫૧ નું વાર્ષીક સંમેલન તા. ૨૩-૫-૫૧ ના રવીવારના રોજ બપોરે ૧-૫ કલાકે, મુકામ મારસદીસ વાયા ટ્રીબાર્ટ, શ્રી. વસનભાઇ કુબજી ભાઇ મીસ્ત્રીના મકાનમાં થી. દેવાભાઇ વસનજીના પ્રમુખપદે મળશે. દરેક સભ્યોને સહકુટુંબ વેળસર પધારવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ : (૧) શ્રીનીટસ તથા મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની રજુઆત, (૩) ઠરાવો, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

બહેની માસીક શ્રી અને દાનની રકમો સંમેલન પહેલાં મોકલી આપવા વિનંતી છે.

વિષય વિચારણી સમીતી સભા તા. ૨૩-૫-૫૧ ના રવીવારે ૧૦ વાગે સવારે મારસદીસ મુકામે મળશે. એ પ્રસંગે દરેક સભ્યોને હાજર રહેવા વિનંતિ છે.

રવાગત પ્રમુખ : વસનભાઇ કુબજી ભાઇ.

રવાગત મંત્રી : નાગરભાઇ મોહનજી રામભાઇ કરસનજી પટેલ
મંત્રી ટ્રાં. ટે. પ્રા. મ. મંડળ.
પી. ઓ. મોહસ કેપ
ડાહલ, ટ્રાંસવાલ.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રાતી ૧૯૫૧ મે	હીંદુ ૨૦૦૭ વીક્રમ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શનિ	૪	વદ ૧૪	૨૭	૪	૬-૨૭	૫-૧૬
રવી	૫	,, ૩૦	૨૮	૫	૬-૨૮	૫-૧૮
સોમ	૬	,, ૩૦	૨૯	૬	૬-૨૯	૫-૧૭
મંગળ	૭	સુદ ૧	૩૦	૭	૬-૩૦	૫-૧૬
બુધ	૮	,, ૨	૧	૮	૬-૩૧	૫-૧૫
ગુરૂ	૯	,, ૩	૨	૯	૬-૩૨	૫-૧૪
શુક્ર	૧૦	,, ૪	૩	૧૦	૬-૩૩	૫-૧૩

કિંમતના આંકડા :—
પ્રવેશ...રૂપી. ૧-૩ રતલ
બીજા ભાગ ૧.૬ રતલ
ભગ.....રૂપી. ૬-૦ રતલ
ત્રીજાની ડાળ રૂપી. ૨/૬"
પ્રવેશની ડાળ રૂપી. ૨/૬"
પહેલાની ડાળ....રૂપી. ૨-૦ રતલ
બીજાની ડાળ રૂપી. ૨-૦"
પાછલની ડાળ....રૂપી. ૨-૦ રતલ
બળતની ડાળ...રૂપી. ૨-૩ રતલ
ભગ ડાળ નં ૧....રૂપી. ૨-૦ રતલ
ભગ ડાળ નં ૨....રૂપી. ૧-૬ રતલ
બળતણ બોઢ (કાંકરી ચારનો) ૨/૬
લાકડી.....રૂપી. ૧-૦ રતલ
ડાળા બળદ.....રૂપી. ૧-૬૦ રતલ,
વરીયાળી.....રૂપી. ૨-૬ રતલ
દીવેટ.....રૂપી. ૧-૬ રતલ
ગાઈ.....રૂપી. ૩-૬ રતલ
ગાય.....રૂપી. ૩-૦ રતલ
એડ્રેસ : ૧૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૫૫
પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૧વરસની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

(ગાંધીજીનું સાહિત્ય ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે)

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
આશ્રમ ભા	(સ્વરાજ્ય ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો ગરકાર સાથે સત્યાગ્રહવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સત્યાગ્રહની		૫ ૬
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ દક્ષીણ આફ્રિકા ના કેદરોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન જનેરો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક શોધના		૫ ૦
ધર્મોના મોગાદે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મણુરાદાસ ચીરમજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા મનુ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો ૧	(બાજમની, બેજો ભાગ) સંપાદક મહા મહેતર	૨ ૧
બાપાની પેજવણી	(ગાંધીજી)	૪ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	બાજ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૧
	,, ચોથો	૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પર્શ કરતું પુસ્તક		૧ ૧
મંગલ પ્રભાત		૧ ૦
બાપુની ઝારોસાસની કહાણી (બાળાપાન મહેલના ઝેકોસ્લેક માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂ. ૧૫/-.		
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
સેમ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુના જેલ દિવસો	(ગોગાભાઇ)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(સ્વરાજ્ય પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
ભજનાવલી ૧૫માહક આંક		૧ ૦
ગાંધી રચનાત્મક આંક		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ચીરમજી)	૨ ૧
બાપાજી ધર્મ બાબતના	(ગાંધીજી)	૫ ૧

ચીમનલાલ મણીલાલના કૃત

કેળવણીનો ચીકાર	ફી. ૫. ૭.	૩ ૦
ગીતા મંથન	(ગીતાજીના સમગ્ર ચમત્ક મેળી રીતે લખાયલી નોંધો અનુવાદ	૭ ૧
ગીતા ધ્યાની	(ગીતાજીના મુલ્યવાની પસંદગી)	૧ ૩
ગુરૂ અને અદ્યાપીક		૧ ૧
ચી પુરૂષ અમોદા	(બાજ અમદી, કેળવણી સંબંધી ત્રણ ભાષણો	

પ્રસંગે બાપાજીએ કરેલા ત્રણ ઉપદેશ)		૨ ૧
ચરખા અને કુમારૂ		૩ ૦
સમુણી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી		૧૪ ૧
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ	(ચરખાકાર પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કેથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ		૧ ૦ ૦

કેદલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોમેસ		૪ ૦
ઇન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ગુજરાતી વક્તાઓ	(ચોકસીએ)	૫ ૦
ગુજરી અમારા સંસ્કૃતીનું આરસી	(રમા ઇન્દુન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(સાંકળીયો)	૪ ૦
જગતના પ્રતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૭-૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ		૨ ૦
ઝોરતાતી વિચારો	(મસ કલેકટર)	૧ ૩
ઝુલ લીલા		૧ ૧
ઝુલ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ કથાવલી		૫ ૧
તોલીવુડ પરીક્રમા.	(રશીયા વીશે નવુના જોવુ	૧૦ ૦
તોક સ્પીત્રકલા કથાનકો	(બીજી આવૃતી)	૨ ૧
તુલસીદાસ અદ્ભુત	(ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
દોસ્તોવસ્કી	(મસ કલેકટર)	૧ ૭
દુનીયાના	(" ")	૧ ૭
ધિંગી મેમી ત્રીજાનું		૭ ૦

ઉત્તમ નવલકથાઓ. ટોલ્સટોય કૃત

કેદી ઓફ કોકેસસ	(બીજી)	૨ ૧
અંધારાના પ્રીજાતા	(બીજી)	૨ ૦
બે નવેલકથાઓ		૧ ૦
ક્રાંતિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૧ ૨

ચારહ બાબુની નવલકથાઓ.

અપુર્ણ આરતી		૧૪ ૧
અનુરાધા		૭ ૦
કમલા		૧ ૦
કારીગાર		૧ ૦
ચંદ્રનાથ		૪ ૦
ચરીત્રહીન		૧૨ ૧
દત્તા		૧ ૧
દત્તા ચાત્રા		૪ ૦
દેવદાસ		૩ ૧
નવીના		૧૦ ૦
દેના		૮ ૦
દુર્મા		૮ ૧
રેખાદાસ		૫ ૦
વધુ વાર્તાઓ.		૨ ૧
શુભદા		૧ ૦

રાજોર કૃત

પ્રેમ પુત		૧ ૦
આકાંક્ષ અને બાર અધ્યાય		૫ ૩
અદુરંગ અને બે તોલો		૧ ૧
કરી બાકીરે		૬ ૦
કાજળી		૭ ૦
કાવ્યકુસ		૫ ૬
સેતુબંધ		૪ ૦
વિકાસબખા		૫ ૦
કમંડલુ		૪ ૬
ચતુર સુલભા		૬ ૩
નીરૂપમા		૭ ૦
૬૫ કેપા	(બે ભાગ સાથે)	૧૭ ૦
કેરે પદોરે		૭ ૦
પ્રાચિના		૫ ૦
સુવર્ણ પુત્ર		૨ ૦
૭ ૭ ૭		૩ ૩
મળવાન મનો		૨ ૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો		૨ ૩
ઉત્તરા		૭ ૦
ઓગોનું આરોગ્ય		૩ ૦
મહાભારતના પ્રસુનો		૩ ૩
ગામ વિચારથા		૨ ૦
પતીમંદીર		૩ ૦
રંગ લીલા		૨ ૩
પાની ગામ		૨ ૬
ધરતી		૫ ૦
રસ મુતીઓ		૩ ૦
મુનો સેવક		૩ ૦
ગીતાંજલી		૫ ૦
સાધના		૫ ૦
નવી દુનીયા		૫ ૩
સ્વાંતત્રતાઓ (નવાભાઇ ભટ)		૨ ૧
મહાન પુરૂષારો		૫ ૦
પુવ અને પશ્ચિમ		૫ ૦
ચરતના ચોરાં		૩ ૦
દેશ દેશની ચોક કથાઓ		૮ ૧
ચોકપ્રભુની પ્રેમ કથા (ચોકેલ)		૮ ૧
ચોકાનસુ ભા. ૧-૨	સેટની	૧૦ ૦
જમણી બાજુએ ચે		૫ ૧
ચોકહામ		૬ ૦
ઉજ્વો પ્રોમાત	(બીજી આવૃતી)	૭ ૧
સુંદરીનો રાજકુમાર		૧૪ ૦
ગરીબોનો ચરીત્ર		૪ ૦
મુજવતા પ્રશ્નો		૭ ૬
કુદાની રમઝટ		૧ ૦
કાલ ચીબકાનો કાવરો		૪ ૧
દીન ચર્ચા		૭ ૧
ઇસ્પતલી		૧ ૦
ચાલક કથાઓ.		૮ ૧
ભકત કબીરના કાવ્ય પ્રસંગો		૧ ૦

બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા		૧ ૧
મનોરમા		૩ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો.

અપરાધી		૮ ૧
પ્રાયેની		૭ ૦
ગુજરી કથાઓ ચાળાક નવલકથા		૭ ૪
નવલીકાઓ ભાગ. ૧		૧ ૧

પુરાતન જોત		૫ ૦
બોકેસા હાસ		૮ ૧
વેપીકાળ		૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી		૧૦ ૦
રાજાવાળી		૧ ૦

નવલ કથાઓ

કુમળા ૧	અંચલની	કાંતીમરી
નવલકથા. કીમત		૮/-
સોરાષ્ટ્રની સામાજીક	કાંતી દર્શનની	
નવલકથા		૧૭/-
ભુખી બાલમય ૧-	બહીલા કાંસ બીકાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
વિદ્રોહી આત્મા	(બહીલકુમાર	૮ ૦
આવાનુબીજ ભા. ૧ ૨	સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બીંદુ	(કમનિકાઓ)	૭ ૦
કાન્તી		૬ ૦
વેણીના ફુલ		૨ ૧
પ્રભાસપર્વ	પળ	૭ ૦
લાભ નિર્ભિલ	(નવલીકાઓ)	૭ ૧
કાંચન ભા. ૧-૨	પ્રત્યેકની	૮ ૦
કીરણની ચુલણ		૧ ૦
કલાની સહચરી		૫ ૧
કુંવરા અદલા બદલા		૩ ૦
ચાપુ મુકતી		૭ ૧
કોહીના બાપુ અને બીજા	વાતો	૮ ૦
બીરબલની વાતો ભા. ૧-૨	સેટની	૧૧ ૦
ચાપુ'ખમ અને બીજા	વાતો	૧ ૦
વિચાર મંદિર		૧ ૭
રૂપરાણી		૭ ૧
ગામડા સુધાર		૩ ૦
સોરઠી જગદીશ		૩ ૦
સોરઠી ચાત્રા		૧ ૦
કાવ્ય બીજા		૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જાવ ઓફ કોનેશીયા		૪ ૦
કાચાકલ્પ	(પ્રેમચંદ્ર)	
ભાગ ૧-૨-૩	સેટની	૧૪ ૦
ઇચાકાચ ભા. ૧-૨	(ચાંકેલ	
નવલના જેજોનો ચંદ્ર)	સેટની	૧૧ ૭
કાશ્મીરનો પ્રવાસ		૧ ૦
સોનો લાકડાચો		૭ ૦
પ્રભાંડી	(કુમારૂ)	૪ ૦
સંસાર	(ચમાણી)	૧ ૧૦
પ્રેમ ભકુમ		૧ ૦
ભકુકેય	વિનોના ચાલેલ અને વિદેશ	
ઉપર બહેલા પ્રવચનોનો	સંગ્રહ	૧ ૦
એક ધર્મ	પુસ્ત	૧ ૪
આરોગ્યની ચાવી		૧ ૦
આહાર અને પોષણ		૧ ૧
ચીની નારીની	કહાણી	૭ ૪
અલા મેળી		૪ ૧

ન્યાલચંદ્રાલ મુનેશી કૃત

અહંપે ચહને		૮ ૧
કોનો ઘાટ		૧ ૪
પશ્ચિમકુંક ભાવો.		૦ ૫
કોમ ચરીત્રો		૦ ૦
કવન કલા		૧૦ ૦
નવલીકાઓ		૦ ૦

આરીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હરિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપડો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પ્રાથમ દરજ્જા અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
માદું ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૨	૧ ૬

સાહીત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૧ ૧
" સાતમું	૧ ૪

ઘરબેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨, પ્રત્યેકની ૨ ૦

મુલત બેચન પાઠા ભા માટે ભાં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા પાઠાંતર જ્ઞાન મેળવે છે.

મુલત બેચન તાલીમ વર્ગ

" " વિસ્તરણ ૧-૦-૦

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવચુલ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૪
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ગ્રોધુ	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રોમ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રભારના

પ્રભાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧ ૪
" ત્રીજું	૧ ૪

વિકાસીલ વાચન માળા

આવડુ ચોપડી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૪
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૪
પુસ્તક	૧ ૦

બાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

દેશ બાદીની રાણી	૪ ૬

શિશુમંગાવલી

સેટ પહેલામાં ૧૦-પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર ચારોંગોના સેટની | ૧૪ ૧

ઇસપના પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
સાંઠ પણોમાં	૨ ૬
સોનરેણીની સફર	૪ ૦
સુકિનો બાદશાહ	૫ ૩
સુધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૨ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૬

ઉપરોક્ત રત્નોનો સેટ આમ ૧૨ બોમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કિંમત રૂા ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત રૂા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત રૂા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે બાર સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫ ૧
ભાજુ	૫ ૨
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૬
ઈનીયાને પગે (નેદરા)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૨ ૦
બાપની પુણ્ય	૨ ૦
બાપુની બાતો	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧ ૦
તાલો	૫ ૧
બાલાની શોધમાં	૪ ૬

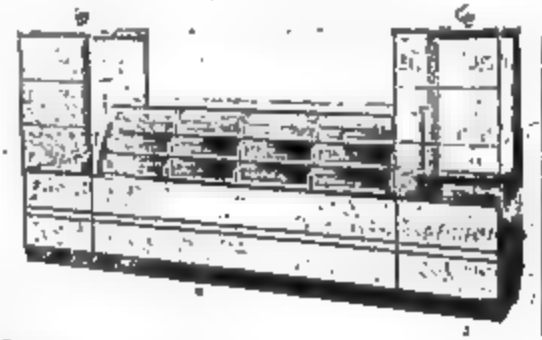
Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબાટીટી

ગુજરાતી
ઈંગ્લીશ ટાઈપો
અને ૩૦ ફોન્ટ
ટાઈપોગ્રાફર કાર્ડ્સ
ઘેર પુરીયા, ઈંગ્લીશ ટ્રેડર્સના હાથ બનાવટ, ૧૭ ઈ.
વર્ષ બાબત ૨૨૩૦૮ બોનસ.

એસોસીએટેડ ટાઈપફાઉંડર્સ લીમીટેડ

ઓની સાથે ઓફ્રીકામાંના ટાઈપફાઉંડર્સ, લિમિટેડ, જા. બા. ટાઈપફાઉંડર્સ, લિમિટેડ.
ઈ-૩ ઇંગ્લીશમાં સુધરેલ બાર મેળવ્યો છે, તેમણે આપેલા છે.

104 Marshall Street, (Foster Efrem House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6501

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નવલ)	૪ ૦
રાજ સન્યાસી (યુગપ્રેમ)	૧૦ ૧
અયહારા બાજરા	૦૩ ૧
બાજુસાયના રિવા	૪ ૦
બાલવતાર યુદ્ધ	૦ ૧
મોહીની	૦ ૧
મળેલા જીવ	૦ ૧

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
શી. ૭-૯
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે બિસાલ પ્રેમ—ઝુક જાયે તો બનું.
"ફાગુની" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગજલો નવશાદ બહુજ ભાવથી "અદા કરે" છે. બહુજ હલક, અને મધુર સંગીત નો મેળ આ રેકોર્ડની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 1074, રત્ના અને રોશનલાલ

તુ તીતલી હે મૈં ફુલ—મસ્ત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

Y I. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોડે દિયા હે છયા—ઓ દિલકેા "જાને" વાલેા
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું છે

YI. 1077 મીસ રતના

અંગ્રેજી ટોડી ચલી ગઈ—આઝાદ કદાની હું.
ભારત માતાની આઝાદિની ખાદમાં ખાસ તયાર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1081 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પીયા તેરી યાદ મે—હંસી ખુશી મે જૈ મેા.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ આપ જમાનાની માંગ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 એસ. ગુલરાજા

પ્યારા બાપુ—બાપુકેા કસાના.
બાપુની વાતની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશેા.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી બિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ બરોબર હોવી જોઈએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ મોટર મહી" સ્વકૃત કટાક્ષેા
વિદેશી તબલાપર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને બુઢા બનાવે છે" સ્વકૃત કટાક્ષેા
"આ બધું બસુતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. પેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનેા સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશેા રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ દીપ-દીપ હુરરે

YI 1085
હમ જાન ગયે સદમેા કે બાદલેા

YI. 1086
જવાની હમ ગુજારે મુઝે રાતે અંધેરે મે

YI. 1087
એ પ્રીતમ આકર ચુભ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારું ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવેા

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St, DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	11	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	16	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	18	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	6	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	11	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	0	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	2	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	1	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sants and Sita Chatterji	6	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	2	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers,

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ ફાતરપરાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ ચેવડા વેચવા. ઓર્ડરોની ખાસ બનાવીને મોકલે.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ' ચેવડા, ગાંઠીયા, ભાખરા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને મોકલે.

પાર્સલ ચીવડે આવે એવા પ્રકારમાં મીઠાઈ ભરેલ ટ્રંક પ્રકારમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અમો અળદ દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, આખ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના કઠોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ પણ કરીએ છીએ સારો તેમજ ચોકખો માલ કમેસા જથ્થાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તમા ભાવ મારે લખો:

HINDOSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"
NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

ઠે ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?"*

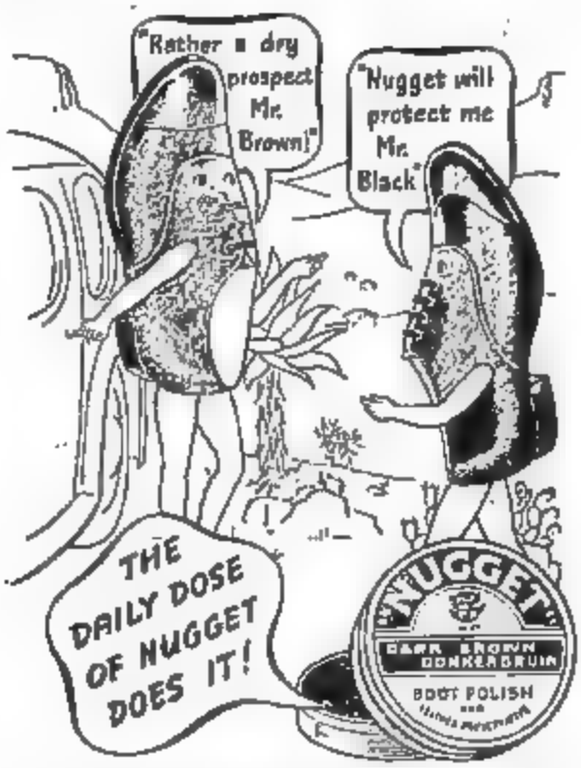
The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

REGD. TRADE MARK

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tancy Red, Ox Blood, Transparent.

AA-344

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

7162

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	1	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	2	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROSINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 19—Vol. XLIX. FRIDAY 11TH MAY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. (PRICE) SIX PENCE

BETTER TO DIE THAN TO LIVE AS SLAVES

If we are united in purpose, the Government must obey our will or retire. It is the disturbing factors of which the Government avails itself for the consolidation of its power. When we are violent, it resorts to terrorism; when we are disunited, it resorts to bribery; when we are united, it resorts to cajolery and conciliation.

* * *

I am convinced that it is not argument but suffering of the innocent that appeals both to the persecutor and the persecuted. The people will shed their slothful indifference and the rulers their callousness by the sight of such suffering.

* * *

Submission to the State law is the price a citizen pays for his personal liberty. Submission, therefore, to a State wholly or largely unjust is an immoral barter for liberty.

* * *

We must be content to die, if we cannot live as free men and women.

—Gandhiji.

ગુલામીમાં રહેવા કરતાં મરવું સારૂં

આપણા હેતુમાં આપણે સંગઠીત હોઇશું તો સરકારને આપણી ઇચ્છાને આધીન થવું પડશે અથવા સત્તા છોડવી પડશે. સરકાર પોતાની સત્તા જમાવવાને વિરૂદ્ધ કર્તા તત્વોનો લાભ લે છે. આપણે ઢીલાને માર્ગે જઇએ તો તે ત્રાસ પ્રવર્તાવવાનો માર્ગ લે છે, આપણે અસંગઠીત હોઇએ તો તે ખુશામત અને પટાવટનો માર્ગ લે છે.

* * *

આ ખાત્રી છે કે જુલમગાર અને જુલમના ભોગ થઇ પડેલાઓપર દુઃખોની અસર કરી શકતી નથી પરંતુ નિર્દોષોનાં દુઃખો અસર કરે છે. એવાં દુઃખો જોઇને લોકો પોતાની શીથીલતાભરી બેપરવાઇ ત્યજી દેશે અને રાજ્યકર્તાઓ પોતાની બેદરકારી તજશે.

* * *

રાજ્યના કાયદાને નમીને રહેવામાં પોતાની સ્વતંત્રતાની કીંમત આપે છે. એટલે જો રાજ્ય સદંતર કે મોટે ભાગે અન્યાયી હોય તેને નમવું એ સ્વતંત્રતાને અર્થે અનીતીભરેલો સોદો ગણાય.

* * *

સ્વતંત્ર પુરૂષ અને સ્ત્રી તરીકે જો આપણે નહિ રહી શકતાં હોઇએ તો મૃત્યુથી આપણે સંતોષ માનવો જોઇએ.

ગાંધીજી.

44" Wide
CREPON
GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES

44" OPAL GEORGETTE
all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unwashable 15/11 yd.
36" COLOURED SATEN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES
MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wise & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે હાડકાં

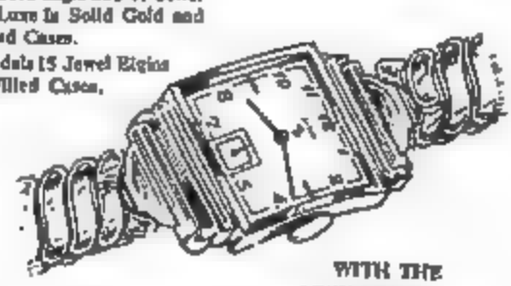
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેલમી તેમજ મુલતાન માપ, મુલ્ય રસ્ત. ભાવ-રેટસ—એની ખાસકે ચાટે
બહ બતનો માલ. તેમજ કેપડીશન ન્યોરસેટ આગેબ
વીસેરે ચાટ હમારે સાં પ્રથમ વખાસ કરવા બહારાણ છે
38 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 28632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
13/12 Pretoria Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-1371. After hours: 24 4564.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST @ 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઢોલી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમાને લગતા બધાજ વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. ઢોલી કંપનીને ઇખલાસ આપવું એ દરેક ઢોલીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845, P. O Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઅરફ્રેમ, ડનલોપ બેડ ગાદિ બોર બોકસ બેડ, ચુક બેડ, ટેબલ, વગર મીકાયત ભાવે બનીને તૈયાર. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જ હમારી ફેકટરીમ નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે ઉ. સેકેન્ડ હેન્ડ ફર્નીચર પણ ઉ. આપ જેવા ગ્રાહકોના પ્રત્યેક ઓર્ડર સંભાળવા અને સેવાને આતુર રહીશું.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 262.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બીઝનેસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS
General Printers
P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAHOONA	IMTIHHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	SHELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAIR JEHAN	NUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19—Vol.-XLIX. Friday, 11th, May 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

The "Bill Of Rights"

THE "Coloured Voter's Bill" or "Franchise Bill" has been something like a Godsend to the U.P. and very naturally they are capitalising it for all it is worth.

No decent-minded person of average understanding can for a moment doubt that it, as a measure and those responsible for its creation, deserve all the adverse criticism it has aroused.

Its purpose is transparently obvious: the further entrenchment of the Party presently in power.

While, however, recognising that this particular bit of anti-Colour legislation is about as callous, cynical and cold blooded a disregard of moral obligations as the non-European communities have so far suffered from, we shall, we hope, be forgiven reminding critics that it is only one more of a long and shameful series of broken pledges covering a period of half a century of which, incidentally, the lawfully domiciled Indian people have been the chief victims.

The "pledged word" and "moral obligations" did not deter Natal from depriving its Indians of their elementary vote and later of the municipal franchise. And that, long before Union, and when the Garden Colony was very British.

The Lansdown protest of 1899 against the Kruger Government's differential treatment of the Indians domiciled in the Transvaal did not later on save the latter from volumes of statutory disabilities such as no foreign government would have dared to impose upon British subjects. And, that, from almost immediately after peace was proclaimed in 1902 and in spite of Sir Arthur Lawleys assurances.

The "White Man's honour" was conveniently thrust into the background when the Government then in power found it convenient to defend its conduct on the plea of "misunderstandings" regarding the Smuts-Gandhi settlement of 1914.

Nor yet has it seemed to matter that the Capetown Agreement of 1927 has since been treated as just one more "scrap of paper," even before the Nationalists came into power.

Wholly Artificial

Honour, the pledged word, should, of course be regarded as something too sacred and precious to be soiled much less trafficked in. And, since such regard is no more or less than the reverence and respect rightly due to Truth, the distinction between the "White Mans' Honour" and the non-White Man's Honour is wholly artificial.

Anyway, History hardly seems to support the contention, either express or implied, that the "White Man" has, when self-interest or expediency prompted it, shown any special regard for honour or the pledged word.

South African history most certainly does not, and while the fullest appreciation should be given to the not inconsiderable number of European supporters of the non-Europeans' cause for their outspoken championship, it is impossible to ignore the fact that things could never have reached their present pass but for the selfish Herrenvolk mentality of the rank and file of South Africa's White population, whose idea of the black or coloured man is that he was created for the purpose of bearing the White man's burden.

Repentance, however belated, is always to be commended, but it is difficult to resist the conclusion advanced by Mr. Andrew W. Fredericks a prominent member of the Coloured community in his letter to 'The Star' of the 30th April, that a very great deal of what is now being paraded as altruism is but little if any better than gigantic selfishness in disguise.

There is obviously an uncomfortable feeling prevailing about whom this boomerang, that was originally thrown long before the Nationalists took office, is going to hit next.

Is It Just A Pious Hope ?

The Bill of Rights, is like G. B. Shaw's opinion of Democracy, a splendid idea. It is the U.P.'s counterblast to what is designated "the entrenched clauses."

To be of any real value, however, it has to get beyond the mere "idea" stage; to become something more than merely a "pious hope;" certainly more than a pious hope adopted and paraded as a political counter in the interests of a political party.

Pariahs and Outcasts such as are the Native and Indian sections of the people, are not unnaturally asking "Whose rights?"

And they may, perhaps, be pardoned wondering whether "Entrenched Clauses" is possibly a misprint for "*Entrenched Classes.*"

For, of course, now that they have, for all practical purposes been stripped naked of the last vestige of any rights they ever did possess, all that is left to them is their grievances; their wrongs.

They have nothing to preserve, except, perhaps, *their* self-respect and *their* honour.

No! If this much publicised Bill of Rights is to be taken as evidence of real conversion, of any real change of heart regarding what is rightly due to the hitherto despised non-Europeans; if it is not, as Mr. Fredericks shrewdly suspects, merely a party cry uttered with the tongue in the cheek, it should comprehend and cover "Rights" in the fullest and completest sense of the word.

It should pledge its subscribers to repair wrongs, such as the denial of equal opportunities for progress and self-advancement, inflicted upon *any* section of the people no matter what their complexion or ancestry.

It should undertake not only to restore what has been taken away but to surrender what has been denied; what has unjustly been withheld.

Mock Of Democracy

Except it does this, its protagonists will still be making a mock of Democracy and lay themselves open to well-justified suspicion of insincerity.

For example: Does this Declaration of Rights that is to be expressed in the form of a "Bill," contemplate the repeal of the infamous Group Areas Act? The rehabilitation of Indian property owners, merchants and small traders, who are about to be despoiled and ruined under this Act?

Does *it* envisage applying to them and to *all* non-Europeans, the fundamental democratic principle of "no taxation without representation?"

Is equality of *economic* opportunity to be extended to the Black Man, and not, as at present, to be kept as a preserve "for Whites only?"

Are respectable and even distinguished members of the Native, Coloured, Indian and Chinese communites to remain branded with the bar sinister of inferiority because of their race and colour?

From the political party presently in power and their supporters the reply if not a derisive and emphatic "Of course," will be some sort of characteristic evasion.

But what about the "other Party"? The "Outs," seeking to become the "Ins"? The Party that, as such, was incapable of responding to the call of the late J. H. Hofmeyr, perhaps the brightest constellation of them all. Supposing they are given the

opportunity, are principles again to be jettisoned for the sake of expediency; the birthright bartered away for a mess of pottage? Vote-catching over-ride all other considerations?

These are questions that may, perhaps, not be very important in the "entrenched classes," whose chief concern is cheap black labour and plenty of it, and the elimination of "Coolie" competition, but they are of prime importance to the disinherited and despoiled, who feel that it is about time their self-constituted "Trustees" recognised that they have grown up, and entitled to be respected as fellowmen and to the rights and privileges properly incidental to that status.

This "colour" superiority complex is regarded as simply ridiculous in most other parts of the world. A display of ignorance and wholly unwarranted by the facts. From the point of view of Truth, Right and Justice it is no more warranted in South Africa than elsewhere. And, being unnatural and an artificial obstacle to mankind's evolutionary growth and progress it is bound to "go" here as elsewhere.

There is something to be said for making a virtue of necessity. Not a great deal, perhaps, but something.

In this case, prudence, if no loftier consideration, would seem to suggest the advisability of saying it, and doing what sooner or later will have to be done.

True, there is not much merit in doing justice only when you find you have no alternative. But why wait till then?

AFRICAN CLERGY CONDEMNS APARTHEID POLICY

THE Bloemfontein correspondent of 'The Forum' (Johannesburg writes:—The Transvaal Synod of the Dutch Reformed Church may have been able to find a Scriptural basis for "apartheid," but their views are certainly not shared by African clergy.

Indeed the sixth conference of the Interdenominational African Ministers' Federation, meeting in Bloemfontein recently, not only emphasised that it could find "no scriptural authority, approval sanction or precedent for 'apartheid' or any other national policy that seeks to treat the inhabitants of the country on differential lines based on race, colour or class," but stated categorically that the policy at present being pursued in South Africa was "the anti-thesis of the spirit and teaching of Christianity as propounded in the New testament."

Coming down to the particular, the conference condemned the passage of the Separate Representation of Voters Bill for showing "a cynical disregard for the views and sentiments not only of the Coloured people but of all non-European people in the Union.

Speakers at the conference had no reservations on the subject. Introducing the discussion, the Rev. Z. A. Mahabane, of Kroonstad, declared that the basic principles underlying "apartheid" were the entrenchment of the doctrine of non equality between White and Black in South Africa in both church and state; the maintenance of supremacy for the European; the entrenchment of his position as ruler; and an attempt to keep the Black man in a state of serfdom for all time.

It was a policy of a diseased mind, he said, a mind suffering from hallucinations, fear complex and superiority complex. Its colour prejudice fermented race hatred and called up visions of non-existent bogeys.

What was the reaction of non-Europeans going to be? "You cannot hold a race of people in subjugation indefinitely," he continued. "To begin with it will produce a sense of frustration in the non-European, then despair and after that a state of of despondency. Finally he will react.

"Apartheid is essentially non-Christian and must therefore be rejected and condemned by all who call themselves Christians. The iron curtain that divides European from non-European, White from Black, East from West, has got to be removed.

NON-EUROPEAN MEDICAL SCHOOL PROJECT IN DANGER OF BEING FRUSTRATED

OWING TO DURBAN MUNICIPALITY'S CUSSEDNESS

DR. E. G. MALHERBE, Principal of the University of Natal, told the 'Natal Daily News' last week that unless an immediate start is made on the £200,000 Non-European Medical School in Durban, the building will not be ready in time to accommodate the first batch of students, who began their preliminary course this year.

He said that the delay had been caused by prolonged negotiations between the Provincial Administration and the Durban City Council, which is objecting to the proposal that the school should be built on three acres of ground adjoining King Edward VIII Hospital.

It has recommended, instead, that it should be built at a site farther away and bounded by Glastonbury Place, Congella Road and Francois Road.

The Council opposed the original site on the grounds that the school, when completed, would front on Umbilo Road directly opposite European-owned and occupied residences.

Dr. Malherbe said that unless the Council agreed to the Umbilo Road site, the University would have no alternative but to forgo the medical school.

Negotiations for the acquisition of the land had been going on for five years, and it was only now—when the school was almost an accomplished fact—that the Council had suggested an "impossible" alternative site.

In addition, the Council was trying to introduce a stipulation that, if the school was built, it should be removed on an entirely new site after 25 years—an equally "impossible" condition.

"It is imperative that the school should be situated as near the hospital as possible; the alternative site is quite useless for our purpose," he said.

"I can't see what objection there can be, unless it is against a handful of well-educated Natives being added to a total of more than 2,000 non-European patients and nurses already at King Edward VIII Hospital."

Meanwhile, 40 selected students have already started on the pre-medical training course, which began in the University's country buildings at Wentworth on February 16. These students are due to start their full medical course in the Medical School in 1953, by which time it was hoped the building would be completed.

Dr. Malherbe said that if the University did not get the site it wanted, the school would not be built.

"Not only that," he added, "we would lose our Government grant of £200,000 for the medical school; £50,000 per annum for maintenance and £20,000 annually for bursaries.

"If our University loses this valuable medical school, it will be a sad blow to the Province."

PRINTING PRESS FOR SALE

AN OPPORTUNITY OF A LIFE TIME

Well established printing press fully equipped. With large turnover, European and Indian customers. Excellent reasons for selling. Small deposit and very easy terms spread over TEN years!

Further particulars from the MANAGER,

P.O. Box 2264,

DURBAN.

NOTES

Whiteman Must Remain Master—Says Strydom

THE Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom, told a Nationalist Party rally at Mafeking last Saturday that there were two nations in South Africa. "There is a White Nation and a Black nation. Each have their own rights. But the White man must remain master in South Africa, and must retain the franchise in his hands if White South Africa is to survive." The policy of the United Party was a gradual distribution of the franchise through all races of South Africa; while the policy of the Nationalist Party was a retention of the franchise in the hands of the European so that the European might remain the master.

Bill Did Not Take Away Political Rights Of The Coloureds—Viljoen

The Afrikaner Party now stood consolidated with the Nationalist Party, said Mr. J. H. Viljoen, Minister of Mines, Education Arts and Science, when he addressed a Nationalist Party meeting at Mafeking last Saturday. As a result of the co-operation of the two parties, South-West Africa was now to all intents and purposes a part of South Africa, he said. The Population Registration Act also flowed from the co-operation of the two parties, said Mr. Viljoen. Similar acts existed in France, Holland, Belgium and Britain. Its purpose was to exclude undesirable elements from entering South Africa. He said much publicity had been given by newspapers to the Separate Representation of Voters Bill But the measure did not take away one iota of the political rights of the Coloured people. The measure merely allowed for the representation of Coloured people by their own representatives in Parliament, the Senate and the Cape Provincial Council.

What Does It Then Mean

The contention of those who are opposing the separate Representation of Voters Bill is that it is a diminution of the Coloured peoples' franchise rights. Mr. J. H. Viljoen says the measure did not take away one of the political rights of the Coloured people. One could pertinently ask what then is the purpose of of this Bill? Mr. J. G. Strydom is quite honest about it. He says the policy of the Nationalist Party was a retention of the franchise in the hands of the European so that the European might remain the master. If this does not mean a diminution of the rights of the Coloured people one wonders what it does mean?

Exercising The Patience Of Non-Europeans

Elsewhere in this issue is reproduced from the 'Natal Daily New' the sad story told by Dr. E. G. Malherbe, Principal of the University of Natal, of the Non-European Medical school proposed to be built on three acres of ground adjoining King Edward VIII Hospital, at a cost of £200,000. The whole project is in danger of being frustrated owing to the sheer cussedness of the Durban City Council. However much the moderate-minded non-Europeans may try to avoid the relations between Europeans and non-Europeans being strained, such acts as the one on the part of the Durban City Council are not only disheartening but they tend to drive the most moderate to extremism. The patience of the non-Europeans is being exercised to the farthest limits: Of course it is in the hands of the European public, if they wish to see justice being done, to bring the City Council to book. As good citizens it is their duty to do so.

Millions Spent On Beach While Non-Europeans Lack Housing Accommodation

A writer in the 'Natal Daily New' says:—The Mayor of Durban is apparently in favour of spending £2,000,000 to give us back our beach. One does not expect such a statement from the Chief Citizen when money is urgently needed in other directions such as European and non-European housing and a general cleaning up of the outside areas, which are a disgrace so this city. Money will not prevent Nature from taking its course and the ocean is no exception. Why, therefore, waste millions trying to keep the sea back? Instead of throwing all this money into the ocean we should use it in cleaning up the outside areas and by providing accommodation and amenities badly needed for the non-European population. It is our duty to protect the city from a possible epidemic by installing the necessary and long overdue waterborne sewerage system in all those areas. The sewerage arrangements outside the Old Borough are deplorable. We were informed in 1937 that all the incorporated areas would be served with waterborne sewerage within five years. The war, of course, is the excuse for the delay—but nearly six years have passed since the war ended. It is high time the Council paid more attention to the health of the city and less to the beach.

Exact Meaning Of Apartheid

The political correspondent of 'The Star' (Johannesburg) writes: Out of Ministers' mouths this week has come evidence that apartheid means: (1) No consultation between White and non-White; (2) No separate sovereignty for Native States; (3) No hope for Natives to advance to skilled occupations "except in their own areas." Dr. Donges, Minister of the Interior, replying in the Assembly to Dr. Colin Steyn's plea for consultation with the Coloured people about their vote, said inter-racial consultation would lead only to the Coloured people making extravagant demands, as the Indians had done. Dr. Verwoerd, Minister of Native Affairs, told the Senate that although the Government intended to give the Natives "home rule" in their own areas, eventually, there would be no separate Native state or states, the Cape Native Representatives in the House of Assembly would be abolished, and Native Parliamentary representation would be confined to the Senate (which, incidentally, has no say over taxation.) Dr. Verwoerd in the Senate and Mr. Schoeman, Minister of Labour, Assembly, said simultaneously that large numbers of Natives would continue to live and work in European South Africa but would not be allowed to become skilled or to do skilled work except in Bantu areas—this in spite of the admitted shortage of skilful hands in the Union's economy. These announcements have shocked even those who always suspected that apartheid was repressive, because they mean that in White areas Natives will never have any political say or economic advancement, and in Black areas they will have only a local and limited political say and a problematical field for economic advancement. They also mean that Natives are to be treated now as though they already had the separate economy which the Government hopes they will have in their own areas in 50 or 100 years' time. The guardian is not going to allow the ward to grow up, but is going to treat him as though he had already become self-supporting.

Group Areas Act

Mr. R. Wood from Transkei writes in the Sunday Times:—Dr. J. H. Loock, the Nationalist M.P., has stated that there will be no harsh application of the Group Areas Act. Such a statement is a joke: the whole Act is nothing but harsh. As it stands, and however it is administered, it will result in the deliberate and calculated ruination of those Non-Europeans who owe properties or business in "European" areas and who will be forced to sell for next to-nothing to White competitors. How would Dr. Loock, or any other Nationalist, like being given a month, or even a year, to vacate a business which has taken years to build?

Coloured Views Of Franchise Bill

Mr. Andred W. Fredericks writes in 'The Star' (Johannesburg): Sir,—"Coloureds stood patiently by, appreciative of the voice of protest made on their behalf," reads a news item in The Star. Patient, yes; appreciative, surely. But—and here's the point—appreciative of a gigantic selfishness parading as dyed in the-wool altruism appreciative of this protesting too much; appreciative that we would much rather stand on our own feet than that our cause be pleaded with tongue in cheek when the shoe pinches the pleader's foot. For us the communal roll is at once the deliverance of Prometheus bound, a challenge to which we can rate unfettered and a promise of democratic self-validity.

Self-Government In Gold Coast

Mr. James Griffiths, Secretary of State for the Colonies, addressing the Royal Empire Society last week, reiterated the desire of the British Government that the Gold Coast should carry on with its work of self-government and eventually join the Commonwealth as a partner.

Nationalist Demands In Nigeria

Dr. N. Azikiwe, leader of the extreme nationalist movement in Nigeria, according to a Sapa-Reuter message from Lagos, called for an immediate "Socialist Commonwealth of Nigeria." Addressing a crowded meeting of the National Council for Nigeria and the Cameroons, which marked the opening of an election campaign for a new constitution, Dr. Azikiwe said the council was no longer prepared to accept the British Government's promises. It was time to move away for ever from "the forces of imperialism and reaction."

MASS MEETING IN DURBAN

TO PROTEST AGAINST APARTHEID LEGISLATION

A MASS MEETING under the joint auspices of the Coloured Peoples National Union (Natal), African Peoples' Organisation (Natal) and the Natal Indian Congress was called last Sunday at Nicol Square, Durban, to protest against the Separate Representation of Voters' Bill and the Group Areas Act. There were about two to three thousand people representing all sections of the community present.

Mr. E. C. Swales, chairman of the African Peoples Organisation, presided.

Mr. S. D. Finchell, chairman of the Natal branch of the Coloured People's National Union, said that the non-European no longer trusted the White man.

"Luckily, we have 90 per cent. of the White people behind us," he said. "We will march with them and be loyal to them. I have fought in two world wars, and I carry my medals. But what use are these to me when my most precious possession—my franchise—is being taken away from me?" he asked.

Mr. Hills of the Civil Rights League explained the aims and objects of the organisation which, he said, stood ■ safeguard the rights of all irrespective of class, creed or colour.

Mr. M. B. Yengwa, secretary of the Natal branch of the African National Congress Youth League, asserted that the non-European peoples should unite and fight for a true democracy.

Dr. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress, said that the theory of White superiority sought to justify the "most shameful exploitation of man by man." It aimed at putting into bondage all the non-European peoples.

He then appealed for unity among the non-European peoples ■ defeat the policy of apartheid. This unity should be achieved within the various groups and with other groups.

A prediction that Black men would be seen sitting in the Union Parliament and legislating for their own people was made by Mr. E. C. Swales, chairman of the African People's Organisation. And if the White men wish to sit on equal terms they will be very welcome to do so, he said.

Mr. Manilal Gandhi's Speech

Mr. Manilal Gandhi thanked the organisers of the meeting for allowing him to speak. He said he did not belong to any political organisation but he fully sympathised with the cause for which the meeting was called. Mr. Gandhi said he took the opportunity to express publicly his appreciation and thanks ■ the many friends and well-wishers who had shown kindly interest in him during his fast, having sent messages of good wishes, having come from long distances to see him personally and having participated in the regular evening prayers held at Phoenix. He said his fast was for self-purification in order that he may be ■ to serve the oppressed people. He said he did not expect that the Group Areas Act would be abolished by the mere fact of his fasting. It was folly to think that any desired purpose could be achieved merely by fasting. Fasting was to purify one's self in order to be able to work for the achievement of that purpose. God helps those who help themselves. "God will not help us unless we put our shoulders ■ the wheel."

Speaking on the Voters' Bill, Mr. Gandhi said the Bill, which aimed at depriving the Coloured people of their existing franchise rights, had been condemned practically by the whole country excepting the extreme Nationalists. Yet the Government chose to ignore not only the feelings and sentiments of the people directly concerned but the voice of the whole country.

The Group Areas Act, he said, was one that disgraced the Union Statute Book. "The Government seems to have become power-mad," said the speaker, "and is fast dragging the whole country towards destruction. What kind of a democracy ■ this, he said, where two and three-quarter million privileged White people can deny ten million people who have no voice in the Government of the country, basic human rights, and ride rough-shod over their existing right. "For all self respecting people," he said, "this is more than they could endure.

"Freedom's battle," Mr. Gandhi continued, is not any easy one. History teaches us with what great sacrifice it has been acquired." The trouble is that those who have acquired it have become too greedy and want to monopolise it by keeping multitude of unenlightened people crushed under their heels. That cannot go on for ever." All man-made laws to be respected, the speaker said, should be based on the law of God who is the King of kings and rules the universe. "If any man-made law is contrary to the supreme law of God, it becomes one's solemn duty, ■ obedience to that supreme law ■ disobey that law."

Mr. Gandhi spoke on the principles of Passive Resistance and the duty of the leaders of a Passive Resistance campaign based on Truth, Love and Non-violence. He said: "If we wish to fight for our just rights in this country we shall have to be prepared to sacrifice our all-including our properties, all our wealth, our beloved ones and our very lives. All these," he said, "should be of no consequence in comparison with our national self-respect, which we claim ■ be dearer than all else. If we do not, then," he said, "all our speeches and resolutions are meaningless."

He said, "we must have no rancour, no hatred in our hearts even for our worst enemies. We must have the courage to die with the name of God on our lips. "Unless we have that unshakable faith in and that dedication to God, all our talk, all our demonstrations, all our slogans are in vain." Our one and only slogan should be "We shall die in the service of God," and we must be true to it in thought, word and deed, the speaker concluded.

Resolution

The following Resolution was unanimously passed by the mass meeting:—

The Mass Meeting of the citizens of Durban called under the joint auspices of the Coloured Peoples' National Union (Natal), African Peoples' Organisation (Natal), African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress, expresses its grave alarm ■ the systematic attack that has been launched by the Nationalist Government on the rights and liberties of all South Africans.

As Parliamentary enactments and administrative measures unfold themselves, it is becoming clear ■ all thinking South Africans, who stand by the democratic ideals, that the present Government aims at the total destruction of all civil liberties in the country. We are of the firm opinion that as long as the vast majority of the South African people are denied basic

COMRADES WE

Comrades we whom love is leading forth from shades of starless night,—
Hearts aglow, and faces sunward,—children of the morning light.
Dark the way that lies behind us, rough the path our feet have trod;
But around us clouds are breaking on the breezy hills of God.

Saviour, if ■ us is granted sunlight over hill and vale,
If, to drink of living water from the springs that shall not fail,
Save us from the isolation of a love-forgetful creed;
Let our joy be strong for service, rich to help in word and deed.

There are human hearts in bondage, where Thy sunbeams may not shine,
Where the flowers of love are blasted, well-nigh quenched the spark divine,
Where the men that use Thy name are waging war's unholy strife,
And the greed of man, unheeding, crucifies the Lord of life.

Our Master, Thou hast died that souls in bonds may yet be free.
Draining deep the cup of sorrow in Thy dark Gethsemane,
Conquering in the might of meekness, bringing gladness out of pain,
Changing earth's low mournful music into Heaven's triumphant strain.

It is they who share Thy sorrow that can share Thy love divine,
They who tread with Thee the wine-press that can offer heavenly wine,
Mould our lives to Thy obedience, let Thy Cross our souls inspire.
Take us, Lord, baptise us wholly with the Spirit and with fire.

Edward Grubb.

Music Ode ■ Joy Beethoven (adapted.)

First written and sung in a chalk pit, Guildford, Surrey, England, 1910.

The above was sent to Mr. Manilal Gandhi during his fast by Miss Olive Warner.

human rights, for so long will our country be menaced by fascism and all the evils that go with it. Consequently we declared our solemn belief in the fact that the surest guarantee against totalitarianism in South Africa is the extension of full democratic rights to all her citizens of all colours.

We believe that in any democratic country the will of the people is the authority of government and that this will should be expressed in periodic free elections by universal and equal suffrage. The present Government, elected on a minority vote of even the White electorate of the country, is not fitted to act in the best interest of our country. Its policy and programme have convinced us that the path it is following will lead South Africa to increasing racial conflict and chaos.

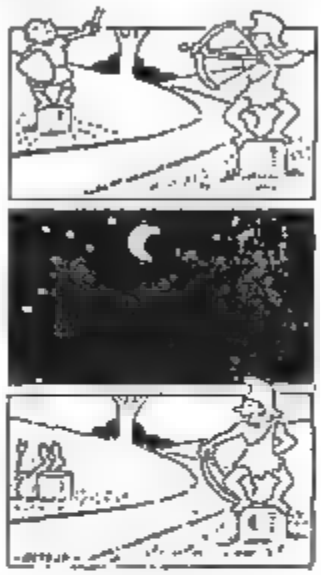
At this critical hour when Parliament has before it measures designed to entrench a minority group in power for all time and when Parliament has already enacted far-reaching measures depriving the Non-European people in particular of their meagre existing rights, it is the duty of all South Africans to realise fully the gravity of the situation facing the country and to take positive action in the defence of democracy. Accordingly we call upon the people of Natal to rally in their united strength to defeat each and every measure flowing from the policy of apartheid.

The Separate Representation of Voters' Bill, now before Parliament, is a direct attack on the political rights of the Coloured people, and is part of the well-calculated plan of the Nationalist to make the Non-European people completely impotent in the political field. We condemn the Bill as a piece of fascist legislation and declare our determination to oppose it and to carry out a campaign for the extension of equal franchise to all South African people, irrespective of race, colour or creed.

We declare our most emphatic protest against the Group Areas Act, a law which violates the sanctity of our homes and which if put into effect will bring economic ruin to thousands of our people. We will never accept this measure and will wage consistent opposition until it is repealed.

This meeting, believing in the right of free movement of all South Africans, lodges its protest against the law which deny this freedom. In particular it condemns the ban placed on the entry of Africans into Durban and called upon the authorities forthwith to remove this ban.

In order to give effect to the determination of the convening bodies to oppose the policy of apartheid, this meeting requests the Executive Committees of the African National Congress (Natal), the African Peoples' National Union (Natal), and the Natal Indian Congress to take immediate steps towards the creation of a Co-ordinating Council, whose main task will be to rally the democratic people of Natal against Apartheid and for democracy

All Rights Reserved.

KING'S MESSAGE TO YOUTH OF EUROPE

On the occasion of Empire Youth Sunday, H. . . the King in a message said:

"THE Queen and I hope that as young people of all parts of the British family of nations join in worship on this day, whether in a famous capital city or in some small and lonely village, they will be conscious of the spiritual bond which unites them, and will draw courage and inspiration for the tasks which lie ahead.

"No generation has ever inherited graver problems or faced more formidable perils but no generation has ever had greater opportunities for shaping for good the future of the world.

"We pray that under God's guidance our young people may learn the wisdom which accepts problems as a challenge, the unselfishness which welcomes burdens as an opportunity, and the courage which uses perils as a spur, so that, thus equipped, they may more loyally serve not only their own Commonwealth, but mankind."

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INFRA all rights reserved.

To be continued

INDIAN-OWNED LAND AT CATO MANOR

CONGRESS ON MAYOR'S STATEMENT

THE Natal Indian Congress issued the following statement on the declaration by the Mayor of Durban that Cato Manor is to become a European area:—

"For many years the Durban City Council has had a rabid record in so far as its dealings with the Indian community is concerned, but the Mayor's statement that Cato Manor is to become a European area is the most astounding decision yet taken.

"The history of the City Council's unworthy manoeuvres in regard to Cato Manor is well-known to all thinking people. For the last three years the Council has strongly persisted that Cato Manor is absolutely essential for African housing in the argument that no other land is available, and it has rejected alternative proposals put forward by our Congress and other Indian bodies. To the African community the Council has attempted to present the Indian, who opposed the expropriation of his land, as the obstacle in the way of decent houses for the Africans in Cato Manor. Now suddenly the Mayor declares that other lands in the City will be used for African housing!

"In view of the grave deterioration of conditions in Cato Manor and the refusal of the Council to adopt any alternative scheme, our Congress in February this year advised the Administrator that in the interests of African housing and the welfare of the City we would not oppose the Council's African housing scheme for Cato Manor, although a land starved Indian community could ill afford to sacrifice land.

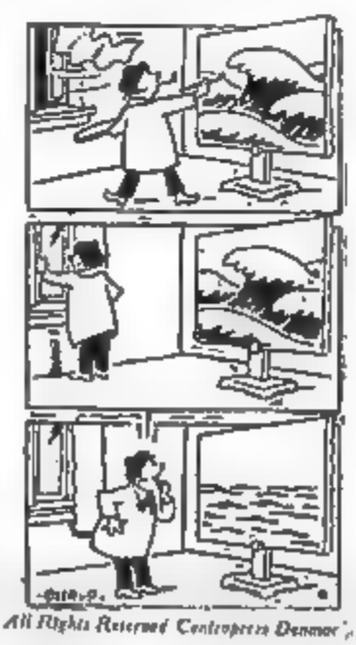
"Last month the Administrator granted the Council its long and persistent request to expropriate Cato Manor land for African housing. But before the ink on the Administrator's signature is dry the Mayor announces his 'master Plan' of white Cato Manor. This clearly bears out our contention that the Council's insistence in establishing an African scheme there did not arise from any genuine desire to provide houses for Africans but from the Council's policy of reducing the extent of Indian-owned land in Durban. We cannot help but come to the conclusion that the Council has at this stage made public its real intentions' because, with the Indian Congress supporting African housing at Cato Manor, the Council realised that its anti-Indian propaganda among the African community had ceased to have its value.

"The 'Master Plan' which the Mayor has proudly carried in his brief case to Capetown is not something of which the City Council or Durban can be proud of, for it aims at nothing less than robbing the Indian people of their land which they have owned and developed for the last sixty years. Moreover, a few months ago the Council gave a solemn promise to the occupants of the Cato Manor Indian Economic Housing Scheme that not only would they not be disturbed, but that their scheme would be extended.

"By submitting its new plan the Council is becoming a willing tool of the Nationalists to further their abhorrent policy of apartheid, and is not assisting the housing of any section of the community. One of the conditions on which our Congress agreed not to oppose the expropriation at Cato Manor was that the building of African houses should start immediately. We will not agree to the expropriation of Indian land at Cato Manor for European housing and we therefore strongly oppose the 'Master Plan' of the Mayor."

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

All Rights Reserved Centropress Denmar

BELIEVE IT OR NOT

	Churchill	Hitler	Roosevelt	Mussolini	Stalin	Tojo
Birth date.	1874	1889	1882	1883	1879	1884
The age at which they came into power.	70	55	■	61	65	60
The year in which they came into power.	1940	1933	1933	1922	1924	1941
Number of years in power	4	11	11	■	20	3
	3888	3888	3888	3888	3888	3888

The end of war (½ of 3888) 1944 and ½ of 1944 is 972 i.e. 9/7/2 and that is September, 9th, at 2 p.m. the time and day when peace was declared.

PEACE BLOOMS IN THE HEART OF MAN

(A PROPHECY)

Look to the skies flushed with dawn,
The skies purged of night,
Look for the old hour passes,
The dark hour fades,
Truth blooms in the heart of Man.

Listen to the winds brisk with hope,
The winds washed of doubt,
Listen, for the old storm passes,
The dark Storm fades.
Love blooms in the heart of Man.

Look—listen!
Let the eyes open to light,
The ears to song—
Gone is the horseman with scythe of fire,
Reaping the fields,
Spilling the blood of youth.
Gone is the battle-cry
In scarlet syllables of death.

Look to the skies,
The new skies spanning the earth with joy,
The world with song.

Listen to the winds,
The new winds sweeping the earth of fear,
The world of hate.

Listen to the whisper,
Listen to the song—
Peace blooms in the heart of Man!

WESTON MCDANIEL
122 East 62nd Street
New York 21, N. Y.
U. S. A.

NEW BOOKS
Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER
After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.
ABSORBENT AND COOLING
310

NEHRU JOINS IN REVELRY AT HOLI FESTIVAL AT DELHI

By MRIDULA SARABHAI

A SPIRIT of revelry had gripped the atmosphere; *dholak*; and Holi songs echoed from far and near dragging the willing and unwilling into the spirit of the day. The pull was magnetic and one just could not keep out of it.

Even the Prime Minister's residence and estate got affected! The usual fearful restraint and protocol were swept away in the torrent of the Holi festival. Everyone, old and young, was bent on dragging their beloved master, benefactor and friend, Jawaharlal, from his office files, from the prison cell of the Prime Minister's office, of an atmosphere of genuine human comradeship and love. They had given him due notice. So on Friday morning, the Prime Minister's house wore an appearance of festivity preparedness and great excitement.

All the year round, he entertains people—some friendly and loyal, some stiff-collared and formal. But today he was going to entertain those who adore him and serve him. They, in turn, felt lucky—damn lucky—to be one of those rare people who got a life's chance to play Holi with him.

It began with the Estate staff and ended up with the neighbouring labour population—the *mogharis*. Men women and children all had mustered strong at the gate to wish him *Holi Mubarak* but hesitated to enter. The presence of sentries frightened them; yet they caught Nehru's eyes and were invited to come in. In their colourful costumes, dancing and singing, they came and the charm of added to the occasion.

Most of those present acted with restraint and awe. Even though Jawaharlalji was completely covered with coloured powder, he was still, more or less, an onlooker, freely moving with them and witnessing their ecstasy. Indira, Rajiv and Sanjay became one with all and added to their joy. Young Rajiv and Sanjay could not resist the temptation of wetting their *Nanu* (grandpa) with coloured water.

Mothers could not forget their devotional traditions and, much to his dislike, he had to allow them to touch his feet and bless their kids and infants. They were unexpected guests. Nothing to their taste was at hand. So, they got flower garlands and *sharbat, pani*; they took it as *prasad*. One of them could not resist taking the chance to place their difficulties before him. They had no cloth; could not get any...But she was not even allowed to say a word by her other colleagues. They rebuked her and said: "Not today. For once at least let him forget our miseries; to-morrow we will tell him our woes." Who can surpass this devotion and love?

How could an affectionate friend and comrade that Sri Prakasaji is allow Jawaharlal to bury himself in State work on such a festive day? He called in to colour him. He found himself a late arrival, and an early victim. Nehru gave him such a warm embrace and dusted his nose with colour that he could not help exclaiming: "It reminds me of good old days."

Nehru was there giving a feeling that he was with them; but was he really there? To those who know him well, the expression betrayed his efforts to fall in line with others. Often his eyes gave a piercing impression and absented-minded look. What was he thinking of or looking at? Was the panorama of the past dragging him away from those who were there or was something of the present and future causing him distraction? Only once, when he met Sri Prakasaji, did he really relax and there was that warm friendly smile. One was reminded of a former Holi festival. Gandhiji was staying at Dr. Ansari's place in Delhi and the Working Committee was continuously in session to help Gandhiji in forging out the Gandhi-Irwin Pact. It was a sight to see the Working Committee members playing Holi in a really care-free manner. On that day also, Shri Prakasaji was the loser. Youthful Jawahar got most of them completely drenched!

Nehru has always loved participating in national festivals and even to-day they have their due place in his way of life. Prime Ministership has not barred these celebrations at home.

J.P. Urges Nations To Unite

Mr. Jayaprakash Narayan, the Socialist leader, called upon the free nations of the world to unite and create conditions which would result in 'the collapse of Communism the very next day' and also mean 'the liberation of the people within the iron curtain.' Presiding over the four-day session of the Indian Congress for Cultural Freedom in Bombay on March 28, Mr. Jayaprakash Narayan urged upon the leaders of the free peoples of the world 'to form one community, one family of nations and create one world as a powerful force against totalitarianism.' The Socialist leader emphasised the urgent need to present a clear picture of the anti-totalitarian front to the people of Asia and to those millions of suppressed people in other parts of the world. The conference which was held at the Sundar Bai Hall was filled to capacity by distinguished citizens of Bombay and delegates from various parts of the world were seated on the tastefully decorated dais. The following passage from Mahatma Gandhi's writings was painted in big letters on a white curtain: "I want the winds of all cultures to blow freely about my house, but not to be swept off my feet by any." Mr. C. P. Ramaswami Iyer, Dr. John Matthai, Mr. Asoka Mehta, and Mr. Norman Thomas, and other fraternal delegates from the continent, Africa and the United States were present.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, has received from ex-students and well-wishers in the Northern Districts, the following donation to the Henry Miller Memorial Fund: Per Mr. G. A. Moola, Ladysmith, £35.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	2	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, April 26.

IN PARLIAMENT

THE Government gave the following information in Parliament during the session that has just closed: (1) India has during the past few years been pressing Burma to enter into an agreement in regard to immigration of Indians to Burma with no definite result. (2) The balance of trade in 1950-51 for India was favourable to the extent of Rs. 25 crores. (3) The Government have decided to issue licences for the export of 144 million yards of coarse and medium cloth to soft currency areas; while 1,100 million yards of fine and superfine cloth will be exported. On the basis of 18 yards as per capita consumption, the total cloth requirements of India are estimated to be 6,372 million yards per year. (4) The Government of India will try to enter into a long-term agreement with Burma for the import of rice. The trade delegation headed by the Food Minister will leave for Burma shortly. Figures of rice imported by India from Burma—1948: 497,000 tons; 1949: 373,000 tons. (5) The estimated loss to the Indian Railways on account of ticketless travelling is between Rs. 2 to 3 crores a year. The collections made during the preceding three years from travellers detected to be travelling without tickets were Rs. 1.86 crores, Rs. 1.95 crores, Rs. 1.95 crores, and Rs. 1.86 respectively. (6) In 3,748 rural areas post offices were opened in 1950.

Kashmir And U.N.

Dr. Balakrishna Keskar said that the latest U.N. resolution on Kashmir, adopted in face of Indian opposition, has endangered U.N.'s future as the harbinger of world peace. He added India was not prepared to agree to arbitration by any outside power on the Kashmir issue as the fate of the State can only be decided by its people. The principle of arbitration, he said, applied to disputes relating to cease-fire and non-fulfilment of other agreements and had nothing to do with alignment with a group or a country.

Forward Contracts Control

During the debate on the Forward Contracts Bill in Parliament, Shri H. K. Mahtab, Minister for Commerce, said the present time was so abnormal that unless some control was exercised on forward trading, the best interests of the public would not be served. "I am here to advocate the interest of the public against the interest of the trade, if necessary. The interest of the trade must conduce to the interest of the public. Otherwise that trade has no meaning. Why should that trade be allowed if it does not serve the interests of the public? "I do not understand how any M.P. can advocate the interests of the trade against the interests of the public. I am very sorry to say that although the intention of this Bill is to accommodate the trade point of view as far as possible, their own advocates are putting the trade in a wrong position. If they argue their interest in this way, I do not think any member of the public will ever be able to support the interest of the trade. They have accused me that I have not been properly briefed. I say they have not been properly briefed."

Working Of Controls

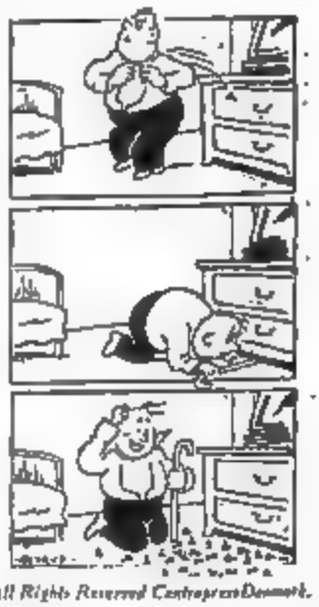
Replying to critics of controls, Mr. Mahtab said: "It is my personal conviction that but for these controls there would have been complete lawlessness in this country. Had there been no control, the wrath of the public which would have been diverted towards Government would have exercised itself on the traders themselves and the class of traders would have been annihilated. There is no doubt about it from the law and order point of view the controls have helped those very people who are complaining about them. As regards the working of controls, Mr. Mahtab said except for one or two countries, "I am very confident the working of our controls is much better than in other countries." When a few members questioned this statement, Mr. Mahtab offered to send them plenty of literature on the subject if they wanted it. The Bill, said Mr. Mahtab, was really an enabling measure. It did not ask Government to immediately start controlling forward trade. It simply enabled Government to set in motion this law whenever and for whatever purposes they considered it necessary.

Common Front

Under the above caption the 'Bharat' of Bombay observes: "Though the hardened minds of race fanatics may admit of no moral influence, the helpless, brown and black masses of Africa and the lovers of justice and fairplay the world over have been heartened by the successful conclusion of the fourteen-day fast undertaken by Mr. Manilal Gandhi as a protest against the South African Government's racial policies. He is now about to enter upon the second stage of his protest by seeking to defy racial laws, though he has rightly made it clear at the same time that he would be in no haste about it. Individual protests of this type are in any case better than no protests at all; for they at least serve to rout defeatism and keep the spirit of resistance alive. But any effective move against the ruthlessly pursued and fiercely defended policy of apartheid would call for the co-operation not only of the Indian community in South Africa, but also of the vast mass of the indigenous population. In this context, it is good to hear that the Conference of the South African Indian Organisation, which met for the first time since 1948, at Johannesburg recently, has been strongly advised by friends and well-wishers to form a united front with all non-Europeans and even such Europeans as have not yet succumbed to the colour mania. The task of a united front is by no means easy; for Dr. Malan and his associates have already done their best to create bad blood between the Indian settlers and the Africans by pointing out the success of the former in business and other enterprises as a challenge to the latter. Then there are differences in education, economic status and manner of living between the two which may hinder the task of unity. But the Indian community, as the more advanced, politically more conscious and organisationally far stronger, ought to take the lead in overcoming these difficulties and fulfilling the role of liberation which Destiny would seem to have marked out for it. That way, the Indian settlers would not only be ensuring their own survival which is seriously jeopardised now, but also winning the spontaneous goodwill and love of the Africans, who in the course of a few decades are bound to come into their own in their land."

Match For The 'Purist'

Seth Govind Das, protagonist of Sanskritised Hindi, found his match in Parliament on March 28. He asked the Finance Minister a question on the contingency fund and appeared pleased to receive a reply in sanskritized Hindi. Ignoring the quip of his fellow member, Mr. Feroz Gandhi who asked him, 'Have you understood the answer first?, Seth Govind Das continued to ply the Finance Minister with supplementaries only to find Mr. Deshmukh, no mean Sanskrit scholar himself, reply back in Hindi hardly distinguishable from Sanskrit. The House roared with appreciative laughter and the Speaker had to repeatedly call for order before going to the next question.

All Rights Reserved Centrepress Denmark.

NEW HANOVER AND DISTRICT MUSLIM MADDRESSA AND IBADATKHANA

Wanted Munshi to teach Urdu, Arabic and Gujarati in local Madrasas. One able to conduct prayers preferred.

Apply: Secretary, P. O. Box 4, New Hanover.

Ginger 1/3 per lb. Garlic 1/6 per lb.

Condiment for curry powder, also ground curry powder; all kinds of dal, almonds, Pistachi nuts obtained here. Kindly send money with order.

Mr. A. Mahomed, 19 Southampton Street, Point, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૬૯ | શુક્રવાર તા. ૧૧ મે, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૧ મે ૧૯૫૧.

આ દેશમાં આપણું ભાવિ

હાલની પ્રત્યાઘાતી સરકાર ના અમલ હેઠળ આ દેશમાં આપણા લોકોનું ભાવી કેવું થવાનું છે એ વિચાર આજે આપણા સૌ ભાઇઓને મુંઝવી રહ્યો છે. તેને સુધારવાનો માર્ગ માત્ર એકજ છે અને તે સંગઠન અને સ્વાર્થ ત્યાગનો છે. ૧૯૧૪ ની સાલમાં સ્મટ્સ-ગાંધી સમાધાની થયા બાદ મહાત્મા ગાંધીજી આ દેશ સદાને માટે છોડી ગયા ત્યારે આપણા ભાઇ-ઓને જે સંદેશો આપી ગયા હતા તે આજે સૌએ યાદ કરવાની જરૂર છે. તેમાં તેમણે નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું :

આ મુલકમાં હળીમળીને શાંતપણે રહેવાનો ઉપાય સહેલો ને સરલ છે. હીંદુ, મુસલમાન, ખ્રીસ્તી, પારસી એવા ધરમ કેમ ભૂલી જવા. ગુજરાતી, મદ્રાસી, પંજાબી એવા પ્રાંતિક ભેદ નાબુદ કરવા. બાહ્યણ, ક્ષત્રી, વૈશ્ય, શુદ્ર એવા ભેદ પાડી ઉંચનીચપણાના વિચારો તજવા. બધા હીંદીને સાહ એકજ કાયદા છે ત્યારે તેની સામે આપણે જુદા પડીને કેમ રહીએ! આપણે સત્યનું સેવન કરવુંજ પડશે. બધા સંપૂર્ણ સત્યના બળવે એવી આશા આ મુલકને વિષે રાખવી એ ફોગટ છે એમ સમજવું ઘટે. છતાં એકંદરે આપણે સત્યનાને વળગી રહીએ એમ તો બનવું જોઇએ. નહિ તો હીંદી હીંદી તરીકે ને મનુષ્ય તરીકે નહિ બની શકે.

જ્યારે જ્યારે દુઃખો પડે ત્યારે હીંમતથી તેની સામે ટટ્ટાર પડવું. સ્વાર્થમાં અંધ રહી, નિરબળ રહી જે હીંદીઓ દુઃખની સામે ઝુઝશે નહિ તો જરૂર દુઃખ તેઓને ઘેરી લેશે.

આગેવાનો સ્વાર્થી, લોભી, અણસમજુ, જુઠા ને વિષયી હશે તો આમ જનતા કદી નહિ ચડે. એટલે જો પ્રજા પછાત રહેશે તો દોષ આગેવાનોનોજ ગણાશે ને પાપ પણ તેઓનેજ લાગશે.

આ વસ્તુઓ આજે પાંત્રીસ વર્ષે પણ આપણને લાગુ પડે છે. એટલાં વર્ષોમાં આપણે સુધર્યા છીએ એમ ડોળ કરી શકીએ? હા, આર્થીક પ્રગતી તો આપણે કરી છે પરંતુ નૈતિક પતનના ભોગે. એપાર્ટહેડની સામે પોકારો કરીએ છીએ પરંતુ આપણા પોતાનામાંથી આપણે ઇલાયદા વાડાઓ નાબુદ નથી કર્યા પરંતુ તેને પોષ્યા છે. મુસ્લીમ, હીંદુ, ગુજરાતી, મદ્રાસી, હીંદુસ્તાની શ્રી અલગજ રહ્યા છે અને સૌ પોતપોતાનું ફોડે છે. એટલાં એટલાં કલબો છતાં આપણને એમ સુજ્યું નથી કે આપણે સંગઠીત થઇને ઇશ્વરે આપણને સંપત્તિ આપેલી છે તેનો આપણી સમાન ઉન્નતિ અર્થે ઉપયોગ કરીએ. સ્વયંને બાતર પણ પરમાર્થ નથી કરી શકયા. અને આપણું પોતાનુંજ ન કરીએ પછી બીજાઓ, જેવા કે, આફ્રીકનો, કે જેઓમાંથી આપણે કમાયા છીએ, તેઓ પ્રત્યેની ફરજની વાતજ શું કરવી? આપણી સામે કાયદા આવ્યા તેનો સબાકો. બરી આપણે વિરોધ કર્યો. જો સિવાય પુરૂષાર્થથી તેની સામે લડવા નથી પરંતુ વકીલ બારિસ્ટરોના ગજવા ભરી એ કાયદાઓમાંથી છટકવાની બારી ઓ શોધી કાઢી તેનો લાભ લઇ આપણું ગાડું ગબડાવતા આવ્યા છીએ. સરકારને તેની ખબર પડતાં એ કાયદાઓ વધારે સખ્ત કરવાના તેણે પગલાં લીધાં અને તેમાંથીયે શી રીતે છટકી શકાય એજ આપણે શોધો કર્યા કરી. અને આજે આપણે તેના દુષ્પરિણામો ભોગવી રહ્યા છીએ.

આ રીતે જોવા જેસીએ તો આપણા પાપોના ફળ આપણે ભોગવી રહ્યા છીએ. તેમાંથી મુક્તિનો માર્ગ સઘળું સંકેલીને અહિંથી ભાગી છુટવાનો નથી. આ ઇશ્વરની જ કૃતિ છે અને ઇશ્વર એમ આપણને છટકવા દે તેમ નથી. અહીંથી ભાગીશું તેથી બીજે સુખી થવાની આશા સેવવી એ ભુલ છે. આપણા પાપોના ફળ જ્યાં હશું ત્યાં ભોગવવેજ છુટકો છે. એટલે બરી વસ્તુ તો જગ્યા ત્યાંથી સવાર ગણવાની અને પાપ નું પ્રાયશ્ચિત કરવાની છે. એ પ્રાયશ્ચિ એજ કે સઘળું ઇશ્વરને સમર્પણ કરી દેવું અને મરદાનગી થી જુલમગાર સરકારના જુલમ ની સામે લડવા તૈયાર થવું. સરકારની સામે રોશ કરવાથી કશું વળવાનું નથી. આપણી પોતાનીજ ખામીઓ જોવા એસી એ તો તે એટલી બધી છે કે બીજા પ્રત્યે રોષ કરવાને અવકાશ જ નથી. આપણે પૈસા કઈ ચીજો ઉડી જવાનો છે ■ આ-પણે જાણતા નથી. આપણા માલ મીલ્કત સંપત્તિ સગાંવહાલાં કોઇ એ વખતે આપણી સાથે આવવાના નથી. ખાલી હાથે આવ્યા હતા અને ખાલી હાથે ચાલ્યા જવાનું છે. માત્ર આપણે કરેલા સુકૃત્યોજ આપણી સાથે રહેશે અને તે આ દુનીયામાં તેમજ પેલી દુનીયામાં બન્ને સ્થળે આપણું નામ રાખશે. તેમ છતાં પૈસાના મોહમાં આપણે એટલા પડેલા છીએ કે પૈસો માંગ્યું સુખ આપશે એમ માની બેઠેલા છીએ. એ મોહજાળમાં થી હવે છુટવાનો વખત આવેલો છે. નહિ છુટીએ તો તે આપણો નાશ કરશે. આપણામાં ચેતન આવવાની જરૂર છે. એ ચેતન ત્યારેજ આવશે જો આપણે ઇશ્વર ને ખરા અંતઃકરણથી યાદ કરીશું, તેને આપણું સર્વસ્વ ધરી દઇ શું અને દીન બની તેની મદદ માંગીશું. તેમ કરીશું તો જરૂર તે આપણને સદ્‌બુદ્ધિ આપશે અને ખરો માર્ગ સુઝાડશે. જુલમગારથી ડરી જઈ તેને નમીશું તો ઇશ્વર હરગીજ આ-પણી સામે જોશે નહિ તેનો ડર છોડી ઇશ્વરનું શરણ લેશું તોજ તે આપણી સામે જોશે. ઇશ્વર આપણને સૌને સન્મતિ આપો.

નોંધ અને સમાચાર

નોન-યુરોપીયનોની ધીરજની કસોટી

ફ્રેંચ એડવર્ડ ટેરપીટલની બાજુની બધુ એકર જમીન પર બે લાખ પાકિસ્તાને ખરચે નોન-યુરોપીયન મેડીકલ સ્કુલ બાંધવાનું સુચવવામાં આવ્યું હતું તેની નાટાલની યુનીવરસીટીના પ્રોન્સી પલ ડો. ઇ. છ. મેસ્ટર્સે 'નાટાલ ટેલી ન્યુઝ'ને કહેલી કથની આ અંક મા અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી છે. જો આખી યોજના કરજન સીટી કાઉન્સીલની આડાકથી લીધે પડી ભાંગવાના જોખમમાં આવી પડી છે. નરમ વિચારોના નોન-યુરોપીયનો યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો વચ્ચેનો સંબંધ બગડતો અટકાવવાને માગે તેટલા ખર્ચ કરે પરંતુ કરજન સીટી કાઉંસીલના જેવાં કૃત્યો નીરાશ કરનારાં છે એટલું જ નહિ પરંતુ અતિ નરમ વીચારના લોકોને પણ ગરમ કરી રેનારાં છે. નોન-યુરોપીયનોની ધીરજની અંતિમ હદ સુધી કસોટી થઈ રહી છે, જોયુંક યુરોપીયન પ્રજા જો નાખુશ થશે તો જોવા જ કુદરતી કોપ તો તે સીટી કાઉ-સીલ ને ઠેકાણે લાવી હશે છે. સારા નાગ રીકો તરીકે તેમ કરવાની તેની ફરજ છે.

ગોરા જ માલીક રહી શકશે–

શ્રી. જે. જી. સ્ટ્રાઇડમ

જમીન ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. જી. સ્ટ્રાઇડમે ગયા ગુરૂવારે જોહેનીસ બર્ગ માં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સભામાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકામાં બે પ્રશ્નો છે. ગોરી અને કાળી. બન્નેને પોતપોતાના હકો છે. પરંતુ ગોરા સાઉથ આફ્રીકામાં માલીક રહેશે અને બે સાઉથ આફ્રીકાને ગોરાનો મુલક રાખવો હોય તો મતાધીકાર તેને પોતાના હાથમાં રાખવો પડશે. યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી સાઉથ આફ્રીકાની સઘળી બતીઓમાં મતાધિકાર ધીમે ધીમે વહેંચી દેવાની છે જ્યારે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી મતાધિકાર યુરોપી મનના હાથમાં રાખવાની છે કે જેથી યુરોપીયન દેશનો માલીક રહી શકે.

બીલ કલરોના રાજકીય હકો ઇચ્છે લેનારૂં નથી–હીલફોન

આફ્રો, કેલવણી, કલા અને વિજ્ઞાન ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. એચ. હીલ જોને ગયા ગુરૂવારે જોહેનીસબર્ગમાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રીકાનર પાર્ટી હવે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સાથે સંગઠીત થઈ ગઇ છે, બન્ને પાર્ટીઓના સહકારના પરિણામે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા હવે સાઉથ આફ્રીકાનો એક ભાગ થઇ ગયું છે. રેપ્રસેન્ટેશન રેપ્રસેન્ટેટીવ એક્ટ પણ બન્ને પાર્ટીઓના સહકારનું પરિણામ છે. તેવા જ કાયદા ફ્રેંચ, હોલેન્ડ, બેલજીયમ અને જીર્મનમાં છે. તેનો હેતુ અનિષ્ટ તત્વોને સાઉથ આફ્રીકામાં દાખલ થતા અટકાવવાનો છે. તેમણે કહ્યું કે અખબારોએ સેપરેટ રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ બીલને બહુ ગલતફેમી આપી છે. પરંતુ એ કાયદો કલર્ડ લોકોના અંશ માત્ર પણ રાજકીય હકો લઇ લેનારો નથી, તેનો હેતુ માત્ર કલર્ડોનું પ્રતિનિધિત્વ પાર્લામેન્ટમાં સેનેટમાં અને કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં તેઓના પોતાના જ લોકો મોકલે એટલું કરવાનો છે.

તો પછી તેટલાયનો અર્થ શું છે?

સેપરેશન ઓફ વોટર્સ રેપ્રેસેન્ટેશન બીલનો વીરોધ કરનારાઓની દલીલ એ છે કે બીલ કલર્ડ લોકોના મતાધિકારના હકો પર કાપ મુકનારૂં છે. શ્રી જે. એચ. હીલજોન કહે છે કે તે કલર્ડ લોકોના અંશ માત્ર પણ રાજકીય હકો લઇ લેનારૂં નથી; તો પછી એવો વાજબી પ્રશ્ન પુછી શકાય કે ત્યારે એનું બીલ લાવવાનો અર્થ શું છે? શ્રી. જે. જી. સ્ટ્રાઇડમ એ બાબતમાં તદ્દન નિખાલસ છે. તે કહે છે કે, "નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી મતાધિકાર યુરોપીઅનોના હાથમાં રાખવાનો છે કે જેથી યુરોપીઅનો આ દેશમાં માલીક રહી શકે." તેનો અર્થ એ કલર્ડોના હકોપર કાપ મુકનારો ન થાય તો શું થાય!

નેશનલ-યુરોપીયનો મારે ઘરેણાં નથી ત્યારે બીચપર લાગોનો

ખર્ચ થઇ રહ્યો છે

'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'માં એક વધી પત્રી લખે છે: કરબનના મેયર બીસ લાખ પાઉન્ડનો ખર્ચ બીચપર સુધારો કરવામાં કરવા તઈયાર જણાય છે, યુરોપીયનો અને નેશનલ-યુરોપીયનોને ઘરેણાની જરૂર છે અને શહેરની બહારના સત્તાઓ જે શહેરને લજ્જાકારી સ્થિતિમાં પડેલા છે તેને સુધારવાની જરૂર છે. ત્યારે આપણા મુખ્ય શહેરી આવું નિંદ્ય કરે એવું ધાર્યું નહોતું. નાણા બરબાદ કરવાથી કુદરત કંઇ પોતાનું કામ કરતી અટકવાની નથી, અને સાગર તેમાં કંઇ અપવાદરૂપ નથી, તો પછી સાગર પાછળ હકસેસવામાં લાખોની બરબાદી કરવાનો શો અર્થ? ...એટલો પૈસો સમુદ્રમાં ફેંકી દેવાને કરતાં બહારના સત્તાઓ સાથે કરવામાં અને નેશનલ-યુરોપીયનો ઘરેણાની અને શહેરી સગવડોની ઘણીજ જરૂર છે તે પુરી પાડવામાં કાં ન વપરાય? આ પણી કરજ એ સઘળા સત્તાઓમાં પાણીની રસુરેજની સગવડ નાખી દેશે. બતા અટકાવવાની છે. જુના શહેરની બહાર રસુરેજની સગવડ શરમ ભરેલી સ્થિતિમાં છે. છેક ૧૯૩૭ માં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે શહેરની સાથે જોડાયેલા સઘળા સત્તાઓમાં પાંચ વર્ષની અંદર પાણીની રસુરેજની સગવડ કરવામાં આવશે. હીજલે મારે યુદ્ધનું બહાનું આપવામાં આવે છે. પરંતુ યુદ્ધ પુરૂં થયાને છ વર્ષ વીતી ગયાં કાઉન્સીલે બીચપર ધ્યાન આપવાના કરતાં શહેર ના બંદોબસ્તને વિશેષ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ

ટ્રાંસ કાયથી શ્રી. આર. યુડ 'સન્ડે ટાઇમ્સ'માં લખે છે: નેશનલીસ્ટ એમ. પી. ડો. જે. એચ. લુકે જણાવ્યું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો કડકાઈથી અમલ કરવામાં નહિ આવે, અત્યારે બતની વાત એક મજાક જ ગણાય. આખો કાયદો જ કડકાઇ ભરેલો છે. આજે જે સ્થિતિમાં તે છે અને ગમે તે રીતે તેનો અમલ કરવામાં આવે તેમ છતાં તેનું પરિણામ તો ગોરા જ આવશે કે જે નોન-યુરોપીયનોને "યુરો પીયન" સત્તાઓમાં ગ્રોપર્ટીઓ અને બેપાર છે તેઓને તે ગોરા ઇરીયાને પાણીને મુલે વેચી દેવાં પડશે અને એ રીતે તેઓને જબરી કરીને બાયધરાવ કરવામાં આવશે. ડો. લુક અથવા તો કોઇ પણ અન્ય નેશનલીસ્ટને પોતે વધીયા રહ્યાપેસો વેપાર ખાલી કરી જવાની જો એક માસની તો શું પરંતુ એક વર્ષની પણ નોટીસ આપવામાં આવે તો તેમને કેવું લાગશે!

એપાર્ટહેઇડનો ખરો અર્થ

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'નો રાજકીય ખબરપત્રી લખે છે:

ચાલુ અઠવાડીયામાં પ્રધાનોના મુખ માંથી એપાર્ટહેઇડનો અર્થ શું થાય છે તે નીચે મુજબ નીકળ્યું હતું:

(૧) ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે મસલત હોઇ શકે નહિ;

(૨) નેટીવોને જુદી રાજસત્તા આપી શકાય નહિ;

(૩) નેટીવોથી પોતાના સત્તાઓની બહાર કેળવાયેલા ધંધાઓમાં પ્રગતી કરી શકાય નહિ.

ડો. મેલીન સ્ટાર્કને ધારાસભામાં કહ્યું હતું કે મતાધિકારના સંબંધમાં કલર્ડ લોકોની સાથે મસલત થવી જોઇએ. તેના જવાબમાં મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે જણાવ્યું કે આંતરજાતીય મસલતોનું પરિણામ એજ આવે કે ફીંદીઓની જેમ કલર્ડો પણ ઉડાઉ માંગણીઓ કરતા થઇ જાય.

નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન ડો. હરબુ ઓર્ડ સેનેટમાં કહ્યું કે સરકાર નેટીવોને તેઓના પોતાના સત્તામાં સ્વતંત્રતા આપવા માંગે છે પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે છેવટે નેટીવોનું જુદું રાજ્ય આપવા રાખ્યો રહ્યાશે. ધારા સભામાં કેપના નેટીવોનું પ્રતિનિધીત્વ નાબુદ કરવામાં આવશે અને પાર્લામેન્ટ માં નેટીવોનું પ્રતિનિધીત્વ દક્ષત સેનેટ પુરતુંજ મર્યાદિત કરવામાં આવશે. (કોંગ્રેસવસાત તેને કરોની બાબતમાં કશું બોલવાની સત્તા નહિ રહે.)

સેનેટમાં ડો. હરબુઓર્ડ અને ધારા સભામાં મજુર પ્રધાન શ્રી રસુમને એક વખતે જણાવ્યું હતું કે નેટીવોની મોટી સંખ્યા યુરોપીયનોના સત્તાઓમાં કામ કરવાનું ચાલુ રાખશે પરંતુ કેળ વાયેલાં કામો કરવાની તેઓને તાલીમ આપી નહિ શકાય અને તેઓના પોતા નાજ સત્તાઓની બહાર હલકી મજુરી સિવાયના બીજાં કેળવાયેલાં કામો તેઓને કરવા દેવામાં નહિ આવે, અને આ કુનીયમનમાં કેળવાયેલાં કામ કરનારાઓની ઘણીજ તંગી હોવા છતાં. એપાર્ટહેઇડની નીતી જુલમી છે એવી રાંકા ખરાબ રા૨ લોકોને પણ બા નીવેદનથી આઘાત થયો છે. કેમકે તેનો અર્થ એ થાય છે કે ગોરાના સત્તાઓમાં નેટીવોને રોજગારપૂરતાં કરે અવાજ બાકીને નહિ અને આર્થીક ક્ષેત્ર માં તેઓથી પ્રગતી કરી શકાશે નહિ. અને કાળાના સત્તાઓમાં રાજકારણપુરતાં તેઓને માત્ર રથાનિક અને મર્યાદિત અવાજ રહેશે અને આર્થીક ક્ષેત્રમાં પ્રગતી કરવાની રાંકા ભરેલીજ ના બાબતો. તેનો અર્થ એ પણ થાય છે કે નેટીવોને માટે જે અર્થશાસ્ત્રે પચાસ યા સો વર્ષમાં થવાની સરકાર આશા સેવે છે તે આજેજ હોય એ રીતે નેટીવો સાથે વર્તવામાં આવશે. રહ્યા વાસીને ઉપર લાવ્યા વગા નહિ કે પરંતુ આજથી જ રવાવલંબી થઇ જશે. કોય તેમ તેની સાથે વર્તવામાં આવશે

ગોરા કોરસને સ્વરાજ્ય

સંસ્થાન પ્રધાન શ્રી. જોએસ ગ્રીમ્સે રોયલ એમ્પાયર સોસાયટી સમક્ષ ભાષણ કરતાં ગોલ્ડ કોસ્ટે સ્વરાજ્યની પોતાની પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખવી અને છેવટે કોમનવેલ્થના એક બાંધીયા તરીકે જોડાવું એવી બ્રીટીશ સરકારની ઇચ્છા પુનઃવ્યકત કરી હતી.

નાયજીરીયામાં વધતો જતો રાષ્ટ્રવાદ

નાયજીરીયાના ઉત્તર રાષ્ટ્રવાદી પંજાના નેતા ડો. એન. આઝીકીવેએ "નાયજીરીયાનું સમાજવાદી કોમનવેલ્થ" સ્થાપવા ની હાકલ કરી છે. નાયજીરીયા અને કોલોની નેશનલ કાઉન્સીલની બીજી ટર્મ જે નવાં બંધારણ માટે ચુંટણીનો પ્રચાર કરવા ભરવામાં આવી હતી, તેમાં ભાષણ કરતાં તેમણે કહ્યું કે કાઉન્સીલ હવે બ્રીટીશ સરકારના બચ નો પર આધાર રાખી બેસી રહેવાની નથી. ગાંધીવાદી અને પ્રત્યાયતી બધીથી સત્તાને મારે છુટા થવાનો હવે વખત આવી લાગેલો છે.

ઇશ્વરના દર્શન કેવી રીતે થાય?

એક વખત ધણુ ભગવાન દરિયા કિનારે ફરતા હતા. તે વખતે એક ભક્તે તેમની પાસે આવીને પ્રશ્ન પુછ્યો, "ભગવાન, ઇશ્વરનાં દર્શન કેવી રીતે થાય? ધણુ એકદમ તે માણસને લઇને સમુદ્રમાં પડયા અને તેને પાણી માં ડુબાડી રાખ્યો. બીજા વખત પછી તેનું માથું બોલાવી હાથ વડે ઉપર ખેંચી પુછ્યું, "કેમ, તેનું લાગતું હતું?" ભક્તે જવાબ આપ્યો, "મને તો એમ થતું હતું કે જાણે હમણાં પ્રાણ નીકળી જશે, મારી હાલત ભયંકર મુંઝવણ ભરી હતી." આ સાંભળી ધણુએ કહ્યું, "હમણાં હતા માટે તું જેવો તરફડાટ કરતો હતો, તેવી રીતે જ્યારે તારૂં હૃદય પ્રભુને માટે તરફડાટ કરશે ત્યારે તને ચોકકસ પ્રભુનાં દર્શન થશે."..

ખાણ જેમ આ પાસે રખડાં, પૈસા અને ખાવાનું આપ્યા. માણસે કરે છે, તેમજ રહી રહી અને પત્ની ને તેને કામ કરી મુકે છે, તેજ રીતે નિર્દોષ ભાળા ભોકે પ્રભુનો પોતાને એ આકાર ગણી તેને ભેળવવા અંતઃકરણ થી આતુર છે, અને તેના દર્શન માટે જેનું હૃદય વલોવાઇ જાય છે તેને અવશ્ય તેનાં દર્શન થાય છે. નમ્ર માગણી કરનાર ભકતથી પ્રભુ લાંબો વખત અદશ્ય રહી શકતા નથી.

–ઉપાસના આશ્રમ

—૧૯૪૯–૫૦ માં યુરોપમાં કોલસાની અછત છતાં ૬૨ હજાર માણસે બીજા માં કેનીક ક્રાપા ૬૦૦, બેલ્જીમાં ૪૨૭, યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં ૪૧૪, ભારતમાં ૬ અને આપાનીસ્તાનમાં ૧ નાંધ થયેલ

એપાર્ટહેઇડના કાયદા સામે વિરોધ

ડરબનમાં મળેલી માસ મીટીંગ

કલર્ડ પીપલ્સ નેશનલ યુનીયન (નાટાલ), એફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન (નાટાલ), એફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ (નાટાલ) અને નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના સંયુક્ત આશરા હેઠળ ગયા રવીવારે બપોરે ડરબનના નીકસ રંગભવન માં એક માસ મીટીંગ મળી હતી. જે થી જગ્યા હજાર જેટલા લોકો હાજર હતા અને સેંકડો આજુબાજુના મકાનોમાંથી સાંભળી રહ્યા હતા. મીટીંગ કલર્ડ વોટર્સ બીલ અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટનો વિરોધ કરવા બોલાવાઇ હતી.

એફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન ના પ્રમુખ શ્રી. ૮. સી. રવેલ્સે પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતું.

કલર્ડ પીપલ્સ નેશનલ યુનીયનની નાટાલની શાખાના પ્રમુખ શ્રી. એસ. ટી. ફ્રીન્ચેલે જણાવ્યું કે, નેશનલ-યુરોપીયનોનો ગોરાપરથી વિશ્વાસ હવે બીલકુલ ઉઠી ગયો છે.

સદભાગ્યે આ પ્રાંતમાં ૬૦ ટકા યુરોપીયનોનો ટેકો આપણી પાછળ છે. તેઓને આપણે વાહાલારીથી અનુસરવું. મે બે વિશ્વવિગ્રહોમાં ભાગ લીધેલો છે અને મારી પાસે તેના પારિતોષકો છે પણ મારી સૌથી કીમતી વસ્તુ– મારો મતાધિકાર મારી પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે પછી એ પારિતોષકો શા કામના છે?

સીરીલ રાઇટસ લીગના શ્રી હીલ્સે આપણે કરતાં પોતાની સંસ્થાના હેતુ ઓ સમજાવ્યા અને કહ્યું કે તેનો હેતુ બંતી જાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડયા વિના સઘળા લોકોના નાગરીકત્વના હકોનું રક્ષણ કરવાનો છે.

એફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ યુથ લીગની નાટાલની શાખાના સેક્રેટરી શ્રી. એમ. વી. પેંડવાએ કહ્યું કે, નેશનલ યુરોપીયનોએ સંગઠીત થઇ ખરા લોકશાસનવાદને માટે લડવું જોઇએ.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકરે કહ્યું કે ગોરા ની સર્વોપરિતાનો સિદ્ધાંત માણસે માણસને ચુસવાની શરમજરેહી નીતી માં સમાયેલો જણાય છે. સઘળા નેશનલ-યુરોપીયનોને તે ગુલામીમાં રાખવા માંગે છે. એપાર્ટહેઇડની નીતીને તોડી પાડવા સઘળા નેશનલ-યુરોપીયનોને સંગઠીત થવાની તેમણે હાકલ કરી. એ સંગઠન, તેમણે કહ્યું કે, તેઓના પોતાનામાં તેમજ જુદા જુદા વર્ગોમાં થવું જોઇએ.

એફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન ના પ્રમુખ શ્રી. ૮. સી. સ્વેલ્સે આશાકી કરી કે એક વખત એવો આવી રહેશે જ્યારે પાર્લામેન્ટમાં સઘળા કાળા લોકોજ હશે અને પોતાને મારે પોતેજ કાયદા ઘડતા હશે અને ગોરા જે સમાનતા એ રહેવાની ઇચ્છા કરશે તો જરૂર તેને આવકારવામાં આવશે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું ભાષણ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ મીટીંગ બોલાવનારી સંસ્થાઓનો તેમને બોલવા દેવા માટે આભાર માન્યો. તેમણે કહ્યું કે "જો કે હું કોઇ પણ રાજકીય સંસ્થાનો સભ્ય નથી છતાં જે હેતુસર આ મીટીંગ બોલાવવામાં આવી છે તેના પ્રત્યે હું સંપુર્ણ સહાનુભુતી ધરાવું છું."

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે, "મારા ઉપવાસ દરમીયાન જે અનેક ભાઇઓએ મારા પ્રત્યે સદભાવના ધરાવી હતી, શુભેચ્છાના સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા, ખાતે મારી કાળજી કરવા દુરદુરથી ફ્રીનીક્સ આવ્યા હતા અને રોજની સાંજકાળની પ્રાર્થનામાં સામેલ થયા હતા, તે સઘળાનો ખાસકેર રીતે આભાર માનવાની હું આ તક લઉં છું."

તેમણે કહ્યું: "મારો ઉપવાસ આત્મશુદ્ધિ માટે હતો કે જેથી પીડીત લોકોની સેવા કરવાને હું લાયક બની શકું. મેં એમ તો નથી માન્યું કે મારા ઉપવાસ માત્રથી ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ નાબુદ થઇ જશે. કોઇ પણ ઇષ્ટ હેતુ માત્ર ઉપવાસ કરવાથી જ સિદ્ધ થાય એ માન્યતા ભુલભરેલી છે. ઉપવાસ તો માણસની શુદ્ધિને માટે છે કે જેથી સિદ્ધ કરવા ધારેલા હેતુને માટે કામ કરવાની શક્તિ મળે. "હીંમતે મરદાં તો મદદે ખુદા" આપણા પોતાનામાં કંઇ કરવાની હીંમત ન હોય તો ઇશ્વર આપણને મદદ નથી કરવાનો, પરંતુ આપણે ખરે ખરી મહેનત કરવા કમર કસીશું તો તે આપણી મદદે આવશે."

કલર્ડ વોટર્સ બીલ પર બોલતાં તેમણે કહ્યું કે, "એ બીલ કલર્ડ લોકો ના મતાધિકારના હયાત હકો છીનવી લેનારું છે. આખા દેશે તેને વખોડી કાઢેલું છે. માત્ર ઉશ્કેરાટી નેશનલીસ્ટો જ તેની તરફેણ કરી રહ્યા છે. તેમ છતાં સરકારે એ બીલ જેઓને સીધી રીતે લાગુ પડે છે તેઓની લાગણીઓ ની અવગણના કરી છે તેટલું જ નહિ પરંતુ આખા દેશના અવાજની પણ અવગણના કરી છે."

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટને લિધે તેમણે કહ્યું કે, એ કાયદો યુનીયનની કાયદા પોથીને કલંકિત કરી રહ્યો છે. "તેમણે કહ્યું: "સરકારનામાં સત્તાનો મદ આવી ગયેલો જણાય છે અને આખા દેશને વિનાશના પંથે ધસડી જઇ રહી છે." તેમણે કહ્યું: "આ કઇ જાતનું લોકશાસન કહેવાય, કે જેમાં બીસ લાખ ગોરા એક કરોડ કાળા લોકો, જેઓને સરકારમાં કોઇ પણ જાતનો અવાજ નથી તેઓને પ્રાથમીક માનવહકોથી વર્જીત રાખવા માગે છે અને તેઓના હયાત હકોને કચડી નાખવા માગે છે? સઘળા રવમાન પ્રિય લોકોથી આ શી રીતે ખમી શકાય!"

તેમણે આગળ ચાલતાં જણાવ્યું: "આઝાદીની લડત લડવી સહેલી નથી. ઇતિહાસ આપણને શીખવે છે કે કેવા મહાન ભોગે તે ઉભી કરાઇ છે. દુઃખ એ છે કે જેઓએ તે પ્રાપ્ત કરી છે તેઓ આજે લોભી બની ગયા છે અને તેને ઘડનારા ધરાવવાને વિશાળ જનતાને કચડી રાખવા માગે છે. આ વસ્તુ સદા ચાલી નહિ શકે."

તેમણે કહ્યું, "સઘળા અનુબ્યકૃત કાયદા પ્રત્યે જો માન ધરાવવાનું હોય તો એ કાયદા ઇશ્વર, કે જે નૃપતિઓના નૃપતિ છે, અને સકળ સૃષ્ટિપર રાજ્ય ચલાવી રહ્યા છે તેના કાયદાને અનુસરતા હોવા જોઇએ.

"કાર્ય પણ અનુબ્યકૃત કાયદો એ ઇશ્વરના મહાન કાયદાને અનુસરતો ન હોય તો ઇશ્વરના કાયદા પ્રત્યેની વફાદારીને ખાતર કાયદાનો ભંગ કરવાની ઇશ્વરની પવિત્ર ફરજ થઇ પડે છે."

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંતો પર અને સત્ય, પ્રેમ અને અહીંસાપર રચાયેલી સત્યાગ્રહની લડતના નેતાઓની ફરજો પર વિવેચન કર્યા બાદ જણાવ્યું કે, "આપણે જો આ દેશમાં આપણા ન્યાયા હકોને માટે લડવા ચાહતા હોઇએ તો આપણી ઓરગેનાઇઝેશનો, પ્રોપર્ટીઓ, ધનદોલત, સગાંવહાલાં અને ખુદ આપણા જીવનનો પણ ભોગ આપવા તૈયાર થવું પડશે. આપણા રાષ્ટ્રિય રવમાન, કે જે સર્વથી શ્રેષ્ટ હોવાનો આપણે દાવો કરીએ છીએ, તેની સરખામણીમાં એ સઘળી વસ્તુઓ કશી વિસાતની નહિ ગણાવી જોઇએ. નહિ તો આપણા બાળકો અને ફરાવેનો કશો અર્થ નથી."

તેમણે વધુમાં કહ્યું: "આપણામાં આપણા કટ્ટરમાં કટ્ટર શત્રુ પ્રત્યે પણ દ્વેષ કે તિરસ્કાર નહિ હોવો જોઇએ. ઇશ્વરના નામનું સ્મરણ કરતાં મરવાની આપણામાં હિમત હોવી જોઇએ. એવી અડગ શ્રદ્ધા જો ઇશ્વરમાં ન હોય અને તેને સર્વસ્વ અર્પણ કરવા ની તયારી ન હોય તો આપણી સઘળી વાતો, સઘળા દેખાવો, અને સઘળા સુત્રોના પોકારોનો કશોજ અર્થ નથી. આપણો એકમાત્ર મુદ્રા મંત્ર "ઇશ્વરની સેવા કરતાં મરીશું" એજ હોવો જોઇએ અને મન, વચન અને કર્મથી તેને વળગી રહેવું જોઇએ."

ઠરાવ

નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો:

"કલર્ડ પીપલ્સ નેશનલ યુનીયન (નાટાલ), એફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન (નાટાલ), એફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ (નાટાલ) અને નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના આશ્રય હેઠળ મળેલી ડરબનના નાગરીકોની આ માસ મીટીંગ નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી સઘળા સાઉથ આફ્રીકનોના હકો અને છુટોપર સતત થઇ રહેલા વ્યવસ્થિત પ્રહાર પ્રત્યે પોતાની ગંભીર ચીંતાની લાગણી વ્યકત કરે છે.

"પાર્લામેન્ટ તરફથી પસાર થતા કાયદા અને અમલી પગલાં જેમ જેમ નજરે પડતાં જાય છે તેમ તેમ લોકશાસનના આદર્શોમાં માનનારા સઘળા વિચારશીલ સાઉથ આફ્રીકન વસ્તીઓને સ્પષ્ટ જણાવા લાગ્યું છે કે હાલની સરકાર નાગરીકો તરીકેની સઘળી છુટોનો આ દેશમાં સદંતર નાશ કરવા માંગે છે. અમારો એવો દૃઢ મત છે કે સાઉથ આફ્રીકાના લોકોની વિશાળ બહુમતીને ક્યાં સુધી મુળભૂત માનવહકોથી વર્જીત રાખવા ગોં આવશે ત્યાં સુધી આ દેશ ફેશીસ્ટવાદનો અને તેથી પરિણમતા સઘળાં અનિષ્ટોનો ભોગ થઇ પડશે. આથી અમે અમારી એવી દૃઢ માન્યતા દર્શાવીએ છીએ કે, સાઉથ આફ્રીકામાં આપખુદ સત્તા સામે બાત્રીબરી ખાંટેખરી એજ છે કે તેના સઘળા વર્ણોના સઘળા લોકોને, લોકશાસનના સંપુર્ણ હકો આપવા.

"અમે માનીએ છીએ કે કોઇ પણ લોકશાસનવાદી દેશમાં, પ્રજામત એજ સરકારની સત્તા છે અને એ મત વખતોવખત સાર્વજનિક સમાન મતાધિકાર દ્વારા વ્યકત થવો જોઇએ. હાલની સરકાર કે, દેશના કેવળ ગોરા મતધિકારીઓની પણ લઘુમતીથી ચુંટાએલી છે, તે આ દેશનું હિત સંભાળવાને લાયક નથી. તેની નીતી અને કાર્યક્રમપરથી અમને ખાત્રી થઇ છે કે તેણે લીધેલા માર્ગથી સાઉથ આફ્રીકામાં જતીય અથડા અને અંધાધુંધી વધતાં જશે.

"આજના કટોકટીના સમયે જ્યારે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ એક લઘુમતી વર્ગને કાયમની સત્તામાં સુદૃઢ કરનારા કાયદા આવી રહ્યા છે અને જ્યારે ખાસ કરી નેશનલ-યુરોપીયનોના રહ્યા સહ્યા હયાત હકો પણ છીનવી લેનારા કાયદા પાર્લામેન્ટ પસાર પણ કરી ચુકયા છે, ત્યારે સઘળા સાઉથ આફ્રીકન રાષ્ટ્રીઓની ફરજ છે કે તેઓએ દેશની સમક્ષ આવી પડેલી ગંભીર

પરિસ્થિતિ સમજવી જોઇએ અને લોકશાસનના રક્ષણાર્થે નિઃપક્ષપાત પગલાં લેવા જોઇએ. આ કારણથી એપાર્ટહેડ (પ્રકાશવાળું)ની નીતીથી નીપજતાં દરેક દરેક પગલાંને ઉગામવા દેવા પોતાના સંગીત બળથી કટીબદ્ધ થવા નાટ્યગૃહના લોકોને અમે હાકલ કરી છે છીએ.

"બતાધિકારીઓને પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ આપનારું "સેપરેટ રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ" બીલ, જે હાલ પાર્લામેન્ટ સમક્ષ છે, તે કલર લોકોના રાજકીય હકો પર સીધો પ્રહાર કરનારું છે, અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં નોન-યુરોપીયનોને સંપૂર્ણતઃ નપુંસક કરી દેવાની નેશનલીસ્ટોની ઝીણવટથી વિચારાયેલી યોજનાનો એ એક ભાગ છે. આ બીલને એક ફેસીસ્ટવાદી પગલાં તરીકે અમે વખોડી કાઢીએ છીએ અને તેનો વિરોધ કરવાનો અને આવતી, ગાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા વિના સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓ ને સમાન મતાધિકાર આપવાની લડત ઉઠાવવાનો અમારો દૃઢ નિશ્ચય જાહેર કરીએ છીએ.

"ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની સામે અમારો સખ્ત વિરોધ દર્શાવીએ છીએ. એ કાયદો અમારા ઘરોની પવિત્રતાનો ભંગ કરનારો છે અને જો તે અમલ માં મુકાશે તો અમારા હજારો લોકો ની આર્થીક પાયમાલી કરનારો બની પડશે. આ કાયદો અમે કદી પણ સ્વિકારીશું નહિ અને તે રદ ન થાય ત્યાં સુધી તેનો સામુ વિરોધ કરીશું.

"આ મીટીંગ માને છે કે સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને છુટથી ફરવા ફરવાનો હક હોવો જોઇએ અને તેથી આ સ્વતંત્રતા છીનવી લેનારા કાયદાનો તે વિરોધ કરે છે. ખાસ કરી આફ્રીકનોને ડરબનમાં દાખલ થવાપર મુકાયેલા પ્રતિબંધને તે વખોડી કાઢે છે અને સત્તાધીશોને તે તુરતજ દુર કરવા સુચવે છે.

"એપાર્ટહેડની નીતીનો વિરોધ કરવા ના આ મીટીંગ બોલાવનારી સંસ્થાઓ ના નિર્ણયને અમલમાં મુકવા આ મીટીંગ, એફ્રીકન નેશનસ કોંગ્રેસ (નાટાલ), એફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગેનાઇઝેશન (નાટાલ), કલર્ડ પીપલ્સ નેશનલ યુનીયન (નાટાલ) અને નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની એકઝેકયુટીવ કમીટીઓને એક કોઓર્ડીનેટીંગ કાઉન્સીલ ઉભી કરવાની. દિશાએ તાકીદનાં પગલાં લેવા સુચના કરે છે, કે જે કાઉન્સીલનું કામ એપાર્ટહેડનો વીરોધ કરવા અને લોકશાસન સ્થાપવા નાટાલમાં સઘળા લોકશાસનવાદી લોકોને એકત્રીત કરવાનું રહેશે."

ડરબનની મ્યુનીસીપાલીટીની આડાઈને લીધે

પડી ભાંગવાના બોબ્બમાં આવી પડેલી નોન-યુરોપીયન એડીકલની સ્કુલની યોજના

નાટાલ યુનીવર્સીટીના પ્રીન્સીપલ ડો. ઇ. ઇ. મેસહર્બર્ગે ગયે અઠવાડીયે 'નાટાલ ટેલી ન્યુઝ'ને જણાવ્યું હતું કે ડરબનમાં બે લાખ પાઉન્ડને ખરચે નોન યુરોપીયન એડીકલ સ્કુલ બાંધવાની શરૂઆત જો તુરતજ કરવામાં નહિ આવે તો વિદ્યાર્થીઓની જે પહેલી ટુકડીએ ચાલુ વર્ષથી પ્રાથમીક અભ્યાસ શરૂ કર્યો છે તેને સમયસર આપવાને તે પ્રબંધસર તૈયાર નહિ થઇ શકે.

તેમણે કહ્યું કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ જે ગ્રે સ્કુલ ઇન એડવર્ડ હોસ્પીટલ ની પાસેની જમીન ઉપર બાંધવાનો વિરોધ કરી રહી છે, તેની અને પ્રાંતિક એડમીનીસ્ટ્રેશન વચ્ચે ચાલી રહેલી લાંબી મસલતોના કારણે દીલ થઇ રહી છે.

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે તેને બદલે ઓફર કરી છે કે ક્લેરમોન્ટ પરની પ્લેસ, કોંગેલા રોડ અને કાંસ્ટન્સ રોડ એ બધુ રસ્તાથી ઘેરાએલી જમીન પર સ્કુલ બંધાવી લેવાય.

કાઉન્સીલે મુળ જમાનો વિરોધ એ કારણે કર્યો હતો કે સ્કુલ બંધાઇ રહેશે ત્યારે અગ્નીબો રોડપર પુરોપીયન માલીકીના અને પુરોપીયનોથી વસાયેલા મકાનોની સામેજ આવી રહેશે.

ડો. મેસહર્બર્ગે જણાવ્યું કે કાઉન્સીલ જો અગ્નીબો રોડ વાળી જગ્યા આપવા કબુલ નહિ થાય તો યુનીવર્સીટી ને આ મેડીકલ સ્કુલની યોજના ના છુટકે પડતી મુકવી પડશે.

જમીન રેળવવાને પાંચ વર્ષથી મસલતો ચાલી રહી છે અને હવે જ્યારે એ કામ લગભગ સિદ્ધ થયું છે ત્યારે કાઉન્સીલે એક અડચણ ઉભી કરી છે.

એ ઉપરાંત કાઉન્સીલ બીજી એક એટલીજ અડચણ ઘરત નાખવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે કે, જો સ્કુલ બંધાય તો પચીસ વર્ષ બાદ તેને બીજી કોઇ નવીજ જગ્યાએ ખસેડી લઇ જવી પડશે.

સ્કુલ કેટલી અને કેટલી હોસ્પીટલ ની પાસેજ હોવી આવશ્યક છે, તેના બલામાં જે બીજી જગ્યા સુચવવામાં આવી છે તે અમારા ઉપયોગને માટે બીલકુલ નકામી છે.

તેની સામે વધુ શું કહેવું તો એજ કે કંઇ કહેતો નથી, સિવાય કે, કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં આજે જે બે હજાર ઉપર નોન-યુરોપીયન દરદીઓ અને નર્સો છે તેમાં મુકિકર મુકિસ્થિત. નેટીવોનો ઉભરો થશે તેનો વાંધો હોય.

દરમીયાનમાં ચાળીસ યુંટાએલા વિદ્યાર્થીઓએ ફેબ્રુઆરી તા. ૧૬ મીથી યુનીવર્સીટીના બે-ટવર્ષમાં આવેલા ગ્રામ્ય મકાનોમાં પ્રાથમીક અભ્યાસ શરૂ કરી દીધો છે. આ વિદ્યાર્થીઓ દરપક માં મેડીકલ સ્કુલમાં આવા મેડીકલ કોર્સનો અભ્યાસ શરૂ કરી દેવા વધુ રાખવામાં આવી હતી. કેમકે એટલી મુદતમાં મકાન પુરું થઇ રહેવા ની આશા સેવાઇ હતી.

ડો. મેસહર્બર્ગે કહ્યું કે યુનીવર્સીટીને મોકલી જમીન જો નહિ મળે તો સ્કુલ બાંધી નહિ શકાય એટલુંજ નહિ પરંતુ મેડીકલ સ્કુલ માટે બે લાખ પાઉન્ડની સરકારી ગ્રાન્ટ, તેના નિભાવ માટે વાર્ષીક પા. ૫૦,૦૦૦ ની ગ્રાન્ટ અને બરસરી માટે વાર્ષીક પા. ૨૦,૦૦૦ ની રકમ ગુમાવવી પડશે.

યુનીવર્સીટીને જો આ ત્રીજી મેડીકલ સ્કુલની ખોટ પડશે તો આંતને જબરો ફટકો પડશે.

શિક્ષક જોઇએ છે

શ્રી. ટ્રાંસ્વાલ યુનાઇટેડ પા સોસાયટી સંચાલીત શ્રી. આસ્ત સ મંદિર માટે ખાસ યુજરાતી (આપી શકે એવા શિક્ષકની જરૂર

પમાર અનુભવ અને સ પ્રમાણે. દક્ષત યુનીયનમાં વસતા ઓએ જ અરજી કરવી.

લખો યા મળો.

ટ્રા. યુ. પા. સો. એજ્યુકેશન કાઉન્સીલ
કચ્છાભાઇ ભ. પટેલ
માનદ મંત્રી.
૧૮ ગ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુ ક્લા
જોહાનીસબર્ગ.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ જેવી રીતે આપવું તેની સમજ આપીશકના બેગીક એજ્યુકેશન યુજના ૨

બળાવનું ટેકાણું આ ઓફી

આફ્રિકન પાદરીઓએ વખોડી કાઢેલી એપાર્ટહેડની નીતી

જોહાનીસબર્ગના 'રેરમ' પત્રનો બ્લોમફાન્ટીનનો ખબરપત્રી જણાવે છે; કે રીફોર્મ્ડ ચર્ચની ટ્રાંસ્વાલની પરિષદે એપાર્ટહેડની નીતીને માટે લાગની સંમતિ દોધ કાઢી હતી પરંતુ આફ્રિકન પાદરીઓ તેના મતને, બલાતા બતા નથી. આંતરરાષ્ટ્રીય આફ્રીકન પાદરીઓની ફેડરેશનની બ્લોમ ફાન્ટીનમાં મળેલી છઠ્ઠી બેઠકે જાહરપુર્વક જણાવ્યું છે કે એપાર્ટહેડની નીતી કે જે દેશના વતનીઓને જાતી, રંગ કે વર્ણના આધારે ભેદભાવ પર નારી વર્તણુક બતાવવાને લાગે સત્તા આપેલી હોય કે તે સંમત થવું હોય કે પુરે ઝેરો દાખલો બનેલો. હોવું કહ્યું પણ લાગેલાંથી તેને મળી શકયું નથી. તેથી સાઉથ આફ્રીકાની હાલની નીતીને તેણે, નવા કરારમાં આપવામ. આવેલાં ખ્રીસ્તી ધર્મના શિક્ષણની તદન વીરોધી હોવાનું જણાવ્યું છે. સેપરેટ રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ" બીલને પરિષદે વખોડી કાઢતાં જણાવ્યું છે તે માત્ર કલોની લાગણીઓ પ્રત્યે અપરવાહ બતાવનારું છે એટલું જ નહિ પરંતુ યુનીયનના સમસ્ત નોન-યુરોપીયનોની લાગણીઓ પ્રત્યે બેદરકાર બતાવનારું છે. પરિષદમાં બોલવા દરનારા છુટથી બોલ્યા હતા. કુનરડાના રેવરન્ડ ડો. એ. ગાર્ડાબાનેએ કહ્યું કે એપાર્ટહેડની અંતર્ગત રહેલો મુળ સિદ્ધાંત એ છે કે સાઉથ આફ્રીકામાં ધર્મસ્થાનમાં કે રાજ્યમાં ગોરા કાળા વચ્ચે કાયમ અસમાનતા રહેશે; રાજકર્તા ગોરાજ રહેશે; અને કાળા માણસને કાયમને માટે ગુલામીમાં રાખવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવશે. તેમણે કહ્યું કે આ નીતી સત્તાનો મદ, બળ અને સર્વોપરિતાની ખુમારી ધરાવનારાઇ રોમી માનસ સુચવે છે. તેનો હેતુજ્યું દ્વેષ અને જંતીમ તિરસ્કાર ઉશ્કેરનારો છે અને કાલ્પનિક જડાઓનો ચેતા કરનારો છે. તેની નોન-યુરોપીયનો પર કેવી અસર થશે ? કોઇ પણ પ્રજાને તમે કાયમની ગુલામી માં રાખી નહિ શકો. શરૂઆતમાં નોન-યુરોપીયનોમાં તે નિરાશાની લાગણી ઉત્પન્ન કરશે અને પછી તેનો પ્રત્યાઘાત થશે. એપાર્ટહેડ મુળે ખ્રીસ્તી ધર્મથી વીરૂદ્ધ છે અને તેથી જેઓ પોતાને ખ્રીસ્તીઓ કહેવડાવે છે તેઓએ તેને વખોડી કાઢી રદ બાતલ કરવો જોઇએ. યુરોપીયનોથી નોન-યુરોપીયનો ને જોરાથી કાળાને, પુર્વથી પશ્ચિમને જુદા પાડનારો સોબંદી પડદો દુર કરવો જ પડશે."

એક ભાઈ પુછે છે:

"દારૂબંધી કરવા માટે ફ્રાંસમાં કાયદો થયો, પણ ગોવધ બંધ કરવા માટે તમે કાયદાનો આશ્રય લેવાની વીરુદ્ધ છો. આમાં વીરોધાભાસ નથી? કાયદાના આશ્રયથી દારૂબંધી કરવામાં ફ્રાંસને સુખ કરી નથી?"

આ પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવશે એ મારી કલ્પનામાં હતું. અને લાગવામાં આવે તો મારા વીચાર વધારે સ્પષ્ટ કરવાની તક મળશે એમ મેં વીચારી લીધું હતું. તેથી આ સ્થાનને આવકાર આપું છું.

કાયદાથી દારૂબંધી અને ગોવધબંધી કરવામાં ફરક છે. દારૂ એ મનુષ્યને ખોરાક નથી, થઈ શકતો પણ નથી. એ ઝેરીલો ખેરી પદાર્થ છે કે જંતુ ન પડે તેટલા માટે જ તેનો વસાણાં સાચવવા માટે ઉપયોગ થાય છે. તે એક વ્યસન છે. એ વિષે દારૂ પીનારને પણ શંકા નથી. જે એ વ્યસનમાં સપડાયેલા છે તેમનો ઘણો મોટો ભાગ જો એ ચીજ એમની આગળ આવીને ઉભી ન રહે તો એમાંથી છુટી જાય છે. તેથી બે-ચાર દિવસ એમને બેચેની લાગતી હશે, પછી ધીમે ધીમે તેમાં સારું પરિણામ તેઓ જુએ છે. એ વાતનો આમ એવો દોષ છે કે જે એમાં ઝેરીલો અંધાયો છે કે છુટવાની ઇચ્છા નથી કરતો; ઉલટો ઊંડાણના આકર્ષણને શાપ દે છે. એની બુદ્ધિ વિકૃત થયેલી છે—જાણે એ દારૂ કેફ' નો જન્મ દોષ કે જંગલનો આદિવાસી દોષ. એ દારૂ એને મળતો બંધ થયા થી એને આર્થીક નુકસાન નહીં પણ લાભ થાય છે; એનાં બૈરી-છોકરાંને સુખ થાય છે. પ્રજા પર રાજ્ય ચલાવનારનું કર્તવ્ય છે કે આવા વિષાતક આકર્ષણમાંથી પ્રજાને છોડાવવી અને એની નજર સામે એની લાલચ ઉભી ન જ કરવી.

બ્રીટીશ રાજ્ય પહેલાંનાં હીંદુ મુસલ માન બધાંજ રાજ્યો આવી લાલચ ઉભી ન કરવાનો ધર્મ બજાવતાં હતાં. કે રાજ્યોમાં દારૂનાં પીઠાં તો હતાં, પણ તેને આવકનું સાધન બનાવવાની દુર્બુદ્ધિ અથવા લોભવૃત્તિ તેમનામાં ઉત્પન્ન થઇ નહોતી. એટલે દારૂનું બજાર રાજદરબારોઓમાં જાયવા પુરી મર્યાદા અને ગુનેગાર વસ્તિના મોહલ્લામાં જ મર્યાદિત રહેતું, અથવા વસમાર્ગી લોકો પંથોમાં ભળેલા કેટલાક વર્ગમાં છુપી રીતે ચાલતું. દારૂ પીવો ગુજ્ય છે એવું બાદશાહ જહાંગીર પણ કહે અને તહાર ન હતો.

બ્રીટીશ સરકારની વણીકબુદ્ધિએ આમાં પૈસો કમાવાનું સાધન જોયું, અને એણે દારૂને રાજ્યનો એક હસ્તુ ધન્ધો કરી મુકયો, તથા તેનો વેપાર દા કર્યો. એમાં સુધારો અને સભ્યતા છે, એમ ગોરા અમલદારો, અધ્યાપકો લોકે પ્રજાના મનમાં ઠસાવવા માંડયું.

ગોવધબંધી અને દારૂબંધી

'હરિજનબંધુ'માં શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા

અંગ્રેજોના આ ખરાબ કામને માટે દેશમાં સમજદાર વર્ગનો પ્રથમથી જ વીરોધ રહેલો છે. ગાંધીજીએ કે બ્રિટિશે જ દારૂબંધીની પહેલી ચળવળ શરૂ કરી એમ નથી, ગાંધીજીના જન્મ પહેલાંથી આ ચળવળ શરૂ થઇ હતી. પણ જેમ બીજા અનેક શુભ કાર્યોનો પહેલાંથી થયેલી છતાં ગાંધીજીએ પોતા ના મહાન પુરૂષાર્થથી તેને અત્યંત વેગ આપી પ્રથમ કોટીનો કાર્યક્રમ કરી દીધો, તેમ દારૂબંધીમાં થયું. તેમણે છેલ્લાં ત્રીસ વરસથી પ્રજાને એ બાબત પર કેળવણી આપી છે. એ માટે સ્ત્રી ઓએ કેટલો ભોગવી છે, લાઠીઓ ખાધી છે, પથરા વગેરેનો માર સહન કર્યો છે, એ બંધ કરવાની પ્રતિજ્ઞા કરાવી છે. આમ એની પાછળ તપોમય ભૂમિકા પડી છે. એમાં પીનારના પોતાના હિતાર્થે તેની અક્કલની લાલચ દૂર કરવાની વાત છે.

ગોવધનો પ્રશ્ન જુદા પ્રકારનો છે. ગોવધ ન કરવો એમાં ■ આપણી હીંદુ સમાજની ભાવના છે. હીંદુ સમાજ ઘણો મોટો છે એ વાત સાચી છે, પણ બીજો બાજ ન બજવવા જેવો છે એમ ન કહેવાય. હીંદુને બાપ પ્રત્યે ધાર્મીક રૂપની ભાવના છે, તેવી બીજાઓને નથી. ગોવધ કરવામાં બકરીવધ કરતાં વધારે હીંસા છે, એમ તેઓ નહીં માની શકે; દલીલથી મનાવી પણ નહીં શકાય. તેમને હીંદુઓનાં દિલ ન દુભાય તે માટે મિત્રભાવે ગોમાંસ ન ખવાય એવું સમજવું-સમજાવવું અશક્ય નથી. એમ સમજ નાર ઘણા મુસલમાનો છે પણ. એવા ક્રીસ્તીઓ પણ હશે. પારસીઓ તો ઘણું ખરું તે નથી જ ખાતા.

આમ ગોમાંસના ત્યાગ અને ગોવધ ના ત્યાગમાં ફરક છે. હીંદુઓ બીજા ઓને વીનંતી કરી શકે કે આજ, અમારી લાગણી ખાતર તમે ગોમાંસ ખાવાનું બંધ કરો; મુસલમાનો હીંદુ ઓને તેમજ બીજાઓને વીનંતી કરી શકે કે તમે અમારી લાગણી ખાતર કુકડનું માંસ ખાવાનું બંધ કરો. આમ અરસપરસ સમજી સમજાવીને ભલે કેટલાંક પ્રાણીઓનાં માંસ હીંદુ સ્તાનમાં બધાનાં અટકે. કેટલાંકનાં જ શું કામ, પણ બૌદ્ધધર્મ કે જૈન ધર્મી કોઈ પણ પ્રકારનું માંસ ન ખાવાનો મતમાં પ્રચાર કરી શકે. બૌદ્ધધર્મ સંપ્રદાયોના બોજા વગેરે મુસલમાન લિબ્યો, કેટલાક ગોરાઓ, પારસીઓ વગેરે આમ સ્વેચ્છાએ શાકાહારી થયેલા છે પણ. સામાન્ય પ્રજામાં—જેમ હીંદુ જાતોએ બહુ મોટો ભાગ છે—કેટલાક હીંદી બાજ છે, પણ માંસાહાર નથી કરતા: કેટલાક બાજનાં બાજ છે, પણ બીજાં માંસ નથી ખાતા; કેટલાક અમુક પ્રાણીઓનાં જ માંસ બાજ છે, બધાંનાં નથી ખાતા. આ રીતે માનવ જાતિમાં નીરામિષાહારની પ્રગતિ થયેલી છે. એ પ્રેમથી, ઉપદેશથી, પરોક્ષી ધર્મથી વધી છે. આમ માંસાહાર ત્યાગ અથવા આહારશુદ્ધિની ચળવળ અનાર્યે થતા જીવવધને અટકાવવાનું પહેલું સાધન છે.

જેમ દારૂ માટે એમ કહી શકાય છે કે તે પીનારને પોતાને નુકસાનકારક છે, કુટુંબને તેમજ સમાજને ઉપદ્રવરૂપ છે, તેમ ગોમાંસ ખાનારને માટે કહી શકાતું નથી. એવો દાવો નહીં કરી શકાય કે બકરીનાં કે બીજાં પ્રાણીનાં માંસ કરતાં ગોમાંસ ખાનારનાં શરીર, બુદ્ધિ વગેરેને તે વધારે નુકસાન કરે છે. જુદી જુદી જાતનાં માંસોમાં ગોમાંસનો આરોગ્ય વગેરેની દૃષ્ટિએ કયો નંબર છે તે હું જાણતો નથી. એ રીતે એનો વીચાર કરવાની જરૂર પણ નથી. કારણ કે, ગોમાંસ છોડવાની વાત એના આહારની દૃષ્ટિએ ગુણ-દોષ પર નથી પણ આપણી લાગણી ને માન આપવા ખાતર છે.

આ લાગણી ઉત્પન્ન થવામાં, અલ બત્ત, આપણા દેશની કૃષિ-પ્રધાન સ્થિતિનો જ મોટો હિસ્સો છે. આપણા દેશમાં આમ બળદ એ ખેતીનું અનિ વાર્ય અંગ છે. ખેતીની સાથે સાથે જ તે ભાર વહેવા; ગાડાં, ચક્કી વગેરે યંત્રો ચલાવવા માટે બળ પુરું પાડનારું સાધન છે. બળદનો અર્થ જ બળ (energy) આપનારો' એવો થાય છે. જીવનમાં અત્યંત ઉપયોગી દરકોઈ પ્રાણી કે પદાર્થને દેવનું રૂપ આપી તે પ્રત્યે આદર પેદા કરવો તે આપણી જુની સંસ્કૃતિની એક ખાસિયત છે. આમ આપણે સૂર્ય, પૃથ્વી, નદી, પર્વત, સમુદ્ર, મીઠું, ધન, ઘોડો, બળદ, ગાય, નાગ, વૃક્ષ, ઓળખો, વગેરે સૌને પૂજ્ય કર્યા છે. ખેતી પરાયણ પ્રજામાં સૂર્ય, ભૂમિ, જળ, બળદ, ગાય, નાગ, વૃક્ષને જીવનનાં આધાર માની બધા પૂજ્ય માને એમાં નવાઇ નથી. આમ આપ બળદની સાથે આપણી ભાવના અતિશય આદર ના સુત્રથી સંકળાયેલી છે. આ ભાવ નામાંથી જ ગોમાંસ અને ગોવધનો નિષેધ તથા ગોપાલન અને પાંજરા પોળની પ્રવૃત્તિઓ નીપજેલ થઇ છે. એ ભાવના અને એ પ્રવૃત્તિ ઇષ્ટ છે.

ગોમાંસના ત્યાગની પાછળ ગોવધ બંધ થાય તે જેવું સ્વાભાવિક પરિણામ બધાય. માંસાહાર ત્યાગની પ્રવૃત્તિનો ક્રમ આપણે લેવું તો જેને જેની ટેવ છે તે એનો તરકાળ અને કાયમનો ત્યાગ કરી શકતા નથી. મોટે ભાગે તેઓ મહિનામાં અમુક દીવસ ન ખાવું, વર્ષમાં અમુક મહિના ન ખાવું વગેરે ક્રમથી એમાં પ્રગતિ કરે છે. જેમ જેમ આહારમાં તેનો ત્યાગ કરતા બધા છે, તેમ તેમ તે પ્રાણીનો વધ કરવાનું પણ તેઓ છોડતા બધા છે. માણસ જે આહારમાં હોય નથી જોતા, તે પોતાના ઘર વગેરે કરે દેવને અર્પણ કરવામાંયે બહુ રાખે છે, અને જેમ ચૈતન્યપરાયણ વૈષ્ણવ ભક્ત પોતે ન ખાતો હોય છતાં દેવને માટે પકવાનનો બનાવી થાળ ભોગ અખૂટ કરે છે અને ભક્તો કે સગાઓને પ્રસાદ કરાવે છે, તેમ પોતે માંસાહાર ન કરનારા પણ પોતાના સમાજમાં તે નિષિદ્ધ ન હોય ત્યાં સુધી બલીદાન અને પુજનાર્થે તે પ્રાણી ઓનો વધ કેટલોક સમય ચાલુ રાખે છે. જ્યારે પોતાના સમાજમાં જ તે નિષિદ્ધ થાય છે, ત્યારે જ તે પ્રાણીનો વધ બંધ થાય છે.

સામ્રાજ્યના યુવાનોને રાજા નો સંદેશો

એપ્રીલ મુધ સન્ડે જે મે તા. ૧ લીના પાળવામાં આવ્યો હતો તે પ્રસંગે રાજાએ યુવાનોને નીચે પ્રમાણે સંદેશો પાઠવ્યો હતો:

રાણી તથા હું આશા રાખીએ છીએ કે, બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના સઘળા ભાગોમાં વસતા યુવાનો આ પવિત્ર દીવસે પ્રાર્થનામાં સામેલ થતાં—પછી તે પ્રખ્યાત પાટનગરમાં હોય કે એક નાનકડાં નીર્જન ગામડાંમાં હોય—પોત રાખશે કે આધ્યાત્મિક બંધીથી તેઓ એક બીજા સાથે સંકળાએલા છે અને દેશોની સામે રહેલું મહાન કાર્ય કરવાને તેમાંથી તેઓ હીંમત અને પ્રોત્સાહન મેળવશે.

ગોઠ પણ પહેલાંના આજના કરતાં વધારે ગંભીર પ્રશ્નોનો વારસો મળે લો નથી અથવા આજના કરતાં વધારે ભયંકર સંકટો તેની સામે ખડાં થયાં નથી, પરંતુ કોઇ પણ પહેલાંને જગતનું ભાવિ ઘડવાની આજના કરતાં વધારે તકો પણ કદી સાંપડેલી નથી.

અમે પ્રાર્થીએ છીએ કે પ્રભુની દોરવણી નીચે આપણા યુવાનો એવું ઉદાહરણ પુરૂંપાડશે કે જે યુગચક્ર ભરેલા પ્રશ્નો સાથે હામ ભીડતાં સંકોચાશે નહિ, એની નિઃસ્વાર્થતા લોખંડો કે જે બોજાઓને ખેતાં નહિ અચે પરંતુ તકો મળેલી મધુરો અને એવી હીંમત પ્રાપ્ત કરશે કે જે ભયંકર ભોમિયોને ચાનક તરીકે બધાની લેશે અને એ શક્તિશાળી સજ્જન થઇ તેઓ માત્ર કોમનવેલ્થ નીજ નહિ પરંતુ માનવજાતીની વધારે વફાદારીયા સેવા કરશે."

આ રીતે વ્યક્તિઓએ આનાનું બંધ કર્યો પછી સમાજ તેમ કરે છે, ધીમે ધીમે તે નિયમનું સ્વરૂપ પકડે છે. તે પછી તેનો ભંગ કરવો એ પણ ગુનો થાય છે, અને છેવટે તેનામાં નિયમ થાય છે. આમ આપણે ગોવધને અટકાવવા ની પ્રવૃત્તિ કરતા પહેલાં તેના આધાર નો ત્યાગ કરવાનો પ્રચાર કરવો જોઇએ.

આજે તો ગોમાંસનો બધા હીંદુઓ જે તો ત્યાગ કર્યો જ છે એમ પણ કહી શકાય એમ નથી. કેટલાક મુસ્લમાન ગોમાંસ ખાય છે એટલું જ નહીં પણ મુસલમાન, ક્રીસ્તી વગેરેને ત્યાં નોકરી કરતા હોય તો બધું ગોમાંસ પણ ખાય છે; કસાઇને ત્યાં વેચવાનો રીતસર ધંધો કરે છે. ઉપરોક્ત પ્રાણી ઓની કતલ અટકાવવા યત્નેલા કાયદા નો અનેક રીતે ભંગ કરે છે: સારાં પશુને બદલી જોખને જુનાં વગેરે કરે છે અથવા લાંચ આપી વધ કરવા જેવાં છે જેનું પ્રમાણપત્ર મેળવે છે. ગામડાં વગેરે મેળવવા માટે કોઇ વાર પશુઓને વિષે પણ છે. આવી જ્યાં હીંદુસ્તાનની પ્રજાની નબળી ભાવ ના છે, ત્યાં પ્રથમ ગોમાંસ ખાવા પ્રશ્નને સમજવવી જોઇએ ગોમાંસ માટે પહેલું પગથિયું છે.

ગોમાંસ ખાવાનું પછી ગોવધ સ્વાભાવિક રીતે ઘણો ઓછો થશે; પુરો અટકશે એમ ન કહેવાય. કેમ કે જેમાં વેપારની દૃષ્ટિએ વીચાર કરનારા અને શુદ્ધ ગોપાલનની દૃષ્ટિએ પણ વધ ની હિમાયત કરનારા ગોનિષ્ણાતો પડયા છે. તેઓ વગ-વસીલાવાળા અને ઉચ્ચ ગણાતા હીંદુઓ જ છે. ગોમાંસ ખાવાનો ત્યાગ થયા પછી જ બીજું કારણસર થતા ગોવધનો વીચાર કરવા માટે ભૂમિકા તયાર થઇ શકશે.

દુકાળાં દોરના વધની બંધી મર્યાદિત રૂપમાં જ કરવી જોઇએ એવા મતનો હું પણ એમ કોઇ ન માને. પણ આ પણી ગોવધ સામે આજે તેટલી તીવ્ર લાગણી હોય છતાં જેને માટે ભૂમિકા જ તયાર નથી તેની ચળવળ કરવા માં હીંસા ઘટવાને બદલે વધે છે.

ગોમાંસ ખાવાનો ત્યાગ કરવા લોકો ને સમજાવવા અને આમનું ઉત્તમ રીતે પાલન કરવું એ અહીંસા ધર્મનો રચનાત્મક અને અહીંસક રીતે પ્રચાર છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બાતમીદાર તરફથી)

વડોદરા, એપ્રીલ તા. ૨૮, ૧૯૫૧.

સંસદ (પાર્લામેન્ટ)માં

સંસદમાં સરકાર તરફથી આ પ્રમાણે માહિતી અપાઇ છે: (૧) ભારત સરકારે આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાંભંડોળના કાર્યવાહક બોર્ડને ખબર આપી છે કે, જગતની બદલાયેલી આર્થિક પરિસ્થિતિ લક્ષમાં લઇને, પાકિસ્તાનના ચલણની હાલની કીંમતના, અઠાળ તરફથી થતા, સ્વીકાર સામેનો પોતાનો વિરોધ ચાલુ રાખવાનો ભારતનો ઇરાદો નથી. પાકીસ્તાનના ચલણની વર્તમાન કીંમત નો સ્વીકાર કરવાથી પાકીસ્તાન સાથે ના ભારતના આર્થીક સંબંધો પર કશી અસર થવાનો સંભવ નથી; કારણ કે ગયા ફેબ્રુઆરીમાં ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના વેપારી કરારો થયા ત્યારે ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે પાકીસ્તાની ચલણની કીંમતને ધોરણે આર્થીક લેવડદેવડની શરૂઆત પણ હતી. (૨) સંધારણની કલમ ૩૭૯ (૧) હેઠળ નવી સંસદનાં બંને ગૃહોની યોગ્ય રીતે રચના થાય અને પ્રથમવાર તેની બેઠક બોલાવાય ત્યાં સુધી વર્તમાન કામચલાઉ સંસદ ચાલુ રહેશે. (૩) ભારતની રેલવેઓને ડિઝિટ વજનના મુસાફરોને કારણે ૬૨ વરસે બેથી બધુ કરોડ રૂપીયા નુકસાનના પટે છે, દીલ્હી વજનના પક્ષકારોના જોતાવ્યો પાસેથી લેવાયેલાં નાણાંની રકમો આ પ્રમાણે છે. ૧૯૪૮ રૂા. ૧૮૧ લાખ; ૧૯૪૯: રૂા. ૧૬૫ લાખ; ૧૯૫૦: રૂા. ૧૬૬ લાખ. (૪) છેલ્લાં કેટલાંક વરસથી ભારત સરકાર બહારદેશની સરકાર સાથે બહારદેશમાં વસતા હીંદીઓના પ્રશ્નને અંગે સમજુતી કરવાના પ્રયાસો કરી રહી છે, પણ તેનું ખાસ પરિણામ આવ્યું નથી. (૫) ૧૯૫૦-૫૧ દરમ્યાન ભારત માટે વેપારપાસું સાનુકુળ હતું, અને રૂ. ■ કરોડ સુધીની પુરાંત રહી હતી. (૬) માયાદીક ૧૮ વારને હિસાબે ભારતની કાપડની કુલ જરૂરીયાત ૬૨ વરસે રૂા. ૬ અબજ ૩૭ કરોડ ૨૦ લાખ વારની છે.

જલિયાંવાલા બાગ સ્મારક

અમૃતસરના જે જલિયાંવાલા બાગમાં ૧૯૧૯ ના એપ્રીલની ૧૩ મી તારીખે જનરલ ડાયરે નિર્દોષ ઓ પુરુષો—હીંદુ શીખ મુસલમીનોની કતલ ચલાવી હતી ત્યાં સ્મારક ઉભું કરવા માટે કોંગ્રેસે ભેગું કરેલું એક કંડ ત્યારથી પડેલું હતું, પણ અંગ્રેજ અમલમાં એને અંગે કંઇ ચોક્કસ કામ બની શકયું નહોતું. હવે સંસદે એને અંગે એક ઠામકો પસાર કરી તેને માટે ૬૨૮ નીમ્યું છે. હાલ એ ૬૨૮ના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી બી. જવાહરલાલજી છે. હવે આ કામદાથી નવા ટ્રસ્ટી નીમાશે; અને તેમને રૂા. ૬ લાખ જેટલી રોકડ રકમ તથા જંગમ મિલકત તેમ જ જલિયાંવાલા બાગની જગ્યાનો સોંપારી, આની ચર્ચા ઇરમ્યાન બોલતાં શ્રી. નેહરુએ જણાવ્યું:

"૧૯૧૯ નો બનાવ એ ભૂતકાળનો ઇતિહાસ નથી. એ ઇતિહાસ હતો પરંતુ રાષ્ટ્રના જીવનમાં પલટો લાવે એ પ્રકારનો ઇતિહાસ હતો. કોંગ્રેસ સમીતીએ હાળા માટે જ્યારે ઠરાવ પસાર કરેલો ત્યારે તેની વ્યાપક અસર થયેલી. મહાત્મા ગાંધીજીની આગેવા ની હેઠળ આ રમારક રચવા માટે લોકોને ભારે રસ જાગ્યો હતો. હું આ રમારક સાથે સંકળાયેલો હું અને હું કબુલ કરું છું કે આમાં જે વિલંબ થયો છે તેનાથી હું શરમ અનુભવું છું. મહાત્મા ગાંધીજીએ ઘણાં વર્ષો સુધી એ વિલંબ વિષે ઉલ્લેખ કર્યો હતો. મેં અને સરદાર પટેલે ઠરવી તરીકે આ બોજને ઉપાડયો હતો અને હું ધારું છું કે લગભગ દસ લાખ જેટલા રૂપીઆ એકત્ર થયા હતા જેમાંથી મોટા રમારક માટે જગીન ખરીદવામાં આવી હતી અને બાકીનાં નાણાંનાં રોકાણથી બ્યાજ મળતું હતું. વર્તમાન ખરડો અમારીના અવિચ્છિન્ન ટ્રસ્ટીઓને રવાને વિચ્છિન્ન ટ્રસ્ટ બોર્ડ' ની રચના કરવા માગે છે."

"કોંગ્રેસ સરકારનું દક્ષિણેતુ મુડીવાદી છે' એવી ટીકાનો કોંગ્રેસ પ્રમુખ બાબુ પુરુષોત્તમદાસ ટંડને રદીયો આપતાં જણાવ્યું કે, "છેલ્લાં ઘણા વરસ દરમ્યાન સરકારે કરેલાં કાર્યો બતાવી આપે છે કે કોંગ્રેસ સરકાર આમ જનતા માટે ઉંડી ખમતા ધરાવે છે. કોંગ્રેસ સરકારની પહેલી સિદ્ધિ રજવાડા ઓની નાબુદી કરી દેવી વિધાસભાઓમાં લોકશાહીની રથાપનાને લગતી છે. વિધાસભાના વીસીનીકરણની સિદ્ધિને જર્મનીના બિસ્માર્ક' મેળવેલી સિદ્ધિ સાથે સરખાવી શકાય. જમીનદારી પ્રથાની નાબુદીનો પ્રયાસ એ બીજી સિદ્ધિ છે. કોંગ્રેસે ૧૯૩૬ પહેલાં સમાજવાદની હિમાયત કરી હતી એ સમાજવાદી બિરાદરો ન ભૂલે. 'જમીનદારોને વળતર ન આપો' એવી સમાજવાદીઓની ઝુમરાણથી કોંગ્રેસનું કામ ઘણું મુશ્કેલ બન્યું છે. કોંગ્રેસ સરકારે પસાર કરેલા બે જમીનદારી બારાબીલ બતાવી આપે છે કે કોંગ્રેસ મુડીવાદીઓની નહિ પણ આમ-જનતાની છે. સંપુર્ણપણે જમીનદારી નાબુદી થઇ નથી. છતાંયે કોંગ્રેસે અખત્યાર કરેલો માર્ગ સ્પષ્ટ છે. ઝપાટાબંધના સામનો હજુ પુરો મુકીબર લોકોના હાથોમાં છે. પણ પાદ રહે કે આ તો વર્ષોથી ચાલ્યું આવ્યું છે એવી ગોમાં પલટો ધીમે ધીમે જ લાવી શકાય. સંપુર્ણ કાબુથી માટે લીધેલાં પગલાંને કોંગ્રેસ હજુ પણ વળગી રહી છે. જ્યાર કરતાં વધારે અંકુશો ન રાખવા જોઇએ એવું આ મંતવ્ય છે. અંકુશો રાખવાં પાછળ સરકારનો હેતુ દરેકને આવશ્યક ચીજો મળી રહે તે માટેનો છે.' અંકુશો રાખવા પાછળ સરકારને હેતુ જનતાનું હિત છે."

'સ્વરાજ મળ્યા પછી કોંગ્રેસ શા માટે વિખેરી દેવામાં નથી આવતી' એમ પ્રશ્નોત્તરમાં આવતા પ્રશ્નનો ઉત્તર આપતાં કોંગ્રેસ પ્રમુખે કહ્યું કે "આવશ્ય હું પણ આમ માનતો હતો,' પરંતુ ઉંડો વીચાર કરતાં લાગ્યું છે કે કોંગ્રેસ ને વિખેરી નાંખવાથી દેશમાં અરાજકતા સર્જાશે. કોંગ્રેસ સિવાય દેશમાં કોઇ પણ તંત્ર સમાણી શકે એમ નથી. આથી કોંગ્રેસ સંસ્થાને જરૂરી રાખવા ની અને મજબુત બનાવવાની જરૂર જણાય છે. ગામડાંઓમાં લોકોનું જીવન ઘોરણ ઉંચું લાવવા તથા તેઓને આબાદ કરવાના પ્રયાસોને કરવાની અપીલ કરતાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ગાંધીજીએ ગોંધેલા માર્ગે આજાદી એ શકય બનશે. દેશ ને ખાદીનો કાર્યક્રમ પુરેપુરો અમલી બનાવે તો એક વર્ષમાં સ્વરાજ આવે' એમ મહાત્મા ગાંધીએ કહ્યું હતું. આ સુત્રની આજે પણ જરૂર છે. 'દેશમાં શાંતિ સંપૂર્ણ બને અને ગામડાંઓ સરીબ રહે તો ગાંધીજીએ જોયેલું રામરાજ્યનું સ્વપ્ન કયારે પણ પૂર્ણ નહિ થાય."

સૌરાષ્ટ્રમાં

મિરાસદારી પદ્ધતિ નાબુદ કરવા માટે સરકાર ધારે તેટલું વળતર આપવાની નથી એવી માન્યતા કેટલાંક મંત્રીઓમાં પ્રવર્તે છે. તે વિશે સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. ઉછરંગરાય ઢેબરે રપષ્ટતા કરતાં જણાવ્યું હતું કે, "આ માન્યતા ખોટી છે. ખીલવણીની વર્તમાન યોજનાઓ તેમજ સરકાર તરફથી અપાતી બીજી સેવાઓ ધ્યાનમાં લેતાં સરકાર કુલ મહેસુલી આવકના આશરે ૬૦ ટકા ખર્ચ કરે છે. વધુમાં રૂ. ૨૩ કરોડ ૫૬ લાખમાંથી ખેડુને માત્ર રૂ. ૩ કરોડ આપવી અને બાકી ની રકમ ચુકવવા માટે સરકાર બાંહેધરી આપે છે. જે ખેડુતોને બાકી કરવેરા આપ્યા છે તેમના પુનર્વસવાટ માટે સરકારને રૂ. ૬૦, લાખ લોન તરીકે અથવા સબસીડી તરીકે આપવા પડશે. જે મિરાસદારો પરગેડ ધરાવતા હશે તેમને તગારી અને બીજી સહાય સરકારે આપવી રહેશે. મિરાસદારોની કુલ સંખ્યા ૨૮ હજારની છે તેમાંથી ૮ હજારને પરગેડની જગીન છે. ૮૪૦૦ નાના અને ૩ હજાર મોટા મિરાસદારોને પરગેડ નહિ-બધે

મારું બોલકદાન આપવાની ચોજના સ્વીકારવા સરકાર હજુ પણ તૈયાર છે ? જેથી ૫ હજાર નાના ખિરાસ-દારોને જમીન મળી રહે.''

'જે ખેડૂતો ઘણી મોટી જમીન ધરાવે છે અને મજુરો રાખીને જમીન ખેડાવે છે તેવા ખેડૂતો કિંવા સરકાર શું કરવા ચાહે છે,' એવો પ્રશ્ન એક અખબારપત્રીએ કર્યો હતો, જેના જવાબમાં મુખ્ય પ્રધાને જણાવ્યું કે "૮૦ ટકા જેટલા ખેડૂતો એક એકમ અથવા સાંતિક ૧૫ ટકા જેટલા ખેડૂતો એક અથવા બે સાંતિ વચ્ચેની અને માત્ર ૫ ટકા ખેડૂતો બે સાંતિ થી વધારે જમીન ધરાવે છે તેથી આ પ્રશ્ન બહુ મોટો ન ગણી શકાય.''

પરચુરણ

—જર્મન લોકશાહી પ્રજાસત્તાક તરફ થી બહાર પડેલી એક ટીકીટ-બુકમાં પુસ્તકો ગોઠવે છે તેના પર એટમ બોંબ ફુટે છે અને શાંતીના પ્રતીક સમા સફેદ કબુતરો પણ છે અને ઉપર ''શાંતીની જેહાદ'' લખ્યું છે.

—હીંદમાં શાસ્ત્રીય સંગીત માટે ૧૧૦૦નું જે તાનસેન ઇનામ અપે છે તે આ વખતે બીમતી કમલા કૈતકર ને મળ્યું છે.

આભાર

લોહાનીસબર્ગના જેન. નાના ઓન્ડ્રા.ના દયાળભાઇ જુલાભાઇ પટેલની બિ. પુત્રી કુસુમ બહેનનું તા. ૨૪–૪–૧૯૫૧ ના રોજ આકસ્મિક અવસાન થયું હતું. તે દુઃખદ સમય જે જે ભાઇ બહેનોએ દિલસોજીના સંદેશા તથા પુષ્પાંજલી મોકલાવી તેમજ પોતે હાજરી આપી સહાનુભૂતિ દર્શાવી તેઓ સૌનો, સ્વર્ગસ્થનાં વાલીઓ હાર્દીક આભાર માને છે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ દેશમાં પ્રાંતિક પ્રજાપતિ મંડળ

૧૯૫૧ નું વાર્ષીક સંમેલન તા. ૧૩–૫–૫૧ ના રવીવારના રોજ બપોરે ૧–૫ કલાકે, મુકામ ચારસલીસ વાયા ફ્રીમાર્ટ, શ્રી. વસનભાઇ કુલ્લભ ભાઇ મીસ્ત્રીના મકાનમાં શ્રી. દેવાભાઇ વસનજીના પ્રમુખપદે મળશે. દરેક સભ્યોને સહકુટુંબ વેળાસર પધારવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ : (૧) મીનીટસ તથા મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની રજુઆત, (૩) ઠરાવો, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

ચઢેલી આસીક ફી અને દાનની રકમો સંમેલન પહેલાં મોકલી આપવા વિનંતી છે.

વિષય વિચારણી સમીતી સભા તા. ૧૪–૫–૫૧ ના રવીવારે ૧૦ વાગે સવારે ચારસલીસ મુકામે મળશે. એ પ્રસંગે દરેક સભ્યોને હાજર રહેવા વિનંતિ છે.

સ્વાગત પ્રમુખ : વસનભાઇ કુલ્લભ ભાઇ.

સ્વાગત મંત્રી : નાગરભાઇ મેારારજી રામભાઇ કરસનજી ઝીલ્લી

મંત્રી ટ્રાં. દે. પ્રા. પ્ર. મંડળ.
પી. ઓ. બોક્સ ૪૫
ડાહલ, ટ્રાંસવાલ.

સારૂં આદુ રતલ શી. ૧–૩
બસણ રતલ શી. ૧–૬

બસાસો ચોખ્ખો ઝાંકરી વગરનો સાથે તથા ખાંડી જાતની દાળ અને મસાલ પીસ્તા મળશે.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા મહેર બાની કરવી.

M. A. Mahomed
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

દેશ નેતાઓની બઢી રાખવા લાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં બઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની શી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શી. ૩–૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૬ ૩
મારૂનું નામ	૬ ૦
મધુપ	૭ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫૩
મુખ્યપ્રધાન (ડાગોર કૃત નોવેલ)	૬ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચોર મુખી	૭ ૦
જગતનો તાત (અરધે આવે)	૨ ૬
ઉપાધ્યાય	૬ ૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭ ૧
ધરતીને આભાને	૬ ૦
વિવાહનો ઝભ્ભો	૬ ૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦
મોટો જોડણી કોષ	૧ ૨ ૬
રાજુ રસ	૬ ૦
એને ચરણે	૨ ૩
ચાબેરવાસી (ડાગોરની નોવેલ)	૮ ૦
ચરીબાની ખાત (ગી ઉપયોગી)	૧૦ ૦
રત્નાંદના	૫ ૧
ચારસદાર	૭ ૧
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩ ૬
આગે કદમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

હીંદુસ્તાની–ગુજરાતી કોશ

હીંદુસ્તાની શીખવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક

કીમત ૧૦–૦

જાણવા જોગ

	ચર્ચીલ	બિટલર	રૂઝવેલ્ટ	મુસોલીની	સ્ટેલીન	ટ્રુમેન
જન્મ વર્ષ ઇ. સ.	૧૮૭૪	૧૮૮૯	૧૮૮૨	૧૮૮૩	૧૮૭૯	૧૮૮૪
સત્તાપર આવ્યા ત્યારે ઉમર	૭૦	૫૫	૫૨	૧૯	૧૫	૬૦
સત્તાપર આવ્યા તે વર્ષ	૧૯૪૦	૧૯૩૩	૧૯૩૩	૧૯૨૨	૧૯૨૪	૧૯૪૧
બેટલા વર્ષ સત્તા ભોગવી	૪	૧૧	૧૧	૨૨	૨૭	૪
સરવાળો.	૩૮૮૮	૩૮૮૮	૩૮૮૮	૩૮૮૮	૩૮૮૮	૩૮૮૮

સગાઇનો અંત (૩૮૮૮નું બાદબું) ઇ. સ. ૧૯૪૪ અને ૧૯૪૪નું બાદબું ૯૭૨–૬/૭/૨ એટલે સપ્ટેમ્બરની ■ તારીખે ૨ વાગે બીજા વિશ્વ યુદ્ધની સુલેહ થઇ.

અઠવાડીઠ પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૧ ચૈ	ઝીંદુ ૨૦૦૭ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. ૬ઠ્ઠી	સુર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
ગુરૂ	૧૧	સુદ ૫	૪	૧૧	૬–૩૧	૫–૧૫
શની	૧૨	,, ૬	૫	૧૨	૬–૩૨	૫–૧૪
રવી	૧૩	,, ૭	૬	૧૩	૬–૩૩	૫–૧૩
સોમ	૧૪	,, ૮	૭	૧૪	૬–૩૪	૫–૧૨
મંગળ	૧૫	,, ૯	૮	૧૫	૬–૩૫	૫–૧૧
બુધ	૧૬	,, ૧૦	૯	૧૬	૬–૩૬	૫–૧૦
ગુરૂ	૧૭	,, ૧૧	૧૦	૧૭	૬–૩૭	૫–૦૯

કંપનીના ભાવો :—

આ શી. ૨–૦ રતલ	ચણા શી. ૧–૬ "	ઘઉંદર...શી. ૧–૩ રતલ	ઘઉંદર ની દાળ નં. ૨ ૧/૬ રતલ
		બીજા અળદ ૧/૬ રતલ	ચણાની દાળ શી. ૨–૦ "
		મગ.....શી. ૬–૦ રતલ	ચણાની દાળ....શી. ૨–૬ રતલ
		ઘઉંદરની દાળ શી. ૧/૬ "	અળદની દાળ...શી. ૨–૩ રતલ

મગ દાળ નં ૧....શી. ૨–૦ રતલ	ધાણા અળદ.....શી ૧–૧૦ રતલ,
મગ દાળ નં ૨....શી. ૧–૬ રતલ	વરીયાળી.....શી. ૨–૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૧/૬	સોજ.....શી. ૧–૬ રતલ
સાબુદી.....શી. ૧–૦ રતલ	રાઈ.....શી. ૧–૬ રતલ

ઓર્ડરોના : ૧૧૦ બિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૦૮૬૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૬૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ઘઉં.....શી. ૩–૦ રતલ
ચણા.....શી. ૩–૦ રતલ

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોના નીચે મુજબ ભાવ છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(મણિબેન ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહવાસ સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૪

જીવન ચરિત્ર (શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ શ્રીનીકેતન આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન ચરિત્ર દરમ્યાન આપેલો આલેખ્યો છે.)

		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૫ ૦
મહાત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મણુદાસ ગીરધર)	૫ ૦
બાપુ-મારી-મા	મનુ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો :	(આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર	૨ ૧
બાપાની ટેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૧
,, ચોથો		૮ ૮

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
અંધળા પ્રભાત		૧ ૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી	(આગાખાન મહેલના બેતરીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.	
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૪
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો	(નોંધપોથી)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(રેંટીયા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કેસ્તુરબા સ્મારક અંક		૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુદાસ ગીરધર)	૨ ૧
વ્યાવહારિક ધર્મ જીવન	(ગાંધીજી)	૫ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

ગાંધીજીનો ગીતાબોધ	ભા. ૧, ૨, ૩	૩ ૦
ગીતા અંજન	(ગીતાબોધનો સમગ્ર વ્યવસ્થિત રીતે તૈયાર કરેલો ગ્રંથ)	૭ ૧
ગીતા ધર્મ	(ગીતાબોધ ગુજરાતી પ્રવચનો)	૧ ૩
ગુરુ અને મહાવીર		૨ ૧
જો પુરુષ મહોરા	(આજ મહત્વની, પુરુષમાં જોવાતી ખોટો ઉપર પુષ્કળ પ્રકાશ નાખવામાં જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુણી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી પ્રાર્થના		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુપનદી વહેનરાય	(ટાગોરટોમ)	૫ ૦
હસતી આલમના સંસ્કૃતીનું સાચી	(રામા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(કાકાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૨-૦
રોબર્ટસ્પીયર અને જીરાફ		૨ ૦
ગોલસાકી ચિતાકો	(કાકા કાલેલકર)	૫ ૩
બુદ્ધ લીલા		૧ ૧
બુદ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંગ્રહાવલી		૫ ૧
ગોવીંદ રજીયા.	(રજીયા વીશે બહુના ભોગ)	૧૦ ૦
દોઢ રૂપીઆના કથાનકો	(બાર સંગ્રહ)	૨ ૧
હુજરત મહમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શેઠબાતા	(કાકા કાલેલકર)	૧ ૦
રમાયણ બાજા	(,, ,,)	૫ ૦
હિંદી કેમ ત્રીજાણ		૦ ૦

ઉત્તમ નવલકથાઓ. ટોલ્સ્ટોય કૃત

કોની ખ્રીજન	(બાર્તા)	૩ ૧
આંધારાના સીમાડા	(નાટક)	૩ ૦
બે નવલકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આરતી		૧૧ ૧
અનુરાધા		૬ ૦
કમલા		૧ ૦
કાશીનાથ		૫ ૦
ચંદ્રનાથ		૪ ૦
ચરીત્રહીન		૧૨ ૧
જળી		૭ ૧
જીવન યાત્રા		૪ ૦
દેવદાસ		૭ ૧
નવીના		૧૦ ૦
પ્રભા		૮ ૦
બુર્ણા		૪ ૧
વૈકુંઠનો		૫ ૦
શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ		૨ ૧
શુભદા		૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ ભુત		૧ ૦
માલંચ અને બાર અભ્યાસ		૫ ૪
ચતુરંગ અને બે બોનો		૧ ૧
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
ગોરા		૭ ૦
ચાર્યા		૫ ૪

સેતુબંધ		૫ ૦
વિસર્જન		૪ ૦
કમંડલુ		૪ ૪
ચતુર સુલભા		૨ ૧
નીરૂપમા		૭ ૦
રૂપ કોયા	(બે ભાગ સાથે)	૧૭ ૦
ઘરે પહોરે		૬ ૦
પ્રાચિના		૫ ૦
સુવર્ણ મૃગ		૨ ૦
૭ ૭ ૭		૩ ૪
બળવાન જનો		૨ ૦
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો		૨ ૪
ઉત્તરા		૭ ૦
બીજોનું આરોગ્ય		૪ ૦
મહામણાના પ્રમુખો		૩ ૪
ગ્રામ વિચારણા		૨ ૦
પ્રતીમંદીર		૪ ૦
રંગ લીલા		૨ ૪
રૂપાની વાટ		૨ ૬
ધરતી		૫ ૦
રસ મુર્તીઓ		૩ ૦
મુળો સેવક		૩ ૦
ગીતાંજલી		૫ ૦
સાધના		૫ ૦
નવી દુનીયા		૫ ૪
દ્રષ્ટાંતમાળા	(નાનાબાળ બટ)	૨ ૧
મહાન મુસાફરો		૫ ૦
પુબ અને પશ્ચિમ		૫ ૦
ઘરતના બેટાં		૩ ૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ		૮ ૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા	(નોવેલ)	૮ ૬
સોહરાબ ભા. ૧-૨	સેટની	૧૨ ૦
હમણાં અક્ષરજ્ઞ થે		૫ ૬
સોહરાબ		૬ ૦
ઉલ્કા પ્રવેશ	(બાર્તા સંગ્રહ)	૩ ૬
ગુંદરીનો ચમત્કાર		૧૪ ૦
શહીદોનો સંદેશ		૪ ૦
મુક્તતા પ્રશ્નો		૩ ૬
કુદાની રમઝટ		૬ ૦
હાસ્ય ચીત્રકાનો ઢગલો		૪ ૬
દીન ચર્યા		૩ ૬
રસમતી		૬ ૦
સાગર કથાઓ		૮ ૬
ભરત દર્શનના લાયક પ્રસંગો		૬ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા		૬ ૬
મોતીબાઇ		૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ઝવેરચંદ મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી		૫ ૬
પ્રત્યેની		૭ ૦
ગુજરાતી કથાઓ સામાન્ય નવલકથા		૭ ૦
નવલીકાઓ ભા. ૧		૧ ૬
પુરાતન જ્યોત		૫ ૦
બોડેલા હાથ		૪ ૬
વેવીશાળ		૫ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી		૧૦ ૦
સમરાંગણ		૬ ૦

નવલ કથાઓ.

કુંવરબાઇ :	બંગાલની કહાણી	
નવલકથા. પ્રીતમ		૮/-
ગાંધારાણી	સામાજીક કાંઈ કહેવાની નવલકથા	૧૦/-
કુર્ઈ પાકીસ્તાન	લલીતા કોણ ચીતારીનું જીવન ચરીત્ર.	૪/-
વિદ્રોહી આત્મા	(ખલીલજીબ્રાન	૨ ૦
આરાધનીય બા. ૧ ૨	સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બીંદુ	(અનિરાકાર)	૭ ૦
કાન્તી		૬ ૦
નેણુના કુલ		૨- ૧
પચાસવર્ષ પછી		૭ ૦
સાગ્ય નિર્ણય	(અપ્રકાશ્ય)	૭ ૧
પાકન બા. ૧-૨	પ્રત્યેની	૮ ૦
ઉકેલની પુકાશુ		૧ ૦
કલાની સહચરી		૫ ૧
કંચના ચહેરા પાર્ટ	સંગ્રહ	૪ ૦
ચક્ષુ મુકેતી		૭ ૧
લેહરીના આશુ અને બીજા વાર્તા		૮ ૦
વીજની વાતો ભા. ૧-૨	સેટની	૧૫ ૦
ચમત્કાર અને બીજા વાર્તા		૬ ૦
વિવાહ મંદિર		૧ ૬
રમારાણી		૩ ૧
ગ્રામ્ય સુધાર		૭ ૦
સોરઠી બહાદુર		૫ ૦
સોરઠી બાજા		૧૫ ૦
ઘરમ વીજા		૬ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્દોનેસીયા		૫ ૦
રમાયણ ભા. ૧-૨	(સચીત્ર	
વિષયના લેખોનો સંગ્રહ)	સેટની	૧૧ ૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ		૬ ૦
સોનેરી સાગરકાંઠો		૩ ૦
પ્રવાસ (પુસ્તીકા)		૪ ૦
સંસાર (મેઘાણી)		૬ ૧૦
પ્રેમ મરણ્ય		૧ ૦
મધુકર વિનોબા ભાવેના અને વિનોબા દ્વારા પસંદ કરેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ		૧ ૦
જૈન ધર્મ	પુસ્ત	૧ ૪
આરોગ્યની ચાવી		૧ ૦
આહાર અને પોષણ		૧ ૧
ચીની નારીની કહાણી		૩ ૪
અરસ પરસી		૫ ૧

મનસુખલાલ મુનશી કૃત

અધે રસ્તે		૮ ૧
કેનો વાંક		૧ ૧૦
ભવોભવના ભાતો		૦ ૧૨
પ્રેમ વર્ષીણી		૪ ૦
પ્રેમના કપડા		૧૦ ૦
નવલીકાઓ		૦ ૧૦

ઓરીસેથી મળશે.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

રેહ રીડર ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

રેહ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોઃ ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૪

વાંચન અને સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૦૬
રેહ દીપડો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
આદુ ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૨	૧ ૬

સાહીત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૧ ૧
" આઠમું	૧ ૩

રેહનેા ઉચ્ચારણ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

નુતન બેાધન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બેાધન તાલીમ વર્ગ

" " પેાથુ ૧-૬-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નમસુમ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૩
" પેાથુ	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારેમાંને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧ ૩
" ત્રીજું	૧ ૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલપ્રવેશ	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલો લખીએ

કેાયડી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નીના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૭/-

રેહ આદીની સદી	૬ ૬

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૨૪ ૧
સેટ બીજાનો	૨૪ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટનો	૧૪ ૧

હંસપના પાત્રો બનેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
પાંત્ર પત્રોમાં	૨ ૬
શેાકસભાની ખબર	૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ	૫ ૩
ભુત અને કેતકી	૫ ૬
ટેલીફેાન પદ્ધતિઓ	૧ ૬
બાયસ્કેાપ	૩ ૬

અદ્ભુત રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં બારે સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કેાયડા નં ૩૬ ૨ ૮

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૬ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫ ૧
બાણુ	૫ ૨

બાળકોનો બાંધબ	૧
ઈન્દીયને પત્રો (નેહરૂ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી ધુળ	૧ ૦
ચતુરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન જોડી	૧ ૦
લાલો	૫ ૧
બાલાની શોધમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ.

શ્રી ૬૫'	૬ ૩
સ્વર્ગ' અને પૃથ્વી	૧ ૦
વનબાળા	૭ ૩
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
સેનાપતી	૬ ૩
સુના મંદીર	૮ ૧
રત્નારણ્ય	૧૦ ૦
મસ્તુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
મામાદા ઉંબાર	૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદવી	૭ ૬
દીનાનાથ	૧૦ ૬
ડેગાધનો ભોગ	૮ ૦
જીવન મંદીર	૮ ૬
ભમ તમાસી	૬ ૦
જીવતર	૭ ૦
બે રેહ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીષેહ	૭ ૦
પીતાજીનો વન મરેહ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૬
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ગોવીંદ તાપ	૫ ૦
માડી જાયો	૫ ૬
માલમારી	૧ ૬
ઘરને બારણે	૬ ૦
ચિરકુમાર સભા (હાસ્યરસપ્રધાન)	૨૨ ૦
પ્રસરદાન	૭ ૦
ફિદલ	૫ ૬
ઇંદાનીપદ	૫ ૦
સુગતા	૪ ૬
ધુમવર્ં પુર	૧૦ ૦

બાબકે પુસ્તકો

પરકમ્મા	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
અંગ્રેજ પ્રભાવ (અંગ્રેજી)	૬ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬
ભમ સાધના	૭ ૩
જાતીય હાસપત્ર જીવન	૬ ૬

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix.

NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.E.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	1	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	12	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	2
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. B. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	3	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	8
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Ghatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	0
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: મણીભાઈ લાલુભાઇ ડાભીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસાણ પીતી તેમજ ફોરસા વિગેરા, બનાવવાની અમે બનાવીએ છીએ.

લગ્ન' વગેરેમાં' સુરતી ખુશ' ફેન્સ, ચમચા, બાંધણા, ગલાસ, પાલા વિગેરે દરેક જાત' બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરસા બનાવવામાં ખાસ કાળજી લેવામાં આવે છે અને વ્યાજબી ભાવથી બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

"અમો ચણા દાળ, ચણાનો આટો, મસુર દાળ, તુવેર દાળ, મગ દાળ છડી, અડદ દાળ છડી, વાલ દાળ તેમજ દરેક જાતના ફોરની દાળો બનાવીએ છીએ તેમજ ગોફણપોટ' પણ કરીએ છીએ સારા તેમજ ચોખ્ખા માલ હમેશા ન્યાબંધ તૈયાર હોય છે. સેમ્પલ તથા ભાવ માટે લખો:

HINDUSTAN DALL & FLOUR MILLS

P. O. Box 381 Telegram: "HINDALL"

NAIROBI KENYA COLONY.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

ઠે: એરવીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આમાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 20—Vol. XLIX. FRIDAY 18TH MAY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News at 1d. (Price: Six Pence)

THE PRINCIPLES OF NON-VIOLENCE

The religion of non-violence is not meant merely for the Rishis and Saints. It is meant for the common people as well. Non-violence is the law of our species as violence is the law of the brute. The spirit lies dormant in the brute and he knows no law but that of physical might. The dignity of man requires obedience to a higher law—to the strength of the spirit.

* * *

Non-violence in its dynamic condition means conscious suffering. It does not mean meek submission to the will of the evil doer, but it means the putting of one's whole soul against the will of the tyrant.

* * *

When a people have one mind and ability of management, and recognise the necessity of non-violence, if only as a business proposition, victory is won.

* * *

At the present moment, the governing authority has no respect for us, or for our feelings. We have no faith in it. In these circumstances co-operation is a crime.

* * *

Passive resistance is a most powerful expression of soul anguish and an eloquent protest against the continuance of an evil state.

* * *

The only virtue I want to claim is truth and non-violence. I lay no claim to super-human powers, I want none. I wear the same corruptible flesh that the weakest of my fellow being wears, and I am therefore liable to err as any.

* * *

I believe in non-violence as the only remedy open to us. I believe in the power of suffering to melt the stoniest heart.

—Gandhiji.

અહિંસાના સિદ્ધાંતો

"અહીંસાનો ધર્મ ઋષી, મુનીઓને માટેજ નથી. સાધારણ જનતાને માટે પણ એજ ધર્મ છે. અહીંસાનો કાયદો માનવજાતીને માટે છે, જેમ હીંસાનો પશુને માટે છે. પશુમાં આત્મા શીથીલ અવસ્થામાં પડેલો છે, અને તેથી તે શરીર બળ સિવાય બીજો કાયદો જાણતો નથી. માનવીનું ગૌરવ વધારે ઉંચા કાયદા—આત્મ બળ—પ્રત્યે પહાદારી માંગે છે.

* * *

અહીંસાનો અર્થ તેની સહજત સ્થિતિમાં સમજપુર્વક દુઃખ સહન કરવું એવો થાય છે. જુલમગારની ઇચ્છાને કાયરતાથી આધીન થવું એવો નથી થતો. પરંતુ જુલમગારની ઇચ્છાની વિરૂદ્ધ પોતાનો આખો આત્મા રેડી દેવો એવો થાય છે.

* * *

જ્યારે લોકો એકજ મનના હોય છે અને વહીવટની શક્તિ ધરાવે છે, અને અહીંસાની જરૂર સ્વિકારે છે, પછી ભલે વ્યવહારીક સાધન તરીકે પણ હોય, તો વિજય પ્રાપ્ત થયો સમજવો.

* * *

આજે સરકારને આપણે માટે કે આપણી લાગણીઓ માટે કશું માન નથી. આપણને તેનામાં વિશ્વાસ નથી. આ સંજોગોમાં સહકાર કરવો એ ગુનો છે.

* * *

સવિનય કાયદાભંગ એ કચડાતા આત્માનો સૌથી ખુબદાર અવાજ છે અને ખરાબ રાજ્ય ચાલુ રાખવા સામે અસરકારક વિરોધ છે.

* * *

હું કેવળ એકજ ગુણનો દાવો કરવા માંગું અને તે છે સત્ય અને અહીંસાનો. માનવીથી પર શક્તિઓનો હું દાવો કરતો નથી, તેની શક્તિ ઇચ્છતો પણ નથી. મારા જાતીભાઇઓમાંના સૌથી નિર્બળના જેટલાજ વિકારવશ હાડ માંસા માર છે. અને તેથી હું પણ તેનાજ જેવી ભુલોને પાત્ર છું.

* * *

હું માનું છું કે અહીંસા એકજ એકમાત્ર ઉપાય આપણે માટે છે. હું માનું છું કે દુઃખ ઉઠાવવામાં કારમીદ પત્થરના જેવાં હૃદયને પણ પીગળાવનારી શક્તિ રહેલી છે."

ગાંધીજી.

44" Wide
CREPON —
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Buy-Wise & Grace
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

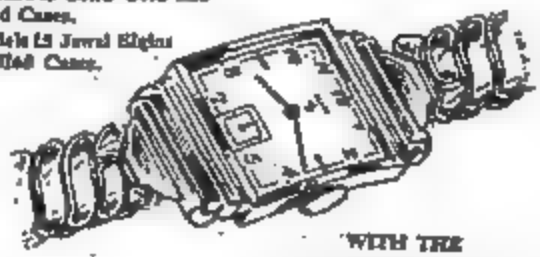
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 21 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
17/22 Pastora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg
Phones—Offices 23-7771. After hours: 24-4564.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST in 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
— ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

જેમણે જેમજ મુંબઇ બંદર, મુકામ રંગુન, બ્લાગ-કેરસ—જેથી બાબતે માટે બહ બહનો માલ. તેમજ કેપટાઉન ન્યોરલ્ડ બારીકો વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપાસ કરવા બલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29633.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

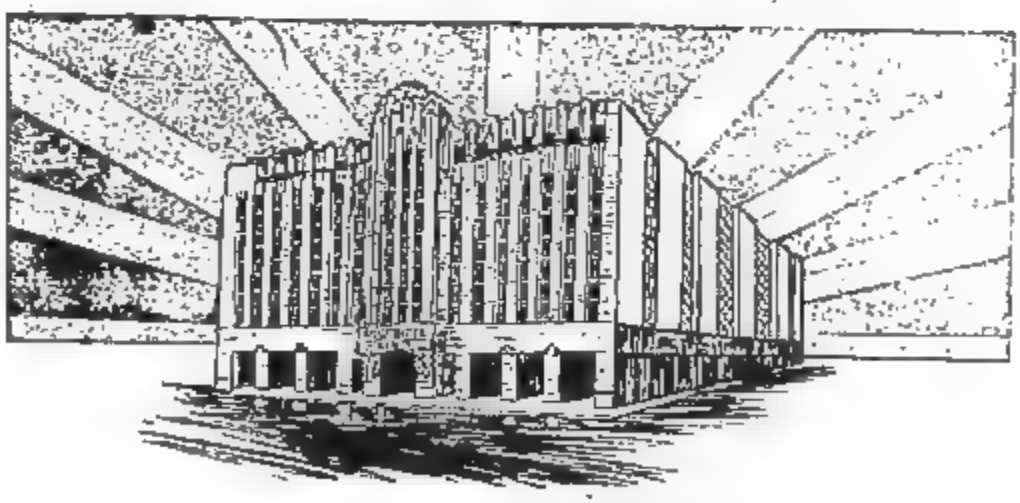
Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

THE

NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.

Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.

Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.

P. O. Box 1610.
Phones: 25845—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.

Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)

And Agencies in:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)		without	food	18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચેસિસ બેઠક ખાસ કરી ઓફિસ ટેબલ, બુક કેસ, ડેસ્કસ, તદન સોંઘામાં આપે ખરીદી લઈને અમે પગારી લાગ જેવા જુદકો મંડ.

—ડેકોરેશન, રેપાસ અને ડીઝાઈન કરેલ—

જે કુમારી કેબરેશન જોવે તથા લાગ છે. તેવો સ્ટોક હંમેશ તૈયાર રહે. છે. આજ પેઢીને આશીર્વાદ આપીને વીસ વર્ષોથી અમને જેવા લાગ આપ્યો.

L. MISTRY

51 BREE STREET. BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIBIAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-KAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

Minora BLADE

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 20—Vol.—XLIX. Friday, 18th, May 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

Indian Opinion

Friday, 18th May, 1951

Needed Intensive Organisation

THE South African Indian community, through its several organisation has eloquently and emphatically conveyed to the Union Government (and the world at large) its views regarding the Government's Apartheid policy and the Group Areas Act as it affects them.

Thanks to H. E. Madame Vijaya Lakshmi Pandit, leading delegate of the Government of India to U.N.O., the General Assembly of that body was in November last made thoroughly acquainted with the facts and persuaded to adopt a certain resolution, *inter alia*, calling upon the Governments concerned "to refrain from taking any steps which would prejudice the success of their negotiations; *in particular the implementation or enforcement of the provisions of the Group Areas Act, pending the conclusion of such negotiations.*"

It is common knowledge that the Union Government has declined to accept the General Assembly's finding and has decided to proceed with its plans under the Group Areas Act.

It may also be taken for granted that there is no longer the faintest prospect of any Round Table Conference being held.

The Ad Hoc Political Committee of the General Assembly of U.N.O. recommended that the Round Table Conference should be held before April 1, 1951, and failing its being held or agreement between the Governments concerned being otherwise reached "there should be established, for the purpose of assisting the parties in carrying through appropriate negotiations, a commission of three members," in the manner described in the resolution.

This, too, was found "unacceptable" by the Union Government as per telegram of 5th March, 1951, to the Governments of India and Pakistan.

The present position, as it affects the non-White communities, consequently is, one of "As you were."

The Indian case has been fully and ably ventilated, both directly to the Government by the people immediately concerned, and to U.N.O. and the South African delegation through the agency of the Governments of India and Pakistan.

World-wide attention has also been drawn to it by Mr Manilal Gandhi's fast.

Now, there's an old saying, a vulgarism that used to be popular in the Rand's pioneer days, "talk's cheap, but money buys farms."

It should be abundantly evident by this time that the Nationalist is not going to be deflected from its resolve to either coerce its Indians to clear out from the Union altogether, or reduce them to an intolerable state of helotry. They are to be moved neither by appeals nor by protests, and are, apparently, entirely indifferent to world opinion.

Any idea that they can be bluffed by *talk* of Passive Resistance or other forms of self-inflicted suffering may be dismissed as just plain self-deception.

With them the moral aspect, considerations of right and wrong, of justice and injustice, don't enter into the question at all.

The plain fact of the matter is that Indians, regardless of their rights, are not wanted in the Union at all and consequently are to be liquidated by hook or by crook.

From the Apartheidist point of view, the Indian section of the non-White population constitutes an embarrassment. It complicates their handling of the Native and Eurafrican peoples, who, they consider, might the more easily be kept in their traditionally "proper place," but for the unfortunate presence of the more progressive Indian element.

It has literally resolved itself into a choice of "Get out or get under."

What, then, is to be the community's answer? The Indian press is unanimous in its condemnation of this Malanite policy?

The 'Free Press Journal' regards it as "a challenge to the Coloured peoples of the world, wherever they are. As, "a greater menace to world peace than any Communist threat; than even aggression in Korea." Other influential journals express their indignation in similar terms.

But, the only really practical answer to the question we are propounding seems to have been furnished by the 'Hindustan Standard': "Having regard to the over-all set-up of things the Coloured population of the Dominion, both Native and Indian, will have to fall back primarily on their own strength and resources to give fitting resistance to Malanism. They will have to forge a united front against the racial Facism that has been set up in that country."

The formation of a united front, however desirable, nevertheless presents difficulties which while they may be surmounted in the not too distant future, for the moment constitute an almost insuperable obstacle.

Passive Resistance against such utterly immoral and unjust legislation as that under discussion is the "only way" for Indians.

Some day, its virtue and value will, it is to be hoped, be appreciated more widely, if not universally. But its adoption and practice demand understanding of certain principles and a certain amount of experience, with which, there can be little if any doubt the Native people, as such, have so far, not acquainted themselves. Hitherto, their way has been the more forceful way in the physical sense; one to which the Indian way is wholly opposed. Which, for all practical purposes, would seem to throw back the Indian community upon its own resources and make their liberation from an intolerable fate dependent upon their own efforts.

This, in plain language, means defiance of the Act, whenever and wherever attempts are made to apply it.

Intensive organisation should now command the attention of the respective leaders of the community.

A Timely Call

"IN the present troubled times the Church cannot isolate itself from the hunger of people for truth, justice, spiritual peace and rest," the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, is reported to have said, in Maritzburg, last week, when he opened the Autum Fair of the Methodist Circuit of Maritzburg. He said: "While I do not say that there is a religious revival, I do believe that there is an ever-increasing interest in religion and that people are looking for an out-spoken and fearless leadership in these days of uncertainty and growing peril. Secondly, if our civilisation is to endure, if we are to hold fast to those true values which we believe are to be found in the Christian way of life, then we must have the courage to proclaim our faith in them and to bear consistent witness to them."

In these days when South Africa is fast sinking into the mire of moral and spiritual degradation, as is witnessed by its recent Parliamentary legislative record, and when there is so much senseless talk of saving "White" civilisation, the Church should be the first, we think, to raise its voice of protest firmly and fearlessly. We are, therefore,

ery happy indeed to note the timely call coming from the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepstone. If there is anything that will save South Africa and, for that matter, the world from destruction, it is the interpretation of true religion which the leaders of the people seem to have completely forgotten. And when the leaders have gone astray what hope is there for the people?

What is needed today is not preaching religion from the pulpit but actual practice. As in all things in religion too practice seems to be quite contrary to precept and hence the people are beginning to lose faith in religion, and, in their frustration, are joining irreligious forces to gain their ends. Nor can they be blamed for doing so.

It needs to be realised by all those who hold leading positions in society and more especially in the Church that their's is no longer a bed of roses. A crown of thorns and a cross is their lot and they have to traverse a path full of thorns. Unless they are prepared for that there is no hope of civilisation, be it white, black or brown, being saved, and when there is no civilisation, the world must surely come to an end.

We therefore fully endorse and underline the words of Mr. D. G. Shepstone that "people are looking for an outspoken and fearless leadership in these days of uncertainty and growing peril," and that "if civilisation is to endure, if we are to hold fast to the true values of life, then we must have the courage to proclaim our faith in them and to bear consistent witness to them."

This, of course, does not, should not, apply to any particular religion. The time has come when all barriers that divide man from man on the basis of race, colour, class or creed must be destroyed and there should be one law and one religion governing the whole human race and that should be service to humanity. If we fail to recognise this fundamental truth and keep it as our highest ideal and make an honest, consistent and a persistent effort to reach it, there will be untold misery in the world. Nature will then take its own course and will compel us to do what we refuse to do through sheer arrogance and consequent blindness to the fact that there is a Supreme Power that rules over us that treats all It's creatures alike and judges them by their merits only and not by anything else.

MAHATMA GANDHI'S MESSAGE TO SOUTH AFRICAN INDIANS

[The following is a translation of a letter published in 'Indian Opinion' in Gujarati, in June 1914. It was written by Mahatma Gandhi on the eve of his departure from South Africa. We have reproduced it as it was felt that it would be good in these difficult days for the community to get inspiration from it.—Ed.—I.O.]

Brother or Sister,

On the eve of my departure from South Africa, I wish to say a few words.

The Indians in this country, have showered upon me, deep love. I have great hopes and aspirations for a community that is capable of such love. I have heard it being said that our community is ungrateful. These words are thoughtlessly spoken. If, what is said of my community, is true, then I would be ashamed to call myself an Indian and I would not be able to say, with conviction that India is the refuge of the world.

Although I have experienced the deep love, of the Indians, I am aware that there are some Indians who call themselves my enemies. But I do not regard them as such. It often happens, that those who oppose us, become our greatest friends. I do not know yet, if this can happen to me or not, but I wish to point out that their opposition does not leave me blameless. If my love for them is complete then I am sure, they would not say the things they say today. But such complete love is seldom found among men. I shall have to bear their opposition until my heart can show that complete love. But I do not regard them as my enemies.

It is not difficult for Indians to live happily and peacefully in this country. We must forget our differences in religion, language, provinces or castes. The law in this country is against all Indians, then why should we not, all get together and oppose it?

We must never forget to be truthful. I know it is useless to hope for each and everyone to adhere to Truth. But, collectively, we should always try to be Truthful. If we fail in this, then it will be very difficult for us to live as Indians or human-beings in this country.

Whenever the need arises, we must be prepared to fight courageously. If Indians fail to do their duty, by being selfish, cowardly and greedy, then the clouds of unhappiness will surely engulf them.

Leaders will never attain anything if they succumb to the evils of greed, selfishness, laziness and untruthfulness. So if the community remains backward, it will be the leaders who will be responsible for this. The sin of keeping a nation backward, will be upon them.

I have seen that very often, Indians from Bombay, are inclined to treat the Indians from Madras and Calcutta, disrespectfully. This type of behaviour is frightful and if not removed soon the community will weaken and suffer. Indians from Madras and Calcutta, greatly outnumber the Indians from Bombay, so it will be for their own good, if the Bombay Indians, try to make friends with the Madras and Calcutta Indians. "Colonial Born", Indians, too are treated similarly. I feel that this is a great mistake. "Colonial Born" Indians have their faults. But then, who are without them? They have many fine qualities. Our Passive Resistance Struggle was a success, through the sacrifices of these Indians. Many of their men and women have been to prison. That is something that we must always remember. The Indian community will benefit greatly if they help the educated and uneducated "Colonial Born" Indians. I say this from experience.

We have a tendency to be unclean. Some of us are prepared to stoop low, because of their greed for money. All this makes the European of this country, look down upon us. This is not his fault. If our leaders work hard, the unclean habits will disappear soon enough. I do understand, that the scarcity of houses is one of the reasons for this. I know people have to eat, sleep and bathe in one room. This is a very tragic state. Something should be done about it.

The illicit buying of gold is also increasing in our community. Some of us want to become rich quickly and easily. This is not going to pay them in the long run and the marks of their deeds will surely stain the community. I hope they will stop this.

Many of our brothers have fallen prey to the drink evil. We should try and save them while there is still time. The businessmen, can, if they wish, help these unfortunates a great deal.

We cannot take less, than agreed in the recent Agreement. We cannot expect more at present. Therefore my advice to you is, that guard the rights you have received, and if necessary fight for them when the need arises.

'Indian Opinion' is solely for the service of the public. The Phoenix Settlement is also there for the same reason. Those who live here do not live with the aim of making money. They can only draw enough to live in simplicity. If the community does not make use of the services of the people living here under these circumstances, then I can only say that the Indian community will have to sustain a loss. Information regarding the Settlement can be obtained from any of the Trustees. I sincerely appeal to the community to try and realise the aims of the Phoenix Settlement. I have a firm belief that, Phoenix is a place from whence, men who wish to serve humanity can derive inspiration.

I am going to India, but that does not mean that I shall forget South Africa. I shall always do my utmost for the cause of Indians in South Africa.

Lastly, I wish to express, the fact that the salvation of the Indian community lies in their own hands, and their one and only unconquerable weapon is—Satyagraha or Passive Resistance.

I am a Passive Resister and I hope I shall always be one.....!

(Sgd.) M. K. GANDHI.

DR. MALAN ON NATIVE AND INDIAN QUESTION

THE Prime Minister, Dr. D. F. Malan, in the Union House of Assembly, when the House resumed in Committee on the Prime Minister's Vote (800,000) spoke on the Native and Indian question

It was in the interests of the safety of South Africa's position in Africa that Britain should continue to exercise her civilising influence for many years in Africa, but South Africa was also greatly concerned that the Commonwealth should not lose its entire character in a way which would make it for South Africa to remain a member.

The Commonwealth already contained three countries with an Asiatic outlook, which already made it very difficult for countries with an outlook like South Africa's to work in co-operation with such members of the Commonwealth.

The Gold Coast matter was one which went further than just a matter between England and her Colonies. Almost immediately after the publication of the result of the elections in the Gold Coast, there was a declaration by the British Colonial Secretary, Mr. James Griffiths. He said that not only was self-government being given to the Gold Coast, but that he hoped to give Dominion status in the fuller sense of the word—and that within a foreseeable time time the Gold Coast would become a member of the Commonwealth.

He had always maintained, however, that England, as trustee must give a lead with its civilising influence in its African territories for many years, but he had no objection to those areas developing towards the attainment of self-governing powers, so long as this happened only when they had reached such a stage of civilisation and responsibility that they were ready for that step.

In view of the United Party's proposed Bill of Rights he would indicate to the House the comment which the Union Government had made on the Draft Declaration of Human Rights.

The first point was the right for everyone to live and to be protected by the law of the country. That already applied in the Union.

Another point was that there should be no forced labour. This could be accepted only with reservations. There was forced labour for persons who were convicted in courts of law. There was also compulsory military service in the interests of the safety of the country.

Other points were that persons should not be indiscriminately arrested or detained, that no one should be arrested except in accordance with the law and that persons arrested should be brought to trial.

He was glad to say that the period when this did not apply in the Union was now past.

An Opposition Member: What about Witzieshoek?

Why Negotiations With India Broke Down

The Prime Minister said it had been alleged that his attitude to India was not consistent. The conference in London in 1949 had not dealt with the question of admitting India to the Commonwealth. When he arrived he discovered for the first time that India, Pakistan and Ceylon were already members. The previous Government had never informed Parliament of any discussions which were taking place nor what decision had been taken about Commonwealth membership.

The question before the conference was whether India could become a Republic and remain within the Commonwealth As a republican, he was not prepared to say that India should be pushed out only for that reason

India's attitude was unfortunately one of neutrality between East and West. That was understandable because she was an Asiatic country.

The position in the dispute with India was unchanged. In spite of India's boycott, a hostile act, South Africa had been prepared to attend a round-table conference with India and Pakistan and had been prepared to facilitate it by not putting the question of intervention in South Africa's domestic affairs in the forefront.

South Africa retained the standpoint that she wanted no intervention in her domestic affairs but in spite of that had been prepared to seek a common solution at a round-table conference.

India agreed provisionally and then came forward with a new point. She asked for the suspension of the Group Areas Act.

"That is a direct intervention in our domestic affairs."

The Minister of the Interior (Dr. Donges) had told the preliminary conference that the Government would introduce this Act and had explained it to them. It had also been announced in the Speech from the Throne

"In those circumstances, we said that this was an encroachment on our rights of self-government. In India stood firm on that demand, we were not prepared to go further."

Subsequently the United Nations has decided to appoint a commission which would help to facilitate matters and to help the round table conference to a satisfactory result.

DISTRESSING IF TRUE

The 'Sunday Time' Pietermaritzburg, correspondent states: The Natal Medical Council has urged the Minister of Native Affairs to extend the provisions of the Immorality Act to include offences between Indians and Natives. As the matter is at present, the council points out the police are powerless to intervene. The Minister has told the council that he will discuss with the Minister of Justice the question of extending the Act. The Minister stated that it was realised that the Zulus are race-proud, and he will endeavour to help them to keep their race pure. The Native Medical Council has further suggested that a clause be inserted in the Immorality Act that, after a conviction, the Indian concerned should be deported to India. "This will be pleasing to the Zulu peoples, as large numbers of Natives females have been seduced by Indians," the Native Medical Council states, quoting the following figures, with investigation still not complete: Ladysmith, 47; Waschbank, 23; Dundee and Glencoe, 51; Colenso and Estcourt, 13; Mooi River, 7; Howick, 15; Pietermaritzburg, 69; and Durban, 157.

[The above makes a very distressing story if it is true. The story of Indians seducing Native females was told before the Durban Riots Commission and the Commission found it to be very much exaggerated. But if there was even a spark of truth in it, it does not redound to the credit of the Indians. Indians have to be on their guard and watch every step they take. The present Government is only too ready to take advantage of every little thing that goes against the Indians and has ample machinery even to manufacture it. Its apartheid policy can successfully be put into effect by creating as much friction as possible between the various sections. It would indeed be a pity if the so-called Natal Native Medical Council (we call it so-called because we do not know such a genuine council does exist) is allowing itself to play in the hands of mischief-mongers. It is only doing harm to its own community. The time has come when we shall have to remove all the social evils ourselves without depending upon an unsympathetic Government. The Government wants to deport every Indian from this country. It will be only too pleased if the Natives will be obliging enough to provide the excuse.—Ed.I.O.]

PRINTING PRESS FOR SALE

AN OPPORTUNITY OF A LIFE TIME

Well established printing press fully equipped. With large turnover, European and Indian customers. Excellent reasons for selling. Small deposit and very easy terms spread over TEN years!

Further particulars from the MANAGER,

P.O. Box 2264,

DURBAN.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (U.S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

WHAT IS HOMOEOPATHY?

IN this series of articles, frequent mention has been made of Homoeopathy. Naturally people would like to know what Homoeopathy really is and how it works. The word is derived from two Greek terms meaning "like" or "same as" and "feeling" or "suffering." It was coined by the great Samuel Hahnemann over 150 years ago and means treatment of diseases by the use of substances that cause similar complaints in healthy people. "Let likes be cured by likes," said Hahnemann.

This system of medicine is the only one based on natural law and therefore thoroughly scientific. One of the natural laws connected with it is the principle in Nature governing poisons. Any substance that is poisonous to the human body if used in comparatively large doses, will only benumb and paralyze if used in less than a deadly dose. But if used in an extremely minute dose, that same substance will act as a stimulant.

Arising out of this fact is the strange and little known fact that nearly every strong drug has a two fold action: the primary or physiological action and the secondary action. These actions are opposite to each other and of equal force, on the principle "action and reaction are opposite and equal."

Take, for instance, a simple and commonly used substance like castor oil. Everybody knows that castor oil purges. That is its primary or physiological action. And most people know, too, that, after castor oil has done its work of purging, it then binds. Every mother knows that a child is apt to be constipated after being purged with castor-oil. This is the secondary action and it is directly opposite to the first. Furthermore, it is just as strong an action as the first, only it lasts longer.

What few, if any doctors seem to realise is that every strong drug works in the same way. Therefore, when strong drugs are used, the patient is bound to feel their after effects for a long time. As a matter of fact, in many cases of sickness, especially where the illness lasts a long time, the patients are not suffering from the original illness any more at all but are suffering from the after-effects of the strong medicines used. If they had taken no medicines at all they would probably have got over the acute stage of the illness and promptly got well. It is now the secondary effects of the drugs used that keep them ill.

Hahnemann noticed, for instance, that workers in quinine factories periodically got attacks of illness just like malaria. He then experimented on himself and found that he could give himself a fever just like malaria by taking quinine when he was well.

Then he tried to find out how small a dose would work. In this way he discovered that a stage is reached at which there is no primary action, but only a secondary action. Then, to his amazement, he found that if the dose is made still smaller, but prepared in a special way, this secondary action becomes more and more powerful.

Hahnemann and his followers then began to test or "prove" on themselves the effects of a large number of drugs. They took coffee, for instance, and experimented on themselves to find out what would happen. Everything was recorded carefully and the results called "provings." The provings showed that coffee stimulates the brain and causes sleeplessness. They knew then that a special homoeopathic preparation of coffee, which they called by the dog-Latin name of *coffea*, would cure just that kind of sleeplessness in a sick person. And so provings were made of a great many substances and everything was carefully recorded for future use.

The Homoeopathic Materia medica is compiled from such records extending over 150 years of careful experimentation and close observation. They are the records of the natural law pertaining to the action of medicinal substances. They are permanent and dependable, something on which anyone can rely, for the, do not change. They are a part of nature, even as the fact that the sun rises in the east and sets in the west.

The principle behind Homoeopathy also enables us to know what any substance is good for. For instance, the sting of a honey bee causes swelling and burning pain that is made worse by heat. If any sick person has such pains, we can be sure that bee-poison in homoeopathy dose will cure. Rheumatism is a case in point. Bee-sting poison will cure rheumatism *sometimes*, but only when the symptoms are the same as in bee-sting poisoning, viz, burning pain, swelling and aggravation from heat. Similarly we can tell what a substance should be good for just by knowing what it causes. For instance, people bitten by a mamba become paralyzed on the left side. Mambapoison prepared in homoeopathic dose should, therefore, be an excellent remedy for left sided paralysis of the body. I do not know of its ever having been tried for such a case, but the law of Homoeopathy is based on natural law, so we know for sure that it would work.

The opponents of Homoeopathy are those who have never tried it out. They sit around and argue, just as people used to argue about aeroplanes and "prove" that an heavier than air machine could possibly fly. One of the arguments they use is that it is physically impossible for any homoeopathy preparation of high potency to have any of the original substance left in it. This was a hard argument to answer, for it is quite true. Yet Homoeopaths get results from such preparations. And, after all, it is results that count; however people might argue. Because we cannot explain *why* a thing exists or *how* it works, does not prevent it from existing. Men do not yet know just what electricity is, but only a fool would say we must not use electricity because of that.

For 150 years there was no adequate explanation of just how Homoeopathy works, or rather, of the way which a high potency of any homoeopathic preparation works. But now, with a wider knowledge of the fact and nature of atomic energy, a reasonable, logical and scientific explanation is possible.

When any substance is ground up fine by the process called trituration, diluted 1 part in 10 or 1 part in 100 parts of a liquid and then violently shaken, energy is generated. This energy corresponds to and comes from the latent energy of the original substance and becomes transferred to the diluting material. When a further dilution is made and then again triturated or succussed, more energy of the same kind is realeased. By something akin to the principle of resonance, the further this process is carried, the more is energy generated, even though there is not a trace of the original substance left in the liquid or power used as a diluting medium. It is this medium that is then administered, usually in the form of small sugar pills soaked in it, as the homoeopathic medicine and each dose is in reality a packet of energy corresponding in vibratory rate to the latent vibratory rate of the original substance.

Thus it is that a homoeopathic dose of *Arsenicum album 6* started off originally from a minute quantity of *white arsenic*, but has not the slightest trace of arsenic in it that could be detected by any analytical chemist. What it does have is the vibratory rate of white arsenic evolved through six stages of centesimal dilutions which have been triturated or succussed at each stage. If the process be carried to the 200th centesimal, we then have this power or vibratory rate raised so much higher.

Now, what happens when one of those fantastically small dilutions of any remedy is given to a sick person? First, let us consider what sickness is. Sickness is ill-health, lack of health. Health means balance, equilibrium, harmony of the vital forces of the body. When these forces are out of tune there is disharmony, ill-health. Each form of ill-health must consist of a

special and characteristic vibratory rate. This manifest as all sorts of symptoms.

The very essence of Homoeopathy is that we must find some substance which, when potentized, will yield "packets of energy" of a wavelength as similar as possible to the wave-length of the disease. When that is found and administered to the sick person, the one vibration cancels out the other, just as one wireless station can "jam" another by broad casting on the same wave-length. In the case of Homoeopathy, the disease-vibration is cancelled out and body is restored to the normal vibratory rate of health.

And, what is exceedingly important, there are no "side effects," hangovers, residues, or other undesirable results to effect the patient's health afterwards.

Homoeopathy is gentle, safe, sane and scientific. But owing to the vastness of its materia Medica, which no one human brain could possible master or memorize, there are times when it takes exceedingly hard work to ascertain the right remedy and the right potency. The fullest possible information must be obtained from the patient, without omitting the slightest or most trifling detail that might furnish an important clue. This takes much time and patience and usually involve downright hard work.

Here lies, unquestionably, the great reason why Homoeopathy is not practised more. It is so much easier to make a diagnosis, give an injection or some strong modern medicine to suppress certain symptoms of illness. If trouble ensues, the case can be referred to a specialist or surgeon. Many people can be handled in a day and the financial returns are incomparably greater. In fact, most doctors simply could not afford to practise Homoeopathy.

Unfortunately, modern practises or medical methods do not get down to the bed rock causes and cure of sickness as Homoeopathy unquestionably does. So the conscientious and altruistic Nature Cure practitioner who ardently seeks to serve humanity must turn to and use the powers given him by Homoeopathy. And though it may cost him much hard work, and much disappointment when he finds himself unable to trace the exact remedy required, he gets so many out standing nd almost miraculous results that he cannot but thank God daily for the privileges granted him and daily seek further Divine guidance and enlightenment in his self-imposed tasks. "For the fields are white with harvest but the workers are few."

SONG OF FLIGHT

Let us reach upwards,
For the clouds gather as sheep
In folds of sunset
And the first star ticks a prelude to darkness,

Let us trace the long flight,
The far flight over walls of sky,
Towers of snow.
For overhead, time journeys
On out-stretched wings

Let us reach upwards,
For the wings pass swiftly
And time fades into night.
Let us reach upward
To touch flakes of dust sifting down,
Even dust from the pinions of yesterday,
Dust from the pale blue orbits
Of eternity.

Let us reach upward,
Higher, higher,
For love is with us...
Let us pluck one silver feather
To mark this hour
Silent with flight.

WESTON McDANIEL

122 East 62nd Street
New York 21, N. Y.
U. S. A.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Indoctrination Of Pakistan Youth

Reports received from East Bengal unmistakably indicate that the Pakistan Government have launched a systematic campaign to indoctrinate the youth and the coming generation with an anti-Indian bias. The main features of this policy are the distortions and perversions of history and discriminatory action against the educational institutions of the minority community. In the history text books now being prescribed in the schools in East Bengal, a deliberate attempt is being made to minimise the greatness of the ancient Indian civilisation and to represent India's struggle for independence for India's struggle for independence as a movement for Hindu domination. For example, the East Bengal history books now state that in the Mutiny of 1857, Hindus, Sikhs and Gurkhas allied themselves with the British to suppress the Muslims who had raised the standard of revolt for the independence of the country. The movement under the aegis of the National Congress is described as an adroit attempt by the Hindus to rule the Muslims. Again, Indian heroes like Shivaji are depicted as robbers and bandits; while the greatest Moghul according to these books was not Akbar but Aurangzeb. A large number of Hindu schools have been taken over by the Pakistan Government during the last year. The well-known Sanskrit College at Sylhet has been turned into an Arabic College and the Priyanath School has been turned into an Urdu School. All grants to Hindu institutions have been stopped.

India Link Between East And West

Mr. L. W. Douglas, former United States Ambassador to Britain, said in New York that India and Pakistan "afford the Western world a link with Asia." "Whether we agree or disagree with their position we cannot escape the fact that they have been trained for self-government and that they reflect the opinion of Asia," he said. "It is vitally important for us to have at our proposal some device for plumbing the depths of the Asiatic mind." Mr. Douglas was speaking at the annual luncheon of the Associated Press and his address was also broadcast over a national network. He said: "We need to appreciate the forces surging in the strong stream of Asiatic nationalism. Mr. Douglas continued: "But, above all, it is essential that we Occidentals have an authoritative Oriental assessment of Asia's susceptibilities to the dangerous alliance of Soviet military strength with the unrealisable promises of Communism. Mr. Douglas said Britain's recognition of the Communist regime in China had caused considerable anxiety. "That it was premature I had little doubt," he said. "We may dissent from some recently expressed opinion of the Indian Government on certain questions, but we cannot deny that their prophecies have so far been correct and we should avoid the error of looking upon the difficulties in the Orient as ones which can be resolved next month or next year."

To Meet Communist "Dishonesty"

Mr. Harry Goldberg, of the American Federation of Labour, told the workers of Bombay that democratic trade union movement alone could combat capitalistic monopoly on one side and Communist dishonesty and infiltration on the other. The U. S. trade unionist was speaking at a reception in his and Mrs. Goldberg's honour by the Bombay State Indian National Trade Union Congress at Mazdoor Manzil. Democratic trade union was the best protector of the individual life of the working class, said Mr. Goldberg. Workers all over the world did constructive work and were entitled to a decent human life. The A.F.L. strove for this goal and through it to a free democratic world. "We look upon you as brothers who want to preserve the old and great democracy of the East." Mr. Goldberg declared that Communist influence was least

in the American trade union movement. There were some local unions but as a force the Communists were negligible.

U.S. Catholics' Gift To India

India's Health Minister received on behalf of the Government of India in New Delhi a gift consignment of vitamin tablets for distribution to children in refugee camps and some of the scarcity areas in India. The consignment has been sent by the War Relief Services of the National Catholic Welfare Conference of New York. The same association is shortly sending 600,000 pounds of flour, 300,000 pounds of powdered milk and 100,000 pounds of dried eggs for distribution in scarcity areas. The War Relief Services of the National Catholic Welfare Conference is an organisation of American Catholics who are collecting money, food, cloth and medicines for needy people all over the world.

The Foreign Ministers of the 21 American Republics, concluding their 2 week Meeting of Consultation in Washington, D.C., signed a historic document which marked another step forward in the unity of the Western Hemisphere. Through the document, a consolidation of resolutions in the political, military, internal security, and economic fields, the American Republics served notice of their unity against aggression.

The photograph, made in the Hall of the Americas at the Pan American Union in Washington, shows Dean Acheson, United States Secretary of State, signing for the United States, as Manuel Canyes (left) of the Pan American Union staff, and Edward G. Miller, Jr., United States Assistant Secretary of State for Inter-American Affairs, look on.-U.S.I.S.

Gandhi Statue For Bangalore

The Bangalore City Corporation at its meeting decided to erect a bronze statue of Mahatma Gandhi at a cost of Rs. 20,000 at a suitable place in Bangalore.

Rs. 3 Lakhs Damage In Bengal Cyclone

Damage estimated at Rs. 3 lakhs has been caused by a cyclone which swept Jalpaiguri on the evening of April 20. A large number of houses in the town and suburbs, as also in many villages, have either been demolished or blown away. Tele-communications have been dislocated and many trees uprooted. The suburban Talma valley agricultural colony, where more than 300 refugees have been settled, also suffered heavy damage. According to reports available from the interior, nearly 1,000 refugees have been rendered homeless by the cyclone in different parts of the districts.

COOKERY

Friday Cheese Surprise

3 ozs. butter, 1 cup grated cheese, 2 ozs. flour, ½ pint milk, ½ cup breadcrumbs, 1½ lb. fish, Cayenne pepper, mustard and salt. Tinned fish or Stock fish can be used in this recipe.

Make a white sauce with butter, flour and milk. Add ½ cup grated cheese and stir till cooked. Add salt, pepper and mustard. Flake the fish and place it in well buttered baking dish. Pour the sauce over the fish. Sprinkle the bread crumbs on the top of this mixture and finally sprinkle remaining grated cheese. Bake ½ hour in a moderate oven.

Lemon Sponge

1 tablespoon butter, ¾ cup white sugar, 2 tablespoons flour, 2 eggs, 1 cup milk, juice of one lemon.

Cream the butter and sugar thoroughly. Add salt and flour and sift into butter and sugar. Add beaten egg yolks, milk and lemon juice all the time. Beat whites of egg stiffly and *fold* into the mixture. Bake in deep buttered dish till golden brown. The lemon forms a deposit at the bottom of the sponge. Serve with custard.

Swiss Eggs

1 oz. grated cheese, 1 oz. butter, 4 eggs, 1 oz. flour, ½ pint milk, tablespoon choppe parsley, salt, pepper and mustard. Sprinkle half the grated cheese at the bottom of a baking dish. Break on to the cheese the 4 eggs without beating. Add salt, pepper and ½ teaspoonful of dry mustard. Make a white sauce with the butter, flour and milk. And half the cheese to the white sauce. When cooked, add the parsley. Pour this sauce over the eggs and bake in moderate oven for 15 minutes.

Enough for four people.—(Dairy Industry Control Board.)

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.
Jeppe, Johannesburg.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

SHORT STORY

MONEY FOR LOVE

By LOUIS ARTHUR CUNNINGHAM

"GIRL reporters are the bunk," growled Harriman, the crime expert, in the news-room of the Comet. The pulsing presses that shook the building getting out the last edition brought the toilers under the eye-shades a pleasurable sense of rest after hard work well done. It was the acceptable time for airing theories and grievances.

"As I was saying," continued Harriman, "women in journalism and men in dress-making are one and the same. Now if Brickley, ordinarily a half-intelligent city editor, had shown any sense, we wouldn't be having this Alicia Delano around, making the newsroom as place where you can't swear and..."

"Grab!" interrupted Dale Harmsworth, a fresh young reporter. Dale had known Harriman long enough to be in proper awe of the great man. But Dale had known Alicia Delano long enough to be in love with her. He was her staunch defender in the group of married newspapermen. Alicia's recent advent into the Comet reportorial circles, a tragedy to them, was a godsend to Dale. Life, for him, took on a rosy tint.

Further discussion of Alicia was postponed by the turbulent entry of the city editor, Brickley. His derisive eye swept the crowd. "Well my merry morons," he jeered. "Extend your cobwebbed ears to this: The Prince Bartholdi, a wealthy Roman, has arrived in this city of sin. He is stoking his daughter a runaway princess. Seems the lady objected to her father's idea of a husband. The old boy offers the modest sum of fifty thousand to the one who finds his little Mariana. We're going to get her for the greater glory of the Comet. It's a general alarm. Here's a picture of the renegade."

As they clustered around a slim, quiet girl entered and walked over to stand beside Dale Harmsworth.

"Golden hair," orated Brick. "Unbobbed, plaited, pleated and piled. Some crown, her queenly face none to well, so we can't tell if she's knock-kneed; but the presumption is that she is not."

"What do you think of it, Alicia?" asked Dale, discovering his lovely neighbour and quickly telling her what it was all about.

"Fifty thousand dollars!" he sighed, "Just imagine, Alicia, what one could do with that. Why..."

Later, when he had her alone in the secluded corner of their favorite restaurant, he took a deep breath. "I'm going after that money," he declared determinedly. "I need it, and if... if I get it...Alicia, darling, have I ever told you that I love you? If I get the money will you... marry me?"

The girl smiled and raised her head. There was something in the warm blue eyes and the set of the lovely mouth, framed by her reddish hair, that made the palm tree behind her dance a madrigal before Dale's dreaming eyes.

"I love you, Dale," said Alicia, solemnly. "I will marry you."

Then she twinkled "Let's do it right away."

Dale and Alicia were married that week and their radiant young faces in the newsroom advertised their happiness. The marriage, however, they kept secret, although they managed to find a small apartment, to be furnished with their joint savings. But how to keep it was a puzzle, unless Dale discovered the princess.

"It seems a hopeless task, Alicia," lamented Dale. "Everybody's giving up. This Princess Mariana is the best little hider imaginable."

"You'll find her to-morrow, Dale," whispered Alicia, her cheek against his. "I just know you will. But . . . but suppose when you do she begs you not to give her away? You know what it would mean . . . that she must marry a man she hates. Would you sell her for fifty thousand dollars?"

"It's your happiness against hers."

She pulled his ear teasingly. "Don't worry. Things will look different in the morning."

Alicia was a prophetess. Dale awoke to find a strange girl sitting at the foot of the bed. The morning sunlight was no more golden than her hair. Her eyes danced with mischief.

"What . . . what . . . Alicia?"

"I told you things would be different in the morning. But it is still Alicia . . . minus the hair dye . . . Mariana Alicia Delano di Bartholdi . . . Mrs. Dale Harmsworth. My mother was an American. So I don't mind if you tell on me now, Dale, but be sure and get the money from dad before you mention that I'm your wife. We need it for our honeymoon."

(Copyright)

Ginger 1/3 per lb. Garlic 1/6 per lb.

Condiment for curry powder; also ground curry powder; all kinds of dal, almonds, Pistachi nuts obtained here. Kindly send money with order.

Mr. A. Mahomed, 10 Southampton Street, Point, Durban.

India's only Story Monthly

Caravan

Published by DELHI PRESS NEW DELHI

Send 6d. stamps for Specimen.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS," 7 Janpar Mandar Road, NEW DELHI.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II) —M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace —Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5 6
GORA	(Novel)	9 0
NASRI	(Novel)	6 0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3 6
CHITRA	(Play)	3 6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3 6
RED OLEANDERS	(Play)	4 0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5 6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6 0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3 9
REMINISCENCES		5 6
POEMS OF KABIR		3 9
POST OFFICE	(Play)	2 6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	3 0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

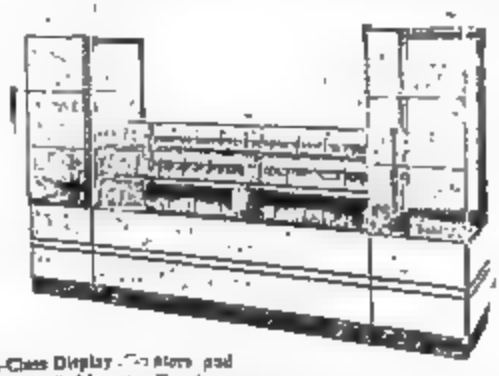
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Covers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Eversilver Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST. (Corner Eloff House)
Phone 22-6211/7 Johannesburg. P.O. Box 6581.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૪

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૨૦ | શુક્રવાર તા. ૧૮ મે, ૧૯૫૧. | ફુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૮ મે ૧૯૫૧.

સંગઠનની જરૂર

આફ્રિકાની હીંદી કોમે યુનીયન સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ ના સંબંધમાં પોતાના વીચારો પોતાની સંસ્થાઓ દ્વારા યુનીયન સરકારને તેમજ લંડનની દુનીયાને દલીલપુર્વક સ્પષ્ટ જણાવી દીધા છે.

યુનો આગે હીંદ સરકારના નેતા શ્રીમતી વીજયાલક્ષ્મિ પંડીતની મહેનત થી એ સંસ્થાની જનરલ એસેમ્બલીને મળા નવેમ્બરમાં વસ્તુ સ્થિતિથી વાકેફ કરવામાં આવી હતી અને લાગતી વળગતી સરકારોએ પોતાની વચ્ચેની મુશ્કેલીને હરકત થાય એવાં કોઈ પણ પગલાં નહિ લેવાનું સુચવનારો, અને આશા કરી. એની મુશ્કેલીઓ પુરી થતાં સુધી ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ નહિ કરવાનું સુચવનારો એ સંસ્થાએ ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

એ જાણીતી વાત છે કે યુનીયન સરકારે જનરલ એસેમ્બલીના ઠરાવની અવગણના કરી છે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ શરૂ કરી દીધો છે.

વળી એ પણ હવે તો માની જ લેવાનું રહ્યું કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ બોલાવાનો જરાયે સંભવ નથી

યુનોની જનરલ એસેમ્બલીની રાજ કીય કમીટીએ એવી ભલામણ કરી હતી કે એપ્રીલના પહેલી તારીખ સુધી માં રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવી અને જો ન ભરાય, અથવા લાગતી વળગતી પરકારો જરૂર કંઈ પણ સમજુતી ન થાય, તો સામસા વળગતા પક્ષોને મસલ તો પુરી કરવાને ઠરાવમાં જણાવ્યા મુજબ બધુ સભ્યોનું એક કમીશન નીમવું.

યુનીયન સરકારે તેનો પણ અસ્વિકાર કર્યો છે, જે વસ્તુ, હીંદ અને પાકી સ્તાન સરકારપરના તેના તા. ૫ મી માર્ચ, ૧૯૫૧, ના તારપરથી વિદિત થાય છે.

આથી યુનીયનની બીન-ગોરી કોમોને બનતી વર્તમાન સ્થિતિને જેવી હતી તેવી જ રહ્યા કરે છે.

હીંદીઓનો કેસ લાગતા વળગતા બીજો તરફથી પરજારો યુનીયન સરકાર સમક્ષ રજુ થઇ ચુકયો છે અને હીંદ અને પાકીસ્તાનની સરકારો દ્વારા યુનો અને સાઉથ આફ્રીકાના ડેલીગેટ સમક્ષ પણ સ્પષ્ટપણે રજુ થઇ ચુકયો છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના ચૌદ દિવસ ના ઉપવાસથી દુનીયાનું તે તરફ વધારે ધ્યાન ખેંચાયું છે. પરંતુ એ સઘળાંની જોઇતી અસર હજાયે જરાયે અસર નથી થઇ. તેણે તો હીંદીઓને રીબાવીને આ દેશમાંથી હાંકી કાઢવાની અથવા તો તેની અસલ ગુલામીની દશા કરવાની પોતાની નીતી ચાલુ રાખવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. ઠરાવો, અરજીઓ કે વીરોધોની કે દુનીયાના લોકમતની પણ તેનાપર કશી અસર થવાની નથી, તેમ સત્યાગ્રહની કે કોઇ પણ જાતની બીજી ખોટી ધમકીઓની પણ તેનાપર કશી અસર થવાની નથી, નૈતિક દ્રષ્ટિની, ખરા ખોટાની, ન્યાય અન્યાયની પણ તેને કશી પરવા નથી. તેને તો હીંદીઓ દુનીયનમાં નથી એમજ અને તેથી ખરી યા ખોટી રીતે તેઓને કાઢી મુકવા માંગે છે

એપાર્ટહેડવાદીઓની દ્રષ્ટિએ બીન-ગોરાઓનો ખાસ કરી હીંદી વર્ગ તેને ખુંચે છે. તે માને છે કે હીંદીઓ જો ન હોય તો નેટીવો અને કલરીને તે સહેલાઇથી પોતાને રથાને રાખી શકે. એટલે હીંદીઓને માટે તેની એકજ નીતી છે : યા તો તેઓએ ચાલ્યા જવું અથવા ગુલામી દશામાં રહેવું.

હીંદી કોમ તેનો પ્રત્યુત્તર શું આપશે ? હીંદના ભાગ્યવીધાતાએ મલાનની નીતીને સારીજુમતે વધોઢી કાઢી છે. 'ધી પ્રેસ જરનલે' લખ્યું છે કે, દુનીયાના સઘળા રંગવાળા લોકોને તે ઉશ્કેરનારી છે અને સામ્રાજ્યના બચ કરતાં પણ દુનીયાની શાંતીને તે ભયરૂપ છે, બલકે કોરીયા ની લડાઇ કરતાં પણ વધારે ભયરૂપ છે. બીજા પણ અગ્રગણ્ય અખબારોએ એજ ધોરણે પોતાનો વિરોધ દર્શાવ્યો છે.

'હીંદુસ્તાન સ્ટેન્ડર્ડ' આ સવાલપર મહત્વની વસ્તુ લખેલી છે. તે કહે છે કે: "વસ્તુ સ્થિતિ જોતાં મલાન સર કારની નીતીનેજ અસરકારક રીતે સામ નો કરવાને યુનીયનના સઘળા હીંદી ઓ અને નેટીવોએ મુખ્યત્વે પોતાની જ શક્તિ અને સાધનો પર આધાર રાખ વો પડશે. જાતીભેદની સામે થવા તેઓએ સંગઠીત મોરચો (યુનાઇટેડ ફ્રન્ટ) બાંધવો પડશે.

સંગઠીત મોરચો એમે તેવો ઇચ્છવા યોગ્ય હોય છતાં તેમાં મુશ્કેલીઓ એવી રહી છે કે જે નજીકના ભવિષ્યમાં કદાચ દુર થઇ જશે પરંતુ આજે તો વહી નહિ શકાય તેવી અડચણરૂપ થઇ પડી છે.

આવા એક તદ્દન અનીતીભરેલા અને અન્યાયી કાયદાની સામે સત્યાગ્રહ એજ હીંદીઓને માટે એકમાત્ર ઇલાજ છે. તેની કીમત અને તેના ગુણો કદાચ આજે નહિ તો ભવિષ્યમાં વધારે મહોળા પ્રમાણમાં, બલકે, સાર્વત્રીક રીતે પારખવામાં આવશે. પરંતુ તેના સિદ્ધાંતો અને તેના ઉપયોગની રીતનું અમુક પ્રમાણમાં જ્ઞાન અને અનુભવ હોવાની આવશ્યકતા છે, જેનો નેટીવો માં અભાવ છે. આજ પર્યંત તેઓ હીંસાનો માર્ગ જ સમજતા આવેલા છે, કે જેનો હીંદીઓએ હમેશાં વીરોધ કર્યો છે. એટલે હીંદીઓએ પોતાની લડતને માટે મોટે આધાર તેઓના પોતા ના બળ ઉપરજ રાખવો પડશે, અને કાય દાનો જ્યારે અને જ્યાં અમલ થાય ત્યારે અને ત્યાં તેનો તેઓએ સામનો કરવો પડશે. તેમ કરવારે સંગઠનની જરૂર છે અને હોગના સઘળા નેતાઓએ એ મહત્વની વસ્તુને આજે તાકીદે ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. વર્ષોથી ચાલતું આવેલું છે અને ચાલવા કરશે એમ માની બેસી રહેવાનો હવે વખત રહ્યો નથી. ગાફેલ રહ્યા તો નાશ થશે એ સૌએ યાદ રાખવું જોઇએ.

સમયસરની હાકલ

ગ્રીનજગ્રના ગોથીસ્ટ ચર્ચના પાસ ગ્રેનસનના મેળાવે ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પ્રવચન કરતાં નાટાલના એડમી-નીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. રોબર્ટસને ગયે અઠવાડીયે કહ્યું હતું કે: "હાલના સંકટો ના સમયે લોકો જ્યારે સત્ય, ન્યાય, આધ્યાત્મિક શાંતી અને વીરામને માટે તલસી રહ્યા છે ત્યારે ધર્મયુદ્ધકોએ નીરાળા બધને રહેવું નહિ જોઇએ." તેમણે વધુમાં કહ્યું કે, "હું કે હું એમ કહેવા નથી ઇચ્છતો કે ધાર્મીકતા સજ્જ ન થઇ છે પરંતુ એટલું માનું છું કે, ધર્મમાં વધતો જતો રસ લેવાઇ રહ્યો છે અને આજના અગોકસ અને વધતી જતી અસ્થતના દિવસોમાં લોકો સ્પષ્ટ પક્ષપાત અને નિડર નેતાગીરી માગી રહ્યા છે. વળી, જો આપણે સુધારો દાખી રાખવાનો હોય, ઇશ્વરના ખ્રીસ્તી માર્ગમાંજ ખરી કીંમતો રહેલી છે એમ આપણે માનતા હોઇએ અને તેને મક્કમ પણે વળગી રહેવા માંગતા હોઇએ તો તેમાં આપણો વિશ્વાસ જાહેર કરવાની અને તેની સંગત રીતે સાક્ષી પુરવાની આપણામાં હીંમત હોવી જોઇએ."

આજે જ્યારે આ દેશ નૈતિક અને આધ્યાત્મિક અધોગતીના ખાડામાં સવેગે ધસડાઈ રહ્યો છે, કે જે વસ્તુ, હમણાં હમણામાં પાર્લામેન્ટે પસાર કરેલા કાયદાઓપરથી સિદ્ધ થઇ રહી છે; અને જ્યારે "ગેરસ" સુધારાને અમલમાં લાવવાની એટલી બધી બેઅકકલ વાતો ચાલી રહી છે, ત્યારે અમે માનીએ છીએ કે ધર્મયુદ્ધકોએ તેની સામે પોતાનો વિરોધ દ્રઢતા અને નિર્ભયતા થી જાહેર કરવો જોઇએ.

આ કારણથી નાટાલના એડમીની. સ્ટ્રેટર, મી. ડી. જી. રોબસટને કરેલી સમયસરની હાકલની અમે અહર્ષ નોંધ લઇએ છીએ. આ દેશને, બલકે, દુનીયાને વિનાશમાંથી જો કોઈ પણ વસ્તુ બચાવી શકે તેમ હોય તો તે ખરો ધર્મજ છે. કે જો લોક નેતાઓ સર્વથા ભુલી ગયા છે. અને નેતાઓજ જ્યારે દિશા ભુલે ત્યારે લોકો ને વિષે શી આશા રાખી શકાય ?

આજે જેની જરૂર છે તે ધર્મના ઉપદેશની નહિ પરંતુ ધર્મના પાલનની છે. સઘળી વસ્તુઓની જેમ ધર્મમાં પણ ઉપદેશ કરતાં તેનું પાલન તદન વિરૂદ્ધ જોવામાં આવે છે. અને તેથી જ લોકોનો ધર્મ પરથી વિશ્વાસ ઉઠવા લાગ્યો છે અને ખરા માર્ગ દર્શનના અભાવે નિરાશાથી તેઓ પોતાનું ધ્યેય સાધવાને અધર્મના ભણો સાથે જોડાવા લાગી ગયા છે. તેને માટે તેઓનો દોષ કાઢવો નિરર્થક છે.

જેઓ સમાજમાં અને બસુસ કરી ધર્મમાં જવાબદારીના સ્થાનો ભોગવી રહ્યા છે, તે સઘળાઓએ સમજવાની જરૂર છે કે તેઓને માટે હવે સુવાંગ દીક્ષાનાપર વિશ્રાંતિ લેવાનો વખત નથી રહ્યો. કાંટાળો મુકુટ અને ક્રુસ તેઓ નું ભાવિ છે અને કાંટાળો માર્ગ તેઓ એ કાપવાનો છે. તેને માટે જો તેઓ

ની તકદારી નહિ હોય તો સુધારો પણ તે ગેરો. બહુબહુ તો કાયદો હોય—ટકી રહેવાની આશા બીલકુલ છે જ નહિ. અને સુધારો નથી ત્યાં કુની વાનો અંત જ આવેલો સમજાય.

આથી શ્રી. શ્રી. જી. શૈક્સટનના શબ્દોને અમે સંપૂર્ણ ટેકો આપીએ છીએ કે, "આજના અયોગ્ય અને વધતી જતી આફતના વખતમાં લોકો સ્પષ્ટ વસ્તુત્વ વાળી અને નીડર નેતા ગીરી ઝંખી રહ્યા છે." અને "જો સુધારો ટકાવી રાખવો હોય, જીવનની ખરી કીમતોને દ્રઢતાથી વળગી રહેવાનું હોય તો તેમાં આપણો વિશ્વાસ જાહેર કરવાની અને સંગતતાથી તેની સાક્ષી પુરવાની આપણામાં હીંમત હોવી જોઇએ."

આ કંઈ કોઇ પણ ખાસ ધર્મને વિશેષ લાગુ પડતું નથી, પડવું જોઇએ પણ નહિ. હવે જે વખત આવેલો છે કે જ્યારે જાતી, વર્ણ, ધર્મ કે ધર્મ ના આધારે માનવીને માનવીથી જુદો પાડનારા સમળા પ્રતિબંધોનો નાશ થવો જોઇએ અને સમળા માનવજાતી ને લાગુ પડનારો એકજ કાયદો અને એકજ ધર્મ હોવો જોઇએ અને એ કાયદો અને ધર્મ જનસેવા હોવો જોઇએ. આ મુળ સત્ય જો આપણે સ્વિકારવા, તેને આપણો સર્વોચ્ચ આદર્શ બનાવવા અને એ આદર્શે પહોંચવાનો સંગતતાથી અને દ્રઢતાથી પ્રયત્ન શરૂ કરવો જોઇએ તો દુનીયાપર પારવિનાના દુઃખો પડશે અને જે વસ્તુ, દેવળ ગિરમાળિ માનથી અને તેને પરિણામે, આપણા પર ઐક્ય સર્વોચ્ચ સત્તા રાજ્ય ચલાવી રહી છે જે સમળા જીવોને સમાન દ્રષ્ટિયી જુએ છે અને બીજા કશાથી નહિ પરંતુ તેઓના મુળ માત્રથી જ તેઓની પરિક્ષા કરે છે. એ સત્ય વસ્તુ જોવાને આપણી આંખે અંધાપો આવી ગયો હોવાથી, આપણે કરવા નથી માગતા તે કુદરત આપણી પાસે કરાવ્યા વગર રહેશે નહિ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી પ્રત્યે

વિદાય થતી વેળાનો ગાંધીજીનો ઠપકો

[૧૯૧૪ ના જુનમાં ગાંધીજી દક્ષિણ આફ્રીકાથી વિદાય થયા તે વખતે દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓને એક કાગળદ્વારા સંદેશો પાઠવી ગયા હતા તે આજે જ્યારે આ દેશપર ગંભીર વાદળ ફાટી પડેલું છે ત્યારે તેમાંથી આપણા બોધ્યો પ્રોત્સાહન લઇ શકશે એ આશાથી અમે અહિ આપીએ છીએ. તેના ઐતિહાસ માત્ર અમે અત્યારીયે ટાંકયો હતો.—અ.ઈ.ઓ.]

બાપ અયયા તો બેન,

હું દક્ષિણ આફ્રીકા છોડીને જતો હું તે વેળાએ મને બે શબ્દો કમ્પીતવાર મુકી જવાનું મન થાય છે.

હીંદીનો જે પ્રેમ મેં આ મુલકમાં અનુભવ્યો છે તે અપાર છે. એવો પ્રેમ બતાવનાર પ્રજા સહાય બહોળી મારી ખાત્રી છે. 'આપણી કોમ નગણી છે' એવાં વચન હું સાંભળું છું. તે અજ્ઞાનના ને ઉતાવળે કહેલાં વચન છે એમ મારા અંતઃકરણ સાક્ષી પુરે છે. એવી પ્રજા હત તો હું હીંદ પુત્ર કહેવાવાને લગાર ન લાત, ને હીંદ તે દુનીયાનો સિતારો છે એ ભવ્ય કાવ્ય હું શુદ્ધ મનથી ન ગાઇ શકત.

મેં હીંદીનો અસીમીત પ્રેમ અનુભવ્યો છે છતાં કેટલાક હીંદી મારા સત્રુ છે એમ તેઓએ પોતે અને બીજાએ માન્યું છે એ પણ હું જાણું છું. પણ હું તેવાઓને મારા સત્રુ ગણતો નથી. આપણી વિરૂદ્ધ બોલનાર ઘણી વેળા આપણા ખરા મિત્ર થઇ પડે છે. મારે સંબંધે તેમ હોય પણ નહીં તે હું દાવ નથી વિચારતો. પણ હું એમ જતાવવા માગું છું કે તેઓએ મારી વિરૂદ્ધ બોલે છે તેમાં હું પોતે દોષ રહીત નથી. મારામાં જો તેઓ પ્રત્યે સંપૂર્ણ પ્રેમવૃત્તિ હોય તો તેઓ મારી ઉપર કટાક્ષ કરીજ ન શકે. એવો સંપૂર્ણ પ્રેમ માણસ ભાગ્યેજ બતાવી શકે. જ્યાં સુધી એવો પ્રેમ મારામાં નહીં આવે ત્યાં લગી હું તેઓનો વિરોધ સહન કરીશ; તેમાંને હું શત્રુ ગણીશ નહીં.

આ મુલકમાં હીંદીને શાંતપણે રહેવાના ઉપાય સહેલા ને સરલ છે. હીંદુ, મુસલમાન, ખ્રીસ્ત, પારસી એવા ધર્મ દ્વેષ ભુલી જવા, બંગાળી, મદ્રાસી, ગુજરાતી, પંજાબી એવા પ્રાંતિક ભેદ નાબુદ કરવા, બાળક, સ્ત્રિ, વ્રુધ્ધ, યુવક એવા ભેદ પાડી ઉંચનીચપણાના વિકારો તજવા. બધા હીંદી ને સારૂ એકજ કાયદા છે સારે તેની સામે આપણે ઉઠા પડી ને જેમ થશે તપાસીએ!

આપણે સત્યનું સેવન તો કરવુંજ પડશે. બધા સંપૂર્ણ સત્યતા જાળવે એવી આશા આ મુલકને વિષે રાખવી એ ફોકટ છે એમ સમજું છું, છતાં એકંદરે આપણે સત્યતાને વળગી રહ્યાએ એમ તો બનવું જોઇએ. નહીં તો હીંદી હીંદી તરીકે ને મનુષ્ય તરીકે નહીંજ નભી શકે.

જ્યારે જ્યારે દુઃખો પડે ત્યારે હિમ્મતથી તેનો સામો થવું પડશે. સ્વારથમાં અંધ રહી, નિરખણ રહી જો હીંદીઓ દુઃખની સામે ઝુંઝશે નહીં તો જરૂર દુઃખ તેઓને ઘેરી વેશે.

આગેવાનો સ્વાર્થી, બેદરકી, આળસુ, જુઠા ને વિષયી હશે તો આગ કદિ નહીં ચલે. એટલે જો પ્રજા ચેતાત રહેશે તો દોષ આગેવાનોનોજ ગણાશે ને પાપ પણ તેઓનેજ લાગશે.

મુંબઇથી આવેલા હીંદી, કલકત્તા તથા મદ્રાસના હીંદી તરફ ઘણી વેળા તોછડાઈ ને બેદરકારી બતાવે છે 'ગોરકા' એ શબ્દ હજુ આપણી ભાષામાંથી નાબુદ નથી થયો. આ વરતણુક બંધનકર્તા છે ને તે જો નાશ નહીં પામે તો પ્રેમને જરૂર પોંચશે. કલકત્તા તથા મદ્રાસના આગેવાનો મુંબઇવાળા કરતાં ઘણા વધારે છે એતો તેઓ સમજે છે. એટલે સ્વારથની નજરે જોતાં પણ આપણા કલકત્તા તથા મદ્રાસના ભાઇઓ તરફ મિત્રભાવ રાખવાની જરૂર છે.

'ગોલ્ડનીક્સ ઓરન' હીંદી ઉપર ઘણા હીંદી પણ તિરસ્કાર બતાવે છે. આ મેં તેઓની ભુલ માની છે ને કહ્યું પણ છું. 'ગોલ્ડનીક્સ ઓરન' હીંદીમાં દેખેલ છે. પણ દોષ વિનાનું કોણ દોષ રહે? તેઓમાં શત્રુ પણ ઘણા છે. આ મુલકમાં જન્મેલા હીંદી ના ગોલ્ડનીક્સ સત્યાગ્રહની લડત ઝીલી છે એ ભણતા જોતાં વાત છે. અહીં પેદા થએલા ઘણા હીંદી ને ઘણી સ્ત્રિઓ જેલમાં ગએલી છે. ગોલ્ડનીક્સ ઓરન હીંદી, બ્રોમ ને અભણ બન્નેને ઉદારભાવ બતાવવાથી કોમ પુષ્પ કરશે ને આગળ જતાં તેનો લાભ લેશે એમ મારી ખાત્રિ છે કેમકે એવો મારો અનુભવ છે.

આપણે બંધી બહુ રાખીએ છીએ ને કેટલાક પક્ષપાતના લોભથી એટલી હલકાઈ બતાવે છે કે તેથી ગોરી પ્રજા ચીડવા છે. આપણે તેનો દોષ નથી એ આગેવાનો મહેનત કરે તો એ બંધણી લેવામાં આવે છે તે દુર થઇ શકે. એક એક કોટડીમાં ઘણો માણસો સુવે, તેમાં અભણ, મેલો ઇત્યાદી કરે, કોટડી કદી ન ધુવે, પાયખાનાં ધ્યાં મેલાં રાખે, બાટલા વિગેરેને કદી તડકો ન દેખાડે, બારીઓ ન ઉઘાડે, મુળ ન ઝાટકે, સુવું રાંધવું, નહાવું મેલવું એકજ કોટડીમાં રાખે - આ સ્થિતિ ખમાવનાર છે. આવી આ દુનિયામાંજ આપણે નારણ બનીએ છીએ આ સિધ્ધાંતમાં ફેરફાર થવોજ જોઇએ.

કોમમાં ચોરાની ચોરીના ગુન્હા ઘણા બને છે. કેટલાક હીંદી ભણેલી બાહેધર થવા ઉતાવળા થાય છે. તેઓ હેરાન થશે ને કોમ આબરૂને તેના છાંટા ઉડાડશે. તેઓ સલામ ચેતે એવું ઇચ્છું છું.

જેમ તાપીક ને કલકત્તાના તેમજ કેટલાક ગુજરાતી હીંદો રાહ પીપળી દુખે અકલના ગુલામ થઇ બેઠા છે તેઓને તેમાંથી ઉગારનાર હીંદી મહા પુરૂષવાણી ગણાશે. બેપારી હીંદિ આ દયા ઉપજાવનારા અપંગ અજ્ઞાનીઓ ઉપર જો પ્યાર લે તો સારી અસર કરી શકે છે.

જે સમાધાની થઇ છે તે આપણો ઇન્કાર પડશે છે એમ હું ચમકું છું. તેમાં છે તેવી ઓછું આપણે ઇચ્છ્યું નહીં. તેથી વધારે હાલ ગમે નહીં. તેથી મારી ખાસ સલાહ છે કે બનેલું સાચવવા ને તેમાંથી જો સરકાર કંઇ લાભ લેવ તો તેની સામે ઘણા ઝઘડા ઘટે છે. સમાધાનીનો જે અરથ આપણે કરીએ છીએ અથવા તો હું કરું છું તેથી ઉલટો અરથ સરકાર કરે અથવા તો ડોરટ કરે ને સરકાર સુધારે ન કરે તો તકરારનું કારણ ઉત્પન થાય ને વચન ભંગનો દોષ પાછો સરકાર ઉપર પડે.

ટ્રાંસવાલમાં કોલોનીલ કાંપડો ઘણા કુબેરપતિ છે જેઓ જે જે ગામમાં વેપાર કરે છે તેઓનો તો તે ગામમાં વેપાર કરવાનો અત્યાર સમાધાનીમાં પણ અબાધ છે. તેઓ તેજ ગામમાં ગમે ત્યાં વેપાર ભલી શકે. પણ તેઓ બીજે ગામ ન જઇ શકે. આંહીનો સમાસ 'આપણ હક'ની કલમમાં આવી જાય છે. તેથી ઓછું સરકાર આપે તો સમાધાનીનો ભંગ ગણાય. તેથી વધારે લેવાને માટે ઘણી ઝીણી મહેનત કરવી પડશે ને તે પણ હાલ તુરતમાં ન થઇ શકે એમ માનું છું. આવી બાબતોમાં મુશ્કેલો ઘણી આવી પડવાની. ભુલમાં રાખી પ્રહાર ન થાય એ બાબત ખુબ ધ્યાન રાખવું જોઇએ. કોલોની કલકત્તામાં પણ જો જુલમ અનહદ થાય તો સત્યાગ્રહ સહેલાઇથી થઇ શકે તેમ છે.

'ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન' કોમની સેવાને ખાતરજ નભે છે. ફીનીક્સની સંસ્થા પણ તેજ કારણસર ચાલે છે. ત્યાં જેઓ વસે છે તેઓ પગારના કર્યાવાના ધરાવથી નથી વસતા. સાધારણ ને ગરીબાઇથી પોતાનો નિરવાહ ચલે એટલુજ તેઓ ઉપાડે છે. આવી સ્થિતિએ કામ કરનારનો ઉપયોગ જો કોમ નહીં કરે તો કોમ બોટ ખાશે ફીનીક્સની જમીનના કુદરતી, મારફતે તથા પરભારી રીતે પણ કોમ બધો ખરચ ફીનીક્સ સિવે કહાડી શકે છે. ફીનીક્સના હેતુ સમજવા હું સર્વ હીંદીને વિનતી કરું છું. હીંદના સેવા બનારને ફીનીક્સ એ મકાન રૂપ છે એમ મારાથી કલ્પાય બધ છે. મારા તેની સાથેના સાદા સંબંધને લીધે મારે આમ બધું એ વધારે પડતું કોઇ લાગે પણ ખરા, છતાં કેટલ મુલ્ય મારી શુદ્ધ માન્યતા છે.

પ્રથમ મધ્ય અને ઉપરમાં હું એમ બતાવવા ઇચ્છું છું કે તેમનો ધુરંધરો તેના હાથમાંજ છે અને તેનું ઉપરનું હથીયાર અજ્ઞત સત્યાગ્રહ છે.

સત્યાગ્રહી તો છુંજ ને રહીશ એવી હમેદ છે.

મો. ક. ગાંધી.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ઝવેરાનું જંખ	૧	૦
મધુમ	૩	૦
ચિકાગોક જગત		૫૩
મુખ્યવન (ટપાલ ૬૩ ગોરસ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંદ મુખી	૭	૦

નેટીવ અને હીંદી સવાલપર ડો. મલન

યુનીયનની ધારાસભામાં વડા પ્રધાનના આજ લાખ પાઉન્ડના વેટપર કમીટીમાં ચર્ચા થઇ રહી હતી તે વખતે ડો. મલાને નેટીવ અને હીંદી સવાલ પર ભાષણ કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે: "આફ્રીકામાં સાઉથ આફ્રીકાની સ્થિતિની સામાન્ય અને હિતોને ખાતર બીજાને આફ્રીકાપર ત્યાંના લોકોને સુધારવાની વધ કરતુ પણ વધ્યો વધી ચાલુ રાખવાની જરૂર છે, પરંતુ સાઉથ આફ્રીકા ને એ પણ મોટી ચીંતા થઇ રહી છે કે, કોમનવેલ્થે આખું વ્યવસ્થા એવી રીતે ગુમાવી દેવું નહિ જોઇએ કે જેથી સાઉથ આફ્રીકાને તેનું સભ્ય રહેવાનું અશક્ય થઇ પડે.

કોમનવેલ્થમાં અસારેજ એવા દેશો, જેઓ ઉપાદીક દૃષ્ટિ વાળા છે, જે સાઉથ આફ્રીકાની દૃષ્ટિવાળા દેશોને માટે કોમનવેલ્થને એવા સબ્યોની સાથે સહ કાયથી કામ કરવું બાબું મુશ્કેલ કરી દેનારી વસ્તુ છે.

ગ્રોલ્ડ કોસ્ટની બાબત એવી છે કે જે ઉગ્રાંડા અને તેના સંસ્થાનો વચ્ચે નીજ નથી રહી પરંતુ તે કરતાં અશક્ત જનારી છે. ગોલ્ડ કોસ્ટની સુંદણીના પરિણામો જાહેર થયાં કે તુરતજ લગ્ન બાદ, બોંટીશ સંસ્થાને પ્રધાન મી. કોન્સ્ટ્ર ધોરીયસનું નીવેદન બહાર પડયું હતું.

તેમણે કહ્યું હતું કે, ગોલ્ડ કોસ્ટને સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તા આપવામાં આવી રહી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેને કોમીનીયનનો દરજ્જો પણ તેના બધાર સંપૂર્ણ અર્થમાં આપવાની અને થોડા સમયમાં ગોલ્ડ કોસ્ટને કોમનવેલ્થનું સભ્ય બનાવવાની પણ હું આશા રાખું છું.

ડો. મલાને કહ્યું કે, હું હમેશાં માનતો આવ્યો છું કે ઉગ્રાંડા એક કુદરતી તરીકે પોતાના આફ્રીકાના પ્રદેશો પર બધ્યા વધ્યો સુધી વધ ચલાવવી જોઇએ, જો કે એ સત્તાઓ સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તાને માર્ગે વિકસે એ સામે મને કશો વાંધો નથી, જો એ પગલું લેવા પુરતા તેઓ સુધરેલા હોય અને તેની જવાબદારી સમજતા હોય.

તેમણે વધુમાં કહ્યું કે, યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી સુચવવામાં આવેલા ઠરાવ ના બરતના સંબંધમાં મારે આ સભા નું ધ્યાન માનવહકોની જાહેરાતના બરડા પર યુનીયન સરકારે પોતાના વિચારો દર્શાવ્યા હતા તે તરફ ખેંચવાનું છે.

તેનો પહેલો મુદ્દો એ હતો કે દરેક વ્યક્તિનો દેશમાં રહેવાનો અને દેશના કાયદા હેઠળ રક્ષણ મેળવવાનો હક છે. એ વસ્તુ યુનીયનમાં થઇજ રહી છે. બીજો મુદ્દો એ હતો કે, જબરદસ્તીથી મજુરી કરાવવી નહિ જોઇએ. તેનો અમુક સ્તરે સ્વીકાર કરી શકાય. ન્યાયની અદાલતોમાં સજા પામેલા લોકો પાસે જબરદસ્તીથી મજુરી કરાવવામાં આવે છે. દેશનાં હિત અને સુરક્ષિત તાને ખાતર ફરજીયાત સરકારી નોકરી પણ કરાવવામાં આવે છે.

બીજા મુદ્દાઓ એ હતા કે લોકોને રીનાકારણે ધરપકડો થવી નહિ જોઇએ અથવા તેઓને પરદેશ કરવામાં આવવા નહિ જોઇએ. કાયદાના આધાર વિના કોઇની ધરપકડ થવી નહિ જોઇએ અને જેઓની ધરપકડ થઇ હોય તેઓની તપાસ ચાલવી જોઇએ.

ડો. મલાને કહ્યું કે મને કહેતાં આનંદ થાય છે કે આ વસ્તુ હવે યુનીયનમાં ભુતકાળની થઈ ચુકી છે.

ઓપોઝીશનના સભ્ય: વીટઝીનફુક નું શું?

[ઉંક મુદ્દતપર વીટઝીનફુકમાં પોલીસ અત્યાચાર થયો હતો અને તેને અંગે ડેટલાક નેટીવોને ગોળાયી ઠાર થયા હતા. આજે નેટીવો સામે એ સંબંધી મુકામો ચાલી રહ્યો છે અને ડેટલાક નેટીવોને ન્યાય ખાતાના પ્રધાનના હુકમથી કાયે તેમ વગર તપાસે કેદ કરી દેવામાં આવ્યા છે છતાં વડા પ્રધાન આવું બોલવાની ધૃષ્ટતા કરી રહ્યા છે તેની ઓપોઝીશને ટોર કરી હતી.—અ. ઈ. ઓ.]

હિંદી સવાલપર અસલતો ક્રમ ચાંગી પડી

વડા પ્રધાને કહ્યું કે, બારપર એવો આરોપ મુકવામાં આવી રહ્યો છે કે હીંદ પ્રત્યેની મારી વલણ અસંગત છે.

૧૯૪૬ માં લંડનમાં મળેલી કોન્ફરન્સમાં હીંદને કોમનવેલ્થમાં દાખ કરવાના સવાલની ચર્ચા નરેતી થઇ, હું ત્યાં ગયો ત્યારે પહેલીજ વાર મને ખબર પડી કે હીંદ, પાકીસ્તાન અને સીલોન તેના સભ્યો બની ગયા હતા. આગલી સરકારે શું ચર્ચાઓ ચાલી રહી હતી તેની તેમજ કોમનવેલ્થના સભ્યો વિષે શા નિર્ણયો થયા હતા તેની પાર્લામેન્ટને કશી ખબર કરી નહોતી.

કોન્ફરન્સ સમક્ષ સવાલ એ આવ્યો હતો કે હીંદ રીપબ્લીક બનીને કોમનવેલ્થમાં રહી શકે કે નહિ. જાતે રીપબ્લીકનવાદી હોવ તેટલાજ માત્ર કારણથી હીંદને કોમનવેલ્થમાંથી કાઢી મુકવાનું કહેવાને હું તૈયાર નહોતો.

હીંદની વસ્તી કમનસીબે પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે તટસ્થતાની છે. એ વસ્તુ સમજી શકાય છે કારણ કે, હીંદ એશીયાઈ મુલક છે.

હીંદ સાથેની તકરાર સંબંધી સ્થિતિમાં કશો ફેર થયો નથી. હીંદે બહિષ્કાર કરેલો હોવા છતાં—જે પગલું આક્રમણકારી જણાય—સાઉથ આફ્રીકા એ હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથે કોન્ફરન્સમાં બેસવાની ખુશી દર્શાવી હતી અને સાઉથ આફ્રીકાની આંતરિક બાબતોમાં વચ્ચે પડવાનો સવાલ આગળ નહિ લાવીને તેની સમજદારી દર્શાવવા ખુશી હતી.

સાઉથ આફ્રીકા પોતાની આંતરિક બાબતોમાં દખલગીરી નથી માગતું એ પોતાના દ્રષ્ટિબીંદુને વળગી રહીને રાષ્ટ્રસ કોમનવેલ્થ કોન્ફરન્સ દ્વારા સર્વમાન્ય ઉકેલ લાવવા સાઉથ આફ્રીકા તૈયાર હતું.

હીંદે એ કાર્યપદ્ધતિ સ્વિકાર્યું અને પરીણામે નવો મુદ્દો લાવ્યું. ૩૫ એકરીયાઝ એરિયા મોકક રાખવાની માગણી કરી. એ અમારી આંતરિક બાબતોમાં સીધી દખલગીરીજ ગણાય.

મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડાગીસે પ્રામાણીક કોન્ફરન્સમાં જણાવ્યું હતું કે સરકાર આ કામદેા લાવવાની હતી અને એ તેઓને સમજાવ્યો હતો.

તબ્તપરથી બધેથી આપણામાં પગ ટેની જાહેરાત થઇ હતી.

આ સંજોગોમાં અમે કહ્યું કે આ અમારી સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તાના હકોની વચ્ચે આવવા જેવું ગણાય. જો હીંદ પોતાની માગણીને વળગી રહેવા માંગતું હોય તો અમે એવી બધાર આગળ જવા તૈયાર નહોતા.

ત્યાર બાદ યુનાઇટેડ નેશન્સે કમીશન નીમવાનું ઠરાવ્યું કે જે રાષ્ટ્રસ કોમનવેલ્થ કોન્ફરન્સની સગવડ કરી આપે અને સંતોષકારક પરિણામ લાવવામાં મદદ રૂપ થઇ પડે.

ખરું હોય તો અત્યંત દુઃખકર્તા

'સન્ડે ટાઇમ્સ'નો મેરીટઝબર્ગનો ખબરપત્રી જણાવે છે:

નાટાલ નેટીવ મેડીકલ કાઉન્સીલે નેટીવ ઓફેસ્સ બાતાના પ્રધાનને અરજી કરી છે કે અનીતીનો કાયદો (ઇન્ટેરોસીટરી એક્ટ) હીંદીઓ અને નેટીવો વચ્ચે થતા અનીતીના સંબંધમાં પણ લાગુ પાડવામાં આવવો જોઇએ. કાઉન્સીલે જણાવ્યું છે કે હાલની સ્થિતિમાં પોલીસ વચ્ચે પડી શકતી નથી. પ્રધાને કાઉન્સીલને કહ્યું છે કે કાયદાનો અમલ બધાર વાના સવાલની તે ન્યાય બાતાના પ્રધાન સાથે ચર્ચા કરશે. વધુમાં પ્રધાને કહ્યું કે ગુલુઓમાં જાતીય અભિમાન છે એ સમજી શકાય છે અને તે તેઓની જાતીને શુદ્ધ રાખવામાં બનતી મદદ કરશે.

નેટીવ મેડીકલ કાઉન્સીલે વધુમાં એવી સુચના કરી છે કે ઇન્ટેરોસીટરી એક્ટમાં એવી કલમ દાખલ કરવામાં આવવી જોઇએ કે હીંદી ગુનેગાર કરે તો તેને હીંદ દેશપાર કરવામાં આવે. નેટીવ કાઉન્સીલે જણાવ્યું કે ગુલુઓ આવી બધા રાજી થશે કેમકે નેટીવ ઓઓની મોટી સંખ્યા ને હીંદીઓએ લલચાવેલી છે. તેના તેણે નીચે મુજબ આંકડા ટાંકેલા છે અને જણાવ્યું છે કે તપાસ હજી ચાલુ છે. લેડીસ્મીથ ૪૭; વેરૂલ-ધેમ ૨૩; ડંડી અને એન્ડ્રો ૫૧; ગ્રોલેન્ડો અને એસ્ટકોર્ટ ૧૩; મુધ રીવર ૭; હાર્ડીક ૧૫; પીટરમેરીટ્સ બર્ગ ૬૯; અને ડરબન ૧૫૭.

ઉપલી બીના જો ખરી હોય તો અત્યંત દુઃખદાયક ગણાય. નેટીવ ઓઓને હીંદીઓ લલચાવે છે એ વાત ડરબન રાયટસ કમીશન સમક્ષ પણ કરવામાં આવી હતી અને કમીશને ઠરાવ્યું હતું કે તે બાબી અતિશયો. ક્તિ હતી. પરંતુ જો તેમાં થોડું ઘણું પણ સત્ય હોય તો હીંદીઓએ શરમાવા જેવું છે. હીંદીઓએ બધા જ સાવચેત રહેવાનું છે અને પોતાનું દરેક દરેક પગલું તપાસીને ભરવાનું છે. કાયદાની સરકાર તો જે કંઇ ન્હાનામાં નાની વસ્તુ પણ તેઓની વિરૂદ્ધમાં હશે તેને લાભ લેતાં સંકોચાય તેમ નથી અને તેને બનાવી કાઢવાને પણ તેની પાસે પુરતાં સાધનો છે. નવી ઓપાર્ટહેડની નીતી સફળતાથી અમલમાં ત્યારેજ મુકી શકાશે જો તે પ્રજાના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે ઐકયનો અને તેટલો અનુરાગ ઉત્પન્ન કરી શકશે. કહેવાતી નેટીવ મેડીકલ કાઉન્સીલ (અમે બનાવી કરીને "કહેવાતી" શબ્દ વાપર્યો છે કેમકે જેવી ખરી કાઉન્સીલ હસ્તી ધરાવે છે કે કેમ એ અંગે અનાગતા નથી) જો વિઘસંતોષીઓના હાથમાં રમા રહી હોય તો પાછળ શોચનીય ગણાય. તેમ કરીને તે તેની પોતાની જ કોમને

(અનુસંધાન પાને ૧૭૦ મે

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક: મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (ઓ) કમીશનર સ્કૂલ, લોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

હોમીયોપથી શું છે

આ લેખમાળામાં હોમીયોપથી વિષે વખતોવખત સુચન થયું છે. લોકો સ્વાભાવિક રીતે જાણવા ઉત્સુક હોય કે હોમીયોપથી શું છે અને તે કેવી રીતે કામ કરે છે.

જે ગ્રીક શબ્દોપરથી તેનું નામ પડયું છે, જેનો અર્થ "સમાન" અથવા "તેના જેવું" અને "સાગણી" અથવા "દુઃખ" થાય છે. દોઢસો ઉપર વર્ષ પહેલાં સેમ્યુઅલ હેનમેનને તેની શોધ કરી હતી અને તેનો અર્થ તંદુરસ્ત માણસોને જે વસ્તુથી દરદ થયું હોય તેજ વસ્તુથી તેનો ઉપચાર કરવો એવો થાય છે.

દવાની આ એકજ એવી રીત છે કે જે કુદરતના કાયદાપર રચાયેલી છે અને તેથી ખરેખર વૈજ્ઞાનિક છે.

કોઈ પણ જેરી પદાર્થ, જેનો મોટા પ્રમાણમાં ઉપયોગ થતાં માનવદેહમાં ઝેર ફેલાય છે, તેનો જો મોત થાય તે કરતાં સહેજ ઓછા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે, તો માણસનું શરીર જુદી પાડી દેનારી અને તેને અપંગ કરી દેનારી અસર થાય છે. પરંતુ જો ઘણાજ ઓછા પ્રમાણમાં તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે તો એજ પદાર્થની અસર ચેતન આપનારી થાય છે.

આ હકીકત ઉપરથી એક વિચિત્ર અને બહુ ચોટી જણાવામાં આવેલી હકીકત સિદ્ધ થઈ છે, તે દવાની પ્રાથમીક અસર, અને દવાથી દોરવું નિવારણ થયા બાદ થતી બીજી, અથવા, પ્રત્યાઘાતી અસર. આ બન્ને અસરો એક બીજાની વિરોધી અને એટલાજ બળથી થાય છે.

દાખલા તરીકે ઍરંડીયું લઈએ. સૌ કોઈ જાણે છે કે ઍરંડીયાથી ઝુલાબ થાય છે. એ તેની પ્રાથમીક અસર છે. અને પણ ખરા લોકો એ પણ જાણે છે કે, ઍરંડીયાવાળા ઝુલાબ થયા પછી કબજીયાત થાય છે. પ્રત્યેક માતા જાણે છે કે, બાળકને ઍરંડીયું આપ્યા બાદ તેને કબજીયાત થાય છે. એ ઍરંડીયાની પ્રત્યાઘાતી અસર થઈ અને એ અસર પહેલી કરતાં ઉપરીજ હોય છે. વળી તેનું જોર પહેલી અસરના જેટલું જોરદાર હોય છે પરંતુ વધારે લાંબો વખત ટકે છે. ભાગ્યેજ કોઈ ડાકતરો જાણે છે કે દરેક જરાક દવાની પણ એવીજ અસર થાય છે. આવા જરાક દવાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે ત્યારે દરદીને તે લીધા પછીની અસર લાંબો મુદત સુધી રહે છે. હકીકતમાં બીમારીના બધા કેસોમાં, ખાસ કરી, જ્યારે બીમારી લાંબો વખત સુધી ચાલે છે ત્યારે, દરદીઓ મુળ બીમારીથી પીડાતા નથી પરંતુ જરાક દવાઓ લેવાના પરિણામે તે પછીની અસરોથી પીડાય છે. જો તેઓએ બીલકુલ દવા નહિ લીધી હોય તો તેઓનું દરદ ઘણું ઓછું થઈ જઈ દરદી તુરત સારો થઈ જાય છે, હવે દવાઓના પરિણામે તેને પીડાવું પડે છે.

દાખલા તરીકે, હેહનેમેને શોધ કરી હતી કે, કીનીનના કારખાનાઓમાં કામ કરનારાઓને વખતોવખત મેલેરીયાના જેવી બીમારી થઈ આવતી હતી. તે પછી તેણે પોતાના ઉપર અખતરો કર્યો અને શોધ કરી કે, પોતે સાજો હતો સારે કીનીન લેવાથી તે પોતાને મલેરીયા જેવો તાવ ઉપજાવી શકતો હતો.

સાર બાદ ઓછા પ્રમાણમાં કીનીન લેવાથી શું અસર થાય એ શોધવાનો તેણે પ્રયત્ન કર્યો. આ રીતે તેણે શોધ કરી કે, અમુક વખતે પ્રાથમીક અસર થતી બંધ પડી જતી હતી અને પ્રત્યાઘાતી અસર થતી હતી.

પછી તેનો તાળુમાં વચ્ચે તેણે જોયું કે, દવાનું પ્રમાણ જો ઘણું ઓછું કરવામાં આવે, પરંતુ ખાસ રીતે બનાવવામાં આવે તો, આ પ્રત્યાઘાતી અસર વધારેને વધારે પ્રબળ થતી હતી.

હેહનેમેન અને તેના અનુયાયીઓ સાર બાદ બીજા અનેક દવાઓની પોતાના ઉપર થતી અસરોના અખતરા કરવા લાગ્યા દાખલા તરીકે, તેઓએ કેફી લીધી, અને તેની અસર તેઓપર કેવી થાય છે, તેના અખતરો કરી જોયો. દરેક વસ્તુની સંભાળથી નોંધ રાખવામાં આવી અને પરિણામોને "સિધ્ધ થએલી વસ્તુઓ"નું નામ આપવામાં આવ્યું. એ સિદ્ધ થએલી વસ્તુઓપર થી જણાયું છે કે, કોફીથી મગજપર અસર થાય છે અને ઉંઘ ઉડાડી દે છે. તેનાપરથી તેઓને સમજાયું કે કોફીની એક હોમીયોપથીની ખાસ દવા બનાવવામાં આવે તો જે માણસ ને ઉંઘ નહિ આવવાનું દરદ હોય તેને એ દરદ મટાડી શકાય. આ રીતે બીજા અનેક વસ્તુઓને વિષે પણ એવુંજ કરવામાં આવ્યું અને ભવિષ્ય ના ઉપયોગને માટે કાળજી પુર્વક તેની નોંધ રાખવામાં આવી.

હોમીયોપથીક મટીરીયા મેડીકા દોઢસો ઉપર વર્ષ સુધીના અખતરાઓ ના પરિણામે રચવામાં આવી છે. દવાઓના પદાર્થોની અસરને લગતા કુદરતી કાયદાની તે નોંધ છે. એ રચાયી અને આધાર રાખી શકાય તેવી છે. કદી બદલાતી નથી. સૂર્ય જેમ પુર્વ દિશામાં ઉદય પામે છે અને પશ્ચિમમાં અસ્ત પામે છે તેવોજ તે પણ એક કુદરતનોજ નીયમ છે.

હોમીયોપથીની પાયાનો સિદ્ધાંત આપણને અમુક પદાર્થનો ઉપયોગ શું છે એ પણ બતાવી આપે છે. દાખલા તરીકે, મધમાખી ડંખવાથી સોજો થાય છે અને ગરમાથી બળતરા માં વધારો થાય છે. જો કોઈ બીમાર માણસને એવું દરદ થાય તો ખાત્રી પુર્વક માની લેવું કે મધમાખીના ઝેર ની હોમીયોપથીની દવાનો ડોઝ આપવા થી તે સારું થાય. સંપીયા ઉદાહરણ રૂપ છે. મધમાખીનું ઝેર અમુક વખતે સંપીયાને મટાડે છે. પરંતુ સાવેજ કે જ્યારે સંપીયાનું દરદ મધમાખીના ડંખના જેવું થતું હોય. એટલે કે, તેના ડંખના જેવીજ બળતરા થતી હોય. સોજો થયો હોય અને ગરમાથી બળતરામાં વધારો થતો હોય એજ રીતે અમુક વસ્તુથી શું થાય છે એ જાણવાથી તેનો ઉપયોગ શું થઈ શકે એ સમજી શકાય. દાખલા તરીકે, માખ્યા (સાપ) જેને ડંખેલો હોય તેને દાણું અંગ ખોટું થઈ જાય છે. એટલે જેને દાણા અંગમાં પક્ષઘાત થયેલ હોય તેને જો માખ્યાના ઝેરની હોમીયોપથીની દવા આપવામાં આવે તો સુંદર અસર થાય. તેનો તેવો ઉપયોગ થયો છે કે નહિ એ હું જાણતો નથી પરંતુ હોમીયોપથીનો કાયદો કુદરતના કાયદાપર રચાયેલો છે, એટલે અમને ખાત્રીજ છે કે તે અસર કરશેજ.

હોમીયોપથીના વિરોધીઓ એજ લોકો છે જેઓએ એ અખતરા નથી કર્યા. તે એવા લોકો હોય છે કે જેઓ વિમાનોની ચર્ચાઓ કરતા અને કહેતા કે હવા કરતાં વજનમાં વધારે હોય તેવું યંત્ર ઉડીજ નહિ શકે. તેઓ એક જેવી દલીલ કરે છે કે, કોઈ પણ હોમીયોપથીની દવામાં મુળ પદાર્થનો અંશ રહી શકેજ નહિ. આ દલીલનો જવાબ આપી શકાય તેમ નથી. કેમકે, એ ખરી વસ્તુ છે, તેમ છતાં હોમીયોપથીનો દાકતરો એવી દવાઓથી પરિણામો લાવી શકે છે. અને મુખ્ય વસ્તુ તો પરિણામની છે, પછી લોકો ભલે ગમે તે કહેતા.

એક વસ્તુ શા કારણથી છે અથવા શી રીતે તે કામ કરે છે, એ કરી શકાય તેવી એ વસ્તુજ નથી એવું કરી શકતું નથી. આજે પણ લોકો જાણતા નથી કે વીજળી એ શું ચીજ છે છતાં મુર્ખ કરતાં તેજ એમ કહેશે કે એ કારણથી આપણે વીજળીનો ઉપયોગ નહિ કરવો.

દોઢસો વર્ષ થયાં હોમીયોપથી કેવી રીતે કામ કરે છે, એ સમજવવું મુશ્કેલ હતું. પરંતુ હવે અણુશક્તિ વિષેની હકીકત અને ગુપ્તનું જ્ઞાન થતાં તેનો વાજબી, તાર્કિક અને વૈજ્ઞાનિક ખુલાસો આપવો શકય થયો છે.

કોઈ પણ પદાર્થ જ્યારે પલોજ બારીક બારી નાખવામાં આવે છે અથવા એક ભાગ એ પદાર્થને દસ ભાગ અથવા સો ભાગ પ્રવાહી પદાર્થમાં પીગળાવી નાખવામાં આવે છે અને પછી તેને બહુ જોરથી હલાવી નાખવામાં આવે છે ત્યારે તેમાંથી શક્તિ પેદા થાય છે. એ શક્તિ મુળ પદાર્થમાં શીશીમાં અવરજામાં પડી રહેલી શક્તિના જેવીજ અને તેમાંથીજ ઉત્પન્ન થએલી હોય છે, અને એ પીગળાવેલી અને વાટેલી વસ્તુ તે જેમ વધારે પીગળાવવા અથવા વાટવામાં આવે છે તેમ એ શક્તિ એ નવી પીગળાવેલી અથવા વાટવામાં આવેલી વસ્તુમાં આવતી જાય છે. અને એ કીવા જેમ વધારે કરવામાં આવે છે તેમ મુળ પદાર્થનો અંશ માત્ર પણ રહી નહિ હોય છતાં પણ તેની શક્તિ એ પ્રવાહી વસ્તુમાં અથવા ભુકીમાં આવે છે અને પછી એ દવા સાધારણ રીતે તેમાં પલાળેલી સાકરની ગોળીઓના રૂપમાં હોમીયોપથીની દવા તરીકે આપવામાં આવે છે અને પ્રત્યેક હોમીયોપથીક મુળ પદાર્થમાં રહેલી શક્તિની પડીકીજ હોય છે.

આજ રીતે [illegible] ના હોમીયોપથીનો [illegible] કુદરતમાં white arsenic ના જુજ પ્રમાણમાં થી ઉત્પન્ન થયો હતો. પરંતુ કોઈ પણ પ્રયત્નદ્વારા કરનાર કેમીસ્ટથી તેની અંદર આરસેનીકનો અંશ પણ પારખી નહિ શકાય. તેમાં જે કંઈ હોય છે તે પીગળાવવાની અથવા

બાદની ક્રીયાથી તેમાંથી પ્રકટ થએલી બ્હાઇટ આરસેનીકની માત્ર શક્તિજ હોય છે

હવે એવી દવાનું સૂક્ષ્મ પ્રમાણ બીમાર દરદીને આપવાથી શું થાય છે? પ્રથમ તો બીમારી એટલે શું ■ વિચારીએ. બીમારી એટલે અના રોગ અથવા આરોગ્યની ખામી. આરોગ્ય એટલે શરીરનાં સઘળાં અવયવ બળોનું સમતોલપણું. એ બધા જ્યારે એકરાગ નથી હોતા ત્યારે બેસુરા થઇ જાય છે, એજ અનારોગ્ય કહેવાય.

હોમીયોપથીનું મુળ રહસ્ય એ છે કે રોગના પ્રમાણુમાં એ રોગના નિવારણ ને માટે તેને લગતી દવામાંથી પ્રકટ થનારી શક્તીની પરીક્ષા આપવામાં આવે છે.

હોમીયોપથીને વિષે અગત્યની વસ્તુ એ છે કે તેની દવા બીજા પધ્ધતિ દરદીને ડાક્તરની દવાની જેમ તેના પરિણામો સહન કરવાં પડતાં નથી. હોમીયોપથીનું ગાઢ્ય ભેદરૂપ ગૂઢ છે કે તે કોઇપણ ઔષધથી મોઢે બાદ કરી શકાતું નથી. કોઇ વાર ખરો ઉપચાર શોધવાને ઘણી મહેનત કરવી પડે છે. દરદીની કાળજીથી તપાસ કરવી પડે છે, જેને માટે અત્યંત ધીરજની અને પળતની જરૂર પડે છે.

આજ કારણથી હોમીયોપથીનો બહોળો પ્રયોગ નથી થતો. ડાક્તરોને રોગની ચિકિત્સા કરી રોગને દાબી દેવાને પ્રોત્સેહન આપી દેવું અથવા કોઇ જલદ દવા આપી દેવી સહેલી થઇ પડે છે. જો કંઈ તકલીફ ઉભી થાય તો રપેસ્પલીસ્ટ કે સરજનને કામ સોંપી દેવાય છે. એક દિવસમાં ઘણા દરદીઓને તપાસી શકાય છે અને એ રીતે પૈસાની આવક પણ પ્રમાણુમાં ઘણીજ મોટી થાય છે.

દુર્ભાગ્યે ડાક્તરોની આધુનિક રીત થી રોગનું મુળ શોધી શકાતું નથી કે જેથી હોમીયોપથીથી આખી પુર્ણ શોધી શકાય છે. એટલે માનવ સેવા ની ધગશ રાખનારા કુદરતી ઉપચાર વાળાઓને હોમીયોપથીનો આશ્રય લેવો પડે છે. અને તેથી તેને મહેનત લોહે ઘણી કરવી પડે ■ અને ખરો ઉપચાર ન મળી શકે તો નિરાશ પણ થવું પડે છે છતાં પોતાના પ્રયોગોથી તે એવાં ચમત્કારિક પરિણામો મેળવી શકે છે કે જેને માટે તેઓને ઇશ્વરનોજ આભાર માનવાનો છે અને સ્વેચ્છાએ વહેરેલા પોતાના કાર્યમાં ઇશ્વરનીજ દોરવણી ઉપર આધાર રાખવો પડે છે. એ ક્ષેત્રમાં પાક લણવાને ખેતરો તો તૈયાર પડેલો છે પરંતુ કામ કરનારાઓ બહુ થોડા છે.

વિનોબાજીની પગપાળી યાત્રા

શ્રી. વિનોબા ભાવે કે જેઓ ગાંધીજી ના જુના સાથી છે અને સેવા ગ્રામ પાસે પોનાર ગ્રામમાં એક આશ્રમ સ્થાપી રહ્યા છે, તેઓ નાદુરસ્ત તબીયત હોવા છતાં ૭૦૦ માઇલની પગપાળા યાત્રા કરી હાલ્હાબાદના એક ગામડામાં ભરા "સર્વોદય" મેળા ભરાય ત્યાં ગયા હતા. આગે કમ તેઓએ કેટલીક નવરચનાઓ કરી. દાખલા તરીકે ગામડામાં બની શકે તે માલ શહેરમાંથી ન લાવવો, ખાદીનો અને કાંતણનો પ્રચાર મજુરો ને મજુરી તરીકે અમુક ભાગની રોક્ક જુવારના રૂપમાં આપવી. તે સાથે લોકોને ઉચ્ચ નીતીનું જ્ઞાન આપતાં જાયછે. પણ તેઓ આપતા હરે છે. તમના કેટલાક ભાષણો જોવા જાયછે ના કું સાર નીચે છે.

વેપારીનો ધર્મ

"હોવું તો એમ જોઇએ કે વેપારી બોએ સેવાભાવ રાખવો જોઇએ. વેપાર એક ધર્મ છે. શાસ્ત્રકારોએ કહ્યું છે કે ગૈરમેળે વેપારના ધર્મનું આચરણ કરવું જોઇએ. ધર્મનો અર્થ ધૂર્તવું એમ નથી, બલકે સેવા કરવી એ છે. જે વસ્તુ-જેને જરૂરીઆતે મળતી નથી તે બીજા જગાએથી લાવીને લોકો ને દેવી અને એમાં પોતાની જે મહેનત લાગી હોય તે જોઇને ઠીક લાગવી વેચવી આ હેતુ છે વેપારનો."

ખરૂં સ્વરાજ્ય

"આપણું બધાં કામ આપણે જાતે કરવાં જોઇએ. ભગવાને ગીતામાં કહ્યું છે 'उद्धरेदात्मनात्मानम्' પોતાનો ઉદ્ધાર પોતે જ કરવો જોઇએ. બીજાઓપર ભરોસો રાખી બેસો નહીં. ગામનું રાજ્ય ગામવાળાઓએ જ સ્થાપિત કરવાનું છે. જે સ્વરાજ્ય દિલ્હીમાં કે અલ્હાબાદમાં છે, તે તમને કામ નહીં આવે. તમારા ગામમાં જે સ્વરાજ્ય બનશે, તેજ તમને કામ આવશે. એ જુઓને બહારથી માણસના શરીરને ગરમ કપડાં સુધીજ મદદ કરી શકે છે; જ્યાં સુધી શરીરમાં તાકાત બરાબર હોય છે. જો શરીરની તાકાત ખલાસ થઇ જાય છે, તો ગરમ કપડું કેરી શકતો નથી. તેથી આપણું કામ એ છે કે શરીરનું આરોગ્ય આપણે સારું રાખીએ તે માટે આપણને ગાંધીજીએ બતાવ્યું છે કે કુદરતી ઇલાજ પર આધાર રાખો. સુર્યપ્રકાશ, પાણી, માટી વગેરેના રોજ મટાડતાં શીખી લેવું જોઇએ. આજકાલ તો લોકો કહે છે કે દરેક ગામમાં એક દવાખાનું હોવું જોઇએ. આજ સુધી એ થયું નથી એ ઇશ્વરની કૃપા છે. જો તે હોતો દરેક ગામમાં દવાખાનું ખોલી શકે તો સામના પૈસા દવાખાનાને કારણે બહાર જશે અને રોગ વધશે. જરા કપાંક કહ્યું થશે તો આપણે દવાખાને દોડીશું, અને એ સમજી લો કે એક વાર ગૈદ જો ઘરમાં આવે છે, તો પછી તે ઘર છોડતો નથી. કેટલાક લોકો કહે ■ કે કલાકો ડાક્તર અમારો ફેમિલી ડાક્ટર છે. અથવા ઘરમાં જેમ માતાપિતા હોય છે, તેમ તે ડાક્તર પણ ઘરનોજ એક ભાગ બની ગયો! એ રીતે દરેક વાતમાં જો આપણે ગુલામ બનતા જઇશું, તો પછી સ્વરાજ્ય શેનું? સરકારનું કામ તમને બહારથી કાપડ લાવી દેવાનું નથી. તે તમને કાંતતાં-વણતાં વગેરે શીખવે, કેમ તો સરકાર તમારી સેવા કરવા માટેજ છે. તમે જેમ ઇચ્છશો તેમ તે કરશે. પણ તમારે તે માટે પૈસા ખર્ચવાની તયારી રાખવી જોઇશે. તમે કહેશો અમે ખેતી નહીં કરીએ. અમને બહારથી અનાજ આપો તો સરકાર અમેરિકાથી અનાજ લાવી દેશે, તે માટે તમારે પૈસા આપવા પડશે. સરકાર તો સેવક છે. સેવક પાસેથી કેવી સેવા લેવી જોઇએ તે હું તમને સમજાવી રહ્યો છું. તમે તેને કહો કે અમને તાલીમ આપો, અમે સ્વાવલંબી થવા ઇચ્છીએ છીએ."

ઇશ્વરની પ્રસન્નતા

"પરમેશ્વર બુદ્ધ પર કદી પ્રસન્ન થતો નથી, એક વાર દુર્યોધન ગાંધારીની પાસે આશીર્વાદ લેવા ગયો હતો. યુદ્ધ નો પ્રસંગ હતો. દુર્યોધને ગાંધારીને કહ્યું કે, મને વિજય મળે એવો આશીર્વાદ આપો. ગાંધારી તો દુર્યોધન ની માતા હતી અને તેનો દુર્યોધન પર ઘણો પ્રેમ હતો. પણ તેણે પોતાના પુત્રને કહ્યું, "જ્યાં ધર્મ હશે ત્યાંજ વિજય હશે એ મારો આશીર્વાદ છે." પરમેશ્વરનો આપણા પર ઘણો પ્રેમ છે. તે આપણને કહે છે કે સત્યાર્થી થી વર્તો તો તમને મારા આશીર્વાદ છે. જો આપણે ખુદા ઇચ્છયું તો પરમેશ્વર આપણને તે માટે સજા દેશે. તેમાં પણ તેની દયા જ હોય છે. પરમેશ્વર ની દયા અદ્ભુત હોય છે. પાપીને શુદ્ધ કરવા માટે તે તેને શિક્ષા કરે છે, તો તેમાં તેની દયા જ હોય છે. તો હવે આપણે પરમેશ્વરના આશીર્વાદ ચાહતા હોઇએ અને જીવન સુખી થાય એમ ઇચ્છતા હોઇએ તો સત્ય છોડવું નહીં જોઇએ."

રામ ફંસે જંજાલોંમે

સ્વામી આરૂઢવી

મરઝદ સુની, મન્દીર વીરાં કોઇ ઘર આબાદ નહીં
પંડીત બેઠલ અપની ધુનમેં મુલ્લા ભી દિલશાદ નહીં
અનજાના ઇક ભેદ બતા દું બાત યહ મેલુનિયાદ નહીં
દેનો હૈ જડ-મુમસે મુક્તિ સ્વર્ગકી યાં મુનિયાદ નહીં

ઉલટે-સીધે રાસ્તોંસે તુ ઉલટા-સીધા કામ ન લે,
અપને આપકો પીન પહચાને રામકા મુરખ નામ ન લે.

અપની નફ્સ આપ કુચોકર જગકા બેયનહાર ન બન
મુરખ, પાપકે દામ તો બો લે કુદરતકા તુ બાર ન બન
મરતક ઉપર તિલક લગાયા સ્વર્ગકા ઠેકેદાર ન બન
ખુદી બદ તેરી અલા-અલા ખુદાકા કંબરદાર ન બન

કર્મકી ગેર નિરાશામેં તુ મનકો ઔર ઉદાસ ન કર,
ધર્મકે સોદે હાનિ લગી હે મુક્તિકી તુ આસ ન કર.

રહ્દ બીતર અલા બદ ઔર ઇશ્વર કબ્દ શિવાલોંમે
રા.' યે કલ્પ પંડીતોકા જગત અલાવાલોં મેં
પડ ગયા રામકી બૈયાતાની રામ ફંસે જંજાલોં મેં
શકિ.ા કે બલ કહ્દ ભી દેખે મુરખ ધરતીવાલોં મેં

કૌન કાસીકા ઇશ્વર અલા, કૌન કિસીકા બન્દા હૈ,
કૌન બદ ઔલા કહ્યા ઢાલે ધર્મકા મુદ્દા ધન્ધા હૈ

ધ્યાનકી કચ્ચી પૌનીકો ચોરવાસી લોગોં બેચ દિયા
કુરઆનકો પીરોમુરશિદને તાવીજ બનાકર બેચ દિયા
કુછ આજ બીકા, કુછ કાલ બીકા, કુછ ભુમંતરમેં બેચ દિયા
ફિર સારી ખુદાઇ ઘર ઘર કી ભગવાન ઉઠાકર બેચ દિયા

ધન્યવાદ પુરાના કોઇ નહીં અલાહ પુરાના બાકી હૈ,
સંસારકે બસ પરિવર્તનમેં ભગવાન બદલના બાકી હૈ.

'વિશાલ ભારત'

(૧૬૭ માં પાનાનું અનુસંધાન)

આપણે ખાતેજ દૂર કરવા પડશે. સરકાર તો દરેક દરેક હીલોને આ દેશમાંથી દેશપાર કરી દેવા માંગે છે. તેમ કરવાનું જો નેટાલ તેને બહાનું આપી દે તો તે જરૂર તેઓની આભારી થશે.—તંત્રી ઇ. ઓ.

જડતાનો ભાર

(કાકા કાલેલકર)

જે લોકોએ સ્વરાજ્ય માટે લડાઈ પ્રયત્નો કર્યા તેઓની સંખ્યા કરોડોની નહોતી પણ કદાચ લાખોની હશે. પરંતુ કરોડોની ઇચ્છા અને સંકલ્પ તેમની સાથે હતો. આ કરોડો ને સ્વરાજ્યની ઇચ્છા હતી ખરી પણ તેઓ જે સંસ્કૃતીમાં ઉછર્યા હતાં તે સંસ્કૃતીનાં ઉચ્ચ સ્વરૂપની અસર તેઓ પર બહુ નહોતી. ગાંધીજીની ધર્મ પરાયણતા તેઓને ગમતી, તેમની તેજસ્વીતા તેઓને આકર્ષક લાગતી. એ લોકોના ખ્યાલમાં એ વાત ન આવી કે સામાન્ય લોકો જેને ધર્મ કહે છે એ ધર્મના ગાંધીજી પુજક નહોતા અને જે ચીજને ગાંધીજી ધર્મ સમજતા તેને વિશે આદર હોવા છતાં તે તરફ કરોડો ની નીકા નામની જ હતી.

દુનીયાનો સામાન્ય વ્યવહાર સામાન્યજ ચાલે છે. ગાંધીજીનો સત્ય નો આગ્રહ કેટલો ઉગ્ર હતો તે જાણવા છતાં ગલ્લા ગાંઠવા લોકોએ એ આગ્રહ ની દીક્ષા લીધી.

આપણા કરોડો લોકોનો સામાન્ય સ્વભાવ અહીંસક છે. વૈષ્ણવ ધર્મ, જૈન ધર્મ, અને બૌદ્ધ ધર્મ, જ્ઞાન માર્ગ અને ભક્તી માર્ગ બધાજ અહીંસાને જ માન્ય રાખે છે. જીવન વ્યવહાર ઠીક ચાલે તો રાજ્ય સ્વદેશી છે કે પરદેશી એની સામાન્ય જનતાને કાંઈ પડી નહોતી. પરદેશીઓ ધન લુટી જાય છે એની પણ કોઇને જાણ નહોતી પોતાના દેશના જીવન અન્ન હારમાં જો સરકાર બાધ ન નાખે તો સંતોષથી જીવન વિતાવતાં. જીવનમાં કોઇ જબરજસ્ત પરીવર્તન કરવાની કોશીશ થાય તો તેનો વીરોધ કરતાં પણ આસ્તે આસ્તે પરીવર્તન થાય તો તેને કબીનો મહીમા સમજી અપનાવી લેતા. દુનીયાના બધાજ સામાન્ય લોકોનો આવો સ્વભાવ કોમ છે પણ આપણામાં તેની માત્રા વધારે છે.

....આવા કરોડો લોકોને સ્વરાજ્ય મળ્યું. ગાંધીજી જાણતા હતા કે સ્વરાજ્ય મળે તે પહેલાં સામાજીક ક્રાંતિ થાય તેટલી જ મદદ પછી નથી થાય. સ્વરાજ્ય મળે પછી લોકોની શક્તી વધશે પણ આપાતીક શક્તી, નહીં વધે તેથી તેઓએ સ્વરાજ્ય ને નામે બધા ધર્મ સુધારાના કામો પણ સાથે સાથે કર્યા.

પણ આપણે સ્વરાજ્ય માટે લાયક થઇએ અને અંગ્રેજ પાસેથી લઇએ તે પહેલાંજ આપણને રાજ્ય આપી અંગ્રેજ દુર થઇ ગયા. અને આપણે ને રાજ્ય લેનારા સ્વરાજ્ય માટે ઉદાસીન, અને સ્વરાજ્ય વિરોધી એ બધા લોકોને જેના કરી રાજ્ય કરવું પડ્યું.

આજે દેશમાં કોંગ્રેસની બહુમતી છે એ નિર્વીવાદ વાત છે. પણ કોંગ્રેસનો કાર્યક્રમ બહુ જન સમાજને માન્ય છે એમ નથી લાગતું. બાપીજ તો જે દાદ નીયેમને પચાસ વર્ષથી કોંગ્રેસે પ્રચાર કર્યો હતો તે દાદ બધી આજે ખતરામાં છે. જે લોકો એ અસ્પૃશ્યતા ને ગુન્હો ગણ્યો હતો તેજ લોકો આજે હીંદુ કોડના સુધારા જેવા સાધારણ કાયદાનો પણ વીરોધ કરે છે.

મુળ ક્રાંતીકારી તત્વ ક્ષીણ થયું છે અને સ્વરાજ્ય વીરોધી દ્રઢીવાદી તત્વ જોરપર છે. સ્વરાજ્ય મેળવવા માટે જેમ ઉદાસીન, વીરોધી, અને પ્રબલ વાદ હતાં તેમ હીંદુ-સંસ્થાનમાં પણ છે અને શ્રીમંતવાદીઓમાં, જમીનદારોમાં કે આરામ પ્રીય લોકોમાં પણ જોવા પડશે છે જ તો શું એઓ એમ માને છે કે ગાંધીજીએ પ્રજાકારણની તેજસ્વીતા અને યુદ્ધીનો નાશ કરી તેઓ સ્વરાજ્ય ને ટકાવી રાખી શકશે?

પ્રશ્ન પરથી જે ગાંધી મેળવવા પણ તેને મળે છે સરદાર.

હિંદના અખબારો

કારકુનોની આશીર્વાદ રૂપ છે

કાઠીયાવાડના એક ગામડેથી એક ભાઈ 'હરિજનબંધુ'માં લખે છે કે કાંઇ બધી થી મારા ગામડાનો તદ્દન કાયા પલટ થઈ ગયો છે. શરૂઆતમાં ચોરી છુપી થી દારૂ બનાવતો પરો પણ ધીમે ધીમે પ્રજાની ખાતરી થઇ કે આ બદલ નુકસાન કર્તા છે અને તેના કારણ તેઓએ જોયા. ખાવા ધાન્ય ન મળતું, તે મળવા લાગ્યું. ઘરો પર ઢાળીયા નહોતા તે હવે સારા રહેવા લાયક ઘરો બન્યા અને ગામમાંથી કંકાસ ગયો. જેઓ દારૂબંધીથી થયેલા નુકસાનની ફરીયાદો પાઠવે છે તેઓને મારી વીનતી છે કે ગામડાની પ્રજાનો કાયા પલટ જોવા.

હિંદમાં ફુલરતી કોપ

હીંદમાં હજી કપાંકને કપાંક કુદરત નો કોપ કાંઇ પોતાનું કાર્ય કરેજ જાય છે. છેલ્લા સમાચાર મુજબ બીહારમાં કુપકાળ કોળા મુરઝાવી રહ્યો છે જ. ત્યાં ગોહતી (બીહાર)માં કરી રેલ આવી હતી અને પશુઓના મકાનો તથા ઝુપડાઓ નાશ પામ્યા છે. બીજા બાજુ પ્રયાગ જીલ્લાપાંડુરીમાં કાળ વાંચાગોઠું થયું અને ત્રણ એક લાખનું નુકસાન થવાનું કહેવાય છે. આથી હજાર એક લોકો ઘરબાર વગરના થયાનું કહેવાય છે. આ ઉપરાંત ધાડ નો ભનાક પણ હીંદમાં એક રોજનો બનાવ બનતો થયો જણાય છે.

આઝાદ હીંદ ફોજ

નેતાજી સુભાષ ચંદ્રબોઝની હીંદી રાષ્ટ્રીય ફોજના બાકી રહેનિકોના પુનર્વસન વાટ માટે, ફોજની સલાહકાર સમિતિ તરફથી, રાજ્યની ઓછામાં ઓછી મદદ સાથે, સહકારી ખેતીનાં કેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવશે. એમ જણાવ્યું હતું. સમિતિના પ્રમુખ શ્રી. જે. કે. ભોંસલેએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ ફોજના ૧૫,૦૦૦ માણસોમાં થી હજી ૮,૦૦૦ જેટલાઓ પાસે આ જાતિકાનું કોઇ સાધન નથી. તેમણે કહ્યું કે, વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ હીંદી રાષ્ટ્રીય ફોજની અખિલ ભારતીય તપાસ અને રાહત સમિતિનું પ્રમુખપદ સ્વીકાર્યું છે, તેથી મને આનંદ થયો છે. આ પ્રકારના હેતુ માટે વડા પ્રધાન સમક્ષ ચાર મુદ્દાઓવાળું એક નીવેદન પણ રજુ કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં માજી સૈનિકોના બાકી રહેલા પગાર અને નિવૃત્તિ વેતનો આપવાની, તેઓ માટે રાજ્યની સરકારો જેવા ટકા જમાઓ અનામત રાખે, એવી સુચનો કરવાની, નાના ઉદ્યોગો અને ધંધા માટે લોનો આપવાની વગેરે બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.

ખરચુ ખરચ

—વલસાડ તાલુકાના મોગરાવાડી ગામે મહાદેવ દેશાઇ સ્મારક તરીકે એક બહેન મહાલ કરવા ગામે નકકી કર્યું છે. આ મકાનું નામ "મહાદેવ કુટીર" રાખવામાં આવશે.

—એક લેખીત નીવેદનમાં શ્રી. ત્રોપાદ સ્વામી આંબરે પાર્લામેન્ટને જણાવ્યું હતું કે રાજસ્થાનની સરહદો પર પછી રવાનીઓ તરફથી ૧૯૫૦ માં ૧૬૦ વાર કુમકાઓ કરવામાં આવ્યા હતા. અને ૧૯૫૧ ના ૩ માસ દરમીયાન ૪૧ કુમકાઓ થયા છે. કુમકાઓનો ૪૨૨૬ ઢોરો કબજે થયા છે કે જેની કીંમત રૂા. ૪૨૧૨૬૮ થાય છે.

ગરીબકલ્યાણમાં લગ્ન

કરમદના સોની મોહનલાલ કાનજી લોઢીયાના સુપુત્ર ભાઇ ભગવાનદાસના લગ્ન મેરીટકલ્યાણના સોની ગોપાળજી કાનજીના જ્યેષ્ઠ સુપુત્રી બેન પુષ્પાવતી ની સાથે ગયા રવીવારે પાલધુમથી થયાં હતાં. કરમદ તેમજ અન્ય રાજકોટથી પણ લોકોએ એ શુભ પ્રસંગે હાજરી આપી હતી તેમજ મુનીપલના જુદા જુદા ગામોમાંથી તેમજ બહારથી નવ દંપતિને આશીર્વાદના તારોવાળો આવ્યા હતા. શ્રી મોહનલાલ લોઢીયાએ લગ્ન પ્રસંગોએ થતા ખોટા ખરચની પ્રથાને જાકારો આપી પોતાના સુપુત્રના લગ્નની ખુશાલીમાં નીચે પ્રમાણેની રકમો દાન કરી હતીઃ પ્રીતીભોજના સંબંધ નીવારણ માટે પંડીત નહેરૂપર પા. ૫૦, કરમદની સેન્ટ એન્સ હોસ્પીટલને પા. ૫૦, મેરીટકલ્યાણ ગરીબોની સંસ્થાઓમાં ભોજન માટે પા. ૨૦ અને દેશમાં ગરીબી અને બેકારીની નાંગી બેઅવસ્થાને મદદ માટે પા. ૨૦.

દરકમાં અવસાન

કરમદની બે સ્ટેશન પર આવેલી પરષોતમ વલ્લભની જાણીતી કેમીસ્ટની દુકાનના પ્રમુખ ભાગીદાર શ્રી. પરષોતમ

કન્ટ્રીના ગ્રાહકોને:—
મદ્રાસ શ્રી. ૨-૦ રતલ
બાકી શ્રી. ૧-૦ "
ઓર્ડરસ: ૨૬૦ બિકેટોરીયા સ્ટ્રીટ, કરમદ ફોન: ૨૬૮૮૬

ગુવેર...શ્રી. ૧-૮ રતલ
લીલા ભાજી ૧-૧ રતલ
મગ.....શ્રી. ૧-૦ રતલ
ગુવેરની ફાળ શ્રી. ૧/૨ "

ગોળ શ્રી ૧/૨ રતલ
અજમાની ફાળ શ્રી. ૨-૦ "
ચોખાની ફાળ....શ્રી. ૨-૦ રતલ
અડદની દાળ...શ્રી. ૧-૮ રતલ

મગ ફાળ નં ૧....શ્રી. ૨-૦ રતલ
મગ ફાળ નં ૨....શ્રી. ૧-૧ રતલ
ચણાનો લોટ (કાચી ચકરડો) ૨/૦
ધાણાની.....શ્રી. ૧-૩ રતલ

કાળા ભાજી.....શ્રી. ૧-૧૨ રતલ
મરીબાણી.....શ્રી. ૨-૧ રતલ
ઘીંસ.....શ્રી. ૧-૩ રતલ
દાર્શ.....શ્રી. ૧-૩ રતલ

ખરચુ નારણજી એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
કરમદની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

બટાટા.....શ્રી. ૩-૦ રતલ
ડુંગળી.....શ્રી. ૩-૦ રતલ

વસમું બન્યા શુક્રવાર તા. ૧૧ મીના સ્વદેશમાં નવસારી મુકામે ૭૮ વર્ષની વયે કુંવરબા માંતબા બાદ અવસાન થયાના શોકજનક અખબાર ડરબનમાં ફેલાયો મળ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ ૬૬–૬૭ વર્ષની વયે સ્વદેશથી આવ્યા હતા અને ૧૯૪૮ ની સાલમાં આ દેશ છોડી સ્વદેશ ચાલ્યા ગયા હતા. પુનીયનમાં આદર્શ ટેલરીમાં પરષોતમ વલ્લભને ત્યાંરે તેવા કોઇ લેવામાં આવ્યા નથી. અને જે સ્વર્ગસ્થ પરષોતમભાઇ તેમજ તેમના ભાઇ શ્રી. કુલ્લભભાઇનિ આભારી છે. સ્વર્ગસ્થ ઘણા મીલનસાર સ્વભાવના હોવા ઉપરાંત તેમની સ્વચ્છતા, સુઘડતા પણ આદર્શ હતાં અને કોઇ પણ જાતના વ્યસનો નહિ હોવા ધર્મિષ્ટ હતા. તેમના બે સુપુત્રો શ્રી. બીખાભાઇ તેમજ શ્રી. જમનાદાસ પર તેમના સ્વર્ગસ્થ પિતાજીના પુરા સંસ્કાર પડેલા છે અને તેમોના કાકા શ્રી. કુલ્લભભાઇના છત્ર નીચે પોતાનો ધંધો સુંદર રીતે ચલાવી રહ્યા છે. તેમનું કામ ક્વૉલિફાઇડ નહિ પરંતુ પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયનોમાં પણ ટોપી નીકળ્યું છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા, તેમની વય પણ ૬૦ ની આસપાસ છે તેમજ એક દીકરી નેલ્લો બન્ને સ્વદેશમાં છે, તેમને તેમજ બે સુપુત્રોને અને તેમના ભાઇ શ્રી. કુલ્લભભાઇને અને અન્ય કુટુમ્બીજનોને શોક કરતા મુકી ગયા છે એવો અમે હાર્દિક દિલસોજી પ્રદર્શીને છીએ અને સ્વર્ગસ્થના આત્મને ચિરશાંતી મળો એવી પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

આભાર

મે સ્ટ્રીટ ડરબનની પરષોતમ વલ્લભ જી ટેલરીંગ કુંપનના શ્રી. બાબાભાઇ તથા શ્રી. જમનાદાસ પોતાના પિતા પીતા સ્વદેશમાં થયેલાં શોકજનક અવસાનના અનુક્રમ પ્રસંગે પુનીયનના અનેક ભાગોમાંથી તેમજ મેસર્સ-ગોકિબર્ગ્સ તથા રોડેસીયા વિગેરે સ્થળોમાંથી જે અનેક બાઇઓ તેમજ બહેનોઓએ દિલસોજીના તારેહાઓ મોકલ્યા હતા, તેમજ સ્થાનિક ભાઇ ઓએ અને બાકી દિલાસો આપ્યો હતો તેઓ સર્વેનો તેમજ ડરબનના શ્રી. પરષુરામ દરજી મંડળના ભાઇઓ એ ગુરૂવારની સાંજે સ્વર્ગસ્થના આત્માને શાંતિ આપનારી પ્રાર્થના કરી હતી તે બદલ તેમનો, પોતાની તરફથી તેમજ પોતાના કાકા શ્રી. કુલ્લભભાઇ તેમજ અન્ય કુટુમ્બીજનો તરફથી અંતઃકરણથી આભાર માનીએ છીએ. . .

દેડકાંનો રાજા

એક નાના તળાવમાં ઘણાં દેડકાં રહેતાં હતાં. તેઓ સુખેથી તળાવમાં ફરતાં-ફરતાં હતાં અને આનંદ કરતાં હતાં. એક દિવસે તે દેડકાંઓને વિચાર આવ્યો: આમ મન ફાવે તેમ ફરવું રરવું ઠીક નથી. ને કોઈ આપણા પર દેખરેખ રાખનાર હોય તો કેવું સારું!

એમ વિચાર કરી તેઓ વનદેવતાને પ્રાર્થના કરવા લાગ્યાં: "ભગવાન અમને એકલાં રહેવું ગમતું નથી. અમને એક રાજા આપો."

વનદેવતાએ એમની પ્રાર્થના સાંભળી. તેણે એક લાકડાનું ઢીમચું તળાવમાં નાખ્યું અને કહ્યું: "આ લો. આજ થી આ તમારા રાજા."

લાકડું પાણીમાં ઢાલી ગયું અને તળાવમાં ખળભળાટ મચી ગયો. દેડકાં તો ગભરાઇ ગયાં અને સંતાઇ પુર્વક રહેવા લાગ્યાં. પણ લાકડાના કકડાને હાલ્યા ચાલ્યા વિના પડી રહેલું જોઇને ટેટલાક એની પાસે જવાની હીંમત કરી. પછી તો એના ઉપર બેસીને દેડકાં 'ટ્રાઁ ટ્રાઁ' કરવા લાગ્યાં.

દેડકાંઓને થયું: આ રાજા તો જરાયે માર્ક પડી રહે છે અને આપણને કંઇ જ કરતો નથી. આવો રાજા આપણને ન ખપે. ચાલો, વનદેવતાને ફરીથી પ્રાર્થના કરીએ.

દેડકાંની પ્રાર્થના સાંભળીને વનદેવતા ને ગુસ્સો ચડયો. તેને થયું આ દેડકાં ને પાઠ શીખવવો જોઇએ.

તેણે એક બગલાને તળાવ પર મુકયો અને દેડકાંને કહ્યું: "આજ થી આ તમારો રાજા."

બગલાએ તો દેડકાંને એક પછી એક ચાંચમાં પકડીને ખાવા માંડયાં. દેડકાંઓ તો આ જોઇને ગભરાઈ ગયાં. તેમને થયું: અરે, આ નવા રાજા કરતાં તો જુનો રાજા જ સારો છે. તેઓએ વનદેવતાને પ્રાર્થના કરી પણ કશું વળ્યું નહિ.

આપણી સ્થિતિ પણ આ દેડકાં જેવી તો નથી ને? આપણી પોકાસમાં આવેલા ચોર, ડોરીયા વગેરે દેશની પરિસ્થિતિનો આપણે વીચાર કરવો જોઇએ. અને મહામહેનતે આપણને મળેલા સ્વરાજને ટકાવવા માટે નાની નાની બાબતમાં મન ઢીલાં ન કરીને દેશની આઝાદી બીજાના હાથમાં ન જતી રહે એની સંભાળ લેવી જોઇએ. સ્વતંત્ર પ્રજાએ વાણી તો પણ સંયમ રાખવો રહ્યો.

—શોકજીવનમાંથી

શિક્ષક જોઇએ છે

શ્રી. કાંમરાવાડ પુનાભાઇ પટીદાર સોસાયટી સંચાલીત શ્રી. ભારત સારદા મંદિર માટે ખાસ ગુજરાતી શિક્ષણ આપી શકે એવા શિક્ષકની જરૂર છે.

પગાર અનુભવ અને લાયકાત પ્રમાણે. ફક્ત પુનીયનમાં વસતા ભાઇ બહેનો જ અરજી કરવી.

લખો ■ મળો.

એમ. પુ. પા. સો. ઓલ્ડપુકેસલ
ઠાકોરજીભાઇ
ગાંધાભાઇ જ. પટેલ
માનદ મંત્રી.
૧૮ ક્વી સ્ટ્રીટ, ન્યુ ટાઉન
જોહાનીસબર્ગ.

સારૂં આદુ રતલ રૂા. ૧–૩
અસલ્ફ રતલ રૂા. ૧–૬

મસાલો મોમ્બો કોકરી વગરનો સારૂ તમા બધી જાતની દાળ અને ભરામ પીસતા મળશે.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા બહેર બાની કરવી.

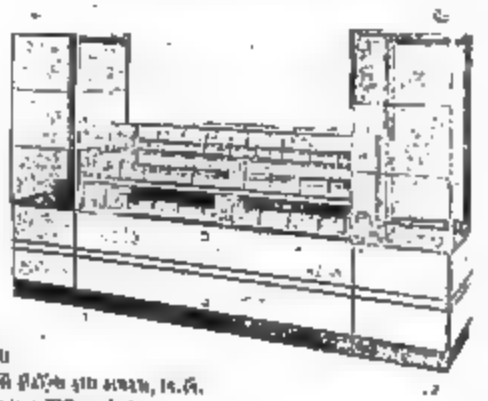
M. A. Mahomed
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone 20449

વર્ષા શીક્ષક જોઇએ.

શિક્ષક કેવી રીતે આપવું તેની સમજ સોસાયટીના મેસર્સ ઓનુ પાસ મુલ્ય ૨ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ગાદી-કામ
ડિવો ૩૫-૦૦
અને ઉપ કિંમત
રોકોર્ડર ૪૫-૦૦
પેન પુનીયન, કોમર્સ સ્ટ્રીટ્સ ફાઇ ઓફીસ, ૧૮.૫.
નવાં ઓનલ કેટલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ ફોરનીચર્સ લીમીટેડ

૩૫૬ અને એસોસીએટેડ ફોરનીચર્સ, લિમિટેડ, જો. એ. જોહનીસબર્ગ, ટ્રાન્સવા.
૨૦૦ જેટલીમાં સુખપણ આ પેઢીનો છે, ગ્રેટ ફોરનીચર છે.

104 Marshall Street, (Fowlds Exeem House)
Phone 33-6211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 8501.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજભાર્ગ (ખાંડી મુનશી નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (મુનશી)	૧૭ ૬
અયોધ્યાના રામલલા	૭ ૬
આત્મસાધનાનું ત્રિવેણ	૩ ૦
આનંદઘનના પદો	૬ ૦
ગોપીગીતા	૮ ૦
ગોપીગીતા ભાગ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૭૧ ચૈ	દીકુ ૨૦૦૭ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૭૰	પારસી ૧૩૨૰ શહે. કદમી	સુર્યોદય કે.પી.	સુર્યાસ્ત કે. પી.
શુક્ર	૧૮	શુ. ૧૨	૧૧	૧૮	૬–૪૫	૬–૧૬
શની	૧૯	,, ૧૩	૧૨	૧૯	૬–૪૬	૬–૧૬
રવી	૨૦	,, ૧૪	૧૩	૨૦	૬–૪૬	૬–૧૮
સોમ	૨૧	,, ૧૫	૧૪	૨૧	૬–૪૮	૬–૧૭
મંગળ	૨૨	વદ ૧	૧૫	૨૨	૬–૪૮	૬–૧૬
બુધ	૨૩	,, ૨	૧૬	૨૩	૬–૪૯	૬–૧૫
ગુર	૨૪	,, ૪	૧૭	૨૪	૬–૪૯	૬–૧૪

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે પ્રમાણે થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(કસ્તુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાચમર્મ		૫ ૪

જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફ્રીનીક્સ આશ્રમ તા કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન લખેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના		૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૬ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મણુરાદાસ ચોકસજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-મા	મણ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો.	(આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક મગ બહેનકર	૨ ૬
બાપાની પેઢીયલી	(ગાંધીજી)	૪ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૨ ૬
મંગળ પ્રભાત		૬ ૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી	(આચાર્યશ્રી મહેસના ઔપચીક મણતો ઇતીહાસ. મેળવીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂપી. ૧૫/૦	

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગોપીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો	(વીનોબાજી)	૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબા સ્મારક ગ્રંથ		૬ ૦
ગાંધી સ્મારક ગ્રંથ		૨ ૦
બાપુની ગાંખી		૩ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ચોકસજી)	૨ ૬
સ્વરાજ ધર્મ લાભના	(ગાંધીજી)	૫ ૧

હીરાલાલ ભવાનજીવાલા કૃત

કેળવણીનો પીયાસ	ડી. ધ. મ.	૩ ૦
ગીતા મંથન	(ગીતાજીનો સમગ્ર વ્યાપ એવી રીતે લખાયેલી બહેનો માટે)	૭ ૧
ગીતા ધર્મની	(ગીતાજીના ગુજરાતી અંગ્રેજી)	૧ ૩

ગુલ અને બુલબુલ		૧ ૧
ચાર પુરૂષ અર્થાત	(આત્મ કથારી)	
પુરૂષમાં ઉત્તમ પુરૂષ કયા પુરૂષના પ્રસંગ અનુસારે જે જોયા લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)		૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૨ ૦
સમુળી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૧
માહાદેવ દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેસલાઇ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી ફરજો		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુખનદી રહેવાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
કસ્તુરી અક્ષરના સંસ્કરણનું આમુખ	(ગાંધી ફીલ્મ)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(મહાસાવેલ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૪-૦
ટોલ્સટોય અને બીજાઓ		૧ ૦
ગોતમારી વિચારો	(મહા ગાંધીજીના)	૧ ૩
ધુલ ફીલા		૧ ૬
ધુલ ગરીબ	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંગ્રાવલી		૫ ૧
શોષીયલ વર્કરોના.	(વીસ ગાંધી અનુના જોગ)	૧૦ ૦
શોક રપીબ્લીકના કર્યાનીઓ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૬
હુસ્સરત અફસાન	(ઉરદુમાં પ્રેમ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
હોકમાતા	(મહા ગાંધીજીના)	૧ ૬
હમારા ધામા	(,, ,,)	૧ ૦
હિંદી જેમો ચીકાગુ		૧ ૦

ઉત્તમ નવલકથાઓ ટોલ્સટોય કૃત

જોની બહેન	(વાર્તા)	૩ ૧
અંધારાના ચીબકા	(નાટીકા)	૧ ૦
૫ નવેલ્લાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

ચારૂ બાપુની નવલકથાઓ

અજુર્ન ભારતી	૧૧ ૧
અજુનરાવ	૬ ૦
કમલા	૧ ૦
કમલીનાથ	૫ ૦
ગંગાનાથ	૪ ૦
ચારીચલીન	૧૧ ૧
જમી	૭ ૧
જીવન ધારા	૪ ૦
જોસ્ની	૭ ૧
નવીના	૧૧ ૦
રમા	૮ ૦
કુર્બા	૮ ૧
વૈજયંત	૫ ૦
સત્ય વાર્તાઓ	૧ ૧

સુલતા		૧ ૦

કાશીનાથ કૃત

પંચ ફુલ		૧ ૦
આઠમ અને બાર આનાયા		૫ ૩
બાપુજી અને બે જોડો		૧ ૧
ઘરે આવિયે		૪ ૦
ચાલ્યાં		૭ ૦
ચાલ્યાં		૫ ૬
ચેતુર્ભુજ		૫ ૦
વિદ્યાલક્ષ્મી		૫ ૦
કમંડલુ		૪ ૩
ચતુર સુલતાનુ		૩ ૨
નીરૂપમા		૭ ૦
૬૫ રોપા	(બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
૬૩ પહોરે		૭ ૦
પ્રાચિના		૫ ૦
સુવર્ણ મુગ		૨ ૦
છ છ છ		૩ ૩
ભાગ્યવાન બનો		૨ ૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો		૨ ૩
ઉત્તરા		૭ ૦
ઓગેનું આરોગ્ય		૩ ૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો		૩ ૩
ગ્રામ વિચારણા		૨ ૦
મતિમંદીર		૩ ૦
રંગ લીલા		૨ ૩
કપાની ગામ		૩ ૬
ધરતી		૫ ૦
રંગ મુર્તીઓ		૩ ૦
મુગો સેવક		૩ ૦
ગીતાંજલી		૫ ૦
સાધના		૫ ૦
નવી દુનીયા		૫ ૩
દ્રષ્ટાંતમાળા (નાનાભાઇ ભટ્ટ)		૨ ૧
મહાન મુસાફરો		૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૫ ૦
જીવનના ઘોડા		૧૫ ૦
દેશ દેશની મોટી કથાઓ		૮ ૬
ગોરાબુની પ્રેમ કથા (નાનેલ)		૮ ૬
સોહરાબ ભા. ૧-૨	સેટની	૧૦ ૦
કમળા અક્ષર રે		૫ ૧
શોકાગ્ન		૧ ૦
ઉકલો પ્રવેગ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
સુંદરીનો સુપ્રભાર		૧૪ ૦
ગરીબોનો સંદેશ		૪ ૦
મુક્તતા પ્રભો		૭ ૬
કુકાની રમઝટ		૧ ૦
દાસ જીવનનો ડાયરો		૪ ૦
દીન બધો		૭ ૬
રસલહરી		૧ ૦
આમર કથાઓ		૮ ૧
મસ્ત દરીયાના કારમ પ્રસંગો		૬ ૦

બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત

કેવલા કુંડલા		૧ ૧
ચોરાણા		૪ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નવેસો

ભારવાડી		૮ ૧

પ્રતેજની		૭ ૦
તુલસી કયારો ભાગ ૧-૨		૭ ૩
નવલીકાઓ ભા. ૧		૧ ૧
પુરાતન જોગત		૫ ૦
બીડેલા દ્વાર		૮ ૧
વેનીલાલ		૮ ૦
શેરડા તારા બહેરા બાપુ		૧૬ ૦
વાલરાણી		૧ ૦

નવલ કથાઓ

કૃપાનાથ	ભંગલની	કીંમત
નવલકથા.	કીંમત	૨/-
સાધારણથી	સાધારણ	કીંમત
નવલકથા		૧૦/-
કુર્ડ પારસ ભા.	નવીનચંદ્ર	
જીવન ચરીત્ર.		૪/-
વિદ્રોહી આત્મા	(બીજી આવૃત્તિ	૮ ૦
આયાનુબીન ભા. ૧	૨ સેટની	૧૮ ૧
મેમ બીજી	(બ્રાનિસ્લાઓ)	૪ ૦
ક્રાન્તી		૮ ૦
વેણીના ફુલ		૧૨ ૦
પ્રકાશપર્વ પછી		૩ ૦
સાચ્ચ નિર્મલ	(બ્રહ્મચર્યમ્)	૭ ૧
સાધના ભા. ૧-૨	પ્રત્યેકની	૮ ૦
ઉંદરની પુનરાપ્ત		૧ ૦
કલાની સાધારી		૫ ૧
રંગના ચટકા	વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચક્ષુ પુતળી		૭ ૧
શેરડીના આપુ અને બીજા વાર્તા		૮ ૦
વીરના વાર્તા ભા. ૧-૨	સેટની	૧૭-૦
ચતુરપ્રસ અને બીજા વાર્તા		૧ ૦
વિકાસ મંદિર		૧ ૦
રખારાણી		૭ ૧
આમર સમાધ		૭ ૦
શેરડી બગવાડીયા		૭ ૦
શેરડી બાબા		૧ ૦
કાવ્ય વીણા		૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

અંધ ધ-રોનેસીયા		૪ ૦
કથાકોષ ભા. ૧-૨	(સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
સોનો સાકડવાળો		૭ ૦
પગડી (ગુજરાતી)		૪ ૦
સંસાર (મેઘાણી)		૧ ૧૦
મેમ ધનુષ્ય		૧ ૦
મણકર વિનોના આલેખ અનેક ચિત્રો		
ઉપર બનેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ		૧ ૦
મેક પંથ	યુદ્ધ	૧ ૩
આરોગ્યની ચાવી		૧ ૦
આચાર અને વિચાર		૧ ૧
નીલી નારીની કહાણી		૭ ૧
અલક જોતી		૧ ૧

ગોવર્ધનરામ પુનરારી કૃત

સરસ્વતી ચંદ્ર	૮ ૦
કોનો વાંક	૧ ૦
પરિમલકુમાર ગાંધી	૧ ૦
સોમ લલીતા	૧ ૦
રમણલાલ દેસાઇ	૧ ૦
નવલીકાઓ	૧ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion Office,
Phoenix Natal.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧ ૬
હરિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભૂગોળ	૫ ૬
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૬
" " ભા ૪	૨ ૩

બાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
બીજ દેકુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૬
" સાતમું	૨ ૩
ઘેરબેઠા ઇંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રથેકની	૨ ૦

નુતન ઢબના બાળ ભા બાળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન ઢબના તાલીમ વર્ગ

" " પેરસ્ત ૧-૯-૩-૫૧

પ્રતિની કીંમત	૧ ૦

નવકુમ બાચન બાળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રોમ

સાહિત્ય માટે બાચન નવારચા નવાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજા	૨ ૪
" ત્રીજા	૧ ૭

વિદ્યાપીઠ બાચન બાળા

બારણું ગાડી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૩ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

વધારે બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

દેશ ગાડીની મુસ્તી	૨ ૬

શિશુબોધાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૧૨ ૬
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

ફીરોઝ બોધાવલી

૬ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટનો ૧૪ ૬

પ્રસપના પાત્રો ગપેઠા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક	
ભેગા	૨ ૦
સંત પત્રોમાં	૨ ૬
શેરલોકસની ચાર	૪ ૦
ડુબિનો બાદશાહ	૫ ૩
ઝુઝ અને કેતકી	૫ ૬
પ્રજાના પક્ષિઓ	૧ ૬
બાકબત કથાઓ	૩ ૬

બોજ રત્નોનો સેટ બાજ ૧ ૨ ભેગાં બધા સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

પ્રેમકથા ૬ ૩૬ ૨ ૮

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત ભા. ૧-૩-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત ભા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના કુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલા	૫ ૬
બીજુ	૫ ૬
ત્રાજુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધબ	૧ ૬
ઉન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી પુળ	૩ ૦
ચતુરની વાર્તા	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૩ ૦
લાહેર	૫ ૬
બાલ્યાની ગોષ્ઠમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૬ ૩	ઘરને બારણે	૬ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧ ૦	ગિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
વનબાળા	૭ ૦	૫સરદાન	૭ ૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	ડિક્ષ	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	કંટાનીવાડ	૫ ૦
ધુના ખંડેર	૯ ૬	ગુલાલ	૪ ૬
રમારણ્ય	૧૦ ૦	સુધવતાં પુર	૧૧ ૦
બાયુનું રહસ્ય	૧૦ ૦		
બાનવીની બવરાશ	૧૨ ૦		
બાબાદી સંસાર	૭ ૬		
ઝંજાવાત બાગ ૧	૧૦ ૦		
ચિત્રોદની	૭ ૬		
દીનાનાથ	૧૦ ૬		
ડેગાઇનો ભોગ	૮ ૦		
જીવન ખંડેર	૮ ૬		
બામ તમાની	૬ ૦		
જીવનદર	૭ ૦		
બે દેશ દીપક	૫ ૦		
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦		
પરીવેશ	૭ ૦		
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦		
પહેલી પ્રીત	૭ ૬		
પૃથ્વીરાજ	૭ ૮		
જીવીબેન નાપ	૫ ૦		
બાકી બચેલા	૫ ૬		
બાવ બારી	૬ ૬		

બધાઓ પુસ્તકો

પરાક્રમો	૫ ૩
બાર્ય ધર્મ નીતિ-રાજ	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધણ)	૧ ૦
જીવનનું નિરિક્ષણ	૫ ૬
ધર્મ સાધના	૭ ૩
બાનંદ કાર્તિકના જીવન	૬ ૬

બળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix.

NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	6
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	3
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India).	10	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	3	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	3	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	3
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	3
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi		0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	8
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	8
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC PAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sanla and Sita Chatterji	3	3
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanands	6	3
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix. Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મહોમદ હાજીભાઈ હાજીભાઈ હાજીજોગાણા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ ચોખ્ખા ઘીનો વેપાર કરીએ છીએ. ઓર્ડરોની ખાસ કાળજી રાખીએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ચુસ્ત જાત, બરફી, ગાંઠિયા, ચવાણા, ખાજા વિગેરે હંમેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી લીધે અને ઘેરા બનાવવામાં ખાસ ઓર્ડર લેવાને અમારે ફુર્તી વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4689.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબક્સ ૪૬૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: જોબરોલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1017, CAPE TOWN

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-76

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

Printed and published [by] Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 21—Vol. XLIX. FRIDAY 25TH MAY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. (PRICE) SIX PENCE

★ ★ ★

THE MORAL LAW

A republic that is not based on moral foundations, and that is not composed of unselfish men and women would be worse than an autocracy.

The moral law requires that the strong men of a community or nation should regard it as their paramount duty to protect the weak and the oppressed.

If all men realised the obligations of service, they would regard it a sin to amass wealth; and then, there would be no inequalities of wealth and consequently no famine or starvation.

That man alone can be called truly religious or moral whose mind is not tainted with hatred or selfishness, and who leads a life of absolute purity and of disinterested service; and that man alone can be called truly wealthy or happy.

—Gandhiji.

નૈતિક કાયદો

જે પ્રજાસત્તાક નૈતિક પાયાપર રચાયેલું નહિ હોય અને જે નિઃસ્વાર્થી પુરુષો અને સ્ત્રીઓનું બનેલું નહિ હોય તે આપખુદ સત્તાના કરતાં પણ ખુરું થશે.

નૈતિક કાયદો એ માંગે છે કે જેને હોય અથવા રાજના મજબુત માણસોએ નબળા અને પીડાએલા લોકોનું રક્ષણ કરવાની પોતાની સર્વોચ્ચ ફરજ સમજવી જોઇએ.

સઘળા લોકો જો સેવાની જવાબદારી સમજતા હોય તો ધનસંચય કરવાને તેઓ પાપ સમજે. અને તો પછી ધનની વહેંચણીમાં અસમાનતા ન રહે અને દુષ્કાળ કે ભુખમરો ન પરિણમે.

એજ માણસ ખરો ધર્મિષ્ટ કે નીતીવાન છે કે જેનું મન ઝેરમેર કે સ્વાર્થથી લેપાયેલું નથી. અને જે સદ્ગુણ શુદ્ધતમ અને નિસ્વાર્થ સેવામય જીવન ગાળે છે. ખરો ધનવાન અથવા સુખી પણ એજ માણસ છે.

ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades .. .. 15 6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15 11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6 11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES in Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Blue & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

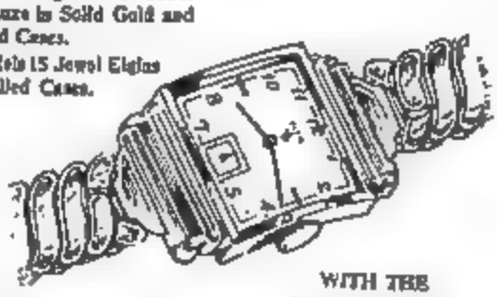
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ મારફતે ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, E. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Perkins Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7721. After hours: 24-4346.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST 3d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

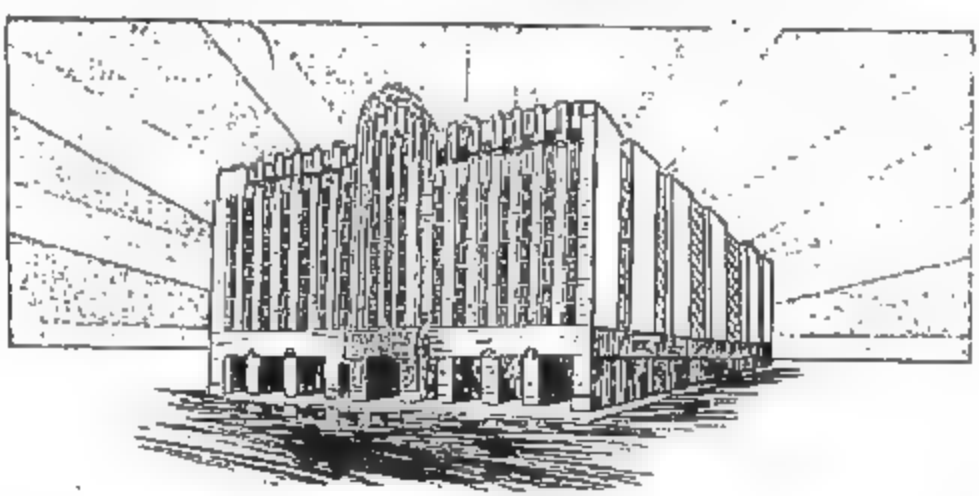
PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
તેઓની તેમજ મુલકાત લેવા, મુકત રમ્ય, બ્લા-કેટલ—તેઓની બાજુએ આવે
બસ બંધનો બાજ. તેમજ કેપટાઉન બ્લોમફોન્ટેન સાથેનો
વીજરે માટે હમારે સાં પ્રથમ વપારે કરવા અલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

THE
NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.
Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.
*
Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.
*
P. O. Box 1610.
Phones: 25845—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.
*
Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)
*
And Agencies in:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેરકોલ, ડ્રેસીંગ બેડ સાઈડ બોર્ડ બોકસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મોંઘામાં ભાવે ખરીદી શકશો. અને પગારી લાગ લેવા પુછશો નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીવાન ડ્રેસર—

ઉપર બતાવી કિમતે નીચે તપાસ આપ છે. તેનો સ્ટોક હંમેશ તપાસ રહે છે. પાસ પોકટ બાકીના પાર્ટસ કીરમ પંજાબો અને રેપાર બાબત પત્રથી.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

ઇન્વોઇસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમે-ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

ઘિજોરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Member of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	INTHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	BATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETHEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 21—Vol.-XLIX. Friday, 25th, May 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price SIX PENCE

"Give thyself to the Field with Me! Arise!"

[B. Gita]

A CALL

(L. W. Ritch)

MAN'S most valued possession is Life.

To preserve his life, man will let go every worldly possession he has. For, in spite of everything, somehow "life is sweet."

Which, in turn, is so, because "While there is Life, there is Hope." Hope of happiness; of a future free from worries, anxieties and fears.

Hope, it is true, sometimes "tells a flattering tale." "Hope deferred does, we know, sometimes "makes the heart grow sick." And yet, some deep-seated instinct seems to be in its root urging man not to give in; to keep on struggling; to endure and persevere.

Now, if this Hope—this veiled promise; this foreshadowing of brighter possibilities—means nothing more, it, at least, indicates that Life may be, as the world's great Teachers assure us, a vastly bigger thing than the fifty or sixty years of its normal span on earth.

The lesson those Teachers and Exemplars have, from time immemorial, sought to bring home to us is, that if we grow big enough, worthy, capable of living it, a life may be ours that is not only: immortal—deathless—but liberate; free from the limitations, the fears, the anxieties and other ills that presently, "flesh is heir to."

If that be so, as something deep seated in the heart of the heart of us whispers it truly is, what, then, can be the purpose that has brought us into this earth-life of struggle?

No purpose at all? Just happening? The operation of blind forces themselves having no origin or source, but which, in some mysterious way, are capable of designing and producing a human body that is nothing less than a marvel of living organism; "a live machine" as it has been called; a universe in itself?

And, if that be reasonable, it is also reasonable to ascribe to those same "blind forces" the creation or production of a self-conscious entity that thinks, plans, dreams, hopes; that loves, hates, reasons, sacrifices; that is capable of recognising and appreciating truth, beauty, harmony, and a hundred other intangibles?

What of the geniuses, poets, singers, saints, and teachers, mankind's blossoms; its flowerings? Do they also suggest the operation of "blind forces?"

And, that, too in a universe ruled by Law and Order—the spheres moving in their orbits, day and night; the seasons; birth, growth, maturity; decay. Ceaseless change in orderly succession.

Or, alternatively, are we to account for our existence by the capricious act of an omnipotent deity, who creates and distributes his creatures aimlessly and purposelessly, some to a life of ease and comfort, others to poverty and wretchedness; some well-equipped to fight life's battles, others virtually foredoomed to failure and suffering?

Both the philosophical and the religious mind reject such impossibilities as being wholly inconsistent with the fact of a planned universe in which Law and Order reign.

Life's forms grow under the influence of the life involved within them. They evolve and express the potentialities of beauty and perfection of the involved life. Forms perish; what is important is the unfoldment of the life. This is true in every one of Nature's kingdoms; of atom, seed and embryo.

It is no less true of Man.

A spark of immortal Life-Consciousness and capable of self-knowledge, of self-realisation, Man is born on earth in order that he may grow. He is, as it were, implanted on earth in order that he may unfold, and express the dignity that is his by virtue of his divine pedigree; that he may become self-conscious God-Man; the Man-Divine. This he will do in the course of successive lives, "eating of the fruit of the tree of the knowledge of good and evil;" making mistakes, paying for them; knowing better next time!

What indicates the evolving Man's progress or lack of progress? What but Character? That surely, is Man's most precious possession, his most valuable acquisition. Is it not for his character that we really esteem, respect and even revere another?

He may not have where to lay his head; may be absolutely naked as regards worldly possessions, but if he be a saint, he will compel our worship; we shall esteem it a privilege to sit at his feet.

What, then, is Character? Character is the Man as he really is. The Man as he has become. It may be a glorious, wondrous flower, radiating perfume that delights the soul, but it may also be a dark, foul-smelling weed, poisoning its environment. Characters, we know, differ as night differs from day. We have the altruist, the unselfish helper and server of his fellow-man at the one pole, and the sordid, mean, self-centred little egoist at the other. A creature "of the Earth earthy" in contrast with the man whose vision and horizon raise high above things material and illusive. We have the hero and we have the coward.

Man is not born on earth, then, for the purpose of feeding his body and senses, or even amusing the mind, but to learn to control and wisely direct them. His several brief passages across this earth-stage may not wrongly be likened to a school boy's terms at school, interspersed with vacations.

The worldly wealth he so painfully acquires is but Dead Sea Fruit. Money, position, domination over his fellow-man, all have to be relinquished when fatal hour strikes.

How then shall it profit him to devote his life to the acquisition of these temporary gains at the cost of neglecting his opportunities to improve his progress in the building of the character, without which his destiny may not be reached?

Did they but realise it, the wealthy members of the Union's Indian community are being put to just such a test today.

A moral wrong, almost universally recognised as such, is being perpetrated; a wrong no righteous-minded person should be party or privy to; should permit himself to acquiesce in; the principals concerned, least of all.

What should be the attitude of the foremost, most prominent, members of the community? Miser-like, to clutch and cling to their worldly possessions until they are wrenched from their grasp? Or, in the cause of Right and Justice and the vindication of their manhood, to stand and defy the iniquitous Law?

To be "heroes in the strife," or cowards, concerned only to solve what can be saved and escape?

What sort of character will the latter indicate, especially in the eyes of succeeding generations."

Not that way was it that won for India and Pakistan their liberation.

Did Gandhiji labour and eventually give his life in order that his teachings and example should go for nothing?

Here in South Africa of all places?

Indian Opinion

FRIDAY, 25TH MAY, 1951

Half-Truths And Untruths

DR. Malan's speech in the Union House of Assembly, last week, on the Government's foreign policy, was a clear indication of his hatred for not only the Indians but for the Asiatics generally. It showed how he resented being a member of a Commonwealth, which had as its members Asiatic countries, and how utterly impossible it would be for him and his Government to be its member, should a country belonging to Africans ever be accepted as a member. It is strange indeed that Dr. Malan, of all people, should fail to realise how very dangerous this extreme fanaticism is going to be for the future of White South Africa. Woe be to the electorate which keeps people of such minds in power.

With this mentality, no wonder the way Dr. Malan has given his own interpretation to the Declaration of Human Rights.

The first point was, he said, "the right of everyone to live and to be protected by the law of the country." This, he maintained, was honoured by South Africa.

To that, we would say, ask the non-Europeans how they are able to live and how they are protected by the law of the country, and you will get a true answer.

Another point, he said, was that there should be no forced labour. Dr. Malan maintained that that could be accepted only with reservations. And the reservations were, that "there was forced labour for persons who were convicted in courts of law; there was also compulsory military service in the interests of the safety of the country."

Was He Serious?

One wonders if Dr. Malan was at all serious when he was saying this. Surely everywhere in the world there was forced labour for persons who were convicted and there was compulsory military service too. But what there was not was the forced labour on the farms and mining industries such as exists in South Africa in a manner that would shock humanity, and the system that kept thousands of innocent souls convicted for crimes that were no crimes at all, in prison as a permanent supply of artificially created forced labour. Remove the Pass laws applicable to the Africans and see if more than half the prisons are not empty.

Other points Dr. Malan said were, "that persons should not be indiscriminately arrested or detained; that no one should be arrested except in accordance with the law and that persons arrested should be brought to trial."

He was glad to say, said Dr. Malan, "that the period when this did not apply in the Union was now past." Would it not perhaps be more correct to say that "it was just beginning?" There have, in recent times, been many instances of indiscriminate arrests and detentions and Dr. Malan's Government has now acquired power to indulge in such arrests and detentions on a wholesale scale.

Indian Question

And now we come to the question of the dispute with India on the treatment of Indians in South Africa. "In spite of India's boycott, a hostile act, said Dr. Malan, "South Africa had been prepared to attend a round table conference with India and Pakistan and had been prepared to facilitate it by not putting the question of intervention in South Africa's domestic affairs in the forefront."

The true position, as has been stated repeatedly, was that India was never at any time aggressive. She was always on the defensive. South Africa first attacked India by passing the Asiatic Land Tenure Act, which was a deliberate insult to the Indians in South Africa and indirectly to the whole Indian nation in particular and Asiatics in general. There was a trade agreement between India and South Africa and it was within the right of any country to continue or discontinue such an agreement.

Afflicted India

Afflicted India did not feel disposed to continue the agreement. It was India who pleaded almost on bended knees for a round table conference, before the Act in question was passed, but the Union Government spurned all her requests and chose to flout the sentiments of the whole Indian nation. It was only then that the dispute was taken to U.N.O., the only course left for India to adopt. The Union Government dared to totally ignore the decision even of that august body. India still kept on pleading and the Union Government, in order to save its face, condescended to hold a preliminary conference to fix an agenda for a round table conference, having at the same time, another piece of legislation, more venomous than the Asiatic Land Tenure Act, of which neither the Indians in South Africa nor the delegates of India or Pakistan, who had come to the preliminary conference, had any knowledge whatsoever. Ere the delegations of both the countries had reached their respective homes the Group Areas Act was flung at us. It stands to reason that when talks are to take place between the Governments concerned, to bring about a solution of a question in dispute, hostilities of any nature would at least be suspended for that particular time. But the Union Government continued with its attack unabated and unashamed. This was an affront no people with any degree of self-respect could possibly tolerate.

The Union Government has now spurned the offer of U.N.O. to help in bringing an amicable solution of this vexed question.

These are, in a nutshell, the true facts. Dr. Malan has, however, in stating the case of South Africa, as affecting the Indians in particular and the non-Europeans in general, unfortunately, resorted to half-truths and untruths.

India denies having had any knowledge about the Union Government's intention to introduce the Group Areas Bill, when the preliminary talks took place. But assuming that the Union Government was right and India was wrong, what would South Africa have had to lose by agreeing to India's request for the suspension of that Act? And what has she gained by refusing it? The future will tell, perhaps in blood and tears.

Adams College Building Fund Appeal

AN appeal was made to the public some time ago for a building fund for Adams College. Mr. F. W Ahrens, who is in charge of the collection of this fund, informs us that so far the sum of over £40,000 has been collected and another £30,000 is still required to complete the project. The Europeans have contributed approximately £33,000, Indians £4,200 and Natives £3,800.

It is felt that Indians can contribute towards this very deserving cause more generously than they have done. Firstly because all that we can do for the upliftment of the Africans, who are the most oppressed section of the non-European people of South Africa, is, from a humanitarian point of view, too little, and from a selfish point of view we owe a duty towards this institution in view of the advantage we Indians have taken of it in the past and are still doing so.

There are many well-to-do people in our community who have so far either made no contribution towards this fund or have made very meagre contributions compared to their means.

We would urge our people to be more far-sighted and to help this cause as liberally as they possibly can and thus prove their goodwill towards their African brethren.

NOTES

Why India Has Not Joined The West

DR. MALAN is reported to have said in the Union House of Assembly that he had hoped India would throw in her weight against the Communist nations. She had certainly not joined them, but at the same time she had not joined the West. If there were any tendency towards either side, he thought it was towards China.

If there is a choice to be made between two evils the tendency would naturally be to choose the lesser evil. If one were asked in South Africa to choose between the present Nationalist Government and Communism and one had no other alternative, would one be blamed if one were to choose Communism which at least gave one a hope of a brighter future? There must be some sound reason for India's seeming inconsistency in not joining the Communist nations and yet not joining the West too.

Dr. Malan Rejects U.N. Offer Of Help To Solve S.A. Indian Question

The Political correspondent of 'The Star' (Johannesburg) states from Capetown: The Prime Minister, Dr. Malan, has rejected the offer of the United Nations to appoint a committee to assist negotiations between India, Pakistan and the Union on the treatment of Indians in South Africa, but has agreed to consult with the United Nations commission on the future status of South-West Africa and is already in touch with that commission. He said in the Assembly last week that he had rejected the first offer because it would involve a United Nations committee interfering in matters of domestic jurisdiction in the Union. "To that offer we shall say 'Thank you very much, but we shall manage without it.'" But on the S.-W.A. commission he said: "The United Nations decided to appoint a committee of five, consisting of the U.N. representatives of Thailand, Denmark, Syria, Uruguay and the United States with power to consult with South Africa on the future of S.-W.A. and on the opinion of the International Court. "Our attitude is that, without yielding on principles, we are ready to consult with that committee and see if there is not perhaps another way, hitherto not thought of, of reaching a solution. The result of that should be that S.-W.A. and its affairs are taken out of the jurisdiction of the U.N.O. and dealt with separately under the terms of the mandate. The previous Government said they would administer S.-W.A. in the spirit of the mandate. We have set the seal of our approval on that and have repeated that we are prepared to govern S.-W.A. in the spirit of the mandate. We have already made contact with that commission."

New Waste Paper Regulations

Regulations to conserve waste paper have been published in a Government Gazette Extraordinary. They provide that no waste paper may be destroyed or used other than for normal household, hospital or sanitary purposes; it must be disposed of either to the local authority, authorised collectors or to one of seven companies named in the Gazette—in Durban's case the South African Board Mills Ltd.—who will pay the price fixed by the Price Controller, including transport charges. Waste paper received or collected by local authorities and authorised collectors must be sent to the receiving company in their areas. Waste paper must not be mixed with any other articles or material without authority from the Secretary for Commerce and Industries. For instance, housewives and hoteliers must not put precious waste paper in refuse bins with potato peelings, pea pods and other garbage, unless the Secretary for Commerce and Industries gives them special permission to do so. According to the regulations, "waste paper" means waste, scrap, worn-out, disused paper or cardboard or any articles made from these materials which can be repulped. It does not include secret or confidential documents, carbon paper, tarred and water proofed paper, cellophane, silver paper, grease proof or linen-backed paper. The demand for waste paper it is said, is greater now than at any time during the war. Better organisation and collection is needed than existed in the war years. The Union's paper shortage can be overcome and there can be enough for all the paper-making mills if an adequate collection organisation is built up. Under the new order the Durban Corporation's method of dumping waste paper on the city's refuse heaps becomes a contravention of the regulations.

Govt. Decision On C.O.L. For Non-European

The Minister of Finance (Mr. Havenga) made the following statement in the Assembly about the payment of cost of living allowances to non Europeans in the Public Service: "In my Budget speech I mentioned that the joint cost of living committee had recommended a general revision of the basis on which allowances are paid and had recommended that the matter should receive the consideration of the Government. "The Government have now decided to continue for this financial year to apply the existing basis to non-Europeans who were employed in the service on May 31, 1951—in other words they will be paid on the same basis as Europeans. In regard to non-European workers taken into the service after May 31, 1951, the Government have decided upon a new salary basis designed to prevent emoluments in the service rising to a level disproportionate to the salary scales applicable in private enterprise. For the same reason any future increases in cost of living allowances to which the Government may agree for non-Europeans will be calculated on the basis of the new salary basis. "The new salary basis will apply only to non-European employees who received not more than £200 a year in basic wages. Employees who receive higher wages will be treated on the same basis as Europeans."

Immorlity Act

After what appeared in last week's issue about the "so-called" Natal Native Medical Council's complaint to the Government of Native women being seduced by Indians and the Government's promise to take necessary action, it is heartening to read the following letter in 'Natal Mercury' by the Rev. R D. Adendorff of 17 Claribel Road, Durban:

Sir,— I note that certain African leaders are asking for the extension of the terms of the Immorality Act to relations between Indians and Africans on the grounds that many African girls are being ruined by Indians. In these times one would think that the non-Europeans, at least, would appreciate the necessity for a greater measure of unity within their ranks, and it is distressing to see that these African leaders are being misled by fallacious propaganda. It is quite true that there are too many cases of seduction of African girls by Indian men (even one such case is too many), but is not the seduction of African girls by African men just as deplorable and far more widespread? Any one with the slightest knowledge of African affairs, especially in the urban areas, and not the least the aforesaid leaders themselves, are painfully aware of this. May I ask, through the columns of your paper, that these leaders consider earnestly whether a sexual crime committed by the member of one race with a member of another race is really any worse than the same crime committed between members of the same race. While respecting their exemplary desire to keep their people from moral taint, may I ask them to face the whole problem of sexual misconduct instead of just one aspect of it; which aspect, if it is unduly singled out, may give rise to friction such as existed immediately before the Durban riots.

SYMPATHY FOR OUR CAUSE FROM NEW ZEALAND

[Among the numerous letters I received from overseas during my recent fast was the following one from Mr. A. C. Barrington, of the Riverside Community, Lower Moutere, New Zealand, which I have no doubt the readers of 'Indian Opinion' will be pleased to share with me.—MANILAL GANDHI.]

Dear Friend,

Although our Community is 30 miles from Nelson in the South Island of N.Z. I receive a North Island metropolitan daily (the Wellington "Dominion") and the Nelson provincial daily (Nelson "Evening Mail") each day on the day of publication. Two days ago (on April 5) both these featured a report of your decision to fast and thus act against the evil with which your people and others are confronted. Your statement is of the kind I would have expected of you, and seeing how it has been publicised by our Press, it is likely that it has travelled around the world. You have cast your bread upon the waters and it will not return unto you void. Even if not quite as stated by the young lad who astonished us many years ago at a Bible Class boys' camp (and I mean meeting by declaring "If you cast your bread upon the waters it will come back cake!"

I would like you to know that we are remembering you at our morning prayer-meeting at 6.45 a.m. daily, with a brief period of silence devoted to yourself and the severe trials being faced by the majority of the population of South Africa. Most victimised and oppressed peoples are usually a minority! And yet when I remember India under British rule, the statement must be qualified. May God give you strength and Grace for what you have to do.

We in such countries as N.Z. are gravely handicapped against effective protest or persuading influence in the circumstances of your struggle. Pride is often expressed at the absence of a colour bar here, especially with regard to our native Maori population (now numbering 100,000) But the total number of "coloured" citizens is an infinitesimal proportion of the country's population of barely two millions. So that opportunities for the expression of a colour prejudice are few. But, and this is the real evil, a rigid colour bar operates in our immigration policy, under which none save those who are wholly of European race and colour may come to N.Z. for permanent settlement. So that even if conditions became more intolerable in South Africa I would not, to my shame, be able to invite you and your friends, for example, to come to live in N.Z. Of course I have protested, through Churches and Press, against this policy (which has been in operation since 1920). But while it operates we have hardly any right to criticise what is after all the logical extension of the same policy elsewhere! and if we do those responsible elsewhere can justly point the finger of scorn at us. We must go on trying to change all national policies that foster racial pride and prejudice and trying to voice and show in deed the essential brotherhood of all mankind. Your deed (decided upon, I know, in great humility and anguish and trust in God) will help to focus attention afresh upon the evils of nationalism and racialism everywhere.

I am working usually ten hours a day very vigorously with the fruit harvest at present. We have been having much trouble owing to a complete stoppage of work on N.Z. waterfronts for the past 8 weeks, which still continues, with the Government evidently determined to starve the waterside workers into unconditional surrender and employing emergency powers to operate what is in effect a police state for one section of workers The result for us and others in this area is to have thousands upon thousands of cases of choicest apples left wasting on the trees or tipped out to rot on the ground. With so many hungry people in the world it is a tragic state of affairs and points to chronic defects in the organisation and spirit of modern society. It is really based on every man for himself or his group and against all others.

Our young Persian friend, who has come to N.Z. to study agriculture; reached us this week and seems a fine fellow. He is a member of the Bahai movement. He will work with us for a year before going to Massey Agricultural College for more intensive, study I corresponded with him after seeing a Press report of his arrival in N.Z. some months ago (as I have done with some Indian students arriving for the same purpose) and also some Chinese-Malayan nurses attending post-graduate courses in N.Z.

I wonder if you ever heard of the advertisement in an Auckland (N.Z.) newspaper 9th October 1949: I have just this moment come across the old cutting. For N.Z. it is somewhat remarkable. It was inserted by land agents on behalf of a retired women Church worker and read "Buyer must have children. No European need apply—Dominion Road area: semibungalow in two flats, one vacant for purchaser. To be sold to Chinese Hindu, Maori, etc.,..." Interviewed the lady said that even in N.Z. she had found decent coloured people discriminated against and insults heaped on them and felt that she could do something for at least one family. "With Dr. Malan in South Africa and Mr. Calwell in Australia making these colour discrimations the subject had become uppermost in her mind and led to her making the offer" (My report from Wellington, N.Z., "Dominion.") T. S. Eliot causes Beckett to say in "Murder in the Cathedral:" You argue, by results, as the world does. We have only to conquer NOW, by sufferingt To settle if an act be good or bad. NOW is the triumph of the Cross.

Go with God! Sincerely yours,
A. C. BARRINGTON.

NON-EUROPEAN TRANSPORT

Last Friday the Transport Committee of the Durban City Council received the deputation which was appointed by the Transport Conference convened by the Natal Indian Congress in March this year. After discussing at length from various angles the feasability of the proposals put forward, the Committee expressed its appreciation of the deputation's constructive suggestions and promised to give its immediate considerations to the matters raised.

The deputation stressed that in the interests of the non-European people of Durban it was a matter of urgency that the City Council should:—

(a) declare unreserved the upper decks of all municipal buses so that they may be available for the use of all races;

(b) employ non-Europeans in its transport services, especially on predominantly non-European routes;

(c) remove the present testing grounds from Warwick Avenue and use the site for an extension to the Victoria Street Bus Rank;

(d) provide proper shelters, conveniences and queing barriers at the bus rank.

The deputation further suggested that if the immediate removal of the testing grounds is not possible, then the Victoria Street Rank be decentralised and for this purpose Alice Street and the Market Square in Warwick Avenue be used.

The deputation emphasised that the chaotic conditions at the rank had reached such proportions that it could not be tolerated any longer. It was a danger to life and a blot on Durban's name.

PRINTING PRESS FOR SALE

AN OPPORTUNITY OF A LIFE TIME

Well established printing press fully equipped. With large turnover, European and Indian customers. Excellent reasons for selling. Small deposit and very easy terms spread over TEN years!

Further particulars from the MANAGER,

P.O. Box 2264,

DURBAN.

DR. MALAN ON S.A.'s COLOUR QUESTION

IN the House of Assembly on Friday, May 18, Mr. S. J. Tighy (U.P., Johannesburg West) asked the Prime Minister whether it was not desirable for him to take the initiative in having consultations with the Union's northern neighbours on the colour question:

The Prime Minister had said that he would not interfere with Britain in regard to her Native policies in Africa, but there was no reason why South Africa should not ask to be allowed to take part in conferences which affected the Native question.

Mr. Tighy said that the manner in which Europeans disputed among themselves on the colour question did neither the Europeans nor the Coloureds any good.

The Prime Minister (Dr. Malan) said that there was a big difference between South Africa and the northern territories on the Native problem. The territories in the North were colonies, with certain exceptions, belonging to European Powers.

It was right to acknowledge that these territories were mainly Native countries and that their future must be formulated on that basis.

South Africa was in quite another position. The Union was not a Native country. There were large numbers of Natives in South Africa—a greater number than Europeans—but South Africa was essentially a White man's country and it would always have to remain so.

"The European population in this country cannot be considered as an overseas people who are here only temporarily. We are here permanently and we have no other homeland—and I include the English-speaking section with the Afrikaners.

"We have no other home and, although we must take the Natives into consideration and give them their opportunity to develop, we must look to the position of the White man in South Africa on which the Natives are wholly dependent. The White man is the bearer and representative of Christian civilisation in this country and as such he has his calling to fulfill."

The Prime Minister said there was common ground between the two Parties on the colour problem. That common ground originated in the days of the Voortrekkers. The English section shared the view of the Voortrekkers on colour problems, and some of the 1820 Settlers seriously considered trekking to the north with the Boers.

Eleven years ago he himself had introduced a petition into Parliament dealing with all aspects of the colour problem. That was the most widely supported petition ever introduced. He had made the attempt to use the common ground which existed as a basis for co-operation.

In 1946, the then Government had tried to deal with the Indian question by means of special legislation for Indian representation. "I felt that the question of the Indians could not be isolated. The Indians are a part of the non-European people of this country and if we touch the Indian question then we touch the whole colour problem."

His suggestion was: "Let us take the whole colour problem—the Indians, the Natives and the Coloureds—and let us follow the road that we followed in 1936 and let us have a joint committee of both Houses of Parliament which could go into the whole matter and on which all Parties would be represented, and so make use of the common ground between us."

The first mistake made by the Opposition was that they rejected his proposal and the second was that they treated the traditional policy of Apartheid as an issue of principle.

It could not be denied that there was a growing section of the population which did not disagree with the Government on the principle of Apartheid. The real object of Apartheid was only to allow each section to develop on its own territory and in its own way. To the Europeans it implied an obligation in the Native areas of supervising Native development and exercising a general trusteeship with the object of helping the Natives

NEHRU ON EMERGENCY FOOD ASSISTANCE FROM U.S.A.

Following is the text a statement made by Prime Minister Nehru on emergency food assistance from U.S.A. in reply to a question in a Parliament recently:

"THERE are two United States bills to give emergency assistance in the shape of foodgrains to India; one was introduced in the Senate and the other in the House of Representatives. Both the bills have undergone considerable changes since they were originally introduced. One of these revised bills has been proposed by the Senate Committee on foreign relations and other by Foreign Affairs Committee of Representatives.

"The Senate Bill allots 95 million dollars for grain purchases in the current f.y. the year ending June 30, 1951, and authorises appropriation of an additional sum of 95 million dollars for the fiscal year ending June 30, 1952. This second part of the aid however shall not be made available until after further action by the Congress.

"Both parts are divided on 50:50 basis, half being grant and half on credit terms as provided in section III (c) (2) of the Economic Cooperation Act of 1948 as amended. Assistance in terms of the bill will be available only after an agreement is entered into between India and the United States. It proposes that this agreement should contain certain undertakings ensuring distribution of food without discrimination, publicity to assistance furnished by U.S. and permission for persons designated by U.S. Government to observe the distribution of supplies in India.

"The House Committee bill provides for emergency food relief on credit terms only in accordance with the provisions of section III (c) (2) of the Economic Cooperation Act of 1948 as amended. It authorises provision of a sum not exceeding 190 million dollars for fiscal years 1951 and 1952. Repayment of this loan includes payment in good under such terms and in such quantities as may be agreed to between the Economic Cooperation Act administrator and the India Government. The Economic Cooperation Act loans are generally for a period of 30 to 35 years at the interest rate of 2½ per cent. on unpaid principal with semi-annual interest payment. In the present case it is proposed that the interest payment will begin on June 30, 1952 and the payment on principal some years later which may be from five to eight years."

"Such conditions as are attached to either of these bills are usual terms embodied in the U.S.A. legislation providing for economic assistance to foreign countries. In the Senate Bill there are certain conditions which do not find place in the House bill and much would depend upon the manner of implementation of these conditions.

"There is a reference to our supplying various kinds of materials to U.S.A. in part payment for grain supplied. We shall gladly supply such materials as are available in India and can be spared by us. But I should like to make it clear that it is a fundamental part of our foreign policy that such material as is particularly related to the production of atomic or like weapons should not be supplied by us to foreign countries.

"In our view there are no political or discriminatory conditions attached to these two bills and therefore can be no objection on this ground to our acceptance to either of them. While the form in which the assistance is given to India is a matter for USA to decide we would prefer terms embodied in the House bill which are simpler."

"I should like to express our gratitude to the Government of United States for the efforts they have made to send foodgrains to India. I should also like to express our deep appreciation of many messages as well as offers of material help unofficially received from many citizens of the United States."

Now repeat after me: 2 and 2 are 5, 2 and 2 are 5, 2 and 2 are 5 . . . .

QUAKERS PROTEST AGAINST COMMUNISM BILL

The following statement has been issued by the clerk of the yearly meeting committee (the Chief Executive Officer of the Religious Society of Friends (Quakers) on the Suppression of Communism Act Amendment Bill:

"WE (the Quakers) are not for names, nor men, nor titles of government, but we are for justice and mercy, and truth and peace and true freedom, that these may be exalted in our nation, and that goodness, righteousness, meekness, temperance, peace and unity with God, and with one another, that these things may abound."

This quotation is taken from a statement of our Society in the year 1659. Now, as then, the Society of Friends is concerned that the qualities enumerated above shall be incorporated into the law of the land, and for this reason we are moved to make this statement about the Suppression of Communism Act Amendment Bill, which will be presented to Parliament shortly.

We consider that the definition of "Communist" would be so wide that any organisation or individual such as ourselves who advocated—for example—social reform, but who has no connection with or sympathy for Communism, could be included.

Furthermore, we believe that the far-reaching power envisaged in the Bill should not be given to any one individual, and that it should be administered wholly by the law officers of the country with full rights of appeal, in order that justice may be done.

We cannot condemn too strongly the retrospective aspect of the Bill. We believe that "there is that of God in every man," and that the force of truth is constantly at work in the minds of us all. It is possible that a person who at one time professed Communism has in the course of time suffered a change of heart, and turned from it. Under the proposed Bill, such a person could be labelled a Communist without right of appeal or redress. We submit that in a Christian community this would be a very grave injustice.

Since the Bill conflicts with the principles of justice and true freedom, we have requested the Government that the Bill to Amend the Suppression of Communism Act, 1950, should be withdrawn.

"People Of Kashmir Would Forge Unbreakable Links With India," Says Sheikh Abdullah

Addressing the students' delegation from Bombay now touring Kashmir valley, Sheikh Abdullah, Kashmir's Chief Minister, said recently that the people of the State would support the national conference administration whole-heartedly in whatever move it may make. If Pakistan really wanted early plebiscite she should first withdraw her forces from Kashmir. Sheikh Abdullah said, "Kashmiris were considering where their economic aspirations of four million Kashmiris would meet certain doom. On the other hand Kashmiris know that these aspirations could be fulfilled through their associations with India." Sheikh Abdullah added that there was no question of Kashmir aspiring to be an independent entity. Under the present world conditions and in view of the Kashmir's geographical position, independence for the State would mean "clear and simple suicide." "Given their choice, Sheikh Abdullah declared, the people of Kashmir would forge unbreakable links with India. Nobody, no power could shake that common India-Kashmir brotherhood which had grown with years."

DAILY HUMOUR

"Don't give up hope, Elizabeth, maybe we'll be lucky and get an apartment when we get back from this trip around the world."

All Rights Reserved Centropress Denmark

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Things In General

Durban Centre Hindi Prachar Samiti

The above society was formed last year with a view to conducting a Hindustani class to teach the people in this country Hindustani, the national language of India. About twenty adults are taking advantage of the class. At an annual general meeting of the society held on May 16, the following officials were elected:—President: Mr. Govna Mani, vice presidents: Dr. N. P. Desai and Mr. Nardevbhai Vadalankar, treasurer: Mr. Bhagoobhai Patibhoo, joint hon secretaries: Messrs. K. J. Desai and S. H. Dhupelia, committee members: Messrs N. V. Mehta, L. B. Patel, D. Pranjivan, N. K. Mistry, G. N. Joshi, S. J. Mehta, Dayabhai Bhikabhai, Bhagobhai Ramjee, Mrs. Bhadraben Desai.

Oxford Union Debate Indian's Foreign Policy

A motion that India's foreign policy was "unrealistic and futile" was defeated on May 9 at the Oxford Union debate. The voting was 126 in favour and 128 against. Two Indian undergraduates took opposing sides during the debate. V. B. Ramaswami of the Balliol College declared that India's foreign policy was unreal because its practical application did not follow from its assumptions. The chief opponent of the motion was Ranbava Iyer of the Magalen College who said that India's foreign policy showed emergency of Asia into a powerful force in the world and gave it peculiar responsibility today specially with regard to the prestige of the United Nations. "It is the only answer to communism in Asia," he said. "It shows every Asian nation that they need not be member of any western democratic bloc or any other bloc to oppose communism." "If you take Indian attitude to Korea or to Kashmir you are forced to realise that it is a policy of practical idealism of inspired realism. The only hope for the world is for India in Asia and Britain in west to cooperate and make their unique contribution by mediating in the cold war."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (U.S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CHANGE YOUR VIBRATIONS

EVERYTHING in Nature is in a state of vibration. The ancient Sanskrit scriptures taught this fact. The first verses of the Bible can be translated to mean the same thing. And the very latest discoveries of science only confirm it.

The rate of vibration determines any substance's chemico physical condition. Apply heat, that is energy, to water, and the rate of vibration of the water increases until it becomes visible to our very eyes as boiling water, which moves rapidly. Reduce the rate of vibration and the water grows colder until it eventually congeals, becomes hard, and is known as ice.

"God geometrizes," said Plato. The invisible energy about us forms patterns. We little guess their existence, but they are there nevertheless, even as the wireless waves are all about us, as can be proved by turning on a radio set. In cold countries, such as Canada, the moisture in a room freezes on a window pain in winter and produces most beautiful patterns of ferns and leaves and geometrical shapes in accordance with the pervailing lines of energy. Again, sand strewn over a brass plate will form into definite geometrical shapes when a violin bow is drawn over the edge of the brass. Change the note and the patterns will change too. Furthermore, each note has its own distinctive pattern. Pattern and note are intimately and precisely related.

Modern science has ascertained that energy is given off from our brains in definite wave-lengths or vibrations when we think. Instruments have been devised that indicate and register this energy, which can be recorded on a chart. Such charts show certain rhythms with aberrations from general rhythm when there is any disturbance such as mental disease, worry, fright and so forth. Other instruments can detect and register vibrations from the heart and other organs or parts of the body. In health there is a certain harmony to these vibrations. In disease that harmony is altered or upset.

All this goes to prove how important it is for us to have the right vibrations, which mean health, and to avoid the wrong vibrations, which mean sickness, disease, suffering, unhappiness. How can we do this?

In the first place, we must remember that we are creatures of habit. Habits grow on us, just as do the skin on our bodies, the nails on our fingers and toes, and the hair on our heads. But —and this is the all important point—we can break our habits. We can change one set of habits by cultivating another set. We can deliberately cultivate good habits. Or we can carelessly, but none the less surely, fall into bad habits. The point is that those habits will determine the prevailing type of viberation in our bodies and our minds, and those vibrations will in turn form patterns in the cells and even in the protein molecules that are the basic material from which our bodies are made. If the vibrations are harmonious and in accord with natural law, there will be harmony and beauty in our bodies. That is health. But if they are contrary to natural law, there will be lack of harmony, discord, which manifests as ill-health and ugliness.

Here let us diverge a moment and consider the question of beauty. There is a fundamental difference between beauty and prettiness. We all know the prettiness of a doll and the doll-like type of feminine prettiness that all too often is accompanied by a mentality scarcely above that of a wax-doll. But who has not also seen and recognised that very rare thing, a truly beautiful face? How different it is from the merely pretty! Indeed, it may not be pretty at all. But it has some intangible quality about it that reflects the soul within, good and noble thoughts, high endeavour, strength and sweetness, charm and calm, vibrations that harmonize with and derive their essence from natural law that has been obeyed. Such beauty is indeed far more than skin deep; it is the very manifestation of a soul that has developed and attained greatness.

And how is such greatness attained? Only by persistent practice, by the cultivation of correct habits that eventually send throughout the whole being the right vibrations.

From time to time it would be well for us to take stock of our mental and emotional habits, because our thoughts and feelings are the highest vibrations of our bodies. "As a man thinketh in his heart, so is he." Are we in the habit of being sulky, touchy, spiteful, mean, selfish, greedy or thoughtless? If we are, can we expect to escape their inevitable results which will manifest eventually in some physical disorder? What: can we do about it?

In the first place, we must try to recognize these faults in ourselves. Someone has said something or done something to make us feel upset. We sulk or are irritable. And have you ever noticed how we cling to such a mood and do not want to give it up? The reason is that a certain general vibration has set in over the whole body and it will take quite an amount of energy to alter it. The best thing to do, of course, in order to "snap out of it," as the expression goes, is to get away into another environment and do something quite different: Go for a walk, do some hard work, play a fast game. Anything of this nature immediately steps up the physical vibrations and rectifies matters. Another good plan is to start singing—if you can and the neighbours do not object too much! Singing is especially efficacious because music itself consists of powerful vibrations and the physical effect of singing entails deep and rhythmic breathing that has exceedingly farreaching effects on our vibrations.

In controlled breathing we we have a most potent force for the regulation of our vibrations. The yogis have acquired a deep knowledge of the science of breathing and can attain miraculous results by its applications. But, as with any great forces, there is equally great danger to the uninitiated. Controlled breathing and highly specialized breathing exercises are not to be undertaken recklessly nor without a very clear and full knowledge of what they entail and what they do. To do otherwise would be to court disaster. Nonetheless, there are certain things that are open to anyone to do.

Have you ever noticed that when you are frightened or nervous your breathing is shallow and short? That is just the time to practise deep breathing. To do so, expire as deeply as possible. Breathe out the last possible bit of breath. Then inspire, breathe in. You will not be able to help taking in a good deep breath. Let it go away down deep into your belly. Fill up your lungs, lift up your chest. Then breathe it out again. This will change your vibrations and soon will feel mighty different.

It is good for us all to do something different deliberately from time to time. Get out of the old humdrum rut. Break the monotony. It will all alter the usual vibrations and help us to shake off the shackles of bad habits. Our health will benefit accordingly.

Remember—we are what we think. Fixed habits of thought, especially if those thoughts are not very enlightened, will establish a fixed pattern of body. You can see that on the faces of the people you meet. You can tell their trades or professions by their faces nine times out of ten.

In this connection, let me give an instance in point. I once had a patient bed ridden for many years with a rheumatic condition that made her life a hell of suffering and misery. She had undergone all sorts of treatment, had had innumerable costly injections, dopes and applications. At last, after being given up as utterly hopeless and incurable, she begged me to try to do something. It was a hopeless case, but one must never give up, never refuse to do one's best. So I did what I could. Massage tortured the poor old soul but gave some temporary relief. Diet also helped slightly. Homoeopathic treatment antidoted

some of the injections and poisonous dope with which her blood and tissues were saturated. Gradually she improved slightly, but I could not get the results I so earnestly desired. Something was in the way.

Then one day the light dawned. I realized that she was obsessed with self pity and hatred towards her children who she felt, probably with some justification, had not been everything to her that they should have been. This is a strong indication for a certain homoeopathic remedy, which was then given with encouraging results. It began to change her vibrations and the cracking joints and gnarled bones improved slightly. But she clung to her hardness of heart and dissatisfactions with her family as a drowning man to a plank. Day and night she brooded over and harped on her wrongs, things that had happened long years before. Then I decided to take a desperate and almost brutal step. For there are times when one must be cruel to be kind.

I hardened my heart and gave her the talking of her life. I showed her with unanswerable logic that she was stiff-necked, stubborn, unforgiving and filled with hatred, that she clung to the dead past and all its unhappiness like a miser to his hoard of gold. She argued and wept but I made her see the truth. How could she expect her children to enjoy coming to see her when all they got was abuse and scolding for their faults? How can one *demand* love from one's children before giving love first, love is not a matter for bargaining like buying something on the market. All her stiffness and hardness and fixed ideas were reflected in the stiff and hardness tissues, creaking joints and bones with hard deposits on them. If she was to improve she must soften her heart, unbend her mind, make her thoughts and emotions more flexible.

It was an ordeal for me, as well as for her, and I left feeling exhausted and upset. The poor old woman had indeed had a hard life, and who of us is without error? But the next day she greeted me with smiles. And from that evening her condition mended. The remedies given her seemed to work much better. She began to develop an appetite. She would sleep as much as two hours at night. In a month's time, she was able to get up and hobble about and she would go out for motor-car rides with her children, who came to see her more often. By then her pains had left her. For the first time in seven years, she could be turned over on her stomach so that her back could be massage. The swollen joints subsided. For the first time in eight years she was free from pain and could sleep the whole night through. She was far from cured, but her condition had improved beyond hope or belief. And I was her best friend in the world despite all I had said!

You see, her vibrations had changed. Until that happened, improvement was impossible. Do your vibrations need changing too?

CROSSES OF SLUMBER

Up and down the highways,
Dark-jawed men speckle the night
With their fires,
For they are the outcasts
Battling the cold.

With backs arched against the winds,
They sit upon logs,
Damp logs drawn closely around the fires,
Sit huddled together,
Huddled as sheep,
Black sheep shorn of their wool,
Black sheep lost utterly
From the flocks . . .

When the fires fade
And birds freeze into silence,
They lie upon the logs,
Damp logs drawn closely around the fires,
To dream of sheep,
Woolly sheep,
Gathered warmly into the folds.

When the ice of night
Melts against their eyes,
They lie prone,
Clutching, clinging,
Wrapping the logs with their arms,
Wrapping them tightly . . . desperately,
As though to nail themselves
To crosses of slumber.

WESTON MCDANIEL

122 East 62nd Street
New York 21, N. Y.
U. S. A.

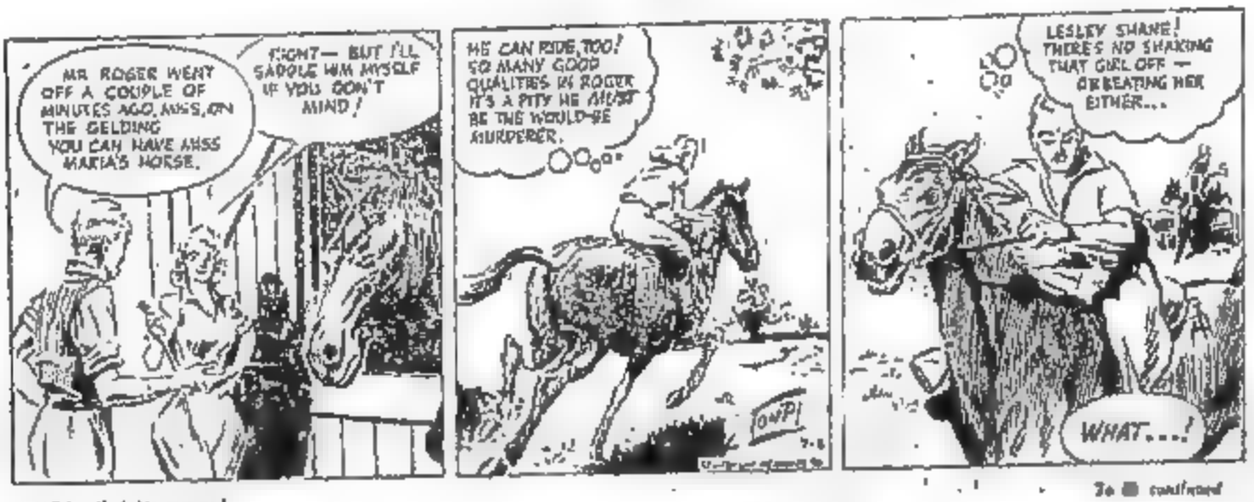
HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૨૧ | શુક્રવાર તા. ૨૫ મે, ૧૯૫૧. | પૃષ્ઠ નવમું પેની ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૫ મે ૧૯૫૧.

અર્ધસત્યો અને અસત્યો

ગુરુવારે જોહનીસબર્ગમાં યુનીયન સરકારની પરદેશ નીતી પર યુનીયનની ધારાસભામાં ડૉ. મલાને કરેલું ભાષણ હીંદીઓ માટેજ નહિ પરંતુ એશીયાવાસી ઓ માત્ર પ્રત્યેનો તેમનો તિરસ્કાર સ્પષ્ટ રીતે બતાવી આપનારું હતું. જે કોમનવેલ્થમાં એશીયા ટીક દેશો સભ્યો હોય તે કોમન વેલ્થના સભ્ય તરીકે રહેવાનો પોતાને કેટલો અબુગમો છે અને તેમાં વળી તેના સભ્ય તરીકે જો કોઇ કાળા લોકોના દેશને સ્વિકાર વામાં આવે તો તેમને અને તેમ ની સરકારને તેમાં રહેવું કેટલું અશક્ય થઇ પડે એ બતાવી આપનારું હતું. આવી અતિશય મર્યાદતા સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજાના હૃદયમાં કેટલી ભયંકર નીવડશે તેનો ડૉ. મલાન જેવાને પણ ખ્યાલ નથી આવી શકતો એ તાજુબીભરેલું છે. આવા માનસના લોકોને સત્તામાં રાખનાર મતાધીકારીઓનું શું કહેવું!

આવા માનસથી માનવહકોનાં ઝરીતાને નિચે ડૉ. મલાને જે અર્થ બેસાડેલો છે તેમાં કશી નવાઇ નહિ ગણાય.

તેમણે કહ્યું કે,' તેનો પહેલો મુદ્દો, "પ્રત્યેક માણસના એક દેશ માં રહેવાના અને દેશના કાયદા નું રક્ષણ મેળવવાનાં હક"નો છે, કે જે, તેમણે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રીકાએ માન્ય રાખ્યો છે.

તેના જવાબમાં અમે કહીશું કે, નોન-યુરોપીયનોને પુછી જુઓ કે તેઓ કેવી રીતે રહી શકે છે અને દેશના કાયદનું તેઓને કેટલું રક્ષણ મળે છે? બની બાકીથી તેનો ખરો જવાબ મળી રહશે.

બીજો મુદ્દો, તેમણે કહ્યું કે, જો હતો કે, જબરદસ્તીથી મજુરી નહિ કરાવવી જોઇએ. ડૉ. મલાને કહ્યું કે એ અમુક શરતો બીજ સ્વિકારી શકાય. અને એ શરતો એ કે, "અદાલતોએ જેઓને ગુનેગાર ઠરાવ્યા હોય તેઓની પાસેથી જબરદસ્તીથી કામ લેવામાં આવે છે; અને દેશ ની સલામતીને ખાતર ફરજી યાત લશ્કરી સેવાઓ કરાવ વામાં આવે છે.

શું તે ગંભીર હતા ખરા?

અમને તાજુબી એ થાય છે કે આ વસ્તુ શું ડૉ. મલાન ખરાએ ગંભીરતાથી બોલ્યા હશે? સજા પામેલા ગુનેગારો પાસે તો દુની યાબરમાં જબરદસ્તીથી કામ કરાવવામાં આવે છે તેમ ફરજી યાત લશ્કરી સેવા પણ કરાવવા માં આવે છે. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકામાં કોમના મજુરો પાસે અને ખાણોમાં કામ કરતા મજુરો પાસે માનવજાતીને આઘાત થાય તેવી જે ગુલામી કરાવવામાં આવે છે અને જબરદસ્તીથી કામ લેવાને માટે, સાઉથ આફ્રીકામાં, જે ગુના ગણાયજ નહિ તેવા ગુનાઓને માટે હજારો માણસોને કેદખાનાઓમાં ગોંધી રાખી ફરજીમતાથી ઉભી કરેલી મજુરો ની સ્થાયી ફોજ રાખવામાં આવે છે તેના કરતાં એ વસ્તુ જુદી છે. નેટીવોને લાગુ પડતા પાતના કાયદાઓ નાબુદ કરો – ને પ. જુઓ કે કેદખાનાઓ અરધા ઉપર ખાલી થઇ જાય છે કે નહિ

બીજા મુદ્દાઓ ડૉ. મલાને જણાવ્યા હતા તે એ હતા કે, "એ ટા ખરાને ભેદ પાડવા સિવા કોઇની એમને ઉમ ધરપકડો કરવી અથવા બંધનમાં રાખવામા આવવા નહિ જોઇએ; કોઇની બેકાયદે ધરપકડ થવી નહિ જોઇએ અને જેઓની ધરપકડ થએલી હોય તેઓની અદાલતમાં તપાસ થવી જોઇએ."

ડૉ. મલાને કહ્યું, "હું જણાવ વાને ખુશી છું કે, આ વસ્તુ યુનીયનમાં હવે ભુતકાળની થઇ ગઈ છે."

તેને બદલે એમ કહેવું શું વધારે પડે નહિ ગણાય કે, "એ વસ્તુનો હવે આરંભ થઇ રહ્યો છે!" ખરા ગોટાનો ભેદ પાડયા વીના ધરપકડો થએલી હોવાના અને લોકોને બંધનમાં રાખવા ના બનાવો હમણા હમણામાં બન્યા બનેલા છે અને હવે ડૉ. મલાનની સરકાર ગોટા પાયાપર તેમ કરવાની સત્તા મેળવેલી છે.

હિંદી સવાલ

અને હવે સાઉથ આફ્રીકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની ગેરવર્તણુક બાબત હીંદ સાથેની તકરારના સવાલપર આવીએ. ડૉ. મલાને કહ્યું, "હીંદે કરેલો બહિષ્કાર, જે આક્રમણકારી પગલું ગણાય, તેમ છતાં પણ સાઉથ આફ્રીકાએ હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથે રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં બેસવાની તઇયારી બતાવી હતી અને સાઉથ આફ્રીકાની બાનગી બાબતોમાં માથું નહિ મારવાનો સવાલ રજુ કરવા નહિ લાવી તેને માટે સમજવટ કરવાની પણ ખુશી દર્શાવી હતી."

ખરી હકીકત, જે અનેક વખતે રજુ થઇ ચુકેલી છે, તે એ છે કે, હીંદે કદી આક્રમણ કર્યું જ નથી. તેણે હમેશાં પોતાનો બચાવજ કરેલો છે. સાઉથ આફ્રીકાએ હીંદ સામે પહેલો પ્રહાર એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ પસાર કરીને કર્યો, જે સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓનું જાણી કરીને અપમાન કરનારો હતો અને આડકતરી રીતે ખાસ કરી આખી હીંદની પ્રજાનું અને સામાન્ય રીતે એશીયાવાસીઓનું અપમાન કરનારો હતો. હીંદ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે વેપાર ના કરાર હતા પરંતુ તેવા કરાર ચાલુ રાખવા યા નહિ એ પ્રત્યેક દેશની સુનસુફીની વાત છે

ઠંખાયેલું હિંદ

ઠંખાયેલાં હીંદને તે ચાલુ રાખ વાની ઇચ્છા નહિ થઇ. ઉક્ત કાયદો પસાર થયો તે પહેલાં હીંદે લગભગ પગે પડી રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સને માટે આજીજી કરી હતી પરંતુ યુનીયન સરકારે તેની સઘળી વિનંતિઓને ઠોકર મારી અને આખી હીંદની પ્રજા ની લાગણીઓની અવગણના કરવા નું ઉચિત ધાર્યું. ત્યાર બાદજ એ તકરાર મુનો સમક્ષ રજુ કર વામાં આવી, જે એક માત્રજ રસ્તો હીંદ પાસે રહ્યો હતો. યુનીયન સરકારે એ મહાન વિશ્વ સંસ્થાના ઠરાવને પણ કચરાની ટોપલીમાં નાખી દીધો. હીંદે તેમ છતાં વિનંતિઓ ચાલુ રાખી અને યુનીયન સરકારે પોતા ની લાજને ખાતર રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સને માટે કાર્યક્રમ ગોઠવ વાને એક પ્રાથમીક કોન્ફરન્સ ભરવાનું સ્વિકાર્યું. પરંતુ તેની સાથે સાથેજ તેણે એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટના કરતાંયે વધારે ગેરીલા કાયદાનો ખરડો તઇયાર રાખ્યો, જેની ન તો કશી જ ખબર સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓને હતી કે ન પ્રાથમીક કોન્ફરન્સમાં આવેલા હીંદ અને પાકીસ્તાનના ડેલીગેટોને હતી. બન્ને દેશોના ડેલીગેટો હજુ તો પાછા પોતાને વતન પહોંચ્યા પણ નહિ હોય તેટલામાં રૂપ એશીયાઝ એક્ટ આપણી સામે ફેંકવામાં આવ્યો. લાગવી વળ ગતી સરકારો વચ્ચે એક તકરારી સવાલના ઉકેલને માટે વાતચીત ચાલવાની હોય ત્યારે બાસ તેટલી મુદતને માટે લડવાનું મોકુફ રહે એજ વાજબી ગણાય પરંતુ યુનીયન સરકારે તો પોતાનો પ્રહાર અવિરત અને બેફરમાયશી ચાલુજ રાખ્યો. આવું ઘોર અપમાન કોઇ પણ પ્રજા, જેના

માં છાંટો પણ સ્વમાન હોય તેનાથી કોઇ પણ રીતે સહન નજ કરી શકાય.

હવે યુનીયન સરકારે આ ઉગ્ર સવાલનો ઉકેલ લાવવામાં યુનોએ મદદ આપવાની કરેલી ઓફરને પણ તરછોડી કાઢી છે.

આ દુઃખમાં સત્ય હકીકત છે. પરંતુ ડો. મલાને ખાસ કરી હોંદીઓને લાગુ પડતો અને સામાન્ય રીતે નોન-યુરોપીયનોને લાગુ પડતો સાઉથ આફ્રિકાનો કેસ રજુ કરવામાં કમનસીબે અર્ધસત્યો અને અસત્યોનો પ્રયોગ કર્યો છે

જરૂર અરીયાલ ઓફ્ટ પસાર કરવાના યુનીયન સરકારના ઇરાદા વિષે પ્રાથમીક કોન્ફરન્સ મળી તે વખતે કશી ખબર હોવાનો હોંદ ઇન્કાર કરે છે. પરંતુ માની લો કે યુનીયન સરકાર ખરી છે અને હોંદ ખોટું છે, તો પણ ફાયદો મેળવવા રાખવાની હોંદની માગણી સ્વિકારવાથી સાઉથ આફ્રીકાને નુકસાન શું થવાનું હતું? અને તે નહિ સ્વિકારવાની તેને લાભ શું થયો છે?

કટાક્ષ હોઇ અને પ્રજાકીય વડે કહેવાતું અભિપ્રાયને માટે સરજાયેલું હોય.

એહમ્સ કોલેજને માટે મકાનોનું ફન્ડ

એહમ્સ કોલેજને માટે મકાનોના ફન્ડને માટે ૬૦ ટકા મુદત ઉપર જાહેર અપીલ કરવામાં આવી હતી. મી. એફ. ઠબલ્યુ. એહરન્સ, જેમના ઉપર એ ફન્ડ ઉઘરાવવાની જવાબદારી છે, તેઓ અમને જણાવે છે કે અત્યાર સુધીમાં પાઉન્ડ ૪૦ હજારની રકમ ઉઘરાવાઇ ગઇ છે અને બીજા પા. ૩૦ હજાર ની હજુ જરૂર છે. યુરોપીયનો એ અત્યાર સુધીમાં લગભગ પા. ૩૩,૦૦૦, હોંદીઓએ પા. ૪,૨૦૦ અને નેટીવોએ પા. ૨,૮૦૦ જેટલી રકમ ભરેલી છે.

માનવામાં આવે છે કે હોંદી ઓ આ ખાસ કાર્યમાં તેઓએ આપેલી છે તે કરતાં વધારે ઉદારતાથી ફાળો આપી શકે છે.

તેનું પ્રથમ કારણ તો એ કે આફ્રીકનો, કે જેઓ સાઉથ આફ્રીકાની નોન-યુરોપીયન વસ્તીનો સૌથી વધારે કચડાયેલો વર્ગ છે, તેની ઉન્નતિને માટે આપણા થી જેટલું કરી શકાય તેટલું માનવ દ્રષ્ટિએ જોતાં, ઓછું જ છે. અને બીજું એ કે સ્વાર્થ દ્રષ્ટિએ જોતાં પણ એ સંસ્થા ના આપણે અહીં છીએ કેમકે આપણે ભુતકાળમાં તેનો લાભ ઉઠાવેલો છે અને આજે પણ લાભ ઉઠાવી રહ્યા છીએ.

આપણી કોમના ઘણા સ્થિતિ વાળા ભાઇઓ છે કે જેઓએ આ સંસ્થાને અત્યાર સુધી કશી જ મદદ આપેલી નથી જ્યારે બીજાઓએ પોતાની સ્થિતિના પ્રમાણમાં આપવી જોઇએ તેટલી આપેલી નથી.

આપણા ભાઇઓને સમજાવવા ની ભાગ્યેજ જરૂર હોય કે તેઓ એ વધારે દીર્ઘ દ્રષ્ટિ વાપરી આ કાર્યમાં જેટલી ઉદારતાથી મદદ આપી શકાય તેટલી વગર સંકોચે આપી પોતાના આફ્રીકન બંધુઓ પ્રત્યેની પોતાની શુભેચ્છા સિદ્ધ કરી આપવી જોઇએ.

કરકસર એક ધર્મનું અંગ છે

યુનીયનના બાકી સરકારી બજેટ માં નવા બારા પ્રસિદ્ધ થયા છે કે, નકામા કામળાનો કોઇએ નાશ નહિ કરવો. અથવા ઘરકામમાં, હોસ્પીતાલોમાં કે સફાઇને અંગે ઉપયોગ કરવાની જરૂર પડે તે સિવાય તે રજાનિક સત્તાને, તે ઓફીસ કરવાને સરકારે નીમેલા માણસોને અથવા બેજેટમાં જણાવેલ સાત કંપનીઓમાંની એકને મુક્ત કરવા પ્રસ્તાવમાં તે સાઉથ આફ્રીકન બોર્ડ ઓફ સ્ટીમીકને મુક્ત કરવા જે પ્રાઇસ કન્ટ્રોલરે કરાવેલો બાદ બાદ કરતા હાન્સપોર્ટનો ખરચ આપવો

રજાનિક સત્તાધીશોએ અને સરકારી માણસોએ ઓફીસ કરેલા કામળો પોત પોતાના સત્તાઓમાં તે સ્વિકારનારી કંપનીઓને તે મુક્ત કરવા.

નકામા કામળને કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીના સેક્રેટરીની પરવાનગી વગર બીજી વસ્તુઓ સાથે ભેળા નહિ કરવા. દાખલા તરીકે, ઝવેરીઓએ અને કેટરેમો વાળાઓએ કીમતી નકામા કામળો કબરાના વાસણમાં ફાટકાની બાજુ, કે બીજા કોઇ આકાના કબરા સાથે નહિ નાખી દેવા, સિવાય કે, તેમ કરવાની કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીના સેક્રેટરી તરફથી તેમને ખાસ પરવાનગી મળેલી હોય.

પારાઓની કુલે "વેસ્ટ પેપર"નો અર્થ, નકામા, ફાટી નાખેલા, જુના બગડેલા કાગળ, પુઠાં અથવા તેમાં થી બનેલી કંઈ પણ વસ્તુઓ, જેનો કાગળ બનાવવામાં ઉપયોગ થઇ શકે, એવો થાય છે. બાનગી છતાવેલો, કારબન પેપર, ઢાકર લગાડેલા અને વોટરપ્રુફ કરેલા કાગળ, સેલોફેન, સીલવર પેપર, બીટુમુન અથવા એક બાજુએ કપડું લગાડેલું હોય તેવા કાગળનો તેમાં સમાવેશ નથી થતો.

જણાવવામાં આવે છે કે યુદ્ધના વખતમાં તંગી હતી તેના કરતાં પણ કાગળની આજે વધારે તંગી છે. અને કાગળોની સપ્લાય મીલોને પુરા પડી શકે તેટલા નકામા કાગળ મળી શકે તો યુનીયનને કાગળની પડી રહેલી તંગી દુર થાય.

યુદ્ધના વખતમાં નકામા કાગળોની જેટલી કાળજી લેવી પડતી હતી અને વપરાયેલાં પડબીદીયાં પણ હરી ઉપયોગ થઇ શકે એ રીતે બોલવામાં આવતાં હતાં અને તેને સમારીને હરી ઉપયોગ માં લેવાતાં હતાં. પાસલો કરવામાં પણ બીનજરૂરી રીતે કાગળનો ઉપયોગ નહિ થતો અને ઘણી કરકસર થી વાપરવામાં આવતા હતા એ સૌને યાદ હશેજ. યુદ્ધ બાદ એ કરકસર સામાન્ય રીતે ભુલાઇ ગઇ છે અને આજે ફરી કાગળોનો છુટે હાથે દુરપયોગ થઇ રહ્યો છે.

કરકસર સઘળી વસ્તુઓમાં કરવા ની જરૂર છે. હકીકતમાં કોઇ પણ ઉપયોગી વસ્તુ જોઇએ તે કરતાં વધારે પ્રમાણમાં વાપરવી એ અવિચારી પણે બતાવેલો એક મુનાસબ સબુત કેમકે બીજાને આપે આવતી વસ્તુનો આપણે જાતે પણ ઉપયોગ નહિ કરતાં તેને વેડફી નાખીએ છીએ. ગ્રાહકાઇ જેવી આજ વસ્તુઓમાં પણ ઘણી ચૂંથીણી ઓ જોઇએ તેટલી કરકસર કરવાને ટેવાયેલી નથી. સરકાર તરફથી અમણા તો સંજોગવશાત કરાવવામાં આવે તેના કરતાં દરેક બાબતમાં સ્વેચ્છાએ કરકસર કરવાની ટેવ પાડવી એ સૌએ પોતાનો ધર્મ સમજવો જોઇએ. વિચારી છતન કરવાની તેમાં એક જાતની તાલીમ પણ રહેલી છે અને મોટા નાના સૌએ એ સેવાની ઘણીજ જરૂર છે. કહેવત છે કે "સંયમમાં સાર પણ હોય આવે." એ તો કોણ જાણે પરંતુ દોરી જેવી અને બીજા, રબ્બર જેવી અનેક ચીજો વસ્તુઓ હોય છે કે જેને આપણે નકામી ગણી કેંકી દઇએ છીએ જો ખરી રીતે સંભારી રાખેલી હોય તો જરૂર કોઇક વાર ઉપયોગી થઇ પડે છે. આપણા ઘણા ઘરકામોને આવી રહ્યાપર પડેલી વસ્તુઓ પણ તેને સાચવવાની કેમ હોય છે. એ કેવ આજથીજ માણસો અને મોટાઓએ પોતાના બાળકોને પહેલી હોય તો એ એક ઉપયોગી બનવાનું ગુન આપેલું ગણાય.

ઓછીષ્ટ ખેરવની બધી મુખી એ પણ કામળ નકામો ફેંકી દેતા નહિ. યુદ્ધ બાદ પણ નકામાં પડબીદીયાં સુધીનો કાળજીથી ઉપયોગ કરતા હતા. બાતો તેને ઉખેડીને કાપ લગાડો કરવામાં વાપરતા હતા અથવા તો તેને સમારીને હરી પાર્સલ ડીયાં તરીકે વાપરતા હતા.

આપણું આજનું જીવન વધુંજ અવિચારી થઇ ગયું છે અને તેજ લીધે આજે દુનીયામાં ખુબમરો અને બીલ અને ઉપદ્રવો વધી રહ્યાં છે.

આજે તો એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે ખોરાકથી લઇને દરેક દરેક વસ્તુમાં કરકસરને એક ધર્મનું સ્વરૂપ આપવાની જરૂર છે. આપણામાંના ઘણા ખાવામાં જોઇએ તેટલી કરકસર કરતા નથી. દુધ, ઘી, માખણ ખાંડ, સાબુ વિગેરે પણ જોઇએ તે કરતાં બહુજ વધારે આપણે વાપરીએ છીએ. શરીરને જોઇતાં પ્રમાણકરતાં ખાતા હોઇએ અને કેમ કોણ વાર સંયમને ખાતર તેના વિના ચલાવી લેતા શીખીએ તો તેથી આપણી તંદુરસ્તીને લાભ થાય તેટલુંજ નહિ પરંતુ અનેક બુભ્યાને પ્રજાઓ આપણે નથી આજ જતા તેના આપણ સંતોષ અનુભવીએ.

કરકસર એ અતિ મહત્વની વસ્તુ છે એનું દરેક દરેક ઘરોમાં બાળકોને જાતે પાલન કરી બાળકોપર તેના સંસ્કાર પાડવા જોઇએ અને દરેક નિશાળોમાં શિક્ષકોએ જાતે તેનું પાલન કરી વિદ્યાર્થીઓને આપવાનો એક પ્રાથમીક શિક્ષણ તરીકે લેખવું જોઇએ.

નોંધ

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ વિષે ફરિયાદ

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ ની જાહેર ખબર ગુજરાતમિત્ર ઓપિનિયન'માં આવતી હતી તે બાબતની નીચેની ફરિયાદ મેસર્સ દાભોલ આસુકાકની પેઢી તરફથી

"એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ અમદાવાદ બાબાની બાબત સલાહ આપવાની જાહેર ખબર આવતી હતી. યુરોપ તથા અમેરીકા માં આ જાતની કંપનીઓ હોય છે જે જુજ કમીશનથી દુનીયાના બાપારીઓના સલાહનો ભરપુર કામ કરે છે. આપણા દેશમાં પણ આ જાતની કંપની થાય તેથી આનંદ થયો—આ કંપનીને અને અમારા પોતાને માટે તેમજ બીજા

મીંધ માટે જુદા જુદા ઇલાકાઓ ના સ્વરાજ્ય અરજાની પાટી તા. ૨-૪-૫૧ ના એરમેલમાં રજીસ્ટર પોસ્ટથી મોકલી હતી. આ પત્ર માટે મુજબનો ચોક રૂા. ૧૬૦ નો પણ બીડયો હતો. આ પત્રને હજુ સુધી કોઇ જાતની પહોંચ મળી નથી. ત્યાર બાદ બાદીના પત્ર ને લખ્યા છે તેનો પણ કંઈ જવાબ નથી. પરદેશમાં મોટી લાકેર ખબર ની કંપનીની આવી કાર્યપદ્ધતિ જોઇ દીલગીરી થાય છે. હાલ આ કંપની ની લાકેર ખબર 'ઓપિનિયન' માં આવતી નથી. આ કંપની વિષે તમને કંઈ માહીતી હોય તો ખુલાસો લખશો.

અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે ઉપરોક્ત કંપની સિવે અમને પણ એવો જ બુરો અનુભવ થયો છે. તેણે લાકેર ખબરના પૈસા મુકયા નથી અને અનેક બાદીઓના કાગળોનો જવાબ મુદ્દાં નથી તેથી છેવટે તે બાબત કરવાના અન્ય પગલાં લેવાં પડયાં છે. હજુ બાબત પર્યાના ખબર નથી મળ્યા.

પ્રગ્રેસિવ્સ પોર્ટી ઓફ

નાટાલની કહેવાતી નેટીવ નેશનલ કોન્ગ્રેસે હીંદીઓ તરફથી નેટીવ ઓ ઓનાં હીતોના રક્ષણ માટે સરકાર ને કરેલી દરખાસ્તનાં અને સરકારે તેના સંબંધમાં પટતાં પગલાં લેવામાં આવેલા વલણના બચે આવાદીયે પ્રસિદ્ધ થએલા બબર પછી નીચે પ્રમાણેનો 'નાટાલ મરકયુરી'માં પ્રસિદ્ધ થએલો રેવરન્ડ આર. ડી. ઓલનડોર્ન નો કાગળ પણ બો જ આનંદજનક થય પડશે:

"સાહેબ, હું જોઉં છું કે અમુક આફ્રીકન નેતાઓએ બધી આફ્રીકન ઓનોનું હીંદીઓ તરફથી હીતણ ભંગ કરવામાં આવતું હોવાના કારણે પ્રગ્રેસિવ પોર્ટી ઓફનો અમલ હીંદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે થતાં બોવાં સંબંધો ના સંબંધમાં પણ લાગુ પાડવાની માગણી કરી છે.

આજના બબતમાં આશા તો એવી રાખવામાં આવે કે બોડામાં બોડા નેતા-પુરોપીયનો તો પોતાનામાં જેટલું બને તેટલું બબરે સંગઠન કરવાની જરૂર સમજશે. તેથી આ આફ્રીકન નેતાઓને બોટા પ્રચારથી દોરવાઈ જયેલા જોઇને રંજ થાય છે.

જો આ છે કે હીંદી પુરુષો તરફથી આફ્રીકન ઓનોને લગ્નાવવાના પગલા ફોસો બની રહ્યા છે (એવો એક પણ ફોસ બબરે પડતો જ ગણાય). પરંતુ શું આફ્રીકન પુરુષો તરફથી આફ્રીકન સ્ત્રીઓ ને લગ્નાવવામાં આવે એ શું જેટલું રોચકીય નથી અને એવા ફોસો શું કંપાયે પણ બબરે નથી બની રહ્યા? બાસ કરી સહેરોમાં આફ્રીકનોને લગતી બાબતોનું જોખોને બોડું પણ જ્ઞાન છે, તેઓ આ વસ્તુ સખેદ સારી રીતે જાણે છે અને ઉપરોક્ત નેતાઓ પણ સારી રીતે જાણે છે.

આપના પત્ર દ્વારા ઉક્ત નેતાઓ ને હું બીચારવાનું કહેવાની રજા લઉ છું કે, જેણે જાતીનો માણસ બીજી જાતીની સ્ત્રીની સાથે બ્યભિચાર કરે તે પોતાની જાતીની સ્ત્રીની સાથેના બ્યભિચાર કરતાં શું બબરે બરાબર છે? પોતાનું ચારિત્ર અસ્બલિત રાખવાની તેઓની પ્રબ્રા પ્રશંસનીય છે પરંતુ મારી વિનંતિ છે કે તેઓએ બ્યભિચારનો આખો સવાલ બીચારવો કરવો. જોઇએ નહિ કે જેણે તરફી. જેણે તરફી બિચાર કરવા જતાં કરણનાં રમખાણો પહેલાંજ જેવું સંઘર્ષણ થયું હતું તેવું ફરી ઉભું થવાનો બાબ રહેશે."

હીંદ પશ્ચિમ સાથે કેમ નથી જોડાયું

ડો. મલાને યુનીયનની ધારાસભામાં જણાવ્યું હતું કે, "મેં આશા રાખી હતી કે હીંદ સામ્યવાદી દેશોની વિરુદ્ધ માં પોતાનું સ્થળ બળ બાપરશે. એ દેશોની સાથે તે જોડાયું નથી એ તો ચોકસજ છે પરંતુ તે સાથે પશ્ચિમની સાથે પણ નથી જોડાયું. જેમાંથી જોઇના તરફ વલણ હોય તો બીજાના તરફ જણાય છે.

બે બનિષ્ટો વચ્ચેજ જો પસંદગી કરવાની હોય તો માણસની સ્વાભાવિક વલણ બે બંધી બોછું બનિષ્ટ પસંદ કરવા તરફજ હોય. દાહરણ આફ્રિકા માં જો હાલની નેશનલીસ્ટ સરકાર અને સામ્યવાદની વચ્ચે પસંદગી કરવાનું કહેવામાં આવે અને એ સિવાય બીજો એકે માર્ગ હોયજ નહિ તો સામ્યવાદ જો, કંઈ નહિ તો પણ ઉજ્જવળ ભવિષ્યની આશા તો આપે જ છે, તેનીજ જો બોકો પસંદગી કરે તો તેમાં તેઓનો શો દોષ કાઢી શકાય? સામ્યવાદી દેશોની સાથે અહીં જોડાવા છતાં હીંદ પશ્ચિમની સાથે નહિ જોડાયું હોય એ તેની અસંબદ્ધતાને માટે કંઈક સબળ કારણ હોવું જોઇએ.

સાઉથ આફ્રીકાના વર્ણના સવાલપર

ડો. મલાન

યુનીયનની ધારાસભામાં ગયા શુક્રવારે જોહાનીસબર્ગ વેસ્ટના યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્ય મી. એસ. જે. ટીથીએ વડા પ્રધાનને પુછ્યું કે યુનીયને પહેલ કરી પોતાની ઉત્તરે આવેલા પડોશી પ્રદેશો સાથે વર્ણના સવાલપર બસલાતો કરવી શું ઇષ્ટ નથી. વડા પ્રધાને કહ્યું કે આફ્રીકામાં નેટીવો પ્રત્યેની પોતાની નીતીમાં હું બીટનની વચ્ચે નહિ પડું પરંતુ નેટીવ સવાલને લગતી ચાટાઘાટો માં સાઉથ આફ્રીકાએ ભાગ લેવાની પોતાની ઇચ્છા બ્યક્ત નહિ કરવાનું કશું કારણ નથી.

મી. ટીથીએ કહ્યું કે એ સવાલપર યુરોપીયનો પોતેજ આપસ આપસમાં તકરારો કરી રહ્યા છે એ નથી યુરોપીયનોને લાભકર્તો કે નથી રંગવર્ણ લોકોને લાભકર્તો.

જવાબ આપતાં વડા પ્રધાન ડો. મલાને કહ્યું: નેટીવ સવાલપર સાઉથ આફ્રીકા અને ઉત્તર પ્રદેશો વચ્ચે મોટો તફાવત રહેલો છે. ઉત્તરે આવેલા પ્રદેશો અમુક અપવાદો સિવાય યુરોપ ના રાજ્યોનાં સંસ્થાનો છે.

એ બિચારી લેવું જોઇએ કે એ પ્રદેશો મુખ્યત્વે કરી નેટીવ પ્રદેશો છે અને તેઓનું ભવિષ્ય એ ધોરણે ઘડાવું જોઇએ.

સાઉથ આફ્રીકાની સ્થિતિ તદ્દન જુદી છે. યુનીયન કંઈ નેટીવોનો દેશ નથી. સાઉથ આફ્રીકામાં નેટીવ વસતી પણ મોટી છે-યુરોપીયન કરતાં બબરે મોટી-પરંતુ સાઉથ આફ્રીકા મુખ્યત્વે યોરોપનો જ મુલક છે અને કાયમ તેનો જ રહેશે.

આ દેશની યુરોપીયન વસતી દરિયા પારથી કાયમચાઉ મુલકને માટેજ આવેલા લોકોની વસતી તરીકે ગણી નહિ શકાય. આપણે અહીં કાયમને માટે છીએ અને આપણે બીજે એક દેશ નથી—અને અગ્રેજ બોલનારા વર્ગને પણ હું આફ્રીકાનોજ સાથેજ લેખું છું.

આપણે બીજું એક વતન નથી અને જો કે નેટીવોને આપણે ધ્યાનમાં લેવા જોઇએ અને તેઓના વિકાસને માટે તકો આપવી જોઇએ પરંતુ નેટીવો સબળી રીતે ગોરાપર નિર્ભર છે અને એ રીતે સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાની સ્થિતિનો આપણે બ્યાલ કરવા નો છે. ગોરો આ દેશમાં બ્રીસ્તી સુધારો લાવેલો છે અને તેનો પ્રતિનિધિ છે. અને એ રીતે તેણે પોતાની જવાબ દારી ઉઠાવવાની છે.

વડા પ્રધાને કહ્યું, વર્ણના સવાલપર બન્ને પાર્ટીઓ (બન્ને રાજકર્તા પક્ષો) વચ્ચે સમાન ધોરણ છે. એ કુરટેકરો ના દિવસોબાંજ ઉદ્ભવેલું છે. વર્ણના સવાલોપર અંગ્રેજ વર્ગ કુરટેકરોના મતની સાથે મળતો થયો હતો અને ૧૮૨૭ની સાલમાં વસનાદીઓમાંના કેટલાક ગોર લોકોની સાથે ઉત્તર તરફ પ્રયાણ કરી જવાનો ગંભીરપણે બીચાર કર્યો હતો.

અગીયાર વર્ષપર વર્ણના આપા સવાલપર મેં જ કેપ પીટીશન પાર્લા-મેન્ટ સમક્ષ રજુ કર્યું હતું. એ પીટીશનને સૌથી બહોળામાં બહોળો ટેકો મળ્યો હતો. સરકારના ધોરણ તરીકે એ સમાન ધોરણનો ઉપયોગ કરવાનો મેં પ્રયત્ન કર્યો હતો.

૧૯૪૬ માં એ વખતની સરકારે હીંદીઓનાં પ્રતિનિધિત્વને માટે આસ કાયદો લાવી હીંદી સવાલનો ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. મને લાગ્યું કે હીંદીઓના સવાલને અલગ કરી નહિ શકાય. હીંદીઓ આ દેશના નોન-યુરોપીયનોનો એક બાગ છે અને હીંદી સવાલને હાથ લગાડતા જતાં આપણા વર્ણના સવાલને હાથ લગાડીએ છીએ.

મારી સુચના એ હતી કે: હીંદીઓ, નેટીવો અને કલરીનો આપણે વર્ણનો સવાલ આપણે હાથમાં લઇએ અને ૧૯૩૬ માં જે માર્ગને અનુસર્યા હતા એ માર્ગને અનુસરીએ અને પાર્લામેન્ટના બન્ને ગૃહોની એક સંયુક્ત કમીટી નીમીએ કે જેનાપર સઘળી પાર્ટીઓનું પ્રતિનિધિત્વ હોય અને એ રીતે આપણી વચ્ચે રહેલાં સમાન ધોરણનો ઉપયોગ કરીએ.

ઓપોઝીશને એ વખતે કરેલી પ્રથમ ભુલ એ હતી કે તેણે મારી સુચનાને ફેંકી દીધી અને બીજી એ હતી કે પક્ષ પરાયી ચાલતી આવેલી ડહાપણપણાની (એપાર્ટહેડની) નીતીને તેણે એક સિદ્ધાંત ની બાબત બનાવી દીધી.

સરકારમાં એપાર્ટહેડનાં સિદ્ધાંતપર સરકાર સાથે વિરુદ્ધ મત નહિ ધરાવ નારો વર્ગ એ વખતે વધતો જતો હતો એ વસ્તુ ધ્યાનારી નહિ શકાય. એપાર્ટ હેડનો અરો હેતુ પ્રત્યેક વર્ગને પોતાના લત્તામાં અને પોતાની રીતે વિકસવા દેવો એ છે. નેટીવોના લત્તાઓમાં યુરોપીયનોની જવાબદારી નેટીવોના વિકાસપર દેખરેખ રાખવાની અને નેટીવોને મદદ કરવાના હેતુથી તેઓના પર સામાન્ય કુરીતણું ચલાવવાની છે.

વિનોબાજીનો સંદેશો.

આ કુંકી જીંદગીમાં આપણે કસોટી પર ચઢીએ. આ સંસારમાં આપણે જે થોડા ઘણા દિવસો રહેવા નું છે તેમાં બધાની સેવા કરી સૌનો પ્રેમ પ્રાપ્ત કરવા માટે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

જેણે આ દુનીયામાં આવી પૈસો પેદા કર્યો પણ પ્રેમ પોપો તેણે કંઈ પણ મેળવ્યું નથી. જેણે નામ મેળવ્યું પણ બધાનો પ્રેમ ન મેળવ્યો તેણે કંઈજ મેળવ્યું નથી. જેણે સત્તા પ્રાપ્ત કરી પણ બધાનો પ્રેમ સંપાદન ન કર્યો તેણે કંઈજ સંપાદન નથી કર્યું. આવો આપણો, બધાં સાથે પ્રેમ કરો અને બધાનો પ્રેમ પ્રાપ્ત કરો એ જ સવોદય સમાજનો સંદેશ છે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીન)

[ડર્બન (સા) કમીસનર રહીને, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. મેકફીલીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—આ.ઈ.ઓ.]

માણસ પોતાની ટેવોનો ભોગ થઈ પડે છે

આ બધુ માનને સારી અથવા ખરાબ ટેવો પડેલી હોય છે. અને ટેવોની અસર માણસની તંદુરસ્તી ઉપર થાય છે. સારી ટેવો હોય તો શરીર તંદુરસ્ત થાય છે. ખરાબ પડે તો રોગીષ્ટ થાય છે.

આપણા શરીરપર જેમ ચામડી વધે છે, હાથ પગના આંગળાંના નખ વધે છે અને માથાપરના વાળ વધે છે તેમ ટેવો પણ વધે છે. પરંતુ જે ટેવોને આપણે તોડી શકીએ છીએ. અમુક ટેવો કાઢી નાખી શકીએ છીએ અને બીજી કેળવી શકીએ છીએ. સારી ટેવો પણ કેળવી શકાએ છીએ અને બેપરવાઈ થી બેદરકાર બાબો પૂર્વક ખરાબ ટેવો પણ કેળવી શકાએ છીએ. મુદ્દો એ છે કે એ ટેવોની શરીરના અવયવોપર અને મનપર અસર થાય છે. એ અસર જો કુદરતી કાયદા અનુસાર તાબેદાર પડે તો શરીરનું સૌંદર્ય વધે છે કે તંદુરસ્તી સુધરે છે. કુદરતના કાયદાની વીરુદ્ધ જેવાય પડે તો શરીર કદરૂપું થાય છે કે રોગ સુધરે છે.

સૌંદર્યના બે પ્રકાર છે. કુદરતી સૌંદર્ય અને કૃત્રિમ સૌંદર્ય. કોઇના ચહેરાપર કુદરતી સૌંદર્ય હોય છે કે કૃત્રિમતાથી રચેલાં સૌંદર્યના કરતાં ઘણું સારું હોય છે. ચહે। કદાચ દેખાવડો નહિ હોય પરંતુ પ્રભાવશાળી, શાંત સૌમ્ય હશે.

જો દિનચર્યા ખરી અને સારી ટેવો પાડવાથી થઇ શકે છે.

આપણે વખતોવખત માનસિક ક્ષોભણીઓ અને ટેવોનું પાપ કાલકું જોઈએ. કેમકે આપણા વીચારો અને લાગણી ઓની શરીરપર ઘણી અસર થાય છે. કહેવાય છે કે વિચાર એ માણસની આરસી છે. જેવા વીચાર કરીએ તેવા દેખાઈએ. આપણને ઘણી વંદીમાં રાંસા વાની, ચાડું ચાલવાની, ઈરીશ્યાપણા ની, સ્વાર્થી, લોભવૃત્તીની ટેવો પડેલી હોય તો તેની આપણા શરીરપર અતિ વાર્ય પ્રતિકૂળ અસર થાય છે. તેનો ઉપાય શું?

સૌથી પ્રથમ આપણે આપણા દોષ સમજવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ કોઇ આપણને ઉશ્કેરવાને કંઈક કહેવું અથવા કરેલું જોઇ તો આપણે રીસાઇએ અથવા ગુસ્સે થઇએ છીએ, અને એ માનસિક સ્થિતિમાંથી મુક્ત થઇ શકતા નથી. તેનું કારણ એ છે કે તેની આપણા આખાં શરીરપર અસર થઇ હોય છે અને તે અસરને દૂર કરતાં ઘણો પરિશ્રમ કરવો પડે છે.

એ માનસિક અવસ્થામાંથી મુક્ત થવાનો ઉપાય એ છે કે જુદાં બાબતો વરસુમાં આપણ જવું અથવા કંઈક બીજું કામમાં પડી જવું. કરવા જોઈએ જવું અથવા કંઈક ચહેનતનું કામ કરવા બેસી પડવું. અથવા કોઇ ભગવાણી રમત રમવી. આવી તુરતજ શરીર માં થઇ રહેલી અસ્તવ્યસ્તતા શાંત પડી જશે. મોંથી બોલાતી પણ સારી અસર થાય છે.

પ્રાણાયમ શરીર સ્વાસ્થ્ય માટે ઘણી ઉપયોગી છે. અગાઉ કહેવામાં આવ્યું તેમ આપણે જોયા વીચાર કરીએ તેવા આપણે દોષમાં બેસીએ. બોટા વીચારો કરવાની ટેવ પડી ગઇ હોય તો. શરીર પર પણ તેવી જ માઠી અસર થાય છે. લોકોના ચહેરાપરથી એ પારખી શકાય છે. મોટા ભાગના લોકોના ચહેરાપર થી તેઓ કયો ધંધો કરે છે એ પારખી શકાય છે.

આ બાબતમાં એક દાખલો આપું. મારી એક દરદી ઘણા વર્ષથી સંધીવા ના દરદથી પથારીવશ હતી અને તેનું જીવન અકારું થઇ પડ્યું હતું. તેણે ઘણા ઉપચારો કર્યા હતા, ઘણા કીંમતી ઇન્જેક્શનો લીધાં હતાં, દવાઓ લીધી હતી અને અનેક લેપો કર્યા હતા. પછી કંટાળી જઇને તેણીએ મને કંઈક કરવા આજીજી કરી. કેસ બીલકુલ નિરાશાજનક હતો. છતાં આશા કદી છોડવી નહિ જોઇએ એટલે મેં મારું બનતું કર્યું. બરફથી તેણીને ઘણું જ દુઃખ થતું હતું પરંતુ કામ ચલાઉ રાહત થતી હતી. બોરાકમાં ફેરફાર ની પણ કંઈક અસર થઇ. કોમળો પથીની દવાથી ઈન્જેક્શનનું અને બીજી દવાઓનું ઝેર ઓછું થયું. ધીમે ધીમે તે સારી થઇ ગઇ. પરંતુ જે ધાર્યું હતું તેવું પરિણામ નહિ આપી શકયું. કંઈક અડચણ નડતી હતી.

પછી એક દિવસ પ્રકાશ પડ્યો. તેનામાં પોતાનાં છોકરાંઓ પ્રત્યે અસંતોષ અને તિરસ્કાર ભરેલો હતો તેનું વાસ્તવીક કારણ એ હતું કે તેને તેઓ સંતોષ આપતાં નહોતાં. એ જાણ્યા પછી તેને જરાતી હોમીયોપથી ની દવા આપવામાં આવી અને હીંમત આપનાર પરિણામ આવ્યું. છતાં તેના કુટુંબ પ્રત્યેનો અસંતોષ તેના હૃદયમાંથી ઓછો નહિ થયો અને તેનું મનમાં દુઃખ ચોળાયા કર્યું. વળી પુર્વે ભાવેલી વસ્તુઓને પણ તે યાદ કર્યા કરતી હતી પછી મેં સમજણ પાડી ઘણાએ કરવા જ કર્યો. કેટલીક વાર દવાને બદલે પણ માતાજીપર્યું વાપરવાની જરૂર પડે છે.

મારું હૃદય મેં કહ્યા કહ્યું અને તેને ખુબ ફાયદો આપ્યો. તેને સમજાવ્યું કે તે તદન ઠીક અને જરા જેવી હતી અને ઉંમરથી ઓટલી બારી હતી કે ક્ષમા જેવી વસ્તુનું તેનામાં નામ નિશાન જ નહોતું. મૃતપ્રાય થયેલા જૂનકાળને તે સંભાળ્યા કરતી હતી અને એક કંજુસ પેલાનાં ધનને બચાવી રહે તેવી રીતે તે એ વેરઝેરને બચાવી રહી હતી. તેણે હસીને કરી અને રહીકબળી. પરંતુ મેં તેને સાચ વસ્તુ જોવા કરી. તેને સમજાવ્યું કે તેના છોકરાંઓને તેના તરફથી ધમકીઓ અને ગાળો જ મળતી હોય તો તેઓ તેની પાસે આવી કઈ રીતે શકે?

પોતે છોકરાંઓ પ્રત્યે પ્રેમ ન બતાવે તો છોકરાંઓ પાસેથી પ્રેમની કઈ રીતે આશા રાખી શકે? પ્રેમ કંઈ બજાર વસ્તુ નથી. તેનાં સહી મજેલાં મનનું તેના બોડાળ થઇ મજેલાં અંગ પર પ્રતિબીંબ પડી રહ્યું હતું. તેને સુધરવું હોય તો તેને હદયની કોમળતા કેળવવી પડશે, મન નિર્વીકારી કરવું પડશે, વીચારો અને લાગણીઓ બદલવાં પડશે.

આ વસ્તુ કરતાં મને અને તેને અત્યંત આરે આવ્યું. હું થાકીને લોથ થઇ ગયો. બીચારી સ્ત્રીને ઘણું સહન કરવું પડ્યું પણ આખરમાંથી રોગ મુક્ત કેટલાક છે? પરંતુ બીજે દિવસે તેણે હસીને મારી સામું જોયું. અને એ દિવસની સાંજથી તેની સ્થિતિ સુધરવા લાગી. તેનાપર અજમાવવા માં આવેલા પ્રયોગોની વધારે સારી અસર થવા લાગી. તેને સુખ લાગવા માંડી; રાતે બેક કલાક ઉંઘ લેવા લાગી. બે મહિનામાં તે હસતી ફરતી થઇ અને પોતાના છોકરાંઓ સાથે મોકળા મને સહેલ કરવા લાગી. છોકરાંઓ પણ અવરનવર તેને મળવા આવતા થયાં. તેનું દરદ શાંત પડી ગયું. સાત વર્ષમાં પહેલીજ વાર તેને ઉંઘી સુધરી શકાઇ કે જેથી તેના વાંસાપર માલીશ કરી શકાય. સુજી ગયેલા સાંધાપરથી સોજો ઉતરી ગયો. આઠ વરસમાં પહેલી વાર તે દરદથી મુક્ત થઇ અને આખી રાત સુખ શાંતી થઇ. તેને લાગ્યું તો નહોતું જ પરંતુ માની નહિ શકાય તેટલો તેની તબીયતમાં સુધારો થયો. અને હું તેને એટલું બધું વહેમ, હોવા જતાં તેનો બરોબર દોસ્ત બન્યો. પછી મજેલી ખરાબ ટેવો દુર કરવાની અને સારી ટેવો કેળવવાની એ તાસીર છે.

વાચકો પત્રોને જવાબ

જૈન રતન કેરસરોડ

જૈન રતન કેરસરોડ લોહાનીસબર્ગ થી અમારી ઉપર તમે પત્ર લખી તમને—ગરીબ જૈનને મદદ કરવા લખ્યો છે. પણ તમારો પત્ર અમે બરાબર વાંચી નથી શકતા. મારે સારે અક્ષરે કોઇક પાસે લખાવો અને પૂર્ણ સરનામું આપો.

હીંદના લક્ષ્મીનંદનો

આ પણા હીંદમાં અત્યારે કેટલા માલેતા હશે? એની રૂપરેખા દોરતો આ લેખ ડિસેમ્બરમાં શ્રી. જીવનભાઇ રાઠોડે લખેલો છે. હીંદુ સ્તાનમાં સૌથી વધારે બીમંત કલકત્તા ના બીરલા ખાનદાન હીંદુસ્તાનના માલેક શા. ઘનશ્યામદાસ બીરલા ગણાય છે. પુજ્ય ગાંધીજીના તેઓ ખાસ અંગત મિત્ર હતા. ઉપરાંત તેઓ બહુજ પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિ છે અને મહાન ઉદ્યોગપતિ તથા સમર્થ વેપારી છે. બેન્કર અને જમીનદાર પણ છે. તેની માલેકીનાં વર્તમાનપત્રો ચાલે છે. રાજકીય પક્ષો ઉપર તેમનો કાબુ છે. કેમ કોમ્પ્રેસની બાજો બાંધનાં કારખાનાઓ, પેપરમિલો, બીમ, કંપનીઓ, હવાઇ સર્વીસો અને મોટર તથા સાઇકલનાં કારખાનાઓ છે. સાથે સાથે આયાત નિકાસની મોટી મોટી પેઢીઓ-હીંદના મોટા મોટા શહેરોમાં ચાલે છે.

મશહુર યુનાઇટેડ કમર્શીયલ બેંકની સ્થાપના તેમણે કરેલી એની ચીફ ઓફિસ થી વધુ પુંજી અત્યારે ભરાણ છે. આ બેંકના તેઓ ડાયરેક્ટર છે. તે ઉપરાંત બીજી અનેક કંપનીઓની બોર્ડના તેઓ સભાસદ છે. આપણી રાષ્ટ્રીય મહાસભાને તેઓ ખુટા હાથે સહાયતા આપે છે. ધાર્મીક ક્ષેત્રમાં, રાજકીય ક્ષેત્રમાં અને શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં તેમજ સામાજીક ક્ષેત્રમાં હીંદમાં વધુમાં વધુ સખાવત તેઓ આપી રહ્યા છે.

'હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' (દૈનિક) ન્યુ દિલ્હીથી અંગ્રેજીમાં જે પ્રસિદ્ધ થાય છે તે તથા 'હિંદુસ્તાન' (દૈનિક) હિંદી ભાષામાં પ્રકટ થાય છે તે તથા બીજાં 'ભારત' 'નાગપુર ટાઇમ્સ' 'પ્રકાશ' પ્રકાશનોગીરટ' 'લીડર' 'ન્યુ ઇન્ડીઆ' 'સર્ચલાઇટ' વિગેરે વર્તમાનપત્રોના તેઓ માલેક છે

આપણા મૃદ્ધસ્વીન સ્વ. સરદારશ્રી વલ્લભભાઈ પટેલના તેઓ પરમ મિત્ર હતા. તેમનો પરિવાર અને કુટુંબ વિશાળ છે અને બધા ભાઇઓ જુદાજુદા ક્ષેત્રોમાં કામગીરી બજાવી રહ્યા છે સૌથી બીમંત આપણા ભારત વર્ષમાં બીરલાજી છે.

જે પછી હરોળના શ્રીમંતોમાં બીજો નંબર તાતા શેઠનો આવે છે. મુંબઇના આ કરોડ પતિ મૃદ્ધસ્થે હિંદુસ્તાનના બધા ભારે ઉદ્યોગો પર પોતાનો ઝોકદારો કાયમ જમાવી દીધેલો છે. જમશેદપુરમાં લોખંડના એક જબરદસ્ત કારખાનાના આ તાતા શેઠ માલેક છે. જે કારખાનું એટલું બધું વિશાળ છે કે તેમાં પીસ્તાલીસ હજાર માણસો કામ કરે છે.

બીજા, એન્જીનીયરીંગ, રસાયણ, સીમેન્ટ, રંગ તેમજ કાપડની જાતજાત છત્રીસ મીલો પર તેમની માલેકી છે. તેઓશ્રી હવાઇ દળની વ્યવસ્થા માટે "ઓરીએન્ટ એવિએશન એંજનીયરીંગ લીમીટેડ" નામની કંપની સ્થાપી હવાઇ સર્વીસની સ્થાપના કરેલી છે, અને હિંદુસ્તાનમાં પણ મોટરો મોટા પ્રમાણમાં બનાવી શકાય તે હેતુથી વિશાળ પાયા ઉપર મોટરનું કારખાનું સ્થાપવાની યોજના તેઓ ઘડી રહ્યા છે.

તેઓ સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇંડીઆના માલેક છે અને એ બેન્કની પૂંજી પણ થોડી બધી નહિ પણ એક અબજ અને પચીસ કરોડ રૂપિઆની છે. આ તાતા કુટુંબ રાષ્ટ્રીય મહાસભાના એક સ્તંભ સમાન ગણાય છે અને તાતા સન્સ લીમીટેડના એક ડાયરેકટર ડો. જહોન મથાઇ અત્યારે આપણી મધ્યસ્થ સરકારના નાણા પ્રધાન છે. છેલ્લાં વિશ્વ યુદ્ધ દરમીયાન તેઓએ વાઇસ રોયની સરકારમાં બધા ઉંચા સ્થાને રહી ફરજ બજાવી હતી અત્યારે કોંગ્રેસ સરકાર સ્થપાઇ આવી અને આપણા હાથમાં સત્તાનાં સુત્રો આવ્યાં ત્યારે તાતા બેન્કના એક ડાયરેકટર શ્રી. સી. એચ. ભાભાને પણ આપણી સરકારમાં એક મંત્રીપદે નિયુક્ત કર્યા હતા.

શ્રી. બીરલાજી અને શ્રી તાતા પછીના ધન કુબેરની યાદીમાં શેઠ રામ કૃષ્ણ ડાલમીયાનું નામ આવે છે. આ કરોડપતિ ગૃહસ્થને જુદી જુદી ત્રીસ કંપનીઓ પર સંપૂર્ણ કાબુ છે. જેમાં ડોલમાઇટી ખાણો, વીજળીના અને લોખંડનાં કારખાનાઓ તથા બેંક, રસાયણ, વેપર્ણ, સીમેન્ટ અને વીમાની કંપનીઓ પણ છે. ઇન્ડીઅન નેશનલ એરવેઝ લીમીટેડની હવાઈ જહાજ સર્વીસ પણ તેમની માલેકીની છે.

ભારત બેન્ક સાથેનો એમનો સંબંધ માત્ર રીતે સંકળાએલો છે. શ્રી. બીરલા શેઠની માફકજ શ્રી. ડાલમીયા પણ બધા અખબારોના માલેક છે. અખબારી વ્યાપારમાં તેમનું સ્થાન "આ દેશમાં બીજા નંબરે આવે છે. તેમના મુખ્ય પત્રો 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિઆ' 'ઇન્ડિયન ન્યુઝ ક્રોનીકલ' 'સીવીલ અને મીલીટરી ગેઝેટ' 'નેશનલ કોલ' વિગેરે છે. આ વર્તમાનપત્રો કોંગ્રેસ નીતીના સમર્થન કરનારાં છે.

ચોથા ધનપતિ તરીકે આપણા દેશ માં શ્રી. વાલચંદ હીરાચંદનું નામ આગળ આવે છે. આ બીમાન મુંબઇ ના મહાન વેપારી છે. અને વહાણ વટાના ધંધામાં તથા નવાં વહાણો તાર્યાર કરી તે દ્વારા મોટી આપાત નીકાસ કરવી વિગેરે વ્યવસાયમાં તેમનું સ્થાન ચોખ્ખરે રહે છે. બેંક ઓફ બરોડાના તેઓ પ્રમુખ છે. હિંદુસ્તાન, ભરમા અને સીલોન વિગેરે રથળોએ જિલ્લ જિલ્લ ઉદ્યોગોની ત્રીસ કંપની ઓના તેઓ માલેક છે.

પાંચમાં 'ધનકુબેર સર ઘનશ્યામદાસ બીરલા છે. તેઓ સ્વ. સરદાર વલ્લભ પટેલના પરમ મિત્ર હતા. તેઓ બંગાલના બેન્કર, મહાન ઉદ્યોગપતિ, મોટા વેપારી અને બારે જમીનદાર છે. બધી કંપનીઓના તેઓ માલેક છે. આ કુટુંબ પણ અખબારી વ્યવસાયમાં બીજા નંબરે આવે છે બધા દૈનિક પત્રો પર તેમની માલેકી છે. અંગ્રેજી બેંક; રેલી બધર્સના તેઓ પ્રતિનિધિ છે. અને કોંગ્રેસે દ્વારા ચાલતી ઇમ્પીરીયલ બેંકના તેઓ પ્રમુખ ડાયરેકટર છે. ઇમ્પીરીયલ બેંક માં હિંદુસ્તાનની તમામ બેંકોનો ત્રીજો હિસ્સો સદા જમા પડેલો હોય છે તે બેંકના તેઓ ડાયરેકટર છે.

છઠ્ઠા લક્ષ્મીનંદન તરીકે સંયુક્ત પ્રાંત ના શેઠ સીંઘાનીયા ગણાય છે. એમનો મોટા પૈસાદાર અને નાની મોટી સેંકડા લીસ કંપનીઓના માલેક છે. રૂથી માંડીને લોખંડના કારખાનાઓ પર તેમનો કાબુ છે. અને હિંદનો સૌથ્થુ મોનોપ્લેનનો ઉદ્યોગ તેમના જ હાથમાં છે. આ સદ્ગૃહસ્થ સર પદમપત્ત સીંઘાનીઆ આપણી બંધારણ સભાના એક સભ્ય છે. એમને હિંદુધર્મ પ્રત્યે પુષ્કળ અનુરાગ છે અને બેંક ઓફ જયપુરના તેઓ માલીક હોઇ હિંદુસ્તાન કમર્સીયલ બેંક સાથે તેમનો સંબંધ ઘણો ઘનિષ્ઠ છે.

આ ઉપરાંત કલકત્તાના ડરપહાની શેઠ એક મોટા મુસ્લીમ કરોડપતિ ગણાય છે. ડરસાલની પ્રવૃત્તિઓમાં તેઓ ખુબ ધન ખર્ચે છે. મુસ્લીમ લીગને તેમના ખનદારા ઘણું ચોખ્ખુ મળેલુ. તેઓ હોમવાદી પણ પુરા છે. કોંગ્રેસી ધન કુબેરો વચ્ચે મુસ્લીમ મુદ્દી દારમાં ડરપહાની શેઠ એકજ છે. તેઓ મોપ્પા બોર્ડના ટ્રસ્ટી વિમાનના એક સભાસદ છે. અત્યારે હોંદના લક્ષ્મીનંદનોમાં ડરપહાની શેઠનું પણ સ્થાન છે, મોટા વેપારી ■ અને નાની મોટી ઘણી કંપનીઓના તેઓ માલેક છે.

ઉપરના શ્રીમંતોમાં બીરલા, તાતા, દાલમીયા, સીંઘાનીયા અને વાલચંદ વિગેરે હોંદની લગભગ એક સો પંચાસી લીમીટેડ કંપનીઓ કે જેમાં અબજો રૂપિઆની થાપણો છે તેમાપર પુરે પુરો અધિકાર છે અને પોતાની બેંકો ની મુદ્દી ઉપર પોતાની સત્તા જમાવી રહેલા છે અને પોતપોતાના આર્થીક સ્વાર્થની સિદ્ધિ માટે એક બીજાની બેંકે તેઓ હિંદુસ્તાનની મોટામાં મોટી છ બેંકો સાથે સારો સંબંધ જાળવી રહે છે. આ ધનપતિઓ જે બેંકો સાથે સંબંધ ધરાવે છે તે સેન્ટ્રલબેંક ઓફ ઇન્ડીઆ, યુનાઇટેડ કમર્શીયલ બેંક, ઇમ્પીરીયલ બેંક, હિંદુસ્થાન કમર્શીયલ બેંક, બેંક ઓફ જયપુર અને બેંક ઓફ બરોડા છે. ઉપરની બેંકોની પુંજી ભેગાંમાં ત્રીસ અબજ રૂપીયા સહેજે થાય છે.

આ શ્રીમંતોનો દેશી રજવાડા સાથે નો સંબંધ પણ ઘણો ઘનિ ઇષ્ટ છે. સીંઘાનીઆ શેઠ બેન્ક ઓફ જયપુરના માલેક અને જયપુર મહારાજા સાહેબ પણ આ બેંકના એક મોટામાં મોટા સંરક્ષક છે. ગ્વાલીયરના મહારાજા તાતા સ્ટીલ કંપનીના સહાયક છે. ભારત માં કોંગ્રેસ સરકારે સ્વ. સરદાર વલ્લભ ભાઇ દ્વારા રાજવીઓમાં જે રક્તહીન ક્રાંતિ સર્જીને જે મહાન સફળતા પ્રાપ્ત કરેલી છે તેમાં પણ આ મુદ્દી પતિઓ નો મોટામાં મોટો હાથ બજાવ્યો.

હિંદી સવાલપર યુનોની મહત્તનો ડો. મલાને કરેલો અસ્વિકાર

હિંદુસ્થાનથી જોહાનીસબર્ગના 'રટાર' નો રાજદારી બખરપત્રી જણાવે છે કે સાઉથ આફ્રીકામાં હિંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુકના સવાલપર હિંદ, પાકીસ્તાન અને યુનીયનની વચ્ચે મસલતોમાં મદદ કરવા એક કમીટી નીમવાની યુનાઇટેડ નેશન્સની ઓફરનો વડા પ્રધાન ડો. મલાને અસ્વિકાર કર્યો છે, પરંતુ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના ભવિષ્યના દરજ્જાપર યુનાઇટેડ નેશન્સ ના કમીશનની સાથે મસલત કરવાનુ તેમણે સ્વિકાર્યું છે અને કમીશનના સંબંધમાં કયારના આવી પણ ગયા છે.

યુનીયનની ધારા સભામાં તેમણે જણાવ્યું કે, પહેલી ઓફરનો તેમણે અસ્વિકાર કર્યો છે કારણ કે તેનો અર્થ યુનીયનની આનગી સત્તાની બાબતમાં યુનાઇટેડ નેશન્સની કમીટી દખલગીરી કરી શકે છે એવો થાય. એટલે એ ઓફરને વિષે આપણો જવાબ એ છે કે: "તમારો ઘણો જ આભાર, પરંતુ આમારું કામ અમે જાતે સંભાળીશું."

પરંતુ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના કમીશનના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના ભવિષ્યપર અને ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટના એ બાબત માં અભિપ્રાયપર સાઉથ આફ્રીકા, સાથે મસલત કરવાની સત્તા સાથે યુનાઇટેડ નેશન્સે યાપલેન્ડ, ડેનમાર્ક, સીરીયા, યુકને અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ના યુનો બાતેના પાંચ પ્રતિનિધિઓની એક કમીટી નીમવાને ઠરાવ કર્યો હતો.

આપણી બાબત તેના સંબંધમાં એ છે કે, સિદ્ધાંતની બાબતમાં નમતું નહિ આપતાં, એ સવાલનો ઉકેલ લાવવા નો હજુ સુધીમાં નહિ વીચારાયેલો એવો કોઈ બીજો માર્ગ છે કે નહિ એ તપાસવા અને તેને વિષે ઉંડાત કમીટી સાથે મસલત કરવા આપણે તૈયાર છીએ. તેનું પરિણામ એ આવી શકે કે, સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા અને તેને લગતી બાબતો યુનોની સત્તામાંથી દુર કરી મેન્ડેટની શરતોના આધારે તેનો અલગ રીતે વિચાર કરવામાં આવે.

આગલી સરકારે કહ્યું હતું કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાનો વહીવટ તે મેન્ડેટની આજ્ઞાનુસાર ચલાવશે. તેને આપણે આપણી સંમતી આપેલી છે અને મેન્ડેટની આજ્ઞાનુસાર સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાનો વહીવટ ચલાવવા આપણી ખુશી દરી વ્યકત કરી છે. ઉપરાંત કમીશન સાથે આપણે કયારનો સંબંધ બાંધ્યો છે.

પરચુરણ

—સૌરાષ્ટ્રના જાણીતા સેવક ત્રિવેદ્યું તેઓ પોતાના આશ્રમમાં જ્યારે ઉંઘતા હતા ત્યારે ૨૮-૪-૫૧ ની રાતે ગોળીઓ મારી ખુન કરવામાં આવ્યું છે. મનાય છે કે તેઓ જે કાર્ય કરતા તેનાથી કેટલાક ગરાસીયા ઓ ખુબ વિરુદ્ધ થઈ ગયા હતા અને આ ખુન પણ તેઓએ જ કર્યું હશે.

—૧૯૫૦-૫૧ સુધીમાં ભારતના પ્રધાનોમાંથી શ્રી. હરીકૃષ્ણ મહેતાજ કે જેઓ ઉદ્યોગ—અને વેપાર ખાતાના પ્રધાન છે, તેઓએ મુસાફરી અન્ય સૌથી વધારે ઉપાડયું છે. જ્યારે સરદાર પટેલે એક માઇનો પણ ઉપાડ કર્યો નથી.

અખીલ ભારતીય મુસ્લીમ કેનવેનશન

કેટલાંક વખત પહેલાં મળેલા અખીલ ભારતીય મુસ્લીમ કનવેનશનમાં કાશ્મીર સહિત અનેક પ્રશ્નોની ચર્ચા થઇ હતી. આશરે ૩૦૦ ડેલીગેટો દીલ્હીના સઘળા ભાગોમાંથી હાજર થયા હતા, જેમાં કેટલાક પાર્લામેન્ટના અને ધારાસભાના પણ સભ્યો હતા. ભારત અને કાશ્મીરની રાજકીય પરિસ્થિતિના જનરલ સેક્રેટરી મૌલાના મહમદ સફવાની સરદારી હેઠળ ૭ ઠરાવોનું ડેલીગેશન કારોબારીથી હાજર થયું હતું. પ્રમુખસ્થાનેથી સર સફવાદ સુલતાન અહમદે જણાવ્યું કે જયા રેફ્યુજારીમાં કરાંચી આવે મળેલી વિશ્વ મુસ્લીમ પરિષદ કેમ પણ રીતે દુનીયાના મુસ્લીમોનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવનારી કે ધરાવી દેશોનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવનારી પણ નથી, કારણ કે, ભારત ના દેશોની સર્વથા અવગણના કરવા માં આવી હતી.

તેમણે કહ્યું કે, મલ્યું તાજુબી ભરેલું છે કે, દીલ્હીના મુસ્લીમોને એ પરિષદ માં આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું નહોતું એ કે તેઓની સંખ્યા (સાડા ચાર કરોડની) જે લગભગ ૭૨ રાક, ઇરાન, ઇજીપ્ત અને તુર્કીના તેઓના સહધર્મી ઓની બેટલીજ હતી. તેમણે કહ્યું કે, "જે પરિષદે રચનાત્મક રાજનીતી જે સઘળા દેશોમાં શાંતીની હતી તેને ગુંચવી નાખી હતી."

સર ઝફરૂલ્લાહ અહમદે કહ્યું કે, "મુસ્લીમ દેશો, મુસ્લીમ રાષ્ટ્રો અને મુસ્લીમ સંપ્રદાય એ સઘળાં નામો અમુક હદ સુધી સાચાં છે પરંતુ તેથી આગળ તે બંધારણે મેર રસ્તે દોર નારાં છે. આપણે મુસ્લીમ સંપ્રદાય સેવી શું તો અન્ય દેશોના આપણા ભાઇઓ અને ધર્મોઓ પહેલી સંપ્રદાય, હીંદુ સંપ્રદાય, ખ્રીસ્તી સંપ્રદાય, અને યહુદી સંપ્રદાય સ્થાપશે. અને તો પછી તમ મારો અકબાઇવાળા સંપ્રદાયો થઇ જશે અને માનવ સંપ્રદાયના પ્રાણભૂત સિદ્ધાંતની હતા કરવા મંડી પડશે."

જનાબ ટી. એમ. બારીએ કહ્યું કે, "હવે એ વખત આવેલો છે, જ્યારે મુસ્લીમ આલમજનતામાં નવું નેતૃત્વ ઉભું થવાની જરૂર છે કે જે આપણને કોમીવાદ, વર્ગવાદ, દેશો અને અજ્ઞાનતા માંથી ઉગારે."

તેમણે કહ્યું, આજાદ હીંદમાં અને તેના બંધારણમાં મુસ્લીમોને પોતાના આદમ વીકાસને માટે પુરેપુરી તક મળેલી છે."

વધુમાં તેમણે કહ્યું: આ કનવેનશન નો એક હેતુ, પાકીસ્તાન જે હીંદની સમસ્ત મુસ્લીમ વસ્તીની બલી ચોરવા નો દાવો કરી જે અનિષ્ટ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે તેનો વીરોધ કરવા નો અને તેને અટકાવવાનો છે, એવો દાવો જુઠો અને ભ્રમોધ ભરેલો છે એટલું જ નહિ પરંતુ હીંદના મુસ્લીમો ની સહીસલામતીને બેધમ ભરેલો છે કેમકે તેનો અર્થ એવો થાય કે પાકી સ્તાનના બે રાષ્ટ્રોના સિદ્ધાંતને હીંદના મુસ્લીમો આડકતરી રીતે સંમત છે. જે દેશ ભક્ત મુસ્લીમો હીંદની આજાદી ની લડતમાં પરંપરાથી આગ લેતા આવેલા છે અને તેને માટે ગર્વ લે છે, તેઓને એ સ્થિતિ અસહ્ય છે એટલું જ નહિ પરંતુ તિરસ્કાર ભરેલી છે.

જનાબ બારીએ વધુમાં કહ્યું કે, "હીંદના મુસ્લીમો હીંદના વફાદાર નાગરીકો છે અને સ્વેચ્છાએ સિવકારેલી પોતાની માતૃભુમીને ખાતર યુદ્ધમાં પોતાનું લોહીનું છેલ્લું ટીપું રેડવા અને શાંતીમાં પોતાની સઘળી શક્તી વ્યય કરવા તયાર છે."

કુંડ મુદત પર કરાંચીમાં મળેલી વિશ્વ મુસ્લીમ પરિષદમાં ભળેલા પ્રતિનિધીઓને તેમણે પાકીસ્તાને પોતાનો હેતુ સાધવા ચુંટી કાઢેલા પાકીસ્તાનના નીમાયેલા લોકો તરીકે વર્ણવ્યા.

સામાજીક ચર્ચા

ચર્ચાપત્ર

પ્રિય મોન,

તમારો પત્ર મળ્યો તે વાંચી ખુબ ગંભીર વિચારમાં હું પડયો હતો આથી કાંઇ પણ નિર્ણય પર આવ્યા વગર પત્ર શું લખું એ વિચારે આજ સુધી પત્ર લખવા ન પામ્યો.

તમારા પત્ર પછી મેં મિત્ર મંડળો માં ચર્ચા કરી અને તમે જણાવેલા કારણોનું ઉંડાણ તપાસ્યું. ચર્ચા કરતાં એ વીચારો પર હું આવ્યો કે તમે જે બાંધ આફેપો પુરાપોપર મુકયા છે તેજ આક્ષેપો પુરૂષો તમારા પર મુકે છે. આથી મુખ્ય કારણ તો એજ જણાય છે કે આપણે પશ્ચીમનું અનુકરણ કરીએ છીએ. આથી તેમના જોગ વિલાસનું પણ અનુકરણ કરવા જતાં આપણાં જીવનમાં તે બધુ મેસતા ન કરી શકયા અને આથી જીવનમાં અસંતોષ પેદા થયો અને તે અસંતોષે દંપતીની મધુરતાને કડવાસથી ભરી દીધી આ કડવાસ ન થાય તેને માટે છોકરા છોકરીને પરણાવતાં પહેલાં તેમને પોતાની જવાબદારીનું ભાન આપે શીખવવું રહ્યું અને પોતાના ગુજરાન માટે પોતાના પગપર ઉભા રહેતાં થવાં પશ્ચીમ પરણામ એ પણ શીખવવું રહ્યું. પુત્ર કે પુત્રીને પરણાવના મા બાપ મુર્ખના નીયમોનું પાલન કરી પરણાવે છે. અને પુત્ર પુત્રીની માનસીક સ્થીતી પશ્ચિમ નિયમોના બંધનમાં હોય છે. દાખલા તરીકે, અનીલ નામનો યુવક આ દેશમાંજ જન્મ્યો છે. અભ્યાસ પણ આ દેશ માં પશ્ચીમવાસીઓ માંજ પુર્ણ કર્યો છે. મા કે બાપ પોતાની જીંદગીમાં કોઇ પણ પ્રસંગે અનીલને પુછવાની જરૂર સમજી નથી કે તારે કેવી પત્ની જોઇએ

વિવિધ વિષય

શ્રી. હંસરાજ દેગામ પ્રાંતિક પ્રબન્ધકારી મંડળ

શ્રી. હંસરાજ દેગામ પ્રાંતિક પ્રબન્ધકારી મંડળનું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૧૩-૫-૫૧ ના રોજ ચારરીલીસ શ્રી. વદન ભાઇ કુલભભાઈના મુકામે શ્રી. દેવભાઇ વસનજીના પ્રમુખપણા નીચે થયું હતું. સ્વાગત પ્રમુખ વસન ભાઇ કુલભભાઈ અને સ્વાગત મંત્રી નાગરભાઇ મેરારજી એ સભામાં હાજર થએલા ડાલીનોનું સ્વાગત કર્યું હતું. સ્વદેશથી આવેલ વદનભાઇ કુલભભાઈને પણ આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. તેમણે મંડળને ૧ ગીની ભેટ આપી હતી. સ્થાનિક નેતાઓ અને ડાલીનોના થએલાં અવસાનો માટે પ્રમુખશ્રીએ દીલગીરી દર્શાવતા ઠરાવ મુકાયો હતો જે સૌએ ઉભા થઈ પસાર કર્યો હતો. બાદ મંત્રીનો ગત વર્ષનો હેવાલ તેમજ હિસાબ રજુ થયો હતો જે સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો. હસાબનોને માસીક ફી વિગેરેને માટે અપીલ થતાં પા. ૧૮-૧૦ ની રકમ તેજ વખત ભરાઈ ગઈ હતી. બાદ નીચેના નવા કાર્યકરોની ચુંટણી થઈ હતી: પ્રમુખ: ભાણાભાઇ છીબાભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ: દેવાભાઇ વસનજી તથા રણછોડભાઇ અભાભાઇ, મંત્રી: રતનજી નાગરભાઇ, સહાયક મંત્રીઓ: વદન ભાઇ કુલભુજ અને ડાહ્યાભાઇ મકનજી; ખજાનચી: કુંવરજી બીખાભાઇ, ઓડીટર: પરસુભાઇ જમાભાઇ. બાર કાર્યવાહક સભ્યો ચુંટાયા હતા. સભા તરફથી થએલા ઠરાવોમાંનો એક શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ આ દેશ ની હકારની રંગભેદની નીતી સામે જનતાને જાગ્રત કરવા ૧૪ દિવસના રોજા સામુહિક ઉપવાસ સહાયતા રૂપે પુરા થયા તે બદલ તેમને અભિનંદન આપનારો થયો હતો. બાદ વંદે માતરમનું રાષ્ટ્રગીત ગાઇ સભા બરખાસ્ત થઈ હતી.

ડરબન કેન્દ્ર પ્રચાર સમીતી

આ સમીતીની રચનાના ગત વર્ષના મે માસમાં કરવામાં આવી હતી. સમીતીનું મુખ્ય ધ્યેય હીંદી વર્ગો દ્વારા હરી રાષ્ટ્ર ભાષાનો પ્રચાર કરવાનો છે. તેને અંગે રાષ્ટ્રભાષા પ્રારંભિક પરીક્ષા થયા હતી જેમાં ૭૬ બહેન અને ૧૬૫ ભાઇઓ દાખલ થયાં છે. ગયા માસમાં શ્રી. હીંદી શિક્ષા સંઘ, નાગપુર તરફથી આવી, બાદ વિનોદની ઉજવણી રાખવામાં આવી હતી. તા. ૧૬ મીના સમીતીની વાર્ષિક સામાન્ય સભા મળી હતી જેમાં નીચે પ્રમાણે કાર્યકરો ચુંટાયા હતા: પ્રમુખ: શ્રી. મોહન મણી, ઉપ-પ્રમુખો: ડો. એન. બી. દેસાઇ અને નરસિંહભાઈ ચેલા-ધર; મંત્રી: બચુભાઇ પરસુભાઇ; માનદ મંત્રીઓ: મેસર્સ કે. જે. દેસાઇ અને મેસ. એચ. મુસેલીયા; ખજાની: મેસર્સ એન. વી. મહેતા, એસ. બી. પટેલ, ટી. પ્રાણજીવન, એન. કે. મીસ્ત્રી, જી. એન. જોશી, એસ. જે. મહેતા, ડાહ્યાભાઇ ભીખાભાઇ, બચુભાઇ રામ જી, શ્રીમતી બદામેન દેસાઇ.

શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

ફોહાનીસબર્ગના શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયનો વાર્ષિક ઉત્સવ તા. ૬-૫-૫૧ અને તા. ૫-૫-૫૧ ના દિને ગાંધી હોલમાં ઉજવાયો હતો. શાળાના બાળકો તરફથી શાળા ને લગતાં ગીતો, ગરબા, રમુજી નાટીકાઓ, અભિનય ગીતો, દુહાઓ વગેરેનો મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો.

આવા જલસાઓ માટે ગાંધી હોલ નાનો પડતો હોવાથી પ્રેક્ષકોના લાભાર્થે ઉત્સવ બે દિવસ રાખવામાં આવ્યો હતો.

શાળામાંથી ધોરણ ૭ પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને "શાળાન્ત પરીક્ષા" પાસ કર્યાના સર્ટીફીકેટો આપવામાં આવ્યાં હતાં. અને ગયે વાર્ષિક પરીક્ષા માં પહેલા ત્રણ નંબરે પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો વહેંચવામાં આવ્યાં હતાં.

શાળાના પ્રીન્સીપાલ તરફથી રજુ થએલા રીપોર્ટમાં શાળાના શિક્ષણમાં માતૃભાષા ગુજરાતી, ગણિત, હીંદનાં ઇતિહાસ-ભૂગોળ, હીંદી, ધાર્મીક શિક્ષણ વગેરે શિખવાય છે. દર શુક્રવારે બાળકોને રોળવણી વિષયક રીલ્મ બતાવવામાં આવે છે. દર રવીવારે સવારે પ્રાર્થના-આરતી વગેરે કરાવ્યા બાદ બાળકોને કસરત, રમત ગમત અને સંગીત શીખવવામાં આવે છે. મોટા છોકરાઓને ક્રીકેટ, ફુટબોલ, નેટબોલ-ટન વગેરે રમતો રમાડવામાં આવે છે. શાળામાં ડીસ્પેન્સરી સેવાશાખડી પણ ચાલુ કરી છે. જેમાં બાળકો ચોતેજ વિષયો પસંદ કરી તે પર ચર્ચો કરે છે. વળી વર્ષમાં બે વખત શાળાનીજ જલસામાં બધાં બાળકોને શાળા બહાર પીકનીક માટે લઇ જવા માં આવે છે.

ઉત્સવ પ્રસંગે જનતા તરફથી શાળા ને પૌંડ ૧૨૫ જેટલું દાન મળ્યું હતું.

શાળાનાં સંચાલન માટે શ્રી બિલાપ બીજા ૬ંપ માસ આવક નથી. તેથી બાળકોમાં વાલીઓને શાળાની ફી નીયમિત ભરી દેવાની વિનંતી કરવા માં આવી હતી. અને રક્ષાબંધન વિગેરે ઉત્સવો પ્રસંગે શાળાને સારૂ દાન મળે છે તેવું કાયમ રહે એવી વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

શાળાની મુશ્કેલીઓ

શાળા કમિતિના પ્રમુખ તથા મંત્રી એ શાળાની મુશ્કેલીઓ વર્ણવી હતી. શાળામાં આજે ૫૦૦ બાળકો અભ્યાસ રહ્યા છે. તેમને બેસાડવા શાળામાં આજે ૧૨ શિક્ષક-શિક્ષિકાઓ કામ કરે છે. આ બાળકો માટે વર્ગો ખુટે છે. શાળા નાની પડે છે અને શાળા ની બસ પણ નાની પડે છે. બસ જુની થઈ છે અને વારે વારે સમાર કામ માગે છે. તેથી શાળા માટે વધારેનાં કલાસો તથા નવી બસ માટે વ્યવસ્થા કરવા બધા વાલીઓ અને સજ્જનોને તેમનો ઉદાર હાથ વિદ્યા દાન અર્થે લંબાવવા વિનંતી કરી હતી.

ડૉ. ર્દિ. સેના સમાજના પ્રમુખ તથા મંત્રી તથા અન્ય વ્યક્તિઓ એ પ્રાસંગિક વિવેચન કર્યાં હતાં.

દારૂમ'ધીપર રાષ્ટ્ર સંઘમાં અપીલ

અમેરીકન ટ્રસ્ટીશીપ નીચે આવેલા પલાઉ નામના બેટની સ્ત્રીઓએ રાષ્ટ્ર સંઘને અપીલ કરી જણાવ્યું છે કે રાષ્ટ્ર સંઘે દારૂબંધી કરવી જોઇએ. અમે દારૂથી ખુબ હેરાન થઇ ગયા છીએ. અને તેનાથી થતાં અનીષ્ટો થી બહુજ ત્રાસી ગયા છે.

આનો જવાબ ચર્ચાબાદ એ આપ્યો કે આ સુધારો અતેજ કરવો જોઇએ. કાલુનથી નહીં થાય.

---

૧૨૫ વર્ષ

—તાજ રોયલ મુલ્ક અમેરીકામાં પહેલવહેલો માનવી ૬૦૦ થી ૧૨૦૦૦ વર્ષ પહેલાં એશીયાથી આવેલો.

—મુંબઈના હીંદી યુવાનો હિમાલય ઓળંગી બીજી બાજુ કાશ્મીરના એક પ્રાંતમાં પહોંચી ગયા હતા. તેઓએ ૨૫૦ માઇલ પગે પ્રવાસ કર્યો હતો અને ૧૭,૫૦૦ ફીટ ઉંચે ચઢયા હતાં. ત્યાં સુષ્ટીમાં જોવેલી ખાલ્કા કાશ્મીર થી પણ સુંદર દેખાતી હતી. પંદ પછી ઉપર બરફ અને બરફના કટકા જો પડતી આવતાં જણાતાં હતાં.

—પા. ૨,૩૨,૧૪,૦૦૦ ના ખર્ચે ૩૬ માળનું યુનાઇટેડ નેશન્સ સેક્રેટરીએટ-બેઇલનું નવું મકાન ન્યુયોર્ક શહેરના મધ્ય ભાગમાં આવેલું છે અને તે હવે તૈયાર થઇ ગયું છે. સેક્રેસક્રેસ વાળાં મકાનને યુદ્ધ સામગ્રીઓ બનાવવા ના કારખાનામાં ફેરવી નાખવામાં આવ્યું છે.

—કેટલેક કેકાણે હીંદમાં યુવકોએ એવી પ્રવૃત્તિ કરવા માંડી છે કે લગ્ન માં ઘેર ઘેર જઇ અદલાબદલીનું જે ટંક ભોજન ન કરવા સમજાવવું અને તેઓના નામ લખી લઇ તેમની પાસે થી બે ટંકમાં વધેલું અનાજ ઉઘરાવી લઇ જવું. થતાં તે બીહાર "દુષ્કાળરા રાહત સમીતી"ને મોકલી આપવો.

"બિલાપ"

તંત્રી: મણેક મેવાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વંચિવું મુશ્કેલ અને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચૌદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ પે રવેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અક્ષરો શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૧ મે	હીંદુ ૨૦૦૭ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ કદીમ	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૫	વદ ૫	૧૮	૨૫	૬-૪૦	૫-૦૬
શની	૨૬	,, ૬	૧૯	૨૬	૬-૪૧	૫-૦૬
રવી	૨૭	,, ૭	૨૦	૨૭	૬-૪૨	૫-૦૪
સોમ	૨૮	,, ૮	૨૧	૨૮	૬-૪૩	૫-૦૩
મંગળ	૨૯	,, ૯	૨૨	૨૯	૬-૪૪	૫-૦૨
બુધ	૩૦	,, ૧૦	૨૩	૩૦	૬-૪૫	૫-૦૧
ગુ	૩૧	,, ૧૧	૨૪	૧	૬-૪૬	૫-૦૦

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ આપ્યો છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(સ્વ.મણિબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સામે		
	બહુજનસમાજ	૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૪
જીવન પરોઢ (શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ		
શ્રીનાકસ આશ્રમ ના ટેટલોક પ્રતીકાસ		
પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન		
અનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૫ ૦
ધર્મોત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૪
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો		
	ઇતીહાસ	૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી		
	(મણુદાસ ચોકસી)	૫ ૦
બાપુ-મારી-મા	મણ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો ૨	(આશ્રમની	
બેનો ઉપર)	સંપાદક મંડળ સહિત	૨ ૬
બાપુની	કાળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
	ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૬
	,, ચોથો	૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના	
વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૨ ૬
મંગળ પ્રભાત		૬ ૦
બાપુની	કારાવાસની	કહાણી
(આગાખાન મહેલના જેલરીક વાસનો		
ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.)		
	કીંમત રૂા. ૨૫/૦.	
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૦ ૬
,, ,,	,, ૨.	૦ ૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૫ ૦
મહાપુરૂષના છેલ્લા દિવસો		
	(નીલાલાલ)	૧ ૬
બાપુના–બા ને પત્રો		
	(મણુબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
હસ્તુબાના સ્મારક અંકે		૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંકે		૨ ૦
બાપુની ગાંખી		૬ ૦
ગાંધીજીની સાંકળપ્રત આત્મ કથા		
	(મણુદાસ ચોકસી)	૨ ૬
વ્યવહારૂ ધર્મ બોધના	(ગાંધીજી)	૫ ૬

શ્રીશંકરલાલ બચ્ચુભાઇના કૃત

ગુજરાતીનો વીકાસ ઈ. સ. ન. ૩	૦
ગીતા અંજન (ગીતાજીનો સમગ્ર	
સમય જોગી રીતે વ્યવસ્થા કરેલો	
અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા ભજની (ગીતાના ગુજરાતી	
ભજનો)	૧૬ ૦
ગુજરાત અને મહાવીર	૧ ૬
કોણ પુરૂષ કહેવાય (બાલ ગીતો)	૦ ૬
પુરાણમાં વેચાતી પૂરતા-ઉપર પુસ્તકો	૦
પ્રસંગ અનુસારે જે જેવા લખાયા	
છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
સમુણી કાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	
	૧૫
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર ૧	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ ૩	૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	
	૧ ૦ ૦

ડેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી ફ્રેમિલ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુપનહી રહેવાણ	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હસતી અથવા સંસ્કૃતીનું આથી		
	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(રાધાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના પ્રતીહાસનું રેખા		
દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૩–૦
ટોલ્સટોય અને શાક્ષ		૨ ૦
ઓતરાતી વિભુતીઓ		
	(રાધા કૃષ્ણન)	૧ ૩
બુદ્ધ લીલા		૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ કથાવલી		૫ ૬
ગોળીયત સ્કીમ		
(રશીયા વીશે અમૂલ્ય લેખ)		૧૦ ૦
ટોક સ્પીકાસના કથાનકો		
	(બાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૬
હજરત મહમદ		
(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું)		
પાર્વતી (બાલ-પુસ્તક)		૧ ૦
ટોલ્સટાય	(રાધા કૃષ્ણન)	૧ ૬
રામાયણ કથા	(" ")	૫ ૦
ઉંદરી રાજા ચરીત્ર		૦ ૮

ઉત્તમ નવલકથાઓ ટોલ્સટોય કૃત

રાની ખ્રોન (બાર્તા)	૨ ૬
અન્નાકારના સીમાડા (સારીક)	૩ ૦
બે નવલકથાઓ	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૬

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આત્મકથા	૬૨ ૪
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૨ ૧
છવી	૭ ૬
જીવન-પ્રભાત	૪ ૦
જેલની	૭ ૬
નવીનતા	૧૦ ૦
દેવદાસ	૫ ૦
બુધી	૮ ૬
રેખાચિત્ર	૫ ૦
વિપ્ર દાસીઓ	૬ ૬
શુભદા	૬ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ પુત્ર	૬ ૦
ગોરા (બે ભાગ એકસાથ)	૫ ૦
અનુરાધા અને બે બીજા	૧ ૧
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચતુરી	૩ ૦
ચારપ્રકા	૫ ૦

દુરી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને મતીમાં	૪ ૬
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
ચુનારો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
ચોરાની વાતો	૧ ૦
છોડી ભાભા	૧૭ ૦
જોસન જોબમ્સ નવલકથા	
ભા. ૧–૨ સેટની	૧૭ ૦
જ્ય સીંહ સીધરાજ	૧૨ ૦
જાનકીદુ ગોરેલ	૫ ૦
આશ્રમ ભજનાવલી	૧ ૩
મંગળ પ્રભાત	૧ ૦
અમુપુર ધોરા	૮ ૧
આકાશનું બીજ ભા. ૧ ૨	
સેટની	૧૮ ૧
આરતી કથા	૩ ૦
અમરસ (બાર ગુજાનો સેટ)	૧–૧૨–૧
અપુની વાતો	૧૫ ૬
આંસે ભર્યા	૧૧ ૦
આખંડ જોડી	૪ ૦
આવાલા વાવરા	૭ ૬
ઉન્મત્ત ગોરેલ	૭ ૦
ઉંડા અંધારેથી	૫ ૬
ઉલીબાદ	૮ ૧
અલતાની રોમાંચ	૪ ૬
ખીસા કેપ્યા	૭ ૦
ખરખા બાપુ બાપુજીના જીવનને	
ઉપાડુ પાડતી નોવેલ	૭ ૧
ગ્રોસ ગ્રંથ	૧૧ ૧
ઘેલછાના કાલા	૭ ૬
ચેતુર્ભુજ	૫ ૦
ચિત્રાલખા	૫ ૦
ચમંકુ	૪ ૬
ચતુર મુલ્લા	૩ ૬
ચારપ્રભા	૭ ૦
૧૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૪ ૦
૮૮ પહેરે.	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુખર્યું સુખ	૨ ૦
,, ,, ,,	૩ ૩
બળવાન બનો	૨ ૦
બીત દેરી અને બીજી વાર્તાઓ	૨ ૩
ઉત્તરા	૭ ૦
ભોગેલું આરોગ્ય	૩ ૦
મહાભારતના પ્રસુનો	૩ ૩
મોજ વિચારણા	૨ ૦
યતીમંદીર	૩ ૦
રંજ લીલા	૨ ૩
રૂપાની ગાય	૨ ૮
લગ્ની	૫ ૦
રસ પુર્તીઓ	૩ ૦
પુનો સેવક	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધની	૧ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૬
ડ્યોસ્કાઓ (નાનાબાર વાર્તા)	૨ ૧
મહાન મુસાફરો	૧ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ગુજરાતના ચોરાં	૩ ૦
દેશ દેશની ચોર કથાઓ	૮ ૧
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સોક્રાતસ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
હમણી આફ્રીકા યે	૫ ૬
ચોકાલ	૧ ૦
ઉમરો પ્રકાસ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૧
મુંદરાનો ચમત્કાર	૧૪ ૧
શહીદોનો સંદેશ	૪ ૧
મુક્તતા પ્રશ્નો	૭ ૧
કુદાની રમઝટ	૬ ૦
લાલ મીયાનો ડાયરો	૪ ૬
દીન ચર્યા	૭ ૬
ઇસ્લામની	૧ ૦
ગાલર કથાઓ	૮ ૧
અંત:કરણના હાસ્ય પ્રસંગો	૧ ૦

સુપ્રસીદ્ધ લેખક ગેબાણીની નોવેલો

અપરાધી	૮ ૧
અર્પણની	૭ ૦
તુલસી કયારો ગામડાના નવલકથા	૭ ૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૧
પુરાતન ચરીત	૫ ૦
બીજેલા હાથ	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૧
સાગરાણી	૧૧ ૧

નવલ કથાઓ

કુપાસાય	અંજાની કાંકણી
નવલકથા. કીંમત	૮/-
રાધારાણી ગામડાના કાંઠે	૨૫/-
નવલકથા	૨૫/-
સુધી પાસેય	અનુવાદ કરેલ
જીવન ચરીત્ર.	૪/-
વિદોહી આત્મા (ચરીત્રકથાત્મક	૮ ૧
પ્રેમ બીંદુ (અનુવાદો)	૦ ૬
ક્રાન્તી	૦ ૬
વેણીના ફુલ	૧ ૧
પ્રવાસવર્ણન પત્રો	૦ ૬
ભાગ્ય નિર્માણ (અનુવાદ)	૧ ૧
રાવણ ભા. ૧–૨ પ્રત્યેની	૧ ૬
ઉંદરની પ્રસાદી	૧ ૦
કલાની સાધના	૫ ૧
ઈંગ્લાના ચાર્લ્સ વાર્તા સંગ્રહ	૨ ૧
ચક્ષુ પુતળી	૫ ૧
ચેખીના બાપુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
છોડની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
ચતુરપણ અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિપ્રદાસ મંદિર	૧ ૦
રૂપારાણી	૦ ૧
સાગર સાહસ	૧ ૦
સોરઠી ભજનાવલી	૧ ૦
સોરઠી બહારવટીયા	૧ ૦
હસતા છોકરા	૧ ૦

આ ઓરીસેથી આપી.

Indian Opinion, Phoenix, Natal

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યાવ ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૧

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પ્રાથમ રહસ્ય અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
નવું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહીત્ય પઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" છઠ્ઠુ	૨ ૬
ઘર બેઠા ઇંગ્લીશ શીખવા માટે પઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૨ ૦

નુતન બોધન માળા આ માળા માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બોધન તાલીમ વર્ગ

" " પ્રેરક ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેની કીંમત	૧ ૦

નવસુત્ર વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

આદિત્ય માટે વાચન પ્રકારના વર્ધાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧ ૩
" ત્રીજ	૧ ૩

વિકાસપીઠ વાચન માળા

બાલમુ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચોથી "	૧ ૬
પાંચમી "	૩ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

બાલોક લખીઝ

બોણી ૧	૧ ૧
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

દેશ ભક્તોની સુષ્ટી	૨ ૬

ચિત્રપુસ્તકાવલી

સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકો	૨૬ ૧
સેટ બીજાની	૨૬ ૦

કીંમત મંગાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર ચારણીઓના સેટની ૨૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રસમુક્ત પુસ્તક	
કીંમત	૨ ૦
ઢોર પશુઓ	૧ ૬
શીકારીઓની સફર	૪ ૦
પુષ્પિનો ભાલવાહ	૫ ૩
ભુખ અને કેતારી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૬

ઉપરના રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જુદા જુદા સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૩ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨. -

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ મુલ્ય પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત ૧૪/-

લીલા	૫ ૧
પીલુ	૫ ૧
બાલુ	૫ ૧
બાળકોનો ઓધિય	૧ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બપટી પુળ	૧ ૦
ચતુરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન મોતી	૧ ૦
ગાંધી	૫ ૧
બાલકોની રોચકમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ.

શ્રી હર્ષ	૬ ૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧ ૦
ચતકામા	૭ ૦
વર ૧ પુર (રસમુક્ત નોવેલ)	૧૦ ૦
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૧
રત્નારણ્ય	૧૦ ૦
ભાઇનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની બલાઇ	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૧
રંજનબાલ ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદવી	૭ ૧
દીનાનાથ	૧૦ ૧
ઠેબાયનો ભોગ	૮ ૦
જીવન મંદીર	૮ ૧
ભામ તમાચી	૬ ૦
જીવતર	૭ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીવેશ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૧
પુર્વાશ્રમ	૭ ૬
ત્રીનીષ તાપ	૫ ૦
બાકી ભમો	૫ ૧
બાબવારી	૧ ૧

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix,

NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	8
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.G. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	8
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHIJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	8
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
ASRAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEAL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	8
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9685.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા:- મફતભાઈ મણીભાઈ પટેલ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરચ્યુન પ્રીન્સ ફેમસ બિસ્કીટ વિગેરે, મનમોહક અને બનાવીને વેચીએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું ગુજરાતી ખુશ' ફેમ, મમરા, ચવિતમ, ચવાણા, પોપટ વિગેરે વગેરેમાં નામ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વગેરે માટે ઉપરોક્ત બનાવટમાં ઓર્ડર મોકલવાથી ફ્રેશ બનાવટમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3580.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જોબરોલ વેપારી :—

——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5 0
GORA	(Novel)	9 0
MASHI	(Novel)	5 0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3 6
CHITRA	(Play)	3 6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	2 6
RED OLENDERS	(Play)	4 0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5 6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6 0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3 9
REMINISCENCES		5 6
POEMS OF KABIR		3 9
POST OFFICE	(Play)	2 6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5 0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44 45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	0
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 22—Vol. XLIX. FRIDAY 1ST JUNE, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ☆

THE AIM OF A NON-VIOLENT RESISTER

As to the outcome of a struggle waged by non-violence, we must understand one point thoroughly. The aim of the non-violent resister is not to injure, or crush and humiliate his opponent, or to "break his will," as in a violent fight. The aim is to convert the opponent, to change his understanding and his sense of values so that he will join wholeheartedly with the resister in seeking a settlement truly amicable and truly satisfying to both sides. The non-violent resister seeks a solution under which both parties can have complete self respect and mutual respect; a settlement that will implement the new desires and full energies of both parties. The non-violent resister seeks to help the violent attacker re-establish his moral balance on a level higher and more secure than that from which he first launched his violent attack. The method withdraws a mistaken support not in order to harm the opponent but to help both parties into a more secure, creative, happy and truthful relationship."

—Richard Gregg, author of "The Power of Non-violence."

અહિંસક રીતે લડનારનો હેતુ

"અહિંસાથી થએલી લડતના પરિણામ વિષે એક મુદ્દો આપણે પુરેપુરો સમજવાની જરૂર છે. અહિંસાથી લડનારનો હેતુ હિંસાથી લડનારની જેમ પોતાના વિરોધીને ધ્વસ્ત કરવાનો, કે તેને કચડી નાખી તેનું માનભંગ કરવાનો અથવા તેની પ્રજ્ઞાને તોડી પાડવાનો નથી હોતો. તેનો હેતુ વિરોધીનો હૃદયપલટો કરવાનો, તેની બુદ્ધિ અને સમજશક્તીને બદલવાનો હોય છે, કે જેથી બન્ને પક્ષોને ખરેખરો સંતોષ થાય અને બન્નેને રૂચે તેવું સમાધાન શોધી કાઢવાને તે લડનારની સાથે સહકાર જોડાય. અહિંસાથી લડનાર એવો ઇચ્છશે શોધશે કે જેથી બન્ને પક્ષોનું સ્વમાન અને અરસપરસ માન સંપુર્ણપણે જળવાઇ રહે: એવું શોધશે કે જે બન્ને પક્ષોની નવી પ્રજ્ઞાઓ અને પુર્ણ શક્તીઓ પાર પડે. અહિંસાથી લડનાર, હિંસાથી હુમલો કરનારને પોતાનું નૈતિક સમતોલપણું, જે કક્ષાએથી તેણે હિંસક હુમલો કર્યો હતો તેના કરતાં ઉચ્ચ કક્ષાએ પુનઃસ્થાપિત કરવા અને તેને વધારે સુરક્ષિત રાખવામાં મદદ કરશે. એ રીતે ભુલથી અપાયેલો ટેકો વિરોધીને નુકસાન પહોંચાડવા ખાતર પાછો ખેંચી લેવાતો નથી. બન્ને પક્ષો વચ્ચે વધારે સુરક્ષિત, રચનાત્મક, સુખદાયી અને સત્યતાપર રચાયેલો સંબંધ બાંધવામાં મદદ કરવાને પાછો ખેંચી લેવાય છે."

—રીચર્ડ ગ્રેગ, 'ધી પાવર ઓફ નોન વાયોલન્સ'ના કર્તા

★ ★ ☆

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

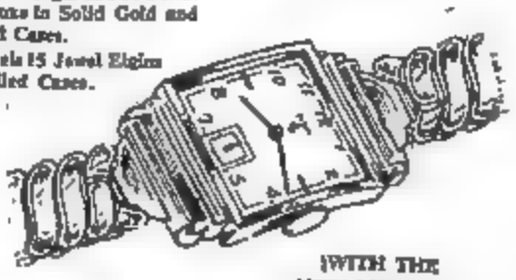
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fairlea Chambers, Joppa Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 26-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 1/- 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

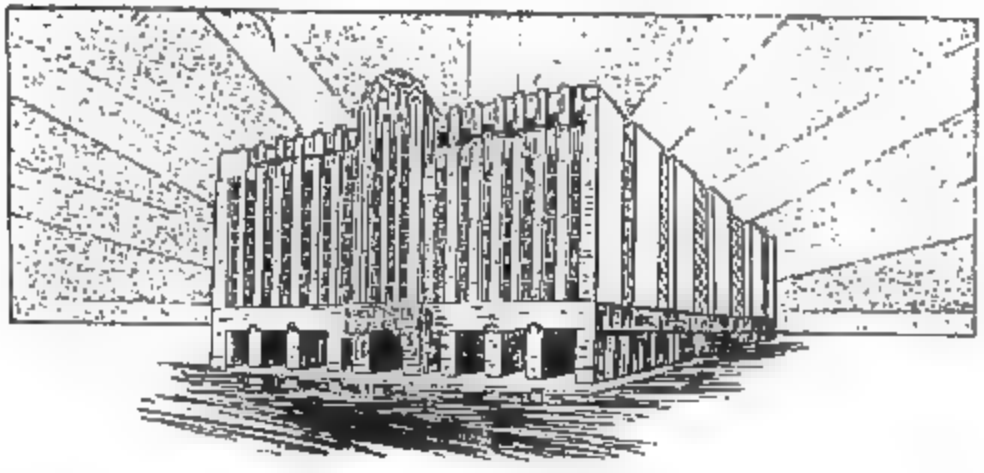
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડગી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફેલ્ટ ટોપ્સ, બ્યાન્ડસ—જેથી બાળો માટે બહુ બહનો ભાઇ. તેમજ કેપડીલીન બ્લોરસેટ આદીનો બીજેરે મટે હમારે ત્યાં મરણ તપાસ કરવા બોલાવશુ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોનઃ 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

THE
NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.
Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

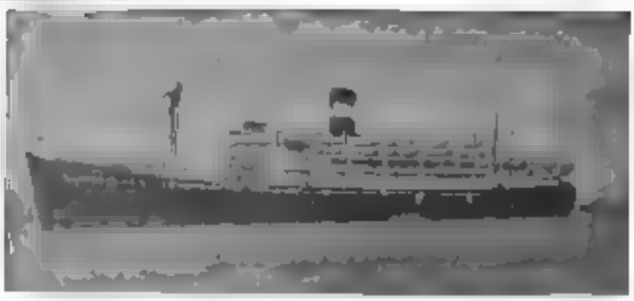

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.
★
Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.
★
P. O. Box 1610.
Phones: 25845—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.
★
Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)
★
And Agencies in:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£86—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

\ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરોળ, કરેસીસ બેડસ આર્મ બેઠા બેઠકોસ ડેસ્ક, ગુડ ડેસ, ટેબલ, તદન મોકાયત ભાવે મળી શકશે. અને પખારી લાલ તેવા ગુડકશે નાંધ.

—બેડરૂમ, ડેબલ અને ડીવાન કરેમર—

ઉ બમારી ફેમરેમ નીચે તર્યાર થાય છે. તેને રંગોડ વગેરે તર્યાર રહે છે. આપ રેલવે આરોમા આર્ડર લીખ મોકાશો અને વેપાર આપ્યા બોલશે.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2625.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

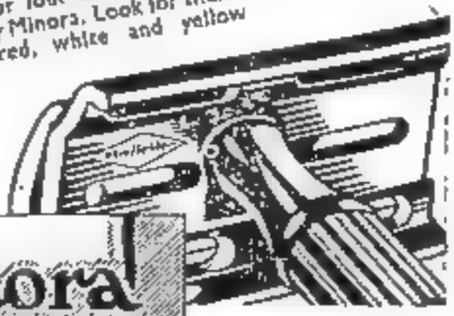
BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAT
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stocklists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

Minora BLADE

4 BLADES FOR 6d.

3941-J

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 22—Vol.—XLIX. Friday, 1st June, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

The Only Solution

DR. LOUIS STEENKAMP's address at the Junior United Party Congress in Maritzburg, last week, is thought-provoking. He deprecated the Nationalist policy of creating Native States in the Union. He said it was uniting the non-Europeans into one group against the White man, and if any power should come over South Africa from the East, these States, if they were antagonistic towards South Africa, would create a major problem. There were ten million Coloured peoples forming against two and a half million Whites.

"It was evident," the learned Doctor said, "that there was a dire necessity for South African Europeans to come together to seek a solution for the problem in conjunction with the non-Europeans—a solution satisfactory to all sections."

This sounds quite sensible. But, he went on further to say, (if the Press reports are correct), that "throughout all this it would be necessary to try and maintain White civilisation," and, in order to do that, he said, "the United Party was advocating a strengthening of White civilisation in South Africa by bringing out millions of White people."

This is where, we regret to have to say, we do not agree either with Dr. Steenkamp or the United Party. Is it not time now that we forgot the senseless term "white civilisation." There is no such thing as "white" civilisation or "black" civilisation. A person is either civilised or he is uncivilised. A civilised person has the marks of civility on him, and who can deny that those are generally woefully lacking on the White man in so far as his relationship with the non-White is concerned. The laws the White man is responsible for having enacted affecting the non-White and their administration are a proof of that.

What is required is the maintenance of civilisation and that surely does not, should not, depend upon quantity but quality.

If two and a half million "civilised" White people cannot civilise ten million uncivilised people placed by Providence under their care and cannot utilise that great man-power with which this country has been blessed, for the betterment of mankind, they have forfeited their right to be called civilised.

What can the youth, on whom the future of this country depends, do to improve the conditions, when the only inheritance they have received from the State, the Church and from their social environment is to hate and to despise the non-white person and to treat him as thier inferior, no matter what his standing may be. The youth will have to suffer for the sins of their ancestors unless they speedily unlearn what they have learnt and start afresh on a clean slate.

The following words of Dr. Steenkamp are worthy of note:

> "Whether we like it or not the Coloured peoples are becoming nationally conscious. This is a natural development and as they mature they will want the rights and privileges which we claimed and demanded when we matured nationally. . . . The Europeans must work in such a way that the non-Europeans became friends and not enemies."

But this, of course, does not tally with a large-scale immigration policy to strengthen the whole White population of the country, while thousands of the sons of the soil are starving for food, employment and shelter. That surely is not the way to befriend the non-Europeans. The only way to befriend them is "to do unto them as ye would that they should do unto you." That, in our opinion, is the only way the non-European problem can be solved.

Path Of Destruction

THE South African Dutch Reformed Church, we fear, is exposing Christianity to ridicule. If their interpretation of Christianity is to be accepted, the non-Europeans would be fully justified in denying that faith. But like the orthodox Hindus, the followers of the Dutch Reformed Church, who accept the interpretation given by that Church to Christianity are bigotted and are doing great harm to the Christian faith. Thank God these so-called Christians are not the true representatives of Christianity. Their whole attitude towards the non-Europeans is a mockery of true Christianity and therefore of God, and sooner or later they will have to suffer His wrath. For God is always with the humble, the despised and the oppressed.

What is the truth? Is the non-European denied the vote because he is not capable of exercising it or is he denied the vote because of the fear that he will out-vote the White man and the White man will lose his supremacy? Supremacy attained by force is not long-lived. Supremacy attained by the strength of character and bestowed by the goodwill of the people lasts for ever. The strength of character comes by humility, not by arrogance and it is the latter and not the former that is the distinguishing mark of those who are presently in power. The goodwill of the people can only be won by making the people happy and contented. A happy and contented people are never a source of fear. They are always a source of strength and a priceless asset to the State. White South Africa needs to be warned again and again that they are being misled by the State and by a section of the Church to the path of destruction.

Real prayer always does one of two things. It either frees us from the trouble we fear or else it gives us the strength and courage to meet the trouble when it comes.

—HARRY EMERSON FOSDICK

COMING EVENTS CAST THEIR SHADOWS

(OBSERVER)

A WIDELY publicised suggestion was advanced recently by Senator Nicholls that his Party (the U.P.) should co-operate with the present Government in three specific matters of policy, viz. Foreign, Defence, and what the Senator lumped together as Native Policy.

This, the Senator spoke of as "a call to the United Party to lift the policy touching these matters out of party politics."

He considered that the U.P. should approach the Nationalists to come to an agreement on these three questions.

Senator Nicholl's "suggestion" could bear but one interpretation. His party was to accommodate, itself, in these three respects, at least, to the Nationalist policies.

What is most significant is the inclusion in the Senator's programme of the Native Policy, a label that can be made to cover so much.

The reaction of 'The Rand Daily Mail' to that was that the Senator's proposal be answered by the U.P. with a "No thank you Mr. Nicholls."

It would now appear that the seed—perhaps more correctly, weed-sown by the Senator those six months ago did not fall on completely stony soil.

The 'Rand Daily Mail' of May 9 gives prominence to a communication from its Political Correspondent, Capetown, under the heading "Nat. and United U.P.s Seek Common Ground." Changed Atmosphere in Parliament."

"For the first time this session," it observes, "the stage is set for a possible compromise on issues which have tended to tear the country apart.

Naturally, envious to ascertain what precisely are the issues to be compromised, we hear that Mr. H. G. Lawrence, speaking for the U.P., tendered the co-operation of his Party, in the matter of Defence. All he asked for was to be taken into the Government's confidence and to be given some idea of its policy.

The report proceeds to reflect the Prime Minister's emotional appreciation of the changed attitude of the Opposition

So far, in respect of one of Senator Nicholl's trinity of "points" in his suggestion of last November. The "good work" of rapprochement or compromise as initiated by Senator Nicholls, does not, however, end with "Defence."

Mr. Lawrence having broken the ground, is followed by Mr. Tighy. The report proceeds:

"The next move for co-operation between the two parties came the next day when Mr. S. J. Tighy (U.P. Johannesburg West) asked the Prime Minister to take the initiative in consulting the Union's northern neighbours on the Colour Question. Mr. Tighy deplored the manner in which this issue is disputed among Europeans, and added that it did neither the Europeans nor the Coloured any good.

It is not surprising to learn that Mr. Tighy's friendly approach was warmly welcomed by Mr. D. Wet Nel (Nat Wonderboom) chairman of the Nat. Affairs Commission, who hoped that Mr. Tighy's views were supported by the rest of the United Party.

Nor, that no less a person than the Prime Minister, himself, following Mr. Nel, welcomed the U.P.'s approach with open arms.

"There was," he said, more common ground than appeared on the surface. He did not, however, withdraw the stipulation he had made previously in the House, that a prerequisite to any such round-table discussion between the parties *must be the acceptance of apartheid, as the basis.*"

The above significant observation by the Prime Minister assumes a very deep significance indeed when it is learned further that there is a growing restlessness among the members of both Parties to end the constant strife which conflicts so disastrously with the best interests of South Africa."

And, that while what is referred to as the Nationalist Party's proclaimed policy of "pure apartheid" may be found unworkable, it may be watered down to the point where it resembles in many important respects, *the United Party's policy of segregation.*

So now the muzzled non-European communities know not only where they stand, but exactly where they are likely to be standing as a result of the contemplated understanding between the two political parties.

Congratulations Senator Nicholls! You are certainly entitled to shake hands with yourself. The detested "Coolies" *may* be forced to quit after all.

Who knows what the two parties between them may not be clever enough to evolve, once they start imbibing from the same loving-cup?

Segregation is such a delightfully elastic term. One that may be made to include so much.

What is, however; somewhat puzzling is, how to reconcile all this with the U.P.'s extensively advertised "Bill of Rights."

DR. STEENKAMP ON APARTHEID

ADDRESSING the annual Congress of the Junior United Party in Maritzburg last week Dr. Steenkamp M.P., depricated the Nationalist policy of aiming to create Native states in the Union as being dangerous.

These states, he said, would have to be established along the East Coast and would cover some 550 miles in length and 250 miles in width up the East Coast. But the dangers to South Africa would come from the East and this state would create a major problem were it antagonistic towards South Africa.

"What is the solution?" asked Dr. Steenkamp.

"I cannot give you the answer. The United Party cannot give you the answer, nor can any party give you the answer as we find the position today."

At present the non-Europeans were being driven into one group —a group which was against the White man.

There were 10 million Coloured peoples forming against 2½ million Whites.

"I urge you young people to reconsider the position carefully."

It was evident that there was a dire necessity for South African Europeans to come together and seek a solution for the problem in conjunction with the non-Europeans—a solution satisfactory to all sections.

Throughout all this it would be necessary to try and maintain White civilisation.

"But is that possible?" he asked. "What will be the future if we continue as we are doing at present?"

"The United Party therefore advocates a strengthening of White civilisation in South Africa by bringing out millions of White people.

"We realise that there are difficulties—difficulties of providing housing and food.

"But the 1820 Settlers did not wait for houses to be built before they emigrated, nor did the Voortrekkers wait until the hinterland had been prepared for them."

Dr. Steenkamp said that there were many who had expressed concern lest the Afrikaans-speaking or the English-speaking sections might lose their identities.

What did it matter if one section did lose its identity provided White civilisation was preserved?

Were this not done there might be a repetition of what had happened in India, Indo-China and Java.

When the U.P. got back into power it would therefore restore a large-scale immigration policy to strengthen the White population of the country.

"Whether we like it or not the Coloured peoples are becoming nationally conscious. This is a natural development and as they mature they will want the rights and privileges which we claimed and demanded when we matured nationally."

Dr. Steenkamp said the Europeans must work in such a way that the non-Europeans became friends and not enemies.

Dr. Steenkamp urged that the youth give serious thought to these matters since they would be the builders of the nation.

"We older people still have prejudices from the past but you are too far removed from them."

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade, 100 Market Street, P.O. Box 2495, JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

NOTES

Dr. Donges Says Nation Supports Apartheid Plan

"WE will go on with the apartheid legislation because we know the people are behind us, and because we believe it is for the good of the country," the Minister of the Interior, Dr. Donges, is reported ■ have said at a meeting in Wynberg Cape Town last week. "Tens of thousands of English-speaking people, who did not vote for us in 1948, support us in our apartheid legislations." Dr. Donges, calling for closer co-operations between the two White races, said the Government were laying a firm foundation for the future of South Africa.

Dr. Donges seems to be wilfully blind to the strongest protest of all the non-Europeans who are affected by that legislation and the unprecidented demonstrations organised in all the three Provinces by Europeans.

Who Is Playing With Fire?

Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, speaking at Paarl (Cape) said the petitions against the Representation of Voters Bill were misleading. "At a time when it was very necessary that the two European races in the country should work together, he said, the opponents of the Bill were committing a crime against South Africa and playing with fire." Commenting on this 'The Star' (Johannesburg) writes: We do not know that there was ever a time when the two European races in South Africa—or, for that matter, the European and non-European races as well—had no need to work together. That fact has at no time, however, stopped the party to which Dr. Donges belongs from making their voices heard with the utmost freedom when they were opposed to any action by any other Government in South Africa. It has certainly not deterred them, since they have been in office, from lighting the fires of racial strife whenever it suited them. In the the opinion of many South Africans, that is precisely what they have done with much of their apartheid programme, and not least by the way in which they have ridden roughshod over every constitutional and moral obstacle to force through their Coloured franchise legislation. Any "crime" that is being committed against South Africa in this context is being committed by those who, with a reckless disregard of the national consequences, have been ready ■ make a bonfire of the Act of Union and of the pledges of good faith and honour, which in the last resort are the most enduring sanctions of White civilisation and the White man's rule. To Dr. Donges and his colleagues none of these is sacred. But he seems to expect that a measure of questionable validity, steamrollered through Parliament with an exiguous majority, shall be treated as if it stood beyond the touch of criticism or protest.

United Party On Non-European Affairs

Officially opening the fourth congress of the Junior United Party in Natal, in Maritzburg, last week, Mr. Harry Lawrence outlined the United Party's attitude to defence and non-European problems ■ relation to party politics. Referring to non-European affairs, Mr. Lawrence said it had always been the view of General Smuts that these should be elevated from party politics, but Dr. Malan had refused a plea for a common non-European policy. The United Party could not accept the Nationalist's apartheid policy which changed from month to month—a policy in which the only consistent feature was the negative repressive aspect.

No Military Training For Non-Europeans

Mr. F. C. Erasmus, Minister of Defence, said last week in the Union House of Assembly that non-Europeans would be used in a non-combatant capacity as auxiliaries in the event of war. "It is not the intention of this Government to train non-Europeans militarily or to arm them." Non-Europeans would not be placed in the front line at any time.

D. R. Churches On Apartheid

"It is definitely nonsense to say that the non-European in our fatherland is being suppressed because he is forbidden the the privilege of exercising his vote," said a report adopted by the Council of Dutch Reformed Churches dealing with the principles ■ Calvinistic Christian policy. "The vote is a privilege entrusted only to those who have come of age, and who are capable of exercising it with responsibility to God. The Native does not comply with these requirements, and he is, therefore, not capable of exercising this right properly." According to Rousseau's theory everyone, White and non-White, had to have the vote. For the Christian, however, the vote was something which come from God, a precious gift which had to be carefully and responsibly used before God. This did not mean that because the Natives was voteless he was repressed or a slave. The real franchise test was not only an ability to exercise it, but also an allegiance ■ Christianity. Communists, before, should not have the vote in a Christian State. The non-European, again, was not denied all political authority He had ways of making his wishes known and even of criticising the authorities. Those who agitated for more then this to be given to those subjects wanted to give them rights which they could not even use to their own advantage.

Fear At The Root Of Franchise Policy

Commenting on the attitude of the Dutch Reformed Church towards the non-Europeans, 'The Star' (Johannesburg) writes "...The reputation of the Europeans for spiritual intellectual leadership will not be enhanced, by some of the pronouncements that have come from the present session of the Federal Council of the Church. ■ has been left to the Dutch Reformed Churches to deny categorically that any Native can rise sufficiently in the scale of civilisation and responsibility to be able to exercise properly the privilege of the democratic vote' That privilege, the Church has perhaps forgotten, is granted and used without question by thousands whose only title of the franchise is their white skin. Comparisons in this connection are odious, and there is no need to labour the point that here and elsewhere in the world it would be easy to find men with black skins who in cultural attainment could more than hold their own with men of lighter pigmentation registered on the South African voters' roll. But the Church has another argument. It is also opposed to giving the vote to Communists in a Christian State. Presumably the educated Native would qualify as an actual or potential Communist and would be barred from the vote in any case. Let it be frankly admitted that fear lies at the root of the franchise policy towards the Native. But let us ■ spared the casuistry of theological argument for acts of political expediency.

National Council Of Women On Voters Bill

The National Council of women of South Africa has appealed to the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, to give further consideration to the implications of the Separate Representation of Voters Bill before bringing it to finality. In a letter to Dr. Donges, the action national president of the organisation, Mrs. G. I. Terry, says: "At the interim Executive meetings of the National Council of Women of South Africa held at Greytown from April 23 to 27, 1951, it was unanimously agreed again ■ approach you on the matter of the entrenched clauses in the Cape Coloured Franchise. "As my council is entirely non political and is composed of individual members and affiliated societies representative of the three main political parties of this country, it will be apparent to you that we have not studied this question in a party or political spirit. "Rather are we concerned with the disruption and feeling of the insecurity which it has caused throughout the country. "The National Council of Women of South Africa appeals most

PRINTING PRESS FOR SALE

AN OPPORTUNITY OF A LIFE TIME

Well established printing press fully equipped. With large turnover, European and Indian customers. Excellent reasons for selling. Small deposit and very easy terms spread over TEN years!

Further particulars from the MANAGER,

P.O. Box 2264,

DURBAN.—

urgently to you, even at this late hour, to give further consideration to all possible implications of the present Bill before bringing it to finality."

Government Repatriation Scheme Not Working

The Indian Deputy Minister for External Affairs, Dr. B. V. Keskar, told Parliament that under the South African Government's Coloured Franchise Bill Coloured voters, among whom Indians in the Cape Province were at present included, would be removed from the existing common roll and would be included in a separate roll. Keskar, who was replying to a question, said that about 1,500 Indians in the Cape would be affected by this legislation. It was only in the Cape Province that Indians enjoy any franchise, he said. Asked whether the South African Government had accelerated the repatriation of Indians, Mr. Keskar replied: "The South African Government would very much like to accelerate the repatriation of Indians. In this manner the persons concerned also have a say. We have no information to the effect that the number of Indians coming back is increasing." Keskar said that under the assisted emigration' scheme of 1927, governing "voluntary repatriation" to India of South Africans, 16,595 assisted emigrants had arrived in the last 23 years. During the last 10 years hardly 1,000 had come. In 1947 the total was only nine, and in 1948 the figure was 46. A great number of Indians had returned to South Africa.

AN ENCOURAGING MESSAGE FROM LONDON

The following is another letter I have received from Mr Wilfred Wellock, a distinguished writer in England, which I am glad to share with the readers of 'Indian Opinion.' —Manilal Gandhi.]

My dear Manilal,

When I first saw the notice that you were about to undertake a fourteen day fast, my first impulse was to tell you how much the news rejoiced me, and to wish you god-speed in the great life-task which you had set yourself. That it will be a very prolonged struggle there can be no doubt, as when racial prejudice gets hold of a people it quickly runs to hatred and finally to fear, and such things are overcome and eradicated only by a slow and painful process. I thus realised that you would have to undergo many privations and much suffering. Consequently I had second thoughts. It seemed to me that the right time to write you was after your fast, when the real struggle for liberty and justice and humanity would begin. The fast was really a preparation and a discipline for a course of action which could only be carried through if the mind and spirit were freed from all physical bonds. I thus hope and pray that your fast has completed its purpose, and that you have and may continue to have the strength to carry it through to the end.

Your struggle, like that of your father, is that of Truth against untruth, which masquerades as Authority, that is, between the basic truth that humanity is one and that the aim of civilisation is to perfect human beings and human relations until the brotherhood of all mankind is achieved, and the perverted aim of a privileged section of the community to use all the well-known forms of power to suppress what it believes are inferior races and compel them to live at sub-human levels, thus using power to degrade races and peoples to the levels conceived by their perverted imaginations.

What these benighted believers in white race superiority fail to recognise is that their doctrine degrades their own conduct and their humanity to the subhuman levels which they set for their inferiors." It is an unchallengable law of human life that love and kindness are the supreme means of soul culture and expansion. Hence to close the door of friendship to anyone, the humblest person in creation is to close one's own door to LIFE, to dwarf one's own soul, to repress and cripple that greatest of all realities, the human spirit. There is no escaping the inexorable truth that love magnifies the soul and that the refusal of love dwarfs and impoverishes it. The essence of this truth may even be carried to the world of plants and animals. To love flowers is instinctively to give them the conditions in which they will reach perfection and shine in all their glory. In the animal world kindness is able to transform savagery into gentleness and even affection. And in the human world no racial or colour bar can prevent a kindly act from conjuring out of the hinterland of a badly repressed soul, the smile, the warmth and light of heaven.

Could Dr. Malan, his Government and the full count of their political supporters escape for a few moments from the prison-house of their restrictive creed, the spiritual miasma which they have allowed to envelop them, they would discover that they are the greatest victims of and sufferers from their Apartheid policy. This may enlarge their physical domains and monopolies, but it will diminish, as already it is doing, their spiritual domains and wealth.

We cannot play with life. If we make a football of life, the time will come when life will make a football of us.

It was said of a certain science professor that after having spent most of his life putting things into bottles, he ended by putting himself into one. That is precisely what the Apartheid best are doing to-day. In restricting the bounds of life to others they set limits to their own. And what is even worse, they use religion to limit the will and mind of God and make him a divider of men, a monster who breaks his own Divine Laws, the expansive laws of love, in order to give dominion to those whose beclouded minds shut out the truth they need to achieve their own salvation.

Of this we can be certain, either Truth will triumph or Life will fail. And that is the issue that is being decided by your greater struggle in South Africa.

Protest Against Group Areas Act

About 2,000 Indians attended a meeting called by the Transvaal Indian Congress at the Open Square in Fordsburg, Johannesburg, on Sunday, May 27, to protest against the Group Areas Act and the apartheid policy of the Nationalist Government. Among the speakers were Mr. Nana Sita, president of the Transvaal Indian Congress; and Dr. Dadoo, president of the S.A. Indian Congress. The Congress passed a resolution protesting against the racialistic apartheid policy of the present Government which aimed not only at the disenfranchised African, Coloured and Indian citizens but also at the democratic rights of the Afrikaans and English South Africans." The resolution solemnly declared that it was a matter of sacred duty of every Indian together with all sections of the non-white people and freedom-loving Europeans to oppose and resist by every means possible the implementation of this repugnant measure."

A group of farmers in the United States of America recently presented approximately 1 ton of wheat to Madam Vijaya Lakshmi Pandit, Ambassador of India to the United States, as a token of friendship for the people of India.

The farmers, from different parts of the United States, expressed the opinion that relief for the famine in India is imperative, and conceived the plan to present a token shipment of wheat.

Madam Pandit (right) is shown receiving the wheat from George Weybright, of Syracuse, Indiana, who made the presentation at the Embassy of India in Washington.—U.S.I.S.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, April 26.

INSTALLATION AT SOMNATH

THE idol at the rebuilt shrine of the historic Temple of Somnath was installed on the 11th by the President, Dr. Rajendraprasad who, referring to the glory of Somnath, said it was again and again desecrated and demolished but was rebuilt each time. Creative urge and undying faith always dwelt in the heart of man just as the Lord of creation, Brahma, dwelt on the lotus of Lord Vishnu and this faith and creative energy were more powerful than all the arms, all the armies and all the emperors of the world. By rising from its ashes again, this temple of Somnath was proclaiming to the world that "no man and no power in the world can destroy that for which people have boundless faith and love in their hearts." I would like to make it clear that these celebrations neither imply nor can imply that we are seeking to re-establish in our country the political and social conditions of a bygone age nor does it imply that we are seeking to open again the psychological or physical wound, which healed by passage of time. Our only aim here is to proclaim a new attachment to the faith, to values whereon we have rested since immemorial ages and to proclaim to the world that the great truth of spiritual life is that every individual and every nation should have full independence and opportunities in which he can reach the highest glory of his life to which his experience and natural talents entitle him. This great truth, I repeat, is complete religious tolerance. Again on this sacred occasion it is the duty of each of us to take the pledge that just as we have restored this historic temple—a symbol of our ancient faith—so also would we put new life into the temple of prosperity of our people, with all the enthusiasm with which we have undertaken the restoration of this famous temple."

Kashmir Plebiscite

Sheikh Abdullah, Prime Minister of Kashmir, said in Srinagar that it was wrong to presume that being a Muslim majority area Kashmir should go to Pakistan. First, India was not divided on the basis of religion, and secondly, it was an outmoded and discredited theory that religion formed the basis of unity between countries. Relations between Afghanistan and Pakistan belied that theory. Abiding bonds of unity and friendship were proved by common economic interests and it was in the progressive secular democracy of India alone and not in the jagirdar-ridden Pakistan that he saw hope for Kashmiris. Referring to the demands made by certain people that Indian forces should move out of Kashmir as a prerequisite to the holding of a plebiscite, Sheikh Abdullah said, besides being a flagrant violation of all constitutional laws, it was morally wrong to put Pakistan, an aggressor, on an equal footing with India which came to the rescue of Kashmir at the invitation of the Ruler and the people of the State. "Pakistan wants to create conditions for her being able to smuggle communalists and *mullahs* into Kashmir, establish a series of Trojan Horses in the State and present India and Kashmir with *fait accompli*. She is deceiving herself, if she thinks she can achieve her objective like that." Tracing the history of the Kashmir imbroglio the Chief Minister said: "If Pakistan really wants a plebiscite in the State let her get out of Kashmir and allow the people to express themselves freely. We can understand her anxiety to see the Indian troops withdrawn from the State because she wants to take advantage of her shorter supply routes and pounce upon Kashmir in the twinkling of an eye. The plebiscite can take place only when the entire State territory is restored to its lawful Government as constituted by the Maharaja who alone in the context of affairs in 1947 had power to accede to one or the other Dominion." Referring to "wild talk that the State's existing Government should be replaced by a "neutral Government" during the plebiscite period, Sheikh Abdullah declared: "I fail to understand the meaning of a neutral Government. Which Government is or can be really neutral in this divided world? Why was not the then Government in West Punjab liquidated before elections were held there recently? Why were not the Attlee and Truman Cabinets asked to quit office before or during the last elections in Britain and the U.S.A.

Amending The Constitution

Saving of the zamindari abolition and land tenure Acts in certain States and further curbs on the freedom of speech and right to practise occupation, business or trade are some of the main features of the Constitution Amendment Bill introduced in Parliament. Another main provision of the Bill enables a State to legislate for the acquisition of estate or rights therein or for the extinguishment of rights without its being called into question in any court of law on the ground of its inconsistency with any of the provisions of the fundamental rights chapter. A third provision specifically empowers the State to make provisions for the educational, economic or social advancement of any backward class of citizens without such provisions being challenged in a court of law on the ground that it is discriminatory in character. The Prime Minister, who introduced the Bill, amending in all 20 Articles and adding two new Articles and one Schedule, was cheered when he rose to ask leave of the House for introduction of the Bill.

More Conscience Money

The Finance Minister of the Government of India has received a bank draft for Rs 22,000 as an instalment of "conscience money" from an anonymous gentleman who confessed he had evaded income-tax. While admitting he had not lawfully earned the money, the remitter has emphasized he had made a little fortune "without harming the Government." Mr. Tyagi said the Government, of course appreciated the spirit which prompted these persons to pay evaded taxes in the shape of "conscience money."

No Re-export Of Gunny Bags

A message from Singapore dated the 13th says: A Singapore Government spokesman said the Government of India had been repeatedly given assurances that Malaya was taking steps to ensure that no jute bags were sent from this country to any destinations which were not approved. Hong Kong and South Africa were two destinations which were not approved. The spokesman affirmed that the export of jute or gunny bags to Hong Kong was strictly prohibited by the Malayan Government. This statement was made following an allegation in a Singapore newspaper that Hong Kong might be getting supplies from Singapore. "A merchant who gets a certain quota of jute goods allotted to Malaya was inadequate for packing local exports. "It may be," he said "that jute goods go from Singapore to Hong Kong under some reciprocal arrangement. From Hong Kong, certain merchants send them to South Africa at very high prices because of the shortage there due to the Indian Government's policy of denying jute goods to South Africa." The Singapore Government spokesman said with reference to this, that Malaya got only a limited quota from India for local requirements. Allegations that Hong Kong might have been getting supplies from Singapore were completely without foundation. The Malayan Government, he said, had the sole use of new heavy "C" gunny bags for containing rice. Other types of gunny bags were, however, allowed to be exported to Indonesia, Indo-China, Thailand and British Borneo on proof that they were required for the shipping of produce to Malaya. Another condition was that produce must have been imported within one month preceding the application to export. In the case of second-hand bags free export was permitted only to Indonesia, Indo-China, Thailand and British Borneo, said the spokesman.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quicker! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for stings, heat rash, scalp irritations, rough hands and first aid. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

APARTHEID ON SOUTH AFRICAN SHIPS

WHEN the Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga, moved the second reading of the Merchant Shipping Bill, in the Union House of Assembly last week, Mr. S. Kahn said the Bill introduced a Colour bar at sea. Apartheid on board was a practical impossibility. As the ordinary crew members of South African ships were non-Europeans it would simply mean that White men would not be employed. It would also be extremely difficult for Coloured men to become certificated, although many of them had the experience and capacity. The Bill would give the Government to determine how many seamen should be Europeans, and how many non-Europeans. That was a new pernicious Colour bar, and would spread throughout industry if it was accepted in this Bill.

Mrs. V. M. L. Ballinger (Natives Rep., Cape Eastern) said she opposed the provision for separate accommodation to be provided for various racial groups. It was a handicap to the employment of those she represented and was a burden on industry. She hoped the Minister would reconsider these provisions.

Mr. Havenga, replying to the debate, said: "I am afraid that I cannot give the assurance that we shall be in a position not to insert in this Bill the general principles for which practically the whole country stands. It may not be possible to bring some of these provisions into effect at the moment. There may be practical difficulties.

"But there is no reason why we should not write into this Bill that even on board these vessels we are not going to have Europeans and non-Europeans sleeping together and messing together.

"We have already provision that it shall not happen on most of our ships and in any case, as far as the larger vessels are concerned, the principle is to be laid down that apartheid shall be observed there."

Mr. Kahn called for a division on the motion for the second reading. Only he and Mrs. Ballinger voted against the Bill.

The Bill was read a second time.

NEWS IN BRIEF

In 50 years' time there would be 19,000,000 Natives in South Africa, against a maximum of 6,000,000 Whites. It was, therefore, a duty to ensure that Native areas were developed on a completely self-contained basis, said the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, in Standerton last week.

* * *

Plans to have the status of the Natives' Representative Council determined in a court of law will be discussed at a meeting of the council caucus in Johannesburg on June 3, it was stated by Mr. R. V. Selope Thema, a council member. The meeting will discuss how far the council may go in view of advice by counsel.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5 6
GORA	(Novel)	9 0
MASHI	(Novel)	5 0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3 6
CHITRA	(Play)	3 6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3 6
RED OLENDERS	(Play)	4 0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5 6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6 0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3 9
REMINISCENCES		5 6
POEMS OF KABIR		3 9
POST OFFICE	(Play)	3 6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5 0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

India's only Story Monthly

Send 6d. stamps for Specimen.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

THE CLOUDS WILL ROLL AWAY

By Honey Gray

JUNE THOMPSON looked at her watch and sighed. There was an hour to go, before she could get off duty. The patient in Room 5 had had a serious operation during the night. She was sleeping now. Looking at her, June thought, what a life of ease and comfort she must have! There were no signs on her hands of having done any hard work.

June was the eldest of the three children and the last six of her twenty years were strenuous ones for her. The war had come and her Dad, like many others had answered the call. He never returned. June was then 16. She decided to take up nursing so that she could help her mother to support the family. She had wanted to be a doctor, but that was not to be. June had just completed her training and was now a qualified nurse. She was able to contribute more to the family finance. Her two little sisters, Margret and Rose, who were twelve and ten respectively, went to the village school. There had been a brother after June, but he died when June was five and he was three years old. June missed this brother very much. She would have had a pal to confide in, if he were alive today, but if wishes were true . . . . . June shook herself, away with these morose thoughts. 'It was time to go and she was looking for her afternoon tea.

As June entered the house, the two little sisters rushed to her and hugged her, while she laughingly tried to extricate herself. She looked at her mother who sat in a low chair near the fire. How tired she looked, thought June. If only I could remove that look of pain from her eyes! "Hello darling!" She called as she went over and kissed her mother's thin cheek. "Now you just sit here and look pretty, while I get the tea. You and the girls must be hungry. I know I am starving! "Margret, Rose; come dears, will you help me to get the tea ready?" And soon the little family were settled round the table. The two younger ones were chattering away. Mrs. Thomson stirred her tea with a far away look in her eyes. "Anything new at the hospital, dear?" she asked June.

Munching the home-made scone, June replied, "Oh nothing much. I am on duty in the special ward. Some Mrs. Samson. She had a serious operation last night. She is about fortyish and looks very wealthy. The girls were eaten up with curiosity about a man of about 40, who was brought in yesterday with a nasty gunshot wound in his shoulder. They say that he was involved in some shooting. He is a private detective from the city and he was investigating here. And Mom, there is a nice show on tonight, let us all go for a change."

"Oh do lets," screamed Margret and Rose. Mrs. Thompson smiled and said, "Alright, darlings, I think we all deserve it."

Everything was tidied up and the two roomed house was locked up and the little family went out, the two older ones talking seriously, while the two younger ones skipped along beside them.

Miss Harrison, the Matron, was very worried, and just as June passed her office, she called, "Oh June, you are just the person I was looking for. Will you come in for a little while?" "Certainly, Miss Harrison. You look very worried," said June.

"I am worried about the man in the general ward. You know the one with the gunshot wound? Winsome Smith was in charge, but she sprained her ankle last night. I wonder if you could take over in the general ward? My mind would be at rest. I will put someone in the special ward." Miss Harrison looked anxiously at June. "Of course, I shall do anything you wish. I shall go immediately," and June gave her a re-assuring smile and disappeared.

Peter Neville was still asleep. He had lost a great deal of blood from his wound. June, who had taken a few hours off in the afternoon, sat beside his bed in a chair, reading a book. All the other patients were asleep and the hospital was very quiet. Once or twice June looked up from her reading, to see if the sleeping man had stirred. The time was nearly 11 p.m. Peter Neville stirred and said something. June got up and bent over him and she heard him whisper, "Mary, honey, it can't be true, how can you leave me." June patted him softly and said something soothing. Peter opened his eyes slowly and looked at her. The sleepiness was gone and he looked at her in blank amazement and kept muttering, "No it can't be!"

"What is it?" June asked him, "Who are you?" asked Peter.

"I am the nurse in charge."

"You look so much like some one I once knew, but of course that is impossible," and Peter turned his head away.

At breakfast, June told her mother about the happenings of the night before and as she was getting up to go and get some rest, she said, "And, darling, this man looks so sad and yet so handsome, inspite of his 45 years. I am sure there is some romance turned into a tragedy in his life. His name is Peter Neville and . . . Why Mum, what is the matter?' cried June as she saw her mother sway. She ran to her and caught her in her strong young arms.

"Peter Neville, no it can't be, but I must see him to make sure. He was someone who was very dear to me when I was young, but I never heard from him, after he had gone on a tour with his parents. We were both about 18 then and madly in love. He promised to write, but I never heard from him. I was heart-broken and about a year later I heard he had married someone abroad. Four years later I met your father. I loved him, but not as I loved Peter. But he understood and I was happy. All these years I have never once mentioned Peter's name, but now, hearing it again, I find I have not forgotten him yet. He is ill and he has no one here, we must look after him." So saying Mrs. Thompson began to put on a new frock and as she was doing this, June said, "Oh Mum, isn't it wonderful? I mean if he is really the same person? And last night he was calling for someone and when he saw me he started saying something about it being impossible. You go along and see him. I am going to snatch a bit of sleep."

As Mrs. Thompson entered the hospital her heart was hammering and she chided herself for feeling like a love-sick girl. Most probably, Peter didn't even remember her. Had he not gone and married some foreigner? So pulling herself together she went to the Matron and having obtained permission to go in to the patient, she went towards the general ward. Peter Neville was at the end of the row of beds, and as Mrs. Thompson entered, she looked at the form on the bed. Yes, it was the same, she thought with a lump in her throat. The same dear face, but with iron grey hair. How much she loved him still! But what was the use, he did not care for her. So bracing herself, Mrs. Thompson went towards the bed. Peter was lying on his side with his face turned to the wall, and his eyes closed. Mrs. Thompson came near him and just stood and looked down at him, all the love shining in her eyes. She could see he was thinner but, oh so much more handsome! Peter Neville did not open his eyes, though he felt the presence of some one. "Alright nurse, is it time to take some more of that horrible stuff?" So saying he turned on his side and looked straight into the eyes of Mrs. Thompson. He rubbed his eyes and all sorts of emotions flitted across his face. "Mary, my darling, can it really be you, or am I seeing things? What am I saying, how can it be Mary, I beg your pardon Madame, I mistook you for someone I knew long ago."

"No Peter, you have not mistaken me for someone else. It is really Mary, of long ago." said Mrs. Thompson, with tears of joy falling from her eyes, as she sat beside him with his hands clasped in hers. Peter just put

DARK PENDULUM

Hauntingly,
Six feet below the limb,
The black man bleaches in the sun.

Six feet below the limb,
The black man dangles in the wind.

Like a dark pendulum,
The black man swings
On the white man's rope . . .

Patience, Black Man,
Even the rope which binds your throat,
Binds tighter, still,
The white man's heart.

WESTON MCDANIEL

123 East 62nd Street
New York 21, N. Y.
U. S. A.

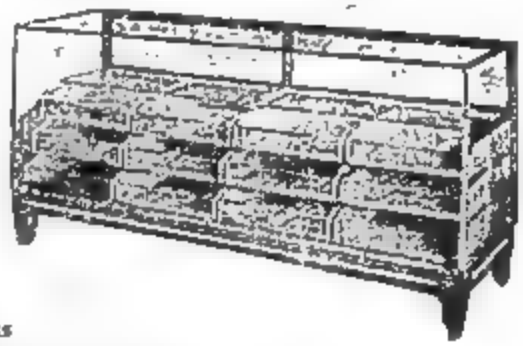
his one arm around her. "Mary, why did you do this to me? When I went abroad, I received a letter from my sister saying that you had died after being sick for a few weeks. I was all broken up and I believed that, because you never wrote. I left home and family since then and I have roamed over every part of the earth, looking for you and knowing I would never find you. Last night I saw a nurse and she was the image of you, the girl that I had left behind and lost. Tell me, darling, tell me everything and don't leave my hand, or I shall wake up and find that it was only a dream, the dream that has haunted me all through these lonely years."

The nurse, Peter, is my daughter, June. She is twenty. When you went abroad I waited to hear from you but without any letters. I waited for you to come back, but you did not return. Your sister told me you married some foreigner and I was heart-broken. Four years later I married Glam Thompson, though I never loved anyone as much as I loved you. He knew and was very kind to me. He did not return from the war. I have two little girls at home. Oh, my darling, all these years I have suffered and how you must have suffered too! Our families were never too eager to see us married and they succeeded in keeping us apart for twenty-eight years. I still love you as I loved you then, and when June spoke of you this morning, I rushed here. You are going to come with me and I am going to look after you." So saying Mary Thompson bent over and kissed Peter. Peter held her for a few minutes and as he did so the heart break and loneliness of all those years slipped away and he was once more the young man that was so much in love with Mary. "Anything you say, sweetheart. I am all yours. In fact you are going to find it hard to get me off your hands. How soon can we get married, honey? I have waited long enough. Let's get a special licence today, get married tomorrow and you can take the bridegroom home instead of me taking the bride home!" And they both laughed. The pain was no longer in the eyes of Mary. She looked almost as young as June, but for her greying hair.

Peter was removed from hospital and from that day Mary Thompson had become Mary Neville. Margret and Rose were thrilled with their new Papa. June was very happy. Now the burden of the family was off her young shoulders and her new Daddy had promised to send her abroad for a holiday, in fact they were all going to go around the world to get some colour into Mom's cheeks. Then they would all settle down somewhere, where they could live happily ever after. Just like a story-book, thought June, as she took off her cloak in the common room, and went to begin her work in the special ward, where another patient had been brought in. Soon, June thought, I will be miles away, perhaps in Paris, Switzerland, America and oh so many other places, away from England—to see new faces and new lawns, and after that holiday, Peter had promised to send her to the medical college. The clouds had rolled by and June could see the rays of hope on the distant horizon promising the fulfilment of many desires and hopes in the years to come. Captured by the spirit of adventure, as youth is apt to be, June's eyes sparkled in anticipation of that wonderful tomorrow!

(Copyright)

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Facing Ferrum House)
Phone 33-6211/2. Johannesburg. P.O. Box 6801. N

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IHPRA all rights reserved.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. જુઓ

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૨૨ | શુક્રવાર તા. જુન ૧, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. જુન ૧ ૧૯૫૧.

એકે માત્ર ઉકેલ

ગયે અઠવાડીયે મેરીટઝબર્ગ માં મળેલી જુનીયર યુનાઇટેડ પાર્ટીની કોંગ્રેસમાં ડૉ. હ્યુઇસ સ્ટીનકેમ્પે મનનીય ભાષણ કર્યું હતું. યુનીયનમાં નેટીવોનાં નાનાં રાજ્યો ઉભાં કરવાની નેશનલીસ્ટોની નીતીને તેમણે વખોડી કાઢી હતી. તેમણે કહ્યું કે એ નીતી બીન-ગોરાઓને ગોરા ની સામે એક વર્ગમાં સંગઠીત કરનારી છે અને પુર્વમાંથી જે કોઇ પણ બળ સાહિય આફ્રીકા પર આવી ચઢે તો આવાં રાજ્યો, જો સાહિય આફ્રીકાના વિરોધી હશે તો, આ દેશને માટે મોટો સવાલ ઉભો કરી મુકશે. પચ્ચીસ લાખ ગોરાઓની સામે એક કરોડ રંગવર્ણીઓ સંગઠીત થઇ ઉભેલા હશે.

ડૉ. સ્ટીનકેમ્પે કહ્યું: "આ સવાલનો સઘળા વર્ગોને સંતોષ થાય તેવો ઉકેલ લાવવાને સાહિય આફ્રીકાના ગોરાઓએ બીન-ગોરા ઓની સાથે મળીને કામ લેવાની અત્યંત જરૂર છે એ દેખીતી વસ્તુ છે."

આ સુચના બહુ કહ્યાપણ ભરેલી જણાય છે. પરંતુ (જો અખબારી હેવાલો ખરા હોય તો) તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, "આ સઘળી બાબતમાં ગોરા સુધારો ટકાવી રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો પહેલાં જ આવશ્યક છે," અને, તેમ કરવાને, તેમણે કહ્યું કે, "યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી, સાહિય આફ્રીકામાં ગોરા સુધારા ને મજબુત બનાવવાને લાખો ગોરાઓને બહારથી આ દેશમાં દાખલ કરવાની છે."

આ બાબતમાં અમે ડૉ. સ્ટીન કેમ્પની તેમજ યુનાઇટેડ પાર્ટીની સાથે મળતા નથી થઇ શકતા. શું એ વખત હવે નથી આવી લાગેલો જ્યારે "ગોરા સુધારો" એ શબ્દો આપણે બુસી જવા જોઇએ. "ગોરા" સુધારો કે "કાળો" સુધારો એની કશી વસ્તુ જ નથી. માણસ યા તો સુધરેલો હોઇ શકે અથવા તો અણ સુધરેલો હોઇ શકે. સુધરેલા માણસપર સભ્યતાના ચિન્હો હોય, અને બીન-ગોરા સંબંધના સંબંધમાં ગોરામાં સામાન્ય રીતે જો ચિન્હોની ગોચનીય ખામી જોવામાં આવે છે, એ વસ્તુનો કોણ ઈન્કાર કરી શકશે? બીન-ગોરાને લાગુ પડતા કાયદા, જેના ઘડતરને માટે ગોરાજ જવાબદાર છે, અને તેનો થઇ રહેલો અમલ, તેની સાક્ષી પુરે છે.

ખરી જરૂર તો સુધારો ટકાવી રાખવાની છે. અને તેનો આધાર સંખ્યા બળપર નથી રહ્યો પરંતુ ગુણપર રહ્યો છે.

પચ્ચીસ લાખ "સુધરેલા" ગોરાઓ જો, ભાવિએ તેઓની સંભાળ લેવળ મુકેલા એક કરોડ અણસુધરેલા લોકોને સુધારી નહિ શકે અને આ દેશને ઇશ્વરે આપેલા એ વિશાળ માનવબળનો માનવજાતીનાં ભલાને માટે સદુપયોગ ન કરી શકે તો એ પચ્ચીસ લાખ ગોરાઓએ પોતાને સુધરેલા કહેવડાવવાનો હક ગુમાવેલો ગણાય.

સુધારો, કે જેમના પર આ દેશના ભાવિનો આધાર રહેલો છે, તેઓથી આ સ્થિતિ સુધારવા ને શું થઇ શકે, જો રાજ્ય, ધર્મ અને સામાજીક વાતાવરણ માંથી બીન-ગોરાને તિરસ્કારવાનો, અને તે મારે તેની ઉચ્ચ સ્થિતિ બરાબરો હોય છતાં તેને પોતાનાથી હલકો ગણવાનો તેઓને વારસોજ મળેલો હોય. તેઓને તો તેઓના પુર્વજોના પાપોના ફળ ભોગવવાં રહ્યાં અથવા તો જે શીખેલા છે તે ત્વરા થી ભુલી જવાનું અને નવેસરથી શીખવાનું રહ્યું.

ડૉ. સ્ટીનકેમ્પના નીચેના શબ્દો નોંધ લેવા યોગ્ય છે:

"આપણે ધ્યાનમાં રાખીએ કે ન ધ્યાનમાં એ પરંતુ રંગવર્ણો લોકોમાં રાષ્ટ્રીય ભાવનાની જાગૃતી આવવા લાગી છે. એ એક કુદરતી વીકાસ છે. અને જેમ જેમ તેઓ સમજણા થતા જશે તેમ તેમ, આપણામાં રાષ્ટ્રીય ભાવના આવ આપણે હકો અને છુટોનો દાવો કરવા લાગ્યા તેમ, તેઓ પણ કરશે.....ગોરાઓએ જેવી રીતે કામ લેવું પડશે તે જોયા બીન-ગોરાઓ તેઓના શત્રુ નહિ પણ મીત્ર બને."

પરંતુ આ ભુમીમાંજ ઘેટા થએલા લાખો લોકો જ્યારે નોકરી, અન્ન અને રહેવાને ઘર વગર ટળવળી રહ્યાં છે ત્યારે, ગોરી વસ્તીને મજબુત બનાવવાને મોટા પાયાપર ગોરાઓની વસાહતની યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતીનો ઉપલી વસ્તુ સાથે મેળ બેસતો નથી. એ કંઈ બીન-ગોરાઓની મીત્રતા સંપાદન કરવાનો માર્ગ નથી. તેઓની મીત્રતા સંપાદન કરવાનો માર્ગ તો એકજ છે અને તે એ કે, "જેવું વર્તન તેઓ તમારા પ્રત્યે બતાવે એમ તમે ઇચ્છો તેવું જ વર્તન તમે તેઓ પ્રત્યે બતાવો." બીન ગોરા સવાલનો એક માત્ર ઉકેલ બાઇબલના એ સુંદર સુત્રનું પ્રમાણિકપણે પાલન કરવામાં જ રહેલો છે.

વિનાશને પંથે

અમને ખબર છે કે સાહિય આફ્રીકાનું ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચ ખ્રીસ્તી ધર્મની મશ્કરી કરી રહ્યું છે. ખ્રીસ્તી ધર્મનો તેણે કરેલો અર્થ જો સ્વિકારવામાં આવે તો બીન-ગોરાઓએ એ ધર્મનો ધિક્કાર કરવો બીલકુલ વાજબી જ ગણાય. પરંતુ કહેવાતા સુરત સનાતની ઢીંઢુઓની જેમ, ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચના અનુયાયીઓ, જેઓ, ખ્રીસ્તી ધર્મનો જે અર્થ કરેલો અર્થ સ્વિકારી રહ્યા છે, તેઓ પણ પતિત થયા છે અને ખ્રીસ્તી ધર્મને મોટું નુકસાન કરી રહ્યા છે. ધર્મરની એટલી કૃપા છે કે આ કહેવાતા ખ્રીસ્તીઓ ખ્રીસ્તી ધર્મનાં ખરા પ્રતિનિધિ નથી. બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની તેઓની આખી નીતી જ ખરા ખ્રીસ્તી ધર્મનો અને તેથી ઇશ્વરનો નિષેધ કરનારી છે અને તેને માટે મોટો વહેલો ઇશ્વરનો બોજ તેઓના ઉપર ઉતરી આવશે. કેમકે ઇશ્વર કમેલાં નમ્ર, તરછોડાયેલા અને પીડાએલાઓનાજ પક્ષમાં રહે છે.

બીન-ગોરાને મતાધિકાર નથી આપવામાં આવતો તેનું કારણ બધું શું છે? શું એ કે તેનો ઉપયોગ કરવાની તેનામાં શક્તિ નથી કે તે ગોરાની ઉપરવટ થઇ જશે એવો ભય છે? જબરદસ્તીથી પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલી સર્વોપરિતા લાંબો સમય ટકતી નથી. ચારિત્રબળથી અને જનતાની શુભેચ્છાથી પ્રાપ્ત થએલી સર્વોપરિતાજ સદા ટકે છે. ચારિત્રબળ નહતાના સૈન્ય નથી પ્રાપ્ત થાય છે નહિ કે તુમાખીથી, અને આજે જેઓ સત્તામાં છે તેઓના માં નમ્રતાને બદલે તુમાખી રહેલી જોવા માં આવે છે. જનતાની શુભેચ્છા જનતાને સુખી અને સંતોષી રાખવા થી જ સાંપડે છે. સુખી અને સંતોષી જનતા કદી અધઃપ જનતીજ નથી. રાજ્યને તે હમેશાં બળરૂપજ રહે છે અને રાજ્યની અમુલોદ મુડી થઇ પડે છે. ગોરાં સાહિય આફ્રીકાએ ફરી ફરી ચેતવાની જરૂર છે કે રાજ્ય અને ખ્રીસ્તી ધર્માનુયાયીઓનો એક ધર્મ તેને વિનાશને પંથે પ્રયાણ કરી જ રહ્યાં છે.

નોંધ

ઓપાર્ટહેડ પર ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચ

ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચોની કાઉન્સીલે ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતો પરના રિવકારેલા એક રીપોર્ટમાં જણાવ્યું છે કે, "એમ કહેવું કે આ અમારી પિતૃભુમીમાં બીન-ગોરા ઓને મતાધિકાર ભોગવવાની છુટ નથી તેથી તેના પર દમન ચલાવવામાં આવે છે એ બીલકુલ બેબુનિયાદ વાત છે. મતાધિકાર એ તો જેઓ ઉમર લાયક થયા હોય, અને જેઓ પુખ્ત પ્રત્યેની જવાબદારીથી તેનો ઉપયોગ કરી શકતા હોય, તેઓનેજ સોંપવામાં આવેલી એક છુટ છે. નેટીવમાં આ જરૂરી વસ્તુની ખામી છે અને તેથી

એ કહેનો બરોબર ઉપયોગ તેનાથી નહિ કરી શકાય. રેસીના સિદ્ધાંત મુજબ ગોરા, કાળા, પ્રત્યેક જણને મતાધીકાર હોવો જોઇએ. પરંતુ ખ્રીસ્તીને માટે તો મતાધીકાર એ ઇશ્વર આપેલી એક કીમતી બક્ષીસ છે, જેનો ઇશ્વર સમક્ષ સંભાળથી અને જવાબ દારીથી ઉપયોગ થવો જોઇએ. તેનો અર્થ એવો નથી થતો કે જેટીનને મતાધીકાર નથી તેથી તેનાપર દમન ગુજારાય છે કે તેને ગુલામ તરીકે રાખવામાં આવે છે.

મતાધીકારની ખરી કસોટી તેનો ઉપયોગ કરવાની શક્તિ જ માત્ર નથી પરંતુ ખ્રીસ્તી ધર્મ પ્રત્યેની વફાદારી પણ છે. તેથી એક ખ્રીસ્તી રાજ્યમાં સામ્યવાદીઓને મતાધીકાર હોવો નહિ જોઇએ. વળી બીન-ગોરાને સમાન રાજ કીય સત્તાથી વંચીત રાખવામાં આવ્યો નથી. તેની પોતાની ઇચ્છાઓ વ્યકત કરી શકે છે અને સત્તાધારીઓની ટીકા પણ કરી શકે છે. આ લોકોને એ કરતાં વધારે હકો આપવાની જેઓ ચળવળ કરી રહ્યા છે તેઓ તેઓને એવા હકો આપવા માંગે છે કે જેનો તેઓ પોતે પોતાના જ લાભમાં પણ ઉપયોગ નહિ કરી શકે.

ડો. ડોંગીસ કહે છે: એપાર્ટહેડ ની નીતીને પ્રજાનો ટેકો છે

વાઇનબર્ગ (કેપટાઉન)માં ગયે અઠવાડીયે આપણ કરતાં મુકબી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે જણાવ્યું કે, એપાર્ટહેડના કાયદા કરવાની અમારી નીતી અમે ચાલુ રાખીશું. કારણ અમે જાણીએ છીએ કે લોકોનો અમને ટેકો છે અને અમે માનીએ છીએ કે એ દેશના હિતમાં છે. હકીકત એ છે કે જ્યારે અંગ્રેજો એમને ૧૯૪૮ માં અમને મત નહોતો આપ્યો તેઓ અમારા એપાર્ટહેડ ના કાયદાને ટેકો આપે છે.

બન્ને ગોરી પ્રજાઓના સહકારને માટે હાકલ કરતાં ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે "સરકાર સાઉથ આફ્રીકાના ભવિષ્યને માટે મજબુત પાયો નાખી રહી છે."

સઘળા બીન-ગોરાઓ, જેઓને એ કાયદો લાગુ પડે છે, તેઓના સખત વિરોધ સામે તેમજ યુનીયનના બંધુ પ્રાંતોમાં ગોરી પ્રજા તરફથી તેની વિરૂદ્ધમાં બોલવામાં આવેલા અપુર્ણ સમર્થકો અને ટેકાઓ સામે ડો. ડોંગીસ અભિપ્રાયમાંથી ફરી રહ્યા જણાય છે.

કોણ આગ સાથે રમી રહ્યું છે?

મુકબી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે પાર્લ (કેપ) ખાતે આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે કલર બોરસ બીલની સામે કરવા માં આવેલાં પીટીશનો ખોટે રસ્તે દોરનારાં છે. "જે વખતે આ દેશની જુની ગોરી પ્રજાઓએ સાથે રહી કામ કરવાની ખાસીજ જરૂર છે તે વખતે બીજના વિરોધીઓ સાઉથ આફ્રીકાનું અહિત કરી રહ્યા છે અને આગની સાથે રમત રમી રહ્યા છે."

તેનાપર ટીકા કરતાં ન્યુહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' લખે છે કે: "સાઉથ આફ્રીકામાં બન્ને ગોરી પ્રજાઓએ તો શું પરંતુ ગોરી અને બીન-ગોરી પ્રજાઓએ પણ સાથે રહી કામ કરવાની કયારે જરૂર નહોતી એજ અમે જણાવતા નથી. છતાં એ હકીકતે ડો. ડોંગીસ, જે પાર્ટીના છે તે પાર્ટીને સાઉથ આફ્રીકાનું તંત્ર ચલાવતી કોઇ બીજી સરકારના કોઇ પણ પગલાંથી વિરૂદ્ધ હતી ત્યારે તેને પોતાનો પોકાર સંભળાવતાં જરાયે આંચ આવેલી નહોતી. અને તે સત્તામાં આવી ત્યાર બાદ પોતાનેજ હેતુ સરતો હોય ત્યાં બંધારણ કલહની આગ સળગાવતાં તેને જરાયે સંકોચ થયો નથી. સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા લોકોનો મત છે કે તેની એપાર્ટહેડની નીતીથી તેણે તેમ કરેલું છે અને કલર ફ્રેંચાઇઝ બીલ પસાર કરી દેવાને જે રીતે તેણે બંધારણીય અને નૈતિક સબબી અડચણોને કચડી નાખી છે તેથી તેણે તેમ કરેલું છે. આ બાબત માં જો કોઇ પક્ષ સાઉથ આફ્રીકાનું અહિત કરી રહ્યું હોય તો તે રાષ્ટ્રિય પરિણામો ગમે તે આવે તેની નિરંકુશ પણે અવગણના કરી જેઓ યુનીયનના કાયદાની અને પવિત્ર વચનોની હોળી કરી રહ્યા છે, તેઓજ કરી રહ્યા છે. આખર જતાં ગોરા સુધારાનો અને ગોરાની રાજ્ય સત્તાનો આધાર તેના ઉપરજ રહ્યો હતો. ડો. ડોંગીસ અને તેમના સાથીઓને આમાંનું કશું પવિત્ર નથી પરંતુ એક કાયદો, જેની વાસ્તવિકતા વિષે શંકા રહેલી છે, તેને ફાવતી આવતી બહુમતીથી પસાર કરી દેવાય તેની સામે ટીકા કે વિરોધ કરવાનો તેઓ કોઇનો પણ અધિકાર સ્વિકારવા માગતા નથી."

બીન-ગોરાઓને હરકરી તાલીમ આપવામાં નહિ આવે

સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એફ. સી. ઇરસમસે ગયે અઠવાડીયે યુનીયન ની ધારાસભામાં જણાવ્યું હતું કે, પુરતા વખતમાં બીન-ગોરાઓને નિઃશસ્ત્ર બહાદુરીના તરીકેજ રાખવામાં આવશે. બીન-ગોરાઓને હરકરી તાલીમ આપવાનો, તેઓને હથીયા આપવાનો સરકારનો ઇરાદો નથી. બીન-ગોરાઓને લડવાનું કામ કોઇ પણ વખતે સોંપવામાં નહિ આવે.

બીન-ગોરાઓપર યુનાઇટેડ પાર્ટી

નાટાલની જુનીયર યુનાઇટેડ પાર્ટી ની ગયે અઠવાડીયે મેરીટઝબર્ગમાં મળેલી વાર્ષીક કોંગ્રેસનું ઉદ્‌ઘાટન કરતાં શ્રી. હેરી હેરેન્સે પક્ષપાતી નીતીઓના સંબંધમાં સંરક્ષણ અને બીન-ગોરાઓ ના સવાલો પ્રત્યેની વલણની રૂપરેખા આપી હતી. બીન-ગોરાઓની બાબત માં શ્રી. હેરેન્સે કહ્યું કે, જનરલ સ્મટસનો મત હમેશાં એવો હતો કે, એ બાબતને પક્ષપાતી નીતીથી પર રાખવી જોઇએ. પરંતુ તેના સંબંધ માં સમાન નીતી રાખવાની માગણીને કોઇ અવકાશ હતી. બહિને બહિનને બદલાતી અને જે તેના નિષેધાત્મક દમનના સ્વરૂપમાંજ સંગત છે, તેવી નેશનલીસ્ટની એપાર્ટહેડની નીતી યુનાઇટેડ પાર્ટી સ્વિકારી શકતી નથી.

સરકારની રીપેટ્રીએશન સ્કીમ કામ નથી કરતી

ન્યુસ્વીથી સાપ્તાહીકનો સંવાદ જણાવે છે કે, પરદેશ બાતાના નાયબ પ્રધાન ડો. બી. વી. કેસકરે દોઢની પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે, સાઉથ આફ્રીકાની સરકારના કલર ફ્રેંચાઇઝ બીલની રૂએ કલર વોટરો સામે હોઢીઓને પણ હલના સમાન મત પત્રકમાંથી કાઢી નાખવામાં આવશે. અને જુદા મતપત્રકમાં દાખલ કરવા માં આવશે. ડો. કેસકર, જેઓ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપી રહ્યા હતા, તેમણે કહ્યું કે, આ કાયદો કેપના, જગાએ ૧૫૦૦ હોંદીઓને લાગુ પડશે. માત્ર કેપ પ્રાંતમાંજ હોંદીઓને મતાધિકાર છે.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે હોંદીઓ ને રીપેટ્રીએટ કરવાની પોતાની નીતી ને વેગ આપ્યો છે કે નહિ એ પ્રશ્નના જવાબમાં ડો. કેસકરે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તો બની શકે તેટલો તેને વેગ આપવા ઇચ્છે છે પરંતુ આ બાબતમાં લાગતા વળગતા લોકોને પણ સહકાર હોવો જોઇએ. અહિ પાછા આવી રહેલા હોંદીઓની સંખ્યા માં વધારો થઇ રહ્યો છે એવી અમને કશી ખબર નથી કે કેસકરે કહ્યું કે ૧૯૨૩ ની ઓસીડેન્ટ એમીગ્રેશન સ્કીમ, જે મરજીયાત રીપેટ્રીએશનની યોજના છે, તેની રૂએ ગેલ્યાં ૨૭ વર્ષમાં ૧૬૫૬૫ હોંદીઓ હીંદ પાછા ગયેલ છે. છેલ્લા ૧૦ વર્ષમાં એક હજાર કરતાં પણ ઓછાજ આવ્યા છે ૧૯૪૭ માં કુલ ૬ અને ૧૯૪૮ માં ૪૮ આવ્યા હતા. ઘણા હોંદીઓ સાઉથ આફ્રીકા પાછા ગયા છે.

એપાર્ટહેડપર ડો. સ્ટીનકેમ્પ

જુનીયર યુનાઇટેડ પાર્ટીની ગયે અઠવાડીયે મેરીટઝબર્ગમાં મળેલી વાર્ષીક કોંગ્રેસમાં બાપણ કરતાં પાર્લો મેન્ટના સભ્ય ડો. સ્મુટસ સ્ટીનકેમ્પે યુનીયનમાં નેટીવોનાં રાજ્યો ઉભાં કરવાની નેશનલીસ્ટોની નીતીને જોખમ ભરેલી નીતી તરીકે વખોડી કાઢી હતી. તેમણે કહ્યું, આ રાજ્યો પુર્વના કીના રાપર રચાપી શકાય અને તેનો વીસ્તાર લગભગ ૫૫૦ માઇલ લંબાઇ અને ૨૫૦ માઇલ પહોળાઇ જેટલો થાય. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાપર જોખમ પુર્વ બાજુથી આવે તો આ રાજ્ય, જો સાઉથ આફ્રીકાની વિરૂદ્ધ હોય તોપ તેને માટે એક મોટો સવાલ ઉભો કરનારું થઇ પડે. તો પછી તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે લાવી શકાય?

બારોથી તેનો જવાબ આપી નહિ શકાય. યુનાઇટેડ પાર્ટીથી પણ આપી નહિ શકાય. તેમ આજની સ્થિતિમાં કોઇ પણ પાર્ટીથી આપી નહિ શકાય.

આજે તો નોન-યુરોપીયનને એકજ વર્ગમાં સંગઠીત કરવામાં આવી રહી છે અને એ વર્ગ ગોરાનો વીરોધી છે.

પચીસ લાખ ગોરાની સામે એક કરોડ રંગવર્ણીઓ સંગઠીત થઇ રહ્યા છે. તેમ યુવાનોને આ વસ્તુનો સંભાળ થી વિચાર કરવા કહું છું.

આ સવાલનું સાઉથ આફ્રીકાના યુરોપીયનોએ નેશન યુરોપીયનો સામે મળીને, સઘળા વંશોને સંતોષકારક થાય તેવું સમાધાન લાવવું અત્યંત જરૂરી છે એ દીવાદીતી વસ્તુ છે, અને તેમ કરતાં ગોરા સુધારાને ટકાવી રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો જરૂરી થઇ પડશે

પરંતુ શું એ શકય છે ખરૂં?

આજે આપણે જે કરી રહ્યા છીએ તે ચાલુ રાખીશું તો અવિલમ્બ કેવું બનવાનું છે?

આથી યુનાઇટેડ પાર્ટી લાખોની સંખ્યામાં બહારથી ગોરાઓને દાખલ કરી ગોરા સુધારાને મજબુત બનાવવા ની હિમાયત કરે છે.

તેમાં ખરો, વિચારજ વિગેરે પુરાં પાડવાની મુશ્કેલીઓ રહેલી છે ખરી પરંતુ ૧૮૨૦ ના વસવાટીઓએ તેઓને માટે ઘરેઘરે બંધાય ત્યાં સુધી આવવાની રાહ જોઇ બેસી રહ્યા નહોતા. તેમ ઝુંપ ડુંકરા પર પોતાને માટે કેવળ બંધ નો ભાગ કેળવાય નહિ ત્યાં સુધી આવવાની રાહ જોઇ બેસી રહ્યા નહોતા.

ઘણા લોકો એની ચીંતા વ્યકત કરી રહ્યા છે કે આફ્રીકાન્સ બોલે અથવા અંગ્રેજો પોતાની ઓળખ ગુમાવી દેશે. પરંતુ ગોરો સુધારો ટકાવી રાખવાને ખાતર બેમાંથી એક વર્ગે કદાચ પોતા ની ઓળખ ગુમાવવી પડે તો તે શું?

આમ જો નહિ કરવામાં આવે તો દીંદ, ઇન્ડો-આર્યના અને બનવામાં બનું તેનું અહિં પુનરાવર્તન થવાનો બધ રહે છે.

આથી યુનાઇટેડ પાર્ટી ફરી સત્તામાં આવશે તો આ દેશમાં ગોરી વસ્તી વધારવાને વસાહતી નીતી ગોઠવા પાયા ઉપર પુનઃસ્થાપિત કરશે.

આપણે ઇચ્છીએ કે ન ઇચ્છીએ છતાં રંગવર્ણી પ્રશ્નમાં રાષ્ટ્રીય જીવન

જાગૃત થઈ રહી છે. આ કુદરતી બીક વણી છે અને આપણામાં રાષ્ટ્રીય જાગૃતી આવતી જાય તેમ આપણે હકો ને છુટોનો દાવો કરવા લાગ્યા તેમ તેઓ સમજવા થતા જશે તેમ તેમ તેઓ પણ એ માંગતા થશે.

યુરોપીયનોએ એવી રીતે વર્તવું જોઇએ કે જેથી નોન-યુરોપીયનો તેઓના દુશ્મન ન બને પરંતુ મિત્ર બને.

રાષ્ટ્રનું ઘડતર યુવાનોના હાથમાં હોઇ આ બાબતોનો યુવાનોએ ગંભીર વીચાર કરવાનો છે.

અમે ઘરડાઓમાં તો હજુ ભૂતકાળ ના ઢાંકેા રહેલા છે પરંતુ તમે આ બધાથી મુકત છો.

ન્યુઝીલેન્ડથી આપણા સવાલ પ્રત્યે સહાનુભુતી

[મારા બોઇ દિવસના ઉપવાસ દરમીયાન પરદેશથી આવેલા અનેક પત્રો માં એક પત્ર ન્યુઝીલેન્ડથી મી. એ. સી. બેરીંગટનનો આવ્યો છે, કે 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'ના વાચકોને જાણવા જેવો હોઇ તે ગુજરાતીમાં અહીં આપું છું.—અબ્દુલ્લા ચાંધી]

પ્રિય મિત્ર,

અમારી ફોજ જે કે ન્યુઝીલેન્ડના 'સાઉથ આઇલેન્ડમાં આવેલા નેલસનથી ૧૨ માઇલ છે, છતાં વેલીંગ ટનનું 'ડોમીનીયન' અને નેલસનનું 'ઇવનીંગ મેલ' જે આપના વર્તમાન પત્રો છે, તે મને મોકલ્યા કરે છે. બે દિવસ પર (ફેબ્રીલ તા. ૫ મીએ) આ બન્ને પત્રોમાં તમારા ઉપવાસ કરવાના અને ત્યાર બાદ તમારી અને અન્ય લોકો સામે થઇ રહેલા અનિષ્ટોનો વીરોધ કરવાના તમારા નિર્ણયના ખબર આકર્ષક રીતે આપવામાં આવ્યા હતા. તમારું નિવેદન, તમારી પાસેથી હું આશા રાખું તેનું જ છે, અને અમારાં વર્તમાનપત્રોએ જે રીતે તેને જાહેરાત આપેલી છે તે જોતાં સંભવ છે કે આખી દુનીયામાં તે હેડલાઈન થયું છે. તમે જે શુભ કાર્ય ઉપાડેલું છે તેનું પરિણામ શુભજ આવશે.

હું તમને ખાત્રી આપવા માગું છું કે દોજ સવારે પોણા સાત વાગ્યાની પ્રાર્થના સભામાં અમે તમને સંભાળીએ છીએ અને સાઉથ આફ્રીકાની મોટાં જાગની વસતી પર જે વિટંબણા ઓ પડી રહી ■ તેમાં તમારે માટે તેમજ તેઓને માટે કુંક સમય પ્રાર્થના કરીએ છીએ. સાધારણ રીતે પીડાતા લોકો બહુમતીમાં હોય છે. છતાં બીરીશ તંત્ર હેઠળ દીનની સ્થિતિ જોયા બાદ એ મત ફેરવવો પડે છે. તમારાં કાર્યમાં ઇશ્વર તમને શકતી અને મદદ આપે.

ન્યુઝીલેન્ડના જેવા દેશોમાં અમે તમારી સ્વતમાં અસરકારક રીતે સહાનુભુતી આપવાને અસમર્થ છીએ. અમારી મેઓરી (ત્યાંના કાળા લોકો) વસતી જે એક લાખની છે, તેના તરફ ખાસ કરી બહુમેદ નથી વર્તતો. તેનો અમે ખર્ચ કરીએ છીએ ખરા, પરંતુ અમારા દેશના રંગવર્ણીઓની વસતી, દેશની કુલ વસતી, જે વીસ લાખની છે, તેની એક અગ્ર માનવ છે, એટલે રંગદ્વેષ પ્રદર્શીત કરવાની તકો ઘણીજ જુજ છે. પરંતુ અરે દોષ તો એ છે કે અમારી ઈમીગ્રેશન ની નીતીમાં સખત બહુમેદ રહી છે, કે જેની રૂએ યુરોપીયન સિવાય બીજા કોઇથી આ દેશમાં સ્થાયી વસવાટ કરવા આવી શકાય નહિ. એટલે જો સાઉથ આફ્રીકામાં સ્થિતિ વધારે અસહ્ય થઇ પડે તોયે, મને કહેતાં શરમ થાય છે કે, મારાથી તમને કે તમારા મીત્રોને અહિ રહ્યાથી વસવાટ કરવા આવવાને આમંત્રણ આપી શકાય તેમ નથી.

બેશક ૧૯૨૦ થી ચાલતી આવેલી આ નીતીની સામે મેં અખબારો દ્વારા અને ચર્ચા દ્વારા વીરોધ ઉઠાવેલો છે. પરંતુ જ્યાં સુધી તે હસ્તી ધરાવી રહી છે ત્યાં સુધી બીજા, જેઓ એવીજ નીતી અખત્યાર કરી રહ્યા હોય, તેઓની ટીકા કરવાનો અમને અધિકાર નથી. અને જો કરીએ તો બીજો અમારી સામે વાજબીપણે નીંદાની આંગળી ચીંધી શકે.

આવી બતરીહેર અને અભિમાન પોષનારી સઘળી રાષ્ટ્રીય નીતીને ફેરવવાનો અને આપણા વર્તનથી માનવ બાતૃત્વનો દાખલો બેસાડવાનો, પ્રયત્ન જારી રાખવો જોઇએ.

તમારું પગલું, જે હું જાણું છું કે, હકની લીગ લાગણીથી, નમ્રતાથી અને ઇશ્વરપર શ્રદ્ધાથી લેવાયું છે, તે સર્વત્ર પ્રવર્તી રહેલા રાજકારણ અને જાતીયવાદના દોષોપર નવેસરથી ધ્યાન આકર્ષનારૂં થઇ પડશે.

હાલમાં હું કલેનો પાક સબુવાની રોજ દસ કલાક સખત મજુરી કરી રહી છું. છેલ્લાં બાર અઠવાડીયાં થયાં પાણીના વિક્ષાવમાં કામ કરી રહેલા મજુરોની કડતાળથી અમને ઘણી તકલીફ પડી રહી છે. સરકારે તેઓને 'બીન-કરારે કામ કરવાનો નિયમ કરેલો જણાય છે, તેને માટે તેણે ખાસ સત્તાઓ મેળવેલી છે અને સમજાય પોલીસ રાજ્યના જેવી સ્થિતિ થઇ ગઇ છે. તેના પરિણામે હજારો ના હજારો સુંદરમાં સુંદર ઓપલનાં કેસો સડી રહ્યાં છે. દુનીયામાં અત્યારે જેટલો સુખમરો વર્તી રહ્યો છે ત્યારે આ એક અતિ શોચનીય ઘટના બની રહી છે અને સમાજમાં કેટલો સડો પેસી ગયેલો છે એ બતાવી આપે છે. પ્રત્યેક માણસ કે વર્ગ પોતાના સ્વાર્થને ખાતર બીજા સઘળાનું ભૂંડું કરી રહ્યો છે.

અમારા એક યુવાન ઇતરની બીજ પેદાશનો અભ્યાસ કરવા ન્યુઝીલેન્ડ આવ્યા છે તે આ અઠવાડીયેજ અહિ આવ્યા છે અને ઘણા સારા જણાય છે. બહાઇ કીલચાલના તે એક સભ્ય છે. મેસી એગ્રેકલચરલ કોલેજમાં વધારે ઉંડો અભ્યાસ કરવા જતાં પહેલાં એક વર્ષ તે અમારી સાથે કામ કરશે. કેટલાક માસપર તેમને વિષે ન્યુઝીલેન્ડ ના અખબારમાં આવેલા ખબરપરથી મેં તેમની સાથે પત્રવ્યવહાર કર્યો હતો જેમ, આ દેશમાં અભ્યાસાર્થે આવતા બીજા હીંદી, બ્રહ્મ વિદ્યાર્થી ઓને વિષે કરતો આવેલો છું.

તા. ૬ ઓકટોબર ૧૯૪૦ ના એક અખબારમાં એક જાહેરખબર આવેલી તેને વિષે કોણ જાણે તમે સાંભળ્યું હશે કે મ. તેનું કર્તા કામણગર મારા કામમાં આવ્યું. ન્યુઝીલેન્ડને માટે એ કંઇક વિચિત્ર ગણાય. એક નિવૃત્ત થએલી ખ્રીસ્તી પાદરણને માટે લેન્ડ એજન્ટે તે નાખેલી હતી. તે આ પ્રમાણે હતી : "ખરીદનારને છોકરાં હોવાં જોઇએ. કોઇ યુરોપીયનને અરજી કરવી નહિ. ડોમીનીયન રોડ ઓરીપા, બે હજેટનો બે વિભાગનો એક બંગલો. એક ખરીદનારને માટે ખાલી. ગીતા, ટીંકુ, મેઓરી વિ...ને વેચવાનો છે." એ સ્ત્રીની મુલાકાત લેતાં તેણે કહ્યું પડ્યું કે "ન્યુઝીલેન્ડમાં પણ મેં જોયું કે સારા રંગવણી લોકો સામે ભેદ ભાવ રાખવામાં આવે છે અને તેઓનું અપમાન થાય છે. અને તેથી મને લાગ્યું કે કંઇ નહિ તો એક એવાં કુટુમ્બને માટે પણ મારે કંઇક કરવું જોઇએ." સાઉથ આફ્રીકામાં ડો. ગલાન અને ઓરટ્રેલીયા માં મી. કોલવેલ આવા વર્ણભેદો પાડી રહેલા લોકોને આ રીતે આવું પગલું લેવાની પ્રેરણા થઇ. (આ ખબર વેલીંગટન, ન્યુઝીલેન્ડના "ડોમીનીયન" અખબારમાંથી લીધા છે.) ઇશ્વર તમને મદદ કરે.

સાઉથ આફ્રીકાના જહાજોમાં એપાર્ટહેડ

પ્રધાનમંત્રી મી. એન. સી. ક્રવેંગા એ મથે અઠવાડીયે પ્રીનીયનની ધારાસભામાં મરચન્ટ શીપીંગ બીલનું બીજું વાચન રજુ કર્યું ત્યારે મી. એસ બાને કહ્યું કે આ બીલ જહાજોમાં વર્ણભેદ દાખલ કરનારું છે. જહાજોમાં એપાર્ટહેડ દાખલ કરવું અશકય છે. સાઉથ આફ્રીકાના સાધારણ બલાસીઓ બીન-ગોરા હોઇ તેમાં ગોરાઓને નોકરી આપવામાં આવશે નહિ. વળી રંગવણીઓને તેઓનામાં લાયકાત હોવા છતાં ઉંચા પદ મેળવી શકાવા મુશ્કેલ છે. બીલ કેટલા બલાસીઓ ગોરા અને કેટલા બીન ગોરા રહી શકશે એ પણ ફરાવવા નો સરકારને હક આપે છે. આ ભેદભરેા વર્ણભેદ છે અને આ બીલમાં જો તે સ્વિકારવામાં આવશે તો સઘળા હોદ્દોત્રોમાં તે દાખલ કરી શકાશે.

મીસીસ વી. એમ. એસ. પેસીન્જરે જુદા જુદા વર્ણના લોકોને માટે જાતી જોદના ધિ રહે જુદી સગવડ કરવાને બાબતી કલમનો વિરોધ કર્યો હતો. બીન-ગોરાઓને નોકરી આપવા માં તે હરકતરૂપ છે અને હોદ્દોઓને બારરૂપ છે. આથી એ કલમોને ફરી વિચાર કરવા તેમણે પ્રધાનને વિનંતિ કરી.

જવાબ આપતાં મી. ક્રવેંગાએ કહ્યું કે, જે સામાન્ય સિદ્ધાંતપર આપણે દેશ એકમત છે એ આ બીલમાં દાખલ નહિ કરવાની ખાત્રી મારાથી આપી શકાય તેમ નથી. તેમાંની કેટલીક કલમો દાખલ અમલમાં મુકવામાં બ્યવહાર મુશ્કેલીઓ નડશે. પરંતુ તેથી આ બીલમાં આ જહાજોમાં પણ ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓથી સાથે સુખ નહિ શકાય અને બન્ને નહિ શકાય એવું દાખલ નહિ કરવાનું કશુંજ કારણ નથી આપણા બધા ખરા જહાજોમાં એવું નહિ થાય તેવી કલમ દાખલ કરવામાં આવેલી છે અને મોટા જહાજોમાં પણ આ એપાર્ટહેડનો સિદ્ધાંત દાખલ કરવામાં આવનાર છે.

બીલનાં બીજા વાંચનપર મત લેવાતાં માત્ર બેજ મત બીલની વિરૂદ્ધ અપાયા હતા તે મી. બાનનો અને મીસીસ બીમીંજરનો.

રજાદહ્યા

ખરી પ્રાર્થનાનું બેમાંથી એક પરિણામ આવે છે: યા તો આ પણને જેનો ભય હોય એ તકલીફમાંથી આપણને મુકત કરે છે અથવા તો તકલીફ આવે ત્યારે તેનો સામનો કરવાની શકતી આપે છે.

—હેરી એમરસન ફોસ્ડીક

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, મે તા. ૧૫, ૧૯૫૧.

સોમનાથની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા

તા. ૧૧ માંએ રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેંદ્ર પ્રસાદને હસ્તે સોમનાથના જ્યોતિર્લિંગની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા લાખો માણસોની હાજરીમાં થઈ હતી. આ પ્રસંગે રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું કે, "આ પવિત્ર અને તિહાસીક પ્રસંગે આપણને દરેકને ધર્મ બાબતનું મહાન રહસ્ય સમજવા જોઇએ છે. એ રહસ્ય શું છે? ઈશ્વર કે સત્યની ઝાંખી કરવા માટે સર્વ મનુષ્યો માટે એક જ રાહ આજ સ્પષ્ટ હોતો નથી. સોમનાથના ગૌરવનો ઇતિહાસ કરતાં રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું કે, સોમનાથના મંદીરને વારંવાર ભ્રષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે અને તેનો નાશ કરાયો છે. પરંતુ સમયે સમયે તેનું નવનિર્માણ થતું રહ્યું છે. માનવીના હૃદયમાં સર્જનની ઉર્મી અને ચિરંતન ધર્મભાવના ભગવાન વિષ્ણુના નાભિ કમલ પર બ્રહ્મા વસે છે તેમ વસી રહ્યાં છે. અને આ ધર્મભાવના તેમજ સર્વસૃષ્ટિ ઉપરો, રૌદ્ર અને વિષના બધા ગ્રહોનગ્રહો કરતાં બલવત્તર છે. પોતાના અસમાપ્તિપોમાંથી પુનઃ જીવંત થતું આ સોમનાથનું મંદિર દુનીયાને એ સંદેશો સંભળાવી રહ્યું છે કે જેને માટે લોકોનાં હૃદયમાં અપાર શ્રદ્ધા અને પ્રેમ છે તેનો નાશ દુનીયાની કોઇ વ્યક્તિ કે સત્તા કરી શકતી નથી."

પુનઃસ્થાપનાનું ધ્યેય

ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે વધુમાં કહ્યું કે, મંદિરની નવરચના એ ઇતિહાસની ભુલ સુધારી લેવાનો પ્રયાસ નથી. હું એ રજૂ કરવા માગું છું કે આજના સમારંભનો અર્થ એવો નથી, અને ન જ હોવો જોઇએ કે આપણે ભુતકાળની રાજકીય અને સામાજીક સ્થિતિની આ પણા દેશમાં પુનઃસ્થાપના કરવા માગી એ છીએ, અથવા તો કાળની અસર થી કરાયેલા માનસીક અને શારીરિક ઘાવોને કરી ઉભેળવા માગીએ છીએ. આપણી તેમ માત્ર એકજ છે. આપણે તો ધર્મ પ્રત્યેની આપણી ભક્તિની નવેસરથી પોષણા કરવા માગીએ છીએ, આપણે જેના પર નિર્ભર રહ્યા છીએ એવાં યુગોગ્રનાં મુલ્યો પ્રત્યેની આપણી ભક્તિને જાહેરાત કરવા માગી ન છીએ, આપણે દુનીયાને જણાવવા માગીએ છીએ કે ધાર્મીક જીવનનું મહાસત્ય એ છે કે પ્રત્યેક વ્યક્તિ અને રાષ્ટ્રને તે પોતાની શક્તિ અને અનુભવ અનુસાર જીવનમાં સર્વોચ્ચ યશ પ્રાપ્ત કરી શકે તેવી સંપુર્ણ આઝાદી અને હક્કો મળવી જોઇએ."

ધાર્મીક સહિષ્ણુતા

"હું જે મહાસત્ય વિષે વારંવાર કહું છું તે સાચ્ચે જોટલે સંપુર્ણ ધાર્મીક સહિષ્ણુતા. આ પવિત્ર પ્રસંગે આપણે ફરી એક વાર પ્રતિજ્ઞા લઇએ કે જેવી રીતે આપણે આપણી પુરાણી ધર્મભાવનાના પ્રતીક જેવા આ મંદીરનો છ વખત કર્યો છે તેવી જ રીતે આપણી પ્રજાની આઝાદી રૂપી મંદિર નો એટલાજ ઉત્સાહથી જીર્ણોદ્ધાર કરીશું. મંદીરના નવનિર્માણથી સરદારશ્રીનું સ્વપ્ન કંઇ અંશે સિદ્ધ થયું છે તે સર્વાંશે સિદ્ધ તો ત્યારે થશે જ્યારે પ્રજાના જીવનની પ્રતિષ્ઠા કરવું આ મંદિરના જેવું જ સુંદર મંદિર નીર્માશે."

ધર્મનું રહસ્ય

આ ઐતિહાસીક પ્રસંગે ધર્મનું રહસ્ય સમજાવતાં ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું કે "જે મનુષ્ય પોતાના બંધુઓ ની પ્રેમ અને અહર્નિશ સેવા કરે, જે પોતાના હૃદયમાં પ્રેમ અને સૌન્દર્યની સ્થાપના કરે તો તેને ઇશ્વરનો સાક્ષાત્કાર થશે. આ મહાન સત્ય આપણા ઋષીઓએ જોયું હતું અને માનવ જાત માટે તે પ્રગટ કર્યું હતું. એટલા માટે જ તેઓએ કહ્યું છે કે ઈશ્વર એક જ છે, છતાં જ્ઞાનીઓ તેને અનેક રીતે અને અનેક નામે વર્ણવે છે. એજ રીતે મહાભારતમાં કહ્યું છે કે જેમ નદીઓ જેમ સમુદ્રને મળે છે તેમ બધા માર્ગો ઈશ્વર પાસે લઇ જાય છે. આ જોયનું સત્ય ગ્રહણ ન કરવાથી જ અજ્ઞાન અને સંકુચિત વૃત્તો થતાં રહ્યાં છે, ધાર્મીક અસહિષ્ણુતા, કદાગ્રહ અને અનીતી જન્મા પામી છે. આ ઇતિહાસનો બોધ બધાયે યાદ રાખ વાનો છે. એટલે જ આપણે ભારતમાં બીનસાંપ્રદાયીક રાજ્યની નીતિ અનુસરી એ છીએ. હું પોતે સનાતની હોવા છતાં મારું છું કે ધર્મમાં માનતા દરેક માણસ પોતાના ધર્મને માર્ગે ઇશ્વરને પ્રાપ્ત કરી શકે છે. એટલે બધા ધર્મો અને બધાં ધાર્મીક સ્થાનો માટે પૂજ્યભાવ છે. હું દરગાહ અને મસ્જીદ તેમજ દેવળ અને ગુરૂદ્વારામાં જોઇએ તેવા પુજ્યભાવથી ગયો છું. આજે એ સ્પષ્ટ થઈ ગયું છે કે ધાર્મીક અસહિષ્ણુતાની નીતી હમેશાં નીષ્ફળ ગઇ છે અને ભવિષ્યમાં પણ નીષ્ફળ જશે.

પ્રાયશ્ચિત્તનાં નાણાં

આવતાંવેરામાંથી છૂટકો જનાર એક અજ્ઞાત ગૃહસ્થે, નાણાં પ્રધાન શ્રી. સી. ડી. દેશમુખ પર "પ્રાયશ્ચિત્ત માટેના નાણાં" તરીકે રૂા. ૨૨,૬૬૦ નો ચેન્જ ડ્રાફ્ટ મોકલાવ્યો છે. આ ગૃહસ્થે એવો એકરાર કર્યો છે કે, "હું સરકાર ને હાની પહોંચાડવા રીતે ઘણા વખત કાયદેસર રીતે કરીકરીને પુંજ એકઠી કરી શક્યો હું." નાણાં પ્રધાનને આવી રીતે મોકલી આપેલી આ પહેલી રકમ છે. પહેલીવાર આવી રૂા. ૧૦૧ ની રકમ મળી હતી, અને બીજી વાર તે રૂા. ૮,૦૦૦ ની હતી. નાણાં પ્રધાનના રાજ્યપ્રધાન શ્રી. મહાવીર ત્યાગીએ જણાવ્યું હતું કે, "આવા સદ્‌ગૃહસ્થો ની ભાવનાની સરકાર અવશ્ય કદર કરે છે."

બોપાળનું બોલાણ

બોપાળનાં નવાબી રાજ્યનું આગામી ચુંટણીના અંત સુધીમાં, મધ્ય ભારત સાથે બોલાણ સાધવામાં આવશે, એવી માહિતી, બોપાળ સરકારના એક પ્રવક્તા એ ગઇ એક અખબારી મુલાકાતમાં આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે, બોપાળના નવાબ સાહેબ ચુંટણી પછી વિદેશના પ્રવાસે જવાનું ધારતા હોવા થી, તેમણે પોતે આ બોલાણ પ્રશ્નનું ચુંટણી પહેલાં સમાધાન થઇ જાય એવો ઇરાદો વ્યક્ત કર્યો છે.

રસ્તા માટે સ્વાવલંબન

મુંબઈના જાહેર બાંધકામ ખાતાના પ્રધાન ડૉ. જીવરાજ મહેતાએ લોકોને હાથ મજુરીથી રસ્તાઓનાં બાંધકામનું કાર્ય ઉપાડી લેવાની અપીલ કરી હતી. ગુજરાત વિદ્યાર્થી કોંગ્રેસ તરફથી અમદા વાદથી પોટા વચ્ચે ચાર માઇલના રસ્તાનાં બાંધકામ અંગે યોજાયેલી પંદર દીવસની સમાજ સેવા શીબીરની સમાપ્તિ પ્રસંગે વિદાય કરતાં ડૉ. જીવરાજ મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે, "રસ્તાઓ નાં બાંધકામ પાછળ કરોડો રૂપીયાનો ખર્ચ થશે એ કોઇ પણ સરકાર ખમી શકે નહિ. માટે જો જનતા દરેક જીલ્લા માં રસ્તાનાં બાંધકામનું કાર્ય ઉપાડી લે તો ઓછા ખર્ચે ઘણું કાર્ય થઇ શકે તેમ છે." સરકારે હાથ ધરેલ નાની નવેસરનું બાંધકામ ખર્ચમાં બાદ પડાવવા આગળ આવેલા લોકોના સહ કારથી ઝડપી પ્રગતી કરી રહ્યું છે. સાબરકાંઠા, બનાસકાંઠા અને મહેસાણા જીલ્લામાં ચારસો દસુબના કુવાઓ (દસુબવેલ) બનાવવા માટે મુંબઇ સરકારે ભારત સરકારની પાસે રૂા. બે કરોડની લોનની માગણી કરી છે."

જુઠ્ઠો પ્રચાર

અફઘાન સરકારે, મહમદ ગજની સોમનાથ મંદીરનો જે ભારવાહી ઉપાડી ગયો હતો તે પાછા આપવાની ઘટના દંતકથા છે, એવા હોવાલોમાં સત્યનો અંશ પણ નથી એમ વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ આજે પાર્લામેન્ટમાં એક લેખિત જવાબમાં જણાવ્યું હતું. શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે "સરકારે ઉપર મુજબ ના બધા અખબારી હેવાલો જોયા છે. એમાંના મોટા ભાગના પાકીસ્તાન રેડીયોએ આવા હેવાલો ટાંકયા હતા. એ હેવાલમાં કશું સત્ય નથી, અને દીલ્હી ખાતેના અફઘાન એલચીએ તેનો વીરોધ પણ કર્યો છે. આ વીષય અફઘાન રેડીયો અને બીજા ઇન્ડિયા રેડીયોએ ઓડકાસ્ટ કર્યો હતો તેમજ પી. ટી. આઇ. દ્વારા પણ પ્રસીદ્ધ કરવા માં આવ્યો હતો. આ વીષય પર ભારત સરકાર અને અફઘાન સરકાર વચ્ચે કોઇ પણ પત્રવ્યવહાર થયો નથી."

---

૫૨ ૫૨ ૨૫

—નેટીવ એજેંસીના પ્રધાન ડૉ. ફ્રેન્ચુઓ ગયે. અઠવાડીયે રેડીયોસ્ટરમાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે પચાસ વર્ષમાં સાઉથ આફ્રીકામાં એક કરોડ નેવું લાખ નેટીવો અને ૬૦ લાખ ગોરાની વસતી થશે. આંથી સંપુર્ણ સ્વતંત્ર નેટીવ સત્તાઓ ધ્યાનમાં રાખવાની ખાસ જરૂર છે.

—અંબાસાના ખંદર પર પાંચસ ૩૦ લાખના ખરચે વધારે સગવડો કરવા ની દસ વર્ષની યોજના ઘડાઇ છે. એકસો ફુટ ઉંચી નવી દીવાદાંડી બંધાશે અને બંદર પરના ૧૫ માઇલ ના વીસ્તારમાં બત્તીઓ અને નાની દીવાદાંડીઓ ગોઠવાશે.

—ઈંદોથી સાત માનવારો ઇસ્ટ આફ્રી કા અને મડાગાસ્કરની છ અઠવાડીયા ની સફરે ગે તા. ૩૧ ના મુંબઇથી ઉપડી છે. ૧૦૦૦ ટનની કુંજર 'ઈન્દી' અને બધુ ફીરંટોપરો અનેબધુ ફાયરો છે. રસ્તે કોમોરીનની મુલાકાત લેશે અને જુન તા. ૧૪ મીના મંગાસ્ક પહોંચવા ધારી છે. ત્યાં એક અઠવાડીયું રહી દારેસલામ અને ટાંગા પણ જશે.

—યુનાઇટેડ રેટ્રસની પ્રતિનિધી સભા એ ગયે અઠવાડીયે ૨૧૧ વીરૂદ્ધ ૧૩ મતે ઈંદને સોનાના પોરણે ૨૦ લાખ ટન અનાજ પુરું પાડવાને લગતા બીલ ને તાકીદનું ધ્યાન દેવાનો ઠરાવ કર્યો હતો.

—એ તા. ૧૨ મીના બંગાળના પ્રાચ વિસ્તારમાં ઇતિહાસમાં કદી નહિ જણાયેલું એવું ભયંકર વાવા ઝોડું થયું હતું. છેલ્લા મળેલા આંકડા મુજબ ૫૦૦ માણસો માર્યા ગયા હતા અને લગભગ ૨૦૦૦ જખ્મી થયા હતા. કરીમપુર ટાલુકાના ૨૫ માઇલ ના વીસ્તારમાં ઘણુ માણસ પંજોબાઇમાં બધું સાફ કરી નાખ્યું હતું. ૨૫ ગામડાં ઉપરોડી નાખ્યાં હતા અને ૩૦૦૦ ઉપર ઘરો અને ઝુંપડાં નાશ પામ્યાં હતાં.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કિંમત ૩-૦

આ ઓફીસેથી મળશે

યુનાઇટેડ પાર્ટીની વર્ણભેદની નીતીની ટીકા

શ્રી. બી. વીલસન નામના લેખક જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'માં નીચે પ્રમાણે લખે છે :

આપણુમાંના ઘણા માનીએ છીએ કે હેવરે નેશનલીસ્ટ સરકારને આપણે ઉથલાવી નાખી શકીયું. અને નેશનલીસ્ટોની સામે યુનાઇટેડ અને લેબર પાર્ટીના મજબુત મોરચાને માટે કામ કરી રહ્યા છીએ. પરંતુ કેટલાકને આ બાબતમાં નિરાશા થઇ રહી છે અને તેનું કારણ નેશનલીસ્ટો નથી પરંતુ કમનસીબે યુનાઇટેડ પાર્ટી છે. એ પાર્ટી જો કે આજે પ્રચંડ લડત ઉઠાવી રહી છે પરંતુ સાઉથ આફ્રીકા ના લોકોને તે એવડા થઇ રહી છે. જો તે સંભાળશે નહિ તો આ બાબતમાં પણ, સઘળા નોન-યુરોપીયનો પ્રત્યેની પોતાની નીતી સ્પષ્ટ રીતે જાહેર કરવા ની તેની અરાજિતના કારણે તે હારશે, મોટા ભાગના નોન-યુરોપીયનો, જેમને માટે તે લડી રહી છે, તેમને તે છોડી રહી છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પોતાના નેતા મી: સ્ટ્રાઉસ મારફતે જણાવ્યું છે, કે લેપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ બીલ જો તે નાબુદ કરશે અને કલર્ડોના મતાધિકારના હકોને સુરક્ષિત કરવામાં આવશે.

આ નિવેદન બાદ, યુનાઇટેડ પાર્ટી ખરેખર એ બીલ રદ કરશે કે કેમ અને નવું હકોનું બીલ જે ઉતાવળે તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને જેની ઘણી ટીકા થઇ રહી છે, તેમાં તે સંબંધી કંઈ દાખલ કરવામાં આવશે કે કેમ એ વિષે ઘણી મુંઝવણ ઉભી થઇ રહી છે.

આ બાબતમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીના નેતાઓ રીયીલ છે, જેના પરિણામે તેના સાથીઓ અને ટેકો આપનારાઓ વિમાસણમાં પડી ગયા છે. પાર્ટીએ નિઃસંકપણે જણાવવું જોઇએ કે બીલનું બીલ લાવે કે ન લાવે તો પણ તે આ બીલ નાબુદ કરશે જ.

બીજી એક રોચકતીય બાબત એ છે કે, મજુર પ્રધાને જાહેર કર્યું હતું કે મે તા. ૭ મીની હડતાળમાં નોન-યુરોપીયનો કે કોઇએ સામેલ નહિ થવું કેમકે મજદુરોએ તેઓને જમાવી રહ્યા છે. આ જાહેરાતને મી. મારાઇસ રહેતે અને યુનાઇટેડ પાર્ટીએ ટેકો આપ્યો હતો.

આના કરતાં વિશેષ હાસ્યિક વસ્તુ યુનાઇટેડ પાર્ટીની બીજી શું હોઇ શકે?

હડતાળ કોઇને ગમતી નથી અને નોન-યુરોપીયનો જો હડતાળના શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવાને ટેવાઇ જાય તો ભવિષ્યમા કેવી મુશ્કેલીઓ ઉભી થાય એ સમજી શકાય છે.

પરંતુ આ સરકારની સામે અસરકારક વિરોધ કરવાને નોન-યુરોપીયનો પાસે હડતાળનું જ સાધન છે. નથી તેઓની પાસે અખબારો, નથી તેઓનો કોઇ રાજકીય પ્લેટફોર્મ, નથી સંપ કે નથી યુરોપીયનોના જેવા સાધનો. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ નોન-યુરોપીયનો પ્રત્યેની પોતાની આર્થીક, સામાજીક અને બંધારણીય નીતી સ્પષ્ટપણે જાહેર કરવી જોઇએ.

કાશ્મીરના સવાલપર કાબુલનું જાહેરનું અખબાર

કાબુલના જાણીતા દૈનિક "આનીસ" એક અગ્રલેખમાં જણાવે છે કે કાશ્મીરના લોકો કદી પાકીસ્તાન સાથે જોડાવાના પક્ષમાં મત નહિ આપે. તે જણાવે છે કે કાશ્મીરના મોટા ભાગના લોકો જો કે મુસ્લીમ છે છતાં પાકીસ્તાનની રાજ્યપર ચાલીવાડી મેમો તેઓ સારી રીતે જાણે છે. વધુ માં તે લખે છે કે,- સરહદ પ્રાંતમાં પાકીસ્તાન તરફથી મુસ્લીમો તરફ બતાવાતી જંગલી વર્તણુકે કાશ્મીરના મુસ્લીમોની આંખો ખોલી છે. કેટલાક વર્ષ પાછા પડ્યા છે એ કાશ્મીરી જો સારી રીતે જાણે છે. કાશ્મીરનો એક પણ હીંદુ કે મુસ્લીમ એવો નથી કે જે કાશ્મીરમાં પાકીસ્તાનની ચાલ જાણતો નહિ હોય.

નેપાલના સવાલમાં હીંદ સરકારે લીધેલાં પગલાંની તરીફ કરતાં પત્ર લખે છે કે, હીંદ સરકારે નેપાલના સવાલનો જે રીતે ઉકેલ કર્યો છે તેપર થી તેની સત્યનિષ્ઠા જણી શકાય છે. એથી તેણે પોતાના પાડોશી દેશની સલાહ માટે મૈત્રી સંપાદન કરેલી છે. તેની સાથે કાશ્મીરમાં પાકીસ્તાનની સરકારની ચાલીવાડી જેમની સમજાવણી કરે. એ મુસ્લીમ રાજ્ય હોવા છતાં પાકીસ્તાનથી જુદું પડી ગયું છે. કાશ્મીરને હવે લાગે છે કે તે પોતાની સ્વતંત્રતા હીંદ સાથે જોડાવાથી વધારે સારી રીતે ટકાવી રાખી શકશે અને તેથી તેણે હીંદ સાથે જોડાવાનું ઠરાવ્યું છે.

બસ્સો વર્ષની જુહ્મો અસ્ત્રદ્વપર સમારંભ

દિલ્હીનો ૨૦૦ વર્ષ જુનો જુહ્મો અસ્ત્રદ્વપર સમારંભ કરવાનાં પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. તેના એક બીનારા પર હાલ પડેલી. જણાઇ છે, હીંદ સરકારના નિષ્ણાતોના સરકારથી આ કામ કરવામાં આવશે અને તેનું પુરાણું શિલ્પકામ જેવું ને તેવું ટકાવી રાખવા ની ખાસ કાળજી રાખવામાં આવશે. જુહ્મો મસ્જીદ મોગલ રાજ્યના વખત ની છે. ૧૬૪૮–૧૬૫૦ માં શાહજહાં ના પ્રદેશ બંધાયો તેની બે વર્ષ બાદ તે બાંધવામાં આવી હતી. બે વર્ષપર તેની બાજુમાં આગ લાગવાથી તેની દિવાલને જરા નુકસાન થયું હતું. તેના સમારકામમાં રૂા. ૧,૫૦,૦૦૦ નો ખર્ચ થવાનું અંદાજવામાં આવ્યું છે.

સા. આ.ની જાતીભેદની નીતી ના વિરોધ

કેપેકા, બારબાડોઝ અને કેરીબીયન રીપબ્લીકની ધારાસભાઓએ સાઉથ આફ્રિકાની વર્ણભેદની નીતીની સામે વિરોધ દર્શાવનારા ઠરાવો કર્યા છે અને સાઉથ આફ્રીકાથી સઘળા માલનો બહિષ્કાર કરવાની ભલામણ કરનારા ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર કર્યા છે.

કેપેકાની પ્રતિનિધિ સભાએ મલાન સરકારની જાતીભેદની નીતીને વખોડી કાઢતાં જણાવ્યું છે કે એ નીતી સઘળા આફ્રીકનો અને એશીયાટીકોનું અપમાન કરનારી અને તેઓની હસ્તીને જોખમ રૂપ છે. કેપેકાની સરકારને સાઉથ આફ્રીકાથી સઘળા માલની આયાત બંધ કરવાનું અને વેસ્ટ ઇન્ડીઝમાં આવેલી સઘળી ધારાસભાઓને અને રાજકીય નેતાઓને પણ એવું પગલું લેવાનું તેણે સુચવ્યું છે.

બારબાડોસની ધારાસભાએ સાઉથ આફ્રીકાના સેપ્રેગેશનના કાયદાઓ સામે વિરોધ દર્શાવી પોતાનો સખત અણ ગમો દર્શાવ્યો છે. કેરીબીયનની ધારાસભાએ જણાવ્યું છે કે યુનીયન સરકારની નીતી યુનાઇટેડ નેશન્સે સ્વિકારેલા માનવ હકોના ખરીતાની વિરૂદ્ધ છે.

દુનીયા સાથે ફ્રીંદનો તાર અને ટેલીફોન વ્યવહાર

હીંદ સરકારે દુનીયાના જુદા જુદા દેશો સાથે તાર અને ટેલીફોન વ્યવહાર બાંધવાને પાંચ વર્ષની યોજના ઘડી છે. એ દેશોમાં સોવીયેટ રશીયા, ફ્રાંસ, જરમની, નેધરલેન્ડઝ, સ્વિટઝર લેન્ડ, ગ્રીસ રોમોનેકોપા, બરમા, સીલોન, ઇન્ડો-ચાયના, ઇરાન, ઇરાક, ઇસ્ટી-પીન્સ, મલાયા, ઇજીપ્ટ, ઇસ્ટ આફ્રીકા, સાઉથ આફ્રીકા, નોર્થ આફ્રીકા, ઇથીયોપીઆ, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, કેનેડા, બ્રાઝીલ અને આરજેન્ટીનાનો સમાવેશ થાય છે. સ્ટેન્ડીંગ ફીનાન્સ કમીટીની સંમતી મળતાં આ યોજના અમલ કરવામાં આવશે. આમ હીંદને દુનીયાના સઘળા દેશો સાથે સીધો અથવા લંડન દ્વારા તાર વ્યવહાર છે તેમ જ ઇરાક અને ઇન્ડોનેશીયા સાથે ટેલીફોન વ્યવહાર છે.

ડાઘ કેમ કાઢવા?

લેખક: શ્રી. ભાનુપ્રસાદ છોટાલાલ જહા

આપણી બેદરકારીને કારણે, અજાણ્યે તાં કપડાં પર શાહીનો બડિયેા, ચાનો કપ કે દવા ઢળવાથી ડાઘા પડી જાય છે; જેથી સુંદર નવાં કપડાં બેડોળ, ખરાબ ને બિનઉપયોગી બની જાય છે. આવા દરેક ડાઘ સુકાયા પછી માત્ર એને ધોઇજ નાખવાથી નીકળતા નથી ને ઘણી વખત આવા ડાઘ ભાળુથી કાઢવાનો પ્રયત્ન કરવાથી (અંગ્રેજીમાં જેને 'બ્લાકલી એકશન' કહે છે તે થવાથી) નીકળવાને બદલે પાકા થાય છે. ડાઘ પડવા પછી જલદી કાઢી નાખવા ઇષ્ટ છે; કેમકે તેને વધુ વખત રહેવા દેવાથી તે પાકા થાય છે. ડાઘને ન ગણકારતાં વધુ સમય એજ સ્થિતિમાં રહેવા દેવામાં આવે તો કપડાં ઉપર ડાઘના રસાયન ની બરાબ અસર થઇ તે કપડાં જલદી ફાટે છે.

ડાઘ એ બેઠ પ્રકારના રસાયનના કારણે પડે છે ને તેની ઉપર હવાની અસર થવાથી કાં તો તેનું બીજા રૂપ માં રૂપાંતર થાય છે કે તેના મુળ સ્વરૂપ માં કાયમ રહે છે. જો તે ડાઘ કાઢવો હોય તો તેનું રસાયણિક સંયોજન (અં. કેમિકલ કંપોઝીશન) જાણવું જોઇએ ને ત્યાર બાદ તેનો કયો સંયોજન (અં. કંપાઉન્ડ) રંગ વગરનો છે અથવા તે શામાં દ્રાવ્ય છે ને જાણ્યા પછી જ વ્યવસ્થિત રીતે ડાઘ કાઢવાનો પ્રયત્ન કરી શકાય. દાખલા તરીકે ડામરનો ડાઘ પડયો હોય, ને તે કાઢી નાખવો હોય તો જાણવું જોઇએ કે તે શેમાં જલદી દ્રાવ્ય થાય છે—ઓગળે છે. પેટ્રોલનાં કે કેરોસીનમાં ડામર દ્રાવ્ય છે તે જાણ્યા પછી જો તે ડાઘને પેટ્રોલથી ધોવામાં આવે તો ડાઘ નીકળી જાય, બીજો દાખલો લઇએ.

ધારો કે પોટાશ્યમ પરમેંગેનેટ (કિ.ળ.ળ.ઙ.)—ચોકમાં કોગળા કરવાની દવા—નો ડાઘ પડયો છે, તે સુકાયા પછી સાબુથી ધોવાથી નીકળતો નથી; તે પછી જાણવું પડે કે તેનો કયો સંયે, જન રંગ વગરનો છે. ને ખ્યાલ હોય કે તેને ઓકઝલિક એસીડથી પ્રક્રિયા થઇ ને ગયેલ ક્રિયમ સલ્ફેટ, પોટાશ્યમ સલ્ફેટ અને છે, ને બન્ને રંગ વગરના તથા પાણીમાં દ્રાવ્ય છે, તો પોટાશ્યમ પરમેંગેનેટનો ડાઘ ઓકઝલિક એસીડ થી નીકળી શકે એમ આપણને માલુમ પડે

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(મણિબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યના સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૭
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરિચય (બી. મહાદેવ ગાંધીએ ફ્રીનીક્સ આશ્રમ ના ટૅટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરિચય દરમ્યાન લખેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક વિચારણા		૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા	મણિ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો ૧	(આશ્રમની જેલ વખ્ત) સંપાદક મગ મહેતા	૨ ૧
બાપાના કેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન વિદ્યાર્થીને રસપ્રદ થાય પુસ્તક		૨ ૧
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.		
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૭
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સત્યાગ્રહના તેર દિવસો	(ચરોતરાતી)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો-	(મણિબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબાના રેખાચિત્ર અંક		૧ ૦
ગાંધી રેખાચિત્ર અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
સ્વરાજ મેળવવાની રીત	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આદર્શ ગ્રામ સંસ્થાઓ		૧ ૩

ઠીકોરલાલ અમરચંદ કૃત

કેળવણીનો ૧ ક્રાંસ કા. ૫ મ. ૩		૧ ૦
ગીતા અંજન (ગીતાજીનો સમગ્ર સાર સૌ સારી રીતે સમજાવતી ગરબો)		૧ ૧
ગહના કમની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો)		૧ ૬
ગુરુ અને મહાવીર		૨ ૧
જી પુરુષ અમોઘ (આજ કાલની પુરુષમાં જોવાતી ખરેખર પુરુષાતન મેળવવા જગાડવો જે જોઇએ તે સૌને સંબંધ)		૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુણી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી		૧૫

તેજ રત્નો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા લાલા લાજપતરાય		૧ ૦ ૦

કેસલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી જોખમ		૪ ૦
બીનુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુખલાલી રહેવાસ	(રોબર્ટસન)	૫ ૦
હિંદી ભાષા સંસ્કૃતીનું ઝરણું	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
પૂર્વ અને પશ્ચિમ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(મકાસાહેબ)	૪ ૨
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૯–૦
રોબર્ટસન અને ચીસણ		૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો	(રામા મહેસાણા)	૧ ૩
બુદ્ધ લીલા		૧ ૬
બુદ્ધ મહીમા	(ખબ)	૪ ૦
નવલ રંગભરણી		૫ ૬
શેલીપદ રસીલા. (રસીયા વીરે નમુના લેખ)		૧૦ ૦
શેઠ રણીછભાના કેયારકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૧
ગુજરાત મહમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)		૧ ૦
હોકમાતા	(રામ મહેસાણા)	૧ ૬
રમણલ વામા	(,, ,,)	૧ ૦
હિંદી ઝાંખી તીરાણ		૫ ૦

ટેલસ્ટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

કેદની બહેન	(વાર્તા)	૩ ૧
અંધારાના કીમકરા	(નાટક)	૩ ૦
૩ નવેલકથાઓ		૫ ૦
હદિય પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

ચરક બાપુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આરતી		૧૧ ૧
અકુરાઓ		૬ ૦
કેસરા		૧ ૦
કાશીનાથ		૫ ૦
ગંગનાથ		૪ ૦
ચારીત્રહીન		૧૨ ૧
જળી		૭ ૬
જીવન યાત્રા		૪ ૦
ડોશ્કી		૭ ૬
નવીના		૧૦ ૦
દશા		૬ ૦
પુર્ણા		૮ ૧
રેખાકન		૫ ૦
વધુ વાર્તાઓ		૧ ૬
શુભકરા		૧ ૦

ગાંધાર કૃત

પંચ ભુત		૬ ૦
ગાલીબ અને બાર ગઝલો		૫ ૬
અનુબંધ અને બે કેદીઓ		૬ ૧
ઘરે બાહીરે		૭ ૦
રાજર્ષી		૭ ૦
લાલકુવા		૫ ૬
ગિરકુમાર સભા (ગાંધારકૃત)		૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને મતીબાઇ		૪ ૬
ચિત્ર લેખા		૪ ૬
અમુતરાય વાર્તા સંગ્રહ		૬ ૧
ગોરાની વાર્તા		૧ ૭
ગીરી બાલા		૧૪ ૦
ગોલ્ડન ગોલ્ડમર નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની		૧૪ ૦
જય શ્રીકૃષ્ણ શ્રીધરાણી		૧૧ ૦
જવાહરલાલ નેહરૂ		૫ ૦
અમૃતલાલ પેસાર		૬ ૧
આલમનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની		૧૮ ૬
આનંદી કાલ		૭ ૦
અપ્સરા (ચાર ભાગનો સેટ)		૧-૧૨-૧
અમુરી વાર્તા		૧૦ ૩
અમે બધા		૧૧ ૦
અખંડ જોડી		૪ ૦
અથાલા વાવરા		૭ ૩
ઇન્દ્રધનુ નોવેલ		૬ ૦
ઉડતા અંધારેથી		૫ ૬
ઉર્વીવાદ		૮ ૧
ઝબલાની શેરબજાર		૪ ૬
ખીસકા કોલા		૩ ૦
ભગવા બાપુ બાપુજીના જીવનને રસપ્રદ પાસથી નોવેલ		૭ ૬
ફ્રોંચ પંચ		૧૦ ૧
બેવકુફના કારા		૭ ૦
બેસ્ટ પ્રેમોત્ર (વાર્તા સંગ્રહ)		૭ ૧
ભુલાતી રમઝટ		૬ ૦
દાસ ચરીત્રનો ડાયરો		૪ ૬
ભીત ચપ્પી		૭ ૬
મોજ મીન્દુ (કવનિકાઓ)		૬ ૦
મોતી		૬ ૦
યમરાજની પત્ની		૭ ૦
રાજા નિર્બાધ (નવલિકાઓ)		૭ ૬
રંગરુની ભુલભુલ		૧ ૦
રંગીલાની સવત્રારી		૫ ૬
લેતુબંધ		૫ ૦
વિદ્યારુપા		૫ ૦
રમંડલ		૪ ૩
વતુર સુલભ		૩ ૨
નીરૂપમા		૭ ૦
૬૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)		૧૩ ૦
૬ંડે પટોરે		૭ ૦
પ્રાચિના		૫ ૦
સુવર્ણ. યુગ		૨ ૦
છ છ છે		૩ ૩
બળજાત ભનો		૨ ૦
ગીત ગોરી અને બીજા નાટકો		૨ ૩
ઉતરા		૭ ૬
ગોબીનું આરોગ્ય		૩ ૦
મહાસભાના પ્રમુખો		૩ ૩
માસ વિચારણા		૨ ૦
પતીમંદીર		૩ ૦
રંગ લીલા		૨ ૩
રમાની માસ		૨ ૬
ધરતી		૫ ૦
રસ ચુતીઓ		૩ ૦
પુત્રો સેવક		૩ ૦
ગીતાંજલી		૫ ૦
સાધના		૫ ૦
નવી દુનીયા		૫ ૩
દ્રષ્ટાંતમાળા (નાનાભાઇ ભટ્ટ)		૨ ૧
મહાન પુરુષારો		૫ ૦
ભરતના મોતી		૩ ૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ		૮ ૧
સોરાબ્જીની પ્રેમ કથા (નોવેલ)		૮ ૧
સોહરાબ ભા. ૧-૨ સેટની		૧૪ ૦
હમલી આફસર થે		૫ ૧
સોહરાબ		૬ ૦
સુંદરીનો ચમત્કાર		૧૪ ૦
શહીદોનો સંદેશ		૪ ૦
મુક્તતા પ્રશ્નો		૭ ૧
વસમસ્તી		૬ ૦
આલમ કથાઓ		૮ ૧

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ચેખાવ્હની નોવેલો

અપરાધી		૮ ૧
ગુલબકી કથાઓ ગામડાના નવલકથા		૭ ૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧		૬ ૧
બાદેલા હાથ		૮ ૬
ખેતીવાડ		૮ ૦
ચોરહ તારા બહેતા પાણી		૧૦ ૦
વાલવાણી		૬ ૦
પરકમ્મા		૫ ૩

નવલ કથાઓ

કૃષ્ણાબેન	સંગ્રહની	કાંતીભાઇ
નવલકથા. કીમત		૮/-
સમારાવ્હી ગામડાના	કાંતી	કથાઓ
નવલકથા		૧૦/-
ગુર્જર પાકેયરા- અણીતા કોસ ચીકાનીકી		
જીવન ચરીત્ર.		૫/-
વિદ્યાર્થી ગામડા (ખલીલધામ		૮ ૦
ચેરીના ફુલ		૬ ૬
પાંચિલ ભા. ૧-૨ સેટની		૮ ૦
રંગના બહેતા વાર્તા સંગ્રહ.		૩ ૦
ભાગ્ય મુકતી		૭ ૧
ચોપડીના બાપુ અને બીજી વાર્તાઓ		૮
બીજની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની		૧૧ ૮
ચમુંપરા અને બીજી વાતો		૧ ૦
વિવાહ મંદિર		૧૬ ૦
રૂપારાણી		૭ ૧
ભાગ્ય ચમત્કાર		૩ ૦
ચોરણી ભગવદ્ગીતા		૭ ૦
ચોરણી ગાંધી		૧ ૦
લક્ષ્મ પીપા		૧ ૦ ૦

આ ચોપડીઓ મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

SHALIMAR

રેકોર્ડ

મુલ્ય ફકત
શી. ૭–૦
(પોસ્ટેજ અલગ)

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવ્શાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—ગુફ જાયે તો જાનું.
"ફાદ્કી" સાહેબની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ ઘણાજ ભાવથી "અદા કરે" છે. જાદુઇ હલક, અને મધુર સંગીત નો મેળ આ રેકોર્ડની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 1074, રત્ના અને રોશનલાલ

તુ તીતલી હે મેં ફુલ—મરત આંખોસે.
આ નવી ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોડે દિયા હે દિયા—ઓ દિલકો "જાને" વાલો.
તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવુ સંગીત પીરસાયું છે

YI. 1077 મીસ રતના

અંગ્રેજી ટોળી ચલી ગઈ—આઝાદ કહાની હૈ.
ભારત માતાની આઝાદીની યાદમાં ખાસ તયાર કરેલી રેકોર્ડ.

YI. 1081 તારા બાલા અને રોશનલાલ.

પીયા તેરી યાદ મે—હંસી ખુશી સે જી લેા.
આ રેકોર્ડમાં બે બાજુપર ડયુએટ ગાયુ, જમાનાની માંગ મુજબ બનાવવામાં આવ્યું છે.

YI. 1079 મીસ. ગુલરાજ

પ્યારા બાપુ—બાપુજી કસાના.
બાપુની યાદની આ નવી રેકોર્ડ આપ સાંભળીને જરૂર આનંદ પામશો.

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કું. માનવંતી ગુજરાતી બિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 "બાપુને અંજલી" સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ ઘરેઘર હોવી જોઈએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ ગેાદર મહી" સ્વકૃત કદાફે
વિદેશી તળાપર દેશી બાપ ,,
G 802 "મને ખુદા બનાવે છે" સ્વકૃત કદાફેા
"આ બધું ભણતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. ચેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશેા રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ હીપ-હીપ હુરરે

YI 1085

હમ બન ગયે સદમેા કે બાદલેા

YI. 1086

જવાની હમ ખુમારે મુઝે રોતે અંધેરે મે

YI. 1087

ઓ પ્રીતમ આકર ચુભ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૬૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારૂં ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St, DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.C.O. AND INDIA—A. N. Agerwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	1	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	10	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
BOLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	2
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEAL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Dashpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	3	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—De. Sen Gupta	1	5
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sanyal and Sita Chatterji	3	8
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	1	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતિયાઈ બાબુભાઇ ગાંધીવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ જાતના ફોટા લેવા, મકાતાથી અને બનાવીને મોકલે.

અમારું કામકાજ્યુ' જુદાજ જાતનું હોવ, મમતા, માંદિલતા, સાદગી, પોતાના વિશેષે દરદોર લાલ' બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીરે માટે ફોટા બનાવવામાં બીજાં કોઇ કરતાં અમારે ત્યાં બનાવવાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Nauroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ન હોલસેલ વેપારી ન—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1077, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent

AA.26a

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANDIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 23—Vol. XLIX. FRIDAY 8TH JUNE, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper [PRICE] SIX PENCE

★ ★ ★

THUS SPAKE THE BUDDHA . . . .

"If a man, by causing pain to others, wishes to obtain pleasure for himself, he, entangled in the bonds of selfishness, will never be free from hatred.

Let a man overcome anger by love, let him overcome evil by good; let him overcome the greedy by liberality, the liar by truth!

For hatred does not cease by hatred at any time; hatred ceases by not-hatred, this is an old rule.

Speak the truth, do not yield to anger; give if thou art asked.

Lead others, not by violence, but by righteousness and equity."

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
— GEORGETTE
Special Value 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

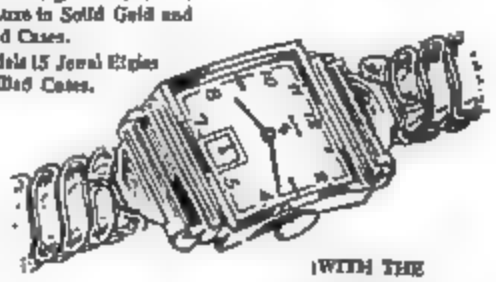
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
10/12 Pretora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 33-7771. After Hours: 25-4346.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 8d. 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

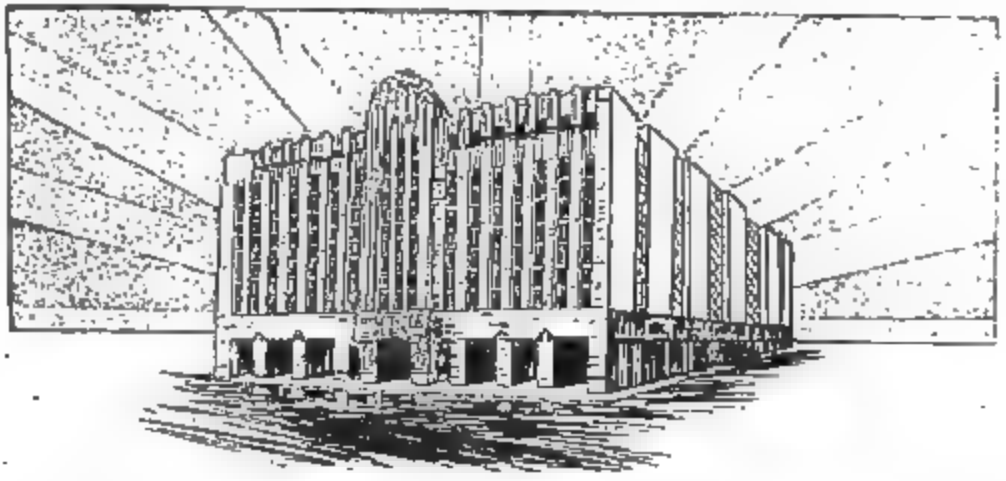
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, કુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—તેની બાબતે માટે
અંદ બતનો બાલ. તેમજ કેપરીયન ગ્લોવ્ઝ સારીમા
કીમતે માટે હમારે ઓ પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

THE
NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.
Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

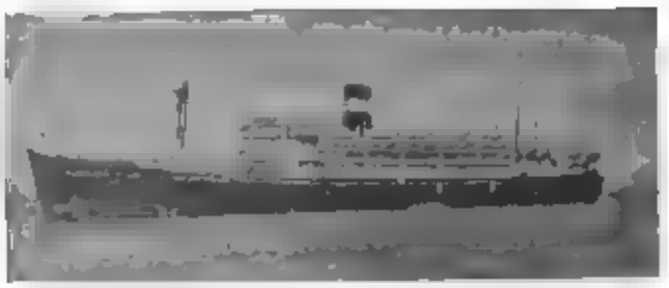

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.
*
Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.
*
P. O. Box 1610.
Phones: 25845—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.
*
Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)
*
And Agencies in:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 28th June and sails on 4th July.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોચકરોબ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તથા બીજાયત આપે બતાવી શકશો. અને ખપારી લાલ ભેરા મુકશો નહિ.

—બોડસ, ટેબલ અને ડીવન ડ્રેસર—

☞ હમારી ફેકટરીમાં નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો રોજ હમેશ તપાસ રહે છે. માલ પોકા બાંધીના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આપવા ચમારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

પ્રોગ્રામ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS
General Printers
P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India, Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

KAPITAN'S SWEETMEATS BY POST

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in prime fresh condition.

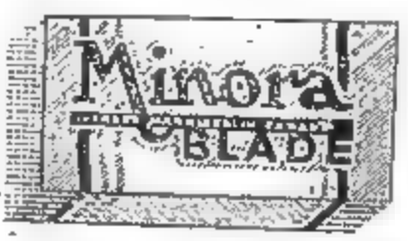
LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3641-3

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 23—Vol. XLIX. Friday, 8th June, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5th PENCE

Sincerity Vs. Insincerity

TO properly appreciate the "cold war" presently waging in South Africa it is necessary to see it in correct perspective; to recognise that it is part of a world-wide conflict between two irreconcilable forces.

Reduced to their simplest terms these two opposing forces are Truth and Untruth; Reality and Unreality, Honesty and Dishonesty; Sincerity and Insincerity.

The one force is progressive and makes for mankind's evolutionary growth; the 'leading out' or 'bringing out' of the best that is in him. The other is retrogressive, reactionary. The sages of old refer to them as the forces of "dharma" and "adharma"; or "suric" and "asuric".

Man's true progress consists in so adapting himself and his conduct—his thoughts, emotions and acts—to the former; in his living his life in harmony with the all-overriding "Law that moves to Righteousness; that none can, at least, can turn aside or stay"; with the demands of that "Power Divine that makes for good; whose Laws alone endure." ("The Light of Asia.")

Right understanding will disclose that all the ills and suffering afflicting mankind result from disregard of this requirement, the living according to the Law-Divine; from man's preference for the Law of the jungle, the "each for himself" ideology.

So much of what modern civilisation so proudly labels "knowledge" is really what the Great Ones have rightly designated "False Knowledge," i.e. knowledge of the Unreal; of the impermanent and ever-changing phenomenal appearances that it assumes. The shadows thrown on to the screen are mistaken for realities; the substantive Reality remains undetected, unknown.

As Gautama Buddha put it, "The darkness lets, whereby ye mistake these shows for true."

Why is this so? What is the explanation? Is it, as some contend, due to an innate perversity in Man's make-up, which they call "original sin?"

Surely not! Not, that is, if reliance is to be placed upon the teaching regarding Man's real self or Soul being a spark of Divinity, whose object and purpose is the achievement of complete self-realisation.

No. The "darkness that lets" is the darkness of ignorance. The almost complete lack of self-knowledge. The disregard of the age-old behest, "Man! know thyself!"

It will hardly be seriously disputed that modern education—the foundation upon which our modern civilisation is constructed—is intensely materialistic. That self-knowledge—knowledge of the human being's own constitution; of life and life's purpose—are the subjects most neglected. That success in life is, from earliest schooling, represented as coming out "on top" in the jungle struggle for worldly wealth, place and power. That the prevailing ideology has little in common with the things of the Spirit; with worship of Truth for Truth's sake; with reverence of Righteousness for *its* sake; with the performance of Duty for Duty's sake, and without thought of reward.

"Righteousness," we are assured, "exalteth a nation." It, likewise, exalts the individual man.

But Righteousness demands the recognition of, and loyal adherence to, certain fundamental principles which must be honoured at costs and, in no circumstances be discarded at the dictates of Expediency.

Expediency is usually fallen back upon because it seems to offer a way out; is most frequently adopted because it promises to be the more profitable or less expensive course to pursue, at the moment.

But, almost invariably, its adoption is at the expense of Truth. And, sooner or later the discovery is made that Truth does not lend itself to compromise; that there can be no compromise between Truth and Untruth, any more than there can between Sincerity and Insincerity, between Honesty and Dishonesty.

The strifes and stresses afflicting the world today are but the reactions of a long period of the exaltation of Untruth over Truth, of Insincerity over Sincerity, Dishonesty over Honesty.

God is not mocked. The Good Law metes out measure for measure. There can be no sowing of causes without a commensurate reaping of effects.

"Seek ye first the Kingdom, and all things shall be added," is unquestionably the Crest-Jewel of Wisdom. The finding of the Kingdom is largely a matter of the correct appraisement of values; of discrimination between the Real and the Unreal, between Truth and Untruth; of wise or unwise choosing.

Make-believe, pretence, shoddy, ersatz, are powerfully dominating characteristics of this civilisation of ours. The height of achievement of success, would seem to consist in "getting away with it," with passing of imitations for realities; with representing Untruth as Truth.

The world of mankind is groping blindly in the darkness, struggling desperately to extricate itself from its miseries, because of its seduction by Falsehood; its preference for Falsehood over Truth. It is simply enmeshed, entangled, in the web of its own deceits.

The dramatic, and possibly tragic, events in which the present generation finds itself involved is, then, but the recoil or aftermath of past mistakes i.e. of wrong taking, wrong choosing, wrong preferences.

It is being brought home to us, through the Good Law of Action and Rection that Untruth in its aspects of Insincerity and the rest, does not pay. That, Untruth's rewards are in reality but a delusion and a snare; Dead Sea Fruit.

The lesson our experiences are designed to teach us is the folly of bartering our Birthright for a mess of Pottage; of mistaking the Unreal and Impermanent for the Real and Everlasting; of looking for peace, happiness and the achievement of the purpose that brought us into existence, where they can never be found.

Is the lesson being learned? The evidences are not very assuring.

Insincerity, masquerading behind professions that are no better than window-dressing and quite unrelated to performances, are still very much the order of the day.

The fool still clings to his folly; refuses to be parted.

Man's obligations to his Brother-Man, as his bounden duty and without consideration of price and profit are still far from general recognition; which, as here in South Africa, race and colour prejudice and the old slaver instinct continue to control relationships between the dominant and servient sections of respective populations.

India is striving mightily to set up a pattern of Democracy free from the defects and inconsistencies affecting most of the alleged democracies of the western world.

Vested interests and case-hardened habits of thought within her extensive borders are making the task a far from easy one.

Nor is it being made the easier by unsympathetic wishful thinking in certain quarters abroad.

Is is in this regard that the Motherlands children who have made South Africa their home may make a worthy contribution to the great work ■ which India is engaged of promoting a newer and better conception of Democracy. A better conception because a truer one. Truer, because it reflects a more real understanding and appreciation of Mankind's relationship; of what links each member of the human family to the other.

That contribution may be, and should be the acceptance of the challenge South African Indians have been invited to take up in defence of their claim to Manhood's Status.

That claim is being challenged on the ground of race and colour. It is either a good claim, founded in Truth, on Right and Justice, or it is not, to suffer it to be forcibly snatched away against nothing more heroic than a chorus of verbal protests, were no better than plain betrayal.

That was not the way India won the freedom and the status she occupies in the comity of nations. It is not the way a people's title ■ freedom is ever proven, ever established.

Freedom is not a commodity that may be picked up cheap at bargain sales. It has to be earned; struggled for; paid for; won the manly way.

It is, or should be, regarded as a supreme value. The Indian community of South Africa have all along professed to so regard it.

Following the guidance and example of their great leader, they did much to prove their sincerity in the past, when they supported it by courage and endurance.

Does the spirit of Gandhism still live or are the protestations regarding "self-respect," sacrificing in the cause of honour and righteousness," merely empty boastings; insincerities?

The testing time, when a straight unequivocal answer to this question will have to be given is so near as virtually to be on top of us.

What is to be the answer? Honour or Dishonour?

Union Preparing For War

WHEN the whole world is aching for peace, peace seems to be going farther and farther away and war clouds seem to be gathering ■ a dangerous speed. Our Government in South Africa seems just ■ be itching for another war. Its whole attitude from the time it came into power has been such as to bring war closer and closer. Union Day, in the history of South Africa was a great Day. When one takes one's mind back to the day when Union was established one is reminded of the great happiness prevalent in the hearts of all lovers of this glorious country. Though the non-Europeans were at the time still oppressed as ever, the establishment of Union did mark the dawn of a new era of Faith and Hope and even the oppressed people participated in the celebrations of that great occasion with unbounded enthusiasm. They have since lived in the hope and expectation of a better and brighter future for all the inhabitants of South Africa.

But where is that hope today? All hopes have vanished and an era of another disastrous war ■ frowning at us.

Or else what need was there for responsible Cabinet Ministers to indulge in the talk of war on the auspicious occasion of the Union Day celebrations? The sacredness of the occasion demanded an expression of a feeling of gratitude to the Almighty God for the happy consummation and an humble supplication for wise guidance ■ help us all ■ work for greater unity—the unity of mankind, to throw aside that warmindedness which has brought nothing but misery for the victors as well as the vanquished and to work for peace. Our prayers should have been: "Let our hearts be rid of all evil thoughts and give us strength and wisdom to work for and to preserve peace not only in this our country but throughout the world."

Instead, however, we are told that in Capetown, the Capital City of the Union was seen the biggest turn-out of troops since the end of the war.

About 3,500 officers and men of the Permanent and Action Citizen Forces were on parade. The salute was taken by the Minister of Defence, Mr. F. C. Erasmus.

Mr. Erasmus told the crowd that South Africa's variety of racial elements with their widely diffusing cultural backgrounds offered fertile soil for the cultivation of Communism.

"Our duty is to guard against infiltration of these destructive ideas, and to that purpose, it is the duty of all soldiers to keep abreast of the times, to train and become efficient in their arms.

"Knowing that time runs in favour of the West, only if the West can use it well, we must, while hoping for the best, be prepared for the worst."

And in Bloemfontein The Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga, told a parade that the world situation was so explosive that the only salvation lay in military preparedness.

South Africa's policy was to promote peace and constructive building, he said. The country had a right to its freedom, but to preserve that it had to have a sound army.

The Prime Minister, Dr. Malan, however is reported to have said, in a very feeble voice that "we still cling to hope. We still believe that war will be avoided. Personally, it is my strong belief that it will be avoided." But the Prime Minister's mind betrayed his heart when he hurled a threat at Britain of South Africa becoming a republic if she did not cease criticising her racial policy. That speech which ■ reproduced elsewhere, carries all the germs of war instead of peace.

Strange to say, there are incidents taking place in other parts of the world which while bringing hopes to the non-White people, would perhaps agitate the extreme Nationalists in South Africa. For instance it has been declared that Britain proposes to alter the constitution of Kenya Colony favourable to the non-White people. And it is reported too that the Congo Natives are to be given full franchise. M. Pierre Wigny, formerly Belgian Minister of Colonies, in an address to the Royal African and Royal Empire Societies in London, is reported to have said that Belgium recognised Congo was growing up and was anxious to give the Native every reason to be proud of the "appellation" Belgian citizen" M. Wigney said. Belgium's aim was to treat the civilised Native as a European, and give him the same status.

This means that 11,000,000 Natives living in the midst of 52,000 Europeans are to be emancipated.

What a shock this must be to Dr. Malan's Government which is pursuing a policy of keeping 9,000,000 non-Whites living in the midst of 2½ million Whites ■ perpetual slavery? Will they not still read the writings on the wall and become more sober?

NOTES

Nationalist Ban On Jews Criticised

The banning of Jews in the Transvaal from membership of the Nationalist Party was criticised by Mr. A. I. Maisels, chairman of the Executive Council of the South African Jewish Board of Deputies, when he opened the annual congress of the Board last week. Mr. Maisels said that although there was no active Jewish question in the political life of South Africa, an anomaly existed—"the anomaly that in the largest Province in the Union, where most Jews live, the Government Party still officially bans Jews from membership. I am not suggesting that Jews should belong to any political Party rather than another. But I do say that a ban against the membership of Jews has no place in a democratic Party or in a democratic society. It indicates an attitude of differentiation towards a group of citizens, which is undemocratic and is deeply resented."

Kenya Constitution To Be Improved

The Colonial Secretary, Mr. James Griffiths, announced that he proposed to set up a body to consider what changes should be made in the Constitution of Kenya. He told the House of Commons that it would represent all groups in the Legislative Council, and would be under an independent chairman from outside Kenya. Mr. Griffiths said he had agreed with leaders of the unofficial groups that pending the setting up of this body—by May, 1952—there should be no major change in the Constitution. He proposed to make certain interim adjustments early ■ 1952. These would involve no disturbance of the present proportions of representation on the unofficial side of the Legislative Council in the Council to be elected in 1952. Mr. Griffiths said he accepted the view that the seat on the Executive Council designated as being in the African interest, should be held by an African at the next vacancy. Among other interim adjustments he proposed were an increase in African membership of the unofficial side of the Legislative Council from four to six, and an increase of Indian representation from five to six. These increases would be balanced by an increase of three Europeans—from 11 to 14.

Sir Evelyn Baring

The British High Commissioner, Sir Evelyn Baring, a former Secretary to the Agent of the Government of India in the Union, has the sympathy of the Indian community in the unfortunate motor accident he had in Capetown on Union Day. Sir Evelyn was on his way to attend the Union Day celebrations when the car in which he was travelling involved in a collision with another vehicle. He returned home after the accident: We are glad to be informed by our correspondent that he was not seriously injured. The many personal friends of Sir Evelyn in particular and the Indian community in general will be thankful to the Almighty for having saved him and will pray that he may soon fully recover from the shock.

Western Areas Of Johannesburg

Mr. Tighy (U.P. Johannesburg West) asked in the House of Assembly last week whether it was the intention to remove the non-Europeans or the Europeans from the western areas of Johannesburg. The Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd, said the intention was to remove the non-Europeans from the western areas of Johannesburg. Suggestions that the intention was to remove the Europeans were propaganda stories spread by opponents. There was little he could say about the scheme at this stage, but he was convinced that when the time came to carry it out he would have the support of the Johannesburg Municipality. An amount had already been made available on the estimates, and he was convinced that satisfactory arrangements would be reached on meeting the cost of the scheme. The scheme also included the Malay location in Vrededorp. It was in the interests of the people living in the western areas of Johannesburg that as little as possible should be said about this scheme until the actual time for carrying it out arrived.

The Malay Location in Vrededorp has been occupied by Indians from the time it was established and Indians have created vested interests. All those vested interests and the very existence of all Indians and non-Europeans residing there are in danger and the people concerned are in suspense.

Methodist Ask Premier To Drop Vote Bill

The Methodist Church has sent a letter to the Prime Minister asking the Government, "even at this late hour," to withdraw the Separate Representation of Voters Bill, says a statement issued by the president of the conference of the Church, the Rev. S. le Grove Smith, and quoted by Sapa. The letter asks the Government to "forbear to initiate a piece of legislation which will not only exacerbate racial tensions and nullify the honour of the pledged word, but also involve a most glaring denial of Christian principles." The letter says it speaks for a constituency numbering "more than 1,000,000 of all races.

DR MALAN'S THREAT

THE Prime Minister, Dr. Malan, said last week in the Union House of Assembly that if overseas criticism of South Africa as the persecutors of non-Europeans persisted, the Union might be driven to do as the northern communities of the present Union had been forced to do and establish a free and independent Republic.

Opening the Cape Jeughond Congress, Dr. Malan said the establishment of a Republic would be due to criticism by Great Britain of the internal affairs of the Union.

The Union would have to have recourse to the some steps as the opponents of British policy had been forced to take at the time of the Great Trek.

He hoped Mr. Strauss, the Leader of the Opposition, would in his own interests and those of the country, give up his reported plan to go overseas "to try to put South Africa in the right light."

"We stand today at a pionacle," said Dr. Malan. "Nationalist-disposed South Africans can control South Africa. A man and his life must come to an end, but our people lives on, history goes on.

"We had builders in the past, we have builders in the present, we need builders for the future. That is absolutely necessary for our Party."

The Jeugbond did not exist for the Party alone. They were the builders of the future and the builders of the Fatherland.

Our political opponents always seek help overseas—not in South Africa. They make that a point in their propaganda that the world thinks or the world thinks that of South Africa. Yet it is the result of reports which emanate from South Africa, not from overseas."

The United Party's Bill of Rights sought not only to preserve fundamental rights but also to safeguard Coloured rights.

It was clear that the Bill of Rights had been modelled on the United Nations Declaration of Human Rights. Thirteen of the 15 provisions of the Declaration were common cause in South Africa and were valid in every country.

The two provisions unacceptable in the Union were the freedom of movement and residence and the freedom of association.

This would mean that Natives would be allowed to enter the Union in any number and settle wherever they wished. Bread must not be taken out of the mouths of the Coloured people and the Europeans.

Rejection of these two provisions of the Charter meant that the Group Areas Act would always remain in force and that the policy of Apartheid would always be enforced.

Acceptance of these two provisions would lead to the break-up of the Native Reserves. They would mean that Natives would be allowed to enter European areas.

Freedom of association would mean that the Communists would again be able to establish their Party, make propaganda and undermine moral codes and belief in God.

Dr. Malan commented on the political systems of the United States, Australia and the Union At the foundation of Union it had been expressly provided that the Union's structure was [illegible] en".

"The South Africa Act has been glorified as a Constitution. Legal authorities have said for years that it is not."

The highest authority lay with Parliament, but with the provision that Parliament was responsible to the people.

The Nationalist Party won the election of 1948 with a mandate to introduce Apartheid. It had acted democratically and recognised and respected the sovereignty of the will of the people

The United Party had inherited the jingoism of its predecessors. The "Oppenheimer octopus" demanded returns for its financial support.

"The Oppenheimers aim at the same condition that reigned in the days of J. W. Jagger, when non-Europeans had work and food while the European was without either."

Monday night would not be forgotten by the people of South Africa, said Dr. Malan. The United Party was fraternising with those who stand very close to use of violence."

The Nationalist Party would not pay any attention to threats. The legislation the Opposition protested against would be passed and would be retained.

The Government would do their duty and maintain law and order.

"SAILOR" MALAN EXPLAINS WHY EX-SERVICE MEN ARE PROTESTING

GROUP-CAPTAIN A. G. "Sailor" Malan, in a statement last Saturday explained why ex-service men and women felt compelled to oppose the Government's unconstitutional Acts, and why he took a leading part in the protests.

Throughout South Africa ex-service men had been rising in protest against the Fascist tendencies of the present Government, and he gladly complied with the request to tell why he had taken a prominent part in the crusade. His views were shared, he felt, by the vast majority of South Africa's ex service men and also by the majority of decent South Africans.

"We fought for certain simple ideals. We fought because we wanted security and happiness in our own homes, the right to speak as we felt, to worship God in our own way, to live in peace and understanding with our fellowmen, and to have the knowledge that the rights and dignity of all men will be respected also by our own Government.

"We see this Nationalist Government as Fascists.

"We know now that our trust in Mr. Havenga too, has been misplaced. We now know him as the cloak under which Dr. Malan and Dr. Donges have used the dagger.

The Nationalists have proved that while paying lip service to democracy they are scheming and plotting to establish an authoritarian State in South Africa.

"To me, as an Afrikaner, the most shocking aspect of their misdeeds is that they are committed in the name of the Afrikaans speaking people.

"We do not trust them, and the civilised world to day obviously does not trust them.

"We ex-service men may be called upon again to fight, and will willingly fight, if the enemy is Communism. But surely we have the right to demand that we should have a Government which will assure the unity of all South Africans irrespective of colour against so dangerous an enemy.

"We shall not rest until we have mobilised every liberty-loving South African in action support of our crusade for the freedom, the unity and the honour of our country

PRESIDENT PRESENTS COLOURS TO INDIAN NAVY

A LANDMARK in the life of the Indian Navy was reached on the morning of May 27 when the President, Dr. Rajendra Prasad presented the President's Colours to the Naval Wing of the Armed Forces. Besides conferring a distinction of the Services, it signifies the founding of new traditions. The President's colours take the place of the King's Colours which were laid up last year when India became a Republic.

Ships Of Vedic Age

Presenting the Colours to the Indian Navy, the President said:

"You belong to a country which was for more than 2000 years mistress of the seas. From what has already been published, it is clear that the origins of our maritime power go as far back, if not further, as the Veda contains *mantras* which show that even at that distant period our countrymen were using ships of 100 oars to sail the seas. By the seventh century B.C. our ships used to go in hundreds from our ancient maritime centres which are not far from here—I mean Bharu, Kutch and Suraparak—to Babul on the one side and Singhal and Swarnabhoomi on the other. There are instances mentioned in Mahavamsha and Raj Vallya of as many as 700 traders being carried in a single ship. Our maritime fleet continued to be the premier one in the whole world until very recent times, and its glory is to be found recorded in many places.

"Marco Polo, the famous Italian traveller of the Middle Ages, saw Indian ships that carried two small boats slung on the sides like modern life boats, with pulleys and tackle to lower them into the water or haul them over the sides; with 60 cabins below the main deck for berthed passengers, mostly four-masters; and with as many as 14 watertight compartments separated by bulkheads. Indian ships were the biggest and stoutest in those days, and were highly reputed for their performance and durability. Naturally our country had also developed a strong navy at a very early period of her history.

Naval Board

As early as the third century B.C we read of a special naval board under the imperial Mauryas which was specially responsible for looking after the navy of their empire. Even after the fall of the Mauryan empire, the glory of the naval power of India did not get bedimmed. We find the Satvahanas and Cholas having mighty navies with which they were able to colonise Swarnadwipa and to build a mighty maritime state. This naval glory continued even into the medieval period of our history, so much so that India was regarded, in the words of Digby, 'Mistress of the Eastern Seas.' Even though the Indian Navy in its present form may be of only recent origin, yet it has behind it a naval tradition reaching back almost to the origins of our organised political existence—a tradition which it is the duty of every one of you not only to be fully familiar with but also to be proud of."

Link With British Navy

Referring to the close association of the Indian Navy with the British Navy, the President said:

"Until recently, you were closely associated with the Navy of that country which has been mistress of the seas for the last few centuries. You have had the privilege of receiving training under distinguished captains of that Navy. You have had also the good fortune of gaining battle experience in close association with it. You have derived inspiration from the exploits and achievements of the galaxy of its great sea captains. No doubt you are today completely independent and have now to shape your fortune in response to the logic of circumstances existing in our free country, in conformity with the interests and ideals of our people and also in harmony with the history and genius of our race. But I am confident that the aroma of that association with that great and glorious navy shall ever fill your hearts and inspire you with the resolve ever to strive to make the Indian Navy great and glorious.

"Such devotion to ideals and duty would be expected of you at all times. But at the present day when humanity is standing on the razor's edge of a dangerous precipice, it is all the more necessary that you should be inspired by the ideal of deathless devotion to duty. In the clouds that are gathering about the head of mankind it is you of the utmost importance that stand steadfastly as ever, vigilant sentinels of peace and the freedom of this ancient land.

"We in this country are, and have ever since immemorial ages been passionately devoted to peace. Even in the days of our greatest naval glory we never sought to enslave and exploit other countries and peoples. True to this ancient tradition of our lands, we desire all people to be free to develop their internal economy and to promote their national culture according to their own genius. We ardently desire that peace should reign everywhere so that man may devote himself to creative purposes. It is this tradition of peace among all states and justice to all countries that you have to cultivate and maintain," the President added.

C-in-C's. Address

Admiral Parry, C-in-C. of the Indian Navy, said:

"Today marks the beginning of another era. From now on, the Indian Navy will have the honour of carrying the Colours of the President of the Indian Republic. This privilege is one greatly treasured by every sailor, as it is symbolic of the trust and confidence reposed in him by his supreme commander-in-chief," he said.

The Colours

The President's Colours consist of a white ensign three feet by three feet nine inches, with the Asoka Lion state emblem embroidered in gold in the centre. The elephant, which in the President's flag signifies strength, is embroidered in gold in a canton diagonally opposite that containing the National flag.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

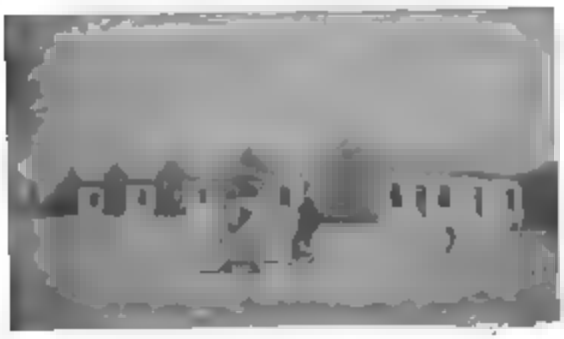

INPRA all rights reserved.

To be continued.

KASTURBA NIKETAN

SIX miles from Delhi, a new colony is rising fast. Named Kasturba Niketan after Gandhiji's wife, it is dedicated to her memory and provides a home for needy women, widows and orphans. It is one of the laudable efforts being made in various parts of the country to reconstruct the shattered lives of so many refugees who lost their all at the time of the partition.

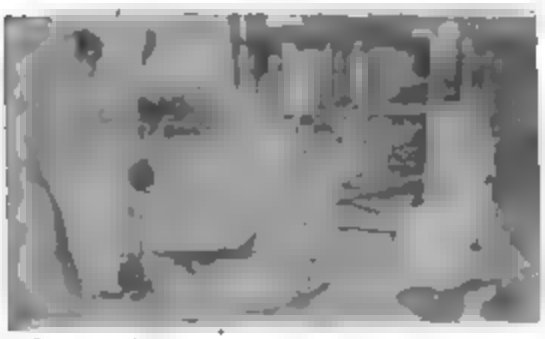

A view of some of the tenements in Kasturba Niketan, Indias largest colony for displaced women, opened in New Delhi recently by President Rajendraprasad. There will be 300 residential tenements, eight huge halls, administrative buildings etc.—P.I.B.

The Niketan

Three hundred, neatly built, one-room tenements are nearly ready. Dry rations, a set of cooking utensils and a small dole of money are given to each women for herself and her children, which means that she can run her own kitchen. This satisfies an average woman's craving to run a home and is psychologically far better than a community kitchen.

A little over four hundred women and children are already living at the Niketan. When the buildings are all ready and the schools are functioning; the colony will have over 1,200 inmates.

Inmates of Kasturba Niketan cleaning yarn to earn their daily bread. The machine for cleaning yarn, made out of a bicycle, was invented by their instructor.—P.I.B.

The Work Centre

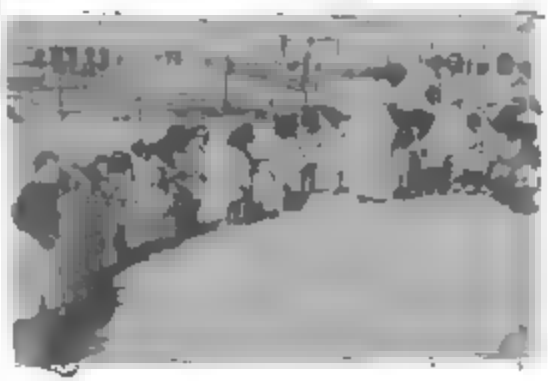
A work cum production centre is the chief feature of the colony. Attendance for all able bodied women is compulsory. Here the women learn useful crafts like cutting, tailoring, knitting, embroidery, weaving and carpet making. The articles produced are sold and the returns shared by the maker. Thus, the idea is to make the inmates earning members of society. The centre is maintained under strict discipline. Each worker puts in five hours of work and whatever she earns gives her a sense of security.

Nursery And Primary Schools

While the mothers work in the centre, the children are looked after in a nursery school in the colony. The school is run on modern lines and the young teachers are made to realise the importance of handling these unsettled children. As the school and work centre hours coincide, neither the mothers nor the children are disturbed while at work.

Higher School

Children over seven go to the higher school: a residential institution not yet shifted to the colony. Once this is done the colony will be a complete unit providing for all the needs of a woman and her children.

Displaced children in Kasturba Niketan receiving milk. Children under five receive a pound each daily, while those above five receive half a pound each daily.—P.I.B.

The Orphanage

The orphanage has about forty children. Some women inmates who are not able to work in the centre are detailed to look after the children and are given remuneration. A few children are disabled and mentally deficient. Special care is given to them. A Psychiatrist is consulted for certain cases. Some normal children are given for adoption after exhaustive inquiry regarding their foster homes.

Medical Aid

A whole-time lady doctors give medical aid and runs the colony dispensary. Shortly, the colony will be completed, the school would have moved in, the gardens and gymnasium would be laid out and the roads all paved. Kasturba Niketan bids fair to be a ideal colony run on corporate lines, where the scars of partition would be slowly healed.

Dr. Rajendra Prasad, President of India, attended the celebration of the Women's Section Day at Kasturba Niketan in Lajpat Nagar, Delhi, on March 31. Photo shows the President being conducted round the exhibition of handicrafts.—P.I.B.

GOODWILL NAVAL CRUISE

INS Delhi, flagship of the Indian Naval Squadron, accompanied by three destroyers, Ins Rajput, Raojit and Rana and three frigates, INS Jumna, Cauvery and Sutlej, sailed from Bombay on May 31 on a six-week goodwill cruise to East Africa and Madagascar. En route the seven ships under the command of Rear-Admiral G. Barnard, Rear Admiral Commanding Indian Naval Squadron, will visit Cochin. Admiral Sir Edward Parry, C-in-C I.N. and Air Commodore Arjun Singh, Air Officer Commanding I. A. F. Operational Command, also took passage on board INS Delhi as far as Cochin where they disembarked on June 8. Leaving Cochin on June 5, the I.N. Squadron will first call at Mombasa on June 14 and remain there for about a week. The three frigates, INS Jumna, Cauvery and Sutlej, under the command of Captain B. S. Soman will visit Seychelles Islands on 30th before calling at Mombasa. Sailing from Mombasa on June 21, INS Delhi and the frigates will arrive on the following day at Dar-es-Salaam where they will remain till about the 28th. From Dar-es-Salaam INS Delhi will sail for Diego Suarez (Madagascar) for a four day visit from June 30 to July 4, while the frigates will proceed to Lindi. In the meanwhile the three destroyers, INS Rajput, Raojit and Rana under the command of Captain A. Chakravetti will visit Tanga and Mikindani on the East African coast. The seven ships of the squadron will meet again on July 6 before proceeding to Addu atoll off the Maldives in the Indian Ocean where they will anchor on July 16. On completion of the cruise, INS Delhi will return to Bombay on July 21 while the destroyers and frigates will arrive at Cochin on July 20.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HAEMORRHOIDS OR PILES

HAEMORRHOIDS or piles, as they are commonly called, are one of the minor complaints that seldom endanger life but that can be a prolific source of suffering and misery for years on end. Judging by the number of patent "cures" advertised, this trouble must be very widespread indeed. And that is not to be wondered at, in view of the wrong eating habits of most people, and their abysmal ignorance of elementary rules of good health.

Piles are really a form of varicose veins of the rectum and anus. To the discerning Nature Cure specialist this means that local treatment will not be enough to effect a cure. Salves and ointments, therefore, will not go deep enough to remove the causes of the trouble, even if they may give considerable relief. As for treatment by operation or injections at the site of the trouble, these too do not go down to root causes. Where injections are given, their purpose is to cause the veins to shrink and dry up. But in the course of time the trouble is likely to recur. So also even when the veins are cut out by operation. But there is something else in this connection that is very peculiar. Since the trouble has not been radically cured, we are apt to find some nasal trouble develop, such as polypus of the nose. It is rather an odd fact that the old astrologers used to say that the sign Scorpio governs both the rectum and the nose; yet the fact remains that, in this respect at least, there does seem to be a relationship. And only when the root cause of the trouble has been eliminated do we find real cure without some other apparently unrelated trouble arising.

Whenever there are varicose conditions (and piles are varicose veins, as it is remembered), one must consider that the blood system to the liver, especially the portal circulation, is not functioning as it should. This is the system of blood-vessels that serve the organs within the abdominal cavity (the belly) and which all go up in one large vein to the liver. If there is congestion or sluggishness in this system, there is a strong likelihood of trouble in the veins farther afield.

It is well known that constipation is usually associated with piles. The piles usually get much worse when the constipation is bad. Sometimes they get so sore from the bowels being forced to work by means of laxatives, that the patient avoids emptying the bowels, thus aggravating the complaint.

A case of piles usually starts after a period of neglect to empty the bowels, or from some straining such as heavy lifting, excessive sexual intercourse, bicycle riding and so on. One case of piles that I know of started from sitting for hours in a bathing costume on the beach on a cold and wet day. Sitting on cold stones, wet ground, cold cement steps and other similar places is simply asking for trouble. In the same way, it is inadvisable to sit for long hours in a soft seat or on a soft cushion. Office workers should be careful to select a hard-seated chair, or a cane-seated chair. Anyone driving much or long distances in a motor-vehicle, would also be well advised to select something firm and porous to put on the seat. Avoid anything likely to cause sweating of the parts, as this means congestion.

People should never use rough paper when going to the lavatory. No paper is too soft for anybody whereas hard paper injures delicate tissues. But sufferers from piles should use no paper at all. Instead, they should carefully bathe the parts with wet cotton wool and cold water. It is, of course, absolutely essential to keep the parts absolutely clean in order to avoid trouble.

Purgatives and laxatives used in a misguided endeavour to cure constipation are a prolific cause of piles. So also are many kinds of foodstuffs, such as chillies, curry, hot spices, chocolates—in fact most very rich or spicy foods. These all throw a strain on the liver and portal circulation and it is a derangement of these that is the essential cause of piles.

As an immediate help for piles, it is a good plan to bathe the parts with cold water for a few minutes and then to dry off thoroughly. In the event of strangulated piles, that is, the condition where the piles drop out and then get pinched by a spasm of the anal muscles, causing dreadful pain, the old homoeopaths had a useful tip. They remedied this trouble quickly with a poultice of hot mashed potatoes (without salt) put on a napkin and applied to the parts just the same as baby's napkin is put on. In the absence of potatoes, one could try mealie meal porridge. Be very careful not to put on so hot that it burns or blisters. When properly done this gives instant relief and the piles slip back into place without the need of a painful operation.

Usually it is not advisable to apply an ointment, because the greasiness of most ointments helps the piles to drop down too easily. On the other hand, much relief is often obtained from applying at bed-time such ointments as Hamamelis, Calendula or Epsom Salt ointments. These are usually made by mixing one teaspoonful of the tincture, or the finely crushed salts, in an ounce of vaseline. Still better is Verbascum ointment, if procurable.

Best results require appropriate homoeopathic remedies taken internally. One of the commonest is *Sulphur 3* taken in the mornings and *Nux Vomica 3* taken in the evenings. For bleeding piles *Hypericum 6* often does a great deal. Other homoeopathic remedies are *Aesculus, Paeonia* and *Collinsonia*. But it is, of course, much better to go into each case individually, because piles are only a secondary complaint, merely evidence of some deeper bodily trouble. When the underlying trouble is cleared up, the piles simply disappear by themselves.

MOMENT OF DEATH

Alone in the dusk.
The gray dusk tipped by fire,
A soldier lies wounded,
One thread,
Sustaining his breath.

Target of flesh,
White flower trampled to the dust . . .
A nation bleeds.

Into the sudden flush of sky,
Death rises from a helmet of steel . . .
Moment of death,
White flower tangled
In the crimson mesh of time.

Silence,
Dark Silence
Only the whimper of trees,
The dirge of winds . . .
Tomorrow, tomorrow,
A nation dies.

WESTON McDANIEL

122 East 62nd Street
New York 21, N. Y.
U. S. A.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

The Fivefold Programme And Shri Jawaharlal Nehru

At the Sarvodaya Conference at Shivarampalli, a five-fold programme, namely, of honest life, cleanliness, physical labour, peace and presentation of a hank of self-spun yarn, was placed before the nation. It seems Shri Nehru has decided to practise the programme. Some days ago he was reported to have taken part in digging a nallah. The other day the newspapers reported that at the last session of the A.I.C.C. several members had carelessly thrown about banana rind after eating the fruit. The Prime Minister could not bear this and he started picking up the rinds. He thus set an example in cleanliness. His strong efforts to prevent war and his determination to forge communal unity are too well known to mention. He has thus set the ball in motion for the nation to follow. —'Harijan.'

Kashmir Helps India In Food

Kashmir's Chief Minister, Sheikh Abdullah, has informed the Prime Minister of India that the Kashmir Government would make available 20,000 maunds of rice for the famine stricken areas of India. In a letter to Shri Nehru, Sheikh Abdullah says, "I know that this is a small contribution but considering our own position and the warmth with which people have offered it I have no doubt that you will accept this offer as a humble token of our feeling and affection for the distressed people.". "Within obvious limitation it may not be possible for us to render any measurable assistance but your appeal has considerably moved the people here who have offered to surrender a part of their rations."

Persian Literature Helped By India

"Iran's existing friendly relations with India are not only because of racial and cultural affinity but also due to the fact that 45 million Muslims are living in that country today," observed Amuzgar, Ex. Education Minister of Iran while presiding over the first meeting of the Indo-Iranian Cultural Association held recently at Tehran. Amuzgar praised India for her regard for the culture and languages of other countries and said that if Persian works were not published during the past centuries in India their language would have had no importance today. He said, "The noble nation of India preserved works and writings of Hafiz and Saddi and many other Persian luminaries. For long time dating from Safavi period not a single book was published in Iran but during all this time very many Persian books on variety of subjects saw light of day in India." Prof. Pour-S. Dawood, eminent scholar of Iran and an authority on Avesta and Vedas read scholarly papers on ancient relations of India and Iran. The professor observed that in view of very ancient relations existing between the great countries, Iran and India, all possible steps should be taken to promote further understanding and knowledge between the two lands. The function was attended by some of the prominent members of Iranian Parliament and the Senate, Iranian scholars, important newspapermen, professors and students of local colleges and other friends of India including many ladies.

"Madame" Is All Right

A male presiding over the proceedings of Parliament should not feel embarrassed or insulted, if he is addressed as "Madame," according to Mr. Robiei Kumar Chaudhri, member from Assam. While Pandit Thakur Das was in the chair, Mr. Chaudhri addressed him as 'Madame Chairman.' Amidst laughter, Mrs. Durga Bai pointed out that Pandit Bhargava was in the chair. Mr. Chaudhri replied that whenever Mrs. Durga Bai was in the chair, she did not mind if she was addressed as "Sir." Why should any male member then feel embarrassed and insulted if he was addressed as 'Madame'?

New Factories For Engines

The Government of India have given sanction to four firms to set up factories for the manufacture of diesel engines in India. Their total capacity would be about 10,600 engines a year. At present there are five firms manufacturing diesel engines in India with an annual capacity of 5,300 engines united. The biggest of them it is th. Kirloskar Oil Engines, Ltd., which has set up a factory at Kirkee (Bombay Province) in collaboration with a British firm. The Kirloskars will shortly raise their capacity to 6000 diesel engines a year. The annual demand of diesel engines in India upto 10 h.p. alone is estimated at 30,000. In 1949-50 imports were valued at over Rs. 86 millions. With the establishment of new factories, India may be able to meet a large part of her demand from indigenous sources and save considerable foreign exchange.

Fir For Production Of Newsprint

India Government have secured the services of a foreign expert under the technical assistance scheme of F.A.O. to undertake a survey of fir resources of Himalayan regions for newsprint production in India. In addition two students are being sent from India to Scandinavian countries for practical training in the manufacture of newsprint. In Himalayan regions India grows a fair quantity of fir and spruce coniferrous trees from which Canada and the Scandinavian countries have long since manufactured newsprint. The survey of fir resources carried out in the Punjab Himachal Pradesh and Uttar Pradesh shows that about 180,000, tons will be available every year for manufacture of newsprint. India has a large number of plants manufacturing ordinary paper but she is completely dependent upon foreign countries for her requirements of newsprint which two years ago amounted to 57,638 tons costing Rs. 43,500,000. The estimated consumption of newsprint in 1951 is 60,000 tons rising to about 100,000 tons in 1956.

Boy's Battle With 20-Foot Python

A cool head enabled a 15 year-old boy of Western Ceylon to escape from Laocoon's fate of being constricted to death by a snake. The boy, G. D. Sirisena, wriggled to safety from the death-dealing coils of a 20-foot python after battling with it for nearly half an hour. Sirisena stumbled over the snake while working in the animal breeding centre at Dandowawa. The enraged python caught his right hand in its jaws and started coiling round his legs. Keeping his presence of mind, Sirisena grabbed the snake by its neck with his left hand and squeezed it till it released its hold. Passers-by came to the boy's rescue and killed the python.

20,000 Watch Sathi

A Brahmin widow (23) burnt herself to death on the pyre of her husband on April 18 at Gwalior. More than 20,000 people watched the tragic scene and an endless stream of people was visiting the site on that day. The woman leaves behind a child of two. No efforts appear to have been made by the people, who apparently knew of the intention of the young widow, to save her life.

On A Visit To India

Mr. Chibabhai Govan

Mr. Chibabhai Govan of Coronation Store, 13 Rectory Street Beaconsfield, Kimberley, left for India by air on a short visit on April 25 from Kimberley airport. Many friends and relatives gathered at the airport to bid him farewell. Mr. Chibabhai Govan was garlanded by his eleven-year-old niece Miss Savita Devi Naik of Hope Town, his cousin Mr. Nagar Keeka and his uncle Mr. Keeka Jeewa of Kimberley. A bouquet was handed to him by his little nephew Dhirajlal Bhimbhai Naik of Hope Town. The relatives of Mr. Chibabhai Govan wish to thank all friends for the kindness rendered to him and also for messages of good wishes on his departure.

SHORT STORY

SURPRISE PARTY

By Kathleen Poiry

JUST inside the Southern border of New Jersey, there lies a very small village, a very quaint little settlement, and it is called "Holland Village." Why it is called this, we do not know, unless it is for the fact that so many of the early inhabitants in this village were from Holland, and probably give it this Dutch name.

Anyway, just before you come to the town, you will see a very large sign over the highway, it will remind you of a big gate. On the sign it will say "Welcome to Holland Village" and right under that it will say "Population 1,063."

Just before you get to that gate you will see a little shop, a flower shop. It is called "Holland Village flower Shop." Around that little shop there will be all kinds of beautiful flowers, today you will see mostly jonquils, violets, and pretty yellow lilies.

Inside the shop there is an elderly man, he is standing behind the counter, making a corsage of pink rosebuds. This man has very white hair, and pale blue eyes, and the pink of the roses made a beautiful contrast with his complexion.

This man's name is John, but to the villagers he is known as Jake, because he has lived here all of his life, and before him, his father and Grandfather had lived here. If I remember correctly, it is said that Holland Village Flower Shop had been built by Jake's Grandfather.

Today, Jake is especially happy, his little shop is full of the village folk, he has been selling bouquets and corsages since early morning, but that is not the only reason he is happy. The other reason is just this, tomorrow is Easter, and his 35th wedding anniversary, and Jake has arranged a surprise party for his wife, Bertha. Jake and Bertha have five children, and they are all going to be at the party. Even Jean Beth was coming from California, just to spend this happy day with her mother and father. Jake had arranged this secretly also, without Bertha's knowledge.

When I say all the children were coming tomorrow, I meant to say, all but one of them, and that was Johnny. Johnny was the baby of the family, only twenty. He could not be here tomorrow, because

Illustrated by Ted

He had the brightest smile his father had ever seen

he was somewhere in Germany, where we do not know exactly. He was reported missing in action last August 2, just a short time before V-J day, and Jake and Bertha had heard nothing of him until last week. Jake had just gotten up that morning, it must have been about 7 o'clock when he had received the telephone call from Western Union, that his son was alive and well, and stationed in Germany, waiting to be sent home. That was why Jake felt so good, Bertha had been so happy when he told her, she had cried a little, but had gone on about her work, she was the kind of person that cared deeply, but kept her feelings locked in her heart. She never complained, even when she had received the news about Johnny last August.

However, today, things are different, at last they knew he was all right, and that one consolation would make tomorrow's event a much happier one for the whole family, for they were all very devoted toward Johnny. He had been such a boy when he left. Jake could see him now. One bronze curl always slipped down on his forehead, and Johnny had had the brightest smile his father had ever seen.

Jake finished the corsage, took it out to his customer, and remarked,

"Well, here is your corsage, and I hope your daughter likes it. I've certainly made quite a few of these today, the girls all seem like the roses best, I even remember when I was young, my wife always seemed to be so fond of roses, and she still is, for that matter. Well, happy Easter, Mrs. Teal!"

"Same to you Jake, and say, I would like to congratulate you on your anniversary. I read it in the news this morning."

"Thanks, Mrs. Teal." Jake looked around and then lowered his voice and said to her...

"Having a surprise party on Bertha tomorrow, be sure and drop over to the house tomorrow afternoon, my daughter is coming in from California too. Bertha doesn't know, won't she be surprised?"

"Oh, fine, I certainly will come over, I guess she will be surprised I hear you have word from Johnny? Is that right?"

"Oh, yes, we received a telegram last week, Johnny is in Germany, and he is well, we are even expecting him home in a month or two..."

"That is wonderful news, Jake, well, I'll see you tomorrow and I hope everything turns out all right."

"Goodnight, Mrs. Teal!"

At 7.30 p.m. Jake turned the key in the lock of the flower shop and stepped out on the walk, and turned to glance at his flowers. He got in his car, and proceeded to start the engine. It coughed and sputtered, and Jake thought he should try and get a new car soon, as a surprise for Johnny when he came home. Then he remembered the party tomorrow, and he chuckled inwardly, amusing himself with the idea of how surprised Bertha would be.

A few minutes later, he parked the car in the garage and started toward the back door of the home. There was Bertha, he could see her through the kitchen window, and she was talking.

"Some of the neighbors must be in." Jake thought.

He opened the kitchen door, and the first thing he noticed was the smell of frying chicken, and coffee, and the next thing he noticed, a smiling boy, dressed in the uniform of a soldier, with a sandy curl slipping down over his forehead. Jack felt the tears of joy.

"Johnny..."

"Hi, Pop! I wanted to surprise you..." and he came to his father, and put his hand in his...

"For the first time in years, Jake knew he was sobbing, and he looked at Bertha. She was smiling, and her eyes were misty, she took Jake's hand, and said...

"And we love little surprises, don't we, Jake?"

(Copyright)

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૧૯ મું—અંક ૨૩ | શુક્રવાર તા. જુન ૮, ૧૯૨૧. | પૃષ્ઠ નહલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. જુન ૮ ૧૯૨૧.

યુદ્ધને પંથે જઈ રહેલું યુનીયન

આખી દુનીયા જ્યારે શાંતીને માટે ઝંખી રહી છે ત્યારે શાંતી દુરને દુર ચાલી જતી જણાય છે અને યુદ્ધ ના વાદળ ભયંકર ગતીએ ઘેરવા લાગ્યાં છે. સાઉથ આફ્રીકામાં આપણી સરકાર જીલ્લા યુદ્ધ માટે તલસી રહેલી જણાય છે. તે સત્તામાં આવી ત્યારથી તેની આખી વલણ જ એવી છે કે જ્યારે યુદ્ધને તે નજીકને નજીક લાવતી હોય. સાઉથ આફ્રીકા ની તવારીખમાં "યુનીયન ડે" એ એક મહાન દિવસ ગણાય છે. યુનીયનની સ્થાપના થઇ એ પ્રસંગ જ્યારે સંભાળીએ છીએ ત્યારે આ સુંદર દેશને ચાહનારા સઘળા લોકોના હૃદયોમાં એ પ્રસંગે થએલો આનંદ યાદ આવે છે. જો કે બીન-ગોરા લોકો તો એ વખતે પણ આજની જેમ પીડાઇ રહ્યા હતા, છતાં યુનીયન ની સ્થાપના થવાથી આશા અને શ્રદ્ધાના નવા યુગનો ઉદય થએલો તેઓને લાગતો હતો અને આથી પીડાયેલા લોકો પણ એ મહાન પ્રસંગની ઉજવણી માં અપુર્વ ઉત્સાહથી સામેલ થઇ રહ્યા હતા. એ વખતથી તેઓ સાઉથ આફ્રીકામાં વસી રહેલા સઘળા લોકોનું ભવિષ્ય સુધરવાની અને વધારે ઉજ્જવળ થવાની આશા સેવી રહ્યા હતા.

પરંતુ એ સઘળી આશા આજે ક્યાં રહી છે? સઘળી આશાઓ અદૃશ્ય થઈ ગઇ છે અને બીજા ભયંકર યુદ્ધનો યુગ આપણી સામે ઘુરકી રહ્યો છે.

તેમ નહિ હોત તો "યુનીયન ડે" ની ઉજવણીના મુખ્ય પ્રસંગે સરકારના જવાબદાર પ્રધાનોને યુદ્ધની વાતો કરવાની શી જરૂર હતી? અને જોતાં એ પવિત્ર પ્રસંગે ઇશ્વરનો અનુગ્રહ માનવા ને બદલે તેઓએ આનંદજનક પરિણામ આવ્યું હતું અને માનવ માત્રનાં ઐક્યનું વધારે મહાન કાર્ય કરવાની અને જે યુદ્ધે વિજયીને તેમજ પરાજયીને દુઃખ સિવાય બીજો વારસો આપેલો નથી એવાં યુદ્ધનું નામનિશાન નાબુદ કરવાની અને શાંતીનું કાર્ય કરવા ની સદ્‌બુદ્ધિ આવે તે માટે નમ્રપણે ઇશ્વરની યાચના કરવાની હોય આપણી પ્રાર્થના તો એવી હોવી જોઇએ કે: "હે ઇશ્વર અમારાં હૃદયમાંથી સઘળા પાપી વિચારો ને તું દુર કર અને માત્ર આ અમારા દેશમાં જ નહિ પરંતુ સમસ્ત દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવા અને ટકાવી રાખવાનું કાર્ય કરવા ની અમને સદ્‌બુદ્ધિ અને શકતી આપ." તેને બદલે આપણને કહેવામાં આવે છે કે, યુનીયન નાં પાટનગર કેપટાઉનમાં છેલ્લાં યુદ્ધ બાદ કદી નથી થયેલો તેવો લશ્કરી દમામ થયો હતો. અઠી હજાર જેટલા લશ્કરી અમલદારોની પેશ થઇ હતી, સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન મી. એફ. સી. ઇરેઝમસે . સલામી લીધી હતી. ઇરેઝમસે એકત્ર થએલા લોકોને કહ્યું કે:.

"સાઉથ આફ્રીકાની બિન ગતી ઓ અને તેઓની બિન સંસ્કૃતિઓ સહ્યવાસને માટે કાયમ જમીન પુરી પાડી રહી છે. આપણી ફરજ એ વિમાનક બાદ પ્રવેશ કરે તેની સામે સાવચેત રહેવાની છે અને તેને ખાતર સઘળા રૈનિકોએ તાલીમ લઇ રાજસજ્જ થઇ તયાર રહેવાનું છે. વખત બહિમના દેશો ને માટે અનુકુળ છે, જો તેઓને ઉપયોગ કરતાં આવડતો હોય તો અને એ જોતાં જો કે આપણે આપણાઓ સારામાં સારી રાખીએ છીએ છતાં તયારી તો બુરામાં બુરાને માટે રાખવાની છે."

બહોમ ફ્રન્ટીનમાં નાણા ખાતા ના પ્રધાન મી. એન. સી. હેવેંગાએ લશ્કરને કહ્યું છે:

"દુનીયાની પરિસ્થિતિ એટલી ભયંકર છે કે સરકારી તયારી રાખ વામાંજ ઉદ્ધાર રહેલો છે. સાઉથ આફ્રીકાની નીતી શાંતી ટકાવી રાખવાની અને રચનાત્મક કાર્ય કરવાની છે. દેશને આબાદી મોસમ વાનો હક છે અને તેને ટકાવી રાખ વાને મજબુત લશ્કરની જરૂર છે."

પરંતુ વડા પ્રધાન, ડો. મલાને ઘણાજ નિર્ણય અવાજે કહેલું જણાવાય છે કે, "આપણે હજુ આશાને વળગી રહ્યા છીએ, અને હજુ માનીએ છીએ કે યુદ્ધ થતું અટકશે. મારી પોતાની અંગત માન્યતા છે કે તે અટકશે." પરંતુ વડા પ્રધાનનું માનસ તેમના હૃદયને દગો દઇ રહેલું જણાય છે કેમકે જ્યારે વખતે પ્રીટરને તેમણે ધમકી આપી હતી કે, સાઉથ આફ્રીકાની વસ્તીવહેંચણીની નીતીની ટીકા કરવાનું જો તે છોડી નહિ દે તો સાઉથ આફ્રીકા પ્રજા સત્તાક બની જશે. એ ભાષણ જેનો ઇતિહાસ આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપવામાં આવ્યો છે, તેમાં શાંતીના નહિ પરંતુ યુદ્ધના જંતુઓ રહેલાં છે.

વિચિત્ર છે કે, દુનીયાના અન્ય ભાગોમાં એવા બનાવો બની રહ્યા છે કે જે બીન-ગોરી પ્રજા ઓને આશા આપનારા છે, જ્યારે તે સાઉથ આફ્રીકાના ઉગ્ર નેશન લીસ્ટોનો રોષ વધારનારા થઈ પડવા સંભવ છે. દાખલા તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે બ્રીટન કેનીયા કોલોનીના બંધા રણમાં બીન-ગોરાઓને અનુકુળ થાય તેવા સુધારા કરવાનો વિચાર કરી રહ્યું છે. અને વળી એવા પણ ખબર છે કે, ઠેંગાના નેટી વોને સંપુર્ણ મતાધીકાર આપવા માં આવનાર છે, બેલજીયમના મા૭ સંસ્થાન પ્રધાન મો. પીયરી વીગનીએ લંડન ખાતે રોયલ એફ્રીકન અને રોયલ એમ્પાયર સોસાયટીઓ સમક્ષ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે બેલજીયમ જોઇ રહ્યું છે કે કોંગો આગળ વધી રહ્યું છે અને સઘળા નેટીવોને તે "બેલજીયમના નાગરીક" ગણા વાનો ગર્વ ધરાવી શકે તેવું કર વાની તેની તીવ્ર ઈન્તેજારી છે. મો. વીગનીએ વધુમાં જણાવ્યું કે, બેલજીયમનો હેતુ સુધરેલા નેટીવ પ્રત્યે યુરોપીયનોની જેમ સમાન વર્તાવ બતાવવાનો અને સમાન દરજ્જો આપવાનો છે. તેનો અર્થ એ થાય કે ૫૨,૦૦૦ યુરોપીયનોની વચ્ચે રહેલા બોક્ર કરોડ દસ લાખ નેટીવોને ઉન્નત કરવામાં આવશે.

પચીસ લાખ યુરોપીયનો વચ્ચે વસી રહેલા નવ લાખ બીન-ગોરાઓને કાયમની ગુલામી માં રાખવાની નીતી અખત્યાર કરી રહેલી ડો. મલાનની સરકાર ને આથી કેવો જવાબ ગમશે? શું હજુ પણ તેઓને દિવાલપરના લિખી લેખ વાંચી જ્ઞાન નહિ આવે?

નોંધ

નેશનલીસ્ટોએ યહુદીઓ પર મુકેલો પ્રતિબંધ

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ ટ્રાંસવાલમાં યહુદી ઓને પોતાની પાર્ટીમાં સભ્ય તરીકે સ્વિકારવાની મનાઇ કરી છે. સાઉથ આફ્રીકન બ્યુરો ઓફ કોમ્યુનીઝ ના પ્રમુખ મી. એ. આઈ. મેસઝર્સે તેની ટીકા કરતાં બોઅરની કયે આવા ઠીકે લેડાનીસ્મિથમાં મળેલી કોંગ્રેસમાં જણાવ્યું હતું કે, સાઉથ આફ્રીકાના રાજકીય જીવનમાં જો કે કંઈ પણ પ્રમાણમાં યહુદી પ્રભાવ હરતી ધરાવતો નથી. છતાં એક મોટી વસ્તુ થઇ રહી છે. તે એ કે યુનીયનના સૌથી મોટા પ્રાંતમાં જ્યાં ઘણા ખરા યહુદી ઓ વસી રહ્યા છે ત્યાં સરકારી પાર્ટી હજુ પણ યહુદીઓને સભ્ય પદ આપવા પર પ્રતિબંધ રાખી રહી છે, કું એમ સુચવવા નથી માંગતો કે યહુદીઓએ કોઇ અમુકજ રાજકીય પાર્ટીના સભ્ય

બનવું જોઇએ, પરંતુ એટલું કહેવા ઈચ્છું છું કે પહેલીઓ સામેના આવા પ્રતિબંધને કોઈ પણ લોકશાસનવાદી પાર્ટીમાં કે લોકશાસનવાદી સમાજમાં સ્થાન હોવું નહિ જોઇએ. નાગરીકો ના અમુક વર્ગ પ્રત્યે ભેદભાવ રાખવા ની એવી વલણ લોકશાસનના નીયમની વિરુદ્ધ છે અને તેની સામે અમારો સક્રિય વીરોધ છે.

ફ્રેનીયાના બંધારણમાં ફેરફારો

સંસ્થા પ્રધાન મી. જોસ્સ મોરીસ્સે એ તા. ૩૧ મીએ લંડનમાં જાહેર કર્યું હતું કે ફ્રેનીયાના બંધારણમાં ૩૨ ફેરફારો થઇ રહ્યા છે તેનો વિચાર કરવા એક સમીતી નીમવાનું તેમણે ઠરાવ્યું છે. આમની સભામાં બોલતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે એ સમીતીપર ફ્રેનીયાની ધારા સભાના સઘળા વર્ગોનું પ્રતિનિધિત્વ રહેશે અને ફ્રેનીયાની બહારના સ્વતંત્ર માણસ ને પ્રમુખ નીમવામાં આવશે. - મી. મોરીસ્સે કહ્યું કે બીન-સરકારી વર્ગોના નેતાઓ સાથે તે સંમત થયા હતા કે ૧૯૫૨ ના મે માં આ સમીતી નીમાય તે દરમીયાન બંધારણમાં કંઈ પણ મહત્વના ફેરફારો કરવામાં નહિ આવે. વચગાળાને માટે ૧૯૫૨ ની સાલમાં તે કેટલાક સુધારા કરવા ધારે છે, તેનાથી ૧૯૫૨માં ચુંટાનારી નવી ધારા સભામાં હાલની ધારા સભામાં બીન સરકારી પ્રતિનિધિત્વનું જે પ્રમાણ છે તેને કશો હરકત કરવામાં નહિ આવે.

મી. મોરીસ્સ કહ્યું કે, એકઝેકયુટીવ કાઉન્સીલમાં જે એક બેઠક આફ્રીકનો ના લાભાર્થે રાખવામાં આવી છે તે ખાલી પડતાં તે જગ્યાએ આફ્રીકનને ચુંટવામાં આવે એ મતને તે સંમત થયા છે, બીજા વચગાળાના ફેરફારો તેમણે રિવકારેલા છે તે એ છે કે ધારા સભામાં બીન-સરકારી આફ્રીકન સભ્યો ચાર ને બદલે ૬ રાખવામાં આવે અને હોંદો સભ્યો પાંચને બદલે ૭ રાખવા માં આવે, અને એશ્રેજોનું પ્રતિનિધિત્વ ૧૧ ને બદલે ૧૪ કરવામાં આવે જેથી સમતોલપણું જળવાઇ રહે.

જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન એરીયાઝ

યુનીયનની ધારાસભામાં ગયે અઠવાડીયે યુનાઇટેડ પાર્ટીના જોહાનીસબર્ગ વેસ્ટના સભ્ય મી. રીચીએ સવાલ પુછ યો હતો કે જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન એરીયાઝમાંથી સરકારનો નોન-યુરોપીયન ને હટાવવાનો ઇરાદો છે કે યુરોપીયનો ને? તેનો જવાબ આપતાં નેટીવ બાબતના પ્રધાન ડો. ડ્રયુઅર્ડે કહ્યું કે, "જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન એરીયાઝમાંથી નોન-યુરોપીયનોને હટાવવાનો ઇરાદો છે. યુરોપીયનોને હટાવવાનો ઇરાદો છે એવી જે વાતો ચાલી રહી છે તે વિરોધીઓ ના કેવળ બનાવટી જ છે એ યોજના ને વિષે અત્યારે હું વધારે કશું કહી શકું તેમ નથી પરંતુ મને ખાત્રી છે કે તે અમલમાં મુકવાનો વખત આવશે ત્યારે જોહાનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટી ના ટેકો તેને મળશે જ. અંદાજ પત્ર માં તેને માટે સવડ કરવામાં આવી છે અને આ યોજનાના અમલને પહોંચી વળવાને સંતોષકારક ગોઠવણો થશે તેની મને સંપુર્ણ ખાત્રી છે. એ યોજ નામાં કોલીડોર્પના મલાય લોકેશનનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ યોજના અમલમાં મુકવાનો વખત આવે તે પહેલાં તેના સંબંધમાં જેટલું અને તેટલું બોલાય તેમાં જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટર્ન એરીયાઝમાં રહેનારા લોકોનું હિત સમાયેલું છે."

મલાય લોકેશનમાં હોંદીઓ આજે વર્ષોથી વસવાટ કરી રહ્યા છે અને અનેક સ્થાપિત હાલો ઉભા કરેલા છે. એ સઘળી અને તેમાં રહેલા સઘળા લોકોનું ભાવિ આજે અદ્ધર લટકી રહ્યું છે. આથી હાલતર વળગતા લોકોના દિલ ઉચક થઇ ગયાં છે.

સર હેનરી ફ્રેન્સીન એરીંગ

યુનાઇટેડ ફ્રીડમના યુનીયન ખાતે ના હાઇ કમીશનર સર હનરીન એરીંગ ને યુનીયન કે ને દિવસે ક્રુપટાઉનમાં ગેરહરનો અકરમાત થયો હતો. તેઓ એ દિવસના ઉત્સવોમાં હાજરી આપવા જઈ રહ્યા હતા ત્યારે તેમની કાર બીજી કારની સાથે અથડાવાથી આ કમનસીબ બનાવ બનવા પામ્યો હતો. અકસ્માત બાદ તેમને પાછા પોતાને પેર લઇ જવા માં આવ્યા હતા. અમારા બગદાદી તરફથી જણાવ્યા અમને સંતોષ થયો છે કે તેમને ગંભીર ઇજા નથી પામ: સર હનરીન એરીંગ ઘણા વર્ષ પર હોંદ સર કારના યુનીયન ખાતેના એજન્ટના સેક્રેટરી હતા અને એ રીતે તેઓ હોંદા કોમમાં જાણીતા છે. સર હનરીનને થએલા આ અકરમાતથી ખાસ કરી તેમના સઘળા અંગત મીત્રોને અને સામાન્ય રીતે હોંદી કોમને ઘણી જ દિલગીરી થશે અને ઇશ્વર તેમને તુરત સારૂં કરી દે અને અકરમાતની કાયમની અસર તેમના પર ન રહે એવી હાર્દીક પ્રાર્થના કરશે.

ડો. મલાને આપેલી ધમકી

ગયે અઠવાડીયે કેપની "ગ્રુઝબોન્ડ" પ્રોગ્રેસનું ઉદ્ઘાટન કરતાં યુનીયન ના વડા પ્રધાન ડો. મલાને કહ્યું હતું કે "સાઉથ આફ્રીકા બીન-ગોરાઓપર જુલમ કરે છે એવી પરદેશમાં જે ટીકાઓ ચાલુ રહેશે તો યુનીયનને સ્વતંત્ર પ્રજાસત્તાક સ્થાપવા પગલું લેવાની ફરજ પડશે. એમના વખત માં બ્રીટીશ નીતીના વિરોધીઓને જે પગલાં લેવાની ફરજ પડી હતી તેજ પગલાં યુનીયનને લેવાની ફરજ પડશે.

ઓપોઝીશનના લીડર મી. સ્ટ્રાઉસને સાઉથ આફ્રીકાની ખરી સ્થિતિ સમજાવવાને પરદેશ જવાની જાહેર કરેલી પોતાની યોજના પોતાના હીત માં તેમજ પોતાના દેશના હિતમાં ઊંધી દેવી પડે છે.

રાષ્ટ્રવાદી સાઉથ આફ્રીકનો આજે સાઉથ આફ્રીકાપર અંકુશ ચલાવી રહે છે. પ્રજાકીય અને તેના જીવનની આજે જબરજસ્ત કરવાની નથી. આપણી પ્રજા તો જીવ્યા જ કરવાની છે, પ્રતિકારની સતી રોકવાની નથી.

ભૂતકાળમાં આપણી પ્રજાના ઘડનારા ઓ થઇ ગયા, આજે પણ છે, ભવિષ્ય ના ઘડનારાઓની જરૂર છે, આપણી પાર્ટીને માટે એ અત્યાવશ્યક છે. આ ગ્રુઝબોન્ડ એ કેવળ પાર્ટીને માટે નથી. આપણા પિતૃદેશના તેઓ ભવિષ્ય ઘડનારાઓ છે.

આપણા રાજકીય વિરોધીઓ હમેશાં પોતાના દેશની મદદ લેવાને બદલે જરૂરજીજ મદદ શોધી રહ્યા છે, તેઓના પ્રચારમાં તેઓ કુનીયના સાઉથ આફ્રીકા ને વિષે શું બોલ્યા છે તેનીજ વાત કરે છે. તેનું કારણ તો ખરી રીતે એજ છે કે સાઉથ આફ્રીકાથીજ એવા ખબરો પરદેશમાં ફેલાવવામાં આવે છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના "હકોનો ખરડો" મુળજુલ હકોનું રક્ષણ કરવાની વાત નથી કરતો પરંતુ રંગબધુઓના હકોનું રક્ષણ કરવાની વાત કરે છે. એ ખરડો માનવહકોના -યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતાના આધારે ઘડાયો છે. તેની પંદર કલમોમાંની તેર કલમો બધા દેશોને સમાનપણે લાગુ પડે છે અને સાઉથ આફ્રીકાને પણ તે માન્ય છે. બે કલમો જે યુનીયનને માન્ય નથી તે ધીકયાણ અને રહેઠાણની સ્વતંત્રતાને લગતી છે.

તેનો અર્થ એવો થાય કે નેટીવો ગમે તેટલી સંખ્યામાં યુનીયનમાં દાખલ થઇ શકે અને ઠંગઠામાં આવે ત્યાં રહી શકે. રંગબધુઓ અને યુરોપીયનોના ધોકામાંથી કોઈપણ ખેંચી લેવો નહિ જોઇએ.

ખરીતાની આ બે કલમોના અસ્વિકારનો અર્થ એ થાય છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ હમેશને માટે અમલમાં રહેશે.

એ બે કલમો સ્વિકારવામાં આવે તો નેટીવોના રીઝર્વો ભાંગી પડે અને નેટીવોને યુરોપીયનોના ધોકાઓમાં દાખલ થવા દેવામાં આવે.

બળવાબળવાની સ્વતંત્રતાનો અર્થ એ થાય કે કોમ્યુનીસ્ટો પોતાની પાર્ટી ફરી સ્થાપી શકે, પ્રચાર કરી શકે અને નીતીના નીચમોને અને ઇશ્વરની માન્યતાને ઉથલાવી નાખે.

ડો. મલાને યુનાઇટેડ રહેટસ, ઓરેઝ્રૂલીયા અને યુનીયનના બંધારણ ની ટીકા કરી અને જણાવ્યું કે યુનીયનના પાયામાંજ "યુનીયનનું બંધારણ જુદું છે એવું સ્પષ્ટ દર્શાવાયેલું છે.

સાઉથ આફ્રિકા એકટને બંધારણ તરીકે ઠોકી બેસાડવામાં આવ્યો છે. કામદારાગ્રેઓ વર્ષોથી કહેતા આવ્યા છે કે તેમ નથી.

બેટાનું મોટી સત્તા પાર્લામેન્ટના હાથમાં છે. પરંતુ એટલી ચોકસ છે કે તે પ્રજાને જવાબદાર છે.

૧૯૪૮ ની ચુંટણીમાં નેશનલીસ્ટો પાર્ટીની જીત થઇ અને એપાર્ટહેઇ દાખલ કરવાની તેને સત્તા આપવામાં આવી. નેશનલીસ્ટ પાર્ટી લોકશાસનના નીયમ મુજબ વર્તેલી છે અને પ્રજાની ઇચ્છા અને સત્તાને તેણે માન આપેલું છે

યુનાઇટેડ પાર્ટી મુડીવાદીઓની જુની પ્રથાને પોષે છે કે જે મુજબ બીન-ગોરા ઓને નોકરી અને અનાજ મળી શકતાં હતાં જ્યારે ગોરાને એ બેમાંથી એકે મળતા નહોતાં.

સોમવારના રોજ બોસ હુલ્લડની મેદનીની એક સભા મળી હતી અને મલાનોનું સરપસ કર્યું વોટ બીલનો વિરોધ કરવા નીકળ્યું હતું અને ત્યાર બાદ તે રાતે પોલીસ અને લોકો વચ્ચે રમખાણ થયું હતું જેમાં પોલીસોને પણ ઇજા થઇ હતી અને પ્રજાજનો પણ જખમી થયા હતા.-તેનો ઉલ્લેખ કરી ડો. મલાને કહ્યું કે સાઉથ આફ્રિકાની પ્રજા એ સોમવારની રાત ભુલશે નહિ યુનાઇટેડ પાર્ટી અરાજકારી કરનારાઓની સાથે ભેગી કરી રહી છે. નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ધમકીઓને ખમાવા ઇચ્છતી નથી. ઓપોઝીશન જે કાયદાનો વિરોધ કરી રહ્યા છે તે પસાર કરવામાં અને સ્થાપિત કરવામાં આવશે જ. "સરકાર પોતાની ફરજ બજાવશે અને કાયદો અને સુવ્યવસ્થા ટકાવી રાખશે.

—રા. અરવીંદના સ્મારક તરીકે પોંડીચેરીમાં એક આંતરરાષ્ટ્રીય વિદ્યાપીઠ સ્થપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.

—પુનામાં બે બ્રિટીશ કંપનીઓ મી. રપીન્ડર ને મી. એડન બાબુ કરવાના છે એના બનાવટી સહીઓવાળાં ચેન્જ-બીલો પકડવામાં આવ્યાં હતાં. આ ચેન્જબીલો બાંગીને જણાવેલા રકમો ઝારાયાઓએ અને લેખકો એકઠા થયા હતા. પાછળથી ખબર પડી કે તેમને ગ્રેમિસ્ફુલ બનાવટમાં આવ્યા હતા.

ગ્રુપ કેપ્ટન એ. જી. મલાને યુદ્ધના વખતમાં નૌકાદળમાં સેવા બજાવી હતી. કાર્ય લેકોનો મતાધિકાર છીન વી લેનારા યુનીયન સરકારે દાખલ કરેલાં બીલની સામેના વિરોધમાં તે આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યા છે અને યુદ્ધમાં ભાગ લેનારા બાકી રોનિકોએ કરેલા પ્રચંડ વિરોધની તેમણે આગેવાની લીધી છે. ડો. મલાનના તે નાયેરી દોષ, લોકોને તેમના નામનો ઉપયોગ કરવાનું કુતૂહલ થયું છે. યુદ્ધ માં ભાગ લેનારા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ આ વીરોધમાં સામેલ થયા છે તેઓને ઉતારી પાડવાની સરકારી પક્ષ તરફથી જબરી ચળવળ ચાલી રહી છે. એથી એકસ સર્વીસ મેનોએ શા કારણથી વીરોધમાં ભાગ લીધો છે તેનો ખુલાસો કરનારી ગ્રુપ કેપ્ટન એ. જી. "સેસ્ટર" મલાને એક નીવેદન જાહેર પાડયું છે.

નિવેદનમાં તેઓ જણાવે છે કે હાલની સરકારની ફેશીસ્ટ વલણની સામે વિરોધ કરવા સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા એકસ સર્વીસમેનો જાહેર પડયા છે અને આ ધર્મ યુદ્ધમાં હું શા કારણથી આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યો છું તેનો ખુલાસો કરવાની મારામાંથી નો અલ્પતર વાળવા હું બધો જ મુકી છું. મને આશા છે કે મારા મતને સાઉથ આફ્રીકાના એકસ સર્વીસ મેનો નો બહોળ મોટો ભાગ તેમજ સાઉથ આફ્રીકાના મોટા ભાગના વીચારશીલ લોકો મળતા થશે.

આપણે અમુક સાચા આદર્શોને માટે યુદ્ધમાં સામેલ થયા હતા. આપણે એટલા માટે લડયા હતા કે જેથી આપણા ઘરમાં આપણે સુરક્ષિતતા અને સુખ ભોગવી શકીએ, સ્વતંત્રપણે વિચારો દર્શાવવાનો હક ભોગવી શકીએ, આપણા માનવબંધુઓની સાથે સુલેહ અને સમજુતીથી રહી શકીએ, અને એ આશા એ કે આપણી પોતાની સરકાર પણ સઘળા માનવીઓના હકો અને ગૌરવને માન આપશે.

આજે નેસનલીસ્ટ સરકારને આપણે ફેશીસ્ટ બની ગયેલી જોઇએ છીએ.

આપણે જોઇએ છીએ કે મી. ફ્રેરેંગા માં આપણે મુકેલો વિશ્વાસ પણ ખોટો કર્યો છે. હવે આપણે જાણતા થયા છીએ કે તેમના નામનો જ માત્ર ઉપ યોગ કરી ડો. મલાન પોતાના ખંજર નો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે.

નેશનલીસ્ટોએ સિદ્ધ કરેલું છે કે લોકશાસનને માત્ર બ્રીટાનીઆ સહાનુ ભુતી આપીને તેઓ સાઉથ આફ્રીકા માં આપખુદ તંત્ર સ્થાપવા માંગે છે.

એક આફ્રીકાનર તરીકે તેઓના દુષ્કૃત્યોથી મને જે જબરો આઘાત થયા રહ્યો છે તે એ કે આખી આફ્રીકા નાટ્ય મંડળને નામે તેઓ તે કરી રહ્યા છે.

આપણને તેઓમાં જરાયે વિશ્વાસ નથી. તેમ દેખીતી રીતે આખી યુધ્ધ રેલી દુનીયાને પણ તેઓમાં વિશ્વાસ નથી.

આપણે એકસ સર્વીસ મેનોને ફરી લડવા તયાર થવાની હાકલ થશે અને જો વખતે જો દુશ્મન સામ્યવાદ હશે તો જરૂર તેની સામે લડવા તયાર થઇ શું. પરંતુ એવા એક ભયંકર દુશ્મનની સામે જ્યારે કે વર્ણનો બેદ રાખ્યા સિવાય સઘળા સાઉથ આફ્રીકા ના વતનીઓ સંગઠીત થશે તેવી ખાત્રી આપનારી સરકાર આપણે જોઇએ તેવી બાબતમાં કરવાનો તો હક આપણને ખરેજ હોવો જ જોઇએ.

આ દેશની આઝાદી, સંગઠન અને ગૌરવને માટે આપણા ધર્મ યુદ્ધમાં દરેક દરેક સ્વાતંત્ર્ય પ્રિય સાઉથ આફ્રીકા વાસીનો સહીય સહકાર સંગઠીત કર્યા સિવાય આપણે શાંત બેસવાના નથી.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રાસદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. એકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

હરસ

હરસ એ એક સાધારણ પ્રચલીત રોગ બન્યો છે. તે ગંભીર નથી બનતા તો છતાં ઘણી વખી લગી દરદીને તે પીડા કરનારો થઇ પડે છે. આજે હરસની જાત જાતની દવાઓની જાહેર ખબરો વાંચીએ છીએ ત્યારે એમ માનવાને કારણ મળે છે કે આ રોગ ખુબ પ્રચલીત થયો છે. એ કાંઇ આશ્ચર્ય ની બીના નથી કારણ કે ઘણા લોકોને ગરીબ અને ખરાબ ખોરાક ખું તે જાણતા નથી હોતા—તેમજ આરોગ્યના સાધારણ નીયમો અને કાયદાઓનું પણ તેઓને જ્ઞાન નથી હોતું.

હરસ એટલે નસોનો સોજો. કુદરતી ઉપચારના નીષ્ણાતોને હરસ માટેની આજની દવાઓ અકુદરતી જણાય છે. કારણ કે દવાઓથી રોગનું મુળ દુર થઇ શકતું નથી. તેમજ વારંવારથી અથવા ઇંજેકશનથી પણ કશો ફાયદો થતો તેઓને જણાતો નથી. ઉપલા ઉપચારોથી દરદીને તાત્કાલીક આરામ મળતો જણાય છે ખરો પણ વખત જતાં તેની ખરાબ અસર શરીરના અન્ય ભાગોને થતી જણાય છે. આમ કરીને વાંકને તેની અસર થતી માનવામાં આવે છે.

લોહીની અશુધ્ધી અને મોંઢાનું ઢંકાઇ ચઢવું અનીયમીત થવાથી હરસ થાય છે. કબજીયાત એ પણ આ રોગ થવાનું એક કારણ માનવામાં આવે છે. હરસ થવાના બીજા કારણોમાં કબજીયાત ઉપરાંત બારે વસ્તુઓ ઉપાદવી. અથવા બાઇસીકલનો વધુ પડતો ઉપયોગ મનાય છે. જેજવાણી જગાઓ માં અથવા બંદી સીમેંટપર યા નરમ ઓશીકાઓ પર પણ વખત સુવી બેસવું એ પણ આ રોગને નોતરવા બરાબર છે. ઓફીસમાં કામ કરનારા ઓએ આમ વાત રાખવું કે કઠણ ખુરસીઓપર બેસવું એ એક ફાયદા કારક વસ્તું છે.

કબજીયાત દુર કરવા માટે જુલાબો લેવાનો સામાન્યપણે નીયમ થઇ પડયો છે અને આથી હરસ થાય છે. તેમજ મરચા, મસાલો, ચોકલેટ અને બારે બોરાકોથી હરસ થવાનો સંભવ રહે છે.

હરસના દરદીએ સૌથી પહેલા બંડ પાણીએ તે જગાને ઘેાડ બરાબર ધુ ઈ નાખવું. કેટલાકોને હરસ વધુ પ્રમાણમાં જણાતા હોય અને દરદ વધુ જણાતું હોય તેઓ માટે કુદરતી ઉપચારના નિષ્ણાતો એક ઉપચાર શોધ્યો છે. ગરમ ધુંદેલા બટાકા એક કપડામાપર મુકીને હરસપર પોટીસની જેમ મુકવા. બટાકા ન હોય તો મોસંબીમાંથી રોરેજ પણ વાપરી શકાય. આમ ધ્યાન રાખવાની જરૂર છે કે દબાવ બેટલું ગરમ ન હોવું જોઇએ. આ ઉપચાર જો બરાબર અજમાવાય તો દુઃખાવો તરત ઓછો થાય છે અને વારંવાર વખત હરસ દબાઇ જાય છે. હરસને બીજી કોઇ પણ દવા ન લગાડવી જોઇએ કે જે ચીકાસ વાળી હોય. પણ સુતી વખતે "હેમારમીલીસ" "બ્લેકહેડ્સ" અથવા "એપરમ સોલ્ટ"નો બાસ તયાર કરેલો મલમ લગાડવાથી દરદીને મજો આરામ થાય છે. આ મલમ ઉપર જણાવેલાં બધુ દવાઓમાંની મળે તે એક દવાની એક ચમચી અને એક ચમચી વેસ્લીનથી બને છે. સોથા સાદા તો જો મળી શકે તો "બેપારકેમ" છે. આ સાથે અમુક કુદરતી ઉપચારની દવાઓ પણ લેવી જોઇએ. દવાઓમાં જો "સ્લ-ફર પ્રો" સવારના લેવી અને "નકમ બોમીકો પ્રો" રાતના લેવી. (આ દોમોયોપોથી દવાઓ છે.) કુબજા મસા માટે "હોમિયોપેથીક સીકસ" સારું છે. પણ હરસના દરદીને તપાસીને પછીજ દવાઓ આપવી વધુ હાલકા કારક ગણાય. કારણ કે કયાં કારણ સર હરસ થયા છે તે જાણવું આવશ્યક ગણાય અને તે બાબી દુર કરવાથી હરસ ઘણીવાર નાબુદ થાય છે.

વિવિધ

ગોલ્ડ કોસ્ટમાં કેળવણીનો પ્રચાર

આફ્રીકા ઉપર રાજ ચલાવતી જુદી જુદી સરકારોમાંથી કદી કોઇએ નહી યોજેલી એવડી મોટી કેળવણીની ચળ વળ બ્રીટીશ પશ્ચિમ આફ્રીકાના ગોલ્ડ કોસ્ટ પ્રદેશમાં ચાલુ થઇ છે. આ વરસે થનારી દેશવ્યાપી ચુંટણી પછી ગોલ્ડ કોસ્ટના નવા બંધારણથી આગોસ લાભ આફ્રીકનોને પરીપીત કરવા આ ચળવળ ઉપાડવામાં આવી છે. કેળવણી માટે સામેહીન, ફીલ્મ, બ્યોતપત્રો, રેડીયો, અને પત્રીકાઓનો બહોળો ઉપયોગ કરવામાં આવશે.

શીક્ષકોની ફેર બદલી

ભારત, બ્રિટન, જર્મની, ફ્રાંસ, ઇરાન, કેનેડા, ફિલીપાઇન્સ, ઓસ્ટ્રેલીઆ, અને ન્યુઝીલેન્ડ પોતપોતાના રાજ્ય શીક્ષકોને મોકલે. કેટલાંક વર્ષાન પગારો કરાવી ત્યાની શિક્ષણ પધ્ધતીનો શિક્ષણ આપી અનુભવ મેળવવા મોકલવી.

સોમનાથ મંદિરની પુનઃસ્થાપનાથી દુનિયામાં તે વિશે જાત જાતની ચર્ચા ઓ થઈ છે. કેટલાકોનું કહેવું છે કે હિંદ બીન ધર્મી રાજ્ય છે એમ કહે છે તો આવા મંદિરોની સ્થાપના કેમ કરાય? વળી કેટલાકો એમ કહે છે કે હરીજનો માટે આ પ્રાચિન દેવસ્થાન ઉઘાડું મુકી હિંદ સરકારે હિંદને રસાતળે પહોંચાડયું છે. આનો જવાબ આપતાં હરીજનબંધુ માં શ્રી. કિશોરલાલ મશરૂવાળા નિચે પ્રમાણે લખે છે. તંત્રી ઇ. ઓ.

"જ્યાં સંપ્રદાયો અને પેટા સંપ્રદાયો નો પાર ન હોય તેવા લોકશાહી રાજ્ય માં સોમનાથ મહાદેવની પ્રતિષ્ઠા વખતે પ્રો. રાજેન્દ્રબાબુએ સર્વ ધર્મ પ્રત્યે સમાન આદરની જે ભાવનાનું પ્રતિપાદન કર્યું તે જ એક વહેવાર માર્ગ લાગે છે. સંપૂર્ણ રીતે તો હું એમ કબૂલું કે બ્રાહ્મણત્વ અને રાજકીય પક્ષોનાં લેબલોની જેમ આ ધર્મનાં લેબલોનો પણ ત્યાગ કરી શકાએ તો કેવું સારું પરંતુ ધર્મનો વિષય એવો છે કે જેવો લેબલ વિનાનો ધર્મ પણ જોઈ અજાણ લેબલ થઈ પડે અને પછી તેનીયે પોતીકંધ શાખાઓ પેદા થાય. તેથી તેમાંયે વળી તેમના પ્રત્યે સમાન આદરની ભાવનાથી સહિષ્ણુતા કેળવવા ની જરૂર ઊભી થાય.

સર્વ ધર્મ પ્રત્યે સમાન આદરની ભાવના કોણ અમુક કે બધા ધર્મોમાં સુધારા દાખલ કરવા કે તેમાં પેસી ગયેલાં અનિષ્ટો અને અસત્યોનો વિરોધ કરવો અને દુર કરવાના પ્રયત્નને વિરોધી નથી. કુંભારક ધર્મ પણ એક ધર્મ જ છે અને તે પણ સમાન આદરને પાત્ર છે. કેટલાક સુધારાઓ ઘણા મુળરૂપમાં હોય છે અને સર્વમાન્ય થઈ ગયા છે કે વખત જતાં તેને લીધે પુરાણા ધર્મનું કે બધાયે ધર્મોનું સ્વરૂપ સદંતર બદલાઈ જાય છે. આથી કેટલીક જુની સંસ્થાઓ નિરૂપયોગી અને જરીપુરાણી થઈ જાય છે. રોમન, ગ્રીક કે વૈદિક દેવતાઓની જેમ તે જુની ઇમારતો, કહીઓ ઇ. આજ ઐતિહાસિક સાક્ષીરૂપ કે પ્રાચીન યુગનાં સ્મારકો બની રહે છે.

ધાર્મીક સુધારાઓ હરિજન લક્ષાધીઓ અને દેવસ્થાનોની બાંધછોડના આંદોલન ને બદલે આ રીતે થાય એ જ વધારે ઇષ્ટ લાગે છે. મોગ્ય અને વિવેકયુક્ત સુધારાઓ પણ જો બળજબરીથી કરાય છે તો તેના ઉછેદોદ્ધારની અને પ્રાચીન કાળને પાછો લાવવાની વૃત્તિ પેદા થાય છે. અફઘાનસ્તાનમાં હરેક આવળ બનિઓ ઇસ્લામ રશીકાપોં સારૂં પછી મહમ્મદ સાહેબે મહકતની મરિજદમાંની મુર્તીઓ કાઢી નાખી. આથી તેની પુનઃસ્થાપના કરવાનો આજ સુધી કોઇએ કદી પ્રયાસ કર્યો નથી.. સાથે એ પણ યાદ રાખવું જોઇએ કે મહમ્મદ સાહેબે બધી કુતીઓ કાઢી છતાં તેઓ કાબાને દુર કરી શકયા નહીં. તેની આસપાસ જામેલી ભાવનાને તેમને માન આપવું જ પડયું. આ શુદ્ધ વિવેક સાથે સંબંધેલસતું ન હોય પણ લોકશાહી વૃત્તિ સાથે સુસંગત હતું. પરંતુ તેમના ધર્માંધ અનુયાયીઓએ બિનમુસ્લિમોનાં મંદિરો વગેરે તોડવા માટે તલવારનું જોર વાપર્યું. તેથી જ્યારે જ્યારે અનુકુળ તક મળી ત્યારે ત્યારે પરાજીત લોકોના દિલમાં તેને પુનઃસ્થાપિત કરવાની ભાવના ઉભાર રહી અને પેઢી દર પેઢી વારસામાં ઊતરી. જેમ, "દુબ્બુરતે અથની પરે, બીજ નવ દીસે બહારણ; પણ ધનવરસે વન પાંગરે..." તેમ તેવા સર્વે દેશોમાં રાજકીય ગુલામીને અંત આવ્યાની સાથે જ દબાયેલી ભાવના પુરા જોસથી ફાટી નીકળી. અત્યારે આપણેયે આ સ્થિતિમાંથી પસાર થઇ રહ્યા છીએ. તેથી આપણે કેટલેક અંશે મનને તોસ પણ બોધ બેઠા છીએ. જે સંસ્થાઓ, કહીઓ વગેરે પ્રત્યે આપણને પુરી શ્રદ્ધા રહી નથી તેમનો પણ ઉછોદ્ધાર કરવાની ઇચ્છા જાગ્રત થઇ છે. પેઢા વખત પછી આપણે એનાથી ઘરાઈ જઇશું અને કેવળ ઉપેક્ષાથી જ તે બધીને છોડતા જઇશું. ભલે તેમ થાય. વેદકાળના પશુબલિદાન અને સોળ સંસ્કારોના વિધિઓને હવે કોણ બહુ જનસમાજ કરી રાકે એમ છે? ઘણી ઘણી મહેનત કરીનેયે વેદોની માત્ર સંહિતાઓ અને પાઠો જ રહ્યાં છે. તેના અર્થો વિષે તો ઋષિ યાર હજાર વર્ષથી અનુમાનો જ ચાલે છે. જેમણે છોડી હતી તેમને તેમ જ બીજાઓને પણ જરોષ આપી 'દિલ' બહલાવવાનો અને હવન વગેરેનો પુનરૂદ્ધાર કરવાનો યોગ્ય વર્ષ પવન ચાલ્યો. હવે આગણો પણ પુછે છે કે અમારાં બાળકોને જનોપ ન આપીએ તો કોઇ હરકત છે? આમ થાય છે કારણ કે લોકોનાં દ્રવન બદલાઇ ગયાં, જરૂરીયાતો બદલાઇ ગઇ, તેથી લોકધર્મો અને રહાઓ પણ બદલાઇ ગયાં. એક કાળે ગાયને સહેવ રાખવાનો નીતધર્મ સાથે સંબંધ હતો; તેથી હવનો વગેરેનું મહત્વ હતું. તે જ પ્રમાણે ઘરપરની ડોકરસેવાઓનું. જીવન સાથે સંબંધ ન રહ્યા પછી કોણ એને સંભાળે? આજે લોકો આગળ રેટીયાની, અસ્પૃશ્ય સહાયની અને મહેનતમજુરીની ધર્મ તરીકે વાત કરી શકાય છે. પણ જનોઇ અને બધ હવનાદિનો ધર્મ કહી શકાતો નથી. વિધિ કરાવનારા ને પણ એમાં અર્થપ્રાપ્તિ કે કીર્તી પુરતો જ રસ રહ્યો છે એમ બધાને વિષે કહી શકાય. લોકો આ બધાની પાછળ અવશ્ય પુષ્કળ ધનનો અને શક્તિનો દુર્વ્યય થાય છે, પણ એ આજે સહન કર્યે છુટકો છે; જેમ સિનેમા વગેરેના અપવ્યયને કરીએ છીએ તેમ. સુધારકે નિરાશ થવાની જરૂર નથી. તેણે પ્રજાને સાચુ સમજાવતા રહેવું ઘટે છે. સુધારાના આંદોલન દ્વારા તે જે ચીજનો પ્રચાર કરવા ઇચ્છે છે, તે જો મુળમાં નક્કર અને સારી હશે, તો પ્રાચીન પુજનનો જુસ્સો એની મોહમ પુરી થતાં આપોઆપ ઓસરી જશે."

ધર્મના લેબલો

કહેવડાવી વહાલવા મેળવવી! અમેરિકે ને છુટી તીજોરી જરવા છતાં તેના મીમંતો લુટારા નથી કહેવાતાં, અમેરિકે ને મારી રાજ્ય મેળવવા છતાં તેઓ ખુની નથી કહેવાતાં. પણ જુએ પ્રાપ્ત કરતાં ભેતરમાંથી ઓછાદ આવી ની ચીજ વધ જનાર ગરીબ ઓર ખરાબ નજરનો ગણાય છે. મોટે લાગ્યુ પણ કહેવાય અને મોળી પણ કહેવાય. કેવો આ આપણો ધર્મ!

આવી વિકૃતતા સમાજમાં કેમ છે એકને બીજા નથી ગમતું બીજાને ખાતાં ખાતાં અપચો થાય છે. એકને ઓંઢવા અને ટાઢથી રક્ષણ પામવા કપડા નથી હોતા જ્યારે બીજાને છત સુધી અડે એટલા કપડાના ઢગ પડયા હોય છે. આ વિકૃતતાનો આપણે વિચાર કર્યો છે? અને છતાં આપણે ધર્મનીષ્ઠ કહેવડાવવા હરણ. બીજો!

આ વિકૃતતા ટાળવા તાકીદ જરૂરીયાતોને ઘટડો. અમુક વસ્ત્ર અમને ચાલતું જ નથી એ ફુલી જાય બધા વગર ચલાવતાં શીખો. મનને કાબુ ન રાખતાં તેનો ગોલ્ય માર્ગે ઉપયોગ કરો. તમારોજ વીચાર ન કરો. તમારા પડોશીનો અને તમારા સામનો અને પછી તમારા રાષ્ટ્રનો અને ત્યાર પછી દુનીયાનો વીચાર કરો. અને તમને ઇશ્વરે જે જેટ કર્યું હોય તે સૌને માટે અર્પણ કરી માનવધર્મ પૂર્ણ કરો. આ છે ખરો ધર્મ. ધર્મ ત્યારજીજ પલાય છે. જ્યાં આરામમાં ધર્મ નથી. ત્યાં છે નરક અને છે અસંતોષ, વળી છે રોગ, દ્વેષ, અને ઉપરાંતમાં આનંદ અને અંતરમાં ગેર.

હિંદીપરથી

માનવ ધર્મ કોને કહેવો?

અનુ: સંસરાજ કટારાજી ગેરા

માનવ ધર્મ એટલે મનુષ્યનો ધર્મ પણ એ ધર્મ કોને કહેવો? કોઇ બે કે ચાર કલાક પુજા કરે છે તે ધર્મને કે જેઓ કાબેલોજનો આપી સ્વર્ગના બારાની પરમીટ મેળવવા ઇચ્છે છે તેને?

માનવ ધર્મનું પહેલું લક્ષણ પ્રત્યેક માનવીને માટે અંતરમાં સદ્ભાનુભુતી –પ્રેમ રાખવો એ છે.

હું ખાઉધરો છું, તું કુપણો છે. હું ઢોંદુ છું, તું મુરખમાન છે. હું બીમંત છું, તું ફકીરી છે. હું ભણેલો છું તું અભણ છે. આવી ઉચ્ચ નીચની ભાવનાથી માનવ ધર્મનું પાલન નથી થઇ શકતું. જન્મને કારણે સોના રીત રીવાજો ધર્મ ધર્મ બધે જુદા હોય પણ માનવ તરીકે બધાજ સરખા છે અને તે નાતના ભેદથી ઉપર પ્રત્યે પ્રેમ તથા આદર રાખવો એ માનવ ધર્મ છે. આ ગાંધીજીનો ઉપદેશ છે અને તે આપણે કદી ભુલવો ન જોઇએ.

ઉંડા ઉતરીને વીચારીએ તો આપણા કર્મો પુરાણ પુરૂષે અથવા કર્મો સ્મૃતીકારે યા કર્મા ધર્મે એવો ઉપદેશ કર્યો છે કે જન્મને કારણે અમુક માણસ શ્રેષ્ઠ અને અમુક નિમ્ન માનવો! અને બીજા ભુખે મરતાં હોય તો મરવા દઇ પેતે એશ આરામ અને અમુક ચીજો વગર ચાલતું જ નથી કહી અપચાના રોગે પીડાય એટલું ખાવું અને ત્યાગો કરવી!

બીજાઓના પરસીનાથી લાગેલી મહેનત મેળની મંગલાઓ બાંધી મોટરો રોકાવી રાંકને રીબાવા મોજ માનવી અને પછી સમાજ સેવા કે એવા બીજા કામો કરી ગરીબના જોમી

ટુંકસાર

—ઉત્તર પ્રદેશ (ભારત)ની સરકારે કેદીઓના વર્તન સુધાર માટે એક નવા પગલા તરીકે લાંબી મુદતના ગુન્હેગારોની વર્તણુક સારી હોય તો મહીના માં બે દીવસ તમના સ્ત્રી બાળકોને સાથે રાખવાનું ઠરાવ કર્યું છે.

—હોનોલી રેડીયર આવેલી સોવીયત બોર્ડમાંથી ૧૨ લાખ રૂપીયાની મતા સરકારના ૧૦ વર્ષે કેટલાક રાજ્ય સત્તા વાકુના ખજાના ઉઠાવી ગયા હતાં.

—જાંબાજામાં મહાવીર જયંતી ઉત્સવ નું પ્રમુખસ્થાન એક હરીજનને આપી જૈનોએ એક નવું પગલું ભર્યું છે.

—તાજેતરને પ્લેગથી વડોદેનુની રક્ષ લક્ષ્મની લોનમાંથી અરધી લાખ જમીન સુધારવાના કામમાં વપરાશ છે અને બાકીની રકમ ટેકરો અને ખેતી માટેન. જરૂરી પંપો ખરીદવા વાપરવામાં આવી છે. આથી ૩૦૦,૦૦૦ એકર જમીન ખેતર માટે ઉપલબ્ધ થતા છે.

કસ્તુરબાનીકેતન

ડરબનથી ૧ માઇલ દૂર એક નાનું નવું ગામડું ગયા વર્ષથી અસ્તીત્વ માં આવી રહ્યું છે. ગામડાનું નામ કસ્તુરબાનીકેતન છે. આ નામ બાપુએ પોતાની કસ્તુરબાના સ્મારક રૂપે આપવામાં આવ્યું છે. અરીસ બીજી વિધવાઓ અને અનાથ બાળકો માટે આ ગામડું સ્થાપવામાં આવ્યું છે. હીંદના ભાગોમાં નિરાશ્રીતો માટે રહેવાની આવી સગવડો કાયમ કરવામાં આવી રહી છે.

કસ્તુરબાનીકેતનમાં ૬૦૦ એક ઓરડાના નાના ઘરો લગભગ તયાર થઈ ગયા છે. આ ઘરોમાં રહેનારને અનાજ રાંધવાના વાસણો અને ઓઢવાના નાહ્યા આપવામાં આવે છે જેથી દરેક બ્રી પોતાના રસોડાની જરૂરાત મુજબનું બનાવી શકે. એક સંયુક્ત રસોડાની રીત કરતાં આ રીત વધુ પસંદ કરવામાં આવી છે

લગભગ ૪૦૦ સ્ત્રીઓ અને બાળકો વસવાટ માટે આવી ગયા છે. જ્યારે પુર્ણ સાંપકામ થઈ જશે અને શાળાઓ ચાલુ કરવામાં આવશે ત્યારે લગભગ ૧૨૦૦ સ્ત્રીઓ અને બાળકો માટેની સગવડની યોજના પુર્ણ થશે. કસ્તુરબા નીકેતનમાં એક ઉદ્યોગ કેન્દ્ર પણ સ્થાપવામાં આવ્યું છે અને તે કેન્દ્રમાં દરરોજ પ્રત્યેક વસાહતી બેને હાજર થવું પડે છે. આ કેન્દ્રમાં શીવણ, ગુંથણ, અને ભરતકામ તથા કાંતણ અને વણાટ જેવા પર ઉદ્યોગો શીખવવામાં આવે છે. આ કેન્દ્રમાં તયાર થતો માલ વેચાણ માટે રખાય છે અને તેની મજુરી સરખે ભાગે બેનોને આપવામાં આવે છે. કેન્દ્રની સ્થાપનાનો મુખ્ય હેતુ એ છે કે, અહીં રહેતી બેનોને સ્વાવલંબી બનવાની. નીમ્નસ્તરતા અને સીસ્તનું પાલન કરાવવા માટે પ્રત્યેક બ્રી પાસે પાંચ કલાક શારીરીક મહેનત વખત સર કરાવવામાં આવે છે. માતાઓ કામ કરે છે ત્યારે બાળકોને બાળ મંદીર કે જે ત્યાં જ સ્થાપવામાં આવ્યું છે તેમાં શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. શીક્ષકો તથા જિલ્લીકાઓ બાળ મંદીરની ઢબે આ નીરાશ્રીત બાળકોનું ભવીષ્ય ઘડવા ને પુર્ણ પ્રયત્ન કરે છે. બાળ મંદીર અને ઉદ્યોગ મંદીરનો સમય એક રાખ વામાં આવ્યો હોવાથી કામ ખુબ સરળ રીતે પુર્ણ થાય છે. સાત વરસની ઉપરના વયના બાળકો માટે શાળા પણ આ વસાહતમાં રાખવામાં આવી છે. આ હેવાલથી જણાય છે કે કસ્તુર બાનીકેતનમાં બ્રી અને બાળક માટે પુર્ણ સગવડ રાખવામાં આવી છે. આ વસાહતના અનાથાલયમાં લગભગ ૪૦ બાળકો છે. જે બ્રીઓ ઉદ્યોગ મંદીરમાં કામ કરવા અશક્ત જણાય છે તેઓને આ બાળકો ઉછેરવાના કામમાં રાખવામાં આવે છે અને તે પેટે તેમને પગાર અપાય છે. અર્થમ બાળકોપર ખાસ ધ્યાન અપાય છે. અનાથાલય ના બાળકોને દત્તક લેવી હોય તો આપવામાં આવે છે.

કસ્તુરબાનીકેતનમાં એક દવાખાનું રાખવામાં આવ્યું છે અને તેમાં એક બ્રી ડોકટર પોતાનો બધો વખત આપે છે. ઓદ્યોગીક વખતમાં આ નાનું ગામડું આજ બગીચાઓથી બહેની ઉઠશે અને હીંદના બાગકામી નીરાશ્રીત યજ્ઞેલાઓના દુઃખનો સુખમાં અંત આવશે. (આ ગામડાના ફોટાઓ અન્ય સ્થળે આપવામાં આવ્યાં છે.)

કીર્તીની લાલસા

લખનારઃ—બાપુ

કીર્તીની લાલસા આજ કાલ આપણા માં એટલી બધી જોવામાં આવે છે કે તે લોભ મને કીર્તીના તીરસ્કાર યોગ્ય જણાય છે. આપણે માનવો કેટલી સસ્તી કીર્તી માટે વલખા મારીએ છીએ! કયા પણ કાર્ય કે સેવા બજર આપણા નામો આપણા ફોટા આપણા હેવાલ છાપામાં જોવાને એક પાઈ પૈસો ખરીને પણ આવે તો જાણે સ્વર્ગ મળ્યું એમ માનીએ છીએ. આપણી બંધની ખબર બાજાર સાથે આપણે ફોટા છાપામાં નબારી આપણે ખુશ થઈએ છીએ, કોઇક બાબતની બ્યકતીનો ફોટો પડતો હોય તો તેમાં પુરતી બાજ બાબાઓમાં ફોટો આવે તો આપણા હર્ષનો પાર નથી રહેતો. પછી ભલે આપણને કોઇ ઓળખે કે ન ઓળખે આપણે કયું કીર્તી મેળવવા જેવું કાર્ય કર્યું હોય યા ન કર્યું હોય પણ ફોટો આવ્યો પછી શું? હા! તેનો આપણે જાતે જરૂર ઉપયોગ કરી શકીએ. દેશ પરદેશ કર્યાક આપણા સ્વાર્થ માટે તેની કાપલીઓ મોકલી જણાવાય કે મને ઓળખી બતાવો બ્રી બ્યકતી સામે પક્ષે આવો ભાદો સંબંધ છે અને આ ફોટો તેનો પુરાવો. કયું કાર્ય કરીએ કે ન કરીએ પૈસા આપી પોતાનો હેવાલ છાપાઓ માં છપાવી તેનો પણ ઉપયોગ કરાય. ઓલાવા બાબ ઓલાવી બેન ખુબ સમાજ સેવા કરે છે. તન મન ધનનો ભોગ આપે છે. પછી સેવા કરતાં ધન પ્રાપ્તી થતી હોય કે તન સુખરતું હોય કે ગમે તે હોય પણ ફોટાય આવે, બસ એમાંજ આનંદ. રાજનોના ફાયુ જરૂર બધાનેજ દુઃખકર હોય પણ કયું પણ જાહેર કામ ન કર્યું હોય કોઇ તેને ઓળખતું ન હોય છતાં તેનું નામ ફોટા છાપામાં આવે તો બધે જાણીતા. સાધારણ કોઇક બીજા બને કોઇ પરીક્ષા પાસ કરે, કોઇ દેશ ભ્રમ, કોઇ પરણે બધાનાજ છાપામાં નામ તથા ફોટા આવવાજ જોઇએ ન આવે તો આપણે તેને લાયક નથી એમ નહીં પણ આપણું નામ છાપવાને તે છાપુ લાયક નથી અને તેની નાલાયકી જાહેર કરવી એ આપણી મુખ્ય અને પહેલી ફરજ થઇ પડે છે. આવી છે આપણી કીર્તીની લાલસા અને તે મળવાય સસ્તી કીર્તી. સાચી કીર્તી તો સુર્યની જેમ સ્વયં પ્રકાશ પામે છે. તે પૈસા આપીને પ્રકાશમાં લાવવી પડતી નથી અને નથી સુર્ય સામે ધૂળ ઉરાડી પોતાનો પ્રકાશ કરવાની તે મળતી. આ વીચારવું જોઇએ. આવી સસ્તી કીર્તી આપણને બાદામાં જ પાડે છે અને સાથે પૈસાનો દુર ઉપયોગ થાય છે અને જનતા આપણુ ને ઉલ્લુ બનાવે છે તે બાજમાં.

વિવિધ વિષય

પ્રલોભનપણાની નીતીપર કેનેડાનું છાપું

કેનેડાનું છાપુ "ટોરાંટો સ્ટારજન" પોતાના તાજા લેખમાં સાઉથ આફ્રિકા ની સરકારની પ્રલોભનપણાની નીતી પર લખતાં લખે છે કે, "પ્રલોભનપણા ને બચાવ કરનારાઓ જે મુદ્દાઓ પર ભાર મુકે છે કે, બીન-ગોરાઓ તેઓના ક્ષેત્રમાં પોતાની ઉન્નતી બહુ સારી રીતે કરી શકશે. કારણ કે તેઓ ગોરાઓથી બહુ પછાત છે. જુદા વાડાઓ કરવાથી નેતીવ અને કલાં બન્ને જાતીઓ રક્ષાએલી રહેશે" બહુમાં તે છાપુ જણાવે છે કે; "૧૯૫૦ ના ૩૧ મી મેને રીવસે પારાસભામાં બોલતાં યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાને જણાવ્યું હતું કે,

"ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓના જુદા કામદેસર જણાય છે એવો આ દેશનો કાયદો છે પણ એવા કાયદાની શી જરૂર છે? કેરીઓમાં કાળા અને ગોરા બાળકો સાથે રમે છે તેથી ગોરાઓના બાળકોમાં ભડતાં આવે છે. અને તેઓ ખુલી જાય છે કે ગોરાઓનું રક્ષણ કેમ્પ છે. છાપુ અંતમાં જણાવે છે કે, "પ્રીણ આફ્રીકાની સરકારની આ નીતીથી બીન-ગોરાઓને પોતાના રહેઠાણો તથા મેમારો બદલવી નાખવા પડશે. દક્ષીણ આફ્રીકાના આ કાર્ય સામે બહારની દુનીયા ગંભીર થઇ વીચારી રહી છે. બીન-ગોરાઓપરની ડો. મલાનની જીત સુચવે છે કે તો પશ્ચિમના બજારસાક દેશો સાથેનો તેનો સંબંધ તોડી રહ્યું છે અને દુનીયાનું માન ખોઇ રહ્યું છે."

ભારતમાં જંગલીપણાં છાપવાનું

છાપું બંધ

ભારત સરકારે નવી દીલ્હીની જેડી નોર્થક બેઢરાં—મુંબઇ રાજાના ગવાયમ

શ્રી. ભદ્રાચારજી જેઓ અંજલીબહેનનું તાન ચેળવી હમણાંજ અમેરીકાથી પાછા ફર્યા છે તેમની દેખરેખ નીચે ભારતની જુદી જુદી દસ ભાષાઓમાં અંજલીબહેનના પુસ્તકો ભારતના ૧૫ લાખ અંધ નરનારીઓ માટે છાપવા નક્કી કર્યું છે. છાપખાના માટેના આંક પંચો આવી ગયા છે અને "યુનેસ્કો" એ લીધીને ભારતને અનુકૂળ થાય તેવું આખરી સ્વરૂપ આપી રહ્યું છે.

કાશ્મીરથી હીંદને અનાજની મદદ

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને એક પત્રદ્વારા જણાવ્યું છે કે: "કાશ્મીરની જનતાએ તમારી દુકાળ પીડીતોને મદદ કરવાની અપીલના જવાબમાં પોતાનું રેશન જરૂ કરી પોતાનો ભાગ આપ ઉપર મોકલી આપવા મને જણાવ્યું છે. તે મુજબ અમે ૨૦,૦૦૦ મણ ચોખા આપ ઉપર મોકલ્યું. લે કે આ અમારી બધી નજીવી સાહય છે છતાં આશા રાખું છું કે આપ અમારી પરીસ્થીતી યા બાકીર કોઈ અમારી પ્રેમ ભરી લાગણીની કદર કરશોજ!"

ભારતમાં ન્યુઝ પ્રીન્ટ

ભારત સરકારે હિમાલયના દેવદાર ■ વનેમાંથી ન્યુઝ પ્રીંટ (છાપકામના કાગળો) બનાવવાનું નક્કી કર્યું છે. આ બનાવવાનું શીખવા માટે બે જાપ કારોને ડેહ્રાડીનેચીયન આ કુનર શીખી આવવા મોકલ્યા છે. દેવદારના ઝાડોમાંથી પ્રેનેડા અને ડેહ્રાડીનેચીયન દેશો ઘણા વખતથી ન્યુઝ પ્રીન્ટ બનાવે છે. દેવદારના ઝાડોનો મોટા પ્રમાણમાં હિમાલયના પ્રદેશોમાં ઉછેર કરવામાં આવ્યો છે. પંજાબ હિમાલય પ્રદેશ અને ઉત્તર પ્રદેશમાં આ ઝાડોના ઉછેરની પ્રગતી જોતા જણાય છે કે ૨૦ વર્ષે ૧૮૦૦૦૦ ટન ન્યુઝ પ્રીન્ટ હીંદમાં બનાવી શકાશે. હીંદ પાસે સામાન્ય કાગળો બનાવવા માટે પુરતા ઝાડો છે. પણ ન્યુઝ પ્રીન્ટ માટે પરદેશો પર પુર્ણ આધાર રાખવો પડે છે. બે વર્ષ પહેલા ૫૦૬૬૮ ટનની રૂપીયા ૪૩,૫૦૦,૦૦૦ રૂપીયાની આયાત થઇ હતી ૧૯૫૧ માં ન્યુઝ પ્રીન્ટની જરૂરીયાત ૬૮૦૦૦ ટનની જણાવામાં આવે છે. અને તે વધીને ૧૯૫૨ માં લગભગ ૧૦૦૦૦ ટનની થવા પામી છે.

ભારતમાં એંજીનના કારખાના

ભારતમાં હાલ પાંચ કારખાના છે કે જેઓ વર્ષની ૫૬૦૦૦ કેપાસીટીથી ડાઝલ એંજીન બનાવે છે. તેમાં સૌથી મોટી કુલોસ્કર ઓઇલ એંજીન લીમીટેડ છે અને તે કંપનીએ બીરીલા કંપની સાથે મળી કર્વામાં (મુખર્જી પંજાબ) એક નવી કંપની સ્થાપવાનું નક્કી કર્યું છે. આ એકજ કારખાના ની કેપાસીટી વર્ષમાં ૧૦૦૦૦ ની કુંક મુદતમાં થવા વકી છે. અને ભારત ની ૧૯૪૩ થી ૧૯૫૦ સુધીમાં આયાત ની આવક ૮૧ લાખની કીંમત આવી ભારત સરકારે ચાર નવી કંપનીઓને ડાઇસેલ એન્જીનો બનાવવાની મંજુરી આપી છે. અને તેને લઇ ભારત પોતાની વપરાશ જરૂરીયાત પોતાના પરજ્યર થઇ શકશે.

સિંધના વડા પ્રધાનની જાત મહેનત

શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ કે જેઓ હીંદના વડા પ્રધાન છે તેઓ જાત મહેનતને કેટલું સ્થાન આપે છે તે તેઓએ સુધીરાય સંમેલનમાં જાતે નાણુ ભેગુ કરવાના કામમાં ભોગ કામમાં અને માટી વહેવાના કામ કરવામાં આગ લીધો તે બતાવે છે. બીજુ દિલ્હીમાં હાલમાં ભરાયલી મહા સભીતીની બેઠક વખતે સભા સદોએ ભેગા સંતરા કિમેરે બાઇ લેમ તેમ કરવા કેહેવા હતા તે બદલે ઉપાડી સાદ કરવા લાગ્યા હતાં. આ છે હીંદના શાંતી પ્રીય પ્રધાન.

ઠક્કર બાપા સ્મારક ફંડ

સ્વ. ઠક્કરબાપા સ્મારક ફંડ માટે શ્રી. માવળંકર અને શ્રી. દેવનજી તરફ થી અપીલ કરવામાં આવી છે. આ સ્મારક ફંડાની વિશેષતા એ છે કે આમાં નાણાની ચોકકસ રકમનું બંધન નથી રખાયું પણ ઓછામાં ઓછા દસ લાખ માણસો પાસેથી ફંડ ઉઘરાવવું એમ નક્કી થયું છે. અને ઓછામાં ઓછા આર આનાની રકમ રાખવામાં આવી છે કારણ કે જે આદીવાસીઓની સેવામાં ઠક્કરબાપાએ પોતાનું જીવન ઘસી નાખ્યું તેઓ પણ આમા હાળો આપી શકે. ફંડનો ઉપયોગ હરીજન સેવક સંઘ અને આદિમજાતી સેવક સંઘ બન્નેમાં સરખે ભાગે વહેંચી દેવા માં આવશે. ફંડ મોકલનારે હરીજન નીવાસ, દીલ્હી રે દિલ્હી મોકલવો.

દરીયાના પાણીથી ખેતી

ભારતના વિજ્ઞાનીક ડો. પ્રા. એમ. દીક્ષીતે દરીયાના પાણીથી ખેતી કર્યા કરે છે તે પુરવાર કરતાં મુખ્ય નક્કર દરીયાના પાણીથી ઘઉં અને ચોખા ઉગાડેલા તેનો નમુનો બતાવ્યો હતો. આ નમુનો રજાયલ્યા ગાબીઓને સાધારણ ઘઉં અને ચોખા કરતાં વધુ સારો જણાયો હતો. આને માટે ખાસ ખાતર નાખવું પડે છે, ભારત ની સરકાર આ સંશોધનમાં ઘણો રસ લઇ રહી છે. ખાતર નકામા કચરામાંથી બનાવેલું છે.

ડો. દીક્ષીતે વધુમાં ખાંડનો નમુનો બતાવી જણાવ્યું હતું કે આ ખાંડ નીરામાંથી બનાવવામાં આવી છે. અને તે સાધારણ ખાંડ જેવીજ લાગે માં અને સ્વાદમાં જણાય છે.

ભારતે રક્ષીલી પરીષિયન ખાધા

કુંક સમયપર પહેલી ઈન્ટેરનેશનલ કમ્યરસ કોંગ્રેસમિલનની પહેલી સભામાં બોલતાં ઇરાનના પ્રેજવણી ખાતાના માજી પ્રધાન શ્રી. અમુઝગરે કહ્યું હતું કે, ઇરાનનો ભારત સાથે જે મૈત્રીભર્યો સંબંધ છે તે ફક્ત મોગ્રી અને કેળવણીના મેળને જાળવીજ નથી પરંતુ હીંદમાં ૪૫ લાખ મુસલીમો વસે છે એ પણ તેનું એક કારણ છે.

વધુમાં શ્રી. અમુઝગરે ભારતે અન્ન દેશોની બાબતો અને કેળવણીમાં પ્રત્યે લક્ષ આપ્યું છે તેના વખાણ કર્યા હતાં અને કહ્યું હતું કે, જે પર્શીયન સાહીત્ય પુરાણુ કાળમાં હીંદ પ્રસીદ્ધ કહું ન હોત તો આજે તેની અગત્યતાં રહી ન હોત. સામાનીના વખતમાં ઇરાનમાં એક બે નહાની ચોપડીઓ છપાઇ હતી. પણ હીંદમાં પર્શીયન ચોપડીઓ ઘણી છપાતી જોવામાં આવે છે.

સામાજીક ચર્ચા

ચર્ચાપત્ર

પ્રિય બેન,

તમારા પ્રશ્નોનો જવાબ ઘણુ લાંબા અને વિરીક્ષણ કર્યા પછી અમે આપવાજોગ આપ્યો હતો ત્યાર પછી જે બીજા વીચારો આપ્યાં છે તે સમજી શકાયું પુંજે કે તમારો જવાબ હજી મને મળ્યો નથી છતાં જે સુજે છે તે લખું છું. તમે મનન કરજો અને શકાઓ હોંડે તો મને લખી જણાવશોજ.

તમો લખ્યો છો કે પતિપત્નીના અસંતોષનું પ્રારણ બને પક્ષે થોડા ઘણા પ્રમાણમાં હોય. બેન એ તો સ્વાભાવિક જ છે. પુરૂષ ખલિમ નથી ને સ્ત્રી દામી નથી પણ બંને એક ઉચ્ચતર આદર્શને સેવાને વરેલાં છે. ત્યાં સુધી એ બંનેનામાં દાંપત્ય જીવન સુખી કરવાની તમન્ના ન હોય-ખલ્લક ન હોય ■ એ કોયડો હોકલી ન શકાય. કોંકુ દંપતીને એક બીજાનો પ્રેમ સમજવા આદંભમાં સિદ્ધ થયેલો નથી મળતો; એ પ્રીતિયોગ તો તેમણે જીવનભરની સાધના વડે પ્રાપ્ત કરવાનો હોય છે. એની વચ્ચે કાંઇ ભેદ તો હંમેશ હશેજ કોને ટાળી નહિ શકાય. આ ભેદનો ઉપયોગ સુંદરીલું સંસારી જીવન પેદા કરવું એ સમ પ્રયાનું કામ છે, વિવાહીત જીવન ધીરે ધીરે અને બહુ ધીરજપુર્વક પ્રયત્ન કરીનેજ સુખી બનાવવું જોઇએ.

મારો આગળનો પત્ર તમને અને કહું તો ઓને લક્ષ્યીનેજ લખાયો હતો. ઓટલે એક તરફી પણ હોય. પરંતુ તમારી અને તમારી સ્થિતિની બીજા બેનો માટે એ પત્રમાં શું યોગ્ય નથી! તમારે તો એક આડે અવળે રસ્તે ચડેલા પુરૂષને સીધા અને ઘોરી રસ્તા પર લાવવા રહ્યા તમારે તો તમારા પતિમાં દાંપત્યજીવન જગાડવા પ્રયત્ન કરવા રહ્યા. એક વ્યક્તિ નાદાર હોય તો શું આપણે પણ તેવીજ વર્તણુક રાખવી? એ ગણતરમાં તમે જો નાદાનાઇ અને બેદરકારી બતાવશો તો એનું પરિણામ કેવું ભયંકર નીવડે એ બેન તમે વીચારજો. જો પતિપત્ની વચ્ચે સ્વભાવની વીષમતા એ બંને બાબ વિષેજ્ઞનું પુરતું કારણ જણાય તો આપણામાંથી ઘણાને છુટા ઉતર કરવાનો વારો આવે.

આપણા જીવનમાં એક વસ્તુની ઘણુંજ રહી અને તે છે યુવાવસ્થામાં ધાર્મિક શિક્ષણનો અભાવ. આ અભાવ ને લીધે યુવક-યુવતી સારૂ નરસું, ખરું-ખોટું ઓળખી શકતાં નથી. દયા, પ્રેમ, નીતિ, ચારિત્ર વીરજ, મહા વગેરે ગુણોની જીવનમાં અગત્યતા જેવી વસ્તુ આપણામાં હું જોતો નથી. બીજુ ધર્મના અભાવને લીધે મનુષ્યનું મન ચંચળ રહે છે, અને સ્થાયી આનંદ તરફ તેનું મન જાય છે.

હું માનું છું કે હજી આંખો સમાજ સહજીવનનો આનંદ શું છે તે જાણતો નથી અને જાણવા પ્રયત્નો કરતો નથી. ફક્ત પૈસા મેળવવામાં જ આનંદ માને છે. ઘણા યુવકોને સજ્જનજીવનની ખબર કોવા ન છતાં સમજીવન જેવી મોટી જવાબદારી માંથી છેવે છે, એ વિચારને અધિકાર માંથી માર્ગ દોખવો રહ્યો. એવામાં આડે અવળે રસ્તે જો એ ચડી જાય તો બેન આપણે કાંઇ કોનો કાદવો! યુવકનો માબાપનો કે શિક્ષણપદ્ધતિનો?

જેમણ વિવીહ માટે કરવા પડતી પંખાપી પુરૂષનો સર્વાંગી વિકાસ થયો નથી તેનું જીવન આનંદી, ઉત્સાહી અને સુખી હોતું નથી. એકજ જાતનાં કામ અને સ્થિતિ પુરૂષને માટે અરૂચિ અને કંટાળો ઉપજાવે છે. એ દુર કરવા અને આનંદ મેળવવા તેનું મન વલખાં મારે છે. એથી વધારે મન કાબુમાં ન રહેવાથી ઉપભોગ ના અધ્યત તરફ દોડે છે.

બેન તમે બીજ જવાબદારી વિશે લખ્યું એના પર મે ખુબ વિચારીલું કહ્યું છે. પરંતુ તમને નથી લાગતું કે આપણા સમાજમાં બીજ જવાબદારી નું પ્રમાણ ઘણું ઓછું હોય? મોટા પ્રમાણમાં તો એ દરેક પ્રેમમાં રહે છે તદન નાબુદ થવું અશક્ય છે. પતિ ડાકુડિયો હોય તો તેના તરફ સહાનુભુતિ અને અહનશીલતા બતાવી

તેને મદદ અને કસરતની સહાયથી સુધારવા પ્રયત્ન કરવો. બેન કોકુબિક કબજીયાત તો થોડા વધુ પ્રમાણે રહેવા જોઈ પણ તેમને વારંવાર ટકોર (training) કરવાની સામે તમને ચેતવણી આપતો હતો.

ભવિષ્યમાં આપણે સુખી જીવનની આશા રાખતાં હોઈએ તો નીચેની સૂચનાઓ ધણીજ આવશ્યક બનશે :

(૧) બાળકોને બાલપણથીજ ધાર્મીક શિક્ષણ આપવું નીતિ પર ખાસ ધ્યાન આપવું.

(૨) નવરાશનો સદઉપયોગ કરે તેવું શિક્ષણ આપવું. પોતાની માનસિક અને શારીરીક શક્તિનો ઉપયોગ જન સેવામાં થાય એવી દોરવણી આપવી.

(૩) વિદ્યા, કલા, સંગિત, વિજ્ઞાન, ફુલ્વર, વ્યાયામ, રમત ગમત વગેરેમાં રસ લેતા કરવા.

(૪) મનોરંજન સંસ્થા હોવી જોઇએ.

(૫) સ્ત્રી માટે શિલ્પકુશળપણ પાકશાસ્ત્ર વગેરે સંસ્થા હોવી જોઇએ.

(૬) ઉમર લાયક થાય તે વખતે જાતિય જ્ઞાન પોતું ઘણું મળી રહે અને લગ્નબાદ ઉભી થતી મુશ્કેલીઓ સામે માર્ગદર્શન મળી રહે એવી વ્યવસ્થા હોવી જોઇએ. સ્ત્રી અને પુરૂષ એક દરજ્જાના છે, એકજ નથી, બે અપુર્ણ જોડી છે; એક બીજાની-પુરવણી છે અને બન્ને અરસપરસ ટેકારૂપ છે તે ઓદસે સુધી કે એકને અભાવે બીજાનો સંભવજ નથી. પણ જો પુરૂષ અથવા તો સ્ત્રી સ્થાનભ્રષ્ટ થાય તો બનેનો નાશ થાય.

તમારી મુશ્કેલી આ પત્રથી દુર થશે એવી આશા રાખું છું.

તમારૂં દાંપત્યજીવન સુખી ઇચ્છતો,
તમારો ભાઇ.

અખબારનોંધ

શ્રી. ક્ષત્રિય ગુજરાતી મંડળ (જોહનીસબર્ગ)

ઉપરોક્ત મંડળની ૩૪મી વાર્ષીક જનરલ સભા શ્રી. બીબુભાઇ બી. રામજીના પ્રમુખપણા હેઠળ તા. ૨૭-૫-૫૧ ના બપોરે ૪ વાગે મળી હતી. પ્રથમ કોરમ ન આવવાથી મંડળનું કામ હરતમત કરવામાં આવ્યું હતું. મંત્રી રમણેથી રજુ કરેલ વાર્ષીક રીપોર્ટ અને નિરદન તેમજ બ્લનસ્યોનો આ વર્ષ જાવકનો હીસાબ રજુ થતાં સર્વોનું મતે સ્વીકારવામાં આવ્યાં હતાં. બાદ નવા કાર્યકર્તાઓની નીમણુંક નીચે મુજબ થઇ હતી:-પ્રમુખપદે : છોટુભાઇ ડાહ્યાભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ: શ્રીકમલાલ મકનજી, મંત્રી: ઉત્તમલાલ રણછોડજી, સહમંત્રી: રમણલાલ નાથુભાઇ, ખજાનચી: બેચરભાઇ રણછોડજી, ઓડીટર: બીબુભાઇ બી. રામજી, વેલફેર ઓફીસરો: બીબુભાઇ બી. રામજી, ભાણા ભાઇ દાહ્યાભાઇ, નરોત્તમ દામોદર, પ્રસુભાઇ મકનજી. કમીટી મેમ્બરો: મોદનલાલ બલસારા, તુલસીદાસ જગત જી, હાજીરભાઇ દામોદર, શાંતીલાલ ડાહ્યા ભાઇ અંબેલાલ મંગળરામ, નારણ કરશન, દુલભ રણનાયજી, બાબુભાઇ દુલ્લભ, બીબુભાઇ રામજી, જમશેદન રતનજી. ટ્રસ્ટીઓ : નરોત્તમભાઇ દામોદર, રતન જી રણનાયજી, પરબુભાઇ મકનજી, ભાણાભાઇ દાહ્યાભાઇ.

પરચુરણ

—ગાંધીજીના પત્રવ્યવહારની માઇક્રો ફીલ્મ ઉતારવામાં આવશે અને તે સંગ્રહસ્થાનમાં રાખવામાં આવશે.

—ભારતની વસ્તી બસુત્રીનો ખરચ ૫ કરોડ રૂપીયાનો અંદાજવામાં આવે છે.

—ગાયબુોરમાં "ટાપીઓકા"ના લોટ અને મગફળીના બોળથી બનાવટી ચોખા બનાવવાનો અખતરો થયો હતો. આ ચોખા અદીષ્ટ નથી અને રતલ લેખે પડશે અને કુદરતી ચોખા કરતાં વધુ કેલ્શીયમ અને પોષક તત્વો હોવાનું જણાય છે. ભારત સરકાર એક કારખાનું ઉભી કરવાની યોજના ઘડી રહી છે. આથી બનાવટી ચોખા રોજના પાંચથી સાત ટન સુધી બનાવી શકાશે.

—ગત મહા યુદ્ધને કારણે જર્મનીના સ્ત્રીઓ બાળકો ન બાપા બન્યા છે.

—ફ્રેંકાબાદથી વધુ સાહસીકો જગત પ્રવાસે સાઇકલ પર નીકળ્યાં છે તેઓ માં એક ગુજરાતી ભાઇ શ્રી. બાબુભાઇ ત્રીવેદી છે.

—કહેવાય છે કે રશીયામાં ૧૦૦ ઉપરની વયના બી પુરૂષની સંખ્યા ૧૦,૦૦૦ ની છે. સૌથી વધુ વયનો ૧૫૪ વરસનો માનસીટ કાજીત નામનો રશીયન બનાવ છે

—ધરતી પરના બે તૃતીયાંસ માનવો ને હજી લખતાં કે વાંચતાં નથી આવડતું તેને માટે "યુનેસ્કો" એક યોજના ઘડી રહી છે. આ યોજના માં ૪૫૦૦ નિષ્ણાતો કામ કરશે. યુનેસ્કો માને છે કે અજ્ઞાનતાને લાઇ જગતના સુખ શાંતી ભોગવાય છે અને તેથી આ કામ જરૂરી છે.

—બીકન્સફીલ્ડ, ડિગ્બલીના કોંગ્રેશન સ્ટોર્સના શ્રી. છીબા ગોવન, વીમાન મારફતે, એપ્રીલની તા. ૨૫ મીએ ડરબ ખાતે ઉપડયા છે. ઘણા મીત્રો અને સગાઓ તેમને વળાવવા આવ્યા હતા. એમની ૧૧ વરસની બાવીજ કુમારી સવીતા દેવી, તથા એમના ભાઇ, શ્રી. કીકા જીવન અને એમના ભત્રીજા શ્રી. નાગજી કીકા, એમને જોહનીસબર્ગ ખાતે ના છે, એમની તરફથી હાર પહેરાવવા માં આવ્યાં હતા. શ્રી. છીબા ગોવન ના સગા સંબંધીઓ, બધા મીત્રોને, દર્શાવેલા પ્રેમ માટે આભાર માને છે.

—શ્રી. દલપતરામ નાથુભાઇ ને ત્યાં એમના સ્વ. પિતાશ્રી નાથુભાઇ માધુ ભાઇના અવસાન બાદના બારમાનો દવન તા. ૧૭-૩-૫૧ ના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો.

સ્વ. ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી સોની

ડરબનના જુના અને જાણીતા ગુજરાતી એકના એક સોની શ્રી. ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી સોનીનું સ્વદેશ માં તેમના આમલી ગામમા દુઃખ માંદગી બાદ તા. ૨૪-૫-૫૧ ના અવસાન થયું હતું. સ્વર્ગસ્થની વય ૬૫ વર્ષની હતી. અને તેઓ ૩૫ વર્ષ થયા ડરબનમાં સોનીનો ધંધો કરતાં હતાં. શાંતીમાં લોક પ્રીય બન્યા હતાં. સ્વર્ગસ્થ તેમની પાછળ તેમના પત્ની તથા ઘણુ પુત્રો અને પૌત્રો તથા બહોળુ કુટુંબ મુકી ગયા છે. થોડા વર્ષો પહેલા તેઓ કાયમ માટે દેશ ગયા હતાં. તેમના પુત્ર શ્રી. નગીનભાઇ સોનીએ પોતાના સ્વર્ગસ્થ પિતાના પુણ્યાર્થે ડરબનના અનાથ આશ્રમમાં ભોજન આપ્યું હતું. અને કેસરા સંસ્થાના દરદીઓને નાસ્તો આપ્યો હતો. તેમજ બે ગીની ભેટ આપી હતી.

સ્વ. મણીબેન જસ્વંત મકન બેરા

શ્રી. જસ્વંત મકન કે જેઓ બેરા ના જાણીતા વેપારી છે. તેમના પત્ની શ્રીમતી મણીબેનનું તા. ૧૮-૫-૫૧ ને દીવસે દુઃખદ અવસાન થયું છે.

આભાર

શ્રી. જસ્વંત મકન (બેરા) પોતાની ધર્મપત્નીના અવસાનથી પોતાપર આવી પડેલા દુઃખમાં જે જે ભાઇ બેનોએ દીલાસોજી પુર્વક સાથ આપ્યો છે તે સર્વેનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

ડરબનના શ્રી. ડાહોરભાઇ તથા અમૃતલાલ અને નગીનલાલ સોની પોતાના પિતા સ્વ. ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી સોનીના અવસાનથી કુટુંબના દુઃખમાં જે જે ભાઇ બેનોએ પ્રેમ ભર્યો દીલાસો આપ્યો છે તેઓનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

મીલાપ

મીલાપના છેલ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યા છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩ મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૫૧ શુક્લ	હીંદુ ૨૦૦૭ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૭૦ રમજાન	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
ગુરૂ	૮	સુદ ૪	૨	૬	૬-૪૬	૫-૦૨
શની	૯	,, ૫	૩	૧૦	૬-૪૭	૫-૦૨
રવી	૧૦	,, ૬	૪	૧૧	૬-૪૮	૫-૦૧
સોમ	૧૧	,, ૭	૫	૧૨	૬-૪૯	૫-૦૦
મંગળ	૧૨	,, ૮	૬	૧૩	૬-૫૦	૪-૫૯
બુધ	૧૩	,, ૯	૭	૧૪	૬-૫૧	૪-૫૮
ગુરૂ	૧૪	,, ૧૦	૮	૧૫	૬-૫૨	૪-૫૭

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ માપ છે.

આદર્શ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૬
અમારા બા	(સ્વ.ણ ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ		
શ્રીનીડસ આશ્રમ ના રેટલોક ઇતીહાસ		
પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન		
જનસો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક શોધના		૫ ૦
ધર્મોત્સા મોગલે (ગાંધીજી)		૬ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મણુરાદાસ શ્રીકમજી)		૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા પણ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રોઃ (બારડોલી સત્યાગ્રહ વખત) સંપાદકઃ પ્યારેલાલ		૨ ૬
બાપાની રેંટીયણી (ગાંધીજી)		૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆ કરતું પુસ્તક		૨ ૬
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આત્મામાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવીઃ રે. સુશીલા નેયર.) કીંમત થી. ૧૫/-.		
ગ્રેમ પંથ ભા. ૧		૬
,, ,, ,, ૨.		૬
રામ નામ (ગાંધીજી)		૧ ૦
ગાંધીના તેર દિવસો (નોંધેલાં)		૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો (સ્વદેશના પત્ર લખાયલા પત્રો)		૨ ૬
કસ્તુરબાના રમારક અંક		૧ ૦
ગાંધી રમારક અંક		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મણુરાદાસ શ્રીકમજી)		૨ ૬
અહમદ ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)		૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

હીરાલાલ મશરૂવાળા કૃત

કેળવણીનો મીકાસ ભા. ૫. ખ. ૩	૦
ગીતા મંથન (ગીતાનો ક્રમબદ્ધ સમાવ એની રીતે સમાપણી લેખો અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા ભક્તી (ગીતાના કુલવાકી પદોનો)	૧ ૪
ગુરુ અને પ્રતાપીર	૧ ૬
ઝરી પુરાણ પ્રસંગો (આત્મ કથાની, પુસ્તકમાં લેખાતી ઘણી ઉપર પુસ્તકા પ્રસંગ અનાયાસે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
સમુળી ક્રાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન પીરિના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેસલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ	૪ ૦
ઉંદુને ખોળે (નેહરૂ)	૩ ૦
કુપનની વહેચણ (ટોલ્સટોય)	૫ ૦
કવી અરબના સંસ્કૃતીનું ઝાંખી (રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
જીવતા તહેવારો (પ્રાસાદિક)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧-૬-૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (લાલ કોલેકર)	૧ ૬
ગુહ લીલા	૧ ૬
ગુજ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ ગંથાવલી	૫ ૬
ફોનોગ્રાફ રસીયા. (રસીયા વીશે અનુભવ લેખ)	૧૦ ૦
રોક રંગીલાલના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૬
હંજરત મહમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
કેદકમાતા (લાલ કોલેકર)	૬ ૦
કેસરનું વાવેતર (" ")	૫ ૦
ચિંતા કરવી નીરાધ	૪ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

કેદની બહેન (વાર્તા)	૩ ૬
અંધારાના સીતારા (નાટક)	૩ ૦
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ક્રાંતિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આરતી	૧૧ ૬
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
છવી	૩ ૬
દત્તા વાર્તા	૪ ૦
દેવદાસ	૩ ૬
નવી	૩ ૦
નવીના	૧૦ ૦
દત્તા	૬ ૦
દુબી	૬ ૬
રેખાદાસ	૫ ૦
વહુ વાલોજોઃ	૬ ૬
શુભદા	૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ પુત્ર	૬ ૦
ગોરાજોક અને બાર બંગલા	૫ ૩
ચતુરંગ અને બે બોનો	૬ ૬
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચાલ્યું	૭ ૦
ચાલ્યુ	૫ ૬
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુંકી વાર્તાઓ અને નવલક કથાઓ

ચમેલી અને મતીમાં	૪ ૬
ચિત્ર લેખા	૮ ૬
ચમુરો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ચોરાની વાતો	૬ ૦
ચોરી ભાભા	૧૩ ૦
ચેખાવ ચેખવકર નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
જય સ્ટીફ સીધેરાજ	૧૧ ૦
જવાહીર નોવેલ	૫ ૦
જાદુપુર મોલ	૮ ૬
જાવાનું ઓલ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
ઝાવરી ઠાકુ	૩ ૦
ઝવેરાત (બાર વાતનો સેટ)	૧-૧૨-૧
ઝાપુરી વાતો	૧૦ ૩
ઝાંસી રાણા	૧૧ ૦
ઝાબેઠ ઝોરી	૪ ૦
ઝપાટાના ચારણ	૭ ૬
ઠેનસન નોવેલ	૭ ૦
ઠંડા અંધારેથી	૫ ૬
ઢળીયાદ	૮ ૬
ઢાલનાની શોધમાં	૪ ૬
ઢીસા ઠેબા	૩ ૦
ઢાંકણા બાપુ બાપુજીના જીવનને ઢબારૂ પાડતી નોવેલ	૭ ૬
ઢોમ પંથ	૧૦ ૬
ઢેબરાના ઢાંકા	૭ ૦
તલ્લી પ્રોમ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૬
તુકાની રમઝટ	૬ ૦
દાબ ખોબાનો દાવરો	૪ ૬
દીન ચર્યા	૭ ૬
દેવ ઈંન્દુ (રમણિકલાલ)	૭ ૦
ધાન્ની	૬ ૦
ધમાસણ પળી	૭ ૦
ધારા-નિર્મોલ (નવલકથા)	૭ ૬
ધ્રુવની ધુસધુસ	૧ ૦
ધ્વજાની સાક્ષણી	૫ ૬
નેતુર્ભંધ	૫ ૦
નિસાકમા	૫. ૦
નમંદુ	૪ ૪
નટુર સુબલ્ક	૩ ૩
નીરૂપમા	૭ ૦
૧૫ કોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
૧૦ પહોરે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
પુનર્ધ પુજ	૨ ૦
૫ ૫ ૫	૩ ૩
પણવાન બનો	૨ ૦
પ્રીત ઠોરી અને બીજા વાર્તા	૨ ૬
ફેસ્તરા	૭ ૦
બીજોનું આરોગ્ય	૩ ૬
મહાત્માજીના પ્રભુમો	૩ ૩
મામ વિચારણા	૨ ૦
પતીમંદીર	૩ ૦
રંગ લીલા	૨ ૬
રમાની માત	૨ ૬
મરતી	૫ ૦
રસ મુતાંજો	૩ ૦
મુગો સેવક	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધના	૫ ૦
નરી દુનીયા	૫ ૩
ઇપ્તંતમાળા (નાનાભાઇ ભટ્ટ)	૨ ૬
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
ચરતના પોકાં	૩ ૦
રેલ રેલની મોજ કથાઓ	૮ ૬
સીલ્વરની રેખ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સોક્રાતસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
હજારી આફ્રીકા પે	૫ ૬
સોક્રાત	૬ ૦
સુંદરીનો સણગાર	૧૪ ૦
સહીદોનો સંદેશ	૪ ૦
મુજરતા પ્રભો	૭ ૬
રસમસ્તી	૬ ૦
હાસ્ય કથાઓ	૮ ૬

સુમાસ્ટર લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૮ ૬
તુલસી કેયારો સામાજક નવલકથા	૭ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૬
વહેરેલા વાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
સમરાણી	૬ ૦
પરાક્રમા	૫ ૬

નવલ કથાઓ

કુસમાયા અંજાલની કાંતીકારી નવલકથા, કીમત	૮/-
રાધારાણી સામાજક કાંતી કરાવતી નવલકથા	૧૦/-
હોઈ પાકેલા- નવીના કાંસ બીજાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
વિદ્રોહી આત્મા (મણીલાલ	૮ ૦
વેણુના કુલ	૬ ૬
યોવન ભા. ૧-૨ મણીલાલ	૮ ૦
૬'બના બહેતા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
રાધુ મુકતી	૭ ૬
લોહીના આસુ અને બીજા વાતો	૮ ૦
વીરની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
વસુંધરા અને બીજા વાતો	૬ ૦
વિવાહ મંદિર	૬ ૦
રમણાવળી	૭ ૬
સાગર સમાટ	૬ ૦
સોરઠી બહાદુર	૬ ૦
સોરઠી બાંકા	૬ ૦
હાસ્ય ચીત્રા	૬ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨ ૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હંદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનેા ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગેાળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યેાનેા ભુગેાળ	૫ ૬
ભુગેાળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકેા	૨ ૦
જળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વેા	૨ ૦
મીસ્ર કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
સાદું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાર્વત્રીક પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૧ ૧
" સાતમુ	૨ ૩
દેશ્યેાદ્ધા ઉંચાઇના સીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦

નુતન લેખન માળા આ માળામાં નીચલા ચાર પુસ્તકેા આવે છે. એ પુસ્તકેા દ્વારા બાળકેા જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ચેાપડા ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવસુત્ર વાચન માળા

બાળપેાથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૮
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ચેાથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારેઓને ઉપયેાગી પુસ્તકેા

પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪

નિવારીક વાચન માળા

વાચણ ચાવી	૧ ૦
પહેલી ચેાપડી	૧ ૦
બીજી ચેાપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચેાથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૩ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલેા લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયેાગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકેાને સુંદર પુસ્તકેા આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારેા કરેા

પાંચ ચરીત્રેાનેા સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરેાના ચરીત્રેા છે.

કીંમત ૧૨/-

દેશ માટીની ચુકી	૧ ૬

શીશુબેાધાવલી

સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકેા	૧૩ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

કીશેાર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકેાના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪ ૬

ઇનામના પાત્રેા ગમેતા

બાળકેાને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
સાત પાત્રેામાં	૨ ૬
સેહરેાટીસના ક્રાફ	૪ ૦
પુષ્પિનેા બાદશાહ	૫ ૩
જીવ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નેાનેા સેટ આજ ૧૨ ભેગાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકેા છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

ભેળસા ન થાઓ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૩ પુસ્તકેાનેા સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૫ પુસ્તકેાનેા સેટ

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકેાનેા સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫ ૧
ભાણુ	૫ ૩
બાળકેાનેા બાંધવ	૧
ઈનીડને પત્રેા (ભેટ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બાપડી બુધ	૧ ૦
ચતુરની ચાતેા	૧ ૦
જ્ઞાન ગેાષ્ઠી	૨ ૦
લાલેા	૫ ૧
બ્રહ્મનાની શેાધમાં	૪ ૪

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	5
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mipoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	1	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	5	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary P. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sonta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતભાઈ બાલુભાઈ પટેલ(પારસ).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીણાં તેમજ જોઈતા તેવા, પ્રસંગોપયોગી ઓર્ડર બજાવીએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ઘુઘરા તેમજ, મગસ, સાંઠીયા, ગાંઠીયા, ખારાસેવ વિગેરે ફરસાણ તાજા બનાવીએ છીએ.

ખાસ લક્ષ રાખી ઉપરોક્ત પ્રસંગોમાં મીઠાઈ મોકલવા ઓર્ડર મળવાથી કુંવારમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE.

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

કે ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ન હોલસેલ વેપારી ન—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA		3	6
KALIDAS		3	3
ISHA UPANISHAD		5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA		3	9
HERACLITUS		3	3
IDEAL AND PROGRESS		3	9
THE NATIONAL VALUE OF ART		3	0
THE MOTHER		3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA		3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL	1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS	(Part 1 & 2	37	6
THE RIDDLE OF THE WORLD		3	9
THE BRAIN OF INDIA		1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 24—Vol. XLIX. FRIDAY 15TH JUNE, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

PRINCIPLES OF NON-VIOLENCE

"PEACE imposed by violence is not psychological peace but a suppressed conflict. It is unstable for it contains the seeds of its own destruction. The outer condition is not a true reflection of the inner condition. But in peace secured by true non-violent resistance there is no longer any inner conflict but a new channel found in which both the formerly conflicting energies are at work in the same direction and in harmony. Here the outer condition truly reflects the inner condition . . . . Such a peace is enduring.

★ ★ ★

In the persuasion of non violent resistance there must be not only gentleness and love but also truth. All human-beings make mistakes. Adherence to truth requires public admission of our mistakes. If out of pride or ignorance we wait until others show up our error, then people mistrust both our ability and our honesty. But public confession of faults promotes trust."

—Richard Gregg, author of "The Power of Non-violence."

અહીંસાના સિદ્ધાંતો

"હિંસાથી સ્થાપવામાં આવેલી શાંતી મનની શાંતી નથી. પરંતુ દબાયેલી વેરવૃત્તિ છે. ને સ્થીર નથી કેમકે તેમાં તેના પોતાનાજ નાશના બીજ રહેલાં છે. બહારથી દેખાતી સ્થિતિ આંતરિક સ્થિતિનું સાચું પ્રતિબિંબ પાડતી નથી. પરંતુ ખરા અહીંસક વિરોધથી પ્રાપ્ત થએલી શાંતીમાં આંતરિક કલહ રહેતો નથી પરંતુ નવો માર્ગ ખુલે છે જેમાં અગાઉ લડી રહેલી બન્ને શક્તિઓ એકજ દિશામાં અને એકરાગથી કામ કરતી થઇ જાય છે. અહિં બાહ્ય સ્થિતિ આંતરિક સ્થિતિનું સાચું પ્રતિબિંબ પાડે છે....એવી શાંતી કાયમ ટકી રહે છે.

* * *

અહીંસક વિરોધ કરવામાં નમ્રતા અને પ્રેમ એકલાંજ બસ નથી પરંતુ સત્ય પણ આવશ્યક છે. માનવી માત્ર ભુલને પાત્ર છે. સત્યને વળગી રહેવું એટલે આપણી ભુલો જાહેર રીતે કબુલ કરવી. અભિમાન કે અજ્ઞાનથી બીજાઓ આપણી ભુલો જાહેર કરે ત્યાં સુધી જો આપણે બેસી રહીએ તો લોકો આપણી શક્તી તેમજ પ્રમાણીકપણાપર શંકા લાવશે. પરંતુ જાહેરમાં ભુલોનો એકરાર કરવાથી લોકોમાં વિશ્વાસ બેસશે.

રીચર્ડ ગ્રેગ–પાવર ઓફ નોન-વાયોલન્સના કર્તા.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON —
GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILL GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

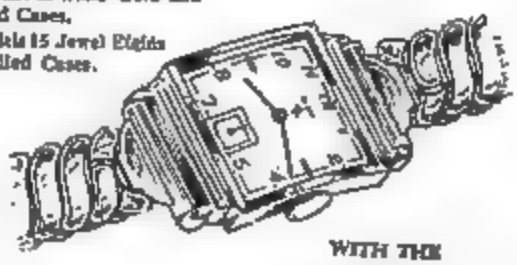
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
1111 Fedsec Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 14-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-EX-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/3 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

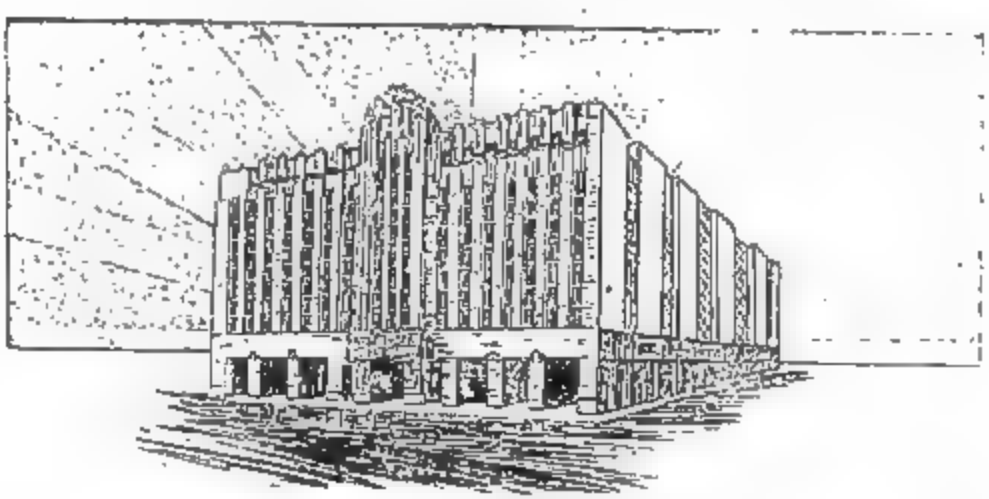
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
લેડીસ તેમજ ગુલરાઇ ગભર, ફુલત ફમ્સ. ખ્લાન્ડેસ—એની બાબતે ઓર્ડર
મુજબ બનતો માલ. તેમજ કેપ્રીશીન બ્લોકસેટ સારામાં
વીગેરે ઓર્ડરો આ પ્રથમ તપાસ કરવા બલાવશુ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907. NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

THE
NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.
Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.
★
Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.
★
P. O. Box 1610.
Phones: 25845—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.
★
Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)
★
And Agencies in:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 18th June and sails on 4th July.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)		without	food	20—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરૂમ, ઓફીસ બેસ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્કો, બુક કેસ, ડેસ્કો, તથા કીચનના માટે ખરીદી કરવાની સારામાં સારા ભાવે પધારી લાભ લેવા જુદાજુદા બોર્ડ.

—બેડરૂમ, ડેસ્કો અને કીચન ડ્રેસર—

જે કમાની ફિનીશ નીચે લખવામાં આવ્યો છે, તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાકી જોઇતા બારીક વીગત મંગાવો અમોને જે તે કામમાં મદદ કરીશું.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road. Natal

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

KAPITAN'S SWEETMEATS BY POST

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in over fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 24—Vol. XLIX. FRIDAY, 15TH JUNE, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

SELF-HELP

(L. W. Ritch)

WHILE there are certain things in respect of which one individual may render help to another, there are some that each of us must determine and determine for himself.

For example, "there is," to to quote Shakespeare, "a tide in the affairs of men," in the affairs of everyone of us, when an important decision has to be made and can be made, only by the person principally concerned.

If that decision be made wisely, it "leads on to fortune." Not necessarily, in a worldly or material sense. The oriental mind may justly claim a wider horizon than that. But in the sense that conduct that is righteous and therefore wise; conduct that satisfies the inner conscience is alone felt to be satisfactory and therefore leaves the man free from self-reproach and self-disgust.

There is such a thing as paying too big a price for what is commonly called "worldly success;" the accumulation of worldly riches. It is possible, as many winners in the scramble for material wealth have found, to value their gains too highly. Happily, few of us are so utterly sordid and debased as to be completely deaf to the "still small voice" of the better, the diviner, Self of us called Conscience.

Few of us can remain wholly indifferent when Conscience reproves us for choosing the ignoble instead of the noble; for bartering our birthright for a mess of pottage, or denying that we are our Brother's Keeper. In the lives of all of us who still retain at least a measure of self-respect there are silent hours when we come face to face with this Self of ours. It is then that we discover how incomparably valuable is the possession called Peace of Mind. For, surely there is no reproach like self-reproach; no contempt like self-contempt.

Moreover, the Eastern mind has, broadly speaking, a more extended and correct vista of life and life's meaning; a truer understanding of the Law "As ye sow so must ye also reap," than has the Western.

Heredity and trainining have taught it that what is not reaped in one life must surely be reaped in a subsequent one, however remote. It is then too late to be sorry for oneself.

Shakespeare's "The evil men do, lives after them," has a profounder meaning than is generally ascribed to it.

Now, just as each one must eat his own food and do his own growing, so each one must, himself, make his choice when confronted with certain important alternatives. The responsibility for the decision made cannot be foistered on to somebody else.

It is not true that we are the helpless victims of Fate. If it were, we should be no better than worms, and obviously not, ourselves, responsible for conduct whether good or bad; right or wrong.

It is not as if we were without guidance or direction. It is not as if the problems and difficulties that confront us, either as individuals or collectively, have arisen for the first time. On the contrary, they are as old as the hills. Mankind has had to face and solve them from time immemorial.

And, the right way to approach and deal with them is so extensively recorded, and has been, throughout the ages, that he who runs may read.

The world's scriptures virtually reflect the collective wisdom of the ages. Rightly read and interpreted, they provide us with a canon of conduct by the light of which we may wisely live our lives.

All our present miseries but result from our disregard in the past of the rules of right-conduct, and of our failing to the temptation to defy them. Like disregard or defiance such as is being indulged in in the present, must similarly react upon us at some future time.

Unlike man-made laws, this "Law that moves to Righteousness" is one from which the smartest of us cannot get away. It is as certain and as unalterable as that two and two make four.

Deluded by a false estimate of values and intoxicated with confidence in our own cleverness, we think to dodge this Law, only to discover, sooner or later, that though its operation may be slow as we count time, escape from it is impossible.

The Good Law requires that we learn to pay our debts; to readjust discords we have created; to restore the harmony we have disturbed. Were it otherwise, many of us would probably never learn that honesty really *is* the best policy; that while it is true that Virtue is its own reward, it is also true that it is a reward that lasts and is not lost, because it is built into man's character and increases his stature, whereas the rewards of vice e.g. worldly wealth, place and power are but temporary possessions that sooner or later have to be let go.

There are, of course, some people who seek to shift from their own shoulders the burden of responsibility for their thoughts, desires and actions. One, not infrequently meets the excuse, "I can't help it. I was made like that."

"Made like that," yes! But who did the making? And, as for the "can't help it" part of the excuse, surely the maker can also unmake; the builder demolish and reconstruct!

We know that there is such a thing as conversion; reformation. That character can be completely changed.

The trouble too commonly is, that even when the light is seen, there is a reluctance to let the fruits of the wrong-doing go. A desire to have it "both ways." To be credited with the virtue while still enjoying the fruits of vice.

Perhaps the position as it applies to us all has never been better or more beautifully reduced to language than by Poet Laureate John Masefield in "My Creed," of which the following is a verse:

> "All that I rightly think or do,
> "Or make, or spoil, or bless or blast
> "Is mine, or blessing justly due
> "For strength or effort in the past.
> "My life's a statement of the sum
> "Of vice indulged or overcome."

God gave us the power to choose; but we must do our own choosing, and so learn wisdom from unwisdom, and apply it.

SELF-GOVERNMENT IN BRITISH COLONIES

A Conservative member, Brigadier Ralph Rayner, on June 7 asked in the British House of Commons: "Will the Minister say whether we can expect to hold the Commonwealth together if we dish out self-government to primitive people without proper and previous discussion with the Dominion most concerned? Mr. Patrick Gordon Walker, Secretary of State for Commonwealth Relations, replied: "I think we must make quite clear the distinction between responsible government within the Commonwealth—which is a matter for the United Kingdom and the territory concerned—and the question of becoming a full member of the Commonwealth, which is, of course, a matter for all the members of the Commonwealth. Were any question of admission to full or independent membership of the Commonwealth to arise, all existing members would, following practice, be consulted," he said. The United Kingdom Government alone carries the responsibility for internal constitutional developments in Colonies dependent upon the United Kingdom. But we recognise the interest of the Governments of other members of the Commonwealth, and it is our practice to keep them informed of major developments in that sphere." On all Commonwealth matters of importance the Government in London would "continue the past practice of consulting all members of the Commonwealth."

Indian Opinion

FRIDAY, 15TH JUNE, 1951

My Visit To Johannesburg

Manilal Gandhi

I PAID a visit to Johannesburg last week and had the privilege of meeting a few distinguished European friends and also of having heart to heart talks with members of our own community of all shades of opinion.

I found among the Europeans whom I met that there was sympathy for us and for our cause in abundance among the Europeans that counted but it is up to us to deserve that sympathy. We cannot win that sympathy nor deserve it if we are just self-interested and have not the guts to put up a fight even to safeguard those interests. Fight does not mean using abusive language, making fiery speeches and passing strongly worded and threathning resolutions which mean nothing and which we cannot carry out. Fight means the will and the readiness to suffer the loss of everything we hold dear including our own lives for a cause we profess to hold sacred. In our fight there is, there should be, no room for violence in thought, word or deed against our opponents. It should be against ourselves. These are Mahatma Gandhi's teachings not to us only but to the world for settling all disputes. And it is expected of us, who are, who claim, and rightly so, to be closer to him and swear by him, to set an example by practising them. We are over-fond, if I may be permitted to say so, of quoting him, but only whenever and in so far as it suits us but violently discard him if and when it does not suit us. We cannot hope to nor deserve to win the sympathy of those whom we expect to sympathise with us that way.

Truth there must be above everything else in all our dealings, whether our struggle be violent or non-violent. But consciously or unconsciously, we seem to be drifting far away from it, and let us not forget that Truth is the very basis of non-violence. All talk of non-violence without that is utter hypocricy and hypocrisy is worse than untruth.

Far be it from me to desire to run down my own community. I know the injustices that are heaped on them. It is easy to lose one's balance in such circumstances. It would not only be excused but welcomed by those who believe in violence. But we, who do not believe in it, cannot afford to lose our balance even in the direst circumstances. If we do we shall be destroyed and our purpose will not have been achieved.

Our purpose is to safeguard our interests but not at all at the cost of self-respect and human dignity. Our material interests are at stake today and our fight is and should be for that higher purpose of safeguarding self-respect and human dignity of all the oppressed people of South Africa. Our fight is between Truth and un-Truth. The forces of un-Truth are arrayed against us. Everything possible is being done by dealing in lies to exterminate us. That we are looked with disfavour today by a section of the African people is largely due to a lying propaganda carried on by our opponents in a sinister manner. But our salvation lies not in counteracting lies by lies but in adhering to Truth at all costs. It is a testing time for us but we shall not fail if we have faith in God and shed all fear.

The whole trouble with us is that we are suffering from a dangerous fear complex. We badly need to be warned against killing ourselves through fear before the actual danger even approaches us. The very first thing we need to do therefore is to shed all fear. That we can do by being pure in body, mind and soul. Unless we humble ourselves and be true to ourselves and to God we cannot shed fear. Once we have succeeded in doing that the most difficult task will seem easy for us. If we have to die in any case why not face the enemy forthrightly with courage and die like men and not like mice?

This is the courage we have to develop. It can be done by very severe self-discipline which we are badly in need of.

Everything possible is being done today by our opponents to create divisions amongst ourselves and between ourselves and the Africans, with whom we are trying to join hands. Let us not fall into the trap by beginning to despise the African because of his hostility towards us. That is how communal feelings were roused by the British rulers in India to keep the Hindus and Muslims apart. A similar sinister game is being played by the present rulers to create friction among the Africans themselves and as between the Africans and the Indians in pursuance of the old imperialistic policy of divide and rule. Instead of allowing ourselves to fall into the trap we must try to find the causes of friction and remove those causes. We must remember that the real owner of this country is the African and it is only his goodwill that will keep us here. He deserves much more from than our sympathy. We must therefore not despise him. We must respect him, not out of fear, but out of a clear understanding that it is due to him and try in every possible way to remove all misunderstandings between him and ourselves and to befriend him.

The task is a formidable one but it will have to be faced wisely and courageously.

NOTES

Minister Of Justice Gives Details Of Trouble At Cato Manor

MR. C. R. SWART, Minister of Justice, last week gave the House of Assembly details of what happened at Cato Manor on Tuesday night. He was replying to Mr. Arthur Hopewell (U.P., Pinetown). After an Indian bus had taken Native passengers on board at the Booth Road terminus, at about 10 p.m. the bus, as it departed, pushed over a Native, said Mr. Swart. The man was not injured. Later when this bus and eight others returned, a large number of Natives rushed at them with the object of getting seats. The same bus which had previously pushed over a Native, then ran over another one as it departed, and killed him. Thereupon the Natives started throwing stones at the buses. The buses disappeared and sustained no damage. A few hundred Natives thereupon turned on an Indian shop in the vicinity. Windows and doors were dashed in, and the shop was looted; a considerable amount of goods was removed. A European and a Native constable who were on duty in the vicinity observed this and immediately called for reinforcements. Shortly after this, more police arrived and arrested 11 Natives who were found in the shop still plundering. Much merchandise had

already been removed, the damage was estimated at approximately £2,000. Regarding the Native who was killed, no arrest has been made and the case was still being investigated, Mr. Swart added. The next morning at four o'clock the police carried out a raid in the environment of Cato Manor with the object of tracing some of the merchandise which had been removed, but they did not succeed.

Taking Advantage Of Government's Callousness

The Minister said nothing about what steps the Government had taken to carry out the recommendations of the Commission which inquired into the riots that took place a year ago, to prevent such occurrences in future. It hardly needs to be stressed that such occurrences take place because the Africans are aware of the fact that the authorities are unsympathetic towards Indians and that they can therefore afford to vent their wrath on them without any grave risks. That anybody should have to suffer the loss of property as well as life from inadequate police protection does not speak well of the authorities concerned.

"Onlooker" On Controversial Measures

"Onlooker," who is a well-informed writer in 'The Natal Mercury' says: "Two of the most controversial measures South Africa has ever known are now for all practical purposes through Parliament. ....Both the Coloured Franchise Bill and the Communist Act Amendment Bill are threats to the fundamental freedoms on which the Constitution of South Africa was based. The Coloured Franchise Bill provided the Courts uphold that Parliament acted validly in passing it without a two-thirds majority, automatically removes certain rights which up to now had been accepted as being entrenched in the Act of Union. The English language, for instance, would be at the mercy of any majority of Parliament, however small; and, while the Nationalists profess that they have no intention of interfering with the rights of the English-speaking people, their *volte face* over the Coloured franchise question shows what little reliance can be placed on their word. And the Communist Act places the public even more at the mercy of the Minister concerned. It can be interpreted in such a way that liberty of the individual and the Press will be destroyed, for under its provisions any criticism which the Minister considers to be encouraging Communism is a punishable offence.

Value Of Promises Made In Parliament

Powers to deal with Communist propaganda in this country, continues "Onlooker" are admittedly necessary. The trouble is that the present Government have queer ideas of what constitutes Communism. Speeches by various Nationalist leaders indicate, for instance, that anything written or said against the Government's non-European policy is an incitement to Communism and, seeing how sensitive to criticism of any sort the Nationalists are, there is no knowing when they may invoke the powers they will undoubtedly possess. It is all very well for the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, to say that the powers taken under the Act will not be abused. What Mr. Swart promises in the House of Assembly is worth exactly nothing. He cannot in anyway bind his successors and his own conception of reasonable use is not to be trusted. For one thing, he changes his mind too often, as he has shown over the Coloured Franchise Bill. In any case, the Courts can take no cognisance of what Mr. Swart pledges his word to in the House, however honest such pledges might be. There is the famous case of the Defence of the Realm Act in Britain. Sir Gordon Hewart, the then Attorney-General, piloted that Bill through the House of Commons and during the debates he gave the most explicit assurances that never in any circumstances would it be used against newspapers. Sir Gordon later became Lord Hewart, and as Lord Chief Justice heard the first case taken against a newspaper under D.O.R.A. His utterances in the House were brought up by the defence. Lord Hewart admitted that he had made them but reluctantly had to rule that they had no validity. He could judge the case only within the provisions of the Act.

JUSTICE AND FAIRPLAY FOR INDIANS IN NATAL

S.A. INSTITUTE OF RACE RELATIONS PLEADS FOR GREATER AND WIDER VISION

DURBAN represents a crystallisation of South Africa's racial problems. There we find the European community dominated in number by Non-European. There are 106,604 Indians, about 117,228 Europeans and 104,585 Africans, according to the 1946 census figures. As in the Union as a whole, the European group exercises the dominant role, is in fact, the upper caste. It is afraid that it will lose that dominance in the face of pressures from the Non-European groups. For the African in Durban in common with the African in the rest of the Union is becoming aware of his power as well as of his needs for fuller development. In this situation the Indian acts as a buffer between the downward pressure of the European and the upsurge of the African. Where the former resists the economic expansion of the Indian community which is natural and essential in any developing community, the latter is making demands which seek to deprive the Indian of outlets for that expansion. This, however, is not the whole story. The Group Areas Act seeks to de[illegible] history of the Indian [illegible] shows that the [illegible] not only between [illegible] the Indian is squeezed from below, he also fears that the Group Areas Act will squeeze him from both sides.

The position of the Indians in Natal presents a challenge not only to the Christian churches but also to a sense of fair-play and justice which people of British descent are proud to possess. Expatriation is dead; the Indian community will remain in South Africa and there is a very great need for reasonable men to arrive at a policy whereby the Indian may be integrated into South African life.

Any just and fair solution in Durban must involve giving full facilities and opportunities for development to the Indian people. If for example, separate residential areas are set aside for Indians then they must make provision for the differing economic circumstances of the various classes of the Indian community. These areas must be given the public services required, roads, lighting, recreation and protection. The economic prosperity of the Indian will be the economic prosperity of Durban and Natal. The Indians, a hard-working, industrious and law-abiding [illegible] have already contributed [illegible] for the [illegible] Natal and will undoubtedly [illegible] in the future if they are [illegible] the opportunity and the security that must be [illegible].

This does not call for sacrifice by the European community. Only to those few who are so blindly prejudiced will it appear so. Only those who are blinded by their own self-interest will ignore the greater good of a greater Natal. It is this uninformed, emotional and prejudiced opinion and attitude that the fair minded people of Natal must counter. There must be greater and wider vision.

The Institute draws attention to its correct title which is South African Institute of Race Relations or Suid Afrikaanse Instituut vir Rasverhoudinge and its Head Office is in Johannesburg.

[While the Indian community will be grateful to the South African Institute of Race Relations for its plea for justice and fairplay and [illegible] and broader vision, it must be emphasised that they cannot in any way acquiesce in the Group Areas Act which should offend the sentiments of all self-respecting people. Our contention is that the same purpose can be achieved without imposing a legal stigma on anyone. The Europeans may contend that the Act equally applies to them as it does to others. But it is wrong in principle. The policy laid down by it has never worked satisfactorily anywhere nor can it when arbitrary powers are possessed by a small section of the people while the majority have no say at all in deciding their own future.—Ed. [O.]

Bursaries To Non-European Medical Students

Government and private bursaries have been awarded to African, Coloured and Indian students for purposes of studying medicine. The course of instruction extends over a period of seven years and its content and scope exceeds the minimum requirements laid down by the regulations of the South African Medical and Dental Council. The first batch of students has commenced study at the beginning of this year at Wentworth College. The twelve African Medical students to each of whom a bursary of £150 has been awarded by the Union Education Department are:—J. S. BENDILE, I. D. DIAHO MONARENG, MISS M. MLONYWANE, MISS M. MBAMBO, MISS A. LUTHULI, F. A. MAKOKO, I. D. T. MOHELE, S. MKOLISI, H. M. MOGADIME, A. D. T. MOHLOMI, P. S. M. NGAKANE, D. MAHOMO.

The Coloured Medical students are:—D. DAVIDSON, N. E. FOSTER.

The Nuffield bursary of £10 per annum has been awarded to the following Indian medical student:—G. V. K. PILLAY.

THE STORY OF NETAJI SUBHAS CHANDRA BOSE

"I HAVE married here and have got a daughter. Please have some affection for my wife and child when I will be no more in this world—as you have had for me throughout my life."

These are a few lines from a letter which Netaji wrote to his elder brother, late Sri Sarat Chandra Bose on February 8, 1943, on the eve of his perilous journey from Berlin to Japan during the last war years.

In the letter written in Bengali Netaji adds: "May my wife and daughter complete my unfinished work with success—this is my last prayer to God."

The letter was handed over to the late Sarat Chandra Bose during his late visit to Vienna in 1948 for treatment. Sarat Chandra Bose met Mrs. Subhas Bose and her child there and spent a few weeks with them during his convalescence.

Mrs. Subhas Chandra Bose (Emilie Schenkl), now aged about 42, and her 8-year-old child who has been christened Anita, are now living in Ferro-gasse, Vienna, where the latter is studying at a school.

Indian Ambassador in Switzerland, late Dhirubhai Desai met Mrs. Bose shortly before his death there, according to further information now available from reliable sources.

India's Prime Minister, Sri Jawaharlal Nehru, it is gathered, had already written to Mrs. Bose inviting her to come to India with her child. The Prime Minister is understood to have written to Mrs. Bose as a friend and admirer of Netaji.

Mrs. Bose has not asked for any financial assistance so far, nor was it true that financial assistance was given her at any time by late Sardar Patel, according to reliable sources here.

With the veil over the mystery of Netaji's marriage having been lifted, have also come to light further details about his dramatic departure from Berlin to Japan, in 1943.

The plan was that Netaji should motor down to Italy from Berlin, where a plane would take him to Burma. While Netaji was on his way to Italy, his car was stopped by Himmler himself near the Brenner Pass, the latter divulging to the former that the news about the plan had unfortunately leaked out and another plan had got to be devised.

Netaji returned to Berlin and in pursuance of a new plan started from Germany in a sub-marine for Cape of Good Hope in South Africa. The rather perilous part of the journey came when a Japanese sub-marine picked him up from the Cape of Good Hope and eventually carried him to Japan.

The story goes that two or three days before his departure from Berlin, Netaji had written the letter, referred to above, to his elder brother conveying the news of his marriage.

Netaji first met Emilie Schenkl, some time in 1935 when he was in Vienna where he wrote the 'Indian Struggle.' In the preface to that book he acknowledged the assistance by Miss Schenkl in typing the manuscript. Six years later when Netaji escaped from his Berlin he again met Miss Schenkl whom he asked to undertake the secretarial work for the organisation set up there to carry on the Indian struggle for freedom from outside. It was during the period of war that they married, probably in 1941.

Netaji lived with her wife for over a year and a daughter was born. When the girl was only 27 days old Netaji decided to leave for Japan.

Mrs. Bose comes of a middle class family in Austria.

Following is a free English translation of the letter written in Bengali by Netaji Subhas Chandra Bose himself to his brother Sri Sarat Chandra Bose on the eve of his departure from Berlin to the Far East:

Revered Dejada,

To-day I am again setting out on a perilous journey—homeward this time. Maybe I shall not reach my destination. If any calamity befalls me on the way, it will not be possible for me to send you any further news about myself. I am, therefore, leaving here a personal message which will be conveyed to you in due time.

I have married here and got a daughter by my wife. Please have some affection for my wife and child when I will be no more in this world—as you have had for me throughout my life. May my wife and daughter complete my unfinished work with success—this is my last prayer to God.

Please accept my respectful 'Pranam' and convey the same to mother, Mejoboudidi and other elder members of the family.

Your affectionate brother,
SUBHAS.

Berlin,
February 8, 1943.

[This letter was handed over to Sir Sarat Chandra Bose by Mrs Subhas Chandra Bose in 1948]

Sm. Bibhabati Bose Recalls Meeting Mrs. Subhas Bose In Vienna

The fact of the marriage of Netaji Subhas Chandra Bose was confirmed by Sreemati Bibhabati Bose, widow of the late Shri Sarat Chandra Bose, in an exclusive interview with the staff reporter of 'Hindustan Standard'.

During their stay at Vienna late Sri Sarat Bose asked Mrs. Subhas Bose to come to India with her daughter. Mrs. Subhas Bose expressed her desire to defer her visit to India till she could come to India in the company of Netaji or join her husband in India.

"It goes without saying," Sm. Bibhabati Bose emphasised, "Mrs. Subhas Bose firmly believes that Netaji is alive."

She further said that this was the first time that the question was being put to any member of the Bose family at Woodburn Park by any authorised representative of the Press. And at the present head of the family, she said, she was extending full confirmation to the news by the production of the document on the point.

"During our stay at Vienna, my husband asked Mrs. Subhas Bose to come to India with her daughter. Mrs. Subhas Bose, however, expressed her desire to defer her visit to India till she could come to India in the company of Netaji or join her husband in India." "It goes without saying, Sreemati Bibhabati Bose emphasised, "that Mrs. Subhas Bose firmly believes that Netaji is alive."

The letter was not given out or published by the late Sri Sarat Chandra Bose out of deference to the wishes of Mrs Subhas Bose who was greatly averse to be the subject of any kind of public discussion in the present unknown state of Netaji's whereabouts. She, however, agreed to the disclosure of the letter at any time and for any purpose deemed fit by the late Sri Sarat Chandra Bose.

"In the absence of my husband," said Sreemati Bose, "I have exercised that discretion."

"I asked my husband what reasons Subhas could have in keeping back the news of his marriage and was told that the Indians in Germany who were close to Netaji, knew all about the marriage. But subsequently the news had to be kept back in the interest of the safety of the family which Subhas had to leave in Austria which country, being in the direct theatre of war, had every chance of being over-run by the Allied Armies. It was a measure of expediency dictated by wartime consideration."

Srimati Bibhabati Bose said that it was very unfortunate that a certain section of the Indian Press was spreading various kinds of news suggesting that the late Sardar Patel had been sending financial assistance to Mrs. Subhas Bose.

On the strength of very recent information received from Vienna she made the categorical statement that no financial assistance had been accepted by Mrs. Subhas Bose.

To the question whether any financial assistance had been offered, Sreemati Bibhabati Bose said that it was offered by the late Sardar Patel several times through different people, but rejected every time by Mrs Subhas Bose.

I.N.A. Leaders Confirm Report

The I. N. A. Advisory Committee which met in Delhi on the 14th and 15th April under the chairmanship of Major-General Bhonsle has released the following statement:—Recently various versions regarding Netaji's marriage has appeared in the Press of India. We had, so far, deliberately refrained from saying anything publicly on the subject. Because we consider it entirely personal affair and any public reference to it is indelicate. Since however a controversy has arisen over this matter, we consider it our duty to place what we know before the country. In 1913 while in Germany, Netaji married Frau Schenkl, who had been his close collaborator and co-worker in Europe for many years. A daughter was born of this marriage and she is today about eight years old. Both the mother and daughter are at present living in Vienna.
—('Hindustan Standard',)

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, June 1.

CENSORSHIP

CENSORSHIP on moral grounds is one matter, points out Donald Klopfer, Chairman of the Censorship Committee of the American Book Publishers Council, "but the book trade is up against a new development, namely the threat of censorship on political grounds. While the U.S. is still free from any efforts to secure legislation such as the Alien and Sedition Acts of 1798, there are warning signals on the horizon which should be of direct concern to publishers.

"The book industry has a vital role to play in the ideological struggle now being waged between Communism and free society. But the contribution of publishing lies not in the direction of suppression of un-American views, but rather in making available to the public intelligible expressions of the whole gamut of political and social thought so that the democratic process of free inquiry and individual decision can operate."

"Particularly in this period of world-wide crisis," continues Mr. Klopfer, "when the survival of civilization is at stake, democracy must be helped to retain its dynamic qualities. Attempts to impose conformity of political thought must be resisted in the interests of the health of society."

Klopfer, who is Secretary-Treasurer of Random House, Inc., will speak on this problem on June 19, at a meeting of the Editors Lunch Club—a group of editors, headed by your correspondent. An article by Mrs. Irene Corbally Kuhn, "Why you BUY books that SELL Communism," originally published in the 'American Legion Magazine' in January, has caused considerable concern in the publishing field. Quoted by many syndicated columnists, featured on radio programmes recommended and commented on in many publications 'America,' the national Catholic weekly, more or less sums up the reaction at the pro-Kuhn end—a reaction which Klopfer suggests is menacing—"If these charges" (of Mrs. Kuhn's) "are false, then the journals and individuals challenged and accused have the duty to the U.S. public to disprove them." As Klopfer comments—"the American tradition has been reversed in that the onus is on the accused to prove his innocence."

Saxena Transferred To Ottawa

The Hon. R. R. Saxena, Consul General in New York, has been transferred to Ottawa as High Commissioner for India in Canada. Mr. Saksena, who has served here for some years as Consul General, is being honoured at a series of receptions and dinners arranged by different groups in the Indian community. His departure is viewed with genuine regret by all who have come to have great respect for this unassuming—sincere—and warm-hearted representative here of India. He has done an excellent job here—and will be missed by all of us.

India Progressive Association

The India Progressive Association (President, D. K. Singh) has initiated a collection of funds for India Famine Relief. The All India Social Club (President, G. Persaud), gave a tea on May 20, at which Mr. Wasa Singh's daughter—Lakshmi—danced, the proceeds being devoted to Famine Relief. Officers have been elected of the Non-Partisan League of New York, which honoured U.S. Senator William Langer of North Dakota some months ago, M. Mohammed Ben Ali of Jersey City being named president; Mr. Adris Uddin Ilbuya vice-president; and Mr. Abdul Tahid, treasurer. Your correspondent was named secretary. Mr. Ben Ali, one of the oldest members of the Pakistani community, came to this country before the First World War.

Indic Studies

Urging greater emphasis on the past in Indic studies, Professor Walter Eugene Clark, President of the American Oriental Society, speaking on The Future of Indian Studies on March 28, 1951, at the Annual Dinner held half-way through the three-day One Hundred and Sixty-first Meeting of the American Oriental Society at the University of Pennsylvania, expressed fear that India's past, her languages and her literature, were being neglected in Indic studies which were turning from Vedic Sanskrit to Buddhist and Mahayana Sanskrit. The ideal Department of Indic studies, he continued should contain at least two men concerned with Sanskrit studies, and one teaching Hindi and Urdu, and one teaching about Modern India. The meetings at the University were attended by many prominent Orientalists including Professor W. Norman Brown of the University of Pennsylvania, Professor Franklin Edgerton of Yale, Professor Stella Kramrisch of the University of Pennsylvania, who spoke on Cosmological Architecture in Asian Civilizations, Professor Owen Lattimore of John Hopkins University, Dr. Paul Mus, of the College de France, who spoke on "A Sociological Approach to Cambodian Architecture," and Professor Gustave von Grunebaum of the University of Chicago, who spoke on Government in Islam, Theory and Practice.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

India's only Story Monthly

Send 6d stamps for Specimen Copy to: Delhi Press Connaught Circus, Box 17, New Delhi.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

S.A. NATIONAL TUBERCULOSIS ASSOCIATION

JOINT STATEMENT BY NATIONAL WAR MEMORIAL HEALTH FOUNDATION AND S.A.N.T.A.

THE National War Memorial Health Foundation and the S.A. National Tuberculosis Association have issued the following press statement indicating the functions of the two organisations.

The Health Foundation aims at the promotion of health. It has shown that this can be done by attacking the root causes of all ill-health—under nourishment, bad surroundings, ignorance and lack of physical and mental recreation. Its family, community and sports centres provide the facilities where those who use them can find health for themselves. Through its bursary scheme it assists in the training of workers for the health of South Africa. Through its bursary scheme it assists in the training of workers for the health of South Africa. Through its publicity among all sections of the community it shows clearly how the health of all people can be promoted. Through its planned European holiday camps it will help families to achieve health for themselves. The Foundation attempts no provision of clinics or hospitals for existing diseases. It shows individuals and communities how to attain and how to maintain health and how to avoid ill-health and all the social diseases, the acute bowel infections, the acute lung diseases, including tuberculosis and the diseases which derive from under and/or nourishment.

The Health Foundation stands for the long term promotion of health among South Africans of all races and colour so that all preventable ill-health and disease may disappear in our time.

The Tuberculosis Association aims its attack upon one infectious disease—tuberculosis. In doing so it works along three complementary lines—the provision of facilities for finding, isolating, treating and rehabilitating those who are already diseased; by providing special assistance for sufferers and their families, the most seriously endangered; and by pressing for and encouraging such measures as will raise the general health and hence the resistance of the whole community. It, therefore, brings the greatest possible pressure upon the responsible authorities to provide the necessary tuberculosis hospitals, clinics and X-Ray sets for the diagnosis and treatment of the disease; by developing its own settlements for the housing and rehabilitation of sufferers from tuberculosis and their families who are not otherwise dealt with by the State; by undertaking care work among sufferers from tuberculosis and their dependants; by spreading exact knowledge about tuberculosis throughout South Africa and by initiating research into the incidence, spread and methods of treatment of tuberculosis in our land.

The Tuberculosis Association stands for the immediate attack upon this one infectious disease—tuberculosis.

The work of these two bodies is complementary and while they are distinct and completely independent financially, each appealing to the public for their own specific work, both are making a major contribution to the urgent problem of health in our time in South Africa.

OBITUARY

The death took place at four o'clock on Tuesday morning of Mr. S. Ramgobin at his residence at Inanda. He was ill for some considerable time and was taken to the St. Aidan's Hospital a couple of weeks ago. He was slightly improving there and was brought back to his home on Friday last week. The late Mr. Ramgobin was 56 years of age and was a well-known cane farmer, general dealer, bus owner and a cottage contractor. He was a prominent member of the Indian Sugar Cane Growers Association and Manager of Government-aided Indian School at Inanda. He took a prominent part in religious, social and educational activities of the Indian community. The funeral which took place at Inanda on Tuesday afternoon was attended by a large number of friends and relatives who had come from all parts of Natal. Floral tributes were received in large numbers. Tributes were paid to the good services of the late Mr. Ramgobin by the officials of the Hindu Maha Sabha and other friends. Deceased is survived by his widow, six sons, three daughters and a large family. In the death of Mr. Ramgobin Inanda district has lost a prominent person. The deepest sympathy of all will go out to the bereaved family.

—o—

The death from heartfailure took place on Saturday night of Mrs. R. U. Mistry, wife of Dr. R. U. Mistry, well-known of Johannesburg. Deceased was 22 years of age and leaves behind her husband and a year old child. The funeral took place on Sunday morning and was attended by a large number of friends and relatives from all over the Transvaal. The deepest sympathy of his many friends goes out to Dr. Mistry in the tragic loss sustained by him.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

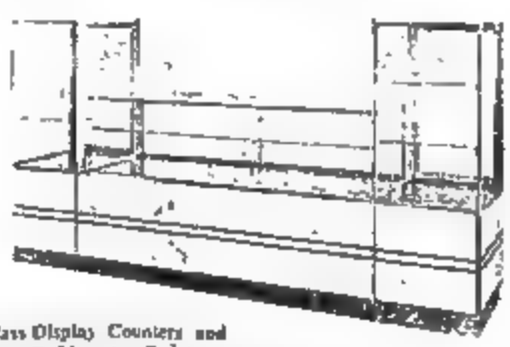
FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

331

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST. (Facing Exam House)
Phone 23-4211/2 Johannesburg. P.O. Box 9501.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની તવારીખ)	૪ ૦
ગ્રામ સંભાળી (પુસ્તક)	૧૦ ૬
આરોગ્યના ચાવળા	૦ ૧
આયુર્વેદીય ઉપચાર	૦ ૦
આરોગ્યના મુદ્દા	૨ ૦
ઔદ્યોગિની	૮ ૬
ગ્રામોદ્યોગ દર્પણ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

વૉલ્યૂમ ૧૯ મું—અંક ૨૪ | શુક્રવાર તા. જુન ૧૫, ૧૯૨૧. | પુરક બહાર પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. જુન ૧૫ ૧૯૨૧

મારી જોહાનીસબર્ગની મુલાકાત

અબ્દુલાલ ગાંધી

ગયે અઠવાડીયે મેં જોહાનીસબર્ગની મુલાકાત લીધી હતી અને પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન મીત્રોની મુલાકાતો લેવાનો તેમજ આપણી પોતાની કોમના દરેક વર્ગના અને દરેક મતના ભાઇઓની સાથે ખુલ્લા દિલથી થવાં જોઇએ તેવો લાભ મેળવી શકયો હતો.

જે યુરોપીયન મીત્રોને હું મળી શકયો તેના પરથી મેં જોયું કે ગણત્રી થઇ શકે તેવા સઘળા યુરોપીયનોની લાગણી તો આપણા પ્રત્યે તેમજ આપણા સવાલ પ્રત્યે ઘણી છે પરંતુ તેને લાયક થવાનું કામ આપણું છે. આપણે કેવળ આપણો સ્વાર્થ જ જોઇએ અને એ સ્વાર્થનું રક્ષણ કરવા પુરતું પણ લડવાની આપણામાં હીંમત ન હોય તો એ લાગણી આપણે નજ રાખી શકીએ તેમ તેને લાયક પણ નહિ ઠરીએ.

સત્યને પ્રથમ સ્થાન

આપણી લડત હીંસક હો યા અહિંસક, આપણા સઘળા વ્યવહારમાં સત્યને સૌથી પ્રથમ સ્થાન હોવું જ જોઇએ. પરંતુ તેને બદલે, બદલે કે બદલાયે આપણે તેનાથી ઘણા દુર જવા લાગ્યા છીએ. આપણે ભુલવું નહિ જોઇએ કે અહિંસાનો પાયો જ સત્ય છે. તેના વિના અહિંસા ની સઘળી વાતો કેવળ ઢંગ છે અને ઢંગ એ અસત્ય કરતાંયે ભુંડો ગણાય. મારી પોતાની કોમને ઉતારી પાડવાની તો મારી જરાયે ઇચ્છા નજ હોય. તેના પર કેટલા ઘોર અન્યાયો ગુજરી રહ્યા છે એ હું સારી રીતે જાણું છું. તેવા સંજોગોમાં માણસ સહેલાઇથી પોતાનું સમતોલપણું ગુમાવી દે છે. જેઓ હીંસામાં માનનારા છે તેઓ તેને ક્ષમ્ય ગણે એટલુંજ નહિ પરંતુ આવ કારદે. પરંતુ આપણે, જેઓ તેમાં માનતા નથી, તેઓથી, ગમે તેવા કપરા સંજોગોમાં પણ તે ગુમાવવું પોસાશે નહિ જો ગુમાવીશું તો આપણો નાશ થશે અને આપણું ધ્યેય સિદ્ધ નહિ થાય. આપણું ધ્યેય આપણા ઐહિક લાભોનું રક્ષણ કરવાનું તો છેજ. પરંતુ સ્વમાન અને માનવ ગૌરવ ના ભોગે કરવીજ નહિ. આજે આપણા ઐહિક લાભો જોખમમાં આવી પડયા છે. અને આપણી લડત સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા પીડીત લોકોના. સ્વમાન અને માનવ ગૌરવના ઉચ્ચ ધ્યેયને માટેજ છે અને હોવી જોઇએ. આપણી લડત સત્ય અને અસત્ય વચ્ચેની છે. અસત્યના બળો આપણી સામે એકત્ર થયાં છે. આપણું નીકંદન કાઢવાને જુઠાણા નો અતિશય પ્રચાર થઇ રહ્યો છે. આજે આફ્રીકન લોકોનો એક વર્ગ આપણી વીરૂદ્ધ થએલો જોવામાં આવે છે તેનું કારણ મોટે ભાગે આપણા વીરોધીઓ તરફથી હિકમતથી જુઠાણાનો પ્રચાર થઇ રહ્યો છે તેજ છે, પરંતુ આપણું હિત જુઠાણા સામે જુઠાણું કરવામાં નથી રહ્યું પરંતુ ગમે તે ભોગે સત્યને વળગી રહેવામાં જ રહ્યું છે. આ આપણી ખરી કસોટીનો વખત છે. પરંતુ આપણા પોતાનામાં અને ઇશ્વર માં વિશ્વાસ રાખીશું અને ભયને સર્વથા તજીશું તો આપણે નિષ્ફળ નહિ નીવડીએ.

ભયની ભયંકરતા

દુઃખ એ છે કે આપણે ભયંકર રીતે ભયગ્રસ્ત બની ગયા છીએ. આપણે ચેતવાની જરૂર છે કે જોખમ તો હજુ આવવાનું હશે ત્યારે આવશે પરંતુ તેના ભયથી જ રખે તેની પહેલાંજ આપણે મરી જઇએ. જેટલે સૌથી પ્રથમ વસ્તુ આપણે કરવાની છે તે એ કે આપણામાંથી ભય કાઢી નાખવો. એ આપણે તોજ કરી શકીશું જો ઇશ્વર, મન અને આત્માથી આપણે શુદ્ધ હોઇએ. આપણે નમ્ર નહિ બનીએ અને આપણી જાતને અને ઇશ્વરને વફા દાર નહિ રહીએ તો એ ભય આપણે છાંડી નહિ શકીએ. તેમાં આપણે સફળ થઇશું તો પછી ગમે તેવું મુશ્કેલ કાર્ય આપણી સામે આવી પડશે તે સહેલું થઈ પડશે. જો આપણે મરવાનું જ હોય તો. પછી ઉંદરની જેમ મરવા કરતાં સામી છાતીએ શત્રુની સામે હીંમતથી ઉભા મરવાનુંજ શું ન કરવું?

આ હિમ્મત આપણે કેળવવાની છે. જે ઘણીજ સખત રીતે જાતે શિસ્ત પાળવાથી જ બની શકશે, જેની આપણે ઘણીજ જરૂર છે.

આપણા વીરોધીઓ આજે આપણા પોતાનામાં તેમજ આફ્રીકનો, કે જેમની સાથે આપણે એક થવા મથી રહ્યા છીએ, તેમની અને આપણી વચ્ચે ભાગલા પાડવાને બનતું સઘળું કરી રહ્યા છે. આફ્રીકનના આપણી સામેના વીરોધના કારણે તેનો તિરસ્કાર કરી આપણે જાળમાં ફસાઈ ન પડીએ. આજ રીતે બ્રીટીશ રાજકર્તાઓ હીંદમાં હીંદુઓ અને મુસ્લીમોને અલગ રાખવાને કોમી લાગણીઓ ઉશ્કેરી રહ્યા હતા. એવીજ જાતની કપટબાજી આ દેશના હાલના રાજકર્તાઓ આફ્રીકનો આફ્રીકનો વચ્ચે તેમજ આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે ભાગલા પાડવાને રમી રહ્યા છે, કે જેથી ભાગલા પાડી રાજ્ય કરવાની પુરાણી શાહીવાદી નીતી ને તેઓ અનુસરી શકે. જે જાળ માં ફસાવાને બદલે આપણે કલહ ના કારણો શોધી કાઢી તે દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે આ દેશનો ખરો માલીક આફ્રીકન છે અને તેની ઇચ્છાથી જ આપણે આ દેશમાં રહી શકીશું. તેને આપણી પાસેથી આપણી લાગણી કરતાં પણ વિશેષ મેળવવાનો

અધિકાર છે. આથી આપણે તેને તિરસ્કારવો નહિ જોઈએ પરંતુ તેના પ્રત્યે આનથી વર્તવું જોઈએ.—નહિ કે ભયથી પરંતુ તેને માટે તે અધીકારી છે એવી સ્પષ્ટ સમજણથી, અને તેની અને આપણી વચ્ચે જે કંઈ પણ ગેરસમજુતીઓ હોય તે દૂર કરી તેની મીત્રતા જીતવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. આપણી સામે આવી પડેલું આ કાર્ય ઘણું કઠીન છે પરંતુ ડહાપણથી અને હીંમતથી કર્યા વીના છુટકો નથી.

નોંધ અને સમાચાર

તકરારી કાયદાઓપર

"ઓનલુકર"

"ઓનલુકર" જે 'નાટાલ મરકયુરી' માં એક જાણકાર લેખક છે, તે લખે છે: "સાઉથ આફ્રીકાએ કદી નહિ જાણેલા એવા બે તકરારી કાયદા પાર્લામેન્ટમાંથી વ્યવહાર રીતે પસાર થઈ ગયા છે....કલર બૅન્ચાઈઝ બીલ તેમજ કોમ્યુનીસ્ટ એક્ટ એમેન્ડમેન્ટ બીલ એ બન્ને, સાઉથ આફ્રીકાનું બંધારણ જેનાપર રચાયું છે, તે મૂળ ભૂત સ્વતંત્રતાઓને જોખમમાં નાખી રહ્યાં છે. કલર ફ્રેંચાઈઝ બીલ, જો કોર્ટો એવું ઠરાવશે કે, બેત્રણસો બહુ-મતી સિવાય તે પસાર કરવામાં પાર્લા-મેન્ટ બાજણીપણે વર્તી છે, તો અમુક હદો, જે આજ સુધી યુનીયનના કાયદા માં સિદ્ધાંત તરીકે સ્વિકારાયેલા હતા, તે આપોઆપ દુર કરી દેવાઈ જાય પડશે. દાખલા તરીકે, અંગ્રેજ ભાષા પાર્લામેન્ટનું ગમે તેવી નક્કરી બહુમતી ને ભોગ થઈ પડશે. અને નેશનલીસ્ટો બસે કહેતા કે, અંગ્રેજોના હકોમાં આપું મારવાનો તેમનો મરાદો નથી, પરંતુ કલર ફ્રેંચાઈઝના સવાલ ઉપર તેઓએ પાયદી ફેરવી દીધા તેનાપરથી જોઈ શકાય છે કે તેઓના વચનપર કેટલો ભરોસો મુકી શકાય છે? અને કોમ્યુનીસ્ટનો કાયદો, જેણે કરતાંયે વિશેષ પ્રજાને લાગતાવળગતા પ્રધાન ની દયાને જોગ મુકનારો છે. તેનો ગમેતી રીતે અર્થ કરી શકાય કે, વ્યક્તિ તેમજ અખબારી સ્વાતંત્ર્યનો સર્વથા નાશ થઈ જશે, કેમકે તેની કલમો મુજબ કોઈ પણ પ્રકારની ટીકા, જે પ્રધાનને સામ્યવાદને ઉત્તેજન આપનારી લાગે, તેને સજાને પાત્ર ગુનો ઠરાવી શકાશે.

પાર્લામેન્ટમાં અપાયેલાં વચનોની કીંમત

વધુમાં "ઓનલુકર" લખે છે: "આ દેશમાં સામ્યવાદના પ્રચાર સામે પગલાં લેવાની સત્તાની બેહદ જરૂર છે. દુઃખ એ છે કે, હાલની સરકાર ના સામ્યવાદને વિષેના વિચારો વિચિત્ર છે. દાખલા તરીકે જુદા જુદા નેશન-લીસ્ટ નેતાઓનાં ભાષણોપરથી જણાય છે કે, સરકારની બીનગોરા પ્રત્યેની નીતીની વિરુદ્ધમા કશું પગલું ભોસવા ના સબબમાં આવે તે સામ્યવાદની ઉશ્કેરણી સમાન અને નેશનલીસ્ટોમાં કોઈ પણ જાતની ટીકા પ્રત્યે કેટલી તીવ્ર લાગણી રહેલી છે એ જોતાં, જે સત્તાઓ તેઓ ભોગવી રહ્યા છે તે જોતાં કયારે એ સત્તાઓનો તેઓ ઉપયોગ કરતા થશે એ કોઇથી કહી નહિ શકાય. ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટ ભલે કહે કે, કાયદાથી મળેલી સત્તાઓનો દુરુપયોગ કરવામાં નહિ આવે, પ્રારાસભામાં મી. સ્વાર્ટ વચનો આપે તેની કીંમત કરીજ નથી. તેના અનુગામીઓને તે કોઈ પણ રીતે બાંધી શકતા નથી. તેમ બાજણીપણાને વિષેના તેમના પોતાના ખ્યાલપર પણ વિશ્વાસ મુકી શકાય તેમ નથી. કલર ફ્રેંચાઈઝ બીલપરની તેની વલણે બતાવી આપ્યું છે કે તેમનું માનસ કેટલું અસ્થીર છે. એ ગમે તમ હોય, પરંતુ કોટો મારા સમક્ષમાં મી. સ્વાર્ટે ગમે તેવી સત્ય નિષ્ઠાથી આપેલાં વચનોને ધ્યાનમાં લઈ શકતી નથી.

ક્રીટનનો જાણીતો ફીલ્ડ્સ કેસ થી ૨૬મ એક્ટ તેનો પુરાવો આપે છે. એ વખતના એટર્ની-જનરલ સર ઓરડન હ્યુઅર્ટ એ બીલ આગળ સભામાંથી પસાર કર્યું હતું અને ચર્ચા દરમીયાન તેમણે સ્પષ્ટ ખાત્રી આપી હતી કે, કોર્ટ પણ સંજોગોમાં તેનો અખત્યારો સામે ઉપયોગ કરવા માં નહિ આવે પાછળથી સર ઓરડન હોર્ટ હ્યુઅર્ટ બન્યા, અને હોર્ટ બીલ જરૂરીક્ત તરીકે ઉકત કાયદા હેઠળ એક અખબારની સામે આવેલા પડેલા કેસની સુનવણી તેમના સમક્ષ થઈ. આગળની રુબામાં ઉચ્ચારાયેલા તેમના પોતાનાજ શબ્દો ટાંચાવામાં મુકવામાં આવ્યા. હોર્ટ હ્યુઅર્ટે કબુલ કર્યું કે એ શબ્દો તેમણે કહ્યા હતા પરંતુ અતિ સફાઈ સાથે તેમણે ઠરાવ્યું કે તેની કશી કીંમત નથી. કેસનો નિર્ણય કાયદાના વિધાનોના આધારેજ આપી શકાય.

કોરોનેશનમાં બનેલાં તોફાન વિષે ન્યાયખાતાનું પ્રકાશન

ગયે અઠવાડીયે કોરોનેશનમાં નેટીવો એ કરેલાં તોફાન વિષે મી. આરમર કોપવેલ (યુ. પાર્ટીના પાર્લમેન્ટારીયનના મેમ્બર) તરફથી યુનીયનની ધારાસભા માં પુછવામાં આવેલા સવાલના જવાબ માં ન્યાય ખાતાનાં પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટે વિગતો આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે રાતે ૧૦ વાગે જુથ રેડના ૮૨મીનસ પર એક કોંદા બસે ઉતારવો લીધા પછી બસ જોવી ઉપડતી હતી ત્યારે એક નેટીવને ધોકો દીધો હતો. તેને કશી ઇજા થઈ નહોતી. પાછળથી બીજી બસ અને બીજી આઠ બસો આવી ત્યારે નેટીવો મોટી સંખ્યામાં બસોમાં ભેગા થયા હતા જ્યારે જે બસે પહેલાં એક નેટીવને ધોકો દીધો હતો એજ બસે આ વખતે એક નેટીવને કચરી નાખ્યો અને તે મરી ગયો. આથી નેટીવો બસો સામે પથરા ફેંકવા લાગ્યા. બસો ચાલી ગઇ અને કશું નુકસાન નહિ થયું. પછી સેંકડો નેટીવો પડોશની એક કોંદાની દુકાનપર તુટી પડ્યા. બારી અને દરવાજા તોડી નાખી માલ લુંટવા મંડી પડ્યા. પણ માલ બસેડી જવામાં આવ્યો.

એક યુરોપીયન અને નેટીવ કન્સ્ટેબલ જે એ સત્તામાં પહેરાપર હતા તેઓ એ આ જોયું અને તુરત પોલીસોને બોલાવ્યા. થોડી વારમાં વધુ પોલીસ આવી અને દુકાનમાં હજુ લુંટ ચલાવી રહેલા ૧૧ નેટીવોની ધરપકડ કરી. મુલું અનાજ લઇ જવામાં આવ્યું હતું. લગભગ પા. ૨૦૦૦ ની નુકસાની આડસટવામાં આવી હતી. મરી ગયેલા નેટીવ સંબંધી ધરપકડ થઇ નથી અને એ કેસની હજુ તપાસ ચાલી રહી છે. બીજે દિવસે સવારે ૪ વાગે કોરોનેશનના સત્તામાં પોલીસે લુંટાયેલા માલની તપાસ કરી હતી પરંતુ કિમ્મત નીચલી હતી.

સરકારની બેપરવાઈનો લાભ

ગયે વર્ષે થએલાં રમખાણોની તપાસ કરવા નીમાયેલા કમીશનની બેલામણીનો આશ્ચિમાં તેવા રમખાણો ન થાય તેને માટે અમલ કરવાના જે પગલાં લેવામાં આવ્યાં છે એ પ્રધાને જણાવ્યું નહિ એ-વસ્તુપર બાર મુકવાની આગેજ જરૂર રહે છે આવા બનાવો હજુ બની રહ્યા તેનું કારણ એજ છે કે આફ્રીકને જણાવી દયા છે કે સરકાર હીંદી પ્રત્યે સદ્ભાવ ધરાવતી નથી અ તેથી તેઓ બહુ બેધડક બેડયા વિના પોતાનો રોષ હીંદીઓપર ઠાલવી શ છે. ચાલીસના પુરનાં રહાણના અભા કોઇને પણ પોતાના જાન માલ નુકસાન ભોગવવું પડે એ સત્તાધીશે ને માટે શોભાતું નથી.

બ્રીટીશ સંસ્થાનોમાં સ્વરાજ્ય

જુન. ૭ મીના બ્રીટીશ આમની સભામાં એક કનઝરવેટીવ મેમ્બર બ્રીગેડીયર રેન્ડ રેનરે સવાલ પુછ્યો હતો કે, સૌથી વિશેષ લાગતાં વળગતા કોમીનીયનની સાથે પ્રથમ ચર્ચા, કયાં સિવાય અસલથી લોકોને જો આપણે સ્વરાજ્ય આપીયું તો. કોમનવેલ્થને આપણે શી રીતે ટકાવી રાખી શકીયું એ પ્રધાન કહી શકશે?

સંસ્થાન પ્રધાન મી. ગ્રેડીક ગેટર્સ કેકરે જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે, "કોમનવેલ્થની અંદર બ્રીટીશ રાજ્યતંત્ર અને કોમનવેલ્થના સંપુર્ણ સભ્ય બનવું એ બન્ને પ્રશ્નો વચ્ચેના તફાવત વિષે આપણે સ્પષ્ટતા કરી દેવાની જરૂર છે. કોમનવેલ્થમાં સંપુર્ણ અથવા સ્વતંત્ર સભ્યપદ આપવાનો સવાલ ઉપસ્થિત થાય તો જેમ થઇ રહ્યું છે તેમ સમજણ હંમેશાં સભ્યો સાથે મસલત કરવી જોઇએ. પરંતુ જે સંસ્થાનો યુનાઇટેડ કીંગડમના આશ્રય હેઠળ છે તેના આંતરીક બંધારણની જવાબદારી કેવળ બ્રીટીશ સરકારનીજ છે. પરંતુ કોમનવેલ્થ ના અન્ય સભ્યોની સરકારોનું હિત આપણે સ્વિકારીએ છીએ અને તેમાં કંઈ પણ મહત્વના ફેરફારો થાય તેની દિવાન મુલ્ક આપણે તેઓને જણાવી છીએ. કોમનવેલ્થને લગતી સઘળી બાબતોમાં લંડનની સરકાર કોમનવેલ્થના સઘળા સભ્યોની સાથે મસલત કરવાને ચુનકાળની પ્રથા ચાલુ રાખશે.

નાટાલમાં હીંદીઓને ન્યાય અને અદલફેન્સાફ

દીર્ઘ દ્રષ્ટિ માટે સા. આ. ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સનો ઠરાવ

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સે જુન તા. ૧૨ મી ના પોતાની પત્રીકામાં નીચે પ્રમાણે જણ્યું છે:

કરજનમાં સાઉથ આફ્રીકાના જાતી ભેદના સવાલો રચગીત થયા છે. સાં યુરોપીયન વસતીના કરતાં નોન-યુરોપી યન વસતી મોટી છે; ૧૯૪૬ ના વસતી પત્રક મુજબ ૧૦૬૬૦૪ હાલીઓ, લગ ભગ ૧,૬૭,૨૨૮ યુરોપીયનો અને ૧,૦૪,૫૮૫ આફ્રીકનો છે. આખ યુનીયનમાં છે તે મુજબ કરજનમાં યુરો-પીયન વર્ગ સત્તા ધરાવે છે, હકીકતમાં તે ઉચ્ચ જાતી છે. તેને બધા સામી રહ્યો છે કે નોન-યુરોપીયન વર્ગોના દબાણથી તે પોતાનું વર્ચસ્વ ગુમાવી બેસશે. કેમ કે જેમ આખાં યુનીયનમાં છે તેમ કરજન માં પણ આફ્રીકન પોતાની શક્તિને વધે તેમજ વધારે દીકાલ માટેની તેની જરૂરીયાતોને લાગે જણ્યા. પરા-સાઓ છે. આ પરિસ્થિતિમાં હીંદી બેની વચ્ચે રહ્યો છે. -યુરોપીયન બંને

ઉપરથી ઠાવી રહ્યો છે અને આદીકાળ નીચેથી ઠગાવી રહ્યો છે. યુરોપીયન દીઠી કોમની આર્થીક વીકાસ માટેની માગણી, જે કોઈ પણ વીકાસ પામતી કોમને વીષે સ્વાભાવિક અને આવશ્યક છે, તેનો જ્યારે વીરોધ કરી રહ્યો છે ત્યારે આદીકાળ એવી માગણીઓ કરી રહ્યો છે કે જે દીઠીના વીકાસના માર્ગો છીનવી લેનારી છે. એટલુજ નથી. ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો હેતુ વર્ણીય સત્તાઓ સ્થાપવાનો છે. ઉપર તેમજ નીચેથી દબાઇ રહેલા દીઠીને બચ છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી તે બન્ને તરફથી ચગદાઇ જશે.

નાટાલમાં દીઠીઓની સ્થિતિનો બીજી અપેક્ષાએ વીચાર કરવાનો છે એટલુંજ નહિ પરંતુ બીજી ઘણાતા મોરચામાં ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ, જેને માટે તેઓ મર્મ મરાવે છે, તેનું ભાન લાવવાની જરૂર છે. દીઠી કોમને બહાર કાઢી મુકવાનો સવાલ નાજુક બનેલો છે. તે સાઉથ આફ્રીકામાંજ રહેલો અને સાઉથ આફ્રીકાના આપણા જીવનમાં તેનો સમાવેશ થાય તેવી નીતી સ્વિકારવી સુધળા વીચારશીલ લોકોને માટે અત્યંત જરૂરી છે.

ડરબનમાં કંઈ પણ ન્યાય અને વાજબી છેકસ લાવેજ લાવી શકાશે ત્યારે દીઠીઓને તેઓના વીકાસને માટે પુરેપુરી સગવડો અને તકો આપવામાં આવશે. દાખલા તરીકે જો દીઠીઓને માટે વસવાટના હવાવાદા લત્તાઓ સ્થાપ વામાં આવે તો દીઠી કોમના જુદા જુદા વર્ગોના જુદા જુદા આર્થીક સંજોગોને માટે સગવડો થવી જોઇએ. એવા ઠરાવોમાં સધળી જાહેર સગ વડો, રસ્તા, બત્તીઓ, વિશ્રાંતિના રહેલો અને સંરક્ષણ પુરાં પાડવામાં આવવાં જોઇએ. દીઠીની આર્થીક આબાદીમાંજ ડરબન અને નાટાલની આર્થીક આબાદી રહેલી છે. દીઠીઓ જેઓ મહેનતુ, ઉદ્યમી અને વફાદાર લોકો છે, તેઓએ નાટાલના બચાવને માટે મોટા ફાળા આપેલા છે અને તેઓને મળતી જોઇએ તે તક અને સુરક્ષિતતા આપવામાં આવશે તો ભવિષ્યમાં એથીયે વધારે ફાળો આપશે.

આમાં યુરોપીયન કોમે કશો ભોગ આપવાપણું રહેતું નથી. જે થોડા લોકો દૂરથી અંધ અપેક્ષા છે તેઓને જ એ વસ્તુ નહિ સમજાય, જેઓ સ્વાર્થોધ હશે તેઓજ નાટાલનું સમગ્ર હિત જોખમમાં રહેલું છે એ જોતાં મુકશે. આવા અણસમજુ, લાગણી પ્રધાન અને દેશીલા લોકોના મત અને વલણ તેજ નાટાલના વીચારશીલ લોકોએ સામનો કરવાનો છે. વધારે દીર્ઘદૃષ્ટિની જરૂર છે.

[નોંધ: ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ ને માટે અને દીર્ઘદૃષ્ટિને માટે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડીયન્સ ઓફ કેસ રીકેશન્સે કરેલી દાદલને માટે દીઠી કોમ તો તેની ઋણી છે છતાં એટલું સ્પષ્ટ જણાવવાની જરૂર છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ, જેનાથી સધળા સ્વમાન પ્રિય લોકોની લાગણીઓ દુભાયા વીના રહેવી નહિજ જોઇએ, તેને તે કોમ પણ પ્રકારે સ્વિકારી શકતી નથી. અમારી દલીલ એ છે કે એજ હેતુ કોમના ઉપર કાયદેસર કબજો લગાડવા વીના સાધી શકાય છે. યુરોપીયનો કદાચ કહી શકશે કે કાયદો કંટલો બીજાને લાગુ પડે છે તેટલોજ તેઓને લાગુ પડે છે. પરંતુ સિદ્ધાંતથી તે બોટો છે. તેની રૂએ સ્થાપિત થએલી નીતી કોઈ પણ રથળે સંતોષકારક નીવડેલી નથી. અને જ્યાં એક લઘુ મતી કોમના હાથમાં આપબુદ સત્તા ઓ હોય અને બહુમતી કોમને પોતાનું ભાવિ નક્કી કરવામાં કશોજ અવા જ ન હોય ત્યાં તે સફળ નીવડી શકે પણ નહિ.—અ. ઇ. ઓ.]

હિંદના ખબરો

કાશ્મીરના સવાલ પર ઠાણુલનું દર્શનિક

ઠાણુલના અગ્રગણ્ય 'ટ્રીબ્યુન આનીસે' એવો મત દર્શાવ્યો છે કે કાશ્મીરનો સવાલ પાકિસ્તાનની પ્રદેશો મેળવવાની લાલસાનાં પરિણામે ઉભો થયો છે. મે તા. ૨૨ મીના અગ્રલેખમાં તે લખે છે કે, "પાકીસ્તાન હસ્તિમાં આવ્યું ત્યારથી તે બીજા લોકોના હકો પચાવી પાડવાની અને તેઓના દેશોપર હકુમત સ્થાપવાની નીતી અખત્યાર કરી રહ્યું છે. કાશ્મીરમાં પોતાની કાદીવાદી બાબતો પર પાડવાને પાકીસ્તાન સરકાર બહાદુર અને ધર્મીષ્ટ પુસ્તુનો ની ધાર્મીક લાગણીઓના લાભ લઇ રહી છે." તે કહે છે કે, કાશ્મીરમાં પુસ્તુનોને ભારે નુકસાન સહેવું પડેલું છે. પરંતુ પાકીસ્તાનની આશા તેઓ સમજી ગયા. તેઓએ જોયું કે પાકીસ્તાનના પોતાના માણસોને રમકુમી માંથી ધીમે ધીમે પાછા બોલાવી લેવામાં આવી રહ્યા હતા અને પુસ્તુનોને ત્યાં ગોળા સામે ધકેલવામાં આવી રહ્યા હતા. આની પાછળ બેરહેમ હેતુ રહ્યો હતો, પુસ્તુનોને ખલાસ કરવાનો કે જેથી તેઓની અજાદીની લડત પડી ભાંગે અને બીજો કાશ્મીરને પચાવી પાડવાનો. જેહાદ સાથે તેને કશોજ સબંધ નથી. આ રીતે પુસ્તુનો, જેઓ શરૂઆતમાં ભમાઇ ગયા હતા, તેઓએ પોતાની આંખેજ બીડું ચિત્ર જોયું. તેઓ સમજવા લાગ્યા કે પાકીસ્તાન, જેને તેઓએ એક દેશવાળો પડોશી તરીકે વધાવ્યું હતું તે ખાદીયારી શત્રુ થઇ પડ્યું હતું.

બંધારણીય સુધારાનું બીલ

બંધારણમાં સુધારા કરનારું બીલ જે દીવસની પાર્લામેન્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું છે તે જુન તા. ૨ જીએ ૨૮૮ વિરૂદ્ધ ૨૦ મતે ત્રીજું વાંચનમાંથી પસાર થઈ ગયું છે. ત્રીજું વાંચન પરની આખરી ચર્ચા દરમીયાન વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, વાણી સ્વાતંત્ર્યને લગતી કલમ ૧૯ (૨) માં બનેલા સુધારાથી કાયદો કરવાની સત્તામાં વધારો કરવામાં આવ્યો છે. કોમી વિષવાદને લગતી બાબતોમાં ખાસ કરી જે સત્તા લઇ સંકુચિત હતી. બીજાથી આપવામાં આવેલી સત્તાઓને ચુંટણીના હેતુઓને માટે દુરપયોગ કરવામાં આવશે એવી સુચનાને વખોડી કાઢતાં પંડીત નેહરૂ એ કહ્યું કે, "મારા અન્દાજો જો કદી પણ કીંમત હોય તો આ ગૃહને હું ખાત્રી આપવા માંગું છું કે, આ સુધારો લાવતી વખતે ચુંટણીનો ખ્યાલ સરખોયે મારા મગજમાં નહિ હતો. હું ધારું છું કે આ ચુંટણી બાબતિયત રીતે થાય અને દીઠની પ્રજાની જે કંઈ પણ ઇચ્છાઓ હોય તે બહાર આવે. હું તમને પ્રમાણીકપણે કહી શકું છું કે એ મુશ્કેલીઓ શું છે અને ચુંટણીમાં કોણ સફળ થાય છે તેને વિષે મને કદી પણ ચીંતા નથી. કેટલીક ઘટનાઓથી અને બેદ ભાવ અને જો તેમ થશે તો મારાથી બનશે તેટલો તેનો હું વિરોધ કરીશ પરંતુ આ દેશને હું લોકશાસનના ધોરણે વીકાસ પામતો જોવા ઇચ્છું છું. પરંતુ તે બાબતિયત સ્વતંત્રતા હોવી જોઇએ. સ્વચ્છંદતા એ લોકશાસન નથી એવી સ્વતંત્રતાનું અંતિમ પરિણામ એ આવે છે કે તેનાપર કાબુ મુકાય છે. આપણે જે ધ્રુવો ભોગવી રહ્યાં છીએ તેને વળગી રહીએ અને કાળક્રમથી તેનું રક્ષણ કરીએ. પરંતુ નિરંકુશ વાતો અને કૃત્યોથી આપણે તેને દબાવી રાખી નહિ શકીએ. સખ્ત શિસ્તપાલનથી અને સ્વતંત્રતાની પણ મર્યાદાઓ રહેલી છે એ બરોબર સમજવાથીજ તેનું રક્ષણ કરી શકીશું એ મર્યાદાઓ વિના જે વસ્તુઓને આપણે કીમતી ગણીએ છીએ તે પણ જોખમમાં આવી પડશે.

જમીનદારીના કાયદા સંબંધી સુધારાને વિષે બોલતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, આ સવાલ ઘણો વર્ષો બાદ અમારી સમક્ષ આવી પડે છે અને કાયદા સંબંધી મુશ્કેલીઓ નડ્યા કરે છે. દેશનો જમીનનો સવાલ બહોળો મોટો છે અને તેનો ઉકેલ લાવવામાં કંઈ પણ નકતર રૂપ થવું ઘટે જોઇએ. અમે અદાલતનો માન આપીએ છીએ અને નમીએ છીએ. અદાલતે દીઠનાં બંધારણનો અમલ કરવાનો છે. બંધારણ જો દરકારરૂપ હોય તો આ પાર્લામેન્ટ સિવાય બીજા કોઇથી તેને સુધારી શકાય તેમ નથી. શું કંઈ ઠોંસી થાય ત્યાં સુધી અમારે બેસી રહેવું અને પછી માથે હાથ દઇ રોચ કરવો?"

વધુમાં તેમણે કહ્યું કે, જમીનને લગતા સુધારાને માટે કરોડો લોકો વર્ષોના વર્ષોથી રાહ જોઇને બેઠેલા છે. શું કોઇ નજીવા વાંધાની દલીલને બે કરોડોને આડે આવવા દેવાય? આ મોટા ફેરફારો અમે લાવ્યા છીએ અને અમેજ જમીન તેમજ અન્ય બાબતોમાં મોટા સુધારા લાવવાના છીએ. નજીવી દલીલોને તેમાં અટકાયતરૂપ થવા દેવા ના નથી. જમીનદારીનો અંત આવવો જ પડશે અને જમીનને લગતા સુધારા દાખલ કરવામાં આવશેજ

મુસ્લીમ લીગ

કેલીકટની નજદીક મલબારના મુસ્લીમ કામદારોનું બે દિવસ માટે સંમે લન મળ્યું હતું. જેમાં એવો ઠરાવ પસાર થયો હતો કે, મુસ્લીમ લીગ જે કોમીવાદી રાજનીતીને અનુસરી રહી છે તે મુસ્લીમોને પોતાને માટેજ નુકસાનકારક છે મુસ્લીમોને રાજકીય બાબતોને કેવળ રાજકીય દૃષ્ટિથીજ વીચારવાની ફરજમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી. અબ્દુલ હમીદ ખાન એસ. બી, જેમણે આ સંમેલન બોલાવ્યું હતું, તેમણે કહ્યું કે મુસ્લીમોએ બીન કોમીવાદી રાજકીય સંસ્થાઓમાં જોડાવું જોઇએ કે જેથી દેશને લગતી બાબતોમાં તેઓ પુરેપુરો ફાળો આપી શકે. તેમણે કહ્યું કે, કોમીવાદી સંસ્થા ઓ જે રાજકારણમાં ભાગ લે છે તેને નવાં બંધારણમાં બીલકુલ સ્થાન નથી.

કાશ્મીર

જુન તા. ૩જીના બમ્બઇ અને કાશ્મીરની રાજીય પરિષદે રાજ્યનું ભાવિ નક્કી કરવા બંધારણીય સભા બોલાવ વાનો ઠરાવ કર્યો હતો. તકરારનું સમા ધાન લાવવાને એંગ્લો અમેરીકન ઠરાવે જે સલાહ સુચવેલી છે તેને કાશ્મીરની પ્રજા બીલકુલ સ્વિકારવા તયાર નથી એવું ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું. પરિષદમાં રાજ્યના સધળા ભાગોમાંથી ૫૭,૦૦૦ ડેલીગેટો હાજર થયા હતા. પંડીત નેહરૂ જેઓ અત્યારે શ્રીનગર જવા પ્લેનમાં હતા તેઓ પણ પરિષદ માં હાજર રહ્યા હતા.

શ્રીનગરમાં ભાષણ કરતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે છેવટે કાશ્મીર નું ભવિષ્ય કાશ્મીરીઓએજ નક્કી કરવાનું છે. આજે અમારે કાશ્મીરનો સવાલ એટલો મોટો યશ પડ્યો છે અને જગતની નજર તેનાપર ફરી છે ત્યારે આપણે જોવાનું છે કે આપણા કામો આપણા દેશના આબરૂ અને ગૌરવ વધારનારા હોવા જોઇએ. અમે તેવો મોટો સવાલ હોય પરંતુ આપણે જે આપણી ફરજ બજાવીશું તો આપણીજ રીતે તેનો ઉકેલ લાવી શકીશું.

શાંતીની કિંમત

આ તા. ૩૧ મીના યુનાઇટેડ નેશન્સના રેડીયોપરથી "શાંતીની કીંમત" પર થયેલા વાર્તાલાપનું નીચે પ્રમાણેનું પ્રવચન સર એનેમલ બેન, રાવ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

"આજ કાલ યુદ્ધ અનિવાર્ય નથી એમ કહેવું એક સામાન્ય વસ્તુ થઇ પડી છે અને તે એટલી બધી વાર કહેવાઇ છે કે શાંતી અનિવાર્ય છે એવું માની લેવાની મુશ્કેલીમાં પડી જવાનું જોખમ રહ્યું છે. હકીકતમાં શાંતી એવી વસ્તુ છે કે જેને માટે આપણે સતત મહેનત કરવી પડે છે. તેની જેમ તે દોરી શકતી નથી. આપણા બધાની મહેનતથી તે ટકાવવી પડે છે. અને હું અનેક વખત કરી ગયો. મેં તેમ, જેમ કુટુમ્બમાં વિજયને માટે આપણે તેટલો ભોગ આપીએ તે થોડોજ કહ્યાય ■ તેજ રીતે શાંતી પણ માન ભરેલી રીતે ટકાવી રાખવા તે આપણે દરેક દરેક પ્રયત્ન કરવા તૈયાર રહેવું પડે છે. આ કારણ આ દર્શનવાદ કહેવાયો, પરંતુ વાસ્તવવાદીઓ એ પોતાનું ધાર્યું કર્યા કર્યું છે અને તેના પરિણામોથી તેઓને સંતોષ નથી થયો.

મહાત્મા ગાંધી

હમણાના મહિનાઓમાં જે લોકોને મળવાનો મને લાભ મળેલો છે તેઓ માંના ઘણા ખરાએ શાંતી સાથે કીંમત નું નામ જોડેલું છે. એ સ્વાભાવિક અને અનિવાર્ય છે, કારણ, કીંમ આપુનિક "જમાનાના શાંતીના સૌથી મહાન દુત પેદા કરેલા છે અને તે છે મહાત્મા ગાંધી. તેમના અવસાનને જો કે થોડી વધુ વર્ષ થયાં છે, છતાં તેમને માટે મૃત્યુ જેવી કશી વસ્તુજ નથી. સવા ઓકટોબરની પહેલી તારીખે અમારામાંના કેટલાકે તેમની જયન્તિ ઉજવી હતી અને એ પ્રસંગે કહે તેમના જીવનના કેટલાક પ્રસંગો વર્ણવ્યા હતા કે જેઓને પણ રસીક થઇ પડે તેવા લોક ને અહિં ફરી વર્ણવવા ની રજા લઉં છું. ૧૯૪૭ ના ઓગસ્ટ ની આખરીમાં હું નવું બંધારણ ઘડવા માં મદદ કરવા ખરમા જઇ રહી હતો. અને રસ્તે એક દિવસ કલકત્તામાં રોકાયો હતો. મહાત્માજી પણ એ વખતે ત્યાં હતા. હીંદુ-મુસલીમ રિયતિ એ વખતે સામાન્ય રીતે તંગ હતી પરંતુ કલકત્તામાં પ્રમાણમાં શાંતી હતી. આથી ચોવીસ ખાતાના પડાને મેં પુછ્યું કે શહેરમાં જે શાંતી વર્તી રહી છે તેને ગાંધીજીની હાજરી સાથે કશો સંબંધ છે ખરો? તેણે કહ્યું: "ના રે ના તેના. કારણો તો અનેક છે. મુખ્ય કારણ ચોવીસની કાર્યનીતિ છે. એક માણસથી આખા શહેરમાં ઓછી શાંતી રખાવી શકાય!" ચોવીસને મુબારકબારી આપી મેં રંગુન તરફ પ્રયાણ કર્યું. સપ્ટેમ્બરના પહેલાં અઠવાડીયામાં ત્યાંથી પાછા વળતાં હું ફરી કલકત્તા ગયો અને ત્યારે પણ શહેરમાં પૂર્ણ શાંતી હતી પરંતુ વાતાવરણમાં ગંભીર બનાવો બની ગયા હતા. બસ્સે, ગોળરટ તા. ૩૧ મીના ગંભીર રમખાણો થયાં અને જે મકાન માં ગાંધીજી ઉતર્યા હતા તેનાપર પણ ટોળાએ હુમલો કર્યો હતો અને ગાંધીજી પણ ઘવાતા બચી ગયા હતા. બીજે દિવસે, લોકોને ખુલ્લી હવા ખવડાવવાનું બંધ ન કરે અને સારી રીતે વર્તે એવું વચન ન આપે ત્યાં સુધી ગાંધીજીએ આમરણાંત ઉપવાસ કર્યા. ૬૩ કલાક ઉપવાસ ચાલ્યા પરંતુ એ દરમીયાન, હીંદુ, મુસલીમ, ખ્રીસ્તી, સમસ્ત કોમી નેતાઓ અને સઘળા સંસ્થાઓના નેતાઓ, વેપારીઓ, દુકાન દારો, કામદારો બધા ગાંધીજીના ખીજાના આગળ ઝમ્યા અને ભવિષ્યમાં કોમી રમખાણો નહિ થાય એની પ્રતિજ્ઞાપર સહી કરી.

અને એ દિવસથી બધા મહિનાઓ પર્યંત કલકત્તામાં કોઇ પણ રમખે તોફાનો થયાં નહોતાં, જો કે હીંદના અન્ય ભાગોમાં ગંભીર તોફાનો થઇ રહ્યાં હતાં. આ ચમત્કારિક બનાવ બન્યાની થોડી મુદત બાદ હું રંગુનથી પાછો ફરતાં ત્યાં ગયો હતો અને પોલીસના વડાની ફરી મુલાકાત થઇ હતી. એટલે મેં તેને પુછ્યું કે પરિસ્થિતિને વિષે હવે તે શું ધારે છે? તેણે કહ્યું: "આ વખતે તો મારે કબુલ કરવું પડશે કે કેવળ એકજ વ્યક્તિની અહેનતથીજ શાંતી રખાવી શકાઇ છે." મહાત્મા ગાંધીજીની દીલસુરીનો આ એક પુરાવો છે. જો સવાલ ન્યાયી હોય તો શ્રદ્ધાળુ અને દ્રઢ નિશ્ચય વાળો એકજ માણસ ધાર્યું કરી શકે છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સ

કેટલીકવાર અને વિચાર આવે છે કે, યુનાઇટેડ નેશન્સના ભરીતાના શબ્દોમાં, "માનવ વ્યક્તિની કીંમત" આપણે બરોબર સમજીએ છીએ કે કેમ?" કે પછી એકના એક શબ્દો વખતો વખત ઉચ્ચાર્યા કરવાથી તેનો અર્થ ભૂંસી ગયો છે? એ જોખમ સામે સાવચેત રહેવાને આપણે હેલ્લી બેસાડીએ કે શબ્દોને ખરો અર્થ આપવો એ આપણી ફરજ છે. પરંતુ એ બંધકર રહેવાને એક જોઇ પણ નહિ શકાય કેટલા કર્યા થઇ ગયા છે અને તેમ થતાં થતાં ઉંચે પરતીને ઢબાવી નાખે એટલો જબરદસ્ત ધક્કો થાય છે. જે વસ્તુ આજિદ જગતને વિષે ખરી છે એજ નૈતિકને વિષે પણ ખરી છે. તેમાં પણ એકજ વ્યક્તિની શરૂઆતથી મોટી સાંકળ જોડેલું બળ ઘણું છે. આધુનિક વિજ્ઞાનમાંથી આપણે શીખવાનું એ છે કે કોઇ ત્રીજીમાં ત્રીજી વસ્તુમાં ભારે બળ કેટલું સમાયેલું છે અને એજ રીતે માનવ વ્યક્તિમાં પણ અતિ શક્તિ રહેલી છે. અને વ્યક્તિ-સ્વાતંત્ર્ય ની વધુજ કીંમત છે. એકજ વ્યક્તિ, સંસ્થા કે દેશ જો બારા વિચારોને મતીમાં આ તો ઉંચકે તે આખા જગતમાં ફેરફાર કરી.

આ સંબંધમાં હું હાલની આંતરરાષ્ટ્રિય રાજકીય પરિસ્થિતિને વિષે થોડી સુચના કરવા ઇચ્છું છું. કોરીયા માં હોય કે ચીન, ઇન્ડો-ચાયના કે દુરપુર્વના કોઇ અન્ય દેશમાં હોય, દુરત મોજ એવું માની લેવાની વૃત્તિ જણાય ■ કે ત્યાંનું અમુક તંત્ર સોકશાસનવાદી છે અને તેનો વિરોધ કરે તેઓ સામ્યવાદીઓ છે. આ એક ગંભીર ભુલથાપ માં નાખી દેનારી વસ્તુ છે. વ્યક્તિઓ અને સંસ્થાઓ જો કંઈ પણ અસત્ય ની સેવા કરી શકે તો તે એ છે કે કોઇક લાયક વ્યક્તિએ અથવા વ્યક્તિ ઓના મંડળે-પ્રજાનાં સુખી એશીયાતુ-આ દેશોમાં બની રહેલી ખરી હકીકતો ની તપાસ કરવાની ઓદવણ કરવી જોઇએ અને તેઓએ જે જોયું હોય તેનો હેવાલ બહાર પાડવો જોઇએ. એવું કામ કરનારા બરોસાદાર અને લાયક માણસો મળવા અશકય નથી. અને તેનું પરિણામ જગતની શાંતીમાં, ખરો અને અસત્યનો ફાલો આપનારું જ નીવડે.

શાંતીની કીંમત વ્યક્તિગત મહેનત છે. આપણામાંના પ્રત્યેક સૌથી પ્રથમ યુદ્ધની નિરર્થકતાજ માત્ર નહિ પરંતુ પ્રજાને તેનાથી થતું નુકસાન જાણવાની જરૂર છે. છેલ્લું વિશ્વયુદ્ધ પુરૂ થયાને ૬ વર્ષ થયાં. પરંતુ જેટલા પ્રશ્નો તેણે ઉકેલ્યા તેના કરતાં વધારે પ્રશ્નો ઉભા કરેલા જણાય છે જ્યારે શાંતી તો હજુ ઘણે દુર છે. અને આધુનીક યુદ્ધની અસર સામાન્ય રીતે, યુનેસ્કોના માજી ડીરેકટર-જનરલ ડૉ. જુલીયન હકસલીના શબ્દોમાં, એ થઇ છે કે, આખી વસ્તી ભૂખે મરે છે અને આખા દેશો વેરાન થઇ જાય છે. યુદ્ધ નું પ્રમાણ જેમ જેમ વધતું જાય ■ તેમ તેમ લોકોની શક્તીઓ રચનાત્મક દિશાએ વળવાને બદલે ખંડનાત્મક દિશાએ વળવા લાગે છે. અને જેમ જેમ દેશો તેમાં સંડોવાતા જાય છે તેમ તેમ માનવ વિકાસને તે અપ્રગટ થઇ પડે છે. કદાચ સુધારાની ગતીને પણ તે પાછળ હડસેલી દે અને ફરી જંગલી યુગમાં જગતને પાછી ધકેલી જાય.

આ ઓટમ બોમ્બની શોધ થઇ તે પહેલાં લખાયું હતું અને ત્યાર બાદ તો તે વધારે ખરી ઠરેલી છે. આક્રમક કારી વૃત્તિને બીજે માર્ગે વાળી શકાય અને રાજકીય તંત્ર એવું કોયડો જોઇએ કે યુદ્ધનો સંભવ બહુ ઓછો રહે. આ વસ્તુઓ બને પરંતુ તે કરવાને મહોજ વિચાર કરવો પડશે અને ઘણીજ મહેનત કરવી પડશે. આ શાંતીની કીંમત છે અને આપણામાંના દરેક તે આપી શકે છે અને આપવામાં મદદ કરવી જોઇએ.

માણસની આક્રમણકારી વૃત્તિઓને બીજે માર્ગે વાળવા વિષે ઘું જણાવી ગયો. સવા નવેમ્બરમાં પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેને નીમેલી ઇન્ટરનેશનલ ડીવેલપમેન્ટ ઓડવાઇઝરી બોર્ડ એક મનનીય રીપોર્ટ રજુ કરેલો છે. જગતના ઓછો વીકાસ પામેલા ભાગોમાં કરોડો લોકો વસે છે; તેઓની વાર્ષીક આવક માયાળીક યુનાઇટેડ સ્ટેટસના લોકો કરતાં અઢારમાં ભાગની છે. એ પર થી તેઓનાં રહેણીનાં ધોરણનો ખ્યાલ આવી શકે છે; દોકાક અપવાદ સિવાય તંદુરસ્તીને માટે જરૂરી છે તે કરતાં વીસ ટકા ઓછાં તત્વો વાળા ખોરાક પર તેઓ નભે છે, ઘણા ભાગોમાં કોલેરા કાયમનાં અપોપધુથી પીડાય છે; અને અવર નવર લશ્કરબંધ ભુખે મરે છે; તેઓનું આયુષ્ય યુનાઇટેડ સ્ટેટસના લોકો કરતાં અરધાથી પણ ઓછું છે. રીપોર્ટના જણાવ્યા પ્રમાણે આ કરોડો લોકો પર ભુખમરો અને અનારોગ્યનું કાળું વાદળ છવાઇ રહ્યું છે. આ રીતે જગતના ઓછો વીકાસ પામેલા ભાગો માં માણસની લડાયક વૃત્તિઓને ઉપયોગી રીતે વાળવાને અનંત ક્ષેત્ર પડેલું છે. જગતમાં કાયમની શાંતી અને સુરક્ષિતતા મેળવવાને આપણે ભુખ મરો, દરિદ્રતા, અજ્ઞાન અને રોગ ની સામે આપણી આક્રમણના ભેજા સંગઠીત કરવા જોઇએ. જગતના અરધા ભાગમાં આજ શાંતીના મહાં શત્રુઓ છે આપણે વિશ્વયુદ્ધ જ માંગતા હોઇ એ તો માનવ બંધુઓ સામે નહિ પરંતુ આ સમાન શત્રુઓની સામે કરવાની જરૂર છે.

લોહલુહી કોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૨ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ દીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે

કીંમત ₹ ૨ '૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

દુઃખ ખબરો

ચિન, પાકીસ્તાન અને કાશ્મીર શ્રી. નેહરૂ

વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ ન્યુદિલ્હી માં ગયા સોમવારે જણાવ્યું હતું કે દુરપર્વના સવાલોનો ઉકેલ ચીનના સાથ વિના થઈ નહિ શકે. તેમણે કહ્યું કે ધરાતમાં તેમના દેશોનું રાષ્ટ્રિયકરણ કરવાને દોઢની સહાનુભુતી છે. તેનું રાષ્ટ્રિય કરણ કરવાનું પોતાનું સ્વિકારવામાં આવ્યું છે. તે કેવી રીતે કરવું એજ એક સવાલ રહ્યો છે. તેમણે કહ્યું કે તેમના સવાલનું સમાધાન લાવવાની બાબતમાં પોતે રસ લઈ રહ્યા છે કેમકે તેનાથી દુનીયાની શાંતી જોખમાવાનો ભય રહે છે. એક સવાલના જવાબમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે કોરીયામાં લડવાનું બંધ થવા નાં કશાં ચિન્હ જણાતાં નથી. હોદ્દે કશાં પગલાં નથી લીધાં, તેમ કોઇ પ્રકારનું પણ નથી સિવાય કે તેનાથી કોરી મદદ થઈ શકતી હોય. પાકીસ્તાન ને વિષે તેમણે કહ્યું કે કાશ્મીરની બાબતમાં પાકીસ્તાનની વલણ જોને યુનાઇટેડ કીંગડમ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ મદદ આપી રહ્યું છે તે બાંગી દુરી અને જુદી છે. કાશ્મીરના સંબંધમાં અમારી વલણ બીલકુલ સ્પષ્ટ છે અને અમે તેને વિષે કશું નેગોસ્યેન્સ કરીના નથી.

પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી સર ઝફરૂલ્લાહ ખાને કરાંચીમાં ગુરૂવારે કહ્યું કે કાશ્મીરની તકરારના સંબંધમાં પાકીસ્તાન હોદ્દનું કશું નેગોસ્યેન્સ કરવાનું નથી. હોદ્દને તેમણે ચેતવણી આપી કે હોદ્દ જો આંતરરાષ્ટ્રિય તકરારોનું શાંતી ભર્યું સમાધાન લાવવાના સપળા સિદ્ધાંતોને પડતા મુકવાનો આમલ રાખશે તો પાકીસ્તાન ન્યાયી અને વાજબી સમાધાન મેળવવાને ક્રમે તે પગલાં લેવાં પડે તે લેશેજ.

સોશીયેટ યુનીયનને હિંદની ભેટ

સોવીયેટ યુનીયન ખાતેના હીંદના એલચી ડો. સર રાધાકૃષ્ણને મોસ્કોના ટોલ્સટોય મ્યુઝીયમને મહાત્મા ગાંધીની યાદગીરીઓ ભેટ આપી હતી. એ યાદગીરીઓ ડો. કાલીદાસ નાગનું ટોલ્સ ટોય અને ગાંધીનું એક ખાસ બાંધેલું પુસ્તક અને ચરખાની રેાપે બનાવેલાં બે તકલ ચિત્રો છે. એક ચિત્ર ગાંધી છબું છે. બંને ભેટ ટોલ્સટોયનાં પૌત્રો, જે મ્યુઝીયમના ડીરેકટર છે, તેમને અર્પવામાં આવી હતી.

આશ્રમ સંકટ નિવારણ ફંડ

સુરત ગુજરાતી વિદ્યા મંડળે, રાજીવ્સ, ટ્રાંસવાલ, તરફથી થએલું નીચેનું ફન્ડ તેના મેનેજરી શામજી ગણુ તરફથી આ ઓફીસે મોકલવામાં આવ્યું છે :

મકનજી જીવણ, હરજીસનભાઇ પરસોતમ ભગત, કાવાભાઇ ધરમુ બધેકા, ભગાભાઇ કુળજી, કેવળભાઇ રણછોડભાઇ ગુલા, વલભભાઇ વસનજી, પ્રત્યેક પા. ૭–૭–૦. ભાણુભાઇ લેરામ પા. ૫–૫–૦. જીવણભાઇ કુવરજી: પા. ૩–૩–૦. જીણા ભાઇ કારાભાઇ, પા. ૫–૫–૦. છગન ભાઇ જીણાભાઇ, કેવાભાઇ લખુભાઇ, ભચુભાઇ પરસુભાઇ, પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦. એક દીતેચહુ, હરજીસનભાઇ ઉત્તમ બીલીમોરીયાં, કાનજીભાઇ નાના બોદલીના, નરસીભાઇ મકન, પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦ મકન કેસ બળદ, પા. ૧–૧–૩. મુખાભાઇ હરીજા, મોતીરામ નથ્થુભાઇ, પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦. ગુલાબભાઇ ગોપાળ, પ્રત્યેક પા. ૫–૫–૦. પરસુભાઇ ભગાભાઇ, નારણભાઇ વીઠલભાઇ, કાવાભાઇ બેચર, પ્રત્યેક શી. ૧૮–૧. રજપુત મંડળ (ગોબર્સ), પા. ૧૫–૧૧–૩. કુલ સરવાળો પા. ૬૪–૧–૩.

—મોરીશીયા નિવાસી શ્રી. ભાણાભાઇ કવાળજીના સુપુત્ર નારણભાઇના શુભ લગ્ન સ્વાજરવેનેક નીવાસી શ્રી. નારણ ભાઇ લાલાભાઇની સુપુત્રી બબુબેન સાથે સ્વાજરવેનેક મુકામે થયાં હતાં તેની ખુશાલીમાં શ્રી. ભાણાભાઇ કવાળજીએ જુદી જુદી સંસ્થાઓને અમુક રકમો ભેટ આપી હતી.

મરણ નોંધ

ધનાન્હામાં અવસાન

ગયા મંગળવારે ૪ વાગે ધનાન્હાના જુના અને જાણીતા વતની શ્રી. એસ. રામજોશીનું ટુંક માંદગી બાદ પોતાના મુકામે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ કેટલિક મુદતથી બીમાર હતા અને એક અઠવાડીયાપર તેમને સેન્ટઍન્ડ્રુસ કોટપીટલમાં લઇ જવામાં આવ્યા હતા. ત્યાં તેમની તબીયત સુધરતી લાગતાં ગયા અઠવાડીયાના શુક્રવારે ફરી પાછા પોતાને ઘેર લઇ જવામાં આવ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ જાણીતા સુગરકેન ફાર્મર, જનરલ ડીલર, બસ ઓનર અને કોર્ટ ઓ ફ્રાક્ટર હતા. ધનાન્હા ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કુલના મેનેજર હતા અને ઇન્ડિઅન શુગરકેન પ્રોડ્યુસર્સ એસોસીએશનના અગ્રગણ્ય સભ્ય હતા. ધાર્મીક, સામાજીક અને બીજવણી વિષયક પ્રવૃત્તિઓમાં સારો ભાગ લેતા હતા. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા જે મંગળવારે બપોરે ધનાન્હામાં થઇ હતી તેમાં નાતાલના સપળા આગેવાનો અને કુટુમ્બીજનોએ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. પુષ્પાંજલીઓ પણ મોટી સંખ્યામાં મોકલવા માં આવી હતી. કબરસ્તાનમાં હીંદુ મહાસભાના આગેવાનો તેમજ અન્ય મીત્રોએ સ્વર્ગસ્થને અંજલીઓ આપનારાં બાવીસ કમી હતાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા, ૭ પુત્રો અનેક પુત્રીઓ અને બીજા ઘણા કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. ધનાન્હાને સ્વર્ગસ્થના જવાથી એક જાણીતી વ્યક્તિની ખોટ પડી છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમના કુટુમ્બીજનોને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

લેડ્સમીથમાં અવસાન

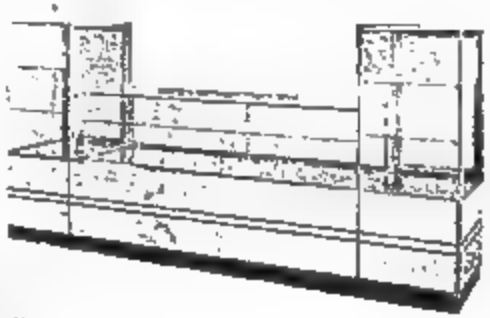
લેડ્સમીથના જાણીતા વતની ડો. રણછોડભાઇ ઇશ્વરભાઇ મોદીના ધર્મપત્ની શ્રીમતી હીરાબેન, બાવીસ વર્ષની યુવાન વયે ગયા રવીવારની રાતે સાડા અગીયાર વાગે કરણ સંજોગોમાં હાર્ટ ફેઇલથી ગુજરી ગયાં. પોતાની પાછળ પોતાના પતિને, એક વર્ષના બાળકને અને બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા જે રવીવારે સવારે થઇ હતી તેમાં ટ્રાંસવાલના દુર દુરના આગેવાનોથી સભા સંબંધી અને મોટાએ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. પુષ્પાંજલીઓ પણ મોટી સંખ્યામાં મોકલવામાં આવી હતી. ડો. રણછોડ ભાઇ મોદી જોહનીસબર્ગના ભાઇઓ માં બેકપ્રેમ કોઇ સપળા વર્ગના દીલીઓ તેમને ઘણેથી મહાન ખોટમાં દિલાસો આપવા હાજર થયા હતા તેમજ અનેક દિલસોજીના સંદેશાઓ પણ મોકલવામાં આવ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ ના આત્માને પ્રભુ ચિરશાંતી બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના કુટુમ્બીજનોને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસથી મંગાવો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	આરતી ૧૯૫૧ જુન	હોદ્દુ ૨૦૦૮ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૭૦ રમજાન	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	સુર્યોદય હ. મી.	સુર્યાસ્ત હ. મી.
શુક્ર	૧૫	શુદ ૧૧	૯	૧૧	૬–૪૬	૫–૦૧
શની	૧૬	,, ૧૨	૧૦	૧૭	૬–૫૭	૫–૦૦
રવી	૧૭	,, ૧૩	૧૧	૧૮	૬–૫૧	૪–૫૯
સોમ	૧૮	,, ૧૪	૧૨	૧૯	૬–૫૨	૪–૫૯
મંગળ	૧૯	,, ૧૫	૧૩	૨૦	૬–૫૩	૪–૫૭
બુધ	૨૦	વદ ૧	૧૪	૨૧	૬–૫૪	૪–૫૧
ગુરૂ	૨૧	,, ૨	૧૫	૨૨	૬–૫૫	૪–૫૫

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ઇન્ડિઅન
ફીલ્મો કલી-૧૯
અને ઇન્ડિઅન
ફોટોગ્રાફર્સ ઓન્લી
ઇસ યુનીયન, ફીલ્મો ડીવીઝ દ્વારા સાવરણ, ઈ. ૧૪.
નવા સાધન ડેટેલ્સ મોકલો.

એસોસાઓટેડ ફોટોફીલ્મ્સ લીમીટેડ

૨૦૪ ભાઇ એક્ઝિબીશન બીલ્ડીંગ્સ, જોહાનીસ. ૫. ૦. ફોક્સરોડ, જોહાનીસ.
૨૦૪ ભાઇ એક્ઝિબીશન બીલ્ડીંગ્સ, જોહાનીસ. ૫. ૦. ફોક્સરોડ, જોહાનીસ.

104 Market Street, (Facing Exeter House)
Phone 33-4213 JOHANNESBURG P O Box 5881.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે પ્રમાણે ભાવ છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૩ ૧
અમારા બા	(મનુબહેન ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો ઘરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૦

જીવન ચરિત્ર (શ્રી. મણુભાઇ ગાંધીએ

દીનબંધુ આશ્રમ ના કેટલાક પ્રતીકાર પોતાના જીવન ચરિત્ર દરમ્યાન અનેકો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીબાપુ આપણે શોધવા		૫ ૦
ધર્મવીર ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૫

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૧

બાપુની પ્રસાદી	(મણુબહેન પટેલ)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા	મહુ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો-૧	(આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક મહા દેસાઇ	૩ ૧
માતાની કેળવણી	(ગાંધીજી)	૧ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૨ ૬
,, ચોથો		૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧

બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. બેપીકા ડે. સુશીલા નૈયર.)

કીંમત રૂપી. ૧૫/૦.

ગ્રેજ્યુએટ	ભા. ૧	૭
,, ,,	,, ૨	૬
સત્ય નાથ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેજ કિરણો	(નોવેલ્સ)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(મનુબહેન પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબા સ્મારક ફાંડ		૧ ૦
ગાંધી સ્મારક ફાંડ		૩ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુભાઇ પટેલ)	૨ ૧
આશ્રમ ધર્મ આશ્રમ	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

ગ્રામરાજ્યની દીશામાં ઇ. સ. ૧૯૪૬		૩ ૦
ગીતા બંધન (ગીતાજીને સમજવા માટેની રીતે રજુ કરેલો ગ્રંથ)		૫ ૧
ગીતા રહસ્ય (ગીતાજીના પુસ્તકો પ્રમાણે)		૧ ૮
બુદ્ધ અને મહાવીર		૨ ૧

બાપુ પ્રાર્થના અપીલ	(આજ અમારી, પુસ્તકમાં કેવાતી પ્રાર્થના ઉપર પુસ્તક પ્રસ્તુત અનાસક્તિએ જે ગેયો રચાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુણી કાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો.

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેસલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ચુનીલાલ વકીલનાથ	(રાજકારણ)	૫ ૦
કેવળી ભગવાન કુંદકુંદાચાર્ય ભાષી	(રાયા રમણ)	૨ ૦
પુણ્ય અને પશ્ચિમ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(મારાસારેલ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૩-૦
રોકફેલર અને સીક્રેટ		૩ ૦
ગોતરાતી રિવાજો	(મારા હાસેલર)	૧ ૩
પુલ લીલા		૧ ૬
પુણ્ય શ્લોક	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંચયાવલી		૫ ૧
ગોખીવડ રસીયા.	(રસીયા વીરો ખજુવા જોમ)	૧૦ ૦
ગોકે રંગીલભાઇના કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૧
ગુજરાત મહુમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ	
પાવન ગ્રહાત્ત	પુસ્તક)	૧ ૦
કોકકથાવલી	(મારા હાસેલર)	૧ ૭
કસ્તુરબા વાચા	(" ")	૫ ૦
ટિકી કોમી તીરાણ		૦ ૦

ટોલસ્ટોયના કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના કીડાવા	(નાટીકા)	૨ ૦
બે નવેલકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૪

સરદાર બાબુની નવલકથાઓ

અજુર્ન ભારતી	૧૧ ૧
અજુરાના	૬ ૦
કમળા	૧ ૦
કસીનાથ	૫ ૦
ગંગાવા	૪ ૦
ચંદ્રકાંત	૧૨ ૧
જમી	૫ ૬
જીવન ધારા	૪ ૦
દોલતી	૫ ૬
નવીનતા	૧૦ ૦
ફાસા	૮ ૦
કુલો	૮ ૧
રેખાસા	૫ ૦
લક્ષ્મી વાર્તાઓ	૧ ૧
શુભદા	૧ ૦

ટાગોર કૃત

ઘરમાં બહાર	૬ ૦
ગોરા અને બીજા અભ્યાસ	૫ ૬
ચતુરંગ અને ■ જોગો	૧ ૧
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચાર્લ્સ	૭ ૦
છાયારૂપ	૫ ૬
ગિરજાકુમાર સભા	(ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

કુદી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને મતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
ચુનારો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચોરાની વાતો	૧ ૦
ચોરી ભાગ	૧૩ ૦

જોહાન જોસમર નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ	૧૬ ૦
જસવીંદુ જોસેફ	૫ ૦
ઝાઝુપુત્ર વાર્તા	૮ ૧
ઝાંસાની' જોસ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
ઝાલની કાલ	૭ ૦
ઝવેરચંદ (મારા ગામનો સેઠ)	૧-૧૬-૧
ઝાંપુરી વાતો	૧૧ ૩
ઝાંસી ઝાંસા	૧૧ ૦
ઝાંઝરી જોડી	૪ ૦
ઝવેરાતના વાચારા	૩ ૩
ઝિનથન જોસેફ	૭ ૦
ઝિંદા ઝાંઝારેથી	૫ ૦
ઝિકીરાદ	૮ ૧
ઝીસા ટેકરા	૩ ૦
ઝરુખા બાપુ બાપુજીના જીવનને	
ઝવાદ પાકી જોસેફ	૭ ૧
ઝીલ્વ વધ	૧૦ ૧
ઝેવરાના ઝોડા	૭ ૦
ઝેસ્કો પ્રવેશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
ઝાલ જીવનનો ઝારો	૪ ૧
ઝીન ઝર્યો	૭ ૧
ઝેમ ઝીન્દુ (ચરિત્રાત્મક)	૭ ૦
ઝોન્દી	૬ ૦
ઝવેરચંદ ઝવી	૭ ૦
ઝામ્ય નિર્માણ (જવલીબ્યુ)	૭ ૧
ઝેરકેની પુરસ્કાર	૧ ૦
ઝલાની સેલ્સમેરી	૫ ૧
ઝંતુર્જન	૫ ૦
ઝિલાનખા	૫ ૦
ઝમંડલુ	૪ ૩
ઝતુર સુલભ	૩ ૩
નીરેખા	૭ ૦
૧૫ ટેકરા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
૬૦ પહોરે	૭ ૦
૫ાંચિના	૫ ૦
૫ુનર્મ' પુન	૨ ૦
૫ ૫ ૫	૩ ૩
૫લાયન ભનો	૨ ૦
૫ીત રોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩
૬ત્તરા	૭ ૧
૫ીજો નું આગેરામ	૩ ૦
મહાભારતના પ્રમુખો	૪ ૩

ગ્રામ વિચારણા	૨ ૧
ગતીમંદીર	૩ ૦
રંગ લીલા	૨ ૦
રૂપાની ગાય	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
રસ પુતળીઓ	૩ ૦
પ્રુગો સેરા	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધના	૫ ૦
નારી કુનીયા	૫ ૩
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
ચરતના પોમાં	૩ ૦
દેસ દેસની સેરા કથાઓ	૮ ૧
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સેહકામક ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
કમલી આફસર પે	૫ ૧
સોહરાબ	૬ ૦
સુંદરીનો સમુદાર	૧૪ ૦
સહીદોનો સંદેસ	૪ ૦
મુક્તતા પ્રકો	૭ ૧
સમસ્યા	૬ ૦
સામર કથાઓ	૮ ૧

મુખ્યસાહ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૪ ૧
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૧
બીડેલા દ્વાર	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
સમરણોની	૬ ૦
પરકમ્મા	૫ ૩

નવલ કથાઓ

મૃણ્મયી	લંગાલની કાંદીસરી
નવલકથા. કીમત	૮/-
રાજારાણી	સામાજીક કથા દર્શનની
નવલકથા	૧૦/-
હુઈ પ્રાર્થના—	નર્મદા કોલેજ પીટાપીટની
જીવન ચરીત્ર.	૫/-
વિદોદી આત્મા	(નવીનકથાનક ૮ ૦
વેણીના ફુલ	૨ ૬
સાવન ભા. ૧-૨	પ્રત્યેકની ૮ ૦
રંગના ચટકા	વાર્તા સંગ્રહ ૩ ૦
ગ્રામ્ય સુકતી	૭ ૧
કોહીના આસુ	અને બીજા વાર્તા ૮ ૦
બીજની વાતો	ભા. ૧-૨ સેટની ૧૧ ૦
ચમુબેસ	અને બીજા વાર્તા ૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૬
રૂપાબાઈ	૧ ૧
સામર સમાજ	૩ ૦
સોરઠી જવાહીર	૩ ૧
સોરઠી બાહા	૧ ૦
હસ્ય ચીત્રો	૧ ૦

આ આપીસેથી મળશે.

Indian Opinion Piling,
Phoenix Natal.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

ઇસ વીરેસ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હંદિના ઇતીહાસની રપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેસનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

દેસ દેસાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
ભાયીક ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેસ દેપો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીસ્ર મુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
બાકુ ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહીત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" સાતમુ	૨ ૪

ઉપરોક્ત ઇન્સીઓ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેની ૨ ૦

તુલસી લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

તુલસી લેખન તાલીમ વર્ગ	
" " ચોપડી ૧–૨–૩–૪	
પ્રત્યેની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૪
" ચોથું	૨ ૪

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧ ૪
" ત્રીજું	૧ ૪

વિસાપીઠ વાચન માળા

બાલબુ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૪
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૧
" ૨	૧ ૧
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/–

૨૪ બાજીની સુથી	૧ ૧

શિક્ષણમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો	૨૪ ૧
સેટ બીજાની	૨૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર બાળકોના સેટની	૨૪ ૧

કુસપના પાત્રો ગણેશ

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીમત	૨ ૦
સાંઠ ચીત્રમાં	૨ ૧
સોનેરીસની સફર	૪ ૦
ટેલર્સ પહિલો	૧ ૧
જાદવલ કમાલો	૩ ૬

ભેટ રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં દરેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

ડોમડા કલ્પદ્રુમ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલુ	૫ ૬
પીલુ	૫ ૬
ભાજુ	૫ ૬

બાળકોનો બાંધબ	૧ ૦
ઈનીડાને પત્રો (સેટ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૪ ૦
ચપટી ધુળ	૬ ૦
અકબરની વાતો	૪ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧ ૦
લાલો	૫ ૬
બાલબાની શોધમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: *2s. 6d*

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	1	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life in the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	5	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—E. T. Sheb	16	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Fools—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and Inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	16	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	1	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	1	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	1	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	0	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendra Prasad	1	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sasta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	8
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	5	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ બાલુભાઈ સાવોલિયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, દિવાળી પહેલાં તૈયાર થઈને આવશે, ખાત્રીથી અમે બનાવીએ છીએ.

ભાવનગર' ચમચમીયું' મુંબઈ ચુડા' ગોપ, ખમણ, ગાંઠિયા, ભજીયા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

ખાદી ભંડારે આવે ગ્રાહક બનાવવામાં ખોટાઈ ગ્રાહક ને બનાવે કુંવર બનવામાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3660.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ "અરવીન."

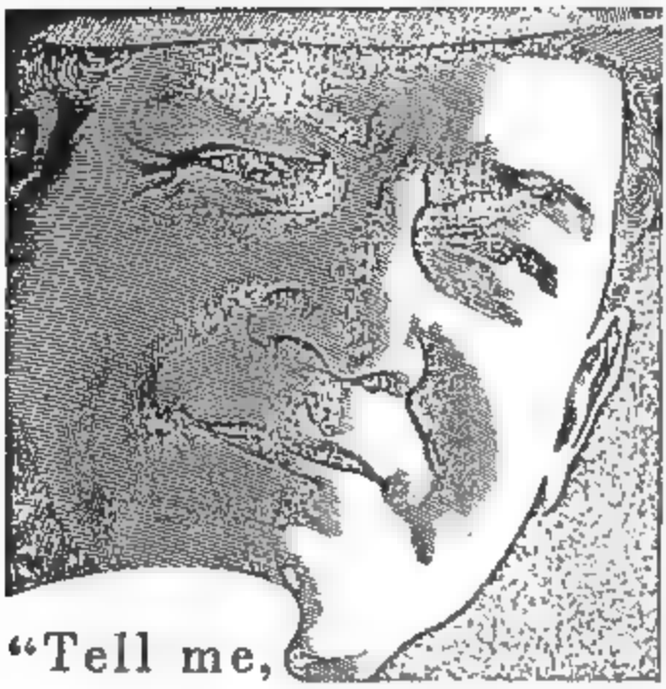
હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઠ જોબરેલ વેપારી ઠ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . *when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?*"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD P.O. BOX 1997, CAPE TOWN

2314B

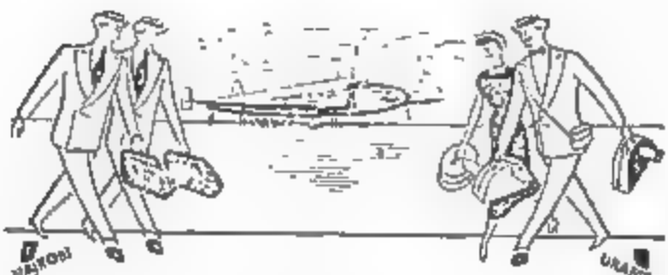

NUGGET

THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA 242

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylion" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments.

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylion" services have DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

1708-1

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 25—Vol. XLIX. FRIDAY 22ND JUNE, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE[illegible] SIX PENCE

★ ★ ★

REAL PEACE

"If we are to reach real peace in this world and if we are to carry on a real war against war, we shall have to begin with children, and if they will grow up in their natural innocence, we won't have to struggle, we won't have to pass fruitless idle resolutions, but we shall go from love to love and peace to peace, until at last all the corners of the world are covered with that peace and love for which, consciously or unconsciously; the whole world is hungering."

—Gandhiji.

ખરી શાંતી

"આ જગતમાં આપણે જો ખરેખર શાંતી લાવા હોઇએ અને ખરેખર યુદ્ધની સામે કરવા માંગતા હોઇએ તો આપણે બાળકોથી શરૂઆત કરવી પડશે, અને જો તેઓ પોત ની કુદરતી નિર્દોષતામાં ઉછરશે તો આપણે ઝઘડવું નહિ પડે, નિરર્થક ઠરાવો પસાર કરવા નહિ પડે, પરંતુ ઉત્તરોત્તર પ્રેમ અને શાંતીમાં વૃદ્ધિ થતી જશે અને છેવટે જે શાંતી અને પ્રેમને માટે આખું જગત જાણ્યે અજાણ્યે ઝંખી રહ્યું છે તે જગતના ખુણે ખુણામાં પ્રસરી જશે."

ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unerushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to 15/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wise & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

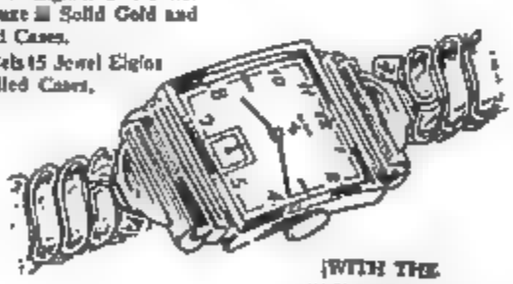
ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Fortune Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. Afterhours 24-4868.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/- 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
લેડીસ તેમજ ગુલરાત કાપડ, ફુલ્ટ હેટ્સ, સ્ટ્રાન્ડહેટ્સ—બેબી બાળકો માટે
ગત બનતો ભાવ. તેમજ કેપરીન બ્લોરોજ કામદેના
બીજે ભાવ કમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બજારણ છે
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29635.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

THE
NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.
Transact: LIFE — FIRE — MARINE — ACCIDENT

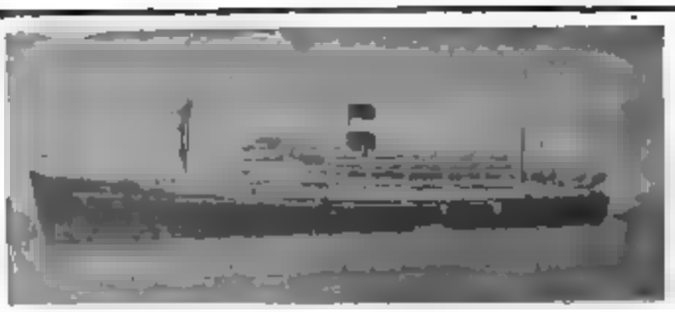

Head Office: BOMBAY.

Durban Office:
74 Victoria Street, DURBAN.
*
Cable & Telegraphic Address:
"NIASURANCE" or "RUSTOMJEE"
Durban & Johannesburg.
*
P. O. Box 1618.
Phones: 25945—29807.
DURBAN.

BRANCHES
All Over India And Pakistan.
*
Bankok—Rangoon—Singapore—Nairobi (East Africa)
Tokyo (Japan)
*
And Agencies In:
Cairo—Middle East—Addis-Ababa—Paris—London

Insure with the "NEW INDIA" for Absolute Security.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 28th June and sails on 4th July.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without	food		20—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટીરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, સુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. બાકી પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફીસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

કે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેથી સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગામ પરગામ ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આપ્યા વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બીલહેડ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

ચિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers
P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Member of I.A.T.A

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

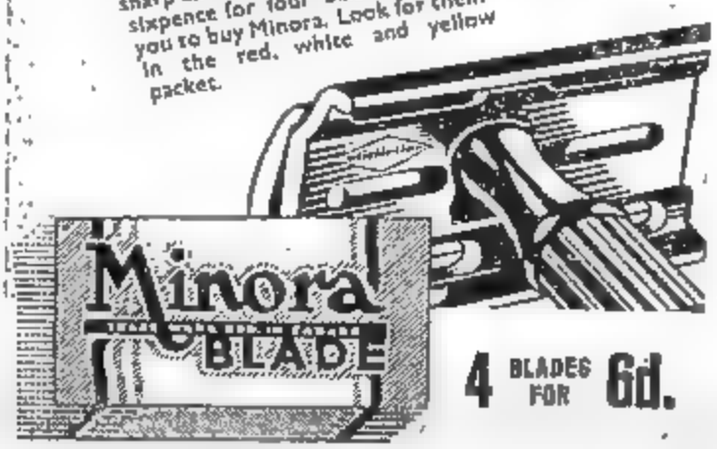
LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 25—Vol.-XLIX. Friday, 22nd June, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

Indian Opinion

Friday, 22nd June, 1951

Proposed Federation Of Central Africa

WHILE the Union is still dreaming of a United States of Africa the proposal of a Central African Federation, which is at present being widely discussed, will come to it somewhat as a shock. It would not be wrong to attribute this move to the reactionary policy of the present Government, which is causing great concern not only to the non-Europeans as a whole but also to the English people. Though, of course, there are some among the latter, too, who are as reactionary as the extreme Nationalists. Unity is strength, no doubt, and, on that score, no one can view the proposal with disfavour. But it is depends upon the motive behind that unity. If there is any ill-motive behind it such unity will not last long. If it is pure no one can break it. In so far as the non-Europeans are concerned they have yet no power of influence in any of the British Colonies. Though they are in a comparatively very small minority the balance of power is held by the White settlers. And the policy, generally speaking, has been to keep the non-white people suppressed for the purpose of exploitation. The days are passed when the latter will tolerate being suppressed any longer. They are fast awakening to their consciousness and are becoming assertive of their just rights as self-respecting human-beings. It should be self-evident that no human power on earth can stop the course of nature. The sooner that is realised the better it will be for humanity.

South Africa, we are sorry to have to say, is adopting a suicidal policy. That policy will cause much misery to a vast multitude of humanity but the end will be an unhappy one for the perpetrators of injustice. Dr. Malan's Government is talking of establishing a republic in South Africa. It is at the same time clamouring for the Protectorates to be incorporated with the Union. The wishes of the Africans, who are most concerned, are not taken into consideration. Viewing the Government's policy in regard to the non-Europeans generally within the borders of the Union, no outsiders would feel like being part of the Union. But Dr. Malan's Government is no respector of the feelings of the non-Europeans. It is now seeking submission by the non-Europeans in the Protectorates at the point of the pistol. In the interests of humanity it is to be sincerely hoped the British Government will not yield.

The policy of the White settlers in East Africa is none too good, as will be seen from the report of the conference in Nairobi of the European Electors Union. Their hostility towards the Indians in particular and the Asiatics in general is apparent. But that is only to set the Africans against the Indians, just as is being done in South Africa. Such sinister game will not pay in the end. It is a game only to divide and rule and the people concerned are bound to see through it sooner or later.

These are not irrelevant issues to the question under discussion—the Federation of Central Africa. We believe they are very relevant. For, if any such move is motivated by a fear complex to consolidate the Europeans against the non-Europeans we think it is too late in the day to succeed. It is fallacious to believe that Asia or India has an eye on Africa. In the case of India we can say this without fear of any contradiction whatsoever. It can perhaps be said with a certain amount of truth that Russia has an eye on the whole world and she is fast spreading her influence in a most sinister manner. She is succeeding because of the sins of the ruling powers in those places where her influence has spread. What the non-Europeans are seeking is not power but democratic rights and human freedom for which the last two wars were supposed to have been fought. If the European race and European civilisation is to survive, the remedy is not in seeking to consolidate the Europeans against the non-Europeans but to treat all human-beings within their respective borders with justice and equity and win their goodwill. If that is the idea behind the proposed Federation of Central Africa it will deserve to be blessed. If not it is doomed to failure.

THE ONLY RIGHT APPROACH

(L. W. Ritch)

"And the greatest of these is Charity."

THEREFORE let none underestimate the importance in human relationships of Charity. At the same time, in order to appreciate why Charity is accounted first of the Three Graces, it is necessary to understand the real meaning of Charity rather better than, generally, it is understood.

The meaning usually given to Charity is help, assistance, to the needy.

Prompted or impelled by pity or sympathy, the helper seeks to relieve the sufferer by wholly or partially removing the cause of his distress. Common examples are feeding the hungry; clothing the naked; sheltering the homeless; educating the ignorant. All of which, it is generally agreed, are virtues and creditable things to do, as indeed, are all kindly thoughts and deeds inspired by the spirit of altruism.

Valuable however as these and like forms of Charity unquestionably are in existing circumstances, we need to recognise that they all, perhaps with the exception of the last mentioned, are but palliatives. They ease the symptoms, but do not strike at the root of the trouble.

Indeed, so far from being cures, they are often advanced in extenuation of existing conditions and to support the view that they are unavoidable.

The miseries that afflict mankind are too obvious and intimate to be ignored but have come to be regarded as inevitable. Consequently, what can't be cured, we are told must be endured.

An admirable philosophy of life to adopt, were it not that it is based upon an entirely false assumption that the root of the evil is too deep-seated to be reached and eradicated.

Of course, if the plea of incurability really were well founded, Charity, as generally understood, would, as "the next best thing," fully deserve the predominant position popularly accorded to it.

Unquestionably, to feed the hungry, clothe the naked, or house the homeless are admirable and meritorious acts, their merit consisting largely, if not entirely, in the love, the sympathy and compassion that are presumed to inspire them. Nevertheless, for all practical purposes they are but palliatives. "The poor and the suffering ye have always with you." Must this really be? Is there positively no way of attacking this evil at its root?

Now, the chief obstacle confronting this altruist who believes in the possibility of establishing on earth something more nearly approximating to the Kingdom of Heaven than does this present jungle rule of ours, is the completely false notion that to approach the problem from the religious or philosophical angle or point of view is to abandon the practical and indulge in the hopelessly impracticable and visionary.

The truth is, of course that the world is really ruled by ideas. And, ideas are basically sound or unsound. In the one case the result is harmony, in the other discord, strife, disruption.

Can it be seriously questioned that the prevailing strifes—"cold" as well as "hot"—and near-chaos, their inevitable consequences, are largely, if not wholly due to nations and individuals having imported jungle ethic into human relationships? To a failure to appreciate that while the law regarding the survival of the fittest is universally true, the way mankind must take to ensure its survival is exactly the opposite to that by which the beasts of the jungle endeavour to ensure theirs? The difference is as great and radical as that between 'pray' and 'prey.'

Jungle law is, to the strong and cunning the victory; to the victor the spoils. A natural and legitimate law for survival in the brute Kingdom, but inadequate in the human.

This is so because in the human being virtues such as pity, compassion, self-denial, self-sacrifice, devotion to truth and justice have to be evolved or developed.

The human being has to rise superior to the jungle law of "Each for himself," to renounce and transcend his animal propensities; to order his life by an altogether higher ethic.

He has to realise that for Man and Mankind the Law of Survival is not to live on each other but *for* each other; not to prey on each other but to serve each other. He is called upon to regulate his life and conduct by an entirely higher standard.

Mankind truly progresses only as it advances in this direction; in making self-denial, service and sacrifice the law of life.

To the understanding, it is perfectly, obvious that the satisfactions the life of selfishness brings are delusive; cheats.

The problem is thus seen to be a psychological one; a matter of right approach or wrong approach.

And, this is as true of local as of world-wide problems; as true of the problem confronting the Indian community of South Africa as it is of the problems confronting U.N.O.

Reduced to its simplest terms it is the old conflict between Principle and interest. There should, of course, be no such conflict. Mankind's real interests are best served by religious recognition and adherence to Principle.

Principle must be valued more than possessions. There is no other solution; no other way out.

WORLD ASSEMBLY FOR MORAL RE-ARMAMENT

1,200 people from 32 countries, including representatives of thirteen parliaments, attended a World Assembly for "the Moral Re-Armament of the nations," which concluded in Mackinac Island, Michigan, on June 13. Ten special planes from abroad and from within the United States brought many of the delegates.

At the closing session, Herr Otto Sperling, a Berlin editor, said that the world behind the Iron Curtain was not so strong as it looked. "Their real strength," he said, "is the weakness of the Western democracies."

Sperling, who edits 'Das Frei Wort," declared the news of the Mackinac Assembly is already crossing the Iron Curtain. "Moral Re-Armament will be a headache to the Kremlin," he said. He thanked the United States for not leaving the people of Berlin helpless in the worst days of the blockade. Then he called on the delegates to launch an ideological offensive against the East Berlin rally of two million youth planned for next August. "These days," he said, may be the last days of a dying civilisation, or the first days of a new one."

Among the national leaders from many countries who cabled support to the Assembly were the Prime Minister of Southern Rhodesia, Sir Godfrey Huggins, and the Hon. J. H. T. Naude, South African Minister of Posts and Telegraphs, who stated that Moral Re-Armament is "ensuring the aims of the democracies."

Coloured Voters Bill Assented

The Separate Representation of Voters Bill was signed by the Governor-General, the Hon. E. G. Jansen, on Friday last week. He signed the English copy. On June 6 the Cape Provincial Council forwarded to him a petition asking him to refuse assent to the Bill. On promulgation of the Act, the Government will be able to proceed with the establishment of a sub-department of Coloured Affairs, of which the chairman, Dr. I. D. du Plessis, has already been appointed. While the Government can proceed to place the Coloured voters on a separate roll, they will not appoint a commission for the delimitation of the Cape into four Coloured constituencies until the validity of the Act has been tested in the Appeal Court. The United Party have undertaken to have the Act tested.

DEAN PALMER LEAVES JOHANNESBURG

The Very Rev. Dean Palmer

AFTER years as Dean of Johannesburg, the Very Rev. Dean William A. Palmer will leave for Cape Town this month to work in the diocese of that city in August. In a letter to the 'Parishioner,' Dean Palmer writes that he leaves St. Mary's and Johannesburg with deep regret, brightened with wonderful memories. A good deal has been accomplished by the joint efforts of all, but there was no drudgery. "Love and gratitude go out to you all," he adds. "For myself, I shall take away with me the thoughts of your wonderful understanding, your loyalty, your co-operation, your forgiveness, and when I think of St. Mary's in the days to come, I do not think it will be irreverent to link up those memories with the words of Our Lord, 'And your joy no man taketh from you.'"

Preaching in St Mary's Cathedral Johannesburg at a Special St. George's Day Service, the Dean said:

"Not for years, have I known, such a gloom over a town like this, when we think of this session in Parliament.

There has ceased to be a simple political problem. There is now a moral issue in the presence of a decedent re-action.

In many of the speeches there is nothing new. Their spirit is that of Germany fifty years ago.

It is the discredited doctrine of power, divorced from a sense of moral responsibility.

This is the doctrine which today is causing so much suffering in the world, and threatening European civilization with ruin.

So the solemn constitution of a country is looked upon as the mere pacific agreement of a pening moment; or a mere Will O' the Wisp that no one is obliged to follow.

The mentality of the "Scrap of paper is back again."

Nietzsle was honest. He did not think of a special brand of Christianity to suit his own political purpose. Christianity did not suit this purpose, so he dismissed it as "the accumulated rubbish of the centuries."

NOTES

Cape University Students Support Non-Segregation

A MEETING of students of Capetown University last week decided by 572 votes to 436 to maintain academic "non-segregation." The motion proposed by the chairman of the S.R.C., Mr. Z. de Beer, said the students of the Capetown University affirmed their belief in and support of their existing system, which put into practice "a practical and far seeing liberalistic tendency." The motion said that the students would strongly support the principle of "academic non-segregation," which they considered permanent and desirable. The students would do everything in their power to oppose any attempt from within or without the university to disturb the status quo.

How we wish the same would be the case in all the South African universities. Natal is unfortunately very backward in this respect and one cannot understand why it cannot follow the good example set by the Witwatersrand and the Capetown Universities.

Cabinet Ministers Utterances Abroad

The Minister of Agriculture, Mr. le Roux, on his arrival last week at Melbourne, to attend the Australian Jubilee celebrations, said:

Dr. Malan's Government was determined to lead South Africa out of the British Commonwealth and create a wholly independent republic "at the opportune time." He said the Government did not contemplate an immediate break-away, as current world problems made such a move impracticable. "The final decision on secession will be made by the people. If the people wish to have the Union of South Africa as a republic, it will be so," he said. The Nationalist Government desired above all else to retain the dominance of the White races. "This dominancy is threatened—we are outnumbered four to one—and unless we take action, we cannot preserve it." The Government had legislated to give the Coloured people separate representation in Parliament, he said.

If this is not antagonising the non-White races and setting their backs up we fail to see what is.

Mr. Louw Say The Same Thing

A promise that the H.N.P. would lead South Africa into a sovereign independent republic in the fullest sense of the word, with no outside ties whatever, was given by the Minister of Economic Affairs, Mr. Eric Louw, at a "stryding" gathering in the Johannesburg City Hall last week.

Negotiations With India And Pakistan

Mr. D. E. Mitchell (U.P., Natal South Coast) asked the Minister of the Interior, in the House of Assembly, how far negotiations had progressed with the Governments of India and Pakistan and what the Minister intended to do about amendments to the Group Areas Act to which he had referred at the United Nations. On that occasion he had said that he was prepared to amend this legislation if it would lead to agreement with India and Pakistan.

Replying to Mr. Mitchell, the Minister, Dr. T. E. Donges said that

> if an agreement was reached with India and Pakistan, steps would be taken to bring the Group Areas Act into line with any such agreement if necessary.

We thought the negotiations with the Indian and the Pakistan Governments had, for all practical purposes, come to an end, since the Union Government refused to suspend the Group Areas Bill until the results of the round table conference, proposed to be held at the time, had been reached. From the Minister's reply it would appear however that the negotiations with the Governments concerned are still continuing. The public would have been interested to know the nature of those negotiations. If the Government really wished to consider and to respect the wishes of the Governments and the people concerned the correct procedure would have been to give them an opportunity to discuss the Bill before it was passed, which it did not do. The above question and answer at this stage seem, therefore, to be redundant.

Mr. S. L. Singh Refused Permission To Visit Lourenco Marques

Mr. S. L. Singh has been refused a permit to travel as manager with the first official Indian soccer team to Lourenco Marques. Last year when the South African Indian Football Association applied to the Minister of Interior for a passport to allow Mr. Singh to fly to Lourenco Marques to finalise tour arrangements, the application was refused. When the Association asked the Minister to hold an inquiry at Durban to clarify the matter, no such action had been taken. On Monday the Minister of the Interior sent the Association a letter reiterating his refusal. The rest of the visiting team, and several supporters, made application for passports, and they were granted. Mr. Singh has conducted tours for 30 years. The team left last Tuesday unaccompanied by the manager.

The Nationalist Government's action is more eloquent than their words. It does not require the aid of the English Press to broadcast it.

Union Bound By S.A. Act Procedure

"The Statute of Westminster has nothing to do with the entrenched clauses of South Africa Act, and until the Act is repealed Parliament is bound to accept the procedure laid down," said Professor E. A. Walker, Professor of Imperial and Naval History at Cambridge University and a former professor at the University of Capetown. Addressing the Institute of Citizenship, Professor Walker declared: "A lot has been said recently about how the Act of Union was thrust upon us, but that is not true. The Act of Union was a work by South Africans for South Africans. It is the Act under which this Parliament functions. The National Convention was started entirely by South Africans, presided over by South Africans and passed freely without any outside interference. I hope the referee in this case will be the Appellate Division."

Kenya White Settlers' Anxiety

Three days of political discussions in Nairobi by a delegate conference of the European Electors' Union, which has branches throughout the colony, have resulted in approval being given to the sending of a fact-finding committee on a tour to "listen and digest" ideas for Kenya's political future and the place Europeans should have in it, says the Nairobi correspondent of the 'Sunday Times.' The committee's chairman is Sir Alfred Vincent. Among its members are Air Marshal Charles Medhurst, Lord Francis Scott, uncle of Sir Charles Medhurst, Lord Francis Scott uncle of the Duchess of Gloucester, and Sir Bertram Glancy. The committee's task is to report back to the settlers' Legislature members in order that some concrete formula can be put before the country in time for discussion at the all races round table conference in 1953. This was proposed on condition that the present basis of representation is not disturbed until the country has had an opportunity to examine its constitutional difficulties. During the visit of the British Colonial Secretary, the main issue was whether the Europeans' claims to have representation on the unofficial side of the Legislature equal to that of all other races added together should be maintained. Now there is widespread doubt as to whether settlers will be able to maintain this "parity" much longer against African and Asian opposition and the unsympathetic Colonial Office. Therefore the main task before the Colony now is to find an acceptable alternative. The conference also emphasised that there must be a determined effort to double and redouble the numbers of White settlers both on the land and in commerce and industry. It was further unanimously agreed that there must be an equally determined opposition to immigration from Asia, especially India, which today was adding gravely to East African problems and prevented the African peoples from making progress in skilled employment.

A Tea Party was given last Sunday at their home in Currie Road, by Mr. and Mrs. P. B. Singh to meet their son-in-law and daughter, Mr. and Mrs. K. Hariram Singh, who have returned from Great Britain.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

SUPPRESSION OF COMMUNISM BILL

MINISTER OF JUSTICE ATTACKS 'MERCURY'

IN his reply to the third reading debate on the Suppression of Communism Bill in the Senate last week the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, referred to an article by "Onlooker" which appeared in 'The Natal Mercury' on June 9.

He said the statement by "Onlooker" that the Bill could be interpreted in such a way that all liberty of the individual and of the Press will be destroyed, for under its provisions any criticism which the Minister considers to be encouraging Communism is a punishable offence was untrue.

"It was a deliberate misrepresentation by a so-called responsible newspaper," he said.

The Minister said that the offence of propagating Communism only became punishable if the person or newspaper concerned were taken to Court. The Bill itself made no provision for punishment.

'Mercury's' Reply

Section 8 of Act 44 of 1950 (Suppression of Communism) states:

"If the Governor-General is satisfied that any periodical or other publication—

(a) professes, by its name or otherwise, to be a publication for propagating the principles or promoting the spread of Communism; or

(b) is published or disseminated by or under the direction or guidance of an organisation which has been declared an unlawful organisation by or under section two, or was published or disseminated by or under the direction or guidance of any such organisation immediately prior to the date upon which it became an unlawful organisation; or

(c) serves mainly as a means for expressing views propagated by any such organisation, or did so serve immediately prior to the said date; or

(d) serves mainly as an means for expressing views or conveying information, the publication of which is calculated to further the achievement of any of the objects of Communism, he may, without notice to any person concerned, by proclamation in the "Gazette" prohibit the printing, publication or dissemination of such periodical publication or the dissemination of such other publication; and the Governor-General may in like manner withdraw any such proclamation.

Section 5 of the Suppression of Communism Amendment Bill reads:

"Section 6 of the principal Act is hereby amended by the substitution in paragraphs (c) and (d) for the word 'mainly' of the words 'inter alia.'"

As was explained in a leading article in 'The Natal Mercury' on May 31 the effect of this change is both radical and far-reaching. It was conceivable, said the 'Mercury,' that the substitution of the words "inter alia" might result in a newspaper innocently printing a speech by Stalin being arbitrarily closed down under this section as now amended.

Significant

It is significant that the Minister of Justice speaking in the House of Assembly on May 29 justified this amendment on the grounds that under the principal Act it was possible to ban only publications which "mainly" served to propagate Communism. The substitution of the words "inter alia" meant that if a newspaper of 20 columns used 19 of those columns for ordinary news and the 20th to propagate Communism, then he would have the power to suppress it.

On June 7 Sir de Villiers Graaff, M.P., pointed out in the House of Assembly that under this amendment a newspaper which merely reported an illegal strike might be closed down.

It is true that the principal Act lays it down that a person who has been declared a Communist or a newspaper which has been suspended in terms of Section 6 must be brought before the Courts which alone have the right to impose penalties ranging from one to 10 years' imprisonment or to a fine not exceeding £200.

This was perfectly well understood by the author of the article. In present circumstances, however, the Minister can hardly deny that the mere naming of a person as a Communist or the prohibition of the publication of a newspaper—measures which can be enforced without prior application to the Courts—are in themselves most serious forms of punishment.

So far as a newspaper is concerned it is hard to imagine any heavier penalty than its suspension from publication.

In any event it is difficult to follow the logic of the Minister's criticism of the passage in question. If the purpose of the principal Act and the amending Bill is not to make "Communism a punishable offence," what is the objective of these enactments?

FIRST VICTIMS OF COMMUNISM ACT ARE INDIANS

DURBAN police have been conducting an intensive check during recent weeks on Indian trade unions. The interrogations were instituted under the Suppression of Communism Act, and it is understood that most of the questionings took place at factories during working hours.

The secretary of the S.A. Tin Workers Union (Durban Branch), Mr. S. V. Reddy, has written to the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, protesting strongly against the Durban C.I.D.'s action and requesting that they be directed "not to interfere with the normal working of registered trade unions in Durban and cease forthwith their campaign of intimidation and interrogation."

The letter, copies of which have been sent to the Leader of the opposition, Mr. J. G. N. Strauss, and other M.Ps., goes on to say: "Your assurances in the House of Assembly recently that your Department will not interfere with registered trade unions will not allay our fears if such activities of the C.I.D. in Durban are allowed to continue."

Mr. Reddy told "The Natal Mercury": "To my knowledge four members of my executive committee were interrogated. They were asked whether they were members of the Communist Party or whether they had Communist sympathies. Two of them were told by the C.I.D. that their names were on its list as members of the Communist Party. This was denied by the men in question."

It is understood that members (all Indians) of four other unions have been interrogated—Natal Furniture Workers Union, Natal Food and Canning Workers Union, Sugar Industry Employees Union and Natal Box and Broom Workers Union. The 'Mercury' was informed that as far as is known no Europeans have been subjected to questioning in this way.

An official statement from the South African Police, Durban, said that "investigations have taken place among people suspected of Communistic activities, and were made primarily with a view to 'excluding' persons whose political activities were suspected. The inquiries have been made under the Suppression of Communism Act."

How Racial Zoning Will Take Place

Mr. Percy Osborn, Mayor of Durban, told the Press last Monday that race zoning under the Group Areas Act would mean that some Indian areas might become European and that some European areas might become Indian. Mr. Osborn said that people thought that race zoning meant some of them would be forced to sell properties and leave their homes. It was not how he visualised race zoning would be brought into effect. "What should happen is something like this: Suppose a certain area now occupied by Europeans falls into an Indian zone. The first thing to do is to see to it that the Europeans concerned have somewhere else to go. We must provide them with areas possessing amenities as good as they enjoy now, or better. We must assist those people who desire to build new houses or buy houses. At the same time those who wish to sell—and people are always selling—will, of course, do so. Indians will be the purchasers. They will not, however, be allowed to move into the area right away. We do not want a lot of Europeans and Indians living higgledy-piggledy next door to each other over a long period. Occupation will therefore remain European until the majority of the properties in one marginal part of the area have been bought by Indians. It may take 20 years or more to change the whole area bit by bit in this way."

BANTU AUTHORITIES BILL

THE South African Institute of Race Relations has issued the following Press statement of the Bantu Authorities Bill which has just been passed by the Senate:

So far as the Institute is aware, at no time have the African people been consulted about this Bill. The Institute considers that any such proposals should have been discussed with the people who are affected and it wishes to emphasize that should this Bill be enacted and applied, no change should be brought about without the very greatest degree of consultation with the people concerned and their agreement. The Institute regrets that a Bill of this importance was not published in time for discussion and comment by interested persons and bodies.

The basis of this Bill is the chief or headman and the tribe. The tribal council, from which the other authorities proposed are to be formed, may be appointed or selected. The Institute considers that provision should be made for an elective basis for the tribal authority.

Experience has shown that chiefs and headmen are usually backward and conservative people who are anxious to preserve their customary rights and authority. They have often shown great ineptitude and tribesmen have often expressed dissatisfaction with the existing administration of chiefs and councillors. In such circumstances it will be difficult to bring into the administration enlightened Africans unless there is an elective basis,—which may make some allowance for the hereditary principle,—for the tribal authority.

The Institute considers that while in some areas it is possible to retain for some time a tribal pattern for local government, there are other areas where progress can only be obtained through the development of local councils. The Institute has always looked on an extension of general and local councils as the next stage in the growth of African local government for it considers that the impact of Western economy and culture will inevitably disrupt what remains of tribal life completely.

The Institute notes that provision is made in the Bill for the elimination of local and general councils. It deplores the possibility of this and considers that existing general councils should not be abolished except by a resolution of both Houses of Parliament.

The emphasis which the Bill places on the tribe will tend to exacerbate tribal feeling and jealousy. While local patriotism and pride is desirable for the proper development of the local government, this could be secured more profitably through the development of the local council system. This latter is more calculated to contain a cross-section of the people than are the proposed tribal authorities.

The relationship of the authorities to administrative officers is not clear. Will they be independent of the Native Commissioners?

The Institute considers that the abolition of the Native Representative Council breaks an undertaking which was made at the time of the 1936 Representation of Natives Act, when the Cape Native Franchise was abolished. The conferences proposed in the Bill are no substitute for the Natives Representative Council. The past history of such conferences shows that they are no more likely than the Natives Representative Council to be acceptable to the government of the day. The Institute wishes to emphasize that the need will soon become apparent for a national central body for opinion.

Finally the Institute wishes to emphasize that the system envisaged in the Bill is for local government only and that it can be no substitute for the political representation of the African people.

U.S. DEALS A BLOW TO HUMAN FREEDOM

PEARL BUCK BANNED FROM ADDRESSING STUDENTS

PEARL BUCK, the American novelist and Nobel and Pulitzer Prize winner, has been debarred from addressing coloured students of Cardozo High School because district officials were not satisfied her name had been "cleared" of allegations made by the Un-American Activities Committee.

A message she sent to the students' speech day was not used for fear "embarrassment might result."

In this message, Pearl Buck said she had looked forward to the occasion of her speech as an opportunity for considering afresh the great ideals of their country, in order that they might share towards preserving them in a threatening world.

She continued: "That I am forbidden to be with you only makes the ideals of democracy the more valuable, the more important. Ideals can be easily lost and in such strange and unexpected ways. If anyone had told me a week ago that I could not stand before you tonight I would not have believed it.

"That it has happened to you and to me makes me realise as never before that as long as the enemies of human freedom rule anywhere in the world, their evil influence creeps in everywhere.

"It is true indeed, and we must never forget it, that when other people lose their freedom, though they seem far from us, yet our freedom, too is endangered.

"The first World War was called 'a war to end all wars' and 'a war for democracy' and yet its influence was to destroy to a certain degree freedom everywhere . . . .

"In strange ways and for different reasons human freedom is lost and as we watch the process wherever it takes place, we who are still free must resolve with fresh courage to keep human freedom live, and first of all in our beloved country, in order that from here it may spread to a beleaguered world.

"This courage may cost us much. The time may come, if we are not brave enough at the beginning, when it may cost everything. . . .

"Race prejudice is not the only prejudice in our land. Within one group there is prejudice.

"We must not allow it in ourselves for any reason whatsoever, for to the degree we allow it, we deny human freedom. We must root out of ourselves the denial of freedom before we can fight for freedom in the world.

"Only with a pure love for humanity, only with the respect for the human individual can the struggle for human freedom be won!"

Miss Buck told the students not to be discouraged by what had happened, as there were millions of people in America who believed in their ideals and practised them.

Such people would be warned by what had happened to them and, although only a small incident in itself, news of it had already gone abroad.

—'Peace News.'

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

HIS MANY-FACETED PERSONALITY

INDIA'S Prime Minister, Pandit Jawaharlal Nehru, the idol of India's teeming millions is Asia's leading statesman. Born of aristocratic Kashmiri parentage, as a young man Nehru entered wholeheartedly into the struggle for his country's freedom. Mahatma Gandhi, whom he looked upon as a father, greatly influenced his life which became India's by dedication. The fiery Nehru learnt the lessons of patience, tolerance and non-violence from his master. Today, he is a valiant defender of the world's pacifists.

Endowed with a highly-strung and sensitive nature, the cares of office and his multifarious preoccupations must inevitably strain his nerves occasionally to breaking-point. But his restraint is admirable, and his finely chiselled features rarely show the "impatience with lesser minds" which contact with petty politics must often create. He has his serious moods, of course, but the pleasant smile and kind word are never long absent.

One cannot speak of the enjoyment of hobbies in connection with Nehru who very rarely has time for relaxation. Swimming, riding and aquaplaning he would like to indulge in oftener, the latter when he can get the opportunity to visit his beloved Kashmir. His travels afford him an occasional breakaway from work and he has several mementoes of his journeys. He is particularly fascinated by quaint foreign costumes and will sometimes don the Chinese gown presented to him by Madame Chiang Kai-shek, and a Tsziki (Tashkistan-Russia) robe which he received at the Asian Relations Conference in 1947.

True to the Gandhian tradition, the Premier's mode of living is simple to the point of austerity. A far cry this from his early youth when as the son of the "princely" Motilal Nehru he lived a leisured existence as a student at Cambridge, ate his Dur dinners and loved extensively—he speaks French fluently. He could not then foresee the high and onerous destiny to which he was to be called.

The Premier's day begins. The luxury of oversleeping may be permitted to lesser mortals but Pandit Nehru rarely allows himself latitude in this respect. Timed by his combination alarm wrist watch, he rises early. After the performance of Yogic asanas and a bath, he is ready for breakfast. This meal (at 7-30 a.m. normally and at 8-30 in winter) he usually takes with his family. His grandsons give him a joyous welcome and he is greeted affectionately by his daughter, Indira. Though Nehru is a lover of good food and a connoisseur of excellent cooking, his breakfast is simple, almost frugal. Fruits, eggs, toast and butter constitute the usual menu, washed down by several cups of coffee. The Prime Minister is anxious to tackle the day's work and his breakfast is finished with despatch. The "Miss-A-Meal" movement has found staunch adherents in his household which regularly makes this contribution to the solution of food shortage problem in the country.

Playtime with the boys. Pandit ji is an affectionate grandfather; whenever he can snatch moments from a crowded and busy day he may be seen playing with his grandsons, Rajiv and Sanjay, in the back garden of his home at York Road, New Delhi. In spite of his years, he is remarkably active and thinks nothing of carrying of the boys "pick-a back" round the lawns or swinging them round-a feat which would tax the physical ability of many men half his age. He brings understanding and sympathy to his relations with his grandsons, being perennially young in heart, and receives from them adoring hero worship in return.

Nehru's only child, attractive Indira Gandhi, is his chatelaine and hostess. His household is effectively ruled by her, and her charm and tact not so buffers between the Prime Minister and the petty irritations of entertaining.

Indira was educated in England, and to her are dedicated Letters to Indira written by her father when he was still struggling to secure his country's independence. She had been her father's constant companion during his recent successful tours in the U.S.A. and Canada as well as in South East Asia. When she is in residence in New Delhi her children claim most of her attention. She goes through their lessons with them, plays with them and supervises very carefully their diet and hours of sleep. Her artistic sensibilities are manifested in her choice of sari colours and materials and in her unique coiffure.

Her husband, Mr. Feroze Gandhi, is the Managing Director of a daily newspaper in Lucknow and can only be with his family when he attends Parliamentary sessions in New Delhi.

The intimate glimpses of the Prime Minister seen in these photographs, reveal the thinker and administrator at work in his private study. It is here that Pandit Nehru pores over difficult problems of state, receives numerous ministers, diplomats, personal friends, and listens to the grievances of the common man. Here, too, he prepares and gives the finishing touches to his speeches and broadcasts to the nation, digests

Shri Nehru at play with his grandsons

In deep thought

correspondence and articles, and maybe jots down notes for a new book. He studies the daily papers carefully for world news, Indian events abroad, criticisms of the Government and plans press conferences.

Nehru's working day begins usually at 9 a.m. when, before he leaves for the Secretariat, he interviews those who have priority audience with him. Among them are refugees whose pitiable condition awakes the Premier's sympathy and ready help. Clothes, food and money are distributed to the needy petitioners and only then does Nehru leave his residence.

Work, for Nehru, means several crowded hours of concentration and rapid decision. Important files are gone through minutely, visitors are listened to attentively. It is a nerve-racking job being the head of a Government, and the lunch hour comes as a welcome intermission. Guests at luncheon give him the opportunity for relaxing and friendly conversation. Sometimes, but very seldom, Nehru indulges in an afternoon siesta.

The evening brings no "let-up" from official engagements. There are heaps of invitations to various parties, dinners and receptions which the Prime Minister must attend. Nehru, the quintessence of politeness, dislikes giving offence, and hardly ever refuses an invitation.

At breakfast

The end of the day's work only comes when he returns to York Road—and to a good night's rest.

When he is away from the capital, the day's routine becomes even more crowded and breathless: in addition to the daily correspondence from Headquarters which brooks no delay in despatch, there are the hundred and one encroachments connected with his special visit or mission. This is usually a round-the-clock programme adjusted with meticulous nicety so that every item on his itinerary is allowed due allegiance. The Premier's visit to Indonesia, though it gave him much-needed relaxation in the way of change of scene and friendly atmosphere, must, nevertheless, have been a strain on his nervous energy. The Congress session at Nasik was an occasion in which he drew on his abundant resources of tactful compromise to secure calm and peace. He must have returned to Delhi with a sense of successful accomplishment. But it cannot be denied that the fulfilment of the vast responsibilities which he shoulders as head of the Government leave him a very tired man indeed.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

LIVER COMPLAINTS

HOW many people realize that their bodies manufacture soap and glycerine? Yet this is a fact. The liver makes bile and in ordinary health this bile is poured into the digestive tract where it combines with facts and oils to make, among others things, soap and glycerine, which help to keep the bowels in order and to aid digestion.

The liver is one of the biggest organs in the body and one of the most important. It has many jobs to do. One is to make store glycogen, which is produced from the sugar, sweets and starchy foods that we eat. Another job is to sort out the waste-products from the blood and pass them on to the kidneys for throwing out of the body. The liver also helps in the making of new blood. And still another job it has to do is to break up poisons that are taken into our bodies through our food and drink, or to store these poisons and keep them out of circulation. All in all, the poor old liver is one of the hardworked parts of the body and all too often the most abused.

Among rich people who have nothing better to do than pander to their grossest appetites and tickle their palates, there is a famous dish called "pate de foie gras," which is a pie made of fat goose livers. They make a big loss of this stuff, but the livers that are used to make it are really diseased. What happens is that a poor goose is kept closed up in a tiny cage, in which it can barely move, where it is then forcibly fed several times a day. This treatment causes the liver to grow extremely big and fat. Then the goose is killed and its liver is used to make the above-mentioned dish. No wonder that people who like that sort of so called delicacy usually end up with all kinds of illnesses! Such livers are diseased.

I have referred to these goose-livers to show the chief causes of liver trouble. Remember, the poor goose is closely confined so that it cannot take exercise; and it is made of over-eating. Lack of exercise and over-eating are two of the greatest causes of liver trouble. The greatest remedy and preventive of liver trouble is therefore, to be sure to have a sensible regimen of proper exercise and proper diet.

A good brisk walk of not less than two miles every day is the cheapest and finest liver tonic in the world. Ten minutes treading and rowing exercises night and morning in addition will massage and stimulate and cleanse the liver as Nature meant it to be. Then, as to diet, there is nothing like plenty of fresh raw vegetables such as finely grated carrot, beetroot, radish and turnip, finely shredded cabbage. Plenty of fresh fruit is also good. Meat, sweets, chocolate, too much cheese, too much fat, dry beans, dry peas, chillies curry, curry, coli, white bread, cake and eggs, all put a big strain on the liver. Liquor of any kind is, of course, very bad. Everybody knows how pot-bellied beer-drinkers become. This is the result of the liver getting greatly enlarged from trying to cope with the alcohol and other ingredients of intoxicating drink.

Fortunes are made by the manufacturers and purveyors of "liver salts" and liver pills and other medicines to shake up livers that have become sluggish from congestion and overwork. But these substances do not really do much good. In fact, they can do a great deal of harm in the long run. Nature Cure practitioners have many herbal and homoeopathic preparations that are infinitely better.

Among these are *Chelidonium majus* and *Carduus marianus*, preparations made from the herbs Celandine and St. Mary's thistle. The one is best for liver trouble extending vertically on the right side; the other for horizontal trouble where the left lobe of the liver is also affected. Mint tea is very good. And whoever can get dandelion leaves, or chicory leaves to add to salads, will at the same time be taking an excellent liver tonic. Endive and lettuce are also very good liver aids, as are tomatoes.

Massage and manipulative treatment are very helpful in many cases—indeed, such treatment may be indispensable for restoring the health a liver that has been grossly abused. But the finest massage is that done by the patient himself—in the form of proper and sufficient exercise, including the exercise of pushing away that extra helping of rich food and drink.

THE PRICE OF PEACE

Inaugural talk in the series "Price of Peace" broadcast by the United Nations Radio on March 31.

By BENEGAL N. RAU

IT has become a commonplace in these days to say that war is not inevitable and so often has this been said that there is some danger of our falling into the opposite error of imagining that peace is a matter of course. In actual fact, peace is something that we have to work for constantly; it does not maintain itself; it has to be maintained by the efforts of all of us. And, as I have often said, just as in a time of war, no sacrifice is counted too great for victory, so in a time of peace, we should be prepared to make every effort for its preservation on honourable terms. This may be called idealism; but the realists have had their own way for a long time and do not seem too happy with the result.

Mahatma Gandhi

Most of the people whom I have had the privilege of meeting during recent months have associated India with Peace. This is natural and indeed inevitable, because India produced the great Apostle of Peace of modern times—Mahatma Gandhi; and although he died more than two years ago, he is one of those for whom there is no such thing as death. On the first of October last, some of us in New York were celebrating his birthday and on that occasion I related certain incidents of his life which might be of interest to a wider audience and which I shall therefore take the liberty of repeating here. Towards the end of August, 1947, I was on my way to Burma to help in the framing of her new Constitution and I stopped for a couple of days in Calcutta *en route*. The Mahatma was also there at the time; it was a period of general Hindu-Muslim tension, but Calcutta was comparatively quiet. So I asked the Head of Police whether the peace that reigned in the city was in any manner due to the presence of Gandhi. He replied, "Oh no—that is due to a multitude of causes—chiefly the efficiency of the police. One man cannot bring peace to a whole city." I congratulated the police and continued my journey to Rangoon. About the first week of September, I was in Calcutta on my return journey and again there was complete peace in the city. But there had been grave events during the interval. In fact, on August 31, there had been a serious disturbance, the very house in which the Mahatma was living being attacked and he himself narrowly escaping injury. Next day he started a fast—a fast unto death unless the warring communities came to their senses and promised to behave themselves. The fast lasted 73 hours; but during this period leaders of all communities—Hindu, Muslim, Christian—and all organizations, merchants, shopkeepers, workers—came to his bedside and signed a pledge that there would be no more communal trouble.

And from that day, for months on end, there was no trouble either in Calcutta or any where else in Bengal, although there was grave trouble in other parts of India. It was shortly after this dramatic change in Calcutta that I happened to be in the city on my return journey from Rangoon; and I happened to see the Head of Police again. So I asked him what he thought of the situation this time. He replied, "This time I must confess that peace has been brought by the efforts of one man and one man alone." There we see a proof of one of the articles of the Mahatma's philosophy; if the cause is just, one man with faith and determination can win through.

I sometimes wonder whether "the worth of the human person"—to quote the words of the Charter of the United Nations—is fully realised by us, or whether by constant repetition the words are coming to lose their meaning. To guard against this danger, we might recall an analogy suggested by the latest developments of science in the world of matter. The atomic bomb is the greatest explosive force that we know in the physical world today. Yet, what starts this tremendous explosion is one single neutron—an infinitesimal, invisible particle which acting as a kind of gun first sets off two other guns and then each of these two sets off two others and so on, until there is a terrific force of almost earthshaking dimensions. What is true of the physical world is also true of the moral; there also we may have vast chain-reactions radiating from a single individual. One of the lessons which we may learn from modern science, therefore, is the importance of the infinitesimally small and, by analogy, the tremendous potential worth of the individual human person and the immense value of individual freedom. If a single individual, organization, or country can set in motion the right kind of idea, it may ultimately move the whole world.

In this connection, I should like to make a brief suggestion with particular reference to the present international political scene. Whether it is Korea, China, Indo China or any other country in the Far East there is often a tendency to assume too readily that a particular regime there represents democracy and those that may be opposed to it are Communists. This is an over-simplification which might lead to serious errors of policy. An important service which individuals or organisations could render would be to arrange for a competent person or group of persons—preferably of Asia—to study the real facts in these countries and make an objective report on what they have seen. It should not be impossible to find reliable unbiased persons capable of such a task and the result would be a real—perhaps a vital—contribution to world peace.

Aggressive Impulse Can Be Canalised

The price of peace is individual effort. Each one of us has first to realise not only the futility of war, but its harmfulness to the race. The last World War ended nearly six years ago; but it seems to have created more problems than it solved and peace is still far off. And as to the effects of modern war generally, let me quote the sober verdict of a distinguished biologist, Dr. Julian Huxley, one-time Director-General of U.N.E.S.C.O. "Long-continued war in which the civil population is starved and whole countries are laid waste—that is harmful to the species. The more total war becomes, both intensively, as diverting more the energies of the population from construction to destruction, and extensively, as involving more and more countries of the globe, the more of a threat does it become to the progress of human species. It might even turn back the clock of civilization and force the world into another Dark Age." This was written before the discovery of the atomic bomb and has become even more true since. His aggressive impulses can be canalised into other outlets; his political machinery can be designed to make war less likely. These things can be done but to do them will require a great deal of hard thinking and hard work. This then is the price of peace and each of us can and must help to pay it.

I have referred to man's aggressive impulses being canalised into other outlets. The International Development Advisory Board appointed by President Truman in November last has just submitted a most thought-provoking report. Over a billion people live in the underdeveloped areas of the world; their standard of living may be gauged from the fact that their annual income per head is about one-eighteenth of that of the people of the United States; with few exceptions, they subsist on diets 20 per cent. below the minimum necessary for health and efficiency. In many regions malnutrition is chronic, with intermittent periods of actual starvation on a wholesale scale and the average life-span is less than one-half that in the United States. As the report says, hunger and ill-health cast a common shadow for most of the billion people in these areas. The underdeveloped areas of the world thus present us with an almost unlimited field of activity to which man's fighting instincts can be usefully diverted. To achieve lasting peace, security, and well-being in the world, we must join forces in a "economic" offensive to root out hunger, poverty, ignorance and disease. In one half of the world, these are the real enemies to peace; if we must have total war, let us have total war, not against our fellow men, but against these our common enemies.

NOTICE

COMMISSION OF INQUIRY INTO THE PRESS

The Commission of Inquiry into the Press desired to direct the attention of all interested persons to an advertisement in the Government Gazette of 15th June, 1951, by which persons interested who desire to make representations to, or place evidence before the Commission, are invited to do so in writing by submitting memoranda to the Commission. In the advertisement the Commission's Terms of Reference and the relevant portions of the Preamble are published for general information.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૨૫ | શુક્રવાર તા. જુન ૨૨, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. જુન ૨૨ ૧૯૫૧.

મધ્ય આફ્રીકાનું ફેડરેશન

યુનીયન જ્યારે હજી આખાં આફ્રીકાનું યુનીયન સ્થાપ વાનું સ્વપ્ન સેવી રહ્યું છે ત્યારે મધ્ય આફ્રીકા–સધર્ન અને નોધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસા લેન્ડ–નું ફેડરેશન સ્થાપવાની બહોળા પ્રમાણમાં ચર્ચા ચાલી રહી છે, જે જોઇને યુનીયનને આઘાત થશેજ. આ પગલું હાલ ના નેશનલીસ્ટ સરકારની પ્રત્યા ઘાતી નીતી, જે સઘળી બીન-ગોરી પ્રજાઓને જ નહિ પરંતુ અંગ્રેજ પણ પ્રજાને ચીંતામાં નાખી રહી છે, તેને આભારી ગણવામાં આવે તો જરાયે ખોટું નહિ ગણાય. જો કે અંગ્રેજોમાં પણ કેટલાક એવા પડેલા છે કે જેઓ ઉપ્પ નેશનલીસ્ટોના જેટલા જ પ્રત્યાઘાતી છે. એકતામાં બળ રહેલું છે એ તો નિર્વિવાદ છે, અને એ દ્રષ્ટિએ આ સુચનાને કોઇ પ્રતિકુળ દ્રષ્ટિથી આ નજર જોઇ શકે. પરંતુ મુખ્ય આધાર તેની પાછળનો હેતુ શું છે તેના પર રહ્યો છે. જો ખરાપ હેતુ હશે તો એવી એકતા લાભો પ્રાપ્ત નહી નહિ શકે. જો શુદ્ધ હેતુ હશે તો કોઇ તેને તોડી નહિ શકે. બીન-ગોરી પ્રજાઓને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, કોઇ પણ બ્રીટીશ સંસ્થાનોમાં તેઓના હાથમાં અસર પાડી શકે તેવી સત્તા રહેલી નથી. ગોરી સંસ્થા નિકો લઘુમતીમાં હોવા છતાં સત્તાનું બળ તેઓના હાથમાં રહ્યું છે. અને સામાન્ય નીતી બીન-ગોરા લોકોને દબાયેલા જ રાખવાની વર્તાતી આવેલી છે કે જેથી તેઓને ચુસી શકાય. હવે એ વખત વીતી ગયો છે કે જ્યારે બીન-ગોરાઓ પોતાને દબાયેલા રાખવામાં આવે એ સહન કરી બેસી રહે. તેઓના માં બહુ ઝડપથી જાગ્રતી આવવા લાગી છે અને સ્વમાનપ્રિય માનવીઓ તરીકેના પોતાના ન્યાયી હકોને માટે આગ્રહી બનવા લાગ્યા છે. પ્રકૃતની ગતીને પૃથ્વીપરની કોઇ પણ સત્તા રોકી શકતી નથી એ તો હવે સ્વયં-સિદ્ધ વાત છે. એ વસ્તુ જેમ વહેલી સમજવામાં આવે તેમ માનવજાતીને માટે સારૂ છે.

અમારે સખેદ કહેવું પડે છે કે, સાઉથ આફ્રીકા આત્મઘાતક નીતી અખત્યાર કરી રહ્યું છે. વીશાળ માનવજાતીના ઉપર તે બધા જ ઘાઓ પાડશે પરંતુ આખરે અન્યાય કરનારાઓને દુઃખકર્તા થઇ પડશે. ડો. મલાન ની સરકાર સાઉથ આફ્રીકામાં પ્રજાસત્તાક સ્થાપવાની વાતો કરે છે તે સાથેજ બ્રીટીશ પ્રોટેક્ટ-રેટોને તે યુનીયન સાથે જોડી દેવાની આગ્રહભરી માગણી કરી રહી છે. આફ્રીકનો,. જેઓને સૌથી વીરોધ સંબંધ રહેલો છે, તેઓની ઇચ્છાને તો ધ્યાનમાં લેવાઇજ નથી. યુનીયનની સર હદની અંદરનાજ બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની સરકારની નીતી જોતાં કોઇ પણ બહારનાને યુનીયનમાં જોડાવાનું મન તો નજ થાય. પરંતુ ડો. મલાનની સરકારને બીન-ગોરાઓની લાગણીની બીકી પડી છે. હવે તે પ્રોટેક્ટ રેટોમાં વસી રહેલા બીન-ગોરાઓ ને પીસ્તોલની અણીએ નમાવવા નો પ્રયત્ન કરી રહી. માનવ જાતીના ભલાને ખાતર એવી હાર્દીક આશા રાખવામાં આવે છે કે બ્રીટીશ સરકાર તેને નમતું નહિજ આપે.

પુર્વ આફ્રીકામાં ગોરા સંસ્થા નીકોની નીતી બહુ સારી નથી, કે જે વસ્તુ યુરોપીયન ઇલેકટર્સ યુનીયનની નયરોબીમાં મળેલી પરિષદના હેવાલપરથી સિદ્ધ થાય છે. ખાસ કરી-હીંદીઓ સામે અને સામાન્ય રીતે એશીયાવાસી ઓ સામેની તેની દુશ્મની દેખીતી છે. પરંતુ એ તો આફ્રીકનોને હીંદીઓ વીરૂદ્ધ ઉશ્કેરવાને છે, જેવું આજે સાઉથ આફ્રીકામાં બની રહ્યું છે. તેવી કપટબાજી લાંબે ગાળે પોસાશે નહિ. એ બાજી ભાગલા પાડી રાજ્ય કરવાની છે અને ભાગતા વળગતા લોકો તે બોડા પહેલા પારખી જશે.

આ સઘળી વસ્તુઓ ચર્ચાઈ રહેલો સવાલ, જે મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનનો છે, તેની સાથે અસંગત નથી અમે માનીએ છીએ કે બહુ સંગત છે. કારણ એનાં કર્તા પણ પગલાંની પાછળ નો હેતુ ભયના કારણે બીન-ગોરા ઓ સામે ગોરી પ્રજાનું બળ સંગઠીત કરવાનો હોય તો અમારા મત પ્રમાણે તે સફળ થઇ શકવાને હવે બહુ અમુક થઇ ગયું છે. એકીયા કે હીંદ ને આફ્રીકાપર નજર છે એ વાત ચર્ચન ભુલભરેલી છે. હીંદને વિષે તો અમે ખાત્રી પુર્વક એમ કહીજ શકીએ છીએ. રશીયાને આખી દુનીયાપર નજર છે એમ કદાચ અમુક પ્રમાણમાં સત્યતાથી કહી શકાય. તે પોતાની અસર બળી હીકમતથી ફેલાવી પણ રહ્યું છે. તેમાં તે સફળ થઇ રહ્યું છે તે તે દેશોના રાજકર્તાઓના પાપોને આભારી છે. બીન-ગોરા એ સત્તા નથી માગી રહ્યા પરંતુ લોકશાસનના હકો અને માનવ સ્વાતંત્ર્ય, માંગી રહ્યા છે, કે જેને માટે એ વીસમા વિશ્વયુદ્ધો લડયાં હતા. ગોરી પ્રજા અને તેનો સુધારો જો નીભાવી રાખવાનો હોય તો તેનો ઇલાજ એ નથી કે બીન-ગોરાએ સામે ગોરાઓનું બળ સંગઠીત કરવું, પરંતુ એ છે, કે પોતપોતાની સરહદોમાં વસી રહેલા સઘળા માનવીઓ પ્રત્યે ન્યાય અને અદલઇન્સાફથી વર્તવું અને તેમ કરી તેઓની શુભેચ્છા ઓ સંપાદન કરવી. સુચવાયેલાં ફેડરેશનની પાછળ જો એ હેતુ હોય તો જરૂર તે આશિર્વાદને પાત્ર ઠરશે નહિ તો તે અફળ જ નીવડશે.

નોંધ અને સમાચાર

વર્ણીય સત્તા ક્રમ પાડવ માં આવશે

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની ત્રણે વર્ણીય સત્તાઓ કેવી રીતે પાડવામાં આવશે એ બાબતમાં ડરબનના મેયર મી. પરસી ઓનઓર્ન ગયા સોમવારે અગ્ય બારી મુલાકાતમાં માહીતી આપી હતી, તેમણે કહ્યું કે તેનો અર્થ એવો થશે કે કેટલાક હાલની સત્તાઓ યુરોપીયન સત્તા બની જશે અને કેટલાક યુરોપીયન સત્તાઓ હાલની સત્તાઓ બની જશે. તેમણે કહ્યું. લોકો ધારે છે કે કેટલાકને પ્રોપર્ટીઓ વેચી દઇ પોતાના ઘરો ખાલી કરી જવાં પડશે. એ રીતે વર્ણીય સત્તાઓ પડાવામાં આવે એમ હું નથી ધારતો. આ પ્રમાણે વર્ણ સંબંધ છે: ધારો કે અમુક સત્તી જે યુરોપીયનોથી વસાયેલો છે તે હાલની સત્તામાં આવી જાય, તો પ્રથમ વસ્તુ એ થશે કે લાગતા વળગતા યુરોપીયનો ને માટે બીજે જવાની સગવડ કરવા માં આવશે. હાલ જેવાની રહ્યા છે તેવી અથવા તેના કરતાં સારી સગડો વાળી સત્તાઓ તેમને આપવા પડશે. જેઓ નવાં ઘરો બાંધવા માંગે અથવા ખરીદવા માંગે તેઓને તેમ કરવામાં મદદ આપવી પડશે તે સાથે જેઓ વેચવા આગે–અને લોકો ઘરોનાં વેચી રહ્યા છે–તેઓ બેહદ વેચશે. ગીરાઓ ખરીદવા આ બનશે. પરંતુ તેઓને તુરત તુરત એ સત્તાઓમાં ખસી જવા દેવામાં નહિ

આવે. બધા યુરોપીયનો અને દીઠી વી લાંબો વખત જેમ તેમ એક બીજા ની પડોશમાં રહે એમ અમે નથી ઇચ્છતા. એટલે મોટા ભાગની પ્રોપર્ટી હોટીઓ તરફથી ખરીદાઇ નહિ બધ લાં સુધી તેમાં યુરોપીયનોનો વસવાટ ચાલુ રહેશે.

આ રીતે ટુકડે ટુકડે આખો લત્તો બદલાતાં વીસ કે એથી વધુ વર્ષ લાગશે.

કેપ યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓ ઈલાયદાપણાની વિરૂદ્ધ

કેપટાઉનની યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થી ઓએ ગયે અઠવાડીયે ભણેલી પોતાની જ્ઞાતમાં વિદ્યાભ્યાસમાં ઈલાયદાપણું નહિ હોવાનો ઠરાવ પણ વીરૂદ્ધ ૪૩૬ મતે પસાર કર્યો હતો. પ્રમુખસ્થાનેથી મુકાયેલા ઠરાવમાં જણાવાયું હતું કે, યુનીવર્સીટીમાં વર્તી રહેલી હાલની દીપ કટિની અને ઉદાર અને બ્યવહાર વલણ ને કેપટાઉનની યુનીવર્સીટી સંપુર્ણ ટેકો આપે છે. વિદ્યાભ્યાસમાં ઈલાયદાપણું નહિ હોવું જોઇએ એ કાયમના અને ધ્યેય સિદ્ધાંતને વિદ્યાર્થીઓ માન્ય રાખે છે. એ સ્થિતિમાં બહાર પડેાંચાડવા ના કંઈ પણ પગલાંનો વિદ્યાર્થીઓ યુનીવર્સીટીની અંદર તેમજ બહાર પોતાનાથી બનતો સબળો વીરોધ કરશે.

આ વસ્તુ સ્થિતિ સાઉથ આફ્રીકાની સઘળી યુનીવર્સીટીમાં હોય તો કેવું સારૂં! પરંતુ નાટાલ એ બાબતમાં કમનસીબે પછાત રહ્યું છે. વીટવોટરસ્ રેન્ડ અને કેપટાઉનની યુનીવર્સીટીઓએ બેસાડેલા સુંદર દાખલાનું તે અનુકરણ કેમ નથી કરતી એ સમજી નથી શકાતું.

હીંદ પાકીસ્તાન સાથે મસલતો

યુનાઇટેડ પાર્ટીના નાટાલ સાઉથ કોરટના સભ્ય મી. ડી. ઇ. મીચલે ધારાસભામાં મુકાયેલી પ્રધાનને પુછ્યું હતું કે હીંદ અને પાકીસ્તાન સરકારો સાથેની મસલતો કેટલે સુધી પહોંચી છે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટમાં સુધારા કરવાનું યુનાઇટેડ નેશન્સમાં જે સુચન કર્યું હતું તેના સંબંધમાં પ્રધાન શું કરવા ઇચ્છે છે. એ વખતે તેમણે કહ્યું હતું કે હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથે સમજુતી પર આવી શકાય તો એ કાયદામાં ફેરફાર કરવા પોતે તૈયાર હતા. જવાબમાં મુકેલી પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ટેંગીસે કહ્યું કે, હીંદ અને પાકીસ્તાન સાથે સમજુતી થશે તો, જરૂર જણાશે તો ગ્રુપ એરીયાઝ એકટમાં એ સમજુતી મુજબ ફેર ફાર કરવામાં આવશે.

અમે માન્યું હતું કે, રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ જે એ વખતે મળવાની વાત ચાલી રહી હતી, તેના પરિણામો આવતાં સુધી ગ્રુપ એરીયાઝ બીલને મોકૂફ રાખવાની યુનીયન સરકારે ના પાડવા બાદ હીંદ અને પાકીસ્તાનની સરકારો સાથેની મસલતોનો અંત આવ્યો હતો.

પરંતુ પ્રધાનના જવાબ ઉપરથી સમજાય છે કે લાગતી વળગતી સરકારો સાથે મસલતો હજુ ચાલુ છે. જો તેમ હોય તો તે પણ જનતની છે એ લોકો જાણવાને ખુશી થશે, જો સરકાર લાગતી વળગતી સરકારો અને પ્રજાની ઇચ્છાઓને ધ્યાનમાં લેવા અને તેને માન આપવાજ ઇચ્છતી હોત તો તેણે બીલ પાસ કર્યા પહેલાંજ અટકી કરવાની તેઓને તક આપી હોત. કે જે તેણે નહોતું કર્યું. આ જોતાં ઉપલો સવાલ અને જવાબ આ દાંડલે હવે અર્થ વગરના જણાય છે.

સાઉથ આફ્રીકો એકટ પર ચુંબેશ

સાઉથ આફ્રીકા એકટ ઉપર આજે યુનાઇટેડ પાર્ટી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી વચ્ચે જબરી ચુંબેશ ચાલી રહી છે. નેશનલીસ્ટ સરકાર કહે છે કે સાઉથ આફ્રીકા એકટ બ્રીટીશ સરકારના હાથ થી થયો છે અને તેથી તેને તે માન આપવા તયાર નથી. અને પાર્લામેન્ટને તેમાં હાવે તેમ ફેરફાર કરવાનો હક છે. વસ્તુ સ્થિતિ એ છે કે તેની અમુક સિદ્ધાંતની કલમો છે કે જે "એન્ટ્રેન્ચ્ડ કલોઝીઝ" કહેવામ છે તે માં પાર્લામેન્ટના બન્ને ગ્રહોની સંયુકત સભાની બેતૃતીયાંશ બહુમતી વગર ફેર ફાર કરી નહિ શકાય એવું એ કાયદા માં સ્થાપિત થયું છે. નેશનલીસ્ટ સરકાર એ માન્ય રાખવા તયાર નથી અને તેથી તેણે તેનો ભંગ કરી કલોઝોનો મતાધિકાર છીનવી લેનારૂં બીલ સાધા રણ બહુમતીથી પાસ કરવાનું પગલું લીધું છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તેનો સખ્ત વીરોધ કર્યો અને તેના પર હવે અપીલેટ કોર્ટનો ચુકાદો માંગવામાં આવશે યુનાઇટેડ પાર્ટીને કલોઝોનો મતાધિકાર છીનવી લેવાનું બીલ રદ્દ બહુમતીથી પાસ કરવાનું પગલું લીધું છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તેનો સખ્ત વીરોધ કર્યો અને તેના પર હવે અપીલેટ કોર્ટનો ચુકાદો માંગવામાં આવશે યુનાઇટેડ પાર્ટીને કલોઝોનો મતાધિકાર છીનવી લેવાનું બીલ રદ્દ બહુમતીથી પાસ કરવાનું પગલું લીધું છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તેનો સખ્ત વીરોધ કર્યો અને તેના પર હવે અપીલેટ કોર્ટનો ચુકાદો માંગવામાં આવશે યુનાઇટેડ પાર્ટીને કલોઝોનો મતાધિકાર છીનવી લેનારૂં બીલ સાધા રણ

સામ્યવાદ નાબુદ કરનારૂં બીલ

'મરકયુરી' સામે ન્યાય મંત્રીએ કરેલો પ્રહાર

સામ્યવાદ નાબુદ કરનારાં સમ્મેલન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલના ગયે અઠવાડીયે સેનેટમાં ચીન્ન વાંચન પરની ચર્ચાનો જવાબ આપતાં ન્યાય મંત્રી મી. સી. આર. સ્વાર્ટે 'નાટાલ મરકયુરી'ના "ઓનલુકર"ના લેખ તરફ ધ્યાન ખેચ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે, તેમાં ઓનલુકરે જણાવ્યું હતું કે બીલ જેનો અર્થ એવો કરી શકાય કે જેથી બ્રીટીશ અને અખબારી સ્વાતંત્યનો સર્વથા નાશ થાય, કેમકે તેના વિધાનો ની ઇએ કોઇ પણ રીતે, જો સામ્યવાદ ને ઉત્તેજન આપનારી પ્રધાનને લાગે, તે સજાને પાત્ર ગણાશે. પ્રધાને કહ્યું કે આ વસ્તુ બેાટી છે. કહેવાતા જવાબદાર અખબારે જાણી કરીને બેાટો અર્થ કરેલો છે તેમણે કહ્યું સામ્યવાદ ના પ્રચારનો ગુનો સજાને પાત્ર ત્યારે જ ઠરે છે જો લાગતી વળગતી વ્યકિત કે અખબારને કેાર્ટે ઘટ જવાબમાં આવે. બીલમાં સજાને લગતે કશું વિધાન નથી.

'મરકયુરી'નો જવાબ

'નાટાલ મરકયુરી'એ તેનો નીચે પ્રમાણે જવાબ આપ્યો છેઃ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટની કલમ ૬ માં જણાવ્યું છે કે જો ગવરનર-જનરલને સંતેાષ થાય કે, કોઈ પણ પત્ર કે પ્રકાશન

(અ) પેાતાના નામથી કે કોઇ પણ બીજી રીતે સામ્યવાદના સિદ્ધાંતોનો અથવા સામ્યવાદ ફેલાવવાનો પ્રચાર કરનારૂં છે એવું સમજાય, અથવા

(બ) કલમ ૨ ની રૂએ કોઇ પણ જેર કાયદે જાહેર થએલી સંસ્થાની દોર વણી નીચે પ્રસિદ્ધ થતું હેાય અથવા ફેલાવાતું હેાય, અથવા એ સંસ્થા જેર કાયદે ઠરી તેની પહેલાં તુરતમાંજ એવી કોઇ પણ સંસ્થાની દોરવણી નીચે ચાલેલું હેાય; અથવા

(ક) એવી સંસ્થા તરફથી પ્રચાર કરવામાં આવતા વીચારો દર્શાવવાના અથવા અમેરો આપવાના એક મુખ્ય સાધન તરીકે કામ કરી રહી હેાય, જેની પ્રસિદ્ધિ સામ્યવાદના હેતુઓમાંના કોઇ ની સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવાનો હેાય, તો પ્રધાન લાગતા વળગતા કોઇ પણ માણસને જાણ કર્યા વિના ગેઝેટમાં જાહેરાતથી તેવા કોઈ પણ પત્રની છપાણથી કે પ્રસિદ્ધિ પર બંધી મુકી શકશે અને એવી કોઇ પણ જાહેરાત ગવરનર-જનરલ પાછી પણ ખેંચી લઇ શકશે.

કોમ્યુનીઝમ સપ્રેશન-એમેન્ડમેન્ટ બીલની કલમ પાંચ નીચે પ્રમાણે છેઃ

મુળ કાયદાની કલમ ૬ પારિગ્રાફ (સી) અને (ડી) માં "ગેઝેટમાં" (મુખ્ય ત્રે) શબ્દને બદલે "ઇન્ટર ઍલીઆ" (ઉપરાંત) શબ્દ દાખલ કરી સુધારવામાં આવે છે.

'નાટાલ મરકયુરી'ના તા. ૨૧ મેના અગ્રલેખમાં સમજાવવામાં આવ્યું હતું તેમ આ સુધારાની અસર ઘણી જહેાળી થાય છે. કોઇ પણ અખબારે રેાજીને કરેલું જાણ્યું નિર્દોષતાથી છાપેલું હેાય તો આ સુધારેલી કલમથી તે અખબાર ને આપખુદીથી બંધ કરી દઇ શકાશે.

એ અર્થસૂચક છે કે, ગે તા. ૨૬ મીએ ધારાસભામાં બેાલતાં ન્યાય મંત્રીએ આ સુધારાનું વાજબીપણું એ આધારે વાજબી ઠરાવ્યું હતું કે મુળ કાયદાથી એવાં જ પ્રકાશનો પર પ્રતિ બંધ મુકી શકાતો હતો કે જે "મુખ્ય રીતે કરી" સામ્યવાદનો પ્રચાર કરતાં હેાય. તેના બદલામાં હવે થએલા સુધારાથી કોઇ અખબારે વીસ કટારો માંની ઓનલુકર બીજા અખરેામાં રેાકેલી હેાય પરંતુ માત્ર વીસમી કટાર નો ઉપયેાગ સામ્યવાદના પ્રચાર માટે કરેલેા હેાય તો એ અખબારને ઢાબી રેવાની પ્રધાનને સત્તા રહે.

જુન તા. ૭ મીના સર ડીવીલીયર્સ માક્ર એમ. પી. એ ધારાસભામાં જણા વ્યું હતું કે આ સુધારાની રૂએ કોઇ અખબારે ગેરકાયદે પાડવામાં આવેલી હડતાળનો હેવાલ માત્ર છાપેલો હેાય તો તે બંધ કરી શકાય.

એ ખરૂં છે કે મુળ કાયદો એવું જણાવે છે કે, જો માણસ સામ્યવાદી જાહેર થયો હેાય અથવા જો અખબાર ને કલમ ૬ ની રૂએ બેાકર કરવામાં આવ્યું હેાય તેને કોર્ટ સમક્ષ હાજર કરવું જોઇએ અને દસ વર્ષ સુધીની કેદની સજા અથવા ચકમાં વધુ પા. ૨૦૦ સુધીનો દંડ કરવાની સજા કરવાનું કેવળ તેનાજ હાથમાં છે.

લેખ લખનારે આ વસ્તુ બરોબર સમજેલી હતી પરંતુ હાલના સંજોગેા માં પ્રધાનથી આગેજ એ ધ્યકારી શકાશે કે, એક માણસને સામ્યવાદી તરીકે જાહેર કરવેા અથવા કોઇ અખ બારની પ્રસિદ્ધ અટકાવવી, કે જે વસ્તુ કોર્ટને અરજી કર્યા વિના કરી શકાય છે, એ ગંભીરમાં ગંભીર સજા લેખાય.

એક અખબારને લાગે વળગે જે તેટલે દરજજે તેની પ્રસિદ્ધિ બંધ કરવી એ કરતાં કોઇ વધારે સખ્ત સજા અનુમાનથી મુશ્કેલ છે.

બેહદે પ્રધાનની દીકા સમજી નહિ શકાય તેવી છે કેમકે મુળ કાયદાનેા અને સુધારેલા કાયદાનેા હેતુ એ સામ્ય વાદને સજાને પાત્ર ગુનેા ઠરાવવાનેા ન હેાય તેા એ કાયદાઓનેા હેતુ બીજો શું છે?

કોમ્યુનીઝમ બીલના પ્રથમ ભોગ હિંદીઓ

મધ્ય ડમણામાં ડરબનની પેાલીસ જુદાં જુદાં રવાનિા ટ્રેડ યુનીયનેા ના હોદ્દા સભ્યેાની બહેાળી તપાસ ચલાવી રહી છે. સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુ-નીઝમ એકટની રૂએ તેઓને પુછપુરછ કરવામાં આવી રહી છે. ઘણી ખરી તપાસ કામના વખતમાં કારખાનાઓ માં થઈ રહી છે.

સા. આ. ટીન વર્કર્સ યુનીયન (ડરબન બ્રાંચ) ના સેક્રેટરી મી. એચ. પી. રેડીએ ન્યાય મંત્રી મી. સી આર. સ્વાર્ટને ડરબનના સી. આઈ. ડી.નાં પગલાં સામે વિરોધ દર્શાવનારેા કાગળ લખ્યેા છે અને રજીસ્ટર થએલાં ટ્રેડ યુનીયનેાના નીયમસરના કાર્યમાં દખલગીરી નહિ કરવાની અને સેાકોને ધમકીઓ બતાવવાનું પ્રચારકાર્ય બંધ કરવાની સુચના આપવા વિનંતિ કરી છે. આ કાગળ, જેની નકલો ઓ-પોઝીશનના લીડર મી. જે. જી. એન. સ્ટ્રાડોમ અને અન્ય એમ. પી. ઓ પર મેાકલવામાં આવી છે તેમાં જણાવ્યું છે કેઃ ધારાસભામાં આપે કુંક મુદતપર એવી ખાત્રી આપી હતી કે રજીસ્ટર થએલાં ટ્રેડ યુનીયનેામાં આપનું ખાતું દખલગીરી નહિ કરે. પરંતુ સી. આઈ. ડી. તરફથી જે આવી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રહેશે તો અમારે એ બાબ દુર નહિ થાય.

મી. રેડીએ 'નાટાલ મરકયુરીને જણાવ્યું હતું કે મારી જાણ મુજબ મારી એકઝેકયુટીવ કમીટીના ચાર સભ્યેાને સવારેા પુછવામાં આવ્યા હતા. તેઓને પુછવામાં આવ્યું હતું કે તેઓ કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના સભ્યેા હતા કે નહિ અથવા કોમ્યુનીસ્ટોની તેઓને સહાનુભુતી હતી કે નહિ. એને બે આઇ ડી. તરફથી કહેવામાં આવ્યું હતું કે તેઓના નામ તેના લીસ્ટમાં કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના સભ્યેા તરીકે હતાં. ઉકત સભ્યોએ તેનો ઇન્કાર કર્યો હતો.

આ ઉપરાંત નાટાલ કારનીચર વર્કર્સ યુનીયન, નાટાલ કુક અને કેનીંગ વર્કર્સ યુનીયન, સુગર ઇન્ડસ્ટ્રી એમ્પ્લોઇઝ યુનીયન અને નાટાલ બેાકસ એન્ડ ડ્રમ વર્કર્સ યુનીયનના સભ્યેાને પ્રશ્નો પુછાયા હતા. સઘળા પણ હીંદીઓજ હતા. કોઇ પણ પુરોપીયનેાને પ્રશ્નો પુછાયા હેાવાનું જાણમાં આવેલું નથી.

ડરબનની સાઉથ આફ્રીકન પેાલીસે સત્તાવાર નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે કોમ્યુનીસ્ટ પ્રવૃત્તિઓનેા કેમનાપર વહેમ સેવેા હેાય તેવા માણસેાની તપાસ કરવામાં આવેલી છે. આ તપાસ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટની રૂએ કરવામાં આવી છે.

અમેરીકામાં માનવ સ્વાતંત્ર્યપર પ્રહાર

પક્ષ બદલને ગુનાપણ કરવાની બનાઈ

અમેરીકાનાં પ્રખ્યાત નવલ કથાકાર અને નોબલ પ્રાઇઝ મેળવનાર પક્ષ બદલને ફુંક મુકલપર ફારડોકો. હાલ સ્ટુડના રંગભરી વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ ભાષણ કરવાની મનાઇ થઇ હતી કારણ કે સ્ટુડના અધિકારીઓને ખાત્રી નહેાતી કે બ્લેક-અમેરીકન એકટીવીટીજ કમીટીએ તેમને વીષે કરેલી ફરિયાદો માંથી તે મુકત થયાં હેાય. એટલે કે અમેરીકાની વીરૂદ્ધ કંઈક પ્રવૃત્તિ કરવાનેા તેમના પર આરેાપ મુકાયેા હતેા.

ભાષણને દિવસે પક્ષ બદલે વિદ્યાર્થી ઓપર જાદુવાલેાગ સદેશેા ગેાકલ્યેા હતેા જેનેા અનિષ્ટ પરિણામ આપવાની બ્લીકયા ઉપયેાગ કરવામાં આવ્યેા નથી. 'પીસ ન્યુઝ'માં તે પ્રસિદ્ધ થયેા છે. તેમાં પક્ષ બદલે જણાવ્યું છે કે, મેં આશા રાખી હતી કે આપણા દેશના મહાન આદર્શોનેા ફરિ વીચાર કરવાની આપણને તક મળશે કે જેથી દુનીયા પર આજે જોખમ પ્રભુત્વ રહ્યું છે તેમાં એ આદર્શોને ટકાવી રાખવા આપણે બનતું કરી શકીએ. મને તમારી સાથે વફાની બંધી કરનારૂં પગલું લોકશાસનના એ આદર્શોને વધારે અગત્યના અને કીમતી બનાવે નારૂં છે. આદર્શો એટલા સહેલાઇથી ગુમાવી દઇ શકાય છે અને વિચિત્ર અને અણધારી રીતે ગુમાવી દેવાય છે. મને કોઇએ એક અઠવાડીયાં પહેલાં કહ્યું હેાત કે મારાથી તમારી સમક્ષ ભાષણ નહિ કરી શકાય તેા તે મારા માનવામાં આવ્યું નહિ હેાત.

જે બન્યું છે તે પરથી કહી નહિ હતી તેવી મને ખાત્રી થઇ છે કે, જ્યાં સુધી માનવ સ્વાતંત્યના શત્રુઓ દુનીયા માં કયાંય પણ રાજ્ય કરતાં હશે, ત્યાં સુધી તેની અનિષ્ટ અસરો સર્વત્ર પ્રસરશે.

એ ખરૂં છે, અને આપણે કહી ચુકયું નહિ જોઇએ કે, બીજા લેાકો જ્યારે પેાતાનું સ્વાતંત્ય ગુમાવે છે ત્યારે અત્રે તેઓ આપણાથી દુર હેાય તેા પણ આપણું પેાતાનું સ્વાતંત્ય પણ જોખમ માં આવી પડે છે.

પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ યુદ્ધોનેા અંત લાવ નાર્ા અને લેાકશાસન માટેનું યુદ્ધ હેાવા નું જાહેરાતમાં આવ્યું હતું તેમ છતાં તેની અસર અમુક અંશે સ્વાતંત્યનેા

સર્વત્ર નાશ કરનારી થઈ છે.

વિચિત્ર રીતે અને જિન્ને કારણોને લઈ એ માનવ સ્વાતંત્ર્ય જતું રહ્યું છે અને જ્યાં જ્યાં એ વસ્તુ બની રહેલી જોઈએ છીએ ત્યાં આપણે જોઈએ છીએ સ્વાતંત્ર્ય ભોગવી રહ્યા છીએ તેઓએ માનવ સ્વાતંત્ર્ય જીવંત રાખવા હિંમત થી ઠરાવ કરવો જોઈએ. અને મોથી પ્રથમ આપણા પોતાના જ દેશમાં તેમ કરવું જોઈએ કે જેથી ત્યાંથી દુનીયાના અન્ય દેશોમાં તેનો ફેલાવો થાય.

એ હિંમતની કીંમત કદાચ ભારે આપવી પડશે. આપણામાં હિંમત ન હોય તો એવો પણ વખત આવે કે જ્યારે આપણે સર્વસ્વ ગુમાવવું પડે.

જાતીય દ્વેષ એ એકજ દ્વેષ આપણા દેશમાં નથી. એકજ વર્ગમાં પણ દ્વેષ વર્તી રહ્યો છે. આપણે તેને કોમ પણ કારણે સ્થાન આપવું નહિ જોઇએ. કેમકે જેટલા પ્રમાણમાં તેને સ્થાન આપીયું તેટલા પ્રમાણમાં માનવ સ્વાતંત્ર્ય આપણે ધક્કારીએ છીએ. દુનીયાની સ્વતંત્રતાને માટે આપણે લડીએ તે પહેલાં આપણા પોતા માંથી તેના ધક્કારને. આપણે જડ મુળ થી ઉખેડી કાઢવો જોઇએ.

"બધા માનવ પ્રેમયોજ્ય વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યની લડત જીતી શકાશે."

પર્લ બ્રો જે બન્યું તેથી વિદ્યાર્થીઓને નાહીંમત નહિ થવા કહ્યું કેમકે "અમે રીક્ષામાં લાખો લોકો છે કે જેઓ આપણા આદર્શોને સેવે છે અને અમલ માં મુકી રહ્યા છે."

"તેઓ આ બનાવથી ધડો લેશે આ બનાવ જો કે નઠારો છે પરંતુ તેના બદલ દુનીયામાં પ્રસરી ગયા છે."

સંખ્યાબળ વિ. આત્મબળ

આ દેશમાં આપણા હકો માટેની લડતમાં આત્મબળ કરતાં સંખ્યા બળ ઉપર વધારે ભાર મુકવામાં આવે છે. સંખ્યાબળ વિના આપણે સફળ નહિ થઇએ એવી આપણામાં નિરાશા આવી ગઇ છે. એવે વખતે એ બાબત માં મહાત્મા ગાંધીજી શું કહી ગયા છે એ મનનીય હોઇ અમે તેમનાં "ધર્મ-મંથન" પુસ્તકમાંથી નીચેનું લખાણ વાચકોના લાભાર્થે આપીએ છીએ:

"એક વિદ્યાર્થી લખે છે:

"ઘટલીક વખત આપ એવા કારણો અથવા માત્ર કાલ્પનિક ઉત્તરો આપો છો કે તેથી મન ક્ષણિક નિરાકરણ મેળવે છે. પણ વ્યવહાર વખતે એ કોયડા એમ ને એમ અણ ઉકેલ્યાજ રહે છે. આપ તો કહી દો, "સંખ્યા બળ ઉપર તો બીજ મુકે," આવા વાક્યથી મન ને જરા સમાધાન મળે પણ વ્યવહાર વખતે એ બધું નકામું.

આપ આત્મ બળ ઉપરજ હવોજ કિતાબો લખીયાનું કહો તે કંઇ વિશ્વસનીય લાગે ખરું? રેડીયો ખાતામાં પણ હજી અહ્રા નથી એવા વિદ્યાર્થીઓને આપ આત્મ બળ ઉપર રહેવાનું કહો અથવા આત્મબળનો ઉપદેશ આપો એ 'પત્થર ઉપર પાણી' જેવું આપને નથી લાગતું?"

મારી ઇચ્છા છે કે જ્યારે આત્મબળ ની વાત કરું ત્યારે પત્થર ઉપર પાણી નથી રેડતો. કદાચ એવું થતું હોય તોયે 'હોરદીએ છેદાય છે પણ ફાલ્યા પહાણ.' વળી પત્થર ઉપર પણ જોકજ જગ્યામાં પાણી ટપકે તો તેમાં છિદ્ર પડે છે. જે પત્થર ઉપર પાણીનું ઘોધ ચાલે છે તે છેવટે રજ રજ થઇ જાય છે. કેમકે એ એનું કામજ તે અનુભવ સિદ્ધ છે, ને તેથી વ્યવહાર છે, જે વ્યવહારમાં નજર ઊતરે તે શાસ્ત્રીય નથી, એ કેવળ શાબ્દિક પ્રયોગ છે.

* * *

આધુનીક કેળવણીનું વલણ આત્માને ભુલાવવાનું હોવાથી આપણને આત્મ બળની વાત નિરસ લાગે છે, ને રોજ ચુરા થઇ જતા શરીરબળની ઉપર નજર રહે છે. આ મંદતાની પરાકાષ્ટા છે, પણ મને ધીરજ છે, કેમકે મારી વાત ઉપર મને વિશ્વાસ છે. મારો વીશ્વાસ મારા અને મારા સાથીઓના અનુભવ ઉપર રચાયેલો છે. પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી જે ઇચ્છે તે તટસ્થ રીતે પ્રયોગ કરે તો આ વાક્યનો પ્રામણિક અનુભવ થઇ શકે:

૧. કેવળ સંખ્યાબળની કશી કીંમત નથી.

૨. આત્મબળ વિનાનું બહિર્મુખ બળ ક્ષણિક અને નિરર્થક છે.

આ બે વસ્તુ સાચી હોય તો પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી આત્મબળને ઓળખવાને પ્રેરાવા જોઇએ.

કાશ્મીરપર શ્રી. નેહરૂ

ન્યુ દીલ્હી તા. ૪ થીજે બીનસરમાં બાબુ કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, "કાશ્મીરના સવાલ પર, કહેવાયું છે તેમ, લવાદ કરનાર હીંદ આવશે તો હીંદ સરકાર તેનું સન્માન કરશે અને પોતાનું દ્રષ્ટિબીંદુ પૂરેપુરું સમજાવશે પરંતુ સીકયોરીટી કાઉન્સીલતો ઠરાવ જે તેમણે સ્વિકારેલો નથી તેનો અમલ કરવામાં તે કોઇ પણ જાતનો સહકાર આપશે નહિ." વડા પ્રધાને કાશ્મીરના લોકોને ખાત્રી આપી કે "અમે તે માટ તો પણ અમે તમારી પડખે ઉભીશું." કાશ્મીર ને તેમણે એ પણ ખાત્રી આપી કે સુચવામેથી બંધારણ સભામાં હીંદ તેને મદદ કરશે, અને કહ્યું કે, એ સીકયોરીટી કાઉન્સીલના નિર્ણયોની વચ્ચે આવનારી છે એવો તેને વિષે તેમણે કહી પણ વિચાર કરેલો નથી.

સભામાં એક લાખ લોકો હાજર હતા જેઓમાં દેશ રાષ્ટ્રિય પરિષદની વાર્ષીક બેઠકમાં આવેલા ડેલીગેટો હતા.

બંધારણ સભા બરવાની દરખાસ્ત ના સંબંધમાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે એ રાજ્યની સરકાર તરફથી હીંદ સરકાર ની સંપુર્ણ સંમતીથી બરવામાં આવી રહી છે. તેમણે કહ્યું કે આ વિચાર હીંદના ભાગલા પડયા તે અગાઉનો હતો અને ભાગલા પડયા બાદ તુરતજ આકામલ નહિ થયું હોત તો તે અમલ માં મુકાયે. હોત. આ એક આંતરિક સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં કોઇ પણ બીજા દેશ કે સત્તાને આડે આપવાનો હક નથી. લોકશાસનના ધોરણે તંત્ર ચલાવવાની પોતાની ઇચ્છાથી બંધારણ સભા રચવાનો વિચાર ઉદ્ભવ્યો હતો. હીંદ સરકારને તે સીકયોરીટી કાઉન્સીલના નિર્ણયોને આડે આવતો હતો એમ કહી લાગું નથી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે રાજ્યમાં શાંતી રચવાય અને લોકશાસનના સિદ્ધાંતપર રચાયેલી સંસ્થાઓ રચવાય એ તો સીકયોરીટી કાઉન્સીલની દ્રષ્ટિએ બોધું હોય તો યુનાયટેડ નેશન્સની નીતી શું છે અને યુનાયટેડ નેશન્સની રીતીને તે અનુસરનારી કઇ રીતે કહી શકાય એ સમજવામાં આવતું નથી. આથી બંધારણ સભા ની જરૂરી તૈયારીઓ ચાલુ રહેશે. રાજ્યના ભવિષ્યના આ અગત્યના સવાલનો વિચાર કરવામાં મહત્વની વસ્તુ એ યાદ રાખવાની છે કે રાજ્ય ના લોકોની શું ઇચ્છાઓ છે? સવાલ નો કંઈ પણ ઉકેલ લાવતાં તેની અસર શું થવાની છે એ પણ વિચારવું જોઇએ. ઉકેલ લાવવા જતાં સ્થિતિ કદાચ કે તે કરતાં પણ વધારે ભયંકર જગા સંભવ રહે. સવાલ માત્ર રાજ્ય ની ચાળીસ લાખની પ્રજાનોજ નથી પરંતુ હીંદ અને પાકીસ્તાનના ભાવિ નો છે અને ખોટી રીતે ઉકેલ લાવવા જતાં ઘણા ગંભીર પરિણામો આવી પડશે.

શ્રી નેહરૂએ કહ્યું કે, દરમ્યાનમાં પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રીએ કાશ્મીર માં બંધારણ સભા રચાવવા સામે વિરોધ કરનારો કાગળ લખ્યો તેનો વિચાર કરવા સીકયોરીટી કાઉન્સીલે નોટીસ આપ્યા વિના અચાનકજ સભા બોલાવી હતી અને તેમાં, પાકીસ્તાનને તેવો વાંધો ઉઠાવવાનો જરાયે હક નહોતો. તેમ છતાં જ્યારે અમે પાકિસ્તાન સામે યુદ્ધની ચઢાઇ ઉશ્કેરણી કરવાના આરોપો મુકયા હતા ત્યારે સીકયોરીટી કાઉન્સીલને સભા બોલાવવાની અગત્ય નહિ જણાઇ એ કે તે બોલાવવાની તેની પ્રથમ ફરજ હતી.

રાજ્યના કેટલાક ભાગોમાં વિરોધી તત્વો હજુ પણ હસ્તિ ધરતી રહ્યાં છે છતાં હીંદે જણાવ્યું હતું કે હીંદ સામે જ્યાં સુધી આક્રમણ કરવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી તે લશ્કરી પગલું નહિ લે. દરમીયાનમાં પાકીસ્તાનમાં તો હીંદ સામે જેહાદનો પ્રચાર જોસ બેર ચાલી રહ્યો છે. હીંદ સરકારે આની સામે સીકયોરીટી કાઉન્સીલનું ધ્યાન ખેંચેલું હોવા છતાં તેણે કશું નથી કર્યું જ્યારે બંધારણ સભાના મકસદ માટે તે સરકારને

કબો આપવા લાગી છે. આવી તદ્દન પક્ષપાતી નીતી સમજી શકાતી નથી. સવાલના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે જેમાં લાખો લોકોનું ભાવિ સમાયેલું છે અને આખા હીંદને લાગુ પડનારો સવાલ છે તેમાં હીંદ સરકાર સવાદ સ્વિકારવાની નથી. ન્યાયી અને શાંતી ભર્યું સમાધાન લાવવાને મીત્રભાવે વચ્ચે પડવામાં આવતું હોય તો હીંદ તેમાં પડવાની ખુશી દર્શાવે છે પરંતુ આ સવાદમાં તો હીંદ સરકારની પ્રતિષ્ઠા ઓનો સવાલ રહેલો છે જે તે તોડવા તૈયાર નથી. અત્યાર સુધી વચ્ચે પડવામાં આવ્યું તેથી પણ કશો ફાયદો થયો નથી. વચ્ચે પડનારાઓ પોતેજ સંગત નથી રહ્યા અને ખુણ મુદ્દાઓને પડતા મુકી બાજ વસ્તુઓને દાખલ કરી સમાધાન લાવવાનો તેઓ પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. જેથી તેઓ નિષ્ફળ નીવડ્યા છે. પાકીસ્તાનની નફરતી ને બહારના દેશોએ ઉતેજન આપેલું છે અને તેથીજ શાંતીભરેલું સમાધાન લાવવામાં મુશ્કેલીઓ આવેલી છે.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે હીંદે પ્રથમથી જ જણાવેલું છે કે કાશ્મીરના લોકોએ પોતાનું ભાવિ બહારની દખલગીરી વિના પોતાની મતેજ નક્કી કરવાનું છે. કાશ્મીરમાં હીંદનું સરકાર બંધારણ સર રચવામાં આવેલી રાજ્યની સત્તાના આમંત્રણથી તેના કહેવાથી જ્યારે દાખલ થયું હતું. જે કારણસર તે ત્યાં દાખલ થયું છે તે કારણસર તેની જરૂર ન હોય તો, અથવા તો, કાશ્મીર ની પ્રજા એમ કહે કે તેને તેની જરૂર નથી તો, એક ક્ષણ પણ તે ત્યાં રહેશે નહિ. પરંતુ જ્યાં સુધી જોખમ રહેલું છે અને પ્રજા પોતેજ માગે છે ત્યાં સુધી તે રહેશે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકલીબીન)

[૪૯ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકલીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રાસંગીક કરીએ લીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. એકલીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

લીવરની તકલીફ

ઘણા લોકો જાણતા હશે કે તેઓના શરીરમાં સાકર અને ગ્લીસરીન બને છે. લીવરમાં કાર્બ બને છે અને તંદુરસ્ત માણસનામાં આ કાર્બ પાચનેન્દ્રિયમાં જમા છે જ્યાં તે ચરબી અને તેલની સાથે બળી જાય બીજી વસ્તુઓ ઉપરાંત સાકર અને ગ્લીસરીન બનાવે છે અને તે શરીરને બરાબર કામ કરતી રાખે છે.

લીવર એ શરીરની અંદરની મોટા માં મોટી ગ્રન્થિ છે અને કોથી અગત્ય ની છે. તેને ઘણા કામો-કરવાના હોય છે. એક કામ ઝોઝફોરાઇન નામનો પદાર્થ સંગ્રહવાનું હોય છે, જે આંખ, મીજાગ્રંથો અને સ્નાયુ વાળા પદાર્થો આપણે ખાઇએ છીએ તેમાંથી બને છે. બીજું કામ લોહીમાં થી કચરો જુદો પાડવાનું અને તેને કીડનીમાં પહોંચાડવાનું હોય છે જ્યાંથી તે શરીરની બહાર નીકળી જાય છે.

આ સિવાય લીવર નવું લોહી પણ બનાવે છે. અને એ કરતાંયે વધારે આપણે ખાતા હોઇએ અને પીતા હોઇએ તેમાં જે ઝેરો આપણા શરીર માં દાખલ કરીએ લીએ તેનો તે નાશ કરે છે અથવા તો તેને શરીરમાં ફેલાતાં અટકાવી તેનો સંગ્રહ કરી રાખે છે.

આ રીતે લીવરને ખુબ મજુરી કરવી છે પડે છે અને તેનો સૌથી વધારે દુરપયોગ કરવામાં આવે છે.

માંસ'તો, જેઓ સ્વાદ બહુ કરતા હોય છે, તેઓ-માંસાહારીઓ-ગ્રુસના લીવરની પાઇ ખાય છે. તે એક પકવાન ગણાય છે. પરંતુ તેમાં જે લીવરોનો ઉપયોગ થાય છે તે રોગીષ્ટ હોય છે. બીચારાં ગ્રુસને એક નહાના પાંજરામાં પુરી રાખવામાં આવે છે, જેમાં તેનાથી હરીફરી પણ શકાતું નથી. પછી તેને તેમાં પરાણે ખુબ ખવડાવવામાં આવે છે, જેથી તેનું લીવર ખુબ મોટું અને જાડું થાય છે. તે પછી ગ્રુસને મારી તેના લીવરનું પકવાન બનાવવામાં આવે છે. જે લોકોને આવું "પકવાન" ગમતું હોય છે તેઓને સાધારણ રીતે અનેક જાત ના રોગો થાય છે. તેઓના લીવર રોગીષ્ટ થયાં હોય છે.

આ ગ્રુસના લીવરનો દાખલો લીવર ના રોગોનાં મુખ્ય કારણો બતાવવાને ટાંકયો છે. યાદ રાખવાનું એ છે કે ગ્રુસને તે હરીફરી નહિ શકે તેવી રીતે સોંધા રાખવામાં આવે છે અને ખુબ ખવડાવવામાં આવે છે. એટલે કસરત ને અભાવ અને અકરાંતીયાપણું એ લીવરના રોગના મુખ્ય કારણો છે એટલે લીવરના રોગનો ઇલાજ એ છે કે પુષ્કળ કસરત કરવી અને પ્રમાણ સર ખોરાક લેવો.

રોજ બે માણસ જોરથી ચાલવું એ સારામાં સારી અને સસ્તામાં સસ્તી કસરત છે. એ ઉપરાંત સવાર 'સાંજ હોકીમાં દડેસાં મારતાં હોઇએ તેની રીતે શરીરને બધું વાળવાની દસ મીનીટની કસરતથી લીવર સાફ થાય છે અને સ્વસ્થ બને છે.

ખોરાકમાં પુષ્કળ તાજાં કાચાં ઝીણાં સમારેલાં શાક, જેવાં કે ગાજર, બીટરૂટ, મુળા અને ટરનીપ, ઝીણી સમારેલી કોબી અને પુષ્કળ તાજાં ફળ ખાઇ શકાય. માંસ, મીજાઇઓ, ચોકલેટ, સ્વીટસ, વધારે પડતું ચીઝ, વધારે પડતાં કઠોળ, મરચાં, મસાલા, મેંદાની રોટલી કે સફેદ રોટી, કેક, ઇંડાં એ સઘળાં લીવરને નુકસાનકારક છે. કોઇ પણ જાતનો દારૂ તો બીલ્કુલ ખરાબ છે. બીયર પીનારાઓનાં પેટ ખુબ વધી ગયાં હોય છે એ સર્વ સામાન્ય વાત છે.

આ સઘળી વસ્તુઓ પચાવી નહિ શકવાથી લીવર વધી જાય છે.

પછી લીવર સેલ્ટસ, લીવર પીલ્સ વિગેરેથી લીવરની દવાઓ બનાવનારા ઓની ગીમ્મીકોથી ભરાય છે અને તેના થી ફાયદો કશો થતો નથી. પરંતુ મોટે ગજે નુકસાન થાય છે. કુદરતી ઉપચારો કરનારાઓ પાસે તેની વનસ્પતીની અને હોમીયોપથીની દવા ઓ હોય છે જે વધારે સારી હોય છે. જેમાંની Oxalidonium Majus અને Carduus Marianus, Celandine અને St Mary's Thistle સારી ગણાય છે. કોદીના ની ચા પણ સારી ગણાય છે. અને જો dandilion ના અથવા Chicory ના પાતરાં મળી શકે તો તે સેલેડમાં નાખવા સારાં છે. Endive અને લેટીસના પાતરાં અને ટમાટાં પણ લીવરને માટે ઘણા સારાં છે.

બગડી ગયેલ લીવરને માટે માલીશ ઘણું ઉપયોગી છે. પરંતુ સારામાં સારું માલીશ જાતે પુષ્કળ કસરત કરવી એ છે અને બારે ખોરાક અને પીણા બહુ નહિ લેવાં એ છે.

હીંદના દુષ્કાળપર રાજકુમારી અમૃતકોર

ભારત સરકારના આરોગ્ય પ્રધાન રાજકુમારી અમૃતકોરે બી. બી. સી. રેડીયોપરથી એક વાર્તાલાપ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, "હીંદમાં હજારો લોકો દુષ્કાળથી મરણ પામ્યા છે એવું દુનીયાભરમાં ફેલાવવામાં આવ્યું છે તે સંદતર ખોટું છે." વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે "લોકોએ પોતા ઉપર આવી પડેલી આફત શાંતી અને ધીરજથી સહન કરી છે. ૧૯૪૩ ના બંગાળના દુષ્કાળની જેમ લોકો સામટેથી શહેરમાં નહાસ ભાગ કરતાં નથી. અમારે મોટી આફતનો સામનો કરવાનો છે."

બીહારના પ્રશ્ન વિશે ખુલાસો કરતાં આરોગ્ય પ્રધાને કહ્યું: "બિહારમાં હવે અનાજ પુરતું આવી ગયું છે. ચોમાસા સુધી ચાલે એટલું અનાજ જુદા જુદા ભાગોમાંથી એકઠું કરી લઇ જવામાં આવ્યું છે. ખાસ કમીટી રચાયી આ અગ્ર સેક્રેટરી જેવા અમલદારો કામ કરી રહ્યાં છે. મને ખાત્રી છે અમે આ આફતને પહોંચી વળશું. ભારતને સ્વતંત્રતા મળ્યા પછી આ પ્રથમ કસોટી હતી. જે કારણસર તે ત્યાં દાખલ થયું છે તે કારણસર તેની જરૂર ન હોય તો, અથવા તો, કાશ્મીર ની પ્રજા એમ કહે કે તેને તેની જરૂર નથી તો, એક ક્ષણ પણ તે ત્યાં રહેશે નહિ. પરંતુ જ્યાં સુધી જોખમ રહેલું છે અને પ્રજા પોતેજ માગે છે ત્યાં સુધી તે રહેશે.

અપેક્ષીત જથ્થો

"અમારા અનાજનો અપેક્ષીત જથ્થો ભાગલા પછી મોટા પ્રમાણમાં ઓછો થયો છે. ભારત સામે લાખો નિરાશ્રીતો ને ખોરાક પુરો પાડવાનો વિકટ પ્રશ્ન હતો. આ નિરાશ્રીતોમાંના ૬૦ લાખ

તો પડોશમાંનાજ છે આથી તમે સહેલાઇથી સમજી શકશો કે અમારી પાસે જે કાંઇ બચત છે તે આ બધા ને ખવડાવવાનું છે. આ સંજોગોમાં અમારા જેવા ગરીબ કંગાલ દેશને ગમે એટલું અનાજ વધારે પડતું નહીં જ થાય.''

અંતમાં તેમણે ખાની પુર્વક કહ્યું કે ભારત સરકાર પોતાની રથીતી વિશે પુર્ણ વાકેફ છે અને ગમે તે રીતે સંજોગોને પહોંચી વળવા તેને નિશ્ચય કર્યો છે. ''અંતમાં હું તમને ભારત સરકારના આરોગ્ય પ્રધાનના સંબંધે જણાવું છું કે પુરતા અને પૌષ્ટીક ખોરાક ન મળવાથી લોકોની શારીરીક તંદુરસ્તી ઉપર જે અસર થાય છે તે બીનાએ મને ગંભીર ચીંતા માં નાખ્યો છે. અનાજની બેહદ અછતને લઇને રોગચાળા ફેલાવાનો ઢગલેા ભય ઉભોથા કરી ક્લીનડાયે છે. કોલેરા, તાવો, ચીતળા, જેવા ગંભીર રોગોની સામે ઝુઝવાને અમે જરૂરી પગલાઓ જેવા વિચારી રહ્યાં છીએ.''

પોતાનું વાક્યુપ્રવચન પુર્ણ કરતાં પહેલાં આરોગ્ય પ્રધાને જણાવ્યું, ''મારી સરકાર વતી હું જે જે દેશોએ અમને અમારા આ આફતના સમયે અનાજ મોકલી મદદ કરી છે તે સર્વેનો આભાર માનું છું. ખાસ કરીને બ્રીટન નો, કે જેણે અમેરીકા, ઓસ્ટ્રેલીયા, વગેરે સ્થળોએથી અનાજ આવવા માટે વહાણોની મદદ કરી છે.''

વિવિધ વિષય

સ્વ. જમનાલાલ બજાજના માતુશ્રીનું અવસાન

જુન તા. ૬ ના 'હરિજનબંધુ'માં શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા લખે છે:

સ્વ. શ્રી. જમનાલાલજી બજાજનાં માતુશ્રી શ્રી બિરબીબાઇને વર્ધામાં સર્વે દાદીજી કહેતાં. થોડા દિવસની માંદગી ભેગી થઇ કાલે (શનિવાર ૧૧, તા. ૩૧ મી મે) સાંજે લગભગ ૯૦ વર્ષની ઉમરે તેમનો દેહ પડયો. શ્રી. જમનાલાલજીના ચરિત્રકાર શ્રી. હરિભાઉ ઉપાધ્યાય તેમને વિષે લખે છે:

''જમનાલાલજી કહેતા કે મારામાં જે નીડરતા, તેજસ્વિતા, સાહસ અને અક્કડપણું છે તે પિતાજીના સ્વભાવનો અંશ છે, અને જે ધાર્મીકતા, સ્નેહ શીલ્યતા, ઉદારતા, દયાળુતા છે તે માતાજીથી મળ્યા છે.'' (જેવાથી જમના લાલજી)

બાણીતી ગુજરાતી લાખી છે કે—

જનની જણ તો ભક્ત જણ, કાં દાતા, કાં શૂર,
નહીં તો રહેજે વાંઝણી, મા ગુમાવીશ નૂર.

શ્રી. જમનાલાલજી જેવા ભક્ત-દાતા અને શૂર ત્રણેના ગુણો ધરાવનાર પુત્ર ને જન્મ આપી દાદીજીએ આ આદેશ સાર્થક કર્યો હતો એમ કોણ પણ કહેશે. જ્યાં સુધી શરીરે કામ આપ્યું, ત્યાં સુધી પોતાનાં અંગત કામોમાં તે સ્વાવલંબી રહ્યાં. કેટલાંક વર્ષથી આંખો લગભગ ગઇ હતી, અને કાને પણ મુશ્કેલીથી સાંભળતાં પણ હાથપગ ચાલ્યા ત્યાં સુધી કલાકો સુધી કાંતતાં. તેમની ખાદીની કેટલીયે માદરો અને સાડીઓ તેમણે મિત્રો તથા સગાંઓને ભેટ કરી હશે. લંઘનનું અભિનવ પણ તેમણે પોતાની ખાદી માં જ કર્યું.

છેલ્લા મંદવાડમાં થોડી તકલીફ ભોગવી. ૪–૫ દિવસ પર હું મળવા ગયો, ત્યારે શરીરમાં થતી બળતરા અને બેચેનીથી હેરાન હતાં. મેં ઇશ્વરનું ચીંતન રાખવા કહ્યું. ત્યારે બોલ્યાં, ''સવારે ૪ થી ૭ સુધી ભજન કર્યું છે.''

જે રીતે એમને જમનાલાલજીને બાળકરાજ કુટુંબમાં દત્તક આપવા પડયા, તે કિસ્સો પણ રસિક છે. પણ આ નાની નોંધમાં તે આપવાની સાહસ ખેડું છું. શ્રી હરિભાઉના હીંદી ગ્રંથચરિત્રમાં તે વર્ણવ્યો છે.

પાકા પાનની જેમ તેમનું જીવનકાર્ય પુરૂં થયે તે ખરી પડયાં છે. તેમનું મરણ શોક કરવા જેવું નથી. પણ પાંદડાં વિનાનું ઝાડ જેમ સુનું લાગે તેમ બજાજવાડી અને ગોપુરીનાં તેમનાં રહેઠાણમાં તેમની ગેરહાજરી પરિચિતો ને ઘણા સમય સુધી લાગશે. એ ત્રણ દીકરા અને બે દીકરીઓની માતા હતાં. પણ ત્રણે દીકરાઓને એક પછી એક વળાવવા પડયા. બે દીકરીઓને એમની ખોટ ઘણી સાલશે. પણ પ્રિયનો વિયોગ એ પાંચ અનિવાર્ય દુઃખોમાંનું એક છે. તે સર્વે જ છુટકો. તેમની પોતાની દૃષ્ટિએ જોઇએ તો તેમના જીવનની યોગ્ય અને શાંત પુર્ણાહુતિ થઇ છે.

વિનોબાજીની યાત્રા

શ્રી. વિનોબા આવે કે જેઓ આજે લગભગ દોઢ માસ થયા, પગપાળા યાત્રા કરી હૈદ્રાબાદના સામ્યવાદી તોફાનોના પ્રદેશમાં જુના સાથીઓમાં ના એક છે. તેમની ઉમ્મર ૬૦ ઉપરની હોઇ અને પેદમાં અલસર હોવાને લીધે મહેનતનું કામ ન કરવાને ડાક્તરોની સલાહ હોવા છતાં તેઓ રોજના ૧૭ માઇલ ચાલી ગામડે ફરી પ્રાર્થનાઓ અને પ્રવચનો કરી આંધ્ર પ્રાંતનો ''ભૂદાન'' નો સદેશો કેલાવે છે. તેમની સાથે સ્વ. જમનાલાલ બજાજના પુત્રી શ્રીમતી મદાલસાબેન કે જેઓ એક વિદ્યાપીઠના આચાર્યના પત્ની છે તેઓ પણ છે. વિનોબાજીની સમવયસ્ક વધુ શ્રીમંતોએ પોતાના નોકરોને અથવા મજુરોને રાજ્ય અને અનાજ બન્ને આપવાનું સ્વીકાર્યું છે. આ ઉપરાંત ૬૦૦૦ એકરથી પણ વધારે જમીન ભરીબે. માટે લોકોએ મફત આપી છે. હૈદ્રાબાદના એક અખબારમાં સખત કરાઓનું તોફાન થયું હતું ૮–૧૦ ઉંચના કરા પડયા હતા. આવા તોફાનને અંતે તુર્તજ વિનોબાજી બીજે ગામ જવા નિકળ્યા હતા. લોકો એ વધ્યા વિનવ્યા છતાં શરીરમાં ૧૧૫ ડીગ્રી તાવ સાથે તેઓ બીજે મુકામે ૧૭ માઇલ ચાલી ગયા હતા. તેઓએ એક પ્રવચનમાં જણાવ્યું કે ''આપણે માનીએ છીએ એટલું લોકોનું પતન નથી થયું. સારી વાતો સાંભળવા અને સમજવા લોકો આતુર હોય છે.''

ખબરપત્રો

ઉલાગેાગ્રામેામાં લગ્ન

લોહાનીસમાજની જાણીતી પેઢી. મેસર્સ એ. ગોકળ એન્ડ કુપનીના શ્રી. મોહનલાલ અમરસીની પુત્રી શ્રીમતી કુસુમગવરીના લગ્ન ઉલાગેા ગામે વાળા શેઠ માધવજી કલ્યાણજીના પુત્ર શ્રી. રમણીકલાલ સાથે તા. ૧૭–૬–૫૧ ના ઉલાગેાગ્રામેાના વેદ મંદીરમાં થયાં હતાં. આચાર્ય પંડીત સુમન્તરાય વિદ્યાલંકારના હસ્તે કરવા માં આવ્યાં હતાં. લગ્નના જે વિધીઓ કરવામાં આવે છે તે પ્રત્યેક વિધિનો નિચે મુજબ આર્ય સમાજીઓ હતો:

આર્ય વિધિની વિશેષતા

(૧) હસ્ત મિલાપ:— આ વિધિ દ્વારા પાર્થમિક દ્રષ્ટિએ જુદા જુદા દેહોને એક બીજાના સંયુક્ત જીવનને (સમ જીવનને) તન, મન, અને આત્માના સહકાર માટે સંકલ્પ કરવામાં આવે છે. અને વધુને વર પોતાની માન્ય ગૃહિણીનું પદ આપે છે.

(૨) પવિત્ર પ્રતિજ્ઞાઓ:— આ વિધિદ્વારા વર વધુ બંને પોતાના ભાવિ જીવનમાં—આત્માની અને કાર્ય ની એકતા માટે પવિત્ર પ્રતિજ્ઞાઓ લે છે.

(૩) શિલા રોહણ:— આ વિધી માં વધુની માતા તેને શિલા ઉપર પગ મુકાવે છે અને તેને નુતન જીવન માટે તૈયાર કરી ગમે તેવા સંયોગોમાં પાષાણવત્ દ્રઢ, સ્થિર અને દ્રઢ રહેવાની બોધમય કરે છે.

(૪) પવિત્ર યજ્ઞાગ્નિ:— આ વીધિમાં શ્રી અને અક્ષતની સંયુક્ત આહુતિ પવિત્ર યજ્ઞના અગ્નિને પ્રજ્વલ્લા માં આવે છે. જેનો અર્થ થાય છે આ જીવનની વરવધુની સન્માનપુર્વક ની જાગીદારી આ વખતે માનસિક અને ભૌતીક સ્નેહીઓ બન્નેના શારીરિક, માનસીક અને આર્થીક તંદુરસ્તીવાળા દીર્ઘાયુષ્ય માટે પ્રાર્થના કરે છે.

(૫) પદ પરિક્રમણ:— આ વિધિ માં વર વધુ બન્ને પદની ચાર વખત એક બીજાને દોરતાં પ્રદક્ષિણા કરે છે અને દરેક વખતે પવિત્ર પ્રતિજ્ઞાઓ લે છે.

(૬) અને વિધિના અંતભાગે સપ્ત પદી આવે છે. જે બન્નેના સંયુક્ત જીવનની મહોર મારે છે, એમાં સાત પગલાંઓ પવિત્ર સહજીવનની પ્રગતિ સુચક ભરવામાં આવે છે જેમાં દંપતિ, ઉભયને દરેક પ્રસંગે સંપુર્ણ સહકાર આપવાની પ્રતિજ્ઞા કરે છે.

પ્રથમ પદ:— ઉભયનું તેમજ કુટુંબ નું ભરણપોષણ. દ્વિતીય પદ:— શારીરિક સ્વસ્થતા. તૃતીય પદ:— કેળવણી અને સંસ્કૃતિદ્વારા સંસ્કાર ઘડતર. ચતુર્થ પદ:— સામાન્ય સુખાકારી પંચમ પદ:— વંશ વર્ધન અને પ્રજનનની પવિત્રતા. ષષ્ટ પદ:— આરોગ્ય (સર્વ ઋતુઓનું) સપ્તપદ:— આ પદ ભરી વરવધુ આજીવન ઉભયના સાચા મિત્ર બનવાની પ્રતિજ્ઞા લે છે.

લોહાનીસમાજ ના લગ્ન

ફ્રેન્ટસ્ડોર્પના સ્વ. મણેકભાઇ રાવજીભાઇના પુત્રી બ્રામતી લક્ષ્મીબેન ના લગ્ન ઉભરાટ નિવાસી શ્રી. હરી ભાઇ લાલભાઇના પુત્ર શ્રી. છોટુભાઇ સાથે લોહાનીસમાજની ખાંધી હોલમાં તા. ૧૪–૫–૫૧ ના થયાં હતાં.

શ્રી. મકનભાઇ દાજીભાઇના જ્યેષ્ઠ પુત્ર શ્રી ચુનીલાલના લગ્ન તેજાવ નિવાસી (હા.સો. માર્કસ) સ્વ. વલ્લભ ભાઇ મોરારજીની પુત્રી ચી. સરલાબહેન સાથે તા. ૧૪–૫–૫૧ ના થયાં હતાં. તે પ્રસંગે શ્રી. મકનભાઇ દાજીભાઇ તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને રકમો ભેટ કરવામાં આવી હતી.

લગ્નલક્ષમણ

શ્રી. બાબુભાઇ રતનજીના પુત્ર ચી. કુવરજીભાઇના લગ્ન તલવડી નિવાસી શ્રી. નરશીદભાઇ રણછોડજીના પુત્રી ચી કોકી બહેન સાથે તા. ૨૧–૧–૫૧ ના શ્રી. ખાંધી હોલમાં થયા હતા. તે પ્રસંગે શ્રી. બાબુભાઇ રતનજી તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને રકમો ભેટ કરવામાં આવી હતી.

આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

પ્રેમાભાઇ ભગાભાઇ (ડેપ્યુટેશન) પા. ૧–૧–૦

તમારા દોસ્ત બિરાદરો ઉપર આ ઇદ પર

રેકોર્ડોની ઇદી મોકલો!

SHALIMAR

ઇદના અવસર માટે નવા રેકોર્ડો તમારા નામના ઇદ કાર્ડ સાથે તમારી પસંદગીની રેકોર્ડોની ઇદી તમારા દોસ્ત, બીરાદરો, સગાં, સ્નેહીઓ ઉપર મોકલાવી ઇદની ખરી ખુશી ઉજવો. તમારા દોસ્તોને તમારી એ રેકોર્ડ ભેટ ઇદના દીવસ પહેલાં પહોંચી જાય એની ખાત્રી અમે કરી લેશું. માટે કમશાન નીચેના કુપન ઉપર તમારા ઓર્ડરની રેકોર્ડોના નંબરો, નામો અને સરનામાં લખી પોસ્ટલ ઓર્ડર, ચેક કે રોકડા મોકલી આપો. જેટલી વધુ પારસલો માટે સારા કાગળ ઉપર લખી મોકલવા મહેરબાની કરવી.

રેકોર્ડો સુશોભીત રંગીન બોક્ષમાં ભેટ આલ્બમ તરીકે પેક કરવામાં આવશે.

ફીલ્મ રેકોર્ડોનો સેટ:
આલ્બમ નં. ૩

ફીલ્મ "મેલા"
ગાયેલ ગીત મીલન કે
મેરા દીલ તોડને વાલા

ફીલ્મ "અંદાજ"
કરના મોહબ્બત કરલે
દીલ તુટેના

હમ આજ કહી દીલ જો જાયે
ઘુમ ઘુમ કે નાચો

ફીલ્મ "જીવન યાત્રા"
દીલ દર્દ કા મારા
શુક્રો મેરે કાસે
કીંમત શી. ૨૫–૦
પોસ્ટેજ ૨–૦ વધુ.

ફીલ્મ રેકોર્ડોનો સેટ:
આલ્બમ નં. ૬

ફીલ્મ "શાયર"
યે દુનીયા હે
દો બીછડે હુવે દીલ

ફીલ્મ "નઝરાના"
ભગવાન તેરે રાજ મે
એક રાત મે પહલે ગમે

હાલાર હું અકેલા
કયા સોચ કે ભગાય તુમને

ફીલ્મ "મેરા ગીત"
ના કે પરદેશ પીયા
દુર હે દુર હે
કીંમત શી. ૨૫–૦ સેટ
પોસ્ટેજ ૨–૦ વધુ.

ઉર્દુ કવ્વાલી રેકોર્ડ—કીમત ફકત શી. ૭–૦

Inayetullah Kaloo

U 905 રખજે ઇલાહી લાજ—શકલ દીખાદો ખ્વાજા

Master Nisar

U 504 મસકત ના જાને — આજાદ કુના હોકર
U 903 સલામ અય કાબેરે આજમ ભાગ ૧ અને ૨

G. M. Jamal

U 906 મદીને મે — અલ્બમ અદાસે

Azeem Prem Ragi (Karachi)

YI 1027 અફસાના હે મુજે—મીટ જાયે ફેર દુસનયે

Tarabala

YI 1093 રેહમત ખુદાકી — મેહબુબે ખુદા

Sheik Chand (Poona)

YI 1109 અબ્દુલ્લાહ કે લલના જીસ વકત મોહંમદ નામ લીયા

Hanif Quawal (Calcutta)

U 910 મુસલમાન કર દીયા બહાર આલ્બમે

નવા હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો—કીમત શી. ૭–૦

Tarabala

YI 1108 હાય બલમા બે દર્દી પેહલી મુલાકાત હે

Maya Devi

H 702 દીલકા કહાની નઝર મે બીંધા તુને

Film "Hip Hip Hurray"

YI 1086 જવાની હમ મુજારે રાતે અંધેરીમે

POSTAGE ON LOOSE RECORD

Please add 1/- for First Record & there after 6d for every additional Record.

SHALIMAR RECORD CO. (Pty.) Ltd.
16 Saville Street, Durban.

Sir,

Enclosed herein Postal Order/Cheque for £.....
Please forward the following records as Eid Gift.

ઉર્દુ નંબરો

હિંદુસ્તાની નંબરો

ફિલ્મ રેકોર્ડ આલ્બમ
નંબર ૩.
નંબર ૬.

EID GIFT FORM:

M.....

.....

.....

EID GIFT TO:

M.....

.....

.....

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આશ્રમ ભજનાવલી	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(મણિબહેન ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર માગી પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સહવાસમાં		૫ ૬

જીવન પરોઢ (શ્રી. મધુરાય ગાંધીએ

શ્રીનીવાસ આશ્રમ ના ટ્રસ્ટીએ પ્રતીકાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન અનેસે આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા		૫ ૦
ધર્મવીર ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મધુરાયદાસ ગીકમજી)	૧ ૦
બાપુ-મારી-મા અને ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રોઃ (આશ્રમની બેન દીકરીઓ પર લખેલા ૩૫ પત્રોનો સંગ્રહ)		૨ ૬
બાપાની ટેળાવણી	(ગાંધીજી)	૪ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૧
,, ચોથો		૮ ૯
મોટી વિચાર રોકન	(ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક)	૨ ૬

આપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.)

ડીમાંત રૂ. ૧૫/-.

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો	(બીજીવાર)	૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબા સ્મારક અંક		૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગલ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મધુરાયદાસ ગીકમજી)	૨ ૬
અમારા ધર્મ બાપા	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

ટેળાવણીનો કીકાસ	ભા. ૫. ૪. ૩	૦
ગીતા બોધ (ગીતાજીનો સમગ્ર તાત્પર્ય ટુંકા રીતે સમજાવતી નોંધો)		૭ ૬
ગીતા પ્રવેશ (ગીતાજીના મુખ્યત્વે પ્રવેશ)		૧ ૨
ભુદ્ધ અને મહાવીર		૧ ૬
સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા (આજ અવસ્થા, પુરૂષમાં દેખાતી ક્ષતિ ઉપર પ્રકાશ પ્રકાશ અનાસક્તિ એ દોષો નિવારવા ઉ સોનો સંગ્રહ)		૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુળી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા અબ્રાહમ લીંકન	૧૫ ૦

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન ચીત્રોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૬
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેદારનાથ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
હિન્દુને પત્રો	(૧લા)	૩ ૦
ચુનનકી ચહેવાય	(ટોલ્સ્ટોય)	૫ ૦
હજારી અમારા સંસ્કૃતીનું ઝાંખી	(ભાગ ૧લા)	૩ ૦
પુત્ર અને પૃથિવ		૪ ૦
જીવતા તહેવારો	(ઇતાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના પ્રતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૩-૦
ટોલ્સ્ટોય અને ગાંધજી		૨ ૦
ઓતપ્રોત વિચારો	(ભગા કાલેલકર)	૧ ૩
ખુબ લીલા		૧ ૧
ખુબ ચરીત્ર	(૫૫)	૪ ૦
નવલ સંચયવલી		૫ ૧
ગોવીંદપટ્ટ રસીયા.	(રસીયા ગીતો બહુજ સારા)	૧૦ ૦
રોજ રસોઇઅરના ઇલાજો	(ભાગ ૧લો)	૧ ૧
હુજરત મહમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
રોઠયાત્રા	(ભગા કાલેલકર)	૧ ૬
ફરવાનું બોલ	(,, ,,)	૧ ૦
ત્રિજી ડોળા ચીત્રો		૬ ૦

ટોલ્સ્ટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના ચીમાકા	(નાટક) ૩ ૦
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
હૃદય પરીવર્તન	(નવલકથા) ૫ ૦

ચારેક બાપુની નવલકથાઓ

અમુલ્ય ભારતી	૧૧ ૬
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૧ ૦
કમલીનાથ	૫ ૬
ગંગાનાથ	૪ ૦
ચારીત્રહીન	૧૬ ૧
છબી	૩ ૬
જીવન ઝાંખી	૪ ૦
જોગણી	૩ ૬
નવીના	૬ ૦
દેવદાસ	૫ ૦
નવ વાર્તાઓ	૨ ૧
પુંજારા	૧ ૦

ઠાકોર-કૃત

પંચ ખુબ	૬ ૦
ગાલીબ અને બાર ગઝલો	૫ ૩
મહાત્મા અને બે છોકરા	૧ ૬
ઘરે આવિજે	૬ ૦
સાજની	૬ ૦
સારસ્વત	૫ ૬
ગિરજાકુમાર સભા	(ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

કુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને અતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર શેખા	૮ ૧
અમુલખ બાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
ગોકાની વાર્તા	૧ ૦
બારી બાલા	૧૩ ૦

ગોકાન ગોલ્ડમન નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
લાલ સ્ટાર રશીયનરાજ	૧૧ ૦
લાલબીંદુ નોવેલ	૫ ૦
અમૃતપુત્ર બાલા	૮ ૧
આલાદું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૫ ૦
અપસરા (આર બાયનો સેટ)	૧-૧૬-૧
અમુલી વાર્તા	૬૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
આબાદ ગોડી	૪ ૦
અમદાવાદ બાયરા	૬ ૩
ઉત્સવન નોવેલ	૭ ૦
ઉંચા આંબારેથી	૫ ૦
ઉભીનાલ	૮ ૧
બીસા ટેકા	૩ ૦
અજબ બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉપાડતી પાકી નોવેલ	૬ ૧
કોલ બધ	૧૦ ૧
કેવલાના કાકા	૬ ૦
કોલો પ્રોમ (ભાગ સંગ્રહ)	૭ ૧
કાલ ગીવાનો ગયરો	૪ ૧
કીના ચાર્લી	૭ ૧
ગોપ બીન્દુ (મનિબાબો)	૭ ૦
ઘાન્દી	૮ ૦
ચમાસમ ચાર્લી -	૭ ૦
ચાલ્સ નિર્બાધ (નવલીબ્યુ)	૭ ૬
ઝંઝાની ચુસાકુ	૬ ૦
ઠકાની ચાર્લ્સથી	૫ ૧
ડોકટર	૬ ૦
તરીયાલાલ	૬ ૦
ત્રણ બાપુ બે	૬ ૦
તલુબા (૬ણી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દેવન દેવ	૪ ૬
દરીયાઈ બહાદુર ચરીત્રો	૭ ૧
દરીયાવાટ	૬ ૧
દરીયાની વાતો	૬ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
બલીદાન	૧ ૬
બુદેલા સુબેદાર વાતો	૧૦ ૦
બ્રહ્મલાલ કીશોરો	૭ ૧
મહેસેર કાળ	૬ ૦
વિધાસરી	૮ ૧
વીરાવધુ નવલકો	૫ ૬
વેમ બધુબ	૬ ૧
શાલબ રાજા ગુલ	૭ ૧
મરૂ બુમી	૬ ૦
મણેલાલબ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
માલુસાઇનાલ કીલા	૭ ૦
લીલુ ચાબી	૧૨ ૦
મનસુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૧
રંગાવાલ ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદયી	૭ ૧
દીનાનાથ	૧૦ ૧
રેમાયનો ભોગ	૮ ૦
લાલ તમાચી	૬ ૦
લો કેસ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીચેલ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પુર્વરાગ	૭ ૬
પ્રીવીય તાપ	૫ ૦
બાડી ભાવેર	૫ ૧
બાલમારી	૧ ૧
બોરબહુની પ્રેમ કથા (નવેલ)	૮ ૧
શેઠાણજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
હમણી અફસર કે	૫ ૧
શેઠાલાલ	૧ ૬

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૧ જુન	હીંદુ ૨૦૦૭ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૭૦ રમજાન	પારસી ૧૩૨૦ જેઠે. ઇલ્લી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૨	વદ ૩	૧૧	૨૩	૬-૪૮	૫-૦૪
શની	૨૩	,, ૪	૧૩	૨૪	૬-૪૭	૫-૦
રવી	૨૪	,, ૫	૧૮	૨૫	૬-૪૬	૫-૦૬
સોમ	૨૫	,, ૬	૧૫	૨૬	૬-૪૬	૫-૦
મંગલ	૨૬	,, ૭	૧૬	૨૭	૬-૪૫	૫-૦૮
બુધ	૨૭	,, ૮	૧૭	૨૮	૬-૪૫	૫-૦૯
ગુરૂ	૨૮	,, ૯	૧૮	૨૯	૬-૪૬	૫-૧૦

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧ ૬
હિંદના ઇતિહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતિહાસ	૧ ૧

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોની ભૂગોળ	૫ ૬
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કાળની રસ કથાઓ	૨ ૬
દેશ દીપક	૨ ૦
મળ્યા બરાબર	૨ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
માદું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૨	૧ ૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" સાતમુ	૩ ૩

દેશ બેઠા ઉંચીઓ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની ૧ ૦

નુતન બેચન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બેચન તાલીમ ક્રમ

" " ચોથુ ૧–૦–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૩
" ચોથું	૧ ૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

આલબ્ બાબી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચોથી "	૧ ૬
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલો લખીએ

સેટ નં. ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતિહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/–

દેશ બાંધીની મુઠી	૧ ૬

રિસામણાંવાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

ટીસોરી પાઠાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર બારોબારના સેટનો ૧૪ ૬

ઉપયોગી પાઠો ગણિત

બાળકોને માટે રસમય પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
ઠાંસ ખોબામાં	૨ ૧
રોબરીસની સફર	૧૦ ૦
૬૬ઘાં પક્ષિઓ	૧ ૬
નાગપત્ત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર ઘડતરનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૧૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત રૂા ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત રૂા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

હાલ્લી	૫ ૧
ચીનુ	૫ ૧
આણુ	૫ ૧
બાળકોનો બાંધવ	૧
ઈન્દીરાને પત્રો (ભેટ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી ધુળ	૧ ૦
મધુરની વાતો	૧ ૦
જ્ઞાન ગોદડી	૧ ૦
ભાલેા	૫ ૧
ભલાનાની ચોપડામાં	૪ ૧

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix. Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dawaos and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.G. AND INDIA—S. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirco Manni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	8
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and His Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches, An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	1	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
ANASAKTI AND ITS OPPONENTS—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEAL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Nag Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	5
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતલાલ ચકુભાઈ ચતુરભાઈ પટેલ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરગ્રા પીની તેમજ બેકા બેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં ચમચમાટવાળું સુરતી ખુશ્ બેસ, મજબુત, ગાંઠીઆ, બદબુ, માનવા વિગેરે ફસ્ટક્લાસ તાલ બનાવીએ છીએ.

ખાસ બીજેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં ઓર્ડર એકત્ર કરવામાં ટુંક સમયમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3580.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 105.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૫
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	1	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	3	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
··IN 1903·

No 26—Vol. XLIX. FRIDAY·29TH JUNE, 1951. Registered at the G.P.O. as a News apar. PRICE1 SIX PENCE

★ ★ ★

A LEAF FROM THE LIFE OF BOOKER T. WASHINGTON

"ON July 4, 1881, a Negro who had been born in slavery opened a teachers' training school at Tuskegee, Alabama. He had lived in miserable surroundings for 25 years, and was self-taught. In his school—a cabin—he intended to train teachers for the children of his own race. They were to be scholars if possible, but above all they must be willing workers As it happened, his students had to learn all kinds of trades and skills in order to build, and then to run, their school, which later became one of the finest in the State. Their leader told them: "There is just as much to be learned that is edifying, broadening and refining in a cabbage as there is in a page of Latin." The venture succeeded, and fame came to Booker T. Washington. The President of the United States asked his advice and an eager public attended his lectures and avidly read his autobiography: "Up from Slavery." But his life remained difficult and uncertain. There were plenty of people ready to reproach him for not staying "a good Negro. Booker T. Washington always avoided useless controversies; he considered there were better ways of fighting racism. Shortly before he returned to his school to end his days, he declared: "No man, black or white, from North or South, shall drag me so low as to make me hate him."

—GEORGES FRADIER, Unesco Staff Writer.

બુકર ટી. વોશીંગટનના જીવનમાંથી એક પાનું

૧૮૮૧ ના જુલાઈની ૪ થીએ ગુલામીમાં જન્મેલા એક અમેરીકાના નીગ્રોએ ટસ્કેગી, આલાબામામાં એક શિક્ષકોને તાલીમ આપનારી ટીચર્સ ટ્રેનીંગ કોલેજ સ્થાપી. પચીસ વર્ષ સુધી તેણે દુઃખદ વાતાવરણમાં જીવન ગાળ્યું અને પોતાની જાતે શિક્ષણ પામ્યો. પોતાની શાળા, જે એક નાનીશી ઝોંપડી હતી, તેમાં પોતાની જાતીના છોકરાંઓ માટે શિક્ષકો તયાર કરવાનો ઇરાદો કર્યો. બની શકે તો તેઓને તે નિષ્ણાત કરવા માંગતો હતો, નહિ તો પણ, સ્વેચ્છાએ કામ કરે એવા કાર્યકર્તાઓ ઉત્પન્ન થાય એવી તેની ઇચ્છા હતી. સંજોગવશાત તેના વિદ્યાર્થીઓને પ્રથમ પોતાની શાળા બાંધવા અને પછી તે ચલાવવાને એકને એકથી પાઠ શીખવો પડયો હતો. અને તેમ કરતાં રાજ્યમાં એ એક સારામાં સારી શાળા બની ગઇ. તેઓના નેતાઓએ તેઓને કહ્યું: "જેટલું લેટીનના એક પાનામાંથી શીખી શકાય છે તેટલુંજ ઉન્નતી કરનારું, ચીકાસ અને સંસ્કાર પમાડનારું કોબીના છોડમાંથી શીખી શકાય છે." સાહસ સફળ થયું અને બુકર ટી. વોશીંગટન કીર્તીવંત થયો. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ના પ્રેસીડન્ટ તેની સલાહ લેવા લાગ્યો અને જાહેર પ્રજા તેના વ્યાખ્યાનોમાં આતુરતાથી હાજર થવા લાગ્યા અને તેની આત્મકથા "અપ ફ્રોમ સ્લેવરી" (ગુલામીમાંથી ઉન્નતી) રસ પુર્વક વાચવા લાગ્યા. પરંતુ તેનું જીવન કઠીન અને અચોકસ રહ્યું. ઘણા લોકો તેને "એક સારો નીગ્રો" નહિ રહેવા માટે ઠપકો દેવા લાગ્યા. બુકર ટી. વોશીંગટન કદી નકામાં વાદવિવાદમાં નહિ પડતો. જાતીભેદનો સામનો કરવાના વધારે સારા માર્ગો છે એમ તે માનતો. તેના આખરી દીવસોમાં પોતાની નીશાળમાં તે પાછો ગયો તેની ટુંક સમય પહેલાં તેણે કહ્યું હતું: "ઉત્તર કે દક્ષિણથી આવેલો, કાળો યા ગોરો, કોઇ પણ માણસ, મારું એટલું પતન તો નહિ જ કરી શકે કે હું તેને તિરસ્કારવા મંડું."

—યુનેસ્કો માટે લખનાર જ્યોર્જ ફ્રેડીયર

★ ★ ★

44" Wide
CREPON
GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET washable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
5/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

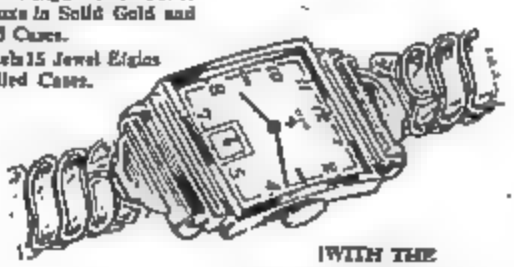
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Postem Chambers, Joppe Street, P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 2d. 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

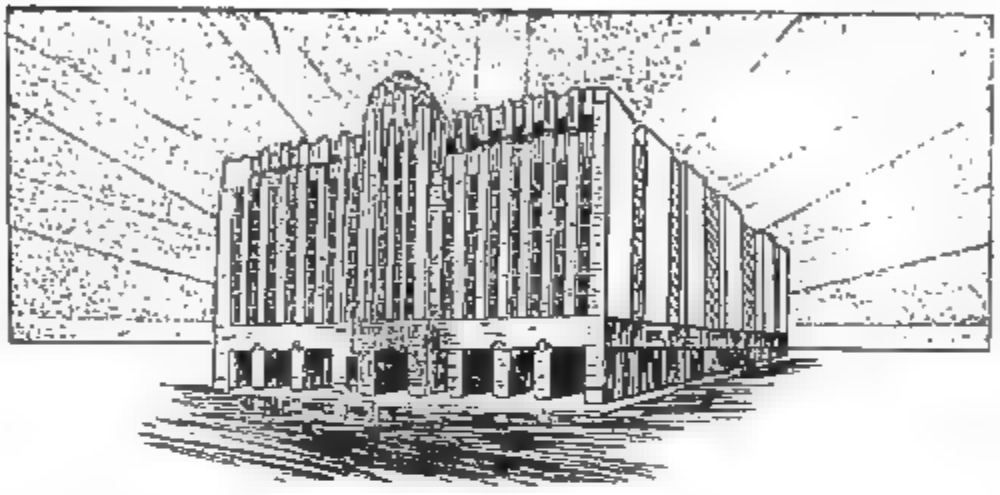
The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds .	54,34,00,000
Marine Premium .	56,04,846	Assets exceed .	15,36,00,000
Miscellaneous Premium .	35,84,968	Total claims paid over	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

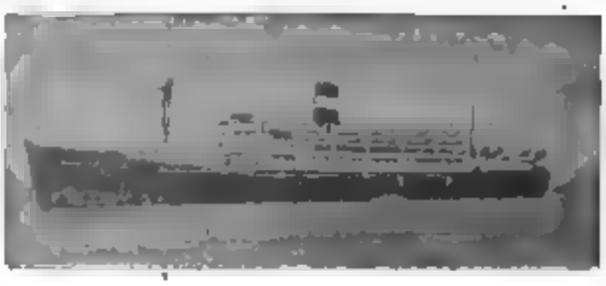
Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610,

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Karanja due 28th June and sails on 4th July.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોળ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, આફિસ બેઠ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. તમે ધ્યારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોઉસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેમાં સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે ગામ પરગણા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આવણ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

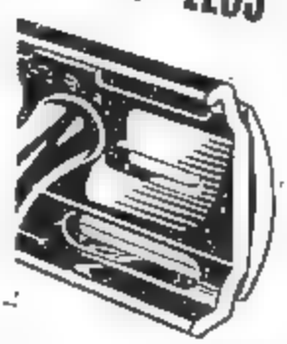

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KOBNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades — that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3911-2

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 26—Vol.-XLIX. Friday, 29th June, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

DIVINE RIGHT OR UN-DIVINE WRONG?

(L. W. Ritch)

THERE are certain eternal verities regarding the cosmos and "all that therein is," the sum and substance of which is Truth; Reality.

Man is a self conscious spark of divinity, endowed with the powers of desiring, thinking, willing, acting.

Like all "living things," the purpose of man's existence is to grow. Growth is the unfolding, development, and complete expression of all that is latent, involved, or enfolded in every and any form of life, including that of the being called Man.

The involved latent powers or potentialities have to be brought out, manifested, expressed, brought to perfection and made manifest.

The way in which Man grows is through knowledge—knowledge of the eternal verities; of the Reality, behind all appearances; of Truth.

As is a man's knowledge, so is his growth, his "becoming."

Just as in contradistinction to Truth, there is Untruth or Falsehood, so there is Wrong Knowledge as well as Right Knowledge.

The one advances man's growth; the other retards it.

The desire for Truth (Right Desire); the hunger for Right Knowledge, is a force that quickens the awakening and manifestation of the spark of divinity, deep-seated in every human heart.

That spark or seed of divinity is the man's real, essential Self Its "nature" is Love, Compassion (all encompassing; all enfolding); Wisdom; Power. As the man "grows" in spirituality these qualities or attributes are expressed through his personality, as character, and manifest just as the light within a lamp manifests by shining forth.

The man becomes all-wise, all-loving, all-powerful, enlightening and blessing the world around him. The life of such an one has been aptly described as, "Love in Action, guided by the Wise Mind."

Thus, it is seen that the path of man's real progressive growth is towards divinity; towards complete self-realisation; and, that the fulfilment of the purpose "that did make him Man," the attainment of that divinity, is conditional upon his gaining "Right" Knowledge i.e. knowledge of the "eternal verities" first referred to, and the wise application of that Knowledge in conduct or action.

Man, by virtue of the instrument called Mind, is Thinker; has the faculty of discernment, of discrimination, of choice. He may choose wisely or unwisely. He will choose according to where he looks for his gains; according to what he considers desirable.

Wise choosing is choice of the Good of the Right; because by so directing his life Man lives it harmoniously and in accordance with the Divine Plan by which the whole universe is governed. Wrong choosing means discord, conflict with the Divine Plan and consequent self-injury.

> "There is a Law that moves
> to Righteousness,
> "That none at least can
> turn aside or stay.
> "The heart of it is Love,
> "The end of it is Peace and
> Consummation Sweet.
> "Obey!"

Man cannot plead want of direction or guidance as excuse for his wrong choosing.

The sages have from their own experiences and exploration left us ample and explicit direction. There is no lack or dearth of guide books.

Our trouble is, that we arrogate to ourselves a sort of Divine Right to challenge The Law. Puffed up with a mental conceit in our own cleverness; deluded by the glitter and glamour of what the wise and experienced assure us is but perishable and in reality worthless, we think to dodge the inevitable and to "get away with it."

The world's present miseries should surely be proof enough of the folly of so believing.

There is but one Divine Right. That expressed in The Law that moves to Righteousness.

There is but one way for Man, Obedience to, adapting himself to, the requirements of that Law.

As far as it applies to mankind, particularly, its basic rule is, Love one Another; Serve one another.

Its basic, its root Principle is, The Fatherhood of God, and the Brotherhood of Mankind.

Neither governments nor individuals may defy it with impunity.

What is of primary importance in Man is the Soul of Man; the Divine Spark; Man's real essential Self. As has been well said, our bodily life here on earth is "for soul to practise by."

What really matters in Man's evolution is the Growth of the Soul; its progress towards Self-Realisation.

And that is no less true of the "Black" man as of the "White" man; of the so called civilised as of the so called uncivilised.

The way of tyrants has ever been to plead Divine Right as answer to charges of un-Divine Wrongs; to arrogate to themselves an unearned and completely unwarranted aloofness.

A sychophantic Church, more concerned with its temporal than its spiritual interests, has rarely been lacking in support of the tyrants' claim.

The practice, apparently, still prevails. And this 'Union of South Africa' seems proud of, rather than apologetic, for, furnishing the latest and up to-date example.

From the tyrannical oppressor, chiefly concerned with the selfish exploitation of his less sophisticated and duly rendered helpless victims, nought but the despotic tyranny practised is to be expected.

Men, whose estimate of their fellow-man is no more than skin-deep; to whom the colour of that skin is the determining factor of a man's stature, can hardly be expected to see in the black or brown man a brother soul.

The pride and self-satisfaction that place and power are apt to engender are notoriously prone to play havoc with conscience. And, instances of ignoring any scruples conscience might arouse are common enough. Conscience and politics don't mate well together!

The attitude of the Dutch Reformed Church in this regard affords an even more curious study in mental gymnastics and the juggling with conscience.

The Master Jesus—or as some believe, Avatar—was an Oriental. According to the laws of the Union He would be a prohibited immigrant, an undesirable. Were He to have acquired the privilege of residence here, He would be compellable to submit to all the indignities of the Group Areas Act.

The Apostles are not usually depicted as "White" men. Consequently, their position under our law would be much the same. We all know the story of the the logician who proved that a horse chestnut was a chestnut-horse, but the ingenuity of that gentleman fades into absolute insignificance besides that of the Reverend Gentlemen—followers of the Master—who have succeeded in reconciling, to their satisfaction, their Lord's gospel with the Union's doctrine of Apartheid, Herrenvolk, Separate and the rest.

It is related how an American striker, arrested for making a seditious speech, proved that the language complained of was taken, word for word, from the American Declaration of Independence.

May it, perhaps, be, that the Sermon on the Mount has similarly fallen into disfavour with Authoritative South Africa? Felt to be too "Communistic"?

Indian Opinion

FRIDAY, 29TH JUNE, 1951

When A Political Strike Is Permissible?

PROFESSOR Z. K. Matthews has warned the Africans against going in for a political strike for the redress of grievances The reasons he has given are that the authorities have no respect for the black man's life, and that they would not hesitate to freely make use of the baton and the sten gun and the victims would lose their lives.

We believe a political strike is permissible if certain conditions are fulfilled. Unfortunately, however, they are not fulfilled today. We wholeheartedly agree with Professor Matthews that until and unless those conditions are fulfilled a political strike should not be encouraged, but the reasons he has stated do not appeal to us.

A political strike took place in 1913 when thousands of Indian labourers went on strike for the removal of an unjust and inhuman tax of £3 imposed on the adults and 16 year old boys and [illegible] year-old girls by the then South African Government. But the organiser of that strike was Mahatma Gandhi—a leader of outstanding ability and character. He had not only won the confidence and loyalty of the people he led but his integrity was beyond question even among the authorities, who dared not disrespect him. His influence over his wholly unarmed people was greater than the greatest general could ever have over an army armed to the teeth. He was loyal to his people and his people were loyal to him.

What we are hopelessly lacking today is leadership. Are we able to claim to have even one leader of half the ability and character of Mahatma Gandhi? It must woefully be confessed that we have not. And until and unless such a leader is produced by the people concerned there is no hope for them.

If we believe in violence we must have superior force than that commanded by our opponents. Since we have not that force we would be ill-advised to venture to fight with arms. If we believe in non-violence then that requires greater discipline than is required by an armed force and in addition a non-violent army must be equipped with such moral and spiritual armament that would render the worst military weapon impotent. Such qualities are not expected a hundred per cent in the people who are led but they are in the leaders who claim to lead. A leader who professes to lead his people without these qualities in him [illegible] really doing a criminal wrong to his people and considerable harm to their cause.

Those therefore who think in terms of a political strike for the redress of the grievances of the people should ponder over what we have in all sincerity said above.

You surely cannot fight a formidable enemy unless you are equipped adequately with arms and ammunition. Let us completely discard from our minds the soul-killing military armament. That has been tried out and has failed beyond redemption. It has brought no peace to the world. It is not only killing peace for all time but is killing the very soul of the world. The time has come when it must be eschewed by all sane people. We must set the minds of our opponents completely at ease that we are going to face them with no material weapons of any kind, not even sticks, and that they are at liberty to do their worst with those weapons. We shall not budge from the stand we have taken come what may.

In order to develop that strength much constructive work will have to be done. Our moral standard must be raised by discarding all the evils that are not only ruining us but also our women and children both morally and materially, in fact they are destroying our whole social life. Those evils are drink, gambling and immoral relations between men and women. These are on the increase on a most dreadful scale and must be eradicated before we can even dream of any progress. The next thing we must try to do is to be self-contained. We must reduce our requirements to the barest minimum. The so called modern civilisation has taught [illegible] [illegible] increase them to the extent of ruination. We must be in a position to non-cooperate with those who would not have our co operation on honourable terms. If we do not commit crimes and would settle our own disputes we would not need the aid of the police and the law courts. In fact the whole Government machinery in so far as we are concerned would come to an end. That was successfully done in India in her fight for Independence, and there is no reason why it should not succeed here. Then if the authorities wish to molest a peaceful people and to shoot them down in cold blood, they are at liberty to do so. But they will not be able to do so for any length of time. A halt will have to be made and injustice will have [illegible] be removed.

But before we can do anything or expect to achieve anything the leaders, whoever they may be, must first begin to reform themselves and win the confidence of the people. We must conquer evil by love; we must hate the evil but not the evil-doer. Our whole fight must be based on these fundamental principles. No act of ours including even a strike should have any bitterness or hatred behind it. The motive should not be to cause injury or coersion to our opponents, and yet when we once launch out we must be prepared for the very worst and not shed tears afterwards. For our fight is and should be for a cause which is greater than life itself. We are not power seekers. All that we want is to [illegible] treated as self-respecting human beings with feelings and sentiments exactly like the White rulers of this country. We do not think the African or any non-European desires anything more than that.

NOTES

A Dreadful Session Ended

THE fourth sitting of the Union's tenth Parliament ended on Friday, June 22. From the point of view of the non-Europeans it will go down in history as one of the most dreadful sessions South Africa has ever witnessed. The Separate Representation of Voters Bill affects the Coloured people directly in that it diminishes rights which they have been enjoying for a century. The Bantu Authorities Bill, which abolishes the Native Representative Council and tries to re-establish the tribal authority of the chiefs, seems to be designed on the pattern of the States in India under British rule, where the Princes acted as handmaids of the British Government. They had full authority to fleece the subjects provided only that they did not do anything that would in any way undermine the authority of the British. That is what the Chiefs will be able [illegible] do here. The whole policy behind this Apartheid legislation is to divide and rule. The Suppression of Communism Amendment Bill will affect all alike but those to suffer under it the most will of course be the voteless and voiceless non-Europeans. In the name of God the most un-Godly things have been done in this session. There is of course no such thing as democracy for the non-Europeans but a large section of the Europeans who are enjoying the full blessings of democrac too are very much afraid that it is slipping away from their hands. In the tussel between the two Parties, for that is what this Session has presented, God only knows what is to become of the non-Europeans who have yet to see the blessings of democracy. Whatever happens to the poor non-Europeans, whether they may or may not have housing accommodation or whether they may die of malnutrition or tuberculosis, one thing has been made certain and that is to provide by legislation for increased allowances for members of Parliament and for a pension scheme for members of Parliament.

African Leader Warns Against Danger Of Political Strike

The Africans were warned last Monday by Professor Z. K. Matthews, President of the Cape Provincial section of the African National Congress, [illegible] beware of those who can think only of action in the form of political strikes. "Those who have the welfare of their people at heart should ponder very carefully over the lessons of such political strikes as have been held already," [illegible] said. "It would be stupid [illegible] underrate the forces against us," he told the annual Provincial conference of the Congress, in Cradock. Professor Matthews said that the fact that thousands of Africans were prepared to risk everything by taking part in protest day de-

monstrations was a measure of the frustration under which they were suffering and the desperation to which they had been driven. "In spite of the fact that the anti-African policy of our Governments had so thoroughly prepared the soil for acts of desperation, it is absolutely vital that people should not recklessly be exposed to the consequences of such action," he said. "It must be remembered that a political strike is not a picnic in a country like South Africa, where peaceful demonstrations are looked upon as providing a good pretext for baton charges and the use of sten guns. The leader who is fully aware of the low value attached to African lives in a country such as this should not lightly take the decision to expose African lives to the risk of suffering and loss."—(S.A.P.A.)

What The African Thinks Of Western Civilisation

The Native was slowly coming to realise that Western civilisation was corrupted by selfishness and that Western authority did not consider it its duty to plan for the true well-being of its subjects, said the Rev. A. H. Zulu, of St. Faith's Mission, at a Rotary luncheon meeting in Durban. "Nobody knows what the Natives' future will be," he said. "If certain conditions are fulfilled, he has the capacity to take his place among men, not only in South Africa but also in the world. Opportunity must be provided for his development. In this way we shall have a lasting foundation for a happy future for South Africa. If we fail in this task, we can expect bitter friction and chaos."

Senator Brookes's Plea For Non-Europeans

Senator Dr. E. H. Brookes (Natives' Representative), urged the Government to do its utmost to promote the welfare of non-Europeans and pay special attention to the education of Natives. They were already feeling that a barrier was erected beyond which they could not go. Replying in Senate the Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga, said that he agreed with the Hertzog policy that the non-Europeans should have an effective say in the Government of the country. "We must not do anything to take away what we have given. But, Senator Brookes interjected one of the three things given in 1936 has already gone (the Natives Representative Council), and one is being threatened (the three Members in the Assembly). Mr. Havenga said that the establishment of the N.R.C. was not a fundamental settlement, and that, in any case, the Natives were responsible for its abolition. "As for what the Senator says has been threatened—I don't know what will happen." He then said he was "not in favour of that" and that it would be in conflict with his views.

Joint Statement By Dr. Malan And Mr. Havenga

The Prime Minister, Dr. D. F. Malan, leader of the Nationalist Party, and the Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga, leader of the Afrikaner Party, have issued a joint statement which says: "After the period of fruitful co-operation between the two parties, we consider that active steps should be taken now for their complete amalgamation. Consequently, we have decided to recommend to our respective parties that such unification should still take place this year. Before the meeting of the party congresses, we will decide on the procedure which will be recommended at the congresses to bring about the necessary steps for unification. As a result of our co-operation, nationally-minded Afrikanerdom has once more risen up out of the condition of disunity, impotence and mortification in which it found itself. It has regained its self-respect and it has reached a climax of unity and power which has placed it in a position to open for South Africa a new era of security based on justice and material progress, which was recently still considered to belong to the realm of the impossible." They, therefore, entertained the hope that with the co-operation which had led them to the possibility of unification, "we will not only retain what we have accomplished, but also advance to greater heights of unity and power in the service of our people."

"Coloured Voters Act Constitutes No Breach Of Faith" —Say Malan and Havenga

A statement issued by the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, and Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance, in reply to protest resolutions against the Separate Representation of Voters Act, presented to the Government and Opposition Parliamentarians during the recent torchlight demonstration in Capetown by the War Veterans' Action Committee, says the legislation is an important milestone in the history of South Africa. The Government "emphatically rejects the charge of the Committee that the legislation is shameful." There can be no question, says the statement, of a "disqualification" towards Coloured voters in terms of Section 35 of the South Africa Act. (This section specifies that Parliament may prescribe the qualifications necessary to entitle persons to vote. No voter registered in the Cape of Good Hope may be disqualified by reason of his race and colour only, except by a Bill passed by a joint sitting of both Houses of Parliament, and at the third reading be agreed to by not less than two-thirds of the total members of both Houses. "There can be no question," says the statement, "of a repudiation of a solemn compact or of guarantees and assurances, and least of all can there be any question of a breach of faith or the discarding of a moral principle. Neither in letter, nor in spirit is the legislation at variance with the South Africa Act. From the political aspect the Government is convinced that the franchise for Coloureds will in future be worth far more to them than has been the case up to the present."

Awakening Among The Africans

Perturbed at the "serious degeneration of Bantu youth" due to the lack of schools in towns, Native leaders have launched an ambitious project to build additional classrooms at Native schools throughout the Union, says the 'Star' correspondent at Port Elizabeth. Miss M. T. Soga, president of the National Council of African Women, told the Press that the aim was to collect one shilling from every adult Bantu in South Africa to raise the £300,000 necessary. It was hoped that the Government would contribute on a pound for pound basis. The collection will start on November 3.

This is very creditable for the Africans but not so much for the Government to be proud of. The Africans are the most exploited people of the Union yet the least provisions are made for their advancement by the rulers.

Present Position Of Parliament

The present position of the Union Parliament is that with the six additional South-West Africa representatives the Assembly this year had 159 members and the Senate 48. The Separate Representation of Voters Act provides for an additional four members to represent Coloured voters in the Assembly and for an additional Senator to be nominated to represent the interests of the Coloured people in the Upper House.

Democratic Rules Anathema To Nats

In the present Parliamentary session, the Coloured Franchise Bill and Suppression of Communism Amendment Bill had revealed the Nationalist attitude to democratic principles and practices in all its nakedness, Mrs. M. L. Ballinger, Natives' Representative, told members of the Parktown Women's branch of the United Party in Johannesburg. "They have made it unquestionably clear that the rules and regulations on which alone this democratic system can work are anathema to them, so long as they are in power. I say, advisedly, 'while' they are in power," said Mrs. Ballinger. "No opposition has been more critical of any attempt to sidestep the rule of law or to limit the rights of citizens. But the moment the Nationalists come to power their attitude changes, and their attitude is 'What we think is good for the country must be done at once.' For this, they have scrapped the Constitution, abandoned promises, undermined the courts and destroyed freedom of speech. "What guarantees have we for anything? That is the destination of our way of life.

Apartheid—Or Death

The following Sapa Reuter's message from Washington dated June 21, will be read with interest in South Africa:—The Federal Bureau of Investigation is investigating a letter sent to Dr. Percy Julian, a Negro research chemist, threatening him with death unless he moved from a fashionable White suburb, Oak Park. A Bureau Investigator said that several attempts had been made to drive Dr. Julian and his family from Oak Park since he bought a house in this exclusive neighbourhood a year ago. Last week, a dynamite bomb was thrown at the house from a car. It missed and exploded in the garden. Six month ago, two attempts were made to set fire to the house—one with a paraffin bomb.

Negroes Fight Against U.S. "Apartheid"

Negro leaders at Atlanta, U.S.A. are reported by Sapa-United Press to have said that they will continue their fight to break down the South's segregation barrier in spite of a Federal Court decision upholding

segregation in South Carolina. On Saturday last week a panel of of three Federal Judges ruled against an anti segregation suit aimed at schools in South Carolina. Officials of the National Association for the Advancement of the Coloured People said that they would press similar suits in Virginia and Georgia. The South Carolina case will be taken to appeal.

Press In India To Go On Strike

A Special plenary session of the all-India newspaper editors' conference, states a Sapa-Reuter's message, resolved in Bombay last Sunday to suspend publication of all the nation's dailies on July 13, as a protest against the recent "Press curb" amendment to India's Constitution. The editors called the amendment to the Constitution an "unwarranted and uncalled for encroachment on the freedom of expression." The session, decided to suspend the working of the Central and State Press Advisory Committees. It recommended for "consideration by the conference's standing committee a proposal for a boycott of all committees and inquiries instituted by the Government on matters relating to India's Press and Press laws. To impress on the public what is at stake, the editors decided to print each day after the title of their leading articles the slogan "Freedom of expression is our birthright and we shall not rest until it is fully guaranteed by the Constitution."

The Late Dr. Seme

Dr. P. ka I. Seme died in Johannesburg on June 7 at the age of 71 years. He was an Oxford and Columbia graduate and a member of the Zulu Royal Family. He was a distinguished attorney. More than 2,000 people attended the funeral last week at St. Cyprian's Church, Anderson Street, Johannesburg. Loudspeakers were placed outside the church so that those outside could hear the service. An all-night vigil was kept in the church before the body was removed in the early morning to the Bantu Men's Social Centre, where a national service was held. There were 15 speakers. After the service at the centre the cortege returned to St. Cyprian's under an escort of four European motor-cycle police. After a service lasting an hour, conducted by the Rt. Rev. Ambrose Reeves, Bishop of Johannesburg, the cortege left for Newclare Cemetery, accompanied by more than 70 cars and 16 buses.

DEATH RATE AMONG NON-EUROPEANS

The following statement has been issued by the South African Institute of Race Relations:—

THE general death rate in the City of Cape Town for the year ending June 30th 1949 is the lowest recorded since the unification of the municipalities 1913, according to the recently published report of the Medical Officer of Health for that city. In addition the city enjoyed the lowest-ever mortality rate among its Non-European citizens.

Gratifying as this record doubtlessly is, it is disturbing to note that some 50% of the deaths in the Non-European group could very probably have been avoided. These deaths were the direct result of the overcrowding in insanitary hovels of the poorer section of the Non-European. Tuberculosis, which accounted for 27% of the total Non-European deaths, diarrhoea (and enteritis) 13·8 per cent, and bronchitis and pneumonia, 10·4 per cent ranking in that order as the largest single causes of death are almost certainly controllable, if not entirely preventable, diseases—yet for the year under review they claimed 1,892 lives.

Overcrowding, always a serious problem in poorer sections, has received an additional fillip from the influx of Africans to the City of Cape Town and is considered by the M.O.H. to have been responsible for the outbreak of 256 new cases of non-pulmonary forms of tuberculosis recorded among the Non-Europeans during the year. It resulted in the exposure of infants and young children to the open pulmonary cases in dwellings which were badly ventilated and insanitary. The high cost of living also increased the incidence of tuberculosis since the prohibitive cost of protective foods caused these to be practically unobtainable by the very poor.

With Capetown's Non-European death rate alarmingly set at 2·9 times that of the European, the M.O.H. stresses that since in 1949 this death rate fell from 21.31 for the previous year, to 18.13, there is a real hope that with civic effort and goodwill a further considerable reduction can be effected. With rigidly applied preventative measures and an increase in hospital accommodation it is highly probable that the death rate among Non-Europeans can be brought within reasonable limits.

Indiscriminate Arrests

Every month large numbers of innocent Africans spend periods of not less than two days in prison, for according to figures contained in a report issued by the Penal Reform League of South Africa, some 50 per cent of the Africans arrested are found not guilty and discharged.

It is small wonder that so many Africans are becoming convinced that there is no justice for them, for though the law provides that arrested persons may be detained for 48 hours before their case is heard, it has been found in practice that such periods of detention are often considerably longer.

It has to be accepted that a number of arrested persons will prove to be innocent but when this figure rises to 50 per cent, it is obvious that something is seriously wrong. Apart from the grave loss of respect for the country's legal machine that this situation engenders in the African mind, it is difficult to compute the annual cost to the country both directly as well as in manpower hours that such procedure brings about. It is to be hoped that something will be done to reduce to a minimum such unfortunate arrests.

MAHATMA GANDHI MEMORIAL

Outlines of plans for the Memorial to Mahatma Gandhi have been announced by the trustees of the Gandhi National Memorial Fund. Apart from constructive activities, the Trust proposes setting up a certain "physical memorial." Among them will be the preservation of important places connected with the Mahatma, his correspondence, establishment of a Gandhi Museum and preparation of documentary films. The plans are in two parts, Central and States. Expenditure on the programme of the Trust likewise has Central and States allocations. The Central allocation will be devoted to the establishment and maintenance of museums and preservation of the various places associated with Mahatma Gandhi such as Sabarmati and the Sevagram Ashram. In addition it is proposed to erect memorial columns or other suitable monuments at various places with inscriptions in English, Hindi and the regional language. The Trust has decided to establish a centre for leprosy relief, research and eradication as a special memorial to Gandhiji in view of the keen personal interest he took in it during the closing years of his life and in view of its inherent importance. The Centre has planned to organise it on an all-India basis, and work in the States will be in the form of pilot projects to eradicate and relieve leprosy by such schemes and experience as may benefit the country as a whole. Work on leprosy will be done in co-operation and co-ordination with all institutions working in the field. For this purpose a special Leprosy Board of 15 has been created. The programme of work from the States quotas include the setting up of a 'Gandhi Ghar' centre for the training in each village of a band of selfless workers."

ANNOUNCEMENT

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY

DIRECTORS (A. S. ARCFF & W. AUCAMP)

We have the pleasure of announcing our successful purchase of 10,000 GREEN MANGOE TREES. We are now in a position to accept orders for Green Mangoes (MARWA) from clients, for execution throughout South Africa. Previously to our recent success the supply was confined to our old clients in certain districts only due to limited quantities available.

SEND YOUR ORDERS NOW FOR OCTOBER/NOVEMBER DELIVERY

PRICES—7/6 Per 100 for Kidney Type
12/6 " " " Peach Type

RAILAGE PAID TO YOUR STATION OR SIDING

Reduced Prices to the Trade or for Quantity over 2000.

NOTE: Only Orders With Cash Enclosed Will Be Entertained.

Kindly make Cheques and Postal Orders payable to:

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY,

P.O. Box 191, BRITS, Tvl. 'Phone 121.

SJT. NEHRU ON KASHMIR ISSUE

PRIME MINISTER Jawaharlal Nehru in his monthly Press Conference in New Delhi on June 11, reiterated that India would avoid any military conflict with Pakistan on the Kashmir issue and would not try to readjust the cease-fire line by military means. "If any trouble occurs, it will not be on our part," he said.

Shri Nehru said: "If Dr. Graham or any other distinguished person comes here, we will treat him with courtesy. It is a question of talking, not of turning out with brass bands to welcome him. We just treat him with courtesy and we discuss any matter which he wishes to discuss, having made it perfectly clear to him that the resolution that the Security Council passed on the last occasion was not accepted by us because of certain features in it. And we are not going to implement it because of those features."

Replying to a question whether he had any answer to Pakistan's charge that it was India which was aggressor in Kashmir, Shri Nehru said: "Pakistan's criticism is, of course, part of the story of distortion of everything. But what has amazed me is what the United Kingdom and the United States Press has said about it. The attitude taken by Pakistan in this matter, especially latterly supported as it has been by the United Kingdom and the U.S.A., is completely distorted and false." He also stated that India has pointed out to the U.K. and the U.S.A. in as gentle language as facts warrant that the whole thing is baseless.

Shri Nehru said the Government had made it perfectly clear that the Constituent Assembly of Kashmir was not meant and is not meant to decide finally the question of accession to India and was not meant to come in the way of any decision which might flow ultimately from the Security Council decisions. At the same time no organisation and no country has any business to interfere with what is done in Kashmir by India or the Kashmiri people.

Because India referred a particular dispute with Pakistan to the United Nations Security Council that does not give that Council authority to interfere with the sovereignty of India or to direct India as to how she should conduct affairs in any part of the Union. He assured that India's offer of a plebiscite still held good and added: "Certainly, so far as we are concerned, but under proper and not improper conditions."

The Prime Minister continued: "India, rightly speaking, ought to from every point of view aim at pre-trouble conditions (in Kashmir) Then the question can be decided in any way that is right and proper. Pre-trouble condition means removal of invading armies, etc., that have been there. It seems to me an extraordinary and rather illogical way taking it for granted that those people who have invaded and committed aggression have got not only the right to be there, but to some extent the right to impose themselves on others who are even beyond the 'cease fire' line.

In order to avoid any kind of military conflict, India said 'clearly and definitely' that we are not going to have any military operations, provided the other party also agrees and that we should settle this by peaceful methods. We certainly do not wish to readjust that (cease fire line) by any military means but by other means. If any trouble occurs it won't be on our part."

Referring to "scare headlines" in the Pakistan Press about alleged starvation in Kashmir, he said: "It is a fact that the food situation in Kashmir is far more satisfactory than it has been at any time during the last three years. The general economic condition of Kashmir has improved tremendously. There have been plenty of difficulties and mistakes, but the progress made in [illegible] supply position, food position, transport position and administrative position is remarkable. One test is that of the large number of tourists going there. It is just like old times. Every house boat is engaged. That does show that normality is returning to Kashmir. There is more food in Kashmir than in many parts of India at present. Their rations are exactly double the rations we get here."

Shri Nehru at play with his grandson

We have already published the story of Netaji Subhaschandra Bose, in our issue of June 15. The above is the photo of Emilie Schenkel, who was married to Netaji in 1941 and who is at present living in Vienna with her daughter, Anita

NOTICE

COMMISSION OF INQUIRY INTO THE PRESS

The Commission of Inquiry into the Press desired to direct the attention of all interested persons to an advertisement in the Government Gazette of 15th June, 1951, by which persons interested who desire to make representations to, or place evidence before the Commission, are invited to do so in writing by submitting memoranda to the Commission. In the advertisement the Commission's Terms of Reference and the relevant portions of the Preamble are published for general information.

IMPROVEMENT IN FOOD POSITION IN INDIA

ADDRESSING several question in India, at his Press Conference in New Delhi, Prime Minister Nehru outlined the various steps taken by the Central and the States Governments, and said:

"As a result of all these, it may be said that we have succeeded in halting and controlling the crisis, and famine will not take place. I cannot, of course, guarantee that suffering will not take place or undernourishing will not take place. Individual people here and there may die of starvation. We can say with assurance that this kind of thing is not going to happen on any considerable scale. Practically, we shall prevent any famine conditions, starvation, etc."

The food situation in Bihar had considerably improved during the last few months, he added. The improvement has been possible largely because of considerable supplies from outside. The Government are sending to Bihar at the rate of between 105,000 and 110,000 tons monthly which is really more than the normal consumption. As a result of this there had been a general fall in prices in Bihar, which is a very healthy sign.

Dealing with the difficulties which the Government and the people are facing in the State of Bihar, Shri Nehru dealt with the question of the purchasing power of the people in the distressed areas and said that the State Government was tackling the problem by savings, large-scale public works, building plans and irrigation works.

In Bihar, 6,490, fair price shops were functioning, serving a total population of 23·5 million people.

Of these, 5,100 fair price shops were in the rural area. Offtake from the fair price shops had gone up in the last week, the total offtake amounting to 24,000 tons as against 18,000 tons a week. The monthly consumption of foodgrains was about 68,000 tons. The Government expected this to go up during the next few months. The number of people served through the Government distribution scheme was rapidly increasing. The Bihar Government was serving between 15 and 20 million people.

"Madras is the next affected area," Shri Nehru continued, "and we hope now to concentrate a little more on Madras in sending foodgrains. The Madras Government will take up more of public work now."

Persian Oil Dispute

Referring to the question of nationalisation of oil in Iran, the Minister said India was interested in the oil dispute in Iran for a variety of reasons. Iran was, so to say, a neighbouring country with whom they had friendly relations and they were interested in what happened there. India was also interested in it because the whole thing might lead to a breach of world peace. "And so we are greatly interested in a peaceful settlement. India's attitude to the nationalisation of the oil industry is sympathetic," he added.

Rajkumari Receives Edwina Mountbatten Nursing Van

Rajkumari Amrit Kaur, India's Health Minister, at an impressive ceremony at India House, London, on June 14, received from Countess Mountbatten the first mobile nursing van specially designed for use in remote country districts of India by the College of Nursing, New Delhi. Countess Mountbatten made a generous donation of £1,000 last year which made this undertaking possible. Speaking on the occasion the High Commissioner, after thanking Countess Mountbatten for her generous gesture, reviewed the problems and the progress made by India in the field of health. Rajkumari said the van would go into the rural areas where nurses would be waiting to take it into the villages. No more fitting name could have been found for the van than "Edwina Mountbatten" for she had given the first £1,000 which had made the venture possible. Even before India gained her independence Countess Mountbatten was instrumental in bringing into being the nursing college which had trained so many girls. Lady Mountbatten spoke of the the "staggering" progress which had been made in the recruitment of women for nursing in India. One person, more than any other, was responsible for this and that was Rajkumari. She had had a terrific uphill job as Health Minister in a country where there were more than recently, no real health service

India's — only — Story — Monthly —

Caravan

Yearly Rs. 10 Published by DELHI PRESS Single Copy Re 1/- NEW DELHI

Send 6d stamps for Specimen Copy to: Delhi Press, Connaught Circus, Box 17, New Delhi.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

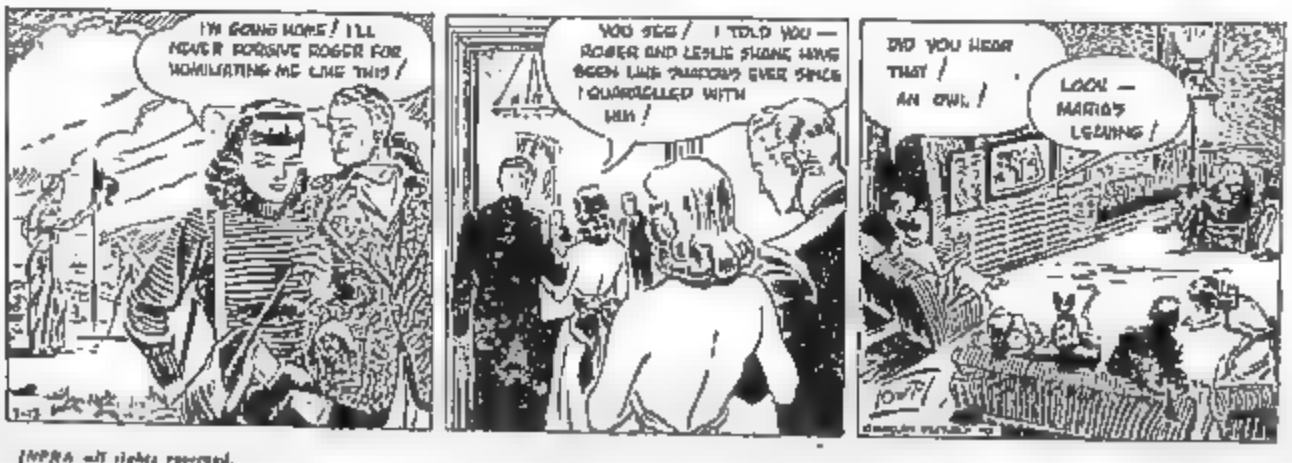
A cut, scratch or sore demands Cuticura — quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for shaving, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS • PROMOTES HEALING

353

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued

Things In General

School Children Visit Lever Bros Factory

More than 1,000 Indian school children in Natal, with their teachers, were entertained by Lever Brothers at their garden factory in Durban. These children, boys and girls, were conducted round the soap factory by qualified guides who explained the various manufacturing processes to them. After seeing how soap was made the children were served with soft drinks and cake on the beautiful lawns of the factory. In most cases Lever Brothers provided special buses to take the parties to and from the factory. By this service a pleasant outing for the children is combined with useful instruction. Typical of the many letters received by Lever Brothers from Indian school authorities is the following from Mr. S. Doolarkhan, Principal of the Depot Road Government Indian School, who says: "The staff and I of the above school wish to thank you for the kind attention you and your staff gave to the teachers and children from our school who visited your firm on Wednesday the 6th June. The children enjoyed the outing immensely and I hope they will, under the guidance of their teachers, correlate the information they gathered with their own studies. Kindly accept our grateful thanks for your share in their comfort."

Death Of Mr. M. G. Naidu

The death of Mr. M. G. Naidu took place after a prolonged illness, at the St. Aidan's Hospital on Tuesday, June 19. The late Mr. Naidu who was 87 years of age came from India in the early days and settled down in business at first in Pietermaritzburg. He then went to Tongaat where he carried on successfully in business for forty years and took a leading part in the life of the Indian community there. For the last quarter of years he has been indisposed and led a retired life with his son Mr. G. V. Naidu in Durban. He had a deep knowledge of Tamil literature and in his days took a very keen and active interest in religious, social and educational work. In the death of Mr. Naidu the Indian community has lost one of the very old and well known personalities. He is survived by his widow and his only living son Mr. G. V. Naidu and a large number of grandchildren to mourn their sad loss. The funeral which took place on the same day in Durban was attended by a large number of friends and relatives. Floral tributes and messages of sympathy were received from many parts of the Union by the bereaved family.

Death Of Mr. Koopie Murrie

Death of Mr. Koopie Murrie took place on Monday after a short illness. Some years ago he could hardly make both ends meet when one morning he won a sweepstake which brought him £30,000. He took a keen interest in religious and Social and educational work. He was life trustee of the Hindu Tamil Institute and Gandhi Tajoe Lectureship trust. The funeral took place at Stellawood Crematorium on Wednesday and was attended by a large number of friends and relatives. Tributes were paid for his services to his community.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

School Children Entertained At Lever Bros. Factory

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	6	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

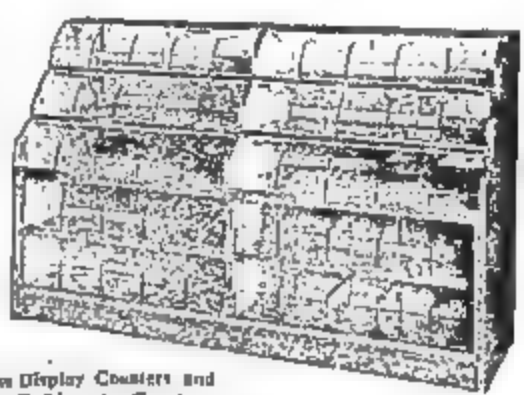
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST. (facing Escom House)
Phone 23-4215/2 Johannesburg. P.O. Box 9501.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૨૬ | શુક્રવાર તા. જુન ૨૯, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

રાજકીય હડતાળ કયારે પાડી શકાય?

આફ્રીકનોના નેતા પ્રોફેસર ઝેડ. કે. મેથ્યુસે પોતાના લોકોને કરિયાદો દુર કરાવવાને રાજકીય હડતાળના શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવા સામે ચેતવણી આપેલી છે. તેમ નહિ કરવાના કારણો તેમણે એ જણાવ્યા છે કે સત્તાધીશોને કાળાના જાનની કશી કીંમત નથી અને તેઓ લાઠી અને બંદુકનો છુટથી ઉપયોગ કરશે અને તેના ભોગ થઇ પડેલાઓ પોતાના જાન ગુમાવશે. અમે માનીએ છીએ કે એની હડતાળ અમુક શરતોથી પાડી શકાય, પરંતુ કમનસીબે આજે એ શરતોનું પાલન નથી થઇ રહ્યું. અમે પ્રી મેથ્યુસની સાથે મળતા થઇએ છીએ કે જ્યાં સુધી એ શરતોનું પાલન ન થાય ત્યાં સુધી રાજકીય હડતાળને ઉત્તેજન અપાવું નહિ જોઇએ. પરંતુ પ્રોફેસર મેથ્યુસે આપેલાં કારણો સાથે અમે મળતા થતા નથી. ૧૯૧૩ ની સાલમાં રાજકીય હડતાળ પડી હતી જ્યારે હજારો હીંદી મજુરોએ, પુરૂષો પર અને તેર વર્ષની છોકરીઓપર અને સોળ વર્ષના છોકરાઓપર એ વખતની સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર તરફથી નાખવામાં આવેલો અન્યાયી અને અમાનુષી પા. ૩ નો કર નાબુદ કરાવવા, કામ છોડી દીધું હતું. પરંતુ એ હડતાળનું નેતૃત્વ લેનાર મહાત્મા ગાંધીજી જેવા અસાધારણ શક્તિ અને ચારિત્ર ધરાવનારા આદેશ નેતા હતા. તેમણે જે લોકોને પોતે દોરી રહ્યા હતા તે લોકોનો પુર્ણ વિશ્વાસ અને વફાદારી સંપાદન કર્યાં હતાં એટલુંજ નહિ પરંતુ તેમની સત્યનિષ્ઠા અને પ્રમાણીકપણાએ સત્તાધીશોને પણ એટલા આંજી દીધા હતા કે તેમના તરફ બેઅદબી વર્તન ચલાવવાની તેઓની હીંમત જ નહોતી. પોતાના સર્વથા નિઃશસ્ત્ર લોકોપર તેઓની એટલી અસર હતી કે જેટલી નખથી શીખ સુધી શસ્ત્રસજ્જ થએલાં લશ્કરપર મોટામાં મોટા સેનાપતિની પણ કશી નહિ હોય. તેઓ પોતાના લોકોને વફાદાર હતા અને લોકો તેઓને વફાદાર હતા.

આપણામાં આજે નેતૃત્વની ખોટ છે. શું આપણે એક પણ એવો નેતા હોવાનો દાવો કરી શકીએ છીએ ખરા કે જે મહાત્મા ગાંધીજીની અરધી શક્તી અને અરધું ચારિત્ર પણ ધરાવતા હોય? તેનો પ્રત્યુત્તર આપણે સખેદ નકારમાંજ આપવો પડશે. અને જો અને જ્યાં સુધી લાગતા વળગતા લોકોમાંથીજ એવા નેતા પેદા નહિ થાય તો અને ત્યાં સુધી એ લોકોને માટે કશી આશા નથી.

આપણે જો હીંસામાં માનતા હોઇએ તો આપણા વિરોધીના કરતાં આપણી પાસે વધારે શસ્ત્રબળ હોવું જોઇએ. પરંતુ એ બાબ આપણી પાસે ન હોઇ એ બળથી લડવાનું સાહસ કરવું એ મુર્ખાઇજ ગણાય. જો આપણે અહીંસામાં માનતા હોઇએ તો તેને માટે શસ્ત્ર સજ્જ લશ્કર નાં કરતાં વિશેષ શિસ્ત પાલન ની જરૂર પડે છે. અને વધારામાં અહીંસક લશ્કર પાસે જોવું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક બળ હોવું જોઇએ કે ગમે તેવાં હીંસક શસ્ત્રને તે નપુંસક બનાવી દે. આવી શક્તિ લોકોમાં સેા ટકા હોવાની આશા રાખવામાં આવતી નથી. પરંતુ જે નેતાઓ નેતૃત્વનો દાવો કરતા હોય તેઓનામાં તો તે અવશ્ય હોવીજ જોઇએ. જે નેતા આ શક્તિઓ ધરાવ્યા વિના લોકોને દોરવાનો ડોળ કરે છે તે પોતાના લોકોને ઘોર અન્યાય કરે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓની લડતને ગંભીર હાની પહોંચાડે છે.

આથી જેઓ લોકોને થઇ રહેલા અન્યાયો દુર કરાવવા રાજકીય હડતાળનો માર્ગ લેવા નો વિચાર કરી રહ્યા છે તેઓને અમે ખરા દિલથી ઉપર જણાવી ગયા છીએ એ વસ્તુપર ઉંડો વિચાર કરવાની ભલામણ કરીએ છીએ.

એક મહાન શત્રુની સામે પુરતા પ્રમાણમાં શસ્ત્ર હોવા વગર આપણાથી લડી નહિ શકાય. આત્માનો નાશ કરનારા હીંસક શસ્ત્રોનો ખ્યાલ આપણા મગજમાંથી આપણે સદંતર કાઢી નાખીએ. તેની અજમાયેશ થઇ ચુકી છે અને અનિવાર્ય રીતે નિષ્ફળ નીવડી છે. જગત માં તેનાથી શાંતી નથી સ્થપાઇ. તેનાથી શાંતીનો સદાને માટે નાશ થઇ રહ્યો છે એટલુંજ નહિ પરંતુ જગતના આત્માનો પણ નાશ થઇ રહ્યો છે. આથી સઘળા સમજદાર લોકોએ એ શસ્ત્રોનો સર્વથા ત્યાગ કરવો જોઇએ. આપણા વિરોધીઓને આપણે સંપુર્ણપણે નિર્ભય કરી દેવા જોઇએ કે કોઇ પણ પ્રકાર ના હીંસક શસ્ત્રો વગર, અરે, લાઠી સુદ્ધાં પણ રાખ્યા વગર, આપણે તેઓનો સામનો કરીશું અને તેઓ ભલે એ શસ્ત્રો વડે પોતાનાથી થાય તે કરી લે. ગમે તે થાય તો પણ આપણે એક તસુભાર પણ આપણી સ્થિતિમાંથી ડગવાના નથી.

આ શક્તિ પ્રાપ્ત કરવાને ઘણું રચનાત્મક કાર્ય કરવું પડશે સઘળી બદીઓ, જે આપણી જાતનીજ નહિ પરંતુ આપણા બીજી કોમોની નૈતિક અને આર્થીક પાયમાલી કરી રહી છે, હકીકતમાં આપણું આખું સામાજીક જીવન બરબાદ કરી રહી છે, તે દુર કરી આપણું નૈતિક ધોરણ આપણે સુધારવું જોઇએ. એ બદીઓ છે દારૂ, જુગાર અને વ્યભિચાર. ભયંકર પ્રમાણમાં એ બદીઓ વધી રહી છે અને પ્રગતીનો ખ્યાલ પણ કરી એ તે પહેલાં તે સર્વથા નાબુદ થવીજ જોઇએ. બીજું આપણે સ્વાવલંબી બનવું જોઇએ. આપણી જરૂરીયાતો જેટલી ઘટાડી શકાય તેટલી ઘટાડવી જોઇએ. કહેવાતા આધુનિક સુધારાએ આપણે પાયમાલ થઇ જઇએ તે હદ સુધી તે વધારતાં આપણને શીખવેલું છે. જેઓ આપણો સહકાર માનભરેલી રીતે સ્વિકારવા નહિ માંગતા હોય તેઓની સાથે અસહકાર કરવા ની આપણામાં તૈયારી હોવી જોઇએ. આપણે જે ગુના નહિ કરતા હોઇએ અને આપણી તકરારોનું સમાધાન આપણી જાતેજ કરી લેતા હોઇએ તો પોલીસ અને અદાલતોની આપણ ને જરૂર નહિ રહે. બલકે આપણને લાગે વળગે છે તેટલે દરજ્જે સરકારનું આખું તંત્રજ સ્થીર કરી દઇ શકીએ. આ વસ્તુ હીંદની આઝાદીની લડત દરમીયાન હીંદમાં સફળતાથી કરી શકાયું હતું અને અહિ પણ નહિ થઇ શકવાનું કશું કારણ નથી. પછી જો સત્તાધીશો શાંત લોકોપર અત્યાચાર ચલાવવા માંગતા હોય અને નીષ્ઠુરપણે તેઓપર ગોળી ચલાવવા માગતા હોય તો ભલે ચલાવતા. એ તેઓ લાંબો વખત નહિ કરી શકે. છેવટે તેઓને ઝોબી ગયેજ અને અન્યાયો દુર કર્યેજ છુટકો થશે.

પરંતુ આપણે કંઈ પણ કરી શકીએ અને કંઈ પણ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી શકીએ તે, પહેલાં નેતાઓ જે હોય તેઓએ જાતે સુધરવું પડશે. અને લોકોનો પુર્ણ વિશ્વાસ સંપાદન કરવો પડશે. છુરાંપર પ્રેમથી વિજય પ્રાપ્ત કરીએ. છુરી વસ્તુ નો તિરસ્કાર કરીએ નહિ કે છુરો કરનારનો. આ અગત્યના સિદ્ધાંતપર આપણી આખી લડત રચાયેલી હોવી જોઈએ. આપણા કોઈ પણ કાર્ય, હડતાળ સુદ્ધાંની પાછળ કડવાશ કે તિરસ્કારની ભાવના નહિ હોવી જોઈએ તેની પાછળનો હેતુ વિરોધીને નુકસાન કરવાનો કે પીડવાનો નહિ હોવો જોઈએ અને તેમ છતાં એક વખત પગલું લેવાયા પછી ગમે તે ભોગે તેને વળગી રહેવું જ જોઈએ. પાછળથી રડવા બેસવાનો કશોજ અર્થ નથી. કેમકે આપણી લડત આપણા જીવન કરતાં પણ વધારે કીમતી વસ્તુને માટે છે અને હોવી જોઈએ. આપણે કંઈ સત્તાને માટે લડતા નથી.

આપણે માત્ર એકજ વસ્તુ માંગીએ છીએ અને તે આ દેશ ના ગોરા રાજ્યકર્તાઓના જેવીજ લાગણીઓ ધરાવનારા સ્વમાન-પ્રિય માનવીઓ તરીકેનો વર્તાવ. અમે નથી માનતા કે આફ્રિકન કે કોઈ પણ બીન-ગોરો એ કરતાં કંઈ વિશેષ માંગે છે.

નોંધ અને સમાચાર

ધારા૦ સ૦ બેઠકનો અંત

યુનીયન પાર્લામેન્ટની બેઠક આ શુક્રવાર જુન તા. ૨૨ મીના પોતાનું કામ ખતમ કર્યું. બીન-ગોરાઓની દૃષ્ટિએ આ બેઠક પ્રતિકાક્ષમાં સાઉથ આફ્રીકાએ કદી નહિ જોયેલી એવી ભયંકર બેઠક તરીકે લખાઈ જશે. સેપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ બીલ કેપ લોકોને કોયી રીતે લાગુ પડે છે એકસો વર્ષોથી જે હક તેઓ ભોગવી રહ્યા હતા તે તેનાથી છીનવી લેવાય છે. આ-દુ ઓથેરીટીઝ બીલ, જે નેટીવોની પ્રતિનિધિ સભા (નેટીવ રેપ્રે-ઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ) ને નાબુદ કરનારું છે અને જુના વખતની નેટીવોની જતીઓના ચોફેરના હાથમાં સત્તા મુકનારું છે, તે બીલોને અમલ દેશના કોઈ ના દેશી રાજ્યોના પોરસપર રચાયેલું જણાય છે. કોઈમાં રાજાઓ બીટીશ સરકારની દાણીઓનું કામ કરતા હતા તેઓને પોતાની રક્ષણને ચુસવાનો સંપુર્ણ અધીકાર આપવામાં આવ્યો હતો. માત્ર બીટીશ સત્તાને કશી અડચણ નહિ આવવી જોઈએ. બેજ વસ્તુ અહીં મોટો કરી શકશે. એપાર્ટહેડની આખી નીતીની પાછળનો હેતુ આગળ પાછી રાજ્ય ચલાવવાનો છે. સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એમેન્ડમેન્ટ બીલ સઘળાને સમાનપણે લાગુ પડે છે પરંતુ તેની કસે સોથી વધારે દુઃખ ભોગવ નારા મતાધિકાર અને અવાજ વગરના બીન-ગોરાઓ જ થઈ પડશે. આ બેઠક માં ધર્મરને નામે કેટલી ક્રીયેશના કૃત્યો થયાં છે. બીન-ગોરાઓ માટે તો કોકયાસન જેવી કશી વસ્તુ હરતી જ ધરાવતી નથી. પરંતુ જે ગોરાઓ કોકયાસનના સંપુર્ણ આધિપત્ય ભોગ વતા આવેલા છે તેઓમાંના પણ મોટા વર્ગને તે પોતાના કાયદાથી કરી પડી રહ્યું હોવાની બીના થઈ પડી છે. બન્ને પક્ષે ની લડાઈમાં-કેમકે ચાલુ બેઠકમાં એ સીવાય બીજું કશું નથી થયું-બીન ગોરાઓ, જેઓને લોકશાસનના આશિ વાદ દરજ્જા ભોગવવાના છે, તેઓનું જ યશે એ ધ્યેયજ જાણે. બીન-ગોરાઓનું બસે ગમે તે થાય, તેઓને મારે કહેવા ને ધરો હોય યા નહિ, તેઓ અપોયશ થી અને સુયશથી મરતા હોય યા નહિ, એટલી વસ્તુ આ બેઠકમાં ચોખ્ખ કરી લેવામાં આવી છે પાર્લામેન્ટના સભ્યો ને કાયદેસર વધારાનું એલાવન્સ મળે અને પેનસન મળે.

એપાર્ટહેડ અથવા મોત

વોર્સેસ્ટરની સાર્વજનીક સભાને ડોક્ટર જુન તા. ૨૧ મીનો નીચે પ્રમાણેનો સંદેશો આ દેશના લોકોને રસપદ થઈ પડશે: ડૉ. પરસી જુકીસન નામના એક નીગ્રો રીસર્ચ કેમીસ્ટને, બોકપાર્ટના ગોરાઓના એક ફેડરેશન સત્તામાં આવેલા પોતાના નિવાસસ્થાનમાંથી તે ચાલ્યો નહિ જાય તો તેનું મોત થશે એવી ધમકી આપનારો એક કાગળ મોકલવામાં આવ્યો છે તેની તપાસ ખાતું તપાસ કરી રહી છે. તપાસ ખાતાંનો એક અમલદાર જણાવે છે કે જુકીસને એક વર્ષ પર બોકપાર્ટના આ કેળા ગોરાના સત્તામાં પાર ખરીદ કર્યું ત્યારથી તેને અને તેનાં કુટુમ્બને લાંબી જગાડવાના અનેક પ્રયાસો થયા છે. પણે અઠવાડીયે એક કારમાંથી તેના પર સામે ડાયનામાઈટનો એક બોમ્બ ફેંકવામાં આવ્યો હતો, તે પર ને નહિ લાગતાં બાગમાં પડ્યો. ૭ મહિનાપર પરને બાળી મુકવાનો બે વખત પ્રયત્નો થયા હતા, તેમનો એક આસ્તબના બોમ્બથી થયો હતો.

અમેરીકામાં એપાર્ટહેડ સામે હબશીઓની લડત

અમેરીકાના એટલાન્ટા શહેરમાં લાં ના નીગ્રો નેતાઓએ કહેલું જવાબાવ છે કે સાઉથ કેરોલાયનામાં સેગ્રેગેશન ની નીતી મંજુર કરનારો ફેડરલ કોર્ટ ચુકાદો આપેલો હોવા છતાં દક્ષિણ માંથી સેગ્રેગેશનના પ્રતિનીધીને તોડી પાડનારી લડત તેઓ ચાલુ રાખશે. સપ્તા શનીવારે ફેડરલ કોર્ટનો ચકુ જ બન્ધ સાઉથ કેરોલાયનામાં નીગ્રોબોરાં સેગ્રેગેશન સામે થયેલા એક મુકદમામાં સેગ્રેગેશનના વીરોધીઓની વીરૂદ્ધમાં ચુકાદો આપ્યો હતો. રંગવર્ણોઓની ઉન્નતિ કરનારી રાષ્ટ્રીય સંસ્થા, નેશનલ એસોસીએશન ફોર ધી એડવાન્સમેન્ટ ઓફ ધી કલર્ડ પીપલના કાર્યકર્તાઓ એ જણાવ્યું છે કે તેઓ તેવાજ મુકદ મા વરજીનીયા અને ન્યોરજીયામાં પણ કરશે. સાઉથ કેરોલાયનાના ચુકાદા સામે અપીલ કરવામાં આવશે.

હિંદના અખબારોને હડતાળ પાડશે

હીંદના બંધારણમાં અખબારોની સ્વતંત્રતાપર પ્રતિબંધ મુકનારા કરવા માં આવેલા સુધારા સામે વીરોધ દર્શાવવા અખિલ ભારતીય અખબારો ના તંત્રીઓની મુંબઇમાં મળેલી ખાસ પરિષદે જુલાઈ તા. ૨૨ મીના દૈનીકો નું પ્રકાશન બંધ રાખી એક દિવસની હડતાળ પાડવાનો ઠરાવ કર્યો છે. બંધારણના સુધારાને તંત્રીઓએ વીચારેલ દર્શાવવાની સ્વતંત્રતામાં અન્યાયી અને ગેરવાજબી દખલગીરી તરીકે વર્ણવ્યો. પરિષદે સેન્ટ્રલ અને સ્ટેટ પ્રેસ એડ-વાઈઝરી કમીટીઓનું કામ મોકુફ કરવા નું ઠરાવ્યું છે. હીંદના અખબારો અને અખબારોને લગતા કાયદાઓની તપાસ કરનારી સઘળી સરકારી કમીટીઓનો બહિષ્કાર કરવાની ફરખાસ્તનો વીચાર કરવા પરિષદની રોજીંદ કમીટીને ભલામણ કરી છે. બ્રીટન પ્રજાપર સ્થિતિનો ગંભીરતા ઠસ્સ વતા તંત્રીઓ એ રોજના પોતાના અગ્રલેખના બધાયાં નીચે નીચે પ્રમાણેના શબ્દોમાં ઠરાવનું છે: "બીજાઓ દ્વારોવરાની સ્વતંત્રતા અમારો જન્મસિદ્ધ હક્ક છે અને બંધારણમાં તેનાં સંપુર્ણપણે સુરક્ષિત કરવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી અમે જંપીશું નહિ."

રાજકીય હડતાળ સામે આફ્રીકનેર ને તેઓના નેતાઓની ચેતવણી

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના કેપ પ્રાંતિક વીભાગના પ્રમુખ પ્રોફેસર જે. ૧, મેથ્યુસે ગયા સોમવારે કેપટાઉન (કેપ) ખાતે, જે લોકો રાજકીય હડતાળોથી જ અન્યાયોનો સામનો કરવાનો વીચાર કરનારા છે તેઓથી ચેતતા રહેવાની પોતાના લોકોને સુચના કરી હતી. તેમણે કહ્યું: "જેઓ પોતાના લોકોનું હિત ચાહે છે તેઓએ અત્યાર સુધીમાં પાડવામાં આવી ચુકેલી રાજકીય 'હડ તાળોના પાઠોનો ધ્યાન પુર્વક વીચાર કરવો જોઇએ. "આપણી સામેના બળોને પુરેપુરો ખ્યાલ નહિ કરવો એ મુર્ખાઈ જ ગણાય," પ્રોફેસર મેથ્યુસે કહ્યું કે: "વીરોધ દિવસો દેખાવોમાં ભાગ લઇને હળવા આફ્રીકનો પોતાનું સર્વસ્વ હોમી દેવા તત્પર થઈ ગયા એ બતાવે છે કે તેઓ કેટલી નીરાશા માં ડુબી ગયા છે. જો કે સરકારની આફ્રીકનો વીરૂદ્ધ નીતીએ આપણા લોકોને મરણીયા થઈ જવાને પુરતાં કારણો આપેલાં છે છતાં આવાં પગલાં ના પરિણામોના લોકો નીરંકુશપણે ભોગ ન થઈ પડે એ અત્યાવશ્યક છે. એ યાદ રાખવું જોઇએ કે સાઉથ આફ્રીકા જેવા દેશમાં જ્યાં શાંતીમય દેખાવોને પણ સખ્તી અને જંગલી બળવાને સારૂ બદનામ ગણવામાં આવે છે, ત્યાં રાજકીય હડતાળ એ કંઈ પીકનીક જેવી વસ્તુ નથી. આપણા દેશમાં જ્યાં આફ્રીકનના જનની કશી કીંમત નથી એવું જણનાર નેતાએ આફ્રીકનના જનમાસને નુકસાન થાય એવો વખત બીલકુલ હરાવ નહિ કરવો જોઇએ.

પ્રતિષ્ઠિત ડરબન નેતાનું અવસાન

ડો. પી. ડા. આઇ સેમે જુન તા. ૭ મીના ૭૧ વર્ષની વયે લોહાનીસબર્ગમાં મરણ પામ્યા. તેઓ ઓકસફર્ડ અને કોલમ્બીયા યુનીવર્સીટીના ગ્રેજ્યુ એટ હતા અને ડરબન રાજની કુટુમ્બના હતા. એક જાણીતા એટર્ની હતા. તેમની દફન ક્રીયામાં બે હજાર ઉપર લોકોએ હાજરી આપી હતી. ધર્મીક ક્રીયા એન્ડરસ્ટન સ્ટ્રીટપર આવેલા સેન્ટ સીપીયન ચર્ચમાં થઈ હતી. બહારના લોકો સંખ્યાબંધ હોવાથી તેટલા માટે સાઉથ રપીકરોએ ગોઠવાયાં હતાં. મૃતદેહને આખી રાત ચર્ચમાં રાખવામાં આવ્યા બાદ સવારે બાન્ટુમેન્સ સોશીયલ સેન્ટર માં પ્રજા તરફથી અંજલી માટે લઇ જવામાં આવ્યો હતો. પંદર જણે ભાષણો કર્યા હતાં. ત્યાર બાદ સેન્ટ સીપીયન ચર્ચમાં લોહાનીસબર્ગના બીશપ રેવરન્ડ એમ્બ્રોઝ રાજે પ્રાર્થના કીયા બાદ બપ્પુ કબ્રસ્તાન માં દફનાવવામાં આવ્યો હતો. ૭૦ ઉપર કાર અને ૧૬ બસો ભરી લોકો સ્મશાનયાત્રામાં ગયા હતા.

અ ફ્રિકામાં આવતી જાગતી

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'નો પોર્ટ એલીઝાબેથનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે શહેરોમાં આફ્રીકનો મારે નીકાળેલા

અભાવના કારણે આફ્રિકન યુવાનોના થઇ રહેલા પતનથી ચોંકા પામી આફ્રિકન નેતાઓએ આખા યુનીયનમાં આફ્રિકન વીસ્તારોમાં વધારાના વર્ગો ખોલવાનું સાહસિક પગલું લેવાનું ઠરાવ્યું છે. આફ્રિકન ઓર્ગનોની નેશનલ કાઉન્સીલનાં પ્રમુખ શ્રી. એમ. ડી. સેતાએ અધ્યક્ષારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે આ યોજનાને માટે પ્રત્યેક ઉમરલાયક આફ્રિકન પાસેથી એક એક શીલીંગ ઉમરાવી રકમ લાખ પાઉન્ડ ઉભા કરવાની જરૂર પડશે. આશા રાખવામાં આવે છે કે સરકાર તરફથી બોટલીજ બીજી રકમ આપવામાં આવશે. કામો નવેમ્બર ૩ જીના થઇ શકે.

આ વસ્તુ આફ્રીકનોને માટે પ્રશંસ નીય છે. પરંતુ સરકારને એથી બહુ મર્યા લેવાનું કારણ નથી. આફ્રીકનો યુનીયનના સૌથી વિશેષ ચુસાયેલા લોકો છે અને પ્રગતીની સગવડો તેઓને સૌથી ઓછી પુરી પાડવામાં આવી છે.

પશ્ચિમ સુધારાને વિષે આફ્રીકનનો મત

સેન્ટ હેલ્સ મીશનના રેવરન્ડ એ. એચ. મુસુએ ડરબનમાં રાટરી લંચમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે આફ્રીકન ધીમે ધીમે સમજતા લાગ્યો છે કે પશ્ચિમ સુધારો સ્વાર્થથી પતિત થયો છે અને પશ્ચિમ સત્તા પોતાની રક્ષણ ની ખરી સુધારણની યોજના કરવાની પોતાની ફરજ સમજતી નથી. આફ્રીકનનું ભવિષ્ય શું થવાનું છે એ કોઇ નથી જાણતું. અમુક હદને પાળવામાં આવે તો સાઉથ આફ્રીકામાંજ નહિ પરંતુ દુનીયાના લોકોમાં પોતાનું સ્થાન લેવા ની તેનામાં શક્તિ રહેલી છે. તેના વિકાસને માટે તેને તકો મળવી જોઇએ. એ રીતે સાઉથ આફ્રીકામાં સુખદ્રપ ભવિષ્યનો કાયમનો પાયો રોપી શકાશે. એ કાર્યમાં નીષ્ફળ નીવડીશું તો ગંભીર કલહ અને અંધાધુંધી પ્રવર્તશે.

પાર્લામેન્ટની હાર ની કિંમત

યુનીયન પાર્લામેન્ટની હારની રિમતિ એ છે કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાથી ૬ વધારાના પ્રતિનિધીઓ આગલથી ચાલુ વર્ષમાં ધારાસભામાં ૨૫૯ સભ્યો થયા હતા અને સેનેટમાં ૪૮ થયા હતા. સેપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ એક્ટ ની રૂએ હવે ચાર વધારાના કલર્ડ લોકોનો પ્રતિનિધીઓ ધારાસભા માં અને એક વધારાના કલર્ડનો પ્રતિનિધી સેનેટમાં થશે.

લોકશાસનના નીયમો નેશનલીસ્ટોને મન શ્રાપ

નેટીવોના પ્રતિનિધી મીસીસ એમ. એસ. બોર્ષાજરે જોહાનીસબર્ગમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીની પાર્લામેન્ટની ઓમોની શાખા સમક્ષ ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે પાર્લામેન્ટની આ વખતની ચેકમાં કલર્ડ ફ્રેન્ચાઇઝ બીલ અને કોમ્યુનીઝમ સપ્રેસન્સ એમેન્ડમેન્ટ બીલે લોકશાસનના સીદ્ધાંતો અને તેના પાલન પ્રત્યેની નેશનલીસ્ટોની વલણને તેના નગ્ન સ્વરૂપમાં ખુલ્લી પાડી હતી. તેઓએ નિઃશંકપણે સ્પષ્ટ કરેલું છે કે લોકશાસનનું તંત્ર જો ધારા ધોરણ સર ચાલતું જોઇએ તેને જ્યાં સુધી તેઓ સત્તામાં છે. ત્યાં સુધી આપ સમાન ગણે છે. "જ્યાં સુધી તેઓ સત્તા માં છે, એ શબ્દો જે સમજ પુર્વક વાપરેલા છે. મારા ધોરણને ઉથામવાના અથવા તાગરીકોના હકો પર કાપ મુકવાના કોઈ પણ પ્રયત્નો થાય તો તેની તેઓના જેટલી કોઇ પણ ઓપોઝીશન પાર્ટીએ ટીકા કરેલી નથી. પરંતુ જેવા નેશનલીસ્ટો સત્તા માં આવ્યા તેવીજ તેઓની વલણ બદલાઇ ગઇ અને હવે તેઓની વલણ એવી છે કે "જે વસ્તુને અમે દુઃખને માટે સારી ગણીએ તે તુરત જ થવી જ જોઇએ. તેને ખાતર તેઓએ વચન ભંગ કર્યો, અદાલતની સત્તાની ઉપર વટ વાપ્યો અને વાણી સ્વાતંત્ર્યનો નાશ કર્યો. હવે આપણે શાની આંધેધરી પર મદાર બાંધી શકીએ? આ આપણા જીવનની રીત છે."

બીન-ગોરાઓની સેનેટર ડુકસે કરેલી હિમાયત

નેટીવોના પ્રતિનિધી સેનેટર ડો. ૪. એમ. ડુકસે બીન-ગોરાઓની સુખાકારી ને માટે જનનું સધ્યું કરવાની અને નેટીવોની કેળવણીને ખાસ ધ્યાન દેવા સરકારને આમકળકરી વીનંતી કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે નેટીવોને લાગી રહ્યું છે તેઓની પ્રગતીનો માર્ગ રોકી દેવામાં આવ્યો છે.

નાણા ખાતાના પ્રધાન મી. સી. એન. રસી. હેવેંગાએ જવાબમાં કહ્યું કે "૬૯ ગ્રોસની નીતીને હું માનું છું કે બીન-ગોરાઓને દેશના રાજ્યતંત્રમાં અસર કારક અવાજ હોવો જોઇએ. તેઓને આપેલું છે તે પાછું લઇ લેવાને આપણે કશું કરવું નહિ જોઇએ." સેનેટર ડુકસે કહ્યું કે ૧૯૩૬ માં તેઓને આપ વામાં આવેલી જણ વસ્તુઓમાંની એક તો લઇ લીધી-તે છે નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ. અને બીજી લઇ લેવાવાના ભયમાં છે-તે છે ધારાસભામાં તેઓ ના ત્રણ પ્રતિનિધીઓ. મી. હેવેંગાએ કહ્યું કે નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ એ કોઈ અગત્યનાં સમાધાનની વસ્તુ નહોતી અને તેની નાબુદીને માટે નેટીવો પોતે જ જવાબદાર છે. જે બાબતને લીધે સેનેટરે ભયમ દર્શાવ્યું છે તેને વીષે શું થશે એ હું કહી શકતો નથી હું એ લાઈ લેવાના પક્ષમાં નથી. મારા મતની એ વિરુદ્ધ છે."

ડો. મલાન અને મી. હેવેંગાનું સંયુક્ત નીવેદન

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના લીડર વડા પ્રધાન ડો. ડી. એફ. મલાન અને આફ્રીકા નર પાર્ટીના લીડર મી. એન. સી હેવેંગાએ એક સંયુક્ત નીવેદન કર્યું છે જેમાં જણાવ્યું છે કે:

બન્ને પાર્ટીઓ વચ્ચે કજાયાની સહકાર થયા બાદ અમે માનીએ છીએ કે હવે એ બન્નેનું જોડાણ કરવાના સક્રીય પગલાં લેવામાં આવવાં જોઇએ. આથી અમારી બન્ને પાર્ટીઓને એવાં જોડાણ ના પગલાં ચાલુ વર્ષમાંજ લેવાની ભલામણ કરવાનું અમે ઠરાવ્યું છે. પાર્ટીઓની મેમ્બરો મળે તે પહેલાં તેની વીધી અમે નક્કી કરીશું અને જોડાણ ના જરૂરી પગલાં લેવાને મેમ્બરોને તેની ભલામણ કરીશું. આપણા સહકારના પરિણામે આપણે જે ઝિનઝિન, નપુંસક અને પીડીત દશામાં પડયા હતા તેમાંથી આપણે ફરી પાછા મુક્ત થયા છીએ. આપણું સ્વમાન પાછું મેળવ્યું છે અને એવી જોકતા અને બળ પ્રાપ્ત કર્યાં છે કે જેથી સાઉથ આફ્રીકાને માટે ન્યાય અને આર્થીક વીકાસના ધોરણે સુરક્ષિતાના નવા યુગ ની સ્થાપના કરવા સમર્થ થયા છીએ. આથી આપણે આશા રાખીએ છીએ કે જે સહકારે આપણામાં એકતા સ્થપાવાની શક્યતા ઉત્પન્ન કરી છે તે આપણે નીભાવી રાખીશું એટલું જ નહિ પરંતુ આપણા લોકોની સેવામાં વધારે સંગીન અને શક્તિશાળી બનીશું."

બીન-ગોરાઓમાં મરણ પ્રમાણ

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ફર્મેશન બ્યુરો રેસ રીલેશન્સ તરફથી નીચે પ્રમાણેનું નિવેદન બહાર પાડવામાં આવ્યું છે

કેપટાઉન શહેરમાં તા. ૩૦ જુન ૧૯૪૯ નાં પુરાં થએલાં વર્ષ દરમીયાન થએલાં મરણોનું સામાન્ય પ્રમાણ ૧૯૧૩ માં મ્યુનીસીપાલીટીઓનું ઓફીકરણ થયું ત્યાર બાદ ઓછું છે. આ ખબર તંદુરસ્તી ખાતાંના અમલદારે બહાર પાડયા છે. વધારેમાં આ શહેર માં બીન-ગોરાઓમાં બાળમરણ પ્રમાણ પણ કદી નહિ હતું તેટલું ઓછું છે.

આ વસ્તુ જો કે ઘણીજ સંતોષ જનક છે છતાં એ નોંધ લેતાં ખેદ થાય છે કે બીન-ગોરાઓમાં થતાં પન્ટકા મરણો અટકાવી શકાય એવાં હોય છે.

આ મરણો બીન ગોરાઓના ગરીબ વર્ગો અનારોગ્ય ઝુંપડાઓમાં ગીચોગીચ રહેતા હોય છે તેને લીધે થાય છે. ક્ષયરોગ, જે બીન-ગોરાઓમાં ૨૭ ટકા મરણોને માટે જવાબદાર છે, ત્યારો જે ૧૨.૮ ટકા મરણોને માટે આભારી છે અને ઇંફાઇટીસ અને ન્યુમોનીયા જે ૧૦.૪ ટકા મરણને માટે આભારી છે, તે સમળાં જો અટકાવી નહિ શકાય તો પણ તેનાપર અંકુશ તો મુકીજ શકાય. તેમ છતાં અવલોકનના વર્ષ દરમીયાન તેથી ૧૮૬૨ મરણ થયાં છે.

ગીચતા, જે ગરીબોમાં એક ગંભીર સવાલ થઇ પડેલો છે. તેને કેપટાઉન માં આફ્રીકનોની વસતીના પ્રમાણથી વેગ મળેલો છે અને તંદુરસ્તી ખાતાંના અમલદારના મત પ્રમાણે તે બીન-ગોરાઓમાં ક્ષયના રોગના ૨ પ૬ નવા દરદીઓને માટે જવાબદાર છે. રહેણીના ધોરણમાં થએલો વધારો અને તેથી એ રોગને અટકાવનારો ખોરાક ગરીબોને નહિ મળવા થી આ પરિણામ આવ્યું છે.

રોગ અટકાવવાના મજબુત પગલાં લેવાથી અને ઇસ્પીતાલની સગવડો પુરી પાડવાથી બીન-ગોરાઓમાં મરણ પ્રમાણ સારા પ્રમાણમાં ઘટાડી શકાય.

આફ્રીકનો બેપરવાઇથી થતી ધરપકડ

દર માસ નિર્દોષ આફ્રિકનોની મોટી સંખ્યા ઓછામાં ઓછા બે દિવસ જેલમાં ગાળે છે, કેમકે સાઉથ આફ્રિકાની પીનલ રીફોર્મ લીગ તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલા હેવાલની ફળે પકડવામાં આવેલા ૫૦ ટકા જેટલા આફ્રિકનોને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવામાં આવે છે.

છતા આફ્રીકનોને આથી પોતાને માટે ન્યાય જેવી વસ્તુ નથી એવી ખાત્રી થાય તેમાં કશી નવાઇ નથી. કેમકે કાયદા મુજબ જો કે કોઇની મુનસફી થાય તેની પહેલાં ૪૮ કલાક પકડાયેલાઓને બંધનમાં રાખવાનું ઠરાવાયું છે છતાં ખરી રીતે એ કરતાં ઘણો લાંબો વખત તેઓને બંધનમાં રાખવામાં આવે છે.

પકડાયેલા પણ લોકો નિર્દોષ ઠરે એ સ્વાભાવિક છે પરંતુ તેઓની સંખ્યા ખરે પ૦ ટકા જેટલી થઇ જાય ત્યારે દેખીતું છે કે કયાંક ગંભીર ખામી હોવી જોઇએ. આથી આફ્રીકનો ને ન્યાયની અદાલત પ્રત્યેનું માન ઘટી જાય છે એટલુજ નહિ પરંતુ દેશ ને આર્થીક તેમજ માનવ શક્તિની પણ ખોટ થાય છે. ક્રિમેટ રાખવામાં આવે છે કે આવી ધરપકડોમાં ઘટાડો કરવાના પગલાં લેવામાં આવશે.

—ફ્રાંસ અને સેનીગેટ મુનીયન વચ્ચે વેપારના કરાર થયા છે જેથી રશીયા થી ફ્રાંસ એક લાખ ટન ઘઉં મોકલવામાં આવશે. તેના બદલામાં ફ્રાંસ રશીયાને ખુલ્લી વેચાતો ફ્રાંસનો માલ મોકલશે.

હિંદના ખબરો

હીંદને બહોળી માલતાં નર્સીંગ વેનની ભેટ

જુન તા. ૧૪ મીના લંડન ખાતે પ્રિન્સેસ હોસ્પિસમાં હીંદના આરોગ્ય મંત્રી રાજકુમારી અમૃતકોરને કાઉન્ટેસ માઉન્ટબેટન તરફથી ન્યુ દિલ્હીમાં કોલેજ ઓફ નર્સીંગને હીંદના દૂરના ગામડાંઓમાં વાપરવાને માલ બનાવેલાં માલતાં નર્સીંગ વેનની ભેટ આપવામાં આવી હતી. ગયે વર્ષે કાઉન્ટેસ માઉંટ બેટને પાઉન્ડ ૧૦૦૦ની ઉદાર રકમ ભેટ આપી હતી જેનાથી આ બની શક્યું છે. આ પ્રસંગે બોલતાં કરતાં હાઇ કમીશનરે કાઉન્ટેસ માઉન્ટબેટનનો આભાર માની આરોગ્યના ક્ષેત્રમાં હીંદે કરેલી પ્રગતીનું અવલોકન કર્યું હતું. રાજકુમારીએ કહ્યું કે વેન ગ્રામ્ય જનતા ઓમાં જરી જ્યાં નર્સો તેને ગામડાઓમાં લઇ જવાની રાહ જોઇ રહી છે. વેનને "એડવીના માઉન્ટબેટન" નામ આપ વામાં આવ્યું છે જે યોગ્યજ છે કેમકે કાઉંટેસ માઉન્ટબેટને પહેલાં પા. ૨૦૦૦ ની ભેટ આપી હતી જેથી આ સાહસ સફળ થઇ શક્યું. હીંદ આજાદ થયું તે પહેલાં કાઉન્ટેસ માઉન્ટબેટનનાં પરિશ્રમ થી નર્સીંગ કોલેજ હસ્તીમાં આવી હતી જેમાંથી પછી સ્ત્રીઓ તાલીમ મેળવી રહી છે. હીંદમાં નર્સીંગને માટે હીંદી સ્ત્રીઓની આશ્ચર્યજનક સંખ્યામાં તકરતી થઇ છે જે કાઉન્ટેસ માઉન્ટબેટને કહ્યું કે રાજકુમારીનીજ મહેનતને શ્રેયો વિશેષ આભારી છે. સર સુનાભાલ મહેતાએ વેનને માટે રાસ્તો ખરીદવાને પા. ૩૦૦ ની ભેટ આપી છે.

મહાત્મા ગાંધી સ્મારક

ગાંધી રાષ્ટ્રીય સ્મારક નિધિના ટ્રસ્ટી ઓએ મહાત્મા ગાંધીના સ્મારકને માટે ની યોજનાની રૂપરેખા બહાર પાડી છે રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ ઉપરાંત ટ્રસ્ટ કેટલાંક બ્યવહારૂ સ્મારકો સ્થાપ વાનો ઇરાદો રાખે છે. મહાત્મા ગાંધી ને જેની સાથે સંબંધ હતો તેવાં અગાઉ નાં સ્થળોને, તેમના પત્રબ્યવહારને સંપડી રાખવામાં આવશે. ગાંધી સંગ્રહ સ્થાન સ્થાપવામાં આવશે અને તેમને વિદેશી ડેલીગેશનો ઉતારવામાં આવશે. આ યોજનાના બે ભાગ છે અગત્યના સરકારે સંભાળવાનો અને રચ નાત્મકોએ સંભાળવાનો. તેને માટેના ખર્ચની પણ બેજ રીતે વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે. અગત્યના સરકારે સંગ્રહ સ્થાન રચ.પડશે અને તેને નિભાવશે અને સાચવ વાનો હતો, સેવામાંના જેનાં સ્થળો જેની સાથે ગાંધીજી નીકટ સંબંધ ધરાવતા હતા તેને નિભાવશે. બધારાનાં જુદાં જુદાં સ્થળોએ અલ્મોડા, હીંદી અને તે તે રાજ્યની ભાષાઓમાં સમાચારો સાથે સ્મારક રચનાત્મક અગર બીજાં કોઈ સ્મારકો ઉભાં કરવામાં આવશે.

દૂરદે રક્તપીતના રોગને અંગેની શોધખોળો કરવાને અને જે રોગ નાબુદ કરવા એક મથક સ્થાપવાનું ઠરાવ્યું છે. ગાંધીજી પોતાના જીવન ના છેલ્લાં વર્ષોમાં તેમાં ઊંડા રસ લઇ રહ્યા હતા તેના સ્મરણાર્થે તે સ્થાપવા માં આવશે. અખીલ ભારતીય ધોરણ પર તેની વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે. આ રોગના નીવારણ માટે કામ કરી રહેલી સઘળી સંસ્થાઓ સાથે સહકાર કરી આ કાર્ય કરવામાં આવશે. અને તેને માટે પંદર જણની ખાસ બોર્ડ નીમાશે. રચનાત્મકોનું કામ ગામે ગામ નિઃસ્વાર્થી કાર્યકર્તાઓ તયાર કરવા તાલીમના મથકો સ્થાપવાનું રહેશે. એ મથકો "ગાંધી ઘર"ના નામથી ઓળખાશે.

અનાજની સ્થિતિમાં સુધારો

હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ દિલ્હી ખાતે અખબારી પરિષદમાં હીંદ માં અનાજની સ્થિતિ સંબંધી પુછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબમાં મધ્યસ્થ અને રીવા સતી સરકારોએ એ સંબંધમાં વીણેલાં પત્રસાંઓ વીષે જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે એ સઘળાંના પરિણામે કેટલી કટોકટીની સ્થિતિ ઉભી થતાં અટકાવાઈ છે અને દુષ્કાળ હવે નહિ પડે. હવે કે લોકોને દુઃખો ભોગવવા નહિ પડે અથવા અપોષણની સ્થિતિ નહિ, વર્તી એવી હું આશા આપી શકતો નથી. અહિ તહી વ્યક્તિગત લોકો ભુખે મરવાનો સંભવ રહે છે. એ રીતે લોકોને મરતાં આપણે અટકાવવા જોઇએ. એટલું હું ખાત્રીપુર્વક કહી શકું છું કે આવું મોટા પાયાપર નહિ બને. દુકાળ અને ભુખમરો અટકાવ વાને અમે અમારું બનતું સઘળું કરીશું. છેલ્લાં બેાર મહિના થયાં બીહારમાં અનાજની સ્થિતિ પણ સુધરી છે. બહારથી ઘણું અનાજ આ..યું એ બની શક્યું છે. સરકાર ૧,૦૫,૦૦૦ થી ૧૧૦,૦૦૦ ટન જેટલું અનાજ દર માસ બીહાર મોકલે છે જે તેની સાધા રણ માંગ કરતાં વધારે છે. આથી બીહારમાં ભાવો સામાન્ય રીતે ઘટવા છે જે સારી નિશાની છે. શ્રી. નેહરૂ એ કહ્યું કે બીહારમાં ફરતા આવે અનાજ પૂર પાયારી ૧૪૯૦ દુકાનો ચાલી રહી છે જે ૧૭ લાખ ઉપર વસતીને અનાજ પુરું પાડે છે. તેમાં ની ૨૧૦૦ દુકાનો ગામડાંઓમાં છે આ દુકાનોમાંથી અઠવાડીયામાં ૨૨૦૦૦ ટન અનાજનો ઉઠાવ થાય છે.

ઈરાનની તેલના કારખાનાઓની તકરાર

ઇરાનમાં તેલના કારખાનાઓનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવાની બાબતમાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે હીંદ જે બાબતમાં રસ લઇ રહ્યું છે તેના અનેક કારણો છે. ઇરાન જેવ પડેલાં દેશ છે જેની સાથે હીંદનો મીત્રતાભર્યો સંબંધ વર્તી રહી છે અને તેથી ત્યાં બની રહ્યું છે તેમાં તે રસ લે છે. બીજું કારણ એ કે તેનાથી જગતની શાંતી જોખમ માં આવી પડવાનો ભય રહે છે. આથી હીંદ ઇચ્છે છે કે તેનું શાંતી ભર્યું સમાધાન થઇ જાય. તેમના ઉદ્યોગ નું રાષ્ટ્રીયકરણ થાય તેમાં હીંદની સહાનુભૂતી છે.

કાશ્મીરના સવાલપર શ્રી. નેહરૂ

ન્યુ દીલ્હીમાં અખબારી પરિષદ સમક્ષ હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે કાશ્મીરના સવાલપર હીંદ પાકીસ્તાન સાથે લડવા નથી માંગતું તેમ જે હદમાં લડાઇ બંધ થઇ છે તે હદમાં કંઈ પણ લશ્કરી પગલાંથી ફેરફાર કરવા નથી માંગતું જો કદી પણ તકરાર ઉભી થશે તો તે હીંદથી નહિ થાય. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે ડો. ગ્રેહેમ કે કોઇ પણ પ્રતિનિધિ વ્યકિત અહીં આવશે તો અમે તેમના પ્રત્યે પુર્ણ સભ્યતાથી વર્તીશું. તેમના માનમાં પાર્ટી યોજવાનો સવાલ નથી. વાતો કરવાનો સવાલ છે. સીકયોરીટી કાઉન્સીલે પસાર કરેલો ઠરાવ અમે અમુક કારણોસર સ્વિકારતા નથી અને તે કારણે અમે તેને પાળવાનાં નથી એ વસ્તુની ચોખ વટ કર્યા બાદ તે જે કંઈ પણ બાબત ની અમારી સાથે ચર્ચા કરવા માંગતા હશે તે સભ્યતાથી કરીશું.

કાશ્મીરમાં આક્રમણ કરનાર હીંદ છે એવા પાકીસ્તાનના આરોપ વીષે સવાલ પુછાતાં તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે, પાકીસ્તાને તદ્દન ખોટી રીતે ટીકા કરી છે. પરંતુ મને જે આશ્ચર્ય થાય છે તે યુનાઇટેડ કીંગડમ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસના અખબારો આ બાબતમાં કહી રહ્યા છે તે છે. આ બાબતમાં પાકીસ્તાનની વકલ્ત અને પાળાથી તેને યુનાઇટેડ કીંગડમ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તરફની આમવામાં આવેલી સહાનુભુતી બીલકુલ જુદી છે. એ વસ્તુ જેટલી અને તેટલી નક્ત આપામાં એ બન્ને દેશો ને હીંદે જણાવેલી છે.

હીંદ સરકારે એ પણ સ્પષ્ટ કરેલું છે કે કાશ્મીરમાં બંધારણ સભાનો હેતુ કાશ્મીરે હીંદ સાથે જોડાવું કે નહિ એ નક્કી કરવાનો નથી તેમ સીકયોરીટી કાઉન્સીલના ઠરાવને ટેકો આપવાનો પણ નથી. પરંતુ એ સાથે હીંદથી કે કાશ્મીરના લોકોથી કાશ્મીર માં જે કંઈ પણ થાય તેમાં બીજા કોઇ પણ દેશને કે સંસ્થાને માથું મારવાનો જરાયે હક નથી.

હીંદે પાકીસ્તાનની અમુક તકરાર યુનાઇટેડ નેશન્સની સીકયોરીટી કાઉન્સીલને હીંદની સ્વતંત્ર રાજ્ય સત્તાની વચ્ચે પડવાનો અથવા તંત્ર કોઈ રીતે ચલાવવું તેની સુચના કરવાનો અધિકાર નથી મળતો.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે પ્રજામત લેવા ની હીંદની ઓફર હજુ કાયમ છે, પરંતુ યોગ્ય શરતોએ અયોગ્ય શરતોએ નહિ. વધુમાં શ્રી નેહરૂએ કહ્યું, હીંદે ખરી રીતે કાશ્મીરમાં તોફાન થયું તેની પહેલાંની સ્થિતિ માગણી કરવી જોઇએ, તો પછી એ સવાલનો બરોબર રીતે નીર્ણય કરી શકાય. તકરાર પહે લાંની સ્થિતિ એટલે આક્રમણ કરનાર લશ્કર દુર કરવું વિ. જેઓએ આક્રમણ કરેલું છે તેઓને ત્યાં રહેવાનો કંઈ પણ હક છે અને એથીયે વધુ હકદાર બંધ કરવામાં આવી છે એ હદની આ મળ વખતનો હક છે એમ કહેવું એ તો બીનકુદરતી ગેરવાજબી અને અજુગતું છે.

કંઈ પણ લશ્કરી તોફાન ન થાય તેથી હીંદે સ્પષ્ટ અને ચોકસપણે જણા વ્યું હતું કે અમે કંઈ પણ લશ્કરી પગલાં લેવાના નથી. જો સામેા પક્ષ પણ તેમ કરવા તયાર હોય અને શાંતીથી સમાધાન લાવવા માંગતા હોય તો. જો કંઈ પણ તોફાન થશે તો તે અમારાં કારણે નહિ થાય તેઓના જ કારણે થશે.

કાશ્મીરમાં ઘુષખોરો છે એવી પાકીસ્તાન જે ઉઠાઇ વાતો કરી રહ્યું છે તેના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે છેલ્લાં નવ વર્ષમાં નહોતી તેવી અનાજ સંબંધી કાશ્મીરમાં સંતોષ કારક સ્થિતિ છે. કાશ્મીરની સામાન્ય આર્થીક સ્થિતિ ઘણી જ સુધરી ગઇ છે. ભુખે અને મુસીબતીઓ ઘણી હતી પરંતુ અનાજ સંબંધી, વાહન વ્યવ હાર સંબંધી, અને સામાન્ય કારભાર સંબંધી સ્થિતિમાં પણ જે પ્રગતી થઈ છે, તેનો એક પુરાવો તો બીજા છે કે મુસાફરો ત્યાં મોટી સંખ્યામાં જવા લાગ્યા છે. અગાઉના જેવી સ્થિતિ રહી નથી. મોટોભાગ ધરો સઘળાં રેલવે માર્ગ જ્યાં છે એ બતાવે છે કે કાશ્મીરમાં ફરી શાંતી સ્થપાઇ છે. હીંદના ઘણા ભાગો કરતાં કાશ્મીરમાં આજે વધારે અનાજ છે. ત્યાં લોકોને અગિયા કરતાં બેવડાં રેલનો મળે છે.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

નીતી નામરે માર્ગ (ભાષાંતર)	૨ ૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" ગાંધીજીનુ હસ્ત લીખીત છાપમાં અને ફોટો છાપેલી	૬૫૫ પેજો સાથે ૧૦ ૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપરો હોલો અનુવાદ)	૧ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૬ ૦ ૦
આપણા દેહ કીયરો (બાપુના આદ્ય વખતના ચિત્રોવાળા પ્રવચનો)	૧ ૧
સ્વરાજના વાવણો	૧૨ ૦
આરી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
હીંદની કાયદો (ગાંધી)	૨૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

૨૫ે આપણે ગાંધીજીને ભુલીએ!

લેખક: શ્રી. રમણલાલ વ. દેસાઇ

ભાષણો કરતી વખતે આપણે ગાંધીજી ને ઠીક યાદ કરીએ છીએ, લેખો લખીએ ત્યારે ગાંધીજીને ઠીક ઠીક યાદ કરીએ છીએ. સુત્રો પોકારતી વખતે હવે 'મહાત્મા ગાંધીકી જય'નો નાદ નથી સંભળાતો. વાત-ચીતમાં પણ માત્ર ગાંધીજીની ભુલ બતાવવા પુરતા આપણે મોટાપણું કરી કરી ગાંધીજીને યાદ કરીએ–કદાચ. ચોવીસે કલાક જેને યાદ કર્યા વગર આપણે રહી શકતા નહીં એ ગાંધીજી ને આપણે ભુલવા માંડ્યા છે, વચ્ચે વચ્ચે આપણું ચાલતું નથી ત્યારે કદાચ ગાંધીજીને યાદ કરીએ. નહીં તો સઘળા મૃત માનવીઓની માફક બાપુજીને વિસ્મૃતિના પડદા પાછળ ધકેલતા આપણે છીએ.

હજી ગાંધી જયંતિ કે ગાંધી સપ્તાહ ની ઉજવણી ન કરવા જેવા નહોર બન્યા નથી. નાદાન બાળકો અને વિદ્યાર્થીઓ તો નહીંજ. ટપાલની ટીકીટ-ઉપર ગાંધીજીની છબી કદાચ જોવામાં આવે. ગાંધીજીની જુની છબીઓ પણ ઘરી. હજી તે કહાડી નાખી નથી. ગાંધીજીની નવી છબીઓ કેટલી ઉપજતી હશે? કલા ચિત્રોમાં ગાંધીજીની નમણી આકૃતિ હવે કેટલા ઉપયોગમાં આવતી હશે? પ્રજા પુછવા જેવો છે, અને ઉત્તર પણ શોધવા સરખો છે.

ઘણા તેમનાં ભાવસાં ઉભાં કરવાની રમત હજી ચાલુ છે. જે ભાવસાં ઉભાં કરતી વખતે ગાંધીજી કરતાં તેમનું ભાવસું બનાવનારની કલા તરફ આપણી વધારે નજર હોય છે. અથવા ભાવસાનો ખર્ચ ઉપાડનાર શેઠ શાહુકાર ની લક્ષ્મી તરફ આપણી આંખ વધારે ચોંટેલી હોય છે—અને કેટલાક ભાવસાં મુકનાર પોતાની ઓફસોની કીમ્મત વધે એવા હેતુથી સાધનોમાં પડેલા દેખાય છે. દાંત તેમ જ મૂત ગાંધીને વટાવી ખાવાની આપણી વૃત્તિ માં આપણે ઠીક એક લક્ષી રહ્યા છીએ!

ઊંડાંદર વિચાર કરતાં ગાંધી સ્મરણ માં ખોટ આવતી જણ છે એમ સ્પષ્ટ દેખાય છે. એમ જ હોય! ગત વ્યક્તિ કે ગત વસ્તુ માટે શોક ન કરવાની આદત પાળતાં આપણને ઠીક આવડે છે. નજરથી દુર તે હૃદયથી દુર. મનુષ્ય સ્વભાવનું બહાનું કહાડી શકાય.

ગાંધીજી માટે આપણે શોક બસે ન કરીએ, પરંતુ એ વ્યક્તિને અડધી વિસારવામાં આપે આપ રહેલો છે. ગાંધીજી એટલે ચાળીસે કરોડ હીંદ વાસીઓનો સરવાળો. ગાંધીજી એટલે ચાળીસે કરોડ માનવીઓની નૌકા ઉપર બેઠેલો નાવીક. ગાંધીજી એટલે હીંદનો આત્મા–જીવંત, જવલંત; જ્યોતિર્મય આત્મા, ચાળીસે કરોડની વસુધરાને સાંકળી ત્રીસેક વર્ષની સાંકળ મજબુત કરી તેણે એ વસુધરાને સ્વાતંત્ર્ય મુકામે લાવી મુકી. નિઃશસ્ત્ર નાયક અને નિઃશસ્ત્ર સૈન્યની આવી અજબ કુચ પ્રતિહાસે તેના કદી નીહાળી નથી. રાજકીય ક્ષેત્રમાં અહિંસાનું પાલન કરી સ્વાતંત્ર્ય સિદ્ધ કરનાર કોઇ પણ દેશ હોય તો તે ગાંધીજીનું હીંદ. પ્રબલ પ્રીય લડતને માણસાઈની કક્ષાએ મુકનાર ગાંધીજીનો સફળ અહીંસાનો પ્રયોગ ગાંધીજી સાથે સમાપ્ત થવા સર્જાયો નથી. ગમે તે સદ્ધાપકારી ગૌણ કારણો જણાવવાં હોય તે ભલે જણાવે, પરંતુ હીંદની આઝાદીનું મુખ્ય કારણ તો ગાંધીગેરી આઝાદીની તમન્ના, ગાંધીગેરી અસહકારની લડત અને ગાંધીગેરી અહીંસા તથા સત્યનિષ્ઠા જ છે. આઝાદીની તમન્ના સફળ સરખી નહતી, આખા મુલકમાં સરખી રહી ન હતી છતાં અનેક નિરાશાઓ વચ્ચે આઝાદીની જ્યોત પ્રજાતી રાખનાર ગાંધીજીની ઉમ્મા ઘટી ન હતી. રાજ્ય સત્તા, વ્યવસ્થા અને શીસ્તસત્તા, કુનેહ અને કલમબાજીમાં કુશળ બ્રીટીશ સત્તાની સામે અસહકાર ના વ્યુહ રચી નિઃશસ્ત્ર પ્રજાએ વિજય મેળવવો કયા ડાહ્યા માનવીને શક્ય લાગ્યો હતો? ગાંધીજીના કેટલા અસહકારી યોદ્ધાઓને વિજયસિદ્ધિમાં વિશ્વાસ નહીં હોય. છતાં અસહકારને મોરચે શસ્ત્રધારી બાપુસૈન્ય અને સહકાર્યકર્તા નેતાને મહાત કરનાર ગાંધીને એના નિઃશસ્ત્ર સૈન્યમાં પુર્ણ વિશ્વાસ હતો. કુડ, કપટ, જુઠાણું, અર્ધસત્ય, પ્રચાર બાજી, લાલુસી એ સઘળાં રાજ નીતિ નાં માન્ય સાધનોને ફેંકી દેઇ સત્યને જ પકડી આગળ ચાલનારમાં કદાપણ નથી એવી આજની સર્વસમાન્ય માન્યતાને જુડી પાડી સત્યનો જ જય સિદ્ધ કરનાર ગાંધીજી એ પણ સાબીત કર્યું કે સત્યનો જ માર્ગ સરલ છે. સત્યમાં જેટલી કુનેહ છે એટલી કુડ કપટમાં નથી જ એનો પુરાવો જોવો હોય તો ગાંધીજીની સત્યનિષ્ઠા નીહાળવી. અને અહીંસા દુશ્મનની પ્રત્યે પણ પ્રેમ રાખવાની સક્રિયભાવના વડે તો ગાંધીજીએ જગતના રાજકારણને કોયડો જેવો પઝલ આપ્યો છે કે જેનું સાંભિર્ય હજી બાજ્યે જ સહુને સમજાયું હશે. હીંસાનો આશ્રય લેનાર અમેરીકા જાપાન ઉપર એટમબોંબ ફેંકી જાપાનને હરાવી રહ્યું હતું, અને રશીયા તથા ચાઇનાનો અભ્યાસકો જર્મનીને બાળી દીટલરનો પરાજય પોકારતાં હતાં એનું શું પરીણામ આવ્યું એ તો જગત જાણે છે, હવે વિજેતા મિત્રો વચ્ચે એટમ બોંબની હરીફાઇ ચાલી છે. ગાંધીજી પાસે એટમ બોમ્બ, બંદુક કે પીસ્તોલ તો હતુ, પણ એક હટાકડો કે કુસકણી નહોતાં. અને એણે અહીંસાદ્વારા હીંદને સ્વરાજ અપાવ્યું! વિરોધમાં વેર ન હોય એ ગાંધીસિદ્ધાંતે વિજય મેળવ્યો, જ્યારે રૂસ, અમેરીકા અને બ્રીટનનો વિજય હજી ડામાડોળ છે, અને ગાંધીનો માર્ગ તેઓ નહીં સ્વિકારે તો ત્રીજું વિશ્વયુદ્ધ આહુતી માગી જ રહ્યું છે! આપણે ગાંધીને ભુલીયું તો આપણા સ્વરાજ્યદાતાને ભુલીયું.

પણ બધ લાગે છે કે આપણે એ જ નવપથ દર્શકને ભુલતા ચાલીએ છીએ. એના પુરાવા જોઇએ!

અવંનર જનરલથી માંડી આપણા સુધી આપણે દ્રષ્ટિ ફેરવી જઇશું તો આપણને ચાર વજરના પુરાવા મળી રહેશે.

હીંદ એટલે ગદ્દા ગરીબ દેશની ગરીબીના પ્રતિક બનવા માટે ગાંધીજી એ ધુંટણથી નીચું વસ્ત્ર પહેર્યું નથી, પ્રથમથી સિવાય બીજે ગાંધીજી રહ્યા નથી અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન જમ્યા નથી. આજ હીંદના એક દેશી ગવર્નર જનરલ વીસ હજારનો માસીક પગાર લે છે, લખપુટ બધ્યાં પચ્ચે છે, અને દેશની ધારાસભામાં હીંદના લાડક વાયા મુખ્ય પ્રધાન આ મુદ્દાને અવાજ કરે છે!

આના કરતાં વધારે તિરસ્કાર પાત્ર દ્રશ્ય સ્વરાજ ભોગવતા હીંદમાં બીજું ભાગ્યે જ હશે! ગાંધીજીને ભુલવાનો આના કરતાં બીજો વધારે મોટો પ્રયોગ ભાગ્યે જ થયો હશે!

હીંદનો ગવર્નર જનરલ અને પ્રાન્તના ગવર્નરો સ્વરાજ્યમાં કેવી રીતે રહેતા હશે તેની ગાંધીજીએ કરેલી કલ્પનાની ચાવી હજી સુકાઇ નથી.

ગવર્નર જનરલ અને ગવર્નરો પણ કહે છે કે તેમની જગાનું મહત્વ નથી, તેઓ માત્ર વહીવટના શણગારરૂપે છે. તો પછી આવી નિરૂપયોગી મુર્તીઓ ઉપર ગરીબ દેશનું ધન વહાવી દેનાર કર્મચારીઓ ગાંધીને ભુલ્યા છે એમ કહેવામાં જરાય ખોટું નથી.

શું ગાંધીજી ગવર્નર જનરલનો વીસ હજારનો માસીક પગાર ચલાવી લેત ખરા?

તો પછી આપણા રાજાઓ, જમીન દારો, ધનપતિઓને કયે મુખે આપણે વજોવી રહ્યા છીએ; શું હીંદની નેતાગીરી ભારે પગારોનાં પલ્લાં રહસ્યે જોખવાની છે? બ્રીટીશ વહીવટ રહસ્યે આપણી એક લડત એ હતી કે એ વહીવટ અયોગ્ય, મોંઘો અને હીંદ જેવા ગરીબ દેશને બોજે નહીં એવો હતો. બ્રીટીશ વહીવટ કરતાં આપણો દેશી વહીવટ કેટલો સોંઘો કર્યો એનો તુલનાત્મક અભ્યાસ મણની બહુ જરૂર છે.

કેટલાક પ્રધાનોએ પોતાના પગારો ઓછા કર્યા છે. રાજમાકને પણ આટલું કર્યું એ શુભ ચીન્હ જરૂર છે. પરંતુ પ્રધાનો ઉપરાંત બીજા અનેકોનો જત્થા ઓ છે કે જેના પગાર ઓછા કરવાં જ જોઇએ. નીદાન ગાંધીજીની યાદ નો ધર્મ આપણે સેવતા હોઇએ તો આપણા કલેકટરો, કમીશનરો, સેક્રેટરી ઓ, ખાતાના વડાઓ, પરદેશ મોકલાતા એલચીઓ, સરકારી વકીલો, જજોનેરો, ડોકટરો અને નિષ્ણાતો હીંદની આર્થીક સ્થિતિ ઉપર બાઝેલી ભયંકર જાળો છે. હીંદની આર્થીક પરિસ્થિતિને અનુકુળ પડે એવા અને એટલા જ પગારો શા માટે તેમણે લેવા ન જોઇએ? અરે, સર્વીસ કમીશનના સભ્યો અને પ્રમુખો પણ નહીં જેવા કામ માટે હજારોના પગારો એળવ્યે જાય છે!

દલીલ કરવામાં આવે છે કે પગાર પ્રલોભનો એવા જોઇએ કે જેથી તે પામનારને માનમર્તબો સચવાય!

પગાર શું માનમર્તબા માટે આપવામાં આવે છે? કે–રાજ્યની એટલે હવે તો પ્રજાની–સેવા માટે આપવામાં આવે છે? ગાંધીજી પોતાનો માનમર્તબો સાચવવા કેટલો પગાર લેતા હતા?

રજવાડી ભડીદાર ચોકીદારને આપણે હસીએ છીએ. એમના કરતાં વધારે ભભકાદાર શેઠરેને આપણે હસતા નથી. ઉપર એના ભભકાની આપણે હરીફાઇઓ માંડી બેઠા છીએ.

છત્રી મહાળ અને પાલખી મીયાના ને આપણે મધ્ય યુગનો દબદબો કહી તિરસ્કારી કહાડીએ છીએ. વર્તમાન અવતન દબદબો એ યુગના દબદબા કરતાં ઓછો તિરસ્કાર પાત્ર નથી જ. તાજમહાલ હોટેલમાં માન આપતા અને માન પામતા નેતાઓનો દબદબો નીહાળ્યો છે! આદીવાસી પ્રધાનોની માર્નપાર્ટીઓ નીહાળી છે! પ્રધાનો ની પાછળ ઉભા રહેતા બીલ્લેદાર પટાવાળાઓની ભભકાદાર ડ્રેસોવાળી છબીઓ નીહાળી છે!

એ બધાં ગાંધીનાં સ્મરણો હશે! નહીં?

ન્યાયાધીશોને એટલો પગાર આપવો જોઇએ કે જેથી તેઓ લાલચથી પર રહે! ગંભીરતાપુર્વક આ દલીલ કરવા માં આવે છે અને તે સમજવાળા આપણે સ્વીકારી લેઇએ છીએ. ન્યાય પ્રીય સુજ્ઞ ન્યાયાધીશો હજારોના પગારો ખાઇ આસાનીથી વર્ષો, બે વર્ષો, ચાર વર્ષો ન્યાય પણ આપે છે. મને કદી સમજાયું નથી કે ખાતા દાઢ રૂપીયા ઉપરાંત પગાર ખાતો તલાટી અને લાલચથી

પર રહેવા માટે ભારે પગાર પ્રજાનો ખાઈ જતો. ન્યાયાધીશ જો બેની નીતિ મેં ફેર કર્યા રહેલો છે! તલાટીને ન્યાયાધીશ જેટલો પગાર મળશે તો એ એક નહીં પણ સાત પેઢી સુધી લાંચથી પર રહેશે! જે ન્યાયાધીશ ની નીતિ લાંચથી પર રહેવા માટે ચાર હજારનો પગાર માગતો હોય એ ન્યાયાધીશ મારા મત અનુસાર તલાટી કરતાં વધારે પ્રમાણિક નથી જ. ન્યાયાધીશના પણ રહ્યા વધારે રૂપીયા મુકવા જોઇએ એટલો જ તફાવત! વધારામાં એટલું કે તલાટી ગરજાઉને છુપી રીતે લાંચ લે છે; ન્યાયાધીશ હક કરી ખુલી રીતે પોતે ન્યાય તોળવા માટેની પોતાની કીંમત આંકી તેટલી કીંમત છડે ચોક લે છે! બન્નેને ધક્કા છે! બન્ને તોલાટો છે!

ગાંધીજીએ જેટલા ઝવેરા પતાવ્યા હશે, જેટલો ન્યાય આપ્યો હશે જેટલો આજની કોઇ ન્યાયમુર્તીએ નહીં આપ્યો હોય. ગાંધીજીએ કેટલો પગાર માગ્યો હતો? આજ ગાંધીજી ઉપર સરસ શબ્દોમાં વ્યાખ્યાન કરતા ન્યાયાધીશોએ પોતાના પગાર સ્કેમો જોઈ પોતાની જાત બંધ કરવી જોઇએ!

અધિકારીઓને ભારે પગાર આપો, નહીં તો સારા માણસો આપણને મળશે નહીં! પોલીસને ભારે પગાર આપો! નહીં તો લાંચ રૂશ્વત બધી નથી અને મુલ્કો પકડાશે નહીં! ડોકટરોને સારો પગાર આપો, નહીં તો આપણે ગમે તેના ઉઠ બેસથી ચલાવી લેવું પડશે—જો કે હવે તો બેસોએ પણ પોતાની કીંમત ઠીક વધારી છે!

શિક્ષકોને તો અન્યાયમાંથી ઉગારવા જ જોઇએ. રાષ્ટ્ર ઘડતરનું કામ તેમની પાસે છે—અને મહા શિક્ષક—પ્રોફેસરની પ્રતિષ્ઠા તો વધારી જ જોઇએ; કારણ એ કાબેલસરની ૭ મહિનાની રજા જોગવે છે, બધુ મહિના લીખવવાનો ઠોળ કરે છે, જેના ઠંબાળ શિક્ષણને પરિણામે વિદ્યાર્થીઓ તેને ઠીક ઠીક જહલો આપે છે, અને બાકીના બધુ મહિના તબીયત સારી ન હોવાથી અને અઠવાડીઆના ૭ કલાક જેટલા શિક્ષણથી થાક લાગવા ના કારણે એ વર્ગમાં પધારતા નથી! પગાર આપો એટલે પ્રતિષ્ઠા વધે!

અને ઇજનેરો? એમના વગર આપણે પાણી કેમ પીયું? ઘર કેમ બાંધશું? રસ્તા કેમ રચાશું? ગાડી ઓ કેમ ચલાવીશું? કારખાનાંનું શું થાય! એને તો ભારે પગાર આપવો જ જોઇએ!

બધા ઇજનેરોની જાત જેટલી! બાંધકામ એન્જીનીયર, મીકેનીકલ એન્જીનીયર, ઇલેકટ્રીકલ એન્જીનીયર, એગ્રીકલ્ચરલ એન્જીનીયર, ઇરીગેશન એન્જીનીયર, રેલ્વે એન્જીનીયર, રેકરટાઇલ એન્જીનીયર. કેમીકલ ટીકલ એન્જીનીયર સેનીટરી એન્જીનીયર, આમ એન્જીનીયરોની જાત-જાત, ભાત-ભાતા અને વિશિષ્ટતા વધતા જાય છે. જેને પાછા આપણે નિષ્ણાત-Expert ના માનવંતા નામ આપી Specialisation ના યુગ છે કહી ગૌરવ લેવાઓ છીએ! આઠ આઠસો એન્જીનીયરોનો રાફડો હાલમે છે. છતાં પ્રાચીન રચાયલય ને મુકાબલે ઉભું રહે એવું એકે મકાન હજી કોઇ ભારે પગારી ઇજનેર બાંધી શકયા નથી! એ વાત જવા દઈએ તોય આ મુરબ્બીઓના યુગમાં એકાદ આદર્શ મુંબઇ કે એકાદ દાદભારી ટાળવા પુરતો રેલ્વેનો ઇજ્જો ઉભો કરવા જેટલી ઠંગાળ આવડત પણ આ એન્જીનીયરોના રોપે હજી સુધી બતાવી નથી. પેર પેર પ્રકાશ, પાણી અને રવચ્છતા લાવવાની તેમની બકાલ ને આપણે મુકીએ! પરદેશથી નાનાં યંત્રો ન આવે ત્યાં સુધી તેમનાથી એ બાબતમાં હાલી શકાય જ નહિ! દુરબંડ અમેરીકાએ પોતાના યંત્રો પહેલવહેલાં બનાવ્યાં હશે ત્યારે કયા પરદેશ ઉપર ત્યાંના ઇજનેરોએ આધાર રાખ્યો હશે એ કોઇ પુછતું નથી અને પુછવા હેતું નથી!

છતાં તેમને ભારે પગાર મળવો જ જોઇએ! નકશા ડ્રાફટસમેન કરે, જમીનની સીસાબ ઓવરસીયર નકશે, રેખાચિત્ર એસીસ્ટન્ટ રાખે, બાંધકામ કરે કોંટ્રાકટર અને તેવો રોકેલા કારીગરો! સારામાં સારી ચકચકતી કારમાં ઇજનેર સાહેબ દસ મીનીટ પા કલાક ઇન્સ્પેકશન કરી લેય સાચા પોટા વાંધા બતાવે જે તેમને પી ગયેલા કોંટ્રાકટરો અને મહેનતીઓ કબુલ રાખી તેમની નિષ્ણાતતાને માન આપે! એ-જીનીયર ન કાંકરો હાથ માં ઝાલે, ન એક ઇંટ ગોઠવે, ન હાથ માં લોહ પકડે—ચાંદીનું એક ખાતમુહુર્ત માં પેર રાખવા સિવાય તું—છતાં જોઇએ વધારે ઉંચો ઇજનેર તેમ તેને વધારે પગાર આપવો જ જોઇએ!

કીંમ ઉપર એમણે ઉપકાર કો કર્યો! કીંમને નિરપયોગી નીવડતી કીંમો ગોળવાનો!

વકીલ ડોકટરની જાત જેટલી ઓછી કરીએ એટલું સારું! ન્યાય પ્રજાને મળે એ માટે વકીલોની જરૂર. ન્યાય અન્યાયમાં ફેરવાઈ જાય એટલી ફી લેનાર વકીલો કજીયાદલાલોનું એક સહાય અંગ સ્વરૂપ જ છે એમ કોઇ કહે તો વકીલ સામેથી ધમ્મી હલીલો સાચી થશે. છતાં ન્યાય અપાવ્યા બદલ વકીલોને પગે પડવાનો બુદ્ધિવાન હજી કોઇનામાં ઉદભવ થયો દેખાતો નથી.

ડોકટર બાકીઓ વળી સમાજને બીજી જ રીતે મારે છે. એમની બેદરકારી, એમની ભારે ફી, એમની દવાઓનું અયોગ્યપણું અને એમની જીદ, દવા અને વાદવાદ છતાં વધ્યે જ જતી કીંમની અનારોગ્ય સ્થિતિ ડોકટર સંસ્થાની નિષ્ફળતાને એક ભારે પુરાવો છે.

ડોકટરને ગામડે રહેવું ગમતું નથી. ગ્રામ ઔષધાલયોની યોજનાઓ હજી કીંમમાં સફળ થઈ નથી.

ગામડાંથી ડોકટર સુધી પહોંચાતું પણ નથી, અને પહોંચે તારે એ ગામડું નારકર બની ગયું હોય છે.

નર્સીંગ હોમ, સર્જીકલ હોસ્પિ, સેનેટરીયમ: જરા ડોકટરો ગાંધીજીની યાદ કરી પોતાના હૃદયને પુછે કે એ લાભ કોને અપાય છે!

આ સઘળા આપણા ઉજળા વર્ગો, ભણેલા વર્ગો, માનવંત વર્ગો; બુદ્ધિમાન વર્ગો; જે ગાંધીજીને સમજી શકે એમ છે, સમજવાનો ડોળ કરી બેઠેલા છે, અને પોતાને પ્રજાના સેવકો માનવા મનાવવાની હોંશેહોંશે રાખે છે.

ગાંધીજી એટલે ગરીબીનો પ્રતિનિધિ.

ગાંધીવાદ એટલે ગરીબીને મધ્યબીંદુ બનાવી તેની આસપાસ સુખકર સમાજ રચના કરવાનું સહિયું પણ લાંબુ ભોંકાતો તપ્યમાં વાદ.

ભૂતકાળને જોતો કરીએ. પાપી બ્રીટનની ચુડને ગાળો દેવામાં શુરા આપણે સ્વરાજ્યમાં પણ

ગવર્નર જનરલ કે ગવર્નર બની,
પ્રધાન કે એલચી બની,
કમીશનર, કલેકટર, સેક્રેટરી કે જજ બની,

હજી એ ગાળોને પાત્ર બનેલા તંત્ર જેટલા જ પગારો ખાતા રહેવું છે?

એના કરતાં ગાંધીજીને વિસારે મુકવાનું જીલ્યું કયું ચોન્ક ઉઘાડ થશે?

સામ્યતા. ગરીબ જનતાને રૂપાંતરી શકે નહીં, કામ લાગી શકે નહીં એવા મહા બુદ્ધિમાનો અને નિષ્ણાતોની જરૂર શી છે!

ભારે પગાર લેતો કર્મચારી ભારે હરામખોર માગતો નિષ્ણાત, ભારે મુસાદીરો લેતો સલાહકાર, ભારે સમાજમ પામતો ન્યાયાધીશ સીંદબાદની બાંધે ચઢી બેઠેલા રાક્ષસો છે.

ગાંધીજીની વાદને દુના કરીને આવા દુષિત પગારો અને સવાલનો લેવાય.

સમાજદાર વર્ગો જ મહેનત કરી સામાન્ય જનતા વચ્ચે ઉદભવતા આર્થિક તફાવતો દુર કરવા જોઇએ.

નહીં તો ગાંધીજીને વિસારી મુકવા નું પાપ આપણને જરૂર લાગવાનું છે.

ગાંધીજીને તો આપણે કતલ યજ્ઞ કીધા.

ગાંધીવાદની કતલ કરનાર આપણે જ હોઇશું...ઇશ્વર કીંમને બચાવે!

ભારે પગાર પણ કીંમને બચાવી શકશે નહીં.

સામાન્ય, દલીત જનતાનું ઉચ્ચકરણ એ ગાંધીવાદનો આદર્શ.

ભારે પગારો દ્વારા આપણે વ્યક્તિગત રીતે ઉંચા બનતા હોઇશું. જનતા એટલી નીચે જતી જાય છે.

રવચ્છતાની સહુને જરૂર છે—કીસાન ને તેમજ ગવર્નરને. પરંતુ ગવર્નરની રવચ્છતા બતાવવા પાછુ ગાડવાળાનું મસ્તક જેવું કરીશું ત્યારે ગાંધીજી ચુલાયા હશે. લોકરા ગવર્નર પોતાનું કામ પોતાને હાથે જ ન કરે!

રહેવા માટે વગવાળું, પવન લહરી ઓ આવકારતું ઘર જરૂર જોઇએ—કીસાનને તેમજ પ્રધાનને. પરંતુ કીસાનને એવું ઘર ન મળ્યું હોય ત્યાં સુધી પ્રધાનથી મહેલ બંગલામાં રહેવાય ખરૂં? પ્રધાનોનું પદ તો કીસાનો માટે છે ને!

રવચ્છ, રવાદીષ્ટ અને પૌષ્ટિક ખોરાકની આવશ્યકતા મજુરને તેમજ કલેકટર કમીશનરને. મજુરને એ મળે એવી ખાતરી થયા પછી જ કલેકટર કમીશનર રવચ્છ, રવાદીષ્ટ અને પૌષ્ટિક ખાવા ઉપર એસે તો જ ગાંધીની સાચી યાદ રહે!

કોદાની રૂપે કેટલીક સગવડ, કેટલાક વધારે સાધન, કેટલોક વધારે દબદબો ભલે રાજકર્તા કોમને મળે—પછી કોમ માં જવાહરલાલ કોય કે જંજીરાના નવાબ કોય, પરંતુ સામાન્ય માનવતા કરતાં દસગણું, વીસગણું, પચાસ ગણું સામને કોદાની રૂપે અપાય એ કેટલાની સામાન્ય વાર્ષીક આવકવાળા દેશના ગવર્નર જનરલને મહીને વીસ હજારનો પગાર તો ખરેખર આર્તનાદ ઉપજાવે એવો છે! અને તે ગાંધીજીના પટ્ટ શિષ્ય ગાંધીજીની અંજલીઓ આપતે આપતે લીધે જ જાય છે. એને નકારવાનો ઓછો ચાળો પણ તેમણે કર્યો નથી.

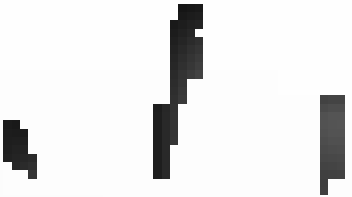
કીંમનો પ્રથમ પુરૂષ આમ ગાંધીને ભુલે તો બીજાને શું કહેવું!

કાળાં ચશ્મા કરનાર આંખ બીચારી કોકની તરફ નજર નાખે. તો તેમાં નવાઇ નહીં.

આ તો એક જ દ્રષ્ટાંત. બીજાની હવે જરૂર શી છે!

આ દ્રષ્ટાંત માટે ભલે મતભેદ હોય. અને તો એક જ ઘર સામા કરે છે.
રખે આપણે ગાંધીજીને ભુલીએ!

—આચાર્ય કૃપલાની શ્રી. પ્રકાશચંદ્ર અને શ્રી. પ્રફુલ્લચંદ્ર ઘોષ પ્રેસિડેન્સીનો ત્યાગ કરી એક નવો પક્ષ રચેલો કરવા વિચારી રહ્યા છે. આ પક્ષમાં શ્રી. જયપ્રકાશ નારાયણ પણ જોડાયા છે.

વિવિધ

જોરા હિંદુ સમાજ

જોરાંમાં રા. ઝોટાલાલ દલીચાંદ લખી જણાવે છે કે પોતે જોરા હિંદુ સમાજને પા. ૧૦૦૧ ની ભેટ આપવા માટે છે અને સમાજનું દરેક કામ પોતાની ફરજ સમજી કરવા ઇચ્છે છે હિંદુ સમાજને એ ભેટ અને ખાત્રી સ્વિકારવા એક જાહેર સભા બોલાવવા વીનંતી કરે છે.

ઝેકુ-યુવાનોએ બાંધેલું દેવળ

આયોવા રાજ્યમાં ઝેકુ કીશોર-કીશોરીઓએ સાથે મળીને પાંચ વર્ષની મહેનત બાદ એક સુંદર દેવળ બાંધ્યું છે કે જે પ્રાર્થના-તથા સામાજીક અને નાગરીક મંડળોને માટે ભોજન રથાન અથવા સભા રથાન માટે વપરાય છે. તેમજ તેઓ બાગ ઉછેરણી માટે પણ વાપરી શકાય છે. આ જાતમહેનત નો એક સુંદર દાખલો છે.

સા. આ. માં ચોખાનું વાવેતર

નીયાસુની જમીનમાં જાણીતા દાર મરો હવે શાકભાજીને બદલે ચોખાનું વાવેતર કરવા લાગ્યા છે. મુનીપનના અમુક ભાગોમાં ચોખા સરળતાથી ઉગતા હોવાથી કુલ પાક દેશની માંગ કરતાં બમણો ઓછો છે. સ્વાઝીલેન્ડમાં કોલોનીયલ ડીવેલપમેન્ટ કોરપોરેશન તરફથી ચોખા ઉગાડવામાં આવી રહ્યા છે અને ૨૦૦ એકરમાન જમીન અખત રાને માટે કોકાયેલી છે તેમાંથી દર વર્ષે ૭૦૦૦ બસતાં ચોખા થાય છે.

ધી ફર્સ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઉપરોકત સોસાયટીની ૨૭ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૫ જુલાઇ ૧૯૫૧ ના બપોરે ત્રણ વાગે હિંદુ મંદીરના હોલમાં, ૨૩ મેકલેન રોડ પર નીચેના કાર્યો માટે મળશે જે વખતે સર્વે મેમ્બરોને વેળાસર પધારવા વિનંતી છે.

કાર્યો: (૧) મીનીટ (૨) પી. (૩) વાર્ષીક રીપોર્ટ, (૪) સરવૈયું, (૫) કાર્યવાહકોની ચુંટણી, (૬) પરચુરણ અગત્યના કાર્યો. પ્રમુખ: પ્રેમાભાઇ કુલ્લભ. ઉપ-પ્રમુખ: પુરશોત્તમભાઇ કુલ્લભ. મંત્રી: મોહનલાલ ન. હરીભાઇ.

—કેપાલાયી બ્રધર છે કે વર્ષની આખરી સુધીમાં સુમાત્રાની સરકાર એન્ટોએને પા. ૫૦,૦૦૦ કરતાં ઉંચા ભરશે પહેલા વર્ષના એરપોર્ટમાં ફેરવી નાખશે.

"અલાપ"

ગાંધી, મહેન્દ્ર મોહનલાલ

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે બેસવું મુશ્કેલ અને જે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ પૈ સ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીપજીત માટક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અક્ષરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની કી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

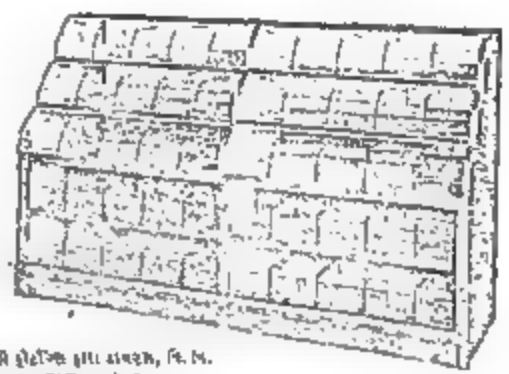
શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ આપીછના બેઝીક એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૧

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ઝબ્બાનું બંધ	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૪૩
પ્રેમિકા (ટપાલ ખર્ચ અલગ)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ પુખ્તી	૭	૦
જગતનો ત્રાસ (બારણે આવે)	૧	૬
ઉપાખ્યાન	૧	૬
પંચીતંત્રની વાર્તા પ્રથા	૭	૦
ઘરડીને આશ્રમે	૬	૦
વિરાટનો ઝપાટો	૭	૦
સરસ્વતના આપણીનો સંગમ	૧૨	૦
મોટો જોડણી કોષ	૧	૨ ૬
પદ્ય ૬૪	૧	૦
ઘોર અરણ્ય	૨	૩
ચાબેરવાળી (ટપાલની ચોપડ)	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ફાર-કાસ્ટ ડીસ્ક્સ ટ્રોલીઝ અને ટ્રોલીઝ ચોકોલેટ કલર્ડ

ફોન પુનીયન, ટ્રોલીઝ ટ્રોલીઝ ફાર કાસ્ટર્સ, ફિ. ઈ. નવાં કાસ્ટર કેટલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ સેલ્યુલોઈડ્સ લીમીટેડ

ઓફી પણ એડમિરલીટી હાઉસીસ, (સામટા, સ. આ. હિન્દીસ્થાન, લાગટા.
ઉત્પાદકોના પુરવઠા માટ મેનેજર ડી, ન્યુ એડમિરલ ડી.

104 Marshall Street, (Facing Export House)
Phone 33 4311/2 JOHANNESBURG P O Box 6501

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૮ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૭૦ રમજાન	પારસી ૧૩૨૦ શહે. ફસ્લી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૯	વદ ૧૦	૨૩	૩૦	૧-૫૨	૫-૦૬
શની	૩૦	,, ૧૧	૨૪	૧	૧-૫૧	૫-૦૭
રવી	૧	,, ૧૨	૨૫	૨	૧-૫૦	૫-૦૮
સોમ	૨	,, ૧૩	૨૬	૩	૧-૪૯	૫-૦૯
મંગળ	૩	,, ૧૪	૨૭	૪	૧-૪૮	૫-૧૦
બુધ	૪	,, ૩૦	૨૮	૫	૧-૪૭	૫-૧૧
ગુ	૫	સુદ ૧	૨૯	૧	૧-૪૬	૫-૧૨

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં પડતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, ઢોર, ઘરગથ્થુ દવાઓ, કલર-પુત્ર તેમજ લગ્ન ગાંજેની તમામ જરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત આવે, બીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડરેસ : ૨૧૦ વિઠ્ઠલવાડી ફર્સ્ટ ફ્લોર, દલાલ, ફોન : ૩૪૮૯૪

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
૬૨ વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

તમારા ઇદના ખિરાદનો ઉપર આ ઇદ પર

રેકોર્ડોની ઇદી મોકલો!

૧૦ મશહુર હીંદુસ્તાની ફીલ્મોમાંથી ચુંટી કાઢેલા ઉત્તમ ગીતોના રેકોર્ડોની આલ્બમો.

SHALIMAR

રેકોર્ડો સુશોભીત રંગીન બોકસમાં આલ્બમ તરીકે પેક થયા છે. કીંમત શી. ૨૫

આલ્બમ નં. ૩ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૬ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૪ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૫ (૪ રેકોર્ડ)
૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેલા" ગાયેલા ગીત મીલન કે મેરા દીલ તોડને વાલા	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શાયર" યે દુનીયા હે દો પંછી દુબે દીલ	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "દીલ લગી" તુ મેરા ચાંદ દુનીયા કયા ચીજ હે	૩, રેકોર્ડ ફીલ્મ "બરસાત" મુજે કીસીસે પ્યાર હો જાયા જીયા બેકરાર હે
૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "અંદાજ" ડરના મોહબ્બત કરલે દીલ તુટેના	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "નજરાના" ભગવાન તેરે રાજ મે એક રાત કો પકડે ગયે	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "કાર્વાનમ" યે દુનીયા રૂપ કી ચોર ભાગ ૧ લો યે દુનીયા રૂપ કી ચોર ભાગ ૨ જો	અબ મેરા કોન સહારા તુજ્યા બે કરાર હે પતલી કમર હે બીજરે દુબે પરદેશી
૩, રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" દીલ દર્દ કા મારા તુઝે મેરે ગમે	૩, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેરા ગીત" ઓ કે પરદેશ પીયા દુર હે દુર હે	૩. રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" જીંદગી એક સફર જમુના કે પાર	૩. રેકોર્ડ ફીલ્મ "બાગબાર" ગીત ખુશી કે અંખીયા નીર બહાવે

Inayetullah Kaloo
U 905 રબ્બે ઇલાહી સાજ—ઇશ્ક દીખાદો બ્યાજ

Master Nisar
U 504 મસ્કન ના જલે — આજાદ કરા કોકર
U 903 સલામ અપ કાબેહે આલમ ભાગ ૧ અને ૨

G. M. Jamal
U 906 મદીને કો — અજબ અદાસે

Azeem Prem Ragi (Karachi)
YI 1027 અફસોસ હે મુજે—બીટ ગયે કોઈ દુસરે

Tarabala
YI 1093 રહમત ખુદાકી — મેહબુબે ખુદા

Sheik Chand (Poona)
YI 1109 અબ્દુલ્લાહ કે લલના જીસ વકત મોહંમદ નામ લીયા

Hanif Quawal (Calcutta)
U 910 મુસલમાન કર દીયા બહાર આલમે

નવા હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો—કીમત શી. ૭-૦

Tarabala
YI 1108 હાય બલમા બે દર્દી — ચેહની મુસીબત હે

Maya Devi
H 702 દીલકી કહાની — તકદીર મે લીખા તુને

Film "Hip Hip Hurray"
YI 1086 જવાની કમ ગુજારે
મુજે રોતે અંધેરમે

SHALIMAR RECORD CO. (Pty.) Ltd.
16 Saville Street, Durban.

ફીલ્મ આલ્બમ	ઉરદુ નંબરો	હીંદુસ્તાની નંબરો

Sir,

Enclosed herein Postal Order/Cheque for £.....
Please forward the following records as Eid Gift.

Postage on loose records : Please add 1/- for first record and 6d for every additional record.

Postage on album 1/- extra.

EID GIFT FORM :

M.....

.....

.....

EID GIFT TO :

M.....

.....

.....

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેલમા તેમજ સુલભ ડાયર, ગુલબ રંગ, બ્લાન્કેટસ—ઉપરી બાબતો માટે
બહુ બહતો માલ. તેમજ કેપટાઉન ન્યોરોનેટ સાથેનો
વીગેરે માટે ઢમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint, or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારત	૧ ૬
હદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્થિક ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ ભરી વાર્તાઓ	૧ ૬
દેશ ઢાખડો	૨ ૦
બાળ બગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૨	૧ ૬

સાહિત્ય પદ્યાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" છઠ્ઠું	૨ ૩
દેશ વીદેશના રીવાજના માટે પદ્યાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૨ ૦

નુતન બેખન બાળા આ બાળા

આ નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો ક્રમ પ્રમાણે જ.

નુતન બેખન તાલીમ વર્ગ

" " રેારણ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નમુના વાચન બાળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન પદ્યાવલી

નવાર્ધીઓને રૂપરેખાની પુસ્તકો

પુસ્તક બીજા	૨ ૩
" ત્રીજા	૨ ૩

ચિત્રાવલી વાચન બાળા

બાળક બાવી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૨
ચોથી "	૧ ૩
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલેા લખીએ

ચોપડી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirco Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921 22)—Krisnadas	8	
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)		0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	6	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi		0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	2	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	8
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji		0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji		6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA		3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas		1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ મકવાણા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળ્યા પીની તેમજ ગોધા મેવા, મસાલાથી આપે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં ચબાણામેવું ચુસ્તી ભુક્કું સેવ, ગમમ, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા ઓર્ડરમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely Illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Sobash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 108.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૮
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન હોલસેલ વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?"*

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL REGD.
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-541

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	0
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

16 714-Sunbeam

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

10 JUL 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 27—Vol. XLIX. FRIDAY 6TH JULY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: SIX PENCE.

★ ★ ★

OUR EARTHLY EXISTENCE

"This earthly existence of ours is more brittle than the glass bangles that ladies wear. You can keep glass bangles for thousands of years if you treasure them in a chest and let them remain untouched. But this earthly existence is so fickle that it may be wiped out in the twinkling of an eye. Therefore, while we get breathing time, let us get rid of the distinctions of high and low, purify our hearts and be ready to face our Maker when an earthquake or some natural calamity or death in the ordinary course overtakes us."

—Gandhiji.

આપણો માટીનો બનેલો દેહ

"આ માટીનો બનેલો દેહ કાચની બંગડીઓ કરતાંય વધારે ક્ષણભંગુર છે. કાચની બંગડીઓ તો જો કબાટમાં સંભાળથી સાચવી રાખવામાં આવે અને અડકવામાં ન આવે તો હજારો વર્ષ સુધી રાખી શકાય. પરંતુ આ દેહનો તો જરાયે ભરોસો નથી. આંખના પલકારામાં તે નાશ પામી શકે છે. એટલે શ્વાસ લેવાનો આપણને વખત છે તેટલામાં આપણે ઉચ્ચનીચના ભેદો દૂર કરી આપણાં હૃદયો શુદ્ધ કરવાં જોઇએ અને ધરતીકંપ કે એવી કોઇ પણ કુદરતી આફત આવી પડે અથવા મૃત્યુ આવી પડે તે વખતે આપણા સરજનહારની સમક્ષ ખડા રહેવાને આપણે તૈયાર થઇ રહેવું જોઇએ."

ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades - - 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unbreakable 15 11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6 11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES', & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES in Latest Designs
5 Yds Length 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે ઘાઉકો.

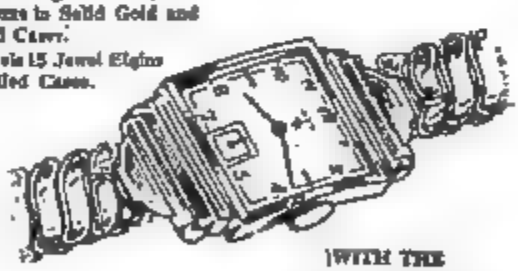
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

El Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: C. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.
11/12 Perkins Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. Afterhours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PACK-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6- 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

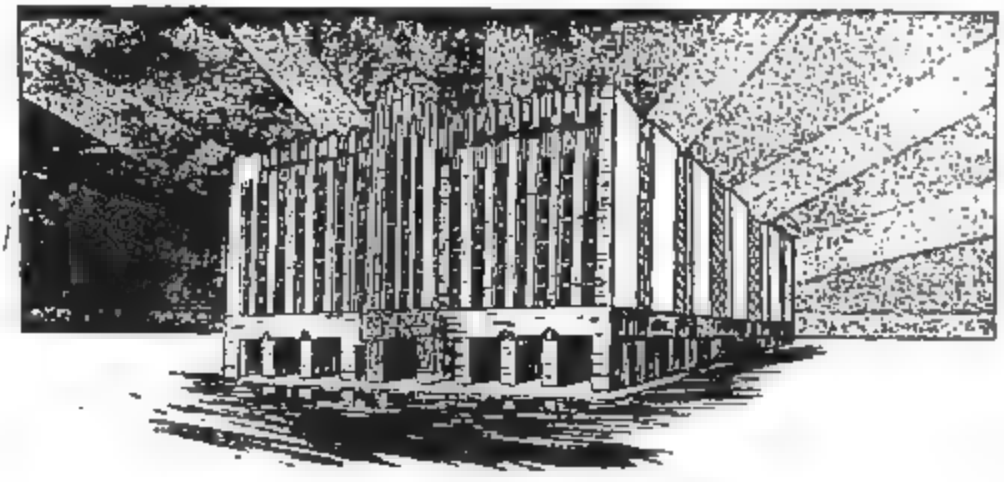
The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed ...	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,948	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 8513.—P O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોબ્સ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબ્લ, ફુક કેસ, ટેબલ્સ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. વધુ પ્રચારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ્સ અને ફ્રીચન ડ્રેસર—

જે ઘરાકની રેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે ગામ જોકરા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2525.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

ઇન્વોઇસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકસ—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS
General Printers
P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A Agents and Airlines.

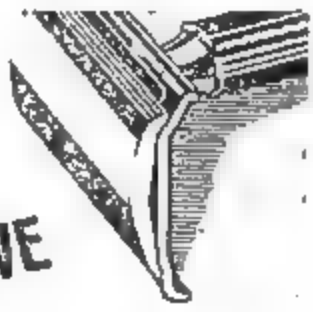
Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minoras blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 27—Vol.-XLIX. Friday, 6th July, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

INDIA AT UNESCO

EDUCATION MINISTER ADDRESSES INDIA AT UNESCO GENERAL CONFERENCE

ADDRESSING the General Conference of UNESCO in Paris on June 21, the leader of the Indian Delegation, Maulana Azad, India's Minister of Education said that UNESCO alone offered "one faint ray of hope" for mankind's future.

The United Nations founded for the achievement of peace and unity, he said, had in fact "resulted in a division of the world into two warring camps."

Speaking in Hindi, Maulana Azad observed, "in the course of last two years both my hope in Unesco and my apprehensions about United Nations have increased. I have always followed your deliberations and activities with the greatest of interest and sympathy. This I have done as it appears to me that in view of disasters, which threaten the future of mankind it is Unesco alone which offers one faint ray of hope.

"Mankind has in the course of the last century made phenomenal advances in the fields of knowledge and material prosperity but this progress has not been reflected in the field of man's moral and political achievements. Increased knowledge has led not only to greater provision for comfort and victory over want and disease but alas, also to an increase in man's power for destruction and death.

"This power is so great today that without sense of community of all men it may well lead to the common ruin for all.

"It is only through re-education of man that we can create a sense of psychological unity and a sense of common citizenship which the technological unity achieved by the advance of modern science requires of men.

"It is true that some progress has been achieved and in the place of multitude of nations each struggling on its own the United Nations represents a picture of two solid blocs arrayed against one another. Nevertheless to any man who looks forward to cooperation and friendship among nations this picture can bring no message of hope.

"It seems only that hope lies in Unesco which seeks to achieve unity in the field of education, science and culture even among those who are politically divided. I feel that if UNESCO could achieve its objectives and create an understanding it would make itself felt in the economic and in the political field."

Maulana Azad said "today UNO instead of being an instrument for the achievement of peace tends to become a platform on which great powers struggle for conflicting aims. If therefore any hope is left it is in UNESCO for it is only through intellectual understanding and sympathy that we may yet avert disaster which otherwise threatens to engulf the whole of humanity.

"It is true that UNESCO is hardly half a dozen years old but these few years have been of immense significance for the future of man."

Maulana Azad observed: "I would like to congratulate UNESCO for its realisation that is only through improvement of human material, through education in less fortunate areas of the world that the prospects of world peace can be secured.

"While no one can for the moment question the programme of UNESCO in these fields I feel sure that you will agree with me that UNESCO cannot succeed in its objectives so long as the fear of of war and destruction cripple creative energies of man. Unless this threat can be averted all our effort to advance the education, science and culture seem like a mockery. If the world is to be saved from disaster we must, as intelligent men and women, decide what step UNESCO can take to avoid the threat of war. It will not do to say that questions of war and peace are primarily political questions and do not concern UNESCO which is a body devoted to the advancement of education, science and culture. What meaning can there be in such activities if the very basis of man's existance is threatened.?

Wars Begin In The Minds Of Men

"UNESCO has accepted its responsibilities in the matter of embodying in its constitution the recognition that all wars begin in the minds of men and therefore it is in the minds that defences of peace must be built.

"It is proper for UNESCO to think of education of the future generations but unless we take steps to avert the danger which threatens us here and now the future generations may not be in a position to enjoy the fruits of its activities. To my mind it seems that time has come when UNESCO must decide whether it will reflect political divisions which exist in UNO or develop into an instrument where men and women of knowledge, understanding and goodwill may meet irrespective of political differences. We in UNESCO have therefore to make up our minds whether the political limitations which restrict activities of UNO must necessarily be of binding on us as well.?

Unfortunately the United Nations has not succeeded in bringing the Nations nearer to one another on a political plane but must we not therefore make greater efforts to ensure that in the field of education, science and culture the nations may draw nearer to one another? To me it seems that whatever may be the differences in the political field UNESCO must not shut its door on any country. In fact it should go forward and knock at the doors which are now closed to it. UNESCO should not wait for any State or country to apply for its membership but should itself extend the warm standing invitation to all countries who are not yet its members. It is the common human experience that friendship begets friendship and distrust begets distrust. I have every reason to think that once UNESCO offers its help and assistance to all countries irrespective of political differences it may well provide a platform where dissident nations may work together and through common endeavour dispel suspicion, mistrust and discord."

Dean Of Pretoria Criticises Higher Allowances To M.P.s

Few things had caused much mistrust as the [illegible] desire of all members of Parliament to see that their salaries were increased to a sum double what they were in 1946, says the Dean of Pretoria (the Very Rev. Frederick Amoore), writing as Vicar-General of the Pretoria Dioceses, in "The Kingdom." No such care was taken for the lot of the pensioner who had paid in his contributions when a pound was worth its weight in gold and who was being paid out in pounds which were not worth much more than their weight in paper. It should also be remembered that in 1944 a Government circular excluded all Native children over the age of 14 from the benefits of the school-feeding scheme. Once upon a time, says the Dean, there was a tradition that men and women who took part in public affairs thought of their work as members of public bodies as a service for the community.

Indian Opinion

FRIDAY 6TH JULY, 1951

Perverted Mentality

THE statement issued by the South African Bureau of Racial Affairs criticising Britain's African policy is significant of a perverted mentality. Nor do we appreciate very much the leading article entitled "Mischievous Fallacy" appearing in 'The Star' (Johannesburg) of June 28.

Britain has at long last changed her colonial policy and has adopted a more liberal attitude. After bitter experience she has come to realise that if peace is desired in the world you cannot afford to antagonise vast multitudes of people who outnumber you but you must befriend them and earn their goodwill, and that she must therefore be more progressive. It was the only correct way and Britain is to be congratulated for adopting it even at this late hour.

But this seems to have somewhat upset the orthodox White people inhabiting the African continent, particularly, South Africa, where the tendency is to adopt a very retrogressive attitude of not only staying the progress of the Africans but of retarding it by at least half a century. As trustees, which these White people claim to be, their attitude deserves to be heartily condemned.

What is it, after all, that they are seeking? Is it because the Africans are not advanced enough that they are to be denied full democratic rights or is it because the White rulers do not wish to part with power that they are to be denied those rights? If it is the former reason the question must naturally arise as to why the Africans have not advanced enough and who is responsible for keeping them backward? Will it not be more awkward for South Africa to reply to that question at the bar of the civilised world than to retain her position as a member of the Commonwealth? It is, quite obviously, the latter of the two above-mentioned reasons which weighs upon the minds of the White rulers and it can not be defended by any sense of justice or reason. The White rulers of South Africa must realise that they cannot rule any people by force all the time. Nobody would deny them the right to rule if they ruled justly and won the goodwill of the people. Britain is seeking the goodwill of the people and has wisely changed her policy. South Africa has adopted a policy whereby she is fast losing the goodwill of the people.

'The Star' in its leading article referred to above takes exception to the observations made by a Socialist member, in the British House of Commons, that 'the future of the African continent lies with the Africans and not with the Government of South Africa.' This God's good land truly belongs to all those who inhabit it. But it is not at all wrong to say that it primarily belongs to the Africans who are the sons of the soil. All outsiders who inhabited the land did so to usurp from the sons of the soil their God-given land and to exploit them for their own selfish interests. So the White settlers or, for that matter, all settlers can claim the right to live there only on the goodwill of the Africans and not as their self-appointed masters. If the Africans were to unite and decide that all outsiders who have done more harm than good to them should quit they would be justified in doing so and the outsiders would be morally bound to quit. 'The Star' writes:

> White settlers have established themselves with every intention of remaining. For a very long time they will play the major part in the development of the continent and in the government of the countries they inhabit. There will never be a time when they will cease to be an important and probably decisive element of the population. No Colonial policy that fails to take account of this can succeed . . . . while the Union seeks its own solution, others are seeking theirs —notably in the proposed Central African Federation, which acknowledges the principle of partnership of races without forfeiting the reality of European predominance in government."

If we may be permitted to say so without meaning any offence, there is a spirit of arrogance in the above words.

The white rulers in South Africa will have to climb down a little and give up wearing an air of superiority. Only then will European predominance in government be tolerated. Retaining or forfeiting of that predominance will depend entirely on the attitude of the European toward the African. What is imposed is not real. It is artificial and is bound to end some day or other. Real is only that which is acquired by the consent and goodwill of the people. It should therefore be left to the Africans to dictate the terms of partnership. That is reality, all else is unreality.

SOUTH AFRICA FEARS BRITAIN'S NATIVE POLICY

South Africa's Native population may, as a result of developments in the Gold Coast and elsewhere, adopt the attitude that they have advanced far enough to claim full democratic rights, says a statement by the South African Bureau of Racial Affairs. It adds that the Natives may also adopt the attitude that the withholding of these rights would amount to suppression. The statement, which deals with developments in African territories to the north of the Union, says: "Should a policy of separate development be applied in South Africa the precedent in the Gold Coast could lead to our Native population claiming self-government in their own areas before they are ready for it and in a form that might not be the most suitable for them. "The granting of Dominion status to these African territories will eventually result in a complete change in the character of the Commonwealth and the position of South Africa as a member will steadily become increasingly awkward. "The promotion of these territories to the status of independent states of the world will probably lead to a greater number of nations following the example of India in arrogating to themselves the right to interfere in the domestic affairs of the Union. In this way an increasing measure of dissatisfaction will be created among our own Native population. "The impression is thus being created that Britain, having now lost India, regards Africa as a possible substitute for India and is apparently prepared to sacrifice the European population of Africa in order to gain the co-operation of the Native peoples."—Sapa.

A WORD TO THE WISE—AND UNWISE

(L. W. Ritch)

"I don't believe in Principal, "But oh I do in Interest."

—(Bret Harte's "The Plain Editor's Creed.)

AS the average man counts life on earth—anything up to seventy or eighty years—many of even the well disposed and good intentioned find it hard to arrive at a decision when a choice has to be made between what they have been taught to hold sacred because it is right and a shrewd business move that promises an alluring profit or advantage. In other words, when confronted with the choice between Principle and Interest.

The average man's idea of his business in life is to "make good," by which he means to make money and become a person of importance in his particular community. Wealth, place and power are thus his objective; his goal.

In this jungle world of intensive competition our business man has to become what is somewhat vulgarly termed a "battler." To succeed, he has to hold his own against rivals and competitors and seize every opportunity of making a profit. He has to be what Gandhiji once characterised his Indian people. Resourceful. The weak and they who miss their opportunities go to the wall.

It is axiomatic that there is little if any sentiment in business. Sentiment is a luxury that can only be afforded *after* the fortune has been made. To seek to accumulate and at the same time to give away, is inconsistent if not actually impossible.

Now, the only logical deduction from a life, planned as above described, is that success is synonymous with "First I come"; with selfishness. That, in the keen, ruthless battle for the world's prizes, to emerge a winner means to excel as a fighter, a battler whose motto must be "Each for Himself."

Survival of the Fittest thus implies that the one sure qualification for survival and the greatest likelihood of reaching the top is self-centredness and refusal to be deflected from the goal by sentimental or other considerations.

Americans have aptly labelled this (their) way of life and living, Rugged Individualism.

The logical deduction from a philosophy of life and living such as that above indicated would seem to be that selflessness and altruism are, in the final analysis, little else than foolish, unprofitable, sentimentality.

If our brief existence on earth had no deeper meaning and purpose than success as success is commonly interpreted, that is, the satisfaction of our bodily appetites and worldly ambitions, the qualities and characteristics that happily, if illogically, are still considered to be virtues—love, kindliness, self-sacrifice and altruism generally—would signify not strength but weakness of character; not virtues to be admired, but weaknesses to be scorned and deplored.

Now, it should be remembered that Virtue has not always meant the same thing to different peoples. For instance, in ancient Rome, what time Rome was Mistress of the World, Virtue (Virtus) was synonymous with Valour, Bravery, Courage.

The "virtue" of a thing really consists in its "goodness"; in what is essentially valuable in a thing; in what constitutes its worth.

In its application to Man ('Vir,' Latin, means Man) the virtues are those characteristics, attributes or qualities that constitute his worth, his value, his goodness, *measured by spiritual standards.*

For instance, we are admonished to do unto others, not as they do unto us, but as we would they did unto us. We are enjoined to love our neighbour as ourself. We are taught that greater love hath no man known than this: That he lay down his life for his friend. (Friend, "Ami" (Fr.) is derived from "Ame," soul. It also means "beloved"; "Amo," I love.)

And, since, as we are assured God is Love, love-divine; love that is sacrificial, all-giving, is accounted the highest attainable human virtue. It is sometimes called Charity, which literally means 'dearness.'

Intoxicated by the magnitude of their material achievements, the protagonists of modern civilisation have elevated smartness to first priority among the virtues. Smartness is the astuteness or cleverness by means of which you can outmanoeuvre and score over your rivals.

Nevertheless, and in spite of the prevailing materialistic outlook on life and living, we see that the immemorial virtues as laid down and defined by the seers and sages of old still command if not homage and compliance, at least a measure of respect.

Something, deep seated in the heart of man contradicts the cold logical arguments and deductions of the brain consciousness.

Wherefor, appearances notwithstanding, there is still hope for mankind.

For that hope to be brought to realisation at least two pre-requisites are essential. The short view of life and living with its temptation "eat, drink and be merry for to-morrow we die" must be replaced by the long and correct view; the view that man's present life on earth is but a re-sumption of other past lives and the precursor of many more future ones; and that "each man's life the outcome of his former living is." In other words, that our present is the fruitage of our past lives and our future life will be the debit or credit balance we carry forward from this.

The other pre-requisite is a complete reappraisement of values. The fact must be recognised and be made the ruling factor in life and living that every human being is a soul, a spark of the divine, seeking self-expression, i.e. of its god-like attributes or virtues, through the instrumentality of his earthly body or vehicle.

The higher, the spiritual, the real self of man, must conquer and subordinate the lower self of the body and personality. Man rises to higher things only on stepping-stones of his dead selves.

The Masters of the Science of the Soul teach that, "The self of spirit and the self of matter can never meet. One of the twain must disappear."

The spiritual qualities or virtues—the Hall-Mark of man's real growth and progress—can, then, only be developed as the "false virtues" or vices are seen to be what they really are and renounced as not only unworthy but unprofitable.

They who still cling to their illusions and are so reluctant to sacrifice, even in the cause of Righteousness, their accumulated earthly treasures, might with advantage consider the comparative valuelessness of what they prize so highly and also what their wrong choosing and mistaken conduct (Karma) will mean for them, on their inevitable rebirth on earth.

Taught a Great Master,

> "There is a work of holiness to do which, unlike world-binding toil, bindeth not the faithful soul."

Righteous conduct should not be performed as an investment i.e. for the dividends it is expected to return, but every business man understands that the giving of a Promissory Note, however far ahead it be dated, does not liquidate the debt.

Karman, we are assured, is an exacting Debt Collector, and exacts Measure for Measure.

TRY NATURE'S OWN REMEDY
FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,
100 Market Street, P.O. Box 2495.
JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

NOTES

Mr. R. G. McGregor

Mr. R. G. McGregor, the United States Consul and his family left the Union last Sunday for U.S.A., where he will stay for a short period before being transferred to a high diplomatic post in Austria. During his stay in Durban Mr. McGregor by his very liberal outlook in life, typical of all good Americans, had befriended not only many Europeans but also Indians. He had graced many an Indian public function and was always ready to oblige where he saw the need to do so. The Indian community will ever be indebted to him for his many kind acts. Mr. and Mrs. McGregor and their family will carry with them the good wishes of the Indian community wherever they may be situated.

Africans Capable Of Shaping Their Own Destiny

In his presidential address at the Cape provincial conference of the African National Congress, which met at Cradock, recently, Professor Z. K. Matthews said the African people would not rest satisfied as long as their destinies were in the hands of other people, however enlightened they might be. The Congress was convinced that the African people were not only to determine or shape their own destiny, and was resolved to work for the ultimate termination of the dependent status which was artificially imposed on the African people in this and other parts of Africa. The adoption of this conception of African nationalism had in a way been forced upon the African people by the policies followed by White dominated governments in Southern Africa, especially since Union. The African people had come to realise that the only way to qualify for inclusion in the South African nation was the possession of white skin, and as they had no intention of changing their skins, even if it were physically possible to do so, they had no alternative but to set their faces in a different direction. "We must devise suitable campaigns to translate our faith into action," Professor Matthews said. "But we must beware of those who can think only of action in the form of political strikes. In this struggle it would be strayed against us. Those who have the welfare of their people at heart should ponder very carefully over the lessons of such political strikes as have been held already."

Segregation Is Nation's Shame

"Segregation is the Negro's burden and the nation's shame," Dr. Ralph Bunche, the Negro leader, told a meeting in Atlanta, in the "deep South." Says Sapa-Reuter. Dr. Bunche who won the Nobel Peace Prize for his successful arbitration in the Palestine dispute, added, "Second-class citizenship for the Negro must go." Dr. Bunche continued: "Some people here will condemn this as talk by a 'black damn Yankee,' but I am compelled to talk about the Negro problem because it is the number one domestic problem of the nation and because I am a Negro." Second-class citizenship contradicted democracy. It must go. Racial prejudice prevented one-tenth of the nation's manpower being used to its maximum potential. Segregation was enforced by intimidation. That intimidation came primarily from those who would selfishly exploit the racial problem for their own political or economic ends. Dr. Bunche spoke to a mixed audience estimated at 6,000—the largest audience of Whites and Negroes in the city's history.

Students' Union To Seek Dr. Malan's Advice

The Afrikaans Students' Union, at its annual congress last week at the Pretoria University, decided to send a deputation to the Prime Minister to seek advice about the amending of its constitution on the point of co-operation with non-European students at other universities.

PRIME MINISTER NEHRU SPEAKS TO PEOPLE OF NEPAL

PRIME MINISTER Nehru broadcast the following message to the people of Nepal from the Radio station at Khatmandu on June 18:—

Mountain-girt Nepal, daughter of Himalayan young sister of India, I have come here at last. I came here with greetings of my people and to fulfil a long-cherished wish of mine. During this brief visit of three days the people of Nepal have overwhelmed me with their kindness and affection and made me feel that I was no stranger to them but a friend and a comrade. I am deeply grateful to everyone here for friendliness and hospitality. In particular I should like to express my deep gratitude to His Majesty the King, His Highness the Prime Minister and other Ministers of Government.

I am a child of the mountains myself, the mountains of the far north and the sight of them, and breath of fresh air that blows across them fills me with exhilaration. My mother country India is the offspring of mountains and sea that surround her and she has inherited something of their immemorial character. Himalayas are guardians and sentinels of India and Nepal and their whitecapped peaks welcome friends and are a warning to those of hostile intent. With these common and perpetual guardians the fate of India and Nepal is linked closely together. Both of us must preserve this precious heritage which guards the freedom. In the precarious world of today, where nations think of war, it is particularly necessary that we hold together and preserve liberties that we have gained. Men of Nepal have gained fame in many battlefields in other parts of the world. Neither India nor Nepal wants to wage war or go with hostile intent to any country but we are both determined not to permit anyone to interfere with our liberties.

What has happened in Nepal during the last few months is something without a parallel and unique in history. Great changes have taken place and the country marches rapidly towards progress and democracy. Like every other country Nepal is full of problems but the way she has already dealt with some of these great problems, gives promise that she will succeed in the future also. What is remarkable in Nepal is the manner in which the hostile and warring groups have adapted themselves to these changes and are cooperating with each other today. That shows the spirit of understanding and the measure of wisdom which are truly remarkable. But for this spirit of accommodation and co-operation Nepal might well have suffered grievous conflict bringing chaotic conditions in its train and postponing any effective reform for a number of years. But both those who represented the new order and those who represented the old order thought more of the larger issues and the good of the country and the people than of their own particular advantage. Out of this understanding grew unity and co-operation which we see now. I must congratulate all those concerned and I must congratulate also the King who has played such a wise and important role during the recent months.

EID CONGRATULATIONS

The Muslim world will celebrate either today or tomorrow their great Eid Festival. We heartly congratulate our Muslim readers on this auspicious occasion

The people of Nepal have embarked on a great adventure. They have the wholehearted goodwill of the people of India in this brave adventure. I earnestly hope that the spirit of co-operative working will continue and that the freedom of Nepal will be built on a strong foundation of unity of effort and constructive endeavour so that as freedom grows and rights are acknowledged and given effect to the duties and responsibilities which always accompany those rights will also be acknowledged.

I thank the people of Nepal again and wish them well. I trust also that silken bonds that hold Nepal and India together will grow stronger to mutual advantage of the two countries and their peoples.

Things In General

Indian Contribution To Mayoress' Charity Fund

The Mayoress of Springs, Transvaal, expresses her appreciation to the Indians who had contributed blankets towards the Mayoress' Charity Fund. "The support rendered her" the Mayoress says, "was simply magnificent and enabled her to assist many of the families in this town." The following were the contributors: K. R. Bhoola, 5 blankets, Hom. Akhalwaya, 5 blankets Springs Silk Bazaar, 10 blankets, Mahomed's Cash Store, 3 blankets, S. I. Min & Co., 5 blankets, Baboo Sukha 3 blankets, Arabian Taylors, 3 blanke'a, Union Taylors, 3 blankets, Omai Bazaar, 2 blankets, Standard Taylor, 3 blankets, E. S. Byat, 2 blankets, E. Hagat, 5 blankets, Hassen Bazaar, 3 blankets, H. A. Seedat, 3 blankets, Mystery Cash Bazaar, 5 blankets, Pakistan Rapat Taylors, 5 blankets, H. P. Bhagat, 5 blankets, K. Jivan, 5 blankets, E. Abdulah, 5 blankets, Buy-by Bazaar, 5 blankets, M. Ismail 3 blankets E. I. Akoods, 5 blankets, M. S. Khamker, 3 blankets Oriental Silk Bazaar, 5 blankets, Fakir Moosa, 5 blankets, A. I. Tafadi, 5 blankets, M. B. Bazaar, 3 blankets, V. H. Store, 3 blankets, F. E. Matvadia, 5 blankets, H. F. Sidat, 3 blankets, P. B. Patel, 4 blankets, N. Javan, 5 blankets, L. J. Patel, 5 blankets, Calcutta Taylor, 5 blankets, M. M. Jewellers, 5 blankets, Khoja's Cash Store, 5 blankets, Pakistan Fruit Markets, 5 blankets, S. A. Grocers, 3 blankets, Modern Taylor, 3 blankets, H. M. Lakar, 5 blankets, A Seedat, 3 blankets, Modern Boot and shoe Repairs 5 blankets, M. M. Akbalwaya, 10 blankets, V. B. Parbhoo, 5 blankets, Sundra Silk Bazaar, 5 blankets, Hoorzook Bros, 3 blankets, C. to C. Stores, 3 blankets, Vijay Stores, 3 blankets, Khan's Corner Ltd., 10 blankets.

WORLD'S POPULATION

THE world's population has increased by 825,700,000 during the last 50 years, according to the latest statistics made available by the World Health Organisation in Geneva, states Sapa-Reuter.

The world's population in 1900 is given as 1,551,700,000 compared with 2,377,400,000 in 1951.

Of 52 countries listed only Southern Ireland has registered a decrease.

There the population has dropped from 3,200,000 to 3,000,000 during the last half century.

The largest increase in the world has been in India and Pakistan, whose total is given together.

The population in these two countries has increased by 137,900,000 rising from 282,500,000 in 1900 to 420,400,000 in 1951.

In South Africa the population increased from 4,700,000 to 12,190,000.

The total population in seven Commonwealth countries and Britain is given as 513,200,000.

The world Health Organisation's statistics show that in the last 300 years the population of the world has grown from an estimated 545,000,000 in the year 1659 to 2,377,400,000 in 1951.

The populations of the Soviet Union and of the United States have increased by almost exactly the same amount during the last 50 years.

The Soviet increase is 74,000,000 from 126,000,000 to 200,000,000 and the increase in the United States is 73,200,000 —from 76,000,000 to 149,200,000.

Britain's population has increased by 12,500,000 during the period, and is listed in 1949 at 50,000 000 compared with 37,500,000 in 1900.

Death Of Mr. Haffejee

The death took place in Durban on Monday of Mr. Hajee Ismail Mahomed Haffejee at his residence in Umgeni Road. He was one of the oldest Indian settlers in South Africa. Born in India the late Mr. Haffejee came to South Africa when he was quite young. He settled in Durban and established his business there. He took a very keen interest in public affairs and was for many years a vice-president of the Natal Indian Congress and later the Natal Indian Association. The Muslim community in particular is greatly indebted to him for establishing the well-known Haffejee Musafar Khana for Muslim visitors in Durban. He was of a jovial nature and was well-liked by all those who came in touch with him. He is survived by his four sons who are conducting their late father's business. The heartfelt sympathy of their many friends and well wishers go out to the bereaved family.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg

Thanks

Dr. R. D. Mistry of Johannesburg wishes on behalf of himself and his family to thank most sincerely the many friends and relatives and well-wishers who had so kindly sent messages of condolence and who had come from far and near in person to sympathise with them in his recent said bereavement caused by the death of his beloved wife.

Of Interest To Asiatics

Country Business for Sale in Northern Natal. Principals only. Apply Tucker & Egeland, 382 Smith Street, Durban. Phone 26381.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

THE PROSTATE GLAND

THE prostate gland is found in men only. Owing to its peculiar nature it has sometimes been called "the male womb." It is situated just in front of the lower opening from bladder, hence its name, which is latin for "standing in front of." In ordinary health, the prostate gland in a fully grown man is just about the size and shape of a chestnut. But when it becomes diseased, inflamed or grossly enlarged, it can grow as big as a small orange. Then it can give rise to a terrible amount of trouble, because it surrounds the tube that leads urine off from the bladder. If this tube becomes blocked or squeezed completely, a most grave situation arises. The bladder must be emptied, or it will burst and the patient will die. Most men know nothing about their prostate glands until after the age of forty. In old men, however, prostate trouble is rather common. It usually manifests itself as some difficulty experienced in passing water, or else as dribbling and frequent need to urinate. There is increasing need to get up frequently in the night. And it often happens that the urge to pass water comes so suddenly that the patient is unable to get to the lavatory in time. On the other hand, when he tries to urinate he may experience difficulty. The more he strains the harder does he find it becomes to pass anything.

Often there is a feeling of discomfort as if the patient were sitting on a hard ball in the region of the perineum—the line between the anus and the sexorgans. There is also a dragging down feeling in this region and some aching at the bottom of the spine.

Usually sufferers think that they have kidney trouble and take measures accordingly. But any kidney trouble is only the result of the back-pressure from an over-full bladder caused by the outlet being stopped by the enlarged prostate gland. Bladder trouble results similarly because the swollen prostate gland pushes up the lower part of the bladder to form a pouch that is never properly drained. The urine in this pouch thus becomes stale and can give rise to inflammation of the bladder and many other complaints.

All these conditions arising from an enlarged prostate gland can cause a man to become thoroughly miserable, run down, out of condition and a prey to more serious disease. There is also the ever-present threat of having to undergo unpleasant and painful operations, such as having a catheter (a special tube of rubber or metal) passed into the bladder to drain off the dammed up urine. And, of course, there are the sufferings and expense incidental to routine and specialist examinations to find out if the bladder or the kidneys are diseased. Some of the methods used for such examinations can do grave damage to the poor suffering patient, who is all too often just regarded as an interesting specimen for study.

The prostate gland is a part of the sexual system of the human male. It manufactures part of the fluids secreted by the male in sexual intercourse. And it is profoundly affected by his sexual life because it makes at the same time a hormone or secretion that goes into the man's own blood stream and affects his personality. The expression "the foolish forties," refers to the age when many a man changes in his personality and is apt to become over-interested in women. This change is frequently due to over-development or alteration of the prostate gland and its secretion of hormones.

Many cases of prostate trouble originate with venereal disease contacted perhaps years before and "successfully" treated by all manner of wonderful and efficient modern drugs. The disease may have been suppressed or subdued, but the damage done by it has registered on the prostate. Another common cause of prostate gland trouble is excessive sexual intercourse, especially where unnatural birth-control measures are employed.

All prostate gland troubles must, however, not be blamed on the above-mentioned causes. On the contrary, physiologists claim that excessive continence is also a cause of enlarged prostate. That is why this complaint is so frequent with old bachelors and widowers. Nature has intended that the prostate gland should discharge its contents from time to time. This naturally occurs during sexual intercourse. When the gland does not carry out its natural function, the contents are liable to dry up and harden and then to become infected and so to cause inflammation and swelling. The use of alcohol, stimulants, condiments, spices and a badly balanced diet will increase this tendency considerably.

Orthodox treatment all too often ends in a fearful operation that is extremely painful and dangerous. An instrument as big as a man's thumb is passed up the tube leading to the bladder. At the end of this instrument is an electric torch globe and an electrically operated knife which the surgeon uses to slice away the excess part of the gland.

Nature Cure often gets excellent results although such require time. Whatever takes a long time to develop cannot be expected to disappear in a matter of a few days. But there are a number of excellent homoeopathic and herbal remedies that really help tremendously when properly used according to the indications.

If urination stops completely, immediate relief is often obtained by drinking parsely tea all day. Parsely tea made by boiling a handful of parsely for 10 to 15 minutes in a pint of water. Mother tincture of *sabal serulata*, the Saw Palmetto of Florida, U.S.A., has also been used widely with splendid results. Alternate hot and cold sits baths may act like magic.

There are many other remedies, an interesting one being *Phytolacca decandra*, a plant of American origin that occurs as a weed in South Africa. This plant has a specific action on the female breast, as an organ-remedy. A wise homoeopath, noting that the tissue of the prostate gland is very similar to that of the female breast, used *Phytolacca decandra* with complete success. But, in every case treatment must depend on the individual case. On general lines a cooling and cleansing diet, sane and healthy habits, proper exercise, sits baths and other water cure measures, all play a part. Again let it be said, successful treatment must be directed to restoring the whole body to health and tone, not just aimed at giving relief to one particular ailing part. The body is a whole and any illness thereof should be treated with a view to its wholeness.

NOTICE

COMMISSION OF INQUIRY INTO THE PRESS

The Commission of Inquiry into the Press desires to direct the attention of all interested persons to an advertisement in the Government Gazette of 15th June, 1951, by which persons interested who desire to make representations to, or place evidence before the Commission, are invited to do so in writing by submitting memoranda to the Commission. In the advertisement the Commission's Terms of Reference and the relevant portions of the Preamble are published for general information.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IAPRA all rights reserved.

To be continued.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOUSE AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	2	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	2	9
HERACLITUS	2	3
IDEAL AND PROGRESS	2	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	2	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૨૯ મું—અંક ૨૭ | શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૬, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. જુલાઈ ૬ ૧૯૫૧.

મેલું થએલું માનસ

સાઉથ આફ્રીકન બ્યુરો ઓફ રેશ્યલ અફેર્સે બહાર પાડેલું નિવેદન, જેમાં ફ્રીટનની આફ્રિકનો પ્રત્યેની નીતીની ટીકા કરવામાં આવી છે, એ મેલું થએલું માનસ સુચવનારું છે. તે સાથે જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' "તોફાની તરંગ" એવી મતલબના શીર્ષ હેઠળ જુન તા. ૨૮ મીના લખેલો અગ્રલેખ પણ અમને બહુ પસંદ નથી પડયો. ફ્રીટને લાંબી મુદત બાદ પોતાની સંસ્થાનિક નીતી બદલેલી ■ અને વધારે ઉદાર વલણ અખત્યાર કરી છે. ઘણા કડવા અનુભવ પછી તેને સમજાયું છે કે જગત માં શાંતી સ્થાપવી હોય તો આપણા કરતાં ઘણીજ વધારે મોટી સંખ્યામાં હોય તેના લોકોને આપણી વિરૂદ્ધ કરી દેવા નહિ પોસાય પરંતુ તેઓને નીચ બનાવી તેઓની શુભેચ્છા મેળવવી પડશે. એજ ખરો માર્ગ ગણાય અને ફ્રીટને આટલો અમુક પણ તે લીધો તેને માટે તેને અભિનંદન ઘટે છે.

પરંતુ આફ્રીકાના જુના વિચાર ના ગોરા લોકોને બાસ કરી સાઉથ આફ્રીકાના ગોરા રાજ્યકર્તાઓને એ રૂચિકર નથી થયું. ત્યાં આફ્રીકનોની પ્રગતીના માર્ગને રોકવા સીવાય બીજું ભાગ્ય નહિ પરંતુ તેને અરધો રોકી પાછળ હટાવવાની ધૂનિ પ્રવર્તી રહી છે. દુરંદેશી તરીકે—કે જે હોવાનો આ ગોરા લોકો દાવો કરે છે—તેઓની એ વલણ સભ્ય રીતે વધોઘી કાઢવાનેજ પાત્ર ગણાય.

તેઓ ખરેખર માંગી શું રહ્યા છે? આફ્રીકનોને લોકપ્રતિનિધિત્વના સંપુર્ણ હકો નહિ આપવાનું કારણ શું એ છે કે તેઓ પુરતા આગળ વધેલા નથી કે, ગોરા રાજ્યકર્તાઓ સત્તા છોડવા માંગતા નથી, એ છે? જો પહેલું કારણ હોય તો સ્વાભાવિક રીતે સવાલ એ ઉપસ્થિત થાય છે કે આફ્રીકનો આગળ વધી નથી શકયા તેનું કારણ શું અને તેઓને પછાત રાખવાને માટે જવાબદાર કોણ છે? કોમનવેલ્થ માં પોતાનું સભ્યપદ ટકાવી રાખવાનું સાઉથ આફ્રીકાને કેટલું ભારે થઈ પડશે તેના કરતાં સુધરેલાં જગતની દરબાર સમક્ષ આ સવાલનો જવાબ આપવો શું તેને વધારે ભારે નહિ થઇ પડે? ગોરા રાજ્યકર્તાઓને મુંઝવનારૂં ખરૂં કારણ તો ઉપર જણાવેલા બે કારણોમાંનું બીજું જ છે અને ન્યાય કે વાજબી પણાની દ્રષ્ટિએ તેનો બચાવ કરી શકાય તેમ નથી.

ગોરા રાજ્યકર્તાઓએ સમજવું જોઇએ કે કોઈ પણ પ્રજાની ઉપર તેઓથી કાયમને માટે જબરદસ્તીથી રાજ્ય ચલાવી નહિ શકાય. જો તેઓ પ્રજાની શુભેચ્છા સંપાદન કરી ન્યાયથી રાજ્ય ચલાવવા માગતા હોય તો તેમ કરતાં તેઓને કોઇ રોકવાનું નથી. ફ્રીટન પ્રજાની શુભેચ્છા સંપાદન કરવા ઇચ્છી રહ્યું છે અને તેથી તેણે પોતાની નીતી બદલવાનું કહાપણભરેલું પગલું લીધું છે. સાઉથ આફ્રીકા એવી નીતી અખત્યાર કરી રહ્યું છે કે જેથી તે પ્રજાની શુભેચ્છા સદંતર ગુમાવી રહ્યું છે.

'સ્ટાર' પોતાના ઉપરોકત અગ્રલેખમાં ફ્રીટનની આમની સભામાં એક ઐતિહાસીક સભ્યે, "આફ્રીકા ખંડનું ભવિષ્ય આફ્રીકનોના હાથમાં રહેલું છે અને નહિ કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારના હાથમાં," એવાં વચનો કહ્યાં હતાં, તેનો વિરોધ કરનારી ટીકા કરી છે. ઇશ્વરની આ ભુમી હકીકતમાં જેઓ તેનાં પર વસી રહ્યા છે તે સઘળા લોકોની છે. પરંતુ ખસુસ કરીને પ્રથમ તો આફ્રીકનો, જેઓ એ ભુમીની ચેદાશના મુળ વતનીઓ છે, તેઓ નીજ ગણાય અને બહારથી આવેલા સઘળા લોકો એ મુળ વતનીઓની ઈચ્છાદત્ત ભુમી તેઓ ની પાસેથી પડાવી લેવાના અને પોતાના સ્વાર્થને ખાતર તેઓને ચુસવાના ઇરાદાથીજ આવ્યા હતા. એટલે ગોરા સંસ્થાનિક તેમજ અન્ય સઘળા સંસ્થાનિકો ત્યાં રહેવાનો દાવો ત્યારેજ કરી શકે જો તેઓએ આફ્રિકનોની શુભેચ્છા સંપાદન કરેલી હોય, નહિ કે, તેઓના જાતે બની બેઠેલા માલીકો તરીકે. આફ્રીકનો જો સંગઠીત થઈ જોવો ઠરાવ કરે કે બહારથી આવેલા સઘળા લોકો, જેઓએ તેઓનું હિત કરતાં અહિત વધારે કરેલું છે, તેઓએ આ ભુમી છોડી જવી, તો નૈતિક દ્રષ્ટિએ તેવા લોકો આ દેશ છોડી જવા બંધાએલા ગણાય. 'સ્ટાર' લખે છે :

"ગોરા સંસ્થાનિકો ત્યાં રહેવા ના ઇરાદાથી સ્થાપિત થયા છે. આજના કાળ સુધી એ ખંડના વિકાસમાં અને જે જે દેશોમાં તેઓ વસેલા છે તે દેશોનું તંત્ર ચલાવવામાં તેઓ સૌથી મોટો ભાગ ભજવશે. વતનીનો અજ્ઞપનેર અને નિર્બળપણાનો ભાગ ઘોવાના તેઓ મટી જાય એવો કદી વખત નહિ આવે કોઈ પણ સંસ્થાનીક નીતી જો આ ખરી વસ્તુ ધ્યાનમાં લેતાં ચુકશે તે સફળ નહિ થઇ શકે....સુનીપત જેમ પોતાના સભ્યોનો ઊોક જાળવવા માટે રહ્યું છે તેમ અન્ય દેશો પોતાના સભ્યોનો ઊોક જાળવવા માટે રહ્યા છે. ઘણા ભલા તરીકે સુચવાયેલાં મધ્ય [illegible] ફેડરેશન, જેમાં તંત્ર ચલાવવામાં યુરોપીયનોની સર્વોપરિતાનું વાસ્તવીકપણું જાળવી રાખી સિવાય સઘળી જાતીઓની ભાગી દારીનો સિદ્ધાંત સ્વિકારવામાં આવ્યો છે."

માફું લગાડયા વિના જો કહેવાની અમે છુટ લઇ શકતા હોઇએ તો 'સ્ટાર'ના ઉપરોકત શબ્દોમાં ધમંડની ભાવના રહેલી છે. સાઉથ આફ્રીકાના ગોરા રાજ્યકર્તાઓએ જરા નીચા ઉતરી ઉચ્ચતાનો ફાંકો રાખવા નું છોડવું પડશે. તોજ "તંત્રમાં ગોરાની સર્વોપરિતા" સહી હોવા માં આવશે. જો સર્વોપરિતા ટકાવી રાખવી કે ગુમાવવી એ કેવળ આફ્રિકન પ્રજાની ગોરાની વલણ કેવી રહે છે તેના ઉપરજ અવલંબેલું છે. જે વસ્તુ જબરદસ્તીથી લાદવામાં આવેલી હોય તે ખરી ગણાયજ નહિ, કૃત્રીમ ગણાય. આથી રાજતંત્ર માં ગોરાની સર્વોપરિતા એ ખરી વસ્તુ નથી, કૃત્રીમ છે અને કોઇક દિવસે તેનો અંત આવવો જ જોઇએ. ખરી વસ્તુ એજ ગણાય કે જે પ્રજાની સંમતી અને શુભેચ્છાથી પ્રાપ્ત થએલી હોય. એટલે ભાગીદારીના ઠરાવો કરવા નું આફ્રીકનોના હાથમાં સોંપવું જોઇએ. એજ ખરી વસ્તુ છે. બીજા બધી ખોટી છે.

નોંધ

આફ્રિકનો પોતાનું ભાવિ પોતાની મેળે ઘડી શકશે

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની ટુંક મુદતપર કોંગ્રેસમાં મળેલી કેપ પ્રાંતિક કોન્ફરન્સના પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતાં પ્રોફેસર ઝેડ. કે. મેથ્યુસે જણાવ્યું હતું કે આફ્રીકનોનું ભવિ જ્યાં સુધી બીજાઓના હાથમાં રહેશે ત્યાં સુધી આફ્રીકનોને કદી સંતોષ થવાનો નથી. પછી એ બીજાઓ ભલે ગમે તેવા હોય. પ્રોફેસરને ખાત્રી છે કે આફ્રીકનો પોતાનું ભાવિ નકકી કરવા અને ઘડવાને અશકત નથી અને આ અને આફ્રીકાના અન્ય ભાગોમાં આફ્રીકનો પર કૃત્રીમ રીતે લાદવામાં આવેલા પરતંત્ર રાજ્યતંત્રનો છેવટે અંત લાવવાનો પ્રોફેસરે નિશ્ચય કરેલો છે.

આશ કરી યુનીવર્સલની રચાયના થયા બાદ સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી સરકારો ની બ્લેકમાની નીતીના કારણે આફ્રી કનોમાં આ રાષ્ટ્રભાવના પરાણે આવેલી છે. આફ્રીકનો હવે સમજતા થયા છે કે સાઉથ આફ્રીકાના રાષ્ટ્રમાં રહાન મેળવવાને તેઓનામાં લાયકાત માત્ર બ્લેકર હોવી જોઇએ અને તે એ કે તેઓની ચામડી ગોરી હોવી જોઇએ. અને પોતાની ચામડીનો રંગ ગોરીરીતે બની શકતું હોય તો પણ તે બદલ વાની તેઓની ઇચ્છા નહિ હોઇ એ સીવાય બીજો માર્ગ લેવા બદલ તેઓ તે છુટકો નથી. આપણા આ રાતને અમલમાં મુકવા આપણે લાતના માર્ગો મોજના જોઇશે. પરંતુ જેઓ રાજ કીય હકતાળો પાડવાની દીશાએ વીચાર કરી રહ્યા છે તેમનાથી આપણે ચેતતા રહેવાનું છે. આ લડતમાં તેનો આ પણી સામે પ્રતિકુળ રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવશે. આપણા લોકોના હિતચીંતકોએ તેવી જુલકાળમાં પડેલી હકતાળો પરથી પડો લેવો જોઇએ.

ગ્રેમ. પી. ખાના વધારવામાં આવેલા પગારની પ્રીટોરીયાના ડીને કરેલી ટીકા

પ્રીટોરીયાના ડીન વેરી રેવરન્ડ ફે. રીક ઝોયુર 'ધી ફ્રીડમ' નામના પત્ર ના પત્રમાં પાર્લામેન્ટની ઉેતી મેકઠમાં પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોના પગારોમાં વધારો કરવાના થએલા ઠરાવની ટીકા કરતાં લખે કે પાર્લામેન્ટના સભ્યો સુએશે ૧૯૪૩ માં પોતાને મળતા પગારો કરતાં હવે બેવડો પગાર મેળવ વાની સર્વાનુમતે કરેલી જાહેરાથી જોઇલો તેઓપરથી વીશ્વાસ ઉઠી ગયો છે તેટલો આગે જ બીજી કોઇ વસ્તુથી ઉઠી ગયો હશે. પેનશન ખાનારને પાઉન્ડની કીંમત જ્યારે તેટલાજ વજન ના સોનાના જોઇલી હતી ત્યારે જાહેર કાર્યમાં કાળો આપવો પડતો હતો તેટલો જ તેની કીંમત તેટલા વજનના કાગળના જોઇલી પણ આગે જ છે ત્યારે પણ આપવો પડે છે તેનો તો વીચાર કરવામાં આવતો નથી. વળી એ પણ યાદ રાખવું ઘટે છે કે ૧૯૪૯ માં સરકારે એક પબ્લીકા બહાર પાડી ૧૪ વર્ષની ઉપરના વયનાં સધળા નેટીવ ઇાકરોઓને નીચલીમાં પ્રમત ખોરાક પુરો પાડવાની જોગવાઇનો લાભ મળી નહિ શકે, એવું જાહેર કર્યું હતું. એક વખત એવો હતો કે જ્યારે જાહેર કાર્યોમાં ભાગ લેનારા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ તરફથી જાહેર સંસ્થાઓના હીતને ખાતરે પોતાના કાર્યોને જનસેવા તરીકે લેખવામાં આવતું હતું.

ડો. મલાનની સલાહ લેવા જનાર ત્રિપ્ર ઓફિસોનું યુનીયન

આફ્રીકાન્સ સ્ટુડન્ટસ યુનીયને પ્રીટો રીયા યુનીવર્સીટીમાં ગયે અઠવાડીયે મળેલી વાર્ષીક કોંગ્રેસમાં, નેશનાલીસ્ટ યુનીવર્સીટીઓ સાથે અને અન્ય યુનીવર્સીટીઓમાં નેશનાલીસ્ટ વિદ્યાર્થી ઓ સાથે સહકાર કરવા સંબંધી પોતાના બંધારણમાં ફેરફાર કરવાની બાબતમાં વડા પ્રધાન ડો. મલાનની સલાહ લેવા તેમની પાસે એક પ્રતિનિ ધિમંડળ મોકલવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

સેગ્રેગેશન દેશની રારમ છે

ચેમ્બરલેઇનની તકરારનું સવાદથી સરળતાથી સમાધાન લાવવા બદલ નોબલ પીસ પ્રાઇઝ મેળવનાર અમેરીકા ના બધુજાતિ ડો. રેલ્ફ બંચે એટલાન્ટા ખાતે એક જાહેર સભામાં બોલતાં કહ્યું હતું કે સેગ્રેગેશન એ નીગ્રો જાતીપર એક બોજો છે અને દેશની શરમ છે.'' તેમણે કહ્યું કે કેટલાક લોકો હજિ મારી આ વાતને ''એક કાળીયાનો બબારો'' કહી બબેડી કાઢશે. પરંતુ મને નીગ્રોના સવાલ વિષે બોલ્યા વીના ચાલે તેમ નથી, કારણ કે આ દેશનો મોટામાં મોટો બાનની સવાલ છે અને હું જાતે નીગ્રો જાતીનો હું. ઉત્તરના વસનું નાગરીકત્વ લોકશાસનના સિદ્ધાંતની વીરૂદ્ધ છે. તે નાબુદ થવું જ જોઇએ. જાતીદ્વેષને પરિણામે દેશ ની દક્ષમા બાગની જાનવરાકિતનો પુરે પુરો ઉપયોગ થઇ શકતો નથી. એમે ગેશન બમણીથી અમલમાં મુકાયું છે. એ બદાબી જેવા લોકો તરફથી થઇ રહી છે કે જેઓ પોતાના રાજકીય કે આર્થીક હેતુ સાધવાને જાતીદ્વેષના સવાલનો સ્વાર્થીપણે લાભ ઉઠાવનારા છે,'' ડો. બંચ એ ચર્ચાની તકરીમાં પહેલીજ વખત બબેડી ■ હજારની ગોરા કાળાની મીશ્ર મેદની સમક્ષ બાપણ કરી રહ્યા હતા.

મી. આર. ઇ. મેકગ્રેગર

યુનાઇટેડ રેટસના કોન્સલ મી. આર. ઇ. મેકગ્રેગર પોતાના કુટુમ્બ સાથે ગયા રવીવારે અમેરીકા જવા વીદાય થયા છે. ત્યાં તેઓ કુંક સમય ગાળશે અને પછી ઓસ્ટ્રીયામાં તેમને બદલે આવનાર રાજકીય હોદ્દા પર જશે. કરબનમાં તેમના રહેઠાણ ફરમાવાન મી. મેકગ્રેગરે પોતાની ઉદાર વૃત્તિથી માત્ર યુરોપીયનોના જ નહિ પરંતુ હીંદીઓનાં પણ મન હરી લીધા હતાં. સારા અમેરીકનોની એ ખાસી વતજ છે. હીંદીઓના વધુમાં વધુ જાહેર જલસાઓને મી. મેકગ્રેગર પોતાની હાજરીથી સુશોભીત કરતા હતા અને જ્યાં જરૂર જણાય ત્યાં પોતાનો ઉદાર હાથ લાંબાવવાને જરા પણ સંકોચાતા નહિ. હીંદી કોમ તેમના એવા અનેક કાર્યોને માટે તેમની ઋણી છે. મી. અને મીસીસ મેકગ્રેગર અને તેમનું કુટુમ્બ જે કોઇ પણ રહેશે ત્યાંથી હીંદી કોમના શુભેચ્છાઓ પોતાની સાથે રહેજ જશે.

બ્રીટનની નેટીવો પ્રત્યેની નીતી

નેા સા. આ.ને લાગેલો લાય

સાઉથ આફ્રીકન ન્યુઝ એજન્સી ઓફ રેટસ ઓફીસ તરફથી કરવામાં આવેલાં નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે ગોલ્ડ કોસ્ટ અને અન્ય સ્થળોમાં બનેલા બનાવોના પરિણામે સાઉથ આફ્રીકાની નેટીવ વસતી કદાચ એવી વલણ લે કે તેઓ પણ સંપુર્ણ સેલફગવર્નમેન્ટના હકોનો દાવો કરવા પુરતા આગળ વધેલા છે. વધુ માં તે જણાવે છે કે, નેટીવો એવી પણ વલણ લે કે એ હકો નહિ આપવા બે દમન નીતી અખત્યાર કરવા બરોબર છે.

નીવેદન, જે યુનીયનની ઉત્તરે આવેલા આફ્રીકાના પ્રદેશોમાં થએલા બનાવો સંબંધી છે, તે જણાવે છે કે: બુટી ખીજવણી કરવાની નીતી જો સાઉથ આફ્રીકામાં લાગુ પાડવામાં આવે તો ગોલ્ડ કોસ્ટમાં બની ગયું તેમ આપણી નેટીવ વસતી પણ તબ કારે થવા બીના પોતાના બીજારોમાં સ્વતંત્ર રાજ સ્થાની, અને તેઓને માટે લાયક નહિ હોય તેવી જાતની, માટે માગણી કરતા થઇ જાય.

આફ્રીકાના પ્રદેશોને ડોમીનીયનનો દરજ્જો આપવાથી અંતે તેનું પરિણામ એ આવશે કે કોમનવેલ્થનું સ્વરૂપ સાવ બદલાઇ જશે અને સાઉથ આફ્રીકાની એક સ્વતંત્ર તરીકેની સ્થિતિ વધારેને વધારે કફોડી થઇ જશે.

આ પ્રદેશોને દુનીયાના સ્વતંત્ર રાજ્યો તરીકેનો દરજ્જો આપવાથી બચ્યા રહેશે. હીંદનો દાખલો લેતા થઇ જશે અને યુનીયનની બાનગી બાબતો માં માથું મારવાનો સ્વેચ્છાએ હક પરવતા થઇ જશે. આ રીતે આપણી પોતાના નેટીવ વસતીમાં વધારેને વધારે અસંતોષ ફેલાતા જાશે.

એટલે હવે એવી વડવા લાગી છે કે બીજાને હવે હીંદ જેવું દેવાયું તેની અપેક્ષાએ તે આફ્રીકા લેવા માંગે છે અને નેટીવોનો સહકાર મેળવવાને આફ્રીકાની યુરોપીયન વસતીનો ભોગ આપી દેવા તયાર થયું જણાય છે.

કેરીયામાં અમેરીકનોના કહેવાતા અત્યાચારો

લંડનથી જુન તા. ૧૭ મીનો રૂટર નો સદેશો જણાવે છે: અમેરીકનોએ કોરીયામાં આદરેલા કુર અત્યાચારોની બીનતો આપતું એક ડેનીસ સામ્યવાદી સ્ત્રી કાર્યકર મીસતી ઇડા લુબમેનનું નીવેદન મોસ્કો રેડીયોએ વહેતું મુકયું છે. કોરિયાની મુલાકાત લઇને આવ્યા બાદ તેમણે જણાવેલું કે કોરિયાની પ્રાત પર વસતા અમેરીકન અત્યા ચારો નાગરીકોને પણ શરમાવે તેવા છે. બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં જેકોસ્લોવેકીયા લીડીસ નામને સંપુર્ણપણે જર્મન-દોસ્ત અને 'મનુષ્યહિન કરવાનું નાઝી કૃત્ય કોરીયનો પરના સદ્દગત્રિય અત્યાચારો થી અનેકગણું સારું કહી શકાય તેવી ભયંકર સ્થિતિ અમેરીકનોએ ત્યાં સર્જી છે. કોરીયન બેકુતોને મારી અને તેમના કુટુંબીઓને મોટા ખાડા માં છુટતા ઢાટી દેવાતા અમે જોયા છે. આવાં નિર્દય કૃત્યો કરનાર અમેરીકનોની નાબાવસ્થિ ત્યાં તયાર થઇ રહી છે, જેથી ''સમય આવ્યે એ પુલ્ક કુનેગારોપર ભરેર કામ ચલાવી શકાય.''—'કુલકાંપ'

યુનેસ્કો પરિષદમાં મૌલાના આઝાદનું ભાષણ

પેરીસ ખાતે તા. ૨૨ મીના યુનેસ્કો પરિષદમાં દીલ્હના ડેલી-ગેશનના પ્રમુખ મીસાના અસલ ક્રમાક આઝાદે ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે, ''માનવજાતીના ભવિષ્યને માટે આશા નું એક જાંખું કીરણ દેખાતું હોય તો તે માત્ર યુનેસ્કોજ છે. ''શાંતી અને સંગઠન સાધવાને યુનાઇટેડ નેશન્સની રચાયના થઇ હતી પરંતુ તેનું પરિણામ તો દુનીયાના બે લશ્કરો વચ્ચેનાં ભાગલા પડી જવાનું આવ્યું છે.''

હીંદુસ્તાનીમાં ભાષણ કરતાં મૌલા ના આઝાદે કહ્યું: ''છેલ્લાં બે વર્ષ માં યુનેસ્કોમાં મારી આશા અને યુનાઇટેડ નેશન્સને વિષે મારી દહેશતો માં વધારો થયો છે. તમારાં કાર્યો અને પ્રવૃત્તિઓને હું હમેશાં બહુજ રસ અને દિલસોજી પુર્વક નિહાળતો આવેલો છું. તેનું કારણ માત્ર એટલું જ છે કે, માનવજાતીના ભવિષ્યને લોખમમાં નાખી રહેલી આફતો જોતાં યુનેસ્કો એ એકજ છે કે જેમાં આશા નું કંઇક આંખું કીરણ રહેલું જોવામાં આવી રહ્યું છે.

''છેલ્લા સૌકામાં માનવજાતીએ જ્ઞાન અને આર્થીક આબાદીના ક્ષેત્રોમાં બહુ પ્રગતી કરેલી છે. પરંતુ એ પ્રગતી માણસની નૈતિક અને રાજકીય સિદ્ધિઓમાં જોવામાં આવી નથી. જ્ઞાનની દરિયા ઓલઆરામના અને માંગ અને રોજ પર વિજય પ્રાપ્તિના સાધનોમાં વધારો થયેલ છે એટલુંજ નહિ પરંતુ અફસોસ છે કે માણસની વિનાશ કરનારી અને મોત આણનારી શક્તિમાં પણ વધારો થયો છે.

''એ શક્તિ આજે એટલી વધી ગઇ છે કે, સધળા માનવીઓમાં માન વતાની ભાવના જાગે નહિ તો સૌનો નાશ કરનારી નીવડશે. માણસને નબેસરથી જ્ઞાન આપવાથીજ તેનામાં મનની એકતાનું અને સમાન નાગરિકત્વ નું ભાન આવી શકશે કે જે આધુનિક વિજ્ઞાનની પ્રગતીથા સિદ્ધ થએલાં ભૌગોલિક ઐકયને જરૂરી છે.

"આજે છે કે કરોડો પ્રજાતી થઈ છે અને અનેક રાષ્ટ્રો અલગ અલગ ઝઘડી રહ્યાં હતાં તેને બદલે યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારે બે સંગઠીત પક્ષો એક બીજા સામે મોરચો માંડી રહેલા હોવાનું ચિત્ર આલેખી રહ્યું છે પરંતુ રાષ્ટ્રોમાં સહકારીતા અને - મૈત્રીની ભાવના ઉત્પન્ન થએલી જોવાની આશા રાખે છે તેને એ કદી આશા આપનાર નથી.

"એટલે આશા દ્વારે માત્ર યુનેસ્કો માંજ રહેલી છે કે જે રાજકારણમાં જોખો વચ્ચે ભાગલા પડી ગયા છે તેમાં જ્ઞાન અને લાગણીપુર્વક મજબુતીસ થવાજોજ આપણે આફતમાંથી ઉગારી શકીશું. નહિ તો તે આખી માનવ જાતીને ઘેરી લેશે.

"આજે છે કે યુનેસ્કોને હજુ તો ભાગ્યેજ છ વરસ પણ પુરા થયાં છે, પરંતુ માનવીના ભવિષ્યને માટે એટલાં પણ ઘણાં મહત્વના નીવડેલાં છે."

મૌલાના આઝાદે કહ્યું : "દુનીયાના અજ્ઞાનતામાં પડી રહેલા વિસ્તારોમાં જ્ઞાનનો ફેલાવો કરી માનવજાતીને સુધારવાજોજ દુનીયાની શાંતી સ્થાપી શકાશે એ યુનેસ્કો સમજી શક્યું છે તેને માટે હું તેને અભિનંદન આપું છું.

આ ક્ષેત્રોમાં યુનેસ્કોના કાર્યક્રમને ત્રિજે આજે લે કે કોઇ પ્રજા ઉદાસી રહે તેમ નથી છતાં મારી ખાત્રી છે કે તમે મારી સાથે સંમત થશોજ કે યુદ્ધ અને વિનાશનો જમ જ્યાં સુધી માનવજાતીની રચનાત્મક શક્તિઓને અપંગ બનાવી રહ્યો છે ત્યાં સુધી યુનેસ્કોથી પોતાનો હેતુ સાધી નહિ શકાય. આ બધને નિવારી નહિ શકાય તો જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને સંસ્કૃતિમાં પ્રગતી કરવાના આપણા સઘળા પ્રયત્નો નકામાજ થઇ પડશે. દુનીયા ને જો આફતમાંથી ઉગારવી હોય તો, બુદ્ધિશાળી પુરૂષો અને બીજો તરીકે આપણે નક્કી કરવું જોઇએ કે યુદ્ધના ભયને અટકાવવાને યુનેસ્કોયા શાં પગલાં લઇ શકાય. યુદ્ધ અને શાંતીના પ્રશ્નો એ મુખ્યાવે રાજકીય પ્રશ્નો છે અને. યુનેસ્કો, જે જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને સંસ્કૃતિની પ્રગતી કરનારી સંસ્થા છે, તેની સાથે તેને કશો સંબંધ નથી એમ કહી દેવાનો કશોજ અર્થ નથી. માણસની હસ્તીનો પાયોજ જોખમમાં આવી પડેલો હોય ત્યાં આવી પ્રવૃત્તિઓનો અર્થ શું હોઇ શકે?

યુદ્ધોની શરૂઆત માણસના મનમાંથી

યુનેસ્કોએ પોતાના બંધારણમાં એ વસ્તુ દાખલ કરીને પોતાની જવાબદારી સ્વિકારેલી છે કે, સઘળાં યુધ્ધોની શરૂઆત માણસોના મનની અંદરથી થાય છે અને તેથી શાંતીના સંરક્ષણના સાધનો પણ મનની અંદરજ પેદા કરવાં જોઇએ.

યુનેસ્કોએ ભાવિ પ્રજાઓનાં શિક્ષણ નો વિચાર કરવો જોગજ છે પરંતુ જે વસ્તુનો આજે જમ ઝડપી રહ્યો છે તે અટકાવવાના આપણે હમણાને હમણાજ પગલાં નહિ લઇએ તો ભાવિ પ્રજાઓ પોતાની પ્રવૃત્તિઓના ફળ આખરા નહિ પામે. હું માનું છું કે હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે યુનેસ્કોએ નક્કી કરી નાખવું પડશે કે, યુનોમાં આજે જે રાજકીય પક્ષો પડી ગયા છે તેને તે પોષશે કે જેવી સંસ્થા બનશે કે જ્યાં જ્ઞાન, સમજુતી અને શુભેચ્છા ધરાવનારા પુરૂષો અને બીજો પોતાના રાજકીય તફાવતો ગમે તેવા હોય તો પણ ભેગા થઇ શકે. આથી આપણે જોઓ યુનેસ્કો માં જોડાએ તેઓએ એ નક્કી કરી નાખવાનું છે કે જે રાજકીય મર્યાદા ઓ યુનોની પ્રવૃત્તિઓને રોકી રહી છે તેનાથી આપણે પણ બંધાએલા રહેવાની જરૂર છે કે શું?

કુલાંગે યુનાઇટેડ નેશન્સથી રાષ્ટ્રોને રાજકીય ક્ષેત્રમાં એકબીજાની નજદીક આણી નથી શકાયાં પરંતુ તેથી શું તેઓને જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને સંસ્કૃતિના ક્ષેત્રમાં એકબીજાની નજદીક લાવવાનો રિશેષ પ્રયત્ન નહિ કરવો જોઇએ? હું તો માનું છું કે રાજકીય ક્ષેત્રમાં બને ત્યમે તે તફાવતો રહેલા હોય પરંતુ યુનેસ્કોએ પોતાનાં દ્વાર કોઇ પણ દેશને માટે બંધ કરવાં નહિ જોઇએ. બક્કે તેણે આગળ વધીને જે દ્વારો તેને માટે બંધ છે તે દ્વારો પણ કેમ તેને માટે ઉઘડાવવા જોઇએ. યુનેસ્કોએ કોઇ પણ રાજ્ય કે દેશ તેનું સભ્ય બનાવાને અરજી કરે તેની રાહ જોવી નહિ જોઇએ પરંતુ જે દેશો તેના સભ્યો નથી તેઓને સભ્ય બનવાનું સહકાર રહ્યાની આમંત્રણ આપવું જોઇએ. માનવજાતનો સામાન્ય અનુભવ છે કે મૈત્રીથી મૈત્રી પેદા થાય છે અને અવિશ્વાસથી અવિશ્વાસ પેદા થાય છે. હું માનું છું કે રાજકીય મતભેદોની પરવા રાખ્યા વગર યુનેસ્કો જે સમાજ દેશોને મદદ કરવા મંડી પડે તો વિરોધી રાષ્ટ્રોને સાથે મળીને કામ કરવાને અને સમાન પ્રયેતથી શંકા, અવિશ્વાસ અને કુસંપનું વાતાવરણ દુર કરી દેવાને તે સાધન રૂપ થઇ પડે."

પરચુરણ

—ભારત સરકારના બાંધકામ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ગાડગીલે મહારાષ્ટ્રના ઉદ્યોગ પતિઓને કહેલું કે કોયના ખીણના બંધની યોજનાથી પાંચ કે સાત વર્ષમાં મહારાષ્ટ્રમાં ઘણાં ઉદ્યોગો ખીલવી શકાશે.

—ભાવનગરમાં જમિયત-ઉલ-ઉલેમાં એ ઢોઇની એક શાખા સ્થાપવામાં આવી છે. અને તેના હોદેદારો નીચે મુજબ ચુંટવા છે: પ્રમુખ:—જ કાજી ફુસેનમિયાં રહીમમિયાં (માજી રેવન્યુ કમીશનર ભાવનગર.) ઉપપ્રમુખ:—જ. અબદુલ્લામિયાં સાહેબ મંત્રી:—કાજી કરીમભાઇ અબદુલ્લાભાઇ. સહમંત્રી:—જ. શૈયદ કાસમઅલી મહંમદઅલી. ખજાનચી:—જ. શેઠ મહમદ ઉમર હોદારવાલા.

હાજી પક્કમામદ હાફેજીનું અવસાન

ડરબનના જુના અને જાણીતા વતની હાજી પરમાર્હ મહમદ હાફેજીનું ગયા સોમવારે અવસાન થયું. મરહુમ હોંદ માં જનમ્યા હતા અને આ દેશમાં મણી નાની ઉમરથી આવી વસ્યા હતા. ડરબન અને ધનાન્ટામાં તેમણે પોતાનો વેપાર રચાપ્યો હતો. બીજી કાર્યોમાં તેઓ ઉંડો રસ લઇ રહ્યા હતા અને નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના અને પાછળ થી નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓર્ગેનાઈઝેશનના વાર્ષિક પ્રેસીડન્ટનો હોદો ધરાવતા હતા. ખાસ કરી મુસ્લીમ જનતા મરહુમની મણી ઝણી છે કેમકે ડરબનનું જાણીતું હાફેજ મુસ્લીમ મુસાફરખાનું જેનો બહોળો ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે તે તેમણે સ્થાપેલું છે. મરહુમ હસમુખા અને ખુશમીજાજના હોઇ તેમના સહવાસમાં આવનાર સૌમાં પ્રિય હતા. મરહુમની દફન ક્રીયા સોમવારની રાતે જુક રહીમ ના કબરસ્તાનમાં હોંદીઓની મોટી મેદ ની વચ્ચે થઇ હતી. મરહુમ પોતાની પાછળ ચાર પુત્રોને અને બહોળાં કુટુમ્બને મુકી ગયા છે. તેઓને થએલી મહાન ખોટમાં પ્રભુ તેઓ સબર બક્ષે અને મરહુમના રૂહને ચિરશાંતી બક્ષે.

દુનીયાની વસ્તી

દુનીયા આખે વર્લ્ડ હેલ્થ ઓરગનાઇઝેશન (વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા) એ બહાર પાડેલા આંકડા મુજબ છેલ્લા પચાસ વર્ષમાં દુનીયાની વસ્તી માં ૮૨ કરોડ ૫૭ લાખનો વધારો થયો છે. ૧૯૦૦ ની દુનીયાની વસ્તી એક અબજ ૫૫ કરોડ ૧૭ લાખની જણાવવામાં આવી છે, જ્યારે ૧૯૫૧ ની વસ્તી બે અબજ ૩૭ કરોડ ૭૪ લાખની જણાવાઇ છે.

ભાવન દેશોના નામ આપવામાં આવ્યા છે જેમાંથી સધન આબાદ લેન્ડે વસતીમાં પહેલો બતાવેલો છે. ત્યાં છેલ્લાં પચાસ વર્ષમાં ૬૨ લાખ ની વસ્તીમાંથી ૩૦ લાખની થઇ છે.

મોટામાં મોટો વસતીમાં વધારો ઇંદ અને પાકીસ્તાનમાં જણાવવા માં આવ્યો છે જેનો આંકડો એક સાથે આપવામાં આવ્યો છે.

બે જ્યને દેશોની વસતીમાં ૧૭ કરોડ ૭૬ લાખનો વધારો થયો છે. ૧૯૦૦ માં વસતી ૨૮ કરોડ પચીસ લાખની હતી જ્યારે ૧૯૫૧ માં ૪૨ કરોડ ચાર લાખની જણાવાઇ છે.

સાઉથ આફ્રીકાની વસતી ૪૭ લાખમાંથી એક કરોડ ૨૧ લાખની થઇ છે.

કોમનવેલ્થના સાત દેશોની અને બ્રીટનની કુલ વસતી ૫૧ કરોડ ૭૨ લાખની જણાવવામાં આવી છે.

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓરગનાઇઝેશનના આંકડા બતાવે છે કે છેલ્લાં ૯૦૦ વર્ષમાં દુનીયાની વસતી ૫૪ કરોડ ૫૦ લાખમાંથી ૧૯૫૧ માં બે અબજ ૩૭ કરોડ ૭૪ લાખની થઇ છે.

સોવીયેટની યુનીયન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસની વસતીમાં પચાસ વર્ષમાં લગભગ એક સરખો વધારો થયો છે.

સોવીયેટ વસતીમાં ૭ કરોડ ૪૦ લાખનો વધારો થયો છે. એટલે કે, ૧૨ કરોડ આઠ લાખમાંથી વીસ કરોડની વસતી થઇ છે અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં સાત કરોડ બત્રીસ લાખનો વધારો થયો છે. એટલે કે, સાત કરોડ સાઠ લાખમાંથી ચૌદ કરોડ બાણુ લાખની વસતી થઇ છે.

બ્રીટનની વસતીમાં એક કરોડ પચીસ લાખનો વધારો થયો છે. ૧૯૦૦ માં બાણુ કરોડ ૩૫ લાખની વસતી હતી જ્યારે ૧૯૪૯ માં પાંચ કરોડની વસતી જણાવાઇ છે.

આપણો સમાજ શું જાગશે?

"હર્ષલિ"

ચૂ તરફ નજર ફેરવીએ તો આપણને ખ્યાલ આવે કે આપણો અત્યારનો યુવકવર્ગ કેવ તરફ ધસડાઈ રહ્યો છે. કુસંગને પરીણામે કે પછી કોલેજ્યુકેશન (સહશિક્ષણ)ને પરીણામે તે વધુને વધુ સ્વછંદી, અવિચારી બનતો જાય છે. કામકાજમાં તેનું ચિત્ત ચોટતું નથી. ઘરમાં પણ તેનેા પગ ઠરતો નથી. આવી પરીસ્થીતી જોઈ માબાપ વીચારે છે કે સુધારવા તો એને રહેતો છે કે તેને પરણાવી બોલે બાંધવો, અને આથી તે સુધરશે એવી આશા સેવે છે, અને પરણાવે છે. યુવકો પણ સુંદર કોડીલાર બહેન મહેસ યુવતી સાથે પરણી લે છે. પરંતુ તે બાળા જ્યારે પોતાના પતિ સાથે પરદેશ આવે છે અને પતિની સ્વછંદી પરીસ્થીતી જોઈ છે ત્યારે હતાશ બને છે. એને સખત આઘાત લાગે છે. પરિણિત જીવનના સહકાર ના અનેક સુંદર સ્વપ્નેા તેના ભાંગી પડે છે અને પતી પોતાની મેલી જીંદગીમાં રાચતો આનંદ અનુભવે છે. આ પરીસ્થીતીમાં અને પાછું પરદેશમાં બાળાનું સાસરીમા સિવાય ન હોય કોઈ સગું કે મીત્ર. દુઃખ કોને કહે? દુઃખને ભારે અંતે બાળા હ્રદય રોગને નોતરે કે હીસ્ટરીયા.નો ભોગ બની બીજા રોગો નોતરે. આ છે આપણા હાલના સમાજનો ઉકેલો ચિતાર. આ રીતી ચાલુ રહેશે તો સમાજ ઘોડાક વીસમાં અધોગતીના આડામાં પડશે. કે આથી એક ઓ તરીકે સમાજના સેવકોને અને આગળ પડતો ભાગ લેનાર બેનો તથા ભાઈઓને મારી નમ્ર વિનતી છે કે સમાજને બચાવવા અને દુઃખી થતી બાળાઓને ઉગારવા કોઈક રસ્તો શોધે. શું હું આશા રાખી શકું છું કે સમાજ બનશે?

શું બીજો પણ નહીં બનશે? જે બેનો આવા ત્રાસનો ભોગ બની છે તેવી બેનો શું પોતાનું સ્વમાન જળવાઈ રહે સમાજ સામે માથું ઊંચકી ન શકે તેમ કરી શકે? શું તેમનું અભ્યુત્થાન એળે જશે? બહેન બેનોનો ધર્મ છે કે આવા પતી સામે ચંડ ઉદાની જેવા થાન અને સાથે સાથે સમાજની શાન ઠેકાણે લાવવી. "અબલા" વિશેષણને સંભાળી બેસી રહી છે તેણે તે વિશેષણ દુર કરી હવે જાગૃત થઈ સમાજ હક્ક માટે લડવા ઊભા થઈ એ પુરવાર કરવું જોઈએ.

આપણો સમાજ પણ ઘોર નિદ્રામાં પડ્યો છે. "હોતા હૈ, ચલતા હૈ" ની જેમ "એમજ ચાલે" કરી આંખ મીચામણાં કરી બધે એનું જીવન એ એક "ખાસડાં" બરાબર હોય તેમ બેદરકાર બની આવી બાળાઓના જીવન વેડફાતાં જોઈ રહે છે. અને બીજો પોતે પણ પણીવાર આમાં સાથી બને છે. આ સમાજ હચો કયાંથી આવે? જ્યારે રાત દીવસ બીજોના હૃદયના નીઃસાસાઓ થી તે આપીત બનેલો હોય. અને ઘરમાંય ઘરમાં તે સાચું સુખ અને શાંતી આવે!

વિધવા

સમાજમાં વિધવાની સ્થીતી પણ ઘણી શોચનીય છે. વીધવાને અપશુકનીયાળ માની કોઈ પણ મંગળ પ્રસંગોએ તેને સ્થાન નથી મળતું. આપણે આંધી દેશના આંધી જન કહેવાઈએ છીએ. આંધીજીએ પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં આપણને સુંદર માર્ગ દર્શન આપ્યું છે. પણ આપણે કયુંજ આચારમાં મુકવાનું ચેાગ્ય ધાર્યું નથી. આપણે આ બાબતમાં સુધરયું નહીં તો કોઈ કાળે પણ બેગે આગળ વધતી દુનીયા સામે આપણે ઉભી શકવાના નથી. સમાજની ધરીના બે અને પુરૂષ બે ચક્રો છે. એક નબળું અને બીજું સબળુ એક કોઈ દીવસ આપણને ગતી બરાબર આપીજ ન શકે. બન્ને ચક્રો એકજ માપના અને મજબુત હોય તો ગાડું સુંદર રીતે ચાલે. આ આપણે જાણીને છીએ છતાં બેી રમી ચક્રને મજબુત કરવા કયુંજ કરતાં નથી.

વિધવા વિશે ગાંધીજી લખે છે, "વૈધવ્યને હું દીવ્ય ધર્મનું ચુકપણ માનું છું. વિધવા બહેનેા જોઉં છું ત્યારે મારૂં મસ્તક અનાયાસે નમે છે. મારા માટે વિધવાનું દર્શન અપશુકન નથી. પ્રાતઃકાળમાં તેના દર્શન કરી હું કૃતાર્થ થાઉં છું. વિધવાની પાસે પુરૂષ પામર છે."

આપણી વિધવાઓ પ્રેમ અને દયાનો આદર્શ છે. અને જો જીવન ભર ત્યાગ, સંયમ અને પ્રેમ પાળવા જેમ લે તેને સમાજ અપશુકનીયળ માને કે એ દર્શન કરવા યોગ્ય માનવું જોઈએ?

સધવા

આ તો થઈ વિધવાની વાત. પરંતુ સધવા, કે જેણે સૌભાગ્યવતી કહેવામાં આવે છે, તેના સૌભાગ્યની વાતો વીચારીએ. તે વિશે પણ ગાંધીજી લખે છે: "પુરૂષો પોતાની ફરજ બજાવે યા ન બજાવે, સ્ત્રીઓ પોતાનો હક પ્રેમ સિદ્ધ ન કરે?... સ્ત્રીઓની પ્રથમ ફરજ પુરૂષો તરફથી બનતું બજાવે યતા અત્યાચારોમાંથી બચી દીકરતાને શોભાવવાની અને વીદ્વાન બનવાની છે."

વળી બીજા લેખમાં લખે છે: "આપણી સ્ત્રીઓ આપણા વિષયનું પત્ર અને આપણી રસોયણ મટી આપણી સહચરી, આપણી અર્ધાંગના અને આપણા સુખ દુઃખની સાથી ન બને ત્યાં સુધી આપણા સર્વ પ્રયાસ મિથ્યા છે. કોઈ પોતાની સ્ત્રીને પશુ સમાન ગણે છે. આપણામાં સ્ત્રીને હલકી ગણવાની જે પ્રથા છે તેને જડમુળથી ઉખેડી નાંખવી પડશે."

આપણામાંના ઘણા એમ માને છે કે, ઔરાઓ એટલે ઘર સાચવવા માટે ખરીદેલી ઢાલ્યવડાર વસ્તુ. તેને તો કેવળ ઘર કામ કરવું જોઈએ અને બાળકો ઉછેરવાં જોઈએ. આ ઉપર પણ ગાંધીજી લખે છે કે: "સ્ત્રી એ પુરૂષની સહચરી છે તેના સરખાજ મનવાળી છે. પુરૂષની બધી પ્રવૃતી સુકૃતાએ જાણવાનો તેને અધીકાર છે. જેટલી છુટ પુરૂષ ભોગવે તેટલી જ છુટ ભોગવવાનો તેને હક છે. અને જેમ પુરૂષ પોતાના ક્ષેત્રમાં- સર્વોપરી છે તેમ સ્ત્રી પોતાના ક્ષેત્રમાં છે. અજ્ઞાનરૂપી અંધ કુપમાં કુબેલા જ્યાં પુરૂષો પણ કુદી પ્રધાને લીધે ન શોભી શકે ન ભોગવી શકે તેવો અધિકાર સ્ત્રીઓ ઉપર ભોગવે છે. સ્ત્રીઓની આ દશાને લીધે આપણી પણી પ્રવૃતિ ઓ અડધે જાય અટકી પડે છે. અર્ધી મુડીયોજ વેપાર કરનારા પરદેશ બુદ્ધિ વેપારીના જેવી આપણી સ્થીતી છે."

બારકસોનું કારણ

આપણા દેશ ઉપર જે એક પછી એક બારકસો આવે છે તેનું કારણ પણ દબાયેલા અને સામેા સ્ત્રીઓના નિઃસાસા છે. સ્ત્રી પુરૂષના આદર્શ સંબંધને સમજાવતાં ગાંધીજી લખે છે કે, "સ્ત્રી અને પુરૂષ એક બરજાતના છે. એ અપુર્ણ જોડી છે. એક બીજાની પુરણી છે, અને બન્ને અરસ પરસને ટેકા રૂપ છે, તે એટલે સુધી કે એકને અભાવે બીજાનો સંભવજ નથી. પણ જો પુરૂષ અથવા સ્ત્રી સ્થાન ભ્રષ્ટ થાય તો બન્નેનો નાશ થાય."

શું આજે આપણા પુરૂષ જાતની ભ્રષ્ટતાને લઈ સમાજ નાશને માર્ગે નથી ઘસડાઈ રહ્યો? અને આપણી સામે મુંઝવણ ભર્યા સવાલો "સ્ત્રીઓનો ઉદ્ધાર" "પતિતોધ્ધાર" વિગેરે વિષયોને રજુ કરે છે. કીન્તુ આપણે હાલમાં એટલા બધા મોહાંધ બની ગયા છીએ કે કંઈજ જોઈ શકતાં નથી. અહીંસારૂપી શસ્ત્રને આગળ ધરી સમાજ જે પાપ કરી રહ્યો છે તે વિશે ગાંધીજી લખે છે કે, "અહીંસા ધર્મને નામે અહીંસાને વગોવનારો આજનો સમાજ આવા પ્રકારની નીર્દયતા કરતાં, આગળ પાછળ જોતોજ નથી. સ્ત્રીની પવિત્રતા જાળવવા તે બહાને સ્ત્રીની ઉપર તે અનેક પ્રકારના અંકુશો મુકે છે, અને તે જુલમથી પીડાતા ભીખારીઓની જેમ પણ મુગા કરે છે. બળાત્કારે કોઈને પવિત્ર રાખી શકાતું નથી. સ્ત્રી અથવા પુરૂષ જુદા જુદા કરે તેના કરતાં નમ્રપણે પોતાની નબળાઈઓ કબુલ કરી પુનર્લગ્નાદિ કરી મલીનતા માંથી બચવું એજ ઉપર છે. પણ 'કોણ કોનું મદદ કરે?' પરંતુ પોતાનો માર્ગ આપ કરી લીધો છે. સ્ત્રી ઉપર જુલમગાર કાયદાઓ લાદી પુરૂષે જે દોષો કર્યા છે તેના પ્રાયશ્ચિત રૂપે પુરૂષ વર્ગે સ્ત્રીને મદદ કરવી ઘટે છે. છેવટે સ્ત્રીનો ઉદ્ધાર સ્ત્રી કરશે. યુવાનવર્ગ જ્યારે બહેનો પ્રત્યેની ફરજ સમજશે ત્યારે સ્ત્રીઓમાં જાગૃતિ આવશે ને તેમનામાંથી સેવા પરાયણ વિરાંગનાઓ પેદા થશે."

આપણો અહીંનો યુવાનવર્ગ જાગે અને યુવાનવર્ગમાં ઘર કરી રહેલી અનીતીને દુર કરવા પ્રયાસ કરે એ શું દુરાશાભર્યું નથી? યુવકોના ઉછળતાં લોહી સમાજ સામે અંક ચોકસી આ કાર્ય કરવા શક્તીમાન હોય છે. અને સ્ત્રીને મદદરૂપ બની તેના આશીષ મેળવે અને સમાજને ઉગારે. નહીં તો હવે પછીની પેઢી આથી પણ વધુ દુઃખી થશે. આ બધા

ઈદ મુબારક

આજે અમારા કાચે મુસ્લીમ આલમ પોતાનો કદનો પવિત્ર તહેવાર ઉજવશે. તેઓના એ પવિત્ર મરસીમની ખુશાલીમાં અમે સામેલ થઈએ છીએ અને તેઓને ઈદ મુબારક થવાદીએ છીએ.

દ્રષ્ટાંતો બતાવવાને પુરતા છે. "સ્ત્રીની મતી પાનીએ" કહિ આજ સુધી સ્ત્રીઓને તરછોડી છે તેને પરીણામે આપણી દશા છે. એજ કારણે દેશ અને સમાજ બીજા દેશો અને સમાજ કરતાં પછાત રહ્યો છે. આથી પુરૂષ વર્ગ બીજા સમાજ તરફ અરકાર્ય તે સમાજની નીચ કોમોમાં સદાચાર કેળવી નીચતા નો ભોગ બની ઉચ્ચ સંસ્કારોને વિસારે છે. એવા સમાજનું બાકી કેવું હોય શકે?

—ચુનેાના કર્મચારીઓએ એકઠાં કરેલાં નાણાંમાંથી ભારત માટે મોકલવામાં આવેલા કુલ ૨૦,૦૦૦માંથી ૭,૩૪૦ રતલ અનાજ લઈને 'સીરી ઓફ એમેરીકા' નામનું પરદેશી જહાજ રવાના થયું છે એમ યુનાઈટેડ નેશન્સથી જણાવાય છે. જુલાઈની આખર સુધી માં આવા ૭ જહાજો ભારત માટે અનાજ લઈ જશે.

—ઉદેપુર રાજ્યની સુબરેલી અન્ન વિષયક સ્થિતિને પરિણામે, પ્રજા ભારતની સરકારે ૨૫ ટકાનો રેશનકાર્ડ પહેલી જુલાઈથી પાછો ખેંચી લેવાનું ઠરાવી દીધું છે.

હિંદના ખબરો

નેપાળમાં શ્રી. નેહરૂ

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહર લાલ નેહરૂના ખટમંડુમાં થયેલાં આગમન પછી દેશ એ લાભ જેટલી માનવ મેદની સમક્ષ બોલતાં તેમણે કહેલું કે ભારત આ પુરાતન રાજ્યની સ્વતંત્રતા પર પોતાનો અંકુશ મુકવા માગે છે એવી માન્યતા ખોટી છે.

રાજા ત્રિભુવનના પ્રમુખપદ હેઠળ મળેલી સભામાં બોલતાં ભારતના વડા પ્રધાને કહેલું કે ભારત તેમજ જગતની શાંતી માટે નેપાળ સ્વતંત્ર રહે એ બહુજ આવશ્યક વસ્તુ છે. કોઈ પણ રાષ્ટ્રને મજબુત અને આબાદ થવું હોય તો જગત તેમજ ભારતની આઝાદી પરથી કહી શકાય કે માત્ર પ્રજા અને સરકાર ના રચનાત્મક પ્રયાસો જ એ માર્ગે રાષ્ટ્રને દોરી જઈ શકે. નમ્રે તેટલા સારા અને શક્તિશાળી નેતાઓ કે મુત્સદ્દીઓ કોઈ પણ દેશમાં સહકાર ન આપે તો ધાર્યું પરિણામ કદી પણ નથી આવતું. અહીંના બધા જ રાજ દ્વારી મંડળોએ સર્વાનુમતે એક વાતનો તો સ્વીકાર કર્યો જ છે કે નેપાળમાં લોકશાહી તંત્રની રચના કરવી. આમ છતાં જનતાએ પોતે પણ પોતાના દેશ નો વહીવટ લોકશાહી ધોરણે ચાલે તે માટે તલવાર ઘસી દે કાર્યમાં પ્રજાએ પણ પુરો સહકાર આપવો જોઈએ.

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ વીમાન મથકેથી ઉતર્યા પછી ચાર માઈલ લાંબા રાજ માર્ગ પરથી સરઘસાકારે પસાર થયા હતા. તેમની સાથે ભારતના એલચી અને રાજા ત્રિભુવન પણ હતા. ખટમંડુમાં કોઈ પણ વીદેશી વડા પ્રધાન તરીકે પ્રથમ મુલાકાત લેનાર શ્રી. નેહરૂ જ છે. તેમની મોટર પાછળ વડા પ્રધાન મોહન સમશેર જંગની મોટર તેમજ બીજા પ્રધાનો પરદેશી એલચીઓ વગેરેની મોટરો હતી.

આખા માર્ગ પર તોરણ દોરેલા હતાં. તેમજ ઠેર ઠેર સ્વાગત માટે દરવાજા બનાવવામાં આવ્યા હતા. ભારતીય એલચીના નિવાસસ્થાન "શીતળ નિવાસ" પર પહોંચીને શ્રી. નેહરૂએ સરકારની કુટનીતી સલાહી શ્રીજી હતી. આખા સામમાં બધે નેપાળી કોંગ્રેસના ચાર તારકવાળા ધ્વજ ફરકતા હતાં તેમજ ભારતનો રાષ્ટ્રધ્વજ પણ લહેરાતો હતો.

શ્રી. નેહરૂ પસાર થયા ત્યારે જય ભારત 'જય નેપાળ' અને શ્રી. નેહરૂની જય એવા હર્ષનાદોથી લોકોએ તેમને વધાવી લીધા હતા.

હિંદી મુસ્લીમોને અપીલ

મદ્રાસના માજી ગૌરીશંકર સાપ્રીએ ભારતમાં વસતા મુસ્લીમોને કોંગ્રેસમાં જોડાઈ દુશ્મનો સામે લડવાની સલાહ આપી હતી. તાંજોર જીલ્લાની રાષ્ટ્ર વાદી પરિષદમાં બોલતાં તેમણે જણાવેલું કે મુસ્લીમો તેમજ બિન મજહબી આઝાદ ભારતના સાચા નાગરિકો તરીકે આપણે કોંગ્રેસને જ ટેકો આપવો જોઈએ, અને એજ માર્ગે આપણું શ્રેય છે. કોંગ્રેસને જ દરેક મુસ્લીમે મત આપવાં જોઈએ એ વસ્તુ પર ભાર મુકતાં શ્રી. ગ્રીએ જણાવેલું કે કોંગ્રેસ જ દેશમાં સ્થિર અને મજબુત સરકાર સ્થાપી શકશે.

કૃપલાણીનો પ્રજાપક્ષ

આચાર્ય કૃપલાણી, જે નવા રાજ કીય પક્ષનું ઉદ્ઘાટન થોડા માસ થયા કરવું કરી રહ્યા હતા, તે પક્ષ આજે ખરેખર હસ્તીમાં આવ્યો છે. એમ પટનાથી જણાવાય છે. હજારો મતિ નીધીઓની હાજરીમાં આચાર્ય કૃપલાણીના પ્રમુખપદ હેઠળ મળેલી બેઠક માં પક્ષના મંત્રી શ્રી. સાદીક અલીએ રજુ કરેલાં બંધારણની મુખ્ય કલમોને સર્વાનુમતે બહાલી મળ્યા પછી કૃષક મજદુર પ્રજા પક્ષની રચના થઈ છે. એ પક્ષને પ્રજાપક્ષ પણ કહી શકાશે. આ પક્ષના સભ્ય બનનાર માણસે તેના ધ્યેય અને સિદ્ધાંતો સ્વીકારવાના રહેશે તેમજ શાંતિમય માર્ગો દ્વારા વર્ગવિહીન સ્વતંત્ર લોકશાહી સત્તાની સ્થાપના માટે કાર્ય કરવું પડશે, અને બીજા કોઈ રાજકીય પક્ષોને તે સભ્ય થઈ શકશે નહીં. બંધારણની બીજતો પછી થી નક્કી થશે. આ ઉપરાંત પ્રજા પક્ષનો ઢંઢેરો પણ બહાલ રહ્યો હતો. બંગાળના માજી વડા પ્રધાન ડો. પ્રફુલ્લચંદ્ર ઘોષે કહેલું કે વહેવારૂ હોય એવીજ બાબતોનો આ ઢંઢેરામાં સમા વેશ કરવામાં આવ્યો છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે ખેડુતને જમીનનો માલીક બનાવવામાં ન આવે ત્યાં - સુધી ઉત્પા દન વધી શકે નહિ.

ઉત્તર પ્રદેશની પ્રજા કોંગ્રેસના નેતા શ્રી. વિષ્ણુદત્ત પાલીવાલે કહેલું કે વર્ગ વીહીન અને વર્ણવીહીન સમાજ રચના નું ધ્યેય તે આ ઢંઢેરામાં મુખ્ય આકર્ષક વસ્તુ છે. હાલના વહીવટી તંત્રને બદલ વાના ઢંઢેરામાં જાહેર કરવાના ધ્યેય અંગે તેમણે કહ્યું કે જો કદાચ આમ બનને પણ વડા પ્રધાન બનાવવામાં આવે તો તે પણ આ વહીવટી માળખું હેરફેર કરી શકે નહીં.

ડો. લોહીયાની ધરપકડ

પટણા, તા. ૧૭ મહેસુરમાં તાજે તરમાં થયેલી રામ મનોહર લોહીઆ ની ધરપકડ અંગે નીવેદન કરતાં સમાજવાદી નેતા શ્રી. જયપ્રકાશ નારા યણે કહ્યું કે કોઈ પણ સારી સરકાર પર લોહીઆ જેવા શક્તિશાળી અને રચનાત્મક કાર્યકરને કોઈપણ સંજોગ માં પકડવા એ અતિ શરમની બીના છે. ડો. લોહીઆને આ માસના અંત માં યુરોપમાં મળતી આંતરરાષ્ટ્રીય સમાજવાદી પરિષદમાં હાજરી આપવા માટે જવાનું હતું. તેમજ તેઓને યુગોસ્લેવીઆની મુલાકાતનું અને વિશ્વ-સરકારની રચના માટે અમેરીકાનું આમંત્રણ મળેલું. પરંતુ એ આમંત્રણ તે આપણી સરકાર (ચરપકડથી) ફેંકો ટેકો આપે છે અને નેહરૂની સરકારમાં કેવી લોકશાહી ચાલે છે તેની સાચી પ્રતિતિ એ દેશોને આ ધરપકડથી થશે. ડો. લોહીયાની સાગર જીલ્લાના કામ કુ મામમાં ગેરકાયદે મંડળી જમાવવાના આરોપસર ધરપકડ કરવામાં આવેલી અને વડા પ્રધાન શ્રી. કે. સી. રેડ્ડીએ તેમને રાજ્યના ગેસ્ટ હાઉસમાં રાખ વાનો પ્રબંધ કરાવ્યો હતો.

ચુંટણી અંગે કોંગ્રેસના પ્રમુખની અપીલ

આગામી ચુંટણીમાં સત્તાપર આવ વાની મહેચ્છા ધરાવતા લોકોના કોંગ્રેસ પરના પાયા વિનાના આક્ષેપોથી જનતા એ દોરવાઈ ન જવું જોઈએ.' એવી સલાહ અલ્લાહાબાદ જીલ્લા કોંગ્રેસ સમિતિને વીભાગીય પરિષદમાં બોલતાં કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી પુરૂષોત્તમદાસ ટંડને કહ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે કોંગ્રેસમાં વ્યાપારે પડેલાં તડાં એ કોઈ વીચારના મત ભેદને કારણે નહિ પરંતુ વ્યક્તિ ગત હરીફાઈમાંથી ઉભાં થયેલાં છે. પટણા ખાતે મળી રહેલાં સંમેલનનો ઉલ્લેખ કરતાં શ્રી. ટંડન બાબુએ કહ્યું કે માત્ર કાર્ય પદ્ધતિના ભેદને કારણે જ જુદા પડેલા આચાર્ય કૃપલાણીએ ધાર્યું હોત તો મતુસંસ્થાને છોડી દીધા વીના પણ કાર્યપ્રણાલી વીષે એક મત થઈને જનતાની સેવા કરી શકયા હોત. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે અમદાવાદ ખાતે મળેલી મહાસમીતીની બેઠકમાં હાજર ન રહ્યા હોય તેવા કે અમુક બીજા સભ્યોને એ સમીતીમાં લેવા સામે શ્રી. કૃપલાણીએ વાંધો ઉઠાવેલો અને આ રીતે સભ્યો નીમી શકાય તેવું એ કોંગ્રેસ બંધારણમાંથી તેમને બતાવી આપ્યાં છતાં તે વાત તેમને ગળે ઉતરી ન હતી.

દારૂની બદીપર શ્રી. કૃપલાણી

નવા રચાયેલાં કીસાન મજદુર પ્રજા પક્ષની પટણામાં મળેલી વીસ્તૃત કારોબારી સમિતિએ એક ઠરાવ પસાર કરીને પ્રજા પક્ષના કાર્યકરોને અનાજ ની અછતવાળાં વીસ્તારોમાં રાહત કાર્યો માટે સરકારી સંસ્થાઓ અને બીજા માનવતાના કાર્યો ઉપાડતી સંસ્થા ઓ સાથે રહીને કામ કરવા લાગી જવા અપીલ કરી હતી. કેટલાએક પ્રતિનિધિઓએ એવો મત દર્શાવ્યો હતો કે બેઠકમાં દારૂબંધીનો પણ નિર્દેશ થવો જોઈતો હતો. આચાર્ય કૃપલાણીએ કહ્યું હતું કે, સરકારની દારૂબંધી અંગેની હાલની નીતી સામે તેઓ સમ્મત થતા ન હોવાથી એનો ઉલ્લેખ કરાયો નથી. સરકારને દારૂ પીવાની છુટ આપવામાં આવે તે રીતે આપણા રાજનીતીની માત્ર દારૂના જોર ઉપરજ લડાઈ કરવાની છે! એ શું આપણને ગમે છે? અને આશા છે કે આપણે આવી નીચી અને વાહીયાત વસ્તુ ઉપર ધ્યાન આપશું નહીં. આપણે આપણા પ્યારા રાજનીતીને ખાંડીના જોર પરજ લડવા દેશું નહીં એ સરકાર માટે શરમજનક છે. શું તમે એમ માનો છો કે રજપુતો દારૂના જોરે લડતા બેસતા હતા?, હું તો દારૂબંધી પહેલાં સરકારમાં જ થઈ.

પાક. પંજાબના ગવરનર

પાકીસ્તાન-પંજાબના હજ પડવા જઈ રહેલા ગવરનર, સરદાર અબ્દુર રબ નિશ્તર એ કોઇપર પાછા નહિ ફરે તેમ જણાય છે. આથી તેઓ કદાચ પાકીસ્તાનમાં કાયદા પ્રધાન તરીકે નીમાશે અને પાકીસ્તાનનું બંધા રણ ઘડવામાં મદદગાર થશે તેમ જાણ કાર સ્થળોમાં માનવામાં આવે છે. સરદાર નીશ્તરની જગ્યાએ લીંધના માજી વડા પ્રધાન કાજી દજમુલ્લા આવશે એમ કહેવાય છે.

મહેસુલનો ઝગડો

પાકીસ્તાનની પ્રાંતિક તેમજ મેન્દ્રિય સરકારો વચ્ચે મહેસુલની બાબતમાં યોગ્ય વહેંચણી થાય એ માટે એક નાણાકીય તપાસ પંચ નીમવાનું વીચારાઈ રહ્યું છે. પાકીસ્તાન બંધા રણ સભાની છેલ્લી બેઠક વખતે પુર્વ બંગાળના સભ્ય શ્રી. નુરઉસ અમીને સખત ટીકા કરતાં કહેલું કે મેન્દ્રિય સરકાર પ્રાંતોની આવક પોતાના ખર્ચમાં વાપરે છે.

ઘરમુરખુ

—મેન્દ્રિય ખોરાક અને ખેતીવાડી ખાતાએ સાતમી જુને પુરા થતાં અઠ વાડીયા દરમ્યાન તંગીવાળા રાજ્યોને ૨ લાખ ૩૪ હજાર, બસ્સો ટન અનાજ મોકલ્યું હતું. આમાં મુખ્ય મુંબઈને ૪૦,૫૦૦ ટન અનાજ મળ્યું છે. તેમજ બીહારને ૪૫,૬૫૦ ટન, મદ્રાસને ૧૦૦૦ ટન અને પશ્ચિમ બંગાળને ૧૫,૬૦૦ ટન મળ્યું હતું. અને બીજા પ્રદેશોને પણ ૨૪,૫૫૦ ટન અનાજ મળ્યું હતું.

—મેન્દ્રિય ટ્રેક્ટર મંડળના કાર્યને પરિણામે ઉત્તર પ્રદેશમાં ચૌદ લાખ મણ કરતાં પણ વધારે વધારાનું અનાજ પેદા થશે એવી આશા રખાય છે. ઓરીસ્સાના આ કાર્યના અહેવાલ મુજબ ૧૯૫૦ ના ડીસેમ્બર સુધીમાં ૫૯,૦૦૦ એકર કરતાં પણ વધારે પડતર જમીન સુધરી છે.

—ભારતની સંસદ (પાર્લામેન્ટ) ની આગામી બેઠક ઓગસ્ટમાં શરૂ થશે અને ૭ અઠવાડીયાં સુધી ચાલશે એવા ખબર છે.

ઈન્ડોનેશિયાની લગ્ન પ્રથા

લગ્ન જેવી પવિત્ર, ભવ્ય અને મહાન વસ્તુની ગણના જ્યાં જ થાય છે તેમ છતાં દરેક દેશ, પ્રજા કે જાતિ તેમાં પોતાને ગમતી સગવડકારી અને સુંદર લાગતી પ્રથાઓ દાખલ થાય છે. એ રીતે જોતાં ઇન્ડોનેશિયાના અનેક ટાપુઓમાંની લગ્ન પ્રથા પણ એક રસીલું ચિત્ર પૂરું પાડે છે.

લગ્નના જુદા જુદા પ્રસંગોએ કયાંય સાંતી સ્થિતી અને લોકોની રૂઢી પ્રમાણે થોડો ફેરફાર રહેવા છતાં ચીનાઓ પુર્વની હીંદુ સંસ્કૃતીની છાપ આજે પણ અકબંધ રહેલી નથી.

ધર્મની દૃષ્ટિએ ત્યાંના લોકો આપણે ૩ વીભાગમાં વહેંચી શકાએ: હીંદુ, મુસલમાન અને પાષાણ, જ્યાં અને બાલી ટાપુઓમાંની હીંદુ સંસ્કૃતીને કારણે લગ્ન પ્રથા પણ તેને મળતી જ છે. જ્યારે સુમાત્રા અને પશ્ચિમ જવામાં મુસ્લિમ વીધી પ્રમાણે આ સીવાય આચેહ, મેકાસર અને ઉત્તર સેલેબીઝ ટાપુઓમાં પાષાણ સમ્પ્રદાય પ્રવર્તે છે.

આપણે પહેલાં સુમાત્રાના લગ્ન ઉપર નજર કરીએ. છેલ્લી સદી સુધી ભારતની જેમ અહીં પણ યુવક યુવતીના લગ્ન માતાપની છત્છા મુજબ થતા અને અજાણ્યું વેર જેટલો પડયો છે કે તે બન્નેને પોતાની પસંદગીની છુટ હોય છે. અહીંના મોટા ભાગના મુસ્લિમો મકકાની હજના દિવસોમાં જ સાદી નકકી કરે છે. લગ્ને દિવસે કન્યાને વહેલી ઉઠાડી તેને તૈયાર કરવા માં આવે છે ને તેના લગ્નકાર પાછળ ઘરની મુખ્ય પ્રૌઢા ધ્યાન રાખે છે. તેના કપડાં, ઘરેણાં વગેરે ઉપરાંત તેનું રેશમુંધન જેથી સરસ રીતે કરવા માં આવે છે જેથી તે વધુ આકર્ષક અને મોહક બને.

આ પછી તેને એક મોટા ઓરડા માં લઇ જવામાં આવે છે ત્યાં બાલ રાજકારેલા સેંકડા ઉપર તેને બેસાડવા માં આવે છે અને ત્યાં તે વરરાજાની વાટ જોતી બેસે છે. વર આવે છે ત્યારે કન્યાની આસપાસ ઉભેલી તેની સાહેલીઓ અને બીજી સ્ત્રીઓ આવકાર રૂપે હાજર રહેલા ચોખાથી તેને વધાવે છે. આ પછી કાજી નીકાહ પઢાવે છે અને રીત મુજબ વર-કન્યા પરસ્પર ની અભિમતા અને અમુક અહાના કેાલ આપે છે. આ પછી તે બંનેને વડીલો આશીર્વાદ આપે છે અને ઝેકલે એકબીજાને ખવરાવવું, બીંટી બદલવી એવા નાના છતાં એ ઘંટી પુરતાં રસમય પ્રસંગો બને છે.

સુમાત્રા કરતાં જવામાં લગ્નપ્રથા પહેલેથી જ ઘણી સુંદર લાગે છે. વરરાજાના આગમનથી જ આપણને તેનો ખ્યાલ આવે છે. શરૂઆતમાં કન્યા પોતે જ વરનું સ્વાગત કરવા ભવ છે અને થોડે અંતરે દુર ઉભી રહી તે ફુલ અને પાન મરે છે. એજ રીતે સામેથી વરરાજા પણ તે વસ્તુઓ અર્પણ કરે છે. આપણે ત્યાં કોઠીએ રમાડવાની પ્રથા છે તેમ આ જાતની ફુલ અર્પણ કરવાની પ્રથામાં પણ થોડી રમુજ સમાઇ છે એ વર પહેલાં ફુલ ફેંકે તો તે કુટુંબીજનોમાં કન્યાનું રહેણ કરણી તેમ મનાય છે પણ કન્યા જો પહેલાં ફુલ ફેંકે તે તો પોતે વર 'કલાત્રો કેય' બની ભવ એવી માન્યતા છે. આથી કન્યાની સાહેલી ઓ ખબરે પેલી સરમાળ ઉભારીને હાથ પકડી પરાણે ફુલ ફેંકાવે ત્યારે વર અને કન્યા પક્ષના લોકોને ખુબજ આનંદ થાય છે. પછી ફળોમાંનો એક ઉંડુ, કીરીના પાન અને પાણીનું વાસણ રાખવામાં આવ્યા હોય છે. ત્યાં બધાંચીને કન્યા ખુંટણભર થઇ વરને બે હાથે સેમ્પા-નમસ્તે કરે છે. આ પછી અપશુકન નિવારવા ઉંડુ ફોડીને તે સ્વસુર પક્ષના માણસોને મંડપમાં લઇ ભવ છે અને ત્યાં વિધિ પ્રમાણે લગ્ન કરે છે.

સુમાત્રામાં કન્યા બલાવાસીઓ જેવા કપડાં પહેરે છે, જ્યારે જવામાં તો એ કન્યા શુદ્ધ હીંદુ કન્યા જેવા કપડાં પહેરતી હોય છે. વળી રંગી, પરચોળાં જેવા રેશમી ભાતવાળા વસ્ત્રો, સોના અને ઝવેરાતના દાગીના વગેરે પણ હીંદુ સંસ્કૃતીની સાખીતીના જ સુચકો છે.

વેણીમાં ગુંથેલા ફુલ લગ્ન પતિ ગયા પછી કન્યા તેની સાહેલીઓને આપે છે—એ આશાએ કે તેમના પણ વહેલા લગ્ન થઇ ભવ.

—'ફુલછાબ'

શ્રી. ભારત યુવક મંડળ

શ્રી. ભારત યુવક મંડળના જો. સેક્રેટરીઓ રા. મણીભાઇ ડી. પટેલ અને રા. કાન્તિલાલ લલ્લુભાઇ મોદી લખી જણાવે છે: "અમને જણાવતાં આનંદ થાય છે કે ઉપરોકત મંડળ તરફથી શ્રી ચચેલ આસામ સંકટ નીવારણ ફંડ આજ સુધીમાં કુલ પા. ૪૧૧-૧૧-૩ એકઠા થયા હતા. જે શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ પર આસામ ની સંકટસ્થિતિ પ્રત્યે રાહત માટે મોકલી આપવામાં આવ્યા હતા. જેની પહોંચ અને આભાર પત્રો અમને મળી ગયા છે, તેમાં વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ જેમનાં મંત્રીશ્રી ભારત સભાળ્યું છે કે આસામની સંકટ મહત્ત પ્રત્યે માટે આવા ઉદાર સાથથી દર્શાવનાર ફ્રાંસવાલના સર્વે સખી દાતાઓનો એકેએ આભાર માને છે અને સ્વદેશ સાંભળે. પ્રત્યે તેમની આવી ઉમદા લાગણી બદલ એઓ તેમને ધન્યવાદ આપે છે.

વધુમાં, અમારા આ કાર્યમાં ફ્રેંચ વાલનાં સખી દાતાઓ તરફથી અમને સારો સહકાર મળ્યો હતો તે બદલ અમો સર્વે દાતાઓનો આ તકે હાર્દીક આભાર માનીએ છીએ અને આવા સહકારની આશા રાખીએ છીએ કે ભવિષ્યમાં પણ તેઓ આવાં દેશ સેવાના કાર્યમાં તેમનો ઉદાર હાથ સંભાવતા રહેશે.

વણી સ્ટાન્ડર્ડ બેન્ક ફ્રેરેસ્સટાઉન શાખના (Standard Bank Ferreirastown Branch) મેનેજરે અમારા આ કાર્ય અંગે મહત, ખર્ચ લીધા વગર ખાલું બોલી આપ્યું હતું તે બદલ હમો આ તકે તેમનો પણ આભાર માનીએ છીએ.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં પ્રગટ થતાં બાકી રહેલા હાળાની બાકી નીચે મુજબ છે.

ગોવીંદભાઇ અમર્સ, મોરારબાઇ ભીખાભાઇ, ડી. રામજીભાઇ, લલ્લુ અમર્સ, બાબુભાઇ વલ્લભાઇ, પ્રાણ જીવન દેવચંદભાઇ (ફ્રુલસંડોર્પ પ્રત્યેક પા. ૨-૨-૦; ખેમા ભાઇ નરસીંહ, મંગાભાઇ હરીભાઇ, લાલભાઇ ગોવીંદજી, ડી. જી. પટેલ, બાબુભાઇ દેવાભાઇ, મુકાભભાઇ ઇબાળ ભાઇ, પ્રાગજીભાઇ કેશવજી, કુંવરજી માધવજી, (ફ્રુલસંડોર્પ) પ્રત્યેક પા. ૧-૧-૦; કેશુભાઇ બીખા ભાઇ, દાજીભાઇ રામજીભાઇ, પ્રાગજી ભાઇ મંગાભાઇ, ડાહ્યાભાઇ ઉકાભાઇ, ઉત્તમભાઇ ગોપાળભાઇ, બાલભાઇ પરમ, (ફ્રુલસંડોર્પ) પ્રત્યેક શી. ૧૦-૬; એસ, શી. ૬૦; એ. કુપરવામી પા. ૩-૩-૦; એક ગૃહસ્થ શી. ૨-૬;-(ફ્રુલસંડોર્પ) હીંદુ સેવા સમાજ, (ડરબન) પા. ૪૧-૪-૦. કુલ પા ૭૮-૩-૬.

—અટમંડુથી જણાવાય છે કે ભારત ના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ જે હીંદુઓના તીર્થધામ મનાતા મુક્તેશ્વરી અને પશુપતિનાથની દેવાલયોની મુલાકાત લીધી હતી. જે મંદિરોની મુલાકાત વખતે શ્રીમતી ઇંદિરા ગાંધી ખબરે પુજા ચલાવતાં હતાં ત્યારે શ્રી. નેહરૂ પણીજ ઉત્સુકતાથી જોતા હતા. પંડીતોએ બોલાવ્યા બાદ શ્રી. નેહરૂએ ચંદનનું તિલક કરેલું, અને માળા પહેરેલી.

આભાર

સ્વર્ગસ્થ ધનજીરામ પારેખના પુત્ર રા. જયન્તિલાલ ધનજી રામ પારેખ પોતાના મોટા બેન મજકુર બેન ધનજીરામ પારેખ ૪૦ વર્ષની વયે સ્વદેશમાં દેવલોક પામ્યા તે કીરીયાકર્મ અવસરે જે ભાઇઓ અને બહેનોએ પુનીયન તેમજ રેરીસીપાના જુદા જુદા ભાગોમાંથી પત્રો તેમજ તારો દ્વારા દીલસોજીના સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા તેમજ ટેલીફોન દ્વારા તેમજ જાતે હાજર થઇ જોઓએ દીલાસો આપ્યો હતો તેઓ સર્વેનો પોતાની તેમજ પોતાના ભાઇઓની તરફથી હાર્દીક આભાર માને છે.

* * *

લેહાનીસબર્ગના રા. રણછોડભાઇ દાવળજી મોઢી પોતાના ધર્મપત્નિ શ્રી. હીરાબેનના દુઃખકારક અવસાન સમયે જે અનેક ભાઇઓએ પુનીયનના જુદા જુદા ભાગોમાંથી તેમજ બહારથી દિલસોજીના સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા તેમજ જાતે હાજર થઇ દિલાસો આપ્યો હતો અને રમશાનયાત્રામાં હાજરી આપી હતી તેઓ સર્વેના પોતાની તેમજ પોતાના કુટુમ્બીજનો તરફથી અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?
તમારા વસોડામાં ઘટતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, પરચુરણ દવાઓ, કલર-પુલ તેમજ લગ્ન અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, પીના વિશ્વાસે મોકલાવી રૂ. "આહકને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.
એડ્રેસ : ૨૬૯ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૮૮૫૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
.લર્ષ માલ રેલ્વે સ્ટે. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

તમારા ફોરન બિરાદરો ઉપર આ ધ્યેય પર

રેકોર્ડોની ઇદી મોકલો!

૧૦ મશહુર હીંદુસ્તાની ફીલ્મોમાંથી ચુંટી કાઢેલા ઉત્તમ ગીતોના રેકોર્ડોની આલ્બમો.

રેકોર્ડો સુશોભીત રંગીન બોક્સમાં આલ્બમ તરીકે પેક થયા છે. કીંમત શી. ૨૫

આલ્બમ નં. ૩
(૪ રેકોર્ડ)

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેલા"
ગાયેજા ગીત મીલન કે
મેરા દીલ તોડને વાલા

૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "અંદાજ"
કરના મોહબ્બત કરલે
દીલ દુનેના

હમ આજ કહી દીલ જો બધે
ઝુમ ઝુમ કે નાચે।

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા"
દીલ દર્દ કા મારા
જીએા મેરે જીએ

આલ્બમ નં. ૬
(૪ રેકોર્ડ)

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શાયર"
યે દુનીયા કે
દેા બીછડે દુએ દીલ

૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "નઝરાના"
ભગવાન તેરે રાજ મે
એક રાત મે પકડે ગયે

લાચાર હું અકેલા
કયા સોચ કે બનાઇ તુમને

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેરા ગીત"
જા કે પરદેશ પીયા
દુર કે દુર કે

આલ્બમ નં. ૪
(૪ રેકોર્ડ)

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "દીલ લગી"
તુ મેરા ચાંદ
દુન્યા કયા જાને

૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શબનમ"
યે દુન્યા રૂપ કી ચોર બાગ ૧ લો
યે દુન્યા રૂપ કી ચોર બાગ ૨ જો

પ્યારમે તુમને ધોકા સીખા
તેરા મેરા પ્યાર કયા

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા"
જીંદગી એક સફર
જમુના કે પાર

આલ્બમ નં. ૫
(૪ રેકોર્ડ)

૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "બરસાત"
મુજે કીસીસે પ્યાર હેા ગયા
જોડ જયે બાલમ

અબ મેરા કોન સહારા
હુવા જો કરાર હે

પતલી કમર હે
બીજરે દુને પરદેસી

૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "બાબુલ"
ગીત ખુશી કે
આંખોમા નીર બહાવે

Inayetullah Kaloo

U 905 રખલે પ્રભાવી સાજ—ગઝલ દીખાદો અન્દાજ

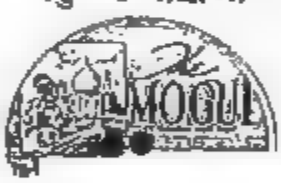
Master Nisar

U 504 મસ્કાન ના જલે — આઝાદ દુના કેાકર
U 903 સલામ અપ કાબેરે આલમ ભાગ ૧ અને ૨

G. M. Jamal

U 906 મદીને કેા — અજીમ અદાસે

ઉર્દુ કવ્વાલીઓ

કીમત શી. ૭

Azeem Prem Ragi (Karachi)

YI 1027 અકીદત હે મુજે—મીટ જાયે કોઈ દુસરપે

Tarabala

YI 1093 રેહમત ખુદાકી — મેહબુબે ખુદા

Sheik Chand (Poona)

YI 1109 અબ્દુલ્લાહ કે લલના હુસ વક્ત મોહમ્મદ નામ લીયા

Hanif Quawal (Calcutta)

U 910 મુસલમાન કર દીયા બહાર આલમે

નવા હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો—કીમત શી. ૭-૦

Tarabala

YI 1108 દાસ બલમા બે દર્દી પેહલી મુલાકાત હે

Maya Devi

H 702 દીલકી કહાની તકદીર મે લીખા તુને

Film "Hip Hip Hurray"

YI 1086 જવાની હમ ગુજારે
મુજે રોતે અંધેરોમે

પુરી રેકોર્ડ ઉપર પહેલી રેકોર્ડ શી. ૧ અને તે પછી દરેક રેકોર્ડ દીઠ ૬ પેની પોસ્ટેજની ઉમેરવી.

DISTRIBUTORS
SHALIMAR RECORD CO. (PTY.) LTD.
16 Saville Street, DURBAN.
AGENTS
Obtainable from the following Dealers:

Azad Cafe, 11 Kort Street, Johannesburg. Boxon Stores, 336 South Coast Rd, Rossburgh, Durban. P. Bhagwandas, 23 Hancock St., Port Elizabeth O.P. V. K. Cars, 112 Relief St., Pietermaritzburg, Natal. Goshalia's (S.A.) (Pty) Ltd., 179 Grey Street, Durban. Jadwat's Cycle Works, P.O. Box 47, Newcastle, Natal. Jagjivan Kalliyanjee, 350 Main Rd., Mayville, Durban. Karim Bros., 356 Pine Street, Durban. Khamet Music Saloon, 328 Boom Street, Pretoria. Kaplan's Balcony Hotel c/r Grey & Victoria St., Dbn. K. M. Majam, 163a Church St., P. M. Burg, Natal. N. Manloom Pillay, 25 Cross Street, Durban. O. S. Mahomed, 37 Alexandra Street, Ladysmith, Natal. Medina Cafe, 14 Strickers Street, Cape Town. M. S. Nana, 28a Eleventh St., Vrededorp, Johannesburg.

JOHANNESBURG DEPOT
M. S. NANA
28a Eleventh Street, Vrededorp, JOHANNESBURG.
AGENTS

Nuera Electrix (Pty.) Ltd., 83 Victoria St., Durban. Osman H. E. Khan, 20 a Mackenzie St., Dundee, Natal. Pyramid Stores, 155 Grey Street, Durban. Pather's General Supplier, 114 Victoria Street, Durban. Padayachee Bros., 83 Cooper Street, Stanger, Natal. Rand Fruit Market, P.O. Box 28, Potgietersrust, Tvl. Rand Wholesalers (Pty.) Ltd., 14 New Court Chambers, Ferreira St., Johannesburg. Roopsaund Bros., 85 Victoria Street, Durban. Star Music Store, 535 South Coast Rd., Rossburgh, Natal. M. M. Suliman & Co., P.O. Box 8, Umzinto, Natal. Tradewell Supply Store, 41 Wooley St., Port Shepstone.

Please Note
Postage on loose records: Please add 1/- for first record and 6d for every additional record.
Postage on album 2/- extra.

—કાનપુર જીલ્લાના કલ્યાણપુર વિસ્તાર માં આદિવાસીઓ માટેની વસાહતમાં રહેતા ગુનેગાર ટોળેાના ૬૦૦ જેટલા માણસોને યુ. પી. સરકારે મુક્ત કર્યા છે. ગુનેગાર ટોળેા માટેના કાળા કાયદાના કાયદાનેા ૮૦ વરસના અમલ પછી અંત આવ્યેા છે. હવે માત્ર ૮૦ જેટલા માણસોને સરકારી દેખરેખ હેઠળ રાખવામાં આવ્યા છે.

અદરજ ઓરીસનું શી. ૧ રતલ

લસણ ૧/૨ વાટલું અદરજ દાબમાં માલુ પડું છે. આમ. ૧/૨, અજીર ૧/૨ રતલ, ખોરસ સાથે પડેલા મોહલાવને. ફોન નં ૨૦૧૫૫.

M. A. MAHOMED 10 Southampton St., Point, Durban.

દેશ નેતાઓની મદી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પેાતાના ઘરમાં મદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘેાષ.

સેટની કી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે સેવારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix.

"ઝલાપ"

તંત્રીના અહેવાલ મેળવણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં વીરતે વાંચવું પુસ્તક અને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ કારી, સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચેાદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પેન્સ પોસ્ટેજ સાથે અગાઉ ઓરીસેથી મળશે.

(નીચેના સરનામે મળી શકશે અમને લખે.

INDIAN OPINION.
P. BAG.
PHOENIX.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. છેન્ડિયન ઓપીનીઅન ની ઓરીસેથી મંગાવેા.

નવાં ચેપવાના પુસ્તકો

સમાંગણ	૬	૩
અજાનું બંધ	૬	૩
મધુપ	૭	૦
ત્રિકાનીક ન્યાય		૫૩
ગુજરાત (ગ્રામોર ફેલ ગોલ્ડ)	૬	૦
ચિત્રશેખા	૮	૦
ચાંદ પુખી	૭	૬
જનતાનેા ઢાલ (આપી આરે)	૬	૬
ઇમાનદાર	૬	૬
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રસા	૭	૬
ધરતીને માધાને	૬	૦
વિદાયનેા અવસર	૩	૦
સરદારના ભાષણેાનેા સંગ્રહ	૧૨	૦
મેાટેા મેાહનથી કેાપ	૧	૨ ૬
ચાદ રાત	૬	૦
મેને અસ્તે	૨	૩
માખેરમાલી (ગ્રામોરની ગોલ્ડ)	૮	૦
મુદીની ભાત (બી ઉપયેાગી)	૧૦	૦
સ્વીકાર	૫	૬
વારસદાર	૭	૬
માસ પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
આપે કમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વર્ષા ફ્રીક્ષક યેાજના

ફિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ મંત્રીઓના વેત્રીક એનપુ યન મુજબ ૨ ૬

આપને આંગણે હાસ્યની રેલમ છેલ

અઠવાડીયે-કાહુનેાથી સજર

રંગીલું સામયિક

હાસ્ય મંડલ

જે માં —

હેલ્લા ઘોડી હામે પાટ!

આપા-ખેપા સૌરાષ્ટ્રની સફર બેઠકે

જશુભાઇ ખંજાકેાના આ મંગેાલા દોસ્ત લાંબી વાર્તામાં લપેટાને હાજર થશે

લાલા લટુરામ જેશામી

રૂપેરી દુનીયાની લાખ લાખની વાતેા માંડશે

પ્રખ્યાત હાસ્ય લેખક શ્રી. કરસનદાસ માણેક (બેાસ્ટેાયન) ની કલમ આપને મસ્ત બનાવશે.

સુના હાલ્લસા કુંવર ખેાડી, આપ ખુશી, તુમાર સાહી, નવા ખેાડી, વહીવટી અણુ આવડત, લાગમ ગાડી અને , જેજબાલદારીના કામમાં લપટેલા અકકરેાને ચેતવવા આ સાપ્તાહીક આવે છે.

પહેલેા અંક ૭ મી જુલાઈએ પ્રગટ થશે.
કિંમત નીમાત્ર ચાર આના ૭ માર્કિટ લવાજમ : રૂ. ૬૫
લખેા:— 'ચિત્ર મંડલ' કાર્યાલય,
કાના રેચના બીલ્ડીંગ, ૩; ત્રીજે માળે, ગ્રાન્ટ રેાડ, મુંબઈ, ૭૮.

INT. ADVT

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૭ કેાધ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ કેદે, કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક	૧	શુદ ૨	૧	૩	૬-૫૧	૭-૩૬
શની	૩	,, ૩	૨	૪	૬-૫૦	૭-૩૭
રવી	૪	,, ૪	૩	૬	૬-૪૯	૭-૩૭
સેામ	૬	,, ૫	૪	૭	૬-૪૮	૭-૩૩
મંગળ	૭	,, ૬	૫	૧૧	૬-૪૭	૭-૩૩
બુધ	૧૧	,, ૭	૬	૧૨	૬-૪૬	૭-૩૪
ગુરૂ	૧૨	,, ૮	૭	૧૩	૬-૪૫	૭-૩૫

બાળ ઉપયેાગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકેા આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારેા કરેા

પાંચ ચરીત્રેાનેા સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરેાના ચરીત્રેા છે.

કીમત ૧૩/-

ઇલ્ક ઝાડીની સફરે	૬	૧

ચિત્રમંજરાવલી

સેટ બેકામાં ૧-પુસ્તકેા	૧૪	૧
સેટ બીજાની	૧૫	૦

ફીસ્ટાર મંજરાવલી

૭ પુસ્તકેાનાં સુંદર ચારંગીયેાના સેટની	૧૪	૧

ઇનામના પાત્રેા મળેછે

બાળકોને માટે રંગીન પુસ્તક કીમત	૨	૦
સંત પ્રસંગેા	૨	૧
સેાનેરીયાની, સફર	૪	૦
૬૮ાંક પક્ષિઓ	૨	૧
ભાગવત કથાઓ	૩	૧

ગરિબ રત્નોનેા સેટ બાજ ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકેા છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કાપડા સંગ્રહ	૨	૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૩ પુસ્તકોનેા સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૫ પુસ્તકેાનેા સેટ.

કીમંત પા. ૧-૧-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનેા સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫	૧
નીલુ	૫	૧
ભાનુ	૫	૨
બાળકોનેા અભિષ	૬	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (૧૯૪૩)	૪	૦
બાળબાતોચણી	૨	૦
ચપટી ધુળ	૨	૦
અકબરની વાતેા	૨	૦
રૂપાળા ભેાપી	૨	૦
સાકેા	૫	૧
અજાયબી દેશમાં	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ મુસાફર કામ, ફુલ્ટ રસ્સ, બ્લાન્કેટસ—બધી જાતો માટે
બહ બહનો માલ. તેમજ કેપ્ટીલીન ન્યોરસેટ સાટીનો
પોપેરે માટે હમારે ઘાં પ્રથમ વર્ગના કારા બોલાવું છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29035.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

રેહ ચીરેહ ભા. ૧	૨ ૬
મુજરાતનુ ચારણ	૧ ૬
હંદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા રેહનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

રેહ રેહાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આપણે ભુગોળ	૧ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
રેહ રીપોર્ટ	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
બીજ રૂપક અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
આકુ ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૪	૧ ૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પહેલુ	૨ ૧
" બીજુ	૨ ૪

ઉપરોક્ત ઉપયોગી થવાના માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ કોપીની ૧ ૦

ગુજરાત શૈક્ષણ બોર્ડના આ બોર્ડ માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ગુજરાત શૈક્ષણ બોર્ડની તાલીમ વર્ગ	
" " પોપ્યુલ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૪
" ચોથુ	૨ ૬

સાહીત્ય કલ્પોલ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રચારના વ્યવસ્થિકોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૨ ૪
" ત્રીજુ	૧ ૪

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલપ્રવેશ	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૦
પુસ્તક	૧

ચાલો ગણીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0	
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6	
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	3	4	
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6	
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	6	
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0	
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0	
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	12	0	
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	6	
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0	
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6	
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6	
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0	
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0	
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0	
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	15	0	
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0	
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0	
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6	
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	6	0	
FAMOUS PARSIS	7	6	
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6	
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0	
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0	
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9	
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6	
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0	
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	5	0	
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0	
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0	
GLEANINGS—Mira	1	6	
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0	
THE IDIOTS WIFE—Dr. Ban Gupta	1	8	
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0	
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	
BAPU—Mary F. Barr	4	0	
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0	
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0	
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8	
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0	
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6	
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6	
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6	
TALES OF BENGAL—Sante and Sita Chatterji	2	6	
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3	
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0	
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	3	0	
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6	
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6	
POEMS—Ramdas	1	7	
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	1	1	
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0	
SARVODAYA—M. K. Gandhi	1	0	

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીલાઈ ભાણાભાઈ પટીદારવાળા.

કોઈ જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીનો તેમજ બીજાં પેયો, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

આપણું બનાવેલું સુરતી ખુશ પેય, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે હમેશાં તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ફોર્ડર પ્રમાણે કુંક સમયમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન નં. ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ બોક્સ ૪૮૮૯.
તારીખાની ઓળખ: "અરવીન્દ."

ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬.
તારીખાની ઓળખ: "કનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબરીક વેપારી ઃ—

——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(કસ્તુરબા ગાંધી)	૨ ૦
ગાંધીજીનો સહવાસ આપે	પત્રવ્યવહાર	૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાલોચકો		૫ ૬
જીવન પરોઢ (શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ		
ગ્રીનફાસ આશ્રમ ના ટૂંકો ઇતીહાસ		
પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન		
બનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧. ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક વિચારના		૫ ૦
પ્રમોદના બોબડે (ગાંધીજી)		૬ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો	ઇતીહાસ	૩ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મણુદાસ-ગીકમજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-મા મનુ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો-૨ (આશ્રમની		
બહેનો ઉપર) સંપાદક મગ મહેતા		૨ ૬
બાપાની ટોળપથી (ગાંધીજી)		૪ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૬
	,, ચોથો	૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના		
વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૬ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી		
(આગાખાન મહેલનો બેતાલીસ માસનો		
ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.)		
કીંમત રૂપી. ૧૫/-.		
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સાધનાના તેર દિવસો	(ગીતાબોધ)	૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કસ્તુરબાના સમારક ગ્રંથ		૧ ૦
ગાંધી સમારક ગ્રંથ		૧ ૭
બાપુની ગાંખી		૪ ૦
અજેય આત્મા		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુદાસ ગીકમજી)	૨ ૬
આપણે ધર્મ જાગના (ગાંધીજી)		૫- ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

;ક્ષીરોદરામ મણકુવાડા કૃત

ટોલસ્ટોયનો પીકાસ ભા. ૧, ૨	૩
ગીતા બોધ (ગીતાનો સમગ્ર	
સાર બોધ રીતે રજુ કરેલો	
અનુવાદ	૩ ૬
ગીતા બોધ (ગીતાના ગુજરાતી	
શ્લોકો)	૨ ૪
ગુજ્ઞ અને મહાત્મા	૧
ગુરૂ પુરૂષ અમોઘ (આત્મ કથની,	
પુરાણમાં વેવાતી પુરૂષ ઉપર પ્રકાશ	
પ્રેમના અવતારને જે રીતે ઓળખ્યા	
ને રીતે સંબંધ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
સત્યની ક્રાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૪
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ ૩	૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	
	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઉંદરને પત્રો (નેહરૂ)		૩ ૦
ચુપલડી વહેવાર (ટોલ્સટોય)		૫ ૦
હવાની અમારા સંસ્કૃતીનું ઝાડી	(રાધા કમલ)	૨ ૦
પુત્ર અને પત્નિને		૫ ૦
જીવતા તહેવારો (ગોકાકાલેલ્કર)		૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા	દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧-૩-૦
ટોલસ્ટોય અને શીક્ષણ		૨ ૦
ગોતરાતી હિંમતો	(ગોકા મહેતર)	૧ ૬
ખુબ લીલા		૧ ૬
ખુબ ચરીત્ર	(૧૯૪)	૪ ૦
તબક સંધાવલી		૧ ૧
ગોખીચંદ વસીયા.	(રસીયા ચોરે અમૃત ગોત્ર)	૧૦ ૦
શેઠ રણછોડલાલ કથાવલી	(વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
ગુજરાત મહામંત્ર	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નવીન પુસ્તક)	૧ ૦
ગોકળદાસ	(ગોકા મહેતર)	૧ ૬
કસ્તુરબા બાપા	(,, ,,)	૧ ૦
ત્રિવેણી ગંગા ચરીત્રો		૧ ૦

ટોલ્સટોય પુસ્તક

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના ચોકીયા (નાટીકા)	૩ ૦
બે નવલકથાઓ	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૬

બારદ બાપુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આવતી	૧૧ ૧
અમૃતબેન	૬ ૦
કમળા	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
કંકાવટી	૪ ૦
ખલીફાકીન	૧૩ ૧
ખાખી	૭ ૬
ગવન ચારા	૨ ૦
ગુલબી	૭ ૬
ગંગીના	૧૦ ૦
ઘરમ	૮ ૦
ચુનો	૮ ૬
રેવતાલ	૫ ૦
લક્ષ્મ વાતોઓ	૨ ૬
વૃક્ષરા	૧ ૦

હાસ્યરસ કૃત

પંચ ફુલ	૬ ૦
મારા પંચ અને સાર સંગ્રહ	૫ ૬
મહુર પંચ અને બે ફોનો	૬ ૬
ફરે આસિરે	૬ ૦
સમર્પણ	૭ ૦
ગામફુલ	૫ ૬
ગિરકુમાર સભા (હાસ્યરસકૃત)	૧૨ ૦

ટુંકી વાતોઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને મતીબાં	૪ ૬
ચિત્ર લેખા	૮ ૬
ઝાકુવરો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ઝોરાની વાતો	૧ ૦
ઝાંકી ઝાંકા	૧૨ ૦

ઝોરાન ઝોબ્રાક નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૨૧ ૦
ઝવેરચંદ મેઘાણી	૧૧ ૦
તરલીકુ તોલ્સ્ટોય	૫ ૦
તાજમહેલ	૮ ૬
તારાં આંસુ - ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
તારાવી ઠાકુ	૭ ૦
તાપ્તિના (ચાર ભાગનો સેટ)	૧-૧૬-૦
તાપુની વાતો	૧૫ ૩
તાંબે તાંબા	૧૧ ૦
તામ્બર ઝોટી	૪ ૦
તાયાતા વાયરા	૭ ૬
દિનકર જોશી	૭ ૦
દુકા આંધારેથી	૫ ૬
દોલીવાડ	૮ ૬
ધરેણા ઠોલ	૩ ૦
નવલા બાપુ બાપુઓના જીવનને	
નુમાદ પાકી જોબ	૭ ૬
જોબ ચંપ	૧૦ ૬
જેવલાના કપડા	૭ ૦
પોલો પ્રવીણ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૬
દાલ ચીવંતનો સાગરો	૪ ૬
દીન ચર્યા	૭ ૬
પ્રેમ ચીન્હ (અનિમબો)	૭ ૦
ફાન્સી	૬ ૦
પચાસવર્ષ પછી	૭ ૦
બાગ્ય નિર્માણ (અપ્રકાશ્ય)	૭ ૬
ઉંદરની પુસ્તપુ	૧ ૦
ફકાની સફરથી	૫ ૬
ફરીયોફાસ	૬ ૦
ત્રણ ત્રપુ કિ	૧ ૦
તરફના (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
ટોલ્સ્ટોય	૪ ૧
ફરીયાદી બહાર નરીયા	૭ ૬
ફરીયાવાદ	૬ ૧
ફ્રીડીનની વાતો	૧ ૦
બીલ પંખી	૩ ૦
બીલ ટેમા	૮ ૦
બહુરંગકાર	૧ ૬
ફુરેલા સુર્યનુ પાનો	૧૭ ૦
પ્રભાત ફીલ્મો	૭ ૧
પહેલેર કાળ	૬ ૦
વિચાત્રી	૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો	૫ ૬
પ્રેમ પ્રપુષ્ય	૬ ૦
બાનવ તાલા પુલ	૬ ૦
બરૂ બુમો	૬ ૦
બલેકાકાશ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
માલસાંઇના દીવા	૭ ૦
મીરૂ ચાચી	૧૨ ૦
મરણનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
મામાવો સંસાર	૭ ૬
રંગાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
વિત્રોતલી	૭ ૬
દીનાનાથ	૧૦ ૬
રેગાંસનો ભોગ	૮ ૦
લગ્ન તમાસો	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૨ ૦
વરીયેશ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ત્રીવીમ તાપ	૫ ૦
મારી ભવો	૫ ૬
માલધારી	૬ ૬
સીતાપુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સોહરાબ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
હમણી અફસર મે	૫ ૬
સોહરાબ	૬ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

બેગલાના પુસ્તકો

ગાન્ધાર (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
ગામ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦ ૬
ગાયલાતા વાયરા	૬ ૬
ગાયુસાઇના દિવા	૬ ૦
ગાનવતાના પુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
બલેકા છત	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 28—Vol. XLIX. FRIDAY 13TH JULY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

DUTY OF A PUBLIC SERVANT

" . . . Man is a self-governing being and self-government necessarily includes as much power to commit errors as to set them aright as often as they are made . . . True morality consists not in following the beaten path but in finding out the true path for ourselves and in fearlessly following it . . . Often one learns to recognise wrong only through unconscious error. On the other hand if a man fails to follow the light within for fear of public opinion or any other similar reason he would never be able to know right from wrong and in the end lose all sense of distinction between the two . . . I believe that mere protestation of one's opinion and surrender to mass opinion is not only not enough, but in matters of vital importance, leaders must act contrary to the mass opinion if it does not commend itself to their reason . . . What must count with a public servant is the approbation of his own conscience. He must . . . not seek to please and gain the approbation of the public. Service must be its own and sole reward.

—Gandhiji.

જાહેર સેવકનો ધર્મ

"માણસ સ્વતંત્રતા ભોગવનાર જીવ છે. અને સ્વતંત્રતામાં સ્વાભાવિક રીતે ભુલો કરવાનો ઓટલોજ હક છે તેમ ઓટલી વાર આપ તેટલી વાર તે સુધારવાનો છે....ખરી નીતી પડેલા ચીલામાં ચાલ્યા કરવાની નથી પરંતુ જાતે ખરો માર્ગ શોધી કાઢી નિર્ભયતાથી તેને અનુસરવા તો છે....ઘણીવાર માણસ અજાણપણે ભુલ થઇ જવાથીજ ભુલ સમજી શકે છે. બીજી તરફથી માણસ જો લોકમતના ડરના કે કોઇ બીજું કારણે પોતાના અંતરના પ્રકાશને નહિ અનુસરે તો, બાકી શું ખરું ને ખોટું શું, એ તેનાથી કદી સમજી નહિ શકાય, અને અંતે, બન્ને વચ્ચેના ભેદનું ભાન તે ખોઇ બેસે....અહીંસાના માર્ગને માણસે ઘણી વાર ઓકલાજ અનુસરવું પડે છે....હું માનું છું કે માણસે પોતાનો મત ફકતાપુરતો જાહેર કરી જનતાના મતને નમી જવું એટલું બસ નથી. અગત્યની બાબતોમાં નેતાઓએ જનતાનો મત જો તેઓને બુદ્ધિ ગ્રાહ્ય નહિ લાગે તો તેની વિરૂદ્ધ વર્તવું જોઇએ. જાહેર સેવકે પોતાના અંતરના ધન્યવાદ પર આધાર રાખવો જોઇએ. જનતાને સારૂ લગારી તેના ધન્યવાદની આકાંક્ષા રાખવી નહિ જોઇએ. સેવાજ સેવાનો બદલો હોવો જોઇએ."

ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON —
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades ■ Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

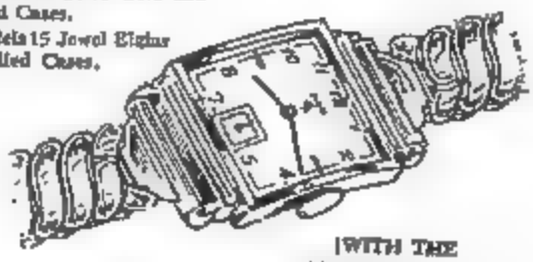
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: C. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: HINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pattess Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4846.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

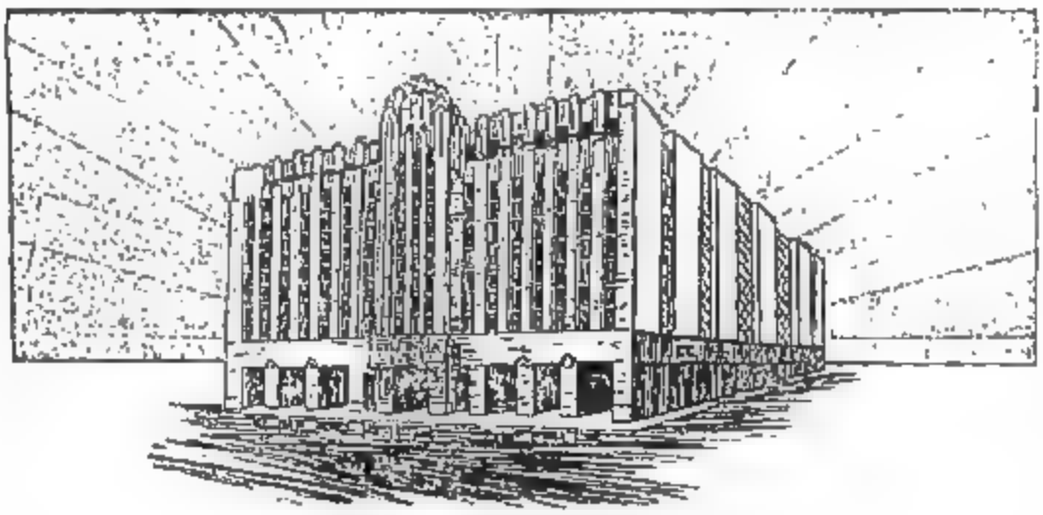
Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office : BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (233) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium .	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium .. .	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 8513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address :
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without	food		20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોળ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, લેટેસ્ટ ડીઝાયન આવે મળશે ગ્રાહકો. અને પ્રેમારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફીસ, ટેબલ અને કીચન ફરનીચર—

જે જમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે ગ્રાહક જોગાવા આપેલા ઓર્ડર બીજાને મોકલો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* .LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in over fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 28—Vol. XLIX. Friday, 13th July, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

THE ALL-IMPORTANT QUESTION

(L. W. Ritch)

JUST as there is a constant, continuing struggle waging between Truth and un-Truth; of Light seeking to dispel the Darkness; of Knowledge to replace Ignorance; so Justice, which is the rendering unto everyone of what is his due, is all the time working to correct the wrong doings indulged in by men against each other and in breach of the divine Law that moves to Righteousness.

Without doubt, Man's ignorance, due largely to his refusal to follow the Light, is responsible for his present plight.

Doubtless, also, all too many of those who purported to be Light Bearers betrayed their trust, and, for the sake of power, prestige and gain concealed rather than advanced Truth, clouded rather than clarified Knowledge helped to intensify superstition and ignorance rather than promote enlightenment.

What particular form or kind of ignorance is it that prompts men to still believe that jungle ethics—"each for himself and the Devil take the hindermost"—pays?

Why do men delude themselves with the notion that if they are only clever enough they can get away with injustice and profit by its practice?

The short simple answer is: Lack of Vision.

They fail to see Life as Life really is in its entirety or wholeness—One long serial story, stretching from an immeasurable future.

They are blind to the truth that "As we sow, so must we surely reap." That "Each man's life the outcome of his former living is." That injury done to another inevitably recoils upon the individual responsible for doing it; Measure for Measure.

Vision and the understanding that would result, would produce a truer perspective; a more correct appreciation of real values. Earth-life would be seen for what it really is; a training ground, a school for our growth towards godliness; the body is but a temporary vehicle; the soul the real individual and the tenant, whose purpose was unfoldment of the God within through the practice of Righteousness.

Recognising, however imperfectly, the importance of the spiritual as compared with the material aspect of life, self-dedication to service, to the defence and promotion of Truth, Right and Justice, would be seen to be incomparably more profitable and conducive to real happiness than the accumulation and possession of worldly riches and the exercise of power over others.

The life, mission, and teachings of a Gandhi would, then, become understandable; no longer a mystery to be marvelled at, but an example to be followed, because *it is the only true life for him who false puts by;*" and would be recognised as such.

Since the darkness of ignorance cloud our vision, limit our perspective and create an entirely false view of life and living, it should not be surprising that Fear is our almost hourly companion.

Identifying our welfare and happiness with earthly gains, we know we must inevitably relinquish; setting store upon things which by reason of their nature are perishable and impermanent, we are in constant dread and anxiety lest by some turn of Fortune's Wheel they be snatched away from us.

Identifying ourselves with the body, we fear and worry about "the ills that flesh is heir to."

Not realising that Life is Imperishable and that the Man himself, the real individual "does not die when the body dies," many fear death as meaning extinction.

Now, vision and understanding may be ours. We may, in the words of a Master, "regain our Kingdom." But only at a price. And the price is the shaking ourselves free from the shackles of our enslavement; our enslavement to worldliness and selfishness.

We cannot at the same time be slaves and fear men; worship both God and Mammon. If Money means more to us than Manliness, and bondage is considered to be tolerable provided the chains that bind us are gilded, the sooner we stop talking about Honour, Dignity and Self-Respect, the better.

Fearlessness, though pitiable, is understandable, and the courage that makes heroes is rarer than it might be were it not for our ignorance that breeds the fear. But he, who knowing what is right and professing allegiance to a principle he knows is right, deliberately betrays that principle for a price is usually referred to in terms the reverse of complimentary.

The test of sincerity is, and always must be, what sacrifice is the individual prepared to make for the sake of his principles?

And the reminder still holds good:

"The example the leading members of the community set, is that which the rest almost invariably follow." The responsibility resting upon the leaders is, consequently, extremely grave, the graver when we remember that the issues each one of us individually, and all of us collectively, are called upon to meet are vastly more important and farther reaching than any "business" deal we have had or could have. A mistaken choice in a business deal may involve one of the parties in a financial loss. Wrong choosing in this regard is certain to involve us in the loss of something that, some day or other, we shall realise no money can compensate us for.

It cannot be too strongly emphasised that the Indians whose home is South Africa occupy a position very like that of the division of an army engaging an enemy on several points.

In this war of Right against Might, of the Four Freedoms against the Rape of a people's natural claims to be treated as free human beings, the Indians settled and established here would seem to have been alloted the duty of containing the enemy for us on this front.

They are not lacking training, experience, intelligence or funds.

The weapons they have been trained to use are as indestructible as they are ultimately irresistable.

If ever there was a struggle in which the adjective "holy" could rightly be applied, it is this against South Africa's Herrenvolk and Apartheid doctrine and policy, of which the Group Areas Act is the coping-stone.

Other fronts are watching. What are they going to see?

BRAZIL LEGISLATES AGAINST COLOUR BAR

PRESIDENT GETULIO VARGAS signed a new anti-discrimination law last week making it a crime for hotels, restaurants or schools to refuse admittance to any person because of race or colour. Brazil has a large Negro population and the constitution provides that there shall be equality for all in the country, states a Sapa-United Press message from Rio De Janairo.

The new law was introduced in Congress after a number of complaints had been made about alleged discrimination in various parts of the country.

Keepers of hotels and similar institutions who violate the new law may be imprisoned for three months to one year and fined 275 dollars to 1,100 dollars.

Owners of restaurants, coffee shops and barber shops may be imprisoned for 15 days to three months and fined 27.50 dollars to 275 dollars.

Any school director found guilty of discrimination may be imprisoned for three to 12 months or fined 27.50 dollars to 275 dollars.

Indian Opinion

FRIDAY, 13TH JULY, 1951

A Note Of Warning To Africans And Indians

A REGULAR propaganda is being conducted against Indians by rabid anti Indians to create friction between the Africans and the Indians and to blacken the latter as much as possible in the eyes of the public. Most unfortunately Mr. S. S. Bhengu and company are allowing themselves to be used as instruments of these anti-Indians. If they believe they are thereby doing a service to their own people, we are afraid they are sadly mistaken. They are, in fact, not only doing the greatest disservice to their own people and to the Indians but are endangering the future of South Africa. Any body with the slightest intelligence can see that there is a sinister game behind this singling out of Indians for alleged crime against African women and the actual string-pullers are Government supporters seeking to justify its present harsh and unjust policy. We say this not to defend our people. There is no defence for such deeds as are attributed to them if they are true and the law is there to deal with them. But it is utterly wrong to seek to condemn a whole community for the misdeeds of a few.

It takes two to commit such an immoral act, and if, as it is stated, there is such a large number of cases of seduction of Zulu women by Indian men, is it not a sad reflection on the moral standard of the Zulus themselves? Does it not point out to the need for an all-round social reform? Is there that respect for the Zulu women among the Zulu men that used to exist in the past? Is the sanctity of marriage observed as strictly as it used to be in the past? One must regretfully reply in the negative. The writer of this article was once sitting in his car with his wife waiting and was shocked to find at least half-a-dozen cases within half-an-hour of the utter disrespect of Zulu men towards their own women. The immoral gestures of the men at every young woman that passed by was just shocking. We dare say the same exists more or less in all the communities. It must be admitted that ever since the first World War the moral standard of practically the whole world has been fast deteriorating. War has killed the manhood in man and has made a brute of him. We pray in all earnestness that better counsel would prevail on Mr. Bhengu and his friends and that they would cease forthwith to play in the hands of the Government in its sinister game to root out the Indian community. It is in itself an immoral act for which, if they do not beware, they will have to repent perhaps after the damage has been done.

The time has come when the African and the Indians and all the oppressed people should not allow the disruptive forces to have sway over them but should unite together to fight the common enemy. There is a great deal of reform work needed and let it begin in our own homes. Let us not allow a third party to enter into our quarrel to play the fable's monkey trick.

What are we to say to our own community? We should not resent all the knocks that we get but treat them as eye-openers and begin in right earnest to mend ourselves. If we do not make a heroic effort to tear ourselves from the grips of apathy, fear, cowardice, selfishness and greed, these evils will surely bring about our ruination. Let us first begin to respect and to obey the law of God and light will come to us.

S. A. Racial Policy Indefensible

THE Union High Commissioner in Britain, Dr. A. L. Geyer, is trying to defend stoutly the racial policy of the South African Government overseas. 300,000 Indians, he maintains, is a comparatively recent introduction and therefore have no place in South Africa. Dr. Geyer, surely, could not be so utterly ignorant of South African history. Indians are here now nearly three quarters of a century. They did not come of their accord. They were invited to come; they were made to slave for the development of this land and promised rosy conditions after their terms of indenture had expired. It has been declared over and over again by responsible South African statesmen that Indians are a law-abiding and useful community. Why are they now, all of a sudden, so despised? And they are despised not by the general public, either White or Black. They are despised by the selfish Whites and a propaganda is being carried on among the Africans to bring the Indians into disrepute. So much is said about the doubtful methods of the Communists of working among the masses but the present South African Government is outdoing the Communists in that art.

Dr. Geyer compares the Negroes of America with the Native of South Africa and says the former have advanced while the latter are still in their primitive stage. The reason is quite obvious. The American Negroes have had opportunities given them which the South African Natives have not. They have been kept in those conditions so that they would always remain servants of their White masters. It is no defence to say, as Dr. Geyer has said, that the Natives in South Africa are better treated than anywhere else in Africa. It should suffice to know that they are not treated as human-beings should be treated.

Dr. Geyer has claimed that much is being done for the advancement of the Africans. That testimony should really come from the Africans themselves. But, far from it, today, the country is seething with discontent as it has never done in the history of South Africa. And, what would Dr. Geyer say to the following from the Native Affairs Standing Committee of the Durban Chamber of Commerce. This is what Mr. John Black of the Committee says, in his report to the Chamber: "Cato Manor, probably one of the most disgraceful slums in the Union, was undreamt of .... The position is frightening. Tuberculosis is rampant throughout our Native population." This shocking state of affairs exists not only in Durban but in other parts of the Union as well. The South African Institute of Race Relation has published figures of the death rate among the Natives, which appear elsewhere in this issue. They would show how the Natives fare in South Africa. The South African government has no case at all in defence of its present racial policy which must be condemned by the civilized world.

NOTES

Bishop On Totalitarian Danger

EVEN if Russian totalitarianism should be destroyed there was no guarantee that it would not emerge in other forms in other parts of the world, says the Rt. Rev. R. Ambrose Reeves, Bishop of Johannesburg, in 'The Watchman,' organ of the Diocese of Johannesburg. "To-day we hear a great deal about the dangers of totalitarianism, but unfortunately this word has become little more in popular jargon than either a term of abuse that can be hurled at some political opponent, or a bogey with which to frighten people," he writes. Any society became totalitarian once it claimed that the whole duty of any individual was discharged in relation to the life of that society. Realising that, one was bound to recognise that the dangers of totalitarianism could not be restricted to countries behind the "Iron Curtain." To dismiss the threat of totalitarianism as a question of politics was not only to declare that political actions were apart from and above moral and spiritual criticism; it was also to misunderstand the nature of totalitarianism, which asserted that the whole life of man was encompassed in the fulfilment of his duty towards his neighbour. The Christian could never come to terms with totalitarianism because he knew that man's duty towards God transcended both his duty towards society and to himself. It followed that only those who genuinely believed in God could provide humanity with any sure bulwark against totalitarianism.

T. B. Official Criticises Johannesburg Slums

"The slums of Bombay, Glasgow and London have nothing to compare with the filthy hovels of Johannesburg—not five minutes from our City Hall," said Mr. K. G. Callender, chairman of the South African National Tuberculosis Association, when he addressed a meeting in the Germiston Polyclinic last week. Many closed their eyes to the misery around. "If we are not careful we may get so callously hardened that should the stark spectre of starvation reach our shores, we may look on wretches who have died on our streets from starvation as just an unnecessary nuisance. "The subject of tuberculosis is frightening in its immensity, for at present it is out of hand, and although the large proportion of cases are non-European, the danger of its spreading to the Europeans is enormous."

UNION HIGH COMMISSIONER IN BRITAIN ON S.A. RACIAL PROBLEM

DR. A. L. GEYER, the Union High Commissioner, said at the Bonar Law Memorial College, Ashbridge, last week, in a discussion on the Union of South Africa, that the Union faces what is probably the most complex racial problem in the world.

"Except for the 300,000 Indians—a comparatively recent introduction—all the races living there have an equal claim to South Africa as their homeland. This makes the position unique.

"The British could and did withdraw from India and the Dutch from Indonesia. The European Colonial power could withdraw from Black Africa. The White South African nation, however, cannot withdraw from its home land.

"It has to find a solution for the problem of multi-racial South Africa—or disappear from the face of the earth."

Dr. Geyer said that an evaluation of the racial problem in South Africa must be based on "recognition of the fact that that part of South Africa, south of the Zambesi, is no more the original home of the black man than it is of the White man."

The Whites and Blacks of South Africa, he said, were descendants of two streams of contemporary colonists which advanced to meet and clash for the first time towards the end of the 18th century.

He said the problem of the multi-racial State had, as yet, nowhere been really solved, not even in the United States with its comparatively simple problem. In the United States 10 per cent. of the total population were coloured; in South Africa 80 per cent.

"But the question of numbers is by no means the only aspect in which the South African problem is infinitely more difficult.

"The Negroes of America have been separated from their ancestral homes for two centuries. For that length of time they have been living in a civilised community under the influence of White people.

"The Bantu of South Africa, or a large part of them, are still living on their tribal lands. Most of them have lived under European rule for less than a century. Nearly half of them are still living their tribal life. A large percentage of the rest have moved away from tribal lands only within the last 25 years."

In the main the Bantu were still a primitive people—a race as different from the European as a race could possibly be. When they first came into contact with the Whites towards the end of the Eighteenth Century, they "had a civilisation in many respects more primitive than that of our forebears in the time of Julius Caesar."

Dr. Geyer continued: "They are not Europeans whose skins happen to be black, nor does a little Western schooling and a suit of Western clothes turn them into pseudo-Europeans.

"If only people would grasp this very elementary fact many of the misconceptions about Africa would not arise. 'Apartheid' in South Africa is not something new. In actual fact it is as old as the European settlement at the Cape.

"It had its origin in the days when the European colonists had to do with the Hottentots. Then as the Bantu, conquered by the Whites, gradually entered into the economy of the latter, it was in the relation of servant to masters.

"Class distinction until recently so characteristic of British life became part of the social and economic political structure of South Africa. This is what General Smuts meant when he said that 'Apartheid' is the traditional policy of South Africa.

"In connection with the work of uplifting the Bantu, we readily admit that very much remains undone. We claim, however, that we are doing very much more for the Coloured peoples than anybody else in Africa."

He then quoted Mr. N. E. Dodd, Director General of the United Nations, Food and Agricultural Organisation, as saying at the end of a visit to South Africa: "I know of no place in the world where so much is being done by so few for the advancement of the Native population. I was surprised to see you devote such a large part of your national income to the advancement of the Natives."

Dr. Geyer said the present Government were trying to mark out a new line. For the first time the problem of the relationship of the races was being tackled seriously and provision was being made for the fullest development of the Bantu as a people.

The Government's policy for the separate development of the Bantu might be summed up as follows.

To some extent the Bantu Reserves were to be enlarged. Those reserves which were so fertile that, with proper management, they should be able to produce a large surplus of foodstuffs were to be developed agriculturally and industrially. In industries within the reserves the Bantu were to be trained eventually to fill all positions.

"What is being attempted in South Africa must inevitably be a very lengthy process. Many aspects of this process are still far from clear, and in more than one respect progress will have to be by trial and error.

"It may not be an ideal solution but no other has yet been put forward. At any rate, it is an honest and brave attempt to find a solution which, in the long run, will do justice to both Blacks and Whites."

DEATH OF MR. MATHURADAS TRICUMJEE

A CABLE message was received at this office on Saturday, July 7, conveying the sad news of the death of Mr. Mathuradas Tricumjee, which took place at his residence at Walkeshwar Road, Bombay, on Friday, July 6, at the age of . The late Mr. Mathuradas Tricumjee, who was a former Mayor of Bombay, was a nephew of Mahatma Gandhi, being the son of one of his sisters, but he was really more than a son to him. He was closely associated with Mahatma Gandhi in all his activities—political, social, religious and educational. He had a deep knowledge of Hindu philosophy and culture, and he was one of those whom Mahatma Gandhi consulted on various matters. Unfortunately tuberculosis impeded the path of his progress, otherwise he would have taken the place of Madhev Desai, who was nearest to Mahatma Gandhi and died of heart failure within a week of his incarceration in 1942, during the struggle for India's Independence. He was however in the closest touch with Mahadev Desai and was kept fully informed of all the activities of Mahatma Gandhi. For the last ten years he was almost completely bedridden and there was not an occasion when Mahatma Gandhi did not pay a visit to his home whenever he happened to be in Bombay. The late Mr. Mathuradas Tricumjee is survived by his sorrowing widow who was greatly devoted to him and a son and a daughter. May God grant them solace in their tragic loss. Peace be to the departed soul.

"INDIAN AFFAIRS"

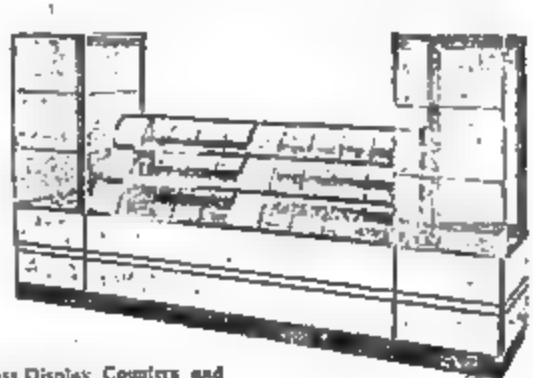
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
304 MARSHALL ST. (Facing Ramsay House)
Phone 33-4211/2 Johannesburg. P.O. Box 8501 A

THE NATAL INDIAN TEACHER'S SOCIETY

TWENTY-FIFTH ANNUAL CONFERENCE

THE twenty fifth annual conference of the Natal Indian Teachers' Society was opened at the Sastri College, Durban, on Thursday, July 5, by Mr. L. L. Boyd, M.P.C., chairman of the Natal Provincial Council.

Presidential Address

After prayers were conducted by the Rev. A. J. Choonoo, Mr. L. L. Boyd made a thought-provoking speech and declared the Conference formally open.

Mr. A. D. Lazarus in his presidential address said:

"Of the acute political stresses through which our country has lived over the last year, I am precluded from speaking or making comment. But I cannot refrain from observation on the consequences of the political trends and situations that are the history of the immediate past and the social and educational problems that these have raised.

To our profound regret, we must observe that never before in our history have bitterness and hatred, as between man and man, stalked this land as it is doing now. What an awful legacy of intolerance, suspicion and hate is being handed down to our children? Suspicion and intolerance between the European and non-European on the one hand, and distrust, misapprehension and confusion among the non-Europeans themselves on the other. We as teachers, not being ourselves immune from the assaults of political fortune, have to face these evils as they stalk nefariously abroad.

There is no denying that race relations in our complex society have been seriously impaired in one way or another, and upon us teachers falls the serious responsibility of seeing to it that our children shall remain free of those mental taints with which we adults have become infected. This will call for patient study and research into the ideals, aspirations and modes of thought of all the peoples of our country, from which must flow a willingness on the part of all sections to respect the traditions, aspirations and ideals of every other section of our population.

At the beginning of this year a new syllabus for citizenship was devised and introduced into our schools. It is a matter for gratification that this new feature in our curriculum aims at creating an atmosphere different from the one that the politics of our country is currently producing. A curriculum, which if assiduously and faithfully followed on all sides, must eventually promote harmony, understanding and respect for other people whatever their race or creed, and which I am sure, will prove more enduring than the influences outside the school.

Skolly Menace

"Out of the chaos of the last decade or more, has emerged another serious social problem and one which touches the teacher very closely in the discharge of his daily duties. I refer to the many manifestations of juvenile delinquency in the Indian community. I have had occasion in the recent past to warn my people about the Indian "Skolly" menace that is developing in our midst and assuming serious proportions. I must re-iterate that warning here. This is a problem occurring for the most part outside of the school proper in the larger urban areas and therefore not directly amenable to treatment by teachers. But my concern is for the very large number of Indian children who never see the inside of a school for the lack of accommodation there. These must grow up in enforced ignorance, ripe for any form of mischief and eventually gravitate into the "skolly" gangs.

"Let the Indian parent take stock of the situation and come to the assistance of the teacher in shaping the lives of his children, instead of as now, escaping the responsibility for this state of affairs by offloading his troubles upon the teacher whenever these occur.

"Concurrently with and contributory to the social evils to which I have referred, is the fact that thousands upon thousands of Indian children never see the inside of a school because there is no room for them at any school. This problem is being tackled in two ways

"First, the Director of Education and his department, have devised as a temporary and short term expedient, which, for the want of a better name, we have called the "Private Platoon School" and which it is hoped, will cater for several thousand Indian children at present out of school. The details of this scheme need not detain us here, but thanks to the sympathy and initiative of the Education Department and the Provincial Administration, many thousands of Indian children will shortly begin their education. I must pay public tribute and place on record the thanks of the Indian community to the authorities concerned, particularly to the Director of Education for this venture.

"The second and more lasting solution has been devised by my Society. The intention is to create an Industrial Educational Trust Fund to which the entire Indian community in Natal is to be asked to contribute, and which it is hoped, will earn a pound for pound grant from the Administration. This Fund will aim at building more new schools and extending existing schools at the highest pressure points. To start this fund a truly momentous decision has been taken by my Society. Indian teachers throughout Natal have pledged to start the Trust Fund by themselves contributing a sum of £25,000 over the same period.

"If this plan materialises—and I have no reason at the moment to doubt that it will, leaders of the Indian community having assured me of the kind of support that spells success—then we shall have a Fund of at least £300,000 and a pressing problem will have been solved. Much time, energy and thought have been given to this project and on all sides it is agreed that that there can be no other solution than the one I have outlined.

Appeal To Indian Community

"In the name of some fifteen to twenty thousand Indian children in Natal clamouring to get into school, I now publicly appeal to the Indian community for its support. In making this appeal I am deeply conscious of the fact that my community has taxed itself voluntarily and very severely in the past to provide its own schools. Of the 188 schools in the Province, 106 have been

DURBAN RIOT SPARK STILL EXISTS

ONE of the factors that led to the Durban riots, "the seduction of Zulu girls by Indian men," still exists and may result in serious clashes at any moment.

This warning was given last week by Mr. S. S. Bhengu, president of the Natal Native Medical Council, who has made a survey of the position in Natal to establish the extra-marital relations between Indians and Natives.

Mr. Bhengu told "The Natal Mercury" that the position was rapidly becoming unbearable. The proud Zulu nation would not tolerate it much longer. Already some Zulu elders had decided to "remove those Indian storekeepers from among the Natives who are responsible for the corruption and unrest."

Mr. Bhengu appealed to them not to take the law into their own hands.

Mr. Bhengu added: I suggest that the necessary measures be put into effect immediately to halt the prostitution of our women. Law Courts must be empowered to serve severe sentences as fines would not be a sufficient deterrent.

Mr. Bhengu said that the survey he had just completed revealed how disastrous the position was becoming. It was found that in small places like Dundee there were 69 illegitimate children, the result of extra marital relations between Native women and Indian men. In Weenen there were 39 cases, and in Ladysmith 87.

Mr. Bhengu said that in March this year he and the Secretary of the Native Medical Council, Mr. S. V. Ntuli, wrote to the Minister of Native Affairs pointing out the seriousness of the position. They warned him that unless the Group Areas Act was brought into action and rigidly enforced within the near future, there would be a repetition of the riots, and on a very much larger scale. To this the Minister replied, saying that it was the Government's intention to put the Group Areas Act into force as early as possible.

[Our readers' attention is directed to our leading article on the above subject.—Ed. I.O.]

built by Indians, almost entirely with Indian money. If one were to estimate that bill it would run into hundreds of thousands of pounds. Such is the glory that is already ours, and I am now asking my community to add lustre to the achievements of the past eighty years, by a further sacrifice for the community's enduring good.

"I take it upon myself here to assure you that the Natal Provincial Administration and the Education Department are ready to help in any way they can. Not only that, but that their expansion programmes will continue, with greater acceleration, I hope, so that in the very near future there will not be any Indian children out of school for the lack of a school. It might help you to understand what that rate of expansion is and what it is likely to become in the years ahead if I quote a few figures. For the year 1945 46 the total expenditure on Indian education was £323,110. Five years later, for 1950 51 the expenditure was £681,700—more than double! For 1951-52 the estimated expenditure is £818,210

"Finally my Society has undertaken another project for developing and enlarging upon the cultural activities of the school. It is proposed to hold a Festival of Music, Drama and the allied arts in the very near future, in which both teachers and pupils are going to participate. Our recent Silver Jubilee celebration uncovered a great deal of talent among teachers, with a natural, almost innate, modesty on the part of the teacher, has shrouded from the public view. This festival will be on a non-competitive basis, to encourage the finer arts for the sake of the arts and I feel certain that an enriching experience is awaiting us all."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

QUESTIONS AND ANSWERS

"A Long Sufferer"—For the last 2 years palpitations of my heart have increased considerably with heavy throbbing in forehead accompanied by severe headaches and heavy feeling of heart with difficulty of speech. . . . My teeth were slightly decayed and medical opinion was that the teeth were the cause of the above symptoms, so my teeth were all extracted about one and a half years ago (at the age of 39-40) but symptoms have persisted. About 6 years ago I had severe diarrhoea for quite a lengthy time with after effects of general weakness and lack of digestive capabilities. Please give your advice to bring my heart beats to normal and your recommendation of suitable exercise and dietary course (vegetarian).

Answer.—The information given is too scanty to enable me to work out the best indicated remedy for this particular case. To get full information would require a personal interview or at least the use of a special questionnaire designed to cover a very wide field of physical, emotional and mental symptoms. With the information thus provided, the homœopathic remedy or remedies could then be found.

Nonetheless, there is one very big clue to your condition. Medical opinion said that your teeth were the cause of the trouble. But, as usual, it seems that nobody stopped to ask what caused the teeth to be decayed. No wonder, then, that extraction of the teeth did not help. The original and underlying cause was not removed and you only lost your irreplaceable and valuable teeth.

In my experience, most dental troubles in Indians are due to a shockingly bad diet. (If I could only make Indians eat better food, I would have done them a great service). Roti, rice, biscuits, cakes and sweets are usually the main things eaten, with too much curry, chillies and condiments. So there is a condition of starch poisoning, acidosis and low scurvy. There is a great lack of the minerals and vitamins needed to build up and maintain healthy teeth. The bowels are poisoned and usually loaded with filth in the condition called constipation. If the diet contains much starch this becomes turned into pyruvic acid in the body. Pyruvic acid is a poison and gets dumped into the tissues When this happens around the bowels, there is constipation with digestive troubles. This condition also causes heart trouble. And when pyruvic acid settles in the region of the heart, it will give all the heart symptoms mentioned.

The fact that you once suffered from prolonged severe diarrhoea is also suspiciously indicative of very bad diet. It might, however, have been a form of amoebic dysentry, or due to some other parasitic infestation. You do not say and probably you do not know. Then, again, the after-effects of general weakness and lack of digestive capabilities may have been due to the so-called "side effects" of allopathic treatment. Drugs and injections very often, in fact usually, leave patients feeling far from fit for a long time after treatment.

As preliminary guidance and in the absence of fuller information, it might be worthwhile considering the following suggestions which are applicable to similar cases.

(a) Cut out from your diet all roti, rice, white bread, biscuits, cake and other starchy foods. Cut out all sweetmeats and white sugar. Cut out curry, chillies and all spices and condiments. Eat plenty of *raw* vegetables in salads at least twice a day (e.g. grated carrots, grated beetroot, turnip, radish, finely shredded cabbage, lettuce, spinach, etc, tomatoes and so on—all *raw*.) Eat some of this twice a day and have as much variety as possible. Addition of grated nuts, raisins, cottage cheese, or fruits makes it tasty. Eat some raw fresh fruit every day. Here also try to have variety.

Every day have some cooked food in the form of 1 or 2 underground vegetables (e.g. potatoes, carrots, turnips, beets, onions), 1 or 2 above ground vegetables (e.g. green bananas, green peas, marrow, pumpkin, brinjals) and 1 or 2 leafy vegetables (e.g. spinach, Kale, cabbage, cauliflower, chicory.) Again, try to have variety from day to day.

Instead of sugar and sweets use plenty of raisins, dates, prunes, dried figs and other dried fruits. These are Nature's sweets. Honey is also a great heart food.

Avoid all *fried* foods. Never drink at meals nor for ½ hour before and 1 hour after meals. Keep the bowels open with proper food, proper eating, moderate exercise, and regular attendance at the lavatory.

(b) Take 5 drops of Crataegus mother tincture in 1 tablespoonful of water just before eating. This is a wonderful natural heart food and tonic.

(c) Go for a walk in the *fresh* air every morning and evening. Begin carefully by going a short distance, but increase the time and distance gradually day by day until you are able to walk several miles at a brisk pace without distress. This exercise alone will make a new man of you if carried out properly. Then keep it up regularly.

Before concluding, I must point out that the symptoms you describe could quite possibly be caused by quinine or certain of the new anti-malaria drugs. As you live in a fever district, the possibility of "quininism" should be considered. Quinine is a bad medicine and does much damage. Fortunately it can be counteracted by homœopathic remedies.

I shall shortly write an article on the subject of Malaria Fever and natural methods of preventing and combating it. My wife and I lived for a year in a fever ridden valley in Central Africa, and although everybody else in the neighbourhood was riddled with fever, my wife never contracted it at all and I had only very mild attacks although we refused to use any quinine at all. Our Nature Cure methods were infinitely superior in results to the orthodox treatment used by the other people.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

S.A. LIVING UNDER A DICTATORIAL SYSTEM

THE country is living under a system which excludes the jurisdiction of the courts—a system which is nothing else but dictatorship and despotism, said Dr. F. E. T. Krause, a former Judge-President of the Orange Free State, at the annual meeting of the South African Association for the Advancement of Science in Durban last week.

"Democracy does not exist. It is a word used to obscure the vision. Democracy is really nothing else but a system established whereby the liberty of the individual is assured.

"The liberty of the subject means the exercising of rights and privileges which the law prescribes. But who makes the law?

The law is made either by dictators or by party political machines like caucuses or cabinets headed by prime Ministers.

"They are the law—the dictators.

"That is not Democracy. The ordinary individual defines democracy as a rule for the people by the people and of the people.

"Others again define democracy as the right to say and do as you like. There is no such thing as a democracy in these senses. Your circle of rights is limited by the law.

"One essential, however, to the exercising of these rights is the right to appeal to a court of justice whenever there is an infringement of that circle of right.

"If those rights are not protected by the courts then those rights are useless. Unfortunately, in the past that circle of rights has been drawn by unknown officials. Control Boards and other such bodies, and by regulation and the appeal to the courts has been excluded.

"This is an exclusion of the jurisdiction of the courts. That is what we are living under at the present moment—a legislation framed by someone we do not know—that is tyranny.

"This system is nothing else but dictatorship and despotism."

Dr. Krause said there were cobwebs which obscured the vision of scientists, woven by the spiders of error.

The search after truth depended on four simple rules: Accuracy in the meaning of terms, consistency in their use, certainty of facts established, and clear and logical reasoning.

Man's reasoning, although clear and logical, might still lead terror if based on untruths.

"One of the cobwebs popularly believed in is what is called Democracy. There is no such thing as a democratic government in any system in the world.

"This is one of the cobwebs that scientists should brush away in the interests of the welfare of the community."

ALARMING AFRICAN INFANT MORTALITY RATE

The following statement has been issued by the South African Institute of Race Relation:

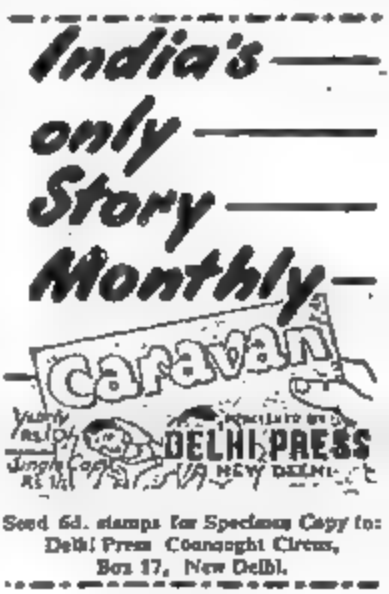
THE infant mortality rate among Africans in the City of Port Elizabeth is three times the rate for any other population group and slightly less than fifteen times that of the European according to the statistics presented by the Medical officer of Health for the year ended June 30th, 1950.

These statistics, which place the African rate as high as 474.65 per thousand live births, reveal that almost half of the African children born during the year did not live to the age of one year, and give the following rates for the other population groups: Cape Coloured 162.57, Asiatic 49.59, and European 38.78. This seems to confirm the estimate made in 1944 by the National Health Services Commission that while no reliable statistics for the whole Union are yet available, the African infant mortality rate is nowhere less than 150, and in some places as high as 600 or 700 per thousand live births.

The Births registration Amendment Act, for which regulations are at present being framed, and which is likely to be put into effect early in 1952 will be instrumental in making available for the first time reliable figures in this matter, and such figures are expected to confirm the alarming implications conveyed by such reliable statistics as are at present available.

Serious overcrowding in slum conditions, the result of the increasing influx of Africans into the city, is considered by the Medical Officer of Health to be responsible for much of the ill health among the Africans, and this is particularly true as regards the incidence of infectious diseases among this group. During the year under review the Medical Officer of Health estimates that some 2,000 additional Africans entered the municipal area, (not including the Native Villages of New Brighton) with the result that the housing position has become so desperate that shanty towns have sprung up in several places and, ironically enough, in many areas which were cleared of slum dwellings just prior to the recent war, shacks of a more unhygienic character than those demolished by order of the City Council, have been erected.

It is difficult to see what prospects there are of reducing Port Elizabeth's exceedingly high African infant mortality rate since the Medical Officer of Health confesses that, "relative to the population the facilities for dealing with the personal and environmental health services continue to deteriorate and the problem of control in the public health is more difficult than it has ever been" during his twenty-two years of service with that City Council. A major difficulty is the lack of trained nurses and health inspectors to tackle the problems of public health.

Send 6d. stamps for Specimen Copy to: Delhi Press Connaught Circus, Box 17, New Delhi.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

(NEA) all rights reserved.

To be continued.

Things In General

Cultural Agreement Between India And Turkey

A cultural agreement between India and Turkey was signed in Ankara on July 29. India Government's Education Minister, Maulana Abul Kalam Azad, signed on behalf of India while the Turkish Foreign Minister, Dr. Fuad Kobrula, signed on behalf of his country. The agreement seeks to promote and develop in every possible way closer cultural relations between the two countries by exchange of students, teachers and workers from scientific, cultural, technical and industrial institutions from either country and by establishing art, educational and scientific institutions of one country in other. The agreement also provides for lecture tours and collaboration between learned societies in both the countries. The two countries may, if necessary, set up mixed commissions for effective implementation of the agreement.

Indonesia On Kashmir

Replying to a message from President Soekarno of Indonesia and Dr. Mohammed Hatta, former Indonesian Premier, Prime Minister Shri Nehru has declared that while India is anxious to settle the Kashmir Problem and in this task would be glad to have the assistance of Dr. Graham. Pakistan's attitude of continuous threats of war and denunciation is not helpful towards the solution. President Soekarno and Hatta in their joint message to Shri Nehru had expressed hope that the Kashmir Problem would be solved satisfactorily with the assistance of Dr. Graham, whom Indonesians had good reason to remember." Prime Minister Shri Nehru stated, "For our part we have tried our utmost to find a peaceful solution inspite of the fact that Pakistan committed a deliberate aggression and is still in unlawful possession of a part of the Kashmir State territory." He added that it was for Kashmir and the people of Kashmir finally to decide.

India's Friendly Suggestion To Persia

A friendly suggestion from the Prime Minister of India that the present oil dispute might be settled peacefully in accordance with Iran's national interests and without endangering the world peace has been conveyed to the Government of Iran. The message while emphasing that India had no desire to interfere pointed out that any conflict on this issue would be most unfortunate for the whole world as the Iranian oil fields were valuable national asset and are important source of oil for the world. A peaceful settlement, it was added, would be in the interest of Iran and enhance Iran's prestige. It is understood that the Government of Iran have cordially received the message

Miss Mani Shingadia

Eldest daughter of Mr. and Mrs. B. A. Shingadia, of Marandellas, who is engaged to Mr. Kanji Devalia of Livingstone, N. Rhodesia.

શ્રીમતી મણીબેન શીંગાડીયા

મરનડેલાસ (સા. રોડેસીયા)ના શ્રીયુત અને શ્રીમતી બી. એ. સીંગાડીયાના વરિષ્ટ પુત્રી જેમનું લીવીંગ્સ્ટન (ને. રોડેસીયા)ના શ્રી. કાનજી દેવાલીયા સાથે વેવરાળ થયું છે.

Miss Shanti Shingadia

Youngest daughter of Mr. and Mrs. B. A. Shingadia, of Marandellas who, is engaged to Mr. Madhavji Devalia of Livingstone, N. Rhodesia.

શ્રીમતી શાંતીબેન શિંગાડીયા

મરનડેલાસ (સા. રોડેસીયા)ના શ્રીયુત અને શ્રીમતી બી. એ. સીંગાડીયાના સૌથી નાનાં પુત્રી જેમનું લીવીંગ્સ્ટન (ને. રોડેસીયા)ના શ્રી. માધવજી દેવાલીયા સાથે વેવરાળ થયું છે.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	0
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay June 23.

GOVENOR'S RAJ IN PUNJAB

ONE of the major events which took place last week was the resignation of Dr. Gopichand Bhargava, Chief Minister of East Punjab and his Cabinet, and the consequent taking over of the Punjab administration by the Punjab Governor on behalf of the President of India. In this State Congressmen are in a very big majority in the State Legislative Assembly. But there are two parties among them—one led by Dr. Gopichand Bhargava and the other by Shri Bhimsen Sachar. The two groups are well-balanced; and though both have tried their hand at administration by turns, it has been possible for neither—because of the opposition of the other group within the Party—to run the government smoothly and efficiently. There have been charges and counter-charges between them. East Punjab, as the Province, having a common border with Pakistan, occupies an important position in the political life of India, and these dissensions in the State Congress have proved detrimental to the interest of both the State and the country. The Congress Parliamentary Board, therefore, recently issued a directive to the Chief Minister, Dr. Bhargava, to resign. There was no other Party in the State to form a government. Union authority being vested in the President of India by the Constitution, in the event of the breakdown of the administrative machinery in any State, he has asked the Governor of the Punjab to run the administration of East Punjab on behalf of the President. There will be no Adviser—official or non-official—to assist the Governor and the legislative functions of the State Legislature will be discharged by the Parliament of India.

Kashmir

Dr. Stephen Graham, the Mediator for Kashmir appointed by the U.N. under a resolution of the Security Council which India rejected, is arriving in India this week. The Govt. of India have expressed their disapproval of the efforts of a few individuals reported to be planning to take out processions and to hold hartals during Dr. Graham's visit. Pandit Nehru crystal declared that Dr. Graham would be welcomed when he came to India with the courtesy due to a distinguished person, in spite of India's rejection of the Security Council's resolution on Kashmir. On that occasion Shri Nehru emphatically declared that India could not tolerate any interference in Kashmir by any outside organization or country. The U.K. and the U.S.A., he said, were aiding and abetting Pakistan in distorting the Pakistan issue. India, he said, was not going to implement the resolution of the Security Council. Asked whether the convening of the Constituent Assembly in Kashmir would not make India's complaint before the U.N. outdated, the Prime Minister said: "No country, no organization has any business to interfere in what India is doing in Kashmir." In reply to another question, he said: "We have referred the question of Pakistan aggression to the U.N. but that does not give the Security Council the authority to interfere or the right to any country to tell us what we should do in Kashmir or in any other part of India." In the meanwhile significant news comes from Karachi that the leaders and the Press in Pakistan have started a tirade against India, and that in a gallop poll 91 per cent votes were in favour of settling the Kashmir issue by a war with India if necessary.

India's Finances

Shri Chintaman Deshmukh, India's Finance Minister, speaking at Bombay, asserted that the Govt. of India would be able to hold the price line in future. He also said that it was a "genuine comfort" to realise, now that "with regard to the basic food situation we shall be able to hold our own." There were also prospects of "easier situation with regard to domestic consumption." The general economic situation, said he, there might not be any "immediate improvement," but the situation would not deteriorate further, provided other things remained equal. In the position with regard to the supply of raw materials for the essential and major industries, viz. cotton and jute, had also improved, and it was hoped that these industries would be kept going.

Economic Development

Shri Deshmukh said that even though the primary optimism about the economic development of the country was retarded to some extent due to the deterioration in the international situation and a succession of natural calamities, the country had faced it wonderfully, and the critical situation with regard to food and other essential commodities had almost passed. The Government had been able to hold the cost of living rate throughout the period. There was no significant change in the cost of living during the last three or four months. Certain sections of the people had suffered losses which were rendered inevitable due to international factors, such as non-availability and increased cost of raw materials. But the situation had improved since and it seemed that the country had turned the corner. With food and other essential problems solved and with financial assistance from foreign countries, the future held more promise. "It might be possible," he said, "to maintain employment at a high level." Lastly, he said as Finance Minister, he was satisfied with what had been done and was encouraged to do more. The people should take that view of being encouraged through work. "The remedies for all the maladies in the country were optimism and common consultation."

Locust Menace

The locust menace is an international one. During the past year locusts have done very heavy damage to crops in various parts of India. Last year there was an International Anti-Locust Conference held at New Delhi. A message from Rome dated the 23rd says: The U.N. Food and Agricultural Organisation has started to combat the biggest locust invasion of the century. India and the Middle East are particularly threatened. The locust army has been massing its forces for the past two years. They found an ideal training ground in the sandy soil of Eastern Arabia in 1949 and since then they have been hatching out in their millions. The locust army will be at peak efficiency in 1954. That is the year when they are expected to strike. Here in Rome the U.N. Food and Agriculture Organization has been planning counter attacks. The 38-Nation Council has instructed F.A.O.'s Director-General to "spy out" the enemy camp and find out the equipment and supplies needed for waging a large-scale war. Hit and run attacks have already been carried out by countries threatened by the invasion, but F.A.O. wants to marshal all its forces and weapons—insecticides and benzine hexachloride—for one complete onslaught.—P.T.I.-Reuter.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

ANNOUNCEMENT

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY

DIRECTORS (A. S. AREFF & W. AUCAMP)

We have the pleasure of announcing our successful purchase of 10,000 GREEN MANGOE TREES. We are now in a position to accept orders for Green Mangoes (MANGA) from clients, for execution throughout South Africa. Previously in our recent success the supply was defined to our old clients in certain districts only due to limited quantities available.

SEND YOUR ORDERS NOW FOR OCTOBER/NOVEMBER DELIVERY

PRICES—7/6 Per 100 for Kidney Type
12/6 " " " Peach Type

RAILAGE PAID TO YOUR STATION OR SIDING

Reduced Prices to the Trade or for Quantity over 2000.

NOTE:—Only Orders With Cash Enclosed Will Be Entertained.

Kindly make Cheques and Postal Orders payable to:

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY,

P.O. Box 191. BRITS, Tvl. 'Phone 121.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૨૮ | શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૧૩, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૧૩ ૧૯૫૧.

આફ્રિકનો અને હીંદીઓને ચેતવણી

હીંદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે કુસંપ કરાવવાનો અને પ્રજાની નજરમાં હીંદીઓને હલકા પાડવાનો હીંદીઓના વીરોધીઓ લાંબા વખતથી રીતસરનો પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે. કમનસીબે ગી એસ. એસ. બેંજુ અને તેમના સાથીઓ એ વીરોધીઓના હાથમાં હથીયારરૂપ બનેલા છે. તેમ કરીને તેઓ એમ માનતા હોય કે પોતાના લોકોની તેઓ સેવા કરી રહ્યા છે, તો અમને ભય છે કે, તેઓ મોટી ભુલ કરી રહ્યા છે. હકીકતમાં તેઓ તેઓના પોતાના લોકોની તેમજ હીંદીઓની મોટામાં મોટી કુસેવા કરી રહ્યા છે એટલું જ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાનાં ભવિષ્ય ને જોખમમાં નાખી રહ્યા છે. સાધારણ બુદ્ધિનો માણસ પણ જોઇ શકશે કે આફ્રિકન પ્રજાઓ સામે યુનાઇટેડ પ્રેસ ઓફ સાઉથ આફ્રીકાના ટેલીવોટર્સ રનર્સ બ્યુરો તરફથી ૧૩ જુલાઇ ૧૯૫૧ ના રોજ પ્રસીદ્ધ થયેલા સમાચાર પ્રમાણે ડરબન ખાતે ભરાયેલી સાઉથ આફ્રીકાની ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસે ગી. એસ. એસ. બેંજુ અને તેમના સાથીઓને તેમની કોમના પ્રતીનીધી તરીકે માન્યતા આપવાનો ઇન્કાર કરી તેમને કોંગ્રેસમાંથી હાંકી કાઢ્યા છે. આ ઠરાવ ૧૦૦ વીરૂદ્ધ ૧૫૦ મતે પસાર થયો હતો. આ ઠરાવ પસાર થયા પછી ગી. બેંજુ અને તેમના સાથીઓ કોંગ્રેસના હોલની બહાર નીકળી ગયા હતા. આ ઠરાવ પસાર થયા પછી કોંગ્રેસના પ્રમુખ ગી. જે. બી. માર્કસે જણાવ્યું હતું કે, "આ ઠરાવ પસાર થવાથી અમને ઘણું દુઃખ થયું છે. પરંતુ અમારી પાસે બીજો કોઇ માર્ગ નહોતો. અમારી કોંગ્રેસ આફ્રીકન પ્રજાની કોંગ્રેસ છે. અમારી કોંગ્રેસમાં ભાગ લેવા માટે આફ્રીકન પ્રજાના પ્રતીનીધીઓ જ હોવા જોઇએ. અમારી કોંગ્રેસમાં બીજી કોમોના પ્રતીનીધીઓ હોવા જોઇએ નહિ. અમારી કોંગ્રેસમાં બીજી કોમોના પ્રતીનીધીઓ હોય તો આફ્રીકન પ્રજાના હીતોનું રક્ષણ થઇ શકે નહિ. આફ્રીકન પ્રજાના હીતોનું રક્ષણ કરવા માટે આફ્રીકન પ્રજાની કોંગ્રેસ હોવી જોઇએ." ગી. માર્કસે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, "ગી. બેંજુ અને તેમના સાથીઓ કોંગ્રેસમાં ભાગ લેવા માટે આફ્રીકન પ્રજાના પ્રતીનીધી નથી. તેઓ આફ્રીકન પ્રજાના પ્રતીનીધી હોવાનો દાવો કરી શકે નહિ

નાટાલ ઈન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટી

પચ્ચીસમી વાર્ષિક પરિષદ

નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટી ની પચ્ચીસમી વાર્ષિક પરિષદ ગુરુવાર જુલાઈ તા ૫ મીના રોજ મેરિત્સબર્ગમાં. નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલના પ્રમુખ, શ્રી. એસ. એસ. બોધ્રુ એમ. પી. સી.ના હરતે ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી. રેવરન્ડ એ. જે. મુદ્દ તરફથી પ્રાર્થના થયા બાદ શ્રી. એસ. એસ. બોધ્રુએ મનનીય ભાષણ કરી પરિષદ ખુલ્લી મુકી હતી.

શ્રી એ. ડી બેઝરસે પ્રમુખસ્થાને થી બાપણ કરતાં જણાવ્યું કે :

આપણે સમેદ લોક રહ્યા છીએ કે માણસ માણસ વચ્ચે ઝેરવેર જેટલાં આજે પ્રવર્તી રહ્યાં છે તેટલાં આપણા ઇતિહાસમાં પુર્વે કદી જાણવામાં આવેલાં નથી. અસહિષ્ણુતા, વહેમ અને નિરક્ષરતાનો આ કેવો વારસો આપણા બાળકોને મળી રહ્યો છે! એક તરફથી ગોરા અને બીનગોરા વચ્ચે વહેમ અને અસહિષ્ણુતા વર્તી રહ્યાં છે ત્યારે બીજી તરફથી બીન-ગોરાઓમાં અવિશ્વાસ, ગેરસમજુતીઓ અને મુંઝવણ વર્તી રહ્યાં છે. આપણે શિક્ષકો પણ તેના પ્રહારોમાંથી બચી શક્યા નથી.

આપણા મીશ્ર સમાજમાં જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધમાં ૬૬ યા બીજી રીતે વહેજાર ભભાડો પેસી ગયો છે અને આપણે બાળકોને જે ચેપ લાગી ગયો છે તેમાંથી આપણા બાળકો મુક્ત રહે એ જોવાની શિક્ષકો ઉપર મોટી જવાબદારી રહેલી છે. તેને માટે આપણા દેશના સઘળા યોગ્ય આદર્શો, અભિલાષાઓ અને વીચાર શ્રેણીનો શાંતીથી અભ્યાસ અને સંશોધન કરવાની જરૂર છે. અને તેમ કરીને એક બીજાના સંપ્રદાયો, અભિલાષાઓ અને આદર્શો પ્રત્યે આદર ઉત્પન્ન કરવો જોઇએ.

ચાલુ વર્ષના આરંભથી આપણી શાળાઓમાં નવાં શિક્ષણ ક્રમમાં નાગરીકત્વનો નવો વિષય દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. નવો વિષય દાખલ કરવાનો આશય આપણા દેશમાં આજે રાજકારણ કેવાની રહ્યું છે તેના કરતા જુદું વાતાવરણ ઉત્પન્ન કરવાનો છે. એ શિક્ષણ ક્રમને જો સમજી રીતે દોરવાયો અને પ્રમાણીકપણે વળગી રહેવામાં આવશે તો અંતે તે જાતી, ત્વાતી કે વર્ણના ભેદ રાખ્યા વિના સઘળા લોકો પ્રત્યે એખલાસ, સમજુતી અને આદર ઉત્પન્ન કરનારો થઇ પડશે અને, મારી સંપૂર્ણ આશા છે કે, શાળાની બહારના વાતાવરણ કરતાં તેની અસર વધારે દઢ રહેનારી થઇ પડશે.

છેલ્લા ઘણા કે જેથી વધુ સમયની અપેક્ષાઓમાંથી બીજો એક ગંભીર સામાજીક સવાલ ઉભો થયો છે કે જે શિક્ષકની રોજની દરમ્યાને સાથે નજીકનો સંબંધ ધરાવનારો છે. એ છે બાળકોમાં થતા વધતા ગુનાઓનો. આપણા લોકોમાં સહંગાઓનો ઉપદ્રવ વધતો જાય છે એ વિષે હું અગાઉ ચેતવણી આપી ચુક્યો છું. એ વસ્તુ ગંભીર સ્વરૂપ પકડતું જાય છે એ ચેતવણી મારે અહિ ફરી આપવી પડે છે. આ સવાલ મોટે ભાગે શાળાઓની બહાર મોટા શહેરોમાં ઉભો થવા લાગ્યો છે અને તેથી તેને શિક્ષકો થી સીધી રીતે હાથમાં લઇ શકાય તેમ નથી પરંતુ મારી ચિંતા એ ઊઠારાંઓને વિષે છે કે જેઓની મોટી સંખ્યા કદી શાળા જોવાજ પામતી નથી. આવાં ઊઠરાંઓ દરરોજ રાત અજાનતામાં ઉછરે છે અને તોફાનોમાં પડી જઇ સહંગાઓની ટોળીઓમાં સામેલ થઇ જાય છે.

આશ્વાસનની કરજ

આશ્વાસનોએ આ પરિસ્થિતિ ની નોંધ લેવી જોઇએ અને પોતાના બાળકોનું જીવન ઘડવામાં શીક્ષકોને સહાયના કાયદો જોઇએ. આજે તેઓ આવું અને તમારે સઘળો ભાર શીક્ષકો ઉપર મુકી દઇ પોતાની જવાબદારી માંથી છુટી જાય છે.

ઉપરોકત સામાજીક દોષો ઉપરાંત હજારો ઢીંઢી બાળકો શાળાઓમાં જગ્યાના અભાવે દાખલ થઇ શકતા નથી. આ સવાલ બે રીતે હાથમાં લેવાઇ રહ્યો છે.

ડરબનના ફુલ્લડોનો તણખો હજુ જીવંત છે

મેરીટઝબર્ગથી 'નાટાલ મરકયુરી'નો ખાસ્સપત્રી જણાવે છે કે ડરબનના ફુલ્લડો થવાનાં કારણોમાંનું એક ઢીંઢી પુરુષો પ્રત્યે બીજો સાથે થતા અન્યિચારનો તણખો હજુ જીવંત છે અને કોઇ પણ વખતે ગંભીર મારામારીમાં ભભુકી ઉઠે એવો ભય છે. નાટાલ નેટીવ મેડીકલ કાઉન્સીલ ના પ્રમુખ શ્રી. એસ. એસ. બોધ્રુ, જેમણે ઢીંઢીઓ અને નેટીવો વચ્ચે આવા વ્યવહારનું પ્રમાણ કાઢવા નાટાલની સ્થિતિની તપાસ કરેલી છે, તેમણે આ ભયજનની ચેતવણી આપેલી છે.

શ્રી બોધ્રુએ 'નાટાલ મરકયુરી'ને જણાવ્યું કે, સ્થિતિ ઝડપથી અસહ્ય બનવા લાગી છે. ગર્વ ધરાવતી બુદ્ધુ પ્રજા હવે તે સહી લેવાની નથી. કેટલાક બુદ્ધુઓએ જે ઢીંઢી દુકાનદારો આવાં કૃત્યો અને અશાંતીને માટે જવાબદાર છે તેઓને બુદ્ધુઓ વચ્ચેથી દુર કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

શ્રી બોધ્રુએ તેઓને કાયદો પોતાના હાથમાં નહિ લેવા અપીલ કરી છે.

શ્રી બોધ્રુએ વધુમાં જણાવ્યું કે: "મારી સુચના છે કે અમારી સ્ત્રીઓ સાથે થતો અન્યિચાર અટકાવવાના તુરતજ પગલાં લેવામાં આવવાં જોઇએ. કામદાની અદાલતોને તેવા ગુનાઓમાં દંડ નહિ પરંતુ સખત કેદની સજાઓ કરવાની સત્તાઓ આપવી જોઇએ."

શ્રી. બોધ્રુએ કહ્યું કે, તેમણે હમણાજ પુરી કરેલી તપાસ પરથી જણાયું છે કે સ્થિતિ કેટલી ભયંકર બનતી જાય છે. ડંડી જેવી નાની જગ્યાઓમાં નેટીવ સ્ત્રી અને ઢીંઢી પુરુષ વચ્ચેના આવા સંબંધો ગેરકાયદે પરિણુમેલાં ૧૯ બાળકોના કેસ મળી આવેલા છે. વેરુલેમ કામાં ૨૯ અને વેસ્ટરમીથમાં ૮૭ કેસો મળી આવ્યા છે.

શ્રી બોધ્રુએ કહ્યું કે, ચાલુ સાલના માર્ચમાં તે અને નેટીવ મેડીકલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી શ્રી. એસ. વી. ન્ટુલીએ નેટીવ અફેર્સ ખાતાના પ્રધાનને પત્ર લખી સ્થીતિની ગંભીરતા વિષે ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. તેઓએ તેમને ચેતવણી આપી હતી કે નજીકના ભવિષ્યમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ સખત રીતે અમલમાં મુકવામાં નહિ આવે તો ફુલ્લડોનું પરિવર્તન થશે અને તે વખારે મોટા પાયાપર થશે. તેના જવાબમાં પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ જેમ અને તેમ વહેલો અમલમાં મુકવાનો સરકાર નો ઇરાદો છે.

[ઉપલી બાબતમાં અમારા અમલેખ તરફ વાચકોનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.—અ.ઈ.ખો.]

પ્રથમ તો જોહનીસબર્ગ ખાતાનો ડીરેક્ટર અને તેમના ખાતાએ એક કામચલાઉ તાત્કાલિક યોજના ઘડેલી છે, જેને પ્રાયવેટ રૂમેહુન રૂમ્હનું નામ આપવામાં આવ્યું છે, અને અમલ રાખવામાં આવે છે કે, આજે જે હજારો બાળકો શાળામાં જઇ શકતા નથી તેઓને ગાઢે સગવડ પુરી પાડી શકાશે. આ યોજના એવી છે કે નિરાશ્રીતોના સામાન્ય વખત બાદ ઓજ શાળાઓમાં દાખલ નહિ થઇ શકનારા ઓ માટે વર્ગો ચલાવવામાં આવશે. જોહનીસ્બર્ગ ખાતાના ડીરેક્ટરને તેમજ પ્રાંતિક સરકારને તેને માટે આભાર ઘટે છે.

બીજી એક કાયમનો ઉકેલ કરનારી યોજના અમારી સોસાયટી તરફથી ઘડવામાં આવી છે. એ યોજના મુજબ એક ઇન્ડિઅન એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ ફન્ડ ઉભું કરવાનો ઇરાદો છે કે જેમાં નાટાલની આખી ઢીંઢી કોમ ને ફાળો આપવા માટેની કરવામાં આવશે, અને પ્રાંતિક સરકાર તરફથી અરધી રકમ આપવામાં આવશે. આ ફન્ડનો હેતુ વધુ નવી શાળાઓ બાંધવા નો અને હયાત શાળાઓમાં વધારા કરવાનો રહેશે. આ ફન્ડની શરૂઆત કરવાને ટીચર્સ સોસાયટીએ એક અપુર્વ ઠરાવ કર્યો છે.

આખા નાટાલના સઘળા શિક્ષકોએ આવતાં બે વર્ષમાં પા. ૨૫૦૦૦ ઉપર રકમનો ફાળો આપી આ ટ્રસ્ટ ફન્ડની શરૂઆત કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. બાકીની ઢીંઢી કોમને પા. ૧૨૫,૦૦૦ આપવાનું કહેવામાં આવશે.

આ યોજના પાર પડશે—અને પાર પડશે એ વિષે મને જરાયે શંકા નથી, કેમકે ઢીંઢી કોમના નેતાઓએ તે સઘળ બાબતની મને ખાત્રી આપેલી છે—તો આપણી પાસે પણ લાખ પાઉન્ડની રકમ થશે અને એક અગત્ય ના સવાલનો ઉકેલ થઇ જશે. આ યોજનાના ઘડવામાં ઘણો સમય, શક્તિ અને વિચાર આરોપવામાં આવ્યાં છે અને સૌનું માનવું છે કે સવાલનો બીજી કોઇ પણ રીતે ઉકેલ આવી નહિ શકે.

ઢીંઢી કોમને અપીલ

શાળામાં દાખલ થવાને તલસી રહેલા નાટાલના પંદરથી વીસ હજાર ઢીંઢી બાળકોને નામે હું ઢીંઢી કોમને આ યોજનાને ટેકો આપવા ભલકેર અપીલ કરું છું. એ અપીલ કરતાં હું જાણું છું કે ઢીંઢી કોમને પોતાની શાળાઓ અને પુરી પાડવામાં બુતકાળ માં રખેવડાએ ઘણું ખસાવું પડેલું છે. પ્રાંતની ૧૮૬ શાળા ઓમાંથી ૧૬૦ શાળાઓ સમગ્રમ સંપુર્ણપણે ઢિંઢીઓનાંજ નાણાથી બાંધવામાં આવી છે. તેનો જ જો હિસાબ કરવો બેસીએ તો લાખો પાઉન્ડની રકમ થવા જાય છે. એટલું નો માન આપણે મેળવેલું છે અને હવે એંશી વર્ષની એ સિદ્ધિને ફીતીનું કળસ ચડાવવાને ઢીંઢી કોમના કાયમના હિત અર્થે વધુ ભોગ આપવા વિનંતિ કરું છું.

હું તમને મારા તરફથી ખાત્રી આપું છું કે નાટાલ પ્રાંતિ સરકાર અને કોમતરફથી આપું દરેક રીતે મદદ કરવા તૈયાર છે. એટલુજ નહિ પરંતુ

તેઓનો વિસ્તારનો કાર્યક્રમ વધારે વેગથી ચાલુ રહેશે એવી હું આશા રાખું છું, કે જેથી નજીકના ભવિષ્ય માં શાળાની ખોટને કારણે કોઇ પણ હીંદી બાળકોને શાળાની બહાર રહેવું નહિ પડે. આ બાબતમાં રૂ.૬લાખ આંકડા ટાંકવાથી તમને એ યોજના વધારે સમજાશે. ૧૯૪૫-૪૬ માં હીંદી બાળકોની કેળવણીપર કુલ પા. ૩૨૬,૧૧૦ નો ખર્ચ થયો હતો. પાંચ વર્ષ બાદ ૧૯૫૦-૫૧ માં પા. ૬૯૧,૭૦૦ નો ઓટલે એવડા કરતાં વધારે ખર્ચ થયો હતો. ૧૯૫૧-૫૨ માં પા. ૮૧૮,૨૧૦ નો અંદાજમાં આવ્યો છે.

જાતીભેદના સવાલપર યુનીયનના બ્રીટન ખાતેના હાઇ કમીશનર

ગઇકાલે લંડન ખાતે બોનારલો મેમોરીયલ કોલેજમાં જુલાઇ તા. ૫ મીના આપણુ કરતાં યુનીયનના હાઇ કમીશનર ડૉ. એ. એચ. ગીયરે કહ્યું હતું કે, યુનીયનની સામે આજે એવો જાતીય સવાલ ઉભો થયો છે કે જે દુનીયામાં સૌથી મુંઝવણ ભરેલો છે.

તેમણે કહ્યું કે ત્રણ લાખ હીંદીઓ, જેઓ પ્રમાણમાં હમણાજ નવા દાખલ થયેલા ગણાય, તેઓ સિવાય કે સમણી પ્રજાઓ ત્યાં વસે છે તેઓને સાઉથ આફ્રીકાને સ્વતંત્ર મતદાનનો દાવો કરવાનો સમાન અધિકાર છે. આથી સ્થિતિ અસાધારણ બને છે.

બ્રીટીશ હીંદમાંથી નીકળી જાય શકે અને નીકળી ગયા, ડચ ઇન્ડોનેશીયામાંથી નીકળી શકે અને નીકળી ગયા.

યુરોપીયન સંસ્થાનિક સત્તા કાળા આફ્રીકામાંથી પાછી રહી શકે. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજા પોતાની જન્મભુમીમાંથી નીકળી જાય નજ શકે.

આ સાઉથ આફ્રીકાની અનેકવિધ જાતીઓના સવાલનો ઉકેલ લાવવાનું જોયતા તો પૃથ્વીના પટ ઉપરથી ખુંસાઇ જવાનું સાઉથ આફ્રીકાની સમક્ષ આવી પડેલું છે.

સાઉથ આફ્રીકાના જાતીય સવાલનો આંક કાઢવામાં એ વસ્તુ સ્વિકારવી રહી છે કે ઝાંબેઝી નદીની દક્ષિણે આવેલો સાઉથ આફ્રીકાનો ભાગ નથી કાળા લોકોનું મુળ વતન કે નથી ગોરાઓનું મુળ વતન.

સાઉથ આફ્રીકાનો ગોરા અને કાળા લોકો બે જાતના સમકાલિન સંસ્થાનિકોના વંશજો છે, કે જેઓ અઢારમા સૈકાની આખરી દરમીયાન પ્રીમીટીવ વખત સાથે મળ્યા અને બન્ને વચ્ચે સંઘર્ષણો થયા હતાં.

તેમણે કહ્યું કે ભિન્નજાતીઓના રાજપના સવાલનો ખરો ઉકેલ હજુ કોઇ પણ સ્થળે જાણી શકાયો નથી. યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં કુલ વસ્તીના દસ દશા રંગવર્ણીઓ છે, સાઉથ આફ્રીકા માં ૮૭ દશા રંગવર્ણો છે. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાનો સવાલ જેટલો ભયંકર મુશ્કેલ છે તેનું કારણ માત્ર સંખ્યાજ નથી.

અમેરીકાના નીગ્રો પોતાના પુર્વજોના વતનથી બે શૈકાઓ જુદા પડયા છે. ટેટલી મુદત દરમીયાન તેઓ સુધરેલી કોમમાં ગોરા લોકોની અસર નીચે રહ્યા છે.

સાઉથ આફ્રીકાના બાન્ટુ લોકો, અથવા તો તેઓના મોટા ભાગના લોકો હજુ સુધી પોતાની દેશી જાતી ઓની જમીનો પર રહે છે. તેઓમાંના ઘણા ખરા એક શૈકાથી ઓછી મુદત સુધી ગોરાના અમલ નીચે રહ્યા છે. તેઓમાંના લગભગ અરધા હજુ પોતાની દેશી જાતીનું જીવન છવી રહ્યા છે.

બાકીનાનો મોટો ભાગ છેલ્લા પચીસ વર્ષમાંજ પોતાની દેશી જાતી ઓની જમીનો પરથી દુર થયા છે.

મુખ્યત્વે કરી બાન્ટુ લોકો હજુ જંગલી અવસ્થામાં છે. ગોરા લોકો કરતાં તદ્દન જુદી જાતીના છે. અઢારમાં શૈકાની આખરીમાં પ્રથમ જ્યારે તેઓ ગોરાઓના સમાગમમાં આવ્યા ત્યારે તેઓનો સુધારો આપણી પશ્ચેલાના લોકોનો જુલીયસ સીઝરના વખતમાં જેવો હતો તેના કરતાં પણ ઘણી રીતે-વધારે જંગલી હતો.

તેઓ કંઇ બાળી ચામડીના યુરોપીયનો જેવા નથી તેમ જરાતરા પશ્ચિમની ફિલ્મવાળી પામવાથી અને પશ્ચિમનો પેશાક પહેરવાથી પણ તેઓ યુરોપીયનો જેવા બની જઇ શકે તેવા નથી.

આ પ્રશ્નમાંક પરંતુ જો લોકોમાં હશે તો આફ્રીકા વિષેની ઘણી ગેરસમ જુતીઓ ઉપસ્થિત નહિ થાય

સાઉથ આફ્રીકામાં એપાર્ટહેડ (અલગપણું) એ કંઇ નવી વસ્તુ નથી. ખરી હકીકતમાં કેપમાં યુરોપીયનો વસ્યા તેટલી તે જુની છે. યુરોપીયન સંસ્થાનિકોને આપાત કરેલા યુદ્ધામો અને કોટેનટોટ લોકો થી બચાવવાનું હતું એ દિવસોમાં તેની ઉત્પત્તિ થઇ હતી. એ વખતે ગોરાથી પરાજીત થએલા બાન્ટુ લોકો જ્યારે ગોરાઓના આર્થીક સંબંધમાં આવ્યા ત્યારે તેઓ વચ્ચેનો સંબંધ નોકર અને માલીક ના જેવો હતો.

વર્ષપ મેદ જે બ્રીટનના જીવનની હમણા સુધી એક ખાસીયત હતી તે સાઉથ આફ્રીકાના સામાજીક અને આર્થીક રાજકારણનું એક અંગ થઇ પડયું. જનરલ સ્મટસે જ્યારે એમ કહ્યું કે એપાર્ટહેડ એ સાઉથ આફ્રીકાની પરંપરાથી ઉતરતી આવેલી નીતી છે ત્યારે તેમણે એ અર્થમાં કહ્યું હતું.

બાન્ટુની ઉન્નતી કરવાના સંબંધમાં અમે કબુલ કરીએ છીએ કે હજુ ઘણું કરવાનું બાકી છે. પરંતુ અમારો દાવો એ છે કે આફ્રીકામાં બીજી કોઇ પણ સ્થળના કરતાં અમારા રંગવર્ણો લોકોને માટે અમે ઘણુંજ વધારે કરીએ છીએ.

ત્યાર બાદ તેમણે યુનાઇટેડ નેશન્સ કુડ ઓન્ડ એગ્રીકલચરલ ઓરગનાઇઝેશનના ડીરેકટર જનરલ મી. એન. ઇ. બોડને ટાંકી કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાની પોતાની મુલાકાતના અંતમાં તેમણે કહ્યું હતું કે: દુનીયાનો એક પણ ભાગ એવો મારા જાણવામાં આવ્યો નથી કે જ્યાં એટલા બધા થોડા લોકો તેવીજ વસ્તીની પ્રગતીને માટે આટલું બધું કરી રહ્યા હોય. તમારી રાષ્ટ્રિય આવકનો જેટલો મોટો ભાગ તેટીવોની પ્રગતીમાં તમે ખર્ચી રહ્યા છો એ જોઇ અને આશ્ચર્ય થાય છે."

ડૉ. ગેયરે કહ્યું કે હાલની સરકાર નવો માર્ગ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે. પહેલીજ વાર જાતીઓના સંબંધ નો સવાલ ગંભીરપણે હાથમાં લેવાયો છે અને બાન્ટુ લોકોની એક પ્રજા તરીકે સંપુર્ણ બીલવણી કરવાની વ્યવસ્થા થઇ રહી છે.

બાન્ટુ લોકોની ઉન્નતી બીલવણી ને માટેની સરકારની નીતી ટુંકમાં આ પ્રમાણે છે:

બાન્ટુ રીઝર્વોને કેટલેક દરજ્જે વધારવામાં આવશે. એ રીઝર્વો, કે એટલા પ્રમાણમાં છે કે બરોબર વ્યવસ્થા થી વધારાના અનાજનો મોટો જથ્થો ઉપજાવી શકાય તેમાં છે, તેમાં ખેતી તેમજ ઉદ્યોગ બીલવવામાં આવશે. રીઝર્વોમાં ઉદ્યોગોમાં બાન્ટુ અથવા ખ્રીત સુધીનો સઘળો તાલીમ આપવા માં આવશે.

સાઉથ આફ્રીકા માં જે અજમાયશ માં આવી રહ્યું છે તે ઘણાં લાંબા ગાળાનું છે. આ કાર્યની ઘણી બાન્ટુ ઓ હજુ ચેતનવંતી નથી થઇ અને ઘણે દરજ્જે અજ્ઞતરાઓ અને ગુલેથીજ આગળ વધી શકે છે.

ઉકેલ આદર્શ તો કદાચ નહિજ ગણાય પરંતુ તેના જેવો બીજો ઓછે હજુ કરવામાં આવ્યો નથી હતો; ઉકેલ લાવવાનો આ એક પ્રમાણિક અને હીંમતભર્યો પ્રયત્ન છે જે લાંબે ગાળે કાળા તેમજ ગોરા બન્ને લોકોને ન્યાયી ઘડ પડશે.

શ્રી. મથુરાદાસ ત્રીકમજીનું અવસાન

રવિવાર જુલાઇ તા. ૭ મીના આ ઓફીસે કેમલથી ખબર આવ્યા હતા કે શ્રી. મથુરાદાસ ત્રીકમજીનું મુંબઇમાં પોતાના વાલકેશ્વર રોડ પરના મુકામે શુક્રવારના ૫૮ વર્ષની વયે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થ, જેઓ એક વખત મુંબઇના મેયર હતા, તેઓ મહાત્મા ગાંધીજીનાં ભાણેજ હતા પરંતુ એક પુત્ર કરતાં યે વધારે હતા. ગાંધીજી ની રાજકીય, સામાજીક, ધાર્મીક, કેળવણી વિષયક-સઘળી પ્રવૃત્તિઓ સાથે તેઓ નીકટ સંબંધ ધરાવતા હતા. હીંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું તેમનું જ્ઞાન ઘણું ઉંડું હતું અને અનેક ગુઢ બાબતો ની ગાંધીજી તેમની સાથે ચર્ચા કરતા હતા. મહાદેવ દેસાઇ, જેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના સૌથી નજીક સંબંધી હતા અને ૧૯૪૨ માં ચાલેલી હીંદની આઝાદીની લડત દરમીયાન કેદ થયા બાદ એક આગાખાની અંદર હૃદય બંધ પડી જવાથી મરણ પામ્યા હતા, તેમનું સ્થાન તેમણે લીધેલું જોત પરંતુ કમનસીબે ક્ષય રોગ તેમનાપર આક્રમણ કરી તેમની પ્રગતીનો માર્ગ રોકી દીધો હતો. તેમ છતાં મહાદેવ દેસાઇ ના તેઓ હમેશાં નીકટ સંબંધમાં રહેતા અને મહાત્મા ગાંધીજીની દરેક દરેક પ્રવૃત્તિમાં વાકેફ થતા હતા. છેલ્લાં દસ વર્ષથી તેઓ લગભગ બીછા નવશય્યા હતા અને એક પણ વખત નહોતો કે જ્યારે મહાત્મા ગાંધીજી મુંબઇ ગયા હોય અને શ્રી. મથુરા દાસ ત્રીકમજીની મુલાકાત લેવા તેમના મુકામે ગયા નહિ હોય. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના દુઃખી વિધવા ને અને પુત્ર અને પુત્રીને વિલાપ કરતા મુકી ગયા છે. સદ્‌ગત આત્માને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે અને દુઃખી થએલાઓને ધીરજ અને હીંમત આપે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (ઝો) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની સેવભાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

કેટલાક પ્રશ્નો અને તેના જવાબ

"ઓ" લાંબા વખતનો રોગી." છેલ્લાં બે વર્ષથી મારાં હૃદય ના ધબકારા બહુ વધી ગયા છે. માથું સખત દુખે છે અને ચક્કર મારે છે. હૃદયમાં ભાર લાગે છે અને શ્વાસ લેતાં અટચણ આવે છે...મારા દાંતને ચોડો સોડો લાગ્યો હતો અને દાકતરનો મત હતો કે ઉપલાં દર્દનું કારણ દાંતનું હતું અને તેથી દોઢ વર્ષ પહેલાં ૩૬-૪૦ વર્ષની વયે મારા સઘળા દાંત પાડી નંખાવ્યા. તેમ છતાં દર્દ તો ચાલુજ છે. આઠ વર્ષ ઉપર મને સખત ડાયેરીયા થયો હતો અને લાંબો વખત ચાલવાથી સામાન્ય નબળાઈ આવી ગઈ હતી અને પાચન શક્તિ મંદ પડી ગઈ હતી. કૃપા કરી મારાં હૃદયના ધબકારા નીયમસર થઈ જાય અને તેને માટે યોગ્ય કસરત અને ખોરાક વિષેની તમારી ભલામણો આપશો.

જવાબ : તમારા ખાસ કેસને માટે ઉપચાર પદ્ધતી દાકતરને તમે માહીતી પણીજ પોતે આપેલી છે. સંપુર્ણ માહીતી માટે તમારી સાથે વાત થવી જોઈએ અથવા તો તમારી ચારિત્રિક, માનસિક અને લાગણીઓ સંબંધી બહોળી તપાસ કરનારી પ્રશ્નાવળી તમારે અમો મોકલવી જોઈએ. એવી માહીતી મળી શકે તો હોમીયોપથીની દવાઓ તમારે માટે જોઈતી સલાહ.

તેમ છતાં તમારી સ્થિતિને વિષે એક વસ્તુની મોટી ખોટ થઈ લાગે છે. દાકતરી મત એવો થયો કે તમારા દર્દનું કારણ દાંત હતાં. પરંતુ સામાન્યપણે થતું આવેલું છે તેમ તમને કોઇએ એ નહિ પુછ્યું કે તમારા દાંત ક્યારે સડવા લાગ્યા? એટલે દાંત કઢાવવાથી ફાયદો નહિ થયો એ સ્વાભાવિક છે. મુળ કારણ દુર કરવામાં નહિ આવ્યું અને તમારા દાંત જોવી ક્રીમતી અને પાછી નહિ મળી શકે એવી વસ્તુ તમે ગુમાવી.

મારા અનુભવ પ્રમાણે દાંતોમાં દાંતનાં દર્દનું મોટું કારણ પણજ ખરાબ ખોરાકનું છે. દાંતોને જો કે હું વધારે સારો ખોરાક ખાતા કરી શકું તે જે તેઓની મોટી સેવા કરેલી માનું. રોટલી, ચાવણ, બીસ્કીટ, કેક અને ગળી ચીજને એ મુખ્ય વસ્તુ ઓ તેઓ ખાય છે. અને મરચાં મસાલાનો પુષ્કળ ઉપયોગ કરે છે. એટલે સ્ટાર્ચ અને એસીડનું ઝેર વધ જાય છે. સારા અને તંદુરસ્ત દાંતને માટે જોઇતી ધાતુઓ અને વીટામીનો મળતાં નથી.

હોજરીમાં કબજો બહુજ ખરાબ થયો-લો હોય છે તેથી કબજીયાત રહે છે અને પેટમાં ઝેર થાય છે. ખોરાકમાં જો બહુ સ્ટાર્ચ વાળા પદાર્થો હોય તો તેનાથી એક જાતનું ઝેરી એસીડ થાય છે જે એસીડ રસાયુઓમાં ફેલાય છે. હોજરીમાં અને તેની આસપાસ જ્યારે આવું થાય છે ત્યારે કબજીયાત થાય છે, અને ખોરાક પચવામાં મુશ્કેલી આવે છે. એ ઝેરીલ જ્યારે હૃદયે પહોંચે છે ત્યારે ઉપરોક્ત હૃદયનાં દર્દો થાય છે.

તમને એક વાર સખત ડાયેરીયા થયો હતો એ સુચવે છે કે તમારો ખોરાક ખરાબ હોવો જોઇએ. મરડો કે બીજું કંઈક ઝેરી પદાર્થોના કારણે પણ એ દર્દ થયું હોય પરંતુ એ તમે જણાવ્યું નથી આવા કારણ જાણતા પણ નહિ હો. વળી દર્દ પછીની સામાન્ય નબળાઇ અને પાચન શક્તિ મંદ પડી જવાનાં કારણો દાકતરની દવાઓ અને ઇનજેક્શનો લેવાથી વધુવાર, બલકે સાધારણ રીતે તેની ટ્રીટમેન્ટ બાદ દરદીને સાંધા સમય સુધી સાવ આરામ થતો નથી.

પ્રાથમીક પગલાં તરીકે અને વધારે માહીતીની ગેરહાજરીમાં તેમાં કેસોમાં લાગુ પડનારી નીચેની સુચનાઓ ધ્યાનમાં લેવી ઠીક લાગશે.

(અ) તમારા ખોરાકમાંથી રોટલી, ચાવણ, બ્રેડાઇબેડ, બીસ્કીટ, કેક અને બીજી સઘળી રટાર્ચ વાળી વસ્તુઓ કાઢી નાખવી જરુરી, મસાલો સઘળાં તેા ત્યાગ કરવો. કાચાં શાકના સેલેડ બનાવી ઓછામાં ઓછાં બે વખત પુષ્કળ પ્રમાણમાં ખાવાં. (દા. ત. બ્રસલ્સ્પ્રાઉટ્સ, બીટરૂટ, ટરનીપ, મુળા, ઝીણી સમારેલી કોબી, લેટીસ, બ્રાઉન, ટમાટાં વિ. બધું કાચુંજ) આમાંનું કેટલુંક દિવસના બે વાર ખાવું. તેમાં બ્રસલ્સ્પ્રાઉટ્સ, બ્રસ્પરેાઉ, કોબી કે ઝેવાં નટસ, સુકી દરાખ, કોરેજ ચીઝ અથવા ફળ નાખવાથી તે સ્વાદિષ્ટ બને છે, કેટલાક તાજાં ફળ પણ રોજ લેવાં અને તેમાં પણ જુદી જુદી જાતનાં લેવાય તો સારું.

રોજ થોડાં રાંધેલાં શાક પણ લેવા. બ્રાઉન, પ્યાજ, ટરનીપ, ગાજર જેવાં એક કે બે જમીનની અંદર ઉગેલાં અને એક કે બે જમીનની બહાર ઉગેલાં. જેવાં કે, લીમી બીન્સ, ગ્રીન પીસ, મેરો, પમ્પકીન, વેજણુ વિ. અને એક કે બે પાતરાં વાળાં શાક, જેવાં કે, બ્રાઉ, કોબી, કોલીફલાવર વિ. એ પણ રોજ વારફરતી લેવું.

બ્રાંડ અને બીજી ગળી ચીજોને બદલે મધ, દરાખ, બજુર, પ્રુન્સ, સુકાં અંજીર અને બીજાં સુકાં ફળનો ઉપયોગ કરવો. એ કુદરતી મીઠી વસ્તુઓ છે. મધ હૃદયને માટે ઘણું સારું છે.

સઘળી તૂળેલી વસ્તુનો ત્યાગ કરવો. ખોરાક ખાતી વખતે પાણી નહિ પીવું. પાણી પીધાં બાદ અરધી કલાક થઇ ગયા પછી જ ખાવું અને ખાધા પછી એક કલાક બાદ પાણી પીવું.

ખોરાકર ખોરાક લઇ, પ્રમાણસર કસરત કરી અને નીયમીત વજન જળવાઇ રહે તેની સાવ રાખવી. બાકી રહેલાં Contagious Mother Tinctures નાં પાંચટીપાં એક ટેબલ સ્પુન પાણીમાં લેવાં. આ હૃદયને પોષણ આપનારો સરસ કુદરતી ખોરાક છે.

(ક) દરેજ સવાર સાંજ ખુલ્લી હવામાં ફરવા જવું. શરૂઆતમાં થોડે દુર જવું અને ધીમે ધીમે કેટલાક માઈલ જઇયેી થાકયા વિના ચાલી શકાય તેમ વધારતા જવું. આજ કસરત જો તમે નીયમીત કરશો તો તમારામાં નવું જીવન આવશે. પછી તે નીયમીત ચાલુ રાખવુંજ જોઇએ.

અંતમાં તમે જે ચિન્હો જણાવ્યાં તેનું કારણ કબીનીન અથવા મલેરીયા ની નવી દવાઓ નીકળેલી છે, તે પણ હોઇ શકે. તમે તાવવાળા સ્થાનમાં રહે છો એટલે કબીનીનનો ઉપયોગ કર્યો હોય એ સ્વાભાવિક છે. કબીનીન ખરાબ દવા છે અને ઘણું નુકસાન કારક છે. સુદ્દામાંથી હોમીયોપથીની દવાથી તેનું નિવારણ થઇ શકે છે.

મલેરીયાનો તાવ અને તેને કુદરતી રીતે કેમ અટકાવી શકાય તેના પર કુંક સમયમાં હું લેખ લખીશ. હું અને મારી પત્ની મધ્ય આફ્રીકામાં તાવવાળા પ્રદેશમાં રહ્યાં હતાં અને ત્યાં આસપાસના સઘળા લોકો તાવમાં પટકાયા હતા પરંતુ મારી પત્નીને બીલકુલ તાવ આવ્યો નહોતો. મને રહેજ આવી ગયો હતો પરંતુ અમે કબીનીનનો બીલકુલ ઉપયોગ નહોતો કર્યો. અમારા કુદરતી ઉપચારો નાં પરિણામો ત્યાંના લોકોના અન્ય ઉપચારો કરતાં પણજ વધારે સારાં આવ્યાં હતાં.

આ અંકમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

નીતી નરસરે આગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્તા- ક્ષરોવાળા છાપમાં અને એક છાપેલી દાઢપ કેમ રાખે	૧૦ ૦
આરોગ્યના ચાવી (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૧ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
રાજે-રજવાડાનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
આપણે તેર દીવસેા (આપણા આજ વખતના વિનોબાજીના પ્રયત્નો)	૧ ૧
સરદારના ભાષણો	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૮ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં વપરાતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, પરચુરણ દવાઓ, ઉત્પન્ન-પુળ તેમજ લગ્ન અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, દીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડરેસ : ૨૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૪૮૧૫

પરશુ નરસંહ એન્ડ બ્રા. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ખર્ચ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

ચો. ચોંકો મારે બન્ને હાથ પકડ્યો અને હું ચમકયો. પાછળ જોયું તો એક ભરાવદાર બાંધાવાળો પઠાણ સિપ્ત અંધી શરમાતો ઊભો, અધો બોઠો પડયો હોય તેમ ઉભો હતો.

"મુબ્બાફ કરના, હજુર." મારી ને એની આંખો એક થતાં જરા ઘડકારા અવાજે એ બોલ્યો.

એને જોતાં જ મારી ભડક ભાંગી ગઇ નહિતર રાત્રીના અંધકારમાં સુમસામ બનેલા લોનાવલાના અવરજવર વીનાના એ રસ્તા ઉપર બીજાની બત્તીના ઝાંખા પ્રકાશ નીચે એ બત્તીના આછા અજવાળામાં, પોતાના હાથમાં ના પરખીદીયા પરનું સરનામું બરોબર થયું છે કે નહિ એ ઉતાવળે જોઇ લેતા કોઇ પણ માણસને ચમકારા ન લાગે એવો એ અનુભવ તો નહોતો જ.

"કુછ નહિ, ભાઇ" મેં હસીને કહ્યું: કમા ચાહીએ તુમકો?"

"નહિ જી, કુછ નહિ. મેં તો સિર્ફ..." તે અચકાયો અને પછી જરા શરમાતે અવાજે છતાં દીનતાથી તેણે પુછી નાખ્યું: "આપને ઓર્ડર ન લાગે તો આપને અંગ્રેજી વાંચતાં આવડે છે કે નહિ એમ પુછું?"

મેં હસીને જવાબ આપ્યો:

"થોડું થોડું આવડે તો છે, કેમ?"

"મને થયું જ," તે આનંદથી હસી પડયો. "આપના હાથમાંના લીફાફા પર અંગ્રેજી અક્ષરો હતા એમ મને લાગ્યું એટલે તો હું ઉભો રહ્યો."

"શું કામ પડ્યું અંગ્રેજીનું આવા વખતે?" મેં પુછ્યું.

"હજુરને બાંધો ન હોય તો એક પત્ર વંચાવવું છે."

"કયારે?"

"હજુર કહે ત્યારે." તે બોલ્યો. પણ તેના મોં પરની આતુર દીનતાભરી પર "અત્યારે જ" એ શબ્દ હું સ્પષ્ટ જોઇ શકયો.

"શેનું છે?" મેં પુછ્યું.

"એ તો આપ વાંચશોજ ત્યારે જ ખબર પડશે ને!" તે હસીને બોલ્યો. મારી ઉતાવળ વધી ગઇ. શું હશે એટલું બધું?

"અત્યારે જ" મેં હિમત કરી પુછ્યું.

"હજુરને તકલીફ નહિ પડે અત્યારે?" તેના આ વીવેક ભાષણ ના તેના આનંદ માત્ર તેના શબ્દોમાં જ નહિ પણ તેની આખી યે કાયામાં તરવરાટ ચેહરા કરી ગયો એ મેં જોયું.

"હું આ કાગળ નાખવા પોસ્ટ ઓફીસે જતો હતો." મેં કહ્યું. "ત્યાં આપણે તમારો કાગળ પણ વાંચીશું."

"શુક્રિયા, હજુર. બહુત શુક્રિયા ચલો." તે બોલ્યો, અને અમે ચાલ્યા.

પોસ્ટ ઓફીસ પહોંચ્યા ત્યાં સુધીના બે ફર્લાંગ એ દરમ્યાન અમે મુંગા જ કાપ્યા. એ એના વિચારોમાં મસ્ત હતો. હું આ બધું શું હશે તે વિશેની અનેક કલ્પનાઓની રંગબેરંગી માળા

વો સચમુચ મર ગઇ

(લેખકઃ શ્રી. ગુલાબદાસ બ્રોકર)

બાં. નોકરી વીશે કે એવું કોઇ તો નહિ જ હોય નહિતર તો "શેનું છે?" એમ મેં પુછ્યું ત્યારે જ એ જવાબ ન દઇ દેત? તો બીજું શેનું હોય એ? કોઇ રોમાંચક હોય તો તે એ સમજે એવી જ ભાષામાં લખેલું હોય ને? ને આ તો અંગ્રેજીમાં હતું. છતાં તેના ચહેરા પર આટલો તરવરાટ, આટલી અકુલાહટ, આટલી શરમની લાલી, શેને આભારી હશે?

મેં મારો પત્ર નાખી દીધો સાં કામમ પડયા રહેતા બાંકડા તરફ આંગળી ચીંધી મેં કહ્યું:

"આપણે ત્યાં બેસીએ."

"પણ ત્યાં તેજ ઓછું આવશે, જનાબ. આપને હરકત ન હોય તો સામેની હોટલમાં જ બેસીએ."

આગે સામેના રેસ્ટોરાંની સાથે ચાલતી રેસ્ટોરામાં જઇ ત્યાં બત્તી હતી એવા એક ટેબલની પાસે બેઠા. મેં તેની સામે હાથ ધર્યો. શરમાતાં તેણે પોસ્ટા માંથી પત્ર કાઢયો અને મને આપતાં કહ્યું:

"આપને બહુજ તકલીફ આપી છે, હોં!"

"એમાં શેની તકલીફ?" કહી, આતુરતાપુર્વક મેં તેના હાથમાંથી પત્ર ખેંચી લીધો.

એ પત્ર વાંચતાં વાંચતાં હું તેની સામે જોઇ લેતો હતો. તે આખો વખત મારી સામે જ જોઇ રહ્યો હતો.

પત્ર પુરો કરી હું તેની સામે જોઇ હસ્યો. તેણે આતુરતાથી પુછ્યું:

"શું લખ્યું છે, જનાબ?"

"તમારું નામ જ કરતારસિંહ?"

"જી હાં:

"તમારે વિશે જ છે આ બધી વાતચિત!"

"હાં, જી." જરા ધીમા અવાજે. "ચારી કરવી છે!"

"એ લખે છે નકરા બાપ તેમ છે એમ!" તે ઉભો થઇ ગયો.

"બેઠો બેઠો, સરદાર," મેં તે મસ્કરી કરી, "અત્યારે જ કયાં ગાડી મળશે કે ઉભા થઇ ગયા?" તે શરમાઇને નીચે બેસી ગયો. તેની આવી પડછંદ કાયા સાથે સજ્જનતાનું આ ભીરુત્વ બહુ રમુજ ઉત્પન્ન કરે તેવું હતું. પછી મેં મુળ વાત ઉપર આવતાં કહ્યું:

"જુઓ, આ બ્રહ્માનંદ આશ્રમ વાળાઓનો કાગળ છે, તે એમ લખે છે કે તમને જોઇએ છે એ જાતની કોઇ બાઇ અત્યારે તેમના આશ્રમમાં નથી. તમારી અરજી એ લોકો સાચવી રાખશે અને સમય આવ્યે તમને ખબર આપશે. દરમ્યાન એકાદવાર તમે આશ્રમના મેનેજરની મુલાકાત લઇ આવો તો સારું એમ તેમણે લખ્યું છે."

"હું..." કહી તે વીચારમાં પડી ગયો.

"છે શું આ બધું, સરદારજી?" મેં પુછ્યું:

"બધી તકલીફની વાત છે, જનાબ." જરા નિરાશાથી તે બોલ્યો.

"પણ છે શું એ તો કહો."

"વાત એમ છે, હજુર," તેણે બોલવું શરૂ તો કર્યું પણ ફરી વીચાર બદલી નાખ્યો હોય તેમ ઉંડું મુંઝાયો તે બોલ્યો:

"આપનો આટલો બધો વખત તો બગાડયો હવે મારી નકામી વાતોથી બળી વધારે કમાં બગાડું?" તેના અવાજે ચહેરા ઉપર વિષાદની એક ઘેરી છાયા ફરી વળી.

આ પહેલવાની દેખાવાની જોડે દુઃખ ની આવી છાયાનું મીશ્રણ મને ન ગમ્યું. મારા રજરમાંયે સંભાવ એની મેળે આવી વરસ્યો. ટેબલ ઉપર પડેલા એના હાથ ઉપર હાથ મુકતાં મેં કહ્યું.

"વખત બગાડવાનો તો સવાલ જ નથી સરદારજી, તમને કંઇ મદદરૂપ થઇ શકીએ તો મને પે આનંદ થશે."

તેણે મારી સામે જોયું. હું સંભાવ પામ્યો હસ્યો. તે યે હસ્યો અને બોલ્યોઃ

"વાત એમ છે કે હું અહીં સેંટ પીટર્સ ગર્લ્સ સ્કુલની બસના ડ્રાઇવર ની નોકરી કરું છું. ગોરી મેંમસા'બો તે સ્કુલ ચલાવે છે અને અંગ્રેજ અને પારસી છોકરીઓ એમાં ભણે છે. એ મેંમસા'બ મને વારંવાર પુછ્યે રાખે છે કે તારી બીબીને તું કેમ નથી લાવતો?"

"છે તમારે બીબી?" મેં આશ્ચર્ય થી પુછ્યું.

"નથી જેવું જ સમજોને તમે!" તે જરા કડવાશથી બોલ્યો. સાદી સીધી નહિ પણ કંઇક રસિક વાત હતી તેમ મને લાગ્યું. મેં આશ્ચર્યથી પુછ્યું.

"હારે એ લોકોને ખબર નથી તેમને બીબી છેજ નહિ એ?"

"હોય તો આવી જુવાન છોકરીઓ ની સ્કુલમાં મને ઉભો પણ રહેવા દે?" તે ખડખડાટ હસી પડયો.

હું યે હસ્યો. "જબરા લાગો છો સરદાર સા'બ. આવા દેખાઓ છો તેવા ભલા ભોળા નથી લાગતા."

"કૃપા કરો, જનાબ, જીંદગી મેં પરેશાની બહુત હૈ."

ચોકી પળો અમે મુંગા રહ્યા ત્યાં બોલ્યો એની મેળે જ વાતને આગળ ચલાવી.

"હું લશ્કરમાંથી છુટો થયો ત્યારે અમારા ઉપરી ઓફસર સાહેબની મારા ઉપર ખુબ મહેરબાની હતી. હું કંઇ એવું બનયો ગયેલો નહોતો કે મને સારી નોકરી મળે અહીં નોકરી ખાલી હતી અને હું ડ્રાઇવર સારો હતો એ સાહેબને ખબર હતી. તેમણે મેંમ-સાહેબને મારી ભલામણ કરી. મેંમસા'બની શરત એ હતી કે માણસ નજરનો ચોકખો જોઇએ ને પરણેલો જોઇએ. મેં'મને મળી આવ્યા પછી સાહેબે મને બોલાવી હસતાં હસતાં મારી પીઠ થાબડતાં કહ્યું:

"કેપ્ટન કરટારસંગ, તુમ અબી શાદી કિયા હુવા હોગા."

સાહેબનું અસલી નામ છે કે શું, મને એનો દેખાવ, રીતભાત વગેરે જોઇને થયું; પણ મેં નમ્રતાથી કહ્યું:

"ગરીબકો શાદી કૌન કરાતા હૈ, કેપ્ટનસા'બ!"

"મૈં ને કરા દિયા ના?" કહી તે ફરી હસવા લાગ્યા. હું અજાયબીથી મુંગો થઇ ગયો. તેમણે મને કહ્યું કે મેંમસા'બની બંને શરતોને હું બરાબર આવું છું એમ કહી તેમણે મારે માટે નોકરી મેળવી લીધી છે અને બીજે દીવસથી જ મારે નોકરીએ ચઢી જવાનું છે.

"એ વાતને પણ આજ સાલ એક વીતી ગઇ, હજુર, ગોરી મેંમ વારે વારે મારી બીબીને અહિં લાવવાનું કહે છે, હું કંઇને કંઇ બહાને એ વાત પાછી ઠેલું. પણ હવે એમ કરવું પણ મુશ્કિલ બન્યું છે. નોકરી બદલવી હોય તો અમે ત્યાંથી પણ બીબી લાવ વીજ જોઇએ. ને હું તો આ ભાગનો અભણ! બીબી લાવું કયાંથી?" કહી તે ફીકકું હસ્યો. "એ તો ઠીક થયું કે કરસનદાસભાઇ નાગે એક આપના જેવા ભલા ગુજરાતી સા'બની ઓળખાણ થઇ અને એમણે આવાં બેત્રણ આશ્રમોમાં કાગળ લખી આપ્યા પણ કાલે જ એ મુલકમાં ચાલ્યા ગયા અને આજે બત અહીં આવ્યું. ને એમાંયે નીરાશા!" તેનાથી એક નીશ્વાસ નખાઇ ગયો.

"પણ આ બાગના અભણ્યા નથી ને? લાંચી પરણી લાવોને." મેં કહ્યું.

"તો તો અત્યાર સુધી શાદી કરી લીધી ન હોત, જનાબ! તેણે દુઃખ થી કહ્યું "પાંત્રીસ તો થયાં."

"કેમ, તમારી કોમમાંથી કન્યા ન મળે એવું તે કંઇ બને?" મેં પુછ્યું.

"ગરીબોને માટે બહુંયે બને, હજુર."

તેના અવાજનું દુઃખ જોઇને હસવું તો ન જોઇએ છતાં મને હસવું આવ્યા વગર રહ્યું નહિ.

"તમારે વિલાયે તો કોઇ ગરીબે પરણી શકતા જ નહિ હોય, કેમ સરદારજી?"

તે યે હરખો. "અમ તો કેટલા કુંવારા રહી ગયા, લાંબા? પણ મારા જેવો નાનપણથી મુફલિસીમાં ઊછરેલો આદમી લડાઇઓમાં ઘુમી આવેલો ને પાછો બેકારનો બેકાર. એને કોણ લડકી આપે? મારા બાપ માં તો મને ઓળખે પણ બેડા. બાપ તો કયારના પરલોકવાસી થયાં. પછી મારા જેવાની પરી પણ કોને હોય? ને પછી અવાજમાં પાછો વીષાદ લાવી ને, "ને મારા જેવા તો હજારો મરીજોએ ધીના શાદીએ જ મરી જવું પડે છે તેની આપ જેવા સાધુસંતોને ખબર કયાંથી હોય?"

"લડકી કોઇ ન આપે તો જહન્નમ માં જાય." અને મરકરી કરવાનું મન થયું. "પણ આવા જંગે બહાદુર, પડછંદ, દુનીયા ફરેલ આદમીને કોઇ ઔરત જોની મેળે પસંદ નથી કરી લેતી?"

"વે તો બહુત થી સરકાર." કહી તે દદાર થઇ ગયો. તેના હોઠ વિજયના એક ઓઠા રિમતમાં થોડા પણ મલ કાયા પણ ખરા.

"એ તો તમને જોતાં જ સમજી જવાય." મેં એજ મરકરીનો જવાબ આપ્યો: "પણ તો પછી હજી આમ બાળ બ્રહ્મચારી જ કેમ રહ્યા?"

"કિસ્મત, કિસ્મત, હજુર. બુઓ વાત એમ હતી કે અમારી રેજીમેન્ટ જપારે સીકંદરાબાદમાં હતી ત્યારે ત્યાં ના એક મોટા મેદાનમાં અમે બધા કુટબોલ રમતા. કોણ જાણે કુટબોલ રમતી વખતે મારો દેખાવ સરસ લાગતો હશે કે કેમ પણ મેદાનની આજુબાજુનાં ઘરોમાં રહેનાર ખિસ્તી ઘરોમાંની એક છોકરી મારા ઉપર ખુશ થઇ ગઇ." તે જરા હસીને બોલ્યો: "બાદ કરજો બેઅદબી, પણ સાચી વાત કહું છું. એને એમ કરી એણે મારી સાથે વાતચીત કરવાનું શરૂ કરી દીધું અને મહોબ્બત કરવાની કોશિશ કરવા લાગી."

"રૂપાળી હશે?" મેં પુછ્યું.

"બહિરત ની પરી." બોલતાં તો તે બોલી ગયો પણ મારી આંખમાં આવેલા હાસ્યની ચમક જોઇને તે જરા ઝોંખીનો પડી જઇ બોલ્યો:

"બહિરત તો કયાં રહ્યું પણ સારી કહી શકાય એવી તો હતી જ ચલરાક બહુ હતી, જનાબ..., એની એ મહોબ્બત કરવાની કોશિશ જોઇને મેં શાદી કરવાની માગણી કરી....."

"બરોબર, બરોબર. બહુત અચ્છા કિયા" હું વચ્ચેજ બોલી ઉઠ્યો.

"એ માટે પણ એ તયૅાર હતી. મારા જેવી જ એ પણ ગરીબ કુટુમ્બની હતી. એટલે અમારો મેળ પણ મળી જાત."

સત્યની શોધ કરવાને બદલે સાદા નીયમો છે. સંજાગોનો અર્થ કરવા માં ચોકકસતા, તેના ઉપયોગમા સંગત તા, સ્થાપિત થએલી હકદિતોની ખાત્રી અને ન્યાય દ્રષ્ટિયા સ્પષ્ટ વીચાર દર્શાવવા. એક સંસ્થામાન્ય બનવું લોક શાસન છે. દુનીયાનાં કોઇ પણ તંત્ર માં લોકશાસન જેવું કશું નથી. પ્રજા ના હીત અર્થે વિદ્વાનોએ એ જાણું સાફ કરી દેવાની જરૂર છે.

વિવિધ

ટી. બી. ના બ્યમલકારે જોહાનીસબર્ગના રહલ્સની કરેલી ટીકા

જરમીસ્ટનની પોલીકલીનીકની એક સભામાં ગયે અઠવાડીયે ભાષણ કરતાં સાઉથ આફ્રીકન નેશનલ ટયુબરકયુલોસીસ એસોસીએશનના પ્રમુખ મી. કે. જી. કોયેન્ડકે કહ્યું કે, જોહાનીસબર્ગના ગંદા લત્તાઓ જે આપણા સીટી કોલ થી પાંચ માઈલને અંતર આવેલા છે તે મુંબઇ, કલકત્તા અને લંડનના એવા લત્તાઓ કરતાં કયાંય ચડી જાય તેવા છે. ઘણા લોકો ત્યાંની ગંદકી સામે પોતાની આંખો મીંચી જાય છે, આપણે સંભાળીશું નહિ તો એટલા બધા બની જશું કે આપણા દેશમાં ક્ષુબ્ધમરો આવી પડશે તો આપણા રસ્તાઓપર ભુખથી મરતા લોકોને નકામો કચરો માની કાઢતા થઇ જઇશું. ક્ષય રોગનો ભય બેસુમાર છે કેમકે આજે એ રોગ અંકુશ બહાર ચાલ્યો ગયો છે. જો કે મોટા ભાગના કેસો બીનજોકમોમાં બને છે છતાં ઝોકમોમાં ફેલાવાનો ભય ઓછો નથી.

"પ્રૌઢ. હીંદી શિક્ષા સમિતિ" લોરેન્કોમાર્કિવસ

લોરેન્કોમાર્કિવસથી જણાવાય છે કે, ૧૯૫૦ ના ઓગસ્ટની ૧૫ મી તારીખે ઉપરોકત સમિતિનું સંચાલન ભારત-સમાજ રાજાના વર્તમાન આચાર્ય મી. પંડીત સુમંતરાયજી વિદ્યાલંકારના હાથે થયું. એમાં લોરેન્કોમાર્કિવસની રવાનીક સંસ્થાઓનો સહયોગ માગવામાં આવ્યો હતો પણ તેઓ અંગત વ્યકિતગત કારણોને લઇ એમાં સંમત થઇ શકયા નહિ એ દિલગીરીની વાત છે. છતાં પંડીતજીએ પોતાનો સમિતિ સંચાલનનો નિર્ધાર ત્યજ્યો નહિ અને વિદ્યાર્થીઓને પોતાના ઘરે બોલાવી મહત્ત શિક્ષણ આપી રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર નું કાર્ય આગળ ધપાવ્યું તે બદલ પંડીતજી ધન્યવાદને પાત્ર છે. એપ્રિલ માં 'રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સમિતિ વર્ધા' તરફથી લેવામાં આવેલી પરીક્ષા અહીં ની પોરચુંગીઝ "સ્કુલ-એસ્યેશ્યેશ" માં લેવામાં આવી હતી. તેનું પરિણામ નીચે મુજબ છે:

વિશેષ યોગ્યતા: મગનલાલ વશુભાઇ દાસ, વિઠ્ઠલદાસ ઝીણાભાઇ. પ્રથમ વર્ગ: રમણીકલાલ અમરશી, મોહન લાલ વશરામ, હરિલાલ ઝીણાભાઇ, ઇંદુકુમાર નરોત્તમદાસ, જયંતિલાલ વિઠ્ઠલદાસ, લાલુભાઇ મગનભાઇ, વિનયકાંત જમનાદાસ, નર્મદા મહેન્દ્ર ખીમજીભાઇ. દ્વિતીય વર્ગ: નટવરલાલ કાનજી, નરેંદ્ર કુમાર જમના દાસ, ધીરજલાલ પ્રાગજી. તૃતીય વર્ગ: દેવેન્દ્રલાલ તુલસીદાસ.

આ પ્રમાણે સમિતિનું પરિણામ બહુજ સારૂ લેખાય. આવા જે લોરેન્કોમાર્કિવસની રવાનીક સંસ્થાઓ તેમજ જનતા આવા ઉત્તમ કાર્યને વધાવી લઇ યથાશકિત સહકાર આપશે.

સા. આ.માં આપખુદ સત્તા પ્રવર્તે છે

ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટના માજી જજ-પ્રેસીડન્ટ ડો. એચ. જે. ટી. કાઉજે સાઉથ આફ્રીકન એસોસીએશન : ધી એડવાન્સમેન્ટ ઓફ સાયેન્સ ની વાર્ષીક સભામાં ગયે અઠવાડીયે કરજનમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે, આ દેશમાં આજે આપણે એવાં તંત્ર નીચે રહીએ છીએ કે જેણે અદાલતની સત્તા નાબુદ કરેલી છે. એ તંત્ર આપખુદ તંત્ર સિવાય બીજું કશુંજ નથી. લોકશાસન જેવી વસ્તુ રહીજ નથી. આંખમાં ધુળ નાખવાને એ શબ્દનો પ્રયોગ થાય છે. લોકશાસન એટલે એવી સંસ્થા કે જેમાં વ્યકિત સ્વાતંત્ર્ય સુરક્ષિત રહેલું હોય. કેવળની સ્વતંત્રતા એટલે કાયદામાં આપવામાં આવેલી છૂટો અને હકોનો ઉપયોગ કરી શકાય. પરંતુ કાયદા કોણ ઘડે છે? કાયદા આપખુદો ઘડે છે અથવા બહુપાર્ટી રાજકીય સંસ્થાઓ—જેના કે વડા પ્રધાનના વડપણ હેઠળના પ્રધાન મંડળો. તેઓ જતેજ કાયદો,—આપખુદો છે. એ કંઇ લોકશાસન ન કહેવાય. સાધારણ વ્યકિત લોકશાસન નો અર્થ એવો કરે છે કે લોકોથી લોકો માટે બનાવાયેલું લોકોનું તંત્ર. પરીન્તુ બધા એવો અર્થ કરે છે કે જનતા ભાગી બની છે.

ડો. કાઉજે કહ્યું કે વિજ્ઞાનીકોની દ્રષ્ટિને બુલબુલી કરોળીયાએ કરેલાં જાળાં ભાગી બની છે.

આફ્રીકે વર્ણભેદ વિરૂદ્ધ કરેલો કાયદો

રીયો ડી જેનેરોથી સાપા-પુનાઇટેડ પ્રેસનો એક સંદેશો જણાવે છે કે આફ્રીકાના પ્રેસીડન્ટ ગેટયુલીઓ વરગાસે વર્ણભેદ પાડવાની મનાઇ કરનારા એક નવા કાયદાપર સહી કરી છે, જેથી હોટેલો, રેસ્ટોરાંઓ, કે સુલોમાં જાતી કે વર્ણના આધારે કોઇને દાખલ નહિ કરવા એ સુનો ગણાશે. આફ્રીકામાં મોટી કાળાઓની વસતી છે અને તેના અંધારખુમાં જણાવ્યું છે કે દેશમાં વસતા સઘળા લોકો સમાન હકો ભોગવી શકશે. દેશના અનેક આગેવાનોમાંથી વર્ણભેદ પાડવામાં આવતો હોવાની આવેલી ફરિયાદોપરથી કોંગ્રેસમાં આ નવો કાયદો દાખલ કરવા માં આવ્યો હતો.

હોટલોવાળાઓ અને એવાં બીજાં સ્થળો જે આ નવા કાયદાનો ભંગ કરશે તે પ્રથમ વારથી એક વર્ષ સુધીની કેદની અને ૨૩૫ ડોલર થી ૧૧૦૦ ડોલર સુધીના દંડની સજાને પાત્ર ઠરશે.

રેસ્ટોરાં, કોફીહાઉસ અને બારમાં શીપ્સવાળાઓ ૧૫ દિવસથી ત્રણ માસ સુધીની કેદની અને ૨૩.૫૦ ડોલરથી ૨૩૫ ડોલર સુધીના દંડની સજાને પાત્ર ઠરશે.

કોઇ પણ રમતનો સંચાલક આવો ગુનો કરશે તો તેથી બાર માસ સુધીની કેદની અથવા ૨૩.૫૦ ડોલરથી ૨૩૫ ડોલર સુધીની સજાને પાત્ર ઠરશે.

અદરખ ગેરીસનું શી. ૧ રતલ
લસણ ૧/૬ નાસલનું અથરખ ઢાકણાં વાલુ થયું છે. બાજ. ૧/૬, બજાર ૧/૬ રતલ. ઓરડર સાથે પઉંસા મોકલાવનો. ફોન ના. ૨૦૧૪૯.
M. A. MAHOMED 10 Southampton St., Point, Durban.

મીલાપ

મીલાપના ઉલ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યાં છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

"મિલાપ"

તંત્રી: બહેન મેમાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. ઢાલના/ ઉમાશીયા જીવનમાં નીરતે વાંચવું પુસ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોપ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિયન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી મંગાવો.

પંડીત જવાહરલાલ નુત
ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ઝણકતું ઝાંઝ	૬	૦
અમૃત	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૩
ગુપ્તધન (ઢાંગેરા કૃત ગોરસ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો ત્રાસ (અરધે આને)	૨	૧
ઉમાશકર	૧	૬
પંડીતજીની ઢાલ્ય પ્રભા	૭	૬
ધરતીને ખોળે	૬	૦
વિરાટનો ઝબકો	૩	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
મોટો જોડણી કોષ	૧	૨ ૬
ઘાયલ રમ	૧	૦
એને વારસે	૨	૩
આગેરવાળી (ઢાંગેરાની નોવેલ)	૪	૦
ગૃહીણી માત્ર (બી ઉપયોગી)	૧૦	૦
રવીંદ્રના	૫	૧
વારસદાર	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા-લાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની શી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શી. ૩–૬ પોસ્ટેજ સાથે.
c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અઘરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૬ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭–૦

આ ઓફીસેથી મળશે

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન ૧

મુજબ ૨ ૬

નવલ કથાઓ.

શ્રી ૬૫	૧	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વનછાયા	૭	૦
વર ને પુર (રંગુજ નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૮	૬
રણારણ	૧૦	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
જીવતર	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
જાતીય રામપ્રસ્ન જીવન	૬	૧
ઘરને મારગે	૬	૦
મુસરદાન	૭	૬
હિંદલ	૫	૬
કાંટાનીવાડ	૫	૦
ગુંજારા	૪	૬
મુખવતાં પુર	૧૧	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

આર્ય ધર્મ નીતિસાર ૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી) ૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું :
INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૬/–

૧૬ આડીની સટી	૧	૧

ચરીત્રગ્રંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો	૧૧	૬
સેટ બીજાનો	૧૫	૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોનાનું સુંદર બાળકોના સેટનો	૧૪	૧

ઇનામના પાત્રો ગમે.

બાળકોને માટે રંગુજ પુસ્તક.		
કીંમત	૨	૦
ચાંદ પ્લેામાં	૨	૬
સોનેરીકની સફર	૪	૦
૬૬લાંક પક્ષિઓ	૧	૬
જાગવત કથાઓ	૩	૬

અતિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૩–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

લીલા	૫	૬
પીળુ	૫	૬
ભાણુ	૫	૩
બાળકોને બાંધવા	૧	૩
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચપટી ધુળ	૧	૦
ચતુરની વાર્તા	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧	૦
લાલો	૫	૬
બાલનાની મોજમાં	૪	૩

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૭ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ રોજે. ૩૬મી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક	૧૩	સુદ ૯	૮	૧૪	૬–૪૯	૫–૧૩
શની	૧૪	,, ૧૦	૯	૧૫	૬–૪૮	૫–૧૪
રવી	૧૫	,, ૧૧	૧૦	૧૬	૬–૪૭	૫–૧૫
સોમ	૧૬	,, ૧૨	૧૧	૧૭	૬–૪૬	૫–૧૬
મંગળ	૧૭	,, ૧૪	૧૨	૧૮	૬–૪૫	૫–૧૭
બુધ	૧૮	,, ૧૫	૧૩	૧૯	૬–૪૪	૫–૧૮
ગુરૂ	૧૯	વદ ૧	૧૪	૨૦	૬–૪૩	૫–૧૯

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, જુન તા. ૨૬, ૧૯૫૧.

અનાજની પરિસ્થિતિમાં સુધારો

અમેરીકાથી અનાજ આવવાનું છે એવી ખબર મળતાં-વેંત હીંદ સરકારે હાલના ૯ ઔંસના રેશનને બદલે તા. ૧ લી જુલાઇથી ૧૨ ઔંસનું રેશન અપાશે એવી જાહેરાત કરી છે, તેને લીધે દેશ ભરમાં ભારે રાહત ની લાગણી ફેલાઇ છે. અત્યારે સરકારે વધારાનું આ અનાજ દેશમાં ટેરેટોર પહોંચતું કરવા માટે રેલવેની માલગાડી ઓનો પુરેપુરો ઉપયોગ લીધો છે, અને બીજા માલની અવરજવર બંધારી છે. વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નેહરુ ઉત્તર બીહારના દુષ્કાળ પીડીત ભાગો માં જાતે પ્રવાસ કરી આવ્યા છે. ત્યાં ઘણા લોકો પાસે અનાજ ખરીદવા જેટલા પૈસા નથી. તેમને માટે રાહત નાં કામો, સસ્તા અનાજની દુકાનો વગેરે સગવડો બીહાર રાજ્યની સરકારે કરી છે. તેમાં વધારો કરવાનું તે સરકારને વડા પ્રધાને સુચવ્યું છે; અને બીહાર સંકટ નીવારવા માટે પોતાને હસ્તક રહેલા જવેર ફંડમાંથી રૂા. ૫૦ હજાર મોકલી આપ્યા છે. ચોકકસ વખત માટે વડા પ્રધાને હીંદની પ્રજાને ઉદ્દેશીને એવી અપીલ કરેલી કે લોકોએ અઠવાડીયે એક ટંક જમવાનું છોડી તે અનાજ બિહાર મોકલવા માટે આપવું. આવી રીતે પણ દેશ માંથી ઘણું અનાજ ભેગું થયું છે.

અમેરીકાની મદદ

બાજપંથીમાં આપાતા અનાજમાં વધારો થઇ શકયો એનું મુખ્ય કારણ અમેરીકાથી આવનારું અનાજ છે. અમેરીકાના વિદેશ મંત્રી મી. એચેસને વોશીંગટનમાં કહ્યું છે કે "હીંદ ખાતે મોકલાનારા અનાજની વેરરેરનું માસિક પ્રમાણ આજને બદી લાખ ટનમાંથી વધીને હવે ચાર લાખ ટનનું થશે. હીંદને તાજેતરે અનાજની મદદ આપવાની જોગવાઇ કરતા ખરડા પર પ્રમુખ ટ્રમેને સહી કરી તેના ચાર દીવસ પર જ, ફીલેડેલ્ફીઆ ખાતે, હીંદ જતાં જહાજ પર આ અંગેનો પહેલો જથ્થો ચડાવવામાં આવ્યો છે. અમેરીકા તરફથી અનાજની મદદ મળી છે એવા સમાચાર હીંદમાં મળતાંવેંત ત્યાં અનાજનું રેશન વધારવામાં આવ્યું છે. આ વધારો કરી શકાયો તેથી મને આનંદ થાય છે." પ્રમુખ ટ્રમેને હીંદમાં અનાજની વેરરેરને સરળ બનાવવા માટે એક વધુ પગલું એ લીધું છે કે નવરચના માટેના નાણાકીય કોર્પોરેશનને સરકારી કાફલામાંનાં કેટલાંક વેપારી જહાજો ભેગવવા વેપાર ખાતા માટે વધુમાં વધુ બે કરોડ ડોલર છુટા કરવાની સત્તા આપી છે. અમેરીકામાં મજુરોની મોટી હડતાળ ચાલે છે. છતાં, તેમાં હીંદ મોકલવાના અનાજને અપવાદરૂપ ગણી, તે અનાજ જહાજો પર ચડાવવાનું કામ મજુરો કરશે.

તીડ સંકટ

અનાજની આ તંગીમાં તીડોના સંકટે ઘણો મોટો ઉમેરો કર્યો છે. તીડ સંકટ આંતરરાષ્ટ્રીય છે, કેમકે તીડો એક દેશથી બીજે દેશ ઉડવામાં સરહદોની મર્યાદા સાચવતાં નથી. ગયે વરસે તીડ સંકટના નીવારણ માટે નાં પગલાંનો વીચાર કરવા નવી દીલ્હી માં એક આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ પણ ભરાઇ હતી. રોમ (ઇટલી) નો તા. ૨૭મી જુનનો એક સંદેશો જણાવે છે કે રાક્ષસંઘનું ખોરાક ને ખેતી બાતું વીસમી સદીની મોટામાં મોટી તીડ-ચડાઇ સામે જંગ ખેલવાની શરૂઆત કરી રહ્યું છે. વળી એ સંદેશો કહે છે: "હીંદ અને મધ્ય પુર્વ પર આ ચડાઇનો ભય વીશેષ ત્રાસની રહેલો છે. ત્યાં બે વરસથી તીડ સેનાનો મોટો જમાવ થઇ રહ્યો છે. ૧૯૪૯ માં પુર્વ અરબસ્તાનની રેતાળ જમીનમાં એમને ફાલવા માટે આદર્શ ભુમિ મળી રહી; અને ત્યારથી તેઓ કરોડોની સંખ્યામાં પેદા થઇ રહ્યાં છે. તીડસેનાની શક્તિ ૧૯૫૪ માં તેને ચીખરે પહોંચશે. એ વરસે તેઓ મોટામાં મોટો હુમલો કરશે એની ધારણા રખાય છે. અહીં રોમમાં રાક્ષસંઘનું અનાજ ને ખેતી બાતું એ સેના સામે બળતા હુમલાઓ ની યોજના ઘડી રહ્યું છે. ૧૮ રાષ્ટ્રો ની બનેલી કાઉન્સીલે આ બાતાના મુખ્ય સંચાલકને સુચના આપી છે કે "તમારે શત્રુની છાવણીઓ શોધી કાઢવી, અને તેમની સામે મોટા પાયા પર લડાઇ ચલાવવા શી શી સાધન-સામગ્રી જોઇએ તે શોધી કાઢવું." જે દેશો પર આ ચડાઇનો ભય ત્રાસે છે ત્યાં તીડો સામે છુટા છવાયા હુમલા તો કરવામાં આવ્યા છે; પણ રાક્ષસંઘ ના ખોરાક બાતાનો વીચાર એક સામટું આક્રમણ કરીને માબુસ બાતના આ શત્રુનો સમુળો નાશ કરવાનો છે.

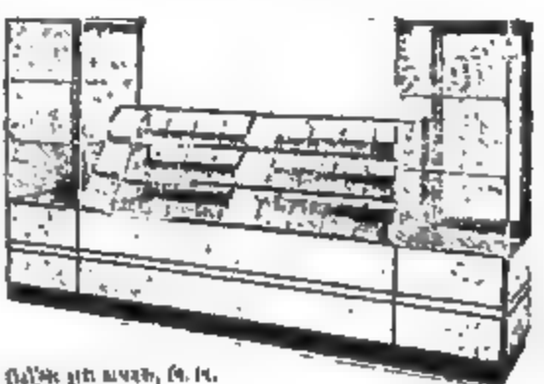
હિંદમાં તીડોની ચડાઇ

એક તરફ રાજકીય સવાલો પર ભારે ચર્ચાઓ થાય છે ને રસાકસી જામે છે ત્યારે બીજી તરફ માણસ બાતની ખુદ હસ્તી પર આ કેવું ભયાનક સંકટ ત્રાસે છે એનો ખ્યાલ હીંદ ની પ્રજાને પુરતો નથી. આપણા ગુજરાતમાં આ બાબતમાં વિશેષ દુઃખદ સ્થિતિ છે, કેમકે મોટી વેવસી અહીંસા ની ભાવના જેવી ગુજરાતમાં છે તેવી હીંદના બીજા કોઇ ભાગમાં નથી. ગયે વરસે ચોમાસા પછી તીડોનો મોટો હુમલો થયો ત્યારે ઉત્તર ગુજરાતના બનાસકાંઠા જીલ્લામાં જે સરકારી અમલ હારો તીડોનો નાશ કરવા ગયેલા તેમને ત્યાંના ખેડુતો તથા ઇતર લોકોએ કશો સહકાર ન આપ્યો ને ઉલટા હેરાન કર્યા એ કારણે કે તીડોનો નાશ કરવો એ પાપ છે એમ એ લોકોને ઠસાવવા માં આવેલું. લોકોનાં આ અજ્ઞાન તથા અવળાઇને કારણે તીડોએ બનાસ કાંઠામાં મોટી સંખ્યામાં ઉંડાં મુકયાં. તેમાંથી પેદા થએલાં તીડોએ ઉડીને પંજાબના હોશિયારપુર-જીલ્લાનો શીયાળુ પાક સાફ કરી નાખ્યો. એવું બયાન હીંદ સરકારના ખોરાક પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ થોડા વખત પર કર્યું હતું. હજુ મધ્ય અઠવાડીયાના હેવાલો જ લઇએ, તો જણાય છે કે ગુજરાતમાં ધંધુકા તાલુકાનાં દસ ગામ, થરાદ વીભાગ, (બનાસકાંઠા) પર તીડનાં ટોળા ફરી વળ્યાં છે. જમ્મુ (કાશ્મીર) માં તીડોના ભારે આક્રમણથી વાંદરાંઓ ગભરાઇને નાસ ભાગ કરી, એને પરિણામે ત્યાંની સ્ત્રીઓએ પણ ગભરાટથી દોડધામ કરી હતી. સરકારે દમણ્યાં જ બહાર પાડેલી એક પત્રિકા જણાવે છે કે ૫૨૬૬ ગામોમાંથી તીડનાં ટોળાંનું હીંદ પર આક્રમણ ૬ મહિના સુધી ચાલુ રહે એવો સંભવ છે. મે ના ત્રીજા અઠવાડીયામાં શરૂ થએલું આ-ક્રમણ અત્યારે પુરજોશમાં છે. ભારત ની પશ્ચિમી સરહદ પરથી દેશમાં લગ ભગ બે કરોડ જેટલાં તીડનાં ટોળાં હીંદમાં પેઠાં છે. બે મહિના દરમીયાન છરાન અને પાકીસ્તાનમાં તીડનાં ઇંડાં મોટા પ્રમાણમાં મુકાયાં છે ને તેમનો ઉછેર થયો છે.

સૌરાષ્ટ્રની વિકાસ યોજના

હીંદ સરકારના આયોજન પંચે (પ્લાનીંગ કમીશને) દેશના આર્થિક વિકાસ માટે જે યોજનાઓ ઘડી છે તેને અંગે જુદાં જુદાં રાજ્યોને હીંદની વહી મુનીયન સરકાર તરફથી રકમો મળનાર છે. આમાં સૌરાષ્ટ્રને આગે ૬૫, એકવીસ કરોડ નકકી કર્યા છે એમ જાણવા મળે છે. સૌરાષ્ટ્રને લગતી આ યોજના લાંબા અને ટુંકા ગાળાના બે વીભાગમાં વહેંચાયેલી છે. આમાંથી ૮ કરોડ રૂપીયા ટુંકા ગાળાના વીકાસ માટે છે, અને રૂા. ૧૩ કરોડ પાંચ વરસના લાંબા ગાળાના વીકાસ માટે છે. આ યોજનાઓ વીજળી, જળ સંચય, ખેતીવાડી અને રસ્તાઓને લગતી છે. એ મુખ્ય યોજનાઓ સાથે, પછાત રહેલા સૌરાષ્ટ્રને કેળવણી, આરોગ્ય અને સમાજ સુધારણામાં આ બળ ૬૫ જનારી યોજનાઓ પણ જોડાયેલી છે. સૌરાષ્ટ્રમાં વીજળી અને જળસંચયની મોટી યોજનાનો અમલ શરૂ થયો છે. જુનાગઢ પાસે મોટું વીજળી રોકેશન ઉભું થાય છે. એજ રીતે સૌરાષ્ટ્રમાં બીજાં પણ રણયોજે એવાં સ્ટેશનો ઉભાં થશે. અને ખેતી વાડી તથા ઉદ્યોગો માટે પુષ્કળ વીજળી શક્તિ ગ્રીડ સિસ્ટમથી પુરી પાડવામાં આવશે. જળસંચય માટે સૌરાષ્ટ્ર જલસિંચાઇ અને ખારાશ નીવારણ બોર્ડનું કામ હાથ ધરાયું છે, અને ઓખાત પરના બંધ માટેની શરૂઆત કરવામાં આવ-નાર છે. રસ્તાઓ માટે સરકારે સિમેંટ ના ટુંકા રોડ અને નાના પાકા પાઓ બાંધવાનું નકકી કર્યું છે. આ કામ સૌરાષ્ટ્ર આયોજન સમિતિ કરી રહી છે.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ગુજરાતમાં ઠેરઠેર ડીલરો રાખેલા અને ઇન્ડીયા ફોલોવરોને મળશે.

ઉત્પાદકો, સીલ્વર ફીનીક્સ ફાર્મ કાયમ, પી. ઓ. નવાં સાબન ૪૨૪૧૫ ભોગવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

ઓફીસ અને એકસિબીશન શોપફીટર્સ, બિલ્ડર્સ, સા. મા. શોપફીટર્સ, કોન્ટ્રાક્ટર્સ.
ઉચ્ચ કક્ષાનાં સુથારી કામ પેઢી છે, કોઇ સોદાબાજ નહિ.

184 Marshall Street, (Factory Entrance Rissik)
Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6301.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલન રગ, બ્લાન્કેટસ—મેળી બાબતો માટે બધા બજારનો માલ. તેમજ કેપ્સીકોન ન્યોરસેટ સારીઓ
નીચેને માટે હાલારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બોલાવું છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 20838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL.
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
કવિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યાવર્ત ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૩

વાંચન અને સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ ઝમાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૦ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીક્ષ રૂલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
"આર્યુ" ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૬
" સાતમુ	૨ ૬
ઘેર બેઠા ઉર્દુભાષા શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦

ગુજરાત કેળવણી બોર્ડ આ ભાષા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	
ગુજરાત કેળવણી તાલીમ વર્ગ	
" " પેરાગ્રાફ ૧–૨–૩–૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાદીસ્ત પ્રકાશ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રભાવના

વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૩
" ત્રીજું	૨ ૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાળ બોધી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૩
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૨ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

ચાલેા ફ્રેન્ચીમ

ફ્રેન્ચી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.N.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirra Mamni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	5
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	16	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	1	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	0
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	6	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	0	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	1	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ હરીપેરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ તેલમાં તાજા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ચુસ્ત સેવ, ગમતા, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાતળા ચિવડે હરેકજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પોતાં વીજેરે માટે ગોતા અમારૂમાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારે ફુક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

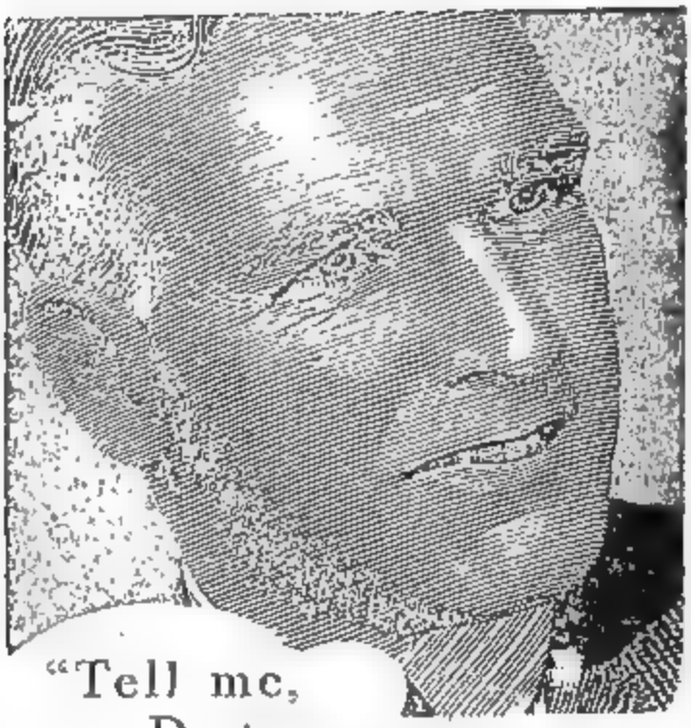
હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન જોબર્સ વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROUNDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Polishing with

SUNBEAM

is so easy!

Sunbeam is a boon to all housewives ... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK

Always ask for

SUNBEAM

POLISH

Shines ... and shines .. ..and shines

SUNBEAM

FLOOR POLISH

SUNBEAM

M

9166 F

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 JUL 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 29—Vol. XLIX. FRIDAY 20TH JULY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

SECRECY IS A SIN

"I HAVE come to regard secrecy as a sin . . . If we realised the presence of God as witness to all we say and do, we would not have anything to conceal from anybody on earth. For we would not think unclean thoughts before our Maker, much less speak them. It is uncleanness that seeks secrecy and darkness. The tendency of human nature is to hide dirt, we do not want to see or touch dirty things; we want to put them out of sight. And so must it be with our speech. I would suggest that we should avoid even thinking thoughts we would hide from the world. All sins are committed in secrecy. The moment we realise that God witnesses even our thoughts we shall be free."

—Gandhiji.

છુપાવવું એ પાપ

"છુપાવવું એ કે પાપ સમજું છું...આપણે જે કંઈ જોઈએ કીએ કે કરીએ કીએ તેનું કશ્વરનું અસ્તિત્વ સાક્ષી કે એમ જો આપણે સમજતા થઈએ તો આ પૃથ્વીપર કોઈ પણ વસ્તુ આપણે છુપાવવાની ન કોય. કારણ કશ્વરના કેવતા આપણે ગંદા વિચારો પણ નહિ કરીએ, તો પછી બોલવાની તો વાતજ કયાં રહી? ગંદી વસ્તુ જ અંધકાર અથવા એકાંત શોધે કે. ગંદી વસ્તુને ઢાંકી. કેવી એ મનુષ્ય સ્વભાવ કે. ગંદી વસ્તુને આપણે જોવા કે અડકવા નથી ઇચ્છતા. તેને નજરથી દૂર કરવા ઇચ્છીએ કીએ. એજ વસ્તુ આપણી વાણીને વીષે પણ કોવી જોઇએ. કું તો સુચવું કે જે વીચારો જગતથી આપણે છુપાવવા માંગતા કોઇએ એ વીચારો પણ આપણે નહિ કરવા જોઇએ. સઘળાં પાપો છુપી રીતેજ કરવામાં આવે કે. પ્રકટ આપણા વીચારો પણ જાણી શકે કે એ જેવા આપણે સમજતા થઇશું તેવાજ આપણે તેનાથી મુકત થઇશું."

—ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON —
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES
MEN'S
LADIES'
&
CHILDREN'S
CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

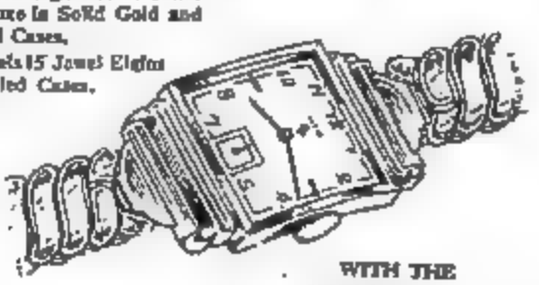
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Porters Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5159 Johannesburg.
Phones: Office 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 1/-, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

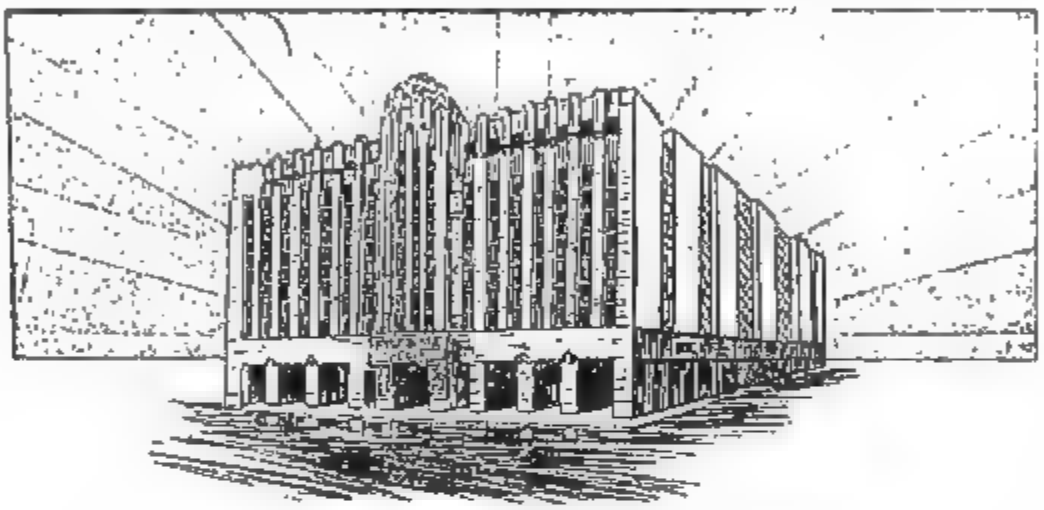
The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: **BOMBAY.**

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium .. .	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed .	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium .. .	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610,

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 27th Aug. and sails on 4th Sept.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without	food		20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફર ચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરેલ્ડ, ડ્રેસીંગ ચેરસ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન વીકમત ભાવે ખરીદી શકશો. લાંબે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી રેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે ગામ પરગણા બાજાના ઓર્ડર બીરટ મંગાવો અને ચેપાર આગળ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બુ-ચોઈસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—ડોડબિલો

જિંદે જે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in open fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 29—Vol.-XLIX | Friday, 20th July, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

AMITY OR ENMITY

SOME CONSTRUCTIVE CRITICISM

(L. W. Ritch)

IF to the practical minded Indian victim of the Government's Apartheid policy the title of this article does not suggest its being profitable reading, and likely to assist him in facing the problem confronting the community, the writer ventures to submit that a patient and careful consideration of the points advanced will show that it does, in very truth, "touch our search," and should, at least, be helpful in the endeavour to arrive at a wise decision.

It is generally recognised that, individually and collectively, the community will need all its moral and physical strength—resolve, courage, endurance—to face the coming ordeal.

One hesitates to repeat the hackneyed slogan "Unity is Strength." It is supposed to be so self-evident as to have become universally accepted.

And, perhaps, it is, *in theory*. But what, all too frequently, do we find in practice? That the dominating selfishness and egotisms men have been trained to regard as the factors that make for worldly success—their rivalries and struggles to outwit and scare off each other—have created an atmosphere of "each one look after himself, and mind your own business."

A recurrence of the old "Am I my brother's Keeper" mentality. Separatie; Apartheid.

And, at the back of it all, a secretly entertained hope that a way of escape from the calamity affecting the rest may be found for a particular individual.

"United we stand, divided we fall" carries very little meaning for those so minded. Such an one has yet to appreciate that he, himself, is practising the very thing he complains he is being made a victim of.

Recognising all this, it may still be asked "Where does the title of this article come in? In what respect is it relevant?"

In discussing a subject, not idly, but seriously with a view to arrive at the truth of the matter, the first thing to do is to define the terms used, so that their meaning shall be clear.

Then, one knows what one is considering or, "what one is talking about." Then one is in a position to see whether the principles advanced do or do not apply to the problem under consideration, and how far, if at all, they help towards its solution.

Now, 'Amity' is a word usually interpreted as meaning 'Friendship,' which Friendship is commonly understood to mean a good-will relationship between people, but a relationship less close and binding than that created by blood ties or resulting from membership of the same family.

The suggestion or implication behind the distinction is that since the bond is not as close, the obligation between those who are "just friends" is relatively lighter. Friendships, we know, are notoriously unstable. Not infrequently, they are a mere matter of conveniences.

A little consideration should make it clear, however, that correctly understood, the relationship of 'Friend' is very close and intimate indeed. Perhaps even closer than that arising from the blood tie.

'Ami' (French) though commonly translated 'Friend,' really means "Lover;" Beloved. In France, it is quite usual to so refer to one's beloved.

"Ame" is French for Soul. "Ami" therefore stands for Soul-Mate. Not merely a relationship of the flesh or the emotions, but of the Spirit. A spiritual relationship or connection.

It will thus be seen that rightly understood, Friendship and Love are one and the same thing. Mean the same and imply the same.

The contention is further borne out by the fact that the two words have the same root.

The French for Love is 'Amour' (Lat. 'Amo,' I love.) "Ame," the Soul, indicates that Love is a characteristic or attribute of the Spirit; a Soul-Force.

And have we not been taught from time immemorial that God is Love?

Have we not been commanded, as souls or sparks of divinity emanated by the All Creator, All-Sustainor, All Regenerator; by the All-Good, we call God, that our supreme duty is "that Ye Love One Another"?

And, what, if any, is the *practical* importance and bearing of Love on life's problems, including the problem immediately confronting the community here in South Africa?

Amity, Friendship, or alternatively Love, is an integrating, harmonising, uniting Force that binds and holds together. And if Union is Strength on the physical plane it is incomparably more so on the spiritual.

But, it has to be Love, real Love, not the travesty of Love that is more often than not but Desire, the appetite and craving for possessions, like the "love" of a child for its toys or sweets, or of a woman for dress and ornaments, or of a miser for his money.

The Love that is indicated in the injunction "Love thy neighbour as thyself," is the very negation of selfishness and self-centredness. It means what it says, "Regard thy Neighbour as part of the All Self, of which thou, too, art part." "Do unto others as you would they do unto you," means, regard other souls, others of God's sparks or children, as placing you under obligation to behave towards them as brothers, whose needs are your needs, whose troubles are your troubles, to help and share.

For Love implies above all things, not acquisitiveness or concern for one's own separate welfare but sacrifice, service, giving.

Love rules out egotism and for it substitutes altruism.

The true explanation of all our troubles and tribulations is the discord we have created by denying and disobeying the Law of Love.

For Amity or Love as the law of life we have substituted Enmity, (which is but an abbreviation of Enemyty), a force closely akin to Hate. And, according to the Sages "there is no grief like Hate."

Just as Amity or Love attracts, unites, and creates harmony, joy and peace because it accords with God's law and is the Hall Mark of Man's essential divinity, so its opposite, Enmity and especially Hate, repels, disrupts, and keeps apart those who should be even as the fingers of one hand, and promotes discord, misery and strife.

This does not, of course, exculpate, i.e. hold blameless, the tyrannical oppression to which the Indians of South Africa, *inter alia*, are being subjected, but if pondered and honestly considered it should point a moral and convey a lesson not entirely valueless.

We are all too prone to see the mote in others' eyes while disregarding the beam in our own. All too ready to resent conduct that hurts us, but which we don't hesitate to practise towards others.

We forget that as we sow, so we reap.

In the impending crisis the community must either stand together or fall together.

The cement that unites and binds has been clearly indicated. Inspired by a common spirit, sharing a common determination to stand firm in defence of the Right, the way may be hard and painful, but eventually it must lead to success.

It will, at least, be the Manly way; the Honourable way; the deserving way.

Indian Opinion

FRIDAY, 20TH JULY, 1951

The Teacher's Task

A VERY encouraging picture of Indian education in Natal was presented by Mr. A. D. Lazarus, President of the Natal Indian Teachers' Society, at its Conference held recently in Durban. For the year 1945-46 the total expenditure on Indian education was £325,110; five years later, for 1950-51 the expenditure was £681,700 —more than double. For 1951-52 the estimated expenditure is £818,210. This shows a rapid improvement, for which thanks are due to the more liberal attitude adopted in recent years by the Natal Provincial Administration and the Education Department. And this liberal attitude is due to a very large extent to the God-fearing and kind-hearted Administrator we have in the person of Mr. D. G. Shepstone. Needless to say the Indian community is always deeply appreciative of every little act of kindness it receives at the hands of the authorities and the present gesture in the the matter of Indian education is gratefully recognised as being not a small one. Of course there is still room for greater improvement, for it does not redound to the credit of any good Government to have any children growing in illiteracy for want of educational facilities, and there are not less than nearly 20,000 Indian children still without those facilities. There is however every hope of a better future since the authorities, unlike in the past, are liberally-minded and more responsive to the he appeals of the Indian community.

The Indian community itself has of course done a great deal in the matter of self-help in regard to the education of their own children. For as Mr. Lazarus pointed out, of the 186 schools in the Province 106 have been built by Indians almost entirely with their own money. For this the Indian community can well congratulate itself. We are glad to note that the Natal Indian Teachers' Society is becoming more and more conscious of its responsibility and it is the intention now, we are told, to create an educational Trust Fund in order to build more new schools and to extend the existing ones. To start this fund the Teachers' Society has pledged itself to contribute the sum of £25,000 within two years. This will be one of the finest gestures on the part of the Teachers and a magnificent contribution towards Indian education. We can only hope and pray that the Society will be able to fulfill its pledge and earn the blessings of the present and the future generation.

Scolly Menace

Mr. Lazarus also drew attention to one very distressing thing and that was the scolly menace that appears to be growing in our community. This is a very serious thing which should not be lightly thrust aside. May be that the percentage of such cases is not as great as it is in other communities. While that may be of some consolation it certainly does not justify our being apathetic. If the germs of this evil are not destroyed immediately they will thrive faster than we think and spread their virus throughout our society and destroy society itself. This matter should therefore be treated as one of shame and every effort should be made to root out the evil. For this a great responsibility lies on the shoulders of the parents as well as the teachers. Of course if anything is responsile for this evil it is, we must regretfully state, the slum conditions in which the Indians in particular and the non-Europeans in general are forced, under the present system of Government, to live. We have a White Government in this country which looks after the requirements of the White people first and foremost in all matters and non-Europeans have just to grow by Nature anyhow. But if we, therefore, just blame the Government and do nothing ourselves we shall be the sufferers. If the State fails to discharge its duty the people must not follow its bad example but must do their duty to themselves to the best of their ability.

Our teachers do not like to be criticised. Immediately they are criticised they defend themselves by saying that they are no more than ordinary human beings and nothing more should be expected of them. But their profession does not allow them to remain so. Their's is a noble profession which carries with it a much greater responsibility than the parents. Their very life must be an example to the pupils. Their profession must not be treated as a commodity that can be sold or bartered. The future of the world depends on its youth and the future of the youth depends on the teachers. The teacher's task is therefore a heavy one. He has to mould the body, mind and soul of the youth. If these are defective it is a reflection on the teacher. A teacher does not mean one who merely teaches to read and write. His task is to mould the character of the pupils. All the learning without character amounts to nothing. A characterless teacher cannot instil character into the pupils. The pupils are apt to immitate the teachers than to do what they are told to do. That is why it is said, practice is better than precept. What the teachers teach the pupils by their own example, goes home to them much more easily than what they are taught by precept without practice on the part of the teachers. Thus the task of the teacher is by no means an easy one if he wants to do full justice to his profession and to earn the glory of it. Unless the teachers have this high ideal before them and try to follow it the future of the world is dark. The pupils will become what the teachers are, not what they teach them to become. The teachers have therefore to do a great deal of introspection and to ever keep examining themselves and try to become what they desire their pupils to become. This is by no means an easy thing to do but no society has ever grown or can ever grow without sacrifice both individually and collectively. If we wish to live the time has come when this is demanded of us and more so from those who hold responsible positions.

I.C.U. HALL OPENED IN EAST LONDON

THE I.C.U. Hall, a magnificent building in the Duncanville Native Township in East London was formally opened by the Mayor of East London Councillor Teddy, on Saturday, July 14. It was to have been opened by Mrs. Margaret Ballinger but owing to the slow-down strike she was not able to come to East London. Among those present besides the Mayor were Advocate W. Stuart, M.P., the Chief Magistrate Mr. Scheepers and others.

The significance of this Hall was that the money collected for it was raised by the Africans themselves under the able leadership of Mr. Clements Kadalie and Mrs. Kadalie. The task however could not have been achieved without the very sympathetic help of the very liberal-minded City Council of East London.

Mr. Clements Kadalie was the father of the Industrial and Commercial Workers' Union of South Africa. It was founded forty years ago with twenty-four members and a bank balance of 25s. with the object of bettering the working conditions of the African people. It was during the end of the first world war that the cost of living had grown high and there was scarcity of food in the Union and yet shiploads of foodstuff was being sent overseas, that the I.C.U. joined the European workers and stopped foodstuff being sent out while the people at home were starving. Mr. Kadalie later went to Geneva to attend the labour conference and spent some time in London where had the opportunity of studying the trade Union movement.

The Union Government in those days felt that Mr. Kadalie was a dangerous agitator and decided to deport him to where he had come from. He had come from Nyasaland soon after being graduated at the University there settle in South Africa. It was through the efforts of Advocate W. Stuart that the Government of the day was persuaded to allow Mr. Kadalie to remain in the Union. Later the I.C.U. movement died and for many years Mr. Kadalie settled in East London.

The I.C.U. Hall is a magnificent gesture of self-help on the part of the Africans.

Among the speakers at the function was Mr. Manilal Gandhi who in the course of his speech said: We the non-European people in South Africa are in dire distress. Our common fate hangs in the balance. The one object behind the Apartheid policy of the Government to kill us all by dividing us into fragments. We need to realise and to beware of the fact. Everything possible is being done to create friction among the Africans themselves and between the Africans and the Coloureds and between the Africans and the Indians. Unless we refuse to play in the hands of the reactionary forces by lending ourselves to be their instruments in this sinister game and unless we all stand solidly united and work for our common salvation," be sure, we are doomed.

"Much is being spoken against the present Government," Mr. Manilal Gandhi continued. "It is certainly harsh," he said, "but I am not inclined to run it down because of that. We gain nothing by doing so. It has come to us as a blessing in disguise. We must be thankful to it for making men of us. Never before did we realise our manhood or become assertive of it as we do today. The present Government has by cracking the whip awakened us and made us alert. Let us not fall into a slumber again. Let us not waste our time and breath in condemning the Government. That is not going to help us. Let us instead turn the search light within and start examining ourselves and see if there is nothing wrong with us and whether we are not to blame for many of the ills we suffer.

"Unless we are right with our Creator who rules over us all, unless we are loyal to Him and obey His Law implicitly, be assured, everything will be wrong with us. We grumble because we are victims of the harsh laws of the Government. But we are victims of much worse things which have led to our degradation and will lead more speedily than the harsh laws of the Government, to our moral and economic ruination. I mean the evils of drink, gambling and immorality, which lead to criminality such as thefts, burglary, murder, rape, etc., of which we read and hear so much.

"Before we can seek to fight against the Government we must put up a strong fight against these far greater evils which are eating out our vitals. Our salvation lies with ourselves. We must begin at once to reform ourselves.

"When I see my own people frequenting the bars," Mr. Manilal Gandhi continued, "and Africans drinking beer and making beasts of themselves, when I see my people and the Africans going to the races in their thousands in humiliating conditions and squandering their hard earned money and bringing misery to their homes it wounds my heart. If I could wean them from drinking and gambling and could restore their sanity I would feel I had done a great service to them.

"We must cease to fear man and man-made laws but fear God and follow His law," We can only do so," if we preserve our sanity by not indulging in the evils I have mentioned. Then only shall we be able to produce leaders of character of whom there is a dearth today not only among us and in this country alone but throughout the world. Only when such leaders are produced from among ourselves shall we be able to command the respect of the Europeans and be able to face the most formidable enemy with the respect and dignity of man and not with the might of the beast which we find ruining the world to-day."

Mr. Manilal Gandhi in conclusion said, he hoped this Hall, which has just been opened will not be made use of only as a ball room and a place of amusement but that it will become a cultural centre for the upliftment of the African people.

NOTES

N.U.S.A.S. On Political And Social Equality For All

BY 19 votes to two, the Student Assembly or governing body of N.U.S.A.S., rejected a motion by the delegates from Fort Hare calling for the addition to the constitution "to stand for social and political equality for all men in South Africa." The decision was taken after a debate lasting nearly five hours. The Fort Hare delegates said that non-European students were beset by greater problems than those which N.U.S.A.S. dealt with at present, and that the constitution ought to be amended to allow for direct political action on undemocratic conditions in the country. Many speakers, including several non-European delegates from other centres, said that by the adoption of such an aim N.U.S.A.S. would cease to be a student organisation and would be changed into a political party. After further debate, the assembly adopted, without opposition, a resolution clarifying the attitude of N.U.S.A.S. towards political action. Recognising "the close relationship between the general conditions of society and the conditions of education," the resolution states: "The evils of inequality and discrimination of all kinds in South Africa have a profoundly adverse and limiting effect on the educational rights and interests of the people." N.U.S.A.S. was, therefore, bound to concern itself with all forms of discrimination and inequality both inside and outside the universities where these conditions affected the educational system, the universities or students in their capacity as students, states the resolution.

Two Tanganyika Natives Made Magistrates

Judicial history has been made in Tanganyika by the appointment of two Native administrative assistants as third class magistrates. Though both men are stationed in the predominantly Native populated Lake Province, they can try all races, with a maximum power of three months' imprisonment, a £25 fine, and eight strokes corporal punishment for juveniles. If they impose more than a month or a £5 fine the sentence must be confirmed by a first class magistrate. The two men are Edward Halwenge who joined the Government service in 1940 and took the law examination in January this year, and Mdoe Bakari, who joined the Government service from Makerere College, Uganda, in 1948.

Four British M.P.s To Visit Africa

Four British members of Parliament are to visit Africa next month as delegates from the United Kingdom branch of the Commonwealth Parliamentary Association. They are two Labour Party members, Mr. Stanley Evans and Mr. W. Coldrick, and two Conservatives, Mr. Julian Amery and Mr. A. E. Baldwin, and they will begin by visiting Northern Rhodesia. After going on to Southern Rhodesia two of the delegates will proceed to Nyasaland and two to Mauritius, and the party will reassemble in Nairobi, returning to London via Malta after spending a few days in Kenya. The aim of the tour is to give the House of Commons more evidence of the attitude of the two Rhodesias and Nyasaland to the proposals for closer association between these territories, says the parliamentary correspondent of the "Manchester Guardian." The Colonial Secretary; Mr. James Griffiths, and the Secretary for Commonwealth Relations, Mr. Patrick Gordon Walker, are to visit the territories concerned in September, but the Commons will also welcome backbench opinion on the subject.

STATES MINISTER'S REVIEW OF KASHMIR'S PROGRESS

THE number and nature of incursions by troops and armed organisations from the Pakistan side into the Indian side of the State of Jammu and Kashmir during the last few weeks are such as to raise suspicion that they might be part of a planned programme, declared Mr. N. Gopalaswamy Ayyangar broadcasting from Srinagar Radio Station on July 3.

He warned Pakistan that unless she takes immediate steps to prevent altogether such violations of the cease-fire agreement, the far graver consequences that otherwise would follow would be squarely on her shoulders.

Mr. Ayyangar, summing up his impressions of his two weeks' tour in the State, stated that one of the outstanding impressions left on his mind was that there has been a return to normalcy in the life and activities of the people.

"The administration today," Mr. Ayyangar observed, "is a modern, well ordered and progressive one under competent and patriotic leadership. There is a general sense of confidence amongst both the educated and uneducated people in the capacity of their leaders to grip and surmount both external and internal difficulties, to right wrongs and to initiate and carry out measures for the improvement of the lot of the common man. The internal law and order situation is quite satisfactory, in fact more satisfactory than in some of the States in the rest of India. The security of life and property and avoidance of internal disturbances of peace are noteworthy."

Referring to land reforms, Mr. Ayyangar said: "Few people realise the revolutionary character of the changes in village economy that are being brought about by these reforms. How revolutionary they are can be gauged only by those who are in a position to compare what is being done in Kashmir with what has been and is being done in some of the most advanced States in the rest of India. And yet all this revolution is being effected so far as one is able to see at present with smoothness and quietness.

"There is a race for progress in all directions, though it is limited by conditions of the present political and economic situation. It is a brave effort that the present administration of Kashmir is making and the results of that effort achieved so far are an illustration of the greater speed with which a Government commanding popular support can put through their programme of ameliorative measures, in spite of the background of the prevailing political tension.

Deliberate Breaches

"There has been an intensive attempt in the last two or three weeks to convert this tension almost into a scare. The attempt consists of a series of violations of the cease-fire line of which Pakistan has been guilty. These have occurred in almost quick succession and many of them have been deliberate breaches of the cease fire agreement by troops and armed organisations from the Pakistan side, for which the Pakistan Government cannot escape responsibility. Their number and nature have been such, as not unjustifiably, to raise suspicion that they might be part of a planned programme of minor attacks scattered over the entire cease fire line, including part of it between Munawar and Kathua, which if not put an end to at once are calculated to furnish at any moment an excuse for a major outbreak of hostility between the two countries. I must warn Pakistan that unless she takes immediate steps to prevent altogether the continuance of such violations, the far graver consequences that otherwise will follow will be squarely on her shoulders. With the Indian Army keeping vigilant watch at the border there is not need, however, for the people in Jammu and Kashmir State to be anything like scared by these incidents."

Constituent Elections

Referring to Pakistan's objections to the preparations which are under way all over the State for the holding of elections to the Constituent Assembly, Mr. Ayyangar said: "Elections to the Constituent Assembly will be held and the Assembly convened about the time already appointed and nothing now can stop either the Government of India or the Government of Kashmir seeing this thing through. As is not unusual with him, Sir Mohd Zafrullah Khan has in his letter to the Security Council given facts twisted with a view to make out that India has been both wrong and defiant, while Pakistan has been right and obedient. These tactics, familiar as they are with him, should not deceive anybody.

"The Government of India have always made it perfectly clear that the convening of the Constituent Assembly, to frame the Constitution for this State, is specifically referred to in the Constitution of India and that though the constitutional power for convening that Assembly vested in the head of the State of Jammu and Kashmir, they fully approved of the step.

"Sir Zafrullah Khan refers to the Security Council's resolution of March 30, 1951, and argues that the convening of the Constituent Assembly is patently opposed to the clear provisions of that resolution. The question of the Constituent Assembly was specifically raised and discussed in the course of the debates which preceded the resolution and the Proclamation of the Regent of Jammu and Kashmir State convening the Assembly and directing the steps to be taken, therefore, was issued not many days after the passing of that resolution by the Security Council. It must have been for adequate reasons, therefore, that the resolution omitted to make any specific objections to the convening of this Assembly. If, as is now contended, the convening of that Assembly would 'undermine all the chances of a pacific settlement of the Kashmir dispute and would lead to the creation of a grave threat to international peace' not merely Pakistan and India but the whole world would have expected the Security Council to have said so in the clearest possible terms. India must, therefore, decline to treat this move of Pakistan's Foreign Minister with any seriousness.

Kashmir People Have Decided On Accession

"Kashmir, though a separate State, has for centuries been part of India. Unlike other areas which acceded to the new State of Pakistan, she refused to accede to Pakistan and deliberately acceded to India. She is in India today and will stay there. The choice is entirely that of the people of Kashmir."

NATIVE SHOULD ENJOY WESTERN CULTURE

SOUTH AFRICA should allow the Native to enjoy Western European culture fully and eventually to become a full citizen, said Dr. H. R. Raikes, principal and vice-chancellor of the University of the Witwatersrand, when he opened the annual congress of the National Union of South African Students at the University last week.

The other alternatives before the country were both unsatisfactory — continuance of the "master race" policy, or an over-rapid development. South Africa, with its large non-European majority, was unique among the countries of the world and would have to work out its own salvation.

"The Union has been developed by both sections of the community, not by the White man alone. This means that, as in uni-racial communities, the taxes must be spent on the community as a whole," he said.

Through a great extension of educational facilities the non-European should be trained to undertake his share of providing public servants. He should be provided with food and clothing at prices he could afford to pay, with facilities for acquiring a house which he could own himself; above all he should be granted local self-government.

The "middle way" he was outlining, said Dr. Raikes, was the only way to preserve Western culture in the Union. "The time is getting late, but I do not think it is too late if an immediate start is made."

Referring to the universities' financial difficulties, Dr. Raikes said that increased Government aid was undesirable because it would diminish the freedom of the universities.

"If the State finds it necessary to bear in the future an appreciably greater proportion of the cost of running the universities it will demand control, and such control will be fatal."

He appealed to N.U.S.A.S. and university graduates to raise funds for the universities so that this possibility might be obviated.

Dr. P. V. Tobias, in his presidential address, said that by refusing travel and immigration permits to non-European students in order to prevent them from attending mixed universities the Government was using administrative measures to enforce its policies as a preliminary to introducing legislation to that effect.

N.U.S.A.S. was bound to oppose strongly any infringement of academic freedom, he said.

INDIAN PRIME MINISTER ON INDIA'S PROBLEMS

IN a twelve-thousand word report to the All India Congress Committee outlining the Central Government's policies and achievements Mr. Nehru makes a detailed analysis of the problems and difficulties facing the country.

Foreign Policy

Among other subjects the report offers comments on India's foreign policy, her stand on Kashmir, elections, economic conditions in the country and the population problem. On India's foreign policy Mr. Nehru says: "This has been, I believe, very largely approved by the country and no apology is needed for it. This policy has been the natural outcome of our past outlook on foreign affairs and of independence. We have followed no ambitions course and have tried to develop friendly relations with all the countries. I am glad to say that in spite of conflicts that continually threaten the world our relations with every country, except one, are friendly. We have endeavoured in our own small way to throw our weight on the side of peace and to keep ourselves out of military and like commitments.

"Naturally such policy is often criticized. There has been however all over the world basic appreciation of our sincerity in this matter as also of the soundness of our policy even though it may not fall in line with the wishes of many others.

"With nations of the East and more especially our neighbour countries, except again unfortunately one, our relations are exceedingly friendly and co-operative. Inevitably with the coming of independence the centre of gravity of our political interest has shifted to our neighbour countries and to Asia. Our foreign service has grown rapidly and rather spasmodically during these years. We have endeavoured to limit its growth but the mere fact of India's importance in the modern world and the desire of other countries to have diplomatic relations with India compelled it to grow.

"The Congress has repeatedly approved of our foreign policy. It is necessary however that there should be no doubt in the public mind in this country or other countries that this policy represents the wishes of a great majority of our people in spite of some criticisms here and there. In the foreign policy the nation should speak with a firm and as far as possible with united voice if it has to carry weight."

Pakistan

"Unfortunately passions and manoeuvres that led to the partition did not die away and the subsequent events rather added to them. It is said that Kashmir is the basic difficulty which comes in the way of co-operative relations between India and Pakistan. It would be more correct to say that the problem of Kashmir is resultant of that basic inner conflict between the two countries. India stands for secular state and for freedom of its component parts to live their autonomous lives. Pakistan continues to be a communal State which by the very nature of its objectives and ideology is aggressive in its outlook. Such ideology appears strange in the world today and it is difficult to conceive of a modern State which makes a large part of its citizens feel that they are inferior citizens and cannot be treated as equals. In Pakistan it is the State policy that represents the old two-nation theory and the same narrow communalism which the old Muslim League did. While we have no desire to interfere with the inner working of Pakistan we cannot ignore the effect of this on millions of people in Pakistan and indirectly in India. It is a disruptive and subversive policy.

"In Eastern Pakistan and West Bengal very grave situation arose early in 1950. Fortunately the agreement arrived at with the Prime Minister of Pakistan was of great help in resolving that immediate crisis. That of course was no solution of the basic problem. But it did bring relief to millions of people and vast numbers of migrants who returned to their original homes. Nevertheless the fact remains that the position of the minority community in Eastern Pakistan (in Western Pakistan it hardly exists) is one of peculiar difficulty. Middle class elements which were the backbone of education and trade and professions have practically been driven out and others remain full of fear and apprehension about their future. Recently the flow of non-Muslim migrants from Eastern Pakistan to West Bengal has increased substantially and created a grave problem."

Kashmir

Referring to the Kashmir question Mr. Nehru observed, "Kashmir has been wrongly looked upon as a prize for India or Pakistan. People seem to forget that Kashmir is not a commodity for sale or to be bartered. It has individual existence and its people must be the final arbiters of their future. It is here today that the struggle is being fought not in the battlefield but in the minds of people. That struggle started many years before the partition. As communal movement grew in India under the leadership of the Muslim League and the two-nation theory was propounded attempts were made to capture this beautiful valley of Kashmir by the advocates of that theory. They failed then and Kashmir developed a strong nationalist movement with a certain ideology which was socially advanced. The National Conference of Kashmir led this movement and it found a common ground in many matters which the National Congress and the Indian States people movement. So in the thirties and in the forties a link of common ideals and a bond of comradeship in a common cause bound us together whether we were Hindus or Muslims or Sikhs or others. It was natural therefore for the people of Kashmir to resist later the narrow communalism of Pakistan which sought to thrust itself by evidence and force upon them. It was natural and inevitable for the people of India to stand by them in their agony.

"Thus the Kashmir question is of deep significance to India as it is to Pakistan. But its significance is felt most of all by the people of Kashmir who wish to live their lives according to the ideology and the nationalist feeling that they have themselves developed. During the past three and half years of the conflict and the continuous tension it is surprising to note the progress that the State of Jammu and Kashmir has made. In some matters such as agrarian legislation it has gone ahead of India and brought about a change in the economy of a great majority of people which is truly revolutionary.

"How can the people of this State with their socially advanced ideology look forward except with dismay towards the communal reactionary and authoritarian regime in Pakistan? India's position in regard to Kashmir has been repeatedly and firmly stated and we stand by it.

"It is not Kashmir therefore but rather a much deeper conflict that comes in the way of friendly relations between India and Pakistan and the situation is a grave one. We cannot give up the basic ideals which we have held so long and on which the whole conception of our state is founded. We cannot encourage anything which breaks up the nationality of India. We cannot submit to the continuation of the old policy of disintegration and aggression. This must be clearly understood."

Election

Referring to elections Mr. Nehru declared, "It is better to keep our soul and to lose the election than to win that election in a wrong way and with wrong methods. I hope that in the choosing of candidates great care will be exercised in selecting men and women of integrity who by their past record have shown that they believe in and act up to the principles we proclaim. It will be more honourable for us and will be of greater service to the cause we serve if we do this and even lose the election than to win with the help of dubious candidates. Our choice should not be restricted to a narrow circle or groups but should extend to any who fulfills the qualifications laid down. In particular we have to take special care that an adequate number of candidates of minority communities as well as from women are chosen."

Population

Referring to India's population Mr. Nehru said in his report, "We have to think of the tremendous growth of population and the necessity for what is called family planning. From being far of some individual in India this has become one of the important issues before the country and it seems clear that the State must encourage this family planning or birth control."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

INDIAN MUSLIMS CELEBRATE ID-UL-FITR

INDIAN MUSLIMS in Delhi celebrated on July 6, ID-UL-Fitr which marked the culmination of the holy month of Ramzan. Over 100,000 Muslims from suburbs and the city joined congregational prayers in different mosques. Largest number of Muslims gathered at Idgah where Maulana Mohd Sayeed, Vice President of the All India Jamiatululema, led the prayers. Members of diplomatic corps from Muslim countries joined the prayers at Juma Masjid, where Chief Imam Abdul Hamid led the prayers. After the prayers Muslims exchanged Id greetings with their Hindu and Sikh friends.

In Srinagar also over 100,000 Muslims offered prayers in the vast Idgah grounds. The congregation included many members of other communities also who greeted their Muslim friends after prayers.

Nearly 200 Muslim employees of the Government House in New Delhi and their children assembled in the picturesque Moghul gardens on July 6 to exchange Id greetings with the President of India. Wishing them "Id Mubarak" President Dr. Rajendra Prasad said, "Every non-Muslim in the country shares your joy today."

In a brief address President Rajendra Prasad told his guests that with the establishment of a secular democratic state in India festivals like Id had become common to all communities. People, he said, should join with each other in celebrating religious and cultural festivals irrespective of the creed they followed. A joint celebration of such functions would forge stronger bonds. In India today, the President added, everyone enjoyed equal status and privileges and therefore had equal obligations towards the country. The Government was of the people as the people were of Government and it was his belief that with the cooperation of all communities the new Muslim year that was now beginning would prove auspicious to everyone in the country.

Sheikh Abdullah Addresses Id Gathering

Addressing the Id gathering of 150,000 people in Srinagar on July 6, Sheikh Abdullah, Chief Minister of Kashmir said that the coming elections to the Constitution Assembly would be free and fair and people could vote for any candidate they liked.

Comparing the attitudes of India and Pakistan towards the people of Kashmir, Sheikh Abdullah said that the Indian leaders had always held that ultimately it was for the people of Kashmir to decide their own future. They never said that Kashmir was essential for India's existence. On the other hand Pakistan leaders had declared that Pakistan could not exist without Kashmir. "If, as is said, Kashmir is vital for the existence of Pakistan, the question of ascertaining the views of Kashmir is regarding the accession issue does not arise."

Sheikh Abdullah observed, when in 1947 the tribal people had almost reached Srinagar the people of Kashmir approached India for help and that help was generously given. "If we are here today offering prayers it is because Indian soldiers are even at this time defending our mountain passes at great peril to themselves," he said. Pakistan on the other hand not only did not come to the help of Kashmir but was at the back of tribal invasion. As soon as practical steps towards convening the Constitution Assembly were taken, Sheikh Abdullah added, Pakistani leaders started having "fainting fits" and were trying all methods fair and foul to prevent the Constitution Assembly coming into existence. The only reason for Pakistan nervousness is that its intentions were "most dishonest and sinister."

Sheikh Abdullah concluded, "Pakistan wants to feed on the wealth of the people of Kashmir. We shall never allow it and never let Liaquat Ali Khan and his party come here like Moghuls and exploit Kashmir. Pakistan is afraid of the vote of Kashmiris and therefore she opposes convening of the Constitution Assembly."

WORLD PEACE AND ILLITERACY

The following Press Statement has been issued by the South African Institute of Race Relations.

"POVERTY stricken illiterates are particularly susceptible to those who preach false ideologies" warned Dr. Norris Dodd, Director-General of the food and Agriculture Organisation (a specialised agency of Unesco) in wholeheartedly pledging his agency's support to Unesco's twelve years plan to combat illiteracy and low living standards throughout the world. Two other Unesco Organisations, the International Labour Organisation, (ILO), and the world Health Organisation, (WHO), similarly supported the plan at the Unesco General Conference in Paris, this month.

The greatest support for the proposed £20,000,000 campaign came from those delegates whose countries have achieved a highly developed educational system, and they stressed that Unesco allow no budgetary limitations to interfere with a scheme which should be given priority over all projects envisaged by Unesco.

Measures to encourage free and compulsory education in all countries will be discussed at a conference to be held in Geneva next month and delegates from 87 countries have been invited to study the present problems of compulsory education as well as that of the prolongation of the schooling period.

Plans for this world-wide anti-illiteracy campaign include the establishment in five world regions of educational centres similar to the one opened last May in Patzcuaro, Mexico. The Far East, the Middle East, South-East Asia and Equatorial Africa are the other regions selected for such centres. Students at these centres will receive expert advice from specialists of the three agencies, WHO, ILO and FAO, and here teachers will be trained while at the same time teaching materials (from text books to film strips) will be developed.

Graduates from these centres will then return to their own countries and man similar training centres as Unesco believes that this chain-reaction system will answer the problem of finding 1,200,000 teachers, the estimated number required to begin the work of reaching the world's illiterates.

In the Paris region it is planned to establish an international centre of workers' education where specialists will be trained and teaching methods improved—especially in regard to international questions.

Governments are to be asked to revise existing school text books—particularly geography and history text books—in order to eliminate material which might create animosity between peoples.

Further plans are the continuation of Unesco's policy of sending educational experts to revise and improve existing educational systems in those countries which apply for the service. Three such missions were sent each year during 1949/51, and two have already been arranged for 1952. Efforts by Unesco and Member States to make the principles of the Universal Declaration of Human Rights better known and more strictly observed, as well as measures to encourage the teaching in schools on the subject of human rights, the United Nations and its Specialised Agencies, are also to be intensified.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

The Epic Fast
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.
320 Pages. Price: 9s. 6d.
Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

INDIA NEWS IN BRIEF

No Communal Colleges

Speaking at the opening of a college in Madras established by a Muslim educational institution of South India, Home Minister Shri C. Rajagopalachari, on July 2, discussed the role of denominational philanthropy in education and said, "the laws of our Republic do not permit opening of communal and subcommunal colleges. This prohibition is wise as well as just for Government's revenues come from all classes and grants from the public exchequer should not be spent on exclusive institutions. But there is nothing to prevent charitable men from establishing private scholarships for poor and deserving boys and girls of any particular community or locality of their choice. If we discourage or render impossible denominational philanthropy, I fear, the Minister said, we shall dry up foundations of charity in our country and the burden of state finances will become inconvenient and even impossible."

Appeal To Pakistan

Prof. Abdul Rahim, a former Muslim League leader, in a statement in Calcutta on July 5, appealed to the rulers of Pakistan to "envisage in time the dangers latent in their aiding, abetting or tolerating border shootings and tribal raids in the interest of their 45 million Indian Muslim brethren and in the good name of Islam on which rests their own international, political and cultural credit and their newly-earned sovereignty. Prof. Abdul Rahim according to PTI says that no Indian, least of all any Muslim Nationalist, can hold his patience against the conduct so utterly at variance with the spirit and letter of the Delhi pact and its annexures. He emphasizes that such aggressive conduct by uniformed forces is not only unbecoming of any Islamic State but directly inimical and dangerous for 45 million Indian Muslims on whose sufferings and strivings has been built the edifice of Pakistan."

India's Earnings From Tea

India's earnings from tea exports in 1950-51 rose in value by Rs. 55.6 million over the previous year's though by quantity the exports fell by 11.3 million lbs.

UNESCO

Dr. A. Lakshmanaswamy Mudaliar, Vice-Chancellor, Madras University, has been elected Chairman of the Executive Board of UNESCO, Paris. He succeeds Dr. Radhakrishnan, India's Ambassador to the Soviet Union.

Elephant Presented To Germany

Indian cowelephant, Shanti, presented by the Prime Minister, Mr. Nehru, to the children of Berlin was handed over to an official of the Berlin zoo by Major General Prem Kishen of the Indian Mission in Western Germany. The ceremony was attended by Lord Mayor of Berlin. Also present were hundreds of German School children.

Indian Navy Squadron

The Indian Naval Squadron which left Mombasa on July 8 was presented with a silver cup by the Indian Association of Mombasa. The two-feet high cup with the Asoka Chakra engraved on its sides is intended as a trophy for inter-squadron competition. Admiral Bernard received the gift at the presentation ceremony on the quarter deck of the flagship. Thanking the Association Admiral Bernard said that the trophy would be cherished "as memorable gift of our brethren abroad."

Argentine National Day

The following messages have been exchanged between the Prime Minister and Minister of External Affairs of India and the Minister for Foreign Affairs of Argentine on the occasion of Argentine National Day on July 9: "On the happy occasion of your national day it gives me great pleasure to send to Your Excellency and to the Government and people of Argentine sincere greetings and good wishes from myself and from the Government and the people of India. It is my hope that friendly relations between our two countries will be further strengthened by close cooperation in the cause of world peace."

The text of the reply from the Foreign Affairs Minister, Argentine: "I heartily appreciate the cordial message of Your Excellency on the occasion of the 135 th anniversary of national independence and have pleasure in expressing in the name of Argentine Government and of my own fervent wishes for the happiness of the noble Indian people so united to Argentine in their ideals of international peace and harmony for success of your Government and for the personal welfare of Your Excellency."

India's Food Production

During 1950-51 India increased its food production by approximately 1.4 million tons, cotton by about 300,000 bales, jute by 100,000 bales and sugar by 125,000 tons; out of about 3.2 million acres under improved varieties of sugarcane in India 2 million acres are in U.P.; as against the stock of 700,000 tons of food grains at the beginning of 1951 India had at the end of June 1.63 million tons. India requires about 150,000 tons of coconut oil a year for industrial and other purposes.

India's Commissioner Returns To East Africa

Shri A. B. Pant, the Commissioner for the Government of India in British East Africa, Nairobi, who was away in India on leave returned to Nairobi on Thursday, July 19 by Air India International.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part I)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

(NEA) all rights reserved.

To be continued.

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, July 4.

GRAIN FOR INDIA

THE House of Representatives, and later the Senate, finally passed the Food for India Bill (as it was popularly called), the waiting grain-laden ships starting on their way to India as soon as the President had signed the bill. The American Red Cross donated $200,000 to the Indian Red Cross for the purchase of food, vitamins and medicines. The Christian Rural Overseas Programme, representing Catholic Rural Life, Church World Service and Lutheran World Relief—three active agencies—marked the opening of their drive to collect grain by presenting Madame Pandit with 40,000 bushels of wheat at a Press conference in Chicago, on June 6. Twelve thousand dollars were collected by a committee set up at the United Nations, some of the funds being raised at a benefit soccer match between the delegates and members of the Secretariat. Forty tons of grain were collected through the "Share a Meal with India" campaign at the University of Illinois. The housewives at Levittown, on Long Island, organized a community-wide appeal and collected three tons of dried and canned food to be sent to orphanages in India. More than $350 has been raised, so far, by the members of the Indian Progressive Association in New York (President-D. N. Singh), some of the contributions coming from as far away as Aruba in the West Indies. Ten thousand bags of rice—each bag weighing two hundred pounds—have been contributed by the Indian community in British Guiana.

The New Rochelle Arrests

Mrs. Rahat Said Chhatari, wife of Pakistan's alternate permanent representative to the United Nations, her daughter Nadira, and a Mrs. S. H. Farooq, were arrested by the New Rochelle police last month as suspected "gypsy shoplifters." Mrs. Chhatari and the others were taken into custody in a store in New Rochelle, a suburban community near New York, and were driven to police headquarters by the detectives because, ■ the papers reported it, "their native dress led the officers to believe they were gypsies being sought for shoplifting." Professor A. S. Bukhari, Pakistan's permanent representative to the U.N., protested that the "plainclothesmen continued to manhandle the women even though shown identification cards. They were later released but without apologies," which were, however, later made officially. The incident received considerable publicity.

The River

Jean Renoir's production 'The River,' filmed in India in Technicolor, will have its World Premiere in New York on September 30. Based on Rumer Godden's autobiographical novel of the same title, the film tells of a British family's life in India, set against the background of the Ganges, and introduces—to America—the dancer Radha.

World Socialists Meet In Germany

Socialist leaders from twenty countries in four continents met last weekend, in Germany, voting to re-establish the Socialist International, which broke up during World War II. Delegates from the United States, India, Israel, Japan, and other countries, condemned Communism for sharpening "class distinctions in the exclusive interest of the dictatorship of a single party." Dr. Rammanohar Lohia, returning via the United States, was honoured at a dinner meeting of the India League of America on Tuesday evening, July 10.

Pakistan Quota Bill

Senator William Langer of North Dakota, long a friend of the Indian and Pakistani communities in the United States, introduced a bill to provide for the "establishment of a separate immigration quota for nationals of Pakistan" on June 8, ending a situation ignored by the Pakistan Embassy since the Partition in 1947. A similar bill has been introduced in the House of Representatives by Representative Arthur Klein of New York. Dr. Mubarek Ali Khan of Phoenix, Arizona, who is responsible for the present bills, asked for special consideration, under the proposed quota, for three hundred Pakistani nationals, many of them from riot areas, who came here before 1949, continuing, in a letter addressed to Senator Patrick A. McCarran: "It is hard for you—even in an America facing War—to realize how the United States has always been a land of hope for us in the East—a land adding up to all that we have hoped for in our times...this land that knew Lincoln, that knew Washington, and which is the hope of the Free World in these troubled times. Most of those Pakistanis who have come here—have been men drawn here by that feeling," —the reference here being to the workers and farmers in the Pakistani community in this country. "They are men," continued Dr. Khan, "who have helped to make the land still greener—and this Quota Bill is for these men—the men in the street—the men in the factories —the men who want to stay here to help build a still stronger America."

American Films Abroad

Robert Shaplen, author of the controversial profile of Sirdar J. J. Singh, President of the India League of America, published in the 'New Yorker' some time ago, comments on the American films being shown ■ Asia, in a recent dispatch from Singapore. "I sat in a movie theatre here today and got a private showing of how we are losing the battle for men's minds in Asia." While the Soviet films, often peppered and salted with a romantic twist, concentrate on Russian industrial and cultural achievement, on guerrilla heroics, etc., the great majority of American pictures, even when they're good clean entertainment, offer unknowing Asians a terribly false picture of American life. Time has caught up with us. We can no longer afford to export our worst face. If it's "escape" back home, it's the real McCoy out here—the only face the Asian sees. And it's white to begin with, which is no longer so popular." "Our libraries help, and so does E.C.A. and our stands against aggression. But that's still not all. When it comes to propaganda, and especially to the movies, we're being hoist by our own petard."

Mid-East Next On Soviet Time Table?

An article in Sunday's 'New York Times,' on July 1, suggests that the Soviet may now turn to the Middle East, intervening in the dispute between Iran and Britain, or profiting from other conflicts of interest. The separatist sentiment in Cyprus, and Egypt's demand that Britain remove her garrisons from the Suez area, are referred to.

Kenya Whites Want Britons Alone To Govern

THE largest meeting of Europeans ever held in Nairobi resolved without opposition that no share in the government of Kenya should be transferred to "any immigrant people other than resident Britons" without the express consent of coastal Arabs and Native tribes.

The resolution and three others followed an address by Colonel E. S. Grogan, who spoke on the constitutional issue in Kenya and its effect on Europeans.

The resolution read: Whereas the title to rule these East African territories was not acquired by conquest but by treaty cession and acquiescence of the local inhabitant and was entrusted to the British people, and in pursuance of British settlement of this portion now known as Kenya, which was by Order in Council raised to the status of a British colony and annexed ■ His Majesty's Dominions, and whereas the British title to rule Basutoland and Bechuanaland derives from identical roots and the Government of the United Kingdom refuses to transfer that rule even to the Union of South Africa without the express consent of the tribes, we the British inhabitants of Kenya contend that the Government of the United Kingdom has no right to share the rule of Kenya with any immigrant people other than resident Britons without the express consent of the coastal Arabs and the tribes."

A second resolution read: "That no person who is not either a citizen of the United Kingdom and colonies or a citizen of a British Dominion or alternatively has not by specific personal oath sworn allegiance to the King should be allowed any direct or indirect say in the central affairs of Kenya."

Colonel Grogan in S Africa was now the key position in the whole world set-up, that Kenya was a garrison and that the British people in Kenya were in the front line.

The Cape had usurped the position of Gibraltar and protected what would be the Commonwealth's lifeline.

Referring to Kenya's Indians, he said: "There is no reason why we should not be perfectly friendly towards the Indians, but it is essential that we make it perfectly clear to everyone that Indian immigration on the grand scale is a deadly menace to the African."—'The Star.'

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૨૯ | શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૨૦, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

ઈસ્ટ લંડનમાં આઈ. સી. યુ. હોલનું ઉદ્‌ઘાટન

ઈસ્ટ લંડન કંકનવીલ નેટીવ ટાઉન સીપમાં બાંધવામાં આવેલા આઈ. સી. યુ. હોલની ઉદ્‌ઘાટન ક્રીયા ગયા શનીવાર જુલાઇ તા. ૧૪ મીના ઇસ્ટ લંડનના મેયરના હસ્તે કરવામાં આવી હતી. ક્રીયા મીસીસ મારગરેટ બેલીંજર ના હસ્તે થવાની હતી પરંતુ ગેરસેવા રહ્યાંકને લીધે તેનાથી હાજર થઇ શકાયું નહોતું. હાજર થએલાઓમાં મેયર કાઉન્સીલર ટીડી ઉપરાંત એડવોકેટ પીક રહુબર્ટ, એમ. પી., ઇસ્ટ લંડનના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ મી. રમ્પીપર વીગેરે હતા.

આ હોલનું મહત્વ એ હતું કે તેને માટેના પૈસા મી. કલેમેન્ટસ કડાલી અને મીસીસ કડાલીના નેતૃત્વ હેઠળ આફ્રીકનોએ પોતેજ ઉભા કર્યા હતા. તેમ છતાં આ કાર્ય ઇસ્ટ લંડનની ઉદાર સીટી કાઉન્સીલની લાગણીભરી સહાનુભુતી વગર સિદ્ધ થઇ શકયું નહિ હોત.

મી. કલેમેન્ટસ કડાલી ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ કમરર્શીયલ વર્કર્સ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રીકા (જે ટુંકમાં I.C.U. ના નામથી ઓળખાય છે) તેના પિતો હતા. ચાળીસ વર્ષ ઉપર ચોવીસ સભ્યો અને શી. ૨૫ ના બેન્ક બેલન્સ થી એ સંસ્થા શરૂ કરવામાં આવી હતી. તેનો હેતુ આફ્રીકન મજુરોની સ્થિતિ સુધારવાનો છે. પહેલાં વિશ્વ યુદ્ધનાં અંતમાં જ્યારે રહેણીનું ખર્ચ ઘણું વધી ગયું હતું અને અનાજની તંગી હોવા છતાં રોટીમરો ભરી ભરી અનાજ પરદેશ મોકલવામાં આવી રહ્યું હતું ત્યારે, આઇ. સી. યુ. એ યુરોપી યન મજુરો સાથે બળી જઇ ઘરમાં લોકો ભુખે મરતા હતા ત્યારે અનાજ બહાર મોકલાવવાનું સફળતાથી અટકાવ્યું હતું.

પાછળથી મી. કડાલી મજુર પરિષદ માં હાજરી આપવા જીનીવા ગયા હતા અને ટેલીફોક વખત લંડનમાં ગાળી ટ્રેડ યુનીયનની હીલચાલનો અભ્યાસ કર્યો હતો.

એ વખતની યુનીયન સરકારને લાગ્યું કે મી કડાલી જોખમ ભરેલા ચળવળીયા હતા અને તેમને જવાંથી આવવા હતા ત્યાં પાછા દેશનીકાલ કરવાનો હુકમ કર્યો. જોહાનીસબર્ગની યુનીવર્સીટી માં ગ્રેજ્યુએટ થઇ તેઓ તુરતનાજ યુનીયન આફ્રીકા સ્થાપી શક્યા હતા.

એડવોકેટ રહુબર્ટનાં પ્રયત્નોથી સરકાર તે એ પગલું લેતાં રોકી શકાઈ હતી અને મી. કડાલી યુનીયનમાં રહી શકયા હતા. પાછળથી આઇ. સી. યુ. ની હીલચાલ પડી ભાંગી હતી અને મી. કડાલી થયા વર્ષોથી ઇસ્ટ લંડનમાં સ્થાયી વસવાટ કરી રહ્યા હતા.

આઇ. સી. યુ. હોલ આફ્રીકનોની જાત મહેનતનો સુંદર નમુનો છે.

આપણ કરનારાઓમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પણ હતા. તેમણે પોતાના આપણ દરમીયાન જણાવ્યું કે:

"આપણે સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા બીન-ગોરા લોકો મોટી તકલીફમાં આવી પડયા છીએ. સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીની પાછળનો એક માત્ર હેતુ આ પણા કુટુંબે કુટુંબ કરી નાખવાનો છે, જે હકીકત સમજી આપણે ચેતતા રહેવાની જરૂર છે. આફ્રીકનો, આફ્રીકનો વચ્ચે, આફ્રીકનો અને કલર્ડો વચ્ચે અને આફ્રીકનો અને ઈંડીઓ વચ્ચે કુસંપ કરાવવાને બનતાં સબળા પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે. એ પ્રત્યાઘાતી તત્વો સાથે ભળી જઇ તેઓની કુહાડીમાં હાથારૂપ બનવાની સાફ ના પાડી આ પણે સૌ આપણો સમાન ઉદ્ધાર કરવા સંગઠીત નહિ થઇએ તો ખાત્રી રાખજો કે આપણે નાશ પામીશું."

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ વધુમાં કહ્યું: "હાલની સરકારની વિરૂદ્ધમાં ઘણું કહેવાઇ રહ્યું છે, બેશક તે કરવી તો છે જ. પરંતુ એ કારણે હું તેને ઉતારી પાડવા નથી ઇચ્છતો. તેમ કરવાથી કશું વળવાનું નથી. હકીકતમાં તે આપણને ઘુપ્પા આરિ વાંદરૂપ થઇ પડી છે. આપણામાં તે બરદાસ્તની આખી રહી છે તેને માટે આપણે તેનો આભાર માનવો ઘટે છે. બરદાસ્તનું ભાન આપણને આજે થયા લાગ્યું છે તેટલું કદી નહોતું થયું અને તે સિદ્ધ કરવાનો જોટલો આજે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ તેટલો કદી કર્યો નહોતો.

"હાલની સરકારે તો ગાબુક ચમકાવીને આપણને જાગૃત અને સચેત કર્યા છે. આપણે હરી પાછા નિદ્રાવશ ન થઇએ. સરકારનો વખોડવામાં આપણો સમય અને શ્વાસ બરબાદ ન કરીએ. એથી આપણને કશો ફાયદો થવાનો નથી. તેને બદલે આપણે અંતર ખોજ કરી આપણા પોતાનામાં દોષ છે કે નહિ અને આપણા પર જે વીતી રહ્યું છે તેને માટે આપણે પોતે જ વાંકમાં છીએ કે નહિ એ તપાસવું જોઇએ.

"ઇશ્વર—ખુદા, જે આપણા સૌના ઉપર રાજ્ય ચલાવે છે, તેને આપણે વફાદાર છીએ કે નહિ અને તેના કાયદાનું પાલન કરીએ છીએ કે નહિ? તેના કાયદાનું પાલન ન કરતા હોઇએ તો ખાત્રી રાખજો કે સઘળુંજ ઉંધુ વળવાનું છે. "સરકારના જુલમી કાયદાના ભોગ થવા હોવાની આપણે ફરિયાદ કરીએ છીએ. પરંતુ તેના કરતાં ઘણીજ વધારે ખરાબ વસ્તુઓના આપણે ભોગ બનેલા છીએ કે જેણે આપણું પતન કરેલું છે અને સરકારના જુલમી કાયદા ઓના કરતાં પણ વહેલો આપણો નૈતિક અને આર્થીક નાશ કરશે. એ વસ્તુ ઓ શરાબ, જુગાર અને વ્યભિચાર છે, જે આપણને ચોરી, લુંટફાટ, ખુન, બળાત્કાર વીગેરે ગુનાઓ કરતા કરે છે, કે જેને લીધે આપણે આજે એટલું બધું સાંભળીએ અને વાંચીએ છીએ.

"સરકારની સામે લડવા પહેલાં આ વધારે ખરાબ દુશ્મનો જે આપણું હાડ કોતરી ખાઇ રહ્યા છે તેની સામે આ પણે લડવાનું છે.

"આપણો ઉદ્ધાર આપણા પોતા નાજ હાથમાં છે. આપણે આપણી જાતને સુધારવા મંડી પડીએ.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું: 'મારા પોતાના જાત ભાઇઓને જ્યારે હું દારૂ ના પીઠાંઓમાં જતા જોઉં છું અને આફ્રીકનોને શરાબ પીને બેહાલ બનતા જોઉં છું, મારા પોતાના જ જાત ભાઇ ઓને તેમજ આફ્રીકનોને હબસીની સંખ્યામાં જુગાર રમતા રેસીસમાં જતા અને ખરી મહેનતનો પૈસો બરબાદ કરી પોતાના ઘર પાયમાલ કરતા જોઉં છું ત્યારે મારું હૃદય રડે છે. શરાબ અને જુગારમાંથી જ બે તેઓને ઉગારી શકું અને તેઓની શાન બેકાબુ થતી શકું તો મેં તેઓની મોટી સેવા કરેલી માનું

"આપણે માણસ અને મા.ણસે કરેલા કાયદાનો ડર ઓછો કરવો જોઇએ અને ઈશ્વરનો અને તેના કાયદાનો ડર રાખતો જોઇએ. ઉપરોક્ત દોષો ઓછા થઇ આપણી શાન ને આપણે કેળવી રાખી શકીએ તો જ તે બની શકે.

"તો જ આપણે ચારિત્રવાન નેતાઓ પેદા કરી શકીશું, કે જેની આજે આ પણી કોમમાંજ અને સાઉથ આફ્રીકા માંજ નહિ પરંતુ આખી દુનીયામાં ઘણીજ અછત છે. એવા નેતાઓ જ્યારે આપણામાં પાકશે ત્યારે જ આપણે યુરોપીયનોનું માન સંપાદન કરી શકીશું અને અમે તેવા બળવાન શત્રુ નો, આજે દુનીયામાં બની રહ્યું છે તેમ, પગુના બળથી નહિ પરંતુ માણસના માન અને ગૌરવથી સામનો કરી શકીશું." અંતમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે "હું આશા રાખું છું કે આ સુંદર હોલનો ઉપયોગ માત્ર નાચ રંગ અને મોજ મજાને માટેજ નહિ કરવામાં આવે પરંતુ આફ્રીકનો ની ઉન્નતિ માટેનું એક કેન્દ્ર થઇ પડશે."

નોંધ

આફ્રિકાની મુલાકાતે નીકળનાર ચાર બ્રીટીશ એમ. પી.

કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસી-એશનની યુનાઇટેડ કીંગડમની શાખા તરફથી બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના ચાર સભ્યો આવતા માસમાં આફ્રીકાની મુલાકાતે નીકળનાર છે. બે લેબર પાર્ટીના મી. સ્ટેનલી ઓલ્ડન્સ અને મી. ડગલસ. મેકફીક છે અને બે કનઝર-વેટીવ પાર્ટીના મી. જુલીયન એમરી અને મી. એ. ઇ. બેલાચીન છે, તેઓ નોર્થ રોડેસીયાથી પોતાની મુસાફરી શરૂ કરશે. સાઉથ રોડેસીયા ગયા બાદ બે દીવસેજ તે ન્યાસાલેન્ડ અને બે બેચુઆલેન્ડ જશે અને નવેરોબીમાં ચારે મળશે અને કેનીયામાં થોડા દિવસ ગાળી આખરે થઇ લંડન પાછા ફરશે. મુસાફરીનો હેતુ બન્ને રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડના ઓફીકરણ વિષે એ દેશોની વસ્તી વિષે આમની સભાને વધુ માહીતી પુરી પાડવાનો છે. એમ 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન'ના પાર્લામેન્ટરી પ્રતિનીધી જણાવે છે.

સંસ્થાન મંત્રી મી. જેમ્સ ગ્રીફીથ્સ અને કોમનવેલ્થ રીલેશન-સના મંત્રી મી. પેટ્રીક ગોરડન વોકર એ દેશોની સપ્ટેમ્બરમાં મુલાકાત લેનાર છે પરંતુ આમની સત્તા એ બાબતમાં સાધારણ સભ્યે નો મત પણ આવકારશે.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. જુલાઈ ૨૦ ૧૯૫૧.

શિક્ષકની જવાબદારી

નાટાલમાં હીંદીઓની કેળવણી વીષે નાટાલ ઇંડીઅન ટીચર્સ સોસાયટીનાં પ્રમુખ મી. એ. ડી. લેઝરસે થોડા દીવસ પર ડરબનમાં મળેલી તેની પરિષદમાં ઘણું આશાજનક ચિત્ર આલેખ્યું હતું. ૧૯૪૫–૪૬ ની સાલમાં હીંદીઓની કેળવણીપર પા. ૩,૨૩,૧૧૦ નો ખરચ થયો હતો; પાંચ વર્ષ બાદ ૧૯૫૦–૫૧ માં પા. ૬,૯૧,૭૦૦ નો–બેવડા કરતાં વધારે થયો હતો. ૧૯૫૧–૫૨ ને માટે પા. ૮,૧૮,૨૧૦નો અડસટવામાં આવ્યો છે. આ ઘણો ઝડપી સુધારો થઇ રહેલો બતાવે છે, જે હમણાના વર્ષોમાં નાટાલ પ્રાંતિક સરકાર અને કેળવણી ખાતાંએ લીધેલી ઉદાર વલણને આભારી છે. અને એ ઉદાર વલણનું કારણ એ છે કે મી. ડી. જી ગ્રેપ્સટનમાં આપણુ ને એક ઈશ્વરનો ડર રાખનાર ઘણાજ આવાળુ હૃદયના એડમીનીસ્ટ્રેટર\ મળેલા છે. કહેવાની જાગ્યે જ જરૂર રહે છે કે હીંદી કોમ સત્તાધીશો તરફથી જે કંઈ કૃપાદ્રષ્ટિ પોતાને મળે છે તેની હમેશાં ઉંડી કદર કરે છે અને હીંદીઓની કેળવણીની બાબતમાં સત્તાધીશોની હાલની ચેષ્ટા, સાભાર સ્વિકારવું જોઈએ કે, કંઈ નજીવી નહિ ગણાય. બેશક હજુ ઘણા સુધારાને માટે સ્થાન છે, કારણ કેળવણીની સગવડના અભાવે કોઇ પણ છોકરાંઓને અશિક્ષિત રહેવું પડે એ સારી સરકારને માટે શોભાસ્પદ નથી, અને હીંદી કોમમાં હજુ વીસ હજાર જેટલાં છોકરાંઓને માટે શિક્ષણની કશી સગવડ નથી. પરંતુ મૃતપ્રાણના સત્તાધીશો કરતાં હાલના વધારે ઉદાર દિલ છે અને હીંદી કોમની વિનંતીઓને દાદ દેનારા હોઇ આ પરિસ્થિતિ હવે સવેગે સુધરી જવાની આશા સેવી શકાય છે.

બેશક હીંદી કોમે પોતાની કેળવણીને માટે પોતાની જાત મહેનતથી ઘણું કરેલું છે મી. લેઝરસે જણાવ્યું છે તેમ પ્રાંતની ૧૮૬ નીશાળોમાંથી ૧૦૬ તેઓએ જાતે લગભગ પોતાને જ ખરચે બાંધેલી છે. તેને માટે હીંદી કોમ પોતાની જાતને શાબાશી આપી શકે છે.

અમને નોંધ લેતાં ઘણો આનંદ થાય છે કે ટીચર્સ સોસાયટી પોતાની જવાબદારીઓને વીષે વધારેને વધારે જાગૃત થતી જાય છે અને હવે તેનો ઇરાદો વધુ નીશાળો બાંધવાને અને હયાત નીશાળોના મકાનોમાં વધારા કરવાને કેળવણીનું એઠ ટ્રસ્ટ ફન્ડ ઉભું કરવાનો છે. એ ફન્ડ શરૂ કરવાને ટીચર્સ સોસાયટીએ બે વર્ષમાં પા. ૨૫૦૦૦ ની રકમનું દાન જાતે આપવાની પ્રતિજ્ઞા કરી છે. ટીચર્સ સોસાયટીની આ એક ઘણીજ સુંદર ચેષ્ટા ગણાશે અને હીંદીઓની કેળવણી માટે તેણે ઘણો પ્રશંસનીય ફાળો આપેલો લેખાશે. અમે આશા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થીએ છીએ કે તેણે કરેલી પ્રતિજ્ઞાનું પાલન કરવાની અને તેમ કરી હાલની અને ભવિષ્યની પેઢીના આશિર્વાદ મેળવવાની ઈશ્વર તેને શક્તિ આપશે.

હડતાળનો ઉપદ્રવ

મી. લેઝરસે આ ઉપરાંત એક ઘણીજ શોચનીય બાબત તરફ ધ્યાન ખેચ્યું હતું અને તે આપણી કોમમાં હડતાળોનો ઉપદ્રવ વધતો જતો જણાય છે એ હતું આ ખરેખર ગંભીર બાબત છે. તેને નજીવી ગણી કાઢવા જેવી નથી. સંભવ છે કે એવા કાબેલ ઓનું પ્રમાણ અન્ય કોમોના કરતાં હીંદી કોમમાં ઓછું હશે. એ આશ્વાસન લેવા જેવુ ભલે ગણાય પરંતુ એથી આપણે શીથીલ રહેવાને માટે કશું જ વાજબીપણું નથી. આ પાપના જંતુઓનો જો તત્કાળ જ નાશ કરવામાં નહિ આવે તો તે આપણે ધારીએ છીએ તે કરતાં ઝડપથી વધી જશે અને તેનું ઝેર આપણા સમાજમાં ફેલાવી આપણા સમાજનો નાશ કરશે. એટલે આ બાબતને એક ગરમ નીતી ગણી તેની જડ કાઢવા નો દરેક પ્રયત્ન થવો ઘટે છે. તેને માટે આ આપણે તેમજ શિક્ષકો ઉપર મોટી જવાબદારી રહેલી છે. બેશક આ દોષને માટે કંઈ પણ વસ્તુ જવાબદાર હોય તો તે આ દેશના હાલના તંત્ર નીચે ઘાસ કરી હીંદીઓને અને સામાન્ય રીતે સઘળા બીન-ગોરાઓને જે ખરાબ સ્થિતિમાં રહેવાની ફરજ પડે છે તેજ છે. આ દેશની ગોરી સરકાર છે જે સૌથી પ્રથમ ગોરી પ્રજાનીજ જરૂરીયાતોની કાળજી કરે છે અને બીન-ગોરી પ્રજાઓએ કુદરતપર આધાર રાખી જેમ તેમ પડી રહેવું પડે છે. પરંતુ તેથી જો આપણે આપ સરકારનોજ દોષ કાઢીશું અને જાતે કશું નહિ કરીએ તો દુઃખ સાન આપણેજ સહન કરવું પડશે. રાજ્ય જો પોતાની ફરજ માંથી ચુકે તો રૈયતે તેનો દાખલો નહિ લેવો જોઈએ પરંતુ પોતાના લોકો પ્રત્યેની ફરજ પોતાની સઘળી શક્તિ અનુસાર પોતાની જાતે બજાવવી જોઈએ.

આપણા શિક્ષકોને પોતાની ટીકાઓ સાંભળી રૂચતી નથી. જેવી તેઓની ટીકા થાય કે તેઓ પોતાનો બચાવ કરવા મંડી પડે છે કે અમે કંઈ સાધારણ મનુષ્યોના કરતાં જુદા નથી અને એથી વધારેની અમારી પાસેથી આશા રાખવી નહિ જોઇએ. પરંતુ તેઓને ધંધો જ એવો છે કે જે તેઓને એ સ્થિતમાં રહેવા દઈ શકતો નથી. તેઓનો ધંધો મહાન છે અને માગણો કરતાં પણ તેઓના ઉપર વધારે મોટી જવાબદારી મુકનારો છે. તેઓનું જીવનજ તેઓના શિષ્યોને અનુકરણીય હોવું જોઇએ. તેઓના ધંધાને તેઓએ વેગી કે સોદો કરી શકાય એવી વસ્તુ તરીકે ગણી કાઢવો નહિ જોઈએ. જગતના ભાવિનો આધાર યુવાનો પર રહ્યો છે અને યુવાનોના ભાવીનો આધાર શિક્ષકો ઉપર રહ્યો છે. આથી શિક્ષકો પર ઘણી મોટી જવાબદારી રહેલી છે તે શિક્ષકે અને યુવાનનાં શરીર, મન અને આત્મા ઘડવાની છે. એ જો ખામી વાળા હોય તો શિક્ષક દોષિત ઠરે છે. અક્ષરજ્ઞાન આપે એજ શિક્ષક એવો શિક્ષ નો સંકુચિત અર્થ થવો નહિ જોઇએ. શિક્ષકની ફરજ શિષ્યનું ચારિત્ર ઘડવાની છે. ચારિત્ર વીનાનું સઘળું શિક્ષણ કશા ઉપયોગનું નથી. ચારિત્ર હીન શિક્ષક શિષ્યોમાં ચારિત્ર સીંચી શકતો નથી કારણ શિષ્યોની ખાસીયત તેઓને કહેવામાં આવેલું કરવાની નથી હોતી પરંતુ શિક્ષક જે કરતા હોય તે કરવાની હોય છે. આથીજ કહેવામાં છે કે, ઉપદેશ દેવા કરતાં કરી બતાવવું વધારે સારૂ ગણાય. શિક્ષકો જાતે દાખલો બેસાડી જે શિખવે તેની બેદરકારી શિખવવા કરતાં વધારે રહેલાધથી શિષ્ય પર અસર પડે છે. એટલે શિક્ષકની જવાબદારી કંઈ સહેલી નથી જો તેને પોતાના ધંધાને પુરેપુરો ન્યાય આપવો હોય અને તેનો યશ મેળવવો હોય તો.

શિક્ષકો જો આ ઉચ્ચ આદર્શ પોતાની સમક્ષ રાખી તેને પહોંચવાનો પ્રયત્ન નહિ કરે તો જગતનું ભાવિ કાળું છે. શીક્ષકો જેવા હશે તેવા જ તેઓના શીષ્યો બનશે. આથી શીક્ષકોએ ઘણીજ આંતરખોજ કરવી પડશે અને સતત પોતાની જાતને તપાસી જોવા પોતાના શીષ્યોને બનાવવા ચાહતા હોય તેવા પોતે જાતે બનવાને પ્રયત્નવાન રહેવું પડશે. આ કંઈ સહેલી વસ્તુ નથી પરંતુ કોઈ પણ સમાજ વ્યક્તિગત તેમજ સામુદાયીક ભોગ આપવા વીના આગળ વધેલો નથી અને વધી શકે નહિ આપણે જો ઉન્નતિ ઈચ્છતા હોઇએ તો એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે એ ભોગ આપવા આપણે તૈયાર થવું પડશે. અને જેઓ જવાબદારીનું સ્થાન ધરાવતા હોય તેઓએ વધારે ભોગ આપવો પડશે.

કેનીયાના ગોરાઓની માગણી

તપરોણીપર અમારી કરી નહિ બરાબરની એવી મોટી યુરોપીયનોની મીટીંગે એક પણ વિરોધ વગર ઠરાવ્યું કે મીનારાયરના આરબો અને નેટીવ જાતીઓની ખાસ સંમતી વિના કેનીયાનું તંત્ર રચાયા બાદ કરી રહેલા બીટીશ સિવાય કોઇ પણ વસાહતી લોકોના હાથમાં સોંપાવું નહિ જોઇએ.

કરનલ ઇ. એસ. ગ્રોગને કેનીયાના બંધારણીય સવાલો અને યુરોપીયનોપર તેની અસર વિષે ભાષણ કર્યું આઠ ઠરાવો અને બીજા ૪ ઠરાવો થયા હતા.

(અનુસંધાન પાને ૨૩૬ ને)

હીંદ સવાલો પર શ્રી. નેહરૂ

ભારત સરકારની નીતીઓ અને સિદ્ધિઓની ફરેખા આપનારો મારે હજાર શબ્દોનો એક રીપોર્ટ ઓલ ઇન્ડિયા કોંગ્રેસ કમીટી સમક્ષ રજુ કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ દેશની સમક્ષ આવી પડેલા સવાલો અને મુશ્કેલીઓનું વીગતવાર પૃથક્કરણ કરેલું છે.

બીજા વિષયો ઉપરાંત રીપોર્ટમાં હીંદની પરદેશ નીતી, કાશ્મીર વીષેની તેની વલણ, ચુંટણીઓ, દેશની આર્થીક સ્થિતિ અને વસ્તીના સવાલ પર ટીકા ઓ કરવામાં આવી છે.

પરદેશ નીતી

હીંદની પરદેશ નીતીપર શ્રી. નેહરૂ જણાવે છેઃ હું માનું છું કે તેને દેશ મોટે ભાગે સંમતી આપેલી છે અને તેને માટે કશો ખુલાસો કરવાની જરૂર રહેતી નથી. પરદેશને લગતી બાબતો વીષેની અને આઝાદી વીષેની આપણી ભુતકાળની દ્રષ્ટિ પરથી સ્વાભાવિક રીતે એ નીતી પરિણમેલી છે. આપણે કદી મહત્વાકાંક્ષાઓ પોષતા નથી અને સઘળા દેશો સાથે મીત્રતાભર્યો સંબંધ સાધવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે. હું ખુશી સાથે કહી શકું છું કે, જગત ને ગાળુ બધ પમાડી રહેલી લડાઇઓ છતાં, એક દેશ સિવાય, પ્રત્યેક દેશની સાથે આપણો સંબંધ સારો રહ્યો છે. આપણી અલ્પ રીત મુજબ આપણે શાંતીનો પક્ષ લેતા આવેલા છીએ અને સરકારી અને બીજી જવાબદારીઓમાંથી ગદાર રહ્યા છીએ. એવી નીતીની સ્વાભાવિક રીતે વધુવત્તર ટીકા થાય છે. છતાં એકંદરે આ બાબતમાં તેમજ આપણી નીતીના બરાબરપણામાં આપણી સત્યનિષ્ઠાની આખી દુનીયાએ કદર કરેલી છે.

આપણા પુર્વના દેશો અને ખાસ કરી આપણા પડોશના દેશોમાં બધુ, કમનસીબે એક સિવાય, અન્ય સઘળા દેશો સાથેનો આપણો સંબંધ ઘણોજ સારો અને સહકારીતાનો રહ્યો છે. આઝાદી પ્રાપ્ત થતાં સ્વાભાવિક રીતે રાજકીય બાબતોમાં આપણું હિત આપણા પડોશના દેશો અને કોંગ્રીબા સાથેના સંબંધમાં રહ્યું છે. પરદેશ સાથેનો આપણો રાજકીય સંબંધ ઘણો જ વધી ગયો છે. તેના પર અંકુશ મુકવાનો આપણે પ્રયત્ન કર્યો છે પરંતુ અર્વાચીન જગતમાં હીંદની અગત્ય અને હીંદ સાથે રાજકીય સંબંધ બાંધવાની અન્ય દેશોની ઇચ્છાને લીધે ન છુટકે તે વધી ગયો છે.

કોંગ્રેસે આપણી પરદેશ નીતીને વખતો વખત સંમતી આપેલી છે, તેમ છતાં, અહીં તહીં કેટલીક ટીકાઓ થતી હોય એ અપવાદ સિવાય, આપણા દેશોની, મોટી બહુમતીની ઇચ્છાઓનું એ નીતી પ્રતિનીધીત્વ ધરાવે છે, એ વીષે આ દેશમાં કે અન્ય દેશોમાં કશી શંકા નથી. તેની પરદેશ નીતીના સંબંધમાં દેશે દર્શાવેલી અને બની શકે તેટલી સંગઠીતતાથી બોલવું જોઇએ, તોજ તેનું વજન પડશે.

પાકિસ્તાન

કમનસીબે કાવાદાવાઓ અને ઉશ્કેરણી ચેલી લાગણીઓ, જેને પરિણામે દેશના ભાગલા પડ્યા, એ હજુ ભર્યો નથી અને ત્યારબાદ બનેલા બનાવોએ તેને વધારે તીવ્ર કર્યો છે, કહેવાય છે કે પાકીસ્તાન અને હીંદ વચ્ચે સહકારીતાના સંબંધમાં કાશ્મીરનો સવાલ મુખ્ય વિઘ્નકર્તા થઇ પડ્યો છે. વધારે સત્ય વાત તો એ છે કે બન્ને દેશો વચ્ચેના મુળ આંતરિક કલહના કારણે જ કાશ્મીરનો સવાલ ઉપસ્થિત થયો છે. હીંદ પોતાના રાજ્યમાં સૌને સમાન સ્વતંત્રતા આપવા માગે છે, જ્યારે પાકીસ્તાન કોમીવાદ રાજ્ય જ રહેવા માગે છે. એથી તેની આખી દ્રષ્ટિ જ વીરોધી છે. એ દ્રષ્ટિને આજની દુનીયા સ્વીકારવા તયાર નથી. પાકીસ્તાનમાં મુસ્લીમ લીગે રચાપેલા કોમીવાદ ઉપર રચાયેલો એ જુદી પ્રજાઓનો સિદ્ધાંત રાજ્યના કાયદામાં સ્થાપિત થયો છે. પાકીસ્તાનના આંતરિક વ્યવહારમાં જો કે આપણે માથું મારવા નથી ઇચ્છતા, છતાં તેની પાકીસ્તાનના લાખો લોકો પર થઇ રહેલી સીધી અને હીંદમાં થઇ રહેલી આડકતરી અસરને અવગણી શકાતી નથી. એ નીતી વીનાશકારક છે.

પુર્વ બંગાળ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં ૧૯૫૦ ની સાલમાં ગંભીર પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ હતી. સદ્‌ભાગ્યે પાકીસ્તાન ના વડા પ્રધાન સાથે સમજુતી થવાથી તેનો ઉકેલ ત્વરત લાવી શકાયો હતો. જો કે મુળ સવાલનો ઉકેલ એથી નહોતો જ લાવી શકાયો, પરંતુ લાખો લોકોને અને પોતાના મુળ વતનમાં પાછા ફરેલા વસાહતીઓને એથી ઘણી રાહત મળી હતી. તેમ છતાં એ સ્થિતિ તો હજુ રહી જ છે કે, પુર્વ પાકીસ્તાનમાં (પશ્ચિમ પાકીસ્તાન તો ભાગ્યે જ ફરતી ધરાવે છે) લઘુમતી કોમની સ્થિતિ ઘણી જ મુશ્કેલ છે. અધમ વર્ણના લોકો, જે ખેતીવાડી, વેપાર અને ધંધાઓમાં અગત્યનુ સ્થાન ધરાવતા હતા, તેઓને જબરજસ્ત ભગાડી દેવામાં આવ્યા અને બાકીના જે તેઓ પોતાના ભવિષ્યને વીષે અવસ્થીત દશામાં પડેલા છે, હમણામાં પુર્વ પાકીસ્તાન માંથી પશ્ચિમ બંગાળમાં આવતા બીનમુસ્લીમોની સંખ્યા વધી ગઇ છે અને એક ગંભીર સવાલ ઉપસ્થીત થઇ પડ્યો છે.

કાશ્મીર

કાશ્મીર વીષે શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું છે કે, કાશ્મીરને હીંદ અથવા પાકીસ્તાનની દ્રષ્ટીએ જોવામાં આવી રહ્યું છે એ ખુબ ખેદભર્યું છે. લોકો એ ખુલી જાય છે કે કાશ્મીર એ કંઇ વેચવાની કે સોદો કરવાની વસ્તુ નથી.

તેની પોતાની હસ્તી છે અને તેના લોકોનું ભાવિ લોકોએજ પોતે જ નક્કી કરવાનું છે. કાશ્મીરની લડત કંઇ કમઝોરની લડાઇના મેદાનમાં લડાઇ રહી નથી. લોકોના માનસમાં લડાઇ રહી છે. એ લડત જાગ્યા પડ્યા તેની વર્ષો પહેલાંની છે, મુસ્લીમ લીગ ના નેતૃત્વ હેઠળ કોમીવાદી હીલચાલ વધારે જાગી અને એ પ્રજાઓનો સિદ્ધાંત પોષાવા લાગ્યો ત્યારે જ એ સીદ્ધાંતના હિમાયતીઓએ કાશ્મીરની એક સુંદર બીંબ કબજે કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. પરંતુ તેઓ નીષ્ફળ ગયા. કાશ્મીરમાં રાષ્ટ્રવાદી હીલચાલ પુર જોસથી ચાલવા લાગી કાશ્મીરની રાષ્ટ્રિય પરીષદ એ હીલચાલ ઉપાડી હતી અને હીંદની કોંગ્રેસ અને હીંદના રાજ્યકાર્યોની હીલચાલ સાથે તેને ઘણું સામ્ય મળ્યું. એટલે ૧૯૩૯-૪૦ માં હીંદુ, મુસ્લીમ, સિખ્ખ વીગેરે ભેદો પાડ્યા સીવાય સૌ એ સંગઠીત થઇ રહેવાની ભાવના પ્રેળવવા લાગી. ત્યાર બાદ પાકીસ્તાન ના કોમીવાદનો કાશ્મીરના લોકો વીરોધ કરે એ વાજબીજ કહ્યું અને તેઓની તકલીફમાં હીંદના લોકો તેઓની પડખે ઉભે એ સ્વાભાવિક હતું.

આ રીતે કાશ્મીરનો સવાલ જેટલો પાકીસ્તાનને છે તેટલો જ મહત્વનો હીંદને છે, પરંતુ તેનું મહત્વ સૌથી વીશેષ કાશ્મીરના લોકોને છે કે જેઓ પોતાનું જીવન પોતેજ પ્રેળવેલી રાષ્ટ્રીય ભાવના મુજબ જીવવા ઇચ્છે છે. છેલ્લા સાડા ચણ વર્ષ થયાં ચાલી રહેલી લડાઇ છતાં અને એટલી તંગ પરિસ્થિતી છતાં જમ્મુ અને કાશ્મીરે જે પ્રગતી કરી છે તે તાજુબી પમાડનારી છે. તેણે કાયદેસર કરેલા કેટલાક મામ્ય સુધારાઓમાં તે હીંદથી આગળ વધી ગયું છે.

આમાં આગળ વધેલાં રાજ્યના લોકો પાકીસ્તાનની પ્રત્યાઘાતી અને આપખુદ નીતી શી રીતે સ્વિકારી શકે? કાશ્મીરના સંબંધમાં હીંદે પોતાની સ્થીતી વખતોવખત સ્પષ્ટ કરેલી છે અને તે તેને વળગી રહેશે.

એટલે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે મીત્રતાભર્યો સંબંધ સ્થાપવામાં બીજ કશું કાશ્મીર નથી પરંતુ બીજું વધારે ગંભીર કારણ છે. જે મુળભુત આદર્શો આપણે આટલા વખતથી સેવતા આવેલા છીએ તેને આપણે ત્યજી દઇ શકતા નથી. હીંદના રાષ્ટ્રીય સંગ્રહને તોડી પાડનારી કોઇ પણ વસ્તુને આ પણે ઉત્તેજન આપી શકતા નથી. આક્રમણ કરનારી અને ભાગલા પાડનારી જુની નીતીને આપણે નમી શકતા નથી. આ વસ્તુ ૨૬૯- સમજી લેવાની જરૂર છે.

ચુંટણી

ચુંટણીના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે આ ચુંટણી જો ખોટી રીતે અખત્યાર કરીને આપણા આત્મા ના ભોગે જીતવાની હોય તો તેના કરતાં ભલે આપણે હારી જતા. હું આશા રાખું છું કે ઉમેદવારો પસંદ કરવામાં એવા પુરૂષો અને બીજાની પસંદગી કરવાની કાળજી રાખવામાં આવશે કે જેઓ આપણે જે સિદ્ધાંતો પોકારીએ છીએ તેમાં માનનારા અને અનુસરનારા છે એવું તેઓના ભુતકાળ ના વર્તનથી સિદ્ધ થયું છે. ગફલત ઉભેદવારો ઉભા કરી ચુંટણી જીતવાના કરતાં આ રીતે હારવું વધારે માન ભરેલું ગણાશે.

વસતી

હીંદની વસતીના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે વસતીમાં ઘણોજ વધારો થઇ રહ્યો છે અને આપણે કુટુમ્બીક યોજના ઘડવાની જરૂર છે. આ વસતીનો સવાલ દેશની સમક્ષ ઘણોજ અગત્યનો આવી પડેલો છે અને રાજ્યે યા તો આ કુટુમ્બીક યોજના ઘડવાને અથવા તો સંતતી નીયમનને ઉત્તેજન આપ્યા વીના છુટકો નથી.

પરચુરણ

—ફેલિફેનિયા યુનીવર્સીટીમાં ગુજરાણ ભરેલાં અને અક્ષરો અંધિતના કોપડા ઓના ઉકેલ માટે વપરાતું વીજળીક યંત્ર (Computer) વીદેશી ભાષાઓ માંથી અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરવા માટે ઉપયોગી થાય તેવી શક્યતા છે. અને રીસી ગોજાનીકો માને છે કે વીદેશી ભાષા સમજવામાં માણસનું મન જે રીતે કામ કરે છે. તેવી ક્રિયાઓ આવા મોટાં યંત્રમાં ઉત્પન્ન કરી શકાય.

—ઉંચે સુધી ઉડતાં વિમાનીઓ અને માનવશરીર સહન કરી શકે તેથી ઘણાં ઉંચા ઉષ્ણતામાનમાં કામ કરનારાઓ માટે 'એર-કન્ડીશન્ડ' કપડાંઓ શોધાયાં છે! આ કપડાં શરીરને ઠંડી હવા પુરી પાડે . આજ કપડાં અત્યંત ઠંડીમાં કામ કરતા માણસોને ગરમી આપવાના ઉપયોગમાં પણ લઇ શકાય છે. આવા કપડાં શીકાગોની એક પેઢી (ફર્મ) પુરા પાડે છે!

(૨૩૫ માં પાનાનું અનુસંધાન)

કેનીયાના હીંદીઓના સંબંધમાં કરનલ ગ્રેગને જણાવ્યું કે હીંદીઓ પ્રત્યે સંપૂર્ણ મીત્રતાનો સંબંધ નહિ હોવાનું કશું કારણ નથી પરંતુ એ સાથે દરેક કરકને આપણે સ્પષ્ટ કરી દેવું જોઇએ કે મોટા પાયાપર હીંદી વસાહત આંદોલનને ગંભીર અપયશ થઇ પડશે.

કાશ્મીરની પ્રગતીપર રાજ્ય મંત્રીનું નીવેદન

જુલાઇ તા. ૬ લીખે શ્રીનગરના રેડીયો સ્ટેશનથી બ્રોડકાસ્ટ કરતાં શ્રી. એન. ગોપાલસ્વામી આયંગરે જણાવ્યું કે, છેલ્લાં બેાંતેર અઠવાડીયાં થી ભારત અને કાશ્મીર રાજ્યની પાકીસ્તાનની બાજુમાંથી દૌંદની બાજુ માં લશ્કર અને સશસ્ત્ર સંસ્થાઓ જે સંખ્યામાં અને જે રીતે દાખલ થઇ રહ્યાં છે, તે પરથી એવી શંકા ઉત્પન્ન થાય છે કે, એ એક યોજાએલેા કાર્યક્રમ છે. પાકીસ્તાનને તેમણે ચેતવણી આપી કે યુદ્ધ વીરામ (cease fire) ની શરતેાનેા આવેા ભંગ થતેા રોકવા ના પાકીસ્તાન તરફથી તુરતજ પગલાં લેવામાં નહિ આવે તેા તેનાં જે ગંભીર પરિણામેા નીપજશે તેની આખી જોખમ દારી પાકીસ્તાનને ભોગવવી પડશે.

રાજ્યમાં બે અઠવાડીયાં દર્શ ગાદ પોતાને પડેલી છાપને વીષે શ્રી. આયંગરે જણાવ્યું કે, મારાં મનપર એક મુજ બુત છાપ એ પડેલી છે કે લેાકેાનું જીવન અને પ્રવૃત્તિઓ ફરી હતાં તેવાં શાંત થઇ ગયાં છે.

આજનેા રાજ્યેા વહીવટ આધુનીક, મજબુત વ્યવસ્થિત અને પ્રગતીશીલ છે અને કાબેલ અને દેશદાઝ ધરાવનાર નેતૃત્વના હાથમાં છે. શિક્ષિત તેમજ અશિક્ષિત લેાકેામાં એવી સામાન્ય ખાત્રી છે કે, તેઓના નેતાઓમાં બહારની તેમજ અંદરની મુશ્કેલીઓને પહોંચી વળવાની, ઘણેથી ખુલેા સુધારવાની, અને સામાન્ય જનતાની સ્થિતિ સુધારવાના પગલાં ઝડપ થી લેવાની સંપુર્ણ શક્તિ અને આવડત રહેલાં છે. રાજ્ય ની અંદર કાયદેા અને સુવ્યવસ્થા સંબંધી સ્થિતિ બીલકુલ સંતેાષકારક છે, બલકે દૌંદના કેટલાંક અન્ય રાજ્યેા ના કરતાંય વધારે સંતેાષકારક છે. જાન માલની સુરક્ષિતતા અને આપસ આપસની શાંતી જોખ લેવાં જેવી છે.

જમીન સંબંધી સુધારાઓ વિષે શ્રી. આયંગરે કહ્યું કે, આ સુધારાઓથી ગામડાઓની આર્થીક સ્થિતિમાં જે પરિવર્તન થયું ■ તેની લક્ષ્મા બેાધને બખર છે. કાશ્મીરમાં જે થઇ રહ્યું છે અને દૌંદના કેટલાંક અન્ય અતિ પ્રગતીમાન રાજ્યેામાં જે થઇ રહ્યું છે, એ બેની જોખો સરખામણી કરી શકે તેઓજ એ પરિવર્તનનું માપ આંકી શકે. અને એ સઘળું પરિવર્તન અત્યાર સુધી તેા શાંતિ અને સરળતાથી થઇ રહેલું જોવામાં આવે છે, સઘળી દિશા ઓમાં પ્રગતીની હરીફાઇ ચાલી રહી છે, જે કે રાજકીય અને આર્થીક પરિ સ્થિતિના કારણે એ મર્યાદિત છે. કાશ્મીરનું તંત્ર એક બહાદુરીભર્યો પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે અને અત્યાર સુધી માં તેના જે પરિણામેા આવેલાં છે તે પરથી જોઇ શકાય છે કે, રાજકીય પરિસ્થિતિ તંગ હોવા છતાં પોતાનેા કાર્યક્રમ પાર પાડવામાં સરકારને પ્રજા તેા ટેકેા સાથ મળી રહ્યો છે.

છેલ્લાં બે કે ત્રણ અઠવાડીયામાંથી આ તંગ પરિસ્થિતિથી બચવ ઉપ યુક્તતાનાં સભત પ્રયત્નેા થઇ રહ્યાં છે. યુદ્ધ વિરામવાળા ભાગેામાં યુદ્ધ વીરામ ની શરતેાનેા ભંગ કરવાના પ્રયત્નેા થઇ રહ્યાં છે જેને માટે પાકીસ્તાન દોષિત છે. આ પ્રયત્નેા એક પછી એક તુરતાતુરત થયાં છે અને બધા ખરા પાકીસ્તાનના લશ્કરના માણસેા અને સશસ્ત્ર સંસ્થાઓ તરફથી થઇ રહ્યાં છે, જેની જોખમદારીમાંથી પાકી સ્તાન સરકાર છટકી જઇ શકતી નથી. જે સંખ્યામાં અને જે રીતે થઇ રહ્યાં છે એ જોતાં શંકા ઉત્પન્ન થયા વિના નથી રહેતી કે, યુદ્ધ વીરામવાળા આખા વીસ્તારમાં, મુનાવર અને કાયુન ભાગ માં પણ, નાના નાના છમકલાં કરવાનેા એ એક રીતસર યોજાએલેા કાર્યક્રમ છે જેનેા તુરત જ અંત લાવવામાં નહિ આવે તેા બન્ને દેશેા વચ્ચે મેાટું યુદ્ધ સળગી ઉઠવાને સમે તે બહીજે કારણ મળી આવવા બહ રહે છે.

પાકીસ્તાનને માટે ચેતવણી આપવી જોઇએ કે જો તે આવાં તોફાનેા અતાં અટકાવવાને તુરત જ પગલાં નહિ લે તેા તેના જે વધારે ગંભીર પરિણામેા નીપજશે તેની જોખમદારી કેવળ તેને જ ઉઠાવવી પડશે. સરહદપર દૌંદનું લશ્કર ચેાકી કરી રહેલું હોઇ સ્વભાવ અને કાશ્મીરની પ્રજાને આવા બનાવેા થી ડરી જવાની કશી જ જરૂર નથી.

બંધારણ સભાની ચુંટણીની આખાં રાજ્યમાં થઇ રહેલી તયારીઓ સામે ના પાકીસ્તાનના વીરોધ વિષે બોલતાં શ્રી. આયંગરે કહ્યું કે, બંધારણ સભા ની ચુંટણી થશે અને ઠરાવેલા વખતે સભા ભરાશે, અને દૌંદની કે કાશ્મીર ની સરકારને તેમ કરતાં કશું રોકી શકે તેમ નથી.

સર પ્રફુલ્લા આને, પોતાની રીત મુજબ, સીક્યોરીટી કાઉન્સીલ પરના પોતાના કાગળમાં દર્શાવેલેા મરડી મચડીને રજુ કરેલી છે. એવું બતાવવા નેા પ્રયત્ન કર્યો છે કે, દૌંદજ ખોટુ છે અને તોફાન કરનારાં છે અને પાકી સ્તાન ખરૂં અને આજ્ઞાધારી છે. આ તેમની રીત જાણીતી છે અને તેથી કોઇએ ગેરસમજમાં રહેવાનું નથી.

દૌંદ સરકાર હમેશાં તદ્દન સ્પષ્ટપણે જણાવતી આવેલી છે કે, આ રાજ્ય ને માટે બંધારણ ઘડવાને બંધારણ સભા ભરવાનું દૌંદના બંધારણમાં આજ જણાવેલું છે અને જો કે એ સભા ભરવાની બંધારણીય સત્તા જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યના વડાના હાથમાં રહેલી છે છતાં દૌંદ સરકારની તેને પુર્ણ સંમતી છે.

સર પ્રફુલ્લા ખાન તા. ૩૦ માર્ચ ૧૯૫૧ ના સીક્યોરીટી કાઉન્સીલના ઠરાવનું સુચન કરી દલીલ કરે છે કે બંધારણ સભા ભરવાનું ઉક્ત ઠરાવની તદ્દન વીરૂદ્ધ છે. બંધારણ સભાનેા સવાલ ઠરાવ પહેલાં ખાસ ઉઠાવવામાં આવ્યેા હતેા અને ચર્ચાયેા હતેા અને તેથી સભા ભરવાની અને તેને અંગે પગલાં લેવાની જમ્મુ અને કાશ્મીરના વડા તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલી બહેરાત સીક્યોરીટી કાઉન્સીલ તરફથી પસાર થએલા ઠરાવની બેાડા જ દીવસ બાદ પાડવામાં આવી હતી.

એટલે તેના ઠરાવમાં સભા ભરવા ની સામે ખાસ વીરોધ નહિ ઉઠાવવાને પુરતાં કારણેા હોવાં જોઇએ. દલીલ કરવામાં આવી રહી છે તેમ જો હવે, સભા ભરવાથી કાશ્મીરની તકરારનું સંતેાષકારક સમાધાન થવામાં તે વિઘ્નરૂપ થઇ પડશે અને આંતરરાષ્ટ્રિય શાંતી જોખમમાં આવી પડશે તેા એ વસ્તુ સીક્યોરીટી કાઉન્સીલે પુરેપુરી રીતે સ્પષ્ટ કરવી જોઇતી હતી એવી પાકીસ્તાન અને દૌંદ જ માત્ર નહિ પરંતુ આખી દુનીયાએ તેની પાસેથી આશા રાખવી જોઇએ, આવી પાકી સ્તાનના પરદેશ મંત્રીના આ પગલાંને દૌંદ જરાયે ગંભીરતાથી લઇ શકતું નથી.

કાશ્મીર એ કે એક જુદું રાજ્ય છે, છતાં રીકાસ્તોથી તે દૌંદનું એક ભાગજ ગણાતું આવેલું છે. બીજા ભાગેા જેમ પાકીસ્તાનના નવાં રાજ્ય ની સાથે જોડાઇ ગયાં તેમ તેણે જોડા વાની ચોખ્ખી ના પાડી અને સ્વેચ્છાએ તે દૌંદ સાથે જોડાયું. આજે તે દૌંદ માં આવેલું છે અને દૌંદમાંજ રહેશે. એ પસંદગી કેવળ કાશ્મીરની પ્રજાની જ છે.

પૃથ્વીનું ભાવી

અમેરીકન વિજ્ઞાનીકેાએ પૃથ્વીનું ભાવી કાલમાં બહાર પાડયું છે. પૃથ્વી ને સુર્યથી છુટી પડે વીસ કરેાડ કરતાં પણ વધુ વર્ષોથી તે છુટી પડી છે. દુરબીનેા દ્વારા વિજ્ઞાનીકેા આકાશમાં તજ પ્રયત્નેા જ્યેાતી પીંડ જોઇ શકયા છે કે જેનું તેજ કયાકમાં દશ હજાર અથવા ક્રોડ વાર વધી જાય છે. અને તે તેજ પીંડ પછી ફાટી જાય છે. અને તેનેા પ્રકાશ અને ગરમી ચારેા તરફ પ્રસરી જાય છે. આનવા માં આવે છે કે તારા તેની અંદરના હાઇડ્રોજન પરમાણુઓના બળવાથી તેની "તારા"ની ગરમી વધી જતાં અને હાઇડ્રોજન તથા જલવાયુનું પ્રમાણ ઓછું થવાથી તાપ વધતાં તે દશાણ ને લક્ષને તારેા ભરમ થાય છે અને તેની આજુબાજુના તારાઓને પણ તેની અસર પહેાંચે છે. આથી એમ માનવામાં આવે છે કે સુર્યનેા પણ આવેાજ વિસ્ફોટ થવાનેા સભવ છે અને જો તેમ બને તેા પૃથ્વી સળગી ઉઠશે અને એક ક્ષણમાં નાશ પામશે. આ બનાવ બનશે તેા પચ્ચ તે દશ કરેાડ વર્ષ બાદ બનશે એમ વિજ્ઞાનીકેા માને છે

વિજ્ઞાનીકેા એમ પણ માને છે કે, જો પૃથ્વી ભરમ થતી કોઇક કારણે બચી જાય તેા સુર્યનેા તાપ વધતાં પૃથ્વી બરફ જેવી ઠંડી બની જશે. એકમતે વિજ્ઞાનીકેા એમ જણાવે છે કે જો સુર્ય ખુબ ગરમ થતાં ફાટશે નહીં તેા તે પૂર્ણ ભરમ થયા પછી ધીમે ધીમે ઠંડેા થતેા જશે અને તેની ગરમી અને તેજ પૃથ્વીને બાળશે નહીં.

૧૯૩૫-૩૬ માં મેાટા પુછડીઓ તારેા જણાશે એવું ભાવી વિજ્ઞાનીકેા એ ધાર્યું છે. અને વિજ્ઞાનીકેાને ભય છે કે કદાચ તે પૃથ્વીને નુકશાન કરશે. અથવા તેની સાથે અટકારો આ અથડામણથી પૃથ્વી ડેાલી ઉઠશે અને ઘણું નુકશાન થશે. બીલ્કુલ ચંદ્ર ધીમે ધીમે પૃથ્વીની વધુ પાસે આવતેા જાય છે જો તે પૃથ્વીથી ૧૨૦૦૦ માઇલ દુર આવી જાશે તેા પૃથ્વીના ખેંચાણને લઇ તે પૃથ્વીપર પડશે. ગુરૂત્વાકર્ષણથી આ બનાવ થવા સંભવ છે. આ ત્રણ સંકટેા પૃથ્વી માટે વિજ્ઞાનીકેાએ શોધ્યા છે. પણ સાધારણ માણસ કદાચ એમજ કહેશે કે, એ સંકટેા તેા આવતાં આવશે પણ મનુષ્ય રૂપી પશુના પંજાથીજ પૃથ્વીના છુટકેા નેા અંત આવી જશે એવું લાગે તેા. આ છે પૃથ્વીનું ભાવી.

ચરચુરણ

—ટાંગાનીકામાં ઇતિહાસમાં પહેલી જ વાર બે નેટીવેાને બીજા વર્ગના મેજીસ્ટ્રેટની પદવિ આપવામાં આવી છે. જો કે તેઓ મુખ્યત્વે કરી નેરોબ વસ્તી વગાજ ભાગમાં મુકાયેલા છે પરંતુ તેઓ ને સઘળી જાતીના લેાકેાને સજા કરવા નેા અધિકાર છે. એક માણસથી વધુ કેદની સજા અથવા પાંચ પાઉન્ડથી વધુ દંડ કરે તેા તે સજા પહેલા વર્ગના મેજીસ્ટ્રેટે મંજુર કરવી પડે.

—મુંબઇમાં પાંચ જુદા જુદા ઠેકાણાંની અંદર પરદેશી દાણની ૨૨૫ બાટલીઓ છુપી રીતે આયાત કરવા માટે જે વસ્તુ ગુજસેાની ધરપકડ થઇ છે તેઓ ફીલ્મ નિર્માતા સોહરાબ કેકુરને ત્યાં ઉતરતા હોવાથી તેમની પણ ધરપકડ કરવામાં આવી છે. કાર્ટુન પર છુટકા છે.

ટુંકી વાર્તા

વો સચમુચ મર ગઈ

લેખક: શ્રી. ગુલાબદાસ બ્રોકર

(ગતાંકથી ચાલુ)

પુના ઉતરીને જુદે જુદે રસ્તે અમે ચાલી ગયા. કોઇ ન જુએ તેમ તેણે મારી સામે હાથ હલાવી લીધો. પણ એ મિનિટે જ મારો નશો ઉતરી ગયો. શું કરતો'તો હું? એક શાદી કરેલ મર્દની જીંદગીમાં સીધું ભીજ ખાતર ઝેર નાખતો હતો ને? મારે તો શાદી કરવી હતી! એક પાક ઔર વફાદાર ઔરત મને મલે એવા ખ્વાબ હું હમેશાં જોતો હતો! મને ખુબ પસ્તાવો થયો. એ મિનિટે જ એ હાલીમાને મેં મજબ્બમાંથી કાઢી નાખી.

આખર સુધી એક બતાના કુતુહલ થી અને જરા રમુજ દૃષ્ટિથી હું એને જોઇ રહ્યો હતો તેમાં માનની લાગણી ઉભરાઇ. મેં ઉમળકાપુર્વક કહ્યું:

"કેમો સરદારજી, તમે કંઇ ફિકર ન કરો. હું કાલે મુંબઇ જવાનો છું. ઘરમાં તો પાછો આવવાનો છું. ત્યાં હું તમારે માટે તપાસ કરતો આવીશ. પેલા કરસનદાસભાઇએ બીજે કયાંય કામળ લખ્યો છે?"

તેણે ઉપકારવસ દૃષ્ટિએ મારી સામે જોયું. ધીમેથી બોલ્યો.

"આપને કેટલીક તકલીફ આપવી?" પણ સાથોસાથ તેણે પોતાના ખીસામાં હાથ નાખ્યા અને તેમાંથી બોડાવણા કાગળો બહાર કાઢયા. ઉપરજ્જામાં લખેલા બે-ચાર કાગળોની નકલ તેણે મને હાથમાં આપતાં કહ્યું:

"આ જ કરો એ કાગળો."

આવી અનાથ સ્ત્રીઓની બેત્રણ સંસ્થાઓપરની એ અરજીઓ હું વાંચી ગયો. ભાગણી સાદી સીધી હતી. સરદારજી આસુતોષ હતા. પાક વફાદાર દીકુ કે શીખ ઔરત તેમને ખપતી હતી. ખુબસુરત કે નાની ઉમરની તેમને જરૂર નહોતી. શાંતીથી તેમનું ઘર ચલાવે અને મર્મમાં બહારવાળી હોય એવી સારા સ્વભાવની બી માટે ની તેમની માગણી હતી.

"હું સમજી ગયો." મેં કહ્યું, "આ આશ્રમોમાં અથવા બીજે કયાંયે આ તમે લખાવી છે એવી કોઇ ઔરત મળી જાય તો હું તપાસ કરતો આવીશ."

છેવટે આઠ દિવસ પછી સાંજના પાંચ સાડા-પાંચને સુમારે સોનાવલાની બજારમાં જ એને મળવાનો મેં એની સાથે વાયદો કર્યો. મારી ભાગણી માટે લાખ લાખ ધન્યવાદ આપતો અને મેં બતાવેલા રસ્તે ઉભરો ઘુમિયા કરતો તે છુટો પડી તેને રસ્તે ચાલ્યો ગયો. તેની પડછંદ દેહાર કાયાને તે ઘરણી પણ ઝીલીને કૃતાર્થ બને એવી મદોનગીજરી તેની ચાલને હું થોડી પળો સુધી જોતો ઉભો રહ્યો. પછી કોઇ બાજેલા મધિમળ તરફ જોયું તો તેમાં આરસો દસ બજા હતા. ઘેર બધા મારી રાહ જોતા હશે અને અબુબાનું આટલું મોહું થયું તે કદાચ ચિન્તા પણ કરતાં હશે એ વિચારે મેં પણ ઝડપથી ઘર તરફ પગલાં ભરવા માંડયાં.

મુંબઇ ગયો, અને ત્યાં જ રહી ગયો...રહી જવું પડયું. કામના એટલા બધા બોજમાં દટાઈ ગયો કે બોરા દિવસો તો માથું ઉંચકવાની પણ નવરાશ નહોતી. અને પછી તો ઘણા વખત સુધી બહાર નીકળાય તેવું તો હતું જ નહિ. લોનાવલાથી બધાંને મુંબઇ બોલાવી લેવાં પડયાં. કામના એ ધસારામાં બિચારા કરતારસિંહની વાત તે કદાચીક યાદ આવે? કદિક યાદ આવે તો યે મહેનત કરી એ આશ્રમોમાં આંટાફેરા કરવાનો સમય કયાંથી મળે? ફુરસત યે કયાંથી ઉત્પન્ન થાય? પત્ની અને બાળકો સાથે એ પ્રસંગને યાદ કરી કોઇ વાર એમાંથી વિનોદ મેળવવા સિવાય કરતારસિંહની અને લોનાવલાની એ રાત્રિની સ્મૃતિ વિસ્મૃતિ સમી થઇ રહી.

પણ બોરા મહિના પછી પાછો જોયો. હું લોનાવલાના રટેશને ઉતર્યો, તેની માદક અને પુષ્ટિદાયક હવા ફેફસા માં ભરાવા લાગી કે કરતારસિંહની યાદ પણ એ તાજી હવાની સાથે જ હૃદયમાં તાજી થઇ ગઇ. શું થયું હશે એનું? કુતુહલ પણ જાગૃત થયું. પણ ઝાટકાં ઝાટકાં વચન આપ્યાં છતાં મેં તો ઝાટકા મહિનાઓમાં એનું કંઇ કામ પણ ન કર્યું કે હું કહું નથી કરી શકતો એવી એક મિથ્યા સભ્યતા દાખલ પણ મેં એને લખી નહિ તેથી શરમાઇ સાંજે બજાર માં તે મળે એવે સમયે બજારમાં જવાનું પણ મેં બંધ કરી દીધું.

એક સાંજે ફરવામાં રખડીને ઘર તરફ પોરટબોરીસ બાગળથી હું પાછો ફરતો હતો ત્યાં બોચિંતા જ મને કોઇએ ઘુમ પાડી.

"ઓ હજુર, ઓ જનાબ!"

મેં પાછળ જોયું તો ઝોંમાં કંઇક ચાવતો ચાવતો કરતારસિંહ પેલી સ્ટોરવાળા રેસ્ટોરાંના બહારના ટેબલ પાસે ઉભો થઇ જઇને મને ઘુમ મારતો હતો. હું તરત જ તેની પાસે ગયો, હાથ મિલાવ્યા, ખુશાખબર પુછી. કયારે આવ્યા છો, જનાબ, બોલો, 'ચાહ પીઓ' વગેરે બોલે પણ વિવેક કર્યો ને એમ શિષ્ટાચાર પુરો થતા જ મેં એની બાબતમાં હું કંઇ બી કરી શકયો નહિ એ માટે દિલગીરી દર્શાવી એના ઉત્તરમાં "કુછ નહિ" એમ એ બોલતો રહ્યો; ત્યાં જ મેં પુછી લીધું,

"હવે તો શાદી કરી નાખી હશે, સરદારજી?"

તરત જ એના ચહેરા ઉપર ઉભરી આવેલી વિષાદની રેખા હું જોઇ શકયો.

"કૈસી શાદી જનાબ? મારા જેવા મુફલિસ સાથે શાદી કોણ કરે? સહુને પૈસા જોઇએ છે." કડવાશથી બોલી પછી જરા નિઃશ્વાસ નાખી પોતાને જ કહેતો હોય તેમ તે ધીમેથી બોલ્યો: "પૈસા!"

"શું થયું, સરદારસા'બ? આમ નિરાશ કેમ થાઓ છો?"

"શું કહું, જનાબ? આપના ગયા પછી વીસ-પચ્ચીસ દિવસ તો આપના આવવાની ખુબ ખુબ રાહ જોઇ, પછી તો હું મારી મેળે જ તપાસ કરવા લાગ્યો. ગોરી મેમની પુછપરછ તો ચાલુ જ હતી. ને.....સાચું કહું જનાબ? મને પોતાને પણ શાદી કરવાની લગની લાગી હતી. આમ તો કદાચ ઓછા વિચાર આવત પણ આખો દિવસ આ વાત મનમાં ઘોળાયા પછી મને યે મનમાં થતું હતું કે ઔરત, બચ્ચાં, ઘર બધું જ માણસને જોઇએ. શા માટે ન જોઇએ? ને કેટલાં વર્ષ આમ એકલા એકલા ચોરના માથાની જેમ રખડયે રાખવું? ઔરતના ચહેરાની કુમાશ, તેના અવાજ ની મીઠાશ, તેના હાવભાવની ખુબસુરતી અને તેની મહોબ્બતની સિનજરત હંમેશાં મારી નજર સામે રમ્યા રહેતાં અને ગોરી મેમ કહે કે ન કહે, આ નોકરી હોય કે ન હોય તો યે મારી શાદી કરવાની ખ્વાહિશ મારી જાય તેમ નહોતી. જેમ જેમ વાત કેસાતી જતી હતી તેમ તેમ હું વધારે બેચેન બનતો જતો હતો. છેવટે હું મુંબઇ આંટો મારી આવ્યો. જે બે ત્રણ જગ્યાએ મેં અરજી કરી હતી તે જગ્યાએ મહેનત કરી. માંડમાંડ આવડા મોટા અજાણ્યા શહેરમાંથી શોધી કાઢી અને તે આશ્રમો ચલાવનારાની મુલાકાત લીધી. અને આંતે (અવાજમાં ફરી કડવાશ લાવીને...) સૌનો સાર એ નીકળ્યો કે તમારી પાસે પૈસા જોઇએ. અમુક હીંદુ! ઔરતો તો શીખને પરણાવવા જ તૈયાર નહોતી..કોઇ તૈયાર હતી તો આબબલળા તેને પરણાવ્યા પહેલાં પૈસા ડીપોઝીટ માગતા હતા. તો બીજી વળી ઔરતના નામે બોડા પૈસા હું મુકું તેમ કહેતા હતા. હાં, બે જણ જગ્યાએ એમ ને એમ થઇ શકે તેમ હતું તો તે ઔરતોમાં દમ નહોતો."

પરમની બાપનાં દાંત બબુચાના હોય? મને હસવું આવ્યું. મેં કહ્યું, 'કરતારસીંહ, તમે તો કહેતા'તાને કે મારે રૂપ કે નાની ઉમરનું કામ નથી!'

"હાં જી, એ જ કહું છું. પણ પાક સાફ ઔરત તો જોઇએ ને! આ તો કોઇ બાવીસ કાડી મુકેલી કે એવા કોઇ ગુનાસર જેલ જઇ આવેલી ઓ હતી. એકમાં ન ઠરી કે એકને ન ઠારી શકી તે મને શું ઠારવાની હતી? ને એના કરતાં તો આમ એકલો શું ખોટો છું?" કહી તે હસ્યો.

"તે હવે શું શાદી કરવાની આશા જ મુકી દીધી?"

"આશા મુકી દીધી કે ન મુકી દીધી એ તો ઠીક, પણ આ નોકરી તો મુકી જ દેવી પડશે એમ લાગે છે." તેણે કહ્યું,

"એમ કેમ?" મેં આશ્ચર્યથી પુછ્યું.

"કેટલો વખત મહાના ચાલે? ને એ જુકાવાં પણ ઉપલાને કયાં સુધી રાખવાં?"

હું યે વીચારમાં પડી ગયો. તેની વાત તો સાચી હતી. પણ ઓચિંતા જ મને એક વીચાર આવ્યો ને મેં આનંદમાં આવી જઇ તેને કહ્યું.

"જુઓ કરતારસીંહ, મને એક વીચાર આવે છે. તમારી વાત સાચી છે. અહીં બેઠે બેઠે તમે કેટલા દિવસ બહાનાં કાઢયે રાખો? તેના કરતાં તમે એમ એમ કરો કે આજીથી બે એક મહિનાની રજા લો, કહો કે હું મારી બીબીને લેવા પંજાબ જવું છું. એ બે મહિના દરમીયાન તમે ત્યાં જ શાદી કરી લેવા કોશીશ કરો."

"પણ ત્યાં યે ન હાવે, તો?" કરતારસીંહે પુછ્યું.

"આગે આગે ગોરખ જગે." મેં ઉત્સાહથી કહ્યું. "આજીને કહેવું કે આવવાના બોરા દિવસો અગાઉ જ બીબી બિમાર થઇ ગઇ અને સગાંઓ એ એને એ સ્થિતિમાં આવવા ન દીધી. હા, ના, હા, ના, કરતાંયે છ ચાર મહિના તો નીકળી જશે ને એટલા વખતમાં તો કયાંક લોગ નહિ બાપ જડ્યા?"

"હાં, યો ઠીક હૈ," તે વીચારમાં હોય તે રીતે બોલ્યો. પછી બોઢી વાર ઉત્સાહમાં આવી જઇને "હાં, યહી ઠીક હૈ, બરસ દિવસમાં તો આસમાનમાંથી પણ ઔરત શોધી કાઢીશ." પછી જરા મરકરીભર્યા અવાજે, "હવે તો મને જ એના વિના ચાલતું નથી તો એ જશે કયાં?" પછી વળી જરા વીચારપુર્વક "પંજાબ માં તો કેટલી લડકીઓ છે ને હું તો હવે કમાતો છું ને?"

પછી અમે છુટા પડયા, ત્યાં સુધી માં તો વહેલામાં વહેલો તારે રજા લઇ એકવાર પંજાબ આંટો મારી આવી

લગ્ન માટે બનતો બધો પ્રયત્ન કરી લેવા તેણે નિર્ણય કરી લીધો.

બે ચાર પાંચ દિવસમાં તો તે પંજાબ તરફ રવાના પણ થઈ ગયો. ટ્રેન સુધી મુકવા ગયેલા અને પછી તેની આશાતુર મુદ્રાએ આશાન્વીત બનાવી મુકયો. મેં કહ્યું: "કરતારસીંહ, દરોડ કરો આના હો?"

"અછ્છ જનાબ" તેના ચહેરા ઉપર ઓચીંતાની ચીંતાની રેખાઓ તણાઈ આવી. "આ વખતે ન દાખ્યો તો મને બહુ દુઃખ થશે. હવે બેકલા બેકલા ગમતું નથી."

"ન ફ્રેમ દાવો! જરૂર દાખશો." હું બોલ્યો ને ટ્રેન ઉપડી.

ઉપડતી વખતનો તેનો આશા અને ઓત્સુક્યભર્યો ચહેરો એ વાં દરમીયાન વારંવાર મને યાદ આવતો. એનું શું થયું હશે એનું કુતૂહલ પણ થતું. તેથી તો આઠ દસ મહિને પાછો જ્યારે બોનાવલા ગયો ત્યારે પહેલો વીચાર એને મળવાનો જ આવ્યો. સાંજે જ એને બજારમાંથી બોળી કાઢયો. તે બહુ આનંદમાં ન લાગ્યો. ઉતાવળ ન હોય તો પેલી રેસ્ટોરાંમાં જવા મેં માગણી કરી. રસ્તે ચાલતાં ચાલતાં જ એ જરા નિરાશામય અવાજે બોલ્યો.

"કુછ ન હોં સકા, બાઇસા'બ."

"ઓહ." હું એટલું જ બોલ્યો. તેની નારાજીનો મને પણ સ્પર્શતી હોય તેમ લાગ્યું. અમે મુંગા મુંગા પેલી રેસ્ટોરાવાળી રેસ્ટોરાંમા પહોંચ્યા. તેણે જ વાત શરૂ કરી:

"બુજ કોશીસ કરી, લેકિન....." પછી તરત જ અહીંની જ વાત પર તે આવી ગયો. "અહીં આવીને તો મેં આપના કહ્યા પ્રમાણે કહ્યું કે બીબી મારી પછી જાય ને હું તેને સાથે ન લાવી શકયો. મેં બહુ લાગણી દેખાડી. તેને સાથ કરવા પૈસાની જરૂર પડે તો તે પણ માગવા કહ્યું. મેં ખુશિયા કરી એ વાતનો તો ના પાડી. બાટલાં જુદાંજુદાંમાં વળી એ લાજ યા માટે હશે? મારે દિલ પણ ઠંચ્યું હતું. બે મહિનામાં તો જરૂર આવી જશે તેમ કહ્યું ને જનાબ..." આટલી દુઃખભરી વાતમાંથી પણ તે ઓચિંતો ઉત્સાહમાં આવી ગયો ને જનાબ, અને પણ બોચીનું સુઝી ગયું ને એ વાત પછી અહીં બધ મહિના પછી હું બેંગ પાસે ગયો ને શરમાતાં શરમાતાં કહી કે બીબીને તો બચ્ચું આવવાની આશા છે એવું બત ત્યાંથી આવ્યું છે એટલે સમાચારદાતાઓ ત્યાં સુધી તો નહિ મોકલે! હું શું કરું?"

"વાહ," મેં કહ્યું. "પછી એણે કહ્યું?"

"એ તો બુશ થઈ ગઈ, જનાબ! એટલી ભલી ઔરત છે! એટલે તો આવા બહાનાં કાઢી એ નોકરીને જ વળગી રહ્યો છું ને; નહિ તો બીજી નોકરી ન બોળી લેત? બુદાનું માણસ કોને કહેવાય એ તો એને જોઇને જ હું સમજ્યો છું. કુછ નહિ કરતારસીંહ કુછ નહિ. જવા આને દો, બબર હમ ઉસકો પઢાયેંગે, કહી એ એટલી આનંદથી હસવા લાગી! બીબીની નબિબત સાચવવાનું બબવાની સુચના પણ તેણે આપી, એટલે હમણાં તો નિરાંત છે."

"પણ પછી શું, પાછીનો કંઈ વીચાર કર્યો?"

મારો પ્રશ્ન સાંભળી તેના ચહેરા ઉપર પુર્વ વિષાદ પથરાઈ ગયું. તે નિરાશ અવાજે બોલ્યો.

"પછીનો શો વીચાર કરે, જનાબ? મારી પાસે પૈસા પણ નથી ને મારે મકાનમ પણ બદલવો નથી. પછી શાદી કર્યાથી કહું? ને સાચું કહું? હવે તો શાદી કરવાની મારી આશા ને ઇચ્છા પણ મરી ગઇ છે."

એ "મરી ગઇ" શબ્દથી સુજવું હોય કે અમે તેમ પણ એ જ પળે મારા મગજમાં એક વીચાર ઝબકી ગયો. ને મેં કરતારસીંહને કહ્યું. "રેમ જ કરો ને. બડમને કહી દો કે સુવાવડની માંદગીમાં બીબી મરી ગઇ."

જાણે મેં કહેલું ન સાંભળ્યું હોય તેમ તે બેરહીવાર સુધી દૃષ્ટિ નીચી રાખીને બેસી રહ્યો. તેના ચહેરા ઉપર એટલાં વિષાદ અને ગમગીની બથરાયેલાં હતાં કે મને પણ તેની એ સ્થિતિમાં વિક્ષેપ નાખવાનું મન ન થયું. પછી મનમાં કશા વિચારની તે ગાંઠ ન વાળતો હોય તેમ બેઘડી પળ તેના હોઠ ઉઘાડબંધ થયા અને આખરે તેણે મુખ ઉંચું કર્યું: મારી નજર સામે તેણે પોતાની નજર મિલાવી. જાણે કોઇ સ્વજનના મૃત્યુથી શોકાતુર બની ગઇ હોય તેવી દર્દભરી તેની આંખો બની ગઇ હતી. મેં તે સામે મારી નજર બાજુમાં ફેરવી લીધી ત્યાં જ તે અત્યંત કરણ અવાજે બોલ્યો:

"આપ સચ કહેતે હૈ, જનાબ બબ તો વો સચમુચ મર ગઇ."

એના અવાજમાં રહેલા દર્દથી બેચેન હું મારી આંખ તેના તરફ ફેરવું ત્યાં તે ઊભો થઇ ગયો હતો.

"વો સચમુચ મર ગઇ" એમ કરી ધીમેથી બોલી તે કપાટબંધ બહાર નીકળી ગયો. મારું આશ્ચર્ય ઓછું બતાં હું એક ક્ષણમાં બહાર ધસી આવ્યો. ત્યાં તો તે ઘોડે દુર નીકળી ગયો હતો. તેનાં પગલાંનો અવાજ આવતાં અનેક મૃત્યુઓના ભણે પડયા પાડી રહ્યો હતો.

(સંપૂર્ણ)

અમારો અમેરીકાનો પત્ર

(ન્યુયોર્કના બબરપત્રી તરફથી)

હીંદને માટે અનાજ

પ્રતિનિધિ સભાએ અને પાછળથી સેનેટ હીંદને માટે અનાજ મોકલવાને લગતું બીલ છેવટે પસાર કર્યું છે અને પ્રેસીડન્ટની તેના ઉપર સહી થતાં અનાજથી ભરેલી સ્ટીમરો હીંદ જવા ઉપડી જશે. અમેરીકન રેડ ક્રોસે હીંદની રેડ ક્રોસને અનાજ વીટામીન્સ અને દવાઓ ખરીદવા બે લાખ ડોલર્સ આપ્યા છે. ફ્રીસ્બીટ્યન ફ્રરેન્ડ ઓવર સીઝ પ્રોગ્રામ જે ક્વેકરોએ ફ્રરેન્ડ લાયન, ચર્ચ વર્લ્ડ સરવીસ અને બ્રધરન વર્લ્ડ સર્વીસ, એ બધ્ધ સંસ્થાઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે, તેણે બુત તા. ૬ ઠીએ શ્રી. વિજયાલક્ષ્મિ પંડીતને વીકાગો માં ૪૦,૦૦૦ બુશલ ઘઉં અર્પણ કરી અનાજ ઉપરાવવાની શરૂઆત કરી હતી. યુનાઇટેડ નેશન્સે રચાયેલી કમીટી એ બાર હજાર ડોલર ઉધરાવ્યા હતા, જેમાંથી કેટલીક રકમ યુનાઇટેડ નેશન્સ ના સેક્રેટરીયેટના સભ્યો અને ઉલીગેટો મદદ અર્થે રમાયેલી ફુટબોલની રમત માંથી ઉભી થઇ હતી. ૪૯ ટન અનાજ ઈલીનોઇઝ યુનીવર્સીટીમાં "તમારા બોરાકમાંથી હીંદને બાગ આપો"ની ઝળબળથી એકઠું થયું હતું.

લેંગ આપ્લેન્ડમાં આવેલાં મેથી ટાઉનમાં ગૃહીણીઓએ પ્રજાને અપીલ કરી હીંદમાં ઓરહેનેજો પર મોકલવા બબ ટન ડાઇડ અને ફ્રેન્ડ ફ્રુટ એકઠું કર્યું હતું. ન્યુ યોર્કની ઇન્ડિઅન પ્રોગ્રેસીવ એસોસીએશનના સભ્યોએ કપ૦ ડોલર એકઠા કર્યા છે. જેમાંની કેટલીક રકમ બેક બેરટ ઇન્વીટમાં આવેલા અરજાથી આવેલી હતી.

બસો રતલના દસ હજાર બેગ ચોખા બ્રીટીશ ગીયાનાની હીંદી કોમે આપ્યા હતા.

પાકીસ્તાનના સત્તાધીશોના કુટુંબ-કબીલાઓની ખરપકડ

યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના રબાઇ પ્રતિનિધિના બદલામાં નીમાયેલા પ્રતિનીધીના પત્નિ શ્રીમતી રહાત શૈયદ ઇતારી, તેમની દીકરી નાદીરા અને એક મીસીસ એસ. એચ. ફ્રરુકની ન્યુ રોચલની પોલીસે "જાપસી શોપલીફ્ટર્સ" ના વહેમપર બબે મહિને ધર પકડ કરી હતી. શ્રીમતી ઇતારી વીજેરેને ન્યુ રોચલની એક દુકાનમાંથી પકડવામાં આબ્યાં હતાં. અને ડીટેકટીવો તરફથી પોલીસ ચોકી પર લઇ જવામાં આવ્યાં હતા. અબજદારી હેવાલ મુજબ તેઓ પોતાના દેશી પોષાકમાં હોઇ પોલીસ અમલદારોને દુકાનોમાં બાતર પાડવાને રાખવામાં આવેલા છુપી જોવા લાગ્યા હોવાથી તેઓને પકડવામાં આવ્યાં હતાં. યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના પાકી સ્તાનના રબાઇ પ્રતિનિધિ ગ્રેફેસર એ. એસ. બોખારીએ વાંધો ઉઠાબ્યો હતો કે કોઇ કપડારાળા પોલીસોને ઓળબ ના કાર્ડ બતાવવા છતાં સ્ત્રીઓ પર હાથ નાબવાનું ચાલુ રાખે છે. તેઓ ને પાછળથી ઓફીસ મુકવામાં આબ્યાં હતાં પરંતુ ખોટી રીતે પકડવા બદલ માફી માંગવામાં આવી નહોતી. પાછળ થી સત્તાવાર રીતે માંગવામાં આવી હતી. આ બનાવને અબબારોએ બહુ ચકચાર આપી હતી.

દુનીયાના સમાજવાદી

બ્રીટન' વિશ્વયુદ્ધ વખતે નીબેરાઇ બબેલી સમાજવાદીઓને આંતરરાષ્ટ્રીબ સંસ્થાને પુનઃસ્થાપિત કરવા હું'ક સમબ પર દુનીયાના સમાજવાદી નેતાઓ જરમનીમાં એકઠા થયા હતા. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, હોંડ, ઇઝરાયલ, જપાન અને અન્ય દેશોમાંથી પ્રતિનિધિઓ હાજર થયા હતા. હોંદથી ડો. રામ મનોહર લોહીયાએ હાજરી આપી હતી. યુનાઇ ટેડ સ્ટેટસ બબને પાછા ફરતાં ડો. લોહીયાના માનમાં અમેરીકાની પ્રતિષ્ઠા લીગે બાબુનો જલસો કર્યો હતો.

પાકીસ્તાનની વતનીઓની અમેરીકામાં વસાહત

નોર્થ ડેકોટાના સેનેટર વીલીયમ લેંગરે પાકીસ્તાની વસાહતીઓ માટે જુદો ક્વોટા સ્થાપવાને લગતું બીલ પાકીસ્તાનના એલચીના આગ્રહથી લાવવામાં આબ્યું છે. આરીજોના, ટીનીકસના ડો. મુબારક અલીબાને ૩૦૦ પાકીસ્તાની વતનીઓને બાસ બ્યાન આપવા સેનેટર પેટીકે એ. એક ફ્રરનને એક કાગળ લબ્યો બણાબ્યું છે કે "યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ■ પુર્વને હમેશાં કેટલો આશા આપનારો દેશ થઇ પડયો છે એ તમારાથી સમજવું મુશ્કેલ છે. આ દેશ જેમાં લીંકન અને વાશીંગ્ટન પાકેલા છે તે આ સંકટના દીવસોમાં સ્વતંત્ર જગતને આશા આપનારો દેશ છે. આ દેશમાં આવેલા ઘણા ખરા પાકીસ્તાનીઓ નોકરીબાતો અને બેકારો છે. "તેબોએ આ દેશને હાલ રૂપ બનાવવામાં મદદ કરેલી છે અને આ લોકોને માટે આ ક્વોટા બીલ છે. તેઓ સાધારણ જગતના લોકો, કાર બાનાઓમાં નોકરી કરનારા લોકો છે. અમેરીકા દેશને વધારે મજબુત બનાવવામાં મદદગાર થયા તેઓ અહિ રહેવા લાયક છે.

સોવીયેટના કાર્યક્રમમાં હવે પછી અધ્યપુર્વ

રવીવાર જુલાઇ તા. ૧ લીના 'ન્યુ યોર્ક ટાઇમ્સ'માં એક લેખમાં સુચવ વામાં આબ્યું છે કે સોવીયેટ હવે બબ પુર્વમાં આયું મારશે અને ઇરાન અને બ્રીટન વચ્ચેની તકરારમાં અથવા તો બ્રીજઓની તકરારોમાંથી લાભ ઉઠાવવ બાયું મારશે.

હીંદમાં ઈદ-ઉલ-ફીત્રની ઉજવણી

પવિત્ર રમજાન માસ બાદ દિલ્હીમાં જુલાઈ તા. ૬ ઠીના ઇદ-ઉલ-ફિત્રની ઉજવણી થઇ હતી. એક લાખ ઉપર મુસલીમો જુદી જુદી મસ્જીદોમાં બંદગી માટે એકત્ર થયા હતા. સૌથી મોટી મેદની ૪૬ ગાહમાં થઇ હતી જ્યાં જમીયત-ઉલ-ઉલેમાએ હીંદના મહેલાના મહમદ સહેબ નમાજ પઢારી હતી. મુસલીમ દેશોની સરકારોના પ્રતિનિધિ ઓ જુમ્મા મસ્જીદની નમાજમાં હાજર થયા હતા. ત્યાં ઈમામ અબ્દુલ હમીદે નમાજ પઢાવી હતી. નમાજ બાદ મુસલીમોએ હીંદુ અને સિખ્ખ ભાઇઓ સાથે ઇદ મુબારકની કરી હતી.

શ્રીનગરમાં ઇદગાહના મેદાનમર એક લાખ ઉપર મુસલીમોએ બંદગી કરી હતી. મુસલીમ સિવાયના બધા લોકોએ પણ હાજરી આપી હતી અને નમાજ બાદ મુસ્લીમ ભાઇઓને ઇદ મુબારક કરી હતી.

દીલ્હીના સરકારી મહેના લગભગ બધા મુસલીમ કાર્યકર્તાઓ અને તેમ ના ઇોદરાંઓ સુંદર મોગલ બાગમાં હીંદના રાષ્ટ્રપતિની મુબારકબાદી લેવા અને આપવા એકત્ર થયા હતા. તેઓ ને ઇદ મુબારક ધ્યાતાં રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું કે, દરેક દરેક બીન-મુસલીમ આજે તમારા આનંદમાં સામેલ થય છે. તેમણે કહ્યું, હીંદમાં લોકશાસન સ્થપાયા બાદ આવા ઇદ જેવા તહેવારો બધાં કોમોને માટે સમાન થયા છે. આવા ધાર્મીક અને સંસ્કૃતિક તહેવારો ઉજવવામાં જાતી-જાતીનો ભેદ રાખ્યા વિના સમગ્ર લોકોએ એક બીજા સાથે સામેલ થવું જોઇએ. એની સંયુક્ત ઉજવણીથી લોકોમાં વધારે મજબુત સંગઠન થશે. આજે હીંદમાં સૌ સમાન દરજ્જો અને છૂટ ભોગવે છે અને તેથી દેશ પ્રત્યે તેઓની સમાન જવાબદારીઓ રહેલી છે. સરકાર પ્રજાની છે તેમ પ્રજા સરકારની છે. અને તેથી હું માનું છું કે બધાં કોમોના સહકાર થી મુસલીમોનું નવું વર્ષ દેશમાં સૌએ પવિત્ર ગણવું જોઇએ.

શેખ અબ્દુલ્લાહે કરેલું ભાષણ

શ્રીનગરમાં એક લાખ પચાસ હજારની મેદની સમક્ષ ભાષણ કરતાં કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાહે કહ્યું, બંધારણસભાની આવતી ચુંટણી માં મત આપવાનો સૌને સમાન હક અને સ્વતંત્રતા રહેશે અને તેઓ પોતાની ઇચ્છામાં આવે તે ઉમેદવારને મત આપી શકશે.

કાશ્મીરના લોકો પ્રત્યે હીંદ અને પાકીસ્તાનની વલણોની સરખામણી કરતાં તેમણે કહ્યું કે, હીંદી નેતાઓ હમેશાં કહેતા આવ્યા છે કે કાશ્મીર ના લોકોનું ભાવિ નક્કી કરવાનું છેવટે કાશ્મીરના લોકોનાજ હાથમાં રહ્યું છે. હીંદની હસ્તીને માટે કાશ્મીર આવશ્યક છે એવું તેઓએ કદી નથી કહ્યું. જ્યારે પાકીસ્તાનના નેતાઓ એવું કહેતા આવેલા છે કે, કાશ્મીર વગર પાકીસ્તાન નભી નહિ શકે. પાકીસ્તાનની હસ્તી માટે કાશ્મીર જે આવશ્યકજ હોય તો કાશ્મીરીઓએ કયા રાજ્યની સાથે જોડાવું એ બાબતના સવાલ ઉદ્‌ભવજ નથી.

શેખ અબ્દુલ્લાહે કહ્યું કે, ૧૯૪૭ માં જ્યારે જંગલી લોકો શ્રીનગર સુધી પહોંચી ગયા ત્યારે કાશ્મીરના લોકોને હીંદને મદદની આજીજી કરવી પડી અને હીંદે તે ઉદારતાથી આપી. આજે આપણે બંદગી કરી રહ્યા છીએ તે હીંદના રોનીકોનો પ્રતાપ છે, કે જેઓ આજે પણ પોતાના જીવના જોખમે આપણા પહાડોનું રક્ષણ કરી રહ્યા છે. જ્યારે પાકીસ્તાન તો કાશ્મીરની મદદે નહિ આવ્યું એટલુંજ નહિ પરંતુ જંગલી લોકોના આક્રમણને ટેકો આપી રહ્યું હતું. શેખ અબ્દુલ્લાહે કહ્યું, બંધારણ સભા મારવાના જેવાં બનાવો પગલાં લેવાતાં થયાં તેવીજ પાકીસ્તાનના નેતાઓને ફરીથી આવવા લાગી. બંધારણ સભાને હસ્તીમાં આવતી અટકાવવા ખોટી ખરી બધીજ રીતો અજમાવવા લાગ્યા. પાકીસ્તાનને ખીલવાનું કારણ માત્ર એકજ છે અને તે એ કે તેના હેતુઓ ધર્મોજ બોદી અને અપ્રમાણીક છે. અંતમાં શેખ અબ્દુલ્લાહે કહ્યું કે, પાકીસ્તાન કાશ્મીરના લોકોનું ધન ચુસી ખાવા માગે છે. અમે તેમ નહિ થવા દઇશું અને લીધાકત અલી ખાન અને તેમના સાથીઓને મોગલની માફક કાશ્મીરને ચુસવા નહિ દઇશું. કાશ્મીરીઓના મતનો પાકીસ્તાનને ડર લાગે છે અને તેથી તે બંધારણ સભા મારવાનો વિરોધ કરે છે.

પરચુરણ

— કેપટાઉનના શા. બાબુભાઇ છીબા બીલીમોરીમાંનાં માતુશ્રીનો સ્વર્ગવાસ થયાને એક વર્ષ થવાથી સ્વર્ગસ્થની આત્મશાંતી અર્થે હવનાદિ ક્રીયા કરાવ વામાં આવી હતી. અને બાબુભાઇ તરફથી પા. ૨-૧-૦ ની રકમ જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કરવામાં આવી હતી.

—ગાંધીજીના મંત્ર શ્રી. પ્યારેલાલ નૈયર ગાંધીજીનું જીવન વૃત્તાંત જે ગાંધીજી એ "સત્યના પ્રયોગો" નામે લખ્યું છે તેની પછીનું લખી રહ્યા છે.

—પોરબંદરના રહેવાસી માસ્તર શ્રી. શંકરલાલ મણીશંકરને સાંચ લેવા માટે પકડવામાં આવ્યા છે.

—શ્યામ પ્રકાશ મુકરજી કે જેઓ હીંદુ મહાસભા પક્ષના નેતા ■ તેઓએ ૧૨ બીજા પક્ષોની એકતા કરી કોંગ્રેસ સામે ચુંટણીમાં ઉભવાની તયારીઓ શરૂ કરી છે.

—૧૭ મી જુલાઇના કોંગ્રેસની મહા સમીતીની બેઠક બેંગલોરમાં મળનાર છે. આ બેઠક ઇતીહાસીક થવા પામી છે. કોંગ્રેસના આગેવાનો અને તેની સામે થતાં મોરચાઓ સામે કોંગ્રેસને ઉભવા વીચારણા થશે.

—ક્રોસએન્જલ્સની પોલીસે એક દારૂ પીધેલા માણસને પકડયો. એ માણસ ની ઝડતી લેતાં તેના ખીસામાંથી "લીવીંગ વિધાઉટ લીકર" ('દારૂ વિનાનું જીવન') એવું પુસ્તક નીકળ્યું. પુસ્તકના લેખક છે ડો. વરનન જોન સન ટનીસેલ. ન્યાયાધીશે પેલા દારૂ ડીયાને પુછયું: "શા માટે તમે આ પુસ્તક વાંચતા નથી અને ડોકટરને એ વીશે શું કહેવાનું છે તે જાણતા નથી?" દારૂડીયાએ જવાબ આપ્યો: "હું જ પોતે ડો. ટનીસેલ છું!"

અદરખ ગોરીસનું રૂ. ૧ રતલ

તરફ ૧/૧ નાનાવતું અદરખ હાલમાં માલ થયું છે. આવ. ૧/૬, બજાર ૧/૧ રતલ. ઓરડર સાથે પડેલા મોકલાવશે.

ફોન ના. ૨૦૪૪૬.

M. A. MAHOMED 10 Southampton St., Point, Durban.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર ભાર ઉપાધ્યાય

કીમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે

"મિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મોદાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દસ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૬	૩
ભણવાનું મંદ	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૭
મુક્તધન (ટાગોર હસ ગોલ્ડન)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૬
જગતનો ત્રાસ (અરબી ભાષે)	૨	૬
ઇપાધ્યક્ષા	૬	૬
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૧
વસ્તીને ભાવાલે	૬	૦
વિવાહનો પ્રબંધ	૩	૦
સરકારના આપણેનો સંગ્રહ	૧૨	૦
મોટો ગોકણી ડ્રોપ	૧	૨ ૬
રાજા દરા	૬	૦
ગોને ચરણે	૨	૩
આગેરવાળી (ટાગોરની નોવેલ)	૮	૦
ગાંધીજી મીત્ર (શ્રી ઉપધ્યાય)	૧૦	૦
રવીંદ્રનાદ	૫	૬
ચારણદાર	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ખીલાપ

ખીલાપના ઘેલ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યાં છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં વપરાતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, બરણીયું દવાઓ, ઉવન-પુળ તેમજ સ્નો અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. અંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, જીના બિલથી મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

ઓડરેસ : ૧૧૮ બિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૭૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

વર્ષ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

સંત રૈદાસ

[સાપ્તાહિક હિન્દુસ્તાન ના ૨૨-૪-૫૧ ના અંકમાં આવેલા શ્રી. અખિલ વિનયના લેખનો સારાનુવાદ]

સત્યનો અંત્યજને સાથે નિર્દય રીતે વર્ત્યો. માણસે માણસના જન્મ સિદ્ધ અધિકારો ઝુંટવી લીધા. ધર્મને નામે તેમને સતાવવામાં આવ્યા; એમને દેવદર્શનથી પણ વંચિત કરવામાં આવ્યા. પણ પ્રભુની ભક્તિમાં નાતજાત બાધક નથી; ઈશ્વરના દરબાર માં જાતિભેદ કે વર્ણદ્વેષ નથી. નીચ કહેવાતી જાતિઓમાં પણ અનેક સંતો થઈ ગયા છે. એમણે અધ્યાત્મની એવી અલૌકિક સંપત્ત પ્રાપ્ત કરી કે બ્રાહ્મણશ્રેષ્ઠ સ્વામી રામાનંદે અંત્યજોને દીક્ષા આપવા માંડી.

આવા એક સંત ચમાર જાતિમાં થઈ ગયા એમનું નામ રૈદાસ. એમણે પોતે કહ્યું છે :

જાતિ કી ઓછી, કામ કી ઓછા,
ઓછા કિતબ હમારા ।
નીચેસે પ્રભુ ઊંચ કિયો હૈ,
કહ રૈદાસ ચમારા ॥

એમનો જન્મ કાશીમાં થયો હતો. અનેક સંતોની જેમ એમની ચોક્કસ જન્મતિથિ મળતી નથી. પણ તેઓ કબીરના સમકાલીન હતા, એ પરથી એમનો જીવનકાળ પંદરસોસનની પંદરમી સદીનો પાછળનો ભાગ અને સોળમી સદીની શરૂઆતનો કહી શકાય. તેઓ અનેક વાર કબીરના સંસર્ગમાં પણ આવેલા. બહેતો જ્યારે કબીર પાસે આવીને અગમ પંથની વાત પુછતા, ત્યારે કબીર તેમને રૈદાસ પાસે મોકલી દેતા :

તંતનમેં રવિદાસ સંત હૈ,
પન્થ લહર સો હૈ જાને ।

પ્રેમરસભીનાં મીરાં સંત રૈદાસને પોતાના ગુરૂ માનતાં હતાં એમ કહેવાય છે. એ વિષે ઐતિહાસિક પ્રમાણ મળતું નથી, પણ લોકકથા અનુસાર મીરાં છેવટે એમની શિષ્યા થયાં હતાં. કહાય આ અંત્યજ સંત સાથેના સંપર્કને કારણે જ ચિતોડના રાજવી લોકો ગુસ્સે થયા હશે અને મીરાંને પોતાના પિયર તથા સસરાના રાજકુળનો ત્યાગ કરવો પડ્યો હશે.

બીજી એક લોકકથા એવી છે કે, મીરાંની જેમ ચિતોડની રાણી ઝાલી પણ રૈદાસની શિષ્યા થઈ ગઇ હતી. બ્રાહ્મણોએ રાણા આગળ આ બાબત ની ફરિયાદ કરી, એટલે રૈદાસને દરબારમાં બોલાવવામાં આવ્યા. ભક્ત ની લાજ રાખવા પ્રભુની પ્રાર્થના કરતા રૈદાસ રાણાના દરબારમાં હાજર થયા. એમ કહેવાય છે કે, એમના દર્શનમાત્રથી જ રાણો એમને વશ થઈ ગયો. એક વાર રાણીએ બ્રહ્મભોજનનું નિમંત્રણ આપ્યું, ત્યારે તેમણે અંત્યજની શિષ્યાનું ભોજન લેવા ના પાડી. પણ પછી તેઓ પોતાને ઘેર જમવા બેઠા ત્યારે તેમણે પોતાની આજુબાજુ અનેક રૈદાસ બેઠેલા જોયા. આ જોઇને બ્રાહ્મણોનો મર્મ ભણી ગયો અને તેઓ કહેવા લાગ્યા કે, રૈદાસે પોતાના હાડચામના દેહ નીચે આધ્યાત્મિક જનોઇ પહેરેલી છે.

સંત રૈદાસ મસ્ત જીવ હતા. લોકો નિન્દાસ્તુતિ કરે તે તરફ તેઓ ધ્યાન ન આપતા. પોતે જોડા સીવીને ગુજરાન ચલાવતા. ઘરમાં સતીસાધ્વી સ્ત્રી હતી. તે ઘરમાં જે કંઈ હોય તે પતિની સેવામાં હાજર કરતી. પતિપત્ની એક નાનકડા ઝુંપડામાં રહેતાં. તેમાં એક તરફ ઠાકોરજીની છબી ટાંગી રાખી હતી. રૈદાસ જોડા સીવતા જાય અને હરિ તરફ જોઇ પ્રેમવિહ્વળ વાણીમાં ગીતા ગાય :

પ્રભુજી તુમ ચંદન હમ પની
જાકી અંગ અંગ વાસ સમાની ।

રૈદાસ વિષે 'ભક્તમાળ'માં અનેક ગાથાઓ છે. કહે છે કે, એમની દરિદ્રતા ફેડવા પ્રભુએ સાધુરૂપે આવી તેમને પારસમણિ આપ્યો અને એના સ્પર્શથી લોઢા સીવવાના એક સોયાને સોનાનો કરી દેખાડ્યો. રૈદાસે મણિ લેવા ના પાડી. પણ સાધુએ હઠ પકડી ત્યારે સંતે કહ્યું કે, નથી માનતા તો ખોસી દો આ છાપરામાં. તેર મહિના પછી સાધુ પાછો આવ્યો. તેણે પારસમણિ વિષે પુછયું ત્યારે રૈદાસે કહ્યું કે જ્યાં મુકયો હોય ત્યાંથી લઈ લો; મેં તો એનો સ્પર્શ પણ નથી કર્યો. આ પરથી એમની સંતોષવૃત્તિ અને સાદા જીવન પર અચ્છો પ્રકાશ પડે છે.

રૈદાસ નિર્ગુણરૂપ પરમેશ્વરની ઉપાસના કરતા; જોકે એમણે પોતાના પ્રભુને 'માધવ' નામે સંબોધ્યો છે. ગ્રેમ અને વૈરાગ્ય તો તેમનામાં હાંસી હાંસીને ભર્યા હતા. શ્રીહરિસ્મરણ તેમનો અનન્ય આધાર હતો :

જો તુમ તોરો રામ મૈ નહીં તોરૂં ।
દુવસો તોરિ કવનસો જોરૂં ॥

રૈદાસે કોઇ પંથ નથી સ્થાપ્યો. પણ એમના ભક્તો અને મિત્રો અસંખ્ય હતા. કારણ તેઓ મેળાઓ માં અને અધ્યાત્મ મંડળોમાં કૃષ્ણ, અપંગ અને સ્ત્રીઓ તથા બાળકોની હમેશાં સેવા કરતા. આજે પણ ગુજરાતમાં તથા બિહારમાં લાખો માણસો પોતાને રૈદાસપંથી કહેવડાવે છે.

રૈદાસના એક મુખ્ય ભક્ત ઉદયદાસના એક શિષ્ય બીરભાણે ઉત્તરપૂર્વ રજપુતાનામાં બિજોલ્યર નામના સ્થાન માં 'સાધસંપ્રદાય' સ્થાપ્યો હતો. એ પંથના અનુયાયી ઘરને સત્નામ કહેતા, તેથી તેઓ સત્નામી કહેવાયા. અલ્હાબાદ, મિરજાપુર આદિ ઉત્તર પ્રદેશનાં નગરોમાં આજે પણ એ પંથ ના અનુયાયીઓ છે.

૧૨૦ વર્ષની ઉમરે રૈદાસ બ્રહ્મપદ પામ્યા એમ કહેવાય છે. એમના અનુયાયીઓ માને છે કે, તેઓ સદેહે અંતર્ધાન થઇ ગયેલા. ગમે તેમ હોય, રૈદાસે નીચ ગણાતી જાતિઓને ઉન્નતિને રસ્તે વાળવા ઘણો પ્રયત્ન કર્યો.

ગઇ ૧૦ મી એપ્રિલે 'રૈદાસ જયંતી' ઉજવવામાં આવી હતી. એમની વાણી આપણને સદા પ્રેરણા આપતી રહેશે.

જા દેખે દિન ઉપજે, સાકકુંડમેં વાસ
પ્રેમભક્તિસે ઊપરે, પ્રગટત જન રૈદાસ ॥૧॥
હીરા હીરા ઠોકીએ, કરે જાનકી આસ ।
તે નર યમપુર જાહિંગે, સત ભાષે રૈદાસ ॥૨॥
રૈદાસ સાંતિ ન સોરયે, દિયસ ન કરિયે સ્વાદ ।

અહિ-નિશિ હરિજી સુમરિયે, છાંડિ સકલ પ્રતિવાદ ॥૩॥

હરીભાઈ ચોરડા

નેટીવોને પશ્ચિમ સંસ્કૃતિ ભોગવવાની તક મળવી જોઈએ

નેશનલ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રીકન સ્ટુડન્ટસની વાર્ષીક કોંગ્રેસ ગયે અઠવાડીયે ખુલ્લી મુકતાં વીટવોટરસ્રેન્ડ યુનીવર્સીટીના પ્રો-વીસચાન્સેલર અને વાઇસ ચેન્સેલર ડૉ. એચ. આર. રેમકસે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રીકાએ નેટીવોને પશ્ચિમની યુરોપીયન સંસ્કૃતી સંપુર્ણપણે ભોગવવા દેવી જોઇએ અને અંતે સંપુર્ણ નાગરીકત્વને પહોંચવાની તક આપવી જોઇએ. એ સિવાયના બીજા માર્ગો-ટોરાઝે સર્વોપરિતા ચાલુ રાખવાની નીતી અથવા બહુ ઝડપી સુધારો-એ બન્ને અસંતોષ કારક છે. પોતાની વિશાળ નોન-યુરોપીયન બહુમતીને કીધે સાઉથ આફ્રીકા દુનીયાના દેશોમાં અપુર્વ સ્થાન ધરાવે છે અને પોતાના ઉદ્ધારનો માર્ગ પોતેજ શોધી કાઢવો પડશે.

યુનીયનની બોસવથી ગોરાઓએ એ કલાએજ નથી કરી પરંતુ પ્રજાના બન્ને વર્ગોએ કરેલી છે. તેનો અર્થ એ થાય કે એકજ જાતીની બેગોની જેમ કરોનો ઉપયોગ આખી કોમના સમગ્ર લાભાર્થે થવો જોઇએ.

કેળવણીની સગવડો મોટા પ્રમાણમાં નોન-યુરોપીયનોને આપી જાહેર સેવકો પુરા પાડવામાં તેઓને પોતાનો હાલો આપવાની તાલીમ આપવી જોઇએ. તેઓને ગોરાઓ અને કમમાં ગોસાપ તેવા ભાવે પુરાં પાડવાં જોઇએ અને પોતાની માલીકીના ઘરો પુરાં પાડવાં જોઇએ, અને તેને રથાનિક સ્વરાજ્ય આપવું જોઇએ.

ડૉ. રેમકસે કહ્યું કે, આ વચલો માર્ગ લેવાથીજ યુનીયનમાં પશ્ચિમ સંસ્કૃતિ ટકી શકશે. ઘણું મોડું થવા લાગ્યું છે પરંતુ હજુ પણમાં લેવાય તો બાજી સાવ હાથથી ગઇ નથી.

યુનીવર્સીટીની આર્થીક સ્થિતિ વિષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે, વધારાની સરકારી મદદ મેળવવી મુશ્કેલ જોઇ નથી કેમકે એથી યુનીવર્સીટીની સ્વતંત્રતા જતી રહેશે.

યુનીવર્સીટી ચલાવવાને પોતાને વધારે ખર્ચ થાય છે એમ જો રાજ્ય ને ભવિષ્યમાં લાગશે તો તે વધારે અંકુશની માગણી કરશે અને તેવો અંકુશ ત્રિજાતક બની પડશે. તેમણે નેશનલ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રીકન સ્ટુડન્ટસને અને યુનીવર્સીટીના ચેન્સલ્લરોને યુનીવર્સીટીઓ માટે કન્ઝ એ કહ્યું કરવા સુચવ્યું કે જેથી આ વસ્તુ ને ટાળી શકાય.

ડૉ. પી. વી. ટેસ્ટીયાસે પ્રમુખસ્થાને થી જણાવ્યું કે નોન-યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓને બીજ યુનીવર્સીટીઓમાં અભ્યાસ કરવા જતાં અટકાવવાને તેઓને પરવાના નહિ આપીને સરકાર અત્યારથી અમલી પગલાં લઇ રહી છે કેમકે પાછળથી પ્રતિબંધિત કાયદા દાખલ કરી શકે. વિદ્યાલયોમાં આવા જાતી અને વર્ણભેદનો આ સંસ્થા સખત વિરોધ કરે છે.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૭ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૨૦	વદ ૨	૧૫	૨૧	૬-૪૭	૫-૧૭
શની	૨૧	,, ૩	૧૬	૨૨	૬-૪૬	૫-૧૮
રવી	૨૨	,, ૪	૧૭	૨૩	૬-૪૫	૫-૧૯
સોમ	૨૩	,, ૫	૧૮	૨૪	૬-૪૪	૫-૨૦
મંગળ	૨૪	,, ૬	૧૯	૨૫	૬-૪૩	૫-૨૧
બુધ	૨૫	,, ૭	૨૦	૨૬	૬-૪૨	૫-૨૨
ગુરૂ	૨૬	,, ૮	૨૧	૨૭	૬-૪૧	૫-૨૩

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, મુલ્યવાન રબ્બર, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાસ્કેટ માટે
બ્રત બ્રાતનો માલ. તેમજ કેપટાઉન બ્યોરાનેટ સાથેનો
બીજેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ■
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હરિના હતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો હતીહાસ	૧ ૬

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભૂગોળ	૪ ૯
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રેસ કથાઓ	૧ ૯
દેશ દીપકો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહિત્ય પહાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૨ ૩
ધોરણ ત્રિજા ફીનીશ કરીખવા માટે પાહાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦

શુદ્ધ લેખન માળા આ માળા
માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે
છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન
મેળવે છે.

શુદ્ધ લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા
વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક ત્રીજા	૨ ૩
" ત્રીજા	૧ ૯

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૨
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૨ ૦
પુસ્તક	૨ ૬

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૯
" ૪	૧ ■
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	3
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Motani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an Inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	3
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	3	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	16	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	3	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	0
FROM YERVADA MANDIR—M. K Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEA AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	0
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	1	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	3
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	3	6
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Ghatterji	3	3
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	3
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ ગજીવરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોરબમા પીની સેમલ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં બધાયોલું મુરતી ચુસ્તું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભાકળા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૨-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૬
અમારા બા	(મસ્તરના ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યકામ સામે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફ્રીનિક્સ આશ્રમ ના રેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાડી આવૃત્તિ ચોથ્રના		૫ ૦
ધર્મતત્વ ગોખલે (ગાંધીજી)		૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી)		૫ ૦
બાપુ-મારી-મા મૂલ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો : (બાબતની બનેલ ઉપર) સંપાદક મહા મહેસાણા		૨ ૧
બાયાની ટેળવણી (ગાંધીજી)		૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૦ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજૂઆ કરતું પુસ્તક		૨ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આત્મકથાન મહેલના ત્રેવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂ. ૧૫/૦.		
પ્રેમ પંથ ભા. ૧		૬
,, ,, ,, ૨.		૬
ગ્રામ નગ્ન (ગાંધીજી)		૨ ૦
ગ્રામોધ્ધાના તેર સિદ્ધાંતો (ગીનીબાઇ)		૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો (મસ્તરના પર લખાયલા પત્રો)		૨ ૧
હસ્તુરબા રમારક ઑંક		૧ ૦
ગાંધી રમારક ઑંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૪ ૦
મંગલ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી)		૨ ૧
રમારક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)		૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ ક્રા. ૫. મ. ૩	૦
ગીતા બોધ (ગીતાજીનો સમજી રમય એવી રીતે લખાયેલો ગ્રંથ)	૭ ૧
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના મુલ્યવાળી કવીતાઓ)	૧, ૩
પુત્ર અને મહાવીર	૧ ૧

બાપુ પુરૂષ અમોઘ (ગાંધી રાહની પુરૂષમાં રેવાતી મોટી ઉપર પુણાતા પ્રમાણ અપાયલ્યે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
સમુણી ક્રાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેશાઇનું પુર્ણચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોમેસ	૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો (નેહરૂ)	૩ ૦
ગુપ્તદાદી રહેવાય (ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હેલ્લી અક્ષરા સંસ્કૃતીનું ઝાંખી (રમા ક્રષ્ણન)	૨ ૦
પુત્ર અને પત્નિત્ર	૫ ૦
જીવતા તહેવારો (હાકલહેલ)	૪ ૨
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧–૨. (નેહરૂ)	૧–૩–૦૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (રમા મહેસાણા)	૧ ૩
ખુદ લીલા	૧ ૧
ખુબ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંચાવલી	૫ ૧
રોમાંચક રસીયા. (રસીયા વીરો ન્યુયા જોક)	૧૦ ૦
રોક રૂપીઆના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧
ગુજરાત મહામંડ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નવું પુસ્તક)	૧ ૦
ઉોકબાતા (રમા મહેસાણા)	૧ ૬
રમારક યાત્રા (" ")	૫ ૦
સિંદી કોમી ગીતો	૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના ચીમળા (નાટક)	૩ ૦
બે નવેલ્લાઓ	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અબુર્ણ ભારતી	૧૧ ૧
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
છબી	૭ ૧
જીવન યાત્રા	૪ ૦
બંધન	૫ ૧
નવીના	૧૦ ૦
દેવદાસ	૫ ૦
બ્રાહ્મણની છોકરી	૨ ૧
મઝા બાતોઓ	૧ ૦
ક્રુબાકા	૧ ૦

કાકાસાહેબ કૃત

પંચ ભુત	૧ ૦
ભાલણ અને તેના સમકાલ	૫ ૩
મારું ઘર અને તે કોનું	૧ ૧
મારે ત્યાંહિરે	૬ ૦
ગાનર્યો	૩ ૦
ગાનકુપ	૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુદી વાતોઓ અને નવલ કથાઓ

ઘરમેલી અને ઝવેરીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
અણુતરી વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ગોવાની વાતો	૧ ૦
ગીરી બાલા	૧૩ ૦

મોહન મોમમલ નવલકથા

ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સોમ સોમપરાજ	૧૧ ૦
ભરબીંદુ ગોવેલ	૫ ૦
અમૃતપુર પ્રાણ	૮ ૧
આસપાસું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
અપસરા (ચાર ભાગનો સેટ)	૧–૧૬–૦
અમુરી વાતો	૧૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
અખંડ જોડી	૪ ૦
અધકાતા વાયરા	૭ ૩
ઉલ્કાપાત નોવેલ	૭ ૦
ઉઘડા અંધારેથી	૫ ૦
ઉજીવાટ	૮ ૧
બીજા ઠોકર	૩ ૦
બાબા બાપુ બાપુજીના જીવનને ઘણાક પાડતી નોવેલ	૭ ૧
ભૈરવ જય	૧૦ ૧
ભેખડાના ઠોકરા	૭ ૦
ભેસો પ્રવેશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દાસ ગીવાનો ઠાવરો	૪ ૧
દીન ચર્યા	૭ ૧
પ્રેમ બીંદુ (અનિલાઓ)	૭ ૦
ક્રાન્તી	૬ ૦
પ્રયાસવન પછી	૭ ૦
બાગ્ય નિર્માણ (નવલકથા)	૭ ૧
ઉંદરની ખુશાલ	૧ ૦
ઠકાની સહચરી	૫ ૧
રેવદાસ	૫ ૦
ભક્ત બાતોઓ	૨ ૧
ક્રુબાકા	૧ ૦

કાકાસાહેબ કૃત

પંચ ભુત	૧ ૦
ભાલણ અને તેના સમકાલ	૫ ૩
મારું ઘર અને તે કોનું	૧ ૧
મારે ત્યાંહિરે	૬ ૦
ગાનર્યો	૩ ૦
ગાનકુપ	૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુદી વાતોઓ અને નવલ કથાઓ

ઘરમેલી અને ઝવેરીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
અણુતરી વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ગોવાની વાતો	૧ ૦
ગીરી બાલા	૧૩ ૦

મોહન મોમમલ નવલકથા

ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સોમ સોમપરાજ	૧૧ ૦
ભરબીંદુ ગોવેલ	૫ ૦
અમૃતપુર પ્રાણ	૮ ૧
આસપાસું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
અપસરા (ચાર ભાગનો સેટ)	૧–૧૬–૦
અમુરી વાતો	૧૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
અખંડ જોડી	૪ ૦
અધકાતા વાયરા	૭ ૩
ઉલ્કાપાત નોવેલ	૭ ૦
ઉઘડા અંધારેથી	૫ ૦
ઉજીવાટ	૮ ૧
બીજા ઠોકર	૩ ૦
બાબા બાપુ બાપુજીના જીવનને ઘણાક પાડતી નોવેલ	૭ ૧
ભૈરવ જય	૧૦ ૧
ભેખડાના ઠોકરા	૭ ૦
ભેસો પ્રવેશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દાસ ગીવાનો ઠાવરો	૪ ૧
દીન ચર્યા	૭ ૧
પ્રેમ બીંદુ (અનિલાઓ)	૭ ૦
ક્રાન્તી	૬ ૦
પ્રયાસવન પછી	૭ ૦
બાગ્ય નિર્માણ (નવલકથા)	૭ ૧
ઉંદરની ખુશાલ	૧ ૦
ઠકાની સહચરી	૫ ૧
કરીયોલાલ	૬
ચક્ષુ ખુબું છે	૧ ૦
તણખા (કુલી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દેવ દ્રષ્ટ	૪ ૧
કરીયાઈ અદ્ભાર ચડીયા	૭ ૧
કરીયાવાટ	૬ ૧
કીરીટની વાતો	૧ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
બહીષ્કાર	૧ ૬
પુટેલા સુવર્ણ ખાતો	૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૧
પહેલો કાળ	૬ ૦
પિયાસી	૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો	૫ ૬
પ્રેમ ખતુમ્બ	૧ ૦
આનબ તાના પુલ	૬ ૦
મરૂ ભુમી	૬ ૦
મળેલાજીવ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
માણકસાધના દીવા	૭ ૦
વીર રાણી	૧૨ ૦
મૃત્યુનુ રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
માવાની સંસાર	૭ ૧
રંગાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
વિશ્વોદરી	૭ ૧
દીનાનાથ	૧૦ ૧
ડેનાઇનો જોગ	૮ ૦
ભ્રમ તમાચી	૬ ૦
જે દેશ દીપ્યા	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીપેક્ષ	૭ ૦
પીતાજીનો વન મનેરા	૭ ૦
પ્રત્યોક્ષ	૭ ૬
ત્રીવીમ તાપ	૫ ૦
માટી બાપો	૫ ૧
માલધારી	૬ ૧
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સોહામણુ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
સ્વપ્નની સફરમાં જે	૫ ૧
સોહાગ	૬ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

'રાજબાગ' (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (ઉપનિષદ)	૧૦ ૧
અથકાતા વાયરા	૭ ૧
આત્મસાધના દિવા	૭ ૦
આનવતાના પુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
મળેલા જીવ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
31 JUL 1951

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 30—Vol. XLIX. FRIDAY 27TH JULY, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

CIVILISATION

"Formerly, when people wanted to fight with one another, they measured between them their bodily strength; now it is possible to take away thousands of lives by one man working behind a gun from a hill. This is civilisation. Formerly, men worked in open air only as long as they liked. Now thousands of workmen meet together and for the sake of maintenance work in factories or mines. Their condition is worse than that of beasts. They are obliged to work, at most dangerous occupations, for the sake of millionaires . . . . This civilisation is such that one has only to be patient and it will be self-destroyed."

—Gandhiji.

સુધારો

"આગળના વખતમાં, જ્યારે લોકો એક બીજાની સાથે લડવા માંગતા હતા ત્યારે તેઓ એક બીજાની શારિરિક શક્તિનું માપ કાઢતા હતા. આજે તો ટેકરીપર તોપની પાછળ ઉભા રહી એક માણસથી હજારો માણસોના જાન લઇ શકાય છે. આ સુધારો છે. આગળના વખતમાં, લોકો ખુલ્લી હવામાંજ પોતાની ઇચ્છામાં આવે તેટલી મજુરી કરતા હતા. આજે હજારો કામદારો એકત્ર થઈ રોજીને માટે કારખાનાઓ અથવા ખાણો માં મજુરી કરેછે. તેઓની સ્થિતિ પશુઓના કરતાં વધારે બુરી છે. કરોડપતીઓને ખાતર અતિ જોખમ ભરેલાં કામો તેઓને પોતાના જાનના ભોગે કરવાં પડે છે.....આ સુધારો એવો છે કે માણસ ધીરજ રાખશે તો પોતાની મેળેજ નાશ પામશે.

—ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON -
GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrivalled 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SARIES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SARIES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES in Latest Designs
5 Yds Lengths 15/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
FAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229: **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

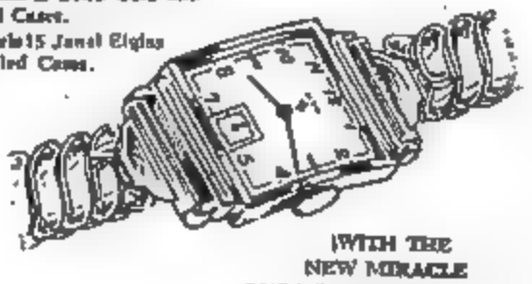
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
Strictest Confidence.
11 12 Federa Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:- Office: 22-7771. After hours: 24-6544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

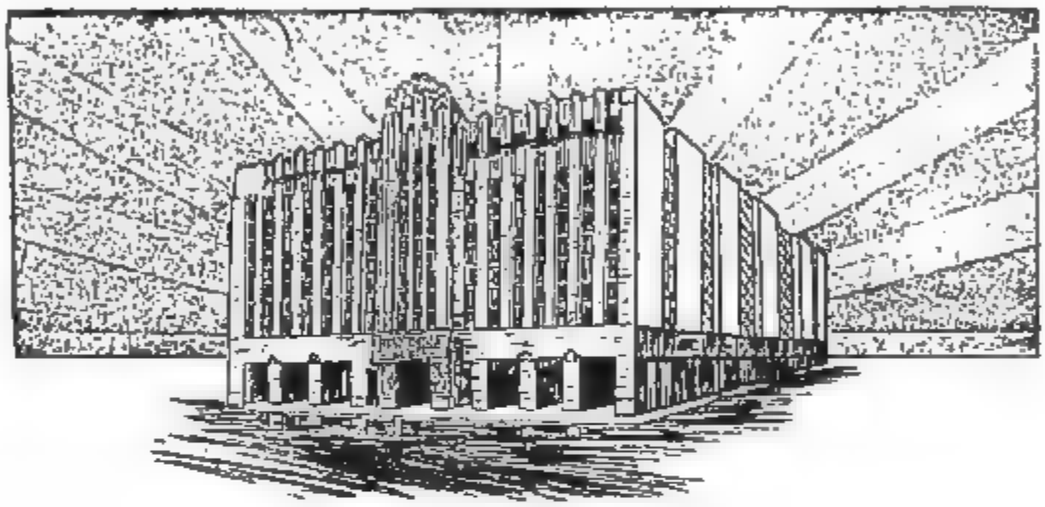
The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jaibhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610,
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck), can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

"Kapitan's Sweetmeats By Post"

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in extra fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. વતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને ડ્રીયન ડ્રેસર—

જે હવાની ડીમાન્ડ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગામ દેશના ભાડાના ઓર્ડર બીજે મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 30—Vol.-XLIX | Friday, 27th July, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

A Heartening Step

IT has been felt for some considerable time that the British Government's attitude towards the South African racial policy has been somewhat lukewarm and that even in the United Nations it has failed to take the firm stand that was expected of her. Happily, however, there has been almost a revolutionary change in that attitude during recent months as is apparent from its liberal Colonial policy. That has undoubtedly given the Colonial people and also the non-Europeans of South Africa a ray of hope in the otherwise very gloomy horizon. It has, of course, rudely shocked the South African Government, whose plans of staying the progress of the non-Europeans, and of putting the clock back by a century are being frustrated. But it has comforted the hearts of millions of dumb people, whose goodwill will assuredly stand the British Government and the British people in good stead. Public opinion in these matters counts a great deal. No Government can go in advance of public opinion, and public opinion (we mean here, of course, the European public opinion) is to a large extent responsible for the present reactionary policy of the South African Government. Had public opinion been averse to such a policy the Government would not have been able to pursue it for long.

South Africa strongly resents the interference of the outside world in what she claims to be her domestic affairs. But her racial policy is as much her domestic affair as a parent's cruelty to his or her child would be considered the domestic affair of the parent concerned. The court would take action against such cruelty if and when it came to light. The same rule would apply in the case of a Government treating its people inhumanly. The civilised world must take account of such uncivilised behaviour occurring in any part. Thus the South African racial policy is no longer South Africa's domestic affair. It is fast becoming an international affair as indeed it should.

In this respect it is very heartening to feel that a bold step of submitting four resolutions on the South African racial policy has been taken for the annual conference of the British Labour Party due to meet in October. One of the resolutions calls on the Labour National Executive to urge the Government 'to do everything possible through the United Nations and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans, regardless of colour or creed, true social justice. It is to be sincerely hoped that these resolutions will not merely be discussed and end there but that they will be dealt with with the seriousness that they demand in the best interests of the peace of the world. Sooner or later all the nations of the world must inevitably take active steps against man's inhumanity to man wheresoever it takes place. The way the world is going at present, it would appear, the civilising influences of the world are diminishing and the world is fast reverting to barbarism. The time has come for those who have not yet lost their sanity to shake off their lethargy and timidity and to come out boldly and condemn this attitude irrespective of all consequences. Those that are enlightened must be prepared to bear the cross and save the world from destruction.

S. A. APARTHEID POLICY

TO BE ATTACKED AT BRITISH LABOUR PARTY CONFERENCE

Sapa Reuter's message from London dated July 23 states:

FOUR resolutions on South African racial policy have been submitted for the annual conference of the British Labour Party in October.

One, from the Hendon Borough Labour Party branch, urges the Government to make a firm stand in the United Nations on any occasion when the rights of Native peoples come under discussion.

It deplores the policy of Apartheid and asks that in territories for which the British Government are responsible for the rights of the Native people should be recognised as supreme.

The resolution also calls upon the Government to make no concessions either to South Africa or to European settlers in any other parts of the African Continent.

A Pentland (Edinburgh) resolution "deplores" South Africa's racial policy and calls on the British Government to resist any proposals for the integration of the South African Protectorates with the Union.

It urges the British Government to equally oppose the integration of Nyasaland and Northern Rhodesia with Southern Rhodesia on terms unfavourable to the Native inhabitants of those countries.

The resolution also requests the immediate publication of the report of the Commission of Inquiry in the case of Seretse Khama.

Huddersfield East Labour Party has a resolution which "regards the racial policies of the present South African Government with repugnance."

It calls on the Labour National Executive to urge the Government "to do everything possible through the United Nations and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans regardless of colour or creed, true social justice."

A resolution by Cardiff City Labour Party asks the conference "to regret the measures introduced by the Malan Government depriving Coloured citizens of the Union of the franchise," and to welcome the legislation introduced by the British Government extending self government in the West African Colonies."

It calls on the British Government to pursue a policy throughout its African Colonies and Protectorates, and particularly in Kenya and Bechuanaland, which recognises the paramount interests of the African population.

THE DIVIDE AND RULE TECHNIQUE

(L. W. Ritch)

KEENLY alive to the truth that Unity is Strength, the device of Divide and Rule has been a favourite method of tyrants for the maintenance of their tyranny, from time immemorial.

The technique employed has always been much the same; viz. to provoke and encourage animosity between the several sections of the victims of their tyranny. Unfortunately, jealousies and envies are all too easily aroused and fostered, and it is an old trick of the exploiter to divert attention from himself by taking advantage of human weaknesses to artificially create antagonisms among the exploited and so prevent a united stand against his own wrong doing.

The Union's Herrenvolk policy of White entrenchment apparently relies for its success largely upon the introduction of the apartheid poison into the non-white body as a whole to, as far as possible, prevent co-operation by its several parts.

The idea, obviously, is to promote a "war of the members" and so avert the danger of co-ordinated opposition against the real common enemy—itself

Evidence is not lacking to show that the Native peoples are being prompted to revive the rapidly decaying exclusiveness of tribalism as between themselves.

The Eurafricans or Coloureds are subtly being encouraged to regard themselves as near-Whites and therefore too superior to make common cause with mere "Kafirs" and "coolies."

The Indians are being represented as the common enemy of both Natives and Coloureds.

The lying story is repeated again and again that the Indians are an unassimilable element of intruders; of poachers who managed by devious means to gain a foothold in South Africa against the wishes of the Government for the time being and the people it represented.

The more unsophisticated among the exploited repressed Native masses are encouraged to regard the Indians as in many ways usurpers of occupations and opportunities that might have been theirs.

Still largely blinded by the tradition of White Baasskap, starved in the matter of education, himself relegated in the main to "the rank and pay" of hewer of wood and drawer of water, the unlettered, uninformed Native African finds it difficult to understand why other "black men," especially men of foreign origin, should be permitted to become prosperous and even wealthy as contrasted with his own poverty, frustration, and denial of opportunities in progress and advancement.

In the light of which, it is easy to see how the mere suggestion that the Indian has grown rich through exploiting the less sophisticated Native plus the widely publicised desire of the "big white chiefs" to get rid of the Indians altogether, should be construed as encouragement to the commission of attacks such as occurred in Natal but a short while ago.

It fortunately remains true that while all the people can be fooled some of the time, you can't fool all the people all the time, and so, thanks to the wise efforts of the well-informed leaders of Native opinion, the Native masses are rapidly becoming aware of the trick that is played on them and increasingly aware of whose is the hand that is wielding "the whip of calamity."

Just as the plea to justify the threatened eradication of the Indian element on the ground of its alleged unassimilability is disproved by the facts (if anything, the rising generation has become *too* adaptable) so the contention advanced that the more liberal treatment of the Native element, such as increased educational facilities, admission to the ranks of the skilled workers, would endanger white civilisation and result in a return to barbarism, is seen to be no better than a baseless fiction.

No intelligent and thoughtful European fails to recognise that all such talk is but pretence to conceal the real motive of Apartheid—the perpetuation of White Baasskap.

To the Indians, who be it remembered were originally invited to South Africa on the understanding that the term of their indentured service being completed they and their dependants should be treated as "freemen" and afforded equality of opportunity politically as well as economically, the truth of the matter has for a long time been abundantly clear.

Not on the grounds of merit or demerit, but solely because of their race and colour have they had to endure being branded with the bar sinister of inferiority.

That they have survived and even prospered materially, is certainly not due to any encouragement on the part of the several governments under which they have lived during the last three quarters of a century.

Rather does it certify to their own pertinacity, endurance and enterprise, qualities usually accounted creditable and meritorious.

Was it not one of Natal's most outstanding statesmen who observed that it was for his virtues more than his vices that the Indian was disliked?

Thoughtless people have charged the South African Indians with being concerned only with money - making. The educational establishments they have founded and supported, their generous contributions to charitable institutions of one kind and another, their persistent claim to recognition as responsible members of the body - politic should, to every fair-minded person, be sufficient repudiation of the charge.

Does it not occur to their critics that a people capable of going to gaol in their hundreds in defence of a principle can hardly be said to have no soul above money making?

Even supposing the charge were substantially true, whose would be the blame? Surely not the miserable victims, themselves, of a calculated policy of repression, reflected in their statutory branding as "undesirable" in enactment after enactment; a people stigmatised as pariahs, and as such relegated to ghettos or "coolie locations."

In view of the constantly reiterated threat that conditions would eventually be made so intolerable that they would be virtually forced to leave the country, should it be surprising if they had concentrated upon making the most of opportunity while opportunity still offered?

Rather is it a matter for wonderment that they have preserved a sufficiently strong sense of dignity and self-respect to challenge the present Government's Apartheid Policy and to defy the Class Areas Act, a law that puts the coping stone upon their complete degradation.

The cost of so doing must inevitably be high. The courage and endurance called for, correspondingly high.

If the other non-European sections can be converted to a realisation of the advantages of Passive Resistance as opposed to violence or brute force, and so to present a united front, it may be safely predicted not only that the Class Areas Act will be made unworkable, but that the death knell of Baasskap, alias Apartheid will have been sounded.

The Indian section should welcome the opportunity of taking the initiative, remembering that "the example the best men set, is the one lesser men follow."

The Native by reason of his training and tradition may not be an easy convert to what is sometimes called Passive Resistance, sometimes non cooperation, but it may be well to remember that the secret of Mahatma Gandhi's success as a propagandist lay in his personality, setting the example, has recommended others to follow.

Quite apart from material considerations, Truth and Right and Justice are at stake.

Those who seize the opportunity presently offered to rally to their defence will have had the honour and privilege of setting up yet one more milestone on the path of man's progress.

Prominent Quakers Visit South Africa

MR. AND MRS. E. R. BRAYSHAW, members of the Religious Society of Friends (Quakers) in England are making a three months' journey through the Union of South Africa to study its racial problems and to gain an understanding of the present situation for the enlightenment of Friends and others after their return to England. They bear a message of encouragement and sympathy to all who are working for inter-racial understanding and justice and harmony in this multi-racial country.

This is Mrs. Brayshaws first visit to South Africa; she is a prominent member of the Quaker body in England being the first woman in its 300 years' history to preside at its annual assembly; she is now chairman of the Friend's Service Council whose work extends to many countries including India and Pakistan.

Mr. E. Russell Brayshaw M.I. MECH. E. is an engineer, retired, and is visiting South Africa for the fourth time. In 1938 he was a member of a Quaker deputation including Lady Harris from England and Dr. and Mrs. James from the United States, which came to make an extensive study of racial problems; a further visit in 1946 enabled him to renew the contacts made in 1938.

During the past few weeks Mr. and Mrs. Brayshaw have met groups of Indians in Johannesburg, Pietermaritzburg and Phoenix with whom they have had a frank interchange of views. They have reminded their hearers how the early Quakers amid bitter persecution and without civil rights maintained their religious convictions and won through against great odds to freedom.

I.C.U. FORGES AHEAD

The following is a official report of the opening of the I.C.U. Hall in East London on July 14:

THE story of the Industrial and Commercial Worker's Union of Africa—the I.C.U.,—stands out like a fiction if it could be properly explained to the general public. Perhaps no other African organisation has had such a romantic career like it. Since inception 32 years ago at Capetown, it had forged ahead with the industrial and political development of the African people and other non-Europeans of our country. It was the I.C.U. that first began to agitate for better wages for the African people and in many instances it met with remarkable success. But what happened at East London on July 14, 1951, will never be forgotten by those who witnessed it. At the beginning of 1950 a scheme was put forward by its general secretary to the members of the Union to erect a public hall and it was agreed that each member contribute the sum of one pound (£1) per month for this purpose. With loyal consistence the members of the Union voluntarily paid the amount agreed upon with the result that the arrangements were made with a leading firm of building contractors to erect the hall. This hall was officially opened at a public ceremony by His Worship the Mayor of East London (Councillor E. H. Tiddy) on Saturday, July 14, in Duncan Village. The ceremony was attended by a distinguished gathering which included besides the Mayor, the chief Magistrate of East London, Mr. Will Stuart, M.P., Mr. Manilal Gandhi who, motored specially from Durban, Mr. J. B. Sesing, ex-chairman of the I.C.U. and a member of the Advisory Board at Bloemfontein, Councillor G. M. Berlyn, the manager of the Native Administration, Mr. P. Venter, Mr. Cassoojee, representing the Indian community. Port Elizabeth and Kingwilliamstown branches of the I.C.U. were represented, the latter branch made a presentation of a fine big clock which now bangs in the hall conspicuously. Many congratulatory messages were read by the general secretary among which was one from the Southern Rhodesia I.C.U. with headquarters at Salisbury. The secretary of the I.C.U. in Rhodesia, Mr. Charles Mzingeli, was expected to attend the ceremony, but at the last moment a telegram was received from him stating that the Union Government in Pretoria had refused him to enter South Africa notwithstanding the fact that a permit was issued to him by the local authorities at East London allowing him to enter the urban area of East London. It is hoped to probe this matter further in order to find out what had actually happened when the authorities were contradictory.

The Mayor, who officially opened the hall paid a tribute to Mr. Clements Kadalie, general secretary of the I.C.U. because of his determination and foresight the hall owed its existence. He went on to congratulate the rank and file of the Union who supported him loyally. He considered that a great public venture had been accomplished in Duncan Village for he has been assured that the hall will be available to all who will apply for its use. The Mayor concluded his speech by officially naming the hall as 'Clements Kadalie I.C.U. Hall amidst great applause by the audience.

Mr. Will Stuart, M.P. who laid the foundation stone of the building in February 1951 spoke after the Mayor, also paid warm tribute to the general Secretary of the I.C.U. whom he described as one of the outstanding leaders among the people. He had watched his career since 1920 from Cape Town and he was glad to say that Mr. Clements Kadalie had been one who first was responsible to raise the wage standard of his people. For his courage and conviction he had been gaoled on several occasions, but he was always vindicated by the courts of law. He remembered when he Mr. Stuart defended the general secretary of the I.C.U. and eight other officials of the union in the Supreme Court, Grahamstown, 1930, arising from the strike at East London for better wages, when all were honourably discharged by the court. Mr. Stuart went on to tell the big audience how he assisted the I.C.U. to get the authorities agree to the erection of the hall and he was pleased to see that a fine edifice has now been accomplished. In his speech Mr. Stuart touched on the thorny question of East London of the 2/- lodger's fee imposed upon the residents by the City Council which he hoped will be removed. In the meantime, he suggested that the areas of this fee should be paid by the residents pending the promulgation by the Administrator withdrawing the 2 - fee. It was obvious when Mr. Stuart touched on this thorny question that the vast audience of the residents did not approve of this part of his speech.

Councillor G. M. Berylo, chairman of the Native Affairs Committee of the City Council, who spoke after Mr. Stuart, also dwelt on the 2/- lodger's fee. A great ovation however, awaited Mr. Manilal Gandhi when he rose to speak. He spoke touching particularly on the moral issues of the non Europeans. He felt strongly that the non-Europeans should develop moral character in order to impress upon the world the right of their claim to citizenship. He also praised the work of the general secretary of the I.C.U. and his presence at the gathering proved this to the hilt. The chief magistrate of East London made another brilliant speech for when Mr. Clements Kadalie replied to all the speakers, he commended the chief magistrate to leave the bench and take up politics as he thought that he would make a very good politician. After congratulating the general secretary and the Executive Committee of the I.C.U., the speaker went on to praise highly the work of the I.C.U. women. He thought that without the active support of their womenfolk the hall which was being officially opened that day would have never materialised. The men should be proud of their women. The Rev. D. Mbopa of St. Philips Mission contributed a remarkable address in congratulation of the I.C.U. and their leader for erection of such a "beautiful hall" as he described it. His speech was punctuated with loud cheering by the big gathering.

Mr. E. D. Tsenyengo was another speaker who also spoke highly of the leader of the I.C.U. The manager of the Native Administration Mr. P. Venter added his congratulations to the general secretary of the I.C.U. in a brilliant speech. He thought also that the hall would meet the demand of the residents for more halls in the Duncan Village. When the general secretary rose to respond to so many references to his work, it was apparent that he was moved by what was said about him by all the speakers. In his speech he briefly summarised the history of the I.C.U. since January 17, 1919, to the present day. He told the audience of the struggles the I.C.U. encountered during its 32 years of its existence. His arrests on several occasions together with the deportation order in 1920 at Capetown, the arrest of other officials of the Union, were vividly told to the audience. The international triumph at Geneva and in Europe generally in 1927 were briefly touched. The achievements of the I.C.U. to raise the economic standard of the non-Europeans, appearances of its officials at many Government Commissions, as well as on local authorities commissions, were also mentioned by him. But he considered that the achievement of erecting a magnificent hall at a cost of thousand pounds was indeed a great triumph for the I.C.U. He thought it was a great honour done him by the Mayor to name the hall after him. The general secretary finally thanked all those who helped to put up the hall, particularly he mentioned the name of Mr. Will Stuart, M.P. who got the Government to agree to allow the I.C.U. to erect the hall. Special reference and gratitude to the Mayor (Councillor Tiddy) who personally persuaded the City Council also to agree to the erection of the hall as well as for honouring him in person by naming the hall after his name, was made by the general secretary. Mr. Manilal Gandhi came in for high praise by the general secretary for he made big sacrifice to leave his work in Phoenix to come to East London to attend the ceremony. The audience applauded to all these references.

After speeches the official opening ceremony came to an end at 6 p.m.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

India's only Story Monthly—

Send 6d stamps for Specimen Copy to: Delhi Press Connaught Circus, Box 17, New Delhi.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay July 10.

NEHRU'S REVIEW

TWO important documents have been published during the last week—Mr. Nehru's report on the Indian situation for the meeting of the All India Congress Committee to be held at Bangalore, and the Five Year Plan prepared by the Planning Commission. The main points of Mr. Nehru's report are: (1) Among the notable achievements of the Central and States Government are the establishment of law and order, rehabilitation of refugees, maintenance of the machinery of the Government, integration of States, improvement of the communication system, progress of scientific research. (Necessity of controls. "It is of vital importance to keep prices down." (3) Necessity of having a strong Central Government which can work out the national plan (prepared by the Planning Commission) in co-operation with the States Governments. (4) India a secular State. "We have to give special care to our minorities, such as Muslims, Sikhs, Christians and others." Special attention must be paid to "backward and underprivileged classes, including those living in the tribal areas." (5) "I hope that it may be possible to pass the Hindu Code Bill before long." (6) Necessity of mixed economy. Policy of mixed economy. Policy of pure 'laissez faire' is not feasible. Yet "we have felt that there is still an honourable place for private enterprise." But it must fit into the national plan. (7) The abolition of the Zamindari system must be expedited. (8) Cottage and small scale industries should be developed. (9) Tremendous growth of population and necessity of family planning. (10) Food problem of topmost priority. The 'Grow More Food' campaign has yielded substantial results as statistics show. The recent legislation in U.S.A. "will enable us to get 2 million tons of food grains from them. (11) Progress in educational and health plans will depend upon our resources which can only come from higher production and greater national wealth. (12) "Our foreign policy has been very largely approved by the country." (13) "In times of crisis a large measure of unity and national purpose are essential."

Other Parties

Regarding other political parties Mr. Nehru says in his report: "In regard to the Socialist Party or the Praja Party or any like organisation, we should endeavour to have as much of co-operation in working common programmes as possible. The Congress must stand on its own programmes and methods and must keep its doors open to all who agree with it. Even those who disagree with it and follow a different course, should be invited to co-operate in some of the larger issues on which we think alike."

National Planning

The other important document is the report of the Planning Commission—being the draft outline of a five year plan envisaging an outlay of Rs. 1793 crores on development programmes. The plan is divided into two sections, one providing for an expenditure of Rs 1,493 crores for restoring the pre-war availability of essential goods, and the other Rs. 300 crores for ensuring a higher rate of development. The Commission considers the implementation of the first part at any cost as essential. The second part is dependent on external assistance for its execution. The plan provides for the execution of irrigation and power projects already undertaken, contemplating an expenditure of Rs 451 crores. The expenditure on agriculture and rural development is placed at Rs. 191 crores, transport and communication Rs. 388 crores, industry Rs. 100 crores and social services Rs. 254 crores. A provision is made for an expenditure of Rs 79 crores on rehabilitation. The Commission looks forward to close co-ordination between private and public sectors. State investment in industry is to be confined to new lines and development of the existing State enterprises. Greater emphasis is laid by the plan on agriculture. The new irrigation projects are calculated to cover an additional area of 8.7 million acres and the power projects to provide additional power amounting to 1.1 million kilowatts by 1956. The agricultural expansion envisaged by the Commission will give the country an additional quantity of 7.2 million tons of food grains, two million bales of jute and 1.2 million bales of cotton. In spite of increased food production, the Commission suggests an annual import of three million tons of food grains for the next few years and the building up of one million ton reserve, as a buffer against emergencies and rise in prices. The plan has been formulated on the basis of available internal resources; the shares of the Central and State Governments in the total expenditure being placed at Rs 7.34 crores Rs. 759 crores respectively. Among the resources indicated by the Commission for the duties, death duties, betterment levies and extension of sales tax. In spite of these, however, it is felt that deficit financing will have to be resorted to an extent of Rs. 290 crores. Stressing the need for population and family planning, the Commission urges that the State should provide facilities for sterilisation and giving advice on contraception.

Food Situation

The country has definitely tided over the food crisis not only for this year but for the next year also, said Mr. K. M. Munshi, India's Food Minister. "Somehow or other we have got enough food. Our rabi and kharif crops in the coming seasons are expected to be good. Mr. Munshi disclosed that under a new scheme the Central Government proposed to rear about 40,000 stud-bulls in another ten years to "revitalise" the bovine cattle of the country which number about 147 million heads. Bihar's Food Minister stated at Calcutta that the worst phase of the food crisis was now over.

Food Facts

During 1950-51 India increased its food production by approximately 14 lakh tons, cotton by about 3 lakh bales, jute by 2 lakh bales and sugar by 1,25,000 tons. Out of about 3.2 million acres under the improved varieties of sugarcane in India, 2 million acres are in U.P. As against a stock of 7 lakh tons of foodgrains at the beginning of 1951, India had at the end of June, 16.3 lakh tons. India requires about 1,50,000 tons of coconut oil a year for industrial and other purposes. The number of convictions in May 1951 for breaches of food laws was 4,015 and the value of foodgrains confiscated totalled Rs. 1,06,600.

Bad Custom Banned

The practice of giving or taking of girls as part of the dowry on occasions of marriage has been declared illegal by the Rajasthan Government. A press note in this connection states: "Government's attention has been drawn to the fact that the practice of giving and taking of girls as part of the dowry on occasions of marriage still continues and that such girls are subjected to forcible marriage. This is in violation of the sanctity of person, guaranteed in the Indian Constitution which prohibits traffic in human beings." The press note added that firm action would be taken against "anyone who violates the Constitution and commits an offence against the law of the land."

Freedom Not Honoured

In his report to the A.I.C.C., Mr. Nehru regretted that Khan Abdul Ghaffar Khan 'whose life was dedicated to the cause of independence and to the service of the people,' should be jailed by the Pakistan authorities. The Prime Minister said, 'he and his brave comrades continue their lives in prison in Pakistan year after year, even though it is said that freedom has come to their country. 'This is not only significant but also symbolic of the type of freedom which awaits brave and freedom loving spirits in Pakistan.'

'Truth Will Triumph Over Evil In Kashmir' Says Sheikh Abdullah

Kashmir Premier Sheikh Abdullah addressing the All India Congress Committee session at Bangalore on July 14 said that he was confident that truth would triumph over evil in Kashmir. According to PTI Sheikh Abdullah observed, "Pakistan having failed in its attempts to grab Kashmir through underhand means was now trying to resort to other tactics. These tactics mean to provoke communalists in India through fanatical communal talk of repression of minority community in East Bengal. Pakistan thought that by so doing it would undermine the faith of the people of India in ideas and principles cherished by them for decades. This is, I feel, the greatest danger to Kashmir. I do not at all worry about any danger from Pakistan. People in India have to remain firm in their resolve to fight over communalism and to uphold truth of love and truth of secularism." Sheikh Abdullah declared that the people of Kashmir were solidly behind Mr. Nehru's stand on the latest resolution of the Security Council. He added that during the last three years Pakistan and certain interested foreign powers had taken an undue advantage of Mr. Nehru's passionate desire for peaceful settlement. Mr. Nehru has also hoped that the world would see on which side the justice lay. But that hope Abdullah said had not been realised. Now the India Government were determined that

no longer would Pakistan or other outsiders be allowed to take further advantage of India's desire for peaceful settlement.

India's First General Elections

Rapid progress is being made in the preparations for India's first general elections in November - December this year. Electoral rolls listing 175 million voters are ready and the process regarding delimitation of constituencies has been completed. Final touches are now being given to electoral rules and regulations and other allied details. The Election Commissioner is busy with its important task of building roughly 200,000 polling booths, procurement of 1.9 million ballot boxes and printing of 570 million ballot papers. The Commission will also require the services of more than half a million workers and volunteers to conduct the election. The minimum age prescribed by the Act for a candidate to the House of People and the State Legislatures is 25 while the minimum age for the Upper House is fixed at 30. Persons belonging to scheduled caste or tribes are eligible to contest an unreserved seat but no one who is not a member of a scheduled caste or a tribe can contest a seat reserved for them. The country will have to elect 489 members to the House of People—India's Republican Parliament besides eight members to be nominated by the President. These eight members will include six from Jammu and Kashmir, one from Andamans and Nicobar Islands and one from scheduled tribes of autonomous districts of Assam

Indian Cricketers' Outstanding Performances

Indian professionals in League Cricket in Britain have given outstanding performances this season. Mr. Datto Pandkar has done so well for Nelson in the Lancashire League that he has been offered a three year contract. This is the first time in many years that a three year contract is offered in the League Cricket to a professional. Mr. C. S. Naidu with the Central League Club, Littleborough, has signed for another year. Mr. Gul Mohammed has a two year term with Ramsbottom in the Lancashire League. Mr. Hazare's contract with Royton (Central League) ends this season and he may return to the Lancashire League. Nelson with Mr. Pandkar had won the Worsley Cup earlier and repeated success in the League. Then there are Mr. Polly A. Umrigar who is with Werneth and Ramchand at Forness. And Mr. Vinoo Mankad for Castleton is second to Frank Worrel in one-thousand-run-for-season race. Mr. Phadkar now heads the Lancashire League bowling averages with 60 wickets for average of 7.56. He is the fifth in batting averages with 12 innings seven not-outs; 281 runs and 57.80 average. Mr. Mankad's figures are: batting 87 and bowling 52 for 15.3 average. Vijay Hazare is at the top of bowling in the Central League with 58 for an average of 9.31. Next is Mr. Polly Umrigar with 44 for 10.40 average and batting average 81.66 runs. Curiously Hazare's is only 34.33 runs. In Oxford versus Cambridge cricket match at Lords, which ended on July 10, in victory to Oxford by 21 runs, Mr. Subba Row from India took five wickets for 21 runs for Cambridge and Mr. Divecha captured seven wickets for 22 runs playing for Oxford. Mr. Divecha got his "Blue" last year while Subbha Row got "Blue" this year.

Azad Meets Mossadeq

Maulana Abul Kalam Azad, India's Education Minister told the Persian Premier, Dr. Mohammed Mossadeq, that when he was asked in London about the nationalisation of Persian oil he replied" it is Persia's right just as England had itself nationalised many of her industries like coal, steel and banks." The Minister who was on a visit to Persia had an hour's talk with Premier Mossadeq and conveyed a message of goodwill and friendship from Mr. Nehru. The Persian Prime Minister thanked Maulana Azad for the visit and hoped that the friendly and cordial relations existing between the two countries would continue to grow. Maulana Azad stated, "After a long time Persia had the good luck of having a selfless statesman like Mossadeq who is doing yeoman service to better the lot of the masses and to enhance further Persia's prestige."

Things In General

Mr. E. H. Ismail

Looking fit and well after three months tour of Mauritius, Madagascar, and the East African Territories, Mr. E. H. Ismail, a local business man, sports administrator and public worker returned to Durban recently. In a press statement Mr. Ismail described his tour as "a most refreshing experience." "I was received wherever I went with great hospitality and was greatly impressed by the cordial and harmonious relations which exist between all sections of the community in the centres I visited. The Colour-bar was conspicuously absent. Indians in these territories hold important Government positions, and he was privileged to meet prominent men in all walks of life, including the first Indian Mayor of Dar-es-Salaam, Mr. Abdul Karim Jivanji. In Mauritius he was privileged to Umpire a Cricket Match with Sir. Hilary Blood, the Governor of the Colony. Mr. Ismail undertook the tour to arrange for a series of sports meetings between Indians here and sporting organisations in these territories, a project which has received the full approval of the various bodies he has contacted. Mr. Ismail is hopeful of this project materialising in the near future. Indians in East Africa are progressive, more especially, in business, and maintained a high standard of living in congenial surroundings. There was no noticable friction between the different communities and all lived side by side in a spirit of live and let live. In Mauritius Mr. Ismail broadcast a talk on conditions in South Africa and on his sporting tour arrangements with Mauritius and Madagascar. His arrival in Mombasa coincided with the arrival there of the Indian Naval Squadron on a good will visit. Mr. Ismail added that he was very happy that there was complete unity between Muslims and non-Muslims and hoped that the friendly relationship would continue. It is a pity that conditions here could not be brought into line with the liberal policies pursued in South Africa's neighbouring territories. Much could be gained from an official visit to these countries which would do much towards bringing a better understanding apart from the benefits that would accure to South Africa. He is looking forward to the time when it will be possible to send a local body of sportsmen on a tour to the countries he had visited to gain experience as a lot can be done through sport, and that he will spare no effort to bring his plans to fruition.

Direct Action Against Apartheid Legislation To Be Discussed

A conference of South African non-European organisations is to be held in Johannesburg on July 29, to discuss what is described as "a plan of direct political action." The conference has been called by the African National Congress, representing Natives. The other main non-European groups will be represented by the South African Indian Congress and the African People's Organisation (Coloureds). The Franchise Action Committee of the Cape has been invited to send observers.

Benoni Township Changed To Bakerton

The Springs Asiatic Bazaar township adjoining Payneville Native township will be known in future as Bakerton, in honour of Mr. E. J. Baker, manager of the Springs non-European Affairs Department. This change of name was decided at a recent meeting of the Advisory Committee. The bazaar area has a population of 1017.

Population Of Two Reef Towns

Large European population increases are reflected in the preliminary census returns for two Reef areas, Bedfordview and Kempton Park. Bedfordview has nearly doubled its European population since the 1946 census was taken. In 1946 there were 1,441 Europeans. This number has increased to 2,500. The village has, however, lost its solitary Asiatic, who was enumerated in 1946. There are 1,861 Natives as compared with 1,328 in 1946, and the total population is 4,405 as against 2,805. In 1946 the population of Kempton Park was 4,806, comprising 2,100 Europeans, three Asiatics, 26 Coloured and 2,737 Natives. The figure for this year is 10,390 of which 4,130 are Europeans. Asiatics number 29, Coloured persons 82 and Natives 6,149.

America Blamed For Newsprint Shortage

Newsprint difficulties facing the newspapers of the Commonwealth were emphasised by speakers at a luncheon given last week by the Commonwealth Correspondents' Association to visiting Commonwealth newspaper executives says a Sapa message from London. Sir Keith Murdoch of Australia, Mr. O. J. Bekker of South Africa and Mr. Devadas Gandhi of India were

SOUTH AFRICAN NATIONAL TUBERCULOSIS ASSOCIATION

THE following is the text of a broadcast by Mr. George Steni, Secretary of S.A.N.T.A. on July 16 and 17th, on how S.A.N.T.A. would spend the million pounds it hopes to raise next year in its grim attempt to get to grips with the very serious tuberculosis problem that confronts South Africa.

The National T.B. Association is emphatic that it is but the agent of the public. Just as tuberculosis concerns every individual, every industry and every health and welfare organization in the country, so the spending of the million pounds is theirs.

S.A.N.T.A. but advises on the surest method of expenditure

The public is clamouring for action. The number of T.B. organizations affiliated to S.A.N.T.A. has risen from 30 to 101, the amount raised and spent on T.B. relief is now in the neighbourhood of £100,000. This is almost entirely done by voluntary workers, only 6 per cent. being used for honoraria to staff.

Our plan of campaign is embodied in our T.B. Control Programme, dealing with all aspects of the problem, and accepted point by point by the National Health Council. The attack is to be along three lines.

(1) On the disease in the individual — to find, isolate, treat and rehabilitate.

(2) On the disease in the family. Care work which supplements family food intake so as to raise resistance to the disease.

(3) On the conditions in the community, predisposing it to disease: to improve basic living factors, nutrition, housing, recreation.

This programme can only be put into effect if Government, Local Authority and voluntary organizations all put their shoulders to the wheel.

The million will be spent as follows:

(1) 8,000 per annum on organization of all T.B. effort in the country, propaganda and bringing pressure to bear on Government and Local Authorities.

(2) £100,000 per annum on care and relief. The local associations are at present raising and spending this amount annually.

(3) £900,000 over a ten year period on the establishment of 42 settlement schemes throughout the country which will provide for 6,000 patients and their 24,000 dependants. Priority for these settlements will be given to those communities who are the most vigorous in their Anti. T.B. work and where the T.B. needs are most urgent.

This cannot be done without very substantial financial help from the Government in those fields where they are directly responsible.

Government co-operations:

(1) Loans for domestic housing on settlements form the National Housing Commission at three quarter per cent. interest.

(2) Two-thirds refund on capital costs for patients' accomodation and activities — handicrafts, industries, etc. from Union Health and Social welfare. S.A.N.T.A. can provide these for about £125 per bed or place, compared with Government Hospital beds at £800—£1,500.

(3) Refunds from Union Health at circa 7/6 per day per patient and Social Welfare grants for dependants.

The saving to the country will be the provision at one-fifth of the capital and one-half of the maintenance costs.

Five settlements already exist, the Foss settlement in Natal being the pioneer and the most established. It has won high praise from Dr. B. A. Dormer and other experts in the T.B. field.

So this is no dream child, it is dependent upon the determination of this country to fight T.B. to the death - the death of Tuberculosis itself.

INDIA CONGRESS MANIFESTO

A DRAFT election manifesto of the Congress Party which was adopted by the Congress Working Committee on July 12 was presented to the open session of the All India Congress Committee by Prime Minister Nehru on July 13. The manifesto sets out general principles which the party will follow for the advancement of the social, economic and political life of the country.

It stresses the need to follow Mahatma Gandhi's teachings to raise moral and ethical basis of national life and make that a condition of political action. The manifesto promises land reforms, co-operative farming and preference to agricultural labour in allocation of newly reclaimed land. Priority will be given to river valley schemes.

The new feature is the proposal to make a planned effort to use spare time skill and other resources of the people on a voluntary basis for the economic and social betterment of the community. In regard to labour the manifesto says that housing for workers should be encouraged by the State to the best of its ability and resources in co-operation with employers and workers. In regard to scheduled castes and tribes and backward tribes the manifesto says that under Mahatma Gandhi's lead the Congress has always made the social uplift of backward classes one of its principal planks and laboured to this end with considerable success.

Dealing with foreign policy and Kashmir the manifesto says, "India has pursued an independent line in her own national interest and in the interest of world peace and has sought to maintain friendly relations with all the countries. This has been a positive policy and, though sometimes criticised by others, has been vindicated by recent developments. This policy which has borne some fruit already will no doubt yield further results and should be pursued. Certain small foreign establishments continue in India. The Congress has declared that these revert to India and our policy must be so aimed as to bring this about by peaceful means."

The manifesto continues, "India's policy with neighbouring countries has been very friendly and we have welcomed recent developments in Nepal. Unfortunately we cannot say this in regard to Pakistan with which our relations have been full of difficulty. We have repeatedly endeavoured to find a solution for many issues on which we are at variance but without success. The chief among these issues is that of Kashmir. In spite of aggression by Pakistan and continuous provocative propaganda there we have endeavoured to find a peaceful settlement in accordance with the wishes of the people of Jammu and Kashmir State. That policy holds and we cannot permit the Kashmir State to be disposed of in any other way. We owe a duty to the people of this State as well as to ourselves and we are to discharge it fully."

On the international crisis the manifesto says, "India can only play an effective part in the cause of peace in this tormented world by adhering to her ideals and building up her strength as a united nation. Separatist and fissiparous tendencies weaken the nation and make it ineffective and at the same time come in the way of progress.

On industrial policy the manifesto says, "It is not possible to pursue the policy of *laissez faire* in industry. This has been rejected in most countries and is peculiarly unsuited to the present conditions in India. It is incompatible with any planning. It has long been the Congress policy that basic industries should be owned or controlled by the State. A large field for private enterprise is however left over. Thus our economy will have public sector as well as private sector. But private sector must accept objectives of a national plan and fit into it."

Speaking on the manifesto Mr. Nehru pledged that step by step the Congress would work for a co-operative commonwealth in which human beings without differentiation and without barriers would have equal rights and co-operate with each other for their own common good. That could only be done through planned economy.

Most of the amendments to the manifesto moved by members were withdrawn but some amendments were accepted by Mr. Nehru. These included one moved by Mr. K. M. Munshi that increased agricultural production was absolutely essential for putting the national economy on a firm basis.

Life Of Gandhiji To Be Filmed

According to Hollywood correspondent of 'The Sunday Times,' Gabriel Pascal, the producer of films of plays by Shaw, intends making a film of the life of Gandhiji. Pascal said: "When I read Vincent Sheehan's 'Lead Kindly Light' I thought it would be a good springboard to make a Gandhi film from the West's point of view." The biggest problem is the casting of Gandhi. Pascal says that Charles Boyer will play Nehru and Rex Harrison has promised to play Earl Mountbatten. George Bernard Shaw urged Pascal to make a Gandhi film, and suggested that he should see Nehru, who liked his vision of the picture. The Indian writer, Tendulkar, will collaborate in preparing the story, and the script should be ready in three months.

the principal speakers, all stressing the dangers facing the democratic world through the growing scarcity of newsprint in the Commonwealth. Mr. Bekker, who is chairman of the Newspaper Press Union of South Africa, said the newsprint shortage constituted the main trouble in the present international situation, preventing as it did, the adequate presentation of news to Commonwealth and other Western readers. Mr. Devadas Gandhi said that the shortage of newsprint in the Commonwealth and other Western countries was due to America's excessive consumption. If the Americans were made to realise the enormity of the strain they imposed on the newspapers of the rest of the democratic world, and if they surrendered three per cent. of their consumption, they would solve the problem of the scarcity of newsprint.

Winners Of "Doubles" Carroms Competition

On Sunday, July 15, "Doubles" Carroms competition was organised by the "H.B." Club of Hoosen's Building, Durban at the "Iqbal Hall," Grey Street, amongst 38 entries and many spectators, the "Westhill" Club represented by R. Bhana and M. Govender won the winners trophies, the runners-up trophies were awarded to A. B. Latiff and M. A. Ganie of the "Iqbal Study Group." An Association, was suggested by the organisers chairman Mr. J. P. Gokool and its treasurer Mr. M. S. Badat, with a view of centralising and making common rules for this ever increasing popular game. A protem committee with a view to enlarging the same was formed of the participant teams and any individuals and clubs interested in the game of Carroms are asked to submit names and addresses to the Protem Secretary, Mr. M. H. A. Karim of A. K. Hoosen & Sons, 1 Hoosen's Building, 116 Queen Street or Phone 27349 for further information. A preliminary meeting of the conveners is to be held in August.

EXAMPLE OF NEWS FABRICATION BY PAKISTAN

THE manner in which hostility towards India is sometime whipped up in Pakistan by fabrication of news is demonstrated by a report published in 'Dawn' of July 6. The report attributed to the Associated Press of Pakistan and which was dateline "Cairo July 5" was published under a six-column banner headline "Egypt observes Kashmir Day." The report went on to describe "Egypt today recorded her grave concern at Bharat's 'persistent and deliberate attempts to wreck efforts in the Security Council' for the solution of Kashmir dispute." The occasion was 'Kashmir Day' celebrations which were observed with great enthusiasm in Cairo, Tanta, Suhag and other provincial towns.

"People from every walk of life, religious heads, statesmen, lawyers and feminist leaders participated in functions and with one voice pledged their support to brave Kashmiris who are struggling for their freedom."

"Pro-Pakistan feelings were evident everywhere and Arabs who have been keenly watching the events in Kashmir were emphatic in denouncing Bharat's attitude in this connection."

This vivid 'description' of "Kashmir Day" demonstrations was followed by a column of material quoting speeches at mass meetings and reference to prayers in mosques for "liberation" of Kashmir.

In actual fact no one in Cairo was either aware of such observance or is known to have participated in the so-called "Kashmir Day." The Indian in Cairo which made careful inquiries found no reference to it in the Egyptian press. The same report in 'Dawn' stated that Abdur Rehmon Assam Pasha, Secretary General of the Arab League, had informed India that League's seven members state, deplore Bharat's attitude towards Kashmir and that their sympathies are with Pakistan.

It is officially stated that no such communication has been received either by the India Government or their Embassy in Cairo. On the other hand Azzam Pasha asserted on July 9 in Cairo that the Arab League had not taken any decision on Kashmir.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

ANNOUNCEMENT
ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY
DIRECTORS (A. S. AREFF & W. AUCAMP)

We have the pleasure of announcing our successful purchase of 10,000 GREEN MANGOE TREES. We are now in a position to accept orders for Green Mangoes (MAKWA) from clients, for execution throughout South Africa. Previously to our recent success the supply was confined to our old clients in certain districts only due to limited quantities available.

SEND YOUR ORDERS NOW FOR OCTOBER/NOVEMBER DELIVERY

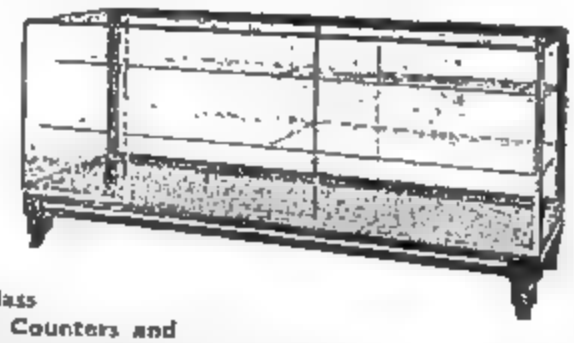
PRICES—7/6 Per 100 for Kidney Type
12/6 " " " Peach Type

RAILAGE PAID TO YOUR STATION OR SIDING
Reduced Prices to the Trade or for Quantity over 3000.

NOTE: Only Orders With Cash Enclosed Will Be Entertained.

Kindly make Cheques and Postal Orders payable to:
ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY,
P.O. Box 191. BRITS, Tvl. 'Phone 121.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION
ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (Facing Escom House)
Phone 33 4711/2 Johannesburg. P.O. Box 6301

The Epic Fast
(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages Price: 2s. 6d

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

SHORT STORY

THIRTEENTH FLOOR

By L. D. BLAND

"Going up?"

"Dr. Jameson, please."

"That'll be the thirteenth floor Miss."

"Thank you," replied the smartly dressed young woman as she stepped into the lift. The doors closed silently behind her, and she felt the lift air cool after the warm Spring sunshine in the street.

The old man in his dark green uniform put his hands to the control lever and set the lift in motion with its slow, sombre humming. The passenger noticed his large, strong looking hands, out of all proportion to the rest of the shrunken body, and out of keeping with the vague, gentle face and sparse wisps of white hair.

Suddenly he looked up

"Big hands, yes Miss, and strong too for an old man like myself."

She looked up in surprise.

"Yes, I felt you looking," he continued in a voice that croaked. "I don't like people looking at my hands like that." He was like a little boy that has been teased. The woman smiled tolerantly but said nothing. She looked at the indicator.

The little red light flashed "3"

"I don't like it," the lift man continued. He looked at his huge palms. "People always look at them and smile idiotically." He imitated an idiotic smile remarkably well. "I feel I shall go mad some day from those silent looks." His eyes hardened perceptibly.

"I did not intend to be rude. I am very sorry if I have upset you"

The woman spoke hastily, beginning to feel uncomfortable.

"No doubt. You just looked and thought—and how do I know what you thought?"

"Really," she exclaimed. "What does it matter? I merely noticed that your hands were large." This was really ridiculous! Lift men speaking to one like this.

"And a weak old boy," he continued, his eyes gloating angrily. "And you thought how silly it was; but you don't know the strength of these hands. He! He! He!"

The passenger looked at the indicator again.

"5" stood out brightly above the green door. She wished that someone else would ring the bell and so put a stop to all this nonsense.

"Before you reach your floor these hands of mine could squeeze the breath out of your body without any effort."

Her wide-open eyes stared at him. Of course he could not really have said that: it was quite impossible. Though the tail of her eye she saw the "6" flash on. Not quite halfway, she thought fearfully. The lift hummed on as before. The old man seemed to have moved closer, his hands facing each other, held slightly toward her. There flashed into her mind a picture of a gorilla with the accent on the loosely hanging arms and curled fingers. His voice continued crooking. "And screaming would not help at all because nobody would hear you; and you could not reach the controls. I could simply press my thumb on your windpipe and you'd be helpless You would have no more need to wonder about my hands. You'd know."

Her black handbag fell to the floor as her neatly gloved hands flew to her throat. Her eyes were wide open and full of fear.

"7" flashed on unnoticed. She had momentarily ceased to think, her mind numbed by sudden terror.

The old man went on talking, his eyes becoming strangely glassy and his nostrils quivering.

"Then people would have something to say, and not just think silently about these hands." He held them up and looked lovingly at them The woman crushed herself into the far corner of the dim, green lift, her mouth slightly open and her face drained of all colour except for the brightly rouged lips. A sharp red "9" lashed into her brain. She remembered how delightfully calm it was outside, how full of life the fresh Spring sunshine seemed to be, and happy all the people appeared. She wondered how this horror could exist on a day such as this. Then a scream freed itself from her throat.

"The old green-clad figure bent forward. "Like the Mars man in her brother's comic," she thought, and clung to the misplaced thought, forcing her mind away from unbelievable reality. The old man cackled strangely. His hands, upheld in merriment, seemed to have reached abnormal proportions. He stepped towards her.

"10.....How bright it was. Like blood. But there would be no blood, just a ghastly losing struggle for air, and then.....?

Only the tenth floor—three more to go, a whole three more. Oh, hurry, hurry.

The lift man's hair fell about his forehead in untidy wisps. His eyes were like hard blue steel and his breath hot and foul.

"11".....It took so long to flash on. Would the other two take so long, or longer? Something must happen before the "13" showed. She pressed her clenched hands to her throbbing temples. A terrible scream hurt her ears, then she brought her suddenly powerful fists down hard, hitting the man from Mars on the bridge of his long nose. He fell back onto the little seat, his eyes closed. The woman leaned weakly against the green wall of the lift.

"12" The red figure swirled dizzily before her eyes and the red light burned black into her spinning consciousness.

"13" The lift sighed to a halt and the automatic doors slid open. The single passenger stumbled out and fainted in front of the group of people that waited to enter. A docile old man in the lift watched, and caressed his nose, his expression vague.

"She hit me" he said, bemused.—(Copyright).

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

[NEA] all rights reserved.

To be continued.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૩૦ | શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૨૭, ૧૯૪૯. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૨૭ ૧૯૪૯.

હીંમત આપનારૂં પગલું

ઘણા વખતથી એમ લાગતું આવેલું છે કે સાઉથ આફ્રિકાની વર્ણભેદની નીતી પ્રત્યેની બ્રીટીશ સરકારની વલણ નમાલી છે અને યુનાઇટેડ નેશન્સ માં પણ તેના તરફથી આશા રાખવામાં આવવી જોઇએ/ તેવી મકકમતા તેણે નથી બતાવેલી પરંતુ આનંદની વાત છે કે છેલ્લા થોડાક માસમાં તેની એ વલણમાં લગભગ ક્રાંતિકારી ફેરફાર થઇ ગયેલ છે, કે જે તેની ઉદાર સંસ્થાનિક નીતી પરથી વ્યકત થાય છે. એથી સંસ્થાનોની પ્રજાઓનેજ માત્ર નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાના સઘળા નોન-યુરોપીયનોને પણ એકંદરે કાળાં વાદળમાં એક આશાનું કીરણ દેખાવા લાગ્યું છે. તેનાથી સાઉથ આફ્રિકાની સરકારને તો બેશક જબરો આઘાત લાગ્યો છે કેમકે એથી નોન-યુરોપીયનોના વિકાસનો માર્ગ રોકી દઇ ઘડીયાળને સો વર્ષ પાછળ હટાવી દેવાની તેની યોજનાઓ પડી ભાંગી જવા લાગી ■ પરંતુ કરોડો મુંગા લોકોના હૃદયોને આશ્વાસન મળેલું છે જેઓની શુભેચ્છા બ્રીટીશ સરકારને તેમજ બ્રીટીશ પ્રજાને અમુલ્ય મુડીરૂપ થઇ પડશે.

આની બાબતમાં પ્રજામત ઉપર ઘણો આધારે રહે છે. કોઇ પણ સરકાર પ્રજામતની આગળ જઇ શકતી નથી અને સાઉથ આફ્રિકાની સરકારની હાલની પ્રત્યાઘાતી નીતીને માટે પ્રજામત પણે અંશે જવાબદાર છે. અહિ પ્રજામતનો અર્થ અમે યુરોપીયન પ્રજામત કરીએ છીએ. પ્રજામત જો એથી નીચીની વિરૂદ્ધ હોત તો સરકારથી તે લાંબો વખત ચલાવી નહિ શકાત સાઉથ આફ્રિકા, જેને તે પોતાના ઘરની ખાનગી બાબતો હોવાનો દાવો કરે છે, તેમાં બહારની દુનીયા માથું મારે તેનો સખત વિરોધ કરે છે. પરંતુ તેની જાતીભેદની નીતી એટલીજ તેના ઘરની ખાનગી બાબત ગણી શકાય જેટલી એક ઘાતકી માબાપ પોતાના બાળકપર ઘાતકીપણું ગુજારતા હોય એ એ માબાપના ઘરની ખાનગી બાબત ગણી શકાય એવાં ઘાતકીપણાની જાણ થતાં કોર્ટ તેની સામે પગલાં લેવજ. એજ નીયમ પોતાની પ્રજા પ્રત્યે અમાનુષી વર્તન બતાવનારી કોઇ પણ સરકારને વિષે લાગુ પડે. એવું જંગલી વર્તન જે કોઇ પણ ભાગમાં બતાવાતું હોય તેની. સુધરેલી દુનીયાએ નોંધ લેવીજ ઘટે. એટલે સાઉથ આફ્રિકાની જાતીભેદની નીતી સાઉથ આફ્રિકાની પોતાના ઘરની ખાનગી બાબત રહી નથી. સવેગે તે એક આંતરરાષ્ટ્રિય બાબત થવા લાગી છે અને થવી જોઇએ જ.

આ સંબંધમાં જાણીને ઘણીજ હીંમત આવે છે કે બ્રીટીશ મજુર પક્ષની ઓકટોબરમા મળનારી વાર્ષિક પરિષદ સમક્ષ રજુ કરવાને સાઉથ આફ્રિકા ની વર્ણભેદ ની નીતીપર ચાર ઠરાવો ઘડવામું પગલું લેવામાં આવેલું છે એ ઠરાવોમાંનો એક સાઉથ આફ્રિકામાં વર્તી રહેલી વર્ણભેદ ની નીતીનો અંત લાવવાને અને જાતી, જાતી કે વર્ણનો ભેદ સમ્યા સિવાય સઘળા સાઉથ આફ્રિકાવાસીઓને ખરો સામાજીક ન્યાય મળે તેને માટે યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારા તેમજ અન્ય શકય સાધનોદ્વારા બનતું સઘળું કરવા સરકારને વિનંતિ કરવા મજુર પક્ષની રાષ્ટ્રિય કાર્યકારીણી સમીતીને સુચવનારો છે. હાર્દિક આશા રાખવામાં આવે છે કે, આ ઠરાવોપર માત્ર ચર્ચા કરી તેટલેથીજ અટકવામાં નહિ આવે પરંતુ જગતની શાંતિના હિતમાં, જે ગંભીર્યથી તેને ધ્યાન દેવા માં આવવું જોઇએ એ ગંભીર્યથી ધ્યાન દેવામાં આવશે. બોડાવહેલું દુનીયાનાં સઘળાં રાષ્ટ્રોએ જે કોઇ પણ ભાગમાં મનુષ્ય પ્રત્યે અમાનુષિતા પ્રવર્તતી હોય તેની સામે અનિવાર્ય રીતે સક્રીય પગલાં લેવાંજ પડશે. આજે જે રીતે દુનીયા જઈ રહી છે એ પરથી તો લાગે છે કે દુનીયામાં થી સુધારાની સઘળી અસરો ક્ષીણ થવા લાગી છે અને દુનીયા સવેગે જંગલીપણા તરફ ઢળી પડવા લાગી છે. હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે જે લોકોએ પોતાની શાન હજુ શુમાવેલી નથી તેઓએ પોતાનો પ્રભાવ અને ડર દુર કરી ગમે તે ભોગે એ વલણને વખોડી કાઢવા હીંમતથી બહાર પડવું જોઇએ. જેઓને જ્ઞાન થયું છે તેઓએ દુનીયાનો વિનાશ કરતો અટકાવવા સંકટો સ્વીકારવા તૈયાર થવું પડશે.

સા. આ.ની એપાર્ટહેડની નીતીપર પ્રહાર

બ્રીટનના મજુર પક્ષની પરિષદમાં આવનારા સભ્ય ઠરાવો

આવતા અકટોબરમાં મળનારી બ્રીટીશ મજુર પક્ષની વાર્ષીક પરિષદમાં સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીપર ચાર ઠરાવો આવવાના છે. એક લેનડન કોવેરની લેબર પાર્ટી બાંય નરફથી છે જે, નેટીવોના હકોના સબંધપર યુનાઇટેડ નેશન્સમાં જ્યારે પણ ચર્ચા થાય ત્યારે તેના પર મક્કમ રહેવા સરકારને વિનંતી કરનારો છે. એપાર્ટહેડની નીતીને તે વખોડી કાઢે છે અને કહે છે કે, જે પ્રદેશોને માટે બ્રીટીશ સરકાર જવાબદાર છે તેમાં નેટીવોના હકોને સર્વોપરિ ગણવામાં આવવા જોઇએ.

ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકા કે આફ્રીકા ખંડના કોઇ પણ અન્ય ભાગમાં યુરોપીયનોને કોઇ પણ વધારે પડતી નવી છુટો નહિ આપવા સરકારને વિનંતી કરે છે.

ઓલીનબરોના પેન્ટકોસ્ટ કોવરનો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીને શેતાનીયત ગણી કાઢે છે અને સાઉથ આફ્રીકાના પ્રોટેકટોરેટોને યુનીયન સાથે જોડી દેવાની કોઇ પણ દરખાસ્તો નો વીરોધ કરવા બ્રીટીશ સરકારને સુચના કરે છે, તેમજ ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્ધ રોડેસીયાને પણ એ દેશો ના નેટીવ વતનીઓને પ્રતિકુળ થઇ પડે એવી ઘરતોઝે સધર્ન રોડેસીયા સાથે જોડી દેવા સામે વીરોધ કરવા જણાવે છે.

ઠરાવ વધુમાં સેરેટસે ખાતેના કેસ માં તપાસ કરવા બોલાં કમીશનનો રીપોર્ટ તુરત બહાર પાડવા સરકારને વીનંતી કરે છે.

હડર્સફીલ્ડ કોન્સ્ટીટ્યુએન્સીના મજુર પક્ષે હાલ ની સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતી ને તિરસ્કારયુકત ગણી કાઢનારો ઠરાવ કર્યો છે.

સાઉથ આફ્રીકામાં વર્તતી વર્ણભેદની નીતીનો અંત લાવવા અને જાતી જાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડયા સિવાય સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને ખરો સામાજીક ન્યાય મળે તેને માટે યુનાઇટેડ નેશન્સદ્વારા તેમજ અન્ય શકય સાધનો વડે બનતું સઘળું કરવા સરકારને વીનંતી કરવા મજુર પક્ષની રાષ્ટ્રીય કાર્યકારિણી સમીતીને સુચના કરે છે.

કારડીફ સાઉથના મજુર પક્ષે યુનીયનના કબજા લોકોના મતાધીકારના હકો છીનવી લેવાના પગલાં પ્રત્યે ભેદ દર્શાવવા અને પશ્ચિમ આફ્રીકાના સંસ્થાનોને વતંત્ર રાજ્ય સત્તા આપવા બ્રીટીશ સરકારે દાખલ કરેલા કાયદાને આવકારવા કોન્ફરન્સને સુચવનારો ઠરાવ કર્યો છે.

કરાવ આફ્રિકાના સઘળા સંસ્થાનો અને ગ્રેટબ્રિટનમાં અને ખાસ કરી કેનેડા અને ન્યુઝીલાન્ડમાં, આફ્રી કન વસ્તીના હીતને સર્વોપરિ મહત્વ આપી નીતી અખત્યાર કરવા બ્રીટીશ સરકાર ને મામણી કરે છે.

સર્વ ધર્મ સમભાવના

આ દેશમાં આપણી નજીકની દીદા ગામમાં સંપ નથી એજ આપણું પતન કરનારી વસ્તુ છે. એ વાત વખતોવખત ગાંધીજીએ જણાવવામાં આવી ગઇ છે અને જેટલી વાર જણાવવામાં આવે તેટલી ઓછીજ છે. જે દિવસે આપણને દેખી જશે કે એક થઇ રહેવામાંજ આપણું શ્રેય છે અને એ રીતે રહેતા થઇ જઇશું અને ઇશ્વરે આપણને આપેલી સંપત્તિનો એજ રીતે, વ્યક્તિગત અથવા વર્ગીય લાભાર્થેજ નહિ, એટલે કે અમુક વ્યક્તિ પોતાના અંગત સ્વાર્થ અર્થેજ, અથવા હીંદુ હીંદુના લાભ અર્થેજ, મુસ્લીમ મુસ્લીમના લાભ અર્થેજ, મદ્રાસી, હીંદુસ્તાની પોતપોતાનાજ લાભ અર્થે, કાઠીયાવાડી પોતાના લાભ અર્થે, સુરતી પોતાના લાભ અર્થે, સુરતના પાટીદાર પોતાના લાભ અર્થે, ચરોતરના પોતાના લાભ અર્થે, કોળી ઓ પોતાના અર્થે, મોચીઓ પોતાના અર્થે, એમ નહિ પરંતુ સર્વના—આખી કોમના સમાન હિત અર્થે ઉપયોગ કરતા થઇ જઇશું, અને સઘળી વસ્તુ સર્વના પ્રમાન હિત અર્થે કરતા થઇ જઇશું, ત્યારે આ દેશમાજ નહિ પરંતુ આપણી મહાભુમી હીંદમાં અને આખાં જગતમાં આપણું કલ્યાણ કરી રહીશું.

આ વસ્તુ મહાત્મા ગાંધીજીએ આપણને ઠસાવવામા પોતાનો પ્રાણ અર્પણ કર્યો. છતા એ વાત આપણને ઠસી નથી. એ કાંટાઓ હજુ એટલી જ તીવ્રતાથી આપણામાં ઠરતી પરાવે છે. તેને આપણે ચોપીએ છીએ, આપણા નિશાળોમાં . અને ઘરોમાં આપણા બાળકોને પણ એજ સંસ્કાર પાડીએ છીએ.

બીજા બોટું કરતા કોઇ એવા આપણે પણ બોટું કરવું એ ન્યાયે વર્તીએ તો સુધારો થઇજ ન શકે. બલકે અંગ્રેજીમાં કહેવત છે કે, "એ ચોરાંયો એક ખરું કરતું નથી." એટલે જે સમજે છે તેણે બોટાનું અનુકરણ કરવાને બદલે પોતે જાતે તો ખરું કોમ, બુદ્ધિ પ્રયોગથી બહ લાગે તે કરતા થઇજ જઇ બીજાને દાખલો બેસાડવો જોઇએ.

આ બાબતમાં આપણામાં ધાર્મિક ઝઘડાઓ બહુ ચાલ્યા કરે છે અને ખરો ધર્મ જે માનવધર્મ છે, તેને બાદલે મુકી હીંદુ, મુસ્લીમ, પારસી, ક્રીસ્તી વિગેરે જુદા જુદા ધર્મો પ્રાપ્ત માં આવે છે. વળી સર્વને પોતાના ધર્મ પ્રત્યે પક્ષપાત કોમ છે. સૌ જોમજ સમજે કે પોતાનો ધર્મજ સાચો અને બીજાનો બોટા, તો તેમાંથી એક બીજાના ધર્મને માટે આદર ને બદલે અનાદર ઉત્પન્ન થાય છે. આપણામાં અસહિષ્ણુતા આવતી જાય છે અને તે તીવ્ર બનતી જાય છે.

સહિષ્ણુતા કેળવવી એ પરમધર્મ છે, જે બહુ થોડા પાળી શકે છે.

આ બાબતમાં ગાંધીજીના વચનો મનનીય કોઇ તેમના 'ધર્મમંથન' પુસ્તકમાંથી "બાઇબલ વાંચવાનું પાપ" એ ઉપરનો તેમનો લેખ વાચકોના લાભાર્થે અહિ આપીએ છીએ :

ગુજરાત મહા વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી ઓને બાઇબલ શીખવવા માટે પણ સજ્જનોએ મારા ઉપર સખ્ત ટીકાથી ભરેલા કાગળો લખ્યા છે. તેમાંના એક લખે છે :

"ગુજરાત મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી ઓને બાઇબલ શા માટે શીખવવું જોઇ કહ્યું છે તેનો જરા ખુલાસો કરશો? આપણા સાહિત્યમાં કંઇ ઉપયોગી ન મળ્યું? બાઇબલના કરતાં ગીતા આપને ઉતરતી લાગે છે? સનાતન હીંદુ કોવાનો દાવો કરતાં તો તમે કદી થાકતા નથી. હવે તમે છુપા છુપા ક્રિસ્તી કો એમ સિદ્ધ નથી થતું? બાઇબલ વાંચ્યાથી ક્રિસ્તી નથી થઈ જવાતું જેમ તમે કહેશો. પણ બાળકો આગળ બાઇબલ વાંચવું એ તેમને ક્રિસ્તી ધર્મના બનાવવાનું સાધન નથી કે? તેઓ બાઇબલ વાંચી ને ક્રિસ્તી થઇ જવાનો સંભવ નથી? બાઇબલમાં એવું ખાસ શું જણું છે કે જે આપણા ધર્મ ગ્રંથોમાં નથી મળતું? આનો યોગ્ય જવાબ આપશો અને બાઇબલ શીખવવાનું છોડીને તેને શીખવાનું કામ કરશો એવી આશા છે."

[ઉપર બાઇબલની જગ્યાએ કુરાન કે ઝંદ અવસ્તા પણ મુકી શકાય તંત્રી]

"...મારે માનવું છે કે દરેક સંસ્કારી સ્ત્રી પુરૂષનો જગતના ધર્મ શાસ્ત્રો સમભાવથી વાંચવાનો ધર્મ છે. એ બીજા આપણા ધર્મનો આદર કરે એમ ઇચ્છીએ તો આપણે તેમના ધર્મ નો પણ તેવોજ આદર કરવો રહ્યો, અને આદર કરવા માટે જગતના ધર્મશાસ્ત્રોનો સમભાવ અભ્યાસ કરવો એ પવિત્ર કર્તવ્ય થઇ પડે છે. આપણાં શાસ્ત્રો સિવાયનાં બીજાં શાસ્ત્રો વાંચ્યાથી આપણા મોટા થએલા બાળકોના મન ઉપર માઠી અસર થશે એવો ભય રાખવાની જરૂર નથી. સઘળું સ્વચ્છ સાહિત્ય વાંચવામાં તેમને ઉત્તેજન આપીને આપણે ઇશ્વર પ્રતિ તેમની દૃષ્ટિને ઉદાર કરીશું. દા, ભય તું કારણ કોપ-પ્રસાદ : નાદાન છોકરાં આગળ કોઇ પોતાનો ધર્મગ્રંથ તેમને વંચાવવાના મુખ્ય અથવા પ્રગટ કરાદા થી વાંચતો કોય. એવા માણસને પોતાના ધર્મગ્રંથ માટે અયોગ્ય પક્ષપાત કહેવાય. હું તો ખ્રિસ્તિઓ, કુરાન અને બીજા ધર્મગ્રંથોના મારા અભ્યાસ અને તેના પ્રતિના મારા આદરને મારા પાકા સનાતની હોવાના દાવાની સાથે સુસંગત સમજું છું. સંકુચિત અને ધર્માંધ માણસ અને અસલને પ્રાચીનતાની છાપ મળી કોય અને કોઇ સંસ્કૃત ગ્રંથનો આધાર મળતો કોય તો તેને સત્ માનનારો માણસ સનાતની હીંદુ નથી. હું તો સનાતની હીંદુ કોવાનો દાવો કરું છું. કારણ નીતી ને આઘાત પહોંચાડે એવી બધી વસ્તુ નો ત્યાગ કરતા છતાં મને હીંદુ ધર્મ શાસ્ત્રોમાંથી મારા આત્માની ભુખ ભાંગનારો ખોરાક મળી રહે છે. બીજા ધર્મોના આદરયુક્ત અભ્યાસથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્ર માટેની મારી ભક્તિ અને મારી શ્રદ્ધા ઓછી થઇ નથી. હા, તે ધર્મ પુસ્તકોના વાચનથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્રની મારી સમજણ ઉપર ચિરસ્થાયી અસર થઇ છે મારી. જીવન પ્રતિ મારી દૃષ્ટિ તે વાચનને લીધે વિશાળ થઇ છે, એ વાચનથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્રોમાંના ઘણા અગમ્ય ભાગો વધારે સ્પષ્ટ રીતે હું સમજી શકું છું.

મારા ઉપર ગુપ્ત રીતે ક્રિસ્તી કોવાનો આરોપ આજે નવો નથી મતો. એ આરોપ કરનાર મારી બદ નક્ષી અને મારાં વખાણ બન્ને કરે છે. બદનક્ષી જેટલા માટે કે ગુપ્ત રીતે હું કાંઇ પણ કોઇ શકું એટલે કે જાહેર રીતે તેવો ન થઇ શકવાના ભયથી ગુપ્ત રીતે કોઇ શકું, એવું માનનારા પડ્યા છે. એવું માનનારા મને ઓળખતા નથી. ક્રીસ્તી ધર્મ તો શું, પણ બીજો કોઇ પણ ધર્મ, જે પદ્ધતિએ મને સત્ય લાગે અને સ્વિકારવાનો જરૂર લાગે તે પદ્ધતિ એ તે સ્વીકારતાં મને અટકાવી શકે એવી દુનીયામાં એકે વસ્તુ નથી. જ્યાં ભય કોય ત્યાં ધર્મ સંભવતો નથી. ઉપરના આરોપમાં પ્રશંસા જે રીતે રહેલી છે કે ક્રિસ્તી ધર્મની ખુબીને કદર કરવાની શક્તિ મારામાં છે એવો અર્થ નિકળે એ પણ એ આરોપમાં રહીકાર આવો જોઇએ. જો બાઇબલ નો મારો અર્થ કરીને હું મને "ક્રીસ્તી" કહેવડાવી શકું, અથવા કુરાનનો મારો અર્થ કરીને મને 'મુસલમાન' કહેવડાવી શકું તો હું તેમ કરવાને જરાય સંકોચ ન પામું. કારણ તેમ થઇ શકે તો 'હીંદુ' 'ક્રીસ્તી,' અને 'મુસલમાન' એ બધી સમાનાર્થ સંજ્ઞા થઇ પડે. હું અવશ્ય માનું છું કે ઇશ્વરના દરબારમાં નથી કોઇ હીંદુ કે નથી ક્રિસ્તી, કે નથી મુસલમાન. ત્યાં ઇશ્વર કોઇને નથી પુછવાનો કે તારો ધર્મ શો હતો, તું નને મુસલમાન કહેવડાવતો હતો કે હીંદુ; ત્યાં તો ઇશ્વર એજ પુછશે કે તે કેવાં કર્મ કર્યા છે આ લોકમાં છીએ ત્યાં સુધી આપણને પોત પોતાના ધર્મથીજ ઓળખવાનું છે એ વાત સાચી, એટલે મારે તો જ્યાં સુધી મારી ઉન્નતિને વાંધો ન આવે કે કોઇ પણ બીજા ધર્મનું સારું તેટલું લેવામાં અડચણ ન આવે ત્યાં સુધી મારા ધર્મ દાદાનોજ ધર્મ ચાલુ રાખવો જોઇએ."

વિવિધ

ન્યુઝ પ્રીન્ટની અછતનું કારણ અમેરીકા

લંડનથી સાપાના મંદેશો જણાવે છે કે કોમનવેલ્થના અખબારોની એસોસીએશને કોમનવેલ્થના અખબારોની એકઝેકયુટીવેાને આપેલા લંચપર બોલણ કરનારાઓએ અખબારો છાપવા ના કાગળો ન્યુઝપ્રીન્ટ મેળવવાની કોમનવેલ્થના અખબારોને નડતી મુશ્કેલીઓનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. ઓસ્ટ્રેલીયાના સર કીમ મરડોક, સાઉથ આફ્રીકાના મી. ઓ. જે. વેકર અને હીંદના શ્રી દેવદાસ ગાંધી મુખ્ય બોલણ કરનારા હતા. કોમનવેલ્થમાં ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતથી લોકશાસનવાદી જગતપર આવી પડનારા જોખમોપર ભાર મુકયો હતો. શ્રી. વેકર, જે સાઉથ આફ્રીકાના ન્યુસપેપર પ્રેસ યુનીયનના પ્રમુખ છે તેમણે કહ્યું કે ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતના કારણે કોમનવેલ્થના અને અન્ય પશ્ચિમના વાંચકો ને પુરતા ખબરો પુરા પાડી નહિ શકાતા કોવાથી હાલની આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ એ અછતના કારણેજ ઉપસ્થિત થઇ છે. શ્રી. દેવદાસ ગાંધીએ કહ્યું કે કોમનવેલ્થ અને અન્ય પશ્ચિમ ના દેશોમાં ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતનું કારણ એ છે કે અમેરીકા કાગળોનો વધારે પડતો ઉપયોગ કરે છે. તેમ કરવાથી બાકીની લોકશાસનવાદી આલમના અખબારો પર તે ઠેટલો બોજો મુકે છે એ જો અમેરીકાનો સમજતા થાય અને તેઓ ઉપયોગ કરે છે તેના વધુ દશ જો બહારની દુનીયાને માટે બચાવે તો ન્યુઝપ્રીન્ટ ની અછતનો સવાલ ઉકેલાઇ જાય.

અદરખ મોરીસનું ફ્રી. ૬ રતલ

લગભગ ૧/૨ ગાલાવતું અદરખ દરકમાં ચાલુ થયું છે. આજ. ૧/૬, બજાર ૧,૨ રવાજ. ઓરડર સાથે પડેલા કોકલ ખર્ચ. ફોન નં ૨૦૪૨૪.

M. A. MAHOMED ■ Southampton St., Point, Durban.

વિવિધ વિષય

રીફના બે લત્તાઓની વસતી

એડર્બ્યુ અને ૩૫૮૮ પાર્ક એ બે રીફના લત્તાઓમાં યુરોપીયન વસતી વધેલી હોવાનું વસતી પત્રકના પ્રાથમીક આંકડાઓપરથી જણાય છે. ૧૯૪૧ ની વસતી મજુબ આ એડર્બ્યુની યુરોપીયન વસતી બેવડી થઇ ગઇ છે, ૧૯૪૧ માં ૧૪૪૧ યુરોપીયનો હતા. આજે ૨૯૦૦ થઇ ગયા છે. ૧૯૪૧ માં તેટીવો ૧૩૨૮ હતા આજે ૧૮૬૧ છે અને કુલ વસતી ૧૯૪૧ માં ૨૮૦૫ ની હતી ત્યારે આજે ૪૮૦૫ ની છે.

૧૯૪૧ માં ૩૫૮૮ પાર્કમાં ૪૮૦૬ ની વસતી હતી જેમાંથી ૨૧૦૦ યુરોપીયનો, ૬ એશીયાટીકો ૨૧ કલર્ડ અને ૨૭૩૭ નેટીવો હતા. આજે ત્યાંની વસતી ૧૦૩૬૦ ની છે જેમાંથી ૪૧૩૦ યુરોપીયનો, ૨૬ એશીયાટીકો, ૮૨ કલર્ડો અને ૧૧૪૬ નેટીવો છે.

મહાત્મા ગાંધીજીની ફીલ્મ

ગરનાર્ડ શોના નાટકોની ફીલ્મો બનાવનાર ગેબીયલ પેરસ્કલ ગાંધીજીના જીવનની ફીલ્મ બનાવવાનો ઇરાદો રાખે છે. ગેબીયલ પેરસ્કલનું કહેવું છે કે જ્યોર્જ બરનાર્ડ શોએ તેને ગાંધીજી ની ફીલ્મ ઉતારવા સુચવ્યું હતું અને તેને માટે શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂને મળવા કહ્યું હતું.

હોદના જાણીતા લેખક તાંબુલકર વાર્તા તૈયાર કરવામાં મદદ કરશે અને બધુ મસાલા ફીલ્મ તૈયાર થઇ રહેશે એમ સન્ડે ટાઇમ્સના ફાલીપુર ખાત ના ખબરપત્રી જણાવે છે.

બેનોની હાઉનશી નું નવું નામ

પેઇનપીલ નદીક દા.તસીપની બાજુમાં આવેલાં રમોઝ એરીયાટીક બજાર હાઉનશીપને અવિષ્યમાં રમોઝ નેશનલ યુરોપીયન એરેસ ડીપાર્ટમે-ટના મેનેજર મી. ધ. જે. બેકરના માનમાં બેકરટન નામથી ઓળખવામાં આવશે. એડવાઇઝરી કમીટીની મીટીંગે આ ઠરાવ કર્યો છે. રમોઝ એરીયાટીક બજારના વિસ્તારમાં ૧૦૧૭ ની વસતી છે.

એપાર્ટહેઇડના કાયદા સામે સીધા પગલાં માટે ઘનકાર ચર્ચા

સરકારના એપાર્ટહેઇડના કાયદાની સામે સીધાં પગલાં લેવાની ચર્ચા કરવા જુલાઇ તા. ૨૯ મીએ જોહાનીસબર્ગમાં સાઉથ આફ્રિકાની નેશનલ યુરોપીયન સંસ્થાઓની કોન્ફરન્સ મળવાની છે. આ કોન્ફરન્સ નેટીવો ની આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી બોલાવવામાં આવી છે. બીજી નેશનલ યુરોપીયન સંસ્થાઓમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને કલર્ડોની એફ્રિકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશનનું પ્રતિનધિત્વ રહેશે. કેપની ફેંચાઇઝ એક્શન કમીટીને નીરીક્ષક તરીકે આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું છે.

મોતીની જીવન કહાણી

ચમકતું અને અતિશય સુંદર મોતી કેવાથી બનતું હશે? આપણે ત્યાં કેટલીય સ્ત્રીઓ અને મોટા પુરૂષો પણ મોતી પહેરે છે ત્યારે એમને ખ્યાલ પણ નથી હોતો કે એક નિર્દોષ માછલી ને મારી પછી એ મોતી મળ્યું હતું. અને આપણે જાણીએ છીએ કે હજારો છીપ (ઓયસ્ટર)ને મારી પછી માંડ એક મોતી હાથ લાગે છે તોય આપણે મોતી વિના ન ચલાવીએ કારણ કે તેનું આકર્ષણ અજબ હોય છે અને મોતીથી માણસ ગર્વ અનુભવે છે. પણ તમને ખબર છે કે આવું અણમોલ મોતી છીપમાં માત્ર સૌરાષ્ટ્ર જ પકડે છે, અને તેનું માન જામનગર લઇ જાય છે. ૪૨ જેટલી મોતીની જોડામાં બે લાખ જેટલી મોતીની છીપો (ઓયસ્ટર)ને ઉઘેરવામાં આવે છે અને દર ત્રણ વર્ષે એક વાર તેમાં ની મોટી છીપોને મારી નાખી તેમાં થી મોતી કાઢવામાં આવે છે.

સ્વ. મથુરાદાસની સેવા

મુંબઇના માજી નગરપતિ સ્વ. શ્રી. મથુરાદાસ ત્રિકમજી કુંઇ મુદત પર જેમનું અવસાન નીપજ્યું છે તેમની સેવાપરાયણતાનો એક ઉમદા દાખલો જાણવા મળ્યો છે. કુટુંબભર મુંબઇ શહેરની સેવા કરનાર શ્રી. મથુરાદાસે તેમના મૃત્યુ પ્રસંગે પણ શહેરની સેવા કરવાની પોતાની તક જવા દીધી નહિ. તેમણે તેમના વસિયતનામામાં જણાવ્યું હતું કે, તેમના મૃતદેહનો ઉપયોગ તબીબી કોલેજોના કાર્ય માટે કરવા માં આવે. એ મુજબ તેમના મૃત્યુ બાદ તેમના મૃતદેહમાંના પેટનો ભાગ કાઢીને તબીબી વીદ્યાના વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસ અર્થે ઉપયોગમા લેવાયો હતો. ત્યારબાદ તેમના મૃતદેહનો અગ્નિસંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. મુંબઇ સુધરાઇની મળેલી બેઠકમાં મા. મેયરે તાત્કાલિક ઉપરોક્ત બિના જાહેર કરી ત્યારે સુધરાઇના સભ્યો પર તેની સુંદર છાપ પડી હતી.

હીંદમાં ચોટલાનું વાવેતર

હીંદને દર સાલ ૪૦ હજાર ટન ચોટલાની છાલ આપાત કરવી પડે છે જે ગોરે ભાગે સાઉથ આફ્રીકાથી આપાત થાય છે. આથી તે હવે તેનું વાવેતર હીંદમાંજ વધારવા માગે છે. દક્ષિણ હીંદમાં નીલ ગીરી અને પાકની ટેકરીઓમાં ચોટલાના જંગલો ઉગાડવાની એક યોજનાને હીંદ સરકારે મંજુરી આપી છે. આમાં રંગવાને ચોટલાની છાલનો ઉપયોગ થાય છે.

હીંદમાં ગોળનું ઉત્પાદન

૧૯૫૦-૫૧ ના હીંદના સેરડીના પાકને લગતા સેવટના અંદાજ પ્રમાણે ૪૧,૩૮,૦૦૦ એકરમાં શેરડીનું વાવેતર થયું હતું. જ્યારે ગોળનું ઉત્પાદન ૫૪,૧૨,૦૦૦ ટન જેટલું થયું હતું. ૧૯૪૯-૫૦ ના સુધારેલા અંદાજ પ્રમાણે વાવેતર ૩૬,૨૪,૦૦૦ એકરમાં થયું હતું અને ઉત્પાદનનો અંદાજ ૪૯,૩૮,૦૦૦ ટનનો હતો. આ આખરી અંદાજ, વાવેતર વીસ્તારમાં ૧૪.૨ ટકાનો અને ઉત્પાદનમાં ૧૦.૬ ટકાનો વધારો બતાવે છે.

ઇરાનના વડા પ્રધાન સાથે મૌલાના આઝાદનો વાર્તાલાપ

ગુલાઇ તા. ૮મીએ ભારતના ઉપ-વડી પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ઇરાનના વડા પ્રધાન ડો. મુસાદીકને જણાવ્યું હતું કે, લંડનમાં મને ઇરાનના તેલ ઉદ્યોગના રાષ્ટ્રીય કરણ વિષે પ્રશ્ન પુછવામાં આવતા હતા. આ પ્રશ્નોના જવાબમાં મેં એવો જવાબ આપ્યો હતો કે ઇરાને કોલસા, પોલાદ અને એરોંસ જેવા ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીય કરણ કર્યું છે, એજ રીતે ઇરાનને પણ એવો હક્ક છે.

મૌલાના આઝાદ ઇરાન ખાતે પંદર દિવસ રોકાનાર હતા. તેમણે વડા પ્રધાન સાથે એક કલાક વાતચીત કરી હતી અને પંડીત નેહરૂનો શુભનીષ્ઠા તથા મિત્રતાનો સદેશો આપ્યો હતો. તેમણે કહ્યું હતું કે, પચ્ચા લાંબા ગાળા પછી ઇરાનને, આમ જનતાની પરિસ્થિતિ સુધારવા માટે અને ઇરાનની પ્રતિષ્ઠા વધારવા માટે નિઃસ્વાર્થભાવે સેવા કરનારા મુસાદીક જેવા રાજપુરૂષ મળ્યા છે. ઇરાનના વડા પ્રધાને મૌલાના આઝાદનો મુલાકાત માટે આભાર માન્યો હતો અને બન્ને દેશના સબંધો ઇતર બનતો વધારે ગાઢ સબંધ વ્યકત કરી હતો.

પચ્ચીસ વર્ષમાં તુર્કસ્તાને સાધેલી સિદ્ધિ

ભારતના ઉપવડી પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ઇસ્તંબુલમાં પત્ર કાર પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે જુના વખતના ઓટોમન સામ્રાજ્યે અઢીસો વર્ષમાં નહોતી મેળવી એવી સિદ્ધિ આજના તુર્કસ્તાને પોતાનિ તથા ટેકનીકલ કેળવણીના ક્ષેત્રમાં મેળવી છે. વિદેશો સાથે સંસ્કૃતિક સંબંધો બાંધવા અને તેમની શુભનિષ્ઠા મેળવવા મૌલાના આઝાદ યુરોપ અને મધ્ય પુર્વનો પ્રવાસ કરી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું હતું કે, તુર્કસ્તાન આધુનીક કેળવણી પદ્ધતિને અનુસરી થઇ ગયું છે, એટલું જ નહીં પણ તેથી આગળ વધીને તેણે પોતાના પોતાની પ્રણાલીકાઓ તુર્કસ્તાન બીનસાંપ્રદાયીક લોકશાહી રાજ્ય છે અને તેમાં ધાર્મીક શિક્ષણ પર કોઇ જાતનો પ્રતિબંધ નથી. તેથું ૮કાથી વધારે બાળકો આ જાતનું શિક્ષણ લે છે. ઉમળકાભર્યો આદર સત્કાર માટે તુર્કસ્તાનની સરકાર અને જનતાનો આભાર માનતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, તુર્કસ્તાનની પ્રજાની તાકાત અને ઉત્સાહ ની મારા મન પર ઉંડી છાપ પડી છે. મેં કેળવણી સંસ્થાઓ, સાંસ્કૃતિક સંસ્થાઓ, પુસ્તકાલયો અને સંગ્રહસ્થાનોની મુલાકાત લીધી છે. આ જગ્યાઓ મને નવજીવનથી ધબકતી જણાઇ છે.

ધી ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૨૭ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૨૫-૭-૫૧ ના દિને શ્રી. પ્રેમાભાઇ દુલભભાઇના પ્રમુખપદે સંસ્થાના હોલમાં મળી હતી.

રીપોર્ટ, સરવૈયું મંજુર થયા બાદ નીચેના કાર્યવાહકો આગામી વર્ષ માટે ચુંટાયા હતા.

પ્રમુખ : રવજીભાઇ મકનજી તથડિયા.
ઉપ-પ્રમુખ : જગજીવન ગંગારામ.
ખજાનચી : જયુભાઇ જીવણભાઇ.
મંત્રી : મોહનલાલ લ. હરીભાઇ.
ઉપ-મંત્રી : નીહાભાઇ રણછોડ.

કમિટી:- મોહનલાલ કુંવરજી, વલ્લભભાઇ કરસન, મકનભાઇ ગોવીંદ રાઘવજી લ હરિભાઇ, વિઠ્ઠલભાઇ દુલભ, મોતિરામ મોરાર અને પરજુભાઇ બાબુભાઇ.

રજકણ

ડેનેવરમાં શાળાનાં બાળકોને ગેટર હાંકનારાઓ કચરી ન નાખે તે માટે કે ક પાટિયામાં નીચે મુજબ સુચના આપાઇ છે :

"બાળકો જોઇને ખુશ થવા યોગ્ય છે, કચરો નાખવાયોગ્ય નથી."

* * *

ઓહિઓ (અમેરિકા)ના એક હોટેલ માં માલકોને ત્યરી, કાંટા-રકાબી, ખાલા વગેરેની ચેરી નહિ કરવા માટે વિનતિ કરતું નીચે પ્રમાણે પાટિયું દીવાલમાં આવેલ છે

"ઉનાળ પરની ચીજ ટવા લાગ્યા, માટે જે.જ્યા પરેલાં કે જોજન પત્રા ને લેશો નહિ."

જોડણી ક્રોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોને સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી ક્રોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ગ્રંથમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

- આ ઓફીસેથી મળશે.

પ્રશ્નોત્તરી

પ્ર. (૧) જો રાવણ સીતાને વરવા માટેના નાના ધનુષ્યને ન ઉઠાવી શકયો તે રાવણ સીતાના મહાન શરીરને ઉચકીને કેમ લઈ જઈ શકયો?

ઉ. (૧) આ પ્રશ્નને ચમત્કારની દૃષ્ટિથી જોવાનો નથી; પણ નૈતિકતાની દૃષ્ટિથી જોવાનો છે. ધનુષ્ય ઉઠાવતી વખતે રાવણ એક પશુબળના મહાન પ્રદર્શની રાજની તરીકે હતો, એટલે ત્યાં પશુબળ નહિ પણ ન્યાયબળ–માનવતા જીતે છે. એ વસ્તુ રામ દ્વારા સિદ્ધ થઈ. તમે જાણતા જ હશો કે, સીતાનું અપહરણ થયું ત્યારે રાવણ સંન્યાસીવેશમાં હતો અને સીતાજી પોતે દંભને કળી શકે તેટલાં સાવધાન ન હતાં. કારણ કે, એક બાજુ સીનો ને સુવર્ણમૃગની લાલસા જાગી હતી અને બીજી બાજુ લક્ષ્મણે મુકેલી સીમા પણ એમણે ઓળંગી હતી. કરીને સીતાજી સાવધાન થયાં ત્યાર બાદ રાવણ એક આંગળી પણ સીતાજીને અડાડી શકયો નથી. જો ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓના તોફાની આક્રમણથી બચવા માટે વેશાંતર કરવાની સાર્જન્ટની સલાહ સ્વીકારી હોત જો ગાંધીજીએ બધી જ અદ્યતન કાર્યવાહીથી એક મહાન સલ્તનત સામે અહીંસક લડત આપીને આ મહાન રાષ્ટ્રની આઝાદી મેળવી. જો ગાંધીજીએ મોલિકો સામેના મજુરસત્યાગ્રહમાં ઉપવાસરૂપે આસાન રીતે મરણ કર્યું, એ જ ગાંધીજીએ ગોરા-વાળા જેવા એક જ માણસ સામે પોતાના રાજકોટના ઉપવાસોની નિષ્ફળતાનો ઇકરાર કર્યો. શરીરમાં મુકીબાજ હાડકાં ધરાવનાર અને એક વેળા મંચ પર બાવણ કરતાં કંપનાર માનવીએ આખી દુનીયાને હાજુમાં લીધી અને કબજે કરી. આ બધા જ પ્રસંગો નૈતિકતાનો વિજય અને મનોનિગ્રહતા તથા મનોબળના ફેંસલા પરત્વે જય-પરાજયનું માપ સહેજે કાઢી આપે છે. મને ખાતરી છે કે, તમારા પ્રશ્નનું આથી પુરેપુરું સમાધાન થશે.

પ્ર. (૨) હાલમાં સરકારે પ્રથમના ત્રણ ધોરણમાંથી અંગ્રેજી કાઢી નાખ્યું છે. પ્રથમ પડેલાંથી સાત ધોરણ સુધી ફરજીયાત અંગ્રેજી હતું તોય, મેટ્રિક-યુલેશન વિદ્યાર્થી મહામહેનતે અંગ્રેજી બોલી અને લખી શકતો. તો હવે મેટ્રિક પસાર કરનાર સારું લખી કે બોલી કેમ શકશે? અંગ્રેજી ભાષા આંતરરાષ્ટ્રીય હોઈ આપણો દેશ સરકાર ના આ વલણથી પાછો નહિ પડે?

ઉ. (૨) આવી વાહિયાત દલીલોએ આપણી ગુલામી મનોદશાનું કદરૂપું જીવતું ચિત્ર છે આજ કારણે મુંબઈ પ્રાંત સિવાયની સરકારો આ દિશામાં ક્રાંતિકારક પગલું ભરી શકતી નથી. મુંબઈ સરકારે પણ હું ન જાણતો હોઉં તો માત્ર પ્રથમ અને બીજા ધોરણમાંથી જ અંગ્રેજી બાકાત કર્યું છે. આંતરરાષ્ટ્રીય ભાષા તરીકે અંગ્રેજી ભાષાની મહત્તા હું સ્વીકારું છું. પરંતુ ભાષા તો માત્ર ભાવ વ્યકત કરવાનું સાધન છે. પોતાના પ્રાંતની અને પોતાના રાષ્ટ્રની ભાષા પોતીકી કર્યા પહેલાં આંતરરાષ્ટ્રીય દૃષ્ટિએ આપે તેવી ઉચ્ચ રથાને હોય તોયે અંગ્રેજી ભાષા તો આમદ રાખવી એ આપણી મોટામાં મોટી નબળાઈ અને વિચિત્રતા માનસનો પડઘો છે. આપણા રાષ્ટ્રની સંસ્કૃતિમાં જો સ્વતંત્રપણે જરાત સામે ધરવા જેવી મુદ્રી હોય–અને છે જ–તો પ્રથમ તો આપણા રાષ્ટ્રની પ્રાચીન અને અર્વાચીન ભાષાઓ અજમાવી જોઈશે. સ્વતંત્ર દૃષ્ટિબિંદુ વલણ અજમાવું પડશે. આ વસ્તુ માત્ર અંગ્રેજી ભાષા અજમાવી નહિ આવે; ઉલટું અંગ્રેજી ભાષાની સાથે ખેડાયેલાં રહનસહનોમ્યે આજ લગી આપણને મેલે માર્ગે વિપરીત માર્ગે દોર્યા છે. એટલે હું તો એમ ધરવું છું કે, આ દિશામાં મુંબઈ સરકાર આજે છે તે કરતાં વધુ કડક બનીને અંગ્રેજી ભાષાની ગુલામીમાંથી સમુળગી મુકિત મેળવે. સરકારીતંત્ર અને અદાલતો મા પ્રાંતીય અને મધ્યસ્થ એવી હીંદુસ્તાની ખન્નેનો આમદ રાખે અને રખાવે. એથી રાષ્ટ્ર પાછળ નહિ પણ મુકતપણે આગળ જ ધપવાનું છે.

પ્ર. (૩) શ્રી રમણમહર્ષિ લાંબી માંદગી ભોગવી ચાલ્યા ગયા. કહેવાય છે કે, તેમને એક પ્રકારનો ક્ષય જ હતો. નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીને આવું જીવલેણ મહારોગ કેમ? શ્રી. અરવીંદજી પણ લાંબી માંદગી બાદ નિર્વાણ પામ્યા. આવા યોગીને માંદગી થાય? મૃત્યુને યોગ મિથ્યા ન કરે તે સમજાય છે. પરંતુ યોગ શું માંદગીને ટાળી પણ ન શકે?

ઉ. (૩) હું આ બંને મહાપુરુષોના અંગત સંપર્કમાં આવી શકયો નથી. અને એમનાં દર્શો વિષે પણ વિસ્તૃત હું જાણતો નથી. જૈન સૂત્રે માં સંપ્રદાયની જે વાતો આવે છે તે પરથી એમ કહી શકાય કે આવા ઉત્તમ પુરુષોને જબરદસ્ત દર્દોનો સંભવ ઓછો હોય છે. એમ છતાં મહાવીર જેવાને સર્વજ્ઞતા પામ્યા પછી પણ લોહીખંડવાળો થયા નો ઉલ્લેખ છે. આવું એક બે વિભુતિઓ માટે નહિ, પણ અનેક વિભૂતિઓના સંબંધમાં અનેકનું જાણ્યું છે. એમાં આ જીંદગીની નાની મોટી ભૂલો, માનાપમાન દર્દોનો ચેપ અને એવાં કેટલાંય કારણો હોઈ શકે છે. હું પોતે એ નિષ્કર્ષ પર આવ્યો છું કે, યોગ અથવા આધ્યાત્મિકતા એ ચમત્કારનો વિષય નથી, તેમ અદર્દનો વિષય પણ નથી. યોગ અને આધ્યાત્મિકતા સાથે તો માનસિક રવાસ્થ્યનો અને અદ્વૈત સિદ્ધાંતનિષ્ઠાનો જ સંબંધ મુખ્યપણે જણાયો અને જોયો. તાજા એવી વિભૂતિઓનાં કાર્યો, દિનચર્યા અને લખાણો કે વક્તવ્યો વગેરે અનેક બાબતોમાંથી તારવી શકાય છે. પ્રશ્ન કારને મારી વિનંતિ છે કે, જીજ્ઞાસુ-ભાવે તેઓ આ દિશામાં પ્રયત્ન કરશે, તો તેમને જાતે જ મનઃસમાધાન મળશે. અને હું તો એમ પણ માનું છું કે, માણસ સાધારણ હોય, તોયે ઘણા માણસો વચ્ચે ઘણાં સાંસા સમય લગી તેની અસાધારણતા સિદ્ધ થતને દબી જાય તો ત્યાં અસાધારણતાનું પ્રતિપાદન કરવું અથવા એવી શ્રદ્ધા ન હોય તો મૌન રહેવું, એ આપણા માટે અને સમાજ માટે વધુ હિતાવહ છે.

—'વિશ્વવાત્સલ્યમાં' સંતબાલજી

હનુમાન જયંતી

'વિશ્વવાત્સલ્ય'માં નવજીવન

હનુમાન એટલે રામના સેવક. એમના જીવનનો એક પ્રસંગ ખુબ પ્રેરણા આપે એવો છે. ચૌદ વર્ષનો વનવાસ પૂરો કરી રામ સીતા વગેરે અયોધ્યા પાછાં ફરે છે. તેમનો રાજ્યાભિષેક થાય છે તે નિમિત્તે સૌને શ્રીરામ ભેટ આપે છે. પણ હનુમાનને કશી ભેટ ન આપી એટલે સીતાજી બોલી ઉઠે છે: 'આ તમારો પરમ ભક્ત હનુમાન તો રહી જ ગયો.'

શ્રી. રામ સર્વજ્ઞ હસીને બોલે છે: 'એને શું આપું?'

સીતાનું હૃદય હનુમાનની સેવાઓથી ભરાઈ આવે છે. એ લંકાનિવાસ, ત્યાં આગ લેવે પોતાની કરેલી શોધ વગેરે તેમને યાદ આવે છે અને પોતાના બળામાંને રત્નજડિત અમુલ્ય હાર હનુમાનને આપી દે છે.

પણ પવનકુમાર હનુમાનજી શું કરે છે? તેઓ એક પછી એક એ મોતી અને રત્નો લાવ દાંતથી તોડી નાખે છે અને ફેંકી દે છે.

હનુમાનજીનું આવું વર્તન જોઈ સીતામાતા અકળાય છે. મનમાં એમ પણ થઈ ગયું હશે કેટલે તો વાનર જ ને! મારા આ અમુલ્ય હારની એને શી કીંમત!

આવું વર્તન કેમ કરે છે એવું પુછતાં હનુમાનજી કહે છે: 'માતાજી! એ અમુલ્ય છે તે હું સમજું છું. પણ એમાં મારો રામ કયાં છે? જેમાં રામ નથી તે મારે મારે નકામું છે.''

આ વસ્તુ કેટલી પ્રેરણાદાયક છે આપણે જો આટલો જ સંકલ્પ કરીએ કે, જેમાં રામ ન હોય તે અમેને ન ખપે. તો જ ખરેખર હનુમાન જયંતી ઉજવી કૃતાર્થ થઈ ગણાય. તમે મને પુછશો, તો શું અમે હનુમાનજી ની જેમ બધી વસ્તુઓને તોડી ફોડી એમાં રામને શોધીએ? ના. એમ કરવાની જરૂર નથી. રામ એટલે નીતિ. જે વસ્તુ મેળવવામાં નીતિ સચવાઈ નથી તે આપણે માટે ત્યાજ્ય છે. ઉપરના પ્રસંગનો હું આ અર્થ સમજું છું. હનુમાનને માટે અમુલ્ય માં અમુલ્ય હાર જેમ નકામો બની ગયો તેમ જે વસ્તુમાં નીતિ નથી તે આપણે માટે નકામી બની જવી જોઈએ.

આજે આપણા દેશમાં જો કોઈ મોટામાં મોટી કમી-ખામી હોય તો તે આ છે. આપણે સૌએ રામને આપણા અંતરમાંથી ગુમાવી દીધા છે. કોણ આપણને આવીને પુછે કે હીંદુધર્મ એટલે શું? અમોને કુંકમાં કહ્યો. આ પ્રશ્ન પડોસી તરફ તો આપણને ગુંચવી નાખશે. શું ગીતા, વેદ, એ હીંદુધર્મ છે? ગીતા, વેદ હીંદુધર્મનાં પુસ્તકો છે, પણ એ હીંદુધર્મ નથી હીંદુધર્મની કુંકાયાં કુંજી અને માત્ર બે જ અક્ષરોમાં વ્યાખ્યા કરી શકાએ, જે બધા જ સમજી શકે તે છે 'રામ.'

'રામ' એ છે ભારતવર્ષનું જીવન. આપણે રામરાજ્ય સ્થાપવાની કલ્પનાથી છીએ છીએ. જો રામરાજ્ય સ્થાપવું એટલે રામને વરીએ, નીતિ અને સત્યને વરીએ આપણું જીવન ધરવું રામરાજ્ય એટલે આત્માનું રાજ્ય. એવા રાજ્યને માટે આપણે મથવાનું છે. અને આપણા અંતરમાં ઉંડા ઉતરી જવાનું છે.

આપણે ખુબ મધુર અને તાલબદ્ધ રીતે રામધરણ કરીએ. આ બધું સારું છે. કાન અને હૃદયને ગમે એવું છે. પણ આ ભજન કીર્તનથી જ મન મનાવી લઈશું તો ચાલશે નહિ સાથે મળીને આપણે સુંદર રીતે કીર્તન કરીએ, જેથી રામ આપણા દિલને રસથી ભરી દે. અને આપણને સૌને એકબીજાની નજીકમાંથી બળ મળે

રામ જો આપણા અંતરમાં જાગૃત થાય તો બેડા પાર થઈ જાય.

આને માટે હનુમાન જેવી શ્રદ્ધા જોઈએ. આ પવિત્ર દિવસે એવી શ્રદ્ધા આપણા દિલમાં જન્મે!

એરેબીયન નાઈટસ

એક હજારને એક રાતની વાર્તાઓ સંગ્રહ રમુજી પુસ્તક.

કીમત પા. ૧-૮-૦.

આ ઓફીસેથી મળશે

સાઉથ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવેલા જાણીતા ક્વેકરો

ફ્રેન્ડઝ સોસાયટી નામની ધાર્મિક સંસ્થા જે ક્વેકરના નામથી ઓળખાય છે તેના સભ્યો મી. અને મીસીસ ઇ. આર.. પ્રેશો સાઉથ આફ્રિકાના વર્ણભેદના સવાલોનો અભ્યાસ કરવા થોડા મહિનાની યુનીયનની મુલાકાતે આવ્યા છે. અભ્યાસ કર્યા બાદ પોતાના અનુભવો ઇંગ્લાંડમાં પોતાની સંસ્થા તેમજ બીજાઓ સમક્ષ રજુ કરશે. આ વિવિધ જાતીઓના દેશમાં આંતર જાતીય સમજુતી અને ન્યાય અને એક રાષ્ટને માટે કામ કરી રહેલા સૌને માટે હીંમત અને શુભેચ્છાનો સંદેશો લાવ્યા છે. મીસીસ પ્રેશો યુનીયનમાં પહેલી વાર આવે છે. ઇંગ્લાંડમાં ક્વેકરો ની સોસાયટીના તેઓ જાણીતા સભ્ય છે અને તેની ૩૦૦ વર્ષની તવારીખમાં સંસ્થાની વાર્ષિક પરિષદના સૌથી પહેલાં સ્ત્રી પ્રમુખ બન્યાં હતાં. હાલ તે ફ્રેન્ડઝ સરવીસ કાઉન્સીલના પ્રમુખ છે, જેનું કાર્ય હીંદ, પાકીસ્તાન સહીત ઘણા દેશોમાં ફેલાયેલું છે.

ઇ. રસલ પ્રેશો એક રીટાયર થએલા એન્જીનીયર છે અને આ ચોથી વખત યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા છે. ૧૯૩૮ માં ઇંગ્લાંડથી લેડી ડેરીસ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસથી ડો. અને મીસીસ જોન્સ સાથે તેઓ ક્વેકર ના ડેપ્યુટેશનમાં અહિ આવ્યા હતા અને વર્ણના સવાલનો અહોળો અભ્યાસ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ ફરી તેઓ ૧૯૪૬ માં આવ્યા હતા.

છેલ્લા બોઅર અઠવાડીયા દરમીયાન મી. અને મીસીસ પ્રેશોએ જોહાનીસબર્ગ, પ્રેરીટઝબર્ગ અને ફ્રીનીકસમાં આગેવાન હીંદી નેતાઓની મુલાકાતો લીધી હતી અને તેઓની સાથે વિચારો ની આપલે કરી હતી. ક્વેકરો ઉપર કેટલા જુલમો ગુજરેલા અને જે જુલમો વચ્ચે પોતાના મતને કેવી દ્રઢતાથી વળગી રહી આબાદી પ્રાપ્ત કરી હતી એ તેઓએ સમજાવ્યું હતું.

કપુત–સપુતનાં લક્ષણો

જે મનુષ્ય સારાં કામો કરી સંસારને સુખી કરવા યત્ન કરતા હોય તેને કુળદીપક કહીને બોલાવે છે અને જેઓ બરાબર કૃત્યોથી બીજાને દુઃખરૂપ થાય છે તેઓ માતાની કુખ લજાવનાર કપુત તરીકે ગણાય છે.

પોતાની સારી નરસી કરણીનું પરિણામ તેનીજ નેતાને પણ મળે છે. જેથી જ કહેવાયું છે કે "જનની જણ તો ભક્ત જણ, કાં દાતા કાં શુર; નહિ તો રહેજે વાંઝણી, મત ગુમાવીશ નુર." કપુતની એક સત્ય કથની છે કે ૧૯૨૨ ના સત્યાગ્રહના સમયમાં પોંટ ગોબરીની જેલનો સુપ્રીન્ટેન્ડંટ પોતાના અત્યાચારો અને ક્રુર સ્વભાવ ના કારણે આખા પંજાબમાં મશહુર થયો હતો. કેદીઓના શરીર ઉપર કામળો ઢાંકીને તેને ઝેરો માર મારતો કે હાડકાં તુટી જાય. ગુદામાં મરચાં ભરાવતો, ઉંડા પાણીના મોજામાં કુબાડી મરાવતો, અને જે તો તેની રોજની પ્રવૃત્તિ હતી. એનો એટલો બધો ત્રાસ હતો કે મોટા મોટા જવાંમર્દ કેદીઓ એના નામથી કંપતા હતા. એવો કપુત પોતાની માતાના વતનના ગામ ગામમાં એકલી રહેતી હતી. ગામજાન, રીવાજ મુજબ એક દીવસે તે કેદી એક ખેતરમાં બાજરી એસીને ઉઠી. એટલે કોઇએ તેની પાસે જઈ દુઃખી અવાજથી કહ્યું. "એય કેદી આ મેસને ઉઠાવી લે નહિ તો સારું નહિ દેખાશે" કેદી હત્યમથી ને ત્રાસ પણ તેજ સ્વરથી બોલી "અરે ઓ જોકરા તું શું બકે છે" પેલા માણસે કહ્યું હું બકતો નથી પણ હુકમ કરું છું લે તેમ નહિ કરશે તો એ મેસ તારા મોઢામાં ભરી દેવાશે. ઓ સમજીને તને કોઇ નથી કહેતો પરંતુ તે સાપ જણેલા છે. જેથી જગમાં એમ થાય છે કે તારૂં મોં ફાડીને બાજરી દઉં." ગામના માં સૌ કોઇ બેતરોમાં જ હિસ્સા ભાગ છે પરંતુ આ કેદીના પુત્રોના કરતુતો થી એના વતનના ગામડામાં પણ સારી પેઠે ક્ષોભ હેલાઇ ગયો હતો અને એ અત્યાચારીની મા પ્રત્યે પણ મોટો મન માં તિરસ્કાર ધરાવવા લાગ્યા હતા જેથી એ બેતરના માલિકે નિરતાથી આ કહ્યું હતું.

કેદી પ્રસંગની ગંભીરતા સમજી જઈ જેથી ચુપચાપ તે મેસને તેણે પોતાના કપડાના છેડામાં બાંધી લીધુ અને ત્યાંથી તે સીધી પોતાના પુત્ર પાસે મુલતાન જઇ પહોંચી. જલીમ પુત્ર માતાની હકીકત સાંભળીને આવી હાલત જોઇ સમસમી ગયો. અને ત્યારથી તેણે કેદીઓ પર જુલમ નહિ મુજબ વાની પ્રતિજ્ઞા લીધી. સપુતની એક સત્ય વાત છે કે: બંગાળના સ્વ. ઇશ્વર ચંદ્ર વિદ્યાસાગર જ્યારે નાના હતા ત્યારથી જ ઉદાર દિલના ને પરદુખે દુઃખી થઇ મદદ કરવાની પ્રકૃતિના હતા. પોતાની પાસે કોઇ દુઃખી આવીને યાચના કરતો તેને ખેાલ ખાલી આપી ને પણ બીજા જાણવા પત્ન કરતા એક વાર એક અતિથિએ આવીને થોડા રૂપીયા ની મદદ માગી અને જો ન મળે તો ભારે સંકટમાં આવી પડવાનું કહ્યું જેથી તેમણે ઘણું લાગી આવ્યું; પણ પોતા ની પાસે તો કશું ન હતું. જેથી પોતાની માતા પાસે આવી કહ્યું. મા! બહાર કોઇ અતિથિ આવ્યો છે તેને ચોટડાક રૂપીઆની ખાસ મદદ જોઇએ છે. પણ મારી પાસે નથી. તું તારી સોનાની બંગડી આપને:

મા એ હસીને બંગડી કાઢી આપી તે લઇને ઇશ્વરચંદ્રે તે ગીરવે મુકી ને પૈસા અતિથિનું દુઃખ ભાંગી મેર આવ્યો. ત્યારે માએ પુછ્યું "કેમ તેનું દુઃખ ભાંગ્યું? સોનાનાં ઘરેણાં કરતાં ઇશ્વર ઘરેણાંની શોભા ઓર છે."

ઇશ્વરચંદ્રે મોટા થયા પછી ઘણો પૈસો પેદા કર્યો. એક વાર મા દીકરો ભેટાં છે. ઇશ્વરચંદ્રે કહ્યું: "મા, નાનપણમાં તેં તારાં ઘણાં ઘરેણા મે ગીરવે મુકી દીધેલા હવે તને તે કરાવી આપું? બોલ મા તને શું શું જોઇએ છે?

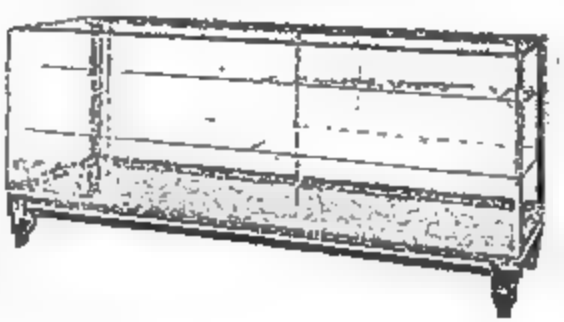
મા બોલી. "હા બેટા. હું પણ લાંબા સમયથી એજ વીચાર કરી રહી છું. કે મારે ઘરેણાં જોઇએ છે." ઇશ્વરચંદ્રે ઉત્સાહમાં પુછ્યું "કયા કયા?" મા'એ કહ્યું "વધારે કીંમત ના" ઇશ્વરચંદ્રે કહ્યું" ભલે મારી બધી સંપત્તિ ખતમ થાય તો પણ તારા ઘરેણાં હું કરાવીને જ રહીશ મા!"

મા એ કહ્યું "તો બેટા! સાંભળ! મારા ઘરેણાં ધનનાં નથી, સોના ચાંદી નાં પણ નથી. જે ઘરેણાં માટે માણસ માણસ વચ્ચે અને ભાઈ ભાઇ વચ્ચે લડાઇ થતી હોય તે ઘરેણાં મને જોઇતાં નથી, મને તે શોભે પણ નહીં." પછી મા એ ધીમેથી કહ્યું. "ભાઈ પહેલું ઘરેણું છે જ્ઞાન. મારા દેશનાં બાળકોમાંથી કોઇ પણ અજ્ઞાન ન રહે તે માટે તું એક ધર્માદા સ્કુલ કાઢ. બીજું ભાઇ ઘરેણું છે સેવા. મારા દેશમાં લાખો એવાં બાળકો અને બોહો છે જેઓ બીચારા દવા વગર મરી જાય છે. તેમના માટે ધર્માદા દવાખાનું બોલ કે જ્યાંથી બધાં મફત દવા લઇ જાય. અને ત્રીજું છેલ્લું ઘરેણું છે જીવન. દેશમાં લાખો માણસો દરિદ્રતા ના કારણે ભૂખ્યા રહે છે. તેમને માટે અન્નક્ષેત્ર (સદાવ્રત) બોલ."

ઇશ્વરચંદ્રનું જીવન ચરિત્ર જાણનારા જાણેજ કે છે તેણે મા માટે એ ઘરેણાં પોતાની તમામ મુડી ખર્ચીને બનાવી આપ્યાં હતાં.

'પ્રતાપ'માંથી સાભાર

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

ગાદલાઓ
ઓશીકાં ઓશીકાં
અને ઓશીકાંના
ગોલ્ડમેડલ
ઓશીકાં

બાલ યુનીઅન, ઓફીસે ફોરેઇન દ્વારા સરકાર, લિ. મા.
નવાં સાધન ટ્રેડમાર્ક આવ્યા.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

ઓલ ઓફ એફ્રીકામાંના શોપફીટર્સ, બિલ્ડર્સ, જા. ઓ. શોપફીટર્સ, ઇત્યાદિ.
દેશ ફરતીમાં સુપરવાઇ આપ વેગળા છે, નવા ઓર્ડરો છે.

104 Marshal Street, (Facing Escom House)
Phone 33-4231/2 JOHANNESBURG P. O Box 6501

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, જુન તા. ૨૭, ૧૯૫૧.

નેહરૂનો હેવાલ

ઓલ ઈન્ડિયા કોંગ્રેસ કમીટીની એક ખાસ બેઠક બેંગલોરમાં મળવાની છે. તેને લક્ષમાં રાખીને પં. નેહરૂએ એક લાંબું નીવેદન તયાર કર્યું છે. આ ખાસ બેઠકનો મુખ્ય ઉદ્દેશ એ છે કે કોંગ્રેસનું ચુંટણીનું જાહેર નામું (મેનીફેસ્ટો) તયાર કરવો; આયોજન પંચે (પ્લાનીંગ કમીશને) જે પંચ વાર્ષિક યોજના તયાર કરી છે તેના પર વીચાર કરવો; અને કોંગ્રેસ આં જે ફુટ પડી છે (અને આચાર્ય કૃપલાનીની આગેવાની નીચે પ્રજાપક્ષ રચાયો છે ને તેમાં કેટલાંક કોંગ્રેસ સભ્યો સામેલ થયા છે.) તે બને તો સાધનોનો પ્રવાસ કરવો. આ વીચારણા માં મદદ થાય એ હેતુથી પંડીત નેહરૂ એ આ હેવાલ તયાર કરેલો છે. તેમાં શરૂઆતમાં કોંગ્રેસની સરકારોએ કેંદ્રમાં તેમજ જુદાં જુદાં રાજ્યોમાં જે કામો કર્યાં ચાર વરસમાં કર્યાં છે તે ગણાવ્યાં છે. (૧) સુલેહશાંતીની સ્થાપના, (૨) પાકીસ્તાનથી આવેલા લાખો નીર્વાસિતોનો પુનર્વસવાટ, (૩) પ્રજાતંત્રના નવા રાજ્ય બંધારણની, લોકસભા દ્વારા થયેલી, રચના, (૪) વહીવટી તંત્રમાંથી બધા અંગ્રેજોને મુસ્લીમો ચાલ્યા ગયા છતાં તંત્રનું સંચાલન ચાલુ રહ્યું તે, (૫) રિયાસતોનું જોડાણ, જેનો જોટો જગતના ઈતિહાસમાં નથી, (૬) આયોજન પંચ —પ્લાનીંગ કમીશનની સ્થાપના, અને તેણે બહુ મહેનતે તયાર કરેલી દેશ વીકાસની યોજના, (૭) અવરજવરનાં સાધનોમાં સુધારો.

ભવિષ્યને માટે

ભવિષ્યને માટે પોતાના જે વીચારો પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યા છે તેના મુખ્ય મુદ્દા આ પ્રમાણે છે: (૧) આર્થીક ક્ષેત્રમાં, લોકોના વાપરની ચીજોના ભાવ નીચે ઉતારવાની જરૂર છે. અંકુશોમાં કેટલાંક અનિષ્ટો છતાં, તે આ કારણસર કાયમ રાખવાની જરૂર છે. (૨) દેશમાં ઉદ્યોગો પર સરકાર ની અર્થાત્ રાજ્યની માલીકી પુરેપુરી સ્થાપવાનું હાલ શકય નથી. તેથી તેમાં ખાનગી સાહસને પણ અવકાશ છે. પણ ખાનગી સાહસોવાળાએ દેશ હિતનો વીચાર કરી સરકારના કેટલાંક નીયમનો સ્વીકારવાં રહ્યો છે. તેથી રાજ્યે કુટુમ્બ-આયોજનને અથવા સંતતિનિયમનને ઉત્તેજન આપવું જોઈએ. (૪) હીંદ બીન સાંપ્રદાયીક રાજ્ય છે, તેથી મુસ્લીમ, શીખ, ખ્રિસ્તી અને એવી બીજી નાની કોમો તરફ ખાસ લક્ષ આપવું જરૂરી છે. (૫) સરકાર ની વીદેશ નીતીને સ્વતંત્ર આખા દેશે ટેકો આપ્યો છે (૬) આશા છે કે આવતી ચુંટણી માટે કોંગ્રેસના ઉમેદ વારોની પસંદગીમાં ખાસ શીસ્ત રાખ વામાં આવશે, અને સંસ્થાના સિદ્ધાંતો ને સ્વીકારનારાં તથા તે અનુસાર વર્ત નારાં પ્રમાણિક સ્ત્રીપુરૂષોની જ પસંદગી કરવામાં આવશે. ખાસ કરીને લઘુ મતી કોમોમાંથી તેમજ સ્ત્રીવર્ગમાંથી પુરતી સંખ્યામાં ઉમેદવારો પસંદ થાય તેનું ધ્યાન રખાવું જોઈએ. (૭) 'વધુ અનાજ ઉગાડો'ની પ્રવૃત્તિના જે સંગીન પરિણામો આવ્યાં છે તે આંકડા પર થી જોવાઈ આવે છે (૮) ગ્રામ ઉદ્યોગો ને ઉત્તેજન આપવું જોઈએ. (૯) શિક્ષણ, કલા, આરોગ્ય વગેરેની પ્રવૃત્તિ ઓ રાજ્યની સંપત્તિ પર આધાર રાખે છે; અને સંપત્તિ તો વધુ ઉત્પા દનથી જ પ્રાપ્ત થઈ શકે.

ઇતર પક્ષો

ઇતર રાજદ્વારી પક્ષોના સંબંધમાં પં. નેહરૂ કહે છે: "પ્રજાપક્ષ નીતી અથવા કાર્યક્રમમાં કોંગ્રેસથી કયાં જુદો પડે છે તે સ્પષ્ટ નથી. જ્યાં આદર્શ નીતીમાં સ્પષ્ટ મતભેદ ન હોય ત્યાં અંગત મતભેદો ઉપસ્થિત થાય છે. આ અતિ કમનસીબી ભર્યું છે. અને તેથી આપણું ધોરણ નીચે ગયા વગર નહિ રહે. આ બધુ અમે તે લોકો ટાળવા આપણે પ્રયાસો કરવા જોઈએ. અને પ્રજા પક્ષના આપણા જુથના સાક્ષીઓને તેમ કરવા જણાવવું જોઈ એ. સમાજવાદી પક્ષ આખરી હેતુઓ બીજો કોંગ્રેસથી કદાચ બહુ જુદો પડતો નથી. પરંતુ તાકીદના હેતુઓ અને પદ્ધતિઓને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી તફાવત છે, એ વાત સાચી છે. મત ભેદ હોવા છતાં, આપણને તેમની સાથે ઝઘડો નથી અને કેટલાક સામાન્ય કાર્યક્રમ જેવો વીશાળ પ્રમાણમાં સમજુ તીની શકયતા રહેલી છે. આ રીતે સમાજવાદી પક્ષ, અથવા પ્રજા પક્ષ, કે બીજા કોઈ પક્ષ સંબંધે સર્વ સામાન્ય કાર્યક્રમમાં શકય તેટલા સહકાર માટે આપણે પ્રયાસ કરવા જોઈએ. સામ્ય વાદીઓએ રાજ્ય સામે હીંસાનો માર્ગ તેમજ ખુલ્લી લડતનો માર્ગ સ્વીકાર્યો છે. કોઈ પણ રાજ્ય એ નભાવી લઈ શકે નહિ. કોમવાદીઓ દેશની આગે કુચને રોકનારા છે.

પંચવાર્ષીક યોજના

આયોજન પંચે—પ્લાનીંગ કમીશને—દેશના વીકાસ માટે એક પંચવાર્ષીક યોજનાનો ખરડો તયાર કર્યો છે. તેના પર જે ટીકાઓ થઈ તેનો વીચાર કર્યા પછી તેને ઉપરનું રૂપ આપવામાં આવશે. આયોજન પંચની નીમણુક ૧૯૫૦ ના માર્ચમાં થઈ હતી. એટલે આ યોજના સવા વરસની મહેનતનું પરિણામ છે. તેમાં રૂા. ૧૭ અબજ ૬૨ કરોડના ખરચની જોગવાઈ છે. પંચના પ્રમુખ શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ છે. તે ઉપરાંત બીજા છે. શ્રી. ગુલઝારીલાલ નંદા (ઉપ-પ્રમુખ,) શ્રી. વી. ટી. કૃષ્ણમાચારી, શ્રી. ચિંતામણ દેશમુખ (હીંદના નાણાપ્રધાન,) શ્રી. મનનવિહારી મહેતા, શ્રી. આર. કે. પાટીલ. યોજનાના બે વીભાગ છે, પહેલા વિભાગમાં રૂા. ૧૪ અબજ ૬૨ કરોડને ખરચે મુખ્ય પહેલાંને પોરણે જીવનની જરૂરીયાતની ચીજો મેળવવાની જોગવાઈ કરવાનો ઇરાદો રખાયો છે. બીજા વિભાગમાં, રૂા. ૩ અબજને ખરચે, વધુ ઉંચા પ્રકારના વીકાસની કલ્પના રચાઈ છે. પહેલા વિભાગનો અમલ પંચે ગમે તે ભોગે જરૂરી માન્યો છે; બીજા વીભાગનો અમલ બહારની મદદ પર આધાર રાખશે.

વિશેષ વીગતો

આ કાર્યક્રમ અંદાજે રૂા. ૪૫૧ કરોડના ખર્ચથી અત્યાર સુધી પરાપેસી જળસિંચન અને વિદ્યુત શક્તિ માટેની યોજનાઓને પુરી કરવાની જોગવાઈ કર છે. · ખેતીવાડી અને ગ્રામ વીકાસ પાછળ રૂા. ૧૬૧ કરોડ, વાહન વ્યહ વાર અને સંદેશ વ્યહવાર પાછળ ૩૮૮ કરોડ, ઉદ્યોગો પાછળ રૂા. ૧૦૦ કરોડ અને સામાજીક સેવાઓ પાછળ રૂા. ૧૪ કરોડ અર્થવાની આ યોજનામાં જોગવાઈ છે. પુનર્વસવાટ પાછળ રૂા. ૭૬ કરોડના અર્થની પણ જોગવાઈ રાખવામાં આવી છે.

પંચ કેન્દ્રીય અંકુશ હેઠળના અર્થ તંત્ર જેમાં ખાનગી અને સહકારી સાહસો બન્ને વચ્ચે ગાઢ સહકાર હોય તેવી વ્યવસ્થા માટેનો ઇરાદો ધરાવે છે. પ્રસ્તુત યોજનામાં ખેતીવાડી પર અત્યંત ભાર આપવામાં આવ્યો છે. બળ સીંચનની નવી યોજનાઓ ૧૯૫૧ સુધી ૮૦ લાખ ૭૦ હજાર વધુ એકર જમીનને આવરી લે અને વિદ્યુત યોજ નાઓ ૧૦ લાખ દસ હજાર કીલોવોટ વધુ શક્તિ પેદા કરે તેવી ચકાસણી રાખવામાં આવી છે. પંચે ખેતી વીકાસની જે યોજના વીચારી છે તેના થી દેશને ૭૦ લાખ ૨૦ હજાર ટન અનાજ, ૨૦ લાખ કપાસની ગાંસડીઓ અને ૧૦ લાખ ૨૦ હજાર ઇની ગાંસડી આનો વધુ જથ્થો પ્રાપ્ત થશે.

ઉપરોક્ત આ ઉત્પાદન છતાં, પંચ આગતા પોંચ વર્ષો સુધી દર વર્ષે ૩૦ લાખ ટન અનાજની આયાત કરવાનું અને કટોકટી સામેની અને ભાવ વધારા ની સાવચેતી તરીકે દસ લાખ ટન અનાજનો અનામત તરીકે સંગ્રહ કરવા નું સુચન કરે છે. અનાજ પરથી સંપૂર્ણ કે અંશતઃઅંકુશ ઉઠાવી લેવા સામે તેમજ અંકુશની હાલની પદ્ધતિ નાબુદ કરવા સામે પણ પં. પંચ ચેતવણી દર્શાવે છે.

આ કાર્યક્રમ મળી શકતા આંતરિક સાધનોની ભુમિકા પર ઘડવામાં આવ્યો છે. જેમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યની સરકારો એ કુલ ખરચમાં અનુક્રમે રૂા. ૧૩૪ કરોડ અને રૂા. ૭૫૯ કરોડ આપવા રહેશે.

આ યોજનાઓ માટે નાણાં ઉભા કરવા મિલકત વેરો, મરણ વેરો, સુધા રણ કર, વેચાણ વેરાને વિદ્યુત બનાવવા જેવાં કરવેરાના માર્ગો લેવાનું પંચ તરફથી સરકારોને સુચન કરવા માં આવ્યું છે. જો કે, આ કરવેરા છતાં રૂા. ૨૬૦ કરોડ જેટલી આજ પુરવાની રહેશે એમ માને છે.

ઉત્પાદન વધારાનું લક્ષ્ય

પંચવર્ષીય યોજનાના અંતે મીલ બનાવટના સુતરાઉ કાપડનું ઉત્પાદન ૧૬૫૦ માં ૩૬૬ કરોડ ૫૦ લાખ વાર હતું. જે વધીને ૪૫૦ કરોડ વાર થશે. જ્યારે સુતરનું ઉત્પાદન જે ૧૬૫૦ માં ૧૧૭ કરોડ ૪૦ લાખ રતલ હતું. તે વધીને ૧૬૦ કરોડ રતલ જેટલું થશે. ખાનગી સાહસોનાં બીજા ઉદ્યોગોના પ્રતિનિધીઓ સાથેની વીચારણા બાદ નકકી કરેલા વધારાપેક્ષ લક્ષ્યાંકો નીચે પ્રમાણે છે:

	૧૬૫૦	૧૬૫૫–૫૬
ઓટોમોબાઈલ્સ ઉત્પાદન નંગ	૩૮૪૦	૨૫૦૦૦ નંગ
સીમેન્ટ	૨૬,૧૩,૦૦૦	૪૧,૦૦,૦૦૦
રટીલ (પ્રીનીસ્ડ)	૧૦,૦૫,૦૦૦	૧૩,૧૫,૦૦૦
ખાંડ (પ્રીનીસ્ડ ટનમાં)	૧૧,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦
ખેતીવાડીના સાધનો		
(૧) સેંદ્રીફ્યુગલ	૧૪૫,૩૦૬૨ નંગ	૭૭,૫૧૪ નંગ
(૨) ડીઝલ એંજીન	૪૫૬૧ નંગ	૪૬૧૬૩ નંગ

હિંદના અખબારો પર અંકુશ

હીંદ સરકારે હીંદના અખબારોની સ્વતંત્રતાપર અંકુશ મુકનારો તેનાં બંધારણમાં સુધારો કર્યો હોવાથી અખ બારો એ તે સામે વીરોધ કર્યો હતો અને સમગ્ર દેશનીકોએ એક દિવસની હડતાળ પાડવાનો ઠરાવ કર્યો હતો, ૨૫૮ દૈનિકોમાંથી માત્ર ૨૮ દૈનિકો હડતાળ પાડી હતી. બાકીનાઓએ ઓલ ઈન્ડિયા ન્યુઝપેપર એડીટર્સ' કોન્ફરન્સના પ્રમુખ શ્રી. દેવદાસ ગુપ્તા એ હડતાળ મોકુફ રાખવાની આપેલી સલાહને માન આપ્યું હતું, એમ સાપ્તા હિકપત્રનો ન્યુ દિલ્હીથી સંદેશો જણાવે.

जब आएगा नया जमाना

(माइ चरन सरन 'माज')

हिमगिरि की दहलेगी छाती, गंगा की पलटेगी धारा
खेतों में सर्वोदय होगा, महलों का डूबेगा तारा
मनुजीवन का खेल बदेगा, दुख का होगा वारा न्यारा

काली काली रात के साथी,
इस रजनी के घात से साथी,
जीत से साथी मात से साथी,

भोर की किरनें फूट रही हैं,
शहरजी चारों टूट रही हैं,
जुल्म की नदनें छूट रही हैं

लो वे उठेंगे ये साथी, दामन पर आंसू धब्बे
कर्म की ऐसी ज्योत जगेगी, जाग उठेंगे युग के सपने
धरती ऐसी समतल होगी, मिट जाएंगे ऊंचे नीचे

उठें महल की नीची होंगी,
झोपड़ियों कुल ऊँची होंगी,
ऊँची नीची एक सी होंगी,

छोटे बड़े बराबर होंगे,
छत्री शूद्र बराबर होंगे,
सभी समान सजागा होंगे.

रेखों की भाषा के उपर, मात्रों परमी छा जाएगी
पिट पिट पिट पिट सुनकर जनता, कबतक आखिर घबराएगी
'ऐन' 'रीन' 'के' 'काफ' के घर से कबतक जनता भय खाएगी

बोली की भाषा में साथी,
लेखों की भाषा में साथी,
दलितों की चाचा में साथी,

फिर से वेद रचे जाएंगे,
फिर जिबरील उतरने लगे,
हल, फुरात के मन्त्र कहेंगे.

तकदिरें अंगड़ाई लेंगी, मेरी कविता के सरगम से
नव युग का निर्माण करूंगा, अपने आंसू के श्रेटम से
सुख का एक संसार रचूंगा, दुख की लय से अपने गम से

दुख है सुख का पहला जीना,
एक करूंगा खून पसीना,
सींच रहा हूं मैं अब जीना,

मरुथल पर भी सावन होगा,
सुखमय सबका जीवन होगा,
मरुथल भी अब मधुवन होगा.

बादल की मजती है नौबत, छलवन लेता है अंगड़ाई
सोई उमंगें जाग उठी हैं, आंखें मलती है तरुनाई
राई उठ कर परवत होगी, परवत बन जाएगा राई

पेड़ों के उपवन में साथी,
दुखती हुई रग रग में साथी,
मानव के हर दृग में साथी

यौवन जादू फूंक रहा है,
जीवन चाबी कूक रहा है,
गाड़ी में पल दूर रहा है.

धरती का उठेगा आंचल, स्वर्ग का परदा हट जाएगा
जीवन ज्योत से दमकेगा कण, युग का अंधेरा छट जाएगा
युग युग का संताप ये साथी, धीरे धीरे फट जाएगा

धरती के आंचल की ममता,
मानव को देती है समता,
क्या राजा, क्या जोगी रमता,

एक कोख से सब जन्मे हैं,
हम सब माटी ही के हैं,
कौन है कैसा ! सभी सगे हैं.

'नया हिंद'

आभार

श्रीमान अंबारामभाई तेमज रतीलाल मन्छारामभाई એમના સ્વ. પિતાશ્રી મન્છારામ રણછોડજી એમનું અવસાન કેરોક મુકામે તા. ૧૬-૬-૫૧ ના રોજ થયું હતું, તે સમયે પોર્ટ-ઇલીઝાબેથ, કર્પીનરટાઉન, મીડલબર્ગ કેપ્પ વીગેરે સ્થળોથી જે ભાઇઓએ પધારી રમયાન સત્રામાં હાજરી આપી હતી તેમજ પુષ્પાંજલી અને દિલસોજીના તારો અને પત્રો મોકલ્યા હતા તે સર્વ ભાઇ બહેનોનો આ પત્રદ્વારા હાર્દિક આભાર માને છે.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

નીતી નાશને આરે' (ગાંધીજી)	૨ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને ફોટો છાપેલી	૧૦ ૦
હાલ્ય કોપી સાથે	
આદીવાસ્યની યાત્રી (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૧ ૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૬ ૦
ગાંધી-રમણનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦
ગ્રામ્ય તેમ દીવસો (બાપુના આઠ	
વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧ ૧
સરદારના ભાષણો	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવાં ચોપડાના પુસ્તકો

રામાયણ	૧ ૩
ભાણનું બંબ	૧ ૦
મનુષ	૬ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫૩
મુક્તધન (ટાગોર કૃત નોવેલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ મુખી	૭ ૦
જગતનો તાત (અરધે આને)	૨ ૧
ઉષાચરિત્ર	૧ ૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રસા	૭ ૦
મરતીને મામાળે	૬ ૦
વિરાટનો હલ્લો	૩ ૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦
મોટો લોહણી કોષ	૧ ૨ ૬
યાદ રહ્યા	૬ ૦
એને ચરણે	૨ ૩
ચાણેરવાલી (ટાગોરની નોવેલ)	૩ ૦
ગઢીણી મીત્ર (બી બચોગી)	૧૦ ૦
રવીંદ્રના	૫ ૧
વારસદાર	૭ ૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩ ૬
આગે કદમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નીલામના છેલ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યાં છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૭ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી, ૬ઠમી	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
રવી	૨૭	૧૬ ૯	૨૨	૨૮	૬-૪૩	૫-૨૧
સોમ	૨૮	,, ૧૦	૨૩	૨૯	૬-૪૨	૫-૨૨
મંગળ	૨૯	,, ૧૧	૨૪	૩૦	૬-૪૧	૫-૨૩
બુધ	૩૦	,, ૧૨	૨૫	૧	૬-૪૦	૫-૨૪
ગુરૂ	૩૧	,, ૧૩	૨૬	૨	૬-૩૯	૫-૨૫
શુક્ર	૧	,, ૧૪	૨૭	૩	૬-૩૮	૫-૨૬
શનિ	૨	,, ૩૦	૨૮	૪	૬-૩૭	૫-૨૭

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં ઘટતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – મરી મસાલો, કઠોર, પરગણ્યુ વગેરે, વસ્ત્ર-પુત્ર તેમજ વસ્ત્ર અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, વીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડ્રેસ : ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૪૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
૬૨મનની 30 વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

તમે માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(સ્તુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૬ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાલમર્મા		૫ ૬
જીવન પરોઢ	(શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ	

ફ્રીનીક્સ આશ્રમ ના ટેલીસ્ટોય ક્રતીક્રાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન અનેકો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થિક શોધના		૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬

જાપુની પ્રસાદી	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા મનુ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો :	(બાકમની	

બેનો ઉપર) સંપાદક પ્યારા મહેલર ૨ ૧

બાંધાની ડેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને સ્પર્શ કરતું પુસ્તક	૨ ૬

બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના બેકવીસ માસનો ઇતીહાસ. બેબીકા ડો. સુશીલા નૈયર.)

કીંમત શી. ૧૫/૦.

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સત્યના તેર સિદ્ધાંતો	(ગોતાળાલ)	૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો	(સ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કેસ્તુરબા રેમાયણ ભાગ		૬ ૦
ગાંધી રેમાયણ ભાગ		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૬ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
સ્વાધ્યાય ધર્મ ભાવના	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

હીરાલાલ મશરૂવાળા કૃત

ડેળવણીનો વીકાસ	ક્રા. ૫. ભા. ૩	૬
ગીતા બોધન	(ગીતાજીનો સમગ્ર રહસ્ય જેવી રીતે સમજાયું તેવી રીતે આલેખ્યો ગ્રંથ	૭ ૬
ગીતા ધર્મ	(ગીતાજીના ગુજરાતી રજોટો)	૧ ૬
બુદ્ધ અને મહાવીર		૨ ૬
સ્ત્રી પુરૂષ સમોકા	(આજ કાલની, પુરૂષમાં રેવાતી કૃતિ ઉપર પુરાતા પ્રકાશ અજમાવીને જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુળી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર		૨ ૬
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેદારનાથ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ચુપનદી રહેવાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હસતી અક્ષરા સંસ્કૃતીનું આથી	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
પુત્ર અને પશ્ચિમ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(રાકાસારેજ)	૪ ૦
ન્યાતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૬–૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ		૨ ૦
ઓતપ્રોત કિસાનો	(પ્યારા મહેલર)	૬ ૩
બુદ્ધ લીલા		૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી		૫ ૬
શોષીયટ રશીયા.	(રશીયા વીશે નવુના લેખ)	૧૦ ૦
શોક રૂપીઆનો કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૬
હુંજરત મહમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શોકબાતા	(પ્યારા મહેલર)	૬ ૩
રમ્યસ્મૃ પાત્રા	(,, ,,)	૫ ૦
હિંદ કેમી રીવાજ		૦ ૩

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના કીયાકા	(નાટક)	૩ ૦
૫ નવેલકથાઓ		૫ ૬
કુંવિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ ભાવતી	૧૧ ૧
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૫ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
મંજીલાય	૪ ૦
બડીબહીન	૧૧ ૧
બલી	૩ ૬
જીવન યાત્રા	૪ ૦
કાયની	૭ ૬
નવીના	૧૦ ૦
દેવદાસ	૫ ૦
નવ વાર્તાઓ	૧ ૬
ફુલદા	૬ ૦

હાજોર કૃત

પંચ ફુલ	૧ ૦
આઠ'ચ અને બાર આનાય	૫ ૩
બહુરંગ અને બે બીજો	૧ ૬
ઘરે બારીકે	૬ ૦
વાસ્તી	૭ ૩
લાવણ્ય	૫ ૬
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને મતીબાં	૪ ૬
ચિત્ર લેખા	૮ ૬
અણુતરી વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
ચોરાની વાતો	૧ ૩
ગોરી બાલા	૧૪ ૦

મોહાન મોહમદ નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ	૧૧ ૦
અજમીંડુ ગોવેલ	૫ ૦
અણુબુત ધારા	૮ ૬
આકાશનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
આવતી કાલ	૭ ૦
અપસરા (ચાર બાજનો સેટ)	૧–૧૨–૬
અણુથી વાતો	૧૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
અખંડ લોડી	૪ ૦
અથડાતા વાયરા	૭ ૩
ઉન્નયન ગોવેલ	૭ ૦
ઉડતા અંધારેથી	૫ ૬
ઉકલીનાદ	૮ ૬
બીસા કેસા	૩ ૦
બજ્યા બાપુ બાપુઓના જીવનને ઘડનાર મારી ગોવેલ	૭ ૬
કાંચ ચંપ	૧૦ ૬
કેદારના કથા	૭ ૦
કેસ્યો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૬
કાલ ચીવાનો ડાયરો	૪ ૬
કીન ચમ	૭ ૬
પ્રેમ બીંદુ (અનિલાલ્યો)	૭ ૦
ભાન્તી	૬ ૦
મચાસવર્ષ પછી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જયશીખ્યુ)	૭ ૬
ઈલ્લની પુસ્તપુ	૧ ૦
કલાની સલગારી	૫ ૬
કરીપોલાલ	૬ ૦
ગ્રમ બધું જે	૧ ૦
તલુબા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દોન ક્વેક	૪ ૬
કરીયાઈ અહાર ચટીયા	૭ ૬
કરીયાવાડ	૬ ૧
કીરીકેની વાતો	૬ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
બહીષ્કાર	૧ ૬
ફુટેલા ઘુઘવ પાત્રો	૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૬
પહેલેા ફાગ	૬ ૦
ફિયાસી	૮ ૦
પીરાણીક નાટકો	૫ ૬
પ્રેમ પ્રભુત્વ	૧ ૦
માનવ તાના ઝુલ	૬ ૦
મધુ બુખી	૬ ૦
મણેકાબ્ધ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
માધુસાઇના દીવા	૭ ૦
બીજ સાથી	૧૨ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
મામાવી સંસાર	૭ ૬
રંગાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદરી	૭ ૬
દીનાનાથ	૧૦ ૬
ઠેગાઇનો ભોગ	૮ ૦
લગ્ન તમાચી	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૪ ૦
પરીષેશ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પુમ્બીક	૭ ૬
નીવીધ તાપ	૫ ૦
બાડી ભાયો	૫ ૬
બાલકારી	૬ ૬
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નાવેલ)	૮ ૬
સોહરાબ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
હમણી અક્ષરા છે	૫ ૬
સોહરાબ	૧ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (બુદ્ધદેવ)	૧૦ ૬
અથડાતા વાયરા	૭ ૬
માધુસાઇના દિવા	૭ ૦
માનવતાના ઝુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
મણેકા ક્રાબ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી તેમજ મુદતવાર કાપડ મુકત રાખે, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાસ્કેટ માટે બહુ જાણીતા છે. તેમજ કેપડીઝીન બ્લોરસેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા જણાવશું છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29535.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીરોના ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧ ૬
હરિના ઇતિહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતિહાસ	૧ ૬

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરનાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભૂગોળ	૫ ૦
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
બીજ રકુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારૂં ગણીત ભા. ૧	૧ ૨
" " ભા. ૩	૧ ૬

સાહિત્ય પદાવલી

ગદ્ય પદ્યપુ	૨ ૧
" સાહિત્ય	૨ ૬
વેરગોના ઉચ્ચોસ રીડીંગ માટે પદાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧ ૦

નુતન બોધન માળા

આ માળામાં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બોધન તાલીમ ક્રમ

" " પોરબંદર ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવસુત્રમ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્યદર્પણ	
સાહિત્ય માટે વાચન પ્રવાસના	
વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલમુ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૬
પાંચમી "	૨ ૦
પુસ્તક	૧

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Deccan and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	6
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921 22)—Krishnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An educative account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendra prasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahrder Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sarla and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીલાલ ભાણાભાઈ મકવાણાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ગોલા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

ઝમાટ" બનાવટોનું સુરતી ચુડુ સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

ખાદી બીલેરે માટે મોટા/પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળવે હુંક બનતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3660.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944¹ P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪¹. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ના જોઇન્ટ વેપારી ૫—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin. DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1057, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA.748

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylion" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments.

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 05.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique.

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full Details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking use Sunbeam. It gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
AUG 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 31—Vol XLIX. FRIDAY 3RD AUGUST 1951. Registered at the G.P.O. as a News appl. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

DO NOT TERRORISE

"I, AS a passive resister, will give you another thing very substantial for terrorism. Terrorize yourself; search within: by all means resist tyranny wherever you find it: by all means resist encroachment upon your liberty, but not by shedding the blood of the tyrant. This is not what is taught by our religion. Our religion is based upon *ahimsa* (non-violence), which in its active form is nothing but love, love not only to your neighbours not only to your friends, but love even to those who may be your enemies . . I think that if we were to practise truth, to practise *ahimsa*, we must immediately see that we also practise fearlessness. If our rulers are doing what in our opinion is wrong, and if we feel it our duty to let them hear our advice even though it may be considered sedition, I urge you to speak sedition—but at your peril, you must be prepared to suffer the consequences. And when you are ready to suffer the consequences and not hit below the belt, then I think you will have made good your right to have your advice heard even by the Government."

—Gandhiji.

ત્રાસ નહિ વર્તવો

"સામકી તરીકે ત્રાસ પ્રવર્તનના કરતાં વધારે બળવાન વસ્તુ હું તમને આપવા ઇચ્છું છું. ત્રાસ તમારા પોતાના પ્રત્યે વર્તીને; અંતરખોજ કરો; જ્યાં જુલમ થતો હોય ત્યાં જરૂર તેનો સામનો કરો, તમારી સ્વતંત્રતાપર પ્રહાર થતો હોય ત્યાં જરૂર તેનો સામનો કરો, પરંતુ જુલમગારનું લોહી રેડીને નહિ, આપણો ધર્મ એવું કરવાનું શીખવતો નથી. આપણો ધર્મ અહિંસા પર રચાયેલો છે, જે તેના સહીમ સ્વરૂપમાં પ્રેમ સિવાય બીજું કશું નથી. પ્રેમ નહિ કે તમારા પડોશી પ્રત્યે જ, કે તમારા મીત્ર પ્રત્યે જ, પરંતુ તમારા શત્રુ હોય તેમના પ્રત્યે પણ....હું માનું છું કે જો આપણે સત્યને, અહિંસાને અનુસરતા હોઇએ તો આપણે એ પણ જોવું જ જોઇએ કે આપણે નીર્ભયતાને પણ અનુસરીએ છીએ. આપણા રાજકર્તાઓ ખોટું કરી રહ્યા છે એમ આપણે માનતા હોઇએ અને આપણને લાગતું હોય કે આપણી સલાહ, તે રાજદ્રોહ ગણાતી હોય તો પણ, તેમનાના કાનપર લાવવાની આપણી ફરજ છે, તો આપણે રાજદ્રોહનો ઉપદેશ દેવો જોઇએ—પરંતુ આપણા પોતાના જોખમે, તેના પરિણામો સહેવાને આપણે તયાર રહેવું જોઇએ, અને જ્યારે એ પરિણામો સહન કરવાને આપણે તયાર થઇએ અને પીઠ પાછળ ઘા નહિ કરીએ ત્યારે હું માનું છું કે આપણી સલાહ સરકારના કાન પર લાવવાનો આપણો અધિકાર આપણે સિદ્ધ કરેલો ગણાશે."

ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10.0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 3/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
5/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકો

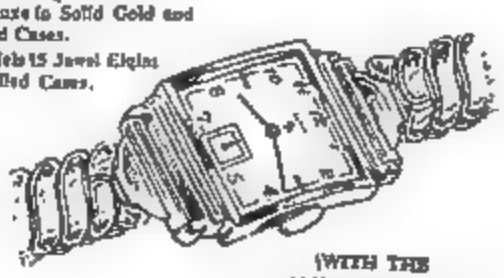
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે હનના
પા. ૭ આપીશું

બાકી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pariana Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6 or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

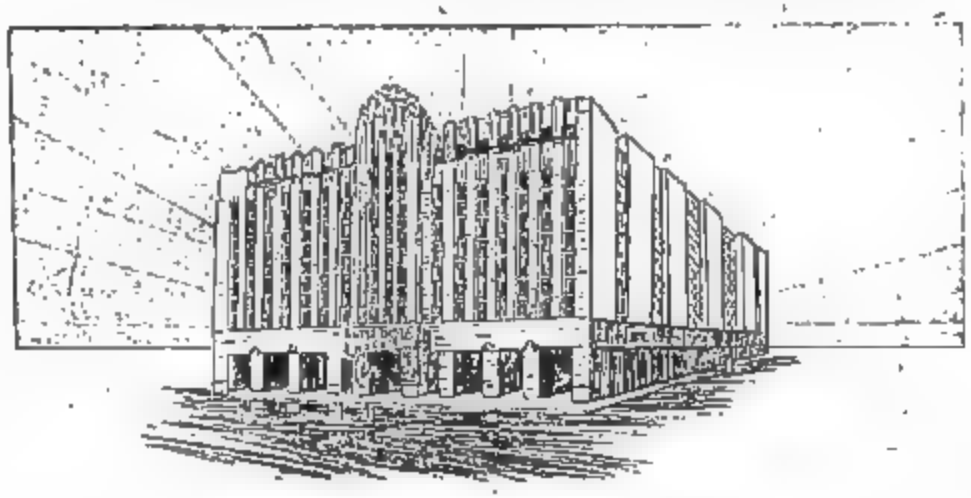
Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

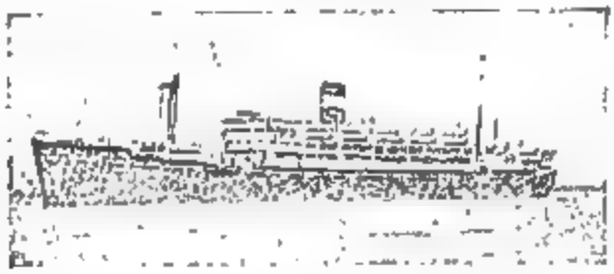
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 0513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept.'

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without food			20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફર ચર!! ફર ચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોશસ્ટેન્ડ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ બોકસીસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, તદન મીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. હવે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હાલની ડીમાન્ડ તાબે તૈયાર થાય છે. તેનો દેખાવ હમેશા તૈયાર રહે છે આપ ઓરડા બોલાવતા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવશો અને સેવકને આવકાર આપશો.

L. MISTRY

61 DREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691, BOX 2526.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

બુ-બોઈઝ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—લે-ડબિલો

ઘિસારે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત ઓરડર મોકલી આપી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

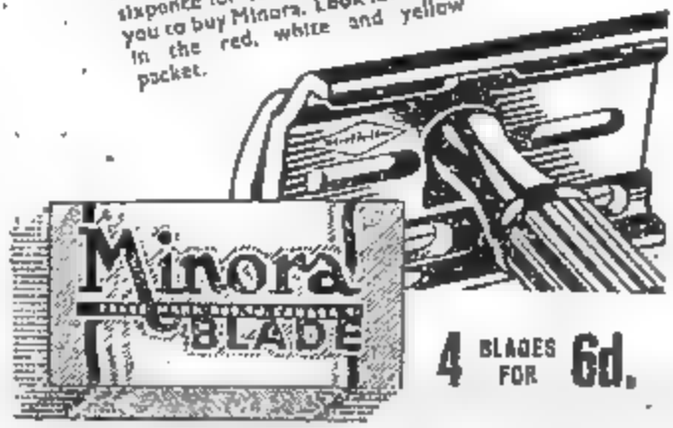
Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 2314. Tel. Add. 'KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 31—Vol. XLIX | Friday, 3rd August, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

"I hold a Truth with him who sings,
"To one clear Harp, on divers strings."

BREAKING DOWN THE WALLS OF SEPARATENESS

(L. W. Ritch)

SYMPATHY is a divine quality. To sympathise with others in their troubles, to feel with them in their sufferings, is to dissolve, for the time being at least, the Wall of Separateness that separates or keeps apart individual from individual, class from class, one nation from another.

Yes! Sympathy, like Pity, is divinely beautiful because it is "akin to love."

Yet Sympathy alone, while comforting to the sufferer, falls short of effective helpfulness. It doesn't help the sufferer to understand the cause of his ills, to find and apply the cure for them, and the way to avoid their recurrence.

The world's real Helpers—mankind's most helpful Physicians, have been They Who out of loving sympathy for suffering humanity have correctly diagnosed the root causes of the ills that afflict us and have both prescribed an infallible cure for them and shewn the way to prevent their recurrence.

The truth is not always pleasant hearing. Holding up the mirror to ourselves is not always flattering to our vanity or self-esteem. It is ever so much nicer to believe that we are the innocent victims of undeserved misfortune than to accept the honest Physician's truthful assurance that "Ye suffer from yourselves," that we are but reaping what we, ourselves, have sown or helped to sow.

Self-pity, or crying over one's ills never got anybody anywhere. What can't be cured (*if it can't*) must be endured. We can't put back the clock of cause and effect, once cause has reached a certain advanced stage of ripeness, but we can train ourselves to endure bravely what can no longer be avoided, and, even more important, extract good from evil by profiting from the lesson learnt.

The inflexible law of "As you sow, so must you reap," if rightly understood, will be seen to be a law of wise love, or Love-Wisdom; the Law by which our education and growth is effected.

Just as the child who has burned his or her fingers learns to avoid playing with fire, so the evolving or growing soul or self of the adult learns to avoid the mistakes—the acts of commission or omission—to which his present sufferings are traceable.

Now, the truth of Truths; the most vital and important lesson of all to be learned from life and life's experiences is that of the Unity underlying and back of Nature's pseudo infinite Diversity. The Unity behind and beneath seeming Separateness. The Oneness of which the Many is but an expression. The Wholeness that is the substantive Reality behind the Partness or Fractionhood. The One the All, in Whom all live, move and have being.

The importance of grasping this truth and its implications consists in this, that, in so doing, we learn the true meaning of life; perceive, however partially, that there is a plan behind which as intelligent self-conscious individuals, we humans have to adapt our own lives, and so harmonise them with the plan that operates throughout the universe as Law.

In common with all other forms of life, we live in order that we may grow, in order that we may unfold and express our highest possibilities or potentialities.

We express the measure of our growth as Character.

Growth proceeds from within outwards. The powers and characteristics wrapped up in the tiny seed exposes themselves, in the course of growth, as root, stem, leaf and blossom: in their totality, the plant.

Since Man occupies a higher rung on the evolutionary ladder, the powers enwrapped in the soul of him are, correspondingly of a higher order.

The perfect human product is the Man-Divine; the Saint or Master. He who has outgrown the limitations of the common man and manifests the attributes or character of godliness. What in us are potentialities, possibilities, are in Him perfections, powers.

The perfect Man has been defined or described as "He, who, *by His own similitude*, sees the same One Self in all selves, and all selves in that same One Self, contained."

In other words, He who having broken down the walls of separateness, and otherness, identifies himself with the All-Self manifesting thus and thus.

Growth is a progressive "becoming;" a becoming more than one was before. It is as it were, a movement of the fraction from fractionhood towards unity or wholeness. *Its wholeness.*

In Man, it is an expansion of the Self Consciousness, the gradual recognition of the identity of the self of him with the self of others. Of the same One Self manifesting as others.

Which truth furnishes us with a rational explanation of the commandment that "Ye love one another."

For, it was the power of Love—of Love-Wisdom—that brought our universe, with all its diversity, into existence. It is the power of Love that sustains and holds our universe together. It is through the uplifting, unifying power of Love that the evolving units of Life-Consciousness shall eventually achieve Self-Realisation or At-One-Ment.

The presently "divided" shall *self-consciously and in full self-realisation* rebecome the Undivided. ("Individual" means "undivided.").

It has been well and truly said that "Man rises on stepping-stones of his dead selves to Higher Things."

Those "selves" that he must let die are the selfish, personality egotisms which taken together, constitute what the sages call "the heresy of separateness."

Taught one of the world's greatest of Teachers, "Forgoing self (the grasping personality-self of us,) the Universe grows "I"

Taught another of mankind's rare flowerings; One Who Himself had "become;" Even as ye "did (or do) unto one of the least of these My brethren so did (or do) ye unto ME."

It will thus be seen that Man's real growth and progress proceeds through renunciation of the lower for the higher, of the lesser for the greater, of partness for wholeness, of the impermanent for the permanent and everlasting.

What is the origin of these walls of separateness that divide and keep mankind apart? How did they come to be erected at all?

Even a little honest self-examination will disclose that Man's consciousness—his power of Willing, Thinking and Feeling—is dual, one part gravitating "downwards," the other part "upwards." The thoughts, desires and actions of the average man, are, at our present stage of growth, more strongly influenced by the downward pull than by the upward.

The "I am" in the consciousness of the average man is first of all, and more than anything else, dominated by the urge or hunger for self-preservation.

Of it, has been said "It would have all else perish, so it endure." It has been called "the self of Matter," in contradistinction to the Self of Spirit or Higher Self.

The man who identifies himself with that part or aspect of his consciousness is led to seek his happiness in sense delights, in the possession of worldly riches and in self-aggrandisement. He is really a self-idolater, worshipping at the altar of "I, ME, and Mine."

Other selves are to him, not individualised units, who, like himself, are fractional parts of the All-self; drops within the

same Ocean; brother and companion pilgrim souls travelling the same hard road to self-realisation.

His dominating egotism, stimulated by the jungle ethics of "Each for himself; of first I come," prompts him to see in others only rivals and competitors in the struggle for life's prizes, who he must defeat or by whom be defeated.

Having won the prizes, he hungered to make his, he must still take precautions to prevent his being despoiled of them by the envy and cunning of others.

He must erect walls, fences; build barricades to protect himself and his possessions from encroachment upon his preserves.

The life that is ruled by worldly, materialistic desires and ambitions is thus seen to be, almost inevitably, a life of apartness, separateness, otherness.

It is a way of living that is at complete variance with the life and impulsions of man's Higher Self. It has no room or time for that Self's promptings (the still small voice of Conscience) to renounce self-idolatory for Service; pursuit of the illusory and perishable for seeking the real and imperishable; the passing delights of the senses, that eventually prove to have been 'but wombs of pain,' for the bliss ('ananda') of atonement and self-realisation.

Nor is this a matter in which we can afford to be lukewarm. We have either to range ourselves on the side of the Good we call God or on the side of Evil some call d'Evil. He who is neither hot nor cold, gets "spewed out," we are told.

It should now be pretty obvious to us that the Walls of Separateness exist because Man's selfishness, Man's ignorance of his essential relationship to his brother man and his consequent disregard of the duty each owes to the other, have built it.

Bible history relates that the Walls of Jericho fell as a result of the trumpet blasts directed against them.

"That," the Essential Reality of Realities; the Oneness that unites and makes of Mankind a Unity, a Whole; is incomparably greater and more important than any of the things that differentiate individuals, classes, colours, races and religions the one from the other.

The Walls of Separateness were built by the dark forces of selfishness and ignorance, but they are not indestructible.

What is needed to bring about their disintegration is, firstly, a return to sanity.

The whole notion behind the theory of Separateness is a lie. In the words of the Buddha, "Delusion fashioned it."

What is further needed is a strong, concerted blast of Goodwill, of loving Understanding following a recognition of the age-old teaching concerning the Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind.

Not only "the Colonel's Lady and Judy O' Grady" but every member of the human family are "sisters (and brothers) under their skins," and the injunction to "let unkindness die" just means that we must recognise the fact and shape our lives in accordance with it.

Indian Opinion

FRIDAY, 3RD AUGUST, 1951

Guilty Conscience

WHILST we gratefully appreciate the comparatively liberal stand taken up both by the 'Natal Mercury' and the 'Natal Witness' on South Africa's racial problem we certainly disagree with both our contemporaries in their criticism of the British Labour Party's proposal to debate that problem, which has attracted world attention, and is fast becoming one of international importance, at its annual Congress in October. Firstly the resolutions the Labour Party proposes to bring are quite innocent, legitimate and based on matters which are of common knowledge all over the world. One of those resolutions deplores the policy of Apartheid and asks that the territories for which the British Government are responsible the rights of the Native people should be recognised as supreme. Another resolution deplores South Africa's racial policy and calls on the British Government to resist any proposals for the integration of the British Protectorates in South Africa with the Union. It also urges the British Government to equally oppose the integration of Nyasaland and Northern Rhodesia with Southern Rhodesia on *terms unfavourable to the Native inhabitants of those countries.* (Italics are ours.) Another resolution regards the racial policies of the present South African Government with repugnance and calls on the Labour National Executive to urge the Government "to do everything possible through the United Nations and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans regardless of colour or creed, true social justice." Yet another resolution asks the conference "to regret the measures introduced by the Malan Government depriving Coloured citizens of the Union of the franchise" and to "welcome the legislation introduced by the British Government extending self-government in the West African Colonies." The resolution calls on the British Government to pursue a policy throughout the African Colonies and Protectorates and particularly in Kenya and Bechuanaland which recognises the paramount interests of the African population.

Perfectly Sound In Principle

No sane person would say that these resolutions are based on utter ignorance of the facts of the situation. In principle the resolutions are perfectly sound and what is sound in principle must not for ever be kept just as a distant ideal never to be attained but every possible attempt must be made honestly and sincerely to attain that ideal, which White South Africa, for utterly selfish reasons, is not disposed to do. Hence all this resentment to what they call outside interference in matters of their domestic concern. Where there is a glaring injustice and a violation of the elementary rules of humanity, whether it be in a remote corner of any home or whether it be in any society or in any State, and the voice of those groaning under such injustice is heard, it immediately ceases to a matter of domestic concern. It must be heeded by any and every one by whom it is heard and immediate action for relief must be taken by outside influences. Or else there is no such thing as humanity. Take the instance of a husband and wife. That is purely a domestic affair of the two. But if the wife suffers ill-treatment from her husband she immediately seeks relief from the Court. Her voice is heard and relief is granted. The same is the case with orphans placed under the guidance of an unkind guardian or with step children under cruel parents. Is it an exaggeration to say that the non-Europeans in South Africa are exactly in the position of step-children, and are treated as such by the self-appointed guardians? They have no right to think or do what they consider is good for them. They must never be allowed to come of age; as soon as any signs are seen of their coming of age their wings must be clipped and they must be rendered impotent and eternally kept in that condition so, that the self-appointed White guardians may not lose their guardianship. Can it be denied that this has been the trend of legislation affecting the non-Europeans in South Africa? And that that has been the openly declared policy of the present Government in passing the Group Areas Act, the Separate Representation of Voters Act, the Suppression of Communism Act, the Bantu Authorities Act, and that that is the underlying motive behind the industrial laws and various other laws affecting the non Europeans in this country? And yet to keep on incessantly pleading "that there should be no outside interference in our domestic affairs" is a bit too far fetched and smacks of ultra-nationalism, for which there is no room in the present world which is growing too small.

Traits Of Spoilt Child

On the one hand South Africa pleads for non-interference in her domestic affairs by the outside world while on the other she begs for every available help from outside. She wants to remain in isolation and yet not be isolated. These are traits of a spoilt child and South Africa deserves to be pulled up for that as would a spoilt child. We are shockingly surprised at the 'Natal Mercury's' statement that "it is not what the Nationalists have done but what they propose to do that matters." Does that mean that our contemporary endorses all the laws that have been just passed by the present Government? What remains to be done is merely to put those laws into operation. What more is there still remaining to be done? It is also no argument to say, as the 'Natal Mercury' says, "that the non-European in South Africa is treated far better than is his confrere in most of the territories which are under British

control." Two wrongs do not make a right. And the British Government has come to realise its mistakes and is making necessary amends. South Africa is adopting the evils that enlightened countries are eliminating.

The resolutions proposed to be submitted for discussion at the British Labour Party Congress in October, are therefore appropriate and timely. To plead that the outside world is ignorant about South African affairs amounts ■ an insult to the intelligence of the civilised world. South Africa's resentment to outside interference in her affairs only reflects her guilty conscience

NOTES

Glencoe Town Council And Group Areas Act

At a special meeting of Glencoe Town Council it was decided to establish three full Group Areas in Glencoe, in connection with the provisions of the Group Areas Act: (1) for Whites, with white occupation and ownership, (2) for Natives, with Native occupation and ownership, and (3) for the Coloured group, ownership and occupation. The Councillors present were: Councillors Botha (Mayor), Schroeder, Meyer, Basson, Holtzhausen, F. R. Muller and Guthrie. The Deputy Mayor, Mr. Carelsen, was absent. The "White" area will be the present controlled area plus an additional strip between Biggar and Black Streets and as far North as the vacant land in front of the Magistrate's Court plus all land North of Biggar Street, inclusive of the farms Glencoe (Payne's Farm) and Bannockburn and the Whitegates area. The "Native" area is to be the land between Black and Dammann Streets, and the "(Coloured" area, the present uncontrolled area except that between Biggar and Black Streets, already mentioned. These recommendations have been forwarded to the Minister of the Interior to take steps to bring them into effect. The Coucil recommends that for occupation purposes unqualified persons be given five years ■ vacate a group area and 10 years ■ dispose of fixed property. No representations were made to the Council by any Europeans or European body, in connection with the division of the town into group areas. Councillors reported that they had been approach- ■ by different Indian traders, who urged that the Council should include the premises occupied by two Indian traders South of the railway crossing to the vacant plot in front of the Magistrate's Offices, in the "White" area. The Council considered that to do this would reduce considerably the trading facilities of the Coloured group. No other land for trading purpose is available ■ the Coloured group anywhere else on the main streets of the town, and the Council therefore decided against the representations made.—'Northern Natal Courier.'

Our Shame

The portion given in the above note in black letters should put everyone of our community to utter shame. There cannot be a worst reflection on our character which condemns us from being regarded as a civilised people. Those whom we look down upon as heathens even are not capable of deeds such as these. No wonder the White people would detest us and wish to get rid of people like us. Before we demand our rights and privileges in this country we have yet to deserve them. People who traitors ■ their own people can never be loyal to others. Hence they are condemned, they deserve to be condemned by the civilised world. We have repeatedly said that the ills we suffer ■ the result of our sins. Let us first wash those sins and deserve to be accepted in human society. In the above instance the Glencoe Town Council has been our benefactor, for which we have to be grateful to it and not to our own people, who have proved our enemies. It grieves us ■ have to say these things openly to our own people. But truth, however bitter it may appear ■ be, cannot, must not, be hidden. Before we clamour for our rights and privileges we should first learn to deserve them by doing our duties as humanbeings.

An American's Impression About S.A.

We cull from the 'Natal Mercury' the following interesting letter by an American visitor ■ the Union. The writer is Mr. John H. Hill and writes from Tudor House, Margate: —

Sir,—I have just about completed a year's holiday in the South African Union, and am about to sail for my home in Kansas, U.S.A. I would just like to ask you why you use the word Union. Nothing less united have I ever seen. You have as far as I can gather five main races who appear to loathe each other like poison, three capitals, two languages (one I believe is still in its very early stages, and is based on Dutch, Malay, French, Zulu and what-have-you) two flags and four Provinces. The majority of your population lives on the starvation borderline. You have have a potential 10,000,000 customers on your doorstep for millions of pounds worth of goods yearly to earn a decent wage. At present I should say that your Native labour ■ the cheapest in the world. Your Government seem to go out of their way to antagonise their best friends and customers all over the world. Isn't there a man big enough ■ South Africa to put a stop to all your racial bickering and get people to pull together? Surely the ordinary man in the street just wants to live his own life without interfering with his neighbour because he may be of a different colour or origin? Do you not think that things would be better if you had one capital, one flag, and above all, one language as we in the U.S.A. have. After all English is spoken in most of the world today, you know. Can you afford two languages?

Deplorable Conditions Of Native Women—Plea For Tolerance Towards Non-Europeans

Mrs. D. Dykes, president of the South African Federation of Business and Professional Women, asked the members in Durban last week to practise a spirit of tolerance toward the non-Europeans and, by showing a desire to see their point of view, do the country a great service. Mrs. Dykes said: "They, too, have minds, spirits and characters and many gifts, which all go towards making a happy, prosperous and contented people—try to find the gifts in others and endeavour to give them scope for development; remember that your treatment of your fellow human beings affects their treatment of you and ■ so endeavouring you will find much pleasure and add much and add much towards the building up of a peaceful, contented nation. If we cannot obtain our house girls, our nannies, our wash girls—to name the domestic workers alone—how disrupted are our homes and how impossible things become. Yet in a city of the size of Durban we have one Native women's hostel, built to hold but a small number ■ women, but overcrowded. Every night, year after, y.ar these unfortunate women—and even babies—are crowded on the verandahs, forced to sleep on cement floors, huddled under the scantiest of coverings—mostly rags—probably without having had more than a crust of bread and a mug of tea or a mineral—no protection from the weather, for which they pay our municipality, I believe, 3d. a night—nearly 8s. a month—from what little money they might have earned. The more fortunate permanents occupy beds inside the building at a monthly rate of, I think, 5s. These same women, underfed, underclothed, having passed the night under such conditions, must rise at 3 or 4 a.m. to fight for a place in the communal kitchen to prepare their breakfast, then walk miles to their employment—and we expect them to do a hard day's work. No wonder disease and crime is rife among them. I suggest ■ you that here is something we can do for our fellow working women and, believe me, they appreciate the smallest measure of help."

Indian Population In Durban

The preliminary census figures show that the population of the City of Durban, including all races, has increased by almost 300 per cent. There has been a phenomenal increase in population since the end of the second World War. In 1946 the figure of the European population was 117,228; in five years it has risen to 143,717. Most spectacular of all the figures, writes the 'Natal Mercury' in the course of a leading article, are those in respect of the Asiatics who number 154,527 and who, for the first time, now outnumber the Europeans by 10,750. "There is no blinking the fact that in this lies one of Durban's—and Natal's—most difficult problems. Legislation of both the last and the present Governments has sought to stem Indian penetration in European areas and that of course is defensible. On the other hand, political rights are denied to the Indians, and that is not so easy to defend. But what Durban must do is to see that proper amenities are provided for the Indian community in keeping with its growth. With or without political representation, about which there can be legitimate differences of opinion, on the practical basis of adequate amenities Durban cannot be said ■ have discharged its obligations. At the same time it ought to be emphasised that Natal has a strong case for Government assistance in this

matter so long as State policy insists upon the continuance of Provincial barriers against the Indians, to the prejudice of Natal. Generally—and this applies to all races—the census figures give point to the pressing need of a more realistic approach to the housing problem. Durban is not peculiar in this respect, but the housing situation is becoming desperate for both Europeans and non-Europeans. Without adequate homes for all races at reasonable rentals there can be no real social stability and only a false progress in the City's development.

S.A. Cannot Afford To Defy World Opinion

"It has been brought home to me more forcibly than ever before that no approach to our own problems at home can be fruitful as long as attempts are made to treat them in isolation and without relating them to the strong currents of the modern world. My talks in London have made me feel we in South Africa are as much involved as any people in the outcome of the present trends and that it would be self-deluding to imagine that we can wrap ourselves in a kind of mental isolation or hope to solve our problems in wanton defiance of what goes on in the world outside."

These were the words of Mr. J. G. N. Strauss, Leader of the South African Parliamentary Opposition, in a statement he issued in London last week at the end of his two weeks' visit to Britain.

Civil Rights League

The Civil Rights League (Durban) has planned a series of meetings during the Parliamentary recess to "keep the public alive to the dangers of much undemocratic legislation now on our Statute Book," according to Mr. C. K. Hill, chairman of the League. Mr. John Christie M.P., leader of the South African Labour Party, and Dr. Mabel Palmer were to address a meeting arranged by the Civil Rights League in the Caxton Hall, in Durban, on Thursday night. Mr. Hill disclosed that the Civil Rights League's petition against the Coloured Franchise Act was signed by 15,000 people in Natal (most of them from Durban), and by 100,000 people in South Africa. "But this was not enough," Mr. Hill declared. "Durban must continue to show its opposition to undemocratic laws. The full picture of Democracy in Retreat is not known to all. The public must be informed and be resolved to halt that retreat." He said that the league was not affiliated to any political party and would "jealously guard Democracy under any Government."

Non-Europeans On Buses: Law Questioned

Mr. Raymond Mathias submitted in the Durban Magistrate's Court last week that the municipal by-law controlling the travel of non Europeans on municipal buses was ultra vires. He made this submission to Mr. H. E. Oscroft in defence of a 17-year-old Coloured girl who was charged with travelling in a part of a municipal bus not specially set aside for the use of non-Europeans. Mr. Mathias said that the by-law was ultra vires in that it was unreasonable and that it was ultra vires the empowering Ordinance. He said it was impossible to say who is a European and that the Ordinance did not give the power to distinguish between European and non-European, and added that a by-law to be reasonable must be possible of being applied with impartiality and equality. Judgment will be given on August 8.

Union's Role In Africa

Mr. Arthur Hopewell, M.P., told a meeting at Hill Crest last week that Mr. N. C. Havenga (Minister of Finance) might well be called "Lucky Havenga." The Korean War had created a world-wide demand for raw materials, and record wool sales by South African farmers had helped to bridge the gap caused by the falling-off in overseas capital investment in the country since the Nationalist Party came to Power. Mr. Hopewell said it was no use altering the Constitution by a simple majority and then appealing to the United States to invest dollars in this country. The United States believed in the sanctity of constitutions, and a country that did not do so would not inspire confidence there. South Africa's role in the African continent was that of leader. The Union had an opportunity to be the "guiding star" in race relations and the continent's development, but this could happen only if Europeans and non-Europeans worked with mutual respect.

S. A. PAPERS CRITICISE BRITISH LABOUR PARTY

The Natal Mercury dated July 25, writes: in an editorial entitled "Britain and South Africa."

THERE has been no franker critic of the Government's Apatheid policy than "The Natal Mercury." Yet we, in company we believe with most moderate minded people in this country, deplore the way in which the British Labour Party proposes to debate South African affairs at its Annual Congress in October. Such debates can serve no useful purpose. On the contrary, they will if anything strengthen the hands of the Nationalists because of the resentment that will be created by such unwarranted interference with South African domestic matters. It is not as though the great majority of the delegates to the Labour Party Congress have any real knowledge of the problems that confront South Africa.

Anyone who has visited Britain recently is only too well aware of the appalling ignorance that exists regarding conditions in this country. Fortunately there are some members of the Labour Party, such as Mr. Gordon Walker, Secretary for Commonwealth Relations, who visited the Union recently, who have first-hand information as to the state of affairs here. And they know well enough, if they have the honesty to say so, that it is not what the Nationalists have done but what they propose to do that matters.

While the lot of the non-European in South Africa leaves much to be desired, while there is obvious and urgent room for improvement, while the repressive policy which the Nationalists have outlined can bring nothing but trouble in its train, at least this can be said: the non-European in South Africa is treated far better than is his confrere in most of the territories which are under British control. The action of the Labour Party will do nothing but endanger relations between Britain and South Africa at a time when it is essential that those relations should be close and friendly.

Dr. D. F. Malan, the South African Prime Minister, has on numerous occasions in the past, often without just cause, complained of British attempts to interfere in South African affairs. On this occasion he has more than just cause if he chooses to protest. South African domestic affairs are South Africa's own concern. And the British Labour Party will hinder rather than help those who are trying to improve the lot of the non-European here if they persist in the tactics they are adopting.

"The Natal Witness"

"The Natal Witness" writes under the caption "Mistaken Resolutions":

SOME of the resolutions bearing on South Africa's Native policy which have been submitted for discussion at the annual conference of the British Labour Party in October will be regretted by even the most liberal South Africans.

"..... It is not by the sweeping application of glib formulae about equality and social justice that the problems of a swiftly evolving and multi-racial society can be solved, any more than they can be solved by the equally glib formulae of apartheid and perpetual European mastery.

"..... These extravagances of a rather witless liberal humanitarianism are too deplorably like the opposite extravagances of a heedless Nationalism. Both alike are dangerous, impractical and unrealistic, and both alike repudiate that cautious empiricism which offers the only hope of any approach to a solution of our racial problems.

The pity about irresponsibility of the kind shown by these resolutions (for they are irresponsible, however well-intended and however humane in motive) is that it plays into the hands of the wrong people.

The people who are most likely to be embarrassed by them, whether they are carried at the October conference or not are those who are deeply conscious of the defects in our Native policy, who believe that we can benefit from intelligent criticism and advice from abroad, and who emphatically repudiate the favourite Nationalist trick of stigmatising all such advice and criticism as "foreign interference." It is to be hoped that there will be some to make that quite clear when the resolutions are discussed in October.

WANTED ISLAMIC PRIEST AND TEACHER

An experienced Islamic Priest, must be a Teacher also, wanted to teach Arabic, Urdu and Gujarati at Charlestown Madressa and Mosque.

Salary £20/-/- per month plus boarding and lodging.

Apply :— Charlestown Madressa.

P. O. Box, 7.
Charlestown, Natal.

PRIME MINISTER NEHRU ON KASHMIR

PRIME MINISTER Nehru has described Pakistan Prime Minister's statement of July 15, accusing India of aggressive attitude as "wholly wrong." Addressing a public meeting in Bangalore on July 16, Nehru said, "It was typical of Pakistan's statements. Facts stated by Mr. Liaquat Ali Khan were not correct. It was true however that there have been movements of Indian Army Units in order to give full security to our frontier areas. We cannot afford to let our frontiers go undefended or to permit ourselves to lapse from vigilance that every self-governing nation is compelled by necessity to exercise." It is a gross falsehood for anyone to suggest that India has any intention to attack Pakistan or any other country. There is no country and no Government in the world which abhors idea of war so much as India. As evidence of this we had demobilised considerable section of our army last year and we had hoped that it would have some effect on Pakistan. Instead of this Pakistan has been adding to her defence forces feverishly and what is much worse there has been a continuous, intensive and vicious propaganda for war in Pakistan during the last six months and more. Hardly a day goes by when Pakistan newspapers do not talk about or demand war against India. Responsible leaders of Pakistan including Ministers of Government demand war."

"I do not know of any other case of such propaganda being carried on for war anywhere else at any time. We have repeatedly drawn attention to this of Pakistan Government and of UN. Yet this has continued. Either Pakistan Government is responsible for it and encourages it or is incapable of checking it."

"During the last month a large number of aggressive raids had taken place on Indian Union territory in Kashmir State from Pakistan. We have drawn attention of UN to this also. We know also that organised preparations for raids and sabotage in Indian Union territory have taken place in Pakistan."

"My Government would have been failing in its duty if it did not take adequate measures to meet this grave situation. We are taking all such measures. On no account will India attack Pakistan. But if Pakistan indulges in any aggression against India in any part of her territory this will be met adequately. We want to make this perfectly clear. It is intolerable that continuous propaganda for 'jehad' (holy war on non-Muslims) should be carried on in Pakistan month after month without check or hindrance and then for the Prime Minister of Pakistan to tell us that India is at fault and that he wants neighbourly relations with India. We want neighbourly relations but not at a price of aggression, insult and calumny and continuous threat of war. Mr. Liaquat Ali Khan refers to "No War" declaration. It was we who suggested it repeatedly and pressed for it and yet this was rejected by Pakistan on flimsy grounds repeatedly."

"As I have said we reduced our army last year. I should like to know whether the defence forces of Pakistan were reduced or increased during the past year. I should like to know whether these forces have not been added to greatly both in Western and Eastern Pakistan and if they are not massed near the borders of Indian territory."

Referring to the Congress election manifesto, Nehru said they had reemphasized therein the need for peace and friendly relations with all our neighbours including Pakistan. Nehru said "We agree that the maintenance of peaceful atmosphere is desirable. We have done our utmost for this. The answer from Pakistan has been the cry of 'jehad' and threat of war. It ill-becomes the Prime Minister of Pakistan to talk of neighbourly relations or of peace when his Government and his Ministers and his newspapers and many of his people are continually talking of war and preparing for it."

"I regret to have to say that the activities of British Military Advisers and officers and ex-officers in Pakistan have added greatly to prevailing tension."

Referring to Kashmir, Nehru said Mr. Liaquat Ali Khan "seems to forget that Pakistan's aggression still continues in Kashmir and that part of Kashmir State territory which is Indian Union territory is still occupied by her troops. I have yet to learn under what law of equity this can be justified. Meanwhile the present game of raiding Indian territory from Pakistan continues. If this is Mr. Liaquat Ali Khan's idea of promoting friendly atmosphere with a neighbour country it is not ours. I repeat that we shall commit no aggression against Pakistan on any account. But if Pakistan attacks any part of Indian Union territory we shall meet this attack with all our strength."

PRIME MINISTER NEHRU'S REPLY TO PAKISTAN PRIME MINISTER

FOLLOWING is the text of Prime Minister Nehru's reply to Pakistan Prime Minister, Mr. Liaquat Ali Khan's telegram of July 15. The reply was sent by cable on July 17:

"Your apprehension that there is any threat to the security of Pakistan and to international peace on the part of India is completely unjustified. India's policy continues to be to preserve and ensure peace and to avoid war. We have demonstrated this by our reduction of Indian army last year in the hope that this might have some effect on Pakistan. But according to our information, continued and intensive efforts have been made to increase armed forces of Pakistan which have been largely massed on Indian frontiers.

"In addition to this intensive and astonishing campaign for jehad and war against India has been carried on not only by newspapers but by responsible authorities in Pakistan. We have repeatedly drawn the attention of your Government to this. During the last five weeks raids into Kashmir State territory across the ceasefire line and elsewhere have also intensified. As you know we have drawn the attention of the UN to these serious developments. My Government cannot ignore this continual talk and preparations for war in Pakistan and we would be failing in our duty if we did not take effective defensive measures. The facts you have mentioned in your telegram are not correct but it is true that certain troop movements have been ordered by us for defensive purposes. As I have repeatedly said before, I assure you that there is no intention whatever for any aggressive action on our part but any aggression on Indian territory will be resisted.

"You have referred to neighbourly relations between our two countries. We are exceedingly anxious to have such relations but the attitude and propaganda in Pakistan is a major impediment in the development of these relations.

"As regards Kashmir and other disputes between India and Pakistan it has been our consistent policy to strive for peaceful settlement and we have made numerous proposals to you to this behalf. Our anxiety to avoid conflict with Pakistan is evidenced by our proposal to have No-War Declaration.

"I would earnestly urge you to stop propaganda for jehad and war against India in Pakistan. This will help more than anything else in improving relations between our two countries."

Indian Press Comments

Remarking that Mr. Liaquat Ali Khan's attitude "is reminiscent of a man who lays a fuse and protests loudly when demolition squad arrives," The 'Times of India' writes "The people of Pakistan are entitled to be reassured that India has aggressive designs against them. This Nehru has done in unequivocal language at Bangalore. Not even Britain and United States deny the fact that it was on India's initiative that the ceasefire agreement was negotiated, though at that time our forces had the full measure of the aggressor. India again voluntarily reduced by 25 per cent, her troops stationed in Kashmir. Even while the issue was hanging fire in the UN, Delhi decided to reduce further the total strength of the country's standing army. It was India which offered to sign "No War" declaration with Pakistan, a gesture which Mr. Liaquat Ali Khan now attempts to twist to his own advantage. These are not the acts of an aggressor. Moreover, a country obsessed with preparations for a general election is hardly in a mood for war."

The Hindu

Writing on Prime Minister Nehru's reply to Pakistan Premier, Mr. Liaquat Ali Khan's protest against Indian troop movements, the Hindu recalls that Nehru specifically and unilaterally gave assurance to Mr. Liaquat Ali Khan that India would not at any time seek solution for Kashmir by recourse to arms. "Which must strike any impartial observer as being amazingly generous gesture to an aggressor who continued to be in military possession of his ill gotten territory."

The paper continues "Regrettable as it is, the fact has to be faced that Pakistan has steadily refused to be friends

with India and has preferred to rely on "telegrams to this part of the world and that" in efforts to show that her big neighbour was waiting to swallow her at the first opportunity. If such were India's intentions the Government of India have a strange way of going about the business when they actually reduce their country's armed strength even while Pakistan is steadily adding to the strength of her forces and getting expert advice from high ranging retired military officers from Britain. Incidentally, the presence of these latter has, as Nehru has pointed out, added greatly to the prevailing tension. It should we imagine be a source of embarrassment to the British Government when considered as intervention in an already strained situation in the relations between two members of the Commonwealth."

"Amrita Bazaar Patrika"

The Amrita Bazar Patrika regrets that the Security Council "has contributed not to peace between India and Pakistan but in a way encouraged the latter in its aggressive intentions." It adds "The facts in regard to Kashmir are so crystal clear that it is hard to believe that the Security Council has not fully appreciated their significance. Even our Prime Minister who is so very considerate where prestige of the UN is involved, was forced to come to the conclusion that the merits of Kashmir question have receded to obscurity before pressure of world politics."

CONFERENCE OF NON-EUROPEAN ORGANISATIONS

THE National Executives of the African National Congress and the South African Indian Congress decided at a joint meeting in Johannesburg last Sunday to set up a planning council for a mass campaign by Natives, Indians and Coloured people against oppressive measures that have been recently passed by the present Government.

The campaign will be for the repeal of the pass laws, stock limitation measures, the Group Areas Act, the Separate Representation of Voters Act, the Suppression of Communism Act and the Bantu Authorities Act.

Dr. J. S. Moroka, president-general of the African National Congress, in welcoming the delegates said: "It is my contention that no matter where a man comes from, if he has made South Africa his home, then he is a South African. We want to live in co-operation with all in this country. We have come together to find ways and means of how we can fight this great fight which is before us.

"When we work together in a spirit of co-operation in this country, then we shall go along on the road to equality."

He continued: "This is not the first time that I have been in a gathering of this nature. I have addressed meetings of Indians and Coloureds in the past. Today's meeting is yet another sign of the conditions under which we live. You are well aware that the Europeans of this country are unanimous when they want to keep South Africa a White man's country.

The meeting which was attended by delegates from all provinces of the Union considered seriously the critical situation confronting the non-White South Africans, as a result of the parliament's Apartheid policy and the many oppressive laws on the Statute Books. The meeting exhaustively discussed measures to resist Apartheid laws, to defend ordinary human rights and to attain full democratic rights for all South Africans.

The Conference unanimously adopted the following resolution:

This joint Conference of the Executive Committees of the African National Congress and the South African Indian Congress and the representatives of the Franchise Action Council convened at the invitation of the African National Congress, meeting in Johannesburg on the 29th July, 1951, having carefully considered the report of the African National Congress on the present political situation and its plan of action; and in particular realising

(a) That the rising tide of Nationalist oppression against the people of South Africa has reached unbearable limits especially among the Union's non White people:

(b) That the brutal enforcement of the inhuman and enslaving Pass Law and the further impoverishment of the African people by the policy of stock limitation and the so-called rehabilitation scheme and the recent legislation such as the Group Areas Act, the Voters Representation Act, the Suppression of Communism Act, and the Bantu Authorities Act, have caused untold misery and bitter resentment among the non-white people of South Africa.

(c) That the Nationalist Government in mad desire to enforce Apartheid has at every opportunity incited the people to racial strife and has attempted to crush their legitimate protests by ruthless Police Action;

This Conference declares its firm conviction that all people of South Africa irrespective of race, colour or creed have the inalienable and fundamental right to participate directly, and equally in the governing councils of the State and in pursuance of this objective, this Conference welcomes the decision of the African National Congress and resolves:—

(1) to declare war on the pass laws and stock limitation, the Group Areas Act, the Voters Representation Act, the Suppression of Communism Act, and the Bantu Authorities Act;

(2) To embark upon an immediate mass campaign for the repeal of these oppressive measures, and

(3) To establish a joint planning council to co-ordinate the efforts of the National Organisations of the African, Indian and Coloured peoples in this mass campaign.

GOVERNOR-GENERAL'S ADVICE TO YOUTH

THE advice given by the Governor-General, Dr. E. G. Jansen, to the students at the Durban High School last week applies to all, irrespective of what race, colour or creed they belong to.

His Excellency said: "In South Africa, with its multi-racial problems, you must learn to exercise the utmost patience, tact and forbearance, not only towards the Natives and other non-Europeans, but especially towards those whose descent is different from yours and whose outlook may also be different.

"In this respect my remarks apply to both English-speaking and Afrikaans-speaking people. You must learn to understand each other and to eliminate antipathy and suspicion from your minds.

"We must learn to co-operate in the service of our country, notwithstanding our differences, in the various spheres of life. We must keep in mind the common basis that should bind us together notwithstanding our difference, namely, our love for South Africa, which is our common fatherland.

"You should make a point of learning each other's language because you must know both sides of a question before you can judge correctly. If any right judgment is to be passed between those who are English-speaking citizens and those who are Afrikaans-speaking, you should be able to hear and read both sides of whatever question is involved."

Dr. Jansen continued: "Some of you may think it difficult to develop *esprit de corps* for our country with all its different points of view and racial problems.

"And yet there is a common basis on which we can build up a spirit of belonging to each other, and that basis is a love of our country, a love that is common to all South Africans whether they be English-speaking or Afrikaans-speaking.

"I am speaking now particularly to you who form part of the youth of South Africa. We of the older generation are gradually passing away. The future lies with you who are young and have all your lives before you.

"It is to be hoped that the mutual prejudices and antipathies of the older generation will not be perpetuated by the youth of our country."

Mentioning the pride felt by all South Africans in the achievements of the Springbok cricket and rugby teams, Dr. Jansen said: "Is it too much to ask that in spheres other than sport that spirit should be cultivated and displayed more and more in our mutual relations? I leave the thought with you, anxious that more of a spirit of co-operation should be shown in our public life."

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Things In General

South African National Tuberculosis Association

Mr. Paul Sykes, Acting Secretary S.A.N.T.A. writes: A technical sub-committe on the construction and design of Tuberculosis Settlement schemes has been set up under the convenorship of Mr. Paul Sykes, S.A.N.T.A. advisor. Professor Connell, Professor of Architecture at the Natal University and Mr. Archibald, Town Engineer of Springs, have consented to serve on this Committee. The chief function of this sub-committee will be to hold a watching brief over all settlement schemes in their planning stages, to co-ordinate the practical experience gained on the actual job and to advise local Tuberculosis organizations on how to deal with their problems of construction, layout and sanitation. Already at Grahamstown, East London and Baiba's Hill, valuable knowledge has been gained in the use of cement-earth mixtures. Mr. Jebbings, Director of the Building Research Institute, who is also working on reducing housing and building costs to a minimum, has promised full co-operation.

National War Memorial Health Foundation

Durban has now raised enough money to go ahead steadily with two National War Memorial Health Foundation projects - community centres, one at Lamontville for non-Europeans, and one for Europeans. Thus Durban produces its Living Memorial and goes forward to show Natal how health can be achieved in our time. Mrs Graham Mac Kenzie continues, untiringly, to lead her active committee of Durban ladies toward this end.

How Rice Comes From East Africa

The illegal export of rice from East Africa to the Union has reached such high proportions that the Union has announced that in future all rice sent there will be confiscated. The East African Post Office to-day warns that parcels containing rice may be confiscated either in East Africa or in the Union. People, knowing that export licences are not needed for food or gift parcels, have filled their packages with rice, declared it as another commodity and sent it off to the Union. Many people in South Africa have sent money to East Africa asking friends to send them rice in parcels but quantities of it have been sold on the black market in South Africa.

Support For Federal Plan

The Executive Council of the Joint East and Central African Board states a Sapa Reuter's message from London, recommended the adoption of the plan to federate the two Rhodesias and Nyasaland into British Central Africa. The Federation was proposed in a White Paper published in London on June 14. The Board, a non-Party organisation which concerns itself with the agricultural, commercial and industrial development of Kenya, Uganda, Nyasaland and Northern and Southern Rhodesia, said in a statement that the plan involved "some political sacrifice by the Europeans of Southern Rhodesia," but added that the economic case for federation was indisputable. There were also strong political grounds for prompt federation. The inevitable result of rejecting federation now would be the spread "of the influences epitomised in the term Apartheid." Federation was "incomparably better."

£25000 For Non-European University In North Rhodesia

The Northern Rhodesia Government is considering a scheme for the erection of a non-European University. The Scheme was put up by Mr. J. F. Kapnek who recently offered a Donation of £25000 towards the cost. Mr. Kapnek who has spent most of his life in Southern Rhodesia, where he has extensive industrial and agricultural interests, said in a Press statement that he had decided to offer money for the founding of a Non-European University in Northern Rhodesia because of the controversy which had arisen over the admission of Non-Europeans to the proposed Rhodesian University in Salisbury. It is proposed that the University should be open to students from all African territories and preferably located in the vicinity of Lusaka.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s 6d

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued.

તમારા હોલ્ડ બિરાદરો ઉપર આ હુંક પર

રેકોર્ડોની છૂટી મોકલો!

૧૯ મશહુર હિંદુસ્તાની ફીલ્મોમાંથી ચુંટી કાઢેલા ઉત્તમ ગીતોના રેકોર્ડોની આલ્બમો.

YOUNG INDIA
SHALIMAR
RELEASE
INDIAN FILM HITS

રેકોર્ડો સુશોભીત રંગીન બોક્સમાં આલ્બમ તરીકે પેક થયા છે. કીંમત શી. ૨૫

આલ્બમ નં. 3 (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૬ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૪ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૫ (૪ રેકોર્ડ)
૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેલા" આયેગા મીત મીલન કે મેરા દીલ તોડને વાલા	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શાયર" યે દુનીયા હે હો બીછડે દુવે દીલ	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "દીલ લગી" તુ મેરા ચાંદ દુનીયા કયા ચીજ હે	૩. રેકોર્ડ ફીલ્મ "બરસાત" મુઝે કીસીસે પ્યાર હો જાયા છોડ ગયે બાલમ
૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "અંદાજ" ડરના મોહબ્બત કરલે દીલ તુટેગા	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "નજરાના" ભગવાન તેરે રાજ મે એક રાત મે પકડે ગયે	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શબનમ" યે દુનીયા રૂપ કી ચોર આગ ૧ લો યે દુનીયા રૂપ કી ચોર આગ ૨ જો	અબ મેરા કોન સહારા દીવા જો કરાર હે
હમ આજ કહી દીલ ખો જાયેં ઝુમ ઝુમ કે નાચો	લાચાર હું ઓલા કયા સોચ કે બનાઉ તુમને	ખોરમે તુમને ધોકા દીયા તેરા મેરા પ્યાર કયા	પતલી કમર હે બીછડે દુવે પરદેશી
૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" દીલ કરે ■ મારા છુપે ભેરે છુપે	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેરા ગીત" કર કે પરદેશ પીયા દુર હે દુર હે	૧. રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" પ્રીતમ ઓહે આકર જમુના કે પાર	૧. રેકોર્ડ ફીલ્મ "બાદગાર" ગીત ખુશી કે અંખીયા નીર ભરાયે

Inayetullah Kaloo

U 905 રખસે ખજાની સાજ—ગરમ દીવાનો બનાવ

Master Nisar

U 904 મસકન ના કરે — આજાર કયા કોકર

U 903 સલામ અય કાબેકે આલમ ભાગ ૧ અને ૨

G. M. Jamal

U 906 મળીને જા — અજબ અદાએ

ઉર્દુ કવ્વાલીઓ

MOGUL

કીંમત શી. ૭

Azeem Prem Ragi (Karachi)

YI 1027 અફીલત કે મુઝે—બીટ રાયે ફોર્મ દુસરપે

Tarabala

YI 1093 ખેલમત ખુદાકી — મેહબુબે ખુદા

Sheik Chand (Poona)

YI 1109 અબ્દુલ્લાહ કે સલમા છમ વસત મોહબ્બત નામ કીયા

Hanif Quawal (Calcutta)

U 910 મુસલમાન કર દીયા બહાર આલમે

નવા હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો—કીંમત-શી. ૬-૬

Tarabala

YI 11.8 હાય અલમા બે દર્દી પેહલી મુલાકાત કે

Maya Devi

H 702 ઝીવણી કહાની તકદીર મે લીખા હુવે

Film "Hip Hip Hurray"

YI 1096 જવાની હમ પુકારે

મુઝે રોતે અંધેરેમે

પુરી રેકોર્ડ ઉપર પહેલા રેકોર્ડે શી. ૬ અને તે પછી દરેક રેકોર્ડ દીઠ ૬ પેની ચોકટેલની ઉમેરવી.

DISTRIBUTORS
SHALIMAR RECORD CO. (PTY) LTD.
16 Saville Street, DURBAN.
AGENTS
Obtainable from the following Dealers:

Azad Cafe, 11Kerk Street, Johannesburg. Boxon Stores, 330 South Coast Rd, Rossburgh, Durban. P. Bhagwandas, 23 Hancock St, Port Elizabeth O.P. Y. K. Cars, 112 Retief St, Pietermaritzburg, Natal. Goabalia's (S.A.) (Pty) Ltd., 179 Grey Street, Durban. Jadwat's Cycle Works, P.O. Box 47, Newcastle, Natal. Jagjivan Kalyanjee, 350 Main Rd., Mayville, Durban. Karim Bros., 350 Pine Street, Durban. Elemet Music Saloon, 3-6 Buoni Street, Pretoria. Kapitan's Saloon, Hotel c/o Grey & Victoria St., Dbn. K. M. Mojaur, 163 Church ■, P. M. Burg, Natal. N. Moosa Patel, 35 Cross Street, Durban. O. S. Mahomed, 37 Alexander Street, Ladysmith, Natal. Medina Cafe, 14 Stockers Street, Cape Town. Ahmed, Natal. 25, Eleventh St., Vrededorp, Johannesburg.

JOHANNESBURG DEPOT
M. S. NANA
25a Eleventh Street, Vrededorp, JOHANNESBURG.
AGENTS

Nurra Electrix (P.y) Ltd., 83 Victoria St., Durban. Osman H. E. Khan, 25 a Mackenzie St., Dundee, Natal. Pyramid Stores, 155 Grey Street, Durban. Father's General Supplies, 114 Victoria Street, Durban. Padayachee Bros., 83 Cooper Street, Stanger, Natal. Rand Fruit Market, P.O. Box 28, Potgietersrust, Tvl. Rand Wholesalers (Pty.) Ltd., 14 New Court Chambers, Ferreira St., Johannesburg. Roopanand Bros., 85 Victoria Street, Durban. Star Music Store, 535 South Coast Rd., Rossburgh, Natal. M. M. Suliman & Co., P.O. Box 8, Umzinto, Natal. Tradewell Supply Store, 41 Wooley St., Port Shepstone.

Please Note
Postage on 10cm records: Please add 1/- for first record and 6d for every additional record.
Postage on album 2/- extra.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ગુરુવાર તા. ૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | પ્રસ્તુત ૪૯ મું—અંક ૩૧ | છુટક નકલ પૈની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

ગુરુવાર તા. ઓગસ્ટ ૩, ૧૯૫૧.

ડંખતું હૃદય

ચાલુ સાલ આફ્રીકાના વર્ણભેદના સવાલપર 'નાટાલ મરકયુરી' તેમજ 'નાટાલ વિટનેસ' પ્રમાણમાં જે ઉદાર વલણ બતાવી રહ્યાં છે તેની અમે સાભાર કદર કરીએ છીએ. પરંતુ જીટનના મજુર પક્ષે અકટોબર માં મળનારી પોતાની વાર્ષિક પરિષદ માં આ સવાલ, કે જે આખે દુનીયા નું ધ્યાન ખેંચી રહ્યો છે અને સચેગે એક આંતરરાષ્ટ્રીય સમસ્યા બનવા લાગ્યો છે, તેની ચર્ચા કરવાની કરેલી દરખાસ્તની આ બંનેએ કરેલી ટીકા સાથે અમે સંમત થઈ શકતા નથી. સૌથી પ્રથમ તો મજુર પક્ષ જે ઠરાવો લાવવા માગે છે તે સાવ નિર્દોષ અને સજ્જની છે અને આખી દુનીયા જેને વિષે સામાન્ય જ્ઞાન ધરાવે છે તેની બાબતોપર મંડાયેલા છે. તેમાંનો એક ઠરાવ એપાર્ટહેડની નીતી પ્રત્યે બેદ દર્શાવનારો છે અને સુચવે છે કે, જે પ્રદેશોને માટે બ્રીટીશ સરકાર જવાબદાર છે તે પ્રદેશોમાં નેટીવોના હકોને સર્વોપરી ગણવામાં આવવા જોઇએ. બીજો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણ ભેદની નીતીને માટે બેદ દર્શાવે છે અને સાઉથ આફ્રીકામાંના બ્રીટીશ હક મતના પ્રદેશોને સાઉથ આફ્રીકા સાથે જોડી દેવાની દરખાસ્તોનો બ્રીટીશ રાજ દારને વીરોધ કરવા સુચવે છે. એ ઠરાવ વધુમાં ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્થન રોડેસીયાનું એ દેશોના નેટીવ વતની ઓને પ્રતિકુળ થય પડે એ રીતે સધન રોડેસીયા સાથે જોડાણ કરવા ની દરખાસ્તનો પણ વિરોધ કરવા બ્રીટીશ સરકારને સુચવે છે. (કાળા અક્ષર વાચકોનું ખાસ ધ્યાન ખેંચવા કરેલા છે.) વળી બીજો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની હાલની સરકારની વર્ણભેદની નીતી પ્રત્યે તિરસ્કાર દર્શાવે છે અને વર્ણભેદની પ્રચલિત રીતોનો અંત લાવવા અને જાતી કે વર્ણના આધારે કોઇ પણ જાતનો ભેદ પાડવા સિવાય સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા નિવાસીઓને માટે ખરો સામા જીક ન્યાય મેળવવા યુનાઇટેડ નેશન્સ તેમજ અન્ય સમર્થ સાધનો દ્વારા બનતું સઘળું કરવા બ્રીટીશ સરકાર પર દબાણ લાવવા મજુર પક્ષની કાર્ય વાહી સમીતીને સુચના કરે છે. હજુ બીજો ઠરાવ યુનીયનના રંગવાળું નાગરીકોના મતાધીકાર છીનવી લેનારા મલાન સરકાર તરફથી કરવામાં આવે લા કાયદા માટે બેદ દર્શાવવા અને વેરટ આફ્રીકાના સંસ્થાનોમાં સ્થાનીક રાજ્ય સત્તા આપનારા બ્રીટીશ સરકારે કરેલા ડાયદાને આવકારવા પરિષદને સૂચના કરે છે. આ ઠરાવ આફ્રીકા ના સઘળા સંસ્થાનોમાં તેમજ પ્રોટેક ટરેટોમાં અને બાસ કરી કેનીયા અને બેચુઆનાલેન્ડમાં બ્રીટીશ સરકારને એવી નીતી અખત્યાર કરવા સુચવે છે કે જે આફ્રીકન વસ્તીના હકોને સર્વોપરી ગણનારી હોય.

સિદ્ધાંતમાં સાચ ખરૂં

કોઇ પણ સમજદાર માણસ નહિ જ કહી શકે કે આ ઠરાવો પરિસ્થિતિને પુરે તદન અજ્ઞાનતાથી મંડાયેલા છે. સિદ્ધાંતમાં આ ઠરાવો તદન ખરા છે અને સિદ્ધાંતમાં જે વસ્તુ ખરી હોય તેને કાયમને માટે કદી પહોંચી નહિ શકાય તેવા દુરના એક આદર્શ તરીકે જ રાખવામાં આવતી નહિ હોવી જોઇએ પરંતુ એ આદર્શે પહોંચવાનો પ્રામાણીક પણે બનતો સઘળો પ્રયત્ન કરવામાં આવતો હોવો જોઇએ, કે જે, સાઉથ આફ્રીકાના ગોરા રાજકર્તાઓ, કેવળ રવાર્થ ના કારણે, કરવા માગતા નથી. બલકે જ, જેને તેઓ પોતાના દેશની બાનગી બાબતો કહે છે, તેમાં બહાર ની દખલગીરી થાય તેનો તેઓ બેહદ સખ્ત વીરોધ કરી રહ્યા છે. પરીણામ સ્વરૂપ અન્યાય થઇ રહ્યો હોય અને માનવતાના પ્રાથમીક નીયમોનો ભંગ થઈ રહ્યો હોય, પછી ભલે તે કોઇ પણ માણસ અંધારા ખુણામાં કે કોઈ પણ સમાજમાં કે કોઈ પણ રાજ્યમાં થઈ રહ્યો હોય, અને એવા અન્યાયના ભોગ થઈ પડેલાઓનો આર્તનાદ સાંભળવામાં આવે તો એ બાબત બાનગી રહી શકતી નથી. જેના સાંભળવામાં તે આવે તેણે તુરત જ તે ધ્યાનપર લેવી જ જોઇએ અને બહારની લાગવગથી રાહત આપવાના તુરત જ પગલાં લેવાં જોઇએ. નહિ તો માનવતાનો કશો અર્થ જ નથી. એક પતિ પત્નિનો જ દાખલો લઇએ. એ તો એ બન્ને વચ્ચેની તદન બાનગી બાબત જ કહેવાય. પરંતુ જો પતિ પોતાની પત્નિ તરફ ગેરવર્તણુક બતા વતો હોય તો પત્નિ તુરતજ રાહત મેળવવા કોર્ટનો આશ્રય લેવા દોડી જશે. તેની ફરિયાદ ધ્યાનપર લેવામાં આવશે અને તેને રાહત આપવામાં આવશે. એજ વસ્તુ કોઇ નીર્દય પાલી ઓ નીચે રાખવામાં આવેલા નાબારસ બાળકો અથવા તો ઘાતકી મા બાપ નીચે રહેલા ઓરમાન બાળકોને લાગુ પડે છે. એ વસ્તુ શું ધ્યાનમાં લેવાશે કે, સાઉથ આફ્રીકામાં 'બીન-ગોરાઓની સ્થિતિ આંખેદુખ ઓરડાના બાળકોના જેવીજ છે અને જાતે બની બેઠેલા વાલીઓ, તરફથી તેઓ પ્રત્યે ઓજ જાતનો ગેરવ્યવહાર ચલાવવામાં આવી રહ્યો છે? પોતાને માટે શું સારૂં છે તે વીચાર કરવાનો કે તે પ્રમાણે વર્ત વાનો પણ તેઓને હક નથી; તેઓથી ઉમરલાયક તો કહી શકાય જ નહિ; ઉમરલાયક થયાના જેવાં ચિન્હો દેખાયાં કે તેઓની બાંધેલાપર કાતર મુકવામાં આવે અને તેઓને નપુંસક બનાવી દેવામાં આવે અને કાયમને માટે તેઓને ઓજ દશામાં રાખવામાં આવે, કે જેથી જાતે બની બેઠેલા ગોરા વાલીઓ પોતાનું વાલીપણું ગુમાવે નહિ. એ વસ્તુ શું ધ્યાનપર રાખશે કે સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરાઓને લાગુ પડતા સઘળા કાયદાઓની ઓજ ચલણ છે? અને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ, રીપબ્લેટ રેપ્રેસેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ એકટ, સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ, બાન્ટુ ઓથોરીટીઝ એકટ એ સઘળા કાયદાઓ કરવામાં ઓજ હેતુ સમાયેલો છે એ વસ્તુ હાલની સરકારે છુપાવેલી નથી. અને આ દેશના ઓદ્યોગીક કાયદાઓ અને બીન ગોરા ઓને લાગુ પડતા બીજા અનેક કાય દાઓની પાછળ પણ ઓજ હેતુ રહેલો છે? અને તેમ છતાં "અમારી બાનગી બાબતોમાં બહારની દખલગીરી સહી નહી શકાય"ની સતત ધુમ મચાવવા કરવી એ મોકુજ વીચિત્ર છે અને અતિશયોક્તીની સીમા ઓળંગી જાય છે, કે જેને માટે નિરંતર બહારની મદની જરૂરી આજની દુનીયામાં હવે સ્થાન નથી રહ્યું.

બગડેલાં બાળકના લક્ષણ

એક તરફથી સાઉથ આફ્રીકા પોતા ની બાનગી બાબતોમાં બહારની દખલ ગીરી સામે પોકાર કરી રહ્યું છે જ્યારે બીજી તરફથી બહારથી જેટલી મેળવી શકાય તેટલી મદની તે ભીખ માગી રહ્યું છે. એક તરફથી તે સ્વેચ્છા ચારી રહેવા માગે છે અને બીજી તરફ થી તેનાથી તેમ બની શકાતું નથી. આ બગાડી બુકેલાં બાળકો "બાળક ના લક્ષણ છે. અને જેમ તેવાં બાળક ના કાન પકડવાની જરૂર પડે છે તેમ સાઉથ આફ્રીકાને પણ તેવી સજા થવા ની જરૂર છે. 'નાટાલ મરકયુરી' કહે છે કે નેશનલીસ્ટોએ જે કહેલું છે એ એટલું બહારનું નથી જેટલું તે કરવા ધારે છે તે છે." આ તેના શબ્દોથી અમને આઘાત સાથે તાજુબી થાય છે. શું તેનો અર્થ એ થાય છે કે હાલની સરકારે હમણાજ પસાર કરેલા સમથા કાયદાને એ પત્ર સહાનુભુતી આપે છે? તો પછી બાકી તો એ કાયદા એને અમલમાં મુકવાનુંજ રહ્યું. એ સિવાય હજુ બીજું શું કરવાનું બાકી રહ્યું છે? વળી 'નાટાલ મરકયુરી'ની એ દલીલ પણ વાજબી નથી કે, "બ્રીટીશ તંત્ર હેઠળના બધા બીજા પ્રદેશોના કરતાં સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરા પ્રત્યે બધાદે સારો વર્તાવ બતાવવામાં આવે છે. બે ખોટાં કામ કરવાથી એક ખરૂં કામ થતું નથી. અને બ્રીટીશ સરકારને તો પોતાની જુલ્મનું જ્ઞાન થયું છે અને તેણે સુધારા બાનું શરૂ કર્યું છે, જ્યારે સાઉથ આફ્રીકા પુરાણાને માર્ગે ચડેલા સમ જીત દેશો જે જાહીએ નાબુદ કરી બેઠા છે તે જાહીઓને મજબુત કરી રહ્યું છે.

આથી બ્રીટીશ મજુર પક્ષ તરફથી અકટોબરમાં મળનારી પોતાની પરિષદ સમક્ષ રજુ થનાર ઠરાવો ચાજબી અને સમયસરના જ છે. બાકીની દુનીયા સાઉથ આફ્રીકાની બાબતોથી અજાણ છે એમ કહેવું એ બધેરેલી દુનીયાની બુદ્ધિનું અપમાન કરવા બરાબર છે. પોતાની બાબતોમાંના બહાર ની દખલગીરીનો સાઉથ આફ્રીકાનો વીરોધ એ તેના ડંખતા હૃદયનો પુરાવો આપે છે.

નોંધ અને સમાચાર

ડરબનની હીંદી વસ્તી

વસ્તી ગણતરીના પ્રાથમીક આંકડા બહાર પડયા છે તે પરથી જણાય છે કે ડરબન શહેરની આખી વસ્તીમાં સમતોલ ૩૦૦ ટકાનો વધારો થઇ ગયો છે. બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી અસાધારણ વધારો થયો છે. ૧૯૪૧ માં યુરોપીયન વસ્તીના આંકડા ૧,૧૭,૨૨૮ હતા, પાંચ વર્ષ બાદ ૧,૪૩,૭૭૩ થઇ ગયા છે. 'નાટાલ મરકયુરી' એક અગ્રલેખમાં લખે છે કે "જેથીયે વધારે ચોંકાવનારા આંકડા તો એશીયાટીકોની વસ્તીના છે જે ૧,૫૪,૫૨૭ થયા છે અને પહેલીજ વખત તેઓની વસ્તીમાં યુરોપીયન વસ્તી કરતાં ૧૬,૭૮૦ નો વધારો થઇ ગયો છે." વધુમાં એ પત્ર લખે છે કે, "અહીંજ ડરબનનો અસલ નાટાલનો સૌથી મુશ્કેલ સવાલ રહ્યો છે એ વસ્તુ અણસમજી શકાય તેમ નથી. ગત અને હાલની સરકારો એ કરેલા કાળદાઝોનો હેતુ હીંદીઓ ને યુરોપીયન સત્તાઓમાં થતો પ્રવેશ અટકાવવાનો હતો જે પગલું નિષ્ફળ થઇ રહ્યું તેનું ગણિત. પરંતુ બીજી તરફથી હીંદી પોતે રાજકીય હક્કો આગવાના આપવા નથી જે વસ્તુનો અભાવ સહેલાઈથી થઇ રહે તેમ નથી. પરંતુ ડરબને જે કરવાની જરૂર છે તે એ કે હીંદી કોમની વધતી જતી વસ્તીને માટે પુરતી સગવડો પુરી પાડવી જોઇએ. રાજકીય પ્રતિનિધિત્વ દ્વારા ન દો, કાંતે વિશેષ વાજબીપણે મતાંતર હોઇ શકે છે. પરંતુ યોગ્ય સત્તામંડળના વ્યવહારમાં બાબતમાં ડરબનને પોતાની જવાબદારીઓ ઉઠાવવાથી નહિ અટકાવાય. એ સાથે એ વસ્તુપર પણ ભાર મુકાવો જોઇએ કે, જ્યાં સુધી સરકાર તરફથી નાટાલને અડચણરૂપ થાય એ રીતે હીંદીઓ સામે પ્રાંતિક પ્રતિબંધો રાખવાની નીતી ચાલુ રાખેલી છે ત્યાં સુધી આ બાબતમાં નાટાલને સરકાર પાસેથી મદદ માગવા નો હક રહે છે. સામાન્ય રીતે-અને આ વસ્તુ સઘળી વસ્તીઓને લાગુ પડે છે-વસ્તી ગણતરીના આંકડા ઘરો પુરા પાડવાનો સવાલ હાથ ધરવાની પણ જરૂર જણાવી રહ્યા છે. આ બાબતમાં ડરબન અપવાદરૂપ નથી. છતાં પણ સંખ્યાની રિથતિ યુરોપીયનો તેમજ નોનયુરોપીયનો માટે વિકટ બનતી જાય છે. સઘળી વસ્તીઓને માટે પુરતાં ઘરોની સમસ્યા વિના મરી સામાજીક સ્થીરતા ન જોવા રહે અને શહેરના વિકાસમાં અડચણ પણ ઉભી થયેલી નહિ ગણાય.

ડર્બનના ટાઉન કાઉન્સીલ અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ

ડર્બનના ટાઉન કાઉન્સીલની ખાસ મીટીંગમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની દ્રષ્ટિએ શહેરમાં જુદા જુદા ગ્રુપ એરીયા સ્થાપવાનું ઠરાવાયું હતું. (૧) ગોરા વસવાટ અને માલીકીનો. (૨) નેટીવો ના વસવાટ અને માલીકીનો અને (૩) રંગદડી વસ્તીના વસવાટ અને માલીકીનો. નીચેના કાઉન્સીલરો હાજર હતા ડેપ્યુટી મેયર મી. કાર્લસન ગેરહાજર હતા: કાઉન્સીલર ગોયા (મેયર), રુબ્રોડર, માયર, બેસોન, વેલ્ટજોસન, પી. આર. મુલર અને સયરો. ગોરાઓ માટેનો હક્કો હાલ નો કન્ટ્રોલ એરીયા અને એ ઉપરાંત બીચર અને બ્લેક રટ્ટીટોની વચ્ચેનો મેઈનરૂટ કોર્ટની સામે પડેલી ખુલ્લી જમીન સુધીનો ઉતર તરફનો ભાગ અને બીચર રટ્ટીટની ઉત્તરે આવેલી સઘળી જમીન જેમાં ક્લેરો (પેઈન્સ હાર્મ)નો અને "એનોકલન" અને વ્હાઇટગેટસનો બાગનો સમાવેશ થાય છે.

નેટીવ સત્તામાં બ્લેક અને કોમન રટ્ટીટોની વચ્ચેનો બાગ અને રંગદડી ના સત્તામાં હાલનો અલકન્ટ્રોલ્ડ બાગ આવે છે. સિવાય કે ઉપરોકત બીચર અને બ્લેક રટ્ટીટોની વચ્ચેનો બાગ તેમાંથી બાતલ રહે છે આ બક્ષામણો તેને અમલમાં મુકવાનાં બહતાં પગલાં લેવા મુખ્ય પ્રધાનપર મોકલવામાં આવી છે. કાઉન્સીલે બક્ષામણ કરી છે કે એ સત્તાઓમાં વસવાટનો હક નહિ ધરાવનારા જે જે હાલ ત્યાં વસી રહ્યા હોય તેઓને બાકી કરી જવા પાંચ વર્ષની અને એ કબ્જાઓમાં સ્થાવર મીલકતની માલીકી ધરાવવાને હક નહિ ભોગવનારા જે ત્યાં માલીકી ભોગવી રહ્યા હોય તેમને તેનો નિકાલ લાવવા દસ વર્ષની મુદત આપવી. શહેરના ગ્રુપ એરીયાઓમાં બાગ પડકાના સંબંધમા કાઉન્સીલને કોઇ પણ યુરોપીયનો તરફથી કે યુરોપીયન સંસ્થા તરફથી કશી રજુઆત થઇ નહોતી.

કાઉન્સીલરોએ જણાવ્યું હતું કે કેટલાક હીંદી વેપારીઓ તરફથી તેઓને ખોવી માગણી કરવામાં આવી હતી કે રેલવે કોર્સીંગની દક્ષિણે આવેલી બે હીંદી વેપારીઓ ની દુકાનોનો મેઈનરૂટની કોર્ટની સામેની ખુલ્લી જમીનમાં ગોરા માટેના સત્તામાં સમાવેશ કરવામાં આવે.

કાઉન્સીલને લાગ્યું કે એમ કરવાથી રંગદડી વર્ગના લોકોની વેપારની સગવડો વધુ ઘટી જશે અને શહેર મુખ્ય રસ્તાઓપર રંગદડીઓ વેપાર કરવાને બીજે કયાંયે ખાસી જગ્યા પડેલી નથી. આથી એ સુચનાને કાઉન્સીલે ધ્યાનમાં લીધી નથી.

આપણી ફરજ

'નોર્ધન' નાટાલ કોરીયર'માંથી ઉપલા અખબાર આપનારી કાપણી એક હીંદી ભાઇએ મોકલી આપેલી છે. તેમાંના કે ભાગ અમે ઇન્ડેન્ડ કરેલો છે તેના તરફ આપના ભાઇઓનું ધ્યાન ખેંચાયે ઇચ્છીએ. એ વાંચી કોઇને પણ ખેદ અને શરમ થયા વિના નહિ રહે, રહેવાં નહિ જોઇએ. અનુભવ ઉપરથી અમે માનીએ છીએ કે વસ્તુમાંથી બક્ષામણ કરવાનું આવું દેશવ્યાપક આપણા લોકોજ કરી શકે. આ દેશમાં આપણા હકો અને છુટાપર જે જે પ્રતિબંધો મુકાયા છે તે બેટે આગે આપણા 'પોતાનાજ' પાપે મુકાયા છે એ આપણે કબુલ કરવું પડશે. કોમીશેન બાબતમાં પણ છુપા દુશ્મનો રાખવાની એ બાતાને જરૂર રહેતીજ નથી. અત્યારના ભાઇઓજ એકે બીજાની ચુગલી કરવા માં શુરા હોય છે. આપણે કહેવાઇએ એ છીએ તો સુધરેલા અને સંસ્કારી અને આ દેશના અસલી લોકો કરતાં તો કર્યાયે ચઢીયાતા હોવાનો દાવો ધરાવીએ છીએ. પરંતુ ચુગલીખોરી કરવાનું અને બાઇ ભાઇની મરહદ મારવાનું હલકામાં હલકું કામ તો આપણે. જેવું તેઓ પણ કરતા નથી. આપણે સમજવું જોઇએ કે યુરોપીયનો આ પરથીજ આપણી કોમની કીંમત કરે છે અને આપણા જેવી નાલાયક કોમ તરફ વાજબીપણે તેઓને ધૃણા ઉત્પન્ન થાય છે. અને કોમને ન થાય! આ દેશમાં આપણા જેવી નાની કોમે તો હળીમળીને એક થઇ રહેવું ઘટે અને જે કંઈ હકો અને છુટો ભોગવીએ છીએ તેનું રક્ષણ કરવું જોઇએ, નહિ કે એક બીજાની અદેખાઇ કરી એક બીજાનું ખુટ ખણ્યું કે કરવું જોઇએ. આ પરથી જ્યાં સુધી આપણે નહિ શીખીએ ત્યાં સુધી આ દેશમાં કે કયાંય આપણા લોકોનું જલ્દી નહિ થાય. બાકી લોના તિરસ્કારને પાત્ર થયેલું અને આ દેશમાંથી આપણને હાંકી કાઢવા માં આવે તો તેને લાયક ઠરીયું કોઇની પણ સુગણી ખાતી કે દુશ્મનનું પણ ખુરું ઇચ્છવું યા કરવું એ મહાપાપ છે એ આપણે સમજીએ અને તેનાથી દુર રહીએ. દુર રહેવાની ઇશ્વર આપણને સન્મતી આપે.

જગતના લોકમતની અવગણના હરગીજ સા. આ.ને પોસાશે નહિ

સાઉથ આફ્રિકા પાર્લામેન્ટરી ઓપોઝીશનના લીડર મા. જે. હ. એન. રટ્ટાકોસે ગયે અઠવાડીયે પોતાની બે અઠવાડીયાની ઇંગ્લાંડની મુલાકાત પુરી કર્યા બાદ સ્વદેશમાં કરેલાં નીચેદમાં જણાવ્યું કે, "અમોએ કદી નથી દર્શાવ્યું તેવું મને હવે કહી જવું છે કે, આપણા દેશમાં આપણા સવાર્થોને આપણે ગમે તે રીતે હાલમાં સક્ષમ તે ઠગારો નીવડવાનું નથી. ત્યાં સુધી આપણે તેને નીરાશા ગણીશું અને આધુનિક જગતમાં જની રહેલા જનાચો સાથેનો તેનો સંબંધ ખ્યાનમાં નહિ રાખીએ. ઇંગ્લાંડમાં મારી વાતચીતોપર થી મને લાગ્યું છે કે, જગતના હાલ ના વલણમાં કોટલા અન્ય રહેલા સંડોવાયેલા છે તેટલુંજ આફ્રેય આફ્રિકા પણ સંડોવાયેલું છે અને આસપાસનો વિચાર કર્યા વિના આપણે નિરાળાજ રહ્યા કરીયું અને આપણા સવાલોનો બહારની દુનીયાના મતને ઠોકર મારીને ઉકેલ લાવી શકીયું એવો વિશ્વાસ સેવવો આપણને પોસાશે નહિ."

આફ્રિકામાં યુનીયનનું રથાન

મી. આરથર બેટમેન એમ. પી. એ ગયે અઠવાડીયે ડીકલેરટમાં આપણ કરતાં કહ્યું કે, નાશ્યા પ્રધાન મી. હર્ટઝોગને "નશીબજાર" હર્ટઝોગ કહેવા જોઇએ. કારીવાની સલામતિને કાયા બાનને માટે આખી દુનીયામાં માંગ વધારી દીધી છે, અને નેશનાલીસ્ટ સરકાર સત્તામાં આવી ત્યાર બાદ બરદાસ્તનું તાલું આ દેશમાં રોકાયેલું બંધ થયાથી જે ચોટ થઇ હતી તે સાઉથ આફ્રિકાના ઇનનો ભાવ વધી ગયો તેથી પુરી પડી ગઇ. મી. બેટમેને કહ્યું કે એક તરફથી સાઉથ આફ્રિકાના ભંડારણમાં સારી બહુમતી થી ફેરફાર કરવા (ભંડારણમાં છે કે બેઝલ્યાંસ બહુમતી સિવાય ભંડારણ ફેરવી નહિ શકાય) અને પછી આશા રાખવી કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ આ દેશમાં ડોકરો રોપે એ ન ચલી શકે. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ભંડારણની પવિત્રતામાં માને છે અને જે દેશ નહિ માનતો હોય એ દેશપર ત્યાં વિશ્વાસ નહિ જેસી. આફ્રિકા ખંડમાં સાઉથ આફ્રિકાનું સ્થાન નેતા તરીકેનું છે. યુનીયનને બનતી બનતી વચ્ચેના સંબંધમાં, અને આફ્રિકાના વિકાસમાં માર્ગ દર્શક થઇ બનવાની તક છે પરંતુ એ તક નો લાભ તેજ થઇ શકાય જો યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો, અરસપરસ સદ્‌ભાવથી કામ કરે.

સા. આ. વિષે એક અમેરીકનને પડેલી છાપ

યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા એક અમેરીકનનો નીચે પ્રમાણેનો અનુભવ લેખ કારણ 'નાટાલ મરકયુરી'માંથી અહિ આપી છીએ. સબનાર જોન. એચ. હીલ છે. ડયુટર ઇન્ફોર્મેશન મારફતેથી તે લખે છે:

સાઉથ, મેં મારી એક વર્ષની રજા દરમ્યાન યુનીયનમાં પુરી કરી છે અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસના કેન્સાસમાં આવેલ મારે પેર જવાની તૈયારી કરી રહ્યો છું. તમને ઇંગ્લેન્ડ પુછવા

માંગું છું કે યુનીયન ગવર્નમેન્ટ તમે ઉપયોગ કેમ કરો છો? તેના કરતાં વધારે અસંગતીત મેં કશું નથી જોયું. હું ધારું છું કે તમારે બે અક્ષર ભણેલી પ્રજા છે તમારે ત્રણ રાજધાનીઓ છે, બે ભાષા છે (જેમાંની એક તો હજુ બોલેલી પણ નથી અને ડચ, બસાપ, ફ્રેંચ, ઝુલુ અને કોસા જેવી બીજી કેટલી તમારી ભાષાઓપર રચાયેલી છે) અને તમારે બે ચલણ અને બાર પ્રાંતો છે. તમારી વસતીનો મોટો ભાગ ભુખમારાની સ્થિતિમાં રહે છે.

એક કરોડ માઠો તમારા અંગભૂત ભોજ છે જેઓની સાથે તમે દરવર્ષે કરોડો પાઉન્ડના માલનો વેપાર કરી શકો છો જો, સારી રીતે રોજી કમાવા પુરતી તેઓને કેળવણી આપો. આજે તો તમારી નેટીવ મજુરી દુનીયામાં સૌથી મોંઘી જણાય છે. તમારી સરકાર સમસ્ત દુનીયામાં પોતાના સારામાં સારા મીત્રોને અને માલકોને જાણી કરીને પોતાની વિરુદ્ધ કરી રહી છે. શું સાઉથ આફ્રિકામાં એક પણ એવો શક્તિશાળી માણસ નથી કે જે તમારા સઘળા જાતીઓના ઝઘડા અટકાવી શકે અને સૌકાને એકત્ર કરી શકે? બરોબર રસ્તે જતા સાધારણ માણસને તો પોતાનો પડોશી કયા વર્ણનો કે કયા ધર્મનો છે એ જોવાની કદી પડી નથી, જ્યાં સુધી તે પોતાનું જીવન સુખે જીવી શકતો હોય. હું તમે નથી ધારતા કે તમારે યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં છે તેમ તમારે બે એકજ રાજધાની હોય, એકજ વાવટો હોય અને એકજ ભાષા હોય તો વધારે સારું થાય? આજે દુનીયાના મોટા ભાગમાં તો એથીજુદ્ધ બોલાય છે. બે ભાષા, તમો કેમ પોસાશો?

ઇસ્ટ આફ્રિકાથી યુનીયનમાં
વાયદા આવી શકશે નહિ

ઇસ્ટ આફ્રિકાથી ચોરી રીતે ચાવલ યુનીયનમાં ઘણેજ મોટા પ્રમાણમાં આવી રહ્યા છે યુનીયને જાહેર કર્યું છે કે યુનીયનમાં બોકસકારમાં આવતા સઘળા ચાવલ જપ્ત કરવામાં આવશે. ઇસ્ટ આફ્રિકાની ચોરટ ઓથોરીટે ચેતવણી આપી છે કે ચાવલ વાળા પાર્સલો ઇસ્ટ આફ્રિકામાં અથવા યુનીયનમાં જપ્ત કરવામાં આવશે. ચોરાફીના અથવા બેટના પાર્સલો માટે એકસપોર્ટ લાયસેન્સ નથી જોઇતા એવું લોકો જાણતા હોવા તેઓ પાર્સલોમાં ચાવલ ભરી કેઇ બીજું નામ આપીને તે યુનીયન મોકલે છે. સાઉથ આફ્રિકામાંથી પણ મોટા જથ્થા ઇસ્ટ આફ્રિકા પૈસા મોકલી મીત્રો ને સગાવહાલાના પાર્સલો મોકલવા જણાવ્યું છે પરંતુ એ ચાવલની અહિં હાજી જોવર કરવામાં આવે છે.

નેાન-યુરોપીયનો પ્રત્યે સહિષ્ણુતા
બતાવવાની સુચના—નેટીવ સ્ત્રીઓ
ની દુર્દશા

સાઉથ આફ્રિકન ફેડરેશન ઓફ વીમેનસ ક્લબ્સ પ્રોટેસ્ટનટ વીમેનના પ્રમુખ મીસીસ ટી. ડાઇકસે ગયે અઠવાડીયે પોતાની સંસ્થાના ડરબન ખાતેના સભ્યોને જણાવ્યું હતું કે, નેાન-યુરોપીયનો પ્રત્યે સહિષ્ણુતા કેળવવી જોઇએ અને તેઓનું દ્રષ્ટિબીંદુ સમજવાની ઇચ્છા રાખવી જોઇએ તો દેશની મોટી સેવા કરેલી ગણાશે. વધુમાં તેમણે કહ્યું: તેઓને પણ મન, ભાવના, આબરૂ વગેરે અને અનેક કુદરતી બક્ષીસો હોય છે જે સઘળાં લોકોને સુખ, આબાદી અને સંતોષ આપનારાં છે. બીજાઓમાં આ ગુણો શોધી કાઢવાનો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ અને તેને ખીલવવાને અવકાશ આપવો જોઇએ. આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે જેવું વર્તન આપણે આપણા માનવબંધુઓ પ્રત્યે બતાવીયું તેની આપણા પ્રત્યેના તેઓના વર્તનપર અસર થશે. આ પ્રમાણે પ્રયત્ન કરવામાં આપણે બધો આનંદ મેળવીશું અને એક શાંત અને સંતોષી પ્રજા ના ઘડતરમાં મોટો ફાળો આપેલો ગણાશે. વધુમાં તેમણે કહ્યું: આપણી ઘરમાં કામ કરતી આયાઓ, ઘર સાફ કરનારી, વાસણ માંજનારી કપડાં ધોનારી વિગેરે ઘર કામ કરનારી સ્ત્રીઓ જો ન હોય તો આપણા ઘરો કેવાં અવ્યવસ્થિત થઇ જાય છે અને કેવું અઘરું થઇ પડે છે. તેમ છતાં ડરબન જેવાં શહેરમાં નેટીવ સ્ત્રીઓને માટે આપણે એકજ કોમ્પાઉન્ડ છે જેમાં જુજ સંખ્યાનોજ સમાવેશ થઇ શકે છે. અને તે છએાઝ ભરાઇ ગઇ છે વર્ષોના વર્ષો સુધી રોજ રાત્રે આ કમભાગી સ્ત્રીઓ અને તેઓનાં બાળકો ને પરસાળમાં સીમેન્ટની જમીનપર પડી રહેવું પડે છે. નથી હોતુ તેઓ ની પાસે પાથરણું કે નથી હોતું ઓઢવાનું અને ખોરાકમાં કદાચ રોટી ને કુકડો અને રેવાલો આ કે મીનરલ મળેલું હોય. બરાબર ઋતુમાં કોઇ જાતનું રક્ષણ પણ ન મળે અને તેને માટે મારા ધારવાથી મ્યુનીસીપાલીટીને તે પોતાની જુજ કમાઇમાંથી એક રાતની ૩ પેની માસિક લગભગ રૂા. ૮ આપે છે. વધારે આગેકાળી હોય તે માસિક રૂા. ૫ માં મેકાનની અંદર બીજાનું ભેળાવી શકે છે. આજ સ્ત્રીઓ ને નથી મળતો પુરતો ખોરાક કે પહેરવા પુરતા કપડાં. આવી રીતે રાત પસાર કરી સવારે ૬–૪ વાગે ઉઠી સામાન્ય રાંધણીબામાં પોતાને માટે નાસ્તો તૈયાર કરવા જવાની મારામારી કરવા જવું પડે છે અને પછી માલકો સુધી પહોંચીને પોતાની નોકરીપર જવું પડે છે અને પછી તેના પાસે આપણે દિવસ આખો સખત મજુરી કરાવવા ની આશા રાખીએ. પછી આપણી વચ્ચે રોગ અને ગુનાઓ થાય તેમાં શી નવાઇ? હું સુચવું છું કે આ આપણી બેઠકજી જેનો મારે જે આપણે કંઇક પણ થોડી મદદ કરેલી હશે તેની સાભાર કદર કર્યા વિના નહિ રહે.

ગુજરાતને ગવર્નર-જનરલની
શીખામણ

યુનીયનના ગવર્નર-જનરલ ડૉ. ઇ. જી. જોનસને ગયે અઠવાડીયે ડરબનની હાઇસ્કૂલમાં વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ કરેલું પ્રવચન સઘળા વર્ગ, જાતી કે ધર્મના લોકોને સમાનપણે મનનીય છે. તેમણે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રિકામાં જ્યાં વિવિધ જાતીઓના પ્રશ્નો આપણી સામે પડેલા છે ત્યાં તમારે અત્યંત ધીરજ, સદસદ વિવેક અને શાંતી કેળવવાં જોઇએ અને તે માત્ર નેટીવો અને અન્ય નેાન યુરોપીયનો પ્રત્યેજ નહિ પરંતુ એકબીજા પ્રત્યે પણ તમારાથી જુદી ઓલાદના હોય અને તમારાં કરતાં જુદું દ્રષ્ટિબીંદુ ધરાવતા હોય તેઓની પ્રત્યે પણ. આ બાબતમાં મારી દીકરા અંગ્રેજોને તેમજ આફ્રિકાનરોને લાગુ પડે છે. તમારે એક બીજાને સમજતાં શીખવું જોઇએ અને તમારા મનમાંથી વિરોધ અને વહેમ કાઢી નાખવાં જોઇએ આપણા દેશની સેવામાં આપણે સહકાર કરતાં શીખવું જોઇએ આપણા ઇતિહાસના ભિન્ન ક્ષેત્રોમાં તદ્દાવત હોય તો પણ. આપણા મતભેદો છતાં આપણને બાંધનારી એક સમાન વસ્તુ આપણે હંમેશાં ધ્યાનમાં રાખવી જોઇએ તે સાઉથ આફ્રિકા જે આપણા સૌનો પિતૃદેશ છે, તેના પ્રત્યેનો પ્રેમ. તમારે એક બીજાની ભાષા શીખવી જોઇએ કારણ કે તમે મત બાંધો તે પહેલાં સઘળાની બન્ને બાજુઓ જાણવી જોઇએ. અંગ્રેજો અને આફ્રિકનોના વિષે તમારે ખરો મત બાંધવો હોય તો જે કંઇ પણ સવાલ હોય તે બરોબર સાંભળી તેમજ વાંચી શકવા ની સ્થિતિમાં તમે હોવા જોઇએ. તમારામાંના કેટલાક એમ માનતા હશે કે આપણા દેશમાં ભિન્ન જાતી ઓ કોઇ આપણા દેશ પ્રત્યે સદભાવ ના રાખવા મુકરર છે. અને તેમ છતાં આપણા દેશ પ્રત્યેના પ્રેમના કારણે આપણે તે કેળવવી જોઇએ કેમકે સાઉથ આફ્રિકા પ્રત્યેનો પ્રેમ અંગ્રેજોને કે આફ્રિકાનરોને સમાનજ છે.

ક્રમમાં હું આશા કરી સાઉથ આફ્રિકાના યુવાનો તરીકે તમારી સમક્ષ બોલી રહ્યો છું અમે જુના જમાના ના હવે એક પછી એક આથી જવા લાગ્યા છીએ. ભવિષ્યનો આધાર તમારા ઉપર રહેલો છે. તમારે આખુ જીવન તમારી સમક્ષ પડેલું છે. આશા રાખીએ કે જુના જમાના ની આશા રાખીએ. પછી આપણી વચ્ચે રોગ અને ગુનાઓ થાય તેમાં શી નવાઇ? હું સુચવું છું કે આ આપણી બેઠકજી જેનો મારે જે આપણે કંઇક પણ થોડી મદદ કરેલી હશે તેની સાભાર કદર કર્યા વિના નહિ રહે.

યુવાનોને ગવર્નર-જનરલની
શીખામણ

યુનીયનના ગવર્નર-જનરલ ડૉ. ઇ. જી. જોનસને ગયે અઠવાડીયે ડરબનની હાઇસ્કૂલમાં વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ કરેલું પ્રવચન સઘળા વર્ગ, જાતી કે ધર્મના લોકોને સમાનપણે મનનીય છે. તેમણે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રિકામાં જ્યાં વિવિધ જાતીઓના પ્રશ્નો આપણી સામે પડેલા છે ત્યાં તમારે અત્યંત ધીરજ, સદસદ વિવેક અને શાંતી કેળવવાં જોઇએ અને તે માત્ર નેટીવો અને અન્ય નેાન યુરોપીયનો પ્રત્યેજ નહિ પરંતુ એકબીજા પ્રત્યે પણ તમારાથી જુદી ઓલાદના હોય અને તમારાં કરતાં જુદું દ્રષ્ટિબીંદુ ધરાવતા હોય તેઓની પ્રત્યે પણ. આ બાબતમાં મારી દીકરા અંગ્રેજોને તેમજ આફ્રિકાનરોને લાગુ પડે છે. તમારે એક બીજાને સમજતાં શીખવું જોઇએ અને તમારા મનમાંથી વિરોધ અને વહેમ કાઢી નાખવાં જોઇએ આપણા દેશની સેવામાં આપણે સહકાર કરતાં શીખવું જોઇએ આપણા ઇતિહાસના ભિન્ન ક્ષેત્રોમાં તદ્દાવત હોય તો પણ. આપણા મતભેદો છતાં આપણને બાંધનારી એક સમાન વસ્તુ આપણે હંમેશાં ધ્યાનમાં રાખવી જોઇએ તે સાઉથ આફ્રિકા જે આપણા સૌનો પિતૃદેશ છે, તેના પ્રત્યેનો પ્રેમ. તમારે એક બીજાની ભાષા શીખવી જોઇએ કારણ કે તમે મત બાંધો તે પહેલાં સવાલની બન્ને બાજુઓ જાણવી જોઇએ. અંગ્રેજો અને આફ્રિકનોના વિષે તમારે ખરો મત બાંધવો હોય તો જે કંઇ પણ સવાલ હોય તે બરોબર સાંભળી તેમજ વાંચી શકવા ની સ્થિતિમાં તમે હોવા જોઇએ. તમારામાંના કેટલાક એમ માનતા હશે કે આપણા દેશમાં ભિન્ન જાતી ઓ કોઇ આપણા દેશ પ્રત્યે સદભાવ ના રાખવા મુકરર છે. અને તેમ છતાં આપણા દેશ પ્રત્યેના પ્રેમના કારણે આપણે તે કેળવવી જોઇએ કેમકે સાઉથ આફ્રિકા પ્રત્યેનો પ્રેમ અંગ્રેજોને કે આફ્રિકાનરોને સમાનજ છે.

ક્રમમાં હું આશા કરી સાઉથ આફ્રિકાના યુવાનો તરીકે તમારી સમક્ષ બોલી રહ્યો છું અમે જુના જમાના ના હવે એક પછી એક આથી જવા લાગ્યા છીએ. ભવિષ્યનો આધાર તમારા ઉપર રહેલો છે. તમારે આખુ જીવન તમારી સમક્ષ પડેલું છે. આશા રાખીએ કે જુના જમાના

નોર્થ રોડેસીયામાં નેાન-યુરોપીયન
યુનીવર્સીટી માટે પા. ૨૫૦૦૦નું દાન

નોર્થ રોડેસીયાની સરકાર નેાન-યુરોપીયનો માટે એક યુનીવર્સીટી સ્થાપવાની યોજના વિચારી રહી છે. આ યોજના મા. જો. જોર્ડ કેપનેક તરફથી રચાઇ છે, જેમણે તેને માટે પા. ૨૫૦૦૦ ની રકમ દાન કરવાની ખુશી બતાવેલી છે. મા. કેપનેક જેમણે પોતાના જીવનનો મોટો ભાગ સધર્ન રોડેસીયામાં ગાળેલો છે, જ્યાં તે મોટા પાયાપર ખેતી અને ઉદ્યોગ કરી રહ્યા છે. તેમણે એક અખબારી નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે નોર્થ રોડેસીયામાં એક નેાન-યુરોપીયન યુનીવર્સીટી સ્થાપવાને પા. ૨૫૦૦૦ ની રકમ આપવાનું તેમણે બેટલા માટે કરાવ્યું કેમકે સેાલ્સબરીમાં બનારી રોડેસીયની યુનીવર્સીટીમાં નેાન-યુરોપીયનોને દાખલ નહિ કરવા બાબત ચર્ચા ચાલી રહી છે. સુચવવામાં આવ્યું છે કે આ નેાન-યુરોપીયન યુનીવર્સીટી સુસાકાની નજદીકમાં સ્થાપવામાં આવશે અને આખા આફ્રિકામાંથી વિદ્યાર્થીઓને માટે તે ખુલ્લી રાખવામાં આવશે.

પાપ પુણ્યનો હિસાબ

જેમ આ જગતમાં કેટલાંક પુણ્ય છે, તેમ કેટલાંક પાપ પણ છે. અને પુણ્યની સાથે પાપ પણ ભોગવવાં પડે છે. એમ નથી હોતું કે પાંચ રૂપીયા નું પુણ્ય કર્યું અને ત્રણ રૂપીયાનું પાપ કર્યું તો છેવટે બે રૂપીયાનું પુણ્ય બચ્યું. પાપપુણ્યનો હીસાબ પૈસાની જેમ થતો નથી. જો પાંચ રૂપીયાનું કર્યું છે તો તે પણ અલગ ભોગવવાનું છે અને ત્રણ કર્યું તો તે પણ અલગ ભોગવવાનું છે. બન્ને ભોગવવાં પડે છે. એકમાંથી બીજાની બાદબાકી થતી નથી. ઘણા લોકોને આ હકીકતનો ખ્યાલ નથી હોતો. તે ઘણું પાપ કરીને પૈસા કમાય છે અને પછી વીચારે છે કે કાંઇક દાન કરીએ, ધર્મસંસ્થાને સંભારીએ તો આ પુણ્યથી પાપ કપાશે પરંતુ પાપ અને પુણ્ય બન્ને અલગ અલગ ભોગવવાં પડે છે.

વિનોબા

બ્રીટીશ મજુર પક્ષ સામે સા. આ. ના અખબારોની ટીકા

'નાટાલ મરકયુરી' એક અગ્રલેખમાં લખે છે: "સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીની 'નાટાલ મરકયુરી'ના કરતાં વધારે નિખાલસતાથી ટીકા બીજા કોઇએ કરી નથી. તેમ છતાં બ્રીટીશ મજુર પક્ષ અકરોબરમાં મળનારી પોતાની વાર્ષીક પરિષદમાં સાઉથ આફ્રિકાની બાબતોની જે રીતે ચર્ચા કરવા ધારી રહ્યો છે તેના અમે ગોચ કરીએ છીએ અને અમે માની એ છીએ કે આ દેશના બિનીતમત ના ઘણા ખરા લોકો તેમ કરવામાં અમારી સાથે થશે. તેથી ચર્ચાઓથી કશો ઉપયોગી અર્થ નહિ સરે. બલકે સાઉથ આફ્રિકાની બાબતોમાં માથું મારવાની ધૃષ્ટતાથી જે વિરોધ ઉત્પન્ન થશે તેથી નેટાલીસ્ટોના હાથ મજબુત થશે. મજુર પક્ષની પરિષદમાં હાજર રહેનારા મોટા ભાગ ડેલીગેટો ને સાઉથ આફ્રિકાના સવાલોનું કયું અંગ જ્ઞાન છે એમ નહિ કહી શકાય. જે કોઇએ પણ હમણામાં બ્રીટનની મુલાકાત લીધેલી છે તેને આ દેશમાં વર્તતી શોચનીય અજ્ઞાનતાની સંપુર્ણ ખાત્રી થઇ છે. કદાચને મજુર પક્ષમાં કેટલાક સભ્યો છે, જેવા કે, કોમનવેલ્થ રીલેશન્સનાં મંત્રી શ્રી. ગોર્ડન વોકર, જેમણે હમણાજ યુનીયનની મુલાકાત લીધેલી છે અને જેમને અહિની બાબતોનું સ્વતંત્ર રીતે મેળવેલું જ્ઞાન છે. તેઓ સારી રીતે જાણે છે, જો તેઓનામાં એક કહેવાની પ્રમાણીકતા હોય તો, કે નેટાલીસ્ટોએ જે કર્યું છે એ એટલું બધું મહત્વનું નથી જેટલું તે કરવા માગે છે તે છે.

સાઉથ આફ્રિકામાં બ્રીટીશ-ગોરાઓની સ્થિતિ જોવાજેવી તેવી તો નથીજ, તેમાં સુધારો થવાની દેખીતી રીતે જરૂર છે. નેટાલીસ્ટોની દમનનીતીથી તકલીફ જ ઉભા થશે, તેમ છતાં એટલું તો કહીજ શકાય છે કે, બ્રીટીશ તેમ કેટલાક બધા ખરા પ્રદેશોના કરતાં સાઉથ આફ્રિકામાં બ્રીટીશ-ગોરાઓ તરફ વધારે સારો વર્તાવ બતાવવામાં આવે છે. મજુર પક્ષનુ બળવો પોકળ અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચેનો સંબંધ જે વખતે વધારે નીકટના બંધો થવાની જરૂર છે તે વખતે તેને વધારે બેચમ કરે. સાઉથ આફ્રિકાના વડા પ્રધાન કે. ગલાને બુતકાળમાં, ઘણી વખત વાજબી કારણ વિના, સાઉથ આફ્રિકા ની બાબતોમાં માથું મારવાના બ્રીટીશ ના પ્રયત્નોની ફરીયાદ કરેલી છે. આ પ્રસંગે તો જો તે વિરોધ કરવા પારે તો તેમ કરવાનું તેમને ઘણુંજ વાજબી કારણ છે. અને બ્રીટીશ મજુર પક્ષ જો પોતાની રીત આગ્રહ પુર્વક આગળ રાખશે તો અહિ બ્રીટીશ-ગોરાઓની સ્થિતિ સુધારવાનો જેઓ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેઓને મદદ કરવાને બદલે અડચણરૂપ થઇ પડશે.

'નાટાલ વિટનેસ'

'નાટાલ વિટનેસ' નીચે પ્રમાણે લખે છે:

સાઉથ આફ્રિકાના નેટીવો પ્રત્યેની નીતીને લગતા કેટલાક ઠરાવો, જે અકરોબરમાં મળનારી બ્રીટીશ મજુર પક્ષની વાર્ષીક પરિષદમાં રજુ કરવામાં આવનાર છે, તેને સાઉથ આફ્રિકાના ઘણાજ ઉદાર ગણાતા લોકો તરફથી પણ બેદની નજરે જોવામાં આવશે. .....સમાનતા અને સામાજીક ન્યાય ના સિદ્ધાંતોના અધિકારીપણે અમલથી વિવિધ વતનીઓના સંબંધે બની રહેલા મીશ્ર સમાજને લગતા સવાલોનો ઉકેલ આવી શકશે નહિ તેમ એપાર્ટહેડ ની નીતી અને ગોરાની સર્વોપરિતાનો સિધ્ધાંત અવિચારીપણે અમલમાં મુકવાથી પણ ઉકેલ આવી શકશે નહિ. અવિચારી ઉદાર માનવતાવાદીઓ ની આ અતિશયોક્તિઓ જેટલીજ શોચનીય છે જેટલી અવિચારી રાષ્ટ્રવાદ ની અતિશયોક્તિઓ શોચનીય છે, એ બન્ને સમાન રીતે જોખમકારક, અગવડકાર અને અવાસ્તવિક છે. અને બન્ને આપણા વતનીબેદના સવાલનો સાચવેતીભર્યો અખતરાઓથી ઉકેલ લાવવાનો જે એક માત્રજ માર્ગ રહ્યો છે તેને નકામો કરી દે છે. આવી જાતના ઠરાવો પાછળની બીનજવાબદારી (કેમકે અમે તેટલી શુભ નિશાવાળા અને માનવતાના હેતુઓ વાળા હોવા છતાં તે બીનજવાબદાર તો ગણાયજ)ની શોકજનક બાજુ એ છે કે બોટા લોકોના હાથમાં તે હથીયારરૂપ બની જશે. અકરોબરની પરિષદમાં તે પસાર થાય યા નહિ તેજ પણ જે લોકોને તે સોબી વિરોધ કરવાનો થઇ પડશે તે એ લોકો કે જેઓ આપણી નેટીવો પ્રત્યેની નીતીની ખામીઓનું ઉંડું જ્ઞાન ધરાવી રહ્યા છે, જેઓ માને છે કે બહારથી થતી જ્ઞાનપુર્ણ ટીકા અને મળતી સલાહથી આપણને લાભ થવાનો છે, અને જેઓ તેવી સચ્ચાઇ ટીકાઓ અને સલાહોને બહારની દખલગીરી તરીકે ગણી કાઢવાની નેટાલીસ્ટોની બાનીતી બાબતને વધોટો કરે છે. આવા રાજ્યોમાં આવે છે કે અકરોબરમાં આ ઠરાવો અંગેને મારે રજુ થવા ત્યારે આ વસ્તુ ઠસાવવાને કેટલાક લોકો તૈયાર થશે.

સંઘ ઉપર શ્રી. નેહરૂ

બેંગલોરમાં પડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ ભારતની જનતાને ચેતવણી આપી હતી કે આપણે આપણા મતભેદો નહિ મીટાવીએ તો આપણી નવી મેળવેલી આઝાદી આપણી પાસેથી સરકી જશે. એક બાજુએ સભામાં ચારસોથી અધિક ને તરબોળ થઇ ગયેલ દશ હજાર સ્ત્રી –પુરૂષોની મેદની સમક્ષ શ્રી નેહરૂ બોલી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે દેશ માં પ્રવર્તતા કુસંપને કારણે જ પરદેશી શાસન લદાયું હતું. આપણા લોકો આપસઆપસમાં લડી રહ્યા હોવાથી સિદીસારેને તો માત્ર આપીને સત્તાના ખાલી સિંહાસન પર જ બેસી જવાનું હતું. તેમણે કહ્યું કે આઝાદી મેળવ્યા પછી કોંગ્રેસનું કામ પુરૂં થયું હોવાની વાત બોટી છે. મહાત્મા ગાંધીની દોર થયા પછી કોંગ્રેસના બાર વીસ બાગલાં પછીની મુશ્કેલીઓમાંથી માર્ગ કાઢવા શક્ત નહિ. કોંગ્રેસની નબળાઇઓ છતાં દેશના પ્રશ્નો ઉકેલવા માટે કોંગ્રેસ જ યોગ્ય છે.

બેંગલોરમાં મળેલું કોંગ્રેસનું અધિવેશન

પ્રથમ વાક્યમાં બેંગલોરમાં મળેલી અખિલ હીંદ કોંગ્રેસની મહાસમીતીએ વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂએ ઘડેલ કોંગ્રેસના સુકાની ઢંઢેરાને મહોર મારી આપી દીધી છે. એ ઢંઢેરો શ્રી. નેહરૂ એ મહાસમીતીને પેશ કરેલ અધિવેશન તેમજ આયોજન પંચે તયાર કરેલા અહેવાલ પરથી ઘડવ માં આવ્યો હતો. મહાત્મા ગાંધીજીના સત્ય અને અહીંસા ના ધ્યેયને નજર સામે રાખી રાષ્ટ્રનું નશતીક ઉત્થાન કરવાના આશય સાથે એ ઢંઢેરા બહાર પડયા છે. તેમાં જમીનદારોની નાબુદી, મુખ્ય ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીયકરણ વગેરે બાબતો ઉપરાંત ખાસ કરીને દેશનું ઉત્પાદન વધારે મોટાપાને પુરતાં પ્રમાણમાં અન્ન વસ્ત્ર અને આશ્રય મળી રહે તે બાબતો પર બાસ ધ્યાન આપવામ આવ્યું છે. અંકુશો ધીમે ધીમે ઉઠાવી લેવા માટે મોટા ભાગના સભ્યોએ બાંહધરી કરેલી પણ ઢંઢેરામાં જણાવ્યા પ્રમાણે તેને કાયમી નીતી તરીકે સ્વીકારવામાં આવ્યા નથી. તદુપરાંત ઢંઢેરામાં ભારત ની મહત્વમ વિદેશની નીતી જાહેર કરવામાં આવી છે અને કોઇની પણ શેહમાં દબાયા વિના સ્વતંત્ર-રાજનીતી અખત્યાર કરવાની પેરવી છે. કાશ્મીર માટે પણ ભારતનું મુળ વલણ ચાલુ રાખવામાં આવ્યું છે અને બાકી રહ્યાનાં ગમે તેવા પ્રચાર છતાં ભારત કદાપિ પોતાના નિર્ણયથી નથી ડગે એમ કહેવાયું છે

કોંગ્રેસનો ઠરાવ

બેંગલોરમાં મળેલી કોંગ્રેસની કારોબારીમાં નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ પસાર થયો હતો:

આઝાદી આવી ત્યારથી ઘણા દરમીયાન કોંગ્રેસે મુખ્ય રાષ્ટ્રોને સંરક્ષણ નીતી અપનાવી. પરંતુ આઝાદી આવી ગયા પછી બદલાયેલા સંજોગોમાં કોંગ્રેસે પોતાના ધ્યેય અને અર્થકારણ તેમજ બીજા બીજા કાર્યક્રમો પાર પાડવા એક વધુ સ્થિરતાવાદ રાજકીય પક્ષ તરીકે કામ કરવું જોઇએ. અત્યારે પણ તે દેશના કોઇ રાજકીય પક્ષ કરતાં વધુ મોટી રાષ્ટ્રીય સંસ્થા છે, અને તે પોતાના ધ્યેય, નીતિ અને કાર્યક્રમને પાર પાડવાનો નિર્ણય અગાઉ નવાર પસાર થયા કરાવ દ્વારા જાહેર કરી ચુકી છે.

કોંગ્રેસના ચુંટણી-ઢંઢેરામાં આ બધાં ધ્યેયોનેર આઠો બ્યાસ આપવામાં આવ્યો છે. આથી જે લોકો કોંગ્રેસ ના સામાન્ય સિદ્ધાંતમાં માનતા હોય તેઓ પણ ખુશીથી કરી પાછા કોંગ્રેસ માં જોડાય શકે છે. રાષ્ટ્રની તેમજ જનતની કટોકટીભરી સ્થિતિ આજે આપણી પાસે પડેલા પ્રશ્નોના ઉકેલ માટેની દૃષ્ટિ અને સરકારનો સામનો માગી રહી છે. કોંગ્રેસને મોટી જવાબદારી જુના સભ્યો સહિત કોંગ્રેસ આજે બધા પાસેથી આ કટોકટીની આશા રાખે છે. કોંગ્રેસની અંદર રહીને કોઇ પણ જુથની રચના નહીં થવા દો કારણ કે તેથી સંસ્થાનું બળ અને કાર્ય ક્ષમતા ઘટે છે.

શ્રી. બોરા હીંદુ સમાજ

અગત્યની સુચના

સ્વદેશથી આવતા અને જતા બોરા ફેરારુ, તેમજ બ્યાસ સેન્ટ અને રેઢેસીસ વગેરે સ્થળોએ જનારા અગર તો બોરા શહેરમાં કરવા માટે ઉતરનારા સભળા પેસેંજરોને આસ સુચના કરવામાં આવે છે કે તેઓએ પોતાની જરૂરીયાત ઉપરાંતના સોનાના દાગીના, પટી પાલો, તેમજ જવેરાત–જેવી કોઇ પણ ચીજો બીલ્સામાં રાખીને ઉતરવું નહીં. ઉપરોકત જણાવેલી ચીજો પોતપોતાના સામાન સાથે રાખી સામાન ચેકીંગ ઉપરથી સોપો કસ્ટમ શેડમાં જાય છે અને ત્યાંથી સોબે જરૂરત પ્રમાણેની તપાસ કરવાની રહે છે. આશા છે કે, દરેક પેસે. જર બાઇઓ આ સુચના પોતાના હીતને માટે અમલમાં મુકી અહીની કસ્ટમ ખાતેની બધી અડચણોથી બચશે.

મંત્રી–હીંદુ સમાજ

Box No. 661

બોરા [illegible]

કાશ્મીરપર હુંદના વડા પ્રધાન

ગુજરાત તા. ૧૫ મીએ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલી ખાને હુંદ કાશ્મીરમાં પાકીસ્તાન સામે યુદ્ધ કરવાની તૈયારીઓ કરી કહ્યું છે એવો હુંદ સામે આરોપ મુકનારે નિવેદન કર્યું હતું, તેને હુંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ તદન ખોટું ઠેરવ્યું છે. ગુજરાત તા. ૧૪ મીના બેંગલોરમાં ભાષણ કરતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, પાકીસ્તાનના નિવેદનોની ગંભીરતા જોખમકારક છે. જનાબ લીયાકત અલી ખાને જણાવેલી હકીકત ખોટી છે. એ ખરૂં છે કે આપણા સરહદપરના ભાગોમાં સંપૂર્ણ સુરક્ષિતતા આપવાને હુંદની સરકારી ટુકડીઓનું હલનચલન થઇ રહ્યું છે. આપણા સરહદના ભાગો અરક્ષિત રાખવાનું અયોગ્ય સુચેત નહિ રહેવાનું આપણને પોસાય તેમ નથી. દરેક સ્વતંત્ર રાજ્ય સત્તા ધરાવનાર દેશની એ સંભાળ લેવાની ફરજ છે. કોઇએમ એમ કહેવું કે હુંદ પાકીસ્તાન કે કોઇ પણ અન્ય દેશપર આક્રમણ કરવા માંગે છે એ તદન જુઠાણું છે. હુંદ જેટલું યુદ્ધને તિરસ્કારે છે તેટલું દુનીયા નો બીજો કોઇ પણ દેશ કે કોઇ પણ સરકાર તિરસ્કારતાં નથી. તેની સાબીતીમાં અમે વરસે અમે અમારા લશ્કરનો ઘણો ભાગ વીખેરી નાખ્યો હતો અને આશા રાખી હતી કે તેની પાકીસ્તાનપર કંઇક અસર થશે. તેને બદલે પાકીસ્તાન પોતાના લશ્કરમાં વધારોજ કરતું ગયું છે અને એથીયે ખરાબ વસ્તુ તો એ છે કે છેલ્લા છ કે વર્ષારે આસપાસ પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધનો આશુ સજ્જ અને જોરીલો પ્રચાર થઇ રહ્યો છે. એક દિવસ પણ એવો આરામનો હોય છે કે જ્યારે પાકીસ્તાન ના અખબારોએ હુંદ સામે યુદ્ધ કરવા ની માગણી કરેલી જણાય એ વિનંતી થયો કરેલી નથી હોતી. પાકીસ્તાન ના જવાબદાર નેતાઓ અને સરકાર ના મંત્રીઓ પૂર્વ યુદ્ધની માગણી કરી રહ્યા છે.

યુદ્ધને માટે આવી જનનો પ્રચાર કે માગણી બીજે કશે કદી થએલી મારી જાણમાં નથી. આ બાબતમાં અમે પાકીસ્તાન સરકારનું તેમજ યુનાઇટેડ નેશન્સનું વખતોવખત ધ્યાન ખેંચેલું છે. તેમ છતાં તે આશુ રહ્યાં છે પા તો પાકીસ્તાન સરકારજ તેને ઉત્તેજન આપી રહી છે અથવા તો તેના પર અંકુશ મુકવાને તે અસમર્થ છે.

છેલ્લા મહિનાઓમાં કાશ્મીરના હુંદ ની હકુમતના ભાગોમાં પાકીસ્તાન તરફથી આક્રમણના પણ દાખલા બની ગયા છે. આ બાબતમાં પણ અમે યુનોનું ધ્યાન ખેંચેલું છે. હુંદના પ્રદેશમાં દરોડા પાડવા અને નુકસાન કરવાની પાકીસ્તાનમાં વ્યવસ્થિત રીતે તૈયારીઓ થતી રહી છે એ પણ અમે જણાવ્યું છીએ.

આ ગંભીર પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવાના મારી સરકાર તરફથી પુરતાં પગલાં નહિ લેવાય તો તે પોતાની ફરજમાંથી ચુકેલી ગણાય. હુંદ કોઇ પણ કારણે પાકિસ્તાનપર આક્રમણ કરવાનું નથી. પરંતુ જો પાકીસ્તાન હુંદના કોઇ પણ ભાગમાં હુંદ સામે આક્રમણ કરશે તો તેની સામા પુરતાં પગલાં લેવામાં આવશે. આ વસ્તુ અમે બીલકુલ સ્પષ્ટ કરી દેવા માંગીએ છીએ. બદા સરખો પણ અંકુશ મુકાયા વિના કે અડચણ કર્યા વિના પાકિસ્તાનમાં બેહાનાઓથી જેહાદનો પ્રચાર ચાલુ રાખવામાં આવે અને પછી પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન તરફથી એવું કહેવામાં આવે કે હુંદજ વાંકમાં છે અને તે પોતે હુંદની સાથે પડોશી નો સંબંધ રાખવા ખુશી છે એ બીલકુલ અસહ્ય છે. અમે પડોશી ધર્મ પાળવા માંગીએ છીએ પરંતુ આક્રમણ, અપમાન, જુઠા આરોપો અને ચાલુ યુદ્ધની ધમકીઓથી નહિ. જનાબ લીયાકત અલી ખાન યુદ્ધ નહિ કરવાને લગતી જાહેરાતની વાત કરે છે તેની સુચના તો વખતોવખત અમે કરેલી છે અને તેને માટે દબાણ કરેલું છે પરંતુ પાકિસ્તાને નફટપણા કારણો આપી વખતોવખત તેને તરછોડી કાઢેલી છે.

હું કહી ગયો છું તેમ અમારૂં લશ્કર અમે ગયે વર્ષે ઘટાડેલું છે. હું એ જણાવવા માગું છું કે પાકીસ્તાને પોતાનું લશ્કર મત વર્ષ કરતાંવધારેલું છે કે ઘટાડેલું છે? હું એ જણાવવા માંગું છું કે એ લશ્કરોમાં પશ્ચિમ તેમજ પુર્વ પાકિસ્તાનમાં મોટો વધારો કરવામાં આવેલો છે કે નહિ અને હુંદની સરહદની બાજુમાં તે જમા કરવામાં આવેલું છે કે નહિ?

કોંગ્રેસની મુંબઇ ખાતેના નિવેદન વિષે બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, તેમાં કોઇપણ પાકીસ્તાન સહીત સઘળા પડોશીઓ સાથે મીત્રતાભર્યો સંબંધ અને શાંતી રાખવાના ઠરાવ ઉપર ભાર મુકેલો છે. શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું: અમે કબુલ કરીએ છીએ કે શાંતીમય વાતાવરણ ટકાવી રાખવું ઇચ્છવા યોગ્ય છે. તેને માટે અમે અમારૂં બનતું કરેલું છે. તેના પ્રત્યુત્તરમાં પાકીસ્તાન તરફથી જેહાદની ધુમ અને યુદ્ધની ધમકીઓજ મળેલી છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને પડોશીધર્મ ની અને શાંતીની વાતો કરવી એ તેમને ગાજવું નથી ત્યારે તેમની સરકાર અને તેમના મંત્રીઓ અને તેમના અખબારો અને તેમના ઘણા ખરા લોકો ચાલુ યુદ્ધજ વાતો કરી રહ્યા છે અને તેની તૈયારીઓ કરી રહ્યાં છે.

મને કહેતાં ખેદ થાય છે કે પાકીસ્તાનમાંના ઘોડીક સરકારી બાતોના અપવાદો, ઓછીસરો અને માજી ઓફીસરોએ આ તંગ પરિસ્થિતિને પોષણ આપેલું છે.

કાશ્મીરના સંબંધમાં બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, જનાબ લીયાકત અલી ખાન એ ખુશી જતા જણાય છે કે પાકીસ્તાનનું આક્રમણ કાશ્મીરમાં હજુ ચાલુ છે અને કાશ્મીર રાજ્યનો હુંદનો ભાગ હજુ તેના સરકારે રોકી રાખેલો છે. કયા ન્યાયે આ વાજબી ઠરાવી શકાય એ હજુ અમારે સમજવાનું છે. દરમીયાનમાં હુંદના ભાગ માં દરોડા પાડવાનું પાકીસ્તાને હજુ ચાલુજ રાખેલું છે. પડોશી દેશની સાથે મીત્રતાભર્યું વાતાવરણ પોષવા બાબતનો જનાબ લીયાકત અલી ખાન નો ખ્યાલ જો આજ હોય તો અમારો એ ખ્યાલ નથી. હું દરીયો કહું છું કે હુંદ પાકીસ્તાન સામે કોઇ પણ કારણે આક્રમણ કરનાર નથી. પરંતુ જો પાકીસ્તાન હુંદના કોઇ પણ ભાગ પર આક્રમણ કરશે તો તેને અમારાં સઘળાં બળથી અમે સામનો કરીશું.

જીવનની ધન્ય ઘડી

કેટલીક વાર આપણે એકલા પડી જતાં નિરાશ બની જઇએ છીએ. કોઇ વાર જીવન એકધારૂં પસાર થતું હોય ત્યારે જીવન નીરસ લાગે છે. જ્યારે આપણે નકામું જીવન જીવતા હોઇએ એવું આપણને થઇ આવે છે. પરંતુ આપણે જીવનની ખરી મહત્તા ભૂલી જતા હોઇએ છીએ. ભલે આપણું જીવન એકદમ અદ્‌ભુત બની ગયું હોય, દુઃખથી ભરેલું હોય, સફળતા તું નામનિશાન પણ દેખાતું ન હોય; પરંતુ આપણા અંતરમાં એકજ અંખ ના બની જોઇએ કે, બીજાના બધાને ખાતર આ જીવનને હોમી દેવાની ધન્ય ઘડી ક્યારે જીવનમાં એકાએક આવીને આપણી સામે ઉભી રહે, ત્યારે જરાયે અમચાયા વિના તૈયાર થવાની શક્તિ પ્રભુ આપણને આપે. આવા કેટલાયે કિસ્સાઓ માનવ-ઇતિહાસમાંથી મળી આવે છે. એમાંની એક વાત અહીં આપી છે:

વર્ષો ઉપર મિસર. દેશમાં એક ધાર્મીક રમખાણ આમ લાગી. ત્યાંના રાજાને થયું કે, આજુબાજુ રહેતા માણસોનું એ કાવતરું છે. તેથી તેણે હુકમ કાઢીને ઘણા માણસોને પકડાવ્યા. પછી તેણે બધાને જુદી જુદી સજા કરવા ચિઠ્ઠીઓ લખાવી. અને જે ચિઠ્ઠી જે ઉપાડે તે માણસને એવા પ્રકારની સજા કરવાનો વિચાર કર્યો. એમ કર્યા પછી તેણે દરેક કેદીને એક એક ચિઠ્ઠી ઉપાડવાનું કહ્યું.

ચિઠ્ઠી લઇને બધા કેદી પોતાને રહ્યાને જઇને ઉભા. એવામાં એક કેદીએ પોતાની બાજુના કેદીને ચોધાર આંસુએ રડતો દીઠો. તેણે તે કેદીને પુછ્યું, "ભાઇ, તું આટલો બધો શા માટે રડે છે? શું તને મારે સજા થવાની છે?"

પેલો કેદી રડતો રડતો બોલ્યો, "મારી ચિઠ્ઠીમાં મોતની સજાનું લખ્યું છે. મને ફાંસીની સજા થાય તેથી હું રડતો નથી. પરંતુ મારે પેર મારી વૃદ્ધ મા એકલી જ છે. તે કેટલાય દિવસથી માંદી છે. જો હું મરી જઇશ તો એની સેવાચાકરી કોણ કરશે?"

પેલો બીજો કેદી આ સાંભળી વિચારમાં પડી ગયો. તેની ચિઠ્ઠીમાં ફાંસીની સજા લખી હતી. તે વિલંબ કર્યા વિના તરત જ બોલ્યો, "અરે ભાઇ, તું શા માટે ગભરાય છે? લાવ, તારી ચિઠ્ઠી મને આપ; અને મારી આ ચિઠ્ઠી તું લે. આ દુનિયા માં મારૂં કોઇ નથી. હું એકલો જ છું. મારી પાછળ કોઇ રડનારૂં કે દુઃખી થનારૂં નથી. તું જીવતો રહેશે તો તારી માની સેવા કરી શકશે અને તારી માને પણ આધારે રહેશે. ચાલ, જલદી કર. પેલો સિપાઇ આવે છે, તારી ચિઠ્ઠી મને આપી દે."

પેલો કેદી પોતાના એ પડોશી કેદી ને જોઇજ રહ્યો. પોતાને બદલે બીજા કેદીને મરવા દેવાનું કોને ગમે? પરંતુ એટલામાં પેલા બીજા કેદીએ એના હાથમાંથી મોતવાળી ચિઠ્ઠી ઝુંટવી લીધી અને પોતાની હકકારવાળી ચિઠ્ઠી એના હાથમાં મુકી દીધી. પછી તે હસતો હસતો ફાંસીને માંચડે ચડવા સિપાઇ સાથે ચાલતો થયો.

—બાળ સહિત્યમાંથી ઝવેરભાઇ

દેશ નેતાઓની મુદ્રી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મુદ્રી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની કી. ૧
બાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.
c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાનને શ્રી. નેહરૂનો જવાબ

જુલાઈ તા. ૨૫ મીના પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલી ખાનના તારનો વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ એ નીચે પ્રમાણે જવાબ આપ્યો હતોઃ

"હીંદ તરફથી પાકીસ્તાનની સુરક્ષિતતાને અને આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતીને જોખમમાં નાખવામાં આવી રહી છે એ તમારી દલીલને માટે કશું જ વાજબી પણું નથી. શાંતી સ્થાપવી અને ટકાવી રાખવી અને યુદ્ધ અટકાવવું એ હીંદની નીતી હમેશ ચાલુ જ છે. ગયે વર્ષે અમારે લશ્કર ઘટાડીને અમે એ વસ્તુ સિદ્ધ કરેલી છે અને આશા રાખી હતી કે પાકીસ્તાન પર તેની કંઈક અસર થશે. પરંતુ અમારી જાણ મુજબ પાકીસ્તાનના લશ્કરમાં વધારો કરવાના જોરશોરથી પ્રયત્નો ચાલી રહ્યા છે અને એ લશ્કર મોટે ભાગે હીંદની સરહદ પર જમા કરવામાં આવેલું છે.

એ ઉપરાંત હીંદ સામે જેહાદ અને યુદ્ધનો ખાત્મો પાકીસ્તાનના અખબારો તરફથી જ નહિ પરંતુ જવાબદાર સત્તા ધીરો તરફથી પણ પ્રચંડ પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે. આ બાબતમાં તમારી સરકારનું અમે વખતો વખત ધ્યાન ખેંચેલું છે. છેલ્લાં પાંચ અઠવાડીયાં દરમીયાન યુદ્ધ વીરામની મર્યાદા વટાવી કાશ્મીર રાજ્યની અંદર વધતા જતા પ્રમાણમાં દરોડા પાડવામાં આવ્યા છે. તમે જાણો છો કે આ ગંભીર પરિસ્થિતિ નીને અમે યુનોનું ધ્યાન ખેચ્યું છે. પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધની ચઢ રવેશી આ ચાલુ વાતો અને તકસારીઓની મારી સરકાર અવગણના કરી બેગાર્દા ન તો અમારી ફરજોથી ચુકેલા ગણાઈ એ. તમારા તારમાં તમે જણાવેલી હકીકતો સાચી નથી. પરંતુ એટલું ખરું છે કે સંરક્ષણના કારણસર લશ્કર ના અમુક હલન ચલનને અમે હુકમ આપેલો છે. હું અગાઉ વખતોવખત જણાવી ચુકેલો છું તેમ, આક્રમણ કારી પગલાં લેવાનો અમારો કશોજ ઇરાદો નથી પરંતુ હીંદની ભુમીપર જો કોઈ આક્રમણ થશે તો તેનો અમે સામનો કરીશું.

આપણા બન્ને દેશો પ્રત્યેના પડોશી તરીકેના સંબંધ વીશે તમે ધ્યાન ખેચ્યું છે. અમે એવા સંબંધને માટે પણ જ પ્રયત્નશીલ છીએ પરંતુ પાકીસ્તાન ની તમારી અને પ્રચાર એવો સંબંધ સ્થાપવામાં અત્યંત અડચણરૂપ છે.

હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની કાશ્મીર તેમજ અન્ય બાબતોની તકરારના સંબંધમાં શાંતીમય સમાધાન લાવવાનો પ્રયત્ન કરવાની અમારી આજ નીતી રહેલી છે અને તેને માટે અમે તમારી સમક્ષ ઘણી દરખાસ્તો પણ મુકેલી છે. યુદ્ધ નહિ કરવાની બાંહેધરી ની અમારી દરખાસ્ત પાકીસ્તાન સાથે નહિ લડવાની અમારી પ્રતિજ્ઞાનો પુરાવો છે.

મારી તમને વીનંતી છે કે હીંદ સામે જેહાદ અને યુદ્ધનો પાકીસ્તાનમાં ચાલી રહેલો પ્રચાર તમારે અટકાવવો જોઈએ. આપણા બન્ને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ સુધારવાને એ જેટલું મદદરૂપ થઇ પડશે તેટલું બીજું કશું નહિ થાય.

હિંદમાં અખબારોની ટીકા

'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા' લખે છે કે, એક માણસે ટોવાણી મુકે અને પછી બંબાવાળાઓ આમ બુઝાવવા આવે એટલે બોટો શોર બકોર કરવો તેના જેવી જનાબ લીયાકત અલી ખાન ની વલણ છે. હીંદનો પાકીસ્તાન સામે આક્રમણ કરવાનો જરાયે ઇરાદો નથી એ બાબતની પાકીસ્તાનના લોકોને પુરેપુરી ખાત્રી મળતી જ જોઇએ. શ્રી. નેહરૂએ પોતાના બે'ગલોરના ભાષણમાં તે ૨૫૮ શબ્દોમાં આપેલી છે. આક્રમણ કરનારને પડોંચી વળવાને હીંદ પાસે જ્યારે પૂરેપૂરાં બળ હતું તેવે વખતે યુદ્ધ વીરામના કરાર હીંદની સુચનાથી જ થયા હતા એ બોટન કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસથી ધમકારી સકાય તેમ નથી. વળી હીંદે કાશ્મીરમાંના પોતાના લશ્કરમાં સ્વેચ્છાએ પચીસ ટકાનો ઘટાડો કર્યો હતો. એ સવાલ યુનોમાં હજુ તો ચર્ચાનો વિષય હતો છતાં હીંદે પોતાના દેશનું રક્ષણ કરવા લશ્કર ઘટાડવા નો ઠરાવ કર્યો. પાકીસ્તાન સાથે યુદ્ધ નહિ કરવાની જાહેરાત પર સહી કરવામાં હીંદે પહેલ કરી. જે ચેષ્ટાને જનાબ લીયાકત અલીખાન હવે પોતાના ના ગાભામાં મરડી બેસાડવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આ સઘળાં આક્રમણ કરનારના લક્ષણ નથી. વળી જે દેશ માં સામાન્ય ચુંટણીની તકરારીઓમાં પોતાનો કોપ તેવે યુદ્ધનો તૈયાર કરવા ની ફુરસદ કયાંથી હોઈ શકે?

'હિંદુ' પત્રની ટીકા

મદ્રાસનું 'હીંદુ' લખે છે કે, વખતોવખત બળથી કાશ્મીરના સવાલનું સમાધાન કોઇ પણ વખતે કરવાનો હીંદનો ઇરાદો નથી એવી જનાબ લીયાકત અલીખાનને શ્રી. નેહરૂએ સ્પષ્ટ અને બીન શરતે ખાત્રી આપી હતી. બોટી રીતે મેળવેલી ચુંટણી ઉપરથી કબજો રાખી બોટેલા બોટ આક્રમણ કરનાર પ્રત્યે આવી ચેષ્ટા કરવામાં આવે એ કોઇ પણ નીષ્પક્ષપાતી નીરીક્ષકને તાજુબી ભરેલું તો લાગવું જ જોઇએ. અમે તેટલું શોચનીય છતાં બોટલું તો કબુલ કરવું જ પડશે કે પાકીસ્તાને હીંદની સાથે મૈત્રી કરવાનો સતત ઇન્કાર જ કરેલો છે અને દુનીયા ને તારો કરી એવું ઠસાવવાનો પ્રયત્ન કરતું આવેલું છે કે તેનું બળવાન પડોશી પ્રત્યેની જ તો તેને બળી જવા ની રાહ જોઇ રહ્યું છે. હીંદનો જો એવો જ ઇરાદો હોત તો. પાકીસ્તાન જે વખતે પોતાનું લશ્કર સતત વધારી જ રહ્યું હતું અને નીરક્ષ બનેલા જોઇત ના મોટા ભરકારી અમલદારોની સલાહો લીધા કરતું હતું તે વખતે જ હીંદ પોતાનું લશ્કર ઘટાડવાના પંચમાં શ્રી સાર્ જેનો પ્રમુખસ્થાને, શ્રી. નેહરૂ કહી ગયા "તેમ, ■ મોટા બ્રીટીશ સરકારી અમલદારોની હાજરી જેવી પરિસ્થિતિને પોષણ આપનારી થઇ પડેલી છે, કોમનવેલ્થના બે દેશો વચ્ચે ના બગડેલા સંબંધમાં આ રીતે માથું મારવું એ બ્રીટીશ સરકારને ઓછી શોભા પમાડનારી લાગ્યા વિના નહિ રહે.

'અમૃત બજાર પત્રીકા'

'અમૃત બજાર પત્રીકા' લખે છે કે, સીકયોરીટી કાઉન્સીલે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે શાંતી સ્થાપેલી નથી પરંતુ એક રીતે જોતાં પાકીસ્તાનને તેના આક્રમણખોરી હેતુઓમાં ઉશ્કેરણ આપેલું છે. વધુમાં તે લખે છે કે, કાશ્મીર સંબંધી હકીકતો એટલી દીવા જેવી સ્પષ્ટ છે કે સીકયોરીટી કાઉન્સીલથી તેનું મહત્વ ન સમજી શકાય એ માની શકાય તેવી વાત નથી. ખુદ આપણા વડા પ્રધાન જેઓ યુનોની પ્રતિજ્ઞાનો સવાલ આવે ત્યાં ધંધો જ્યા છે, તેમને પણ એ નિર્બળ પક્ષ આપવું પડયું છે કે દુનીયાના શ્રેષ્ઠ કારણ આગળ કાશ્મીરના સવાલને ભાજીએ હડસેલી દેવામાં આવી રહી છે.

વિદ્યાર્થીની દ્રષ્ટીએ પાકીસ્તાન

યુનો'ની પેટા સમીતી કે વિશ્વના જુદા જુદા ભાગોમાં આર્થીક ઉન્નતીને માટે સ્થાપવામાં આવી છે અને જે એશીયા અને દુર પૂર્વના દેશો માટે નીમવામાં આવી છે તેને અંગ્રેજી માં ECAFE કોનોમીક કમીશન ફોર એશિયા એન્ડ ફાર ઇસ્ટ કહેવામાં આવે છે અને ટુંકમાં 'એકાફે' તરીકે ઓળખાય છે. આ "એકાફે"નું અધીવેશન ગયે વરસે હીંદમાં ભરાયું હતું અને આવા અધવા 'યુનો'ના બીજા અધીવેશનોમાં આવતા વિખ્યાત પ્રતીનીધી ઓનો લાભ વિદ્યાર્થીઓને મળે તેથી તેવા અધીવેશનોની સાથે સાથે એક આંતરરાષ્ટ્રીય અભ્યાસ વર્તુળ યોજવામાં આવે છે. જેમાં વિશ્વના વિદ્યાર્થીઓ ભેગા થઇ અધીવેશનમાં ચર્ચેલા કાર્યો અને બાબતો ઉપર ચર્ચા અને પોતાના મતો દર્શાવે છે. આવું એક આર્થીક અધીવેશન હમણાજ પાકીસ્તાનમાં ભરાયું હતું. તેમાં હીંદમાંથી જે વિદ્યાર્થીઓ ગયા હતા તેમાંના એક વડોદરાના શ્રી. પ્રમોદચન્દ્રાસ. હતા. તેઓ પોતાનો પાકીસ્તાનનો અનુભવ લખતાં લખે છે કેઃ

"પાકીસ્તાન વીશે આપણે એક ચોક્કસ પ્રકારની ગલતફહમી ધરાવતા થઇ ગયા છીએ. અને એમ માનીએ છે કે ત્યાં જનારે હીંદવાસી સલામત નથી. આવા કોઇક પુર્વગ્રહો સાથે અમે પણ પાકીસ્તાન જવા ઉપડયા. દીલ્હી થી "કાશ્મીર મેલ" દ્વારા અમૃતસર જવા ઉપડયા. અમૃતસરથી લગભગ ૬૮ માઇલ પર અટારી નામનું એક સ્થળ છે. જે ભારતનું આખરી સર હદનું ગામ છે. ત્યાં હીંદી સરકારની ચોકણી છે. ભારતની આ હદ વટાવ્યા પછી બીજા એક ચોકી છે. ત્યાં ભારત અને પાકીસ્તાન એમ બન્નેના ઝંડા ફરકતા હોય છે, અને ૬૪૮ ગોરે આંતરજ બન્ને રાષ્ટ્રોનાં સરકારો ચોવટી નાખીને પહેલા જોય છે. આ ચોકી પ્રમાણમાં વધુ કડક છે. અહીં જ પાસપોર્ટ અને ચલતીની ચોપડી

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?
તમારા રસોડામાં બનતા કરીવાસુ – ઓસરી – (બરી મસાલો, કઠોર, પરગણ્યુ દવાઓ, ઢવન-પૂજા તેમજ ઘરના અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, ચીવટ વિભાગે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.
એજન્સીસ : ૨૯૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, દરબન, ફોન : ૨૪૮૮૫
પરશુ નરશીભાઇ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ. ૪૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

તપાસ કરવામાં આવે છે. આ ચોકી વટાવ્યા પછી "નો મેન્સ લેન્ડ" અરધો કિલોમિટર જેટલામાં ને પછી પાકીસ્તાનની ચોકી આવે છે. અને ત્યાં પાછી તપાસ થાય છે અને મજુરો ની અદલા બદલ થાય છે. ભારતનાં મજુરો હારબંધ જાય સામાન મુકી પાછા ફરે છે અને પછી પાકીસ્તાનના મજુરો હારબંધ આવી સામાન લઈ જાય છે. બન્ને રાષ્ટ્રોના મજુરોના પોશાકો પણ જુદા ઢોબ છે તેમજ રંગ પણ જુદો છે. પાકીસ્તાનના મજુરો લીલા રંગના કપડાં પહેરે છે. જ્યારે ભારતના પીળાશ પડતા રંગના પહેરે છે.

પાકીસ્તાનમાં દસ દિવસ અમે ગાળ્યાં પણ અમને કયાંય પણ ખરાબ અનુભવ નહોતો થયો. ન જનતા તરીકે પાકીસ્તાનની જનતા અછી અને વીનમ્ર જ લાગી. વિદ્યાર્થીઓ પણ અમારી સાથે ખુબ વિનય વિવેકથી વર્તતા હતાં. છેલ્લે દીવસે અમે ડાકોર ગોયું ત્યારે પેશાવર યુનીવર્સીટીના બધા જ પઢાયુ વીદ્યાર્થીઓ અમને વળાવવા આવ્યા હતા અને સહુને છાતી સરસા ચાંપી અમને વિદાય આપી હતી. દીલ અને પાક વધુ નજીક આવે તે માટે વિદ્યાર્થીઓએ બન્ને દેશોમાં વધુ આવજા કરવી જોઇએ એવું અમે સર્વાનુમતે ઠરાવ્યું છે.

ઓલ ઇંડિયા હીંદુ સભાજ

ઓલ ઇંડિયા હીંદુ સભાજના મંત્રી લખી જણાવે છે કે તા. ૨૯-૧-૫૧ ના રોજ પ્રગટ થયેલા 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના પાના ૨૧૭ માં "ઓલ ઇંડિયા હીંદુ સભાજ" એ શિર્ષ હેઠળ આપવા માં આવેલા સમાચાર તદ્દન જુદા છે એવું દર્શાવતો પત્ર અહિંના બાજ ઓફાસમ દરબારી તરફથી અમોને તા. ૧૭-૩-૫૧ ના રોજ મળ્યો છે.

પરદેશની વિશેષતા

વડવાળ પાસે રામપુરા ગામના ગંગારામ નામે બાળપણ શિક્ષકને રક્ત પિતનો રોગ થયો. આયુર્વેદના નીષ્ણાત નાનજ ભૈયે તેને એક વરસ સુધી રોજ ઓરંડીનું નવા ગળોનો રસ પીવાનું કહી દીધું. સીવાય કે રોષ પણ મસાલા વીનાની મગની દાળને ચોખાની પોચકી રોટલી સીવાય બીજું કંઇ જ ન ખાવાની આકરી પરહેજ કરવી પડી, વર્ષ વીત્યુ. રોગ મટી ગયો, પંણ નાનજ ભૈયે કરતા નવ વર્ષ વીત્યા બાદ તે બાળ ગંગારામ શિક્ષક ને ગામ આવ્યા ત્યાં સુધી એજ રીત ના પરહેજ એણે પાળેલી. ગંગારામે તબિયત બતાવી. રોગ મુક્તિ માટે થયા ચકિત પચીસ રૂપીયા નાનજ્ભૂને આપ્યા. વધ્યું પોતાના કમસાથીઓ પાસે પચીસ કાઢીને તેમાં ઉમેરી ઉભા થયને ગંગારામની આસપાસ સાત પ્રદક્ષિણા ફરી તેને પ્રણામ કર્યા ને પચાસ રૂપીયા તેને અરજે મુકયા. આમવંચકિત થયેલા આયુર્વેદાચાર્યે આનો ખુલાસો પુછતાં નાનભટ્ટ બોલ્યા: "દર્દી ને વધ્યો તો મળી રહે પણ આવી આકરી પરહેજ પાળનાર દર્દી ગળવા મુશ્કેલ છે. આયુર્વેદથી રક્તપિત મટે છે એની સાબિતી પોતાની મુરત પરહેજથી મને કરાવી આપનાર ગંગારામ મારા ગુરૂ છે, તેથી તેમને મેં એ ગુરૂ દક્ષિણા આપી છે."

"ચિનેમ્બુ" જય'તિથ'ભમાંથી સાભાર

પરચુરણ

—બનીજ તેમની જે ચાર મુખ્ય પેઢી ઓ ભારતમાં છે તેમાંથી બે પેઢીઓ ને બે અમેરીકન છે. એમાંથી કુલ ૨૧ કરોડની મુડીનું એમાં રોકાણ કર્યું છે.

—કર્વે વિદ્યાપીઠમાં આ વર્ષે શ્રીમતી પુષ્પાબેન સનત કુમાર મહેતાએ અને તેમની પુત્રીએ સાથે જ મેટ્રીકની પરીક્ષા આપી. ભારતમાં આ બનાવ પહેલીજ વાર બનવા પામ્યો છે.

—ગૃહ પ્રધાનના જણાવ્યા મુજબ માર્ચે ૧૯૫૦ દરમ્યાન એક વર્ષમાં ગુપ્તચર ખાતા પાછળ રૂ. ૫,૨૫૦૦૦ ખરચ કર્યો હતો.

—ભારતની કાપડની પેદાસ ૧૯૪૮માં ૪૩૨ કરોડ વાર હતી જ્યારે નીકાસ ૩૧ કરોડ વાર હતી. ત્યાર પછી અનુક્રમે ૧૯૪૯ અને ૫૦ માં પેદાસ ૩૮૦ કરોડ વાર અને નીકાસ ૪૧ કરોડ વાર અને ૫૦ માં પેદાસ ૩૬૧ કરોડ વાર અને નીકાસ ૧૧૧ કરોડ વાર ઉપર પહોંચ્યા છે.

—એ કરોડને ખરચે ભારતમાં પહેલ વહેલી સીગારના કારખાનું બનાવનાર ભારતીય મીલ કલકત્તા પાસેના ત્રિવેણી ગામમાં આર્યમાં ખુલ્લી મુકાઇ છે.

—અંધારામાં લોક રાકાય તેવા ઘરમા ખજાવવાની આંખના ડાકતરો આશા સેવે છે. ડન્ડીની યુનીવર્સીટી કોલેજ ના પ્રોફાપાસે એક પ્રવચનમાં કહ્યું હતું કે આવા 'ઈન્ફા-રેડ' કરમાઓ, કુટુંબના સભ્યો જ્યારે ટેલીવીઝનમાં લોક રહ્યા હોય ત્યારે એકાદ અંધારે ખુણે બેસી છાપું વાચવામાં પોતાને ઉપયોગી થઈ પડશે.

—હીંદના પડોશી દેશો સાથેનો હીંદ સંસ્કૃતિ સંબંધ વધુ ગાઢ બને તે માટે રશીયા અને ચીનમાં પ્રવાસ કરીને ત્યાં નાટકો બજવવા માટે હીંદ સરકારે જાણીતા નટ પૃથ્વીરાજ કપુર અને તેમના નાટકમંડળને ઓફર આપી છે.

—મલાયામાં નાળિયારનો પાક ઉતારવા માટે પેળવાયેલાં વાંદરાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે! એક ગણતરી પ્રમાણે સેરેરાશ એક વાંદરો વધુમાં વધુ એક દિવસમાં બારસો નાળીયેર ઉતારી શકે છે અને આમ તેના માલિક ને રોજની પાંચથી સાત મલાય ડોલર ની કમાણી આપે છે.

—માલિક વાંદરાને એક દોરી બાંધે છે અને વાંદરો સમજી શકે તેવી ભાષા માં કામ કરવા માટે તેને આજ્ઞા કરે છે અને માર્ગદર્શન આપે છે. વાંદરો પાકા નાળીયેરો ઉતારે છે. એક ઝાડ પુરૂં થતાં બીજા પર કુદકો મારે ને પોતાનું કામ આગળ ધપાવ્યે જાય છે.

---

૨૭ ૬ ૫૧

"સમાજવાદી પક્ષની તરફમે પંચ વર્ષીય યોજના જોઇ?"

"હા, પરમપા પહેલાની યુવાનના લગ્ન અંગેના આદર્શો જેવી."

* * *

"મને એક અકસ્માત ન નડયો હોત તો હું આજે કરોડાધિપતિ હોત!"

"એમાં એવો કયો અકસ્માત અને કયારે નડયો?"

"હું મરીજને ત્યાં જન્મ્યો એ જ અકસ્માત!"

સ્ટીમર કરંજ

આવતી સ્પ્રેરા જનારી સ્ટીમર કરંજ કરાંચી અને પોરબંદર થઇ મુંબઇ જશે.

ઓફીસો છે ખાલવી અને શિક્ષક

ચાર્લ્સટાઉનના મદરેસા અને મસ્જીદ માટે અનુભવી મોલવી જોઇએ છે. અરબી, ઉરદુ અને ગુજરાતી શીખવી શકે તેવા. પગાર માસિક પા. ૨૦ રહેવાની અને ખાવાની સગવડ સાથે. લખોઃ ચાર્લ્સટાઉન મદરેસા. બોકસ ૭, ચાર્લ્સટાઉન, નાટાલ.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા મોકાની દુકાન કમારે તાકીદે વેચવાની છે.

ઘોકારાંઓની કેળવણી માટે અઢીપાં સારી, એજવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 89 or Phone 450 Nigel.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

નીતી નાહાને માર્ગે (સાંપીકા)	૧ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" સાંપીકાના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦ ૦
અનાસકતી યોગ	૧ ૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલા અનુવાદ)	૧ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
ગાંધી-દક્ષસાહનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
આવા તેર દીવસો (આપુના બાદ	
બાપુના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧ ૧
સરદારના ભાષણો	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

"ખેલાપ"

તંત્રીઃ અલેન્દ્ર મોમાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે બેસવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પેસરેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION.
P. BAG.
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મસ્તી ૧૯૫૧ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૭ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.પ્રે.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૩	સુદ ૧	૨૯	૫	૬-૪૦	૫-૨૪
શની	૪	,, ૨	૩૦	૬	૬-૩૯	૫-૨૫
રવી	૫	,, ૩	૧	૭	૬-૩૮	૫-૨૬
સોમ	૬	,, ૪	૨	૮	૬-૩૭	૫-૨૭
મંગળ	૭	,, ૫	૩	૯	૬-૩૬	૫-૨૮
બુધ	૮	,, ૬	૪	૧૦	૬-૩૫	૫-૨૯
ગુરૂ	૯	,, ૭	૫	૧૧	૬-૩૪	૫-૩૦

દાદુ દયાળ

ગુજરાતમાં અનેક સંતસંપ્રદાયો ચાલે છે તેમાં એક દાદુપંથ છે. એ પંથના મુળપુરૂષ ભક્ત શ્રી. દાદુ દયાળ તો જન્મ અમદાવાદમાં ઈ. સ. ૧૫૪૪ માં થયો હતો. જ્ઞાતે તે પીંજરા હતા. પરંતુ પરમાત્માની ભક્તિમાં તેમનું મન લાગ્યા પછી, સૌ કોઇ તેમની જ્ઞાતજાત ભુલી ગયું, અને હીંદુ તેમજ મુસલમાન સૌ લોકો તેમના શિષ્ય બન્યા. દાદુ કહેતા કે, 'મેં બધે બરાબર ફરીને જોયું, તો પરમાત્મા સિવાય બીજું કશું મેળવ્યું નહિ. હીંદુ હોય કે મુસલમાન હોય, બધાનાં શરીરમાં તે એક જ આત્મા વ્યાપી રહેલો છે.'

જુદા જુદા ધર્મના લોકો પરમાત્મા માં નામ જુદાં જુદાં રાખે છે, અને પોતે માનેલું નામ સાચું છે એવો આગ્રહ રાખે છે. પણ દાદુ કહેતા કે, "આ દુનીયા બનાવનાર પરમાત્મા નાં અનંત નામો છે. પોતાને જે નામ ગમે તે લેવું. સંત-સાધુની એ જ રીત છે.'

જ્ઞાતજાતના ખ્યાલોની પેઠે તે જમા નામાં લોકોનો એવો ખ્યાલ પણ હતો કે, સાચો ભક્ત તો સન્યાસી જ હોય. પરંતુ નાનક, કબીર, દાદુ વગેરે સંતો ગૃહસ્થ હતા, અને પોતપોતાનો ધંધો કરીને પ્રમાણિકતાથી ગુજરાન ચલાવતા. એ સંતોનાં નિર્ભળ, સાદાં અને મહેનતુ જીવનની લોકો ઉપર ઊંડી છાપ પડી હતી અને તેમના પ્રત્યે લોકોનો આદર વધતો જ જતો હતો. ધર્મ કે સાધ્ય ની મીમાંસારૂપ પ્રતિષ્ઠા પર છળી બાનાર પંડીતો અને મૌલવીઓને આ કેમ ગમે? તેથી તેમના જમાનાના પંડીતો અને મૌલવીઓએ આ સંતોનો તિરસ્કાર કરવામાં અને રંજાડ કરવામાં બાકી રાખી ન હતી.

દાદુ ભક્તિને માર્ગે કેવી રીતે વળ્યા તેની એક રસિક વાત છે. એક દિવસ પાછલે પહોરે વરસાદ પડતો હતો. દાદુ માથું નીચું કરી કોસનું ચામડું સીવતા હતા. એ સમયે એક સાધુ પુરૂષ વરસાદમાંથી બચવા દાદુની ઝુંપડી બહાર છાપરી નીચે આવીને ઉભા રહ્યા. દાદુને લાગ્યું કે, કોઈ માણસ બહાર છાપરા નીચે ઉભું છે. તે તરત ઉઠ્યા અને બહાર આવીને જોયા, "બહાર ઉભા રહીને કેમ બીવનઓ છો? અંદર આવો ને! મારા જેવા ચોખીના ઘરમાં આવવાનો વાંધો તો નથી ને?"

સાધુપુરૂષ બોલ્યા, "અમે તો હરિ ભજવાનના દાસ છીએ. અમારે મન બધા માણસો સરખા છે; એક ઉંચું અને બીજું નીચું એવું અમે માનતા નથી."

દાદુ—તો અંદર ઓસરીમાં પધારો.

સાધુપુરૂષ અંદર આવીને બેઠા, પણ થોડી વાર પછી દાદુએ તેમના તરફ જોયું, તો તેમની આંખમાં આંસુ હતા. દાદુએ માન્યું કે, મેં તેમને બેસવા સારૂં પાથરી આપ્યું છે, તેથી તેમને દુઃખ થયું હશે. એટલે તે ફરી માફી માગતા બોલ્યા, "બાબા, મેં જાણી જોઇને તમને અગવડવા ખાતર આ ચામડું આપ્યું નથી. પરંતુ હું ગરીબ મોચી છું; એટલે મારા ઘરમાં બેસવા માટે આપવાનું બીજાથી સારૂં બીજું શું હોય?"

સાધુપુરૂષ બોલ્યા: "બાઇ, તેં ચામડું આપ્યું તેથી મને દુઃખ થયું નથી. તે તો તારી પાસે જે સારામાં સારી ચીજ હતી, તે મને બેસવા આપી છે. પણ આજની આ વાત જોઇને મને બીજી વાત યાદ આવી અને તેથી મારી આંખમાં આંસુ આવ્યા છે. બાઇ, તેં તો મને બહાર ઉભેલો જોયો કે તરત અંદર બોલાવ્યો, અને મને બેસવા આસન આપ્યું. પરંતુ મારો પ્રભુ કેટલાય જન્મોથી મારા હૃદયને બારણે ઉભીને ઉભો છે; પણ હું તેને અંદર બોલાવતો નથી તથા તેને બેસવા માટે મારા હૃદયનું સીંહાસન ખાલી કરી આપતો નથી. તે વાત યાદ આવવાથી મને આંસુ આવ્યા છે."

દાદુએ પુછ્યું, "તમારો પ્રભુ કોણ છે?"

સાધુપુરૂષે જવાબ આપ્યો, "અધાના જે પ્રભુ છે, તેજ મારા પણ પ્રભુ છે."

દાદુ—શું તે મારા પણ પ્રભુ છે? વાટ જોઇને તે પ્રભુ મારા હૃદયની બહાર પણ ઉભા છે?

સાધુપુરૂષ—હા ભાઈ, તે બધાના પ્રભુ છે; આપણા જીવનમાં આપણે બીજા બાબતોને વળગી રહીએ છીએ, અને આપણા પ્રભુ બહાર ઉભા હોય છે તેમની સામું પણ જોતા નથી. તેમને આપણા હૃદયમાં પ્રેમથી બોલાવી ને પધરાવવા જોઇએ.

વરસાદ બોબી ગયો અને સાંજ પડી સાધુપુરૂષ તો પોતાને રસ્તે ચાલતા થયા; પણ દાદુના હૃદયમાં ખળભળાટ મચી ગયો. તેમને હવે એક જ ચોંટા વળગી કે, કેમ કરીને મારા પ્રભુને અંદર બોલાવું અને પધરાવું. એ સિવાય બીજી કોઈ બાબતમાં તેમનું ચિત્ત જ લાગે નહિ. અને ખરેખર, જ્યારે તે પ્રિય પ્રભુને પોતાના હૃદયમાં પધાર્યા ત્યારે જ શાંત થયા.

તે કાળે, બિહાર, બંગાળ વગેરે જુદાં જુદાં સ્થળોએ ફરી વળ્યા અનેક સાધુસંતોને મળ્યા. તે દરમ્યાન તે સમજ્યા કે, જુદા જુદા પંથ અને ધર્મ એક જ પરમાત્માને મેળવવા મથે છે, પરંતુ એ પંથો જુદાં જુદાં નામ ના બાગ કરીને બેકારી કુંજાવણી કરે છે.

આમ જુદે જુદે સ્થળે ફર્યા બાદ, ૩૦ વર્ષની ઉમરે જયપુર પાસેના સાંભર ગામમાં તે આવ્યા અને ત્યાં સ્થિર થઈને રહ્યા. દિવસે તે પોતાનો ધંધો રોજગાર કરતા અને ગુજરાન ચલાવતા. રોજ સાંજે કામકાજ પુરૂં થાય ત્યારે પશુ પ્રેમીઓ તેમની પાસે આવતા અને તેમનો સત્સંગ કરતા. તે પણ દાદુનો ઉપદેશ સાંભળવા આવ્યા હતા.

આમ આશરે ૬૦ વર્ષનું જીવન ભોગવી ઇ. સ. ૧૬૦૩ માં રજપુતાના ના નરાણા ગામમાં તેમણે દેહ ત્યાગ કર્યો.

'શિક્ષણ અને સાહિત્ય'

મૃત્યુ પછી?

મુનિથી સંતબાલજીને કોઈકે પુછ્યું કે—"મનુષ્ય મરીને ફરીથી મનુષ્ય તરીકે જન્મ લે છે" એવું શ્રી. અરવીંદ ઘોષનું વીધાન છે. આપ એમાં સંમત થાઓ છો? આવા વિધાનનાં કે બીજા વીધાનનાં પ્રમાણો આપી શકશો?"

એના જવાબમાં તેમણે કહ્યું છે કે: "પુરૂષ મરીને પુરૂષ થાય તેમ સ્ત્રી પણ થાય, મનુષ્ય મરીને મનુષ્ય પણ થાય અને પશુ પણ થાય" એ વાત વધુ બંધ બેસતી હોય એમ મને લાગે છે. નર મરીને નરજ થાય, મનુષ્ય મરીને મનુષ્ય જ થાય" એવી માન્યતામાં સાર્વાંશ ભલે હોય પરંતુ સમગ્ર સત્યની રીતે એ બંધબેસતું મને લાગતું નથી. બધાં પશુઓમાં માણસાઈ હોય છે. બધાં બધા મનુષ્યોમાં મોટો ભાગ પાશવતાનો હોય છે. પોતાની આંખ સામે ભુખથી મરતા માનવી સામે બેસીને પોતાનાં સમાજ દ્રોહી અનીતિ થી મેળવેલાં વિલાસી ખાનપાનને ચાલુ રાખનાર માણસ ઉંલ્લી કોટીનો પશુ નહિ તો બીજું શું છે? આવો મનુષ્ય મરીને પશુ થાય એમાં શી નવાઇ છે? માણસ મરીને પશુ થવાનાં જ્યાંત સુધી માં કેટલાં ય દાંતો આવે છે. ભરતી વખતે જેવા આવે ઘરે તેવો જન્મ તે માને, એમ ગીતા પણ સાખ પુરે છે.

આમ જન્મ મરણના ભરતનું ઉલ્લંઘન કરવા ગીતાએ કહ્યું. એમ રીતે દોષની તીવ્રતામાં મરેલો મનુષ્ય જેમ અધમ તેમ કોઇ પ્રાપ્તિ તરીકે જન્મે એમાં કંઈ નવાઈ નથી. ગાંધી અને બીજા મહાપુરૂષોનું નિષ્કામ્ય થયું મરીને મનુષ્ય જન્મ પામે તેમાં શંકા રાખવા જેવું શું છે? એવું બને ખરું કે હજાર પશુનું દેવ અને મનુષ્યનો જન્મ મળી જવા અધમ હજાર માણસ નું હોવા છતાં પશુયોનિમાં અવતરી જવા જન્મની ગતિ પણ પહેલાંથી નિર્ણય થઈ હોય ત્યારે જ આવું બને ખરું એવું હોય છે. મને પોતાને તો પશુશરીર કરતાં પશુહૃદય મળે તે વધુ અપેક્ષિત અને દુઃખદ લાગે છે. રામાયણના હનુમાનજી થવું પણ જટાયુ, ગળવું કે ય બંધારા જેવા બનવા કરતાં સાધ્ય દરજ્જે સારું છે."

'અખંડ આનંદ' માંથી સાભાર

નવાં પ્રેસવાના પુસ્તકો

સમરસંમક્ષ	૧	૪
અક્ષરનું બ્રહ્મ	૧	૦
મધુપ	૩	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૪૩
કુટુંબપત્ર (ડાક્ટોર કેત નોવેલ)	૧	૦૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૩	૦
જગતનો ઘાત (અરધી બાને)	૨	૧
ઇમાયરમા	૧	૧
પંડિતજીની હાસ્ય પ્રભા	૩	૧
ઘરતીને માબાપે	૧	૦
વિશ્વદર્શન બક્કો	૩	૦
સરદારના બાપણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
મોટો ભોડણી કેસ	૧	૨
રાજ રાણા	૧	૦
એરે ચરણે	૨	૩
આબેહયાતી (ડાગોરની નોવેલ)	૮	૦
રવીંદ્રના	૫	૧
ચારણકાર	૭	૧
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૧
આગે કદમ	૭	૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં આજીવક બનનારને

ચિત્ર લેખા

તંત્રી : બચુ કોટક.

અન્ય વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે સ્પેશ્યલ-પુસ્તકો આપવાનું જાહેર કરે છે. ફક્ત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે સ્પેશ્યલ-પુસ્તકો, આસ્ટ અંક અને ડીસેમ્બરથી આઠ પોતાના ગ્રાહકોને આપનારે ગુજરાતનું આ એકજ સચિત્ર માસિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૬૦ ; પરદેશ ગ્રિ. ૭૮ સિંગલ કોપ્સ (ઇન્ડિયા) શ્રી. ૮૬, ગિલ્બર્ટ રોડ, મુંબઈ, ૨.

INT.ADVT

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલત રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—તેમજ બાળકો માટે ઘર વપરાશ માલ. તેમજ કેપ્સીકોન ન્યોરાનેટ સાડીઓ બીજો માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 28633.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint for any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઈતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારત	૧ ૬
કવિના ઇતીહાસની રમરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૨ ૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યાદેશ ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કથાની રસ કથાઓ	૨ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ ભજન	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
આરું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૧ ૪
દેશ ભેદ ઇતીહાસ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૧ ૦

ગુજરાત વેકયુલ સ્કુલ બોર્ડ ભાવનગર માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો સહજ રીતમાં ઇ.

ગુજરાત વેકયુલ લાઇબ્રેરી બોર્ડ

" " પોરબંદર

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજું	૧ ૮
" ત્રીજું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન સમારંભ

પદાર્પણોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૧ ૮

નિશાળોને વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૬

બાલોપયોગી

બોધવી ૧	૧ ૨
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jaben T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	6
OUR INDIA (Children'sstories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Kelsondas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	6	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	0
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Roy	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	9
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	0
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	0
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Sunta and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	6	0
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0
POEMS—Kamdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ ભરીયોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીની તેમજ મોસા સેવ, મસાલાથી ભરેલ બનાવીએ છીએ.

અમારૂં ચમચમાટવાળું સુરતી ખુમ્મુ સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાતરા વિગેરે/દરેકજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા મસાલેદાર મીઠાઈ ઓર્ડર મળશે ટુંક સમયમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944[8] P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪[૮]. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
આશ્રમ ભા. (સ્વરાજ ગાંધી)		૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાલાપમાં		૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. મણિલાલ ગાંધીએ		
શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર ના પત્રોના દ્વારા પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન		
જોયેલા આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી અર્થરચના યોજના		૫ ૦
ધર્મોના ગોખલે (ગાંધીજી)		૧ ૪
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મણુભાઇ ત્રીભુવન)		૫ ૦
બાપુ-મારી-મા મનુ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો ૨ (આત્મકથી જેના ૬૫૧) સંપાદક પ્રભુ પ્રસાદ		૨ ૧
બાપાની ટેળાવથી (ગાંધીજી)		૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૧ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આત્મોપાન મહેલના બેતાલીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવીને ડો. સુશીલા નૈયર.)		
કીંમત રૂા. ૧૫/-.		
જેલ પંચ ભા. ૧		૯
,, ,, ,, ૨.		૯
રામ નામ (ગાંધીજી)		૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો (નીલાબહેન)		૧ ૬
બાપુના-મા ને પત્રો (સ્વરાજ પર લખાયલા પત્રો)		૨ ૧
કસ્તુરબા દેસાઇ અંક		૧ ૦
ગાંધી જયંતી અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મણુભાઇ ત્રીભુવન)		૨ ૬
અમારા ધર્મ ગુરૂના (ગાંધીજી)		૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૨ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કિશનજીનો કીસ્સો ૪. ૫. ૦. ૩	૦
ગીતા બોધ (ગીતાજીના ક્રમાનુસાર સહાય મળી રીતે લખાયલી કરેલો અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા પ્રેમની (ગીતાજીના મુખ્યત્વે મંતવ્યો)	૧ ૬
ધુવ અને મહાવીર	૨ ૬
સ્ત્રી પુરૂષ અધિકાર (આજ કાલની, પુરૂષમાં સેવાતી ખોટો ઉપર પ્રકાશ પ્રકાશના અજવાળે જે જોયો તપાસ્યો ને તોળ્યો સંગ્રહ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
રાજુબેન કાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

ચારી જીવન કથા અનાદરણીય	૧૫

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

માદારેય દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૨ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપબળી મેરિસ	૪ ૦
ઉંદુને પત્રો (નવા)	૩ ૦
ચુપનદી વહેનાબ (ટોલ્સટોય)	૫ ૦
દક્ષણ આફ્રીકા સંસ્કૃતીનું ઝાંખી (રામા કૃષ્ણન)	૨ ૦
ધુવ અને પ્રહ્લાદ	૫ ૦
જીવતા તહેવારો (ડાકાસાહેબ)	૪ ૦
જવાહર પ્રતીદાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧-૬-૦
ટોલ્સટોય અને શેક્ષપ્ર	૨ ૦
ઝોતવાની દિવાળી (આજ કાલના)	૧ ૩
ઝુલ્ફ લીલા	૧ ૬
ઝુલ્ફ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંપાવલી	૫ ૧
નોબીયલ સ્ત્રીપા. (રશીયા નીરો નહુના ગોમ)	૧૦ ૦
શેઠ રણીલાલના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
ફુજરાત મહમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
બોઠકારા (આજ કાલના)	૧ ૪
ઇમરજ્ઞ આજા (" ")	૫ ૦
ફિંદી ગામા ત્રીભુવ	૪ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ.

અન્નાકારના બીજાકા (નાટીકા)	૩ ૦
બે નવેલ્લાઓ	૫ ૦
કુદ્રિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૪

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ આરતી	૧૧ ૬
અનુરાધા	૪ ૦
કમલા	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૬
છવી	૩ ૬
જીવન યાત્રા	૪ ૦
છાલ્લી	૩ ૬
નવીના	૧૦ ૦
દત્તા	૮ ૦
દુમાં	૮ ૬
દેવદાસ	૫ ૦
પ્રભુ વાતોઓ	૩ ૬
બુધરા	૬ ૦

હાલોર કૃત

પંચ ગુત	૧ ૦
ભાલ'ચ અને બાલ ભાલાચ	૫ ૩
મણુભ'ચ અને બે જોનો	૬ ૬
લો ભાલ્રિદે	૬ ૦
વાલ્ચી	૩ ૦
સાનપ્રુમ	૫ ૩
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુકી વાતોઓ અને નવલ કથાઓ

અગેસી અને અતીમાં	૪ ૬
ચિત્ર લેખા	૮ ૬
જાપુરોા વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
જોગાની વાતો	૧ ૦
ગીરી બાલા	૧૩ ૦

જોસાલ જોબમદ નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
જય સીંહ સીંધવાલ	૧૧ ૦
જલનીધુ જોગેબ	૫ ૦
જાપુપુર બાલા	૮ ૬
આપણું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
આરતી કલા	૭ ૦
અપસરા (બાર આનાનો સેટ)	૧-૧૬-૬
અપુરી વાતો	૧૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
અપરાતા વાચપરા	૭ ૩
ઇન્દ્રનાત જોગેબ	૮ ૦
ઉપરીવાટ	૮ ૬
ખીસા કેરા	૩ ૦
ચક્રમા બાપુ બાપુજીના જીવનને ઉપાડતા પાડતી જોગેબ	૭ ૬
કાવ્ય ચપ	૧૦ ૬
કેવલાના કપડા	૫ ૦
ઉમરો પ્રકાશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૬
દાલ ચીવડાનો ડાબરો	૪ ૬
દીન ચર્યા	૭ ૬
પેમ બીન્દુ (અનિલાઓ)	૭ ૦
ફાનગી	૬ ૦
પચાસચ પછી	૭ ૦
બાગ્ય નિર્માણ (જ્યોતીષ્યુ)	૭ ૬
ઇંકની પુજારણ	૧ ૦
કલાની સાકચરી	૫ ૬
કરીયાવાલ	૬ ૦
ત્રણ બપું ત્રે	૧ ૦
તણખા (૬૫ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૪ ૦
દેશ ૬૫	૪ ૬
કરીયાર્થી બહાર પટીયા	૭ ૬
કરીયાવાટ	૬ ૬
કીકીકેની વાતો	૬ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
બદીપ્રકાર	૬ ૬
પુરેલા સુર્ખ પાસો	૧૦ ૦
પ્રસાત કીરણો	૭ ૧
પહેલેર કાળ	૬ ૦
પિયાસી	૮ ૦
પીશાચીક નાટકો	૫ ૬
પેમ પ્રભુમ	૧ ૦
બાનમ વાના મુલ	૬ ૦
બધુ બુખી	૬ ૦
બબેલાલય	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
બાબુસાહેબના દીવા	૭ ૦
બીરૂ સાથી	૧૧ ૦
મધુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૧
મંજીવાત બાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદરી	૭ ૬
રેવાકાનો બોગ	૮ ૦
લગ્ન તમાસી	૬ ૦
બે રેલ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીનેત્ર	૭ ૦
પીતાજીનો વન મનેજ	૭ ૦
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ત્રીવીધ તાપ	૫ ૦
બારી ભભેર	૫ ૬
માનમારી	૬ ૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સોદાગણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
હમણી બહેરાન છે	૫ ૧
હોદાસ	૧ ૦

ઉપર પ્રમાણે પુસ્તકો મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

ગાન્ધારી (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૦ ૦
રાજ સન્યાસી (પ્રેમચંદ)	૧૦ ૬
અપરાધના ચાકરા	૭ ૬
આશ્રમના દિવા	૩ ૦
આનવતાના ધુવ	૦ ૪
મોહીની	૮ ૬
મણીલા છત્ર	૮ ૬

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 32—Vol XLIX. FRIDAY 10TH AUGUST 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

FOUNDATION OF FREEDOM

"If the masses wanted to enjoy Independence, they had first to learn the secret of observing voluntary discipline. Otherwise discipline would have to be imposed upon them by the powers that be. That would not be independence but its negation. Every people got the Government they deserved. If they indulged in hooliganism, so would the Government and its officials in the name of law and order. The result would not be freedom or Independence but a balancing of anarchies, each trying to keep the other in check. Voluntary discipline was the first requisite of freedom. If the people were well-behaved, the Government officials would become their true servants. Otherwise they would ride on their necks, not without a semblance of justification."

—Gandhiji.

સ્વતંત્રતાનો પાયો

"જનતાને જો સ્વતંત્રતા ભોગવવી હોય તો સૌથી પ્રથમ તેઓએ મરજીપ્રમાણ શિસ્તપાલનનો ભેદ જાણવો જોઇએ. નહિ તો સત્તાધીશો તેઓના ઉપર શિસ્ત લાદશે. પછી એ સ્વતંત્રતા નહિ ગણાય પરંતુ તેનો નિષેધ ગણાશે. દરેક પ્રજાને તેને લાયક સરકાર મળે છે. જો પ્રજા ગુંડાગીરી કરશે તો સરકાર અને તેના અમલદારો કાયદા અને સુવ્યવસ્થા ને નામે ગુંડાગીરી ચલાવશે. પછી સ્વતંત્રતા નહિ રહે પરંતુ અરાજકતાની ઠરીઠામ થશે અને બન્ને એક બીજાને કાબુમાં રાખવાનો પ્રયત્ન કરશે. સંયુક્ત સ્વતંત્રતાને માટે સૌથી પ્રથમ વસ્તુ મરજીપ્રમાણ શિસ્તપાલન છે. લોકો જો શિસ્તબદ્ધ હોય તો સરકારી અમલદારો તેઓના ખરા સેવકો બની જાય. નહિ તો તેઓના માથાપર ચઢી બેસે અને તેમ કરવાને વાજબીપણાનો દેખાવ પણ કરી શકે."

ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON —
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unerushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jull Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES
MEN'S
LADIES'
&
CHILDREN'S
CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Blue & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

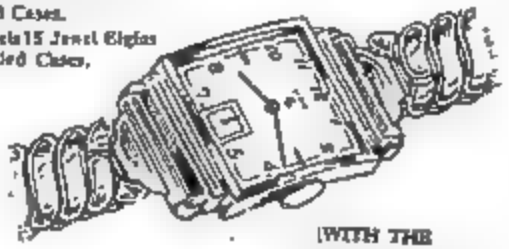
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pattens Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5192 Johannesburg
'Phones—Office: 22-7774. After hours: 24-4344.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-EXPEL) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office : BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium ...	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address :
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without food			20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરૂમ, કરેસીંગ બેરલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, સુટ કેસ, ટેબલ, તથા કીચનના લાવે ખરીદી શકશો. અને પગારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન કરેસર—

કે હમારી રેજરેજ નીચે તયાર થાય છે. તેનો રંગ હંમેશા તૈયાર રહે છે. માત્ર તેરમા આવેના ઓર્ડર બીજે મોકલો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statements, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Gray and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 32.—Vol. XLIX Friday, 10th August, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

August 15

AUGUST 15 is a great day in the history of India. It was on that day that India gained her independence after nearly two hundred years of enslavement under a foreign power. After untold sufferings for close on half a century India became free, thanks to the leadership of Mahatma Gandhi. It was he who taught four hundred million people, the vast majority of whom were half-starved and half-naked, not to hate but to love the enemy, not to hate the evildoer but to hate the evil, not to kill but to allow oneself to be killed, not to impose sufferings on others but to impose sufferings on oneself. He taught them not to blame others for the ills one suffered but to search within and try ■ be independent instead of begging for it. This lesson was brought home to the people of India and the result was that the deadliest of weapons in the hands of those who did not want to part with power became unworkable, all their plans were frustrated and they had to quit India of their own accord bearing no enmity but in a spirit of friendliness.

Mahatma Gandhi was Enemy No. 1 of the British Empire; he made no secret of the fact. Yet not a soul on earth, not even his adversary, has had a bad word ■ say about him. On the contrary he is revered by all alike. Politicians who viewed things from a jaundiced eye saw in Mahatma Gandhi an astute politician. But he was just a plain and simple God-fearing man. In his private life and in his public life he tried always—every minute, every second, nay at every breath of his life to be true to Him, and whenever it appeared to him that he had faltered he did penance by crucifying his flesh. What he yearned for was not for freedom in its material sense but for the freedom of the soul. His cherished dream was ■ bring the Kingdom of God on earth and it was for that he was trying to discipline the Indian people. Through his non-violent struggle for freedom in India he wanted to teach the whole world to eschew violence and bring an end to all wars as a means to settle disputes. Had he lived he would have achieved his purpose. But God's ways are inscrutable. He is the severest task master. He saw that we were too proud; that we thought we were the masters of the universe; that not He ruled but that we ruled the universe; that we had much to learn yet by severer knocks, before we came to our senses and got to know Him. He has therefore thrown us back from the heights we had been taken.

It is in this atmosphere that India is entering the fifth year of her Independence. It has been a terrible uphill fight for those who have the reins in their hands. They have to steer their course through storms and stresses. Pakistan seems bent upon not giving any peace to India; then there are the Communists and the Socialists who, instead of co-operating with the Government or trying ■ do anything constructive, seem bent upon carrying on their destructive activities; the capitalists are utterly self-interested and have no civic sense in them. If they had they could have greatly eased the task of the present Government. Then there are power-seekers and disgruntled, who will not see beyond their noses and will not work in the greater interests of the country. Added to this India has suffered natural calamities such as droughts in some parts and excessive rains causing disastrous floods in others, ■ a result of which there has been a terrible shortage of food and that has caused discontent among the masses. Added ■ all this came the loss of India's Deputy Prime Minister, Sardar Vallabhbhai Patel, which greatly crippled the hands of Prime Minister Nehru.

Nevertheless, however, by the grace of God, India has made tremendous progress in the matter of eradicating the many social evils which had been nurtured during the British rule and she is marching ahead by leaps and bounds in removing illiteracy. Great irrigation schemes have been launced which will be a boon to the agriculturists who are the main-stay of the country.

India holds today the highest position in Asia and her prestige throughout the world has grown tremendously since achieving her Independence, the credit for which must go, firstly, to Prime Minister Nehru's own unique personality and secondly to his Government. India is at present in the throes of a new election and future alone can tell what her fate will be.

We Indians in South Africa and in other places outside India, who will be celebrating this great occasion of India's Independence Day should be conscious of our own duty to our Motherland. While wishing her well we must bear in mind that everyone of us represents a part of India and that none of our actions should be such as to disgrace her fair name. We must remember that we are not here merely for material gains at any cost, but that we have a higher purpose in life, for which we are prepared to stake our lives. We should not merely say this but set an example by our own action. Then only shall we merit ■ be treated as true citizens of South Africa and true sons and daughters of India. May God bless us with the wisdom and the courage to do so.

The Fate Of The Non-European

We are indebted to the South African Institute of Race Relations for drawing the attention of the public ■ the reports of the Medical Officers of Health of the various centres of the Union, on the appalling housing conditions of the non-Europeans and malnutrition prevalent among them which constitute a danger to the general public and also to the high infant mortality rate among the non-Europeans.

Year after year these conditions have been brought to light by the Health Officers but the authorities have done next to nothing to improve them. Rather than busying themselves in passing apartheid legislation if they would busy themselves improving the existing conditions in which the non-Europeans are compelled to live there would be more happiness and contentment among the people concerned. But the fact is that very little value is attached to the life of the non-European in this country. He is considered a danger to the existence of the White man, White rule and White civilisation. The authorities are therefore more concerned about how best to get rid of the non-European than about how he can live more decently. When ■ comes to the question of dealing with matters concerning the non-Europeans the Municipalities will start blaming the Provincial authorities, the latter will blame the Government and vice versa. Years and years will pass in this process and the non-Europeans will be just where they were or rather much worse than they were. While the non-Europeans are starving for food and houses funds are never lacking ■ provide amenities for the White people. Millions of pounds can be made available on comparatively unessential things like making the beaches look more attractive, improving the race courses and golf courses etc. To

quote only one instance of the standard of generosity of the Durban Municipality the grant of about 15 acres of land at Currie's Fountain to Indian educational institutions has now been confirmed by the Durban City Council's Finance Committee. The educational institutions, who have been negotiating with the City Council for several years, are: The Orient Ismailia Educational Trust (3.7 acres), the Kathiavad Hindu Seva Samaj (1.7 acres), Sisters of the Holy Family (2.75 acres), St Aidan's Mission (43348 sq. feet) and M. L. Sultan Technical College (5.76 acres). The Committee has however recommended that the lease of the land should be for 25 years only and on condition that the grant is renewed at the end of the lease. What can be more shockingly unreasonable and ungenerous than to deny the free grant of 5 acres of land to Sultan Technical College when the community itself is prepared to spend the some of 20,000 for educational purposes?

NOTES

Strydom On Apartheid

THE one ray of hope for the future of White civilisation in Africa was the fact that in Southern and Northern Rhodesia there was a growing acceptance of the view that they would have to adopt the Nationalist Afrikaners' policy of apartheid, said the Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom, when he addressed the annual congress of the Nationalist Jeugbond of the Transvaal at Mayfair last week. The great danger to the future of White civilisation in Africa was that all of the great African colonial powers were opposed to South Africa's policy. In the African territories, which European powers controlled a policy of equality was being developed. If the Union had to stand alone in its struggle for the maintenance of White civilisation, its struggle would be hopeless. Southern and Northern Rhodesia were rapidly moving towards political independence. "If we can get the Rhodesias to accept our point of view then there is the chance that it may spread even further north. Therefore I say we must go on with our policy of apartheid to maintain White civilisation and the rule of the White man in Southern Africa." Mr. Strydom said that he had noted that even the Rhodesian Boy Scouts, now on a visit to London, had objected to association with non-European Scouts. "I suppose they too will be described now as oppressors of the non-European.

A Saner View

Thus the 'Natal Witness': Whatever may be possible in South Africa, it is clearly impossible for the small number of Europeans in Central Africa permanently to administer the affairs of Africans, while publicly proclaiming to their wards that they are inferior and must remain so. It is precisely such arrogant outbursts as Mr. Strydom's that are fostering African nationalism throughout the continent, and earning for South Africa an unenviable and undeserved reputation as the home of racial intransigence. If South Africa is to take her part as a leading influence in African affairs, she can by no means afford to flaunt to the world her uncompromising faith in racial domination, however much she may cherish it at home. To the rest of the world, including the Africans for whom Mr. Strydom intends it, this policy appears to be intolerably oppressive. There is everything to be said for supporting a policy of caution in the extension of political rights to Africans, and for urging moderation on the colonial powers. But loud-mouthed proclamations of the pure doctrine of White domination are embarrassing to the European administrators in Africa, and must antagonise opinion throughout the world.

Sultan Technical College And City Council

After the question has been hanging fire for a considerably long time the Durban City Council's Finance Committee has recommended that the M. L. Sultan Technical College should be granted a 25 year lease of 5.76 acres at Currie's Fountain—the college is however not prepared to accept that. A spokesman for the college informed the Press that to do so would deprive the college of its £37,600 building fund, £20,100 of which is a Government grant. Those funds have been granted on condition that the City Council gives—not leases—a site. The Government have also agreed to an annual grant of £9,000 to cover staff and administration salaries in the new building, when it is completed. But funds for building the college will not be available unless the land is donated; so this grant also falls away. In 1942, 1945 and May 1951, the City Council agreed to grant the site, on the last occasion conditional upon the Administrator giving authority for the alienation of the land. At present the college receives a block grant from the Government and cannot be placed on the formula for the financing of technical colleges because it has no buildings of its own. The annual loss in revenue, because of the lack of buildings, amounts to £9,752, making a total loss of £58,000 since the site was first promised. At present the college has 2,250 part-time students taking courses in dressmaking, building, printing and other subjects including Afrikaans.

President Of India Attacks S.A. Racial Policy

The Republic of India Parliament was opened on August 6 by President Rajendra Prasad. "I regret that the Government of the Union of South Africa has rejected the resolution passed by the General Assembly of the United Nations in regard to Indians in South Africa," said the President. This question, he said, did not affect India only. It affected the future of the world because on a right solution of it depended peace or conflict between great races. "Only on the basis of equality and equal treatment of different races and peoples can there be peace in the world. The Government of South Africa, however, unfortunately, continues its racial policies, which can only bring unhappiness and conflict in the world."

Mr. Churchill Bemoans Loss Of India

During the debate last week in the British House of Commons on the Middle East situation; Mr. Winston Churchill, Leader of the Conservative Party, is reported to have said, the decline of British influence throughout the Middle East was due to the loss of her Oriental Empire and the well-placed and formidable resources of the Imperial armies of India. It was also due to the impression, which had become wide-spread throughout the Middle East, that Britain had only to be pressed sufficiently by one method or another to abandon her rights in that or any other part of the world. If the Persian situation arising out of the oil dispute led to regions from the Caspian Sea to the Persian Gulf being included in the satellite countries that the Kremlin controlled, "consequences would be far more deadly, not only to us but to the United States, than anything that could have arisen in Korea." The Abadan refinery must continue to be occupied by enough British staff for its maintenance, said Mr. Churchill. "They must stay and we must never agree to their being with-drawn. If violence is offered to them we must not hesitate to intervene, if necessary by force, and to give all the necessary protection to our subjects."

Mr. Attlee's Reply

The Prime Minister, replying to the debate, said that Mr. Churchill had failed to appreciate the problems of the Middle East. Did he really think that Britain's influence in Asia would have been greater if she had stayed in India? Mr. Churchill had spoken about Britain's "giving an impression of weakness." We are living to-day under the acceptance of the rule of law. It is quite incompatible with the acceptance of the rule of law and the United Nations that you should go round the world in a kind of Palmerstonian fashion."

ANNOUNCEMENT

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY

DIRECTORS (A. S. AREFF & W. AUCAMP)

We have the pleasure of announcing our successful purchase of 10,000 GREEN MANGOE TREES. We are now in a position to accept orders for Green Mangoes (MAKWA) from clients, for execution throughout South Africa. Previously to our recent success the supply was defined to our old clients in certain districts only due to limited quantities available.

SEND YOUR ORDERS NOW FOR OCTOBER/NOVEMBER DELIVERY

PRICES—7/6 Per 100 for Kidney Type
12/6 " " " Peach Type

RAILAGE PAID TO YOUR STATION OR SIDING
Reduced Prices to the Trade or for Quantity over 1000.

NOTE: Only Orders With Cash Enclosed Will Be Entertained.

Kindly make Cheques and Postal Orders payable to:

ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY,

P.O. Box 191. BRITS, Tvl. 'Phone 121.

PLEA FOR WORLD PEACE IN THE HOUSE OF LORDS

THE Earl of Darnley opened a debate in the House of Lords last week on the preservation of peace by asking the Government "to make a declaration of their willingness to sponsor a call to men and women of all nations, irrespective of colour and creed, and in particular of the labouring classes, whom they claim specially to represent, to unite in friendliness to abolish for ever the barbarous practice of attempting to right human wrongs by recourse to war."

After suggesting that the outbreaks of violence occurring today were all results and not causes and that if the causes were to be investigated and properly treated there would not be the resu'ts "such as Communism, the happenings at Abadan, and all the other things we have to endure," the Earl of Darnley continued:

"The old methods which have been adopted for years and years have not made any improvement. The same old things go on from year to year: power politics, threats of force, threats of 'serious consequences' and meetings of politicians in various numbers, from one to thirty.

PM's Luxury—Cat Sandwich

"These threats of serious consequences do not carry any weight at all; they do not affect the serenity of the Prime Minister or the dictator or whoever it may be who is threatened. He goes on eating his breakfast or cat sandwich, or whatever luxury the last war has left him, in complete happiness and utter disregard of these threats."

"It is the poor wretched cannon fodder on both sides who are called upon to implement these threats who really suffer.

"Last year an excuse was offered against basic change—I think Lord Blackford put it forward—because of the extreme difficulty of getting would-be adversaries to listen or co-operate. Of course it is difficult—horribly, indecently difficult—but you cannot have hundreds of years of warfare and fighting without creating difficulties.

"The question is not whether it is difficult, but whether it is likely to be the old processes which have failed.

"It seems to me that there has got to be a total *volte-face* against everything so far held allowable in war before the vista of peace can possibly be envisaged. That *volte-face* must be made, otherwise there will be a total loss of everything we hold dear;

"Reading through the Report of the debate (on Foreign Policy opened by Lord Vansittart) on May 2, one gets an impression that a collection of atrocities committed by various people in some way justifies warlike counteraction.

"I shall not agree to that.

"They are results of concerted dangerous and pugnacious actions by all the nations in the world.

All the search for criminals and atrocity-mongers, such as is often carried on, is useless, misleading and superfluous.

"It is superfluous, also to be frightened of the plans of foreign general staffs, which are usually divulged to the world through the medium of the Press by some renegade member who has got the sack.

"I believe these general staffs have plans for every kind of action that might be necessary all over the world, but they do not intend to use them unless they think their salvation is impossible in any other way. If it could be proved that it was, they would not do anything with them."

"There must be something wrong when all the nations, Christian and non-Christian, find in each other subjects for intense hatred and bitterness, only solvable by murder and destruction.

'Of course it is easy to talk; but it is intensely difficult to act in such a way as to create progress for an idea, especially if it is novel and untried.

"The human being of the world has to be taught to value existence and to share with his neighbours this valuation of existence.

"How?—especially now, when the world is in such a state of unrest and misery, when a man has little time to think of anything but his next meal and the safety of his family.

"It can be done by one nation setting an example: by expressing a genuine desire to co-operate with every nation, of every colour and creed, to improve the general world conditions, not as a piece of bigotry, but as a sign of appreciation of real wisdom when they hear it; and by not allowing this offer to be tarnished by any suggestion of carrying with it any possibility of self-advancement or conquest, or to be motivated by anything but the sincerity of the faith in which they believe.

"If such a declaration were to be made in all sincerity and truthfulness by a great nation, it would have a reconciling effect upon Communism and any other subversive miseries which exist and cause danger at the moment.

"The danger would be by-passing into harmlessness, instead of flaring up into general destruction, now possibly envisaged on a scale large enough to destroy the globe on which the human being lives; and the resulting restoration of security would enable the human being to examine some kind of existence in decent security.

Do Ethics Matter?

"If this is not true, let us be honest and tear up all ethics and have done with them for ever.

"Such a declaration could well be made to the world by this country and would be worth all the power politics, all alliances, and all the discussions, and would constitute a proper basis for nationalism.

"If any man today can review the results of the last human conflagration and, having reviewed the 36,000,000 dead and missing, the 30,000,000 wounded and the 150,000,000 homeless, and the £100,000,000 spent per day for six years, now represented by heaps of rubble and corpses, the piles of useles and rotting abandoned war material; headed perhaps by the 1,000 Fortresses on Biak Island, each costing many thousands and now abandoned as useless, and smashed by bulldozers to save the expense of removal—if anyone can review these facts and feel that this, and worse, is humanity's only destiny, then I ask him to think again, to join in some scheme for making these things impossible and thereby give dignity to the human race."

On behalf of the Government, Lord Henderson made the customary official reply that "our" motive was anything but aggressive, and that fear of a third world war was not of our making, etc.—"Peace News."

A STORY AND ITS MORAL

(Gopabandhu Chaudhary)

A SMALL Bengali story book came into my hands. There was only one story of a boy in it. It was like this. The orphan boy's maternal uncles were boatmen and his paternal uncles were peasants. Both tried to win over the boy Phatik to their occupations. The boy actually got himself apprenticed for some time to each of them and picked up efficiency in both the professions. But his mind was not in any of them. He used to slip away now and then and was often found in the company of snake charmers enjoying their feats. One day both his uncles were together arguing out their cases for their own professions before the boy. The boy was hearing patiently. Suddenly a big cobra crept out hissing towards the group. The uncles took to their heels. But the boy sprang forward and chanting *mantras* caught hold of the cobra by the head and disarmed it of its fangs.

The story has a moral for constructive workers. Is not this 'running to the mouth of violence and checkmating it,' a thing to be cultivated by constructive workers? Violence, in all its shape, subtle and crude, is stalking about. The freshness and the tact for tackling violence born out of simple love and faith are worth the risk they carry with them.

Gandhiji played all his life with violence and braved the noble risk!—"Harijan."

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,

100 Market Street, P.O. Box 2495.

JOHANNESBURG.

"Agents and canvassers on commission basis wanted."

THE CAREER OF A 'PROFESSIONAL' KILLER

By HEINZ KRASCHUTZKI in 'Peace News'

SOME years ago in Saxony a man named Pfeil shot and wounded a Russian soldier. Then he jumped on the soldier and strangled him to death.

In this he found a strange excitement, agreeable to him. He longed to experience the same sensation again, and resolved to become a professional killer.

For this purpose he went to a place where stupid laws had created a lawless state.

Germany is divided by an artificial frontier. Families want to visit each other; trade between one side and the other needs to go on. So there are always many people anxious to cross the frontier without a passport.

The professional smuggler knows the way across, and does not need help. But a poor, timid woman needs help and is glad when someone offers to escort her to the other side.

Pfeil knew this, and jumped at the opportunity. He offered to take a woman across; and when they were between the lines, in no man's land, he killed her in a most atrocious way.

* * *

He had two companions. One was such a brute that Pfeil soon dismissed him, for fear of his own life. The other was a young boy with a nice face and of good behaviour. Pfeil kept him.

His task was to lure the women to Pfeil, who would then do away with them. Once the boy took part in a killing himself, and afterwards ran away.

In the end, an attempt by Pfeil to kill a man failed. He was arrested, and sentenced to 15 years hard labour for attempted murder.

While in jail he wrote his memoirs, a mixture of truth and fiction. But this did not satisfy him, he longed to kill.

He wrote to the authorities asking to be appointed executioner. As a recommendation, he said he was thoroughly experienced in the job, having already killed 25 human beings.

But to his surprise, Pfeil did not get the job. Instead, the authorities began an investigation of the 25 killings.

His two companions were arrested. The boy, who had joined the French Foreign Legion and had fought and killed in colonial wars, returned to Germany and gave himself up to the authorities.

He said: "I have seen horrible things in the colonial wars, but nothing so horrible as what I saw with Pfeil."

The investigation lasted two years. It was found that Pfeil and his companions had killed 15 and not 25 as he had said. (Many people exaggerate their achievements when applying for a new job.)

But during the two years of the investigation, the death penalty in Western Germany was abolished. The three murderers were sentenced to life imprisonment; and the boy had a chance to atone for the things he had done.

The medical report said the three men were not insane, but were fully responsible for what they had done.

For Pfeil the prison sentence must have been a disillusionment. He did not like the dull prison life; he longed for the excitement he had experienced, killing a human being.

His intention had been to change from an illegal to a legal professional killer. The thrill would have been the same; he would have been able to enjoy it with regularity and without risk. He would even have been paid for it.

When he began his career as a professional killer, the death penalty still existed in Germany. But did it deter him? Not in the least.

If he did not get that fine job as a professional killer, for which he longed, he would at least, he knew, be executed himself. But he did not fear it. It would have meant an end to his dull prison life. He would have experienced, in the hours before his own execution, a thrill equal to the thrill he had experienced in the execution of others; perhaps an even stronger thrill.

That would have been better than a long life of stupidity in prison.

* * *

The career of this professional killer shows better than anything else the futility and absurdity of the death penalty, which does not in the least deter those who want to kill.

Gandhi said a good cause could never be attained by evil means. The defence of society against killers is a good cause. But can it be entrusted to professional killers?

Pfeil was right when he offered his services as executioner. He would have made a good executioner. Only: the job is bad.

A human society that needs a professional killer to protect it, is not worth being protected.

THE COUNTRY'S HEALTH—A WARNING

REPORTS of the Medical Officers of Health from the principal centres of the Union stress the gravity of the present lack of housing among Non-Europeans (in particular) and its menace to the county's health. Linked with the severe cost of living, states a Press statement issued by the South African Institute of Race Relations, the housing crisis, through the agencies of tuberculosis and malnutrition, is claiming an ever mounting toll of human life.

The following extracts from M.O.H's Annual Reports for the year ending June 30th, 1950, carry the warnings of these highly qualified professional men whose responsibility it is to safeguard the health of the nation. Dare South Africa ignore them any longer?

Dr. H. M. WOLFSOHN, (KIMBERLEY.)

"The incidence of tuberculosis in the area of jurisdiction of the Board of Health is shamefully high. The appalling existing housing conditions, especially in the less salubrious areas of the city, are veritable incubators of the disease, and the incidence of infectivity is the greater where there is a lowering of resistence through malnutrition. The steady increase in the cost of living is affecting the position adversely... The insufferable conditions existing today must be alleviated. It is useless treating a case for many months to a successful convalescence and then return him to the home and environment where the factors causing the disease are still active. It is futile giving patients medicine to be taken after meals if there are no meals to be had. The cost of the medicine could, with greater advantage to the patient, be replaced by food."

Dr. R NELSON (PRETORIA).

"This constitutes a very serious problem" (housing for Non-Europeans). "Most unsatisfactory conditions still exist in Lady Selborne, Bantule Location, and in the remaining portions of Marabastad Location. The extension of a suitable native housing scheme is a matter of utmost importance.

"The Asiatic and Coloured communities live under extremely unsatisfactory conditions and are a danger to themselves as well as to Europeans. I have repeatedly reported this matter to the Council and I must again emphasize that it is absolutely essential to embark on a suitable housing scheme for these people and that unless this matter is given urgent attention, serious results can be expected."

Dr. S. W. ADLER (BENONI).

"The continued high incidence rate (of T.B.) must be ascribed partly to a continuance of those insanitary grossly overcrowded housing conditions under which the Bantu and Asiatic sections, in particular, are compelled to reside, and partly to their inability to purchase for themselves and their families the necessary protective foods.... Overcrowding and undernourishment make this section of the community ready victims to the rampages of the tuberculosis germ.

'The deplorable conditions appertaining here,' (Native and Asiatic Housing) "and reported upon in report after report, continue unabated."

Dr. R. F. SEYMOUR (LOCAL COMMISSION, NATAL).

"There is no doubt that the severly high cost of living is quite definitely a major contributing factor to the major causes of death. These unfortunate people" (the Non-Europeans) "are only too prone to contract such diseases as pneumonia, whooping cough and tuberculosis. Even if cured of these diseases, their resistance and stamina is of such a low order as to prevent recovery through the provision of an adequate diet."

Dr. DUNCAN FERGUSON, (PORT ELIZABETH).

"As regards housing it is a distressing feature that many areas which were cleared before the last war of slum dwellings have now been rebuilt with shacks of a more unhygienic character than those originally demolished by order of the City Council. Overcrowding of dwellings makes the control of infectious conditions more complex and the number of contacts of notified infectious cases is increasing per individual notification."

Some indication of the alarming infant mortality rate among Non-Europeans—especially Africans—may be gauged from the following statistics.

Infant Mortality Rate—Year Ending 30 June, 1950

(per thousand live births)

	European	African	Coloured	Asiatic
Johannesburg	31.9	232.00	95.51	75.13
Kimberley	50.88	185.18	133.80	
Pretoria	32.34	181.97	85.23	75.47
Pietermaritzburg	23.91	273.8	110.1	55.3
Benoni	39.48	312.35	136.05	57.96
Port Elizabeth	38.98	474.85	166.37	49.59

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Baroda, July 20

CONGRESS ELECTION MANIFESTO

THE election manifesto, adopted by the All India Congress Committee at Bangalore, follows the lines of Shri Nehru's report referred to in this letter earlier. In presenting it to the Committee, Mr. Nehru emphasised the secular form of the State in India, and said: "We stand till death for a secular State." Referring to "the moral and ethical basis of national life and political action," emphasised in the manifesto, he spoke of the reference in the manifesto to the ideals placed before the country by Mahatma Gandhi and added: "It is better to try to keep your soul than to win a particular election by devious methods or through dubious persons. A nation's history is not concluded by one election or another. Ultimately, it is made by the quality of the human material in that nation. If we submit to a degradation of that human material, then that nation goes down. It just does not matter who wins an election or who loses it. That is why reference is made in the first paragraph to this thing taught to us not by Gandhiji only but by the great men of the world. More particularly, it has been the immemorial lesson of India that it is duty that comes first and rights and privileges flow from it. In this acquisitive modern world of conflict, one is always talking about rights and privileges and one seldom talks about duties and obligations. The result necessarily is conflict. There are, of course, rights and there are privileges for which we have to fight and have fought, but even so, if we forget our duty, then these rights and these privileges will not long remain with us."

Threat Of Railway Strike

The ordinance issued by the President of India, empowering Government to prohibit strikes in any essential services in the country, has been welcomed by the people. The Constitution provides for this power to meet any emergency when the Parliament is not in session. Now railwaymen have threatened to strike on August 27 with the resolve that "not a wheel will move on the rails on that date." This, says the 'Hindustan Times,' does constitute such an emergency. The strike, in the words of the same paper, "would undoubtedly result in starvation in many parts of the country, endanger the country (since the Pakistani fanatics have also planned their *jehad* day about that time) and violently disrupt the country's general economy by stopping the movement of consumer goods which are none too readily available as it is because of the priority given to movement of food grains. Further, any dislocation of the movement of capital goods would cause a permanent injury to the country's economic interests. In the circumstances the Government have acted none too soon in taking powers to prevent the threat materialising and to meet it if it does." The railwaymen, acting on the guidance of the Socialist leader Shri Jayaprakash Narain, disregarded appeals not only from Mr. Nehru but from practically the whole of the Indian Press. Though, as pointed out by the Railway Minister of the Government of India, those actually participated in the strike ballot constitute a small fraction of the total number of railwaymen, the number may grow through propaganda, threats etc. "It is also impossible to escape the conclusion," says the 'Hindustan Times', "that the Socialists having failed to blackmail the community through a textile strike, are gambling with higher stakes in the hope of getting good dividends during during the coming elections." The paper echoes the feeling of the whole nation when it says: "Railwaymen have earned the nation's gratitude by their handling of the traffic connected with food and by general improvement in the efficiency of transport. They should not forfeit it by a hasty act. We hope a majority of railwaymen will not be a party to this dangerous adventure. But if the challenge comes the nation will meet it."

"War Fever" in Pakistan

There have been a number of violations recently, of the cease-fire line in Kashmir by Pakistan nationals against which India has strongly protested to the U.N. *Jehad* against India is being widely preached by the Press in Pakistan. The Government of India are understood to have asked the Pakistan Government to stop the war propaganda which has resulted in an influx of refugees from East Bengal into West Bengal. Another glaring instance of news fabrication in Pakistan is provided by a Karachi paper which published a long report that a 'Kashmir Day' was observed in Egypt against India's attitude. Careful inquiries showed that no one in Cairo was either aware of such an observance or is known to have participated in the so-called 'Kashmir Day.' No reference to it had been made in the Egyptian Press.

Exodus From East Bengal

Referring to this at the meeting of the All India Congress Committee at Bangalore, Mr. Nehru disclosed that during the last three or four weeks nearly 30,000 Hindus had come from East Pakistan to Bengal. India, of course, would do her best to rehabilitate them. One difficult thing was that those refugees did not like to go to any other State. They wanted to stay in West Bengal, which was too small a State to hold all of them. "Now the question arises," he said, "why are they coming? It is a big question. It is clear they are coming because they find it difficult to stay in East Pakistan. One main reason is the talk of war against India which has been continuously going on in East Pakistan. It is a new question and a difficult one which we have to face in Bengal."

Congress Promises

The Congress Election Manifesto lays down the principles which will guide the Party's administration for the next five years. Stressing the importance of moral and ethical values in public life, the Manifesto promises radical land reforms to improve the standard of life of the rural masses, encouragement of cottage industries, extension of State control of industries but with provision for private enterprise, continuance of controls on the distribution of goods in short supply, top priority for river valley schemes, advanced labour legislation, improved transport services.

India-Pakistan

The tension between India and Pakistan is growing. "There is war hysteria all over Pakistan," says "Peregrinus" in the Hindustan Times. "Of course, Indian troops were moved to the border only because of Pakistan's war preparations and belligerent propaganda." Pandit Nehru, in his reply to the Pakistan Prime Minister's communication regarding troop movements on Indian borders, has given the assurance that India has no intention whatsoever for any aggressive action against Pakistan and has at the same time made it plain that any aggression on Indian territory will be resisted." There has been a "reduction of the Indian Army," says Mr. Nehru, "last year in the hope that this might have some effect on Pakistan." On the other hand, there have been "continuous and intensive efforts to increase the armed forces of Pakistan which have been largely massed on the Indian frontiers." He also draws attention to the campaign for *jehad* and war against India both by newspapers and responsible authorities, raids into Kashmir State territory across the cease-fire line. Mr. Nehru concludes by saying: "I would earnestly urge you to stop the propaganda for *jehad* and war against India in Pakistan. This will help more than anything else in improving the relations between our two countries."

Kashmir

The State of Kashmir has been fast advancing as a welfare State. The Prime Minister, Sheikh Abdullah, said on the 19th at Jammu, that the object of his Government was to make the three basic amenities of life—food, shelter and clothing—available to all. The first step taken by his Government in this direction was the distribution of land to tillers and the second problem which they were tackling now was the provision of water to the cultivators for irrigating their lands. He named some other canals which were under construction or repairs. At another place in the State, recently Mirza Mohammad Afzal Beg, Revenue Minister, said: "In Pakistan autocracy reigns supreme; jagirdari is drying up the life blood of the peasants and conditions of the common people have become most pitiable. From the Prime Minister of Pakistan to the ordinary Minister, landlords are getting fat at the cost of the poor. On the other hand India's Prime Minister has sacrificed his all for the sake of his country and nation. India came to their rescue at the time of their direst need. We could have been stranded to India permanently without any condition, but Mr. Nehru gave Kashmiris the right of self-determination to determine their future when conditions settled down. That was an undertaking between India and Kashmir, not between Kashmir and Pakistan or the Security Council." A message from Srinagar states that the work of transferring land to tillers under the Abolition of Big Landed Estates Act is progressing steadily in Kashmir. According to a Press note, issued recently, latest figures indicate that out of 55 lakh kanals of land that was to be transferred, 4,016,194 kanals, that is, 50,771 acres have been actually transferred so far. This is estimated to benefit 45,243 farmers with a total of 1,69,036 dependants.

Nehru's Call For Unity

Acharya Kripalani, and ex-President of the Congress, seceded from the Congress some time back and has formed the Praja Party. Now Mr. Rafi Ahmed Kidwai, India's communications Minister and Shri A. P. Jain, Rehabilitation Minister, have resigned from the Congress and the Central Cabinet. The recent effort for rapprochement made by the A.I.C.C. at Bangalore have not satisfied them. Mr Nehru has just issued an appeal for unity in the Congress ranks at this very critical juncture. He then goes on to say: "I have no objection at all to persons of different views forming their own groups and parties. Democracy progresses in this way. But there are two factors to be considered. One is that those differences must be real and not personal. Secondly, that the situation today demands the greatest unity of effort and everything that weakens that unity of effort is to be deprecated. To innumerable comrades of mine with whom I have shared good fortune and ill-fortune alike in the past, I make this appeal. It is an appeal and it is something more than an appeal, for I would like to put behind that appeal such authority as I have, not as Prime Minister, but as a Congressmen of 38 years' standing. We cannot permit ourselves at this juncture to be swayed by personal feelings or likes or dislikes. The cause is greater than us." A later report says that Mr. Kidwai and Shri Jain have withdrawn their resignations from the Central Cabinet.

Abolition Of Girasdaris

Saurashtra is forging ahead in the matter of agrarian reform. A Bill regarding the acquisition of assets of girasdars and barkholdars has been finalised by the Select Committee. It will now come up in this revised form before the State Legislative Assembly in August. The Rajkot correspondent of the 'Times of India' says: "This is the last of the three Bills which were framed by the Government for agrarian reforms as advised by the Agrarian Commission. The other two Bills have already been passed and are awaiting the assent of the Rajpramukh and President. The Chief Minister, Shri U. N. Dhebar, addressing a convention of cultivators in Jamnagar, referred to the charges levelled against the Congress. The independence of the country, he stated, had not meant the end of all ills all at a time. The transfer of power, he added, was followed by jealousies and bickerings for power resulting in the formation of groups. The Congress, he affirmed, had been wedded to the principle of freedom for the masses and prosperity through peaceful constructive work. Shri Dhebar referred to the great change brought about by the Congress Government in Saurashtra during the last three years in the condition of peasants and tenants. He said that cultivators had to thank the Congress for the change. Alluding to certain allegations made in a section of the Press, he observed that all just criticism should be taken into consideration but mud-slinging could not be answered. He appealed for unity in the ranks of the people as the task ahead required a combined effort of all sections of society to reach the desired goal. Political independence, he added, had given us an opportunity to form a strong nation.

Floods in Assam

With the monsoon now in full force, stories of flood havoc have begun to come in. For instance, a report from Calcutta says that extensive damage to the standing crops of paddy and jute by the new floods in Assam rivers was reported from several districts. An official report from Nowgong said that the floods were of a "bigger dimension" and more serious repercussions might follow. With Communications becoming difficult, and in some places inaccessible, a food 'crisis' in towns is feared. About 150 villages in seven important 'mauzas' (revenue area) are under water in the northern part of Nowgong district. Loss of standing crops and cattle and spread of disease among cattle and villagers were reported from the interior. Vehicular traffic has been suspended and train services disturbed.

Fight Against Famine

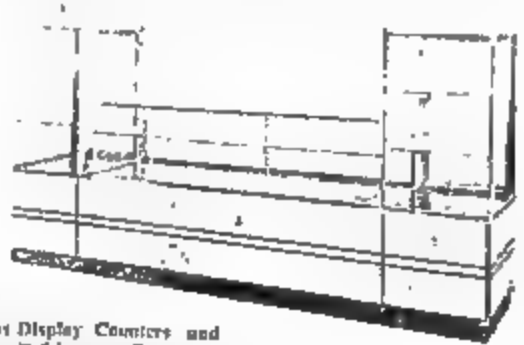
It is most remarkable that, in spite of a number of heavy natural calamities last year over many areas in the country, the Central Government and the Government of the various States achieved success in their fight against famine, inasmuch as no starvation deaths have been reported from anywhere in the country. Famine has often occurred in India in the past, and lakhs of people died of starvation. In the man-made famine in Bengal in 1943, 15 lakhs of men (this is the official figure) died in that province. It is for the first time in history that Govt. have made a country wide effort to feed people in such times and keep them alive.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating: Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (Indian Bazaar Hours)
Phone 22-421[illegible] Johannesburg. P.O. Box 6881 C

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued.

DEATH OF MR. H. S. DONE

(Contributed)

THE Indian community of of South Africa suffered a grievous blow by the sudden death of Mr. H. S. Done, a pioneer in the field of Indian Education and scouting, at the age of 54.

The late Mr. Done received his early education at the Clairwood School (then known as the Umbilo Indian School) being among the first groups of pupils admitted when the school was opened on August 3rd, 1903. On the 3rd of April 1911 he joined the staff of the same school at the early age of 14, under the late Mr. N. Applesamy as Headmaster. On Mr. Applesamy's transfer to the Clare Estate Indian School, Mr. Done was raised to the status of Headmaster on the 13th October 1919, being one of the youngest Principals then in the service of the Natal Education Department. From that date till the time of his untimely death he served continuously in the district of Clairwood. He worked ceaselessly for the cause of education and the great expansions made during his long term as Principal bear eloquent testimony and are living monuments to his untiring zeal, perseverance, foresight, ingenuity and the ability to view things from novel perspectives that were so characteristic of him. When he assumed duty as Principal there was one school and a roll of 359 pupils and at the time of his death there are five schools, forming the Clairwood Group, with a roll of over 2500 pupils and his long-cherished vision of a Secondary School in Clairwood now being an almost accomplished fact. He was also instrumental in starting the Technical classes at Clairwood and thereby assisted hundreds of youths who were denied the facilities of early education to improve themselves.

The beginning and the growth of the Scout Movement among Indians in this country were due almost entirely to his endeavours. After the many unsuccessful attempts made by various bodies to start the movement, Mr. Done formed the Suburban Indian Boy Scouts Association in 1934, and through his initiative and inspiring leadership, the movement grew from strength to strength and the long denied recognition was granted Indian scouts in 1936. Since then he served selflessly, as befitting a scout, for the cause of Youth in this country and today, "Scouting" and "Done" have become synonymous terms among the Indian community. At the time of his demise he was the Chief Scout's Acting Commissioner for South Africa, Chairman of South African Headquarter's Interim Council, Divisional Commissioner for Natal and a member of the Natal Co-ordinating Committee of European, Indian, Coloured and African Scouts, being the only Non-European member of this committee. The award of the Silver Wolf, the highest Scout award, to him in 1948 by the then Governor General, the Rt. Hon. G. Brand Van Zyl, was a fitting recognition of his noble services rendered to the movement. He was also presented to Their Majesties, the King and Queen and the Princesses during the Royal Visit.

The Scouts funeral which was given him in Clairwood was, without doubt, the largest ever in the district and among the several thousands present were Mr E. Percy Fowle M.P.C., who represented both the Chief Scout and the Natal Provincial Council and Mr. H. Lundie, Inspector of Schools, who represented the Natal Education Department. The Scout Prayer was said by Mr. Percy Fowle, the Chief Scouts Commissioner for South Africa, and the Hindoo Prayer by Mr. Naynah Raj. At the graveside glowing tributes were paid to him for the outstanding work done by him for the cause of Youth by Messrs Percy Fowle, S. R. Father and T. M. Naicker.

Typical of the numerous messages of condolences received was one from Mr R. A. Banks, the ex Director of Education, who in a telegram to the Secretary of the Scouts Association states: "Please accept for Association and convey to widow sincere sympathy of my wife and myself. Untimely death of H. S. Done deprived Scouting and Indian Community of great benefactor." "The Parliament is shocked," said Mr. L. J. T. Biebuyck, Chief Inspector of Indian Education.

Besides his Scout activities, he held official positions in a number of social, religious and cultural organisations, where his advice and organising ability will now be sadly missed.

He leaves behind a widow, three sons, a daughter, an aged mother and a host of friends and relatives to mourn his sad loss.

The Late Mrs. Jamnaben D. Modi

સ્વર્ગસ્થ જમનાબેન દુલભભાઇ મોદી

Mrs. Jamnaben, wife of Mr. Dullabhbhai Bhana Modi of 30-17th Street, Vrededorp, Johannesburg, passed away suddenly after a brief illness. The late Mrs. Jamnaben came to South Africa in 1918 and together with her husband built up a good business of Indian grocery and Indian confectionery. It was through her tact and business knowledge that today the firm of Messrs. D. B. Modi & Son has been built. Mrs Jamnaben who had an amiable disposition was well liked by all those who came in touch with her. She leaves behind her ageing husband Mr Dullabhbhai Bhana Modi, a son and a daughter and grand children and a host of friends and relatives to mourn her tragic loss.

Mr. D. B. Modi wishes to express through these columns his heartfelt thanks to the many friends and relatives who attended the funeral and also for the numerous messages of sympathy received by him from far and near.

જોહનીસબર્ગમાં અવસાન

સત્તરમી સ્ટ્રીટ, વીડીબાપ જોહનીસબર્ગના શ્રી દુલભભાઇ ભાણાભાઇ મોદીના પત્નિ શ્રીમતી જમનાબેનનું ટુંક સમયની માંદગીબાદ અચાનક અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ ૧૯૧૮ માં પોતાના પતિની સાથે સાઉથ આફ્રીકા આવ્યાં હતાં અને ગ્રોસરી અને મીઠાઇનો સારો વેપાર ખીલવ્યો હતો. તેમનાંજ ઉદારપણુ અને કુનેહ થી મેસર્સ ડી. બી. મોદી અન્ડ સન ની પેઢી સ્થપાઇ છે કે આજે તેમના પતી અને પુત્ર ચલાવી રહ્યા છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાના મળતાવડા સ્વભાવથી તેમના સહવાસમાં આવનાર સૌમાં પ્રિય થઇ પડ્યાં હતાં પોતાની પાછળ પોતાના પતિ, એક પુત્ર, એક પુત્રી અને પૌત્રો અને પૌત્રીઓ અને સ્વજનો સંબંધીઓને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે.

શ્રી દુલભભાઇ, જેઓએ સ્મશાનયાત્રા માં ભાગ લીધો હતો તેમજ જેઓએ દુર અને નજીકથી દિલસોજીના સંદેશા મોકલ્યા હતા તેઓ સર્વનો હાર્દિક આભાર માને છે.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part I)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - Including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

જોહનીની ફોરસ

ગુજરાતી અધરા ૨૦૦૦નો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત બીજ પીઢ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૬ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે

કીમત ૬ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN EDUCATION IN THE TRANSVAAL

THE following memorandum was submitted to the Committee of investigation into Coloured and Indian education in the Transvaal, by the Transvaal Indian Congress, on July 29. The Committee is composed of Inspector I. R. Griffiths (Chairman), Inspectors Conradie and Meyer:

"The 300,000, nationals of South Africa of Indian origin, contribute to the best of their abilities and opportunities to the prosperity of the country. They cannot contribute to the utmost of their capacity because of the practice of racial discrimination. They can do more, and they desire to do more for the welfare and progress of their country, so that they and the other citizens of South Africa may enjoy the material and spiritual benefits of their joint labour.

"We are constrained to submit that in order to bring about conditions whereby the different sections of South Africa may enjoy full and unrestricted development, when the true purposes of education are realised, when merit, tolerance, love for ones fellow being, and ability shall be the guiding principle in human relationship, that in order to remove race and group hatreds, and in order that every human being in South Africa shall be allowed to develop his talents, it is essential that the non-European peoples shall have access to educational facilities on an equal basis.

"The non-White people must not only be educated to suit the exigencies of the rapidly changing economy of South Africa, but also to enjoy the benefits of culture, civilisation, and human progress as do the White people of this country.

"The Transvaal Indian Congress is cognisant of the progress made during the last 20 years in the sphere of Indian education. It acknowledges that considerable expansion has taken place in the number of pupils enrolled, in the number of schools built, in the number of teachers employed, in the improvements in educational standards, in the institution of School feeding and the general overall expenditure on Indian and Coloured education. It is deeply appreciative of the efforts of all those interested in the education of Indian children including the efforts of the local School Boards, the Transvaal Education Department and the Provincial Administration.

Compulsory Education

"We consider that compulsory school attendance should be extended to apply to all non-European children both boys and girls up to the age of sixteen years. Rapidly changing social and economic conditions require that our children be trained to do their proper share in society. Juvenile delinquency is increasing, avenues of employment are limited and the percentage of illiteracy is high compared with that of European children. Side by side with compulsory education, we strongly urge the provision of hostels and boarding facilities for children wherever conditions warrant.

Buildings And Accommodation

"The majority of Indian schools in the Transvaal are housed in buildings provided by the community. The Transvaal Education Department pays rent for the use of the buildings in numerous cases. The community has taxed itself in order to provide for buildings which should have been built by the Department, since the Indians are equally taxed directly and indirectly as are the other sections of the population. It must be pointed out that the Department has generally speaking lagged far behind in providing sufficient buildings for accommodating pupils and the onus has been placed on the Indian community to provide these. Existing unsatisfactory buildings should be replaced by Departmental buildings and more Schools should be provided by the Department to meet with immediate requirements.

"In recent years the problem of accommodation for our children is increasing rapidly. Double sessions are held in some schools and we submit that such conditions are not conducive towards bringing out the best in children, and while the double session was introduced as a temporary measure to alleviate the overflow, it has more or less become a permanent feature in non-Europeans education. The creation of extra schools is necessary in consequence of the increase of school going pupils.

Supply And Training Of Teachers

"In order to encourage more Indian and Coloured pupils to offer themselves to be trained as teachers, financial grants and bursaries should be offered as an inducement. In addition the principle of equal pay for equal work should be adopted. There should be no differentiation or discrimination between the salary scales for European and non-European teachers. Married women should be made eligible for permanent occupation, which will enable them by means of this security of employment, to give greater service to the profession.

"In so far as the training of teachers is concerned, we believe that a separate training centre for Indian pupils is entirely redundant. The general principles of education being the same, training facilities should be the same. The creation of a Girls' High School for Coloured and Indian pupils, with teacher training facilities attached will assist a great deal towards the progress of education and would relieve the shortage of women teachers.

"Technical Colleges should be made available for the training of non-Europeans.

Staffing Of Indian Schools

"The Indian community have been privileged to have their children taught by members of all sections of the South African population. We pay tribute here to members of the noble profession, both White and non-White who have given unstinted service to the cause of education, and while we desire equal opportunities for Indian and Coloured teachers in our schools we are in favour of the principle of non-discrimination in regard to the employment in and the staffing of Indian schools. Merit and the desire to serve the cause of education should be the guiding principle.

Curriculum

"The curriculum should be the same as for European pupils. Since the Indian people are an integral part of South African society this is of great importance.

"While the Indian community retain certain linguistic and cultural links with the land of their origin, as do the English, Afrikaner and Continental peoples, they have adopted South African society as their own.

In conclusion we wish to submit that the question of subsidy by the Union Government to enable improvements to be made is a deciding factor in the financing of education. We are taking the liberty here of quoting the 'Uplift Clause' of the Capetown Agreement arrived at between the Governments of India and the Union, at the conclusion of the first Round Table Conference held in 1926, which reads inter alia as follows:

> "The Union Government firmly believes in and adheres to the principle that it is the duty of every civilised Government to devise ways and means to take all possible steps for the uplifting of every section of their permanent population to the full extent of their capacity and opportunities and accepts the view that, in the provision of educational and other facilities, the considerable number of Indians that will remain part of the permanent population should not be allowed to lag behind any section of the people."

"We anticipate that due consideration and attention will be given to the main questions dealt with in this memorandum and look forward to an early amelioration of existing difficulties."

WANTED ISLAMIC PRIEST AND TEACHER

An experienced Islamic Priest must be a Teacher also, wanted to teach Arabic, Urdu and Gujerati at Charlestown Madressa and Mosque.

Salary £20/-/- per month plus boarding and lodging.

Apply :— Charlestown Madressa.

P. O. Box, 7.
Charlestown, Natal.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૨ | શુક્રવાર તા. ૨૦ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | પુરક નાતાલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ઓગસ્ટ ૧૦ ૧૯૫૧.

૧૫ મી ઓગસ્ટ

ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીનો દિવસ હૈાંદની તવારીખમાં એક મહાન દીવસ છે. સગભગ બસો વર્ષ સુધી પરદેશી તંત્ર હેઠળ ગુલામી ભોગવ્યા બાદ એ દીવસે હૈાંદને પોતાની સ્વાતંત્રતા પુનઃપ્રાપ્ત થઈ. સગભગ પગાસ વર્ષ સુધી અેસુમાર દુઃખો સહન કરી બાદ મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વના પ્રતાપે તે આઝાદ થયું. આણીસ કરોડ ની પ્રજા, જેનેા મોટો ભાગ અર્ધનગ્ન વસ્ત્રો અને અર્ધ ભુખમરાની સ્થામાં સબડી રહ્યો હતો, તેને તેમણે–કશુ પ્રત્યે તિરસ્કાર નહિ કરવો પરંતુ પ્રેમ ભાવ રાખવો, બુરૂ કરનારને તિરસ્કારવો નહિ પરંતુ બુરી વસ્તુને તીરસ્કારવી, મારવું નહિ પરંતુ જાતે મરવું, બીજાઓ પર દુઃખ નહિ ગુજારવું પરંતુ જાતે દુઃખ સહન કરવું–એ પાઠ શીખવ્યેા. તેમણે શીખવ્યું કે આપણે જે અન્યાયો જોવાની રૂઢા છીએ તેને માટે બીજાને દોષ નહિ દેવો પરંતુ અંતરખોજ કરવી અને સ્વતંત્રતાની ભીખ નહિ માંગવી પરંતુ જાતે સ્વતંત્ર બનવાનો પ્રયત્ન કરવા થઇ જવું. આ પાઠ હૈાંદની જનતને હૃદયંગમ આપ્યેા, જેના પરિણામે જેઓ સત્તા પોતાના હાથમાં થી ઝેાડવા માંગતા નહોતા તેઓના અંતકરમાં અંધકાર હઠીયારો પણ કામ કરતાં અટકી ગયાં, તેઓની સઘળી યોજનાઓ પડી ભાંગી અને સ્વેચ્છાએ હૈાદ છેાડી જવું પડયું અને તે પણ કે રાજદ્વારી પરંતુ બીજ ભાતથી.

મહાત્મા ગાંધીજી કરીબીજ અજનબી ના પહેલા નંબરના શત્રુ હતા; એ વસ્તુ તેમણે છુપાવી નહોતી. પરંતુ તેમ છતાં પોતાના વીરોચી સુધ્ધાં જનતા માં એક પણ માનવી જેવા નથી, કે જે તેમને વીષે બુરો ખ્યાલ હેાય. બલ્કે સૌ કોઈ તેમના પ્રત્યે પુજ્ય ભાવ ધરાવે છે. કમળાની આંખે જોનારા રાજદ્વારીઓ મહાત્મા ગાંધીજીને પકકા રાજદ્વારી તરીકે જોતા હતા. પરંતુ તેઓ પ્રભરનેા કર રાખનાર એક સાદા અને સરળ માનવી હતા. પોતાના ખાનગી તેમજ જાહેર જીવન માં તેઓ અહર્નિશ–અંતર હાકે તેા શું, પ્રત્યેક બાસે પ્રભરને વફાદાર રહેવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. અને જ્યારે પણ તેમને લાગતું કે તેમાં સ્ખલન થયું છે તો પોતાના દેહને કષ્ટ આપી તેઓ પ્રાયશ્ચિત કરતા હતા. તેઓ ઐહિક સ્વતંત્રતાને માટે નહિ પરંતુ આત્માની સ્વતંત્રતાને માટે ઝંખી રહ્યા હતા. પૃથ્વી પર પ્રભરનું સામ્રાજ્ય સ્થાપવાનું તેઓ સ્વપ્ન સેવી રહ્યા હતા. અને તેને માટે તેઓ હૈાંદની જનતને હિંસતબદ્ધ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. હૈાંદમાં સ્વતંત્રતા માટેની પોતાની અહીંસક લડતદ્વારા તેઓ જનતને હિંસાનો ત્યાગ કરવાનો અને તકરારોનું સમાધાન લવવાના સાધન તરીકે ઘુહોનો ઉપયોગ કરવાનો અંત લાવવાનો પાઠ શીખવવા માંગતા હતા. ભલે તેઓ ફાવ્યા હોત તો જરૂર પોતા નો હેતુ સિદ્ધ કરી શકયા હોત. પરંતુ પ્રભરની ગતી અકળ છે. તે મહાન કસોટી કરનાર છે. તેણે જોયું કે આપણે હજુ ગર્ભ હેાડી શકયા નથી; પૃથ્વીના પતિ આપણે જ છીએ એમ માનીએ છીએ; જનતનું તંત્ર ઉપર નહિ પણ આપણે જ બલાવીએ છીએ એમ આપણે માનીએ છીએ, આપણા માં શુદ્ધિ લાવે અને પ્રભરને ઓળખતા થઇએ તે પહેલાં હજુ આપણે ઘણા કટકા સહન કરવા પડશે. આથી જે ઉચ્ચ સ્થાને આપણને લઇ જવામાં આવ્યા હતા ત્યાંથી તેણે આપણને હરી નીચે પટકયા છે.

આવાં વાતાવરણમાં હૈાંદ પોતાની સ્વતંત્રતાના પંચમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે. જેઓના હાથમાં તંત્ર છે તેઓને પણોજ ઉપરેા માર્ગ કાપવો પડયો છે. અનેક અંધકાર તોફાનો અને સંકટોમાં થી પસાર થવું પડયું છે. એક તરફ થી પાકીસ્તાને તો હૈાંદને શાંતીથી નહિ જેવા દેવાના બતજે સેાગન જ લીધા હેાય એવું જણાય છે; જ્યાં સામ્યવાદીઓ અને સમાજવાદીઓ સરકારની સારે સહકારથી કામ લેવાને બદલે અવનવા કોઈ પણ રચનાત્મક કામ કરવા ને બદલે પોતાની અંતઃશત્રુ પ્રવૃત્તિ જોર જમાવી રહ્યા છે; મુડીદારો પોતાના સ્વાર્થ સીવાય બીજું કોઈ સકતાજ નથી અને નાગરીક તરીકેની ફરજ સમજતા નથી, જો સમજ તેઓનામાં હેાત તો સરકારનેા ભાર તેઓ ઘણોજ સુલભ કરી શકયા હોત. પછી વળી સત્તાના ભોગવીઓ અને હોદ્દા નહિ મળ્યા તેથી રીસાયેલા ઓ પોતાના નાકની દાંડીથી આગળ જોઇ શકતા નથી. અને દેશનું વધારે હિત શામાં રહેલું છે એ વીચારી કાર્ય કરતા નથી. આ સઘળાં ઉપરાંત હીંદને કુદરતી પ્રોપેાએ પણ ત્રાસ આપેલેા છે. જેવેા કે કોઇ ભાગોમાં અનાવૃષ્ટિ તો કોઇ ભાગોમાં અતીવૃષ્ટિ, જેના પરિણામે દેશમાં અનાજની તંગી થઇ પડી છે અને આમ જનતામાં અસંતોષ ઉત્પન્ન થયેા છે. અને તેમાં વળી સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના જેવા ખાહેાશ નાયબ પ્રધાનની ખોટ થવાથી વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂના હાથ પણે દરબારે આંગી પડયા.

આટલું છતાં પ્રભર કૃપાએ હીંદે બ્રીટીશ અમલ દરમીયાન પેાષવામાં આવેલી અનેક સામાજીક બદીયો નાબુદ કરવામાં અને દેશમાંથી નિરક્ષરતા દુર કરવામાં કુદકે ને ભુસકે પ્રગતી કરેલી છે. નવેસરની વીકાળ યોજનાઓ પણ અમલમાં મુકાઇ રહી છે જે પૈકેાના ઉપર દેશનેા આધાર રહ્યો છે, તેઓને આશિર્વાદ રૂપ થઇ પડશે.

આ સીવાય આજે હીંદ એશીયામાં સર્વોચ્ચ સ્થાન ધરાવી રહ્યું છે અને આઝાદી પ્રાપ્ત થયા બાદ જગત ભરમાં તેની પ્રતિષ્ઠા ઘણીજ વધી ગઇ છે, જે સોથી પ્રથમ વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહર લાલ નેહરૂનાં મહાન વ્યક્તિત્વને અને બીજે નંબરે તેની સરકારને જ આભારી છે. આજે હીંદ તથા દુંદથી નાં કામમાં પડેલું છે અને તેના આદિ નો આધારે તેનાં પરિણામ ઉપર રહેશે.

આપણે સાઉથ આફ્રીકામાં તેમજ હીંદ બહાર વસેલા સઘળા હીંદીઓ જેઓ હીંદ સ્વાતંત્ર્ય દિનનેા મહાન પ્રસંગ ઉજવીયું તેઓએ માતૃભુમી પ્રત્યેની પોતાની ફરજ શું છે તેને વીષે વધુમાં વધુ રહેવું જોઇએ. તને શુભેચ્છાઓ પાઠવવા સાથે આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે આપણામાંના પ્રત્યેક હૈાંદનેા એક અંશ છીએ અને આપણું એક પણ કૃત્ય એવું નહિ હે વું જોઇએ કે જે આપણી માતૃભુમીના નામને કલંક લગાડનું થઇ પડે. આપણે એ પણ સમજવું જોઇએ કે આ દેશમાં આપણે ગમે તે ભોગે માત્ર પૈસો જ કમાવા નથી આવ્યા પરંતુ જીવનનેા કંઇક વધારે ઉચ્ચ આદર્શ સેવીએ છીએ કે જેને ખાતર માણસપણું ફરવા પણ તયાર છીએ. આ વસ્તુ કેવળ ચકેાડેથી કહેવીજ નહિ જોઇએ પરંતુ તેને અમલમાં મુકી દાખલેા બેસાડવેા જોઇએ. તોજ સાઉથ આફ્રીકાના ખરા નાગરીક તરીકેનેા વર્તાવ મેળવવાને આપણે હાયક થઈશું. ઇશ્વર તેને માટે આપણને સૌને સન્મતિ અને શક્તિ આપે

બીન-ગોરાનું ભાવિ

યુનીયનના જુદા જુદા પ્રાંતોના આરોગ્ય ખાતાના અમલદારોના, બીન-ગોરાઓની રહેઠાણો સંબંધી રોચનીય સ્થિતિ વીષેના હેવાલોપર તેમજ તે લોકોમાં વર્તી રહેલી અસેાયમયની સ્થિતિ જે સામાન્ય જનતાને ભયરૂપ થઇ પડેલી છે, તે પર તેમજ બીન-ગોરાઓમાં ભાગ ભરણુના મોટાં પ્રમાણપર પ્રકાશ પાડવા માટે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ રેસ રીલેશન્સનેા આભાર માનવો પડે છે.

આરોગ્ય ખાતાના અમલદારો આ વસ્તુનું વર્ષો વર્ષ ધ્યાન ખેંચતા આવેલા છે પરંતુ સત્તાધીશોએ તેઓની સ્થિતિ સુધારવાને લગભગ કશું જ કર્યું નથી એપાર્ટહેઇડના કાયદાઓ પડવામાં રહ્યા, પ્રજા રહેઠાણના કરતા બીન ગોરાઓને જે હાલતમાં હાલ રહેવાની ફરજ પડી રહી છે એ સુધારામાં જો વધારે ધ્યાન દેવું હોય તો લાગતા વળગતા લોકો જરૂર વધારે સુમી અને ગંદકીથી રહી શકત. પરંતુ હકીકત એ છે કે આ દેશમાં બીન-ગોરાના જાનની કીમત જ બહુ ઓછી છે. તેને ગોરાની હત્યાને, ગોરાનાં રાજ્યને અને ગોરાના સુધારાને ભયરૂપ લેખવામાં આવે છે. આથી બીન-ગોરા વધારે સારી રીતે છવી શકે તે કરતાં તેનું કાસળ જલ્દી કેમ કાઢી શકાય તેની સત્તાધીશોને વધારે ચીંતા હોય છે. બીન-ગોરાઓને લગતી બાબતો આવે ત્યારે યુનીસીપાલીટીઓ પ્રાંતિક સરકારને દોષ દેવામાંથી નહિ પરવારે, પ્રાંતિક સરકાર ગવર્ણર સરકારને દોષ દેવામાંથી નહિ પરવારે અને ગવર્ણર સરકાર ઉપરના બન્નેને દોષ થઇ ચેને છુટી જવાનું કરશે. આ રીતે વર્ષોના વીતી જશે અને બીન-ગોરાઓ જ્યાંનાં

ત્યાંજ રહેશે બધે હતી તે કરતાં તેઓની વધારે ખરાબ સ્થિતિ થશે. બીનગોરાઓ જ્યારે અનાજને માટે તેમજ રહેઠાણો માટે હાલગણી રહ્યા છે ત્યારે ગોરાઓ માટે સુખ સગવડોના સાધનો પૂરાં પાડવાને નાણાંની જરાયે ખોટ જણાતી નથી. બીનજરૂરી વસ્તુઓ જોવી કે બીજાને વધારે આકર્ષક બનાવવી, રેસ કોર્સ પર, ગોલ્ફ કોર્સ પર વધારે સગવડો કરવી વીગેરે પર સામ્રાજ્ય પાર્લામેન્ટ ખરચાદ કરવામાં આવશે, તેનો એકજ દાખલો કરવત ખુનીસી પાર્લામેન્ટની ઉદારતાનાં ધોરણોનો આ રહ્યો. કરવત સીટી કાઉન્સીલની નાણાંપ્રધાન સમીતીએ હોદ્દેદારોની પગ વધારીની ગંરયાઓ માટે કરીબ કાઉન્સલ માં પંદર એકર જેટલી જમીન મંજુર કરી છે. જેમાંની એક એમ. એસ. સુકલાન ટેકનીકલ કોલેજને માટે પાંચેક એકર જેટલી જમીન મંજુર થઇ છે. પરંતુ નાણાપ્રધાન સમીતીએ અલબત્ત કરી છે કે એ જમીન પચીસ વર્ષનો પટો પરજ આપવી એ શરતે કે ત્યાર બાદ સ્થિતિ ફરી તપાસવામાં આવે. કોમ પોતેજ જ્યારે કેળવણીપર પા. ૨૦,૦૦૦ જેટલા ખર્ચતા તાયવાર હોય ત્યારે પાંચ એકર જેટલી જમીન પણ મફત ન આપી શકાય એ કરતાં બીજું શું દોષ ગણે?

એ પણ છે કે આપણા અધ્ય પુર્વમાં હવે એની છાપ પડી ગઇ છે કે, બીટનના ઉપર એક યા બીજી રીતે પૂરતું દબાણ લાવવામાં આવશે તો દુનીયાનો કોઇ પણ કામમાં પોતાના હકો તેની પાસે જોડાવી શકાશે." તેમણે કહ્યું કે, "તેલની તકરાર પરથી કેરોસીલ સીયા પરસ્પરન મફક સુધીનો ભાગ જે કેમશીનના હાથમાં આવી જશે તો આપણને તેમજ પુનાધરેક રોટલાને કોરીયાના કરતાં બારે વધ પડશે." ગ્રીનેડનની રીફાઇનરીનો કબજો બીટને પોતાને હસ્તક રાખવોજ પડશે. કોમ પણ પ્રકારે છોડવો નહિ. જો બળજબરી કરવામાં આવે તો બીટીશને આપણે રક્ષણ આપવું. બળાત્કાર કરવો પડે તો તે પણ કરી આપણો લોકોને રક્ષણ આપવું.

શ્રી. ગ્રીનવુડનો જવાબ

બડા પ્રધાન શ્રી. એટલીએ શ્રી. ચર્ચીલને જવાબ આપતાં કહ્યું કે, મધ્ય પુર્વનો સવાલ શ્રી. ચર્ચીલ સમજી નથી શકતા. શું તેઓ ખરેખર એમ માને છે કે બીટનને હોઇ છોડવું નહિ હોત તો ગ્રેટીયામાં તેની વગ વધારે હોતી? શ્રી. ચર્ચીલ બીટન નબળું પડી ગયું હોવાની પડી ગયેલી છાપ ફિકે ખોટવા આજે આપણે કાયદેસર આપવાના સ્વિકારાયેલા નીયમનો જમાનામાં રહીએ છીએ. શ્રી. ચર્ચીલ ની નીતી તેમાં કામ નહિ આવી શકે.

—લોહાનીસબર્ગની જાણીતી પેઢી મેન્ચેસ્ટર ટ્રેડીંગ કંપનીના માલીક શ્રી. મંગળભાઇ પટેલ ઝેરોપ્લેનમાં સ્વદેશની પાછા આવી ગયા છે.

નોંધ અને સમાચાર

ગ્રેપાર્ટહેઇડપર શ્રી. રટ્ટાયડમ

જર્મીન બાબતના પ્રધાન શ્રી. જે. જી. રટ્ટાયડમે ટ્રાંસ્વાલની નેશનલીસ્ટ જુથઓ-ડની વાર્ષિક કોંગ્રેસ સમક્ષ ભેરમાં ભાષણ કરતાં ગયે અઠવાડીએ જણાવ્યું હતું કે, "આફ્રીકામાં ગોરા ના સુધારાના અધિષ્ઠને માટે આસાનું એકમાત્ર કીલ્લું હેમામ છે અને તે ગ્રેપાર્ટહેઇડ છે. નેશનલીસ્ટ આફ્રિકાનરની ગ્રેપાર્ટહેઇડ ની નીતી સધર્ન અને નોર્ધન રોડેસીયામાં પણ વિરોધરથી પડશે કેમકે મત એ દેશોમાં વધારે ને વધારે કડ થતો જાય છે" તેમણે કહ્યું કે, "આફ્રીકામાં ગોરા સુધારાના અધિષ્ઠને ગોરો જમ એ રહ્યો છે કે સબળા આફ્રીકાના મોટાં સંસ્થાનિક રાજ્યો સાઉથ આફ્રીકાની નીતીની વિરુધ્ધ છે. યુરોપીયન સત્તા હોળાના આફ્રીકાના પ્રદેશોમાં સમાનતાની નીતી ફેલાવવામાં આવી રહી છે. ગોરાનો સુધારો ટકાવી રાખવાની જરૂરમાં દુનીયન ને એકલા ઉભા રહેવું પડશે તો તેની જરૂર નિષ્ફળ જશે. સધર્ન અને નોર્ધન રોડેસીયા રાજકીય સ્વતંત્રતા તરફ ઝડપથી પ્રયાણ કરી રહ્યા છે. જો તેઓને આપણે આપણું કૃષ્ટિબીંદુ સ્વિકારવાનું સમજાવી શકીએ તો તે ઉત્તરના દેશોમાં વધારે દેખાવા સંભવ છે. એટલે મારે તો એજ કહેવાનું છે કે આપણે સાઉથ આફ્રીકામા ગોરાનો સુધારો અને ગોરાનો અમમ ટકાવી રાખવાને ગ્રેપાર્ટહેઇડની આપણી નીતી જાળવી રાખવી જોઇએ.' શ્રી. રટ્ટાયડમે કહ્યું કે, "હું જોઉ છું કે લંડન અખેબા રોડેસીયાના ગોપ સ્કાઉટોએ પણ બીન-ગોરા ભોય સ્કાઉટો સાથે બાળો-સાથે વાંધા ઉઠાવ્યો હતો. એ પણ હવે કદાચ બીન-ગોરાઓને પર જુલમગાર કહેવરાશે."

વધારે ડહાપણ ભરેલો મત

'નાટાલ વિટનેસ' લખે છે : "સાઉથ આફ્રીકામાં ગમે તમે તે સદય હોય પરંતુ એટલી વસ્તુ તો ચોકકસજ છે કે મધ્ય આફ્રીકામા યુરોપીયનોની નાની સંખ્યાથી લાખો આફ્રીકનોને એક તરફથી એમ કહીને કે, તેઓ હલકા છે અને હમેશા જ રહેવું પડશે, અને બીજી તરફથી તેઓના ઉપર કાયમનું રાજ્ય ચલાવવું એ બની નહિ શકે. શ્રી. રટ્ટાયડમ ના જેવી ઉધ્ધતાઇભરેલી ઉક્તીઓજ આપ્યા આફ્રીકા ખંડમાં આફ્રીકનોમાં સાટવાદને ઉશ્કોરણ કરી રહી છે. અને સાઉથ આફ્રીકા બતીજેહનું પામ છે એવી સાઉથ આફ્રીકાની ચોટી અને અનિચ્છનીય ક્રાખ ફેલાવી રહી છે. આફ્રીકાને લગતી બાબતોમાં સાઉથ આફ્રીકાએ જે નેતૃત્વની વગ ધરાવવી હોય તો કાતીમ સર્વોપરિતાનો પોતા નો અબુનમ ખ્યાલ, ભલે તે પોતાના દેશમાં ગમે તેટલું પોપલું હોય, પરંતુ દુનીયામાં ચલાવવો તેને પોસાશે નહિ. આફ્રીકનો, કે જેને શ્રી. રટ્ટાયડમ આ નીતી લાગુ પાડવા માગે છે, તેઓ સહીત બહારની દુનીયાને તો તે અસહ્ય જુલમગારજ જણાશે. આફ્રીકનોને રાજકીય હકો આપવામાં સાવચેતી રાખવાની નીતીના સમર્થનમાં અને સંસ્થાનિક રાજ્યોમાં બિનીતતા વાપરવાનું સુચવવાના સમર્થનમાં ઘણું કહી શકાય છે. પરંતુ ગોરાની સર્વોપરિતા ના સિધ્ધાંતનો પોકાર કર્યા કરવો એ આફ્રીકામાં યુરોપીયન રાજ્યકર્તાઓને અકસ્માતરૂપ છે અને સમસ્ત દુનીયાના લોકમતને વિરુધ્ધ કરી દેનારો થઇ પડશે."

ખિદ્ મુબારખ્યું તેનો શ્રી. ચર્ચીલ ને થઈ રહેલો શોચ

મધ્ય પુર્વની પરિસ્થિતિપર ચોટીશ આમની સભામાં ગયે અઠવાડીયે થએલી ચર્ચા દરમીયાન કનઝરવેટીવ પાર્ટીના લીડર શ્રી. વીન્સટન ચર્ચીલે કહ્યું હતું કે, "મધ્ય પુર્વમાં ચોટીશની વગ ઘટી જવાનું કારણ એ છે કે પુર્વની સલ્તનત આપણે ગુમાવી બેઠેલા છીએ અને હીંદમાંનું મજબુત થાણું કરકર આપણી પાસે હવે નથી. તેનું કારણ એ પણ છે કે આપણા અધ્ય પુર્વમાં હવે એની છાપ પડી ગઇ છે કે, બીટનના ઉપર એક યા બીજી રીતે પૂરતું દબાણ લાવવામાં આવશે તો દુનીયાનો કોઇ પણ કામમાં પોતાના હકો તેની પાસે જોડાવી શકાશે." તેમણે કહ્યું કે, "તેલની તકરાર પરથી કેરોસીલ સીયા પરસ્પરન મફક સુધીનો ભાગ જે કેમશીનના હાથમાં આવી જશે તો આપણને તેમજ પુનાધરેક રોટલાને કોરીયાના કરતાં બારે વધ પડશે." ગ્રીનેડનની રીફાઇનરીનો કબજો બીટને પોતાને હસ્તક રાખવોજ પડશે. કોમ પણ પ્રકારે છોડવો નહિ. જો બળજબરી કરવામાં આવે તો બીટીશને આપણે રક્ષણ આપવું. બળાત્કાર કરવો પડે તો તે પણ કરી આપણો લોકોને રક્ષણ આપવું.

ધંધાદારી મારાની કબુલાત

ટ્રુટસાંક વર્ષપર સેકસનીમાં પ્લેઇસ્ન નામના માણસે એક સ્ત્રીમન સેલ્સ જરને બંદુકથી ધાયલ કર્યો. પછી તે સેલ્સમેન પર ચડી બેઠો અને ઝાડ દાણી-તેને મારી નાખ્યો.

આમ કરવામાં તેને વિચિત્ર આનંદ આવ્યો, ખુન કરવાની તેને ચમસ લાગી અને ધંધાદારી મારો બનવાનો તેણે સંકલ્પ કર્યો.

તેને મારે તે એની જગ્યાએ ગયો, જ્યાં મુખીયાઇભરેલા કાયદાથી અરાજ કતા પ્રવર્તતી હતી. જરમનીના કૃત્રીમ સરહદો રદ્દી બાસના પાડવામાં આવ્યા છે. કુટુમ્બીઓને એક બીજાને મળ વાની છુટછા હોય, એક બાજાને બીજા બાજાની સાથે વેપાર કરવો હોય. આથી એવા ઘણા લોકો હતા કે જે પાસ પોર્ટ વગર સરહદો ઓળંગવા ધન્ધે જાર હતા.

પ્લેઇસ્નને આ વસ્તુની ખબર પડી અને પોતાની તક સાધવા દોડી ગયો તેણે એક બીને સરહદ પાર કરી જવા કબજ્યું જ્યારે બન્ને સરહદની વચ્ચે નિર્જન ભુમીપર આવ્યા ત્યારે એ બીને તેણે બહુ બાતકીપણે મારી નાખી.

તેના બે સાથીઓ હતા. એક એટલો ધાતકી હતો કે પ્લેઇસે તેને પોતાના જરજનની કરવા કાઢી મુકયેલા. બીજો જુવાન છોકરો હતો, આકર્ષક હતો અને આકર્ષકમત પણ સારી હતી પ્લેઇસે તેને રાખ્યો.

તેનું કામ સ્ત્રીઓને પ્લેઇસ્ન તરફ આકર્ષવાનું હતું. અને પછી પ્લેઇસ તેઓનું કાટલું કાઢી નાખતો એક વાર એ છોકરાએ પણ વારવામાં ભાગ લીધો અને પછી પાસે પાછી આવી ગયો.

અંતે આ પ્રમાણે ખુન કરવાના એક પ્રયત્નમાં પ્લેઇસ પકડાઇ ગયો. તે પકડાઇ ગયો અને ખુન કરવાના પ્રયત્ન ના ગુના માટે તેને પંદર વર્ષની સખ્ત કેદની સજા થઈ.

કેદખાનામાં તેણે પોતાની કબુલાત લખી તેમાં સત્ય અને બનાવટી વાતો લખી. પરંતુ જોયો તેને કંટાળો નહિ થયો. તેને તો માણસોનો જીવ લેવાની ચટક લાગી હતી.

સત્તાધીશોને તેણે મારા તરીકે પોતા ની નીમણુક કરવા અરજ કરી. અલબત્ત તરીકે તેણે જણાવ્યું કે, તેણે ૨૫ માણસોના ખુન કરેલા હોવા એ કામનો તેને પુરેપુરો અનુભવ હતો.

પરંતુ પ્લેઇસના આકર્ષ વચ્ચે તેને એ કામ તો નહિ મળ્યું પરંતુ તેને બદલે તેના પકીલ ખુનોની સત્તાધીશો તપાસ કરવા લાગ્યા.

તેના બે સાથીઓ પકડાયા. છોકરો કે ફ્રેન્ચ પરદેશી લશ્કરની ટુકડીમાં ભેગાયો હતો અને સંરક્ષણની ટુકડીમાં લડવા અને મારવાનું કામ કર્યું હતું. તે જરમની પાછો જઇ સત્તાધીશોને શરણ થયો હતો. તેણે કહ્યું: "સંરક્ષણ ની ટુકડીમાં મેં અર્ધકર ચીને લોક પરંતુ પ્લેઇસના જેવું અર્ધકર તો કદાપ નથી જોયું"

તપાસ બે વર્ષ ચાલી. તે પરથી જણાયું કે પ્લેઇસ અને તેના સાથીઓ એ પંદર માણસોને માર્યા હતા. તેણે કહ્યું હતું તેમ પકીલ નહિ (ઘણા લોકો નરી નોકરી પાકે અરજ કરવા માં પોતાની આવડત નીચે અતિશયોકતી કરે છે)

પરંતુ બે વર્ષની તપાસ દરમીયાન પશ્ચિમ જરમનીમા મરણની સજા ના બુર થઇ હતી. તેણે ખુનીઓને જન્મ કેદની સજા થઇ, અને છોકરાને પોતે કરેલાં પાપ કર્મોનો પશ્ચાત્તાપ કરવાની તક મળી.

હાલની રીપોર્ટમાં જણાવાયું કે બંને માણસોનું મગજ ઠેકાણે હતું અને પોતે

કરેલાં કૃત્યોને માટે સંપૂર્ણપણે જવાબદાર હતા.

પ્રોફેસરને કેદની સજા કરવા લાગી, કેદખાનાનું ગુપ્ત વાતાવરણ તેને નહિ ગમ્યું. તે તો માણસના જીવન લેવાના રસમય અનુભવોને માટે તલસી રહ્યો હતો.

તેને ગેરકાયદેને બદલે કાયદેસર ધંધા મારી મારો ખ્યાલનો વીચાર આવ્યો. તેમાં પણ ઓટલો જ રસ રહ્યો હતો. કોઈ પણ જાતના લેખમ પત્થર નીપજાવી રીતે તે તેનો આનંદ લઈ શકશે. હોત; વળી તેને માટે પગાર પણ મળત.

ધંધાદારી મારા તરીકે તેણે કારકીર્દી શરૂ કરી ત્યારે જરમનીમાં મોતની સજા હજુ ચાલુ હતી. પરંતુ તેનો તેને ઓછો ડર હતો.

કાયદેસર મારા તરીકેની નીમણૂક માટે તેણે અરજી કરી ત્યારે પણ મોત ની સજા હયાત હતી. પરંતુ તેની તેને કશી જ પરવા નહોતી

તે જાણતો હતો કે ધંધાદારી મારા તરીકેની નોકરી, જેને માટે તે ઓટલો તપસી રહ્યો હતો, તે નહિ મળે તો વધુમાં વધુ તેને પોતાને મારી નાખવા માં આવશે, જેનો તેને કશો ડર ન હોતો, કેદખાનાના ગુપ્ત જીવનમાંથી તેને મુક્તિ મળત. બીજાઓને મારતી વખતે જે આનંદ તે અનુભવતો હતો તેટલો જ આનંદ તેનું પોતાના મોતની કલ્પનાથી તે લઈ શકત,- બલ્કે તેથી વધારે સારી રીતે લઈ શકત

કેદખાનાના ગુપ્ત જીવનના કરતાં તો તે વધારે સારું હોત.

આ ધંધાદારી મારાની કારકીર્દી મોતની સજાની મુખ્યતા અને નીરર્થકતા સંપૂર્ણપણે સિદ્ધ કરી આપે છે, કેમકે ખુની એથી ખુન કરતાં જરાયે અંચકાતો નથી ગાંધીજીએ કહ્યું છે કે કોઈ પણ સારી વસ્તુ ખરાબ સાધનો થી મેળવી નહિ શકાય. ખુનીઓ સામે સમાજનું રક્ષણ કરવું એ સારી વસ્તુ છે. પરંતુ એવાં ધંધાદારી મારા તરીકેની નોકરી આગી એ યોગ્ય જ હતું. મારા તરીકે તે સારો નીવડ્યો હોત. પરંતુ એ કામ સારું નહોતું.

જે માનવ સમાજને પોતાના રક્ષણ ને માટે ધંધાદારી મારાની જરૂર પડે એ સમાજ રક્ષણને પાત્ર જ નહિ બને.

હેરબર્ટ કસ્ટનજી
(અંગ્રેજી પીસ ન્યુઝ પરથી).

દેશનું આરોગ્ય

યુનીયનના મુખ્ય શહેરોના આરોગ્ય ખાતાના અમલદારોએ બહાર પાડેલા રીપોર્ટોમાં ખાસ કરી બીન-ગોરાઓમાં ફાલ પર્યો રહેલી ગરીબી તંગી અને તેથી દેશના આરોગ્યને રહેલા ભયની ચેતવણી પર ભાર મુકવામાં આવ્યો છે. સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટી ટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ એક નીવેદન માં કહે છે કે, આની સાથે પહેલા વર્ષી ગયેલા રહેણીનો ભરચ ઉમેરવામાં આવવાથી હવા રોગ અને અંધારામાં દ્વારા માનવીઓનું મરણ પ્રમાણ સારા પ્રમાણ વધતું જવા લાગ્યું છે.

તા. ૩૦ જુન ૧૯૫૦ ના વર્ષના આરોગ્ય ખાતાના અમલદારોના પાર્લીક રીપોર્ટોમાંથી નીચેનું તારણ આ પણ જ અનુભવી ધંધાદારીઓ, જેઓને દેશને મરણના આરોગ્યના રક્ષણની જવાબદારી રહેલી છે, તેઓને ગંભીર ચેતવણી આપેલી છે. સાઉથ આફ્રીકા ના તેને પણ અવગણી નહિ શકાય.

ક્રીશ્ચર્સ્ટનના ડા. ઓચ. એમ. વુડ્રફસન

"આરોગ્ય ખાતાની બેઠકના હુકમત બાજા ભાગ માં ક્રીશ્ચર્સ્ટનના રોગોનું પ્રમાણ ચારમ ઉષ્ણતાએ તેનું ઉંચું છે. શહેર ના ખાસ કરી ઓછું પાન અપાઈ રહેલા ભાગોમાં બીમારી ફાલ પર્યો રહેલી ભયંકર સ્થિતિ એ રોગને પેદા કરી રહી છે અને અપેક્ષપણે સીધે તેનો સામનો કરવાની શક્તીમાં જ્યાં ને લોકમરણ છે. આ બાબત વીષે ફાઉન્સીલનું ધ્યાં વખતોવખત ધ્યાન ખેચેલું છે અને મારે કરી ભારપુર્વક જણાવવું જોઇએ કે આ લોકોને માટે ઘરોની સમરચ કરવાને યોગ્ય પોજના કરવાની ઘણીજ જરૂર છે અને આ બાબતને જો તાકીદનું ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે તો ગંભીર પરિણામો નીપજશે."

બેનોનીના ડા. એસ. ડબલ્યુ. ગ્રેમ્લર

"ટી. બી. ના કેસોનું પ્રમાણ ચાલુ વખતનું જ્યાં છે તેનું એક કારણ ખાસ કરી બાન્ટુ અને એશીયાટીક લોકોને અનારોગ્ય અને ગીચ સ્થિતિમાં ચાલુ રહેવાની ફરજ પડે છે તે છે. અને બીજું તેઓ પોતાને માટે તેમજ પોતા ના કુટુમ્બો માટે જરૂરી સંરક્ષણકર્તા ખોરાક ખરીદી શકતા નથી એ છે..... ગીચતામાં રહેવું અને પોષણ આપનારો ખોરાક નહિ મળવો એ કોમના આ વર્ગને ક્ષયના જંતુના સહેલાઈથી ભોગ બનારી કરે છે."

"મેદીવો અને એશીયાટીકોની બરો સંબંધી વર્તી રહેલી ગોચવણીય સ્થિતિનું દરેક દરેક રીપોર્ટમાં ચાલુ ધ્યાન ખેંચ વામાં આવેલું છે અને હજુ આવી રહ્યું છે.

લેક્સલ ડેલ્થ ઓફીશ્યલ (નાટાલ) ના ડા. આર. પી. સીમ્પ્સન

"મોટા ભાગના મરણોમાં મોટામાં મોટું કારણ રહેણીના ખરચ પણ જ હોવાનું જોવામાં આવ્યું છે એ બીજું કરી શકાય તેમ નથી. આ કમનસીબ લોકો (બીન-ગોરાઓ) ન્યુમોનીયા, મોટી ઉધરસ, અને ક્ષય રોગના સહેલાઈથી ભોગ થઈ પડે છે. આ રોગોમાંથી બાજ થવા તો પણ તેઓની સારિરિક તેમજ આર્થીક સ્થિતિ એટલી બધી હોય છે કે સારક ખોરાક લઈ પુરેપુરો સાજા થવાનું તેઓથી બની શકતું નથી."

પોર્ટ એલીઝાબેથના ડા. ફંકિન ફ્રેરમુસન

"ઘરોની બાબતમાં ઘણી જ શોચનીય બીના એ છે કે જે સત્તાઓમાંથી ગંદા મકાનોને તોડી પાડી દુર કરવામાં આવ્યાં હતાં તેજ સત્તાઓમાં હવે એવાં ખુંપટાં ઉભાં કરવામાં આવ્યાં છે જે કાર્ડબોર્ડમાં નહિ કરેલાં મુળ મકાનોના કરતાં પણ વધારે રેગીષ્ટ છે. ઘરોમાં ગીચતા બનાવી રોગોના ચેપ ઉપર અંકુશ મુકવો મુશ્કેલ થઈ પડે છે અને તેવા કેસોની સંખ્યા વધતી જાય છે."

બીન-ગોરાઓમાં (ખાસ કરી આફ્રિક નોમાં) બાળ મરણ પ્રમાણ કેટલું વધતું જાય છે તેનો નીચેના આંકડાઓ પરથી ખ્યાલ આવી શકશે:

તા. 30 જુન 1950 ના પુરાં થયેલાં વર્ષમાં બાળ મરણ પ્રમાણ
જીવતાં અવતરેલાં બાળકોએ—

	આફ્રીકન	કલર્ડ	એશીયાટીક
ડરબન	૨૩૨.૦૦	૯૫.૪૧	૩૫.૧૩
જોહાનીસબર્ગ	૨૯૫.૧૮	૧૪૩.૮૦	—
પ્રીટોરીયા	૨૬.૩૮	૮૫.૩૨	૩૫.૪૭
મેરીટ્સબર્ગ	૨૩૩.૮	૧૧૬.૧	૫૫.૩
બેનોની	૩૧૨.૨૫	૧૩૬.૫	૫૦.૬૨
પોર્ટ એલીઝાબેથ	૨૯૬.૮૫	૧૧૨.૪૬	૪૬.૫૯

હૌંદના રાષ્ટ્રપતિએ વખોડી કાઢેલી સા. આ.ની વર્ણભેદની નીતી

હૌંદની પાર્લામેન્ટ ઓગસ્ટ તા. ૧ લીના દિલ્હીમાં ખુલ્લી મુકતાં રાષ્ટ્ર પતિ રાજેન્દ્રબાબુએ પોતાના ભાષણમાં સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતી વખોડી કાઢી હતી. તેમણે કહ્યું કે, મને ખેદ થાય છે કે, સાઉથ આફ્રીકા ના હૌંદીઓના સંબંધમાં સુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીએ પસાર કરેલો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે તરછોડી કાઢેલો છે. તેમણે કહ્યું કે આ સવાલ એકલા હૌંદનેજ લાગુ પડનારો નથી. જગતના બધાને લાગુ પડનારો છે કારણકે મોટી પ્રજાઓ વચ્ચે શાંતી કે મકાબલેનો આધાર એ સવાલના ખરા ઉકેલપર રહેલો છે. જુદી જુદી જાતીઓ પ્રત્યે સમાનતા અને સમાન વર્તણુક બતાવવાથી જગતની શાંતી ટકી રહેશે. તેમ છતાં સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર કમનસીબે પોતાની વર્ણભેદની નીતી ચાલુ રાખી રહી છે જે જગતમાં દુઃખ અને અશાંતી ફેલાવનારી થઈ પડશે.

જોઇએ છે ઓટલવી અને શિક્ષક

ચાર્લ્સટાઉનના મદરેસા અને મસ્જીદ માટે અનુભવી ગોચરી જોઇએ છે અરબી, ઉરદુ અને ગુજરાતી શીખવી શકે તેવા. પગાર માસિક પા ૨૦ રહેવાની અને ખાવાની સમરચ સાથે. લખોઃ ચાર્લ્સટાઉન મદરેસા, બોક્સ ૧૭, ચાર્લ્સટાઉન, નાટાલ.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે

બ્રોટનની ઉમરાવની સભામાં જગતની શાંતી માટે હાકલ

ગતી કે ત્રાતીનો બેદ રાખ્યા સિવાય સઘળા દેશોના પુરુષો અને બીબીઓને અને ખાસ કરી મજુર વર્ગ, કે જેનું તે ખાસ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનો દાવો કરે છે, તેઓને માનવીઓપર થતા અન્યાયોનું નિવારણ મુકર્યા કરવાનો પ્રયત્ન કરવાનો જંગલી રિવાજ સદાને માટે નાબુદ કરવા ગીરબાવે સંગઠીત થવાની હાકલ કરવાની પોતા ની ખુશી દર્શાવનારું એક નિવેદન બહાર પાડવા બ્રીટીશ સરકારને હાકલ કરીને, શાંતી ટકાવી રાખવાના સવાલ પર જુલના ઉંડાણમાં આવેલી અર્લ ઓફ ડાર્નલીએ બ્રોટનની ઉમરાવની સભામાં ચર્ચા શરૂ કરી હતી.

આજે જગતમાં લડાઈઓ ચલે છે તે અમુક વસ્તુનું પરિણામ છે. તેની બરોબર તપાસ કરવામાં આવે અને તેને માટે બદલાં પગલાં ભરવામાં આવે તો સામ્યવાદ, એગ્રેશન (ધરાણ)માં અનેક ગણો વધારો અને બીજી સઘળી વસ્તુઓ આપણને સહેજે પડી રહી છે તે પરિસ્થિતમાં નહિ પામે. એમ સુચવ્યા બાદ અર્લ ઓફ ડાર્નલીએ ચર્ચામાં જણાવ્યું :

"વર્ષોના વર્ષોથી ચાલતી આવેલી જુની રીતોથી કશો સુધારો થઈ શકયો નથી એવી પ્રથા એની એજ જુની વસ્તુઓ-સત્તાને માટે રાજ નીતી, બાહ્યવટખરીની ધમકીઓ, 'ગંભીર પરિણામો'ની ધમકીઓ, અને રાજદ્વારી ઓની અનેક સભાઓ-યતી આવેલી છે.

"આ "ગંભીર પરિણામો"ની ધમકી ઓની અસરપર અસર થતી નથી, તેથી કરી પ્રધાનની શાંતીને કે કોઇ પ્રત્યક્ષરૂપે અથવા તો એ કોઇને ધમકીઓ આપવામાં આવેલી હોય તેમને કશો ખરાબ પરિણામ થયો નથી. તે તો સઘળી ધમકીઓની અવગણના કરી ગત યુદ્ધથી મળેલા એશઆરામો સુખે ભોગવી રહ્યા છે.

"અરે દુઃખ તો બન્ને બાજુએ કોળીનો નાણીયર. બનાવવામાં આવેલા બીચારા ગરીબ લોકો છે, જેઓને આ ધમકીઓ અમલમાં મુકવાનું કહેવામા આવી રહ્યું છે, તેઓને ભોગવવાનું છે.

"જયે જ્યારે એ મુળ વસ્તુમા ફેરફાર કરવા સામે બહાનું મુકવામાં આવ્યું હતું-પાયું કરી લોર્ડ "એટલી" મુકયું હતું-કે આવિ વિરોધીઓને સમજાવવા અથવા તેઓનો સહકાર મેળવવો એ અત્યંત મુશ્કેલ હતું. બેશક મુશ્કેલ તો ખરેજ, કઠણાઇ મુશ્કેલ-પરંતુ મુશ્કેલી ઓ ઉભી કર્યા વિના શ્રેષ્ઠતા વધી સુધી સહયોગનું વાતાવરણ પણ કેમ રાખી શકાય!

"અલબત્ત મુશ્કેલીનો નથી પરંતુ ખુબી રીતેજ, જે નિષ્ફળ નીવડેલી છે, તે ચાલુ રાખવાનો છે.

"અને જાગે છે કે શાંતીને માટે માર્ગની કલ્પના પણ કરવામાં આવે તે પહેલાં મુદ્દામાં જે વસ્તુઓ આજ સુધી ઉચિત લેખવામાં આવેલી છે તે સઘળાનો સંપુર્ણ વિરોધ કરવો પડશે. એ વિરોધ નહિ કરવામાં આવે તો જે વસ્તુઓને આપણે પ્રિય ગણીએ છીએ તે સઘળી સંપુર્ણપણે ગુમાવવી પડશે.

"મે ના. રૂ ગ્રુપ્યે લેબર ગેવર્નમેન્ટ" તરફથી પરદેશ નીતીપરની કરવામાં આવેલી ચર્ચાનો ફેવાલ વાંચતાં એવી છાપ પડે છે કે જુદા જુદા લોકો તરફથી કોઇ પણ રીતે સબ્બબંધ ધરાવતી ફરીયાદો કરવામાં આવેલાં ફોપ તો તે તેની સામે મુદ્દાનું વાજબીપણું સિદ્ધ કરનારી વસ્તુ ગણાય.

"હું એ મતને મળતો થઇ શકતો નથી.

જગતના સઘળા દેશોના અર્વાચીન અને તિરસ્કારભરેલા સંગઠિત પ્રયત્નો ના એ પરિણામો છે

"મુનેસારો અને જુલમો કુત્યો કરવા નારાઓની જે રીતે શોધ કરવામાં આવે છે તે પણીચાર નકામા, ભ્રમાત્મકારી અને નિરર્થક કોપ છે

"પરદેશ ખાતાના સરકારી અમલદારો ની યોજનાઓથી ડરી જવું એ પણ નિરર્થક ફોપ છે કેમકે સાધારણ રીતે તે કોઇક બરતરફ થયેલા તોફાની કાર્યકર્તા તરફથી ઝબ્બારો મારવને ખાતર થયેલી ફોપ છે.

"હું માનું છું કે આ સરકારી અમલદારો પાસે જગતના સઘળા ભાગોમાં જરૂરી ફોપ તેવા દરેક જાતના પગલાં ને માટે યોજનાઓ ફોપ છે, પરંતુ તેઓનો ઉદ્ધાર બીજી કોઇ પણ રીતે થવો અશકય છે એમ તેઓને લાગે નહિ ત્યાં સુધી તેનો ઉપયોગ કરવાનો તેઓનો ઇરાદો ફોતો નથી. દાખલ કે એવું જો પુરવાર કરવામાં આવે તો એ યોજનાઓનું તેઓ કશુંજ ન કરે.

"ખ્રીસ્તી તેમજ અખ્રીસ્તી સઘળા દેશો કોઇ બીજામાં એવાજ અત્યંત તિરસ્કાર અને કડવાશના વિષયોજ જોવા મંડી પડે, કે જેનો નિકાલ ખુનરેજી અને વિનાશ સિવાય આવીજ નહિ શકે, ત્યારે કોઇક જગ્યાએ કોઇક ખામી હોવી જોઇએ.

"બેશક કોઇ નવિન વિશ્વ રચે વિકસિત થાય એવી રીતે તેનો પ્રચાર કરવાની વાત કરવી જેટલી સહેલી છે તેટલી તે અમલમાં મુકવી સહેલી નથી. નવા જગતે અત્યંત મુશ્કેલ છે.

"જગતના બાળકોને અસ્તિત્વની કીંમત આંકવાનું અને પોતાના પડોશી ઓમાં તેની સમજ પ્રવર્તાવવું શીખવવું પડે છે. એ કેવી રીતે શીખવવું ?-ખાસ કરી આજે જ્યારે જગતમાં એટલાં દુઃખો અને અશાંતી વર્તી રહ્યાં છે, અને જ્યારે માનુસને બીજા દેશના બોરાક અને પોતાના કુટુમ્બ ની સુરક્ષિતતા સિવાય બીજા કશાનો વિચાર કરવાની ભાગ્યેજ ફુરસદ ફોય છે.

"એક દેશ બીજાને કાબલો બેસાડીને જ તે સાધવી શકે છે. પ્રશ્નેક પ્રજા સાથે વર્ષો કે વર્તનનો બેદ રાખ્યા સિવાય, જગતની સામાન્ય સ્થિતિ સુધારવામાં સહકાર કરવાની ખરી ઇચ્છા વ્યકત કરીને તે શીખવી શકે છે, અને તે નહિ કે, બુરા વિચાર થી પરંતુ ખરું જ્ઞાન મેળવ્યા પછી તેની કદરના એક ચિન્હ તરીકે, અને તેમ કરવામાં કોઇ પણ પ્રત્ન કે દેશ પર રાજ્ય જમાવવાનો આશય નહિ ફોવો જોઇએ પરંતુ પોતાને જેમાં વિશ્વાસ છે તેને વિશે સત્યનિષ્ઠા કેળવી જોઇએ.

"કોઇ પણ મહાન રાષ્ટ્ર તરફથી સ્વમતાથી અને ક્રમાનુક્રમપણે એવું જનરેનામુ જો બહાર પાડવા માં આવે તો સામ્યવાદ તેમજ રાજ્યોને ઉપલાવી નાખનારી કોઇ પણ અન્ય બાબતો જે આજે ભય પમાડી રહી છે, તેનું નિવારણ કરનારું તે થઇ પડે.

"આજે જે વસ્તુ આખી પૃથ્વીનો નાશ કરી દેનારા બધ સમાન ભાસી રહી છે, તે નિર્દોષ વસ્તુમાં ફેરવાઇ જાય અને તેનાથી પરિણમેલી સુરક્ષિતતા સારી રક્ષિતતામાં માનુસનું અસ્તિત્વ ટકી ફોઇ શકે તેની તપાસ કરવાને માનુસને અવકાશ આપનારું થઇ પડે

"આ વસ્તુમા જો કશું સત્ય ન ફોય તો આપણે નીતી ધર્મના સઘળાં પોથાં પ્રમાણીકપણે ફાડી નાખી સદાને માટે તેને તિલાંજલી આપી દેવી જોઇએ.

"આવું જનરેનામુ આ દેશે જગત સમક્ષ રજુ કરવું જોઇએ. સમગ્ર સત્તા માટેની રાજનીતી, મૈત્રીઓ અને ગઠબંધનો કરતાં તે ચઢી જાય અને રાષ્ટ્રવાદનો બંધ પાયો રોપાયો

"આજે જો કોઇ પણ માનુસ જેવા માનવસંહારના પરિણામો તપાસવા બેસે અને જરા કરોડ સાઠ લાખ મરી ગયેલા અને ગુમ થયેલા, બબ્બે કરોડ બાપલ થયેલા અને ૧૫ કરોડ ઘર બાર વિનાના થઇ પડેલાનો બ્યાલ કરે અને છ વરસ સુધી દરોજના ૧૦ કરોડ પાઉન્ડના ખરચનો બ્યાલ કરે, જે આજે મુદ્દાં અને કચરાના ઢગલા અને નકામી તજ્જ ઇમારતો અને સડતી યુદ્ધની સામગ્રીઓના રૂપમાં પડેલા છે, તેનો બ્યાલ કરે અને એ સઘળું જ માનવીનુ એકમાત્ર ભાવિ રહેલું છે એ વિચારે, તો હું તેને ફરી વિચારવા કહું છું કે આ વસ્તુઓને અશકય બનાવવાની કોઇક યોજનામાં જોડાવા અને તેમ કરીને માનવજાતીને ગૌરવવંતી બનાવવા સુચવું છું."

"સરકારની થતી લોર્ડ ફેન્ડરસને આ યોરપાનો બાલતા આવેલા રિવાજ મુજબનેર સરકારી જવાબ આપ્યો કે, "અમારો ફેતુ આક્રમણ કરવાનો ફોઇ નહિ અને ત્રીજા વિશ્વયુધ્ધનો ભય ઉભો થવામાં અમે કારણભુત નથી, કિગેર!"

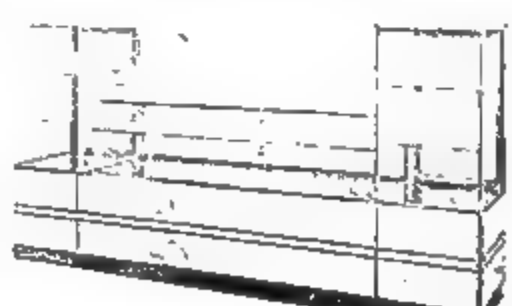
એરેબીયન નાઇટસ

એક દરદરને એક રાતની વાર્તાનો સંગ્રહ રમુજી પુસ્તક.

કીમત પા. ૧-૪-૦.

આ ઓફીસેથી મળશે

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ગ્રાહકોના ઉપયોગ માટે ઉભા કરેલા ગોલ્ડ મેડલ કોલસાના સગડીઓ

ટ્રેડ માર્ક રજીસ્ટર્ડ, ડીઝાઈન કોપીરાઈટ અને ડીઝાઈન રજીસ્ટર્ડ

એસોસીએટેડ મેટલ્સ લીમીટેડ

ઓલ કાઈ એકસેસરીઝ ઈમ્પ્લીમેન્ટસ, સિમ્બોલ, બા. બા. સ્પ્રીંગ્સ, ઈમ્પોર્ટ. કેન્ટ ફાયરપ્લેસમાં સુધારા અને ફેરફારો કરી, સગડી પેટન્ટેડ કરી.

101 Marshall Street, (Fraser Gunn House)

Phone 33-4211-12 JOHANNESBURG P O Box 6501

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, જુન તા. ૨૭, ૧૯૫૧.

કોંગ્રેસનો ચુંટણીનો ઢંઢેરો

મહાસમિતિ (ઓલ ઇંડિયા કોંગ્રેસ કમિટી)ની બેંગલોરમાં મળેલી બેઠકમાં કોંગ્રેસના ચુંટણીના ઢંઢેરાને બહાલી આપવામાં આવી છે. ઢંઢેરા નો મસડો સમિતિ સમક્ષ રજુ કરતાં પંડીત જવાહરલાલે જે મુદ્દા સ્પષ્ટ કર્યા તે આ પ્રમાણે હતા: (૧) આમંત્રણ પંચનો હેવાલ જાહેર વિચારણા, જાહેર સુચનો માટે પ્રગટ કરવામાં આવ્યો છે; સૌ બધાંનો વિચાર કર્યા પછી યોજનાને ઉંચટનું રૂપ અપાશે. (૨) હીંદમાં મોટામાં મોટી આફત જોતીવાડી ની છે. તેમાં પણ કેવળ જમીનદારી નાબુદ કર્યાથી બધા પ્રશ્નો ઉકલી જતા નથી. જમીનદારોને હસ્તક ૬૦ ટકા જમીન છે, જ્યારે બાકીની ૬૦ ટકા જમીન ખેડુતો જાતે ખેડે છે. તેમનાં બેતરો વધુમાં વધુ ઉત્પાદક કેમ છે. તેથી સહકારી ખેતી જેવા પ્રયોગો થવા જોઇએ. (૩) નાના નાના ઉદ્યોગો ઉત્તમ સાધનો વડે ને ઉત્તમ રીતે ચલાવવા જોઇએ. (૪) આપણું અર્થ કારણ રાષ્ટ્રિય માલિકીના તેમજ ખાનગી માલિકીના એમ બંને પ્રકારના ઉદ્યોગો વડે રચાશે. ખાનગી માલિકીના ઉદ્યોગો ઉપર પણ અમુક અંકુશો તો રહેશેજ. (૫) ગયા છ સાત મહિનાથી પાકીસ્તાન માં ભારત વિરોધી ઉગ્ર પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે, અને જેહાદ તથા યુદ્ધની વાતો પણ કરવામાં આવે છે. ભારતે કાશ્મીર અંગેના સલામતી સમિતિના ઠરાવમાં છેલ્લા ઠરાવનો સ્વીકાર કર્યો નથી. છેવટનો નિર્ણય કાશ્મીરી પ્રજા ની ચોતાની મરજી પર જ આધાર રાખે છે. કાશ્મીરે ગયાં સાડાત્રણ વરસમાં ઘણું દુઃખ સહ્યું છે, છતાં તેણે રાજ્યની– સરકારની આગેવાની હેઠળ ઝડપથી પ્રગતિ કરી છે, અને જમીનદારી નાબુદ કરવામાં તેની ઝડપ હીંદને પણ પાછળ પાડી દે છે. કાશ્મીરની બંધારણસભા (કન્સ્ટીટ્યુએંટ એસેંબ્લી) માટેની ચુંટણીઓ થોડા મહિનામાં જ થશે. (૬) ગયાં ૩–૪ અઠવાડિયાં દરમ્યાન ત્રીસ હજાર હીંદુઓ પુર્વ બંગાળમાંથી ભાગીને પશ્ચિમ બંગાળમાં આવ્યા છે.

કાશ્મીર

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લા, જેઓ મહાસમિતિમાં હાજરી આપવા માટે કાશ્મીરથી ખાસ બેંગલોર ગયા હતા, તેમણે સમિતિ સમક્ષ "કાશ્મીરના સવાલ વિષે પ્રવચન આપ્યું હતું. તેમાં તેમણે કહ્યું: "કાશ્મીર માં અસલ પર સત્યનો જય થશે જ. ગયા ૨૦ વરસથી અમે સત્ય, પ્રેમ અને સિદ્ધાંતોનો જે માર્ગ અપનાવ્યો છે તેમાંથી અમને દુનિયાની કોઇ તાકાત ચલિત કરી શકે એમ નથી. કાશ્મીરી પ્રજાએ ગાંધીજીએ શીખવેલા સિદ્ધાંતો ને આદર્શો વિષેની પોતાની શ્રદ્ધા સ્પષ્ટપણે જાહેર કરી છે, અને તે આજે પણ એને વળગી રહી છે. આ આદર્શોને સિદ્ધાંતોના રક્ષણ કાજે અમે લોહીના છેલ્લા ટીપા સુધી લડવા તૈયાર છીએ. પાકિસ્તાન મલિન માર્ગો દ્વારા કાશ્મીરનો કબજો લેવા અસમર્થ નીવડ્યાથી હવે બીજી યુક્ત પ્રયુક્તિઓ અજમાવી રહ્યું છે. આ યુક્તિઓ એવી છે કે તે એક તરફ તે કોમવાદી પ્રચારથી હીંદ ના કોમવાદીઓને ઉશ્કેરે છે; અને બીજી તરફ પુર્વ બંગાળની, હીંદુ લઘુમતી પર જુલમ ચલાવે છે. આમ કરી તે એની મુરાદ સેવે છે કે તેથી ભારતની પ્રજાની સત્ય, પ્રેમ, અને બીનમજહબી રાજ્યના આદર્શ વિષેની શ્રદ્ધા ઓસરી જશે. પાકિસ્તાનની આ યુક્તિ ફાવવી ન જોઇએ, અને હીંદની જનતાએ પોતાના આદર્શો વિષે મક્કમ રહેવું જોઇએ. અમે કોઇ પણ સંજોગોમાં કાશ્મીરની લોકસભા બોલાવવાનો નિરધાર કર્યો છે. પાકિસ્તાનને આથી ત્રાળ લાગી છે, પણ તેની ગેરી, યુક્તિઓ ફાવશે નહીં. કાશ્મીરે ગયાં પણ વરસ રાષ્ટ્રસંઘ પાસે ન્યાય મેળવવા રાહ જોઇ. કાશ્મીર કંઇ લાકડાનો ટુકડો નથી જેના ટુકડા કરીને બે પક્ષે વચ્ચે વહેંચી દેવાય. કાશ્મીરની પ્રજાએ શ્રી. નેહરુની આગેવાની પર શ્રદ્ધા રાખી છે, અને તે કોઇ પણ સંજોગો માં તેમને અનુસરશે."

રેલવે હડતાળની ધમકી

હીંદના રેલવે કામદારોના ફેડરેશને તા. ૨૭ મી ઓગસ્ટથી હીંદભરની રેલવેઓ પર તમામ ગાડીઓ ચાલતી અટકાવી દેવાની ધમકી આપી છે. આની સામે આપણા દેશની પ્રજાએ ભારે અણગમો જાહેર કર્યો છે. ગયે અઠવાડિયે રાષ્ટ્રપતિએ વટહુકમ (ઓર્ડીનન્સ)– કાઢી હીંદ સરકારને એવી સત્તા આપી છે કે, દેશની અત્યારની કટોકટીમાં ભારત સરકાર અતિજરૂરી એવા સર્વ કામકાજને કરજીયાત ચાલુ રખાવી શકે. રેલ હડતાળનો ભય એ આવી કટોકટી છે જ. રેલવે કામદારો ને આ હડતાળ મુલતવી રાખી સરકાર જોડે વાટાઘાટ કરવા પંડિત જવાહરલાલ નેહરુએ છેવટથી વિનવણી કરી. દેશનાં લગભગ તમામ અખબારોએ પણ તેમને એવી જ વિનંતી કરી. પણ સમાજવાદી નેતા શ્રી. જયપ્રકાશ નારાયણની આગેવાની તળે કામ કરતા રેલવે–કામદારોએ આપણી એ વિનંતી માન્ય રાખી નથી. અત્યારે દેશમાં અનેક જગાએ અન્નસંકટ પ્રવર્તે છે તે વખતે અનાજની હેરફેર પણ અટકાવી દેવી એમાં તો માણસાઇ પણ નથી. બીજી ચીજોની હેરફેર પણ અટકે તો દેશનું આર્થીક તંત્ર ખોરવાઇ જાય. તેથી આ હડતાળ જો પડે તો તેની સામે સખત હાથે કામ લેવાનો જે દૃઢ નિશ્ચય હીંદ સરકારે જાહેર કર્યો છે તે આપણ દેશી વધાવી લીધો છે. સરકારની એ ફરજ છે. ગયે વરસે સમાજવાદી પક્ષની દોરવણી થી મુંબઇમાં કાપડની મિલોના મજુરો એ જે લાંબી હડતાળ પાડી તેમાં તેઓ છેવટે કારમત નીવડ્યા નહીં. દેશમાં કાપડનું ઉત્પાદન ઓછું થયું, અને મજુરોની કમાણી ગઇ. હવે ચુંટણીઓ નજીક આવતી હોવાથી સમાજવાદી પક્ષે બધા બીજાને જે ચમારે ભમ્ભેર પૈંતરો રચ્યો છે, એવી પ્રજાવર્ગને શંકા છે. તેને દબાવી દેવા માટે સરકાર જે કંઇ સખત પગલાં ભરશે તેને પ્રજા જરૂર ટેકો આપશે.

હીંદ–પાકીસ્તાન

હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેનો સંઘર્ષ વધારે તંગ બનતો જાય છે. પાકીસ્તાનમાં સર્વત્ર હીંદ સામે જેહાદ અને લડાઇની વાતો ને તૈયારીઓ ચાલી રહી છે. મુંબઇના એક ગુજરાતી દૈનીકનો બખરપત્રી તા. ૨૦ મીના સંદેશામાં જણાવે છે કે "સમગ્ર પાકીસ્તાનમાં—પુર્વ તેમજ પશ્ચિમમાં—આજે ભારત સામેની લડાઇ ની તૈયારીની જ વાતો થઇ રહી છે, એટલુંજ નહીં પણ મોટા પાયા પર લશ્કરી તૈયારીઓ ચાલી રહી છે, જેમ અહીં બનતા હોવાનો પડઘો જણાય છે. પુર્વ પાકીસ્તાનની તબદુ ચારીઓને લગતા હેવાલો તો આજ પહેલાં બહાર આવી ગયા છે. પણ હવે પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાંથી પણ આ જાતના હેવાલો આવી રહ્યા છે. કરાંચી ના હેવાલો જણાવે છે કે વડા પ્રધાન શ્રી. લિયાકત અલી ખાન પર દરરોજ દેશના વિવિધ ભાગોમાંથી ભારત સામે લડાઇ જાગે તો તમામ જાતની મદદ આપવાનાં વચનો આપતા હજારો આવી રહ્યા છે. લશ્કરમાં જોડાવાની તૈયારી બતાવતી સંખ્યાબંધ અરજીઓ પણ આવી રહી હોવાનું જણાવાયું છે. પશ્ચિમ પાકીસ્તાનનાં તમામ મુખ્ય શહેરોમાં યુદ્ધની તૈયારીનાં પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. દરરોજ ભારતના કહે વાતા આક્રમણખોરી ઇરાદાઓ સામે ઉશ્કેરણી ફેલાવતી સભાઓ યોજાય છે. ને દેશ માટે સર્વસ્વનો ભોગ આપવાની તૈયારી દર્શાવતા ઠરાવો થાય છે. તાજેતરમાં લાહોર ખાતે એક જંગી મરણસ નીકળ્યું હતું, ને એમાં પાકીસ્તાન ઝીંદાબાદ'ના પોકારો ગાજ્યા હતા."

તટસ્થોવાળાનો ઉપયોગ

"બીજી બાજુ ભારત સામેનો સંદેશો બધુમાં કહે છે: પશ્ચિમમાં પાકીસ્તાન ની સરહદ પર ચાલતી લશ્કરી તૈયારીઓથી ત્યાંની હીંદી જનતામાં સારી પેઠે સભરાટ પણ ફેલાયો છે. પાકીસ્તાનની સરકારે 'જેહાદ'ને નામે લાહોર, સિયાલકોટ, ગુજરાત વગેરે સરહદી વિસ્તારોમાં અસંખ્ય તાલીમ વાળાઓને ભારી રાખ્યા છે અને જેથી સરહદવાસી જનતામાં સભરાટ ફેલાયો છે. ઘણાં ગામો તેમજ શહેરોમાંની વસ્તી દેશના અંદરના ભાગોમાં ચાલી જઇ રહી છે. શહેરોના કામધંધા ખોરવાઇ પડ્યા છે."

નેહરુનો ઉત્તર

હીંદમાં પાકીસ્તાનની સરહદ પર લશ્કરનો જમાવ થયો હોવાના સંબંધ માંજ. લિયાકત અલીખાને લખેલા પત્રના ઉત્તરમાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ તેમને જે કાગળ લખ્યો છે તેમાં આટલા મુદ્દા સ્પષ્ટ કર્યા છે:

(૧) ભારત તરફથી પાકીસ્તાનની સલામતી અને આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતી માટે જરા ઉભો થયો છે એવી પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનની આશંકા સદંતર ખોટી પાડવાજોગી છે. (૨) હીંદનાં દરીયામાં ઘટાડો થયો છે, ત્યારે પાકીસ્તાનનાં સશસ્ત્ર દળો—જેની મોટે ભાગે હીંદની સરહદ પર જમાવટ થઇ છે—તેમાં વધારો કરવાના સતત ને ઉગ્ર પ્રયાસો થયા છે. તે ઉપરાંત હીંદ સામે જેહાદ અને યુદ્ધ જગાવવાની બાબત' અને આક્રમણકારક ઝુંબેશ માત્ર પાકીસ્તાન નાં અખબારોએ જ નહીં, પણ પાકીસ્તાનના જવાબદાર સત્તાવાળાઓએ સુદ્ધાં ચલાવી છે. (૩) હીંદને પક્ષે તે, કોઇ પણ પ્રકારનું હુંસાતુંસી પગલું ભરવાનો કશો ઇરાદો નથી; છતાં હીંદ પ્રદેશ પરના કોઇ પણ આક્રમણનો પ્રતિકાર થશે જ.

હીંદમાં ચીંતા

હીંદ સામે જેહાદ અને યુદ્ધના પોકારો તો પાકીસ્તાનમાં કેટલાયે વખત થી ચાલી રહ્યા છે. હીંદનાં અખબારો માં પાકીસ્તાન સામે ચડાઇ કરવાની વાતો કદાપિ આવતી નથી. નેહરુ–લિયાકત પત્ર વ્યવહાર થયો પણ હીંદનાં અખબારોએ બહુ સંયમથી વિવેચન કર્યું છે, જ્યારે પાકીસ્તાની અખબારો એ હીંદ સામે ઝુમરાણ મચાવ્યું છે. હીંદે સંરક્ષણની તૈયારીઓમાં હજીસુધી સુસ્ત વલણ દાખવ્યું છે, જ્યારે પાકીસ્તાન પર ચડાઇ ના પગલા તરીકે મનાવવાનો પાકીસ્તાનનો પ્રયાસ છે. મુંબઇના અંગ્રેજી

દૈનિક 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા'માં એક લેખકે લખ્યું છે કે બ્રીટન-અમેરીકા પાકીસ્તાનની જે સહાયથી કરી રહ્યું છે તે પણ આ સ્થિતિને માટે જવાબદાર છે.

ચાલબાજી?

મુબઇના એક દૈનિકનો તરી દીલ્હી નો ખબરપત્રી એક સંદેશામાં જણાવે છે કે "બ્રીટનના એક પ્રધાન શ્રી. ગેટસ્કેલ-ચોકરે હીંદ તેમ પણ પાકીસ્તાન સાથે સંયુકત સંરક્ષણના કરાર કરવાની બ્રીટનની તરફદારી. થોડે વર્ષો પહેલાં મેન્ટમાં થોડા દીવસ પર જે નીવેદન કર્યું તેનાથી પણ દિલ્હીની ચીંતામાં વધારો થયો છે. હીંદ પાકીસ્તાન વચ્ચેના વર્તમાન ઝઘડામાં બ્રીટનના દિવસા પીંગ લોકોની શંકા આથી વધુ દૃઢ બની છે. ઘણી બ્રીટીશ અધિકારી ઓ પાકીસ્તાનનાં હીત સાથે રહેશે, અને ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના યુદ્ધ વેળા તેઓ યુદ્ધનો સંપૂર્ણ ભાર ઉઠાવશે, તેવી દલીલો પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન તરફથી થઇ છે. એના અનુસંધાનમાં, અગાઉ નિર્દેશ કરાયો તે મુજબ, પાકીસ્તાનમાંના ઉચ્ચ બ્રીટીશ સરકારી નિષ્ણાતોનાં, જોકિનસેક અને મેસાની હિલચાલો ઓછી શંકાસ્પદ નથી."

મીનબરનો એક સંદેશો જણાવે છે કે "પાકીસ્તાની સરકારના મુસ્લીમ અધિકારીઓ વચ્ચે, કરાચી અને આઝાદ કાશ્મીર સરકાર વચ્ચે અને 'આઝાદ' મેરપાના જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે વારંવાર ઉભા થતા અસંતોષને લઇને શ્રી. લીયાકત અલીને કાલ્પનિક રાષ્ટ્રીય ભય પ્રત્યે લોકો લક્ષ દોરવાની કેમીતી રીતે જ કરજ પડે છે એમ કહેવામ છે. એમ મનાય છે કે પાકીસ્તાનના ઉચ્ચ સરકારી સેનાપતિઓ વચ્ચે પ્રવર્તતા મતભેદોને લઇને બ્રિટીશ અધિકારીઓને પાકીસ્તાનની ભારત વીરોધી સરકારી યોજનાઓના અમલમાં નીર્ણાયક ભાગ ભજવવાનું સોંપાયું છે. જેના સંબંધ માં શ્રી. નેહરૂને ઉગ્ર ટીકા કરવાની ફરજ પડી હતી."

બ્રીટીશ અધ્યયારો

સંસદમાં બ્રીટીશ તંત્રીઓ અને બ્રાયુતી આગેવાન વ્યક્તિઓની હા જરીમાં મદ્રાસના 'સ્વદેશમીત્ર'ના તંત્રી શ્રી. વાનિવાસને આ પ્રસંગે બોલતાં બ્રીટીશ અધ્યયારોને ભારત પાકીસ્તાન સંબંધોના હેવાલો, આપતાં નિરપેક્ષ દૃષ્ટિ રાખવાની અપીલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, "આ સમાચારો આપતી વેળા પાકીસ્તાનની તરફેણ કરવામાં આવે છે અને સમાચારો એ રીતે રજુ કરવામાં આવે છે કે પાકીસ્તાની પ્રજાનું અહિત થઇ રહ્યું હોય તેવી છાપ ત્યાના લોકોમાં ઉભી થાય છે. અને ભારતની સહાય માટે તેમણે અપીલ કરે છે."

એકતા માટે નેહરૂની વિનંતી

આચાર્ય કૃપલાણી. જેઓ કોંગ્રેસના માજી પ્રમુખ છે અને જેઓ આગેવાન સોશીયાલીસ્ટ ગણાય છે, તેમણે થોડા વખત પર કોંગ્રેસમાંથી છુટા થઇ 'પ્રજા પક્ષ' નામનો સ્વતંત્ર પક્ષ રચ્યો છે. આ પક્ષની પાયાની સિદ્ધાંત ને બાબતે મતભેદો કરતાં અંગત મત ભેદો વધારે હોવાનુ મનાય છે. આ પક્ષમાં જોડાવા માટે હીંદના તાર-ટપાલ ખાતાના પ્રધાન જનાબ. રફી અહમદ કિદવઇએ તથા પુનર્વસવાટ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. અજીતપ્રસાદ જૈનને હીંદના પ્રધાન મંડળમાંથી મંગે અઠવાડીયે રાજીનામાં શ્રી. નેહરૂને મોકલી આપ્યાં. તે પરથી શ્રી. નેહરૂએ કોંગ્રેસી ઓને ઉદ્દેશીને બ્લડેર નીવેદન કર્યું, તેમાં અત્યારને કઠોકટીને સમયે કોંગ્રેસ ની એકતા અખંડીત જળવી રાખવા પર ભાર મુકયો, ને કહ્યું: "આજે જ્યારે દેશ સામે અનેક પ્રકારની કટોકટીઓ પડી છે, દરેક હીંદીને સાવધ બની દેશહિત માટે એકઠા થવાની હાકલ કરતી પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ છે, તે વખતે આ પ્રસંગ ખાસ દુઃખ દાયક થઇ પડે છે. તેમણે વધુમાં કહ્યું:

"જુદા જુદા વીચારો ધરાવતી જુદી જુદી વ્યક્તિઓ પોત પોતાનાં જુથ અને પક્ષ રચે એમાં મને જરાય વાંધો નથી. લોકશાસનની પ્રગતિ આ રીતે જ થાય છે. પણ આમાં બે જાતનો વીચારવાની હોય છે. એક તો એ કે મતભેદ પ્રમાણીક હોવા જોઇએ. અને બીજું આજની પરિસ્થિતિ સંગઠીત પ્રયાસો માગી રહી છે. આ સંગઠન ની સંગીનતાને નબળી બનાવતી તમામ વસ્તુઓ દુર કરવી જોઇએ. જોંગલોર નો ઠરાવ કોંગ્રેસ શું કરવા માગે છે એના પુરાવા તરીકે લેખાશે અને કોઇ સાથે પોતે વાજબી માનતા કારણોસર પણ કોંગ્રેસમાંથી છુટા થવાનું અયોગ્ય પગલું નહિ ભરે. જેમની સાથે જુદ કાળમાં સુખદુઃખના દિવસોમાં હું ભાગીદાર બન્યો હું જેવા મારા અસંખ્ય સાથીઓને હું આ અપીલ કરું છું. એ એક ઢાંકીદ અપીલ છે અને અપીલ કરતાં પણ કાંઇક વીશેષ છે. કારણ કે એ અપીલ પાછળ વડા પ્રધાન તરીકે નહિ પરંતુ ૩૫ વરસની કોંગ્રેસી તરીકે ની કારકીર્દિનું બળ છે. આ કટોકટી ની પળોમાં આપણે વ્યક્તિગત લાગણીઓ અને પ્રમા-અણુમમાના પ્રવાહમાં તણાઇ જવું જોઇએ નહિ. આપણા કરતાં ધ્યેય અને કાર્ય મહાન છે" આ પછીના દિલ્હીના ઉલ્લા ઝવાનો જણાવે છે કે આ પીનંતીને પરિણામે આ બે પ્રધાનોએ પોતાનાં રાજીનામાં પાછાં ખેંચ્યાં છે.

ઠક્કર બાપા સ્મારક ફાળો

પૂ. ઠક્કરબાપા સ્મારકનીધિમાં ઉદાર હાથે નાણાં આપવાને લગતી સૌરાષ્ટ્ર વાસીઓ જોગ એક અપીલ શ્રી. વેચર ભાઇએ બહાર પાડી છે. આ અપીલ માં શ્રી. વેચરભાઇએ જણાવ્યું છે કે, તા. ૧૫ મી જન્મુઆરી ૧૯૫૨ ના રોજ પૂ. ઠક્કરબાપા સ્વર્ગવાસી થયા. સૌરાષ્ટ્રની પ્રજાને પૂ. ઠક્કરબાપાનો પરિચય આપવાનો ન હોય. પૂ ઠક્કર બાપા માત્ર સૌરાષ્ટ્રમાં જ નહીં પરંતુ ભારત ભરની પછાત કોમોના સ્વજન હતા. સૌરાષ્ટ્રને ખુણે ખુણે પડેલી પછાત કોમોના નીવાસસ્થાનોમાં પૂ. બાપા સુપરિચિત છે. એટલું જ નહીં પરંતુ કોંગ્રેસના જંગલોનાં ખુંખારોમાં, જાસો માં, હાજીઓમાં, આસામના પહાડો ઉપરની આદિવાસી જનિઓ વચ્ચે પણ પૂ. બાપા અને તેનું કાર્ય ચેતન મુકતું ગયું છે. દલિત ઉદ્ધારના કાર્ય સંબંધે સારાએ દેશની પાસે એક ઉત્તમ કોટી નો દાખલો પૂ. ઠક્કરબાપાએ પોતાના જીવન કાર્યથી પુરો પાડયો છે. તેમનું કાર્ય પછાત કોમોને માટે જેમ ઉપયોગી નીવડયું તેમ બીજી કોમોને માટે પણ પોતાની ફરજ પ્રત્યે જાગ્રત કરનારું બન્યું છે. નિરવાર્થ સેવાનો જીવનમંત્ર પૂ. ઠક્કરબાપાએ અપનાવ્યો હતો. અને તેમણે પૂ. સ. ૧૯૭૭ માં ૭૮ વર્ષની સેવા જીવનની સંધ્યા સુધી સાદુ રાખી હતી.

વ્યક્તિ અને સમાજ

લેખક: ઉમિયાશંકર જોષીકર એમ. એ. બી. વિદ્યાલય જોગ્રજી

પુરાતન કાળમાં પુરૂષ અને પ્રકૃતિનું જોકું હતું. ઇશ્વરી શક્તિના પ્રભાવે તેનો વિસ્તાર થયો અને અનેક જુથો બંધાયા. શરૂઆતમાં એ વનમાં ઝાડ નીચે ગુફાઓ ઉપર રહેતાં. પાંદડાં-ફળફળાદિ ખાઇ જીવન ગુજારતાં. હીંસક પાણીઓથી ભયના મુકામો બદલતા તો એક ડાળી પરથી બીજી ડાળી પર વસી બચાવ કરતા. ધીમે ધીમે આગળ વધવા માંડયાં, જરૂર પડયાં બાંધવાની, પથ્થરના હથિયારો બનાવવાની અને પછી અગ્નિની શોધ થઇ. પછી બધાં જોગાં થઇ ગામડાં વસાવી રહેવા લાગ્યાં. બુદ્ધિથી વેપાર, ખેતી, કુદરત-ઉપયોગ-વહેચારનાં સાધનો વગેરે શરૂ થયાં. આમ આપણે ભૂત-કાળથી નજર નાંખીએ તો માલુમ પડત વ્યક્તિ તરીકે એકલી કોઇ દિવસ રહી નથી. નાનાં મોટા બધાં સાથે જ રહેતાં.

બદલાતાં જતાં જુદાં જુદાં સમુહો જોગાં થયાં તેનો સમાજ બન્યો. મન્વિ-મનુ-સ્મૃતિ આદિ ઋષિમુનિઓએ ધારા ધોરણ ઘડી સમાજને સુખી કરવા પ્રયત્નો કર્યા. એ વખતનો સમાજ ધારાધોરણો મજબુત હતાં. જરૂર પડે તેમાં ફેરફાર થતો. તેથી સમાજ સારા પાયા પર આગળ વધતો તે વ્યક્તિ અને સમાજને જોડનાર સાંકળરૂપ સંયુકત-કુટુંબ હતું. દરેક કુટુંબને તેના આચાર-વિચાર વિશિષ્ટ હતાં. દરેક કુટુંબ પોતાના સ્વધર્મ અને આર્યોક ખાનદાનમાં સમય હતું. આથી કુટુંબની કોઇ પણ વ્યક્તિને પોતાની જુદી માટે અસ્તિત્વની ચીંતા રહેતી નહિ. આથી તેના મનમાં વ્યક્તિ તરીકે કોઇ પણ વિચાર ઉપસ્થિત થતો નહિ. દરેક કામો અને વિચારો કુટુંબના હિત માટેજ થતાં. સંયુકત કુટુંબની આ પ્રથા વ્યક્તિની સંકુચિત ભાવનાને દુર કરી સમાજની ભાવનાને પોષતી.

આથી જેમ પદાર્થમાંથી અણુ અને અણુમાંથી પરમાણું એમ ક્રમ ચાલે છે તેમ સમાજ, વ્યક્તિ અને સંયુકત કુટુંબનો ક્રમ ચાલતો જોઇએ. ખરી રીતે તો વ્યક્તિ એ સમાજનો પાયો છે. વ્યક્તિ વગર સમાજ રચાતો નથી. સમાજ વગર વ્યક્તિ રહી શકતી નથી.

મનુષ્ય એ સમાજમાં રહેનારું પ્રાણી છે. તેણે પોતાની જાત માટેજ પોતાનું રક્ષણ-સુખ વગેરેનો વિચાર કરવાનો નથી કેવલ વ્યક્તિના સુખમાં સમાજ નું સુખ રહેલું નથી. જો સમાજ સુખી હશે તોજ વ્યક્તિ સુખી હશે.

વ્યક્તિના નાના મોટાં બધાં કાર્યો ની સારી નરસી અસર સમાજ ઉપર થાય છે. દરેક વ્યક્તિ જો વ્યવસ્થા-નીતિ ધર્મ ફરજ અપનાવે તો સમાજ પણ અપનાવે. વ્યક્તિના નીતિ-ધર્મ ઉચ્ચ પ્રકારનાં હોય તો આખા સમાજ નું ચારિત્ર્ય ઊંચું આવે. સાથે સુખ-સંપત્તિમાં પણ વધારો થાય.

નાની બાબતોમાં આપણે કેટલાં બધાં બેદરકાર છીએ! આપણે આપણા ઘરની સફાઇ કરી કચરો બહાર શેરીમાં કે રસ્તામાં નાંખીએ છીએ એટલે શેરીમાં કે રસ્તામાં ગંદકી નો ઢગ ખડકે છે સાથે સાથે આપણી તંદુરસ્તી પણ બગાડીએ છીએ. છતાં આપણે આપણાં ઘરની સંદકી કરવામાંજ રાજી રહીએ છીએ;

સામાન્ય વ્યક્તિના કાર્યની અસર સમાજ પર થતી નથી. પણ મહાન વ્યક્તિના કાર્યની અસર બારે થાય છે. બુદ્ધ ઇશુ અને પૂ. બાપુજી જેવી મહાન વ્યક્તિઓએ સમાજને તંદુરસ્ત રાખી સુખી અને સમૃદ્ધ બનાવ્યો છે. વ્યક્તિ સમાજને નીચો પાડનારી થઇ છે તેમજ પારિવ્યને પોતા ઉચ્ચ બનાવી શકે છે. ભગવાન રામ-

ચંદે પિતાના વચનને ખાતર વનવાસ ભોગવ્યો. સીતાજીના ચારિત્ર્યમાં સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છતાં તેનો ત્યાગ કર્યો અને મનની ભવ્યતા બતાવી રામચંદ્રજી એ વહોરી લીધા. ગાંધીજીએ પોતાના દેહનું બલિદાન આપ્યું

સમાજ સેવા એજ ઈશ્વર સેવા છે. આપણે દરેક પોતાનો ધર્મ માનીએ છીએ. કોને કોઇક ધર્મ છે એમ માનતા નથી. સમાજમાં દરેક પોતા નો ધર્મ સમજી, નિર્દોષ વ્યક્તિનું પોષણ અને રક્ષણ, તેમાની વ્યક્તિ પર અંકુશ, અનીતિમાન વ્યક્તિને દંડ, જાહેર સંસ્થા અને ધર્મારતોનું રક્ષણ કરવું ઘટે છે. સમાજ અને વ્યક્તિ પોતાની ફરજો ચૂકે તો તેનાં અનિષ્ટ પરિણામો વ્યક્તિ અને સમાજ ને ભોગવવાં પડે છે.

એક બોધ કથા

(ગોપબંધુ ચોધરી)

એક નાની બંગાળી વાર્તાની ચોપડી મારા હાથમાં આવી પડી. તેમાં હતી તો એક જ છોકરાની વાત. એની મતલબ આ હતી: એક છોકરો હતો. તેના માબાપ મુજરી ગયાં હતાં. તેને મામાઓ અને કાકાઓ હતા. મામાઓ કોઢી હાંકવા નો ધંધો કરતા, કાકાઓ આ છોકરા ને પોતાના ધંધામાં અને મામાઓ પોતાના ધંધામાં ખેંચવા કોશિશ કરતા હતા. છોકરાએ બંને ધંધામાં થોડો વખત એકડો ઘુંટયો અને બંને માં પાવધી પણ થયો. પણ એનું મન બેમાંથી એકમાં ચોંટતું નહોતું. અવારનવાર તે કામમાંથી છટકી જતો અને મદારી ખેલ કરતા કોય ત્યાં જઇને ઉભો રહેતો. એક દિવસ તેના કાકાઓ અને મામાઓ છોકરા પાસે પોતપોતાના ધંધાની ખૂબીઓ સિદ્ધ કરવા દલીલો કરતા હતા. છોકરો બંને પક્ષની વાતો શાંતીથી સાંભળતો હતો. એમાંથી એકાએક એક સાપ નીકળ્યો અને ફુંફાડા મારતો તેમના તરફ આવવા લાગ્યો. કાકા-મામાઓ તો છળ લઇને નાઠા. પણ છોકરો આગળ ધસ્યો અને મંત્ર બોલીને સાપ ને બોટલમાં પકડયો અને તેની ઝેરી દાઢો કાઢી નાખી.

આ વાર્તામાંથી રચનાત્મક કાર્યકર્તાઓએ પાઠ લેવા જેવું છે. દુનિયાના જવાળા મુખીમાં ઝંપલાવીને એને શમાવવાની કળા શું રચનાત્મક કાર્ય કર્તાઓએ શીખવાની જરૂર નથી? રચુળ અને સુક્ષ્મ બધા સ્વરૂપમાં દુનિયા સાજ સજીને પુમે છે. પ્રેમ અને અખાના બોજથી પેદા થયેલી સ્ફુર્તી અને કુતેહ માટે તેમાં જે જોખમ રહ્યું છે તે ગોતવા જેવું છે.

ગાંધીજીએ જીવન અર દુનિયા સાથે જંગ ખેલ્યો અને તેમણે અજબ સાહસ ઉઠાવ્યું!

'હરિજનબંધુ'.

ખબરપત્રો

ઈસ્ટ લંડન રજપૂત ચોહાણ મંડળ

ઇસ્ટ લંડન રજપૂત ચોહાણ મંડળ ની વાર્ષિક ચુંટણીની મીટીંગ કુંડ મુકામ ઉપર થઇ હતી જે વખતે નીચે ના કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા એમ મંત્રી રા. વલ્લભભાઇ કરસન જણાવે છે. પ્રમુખ: જમજીવનભાઇ ગંગારામ, ઉપપ્રમુખ: ડાહ્યાભાઇ કરસન, મંત્રી: વલ્લભભાઇ કરસન, ઉપ-મંત્રી: ભચુ ભાઇ છગન, ખજાનચી: વીરજભાઇ દુલ્લભ કમીટી: ગોમાભાઇ દુલ્લભ, મોતીરામભાઇ ચોરાર, કાલાભાઇ વલ્લભ. મકનભાઇ ગોવીંદ, દુલ્લભભાઇ ભીખા, વીરજભાઇ છગન.

લેસ્ટર કોમાર્શિયલમાં લગ્ન

દીવ નિવાસી શ્રી. વશરામભાઇ જેરા ગામના પુત્રી, ચિ. જમનાબેન, જેમણે ૯ વરસ સુધી "આર્ય કન્યા મહવિદ્યાલય, વડોદરા" (ભારતવર્ષ) માં અભ્યાસ કર્યો છે તેમના લગ્ન શ્રી. ભીખાભાઇ હીરાભાઇના પુત્ર ચિ. કેશવલાલ સાથે તા. ૮ જુલાઇના રોજ, વૈદિક વિધિથી, 'ભારત સમાજ, વેદમંદિર'માં શ્રી પંડીત સુમંતરાય વિદ્યાર્ણવજીના હસ્તે થયા હતા. લગ્ન બાદ જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભોજ્ય દાનની જાહેરાત થયા પછી, એક પ્રીતી ભોજન રાખવામાં આવ્યું હતું.

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા ગોડાની દુકાન હમણે તાકીદે વેચવાની છે.

ઓફારસીઓની કાળવણી માટે અહીંયાં સારી, જોગવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 89 or Phone 450 Nigel.

હાસ્ય છોળાં

લેખક:—તંત્રી મહારાજ આપની સુચના મુજબ એક બાજુ લખી આ લેખ લાવ્યો છું આશા છે આપને તે ઉપયોગી થઇ પડશે.. તંત્રી:—વાહ પણ જો તમે એક બાજુ લખ્યા વગર લાવ્યાં હોત તો વધુ ઉપયોગી થાત.

* * *

નવો લેખક:—તંત્રી મહારાજ તમે કેવું પ્રાણી છો? તમે મારી વાતો છાપી તો નહીં પણ ધન્યવાદ પણ નથી મોકલતા તમારા જેવા સંપાદકો ને હવે પછી કશુંજ નહીં મોકલું.

તંત્રી:—આપને મેં પહેલા ધન્ય વાદ નથી પાઠવ્યા પણ હવે હજાર હજાર ધન્યવાદ.

આસામ સંકટ નિવારણ ફંડ

મા પુત અમેકાસ તારચુદાસ પોટ ધલીઆમેય તરફથી તેમની સ્વર્ગસ્થ પુત્રી ચંદાના પુણ્યાર્થે આસામ રાહત ફંડમાં પાંચ પૌંડ દાન મોકલવામાં આવ્યું છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચીરશાંતી બક્ષે.

આભાર

દસ ગોલ્ડરમીથ સ્ટ્રીટ સોલ્ટ રીવર કેપટાઉનના અને ૩૮ ફ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. કેશવભાઇ જગા ભાઇ દેસમાં પોતાના એકના એક પુત્ર ભાઇ રતીલાલનું ટાઇફોઇડના તાવથી અચાનક અવસાન થયું તે બદલ જે સગાં સ્નેહીઓ તરફથી તાર, ટેલીફોન દ્વારા તેમજ રૂબરૂમાં પોતાના પ્રત્યે દિલસોજી દર્શાવી હતી તે સૌનો આ પત્રદ્વારા દાર્દિક આભાર માને છે.

"મલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસિકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચૌદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૬ ચોરસેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

વેચવાનાં પુસ્તકો

નીતી નારાયણ માળે (બાંધણી)	૨ ૦
"દીક્ષા રહારાજ્ય" બાંધીણના હરત લીખીત ભાષામાં અને એક ફાચેલી દાપ કોપી સાથે	૨૦ ૦
આરોગ્યની ચાવી (બાંધણી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ (બાંધણીએ ગીતા ટ્રનો હરેકો અનુવાદ)	૧ ૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
રાજે-રમ્યસાહનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
સાચ્ચ તેર દીવસો (બાપુના સાચ્ચ જીવનના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧ ૧
સરદારના ભાષણો	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (બાંધી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

તંત્રી: જયુ કોટક.

ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સાહસ ખેડવ્યું છે. ફકત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, આસ આઠ અને દીવાલ્સથી અંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ ચોકકસ સમયસર નીકળતું માસિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષીક લવાજમ રૂ. ૬૨: પરદેશ ફિ. ૩૬ ફિલ્મ્સ ડિવીઝન (ઇન્ડિયા) સી. ૮૬, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ, ૨.

INT AOVT

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં બનતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, પરગણ્યુ દવાઓ, ઇયત-મુરબ્બા તેમજ લગ્ન અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત આવે, વીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એજન્સ: ૨૨૬ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન: ૨૪૮૭૫

પરશુ નરસીંહ બ્રધર્સ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(સ્વરાજ્ય ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સામે પક્ષપાતવિચાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાલમર્મ		૫ ૦

જીવન પરોઢ (મા. પ્રભુદાસ ગાંધીએ શ્રીનીકસ આશ્રમ ના કેટલોક કતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન ભતેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા		૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મધુરાદાસ ગોકળજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપીજીના મત્ર થોથી		૨ ૦
બાપુના પત્રો :	(બાલજનો સેવા-ઉપર) સંપાદક બાલ મકેશ્વર	૨ ૧
બાપાનો રેંટીયો	(ગાંધીજી)	૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૬
	,, ચોથો	૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક		૨ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આશરાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવીને ડો. સુશીલા નૈયર.) કિંમત રૂ. ૧૫/-.		

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨,	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સ્વરાજ્યના તેર દિવસો.	(નોનબાલક)*	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(સ્વરાજ્ય પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કેબેનુરના રમારક અંકે		૬ ૦
ગાંધી રમારક અંકે		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
ચંબળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મધુરાદાસ ગોકળજી)	૨ ૧
બાપાજી મર્મ જાણના	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આત્મ કથાવલી		૧ ૮

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ ભા. ૧ ૫. ૩		૦
ગીતા બોધ	(ગીતાજીના સમજ સાદા એવી રીતે સમજાવવી કરેલો	
અનુવાદ		૭ ૧
ગીતા બોધ	(ગીતાજીના ગુજરાતી અનુવાદ)	૧ ૩
ભુદ્ધ અને મહાવીર		૧ ૧

શ્રી પ્રકાશ અમોલા	(બાલ કાલબી. પ્રકાશમાં વેચાતી જુદી જુદી પ્રકાશ મમતા અખબારે ના લેખો સંગ્રહ ૭ લેખો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુદ્રી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
ઝવેરચંદ મેઘાણી	ચક્રવર્તીઓ મેઘાણી	૩ ૦
મારી જીવન કથા	ગાંધીજી પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેસલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોમેસ		૪ ૦
ઉંદુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ગુપતની રહેસ્યમય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
ઇસુની અમર કરૂણાની વાર્તા	(રામા કૃષ્ણન)	૨ ૦
પુત્ર અને પત્નિમ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(રાકાકાલ્કર)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૩–૦
ટોલ્સટોય અને ધરમ		૨ ૦
ગોલવાલી દિવાલો	(રામા કાલેલકર)	૫ ૩
જુદ લીલા-		૧ ૧
જુદ્ધ ચરીત્ર	(૫૭)	૪ ૦
નવલ કથાવલી		૫ ૧
ગોળીયટ ચરીત્ર.	(રશીયા વીરો-નવલ ગોત્ર)	૧૦ ૦
લોક રબીબ્રનાથ કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧
ગુજરેત મહાકાવ્ય	(ઇરલામ ધર્મ ઉપર અનવાદ પાર્શ્વનું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
કોકઆતા	(રામા કાલેલકર)	૧ ૬
ઇસ્લામ માતા	(,, ,,)	૫ ૦
હિંદી કોણ રીતે		૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ.

અંધારાના રીબાડા	(નાટક)	૩ ૦
બે નવેલ્લાઓ		૫ ૦
હૃદિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

રાવજ બાપુની નવલકથાઓ

અપુર્વ આરતી		૧૧ ૧
અનુરાધા		૬ ૦
કુમળા		૧ ૦
કાસીનાથ		૫ ૦
ગંગાવતાર		૪ ૦
ચારીત્રહીન		૧૩ ૧
જયી		૭ ૧
જીવન ચાવા		૪ ૦
જ્યંતી		૭ ૧
નવીના		૧૦ ૦
ધવા		૮ ૦
દુર્યો		૮ ૧
રેવતાસ		૫ ૦
વસુ ચાલીસો		૧ ૧
સુલતા		૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ ભુત		૧ ૦
માલંચ અને બાર અધ્યાય		૫ ૩
અનુવંશ અને બે બેનો		૧ ૧
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
ચાર્યો		૭ ૦
ચારપક્ષ		૧ ૬
ચિત્રકુમાર સભા	(ટાગોરરાત)	૧૨ ૦

દુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને પ્રતીમાં		૪ ૧
ચિત્ર રેખા		૮ ૧
અનુતકો બાર્તા સંગ્રહ		૧ ૧
ચોરાની વાર્તા		૧ ૦
ચોરી બાલા		૧૩ ૦

ચેખાન ચેખવર્ત નવલકથા

બા. ૧-૨ સેટની		૧૩ ૦
જય સીંહ સીંધવરાજ		૧૧ ૦
જલબીંદુ નોવેલ		૫ ૦
જયપુર બાણ		૮ ૧
આસરાનું બીજ	બા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
આવતી કાલ		૭ ૦
અપરાધ (ચાર બાજનો સેટ)		૧–૧૨–૬
અપુરી વાંતો		૬૦ ૩
આપે બધા		૧૧ ૦
અયાસતા વાવરા		૭ ૩
ઇન્દ્રધનુ નોવેલ		૭ ૦
ઉકરીવાટ		૮ ૬
બીસા કેસ		૩ ૦

બાકીના બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પુસ્તક

ગ્રામ રાજ્ય		૭ ૬
કાવ્ય ચમન		૧૦ ૬
કેળવણીના કાદા		૭ ૦
ઉકલો મહેમાન	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
કાળ ચીવકાનો કાયરો		૪ ૬
દીન ચર્યા		૭ ૬
મેઘ ભાન્ડુ	(અનિમંત્રિક)	૭ ૦
કાની		૬ ૦
પંચાસ્વર્ય પની		૭ ૦
બાબ્ય નિર્માણ	(અનુવાદ)	૭ ૬
ઉકાની પુસ્તણ		૧ ૦
ઉકાની સહચરી		૫ ૬
કરીબાલાલ		૬ ૦
ચક્ર ભાર્યું બે		૧ ૦
તબુમા	(દુખ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દોન ક્રુચ		૪ ૬
કરીમાઈ બહાર વટીયા		૬ ૬
કરીયાવાટ		૬ ૬
કરીકેની વાતો		૬ ૦
નીલ પંખી		૩ ૬
નીલ રેખા		૮ ૦
બતીબ્રકાર		૧ ૬
પુરેલા સુર્ખ પત્રો		૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૬
પહેલો કાળ		૬ ૦
વિદાયની		૮ ૦
વીરાવહીક નાટકો		૫ ૬
મેઘ મનુષ્ય		૧ ૦
માનવ તાના સુત્ર		૬ ૦
મારૂ જુખી		૬ ૦
મનોહારણ		૮ ૦
મોદીની		૮ ૦
મનોરમા		૭ ૦
માણસાઇના દીવા		૭ ૦
મીઠ સાથી		૧૨ ૦
મૃત્યુનુ રહસ્ય		૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ		૧૨ ૦
માયાનો સંસાર		૭ ૬
રાંજાવાત ભાગ ૧		૧૨ ૦
વિચોદની		૭ ૬
ઠેકાણેનો ગોત્ર		૮ ૦
બ્રમ તમાસી		૬ ૦
બે ટેક દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૩ ૦
પરીવેદ		૭ ૦
પ્રેતાત્માનો ચન મરેટ		૭ ૦
પુરસ્કાર		૭ ૬
સોનીબ તાપ		૫ ૦
માટી બનેલા		૫ ૬
માલમારી		૧ ૬
સોરાષ્ટ્રની રેમ કથા	(નોવેલ)	૮ ૬
સોહરાબ બા. ૧-૨ સેટની		૧૭ ૦
હમણી ઝાકાર ઘે		૫ ૬
સોહરાબ		૧ ૦

આ ઓરીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મારતી ૧૯૫૧ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૭ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૰ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક	૧૦	સુદ ૮	૬	૧૨	૬–૩૪	૫–૨૯
શની	૧૧	,, ૯	૭	૧૩	૬–૩૨	૫–૩૦
રવી	૧૨	,, ૧૦	૮	૧૪	૬–૩૧	૫–૩૧
સોમ	૧૩	,, ૧૧	૯	૧૫	૬–૩૦	૫–૩૨
મંગળ	૧૪	,, ૧૨	૧૦	૧૬	૬–૨૯	૫–૩૩
બુધ	૧૫	,, ૧૩	૧૧	૧૭	૬–૨૮	૫–૩૪
ગુરૂ	૧૬	,, ૧૪	૧૨	૧૮	૬–૨૭	૫–૩૫

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી તેજાર સુતરાઉ કાપડ, ટુલન રેશ્મ. બ્લાન્કેટસ—જેથી ખાસો ગારે
બત બનતો ગાલ. તેજાર કેપડીલન બ્યોરાનેટ સારીઓ
તમેરે ગારે ઢગારે ત્યાં પ્રથમ તમારા કરવા બલાવ્યા ઉ
33 વેરટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29038.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હદિના ઇતીહાસની ફપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આપણે ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૬

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ ભરાગો	૧ ૬
દેશ દીપકો	૩ ૦
જાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીત-૧ મુખી તારો	૨ ૦
શીલ્સ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
બારું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહીત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પહેલું	૨ ૧
" બીજું	૧ ૩
ઘેરહોલ્ડ ઈન્ડીયા શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રતીકની	૧ ૦

નુતન બેચન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકોને જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બેચન બાલીકા વર્ગ	
" " ચોપડી ૧-૨-૩-૪	
પ્રતીની કીમત	૧ ૦

નવસુત્ર વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૨
" ત્રીજુ'	૨ ૨

સાહીત્ય કલ્પોલ

સાહિત્ય માટે વાચન ભંડારના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજા	૨ ૩
" ત્રીજા	૨ ૩

વિદ્યાર્થી વાચન માળા

બાલમ્ માટી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૨
ત્રીજી "	૨ ૨
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૩ ૦

વાસેલ લખણીઓ

બોબી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:
'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Governs and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mineo Marani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921 22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	3	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF DARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	2	0
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Dalpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary T. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	3	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	8
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	3	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ મકવાણા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, નોરબ્બા પીની તેમજ બીજા પણ મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું ઘરની જુદું જ, મમરા, ચંદ્રીબા, બદામ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર આપ્યે ૬ કલાકમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
"OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૬૪૪. બોક્સ ૪૮૬૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1017, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-245

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	0
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living . . . and Sunbeam gives a brighter more lasting shine! With each use, Sunbeam spreads over a large area its ever-growing protective coating to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

5791 2

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 33—Vol XLIX. FRIDAY 17TH AUGUST 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE 1 SIX PENCE

★ ★ ★

ADVICE TO BOYS AND GIRLS

"AS father of, you might say, many boys and girls, you might almost say of thousands of boys and girls, I want to tell you, boys, that after all you hold your destiny in your own hands. I do not care what you learn or what you do not learn in your schools, if you will observe two conditions. One condition is that you must be fearlessly truthful against the heaviest odds under every circumstance imaginable. A truthful boy, a brave boy will never think of hurting even a fly. He will defend all the weak boys in his own school and help, whether inside school or outside the school, all those who need his help. A boy who does not observe personal purity of mind and body and action is a boy who should be driven out of any school. A chivalrous boy would always keep his mind pure, his eyes straight and his hands unpolluted. You do not need to go to any school to learn these fundamental maxims of life, and if you will have this triple character with you, you will build on a solid foundation."

—Gandhiji.

છોકરાં છોકરીઓને શીખામણ

"દુનિયા છોકરા, છોકરીઓના બાપ તરીકે, અથવા તો કહો કે, હજારો છોકરા, છોકરીઓના બાપ તરીકે હું તમને છોકરાઓને કહેવા માગું છું કે, તમારું ભાવિ તમારા પોતાનાજ હાથમાં છે. તમારી નિશાળમાં તમે શું ભણો છો યા નથી ભણતા તેની મને પરવા નથી, જો બે શરતો તમે પાળશો તો. એક એ કે, ગમે તેવા સંજોગોમાં અને ગમે તે પરિણામે પણ તમે પુરેપુરા સત્યવાન રહેશો. સત્યવાન, બહાદુર છોકરો મચ્છરને પણ ઈજા કરવાનો વિચાર નહિ કરે. પોતાની નિશાળના સબળા નબળા છોકરાઓનું રક્ષણ કરશે અને નિશાળની અંદર કે બહાર જે કોઇને પણ તેની મદદની જરૂર હોય તેને મદદ કરશે. જે છોકરો મન વચન અને કર્મથી શુધ્ધ ન હોય તેને કોઇ પણ નિશાળમાંથી બાતલ કરવો જોઇએ. સુજાણકારી છોકરો હમેશાં પોતાનું મન સ્વચ્છ રાખશે, આંખો સીધી રાખશે અને હાથ ચોખ્ખા રાખશે. જીવનના આ મુખ્ય સુત્રો શીખવાને તમારે કોઇ પણ નિશાળમાં જવાની જરૂર નથી અને ચારિત્રના આ ત્રણ ગુણો તમારામાં હશે તો તમારું ઘડતર મજબુત પાયા ઉપર થશે."

ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrepliable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Zari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDRENS CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

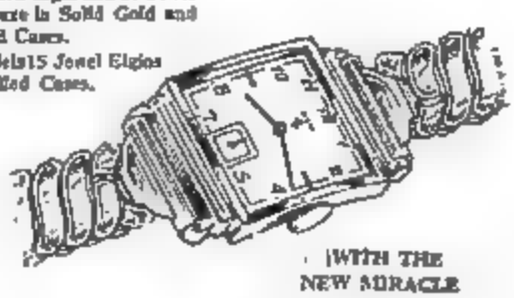
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fastcon Chambers, Jeppe Street P.O. Box 6199 Johannesburg
Phone: Office 22-7771. After hours: 24-4944.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST IN BL. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

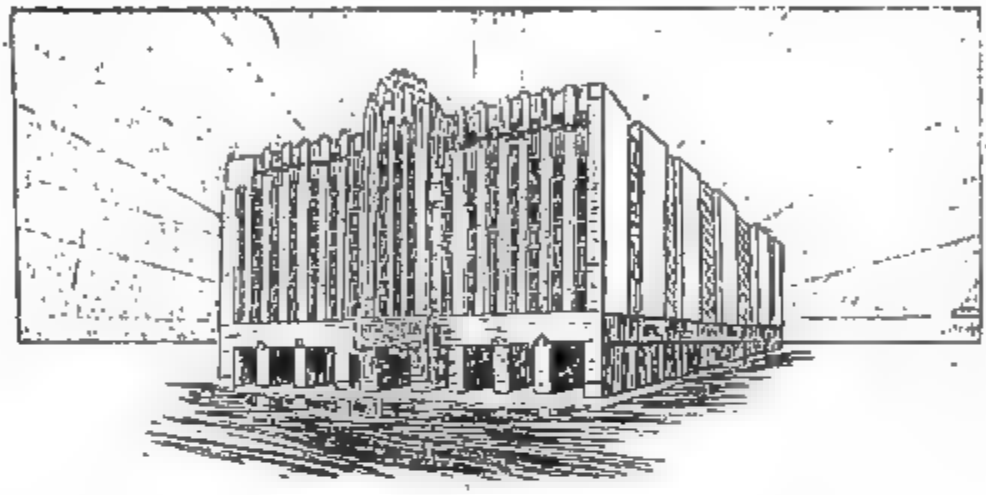
Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office : BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium ...	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium ...	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address :
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—1—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ટેબલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેમા સ્ટેક હમેશા તૈયાર રહે છે માત્ર ટોકરા આપેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને બેપત્તર આગમ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

દરેક પ્રકારનું છાપ કામ

ઇન્વોઇસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો—

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ એક વખત કોરાર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1080, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only 1½pence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 33—Vol.-XLIX Friday, 17th August, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Printed at SIR PRINCE

WHITHER?

(L. W. Ritch)

"Thy kingdom come,
Thy will be done,
On earth as it is in Heaven."
(The Lord's Prayer.)

APROPOS the present day craze for speed, and the tremendous importance attached to almost any sort of record, the old story of the absent minded professor who had forgotten his lecture appointment may be worth recalling.

Suddenly reminded with but a few minutes to spare with which to reach the lecture hall, half an hour's quick journey from his home, the professor rushed out to his waiting car, got in, and looking anxiously at his watch, gasped out to his chauffeur the order to drive fast.

The chauffeur obeyed. After the car had been travelling for about half an hour, a thought suddenly occurred to the professor. "Hi, James" he called out to the chauffeur, "where are you taking me? Where are we going?" "I don't know sir," was the reply. "You didn't give me any particular direction, all you told me was to drive and to drive fast."

This little story, reinforced with the complimentary maxim about "Time being Money" is a fair illustration of the attitude of mind characterising our twentieth century civilisation. The machine Age as it has, aptly been called.

He would certainly appear to be travelling fast, but have we, in general, the faintest notion whither?

One is tempted to speculate as to whether the psychologist—the professional unravellet of "mental complexes might not trace the prevailing passion for speed to the widely-held view that life is short and that, in order to get as much out of it of money and self-aggrandisement as can be got, speed is, so to say, of the very essence of the contract.

Which brings us to the third factor of a commonly shared mentality which alone is responsible for the jungle outlook on life and living with which we are all too familiar, viz. the doctrines of the Survival of the Fittest.

That this doctrine is true; that it does enunciate a fact; that it correctly expresses one of Nature's laws can hardly be seriously questioned. And in principle it is as true of the human Kingdom as it is true of the beast Kingdom. But with a difference. A difference which, perhaps, is best expressed in the form of a question. "Survival of the Fittest" *for* what? Survival *of* what?

The question arises naturally because it must be obvious that the qualifications necessary for successfully filling one role in life's drama may be radically and completely, different from the qualifications necessary for successfully filling another. For example, the qualifications for Sainthood and for the Saint's survival, as such, are essentially different from the qualifications necessary to, say, the tiger for its self-preservation. The qualities necessary for the tiger to survive and preserve its species are brute strength and ruthless savagery, whereas the characteristics of the Saint are Love and Charity immortal self-abnegation and a host of other virtues or perfections.

No! There's nothing wrong with the doctrine of the Survival of the Fittest. What is wrong is our misunderstanding, our misinterpretation of it. Our materialistic conception of, and outlook on life has resulted in its distortion and consequent misapplication. Human relationships are being largely dictated by jungle ethics.

As the orthodox theologian would probably put the question, "Fittest for what? Heaven or Hell?"

Now the ideal voiced in the quotation from the Lord's Prayer at the head of this article either expresses a possibility, a possible realisation, or it is just sheer nonsense. The wisest because profounded thinkers who have enlightened man's darkness from time to time assure us that the former alternative is the true one; that a heaven on earth is possible of realisation, *but only if and when man harmonises his will with God's will.*

In other words peace and all that peace implies is contingent upon man ordering his life in conformity with God's will or the Law applicable to mankind, in contradistinction to the Law applicable to the beastkind.

That Law has been simply stated by all the world's great Teachers and Exemplars as the Law of Love. "That ye love one another; letting unkindness die."

And real love; wise or wisdom-love; love divine, best and most effectively expresses itself in self-giving, in sacrificial service, in dedication of the strength of the strong to the helping of the weak, of the wisdom of the wise to the enlightening of the ignorant, in the kindly and sympathetic promotion by the more advanced of the growth and the progress of the more backward. In short brotherliness.

Unless this is all nonsense, it should be perfectly obvious why world affairs are in the parlous state we know them to be.

Man has created a Hell on Earth because he has presumed to pit his will power against the Law "that none, at least can turn aside or stay." The Law that moves the righteousness, that determines what is right life, right conduct, for mankind.

Where harmony, peace and real progress towards the fulfilment of the plan for mankind known as evolution should and might obtain, we have introduced discord; are out of tune; in conflict with the divine plan.

Instead of working with and for each other, we are warring against each other; selfishly exploiting each other's weaknesses, spreading death and destruction around for the protection of *our* "interests" and the ensuring of *our* survival.

We have simply introduced and applied jungle morality to human relationships. Are trying to live and survive on the Earth for Himself principle.

Now, the Seers of the Essence of Things; of things as they are in themselves and not as they falsely appear to us through the medium of the senses, assure us that the universe in which we live move and have our being is at once a Whole embodying a countless number of parts and an integral part of a still greater Whole, which, in turn, is but a fractional unit in a whole still vaster and more stupendous and so on through the galaxies, virtually ad infinitum. And, what is true of the greatest in magnitude is equally true of the minutest. Souls within souls and all pervaded by an all-transcending Power That is the Source of the Life and Being of whatever is.

Thus, all parts, all beings, all forms of life-consciousness from highest to lowest are related. Unity pervades the infinite diversity.

Growth, progress, consists in a gradual progression from partness to wholeness; from a lesser wholeness to a greater wholeness, from fractionhood to unity.

Apartness, in the sense of separateness, in the sense of being apart from and outside the All is an illusion. It has been called the Great Heresy.

No being, no individual, (individual means undivided), no form of life, however mighty, however insignificant, lives for itself alone. Every one such unit shares the life of a still larger and greater unit and shares its life with smaller and humbler units.

The All is boundless, beyond time and place, indefinable, but, withall, the Reality of Realities.

Man has been called a god in the making; in the becoming. In his complex constitution are enwrapped all the glorious qualities of godliness; all the divine perfections. But these must be un-

wrapped, developed and made existent by and through his own efforts.

This is achievable in the way the Saints and Exemplars mankind has produced achieved it, by the conquest and transcending of our lower natures—our lusts, passions, fears, angers and like defects and weaknesses. As the poet puts it, "By rising on stepping-stones of our dead selves, to higher things."

We know that this is possible. We know that loving kindness can supplant hate, envy, cruelty and all the rest of what may be summed up in the one word Unbrotherliness. We know that altruism can replace selfishness; that what our conscience—our spiritual nature, the god self deep-seated in the heart of each—tells us are virtues and superior and preferable to vice.

Man can if he will, be a self-conscious actual cooperator in the furtherance of the divine plan: a participator in its accomplishment. But to do this he has to renounce the lower for the higher, the lesser for the greater, the unreal for the real, the impermanent and fleeting for the everlasting.

He has to realise that the whole is, in every case, more important than the part and to order his life in the light of that truth.

Which, in effect means dedicate his life ■ service. It is no use theorising about the advantages of brotherliness, the beauties of altruism, the need of the "Four Freedoms," about Righteousness exalting a people, while still lusting after the fruits of selfishness and egoism.

"The Self of Matter and the Self of Spirit can never meet. One of the twain must disappear."

We have experienced, still are experiencing, the bitter results of our unwise choosing. Merely talking pretty platitudes won't mend matters. Nor yet will putting the blame upon "the other fellow."

Hates are not extinguished by Hate. Conversions are not brought about by brute force. Nothing is truer than "within yourselves deliverance must be sought. Each man his own prison makes."

If we want peace and happiness we must take the one and only way that makes them attainable. It means simply, living for each other instead of living on each other. Ordering our lives so that they accord with the requirements of the all-overriding Law of Love which is Harmony instead of insisting upon being a law unto ourselves which is discord.

Indian Opinion

FRIDAY, 17TH AUGUST, 1951

Group Areas Act

THE Technical Sub-Committee on Race Zoning, appointed by the Durban City Council, has made certain recommendations with regard to the methods of zoning under the Group Areas Act, for the consideration of the Government. People with vested interests are naturally anxious to know where they stand. They are naturally interested too in bargaining and trying to get the best out of the legislation, which is now in force. They are no doubt doing so and there is nothing whatsoever to prevent them. The authorities are biding their time. They are trying very cleverly to attract people and to induce them ■ co-operate in implementing the Act. We must however remind our people of their duty to be consistent. We have with all the noise we could possibly make, condemned into the Group Areas Act, as a piece of offensive and unjust legislation, and have vowed not to submit to it under any circumstances. The moderate as well as the extremist sections of our community are, as far as we are aware, united on this one point. We have represented our case to India and to the United Nations and to the world. We must now beware lest we become inconsistent and falsify our position in India and before the world. There are black sheep in our community as there are in all communities. What they do does not necessarily reflect the mind of the community as a whole. But it is up to the leaders of the community to make it known, without the least bit of doubt, where the community stands—whether in favour of submission to the Act or against. We should not place those who are trying in every way possible to help us in an embarrassing position.

The 'Natal Mercury' of August 8, has a leading article on Group Areas Act. We do not doubt the sincerity of our contemporary. We appreciate the fact that it is trying ■ get justice done ■ us. But there are points on which, we regret to have to say, we do not see eye to eye with it. For instance, the 'Natal Mercury' says: "Whatever may be said for or against this revolutionary piece of legislation it is now on the Statute Book and must, as far as is reasonably possible, be applied." In another place it says: "With the principle of the Group Areas Act most people in South Africa are ready to agree, providing that no injustice is done to any group or race." Yet in another place it says: "The intermingling of the races, White and Black, produces conditions that are undesirable for all of them, and in so far as the Group Areas Act seeks to enforce residential segregation and ■ restrict the acquisition of property (both by Europeans and non-Europeans) it is to be approved. What must be safeguarded is that in its application there is no unfairness to any race."

Our contention ■ that the time has come when South Africa must cease thinking on racial lines, and begin to think of humanity as a whole and on the lines of justice pure and simple. The White people must appreciate the fact that the Black have feelings and sentiments just the same ■ themselves and their sense of self-respect is also the same; that in the eye of the law all people should be equal; that an Act which is at its very root unjust, offensive and inequitable and passed without the consent and notwithstanding the strongest opposition of the vast majority of the people whom it is to affect, can never be administered in a just manner.

That there are adjustments needed in a multi-racial country like South Africa for the happiness of all concerned is not denied. But to find a better way of doing so than by wounding the susceptibilities of a vast mass of humanity that is voiceless and voteless is surely not beyond the powers of human ingenuity.

With the following words of the 'Natal Mercury,' however, we whole-heartedly agree and we quote them with grateful appreciation:

"……Words cannot describe the deplorable conditions under which the Native population is living in the City. The Asiatics may not provide a parallel in abject squalor, but their condition is bad enough. Dividing the City into racial zones and adjusting the inhabitants accordingly, is easy enough in theory, but if it is going to be done, its success—indeed its justice—will turn upon the question of housing and proper amenities *for all races* (Italics are our contemporary's.) At the same time it is putting far too heavy a burden upon local authorities to ask them to shoulder the entire financial responsibility. Durban has a strong case for some Government assistance, so long as it remains the policy of the State to confine Natal's Asiatic population to Natal. What justification can there be for the continuance of Provincial barriers against the Indians? It is manifestly unfair to the Europeans of Natal, as well as to the Indians who at least can reinforce their claim for freedom of movement by contending that they are South Africans. That is an issue that must be faced sooner or later."

Home Truths

THE address by the Judge President, Mr. Justice Broome, at the Maritzburg Rotary Club, contain some home truths, which, though not particularly directed to the present Government, will not be very palatable to them. The Judge President has indeed taken a very grave personal risk in saying what he has so courageously and rightly said at a time when it needs to be said. He drew attention to the threat to the rule of law which, he said, was twofold. Firstly, there was a growing tendency to govern through officials who were clothed with wide discretionary powers. Secondly, having created these officials and placed considerable power in their hands, the legislature went a further and put them beyond supervision of the Courts. Mr. Justice Broome said that "the rule of law was like the air one breathed. We take it for granted and do not give it a thought." The term "rule of law," he said, meant that the Law was supreme; everybody was equal before the law; and that no one was above the law. This was the principle on which democratic government was based, he said. "Because of this principle," the Judge President went on further to say, people were entitled to do what they pleased so long as they did not disobey the law." The personal liberties which people had, he said, were in the charge of the Courts of Justice. "Government through officials with discretionary powers, he said, was to some extent un-

avoidable in the complexity of modern civilisation, in time of war, and in an emergency. A really serious aspect was the placing of these officials beyond the supervision of the Courts. The legislation provided for appeal against an official's action to the Minister, whose decision would be final. There was, therefore, the Judge President observed, no real safeguard whatsoever upon the conduct of the official. "The individual," he said, "ought to be able to go to the Courts of Justice for a ruling.

Every man who governed, he said, liked to be a dictator and go on taking powers if he were not stopped. The power to check this tendency, Mr. Justice Broome said, was in the hands of the people. It was up to the electors to see, especially at election time, that their members of Parliament did not assent to legislation which gave these powers to officials. "If we make ourselves heard audibly enough the legislators will take notice. The trouble is that we do not."

Mr. Justice Broome has in a nut-shell told the public what a democratic government should be, what the legislators should do and should not do and what are the duties of the electors. There is in fact, no real democratic government today; the legislators are not doing their duties and the electors are lacking in their sense of duty. No wonder the unscrupulous man seeks and assumes dictatorship. Such are unfortunately the chaotic conditions into which the world is fast drifting with South Africa supplying a vivid example of it. The cause of all this is that humanity has become perverted. What is needed is teachers who will teach by their own example the correct way of life. Therein alone lies the salvation of the world. Mr. Justice Broome has given food for deep reflection. Let his words of wisdom not fall on deaf ears.

NOTES

Europeans Losing Native's Respect

The Native's traditional respect for the European is fast disappearing, at least in the new generation, says a memorandum submitted by the Native Youth Board, to the Committee of Inquiry into Native juvenile employment in Johannesburg last week. Juveniles are being strongly influenced in their attitudes by the unsettled racial and political situation. Respect is being replaced by an impatience of control of any sort, which makes many juveniles over sensitive to criticism, even when it is in their own interests. There is little opportunity for teaching good manners to the urban young, because of the lack of the old tribal and parental control, and employers are not often prepared to take time to show a disrespectful lad the error of his ways, says the memorandum. Jobs which offer no opportunity for advancement cause the Native youth with initiative to be dissatisfied. Native juvenile training camps should be established, the Apprenticeship Act should be extended to non-Europeans and a Native Juvenile Affairs Board should be set up. Openings should be provided in industry leading to permanent employment with an economic wage and demanding some skill and creative ability.

Church Condemn Legislation

A motion urging the Government to introduce compulsory education for Native Children up to the age of 15, especially in towns, was passed by the Methodist Church Annual Synod (Transvaal and Swaziland District), in Krugersdorp. The Synod also resolved to ask the Government to take a more serious view of the housing of non-Europeans, and the question of improving their standard of living because "these problems form the basis of most social maladjustment in urban areas." A report of the temperance and social welfare Departments of the Church, accepted by the Synod, said the departments thought that the Act setting up Bantu authorities with certain administrative functions and abolishing the Natives Representative Council was a retrogressive step, and that the Separate Representation of Voters Act, which had been passed in spite of a great volume of public protest and demonstrations, further entrenched racial bitterness in South Africa. The Suppression of Communism Act, "passed last year in the most autocratic manner" vested very wide powers in the Minister and the Liquidator appointed by him and widened the definition of a Communist.

Africans Oppose Central African Union

A delegation of British Members of Parliament has been told that Africans in Northern Rhodesia will not submit to the federation of the Central African Territories. A memorandum submitted to them by the Anti Federation Action Committee of Northern Rhodesia says that should federation be forced against the wishes of the African people, it will be taken as a final betrayal of promises and treaty obligations and they will hold the British Government responsible for all internal consequences. "We will not submit to federation. We will take our case to the courts of the world, to The Hague and to UNO. We will resist it at home." After saying that "the Settlers" want to keep the African in subjection, the memorandum adds; "You have been warned." The memorandum says Africans may not object to federation in principle, but they object to any form of federation based on undemocratic principles of rule such as the recommendation of the White Paper. Closer association is not so essential, or so urgent, or so desirable, as to be acceptable on a basis which gives the Settlers all political power and the Africans ineffective token power," it continues. Federation will be considered only after universal suffrage has been granted in all three territories. Until that is done there will be no bargaining. The members of Parliament are Mr. L. S. Amery, Mr. A. E. Baldwin, Mr. William Coldrick and Mr. Stanley N. Evans. They are visiting the Rhodesias and other African territories as delegates of the United Kingdom branch of the Commonwealth Parliamentary Association.

Petition To be Heard By Judges

A petition by the Natives Representative Council seeking a declaration of rights will be heard by Judges of the Supreme Court in Pretoria on August 30. The Council is asking for a declaration that it is entitled to discuss the Government's apartheid policy, and the general principles of higher politics on the ground that such matters affect the interests of Natives. It is understood that the petition will be opposed by the Secretary for Native Affairs, Dr. W. W. M. Eiselen.

Mockery Of Democracy

Is it not strange that in a country that claims to be democratic a large section of the people may not exercise a human right to discuss political matters which vitally affect them, and that they should have to appeal to the Supreme Court for that right? Is it not strange too that of all people the Secretary for Native Affairs should oppose such an appeal. Does it not clearly show that the Native Affairs Department does not exist for the benefit of the Natives but that its real function is to police the Natives. What a mockery of democracy!

Platoon System For Indian Schools

Regulations which will alleviate the present acute shortage of Indian schools in Natal, were published in the Provincial Gazette last week. Provision is made for grants to Indian private platoon schools, to take effect from August 1 of this year. An official of the Natal Education Department explained to "The Natal Mercury" that platoon schools meant that two schools would be held in the same building on the same day. One school would sit in the morning, starting earlier than usual and ending at midday, and the other would sit in the afternoon, finishing at about 5 p.m. Until now no such system had been forced. At the moment, said the informant, there were thousands of Indian children in the two big cities who were unable to attend school because of the lack of accommodation. As this could not be provided, this regulation would be the next best thing. The regulation states that all grants paid to any school will be based on the number of teachers occupying posts on the authorised teaching establishment of such a school. Teachers in the authorised teaching establishment will be graded and staff grants ranging from £80 to £200 per annum be made payable. In addition general purpose grants ranging from £48 to £144, to be determined on the school roll, will be available. It was pointed out that although this regulation was already in effect, it would be impossible to have anything working before the beginning of next year.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

INDIA HAS NO INTENTION TO GO TO WAR

PRIME MINISTER NEHRU'S PRONOUNCEMENT

PRIME MINISTER NEHRU reaffirmed in Delhi on July 29 that India had no intention of going to war with Pakistan. Suggestions of war between India and Pakistan were described by him as "ridiculous."

Addressing a public meeting he referred to "the challenge and threats of Pakistan to India" and said that such threats have been made for a long time past in Pakistan both in the Press and from the platform but of late the vehemence of these challenges have increased. He congratulated the people of Delhi, Panjab (India) and (Pepsu) for not losing their balance even in the face of these threats. As far as he could see no man in India has shown any sign of fear, panic or weakness. The people were engaged in their normal work but in Pakistan there were clear signs of panic among the people.

He said he did not want to make a fiery speech on the lines of what appeared often in the Pakistani Press. It was not at all difficulty to utter fiery words, excite people and create passion among them.

Mr. Nehru said "whatever I say will be done with full responsibility." I will not attempt to reply past utterances and challenges of Pakistan with counter-passionate utterances and challenges. This would be meaningless."

Referring to the movements of Indian troops to the border area the Prime Minister said a few days ago Government decided to send few units to the border of Panjab (India). This decision was taken because it was felt that there might develop a danger to India's security. "The constant talk of war and even 'Jehad' in Pakistan also influenced India's decision. This talk was not confined to Pakistani newspapers, even responsible persons in Pakistan indulged in it. No Government could sit back silently.

It was possible that there might not be much reality in such a talk. But even so no country could afford to overlook the responsibility of making preparations to defend herself. We took such steps as we found it necessary for the safety of our border."

The Prime Minister gave two reasons necessitating movement of Indian troops. Firstly he said the country should be fully prepared and ready to meet any danger to her security. Secondly in the event of the country being so prepared and ready the threatened attack from outside might not taken place at all. So whatever Government of India did was solely to maintain and preserve peace and not with a desire of war.

The Prime Minister said "we have made no announcement or declaration calling upon people to be ready to meet the danger that threatened us. We did not do so because we did not want to create the impression that conflict between India and Pakistan was imminent. But Pakistan suddenly raised a hue and cry and alarm before her people and the world including the U.N. that India had aggressive intentions and was about to attack Pakistan.

"The Pakistan Government also wrote to India about this to which we sent a reply. We said we abhorred war and had no aggressive intentions. We also said that we had only taken precautionary measures to defend our borders. This was done because of continuous raising of war slogans in Pakistan. We told Pakistan that her stand was wrong and we reiterated our policy of peace which we have been steadfastly following."

Blackout Practices

Referring to the blackout practices in Pakistan cities Mr. Nehru said "all these things spread panic among the people. Common people are the same all over. These things gave them the impression that war is imminent. I hear several peoples have left some Pakistan cities for villages. There can be only one reason for it—fear among the people. The Government of Pakistan has been instilling this fear in them more and more."

Referring to Mr. Liaquat Ali Khan's speech in which he demonstrated a "clenched fist" and said that that would be Pakistan's new symbol, Mr. Nehru said, of course, the Prime Minister of Pakistan was at liberty to choose any symbol he liked for his people but India also had chosen a symbol. That was Ashoka Chakra. That was a symbol of peace—peace and the ancient culture of India. It did not mean that India had achieved all these ideals. Nevertheless India has been striving all along to follow these ideals.

The Prime Minister continued: "I want you to realise that at present there are difficulties and dangers but at the same time I want to tell you that those are not likely to develop into a war between India and Pakistan. I think that after India has taken steps to defend and secure her borders it is quite probably that there will be no Indo-Pakistan war."

The Prime Minister declared that in all recent matters affecting Indo Pakistan relations and debates India's stand was right and Pakistan's wrong. In the case of the Kashmir question also India's stand was right and Pakistan's utterly wrong. Even so they had to remember always their responsibility. Even though India was right in these two respects it should be seen that no wrong step was taken by her.

India had a bigger responsibility in the matter. She had to see that even if Pakistan made a mistake or went wrong India did not take the wrong step.

Mr. Nehru said it was utter nonsense to say that India wanted war with Pakistan. The trouble was that the people of Pakistan have been fed with wrong ideas and notions and their minds were poisoned. If, however, people were given the right guidance everything would be all right. He said "you have been hearing war cries in Pakistan. But you may not have heard that nine days ago the hockey team of East Panjab Police visited Lahore and played a match with the Lahore Police Team. About ten thousand people came to see the match. The Indian team won. But it was not a question of victory or defeat but a feeling of cordial spirit which manifested there. Old friends embraced each other. Not only players exchanged greetings but several spectators came to the field and met old friends. It was strange that in Pakistan on the one side abuse was being hurled against India and on the other old friends were exchanging greetings and renewing friendships."

In these circumstances Mr. Nehru said, it became the responsibility of leaders of the country not to twist the minds of the people. He regretted that Pakistan leaders were taking their people on the wrong path. Kashmir was not a property or just a mere luggage which could be either given to Pakistan or India.

The fact of the matter however was that there were four million Kashmiris who alone would decide their future. It was perfectly clear that India's policy in regard to Kashmir was not to use force in any manner whatsoever to decide Kashmir's future.

India's Foreign Policy

Mr. Nehru then dealt with India's foreign policy and said that some countries were angry with India for not siding with them in their war preparations. They might become angry but India was not prepared to leave the path of peace. "Some people charge us with displeasing certain powerful countries. Despite their criticism we have stuck to our policy. May be in those countries despite their displeasure at our policies certain amount of regard for us has developed. That regard has come because they know that we cannot be cowed down by pressure tactics or made to yield through temptations of material help."

"I have no right" Mr. Nehru said "to give advice to other countries but it is a settled fact that in the event of war there would be terrible destruction and no country could escape its effects. India has stuck to her policy even though critics have been time and again pointing out that by doing so she was depriving herself of this material aid or that. But we are determined to pursue our policies and aims for preserving peace."

Asia was today slowly awakening, a patent fact which, however, several leaders of Western countries had failed to realise. He referred to Persia where steps have been taken to nationalise oil industry. What leaders of Western countries failed to appreciate was that this question was not merely a matter of nationalising oil industry but of Persia's nationalism itself. Persia was slowly trying to become completely free of all outside pressures and influences which cubred her freedom and sovereignty. In a similar way countries in Asia were trying to free themselves of all fetters of slavery.

Mr. Nehru was confident that although some countries opposed India's foreign policy they realised that it was a powerful force seeking to preserve peace.

Muslim Opinion In India

Sir Fazal Ibrahim Rahimtoola Sheriff of Bombay and a prominent Indian Muslim leader, said in Bombay on July 30, that Pakistan should "accept the hand of friendship extended by our Prime Minister" in resolving the Indo-Pakistan differences.

Reaffirming to the loyalty of Indo-Muslims Sir Rahimtoola

in a statement said "it is a mistaken belief that in case of conflict over Kashmir Indo-Muslims will side with Pakistan. Indo-Muslims have already made open declarations of loyalty to Nehru's Government and will stand by the Government and face all the consequences if, God forbid, disaster takes place. Let therefore Pakistan not be under any false impression."

He observed, "our Prime Minister has fully realised the consequences of the use of arms and has repeatedly made efforts to solve problems by natural adjustment and mediation. Our Prime Minister has gone out of his way to explain the reasons very fully regarding concentration of troops on our borders. Our Prime Minister is even now making utmost efforts to prevent conflict. Pakistan therefore should accept the hand of friendship extended by our Prime Minister."

The working committee of All India Momin Conference, Hyderabad Branch, passed a resolution on July 28, supporting India's stand on Kashmir issue. The resolution stated that Indian Muslims firmly believed that India would never attack Pakistan and that Jehad propaganda unleashed by Pakistan would be detrimental to the interests of minorities. The President of the Conference said Pakistan has launched war propaganda against India with a view to throwing a veil over her internal affairs and to prejudice U.N. Representative, Dr. Graham. He appealed to Muslim brothers to stand solidly behind Nehru's Government.

Support to Mr. Nehru for the defence of India in case of attack was also given by the National Muslim League, Bombay.

In a statement issued on July 30, the Muslim League said that India stood for "friendly and cordial relations with all her neighbours and hers was a mission of peace in international politics."

The statement added "every Indian irrespective of religion should stand behind the Prime Minister Nehru in case of aggression."

RACIAL SEPARATION ON BUSES

BY-LAW DECLARED ULTRA VIRES

AN interesting ruling was given in the Magistrate Court, Durban, last week, by Mr. B. E. Oscroft, that the City Council by-law relating to racial separation in municipal buses was ultra vires.

Mr. Oscroft was giving judgment in a case in which a 17-year-old Coloured girl was charged under the by-law (Reg. 18 (b), Durban Municipal Tramway By-laws) with travelling in a bus on April 25 in a part not set aside for the use of non-Europeans. She was found guilty.

At a previous hearing Mr Raymond Mathias, who appeared for the girl, claimed the by-law to be ultra vires because it was unreasonable and beyond the scope of the empowering Ordinance.

The by-law reads: "All public vehicles are wholly reserved for the use of European passengers only, unless by a notice prominently displayed and issued by and on behalf of the General Manager, Transport Department, it is clearly indicated that the accommodation on the whole or portion of any public vehicle is unreserved. Where portion of any public vehicle is marked as unreserved,' non European passengers may enter and travel on such a vehicle, but shall occupy accommodation only in that portion of the vehicle so defined as 'unreserved' and shall not occupy any other accommodation on the vehicle which accommodation shall be reserved for Europeans only."

In a considered judgment Mr. Oscroft said: "When called upon to decide the validity of a by-law a Court should strive to interpret the by-law in such a manner that effect may be given to its provisions, and should hesitate before declaring it ultra vires. By laws must be interpreted benevolently, and supported if possible.

"Bearing this canon of construction in mind, I have carefully studied the by-law and have come to the conclusion that it cannot, on the grounds I am about to set out, be supported.

"It has been decided that if the application of a regulation results in partiality and unequal treatment to a substantial degree, in that Europeans have the right to use any portion of a tram while non-Europeans are allowed to use only the unreserved portion and in fact only non-Europeans are liable to criminal sanction, such application is void, unless the enabling statute authorises such discrimination.

"The provisions of the by-law itself which the accused is alleged to have contravened in my opinion results in partiality and the unequal treatment of passengers of the various races, for Europeans can use any portion of a bus while non Europeans are restricted to the unreserved portion only, and in addition only non Europeans are subject to a criminal sanction.

"In my view this by-law cannot be appplied with impartiality and equality between members of the different races.

"The by-law itself offends, and not only its application by the City Council. That being so, I have come to the conclusion that the by-law is ultra vires unless the discrimination embodied in the by-law is authorised by the enabling Ordinance."

Mr. Oscroft said that the empowering Ordinance was taken by him to mean that the Town Council might set aside a portion of a bus for non-Europeans but then that portion should be for their sole and exclusive use, and their rights should not be infringed upon by European passengers.

"Applying the reasoning of the learned Judges of Appeal it cannot be said that the Ordinance authorises the City Council to discriminate on a footing of partiality and inequality.

"I am of the opinion, therefore, that the by-law cannot be supported and accordingly declare it to be ultra vires."

The Durban City Council has written to the Senior Public Prosecutor suggesting that he should recommend to the Attorney General that no appeal should be lodged against the above judgment.

MILITARY EXPENDITURE IN INDIA AND PAKISTAN

MR. LIAQUAT ALI KHAN in his public statements as well as in his official communication to the Prime Minister of India has referred to, what he calls, the increase in military expenditure in India, during the recent years. The analysis of the figures of Defence expenditures of Pakistan and India, during the last four years, however, shows that while Pakistan has since 1948-49 launched an all our programme of military expansion, India has in fact reduced her defence expenditure and the strength of the armed forces.

According to the published figures Defence expenditure of Pakistan was Rs. 590.1 million in 1948 49 when the total revenue of the State was only Rs. 563.2 million. Next year (1949 50) also the Defence expenditure which stood at Rs. 720 million exceeded the total revenue of Rs. 710 million. In these two years Pakistan professing peaceful intentions mortgaged the whole of the revenues on Defence alone.

The rising tempo of military expenditure has been maintained in subsequent years although the State has been saved from bankruptcy by the phenomenal increase in its customs revenue due to Pakistan's position as producer of certain primary raw materials for which there was a sudden expansion of demand. In these years 1950 51 and 1951 52 the Defence expenditure was Rs. 757.3 million and Rs. 783.8 million. The latter stand at 70 per cent. of the total revenue of the State.

Compared with the above, India's Defence Expenditure has arisen from Rs. 1527.9 million in 1948 49 to Rs. 1949.9 million (budget) in 1951-52. The total revenue in these two years were Rs. 4134.9 million and Rs. 3961 2 million respectively. The bulk of this increase is due to devaluation of the Indian rupee, the rising price of stores any equipment obtained from outside the Sterling area and also to the all-round increase in world prices. It does not reflect any increase in the strength of the armed forces. On the contrary, India has already reduced the strength of her armed forces by nearly 50,000 men - a reduction which in the present day condition of the world has been considered by many in the country as involving undue risk.

In recent years, the percentage of Defence expenditure to the total revenue in India has been round about 40 per cent. which is very substantially lower than the proportion in Pakistan. It is also lower than what the British Government in India in comparatively peaceful times used to incur. The average percentage then was about 50per cent.

Another factor which has to be borne in mind in assessing military expenditure in Pakistan is that as Pakistan did not devalue her currency along with other Commonwealth countries Pakistan obtained more goods and equipment from abroad for the same expenditure than the countries which did devalue.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, July 28

PAKISTAN'S "MAILED FIST"

WITHIN twentyfour hours after announcing his 'peace offensive,' the Pakistan Prime Minister, Liaquat Ali Khan, gave, on the 27th, his people a new martial symbol—the mailed fist, says a Press Trust of India message from Karachi. Mr. Liaquat Ali Khan demonstrated a mailed fist and made an announcement of its adoption as the national symbol, at a meeting held outside his official residence. The crowd shouted the slogan "We shall take Hindustan." Meetings and processions took place on the 27th, described as the "Defence Day," all over Pakistan. In his latest letter to Mr. Nehru, Mr. Liaquat Ali Khan has invited Mr. Nehru to Karachi to discuss peace on terms which would amount virtually to abject surrender on the part of India. The document is meant for a supposedly gullible world—particularly Britain and America. Facts have been twisted out of shape. India could not be taken in by this attempt, and it is not being taken seriously in New Delhi. The 'Hindustan Times' called Mr. Liaquat's letter a "propaganda stunt," and complained against its being published in Karachi before its receipt in New Delhi. The paper said: "The Pakistan Prime Minister apparently is trying to throw dust into the eyes of his Anglo-United States friends and make them believe he has gone the length of inviting Mr. Nehru to Karachi whereas, in fact, conditions attached to the invitation make it obviously unacceptable." The British owned newspaper, 'The Statesman,' said the Karachi meeting was "desirable for many reasons but perhaps it would not be appropriate in its present context."

War Frenzy In Pakistan

Cries of jehad, inflammatory propaganda, public meetings and 'blackouts'—these fill the air in Pakistan. Blackout rehearsals took place in Lahore and some other places. In the meantime reports come in of Pakistan troop concentrations on the borders of Kashmir, East Bengal and West Punjab. 26 Pakistani spies were arrested in Kashmir. A report from Dinajpur dated the 22nd says fresh contingents of Pakistani troops are daily pouring into East Pakistan. A message from Shillong (Assam) states that the bulk of Pakistani troops massed in different parts of East Bengal are now dispositioned, or are being dispositioned, along the entire 800-mile border of West Bengal. Fresh concentration of Pakistan troops are reported from Cooch-Bihar. A report from Khatmandu says that anti Indian propaganda among the Nepalese settled on the borders of East Pakistan, asking them to join Pakistan forces to fight against India, is falling flat. Increase in Pakistan troop concentrations are reported from Jalpaiguri (West Bengal). An analysis of views expressed in the Urdu Press in Pakistan, made by a correspondent of the 'Free Press Journal' of Bombay, shows that the war scare in Pakistan is having an adverse effect; instead of raising the morale of the people, these tactics create fear and apprehension in their minds. As the analyst goes on to say, people had thought that Jehad slogans were just meant to threaten India out of Kashmir. When, however, they heard all of a sudden that the Indian army was on the border, they were shocked. The blackouts and troop movements and other war preparations have spread a scare among the people. The belief is gaining ground that in the event of a war, no city is safe in Pakistan. People have lost all confidence regarding safety and the Government's ability to ward off danger if a war broke out. Even those papers who had hitherto been putting forth fantastic proposals of all sorts, have now started saying that the war, if one comes, will be fought not on the borders, but in the streets of Lahore and Karachi.

India's Case

Mrs. Vijayalakshmi Pandit, India's Ambassador to the U.S., gave assurances in a radio programme interview that India would not attack Pakistan. Asked if there was a danger of a flare-up on the cease-fire line between India and Pakistan because of reported troop concentrations on the border of Kashmir Mrs Pandit said; "I am sure not. India has repeatedly declared that on no account would she attack Pakistan—only if there is aggression would India take steps to defend herself. The Indian Army was reduced last year by 52,000 men, but one information is to the effect that Pakistan has been rapidly increasing her armies both in West and East Pakistan. Besides this her (Pakistan's) propagandists are urging the people to get ready for a holy war of aggression against all non-Muslims. It is for these reasons that troop movements have taken place on the border. I think one of the reasons blocking a settlement is the failure of Pakistan to recognise the authority of the legally-constituted Government of Kashmir which has acceded to India. Pakistan's argument that there is a Muslim majority in Kashmir is fallacious and misleading. India is a Secular State which stands for the freedom of its component parts to live their autonomous lives. But as India has repeatedly said the will of the people must prevail on this issue as soon as normal conditions are restored."

India's Stand On Kashmir

Maulana Abul Kalam Azad told journalists in Teheran that India had never deviated from her stand in regard to Kashmir and today and always she said that "it shall be the people of Kashmir who will decide whether they shall remain with us or secede to Pakistan, but in my own mind I have no doubt what their decision will be. I know their decision will be to remain with India." He made this observation at a Press conference at Teheran on July 6. Maulana Azad said Pakistan had come into existence with the willing consent of those who were today at the helm of affairs in India. India and Pakistan, he asserted had, by mutual consultation and agreement, solved many of their problems. He observed that he could categorically state that it was India's intention that the remaining problems should also be solved in the same peaceful and amicable manner.

Indian Muslims To Defend Motherland

Bakshi Ghulam Mohammed, Deputy Premier of Kashmir, appealed to the people of the State "to stand united in the face of threats from Pakistan." "Even if the whole of the Anglo-American bloc should come to the aid of Pakistan, not one inch of Kashmir territory will be yielded to her," he said. Mr. Akbar Ali Khan, a prominent Muslim leader of Hyderabad, said here today that if unfortunately Pakistan committed any aggression on India on the issue of Kashmir the whole of India, including Muslims of all shades of opinion would oppose it tooth and nail. Mr. Hassan Syed Ali, an M.P. from Hyderabad, said: "While India is crying hoarse of peace and no war, Pakistan by its Press propaganda and A.R.P. measures, is trying to make the world believe that aggression is from India, while in fact the case is quite the reverse."

More Declarations

"If Pakistan makes an aggressive move against India, it will find every Indian Muslim coming forward for the defence of India and shedding the last drop of his blood in resisting the attack, said Mr. T. M. Zariff, a well-known Indian Muslim leader, who the main organiser of the recent All-India Muslim Convention, objected to Pakistan's use of the word "jehad" to "camouflage its predatory war move against India." "It is a debasement of that sacred word and an insult to Islam," he said.

Begum Aizaz Rasul, leader of the Opposition in the U.P. Legislative Assembly, today pledged the support of the Muslims of India to any "measures which our Government may undertake for the defence of the country." She regretted the raising of cries of "jehad" against India in Pakistan. Dr. Saifuddin Kitchlew, President of the Indian Peace Council and former Congress leader of the Punjab, declared that he entirely agreed with the Government of India's action in "rushing Indian troops to the border to deal with any possible military action by Pakistan."

India's Defence

Shri K. M. Munshi, India's Food Minister, speaking at Bombay said that on its own admission, Pakistan had committed aggression in Kashmir. It had moreover economically exploited its minority community and had failed to come to a settlement regarding evacuee property worth crores of rupees. He accused Pakistan of having attempted to block the American food loan to India "when the food situation was at its worst, when the sympathy of the whole world was with us and when the American people as a whole were anxious to give us a food loan." His father charged Pakistan with having a foreign policy, "the main plank of which is vilification of India." Shri Munshi did not think Pakistan seriously wanted war. And yet she was developing a

„war hysteria." The reasons for this, he said, were firstly because her internal conditions were such that her people could not keep up their morale without being lashed into a war fury, secondly to bully India into submitting to her claim to Kashmir and thirdly to frighten the U. K. and the U. S. A. into befriending her claims. But when a nation developed even a meek fury, a moment would come when self-restraint would disappear and the rulers would be stampeded into a military conflict, said Shri Munshi. "If that should happen in Pakistan," the Minister said, "we know how to deal with the situation." "Government has already taken precautions to see that our line of defence remains impregnable. It is a pure act of self-defence," he added. Shri Munshi continued: "Calmly, quietly, but with the determination of iron strength, we must face the situation. We must seek a just peace with Pakistan by all and every means. If a war is forced on us, however we should fight to the end. "In the meantime, our people have to exercise the greatest self-restraint," said Shri Munshi. "They must not lose their heads. And stirring of internal communal feuds would be the height of folly; even an attempt to start such a feud will undermine our strength."

Stalin In Good Health And Wants Peace

"I was the last Ambassador to see Mr. Stalin," Dr. Radhakrishnan, said recently to a 'Daily Express' Correspondent in Paris where he had gone to attend the UNESCO annual conference. "Mr Stalin looked healthy and full of energy," he stated. "I tell you one thing—I would not count on him fading out on the picture for a very long time. "My impression is that Stalin wants peace and he certainly needs it. "Life is difficult in Russia and a war would not improve it. For an Ambassador it is certainly not an easy post." The Ambassador looked out of the window at sunny Paris. "It is not exactly like a post in Paris," he said. "The trouble is the Russians still have the fear of intervention which was born in them after war I. They will not be convinced that other nations are not plotting against them." Dr. Radhakrishnan, who is Vice President of UNESCO, said he would oppose admission of the Nationalist Chinese delegates into the organization. "By their own statement they represent only a handful of people out of 450 million," he stated. "What sort of a nation is that? U.N.E.S.C.O is an organization of nations and I would like to see China there but on the basis of a policy which is governed by day to-day considerations." "It is not enough to say that Chiang Kai-shek is opposed to the Communists and, therefore, we should support him here. He is not a nation," the Ambassador said in conclusion.

NATAL MUSLIM COUNCIL

Every year the Muslims of South Africa have celebrated the birth of Pakistan in a certain formal way. This year, however, in view of the grave tension that prevails between Pakistan and India, it is felt that the occasion can be more appropriately celebrated by offering special prayers.

Therefore in accordance with the decision of the executive committee taken at an emergency meeting, the Natal Muslim Council requests Muslims of Natal to offer prayers in their respective Mosques after Jumma on Friday the 17th instant, so that all disputes between these countries may be settled by peaceful means and so that peace may always prevail between them.

I. A. HAFFEJEE
M. S. BADAT,
Joint Hon. Secretaries.

Shree Sanatana Vishnu Mandir — Candella Estate — Mayville

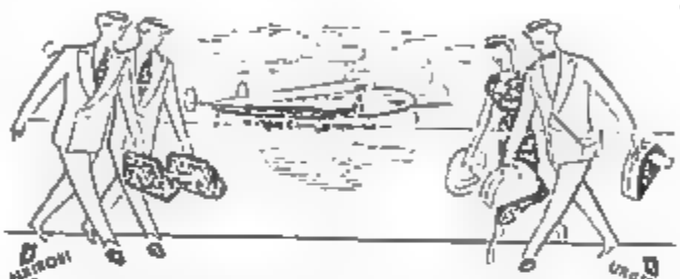
Lord Krishna's Birthday

The officials and members of the above Mandir invites the general public to paticipate in the celebration of the birth of Lord Krishna, on Friday, August 24 under the auspices of the above Mandir, at Candella Boy's School Hall, 68, Palace Road, Mayville, commencing at 7.30 p.m. Dr. N. P. Desai, and other speakers will speak on the significance of Lord Krishna's birthday, on Saturday August 25, commencing at 7.30 p.m. at the same place. A Hindi Drama will be staged by Mayville Sanatana Krishna Bhajan Mundal, after the speeches.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

GOING ON HOLIDAY?

Why not visit East Africa, land of equatorial sunshine but temperate climate. "Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route north via Lourenco Marques and Mozambique. Thereafter you the CHEAPEST smoothest way of making the most of holiday hours in East Africa.

Special Holiday Fares (Return)

	Lindi	Dar-es-Salaam	Mombasa
Durban :	£50.14.0	£60.0.0	£68.0.0

THIS TIME—FLY "SKYLION"

DURBAN DAR ES SALAAM KAMPALA ENTEBBE ZANZIBAR MOMBASA TANGA MALYA LINDI LOURENCO MACHINGWIDA KONGWA KWAMSIA IRINGA MOSHI ARUSHA TABORA KISUMU

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways. L

1709

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IAPRA all rights reserved.

To be continued

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnotis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CARE OF THE TEETH

So many Indians who come to me for Nature Cure Guidance have such terribly bad teeth that I feel the need to make some comment on this subject.

Good, clean, white, strong teeth are Nature's intent and design for everybody. And there is great beauty in a smiling or laughing mouth adorned with a double row of symmetrical, evenly-spaced, sound, healthy teeth gleaming white as pearls. Alas, how many can boast this kind of beauty? Few indeed.

All too often, clients show teeth that are riddled with holes, dirty, discoloured, crowded and ill-shapen. As often as not, too, the gums are spongy, swollen, diseased. At the line joining teeth and gums there is the pus-filled discharge giving evidence of the disease called pyorrhoea.

Whenever I see these patients, I can be sure, absolutely certain, of one thing. Their diet is certain to be wrong. Usually, when asked what they eat, the answer is, "*Roti*" or "*Roti* and rice." "The usual Indian food," they often say, which again boils down to *roti* and rice, with some *dal* for variety. As likely as not they eat a lot of sweets between meals too. Especially the children.

Such a diet is excessively starchy and acid-forming to the blood amounts to a low form of scurvey. And that is just what such people are suffering from.

Now what is the cure of scurvy? Remember how the Cape of Good Hope was first settled. In the long voyage by sailing vessels to and from India and the East, passengers and crews fell victims to the dread scourge of scurvy. Scurvy was the result of a prolonged dietary of salt meat and biscuits, with no fresh fruit or vegetables. The only cure for scurvy was to get the patients ashore where they could eat plenty of fresh vegetables and fruits. Van Riebeeck, the first Commander of the settlement at the Cape, was given definite orders to make gardens and grow vegetables for the purpose of combatting the scurvy that made the sailing ship voyages of his time so hazardous.

To this day, there is no better preventive or cure of scurvy than an abundant supply of fresh vegetables and fruits—preferably eaten raw.

The victims of pyorrhoea and decaying teeth can get no better medicine than that contained in abundance of fresh raw salads made from cabbage, lettuce, beetroot, turnip, radishes and various fresh fruits, especially of the citrus family, guavas and apples. Where the sub scurvy condition is of long standing and is extreme, it may be necessary to take a special course of pure vegetable and fruit juices, raw and freshly prepared. Such juices contain large amounts in concentrated form of the various elements requisite for neutralizing the acidity of the blood and eradicating the scurvy condition of the body which is reflected in the gums and teeth.

Let it be clearly and emphatically stated, that cure is impossible and not to be hoped for as long as the diet is wrong. To continue to eat acid producing substances such as *roti*, rice, white bread, cakes and sweets, and hope for relief, is as senseless as to throw a dead cat into a stream of water and hope to get pure drinking water further down stream.

About 20 years ago, scientists got a shock when they found that the inhabitants of the lonely island of Tristan da Cunha, away in the South Atlantic Ocean, had perfect teeth although their diet consisted almost exclusively of potatoes, seaweed and fish. They had no dentists nor dentifrices. But—and this is the important point—all their food grew in natural and healthy conditions and was eaten fresh and plainly prepared, as whole as possible. With the introduction of refined goods such as white flour, sugar so on, the teeth of the islanders have deteriorated.

So too with people in other parts of the world. The people of the Valley of Hunza in North-Western India have perfect teeth, beautiful strong bodies and splendid health. The people of Madras are riddled with disease and have outstandingly poor teeth. Why this tremendous difference between peoples in the same country? Scientific research has established the fact that diet is the sole cause of the difference. The Madrassis live on *roti* and rice; the Hunzakuts on whole wheat, vegetables and fruit grown on healthy soil and eaten whole and unrefined. Even in valleys near to Hunza, there are people with bad teeth and poor health, and in every case their condition is caused by wrong food.

Any thinking person of middle age could observe the same thing happening anywhere in the world. In South Africa, for instance, the Zulus and other Natives of 40 years ago had magnificent teeth of which they were alway justifiably proud. The took care of their teeth too, in a rough and ready but effective way by always rinsing their mouths out after eating, picking any food particles out from between their teeth with a twig or thorn a tooth pick, and brushing teeth and gums daily with the chewed end of a small stick. Today, in the locations, the diet is so poor, so artificial and so laden with starches and sugars that the once magnificent teeth have become displayed by rottenness and disease.

Scientific research has, incidentally, established the value of the primitive man's invariable custom of rinsing his mouth out after eating. If sugars or starches eaten, particles remain behind in the mouth, and within minutes these give rise to the formation of acids. These acids attack the teeth directly, just like scores of tiny chisels. Eventually the habitual eater of such foods offs bound to find his teeth affected. But whoever washes out his mouth vigorously with clean water just after eating, removes all such particules of starches and sugars and prevents the formation of the tooth damaging acids. By rigid adherence to such a custom, tooth decay has been greatly reduced in many places in America.

To have good teeth, or to preserve what you may have left, it is essential, therefore, to stick faithfully to two unbreakable rules, viz:—

1—Eat the maximum amount of raw fresh fruits and vegetables daily, with the minimum amount of starches and sugars

2—Rinse the mouth out thoroughly and vigorously with clean water immediately after eating.

Children brought up on such a regimen will have perfect and beautiful teeth. But, what is equally important, this beauty and perfection will not be restricted to the teeth. The teeth reflect the condition of the bones throughout the body. They will, therefore, also have good, well-shaped bones—in other words, have a strong framework on which to hang the muscles and other tissues and organs. They will enjoy health and strength and resistance to disease.

If parents really love their children, why do they not consider these facts? Stop pampering and spoiling (and injuring) the children with sweets and cakes and wrong foods. Give them plenty of natural sweets such as honey, raisins, dates, prunes and other dried fruits, plenty of fresh fruit, and plenty of fresh raw vegetables every day of their lives. You will bless them by so doing.

WANTED ISLAMIC PRIEST AND TEACHER

An experienced Islamic Priest must be a Teacher also, wanted to teach Arabic, Urdu and Gujerati at Charlestown Madressa and Mosque.

Salary £20/-/- per month plus boarding and lodging.

Apply:— Charlestown Madressa.

P. O. Box, 7.
Charlestown, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

247

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક 33 | શુક્રવાર તા. ૧૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પૈની.૬

ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે જુદી જુદી જાતીના લોકોને માટે વર્ગીય સત્તાઓ પાડવાની યોજના તઇયાર કરવા નીમેલી ટેકનીકલ સબ-કમીટીએ અમુક ભલામણો સરકારના ધ્યાન માટે રજુ કરેલી છે. સ્થાપિત હીતો ધરાવનારા લોકો પોતાની સ્થિતિ શું થવાની છે એ જાણવા સ્વાભાવિક રીતે ઉત્તેજીત છે. કાયદો જે હવે તો અમલમાં મુકાઇ ગયો છે તેમાંથી સોદો કરી સારામાં સારો હાલ ઉઠાવવાનો પ્રયત્ન કરવાની પણ તેઓને સ્વાભાવિક ઇચ્છા થાય. એ તેઓ બેશક કરી રહ્યા છે અને કોણ તેઓને અટકાવી શકે તેમ નથી. સત્તાધીશો પોતાની તક સાધી રહ્યા છે. ઘણી હુશીયારીથી તેઓ લોકોને આકર્ષિ કાયદાના અમલમાં તેઓનો સહકાર મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. પરંતુ આપણા લોકોની સંગત રહેવાની ફરજ વિષે અમારે અહિ યાદી આપવી જોઇએ. આપણાથી બની શકે તેટલો ચોટો પોકાર કરી આપણે ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટને એક અપમાનભરેલા અને અન્યાયી કાયદા તરીકે સદંતર વગોડી કાઢેલો છે અને કોઇ પણ સંજોગોમાં તેને નહિ નમવાની પ્રતિજ્ઞા કરી છે. આ મુદ્દા પર, અમારી જાણ મુજબ, આપણી કોમના વિનીત તેમજ ઉંચુ પણના સઘળા લોકો એક મત છે. આપણો કેસ આપણે હીંદ સમક્ષ, યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ અને દુનીયા સમક્ષ રજુ કર્યો છે. હવે આપણે અસંગત ન જાનીએ અને હીંદ તેમજ દુનીયામાં આપણી સ્થિતિ ખોટી ન ઠરાવીએ તેની આપણે સંભાળ રાખવી જોઇએ. કાળા પોંટા દરેક કોમમાં હોય છે તેમ આપણી કોમમાં પણ પડેલા છે. તેઓ જે કંઇ કરે તે પરથી કંઇ સમસ્ત કોમના માનસનો કયાસ નીકળી શકતો નથી. તેમ છતાં કોમના નેતાઓની ફરજ છે કે કોમ કયાં ઉભેલી છે—કાયદાને નમવાના પક્ષમાં કે તેની વિરૂદ્ધ—એ તેઓએ નિઃશંક પણે જાહેર કરી દેવું જોઇએ. જેઓ આપણને મદદ કરવાને પોતાનાથી બનતું કરી રહ્યા છે તેઓને આપણે ખોટી સ્થિતિમાં મુકી દેવા નહિ જોઇએ.

'નાટાલ મરકયુરી'એ ઓગસ્ટ તા. ૮ મીના અંકમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટપર એક અગ્રલેખ લખેલો છે. અમારાં સહયોગની સત્યનિષ્ઠા વિષે અમને જરાયે શંકા નથી. આપણને ન્યાય મળે એ દિશાએ તે પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે એ અમે સમજીએ છીએ. પરંતુ અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે કેટલીક બાબતોમાં અમે તેના મતને મળતા થઇ શકતા નથી દાખલા તરીકે 'નાટાલ મરકયુરી' એક સ્થળે લખે છે કે: "આ ક્રાંતીકારી કાયદાના પક્ષમાં કે તેની વિરૂદ્ધ ભલે ગમે તે કહેવામાં આવે પરંતુ હવે તે કાયદાપોથીપર ચઢી ગયો છે અને તેનો બની શકે તેટલો વાજબીપણે અમલ થવો જોઇએ." બીજે સ્થળે તે લખે છે કે: "ગ્રૂપ એરીયાઝના સિદ્ધાંત સાથે સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા ખરા લોકો મળતા થવા તઇયાર છે જો કોઇ પણ વર્ગ કે જાતી ને અન્યાય ન થાય તો." વળી ત્રીજે સ્થળે તે લખે છે કે: "ગોરા અને કાળા લોકો એક બીજા સાથે બળવાથી બન્નેને માટે ઇચ્છવાજોગ નથી એવી સ્થિતિ ઉભી થાય છે અને ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ જેટલે દરજ્જે વસવાટમાં ઇલાયદાપાર્યું સ્થાપનારો છે અને ગોરા તેમજ કાળા લોકોની જમીન માલીકીપર પ્રતિબંધ મુકનારો છે તેટલે દરજ્જે તે સ્વિકારવા યોગ્ય છે. આપણે સંભાળ રાખવાની છે તે એ કે તેના અમલમાં કોઇ પણ જાતીને અન્યાય ન થાય."

અમારી દલીલ એ છે કે હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે સાઉથ આફ્રિકાએ જાતીના ધોરણે વિચારવાનું છોડી દઇ માનવીઓ તરીકે અને કેવળ શુદ્ધ ન્યાયની દ્રષ્ટિએ વિચારતા થવું પડશે. ગોરાઓએ સમજવું જોઇએ કે કાળા લોકોને પણ તેઓના જેવી જ લાગણીઓ છે અને સ્વમાનનું જ્ઞાન પણ તેઓના જેવું જ છે; કે કાયદાની નજરમાં સઘળા લોકો સમાન હોવા જોઇએ; કે જે કાયદો તેના મુળમાંજ અન્યાયી અને અપમાનભરેલો હોય અને જેઓને તે લાગુ પડે છે તે મોટા જનસમુદાયની સંમતી લીધા વિના અને તેઓના પ્રચંડ વિરોધની અવગણના કરી-પસાર કરી દેવાયો છે એવા કાયદાનો અમલ ન્યાયથી થઇજ નહિ શકે.

સાઉથ આફ્રિકા જેવા અનેક જાતીઓના દેશમાં લાગતા વળગતા લોકોનાં સુખ સગવડને બાતર ઘટતા સુધારા વધારા કરવા પડે એ ઇન્કારી નહિ શકાય પરંતુ અવાજ અને મતાધિકાર વિનાના વિશાળ જનસમુદાયની લાગણીઓ દુભવ્યા વિના બીજો વધારે સારો માર્ગ શોધી કાઢવો એ મનુષ્યની બુદ્ધિની બહાર નથી. 'નાટાલ મરકયુરી' ના નીચેના શબ્દો સાથે અમે સહ્રદય મળતા થઇએ છીએ અને સાભાર કદર સાથે તે ટાંકી એ છીએ:

...આ શહેરની નેટીવ વસ્તી જે શોચનીય સ્થિતિમાં રહે છે તે વર્ષોથી શરમ તેમ નથી. એશીયાટીકોની સ્થિતિ એટલી તનજ ખરાબ નથી છતાં પુરતી ખરાબ છે. શહેરના બતીવાર હક્તાઓ પાડ્યા અને તેમાં લોકોને ગોઠવી દેવા એ વાતમાં સહેલું છે પરંતુ સફળતાથી, બાકી ન્યાયથી અમલમાં મુકેલા જતાં સઘળી જાતીઓને માટે મોટા પુરતા પાડવાનો અને યોગ્ય સુખ સગવડો પુરતા પાડવાનો સવાલ ઉભો થશે. વળી તેની આખી આર્થીક જવાબદારી સ્થાનિક સત્તાધીશો ઉપર મુકી દેવી એ વધારે પડતું ગણાશે. નાટાલની એશીયાટીક વસતીને નાટાલમાંજ ગોંધી રાખવાની જ્યાં સુધી સરકારની નીતી રહે ત્યાં સુધી દરબનને સરકાર પાસેથી મદદ મેળવવાનો હક છે. હીંદીઓ સામે પ્રાંતિક હલન ચલનપર પ્રતિબંધ ચાલુ રાખવાને માટે શું વાજબીપણું હોઇ શકે? નાટાલના ગોરાઓને તેમજ હીંદીઓને તે દેખીતી રીતે એક અન્યાય જ છે. હીંદીઓ સાઉથ આફ્રીકાના વતનીઓ છે એ આધારે હલન ચલનની સ્વતંત્રતાનો પોતાનો હાવો તેઓ પુનઃસ્થાપિત કરી શકે છે. ગોરા વર્ગનું એ સવાલને ધ્યાન આપવું જ પડશે."

સત્ય વસ્તુઓ

મેરીટઝબર્ગની રોટરી ક્લબમાં ગવર્નર પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ ગ્રુમે કરેલાં ભાષણમાં રોટરીક સત્ય વસ્તુઓ રહેલી છે કે જે જો કે રાજી રીતે હાલની સરકારને લાગુ પાડવામાં આવી નથી, છતાં તેને ટ્રાન્સફર નહિ થઇ પડે. ગવર્નર પ્રેસીડન્ટે ખરે સમયે વાસ્તવિક વસ્તુ કહેવાની એટલી હીંમત બતાવી આજના વખતમાં મોટું અંગત ભોગવ્યા જેટલું છે. તેમણે કાયદાની સત્તાને આપી પોતાનાં ભાષણમાં તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું અને જણાવ્યું કે એ ભાષણ બે પ્રકારનું છે. "પ્રથમ અમલદારોના હાથમાં બંદુકો સુનસુરી ની સત્તાઓ મુકી તેઓ દ્વારા રાજ્ય ચલાવવાની વૃત્તિ વધતી જાય છે અને

બીજું કોઈ અમલદારો ઉભા કરીને અને તેમોના હાથમાં બધી સત્તા મૂકી ને કાયદા બનાવનારાઓ એક બાજુ આગળ વધી તેમોને અદાલતની સત્તા થી પણ પર મુકવા રહ્યા છે." શ્રી જસ્ટીસ મુખે કહ્યું કે, "કાયદાની સત્તા એ આપણા બંધારણ જોવી છે. બાકી બધા કરીએ છીએ તેનો વિચાર કરતા નથી. તેમણે કહ્યું કે, "કાયદાની સત્તા" નો અર્થ એ થાય છે કે, કાયદો એ સર્વોપરિ છે, કાયદાની નજરમાં વ્યક્તિ માત્ર સમાન છે, કોઈ પણ કાયદાથી પર નથી. લોકશાસન તંત્ર આ સિધ્ધાંત ઉપર રચાયું છે. જજોજ પ્રેસીડન્ટે કહ્યું કે, "આ સિદ્ધાંતના કારણેજ લોકો પોતાની ખુશામાં આવે તેમ વર્તી શકે છે જો કાયદાનો તેઓ ભંગ ન કરે તો." તેમણે કહ્યું કે, લોકો જે અંગત છુટો ભોગવે છે તેનું રક્ષણ કરવાનું કામ બધાની અદાલતોના હાથમાં રહેલું છે. તેમણે કહ્યું કે, "મુનસુફીની સત્તા ધરાવતા અમલદારો દ્વારા રાજ્ય ચલાવવું એ આધુનિક સુધારાની રુચીને લીધે, યુદ્ધના વખતમાં અને કટોકટીના વખત માં અનિવાર્ય છે. બરેબરી ગંભીર વસ્તુ, આ અમલદારોના હાથમાં અદાલતોની પણ ઉપરવટ સત્તાઓ મુકવામાં આવે છે. એ છે. કાયદો અમલદારના બચાવ સામે પ્રધાનને અરજ કરવાની છુટ મુકે છે, કે જેનો મુકાદો છેવટનો ગણાય છે. જજોજ પ્રેસીડન્ટે કહ્યું કે, આથી અમલદારના વર્તનની સામે બીજું રક્ષણ બીજું કશું જ નથી. તેમણે કહ્યું કે "વ્યક્તિને મુકાદા માટે બધાની અદાલત સમક્ષ જવાની છુટ હોવી જોઇએ."

તેમણે કહ્યું કે, રાજ્યની સત્તા ધરાવનાર પ્રત્યેક માણસને ડીક્ટેટર બનવું ગમે છે અને તેને અટકાવવામા નહિ આવે તો તે સત્તાઓ લીધેજ જશે. શ્રી જસ્ટીસ મુખે કહ્યું કે, આ વૃત્તિ અટકાવવાની સત્તા લોકોના હાથમાં છે. ચુંટણી કરનારાઓએ ખાસ કરી ચુંટણીને વખતે બાજી કરવી જોઇએ કે પાર્લામેન્ટમાં તેઓના પ્રતિનિધિઓ, અમલદારોના હાથમાં આવી સત્તાઓ મુકનારા કાયદાઓને સંમત ન થાય. આપણે જો પુરતો અવાજ કરી મુકીએ તો કાયદા બનાવનારાઓને ધ્યાન આપવું પડે. દુઃખ એ છે કે આપણે અવાજ કરતા નથી."

લોકશાસન તંત્ર કેવું હોવું જોઇએ, કાયદા બનાવનારાઓએ શું કરવું અને શું નહિ કરવું જોઇએ અને ચુંટણી કરનારાઓની શું ફરજો છે એ શ્રી જસ્ટીસ મુખે ટુંકમાં જાહેર પ્રજાને સમજાવ્યું છે. હકીકતમાં લોકશાસન તંત્ર જેવી વસ્તુ આજે ઉભી નહિ, કાયદા બનાવનારાઓ પોતાની ફરજ બજાવતા નથી, અને ચુંટણી કરનારાઓને પોતાની ફરજોનું ભાન નથી પછી નિરંકુશ માણસ આપખુદ સત્તા શોધે અને મેળવે અને ડીક્ટેટર બને તેમાં શી નવાઇ? કમનસીબે આ અંધાધુંધીની દશામાં આજે દુનીયા સપડે પડવા લાગી છે અને સાહિત્ય ગાઇકિત તેનો તરફદાર નમુનેદાર પુરો પાડી રહ્યું છે. આ સઘળાનું કારણ એ છે કે માનવચારિત્રનું પતન થયું છે. આજે એવા માર્ગદર્શક આચાર્યોની જરૂર છે કે જેઓ પોતાના જીવન વર્તનથી જીવનનો ખરો માર્ગ બતાવે. દુનીયાના ઉદ્ધારનો એજ એક માર્ગ છે. શ્રી જસ્ટીસ મુખે ઉંડા વિચારને માટે ખોરાક પુરો પાડ્યો છે. આપણે બધાએ છીએ કે તેમના બોધદાયક શબ્દો બહેરા કાનપર નહિ પડે.

નોંધ અને સમાચાર

જતું રહેવા લાગેલું ગોરા માટેનું નેટીવનું માન

નેટીવ છોકરાંઓને નોકરીપર રાખવા બાબત તપાસ કરનારી કમીટી સમક્ષ જોહાનીસબર્ગમાં નેટીવ યુવા બોર્ડ રજુ કરેલાં એક નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે નેટીવને જે પરંપરાપો ચાલતી આવેલા ગોરા માટે માનની લાગણી હતી તે હવે સવેગે જતી રહેવા લાગી છે. અસ્થીર વતનીઓની અને રાજકીય પરિસ્થિતિની નાનાં છોકરાઓપર અસર થવા લાગી છે. માનને બદલે ગમે તેવા અંકુશ મેળવવાની અધીરાઇ આવવા લાગી છે અને તેને લીધે નાના છોકરાંઓ તેમોના કાબુની બહાર જતા રહેવા લાગ્યા છે. શહેરના યુવકને સભ્યતા શીખવાની તક બહુ ઓછી હોય છે કારણ ત્યાં માબાપના અને જુના વતનીના રીત રીવાજોના અંકુશોનો અભાવ હોય છે. અને ગામડીકો અસભ્ય છોકરાને પોતાની જુલ્મ બતાવવા તયાર હોતા નથી. પ્રગતી થઈ રહી તેનાં કોમોના અભાવે નેટીવ યુવાનમાં અસંતોષ ઉત્પન્ન થયા છે. નેટીવ છોકરાં માટે તાલીમી કલેા રચવાની જોઇએ, એગ્રેન્ટીસશીપ એક્ટ બીન-ગોરાઓને પણ લાગુ પડવામાં આવેલા જોઇએ અને નેટીવ યુવેનાઇલ બોર્ડસ ઉભી કરવી જોઇએ. ઉદ્યોગોમાં તેઓને સારા પગારો આપી અને રહેવાનાં કવૉર્ટરો વધે એવા કામોમા કાયમની નોકરીઓ આપવી જોઇએ.

અન્ય તરફથી વખોડી કાઢવામાં આવેલો કાયદો

ટ્રાંસવાલ અને સ્વાઝીલેન્ડ ડીસ્ટ્રીક્ટ ની કુમસ્ટોર્પમાં મળેલી મેથડીસ્ટ પર્ષની વાર્ષીક પરિષદે, બાસ કરી સદરેામાં નેટીવ છોકરાંઓને માટે ૧૫ વર્ષની વય સુધી ફરજીયાત શિક્ષણ દાખલ કરવા સરકારને વિનંતી કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. પરિષદે બીન-ગોરાઓની ઘરો સંબંધી સ્થિતિને ગંભીર ધ્યાન દેવાની અને તેઓનું રહેણીનું ધોરણ સુધારવાની પણ સરકાર ને વીનંતી કરનારો ઠરાવ કર્યો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે આ સવાલોને સદરેામાં વર્તતી સામાજીક અવ્યવસ્થા થી ઉપસ્થિત થયા છે. ફરજિયાત અને સામાજીક સુધારાની અંગેના, પર્ષના બાતાંઓના, પરિષદ તરફથી સ્વિકાર વામાં આવેલા ઠેવાલમાં જણાવામું છે કે, નેટીવોની રેપ્રેસેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ રદ કરી બાન્ટુ ઓથોરોટીઝ એક્ટ કરવામાં આવ્યો છે તેને ઉપરોકત બાતાંઓ અવગતી કરનારૂં પગલું ગણે છે અને કલોકોના મતાધિકાર છીનવી લેનારો કાયદો જે એટલા સખત વીરોધ છતાં પસાર કરી દેવાયો એ સાહિત્ય આફ્રીકામાં વતનીય કર્તવ્ય વધારનારૂં છે. સેગ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીટીઝ એક્ટ જે ગયે વર્ષે આપખુદીથી પસાર કરી દેવાયો છે તે પ્રધાન અને તેના તરફથી નીમાયેલા લીકવીડેટરના હાથમાં બધી જ જાહેળી સત્તાઓ મુકનારો છે અને કોમ્યુનીટીઓના ભવીષ્ય અર્ધ કરનારો છે.

અધ્ય આફ્રીકાના યુનીયન સામે નેટીવોનો વીરોધ

નેાર્થન રેાડેસીયાની એન્ટી-ફેડરેશન એેકશન કમીટીએ રેાડેસીયાની મુલાકાતે આવેલા જોઈંટ પાર્લામેન્ટના સભ્યોના ડેલીગેશન સમક્ષ રજુ કરેલાં એક નીવેદનમાં બધ્ય આફ્રીકાના પ્રદેશોનું ફેડરેશન સ્થાપવા સામે આફ્રીકનોનો વીરોધ દર્શાવ્યો છે. નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, જો આફ્રીકનોની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ ફેડરેશન ઠોકી બેસાડવામાં આવશે તો અપાયેલા વચનોના અને યુધ્ધની સમીક્ષોને બાંગ યુધ્ધો આપણે અને તેનો સમગ્રાં આંતરિક પારણા ને માટે જોઈંટ સરકાર જવાબદાર ઠરશે. અમે ફેડરેશન વિરોધારણાના નથી. અમારો કેસ આગે દુનીયાની અદાલતો સમક્ષ, કોમ અને યુનો સમક્ષ જણાવું. અહિં તેની સાથે અમે ચાલીસ ગોરા નીવાસીઓ આફ્રીકનને પરતંત્ર રાખવા માગે છે એવા કહી નીવેદન પેતવણી આપે છે. પત્રમાં તે જણાવે છે કે આફ્રીકનો સીદ્ધાંતથી ફેડરેશનનો વીરોધ નથી કરતા પરંતુ લોકશાસનના સિદ્ધાંતોની વીરૂદ્ધ થયેલાં ફેડરેશનનો વીરોધ કરે છે કે ફેડરેશનથી સઘળી રાજકીય સત્તા સેટલરોના હાથમાં મુકવામાં આવે અને આફ્રીકનોને નામનાજ સત્તા આપવામાં આવે એવું ફેડરેશન સ્વિકારી નહિ શકાય. બધે પ્રદેશોમાં સૌને સમાન મતાધિકાર આપવામાં આવ્યા બાદજ ફેડરેશનનો વીચાર થઈ શકે, તેમ ન થાય ત્યાં સુધી કયા સોદા નહિ થઈ શકે

જહાજો પાસે જનારૂં નેટીવોનું પીટીશન

નેટીવ રેપ્રેસેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ તરફ થી નેટીવોના હકો શું છે એ જાહેર કરવાની માગણી કરનારૂં પીટીશન સુપીમ કોર્ટને કરવામાં આવ્યું છે જેની સુનવણી એોગસ્ટ તા. ૨૬ મીના રોજ થશે. કાઉન્સીલે એેની જાહેરાતની માગણી કરી છે કે સરકારની એેપાર્ટહેડની નીતી અને બીજા રાજકીય બાબતોના સામાન્ય સિદ્ધાંતોની નેટીવોને અસર કરવાનો હક છે કેમકે એે નેટીવોના હિતોને ધકકો પહોંચાડનારી બાબતો છે. જણાવવામાં આવે છે કે નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરી કેા. ડબલ્યુ. ડબલ્યુ. એમ. એેકરમન એે પીટીશન સામે વાંધા ઉઠાવનાર છે.

લોકશાસનની હાંસી

એે શું વિચિત્ર નથી કે જે દેશ લોકશાસનવાદી હોવાનો દાવો કરે છે એે દેશમાં પ્રજાના મેાટા વર્ગથી પોતાને લાગુ પડનારી રાજકીય બાબતો ની અસર કરવાના માનવ હકનો પણ ઉપયેાગ ન કરી શકાય અને તેને માટે વહી અદાલતને અપીલ કરવી પડે? વળી એે પણ શું વિચિત્ર નથી કે કોર્ટ નહિ ને નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરીજ એે અપીલની સામે વીરોધ કરે? એે પરથી શું એે વસ્તુ સ્પષ્ટ નથી થતી કે નેટીવ એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટ એે નેટીવોના હિતને માટે હસ્તી ધરાવતું નથી પરંતુ નેટીવોપર સીતમગીરી જાળવવા માટે હસ્તી ધરાવે છે? આ લોકશાસનની હાંસી નહિ તો બીજું શું ગણાય?

"અલાપ"

તંત્રીઃ અહેમદ મેાહમદ

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કાઠીયાવાડ ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગુજરાત ને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચોદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીચેના સરનામે પત્ર વ્યવહાર અમને લખો.

INDIAN OPINION
P. BAG.
PHOENIX.

બસોમાં વર્ણભેદ

ગેરકાયદે ઠરાવાયેલ ધારો

ડરબનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં ગયે અઠવાડીયે શ્રી. શ્રી. ઇ. ઓસ્કોફર્ટ તરફથી એક જાણવાજોગ સુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો કે મ્યુનીસીપલ બસોમાં વર્ણભેદ પાડનારો ધારો અલ્ટ્રાવાયરીસ (ગેરકાયદે) છે.

એપ્રીલ તા. ૨૫ મીના રહ્ય વર્ષની એક કલર્ડ છોકરીના ઉપર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો કે તેણે એક બસમાં બીન-ગોરાઓ માટે જુદા નિયે પાડવામાં આવેલા આગનો ઉપયોગ કરી કરબન મ્યુનીસીપલ ટ્રામવે બાય-લોઝના ૬૮ (બી) નંબરના ધારાનો ભંગ કર્યો હતો. શ્રી. ઓસ્કોફર્ટ એક કેસનો સુકાદો આપી રહ્યા હતા અને આરોપીને તેમણે નિર્દોષ કરાવી હતી.

કેસની આગાલી સુનવણી વખતે આરોપીના વકીલ શ્રી. રેમન્ડ મેથીયાસે એવા દલીલ કરી હતી કે ઉકત ધારો ગેરકાયદે હતો કેમકે તે ગેરબંધારણી હતો અને સત્તા આપનારા ઓરડીનન્સ ની મર્યાદાની બહાર હતો.

ધારો નીચે પ્રમાણે છે : "સધળા જાહેર વાહનો સંપૂર્ણતઃ ગોરા ઉતારૂ ઓ માટેજ રીઝર્વ થએલા છે, સિવાય કે, ટ્રાન્સપોર્ટ ડીપાર્ટમેન્ટના જનરલ મેનેજર તરફથી અને તેમની વતી, બીજ કોઇ રીતે સમાડેલી નોટીસ દ્વારા રપષ્ટ જણાવવામાં આવેલું હોય કે કોઇ પણ વાહનનો આખો આગ અથવા અમુક આગ અનરીઝર્વ છે. કોઇ પણ જનેજર વાહન જેના અમુક આગપર અનરીઝર્વ લખેલું હોય તેવા વાહનપર બીન-ગોરા ઉતારૂઓ ચઢી મુસાફરી કરી શકશે પરંતુ જ્યાં અન-રીઝર્વ લખેલું હશે ત્યાંજ બેસી શકશે અને બીજી કોઇ પણ જગ્યાનો ઉપયોગ કરી નહિ શકે. એ સબબથી કેવળ ગોરાઓ માટેજ રીઝર્વ થએલ ગણાશે.

વિચારપુર્વક સુકાદો આપતાં શ્રી. ઓસ્કોફર્ટે કહ્યું કે, કોર્ટ પણ ધારો ડાયરેક્ટર ■ કે નહિ તેનો સુકાદો આપવામાં કોર્ટે ધારાનો એવી રીતે અર્થ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ કે તેના વિધાનો અસરકારક થઇ શકે અને તેને ગેરકાયદે ઠરાવતા પહેલાં તેણે સંકોચાવું જોઇએ. ધારાઓનો અર્થ છેવટ રીતે કરવો જોઇએ અને જ્યાં સુધી તેમ કરવું આપવું જોઇએ. નીચલા ધ્યાનમાં રાખીને ધારાનો મેં સંપૂર્ણ પુર્વક અભ્યાસ કર્યો છે અને એવા નિર્ણયપર આવેલો છું કે નીચે આપવામાં આવેલા કારણો ને લીધે તેને ટેકો આપી શકાતો નથી. એવું ઠરાવવામાં આ છું છે કે કોઇ પણ ધારાનો અમલ કરવાનું પરિણામ પક્ષપાતી નીવડે અને મોટા પ્રમાણમાં અસમાન વર્તાવમાં આવે, એટલે કે, ગોરાઓને ટ્રામના કોઇ પણ આગનો ઉપયોગ કરવાનો હક રહે જ્યારે બીજ ગોરાઓથી માત્ર અનરીઝર્વ્ડ આગનોજ ઉપયોગ કરી શકાય અને બીજ-ગોરાઓનેજ ગુનો લાગુ પડે તો તેવો અમલ ગેરકાયદે ગણાય, સિવાય કે, સત્તા આપનારો કાયદો એવો ભેદ મંજુર કરતો હોય.

જે ધારાનો આરોપીએ ભંગ કરેલો ગણવામાં આવ્યો છે એ ધારો, મારા મત પ્રમાણે, જુદી જુદી જાતીના ઉતારૂઓ તરફ પક્ષપાત કરનારો અને અસમાન વર્તાવ બતાવનારો છે, કારણ કે ગોરાઓ બસના કોઇ પણ આગનો ઉપયોગ કરી શકે છે જ્યારે બીજ-ગોરાઓ માત્ર અનરીઝર્વ્ડ આગનોજ કરી શકે છે અને વધારામાં માત્ર બીજ-ગોરાઓજ ગુનેગાર ઠરે છે.

મારી દ્રષ્ટિથી આ ધારાનો અમલ જુદી જુદી જાતીના લોકો પ્રત્યે નિષ્પક્ષપાતપણે અને સમાનતાથી નહિ કરી શકાય.

ધારો જાતેજ અપમાનભરેલો છે અને નહિ કે સીટી કાઉન્સીલ તરફથી તેનો થઇ રહેલો અમલજ. આમ હોઇ હું એવા નિર્ણયપર આવ્યો છું કે આ ધારો ગેરકાયદે છે, સિવાય કે, તેમાં પાછળથી આવેલા ભેદને માટે સત્તા આપનારો ઓર્ડીનન્સ મંજુરી આપતો હોય.

શ્રી. ઓસ્કોફર્ટે કહ્યું કે સત્તા આપનારા ઓર્ડીનન્સનો હું એવો અર્થ કરું છું કે, કાઉન્સીલથી બસનો અમુક આગ બીન-ગોરાઓ માટે અલગ પાડી શકાય પરંતુ એ આગ તેઓને માટેજ હોવો જોઇએ અને કોઇ પણ ગોરાથી તેનો ઉપયોગ નહિ થઇ શકે.

અપીલ કોર્ટના સુત જજોની દલીલ અનુસાર એમ નહિ કહી શકાય કે ઓર્ડીનન્સ કાઉન્સીલને પક્ષપાતી અને અસમાનપણે ભેદ પાડવાની સત્તા આપે છે.

આથી હું એવા મતપર આવું છું કે ધારાને કશો આધાર નથી અને તેથી તેને ગેરકાયદે ઠરાવેર કરું છું.

ડરબનની સીટી કાઉન્સીલે સીનીયર પબ્લીક પ્રોસીકયુટરને સુચવ્યું છે કે તેમણે ઉપલા સુકાદા સામે અપીલ કરવાની બેઠકની જનરલને ભલામણ કરવી જોઇએ.

હીંદ અને પાકીસ્તાનનો લશ્કરી ખરચ

નાણા લીયાકત અલી ખાને પોતાના જાહેર નીવેદનમાં તેમજ હીંદના વડા પ્રધાન સાથેના સત્તાવાર વ્યવહાર માં પણ હમણાના વર્ષોમાં હીંદમાં કહેવાતા વધી ગયેલા લશ્કરી ખરચને વીષે સુચન કરેલું છે. પરંતુ છેલ્લાં ચાર વર્ષમાં પાકીસ્તાન અને હીંદમાં સંરક્ષણ પર થએલા ખરચના આંકડા ઓનું પ્રયત્નકરણ કરવામાં આવે તો જોવામાં આવશે કે ૧૯૪૮-૪૯ બાદ જ્યારે પાકીસ્તાને પોતાનુ લશ્કર વધાર વાનો કાર્યક્રમ પુરનેસરથી અમલમાં મુકેલો છે ત્યારે હીંદે પોતાના સંરક્ષણ ના ખરચમાં તેમજ સશસ્ત્ર લશ્કરમા ઘટાડો કરેલો.

પ્રસિદ્ધ થએલા આંકડાઓ મુજબ ૧૯૪૮-૪૯ માં જ્યારે પાકીસ્તાન રાજ્ય ની કુલ આવક માત્ર રૂા. ૧૬૨.૨ મીલીયનની હતી ત્યારે તેનો લશ્કરી ખરચ રૂા ૧૬૦.૧ મીલીયનનો હતો. બીજે વર્ષે (૧૯૪૯-૫૦ માં) પણ રૂા ૧૪૮ મીલીયનનો હતો જે રૂા. ૧૭૬ ગીલી યનની તેની કુલ આવક કરતાં વધારે હતા. આ બે વર્ષનાં પાકીસ્તાન જે સાતીજનક કરારોનો ભોગ કરે છે તેવા પોતાની આવી અલ્પ સંરક્ષણ અર્થે ભારી મુકી હતી.

ચાર વર્ષોમાં કરવરી ખરચ વધારવાનું આનંદ આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેવું છે જો કે પાકીસ્તાનમાં પાકતા અમુક કાચા માલની માંગ ઘણી જ વધી જવા થી પાકીસ્તાનની કરટમની આવકમાં આકસ્મિક ગોટો વધારો થયો હતો તેથી તે તાકાદીમાંથી બચી ગયું ૧૯૫૦ –૫૧ અને ૧૯૫૧-૫૨ ના વર્ષોમાં સંરક્ષણનો ખરચ રૂા. ૩૫૭ કે મીલીયન અને રૂા. ૩૮૬ ૮ મીલીયનનો છે. આ છેલ્લાં વર્ષનો રાજયની કુલ આવક કરતાં ૭૦ ટકા વધારે છે.

ઉપલા સામે સરખામણીમાં હીંદનો સંરક્ષણનો ખરચ જે ૧૯૪૮-૪૯ માં રૂા. ૧૫૨૭૬ મીલીયનનો હતો તે ૧૯૫૧-૫૨ ના બજેટમાં વધારી રૂા. ૧૯ ૬ ૬ મીલીયનનો કરવામાં આ વ્યો છે જ્યારે આ-બે વર્ષમાં કુલ આવક અનુક્રમે રૂા ૪૧૩૪૬ મીલીયનની અને રૂા. ૪૬૧૧.૨ મીલીયનની થઇ છે. મોટા ભાગનો વધારો હીંદના રૂપીઆ ની કીંમત પટાડવાથી, સ્ટરલીંગ વાળા દેશોની બજારના ભાગોમાં માલના ભાવો વધી જવાથી અને દુનીયામાં સધળા મ,ત્રના ભાવો વધી જવાથી થયો છે. તેના સશસ્ત્ર લશ્કરમાં કોઇ પણ વધારો થયો હોય એવું જણાતું નથી. પાકે પોતાના લશ્કરી બળમાં ત્રણ વર્ષમાં ૫૬,૦૦૦ માણસો વધાર્યા છે જે કુલ્યાણની હાલની પરિસ્થિતિ જોતાં ઘણા દેશો તરફથી હીંદે વધારે પડતું જોખમ ઉઠાવ્યું હોવાનું જણાવવા માં આવેલું છે.

હમણાના વર્ષોમાં હીંદનો સંરક્ષણનો ખરચ કુલ આવકના ૪૦ ટકા થયો છે જે પાકીસ્તાન કરતાં ઘણો જ ઓછો જણાય. બ્રીટીશ સરકારે પ્રમાણમાં શાંતીના વખતમાં હીંદમાં કરેલો તેના કરતાં પણ ઓછો છે. એ વખતે સરેરાશ ૫૦ ટકા ખર્ચ થતો હતો. પાકીસ્તાનનો ખરચ ગણવામાં બીજી વસ્તુ એ ધ્યાનમાં રાખવી ઘટે છે કે પાકીસ્તાને કોમનવેલ્થના અન્ય દેશોની સાથે પોતાના રૂપિઆની કીંમત ઘટા-ડેલી નહિ હોવાથી પાકીસ્તાન બહાર થી માલ બીજા દેશો જેણે પોતાના નાણાની કીંમત ઘટાડી હતી તેઓના જેટલામાં ખરચે મેળવી શકયું હતું.

સ્ટેલીન તંદુરસ્ત છે અને શાંતી ચાહે છે

સોવીયેટ રશિયા ખાતેના હીંદના એલચી ડો. રાધાકૃષ્ણન, જેઓ હંમેશ સમયપર યુનેસ્કોની ચાર્ટર પરિષદ માં હાજરી આપવા પેરીસ ગયા હતા, તેમણે 'ડેલી એકસપ્રેસ' પત્રના અમેરીકન પત્રીને મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે મેં. સ્ટેલીનને મળવા ગયેલો. હું છેલ્લો એલચી હતો. તે તંદુરસ્ત અને ખુબ શક્તિશાળી જણાતા હતા. મારે એક વસ્તુ કહેવી જોઇએ: રાજકીય ક્ષેત્રમાંથી હજુ ઝાંખા સમય સુધી તે ખુબસાથ બનવ તેમ નથી. મને એવી છાપ પડી છે કે મેં. સ્ટેલીન શાંતી ચાહે છે અને તેની તેમને જરૂર પણ જ છે. તેમણે કહ્યું : રશીયામાં ઇતવન મુકકેલી ભરેલું છે અને યુદ્ધથી તે સુધરવાનું નથી. કોઇ એલચીને માટે કોઇ કહેલો નથી. યુધના પ્રકાશથી ઝળહળી રહેલા પેરીસ તરફ પાછળ થી દ્રષ્ટિ કરી તેમણે કહ્યું : "પેરીસ મોના કોઇ જેવો ઓ કોઇ નથી. ફ્રાન્સ એ છે કે પહેલાં યુદ્ધ બાદ બીજાના આક્રમણનો રશીયનોને જે ભય હતો તેજ આજે પણ છે. બીજાં રાજ્યો તેઓની વિરુધ્ધ કાવતરું નથી કરી રહ્યા એ તેઓ મ,નવાને તયાર નથી. ડો. રાધાકૃષ્ણન, જેઓ યુનેસ્કો ના ઉપ-પ્રમુખ છે, તેમણે કહ્યું કે રાષ્ટ્રવાદી ચીનાઓ કોલીગેરોને યુદ્ધમાં રાખવા કરવા સામે પોતે વિરોધ દર્શાવ્યો તેઓના પોતાનાજ કહેવા મુજબ તેઓ સાડા ચાલીસ કરોડની પ્રજામાંથી માત્ર મુઠીભર લોકોનુજ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે. આ કઇ જાત નું રાજ કહેવાય! યુનેસ્કો રાષ્ટ્રોની સંસ્થા છે અને હું તેમાં ચીનને જોવા ઇચ્છું પણ પરંતુ એવું નહિ કે જેની નીતી દિન પર દિન અડફાતી જોય, ગોમાંગ કાય શેક સામ્યવાદીઓની વિરુધ્ધ છે અટલે નાપણે તને ટેકો આપવો જોઇએ એટલું કહેવું બસ નથી. ચીનમાં કાય શેક કોઇ રાષ્ટ્ર નથી, તેમ તે અંતમાં કહ્યું

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, શુક્રવાર તા. ૨૮, જુલાઇ ૧૯૫૧.

પાકીસ્તાનનો 'ચોલાદી મુકકો'

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ. લિયાકત અલી ખાને એક તરફ શાંતીની જાહેરાત કરી, ને બીજી તરફ તરત જ પાકીસ્તાની પ્રજાને યુદ્ધનું નવું પ્રતીક આપ્યું—ચોલાદી મુકકો. કરાંચી માં તેમના નિવાસસ્થાન બહાર મળેલી જંગી સભામાં તેમણે મુકકો બતાવ્યો હતો, અને તેનો રાષ્ટ્રીય ચિહ્ન તરીકે સ્વીકાર કર્યાની જાહેરાત કરી હતી, એમ કરાંચીનો તા. ૨૬મીનો સંદેશો જણાવે છે. તે દિવસે આખા પાકીસ્તાનમાં 'એરક્ષણ દિન' પાળવામાં આવ્યો હતો, અને સભા સરઘસો પોકારો વિ. થયું હતું. 'હમ હીંદુસ્તાન લેંગે'ના પોકારો ટોળાંઓ કરતાં હતા. 'પાકિસ્ટાન, કાશ્મીર અને ભારત લઇ લો,' એમ એક બતાકામાં લખવામાં હતું. પાકીસ્તાનમાં ગામેગામ હીંદ સામે 'જેહાદ' (ધર્મ યુદ્ધ) નો પ્રચાર વંટોળપાની પેઠે ચાલી રહ્યો છે. જ. લીયાકત અલીખાને શ્રી. નેહરૂને કરાંચી આવવાનું નિમંત્રણ આપ્યું છે, અને તે માટે શાંતીની ઐસી તૈસી કરી છે ! તે શરતોની વાતો કરતી એ હીંદુસ્તાને પાકીસ્તાન આગળ મોંમાં તરણું લીધું ગણાય. પણ એ કાગળ તો એક પ્રચાર છે—અમેરીકા ને બ્રીટનમાં પાકીસ્તાનના જે પક્ષકારો છે તેમની આગળ પોતાની શાંતી પ્રિયતાનો ઢોળ કરવા માટે. એટલે, આ સંદેશો શ્રી. નેહરૂ ના હાથમાં પહોંચે તે પહેલાં તો તે કરાંચીનાં છાપાંમાં પ્રસિદ્ધ થઇ ગયો.

પાકીસ્તાની લશ્કરની જબ્બાર

કાશ્મીર, પંજાબ, પંજાબ તથા આસામની સરહદો પર પાકીસ્તાની લશ્કરોની જમાવટમાં ઘણોરો ચમારો થવાની ખબરો આવી છે. 'આઝાદ' કાશ્મીર ના સર્વોપરી વડા ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસે જાહેરમાં જણાવ્યું કે 'પાકીસ્તાન સરકાર મેદાને પડવાની, અને સામી છાતીએ બ્રીટનવાસીઓનો સામનો કરવાની, દરખાસ્ત કરે તેની જ અમે રાહ જોઇ રહ્યા છીએ.' સાહોર, રાવલપીંડી વગેરે અનેક સ્થળો એ બ્લેક આઉટ (અંધારપટ) ના નાના નાના પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા હતા. નવી દિલ્હીનો તા. ૨૨ મીનો સંદેશો જણાવે છે કે પાકીસ્તાન તરફથી કાશ્મીરમાં 'જેહાદ' માટેની જંગી તયારીઓ ગયા એપ્રીલ માસથી ચાલે છે. એ તયારીઓ પાછી પોકળનાઓ મુજબ કરવામાં રહી છે. આ પોકળનાઓ પાકનારા ઉંચા દરજ્જાના સિવીલ અમલદારો છે. તેમાં જનરલ ઓડિન એક અને જનરલ શેરીનાં નામ આગળ પડતાં ગણાય છે. એ બેઉ પાકીસ્તાનનાં લશ્કરી મથકોની મહિનો મુલાકાત કરી ગયા હતા અને યુદ્ધ સામગ્રીની જોરદાર ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી. ત્યાં લશ્કરની મોટી જમાવટ કરવામાં આવી છે. એ પ્રદેશમાં પાકીસ્તાન તરફથી નવાં હવાઇ મથકો બંધાઇ રહ્યાં છે. બીજા એક ખેવાલ મુજબ, પશ્ચિમ યુરોપ તટ જુદા જુદા દેશોમાંથી સ્થળાંતર કરી આવેલા બસોએક પોલંડના વિમાની ઓની પાકીસ્તાનના હવાઇ દળમાં ભરતી કરાઇ છે. કાશ્મીરમાં અત્યાર સુધીમાં આશરે સિત્તેર પાકીસ્તાની જાસુસોને પકડવામાં આવ્યા છે. તા. ૨૫મીના અરસામાં પશ્ચિમ બંગાળની સરહદે ચાર પાકીસ્તાની જાસુસો પકડાયા છે.

હિંદના મુસ્લીમો

પશ્ચિમ બંગાળની મુસ્લીમ લઘુમતી ના પ્રતિનિધીઓની કલકત્તામાં તા. ૨૨મીએ મળેલી પરિષદે ભારતના શીત-સાંપ્રદાયિક (સેકયુલર) રાજ્ય સામે પ્રજાતિ વિરોધીઓ જે જુઠો પ્રચાર ચલાવે છે તેને વખોડી કાઢયો હતો; અને શ્રી. નેહરૂની સરકારને પોતે સંપૂર્ણ વિશ્વાસ દર્શાવી રાજ્યની સલામતી માટે સરંજામનો ભોગ આપવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. સભાપદ અલી ઝહીર, જેઓ છેડોનેશીયા ખાતે હીંદના એલચી તરીકે નિમાયા છે, તેમણે તા. ૨૨ મીએ લખનૌમાં કહ્યું કે પાકીસ્તાનના હીંદ વિરૂદ્ધના અત્યારના પ્રચાર નો ઇરાદો, સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘના કશ્મીર મોરચાના પ્રતિનિધિ શ્રી. ગ્રેહામ પર છાપ પાડવાનો છે; પણ એ એક ખતરનાક રમત છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને શ્રી. નેહરૂ સામે ફુમકાના ઇરાદાના જે જુઠા આરોપો કર્યા છે તેનાથી લગભગ દરેક હીંદીને આઘાત થશે. જણીતા મુસ્લીમ નેતા જ. ડી. એમ. લરીફે કલકત્તામાં કહ્યું કે "પાકીસ્તાન ભારત સામે આક્રમણ કરશે તો ભારતનો એકે એક મુસ્લીમ દેશના બચાવ માટે આગળ આવશે, અને આક્રમણનો સામનો કરવા આખર સુધી લડશે." ભારત સામેના યુદ્ધ પ્રચાર માટે પાકીસ્તાન તરફથી 'જેહાદ' શબ્દનો જે ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે તેની સામે વાંધો દર્શાવતાં તેમણે કહ્યું કે "એ શબ્દ તો એક પવિત્ર શબ્દનું વિકૃત રૂપ છે, અને એ રીતે એ શબ્દ વાપરનારાઓ ધરમનું અપમાન કરે છે." પંજાબના જનપુર કોંગ્રેસ આગેવાન ડો. શેફુદ્દીન કિચલુએ અદાલતમાં કહ્યું કે "પાકીસ્તાનનાં સંબંધિત સરકારી ખાતાંને પત્રોની વળતા માટે ભારત સરકારે પોતાનાં રોન્યો સરહદ પર મોકલ્યાં છે તે વાતની જ કહ્યું છે. પાકીસ્તાનની સરકારી તયારીઓ માત્ર ધમકીરૂપ છે. પાકીસ્તાન ભારત સામે લડી શકે એમ છે અકે ? એને એ પડ્યું ભારે પડી જશે. કોઇ મોટી સત્તાઓ એને છુપી સહાય કરવું ન લોય તો આવી દમદાટી આપી શકે નહિ. પાકીસ્તાન કાશ્મીરને લોકમતના નો આશાની સુંદાણીઓ અંગે કરારવા માગે છે. વડા પ્રધાન નેહરૂએ કાશ્મીરમાં લોકમત ઉત્તમ રીતે લેવાશે એમ જે કહ્યું છે તે સાચા દિલથી કહ્યું છે. કાશ્મીરની સરહદનું પરદેશી આક્રમણ સામે રક્ષણ કરવાની ભારતની ફરજ છે."

બધુ જાહેરાતો

હવડદાબાદના જાણીતા મુસ્લીમ આગેવાન જ. અકબર અલી ખાને જણાવ્યું કે "પાકિસ્તાન કમનસીબે જો કાશ્મીર ના પ્રશ્નને અંગે ભારત પર કોઇ પણ પ્રકારનું આક્રમણ કરશે, તો જુદી જુદી વિચારસરણી ધરાવતા ભારતના તમામ મુસ્લીમો સહિત સમગ્ર દેશ તેનો મક્કમ સામનો કરશે." હવડદાબાદ ખાતેના પાર્લામેન્ટના સભ્ય જ. અબુલ હસને કહ્યું કે "ભારત જ્યારે શાન્તિ અને યુદ્ધનિવારણનો જોરશોરથી પોકાર કરે છે ત્યારે પાકીસ્તાન અખબારી પ્રચાર અને હવાઇ હુમલા સામેની સ.વચેતી માટેના પગલાં દ્વારા દુનીયાને એમ ઠસાવવાના પ્રયાસ કરે છે કે ભારત આક્રમણકાર છે, જ્યારે હકીકત તો આનાથી તદ્દન ઉલ્ટી છે." કાશ્મીરના નાયબ વડા પ્રધાને કહ્યું કે "પાકીસ્તાન અમારા પ્રદેશની એક તસુ જેટલી જમીન પણ પચાવી પાડશે તો અમે આખર સુધી લડી લઇશું ને તેને પાછું હટાવીશું." બીજા પણ કેટલાક હીંદી મુસ્લીમ આગેવાનો એ ભારત પ્રત્યેની પોતાની વફાદારી જાહેર કરી છે.

ભારતના ઇરાદાની જાહેરાત

હીંદ વિદેશ્ય પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ગઇ તા. ૬ ઠ્ઠીએ તહેરાન ની તેમની મુલાકાત દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે "ભારતે તો હમેશાં એમજ કહ્યું છે કે કાશ્મીરની પ્રજાએ અમારી સાથે રહેવું કે પાકીસ્તાન સાથે જોડાવું તેનો નિર્ણય કાશ્મીરની પ્રજા પોતે જ કરશે. આમ છતાં એમનો નિર્ણય વીષે મને કશી શંકા નથી, અને હું જાણું છું કે તેઓ ભારત સાથે રહેવા નો જ નિર્ણય કરશે. ભારત અને પાકીસ્તાને અરસ પરસની વાટાઘાટો અને સમજુતીથી પોતાના બધા પ્રશ્નોનો ઉકેલ આણ્યો છે, અને હું રપષ્ટપણે કહીશ કે આજે પણ ભારત બાકીના પ્રશ્નોનો શાંતીથી ને ભાયાચારીથી ઉકેલ લાવવાનો ઇરાદો રાખે છે." વોશીંગ્ટન (અમેરીકા)માં ભારતનાં એલચી શ્રીમતી વીજયલક્ષ્મી પંડીતે જણાવ્યું કે "ભારતે વારંવાર જાહેર કર્યું છે કે તે કોઇ પણ પ્રકારે પાકીસ્તાન પર હુમલો કરનાર નથી, પરંતુ જો ભારત પર આક્રમણ થશે તો જ તે પોતાના રક્ષણ માટે પગલાં લેશે. ભારતના રોન્યમાં ગમે ત્યારે બ્રાઝન હુમલા ની કોનેર ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે." ગઇ કાલે જ મુંબઇમાં હીંદના ગોરાક પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુંનશીએ હીંદ ના પ્રજાજનોને હીંમત સાથે આત્મસંયમ જાળવવાની, પાકીસ્તાન હુમલો કરે તો તેનો સજ્જ સામનો કરવાની, તથા કોઇ પણ પ્રકારે કોમી વિખવાદ ન જગાવવાની વીનંતી કરી હતી. તેમણે પાકીસ્તાન સામે ભારતને અમેરીકન અનાજની લોન મળતી અટકાવવાનો પ્રયાસ કર્યાનું તદ્દોમત મુકીને કહ્યું કે "જ્યારે આપણી ખોરાકની પરિસ્થિતિ અતિ ખરાબ હતી અને જ્યારે સમગ્ર દુનીયની સહાનુભુતી આપણા તરફ હતી તેમજ અમેરીકાના રચમ પ્રજાજનો આપણને અનાજની લોન આપવા તયાર હતા ત્યારે પાકીસ્તાને અમેરીકા માં એ પ્રકારના સખ્ત પ્રયાસો કર્યા હતા કે જેથી આપણને અમેરીકાની અનાજની સહાય ન મળે. પાકીસ્તાન ની વીદેશનીતીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ હીંદની બદબોઇ કરવાનો છે."

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા.

તંત્રી : બચુ કોટક.

ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સહર્ષ જાહેર કરે છે. ફકત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, આસ્ત્ર અંક અને દીપોત્સવી અંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિય સામયિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષીક લવાજમ રૂ. ૪૨ : મરજેસ હિ. કર્ન સિનેમેકસ (ઇન્ડિયા) લી. ૯૩, સિનેમેકસ રોડીટ, મુંબઇ. ૧.

IN ADVT

પાકિસ્તાનની યુદ્ધની ધમકીનો શ્રી. નેહરૂએ આપેલો જવાબ

ગુજરાત તા. ૨૯ મીના દિલ્હીમાં એક જાહેર જાહેરમાં દૌદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, દૌદ તો પાકિસ્તાન સામે યુદ્ધમાં ઉતરવાનો જરાયે ઇરાદો નથી. દૌદ–પાકિસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધની વાતો કેવળ મુર્ખાઈ ભરેલી છે.

પાકિસ્તાનના ચેલેંજ અને ધમકીનું સુચન કરતાં તેમણે કહ્યું કે આવી ધમકીઓ પાકિસ્તાનમાં અખબારોમાં તેમજ જાહેર જાહેરાતોમાં લાંબા વખતથી જાહેર રહેલી છે પરંતુ ક્રમશઃ ક્રમશઃમાં તેનું જોર વધેલું છે. આ ધમકી ઓ છતાં દિલ્હીના લોકોએ, દૌદ અને પાકિસ્તાની પંજાબના લોકોએ, પોતાનું સમતોલપણું ગુમાવેલું નથી તેને માટે શ્રી. નેહરૂએ તેઓને અભિનંદન આપ્યું. તેમણે કહ્યું કે, હું જોઇ શક્યો છું ત્યાં સુધી દૌદમાં કોઇએ પણ ભય કે નર્વસનેસના ચિન્હો બતાવેલાં નથી. લોકો પોતાના સાધારણ વ્યવસાયમાં પડેલા છે. પરંતુ પાકિસ્તાનમાં તો ભયના ચોખ્ખાં ચિન્હો જોવામાં આવી રહ્યાં છે.

તેમણે કહ્યું, પાકિસ્તાનના અખબારોમાં ઘણીવાર જોવામાં આવે છે એવી જનતનું ઉશ્કેરણી કરનારું ભાષણ હું કરવા નથી માગતો. સખત શબ્દો ઉચ્ચારવા અને લોકોની લાગણી ઓ ઉશ્કેરી મુકવી એ મુશ્કેલ નથી. હું જે કંઇ કહીશ તે પુર્ણ જવાબદારી થી કહીશ. પાકિસ્તાનની ખુલ્લકાલની ચેલેંજ અને ધમકીઓનો હું તેવીજ જનતની ચેલેંજને અને ધમકીઓથી જવાબ આપવા નથી ઇચ્છતો. તેનો કશો અર્થ નથી.

સરહદ પરના ભાગોમાં દૌદના સલામતીની ગોઠવણના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે, થોડા દિવસપર દૌદ સરકારે પંજાબ (દૌદ)ની સરહદપર થોડી ટુકડીઓ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આ નિર્ણય કરવાનું કારણ એ હતું કે દૌદની સુરક્ષિતતા જોખમમાં હોવાનું જણાયું હતું. પાકિસ્તાનમાં યુદ્ધ અને જેહાદની જાહેર થઇ રહેલી વાતો એ નિર્ણયને માટે કારણભુત છે. આ વાતો પાકિસ્તાન નાં અખબારોમાંજ થઇ રહી છે એટલું જ નહિ પરંતુ પાકિસ્તાનના જવાબદાર લોકો પણ તે કરી રહ્યા છે. કોઇ પણ સરકારથી આ સંજોગોમાં મુંગા જેવી નજર રહેવાય. સંભવ છે કે એ બાબતમાં કશું સંતોષ ન હોય. પરંતુ તેમ છતાં કોઇ પણ દેશને પોતાનું રક્ષણ કરવાની તૈયારીઓ રાખવાની જવાબદારી ચુકવી નહિ પોસાય. અમારી સરહદોની સુરક્ષિતતાને માટે જરૂરી લાગ્યા તેવાં આગે પગલાં લીધાં છે.

દૌદના સરકારની હીલચાલની જરૂર ને માટે શ્રી. નેહરૂએ બે કારણો આપ્યાં. પ્રથમ એ કે દેશે પોતાની સુરક્ષિતતાને આવી પડેલાં જોખમને પહોંચી વળવા સંપુર્ણપણે તૈયાર રહેવું જોઇએ. બીજું એ કે જો દેશ તેને માટે તૈયાર રહે તો બહારથી આક્રમણ ની આવી રહેલી ધમકીઓ કદાચ અમલમાં મુકાતી અટકી જાય. એટલે દૌદ સરકારે જે કર્યું તે માત્ર શાંતી ટકાવી રાખવાને અને નહિ કે યુદ્ધ કરવાના ઇરાદાથી.

વડા પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું કે, અમે લોકોને આવી પડનારા જોખમ નો સામનો કરવા તૈયાર રહેવાની કોઇ પણ જનતની હાકલ કે સુચના કરેલી નથી તેમ નહિ કરવાનું કારણ માત્ર એટલુંજ કે દૌદ અને પાકિસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ થવાનુંજ છે એવી અમે છાપ પાડવા નહોતા ઇચ્છતા. પરંતુ પાકિસ્તાને તો દૌદ આક્રમણ કરવાનો ઇરાદો રાખે છે અને ક્રમશઃજ પાકિસ્તાનપર હુમલો કરશે એવી પોતાના લોકોમાંજ નહિ પરંતુ દુનીયામાં અને પ્રજાઓમાં પણ ગુમરાહ કરી મુકી.

પાકિસ્તાનની સરકારે આ બાબતમાં દૌદને પણ લપ્પું લેનો દૌદે જવાબ આપ્યો. અમે કહ્યું કે અમે તો યુદ્ધ ને ધિક્કારીએ છીએ અને આક્રમણ કરવાનો અમે કશો ઇરાદો રાખતા નથી. અમે એ પણ કહ્યું કે અમે તો અમારી સરહદોના રક્ષણ માટે સાવચેતીના પગલાં લીધેલાં છે. અને તે પાકિસ્તાનમાં યુદ્ધની થઇ રહેલી ખાસ ગુમરાહકુન કારણે. અમે પાકીસ્તાનને કહ્યું કે તેનું પગલું ખોટું છે; અને શાંતી ટકાવી રાખવાની અમારી નીતી, જેને અમે મક્કમપણે વળગી રહ્યા છીએ, તેની અમે તેને પુનઃખાત્રી આપી.

બ્લેકઆઉટની કવાયત

પાકિસ્તાનના સહેરોમાં બ્લેકઆઉટ ની થઇ રહેલી કવાયતોના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, આ સઘળી લોકોમાં ગભરાટ ઉત્પન્ન કરનારી વસ્તુ ઓ છે. યુદ્ધ થવાનુંજ છે એવી તેઓ પર છાપ પાડનારી છે, તેને માટે કારણ એજ કોઇ શકે કે લોકોમાં ભય છે. પાકિસ્તાનની સરકાર એ ભય તેઓનામાં વધારે ને વધારે રેડી રહ્યું છે.

જનરલ લીયાકત અલીખાનનું ભાષણ, જેમાં તેમણે મુકેલો ખતાવ્યો હતો, તેના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે એ પાકિસ્તાનનું નવું પ્રતીક હતું. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનને પોતાના લોકોને માટે પોતાની મરજીમાં આવે તેવું પ્રતીક રાખવાની પુર્ણ છુટ છે. દૌદે પણ પોતાના લોકોને માટે એક પ્રતીક પસંદ કરેલું છે અને તે અશોકચક્ર છે. એ પ્રતીક શાંતીનું અને દૌદ ની પ્રાચીન સંસ્કૃતિનું છે. તેનો અર્થ એ નથી કે એ સઘળા આક્રમણો દૌદે સાધેલા છે. પરંતુ તે સાધવાને દૌદ સતત પ્રયત્નવાન રહેલું છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં કહ્યું : તમારે સમજવું જોઇએ કે આજે મુશ્કેલીઓ અને જોખમો છે પરંતુ તે સાથે હું એ પણ કહેવા માગું છું કે તેથી દૌદ અને પાકિસ્તાનમાં યુદ્ધ જામવાનો સંભવ નથી. હું ધારું છું કે દૌદ પોતાની સરહદોનું રક્ષણ કરવાના પગલાં લીધા બાદ સંભવ છે કે દૌદ-પાકિસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ થશેજ નહિ.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે દૌદ-પાકિસ્તાન વચ્ચેના સંબંધને લગતી સઘળી બાબતો અને ક્રમશઃ ક્રમશઃમાં થએલી ચર્ચા ઓમાં દૌદજ ખરું હતું છે અને પાકીસ્તાન ખોટું હતું છે.

કાશ્મીરના સવાલમાં પણ દૌદની સ્થિતિ ખરી હતી અને પાકિસ્તાનની તદ્દન ખોટી હતી. તેમ છતાં તેઓએ પોતાની જવાબદારી સમજવાની છે. આ બન્ને બાબતોમાં દૌદ એ કે ખરું હોવા છતાં તેના તરફથી કોઇ ખોટું પગલું નહિ લેવાય તેની તેણે કાળજી રાખવી જોઇએ.

આ બાબતમાં દૌદની ઉપર વધારે મોટી જવાબદારી રહેલી છે. તેણે જોવાનું છે કે પાકીસ્તાને ભુલ કરેલી હોય તો પણ તેણે ખોટું પગલું લેવું નહિ જોઇએ.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે દૌદ પાકિસ્તાન સાથે લડવા માગે છે એ તદ્દન ગલત વાત છે. હકીકત એ છે કે પાકીસ્તાન ના લોકોમાં ખોટા ખ્યાલો ફેલાવવામાં આવ્યા છે અને તેઓના મનમાં ઝેર રેડવામાં આવ્યું છે લોકોને જો ખરી દોરવણી આપવામાં આવે તો બધું ઠીક થઇ જાય.

તમે પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધની ધુમો સાંભળી હશે પરંતુ એ તદ્દન તમે નહિ સાંભળી હોય કે નવ દિવસ ઉપર જ પુર્વ પંજાબની પોલીસની કોફી ડીમ જાહેરની મુલાકાતે ગઇ હતી અને લાહોરની પોલીસની ટીમ સાથે રમત રમી હતી. બન્નેમાં દસ હજાર લોકો એ મેચ જોવા ગયા હતા. દૌદ ની ટીમની જીત થઇ હતી. પરંતુ સવાલ હારજીતનો નહોતો પરંતુ બન્ને વચ્ચે વર્તી રહેલી મિત્રતાભરી લાગણી નો હતો. બન્ને માંથી એક બીજાને ભેટયા હતા. માત્ર રમનારાઓજ ભેટયા એટલુંજ નહિ, પ્રેક્ષકોમાંથી પણ પચ્ચા મેદાનપર આવી બન્ને ગીરોને મળ્યા. એ શું ચિત્ર નથી કે એક તરફથી જ્યારે પાકીસ્તાનમાં દૌદપર ગાળો વર્ષાવાઇ રહી છે ત્યારે બીજી તરફથી બન્ને ગીરો અરસપરસ ભેટી રહ્યા છે !

આ સંજોગોમાં દેશ નેતાઓની જવાબદારી એ છે કે તેઓએ લોકોને ઉશ્કે માર્ગે દોરવા નહિ જોઇએ. પાકીસ્તાનના નેતાઓ તેમ કરી રહ્યા છે એ ખેદજનક છે. કાશ્મીર કંઇ માત્ર નથી કે જે પાકીસ્તાન કે દૌદને હાથમાં આપી દઇ શકાય.

ચાળીસ લાખ કાશ્મીરીઓએ પોતાના ભાવિનો નિર્ણય કરવાનો છે. એ તો તદ્દન સ્પષ્ટજ છે કે કાશ્મીરના ભાવિનો નિર્ણય કરવામાં દૌદની નીતી કોઇ પણ પ્રકારનું બળ વાપરવાની નથી.

દૌદની પરદેશ નીતી

સાર્વ ભાદ દૌદની પરદેશ નીતી વિષે બોલતાં શ્રી.- નેહરૂએ કહ્યું કે, કેટલાક દેશો દૌદ પર ગુસ્સે છે કારણ યુદ્ધની તૈયારીઓ કરવામાં દૌદ તેઓ ની સાથે જતું નથી. તેઓ ભલે ગુસ્સે થતા પરંતુ દૌદ શાંતીનો માર્ગ છોડવા તૈયાર નથી. કેટલાક દેશો દૌદપર આરોપ મુકે છે કે અમુક બળવાન દેશોને દૌદ નારાજ કરી રહ્યું છે. તેઓની ટીકાઓ છતાં પણ દૌદ પોતાની નીતીને વળગી રહ્યું છે. સંભવીત છે કે જે દેશો દૌદપર નારાજ જ છે તે જ દેશોને તેના પ્રત્યે માન પણ છે અને તેનું કારણ એ છે કે તેઓ સમજે છે કે દૌદ કશાયે લાલચોમાં લલચાવવા થી કે આર્થિક મદદની લાલચોથી નમવાનું નથી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે બીજા દેશોને સલાહ આપવાનો મને અધિકાર નથી પરંતુ એટલું તો સ્થાપિત થએલું છે કે, યુદ્ધ થાય તો બર્બર નાશ થશે અને કોઇ પણ દેશ તેની અસરમાંથી બચવા નહિ પામે. ટીકાકારોની પ્રતિકુળ ટીકાઓ છતાં દૌદ પોતાની નીતીને વળગી રહ્યું છે અને શાંતી ટકાવી રાખવાની નીતીને તે વળગી રહેશે.

એશીયા આજે જાગ્રત થવા લાગ્યું છે. પશ્ચિમના દેશોના કેટલાક નેતાઓ એ વસ્તુનું મહત્વ સમજતા નથી. દુનીયામાં જ્યાં તેલના ઉદ્યોગનું રાષ્ટ્રિય કરણ કરવાના પગલાં લેવાય રહ્યાં છે તેનું તેમણે સુચન કર્યું, અને કહ્યું કે, પશ્ચિમના દેશોના નેતાઓ એ સમજતા નથી કે આ સવાલ માત્ર તેલના ઉદ્યોગના રાષ્ટ્રિયકરણનોજ નથી પરંતુ પુર્વ દુનીયાના રાષ્ટ્રિયત્વનો છે. દુનીયા ધીમે ધીમે જહાજનાં સઘળા દબાણો અને અસંતોષ, જે પોતાની રક્ષણવૃત્તિ અને સર્વસત્તાને કંપી રહ્યા છે, તેમાંથી મુક્ત થવા મથી રહ્યું છે. એશીયા રીતે એશીયાના અન્ય દેશો પણ પોતાની ગુલામીની બેડીઓથી મુક્ત થવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે.

શ્રી. ગોહરએ કહ્યું કે કેટલાક દેશો બલે હૉદની પરદેશ નીતિનો વિરોધ કરી રહ્યા હોય પરંતુ મને ખાત્રી છે કે તેઓ એ સમજે છે કે શાંતી કાયમી રાખવાની બાબતમાં તે બળવાન છે.

હૉદના મુસ્લીમોનો મત

મુંબઇના શેરીફ અને મુસ્લીમ કોમ ના અગ્રણી તેના સર કજમ કલાકીમ રહીમતુલ્લાએ જુલાઇ તા. ૩૦ મીના મુંબઇમાં જણાવ્યું કે, "હૉદ-પાકી સ્તાનના મતભેદોનો ઉકેલ લાવવા આપણા વડા પ્રધાને સંભાવેલ મીત્રતા ના હાથ પાકીસ્તાને સ્વિકારવો જોઇએ.

સર રહીમતુલ્લાએ એક નિવેદનમાં હૉદના મુસ્લીમોની વફાદારી વિષે જણાવ્યુ કે, કાશ્મીરની બાબતમાં લડાઇ થાય તો હૉદના મુસ્લીમો પાકિસ્તાન સાથે જોડાઇ જશે એ માન્યતા ખુબ ખોટી છે. હૉદના મુસ્લીમોએ નેહરૂ સરકાર પ્રત્યે પોતાની વફાદારી કયારની જાહેર રીતે બાકત કરેલી છે. અને તે સરકાર પડીએ ઉભા રહી ગમે તે આફત આવી પડે તેના પરિણામો સહન કરશે. આથી પાકીસ્તાને ખોટી છાપ પાડતાં પહેલાં વિચાર કરવો જોઇએ. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે આપણા વડા પ્રધાન સ્નેહભાવના પરિણામો શું આવે એ સારી રીતે સમજે છે અને તેથી સઘળા સવાલો ના ઉકેલ સમજુતીથી અને પંચાયતથી લાવવાના બનતોપયન્ત પ્રયાસો કરેલા છે.

સરહદપર પ્રકરના બનાવટ વિષે તેમણે સંપુર્ણ ખુલાસો કરેલો છે આજે પણ તેઓ પુષ્ક અટકાવવાના પુરેપુરા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. આથી પાકિસ્તાને તેમણે સંભાવેલો મીત્રતાનો હાથ સ્વિકારવો જોઇએ.

અખિલ ભારતીય મેમણ પરિષદ ની દક્ષકામાદની શાખાની વર્કીંગ કમીટીએ ગુરૂવાર તા. ૨૮ મીના કાશ્મીરના સવાલપર હૉદ સીધેથી સ્થિતિને દોષ આપનારો ઠરાવ કર્યો હતો. ઠરાવમાં જણાવ્યું હતું કે હૉદ ના મુસ્લીમો અકબબપણે માને છે કે હૉદ પાકીસ્તાનપર કદી પણ હુમલો નથી કરવાનું અને પાકીસ્તાનમાં જે જોહાદની ચાવળ ચાલી રહી છે તેથી બન્ને દેશોની લઘમતીઓને નુકસાન થશે.

પરિષદના પ્રમુખે કહ્યું કે પાકીસ્તાને હૉદ સામે ખુલ્લેઆમ પ્રચાર કરેલો છે તે પોતાની આંતરિક બાબતોને ઢાંકી દેવા ને અને યુનોના પતિનિધિ ડૉ. ગ્રેહેમ ને ભમાવવાને કરેલો છે. તેમણે મુસ્લીમ બાઇઓને નેહરૂ સરકારની પડખે ઉભા રહેવાની હાકલ કરી. મુંબઇની રાષ્ટ્રિય મુસ્લીમ લીગે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે યુદ્ધ થાય તો દરેક દરેક હૉદીએ કોઇ પણ જાતનો ધર્મ ભેદ રાખ્યા સિવાય વડા પ્રધાન નેહરૂની પડખે ઉભા રહેવું જોઇએ

શ્રીકૃષ્ણ અને ગીતા

ગીતાના ઉપદેષ્ટા ભગવાન શ્રી. કૃષ્ણ ની જન્મ જયંતિ આવતી વદ આઠમે દેશવાસી અઢાળુ હૉદુઓ એ દીવસને ભક્તિભાવથી પ્રતિ વર્ષ ઉજવે છે. અવતારવાદને ન માનનારા અને પરધર્મીઓ પણ ગીતા દ્વારા તેમની અપ્રતિમ પ્રતિભાને અવલોકી શ્રી. કૃષ્ણનું પ્રેમથી સ્મરણ કરે છે. ગીતાનું અધ્યયન કરી કૃતાર્થ થયેલા મહાનુ ભાવોનાં મંતવ્યો આપણને એના અનુ ધ્યાન માટે નિઃશંક આકર્ષિત કરે છે.

આદ્ય શંકરાચાર્યે ગીતાને મુક્તિનું સાધન મનાવી કહ્યું છે કે "ભગવદ્ ગીતા કીંચિદ્ધીતા, ગંગા જલ લવ કણિકા પીતા; સકૃદપિયેન મુરારિ સમર્ચા, ક્રિયતે તસ્ય યમેન ન ચર્ચા."

શ્રી. કે. આઉનીએ એને 'દિવ્ય સંગીત' અથવા "હૉદુઓનું બાયબલ" કહ્યું છે. લોકમાન્ય તિલક મહારાજે એની અપ્રમેયતા દર્શાવતાં કહ્યું છે કે "જે ગ્રંથમાં સમસ્ત વૈદિક ધર્મનો સાર સ્વયં શ્રી. કૃષ્ણ ભગવાનની વાણીથી સંગ્રહિત થયેલો છે તેની યોગ્યતાનું વર્ણન કેમ કરી થઇ શકે?"

થીયોસોફીકલ સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. જીનોજા અરૂંડેલે ગીતાને "ઝવેરાત ઝબ્બરનું ગીત"ની ઉપમા આપીને લખ્યું છે કે "કોઇ પણ ધર્મને માનવા વાળો મનુષ્ય એ ગ્રંથમાંથી પ્રસાદ ઝબ્બરીય ભાવ મેળવ્યા વિના નથી રહી શકતો. ભારત ભૂષણ માલવીયાજીએ એ ગ્રંથ અંગે લખેલું છે કે "પૃથ્વી મંડળની પ્રચલિત ભાષાઓમાં ભગવાન શ્રી કૃષ્ણે કહેલી ભગવદ્ ગીતાના સમાન નાના કલેવરમાં એટલું વિપુલ જ્ઞાનપુર્ણ કોઇ બીજો ગ્રંથ નથી."

શ્રી. મહેર બાબાજીએ એની પ્રશંસા કરતાં કહ્યું છે કે "ભગવાન શ્રી કૃષ્ણ નો હૉદુ જાતિમાં જન્મ થયેલો હોવા ના કારણે લોકો ગીતાને ખાસ હૉદુઓ નો જ ધર્મ ગ્રંથ સમજે છે પરંતુ ખરી રીતે તો એ ગ્રંથમાં જે ઉપદેશ કર્યો છે તે કેવળ ભારત વર્ષને માટે જ નથી પણ સમસ્ત જગતને માટે છે."

યાં. માર્ક્સ લોન્ડનને ગીતાને ભારતના ઉદાત્ત અને સંસારના ગંભીર ધર્મ શાસ્ત્રોમાં મુકુટમણિ રૂપે જોવાનું જણા વેલુ છે.

કવિસમ્રાટ ઠાકોરજીએ લખ્યું છે કે "ગીતાને ધર્મનો સર્વોત્તમ ગ્રંથ માન વાનું કારણએ છે કે તેમાં જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિ એ ત્રણે યોગોની ન્યાય પુરઃસ્કર વ્યાખ્યા બતાવેલી છે. બીજા કોઇપણ ગ્રંથ સાથે એની તુલના નથી થઇ શકતી." ડૉ. એની બીસેંટે એના તત્ત્વજ્ઞાન પર મુગ્ધ બની અંગ્રેજીમાં સરળ અનુવાદ કર્યો છે અને લખ્યું છે કે "ગીત, કોઇ સાધારણ સંગીતમય નથી, પણ ભગવાન શ્રી. કૃષ્ણે એ ઉપદેશ એવે સમયે કર્યો હતો કે જે સમયે તેમને આત્મા અત્યંત પ્રબુદ્ધ (બનેલ) હતો."

શ્રી. એફ. ટી. બ્રુકસે ગીતા સમત્વ અંગે કહ્યું છે કે "એની અંદર એની સમસ્ત શિક્ષણાઓ અન્તિમ પરાકે છે કે જે ધર્મ પુસ્તકમાં જોવી જોઇએ. હૉદુ ધર્મના જુદા જુદા સંપ્રદાયોને એકતાના સુત્રમાં સંગઠિત કરનાર આ એક અનુપમ ગ્રંથ છે. વિશ્વનો સાર્વભૌમ ધર્મનો સુત્ર ગ્રંથ બનવાને માટે ગીતા જ સર્વથા યોગ્યતા ધરાવે છે."

જરથોસ્ત ધર્મના દસ્તુર કેખુશરૂ એ ગીતા માટે લખ્યું છે કે "ગીતા કેવળ હૉદુઓની જ નથી પણ સંસારની સઘળી જાતિઓનું ધર્મ પુસ્તક છે. એની એકેએક પંક્તિ, એકેએક શબ્દ પવિત્ર વીચારોથી વીભુષિત છે." અને પ્રોફેસર રિચાર્ડ કાવસજી હાવરે એની મૌલિકતા પ્રતિપાદન કરતાં લખ્યું છે કે "એ નિઃસંકોચ કહી શકાય કે વિશ્વધર્મના મૌલિક પ્રાણ તત્ત્વો જેટલો સુંદર સમાવેશ ગીતામાં છે તેટલો કોઇ પણ બીજા ધર્મના કોઇપણ ધર્મગ્રંથ માં નથી."

ડૉ. મુહમ્મદ ઢાકીર હૈદરે પણ લખ્યું છે કે "ભગવદ્ગીતા પર જેટલો કોઇ પણ ભારતીય અથવા હૉદુ કહેવડાવા નારાનો અધિકાર છે તેટલો જ બહાર વાળા તથા અહૉદુઓનો પણ છે."

તત્ત્વના પુજારો આધ્યાત્મિક જ્ઞાનને સર્વોત્તમ માને છે અને તે માટે તેઓ વેદ ઉપનિષદને આધારરૂપ ગણે છે. તો તેની મહત્તા કયાં રહી? આમ કવચિત્ થતા ઉદ્ભવશે. એનો જવાબ પંડીત સાતવળેકરે આમ આપેલો છે: "શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાની ઉત્પત્તિ પુર્વે વેદોમાં પણ વિશ્વરૂપી પરમાત્માનું વર્ણન કરેલું હતું. ઉપનિષદો અને પુરાણોમાં પણ એ સિદ્ધાંતો ની વિસ્તૃત વ્યાખ્યા આપેલી જ હતી. પરંતુ જેટલા સ્પષ્ટરૂપમાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં એ વિષયનું પ્રતિપાદન થયેલું છે એટલા સ્પષ્ટરૂપમાં બીજે કોઇ પણ ઠેકાણે નથી થયેલું એ કારણથી આ પુનીત ધર્મગ્રંથો પૈકા ગીતાનું મહત્વ વીશેષ છે."

ગીતાના સિદ્ધાંતો નાના મોટા દરેક મનુષ્યથી પાળે તો ભાવનાના પ્રમાણમાં આચારમાં મુકી શકાય એવા છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ ગીતાનું રહેસ્ય અનાસક્તિયોગ માન્યું છે. અને તે મુજબ કરી બતાવ્યું છે. તેમણે લખ્યું છે કે "પોતાના અને પારકાની વચ્ચમાં એક ન રાખવાની વાત તો ગીતાના પાને પાને છે. પણ એ કેવી રીતે અમલી શકે એ વીચારતાં આપણે એજ નિષ્કર્ષ પર આવીયું કે અનાસક્તિ પુર્વક જ્ઞાનપુર્વક કામો કરવાં એજ ગીતાનો મુખ્ય ધ્વનિ છે."

એ ગીતામાં શું છે? એ તપાસી જઇ–ગીતાના શ્લોકો પૈકા બીજા અધ્યાય નો ૪૭ મો શ્લોક ગ્રંથકારનાં અંતરમાં થી મુકિત મેળવવાની યુકિતરૂપ છે. એનાં ચાર ચરણોમાં ચાર આજ્ઞાઓ સમાએલી છે. પ્રથમ ચરણમાં "કર્મ પુર્વ વાધિ કારસ્તે" એટલે કે "તારો કર્મ કરવામાંજ અધિકાર છે." બીજા ચરણમાં "મા ફલેષુ કદાચન" એટલે ફળમાં કદી પણ નહિ." ત્રીજા ચરણ માં "મા કર્મફલ હેતુ ર્ભૂ:" એટલે કે "માટે તું કર્મોમાં ફળની ઇચ્છાવાળો ન થા." અને છેલ્લાં ચરણમાં "મા તે સંગો અસ્તવ કર્મણિ" એટલે "તેમજ કર્મ ન કરવામાં પણ તારી પ્રીતિ ન થાઓ."

આમાં સંસારની દરજ્જારૂપ નીયત વ્યવહારો કરવા છતાં તેના પરિણામથી નિર્લેપ રહી શકાય એવી અપુર્વ કુંચી બતાવેલી છે.

પરમહંસ રામકૃષ્ણને ગીતાનું રહસ્ય કમાએ સમજાય શકાય? એમ પુછતાં કરેલું કે ગીતા શબ્દને ઉલટાવીને તેનો અર્થ વીચારી જુઓ. એટલે દયાની જગ્યા એવો આવાર્ય નીકળે છે. એ કેમ બની શકે?

શ્રી જનાર્દન પ્રભાકરે "વિશ્વમંગલ" માં આપેલી નીચેની ઘટનાથી એ સરળ રીતે સમજી શકાશે.

થોડા જ સમય પર દીક્ષા લઇ પર્વ તને નીકળેલા એક સન્યાસીએ એક સામટે છેડે એકરાંમાં આવેલા વડનાં ઝાડ તળે મુકામ કર્યો હતો. સંસારની માયા ન વળગે તે માટે બધી કહેતી, દંડ, કમંડલ અને લોટી એ ચાર વસ્તુથી વીશેષને કદી સંગ્રહ ન કરવો અને કોઇ પણ સ્થાનની માયા ન લાગે તે માટે એક જગ્યાએ ત્રણ રાત્રિથી વધુ ન રહેવું એ ગુરૂ આજ્ઞાનું ચીવટતા થી તે પાલન કરતો હતો. ભૂમી પાથ રવું અને આકાશનું ઓઢણ. એવી નિયમ નપત્રયો છતાં કવચિત્ જંદીપાને નાં કપમાં જુએ ત્યારે અથવા કપંઠ સુંદર ભોજનની વાસ આવે ત્યારે એના પોતાના વેશ અને રિતિરિવાજ એ શર માઇ જતો અને તે મેળવવાની ઇચ્છા થઇ આવતી. પણ નીકળતી વખતે ગુરૂજી એ કરેલો ઉપદેશ યાદ આવી જતો અને તેને અમલે પડે જતાં તે તુરત અટકાવી દેતો.

આજે પહેલે દિવસે સવારના સાથે તે વડના ઝાડને અઢેલીને ભગવદ્ ગીતા વાંચ્યા કરતો તે જોઇ. એટલામાં થોડે જ અંતરે તેને તડકામાં સુર્યના કિરણના તેજથી એક ચમકતી વસ્તુ નજરે પડી.

પોતે સન્યાસી હોવા છતાં એ ચાલ્યું છે તે જોવામાં તો કશી હરકત નથી એમ વીચારીને તે પોતાની જગ્યા પર થી ઉઠયો અને ત્યાં જઇને જોયું તો એક સોનાનું કડું તેની દ્રષ્ટિએ પડયું. અહીં કોઇ નથી, કોઇને ખબર પડવા ની નથી એમ ધારી તેણે તે ઉપાડી લેવાનો વીચાર કર્યો, પણ તુરત જ તેના મનમાં સુવીચાર આવ્યો કે, જગતની નજરથી પાપ છુપાવી શકાય છે પણ ઉપર અને આત્માની નજર આંથી તે છુપાવાતું નથી.

તે પાછો વડના થડ આગળ આવી ને બેઠો. ને પ્રભુ ચિંતનમાં નિમગ્ન થયો. વડનું ઝાડ ગામના રસ્તાથી એક બાજુએ અળગેલું હોવાથી તે રસ્તે થી લોકોની બહુ અવર જવર નહોતી. "માત્ર એક પોથી માથે કપડાનું મોટું સરખું પોટલું લઇને ત્યાંથી પસાર થતો; પરંતુ તે તો ત્યાં થઇને જતો ત્યારે આમ તેમ કશે જોતો નહિ, પોતાનું કામ બસ્યું કે તે ભલો. ક્રિશ્ચિયન વાર નરસિંહ મહેતા કે મીરાંબાઇનું એકાદ ભજન ગણગણતો. જાતનો પોથી જોતા છતાં તેની રીતભાત સાત્વિક અને વાણી ભાવિક હોવાનું તે સન્યાસી ને જણાયું હતું. આમ બે દીવસ રીતિ પસ્યા. પણ રાતથી વધારે એક સ્થળે ન રહેવાનો નિયમ હોવાથી ત્રીજા દિવસે સન્યાસીનો મુકામ ત્યાંથી ઉઠવા નો હતો. પોતાનો ન્હાનો શો સંસાર પીઠ પર બાંધીને તે જવા તૈયારીમાં હતો. ચાલતા ચાલતા બાજુએ પડેલાં સોના નાં કડાં પાસે તે આવ્યો અને જેમ રમકડું જોઇને એકાદ બાળક અટકી પડે તેમ અચાનક તેના પગ ત્યાં થંભી ગયા. તે પીળા રંગ, તે ચમકતા સુવર્ણ કંકણના રૂપમાં રસ્તામાં પડેલું ધન, ફક્ત ઉપાડવાં હું તો સન્યાસી, હું આ મોહમાં ફસી પડું! મારે તો ઘર બાર કે સંસાર કાંઇ પણ નથી તો મારા જેવા વિરક્તને એનો શો ઉપયોગ? પણ અહીંથી જવા અગાઉ બીજા કોઇને બતાવી જાઉં તો તે બીચારો આશીર્વાદ આપશે. એવો વીચાર કરતો હતો ત્યાં રાજની જેમ પોલો પોથી ત્યાંથી પસાર થતો તેની નજરે પડયો.

સન્યાસીએ ઝુમ પાડી તેને પાસે બોલાવ્યો ને પેલું કડું બતાવી કહ્યું "ભાઇ! હું તો વિરક્ત સન્યાસી મારે એનું શું કામ! અમો ઘણા દિવસ થી એને હું જોઉં છું પણ મારે મન સુવર્ણ અને ઘાસ એક સરખાં! રત્ન કે કાંકરી અને ચકમકમાં ભેદ નહિ. મારે મન એ બે એકજ છે. પણ તારા જેવા ગરીબ ગૃહસ્થ સંસારીને એનો સારો ઉપયોગ કરશે. માટે એ તું લઇ જા." સન્યાસીને થયું કે કડું જોઇને પોથી ખુશ ખુશ થઇ જશે અને મારો આભાર માનશે પણ....

પણ એમ કંઇજ બન્યું નહીં! ફક્ત આગળ પડેલાં સુવર્ણ કડાં તરફ પુતળાંની માફક નિર્વિકાર નજરથી જોને તો તે પોથી શાંતપણે બોલ્યો." મહા રાજ! મને માફ કરોઃ હું એ કડું ઉપાડી શકું એમ નથી. મહારાજ!! બોપ તો ગયા પણ દીવસથી જ એ કડું જુઓ છે, પણ હું તો ગયા કેટ લાક મહિનાઓથી એને અહીં પડેલું જોતો હું. પરંતુ એ કડું લેવાની મને એક વાર પણ મરજી થઇ નથી. મહા રાજ! જે વસ્તુ આપણી નથી, આપણે મહેનત કરીને મેળવેલી નથી, તે વસ્તુ નો આપણે શા માટે અભિલાષા કરવી જોઇએ?

પોથીના આ વચનો સાંભળીને સન્યા સીએ એના પુજાથી ભરેલા પગ એકદમ પકડી લીધા અને ગદ્‌ગદ કંઠે કહ્યું કે "હે પોથી! તું જ ખરો સન્યાસી છે. માત્ર વસ્ત્રો બદલવાથી મન બદલાતું નથી, કે વેષ બદલવાથી વૃત્તિ બદલાતી નથી. ઠંડી ગમેતે પાણી સુવર્ણના કળશમાં ભરવાથી તે ગંગાજળ નથી બની. જતું તેમજ સ્ટેશ્ન ગીમારો અમલ વરચ્ચે વીટવાથી તેનું ઉપનિષદ બનતું નથી. હે પોથી! તું જ ખરો સ્થિતપ્રજ્ઞ છે. સંસારમાં રહીને તેં મોહને જીત્યો છે. લોભને ઠંડ કર્યો છે. લક્ષ્મીની કાક્ષ્ય ને ભાત મારી છે. હું શેનો સન્યાસી? ખારતવર્ષમાં તું જ ખરો સન્યાસી છે. તેં આજે તારું નામ સાર્થક કર્યું! તું લોકે નાં કપડાં પુજે છે, પણ આજે તો તેં મારું મન પણ પોથું!!

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા ઘરાકની દુકાન હમારે તાકીદે વેચવાની છે.

ઉમેદવારોએની ઓળખાણ માટે અહીંયાં સારી, ભોમવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 89 or Phone 450 Nigel.

વાનર

વાનરોના રાજ્યમાં એ દિવસે એકદા અવાજે હાહાકાર મચી રહ્યો હતો.

તેમાંથી એક તરફ વીચારવંતે પોતાનો નવી શોધ બતાવે કરી કે વાનરોના મુળ પુર્વજ માણસો હતા.

આખોયે વાનર સમાજ બાળબાળા હાયો હતો.

"હે વાનરો કહેવા લાગ્યા 'માનવી એ! આપણા પુર્વજો! તેમને પુછવું નથી. તેમને ઝાડ પરથી કુદતાં આવડતું નથી., પણ શું, એમને ઝંખવી તો આનંદ લુંટતાં પણ આવડતું નથી. ફકત જીવવા માટે તેમને એટલી તો ઉપાધિઓ કરવી પડે છે કે છેવટે તેઓ તેમાં જ મરી જાય છે!'

"અરેરાટ છે! અરેરાટ છે.' દરેક ખુણેથી વાનરોનો એકજ અવાજ આવ્યો!' માનવી અમારા પુર્વજ શોભ એ શકય જ નથી. કોઇક શેતા વાનર જ અમારો પુર્વજ હોવો જોઇએ!'

—'અબ્દુ' આનંદ'આંથી.

જાણો છો?

—કવીવર ટાગોરે દુનીયાના બધા દેશો ના રાજોને પોતાના બંગાળી કાવ્યોમાં ઉતારી બંગાળી ગીતોને સુંદર મીઠાસ આપી છે.

—સાક્ષાટ અશોકે પોતાના મહેલ માટે ઇરાનથી નમુનો મંગાવી તે મુજબ બાંધ કામ કર્યું હતું એમ કહેવાય છે.

—સંતોકબેનની વાતો સાચી હોય તો એમ કહેવાય છે કે ધર્મરાજ યુધિષ્ઠિર માટે જે સુંદર મહેલ બનાવવામાં આ-વ્યો હતો તેનો મયાસુર ગીનનો વતની હતો.

—તાજ મહાલ માટે પણ દેશ પર દેશના કારીગરોને તેને સુંદર બનાવવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતાં.

વેચવાનો પુસ્તકો

નીતી તાલને અમે' (બાપીજી)	૨ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" બાપીજીના સહુત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી દાઢય કેપી સાથે	૧૦ ૦
આશ્રમ્યના યાત્રી (બાપીજી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ .બાપીજીએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૧ ૧
સન્દામનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
ગ્રાજ તેર દીવસો (બાપુના બાપ વપતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૨ ૧
સહકારના આપણે	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (બાપી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

જોડણી કોશ

ગુજરાતી બોલચાલ શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૬૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ બીજોરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૧ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૭ ખારવુ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુખાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૦	સુદ ૧૫	૧૩	૧૯	૬–૩૩	૫–૨૯
શની	૧૪	વદ ૧	૧૪	૨૦	૬–૩૨	૫–૩૦
રવી	૧૯	,, ૩	૧૫	૨૧	૬–૩૧	૫–૩૧
સોમ	૨૦	,, ૪	૧૬	૨૨	૬–૩૦	૫–૩૨
મંગળ	૨૧	,, ૫	૧૭	૨૩	૬–૨૯	૫–૩૩
બુધ	૨૨	,, ૬	૧૮	૨૪	૬–૨૮	૫–૩૪
ગુરૂ	૨૩	,, ૭	૧૯	૨૫	૬–૨૭	૫–૩૫

ચિંતા ! ! ! શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં વપરાતા કરીયાણા — ગ્રોસરી — (મરી મસાલો, કઠોર, પરમ્યુ દવાઓ, લવન-પુજા તેમજ સબ્જ બંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ વિશ્વાસ આપે, રીતા વિભાગે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડ્રેસ: ૧૨૮ વિક્ટોરીયા રોડ, કરબન, રેલ્વે રજીસ્ટર્ડ

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ. કરબનની ૩૭ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (સી) ફ્રીસ્ટનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રાસંગિક કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

દાંતની સંભાળ

મારી પાસે કુદરતી ઉપચારે માટે આવતા પણ ઘણીઓનાં દાંત એટલા બધા ખરાબ હોય છે કે એ બાબતમાં કંઈક લખવાની જરૂર જોઉં છું.

કુદરતે સૌનાં દાંત સારા, રવચ્છ, સફેદ અને મજબુત રાખવાને સરજેલા છે. એક સરખા ધોળા દુધ જેવા મોતીસમા તંદુરસ્ત દાંતવાળું મુખ કેટલું સુંદર દેખાય છે? પરંતુ એવા સુંદર દાંત હોવાનો આજે કેટલા લોકો ગર્વ લઇ શકે છે?

મણા દરદીઓના દાંતમાં છીદ્ર પડી ગયાં હોય છે અને ગંદા અને બેદંગ સ્થિતિમાં હોય છે. ચેટાં પણ ચેપ્યાં પડી ગયેલાં, સુજી ગયેલાં અને રોગીષ્ટ જોવામાં આવે છે. બે દાંતની વચ્ચે ના ભાગના પેઢાં પરથી ખરેલાં હોય છે જે પાયોરીયાના રોગનેજ પુરાવો આપે છે.

આવા દરદીઓને હું જોઉં છું ત્યારે અને એક બાબતની સંપુર્ણ ખાત્રી થાય છે:\ તેઓનો ખોરાક ખોટા પ્રકારનો હોવો જોઇએ. સાંધારણ રીતે તેમને પુછવામાં આવે ત્યારે કહે છે કે તેઓ રોટી અથવા તો રોટી અને માવસ ખાય છે. તેઓ કહે છે કે દાંતોનો એ સાધારણ ખોરાક છે અને વધારામાં તેઓ કાળજી લે છે. ઘણી ખાસ કરી છોકરાંઓ તો જમવા ના વખતના વચગાળામાં રવીટો પણ બહુ ખાતા હોય છે.

આવો ખોરાક લોહીમાં સ્ટાર્ચ અને એસીડનું પ્રમાણ વધારનારો હોય છે. આવા એસીડવાળા લોહીને લીધે ખેંચો આવે છે અને શરીરે ખુજલી થાય છે.

તેનો ઉપાય શું? કેમ જોઇ શુદ્ધ હોય માં જ્યારે પ્રથમ વસવાટીઓ આવ્યા ત્યારે દાંત અને પુર્વજો કેમ વચ્ચેની વહાણોની સાંબી મુસાફરી દરમીયાન ઉતારુઓ અને ખલાસીઓને ખેંચો આવવાનું અને ખુજલીનું દરદ ઘણું હતું. આ દરદ ગીરાંધાણું મસ્ત અને બીસ્કીટ આવ્યાથી અને તાજાં શાક ભાજી અને ફળના અભાવથી થતું હતું. તેનો મહાન માત્ર એજ હતો કે દરદીઓને એવી જગ્યાએ લઇ જવા કયાં તેઓને પુષ્કળ તાજાં શાક ભાજી અને ફળ મળી શકે. કેપના વસવાટીઓના પત્રેકા સેનાપતિ વાનરીબીકને ખાસ ફરમાવવામાં આવ્યું હતું કે તેણે ત્યાં આવવાના અને ખુજલીના દરદને પહોંચી વળવા તાજાં શાકભાજી અને ફળ પુષ્કળ ઉગાડવા.

એ દરદના નિવારણ માટે આજ સુધી તાજાં શાકભાજી અને ફળ સિવાય બીજો કશો ઉપાય જ નથી અને તે જાણતા સુધી કાર્યાન્વ લેવા જોઇએ.

પાયોરીયાના કે દાંતના સડાના દરદી ઓ માટે એ કરતાં વધારે સાદી દવા બીજી એકે નથી. તાજાં કાચાં શાકભાજી, જેવાં કે, કોબી, સેલરીસ, બીટરૂટ, ગાજર, ટરનીપ, મુળા અને તાજાં ફળ, ખાસ કરી લીંબુની જાત ના, અને જરદાળુ અને એપલ જેવાં ઘણાજ ગુણકારી છે. મ્હોંમાં આવવાનું અને ખુજલીનું દરદ જો સાંધા વખત નું હોય તો તાજાં શાક ભાજી અને ફળનો તાજો બનાવેલો રસ લેવાની જરૂર રહેશે. તેવા રસમાં લોહીમાંથી એસીડ દુર કરવાના ગુણો રહ્યાં છે અને તે દાંત અને પેઢાંની બરાબરીથી શરીરમાં થતી ખુજલી દુર કરે છે.

એટલું બારપુર્વક અને સ્પષ્ટ જણાવવું જોઇએ કે જ્યાં સુધી ખોરાક ખોટી જાતનો લેવાતો હોય ત્યાં સુધી એ દરદ દુર થવું અશક્ય છે. મેંદાની રોટી, માવસ, સફેદ રોટી, કેક, સ્વીટસ વિગેરે બાવા કરવાં અને પછી રાહત મળવાની આશા રાખવી એ તો મરેલી ભીંસાદીને વઢેતાં પાણીમાં નાખવી અને પછી પેઢાં દુરના વઢેલામાં ચોખ્ખું પાણી મળવાની - આશા રાખવા બરોબર છે.

વીસેક વર્ષ ઉપર વિજ્ઞાનિકોએ શોધ કરી કે, સાઉથ એટલાન્ટીક મહાસાગર માં આવેલા ટ્રીસ્ટાન ડા કુન્હા નામના ટાપુપરના લોકો જે કે માત્ર બટાટા અને માછલીજ ખાતા હતા છતાં તેઓના દાંત બધા સરસ હતા અને તેઓને ડેન્ટીસ્ટોની કે દાંતની દવાઓ ની કશી જરૂર નહોતી પડતી. ત્યારે તેઓ અજ્ઞાનપણ પામ્યા હતા, પરંતુ અગત્યની બાબત એ હતી કે ત્યાં સંપુર્ણ અનાજ કુદરતી રીતે અને તંદુરસ્ત સ્થિતિમાં ઉગતું હતું અને સાદી રીતે જ તેના કુદરતી સ્વરૂપમાં જ બાવામાં આવતું હતું. રીફાઇન્ડ વસ્તુઓ, જેવી કે બારીક આટો, બાંડ વિગેરે હરતીમાં આવતાં એ ટાપુના લોકોના દાંત બગડવા લાગ્યા. એજ વસ્તુ દુનીયાના બીજા ભાગોમાં વસતા લોકોને ત્યિ લાગુ પડે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના સરહદ પ્રાંતમાં આવેલા દુન્યા બીજાના લોકોના દાંત બધાજ સુંદર હોય છે તેઓની તંદુરસ્તી પણ પણી સારી હોય છે અને તેઓ મજબુત હોય છે. મદ્રાસના લોકો રોગથી ભરેલા હોય છે અને તેઓના દાંત પણ બરાબ હોય છે. એકજ દેશના લોકોમાં આટલો ફેર કે હોવાનું શું કારણ?

વિજ્ઞાનિકોએ સંશોધનથી સ્થાપિત કર્યું છે કે બોરાક એજ તેનું મુળ કારણ છે. મદ્રાસીઓ રોટી અને ચાવલ બાધને રહે છે. જ્યારે દુન્યાની બીજાના લોકો બકબા ઘઉં, શાક ભાજી અને ફળ સારી તંદુરસ્ત જમીનમાં ઉગાડેલાં તેના કુદરતી સ્વરૂપ માં બાય છે કુમળની નજીકની બીજો માં પણ બરાબ દાંત અને બરાબ તંદુરસ્તી વાળા લોકો છે. અને તેનું કારણ બોટી જાતના બોરાકનુંજ જણાવું છે.

કોઇ પણ વિચારવાન માણસ આ વસ્તુ બરોબર નિહાળી શકશે. દાખલા તરીકે સાઉથ આફ્રિકામાં આજથી ચાળીસ વર્ષ ઉપર ગુજરાતી તેમજ અન્ય નેટીવોના દાંત અતિ સુંદર હતા અને તેને માટે તેઓ ગર્વ લઇ શકતા હતા. તેઓ બાવા પછી કોગળા કરી દાંતમાં બરાબેલા કચરો સાફ કરી નાખવાની કાળજી લેતા હતા અને દાતણથી દાંત અને પેઢાં સાફ કરતા હતા આજે લોકલનોમાં તેઓનો બોરાક એટલે, બગડેલી ચા અને બરોબર છે અને સ્ટાર્ચ અને એસીડથી ભરેલો છે કે તેઓના દાંત સાવ બગડી ગયા છે.

ડૉ.બોધકોએ ઘણી કે પણ સ્થાપિત કર્યું છે કે પુરાતન કાળમાં બાધા બાદ કોગળા કરી મોહું સાફ કરવાની ટેવ ખુબની રેમ ઘણી સારી હતી.

બાંડ કે સ્ટાર્ચ વાળા પદાર્થો ઝેણબત્રામાં આવ્યા હોય તો તેનાં કણ દાંતમાં ભરાઇ રહે છે અને વીસ મીનીટમાં તેનું ફેરમેંટ થઇ જાય છે. પછી આ એસીડ દાંતપર ચીણી છીણી ઓની જેમ કુમળો કરે છે અને આખરે એવો કાયમ બોરાક લેનારના દાંતપર તેની બુરી અસર થાય છે. પરંતુ જે બોરાક લીધા બાદ પોતાનું મ્હોઢું બુબ સાફ કરી નાખે છે તેના દાંતમાંથી ઝેરો બધો કચરો નીકળી જાય છે અને દાંતમાં સડો લાગવાને અવકાશ નથી રહેતો. અમેરીકાના ઘણા રહેણાંમાં આ રિવાજથી દાંતનો સડો ઘણોજ ઘટી ગયો છે.

એટલે સારા દાંત વળાઓએ, અથવા તો, જેઓના પોતા પણ સારા દાંત બચેલા છે, તેઓએ નીચેના નીયમોનું સુસ્તપણે પાલન કરવું આવશ્યક છે :

(૧) બોટલાં બની શકે તેટલાં બોજ - કાચાં તાજાં શાકભાજી અને ફળ બાવાં અને સ્ટાર્ચ અને બાંડવાળા પદાર્થો ઓછાંમાં ઓછા બાવા.

(૨) બાધા બાદ રવચ્છ પાણીથી મ્હોઢું તુરતજ બરોબર સાફ કરી નાખવું.

(૩) બાળકોને આ નીયમ સુસ્તપણે પળાવવામાં આવેશે તો તેઓના દાંત સુંદર રહેશે. પરંતુ વધારે અગત્યની વસ્તુ તો એ છે કે આ ફાયદો માત્ર દાંતનેજ નથી થતો પરંતુ આખાં શરીરને થાય છે. તેઓના બાડકાં અને બીજાં અવયવો અને રનાયુઓ મજબુત બનશે અને તેઓ તંદુરસ્તી ભોગવશે અને કોઈ પણ રોગોનો સામનો કરવાની તેઓનામાં શક્તિ રહેશે.

માબાપો જો પોતાના બાળકોને બરોબર ચાહતા હોય તો તેઓએ આ હકીકતો ધ્યાનમાં રાખવીજ જોઇએ. બોટું ખેત કરી તેઓને સ્વીટો, કેક વિગેર નુકસાનકારક વસ્તુઓ બવડાવવી નહિ જોઇએ. તેને બદલે તેઓને કુદરતી બીજી વસ્તુઓ, જેવી કે, મધ, દ્રાક્ષ, બજીર, પ્રુન્સ વિગેરે સુકો મેવો તેમજ તાજાં ફળ અને પુષ્કળ તાજાં શાકભાજી દરોજ બવડાવવાં જોઇએ. તેમ કરશે તો તેઓને આસિરીબદ્રપ થઇ પડશે.

લેખકે છે બોલવી અને શિક્ષક

ચાર્લ્સટાઉનના મદરેસા અને મસ્જીદ માટે અતુભવી મૌલવી જોઇએ છે. અરબી, ઉર્દુ અને ગુજરાતી શીખવી શકે તેવા. પગાર બોસિક પા. ૨૦ રહેવાની અને બાવાની સગવડ સાથે. લખો: ચાર્લ્સટાઉન મદરેસા, બોક્સ ૧૩, ચાર્લ્સટાઉન, નાટાલ.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર્સ બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી તેજાર ગુલશાઇ ભપકા. 'ગુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—જેવી બાબતો માટે બહુ બહુનો ગાહ. તેજાર કેપટાઉન ન્યોરસ્પેટ આફ્રિકા
વીજરે માટે હમારે ઓં પ્રથમ તપાસ કરવા બલાગવું છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Consut, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરિચય ભા. ૧	૨ ૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હકિકા ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનું ભુગોળ	૫ ૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૬

વાંચન અને સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ ભરેલી	૧ ૯
દેશ દિપકો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીત-૧ મુળ તત્વો	૨ ૦
પ્રાથમીક સરલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૯
આર્યું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પ્રકાશનો

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૨ ૪

દેશ પરદેશ ઉદ્યોગોના જાણવા માટે પ્રકાશનો ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

ગુજરાત શિક્ષણ ખાતા આ ખાતા માં નીચેના બાર પુસ્તકો આપે છે.' એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ	
" " પોરબંદર ૧-૧૯૫૭	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૯
પુસ્તક ત્રીજું	૧ ૯
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય પ્રકાશન

સાહિત્ય અને વાચન વધારવા	
બધાબહેનોને ઉપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૨ ૨
" ત્રીજું	૧ ૯

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

આલબુ ગાડી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૬
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૨ ૦

ચાલો લખીએ

ધોરણ ૧	૧ ૯
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirabe Manani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	8
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	0
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	4	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary P. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	2	0
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sunita and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	4
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મફતિયાઈ બાદશાઈ કારીગરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળ્યા પીની તેમજ મોળ્યા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં બધાજાતેનું સુરતી ચુસ્ત ચેવ, ભમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતળા બિસ્કેરે ઘરેલ્ય તાલ બનાવીએ છીએ.

ઘાટી બીસ્કેરે માટે ગેરંટી મસાલામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મસાણે કુંક બધાતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3660.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Nacroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

ડિરેક્ટ આયાતકાર, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપરનું લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(મણુરના ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યકર સાથે પત્રવ્યવહાર		૬ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬

જીવન ઘડતર (શ્રી. મણુલાલ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના રહેવાસ દરમીયાન પોતાના જીવન ઘડતર વખતના અનેક અનુભવો આલેખ્યા છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા ૫ ૦

ધર્મતીર્થ મોરબી (ગાંધીજી) ૧ ૬

હરિજન આંદોલનના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬

બાપુની પ્રસાદી (મણુરદાસ ગોકળજી) ૫ ૦

બાપુ-બારી-આ બધું બાપી ૨ ૦

બાપુના પત્રો (બારડોલી જેલ ૧૯૩૦) સંપાદક રામા બલેશ્વર ૨ ૬

બાપાના ટળવળી (ગાંધીજી) ૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ	પહેલો	૧૦ ૦
,,	બીજો	૧૨ ૦
,,	ત્રીજો	૧૧ ૬
,,	ચોથો	૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક ૨ ૬

બાપુની કારાવાસની કહાણી (રામનારાયણ મહેતાના ઓગણીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવો ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો	(ચીનોબાજી)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(મણુરના પત્ર લખાવના પત્રો)	૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક		૬ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૨ ૦
મંગળ પ્રભાત		૬ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરદાસ ગોકળજી)	૨ ૬
સાચો ધર્મ ઓળખો	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૬ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

ફેળવણીનો વીકાસ ભા. ૧, ૨, ૩	૩ ૦
ગીતા બોધ (ગીતાજીનો સમગ્ર સાર એના રીતે સમજાવતી કરેલો અનુવાદ	૩ ૬
ગીતા વિનતી (ગીતાજીના પ્રત્યેક શ્લોકો)	૧ ૩
ખુશ અને બદબોઇ	૨ ૬
સ્ત્રી પુરૂષ સબંધ (ભાગ ત્રણનો. પુરૂષમાં જોવાતી ફુટો ઉપર પ્રકાશ પ્રેમના અનાયાસે જે ફેરો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
સાચુબી ક્રાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા અવાહરલાલજી ૧૫

તેજ ત્રીજો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

દેવદાસ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ	૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો (નેહરૂ)	૩ ૦
ગુજરાતી વક્તૃત્વ (ટોલ્સટોય)	૫ ૦
કેવળ ઝાંખના ઇસ્તુતીનું બાની (રામા કીર્ત્તન)	૨ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
જીવતા તહેવારો (રાકાસાહેબ)	૪ ૦
ગાંધીજીના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧—૩—૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
ગોતરાતી દિવાકો (રામા કાલેલકર)	૧ ૩
ખુદ કીલ્લા	૨ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ ગંધાવલી	૫ ૬
ગોવીંદ ગરીબ. (રવીંદ્ર બાબુના ત્રણ)	૧૦ ૦
શેઠ રણીઆરના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
ઇજનેર મહંમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
ગોકલદાસ (રામ કાલેલકર)	૧ ૩
રમણલાલ મારા (,, ,,)	૫ ૦
હિંદી કામી ત્રીકાણ	૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના ત્રીજાંકડા (નાટીકા)	૩ ૦
બે નવેલ્લાઓ	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ ભારતી	૧૧ ૧
અનુરાધા	૬ ૩
કમલા	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
અંજલમ	૪ ૦
ગરીબડીન	૧૩ ૧
છબી	૩ ૬
જીવન ભાગ	૪ ૦
બારણી	૩ ૬
નવીના	૧૦ ૦
દત્તા	૮ ૦
દુર્ગા	૮ ૬
દેવદાસ	૫ ૦
નવ્ય વાર્તાઓ	૪ ૬
પુજારા	૬ ૦

ચમત્કારિ પુસ્ત.

પંચ તુત	૧ ૦
આલ્બમ અને બાર અધ્યાય	૫ ૩
ઘરે બાહિરે	૩ ૦
રાજર્ષી	૩ ૩
ગારબપુષ	૫ ૩
ગિરધર કવિ (ટોલ્સટોય)	૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ગોકળી અને મતીબાં	૪ ૬
ચિત્ર શેખા	૮ ૬
અદ્ભુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
બોધાની વાતો	૬ ૩
ગોરી બાલા	૧૩ ૦

બોકાસ બોધપ્રદ નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ	૧૨ ૦
અલકપુર બારા	૮ ૬
બારાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
બાવતી કાલ	૭ ૦
અબસરા (બાર બાબતો સેટ)	૧-૧૨-૬
અદ્ભુતી વાતો	૬૦ ૩
અમે બધા	૧૧ ૦
અથાગના બાવરા	૭ ૩
ઇન્સ્પને નોબેલ	૭ ૦
ઉલીબાદ	૮ ૬
બીજા ટોલા	૩ ૦

અકબર બાપુ બાપુજીના જીવનને ઉભારૂ પાડતી નોવેલ ૭ ૬

કોચ પંચ ૧૦ ૬

ટેવકાના કાલા ૭ ૦

ઉલ્લો પ્રદેશ (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬

૮ ન બંગ્લો ૭ ૬

પ્રેમ બીંદુ (અનિલાબેન) ૭ ૦

કાન્તી ૮ ૦

પ્રવાસવર્ણ પદ્ય ૭ ૦

બાબ્ય નિર્માણ (નવલીબેન) ૭ ૬

ઉંદરની બુદ્ધિનુ ૧ ૦

ઠકરાની સહચરી ૫ ૬

ઇરીયાબાલા ૮ ૦

ચક્ષુ અધું બે ૧ ૦

તરંગમા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૦

રોન પ્રેમ ૪ ૬

ઇરીયાની બહાદર બદીયા ૭ ૬

ઇરીયાવાટ ૬ ૬

ઇરીયેની વાતો ૧ ૦

નીલ પંખી ૩ ૦

નીલ રેખા ૮ ૦

અતીબ્કાર ૬ ૬

ટુટેલા મુર્બંધ પાત્રો ૧૦ ૦

પ્રભાત કીરણો ૭ ૬

પહેલેલા ફાલ ૬ ૦

ત્રિધારી ૮ ૦

પૌરાણીક નાટકો ૫ ૬

પ્રેમ બદ્રબ ૬ ૦

માનવ તાના ગુલ ૬ ૦

અરૂ બુખી ૬ ૦

અબોલપ્રાણ ૮ ૦

સોદાની ૮ ૦

મનોરમા ૭ ૦

બાબુસાઇના દીવા ૭ ૦

બીજ સાથી ૧૨ ૦

મલ્યુન રહસ્ય ૧૦ ૦

માનવીની બવાઇ ૧૨ ૦

બાવાના સંસાર ૭ ૬

ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦

ચિત્રોદાની ૭ ૬

ઠેકાણેનો લોક ૮ ૦

ભ્રમ તમાની ૬ ૦

બે દેશ દીપક ૫ ૦

પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦

પરીવેશ ૭ ૦

પીતાજીનો પત્ર પ્રવેશ ૭ ૦

પુર્વાદ્ય ૭ ૬

ત્રીજીમ તાપ ૫ ૦

મારી ભબો ૫ ૬

માલધારી ૬ ૬

સોબાદ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ) ૮ ૬

સોહાગરણ ભા. ૧-૨ સેટની ૧૦ ૦

હજારી અફસર બે ૫ ૬

સોહરાબ ૬ ૦

આ સોદાસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
પ્રેમ સન્યાસી (ડુપ્રોવ)	૧૦ ૬
અથડાતા બાવરા	૭ ૬
માનસાઇના દિવા	૭ ૦
માનવતાના ફુલ	૬ ૦
સોદાની	૮ ૦
મળેલા જીવ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag. Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
28 AUG 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 34—Vol XLIX. FRIDAY 24TH AUGUST 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

NOT NUMBER BUT QUALITY THAT COUNTS

"IN every great cause it is not the number of fighters that counts but it is the quality of which they are made that becomes the deciding factor. The greatest men of the world have always stood alone. Take the great prophets, Zoraster, Buddha, Jesus, Mohammed—they all stood alone like many others. But they had living faith in themselves and their God; and believing as they did that God was on their side, they never felt lonely. When pursued by a numerous enemy Abu Bakr, who was accompanying the Prophet in his flight, trembled to think of their fate and said, "Look at the number of the enemies that is overtaking us. What shall we two do against these heavy odds?" Without a moment's reflection the Prophet rebuked his faithful companion by saying, 'No, Abu Bakr, we are three, for God is with us.' I want you to have that same living faith in yourselves and God."

—Gandhiji.

સંખ્યા નહિ પરંતુ ગુણની કીંમત અંકાશે

"પ્રત્યેક મહાન કાર્યમાં લડનારાઓની સંખ્યાની નહિ પરંતુ ગુણની કીંમત અંકાય છે. દુનીયાના સૌથી મહાન નરો હમેશાં એકલાજ રહેલા છે. મહાન પયગમ્બરો, જેવા કે, જરથોસ્ત, બુદ્ધ, ઇસુખ્રીસ્ત, મહમ્મદ—એ સૌ એકલાજ હતા. પરંતુ તેઓને પોતાનામાં તેમજ ઈશ્વર—ખુદામાં શ્રદ્ધા હતી; અને ઈશ્વર—ખુદા તેઓની પક્ષે છે એમ સમજીને તેઓને એકલાપણું કદી લાગતું નહોતું. પછા દુશ્મનો તેમની પાછળ પડેલા જોઇ અબુ બક્ર, જે મહમ્મદ પયગમ્બરની સાથે હતા, તેમણે ડરી જઈને કહ્યું, 'જુઓ કેટલા દુશ્મનો આપણી પુઠે પડયા છે. આવા વિકટ સાંજોગોમાં આપણે બે શું કરી શકી શું?' એક દાહ્યો પણ વિચાર કર્યા વિના પયગમ્બર સાહેબે પોતાના વિશ્વાસુ સાથીને હકીકત આપી કહ્યું, 'નહિ અબુ બક્ર, આપણે ત્રણ છીએ, કેમકે ખુદા આપણી સાથે છે.' એવા જીવંત શ્રદ્ધા તમારા પોતાનામાં તેમજ ઈશ્વરનામાં તમને હોવા એમ હું ઇચ્છું છું."

ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON -
- GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unbreakable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/15/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 5/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

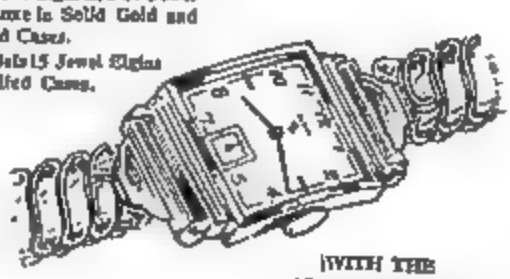
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.
31/32 Pastora Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 2/6- 2/8 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

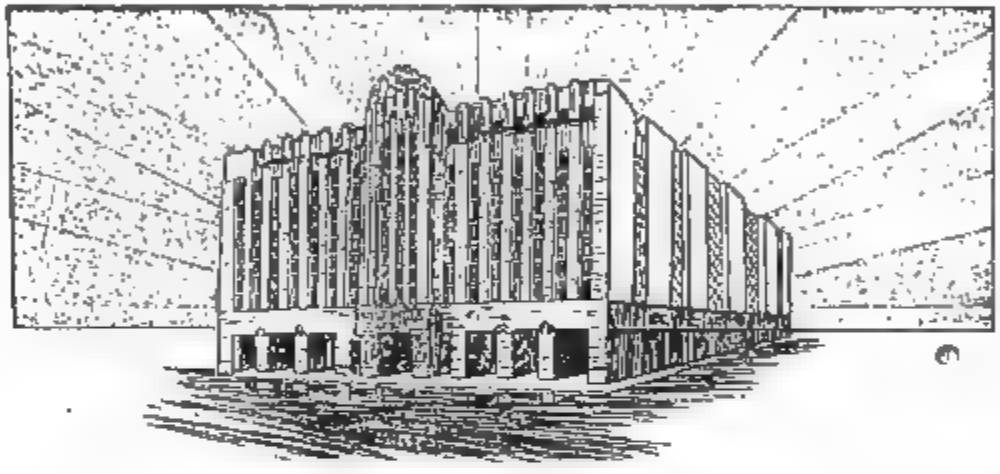
Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office: **BOMBAY.**

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-'950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required"

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years"

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ..	35,84,968	Total claims paid over ..	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

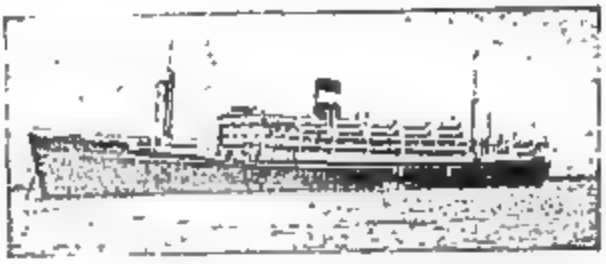
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa
Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરેબ્લ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલો, તદન ફીકસચલ ભાવે ખરીદી શકશો. ભાવે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીવાન ડ્રેસર—

ન હમારી રેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે ગ્રાહક જોડતા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેખાર આવશ કરાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23474. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3943-1

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 34—Vol.-XLIX | Friday, 24th August, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

THE MANNA OF HEAVEN OR THE FLESH POTS OF EGYPT?

(L. W. Ritch)

THE Bible story of the exodus of the children of Israel from Egypt relates that in the course of their journey through the Wilderness and their march to the Promised Land, the concourse of Israelites led by Moses were fed with Manna which fell from the Heavens to Earth and so provided their necessary sustenance.

After a while, however, the heavenly food became unappetising, probably too insipid, not enough "kick" or "flavour" in it, and the children of Israel "murmured and lusted for the flesh pots of Egypt." So much so, that they even expressed regrets at having been liberated from their bondage.

This story, especially when read in conjunction with their return to the worship of the Golden Calf, whether accepted as history or just parable, imports a moral and provides a lesson it would well profit the present generation to ponder seriously.

Not only the present generation of Western countries, but of the East as well. Not only of liberated India, but of the Indians of South Africa who are still in "bondage" but profess to desire freedom.

Although every member of the human family by virtue of his status as Man, possesses and is capable of exercising some measure of Free-Will (the measure depending upon his evolutionary growth) it is not true that all men are born free.

Potentially we *are* free; that is, we may become so through our own efforts, but, until we have won our freedom—earned it—we are born into this world loaded with chains of our own forging.

We come, reapers of "the things we did; the thoughts we had; the self we wove" in past lives—the freedoms or the limitations of our own making.

Our "present" is the fruitage of our "past;" our "future" will be what we are now making it.

Character—the Man as he thinks, feels, wills and acts—is the expression of his growth to date. His circumstances and opportunities are likewise of his own deserving.

In the same way that a navigator is free to alter the course of his vessel, so Man is free to change his way of life and living.

As a great teacher observed, "it all depends upon where we look for our gains;" what we consider the more desirable; how refined or coarse are our appetites.

Does the Manna from Heaven or do the *Flesh Pots* of Egypt appeal the more strongly to us?

Similarly shall we eventually find the worship of the Golden Calf more satisfying or more really profitable, than, by the exercise of our will power, adapting our lives to the demands of the ever-riding Law that moves to Righteousness? That Law, expressed in a simple sentence, is, The Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind. The demands it makes is our recognition of it, not merely in theory, but in practice.

In civilised communities every adult is supposed to know the laws of the land. A not very reasonable requirement seeing how many and complicated they frequently are. But the Law by which men may regulate their lives happily, peacefully and progressively is simple and devoid of any possibility, of misunderstanding. The "Brotherhood" part of it simply means Do unto others as you would they did unto you. Love thy neighbour as thy self. The Fatherhood of God part of it implies that we are all God's children—divine sparks struggling upwards towards self-realisation, towards unfolding our latent possibilities which realised shall make us "like unto the "Father."

True indeed it is that "He, prayeth best, who loveth best," since love-divine—"love and charity immortal—is the spiritual force that quickens and unfolds the best in man and makes him "likest to God."

Love unites. Hate separates and keeps apart. Taught the Wisest of the Wise, "there is no grief like hate." To which He added, "No pains like passion, no deceit like sense.

Now, just as a person who studies his health will choose foods that are health giving and avoid foods that are harmful but tempting because they tickle the palate, so each of us may exercise his measure of free-will in the directing of our lives, generally.

We are, all the time, being confronted with alternatives. We may succumb to the temptation to please the senses; to indulge in appetites that for the time being give the sensation of pleasure but eventually ruin, our health, or, exercising our will-power, we may resist the temptation and make the wiser choice.

If we value health, and all that the possession of health confers, more than the passing pleasures that indulgence leads, we exercise what is called restraint. Otherwise we succumb—*and pay the price.*

To take a further illustration, We may worship God or we may worship Mammon. Each brings its characteristic and appropriate reward. The wise, the saints, the "Seers of the Essence of Things," assure us, out of their own experience, that there is no comparison in the computing of values. The one is permanent, the other elusive and illusive; Dead Sea fruit.

And, be it remembered, seers and saints are not just freaks of Nature. They, too, have had to grow, to become. They are godlike only because they chose the way of godliness; because they renounced the lower for the higher the lesser for the greater, the unreal for the real.

They cultivated a preference for the Manna from Heaven instead of for the Fleshpots of Egypt.

They, of their own free-will and set purpose, chose the way that all of us must some time—however remote—follow to achieve the purpose of "What did make us man," the realisation of our own essential and potential godliness.

The love we are commanded to cultivate and express is not the mere sentimentality or the desire so often misnamed Love. It is the complementary of Wisdom, of Vision, of Understanding. It is sometimes, correctly spoken of as Compassion.

The Hall mark of it is unselfish service. Loving service rendered without thought of reward or self-advancement. Service rendered for the sake of the one served. For God's sake.

Men clamour and war against each other for "Rights." They would do better to strive after Righteousness. We reap only what we sow; Either deliberately or carelessly. The law of Cause and Effect operates throughout the Universe. Chance or fortuity are illusions.

Thoughtful minds have been appalled at the doctrine of the sins of the fathers being visited upon the children. And rightly so *if interpreted literally.*

Not so, however, if understood as it was meant to be, that the man (or woman) of one birth or generation is but the child, the product or creation, of the self-same individual of a previous incarnation, who comes reaper of the things he (or she) sowed."

As we count time, the Mills of God grind slowly, but not only wondrous small, but very effectively.

We are the Masters of our own Fate. We may make or we may mar; help or hinder; progress or retrogress; rise or fall.

Ours the choice. None other compels.

Indian Opinion

FRIDAY, 24TH AUGUST, 1951

A Welcome Step

MR. A. D. LAZARUS, formerly principal of Greyville Government School, has been appointed principal of Sastri College, Durban. He is the first Indian to hold the position. Mr. Lazarus joined the staff of Sastri College more than 20 years ago. Later he went to the United States and took his Master of Arts degree at Yale. He rejoined Sastri College and served on the staff until his appointment to Greyville Government School. He is president of the Natal Indian Teachers' Society. The former principal of Sastri College, Mr. William Anderson, has been appointed principal of the new Indian Teachers' Training College.

The Indian community has every reason to congratulate itself for having its own Principal at the Sastri College and that too a fullfledged South African. It shows what great advancement we have made in education notwithstanding the many obstacles placed in our way by the Government.

There is a strong suspicion in some quarters whether this is not the thin end of the wedge of the Government's apartheid policy. Whatever it may be the time has come when we should learn to be self-reliant and should gratefully appreciate every opportunity afforded us to do so.

It will not be out of place to note here a great disability we have in this respect. For instance unlike the Europeans we are precluded, owing to immigration restrictions, from importing qualified Indian teachers. We have to be solely dependent on the material we have, which, it must be admitted, is inadequate both from the point of view of quality and quantity. Under the present Government it is becoming even worse. From the educational and cultural point point of view this is a clear hardship for which there is not the least justification. It is the duty of every good government to see that not a single citizen suffers any handicap in his or her educational and cultural advancement for any reasons whatsoever, and that if such do exist they should be promptly removed. But this argument unfortunately will not weigh with a Government that is intent upon treating the non-Europeans not as citizens but either as foreigners or as chattel as is being done in South Africa.

Mr. Ritch's Great And Tragic Loss

IT is with profound regret that we have to note the passing away, after a brief illness, at the Johannesburg general hospital on August 18, of Mrs. Ritch, wife of Mr. L. W. Ritch, whose name is not unfamiliar to the readers of 'Indian Opinion.' Mr. Ritch has been associated with Phoenix Settlement and 'Indian Opinion' from the time it was founded by Mahatma Gandhi in 1903. He is a Trustee of the Phoenix Settlement and he has been a regular writer in 'Indian Opinion' for many years. His learned articles are read by many with deep interest. Mr. Ritch's loss is therefore as much a personal loss to us. Mr. Ritch has had a very unfortunate life. One calamity after another has overtaken him. For many years he has been a cripple, his legs having been amputated. His only support was Mrs. Ritch, who was more than a wife to him. Indeed she was everything to him. Without her he could not move. Cruel fate has snatched her away from him in the evening of his life, for Mr. Ritch is over 80 years of age. Our readers, we have no doubt, will join us in sharing Mr. Ritch's grief the extent of which is undescribable in words. May God be with him and may the departed soul rest in peace.

The wonderful way in which Mr. Ritch has resigned to the will of God is reflected in the following brief note under the caption 'In The Hour Of Trial' he has sent to 'Indian Opinion' after the great and tragic blow had befallen him:

> There comes a time in the life of each one of us when our professions are put to the test; when the sincerity of our beliefs is tried out; when we are challenged to practise what we preach.
>
> This may happen by way of a domestic bereavement; the 'death,' so called, of a very close and precious member of one's family. Then, indeed, one's faith is truly put to the test. The test.
>
> Is one *then* capable of honestly echoing the words of the Master "The wise grieve neither for the living nor for the dead."
>
> Is one, *then*, able to subordinate one own loss to the knowledge and certainty that all is well with the dear departed? To *know* that 'death' is but change, and that "all that lives lives always?
>
> Can one still say in perfect sincerity that God is Love and that the Law that governs our lives—our comings and our goings, and the conditions in which we find ourselves—is an expression of that love?
>
> Much turns upon the answers we are able to give. For life is a schooling, in which many of our experiences are examination papers to test how we are progressing in the things that really matter; how we are growing in what matters most—the building of Character.
>
> We have to prove the reality of our convictions.
>
> And, it is much the same in public affairs; in matters that affect the community to which we belong.
>
> When a crisis, such as the present one occurs, what then is our reaction? How, then, do we respond to the test of public-spiritedness? How answer the call to subordinate personal and private interests to the demands of Principle?
>
> How, then, choose between Self and Service? Between God and Mammon?
>
> For, this, too, is a test of Character; of worthiness; of sincerity.
>
> What the other man does is not the question. We have to do as we would be done by, not as others, wrongly do to us.
>
> Mere protestations and threats mean nothing, no matter how loud they be, or on how many platforms they be voiced.
>
> There is only one real test of convictions—Conduct.

Mr. S. B. Mehd

ALL those who are acquainted with the past history of Indians in South Africa and many of the present generation are familiar with the name of Mr. S. B. Mehd. He recently had a heart attack and on medical advice he has been confined to his bed at his flat in Maurer Mansion, 37, West Street, Johannesburg. He has been advised by the doctors that he should completely retire from all activities. Mr. Mehd has spent over forty years in South Africa and has taken an active part in public affairs. During the Passive Resistance campaign led by Mahatma Gandhi from 1907 to 1914 Mr. Mehd was one of the staunchest soldiers and had bravely and cheerfully suffered on many occasions the rigours of prison life. Subsequently he was closely associated with the Congress. He had once held the position of joint secretary of the South African Indian Congress and was for many years on its executive. In 1939 when the Congress launched Passive Resistance against the Transvaal Asiatic Land Tenure Act, Mr. Mehd took a prominent part in it. He kept on hawking fruits without a licence, outside the Court House, for several weeks but the authorities refused to arrest him. There has not been any public activity with which Mr. Mehd's name has not been associated. All those who know him are aware that one of his legs has been crippled for many years. It happened through a motor accident while he was going for for some public collection. Mr. Mehd's association with "Indian Opinion" has been from its very inception. He has been rendering free service to this paper all these years for which the paper is indebted to him. For all these services he has never been remunerated nor has he ever expected any remuneration. In the time of peace he has been eking out a bare living by doing insurance work and by helping people get over immigration difficulties. Mr. Mehd is one of the few exempted Indians who had entered the Transvaal under the 1914 Smuts-Gandhi Settlement. When he returned to the Union in 1927 after a prolonged stay in India his right of entry was challenged by the Government and Mr. Mehd fought his case and won in the Appellate Court. He had therefore occasion to make a thorough study of the Immigration Act and it would not perhaps be incorrect to say that he has a better knowledge of the Act than many of the Immigration officials. Much as he would like to lead an independent life without being a burden on the public Nature has precluded him from doing so. The time has come when he can no longer do anything at all; which means that he would either have to remain in South Africa away from his relatives or go to India and spend the remainder of his life with and among his near and dear ones, who, by the way, are

themselves in a poor state both economically and from the health point of view. Mrs. Mehd is mentally incapacitated for many years and Mr. Mebd has only one daughter, who is married, with a large family to look after.

In the circumstances it is up to the Indian community of the Union, in recognition of Mr. Mebd's public services, to enable him to go to India and to spend the remainder of his life peacefully among his relatives. We have therefore decided to open a fund for a suitable purse to be presented to Mr. Mehd. All well wishers are requested to send their contributions to 'Indian Opinion,' Private Bag, Phoenix, Natal, which will be duly acknowledged through these columns.

Mr. A. D. Lazarus
who is the first Indian to be appointed Principal of the Sastri College

NOTES

A Fine Gesture

We wish to very heartly congratulate the Natal Muslim Coun- on their very fine gesture in celebrating the brith of Pakistan by offering prayers in the Mosques so that all disputes between India and Pakistan may be settled by peaceful means and so that peace may always prevail between them. Needless to say their prayers were shared by all thinking people irrespective of religion, caste or creed.

African Chief On Apartheid

At a meeting of the Natal Provincial Congress of the African National Congress, Senator Edgar Brookes explained the contents of the various laws passed by the Government affecting the Africans. Chief A. J. Lutuli, president of the Congress, said the apartheid policy was merely an intensification of a policy which had been in existence almost since Union, but which was brought to the fore with the passing of the Native Land Act of 1913 which prohibited Natives from buying land except from Natives. This had the effect of restricting the Native people to the various locations, which even at that time were inadequate for them. The policy was reinforced in 1936 when additional land was promised, he said, but this promise had not yet been fully redeemed. Chief Lutuli said that the separation policy in the Government of the country manifest- itself at Union when the majority of the White people showed that they were against Natives participating in Government in any way. "The present Government have been the greatest protagonists of limitation of the political rights of the Native people and even of excluding the Native people from the general life of the country, save merely as labourers. The physical conditions obtaining in the Native areas do not justify the acceptance of apartheid by the Native people until adequate distribution of the land has been made and the possibilities of exploiting the land for the Natives are more evident than at present. We may continue to use whatever resources there are in the Native areas but this is not because we accept the principle of apartheid but to prevent our race from dying out. Our co-operation in the improvement of the land to its utmost, which we will give fully, should not be taken as meaning that we accept apartheid. To do so would be false to ourselves as a people."

Mr. Mitchell On Group Areas Act

Addressing a meeting in Maritzburg last week Mr. D. E. Mitchell, M.P. referred to the Indian question. He is reported to have said Dr. Donges had failed to solve the Indian question. The Group Areas Act was in the melting pot and would be altered if agreement with India made it necessary. Mr. Mitchell said that the Group Areas Act was intended to take the Asiatic and put him in his own area, entirely divorced from anyone else. Dr. Donges had refused to allow the Indian Government to interfere in the domestic policy of South Africa, and as a result relationships had been broken off. But at Lake Success in November Dr. Donges had said that if it was necessary to amend his Act to arrive at an agreement with India then he would amend the Act. He had repeated this in Parliament. So the Act, upon which a great many people in Natal set store, was in the melting pot and might be amended.

Definition Of Communist

A number of Durban people have been informed by the Liquidation of the Communist Party, Mr. J. de Villiers Louw, that under the Amended Suppresion of Communism Act, they have been given a further period in which to show cause why they should not be named as Communists. The main point of the amendment is that the Act is now retrospective and alters the definition of a Communist. From now a Communist is anyone whom the Government says is a Communist, anyone who has professed to be one, anyone who has at any time promoted Communism, or anyone who has been a member of an organisation that the Government says promoted Communism.

Question Of Non-Whites Before U.N.O. Committee

The United Nations Economic and Social Council last week in Geneva adopted a Swedish resolution asking the Secretary-General of the United Nations Organisation to "continue to report on economic conditions in Africa in the annual economic review of the United Nations." Soviet Russia, Poland, Czechoslovakia and Persia did not vote. The resolution replaced an earlier Philippine proposal that economic conditions in Africa should be examined by a special United Nations committee. The Swedish move was made as a compromise after the British, French and Belgian delegates had expressed their opposition to the Philippine resolution on the grounds that moves to establish United Nations regional committees should originate from Governments in the area. The resolution asked that the Secretary-General's report on Africa should make particular reference to the economic conditions of Africans and other non-White populations on the African Continent.

India's Opinion

The chief Indian Republican delegate, Mr. T. Krishnamachari, supporting the Swedish compromise resolution, is reported by Sapa Reuter to have said: "One must bear in mind that not all Governments in Africa are imperialistic. Some are Liberal-Socialist. The fact that these Governments come here and explain to the Council the achievements and failures of their administrations is an advance in itself. The Indian Republican delegation, he said, stood by its wish to see an economic commission set up for Africa. He hoped this would be done as soon as possible.

Mr. Churchill Calms Down

Before leaving for his holiday at Annecy with his son-in law, Mr. Christopher Soames, Mrs Churchill and Mrs. Soames, Mr. Winston Churchill is reported to have delivered a moving plea for a new understanding and tolerance among the nations. He reflected sadly how different the world's history might have been if more imagination had been used with Germany after the 1914-18 war. "It is our interest and our duty," Mr. Churchill said, our Christian duty, if you like, to do the best we can to blot out and sweep away hatreds and vengeances and to try to make a better world for victors and vanquished alike. Those who stand for freedom and honour will work together against any new dangers which may present themselves from any quarter."

It is refreshing to see Mr. Churchill for once preaching the non-violent way to settle disputes. It is quite unlike what he said just recently in regard to the oil dispute in Persia. There seemed to be lack of tolerance in that speech of his.

Mr. Pant's New Appointment

Mr. A. B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa, who has been accredited as Commissioner to the Central African territories, is at present touring the Rhodesias and Nayasaland. He is accompanied by Dr. (Mrs.) Pant and the Indian Trade Commissioner and the Information Officer. At the principal cities of the Central African territories Mr. Pant will present his letters of credence to the governors of Nayasaland Southern Rhodesia and Northern Rhodesia. At Salisbury Mr. Pant and Dr. (Mrs.) Pant have been invited to stay at Sir Godfrey Huggin's residence. The Party will return to Nairobi on September 8.

Hofmeyr Memorial Speech Contest

The finals of the Hofmeyr Memorial Speech Contest will be held in Kathiawad Hall, 52, Lorne Street Durban at 7.45 p.m. on Friday, 31st August, 1951.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

(The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.)

THE CURSE OF EVE

THE monthly suffering that many women go through has been called "TheCurse of Eve." Yet it is all too often entirely unnecessary. The function of menstruation is a completely natural one devised by the creator for the good of the woman and there is no reason at all why it should be attended with pain and distress. As a matter of fact, there are quite a number of women to whom menstruation means nothing unpleasant at all beyond the matter of observing stricter personal hygiene.

Sickness is the result of breaking or failing to observe some law of nature, and menstrual disorders are no exception to this rule. All too often painful periods are the result of some violation of common-sense that could easily be avoided. For instance, many a young woman washes her hair just before or during her period. That is simply asking for trouble. The same applies to sitting on cold stones, cement steps, standing in draughty places or getting the feet wet.

A noticeable feature about most Indian women is their beautiful feet due to the wearing of sandals instead of the silly high-heeled European type of shoe so popular to-day. Such shoes cause a terrible amount of female troubles. The high heels cause the whole body to be thrown out of alegoment; the centre of balance is slighted to such an extent that a great strain is placed on the back, spine, abdomen and and all the internal organs. Everything tends to be out of place. The result is coojestion, which leads to serious consequences. In addition, high heels threw the weight of the body on to the fore part of the foot. When, as is usually the case, the toe part of the shoe is narrow and pointed, the toes are then crushed together, even to the extent of becoming permanently deformed. The results are far more serious than a beauty defect, although such misshapen feet are indeed unpleasant to see. But the effects on the whole system are very far reaching because the nerves in the feet and toes are so constricted, pressed upon and adversely affected that there is a reaction on the whole system.

It is not generally known that the nervous system of the whole body is neglected in the feet. Each part of the body has its corresponding reflex area in the feet, and if any part of the body be out of order, its foot reflex area will be sore and tender. conversely, if the feet be abused, the parts of the body related to the injured areas of the feet will also by reflex action be affected. That is why, for instance, many a woman has a headache and is all upset after a shopping expedition. Her feet have had a beating on the hard pavements and by reflex action have upset her nervous system.

Indian women should ordinarily have an easier time than the average European women because their feet are not so abused. But, unfortunately, far too many Indian women have a grossly faulty diet. A diet of *roti* rice and *dal* — pepped up with curry, ginger and other condiments — is extremely deficient in the necessary elements for building and maintaining a healthy body. Furthermore, many condiments have a direct influence on the female organs. Chillies, for instance, are inclined to inflame the ovaries. Ginger affects the bladder. Cinnamon causes excessive flow of blood. All these things have very little food value and women would be wise to cut them out of their diet.

A menstruating women loses a good deal of blood. She needs, therefore, plenty of blood-making food, rich in organic salts of iron, lime and other elements. If she does not get these, she is bound to become anaemic. Eventually she may not be able to menstruate propecly, owing to her weakened condition. And it could all be avoided by a little commonsense and self-discipline. . . . .

Every woman should eat, every day of her life, plenty of raw lettuce, raw cabbage, raw carrot and raw beetroot. Beetroot is particularly rich in lime and its very juice looks like blood. It is excellent. Then, again, raisins are rich in iron, as also is spinach. Dates, prunes, dried figs, in fact, all the dried fruits are very valuable. So too are honey, crude black molasses, and all kinds of ripe fresh fruits. These should be partaken of liberally *everyday*.

Sweets, sugar, spices, white flour products such as *roti*, cakes, biscuits and white bread, and also refined or polished rice and mealie rice, should be avoided. They are simply trouble-makers. They are so lacking in vitamins and mineral salts as to be virtually dead. Anyone taking these substances into her body is just taking in a trouble-maker.

Another prolific cause of female troubles is lack of proper exercise. If the female body be not sufficiently and properly exercised, there is bound to be congestion. That means trouble. Lack of exercise, plus wrong diet, also gives rise to constipation, which is at the root of 90 per cent. of illness in the world today.

There are three excellent yet simple exercises that every woman ought to do every day, morning and evening.

The first is to lie on her back, raise the feet together while keeping the knees straight and at the same time try to touch the toes with the outstretched hands. The feet should then be lowered and the middle-part of the body raised in such a way that the whole body is suspended on the feet and the back of the head. This exercise should be repeated several times, so that the spine is bent alternately in a forward and a backward curve.

The second exercise consists in standing facing a wall, with the feet together 6 inches from the wall. The arms are folded and laid against the wall at eye-level, and the forehead is laid on the folded arms. Then one hip is twisted and pressed forward to touch the wall. Then the other hip is pressed forward in the same way. This alternate pressing of the hips twists the spine, exercises the abdominal muscles, and automatically massages the internal organs.

The third exercise consists simply in crawling about the floor on hands and feet for 10 minutes. It is excellent.

While exercise is absolutely necessary, I must warn that too much violent exertion can be harmful. Violent sports like horseback riding, too much swimming, racing and other athletics, can be overdone and are not good for most women. The ideal is to do a moderate amount of exercise *every day* — not a lot one day and nothing another.

If women will dress, eat and live sensibly, many can escape a great deal of "the curse of Eve." But there are those who need further help. Sometimes manipulation of the spinal column helps greatly. If certain vertebrae are maladjusted, they will definitely give rise to much trouble. A simple manipulation often puts this right and that is the end of the trouble.

In other cases homoeopathic and herbal remedies are exceedingly valuable. The herbal remedies undoubtedly supply certain missing elements and thus nourish and strengthen the organs. The homoeopathic remedies work in their own peculiar way, and vary according to the particular individual and particular complaint. As a general rule, however, the following are exceedingly helpful. For cramps causing the patient to bend over double — *colocynth 6* or *Magphos 6* (in hot water). For delayed menstruation — *Pulsatilla 6*. For excessive and too frequent menstruation, especially in flabby fat individuals — *Calc. carb 6* Pro anaemia — *Ferrum phos 6x*.

Mention of the above only touches on the fringe of the subject, of course; yet much help can often be obtained thus without further aid.

But, and it cannot be repeated enough, nor too insistently, it is essential for every woman to have sufficient proper food, chiefly raw salads, vegetable and fruits, to ensure that her body gets the elements necessary to keep it in health. Her body is her most intimate possession. It is her duty to look after it properly.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Our America Letter

(Hans Stefan Santesson)

New York, August 5.

VISIT OF RAMMANOHOR LOHIA

THE Indian Socialist Leader Rammanohar Lohia, is in the United States, scheduled to visit New York, Washington, Chicago and the West Coast, under the auspices of the Foundation for World Government. Accompanied throughout the whirlwind tour by Harris Wofford Jr., co-author with Clare Wofford of the recently published 'India Afire,' Lohia has shocked, startled and delighted audiences unused to plain speaking about India's economic and social problems, but left rather mixed impressions in his wake. Dr. Lohia, speaking at the Community Church in New York on August 1, said India would save herself from Capitalism and Communism whether or not there was outside aid, and "a Socialist India would under no circumstances assist an aggressor."

Chandar Bahadoor Mathura In New York

Chandar Bahadoor Mathura, President General of the Sanatan Dharma Mahasabha of Trinidad and Tobago, a member of the Port of Spain City Council since 1944 and Editor and Publisher of 'The Indian,' passed through New York on his way to the United Kingdom, sailing the morning after Lohia's meeting. Active in politics since 1911, and an associate of the late Captain Cipriani, Mathura represented Trinidad Labour at the Montego Bay Conference and is President of the Domestic Workers Union and of the General Seafarers Union of Trinidad and Tobago. Chairman of the Indian Relief Committee since 1946 and prominent in his community and throughout the island, Mathura was on his way talks to London to hold unofficial while there with members of the Colonial Office about the new constitutions. "some changes in the immigration laws and educational policy of our country, the unemployment problem, and the institution of free medical and dental care for everyone." While in New York he conferred with Mr. H. K. Nehru, who visited Trinidad in 1949, discussing conditions there—the relations between the Indian Commissioner and the community—and the need for removing the restrictions under the Immigration Law "which create hardships for Indian nationals domiciled in Trinidad and who wish to have close members of their family join them there." Mathura was entertained by the Trinidad Indian Indal Bahadur Singh, acting Consul General for India in New York, and by others including Dr. S. A. Sidal-Singh, retired President of the local India Progressive Association, who gave a dinner in his honour the Sunday before he left.

The Cicero Riots

The 'New York Times' comments editorially, on July 12 on the recent anti-Negro disturbances in Cicero, near Chicago...

"Mob violence in Cicero, stemming from anti-Negro prejudice, is a national disgrace. Most of us know the name of Cicero primarily because of its traditional repute as a hangout of gangsters. Perhaps, justly or unjustly, we were not too surprised when it appeared, also, as the point at which ugly and irrational behavior made itself manifest. If there is a shred of community pride left in Cicero among decent-minded persons it is high time that it be asserted."

"Notable advances in race relationships have been made in this country in recent years. We are all agreed that the problem is not simple and that its happy solution requires patience and tolerance and much good sense. Frames of mind and states of heart cannot be created by mere legislation or by court decrees. What we have to learn is how to live with our fellow human beings in peace and amity and understanding."

"An episode such as that in Cicero sets back this learning process for some individual and quite naturally makes the Negro sceptical of its possibilities. If he feels aggrieved at what has happened his grievance surely is just. We can only hope that he will not hold responsible for this hurt those multiplied thousands throughout the country who looked on such events as outrageous and intolerable."

America And The Challenge Of Asia

'America and the challenge of Asia' is surveyed in a challenging special issue of the 'Saturday Review of Literature,' a weekly published in New York. August 4, issue contains articles by Bertrand Russell, Harold R. Isaacs, James Michener of South Pacific fame, Santha Rama Rau, Abdel Qayyum, and others. Carlos P. Romulo, Minister of Foreign Affairs of the Philippines, writing on "A Policy for the West in Asia," Professor V. K. R. V. Rao, Professor of Economics at the University of Delhi, writes: Suspicion has grown in Asiatic minds that the United States is perhaps not interested in Asian economic development as such or in the raising of the living standards of its people, but regards these merely as planks in its foreign policy of building up not only a pro American but an anti-Russian, now also anti-Chinese, world. To the hope that the Asian peoples had entertained that a non-isolationist and pro-Asian America would use its economic strength to help the peoples of Asia to build up their economies in freedom, both domestic and international, the most alternative of either no aid or aid with strings has come as a death blow."

Agreeing with Professor Rao that "America must understand Asian psychology," Norman Cousins, Editor of the 'Saturday Review,' writes—"The need today is for philosophers and scholars—whether in Asia or Africa or the Americas—who will address themselves to the human situation. The need now is to talk not about geographic destiny but about human destiny. The need is to think in terms of universal values."

First Wheat Shipment Leaves

Shrimati Vijaya Lakshmi Pandit, speaking at the time in June" the first wheat shipment left for India, is quoted by 'India Today' as saying—"Millions in India will be filled with gratitude at the manner in which the United States have risen to the occasion to extend the hand of friendship to them. During India's fight for freedom, it was America that gave help in many ways. Many of our patriots found refuge here. Now, when this question of economic aid came, I never had a moment's doubt as to how the American people would react to our request."

"The common people of the United States have once more shown that they have a big heart. While our thanks go to the Administration, Congress and to various agencies, we will never forget the way the people of this country backed us up. They not only spurred this aid but they spurred our faith in the ideals of the American people. By their self-denial they have helped us in the next stage of our struggle for economic freedom. They have strengthened still further the friendship between our two countries."

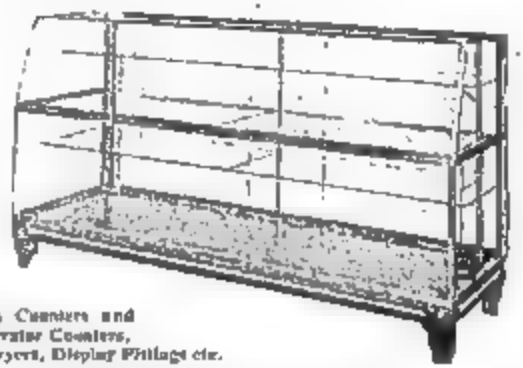
Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., E.A. Shopfitters, Ltd.

Ladies awarded Gold Medal, Royal Easter Show.

104 MARSHALL ST. (Ladies Tavern Name)

Phone 33-4211(3). Johannesburg. P.O. Box 6801.

REACTION TO PLAN FOR CENTRAL AFRICAN FEDERATION

ACCORDING to the Salisbury correspondent of the 'Natal Mercury,' certain of the London proposals for Central African federation are unacceptable to the great majority of Europeans in all the three territories.

These objections centre mainly in the large proportion of the members of the Federal Parliament—13 out of 35—which it is suggested should be nominated to represent African interests. These members would not be responsible to the Federal Prime Minister, who, in order to secure a working majority, would therefore have to win at least 18 out of the 22 elected members' seats.

The very wide powers to hold up legislation which it is proposed to give to the Federal Minister for African Affairs would likewise not be acceptable to most European voters.

This Minister would not be appointed by the Prime Minister but would be nominated by the Governor-General.

Unless some modification of these proposals is secured at the conference, to be held at the Victoria Falls between September 18 and 25 there is little hope of the federal plan being accepted.

The conference will be attended by the Secretaries of State for Commonwealth Relations and the Colonies, Messrs. Patrick Gordon Walker and James Griffiths, and by representatives of the Governments of the three Central African territories.

The granting of universal suffrage in Northern Rhodesia was demanded by several African organisations as an essential condition of their acceptance of the federal proposals.

Mr. Stanley Evans, Labour Party leader of the British Parliamentary delegation which is now touring Central Africa, told a meeting in Ndola bluntly that the time for this had not yet come, and that he would report when he returned to London that universal suffrage at this stage would be dangerous.

He reminded Africans that their future welfare lay not so much in rapid political advancement as in the full development of the complementary economic resources of the three Territories. There was no comparison between Northern Rhodesia and the Gold Coast.

Mr. Julian Amery, a Conservative member of the party, assured Europeans in Northern Rhodesia that they were there to stay and that the Territory needed their leadership. All members of the party have, however, at one stage or another warned Europeans in both Rhodesias that it would be fatal to try to retard the advancement of the Africans by artificial means.

Things In General

Advocate Godfrey On Moral Re-Armament

A cable message by New World News Agency from Caux-sur-Montreux, Switzerland states: Advocate J. W. Godfrey, of Durban, three times President of the Indian National Congress, addressed 1,000 delegates from 32 nations at the sixth session of the World Assembly for Moral Re-Armament. Advocate Godfrey said, "I have lived and been raised in an atmosphere which many would find difficult to imagine. For years I have fought for redress for my people but now I can see that all the time I have been meeting hate with hate and the result has been more hate against us. We have met time after time to discuss our problems but have seen no light. When I began to understand the meaning of Moral Re-Armament I saw that there was some hope but I also saw that if anything I did was to be of any value priority number one must be personal change." Mr. Godfrey spoke of the practical steps towards reconciliation that he was planning to take both in political and family spheres. "The bitterness I have had in my heart against the white people of South Africa is disappearing fast and I have seen the potent possibilities of Moral Re-Armament. It is a very powerful force for uniting people." Advocate Godfrey who has been away from South Africa for some time has left London and is expected to be here soon. He is accompanied by Mrs. Godfrey.

Hofmeyr Memorial Speech Contest

The finals of the Hofmeyr Memorial Speech Contest will be held, in the Kathiawad Hall, 52 Lorne Street, Durban, at 7-44 p.m. on Friday, August 31. Senator Dr. E. H. Brookes has consented to preside, and the following will be the judges: Councillor Mrs. Maytom, M.P.C., Dr. W. G. McConkey, Secretary for Education, and Chief Inspector Mr. L. J. T. Biebuyck.

Speakers from the following schools, winners in the preliminary rounds, will speak:—Woodlands Indian High School, Pietermaritzburg; Stanger Indian High School; Dundee Indian Secondary School; Adams College; Durban Indian Girls' High School. The order of speaking will be by lot and no speech may exceed 15 minutes in duration.

When the judges have announced their decisions, the floating trophy (an original painting by Preller, donated by Alan Paton, Esq.) will be presented to the representative of the winning school. There should be room in the hall for all members of the Matriculation class of those schools which originally entered the contest, but it would be advisable to contact Mr. R. P. Soni in the matter, not later than a week before the contest. The public is invited to attend, and advertisements and notices will appear in the Press.

Britain And The Kashmir Issue

The 'Times of India' in the course of a leading article in the issue of July 26, writes:

...On the basis of Kashmir having a Muslim majority, many foreign countries, and more particularly Britain and the United States, are prone to assume that Pakistan has automatically a right to this territory. How they can reach this deduction with 40 million Muslims inside India is among the more intriguing mysteries of recent days. Even the 'Manchester Guardian,' wilfully hostile to India on the Kashmir issue, has now been moved to concede that "India has treated its Muslim minority better than Pakistan has treated its Hindu minority." This realisation, though somewhat late in the day, is significant. Tardily again, this newspaper has suddenly realised that even while India was endeavouring to negotiate the American loan for two million tons of wheat, Pakistani propagandists were actively trying to sabotage these attempts on the plea that India did not need American wheat and could buy it from Pakistan. "If this charge is true," notes the "Manchester Guardian," unctuously, "it is most unsavoury." The world including Britain and America know full well that this is true. Karachi spared no efforts in Washington to bring about, as one commentator remarked, "the deaths of millions of the unoffending poor," though happily its attempts came to nought. Instead of admitting belatedly that India has serious grounds for complaint, the "Manchester "Guardian," along with other members of the American and British press might earlier have exercised a restraining influence on the exuberance which its anti-Indian propaganda provoked in Karachi. Now that the results of their handiwork stare them in the face, the British press (if the Manchester Guardian's comment is typical of the new mood, are anxious to point out to Pakistan that if there should be war that country "will probably receive little "protection from outside." This rush of wisdom, though late, is welcome. India's strength lies in restraint and calm, and in the coming critical days her people and Government, despite all provocation from Pakistan and elsewhere, must ensure this.

India Has No Aggressive Intentions

The Secretary-General of the Arab League, Azzam Pasha, was quoted by the Sharq-al-Adna Radio station (Cyprus) as saying that the present state of tension between India and Pakistan had upset the friends of both the countries and the Arab States were among those friends. Regretting the failure of efforts so far made to solve the problem between the two countries, Azzam Pasha said that friends of India, "led by such a humanitarian leader like Mr. Nehru," cannot believe that India intends to attack her neighbour.

Cairo: Azzam Pasha said that he did not believe India had any aggressive intentions against Pakistan.

Of the alleged concentration of Indian troops along the Pakistani frontier, Azzam Pasha said it had caused more anxiety because such military concentrations had appeared at a time when there was mutual mistrust by both sides.

"We do not know how to cooperate in settling this dispute," Azzam Pasha said, "but as friends to both sides, we would be happy to find a solution so that the tension could be eased."

Shri M. D. Shahane, Information Officer to the Commissioner for the Government of India in British East Africa, who was on leave in India for the last two months, has returned to East Africa.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

કેળવણી વડે ગાંધી
કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી
કિંમત ૭-૦
આ ઓફીસેથી મળશે

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office @ 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

- Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	7	6
NASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	2	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	4	8
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	3	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

THE PRICE OF MALNUTRITION

The following Press Statement dated August 8 has been made by the South African Institute of Race Relations:

MALNUTRITION was estimated at the close of 1947 to be costing the Union of South Africa £165 million annually—£15 million in actual medical expenses, and £150 million in lost wages and production brought about by the daily absent from work of 100,000 Europeans and 450,000 Non-Europeans. In addition 36 to 47 per cent. and 32 to 90 per cent of African school children were at that time estimated to be suffering from undernourishment.

With the ever-mounting cost of living placing nutritive foods (particularly dairy products) further and further out of the reach of those who most need them, the ranks of under-fed South Africans can safely be estimated to have strengthened considerably since that time.

A survey recently conducted by the South African Institute of Race Relations reveals that among African families on the Reef, alone, the average deficit in earnings against minimum expenditure requirements per month were as follows: Johannesburg £4 17 10 Pretoria £4 15 3 and Reef Towns, £3 11 9 When rent and transport have consumed their share of the families' monthly income, such shortage is accommodated by a reduction in food and clothing - frequently a reduction which placed these essentials well below the minimum for maintaining physical health.

The announcement that the Union's Minister of Health has plans for the production of a low costing yet highly nutritive food, could therefore not have come at a more welcome moment. It is impossible to exaggerate the desperate need for measures to combat the alarming increase in malnutrition in this country.

Exploding A Harmful Myth

Contrary to popular assumption, the African is law abiding. During the year 1950 only 0.06 per cent. of all African convictions were for serious crimes while 24 per cent. were for offences against the liquor laws, and 21 per cent. for Native Control Offences (pass laws etc.). This situation is revealed by the statistics given in the "Monthly Bulletin of Statistics" for March 1952.

Liquor Law Offences

In 1950, 2,838 Europeans and 157,383 Non-Europeans were convicted for offences against the Union Liquor laws (excluding drunkenness), when convictions for drunkenness are added the figures rise considerably to 14 513 Europeans and 223,647 Non Europeans. For Africans this total figure represents some 502 convictions per day over the entire Union, but involves only 2.2% of the total African population.

The combined total of 238,187 convictions during 1950 represents one quarter of the convictions for all offences during that year. A third of this total figure were convictions for drunkenness, and the majority of convictions for other offences against the liquor laws were in respect of Africans found in possession of illicit liquor.

The percentage of the population convicted for liquor offences during 1950 are as follows:

	All Offences (Including Drunkenness)	Drunkenness
European	0.5 per cent.	0.4 per cent.
Africans	2.2 "	0.1 "
Asiatics	0.7 "	0.4 "
Cape Coloureds	3.8 "	2.5 "

Total Convictions annually for offences against the liquor laws (excluding drunkenness) as given in the "Monthly Bulletins of Statistics" issued by the Bureau of Census and Statistics for the year 1939/48 are as follows.

	Europeans	Non-Europeans
1939	2,111	97,226
1941	1,008	70,110
1945	991	116,882
1948	1,191	147,810

OBITUARY

The many friends of Mr. and Mrs. A. E. Shaik of Durban will be deeply grieved to learn of the untimely death of their daughter Mrs Amina Abdul Khalek Seedat, which took place on Wednesday, August 15, at the residence of her parents at 121 sixth Avenue, at the early age of 27. Deceased is survived by her husband and a two months old daughter, her sorrowing parents and many other relatives to mourn their tragic loss. The funeral which took place the same night was attended by a large number of friends and relatives.

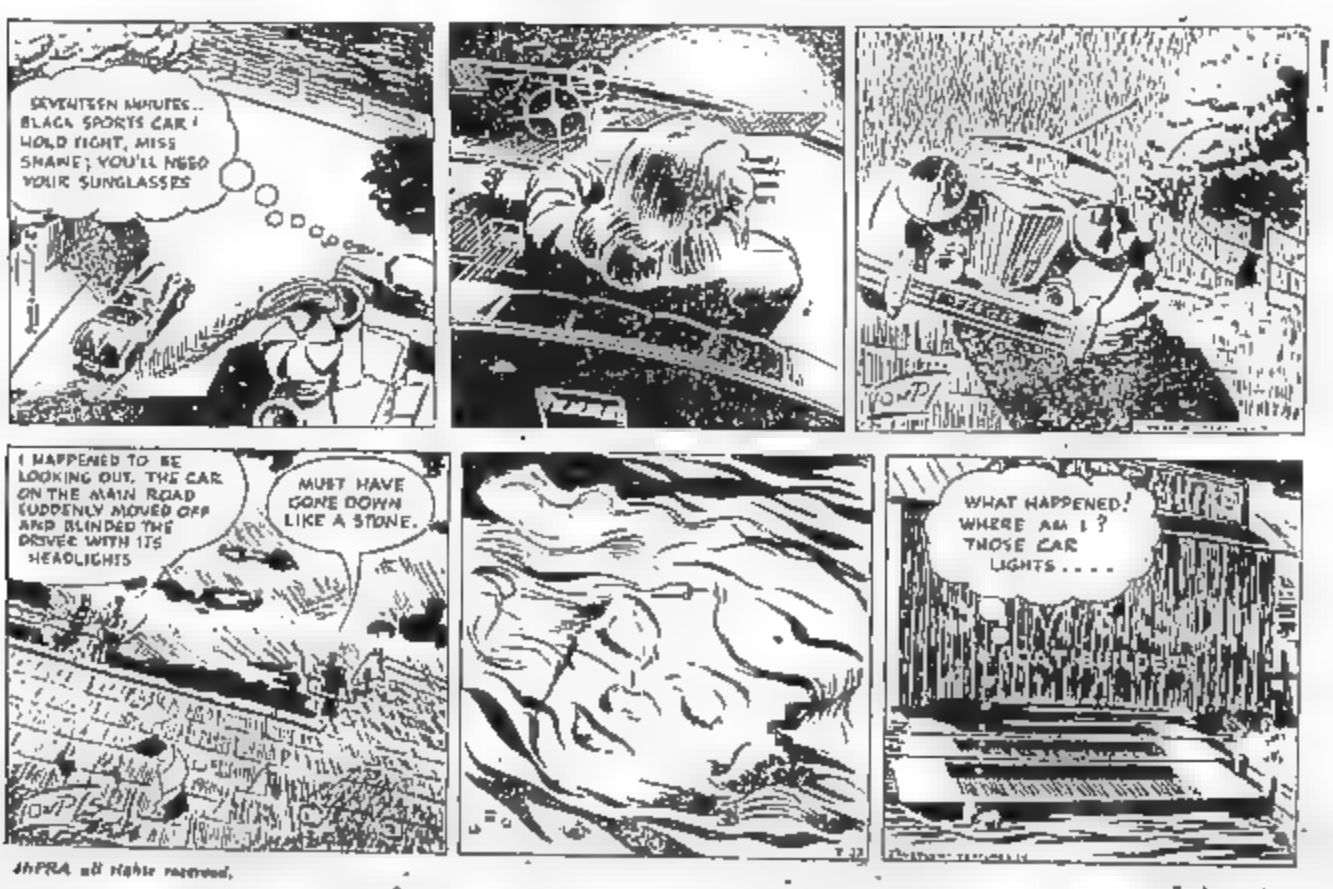
R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

4thPRA all rights reserved.

To be continued

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૩૪ | શુક્રવારે તા. ૨૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર ઓગસ્ટ તા. ૨૪, ૧૯૫૧.

આવકારદાયક પગલું

શ્રી. ઓ. ડી. લેંગરસ, જે ગ્રેવીલ ગવર્નમેન્ટ સ્કુલના પ્રીન્સીપલ હતા, તે ડરબનની શાસ્ત્રી કૉલેજના પ્રીન્સીપલ નીમાયા છે. એ પદ લેનારા આ સૌથી પહેલાજ હોંદી છે. શ્રી. લેંગરસ શાસ્ત્રી કૉલેજના સ્ટાફપર વીસ વર્ષ પર જોડાયા હતા. ત્યાર બાદ સુનાઇટેડ સ્ટેટસ જઇ ત્યાંની સુનીવર્સીટીમાં તેમણે એમ. એ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ત્યાંથી આવ્યા બાદ તે ફરી શાસ્ત્રી કૉલેજમાં જોડાયા, જ્યાંથી તેમની ગ્રેવીલ ગવર્નમેન્ટ સ્કુલના પ્રીન્સીપલ તરીકે નીમણુક થઇ. શ્રી. લેંગરસ નાતાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ' એસોસી એશનના પ્રમુખ છે.

શાસ્ત્રી કૉલેજના માજી પ્રીન્સીપલ શ્રી. વીન્સીયમ એન્ડરસન નવી ઇન્ડિઅન ટીચર્સ' ટ્રેનીંગ કૉલેજના પ્રીન્સીપલ નીમાયા છે.

શાસ્ત્રી કૉલેજના પ્રીન્સીપલ તરીકે પોતાના કૉમી ભાઇ પ્રીન્સીપલ બન્યા એ હોંદી કૉમે ગર્વ લેવા જેવી બાબત છે. સરકાર તરફથી અનેક અડચણો મુકવામાં આવતી હોવા છતાં કૉળવણીમાં આપણે કેટલી પ્રગતી કરી શકયા છીએ તેનો એ એક પુરાવો છે.

કેટલાક લોકોમાં એવો વહેમ વર્તી રહ્યો છે કે બધે સરકાર ની એપાર્ટહેડની નીતી મુસાડવાનું આ એક પ્રાથમીક પગલું હોય. તેવું હોય યા નહિ તો પણ હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે આપણે ધ્યાનમાં ખનતાં પ્રોપાનું જોઇએ અને તેને માટે જે કંઇ પણ તક આપવામાં આવે તેની સાભાર કદર કરવી જોઇએ.

આ બાબતમાં આપણે જે મોટી અડચણ ભોગવી રહ્યા છીએ તેની અહિ નોંધ લેવી અસ્થાને નહિ ગણાય. ગોરાઓ કરતાં વીરૂદ્ધ આપણાથી આ દેશમાં ઇમીગ્રેશનના પ્રતિબંધોના કારણે બહારથી કોઇ હોંદી શિક્ષકો લાવી શકાતા નથી. અહિં જ જે સાધન આપણી પાસે હોય તેથીજ સંતોષ માનવો પડે છે, અને એ સાધનો શુધ્ધ અને સંખ્યા એ બન્ને દ્રષ્ટિએ અપુર્ણ છે એ ઇન્કારી નહિ શકાય. હાલની સરકાર નીચે સ્થિતિ વધારે બગડતી જાય છે. કેળવણી અને સંસ્કૃતિની દ્રષ્ટિએ આ એક ગોઝબી હાડમારીજ ગણાય, જેને માટે કોઇ પણ બાતનું વાજબી પણું નથી. એક પણ નાગરીકને પોતાની કેળવણી કે સંસ્કૃતિનો વીકાસ કરવામાં કોઇ પણ કારણે અડચણ ભોગવવી નહિ પડે અને જેવાં કંઇ પણ કારણો હોય તો તે સત્વર દુર કરી દેવાય એ લોક ની દરેક સારી સરકારનો ધર્મ છે. પરંતુ જે સરકાર કમનસીબે બીનગોરાઓને નાગરીકો તરીકે ગણવા તયૈયારજ નથી અને તેઓને યા તો પરદેશીઓ અથવા તો જનવર જેવાજ ગણવાની વૃત્તિ ધરાવે છે તેને આ દલીલ કબાથી નહિ શકાય.

શ્રી. રીચને થયેલી
મહાન કરૂણ ખોટ

અમને નોંધ લેતાં અતિ ખેદ થાય છે કે શ્રી. એચ. જયદયુ. રીચ ના ધર્મપત્નીનું દુઃખ માંદગી બાદ જોહાનીસબર્ગની જનરલ હોસ્પીટલમાં ગયા શનીવાર તા. ૧૮ મીના અવસાન થયું છે. શ્રી. રીચનું નામ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાંચકોને અજાણ્યું નથી. ફ્રીનીક્સ સંસ્થા અને 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' સાથેનો શ્રી. રીચનો સંબંધ મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે તેની ૧૯૦૪ માં સ્થાપના થઇ તે વખતથી છે. ફ્રીનીક્સ સંસ્થાના શ્રી. રીચ એક ટ્રસ્ટી છે અને ઘણા વર્ષોથી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં તેમના મનનીય લેખો આવ્યા કરે છે જે ઘણા અંગ્રેજ વાચકો રસપુર્વક વાંચે છે. આ કારણ થી શ્રી. રીચની ખોટને અમારી અંગત ખોટ ગણીએ છીએ. શ્રી. રીચનાં જીવનમાં કમનસીબીઓની પરંપરા ચાલતી આવેલી છે. એક આફતપર બીજી આવ્યાજ કરી છે. ઘણા વર્ષો થી તો તેઓ પોતાના પગ કાપી નાખવા પડેલા હોવાથી અપંગ બની ગયા છે. તેમનો એક માત્ર આધાર મીસીસ રીચ હતાં, જે એક પત્નિ કરતાં તેમને ઘણુંજ વધારે હતાં, બલકે સર્વસ્વજ હતાં એમ કહીએ તો ખોટું નહિ. તેમના વિના એક કલાક પણ શ્રી. રીચથી સુકાય નહિ. એ મીસીસ રીચને કુર જાલિએ આજે તેમના જીવનના સાંધ્યકાળે ખેંચી લીધાં છે. શ્રી. રીચની વય આજે ૮૦ ઉપરની છે. શબ્દોથી વર્ણવી નહિ શકાય એવા શ્રી. રીચના મહાન શોકમાં અમે તેમની સાથે સામેલ થઇએ છીએ અને અમારી ખાત્રી છે કે અમારા વાંચકો પણ અમારી સાથે સામેલ થશેજ. ઇશ્વર તેમને સહાય થાઓ અને સ્વર્ગસ્થ આત્માને ચિર શાંતિ મળો એજ અમારી નમ્ર પ્રાર્થના છે.

કેટલી આઘાતજનક શાંતી અને નમ્રતાથી શ્રી. રીચ ઇશ્વરેચ્છાને આધીન થયા છે, એ તેમનાપર પડેલા મહાન અને ચાતરફ કટોકા પક્ષી, "કસોટીની પરીક્ષા" ના શિર્ષક હેઠળ તેમણે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'પર મોકલેલી નીચેની નોંધપરથી જોઇ શકાય છે.

> આપણા પ્રત્યેના ઇશ્વરમાં એવો અવસર આવે છે જ્યારે આપણે દાવાઓ કરવા દોડીએ તેની કસોટી થાય છે; આપણી માન્યતાઓની પાછળ રહેલી સત્યનિષ્ઠાની પરિક્ષા થાય છે, આપણે કહીએ છીએ તે કરી બતાવવાની શક્તિ થાય છે.
>
> એ વસ્તુ દુઃખ આનાથી દુઃખ આવી પડવાથી પણ થાય; બીજા મનુષ્યના અને કોઇકની કુટુંબીજનોનું કહેવાતું 'અવસાન' થવાથી પણ થાય એજ વખત હોય છે, જ્યારે આપણી શ્રધ્ધા ની ખરી કસોટી થાય છે.
>
> એ વખતે ગુરૂના વચનોને આપણે ખરા પાડી શકીશું કે: "ડાહ્યા છતાં કે મુર્ખાનો રોફ કરતા નથી ?"
>
> એ વખતે આપણી પોતાની જોહને ચીજ માણી એમ કબુલવા તૈયાર થઈ શું કે આપણી પાસેથી ચાલ્યો ગયેલો પ્રિય આત્મા સુખીજ છે ? અને મરણ એ માત્ર દેહ બદલાવાની ક્રીયાજ માત્ર છે અને આત્મા અમર છે અને કદી મરતોજ નથી ?
>
> એ વખતે પુર્ણ પ્રમાણીકતાથી એમ કહી શકીશું કે ઇશ્વર એજ પ્રેમ છે અને એના મારા આપણે દરરોજ વ્યવહાર ચાલી રહ્યો છે—સંસારમાં આવી એ ક્રીએ અને જઇએ છીએ, કે કંઇ પણ સ્થિતિમાં આપણે મુકાઇએ છીએ, એ ઇશ્વરનો કાયદો છે અને પ્રેમનું સ્વરૂપજ છે ?
>
> આ પ્રશ્નોના જવાબ ઉપર આપણી કસોટીનો આધાર રહ્યો છે. કારણ, જીવન એ એક નિયમ છે, જેના આપણે ઘણા ખરા અનુભવો કેળવ, ઘણી મહાનની જાણકારીઓ આપણે કેટલી પ્રમાણે રહેલી છે અને કોણી વિશેષ મહત્વનું—આપણું ચારિત્ર ઘડવામાં આપણે કેટલા આગળ વધ્યા છીએ, તેનાં પરિણામો છે. આપણા કર ગએલા વિચારોની સ્થીરતા આપણે સિધ્ધ કરવી પડે છે.
>
> 'ટેબલ ઘરેલુ ભાઇઓ બાબતોને વિષે, આપણી કોમને લગતી બાબતોને વિષે, બોલ પડે છે.
>
> ઢાલના જેવો કટોકટીનો પ્રસંગ આવી પડે ત્યારે આપણે શું કરીએ છીએ? બહેર લલકાર કેટલો બલવી શકીએ છીએ? સંગત આને બાનગી. રમાંથીને ઝીણુ ઝણી સિધ્ધાંતને કેટલા બળથી વળી શકીએ છીએ? રમાય' અને જેવા વચ્ચે સાચી પરીક્ષા કરી એ છીએ? ઇશ્વર અને અનીશ્વર વચ્ચે શું પસંદ કરીએ છીએ?
>
> એ બધામાં પણ ચારિત્ર, ચારિત્ર પ્રમાણિકતાનીજ કસોટી રહેલી છે.
>
> બીજો માણસ શું કરે છે એ આપણે જોવાનું નથી. બીજા આપણુ શું કરે એ આપણે કરવાનું નથી. બીજા પાસે જે કરાવવા ઇચ્છતા હોઇએ એ કરવાનું છે.
>
> ખોટી ધિરોધો અને ગમખ્વારોનો કશો અર્થ નથી. પછી ભલે બને તેટલા રોકરથી અને ગમે તેટલી સખ્તાઇમાં તે આપવામાં આવે.
>
> આપણું વર્તન એજ આપણા વિચારોની ખરી કસોટી છે.

શ્રી. એસ. બી. મ્હેડ

જે ઓ સાઉથ આફ્રીકાના ઇતિહાસથી વાકેફ છે તેઓ તેમજ હાલના જમાનાના ઘણા શ્રી. એસ. બી. મ્હેડના નામથી ભાગ્યે જ અજાણ્યા હશે. ડર્બન મુકામે શ્રી. મ્હેડને હૃદયનો કુમળો વાય આવ્યો હતો અને ડાકતરોની સલાહથી તેઓ કેપ વેસ્ટ રહીટ, જોહાનીસબર્ગ પર આવેલા મારટર મેન્શનમાં પોતાના મુકામમાં બીજાનાવશ છે. ડાકતરોએ તેમને સક્રાદ્ધ આપેલી છે કે તેમણે સઘળા પ્રવૃત્તિઓમાંથી સદંતર નીવૃત્ત થવું જોઇએ.

શ્રી. મ્હેડે સાઉથ આફ્રીકામાં ચાલીસ વર્ષ ઉપર ગાળ્યાં છે અને જાહેર કામોમાં આગળ પડતો ભાગ લીધેલો છે. ૧૯૦૩ થી ૧૯૧૪ સુધીની મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ચાલેલી સત્યાગ્રહની લડતમાં તેઓ ખરા સૈનિક નીવડ્યા હતા અને જેલના સંકટો અનેક વખત બહાદુરીથી અને આનંદથી સહ્યાં હતાં. સાર બાદ કોંગ્રેસ સાથે તેમનો નિકટનો સંબંધ હતો. એક વખતે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસનાં તેઓ જોઇ. સેક્રેટરી બન્યા હતા અને ઘણા વર્ષો સુધી તેની એકઝેક્યુટીવ પર હતા. ૧૯૩૯માં ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટની સામે સત્યાગ્રહની લડત થઇ ત્યારે શ્રી. મ્હેડે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને ઘણા અઠવાડીયાં સુધી જોહાનીસબર્ગ બજાર પરવાને ફુટની ફેરી કરી હતી પરંતુ સરકારે તેમને પકડ્યા ન હોતા. કોઇ પણ જાહેર પ્રવૃત્તિ નહોતી કે જેની સાથે શ્રી. મ્હેડનું નામ જડ્યા વેગર રહ્યું હોય. શ્રી. મ્હેડને જેઓ જાણે છે તેઓ સૌને ખબર છે કે ઘણા વર્ષોથી એક પગે તેઓ લુલા થઇ ગયા છે. એ પણ એક જાહેર કામને માટે ફાળો કરવા જતાં મોટર અકસ્માતથી. બનેલું હતું. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' સાથેનો શ્રી. મ્હેડનો સંબંધ તેની સ્થાપના થઇ ત્યારનો છે. ઘણા વર્ષો થી આ પત્રની તેમણે મહત સેવા બજાવેલી છે જેને માટે તે તેમનું ઋણી છે. આ સઘળી સેવાઓને માટે શ્રી. મ્હેડને કશો બદલો મળેલો નથી તેમ બદલાની તેમણે કદી આશા પણ રાખી નથી.

શાંતીના વખતમાં તે વીણાનું કામ કરીને અને લોકોને ઇમીગ્રેશનની તકલીફોમાંથી મુક્ત કરીને પોતાનું ગુજરાન ચલાવતા હતા. શ્રી. મ્હેડ ૧૯૧૪ ની રમટસ-સ્મટસ સમાપ્તાનીની કુમે ફ્રાંસ્વાલમાં દાખલ થયેલા પેલા 'એક ઝેમ્બેક' હીંદીઓમાંના એક છે. લાંબો સમય હીંદમાં ગાળ્યા બાદ ૧૯૨૭ માં જ્યારે તેઓ સાઉથ આફ્રીકા પરી આવ્યા ત્યારે સરકારે તેમના દાખલ થવાના હક સામે વાંધો ઉઠાવ્યો. શ્રી મ્હેડ પોતાનો કેસ ફ્રોર્ટમાં લડ્યા અને અપીલેટ ફ્રોર્ટમાં તેમની જીત થઇ. આ કારણોથી તેમને ઇમીગ્રેશન કાયદા નો ભારીબારીથી અભ્યાસ કરવાનો પ્રસંગ આવ્યો અને આજે એ કાયદાનું જ્ઞાન ઘણા ઇમીગ્રેશન ખાતાના અમલદારો કરતાં તેમને વધારે છે એમ કહેવું કદાચ ખોટું નહિ ગણાય.

શ્રી. મ્હેડની પ્રકૃતિ સ્વાભાવિક રીતે કોમ પર બોજા રૂપ નહિ થઇ પડતાં સ્વતંત્ર જીવન ગુજારવાની હોય. પરંતુ કુદરતે તેમ કરવું તેમને માટે અશક્ય કરી મુકયું છે. આજે એ વખત આવ્યો છે કે જ્યારે તેમનાથી કશું જ નહિ કરી શકાય. એટલે ઓછામાં ઓ તેમને પોતાના કુટુમ્બીજનોથી દુર સાઉથ આફ્રીકામાં જ એકલાં પડી રહેવું અથવા તો હીંદ જઇ બાકી નું જીવન પોતાના સગાં સંબંધીઓ સાથે અને તેઓની વચ્ચે શાંતીથી અતીત કરવું. પ્રસંગવશાત તેમના કુટુમ્બીજનોના સ્થિતિ પણ આર્થીક તેમજ આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ સારી નહિ જણાય. તેમના ધર્મની ઘણા વર્ષોથી માનસીક રોગથી પીડાય છે. સંતાનો માં તેમને એકની એક દીકરી જ છે જે પરણેલી છે અને મોટું કુટુમ્બ સંભાળવાનું છે. આ સંજોગોમાં મુની યનની હીંદી કોમે શ્રી. મ્હેડની સેવાઓ ની કદર કરી તેઓ હીંદ જઇ પોતાના જીવનનો બાકીનો ભાગ પોતાના કુટુમ્બી ઓ સાથે શાંતીથી ગાળી શકે એવું કરવું જોઇએ. આથી શ્રી. મ્હેડને એક સારા પસૅ આપી સરકાર તેને માટે અમે આ પત્રમાં ફાળો ભેગો કરવા નો ઠરાવ કર્યો છે. જે ગ્રુહસ્થોને એ ફાળામાં રકમ આપવા ઇચ્છતા હોય તેઓને તે 'Indian Opinion', Private Bag, Phoenix, Natal, એ સરનામે મોકલી આપવા વિનંતી છે, જેની આ પત્રદ્વારા પહોંચ સિવકારવામાં આવશે અત્યંત સુધીમાં મળેલી રકમો અન્ય સ્થળે અંગ્રેજી વિભાગમાં સ્વિકારવામાં આવી છે.

નોંધ અને સમાચાર

સુંદર ભેટ

પાકીસ્તાન દિનની ઉજવણી હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની તકરારોનું શાંતીથી સમાધાન થઇ જાય અને બન્ને દેશો વચ્ચે હમેશાં શાંતી પ્રવર્તે એવી મસ્જીદોમાં બંદગી કરી ઉજવવા ની નાતાલ મુસ્લીમ કાઉન્સીલે બતાવેલી સુંદર ચોટાને માટે અમે એ સંસ્થાને હાર્દિક મુબારકબાદી આપીએ છીએ. અમારી ખાત્રી છે કે ધર્મ, જાતી કે નાતીના ભેદ વગર બધા જનતા એક દિલ થઇ સઘળા સુવિચારી લોકો એ બંદગીમાં સામેલ થવા જોઇએ.

એપાર્ટહેઇડની નીતીપર આફ્રિકન ચીફ

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની નાટાલ પ્રાંતિક કોંગ્રેસની ડરબનમાં મળેલી સભામાં સેનેટર એડમર બુકસે સરકાર તરફથી આફ્રીકનોને અપાતા પસાર કરવામાં આવેલા કાયદાઓની વીગત સમજાવી હતી. કોંગ્રેસના પ્રમુખ ચીફ એ. જે. લુટુલીએ કહ્યું કે, એપાર્ટહેઇડ ની નીતી ખુનીપન રમવાનું ત્યારથી આજની આવેલી નીતીનું વધારે ઉગ્ર સ્વરૂપ છે. ૧૯૧૩ માં નેટીવ લેન્ડ એક્ટ પસાર કરીને એ નીતીને આગળ લાવવામાં આવી હતી. એ કાયદો નેટીવોને નેટીવો સિવાય અન્ય કોઇની પાસેથી જમીન ખરીદવાની બંધી કરનારો હતો. આ કાયદાથી નેટીવો ને જુદા જુદા લોકોસમોમાં પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યા હતા, જે જનતેજ નેટીવોની વસતીને માટે પુરતાં નહોતાં. ૧૯૩૬ માં એ નીતી વધારે આગળ લાવવામાં આવી. એ વખતે નેટીવોને વધારે જમીન આપવાનું વચન અપાયું હતું પરંતુ આજ દિવસ સુધી એ વચન પાળવામાં આવ્યું નથી. ચીફ લુટુલીએ કહ્યું કે દેશના તંત્રમાં ધરમુળ ફેરફારથવાની નીતી રમવાયું એ ખુનીપન વખતેજ જોવામાં આવી હતી. ગોરાઓએ બતાવી આપ્યું હતું કે તેઓ કોઇ પણ પ્રકારના નેટીવોના સામની વિરુદ્ધ હતા. હાલની સરકાર નેટીવોના રાજકીય હકો મર્યાદિત કરવાના સો કરતાં વધારે પક્ષમાં છે. બક્ષે મજુરો સિવાય સામાન્ય જીવન માંથી નેટીવોને તે સદંતર બાતલ કરવા માંગે છે. નેટીવ સત્તાઓમાં પ્રવર્તી રહેલી સ્થિતિ એવી છે કે જ્યાં સુધી જમીનની યોગ્ય વહેંચણી ન થાય અને જમીનનો નેટીવોને માટે ઉપયોગ થવાની શક્યતાઓ વધારે જોવામાં ન આવે ત્યાં સુધી એપાર્ટહેઇડ સ્વિકારવાનું કશું વાજબીપણું નથી. નેટીવ સત્તાઓમાં જે કંઇ પણ સાધ નો છે તેનો ઉપયોગ કરવાનું અમે ચાલુ રાખીએ તેનો અર્થ એ નથી કે અમે એપાર્ટહેઇડનો સિદ્ધાંત સ્વિકારીએ છીએ. તેમ કરવાનું કારણ માત્ર એજ છે કે અમારી પ્રજા નાશુદ થઇ જતી બચે.

જમીન સુધારવામાં અમારો સહકાર અમે સંપુર્ણપણે આપીશું પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કરવાનો કે એપાર્ટહેઇડ અમને કબુલ છે. તેમ કરવું એ અમારી જાતને અને અમારી પ્રજાને છેતરવા બરોબર ગણાય.

ન્યુ એરીયાઝ એક્ટપર શ્રી. મીચલ

અમે 'અવાદીગે મેરીટઝબર્ગ'માં આપણે કરતાં શ્રી. ડી. ઇ. મીચલ, એમ. પી. એ દીંદી સવાલપર લેખ લખ્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે ડો. ડોંગીસ હીંદી સવાલનો ઉકેલ લાવવા માં નિષ્ફળ નીવડ્યા છે. ન્યુ એરીયાઝ એક્ટ તાજેતીમાં તપાસ રહ્યો છે અને હીંદ સાથે સમજુતી થવાથી જરૂર પડશે તો તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે. શ્રી. મીચલે કહ્યું કે ન્યુ એરીયાઝ એક્ટનો હેતુ એશીયાટીકોને ' હબેડી પોતાને માટેના આલ્ગ સત્તામાં બધાથી અલગ મુકવામાં આવશે. ડો. ડોંગીસે હીંદ સરકારને સાઉથ આફ્રીકાની આનગી નીતીમાં માથું મારવાની ના પાડી હતી જેને પરિણામે બન્ને વચ્ચે નો સંબંધ તુટી ગયો હતો. પરંતુ લેકસકસેસમાં બધા નવેમ્બરમાં ડો. ડોંગીસે કહ્યું હતું કે હીંદ સાથે સમજુતીપર આવવાને આતર જો કાયદામાં ફેરફાર કરવાની જરૂર પડશે તો તે ફેરફાર કરશે. આ વસ્તુની પાર્લામેન્ટમાં તેમણે પુનરુક્તિ કરી હતી. એટલે જે કાયદાપર નાટાલમાં મત્યુ લોકોએ મદાર બાંધ્યો હતો તે તાવણીમાં પડેલો છે અને કદાચ તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે.

કોમ્યુનીસ્ટોની ધરપકડ

ડેટલાક ડરબનના કોમ્યુનીસ્ટોને કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીને બીજેરી નાબુદ કરવાને નીમાયેલા લીકવીડેટર શ્રી. જે. હીલી વર્સ લે તરફથી તેઓને થા કારણથી કોમ્યુનીસ્ટ નહિ ઠરાવવા એ બાબતવા અમુક મુદત સુધીની ચેતવણી આપવા માં આવી છે, નવા સુધારવામાં આવેલા સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટની કલમ એ કાયદાનો અમલ કામદેા પસાર થવાની પહેલાંથી કરવાની સત્તા આપ વામાં આવી છે અને કોમ્યુનીસ્ટ ની ધરપકડ ફેરવવામાં આવી છે. હવેથી સરકાર જેને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવે એ કોમ્યુનીસ્ટ ગણાશે: જેણે પોતાને કોમ્યુનીસ્ટ કહેવડાવ્યો હશે. જેણે કોમ્યુનીઝમની કોઇ પણ વખતે હિમાયત કરી હશે. અપરા જે સંસ્થાને સરકારે કોમ્યુનીઝમની હિમાયત કરનારી કહેવી હશે એ સસ્થાનો જે સભ્ય બનેલો હશે તે કોમ્યુનીસ્ટ ગણાશે.

યુનાઇટેડ નેશન્સમાં બ્રીન-ગોરા સવાલ

યુનાઇટેડ નેશન્સની આર્થિક અને સામાજીક કમીટીએ સ્વીકાર કરેલી મુકવામાં આવેલો એક ઠરાવ પસાર કર્યો છે. એ ઠરાવ યુનાઇટેડ નેશન્સ ના વર્ણિક આર્થિક સ્થિતિના અવલોકનમાં આફ્રિકાની આર્થિક સ્થિતિ વિષે રીપોર્ટ આપવાનું ચાલુ રાખવા ની યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી-જનરલ ને માગણી કરનારો છે. સેક્રેટરીએ

રહીયા, ચેમ્બર્લેન, ગ્રેહામસ્ટોવ્નીયા અને પરમાઉથે મત આપ્યો નહોતો.' આ ઠરાવ પ્રીલીપાને પહેલાં મુકેલા ઠરાવના બદલામાં મુકાયો હતો. પ્રીલીપાનનો ઠરાવ એની માગણી કરનારો હતો કે આફ્રીકાની આર્થિક સ્થિતિની યુનાઇટેડ નેશન્સની એક ખાસ કમીટીએ તપાસ કરવી જોઇએ.

યુનાઇટેડ નેશન્સની પ્રદેશીય કમીટી ઓ. નીમવાની તે દેશોની સરકારો તરફથી પહેલ થવી જોઇએ, એ આધારે બ્રીટીશ, ફ્રેંચ અને બેલ્જીયન ડેલીગેશનોએ પ્રીલીપીનના ઠરાવના કરેલા વિરોધ બાદ સ્વીડનનો ઠરાવ સમાધાની તરીકે લાવવામાં આવ્યો હતો. ઠરાવમાં માગણી કરવામાં આવી છે કે સેક્રેટરી જનરલના આફ્રિકાપરના રીપોર્ટમાં આફ્રિકામાં વસતા આફ્રીકનો અને અન્ય બીન-ગોરાઓની આર્થિક સ્થિતિનું ખાસ સુચન હોવું જોઇએ.

હૉદનો મત

હૉદના ડેલીગેશનના નેતા શ્રી. ઇ. કુબ્બમાચારીએ સ્વીડનના ઠરાવના સમર્થનમાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે આપણે એ ખ્યાલમાં રાખવું જોઇએ કે આફ્રીકાની સમગ્ર સરકારો ગાંધીવાદી નથી. કેટલીક ઉદાર-સમાજવાદી છે. એ સરકારો અહિં આવી પોતાના વહીવટની સાદગી નિષ્પક્ષતાઓની કોન્સ્ટીટ્યુશનને અસર કરે છે એમ એક પ્રગતીશીલ પત્રમું જણાવ્યું. તેમણે કહ્યું કે હૉદ આફ્રીકા માટે એક આર્થિક કમીશન નીમવાની પોતાની પ્રતિજ્ઞાને વફાદાર રહે છે અને આશા રાખે છે કે એવું કમીશન જેમ બને તેમ જલદી નીમાશે.

શાંત થએલા શ્રી. ચર્ચીલ

રજપર જતા પહેલાં શ્રી. ચર્ચીલે દેશ દેશો વચ્ચે નવી સમજુતી અને સહિષ્ણુતાની હાકલ કરેલી જણાય છે. તેમણે કહ્યું કે ૧૯૩૪ થી ૧૯૧૮ સુધીના જર્મની સામે થએલાં યુદ્ધ પછી જો તપારિ દીર્ઘદ્રષ્ટિ વાપરવામાં આવી હોત તો ઇતિહાસ જુદી રીતે જ લખાયો હોત. તેમણે કહ્યું : "તિરસ્કાર અને વેરભાવ જરૂરમુળથી કાઢી નાખવાને આપણું બનતું કરવાની અને વિજય પામેલા અને પરાજય પામેલા બન્નેને માટે સમાનપણે દુનીયાને વધારે રહેવા લાયક બનાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આપણું હિત સમાયેલું છે, એજ આપણી ફરજ છે, કહો કે, આપણી ખ્રીસ્તી તરીકેની ધર્મ છે. જેઓ સ્વતંત્રતા અને ગૌરવ માં માનનારા છે તેઓએ કોઇ પણ દિશાએથી આવતાં નવાં જોખમોનો સંગઠીત રીતે સામનો કરવો જોઇએ."

તકરારોનું સમાધાન અહિંસક રીતે લાવવાનો શ્રી. ચર્ચીલ તરફથી ઉપદેશ થઇ રહી છે એ ખરેખર આનંદજનક વાત છે. ઇરાનની તેલની તકરારને વિષે ચોકાજ, દિવસ પર તે બોલ્યા હતા તેના કરતાં આ તદ્દન જુદુંજ છે. તેમના એ ભાષણમાં તો સહિષ્ણુતાનો અભાવ જોવામાં આવતો હતો.

મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનની યોજના

'ના ટાસ મરકપુરીના સોલ્સબરીના અખબારપત્રોના જણાવવા મુજબ મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનની યોજનાની લંડનમાં થએલી અમુક દરખાસ્તો સામે રહેશો-નોર્ધન અને સધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડના મોટા ભાગના ગોરાઓએ રજી નથી. ફેડરલ પાર્લામેન્ટમાં ૨૫ માંથી ૧૭ સભ્યો આફ્રીકનોનાં હિતોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારાઓ નીમાવા જોઇએ એ દરખાસ્તોનો તેઓ વિરોધ કરી રહ્યા છે. આ સભ્યો ફેડરલ વડા પ્રધાનને જવાબદાર નહિ રહે તેથી ફેડરલ વડા પ્રધાનને કામ પુરતી બહુમતી મેળવવાને ચુંટાયેલા સભ્યોની ૨૨ બેઠકોમાંથી બીજામાં બીજી ૧૮ બેઠકો જીતવી પડશે.

વળી આફ્રિકન એફેર્સના ફેડરલ પ્રધાનના હાથમાં કાયદા અટકાવવાની બહોળી સત્તા મુકવામાં સુચવાયું છે એ પણ પણ ખરા ગોરા વોટરોને રુચે તેમ નથી.

સપ્ટેમ્બર તા. ૧૮ અને ૨૫ નાં વચગાળામાં વીકટોરીયા ફોલ્સ ખાતે મળનારી પરિષદમાં આ દરખાસ્તોમાં કંઇક ફેરફારો કરવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી રહોડેશીયા અને ન્યાસાલેન્ડ તેમાં જોડાવાની ના પાડશે એમ મનાય છે.

પરિષદમાં કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના અને કોલોનીઓના મંત્રીઓ મેસર્સ પેટ્રીક ગોરડન વોકર, અને જોમ્સ ગ્રીફીથ્સ અને બન્ને મધ્ય આફ્રિકાના દેશોના પ્રતિનિધિઓ હાજરી આપશે.

ફેડરલ યોજના સ્વિકારવાને નોર્ધન રોડેસીયાની કેટલીક આફ્રિકન સંસ્થા ઓએ અગાઉની શરત એ મુકેલી છે કે સઘળાને સમાન મતાધિકાર આપવા માં આવશે જોઇએ.

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટરી ડેલીગેશન જે હાલ મધ્ય આફ્રીકામાં ફરી રહ્યું છે તેના મજુર પક્ષના નેતા શ્રી. રેજીનલ્ડ ફ્રેન્સને ન્યાસા ખાતે એક જાહેરમાં ચોકખા શબ્દોમાં જણાવ્યું હતું કે તેને મતાધિકાર આપવાનો વખત હજુ આવેલો નથી અને લંડન જઇને તે જણાવશે કે એવો સમાન મતાધિકાર આ વખતે આપવો જોખમ ભરેલો છે.

આફ્રીકનોને તેમણે કહ્યું કે તેઓની અવિકસની સુધારણાનો આધાર રાજકીય પ્રગતીપર જેટલો બધો નથી તેટલો આર્થિક પ્રગતીપર રહેલો છે. નોર્ધન રોડેસીયા અને ગોલ્ડકોસ્ટ વચ્ચે મુકાબલો નહિ થઇ શકે.

કનઝરવેટીવ પક્ષના સભ્ય શ્રી. જુલીયન એમરીએ નોર્ધન રોડેસીયાના ગોરાઓને ખાત્રી આપી કે તેઓએ ત્યાં રહેવાનું જ છે અને આ દેશોને તેઓના નેતૃત્વની બહોળી જરૂર છે. તેમ છતાં ડેલીગેશનના સઘળા સભ્યો એ જુદા જુદા પ્રસંગોએ બન્ને રોડેસીયાના ગોરાઓને એટલી ચેતવણી તો આપીજ હતી કે આફ્રીકનોની પ્રગતી કૃત્રીમ રીતે અટકાવવાના પ્રયત્નો વિઘાતક થઇ પડશે.

અનીતીનું ધન

"અમૂલ"

ધન જીવન માટે આવશ્યક છે ખરું પણ આજ કાલ જેમ ધર્મ એજ મુખ્ય વસ્તુ થઇ પડી છે તેટલું બધુ ધનને મહત્વ આપવું ખોટું જણાય. સુખી જીવન માટે ધનની જેટલે આવશ્યકતા હોય પણ ધન હોય, એટલે બધુ સુખ હોયજ એ ખોટી ગણત્રી છે. ધનથી ભલે બધું ખરીદી શકાય, પણ સાચું સુખ ધન નથી ખરીદી શકતું. આ વસ્તુ સત્ય હોય તો ધન પાછળ રાત દીવસ પાગલ પેઠે દોડતો માનવ સુખ અનુભવે છે શું? આ એક પ્રશ્ન હોવો થાય છે. ધન માણસને સુખથી જીંદગી ગુજારવા જોઇએ કે રાત દહાડો હાય વોય કરી તીજોરી ભરવા જોઇએ? જો સુખી જીવન જીવવા પુરતો જ ધન નો હેતુ હોય તો તેની પાછળ લોહી ઉકાળા અને દંડા મારતી કુતરા જેવી જીંદગી શું કામ?

મારા જોવામાં આવ્યું છે કે ઘણા મારા મીત્રો કે જેઓ ગમે તે માર્ગે ગમે તે ભોગે ધન જોયું કરી જીવવાનું પસંદ કરે છે અને રાત ને દીવસ અને કાળાને ધોળું, સાચાને જુઠું કરી ધન મેળવેજ જાય છે. તેવાના ધનનો પ્રવાહ પછી બીજે માર્ગે જેટલોજ વેગથી ચાલ્યો પણ જાય છે. અનીતીથી કરેલી કમાણી સંસારમાં કાંટા વેરી તેવીજ ઝડપથી ચાલી પણ જાય છે. તેવાને કાંતો કોર્ટ કેસ હોય કાંતો અમલ દારોને ખોટો આપવાની હોય અથવા મંદવાડે પડ્યા હોય અને ધન તે મારફતે માણસને ચેતાવતું ચાલ્યું જાય છે કે 'હે મુઢ માનવી પસીનાના કમાઇ વગરનો તારો રોટલો તને પચવાનો નથી તારો રોટલો કંજરોના નીસાસાથી ભરેલો છે એ તું કેમ કરતે પચાવીશ. અનેકના બોગી। મુંઠી ચણ અનેકના વસ્ત્રો લઇ તું શી રીતે સાચે રહીશ અથવા શી રીત તારા બાળ બચ્ચા કે પત્ની સાજન અને જીવન નો ખરો આનંદ ભોગવતાં રહેશે?" પણ આ ચક્ષમચેતવણી માણસ કાને નથી ધરતો. બહુ ઓછા એવા હોય છે કે જે એકાદ ફેરફાર ચેતી જાય છે અને જીવનનો ખરો આનંદ ભોગવે છે. બાકી તો ધન પાછળ આંધળો થઇ દોડવાનું જ પસંદ કરે છે. ભલે તેના બાળકો ગમે તેમ જીવે, ભલે તેની પત્ની રાત દીવસ દાગીનાની મરેલી હાડપીંજર જેવી અથવા રોગની પીંપ જેવી રોગથી ભરેલી તરકુડે. પણ ધન તે તો મુકાયજ નહીં.

પણ માનવી માત્ર રાખ જો કે ધન કોઇનું થયું નથી અને તારું પણ થવાનું નથી. સાધારણ સુખમાં રહેવા જોઇએ એટલું ધન મેળવ. દુનીયાની બીજી બાબી ચીજો છે તેની પાછળ જીંદગીનો સદ્ઉપયોગ કર. અને ખરું જીવન જીવી જીવન સાર્થક કર. સંતોષ એજ ખરા સુખની ચાવી છે. આમ કરવાથી માનસીક આરામ મળશે અને ચોવા ખરચમાં નીભાવવા શરીરને કસરત મળશે અને બાળ બચ્ચાં તથા પત્નીનું મન અને હૃદય આનંદમાં રહેશે. તું પધારે તેઓની નજીક આવીશ, બધુ તેમના સુખ દુઃખનો સાથી બનીશ. બીજા માનવીઓનાં સુખ દુઃખ જોવા તારી આંખ અને મન ધનના ચેનચા ચેરાયા વગરના સાદ હશે. કોઇ ના આંસુ લુછનાર બનવું એજ જીવનનું ખરું સુખ છે, નહી કે કોઇને રડાવ તાર બનવામાં. એ સંતોષ તારા તન મનને આનંદથી ભરી તારું જીવન સુખી કરશે. માનવી તું ચેતીશ!

સત્પુરૂષોનો ધર્મ

આપણા આ મહાન દેશમાં ઘણા પ્રાચીન કાળથી અનેક સત્પુરૂષો પેદા થાય છે. ખ્રીસ્તી લોકોના ગ્રંથ ઇંજીલ પણ મોટા સત્પુરૂષ હતા. અર્વાચીન મુસલમાન ધર્મના મોટા સ્થાપક થઇ ગયા મહમદ પેગમ્બર. તેઓ પણ એક મોટા સત્પુરૂષ હતા. આ પ્રકારના સત્પુરૂષો દરેક જાતિ, દરેક કોમ અને દરેક ખંડમાં પેદા થયા છે. પરમેશ્વરની માણસોપર એ કૃપા છે કે યુગમાં યુગમાં માણસોને માર્ગ બતાવવા માટે સારા માણસોને તે મોકલે છે. આ જમાનામાં આપણા દેશમાં મહાત્મા ગાંધી આ પ્રકારના સત્પુરૂષ થઇ ગયા. આ બધા જે સત્પુરૂષો થયા તેમનામાં કંઇક ફરક નહોતો. સૌનાં દિલ એક હતાં, તે સૌની એકજ જાતિ હતી, તે સૌનો એક જ ધર્મ હતો. પરમેશ્વરની ભક્તિ કરવી, માણસો પર પ્રેમ કરવો એજ તેમનો ધર્મ હતો.

—'સેવકજીવન'માંથી

અમેરીકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

ન્યુયોર્ક' ઓગસ્ટ તા. ૧, ૧૯૫૧.

રામ મનોહર લોહીયાની મુલાકાત

હિંદના સમાજવાદી નેતા શ્રી. રામ મનોહર લોહીયા યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ની મુલાકાતે આવ્યા છે. તેઓ "ફાઉંડેશન ફોર વર્લ્ડ એજ્યુકેશન" ના આશ્રય હેઠળ ન્યુયોર્ક, વોશીંગટન, શીકાગો અને વેસ્ટ કોસ્ટની મુલાકાતો લેશે. હીંદના આર્થીક અને સામાજીક સવાલો પર પોતાના સ્પષ્ટ વકતૃત્વથી તેમણે શ્રોતાઓને સ્તબ્ધ કર્યા છે તેમના ભાષણોની ઊંડી છાપ પડી છે. ન્યુયોર્કનાં કોમ્યુનીટી ચર્ચમાં પ્રવચન કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે ભારતની મદદ મળે યા ન મળે તો પણ હીંદ મુડીવાદ અને સામ્યવાદથી બચી જશે. સમાજવાદી હીંદ આક્રમણકારને કોઇ પણ પ્રકારે મદદ નહિ કરે.

ચંદર બહાદુર મથુરા

દીનીડાડની સનાતન ધર્મ મહાસભા ના પ્રમુખ ૧૯૪૪ થી ચેર ઓફ સ્પેન ની રાણી કાસ્ટીલના સભ્ય અને "ધી ઇન્ડિઅન" પત્રના તંત્રી શ્રી ચંદર બહાદુર મથુરા યુનાઇટેડ કીંગ્ડમ જતાં ન્યુયોર્કથી પસાર થયા હતા. ૧૯૨૨ થી રાજકારણમાં આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યા છે. ગેલ્ટેગોલેની પરિષદમા દીનીડાડના મજુરોના પ્રતિનિધિ તરીકે ગયા હતા અને ડોમેસ્ટીક વર્કર્સ યુની યનના અને દીનીડાડ અને ટોબેગોનાં બ્રધરહુડ વર્કિંગ્સ યુનીયનના પ્રમુખ છે. ૧૯૪૬ થી ઇન્ડિઅન રીલીફ કમીટીના પ્રમુખ છે અને પોતાની કોમમા તેમજ દાપુના સ્થળો લોકોમાં જાણીતા છે. તેઓ નવાં અંધારણ ઘડે અને ધંધોસેસન કાયદામાં ફેરફારો મારે, ગેલવણીની નીતી અને સ્થળાને દાકતરી અને દાંતના દરદની મફત સાર વાર આપવા બાબતની કોલોનીયલ ઓફીસના સભ્યો સાથે ચાલાચાલ કરવા લંડન ગયા રહ્યા છે. ન્યુયોર્કમાં તેમણે શ્રી. જી. કે. નેહરુ, કે ૧૯૪૯ માં દીનીડાડ ગયા હતા, તેમની મુલાકાત લીધી હતી અને હીંદના કમીસનર અને કોમ વચ્ચેના સંબંધ વિષે અને મુખીએ શન કાયદાના પ્રતિનિધિ, કે દીનીડાડમાં વસ્તારોનો હક ધરાવતા હીંદીઓપર મુશ્કેલીઓ નાખનારા છે, તે દુર કરવા બાબત અને એ હીંદીઓ પોતાના નજીકના કુટુમ્બીઓને બોલાવવા માગે છે, એ બાબત તેમની સાથે ચર્ચા કરી હતી, દીનીડાડમાં જન્મેલા પ્રખ્યાત બહાદુર સૌંગ, ન્યુયોર્ક' પાનેના હીંદના કોન્સ્યુલ-જનરલ અને સ્થાનિક ઇન્ડિઅન ગ્રોસરીસ એસોસીએશનના માજી પ્રમુખ તરફથી તેમના માનમાં મેળાવડા થયા હતા.

સીસીરોના તોફાનો

શીકાગો નજીક સીસીરોમાં નીગ્રો વીરુદ્ધ કુક મુદ્દાપર તોફાનો થયાં હતાં તેના સંબંધમાં જુલાઇ તા. ૧૫મીનું 'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ' લખે છે:

સીસીરોમાં થએલી ગુંડાગીરી, જે નીગ્રો પ્રત્યેના ઝેરથી ઉદ્ભવી હતી, તે આખી પ્રજાને લાંછન લગાડનારી છે. આપણામાંના ઘણા સીસીરોને ગુંડાઓ ના ધામ તરીકે જાણીએ છીએ. એથી એ તોફાનોથી અને જે દુઃ સુધી થયાં તેથી આપણને બાલ્બી યા ઝેરવાલ્બી રીતે આશ્ચર્ય નથી થયું. સીસીરોના સારા લોકોમાં જો જરાયે ગૌરવ હોય તો તે બતાવી આપવાનો પખ્ત આવી લાગેલો છે. જે હમણા હમણામાં આ દેશમાં બનતી ઘટનાઓમાં સારી પ્રગતી થઇ છે. આપણે સૌ સમજીએ છીએ કે એ સવાલ બહુ સહેલો નથી અને તેનું સુખદાયી સમાધાન લાવવાને ધીરજ, સહિષ્ણુતા અને ઘણાં જ કદાપણની જરૂર છે. લોકોના મન અને હૃદય કાયદાથી કે કોર્ટના હુકમોથી બદલી નહિ શકાય. આપણે જે શીખવાનું છે તે એ કે આપણા માનવબંધુઓ સાથે સુમેલ સંપ અને સમજુતીથી કઇ રીતે રહેવું. સીસીરોના જેવા બનાવો આપણને પાછા પાડે છે અને દુનીયા ઓમાં નીરાશા ઉત્પન્ન કરે છે. જે બન્યું છે તેથી જો તેને દુઃખ થાય તો તેને માટે તેને બાલ્બી કરવું છે આપણે એટલીજ આશા રાખીએ કે આ બનાવને માટે તેઓ આ દેશના દુશ્મનો ગણો, જેઓ આવાં બનાવોને અવકાશ આપે છે, તેઓને જવાબદાર નહિ જ ગણે.

અમેરીકાની એશીયા પ્રત્યેની પોલીસી

દીલ્હીની યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસરો પ્રોફેસર પી. કે. આર. વી. રાવ 'સેટરડે રીવ્યુ'માં લખે છે: "એશીયાટીકોના મનમાં વહેમ પેઠા થયેલ છે કે, યુનાઇટેડ સ્ટેટસને એશીયાની આર્થીક પરીસ્થીતીમાં કે એશીયાના લોકોનું જીવનનું ધોરણ સુધારવામાં ખાસ રસ નથી. પરંતુ અમેરીકાના લાભમાં જ નહિ પરંતુ રશીયાની વીરુદ્ધ અને હવે ચીનની વીરુદ્ધની પોતાની પરદેશ નીતી ચલાવવાને તેનો ઉપયોગ કરવા માગે છે. એશીયાના લોકોએ જે જોવી આશા સેવી હતી કે, નિરાશા રહેવામાં નહિ માનનાર અને એશીયા નો પક્ષ લેનાર અમેરીકા પોતાના આર્થીક બળનો એશીયાના લોકોને પોતાની આર્થીક સ્વતંત્રતા સિદ્ધ કરવા ને મદદ આપવામાં ઉપયોગ કરશે, એ પડી ભાંગી છે.

પ્રોફેસર રાવની વાતનાં સમર્થનમાં 'સેટરડે રીવ્યુ'ના તંત્રી નોરમન કઝીન્સ લખે છે કે, "આજે એશીયા, યુરોપ, આફ્રીકા, અમેરીકા સઘળા દેશોના તત્વજ્ઞાનીઓ અને વીચારકોએ માનવ સ્થિતિની દૃષ્ટિએ વીચાર કરવાનો છે. આજે ઓજોગ્રાફિક આવિની નહિ પરંતુ માનવીના આવિ ની વાત કરવાની છે. વિશ્વના હિતનો વીચાર કરવાની જરૂર છે."

હીંદ રવાના થએલું પહેલું શીપમેન્ટ

જુનમાં હીંદ રવાના થએલાં ઘઉંના પહેલાં શીપમેન્ટ વિષે શ્રીમતી વિજયા લક્ષ્મિ પંડીતે કરેલું જાહેર 'ઇન્ડિઆ કૂવે' એ પ્રસિદ્ધ કર્યું છે, તેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે:

"યુનાઇટેડ સ્ટેટસના લોકોએ હીંદ પ્રત્યે જે મૈત્રીનો હાથ લંબાવ્યો છે તેને માટે હીંદના કરોડો લોકો ઘણાજ આભારી થશે. હીંદના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ વખતે અમેરીકાએ હીંદને અનેક રીતે મદદ કરી હતી. અમારા પણ દેશબંધુઓને અમેરીકામાં આશ્રય મળ્યો હતો. આજે હવે જ્યારે આર્થીક મદદ નો સવાલ આવ્યો છે ત્યારે અમેરીકા એ જે રીતે તેનો પ્રત્યુત્તર વાળ્યો છે તે રીતજ વાળી એ વીષે મને જરાયે શંકા નહોતી. યુનાઇટેડ સ્ટેટસની જનતાએ પોતાનું 'મકાણું' દિલ કરી બતાવી આપ્યું છે. અમેરીકાની પ્રજા, ગ્રોસરીસ અને જુદી જુદી સંસ્થાઓનો આભાર માનવા સાથે અમેરીકાએ જે અમને મદદ કરેલી છે એ અમે કદી ભુલી શકવાના નથી. તેઓએ આ મદદને ઉદારતાપૂર્વક કરેલી છે એટલું જ નહિ પરંતુ અમેરીકાની પ્રજાના આદર્શો માં અમારી સ્વતંત્રતાની અમારી લડતના ખીલ તત્વજ્ઞાનમાં અમને મદદ કરેલી છે. આપણા બન્ને દેશો વચ્ચેની મીત્રતાનો પાયો તેઓએ વધારે મજબુત બનાવેલો છે."

કાશ્મીરનો સવાલ અને બ્રીટન

જુલાઇ તા. ૨૬ મીના પત્રમાં 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિઆ' એક અગ્રલેખમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

"....મોટા ભાગના મુસ્લીમોને કાશ્મીરમાં રાખી રાકાય એ આધારે બધા બહારના દેશો, અને તેમાં યે ખાસ કરી બ્રીટન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ જેવું માની બેઠેલા છે કે પાકીસ્તાનને આ દેશપર આપોઆપજ હક છે. ચાર કરોડ મુસ્લીમો હીંદમાં છે તેમ છતાં તેઓ આવા નિર્લજ્જ પર કેમ આવી શકે છે એ આજના કાવાદાવાના વાતાવરણમાં એક બહુ ચમત્કારિક વસ્તુ છે. 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન,' જે કાશ્મીરની બાબતમાં બાજુ કરીને હીંદનો વીરોધ કરી રહ્યું છે, તે પણ હવે કબુલ કરે છે કે, "પાકીસ્તાને પોતાની હીંદુ લઘુમતીને રાખવી છે તેના કરતાં હીંદે પોતાની મુસ્લીમ લઘુમતીને વધારે સારી રીતે રાખેલી છે." આ સમજ, જો કે ઘણીજ મોડી પડી છે, છતાં મહત્વ ની છે. આ પત્રે અચકાતાં અચકાતાં ઘણી બીજી પણ કબુલ કરેલી છે કે, હીંદ જ્યારે અમેરીકા પાસેથી બીસ લાખ ટન ઘઉંની પીર ગોઠવી રહ્યું હતું ત્યારે પાકીસ્તાનના પ્રચારકો એ પ્રયત્નો તોડી પાડવાનો પ્રયત્નો કરી રહ્યા હતા અને એવું સમજાવી રહ્યા હતા કે હીંદને અમેરીકાના ઘઉંની કંઇ જરૂર નથી અને ખોપ તો પાકીસ્તાન પાસેથી તે ખરીદી શકે છે. 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન,' જાણે કંઇ બનવું જ નહિ હોય તેમ, લખે છે કે પાકીસ્તાન દરમે ને. "આ આરોપ જો ખરો હોય તો ઘણોજ શોચનીય બનાવ." બ્રીટન અને અમેરીકા સહીત દુનીયા આખી ને ખબર છે કે આ વસ્તુ કરી છે, એક ટીકા કારે જણાવ્યું હતું તેમ, "કરોડો નિર્દોષ કરીબોને મારી નાખવાના કરાંચીએ વોશીંગટનમાં પ્રયત્નો કરવામાં કંઇ બાકી રાખી નહોતી." જો કે સહકારથે તેના એ પ્રયત્નો નીષ્ફળ નીવડ્યા હતા. હીંદને ફરિયાદ કરવાના ગંભીર કારણો છે. એ વસ્તુ આટલી મોટી કબુલ કરવાના કરતાં 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન' અને અમેરીકા અને બ્રીટનના અન્ય અખબારોએ હીંદ વીરુદ્ધના પોતાના પ્રચાર કરાચીમાં કરેલી ઉશ્કેરણી શાંત પાડવાના જે વર્ષોમાં પ્રયત્નો કીધેલાં જોત તો વધારે સારું ગણાત. હવે જ્યારે પોતાના કાળાં કૃત્યોના દુષ્પરિણામો તેઓની સામા આવ્યાં છે ત્યારે બ્રીટનના અખબારો (મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન'ની બહાદાયેથી વધારે જો તેનો નમુનો જોઇ તો) હવે પાકીસ્તાનને સમજાવવાને પ્રયત્ન કર્યા છે કે, "જો યુદ્ધ થશે તો એ દેશને બહારથી બહુ થોડું રક્ષણ મળશે." આ કદાપણ જો કે બહુ મોડું આવ્યું છે. છતાં આવકારદાયક છે. હીંદનું બળ શાંતી અને ધીરજ રાખવામાંજ સમાયેલું છે અને આવતા કોકટેલના દીવસોમાં સરકાર તેમજ પ્રજાએ પાકીસ્તાન કે અન્ય સ્થળોએથી અમે તેવી ઉશ્કેરણીઓ થાય તો પણ તે ઘોડામાં નહિ જોડાએ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. મેકફીલીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

ઋતુકાળ

સ્ત્રીઓને ઋતુકાળની વેદના ભોગવવી પડે છે તેને હવાનો શાપ કહેવામાં આવ્યો છે. પરંતુ એ વેદના ઘણી વખત બીનજરૂરીપણે ભોગવવામાં આવે છે. ઋતુકાળ એ કુદરતી વસ્તુ છે. સ્ત્રીના ભલાંને માટે ઈશ્વરે તે નિર્માણ કરેલી છે અને તેમાં દરદ કે દુઃખ હોવાનું કશું કારણ નથી. હકીકતમાં એવી ઘણી સ્ત્રીઓ છે કે જેને ઋતુકાળથી કયું દુઃખ થતું નથી. માત્ર એ સમયે પુરેપુરી ચોખ્ખાઈ જાળવવી પડે છે.

મહિનાનું કારણ કંઈક કુદરતી કાયદાનો ભંગ થએલો હોવાનું હોય છે અને ઋતુકાળ વખતે કંઈક ખોટકી જવાનું કારણ પણ એજ હોય છે. પણ વખત દુઃખ ભોગવવું પડે છે તેનું કારણ એજ હોય છે કે સાધારણ બુદ્ધિ વાપરવાની હોય તે વાપરવામાં આવતી નથી. દાખલા તરીકે ઘણી સ્ત્રીઓ ઋતુકાળ પહેલાં કે દરમીયાન માથું ધોય છે, જે તદ્દન બીનજરૂરી છે. એ વખતે ઠંડી જમીનપર બેસવું નહિ જોઈએ, હવાવાળી જગ્યામાં ઉભવું નહિ જોઈએ અને પગ ભીના રાખવા નહિ જોઈએ.

ઘણી સ્ત્રીઓની એક આકર્ષક વસ્તુ એ છે કે ચંપલ પહેરવાથી તેઓ ના પગ ઘણા સુંદર રહે છે ત્યારે પુરેપુરીપણે ઉઘાડી એડીના જોડા પહેરી ને પોતાના પગ કદરૂપા કરી મુકે છે. ઘણી ઘરેડી સ્ત્રીઓ પણ તેની નકલ કરી પોતાના પગ બગાડે છે. એવા જોડાથી સ્ત્રીઓના ઘણા દરદો થાય છે. ઉઘાડી એડીઓથી આખાં શરીરનું સમતોલપણું ચાલ્યું જાય છે. વાંસાપર જરાપર, પેટપર અને અંદના આંતરડાંઓપર વધારે ભોગને આવે છે. બધુંજ અનીયમીત થઈ જાય છે અને ગંભીર પરિણામ આવે છે. વધુમાં ઉંચી એડીઓથી શરીરનું વજન પગના આંગળા આગળ પડે છે.

જોડાના પગનાં આંગળાંનો આગળ સાંકડો અને અણીવાળો હોવાથી આંગળાં ચગદાય છે તે એટલે સુધી કે કામમને માટે બેડોળ બની જાય છે. એથી પગની ઠોકર બરી રહે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ એથીયે ગંભીર પરિણામો આવે છે.

આખાં શરીરના જ્ઞાનતંતુઓની અસર પગપર થાય છે એ ઘણા લોકો જાણતા નથી. શરીરના પ્રત્યેક ભાગ ને પગ સાથે સંબંધ રહેલો છે. શરીર ના કોઈ પણ ભાગ ખોટો થાય તો તેની પગપર અસર થાય છે. એવીજ રીતે જો પગનો દુરૂપયોગ થાય તો પગના જે ભાગને શરીર સાથે સંબંધ હોય તે શરીરના ભાગને પણ અસર થાય છે. એટલેજ ઘણી સ્ત્રીઓને બહુ હદપર કસરત કરવાથી માથાંનું દરદ ઉપડે છે. તેના પગ કાયમ જમીનપર ચાલુ પડયા કરવાથી તેના જ્ઞાનતંતુઓ પર તેની અસર થાય છે.

ઘરેડી સ્ત્રીઓના પગનો દુરોપીયન સ્ત્રીઓના પગના જેટલો દુરૂપયોગ થયો હોતો તેથી તેઓને એટલું દરદ ભોગવવું પડતું નથી. પરંતુ કમનસીબે ઘરેડી સ્ત્રીઓ મોટે ભાગે ખોરાક ખોટો લેતી હોય છે રોટી, દાળ, ભાત વિગેરે ખુબ મસાલાવાળા ખોરાકમાં શરીરને નિરોગી રાખવાને જરૂરી તત્વો નથી હોતા. વળી ઘણા મસાલા સ્ત્રીઓના અવયવોપર માઠી અસર કરે છે. દાખલા તરીકે મરચાંથી જબરીયપપર સોજો થાય છે. આદુથી મુત્રાશયપર અસર થાય છે તજથી રકતસ્રાવ વધારે પડતો થાય છે. આ સઘળી વસ્તુઓમાં પોષણ તત્વ આપે જ હોય છે અને સ્ત્રીઓએ પોતાના ખોરાકમાંથી એ વસ્તુઓ બાતલ કરવી જોઈએ.

ઋતુકાળમાં સ્ત્રીઓને રકતસ્રાવ ઘણો થાય છે. તેથી તેને મોહી આપનારા પુષ્કળ ખોરાકની જરૂર હોય છે. કુદરતી મીઠું, લોહ, ચુનો વિગેરે તત્વોવાળા ખોરાકની જરૂર હોય છે. આ તે ન મળે તો તેનું લોહી સુકાઈ જાય છે. પછી તેની નબળી સ્થિતિને લીધે તેને ઋતુકાળ બરોબર આવતો નથી. આ સઘળી વસ્તુઓ સાધારણ બુદ્ધિ પ્રયોગ અને શિસ્તપાલનથી અટકાવી શકાય છે.

દરેક સ્ત્રીએ રોજ પુષ્કળ કાચી લેટીસ, કાચી કોબી, કાચાં ગાજર અને કાચાં બીટરૂટ ખાવાંજ જોઈએ. બીટરૂટમાં ચુનાનું તત્વ વધું હોય છે અને તેનો રંગજ લોહીના જેવો હોય છે, સ્વાદિષ્ટ પણ હોય છે. વળી, ફ્રાક્ષ માં અને ભાજીમાં લોહનું તત્વ હોય છે. ખજુર, પ્રુન્સ અને અંજીર બધાએ સપળો સુકો મેવો શુધ્ધકારી હોય છે. તેમજ મધ, શુદ્ધ નહિ કરેલો કાચો ગોળ અને તાજાં પાકેલાં ફળ પણ રોજ સારા પ્રમાણમાં લેવાં જોઈએ.

મીઠાઈઓ, ખાંડ, મસાલા, સફેદ આટાની બનાવટના પદાર્થો, જેવા કે, રોટી, કેક, બીસ્કીટ, સફેદ રોટી અને પોલીશ કરેલા ચોખા અને મીલીરાઈસ ખાવા નહિ જોઈએ. એ સઘળી વસ્તુઓ નુકસાનકારકજ છે. તેમાં વીટેમીન્સ અને રસાયણના તત્વો લગભગ મરી ગએલાંજ હોય છે. જે કોઈ એ એ પોતાના શરીરમાં નાખે છે તે રોગને આમંત્રણ આપે છે.

ઓઓના રોગનું બીજું એક મોટું કારણ કસરતના અભાવનું છે. સ્ત્રીના શરીરને જોઈતી કસરત મળેલી નહિ હોય તો પેટમાં ભરાઈ થાય છે અને પછી બીજા રોગો થાય. એટલે કસરતનો અભાવ અને ખોટો ખોરાક કબજીયાત કરે છે. અને દુનીયામાં આજે તેવું દરદ માંદગીનું મુળ કારણ એજ છે.

ત્યાં ઘણી સુંદર કસરતો છે કે જે પ્રત્યેક સ્ત્રીએ રોજ સવાર સાંજ કરવી જોઈએ.

પહેલી ચત્તા સુવું. ગોદણું સીધા રાખી પગ ઉંચા કરવા અને પગના આંગળાંને હાથ લગાડયા વિના અડકવાનો પ્રયત્ન કરવો. પછી પગ નીચા કરવા અને શરીરનો વચલો ભાગ એવી રીતે ઉંચો કરવો કે જેથી આખાં શરીરનો પગ અને આથાના પાછલા ભાગ ઉપર આધાર રહે. આ કસરત યથાશક્તિ કેટલીકવાર સુધી કરવી કે જેથી બરડાનું દુઃખ વાંકુ અને સીધું થાય.

બીજી કસરત મોઢું દિવાલ તરફ રાખી ઉભા રહેવું અને પગ દિવાલથી ૭ ઈંચ દુર રાખવા. હાથ અદલ વાળી દિવાલને અડકી આંખની સીધામાં રાખવા અને કપાળ અદલ વાળેલા હાથપર મુકવું. પછી એક બાજુની કમર દિવાલને અડકે એમ વાળવી અને પછી બીજી બાજુની કમર એજ રીતે વાળવી. આમ કરવાથી બરડાનું દુઃખ મરાય છે, પેડુના રનાયુને કસરત મળે છે અને અંદરના આંતરડા ને આપોઆપ મરદન થાય છે.

બીજી કસરતનો હાથ પગ જમીનપર રાખી દરેક મીનીટ સુધી રીબવું આ પણ સરસ કસરત છે.

કસરત જો કે જરૂરી છે છતાં આપણે ચેતવણી આપવી જોઈએ કે બહુ બળ કરવું નુકસાનકારક છે. પોચાપર બહુ બેસવું, બહુ તરવું, ઘોડાની સવારી વિગેરે વધારેપડતું થાય એ સ્ત્રીઓ માટે સારું નથી. આદર્શ વસ્તુ રોજ નીયમીત પ્રમાણસર કસરત કરવી એ છે. એક દિવસ વધારે પડતી કરવી અને પછી બીજા દિવસ નહિ કરવી એ બરોબર નથી.

સ્ત્રીઓ જો પોષાક બરોબર પહેરે, ખોરાક અને રહેણીકરણીમાં નીયમીતતા જાળવે તો ઘણા દુઃખોમાંથી બચી જાય. પરંતુ કેટલીક સ્ત્રીઓને એ કરતાં વધારે મદદની જરૂર હોય છે. કેટલીકવાર બરડાના ભાગને માલીશ કરવાની જરૂર રહે છે તેની એકાદ ગાંઠ જો ખસી ગઈ હોય તો ઘણી તકલીફ ઉભી થાય છે. સાધારણ માણસથી સારું થઈ જાય છે.

બીજા કેસોમાં હોમીયોપથીની દવાઓ અને જડી બુટીઓ ઉપયોગી થઈ પડે છે. જડી બુટીઓમાં અમુક ઘટતાં તત્વો મળી આવે છે કે જે ગ્રન્થિઓને પોષણ આપી મજબુત કરે છે. હોમીયોપથીની દવાઓ પ્રત્યેકના દરદ ને જુદી જુદી અસર કરે છે. સામાન્ય નીયમ તરીકે નીચેની દવાઓ બહુ મદદરૂપ થઈ પડે છે. દાખલા તરીકે દરદીને આંકડી આવે અને બેવડી વળી જતી હોય તો ગરમ પાણીમાં Colocynth 6 અથવા Mag. phos. 6 આપવું. ઋતુકાળમાં ઢીલ થતી હોય તો Pulsatillo ■ આપવું વધારે પડતો રકતસ્રાવ થતો હોય, આસ કરી જાડી સ્ત્રીના દાખલામાં, તો Calc Carb 6 આપવું. લોહી નહિ હોય તો Ferrum phos 6 x આપવું.

આ તો માત્ર પ્રાથમીકજ છે. પરંતુ તે ઘણી મદદરૂપ થઈ પડે છે.

પરંતુ એ વસ્તુ ઉપર ભાર મુકવાની જરૂર છે કે પ્રત્યેક સ્ત્રીએ યોગ્ય ખોરાક લેવોજ જોઈએ અને આસ કરી કાચાં સેલેડ, શાકભાજી અને ફળ ખાવાં જોઈએ કે જેથી આરોગ્ય ના સઘળાં તત્વો તેને મળે. તેનું શરીર એ તેની એક કીમતી વસ્તુ છે અને તેનું તેણે બરોબર જતન કરવું જોઈએ.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ માંટીસોરી મેડમ મોન્ટેસરી. મુલ્ય ૨ ૬

પોષણના અભાવથી આપવો પડતો ભોગ

૧૯૪૭ ની આખરીમાં પોષણના અભાવથી યુનીયનને વાર્ષિક પા. ૧૬૫ હજાર પાઉન્ડનો ખરચ થતો હતો.–૫૦૬ લાખ પાઉન્ડનો દાક્તરી ખરચ અને ૧૫૦ હજાર પાઉન્ડનો એક લાખ ગોરા અને ૪૫૦ હજાર બ્રીન-ગોરા દરોજ નોકરીપરથી ગેર-હાજર રહેવાથી તેટલા પગારની અને ઉત્પન્નની મતી ખોટ એ ઉપરાંત ૧૬ થી ૪૫ ટકા ગોરા અને ૩૨ થી ૬૦ ટકા આફ્રીકન નિશાળના છોકરાં ઓ એ વખતે ઓછાં પોષણથી પીડાતા હોવાનું અકસટવામાં આવ્યું હતું.

નિરંતર વધતા જતા રહેણીના ખર્ચથી પોષણ આપનારો ખોરાક (ખાસ કરી ડેરીનો) લોકોને માટે સૌથી વધારે જરૂરી છે, તેઓને મેળવવો વધારેને વધારે મુશ્કેલ થઈ પડવાથી આજે પેટ પુરતો ખોરાક નહિ મળતા બેકારોની સંખ્યા સાઉથ આફ્રીકામાં અનેક ગણી વધી ગએલી ગણી શકાય.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ફીડ રીસર્ચ બ્યુરોએ કુંક સમયપર કરેલી તપાસપરથી જણાયું હતું કે, માત્ર રીફ (જોહાનીસબર્ગ અને આજુ બાજુ) માંજ આફ્રીકન કુટુંબોમાં માસિક ઓછામાં ઓછા જરૂરી ખર્ચ સામે ક્રમોઈની પોટ નીચે મુજબ થતી હતીઃ જોહાનીસબર્ગમાં પા. ૪–૧૭–૧૦ પ્રીટોરીયામાં પા. ૪–૧૫–૩. અને રીફના શહેરોમાં પા. ૩–૧૨–૯. કુટુમ્બની માસિક આવકમાંથી ભાડાનો અને આવવા જવાના વાહનનો ખર્ચ બાદ કરતાં બાકીની ખોટ ક્રમશઃ અને ખોરાકપર કાપ મુકવા પુરવામાં આવતી હતી. એ કાપ એટલો મુશ્કેલ પડતો હતો કે શારિરિક તંદુરસ્તી ટકાવી રાખવાને ઓછામાં ઓછી જરૂરીયાતો પણ પુરી નહિ પાડી શકાય.

આથી યુનીયનના આરોગ્ય ખાતાના પ્રયાસે ઓછા ખરચે વધુ પોષણ આપનારો ખોરાક ઉત્પન્ન કરવાની યોજના ઓ ઘડી કાઢેલી છે એમ જાહેર થયું છે તે આજના વખતમાં ઘણુંજ આવકારદાયક છે. આ દેશમાં અપોષણ ના નિરસ્યાત્મક રીતે વધતાં પ્રમાણ ને પહોંચી વળવાની અત્યંત જરૂર વિષે અતિશયોક્તિ થવી અશક્ય છે.

નુકસાનકારક અંધશ્રદ્ધા

લોકોમાં એવી ખોટી માન્યતા વર્તી રહેવી છે કે આફ્રીકન કામદારને માન આપી ચાલનારો નથી. ૧૯૫૦ માંજ માત્ર ૦.૦૬ ટકા આફ્રીકનો ગંભીર ગુનાઓ માટે સજા પામ્યા હતા. ૨૪ ટકા દારૂ બંધીને લગતા કામદાના ભંગ માટે, અને ૨૧ ટકા નેટીવો પર અંકુશ મુકનારા પાસને લગતા કામદા ના ભંગ માટે સજા પામ્યા હતા. આ વસ્તુ ૧૯૫૧ ના અહેવાલ પરથી માલિક આંકડાઓપરથી મેળવવામાં આવી છે.

દારૂને લગતા કાયદા ભંગના ગુના

૧૯૫૦ માં યુનીયનના દારૂને લગતા કાયદાના ભંગ માટે ૨,૮૩૮ ગોરા અને ૧,૫૩,૬૮૩ બ્રીન-ગોરા સજા પામ્યા હતા. આમાં દારૂબંધીપણાના ગુનેગારો સમાવેશ થતો નથી. એ ઉમેરવામાં આવે તો સંખ્યા વધી જઈ ગોરાની ૧૪,૫૧૩ ની અને બ્રીન-ગોરાની ૨,૨૩,૧૪૭ ની થાય છે. આફ્રીકનોની આ કુલ સંખ્યા મુજબ આખાં યુનીયનમાં આવા ગુનેગારોની રોજની સંખ્યા ૫૦૦ ની થાય છે, પરંતુ આફ્રીકનોની કુલ વસતી ગણવા માં આવે તો ૨.૨ ટકા જેટલી –થાય છે.

૧૯૫૦ માં ગુનેગારોની ૨,૩૮,૧૮૭ ની કુલ સંખ્યા એ વર્ષમાં સઘળા ગુનાઓ માટે થએલી સજાઓનો ચોથો ભાગ થાય છે. એ કુલ સંખ્યાનાં ત્રીજા ભાગની સજા દારૂબંધીપણા માટે થઈ હતી. અને બાકીની મોટા ભાગ ની આફ્રિકનો પાસેથી ગેરકાયદે રાખવા માં આવેલો દારૂ પકડાયો હતો તેને અંગે થઈ હતી.

૧૯૫૦ માં દારૂ અંગેના ગુનાઓ માટે સજા પામેલાઓનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	દારૂબંધીપણા સહીત સઘળા ગુના	દારૂબંધીપણા ના ગુના
ગોરા	૦.૫૮ ટકા	૦.૪ ટકા
આફ્રિકનો	૨.૨ "	૦.૪ "
એશીયાટીકો	૦.૭ "	૦.૪ "

ડાહ્યો અને મુર્ખ

બે બન્ને મૃત્યુલોક છોડી ગયા હતા. એક ડાહ્યો અને એક મુર્ખ સ્વર્ગ ના દ્વાર પર રાહ જોતા ઉભા હતા. સ્વર્ગનાં દ્વાર ઉઘાડનાર દેવ દુત આવતાંવેંત જ બન્નેએ પોતપોતાની કુદ્રિષ્ટ રજુ કરી.

બહુ કષ્ટપણાથી વર્તવાને લીધે ડાહ્યાની આંખો તેજહરી લાગતી હતી. શરીર સ્વચ્છ અને બાંધો સુડોળ લાગતો હતો. મુર્ખની આંખો ઉંડી ઉતરી ગઈ હતી, શરીર વળી ગયું હતું અને અંગ હાડકાંઓરૂપી ટેકરાઓ તથા માંસવિહીન ખાડાઓથી ભરેલું હતું.

ડાહ્યો અભિમાનથી કહેવા લાગ્યોઃ

"આંખોને નુકસાન ન થાય એટલા માટે હું કાળા કાચમાંથી સુર્ય તરફ જોતો હતો. ન તો બહુ ઠંડું કે ન તો બહુ ગરમ એવું પાણી નાહવા લેતો. મેં કર્કશ અવાજ સાંભળ્યા નથી. દુર્ગંધને નાક પાસે આવવા દીધી નથી. કદી બહુ છેટે ગયો નથી. કદી બે બહુ દુર ગયો નથી."

મુર્ખે કહ્યું: "ઓ મુર્ખ, આમ ન કર, આમ ન કર" એમ આખું જગત કહેતું તોયે મેં પ્રખર સુર્ય સામે ઐકીટશે જોવાનો પ્રયત્ન કર્યો. તેજના સર્વ પ્રકાર જોયા વિના મારાથી ન રહેવાયું. ઠંડી અને પવનમાં, તોફાન અને વર્ષામાં ઉઘાડે શરીરે હું ફર્યો. બરફ થીજી જાય એવી ઠંડી માં અને શરીરને તરબોળ કરી દે એવો પવન હોય ત્યારે હું એ મારે જોયું હતું. અગ્નિની લાલપીળી જ્વાળાઓ પકડવાનો પ્રયત્ન કરી મેં હાથ બાળ્યા. ઉંચા પર્વતો ચઢી મારા પગ થાકી ગયા પણ અગાધ દરિયા અને દુરનાં ક્ષિતિજ જોવાનો મારો મોહ અનિવાર્ય હતો."

ડાહ્યાએ કહ્યું: "આવું આંધળપણું મેં કદી યે નથી કર્યું. મારી તરફ જુઓ ને એની તરફ જુઓ."

બન્નેનું કહેવું શાંતિથી સાંભળી લીધા પછી દેવદુતે કહ્યું: "તું ફક્ત આત્મા લેઇ તમને અંદર જવા દઇશ."

એમ કહી એણે જરપરી ડાબાના કાળજામાં હાથ નાખ્યો અને તેમાંથી એક કાળો પથ્થર બહાર કાઢયો.

"આ લે તારો આત્મા!" દેવદુત બોલ્યો મુર્ખના કાળજામાં એણે હાથ નાખ્યો અને લાખ કિરણોથી ઝગમગતો એક હીરો બહાર કાઢયો.

"આ તારો આત્મા!" એમ કહી એણે દરવાજો ઉઘાડી મુર્ખને અંદર લીધો અને પ્રવેશ કરી દરવાજો બંધ કર્યો.

—અંગ્રેજ આનંદઆંથી.

	ગોરા	બ્રીન-ગોરા
૧૯૩૯	૧,૧૧	૬૧,૨૧૬
૧૯૪૨	૧,૦૦૮	૧૦,૧૧૦
૧૯૪૫	૬૦૧	૧,૧૬,૮૮૨
૧૯૪૮	૧,૨૬૩	૧,૪૯,૬૪૦

વિવિધ

ભારત, આઝાદ દિન

ડરબનમાં સુરત હીંદુ એસોસીએશન અને કાઠીઆવાડ હીંદુ સેવા સમાજના સંયુક્ત આશ્રય હેઠળ તા. ૧૫મી ઓગસ્ટના રોજ ભારત આઝાદ દિન ઉજવવામાં આવ્યો હતો. વરસાદ અને ઠંડી વેગવા છતાં આંધી જેવા સીત્તેર બારાજ માણે હતો. મેળાવડા ની શરૂઆત ભજન અને પ્રાર્થનાથી કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખસ્થાન ડો. એન. પી. દેસાઇએ લીધું હતું. સુ. હિ. એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી. ગોવનભાઈ મણીભાઇએ રાષ્ટ્રીય ભાવના, શ્રી. શાંતીલાલ જે. મહેતાએ સ્વતંત્રતા પછીનું ભારત, શ્રી. એચ. બી. પટેલે ભારતની સ્વતંત્રતાની આપણા ઉપર અસર, શ્રી. નીતમલાલ વી. મહેતાએ રાષ્ટ્રીય ચઢાસભા, અને ડો. એન. પી. દેસાઇએ સ્વાતંત્રતા પછીનું ગુજરાત, એ વિષયો ઉપર વિવેચનો કર્યાં હતાં શ્રી. નરદેવ વેદાલંકારે હાલની ભારતની પરિસ્થિતિ વિષે પ્રવચન કર્યું હતું. બન્ને સંસ્થા ઓની ગુજરાતી શાળાના તેમજ ગારડા સંગીત મંડળના બાળકોએ અને કન્યા ઓએ પ્રસંગને ઉચિત આકર્ષક રાષ્ટ્રીય ગીતો, ગરબા અને સંવાદો રજુ કર્યાં હતાં, બાદ રાષ્ટ્રગીત અને શાંતી પાઠ સાથે મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

ક્રમ બક્ષ

કાઠીયાવાડમાં પાલીતાણા પાસેના રાજવિવા ગામે દેવરાજની એકાકી ગ્રામસહાય કરીને ઉજવી હતી ક્રમ બક્ષ દ્વારા તેમણે કુવા અવેડા સાફ કર્યા અને ગામનો આડા માર્ગ પથ્થર મોરમ નાંખી દુરસ્ત કર્યો. ક્રમ બક્ષની પુણ્ય કુતી તેમણે કીર્તન ભજન અને રામધુન દ્વારા કરી. અંતમાં ઇશ્વરે ગામ પર રાત્રે વરસાદ વરસાવ્યો જેની ખુબ જ આતુરતાભરી રાહ જોવાઈ રહી હતી.

ભારતીય વિદ્યાભવન

મુંબઇમાં ભારતીય વિદ્યાભવનના નવા મકાન પગોનું ઉદ્ઘાટન કરતાં, ભવનના સ્થાપક અને ભારત સરકારના કૃષિ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ, ભારતીય કલાના વિકાસ અર્થે હરદમેશ, નવી પદ્ધતિ, નવા કલાકારો અને નવાં કલાકૃતિઓ પેદા કરતા રહેવાની જરૂરત ઉપર ભાર મુકયો હતો. ભારતીય વિદ્યાભવને તેની ટોચ વર્ષની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા જે સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરી છે એ અંગે શ્રી. મુનશીએ સંતોષ વ્યકત કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે, તાજેતરમાં દિલ્હી ખાતે યોજનએલા એક કલા સંમેલનમાં ભારતીય વિદ્યાભવન તરફથી મોકલવેલા તૃત્યો સર્વેને ઉત્તમ લાગ્યા હતા આ રીતે ભવને અને એની કલાએ જીતી લોકસંભારને

કરી છે પણ એ રીતને શાશ્વત રાખવા માટે સતત પ્રયાસો ચાલુ જ રહેવા જોઇએ.

હિંદને આક્રમણકારી હેતુઓ નથી

આરબ લીગના સેક્રેટરી-જનરલ આક્રમ પાશાનો વચનો સાઇપ્રસના શાસક-બિશપ-અદનાના રેડીયોએ ટાંકયા છે. તેમણે કહેલું જણાવાય છે કે, હાલ ની હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની ઉગ્ર સ્થિતિ એ બન્ને દેશોના મીત્રોને અને આરબ રાજ્યો જે પણ તેના મીત્રો છે, તેમને દુઃખ ઉપજાવનારી છે. બન્ને દેશો વચ્ચેના સવાલનો ઉકેલ લાવવાના પ્રયત્નો નિષ્ફળ નીવડયા તેનો ખેદ દર્શાવતાં તેમણે કહ્યું કે શ્રી. નેહરૂ જેવા માનવ પ્રેમી નેતાની નેતાગીરી હોવા છતાં હીંદના મીત્રો માની શકતા નથી કે હીંદ પોતાના પડોશી પર આક્રમણ કરવા ઇરાદો રાખે છે. કમનસીબે સરદારો જણાવે છે કે, આક્રમણ પાકીસ્તાને કર્યું કે હીંદનો પાકીસ્તાન સામે આક્રમણકારી હેતુ છે એમ તે માનતા નથી. પાકીસ્તાનની સરહદ બાબત હીંદના સરકારના જબાવટ વિષે તેમણે કહ્યું કે તેથી વધારે ચીંતા ઉત્પન્ન થઇ છે કારણ એવી સરહદની જબાવટ એવે વખતે થઇ છે કે જ્યારે બન્ને દેશો વચ્ચે અણવિશ્વાસ વર્તી રહ્યો છે. તકરારનું સમાધાન કઇ રીતે લાવવું એ સમજ શકાતું નથી પરંતુ બન્નેના મીત્રો તરીકે સમાધાન લાવી શકાતું હોય તો તે લાવવા અમે બધા જ ખુશી થઇશું.

અગ્નિ

સૌને બધાંજ પ્રાણીને એકસામટાં મારી નાખ નહીં માટે તેને રોજ એકેક પ્રાણી ખાવા મોકલવાની એક જુની વાત છે. દરરોજ એક એક પ્રાણી સિંહ પાસે જાય અને તેથી બીજાં બધાં પ્રાણી નીર્ભય રહીને ફરેફરે. વળી કેટલાક દાક્તરોની પણ એવા જ પ્રકાર ની વાત સાંભળવા મળે છે. દાક્તરને રોજના રોજ સામમાંથી એક એક માણસ જાય છેવટે બીજા કોઇ માણસ જાય ત્યારે દાક્તરને મારી નાખે તે આખા સામને સુખ થઇ જાય.

અગ્નિનું પણ એવું જ છે. જંગલ માં કયે ભાગે ત્યારે જંગલ ખાવું સારું થઇ જાય. જુના જંગલી જમાનાનો માણસ અગ્નિનું આ તાંડવ જોયા કરે. તે બય પામે, દુર દુર નાસે અને બચવા પ્રયત્ન કરે. છેવટે તે કૃત્રિમ રીતે અગ્નિ પાડતાં શીખ્યો અને તેને રીઝવવા કંઈક કંઈક તેમાં હોમવા લાગ્યો. અગ્નિને હોમ મળે નહિ તો વળી સિંહ કે દાક્તરની માફક તે બધા પર ફેર વર્તાવે એના કરતાં એને રોજ હોમ આપવો સારો. આમ અગ્નિને હોમ આપવાની શરૂઆત થઇ અગ્નિની દેવ તરીકે પુજા થવા લાગી.

જુના સમયમાં દેવતા પાડવાનું કામ બહુ અઘરું હતું. એક લાકડા ઉપર તે સળગી ઉઠે ત્યાં સુધી બીજું લાકડું બસવામાં આવતું. આ કામ મુશ્કેલ હતું. તે સમયના લોકોએ અનુભવથી કયા કયા વૃક્ષના લાકડાં જલદી સળગી ઉઠે છે તે શોધી કાઢેલું. એક લાકડા ઉપર પાડેલા ચીરામાં ઝરી જેવા ઘાટ નું બીજું લાકડું બસવામાં આવતું. વળી એક લાકડા ઉપર પાડેલા ખાડા માં સારડી માફક બીજા લાકડાને ફેરવી તે પણ અગ્નિ પડાતો. દીવાસળી તો કોઈ સમજતું જ નહિ. ચકમકનું તો કોઈ નામે ન જાણે. બેલાદ તો લાવે જ કયાંથી? લોકોને ધાતુની ખબર જ નહોતી.

એ જમાનામાં આવી રીતે દેવતા પાડવાનું કામ પવિત્ર ગણાતું. તેમાં બીક મીનીટથી માંડી ત્રણચાર કલાક પણ થઇ જતાં. એટલે તે સમયના રીવાજ મુજબ ખુબ વિધિપૂર્વક નવો દેવતા પાડવાની ક્રિયા થતી. ચોમાસા માં તો આવી રીતે દેવતા પાડવો બહુ જ મુશ્કેલ. તેથી લોકો અગ્નિને સાચવી રાખતા. કેટલાંક ગામોમાં ગામની મધ્ય જગ્યાએ અગ્નિ બારમાસ કરતો હોમ. તેમાં નકકી કરેલ માણસ ઉંધણ પુરી તેને સળગતો જ રાખે. અગ્નિ વધુ જીવવું લોકોને મુશ્કેલ લાગેલું. સૌ પોતપોતાના ચુલા- સળગાવવા ઉંબાડિયું ત્યાંથી લઇ જાય. કોઇ વાર ગામમાં રોગચાળો ચાલે તો લોકો કહે કે અગ્નિદાદા બહુ ધરડા થયા છે, તેમને ઠારવા જોઇએ. તે દીવસે વિધિપૂર્વક આખા ગામની ચુલા ઠારી નાખવા પડે. ગામની મધ્યમાં બળતો અગ્નિ ત્યારે ઠારી દેવાય. પછી તે સમયનો જોષી મુહૂર્ત અને વિધિ બતાવે તે મુજબ ગામના આગેવાન માણસની દીકરી અગ્નિ સળગાવે. તે સમયના પુરોહિત મંત્રોચ્ચાર કરે અને જમીનમાં આઠી ઉભી લીટીઓ દોરે. અને નવો અગ્નિ પ્રગટ થાય ત્યારે પ્રદક્ષિણા કરી પછે ચાલે.

—ઝીણાભાઇ માંધી.
ચોકડીઝવન'માંથી

અરબ

કરબનના જાણીતા વેપારી અને કોંગ્રેસના કાર્યકર્તા શ્રી. એ. ઇ. શેખ ની દીકરી મીસીસ અમીના અબ્દુલ ખાલેક સીદાતનું ટુંકી માંદગી બાદ બુધવાર તા. ૧૫ મીના કરબનમાં ૨૨૧ સીકરથ ગ્રેવ-યાર્ડ પર આવેલા પોતાના માતપિતાના ઘરમાં ૨૬ વર્ષની યુવાને વયે અવસાન થયું. મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના પતિને અને બે મહિના ની બાળકીને, પોતાના માત પિતાને અને અનેક કુટુમ્બીજનોને વિલાપ કરતાં મુકી ગયાં છે. મરહુમની દફનકીયા ઓજર રાખે મઘ હતી જેમાં વધુ મીત્રો તેમજ સગાસ્નેહીઓએ હાજરી આપી હતી. મરહુમના આત્મને ઇશ્વર શાંતી બક્ષે અને તેમના કુટુમ્બી જનોને સબર બક્ષે.

દુકાન વેચવાની છે

Outfitting ની ચાલુ દુકાન 238 Queen Street પર વેચવાની છે. જાએ અથવા મળો:—

A. M. OMAR
337 Pine Street,
DURBAN

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા મોકાની દુકાન હમણે તાબડતોબ વેચવાની છે.

ઇકરારનામાની મેળવણી માટે અહીંયા સારી, જોગવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 69 or Phone 450 Nigel.

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

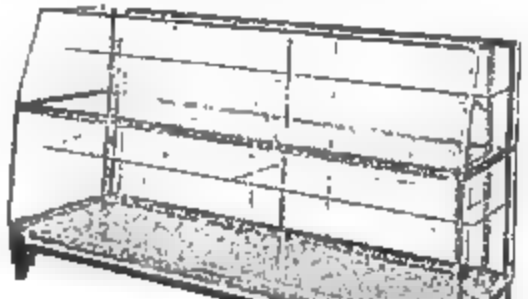
કીંમત: બબ્બે શીલીંગ.

બધા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે સેટ-પુસ્તકો આપવાનું સતપ જાહેર કરે છે. દફતા એકજ વર્ષનાં લવાજમમાં બે સેટ-પુસ્તકો, બાસ બાંધ અને દીવેલસથી બાંધ પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિય સાપ્તા સિક છે.

ચિત્ર લેખા વર્ષીક લવાજમ રૂ. ૬૨ : પરદેશ હિ. ૩૬ સિંગલકોપ્સ (ઇન્ડિયા) લી. ૮૬, મિન્સેસ રોડ૧ીટ, મુંબઇ, ૪.

INT.ADVT

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

હાઇ-કલાસ ગ્રેસ્ટી ગ્લાસ અને ઇકલીક રીફ્રીજરેટર કાબીનેટ.

બાય પુનીલસ, ડીસ્પ્લે ફીક્સ્ચર્સ લીા. મમ્બાસા, ઇ.આ. જ્યાં સોપાન દેટલોક બાંધેલ.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

અની બધી એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ, સિમકેટ, લા. આ. શોપફીટર્સ, સિમકેટ. ફેન્સ ડરરસીયાં મુકવાનું આજ ઠેકાણે છે, તેમજ એડ્રેસ છે.

104 Marshal Street, (Factory Escom House)
Phone 23 6211/2 JOHANNESBURG P O Box 6501

ચિંતા ? ! ! !
રાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં વપરાતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલા, કઠોળ, ધરગથ્થુ દવાઓ, ફલન-પુજા તેમજ લગ્ન આદિની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, પીના વિશ્વાસે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એજન્સીસ: ૨૨૯ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન: ૨૮૮૭૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
કરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૩ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી	(મંજુલાલ મજમુદાર)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૪

જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફ્રીનીક્સ આશ્રમ ના ૨૮વોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન જનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના		૫ ૦
ધર્માંતર નેમખે	(ગાંધીજી)	૧ ૬

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬

બાપુની પ્રસાદી	(મણુભાઇ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુ-મારી-મા	મ્રદુ ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રોઃ	(આશ્રમની બહેનો ઉપર)	સંપાદક મગન મોહનદાસ ૨ ૬
બાપાની કેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ	પહેલો	૧૦ ૦
,,	બીજો	૧૨ ૦
,,	ત્રીજો	૧૧ ૬
,,	ચોથો	૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન	(ગાંધીજીના વિચારોને રજુઃ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી	(આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.	

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
સત્ય નાશ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો	(નીલાબાઇ)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(મ્રદુલા પર લખાયેલા પત્રો)	૧ ૬
હરતુલા રૂમાલ ગુંછ		૬ ૦
ગાંધી રૂમાલ ગુંછ		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦

ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મણુદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬

સત્યના પ્રયોગ આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

હીરાલક્ષ્મી બચુભાઇના પુત્ર

કેળવણીનો પીયાસ	ભા. ૧, ૨, ૩	૩ ૦
ગીતા મંથન	(ગીતાજીનો સમગ્ર સમાય એવી રીતે લખાયેલી કવિતા) અનુવાદ	૩ ૧
ગીતા ધ્વની	(ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો)	૧ ૪
પ્રેમ અને મહાવીર		૧ ૬

ઝરી પુરુષ અમીરા	(ભાગ બારમો, પુસ્તકમાં ગેબાદી ઝરો ઉપર પુસ્તક પ્રસાદ લખાયેલ છે એવો સમાસ છે એનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સાબુણી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

માહાદેવ દેસાઇનું	પુર્ણચરીત્ર	૨ ૭
સરદાર પટેલ	બલવંતરાઇ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેલાસ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈંદુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુખનદી વહેવાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
કલ્પી આપના સંસ્કૃતીનું આપી	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
પુત્ર અને પત્નિ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(રામાસ્વામી)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન	ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧-૩-૦
ટોલ્સટોય અને ગોકળ		૨ ૦

ગોવાળી હિસાબો

	(રમા કાલેલકર)	૧ ૩
બુધ લીલા		૧ ૧
બુધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંચયાવલી		૫ ૧

ગોળીયટ રસીયા.

(રસીયા વીશે અમૂલ્ય ગ્રંથ)		૧૦ ૦
ગોક રશીઅનના ઠંઘતકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧

ગુજરાત મહુમદ

(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)		૧ ૦
ગોકળભાઇ	(રમા કાલેલકર)	૧ ૬
રમણલાલ મોના	(,, ,,)	૧ ૦
હિંદી ગ્રામો ત્રીગ્રંથ		૬ ૦

ટોલ્સટોય પુત્ર

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના ગ્રીમાઓ	(નાટક)	૩ ૦
બે નવેલ્લાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરિવર્તન	(નવેલ્લા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

બાબુજી ભારતી	૧૧ ૧
બહુરાણા	૬ ૦
કમલા	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
મંઝેલાથ	૪ ૦
વસીમહીન	૧૨ ૧
છબી	૩ ૧
જીવન ભાગ	૪ ૦
બહેની	૭ ૧
નવીના	૧૦ ૦
દત્તા	૬ ૦
દુર્મા	૮ ૧
રેખાસ	૫ ૦
નવ વાર્તાઓ	૨ ૧
મુલકા	૧ ૦

ગાંધાર પુત્ર

પંચ ધુત		૧ ૦
ગાંધર્વ અને આર્ય અભ્યાસ		૫ ૩
ઘરે આવિશ		૩ ૦
ગાન્ધર્વી		૭ ૦
સારધુત		૫ ૬
ગિરકુમાર સભા	(ગાંધારપુત્ર)	૧૨ ૦

દુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને પ્રતીમાં		૪ ૧
ચિત્ર લેખા		૮ ૧
બહુતરીય વાર્તા સંગ્રહ		૧ ૧
ગોગાની વાતો		૧ ૦
મારી ભાભા		૧૩ ૦

મોહન મોહમ્મદ નવલકથા

ભા. ૧-૨	સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ	સીંધરાજ	૧૧ ૦
અમૃતપુર ધારા		૮ ૧
આશાપુર' ગીત	ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આરતી કાલ		૭ ૦
અપસરા	(ચિર જાગનો સેટ)	૧-૧૮-૧
આપુરી વાતો		૧૦ ૩
અમે બધા		૧૧ ૦
અધકારના આપણા		૭ ૩
ઉન્મત્ત મોનેલ		૭ ૦
ઉલ્લિપટ		૮ ૧
બીસા કેસ		૩ ૦

બાબુના બાપુ બાપુજીના જીવનને ઉજાડ પાડતી નોવેલ ૭ ૧

કાચ પંખ		૧૦ ૧
કેશવના કાકા		૭ ૦
ઉલ્લો પ્રયોગ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દીન ચર્યા		૭ ૧
પ્રેમ બીંદુ	(અનિલકુમાર)	૭ ૦
કાન્તી		૬ ૦
પ્રભાસપર્વ	પદ્ય	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ	(અનીલબન્ધુ)	૭ ૧
ઉર્વશની પુરુરવા		૧ ૦
કલાની સાધ્વરી		૫ ૧
કરીયોલાસ		૬ ૦

ત્રણ અધું શે		૧ ૦
તણખા	(કુલ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
રોબ રૂપ		૪ ૬
કરીયાવર બહાર કરીયા		૭ ૧
કરીયાવાટ		૬ ૧
કીરીટની વાતો		૧ ૦
નીલ પંખી		૩ ૦
નીલ રેખા		૮ ૦
અહીંકાર		૧ ૬
કુટેલા સુર્યમુ પત્રો		૧૭ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૧
પહેલેા કાળ		૬ ૦
વિમાસી		૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો		૫ ૬
પ્રેમ પ્રસુન		૧ ૦
માનવ હાના ગુલ		૬ ૦
મરૂ ભુમી		૬ ૦
અપેલાકાય		૮ ૦
મોહીની		૮ ૦
મનોરમા		૬ ૦
આશ્રમભજના દીપક		૭ ૦
બીરૂ સાથી		૧૨ ૦
બાપુનું રહસ્ય		૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ		૧૨ ૦
આપણો સંસ્કાર		૭ ૧
ઝંઝાવાત ભાગ ૧		૧૦ ૦
ચિત્રોદની		૭ ૧
કેત્રાઇનો જોગ		૮ ૦
લગ્ન તમાસી		૬ ૦
ને કેક દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૪ ૦
પરીષેક		૭ ૦
પીતાંજલી વન પ્રવેશ		૭ ૦
પૃથ્વીરાજ		૭ ૬
જોધીય તાપ		૫ ૦
બાકી બધો		૫ ૧
બાલબારી		૧ ૧
સોરાબ્જીની પ્રેમ કથા	(નોવેલ)	૮ ૧
રોહરામજી ભા. ૧-૨	સેટની	૧૦ ૦
કમલી આશ્રમ કે		૫ ૧
રોહરામ		૧ ૦

આ ઓરડરોથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મારતી ૧૯૫૧ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૭ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
					ક. મી.	ક. મી.
રવી	૨૪	વદ ૮	૨૦	૨૧	૬-૨૪	૫-૨૩
સોમ	૨૫	,, ૮	૨૧	૨૭	૬-૨૫	૫-૨૨
મંગળ	૨૬	,, ૯	૨૨	૨૮	૬-૨૬	૫-૨૧
બુધ	૨૭	,, ૧૦	૨૩	૨૯	૬-૨૭	૫-૨૦
ગુરુ	૨૮	,, ૧૧	૨૪	૩૦	૬-૨૮	૫-૧૯
શુક્ર	૨૯	,, ૧૨	૨૫	૧	૬-૨૯	૫-૧૮
શની	૩૦	,, ૧૩	૨૬	૨	૬-૩૦	૫-૧૭

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી કિંમત સુધારા માપ, ગુજર રંગ, ખાનગેરસ—એની બાબતે માટે અત્ર બતાવેલ સરનામે, તેમજ કેપટાઉન ખાતેની ઓફિસે માટે ઉમરે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા વિનંતિ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint for any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મ.રાજ	૧ ૬
કાંઠા ઇતિહાસની ઝરમેરમા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતિહાસ	૧ ૧

ભૂગોળ

દેશ દેખાવમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્થિક ભૂગોળ	૧ ૬
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કવિઓની રસ કથાઓ	૨ ૬
દેશ દીપકો	૩ ૦
ના ના રમત	૧ ૬

અંક ગણિત

અંકગણિત ૧ મુખ તત્વો	૩ ૦
પ્રાયર રફુલ અંકગણિત ભા. ૧	૨ ૬
મારું ગણિત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" સાતમુ	૨ ૩

ઉપરોક્ત ઉંચાઇના શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની ૨ ૦

મુદ્રણ લેખન માટેના બીજા બે ભાગ
માં નીચેના ચાર પુસ્તકો આવે
છે. જે પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન
મેળવે છે.

મુદ્રણ લેખન તાલીમ ભાગ

" " પોરબંદર ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નમુનેદાર વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૪
" ચોથું	૨ ૩

સાહિત્ય કલ્પદ્રોલ

સાહિત્ય માટે વાચન ભંડારના
વ્યવસ્થાપકોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૩
" ત્રીજું	૨ ૪

વિકાસપોથી વાચન માળા

બાલશ્રી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૬
ત્રીજી "	૨ ૩
ચોથી "	૨ ૬
પાંચમી "	૩ ૦

ચાલે તપાસેલ

ચોપડી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	6	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirco Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	10	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	2	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	10	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent-writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	3	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	6	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	6	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	8
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	3	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendra prasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	0
TALES OF BENGAL—Sanyal and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind, for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાબુભાઈ પટીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીણાં તેમજ બીજા બધા જેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર અમારામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યે ૬ કલાકમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
તારીમારી એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈકાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
તારીમારી એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?"*

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED. P.O. BOX 1057. CAPE TOWN

NUGGET

THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA242

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Polishing with SUNBEAM is so easy!

Sunbeam a boon to all housewives makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK

Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

3201

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

4 SEP 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 35—Vol XLIX. · FRIDAY 31ST AUGUST 1951. · Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

SATYAGRAHA IN FACE OF HOOLIGANS

"TO lay down one's life, even alone, for what one considers to be right, is the very core of Satyagraha. More, no man can do. If a man is armed with a sword he might lop off a few hands but ultimately he must surrender to superior force or else die fighting. The sword of the Satyagrahi is love and the unshakeable firmness that comes from it. He will regard as brothers the hundreds of hooligans that confront him and instead of trying to kill them he will choose to die at their hands and thereby live. This is straight and simple. But how can a solitary Satayagrahi succeed in the midst of a huge population?.....A Satyagrahi may never run away from danger irrespective of whether he is alone or in the company of many. He will have fully performed his duty if he dies fighting. The same holds good in armed warfare. It applies with greater force in Satyagraha. Moreover, the sacrifice of one will evoke the sacrifice of many and may possibly produce big results. There is always this possibility. But one must scrupulously avoid the temptation of a desire for results.....Satyagraha is always superior to armed resistance. This can only be effectively proved by demonstration, not by argument. It is a weapon that adorns the strong. It can never adorn the weak. By weak is meant the weak in mind and spirit, not in body. That limitation is a quality to be prized and not a defect to be deplored. One ought also to understand one of its other limitations. It can never be used to defend a wrong cause.

—Gandhiji.

ગુંડાઓ સામે સત્યાગ્રહ

"જેને પોતાને જે સહી લાગતું હોય તેને ખાતર માણસે એકલાએ પણ પોતાનો પ્રાણ અર્પણ કરવો એજ સત્યાગ્રહનું બીજ રહસ્ય છે. એથી વિશેષ કોઇ કરી શકતું નથી. માણસના હાથમાં તલવાર હશે તો તે કેટલાકના હાથ કાપી નાખશે. પરંતુ આખરે તો તેના કરતાં વધારે બળની આગળ તેને નમવું પડશે અથવા તો લડતાં લડતાં મરવું પડશે. સત્યાગ્રહીની તલવાર પ્રેમ છે અને તેનાથી પ્રાપ્ત થતી અડગ દૃઢતા છે. તેની સામા ઉભેલા સેંકડો ગુંડાઓને તે પોતાના ભાઇ સમાન લેખશે અને તેઓને મારી નાખવાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે તેઓના હાથે મરવાનું પસંદ કરશે, અને એ રીતે મરીને તે જીવશે. આ સાદી અને સરળ વાત છે. પરંતુ એક વિશાળ પ્રજાની વચ્ચે એકલા એક સત્યાગ્રહીથી સફળ થી રીતે થઇ શકાય?.....સત્યાગ્રહી એકલો હોય કે ઘણાની વચ્ચે હોય તેણે પણ તેનાથી બેભાન સામેથી ભાગી નહિ જવાય. લડતા મરી જઇને તેણે પોતાની ફરજ બજાવેલી ગણાશે. સશસ્ત્ર યુદ્ધમાં પણ એજ નીયમ લાગુ પડે છે. સત્યાગ્રહમાં તે વધારે લાગુ પડે છે. વળી, એકનો ભોગ બીજાને ભોગ આપવા ઉશ્કેરશે અને ઘણાના ભોગથી મોટાં પરિણામો પણ આવે. જોખમો તો હંમેશાં રહેલીજ છે. પરંતુ પરિણામોની ધાંધાની લાલચથી માણસે ચુસ્તપણે બચવાનું છે.... સત્યાગ્રહ શસ્ત્રબળથી હંમેશાં પર છે. એ અસરકારક રીતે બતાવીનેજ સિદ્ધ કરી શકાય, દલીલથી નહિ. એ શસ્ત્ર બળવાનનું આ ભૂષણ છે. નિર્બળનું કદી નહિ. નિર્બળ, એટલે શરીરથી નિર્બળ નહિ પરંતુ મન અને આત્મથી. એ મર્યાદા એક કીંમતી ગુણ છે, શૌર્ય કરવા શૌર્ય ખામી નથી. તેની બીજી મર્યાદાઓમાંની એક પણ માણસે જાણવાની જરૂર છે. અસત્ય વસ્તુનું રક્ષણ કરવાને તેનો કદી ઉપયોગ નહિ કરી શકાય.

—ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON —
— GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5,6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades .. . 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

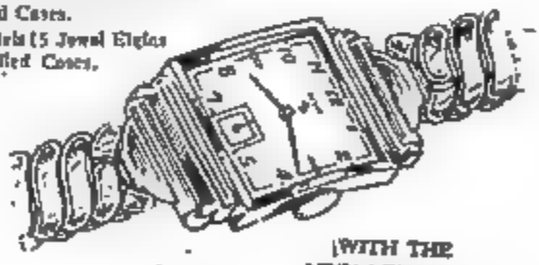
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastens Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

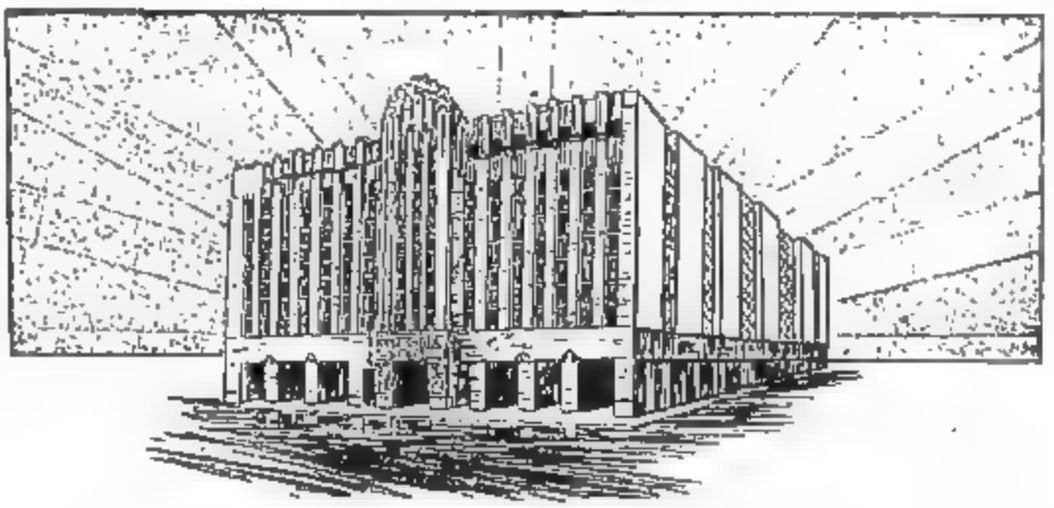
Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

Head Office : BOMBAY.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-'950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (137½ per cent) the amount required"

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed ...	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address :
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food ,				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેાર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન વીકાયત ભાવે ખરીદી શકશેા. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશેા નહિ.

—બોફસ, ટેબલ અને ફ્રીચન ડ્રેસર—

એ દરની રેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેમા સ્ટેાક હમેશા તૈયાર રહે છે ગામ રોકડા આનાનો ભાઈક ભરેાસા અને વેપાર આબાદ ચલાવેા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

કરેક પ્રકારનું છાપે કામ

બીલહેડ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ

એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરેા.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in over fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

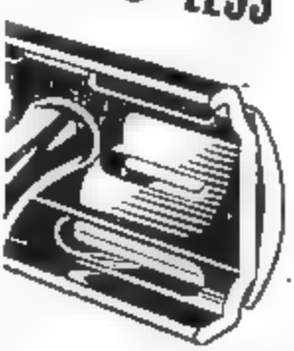
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

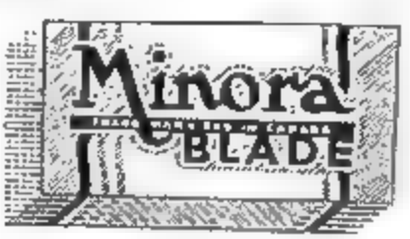
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 35—Vol.-XLIX | Friday, 31st August, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

AWAKE! ARISE!

(L. W. Ritch)

DURING the many years it has been my privilege to contribute to 'Indian Opinion' this, I believe, is the first time I have presumed to address our readers in the first person.

I do so now, reluctantly, and only because a leading member of the community, and friend of very long standing seemed ■ question the practical usefulness of what he considered my too philosophical approach to the problems that confront us.

What is wanted, he argued is some plan of escape from the threatened ruin or a programme that will unite and bind together the several sections of the Indian people of the Union, so that an effective opposition to the Government's offensive may be undertaken.

Now, just as nothing can ever happen that is other than the effect of some antecedent cause, so, similarly, no physician can help cure a sickness, whether of one individual or a whole community, unless he gets down to its root cause.

As long as the root cause of the trouble is not removed, the trouble itself is bound to recur. There may be a temporary patching up, but that is a very different thing from a cure. The sufferer cannot escape a recurrence of his suffering until the root-cause of it is removed.

In discussing the case of Indian disabilities under the respective Union Governments, my endeavour has been ■ probe down to the root-cause (or causes) of the trouble. With every apology for seeming immodesty, I believe I have arrived at the truth of the matter.

At the risk of repeating myself, I have reiterated my view again and again. For a great Teacher has contended that the Truth can never be emphasised too often.

The truth, of course, is not always pleasant hearing, but if we are wise we shall not reject it on that account. The physician who merely flatters his patient may be more pleasing but a very poor healer, nevertheless.

A brief diagnosis of the South African Indian case discloses the following facts.

In spite of the circumstances surrounding the settling in South Africa of the majority of those who originally migrated have and the inducements held out to them and their descendants, Indians by virtue of their "race" and "colour" are considered to ■ a mischievous "foreign body" in the South African body politic.

Their presence in increasing numbers despite the restrictions on immigration, taken together with their success in the various callings in which they engage is felt to seriously impede the Government's policy of Herrenvolk as applied to Natives and Coloureds.

That policy has been given various names or labels, but reduced ■ its simplest terms, is that of the Transvaal Boer Republic: "There shall be no equality in Church or State between Whites and non-Whites."

Since the enterprising and, generally speaking, far more advanced Indian element undoubtedly menaces the success of that policy, the repatriation of Indians has long been regarded as the only solution of the difficulty.

Naturally, and quite rightly, the Indians, the present generation of whom are mostly South Africans by birth, refuse to be disposed of in this (or any other) manner. On the contrary, they claim the right to recognition as a civilised, integral part of the South African nation. To which attitude, the present Government's reaction is, "If you want get out we shall freeze you out."

For all practical purposes the Indians are voiceless. Their numerous protestations and those of their friends and supporters have been treated with contempt. They are an obstruction and therefore must be removed and destroyed regardless of ethical or moral considerations.

What the Indian population is "up against" is a deep-seated inborn prejudice the Powers that Be are employing every device ■ artificially keep alive.

Being wholly unnatural it would die, and that pretty quickly, were it allowed to do so. Little children learn to love their black "Nannies." Their European parents find nothing incongruous in eating food prepared by black cooks or enjoying the services of black servants both in and out of their homes.

Indian traders almost invariably get along well with their European customers.

Indian doctors have a considerable practice among European patients.

There is no doubt whatever that, but for the artificial restrictions imposed, the vast reserve of Native labour would, in very short order become powerful contributions to the real wealth and prosperity of the country.

In this regard, class interests—both of farmer and European trades unions— help considerably to fortify the innate and artificially maintained colour prejudice previously referred to.

The farmers want cheap black labour—the old slaver complex dies hard—the white artisan class dreads the encroachment of black skilled labour upon its preserves.

The above is, it is submitted, a fair and true summary of the position. What does it disclose? What is the evil that has to be cured? What the seed of the mischief that has to be eradicated?

Race and colour prejudices, like religious fanaticism, are difficult things ■ overcome. When they are fortified by material self-interests, they are far more difficult to deal with.

Unreason refuse ■ listen to reason. Material self-interests can always find a hundred excuses for closing its ears to the voice of conscience.

Yet, we know that Reformation is impossible except by Conversion. Throughout the history of mankinds struggles, changes for the better, such for example, as the abolition of chattel slavery, have been brought about by persistent appeals to Conscience, rather than by the employment of brute force.

Apart from brute force being indefensible, it, obviously, is out of the question in the problem under consideration.

Looking facts squarely in the face, it may well be that there ■ no escape from the material ruin hanging over the heads of the Indian community. We learn that steps are already being taken to enforce the law.

The community can however, if ■ earnestly wills ■ do, escape the moral degredation of acquiescing by their conduct in the doing of these evil things. They can refuse ■ participate ■ the operation of a law that has been universally condemned as immoral, unjust and a violation of every accepted canon of truth and righteousness.

The price to be paid may be high. The loss of all Honor, Self-Respect and the respect of a watching, indignant world. For, conversion, which means a change of hearts, is a slow process.

As to pointing the way to a closer binding of the several sections of the Indian people so that they may act as a co-ordinated whole, there is obviously, but one way which is to drop individual and collective jealousies, rivalries and competitions for leadership. The welfare of the whole has to be recognised as of far greater importance than the separate interests of any one section or individual.

Just ■ the sacrifice of a limb e.g. by amputation, may be necessary for the survival of the rest of the body, so individual and sectional concerns must be subordi-

nated to the interests of the community as a whole.

And, that all rests with the people, themselves.

There are certain things no one individual can do for another; that each of us *must* do for himself. In this instance, each must decide what part he is to play, whether that of hero or of coward. Each may himself be an Apartheidist, playing for his own safety and indifferent to the fate of the rest of the community, or recognise that his duty is to identify himself with the whole community of which he is an integral part.

The Bible story relates that Sodom and Gomorah might have been spared from destruction if even three righteous men could have been produced.

The "Lays of Ancient Rome" tell how three brave men kept the ranks of Tuscany at bay while the bridge that spanned the Tiber was being destroyed.

Gandhiji and his followers freed India from foreign domination through sacrifice.

The price of Freedom always has been, sacrifice.

Worldly success may have weakned the moral fibre of a section of the Indian people who have attained it, but I refuse to believe that the old heroic spirit Gandhiji inspired is entirely dead.

Faith and courage are what is most needed. I believe that though perhaps slumbering, they can be aroused.

Indian Opinion

FRIDAY, 31ST AUGUST, 1951

Crime Wave

THE general public is perplexed at the crime wave in South Africa that is surging higher and higher as the days go by. There was a time when people could keep their houses open all day and all night and wander about wherever they liked and not a pin would be lost. That freedom of movement is lost altogether. It is not safe to move about unprotected anywhere either by day or by night. The authorities are baffled; the law courts take a very serious view of it and do not hesitate to put the law into effect with increasing severity. But that does not tend to lessen the crime in any way. It seems to be ever increasing. Has anyone given a serious thought as to why that is so and whether the remedial measures that are at present taken are correct and adequate? There is a saying among us that "As the king is so are his subjects." Have the authorities thought of this? Are they capable of doing so? Is the crime wave not a reflection of their own misdeeds? Those in power in olden times used to impose punishment to suit the crime but at the same time they were more spiritually-minded and took steps to cleanse themselves as well as others. The tendency today among those in power is, in all matters, to tackle only the branches and not to give the slightest thought as to whether there is something wrong at the very root.

What then is the root cause of all this evil? To our mind the crimes that we see prevelant among us is only a reflection of the crime of human slaughter, plunder, rape and arson that is going on in one part of the world or another on a much larger scale, not only in the name of law and order, but our intelligence is blurred that we do not hesitate even to associate the name of God with it. We refer to war, than which, there is no greater crime. Only that it is legalised.

What is the root cause of all crime in our sunny South Africa where nothing but happiness prevailed all these years? It is the ever growing lack of contentment among the vast masses of the people who are not only not cared for by those in power but are hated and ruthlessly exploited. The spirit of hate and discontent is being engendered by those in power. The cost of living is growing higher and higher. Even the bare necessities to sustain life are becoming difficult for the ordinary man to procure. Even things like bread, sugar, milk and fuel are becoming difficult to obtain. It means nothing to the wealthy and with means to obtain these things. They are so brutal as to even hoard the things that are beyond the reach of the poor. Think then of the thousands who have no homes to live in or even a roof to find shelter for their women and children; no amenities to live a decent life. The only amenities they have are the race course, the bar and the cinema. Are not these real schools of crime? Then again the authorities, with their pernicious apartheid policy have closed many avenues of employment thus causing unemployment among the people. That too is a contributory factor leading to crime.

Moreover the average White man is more concerned about his prestige and the Courts in order to uphold that prestige invariably punishes the non-White, who has committed a crime against a White man, more severely than one who has committed a crime against his own class. This certainly does not tend to increase respect for the White man. It is bound, rather, to have the adverse effect. It is observed too that this crime wave has no racial barriers. It is common among all races. It is more noticeable among the non-Europeans and mostly among the Africans because they predominate in numbers and are the worst cared for by those in power. The remedy is not to punish but to remove the causes which tend to a life of crime.

NOTES

Cato Manor Land To Be Expropriated

FULL Powers for the expropriation of the Cato Manor shack lands, together with a loan of £153,000 towards the cost, have been granted by the Government to the Durban City Council. This means the end of the uncontrolled, disease-ridden shanty town at Cato Manor. In anticipation of these powers, Council officials have surveyed the whole of the land for temporary housing, and the main sewer, bringing water-borne sewerage to the area, has been laid. The Mayor, Mr. Percy Osborn, has called heads of departments together and told them that the clean-up of Cato Manor is to take immediate priority over all other works. The City Council will now appoint an independent board of valuators to fix the compensation to be paid to shack landlords. In the meantime, the provision of full municipal services will go ahead. Each shack-dweller will be transferred to a properly prepared site and the existing shacks demolished. Thus Cato Manor, a major source of crime and the scene of the worst rioting in South Africa's history in 1949, will become a well laid-out, healthy Native township. Disclosing this to 'The Daily News,' Mr. Osborn stated that the survey plan showing the roads, housing sites and services to be provided at Cato Manor envisaged its eventual occupation by another race. Not a penny of the money spent on Cato Manor would be wasted.

This means that Indians who had owned this land for over fifty years will be deprived of

their land and eventually as hinted by the Mayor, Mr. Percy Osborn, the land will be made into a European locality. Where the Natives and the Indians will be thrown eventually is not for them to know. This is justice!

New Nationalist Party's Colour Policy

A new National party is about to come into existence in South Africa. In the same City Hall in Bloemfontein where the late General Hertzog and Mr. Havenga severed their connection with the Nationalist Party in November, 1940, the Afrikaner Party decided on Thursday August 23, to merge its identity in a new Party to be called the Nasionale Party. It now remains for the four Provincial congresses of the Nationalist Party to accept the same agreed programme of principles and the way will be clear for the ultimate complete unification of the two Parties.

The following is to be the new Nationlist Party's colour policy. The Party acknowledges that Natives and Coloureds are a permanent part of the population under the Christian guardianship of the European races, but strongly opposes any tendency towards miscegenation. It will strive to foster a spirit of goodwill between White and non-White in the best interests of South Africa. In accordance with this principle the Party will give the non-European races the opportunity to develop, materially and spiritually, their natural aptitude and capacities. The Party declares itself to be in favour of the territorial and political segregation of the Natives, as well as the residential and industrial segregation of the non-Europeans in general. It will protect classes of the people against Asiatic immigration and competition by a definite scheme for Asiatic segregation and repatriation.

United Party Policy

The attitude that the United Party, when returned to power, would adopt toward contentious legislation passed by the present Government, was outlined by Mr. J. R. Sullivan, M.P. for Durban Berea, when he addressed a well attended meeting in Durban last week. Regarding the Group Areas Act, he is reported to have said that the United Party accepted the principle of segregation, but would amend the Act by eliminating the avenues of injustice and would make provision for voluntary segregation as well, on the lines of the Land Tenure Act. Concerning the Coloured Vote Act, the United Party would repeal the Act and restore the *status quo*. Suppression of Communism Act: The United Party would restore the rule of law and right of appeal to the Courts, and modify the dangerously wide definition of Communism.

Glencoe To Reconsider Group Areas

Glencoe Town Council is reported to have decided to reconsider the whole position of the division of the town into group areas under the Act. A decision taken by the Council at a special meeting held in July did not meet with the wholehearted support of the ratepayers and the Deputy Mayor, Mr. H. L. Carelsen, gave notice of motion to rescind the Council's decision covering two business premises south of the railway crossing. He asked that these be included in the European area. The Mayor, Mr. J. L. Botha, said a petition had been circulated with regard to this matter but he had not been approached. Dr. D. J. Potgieter, M.P.C., said he had intended addressing the Council on the position, but had not known of the special meeting. After discussion, the Mayor suggested that the matter be reconsidered, and that burgesses and ratepayers be asked to make representations before September 18. This was accepted.

Glencoe Town Council Compelled To Use Non-European Labour

There were no more European building artisans available in Glencoe or the neighbouring areas and contractors were having great difficulty in completing their contracts of the Glencoe Town Council's latest European housing scheme of eight houses. At a meeting of the Council Councillor Frans Muller is reported to have objected to the use of non-European labour which, he said "would create a precedent which was undesirable." Mr. Stander said that the scheme would have to be dropped if European labour was insisted upon, as the tendered figure would make the cost per house more than the £2,400 allowed. It was eventually decided to allow the contract to be completed without any restriction as to labour but on condition that a European foreman be in charge of the work.

Apartheid In Kimberley

Kimberley which was hitherto untouched by apartheid has now come into its clutches. Racial apartheid has been introduced in the Kimberley Post Office from this month. The postal superintendent told the 'Diamond Fields Advertisers' that the introduction of apartheid was being carried out on a head office directive. The post office is divided into a European and a non European section with separate counters and entrances for the different races.

Inauguration Of One Party State

"The stage, which we are reaching in our political life" states the 'Natal Mercury' in the course of an editorial, 'is like a prelude to the inauguration of a one-party State where the voice of honest disagreement must be silent for all time. Let a man, be he English - or Afrikaans-speaking, venture a word in criticism of Government policy, and he will find himself suspect. If, worse still, he happens to hold liberal views in his approach to the future of the Native peoples of this country, then as likely as not, he will run the risk of being dubbed, if not a Communist, then a sinister individual who has Communist sympathies. That danger is by no means imaginary or exaggerated since the passing of the Suppression of Communism Act. The essential rottenness of Communism that threatens the very basis of civilised society is an evil that must be combated. But if the parrot cry of "Communism!" is going to be raised by political extremists every time any reform is proposed, or any criticism of the Government is uttered, then that is nothing less than the unscrupulous exploitation of the forces of anti Communism."

Non-European Boxers Not Allowed To Enter S.A.

The Minister of the Interior (Dr. Donges) has announced that the Government will not grant permits to non-European boxers, Asiatics or otherwise, allowing them to enter the Union to compete against non European boxers. The Minister stated that this policy was laid down in 1934 on the recommendation of the late Mr. J. H. Hofmeyr and the Government was unable to depart from it. The announcement was contained in a letter to Dr. Vernon L. Shearer, M.P., who made representations to Dr. Donges two months ago on behalf of two Durban Indian boxing promoters.

We do not recollect what the policy recommended by the late Mr. J. H. Hofmeyer was, but we know this much that during Mr. Hofmeyer's time the non-Europeans did not experience the difficulties they do under the present Government in entering the Union on temporary visits and is going out of the Union on temporary visits to India or other countries. It is a laudable thing that our Minister of the Interior should follow the example of the late Mr. Hofmeyer. But how pleasant it would be if he were more consistent and followed his example in all matters?

Segregation Must Be By Law Says Mr. Strydom

If there was to be a division between White and non-White one could not expect this to be brought about voluntarily; it could be done only by legislation, said the Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom, in Windhoek last Saturday. Mr. Strydom said, states Sapa, that the lack of segregation between White and non-White in some of the country's residential areas was a canker which would eventually bring about the destruction of White civilisation in South Africa. The United Party had allowed Coloureds, who had votes, to become members of their Party. It also openly advocated that the franchise should slowly be extended to Natives, Coloureds and Indians. The Torch Commando, which wanted to take the reins out of the hands of the United Party, did not recognise a Colour bar. Mr. Strydom said that the inhabitants of South-West Africa, like those in the Union, had every reason to be content, as they were well armed economically and politically.

Dean Palmer On Apartheid

"The very existence of the Christian Church as a world-wide organisation admits of no compromise of the fundamental rights of men, irrespective of his colour and race,' said the former Dean of Johannesburg, the Very Rev. W. A. Palmer, when he preached in St. George's Cathedral, Capetown, last Sunday. Dean Palmer was referring to the centenary of Dr. John Philip, the famous missionary, who died 100 years ago. He said: "This centenary ought to be in the minds of all thoughtful South Africans. For that which Dr. Philip challenged in his day, defended then on grounds of political expediency, is in our day being advocated on ethical and theological conclusions. Outside the sphere of all political bargaining, Christianity stands for the sacredness of personality. Together with that is the right of every individual to develop as capacity has been given to him—a ladder from the slums and the kraal upon which a man of character and ability may climb with no denial on the ground of race

and colour. Any community which claims to be Christian and which tampers with these two principles does so at its peril." Dean Palmer, who now acts as chaplain to Zonnebloem College, added, "I am glad that in my first sermon as a priest of this diocese I have the opportunity to say this. Forty years work in the Transvaal convinced me of the great asset to this land that the best type of Coloured artisan might be, and my study of conditions at the Cape has strengthened that conviction."

Native Church Charges

D.R.C.

The misrepresentation of the Holy Scriptures by a section of the White population, "who seek to use the word God as a cloak to maintain the enslavement of the Native people," is viewed with "alarm and consternation" in a resolution passed by the 11th annual synod of the Lutheran Bapedi Church of South Africa in the Bloemfontein Native village on Saturday. The resolution said: "The synod desires to place on record its emphatic rejection of the views expressed in a memorandum adopted by the council of the Dutch Reformed Church of the franchise rights of the Native people in the Union. "The memorandum is just one more of these flagrant violations of human rights in the name of Christendom by people who claim to be the guardians of the Christian religion. "The Association of the Dutch Reformed Church with the policy of apartheid, which is based on racial categories of superiors, and inferiors, a policy which has no respect for genius unless it is covered in a white skin, is a total repudiation of the meek and lowly sacrifice made by Jesus for humanity."

Citizenship Of Children Born Outside S. A.

Any children born to South African citizen outside the Union after September 2, 1949 when the South African Citizenship Act came into force, can claim South African citizenship only if the birth is registered in the Union or with the nearest South African representative abroad within one year, says a statement by the Department of the Interior. The statement says the department wishes to draw attention to this provision in terms of the Citizenship Act, and adds that late registration may be approved only by the responsible Minister in special circumstances.

India's Advice To Indians Abroad

A Press communique issued by the Information Officer to the Commissioner for the Government of India in British East Africa states: The attention of the Commissioner for the Government of India in British East Africa has been drawn to some misleading and false articles lately appearing in a section of the East African Press stating that the Government of India, and Prime Minister Mr. Nehru in particular, have advised Indians abroad to regard themselves as Indian nationals first and foremost. Such articles based on entirely false premises create confusion and lead to unnecessary bitterness when clear thinking and goodwill alone can help to find the correct path through difficult and delicate situations. The Hon'ble the Prime Minister during his speeches in Parliament and elsewhere has always, on the other hand, stressed that it is the general advice to Indians abroad on behalf of the Government of India, that those who have made their homes abroad must give their complete cooperation in the all-sided balanced development of the countries of their adoption, taking the keenest interest and actively participating in the material, moral and spiritual progress of the country. India as a partner in the Commonwealth of Nations has herself accepted His Majesty the King as the symbol of the unity of this Commonwealth and it is absurd therefore to suggest that India would advise Indians who have made their homes in these distant territories under the British Crown to be anything but completely loyal to the Crown.

N. R. Africans Reject Federation

More than 180,000 Natives in the Eastern Province of Northern Rhodesia, states Sapa, have rejected at meetings held by the Native authorities the proposals for federation between Nyasaland and the Rhodesias. Another 100,000 in rural districts have voted against federation. Government officials report that hundreds of thousands of others have rejected the idea of federation at meetings held throughout the country. Up to today, the only favourable Native reaction to the closer association proposals was from the Native authority tribal councils in Fort Jameson, which represents 140,000 Natives. There are about 2,000,000 Natives in Northern Rhodesia. Mr. Godwin Lewanika, one of the Native leaders, has issued a warning to Natives not to allow Europeans or Asiatics to join any committees they set up to oppose federation. "Once Europeans or Indians are accepted in this way," he says, "no Government on earth will attach importance to the view expressed by such an African organisation."

TERROR IN THE TOWNSHIPS

'THE Rand Daily Mail' has the following interesting leading article in its issue of August 24. It is applicable as much to Durban as it is to Johannesburg.

Johannesburg's citizens, as a result of the crime wave, are virtually in a state of siege. At night they are obliged to bolt and bar their homes, and the regular police force is handsomely supplemented by private night watchmen. But, by comparison with what is now going on in the Native townships, Johannesburg itself is well off. The townships are so terrorised by criminals that most people living there will not leave their homes after dark; and because of inadequate police protection, civilian Natives are taking on police functions in an effort to combat crime.

There is, we know, a tendency in some quarters to think that as long as the European areas are given such police protection as is available, the Native townships may as well be allowed to stew in their own juice. It would be hard to find a more short-sighted attitude. If lawlessness is allowed to spread in the townships, it is obvious that it will spread further, and quickly, to Johannesburg itself, on a scale far greater than exists at present.

The fact that Native criminals are no less ruthless against people of their own race than they are against Europeans gives point to the view that the crime problem is not racial but sociological, and that in their own interests the people of Johannesburg must be deeply concerned about what is going on in the townships. When crime is reduced in those areas, Johannesburg householders will find that they, too, can sleep more peacefully at nights.

The idea of sending more police to the townships as a means of solving the problem can be ruled out for the simple reason that there are no more police to send. Even if there were, they would be fighting a losing battle. The solution is surely to remove the conditions which create crime, and it is an ironical commentary on our own generation that we have allowed a situation to develop in which Natives find it more profitable to live a life of crime than to work for a living.

Some years ago the Johannesburg Chamber of Commerce went to the root of the matter when it suggested that by limiting the Natives' scope in industry and commerce, grave problems were being created. The Chamber pointed out that the colour bar excludes Natives from skilled occupations, and so many jobs are classified as skilled that the Natives are "virtually excluded from any occupation which might normally be classified as semi-skilled or operative." This, added the Chamber, brought "extreme poverty"—and from there it is, of course, a short step to crime.

One of the ways, then, to remove one of the conditions that creates crime is to follow the Chamber's suggestion and allow Natives to produce on a more efficient basis. The soundness of this view can hardly be disputed, for it is one of the great truths of our history that failure to uplift the Natives invariably has adverse repercussions on the Europeans. We cannot expect the Natives to be a model people unless we do more to bring it about ourselves.

Earlier this year, a joint committee of Native leaders attributed crime in Native townships to overcrowding, low wages, restrictions on free movement, lack of facilities for recreation and education and for placing young Natives in employment. No one will quarrel with that reading of the situation. Those are the contributory causes of crime. Until they are eliminated, we can expect crime to flourish. In any event, since it is traditional South African policy to define with care what Natives may or may not do, people ought now to realise that the Natives will only be as progressive as they are allowed to be.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

COMMUNISM

THE following article by Mr. K. G. Mashruwala, in 'Harijan' dated August 18, will be read by all with interest in this country.

.....There is an attitude—particularly in the West,—of regarding the Communists and the creed of Communism almost as a class of untouchables and unapproachables. That an underground Communist leader should have the courage and confidence to write a letter to Vinoba who is held in high esteem by a Government which is hostile to Communists, and, from their point of view, represses their activities with a strong hand, and that Vinoba should respond to it in an equally friendly tone might seem ununderstandable to modern party leaders, and nations violently divided in political ideologies. In most countries, when one country declares war against another, the people of each country are taught to regard every national of the enemy country as if he were their personal enemy, whom it was their duty to hand over to the authorities and even kill outright. Even when there is no war, but the relations are very much strained, the attitude is one of fanatical intolerance. Though most Western and Westernized people have become sufficiently tolerant or indifferent about the religious affiliations of others, the old heritage of intolerance which was responsible for the persecution and violent deaths of the Jewish, Christian and Muslim prophets and saints, and later on of reformers and dissenters in them for more than seventeen centuries after Christ, is continued till today, and is discernible in the relations between democratic, fascist and communist countries. Just so, at one time, it was extremely risky for a person to be a Protestant in a Roman Catholic country and *vice versa*, it is as difficult now for a democrat to stay and move about freely in Russia or for a Communist to stay in U.S.

Only a few months ago we had learnt from the papers how Dr. Bharatan Kumarappa was suspected in U.S of Communist leanings with the result that his lectures were suddenly cancelled. The reflections which gave offence to the inviting organizations were, according to Shri Bharatan, the following:

"In regard to Communism, I had made it clear that we were definitely opposed to its violence and totalitarianism. But its goal is establishing a social order where all exploitation would cease, and the amenities of civilization would be available to the 'lowest' and the last. I said, appealed to us, especially as most of our masses were underprivileged. Unfortunately, however, communism sought to reach this goal by questionable and ruthlessly violent means. Therefore, I said that if India adopted the Communist goal, she would have to follow a different method — the method of truth and non-violence taught by Gandhiji.

"In this connection I suggested that there was a fundamental difference in the attitude of India to Communism as compared with the attitude of the U.S. to Communism. For us Communism is chiefly a philosophy which can be developed according to the genius of each country in its own way, not necessarily according to the Russian pattern, and even possibly in opposition to Russia, as for example in Yugoslavia; while the U.S. regards Communism as nothing but Russian imperialism. Since we look upon Communism as something which we may shape as we will, it does not appear to us so formidable an enemy as imperialism does. Indeed, it would have the attraction of possibly bringing new life and hope to vast sections of our people. If, on the other hand, Communism comes to us as Russian imperialism, it cannot, I claimed, last long in Asia, for all Asia is afire today with nationalism and will not tolerate dictation by any foreign power. China and India, I asserted, were huge nations with age-old traditions and today seething with new life. They cannot, therefore, be swallowed up by Russia like some of the smaller countries of Europe after the last war. We would preserve our national independence at all costs. This, I submitted, was an important point to remember in relation to any fear of Communism, in the sense of Russian imperialism, spreading in India."

(From an article forwarded by N.P.)

But such non bigoted attitude towards Communism could not be tolerated by one of the most democratic and liberty-loving republics.

This is not the Indian way. Even Muslims, who, on account of their age long traditions have been generally more bigoted and intolerant than Hindus and Parsis, were on a fair way to outgrow fanaticism. As to Hindus they had eliminated it from their life so long ago that we can trace its existence in a by-gone age only through the *puranic* stories of Prahlad and Sadhanas. The line of reformers of even the most radical type has never been broken in Hindu life. Some persecution they certainly had to suffer. But it was nothing in comparison to what reformers in other countries had to bear. Had not British imperialism intervened to rekindle fanaticism in the major communities of India, with the result that a reactionary revivalism has made its appearance for some years past in the ever tolerant and broad-minded Hindu life, it would have been regarded as unimaginable that the story of Prahlad could have ever taken place in actual life. In fact, so far as I know, Gandhiji is the only instance in India's historical records of a man of the eminence and enlightenment of Buddha and Mahavir, having been put to death by his own co-religionists for not being as orthodox, bigoted and communality minded Hindus as they wanted him to be.

The Indian attitude towards various political parties and their doctrines partakes equally of that tolerance. The mere mention of Communism or the sight of its follower does not produce a feeling of horror in our minds, and if Communists did not resort to secret, violent and deceitful methods of preaching, popularizing and putting into practice their basic views of a just and equitable human order, they would get the same protection and be allowed the same opportunity to carry on their work and make experiments in the Communistic way of life as any other political, religious or social body.

This does not mean that there are not vital differences between *Sarvodaya* and Communism. As Vinobaji has said at another place the real opponent of Communism is not Capitalism functioning under the name of Democracy, but the *Sarvodaya* of Gandhiji. If Gandhiji has not lived and worked in vain, it is *Sarvodaya* which stands forth to devour both Communism on the one side, and Capitalism on other, even as it wants to end the hostility between India and Pakistan. The military organizations with even A. and H. bombs and fascist propaganda and war of nerves will never succeed in either extirpating the one or the other; nor can U.N.O. bring about their reconciliation so long as its ultimate sanction is the joint militarism of several nations. They can only create frequent wars with intervals of truces. And yet the weaponless *Sarvodaya* can confer with its armed opponents — Communism, Capitalism and Communalism — with goodwill and without fear. This is the beauty of *Sarvodaya*.

The Soul itself is the friend and the enemy of the soul," says *Gita*. And so, in *Sarvodaya* there can be an appellation of not only 'dear friend' but also of 'dear enemy.' And Vinoba has asked its dear enemy Communism to reconsider its ways and surrender truly and completely to the methods of non-violence and work for even a more thorough and fundamental revolution than that aimed at by Communism.

MORAL RE-ARMAMENT

Caux-Montreux, Switzerland, August 4.—A Cable message from New World News Agency states, the cast which toured South Africa with the Moral Re-Armament play "The Forgotten Factor" was chosen to present it here this weekend at the opening session of the sixth World Assembly for Moral Re-Armament.

Amongst the 1,000 delegates from 32 nations were representatives from the Sudan, Kenya, Uganda and South Africa. Strong industrial delegations came from the docks and mines of Britain as well as from the heavy industries of France and Italy.

A Berlin student leader, Helen Kreig, spoke for the youth of Eastern Germany who seek an alternative road to that which today is leading thousands to Berlin's Communist Youth Rally. "German youth will not respond to propaganda from the West based on a negative philosophy of anti-Communism. They will rise and respond to the moral challenge of Moral Re-Armament. We are determined to follow this new path." Kreig stated that a German translation of "The World Re-Built," a new book on Moral Re-Armament by Peter Howard, had been sent to 152,000 German University students on both sides of the Iron Curtain.

Mr. Peter Howard, who presided at the opening session of the Assembly, said, "many think Communism is the answer. Perhaps they are both wrong. The root problem is the selfishness in all of us which makes social injustice and war possible. The answer is an idea which changes everyone everywhere."

WARNING TO THE WHITE RACE

UNLESS the attitude of the dominating race in this country was modified, there was little hope of a bright future, Mr. D. N. Baog, Manager of the Municipal Native Affairs Department, is reported by the "Natal Mercury," to have said, when he addressed the Young Men's Christian Association in Maritzburg, last Sunday.

In present South African conditions the whole racial outlook was blurred by inhibitions, fears and repercussions, he stated.

"We live in a time of tremendous changes—changes which are most profound to the Bantu people, who have to make such terrific adjustment," Mr. Baog went on. "A people who a few decades ago were primitive, agricultural and self-supporting are now obliged to fight for a home and existence in a highly-industrialised world.

"We have forced many to live in compounds and hostels, which has created unnatural conditions of life, mental, social and sexual. We have forced him to leave his kraal for the urban areas. We have civilised the Bantu in the sense that we have bereft him of his former conditions of life and left him no opportunity whatsoever of preserving that which was of real value in the past."

He was of the opinion that the situation was not hopeless. There was good material in the Native peoples, and if we could gain their goodwill and co-operation, we should get very good results. "But we can only gain their confidence by giving them practical and unselfish guidance and assistance, and no association, is better fitted for this purpose than your own movement, as it is non political."

There was no need, Mr. Baog said to embark on ambitious schemes alone, for even the most insignificant act could often bear good fruit. But fraternisation was most undesirable and Europeans had to be careful to maintain their prestige by showing in word and deed that they were superior to the Native.

The true Christian could never accept that the Native had been placed there as his permanent subject, he continued. Therefore, the Native had to be brought to realise that his own interests were best preserved and furthered by our presence in his midst.

The conditions under which Native children of today grew up were often appalling and it was to the credit of the Native that there was not more vice and lawlessness among them. That high sense of honour had in so many cases given way to reckless and careless living. It was his opinion that the cause of this deterioration was the fact that family life had become undermined.

THREE POLICE SERGEANTS FOUND GUILTY OF ASSAULTING NATIVES

—FINED £1 OR SEVEN DAYS

THREE European police sergeants were on Friday August 24, found guilty on seven of eight counts of assaulting Natives and were each fined a total of £1, or seven days' hard labour.

They were accused of using an electric cattle prodder on Natives whom they were questioning and were tried at the Tugela Ferry Magistrate Court.

Passing sentence of £1 fine or seven days hard labour the Magistrate, Mr. L. Thompson said: "I must inevitably come to the conclusion that the counts are proved beyond reasonable doubt."

Mr. J. H. Liebenberg, of the Attorney-General's staff Maritzburg, in his address to the Court, described the assault as "unique."

"One must be fair to the accused in this case. They were performing a very difficult task in recovering the stolen firearms and they are there to maintain law and order and to protect the public, but they are not allowed to use illegal means in the performance of their duties."

Dr William Lees, District Surgeon at Tugela Ferry, was recalled to give evidence about the effect of electric current on the complainants' bodies.

"I would say that an instrument generating heat was used on some of the complainants because of the length of their abrasions," he said.

"The injuries were most unusual. I would say that an instrument similar to the one produced in Court could have caused the injuries if the voltage was sufficiently high."

D. R. CHURCH COUNCIL APARTHEID-MAD

A COMPLAINT that the staff of the new mine hospital at Welkom were causing unpleasantness because they were not "apartheid conscious" was made in a letter from the Church Council of the Nederduits Gereformeerde Kerk at the General Synodical Commission in Bloemfontein (reports S.A. Press Association, from Bloemfontein.

The letter said that the hospital, which was used for Europeans and non-Europeans at present was staffed by 20 Catholic nuns from Holland, who were not apartheid conscious. They sent non-European orderlies into European wards and offended patients.

The 20 nuns were the first of hundreds who might be brought into the Union. It should be expected, said the letter, that a Government that was Protestant in name should pay more attention to the infiltration of adherents of a faith that was opposed to its belief.

After he had read the letter, the chairman of the meeting, the Rev. H. J. Reinke, said that this was a matter for the Combating-evils Commission.

The Welkom correspondent of the "Natal Daily News" reported that a prominent resident, commenting on the Church Council letter, said: "If it is an 'evil' to allow Native orderlies to serve European patients in the new mines hospital, then, too, it must be an 'evil' to allow Native nursemaids to wash and hold European babies, to allow European nurses to wash and care for Native patients, and non-European to serve Europeans in restaurants."

Mr. A. E. Smith, a resident, who spent two weeks in the new hospital, said: "I was very well treated. Native boys brought in the food and they were always clean and civil. The sisters were always nearby.

"I did not mind being served by Native orderlies. After all, even in the best hotels one is also served by Native waiters."

It was pointed out that there were only four nuns at the hospital so far and not 20 as had been alleged.

In Africa Natives are used for work such as carrying dishes to the patients, it is stated.

When the Welkom mines hospital was opened the authorities suggested to the nuns that they should use Native orderlies for washing the European men.

A handful of male patients were asked and said they would not mind being washed by the Natives.

Following a protest from another source, the nuns stopped that practice. Since then Native orderlies have been used only for carrying trays, sweeping out the wards and similar tasks.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: *8s. 6d.*

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Things In General

Birthday Celebration Of Lord Krishna

THE birthday of Lord Krishna was celebrated under the auspices of the Inanda Indian Welfare Society at the Inanda Indian School Hall on Friday August 24. Mr. G. Maopree presided. The celebration was preceded by the presentation of certificates of membership to the members of the Society, by Mr. Manilal Gandhi. Mr. Gandhi in his speech eulogised the good work done by the Society in the district and pointed out to the need for greater activity to educate the people to observe the rules of health and hygiene, and for the teachers and parents to take more interest in the children on whom the future of world depended.

Mrs. Manilal Gandhi in the course of her speech offered on behalf of herself and her daughter, Miss Sita Gandhi, to teach the women in the district who desired to learn sewing and knitting.

Mr. C. D. Maharaj spoke on the significance of the birthday celebration of Lord Krishna. This was followed by a Magic show by Professor Madhuran, of Verulam. Some of the items particularly of hypnotism were most interesting.

At 12 p.m. for that was the time when Lord Krishna was born, prayers were offered by Mr. C. D. Maharaj and members of the Welfare Society and sweetmeats were distributed to the large assembly present.

A Fete In Aid Of The Durban International Club

The Durban International Club is holding a fete on Saturday morning September 8. It is in need of extra funds, particularly this year, as the rent has been nearly doubled and the management of the Club do not know what expenditure they may have to face when they have to move at the end of the year. It is felt that a fete would give everyone a chance to contribute in some way and that it could be a united effort where everyone takes some share. There will be various stalls: Cakes and sweets; Toys, Fancy work and Baby clothes; Books; Groceries and Provisions. In fact anything that can sell will be welcome. A special feature this year is the Men's Stall, to which the men are asked to contribute something made by themselves. Teas and lunches will be served. All contributions will be gratefully appreciated by Mrs J. F. Hill, who is the Convenor, at care of the International Club, Plowright Lane, Durban.

New Rule About Passports

The Department of the Interior announces that in future South African passports will be endorsed only for the actual countries to and through which an applicant intends travelling. Those applying for passports must therefore, state specifically the countries they desire to visit and the route they intend taking.

M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall Committee

The thirtieth annual general meeting and anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall will take place on Sunday, September 2, at 4 p.m. at the Parsee Rustomjee Hall, 140 Queen Street, Durban. Dr. N. P. Desai will address the meeting. Children will be served with sweetmeats.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation

ABSORBENT AND COOLING

560

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	2	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	1	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IAPRA all rights reserved.

To be continued

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

ZONE THERAPY

ZONE Therapy is a method of treatment that can often be of great use in the home and in emergencies. As I have been requested not to be too technical in any of these articles, we need not go into details as regards the theory and principles of this rather fascinating art. Suffice it to say that there are certain zones or areas of the body which are so related to other parts of the body that pressure or stimulus in the one place will produce nervous reflexes in the other parts. By using this knowledge, any intelligent person can give much relief and even effect cures in a very simple way.

Probably the best known application of Zone Therapy is pinching the nose to stop a sneeze. A still better method is to lay the forefinger along the upper lip, just under the nose, and apply steady pressure.

Again, everyone has known the sensation where one's foot itches and one is not able to scratch the place. Or, even if it can be scratched, the itchy spots travels on a fraction of an inch and it seems as if nothing will stop the intolerable itching. This is all caused, of course, by a reflex nervous action from some entirely different part of the body. But it can be stopped in a moment by simply scratching with the finger-nails of the free hand, or with a metal comb, the corresponding part of the hand on the same side as the itchy foot. In other words, if the itchy spot is on the top of the left foot near the middle toe, just scratch the back of the left hand near the middle finger. Try it! You will find that the itching will stop at once.

For headaches, Zone Therapy can be of great value sometimes. For instance, pressure on the roof of the mouth with the thumb or the handle of a spoon, will often stop a headache of nervous origin. If the headache is in the front part of the head, press on the roof of the mouth near the front teeth. The further back that the headache is, the correspondingly further back will it be necessary of press.

If anything gets in the eyes, or the eyes smart or are sore, great relief may be had from simply scratching or squeezing the joints of the first finger on the side affected. Still better results come from pressing or scraping the finger with a metal comb.

Squeezing, scratching and pressing the third or ring finger affects the zone governing the ears. So do this in cases of earache or other ear trouble. Stroking with a metal comb on the hand in this area will also help.

If you have toothache, squeeze the gum of the affected tooth as tightly as possible. We find ourselves instinctively pressing thus against an aching tooth; but for best results it is necessary to grip the gum firmly on both sides with finger and thumb and try to squeeze the root of the tooth. It is through the root that the nerve passes.

For vomiting attack, and also in cases of hiccough, bite the tongue firmly. In hiccough better results are obtained by pulling strongly on the tongue and squeezing it hard. Another hiccough remedy is to massage the area behind the ears, where there is a zone affecting the diaphragm. The diaphragm is the large muscle separating the lungs and heart from the bowels and liver. Spasmodic jerking of this large muscle constitutes the symptom we know as hiccough.

In sleeplessness, scratching the the back of the hands and stroking the wrists and forearms up towards the elbows for a quarter of an hour often induces sound and restful sleep.

Closely related to sleeplessness is nervous tension, the feeling of being "all wound up," overwrought. Great relief can be obtained by simply massaging the feet. Rub, twist and bend the feet, especially in the middle of the soles, until they become soft and pliable—in other words, relaxed. The reflex action produces a corresponding condition of relaxation throughout the whole body.

Zone therapy has been developed to a high level in recent years, but it seems to be almost instinctive in humanity. Witness the manner in which we rub and press a shin that has been kicked or bumped against anything. Not infrequently, too, Indian women who come for treatment will be found to have string or rubber band tied tightly about certain toes or fingers. On being questioned, they reply that it is to stop a pain or peculiar feeling in the stomach or some other part of the body. Then again, many Africans tie a string tightly about the head for headaches; and one can see in Central Africa Natives who tie cords about their legs to ease the pain of tropical ulcers. Such practices are but crude applications, and not always the wisest or best applications either, in an instinctive manner, of the principles of Zone Therapy. To the practitioner who is well versed in the art of Zone Therapy, it is a valuable and valued weapon in his fight against pain and illness of suffering humanity.

AFRICANS DETERMINED TO COMBAT CRIME

NO longer willing to tolerate the reign of lawlessness which has arisen in the townships of the Reef, the African residents—the chief victims of such lawlessness—are determined to combat it in every way. In Sophiatown, the Western Native Township and in Orlando they have already formed the nucleus of a campaign aimed at stamping out crime.

Important steps towards this end states a Press statement issued by the South African Institute of Race Relations, were taken when 500 residents of Sophiatown and the Western Native Township attended a meeting at which they decided to combat lawlessness in these townships by co-operating with the South African Police. At the meeting they undertook to report to the police every instance of lawlessness that come to their attention and to spare no time or effort to ensure that justice was meted out to all offenders. The Vigilance Society of the Western Native Township has, in addition, asked the government to organise Civilian Guards to help the police in the vast clean-up they are anxious to undertake.

An awareness that they must also participate in the efforts of their people towards betterment has been shown by the Youth League (a junior branch of the African National Congress) which has booked the Donaldson Orlando Community Centre for an all-day Conference during which measures to combat crime in the townships will be discussed.

But perhaps the most progressive step of all is that which has been taken by the Orlando Mothers' Welfare Association under the leadership of Mrs. W. B. Ngakane. This body has founded a Parent-Teachers Association and intends to raise funds with which to employ teachers so that two school sessions may be held each day in order to accommodate the children in the township at present unable to enjoy the benefits of education.

This scheme, which is highly deserving of success, is expected to have far-reaching results and it is hoped will reclaim from the growing ranks of idle, lawless youth a vast body of potential African men and women. So great is the concern among the older inhabitants of the townships for the welfare of the children that the Association anticipates little difficulty in raising the money required to put this scheme into effect.

A point of interest which arose during various meetings of African leaders and their people was the recommendation that public telephone should be installed in the townships in order that the residents could contact the police immediately they were required, and thus prevent crime. At present the police—through no fault of their own—usually arrived at the scene of the crime too late to be of any assistance in crime prevention.

The Africans spoke highly of the routine police patrol which is a regular feature of daily administration in the townships. Such patrols composed of units of from six to eight policemen concern themselves only with houses known to be shebeens or to harbour criminals of one sort or another. The European and African men who form them are persons known and respected by the residents, and it is to this section of the South African Police, in particular, that the residents have pledged their whole-hearted support.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૫ | શુક્રવાર તા. ૩૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | પ્રગટ નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર ઓગસ્ટ તા. ૩૧ ૧૯૫૧.

ગુનાઓનું મોજું

સમગ્ર આફ્રિકામાં ગુનાઓનું મોજું, જે દિન પ્રતિદિન વધી રહ્યું છે, તેથી સામાન્ય પ્રજા ઘણી ચિંતામાં પડી ગઈ છે. એક સમય હતો જ્યારે લોકો પોતાના ઘરો રાત દિવસ ખુલ્લાં મુકી ગમે ત્યાં જઈ શકતા હતા અને એક ટાંચણી સરખી પણ ચોરાતી નહોતી. એ હરવા ફરવાની સ્વતંત્રતા આજે સદંતર નાબુદ થઈ ગઈ છે. દિવસે કે રાતે રક્ષણ વિના હરવું ફરવું સહીસલામત નથી. રાજ્ય કર્તાઓ વિમાસણમાં પડયા છે; ન્યાયની અદાલતો આ વસ્તુને ગંભીરપણે નીહાળી રહી છે અને કાયદાનો અમલ વધારે ને વધારે ઝડપથી કરતાં સંકોચાતી નથી. પરંતુ એથી કંઈ ગુનાનું પ્રમાણ ઓછું થતું હોય એવું જણાતું નથી, તેમાં વધારોજ થતો ચાલ્યો છે. કોઈએ ગંભીર પણે એ વિચાર કર્યો છે ખરો કે આ પ્રમાણે થવાનું ખરું કારણ શું છે અને તેને અટકાવવાના જે પગલાં હાલ લેવાઈ રહ્યાં છે તે ખરાં અથવા પુરતાં છે? આપણામાં કહેવત છે કે "યથા રાજા તથા પ્રજા." રાજ્યકર્તાઓએ તેનો ગંભીરપણે વિચાર કર્યો છે ખરો? શું તેઓનામાં તમ કરવાની લાયકાત છે ખરી? શું આ ગુનાઓનું મોજું તેઓનાં જ દુષ્કૃત્યોનું પ્રતિબીંબ નથી? પ્રાચીન કાળમાં રાજ્યકર્તાઓ જેવો ગુનો તેવી સજા કરતા હતા ખરા, પરંતુ આ વસ્તુનો પણ તેઓ વિચાર કરતા હતા. તેઓ વધારે ધર્મિષ્ટ હતા અને બીજાઓના પાપો પોતા સાથે અંતરમોજ કરી પોતાના પાપો શું પણ પ્રાયશ્ચિત કરતા હતા. આજે રાજ્યકર્તાઓની વલણ એવી થઈ ગઈ છે કે તેઓ કાળી ઓ કાપવામાંજ પડેલા છે પરંતુ રોગનું મુળ શું છે તેનો વિચાર કરવાને ફરતા નથી.

ત્યારે હવે આ પાપનું ખરું મુળ શું છે? અમારા ખ્યાલથી તો આપણે જે ગુનાઓ આપણી વચ્ચે પ્રવર્તતા જોઈએ છીએ તે દુનીયાના એક યા બીજા ભાગમાં આજે ઘણાજ વધારે મોટા પાયા ઉપર ખુનરેજી, લુંટફાટ, આગો અને બળાત્કાર ચાલી રહ્યાં છે અને જેનો, કાયદો અને સુવ્યવસ્થાને નામેજ નહિ પરંતુ આપણી બુદ્ધિ એટલી ભ્રષ્ટ થઈ ગઈ છે કે ઈશ્વરને નામે પણ આપણે બચાવ કરી રહ્યા છીએ, તેનું માત્ર પ્રતિબીંબ છે. અમે શુદ્ધનું સુચન કરીએ છીએ કે જેના કરતાં વધારે મોટો ગુનો એકે નથી માત્ર કાયદેસર ઠરાવાયેલો છે એટલુંજ.

આપણા આ સુર્યના પ્રકાશથી ઝળહળી રહેલા દેશમાં, જ્યાં આટલાં વર્ષોથી સુખશાંતી અને સંતોષ પ્રવર્તી રહ્યાં હતાં, ત્યાં આજે થઈ રહેલા સંઘળા ગુનાઓનું મુળ કારણ શું છે? એજ છે કે વિશાળ આમજનતા, કે જેની રાજ્યકર્તાઓ તરફથી કાળજી નથી લેવામાં આવતી એટલુંજ નહિ પરંતુ નિરંકુશપણે શોષણ થઈ રહ્યું છે. તેમાં અસંતોષ પ્રવર્તી રહ્યો છે. રાજ્ય કર્તાઓજ તેમાં તિરસ્કાર વૃત્તિ અને અસંતોષ પેદા કરી રહ્યા છે. રહેણીનો ખરચ વધતોજ ચાલ્યો છે, જીવન ટકાવી રાખવા ની ખાસ જરૂરીયાતની વસ્તુઓ પણ સાધારણ માણસને મેળવવી મુશ્કેલ થવા લાગી છે. રોટી, ખાંડ, દુધ અને ઈંધન જેવી વસ્તુઓ પણ મુશ્કેલીથી મેળવી શકાય છે. પૈસાદારને તો તેની કશી ચિંતા નથી તેઓ તો એટલા ધાતકી અને હૃદયશુન્ય છે કે જે વસ્તુઓ ગરીબો પાસે શકતા નથી તેનો સંગ્રહ કરી રહ્યા છે. પછી જે હજારો લોકો ઘરણાર વગર રખડી રહ્યા છે; જેઓને પોતાના બાળ બચ્ચાઓને રક્ષણ આપવાને છાપરૂંયે નથી; ત્રાડ જીવન ગુજારવાને સુખસગવડો નથી તેઓનો વિચાર કરો. સુખસગવડના સાધનોમાં તેઓને રેસકોર્સ, દારૂના પીઠાં અને સીનેમાઘરો છે. એ તેઓને માટે ખરી ગુનાઓની શાળાઓ નથી શું? વળી રાજ્ય કર્તાઓએ વર્ણભેદની કુટીલ નીતી થી કૃત્રીમ પ્રતિબંધો મુકી ને તેઓની રોજીના સાધનો પણ ઘટાડી દીધાં છે, જેના પરિણામે બેકારી વધી રહી છે. ગુનાઓનું પ્રમાણ વધવાનું એ પણ એક કારણ ગણી શકાય.

વળી એકંદર ગોરાને બીજા બધાં કરતાં તેના લાભની વિશેષ ચિંતા હોય છે અને તે ટકાવી રાખવાને અદાલતો એક બીન-ગોરા ઓ ગોરા સામે ગુનો કરેલો હોય તો તેને તેના પોતાનાજ જાત ભાઈ ની સામે કરેલો હોય તેના કરતાં વધારે સખ્ત સજા કરે છે. આથી કંઈ તેનું ગોરા પ્રત્યેનું માન વધતું નથી. બલકે એથી ઉલટી જ અસર થાય છે. વળી એ પણ જોવામાં આવ્યું છે કે આ ગુનાઓમાં જાતીભેદ નથી રહ્યો. સઘળી જાતીઓમાં તે સમાન પણે વર્તી રહ્યા છે. બીન-ગોરાઓમાં અને તેમાંય ખાસ કરી આફ્રીકનોમાં તે વધારે નજરે પડે છે કેમકે તેઓની વસતી ઘણીજ મોટી છે અને તેઓજ સૌથી વધારે તરછોડાયેલા છે. તેનો ઇલાજ સજા કરવી એ નથી પરંતુ ગુનાનું જીવન જે કારણોથી જીવવાને લોકો દોરવાય છે તે કારણો શોધી કાઢી તે દુર કરવાં એ છે.

નોંધ અને સમાચાર

કેટામેનરની જમીન એક્સપ્રોપ્રીયેટ કરવાની કાઉન્સીલને અપાયેલી સત્તા

કેટામેનરની જમીન એકસપ્રોપ્રીયેટ કરવાની ડરબન સીટી કાઉન્સીલને પુર્ણ સત્તા અને એ કામને માટે પા. ૧૫૩, ૦૦૦ ની લોન સરકાર તરફથી આપવામાં આવી છે. આથી અંકુસ વગર નો અને રોગથી ભરેલો કેટામેનરનો એ ભાગ સાફ થઈ જશે. આ સત્તા મળવાની આશાએ કાઉન્સીલના અમલ દારોએ આખી જમીનને કામચલાઉ ધોરણ બાંધવાને સરવે કરી હતી, અને સ્યુરેજને માટે સગવડ પણ કરી નાખી હતી. મેયર મી. પરસી ઓઝમેને સઘળા ખાતાંઓના મુખીઓને બોલાવી સુચના આપી દીધી છે કે કેટામેનરને સુધારવાના કામને સૌથી પ્રથમ તાકીદ ની અગત્ય આપવાની છે. હવે સીટી કાઉન્સીલ એક વૈસ્યુએટરોની સ્વતંત્ર બોર્ડ ઉભું કરી જમીનના માલીકોને કોમ્પેન સેશન આપવાને રકમ નક્કી કરવા નીમશે. દરમીયાનમાં ક્યુનીસીપાલીટીનું કામ ચાલુ થઈ જશે. પ્રત્યેક ઝુંપડા વાળાને બરોબર તપાસ કરેલી જગ્યાએ ખસેડવામાં આવશે અને હયાત ઝુંપડા ને બાળી પાડવામાં આવશે. આ રીતે કેટામેનર, કે જે ગુનાઓનું ધામ હતું અને ૧૯૪૬માં સાઉથ આફ્રીકાની તવારીખ માં ખરાબમાં ખરાબ ફુસકોનું સ્થળ હતું, તે સુવ્યવસ્થા વાળું એક તંદુરસ્ત નેટીવ ટાઉનશીપમાં ફેરવાઈ જશે. આ બાબતના 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'ને જણાવતા ડરબનના મેયર મી. ઓઝમેને કહ્યું કે કેટામેનરમાં રહેતાઓ, ઘરો માટેની જમીનો અને સરવીસો સર્વે પ્લેનમાં બતાવાયેલાં છે તે બની આશાએ ઉભા થવાં છે કે આખરે તેનો બોજવટો બીજી જગ્યાના લોકો તરફથી કરવામાં આવશે. કેટામેનરમાં ખરચાયેલી એક પેની પણ નકામી નહિ જાય.

તેનો અર્થ એટલોજ થાય છે કે ઢોંઢાઓ કે જેઓ કેટામેનરની જમીન

ની પચાસ વર્ષ ઉપર બર્યા ખાલીકી ધરાવી રહ્યા હતા તેઓની પાસેથી જમીન પડાવી લેવામાં આવશે અને આખરે, મી. પરસી ઓક્સેનર્ટ જણાવ્યું છે તેમ, એ જમીનને ગોરાનો હતો બનાવી દેવામાં આવશે. નેટીવો અને કલર્ડોઓને કયાં નાખવામાં આવ્યા એ જાણવાનો તેઓને અધિકાર નથી. આ ન્યાય કહેવાય!

નવી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની રંગ વર્ણઓના પ્રત્યેની નીતી

સાઉથ આફ્રીકામાં નવી નેશનલીસ્ટ પાર્ટી સ્થાપવાની તયારીમાં છે. ઓરેન્જ-ફ્રીસ્ટેટના જે સીટી કોલમાં ૧૯૫૮ ના નવેમ્બરમાં સ્વર્ગસ્થ જનરલ હર્ટઝોગ અને મી. હેર્ટઝોગે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી સાથેનો સંબંધ તોડી નાખ્યો હતો તેજ કોલમાં ગુરૂવાર ઓગસ્ટ તા. ૨૩મીએ આફ્રીકાનર પાર્ટીએ પોતાનું નામ ઉોડી દઇ નેસનેલીસ્ટ પાર્ટી નામ ની નવી પાર્ટીમાં ભેગાઇ જવાનું ઠરાવ્યું. હવે સિદ્ધાંતોનો કાર્યક્રમ જે ત્યાં રિફારાયો છે તેને ચારે પ્રાંતોની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોન્વેશોએ સ્વિકારવાનો રહેશે. જ્યાર બાદ બન્ને પાર્ટીઓનું ભેગાથવુ સંપૂર્ણ થયું ગણાશે.

નવી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની રંગવર્ણીઓ પ્રત્યેની નીતી નીચે પ્રમાણે રહેશે:

પાર્ટી સ્વિકારે છે કે નેટીવો અને કલર્ડો યુરોપીયન પ્રજાના ખ્રીસ્તી વાલી પણા નીચે વસતીના કાયમનો ભાગ છે. પરંતુ કાળા ગોરા વચ્ચે લગ્ન સંબંધ ની કોઈપણ વૃત્તિનો તે સખ્ત વીરોધ કરે છે. ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે સાઉથ આફ્રીકાના હિતમાં શુભેચ્છાનો ભાવ કેળવવાનો તે પ્રયત્ન કરશે. આ સિદ્ધાંત અનુસાર પાર્ટી બીન-ગોરી જતીઓને આર્થીક તેમજ આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં તેઓની કુદરતી વૃત્તિઓ અને શક્તિ મુજબ વીકાસ કરવાની તે તક આપશે. પાર્ટી જણાવે છે કે, નેટીવોના રાજકીય તેમજ જમીન સંબંધી સેગ્રેગેશનની તે તરફેણમાં છે તેમજ સામાન્ય રીતે સમગ્ર બીન-ગોરાઓના ઔદ્યોગીક અને રહેઠાણ સંબંધી સેગ્રેગેશનની તરફેણમાં છે. ઓદ્યોગીકોને દાખલ કરવાની અને તેઓની હરીફાઇની સામે સેગ્રેગેશન અને રીઝર્વેશનની ચોકસ યોજનાથી તે અન્ય વર્ગોનું રક્ષણ કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી

કરબન હીરીયા બાલેના એમ. પી. સી. આર. સલીવાને કરબનમાં ભાષણ કરતાં યુનાઇટેડ પાર્ટી જો અમલમાં આવશે તો કાયદાની સરકારે પસાર કરેલા તકરારી કાયદાઓ વિષે કેવી નીતી અખત્યાર કરશે એ જણાવ્યું હતુ. ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ વિષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે, યુનાઇટેડ પાર્ટી સેગ્રેગેશનનો સિદ્ધાંત કિારે છે પરંતુ કાયદામાં અમલમાં તત્વો રહ્યા છે તે તે કાઢી નાખશે અને સેન્ડ રેન્યુર એકટ ના ધોરણે મરજીયાત સેગ્રેગેશનને માટે સમયડો કરશે. કલર્ડોના મતાધિકાર વિષે તેમણે કહ્યું કે યુનાઇટેડ પાર્ટી એ કાયદો રદ કરશે અને પહેલાં જે સ્થિતિ હતી તે કાયમ કરશે. કોમ્યુનીઝમને દાબી દેનારા કાયદા વિષે યુનાઇટેડ પાર્ટી કાયદાનો નીયમ સ્થાપિત કરશે અને અદાલતોને અપીલ કરવાનો હક આપશે અને કોમ્યુનીઝમ ની અર્થકર રીતે બદબોણી આપ્યા કરવામાં આવી છે તેમાં ફેરફાર કરશે.

ટ્રેકોમાં ગ્રુપ એરીયાઝ

ટ્રેકોના ટાઉન કાઉન્સીલ, જેણે પોતાના હદોમાં જુદી જુદી જતીઓ માટે ગ્રુપ એરીયાઝ પાડી નાખ્યા હતા, તેણે તે ફરી નવેસરથી પાડવાનો ઠરાવ કર્યો છે. અગાઉ પાડવામાં આવેલા ઠરાવને રેટપેયરો તરફથી સર્વાનુમતિ ટેકો નહોતો મળ્યો અને ડેપ્યુટી મેયર મી. એચ. એલ. કાર્લસને કાઉન્સીલ ના એ ઠરાવ રદ કરવાની નોટીસ આપી હતી. એ ઠરાવમાં રહેવે કોલીજની દક્ષિણે આવેલા બે વેપારના મકાનો ગોરા લોકોમાં નહિ લેવાનું સુચવ્યું હતુ. મેયર મી. જે. એલ. બેલાએ કહ્યું કે આ બાબતમાં એક પીટીશનપર સહીઓ લેવામાં આવી હતી પરંતુ તેમને પુછવામાં આવ્યું નહોતું. ડો. ડી. જે. પોટગીટર એમ. પી. સી. એ કહ્યું કે તે કાઉન્સીલ સમક્ષ એ બાબતમાં બોલવા ઇચ્છતા હતા પરંતુ ખાસ મીટીંગ મળેલી એ તેમને ખબર નહોતી. ચર્ચા બાદ મેયરે સુચવ્યું કે આ બાબતમાં ફરી વીચાર કરવામાં આવે અને રેટપેયરો અને સહેરીઓને સપ્ટેમ્બર તા. ૧૮મી પહેલાં રજુઆતો કરવાનું કહેવામાં આવે . એ ઠરાવ સ્વિકારાયો હતો.

ટ્રેકો ટાઉન કાઉન્સીલને બીન-ગોરાં મજુરો વાપરવાની ફરજ પડી

ટ્રેકોમાં બાંધકામ કરનારા ગોરા મજુરોનો દુકાળ પડ્યો તેથી કન્ટ્રાક્ટરો ગોરાઓને માટે આઠ ઘરો બાંધવાની ટ્રેકો ટાઉન કાઉન્સીલની નવી યોજના પુરી કરવામાં અડચણ ભોગવવા લાગ્યા. કાઉન્સીલર કાન્સ મુલરે બીન-ગોરા મજુરો વાપરવા સામે વીરોધ ઉઠાવ્યો અને કહ્યું કે એ તો ખોટો દાખલો બેસે જે ઇષ્ટ નહિ ગણાય. મી. રટેન્ડરે કહ્યું કે ગોરા મજુરોને આમંત્રણ કરવામાં આવશે તો યોજના પડતી મુકવી પડશે કેમકે ખરેખ ખરચ, જે પા. ૨૪૦૦નો ઠરાવાયો છે, તે વધી જશે. અંતે મજુરી ધોરણે પ્રતિબંધ રાખ્યા વીના કન્ટ્રાક્ટ પુરો કરવા દેવા નો ઠરાવ થયો હતો પરંતુ બાંધકામ પર દેખરેખ રાખવાને ગોરો ફોરમેન રાખવાની શરત મુકાઈ હતી.

કીમ્બર્લિમાં એપાર્ટહેઇડ

કીમ્બર્લીમાં જ્યાં આજ સુધી ગોરા કાળા વચ્ચે કશો ભેદ નહિ હતો ત્યાં એપાર્ટહેઇડની નીતીના પગરણ થયાં છે. ચાલુ માસથી સાંજી પોસ્ટ ઓફીસમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓ માટે જુદી જુદી બારીઓ અને જુદા દરવાજાઓ કરવા મા આવ્યાં છે. પોસ્ટમાર્તાના સુપરીન્ટેન્ડન્ટે જણાવ્યું કે વડી ઓફીસેથી આવેલી સુચનાથી આ ફેરફાર કરવો પડ્યો છે.

એકપક્ષી રાજ્યની સ્થાપના

'નાટાલ મરકયુરી' એક અગ્રલેખમાં લખે છે: "આપણા રાજકીય જીવનમાં આપણે એ તબક્કે પહોંચેલા જોઈએ કે જે એકપક્ષી રાજ્યની સ્થાપનાનો આરંભકાળ સુચવી રહ્યો છે. તેમાં પ્રમાણીક મતભેદ દર્શાવનારને ખેડો કાયમનો તાળાં મરાઈ જશે. એક માણસ બ્યક્તિ હોય પણ આફ્રીકાનર, જો તે સરકારની નીતીની ટીકા નો એક શબ્દ પણ ઉચ્ચારે તો તેના પર રાજની નજરે જોવામાં આવશે. વળી જો તે ઉદાર વીચારો પ્રકાશનારો હશે અને આ દેશના નેટીવોના ભાવિ વિષે ઉદાર વૃત્તિ દાખવતો હશે તો તેનાપર કોમ્યુનીસ્ટનીજ મોહોર મારી દેવામાં આવશે, અને તેમ નહિ તો કોમ્યુનીસ્ટો તરફ લાગણી ધરાવનાર શંકિત માણસ ગણવામાં આવશે. સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ પસાર થયા બાદ આ લેખમ હવે માત્ર કાગળ પરનીક છે અતિશયોક્તિ ભરેલું નથી. કોમ્યુનીઝમની બદી, જે સુધરેલાં સમાજ નો પાયો ખોખમમાં નાખી રહી છે, તેનો સામનો તો કરવાનો જ છે. પરંતુ જ્યારે પણ કંઈ સુધારો સુચવવામાં આવે અથવા સરકારની કંઈ પણ ટીકા કરવામાં આવે ત્યારે હર વખત જે "કોમ્યુનીઝમ"ની ચોપડીયા જુમ પાડવામાં આવશે તો કોમ્યુનીઝમ વીરોધી બળોનો નીરંકુશપણે ખેડો કાઢ લેવા જેવુ થઇ પડશે."

બીન-ગોરા બોકસરો યુનીયન માં આવી નહિ શકે

મુલ્કી પ્રધાને જાહેર કર્યું છે કે એશીયાટીક કે બીજા કોઇ પણ બીન-ગોરા બોકસરો સાઉથ આફ્રીકામાં હરીફાઇ કરવા સરકાર આવવા નહિ દે. પ્રધાને જણાવ્યું છે કે આ નીતી સ્વર્ગસ્થ મી. જે. એચ. હોફમેયરની અધ્યક્ષપણે ૧૯૩૪ માં સ્થાપિત કરવામાં આવી હતી અને સરકાર તેની વિરૂદ્ધ જઇ શકતી નથી. બે દીવી બોકસીંગ પ્રોમોટરો ની વતી ડો. વરનન શીયરરે બે મહિના પર કરેલી રજુઆતને તેમને મુલ્કી પ્રધાન તરફ થી આ જવાબ મળેલો છે.

સ્વર્ગસ્થ મી. જે. એચ. હોફમેયરે અમલમાં કરેલી નીતી શું હતી એ અમે પાર કરી શકતા નથી પરંતુ એટલું તો જાણીએજ છીએ કે બીન-ગોરા લોકોને કુંક મુકવાની મુલાકાતો યુનીયન માં દાખલ થવાની અને કુંક મુકવાની મુલાકાતો યુનીયનની બહાર હોય કે કોમ અન્ય દેશોમાં જવાની જેટલી હાલની સરકાર નીચે મુશ્કેલીઓ અનુભવવી પડે છે તેટલી સ્વર્ગસ્થ મી. હોફમેયર ના વખતમાં અનુભવવી પડેલી નથી. આપણા મુલ્કી પ્રધાન સ્વર્ગસ્થ મી. હોફમેયરનું અનુકરણ કરે એ તો બહુ જ સારી વાત છે પરંતુ વધારે સંગત રહી સમજી જ બાબતોમાં તેમનું અનુકરણ કરે તો ઠેઠલું વધારે સારું થાય!

કાયદાથી જ સેગ્રેગેશન સાધી શકાશે?

જમીન ખાતાના પ્રધાન મી. જે. હ. રૂકાવડેમે ગયા ગુરૂવારે વીન્ડહુક ખાતે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે ગોરા કાળા વચ્ચે ભાગલા પાડવાના હોય તો તે મરજીયાત બની નહિ શકે. કાયદાથી જ બની શકશે. દેશના, ઠેઠલાક વસ્તીવાળા ભાગોમાં પંજાદા પશુઓનો અભાવ એક રીતે સમાન થઇ પડયો છે જે સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરા સુધારાનો આપણે નાશ કરનારો થઇ પડશે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ રંજાવાણીઓ, જેઓ મતાધિકાર ભોગવતા હતા, તેઓ ને પોતાની પાર્ટીના મેમ્બરો થવા દીધા હતા. તેણે નેટીવો, કલર્ડો અને હીંદી ઓને ધીમે ધીમે મતાધીકાર આપવાની પણ ચુપ્પી રીતે હિમાયત કરી હતી. ટેમ્પ કમાન્ડો. જે યુનાઇટેડ પાર્ટીના હાથમાંથી સત્તા પોતાના હાથમાં લઇ લેવા માગે છે, તે વર્ણભેદ સ્વિકારતા નથી. મી. રૂકાવડેમે કહ્યું, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના તેમજ યુનીયનના ગોરા વતનીઓને સંતોષ માનવાનું પુરતું કારણ છે કે આર્થીક અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં તેઓ પુરતું જોર ધરાવી રહ્યા છે.

એપાર્ટહેઇડપર ડીન પાદમર

જોહાનીસબર્ગના માજી ડીન પાદમર, જેઓની હવે કેપટાઉનમાં બદલી થઇ છે, તેમણે કેપટાઉનમાં જણાવ્યું હતું કે, સ્વ. પાદરી ડો. જોન ફ્રીસ્ટીનની શતાબ્દિ પ્રસંગે પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે ખ્રીસ્તી ચર્ચની એક વિશ્વવ્યાપિ સંસ્થા તરીકે હતી જ માણસના જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય મુળ હકો ને હરકત કરવાનો નિષેધ કરનારી છે. તેમણે કહ્યું કે આ શતાબ્દિ સાઉથ આફ્રીકાના સમગ્ર વીચારવાન લોકોને માટે મનનીય છે. કારણ ડો. ફ્રીસ્ટીનના વખતમાં જે વસ્તુનો રાજ કીય લાભના આધારે બચાવ કરવામાં આવતો હતો અને જેનો તેમણે વીરોધ કર્યો હતો એજ વસ્તુની આજે ધર્મને નામે હિમાયત કરવામાં આવી રહી છે. રાજકીય ક્ષેત્રમાં અને ગમે તેવા કાવા દાવા થતા હોય પરંતુ ખ્રીસ્તી ધર્મ તો વ્યક્તિત્વની પવિત્રતામાંજ માને છે. તે સાથે પ્રત્યેક વ્યક્તિનો પોતાની શક્તિ અનુસાર, ઉચ્ચથી ઉચ્ચ શ્રેણીમાંથી

ઉચ્ચ અદાલતો અધિકાર છે અને જાતી કે વર્ણના આધારે તેનો વીરોધ કરવા નો કોઇને અધિકાર નથી. જે પ્રજા પોતાને ખ્રીસ્તી કહેવડાવે છતાં આ બે સિદ્ધાંતોનું ખંડન કરે છે તે પોતાને જોખમે તેમ કરે છે. આ દેવળના પાદરી તરીકે મારાં પહેલાં પ્રવચનમાં આ કહેવાની તક હું લઇ શકયો હું તેથી મને આનંદ થાય છે. ટ્રાંસવાલ માં ચાલીસ વર્ષની મારી કારકીર્દી દરમી યાન મને ખાત્રી થઇ હતી કે સારી જાતનો રંગભેદ કારીગર દેશને કેટલો ગેરમતી મુદ્દો રૂપ થઇ શકે છે. અને કેપટાઉનના મારા અનુભવ પરથી મારી ■ ખાત્રીને વધુ સમર્થન મળ્યું છે

નેટીવ ચર્ચેસ એક્ટ રીફોર્મ્ડ ચર્ચ પર મુકેલો આરોપ

સાઉથ આફ્રીકાના મ્યુથેરન આપેકી ચર્ચની અગીયારમી વાર્ષીક પરિષદ જે હનીસ્ટ્રે બ્લોમફ-ટીનના નેટીવ વીસેન્ટ માં મળી હતી, તેણે નીચે પ્રમાણે ઠરાવ કર્યો છે: "મુનીયનના નેટીવો ના મતાધિકારના હકોપર એક રીફોર્મ્ડ ચર્ચની કાઉન્સીલે રિકારેલાં નીવેદન માં જે વીચારો દર્શાવવામાં આવ્યા છે તેનો આ પરિષદ સખ્ત વીરોધ કરે છે. એ વાદી ખ્રીસ્તી ધર્મના રહસ્યો હોવાનો જેઓ દાવો કરે છે તેઓના તરફથી ખ્રીસ્તી ધર્મને નામે માનવહકોનું છડેચોક ખંડન કરવામાં છે. એપાર્ટ હેડની નીતીયો એક રીફોર્મ્ડ ચર્ચ કરતાં ખ્રીસ્તે જે સિદ્ધાંતોને માટે જીવનાર્પણ ભોગ આપ્યો હતો તેનું ખંડન કરે છે. માણસની બુદ્ધિ પરથી નહિ પરંતુ તેના વર્ણપરથી તેની ઉચ્ચ નીચતાનું ધોરણ તે નક્કી કરે છે."

સાઉથ આફ્રિકાની બહાર જન્મેલા છોકરાંઓ

તા. ૨ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૯ પહેલાં સાઉથ આફ્રીકન સીટીઝનશીપ એક્ટ અમલમાં આવ્યો ત્યાર બાદ સાઉથ આફ્રીકાની બહાર જન્મેલાં છોકરાંઓ થી સાઉથ આફ્રીકાનું નાગરીકત્વ તેમજ મેળવી શકાશે એવાં છોકરાં નો જન્મ એક વર્ષની અંદર યુનીયન માં અથવા પરદેશમાં સાઉથ આફ્રીક ની સરકારના જે કોઇ પણ પ્રતિનિધિ હોય તેની આગળ રજીસ્ટર થવા જશે. આ ખાતર મુલ્કીખાતાં તરફથી ખાસ ઓર્ડર થયા છે. તેનું નિવેદન જણાવે છે કે મુલ્કી ખાતું આ બાબતની કલમ તરફ લોકોનું ધ્યાન ખેંચવા માગે છે અને વધુમાં કહે છે કે એ કરતાં મોટો રજીસ્ટર કરવાનો હોય તો ખાસ સંજોગોમાં જવાબદાર પ્રધાનની સંમતી થી તેમ થઇ શકશે.

પરદેશમાં વસતા હિંદીઓને હાંકી કાઢવાની સૂચના

કોલંબો ખાતે આફ્રીકા ખાતના હીંદ સરકારના કમીશનરની ઓફીસમાં બહાર પડેલી એક જાહેરાતી નોટીસ માં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, દક્ષિ આફ્રીકાના કેટલાક અખબારોમાં ઠરાવો માં પ્રસિદ્ધ થયેલાં જણાવનારા અને ખોટા લખાણો તરફ કમીશનરનું ધ્યાન ખેંચાયું છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે હીંદ સરકાર અને ખાસ કરી વડા પ્રધાન નેહરૂએ પરદેશમાં વસતા હીંદીઓની એવી સુચના કરી છે કે તેઓએ સૌથી પ્રથમ પોતાને હીંદના રાષ્ટ્રો તરીકે ગણવા જોઇએ.

આવાં લખાણો ખોટા પાયાપર રચાયેલા છે અને લોકોને ભમાવનારા અને બીન જરૂરી કડવાશ ઉભી કરનારાં છે, જ્યારે ખરી રીતે, મુશ્કેલી ભરેલી અને નાજુક પરિસ્થિતિનો ઉકેલ લાવવા ને ખરો માર્ગ શોધવાને, સુવિચાર અને શુભેચ્છા કેળવવાની જરૂર છે. હીંદના વડા પ્રધાને સંસદમાં તેમજ બહાર પોતાના આપણેલાં એજ વસ્તુ પર ભાર મુકેલો છે કે જેઓએ પરદેશમાં પોતાનું ઘર કરેલું છે તેઓએ પોતાના કરેલા દેશના વીકાસમાં સંપુર્ણ સહકાર આપવો જોઇએ અને તેની આર્થીક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતીમાં સક્રીય રસ લેવો જોઇએ અને તેમાં સાંકળ થવું જોઇએ. આજ પરદેશમાં વસતા હીંદીઓને હીંદ સરકારની સુચના છે.

કોમનવેલ્થના ભાગીદાર તરીકે હીંદ પોતે જ કોમનવેલ્થના એકયના પ્રતીક તરીકે તાજદાર રાજાને સ્વિકારેલા છે અને તેથી એમ કહેવું કે જે હીંદીઓ બ્રીટીશ તાજ હેઠળના દુર દેશોમાં વસવાટ કરી રહ્યા છે અને જેને પોતાનું વતન બનાવેલું છે તેઓને તાજને સંપુર્ણ પણે વફાદાર રહેવા સિવાય બીજું કંઇ પણ સંલગ્ન આપે એ મુર્ખાઇ ભર્યું જણાય.

નોર્થ રોડેસીયાના આફ્રીકનોએ ફેડરેશનનો કરેલો વિરોધ

નોર્થન રોડેસીયાના પુર્વ પ્રાંતના ૧૮૦,૦૦૦ ઉપર નેટીવોએ મીટીંગ ભરી ન્યાસાલેન્ડ અને રોડેસીયાઓનું ફેડરેશન સ્થાપવા સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. એ ઉપરાંત બીજા સામ્રાજ્યોમાં વસતા એક લાખ નેટીવોએ પણ ફેડરેશન સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. સરકારી અમલદારો જણાવે છે કે બીજા લાખો એ દેશકારમાં સભાઓ ભરી ફેડરેશન ની વતનો વિરોધ કર્યો છે. માત્ર કોપર બેલ્ટ કંપીસતના ૧૪૦,૦૦૦ નેટીવો ની પ્રતિનિધિ સભાએ આજ સુધીમાં તેને ટેકો આપેલો છે. નોર્થન રોડેસીયા માં ૨૦ લાખ નેટીવો છે. નેટીવોના એક નેતા શ્રી. ગેરવીન લેવાનીકાએ નેટીવોને ચેતવણી આપી છે કે ફેડરેશનનો વિરોધ કરનારી તેઓ તરફથી કોઇ પણ સભાનીઓ રચવામાં તેમાં ગોરા કે એશીયાટીકોને સામેલ નહિ થવા દેવા. જો તેઓને સામેલ કરી શું તો એવી આફ્રિકનોની સંખ્યાએ પૃથ્વીપરની કોઇ પણ સરકાર બરાબર મહત્વ નહિ આપે.

ટાઉનશીપોમાં ત્રાસ

ઉપલા સિર્ર હેઠળ ઓગસ્ટ તા. ૨૪ મીના 'રેન્ડ ડેલી મેલે' નીચે પ્રમાણે નો એક અમ લેખ લખ્યો છે જે જોહાનીસબર્ગની પરિસ્થિતિને લાગુ પડનારો છે તેટલો જ ડરબનને લાગુ પડે છે:

"ગુનાઓનાં મોટાના પરિણામે જોહાનીસબર્ગના નગરજનોમાં ત્રાસ વર્તી રહ્યો છે. રાતે તેઓને પોતાના ઘરોને તાળાં લગાવવાં પડે છે અને પોતાના બાનગી રૂપેવાળ ઉપરાંત પોલીસ મોખી પણ સારી પેઠે રહે છે. તેમ છતાં નેટીવોના ટાઉનશીપોમાં વર્તી રહેલી સ્થિતિના કરતાં જોહાનીસ બર્ગ શહેરની સ્થિતિ પ્રમાણમાં ઘણી જ સારી જણાય. ટાઉનશીપોમાં 'ગુને ગારોનો એટલો બધો ત્રાસ છે કે ત્યાં રહેતા ઘણા ખરા લોકો તો અંધારે પડ્યા બાદ ઘરમાંથી બહાર જ નથી નીકળતા અને પોલીસનું પુરતું રક્ષણ નહિ હોવાથી નેટીવ નગરજનો બાતલ ગુનેગારોનો સામનો કરવા પોલીસનું કામ બજાવી રહ્યા છે. કેટલાક રહેવા માં એવી માન્યતા વર્તી રહેલી છે કે પોલીસનું રક્ષણ જેટલું મેળવી શકાય તેટલું ગોરાના લત્તાઓમાં જ મળે તો બસ છે; નેટીવ ટાઉનશીપો છો સમજતાં. તેના કરતાં વધારે સંકુચિત દૃષ્ટિ કલ્પી શકાવી મુશ્કેલ છે. ટાઉનશીપોમાં જો અરાજકતા ફેલાવા દેવામાં આવશે તો તે વધારે આગળ ફેલાશે અને આપણી જોહાનીસબર્ગમાં પણ ફેલાશે અને હાલ છે તેના કરતાં પણ જ વધારે મોટા પ્રમાણમાં.

નેટીવ ગુનેગારોનું વર્તન ગોરાઓ પ્રત્યે છે તેના કરતાં પોતાના જાત ભાઇ ઓ પ્રત્યે ઓછું નીરંકુશ નથી એ પર થી સમજી શકાય છે કે ગુનાનો સમુહ જાતીય નથી પરંતુ સામાજીક છે, અને જોહાનીસબર્ગના લોકોએ ટાઉનશીપો માં જે ચાલી રહ્યું છે તેની પોતાનાજ હિતો ખાતર વધારે ચીંતા કરવી જોઇએ. એ જગ્યાઓમાં ગુના ઓછા થશે ત્યારે જોહાનીસબર્ગ શહેર નીવાસી ઓ બેશક કે તેઓ પણ રાતે નિશ્ચિત તાથી સુઈ શકે છે.

સમાજનો ઉકેલ લાવવાને ટાઉનશીપો માં વધારે પોલીસ ચોકીઓનો વીચાર નહિ મળી શકવાનું કારણ આજ એટલું જ છે કે તેટલા પોલીસ આપણી પાસે છે નહિ. પરંતુ જો હોય તો પણ તેથી એ સમાજનો ઉકેલ આવી શકવા નો નથી. ઉકેલ તો તેજ આવી શકે જો ગુનાઓ થવાના કારણો દુર કરવા માં આવે. અને આપણે પોતાના જ જમાનાને જરૂરજનારી બાબત એ છે કે આપણે જ એવી સ્થિતિ ઉભી કરેલી છે કે જેમાં નોકરી કરી રોજી કમાવાના કરતાં ગુનાનું જીવન ગુજારવું નેટીવને વધારે નફાકારક જણાય છે. કેટલાંક વર્ષ પર જોહાનીસબર્ગની ચેમ્બર ઓફ માંસે આ બાબતના મુળની તપાસ કરી હતી અને સુચવ્યું હતું કે નેટીવ ને ઉદ્યોગ અને વેપારમાંજ મર્યાદિત રાખવાની ગંભીર સવાલો ઉભા થઇ રહ્યા છે. ચેમ્બરે જણાવ્યું હતું કે, જ્યાંસ્થિથી નેટીવોને ફેલાવેલા ધંધાઓ માંથી બાતલ રાખવામાં આવ્યા છે અને "ફેલાયેલા ધંધાઓ" માં એટલા બધાનો સમાવેશ થાય છે કે સાધારણતઃ "અર્ધ ફેલાયેલા" ગણાતા ધંધાઓ માંથી પણ નેટીવને બાતલ રાખવામાં આવે છે. અને પરિણામે, ચેમ્બરે જણાવ્યું હતું કે, ગરીબી અત્યંત વધી રહી છે, જે ગુનાનો સૌથી ઉંડો ભાગ છે.

એટલે ગુનાનું એક કારણ દુર કરવા ને ચેમ્બરની સુચનાને અનુસરી નેટીવો ની ઉત્પાદન શક્તિ વધારવામાં આવતી જોઇએ આ હકીકત નિર્વીવાદ છે કેમકે આપણા ઇતિહાસની એ એક સત્ય વસ્તુ છે કે નેટીવને નીચે રાખવાની ગોરાઓપર પ્રતિકુળ અસરજ થએલી છે. નેટીવોને આપણે આદર્શ બનાવી નહિ શકાએ સિવાય કે આપણે જાતેજ આદર્શ બનીશું.

હંમેશ સમયપર નેટીવ નેતાઓની એક સંયુક્ત કમીટીએ નેટીવ ટાઉનશીપોમાં ગુનાખોરીનું કારણ એ જણાવ્યું હતું કે ત્યાં લોકોને ગરીબોગરીબ રહેવું પડે છે, પગારો ઓછા મળે છે, ઘરના ઘરવાની છુટ પર પ્રતિબંધો મુકાયા છે, મેળવણી અને રમત ગમતની સગવડો નથી અને યુવાન નેટીવોને નોકરી મળી શકતી નથી. એ સ્થિતિ છે એ કોઇ થી ઇન્કારી નહિ શકાય. એજ ગુના ના કારણો છે. એ જ્યાં સુધી દુર નહિ થાય ત્યાં સુધી ગુનાઓ કાયમજ રહેશે. પરંતુ નેટીવે શું કરવું અને શું નહિ કરવું એ સંભાળવા નકકી કરવાની સાઉથ આફ્રીકાની પરંપરાથી ચાલતી આવેલી નીતી કોઇ લોકોએ સમજવું જોઇએ કે નેટીવોને જેટલા વધારે હેવા માં આવશે તેટલા જ તેઓ પ્રગતીશીલ બની શકશે.

એમ. કે. ગાંધી લાઇબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલ કમીટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૩૦ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ તેમજ વાર્ષીકોત્સવ રવિવાર તા. ૨ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧ ના બપોરના ૪ વાગે પારસી રૂસ્તમજી હોલ માં થશે. ડો. એન. પી. દેસાઇ પ્રમુખ સ્થાન વહિવટ કરશે. મીટીંગ પછી બાળકોને ગીતાઇ રજુ કરવામાં આવશે

સામ્યવાદ વિષે

[આજે સામ્યવાદ સામાન્ય ચર્ચાનો વિષય થઈ પડયો છે. એવે પ્રસંગે 'હરિજનબંધુ'માના ગોમરટ તા. ૧૮ મીના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થએલો શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાનો મનનીય લેખ આ દેશમાં પહેલો બોધ પ્રદ થઈ પડશે એથી તે અમારા વાચકોના લાભાર્થે અહિં આપીએ છીએ.—અ.ઇ.ઓ.]

આજકાલ એવી એક વૃત્તિ—ખાસ કરીને પશ્ચિમના દેશોમાં જોવા મળે છે કે સામ્યવાદી જાણે અરપૂરણ ન હોય. એક બુગદામાં ભરેલા સામ્યવાદી અમરણી. વિનોબા જેવા પુરુષ જેમના પ્રત્યે સામ્યવાદીઓની વિરોધી અને તેમની દૃષ્ટિએ તેમની પ્રવૃત્તિઓની દમનકારી સરકાર આદરભાવ રાખે છે, તેમને પત્ર લખવાનું સાહસ અને વિશ્વાસ કરે અને વિનોબા તેમને ઓટલા જ મિત્રભાવથી પ્રત્યુત્તર આપે—આ બધના જ આધુનિક રાજકીય પક્ષોના નેતાઓને તથા રાજકારણી વિચારસરણીઓના ભેદને કારણે હિંસા ની સીમા સુધી પહોંચેલી પ્રજાઓને સમજણી કહ્યા પડે એમ છે. જ્યારે બે દેશો વચ્ચે લડાઈ ફાટી નીકળે છે, ત્યારે બધાખરા દેશોમાં લોકોને એવી તાલીમ આપવામાં આવે છે કે રાજકુદેશ ના દરેક પ્રજાજનને જાણે તે પોતાનો અંગત શત્રુ હોય તેમ ગણવો અને જો કોઈ હાથમાં પડી જાય તો તેને પોતાના અધિકારીને હવાલે કરવો અથવા મારી પણ નાખવો. જ્યારે લડાઈ ન હોય, પણ બે દેશો વચ્ચે સંબંધોમાં તંગ હોય ત્યારે એકબીજા દેશ સામે જાતની અસહિષ્ણુતાનું વલણ હોય છે, જોકે બધાખરા પશ્ચિમના દેશના તથા પશ્ચિમના સંસ્કાર પામેલા માણસો બીજાઓના ધર્મપંથ વિષે ઠીકઠીક સહિષ્ણુ કે ઉદાસીન થાય છે; છતાં જે અસહિષ્ણુતાને કારણે ઈંદુ ખ્રિસ્ત પછી સત્તર સૈકા સુધી મહંદી, ખ્રિસ્તી અને મુસ્લિમ પક્ષપંજરો અને સંતો પર અને પછીથી તેમના જ સુધારકો અને પછી જુદા પડનારાઓ પર જુલમ અને ત્રાસ ગુજર્યા અને હત્યાઓ થઈ, તેનો જૂનો વારસો આજે પણ ચાલુ છે અને લોકશાહી, સમાજવાદી અને સામ્યવાદી દેશોના પરસ્પર સંબંધોમાં દેખાઈ આવે છે. જેમ એક કાળે રોમન કેથોલિક દેશમાં પ્રોટેસ્ટંટ થવા ઇચ્છનારને અને પ્રોટેસ્ટંટ દેશમાં રોમન કેથલિક થવા ઇચ્છનારને રહેવું અત્યંત જોખમભરેલું હતું, તે પ્રમાણે આજે લોકશાહીમાં માનનારને રશિયામાં કે સામ્યવાદીને અમેરિકામાં રહેવું અને છુટયા ફરવું-ફરવું મુશ્કેલ છે.

ખોટા માલ ઉપર જ આપણે છાપા મારવું હતું કે અમેરિકામાં ડો. જાસ્તન કુમારપ્પા સામ્યવાદી પ્રત્યે સહાનુભૂતિ ધરાવે છે - તો વર્ષમ જતાં તેમનાં વ્યાખ્યાનો - કોલેજ રદ કરાયાં હતા. શ્રી. જાસ્તનના મત મુજબ જેમના નીચેના વિચારોવા આખ્યાનોનું નિમંત્રણ આપનારી સંસ્થાઓ ખિડાઈ પડી હતી:

"સામ્યવાદ વિષે મેં સ્પષ્ટ કહ્યું હતું કે તેની હીંસા અને કુસત્તાવાદ સામે અમારો દૃઢ વિરોધ છે. પણ મેં એમ કહ્યું હતું કે જેમાં કોઈ પણ પ્રકારનું રાજીયજ્ઞ ન હોય, તથા દુઃખી અને દલિતને સુધારાનાં સાધન-સગવડો મળે એવી સમાજ વ્યવસ્થાની રચાપના કરવાનું તેનું જે ધ્યેય છે તે અમને આકર્ષે છે, ખાસ કરીને એ કારણથી કે, મોટા ભાગની અમારી જનતા દરિદ્ર છે. પરંતુ દુર્ભેદ્ય સામ્યવાદ આ ધ્યેયે પહોંચવા માટે સદિહલરેલાં અને અત્યંત હીંસાત્મક સાધનો દ્વારા કાર્યરત કરી છે. તેથી મેં કહ્યું કે જો હીંદ સામ્યવાદી લક્ષ્ય અપનાવે તો તે બીજાં સાધનો - ગાંધીજીએ શોધેલાં સત્ય અને અહીંસાનાં સાધનોનો જ આશ્રય લે.

"આ બાબતમાં મેં બતાવ્યું કે સામ્યવાદ પ્રત્યેના અમેરીકાના અને હીંદના વલણમાં મૂળભૂત જ ભેદ છે. અમારે મન સામ્યવાદ મુખ્યત્વે એક એવી વિચારસરણી છે, જેની દરેક દેશ પોતાની બુદ્ધિ પ્રમાણે ખિલવણી કરે, તેણે રશિયાને ચાલે જ ચાલવું જોઇએ એમ નહીં. કદાચ યુગોસ્લેવિયાની જેમ તેના વીરોધમાંયે પડવું પડે. જ્યારે અમે રીકા સામ્યવાદને કેવળ રશિયન સામ્રાજ્યવાદ તરીકે જ જુએ છે સામ્યવાદ તરફ અમારી એ દૃષ્ટિ છે કે આપણે તેને આપણી મરજી મુજબ આકાર આપી શકીએ છીએ. તે કારણે અમને તે સામ્રાજ્યવાદ જેટલો ભયંકર શત્રુ લાગતો નથી હકીકતમાં તેનામાં અમારા લોકોના અહોળા વર્ગોને નવું જીવન અને આશા લાવવાની શક્યતાનું આકર્ષણ રહ્યું એમ છે. પરંતુ સામ્યવાદ જો રશિયાના સામ્રાજ્યવાદ તરીકે અમારે ત્યાં આવે તો મારી ખાતરી છે કે તે બેશીયામાં લાંબો વખત ટકશે નહીં, કારણ કે આખું એશિયા આજે રાષ્ટ્રવાદથી પ્રજ્વલિત છે અને તે કોઈ વિદેશી સત્તાનો અધિકાર સહી લેશે નહીં. મેં કહ્યું કે ચીન અને હીંદ પ્રાચીન સંસ્કૃતિ વાળા વિરાટ પ્રજાઓ છે. અને તેમનામાં આજે નવું ચેતન પ્રગટે છે. તેથી ક્રમ યુદ્ધ પછી યુરોપનાં નાનાં રાષ્ટ્રોની જેમ તેમને રશિયા સળી કરી શકશે નહીં અમે અમારા દેશની સ્વતંત્રતાનું રક્ષણ કર્યું તે જોતે કરીશું. રશિયાના સામ્રાજ્યવાદના રૂપમાં હીંદમાં સામ્યવાદ દેખાશે એવા ભયનાં સંબંધમાં આ મહત્ત્વનો મુદ્દો લક્ષ માં રાખવાની જરૂર છે એમ મેં કહ્યું."

પરંતુ એક સૌથી અધિક અને સ્વતંત્રતાપ્રેમી પ્રજાસત્તાક દેશમાંયે સામ્યવાદી પ્રત્યે આવું ભિન્નમતનું વલણ સહન થયું નહીં.

આ રીતે હીંદમાં નથી રીકાઓજુ ની પરંપરાને કારણે જે મુસલમાનો હીંદુઓ અને પારસીઓ કરતાં વધારે જતુની અને અસહિષ્ણુ રહ્યા છે તેઓ પણ જતુન ઉદારવાદને પંથે પડયા હતા. હીંદુઓએ તો અસહિષ્ણુતાને પોતાના ઇતિહાસમાંથી ઓટલા જુના કાળથી વિદાય આપી હતી કે તેનો દાખલો લેવા માટે કે પ્રહલાદ અને સુધન્વાની પુરાણની વાતો સુધી જવું પડે. હીંદુ જીવનમાં સમુળી ક્રાન્તિ કરનારા સુધારકોની પરંપરા હંમેશાં અખંડ ચાલુ જ રહી છે. હા, એ ખરું કે ઈસ્લામોને અવારનવાર કાંઈક જુલમ અને ત્રાસ વેઠવાં પડયાં હતાં, પરંતુ વિદેશ માં આવા સુધારકોને માથે જે જુલમો અને ત્રાસો ગુજારવામાં આવ્યા છે તેની સરખામણીમાં આ કાંઈ ન કહેવાય. હીંદુસ્તાનની બે મહાન કોમો કરીથી જતુન જગાવવા માટે બ્રિટિશ સામ્રાજ્યવાદે દરમ્યાનગીરી ન કરી હોત તો પ્રહલાદની વાત વાસ્તવિક જીવનમાં કદી બની શકે કે કેમ તેની કલ્પના કરવામાંયે કઠણ થાત. પણ ઝિન્નાના કોમી વિષનું રસ વાવવાના પ્રયત્નને ધરીબામે સદા સહિષ્ણુ અને વિશાળ દિલના હીંદુઓના જીવનમાંથી પ્રત્યઘાતી વૃત્તિનો પુનર્જન્મ થવા પામ્યો. વાસ્તવમાં મારી જાણ મુજબ હીંદના ઇતિહાસમાં ગાંધીજીનો જ જેવો એક દાખલો છે. જેના બુદ્ધ અને મહાવીરની ગોત્રતા અને પ્રતિષ્ઠા ધરાવનાર મહાત્માની પોતાના જેવા કૃદિસુસ્ત, જતુની અને કોમી મનોવૃત્તિ વાળા હીંદુ ન બનવા માટે પોતાના જ ધર્મબાંધવોએ હત્યા કરી હોય.

વિવિધ રાજકીય પક્ષો અને તેમની વીચારસરણીઓ પ્રત્યે હીંદુઓનું વલણ પણ આવું જ સહિષ્ણુતાભરેલું છે. સામ્યવાદનું નામ પડતાં કે સામ્યવાદી દેખાતાં જ આપણા દિલમાં ભયની ભાગણી પેદા થતી નથી, અને જો સામ્યવાદીઓ ન્યાય અને સમાનતાવાળી માનવવ્યવસ્થા વિષે તમના સિદ્ધાન્તોનો પ્રચાર અને આચારની છુપી હીંસક અને ઉતરપિંડીની પદ્ધતિઓનો આશ્રય લક્ષને ન કરતા હોત તો તેમનેયે બીજા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજીક સંસ્થાની જેમ જ રહ્યા મળત અને કામ કરવાની અને પોતાની સામ્યવાદી દૃષ્ટિનો પ્રયોગ કરવાની સરખી તક મળત.

આ પરથી એમ સમજવાનું નથી કે સર્વોદય અને સામ્યવાદ વચ્ચે ઉંડા મતભેદો નથી. શ્રી. વિનોબાજીએ એક જગ્યાએ કહ્યું છે એ પ્રમાણે સામ્યવાદ નો ખરો શત્રુ લોકશાહીના ઓઠા નીચે કાર્ય કરતો મુડીવાદ નથી, પણ ગાંધીજીનો સામ્યવાદ છે. જો ગાંધીજી નું જીવન અને કાર્ય નિષ્ફળ ન ગયાં હોય તો એક બાજુ સામ્યવાદ અને બીજી બાજુ મુડીવાદ બંનેને મસી લેવા માટે સર્વોદય ઘડો છે. હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના ભંગાણનો અંત આણવા પણ તે ઇચ્છે છે. અણુ કે હાઇડ્રોજન બોમ્બ ધરાવતાં સત્તરી દેશો જતુની પ્રચારકાર્ય અને બાહુબળની મુત્સદ્દીગીરીઓ એક કે બીજાનું નિકંદન કાઢી શકશે નહીં, તેમ જ યુનો પણ જ્યાં સુધી અંતિમ શક્તિ રૂપે અનેક દેશોના સંયુક્ત લશ્કરી બળ પર આધાર રાખે છે ત્યાં સુધી તેમની વચ્ચે સમાધાન કરાવી શકશે નહીં, પણ નિઃશસ્ત્ર સર્વોદય જ તેના સશસ્ત્ર વિરોધીઓ—સામ્યવાદ, મુડીવાદ અને કોમવાદ પ્રજાની સમે પ્રેમ અને નિર્ભયતાથી સત્યાગ્રહપ્રસહ કરી શકે છે. ગાંધીજીની આ જ ખુબી છે.

ગીતા કહે છે કે

"આત્મા જ આત્માનો બંધુ છે, અને આત્મા જ આત્માનો શત્રુ છે" તેથી સર્વોદયમાં 'પ્રિય મિત્ર'નું જ નહીં પણ 'પ્રિય શત્રુ'નુંયે સન્માન હોય રહે છે. અને શ્રી વિનોબાએ સર્વોદય ના 'પ્રિય શત્રુ'ને પોતાના માર્ગે બદલવા અને અહીંસાનું શસ્ત્ર સંપૂર્ણ પણે અને સાચા હૃદયથી સ્વીકારવાને અને સામ્યવાદ કરતાંયે વધારે સંપૂર્ણ અને સમુળી ક્રાન્તિ માટે કામ કરવા માટે વિનંતી કરી છે.

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા ગોડાની દુકાન હમારે તાબાદે વેચવાની છે.

ઓફારસંઓની ફેણવણી માટે અહીંનો સારી, જોગવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 89 or Phone 450 Nigel.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

બનારસ ઑગસ્ટ તા. ૧૭, ૧૯૫૧.

બહુજ પંદરમી ઑગસ્ટની ઉજવણી પુરી થઇ. સ્વપ્નસમો એ ચાર વર્ષ નો ગાળો પુરો થઇ ગયો અને નવું વર્ષ શરૂ થયું. તે સમયે આનંદ પ્રદર્શિત કરતાં રાષ્ટ્રના ઇતિહાસમાં કાયમી બની રહે તેવા પ્રસંગોની પણ યાદ જરૂર આવે. પૂજ્ય બાપુજીની ખોટ આજે સૌ બધાં ક્ષેત્રોમાં અનુભવી રહ્યા છીએ. એમની સાબળ દૃષ્ટિ આજે કયાં છે! અનુભવયુક્ત તાનનો અભાવ આજે વધારે અકળામણ ઉપજાવે એવું છે.

શ્રી અરવીંદ ઘોષ અને સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ પણ ગયા. ચેતનવંતી લામણીઓના પ્રેરક અને પોષક જેવા મહાન નેતાઓની જગ્યા પુરનાર કોણ અને કયારે નીકળશે એ પણ એક પ્રશ્ન છે.

આજે શ્રી. જવાહરલાલના હાથ મજબુત કરવાની ખાસ જરૂર જણાય છે તે વેળાએ જનાબ રફી અહમદ કીડવાઇ પ્રભૃતિ મહાનુભાવોને કોંગ્રેસ છોડી જવાની "હેરેજ પડી છે." શ્રી. ટંડન-નેહરૂ મંત્રણાઓ વિષે સૌ વાકેફ છે. દેશ પરદેશમાં આની માઠી અસર થવાજ જોઇએ. આશા રાખીએ કે નાસપુરમાં બોલાયેલી મહાસભાની બેઠક માં હરીથી સુમેળનું વાતા વરણ બની આવે.

બીજી તરફથી વરસાદની લાગલાગટ ચાલી આવતી ખેંચથી પાકનો ઉતાર ઘણોજ ઓછો થાય છે. તેમાં અધુરા માં પુરે આસામમાં તથા અન્ય પ્રાંતો માં આવતી રેલથી ઘણુંજ નુકસાન થઇ રહ્યું છે. એટલે દુકાળનો પ્રકોપ પણ મોટો છે. છતાં સરકાર પોતાથી બનતું બધુ કરી છુટવા તત્પર હોવાથી પારાવાર પૈસાના ખર્ચે મહારથી અમલ લાવવામાં આવે છે. આ રીતે સ્વાતંત્ર્ય મળ્યા પછી પણ અન્નની પરાધીનતા દેશને મોટા ધર્મ સંકટમાં મુકે છે.

આવતી સામાન્ય ચુંટણીની તડામારી ચોમેર ચાલી રહી છે. બધા રાજદ્વારી પક્ષો પોતપોતાની રમતનો રંગ જમાવી રહ્યા છે. કોંગ્રેસ ખુબજ નબળી પડેલી હતી અને તેમાં વળી ફાટફુટની અસર ઘાતિક થઇ પડશે એમ જણાય છે.

પરંતુ તે બધાથી પર એવી વાતો જોવા જાણે તો એમ જણાશે કે માનસિક રીતે પણ આજનો સામાન્ય પ્રજાજન ચોકો વધારે જાગ્રત થએલો જણાય। છતાં ચુંટણીની પાછળ રહેલી મોટી જવાબદારી પુરી રીતે સમજી શકયો છે તેમ ન કહી શકાય. આજ ના પંચવાદના જમાનામાં વર્તમાનપત્રો રેડીયો અને ભાષણો દ્વારા જે અનેક વિધ પ્રચાર પ્રવાહો વહેવડાવવામાં આવે છે તેમાંથી ચોગ્ય ભાગ તારવી લઇને નકામો કચરો ફેંકી દેતાં બહુ ઓછા માણસોને આવડતું હશે. અને તેથી આપણો હિંદનો સામાન્ય પ્રજાજન, કે બીજા કરતાં સભાગ્ય કહેવાય, તે પણ આવા કલુષિત પ્રચારોનો ભોગ બની જાય અને એક રમતાત્મક વૃત્તિ થી દોરાઇ ન બની રહે તો તેમાં બહુ આશ્ચર્યની વાત નથી. અલબત્ત એ દુઃખની કારમી કહાણી તો છે જ. એટલે કે આવતી ચુંટણીઓમાં શું શું થશે એ અત્યારે કહી ન શકાય તેવું છે.

બીજી દિશામાં વેપાર રોજગાર બહુજ મંદ હાલતમાં આવી ગયા છે. સારા જગતમાં ફેલાયેલી લડાઇ ખાદની મંદીની આમાં અસર તો ખરીજ. સાથે સાથે ચાલુ સરકારની બદલાતી નીતીઓને અંગે પણ વેપારી વર્ગ મુંઝી રહેતાં જબર અચકાય છે. પરંતુ તે તો આસ્તે આસ્તે ચાળે પડી જશે.

વધારે અગત્યની વાત તો એ છે કે સૌના સમાન લાભ માટે સૌએ સાથે હળીમળીને કામ કરવાનો સ્વભાવ કેળવવો પડશે. નહિ તો પરસ્પર વિરોધી બળોના પ્રભાવને અનુસરવા જતાં રાષ્ટ્રને હાની થશે. સમજવા છતાં આવી સીધી સાદી વાતોને અમલ માં મુકવા જનારા બહુજ ઓછા જોવામાં આવે છે એ પણ એક સવાલ છે.

પાકીસ્તાને પોતાના હુંડિયાની કીંમત નથી ઘટાડી તેમાં આપણને નુકસાન કરીને પોતાને ફાયદો કરવો એ તેમની દૃષ્ટિ સફળ થઇ છે એમ મોટા ભાગના લોકો માને છે. અને તેમની દરેક વાટાઘાટો એક યા બીજા સ્વાર્થની ગંધથી ભરેલી જ રહે છે. એટલે વેપારને માઠો માર સાંપડી રહેતો નથી. તેમાં કુણી હત્યા તો "Blasphemy Trial"ના મુદ્રાલેખ નીચે પાકીસ્તાનમાં જે ઝેર પ્રસરાવવામાં આવે છે તેની ઘાતીક અસર અનેક વર્ષો સુધી રહેવાની જ છે.

સદ્‌ભાગ્યે આપણા નેતાઓએ એવા સાંપ્રદાયનું આંધળું અનુકરણ નથી કર્યું તેથી હીંદ-પાક લડાઇના અણસારા બહુ સંભળાતા બંધ થઇ ગયા છે. દેશના ખમીરને હલબી નાખીને જે કોંગ્રેસ બચેલું છે તેને ખતમ કરી નાખવા ના આ વૃત્તિ જગાડનાર દેશો કે વિદેશો જે હોય તેની માયુલાઇ-બાલ્કાનીયત-ની વિરુદ્ધ જાય છે. અને છતાં જે નથી જરૂરી તેજ થતું જણાય છે.

શ્રી. કૃપલાની પોતાના જુથને સબળ કરવા પ્રોગ્રેસ કરી રહ્યા છે. પાર્લામેન્ટનું કલ્યાણ આ છેલ્લું અધિવેશન હશે. કારણ ચુંટણી આગામી જાન્યુઆરીમાં થવાની શેપણા થઇ ચુકી છે.

હીંદુ કોડ બીલ પસાર થવાનાં ચિન્હો નથી. સમયને ટાળી નાખનારી વાતોમાં ઘણાંનું પાર્લામેન્ટ રોકાઇ રહે તેમ નથી.

ગોરી પ્રજાને ચેતવણી

ન્યુ ઝીલેન્ડના નેટીવ અફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટ ના મેનેજર શ્રી. ટી. એન. બેંગે ઓરીઠજબર્ગની યંગ મેન્સ ક્રીશ્ચિઅન એસોસીએશન સમક્ષ ગયા રવીવારે ભાષણ કરતાં કહ્યું કે આ દેશની રાજ કરતી પ્રજા પોતાની વલણમાં ફેરફાર નહિ કરે તો ઉજળાં ભવિષ્યની આશા ભાગ્યેજ રાખી શકાય. આજની સાઉથ આફ્રીકાની પરિસ્થિતિમાં જાતીઓનો આપેર સવાલ, પ્રતિબંધોથી ભર્યો અને પ્રત્યાઘાતોથી ભેરાઇ ગયો છે. આપણે મહાન ફેરફારોમાંથી પસાર થઇ રહ્યા છીએ. નેટીવોપર જે ફેરફારો મોટી અસર કરનારા છે. તેઓની પોતાનું આખું જીવન જે ફેરફારો અનુસાર ઘડવાનું છે. થોડા દાયકા પુર્વે જે લોકો અસલી હતા અને ખેડુતનું જીવન ગાળી રહ્યા હતા અને સ્વાવલંબી હતા તેઓને આજે, અતિ ઉદ્યોગીકરણ થઇ ગયું છે, તેની દુનીયામાં રહેવાને ઘર અને રોજ મેળવવા ક્યાં મરવા પડે છે. ઘણા નેટીવોને આપણે કમ્પાઉંડો અને કોરપોરેશનોમાં અકુદરતી જીવન ગુજારવાની ફરજ પાડી છે. તેઓના મુળપર્યા છોડી દઇ સફેદોમાં વસતા કર્યા છે. આપણે તેઓને એવી રીતે સુધારી છે કે તેઓના અગમનાં જીવનથી તેઓ ને વિરક્ત કરી મુકયા છે અને ખુબ કાળમાં જે ખરી કીમતનું હતું તે ટકાવી રાખવાની જરા સરખી પણ તક રહેવા દીધી નથી.

તેમણે કહ્યું કે, હજુ સ્થિતિ સાવ હાથબહાર ગઇ નથી. નેટીવોમાં ગુણો રહેલા છે અને આપણે તેઓની સુલેચ્છા અને સહકાર મેળવી શકીએ તો ઘણા સારાં પરિણામો સાધી શકીએ. પરંતુ તેઓનો વિશ્વાસ આપણે ત્યારે જ સંપાદન કરી શકીએ જો આપણે તેઓને નિઃસ્વાર્થપણે દોરવણી અને મદદ આપીએ અને તેમ સ્વા માટે તમારું કામ (ખ્રીસ્તી ધર્મ પ્રચારનું) જે બીજા રાજકારણ છે, તેના કરતાં વધારે સારું બીજું કોઇ નથી.

શ્રી. બેંગે કહ્યું કે, તેને માટે મહત્વા કાંઇ પોજનાઓની જરૂર નથી. કારણ એક નજીવા કાર્યના પણ સારાં ફળ આવી શકે.

પરંતુ, તેમણે વધુમાં કહ્યું, તેઓની સાથે મૈત્રી બાંધવી બહુજ અનિષ્ટ ગણાશે જોકાએ વચન અને કર્મથી પોતે નેટીવ કરતાં ઉંચા છે એ નેટીવ ને દર્શાવી પોતાનો મોભો દર્શાવી રાખ વાની સંભાળ રાખવીજ પડશે.

ખરો ખ્રીસ્તી એ કહી નહિ વિચારે કે નેટીવ કાયમને માટે તેને પરવશ રહેવાને સરજાયેલો છે. એટલે નેટીવ ને સમજવવું જોઇએ કે આપણી તેઓ વચ્ચે હાજરીથીજ તેઓનું ખરું હિત જળવાશે.

નેટીવ છોકરાંઓ જે સ્થિતિમાં આજે ઉછરી રહ્યા છે તે અતિ શોચનીય છે અને નેટીવોમાં વધારે ગુનાઓ અને અરાજકતા નથી એ તેઓને માટે શોભાસ્પદ છે. એ ગૌરવના ઉંચા ભાનને બદલે આજે નિરંકુશતા અને બેપરવાઇ ભરેલાં જીવન વર્તી રહ્યાં છે. આ પતનનું કારણ કૌટુમ્બીક જીવન તોડી પાડવામાં આવેલું છે એ છે.

વિવિધ

પોર્ટ એલીઝાબેથ યુવક મંડળ

ઉપરોકત મંડળની વાર્ષીક ચુંટણી ની મીટીંગ જુલાઇ તા. ૨૯મીના થી. ઉત્તમલાલ રણછોડજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. મંત્રી તરફથી મંડળ ના કાર્યનો હેવાલ અને હીસાબ નીચે મુજબ વાંચી સંભળાવામું હતું. અત્યનચી તરફથી આવક જાવકનો હિસાબ રજુ થયા બાદ નીચે મુજબ ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ : ચેલાભાઇ રણછોડજી; ઉપ-પ્રમુખ: ડાહ્યાભાઇ નાગર જી; મંત્રી: પ્રિયવદન વર્મા; સહ-મંત્રી: રતપતરામ નાથુભાઇ; ખજનચી: રમણલાલ કુવંભાઇ, ઓડીટર : નગીનભાઇ પી. આમલી. કમીટી સભ્યો: ધીરજલાલ જીવણજી અને બાલુભાઇ એચ. પટેલ. પુસ્તકાલય કમીટી: મોહનલાલ ખત સારા, બાલુભાઇ એચ. પટેલ, ઇશ્વર લાલ નરોત્તમદાસ; પ્રકાશન વિભાગ કમીટી: મણિલાલ રણછોડજી (સંપાદક), બાલુભાઇ એચ. પટેલ, મોહનલાલ, બક્ષસારા, ઓદુભાઇ ડાહ્યાભાઇ; ધર્મ પ્રચાર કમીટી: ધીરજલાલ જીવણજી, ઉત્તમલાલ રણછોડજી, શાંતીલાલ ડાહ્યા ભાઇ; ફીલ્મ (સીનેમા) કમીટી: ઓદુ ભાઇ ડાહ્યાભાઇ, પ્રાણજીવન ભગવાન દાસ, શાંતીલાલ નરોત્તમદાસ, બાલુભાઇ રતનજી, શાંતીલાલ ડાહ્યાભાઇ.

અંતમાં પ્રમુખશ્રીએ બધા ભાઇઓ ને ઉત્સાહ અને કાર્યપ્રવૃત્તીનો ઉલેખ સુંદર રીતે પાર પાડવા માટે સર્વે ભાઇ ઓનો અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માન્યા બાદ રાષ્ટ્રગીતથી સભા વીસર્જન થઇ હતી.

એપાર્ટહેડ—પાગલ ડૉ. રીફોર્મ્ડ ચર્ચ કાઉન્સીલ

જ્હોનિસબર્ગથી પ્રાપ્ત સંદેશા જણાવે છે કે ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચની "નેટરપ્યીટસ જેરહોરમીરડી કર્ક"ની કાઉન્સીલે જ્હોનિસ-ટીન ખાતે ચર્ચનાં મીનડીકલ કમીશનને કામળ લખેલો છે કે બેલકમ ખાતેની નવી માઇન હોસ્પીટલમાં કામ કરતી કેમલીક પાદરણીને એપાર્ટહેડનું કશું જ્ઞાન નહિ હોવાથી કામણી દુખાવી રહી છે. કામળમાં જણાવ્યું છે કે આ હોસ્પીટલનો હાલ ગોરા તેમજ કાળાઓ માટે ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે અને તેમાં કોલેજ-થી આવેલી વીસ કેમલીક નન્સ કામ કરી રહી છે જેમને એપાર્ટહેડનું કશું જ્ઞાન નથી. ગોરાના વોર્ડોમાં તે કાળા ઓર્ડર લીઓને મોકલી દરદીઓની સામણીઓ દુખાવે છે. દુનીયનમાં દાખલ થનારી સેંકડો નન્સમાંની આ પહેલી વીસ છે. કામળમાં જણાવ્યું છે કે જે સરકાર પ્રોટેસ્ટન્ટ પંથની છે તેણે બીજા તેની વિરૂદ્ધના પંથના લોકોને દાખલ કરવા વીસે વધારે કાળજી રાખવી જોઇએ. કામળ વાંચ્યા બાદ કમીશનના પ્રમુખે કહ્યું કે આ બાબત Combatting-evil Commission (દોષોના સામનો કરનાર કમીશન) ની હકુમતની બાબત છે 'નાટાલ મેર્સી ન્યુસ'નો બેલકમનો અખબારનો જણાવે છે કે એક જાણીતા વતનીએ ઉપરોકત કામળની ટીકા કરતાં કહ્યું કે: "નવી માઇનની હોસ્પીટલમાં નેટીવ ઓફલીઓએ ગોરા દરદીઓને આવાનું પીરસવાનું જે દોષિત કામ હતો. નેટીવ આયાઓએ ગોરાના બાળકોને ઉછેરવાનું અને હલકરાવવાનું અને ગોરી નર્સોએ નેટીવ દરદીઓની સંભાળ રાખવાનું અને નેટીવ વેઇટરોએ કેફેટારાંઓમાં ગોરાઓને આવાનું પીરસવાનું પણ દોષિત ગણાવું જોઇએ. મી. એ. પ. રમીય, જેણે નવી હોસ્પીટલમાં એ આઠ વાડીમાં ગણ્યાં હતાં, તેણે કહ્યું કે "મારી સંભાળ બહુ સારી રીતે લેવાઇ હતી. નેટીવ નોકરો મારો ગોરાઇ સાચવતા હતા અને બધા સ્વચ્છ અને સભ્ય હતા. મીસ્ટરો આજુબાજુ હતી. નેટીવો મને પીરસે તેમાં મને કશો વાંધો નહોતો. સારામાં સારી કેટરેસો મી પણ નેટીવો પીરસે છે. વળી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હોસ્પીટલ માં હજુ તો માત્ર ચારજનન્સ છે નહિ કે કહેવામાં આવ્યું છે તેમ વીસ. આદીકામાં દરદીઓ આગળ વાસણ લઇ જવા લાવવાનું કામ નેટીવો જ કરે છે. બેલકમની માઇન હોસ્પીટલ ખુલી ત્યારે તેના સંચાલકોએ નન્સને સુચવ્યું હતું કે ગોરા દરદીઓને જમવાડવા વાને નેટીવ નોકરોનો ઉપયોગ કરવો. મુઠીભર ગોરા દરદીઓને પુછવામાં આવતાં તેઓએ તેની સામે કશો વીરોધ કર્યો નહોતો. અન્ય રંગોથી વીરોધ દર્શાવવામાં આવતાં નનોએ આ પ્રથા બંધ કરી છે. નેટીવોને માત્ર ટ્રે ઉઠાવી જવાનું અને વોર્ડોને ઝાડુ મારવા જેવું જ કામ આપવામાં આવે છે.

ધર્મનું રક્ષણ કરનારને ધર્મ રક્ષે છે

લેખક: "ઉપાનકાર"

માનવદેહની ઉપયોગિતા ઇશ્વરની કૃપા મેળવવામાં છે, એ સિદ્ધાંત સઘળા ધર્મોએ સ્વીકારેલો છે અને તેના માટે સત્કર્મ, ઉપાસના તથા જ્ઞાનના સુમેળની જરૂર જોડાયી શાસ્ત્રો અને ઋષિ પુરૂષોએ એ માટેના સરળ માર્ગો બતાવેલા છે તેનો મુખ્ય આધાર સદાચારના પાલન ઉપર રહેલો હોય છે.

સાચ અહીંસા વિગેરે નીતિ નિયમો નું વ્યવહારમાં પાલન કરવા માટે આપણને આરંભમાં જ મુશ્કેલ જણાય છે. ચોક્કસ સહનશક્તિ અને ચોક્કસ સંયમ તથા ચોક્કસ સ્વાર્થ ત્યાગ કરવાની ચીવટતા રાખ્યા પછી "ધર્મોએવ હતો હન્તિ, ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિત: એ ધર્મસુત્રનું આપણે ન કલ્પિ શકીએ તેવી રીતે પાલન થયા કરે છે. દીસા, અસત્ય આદિ પાપક્રિયા સ્વાર્થ હોય ત્યાંજ કરવા પડે છે, નિઃસ્વાર્થ ભાવનામાં નિઃસ્પૃહતા રહેલી હોય છે જેથી એવાં દુષિત સાધનોનો ઉપયોગ કરવાની લાલચ નથી ઉપજતી. પછી તો આપણી સઘળી ઇન્દ્રિઓનો સ્વભાવ જ સત્કર્મો કરવાનો થઇ જાય છે. માર્દવ પી. કૃષ્ણે કહ્યું છે કે "હે કૌન્તેય! આ (કામ, ક્રોધ અને લોભ) ત્રેવડા નરકદ્વારથી દુર રહેનાર મનુષ્ય આત્માનું કલ્યાણ આચરે છે તે તેથી પરમ ગતિ પામે છે." (ગીતા ૧૬–૨૨)

ધર્મનું પાલન કરવાની ટેવ પાડયા પછી ધર્મજ ધર્મનું રક્ષણ કરે છે તે કેવી રીતે થાય છે તે સંબંધી એક બનેલો બનાવ રજુ કરું છું.

એક નાના ગામડામાં રહેતી ધર્મ પરાયણ બાઇને થોડાક દિવસથી પોતા ના પેટમાં દુખાવો થતો જોયો એક દિવસે સાંજે પાછા આવવાનો સંકલ્પ કરી પેરથી સવારે વહેલ વાગ્યે એ ગામથી દુર આવેલા શહેરના ડોકટરને ત્યાં ચાલતીજ જવા નીકળી. બારે આવી ત્યાં એક ગરીબ અપંગ જે આરડીયામાં વણેક વાર એ બાઇને ત્યાં અન્નાદિની મદદ લેવા આવતો તે સામો મળ્યો તેણે એને બરાબર જોઇ દિલાશાભરેલા મુખે સામું જોઇને કહ્યું, "બેન! તમે તો ગામમાં પાછાં કયારે આવશો?" એના જવાબમાં "કાલે સાંજે આવીશ" એમ તે બાઇ થી બોલાઇ જવાયું. આગળ ચાલતાં તેને અજુગતું બોલાઇ જવાનું ભાન થયું ત્યારે વિચાર કરવા લાગી કે મારે શહેરમાં તો માત્ર બેજ કલાકનું કામ છે અને હું તો આજે સાંજના જ પાછી આવવાની છું તો આ માણસને મારાથી જુઠું શા માટે કહેવાઇ ગયું? આમ અસત્ય વચનના ઉચ્ચાર માટે મનમાં ઘણો પ્રસ્તાપ કરી પ્રભુ પાસે એ પાપ માટે માફી માંગતી માંગતી તે શહેરમાં પહોંચી.

ડોકટરને ત્યાં જવા અગાઉ એક બહેનપણી મળી તેને વાત કરતાં તેણે પહેલાં નર્સને ત્યાં જવાની સલાહ આપી અને પોતાની સાથે તેને હોસ્પીટલ ની નર્સને ત્યાં લઇ ગઇ, પોતાની બીના કહેવા પછી બધી નર્સે તપાસી મેં તાત્કાળીક ઇન્જેકશનની જરૂરીયાત બતાવી અને બચુચાર દિવસ સુધી જ રહેવાની પણ ખાસ અગત્ય જણાવી. ઓછામાં ઓછું પહેલું ઇન્જેકશન પછી ચોવીસ કલાક તો સુવુંજ પડશે એમ જણાવી એક ઇન્જેકશન આપ્યું અને તે બહેનપણીને ત્યાંજ રાત રહી બીજે દિવસે પેર ગામ.

આમ તેણે આગલે દિવસે પેલા માણસને બીજે દિવસે સાંજે આવશે એમ સંકલ્પ વિકલ્પ કરી દેવાયું હતું તેનું કારણ હવે એને સમજાયું. આવિનું દેવાયલું એમાં જેતુ હતો.

આ ઉપરથી માની શકાશે કે આપણે ધર્મનું રક્ષણ કરીએ તો ધર્મ આપણું અને ધર્મનું રક્ષણ કરે છે. આવા જનારો સજ્જનોના જીવનમાં અનેક વાર બને છે જેને સામાન્ય મનુષ્યો ચમત્કારરૂપે લેખે છે પરંતુ વાસ્તવમાં તેવું નથી હોતું.

દરેક ધર્મમાં વેપાર વડે મેળવેલા ધનમાંથી દશાંશ દાન ધર્મમાં વાપરવા કહેલું છે, એ અન્યાયના ધનનાં પાપની નિવૃત્તિ માટે હોય છે. પણ કાળાં બજારથી ખુબ ધન મેળવીને શાળા, હોસ્પીટલ કે સદાવર્તો કરે એ પુણ્ય અંશ મોટાં પાપોને ઢાંકતો નથી. દુખણાં તો સરકારની નિયમન નીતિ પ્રમાણે વીસ પચીસ કે ત્રીસ ટકાનો નફો ચલાવીને વેપાર કરી શકાય છે. તે જીવનની જરૂરીયાત અવશ્યકોને કરેલું હોય છે છતાં અજ્ઞ અને તક જોઇને હદ ઉપરાંત નફો મેળવી માણસ ની જાનની કિમ્મત રહે, એ લોભ અને સ્વાર્થપર અસંયમ સૂચવે છે

આપણે બે દસ હજાર રૂપિયા અધર્મના રાહે મેળવીએ તો નીતિ ના રાહે એક હજાર તો જરૂર મેળવી શકાએ. એનાં સંતોષ રાખનાર લોભ આદિ વિકારો પર કાબુ મેળવીને આત્મોન્નતિ સાધી શકે છે. એટલુંજ નહિ પણ સમાજનું પણ કલ્યાણ કરે છે.

નેટીવોપર હુમલો કરવાના આરોપ માટે ગુનેગાર ઠરેલા ત્રણ પોલીસ સારજન્ટો—પા. ૧નો દંડ અથવા ૭ દીવસની સજા

ગયા શુક્રવાર ઓગસ્ટ તા. ૨૪મીએ ત્રણ ગોરા પોલીસ સારજન્ટોને નેટીવોપર હુમલો કરવાના આરોપ માટે આઠમાંથી સાત મુદ્દાપર ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવ્યા હતા. નેટીવો પાસેથી બાતમી કઢાવવા ફોરેને સમેત કરવાને વાપરવામાં આવતા વીજળીક આંચકા આપનારાં યંત્રનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓનો ફેસ કુએકા હેરી મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં આવ્યો હતો. તેઓને પા. ૧નો દંડ અથવા સાથ દીવસની સજા કરતાં મેજીસ્ટ્રેટ મી. એસ. થોમ્પસને કહ્યું કે, મારે અનીવાર્ય નીર્ણયપર આવવું પડે છે કે તમારી સામે પુરવાર થએલા મુદ્દાને માટે વાજબી શંકાનું સ્થાન રહેતું નથી એટરની-જનરલની વતી મી. જે. એચ. લીબેનબર્ગે કહ્યું કે, હુમલાનું કોર્ટ સમક્ષ થએલું વર્ણન અસાધારણ હતું. આરોપીઓ તરફ આ કેસમાં ન્યાય દ્રષ્ટિથી જોવું જોઇએ. તેઓ ચોરાયેલી પીસ્તોલો શોધવાનું મુશ્કેલ કામ કરી રહ્યા હતા. અને તેઓનું કામ કાયદો અને સુબ્યવસ્થા જાળવવાનું અને પ્રજાનું રક્ષણ કરવાનું છે. પરંતુ પોતાની ફરજો બજાવવામાં ગેરકાયદે સાધનોનો ઉપયોગ કરવાની તેઓને પરવાનગી નથી. હુએકા હેરીના ડીફેન્ડીંટ બરાબર કે, પોલીસ યમ લોકની ફરિયાદીઓ ઉપર વીજળીક યંત્રના ઉપયોગની અસર વિષે જુબાની લેવામાં આવી હતી તેમણે કહ્યું, "મારે કહેવું જોઇએ કે ફેટલાક ફરિયાદીઓના શરીરપર ઉભરા સાંબો સમય રહ્યા હતા એ જોતાં ઉપયોગ કરવામાં આવેલા યંત્રનો તેઓપર ઉપયોગ થએલો જણાય છે, જખમો ઘણા અસાધારણ હતા. કોર્ટ સમક્ષ રજુ થએલાં જોયું યંત્ર જો તેની ગતી સખત હોય તો એવી અસર કરે ખરૂં."

વિવિધ

જાપાનની સુલેહ સંધીમાં હીંદ સામેલ નહિ થાય

જાપાનની સુલેહ સંધીની સાન ફ્રાન્સીસ્કોમાં મળનારી પરિષદમાં હીંદ ના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરુ એ હીંદ વતી સામેલ થવાનીના પાડી છે. અને સંધી થઇ ગયા બાદ બન્ને દેશો વચ્ચે જુદી સંધી કરવાનું જણાવ્યું છે. તેના કારણોમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે હીંદે જાપાનને પુર્ણ સત્તા આપી દેવાની બ્રિટન તેમ જ અમેરીકાની માંગણી ચીનને આપી દેવા વિષે કોઇપણ સુચના ઓ કરી હતી તે મુનાઇટેડ નેશન્સે સ્વિકારી નથી. વીટોને હીંદની વલણ વિષે ખેદ દર્શાવ્યો છે. વીટનમાં એવી માન્યતા વર્તી રહી છે કે હીંદના ઠરાવનો અર્થ એ થાય છે કે એશીયા ના મહારાજ્યોએ– સામ્યવાદી ચીન અને હીંદ બન્ને કુંક સમયપર સમાધાની ના ખરડો બહાર પાડયો હતો તેને સંમત નહિ થાય, બરમાએ પણ આમ નહિ લેવા જણાવ્યું છે.

શ્રી. કૃષ્ણ જયંતી

ડરબન: કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ, સુરત હીંદુ એસોસીએશન અને ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળના સંયુકત આશરા હેઠળ શુક્રવાર તા. ૨૪મીના રોજ સાંજના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં શ્રી. કૃષ્ણ જયંતી ઉજવવામાં આવી હતી. ઉત્સવની શરૂઆત ભજન અને પ્રાર્થનાથી કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખસ્થાન શ્રી. ગોવનભાઈ મણીભાઇ એ લીધુ હતું. તેમણે તેમજ ડો. એન. પી. દેશાઇ, શ્રી. હરીલાલ નાથા ભાઇ, શ્રી. કપીલરાય દેશાઇ અને શ્રી. ઇન્દ્રલાલ ઠકકરે, શ્રી. કૃષ્ણના જીવન અને પ્રસંગને લગતાં પ્રવચનો કર્યા હતાં. શ્રી. સુરત આર્ય ભજન મંડળ ના સભ્યોએ ભજનો, હારમોનીયમ અને તંબુરા સાથે ધુન અને ભજનો ગાયાં હતાં. એક હરિજન બેન રાખી બેન ભાઇસાહેબ શ્રી. કૃષ્ણને લગતાં સુંદર ભજનો ગાયાં હતાં. મહિલા મંડળ તરફથી તેના પ્રમુખ શ્રીમતી રેવાગૌરેન ઠાકરના માર્ગ દર્શન હેઠળ બાળાઓએ અને શારદા સંગીત મંડળ ની બહેનોએ અને ગુજરાતી શાળાની બાળાઓએ અને બાળાઓએ સંવાદ ગરબા વીગેરે કાર્યક્રમ રજુ કર્યો હતો. શ્રી. નરહેન વેદાર્થીએ તયાર કરાવેલ પ્રશ્ન બેન તેના એક વિદ્યાર્થીએ અને બે વિદ્યાર્થીની એ કથી સંભળાવ્યાં હતાં. ડરબનના પ્રમુખશ્રીના કુટુમ્બના શ્રી. કીમતલાલ ભાઇની ત્રણ દિકરીઓએ ઉપર રહુતી. તેમજ સેનો ઠાકરસી ગોકળ અને શ્રી. શાંતીલાલ મહેતાએ ભજન પણ સંભળાવ્યાં હતાં. શ્રી. મોહનલાલ પારેખ તરફથી પ્રસાદ વહેંચ વામાં આવ્યો હતો. બાદ સર્વેનો આભાર માન્યા બાદ રાષ્ટ્રગીત અને શાંતીપાઠ સાથે મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

પાસપોર્ટ માટે નવો પ્રશ્ન

મુલ્કી ખાતાં તરફથી જાહેર કરવા માં આવ્યું છે કે ભવિષ્યમાં સાઉથ આફ્રિકાના પાસપોર્ટોમાં અરજદાર જે દેશોમાંથી પસાર થવા માંગતો હશે તેજ દેશોના નામ લખવામાં આવશે. આથી પાસપોર્ટ માટે અરજી કરનારા ઓએ જે દેશોમાં થઇને તેઓ જવા માંગે છે એ સ્પષ્ટ જણાવવું પડશે.

૫૨ચુરણ

—અમઝીન્ટોમાં મી. ફ્રેન્ડા રેંડીનું બે વર્ષની વયનું બાળક આર. રમેસર એન્ડ સનની અમઝીન્ટોની દુકાનની પાછળના ઉપયોગમાં નહિ આવતા કુવામાં પડી મરણ પામ્યું. એક નેટીવ છોકરા સાથે તે પાછળ વાડામાં રમતું હતું.

વેચવાનો પુસ્તકો

નીતી તારાને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦ ૦
આશ્રમની સાધી (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલ અનુવાદ)	૧ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
ગાંધી-દેશબંધુનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
સાત તેર દીવસો (બાપુના માર્ગ દર્શનના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧ ૧
સરદારના ભાષણો	૧૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીકરી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

કળાવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીના મારે ઉપયોગી

કીમત ૭–૦

આ ઓફીસેથી મળશે

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પુ. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.

દરેકની કી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩–૧ પોસ્ટેજ સાથે.–

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

વર્ષા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ માંટીસોરીના બેઝીક એજ્યુકેશન પુસ્તક ૨ ૬

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરસંભવ	૧ ૪
ઋણાનું બંધ	૬ ૦
અમુખ	૭ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫૩
મુક્તધન (ટાગોર કૃત નોવેલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ મુખી	૭ ૦
જગતનો તાત (અરબી ભાષે)	૨ ૧
ઉષાચરમા	૧ ૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭ ૧
પ્રતીને માર્ગે	૧ ૦
વિરાટનો ઝબકો	૩ ૦
સરદારના ભાષણોનો ૩ ભાગ	૧૨ ૦
મોટો જોડણી કોષ	૧ ૨ ૧
શાહ રંગ	૧ ૦
બેને ચરણે	૨ ૩
ચાબેરવાલી (ટાગોરની નોવેલ)	૮ ૦
રવીવંદના	૫ ૧
નારસદાર	૭ ૧
મીસ મેરી કીવાની	૧૩ ૧
આંસુ હાસ્ય	૭ ૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

તંત્રી : ચંપુ હેાટકર.

જયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સહર્ષ જાહેર કરે છે. ફકત ત્રીજા વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, ખાસ અંક અને દીવાલ્સણી અંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ સચિત્ર સામયિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૫૨ : પરદેશ શિ. ૩૬ ત્રિપ્રોકેડસ (ઇન્ડિયા) લી. ૮૬, મિન્સેસ રોડ, મુંબઇ, ૨.

INT.ADVT.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૭ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. મહેર	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૩૧	,, ૧૪	૨૭	૩	૬–૧૩	૫–૪૧
શની	૧	વદ ૩૦	૨૮	૪	૬–૧૨	૫–૪૨
રવી	૨	સુદ ૧	૨૯	૫	૬–૧૧	૫–૪૩
સોમ	૩	,, ૨	૧	૧	૬–૧૦	૫–૪૪
મંગળ	૪	,, ૩	૨	૨	૬–૦૯	૫–૪૫
બુધ	૫	,, ૪	૩	૩	૬–૦૮	૫–૪૬
ગુરૂ	૬	,, ૫	૪	૪	૬–૦૭	૫–૪૬

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં પડતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, વરસમ્યુ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ સ્નાન ઓની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, બીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડરેસ : ૨૬૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૪૮૬૫

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સવ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	3	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમનું જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ મહીલાઓ મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

ફોટા સાડીની સાદી ૨ ૬

શિશુમંજાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો ૧૨ ૧
સેટ બીજાની ૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૬ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૧

ઇનામના પાત્રો ગણેરા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક કીમત ૨ ૦
સાંઠ પળોમાં ૨ ૧
સોક્રેટીસની સજા ૪ ૦
કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
બાગબત કમાઓ ૩ ૬

અવિત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કામના સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૪–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લાલી	૫	૧
પીયુ	૫	૧
બાપુ	૫	૨
બાળકોને બાંધવા	૨	૬
ઈનીયાને પત્રો (સેટ)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
બાપદી પુણ	૨	૦
યાદુની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧	૦
તારો	૫	૧
બાલવાની શોધમાં	૪	૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમ તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતો માટે
અત બતનો ગાહ. તેમજ કેપડીઓન જ્યોરજેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨ ૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
કવિના કતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો કતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યાવ ભુગોળ	૫ ૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" " ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૯
દેશ દીપડો	૧ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીશ્ર રૂલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૯
બાલ ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" સાતમુ	૨ ૩
ઉચ્ચ કોટા ઇતીહાસ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રતીની	૧ ૦

ગુજરાત કેળવણ બાળા આ બાળા માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ગુજરાત કેળવણ તાલીમ વર્ગ	
" " પેરણુ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન બાળા.

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય ઝવેરાત

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારવાવાળાને ઉપયોગી પુસ્તકો.

પુસ્તક બીજા	૨ ૩
" ત્રીજુ	૨ ૩

વિદ્યાપીઠ વાચન બાળા

બાળપોથી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૩
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૨ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૧
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer 1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	11	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	5
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	5
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future,

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણિભાઈ ભાણાભાઈ કારીયારામા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ તેલમાં તેયાર થતી, મસાલાથી, અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા ઓર્ડરો અમારો ઉંચા નમુનામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળતાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India,

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception,

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈકાર્ટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(કસ્તુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬

જીવન ચરિત્ર (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ

પ્રીનીકસ આશ્રમ ના ટેટલોક ઇતીહાસ (પોતાના જીવન ચરિત્ર દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીબાપી આંધ્રીક ગોલના		૫ ૦
મહાત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬

બાપુની પ્રસાદી	(મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુ–મારી–મા	મંત્ર ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો :	(આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક કામ કાલેલકર	૨ ૧
બાપુની પ્રેરણથી	(ગાંધીજી)	૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ	પહેલો	૧૦ ૦
,,	બીજો	૧૨ ૦
,,	ત્રીજો	૧૨ ૬
,,	ચોથો	૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆત કરતું પુસ્તક	૨ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી	(આગાખાન મહેલના ચોવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.	

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૯
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૧ ૦
સાબરમતી જેલ દિવસો	(નોંધો)	૧ ૧
બાપુના–બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કસ્તુરબા રમાયણ ચાંદ		૧ ૦
ગાંધી રમાયણ ચાંદ		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૨ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
સ્વરાજ ધર્મ સાધના	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

હીરાલાલ ગણાત્રાકૃત પુસ્તક

પ્રાણવણીનો વીકાસ	કા. પે. મ.	૩ ૦
ગીતા મંથન	(ગીતાજીનો સમગ્ર રહસ્ય ગેની રીતે સંભાવણી કરેલો અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા ભજની	(ગીતાજીના ગુજરાતી પદોનો)	૧ ૩
પ્રેમ અને મહાવીર		૧ ૦

જો પુરૂષ અમોહા	(આત્મ કાયમી, પુરૂષમાં થેવાતી ભૂલો ઉપર પુષ્કળ પ્રકાશ જવાબાપે જે થેવો તમાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સાચુની કાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૦

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

મહાદેવ દેસાઇનું	પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૩ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોમેડિ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ગુજરાતી રહેમાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હસ્કી અમના સંસ્કૃતીનું ભાવી	(રમા કમ્પન)	૨ ૦
પુત્ર અને પત્નિમ		૫ ૦
જીવતા તહેવારો	(ગોકાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧–૨.	(નેહરૂ)	૧–૩–૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ		૨ ૦
ઓતપ્રોત ચિંતકો	(કાકા કાલેલકર)	૧ ૩
ખુદ લીલા		૧ ૬
ખુદ ચરીત્ર	(૫૪)	૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી		૫ ૧
ગોર્યસ્થાટ વસીયત.	(રશીયા નીચે અમૃતા ગ્રેગ)	૧૦ ૦
દોઢ રૂપીઆના કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧
ગુજરાત મહંમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નવું પુસ્તક)	૨ ૦
ઉમાશંકર	(કાકા કાલેલકર)	૧ ૬
સરયુ કાકા	(,, ,,)	૫ ૦
દેહની કેમ ચીંતવુ		૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના સીકાકા	(નાટક)	૩ ૦
૩ નવેલકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

બાબુર આરતી	૧૨ ૧
અનુરાધા	૬ ૦
કમલા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૪
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
જમી	૭ ૧
જીવન યાત્રા	૪ ૦
દેવદાસ	૭ ૦
નવીના	૧૦ ૦
પરા	૮ ૦
પુંજો	૮ ૧
રેવદાસ	૫ ૦
વક્ત વારસોનો	૬ ૧
શુભદા	૧ ૦

ટાગોર કૃત

ગોરા નુત	૧ ૦
ચાલ્સ અને બાર અધ્યાય	૫ ૪
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચાલ્પણી	૩ ૦
ચાલકુપ	૫ ૬
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

હુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને પ્રતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર શેખા	૮ ૧
અનુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ગોસાની વાતો	૧ ૦
ગોરી ખાલા	૧૩ ૦

ગોકાલ ગોમઝ નવલકથા

મા. ૧–૨ સેટની	૧૬ ૦
જય સીંહ સીકંદરાજ	૧૧ ૦
અકબુઝ ખાસા	૮ ૧
આપણું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
આપસમા (બાર બાતનો સેટ)	૧–૧૨–૧
આમુની વાતો	૧૦ ૧
આમે બધા	૧૧ ૦
અથડાતા વાયરા	૭ ૧
ઈન્સપન ગેરેજ	૭ ૦
ઉલીયાટ	૮ ૧
બીસા કેસા	૩ ૦
બાબા બાપુ બાપુજીના જીવનને ઉપાડ પાડતી નોવેલ	૭ ૧
કાંચ ચંદ્ર	૧૦ ૧
કેવડાના કાંટા	૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દીન બધી	૭ ૧
મેઘ ગીંન્દુ (અનિલાઓ)	૭ ૦
રાની	૬ ૦
પચાયતમ પંચ	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જયશીખ્યુ)	૭ ૧
ઉંદરની ખુલાણ	૧ ૦
કલાની સહચરી	૫ ૧
કરીયોલાલ	૬ ૦

ચક્ષુ આપું બે	૧ ૦
તમુના (૬ના વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દોન ક્રૂસ	૪ ૧
કરીયાઈ બહાર વટીયા	૪ ૧
કરીયાવાટ	૬ ૧
કીરીકૃની વાતો	૧ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
બહીષ્કાર	૧ ૬
કુટેલા મુર્ખજ માત્રો	૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૧
પહેલો કાળ	૬ ૦
વિવાસી	૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો	૫ ૬
મેઘ મલ્હાર	૧ ૦
માનવ તાના ગુલ	૬ ૧
મારૂ ગુમી	૬ ૦
મોહનરાવ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મનોરમા	૭ ૦
માલુસાઇના દીવા	૭ ૦
મીરૂ સાથી	૧૨ ૦
રાતનુ રહસ્ય	૧૦ ૦
રાનીની બવાડ	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૧
રંજાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
વિત્રોદની	૭ ૧
વૈરાગનો ભોગ	૮ ૦
વામ તમાસી	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૨ ૦
પરીપેક્ષ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ત્રીવીધ તાપ	૫ ૦
મારી જાયો	૧ ૧
માલધારી	૬ ૧
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સોહરાબજી ભા. ૧–૨ સેટની	૧૫ ૦ ૦
હમણી ઝાફરાન મે	૫ ૧
હોહાળ	૧ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

ઘરગથ્થું (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
ઘર સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦ ૧
અથડાતા વાયરા	૭ ૧
આબુસાઇના દિવા	૬ ૬
માનવતાના ગુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
મળેલા જીવ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 36—Vol XLIX. FRIDAY 7TH SEPTEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

THE SATYAGRAHI'S STRENGTH

"A Satyagrahi has no power he can call his own. All the power he may seem to possess is from and of God. He therefore moves towards his goal carrying the world's opinion with him. Without the help of God he is lame, blind, groping. . . . I have been reiterating two words, "self-purification" and "self-sacrifice." God will not assist him without these two. The world is touched by sacrifice. It does not then discriminate about the merits of a cause. Not so God. He is all seeing. He insists on purity of the cause and on adequate sacrifice therefor"

—Gandhiji.

સત્યાગ્રહીની શકતી

"સત્યાગ્રહીને પોતાની કહી શકે એવી કશી શકતી નથી. જે કંઈ પણ શકતી તેનામાં છે તે ઈશ્વરની અને ઈશ્વરે આપેલી શકતી છે. એટલે તે દુનીયાનો લોકમત પોતાની સાથે લઈને પોતાના ધ્યેયે પહોંચવા આગળ વધે છે. ઈશ્વરની મદદ વિના તે લૂલો અને આંધળો છે અને અંધકારમાં આથડયા કરે છે.... હું સતત બે શબ્દોની પુનરૂકિત કરતો આવેલો છું. "આત્મ શુદ્ધિ" અને "આત્મ ત્યાગ." એ બે વિના ઈશ્વર તેને મદદ નહિ કરે. દુનીયા ત્યાગથી આકર્ષાય છે. પછી તે સવાલના ગુણદોષ જોવા નથી બેસતી. ઈશ્વર તેવું નથી કરતો. એ તો બધું જુએ છે. સવાલની શુદ્ધતા અને તેને ખાતર પુરતા ત્યા માટે તે આગ્રહ રાખે છે."

—ગાંધીજી

44" Wide
CHIFFON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades .. .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unbreakable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAPPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

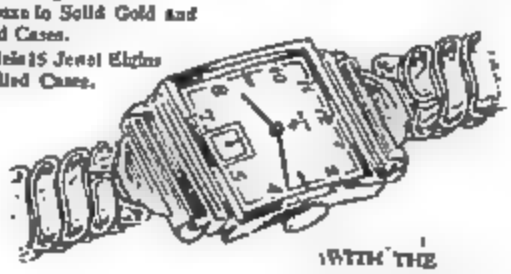
For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11 & 2 Pretoria Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones: Office 22-7177. After hours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST @ 2/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London), of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The fluidness of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,864
Miscellaneous Premium	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed ...	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

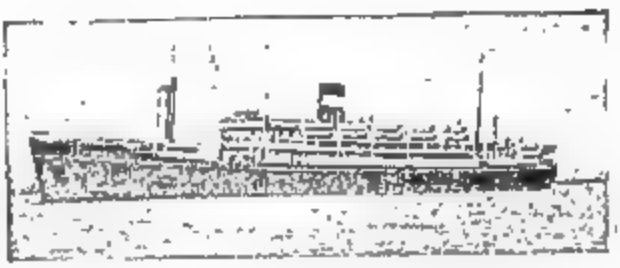
Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 29th Sept. and sails on 4th Oct. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેરાંડાચેર, ડ્રેસીંગ ટેબલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. વળતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોફસ, ટેબલ અને ફીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેમો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગામ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મોકલશો અને વેપાર આપના પધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 36—Vol.-XLIX Friday, 7th September, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Printed by MR. PEACE

THE FOLLY OF THE FOOLISH

(L. W. Ritch)

TO test the real merits or demerits of a doctrine or policy carry it right out to its logical conclusions. That is probably the surest way ■ discover its strength or its weakness. For, while its moral or ethical defects may (or should) at once be obvious, it ■ frequently only when tested in practice that its absurdity if not impossibility, ■ actually disclosed.

Take, for instance, this Apartheid doctrine, the latest example of which is the debarring of three young Indian medical graduates from following their calling because European nurses may not suffer the indignity of having to take orders from a non-European doctor.

"The presence of White nurses in hospitals made it impossible to appoint non-Europeans ■ doctors," Dr. K. Mills, the superintendant of Johannesburg General Hospital is reported to have explained in an interview on August 28.

Surely, this is a "Reductio ad Absurdum" if ever there was one. Indeed, were it not so tragic, it would be farcical.

One wonders whether either of the White nurses whose dignity would be wounded by having to take orders from an Indian doctor would refuse to be rescued from drowning or from a burning building, by a man whose colour did not match her own. The absurdity of it all is so obvious that it is surely unnecessary ■ carry the argument further.

As one European doctor is reported by 'The Rand Daily Mail' to have remarked:

> "It was shameful to let these Indian students study for five or six years without guaranteeing them interne posts. It meant that they had been allowed to study under false pretences. These people are being denied what the authorities are morally bound to give them."

This good doctor's indignation is of course, easily understandable. What, however he fails to perceive is that to the purblind fanatical disciples of Separatie moral considerations don't enter into the question at all.

It is very much the old story of Naboth's Vinyard, all over again, or, if it be preferred, of Aesop's "Wolf and the Lamb," fable.

For the Indian community, however, it has a very profound (and sinister) significance. It augurs ill for the future of the rising generation of Indians anxious ■ follow a professional career.

The medical profession is not the only one upon which it may occur to the Powers-that Be to place a similar embargo to that placed upon these three Indian graduates.

Even fully and highly qualified Indian doctors may find themselves, in the not very far future, prohibited by law from treating other than non-European patients.

Truth is, that when this kind of madness starts running riot there is no limit to the lengths it may go.

To call it madness is really no exaggeration. Its sponsors and agents are not ignorant, unlettered men from whom nothing better could be expected. This race and colour prejudice is in its most serious aspect, the expression of a fanaticism that is really a form of madness.

Responsible cultured minds, the world over, recognise that religion science and philosophy know no barriers of race or colour. Knowledge knows no colour bar. It never has done. Some of the greatest because profoundest European thinkers and scholars have acknowledged that the fount of Western science and philosophy, to say nothing of religion, had its source in the East. To-day, men of the stature of Jeans and Aldous Huxley have no hesitation in paying tribute to the Orient. "Ex Oriente Lux" is no less true in the twentieth century than it always has been.

South African Indians, on the whole, may not be any more philosophically or scientifically minded than the average South African of European origin, but they have at least had the advantage of learning the duty they owe themselves and the stock from which they descended.

The fates have, if the people would but recognise it, cast them for a really important role in the present world drama.

Surely all are not dead to the spirit and example of Gandhiji.

Indian Opinion

Friday, 7th September 1951

A Timely Step

NOT long ago the world was informed as to what the British Labour Party proposed to do at its fiftieth annual conference to be held at Scarborough in October, in regard to the Union Government's apartheid policy. Its proposed step was severely criticised even by the English Press in South Africa, as an uncalled-for and impertinent interference in South Africa's domestic affairs. We are glad to note that that has not deterred the British Labour Party from its intentions. The resolutions placed on the agenda of the forthcoming conference and the amendment proposed by the Bournemouth West branch are very appropriate and timely. No right thinking person, who is following the trend of events both in South Africa and in regard to the proposed federation of the Central African territories, can have reason to take the slightest exception to it. The position in South Africa, if anything, is fast deteriorating day by day. The Nationalist Party is becoming more and more rabid both in its speech and in its action. The latest is that it is no longer going to tolerate the spread of Catholicism ■ South Africa, for the simple reason that it is more liberal in its outlook, which the Nationalist extremists, who are in power, are not prepared to brook.

There are people who believe that there ■ no room for religion in politics. The present rulers, however, seem to be introducing religion in politics with a vengeance, but only in so far as ■ suits their purpose. They wish to twist religious injunctions to suit their own whims and fancies. This is not religion but irreligion, and where irreligion prevails ■ marks the downfall of the people who practise it.

We are of the firm belief that politics and religion must go together. In fact nothing can stand without religion. When religion is thrown overboard the world will come to an end. Not even a blade of grass moves without the grace of God. No matter what you do in Parliament but the Parlia-

mentary proceedings commence with asking the blessings of Almighty God. But religion cannot be twisted to suit one's purpose. One's purpose must be such as to suit religion. Religion does not mean dogmas. If it does then Communism and Capitalism as practised today are also religion. Certain fundamental principles are laid down in all religions and they are all alike. A religion which refuses to respect the dignity of man is no religion. The apartheid policy of the Union Government refuses to respect the dignity of man. In its colour blindness it is beginning to lose all its senses. It is following the path of irreligion which means self-destruction. If such an attitude is criticised by the outside world it will not do to take umbrage over it and to plead that it is an interference in one's domestic affairs. It is rather a matter for shame. The shame is in trying to hide one's fault and to be resentful when one is chastised for it. There is no shame in humbly admitting one's fault and in trying honestly, truthfully and sincerely to rectify it.

The non-White people in Africa are today suffering from frustration. A voice of sympathy coming from any corner is therefore heartening to them. They are not to be despised for that but rather pitied. They feel utterly helpless and if their voice is not heeded in their own home they must cry aloud and make it heard outside. The British Labour Party's step seems to us to be very appropriate and timely. It is like an oasis in the desert to the non-white people of Africa and it is their fervent prayer that it may be fruitful.

NOTES

Dundee Magistrate Contradicts His Speech By His Action

"I AM very sorry that you said this because you are an educated man you should know that South African courts are the fairest and most just in the whole world," said Mr. T. L. Rabie a magistrate in the Dundee Court, sentencing a Native on a charge of incitement. The Native, Frederick Elliott Mqauli, was alleged to have told a public meeting at Waschbank that right from the policeman to the magistrate and the judge there was no justice for the Native, because all the officials were White men. Mqauli was sentenced to one month's imprisonment with hard labour, suspended for two years. —Sapa.

Compare this sentence with the sentence of £1 fine imposed recently in the Tugela Ferrie Magistrate Court on three police sergeants for being found guilty on seven counts out of nine for brutally assaulting three Natives, and see whether the Native in the above mentioned case had not some justification for making the remarks he did. He might perhaps be accused of generalisation, but is that mistake not often made by responsible people in authority too? With the commonsense that we have we doubt if this was a case which at all merited being taken to Court. We are afraid the Dundee Magistrate has contradicted his own statement by his action.

Feelings And Sentiments Of Natives Must Not Be Ignored

Replying to a memorandum presented to him by the Convention of Associations—The federal body of most European organisations in Nyasaland—on the question of the Central African federation, Mr. James Griffiths, the Colonial Secretary, at Limbe, said, happy communities could not be built and maintained except on a basis of partnership between Europeans and Natives. It could not be built or maintained on a basis of domination, but that was what the Natives feared. Mr. Griffiths said the fears of the Africans must be taken into account. "There is a growth of what has now come to be called nationalism. We would do well to remember that this awakening of nationalism played no unimportant part in making Europe, and in making our own country. There is nothing we can do to stop this feeling. I think nobody has been able to stop it in the history of the world, and those who have tried have regretted trying, and paid a price for trying." Mr. Griffiths would like to see an interchange of visitors between Nyasaland and the Gold Coast. He hoped people from Nyasaland could see how well the new Gold Coast constitution worked.

The Indians in Nyasaland objected to the high proportionate representation it was proposed to give to Southern Rhodesia in the federal council, and to the fact that no Asiatic representation was proposed. They asked that all education provided by the Federal Government should be open to all races.

MR. MANILAL GANDHI'S LETTER TO THE PRIME MINISTER

THE following is the text of a letter written by Mr. Manilal Gandhi on August 20, to the Prime Minister, Dr. D. F. Malan:

The Rt. Hon. Dr. D. F. Malan,
The Union Building,
Pretoria.

Sir,

It is out of the hurt of my heart that I write this letter. As I sit in this beautiful province of Natal where God meant that peace and happiness should dwell, I am very acutely conscious that hurt to God's beings and evil surround me. I have examined my own heart and found that which did not please me. I have fasted that I might be helped to know what God's will is.

"I cannot think that it is God's will that people should hate one another or that measures that harm the quality of human lives should be enacted. The Government's policy, I humbly submit, does harm the quality of human lives. The policy of apartheid not only deprives human beings of the right to full economic and political expression,—a lesser evil, it also denies them the right to the fullest development of their personality and their spiritual being as children of God. It drives them to hatred, frustration and despair.

"Whilst on the one hand, you Sir, are directing your energies towards crushing godless Communism, on the other, your policy of apartheid would drive one to Communism, whether one wishes it or not. The only way to prevent the spread of Communism and to regain respect for the European and his civilisation is to adopt a more liberal and Christian policy. There is enough room in this God's good land for all its inhabitants to live in peace and happiness. Today every measure of the Government affecting non-Europeans appears as a symbol of its hatred for the non-Europeans.

"It was very wisely said once from the pulpit in South Africa: "Have we not learnt that when human beings are denied the opportunities of a full and free life these are potential sources of hatred and strife and an ever-widening circle of evil? The test of the political party in power is how far it stands up to the light of the one elementary precept,—'Whatsoever ye would that men should do unto you, do ye even so, to them.'"

The Government's apartheid policy, which is being relentlessly pursued, deeply wounds the susceptibilities of the non-European people. They are condemned, by the colour of their skins and by their race to a status inferior to that of Europeans of the lowest strata. I cannot conceive that this is just or equitable. To my mind it can only lead to the moral and spiritual degradation of European and non-European alike.

"I am, Sir, a law-abiding citizen of South Africa but as a believer in God as the Supreme Being,—the King of Kings, who rules the whole Universe, I cannot see my way to abide by laws that are wholly contrary to the moral law of God to which all living beings must owe allegience.

"What then is the duty of such an afflicted person? He must, I most humbly submit, in obedience to the higher law of God, refuse to abide by the unjust and immoral laws and to suffer whatever penalty there may be in store for him. This, I maintain, is the duty of every person who considers self-respect to be above all things. In doing so, he must bear no hatred or ill-will towards his adversary; on the contrary, he should prayerfully try by his self-imposed sufferings to change his heart. This, in all humility and

with all due respect to you, Sir, I have pledged myself to do, with the fullest sense of my responsibility and I deem it my humble duty to inform you of the fact. Unless I hear that you object, I propose to send this letter to the Press for publication.

"May I be presumptuous, Sir, and ask, humbly and sincerely, that you as a Minister of the Christian Church, re-examine the policies of your Government in the light of the teachings of Christ.

"For your information I enclose herewith a copy of the Press statement I made in April at the commencement of my fast."

I am, Sir,
Your most obedient servant,
(Sgd.) MANILAL GANDHI.

Dr. Malan's Reply

The following reply dated August 5, from the Prime Minister's Private Secretary was received by Mr. Manilal Gandhi:

"Dear Sir,—The Honourable the Prime Minister directs me to acknowledge receipt of your letter of August 20, and to state that he has noted its contents with interest."

U.P. AND H.N.P. AIMS FOR NON-EUROPEANS COMPARED

A LIST of 15 questions on non-European policy were prepared by "The Star" Johannesburg and placed before representatives of the Nationalist and United Parties in an attempt to compare and contrast their aims in this contentious field.

Objectives of the two parties are in many respects similar, but their methods vary in certain respects. The Nationalist answers place the emphasis on government by statutory definition and compulsion; the United Party's on government by consent of the governed, whether they governed vote or not.

Residential Segregation

The following are the questions, with the United Party's and the National Party's replies:

(1) Are you in favour of residential segregation for all races?

U.P.: Yes.

H.N.P. Yes.

(2) How do you propose to apply it?

U.P.: By consultation and agreement among the races in each local authority area, the individual agreements to be given the force of law if necessary.

H.N.P.: By the Group Areas Act and by a policy of apartheid in future town planning.

Social Apartheid

(3) Are you in favour of social segregation, e.g., in marriage, education, churches, sport?

U.P.: Yes.

H.N.P.: Yes, between Europeans and non-Europeans and as far as possible between Coloured people, Natives and Indians.

(4) How can you maintain it?

U.P.: Marriage and sex relationships cannot be successfully regulated by law. They and other social relationships are best left, as in the past, to the instinct, intelligence and social pride of the races. Education can help.

H.N.P.: This is already maintained in our schools and Dutch Reformed Churches. To control other relationships the necessary laws have been passed.

Industrial Colour Bar

(5) Will you retain the industrial colour bar?

U.P.: Yes, but raise its level in agreement with various trades and employers' unions so as to increase the productivity and earning power of non-Europeans.

H.N.P.: Yes.

(6) Should advanced Natives have any opportunities outside their own communities?

U.P.: Economically, yes. The determining factor should be merit. Socially, see our answer to (3), and politically, see our answer to (14)

H.N.P.: Yes, where their services are required by other communities, provided this is in the interests of their own people and does not clash with apartheid.

Native Reserves

(7) Are you in favour of making the reserves the national home of all the Bantu?

U.P.: Not of all the Bantu. That is no longer possible. There is not enough land available.

H.N.P.: Yes.

(8) If so how will you ensure supply of Bantu labour for farms and industries?

U.P.: This falls away. There should be settled urban as well as rural populations.

H.N.P.: Natives will be allowed in European communities as workers, but they will not have any political rights there.

Bantu Industries

(9) Are you in favour of establishing industries in the Bantu reserves?

U.P.: Yes, so far as they can be integrated with the economy of the Union and are not artificially stimulated mushroom growths whose products will compete unfairly with established economic industry.

H.N.P.: Yes

(10) If so, who is to supply the capital for this?

U.P.: That is immaterial. If the industry is economic and sound, capital will be forthcoming as for any other sound industry.

H.N.P.: The State, plus Natives, capital, which should be mobilised for the purpose.

(11) Should migrant labour give place to settled rural and urban communities?

U.P.: Yes, gradually, and insofar as it becomes practicable

H.N.P.: The two should be complementary. You have migrant labour in nearly all the countries of Europe.

Housing Payment

(12) Who do you think should pay for Bantu urban housing and transport?

U.P.: Primarily, local authorities, the Government and industry together. Eventually the Bantu themselves should be enabled to earn enough to pay part or all themselves.

H.N.P.: All those concerned should contribute, i.e., the State, local authorities, industries and Natives.

(13) Should urban non Europeans have any say in local authority government?

U.P.: Yes, in their own urban areas subject to liaison with and control by Provincial Councils.

H.N.P.: Only in their own locations where they should have separate local authorities.

Political Rights

(14) Are you in favour of separate or common political representation for different races?

U.P.: We stand for the present by the 1936 franchise settlement for Natives, the common roll vote for Coloured people.

H.N.P.: Separate political representation for Europeans, Natives and Coloured people.

(15) Should non-Europeans be admitted to European universities?

U.P.: Yes. Equally good non-European universities should be available but, for the promotion of good understanding, it is a good thing that leaders of each race should be associated and the doors of European universities should not, therefore, be closed to non-Europeans.

H.N.P.: No. We must have a separate university for non-Europeans.

MAIN DIFFERENCES IN COLOUR POLICY OF U.P. AND H.N.P.

WHAT do you regard as the main differences between the colour policies of the Nationalist and United Parties?

This question was put by 'The Star,' Johannesburg separately to representatives of each party and the following are their views:—

United Party: "We believe that White civilization can be maintained only by virtue of its own merit and not by repression of other races or by statutory definition.

"The United Party regards the non-European as an asset and not as a danger, and has therefore at no time been prepared to exploit the prejudice of the Europeans.

"We do not think the economic progress of the non-Europeans must be at the expense of the European. We think, non-European economic advancement helps to lift the Europeans as well.

"Total apartheid is idealistic but impossible, and without its total application apartheid is merely repressive because it treats the non-Europeans on the false assumption that total apartheid can be achieved.

"The traditional social separation in which both White and Black have believed for centuries can best be preserved by advancement of the non-Europeans and by granting them partnerships in the country rather than by making them feel excluded.

"As the Fagan Commission said: 'We need them and they need us.'"

Nationalist Party: "While the United Party is tending towards integration giving non-Europeans political rights in the European community, the Nationalist Party stands for racial separation and for not giving non-Europeans any political rights in the European community.

"The United Party believes in separation based on educational qualification. The H.N.P. believes in separation based on colour.

"Political rights for all civilized people will eventually mean the domination of the Whites by the non-Whites. They will not be satisfied with European leadership—*vide* India, Burma, Indonesia, the Gold Coast and now Nigeria.

"The H.N.P. says therefore that non-Europeans shall have no political rights in the European sphere but eventually full political rights in their own areas.

Separate Structures

"The United Party was prepared to increase the members of the Natives' Representative Council and to create a central body representative of local councils for non-Europeans. The Nationalist Party has abolished the Natives' Representative Council and is against a central council for Native local authorities.

"The United Party takes the Fagan report as the basis of its policy i.e. the integration of Natives in the political and economic structure of the Europeans.

"The H.N.P. is in favour of forming separate political and economic structures for Europeans and Natives as the best way of achieving harmony."

SUPPRESSION OF COMMUNISM ACT IN DURBAN

DURBAN MEN NAMED

AMONG the first Durban men to be officially "named" under the Suppression of Communism Act are Mr. Debi Singh, Secretary of the Natal Indian Congress and Mr. A. K. M. Docrat, a commission agent, and a former member of the Durban Communist Party. Several others besides have received letters from the Liquidator of the South African Communist Party, Mr. J. de Villiers Louw, that they have been placed on the official list of those who have actively supported the Communist Party and that this list is now under the custodianship of the Secretary of Justice, Pretoria.

The full number of Durban persons who have been asked by the Liquidator to show cause why they should not be named is not known, but Mr. R. I. Feinstein, a Durban attorney, informed the Press that he is acting for 27 men and women who have received such letters.

Mr Singh, who is a farmer by profession and was educated at Sastri College, Durban, received his first letter from the Liquidator some months ago.

He told "The Daily News": "I have never denied to the Liquidator that I was a member of the now defunct Communist Party. Indeed, I was a member for about six years and was on the Party's Durban and district committee.

"My representations against 'naming' were based on the same contention as that fought out in the Cape Courts by Mr. Sam Kahn, M.P.: That the Communist Party could not be declared illegal, as it was dissolved before the Act was promulgated."

(Mr. Khan lost his case before a full bench of the Cape Supreme Court. In the last session, Parliament passed the Amended Suppression of Communism Act, which made it retrospective.)

Once a person has been named by the Liquidator, the responsible Minister may:

1. Require him to comply with any conditions while he is an office bearer, officer or member of any organisation.

2. Call upon him to resign from that organisation within a specified period, and so cease to take part in that organisation's activities.

3. Call upon him not to take part in the activities of an organisation specified in the notice, or any kind of organisation.

4. Call upon him not to become a member of any public body, or to hold public office, or, if he holds such office, to resign within a specified period and not seek reelection.

In the case of a Member of Parliament, the Act provides that a Member may be unseated if a select committee finds that he has been a Communist or has advocated Communism, and if either the Assembly or the Senate confirms the finding of the committee.

It is expected that a select committee to investigate Mr. Sam Kahn's case will be appointed early in the next session.

Mr. Debi Sing Refuses To Be Intimidated

In the Press statement Mr. Debi Singh states: The Liquidator has "named" me and the Minister of Justice is now free to proceed at his whim and fancy to curtail my individual freedom and with it the freedom of the people I represent. He has the despotic power to ride rough-shod over the wishes of scores of thousands of people in Natal and remove me from my office as Secretary of the Indian Congress.

The process of "naming" has started in earnest. Where it will end nobody can say, but it certainly will not end with the former Communists. All who lead verile opposition to the fascist policies and practices of the Government will be branded "Communists," be they of the United Party, the Catholic Church or the "society for the promotion of capitalism." We have enough evidence of this trend already.

It is vital for democrats to understand that the Nationalists are out to destroy, not only Communism, but the very core of democracy.

Sinister Weapon Of Intimidation

The Liquidator's list is a sinister weapon of intimidation. The Government hopes to intimidate people not to voice their opposition to its apartheid tyranny. But no democrat worth his salt will be cowed into silence. On the contrary, the more ruthless the suppression, the greater must be our determination to resist.

It will benefit no one to become chicken-hearted and to try to please the rulers by obediently showing that he is not associated in any way with former Reds, for the moment he demands higher wages, cheaper food, civil liberties or respect for the rule of law, Mr. Swart will dub him a dangerous Communist."

It is revolting to find that already some trade union leaders are playing "good boys" and have assumed the lily-white role of assisting the Government in its Communist witch-hunt by denouncing their colleagues.

It is gratifying, however, that in the face of the Nationalist onslaught, only a few erstwhile leaders of the democratic movement have deserted their camp or been silenced. These people are the weaklings who have fallen by the wayside. The urgent task of every democratic is to continue the struggle for the removal of the Nationalist Party from power.

I firmly believe that the Nationalists can be defeated. I shall continue to speak and work for full democratic rights for all in South Africa, regardless of race or colour. I refuse to be intimidated.

BRITISH LABOUR PARTY RESOLUTIONS ON APARTHEID POLICY

AN AMENDMENT is one of the four resolutions on the Union Government's apartheid laws, appearing in the agenda of the 50th annual congress of the Labour Party to be held at Scarborough from October 1 to 5, has been proposed by the Bournemouth West branch. This appears in the revised agenda of the conference, released by party headquarters. All four resolutions criticized the apartheid laws of South Africa.

The fourth resolution, which is introduced by the Cardiff City Labour Party and which the Bournemouth West branch wants to amend, "regrets the measures introduced by the Malan Government depriving Coloured citizens of the Union of South Africa of the franchise and welcomes the legislation introduced by the British Government extending self-government in the West African colonies."

Finally, the resolution calls upon the British Government to pursue a policy "throughout our African colonies and protectorates, and in particular Kenya and Bechuanaland, which recognizes the paramount interests and rights of the African population."

The Bournemouth West branch wants the deletion of the final proposal.

Instead, it suggests that the Government "should oppose any proposals by the South African Government to expropriate the Protectorates of Basutoland, Bechuanaland and Swaziland, in view of the deplorable conditions under which the Native populations of the Union are being forced to live, and the Union Government's apartheid policies."

In addition, the Bournemouth branch calls upon the Government "to take no action toward the formation of a central African dominion as this would remove all control over discriminatory legislation in the three territories of Nyasaland, Northern Rhodesia and Southern Rhodesia, and for the reason that the present policies of the Government of Southern Rhodesia are markedly similar in many respects to those of the Union Government toward the Coloured peoples."

The Hendon branch has a resolution "deploring the South African policy of Apartheid" and the Edinburgh Fenlands's branch "calls upon his Majesty's Government to resist any proposals for the integration of the South African protectorates with the Union of South Africa, and equally to oppose any integration of Nyasaland and Northern Rhodesia with Southern Rhodesia on terms unfavourable to the Native inhabitants of these countries."

The Huddersfield East branch has a resolution reading: "This conference regards the racial policies of the present South African Government with repugnance and calls on the Government to do everything possible through the United Nations organization and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans, regardless of colour or creed, true social justice."

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

PRIME MINISTER NEHRU'S ADDRESS ON INDEPENDENCE DAY

ON August 15, India's Independence Day, the Prime Minister Mr. Nehru unfurled the National Flag at the Historic Red Fort in Delhi in the presence of over 200,000 people.

Explaining the significance of the occasion Mr. Nehru recalled this was the fifth time he was unfurling India's flag at the Red Fort since the country attained independence on August 15 1947. The passing of four years was not a long period especially in the life of the country but looked at from another point of view this period represented an age itself. It represented an age because India during this short period had to face immense difficulties and problems which put the nation on a stiff test. But it was good in a way because the country which did not have these periods of test and tribulations became stagnant and the people became indolent.

Calling upon the people to work in a spirit of give and take Mr. Nehru said that only through cooperative activity could the nation progress. That was the lesson Mahatma Gandhi had taught them.

Referring to the presence of President Dr. Rajendra Prasad at Rajghat in the morning Mr. Nehru said, "Today our President went to Rajghat. I went too and there were other people also. It was not merely to fulfill the obligation that we went there but to strengthen our minds and hearts with the help of old memories associated with Gandhiji's memories which will always remain green. It is proper that we today remind ourselves of the principles and lessons which Gandhiji taught us."

Economic Problems

Referring to the economic problems facing the country the Prime Minister said after regaining the freedom other unfulfilled aims acquired importance. These tasks had yet to be completed. "We have to fight many more battles. In particular we have to wage a war against the poverty of people and against unemployment. If we emerge victorious in these battles the whole nation of 400 million people will gradually rise."

The Prime Minister referred to the five-year plan prepared by the National Planning Commission and said that it would be finalised in two months. The plan contained the line of how the government proposed waging war against poverty and unemployment.

Mr. Nehru said, "People often talk of foreign aid. India is not opposed to taking foreign aid provided no political strings were attached to it. But it is a bad principle to look to foreign countries for aid. The habit of depending on other countries ultimately weakens the country."

Mr. Nehru praised the villagers who had in recent months by their initiative dug wells, made roads and put up school buildings. He gave the example of China and said that the great country and its great people were building up their future themselves without foreign aid.

Foreign Policy

Reiterating India's stand on foreign affairs Mr. Nehru said, "We want to have friendly relations with every country. We know our country is not very strong or big. We do not want to advise other countries. But we want to follow our own path of peace and shall strive our utmost ■ do so in our own way. We of course cannot cut ourselves away from the world and so shall try wherever we can for world peace. We know if war comes it will reduce to shambles this whole civilization of ours and usher an era of beastliness. We want therefore ■ see that another world war does not break out."

Referring to the Indo-Pakistan relations Mr. Nehru said India had always wished to have peaceful and friendly relations with the people of Pakistan. Ever since Pakistan came into existence it was India's endeavour to be on friendly terms with her. Of late a lot of noise was being created in Pakistan about war. Slogan-mongering had become the fashion and all sorts of challenges were hurled against India day in and day out.

"We have heard all these cries and taken a note of all these challenges and clenched fist showing business. It is clear we do not want war but it is our duty to prepare to meet any aggressive attack from any quarter. This is a primary step any free nation must take to secure her borders. We also thought that if we were prepared in every way the possibility of war might lessen greatly. This is so because when one is prepared well a threatened attack does not take place. We are fully prepared and ready to stop any attack."

So India, he added, took all the precautions of military nature which were considered necessary. But it was not felt necessary to take any civil defence measures as had been taken in Pakistan which might unduly alarm the people or spread panic and make them feel that war was inevitable. "We do not want to create this atmosphere and I thank the people of India for remaining calm and composed in the face of all sorts of provocations. I especially thank the people of Punjab who have been carrying on their normal work. This is a sign of our tremendous strength and of our power.

"I want to repeat here and now that India does not want war in any country. We do not want any strained relations with Pakistan. We do not want war with Pakistan for the people of Pakistan were till yesterday our brothers, members of one nation, having a thousand ties binding them. How can all these ties and bonds break away in the course of a few years and why should they snip at all. The people of India and Pakistan have had common history and more or less a common culture. Their ways of living are the same. Then why should these two people in a fit of unmindfulness break these ties especially as we desire friendship and amity and goodwill with the people of Pakistan.

"Our hand will remain extended to the people of Pakistan —it will not be a hand held out to give threat or flourish a clenched fist—our hand will be extended ■ seek friendly clasp of the people of Pakistan."

The Prime Minister reminded the people of the Asoka Chakra on the national flag and said that the Chakra (wheel) on the flag was older than the time of Asoka although it had come to be associated with his name. The Chakra represented the history of thousands of years of this country. It was not a symbol of war or aggressiveness but of piety and goodwill, of truth and morality. It was under this flag that the people would have to progress in future, the flag which would constantly remind us of high ideals represented in it.

Mr. Nehru added, "I have full confidence that India's future is bright. If we remain united we are sure to progress. We have capacity and strength to get over the obstacles that might come in our way."

After concluding his speech the Prime Minister asked the people ■ shout "Jai Hind" three times with him. The whole gathering lustily shouted "Jai Hind" and later gave a tremendous ovation to the Prime Minister.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

U.F.F.A. all rights reserved.

To be continued

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

GLANDS AND PERSONALITY

THE body has untold numbers of glands with special work to do. Sweat, tears, saliva, mucus, each and all are produced by glands. But there are certain glands that have a pronounced influence on personality. These glands manufacture substances called hormones or "messengers" that are sent into the blood-stream and conveyed to different important centres of the body which are then stimulated to an extraordinary degree. If any such gland is deficient or below par, or over-developed, the production of hormones is affected, and the body is bound to suffer.

The simplest and most clearly realized effect of glands on the personality is seen in the case of the sex glands of the male. Castrate a bull calf and it will grow up to be an ox—a totally different creature from the uncastrated bull. The whole appearance and disposition, that is, the "personality," will be quite different.

It is the development and maturing of the sex glands at puberty that turn a boy or a girl into a man or a woman. Boy and girl children do not look very different from each other; but once the glands have matured and secrete into the blood-stream the peculiar hormones of the sex, behold what a difference! The girl becomes full-breasted, round-hipped, soft and shapely. The boy, on the other hand, develops harder muscles, broader shoulders, a beard and moustache, and all the traits recognized as masculinity. His disposition becomes bold, calm, fearless, aggressive—in other words, manly.

But the sex-glands are only a small portion of the system of glands of personality. There are many other glands that play an equally important part.

In the head there is the "pituitary gland, which governs growth. Excess or lack of a pituitary hormone creates a giant or a dwarf. Again, next to the kidneys are the suprarenals or adrenals which pump adrenalin into the blood when we get a fright, shock or challenge to fight. Adrenalin stimulates the heart, stops excessive bleeding, raises the blood pressure and greatly increases the energy and muscular activity. Lack of adrenalin can cause a condition of anaemia, low blood pressure, weak heart, indigestion, general weakness and neurasthenia. On the other hand, too much adrenalin makes the neurotic with high blood pressure, nerves ever on the stretch, over-excited, over-emotional, with consequent exhaustion giving rise to spells of weakness, fatigue and depression.

Another gland in the brain, the pineal body, has a profound influence on the sexual development of young people. When disturbed, it can give rise to infant prodigies or premature sexual development.

The pancreas, lying back of the stomach, makes insulin, which governs the amount of sugar released into the blood and urine from the storage place in the liver. Lack of insulin causes the condition known as diabetes, with its profound effects on the patient's personality. Diabetics are notoriously irritable, moody, short-tempered and inclined to worry, with periods of extreme weakness that are taken by the ignorant to be spells of laziness.

The thyroid gland, in the throat, acts as a sort of regulator for the other glands and also has the extremely important function of breaking down poisons in the system and thus overcoming general poisoning. If this gland is overworked, it may over-develop, and we have then the condition known as goitre. On the other hand, if the thyroid is underdeveloped, there arises the condition called myxoedema, which is characterized by striking changes in the facial and bodily appearance, accompanied by hallucinations and in extreme cases, insanity. Administration of tayroid extract, preferably in homoeopathic dosage, can work wonders to cure this condition.

Iodine is of the greatest importance to the thyroid gland. Insufficient iodine in the system causes it to overwork. On the other hand, too much iodine is equally harmful. Unfortunately, in the opinion of Homoeopaths, the allopathic fraternity are insufficiently aware of the dangers of giving big doses of medicine. The only safe ways of administering iodine are to give it in the homoeopathic form and dosage—and strictly according to indications—or in the natural form as found in plant-life used as food. The rich source of such iodine is kelp, sea lettuce and certain other sea-weeds. Other fairly good sources are potato peels, asparagus, garlic, pineapples, cabbage, strawberries and whole wheat—provided that these are not wrongly prepared before going to the table.

That great proponent of whole food, the late Dr. J. Lionel Picton, wrote a most interesting book, "Thoughts On Feeding," that ought to be read by every intelligent man and woman. In it he tells of places in Switzerland where goitre was prevalent among the French section. Various theories were advanced to explain this phenomenon, but eventually it was discovered that the cause lay in the different custom of the people. The French people are excellent cooks who prepared their food with great care to conserve all the natural juices. The Germans boiled their vegetables in plenty of water and drained off the water. This water, rich in vital mineral salts, was then thrown away. *The small amounts of mineral salts thus lost were enough to make the difference between health and disease*, between having goitre and being free from this dire complaint.

I was fortunate enough to correspond from time to time with Dr. Picton, who was Editor of "The news letter on Compost," devoted to the spread of the idea that Public Health depends on healthy soil, healthy crops and healthy animals. Occasionally he published articles from my pen sent to him by the late Sir Albert Howard, who was one of the originators of that idea and who corresponded with me quite regularly. Sir Albert was formely Director of the Institute of Plant Industry at Indore, India, and spent forty years of advanced research there. These two thinkers impressed upon me the very greater importance of proper food produced from properly cultivated and healthy soil and properly prepared for eating if we wish to have health.

This is the great point I wish to make. Like the rest of the body, the glandular system depends mainly on what we eat for it to be healthy and to maintain that health I am opposed to the prevailing fashion of feeding synthetic vitamins and hormones and pumping stuff into the body by way of hypodermic injections. Grave damage is being done daily by well-meaning doctors who give injections so light heartedly (and often profitably) to their patients but without ever dreaming of the harmful consequences. We cannot blame them for they are not taught better. Indeed, the Medical school, influenced by by the great Drug and Chemical Manufacturing industry, seem quite willing to remain woefully ignorant of the harm done by injections. But get inside information from time to time, as I have done, and you will realize how easily the glandular system can be thrown out of balance and how serious the consequences then can be.

It is sad indeed to see a beautiful young woman turn into a horribly ugly creature just because her pituitary gland has been interfered with. I have known a pleasant young woman to become insane because she was given an over-dose of pituitary extract. Cortisone has turned at least one I know of into a nervous wreck with hair growing on her tongue. And it is heartbreaking to see a once sweet-natured young woman turn into a spiteful and ill-tempered shrew after a series of blood-transfusions and injections that disorganised her glandular system and completely changed her personality.

We think we are very clever in the scientific world; but there is much to be learned yet. And one most important lesson is that we may not with impunity interfere with nature's arrangements in a spirit of arrogance and conceit.

As a final illustration of the importance of the glands on personality, let me refer to the current trouble in America over the use of certain female hormones that are injected into young cockerels to make them into capons. Such cockerels lose their male nature, grow big and fat and have tender flesh. This discovery was hailed

by the poultry producers as another wonder of science. But — it was found out that men eating the flesh of these cockerels became affected in the same way too! They lost their manhood and were not able to beget children. They became effeminate in body and in personality. The result has been a first-class row between the poultry and drug manufacturing interests on the one hand, and the general public on the other. It has not yet been settled. Since there is money at stake, great difficulty is being experienced in putting a stop to a practice that is doing wide spread damage to Public Health. For just this reason, we must all use our intelligence and be alert to stick to Nature's Path as far as possible. Danger, disease and death lie elsewhere.

Things In General

Sanatan Vishnu Mandir, Candella Estate

A gathering of over 1,000 people witnessed the celebration of the birth of Lord Krishna, which took place on the night of August 25 under the auspices of Shri Sanatan Vishnu Mandir, Candella Estate, Mayville, at the Shri Sanatan Rashtria Samajan's Hall, 68, Palace Road. Mr. R. Panday, said it was unique in the history of Candella Estate to have witnessed such a large gathering at a religious function. Mr. T. G. Desai, The Chairman of the Mandir, appealed to the audience to assist the Mandir in its object of erecting a temple and a large hall on the Mandir's property bought for the purpose. Doctor N. P. Desai, the guest speaker, spoke on the significance of the Birth of Lord Krishna. He was happy to see a religious awakening among the Hindus of of Candella and stressed the importance of Vernacular education. Mr. B. R. Singh, outlined the activities of the Mandir, and said the Mandir had started a Hindi class. Among the other speakers were Messrs R. Karpath, Chairman, of the Candella Estate Hindu Sangathan, Pandit L. R. Maharaj, General Secretary, of the Shri Sanatan Rastria Samajan, Pandit B. Ramsarian Dhoobey, the Official Priest of the Mandir. The audience was entertained by the Film India Orchestra, and packets of sweetmeats were distributed to all present by the Vishnu Mandir. The Officials and members of the Mayville Sanatan Krishna Bhajan Mundal, staged a Hindi Drama, Mr. R. P. Singh moved a vote of thanks.

Hofmeyr Memorial Speech Contest

The finals of the Hofmeyr Memorial Speech Contest was held in the Kathiawad Hall, Durban on Friday, 31st August, at 7.45 p.m. Senator E. H. Brookes, presided and the Judges were, Councillor Mrs. Maytom, M.P.C, Dr. W. G. McConkey, Secretary for Education and Chief Inspector, Mr. L. J. T. Biebuyck, speakers from the Woodlands Indian High School, Pietermaritzburg, Dundee Indian Secondary School and Adams College made very fine speeches on Freedom. The speakers from Stanger Indian High School and Durban Indian Girls High School, gave a very bright picture of "South Africa as they would like it, 50 years hence. All the speakers were exceptionally good and as Mrs Maytom said in her speech on behalf of the judges, it was very difficult to judge. Speakers of Adams College and Stanger Indian High School ran very close. But the winner, Miss A. P. Naidoo of Stanger, deserved to win, the trophy — an original painting by Preller, donated by Alan Paton, Esq. The public, consisted of the students from different schools, taking part and relatives and friends of the speakers. It was obvious that they were in full favour of the judges' decision. On the whole, the evening was a very profitable one, and one left the hall, with high hopes for the future, seeing and hearing the very high and brilliant thoughts of the youngsters, who are to be the citizens of tomorrow.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Among the passengers who sailed for India by the S. S. Karanja on Wednesday, September 5, were, Mr. N. J. Randeria of the United Shipping Co., Durban, and Mr. & Mrs. V. V. Dawan, formerly of Tejkamdas Bros, Port Elizabeth and, recently the Director of Bombay Bazaar, Durban.

OBITUARY

We deeply regret to record the death of Mr. N. K. Pillay of Kimberly, which took place on Saturday September 1 at his residence. The funeral which took place on September 3 was attended by a large crowd of people representing all sections of the community. Tributes were paid to him for his many services to the community. The late Mr. Pillay was one of those who took a leading part in the historic Passive Resistance Struggle led by Mahatma Gandhi in 1907-1914. He was an old resident of Johannesburg and had later settled for many years in Kimberley where he had developed a very successful business. Being of an amiable nature he was popular among all who had come to trouble with him. He leaves behind his sorrowing widow and several children and a large number of relatives and friends to mourn his sad loss. We extend to the bereaved our deepest sympathy.

The Jan H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offer a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5 th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South.
Johannesburg.

WANTED

First hand £6,000 Bioscope and Cafe Upington, Cape Province. For full particulars apply to—W. Phillips, Tailor, Upington.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 10,-

To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, shaving and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

MR. NEHRU'S STATEMENT ON JAPANESE PEACE TREATY

THE following is the text of Prime Minister, Mr Nehru's statement on the Japanese Peace Treaty in the Indian Parliament on August 27.

"The House will be interested to know of the latest developments in regard to the proposed peace treaty with Japan and the government of India's decision thereon."

"The war against Japan ended six years ago. This was followed by the military occupation of Japan which has continued till now. India in common with other powers was interested in putting an end to this unsatisfactory state of affairs and terminating it by a treaty of peace. Owing to differences in approach to this question between different powers little progress could be made.

"The Governments of the United States of America and the United Kingdom thereupon took a lead in drafting the peace treaty with Japan. There were originally two separate drafts which differed materially from each other. Finally some minor changes were incorporated in the United States draft and the government of the United Kingdom accepted it. The United States and the United Kingdom then became joint sponsors of the revised draft treaty and this was communicated to us on 20th July 1951. The Government of India gave careful consideration to this revised draft and communicated their views on 28th July to the United States Government in regard to it. In this reply it was stated that the Government of India were in full sympathy with the underlying object of terminating the war with Japan as soon as possible and admitting her to the community of free sovereign nations. It was pointed out that the other objective of the peace treaty with Japan should be to lessen the existing tension in the Far East and help towards a peaceful settlement of problems affecting that area. In order to satisfy these objectives attention was drawn to some provisions in the draft treaty and certain proposals were made on behalf of the Government of India.

"On August 13, 1951 the Government of India received a reply of the United States Government in their comments. Some Minor variations were made in the original draft but none of the major suggestions put forward by the Government of India were accepted. The government thereupon after careful consideration came to the conclusion that India should not sign the peace treaty or participate in the Sanfrancisco conference. It was further decided that immediately after Japan attained the independent status the Government of India would make a declaration terminating the state of war between India and Japan and later a simple bilateral treaty with Japan should be negotiated.

Throughout the negotiations that have taken place between the two governments on the subject of treaty the Government of India have laid emphasis upon two fundamental objectives: (1) the terms of the treaty should concede to Japan a position of honour, equality and contentment among the community of free nations; (2) they should be so framed as to enable all countries specially interested in the maintenance of a stable peace in the Far East to subscribe to the treaty sooner or later.

"The Government of India have after most careful thought come to the conclusion that the treaty does not in material respects satisfy either of these two criteria.

Condition (1) (a) It is only natural to expect that Japan should desire restoration in full of her sovereignty over the territory of which the inhabitants have a historical affinity with her own people and which she has not acquired by aggression from any other country. Ryuku and Bonin islands fully satisfy this description. Nevertheless the treaty proposes that until the United States Government seek and obtain trusteeship over these islands they should continue to be subject to legislative and administrative control of the United States. It is apparent to the Government of India that such an arrangement cannot but be a source of dissatisfaction to large sections of the Japanese people and must carry a seed of future dispute and possibly a conflict in the Far East.

"(b) The government of India recognise that as a sovereign nations Japan should have a right to make arrangements for her defence as provided in Article (5) of the treaty. If in the exercise of this right Japan should decide to enter into defensive agreements with friendly powers no one could reasonably object to this. But the right should be exercised by the government of Japan when Japan has become a truly sovereign nation. The provision in the treaty which suggests that the present occupation forces may stay on in Japan as a part of such defensive agreement is bound to give rise to the impression that the agreement does not represent the decision taken by Japan in full enjoyment of her freedom as a sovereign nation. The effect of this, not only on the people of Japan but upon large sections of people in Asia, is bound to be most unfortunate.

"4. Condition (2) As already stated the Government of India attach the greatest importance to the treaty providing that the island of Formosa should be returned to China. The time and manner of such return might be a subject of separate negotiations but to leave the future of the island undetermined in spite of the past international agreements in a document which attempts to regulate the relations of Japan with all the governments that were engaged in the last war against her does not appear to the Government of India to be either just or expedient. *Mutatis mutandis* the same argument applies to the Kurile Islands and to Sakhalin.

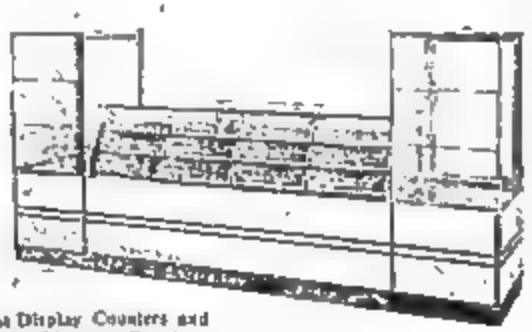
"5. For the foregoing reasons the Government of India have decided with regret that they cannot be parties to this treaty. It is their sincere hope that a lasting peace will prevail in the Far East and to that end they will continue to cooperate with the United States and other governments in such a manner as may be open to them consistently with principles on which their foreign policy is based. As a first step to put an end to the state of war between them and Japan and to establish full diplomatic relations with that country.

"6. It has already been announced that the conference convened at San Francisco to consider the draft peace treaty with Japan will not be open to negotiations though the attending governments will be free to state their views on the treaty. The Government of India feel that the statement of their views on the treaty contained in their reply should be adequate to clarify their own position. It is their intention, if the United States Government have no objection, to communicate this reply to their own parliament which is now in session on August 27. Once the document has been published it will be available for information of the conference and the Government of India will be glad if the Government of the United States which act as host to the conference will have this reply circulated to its members. As for the reasons already stated the Government of India will be unable to sign the treaty and they think it is not necessary for them to send representatives to it."

"I might add that we have received replies to this communication from the Governments of United States and of the United Kingdom expressing regret at our decision not to sign the proposed treaty."

The Prime Minister Mr. Nehru also said, "I regret that a premature release of our reply as well as a part of other communications has unfortunately already taken place from other countries"

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show

181 MARSHALL ST (Corner Eloff House)

Phone 22-421 1/2 Johannesburg. P O Box 8501

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૬ | શુક્રવાર તા. ૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ ૧૯ની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૭, ૧૯૫૧.

સમયસરનું પગલું

યુનીયન સરકારની એપાર્ટહેડ ની કુટીલ નીતીના સંબંધ માં, અફ્રોણરમાં રટાર- બર્ગ ખાતે મળનારી બ્રીટીશ મજુર પક્ષની પચાસમી વાર્ષિક પરિષદ શું કરવાની છે તેની દુંક સમયપર દુનીયાને જાણ કરવામાં આવી હતી. તેના સુચવાયેલાં પગલાંની સાઉથ આફ્રીકાના અંગ્રેજ અખબારોએ પણ સખ્ત ટીકા કરી હતી અને એ પગલાં ને સાઉથ આફ્રીકાની ખાનગી બાબતમાં વિના હક માથું મારવા નાં ઉદ્ધતાઈ ભરેલાં પગલાં તરીકે વખોડી કાઢવામાં આવ્યું હતું. અમે જાણીને ખુશી થઈએ છીએ કે એથી બ્રીટીશ મજુર પક્ષ પોતાના ઈરાદાઓમાંથી ડગ્યો નથી. આગામી પરિષદના કાર્ય ક્રમમાં મુકવામાં આવેલા ઠરાવો અને કોનૅમયવેસ્ટની શાખાએ સુચવેલો સુધારો પરિસ્થિતિને લાયક અને સમયસરના છે. કોઈ પણ સુવિચારી માણસ જે સાઉથ આફ્રીકામાં તેમજ મધ્ય આફ્રીકાના પ્રદેશોના સુચવાયેલાં ફેડરેશનના બારામાં બની રહેલા બનાવોથી વાકેફ છે તેને તેની સામે વિરોધ ઉઠાવવાને કશું કારણ કોઈ નહિ જડે. સાઉથ આફ્રિકામાં, કંઈ નહિ તો, સ્થિતિ દિન પર દિન સયેગે બગડવા લાગી છે. નેશનલીસ્ટ પાર્ટી પોતાની વાણી તેમજ વર્તનમાં વધારેને વધારે ઉગ્ર બનવા લાગી છે. તેનું છેલ્લું પગલું એ છે કે, સાઉથ આફ્રીકા માં. કેથલીકધર્મનો પ્રચાર તે સહન કરવા માગતી નથી કારણ કે તેની દ્રષ્ટિ ઉદાર છે, જે વસ્તુ સત્તા ધરાવી રહેલા કપ્પુ વિચાર ના નેશનલીસ્ટોને રૂચે તેવી નથી.

કેટલાક લોકો માને છે કે રાજકારણમાં ધર્મને કશું સ્થાન નથી. પરંતુ હાલના રાજ્યકર્તા ઓ તો રાજકારણમાં ધર્મને જોસજોર દાખલ કરી રહ્યા જણાય છે, પરંતુ પોતાના હેતુને માફક આવતો હોય તેટલેજ દરજ્જે. ધર્મના સિદ્ધાંતોનો તેઓની ઈચ્છાઓ અને તરંગોને રૂચે એ રીતે તેઓ મરડી મચડીને અર્થ કરી રહ્યા છે. એ કંઈ ધર્મ નહિ કહેવાય પરંતુ અધર્મ કહેવાય અને જ્યાં અધર્મ પ્રવર્તે છે ત્યાં તે અધર્મ કરનારા લોકો ની પડતી દશા સુચવે છે.

અમારી એવી દ્રઢ માન્યતા છે કે રાજકારણ અને ધર્મ સાથે સાથજ રહેવાં જોઈએ. ધર્મને જો કૂંચી દેવામાં આવે તો દુનીયાનો અંત આવશે. ઘાસનું એક તણખલું પણ ઈશ્વરની કૃપા વિના હલતું નથી. પાર્લામેન્ટ માં ભલે ગમે તે કરવામાં આવતું હોય પરંતુ ઈશ્વરના આશિર્વાદ માગ્યા પહેલાં તેનાં કાર્યનો આરંભ કરવામાં આવતો નથી. પરંતુ પોતાના હેતુને માફક આવે તે રીતે ધર્મને મરડી નહિ શકાય. ધર્મને માફક આવે એવો પોતાનો હેતુ હોવો જોઈએ. જુદા જુદા પંથો એ ધર્મ નથી. એ જો ધર્મ ગણાય તો સામ્યવાદ અને મુડીવાદ જે રીતે આજે ચાલી રહ્યાં છે તે પણ ધર્મ ગણાય. અમુક મુખ્ય સિદ્ધાંતો સઘળા ધર્મોમાં સમાન રહેલા છે. જે ધર્મ માનવ ગૌરવ ને માન આપનારો નથી એ ધર્મજ નથી. યુનીયન સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી માનવ ગૌરવ ને માન આપનારી નથી. વર્ણો ધતામાં તે પોતાનું સઘળું ભાન ભુલી જવા લાગી છે. અધર્મને એટલે કે આત્મનાશને માર્ગે તે જઈ રહી છે. એવી વલણની બહારની દુનીયા ટીકા કરે તેમાં દુઃખ લગાડવાથી અને બીજાની બાનગી બાબતોમાં માથું મારવા નો કોઈને હક નથી એવો બચાવ કરવાથી કશું નહિ વળે. બારી રીતે તો એ શરમાવનારી બાબત ગણાવી જોઈએ. પોતાનો અપ- રાધ, છુપાવવાને કોશીશ કરવી અને તેને માટે કોઈ કપટો આચે તેનું માઠું લગાડવું તેમાં શરમ રહેલી છે. નમ્રતાપુર્વક પોતાનો અપરાધ સ્વિકારી લેવામાં અને તેને સુધારવાનો પ્રમાણીકપણે, સત્યપણે અને ખરા દિલથી પ્રયત્ન કરવામાં શરમ રહેલી નથી.

આફ્રીકાના બીન-ગોરા લોકો આજે નાસીપાસ અને નીરાશ થઈ ગયા છે. આથી કોઈ પણ ખુણામાંથી લાગણીનો અવાજ તેઓને હીંમત આપનારો થઈ પડે છે. એથી તેઓ તિરસ્કાર ને પાત્ર ઠરતા નથી. પરંતુ દયાને પાત્ર ઠરે છે. તેઓ નિરાધાર દશામાં આવી પડેલા છે અને પોતાના ઘરમાંજ જો કોઈ દાદ નહિ દેતું હોય તો પોતાનો આર્તનાદ તેઓએ બહાર સંભળાવવો રહ્યો. આથી બ્રીટીશ મજુર પક્ષનું પગલું અમને ઘણું જ વાસ્તવિક અને સમયસરનું લાગે છે. આફ્રીકાના બીન-ગોરા લોકોને તે નિર્જળ ભુમીમાં જળસમાન થઈ પડયું છે. અને તે ફળદાયી નીવડે એવી તેઓની હાર્દિક પ્રાર્થના છે.

નોંધ અને સમાચાર

ડંડીના મેજીસ્ટ્રેટ પોતાના વર્તન થી પોતાની વાણીને ખોટી પાડે છે

એક નેટીવને ઉશ્કેરણી કરવા માટે સુનેગાર ઠરાવી સજા કરતાં ડંડીના મેજીસ્ટ્રેટ મી. ટી. એચ. રાખીએ કહ્યું કે: "હું ધણો દિલગીર છું કે તું આ પ્રમાણે બોલ્યો કારણ તું ઉશ્કેરણી પામેલો છે અને તારે જાણવું જોઈએ કે સાઉથ આફ્રીકાની કોર્ટો આખી દુનીયામાં સૌથી ન્યાયી અને અદલાઈ-સાફ આપનારી છે." નેટીવ ફેડરીક ફ્લીમટ મકવાટીની સામે એવો આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો કે વોરબેંકમાં એક જાહેર સભામાં તે એવું બોલ્યો હતો કે પોલીસથી લઘને મેજીસ્ટ્રેટ અને જજજ સુધી કોઇની પાસે નેટીવને માટે ન્યાય નથી કારણ સઘળા અધિકારીઓ ગોરા છે મકવાટી ને એક મહિનાની સખ્ત મજુરી સાથ ની કેદની સજા થે વર્ષ માટે મોકુફ રાખવામાં આવી હતી.

આ સજાને દુંક મુદતપર દુરગેશ કોરીની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં પણ ગોરા પોલીસ સારજન્ટોને બાબુ નેટીવોપર ધાતકી હુમલો કરવાના ગુનામાંથી સાત મહાપર સુનેગાર ઠરતાં કરવામાં આવેલી પા. ૧ ના દંડની અથવા સાત દિવસ ની કેદની સજા સાથે સરખાવો અને પછી વિચાર કરો કે ઉપલા કેસમાં નેટીવે કરેલી જણાવેલી ટીકાને માટે કંઈક વાજબીપણું હતું કે નહિ. તેના પર કટાક્ષ એવો આરોપ મુકી શકાય કે સામાન્ય રીતે બધાના ઉપર દોષ મુકવાની તેણે અતિશયોક્તિ કરી. પરંતુ એવી અતિશયોક્તિનો દોષ વણીવાર અધિકાર ધરાવતા જવાબદાર બોકો પણ શું નથી કરતા? અમારી સાધારણ સમજ મુજબ આ કેસ કોર્ટ સમક્ષ લાવવા જેવોજ ગણાય કે કેમ એ વિષે શંકા છે. અમને તો લાગે છે કે ડંડીના મેજીસ્ટ્રેટે કરેલી વરતુ પોતાના વર્તનથી પોતેજ ખોટી પાડી છે.

નેટીવોની લાગણીઓની અવગણ ના થવી નહિ જોઇએ

બ્લાસાલેન્ડની પણી ખરી યુરોપીયન સંસ્થાઓ તરફથી સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના ફેડરેશનના સવાલપર પોતાની સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલા નિવેદનના જવાબમાં કોલોનીયલ સેક્રેટરી મા જેમ્સ મોરીશને લીબેમાં જણાવ્યું હતું

કે, સુખી કોમે ત્યારેજ ઉભી કરી શકાશે જ્યારે યુરોપીયનો અને નેટીવો વચ્ચે ભાગીદારીના ધોરણે કામ લેવા માં આવશે. જોહન્સબર્ગથી ઉભા નહિ કરી શકાય તેમ ટકાવી રાખી પણ નહિ શકાય. નેટીવોને એજ બાબત નો અનુભવ થયો છે. શ્રી. મીરીયમે કહ્યું કે, નેટીવોના અપને અવગણવામાં આવ્યો નહિ જોઇએ. આજે સર્વત્ર રૂઢીવાદ બળવત થવા લાગ્યો છે. આ પરથી યાદ રાખવું ઘટે છે કે એજ રાષ્ટ્રવાદે યુરોપના બંધારણમાં અને આપણા પોતાના દેશના બંધારણમાં ઓળે. આજ ભજવેલો નથી. એ સામગ્રીને અટકાવી નહિ શકાય. દુનીયાના ઇતિહાસમાં કોઇપણ અટકાવી શકાય નથી. અને જેઓએ અટકાવવા નો પ્રયત્ન કર્યો છે તેઓને તેની ભારે કીંમત આપવી પડી છે. શ્રી. મીરીયમે સુચવ્યું કે ન્યાસાલેન્ડ અને જોહન્સ કોલ્ટ વચ્ચે લોકોએ અવરજવર કરવી જોઇએ. ગોલ્ડ કોસ્ટનું બંધારણ કેવું કામ કરી રહ્યું છે એ ન્યાસાલેન્ડ ના લોકોએ જોવાની જરૂર છે.

ન્યાસાલેન્ડના હીંદીઓએ ફેડરલ કાઉન્સીલમાં સમર્થ રોડેસીયાને મોટું પ્રતિનિધિત્વ આપવાનું ધારવામાં આવેલું છે અને એશીયાટીકોને કશું નહિ આપવાનું ધારવામાં આવ્યું છે તેનો વિરોધ કર્યો હતો. તેઓએ કહ્યું કે ફેડરલ કાઉન્સીલમાં કેળવણીની બેઠક ઓ સવર્ણ જાતીઓ માટે ખુલ્લી રહેવી જોઇએ.

ડો. ડી. એફ. મલાનપર શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો પત્ર

યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. ડી. એફ. મલાનપર શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ઓગસ્ટ તા. ૨૯ મીના નીચે પ્રમાણે પત્ર મોકલ્યો હતો:

સાહેબ,

આ પત્ર લખતાં મારાં હૃદયને દરદ થઇ રહ્યું છે. નાતાલના આ સુંદર પ્રાંતમાં, જ્યાં ઇશ્વરે સુખ અને શાંતી પ્રવર્તે એમ ઇચ્છેલું હતું ત્યાં જેમાં હું દરદ સાથે જોઇ રહ્યો છું કે ઇશ્વરે મોકલેલા માનવીઓ મારી આસપાસ દુઃખો વેઠ રહ્યા છે અને પાપ પ્રવર્તી રહ્યું છે. મારૂં પોતાનું અંતર મેં તપાસ્યું છે અને મને આનંદ થાય એવું કશું નથી જોતો. ઇશ્વરેચ્છા શું હશે એ જાણવાને મેં ઉપવાસો પણ કર્યા હતા.

ઇશ્વરેચ્છા એવી હોય કે, લોકોએ એક બીજાને તિરસ્કારવા અથવા માન વટહુકમોને ટેકે એવા કાયદા કરવા એ હું માની શકતો નથી. મારે નમ્રતા પુર્વક જણાવવું જોઇએ કે સરકારની નીતી માનવ હકોને ટેકે તેવી છે. એપાર્ટહેડની નીતી માનવીઓના સંપુર્ણ આર્થિક અને રાજકીય ક્ષેત્રમા વિકાસ નો હક છીનવી લેનારી છે એટલુજ નહિ પરંતુ ઇશ્વરના સંતાનો તરીકે તેઓના વ્યક્તિત્વ અને આધ્યાત્મિક તત્વના સંપુર્ણ વિકાસ કરવાના હકનો પણ નિષેધ કરનારી છે અને તેઓને તિરસ્કાર અને નિરાશાને માર્ગે ધકેલી જનારી છે.

સાહેબ, એક તરફથી આપ આપની શક્તીઓ ઇશ્વરમાં નહિ માનનારા સામ્યવાદને કચડી નાખવામાં રોકાઇ રહ્યા છો જ્યારે બીજી તરફથી આપની એપાર્ટહેડની નીતી માણસને ઇશ્વરે ધા નહિ તો પણ સામ્યવાદ તરફ ધકેલી રહી જનારી છે. સામ્યવાદ કેમનો અટકાવવાનો અને ગોરા અને તેના સુધારા પ્રત્યેનું માન પુનઃસંપાદન કરવાનો માર્ગ માત્ર એકજ છે અને તે વધારે ઉદાર અને ખ્રીસ્તી ધર્મપર રચાયેલી નીતી ગ્રહણ કરવાનો છે. ઇશ્વરની આ ભુમીપર તેમાં વસી રહેલો પ્રત્યેક પ્રત્યેક માનવી સુખશાંતીથી જીવી શકે તેટલી જગ્યા પડેલી છે. આજે સરકારનો બીન-ગોરાને લાગુ પડતો પ્રત્યેક કાયદો બીન-ગોરા પ્રત્યે ના તેના તિરસ્કારના પ્રતીક સમાન ભાસી રહ્યો છે.

સાઉથ આફ્રીકાના ધર્મસ્થાનમાંથી એક વખત નીચેના બોધપ્રદ વચનો ઉચ્ચારવામાં આવ્યા હતા: શું આપણે એ શીખ્યા નથી કે, માનવીઓને સંપુર્ણ અને સ્વતંત્ર જીવન જીવવાની તકો નકારવામાં આવે છે ત્યારે તે તિરસ્કાર અને તકરારના ભાવિ સુચક નો બની પડે છે અને પાપનું કુંડાળું સદા પ્રવર્તતું જાય છે? રાજ્ય કરતા રાજપ્રકારી પ્રજાની કસોટી એ છે કે, "જેવું વર્તન માણસો પાસેથી તમે ઇચ્છો તેવુજ તેઓ પ્રત્યે તમે બતાવજો" એ બાયબલ ધર્મ સુત્રનું તે કેમ અંશે પાલન કરે છે.

સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી, જે સ્વાભાવપુર્વક અમલમાં મુકાઇ રહી છે, તે બીન-ગોરાઓની આગેવાનીઓ અત્યંત કુચલી રહી છે. તેઓની ચામડીના રંગ અને તેઓની નીતીના કારણે તેઓને હલકામાં હલકા અંગ્રેજો કરતાં પણ નીચો દરજ્જો આપવામાં આવ્યો છે. આ હું વાજબી કે ન્યાયી જોઇ શકતો નથી. મારે તો માનવું છે કે એથી બીન-ગોરાનુંજ નહિ પરંતુ ગોરાનું પણ નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પતનજ થશે.

સાહેબ, હું સાઉથ આફ્રિકાનો એક કાયદાને વફાદાર નાગરીક છું, પરંતુ ઇશ્વર જે રાજાઓનો પણ રાજા છે અને આખી સૃષ્ટિનું તંત્ર જેના હાથ માં છે, તેને સૌથી પર માનનારો કોઇ જે કાયદા ઇશ્વરના નૈતિક કાયદા ની સદંતર વિરૂદ્ધ છે તેવા કાયદાને શરણ કેમ થવાય એ હું જોઇ શકતો નથી.

ત્યારે જેવા એક જબ્બરી માણસની ફરજ શું હોય શકે? મારે અત્યંત નમ્રપણે કહેવું જોઇએ કે, ઇશ્વરના વધારે ઉચ્ચ કાયદાને માન આપીને તેણે અન્યાયી અને અનીતી ભરેલા કાયદાનો અનાદર કરી તેની જે કંઈ પણ સજા હોય તો ભોગવી લેવી જોઇએ. સ્વમાનને સૌથી પર ગણનારા પ્રત્યેક માનવીની તેમ કરવાની ફરજ છે એમ હું માનું છું. અને તેમ કરી ને તેણે પોતાના વિરોધી પ્રત્યે તિરસ્કાર કરવો કે તેનું ખુબું ઇચ્છવું નહિ જોઇએ, પરંતુ પ્રાર્થના કરી સ્વેચ્છાએ વહોરી લીધેલાં દુઃખો વડે તેનો હૃદય પલટો કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

સાહેબ, અત્યંત નમ્રપણે અને આપના પ્રત્યે સંપુર્ણ માન સાથે આ વસ્તુ કરવાની મેં મારી જવાબદારીના સંપુર્ણ ભાન સાથે પ્રતિજ્ઞા કરેલી છે જેની આપને જાણ કરવાની હું મારી નમ્ર ફરજ સમજું છે.

આપનો વફાદાર છે એવું આપની તરફથી જાણવામાં નહિ આવે તો આ પત્ર હું અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ કરવા ધ્યાનું છું.

સાહેબ, અંતમાં એક ખ્રીસ્તી ધર્મ ગુરૂ તરીકે આપને એક નમ્ર અને દાક્ષિણ્ય વિનંતિ કરવાની હું ધૃષ્ટતા કરી શકું કે, આપે આપની સરકારની નીતીની ધર્મપ્રેરણા ખ્રિસ્તીની દ્રષ્ટિએ પુનઃતપાસ કરવી જોઇએ.

આપની જાણ માટે આ સાથે એપ્રીલમાં મારા ઉપવાસ વખતે મેં કરેલા નિવેદનની નકલ મોકલું છું.

હું છું, આપનો આજ્ઞાંકિત સેવક
(સહી) મણીલાલ ગાંધી.

ડો. મલાનનો જવાબ

ઉપલા પત્રનો ઓગસ્ટ તા. ૨૫ મીના ડો. મલાનના ખાનગી સેક્રેટરી તરફથી લખાયેલો નીચે પ્રમાણેનો જવાબ તા. ૨૯ મીના મળ્યો હતો:

"વહાલા સર્જન,—નામદાર વડા પ્રધાન જણાવવાની મને સુચના કરે છે કે આપનો ઓગસ્ટ તા. ૨૯ મીનો પત્ર તેમને મળ્યો છે અને તેની વીગતોની તેમણે રસપુર્વક નોંધ લીધેલી છે."

યુનાઇટેડ પાર્ટી અને હર્ટઝોગ નેશનલીસ્ટ પાર્ટી

બીન-ગોરા પ્રત્યેની નીતીની સરખામણી

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' નેશનલીસ્ટ અને યુનાઇટેડ પાર્ટીઓની બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની નીતી શું છે તેનો મુકાબલો કરવા તેના પ્રતિનિધિઓ સમક્ષ પંદર પ્રશ્નો મુકવા હતા.

બન્ને પાર્ટીઓના હેતુઓ ઘણે દરજ્જે સરખા છે પરંતુ તેઓની રીત અમુક દરજ્જે જુદી છે. નેશનલીસ્ટોના જવાબો કાયદાના અર્થથી અને જબરદસ્તીથી તંત્ર ચલાવવાપર ભાર મુકે છે; યુનાઇટેડ પાર્ટી ગોરાઓને મતાધિકાર કોમ ના નહિ છતાં તેઓની સંમતીથી તંત્ર ચલાવવાપર ભાર મુકે છે.

નીચે પ્રમાણે બન્ને પાર્ટીઓને પુછાયેલા સવાલો અને તેઓના જવાબો છે.

(૧) તમે સવર્ણ જાતીઓને માટે વસવાટના ધારાવધા હસ્તી ધરાવવાના પક્ષમાં છો?

યુ. પા.: હા.

હ.ને. પા.: ના.

(૨) તે કઇ રીતે અમલમાં મુકશો?

યુ. પા.: પ્રત્યેક સ્થાનિક સત્તાના હસ્તીમાં વસતી જાતીઓની સાથે મસલત કરી તેઓની સાથે કરારથી બહુમતીમત કરારને જરૂર જણાય તો કાયદાથી સુદ્ધ કરીને.

હ.ને. પા.: ૩૫ એરીયાસ એક્ટ થી અને બ્લેકબ્રીની હવેની રચનામાં એપાર્ટહેડની નીતી અમલમાં મુકાને.

સામાજીક ધોરણવાદપણું

(૩) તમે સામાજીક ધોરણવાદપણાના પક્ષમાં છો? એટલે કે, લગ્ન, શિક્ષણ, ધર્મ અને રમતગમતમાં?

યુ. પા.: હા.

હ.ને. પા.: ના. ગોરા અને બીન-ગોરાઓ વચ્ચે અને બની શકે ત્યાં સુધી કામોમાં, નેટીવો અને ઇંડીઓ વચ્ચે.

(૪) એ કેવી રીતે નિભાવી શકશો?

યુ. પા.: લગ્ન અને સ્ત્રી પુરૂષ વચ્ચેનો સંબંધ કાયદાથી સંતોષકારક રીતે નીયમીત કરી નહિ શકાય. તે અને બીજા સામાજીક સંબંધો પહેલાં ની જેમ જાતીઓની આસપાસ; ખુદ્દિ અને સામાજીક સોરવધર મુકી દેવાં પડશે. શિક્ષણ મદદરૂપ થઇ પડશે.

હ.ને. પા.: આપણી નિશાળોમાં અને ૬૫ રીફેરન્ડ ચર્ચોમાં અત્યારે તે નિભાવી રાખવામાં આવ્યું છે. બીજા સંજોગોપર અંકુશ મુકવાને જરૂરી કાયદા થયા છે.

ઉદ્યોગમાં વર્ણદ્વેષ

(૫) ઉદ્યોગમાં વર્ણદ્વેષ તમે ચાલુ રાખશો?

યુ. પા. : હા, પરંતુ જુદા જુદા ધંધાઓમાં આવીકોના યુનીયનો સાથે કરારથી તેનું ધોરણ ઉંચું કરવામાં આવશે કે જેથી બીન-ગોરાઓની ઉત્પાદન શક્તિ અને કમાવાની શક્તિ માં વધારો થાય.

હ.ને.: પા. હા.

(૬) આગળ વધેલા નેટીવોને પોતા ની ફરોની બહાર કંઈ તો મળશે જોઇએ કે નહિ?

યુ.પા. : આર્થીક રીતે, હા. તેનો નિર્ણય લાયકાતપરથી થશે. સામાજીક રીતે, અમારો જવાબ (૬) જુઓ અને રાજકીય રીતે, અમારો જવાબ (૧૪) જુઓ.

હ.ને. પા. : હા, જ્યાં તેઓની સેવાઓની બીજી ફોગોમાં જરૂર હશે ત્યાં, પરંતુ જો તેઓના પોતાના લોકોના હિતનું હશે અને એપાર્ટહેડ ની નીતી સાથે અથડાતું નહિ હોય તો.

નેટીવ રીઝર્વો

(૭) નેટીવ રીઝર્વોને તમે સઘળા બાન્ટુઓનું રાષ્ટ્રિય વતન બનાવવાના પક્ષમાં છો?

યુ.પા. : સઘળા બાન્ટુઓનું નહિ જો હવે શક્ય નથી. તેને માટે પુરતી જમીન નથી.

હ.ને. પા. : હા.

(૮) જેમ હોય તો, ફાર્મો અને ઉદ્યોગોને માટે પુરતા બાન્ટુ મજુરો શી રીતે મેળવી શકશો?

યુ.પા. : આ સવાલ રહેતો નથી. તેઓને શહેરોમાં તેમજ ગામોમાં સ્થાયી વસતી હોવી જોઇએ. હ. ને પા. : નેટીવોને ગોરી ફોમોમાં નોકરો તરીકે આવવા દેવામાં આવશે પરંતુ કોઈ જાતના રાજકીય હકો નહિ ભોગવી શકે.

બાન્ટુ ઉદ્યોગો

(૯) બાન્ટુ રીઝર્વોમાં તમે ઉદ્યોગો સ્થાપવાના પક્ષમાં છો?

યુ.પા. : હા, જ્યાં સુધી તેઓ યુનીયનના આર્થીક તંત્રમાં ભળી જઈ શકતા હોય અને કુદરતી રીતે અહીં તહીં ઉભા થયેલ સ્થાપિત ઉદ્યોગો સાથે ગેરવાજબી હરિફાઇ કરી રહ્યા નહિ હોય ત્યાં સુધી.

હ.ને. પા : હા.

(૧૦) જો તેમ હોય તો, તેને માટે મુડી કોણ પુરી પાડશે?

યુ.પા. : એ સવાલ ઉપસ્થિત થતો નથી. જો ઉદ્યોગ સારો અને લાભદાયક હશે તો કોઇ પણ બીજા ઉદ્યોગને વિષે થાય છે તેમ તેને માટે પણ મુડી મળી રહેશે.

હ.ને. પા : રાજકીય અને વધારામાં નેટીવોની મુડીનો તેને માટે ઉપયોગ કરવામાં આવશે.

(૧૧) બહારથી આવતી મજુરીએ રથાયી માન્ય તેમજ -ગુદેરાની ફોમો માટે જરૂર કરવા જોઇએ કે નહિ?

યુ.પા. : હા, ધીમે ધીમે અને ચોક્કસ રીતે જ્યાં સુધી ત્યાં સુધી.

હ.ને. પા. : બન્ને એકબીજાની પુરતી કરનારી હોવી જોઇએ, પુરોપના લગભગ સઘળા દેશોમાં બહારથી આવેલી મજુરી હોય છે.

વધારે આંધવાનો ખરચ

(૧૨) બાન્ટુઓને માટે શહેરોમાં ઘરો બાંધવાનો અને હાન્સપોર્ટનો ખરચ કોને ઉઠાવવો જોઇએ?

યુ.પા. : મુળમાં રથાનિક સત્તાઓ, સરકાર અને ઉદ્યોગોએ. અંતમાં બાન્ટુ ઓ એવી સ્થિતિમાં મુકાવા જોઇએ કે જેથી ઓછામાં ઓછા ખરચ તેઓ જાતેજ પુરો પાડી શકે.

હ.ને. પા. : લાગતાવળગતા સૌએ, એટલે કે, રાજ્ય, રથાનિક સત્તાઓ, ઉદ્યોગો અને નેટીવોએ ફાળો આપવો જોઇએ,

(૧૩) રથાનિક તંત્રમાં શહેરના બીન-ગોરાઓને કંઈ પણ અવાજ હોવો જોઇએ કે નહિ?

યુ.પા. : હા, તેઓના પોતાના શહેરી સત્તામાં. પ્રતિનિક-કાઉન્સીલોની સાથે મસલત કરીને અને તેના અંકુશ હેઠળ.

હ.ને. પા. : માત્ર તેઓના લોકેશનો ગાંજા, જ્યાં તેઓને પોતાની જુદી રથાનિક સત્તા હોવી જોઇએ.

રાજકીય હકો

(૧૪) જુદી જુદી જાતીઓ માટે તમે જુદાં કે સમાન પ્રતિનિધિત્વના પક્ષમાં છો!

યુ.પા : હાલ અમે નેટીવો માટે ૧૯૩૬ માં મતાધિકાર વિષે થયેલી સમાધાનીના પક્ષમાં છીએ અને કલર્ડો ને સામાન્ય મતપત્રક ઉપર મુકવા જોઇએ.

હ.ને. પા. : ગોરા, નેટીવો અને કલર્ડો માટે જુદાજુદું રાજકીય પ્રતિનિધિત્વ હોવું જોઇએ.

(૧૫) બીન-ગોરાઓને ગોરાની યુનીવર્સીટીઓમાં દાખલ કરવા જોઇએ કે નહિ?

યુ.પા. : હા. બીન-ગોરી યુનીવર્સીટી ઓ પણ એટલીજ સારી રથપાવી જોઇએ પરંતુ સારી સમજુતીને આતરે પ્રત્યેક જાતીના નેતાઓએ એકબીજા સાથે બળવું જોઇએ અને તેથી ગોરા ની યુનીવર્સીટીના દ્વાર બીન-ગોરાઓ માટે બંધ થવા નહિ જોઇએ.

હ.ને. પા. : ના. બીન-ગોરાઓ માટે જુદી યુનીવર્સીટીઓ હોવી જોઇએ.

યુ.પા. અને હ.ને. પા.ની વર્ણભેદની નીતી વચ્ચે મુખ્ય તફાવતો

નેશનલીસ્ટ અને યુનાઇટેડ પાર્ટીની વર્ણભેદની નીતી વચ્ચે મુખ્ય તફાવતો શું રહ્યો છે? આ પ્રશ્ન જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' અને પાર્ટીઓના પ્રતિનિધીઓને જુદા જુદા પુછ્યો હતો. તેના જવાબ નીચે પ્રમાણે છે:

યુનાઇટેડ પાર્ટી

અમે માનીએ છીએ કે ગોરાનો સુધારો તેના ગુણ પરથીજ ટકાવી રાખી શકાશે અને નહિ કે અન્ય જાતીઓપર દમનનીતી ચલાવીને અથવા કાંયદાથી અથો કરીને.

યુનાઇટેડ પાર્ટી બીન-ગોરાને બરાબર નથી ગણતી પરંતુ મુડી રૂપ ગણે છે. અને તેથી ગોરાના અધુનમાનો બીન-ગોરાની વીરૂદ્ધ લાભ લેવા તે કદી તક માર નથી થવ.

બીન-ગોરાઓના આર્થીક વિકાસ ગોરાના ભોગેજ થવ શકે એમ અમે નથી માનતા અમે માનીએ છીએ કે બીન-ગોરાના આર્થીક વીકાસમાંજ ગોરાનો પણ વીકાસ રહેલો છે.

સંપુર્ણ બ્રહ્મદાપણું આદર્શરૂપ ભલે હોય પરંતુ તે અશક્ય છે અને તેના સંપુર્ણ અમલ વિના બ્રહ્મદાપણું (એપાર્ટહેડ) કેવળ દમન કરનારૂં છે કારણ બીન-ગોરા પ્રત્યે તે સંપુર્ણ બ્રહ્મદાપણું સિદ્ધ કરવું શક્ય છે એવા ખોટા ખ્યાલથી વર્તે છે.

પરંપરાથી ચાલતું આવેલું સામાજીક બ્રહ્મદાપણું જોમાં ગોરા અને કાળા લોકો બન્ને રોકાઓર્યા માનતા આવેલા છે, તે બીન-ગોરાઓને દેશમાં ભાગીદારી આપવાથી અને તેઓની પ્રગતી કરવાથી ટકાવી રાખી શકાશે. તેઓને બહાર રાખવામાં આવેલા છે એવું વર્તનજ્ઞાનવવાથી નહિ

હેનરી ફગીસને કહ્યું હતું તેમ: "આપણને તેઓની જરૂર છે અને તેઓને આપણી જરૂર છે."

નેશનલીસ્ટ પાર્ટી

યુનાઇટેડ પાર્ટી જ્યારે સઘળી જાતીઓને ભેળવી દેવાની અને બીન-ગોરા ઓને ગોરી ફોમમાં રાજકીય હકો આપવાની વાતથી ધરાવે છે ત્યારે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી જાતીઓના બ્રહ્મદાપણામાં અને બીન-ગોરાઓને ગોરાઓમાં બીનકુદરતી રાજકીય હકો નહિ આપવામાં માને છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી કેળવણીની બાબતના ધોરણે બ્રહ્મદાપણામાં માને છે જ્યારે હ. ને. પાર્ટી વર્ણના ધોરણે બ્રહ્મદાપણામાં માને છે.

સઘળા સુધરેલા લોકોને રાજકીય હકો આપવામાં આવશે તો આખરે બીન-ગોરાનું ગોરા પર વર્ચસ્વ રથપાશે. તેઓને ગોરાના નેતૃત્વથી સંતોષ નહિ થાય. જેમ ફીજ, ઝમો, ધન્ડાનેસીયા, ગોલ્ડ કોસ્ટ અને હવે નાયજીરીયામાં થયું છે.

હ. ને. પા. આથી કહે છે કે ગોરા ના ક્ષેત્રમાં બીન-ગોરાને કોઇ પણ જાત ના રાજકીય હકો નહિ આપવામાં આવે પરંતુ આખરે તેઓના પોતાના લત્તાઓમાં સંપુર્ણ રાજકીય હકો આપ વામાં આવશે.

ઈલ્લાયડાં બંધારણો

યુનાઇટેડ પાર્ટી નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલના સભ્યો વધારવા અને બીન-ગોરાઓની રથાનિક કાઉન્સીલોનું પ્રતિનિધીત્વ બરાબરનું એક મધ્યસ્થ કાઉન્સીલ રથાપવા તરફદાર છે. જેમ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલને નાબુદ કરી છે અને નેટીવ રથાનિક સત્તાઓને માટે મધ્યસ્થ કાઉન્સીલ રથાપવાની વીરૂદ્ધ છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી ગોરાના રાજકીય અને આર્થીક બંધારણમાં નેટીવોને જોડવી દેવાની પોતાની નીતીને માટે હેનરી કમીશનના રીપોર્ટનું ધોરણ સ્વિકારવા તરફદાર છે.

હ. ને. પા. માને છે કે ગોરા અને નેટીવો માટે રાજકીય અને આર્થીક બંધારણો જુદાં રથાપવાથી જ એક રાહ સાધી શકાશે.

ઓગસ્ટ માસનો મહીમા

"ઓગસ્ટ" શબ્દના બે અર્થો અંગ્રેજીમાં થાય છે. એક અર્થ છે ઉન્નત, બીજો અર્થ થાય છે કે આઠ મો માસ. તે વરસનો આઠમો માસ છે. જુલ વિખ્યાત જુલિયસ સીઝરનો પૌત્ર રોમન સમ્રાટનો સૌથી પહેલો સમ્રાટ "ઓગસ્ટસ" હતો. એનું નામ મહીના ને આપવામાં આવ્યું છે. તેના જીવન ની ઘણી મહત્વપુર્ણ પદના આ માસ માં બનવા પામી હતી અને આપણા ભારત દેશના ઉદ્યાન કાળ દરમિયાન બધા રાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો ઓગસ્ટ માસ દરમીયાન બનવા પામ્યા છે.

પહેલી ઓગસ્ટ લોકમાન્ય તીલકનો દેહ વીલય.

૧૯૦૫ ના સાતમી ઓગસ્ટે વિદેશી માલના બહીષ્કારની રાષ્ટ્રે ઘોષણા કરી.

સાતમા ઓગસ્ટ કવિવર રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનો દેહવીલય.

આઠમી ઓગસ્ટ ૧૯૪૨ ના "હીંદ છોડો"નો હરાવ કોંગ્રેસે કર્યો.

૧૫ મી ઓગસ્ટ ૧૯૪૨ મહાદેવ દેસાઇનો આત્મબાન મહેલમાં દેહ વિલય.

૧૬ ઓગસ્ટ ૧૮૮૬ રથામી રામ કૃષ્ણ પરમહંસે બ્રહ્મનિર્વાણ કર્યું.

રાજા રામ મોહન રોયનો જન્મ દિન પણ ઓગસ્ટ ૨૦ ગીના આવે છે. તેમજ ૧૯૧૭ ના ૨૦ મી ઓગસ્ટે ભારત મંત્રી મોંટેગ્યુએ પહેલા વિશ્વ યુદ્ધ પછી કોલો કાયદો પસાર કર્યો હતો.

૧૫મી ઓગસ્ટે હીંદ મધ્ય રાત્રે પુર્ણ સ્વાતંત્રની ઘોષણા કરી સ્વાતંત્ર્ય દીન ઉજવ્યો હતો.

આઝાદ દિન પ્રસંગે શ્રી. નેહરૂએ કરેલું ભાષણ

ભારતના આઝાદ દિનની ઉજવણી ગયા ઓગસ્ટ તા. ૧૫ ના રોજ ફ્રોલ્ડાપર રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકાવતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, ૧૯૪૭ ના ઓગસ્ટની તા. ૧૫મીએ ભારત આઝાદ થયું ત્યાર બાદ આ પાંચમી વખત લાલ કિલ્લાપર ભારતનો ઝંડો ફરકાવી રહ્યો છું. આમ કરી દેશની જીવનમાં ચાર વર્ષની મુદત કંઈ લાંબી નથી પરંતુ બીજી દૃષ્ટિએ જોતાં એક યુગ બીતી ગયો હોય એવું લાગે છે. તેનું કારણ એ છે કે એટલી ટુંક મુદતમાં ભારતને રાષ્ટ્રની કસોટી કરનારા વિકાળ સવાલો અને મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડેલો છે. એક રીતે એ સારૂંજ હતું કેમ કે જે દેશને આવી કસોટીઓમાંથી પસાર થવું નથી પડતું એ દેશ અને તેની પ્રજા શીપકિસ બની જાય છે.

લોકોને આપવીતી ભાવનાથી કામ કરવાનું જણાવી શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, સહકારથી કામ કરવાથીજ રાષ્ટ્ર આગળ વધી શકે છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ એ પાઠ આપણને શીખવેલો છે.

સવારે રાજઘાટપર રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદની હાજરીનું સુચન કરતાં તેમણે કહ્યું કે, "આજે આપણા રાષ્ટ્રપતિ રાજઘાટપર ગયા હતા. હું પણ ગયો હતો અને બીજાઓ પણ ગયા હતા. માત્ર ફરજ બજાવવા આતરજ અમે ત્યાં ગયા નહોતા. પરંતુ ગાંધીજીનું જુનું સ્મરણ, જે સદા તાજુંજ રહેવાનું છે, તેની મદદથી અમારા મન અને હૃદય મજબુત કરવા અમે હતા. ગાંધીજીએ આપણ ને શીખવેલા સિદ્ધાંતો અને પાઠોને આજે આપણે યાદ કરીએ એ યોગ્ય જ છે.

આર્થિક પ્રશ્નો

દેશ સામે ઉભેલા આર્થીક પ્રશ્નો વિષે બોલતાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે, આઝાદી પ્રાપ્ત કર્યા બાદ બીજા અણઉકેલેલા કાર્યોએ વધારે ભગતનું સ્થાન લીધું છે એ કારણે હજુ પુરાં નથી થયાં. આપણે હજુ ઘણી લડાઇઓ લડવાની છે. ખાસ કરી લોકોની ગરીબાઈ અને બેકારી સામે યુદ્ધ કરવાનું છે. ■ યુદ્ધમાં આપણે વિજય મેળવ્યો તો આજી ચાલીસ કરોડની પ્રજા ઉંચે ચઢશે.

નેશનલ પ્લેનીંગ કમીશન તરફથી ઘડેલી પંચ વર્ષી યોજના વિષે તેમણે કહ્યું કે, એ યોજના બે માસમાં પુરી થશે. એ પ્લેનમાં ગરીબી અને બેકારી સામે સરકાર કેવી રીતે યુદ્ધ કરશે એ બતાવવામાં આવ્યું છે.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, લોકો ઘણી વાર પરદેશી મદદની વાતો કરે છે. હવે અમને મદદ લેવાની જરૂર નથી, અને તેને કંઈ પણ રાજકીય વળગણો રહ્યાં નહિ હોય તો. પરંતુ પરદેશી પાસેથી મદદની આશા રાખવાનો સિદ્ધાંત ખોટો છે. બીજા દેશોપર આધાર રાખવાની રેવથી ઉભરે દેશ નબળો પડે છે.

ગામડાંઓમાં ગ્રામ્ય પ્રજાઓએ જાત મહેનતથી કુવાઓ ખોદેલા છે રસ્તાઓ બાંધ્યા છે અને નિશાળો બાંધેલી છે. તેની શ્રી. નેહરૂએ પ્રશંસા કરી ચીનનો દાખલો આપી તેમણે કહ્યું કે, એ મહાન દેશ અને તેની પ્રજા પરદેશી મદદ વિના પોતાનું બાંધી રહ્યાં છે.

પરદેશ નીતી

હીંદની પરદેશ નીતી વિષે બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, અત્યારે બધા દેશો સાથે મીત્રતાભર્યો સંબંધ રાખવા માંગીએ છીએ. આપણે જણાવીએ છીએ કે આપણો દેશ એટલો બધો મોટો કે બળવાન નથી. બીજા દેશો ને આપણે શીખામણ આપવા નથી માગતા પરંતુ શાંતીનો આપણો પોતા નો માર્ગ લેવા માગીએ છીએ અને આપણી રીત મુજબ તેને અનુસરવાને આપણું જનતું કરીશું. દુનીયાથી જુદા થઇ રહેવાનું આપણને પોસાશે નહિ. એટમે બધાં બની શકે ત્યાં વિશ્વશાંતી ને માટે પ્રયત્ન કરીશું. આપણે જાણી એ છીએ કે યુદ્ધ જાગશે તો આપણી આખી સંસ્કૃતીને ભુકકા ઉડી જશે અને ખુતાના યુગની રચાયના થશે. આથી આપણે દ્રઢપણે માનીએ છીએ કે બીજુ યુદ્ધ નહિ જાગે.

હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધ વિષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે, હીંદે પાકીસ્તાનની પ્રજા સાથે હમેશા મીત્રતાભર્યો સંબંધ રાખવાની ઇચ્છા કરેલી છે. પાકીસ્તાન હસ્તીમાં આવ્યું ત્યારથી તેની સાથે મૈત્રી રાખવાનો તે પ્રયત્ન કરતું આવેલું છે. દુઃખની વાત યુદ્ધને વિષે પાકીસ્તાનમાં બહુ ગેર સમજ રહી છે. બનતજલ્દી ગુસ્સો પોકારવાની ફેશન થઈ પડી છે અને હીંદની સામે રાત દિવસ ઝેરી પ્રચાર ફેલાઇ રહ્યો છે.

આ સઘળી વાતો અમે સાંભળેલી છે અને યુદ્ધનો બોલાવનારી ચેતવણીની નોંધ લીધી છે. આપણે યુદ્ધ નથી ઇચ્છતા એ સ્પષ્ટજ છે. પરંતુ જો કોઇ પણ રસ્તેથી આપણાપર હુમલો આવી પડે તેનો સામનો કરવાની આપણે તયારી રાખવીજ જોઇએ. પોતાની સરહદો સુરક્ષિત રાખવાના પગલા લેવા દરેક પણ સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર ની ફરજ છે.

અમને એમ પણ લાગ્યું હતું કે આપણે દરેક રીતે તયારી બતાવીશું તો મુખની શકયતાઓ ઘણી ઓછી થઇ જશે. એ બનવા જોગ છે કેમ કે આપણે પુરેપુરી તૈયારી હોય તો હુમલો થતો અટકી જાય છે કોઇ પણ હુમલો અટકાવવાની આપણી પાસે પુરી તૈયારી છે.

એટમે હીંદે જરૂરી જણાય તેટલા સપળા સંરક્ષણના સરકારી પગલાં લીધાં હતાં. પરંતુ પાકીસ્તાનની જેમ નગરજનોના રક્ષણનાં કશાં પગલાં નહોતાં લીધાં કેમકે તેમ કરવાથી પ્રજા યુદ્ધ આવી પડયું એવો ખોટો ગભરાટ વેસી જાય. "અમે એવું વાતાવરણ ઉભું કરવા નથી માંગતા અને હીંદની પ્રજા તરેહવાર ધમકીઓ છતાં પોતા ની શાંતી અને સમતોલપણું જાળવી રહી છે તેને માટે હું તેનો આભારી છું. પ્રજાજના લોકો પોતાનું નીયમીત કામકાજ શાંતપણે ચલાવી રહ્યા છે તેને માટે તેનો ખાસ આભાર માનું છું કે આપણા મહાન બળ અને શકતીનો પુરાવો આપે છે

હું અહીં ફરી જણાવવા ઇચ્છું છું કે હીંદ કોઇ પણ દેશમાં યુદ્ધ જોવા નથી ચહાતું. પાકીસ્તાન સાથે ખાસ સંબંધ રહે એ જોવા નથી ચહાતો.

કેમકે હજુ સુધી તો પાકીસ્તાનના લોકો આપણા ભાઇઓ જ હતા, એકજ રાષ્ટ્રના સભ્યો હતા, અને હજારો વર્ષોથી સંધાયેલા હતા. થોડાક વર્ષોમાં એ સઘળી ગાઠો શી રીતે કપાઇ જાય અને શા સારૂ કપાઇ જવી જોઇએ? હીંદ અને પાકીસ્તાન ના ઇતિહાસ એકજ છે અને સંસ્કૃતિ પણ એકજ છે. તેઓની રહેણી કરણી એકજ છે. તો પછી એ બેઉ એ બે બંધનો તોડી નાખવા શા સારૂ જોઇએ. જ્યારે આપણે પાકીસ્તાનની પ્રજા સાથે મૈત્રી અને સુમેલકાયીજ રહેવા માંગીએ છીએ. આપણે હાથ પાકીસ્તાન પ્રત્યે લંબાવેલોજ રહેશે અને તે મુકકો ખાનારો નહિ પરંતુ પાકીસ્તાનની મૈત્રી સાધનારો.

રાષ્ટ્રધ્વજપર અશોકચક્ર બનાવી વડા પ્રધાને કહ્યું કે, ધ્વજપરનું એ ચક્ર એ અશોકના નામ સાથે જોડાયેલું છે પરંતુ અશોક કરતાંય પુરાણું છે. આ દેશના હજારો વર્ષ ના ઇતિહાસ એ સુચક છે. એ ચક્ર યુદ્ધ કે આક્રમણનું પ્રતીક નથી પરંતુ દયા અને સુમેલેચ્છાનું, સત્ય અને નીતી નું પ્રતીક છે. પ્રજાએ એ ધ્વજ નીચે પોતાનો ભાવિ વિકાસ કરવાનો છે. એ ધ્વજ તેની પાછળ રહેલા ઉચ્ચ આદર્શોનું આપણને સદા સ્મરણ કરાવનારો છે.

અંતમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, "મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે હીંદનું ભાવિ ઉજ્જવળ છે. આપણે સંગઠીત રહીશું તો જરૂર આગળ વધી શકીશું. આપણી વચ્ચે આપતી અડચણોને વટી જવા ની આપણામાં શકિત અને સામર્થ્ય છે.

પોતાનું ભાષણ પુરૂં કર્યા બાદ વડા પ્રધાને હાજર રહેલી મેદનીને પોતાની સાથે ત્રણ વાર "જય હીંદ"નો પોકાર કરવાની હાકલ કરી જે હાજરજનોએ ઝીલી લેતાં મોટી ગર્જના થઇ હતી અને સાથે વડા પ્રધાનને જયનાદથી વધારી લેવામાં આવ્યા હતા.

જાપાન સાથેની સુલેહ સંધી પર શ્રી. નેહરૂ

જાપાનની સુલેહ સંધીપર ઓગસ્ટ તા. ૨૭મીએ હીંદની પાર્લામેન્ટમાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ નીચે પ્રમાણે નીવેદન કર્યું હતું:

જાપાન સાથેની સુલેહ સંધીના સંબંધમાં અનેક છેલ્લા બનાવો અને હીંદ સરકારનો તે બાબતમાં નિર્ણય જાણવાને આ સભા ઇન્તેજાર હશે.

જાપાન સાથેનું યુદ્ધ ૭ વર્ષ પર પુરૂ થયું ત્યારબાદ જાપાનનો આજ સુધી સરકારી કબજો રાખવામાં આવી પેર હતો. બીજા રાજ્યો સાથે હીંદ પણ આ અસંતોષકારક સ્થિતિનો અંત લાવવા અને સુલેહ સંધી કરવા ઇચ્છતું હતું જુદાં જુદાં રાજ્યો વચ્ચે આ સવાલને જુદી રીતે હાથમાં લેવાઇ રહ્યો છે તેના સંબંધમાં મતભેદો પેદા થયા કરતી પ્રગતી ધણ ઝડપી નહોતી.

આખી યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને યુનાઇટેડ કીંગડમની સરકારોએ જાપાન સાથે ની સુલેહસંધી ઘડવામાં અગ્રસ્થાન લીધું. પ્રથમ બે જુદા ખરડા થયા હતા જે બન્નેમાં મહત્વનો ફેર હતો. અંતે યુનાઇટેડ સ્ટેટસના ખરડામાં થોડા ઘણા સુધારા કરવામાં આવ્યા હતા અને યુનાઇટેડ કીંગડમની સરકારે તે સ્વિકાર્યા હતા. ત્યાર બાદ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને યુનાઇટેડ કીંગડમની સરકારોએ આ સુધારેલા ખરડાના સંયુક્ત હિમાયતી થયા અને એ વસ્તુની તા. ૨૦ જુલાઇ ૧૯૫૧ ના રોજ મળનાર બેઠક પર ફરવામાં આવી. હીંદ સરકારે તેનાપર સંભાળથી વીચાર કર્યો અને તેના સંબંધમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સરકારે જુલાઇ તા. ૨૮મીએ પોતાના વીચારો જણાવ્યા. આ જવાબમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે જાપાન સાથે યુદ્ધ જેમ બને તેમ જલદી બંધ કરવા અને જાપાનને સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રોના સંઘમાં દાખલ કરવા પોતાના હેતુ માટે હીંદ સરકાર પુરેપુરી હિમાયતી ધરાવે છે.

અને સુલેહ સંધીનો બીજો હેતુ દુર પુર્વમાં પ્રવર્તતી તંગ સ્થિતિ પટાવવા નો અને એ સત્તાને લગતા સવાલોનું શાંતીમય સમાધાન લાવવામાં મદદ કરવાનો હોવો જોઇએ. આ હેતુઓ સંતોષવા સંધીના ખરડાના કેટલાક મુદાઓ તરફ ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું હતું અને હીંદ સરકારની વતી અમુક ફેરફારો મુકવામાં આવી હતી.

તા. ૨૨ ઓગસ્ટ ૧૯૫૧ના હીંદ સરકારને પોતાની ટીકાઓનો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ સરકાર તરફથી જવાબ મળ્યો હતો. મુળ ખરડામાં કેટલાક સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા હતા પરંતુ હીંદ સરકારે સુચવેલા મહત્વના સુધારા સ્વીકારવામાં આવ્યા નહોતા. આથી સરકાર સંભાળપુર્વક વીચાર કર્યા બાદ એવા નિર્ણયપર આવી કે હીંદે સુલેહ સંધીપર સહી પણ નહિ કરવી તેમ સાનફ્રાન્સીસ્કો ખાતે મળનારી પરિષદ માં સામેલ પણ નહિ થવું. વધુમાં કરાવાયું હતું કે, જાપાન સ્વતંત્રતાને દરજ્જો જેવો મળે તેવોજ હીંદ સરકાર જાપાન અને હીંદ વચ્ચેના યુદ્ધની સ્થિતિનો અંત આવે છે. અને પાછળ થી જાપાન સાથે જુદી જે રાજ્યો વચ્ચે એક સાદી સંધી કરવી.

આ નિર્ણય અનુસાર તા. ૨૩ મી ઓગસ્ટનાં વોશીંગ્ટન ખાતેના અમારા એલચીદ્વારા યુનાઇટેડ સ્ટેટસને આ પ્રમાણે ખબર કરવામાં આવ્યા હતા :

બન્ને સરકારો વચ્ચે સંધીની બાબત માં થએલી મસલત દરમીયાન હીંદ સરકારે બે અગત્યના મુદાઓપર ભાર મુકયો હતોઃ (૧) સંધીની શરતો જાપાનને સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રોના સંઘમાં માન, સમોવડા અને સંતોષનું સ્થાન આપનારી હોવી જોઇએ; (૨) તે એવી રીતે ઘડાવી જોઇએ કે જેથી દુર પુર્વ માં કાયમી સુલેહ ટકાવી રાખવામાં જે દેશો રસ લેતા હોય તે સઘળાઓ એ સંધીને ટેકો આપવો જોઇએ.

હીંદ સરકાર પણ બહુ જ સંભાળપુર્વક વિચાર કર્યા બાદ એવા નિર્ણયપર આવી છે કે સંધી મહત્વની બાબતમાં આ બન્ને શરતો સંતોષતી નથી.

શરત ૧ (એ) જે દેશના વતનીઓને પોતાના લોકો સામે અધતિહાસિક સંબંધ રહેલો હોય અને જે કોઈ પણ અન્ય દેશ પાસેથી તેણે આક્રમણ કરી મેળવેલ નહિ હોય એ દેશપર જાપાનને સર્વ સત્તા પુનઃ આપવામાં આવે એવી જાપાન સ્વાભાવિક આશા રાખે. રીયુકુ અને બોનીન ટાપુઓ આવા દેશો ગણાય. તેમ છતાં સંધી સુચવે છે કે, આ ટાપુઓપર યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સરકાર જ્યાં સુધી ટ્રસ્ટીપણું મેળવવા ઇચ્છતી હોય ત્યાં સુધી તેના પર યુનાઇટેડ સ્ટેટસનો અંકુશ હોવો જોઇએ. હીંદ સરકારને આ પરથી દેખીતી રીતે લાગે છે કે, આવી ગોઠવણથી જાપાનના ગોટા આગના લોકોને અસંતોષ ઉભો થશે અને તેમાં ભવિષ્ય ના દુર પુર્વમાં નકરાર ભરેલ યુદ્ધ જાગવાના બીજ રહ્યાં છે.

(બી) હીંદ સરકાર એ વિચારે છે કે, એક સર્વ સત્તા ધરાવનાર રાષ્ટ્ર તરીકે જાપાનને સંધીની કલમ (૫) મુજબ પોતાનાં રક્ષણને માટે ગોઠવણો કરવાનો હક હોવો જોઇએ. એ હક નો ઉપયોગ કરવા જાપાન જો મીત્ર રાજ્યોની સાથે રક્ષણના કરારો કરવા નો નિર્ણય કરે તો કોઇથી વાજબીપણે તેનો વીરોધ કરી નહિ શકાય.

પરંતુ જાપાન જ્યારે ખરી સર્વસત્તા ધરાવનારું રાષ્ટ્ર બને ત્યારે જ જાપાન ની સરકારથી એ હકનો ઉપયોગ થઇ શકે. સંધીમાં એવું સુચવનારી જે શરતો છે કે, હાલ કબજો રાખી રહેલું લશ્કર એવાં રક્ષણના કરારના એક ભાગ તરીકે ત્યાંજ રહી શકે, એ પર થી એવી છાપ પડયા વિના નહિ રહે કે, કરાર જાપાન સર્વસત્તા ધરાવનારું રાષ્ટ્ર તરીકેની સ્થિતિ ભોગવી શકે તેવા નથી. જેની અસર જાપાનના લોકો પર પણ ખરાબ આવી શકે.

શરત (૨) જણાવાઇ ગયું છે તેમ હીંદ સરકાર આ વસ્તુને બહુ જ અગત્ય આપે છે કે ફોરમોસા, ટાપુ ચીનને પાછો સોંપી દેવાનું સંધીમાં જણાવવું જોઇએ. કયારે આપવું અને કેવી રીતે આપવું એ બાબતની મસલતો જુદી કરી શકાય પરંતુ જુદાકાળના આંતરરાષ્ટ્રીય કરારો. છતાં એક દરતાવે જ જે ભય યુદ્ધમાં પોતાની સામે લડવામાં રોકાયેલા દેશોની સાથેનો જાપાનનો સંબંધ બરોબર કરવાનો પ્રયત્ન કરનારું જણાય છે, તેમાં એ ટાપુનું ભવિષ્ય અચોકસ રાખવામાં આવે એ હીંદ સરકારને ન્યાપી કે વાજબી લાગતું નથી. બીજા દલીલ કરીએ અને સાખાલીન ટાપુઓને લાગે પડે છે.

ઉપલાં કારણોને લીધે હીંદ સરકારે સબેદ ઠરાવ્યું છે કે તેનાથી સંધીમાં સામેલ થઇ શકારે નહિ. તે એવી હાર્દીક આશા રાખે છે કે, દુર પુર્વમાં સ્થાપી શાંતી રચવારો અને એ દિશાએ હીંદ સરકાર, જે સિદ્ધાંતો પર પોતાની પરદેશ નીતી રચવાએલી છે તેને સંગત રહીને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને અન્ય સરકારો સાથે બનતા સહકારથી કામ કરવાનું ચાલુ રાખશે. પ્રથમ પગલાં તરીકે તેનો ધરાદો બનતી ત્વરાએ પોતાની અને જાપાન વચ્ચે યુદ્ધની સ્થિતિનો અંત લાવવાનો અને એ દેશ સાથે સંપુર્ણ રાજકીય સંબંધ સ્થાપવાનો છે.

જાહેર થઇ ચુકયું છે કે, સાન ફ્રાન્સીસ્કોમાં મળનારી પરિષદમાં સુલેહ ની સંધી વિષે મસલતો થઇ શકશે નહિ. તેમાં હાજર થનારી સરકારો સંધીપર પોતાના વીચારો દર્શાવી શકશે. હીંદ સરકાર માને છે કે સંધીપર તેણે કરેલાં નિવેદનમાં તેણે પોતાની સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરેલી છે. યુનાઇ ટેડ સ્ટેટસની સરકારને વાંધો ન હોય તો આ જવાબની વીગત પોતાની પાસી પેન્ડ, જે ઓગસ્ટ તા. ૨૩મીના બેઠેલી છે, તેમાં એ હકીકત જણાવી દેવાની છે. આ દસ્તાવેજ પ્રસિદ્ધ થયા પછી પરિષદને તે જાહેર કરી શકાશે અને જો યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સરકાર, જે પરિષદની યજમાન છે, તે બે આ જવાબથી પરિષદના સભ્યોને વિદિત કરશે તો હીંદ સરકાર ખુશી થશે. ઉપર જણાવેલા કારણો સર હીંદ સર કાર સંધીપર સહી નહિ કરી શકે અને પોતાના પ્રતિનિધિઓને પણ પરિ ષદમાં મોકલવાની તેને જરૂર જણાતી નથી.

મારે જણાવવું જોઇએ કે આ પત્ર વ્યવહારના યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તેમજ યુનાઇટેડ કીંગડમ તરફથી સંધીપર સહી નહિ કરવાના હીંદ સરકાર નિર્ણય પ્રતિ ખેદ દર્શાવનારા જવાબો આવેલા છે.

શ્રી. નેહરૂએ એ પણ જણાવ્યું કે અને ખેદ થાય છે કે અમારો જવાબ તેમજ બીજા પત્રવ્યવહારની કેટલીક વીગતો અન્ય દેશોમાં કેટલાયે પ્રસિદ્ધ થઇ ગએલી છે.

રોગ અને સુધારો

ડૉ. ચાર્લ્સ કાર્પેન્ટર નામના અંગ્રેજ વિચારકે એક પુસ્તક લખ્યું છે. તેનું નામ તેણે આપ્યું છે: 'સુધારો, તેનું નિદાન અને ચિકિત્સા.' અર્થાત્ તેણે આધુનિક 'સુધારા'ને રોગ ગણ્યો છે, અને એ રોગનો ઉપાય વિચારવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. તેણે સામાજીક અને નૈતિક દૃષ્ટિએ મુખ્યત્વે વીચારણા કરી છે. પરંતુ ખરેખર શારીરિક રોગની દૃષ્ટિએ વીચાર કરીએ તોપણ આપે એમ કહેવું પડે અને કે, જ્યાં જ્યાં આજનો કહેવાતો સુધારો ફેલાય છે, ત્યાં મનુષ્ય જીવનને મારી નાખનારા કેટલાક રોગો વધતા જાય છે; એટલે કે, આજના સુધારાને જીવનઘાતક રોગો સાથે કંઈક સીધી લેવાદેવા છે ખરી.

આધુનિક વિજ્ઞાન પોતાની નિરીક્ષણ ન્હાનીમોટી, સૂક્ષ્મદર્શકો, પૃથક્કરણો અને જુદાં જુદાં પ્રાણીઓ ઉપરના પ્રયોગો વડે એક બાજુ રોગોનાં મુળ શોધવાની બાબતમાં તથા તેમના ઉપાયો યોજવાની બાબતમાં કદાચ ને ઘણો આગળ વધ્યું જણાય છે, તેમ તેમ બીજી બાજુ એ સાધનસામગ્રી અને જ્ઞાન સામગ્રી મોજુદ હોવા છતાં સુધરેલાં માણસનું જીવન વિવિધ રોગો અને અસ્વસ્થતાનો અચુક શિકાર બનતું જાય છે. અમેરીકા જેવા દેશ શિક્ષણનું મોટું પ્રમાણ, અસ્વસ્થ સાધનો અને સવડોથી સુસજ્જ બને, વિટામિનોના અને પોષક તત્વોની ખોવનારાઓ, તથા સ્વચ્છતાપુર્વક રંધાયેલો ખોરાક, અને નૈતાનિક સંશોધન પાછળ કરોડોના અર્થ છતાં મનુષ્યજીવનના ઘાતક રોગો નો શિકાર બનતો જ જાય છે.' 'રીડર્સ ડાયજેસ્ટ' નામના ત્યાંના જાહેરાળા પ્રચાર વાળા એક માસિક પત્રમાંથી જુદા જુદા રોગોના વ્યાપક અંગે અવારનવાર અપાયેલી નીચેની માહિતી એક ઉત્સાહી વાચકે એકઠી કરી મોકલી છે, તે એ દૃષ્ટિએ જોવા જેવી છે.

૧. મધુપ્રમેહ, મીઠી પેશાબ: દર લાખ માણસો એ રોગના પંજામાં સપડાયેલા છે, અને બીજા દશેક લાખ ને તે રોગ અચુક છે, છતાં તેઓના લક્ષમાં તે નથી. (મે, ૧૯૪૯)

૨. ચાંદી,-કેન્સર: દર નવ મિનિટે એક અમેરીકન આ રોગથી મરે છે. દર આઠ મરણમાંથી ૧ મરણ આ રોગને કારણે થાય છે. ૪૫ થી ૫૫ વર્ષની સ્ત્રીઓમાં દર ૪ મરણમાંથી ૧ મરણ આ રોગથી થાય છે. અત્યારે અમેરીકામાં જે સ્ત્રીપુરૂષો જીવતાં છે, તેમાંથી એક કરોડ અને ૭૦ લાખ આ રોગથી મરવાનાં એવી સંભાવના છે. (ઓક્ટોબર, ૧૯૪૬)

૩. ક્ષય: દર વર્ષે ૫૦,૦૦૦ માણસો આ રોગથી અમેરીકામાં મરે છે. અને દર વર્ષે ૧ લાખ નવા સ્ત્રીઓ આ રોગના શિકાર બનતા જાય છે.

૪. સંધિવા: ૭૦ લાખ માણસો આજે આ રોગથી અમેરીકામાં પીડાય છે.

૫. નાકમાં પડ: દર વર્ષે નવ કરોડ અમેરીકનો આ રોગથી પીડાય છે. (માર્ચ, ૧૯૪૫)

૬. શરદી: દર વર્ષે ૨૮ કરોડ કેસ નોંધાય છે. અમેરીકાના લોકો દર વર્ષે ૪૦ કરોડ ડોલર એટલે કે મનભર ૨ અબજ રૂપિયા જાત જાતની ગોળી ઓ, નાકમાં મુકવાનાં ટીપાં, નાકના હાડકામાં કાણું પડાવવું વગેરે ઉપચારો પાછળ ખર્ચે છે. (એપ્રીલ, ૧૯૪૮)

૭. શરદી સાથેનો તાવ: દર વર્ષે ૫૦ લાખ માણસોને આવે છે.

(ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫)

૮. દાંતનો સડો: દાંતમાં પડેલાં ૫૦ કરોડ કાણાંઓની વસ્તીથી પુરવા માટે નોંધાયાં છે. તે માટે ૮૪૦૦૦ દંત-વૈદ્યો જોઇએ. અમેરિકામાં ખાંડ નો વપરાશ ખુબ વધતો જાય છે. ૧૯૨૪માં માણસ દીઠ દર વર્ષે ૯ રતલ ખાંડ વપરાતી. તે વધીને ૧૯૪૮ માં માણસ દીઠ ૬૬ રતલ થઇ છે. (જુલાઇ,

૧૯૫૯). પછી દરિયામાં ઝાઝાં બધાં કાણાં પડે એમાં નવાઇ છે ખરી?

૯. ઉદાહરણ: દર વર્ષે ૫૦૦૦ બાળકોનાં મરણ આ રોગથી થાય છે. તેમાંથી ૮૫ ટકા બાળકોને ૭ વર્ષની ઉમર પહેલાં, અને ૫૦ ટકા બાળકોને ૫ વર્ષની ઉમર પહેલાં તે થાય છે.

—(જુન, ૧૯૪૫)

અમેરીકામાં દારૂના વ્યસનમાં સાડા સાત લાખ માણસો તો વિકૃત કહી શકાય એ હદે સપડાયેલાં છે.

ત્રીસ લાખ માણસો 'ભારે પીનારા' કહી શકાય એટલી હદે એ વ્યસનમાં છે.

અને પાંચ કરોડ, બ્યાસી લાખ, પચાસ હજાર માણસો 'મધ્યમસર પીનારા' છે. (ઓક્ટોબર, ૧૯૪૭)

છ કરોડ અમેરીકનોએ ૧૯૪૯ ના વર્ષમાં ૪૦ અબજ સિગરેટ પીધી છે. ૬૨ વર્ષોમાં આઠ લાખ નવાં માણસો એ વ્યસનમાં જોડાય છે. દર બધુ પુરૂષે ૨ પુરૂષો સિગરેટ પીએ છે; દર ૫ સ્ત્રીએ ૧ સ્ત્રી સિગરેટ પીએ છે.

હસવું આવે એવો એક આંકડો જુલાબની દવાઓનો છે. અમેરીકાના લોકોએ ૧૯૪૮ માં લગભગ ૫૦ કરોડ રૂપીયા જુલાબની દવાઓ પાછળ ખર્ચ્યા હતા.

'ઉપરટે, સંતતિનિયમનનાં સાધનો, ગર્ભપાત એ બધા પાછળ જે રકમ ખર્ચાય છે તે આંકડા મળે, તમારે શરમ આવ્યા વિના રહેશે નહિ. સમજણ તરફ કાંઇ આગળ વધાય.

જે સુધારો દારૂ, વ્યભિચાર અને અમર્યાદ વિષયભોગ ઉપર કરવું નિર્બંધ મુકતો કે મુકી શકતો નથી,—ઉલટું એ બધું જેને પરિણામે વધુ સહ્ય બને છે, તે સુધારો સુકૃષ્ણર્દ્ધ અને ચીરકાળ વડે ગમે તેટલી શોધો કરી આવે, તોપણ માનવજીવનના અધઃપાત અને વિલયને નજીક આવતો લાંબા વખત સુધી રોકી ન શકે. એ સુધારાએ પેતાનાં વિવિધ વંચોને ગમે તેટલાં કાર્યક્ષમ બનાવ્યાં હોય, પણ તે વંચો તો નિયામક પોતે મરતો જવાનો છે. એક બાજુ જીવનનાયક સાધનો (ઉપ ભોગ તેમજ સુહનો) વધારતાં જવું અને બીજી બાજુ જીવનનો નાશ કરનાર રોગો સામે ઉપચારો શોધતા જવું, એ બે વચ્ચેની હરીફાઈનું પરિણામ, સુપ્રસિદ્ધ નવલ કથા 'જેકિલ અને હાઇડ'માં જણાવ્યા મુજબ આવે: જીવનનાયક બળ સરવાળે જીતે, અને ડૉ. હાઇડ તેની અદ્‌ભુત શોધ છતાં મોતને હવાલે જ થાય.

—'શિક્ષણ અને સાહીત્ય'માંથી

અમલમાં મુકાયેલો સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ

કોમ્યુનીસ્ટ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલા હરબનના વતનીઓ

કોમ્યુનીઝમને દાબી દેનારા સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટની કૂચ હરબનમાં કોમ્યુનીસ્ટ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલા સૌથી પહેલા લોકો માં નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સેક્રેટરી શ્રી. રેવીસીંગ અને કમીશન એજન્ટ અને હરબનની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના માજી સભ્ય શ્રી એ. કે. ગેમ. ડોકટર છે. આ ઉપરાંત બીજાઓને પણ સાઉથ આફ્રીકન કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના લીડર વીટર શ્રી. જે. કીવીલીયર્સ લો તરફથી કાગળો મળેલા છે કે, કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીને સક્રીય રીતે આપનારાઓ તરીકે અમુકમાં આવેલાઓના નામો ની સરકારી લીષ્ટમાં તેઓના નામો નોંધાઇ ગયાં છે અને એ લીષ્ટ હવે પ્રીટોરીયા આવે ન્યાય ખાતાના સેક્રેટરી ના કબજામાં છે. હરબનના બે લોકો ને, તેઓને કોમ્યુનીસ્ટ તરીકે થા કારણસર જાહેર નહિ કરવા, એવું પુછનારા લીડર્સ તરફથી કાગળો મળ્યા છે તેઓની કુલ સંખ્યા હજુ જણાવામાં આવી નથી, પરંતુ હરબન ના એક એટરની, શ્રી. આર. એલ. આર્નેરટાઇને જણાવ્યું હતું કે, ૨૩ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓનું કામ તેમના હાથમાં આવેલું છે.

શ્રી. સીંગ બેઓ બંધે કારમર છે અને હારબી કોર્સેજમાં અભ્યાસ કરેલો છે, તેમને લીડર્સ તરફથી પ્રથમ ૬ માસ પર કાગળ મળ્યો હતો.

તેમણે 'ડેલી મેઇલ'ને જણાવ્યું હતું કે, હું હવે મૃતપ્રાય થએલી કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીનો સભ્ય હતો એ વસ્તુ લીડર્સ પાસેથી મેં સુપાવેલી નથી. હું તેનો ૭ વર્ષ સુધી સભ્ય હતો અને તેની કરણ અને ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીટીપર હતો. અને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવવા સામે તેં મારો વિરોધ એજ દલીલના આધારે હતો કે જેનો શ્રી. સેમ કહાન, એમ. પી. તરફથી કેપની કોર્ટમાં કેસ થયો હતો. તે એ હતો કે, કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી, કાયદો થયો તે પહેલાં વીખેરી નાખવા માં આવેલી હોઇ તેને ગેરકાયદે ઠરાવી નહિ શકાય. શ્રી. કહાન પોતાનો કેસ કેપની સુપ્રીમ કોર્ટમાં હારી ગયા હતા. પાર્લામેન્ટની છેલ્લી બેઠકમાં કાયદો સુધારીને પાસ કરવામાં આવ્યો હતો. અને એ સુધારો કાયદો પસાર થયો તેની પહેલાં તેને અમલમાં મુકી શકાય તેવો હતો. લીડર્વીટરે કોઈ પણ માણસને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવ્યા બાદ જવાબદાર પ્રધાન તેને,

(૧) કોઇ પણ સંસ્થાનો તે સભ્ય, કાર્યકર્તા કે અમલદાર હોય તે દરમીયાન તેની પાસે અમે તે શરતો પળાવી શકે.

(૨) અમુક મુદતની અંદર એ સંસ્થામાંથી રાજીનામું અપાવી શકે અને એ સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતો અટકાવી શકે.

(૩) નોટીસમાં દર્શાવેલી અથવા કોઇ પણ જાતની સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓ માં ભાગ નહિ લેવાનું ફરમાવી શકે.

(૪) કોઇ પણ જાહેર સંસ્થાનો સભ્ય નહિ બનવા અથવા તેમાં જાહેર હોદ્દો નહિ ધરાવવા અને જો ધરાવતો હોય તો રાજીનામું આપવા હુકમ કરે.

પાર્લામેન્ટનો મેમ્બર હોય તો કાયદા માં એવું છે કે સીલેક્ટ કમીટી એવી શોધ કરે કે તે કોમ્યુનીસ્ટ હતો અથવા કોમ્યુનીઝમની હિમાયત કરેલી છે અને એ શોધને ધારાસભા અથવા સેનેટ બહાલી આપે તો તેને પાર્લામેન્ટ ના સભ્યપદપરથી ઉતારી દઇ શકાય.

શ્રી. સેમ કહાનનો કેસ તપાસવા આવતી બેઠકની શરૂઆતમાં સીલેક્ટ કમીટી બેસવા વધુ રાખવામાં આવે છે.

શ્રી. રેવીસીંગ જ્હોકથી ડરી નહિ જાય

એક અખબારી નિવેદનમાં શ્રી. રેવીસીંગ જણાવે છે: "લીડર્વીટરે મને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવ્યો છે અને હવે "ન્યાય ખાતાના પ્રધાન પોતાની ખુશી માં આવે એ રીતે મારી વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા પર કાપ મુકશે અને એ સાથે જોઓનું હું પ્રતિનિધિત્વ ધારતું હું તેઓની સ્વતંત્રતા ઉપર પણ કાપ મુકશે. તેમને નાટાલમાં હજારો લોકો ની મુલાકાતોને ડોકટર મારવાની અને કોંગ્રેસના સેક્રેટરી તરીકેના વ્યવહારથી મને દુર કરવાની આપખુદ સત્તા છે.

"કોમ્યુનીસ્ટો ઠરાવવાનું કામ હવે રીતસર ચાલું છે. કયાં અટકશે એ કહી શકાતું નથી. આપણા કોમ્યુનીસ્ટો ને દાબી દેવાથીજ તે નહિ અટકે એ ચોકકસ છે. જે કોઇ પણ સરકારની ફેસીસ્ટ નીતી અને કાર્યોનો વિરોધ કરશે તેઓને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવવામાં આવશે. પછી તે યુનાઇટેડ પાર્ટીનો હોય કે મેલનીક ચર્ચનો હોય કે મુસ્લીમોની ઉમરાવ કોમનો હોય, આ વલણનો આપણને પુરો અનુભવ થઇ ચુકયો છે. લોકશાસન વાદીઓએ સમજવાનું છે કે નેશનલીસ્ટો કોમ્યુનીઝમનો જ માત્ર નાશ કરવા જહાર પડેલા નથી પરંતુ લોકશાસનનું મુળ ઉખેડી કાઢવા જહાર પડેલા છે.

ખ્રીસ્તી અતાથનાસ્‌ અનિષ્ટ હાસ્ય

"લીડર્વીટરની ટીપ મળતી આપણે એક અનિષ્ટ સુત્ર છે. એપાર્ટહેડના જુલમનો વિરોધ કરતાં લોકો કરી જશે એવી સરકાર આશા રાખે છે. પરંતુ કોઇ પણ લોકશાસન ત્રિય માણસ જેનામાં ખમીર હશે તે એથી મુંગો નહિ થઈ જાય. બધો દમન જેમ વધારે થશે તેમ તેનો વિરોધ કરવાનો આપણો નિશ્ચય વધારે દઢ થશે. જોઇએ.

"નમાલા બની જવાથી અને આપણા કોમ્યુનીસ્ટો સાથે પોતે કશો સંબંધ નથી ધરાવતો એવું બતાવી રાજ્યકર્તા ઓને રાજી કરવાનો પ્રયત્ન કરવાથી કશું નહિ વળે. કારણ જેના તે વધારે પગારની, સસ્તા અનાજની, નાગરીકો તરીકેના હકોની કે કાયદાના નીયમને માન આપવાની માગણી કરશે તેવાજ શ્રી. સ્વાર્ટ તેમનાપર "જોખમ ભરેલા કોમ્યુનીસ્ટ"ની છાપ મારી દેશે.

"એ દુઃખ ઉપજાવનારી બાબત છે કે 'કેલાક કોમ્યુનીઝનના નેતાઓ અત્યારથીજ "ડાહ્યા" બની ગયેલાનો ટોળ કરી રહ્યા છે અને પોતાના સાથી ઓને ઉતારી પાડી કોમ્યુનીસ્ટોની શોધ માં સરકારને મદદગાર બની રહ્યા છે.

"પરંતુ એટલું આનંદપ્રદ છે કે નેશનલીસ્ટોના પ્રહાર છતાં લોકશાસન ની લડતના ચોકકસજ નેતાઓ એવા નીકળેલા છે કે જેઓ પોતાના સાથી ઓને છોડી જઇ ચુપ બેસી ગયા છે

ચિંતા ? ! ! !
જ્ઞાની ચિંતા ?
એડ્રેસ: ૨૬૯ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, હરબન, ફોન: ૨૪૮૭૫
તમારાં રસોડામાં પડતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, ઘરગથ્થુ દવાઓ, હજન–પુજન તેમજ બીજી જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, ઘીના વિક્રમે પોકલાવી જુઓ. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.
પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
હરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
જર્ન માસ સા. ઓ. ફી. થી પોકલાવવામાં આવશે.

જેવા લોકો આખ્રી પહેલા નબળા લોકો છે દરેક લોકશાસનવાદીની ફરજ છે કે તેણે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને સત્તાપરથી દુર કરવાની હદ્ત ચાલુ રાખવીજ જોઇએ.

"મને પુર્ણ વિશ્વાસ છે કે નેશનલીસ્ટોની હાર થશેજ. સાઉથ આફ્રિકા માં બાકી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય સઘળા લોકોને સંપુર્ણ લોકશાસનના હકો મળવાજ જોઇએ એમ કહેવાનું અને એ દિશામાં કાર્ય કરવાનું હું તો ચાલુજ રાખીશ. "હીકથી હું ડરી જવાનો નથી."

યુનીયનની એપાર્ટહેઇની નીતીપર બ્રીટીશ

મજુર પક્ષના ઠરાવો

સ્ટાફર્ડ ખાતે ઓકટોબર તા. ૧૪ થી તા. ૫ સુધી મળનારી બ્રીટીશ મજુર પક્ષની કોંગ્રેસની પચાસમી બેઠક ના કાર્યક્રમમાં યુનીયન સરકારના એપાર્ટહેઇના કાયદાઓ પરના ચાર ઠરાવોમાંના એકમાં બોર્નમથ વેસ્ટની શાખા તરફથી સુધારો સુચવવામાં આવ્યો છે. મજુર પક્ષના હેડકવોર્ટર્સ થી બધા આવાજીએ બહાર પડેલા પરિપત્ર ના સુધારેલા કાર્યક્રમમાં એ /આમલમાં આવ્યો છે. ચારે ઠરાવો સાઉથ આફ્રીકાના એપાર્ટહેઇના કાયદાઓની ટીકા કરનારા છે.

ચોથો ઠરાવ, જે કારડીફ બ્રીટીના મજુર પક્ષ તરફથી આવવામાં આવ્યો છે અને બોર્નમથ વેસ્ટની શાખા તરફથી સુધારો સુચવવામાં આવનાર છે, તે "બ્રીટીશ સરકાર તરફથી સાઉથ આફ્રીકાના કલર્ડ વતનીઓના મતાધિકાર છીનવી લેનારા લાવવામાં આવેલા કાયદા માટે ખેદ દર્શાવે છે અને બ્રીટીશ સરકાર તરફથી વેસ્ટ આફ્રીકાના સંસ્થાનોને સ્વતંત્ર રાજ્ય સત્તા આપનારા લાવવામાં આવેલા કાયદાને આવકારે છે."

અંતમાં ઠરાવ "આપણા આફ્રીકા ના સઘળા સંસ્થાનોમાં અને પ્રોટેકટરેટ દેશોમાં અને ખાસ કરી કેનીયા અને બેચુઆના લેન્ડમાં, આફ્રીકાનોની વસ્તી ના હિતો અને હકોને માન આપનારી નીતી અમલમાં કરવા" બ્રીટીશ સરકાર ને વીનંતી કરે છે.

બોર્નમથ વેસ્ટની શાખા ઠરાવનો બેહેલો ભાગ કાઢી નાખવા માગે છે અને તેને બદલે એવી સુચના કરે છે કે બ્રીટીશ સરકારે "બસુટોલેન્ડ, બેચુઆના લેન્ડ અને સ્વાઝીલેન્ડના પ્રોટેક ટરેટો ખરીદી લેવાની સાઉથ આફ્રીકા ની સરકારની ઓફર પણ ધ્યાનમાં, યુનીયનમાં નેટીવોની વસ્તીને જે ગૌરવ નીય હાલતમાં રહેવું પડે છે તે કારણે અને તેમની યુનીયન સરકારની એપાર્ટહેઇની નીતીના કારણે, વીરોધ કરવો જોઇએ."

વધુમાં બોર્નમથની શાખા "સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના દેશોનું ફેડરેશન સ્થાપવાની દિશામાં કશું પગલું નહિ ભરવાની બ્રીટીશ સરકારને વીનંતી કરે છે, કારણ તેમ કરવાથી ન્યાસાલેન્ડ, નોર્થર્ન રોડેસીયા અને સધર્ન રોડેસીયાની સર કારની રંગભેદની લોહો પ્રત્યેની હાલની નીતી બધે દરજ્જે દેખીતી રીતે યુનીયન સરકારની નીતીના જેવી જ છે."

કેનડનની શાખાનો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની એપાર્ટહેઇની નીતી પ્રત્યે ખેદ દર્શાવે છે" અને એડીનબરો પેન્ટ સેન્ડની શાખા "બ્રીટીશ સરકારને સાઉથ આફ્રીકાના પ્રોટેકટરેટોને યુનીયન સાથે જોડી દેવાની કોઇ પણ દરખાસ્ત નો વીરોધ કરવા અને ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્થર્ન રોડેસીયાને સધર્ન રોડેસીયા સાથે એ દેશના નેટીવ વતનીઓને ગેર લાભ થાય એ રીતે જોડી દેવાની પણ કોઇ પણ દરખાસ્તનો વીરોધ કરવા વિનંતી કરે છે."

કેર્ડસ્પ્રીઇ બ્રરટની શાખાનો ઠરાવ નીચે પ્રમાણે છે: "હાલની સાઉથ આફ્રીકાની સરકારની વર્ણભેદની નીતી ને આ પરિષદ તિરસ્કારથી જુએ છે અને હાલની વર્ણભેદની નીતી નાબુદ કરવા અને બધી, ખાસ કરી કે વર્ણનો કોઇ પણ જાતનો ભેદ પાડયા સીવાય સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા વતનીઓને માટે ખરો 'સામાજીક ન્યાય મેળવવા યુનાઇટેડ નેશન્સ સંસ્થા દ્વારા તેમજ અન્ય સાધનો દ્વારા બનતું સઘળું કરવા બ્રીટીશ સરકારને વીનંતી કરે છે."

ટીબ્બર્ટીમાં અવસાન

અમને ખેદ થાય છે કે ફ્રામ્સ્ટીના શ્રી. એન. કે. પીલ્લેનું ગની વાર તા. ૧લીના પોતાના મુકામે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થની ઉમર ૬૦ વર્ષ હતી એ સમયે ફ્રામના દરેક વર્ગના લોકોની મોટી સંખ્યાએ તેમને અંજલી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થ ભોદ્યનરીસભર્માના જુના વતની હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીનાં નેતૃત્વ નીચે ૧૯૦૬-૧૯૧૪માં ચાલેલી અહિંસક હાકિમ સત્યાગ્રહની લડતમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી તે ફ્રામ્સ્ટીમાં જ વસ્યા હતા અને ત્યાં સારો વેપાર જમાવ્યો હતો. ગળતાવડા સ્વભાવના હોઇ તેમના સહવાસમાં આવેલા સૌમાં તે પ્રિય થઇ પડયા હતા. પોતાની પાછળ પોતાના વીધવા, છોકરાંઓ અને બહોળાં કુટુમ્બ ને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. ઇશ્વર તેમના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમનાં કુટુમ્બીજનોને યોગ્ય મક્કમ ચોટમાં ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

૫ ૨ ચુ ૨ જ્ઞ

—હીંદ સરકારે પરદેશ ખાતેના કોમન વેલ્થ રીલેશન્સના સેક્રેટરી શ્રી. બી. એન. ચક્રવર્તીને હેલેન્ડ, ખાતે હીંદનાં એલચી તરીકે નીમ્યા છે.

—દુનીયાની વસ્તી અડી અબજની છે એમાંની ૬ ટકા જેટલી વસ્તી હીંદુસ્તાનમાં વસે છે.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન બુકલ્ટ ૨ ૬

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

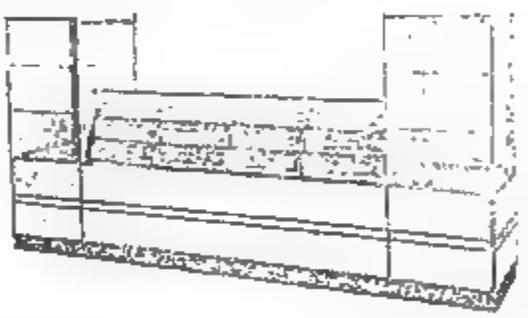
તંત્રી : બચુ કોઠક.

બધા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે બેટ-પુસ્તકો આપવાનું સહજ બનશે કરે છે. ૫કત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે બેટ-પુસ્તકો, ખાસ અંક અને દીવાલ્સથી આંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિય સામયા સિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૨૪ : પરદેશ શિ. ૩૬ સિલ્વેકર્સ (મધ્યિયા) લી. ૮૬, બિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ, ૨.

INT.ADVT

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ગાદલાના ઉપરના ટોપ્સ કાપડ અને ગાદલાના સીલોન્સ્ટર ફાઇબર

ફોમ પુનીયમ, ફોમ્સ ફેક્ટરીઝ દ્વારા મનફેક્ચર્ડ, લિ. લિ. વધુ માહિતી માટે પત્રો.

એસોસીએટેડ ફોમ્સ ફેક્ટરીઝ લીમીટેડ

ઓલ્સો એટ જોહનીસબર્ગ ડનલોપીલો ફેક્ટરીઝ, લિમીટેડ, એન્ડ કેપટાઉન ડનલોપીલો ફેક્ટરીઝ, લિમીટેડ, ડરબન

ફેન્સ ફેક્ટરીમાં સુપરવુડ પાર્ક ફોમ્સ પી. લિ. ફોમ્સ મેન્યુફેક્ચર્સ લિ.

104 Market Street, (Facing Escom House)
Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG P O Box 6501

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. ૧૯મી	સૂર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
ગુરૂ	૭	સુદ ૬	૫	૫	૬-૪૬	૫-૪૪
શની	૮	,, ૭	૬	૬	૬-૦૫	૫-૪૫
રવી	૯	,, ૮	૭	૭	૬-૦૪	૫-૪૬
સોમ	૧૦	,, ૯	૮	૮	૬-૦૩	૫-૪૭
મંગળ	૧૧	,, ૧૦	૯	૯	૬-૦૨	૫-૪૮
બુધ	૧૨	,, ૧૧	૧૦	૧૦	૬-૦૧	૫-૪૯
ગુરૂ	૧૩	,, ૧૨	૧૧	૧૧	૬-૦૦	૫-૫૦

તમારા દોસ્ત મિત્રોને ઉપર આ ઓફર પર

રેકોર્ડોની છૂટી મોકલો!

૧૦ મશહુર હિંદુસ્તાની ફીલ્મોમાંથી ચુંટી કાઢેલા ઉત્તમ ગીતોના રેકોર્ડોની આલ્બમો.

YOUNG INDIA
SHALIMAR
RELEASE
INDIAN FILM HITS.

રેકોર્ડો સુશોભીત રંગીન બોક્સમાં આલ્બમ તરીકે પેક થયા છે. કીંમત શી. ૨૫

આલ્બમ નં. ૩ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૬ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૪ (૪ રેકોર્ડ)	આલ્બમ નં. ૫ (૪ રેકોર્ડ)
૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "ગેલા" ગાયેજા ગીત મીલન કે મેરા દીલ તોડને વાલા	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શાયર" યે દુનીયા હે દો બીછડે દુવે દીલ	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "દીલ લગી" તુ મેરા ચાંદ દુનીયા કયા જાને	૩. રેકોર્ડ ફીલ્મ "બરસાત" મુઝે કીસીસે પ્યાર હો જાયા જીંદ ગયે બાલમ
૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "ઝમ્બાલ" કરના બોલબાલા કરને દીલ દુરના	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "નઝરાના" ભગવાન તેરે રાજ મે એક રાત હો પકડે ગયે	૨, રેકોર્ડ ફીલ્મ "શબનમ" યે દુનીયા રૂપ કી ચોર ભાગ ૧ લો યે દુનીયા રૂપ કી ચોર ભાગ ૨ જો	અબ મેરા કોન સહારા તુજ્યા બે કરાર હે પતલી કમર હે બીજરે દુવે પરદેશી
૬, રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" દીલ દર્દ ■ મારા જાજો મોરે રાજને	૧, રેકોર્ડ ફીલ્મ "મેરા ગીત" જા રે પરદેશ પીયા દુર હે દુર હે	૧. રેકોર્ડ ફીલ્મ "જીવન યાત્રા" જીંદગી એક સફર જમુના કે પાર	૧. રેકોર્ડ ફીલ્મ "સાદગાર" ગીત ખુશી કે અંખીયા નીર બહાવે

Inayetullah Kaloo

U 905 રખલે ઘેલાકી લાજ—રાકમ દીખાદો ખ્વાજા

Master Nisar

U 904 મસકન ના જલે — આજાદ કુના હોકર

U 903 સલામ અય કાબેદે આઝમ ભાગ ૧ અને ૨

G. M. Jamal

U 906 મદીને જા — અજીબ અદાસે

ઉર્દુ કવ્વાલીઓ

MOGUL

કીમત શી. ૭

Azeem Prem Ragi (Karachi)

YI 1027 અજીબત ■ મુઝે—મીઠ બને કોઈ દુશમને

Tarabala

YI 1093 રહમત ખુદાકી — મેહબુબે ખુદા

Sheik Chand (Poona)

YI 1109 અબ્દુલ્લાહ કે ઘરના ઈસ વકત બોલબાલા નામ કીયા

Hanif Quawal (Calcutta)

U 910 મુસલમાન કર દીયા બહાર આલમને

નયા હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો—કીમત શી. ૭-૬

Tarabala

YI 1108 હાય બલમા બે દર્દી પેહલી મુલાકાત કે

Maya Devi

H 702 દીલકી કહાની તકદીર બે કીયા તુને

Film "Hip Hip Hurray"

YI 1086 જવાની હમ સુનારે

મુઝે રાતે અંધેરેમે

છુટી રેકોર્ડ ઉપર પહેલી રેકોર્ડે શી. ૧ અને તે પછી દરેક રેકોર્ડ દીઠ ૬ ચેની પોસ્ટેજની ઉમેરવી.

DISTRIBUTORS
SHALIMAR RECORD CO. (PTY.) LTD.
16 Saville Street, DURBAN.
AGENTS
Obtainable from the following Dealers:

Asad Cafe, 11 Kort Street, Johannesburg. Saxon Stores, 336 South Coast Rd, Rossburgh, Durban. P. Bhagwandas, 23 Hancock St, Port Elizabeth C.P. V. K. Cars, 113 Retief St., Pietermaritzburg, Natal. Goshalia's (S.A.) (Pty). Ltd., 170 Grey Street, Durban. Jadwat's Cycle Works, P.O. Box 47, Newcastle, Natal. Jayjivan Kaliyanjee, 350 Main Rd., Mayville, Durban. Karim Bros., 356 Pine Street, Durban. Kismet Music Saloon, 328 Boom Street, Pretoria. Kapitan's Balcony Hotel c/r Grey & Victoria St., Dbn. K. M. Majam, 408a Church St., P. M. Burg, Natal. N. Maniam Pillay, 25 ■roas Street, Durban. O S. Mahomed, 37 Alexandra Street, Ladysmith, Natal. Medina Cafe, 14 Stockers Street, Cape Town. M. S. Nana, 28a Eleventh St., Vrededorp, Johannesburg

JOHANNESBURG DEPOT
M. S. NANA
28a Eleventh Street, Vrededorp, JOHANNESBURG.
AGENTS

Nuera Electric (Pty.) Ltd., 33 Victoria St., Durban. Osman H. E. Khan, 26 a Mackenzie St., Dundee, Natal Pyramid Stores, 165 Grey Street, Durban. Father's General Supplies, 114 Victoria Street, Durban. Padayachee Bros., ■ Cooper Street, Stanger, Natal. Rand Fruit Market, P.O. Box 28, Potgietersrust, Tvl. Rand Wholesalers (Pty.) Ltd., 14 New Court Chambers, Ferreira St., Johannesburg. Roopanand Bros., 85 Victoria Street, Durban. Star Music Store, 535 South Coast Rd., Rossburgh, Natal. M. M. Suliman & Co., P.O. Box 8, Umzinto, Natal. Tradewell Supply Store, 41 Woolley St., Port Shepstone.

Please Note
Postage on loose records: Please add 1/- for first record and 6d for every additional record.
Postage on album 2/- extra.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડી તેમજ સુલભ કીમત, ગુલન રંગ, બ્યાનેડાર—બેબી બાળકો માટે ખૂબ બનતો માલ. તેમજ કેપડીજન બ્યોરસેલ સારીઓ બીજે માટે હંમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બ્યામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29636.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint for any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હરિના પ્રતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો પ્રતીહાસ	૧ ૧

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરનાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્થિક ભૂગોળ	૫ ૬
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૨	૧ ૧૦
" " ભા. ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ ભરી વાતો	૧ ૬
દેશ દીપકો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
ભીશ્ર સરલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
માર્ગ ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પહેલું	૨ ૧
" બીજું	૨ ૪

ઘેર બેઠા ઉચ્ચકોટીના શીક્ષણ માટે પત્રવ્યવહાર ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

ગુજરાતી લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો હાલ ચાલુ ફાલ મેળવે છે.

ગુજરાતી લેખન તાલીમ વર્ગ
" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજું	૧ ૯
" ગ્રોધુ	૨ ૩

સાહીત્ય કહેવાત

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૧

વિદ્યાર્થી વાચન માળા

બાલબુ ભાઈ	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૪
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૬

ચાલો ગણીએ

ચોપડી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૧
" ૪	૧ ૧
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	0
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	25	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	3	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Does neutral account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	18	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	5
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	8
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	5	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	4
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	5	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ આણાભાઈ મકવાણા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોળા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરેજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ભેળા મગાવવામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadubhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *when there's an accident,*

Is safe to put an antiseptic straight on the wound?"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLEMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent

AA.246

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	0
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL, 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam. It gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too... a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end

Sunbeam makes work easy...saves time and money

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
18 SEP 1951

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 37—Vol XLIX. FRIDAY 14TH SEPTEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE SIX PENCE

REAPING THE WHIRLING

"IN spite of the numerous recommendations made by interested organisations and skilled observers, over the past fifteen years in particular, South Africa has largely turned a deaf ear to the warnings that unless some provision were made for the training and ultimate absorption of the rising generations of Non Europeans as useful citizens into the community, such potential citizens would become a burden, if not a menace, to the society which rejected them.

"Regardless of whether one considers that such Non Europeans should be integrated into the South African society of to-day, or whether they should be isolated into their own society, the problem is left untouched, for in either event they cannot become useful citizens unless they have been given the aims and aspirations of such and the necessary training and guidance to harness their tremendous potential to a useful purpose.

"More spectacular problems, like those of the recent war, have been allowed to eclipse the urgent need of providing for the training of this vast group of people, so that to-day South Africa is faced with the alarming problem of dealing with thousands of Non-Europeans who, because they have been unable to see any prospects of bettering themselves socially or economically, have turned in sheer hopelessness to the idle and lawless alternatives left to him.

"Threatened by the monster they have created, the European citizens of the larger South African centres have, seemingly, still no conscience regarding their deed, and it would appear no real appreciation of the magnitude of the problem that their thoughtlessness (if not deliberate neglect) has brought about. They demand that lawless Non-European youth be removed from the Townships and placed somewhere out of the way. No one is particularly concerned as to just where it should be placed, but all are agreed that it should be removed. However convenient such a measure might at first prove, it is obvious that the problem as such would be left untouched. What provision has been made for the mounting stream of children growing daily nearer to adolescence? When they are youths will they have been offered any hope of a self-respecting, useful life within a community which values them as fellow-citizens?

"Whatever measures are taken to deal with the present ugly situation, and it is to be hoped that this will not be required to deteriorate before some measures are taken. South Africa must ensure that no stone is left unturned to transform this vital, useful energy into a national asset. More attractive avenues of employment must be thrown open to the Non-European as an incentive of greater educational qualification and higher degrees of trained skill, and every effort to settle this large section of the community as a happy, healthy and useful body must immediately be taken.

"No monies, time or trouble spent on such a campaign could be considered too great, for if we do not destroy this monster and remove its cause it will undoubtedly destroy us."—**Press Statement By South African Institute Of Race Relations.**

આપણને ખાઈ જનારા રાક્ષસથી બચો

"છેલ્લાં પંદર વર્ષ ઉપર વધા લાગતી વળગતી સંસ્થાઓ અને અનુભવી નીરીક્ષકોની અનેક અપીલો છતાં, બીન-ગોરાઓની ઉગતી પેઢીને તાલીમ આપી છેવટે તેઓને આખી પ્રજાનું એક અંગ બનાવવાની કંઈક પણ સગવડ કરવામાં નહિ આવે તો, તેવા ભાવિ નાગરીકો, જે સમાજે તેઓને તરછોડેલા છે, તે સમાજને બોજારૂપ, બલકે ભયરૂપ થઈ પડવાની શક્યતાઓની સાઉથ આફ્રિકાએ મોટે ભાગે અવગણના કરેલી છે.

'એવા બીન-ગોરાઓને આજના સાઉથ આફ્રીકાના સમાજમાં ભેળવી દેવાનો અથવા તો તેઓના પોતાના સમાજમાં તેઓને પુરી રાખવાનો વિચાર કરીએ તોપે એ સવાલનો એટલાથી છેડો તો આવતોજ નથી. કારણ, એ બન્ને સંજોગોમાં તેઓ ઉપયોગી નાગરીકો બની નહિ શકે, સિવાય કે, તેવા બનવાને તેઓને કુદરતે બક્ષેલી કે અભિલાષાઓ આપવામાં આવે અને તેઓની મહાન ભાવિ શક્તીઓને કામે લગાડવાને જરૂરી તાલીમ અને કેળવણી આપવામાં આવે. પ્રજાના આ વિશાળ વર્ગને તાલીમ આપવાની સગવડ કરવાની અત્યાવશ્યકતાના સવાલને છેલ્લાં બુદ્ધના જેવા, જે કરતાં વિશેષ આકર્ષક સવાલોએ, પાછળ ઢાંકી દીધો છે. પરિણામે સામાજીક અને આર્થીક રીતે પોતાની સ્થિતિ સુધારી શકવાની કશી આશાઓના અભાવે, સદંતર નિરાશ બની જઈ આળસુ જીવન ગુજારનારા અને અરાજકતા ફેલાવનારા હજારો બીન-ગોરાઓનો ઉભરાતો સવાલ આજે સાઉથ આફ્રીકા સમક્ષ આવી ઉભો છે.

તેઓએ જાતેજ રાક્ષસ પેદા કરેલો હોવા છતાં સાઉથ આફ્રીકાના મોટાં શહેરોના ગોરાઓને હજુ પણ પોતાનાં એ કૃત્યનું ભાન થયું નથી અને તેઓના અધિકારીપણાથી, અથવા, કહો કે, બાપુકી કરીને બનાવેલી બેપરવાઈથી, ઉભા થએલા સવાલની ગંભીરતા તેઓ પુરી સમજતા થયા નથી. અરાજક બીન-ગોરા યુવકોને ટાઉનશીપોમાંથી નજરબહાર કરી દેવાની તેઓ માગણી કરી રહ્યા છે, પરંતુ તેઓને કયાં નાખવા તેની કોઈને કશી પડી નથી. માત્ર દુર કરવા જોઈએ એ બિંદુ સૌ એકમત છે. એવું પગલું ગમે એમ તેટલું સગવડભરેલું લાગે પરંતુ દેખીતું છે કે જેથી એ સવાલનો છેડો થતો નથી બલકે, તેને સ્પર્શ સુદ્ધાં થતો નથી. રોનેરોજ પેદા થતાં તેઓના ઢાકપીંજર બાળકોની વધતી જતી સંખ્યાને માટે શું બંદોબસ્ત કરવામાં આવી છે? એ બાળકો મોટાં થાય ત્યારે પ્રેમમાં નાગરીક બંધુઓ તરીકે સ્વિકારી શકાય તેવું ઉપયોગી અને સ્વમાનપ્રિય જીવન ગુજારી શકવા માટે તેઓને શું આશા આપવામાં આવી છે? હાલની બેહદ્દા પરિસ્થિતિને હાથ ધરવાને જે કંઈ પણ પગલાં લેવામાં આવે—અને આશા રાખવામાં આવે છે કે પરિસ્થિતિ વધારે બગડે તે પહેલાં તે લેવામાં આવશે—ત્યારે સાઉથ આફ્રીકાએ એટલી ખાતરી રાખવી પડશે કે, આ અગત્યની ઉપયોગી શક્તીને દેશની મુડી બનાવવાને કંઈ પણ કરવાનું બાકી રાખવામાં ન આવે. બીન-ગોરાઓને વધારે કેળવણી પામવાનું અને વધારે કાર્યકુશળતા પ્રાપ્ત કરવાનું પ્રોત્સાહન આપે તેને માટે નોકરીના આકર્ષક દ્વારો, તેઓને માટે ખુલ્લાં મુકાવાં જ જોઈએ અને પ્રજાનો એ મોટો વર્ગ સુખી, તંદુરસ્ત અને ઉપયોગી બનીને રહે તેને માટે બનતા સઘળા પ્રયત્નો થવાજ જોઈએ. એ કાર્ય માં જે કંઈ પણ સમય, મહેનત કે નાણું ખર્ચાય તે ઓછુંજ છે. કારણ આ રાક્ષસનો નાશ કરી તેનું કારણ દુર નહિ કરવામાં આવે તો જરૂર અંતે તે આપણનેજ ખાઈ જશે."—(સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સનું અખબારી નિવેદન)

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/15/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

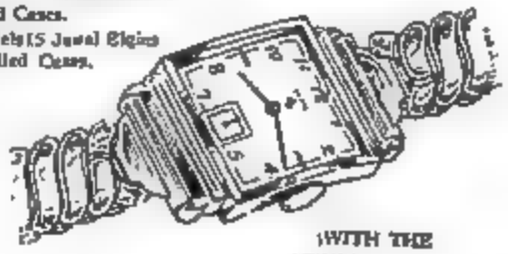
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખોઃ

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastpa Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189 Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."
"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1947:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium	35,84,958
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds	54,24,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 29th Sept. and sails on 4th Oct. for Bombay.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરોળ, ડ્રેસીંગ ટેબલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, ખુરશી ટેબલ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને મકારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોમ્બે, ટેબલ અને ફ્રીચન ડ્રેસર—

■ હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે આજ સુધીના ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

■ BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India.
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in over fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

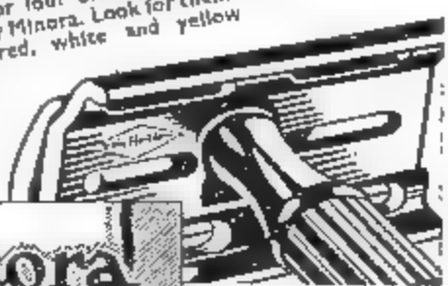
KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3241-1

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 37—Vol.—XLIX Friday, 14th September, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: Six Pence

POWER'S RESPONSIBILITY

(L. W. Ritch)

IT would seem that "The Times are indeed out of Joint." Almost, that mankind is plunged so deeply in the darkness of unspirituality and sordid selfishness as to make the likelihood of escape virtually impossible. Yet, dark and heavy as is this Kali Yuga, and hopeless is the outlook would appear, we know that it must and will pass as certainly as we know that the blessed sunlight is certain to bring the day when the time comes for the night to end.

Although, according to the teachings of the Wise Ones, the Flowerings of Mankind, that this period of spiritual darkness best affords us the opportunity for spiritual growth, it has to be confessed that for most of us, it means hard going and a distressfull time.

On almost every hand we see Untruth warring, and seemingly prevailing, against Truth. The wicked flourishing like the Green Bay Tree. The selfish and the sordid triumphant. The forces of destruction let loose and spreading misery unspeakable in place of useful productiveness. Direst want in the very necessaries of life where there might be at least a sufficiency. Heartless, extravagent indulgence and waste in some quarters side by side with gaunt starvation in others near by. The Rule of the Jungle openly flouting the supreme commandment of them all. "That ye love one Another." The whole purpose and object of life and living misconceived and, even when suspected, disregarded.

Assuredly, a sad and gloomy picture, and yet who would venture to say one that is overdrawn over-painted?

The tragedy of it all seems to consist in this: That while the Heart of Man urges him to let kindness, sympathy, compassion and brotherliness rule and prevail, Egoism, with all its implications, prompts him to deny the Heart's call and to repudiate the claim of at-one-ment in favour of otherness and separateness. The Heart whispers "Love thy Neighbour as thy Self." The Head says, "Each for Himself. "First come I. Let all else perish, so I endure."

The Heart eagerly responds to the message regarding the Fatherhood of God, and the Brotherrelationship of Mankind; the Head protests against the doctrine of one being another's keeper.

It is the age-old struggle between Head Learning and Heart Wisdom. Rightly interpreted, it is the real meaning of "The Gita" epic. For, does not the Lord, who is "the Self, the Spirit, deep-seated in the Heart of Each," tell Arjuna, "These bodies are the Field"—in which the battle is to be fought?

Unhappily for mankind, the thirst for power, the lust for worldly possessions, have completely distorted Man's outlook and judgment. We have completely lost our true sense of values. The real jewels which in truth and fact are priceless we ignore or regard contemptuously, in favour of worthless imitations we cheat ourselves are the real thing.

Nor does it help to console ourselves with the thought that we are nearly all in the same boat.

Ignorance is none the less ignorance because it is shared by millions. Each one of us has, sooner or later, to pay the price of his own mistakes; to reap the fruits of his own foolishness.

Unless we are utterly stupid and incapable of learning, our own bitter experiences should be turned to account and be made useful object lessons as to the things we, ourselves, should do and not do. We are all too prone to see the mote in the other man's eye while disregarding the beam in our own.

The tragic plight in which the Indian community finds itself today, arises of course, in very great measure, from the Government's lust for place and power. There are, one knows, other factors, but the powers-that-Be are convinced that White Baaskaap is a card they can safely play with the almost complete approval of the electorate.

It is on record that just after the last general election Dr. Malan triumphantly proclaimed "South Africa is once more Ours." Doubtless, the Hon. Gentleman would promptly deny the soft impeachment that he was rejoicing at having, at long last, achieved his life's ambition.

Dr. Malan's own record in respect of Apartheid should have warned, if it did not warn, the electorate as to what would almost assuredly happen when place and power gave him the opportunity.

Not, of course, that the Indian community could have affected the issue. Brown or black, not to mention yellow skins don't count in this country, except perhaps as representing so much unskilled labour-force.

No! The reference here is to the more British-minded voters, such as those of Natal, who foresaw golden prospects accruing to them as a result of the despoiling of the hated "Coolies"

But who nevertheless failed to anticipate the return to themselves of the boomerang thrown and the injury their weapon would inevitably inflict on the throwers.

Quite obviously, they overlooked the possibility of Racialism in the guise of Apartheid being turned against themselves and not being restricted to "colour."

From all of which there clearly emerges the danger, always recognised by mankind's wisest, of entrusting great power to human beings who are constitutionally incapable of exercising it impersonally and impartially.

Nor, as a truth, does this lesson apply less pointedly to the power worldly wealth lends to its possessors.

Power should be synonymous with duty; with Obligation. Worldly wealth imposes a commensurate responsibility upon those burdened with it.

It can never be better used than in defence of a righteous cause; never more profitably invested than as a sacrificial offering on the altar of Righteousness.

Northern Rhodesia Europeans On Federation

Representatives of the European community of Broken Hill, Northern Rhodesia, urged that too much weight should not be attached to Native opposition to the federation of Northern and Southern Rhodesia and Nyasaland, when they met the Secretary of State for the Colonies, Mr. James Griffiths, at Broken Hill last week and handed to him a petition in favour of federation signed by 1,178 of the European inhabitants of Broken Hill. They said Native opposition came only from a small educated minority. The great majority of Natives, they said, know nothing about the question. One delegate said he feared that if federation did not go through, Northern Rhodesia and Nyasaland would eventually be ruled by Indians as the Asiatic population of those territories was increasing much more rapidly than the European. Another said the European settlers feared it was the policy of the United Kingdom Government to establish Native paramountcy.

Mr. Griffiths replied that he had consulted Native opinion through what the Government thought the best media for expressing their opinions. Most of them were official Native representative bodies. Mr. Griffiths said he must take the views of every section of the community expressed to him through recognised representative bodies as being the genuine views of those sections of the community. Mr. Griffiths said he was against domination by either Europeans or Natives. The policy of his Government was to develop racial partnership.

Indian Opinion

FRIDAY, 14TH SEPTEMBER, 1951

The Protectorates

DR. D. F. MALAN, the Prime Minister of the Union, in his speech at East London last week stated that he would make the Protectorates an election issue. Since then the Protectorates have become the main topic of discussion throughout the country. The whole question boils down to White vs non-White. The fate of the non-White people hangs in the balance. Whenever vital issues affecting the Whites arise very little attention is paid to the interests or the feelings of the non-Whites. The Whites make the decisions and the non-Whites whether they like it or not have just to fall in. It is a wonder that the Protectorates have so far not been incorporated with the Union and that the non-White population of those areas have still been the charge of the British Government. There was a time when it did not make much difference in whose charge they were. They were under a despotic rule, whether they were under the Union Government or under the British Government. The rule of the sword prevailed. With the change in the attitude of the British Government in recent years, things have become somewhat different. The non-Whites in the Protectorates have been given some hopes which they cherish and they are not willing to be thrown to the mercies of the Union Government. Nor can they be blamed for it. For are not even English-speaking people of the Union feeling rather uncomfortable under the present regime, notwithstanding the fact that they have a say in the Government? No White man, who is not an Afrikaner, or black would to day like to change over to the Union Government. They are more inclined to get out of it.

The British Government's recently changed Colonial policy is admirable. We do not say this because it suits us but because it is a wise one in the interests of the British themselves. For there is no greater asset than the goodwill of the vast masses of the people. The fate of the masses of the non-White people in the Protectorates is in the hands of the British Government. The stand it has taken uptill now is very satisfactory. The Secretary of State for the Commonwealth Relations, Mr. Gordon Walker, has made it clear that the Protectorates will not be transferred to the Union without consulting the local people both White and non-White or without the consent of the British Parliament. The British Government to-day is weak and is prone to succumb to outside pressure. The non-Whites in the Protectorates have reason therefore to be a little nervous, and it is to be urged upon the British Government that it should stick to the spirit of its promise and under no circumstances give way to pressure by interpreting the letter to suit the circumstances. We are compelled reluctantly to sound this note of warning because of our bitter experiences in the past. We quote the following from a leading article of the "Rand Daily Mail" on the subject:

"……With regard to the Protectorates the present Government has done the Union incalculable harm. Any desire which the inhabitants of these territories might have for incorporation has been completely dispelled by recent events in the Union. A plebiscite in the Protectorates would show that almost 100 per cent. of their population was against incorporation. And in the curiously blundering way in which the Nationalists go about things, having first made incorporation about as difficult as it possibly can be, they now demand that it be put into effect. Dr. Malan seeks comfort in the view that although the British Government have undertaken to consult the Natives about handing over the Protectorates, this "never meant that the British Government would be bound by the views of the Natives." If it did not mean that, what did it mean? *For the British people the undertaking is a matter of honour, implicit in which is a moral duty far more compelling than a dozen written contracts.* The Nationalists, as we have seen, do not set very great store by principles of that kind; but they are wrong in thinking that others will also scoff at solemn undertakings. Dr. Malan, in raising the Protectorates issue, may find that the ordinary South African voter will reply: "Forget about the Swazis. What about doing something for me instead?"

The words we have italicised above are true about the "British people" and the same can equally be said to the credit of the "Afrikaner people." Very unfortunately, however, (and we must be forgiven for saying so) the same is not true about the Governments. If it were, the lot of the non-Whites—the Indians, the Africans and the Coloureds—in South Africa would have been much better than it is.

NOTES

Booklet On Group Areas Act

A 43-page booklet on the Group Areas Act, by Mr. Kenneth Kirkwood, Lecturer in Native Administration and Law at the University of Natal, has been published by the South African Institute of Race Relations. The Institute says that considerable trouble has been taken both by the author and itself to ensure absolute accuracy in the interpretation of an Act which cannot fail to influence the lives of hundreds of South African citizens. In view of the fact that the Group Areas Act is one of the most complicated piece of legislation the Union Government has so far produced, it was highly necessary that a simplified version was published for the benefit of the common man. The public has to be grateful both to Mr. Kenneth Kirkwood and to the South African Institute of Race Relations for having fulfilled that propose.

Going Forward Step By Step, Says Strydom

"If the White man does not abolish the Coloured franchise on the common voters' roll, the White man will not remain master in South Africa," said the Minister of Lands and Irrigation, Mr. Strydom, at a meeting in the Bethlehem Town Hall recently. The United Party had declared in black and white in 1943 and 1944 that it would gradually extend the franchise to Coloured people, Indians and Natives, as they developed, he said. Asked by a questioner why the "English flag is flying here," he replied "we are going forward step by step." The questioner should be patient. The Government would not refuse Roman Catholics' entry into the country, but there was controlled immigration and the Government would see to it that the country remained Protestant, he said.

'Drastic Action' Demanded Against Non-Europeans Assaulting Europeans

The Cape Provincial Congress of the Nationalist Party in East London last week unanimously adopted a resolution demanding that the Government take "drastic action" in all cases of attacks by non-Europeans on Europeans, particularly European women, and that heavier sentences, including corporal punishment, should be imposed on those convicted of such assaults. Mrs. F. Marais (Malmesbury), moving the resolution, said prison sentences meant nothing to this kind of non-European criminals, and very often they immediately com-

mitted the same kind of crime when they were released. Mrs. Marais was interruped by cries of "Hang them" when she said: "We demand the severest punishment for these criminals."

Might it not pertinently be asked why Europeans convicted of assaulting non-Europeans and particularly non-European women should also not be dealt with as drastically? Or are there going to be two separate scales of justice for the Whites and the Blacks?

Dr. Malan Defines Communist

The Prime Minister, Dr. Malan, speaking in Bloemfontein on Tuesday, September 11, is reported to have said, he had accused the Torch Commando of being Communist orientated. The Torch Commando had denied this. "I stand by what I have said," Dr. Malan said. Their tactics compared with those of Communist Russia. The Communists recognised no Colour bar. The Torch Commando also recognised no Colour bar.

The inference is that those who recognise no Colour bar are Communists.

Donges On Group Areas Act

Replying to a resolution asking for the application of the Group Areas Act in Capetown to be speeded, the Minister of the Interior, Dr. Donges, said at the Cape Congress of the Nationalist Party in East London, last week. The Cape office of the Advisory Board on land ownership was busy with preparatory work for the creation of group areas in the Cape. Control over occupation would be introduced as soon as possible. "I can assure you that there will be no waste of time in this important work, but rapid results cannot be expected. It can be completed only in the course of years. There is, however, every reason to be satisfied with the working of the Act so far, and there is sufficient evidence that the different groups are already preparing to move from areas where they know they will not be allowed to remain.

Minister Of Transport On Apartheid

The Minister of Transport, Mr. Sauer, speaking at the Cape congress of the Nationalist Party in East London last week said the Government had done much to bring about the gradual introduction of apartheid in suburban trains and buses and in taxis. The difficulty was that bus companies operated on a relatively small profit, he said. If they were forced to run parallel services at peak hours they would not be able to operate at a profit, and it would be necessary to subsidize them. Were they prepared for the sake of apartheid to have their fares increased by, say, 50 per cent? He would first have to find out whether the people who used the buses were prepared to pay considerably higher fares before the policy could be enforced. In the meantime, as far as possible, the Government were trying to ensure that apartheid was observed in new bus services.

National Council Of Women Protests

Emphatic disapproval of the suggestion that bus fares in the Cape Peninsula should be raised to allow for the introduction of apartheid was voiced by Mr. W. F. Grant, of the National Council of Women, in an interview in Capetown last week. The suggestion was made by the Minister of Transport, Mr. Sauer and other Government Members of Parliament, at the Nationalist Party congress in East London. "It is sheer presumption on the part of Mr. Sauer and his colleagues to suggest that Capetown bus-users might be prepared to pay up to 50 per cent, more in fares for the sake of apartheid. I am sure I speak for thousands of fellow-travellers when I say that I would not be prepared to pay a halfpenny more for a bus ticket for the 'privilege' of apartheid. The National Council of women opposed apartheid in trains and post offices. We will oppose it tooth and nail in the buses as well. The vast majority of us here in the Peninsula are quite satisfied with the present condition. It is not we who want apartheid. That idea is being foisted upon us by colour-conscious reactionaries up-country. We do not want to accept their apartheid theories — far less to pay for them."

Minister Of Education On Apartheid In Universities

The Government was anxious to have 100 per cent. apartheid in all the universities, the Minister of Education, Mr. J. H. Viljoen is reported to have said at the Cape Nationalist Congress in East London. It was difficult, however, to do away in a moment with long-established systems, and to overcome the difficulty that many of these institutions were autonomous By legislation he said. Mr. Viljoen said that he thought growing public opinion would alter the policies of universities. The matter had the Government's attention, and it was hoped gradually to establish the position where Natives would have their own higher education in their own areas. It was not possible to provide funds overnight for this purpose South Africa's financial resources were not unlimited.

Emigrants To Rhodesia Must Have Residence Permits

From September 1, no immigrant wishing to enter Southern Rhodesia is admitted unless he is in possession of a residence permit issued by an Immigrants' Selection Board, states a message from Salisbury. This new regulation applies both to aliens and to British subjects. The only exceptions will be people who can prove that they had made all arrangements to come to Rhodesia before July 13 last —the date when the new regulations were published. People in the Union who wish to settle in Southern Rhodesia must now apply for residence permits to the British or aliens' immigration selection boards in Salisbury. Visitors will not be allowed to stay longer than six months in the Colony without special permission from the Chief Immigration Officer. No visitor may take up employment in the Colony without being first accepted as an immigrant, and a condition of granting a residence permit will be that the newcomer may not change his type of employment for the first three years of his residence.

BASUTOS OPPOSED TO INCORPORATION

MEMBERS of the Basuto-land National Council representing the Natives of the Protectorate are reported by the "Natal Daily News" to have stated at Maseru on Monday that the Basutos had not changed their wish, expressed two years ago, not to be incorporated in the Union whose policy in directing Native affairs is not in any way desirable.

"As it seems that Dr. Malan has no policy for his own people in South Africa, how can he govern us?" one asked. "The British Government aims ultimately at giving us self-government. There are millions of Africans under Dr. Malan but they have not a single governing council. Even the Representative Council has been abolished. What hope have we in such darkness?

"I have visited Johannesburg before and since Dr. Malan's Government got into power," another said, "I found most Africans dissatisfied with the present Government. Would another Government make any difference? No, we want to remain under British rule."

The editor of the local Native newspaper who had been called into the conference went over the history leading to their present relationship with Britain.

"We are allowed self-government in domestic affairs and a say in the law affecting us. We want to remain under that protection. The Union Government does not aim to develop the African to a position where they can take their place with other advanced nations.

Another councillor added: "English-speaking people are not satisfied under Dr. Malan's Government; some of the Afrikaans-speaking people are not satisfied; the Coloured people are not satisfied.

"We will not be thrown into that muddy pool. We will hold on to Great Britain and we hope Great Britain will hold on to us. We appeal to Britain to rescue us and not let us go."

Gandhi Library And Rustomjee Hall Anniversity

The Thirtieth Anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall was celebrated on Sunday September 2. The Chairman of the Hal Jerbai Rustomjee Trust. Rev. A. J. Chonoco presided. The Secretary's annual report showed an attendance of 50,449 for the year at the Library including 13 Europeans, 198 Coloureds and 600 Africans. There are 6,431 books and 100 newspapers, periodicals and magazines, in English and several Indian Vernaculars, for the use of the public The Parsee Rustomjee Hall was used on 24 occasions by public bodies and local committees for meetings, lectures, recepsion and conferences. The Hall with seating and lighting facilities is provided free. Among those who spoke were Dr. N. P. Desai, Messrs E. H. Ismail, Satya Dave, V. Lawrence, Harilal Natha Naran, A. B. Kajee, P. R. Pather and S. J. Mehta. The speakers dwelt on the usefulness of the library and wished the Parsee community a Happy New York. Mr. Sorabjee Rustomjee moved a vote of thanks The meeting concluded with the distribution of sweetmeats to all those present

INADEQUATE HOSPITAL SERVICES FOR NON-EUROPEANS

IN a memorandum submitted to the Commission of Inquiry in connection with hospital services in Natal, the Natal Indian Congress (Pietermaritzburg Branch) states: Facilities provided for hospitalisation of non European patients in Pietermaritzburg have always been very meagre. This has been so inspite of the fact that the densely populated districts all around have never had any hospital facilities for non-European patients and are consequently dependent upon whatever facilities are available in the city itself. The entire Indian community of Pietermaritzburg, comprising eleven thousand, had to make the most of 40 beds at Grey's Hospital. This shortage of hospital beds must therefore deprive even the most deserving patients of the benefits of hospitalisation. The perpetual shortage of beds at Grey's Hospital, and the difficulty in finding accommodation for non-European patients must necessarily act as a deterrent to practitioners advising hospitalisation of even serious cases. Patients often quite seriously ill do not seek admission for fear of refusal and, if of poor financial circumstances, must go untreated. Patients suffering from chronic ailments seldom if ever are admitted.

That a provincial hospital catering to the needs of a non-European population of 30,000, should lack a seperate ward for the treatment of childrens' diseases is sufficient proof of the utter inadequacy of hospital facilities for non-Europeans in Pietermaritzburg, serving not only its own population, but the population of the entire Natal midlands, where facilities are totally non-existant.

At Grey's Hospital, the non-European out-patients Department is constantly subject to over-crowding that patients often have to wait all day and at the end go unattended. The erection of the proposed non-European Hospital at Edendale, will remedy to some extent the very serious shortcomings in the existing hospital facilities. Whilst the bulk of the non-European patients will be accommodated at the new hospital it must be borne in mind that facilities such as non-European out-patients Department, T.B. Clinic, Ante-natal clinic and Radiology Department must of necessity be provided for non-Europeans at Grey's Hospital, in addition to similar facilities which may exist at the new hospital at Edendale. Out-door patients requiring day to day, or urgent or frequent attention cannot be expected to make trips to Edendale, nor can it be expected of ante-natal cases to make the trip to Edendale at frequent intervals without considerable inconvenience and expense. It cannot be too strongly stressed that these facilities must be present at Grey's Hospital, to serve the needs of the large number of non-European city dwellers.

In Pietermaritzburg, facilities for the training of non-European nurses and midwives are non-existant. Young women aspiring to train as nurses from throughout Natal, have to depend upon whatever facilities are provided at King Edward VIII. Hospital, in Durban. Both at this hospital and at the Mission Hospitals, such as McCord's and St. Aidan's, there are long waiting lists with the result that aspiring nurses lose valuable time before being admitted to a training course in nursing. This would tend to discourage young women going into the nursing profession and thereby perpetuate the very serious problem of the shortage of nursing personnel and of midwives. The new hospital at Edendale, must therefore serve as the training ground for non-European nurses and midwives. It must be emphasised that if non-European women are to be trained as midwives then the Edendale hospital *must* be open to them for training. Any contention that non-European women be excluded from training as midwives at Edendale, on the grounds that there are sufficient facilities for them at King Edward VIII. Hospital, is certainly not borne out by facts. It may be mentioned here also that the employment of non European nursing staffs to tend to non-European patients is the only effective safeguard against the reliance placed upon untrained personnel in the non-European wards of provincial hospitals. We are convinced that the problem affecting the health of the population of the Province, can only be successfully tackled if all trained medical personnel, both European and non-European, are free to make their contribution in this field, at present non-European members of the medical profession are not taken on either the paid or honorary staffs of hospitals or Local Health clinics irrespective of the fact that advertised vacancies may remain unfilled for any length of time. Such a position cannot but adversely affect the successful operation of provincial health services. Whatever may be the reasons for this discriminatory treatment – between non-European and European medical personnel what has never been understood is the grounds upon which non-European practitioners are prevented from treating their own private (even non-European) patients in the non-European wards of "open" provincial hospitals. No Satisfactory explanation for this restraint has been forthcoming but such a state of affairs does exist. It will be readily appreciated that this is most unsatisfactory from the point of view of the patient for it makes it incumbent on the patient to change his or her doctor the moment the question of hospitalisation arises.

GORDON WALKER ON FUTURE OF THE PROTECTORATES

THERE was no obligation on the British Government under the South Africa Act of 1909 to hand the Protectorates over to the Union, but Britain would be ready to talk the matter over if ever the Government of the Union wanted to raise it, said the Secretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Patrick Gordon Walker, at a Press conference in Salisbury on Monday. The South Africa Act said merely that the King might (not shall) transfer the territories to the Union. "Exactly the same words are used in the preceding section of the Act about Southern Rhodesia," said Mr. Gordon Walker. "In 1909 the future of Southern Rhodesia was not clear. Later the Rhodesians had a vote about joining the Union. The South Africa Act says that the King may transfer Southern Rhodesia to the Union.

"Therefore, there cannot be any more obligation to transfer the territories than there is to transfer Southern Rhodesia." Mr. Gordon Walker said that all the South Africa Act did was to provide machinery by which both Southern Rhodesia and the Protectorates could be transferred to the Union if all the parties concerned agreed do the transfer.

He said the British Government recognised that South Africa had a concern in the future of the Protectorates, but the policy of the British Government towards them had been laid down when the South Africa Act was passed and had not been changed.

The British Government would not agree to the transfer of the Protectorates without consulting the local populations both European and Native, or without the consent of the British Parliament.

Mr. Gordon Walker said there was no truth in the reports that it was part of the proposals for the federation of Southern and Northern Rhodesia and Nyasaland that Bechuanaland should be divided and that part should be transferred to the new federation and part to the Union.

"Whoever said that invented it," said the Secretary of State

WANTED

First bond £6,000 Bioscope and Cafe, Upington, Cape Province. For full particulars apply to—W. Phillips, Tailor, Upington.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

London Letter

By Vera Brittain

[We are indebted for this letter to Mrs. Vera Brittain, the well-known writer and lecturer in England. Vera Britain has very kindly promised to send an occasional letter to 'Indian Opinion,' which we have not doubt will be read with great interest by our readers.—Ed. I.O.]

THIS summer, during the pleasant sunny weather which has followed a cold and belated spring, the atmosphere of Festival England has changed in a fashion which no one would have predicted when a centenary successor of the Great 1851 Exhibition was first proposed.

If you had been here then, you would have heard sceptical questions on every side. "Why a Festival?" people were asking. "We're not at the top of the world as we were a hundred years ago; we're poor, and seemingly chained to austerity for ever. All our best products are marked 'For export only,' and after six years we're still recovering from the effects of a second war and preparing for a third. So what is there to celebrate? Why a Festival?"

All the same, the idea proved to be organic, and grew. The thought of creating beauty and enjoyment for visitors to Britain when British prospects seemed to be at their blackest appealed to the national spotting instinct. Of course there were the usual pessimists who prophesied that this experiment in hope would end in bankruptcy and disaster, and at first the numerous strikes, the hushed-up suggestions that national funds were being misused, and the interminable sea of mud which flowed like lava all over the site of the Battersea Pleasure Gardens, appeared to justify their darkest predictions. But if you were here today, you would find that these gloomy forecasts have vanished like morning mist, and are not even remembered.

The desire to have a party is one of the earliest and strongest of human instincts; once it is roused, no power on earth can prevent the citizens of any country from following the flags, music and fireworks.

Out of the original inspiration, Festivals of all kinds have come into being, some cultural and intellectual, others frankly designed to satisfy the primitive passion for a fuofare. The South Bank Exhibition, with its imaginative Dome of Discovery and giant Skylon like a steel pencil pointing confidently heavenwards, stands at the centre of the scheme, though you would find the biggest crowds in the Festival Pleasure Gardens. Visitors with more specialised tastes have been able to satisfy them at the Exhibition of Science in the South Kensington Science Museum, the Book Exhibition at the Victoria and and Albert Museum showing Britain's contribution to literature from Chaucer to Shaw, and the East-End Exhibition of Architecture in the district now called "Lansbury" after England's greatest pacifist statesman.

Far Beyond London

The Festival spirit has, of course, gone far beyond London. Apart from the travelling exhibitions visiting Britain's leading cities by land, and also by sea in the Festival ship "Campania," you could explore an Exhibition of Industrial Power in Glasgow, a Farm and Factory Exhibition at Belfast, and an Exhibition of Scottish Architecture and Traditional Crafts in Edinburgh. Appropriate centres all over the country have staged Festivals of the Arts; you could take your choice of the plays and pageants being performed in Cathedral cities such as Oxford, Cambridge, Canterbury, York, and Norwich, or of the Festival of British Contemporary Music at Cheltenham Spa, or the Aldeburgh Festival of Music and the Arts which centres round the home and work of another pacifist, Benjamin Britten; or the Festival of Music and Worship at St. David's, Pembrokeshire. Here a long narrow lane leads between high flower-covered banks to the small Cathedral, which looks towards the sunset from the farthest western point of Wales.

It goes without saying that some of Britain's greatest figures have inspired special Festivals associated with their names. You would confidently and correctly guess that we should stage a Shakespeare Festival at Stratford, but you might not have predicted the celebration of John Bunyan's life and work by the reconstruction and official reopening of the old Moot Hall on Elstow Green associated with his Bedfordshire childhood, or the numerous performances of 'The Pilgrim's Progress' which have ranged from the elaborate production of Vaughan William's Opera at Covent Garden to village renderings in Memorial Halls or reconstructed barns. Charles Dickens too has had his Festival Pageant at Rochester in Kent, while the Sherlock Holmes Exhibition at Abbey House in London's Baker Street celebrates the fame of Conan Doyle through his best-known fiction character.

Not only cities and villages, but castles, priories, industrial institutions, and Churches conscious of their history, have organised their individual Festivals. You could visit the Woburn Park Exhibition opened to the public by the Duke of Bedford, the Pageant and Festival at Egremont Castle in Cumberland, the 50th Anniversary Exhibition put on by the Bournville Trust in their Quaker Garden Village on the outskirts of Birmingham, or the St. Martin's Festival Exhibition which daily draws large crowds to the Crypt of Dick Shippard's Church in Trafalgar Square. Here the eight centuries of the Church's history are pictorially presented on screens, and a booklet, 'The Story Of St. Martin's which I wrote at the present Vicar's request, is sold in aid of the parish funds.

Gaiety Functions

At the functions arranged for gaiety rather than education, some of the simplest and brightest features have been the most successful. The falling red, green and silver stars of the first Fireworks display at the Festival Gardens brought so large a crowd of cars, prams, and pedestrians to the opposite side of the river that the usually quiet evening Embankment front of our house resembled Margate Pier. Amid the innumerable booths in the Gardens themselves, one long queue is always waiting to watch the creation of a huge plastic bubble impervious to pins or lighted cigarettes, and another stands in line to purchase brightly-coloured pocket combs inscribed with a personal name. Four Indian guests whom I recently took to the Gardens at once ordered a dozen, specially inscribed with names unfamiliar in England to give to their friends in Calcutta.

You may well ask me what general effect I have noticed here from this strange combination of cultural effort with the mental and emotional equivalent of Southend or Coney Island. One undoubted consequence has been a gradual rise of national spirits, accompanied by a marked change in conversation.

A year ago we were all talking about the Third World War certain to develop out of the conflict in Korea. Even last spring, when the March mud was doing its worst in Battersea Park, we still saw ourselves in the radio-active wreckage left over from a global clash between the United States and the Soviet Union. Yet somehow, since the various Festivals began in May, wars past, present and to come have gradually vanished as conversational topics. So have shortages, rising prices, and the meat-ration; a rejuvenated public appears to calculate that, if it is going to be ruined, it might as well first listen to a concert conducted by Sir Adrian Boult in the Festival Hall, or join the coach-loads screaming in scared delight as they plunge up and down the Giant Dipper.

I do not imagine that the Festival organisers really intended to banish the philosophic acceptance of continuous war which had become chronic among the British people, but that in fact is what they have done. The Festival of Britain has restored to us our consciousness of beauty and achievement, curiosity and fun; and we contemplate our future from a new perspective.

Training College For Indian Teachers

Opened By Administrator At Springfield

MR. D. G. Sheparone, the Administrator of Natal, performed the opening ceremony of the newly built Training College for Indian teachers at Springfield, Durban, on Saturday, September 8. The Administrator was accompanied by the Prime Minister of Belgium, M. Joseph Pholien and Mme. Pholien, who are visiting the Union.

The College has been built at a cost of £40,000 and is expected to produce about 100 teachers annually. The institution, the Administrator said in the course of his speech, marked "the realisation of a long-cherished dream and the end of an epoch when we were compelled by circumstances to accept the service of lowly-qualified, untrained teachers in our Indian schools.

"The college will bear comparison with any of its type in South Africa," he continued. "With its spacious lecture rooms, beautifully equipped laboratory, magnificent hall, library, art, domestic science and handicraft rooms, there is nothing for which our students will want in their training."

The Administrator emphasised that the college was intended for both Indian and Coloured teachers.

"I think it would be to the advantage of Coloured education generally if the Coloured students were to join forces with the Indians in this establishment, where the whole emphasis can be placed on teacher-training," he said.

Mr. C. Murray Booysen, Director of Education for Natal, Councillor Leo Boyd, M.P.C., and Mr. E. C. Wilks, M.E.C. besides a large number of leading Indians were present, and the principal of the new college, Mr. W. Anderson, B.A., was in the chair.

Mr. A. D. Lazarus, Principal of the Sastri College moved a vote of thanks.

POLICE TRAP CRITICISED BY JUDGE

"IF the story told by Manoy Naidoo is true, that on no other occasion did he ever purchase gold, then I express my strong disapproval of a European being used as a trap in this case," said Mr. Justice Neser in the East Rand Criminal Sessions, Springs, on Friday, September 7.

Two Indians, both of Nigel, had pleaded guilty to buying 9.7 oz. of gold from a police trap.

Evidence given by Det.-Sgt. O. A. van der Heever was that on July 2 near Nigel he and other members of the force met a European. Later the two accused arrived and were introduced to van der Heever by this European. The two Indians later bought the gold for £50.

Naidoo said that he knew the European to whom the police referred. He had sold vegetables to the man at cost price because he and his family were poor and sickly.

The European had asked him to try and find buyers for gold to help him augment his income and, although he had not at first done anything about it, he had eventually agreed to buy the gold.

Passing sentence, the Judge said: "It gives a feeling of almost disgust, that the European who made these people purchase the gold will now be rewarded with one-third of the value of the confiscated gold, while the two accused will be branded as criminals."

Mr. Justice Neser said that in the past he understood that it was the custom, before trapping the people, to first test them. He had now been informed that this was no longer regarded as a rule.

"I have no hesitation in stating that the present case is a fitting one for a suspended sentence," he added.

Naidoo and Changelryan were each sentenced to six months hard labour suspended for two years on condition that they are not convicted of a similar offence during that period.

Things In General

New Non-European Medical Faculty

Dr. Mabel Palmer, Organiser, Non-European Section of the University of Natal writes: The formal opening ceremony of the new Non-European Medical Faculty in the University of Natal, takes place on September 17th, 1951 at 2.30 p.m. The opening ceremony will be performed by the Minister of Health, Dr. Karl Bremer. The Principal of the University of Natal will be in the Chair, and the Administrator and Dr. Alan Taylor will also take part in the Ceremony. It is hoped that there may be some Zulu singing. Invitations are being sent out this week, but if anybody who is interested has inadvertently been omitted, such persons are invited to apply for invitations to the Organiser, Non-European Section, University of Natal, P. O. Box 1525, Durban.

Brooks Street Library

The constant increase in numbers in the reading public of the community, their care of book and their liking for them, are factors which give every indication of the Brook Street Library being used very widely. During the present Municipal financial years stated, the Chairman Parks and Recreation Committee of the Durban City Council, it is estimated 10,000 books will be available. When the Brook Street Library opens on Saturday, September 15, it will only have 6,143 books. Of this number juveniles will have about 400 and the balance will be shared between general literature, fiction and reference works. Magazines and newspapers will be exhibited for reading in the library during opening hours. In the initial stage it is difficulty to know which would be the most suitable hours for operating. The hours of opening are Monday and Friday 11 a.m. to 7 p.m. and Saturday 10 a.m. to 2 p.m. These are subject to review at the end of three months by which time it will be possible to gauge the needs of the public more accurately. It is hoped to have an attractive garden layout between the building and the road and upon the care with which the public regard this garden will depend its pleasant appearance.

Springfield Hindu Sabha

The fourth annual general meeting of the Springfield Hindu Sabha was held at the Springfield Hindu Government Aided Indian School recently. During the four years of the Sabha's existence, there have been radical changes. The officials have worked enthusiastically with the result that they have been able to pay £1,750 plus interest to the Methodist Indian Mission and the Trustees are now the proud possessors of the Title Deeds of the property situated at 11 Alpine Road, Springfield, on which is the Sabha's Government Aided Indian School. At the last annual general meeting it was reported that the Sabha was embarking on a new project of providing additional classrooms as hundreds of children were being turned out every year. The building plan has now been approved by the Durban City Council and this will cost in the vicinity of £5,000. The Sabha intends to commence building operations before the year is out and in order to raise the 50 per cent. of the cost of the building, the officials make an earnest appeal to the Indian community to contribute generously towards the erection of the five additional classrooms and latrines. In order to give a lead to the others, Mr. J. Bharuth Ram, president and Mr. D. Awath Behari, vice-president, donated the sum of ten guineas each. After the adoption of reports submitted by the Secretary the Treasurer, the school Grantee and the Principal of the school the following official bearers were elected for the ensuing year: President: Mr. J. Bharuth Ram; vice presidents: Messrs M. Dookran, D. Jadhunundan and D. Awath Behari; hon. secretary: Mr. K. Bauchoo; hon. treasurer, Mr. S. R. Maharaj; hon auditor: Mr. V. S. V. Pillay. (All the above officials were re-elected). Committe members: Messrs D. Badassey, T. R. Durga, B. Ramburak, R. Sewsanker, B. L. Naidu, G. S. Rajcoomar, D. Sookdaw, D. L. Singh, G. L. Singh, N. Bridgelall, K. Balgobind, T. Luckraj, M. Ramburath, L. Nundree, G. Nanakchund. The trustees are Messrs D. Jadhunundhan, K. Bauchoo, J. Bharuth Ram, R. Perumal and R. S. Ramsaidoo; the School Grantee is Mr. D. Jadhunundhan and the principal of the school is Mr. S. R. Maharaj. The following Life Members, who had paid in the sum of £25, were presented with life-membership certificates by Mr. K. Bauchoo, the hon. secretary of the Sabha: Messrs T. Dowley, M. K. Sookdaw, R. Saltg, G. Nanakchund, S. Mohabir, B. T. Singh, N. Ramdass, B. Sookdaw, R. Ramdharie. Among the speakers were Messrs J. Roopun Maharaj, Samadaw Shah, C. Moodley, and B. Sookoo, who presented Hindi Books to the Sabha.

Mr. S. B. Mehd's Purse Fund

In response to the appeal made in "Indian Opinion" dated August 31, the following amounts have been received for the above fund.

Mr. R. L. Mc Kibbin Johannesburg £2. 2.

Mr. B. K. Patel (Louistrichardt) £3.

Social and Personal

Mr. and Mrs. Jalbhoy Rustomjee who had been to India some months ago have returned to Durban by plane on Monday after visiting the United Kingdom and making a lengthy tour of Europe. They both look hail and hearty after their holidays trip.

—o—

Mrs. Serabjee Rustomjee and her daughter Miss Tehmi Rustomjee, after spending a few weeks in the Union returned last Monday by air to Dublin.

—o—

Advocate J. W. Godfrey and Mrs. Godfrey returned to Durban last Tuesday after a lengthy tour of India, England and the Continent of Europe. They were heartily welcomed by many friends and relatives.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

SHORT STORY

PEOPLE ARE FUNNY

By Maude Norman

LINDA pushed back the pile of papers she was correcting as the large tightly corseted figure of Mrs. Trumball bore down upon her. The other teachers had warned her she could expect trouble and here it was.

"Miss Collins," Mr. Trumall's voice matched her form. "I trust I have been misinformed. In fact I said so most emphatically. 'Oh, no,' I said, 'I am positive Miss Collins would not do such a thing,' but I came to hear you deny it yourself.' She paused, breathing hard and eying Linda as though she dared her to deny anything.

"What did you hear?" Linda asked calmly.

"I heard, in fact, my own granddaughter told me, that I why I am sure there is a mistake, you know how children get things mixed, ■ I told her, 'Dorothy Mae,' I said, 'I know you would not tell anything that is not true. But I will not believe that unless I hear it with my own ears.' That is why I am here."

"And what did Dorothy Mae tell you?"

"That you had given the part of Miss America, in the Christmas Festival, to a foreigner."

"Rosa is not a foreigner," Linda looked directly into the face of the angry woman. "Her parents are naturalized and Rosa was born in this town."

"She ■ still a foreigner. How could you give such an important part to a person like that! The very idea! You should have given it to someone who would appreciate the honour, who would do it justice."

"Like Dorothy Mae?" queried Linda.

"Well, I was hoping she would be given the part. After all, why not? Her father served overseas. He was a Major," ther voice implied that settled the matter.

"Rosa's brother was killed on Iwo Jima," Linda aonwered softly.

"So were plenty of other men," retorted Mrs. Trumball. "I am sorry to be so insistent, Miss Collins, but Dorothy Mae has her heart set on being Miss America. This little foreign child will never appreciate it as she will."

"I am sorry," Linda answered firmly, "but I am afraid Rosa keeps the part. She has the songs learned and sings them beautifully."

"Indeed! Then all I can say, Miss Collins, is that you have not heard the last of this matter," and the door slammed behind her.

Linda laid her head on the desk. She knew how much influence Mrs. Trumball had and how she used it ■ gain her own ends. She wondered what she would say to the principal. This was his first post since leaving the service and she knew how much it meant ■ have the year pass without any trouble. She would probably lose her job now. She thought of the job of Rosa's mother when she had thanked her for letting "her Rosa" be the "so grande Miss America."

She raised her head, dabbing at her eyes as the door opened.

"I suppose you have heard I am unfit to teach our dear little children," she said shakily.

Mark Clemens smiled, "I am also unfit to be principal. The lady reached that conclusion when 'I did not consider it wise ■ interfere with any plans you had made."

"I suppose this means I will not be coming back next year," Linda sighed.

Mark's grey eyes twinkled merrily. "The way the lady feels now, neither of us will be coming back, but I wouldn't worry about it. It will take more than that rampaging lady to oust us."

"You don't know her," Linda answered gloomily. "Things are run her way, or else."

"I suppose you have a perfectgood reason for giving the part to this other child."

"It means so much to Rosa," Linda said slowly. "When we give the pledge to the flag, you can see she means every word of it. But when I discovered she was saving her pennies to burn a candle in church so her prayer would be answered, I decided such faith should be rewarded. I think she would make a lovely Miss America, even if her name is Campus.

"Campus" Mark repeated thoughtfuly. "We had a fellow in our company by that name. Well, don't let it get you down. I'll wager the audience will like your Miss America."

Linda heard a lot the next few weeks about what was supposed to happen. The rest of the teachers were with her wholeheartedly, but the night of the Festival found her nervous and worried.

The different scenes from the Allied countries, the songs and dances of the children were generously applauded. But Linda felt a tenseness in the air. When the time came for the final scene. America singing her song of welcome and comfort to the rest of the nations, Linda knew whatever was brewing would now come to a head, when to her surprise Mark stepped before the curtain, holding up his hand for silence.

"This is not on the program," he began, "but I wanted to say a few words while they are changing the scenery. I do not believe in a lot of flag-waving and talk about democracy while forgetting the principles underlying that word. That is why I think it is very appropriate that tonight Miss America is protrayed by a child, born in this country of parents who came here to seek the freedom we take for granted, who gave a son to defend that freedom. Ladies and Gentlemen, little Rosa Campus a true American."

The curtain rose mid a thunder of applause, to show Rosa, her dark eyes glowing, holding aloft the Flag, as the rest of the nations gathered around her.

"How about a celebration?" Mark asked, meeting Linda in the hall. "Do you think Mrs Turnbull will make trouble for us?"

"Not now," Linda answered merrily. "Believe it or not, I saw her shaking hands with Mrs Campus and she actually kissed Rosa. Then she told me she knew she hadn't made any mistake when she insisted I be put in charge of the Festival."

"People are funny." Mark grinned; "but they are also nice."

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	0
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	6
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 28.

CONGRESS TANGLE

THE tangle in the Congress between Mr. Nehru, Prime Minister, on the one hand, and Mr. Purushottamdas Tandon, Congress President, on the other, occupies the centre of public attention. It is not a personal but a constitutional issue. Before the advent of freedom, the Congress President's position was of supreme importance in the Congress. Now we have the Prime Minister and the Congress President—both leading figures in the Congress;—and the relations between the two have got to be defined. As happens under democracy everywhere, the real leader of a party is the Prime Minister; and the Party Chairman (as in this case is the Congress President), though an important figure, obviously takes a second place. It is the latter's function mainly to strengthen the party organisation and to look after its smooth and efficient working. This leaves the Prime Minister—the Party leader—free to attend to the Government's administration and to the implementation of policies, the broad outlines of which are laid down by the Party. If the Party does not approve of the policies of its leader, it is for the Party to remove him by a vote of no confidence and to choose a new leader in his place. But so long as the leader continues to enjoy the confidence of the Party, his position is predominant. Even in the case of a Prime Minister's office being vacant, the Party Chairman is not automatically asked to occupy the place—as has happened on several occasions in Britain. In India, in practice, the Congress President's position has become one of second importance. For example, the title 'Rashtrapati,' which for years was unofficially used with reference to the Congress President, is now officially used with reference to the President of the Indian Republic, who, at present, happens to be Dr Rajendra Prasad.

Immediate Issues

The immediate issue is the suggestion by Mr. Nehru that the Congress Working Committee, which under the Congress Constitution is appointed by the Congress President, should be reappointed by the latter. This Mr. Tandon has refused to do. The question is now to come before the All India Congress Committee next week. Mr. Nehru, explaining his stand, said that the seeming growth of disunity within the Congress made it difficult to make the proper appeal to the country. His own efforts to that connection had failed. His resolutions, as to what the Congress stood for, had been passed but were not acted upon. "We have lost," he said, "not riotously, a good deal of the idealism that we had in the past.....It is not right, I think, for a great organisation to speak or act in two ways in regard to important matters of the moment. This attitude is most unfortunate when the country is faced with problems like the Indo-Pakistani crisis. He had felt it more and more that one of the right approaches was the reconstitution or reconstruction of the Congress Working Committee. The first thing that the Congress had to decide, he said, was to declare both by word and by action which way it was going, what it stood for, without a shadow of doubt. That also included the negative—what it completely opposed.

KASHMIR NOT PAWN ON INTERNATIONAL CHESS-BOARD

SPEAKING on the occasion of the Kashmir University Convocation at Shrinagar on September 1 Prime Minister Mr. Nehru observed that Kashmir was not a pawn on international chess-board. The issues arising from Kashmir were vital and concerned the people who inhabited that great land. Any solution which ignored the fundamentals would have repercussions of far-reaching nature involving not only Kashmir, India and Pakistan but many other countries. He said the youths of Kashmir who had passed through its ordeal should now decide their future with steadfastness of purpose and courage of heart.

Reminding the graduates of the historic contribution of Mahatma Gandhi to the cause of Indian freedom Prime Minister Mr. Nehru said India was enslaved not because the alien power was strong but because "we are weak-hearted." It was Gandhiji who gave vitality and new life to the nation.

Addressing the convocation of the Kashmir University India's Home Minister Mr. C. Rajagopalachari said, "With this university is bound up the future of Kashmir. The intelligentsia of Kashmir will have their roots in this university. Political life in Kashmir will be vigorous and healthy materially and spiritually to measure of vigour and health of the university of Kashmir. Not in the hands of the Security Council or the Constituent Assembly rests the real future of Kashmir. It is this university and its progress that will make or mar and shape the future of this country."

Advising the students the Home Minister said, "Let it be the special pride of the Kashmir University that her young men imbibe better than anywhere else the great truth that in the eyes of God all men are equally beloved. Whether you are Christian or Jew or Hindu or Mussalman or Sikh or Parsee if you imagined that God is in love with any particular doctrine or form of worship you would be utterly mistaken. I do not say this because our politics and our national progress requires such an attitude. I say it because it is truth and it is a folly to believe otherwise."

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

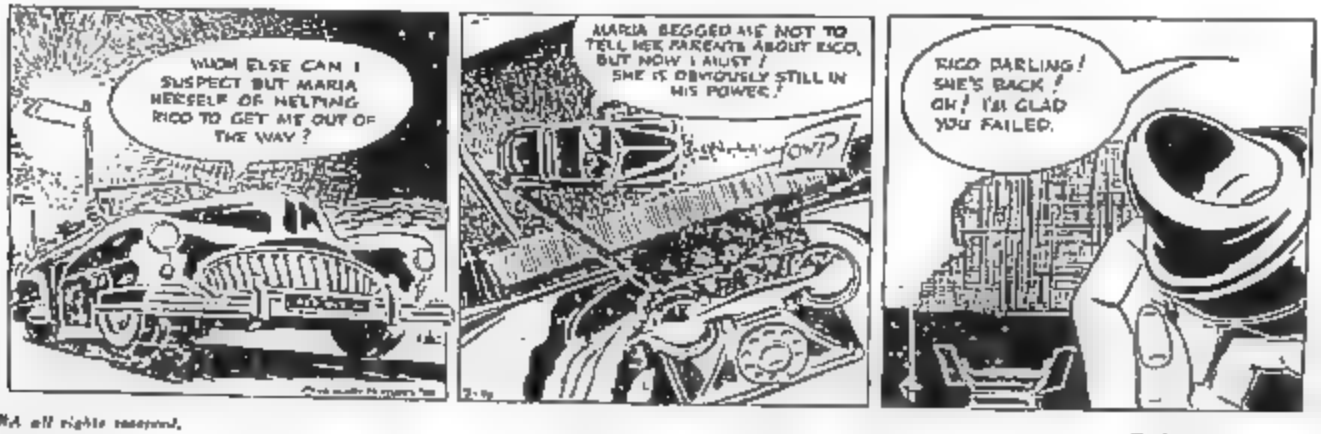
News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

(C) PNA all rights reserved.

To be continued

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું હતું

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૭ | શુક્રવાર તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૪, ૧૯૫૧.

પ્રોટેક્ટરેટો

અ સુટોલેન્ડ, બેચુઆનાલેન્ડ, સ્વાઝીલેન્ડ એ ત્રણે દક્ષિણ આફ્રીકાના ભાગ છે છતાં યુનીયનની બહાર આવેલા બ્રીટીશ હકુમત નીચેના પ્રદેશો છે. તેના પર બ્રીટીશ હાઇ કમીશ્નરની સત્તા ચાલે છે, યુનીયન સરકાર ની નહિ. યુનીયન સરકારની એ પ્રદેશોને યુનીયનની સાથે જોડી દેવાની ઘણા વખત થી મુચ્છા છે. હાલની સરકાર નીજ નહિ પરંતુ આગલી સરકારોથી ચાલતી આવેલી છે. આજ સુધી એ વસ્તુ ઉપર ખાસ ભાર મુકવામાં નહોતો આવ્યો. પરંતુ હાલની સરકારને તો પોતાની સત્તા જમાવવી છે અને પોતાનું બળ વધે તેટલાં તત્વો પોતાના પક્ષમાં ભેળાં કરવાં છે, એટલે જેમ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા ને જોહુકમીથી યુનીયન સાથે જોડી દીધું તેમ હવે ઉપરોકત પ્રદેશો, જે પ્રોટેક્ટરેટો તરીકે ઓળખાય છે, તે પણ જોડી દેવા માગે છે. યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. ડી. એફ. મલાને ગયે અઠવાડીએ ઇસ્ટ લંડનમાં પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે આ પ્રોટેક્ટરેટોના સવાલને તે આવતી સામાન્ય ચુંટણીનો મુખ્ય મુદ્દો બનાવશે. ત્યાર બાદ દેશભર માં એ ચર્ચાનો મુખ્ય વિષય થઈ પડયો છે. આખો સવાલ ગોરા અને બીન-ગોરાનો છે. બીન-ગોરા લોકોનું ભાવિ ત્રાજવાપર લટકી રહ્યું છે. જ્યારે જ્યારે ગોરાઓ ને લગતા અગત્યના સવાલો ઉપસ્થિત થાય ત્યારે બીન-ગોરા લોકોનાં હિતો કે લાગણીઓને ભાગ્યેજ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે. ગોરાઓ નિર્ણયો કરી નાખે છે અને બીન-ગોરાઓને રૂચે, યા નહિ તો પણ તેને અનુકુળ થયે જ છુટકો. પ્રોટેક્ટરેટો આજ લગી યુનીયનની સાથે કેમ જોડાયા નથી અને એ પ્રદેશના બીન-ગોરા વતનીઓ હજુ બ્રીટીશ સરકારના હાથ નીચે રહ્યા છે એ તાજુબીની વાત છે.

એક સમય હતો કે જ્યારે તેઓ કોના હાથ નીચે છે એ મહત્વનું નહોતું. તેઓ આપખુદ સત્તા નીચે હતા પછી ભલે બ્રીટીશ હોય કે યુનીયન. વલંદાનું રાજ્ય ચાલી રહ્યું હતું. હમણાના વર્ષોમાં બ્રીટીશ સરકાર ની બદલાયેલી વલણથી સ્થિતિ કંઈક ફરી ગઇ છે. પ્રોટેક્ટરેટો માં વસતા બીન-ગોરાઓને કંઈક આશા આપવામાં આવી છે જે તેઓ પોષી રહ્યા છે અને યુનીયન સરકારની દયાપર જેંડી દેવાવા નથી ઇચ્છતા. તેને માટે તેઓનો ડોપ કાઢી શકાય .તેમ પણ નથી. કેમકે આજે તો યુનીયનમાં વસતા અંગ્રેજો પણ, સરકારમાં અવાજ ધરાવતા હોવા છતાં હાલના તંત્ર નીચે બહુ સુખ અનુભવી રહ્યા નથી. કોઈ પણ ગોરા, સિવાય કે તે આફ્રીકાનર હોય, અને કોઇ પણ બીન-ગોરા આજે યુનીયન સરકાર ની હકુમત નીચે મુકાવા તૈયાર નહિ થાય.

બ્રીટીશ સરકારની હાલ બદલાયેલી સંસ્થાનિક નીતી પ્રશંસ નીય છે. અમને તે રૂચે છે તેથી તેમ નથી કહેતા પરંતુ તે કહેવાપણ જરૂરી છે અને ખુદ બ્રીટીશ પ્રજાના હિતની છે તેથી કહીએ છીએ. કારણ વિશ્વાળ આગળ તેની મુલેચ્છા પ્રાપ્ત કરવી એ કરતાં વધારે કીમતી મુડી બીજી એકે નથી. પ્રોટેક્ટરેટોમાં વસતા બીન-ગોરાઓનું ભાવિ આજે બ્રીટીશ સરકારના હાથમાં છે. આજ સુધી તેણે જે સ્થિતિ લીધેલી છે તે ઘણીજ સંતોષકારક છે. કોમનવેલ્થ રીલેશન્સ ખાતાના રાજ્ય મંત્રી મી. ગોરડન વોકરે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે પ્રોટેક્ટરેટોને ત્યાંના સ્થાનિક ગોરા તેમજ બીન-ગોરાઓ ની સાથે મસલત કર્યા વિના અથવા બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટની સંમતી મેળવ્યા વિના યુનીયન ને સોંપી દેવામાં આવશે નહિ. આજે બ્રીટીશ સરકાર નબળી હાલતમાં છે, અને બહારના દબાણને નમી જવાની ઘણીજ વલણ ધરાવે છે. આથી પ્રોટેક્ટરેટોના બીન-ગોરા વતનીઓ જરા ગભરાટમાં પડયા છે. અને બ્રીટીશ સરકારને વિનંતિ કરવા ની છે કે તેણે પોતાના વચનના ભાવાર્થને વળગી રહેવું જોઇએ અને કોઇ પણ કારણે દબાણને વશ થઇ સંજોગોને અનુકુળ થાય તેવો તેનો અક્ષરાર્થ કરવો નહિ જોઇએ.

'ઇન્ડ કોલી મેલ'ના આ વિષય પરના એક અગ્રલેખમાંથી અમે નીચેનો ભાગ ટાંકીએ છીએ :

"……પ્રોટેક્ટરેટોના સંબંધમાં હાલની સરકારે યુનીયનને પહોંચ નુકસાન કરેલું છે. એ પ્રદેશોના વતનીઓની યુનીયન સાથે જોડાવા ની જે કંઈ થોડી ઘણી પણ ઇચ્છા હોય તે યુનીયનમાં હમણામાં અનેલા બનાવોથી અંદર નષ્ટ થઇ છે. પ્રોટેક્ટરેટોમાં પ્રજામત લેવામાં આવે તો વસ્તીના લગભગ સોયેસો ટકા જોડાવાની વિરૂદ્ધ મત આપે. અને નેશનલીસ્ટોની કાર્ય કરવાની વિચિત્ર રીતથી પ્રોટેક્ટરેટોને યુનીયન સાથે જોડવાનું બની શકે તેટલું મુશ્કેલ કરી દીધા પછી હવે તેઓ જોડી દેવાની માગણી કરી રહ્યા છે. ડો. મલાન એ વાતનો સંતોષ લે છે કે, બ્રીટીશ સરકારે જો કે પ્રોટેક્ટરેટો સોંપી દેવાની બાબતમાં નેટીવો સાથે મસલત કરવાનું આપે લીધેલું છે છતાં "તેનો અર્થ એવો નથી થતો કે નેટીવોના મતથી બ્રીટીશ સરકાર બંધાયેલી રહેશે." જો એ અર્થ ન થતો હોય તો તેનો બીજો શો અર્થ થાય છે? બ્રીટીશ પ્રજાને વચન એ એક ગૌરવની બાબત છે, જેમાં હજારબંધી લેખીત કરારો કરતાં નૈતિક ફરજને ઘણુંજ વધારે મહત્વ અપાય છે. અમે જોઇ શકયા છીએ કે નેશનલીસ્ટો એવી બાબતના સિદ્ધાંતોને બહુ મહત્વ નથી. પરંતુ તેઓની જેમ બીજા ઓ પણ પવિત્ર વચનને એ રીતે તુચ્છકારે એમ તેઓ માનતા હોય તો તેઓ ગંભીર ભુલ કરે છે. પ્રોટેક્ટરેટોનો સવાલ ઉદ્ભવતાં ડો. મલાન કદાચ જોશે કે સાઉથ આફ્રીકાનો સાધારણ્ય મત આપનાર એમજ કહી દેશે કે "સ્વાઝીઓને પડતા મુકો. માઇ પોતાનું શું કરે છે તેજ કહો તો બસ છે."

ઉપર જે શબ્દો અમે કાળા અક્ષરમાં છાપેલા છે તે "બ્રીટીશ પ્રજા"ને વિષે તો ખરા છે અને તેટલેજ દરજ્જે આફ્રીકાનર પ્રજા ને વિષે પણ ખરા છે પરંતુ ઘણીજ કમનસીબીથી, ક્ષમાયાચના સાથે, અમારે કહેવું પડે છે કે, સરકારોને વિષે એ ખરૂ નથી. જો હોત તો સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-ગોરાઓ—હીંદી, આફ્રીકન તેમજ કલર્ડ લોકો—ની સ્થિતિ આજે છે તે કરતાં વધારે સારી હોત.

નોંધ

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ પર અહેવાલ પડેલી નવી પુસ્તિકા

નાટાલની યુનીવર્સીટીમાં નેટીવ એડમીનીસ્ટ્રેશન એન્ડ લેાપરના લેકચરર મી. કેનેથ કર્કવુડે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ પર તાજેતર કરેલી ૪૩ પાનાની એક પુસ્તિકા સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ તરફથી હમણાજ બહાર પાડવામાં આવી છે. ઇન્સ્ટીટયુટ જણાવે છે કે તેના કર્તાએ તેમજ તેણે પોતે સાઉથ આફ્રીકાના સેંકડો નાગરીકોને અસર કરનારા એ કાયદા નો અર્થ કરવામાં અત્યંત ચોકસાઇ

વાપરવામાં આવી તેની પૂરેપૂરી કાળજી રાખેલી છે. રૂપ એરીયાઝ એક્ટ એ યુનીયન સરકારે આખા યુરોપમાં પસાર કરેલ કાયદાઓમાંનો સૌથી યુગ્યપણ બહેલો કાયદો હોઇ સાધારણ માણસ સમજી શકે તેવો તેનો સાદો બાબાય પ્રજા સમક્ષ મુકવાની ઘણીજ જરૂર હતી. એ જરૂર પૂરી પાડવા માટે શ્રી. કેનેથ કર્નબુક તેમજ સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ફર્મેશન બ્યુરો એ રેસ રીલેશન્સનો આભાર માનવો ઘટે છે.

શ્રી. સ્ટ્રાયડમ કહે છે—પગલે પગલે આગળ વધીશું

જમીન અને ધરીગેશન બાતાના પ્રધાન શ્રી. સ્ટ્રાયડમે બેલસ્ટ્રેમ ખાતે ભાષણ કરતાં કહ્યું કે, "ગોરા તો રંગવાળાને સમાન મતાધીકારમાંથી બાતલ નહિ કરે તો તે સાઉથ આફ્રીકાનો પણ નહી રહી શકે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તો ૧૯૪૬ અને ૧૯૪૮ માં સ્પષ્ટ જણાવ્યું હતું કે તે કલર, કોલ્ડ અને નેટીવોને, એ લોકોનો વીકાસ થ । ભાય તેમ તેમ મતાધીકાર આપશે." એક શ્રોતાએ સવાલ પુછ્યો કે "અહિ હજુ અંગ્રેજનો વાવટો ફ્રેમ કરી રહ્યો છે?" તેના જવાબમાં શ્રી. સ્ટ્રાયડમે કહ્યું. "અમે પગલે પગલે આ બળ વધીએ છીએ. સવાલ પુછનારે ધીરજ રાખવી જોઇએ.' તેમણે કહ્યું, "સરકાર રેગ્યન કેયસીકોને હેરામાં દાખલ થતા રોકવાની નથી. પરંતુ વસાહત પર અંકુશ રાખવામાં આવે છે અને દેશ પ્રોટેક્ટ-ઢ બંધનો રહે તેની સરકાર સાવચેતી રાખશે."

ગોરાપર હુમલા કરનાર બ્રીન-ગોરાને સખ્ત સજા આરે આગણી

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સભે અઠવાડીયે ઇસ્ટ લંડનમાં મળેલી કેપ પ્રોવિન્સ કોંગ્રેસે એવી માગણી કરનારો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો કે ગોરાઓ તરફથી થતા હુમલાના સબળા કેસોમાં બ્રીન-ગોરા ગુનેગારોને સખ્ત સજાઓ થવી જોઇએ અને કટકાની પણ સજા થવી જોઇએ. માલમસબરીના પોલીસ એક મરાઘએ ઠરાવ મુકતાં કહ્યું કે, "આવી બાબતમાં બ્રીન-ગોરાઓને કેટલી સજાઓની કશી જ અસર થતી નથી. છુટીને તેઓ કરી પાછા એવાજ ગુના કરતા થઇ જાય છે". પોલીસ મરાઘએ બોલી રહ્યા હતા ત્યારે વચ્ચે "તેઓને ફાંસીએ લટકાવવા જોઇએ" "આ ગુનેગારોને સખ્તમાં સખ્ત સજા થવી જોઇએ" એવા પોકારો થતા હતા.

બાબ્રીપણે એમ પુછ્યું કાય કે ગોરાઓ તરફથી બ્રીન-ગોરાઓપર અને આસ કરી બ્રીન-ગોરી સ્ત્રીઓપર થતા એવાં હુમલાઓ માટે ગોરા ગુનેગારોને પણ કેટલીજ સખ્ત સજા ફ્રેમ નહિ થવી જોઇએ? શું બાબાના પણ ગોરા અને કાળા લોકોને માટે બે જુદાં ગોરણો રોવાં જોઇએ?

ડો. મલાને કોમ્યુનીસ્ટની ફરેલી વ્યાખ્યા

મંગળવાર તા. ૧૧મીએ બ્લોમફોનટીન ખાતે બોલતાં વડા પ્રધાન ડો. મલાને કહેલું જણાવ્યા છે કે તેમણે ટોર્ચબેમાન્ડોને કોમ્યુનીસ્ટનો રંગ લાગેલા કહ્યા હતા. ટોર્ચબેમાન્ડો એ તેનો ઇન્કાર કર્યો છે. ડો. મલાને કહ્યું, "હું મારા વચનોને વળગી રહું છું. તેઓની રીતે રશીયાના કોમ્યુનીસ્ટોના જેવી છે. કોમ્યુનીસ્ટો વર્ણભેદમાં માનતા નથી. ટોર્ચબેમાન્ડો પણ વર્ણભેદમાં નહિ માનતા હોઇ તેઓ કોમ્યુનીસ્ટ ગણાય."

રૂપ એરીયાઝ એક્ટ પર ડો. કોંગીસ

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સભે અઠવાડીયે ઇસ્ટ લંડનમાં મળેલી કેપ કોંગ્રેસમાં, કેપટાઉનમાં રૂપ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ તાકીદે થવો જોઇએ એવા મુકાયેલા ઠરાવના જવાબમાં મુખ્ય પ્રધાન ડો. મેંગીસે જણાવ્યું કે જમીન માલીકીના સંબંધમાં એડવાઝરી બોર્ડ ની કેપટાઉનની ઓફીસ કેપમાં રૂપ એરીયાઝો સ્થાપવાની પ્રાથમીક વિધિ ઓ કરી રહી છે. વસવાટપર અંકુશ અમલી તાકીદે મુકવામાં આવશે, તેમણે કહ્યું, "આ અગત્યના કામમાં વધુ પડ બરબાદ કરવામાં નહિ આવે તેની હું તમને ખાત્રી આપું છું. પરંતુ ઝડપી પરિણામોની આશા નહિ રાખી શકાય. એ કામ પુરૂ થતાં વર્ષો લાગશે. તેમ છતાં આજ સુધી કાયદા જે રીતે કામ કરી રહ્યો છે તેથી સંતોષ માન વાને સબળ કારણ છે અને પુરતા પુરાવાઓ પણ છે કે જુદા જુદા વર્ગ ના લોકો, જ્યાં દાખ છે ત્યાં તેઓને રહેવા દેવામાં નહિ આવે એવું જણાતા થઇ ગયા હોઇ, એ સત્તાઓમાંથી નીકળી જવાની તાકીદ કરી રહ્યા છે.

એપ્રિલ ૮મીએ ઉપર ટ્રાંસવાલ

બાતાના પ્રધાન

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સભે અઠવાડીયે ઇસ્ટ લંડનમાં મળેલી કેપ કોંગ્રેસમાં બોલતાં ટ્રાન્સવાલ" બાતાના પ્રધાન મી. સ્ટાર્મે કહ્યું કે સરકારે સબ્સીડી ટ્રેનો, બસો અને ટેકરીઓમાં એપાર્ટ હેડ દાખલ કરવાને ઘણું કર્યું છે. મુશ્કેલી એ છે કે બસ કંપનીઓ પણ ઓછા નફાથી કામ ચલાવી રહી છે. વધારે ભીડના વખતમાં જો તેઓને જુદી જુદી બસોદ ચલાવી પડે તો તેઓ ખોટ કરે. એ ખોટ પુરવાને તેઓને મદદ મળવી જોઇએ. એપાર્ટ હેડને બાતર બાકીમાં પચાસ ટકા વધારો થાય એ લોકો કબુલ કરશે? એ નીતી દાખલ કરવામાં આવે તે પહેલાં જે લોકો બસોનો ઉપયોગ કરે છે તેઓ એટલા ઊંચા ભાડાં આપવા તૈયાર થશે કે કેમ એ મારે તપાસ કરવી પડશે. દરમીયાનમાં નવી બસોમાં એપાર્ટહેડનો બરોબર અમલ કરવામાં આવે તેની સરકાર બનતી કાળજી રાખી રહી છે.

નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેનનો વિરોધ

નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેનની મીસીસ કપમુ. એફ. માન્ટે કેપટાઉન માં એક મુલાકાતમાં એપાર્ટહેડ દાખલ કરવાને કેપમાં બસના ભાડાં વધારવાની કરવામાં આવેલી સુચનાનો સખ્ત વિરોધ કર્યો હતો. એ સુચના નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની ઇસ્ટ લંડનમાં મળેલી કોંગ્રેસમાં ટ્રાન્સપોર્ટ બાતાના પ્રધાન મી. સ્ટાર અને બીજા સરકાર પક્ષના પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોએ કરી હતી. મીસીસ માન્ટે કહ્યું: "એપાર્ટહેડને બાતર કેપટાઉનમાં બસનો ઉપયોગ કરનારાઓએ પ૦ ટકા ભાડાં વધારે ભરવા તૈયાર થવાની મી. સ્ટાવરની સુચના નરી ઉદ્દતાઇ જ કહેવાય. હજારો બસની મુસાફરી કરનારાઓ વતી હું કહી શકું છું કે, એપાર્ટહેડનો 'લાભ' મેળવવાને અરજી પેની પણ વધારે ભાડું ભરવાને અમે તૈયાર નથી. નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેને ટ્રેનો અને પોસ્ટ ઓફીસોમાં એપાર્ટહેડનો વીરોધ કર્યો છે અને બસોમાં પણ અમે તેનો સખ્ત જ સખ્ત વીરોધ કરી શું કેપટાઉનના અમે મોટા ભાગ ના લોકો, દાખની સ્થિતિથી સંતોષ માનીએ છીએ. અમારે એપાર્ટહેડ જોઇતુંજ નથી. રંગની સુગ મરાઇ નારા અહારના પ્રલાપોની લોકો એ બીચાર ઠોકી બેસાડી રહ્યા છે. અમારે તેઓના એપાર્ટહેડના સિદ્ધાંતો જોઇતા નથી અને ખરીદવા તો બરાબર નથી જ એમ માનતા."

ફેડરેશનપર નોર્ધર્ન રેહોડેસીયા ના ગોરા

ઓરાન વીલ (નોર્ધર્ન રેહોડેસીયા) ના ગોરી કોમના પ્રતિનિધિઓએ ગયે અઠવાડીયે નોર્ધર્ન અને સધર્ન રેહોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડનું ફેડરેશન સ્થાપવા ના પંથમાં ઓરાન વીલના ૧૯૬૬ માંથી ૧૧૭૮ ગોરાઓની સહી સાથનું ફેડરેશનનો પક્ષ કરનારું પીટીશન સંસ્થાન મંત્રી મી. ગ્રેગ્સ બોયીસ સમક્ષ રજુ કર્યું હતું. તેઓએ જણાવ્યું કે ફેડરેશન સામેના નેટીવોના વિરોધને બહુ મ ત્વ નહિ આપવું જોઇએ કારણ કે વીરોધ માત્ર નાની શિક્ષિત લઘુમતીનો જ છે મોટા ભાગના નેટીવો એ સવાલ વીશે કશુંજ જાણતા નથી. એક ડેલીગેટે બય દર્શાવ્યો કે ફેડરેશન સ્થાપ વામાં નહિ આવે તો નોર્ધર્ન રેહોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડપર કેવી દીહોળો રાજ્ય કરત થઇ જશે તેનો એ દેશો ની કેસીયારીટ વસતી ગોરા કરતાં વધારે ઝડપથી વધી રહી છે. બીજા ડેલીગેટે કહ્યું કે, ગોરાઓને બય છે કે બ્રીટીશ સરકાર નેટીવોને સર્વોપરી સત્તા આપવા માગે છે. શ્રી. બોયીસે જવાબ આપતાં કહ્યું કે સરકાર એમ નેટીવોને મત જાણવાનો સારામાંકારી સંસ્થાઓ મળે છે તેની પાસેયા નેટીવો નો મત મેં સાંભળ્યો છે. તેમાંની ઘણી ખરી સંસ્થાઓ નેટીવોના પ્રતિનિધિ ઓની સત્તાવાર સંસ્થાઓ છે. શ્રી. બોયીસે કહ્યું કે જાણીતી પ્રતિનિધીપ સંસ્થાઓ દ્વારા કોમના પ્રત્યેક વર્ગ દર્શાવેલા મતને કોમના તે તે વર્ગોના ખરો મત માટે સબુતો જાણીએ. શ્રી બોયીસે કહ્યું, હું સર્વોપરિ સત્તા ગોરા ને કે નેટીવોને આપવાની વીરૂદ્ધ છું. મારી સરકારની નીતી જુદી જુદી જાતીઓ વચ્ચે ભાગીદારી સ્થાપવાની છે.

ઝોરેસ્ટરેરેટાના ભવિષ્યપર કોમન વેલ્થ રીલેશન્સના રાજ્ય મંત્રી

કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના રાજ્યમંત્રી શ્રી. પેટીક ગોરડન વોકરે સેલ્સબરીમાં એક અખબારી પરિષદને જણાવ્યું કે, ૧૯૦૯ ના સાઉથ આફ્રીકા એક્ટની કલમ બ્રીટીશ સરકારના ઉપર બ્રીટીશ ગ્રેટરેટરેટા યુનીયનને સોંપી દેવાની કશી જવાબદારી નથી. પરંતુ જે સવાલ છે યુનીયન સરકાર કરી પણ ઉઠાવવા માંગતી કોપ તો ચોટન તેવી ચર્ચા ખુશીથી કરશે શ્રી. ગોરડન વોકરે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ માં માત્ર એટલુંજ કહેવામાં આવ્યું છે કે રાજા એ દેશો યુનીયનને સોંપી દઇ શકે "સોંપી દેશે" એવું નથી કહેવાયું. એવાજ શબ્દો તેની આગલી કલમમાં સધર્ન રેહોડેસીયાને લિયે વપરાયા છે. ૧૯૨૩માં સધર્ન રેહોડેસીયાનું ભવિષ્ય નક્કી નહોતું. પાછળથી રેહોડેસીયાએ એ યુનીયન સાથે જોડાવા સંબંધી મત લીધો. સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ કહે છે કે રાજા સધર્ન રેહોડેસીયા યુનીયનને સોંપી ■ શકશે. પરંતુ જેવી કોપ એમ નહિ કહી શકે કે સધર્ન રેહોડેસીયા યુનીયનને સોંપી દેવાને બ્રીટીશ સરકાર બંધાયેલી છે. એટલે જેમ સધર્ન રેહોડેસીયાને લીધે છે તેમ આ દેશો પણ યુનીયનને સોંપી દેવાને બ્રીટીશ સરકાર બંધાયેલ નથી. શ્રી. ગોરડન વોકરે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકા એક્ટમાં માત્ર એટલી સગવડ કરવામાં આવી છે કે સામેના બાજુના સબળ પક્ષો જો કબુલ થાય તો સધર્ન રેહોડેસીયા તેમજ ગ્રેટરેટરેટા યુનીયનને સોંપી દઇ શકાય. તેમણે કહ્યું કે બ્રીટીશ સરકાર જે સ્થિકારે છે કે ગ્રેટરેટરેટાના ભવિષ્યમાં સાઉથ આફ્રીકાને સંબંધ રહેલો છે. એ દેશો પોતાની બ્રીટીશ સરકારની નીતી સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ પ્રમાણે યોગ તે બાબતેજ રજાચિત્ત થયેલી છે અને તેમાં કશો ફેરફાર થયો નથી. બ્રીટીશ સરકાર રજાનિક વતી-ઓને તેમજ નેટીવો-ની સંભાળ લેવા

ત્યા વીના અથવા ઓટીશ પાર્લામેન્ટની સંમતી મેળવ્યા વિના ગ્રેટબ્રિટનને યુનીયનને સોંપી દેવા કબુલ નહિ થાય.

શ્રી. ગોરડન વોકરે કહ્યું કે, સધર્ન અને નોર્ધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસા લેન્ડનું ફેડરેશન સ્થાપવાની દરખાસ્તમાં એમુઆનો લેન્ડના આગેવાનો પાસે એક ભાગ નવા ફેડરેશનને આપવા અને બીજો યુનીયનને આપવામાં આવવાની જે વાત થઇ રહી છે તેમાં પણ કશું સત્ય નથી. તેમણે કહ્યું, 'જે કોઇએ એ વાત કરેલી હોય તેણે તે બનાવી કાઢેલી છે.

સા. રોડેસીયામાં દાખલ થનારા ગ્રે ઇમીગ્રેશનનો નવો ધારો

સપરેખ્યર તા. ૧લીથી સધર્ન રોડેસીયામાં દાખલ થવા ઇચ્છનાર કોઇ પણ વસાહતીને દાખલ કરવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે તેની પાસે ઇમીગ્રન્ટસ સીલેકશન બોર્ડ તરફથી આપેલ રેડી ઇન્સ પરમીટ હશે. આ નવો ધારો પરદેશીઓને તેમજ બ્રીટીશ રક્ષણતળે લાગુ પડે છે. અપવાદ તેઓને માટે જ રાખવામાં આવ્યો છે કે જેઓ એવું પુરવાર કરી શકતા હોય કે તેઓ એ ગયા જુલાઇની તા. ૧૩ મી–નવો ધારો અમલમાં આવ્યાની તારીખ–પહેલાં રોડેસીયા આવવાની ગોઠવણો કરી નાખી હતી. યુનીયનના જે લોકો સધર્ન રોડેસીયામાં રમાણી રહેવાનું કરવા ચાહતા હોય તેઓએ હવે સેવ્સ ખરીદવાં બ્રીટીશ કે એમ્પીયન ઇમીગ્રેશન સીલેકશન બોર્ડોને રેડીન્સ પરમીટ માટે અરજી કરવી પડશે મુસાફરોને આવનારાઓથી ચોક્કસ ઇમીગ્રેશન ઓફીસરની ખાસ પરવાનગી વિના ૬ મહિના થી વધુ મુદત કોલોનીમાં રહી નહિ શકાય. વસાહતી તરીકે સ્વિકારાયેલા નહિ હોય તેવા કોઇ પણ મુસાફરોથી કોલોનીમાં નોકરી લઇ નહિ શકાય, અને રેડીન્સ પરમીટ મેળવવાની શરત એ રહેશે કે નવા આગંતારથી પહેલાં ત્રણ વર્ષ સુધી જે નોકરી કરતો હશે તે બદલી નહિ શકાય.

યુનીવર્સીટીઓમાં એપાર્ટહેઇડ પર કેળવણી ખાતાનાં પ્રધાન

ગયે અઠવાડીયે લંડનમાં મળેલી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કેપ પ્રોવિન્સમાં કેળવણી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. એચ. પ્રીસ્લોને જણાવ્યું હતું કે, સરકાર સઘળી યુનીવર્સીટીઓમાં સો ટે સો ટકા એપાર્ટહેઇડ દાખલ કરવા કટીબદ્ધ છે. પરંતુ લાંબા વખતથી ચાલતી આવેલી પ્રથા ક્ષણમાં નાબુદ કરી મુકવા છે. અને બીજી મુશ્કેલી એ છે કે આ સંસ્થાઓમાંની ઘણી ખરીને કાયદો લાગુ પડી શકતો નથી. શ્રી. પ્રીસ્લોને કહ્યું કે જેમ જેમ ગે.કમત કેળવાતો જશે તેમ તેમ યુનીવર્સીટીઓની નીતી બદલાતી જશે. સરકાર આ બાબતમાં ધ્યાન આપી રહી છે અને ધીમે ધીમે એવી સ્થિતિ કરવાની તે આશા રાખે છે કે નેટીવોને પોતાની ઉચ્ચ કેળવણી પોતાના જ સત્તાઓમાં મળી રહે. આને માટે જોઇતા નાણા એક રાતમાં ઉભાં નહિ જ થઇ શકે. સાઉથ આફ્રીકાની પાસે નાણાનો અખુટ ભંડાર નથી ભરેલો.

શાલ્ડી કોલેજના નવા પ્રીન્સીપલ શ્રી. એ. ટી. લેઝરસે આભારની દરખાસ્ત રજુ કરી હતી.

જાપાનની સુલેહ સંધી

જાપાનની સુલેહ સંધીપર સપરેમ્બર તા. ૪થીના સાનફ્રાન્સીસ્કો ખાતે સહી થઇ જાપાનના વડા પ્રધાન શ્રી. શીગેરૂ યોશીડાએ કહ્યું કે જે દેશોએ સંધીપર સહીઓ કરી છે તેઓનો જાપાન વિશ્વાસઘાત નહિ કરે. સોવીયેટ ના પરદેશ ખાતાના નાયબ મંત્રી શ્રી. ગ્રોમાકોએ અખબારી પરિષદમાં સંધી ને "નવાં યુદ્ધના ખરડા" તરીકે વર્ણવી અને કહ્યું કે જે દેશો જાપાન પર આ સંધી લાદી રહ્યા છે તેઓ દુનીયાની નજર સામે તેને માટે જવાબદાર ગણાશે. સંધીની મુખ્ય શરતો નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) જાપાન પોતાના અગાઉના સામ્રાજ્યપરનો સઘળો હક જતો કરે છે અને તેની સત્તા પોતાના ચાર ટાપુઓ પરજ રહે છે.

(૨) યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતાની જવાબદારી તે સ્વિકારે છે. તેના બદલામાં મીત્રરાજ્યો વ્યક્તિગત કે સામુદાયિક સ્વરક્ષણનો જાપાનને હક સ્વિકારે છે.

(૩) સંધી અમલમાં આવે ત્યાર બાદ ૯૦ દિવસમાં કબજો રાખી રહેલા લશ્કરને પાછું બોલી લેવામાં આવશે. પરંતુ પાછળથી કંઈ પણ કરાર થાય તો તેની રૂએ પરદેશી સશસ્ત્ર લશ્કરને જાપાનમાં રાખી શકાશે.

(૪) સંધી જાપાનપર આર્થિક, હકો સંબંધી કે બીજી કોઇ જાતના પ્રતિબંધો મુકતી નથી.

(૫) જે દેશોપર જાપાને ચઢાઇ કરી હતી એ દેશોને જાપાન પોતાની પ્રજા ના કુશળ અને સેવાઓ વડે નુકસાની ભરી દેવાનું સ્વિકારે છે.

વડા પ્રધાન શ્રી. યોશીડાએ સુલેહ પરિષદમાં એવું વચન આપ્યું હતું કે નુકસાનીની કેટલી રકમ ભરવી એ બાબતની તે અન્ય દેશો સાથે વ્યક્તિ ગત મસલત કરશે.

'લંડન ડેલી મેલ'નો અખબારપત્રી નોએલ મોન્કસ ટોકીયોથી જણાવે છે કે, સુલેહ સંધીથી જાપાનની પ્રજાને બહુ આનંદ થયો નથી. પોતાના ઘરો, કોટેલા અને જહેર મકાનો ફરી પાછા તેઓના કબજામાં કયારે આવે તેની તેઓ રાહ જોઇ રહ્યા છે. તેઓની શકતી એટલી બધી છે કે જાપાન દુનીયાની બજારમાં ફરી એક તીવ્ર હરીફ બનવાની તયારી કરી રહ્યું છે. કોઇને એમ નહિ લાગે કે ૭ વર્ષપર જ કોકોયોનેના ૬૦ ટકા આમ નાશ પામ્યો હતો. શહેરના કોઇ પણ ભાગમાં ખાંચો જોવામાં આવતો નથી. 'લંડન ટાઇમ્સ'નો અખબારપત્રી જણાવે છે કે જાપાનની સંપીને પશ્ચિમના દેશો એ આવકાર આપેલો હોવા છતાં ખુદ જાપાનના લોકો ભવિષ્ય અશાંતીમય જોઇ રહ્યા છે. જાપાનનું પત્ર 'યોમો-યુરી' જણાવે છે કે, સત્તા પાછી મેળવવાના સંતોષ સાથે જાપાનના લોકોના હૃદયો ઘણુંજ ખિન્ન થયાં છે. જાપાનની સોશીયલીસ્ટ પાર્ટીનું એક નિવેદન જણાવે છે કે જાપાનમાં રહ્યાથી પરદેશી લશ્કર રાખવામાં આવશે તેથી દુર પુર્વની સ્થિતિ બગડશે અને જાપાન હવે સલામ માટે યુનાઇટેડ નેટવર્કનું બંધીવાન થઇ ગયું છે. જાપાનના દેશોની ચઢેલી ઓટને માટે સર્વત્ર રોકાની લાગણી પ્રવર્તી રહેલી જણાવવા માં આવે છે અને એટલાન્ટીક ખરીતા ના સિદ્ધાંતોનું પાલન નથી થઇ રહ્યું એમ માનવામાં આવે છે.

ઓરેબીયન નાઇટસ

એક હજારને એક રાતની વાર્તાનો સંગ્રહ રસપ્રદ પુસ્તક.

કીમત પા. ૬–૪–૦.

આ ઓફીસેથી મળશે

હીંદી શિક્ષકો માટે ટ્રેનીંગ કોલેજ

સ્પ્રીંગફીલ્ડમાં એક નીગ્રો કુટુંબના હસ્તે તેની ઉદઘાટન ક્રીયા

ડરબનની નજીક સ્પ્રીંગફીલ્ડમાં પા. ૪૦,૦૦૦ ના ખરચે હીંદીઓને માટે બંધવામાં આવેલી ટીચર્સ ટ્રેનીંગ કોલેજની ઉદઘાટન ક્રીયા ગયી સપરેમ્બર તા. ૮મીના નાતાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મા. હી. હ્ર શેપ્સ્ટન ના હસ્તે કરવામાં આવી હતી. એજ્યુકેશનના વડા પ્રધાન મા. ઇસક ફોલીન અને મેડમ ફોલીન. તેઓ યુનીયનની કુંક મુસાફરે આવેલા છે, તેઓ પણ તેમની સાથે હાજર થયા હતા. આ કોલેજમાંથી દર વર્ષે સોએક જેટલા શિક્ષકો તયાર થયા કરશે એમ રાખવામાં આવે છે. એડમીનીસ્ટ્રેટરે જણાવ્યું કરતાં કહ્યું કે, આ એક લાંબા સમયથી સેવવામાં આવેલું સ્વપ્ન સિદ્ધ થયું છે. અને આજ સુધી હીંદીઓની નિશાળોમાં ઘણી ઓછી તાલીમ પામેલા અનુભવ શિક્ષકો તે રાખવા પડતા હતા તે હવે કરવું નહિ પડે. આ કોલેજ સાઉથ આફ્રીકાની એવી જાતની બીજી કોલેજોની સરખામણીમાં ઉભી થશે તેવી થશે. તેમાં સુંદર લેકચરહોલો છે દરેકજાતની સગવડવાળી લેબોરેટરી છે વિશાળ લાઇબ્રેરી, કલા, અદ્ધ ઉદ્યોગ, હાથ કારીગીરી વિગેરેની સગવડો છે. વીદ્યાર્થીઓને તાલીમ આપવાને જરૂરી કોઇ પણ વસ્તુની ઉણપ નથી. એડમીનીસ્ટ્રેટરે એ વસ્તુપર ભાર મુકયો કે "આ કોલેજનો હેતુ હીંદી તેમજ કલર્ડ શિક્ષકો તયાર કરવાનો છે. કલર્ડ વિદ્યાર્થીઓ જે હીંદીઓની સાથે થઇ ભણે તો રંગવાળો લોકોના શિક્ષકોને સામાન્ય લાગતું થઇ પડે."

નાતાલના કેળવણી ખાતાના ડીરેકટર મા. સી. મરે જુએસન, કાઉન્સીલર લીમો મોહડ, એમ. પી. સી. અને મા. ઇ. સી. વીલ્કસ એમ. ઇ. સી. અને બીજાઓ હીંદીઓ મોટી સંખ્યા માં હાજર થયા હતા.

પ્રમુખસ્થાન નવી કોલેજના પ્રીન્સીપલ મા. ટમસન. એન્ડરસને લીધું હતું.

દીવાળી અને નવાં વર્ષની
અભિનંદન પત્રીકાઓ.

નવી ક્રીસ્ટમસ કાર્ડના હબની તયારી થઈ ગ છે
બાકી હજીની શી. ૭–૦.

નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા
વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું:

'Indian Opinion,' P.Bag,
Phoenix, Natal.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, ઑગસ્ટ ૨૮, ૧૯૫૧.

કૉંગ્રેસનું કોકડું

કૉંગ્રેસમાં હોદ્દા વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ અને કૉંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી. પુરુષોત્તમદાસ ટંડન વચ્ચે જે યુદ્ધ ઊભું થયું છે તે તરફ પ્રજાનું ધ્યાન અત્યારે મુખ્યત્વે દોરાયેલું છે. આ પ્રશ્ન વ્યક્તિગત નથી પણ સંખ્યાબળને લગતો છે. આઝાદી મળ્યા પહેલાં કૉંગ્રેસના પ્રમુખનું સ્થાન કૉંગ્રેસમાં સર્વોપરી હતું. હવે વડા પ્રધાન અને કૉંગ્રેસ પ્રમુખ બન્ને કૉંગ્રેસમાં અગ્રેસર રહ્યા. એટલે એ બે પદધારીઓ વચ્ચે કયા પ્રકારનો સંબંધ હોય એ નક્કી કરવાનો સવાલ વહેલો-મોડો ઊભો થયા વિના રહેવાનો નહોતો. અત્યારના સવાલમાં દેખીતો મુદ્દો માત્ર કૉંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિ ની નવરચના કરવાનો છે, પણ તેના પાયામાં આ પરસ્પર સંબંધનો મુદ્દો રહેલો છે. લોકશાસન વાળા બીજા બધા દેશોમાં જોવામાં આવે છે કે પક્ષનો જે બહુમાન્ય નેતા હોય તે વડો પ્રધાન થાય, અને પક્ષનો પ્રમુખ કે અધ્યક્ષ (ચેરમેન) પક્ષનું તંત્ર સંભાળે, તેને મજબૂત કરે, ને ચૂંટણીઓમાં પક્ષની જીત માટે પ્રયાસો કરે. આમ તેનું પદ મહત્ત્વનું છતાં ગૌણ છે. પક્ષની સભા કે પરિષદ પક્ષની રાજનીતિનાં સિદ્ધાંતો ને તેની નીતિની આખી રૂપ રેખા નક્કી કરે, અને પ્રધાનમંડળે તેને અનુસરવું રહે. પણ પક્ષની કારોબારી કે તેના પ્રમુખ (ચેરમેન) કેબિનેટના કારભારમાં વચ્ચે આવે નહીં. જો કોઈપણ રીતે વડા પ્રધાન ની મુક્તિ પક્ષનું તંત્ર સંભાળવાના કામમાંથી કાયમ પડે, અને રાજકાર ભારના કામમાં વિશેષ વાપરી શકાય. વડા પ્રધાનની રાજનીતિ પક્ષને નામંજૂર હોય લાંબે ગાળે તેને માટે રસ્તો કરતો એ છે કે તેના પર અવિશ્વાસની દરખાસ્ત પસાર કરી તેની જગ્યાએ બીજો નેતા ચૂંટવો, કે વડા પ્રધાનનું પદ લે. પણ જ્યાં સુધી વડા પ્રધાન પર પક્ષનો વિશ્વાસ કાયમ હોય ત્યાં સુધી તો પક્ષની ખરી નેતાગીરી તેની જ ગણાય. વડા પ્રધાનનું પદ સંભાળ્યા બાદ થોડી પડે ત્યારે પક્ષના પ્રમુખ (જેમ કે આ દાખલામાં કૉંગ્રેસનો પ્રમુખ છે) આપોઆપ વડા પ્રધાન બને એવો પણ અમુક નિયમ નથી. એ નિયમને અપવાદરૂપ ગણવા દાખલા બ્રિટનના રાજકારણમાં દેખવામાં આવેલા છે. હીંદમાં આઝાદી આવી ત્યારથી લોકપ્રતિનિધાની દૃષ્ટિએ પણ વડા પ્રધાન નું પદ મુખ્ય અને કૉંગ્રેસ પ્રમુખનું ગૌણ બનેલું જ છે. દાખલા તરીકે, આઝાદી પહેલાં 'રાષ્ટ્રપતિ' એ સિદ્ધ કે કૉંગ્રેસના પ્રમુખને વિષે લોકસંગતિથી કહેવાતું; પણ આઝાદી પછી તે સરકારી રાહે હીંદી પ્રજાતંત્રના પ્રેસીડેંટને વિષે વપરાતું થયું છે. અત્યારે હીંદ સંઘના 'પ્રેસીડેન્ટ' ડૉ. રાજેંદ્રપ્રસાદ 'રાષ્ટ્રપતિ' કહેવાય છે; અને હવે તો તેમનું નિવાસસ્થાન પણ 'ગવર્નમેંટ હાઉસ'ને બદલે 'રાષ્ટ્રપતિભવન' તરીકે સરકારી રાહે ઓળખાતું થયું છે.

તાત્કાલિક મુદ્દો

આ ઝઘડાનો તાત્કાલિક મુદ્દો એ છે કે કૉંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિની નવરચના - માટે ચૂંટણી થી. નેહરુની માગણી છે, જ્યારે શ્રી. ટંડન તેમ કરવા રાજી નથી. આ મુદ્દાપર શ્રી. નેહરુએ કૉંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિમાં થી રાજીનામું આપ્યું છે; અને તેમને પગલે ચાલીને મૌલાના અબુલકલામ આઝાદે પણ એ સમિતિમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે. હવે આ આખો સવાલ ખેલાઈ ચૂંટણી કૉંગ્રેસ કમિટી સમક્ષ આવવાનો છે; અને આ બે મતો વચ્ચે સમાધાન કરાવવાના પ્રયાસો ચાલી રહ્યા છે. વ્યક્તિગત રીતે જોતાં શ્રી. નેહરુ ઉપર પ્રજાના તેમજ કૉંગ્રેસના બધા જ મોટા ભાગનો વિશ્વાસ છે; અને તે બતાવી કરનારા કરતાં પણ કૉંગ્રેસકોષ્ઠીથી બધા છે. પાર્લામેંટમાંના કૉંગ્રેસ પક્ષે નવી દિલ્હીમાં તેમને વિષે સંપૂર્ણ વિશ્વાસ પ્રગટ કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો છે. આ પક્ષની સભા સમક્ષ શ્રી. નેહરુએ પોતાના રાજીનામા પાછળ રહેલી વિચારસરણી સમજાવી, તેમાં તેમણે આ મુદ્દા રજૂ કર્યા: (૧) "કેટલીક વ્યક્તિઓ કૉંગ્રેસમાં દાખલ થાય કે કૉંગ્રેસનો ત્યાગ કરે એ બાબત મહત્ત્વની નથી, જોકે લોકો પરની છાપની દૃષ્ટીએ એ મહત્ત્વનું છે. છતાંય મને લાગવા માંડ્યું કે કૉંગ્રેસમાં સંસ્થામાં વધતી જતી દેખાતી ફાટફૂટ જનતાને યોગ્ય અપીલ કરવાનું મુશ્કેલ બનાવતી હતી. કૉંગ્રેસ અત્યારે પણ દેશની એક બળવાન સંસ્થા છે એવું આદરપૂર્વક જણાવીને તેમણે કહ્યું કે, કૉંગ્રેસ સિવાયની અન્ય કોઈ સંગીન સંસ્થા હું જોતો નથી. કૉંગ્રેસ સંસ્થા એ ભારતના વિકાસમાં રાજદારી, સામાજીક અને આર્થિક રીતે એક આવશ્યક હેતુ સિદ્ધ કરવાનો છે. મેમ્બરોઓ એ સિદ્ધ કરવામાં નિષ્ફળ જાય તો પણ કૉંગ્રેસની ઐતિહાસિક કામગીરી અપરિપૂર્ણ રહે છે અને તે આગળ ધપાવવાની રહે છે. પૃથ્થકરણ બાદ હું એવા અભિપ્રાય પર આવ્યો છું કે, કૉંગ્રેસે જનતાને પુરેલા પ્રમાણ માં તે અસર કરી શકે તે રીતે પોતા નો હેતુ પુરેપુરી અને અસરકારક રીતે સિદ્ધ કરવા લોક તોર તેણે લોકપ્રિય તેટલા સારા પ્રમાણમાં સંસ્થાને પોતાને વ્યવસ્થિત કરવી જોઈએ. અલબત્ત સંસ્થાને સોંપ્યો સો ટકા વ્યવસ્થિત કરવાનું મુશ્કેલ છે, પરંતુ તેણે જનતા ના મનમાં એવી લાગણી સર્જવી જોઈએ કે સંસ્થા વધતા ઓછા પ્રમાણ માં વ્યવસ્થિત છે જ.

"નાસિક બાદ તેમજ પાછળથી અમદાવાદ બાદ કૉંગ્રેસની વિશાળ નીતિનો ઉલ્લેખ કરતાં જે ઠરાવો એમના આદેશ પ્રમાણે પસાર કરવામાં આવ્યા હતા તેની યાદ કરતાં એમણે જણાવ્યું કે, આમ છતાં મારા પ્રયાસો નિષ્ફળ જતાં અને ખેદ થાય છે. મારા એ પ્રયાસો સાથેના પ્રત્યાઘાતો નિરાશા ઉપજાવનારા હતા. કેટલાક તો એવા હતા જેઓ મારા પ્રયાસોની સફળતા માટે ખરેખર આતુર જણાતા. તેઓમાં સક્રિયતા ન હતી તેમજ તેઓ એ પ્રયાસોની કદર કરી શકયા નહોતા તેમજ એની કલ્પના પણ નહોતા કરી શકયા. તેમણે એ પ્રયાસોની વિરુદ્ધમાં કાંઈ કહ્યું નહોતું પણ સાથે સાથે એને કોઈ અગત્ય પણ નહોતી આપી. એ પ્રયાસોની સફળતાના માર્ગમાં બીજી ઘણી કમનસીબ બાબતો ઉપસ્થિત થઈ હતી, જો કે એ પ્રયાસોની સફળતામાં તેમને રસ છે એવું એમણે બતાવ્યું હતું. નિષ્ફળતા જ નહીં પણ સમગ્ર રાષ્ટ્રની કામગીરી માં નિષ્ફળતા મળી છે એવી લાગણી મને ઘેરી વળી છે. એટલુંજ નહીં પણ આપણે જે પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાનો છે તેની સામે હું નિઃસહાય પુરવાર થયો એવી લાગણી પણ મારામાં વધુ જામી રહી છે. હું જલ્દી હતાશ નથી, અને કોઈ મૃતઃપ્રાય કામગીરી જાતની રહ્યો હું એવું પણ મને લાગી રહ્યું છે. અને વળી એવું પણ લાગે છે કે જે કામગીરી માટે મારામાં વિશ્વાસ મુકવામાં આવ્યો હતો અને જેને માટે મારા પ્રત્યે મીટ મંડાઈ રહી છે તેની બાબતમાં પણ હજુ નિઃસહાય રહ્યો છું.

હીંદ-પાકીસ્તાન

ભારતના પુનર્સંસ્કાર ખાતાના પ્રધાન શ્રી. અજીતપ્રસાદ જૈને જણાવ્યું છે કે ઉનાળા અંતી મહિનામાં પૂર્વ પાકીસ્તાનથી આશરે ૬૯ હજાર નવા હિજરતીઓ પશ્ચિમ બંગાળમાં આવ્યા છે. સાઉદી અરેબીયા ખાતેના ભારત ના ભૂતપૂર્વ કૉંસલ શ્રી. અબ્દુલમજીદ ખાને એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે મધ્યપૂર્વના આરબ જગતમાં પાકીસ્તાનનો ભારતવિરોધી પ્રચાર નિષ્ફળ નીવડ્યો હતો. સાઉદીના ૨૪ પ્રતિનિધિ ઓ તરફથી વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ પર કાશ્મીરમાંથી ભારતીય સૈન્ય પાછું ખેંચી લેવાની માગણી કરતો જે તાર કરવામાં આવ્યો હતો તેના પર તેમણે ટીકા કરી હતી. સાઉદીઓની પ્રબળ પર લોહાદની પ્રવૃત્તિનો પ્રભાવ પાકીસ્તાનની પાકીસ્તાનની ચાલનો ઉલ્લેખ કરતાં એમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન સરકારે ચાર વર્ષની અંદર આરબ દુનીયાની કુલ ૩ કરોડ અને ૭૫ લાખની વસતીમાં ઝેરીલા પ્રચાર, વિકૃત પ્રસિદ્ધિ અને મેરરજુલાનો પાછળ એક કરોડથી પણ વધારે નાણું વેડફી નાખ્યાં છે. પૂર્વ પંજાબના ગવર્નર શ્રી. ચંદુલાલ ત્રિવેદીએ દિલ્હી પુરમાં જણાવ્યું કે "ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે જો યુદ્ધ ફાટી નીકળશે તો તે ભારત ની ધરતીપર નહીં પણ પાકીસ્તાનની ધરતી પર ખેલાશે એ નિશ્ચિત છે. પૂર્વ પંજાબ સંપૂર્ણપણે સુરક્ષિત છે, અને દરેક સંભવિત ભય અને ભયસ્થ સામે રક્ષણનાં પુરતાં પગલાં લેવામાં આવ્યાં છે. બધારે પ્રસંગ આવશે તો હીંદીઓ સામા પક્ષને લાંબા વખત સુધી યાદ રહી જાય એવું અમીર દાખવશે." સભ્યોમાં મળેલી અખિલ ભારત હિંદુ પરિષદને પ્રમુખ સ્થાનેથી રામપુરના નવાબે જણાવ્યું.

"આપણે જાણી લેવું જોઈએ કે, આપણી કોમનું બાકી ભારતના અને તેની પ્રજાના ભાવિ સાથે કઈ રીતે જોડાયેલું છે. આપણે બીજા દેશોના નથી તેમ પાકીસ્તાનના પણ દુશ્મનો નથી. પરંતુ એ સ્પષ્ટ સમજાઈ જવું જોઈએ કે, આપણે અત્યારથી સ્વેચ્છાથી ભારતને આપણું વતન બનાવ્યું છે, આપણે હીંદીઓ તરીકે સામેલ તરવાનું કે ડુબવાનું છે અને ભારતની ઘાતિ અને પ્રગતિની જુંબેશ માં આપણે ભારત સાથે જ મકકમ પણે રહીશું."

શ્રી. નેહરુ કૉંગ્રેસના પ્રમુખ

નાગપુરમાં મળેલી ભારતીય કૉંગ્રેસ ની વર્કીંગ કમીટીમાં ગયા રવીવારે શ્રી. પુરુષોત્તમદાસ ટંડને કૉંગ્રેસનું પ્રમુખસ્થાન છોડી દીધું અને હોદ્દા વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરુએ પોતાનાપર રહેલી મહાન જવાબદારી ઓ છતાં કૉંગ્રેસનું તંત્ર પડી ભાંગતું અટકાવવાને ના છુટકે તેનું પ્રમુખપદ સ્વિકાર્યું. અને પંડીત નેહરુમાં પુર્ણ વિશ્વાસનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પાસ થયો કૉંગ્રેસનું અધિવેશન આવતા માસની તા. ૧૮-૧૯ ના બોલાવવું નક્કી થયું છે. આ બનાવ બ્રિટન - ધનિકો રેડીયોપર આવ્યા હતા.

વર્ધા શિક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ આપીજીના જેવી ક્રિસ્ટલ ક્લિયર. મુલ્ય ૨ ૧

શ્રી કૃષ્ણ અને હઝરત મુસા

શ્રી. કરીમ અહમદ આસ્તર એમ. એ. એલ. એલ. બી.

શ્રી કૃષ્ણ અને હઝરત મુસા સમકાલીન હતા. તેમનો સમય સંશોધકોના કહેવા મુજબ ઇ. સ. પૂર્વે ૧૫૦૦-૧૪૦૦ ગણીએ તો હઝરત મુસાનો સમય પણ તેજ ગણાય.

તેમનાં જન્મ પ્રસંગો વચ્ચે પણ ઘણું સામ્ય છે. કંસે પોતાની બહેન દેવકીને વસુદેવ સાથે પરણાવી વખતે તેને આકાશવાણી થઇ હતી કે તેમનો પુત્ર તેનો વીનાશ કરશે. તેથી કંસે દેવકીના બધા પુત્રોને તેમના જન્મ થતાંજ મારી નાખ્યા હતા. હતાશ બનેલાં માતાપિતાએ છેલ્લા પુત્ર શ્રીકૃષ્ણ ને જન્મતાની સાથેજ, તેમનો જન્મ છુપાવી, તેમને રાતોરાત અન્ય સ્થળે ખસેડી દઇ, બદલામાં એક પુત્રી લાવી, પુત્રને સ્થાને મુકી, પુત્રી જન્મી છે એમ જાહેર કર્યું હતું. પરંતુ કંસ છેતરાયો ન હતો. તેણે તે પુત્રીને પણ રામકરવા પછેડાવાટી દીધી હતી. તેના ઉઠી જતા આત્માએ કંસને ફરીથી ચેતાવ્યો હતો કે તેનો સંહારક જન્મી ચુક્યો હતો. ત્યારબાદ કંસે તેને શોધી કાઢવા અથાગ પ્રયત્નો કર્યા હતા. પરંતુ ભાવિ કોઇ ફેરી શિક્યા થાય! અંતે શ્રીકૃષ્ણને હસ્તેજ તેનો કાળ થયો હતો.

હ. મુસાનો વૃત્તાંત પણ આબેહુબ એજ છે; માત્ર દેશકાળને અનુસરીને કેટલીક વિગતોમાં ફેર પડે છે. અને તેનું મુખ્ય કારણ ત્યાં અને સેમિટિક ઇજીપ્શ્યન, ખ્રીસ્તી અને ઇસ્લામી માન્યતાઓના મુળભૂત સિદ્ધાંતો અન્યથે ફેર પડે છે. હીંદુઓ પુનર્જન્મને સ્વીકારનાર માને છે; તેથી તેનું પ્રત્યેક કાર્ય તે સ્વીકાર કરે છે, જ્યારે સેમિટિક માન્યતા મુજબ, પુનર્જન્મ માત્ર પ્રભુએ નક્કી કરેલા પેગમ્બર હોય છે. તેથી તે જે કંઇ કરે છે તે ઇશ્વરી પ્રેરણા, જેને પારિભાષિક રીતે 'વહી' (અં. રીવીલેશન) કહે છે, તે અનુસાર કરે છે. ઇશ્વર પ્રત્યેક પ્રસંગે તેને સહાય કરે છે. એ પ્રમાણે ઇશ્વરી સંકેત વા અભિકાર સિદ્ધ થાય છે.

હ. મુસા મિસરમાં જન્મ્યા હતા. તે જમાનામાં બની ઇસરાઇલ મિસરમાં નાઇલ નદીના ડેલ્ટાવાળા પ્રદેશમાં (ગોશેન ગામોના કુલકરીપમાં) વસતા હતા. ત્યાં તેઓ પેલેસ્ટાઇનના કનઆન પ્રાંતમાંથી ગયેલા હતા અને કનઆનમાં તેઓ એબ્રાહીમની દક્ષિણે આવેલા હરમાંથી ગયેલા હતા. કનઆનમાં પ્રથમ વસનાર તેમના પુર્વજ હઝરત ઇબ્રાહીમ (અં. અબ્રાહમ બી ધી પ્રોફેટ) હતા. તેમના પૌત્ર હ. યાકુબનું ઉપનામ ઇસરાઇલ હતું. તેમને બાર પુત્રો હતા. ૧૧ મા પુત્ર હ. યુસુફ હતા. તેઓ તેમના જમાનાના મિસરના બાદશાહના વઝીર હતા. તેમણે પોતાના કુટુંબને મિસરમાં આ બધો ડેલ્ટાના પ્રદેશમાં વસાવ્યા હતા. હ. યુસુફ પછી લેવચ્યુ રીકા પછી હ. મુસાનો કાળ આવે છે. દરમિયાન, મિસરનાં બાદશાહોની ઇસરાઇલો પ્રત્યે ની દયભાવતની મીઠી નજર, માઠીમાં તેમના પ્રત્યે રુક્ષ અને પરિણામે જુલ્મ માં પરિવર્તન પામેલી હતી.

હ. યુસુફના જમાનાના પરદેશી હીક્સોસ વંશના બાદશાહોમાં છેલ્લો પ્રતાપી બાદશાહ રામેસિસ બીજો હતો. તેના પુત્રના સમયમાં રાજ્યક્રાંતિ થઇ. સ્થાનિક મિસર વાસીઓમાંથી થોથમસ પહેલો ગાદીએ આવ્યો. જ્યુ ચેદી સુધી તે વંશમાં પ્રતાપી રાજાઓ થયા. તેમણે અનેક દેશો જીતી એ વખતની જાણીતી દુનિયા લગભગ બધા જ દુનીયા ઉપર પોતાનું સામ્રાજ્ય પ્રસાર્યું. જાહોજલાલી કુંપણ અહંતામાં પરિણામી. અહંતામાં તેઓ ઇશ્વરને પણ વીસરી ગયા અને પોતાને જ પરમ ઐશ્વર્યવાન કલ્પી. પોતાનીજ સર્વશ્રેષ્ઠ દેવવત્ પૂજા મુક રહેમતને માથે ઠોકી બેસાડી. દેવમંદીરોના સ્વામી પુજારીઓએ તેમાં સુર મેળવ્યો. તે જમાનામાં મિસર માં જાદુની માન્યતાઓ બોરદોરથી ચાલતી હતી. તે વડે બાદશાહો, પુજારીઓ આરક્ષત રહેમતને પોતાના પ્રતાપથી આંજી નાખતા હતા.

આવો ઘોર અધર્મ જ્યારે પ્રવર્તતો હોય ત્યારે ઇશ્વર અવતાર લે છે એવી હીંદુ માન્યતા છે. એજ સંજોગો મારે સેમિટિક માન્યતા છે, કે અધર્મનું ખંડન કરવા અને સત્ય ધર્મનો ફરીથી પ્રચાર કરવા અલ્લાહ તાલા ખાસ પેગમ્બર પાઠવે છે: અને તે પેગમ્બરને તે જમાનાના લોકો ઉપર પ્રભાવ પડે એવા ચમત્કાર કરવાની શક્તિ બક્ષે છે.

હ. મુસાના સમયના મિસરીઓને જોષીઓએ ચેતાવેલો હતો કે બની ઇસરાઇલોમાં તેનો અને તેના મહા. રાજ્યનો સંહારક પેદા થવાનો છે. તે ઉપરથી તેણે ફરમાન કાઢેલું હતું કે તે કોમમાં જેટલા પુત્રો જન્મે તેમને મારી નાખવા; માત્ર પુત્રીઓને જ જીવતા દેવી. આ સ્થાર્થી અને નિર્દય ફરમાનનો સમય દરમ્યાનજ હ. મુસા નો જન્મ થયો હતો.

તેમના માતાએ થોડો સમય તો બાળ મુસાનો જન્મ છુપાવ્યો, પરંતુ રાજ્યના મુખ્યરોની હિલચાલથી તેનું ભેદ ખોસરવું ગયું. તે જ સમયે તેને દેવી પ્રેરણા થઇ કે તેણે તે બાળક ને એક પેટીમાં મુકી, તે પેટી નાઇલ નદીના પ્રવાહમાં વહેતી મુકી દેવી. સોનો રક્ષણહાર તે બાળકની રક્ષા કરશે. માતાએ તે પ્રમાણે અમલ કર્યો. નાઇલ નદીની એક નહેર ફિરઔનના મહેલની પછવાડે થઇને વહેતી હતી. ફિરઔનની બેગમે તે પેટી જોઇ, તે બહાર કાઢી મંગાવી તેમાં સુકુમાર બાળક જોતાં તે દયાર્દ્ર થઇ ગઇ. તે નિઃસંતાન હતી. તેથી તેની ઇચ્છા તે બાળકને પોતાના પુત્ર વત્ પાળવાની થઇ. ફિરઔનને તે બાળક ઇસરાઇલ હોવાનો અણસાર સંદેહ ગયો. પરંતુ બેગમની વિનવણી અને પોતાની નિઃસંતાન સ્થિતિને કારણે તેણે તે બાળકને જીવતદાન આપ્યું. પોતાની જ સીધી દેખરેખ નીચે ઉછરનાર બાળક તરફથી પોતાના ભાવિ માટે તેણે ચિંતા માની નહિ અથવા આપણે ઉપર ચર્ચી કરી છે, તેમ જો તે રાણી હતમ હોય તો. તે પ્રભાવશાળી અને માથા ભારે બેગમ આગળ તે નિરુપાય થયો હોવો જોઇએ. આમ પોતાના કહેર કુશમનને પોતાના જ મહેલમાં તે જમાનાનું સર્વોત્તમ શિક્ષણ મળ્યું. 'અકળ મતિ પ્રભુ તારી!'

હ. મુસાને ઉંમરે પહોંચતાં પોતે ઇસરાઇલ હોવાનું ભાન થયું. પોતે બાદશાહના પાલકપુત્ર હોવાથી રાજ્ય મહેલમાંથી ગમે ત્યારે તે બહાર જતા અને પાછા આવતા. તેઓ ગોદેભાગે રાત્રે નજર ચર્ચા જોવા જતા. આવી એકાદ રાત્રે તેમણે એક મિસરવાસીને એક ઇસરાઇલ સાથે ઝઘડો કરતાં જોયો. ઇસરાઇલો હ. મુસાને હમદર્દી જણાતા હતા. તેથી તે ઇસરાઇલે તેમની મદદ માગી. હ. મુસાએ પ્રતિસ્પર્ધિને એક મુક્કો એટલા જોરથી માર્યો કે તે ત્યાં જ ભરણતરણ થઇ ગયો. તેઓ ત્યાંથી મહેલમાં પાછા ફર્યા.

આવાજ એક બીજા પ્રસંગે હ. મુસા ઝઘડામાં દરમીયાનગીરી કરવા જતા હતા ત્યારે મિસરવાસીએ તેમને ટાણો માર્યો હતો કે તેમનો ત્રાસ વધતો જતો હતો, અને મિસરવાસીઓ હવે તે વધુ વખત સાંખી શકશે નહિ. આ હકીકત બાદશાહને કાને પહોંચી. રાજકર્મચારીઓ પણ તેનો ઉહાપોહ કરવા લાગ્યા. એજ અરસામાં હ. મુસાને એક ગુપ્તસ્થળ તરફથી ચેતવણી મળી કે હવે તેમણે પોતાની સલામતી વીચારવી. તે ઉપરથી હ. મુસા એકા એક મિસર તજી દઇ, સીનાઇ દ્વીપકલ્પના સુના પ્રદેશમાં, જ્યાં મદયન પ્રજા વસતી હતી, ત્યાં ચાલ્યા ગયા.

ત્યાં દશેક વર્ષ વસી, લગ્ન કરી, સુખી થયા પછી, કુટુમ્બ સાથે અન્ય સ્થળે વસવા જતાં સીનાઇ પર્વતની તળેટીમાં તેમને ઇશી જ્યોતિનાં દર્શન થયાં. દેવવાણીએ સમીપ આવવા આ જણ્યા. ત્યાં તેમને દેવી આજ્ઞા થઇ કે તેમણે મિસર જવું અને ફિરઔનને અને એની પ્રજાને સત્ય ધર્મ બોધી, જગતનિયંતાનું ભાન કરાવવું અને ફિરઔનને ઇશ્વર માની લીધેલા પાખંડી ધર્મનું ખંડન કરવું. તે સાથે એવો પણ વિશેષ નિર્દેશ થયો હતો કે બીજા ઇસરાઇલને ફિરઔનના ત્રાસથી બચાવવા તેમણે તેમને ફરીથી કનઆનમાં લઇ આવવા.

અપૂર્ણ

નવાં વેચવાનાં પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ઝણકાર બંધ	૧	૦
મધુપ	૭	૦
ચિત્રાનીક જગત		૫૩
મુક્તધન (ટાગોર ફ્રા નોબેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંકુ કુખી	૭	૦
જગતનો તાત (અર્ધો ભાગ)	૨	૧
ઉષાચરમા	૧	૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૨
બકાલેને બાવાજે	૧	૦
વિરાટનો ગલ્લો	૩	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
મોટો જોકણી કોશ	૧	૨
ચાલુ રસ	૧	૦
એને ઘરઘેર	૨	૩
ચાર્મેરમાણી (ટાગોરનો નોબેલ)	૮	૦
રવીન્દ્રના	૫	૧
ચારસદાર	૭	૧
આગે કદમ	૭	૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેપાર કરવા વાળાને
સોનેરી તક
અમુલ્ય પાંચસો દીવસ વત ઇલાકો વગર બંધ કરો
વેપાર વેપાર અને વેપાર
વગર હરીફાઇનું બીનનેસ ટર્ન ઓવર અને સારા નફા વાળું જુનું અને જાણીતું પ્રોટારીયામાં એકજ ગેરાજ અને પીસીંગ સ્ટેશન બેટરી ચાર્જ તથા, વલ્કેનાઇઝીંગના પ્લાન્ટો, હાઇડ્રોલીક વાણું સ્ટીસીંગ અને એલાઇનીંગ વ્હીલ, વ્હીલ રોપ ચલાવવી હોય તો તે પણ સાથે છે. તેમજ દરેક જાતના મોટર પાર્ટસ અને એકસેસરીના સ્ટોક સાથે ચાલુ.
"ફ્રેઝર્સ ગરાજ એન્ડ ફીલીંગ સ્ટેશન"
ના નામથી ઓળખાતું બીજનેસ
માલીક શીકાર જવા માગે છે તેથી વેચવાનું છે
જાતે મળો એ. વી. ફ્રેઝરલ.
૪૭૬ લુમ રોડ, પ્રીટોરીયા. ફોન: ૬૮૨૫.

કાશ્મીર આંતરરાષ્ટ્રિય શેતરંજ બાજીમાં

સપ્ટેમ્બર તા. ૧ લીએ બીનમર ખાતે કાશ્મીરની યુનીવર્સીટીના પહિલવહિલા સમારંભ વખતે બોલતાં હોંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે કાશ્મીર એ આંતરરાષ્ટ્રીય શેતરંજની રમતમાં પ્યાદું નથી. કાશ્મીરમાંથી છાપરિયન ઘટતા સવાલો એ દેશના લોકોને માટે ઘણાજ અગત્યના છે. મહત્વની વસ્તુ ઓની અવગણના કરીને તેનો ઉકેલ લાવવાથી એવાં પરિણામો નીપજશે કે જે કાશ્મીરને અને હોંદનેજ નહિ પરંતુ ઘણા અન્ય દેશોને પણ અસર કરનારા થઇ પડશે. તેમણે કહ્યું કાશ્મીરના યુવાનો જેઓ કસોટીમાંથી પસાર થઇ ચુકયા છે તેઓએ હિમત અને દ્રઢતાથી પોતાનું ભાવિ નક્કી કરવાનું છે. હોંદની આજાદીમાં મહાત્મા ગાંધીજીએ આપેલા ઐતિહાસીક ફાળા વિષે સ્નાતકોનું ધ્યાન ખેંચી તેમણે જણાવ્યું કે હોંદ ગુલામ બન્યું હતું તે એટલા કારણસર નહિ કે પરદેશી તંત્ર મજબુત હતું પરંતુ આપણે હૃદયના નબળા હતા એટલા માટે. પ્રજાને ગાંધીજીએ નવું બળ અને નવું જીવન આપ્યું હતું.

અંતે બોલતાં શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે આ યુનીવર્સીટીની સાથે કાશ્મીરનું ભવિષ્ય સંકળાયેલું છે. કાશ્મીરના સુશિક્ષિતોના મુળ આ યુનીવર્સીટી માં દટાયેલાં રહેશે. કાશ્મીરની યુનીવર્સીટી જેટલા પ્રમાણમાં પ્રગણ અને તંદુરસ્ત હશે તેટલાજ પ્રમાણમાં કાશ્મીરમાં રાજકીય જીવન પ્રગણ અને તંદુરસ્ત હશે. કાશ્મીરનું ભાવિ સીકયોરીટી કાઉન્સીલ કે બંધારણ સભાના હાથમાં નથી રહ્યું. આ યુનીવર્સીટીની જેટલે દરજ્જે પ્રગતી થશે તેટલે દરજ્જે આ દેશનું ભાવિ ઘડાશે અથવા તો બગડશે. વિદ્યાર્થીઓને સલાહ આપતાં શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે કાશ્મીરની યુનીવર્સીટી ના વિદ્યાર્થીઓએ સર્વથા એ પાઠ શીખવાનો છે કે ઈશ્વરની નજરમાં સઘળા માનવીઓ સમાન છે. બસે તમે ખ્રીસ્તી હો, કે મહંમદી, હીંદુ કે મુસ્લીમ કે સિખ્ખ કે પારસી હો, જો તમે એમ માનતા હશો કે ઇશ્વર અમુક જાતનાજ પંથને ચાહે છે તો તમારી મોટી ભુલ થાય છે. આ હું આપણા રાજકારણને અને આપણા રાષ્ટ્રિય વિકાસને જરૂરી છે એટલા માટે તમને નથી કહેતો. એ સત્ય છે અને એથી વિરૂદ્ધની માન્યતા ભુલભરેલી છે એટલા માટે કહું છું.

બસુટો યુનીયન સાથે જોડવા નથી માગતા

બસુટોલેન્ડ નેશનલ કાઉન્સીલ, જે બીટીશ પ્રોટેકટરેટના નેટીવોનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવનારી સંસ્થા છે, તેના સભ્યોએ ગયા સેપ્ટમ્બરે મસેરે ખાતે જણાવ્યું હતું કે, બે વર્ષપર બસુટોએ ઠરાવ્યું હતું કે યુનીયન, કે જેની નેટીવો સંબંધી નીતી જરાયે ધ્યાનમા લેવામા આવતી નથી, તેની સાથે તેઓ જોડાવા નથી ઇચ્છતા. એ તેઓના ઠરાવમાં ફેરફાર થયો નથી. એક સભ્યે કહ્યું કે, ડો. મલાનને સાઉથ આફ્રીકા માં તેમના પોતાના જ લોકોને માટે કઇ નીતી નથી તો પછી અમારા પર તે કઇ રીતે રાજ્ય ચલાવી શકવાના હતા? બ્રીટીશ સરકાર તો ઉલ્ટે અમને સ્વરાજ્યસત્તા આપવા તયાર છે. ડો. મલાનના હાથ નીચે લાખો આફ્રીકનો છે. પરંતુ તેઓની એક પણ પ્રતિનિધિ સભા નથી. એક હતી તે નાબુદ કરવામાં આવી છે. તેવા અંધકારમાં અમારે માટે શી આશા, બીજા એકે કહ્યું, ડો. મલાન સત્તા પર આવ્યા તે પહેલાં અને તે પછી હું જોહાનીસબર્ગની મુલાકાતે આવ્યો હતો. મેં જોયું કે ઘણા ખરા આફ્રીકનોને હાલની સરકારથી અસંતોષ છે. બીજી સરકારથી શું કંઇ ફેર થવાનો છે? ના, અમે તો બ્રીટીશ પ્રજા તરીકે જ રહેવા માંગીએ છીએ.

એક રશાનિક અખબારના તંત્રી, જેને પરિષદમાં બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તેમણે બ્રીટીશ સરકારના તેઓના હાલના સંબંધ સુધીનો ઇતિહાસ સંભળાવ્યો અને કહ્યું કે, "અમારી આનગી આબાદીમાં અમને સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તા આપવામાં અવી છે અને અમને સાથે પડતા કાયદાઓમાં અમારો અભિપ્રાય અમે સંભળાવી શકીએ છીએ. યુનીયન સરકાર આફ્રીકનો અન્ય આગળ વધીને પ્રજાઓમાં પોતાનું સ્થાન ધરાવી. શકે એવો તેઓનો વીકાસ કરવા ઇચ્છતી નથી." બીજા એક સભ્યે કહ્યું, મલાનની સરકારથી બ્રીટીશોનેજ સંતોષ નથી; કેટલાક આફ્રીકાનરોને પણ સંતોષ નથી; કલર્ડ લોકોને સંતોષ નથી. એવા કારણમાં અમે પડવા નથી માંગતા. અમે તો મેટ બ્રીટનને વળગી રહીશું. અમે બ્રીટનને અમારે રક્ષણ કરવા અને અમને તજ નહિ દેવા વીનંતી કરીએ છીએ.

વિવિધ વિષય

ડરબનની વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં ભયંકર આગ

ડરબનની વેસ્ટ સ્ટ્રીટના મધ્ય ભાગમાં ગયા રવીવારે સાંજે ભયંકર આગ લાગવાથી કંડન ચેમ્બર્સ અને પેલેસ સીનેમાનું મકાન અને તેમાંની બીસેક જેટલી દુકાનો અને ઓફીસો બળી ભસ્મ થઇ ગયાં. જેથી પાંચ લાખ પાઉન્ડનું નુકસાન થયેલું અંદાજવામાં આવે છે. રવીવારની રાતે લોકો સીનેમા, નાટક, નાચ રંગ વીગેરે આકર્ષણો જુવી જાય તેવી સંખ્યા માં આ જગ્યાએ હાજર હતા. ડરબનના સઘળા બંબા વાળાઓ કામે લાગી ગયા હતા અને ઘણા કલાકે આગને કાબુમાં લાવી શકયા હતા, તેના સોથી દોઢસો ફુટ ઉંચા ચઢેલા ભડકા આખા શહેરમાંથી જોઇ શકાતા હતા અને એક વખત છાતી ફાટ ભડાકો થયો હતો જેથી આગ જોવા એકત્ર થએલા લોકો થરીભર ફરી ગયા હતા.

સોનાનો કેસ–પોલીસ ટ્રેપની જજની કરેલી ટીકા

ધ્રટરેન્ડ ક્રીમીનલ સેશન્સમાં ત્રણ જેલના બે હોંદીઓને પોલીસ ટ્રેપ પાસે થી ૬.૭ આંકસ સોનુ ખરીદવાના ગુના માટે મી. જસ્ટીસ નેસરે ૭ માહનાની સખત કેદની સજા કરી એવો ગુનો નહિ કરવાની શરતે બે વર્ષને માટે મોકુફ રાખી હતી. જજએ કહ્યું કે, ગુનેગાર મેની નામ્હુની વાત જો સાચી હોય કે તેણે અમાઉ કરી એ રીતે સોનું ખરીદ્યું. નથી તો આ કેસમાં એક પુરોપીયનનો ટ્રેપ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો. તેનો હું સખત વીરોધ કરું છું. ડીટેકટીવ સારજન્ટ વેનડરહીવરે જુબાનીમાં કહ્યું હતું કે જુલાઇ તા. ૨૭મીએ નાયકેલની નજીક તે અને તેના બીજા સાથીઓ એક પુરોપીયનને મળ્યા હતા. પાછળથી બન્ને આરોપીઓ આવ્યા અને પુરોપીયને તેઓની વાનડર હીવર સાથે મુલાકાત કરાવી. પાછળ થી બન્ને આરોપીઓએ પા. પાનું સોનું ખરીદ કર્યું.

નાયકુએ કહ્યું કે પોલીસે જણાવેલ પુરોપીયનને પોતે ઓળખતો હતો. તે અને તેનું કુટુંબ ગરીબ અને માંદલું હોઇ તેને ખરીદારમે ગ્રાહકાજ વેચતો હતો. પુરોપીયને તેને ડોલ સોનુ ખરીદનાર શોધી આપવા કહ્યું હતું જેથી પોતાની આવકમાં તે વધારો કરી શકે. શરૂમાં તો તેણે કશી દાદ નહિ દીધી પરંતુ પાછળથી સોનુ ખરીદવા કબુલ થયો.

સજા કરતાં જજએ કહ્યું કે, જે પુરોપીયને આ લોકો પાસે સોનુ ખરીદ કરાવ્યું તેને જાપ્ત થએલા સોનાનો ત્રીજો ભાગ બ્રીટીસમાં મળશે જ્યારે આ બે આરોપીઓ ગુનેગાર ઠરશે એ ચીજ્યારથી બને કંપારી છુટે છે.

મી. જસ્ટીસ નેસરે કહ્યું કે, મારા સમજવા મુજબ ભૂતકાળમાં તો આવું નહોતું થતું સોનાને ટ્રેપ કરતાં પહેલાં તેઓની પરિક્ષા કરવામાં આવતી હતી અને જણાવવામાં આવે છે કે હવે એ નીયમ પાળવામાં આવતો નથી. મારે નમ્રપણે કહેવું જોઇએ કે આ કેસમાં બોકડી વાળી સજા કરવી યોગ્ય ગણાશે.

આઈ. સી. સી. આર.

"આંગ્લો-અમેરીકન પુરોપના બધા જ રાષ્ટ્રો કુનીયામાં બીજનરીઓ મોકલી બીજી ધર્મનો પ્રચાર કરી એકતા કરવા મથતાં હતાં. આ પ્રવૃત્તિ બંધ નથી થઇ પણ મોળી પડી છે ખરી. કારણ તે યુરોપમાં બ્રીસ્તી રાજ્યોમાં પણ એકતા સ્થાપી શકી નથી. આથી હવે પશ્ચીમ સંસ્કૃતી, સાહીત્ય, કળા, સંગીત દ્વારા એકતા સ્થાપવાનો અને બ્રીટીશરોને ઓળખાત થવાને એક સંસ્થા સ્થાપી પ્રચાર કરે છે. તે સંસ્થા "બ્રીટીશ કાઉન્સીલ"ને નામે ઓળખાય છે તે દેશ પરદેશમાં ફરી વિચારોની આપ લે કરે છે. આવા જ મતલબની એક સંસ્થા ભારત આઝાદ થયા પછી સ્થપાઇ છે જે I.C.C.R. ના ટુંકા નામે ઓળખાય છે, જે અંગ્રેજી માં ઇન્ડિઅન કાઉન્સીલ ઓફ કલ્ચરલ

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?
તમારા રસોડામાં વપરાતા કરીપાવડર – ગ્રેવસરી – ખરી મસાલો, કઢોર, પરગથ્થુ દવાઓ, હજમ–પુલ તેમજ અન્ય અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, ચોક્કસ વિક્રમે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.
એડ્રેસ : ૧૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન : ૨૪૮૮૭
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૪૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
સર્વ માલ રા. એ. ટી. થી ગોઠવવામાં આવશે.

વીસેન્સ કહેવાય છે. આ સંસ્થામાં બધી યુનીવર્સીટીના અને સાંસ્કૃતિક કામ કરનારાઓ પ્રતીનીધી છે. દાખમાં તે અફઘાનિસ્થાન, ઇરાન, તુર્કસ્થાન, કાશ્મીર વગેરે દેશોમાં કામ કરે છે. બીજા દેશો માટે પણ વિચારણા ચાલે છે. ઓવેજ એરાદ વીભાગ આફ્રીકા માટે પણ ઉપાડવા વીચારણા ચાલી રહી છે.

ગાંધી લાયબ્રેરી અને રૂસ્તમજી હોલનો વાર્ષિકોત્સવ

ડરબનની ગ્રેગ. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલનો ત્રીજો વાર્ષિકોત્સવ રવીવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨જીના બી. એ. જે. ગુનુના પ્રમુખપણા નીચે ઉજવાયો હતો. સેક્રેટરીના રીપોર્ટમાં જણાવ્યું હતું કે વર્ષ દરમીયાન લાયબ્રેરીમાં ૫૦૪૫૯ ની હાજરી થઇ હતી જેમાંથી ૧૩ બુરોપીયનો, ૧૬૮ કાળા અને ૧૨૦ એશીયો હતો. લાયબ્રેરીમાં ૧૪૫૧ પુસ્તકો અને ૧૦૦ અખબારો અંગ્રેજી અને દેશી ભાષાઓમાં છે. પારસી રૂસ્તમજી હોલનો વર્ષ દરમીયાન ૨૪ પ્રસંગોએ જાહેર સંસ્થા ઓ તરફથી ઉપયોગ થયો હતો. હોલમાં બેસવાની અને ભજનોની સગવડ મોટ પુરી પાડવામાં આવે છે. બાવણ કરનારાઓમાં ડો. એન. પી. દેસાઈ, દાજી ઇ. એચ. કરમાકાર, સત્યદેવ, બી. બેરોન્સ, હરીલાલ નાથા નારણ, એ. એસ. કાજી, પી આર. પથર અને એસ. જે. મહેતા હતા જેઓએ લાયબ્રેરી ના ઉપયોગીતા વિષે વિવેચનો કર્યા હતાં અને પારસી ભાઇઓની પહેલી હોલ તેઓને સાલ મુબારક ધરાવી હતી. શ્રી. સોરાબજી રૂસ્તમજીએ લાયબ્રેરી અને હોલ કમીટી વતી આભાર માન્યો હતો. અંતમાં હાજર જનોને મીઠાઈના પડીકાં વહેંચવામાં હતાં.

ડરબ લંડનમાં શ્રી. કૃષ્ણ જયંતિ

ડરબ લંડનથી અમારા ખબરપત્રી જણાવે છે કે: અત્રેના હીંદુ મંદીર માં ગીતાના ઉપદેષ્ટા યોગેશ્વર શ્રી. કૃષ્ણનો જન્મ જયંતી તા. ૨૪–૮–૫૧ ની રાતે બાવિક હીંદુ જનતાએ બહા પુર્વક ઉજવી હતી. આરંભમાં સામુ હિક ઇશ્વર પ્રાર્થના થયા બાદ ગુજરાતી શાળાની બાલિકાઓ તરફથી કલામક મરણાનો કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો. તે પછી બાલ કૃષ્ણ ના બાદ હીંદુ સંસ્થા ના પ્રમુખ શ્રી. રવજીભાઇ મકનજી તલસીબાએ રચનીક અને બહોરના હીંદુ નરનારીઓએ આ ઉત્સવ પ્રસંગે બતાવેલી સ્વધર્મ નિષ્ઠા માટે આભાર માન્યો હતો અને શ્રી. મોહનલાલ કુંવરજીએ આ પ્રસંગ માટે ખાસ બ્રમ લઇ તયાર કરેલ દર્શનીય દ્રશ્યની ગોઠ કરી હતી. અંતમાં આરતિ પ્રસાદ થઇ મંગલીક વિસર્જન થયો હતો.

સોલસબરીની મુલાકાતે હીંદના કમીશનર

દક્ષિણ રોડેસીયા, ઉત્તર રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ તેમજ પોર્ટ આફ્રીકાનો કમીશનર શ્રીયુત આપા સાહેબ પંથ, તેમજ શ્રીમતી ડો. નલીની પંત હીંદ થી અહીં એક આંઠવાડીયાની મુલાકાતે આવ્યાં હતાં. એ મુલાકાત દરમીયાન અહીંની હીંદુ–સોસાયટીના આશરા કોળ ચાલતી હીંદુ ગુજરાતી શાળાની મુલાકાતે આવ્યા હતા. આ શાળામાં બાળકોનાં ગુજરાતી શિક્ષણથી તેમને બહો સંતોષ થયો હતો. શાળાના બાળકો સાથે ગમ્મત કરી હતી. ગુજરાતી શાળા તરફથી આપા સાહેબના માનાર્થે એજ દીવસે સાંજે કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. હીંદથી દુરનેર માણસ દુર છતાં આફ્રીકામાં હીંદની સંસ્કૃતી જાળવી રાખી છે એથી સંતોષ થયો હતો. એમના પ્રવચનમાં સર્વ સાથે સંપથી રહેવા વીનંતી કરી હતી. શ્રીમતી નલીની દેવીએ બહેનોને નિડર બનવા તેમજ શિક્ષણમાં પણ રસ્યાન લેવા સલાહ આપી હતી. શ્રીયુત આપા સાહેબે તેમજ નલીની દેવીએ શાળા વિષે સંતોષ વ્યકત કર્યો હતો અને શાળાના મુખ્ય શિક્ષકને ધન્યવાદ આપ્યો હતો. ગાંધી જીના માર્ગે ચાલી એવું વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ આપવા વિનંતી કરી હતી. રાષ્ટ્ર ગીત પછી સભા વિસર્જન થઇ હતી.

—કેપટાઉનના રા. ગોવીંદભાઈ કરસન મહારાજના પુત્ર ભાઇ જેમીસનના દુઃખ મુલ્યપર થએલાં શોકજનક અવસાન થી રવર્ગસ્થ ના પુણ્યાર્થે ઉત્તરાદિ ક્રીયા કરવામાં આવી હતી અને જુદી જુદી સંસ્થાઓને ગોવીંદભાઇ કરસન તરફથી દાન કરવામાં આવ્યું હતું. જે જે ભાઇઓ તથા બહેનોએ તારો, પત્રો થી તેમજ જાતે હાજર થઇ દિલસોજી દર્શાવી હતી તેઓ સર્વનો– રા. ગોવીંદભાઇ કરસન આભાર માને છે.

દેશ નેતાઓની મદદી રાખવા લાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં મદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
પ્રે. કસ્તુરબા.
સરદાર વલભભાઈ પટેલ અને પંડીત જવાહર લાલ.
શ્રી. અરવીંદ ઘોષ.
દરેકની શ્રી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શ્રી. ૩–૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

મીલાપ

મીલાપના ઉપ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યાં છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩
મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

વેચવાનો પુસ્તકો

નીતી નારને માર્ગે (ગાંધીજી)	૧ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી દાદપ પોપી સાથે	૨૦ ૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલ અનુવાદ)	૧ ૬
સ્વરાજનું રચન ચરીત્ર	૧૩ ૦
ગાંધી–રાજસાહનું રચન ચરીત્ર	૨ ૦ ૦
બાકી તેર દીવસો (બાપુના બાર વરસના જિનાવાસના પ્રવચનો)	૧ ૧
સત્યાગ્રહના બાવણો	૧૬ ૦
બારી રચન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી
કીમત ૭–૦
આ ઓફીસેથી મળશે

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૬ ૪
રવર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦
વનફાલા	૭ ૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬
રખારણ	૧૦ ૦
છવન મંદીર	૮ ૬
ઝવલર	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૬
ભારતીય દામપત્ય જીવન	૬ ૬
ઘરને મારગે	૬ ૦
બસરદાન	૭ ૦
હિરલ	૫ ૬
કાંટાનીવાડ	૫ ૦
સુભદ્રા	૪ ૬
ઘુમવતાં પુર	૧૧ ૦
સેતુબંધ	૫ ૦
વિશાલબ્બા	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૪
મધુર સુલાપ	૩ ૪
નીરૂપમા	૭ ૦
૨૫ બોધ (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
ટુંકે પહોરે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨ ૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩ ૪

આ ઓફીસેથી મળશે.

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

તંત્રી: ચન્દુ કોટક.

અથા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સતર્પ જાહેર કરે છે. ફકત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, આશ્ચ અંક અને દીપોત્સવી અંક ચોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિત સામ્પ્રત ચિત્ર છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષીક લવાજમ રૂ. ૧૨। પરદેશ શિ. ૨૫ શિલ્લેકસ (ઇન્ડિયા) લી. ૯૯, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ. ૨.

INT.ADVT.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૪	,, ૧૪	૧૨	૧૩	૫–૫૭	૫–૪૮
શની	૧૫	સુદ ૧૫	૧૩	૧૩	૫–૫૬	૫–૪૯
રવી	૧૬	વદ ૧	૧૪	૧૪	૫–૫૫	૫–૫૦
સોમ	૧૭	,, ૨	૧૫	૧૫	૫–૫૪	૫–૫૧
મંગળ	૧૮	,, ૩	૧૬	૧૬	૫–૫૩	૫–૫૨
બુધ	૧૯	,, ૪	૧૭	૧૭	૫–૫૨	૫–૫૩
ગુરૂ	૨૦	,, ૫	૧૮	૧૮	૫–૫૧	૫–૫૪

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	3	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

આપ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

રેલ બાકીની સહી ૧ ૧

ચિત્રમંજરાવલી

સેટ બોલામાં ૬-પુસ્તકો ૧૫ ૩
સેટ બીજાનો - ૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોનાં સુંદર ચારબોર્ડના સેટની ૧૫ ૧

ઇનામના પારો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત ૨ ૦
ચાંદ પત્રોમાં ૨ ૧
સોક્રેટીસની સજા ૧ ૦
ટેલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
ભાગવત કથાઓ ૩ ૬

ગરિબ રત્નોનો સેટ બાર-૨ જોમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની ૭ ૦

કેળવણી સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના કુવર કુવરી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫	૧
બીજુ	૫	૧
ત્રીજુ	૫	૩
બાળકોને બાંધવા	૨	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (જોડા)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચપટી પુળ	૧	૦
ચતુરની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
લાલો	૫	૧
બાબાની રોપામાં	૪	૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર્સ બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડા સેમલ સુદરાણ ભાવ, ગુલ્ય રજા. બ્લાન્કેટસ—બેબી ગાળો માટે બહુ જાતનો માલ. તેમજ કેમલીન ક્રીકસેટ આફ્રીકા વીમેર માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપરાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીરેસ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા ૧	૨ ૦
આર્યો ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૧

અંક ગણીત

અંકગણીત ૧ મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
આપું ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૩	૧ ૧
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પંચમ	૨ ૧
" સાતમુ	૧ ૪

દેશ ભેદ ઉંચીયા શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની ૧ ૮

નુતન લેખન બાળો આ બાળા માં લીખવા ચાર પુસ્તકો આવે છે. જે પુસ્તકો દ્વારા બાળો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ ચર્ચ

" " પેરાગ્રાફ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ચોથું	૧ ૧

સાહીત્ય કલ્પદ્રોમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારાઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૨ ૪
" ત્રીજુ	૨ ૪

વિજયપીક વાચન માળા

બાલબુ બાઈ	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૪
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૩ ૦

ચાલો લખીએ

બોર્ડી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0	
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	5	
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6	
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0	
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0	
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0	
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0	
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0	
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6	
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6	
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0	
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0	
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9	
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	16	0	
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0	
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	8	0	
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6	
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	5	0	
FAMOUS PARSIS	7	6	
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6	
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0	
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0	
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9	
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	5	
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0	
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0	
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0	
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0	
GLEANINGS—Mira	1	6	
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0	
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	8	
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0	
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	
BAPU—Mary F. Barr	4	0	
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0	
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0	
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8	
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0	
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6	
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	5	
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6	
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6	
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3	
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0	
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0	
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanande	3	8	
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0	
POEMS—Ramdas	1	7	
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1	
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	6	
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0	

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીલાઈ બાલાભાઈ ગરીબોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની વેગન મોતા મેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ્ રોજ, મમરા, સાંઠીયા, ભજીયા, ખાતરા વિગેરે કરવામ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જોબર્સ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ આપ્યો છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(કસ્તુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સાથે		
પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૩ ૩
ગાંધીજીના સમાલયમાં		૫ ૬
જીવન પરિચય (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ		
દીનબંધુ આશ્રમ ના રહેનારો પ્રતીદાસ		
પોતાના જીવન પરિચય દરમ્યાન		
લખેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદ આર્થિક વિચારણા		૫ ૦
મગનભાઇ દેસાઇએ (ગાંધીજી		૬ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો		
ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી		
(નવુરાદાસ જીવનજી)		૫ ૦
બાપુ-બાપી-બા ખત ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રો. (આશ્રમની		
જેના ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર		૨ ૧
બાપાની રેંટિયણી (ગાંધીજી)		૩ ૦
પટ્ટાવેલ રેલ્વેની સફરી		
ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૧
,, ચોથો		૮ ૮
ગાંધી વિચાર રેખા (ગાંધીજીના		
વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૧ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી		
(આશરાદાન મહેલના ઓગણીસ માસનો		
ઇતીહાસ. લેખીકા કે. સુશીલા નૈયર.)		
કીમત રૂ. ૧૫/-.		
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
આશ્રમના તેર દિવસો		
(નોનાબાઇ)		૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો.		
(કસ્તુરબા પર લખાયેલા પત્રો)		૨ ૧
કસ્તુરબા રત્નાવલિ અંક		૧ ૦
ગાંધી રત્નાવલિ અંક		૨ ૦
બાપુની ગાંખી		૧ ૮
અંગાળ પ્રવાસ		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા		
(નવુરાદાસ જીવનજી)		૨ ૬
આપક ધર્મ આપના (ગાંધીજી)		૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

ફેળવણીનો કીકાર ભા. ૧ ભા. ૨	૦
ગીતા અંજન (ગીતાજીનો સમગ્ર	
વીચાર જેવી રીતે સમજવાથી ફેલો	
અનુવાદ	૫ ૬
ગીતા ખેની (ગીતાજીના ગુજરાતી	
શ્લોકો)	૧ ૬
ખુદ અને અહમદ	૧ ૬
શ્રી પુરૂષ અમોલા (ભાગ પહેલી,	
પ્રાચમાં સોનાની લુટો ઉપર પુરાતા	
પ્રજાના ભગવાણે જે સોનો બનાવા	
જે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
રામ અને કૃષ્ણ	૩ ૦
અમુલી શાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	
	૧૫ ૦

તેજ રત્નો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ	૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	
	૧ ૦ ૦

કેસલાટ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી પ્રાર્થના	૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો (નેહરૂ)	૩ ૦
ચુકવણી રહેમાય (ટાલ્સ્ટોય)	૫ ૦
હજારી અક્ષરના સંસ્કૃતીનું ચાણી	
(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તરંગો (મારાલાલેખ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા	
દર્શન ભા. ૧-૨. (વેલ્સ)	૧-૩-૦
ટોલ્સ્ટોય અને શીલ્ટ	૨ ૦
ઓલવાતી દિવાલો	
(કાકા કાલેલકર)	૧ ૩
ખુદ બીલા	૧ ૬
ખુદા કરીમ (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ કથાવલી	૫ ૧
કોપીયટ કવીતા.	
(રવીંદ્ર વીરો અનુવા સોત)	૧૦ ૦
રોક રપીઝકરના કથાનકો	
(વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
હજરત મહમદ	
(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું	
પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શેરકથાતા (કાકા કાલેલકર)	૬ ૬
કમળનું બાગ (" ")	૫ ૦
ટિંડા ડોળી વીરાણ	૦ ૦

ટોલ્સ્ટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના કીરાણા (નાટીકા)	૩ ૦
૩ નવેલ્લાઓ	૫ ૦
હૃધિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

ચરણ બાપુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ કલાકી	૧૧ ૧
અમૃતલાલ	૬ ૦
કમળા	૧ ૦
કાસીનાથ	૫ ૪
ગંગાદાસ	૪ ૦
ચારીત્રહીન	૧૩ ૧
છબી	૭ ૧
જીવન ચાત્રા	૪ ૦
જાવની	૭ ૧
જયોના	૧૪ ૮
દુર્ગા	૬ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
નવ વાર્તાઓ	૧ ૧
પુજારા	૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ પુત	૧ ૦
ગોરા અને ઘર અભ્યાસ	૫ ૪
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચાલ્યો	૭ ૦
ચાલકુમ	૫ ૬
ચિત્રકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને મતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
અદ્ભુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચોરાની ચલો	૧ ૦
ચોરી ભાઇ	૧૨ ૦
ચોરાન ચોપડા નવલકથા	
ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ ચોપડાલ	૧૧ ૦
જાણીતું ઘેલ	૮ ૧
આપણું ઘેલ ભા. ૧ ૨	
સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
આપણા (ચાર આનાનો સેટ)	૧-૧૩-૧
આપુણી વાતો	૧૦ ૬
આપે બધા	૧૧ ૦
આદર્શના ચાચરા	૭ ૩
ઉન્નયન નોવેલ	૭ ૦
ઉલીનાદ	૮ ૧
ખીસા કોતરા	૩ ૦
ખાબા બાપુ બાપુજીના જીવનને	
ઉપાડું પાડતી નોવેલ	૭ ૧
કાચા ચપ	૧૦ ૧
કેમલાના કાકા	૭ ૦
ક્લેસ પ્રેમ (વાર્તા સંગ્રહ)	૩ ૧
ક્રીન ચપો	૭ ૧
ખેમ ખીન્દુ (ચરિત્રોચો)	૭ ૦
ગાન્ધી	૬ ૦
ચમારવર્ષ પછી	૭ ૦
ચાચ નિર્માણ (ન્યાયાધ્યુ	૭ ૬
ઉંદરની ખુશરાજુ	૧ ૦
કલોની ચકચારી	૫ ૧
કરીયાલાલ	૬ ૦
ચમ ચપું કે	૧
તલુખાર (કુલ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દેશ પ્રેમ	૪
કરીયાઈ ભકાર વદીયા	૭
કરીયાપટ	૬
કીરીટની ચાતો	૬
નીલ પંખી	૩
નીલ રેખા	૮
બલીદાન	૬
કુટેલા સુર્પણ પાત્રો	૧૦
પ્રભાત કીરણો	૭
પહેલો કાળ	૬
વિચારણી	૮
વીરાવળિક નાટકો	૫
વેમ મનુષ્ય	૬
ચાલવ તારા મુક	૬
ચકૂ ચુપી	૬
ચલેકશાદર	૮
સોદીની	૮
સનેરમા	૭
સાબરમતીના કીનારા	૭
સીકૂ સાથી	૧૨
સ્વપ્નું રહસ્ય	૧૦
સાનવીની ભવાઇ	૧૨
સામાની સંસાર	૭
સંસ્કારવાદ ભાગ ૧	૧૦
સિનોદરી	૭
કેમલાનો ભોગ	૮
ભાગ તમાસી	૬
બે દેશ કીપક	૫
પુત્ર જન્મ	૧૩
પરીણેશ	૭
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭
પુજ્યશ્રી	૭
સોનીય તાપ	૫
મારી ભપો	૫
માલમારી	૬
મીરાબહેનની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦
હમણી ભાઇસાહ બે	૫
સોહરાબ	૧

આ મોરીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

વેચાણના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (બાપુ પુરણી નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (પુરમેદ)	૧૦ ૧
સાબરમતીના કાંઠા	૫ ૬
માબુસાઇના દિવા	૫ ૦
માનવતાના ફુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
મળેલા જીવ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag. Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

Arts & Industries LIBRARY
25 SEP 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 38—Vol XLIX. FRIDAY 21ST SEPTEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News Agent. PRICE: SIX PENCE

QUALIFICATIONS OF A PEACE LOVING NATION

"If you have a nation of men who have risen to that height of moral cultivation that they will not declare war or carry arms, for they have not so much madness left in their brains, you have a nation of benefactors, of true, great and able men. Let me know more of that nation. I shall not find them defenceless, with idle hands springing at their sides, I shall find them men of love, honour and truth—men of immense industry, men whose influence is felt to the end of the earth . . . men whose very look and voice carry the sentence of honour and shame, and all forces, yield to their energy and persuasion. Whenever we see the doctrines of peace embraced by a nation we may be assured it will not be one that invites injury but one, on the contrary, with a friend in the bottom of the heart of every man, even of the violent and the base, one against which no weapon can prosper, one which is looked upon as the asylum of the human race and has the blessings of mankind."

—Emerson

શાંતીવાદી પ્રજાનાં લક્ષણ

"તમે એવા માણસોની પ્રજા જાણતા હો કે જેણે એવી નૈતિક ઉન્નતી કરેલી હોય કે હથીયાર ઉચકવાની કે યુદ્ધ કરવાની સાફ ના પાડનારી હોય, તો મને જણાવો. એવી પ્રજાના મગજમાં ગાંડપણ નહિ ભરેલું હોય અને એવી પ્રજા એવા માણસોની બનેલી હશે કે જેઓ પરોપકારી, સત્યવાન અને મહાન શક્તિશાળી હશે. એવી પ્રજાને વિષે હું વધારે જાણવા ઇચ્છું. એવા લોકો અરક્ષિત નહિ હોય, આળસુ નહિ હોય. તેઓમાં પ્રેમ, ગૌરવ અને સત્ય હશે, ઘણા ઉદ્યમી હશે. પૃથ્વીના છેડા સુધી તેઓની વગ પ્રસરેલી હશે. તેઓનો અવાજ અને સ્વરૂપમાં એવી ભવ્યતા હશે કે સઘળાં બળો તેઓને વશ વર્તતાં હશે. જે પ્રજામાં શાંતીના સિદ્ધાંતો અંકિત હશે તે પ્રજાને વિષે એવું ખાત્રીથી કહી શકાય કે તેના એક પણ માણસને ઇજા થશે નહિ, બલકે તેને માટે પ્રત્યેકના— હલકામાં હલકા અને હીંસાવાદી હૃદયના ઉંડાણમાં પ્રેમજ હશે. તેવાની સામે કોઈ પણ શસ્ત્ર કામ કરી શકશે નહિ. માનવ પ્રજા તેનો આશ્રય લેશે અને માનવજાતીના તે આશિર્વાદ પામશે.

—એમરસન.

44" Wide
CREPON
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unrivalled 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN DEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

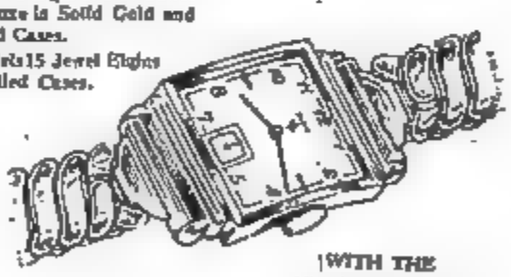
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pearce Chambers, Jeppe Street P.O. Box 5339 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ..	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium ..	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S S. Kampala due 29th Sept. and sails on 4th Oct. for Bombay.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ટેબલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. વધારે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

ઉ દુકાની દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેમજ સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગ્રાહક જોડતા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને જોવા આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P. O. Box 3005, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

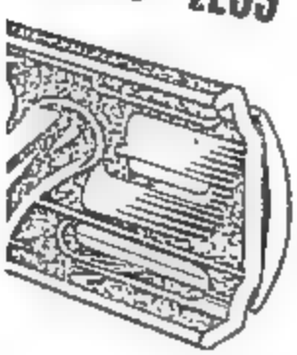
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades— that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

5811-7

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 38—Vol.-XLIX Friday, 21st September, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Positive Side Of Apartheid

TWO important functions took place within the last few days, which are worthy of note in so far as the non-Europeans are concerned. One was the opening by the Mayor, Councillor Percy Osborn, of the first Durban Municipal library in the City on Saturday, September 15, and the other was the opening by the Minister of Health, Dr. Karl Bremer, of the Wentworth Medical College for non-Europeans on Monday, September 17. Both these are no doubt useful institutions and would give one the impression that the non-Europeans were well-cared for by their rulers. And yet we feel sorry to have to say, neither of them are hailed with much enthusiasm by the non-Europeans. In fact they are viewed with a certain amount of apathy. The rulers will of course hail them as the positive side of Apartheid, which, indeed, they are. But how would those who have an abhorrance for and condemn Apartheid itself feel about them? How can they reconcile themselves with the positive side of it? To them these are marks of the perpetuation of a thing they heartily detest. The intelligent non European, who is capable of discernment, who has learnt the distinction between slavery and freedom, between what is right and what is wrong, between what is good and what is bad, what is sinful and what is virtuous, must feel the hurt much more severely, than who are utterly ignorant. So however useful both these institutions may be in themselves, and we do not doubt for one moment that they are, no intelligent non-European feels comfortable in his heart about them. One who says he does deceives his own conscience. The feeling he has is that of a Parriah who feels about the benevolence of a Brahmin. We must be pardoned for the bluntness with which we have expressed these views, but we have no doubt the Europeans would feel the same if they were to place themselves in the same position as we are.

That there is need for such institutions to cater for a large non-European population, is not at all denied, and to that extent, we have to be thankful to the authorities for what they have done. The somewhat bitter feelings would have not been present if there were no Colour Bar associated with it and the existing public institutions were in principle open to all without distinction of class, colour or creed.

This is our humble criticism of both the non-European Library and the Wentworth Medical College. Both will be accepted by the non-Europeans as necessary evils. Undoubtedly not with a feeling of satisfaction and delight.

With regard to the Medical College there has been a clash of views between the Minister of Health and the Minister of Education—not an uncommon thing with the present Government, we are sorry to have to say. Each Minister seems to have his own views and expresses them without restraint. It is a true reflection of their inner feelings which they are not able to conceal however much they endeavour to do so. But in the present instance it became rather embarrassing and the Minister of Health, Dr. Bremer, had to clarify the position. The Minister of Education, it would appear, had made a statement that the course proposed for Native medical students in Natal would be shorter than the normal course; which created dissatisfaction among the non-European students, who were perturbed over the low standard of education that would be imparted to them. Dr. Bremer made the point clear by stating that the college would provide training for non-Europeans in medicine "no whit inferior to that provided for Europeans."

> "It has been for fifteen years our avowed object," he said, "that there shall be no lower standard in training or examinations for the non-Europeans and to that we adhere."
>
> "In case there should be any doubt as to the kind of medical education that will be provided in this school," Dr. Bremer said, "let me remind you that in addition to the high standards which in any case, the University of Natal will itself insist upon, there is also the guarantee provided by external authority — that of the S. A. Medical and Dental Council — which must approve of the degree be given before those who hold it can be placed on the medical register of the Union.

While thanking the Minister of Health for this clarification we can only say, we shall wait and see.

The Unwanted

UNDER the caption "The Wanderers Return"—the Wanderer being Mr. Eugene Van Wyk—'The Star' has a leading article which concludes as follows:

> "On the whole, life flows more easily, more comfortably, less strenuously for the average South African—the White South African—than his counterpart in other countries.
>
> "The underlying reason is not far to seek. Basically a White aristocracy rests on a foundation of colour. Its presence complicates the collective national pattern enormously, but it simplifies and cushions the everyday life of the individuals in the favoured social and racial groups."

The article itself, is a commentary upon Mr. Van Wyk's own comparison between conditions as he found them in other countries which 'The Star' willingly sums up as "North, South, East and West, South Africa still seemed to me to be the best."

We hope we are not taking undue liberties with Mr. Van Wyk's conclusion, if we add, *for the White man.* Our respected contemporary clearly has no illusions in the matter.

Now, it is doubtless true that in most countries life flows more easily and more comfortably for a certain section or sections of the people than it does for others

But, save for one or two rare exceptions, that is so for very different reasons.

South Africa is almost, if not wholly, unique in the distinctions it draws between White and non-White and the disabilities it imposes upon the latter, by reason of their Colour. Domicile of Origin—commonly referred to as Race—is also a factor in the discriminations made, but, in practice, colour is the chief consideration, e.g. Syrians are not prohibited immigrants.

Mankind's mentality, at its present stage, being what it is, it is perhaps not surprising that the "Each for Himself" motto should be the controlling one in the thoughts and actions of the vast majority of us.

On the whole, probably even more so in the West—than in the East, it is a materialistically minded age that we live in. If the secret and unvoiced desire of the vast majority could be screened or otherwise objectivated, it would almost certainly be seen to be. "It's your money we want." The Naboth's Vineyard drama has had a record run and is still running. The only wealth that really counts is the kind of wealth that can be counted; the kind that is tangible, that can be seen and touched and handled. Things of the Spirit, if they have any reality at all, are very decidedly remote and unreal compared with things that can be weighed, measured or enumerated.

In other words, we are still, on the whole morally and intellectually under the sway of Jungle law. *Praying*, when engaged in at all, is as often as not employed as an antidote to *preying*; or in the words of a cynic as a form of Fire Insurance!

None but a confirmed fool expects sentimental regrets from the professional dacoit for his acts of dacoity, or from the butcher for his adoption of the slaughtering of helpless cringing beasts as his means of livlihood, but, it is difficult to resist something like a feeling of disgust when what 'The Star' rightly describes as the simplifying and cushioning of the everyday life of one section of the people is hypocritically misrepresented as being due to concern for the survival of civilisation, race purity and, worst of all, the sanction or approval of religion.

That the question of Man's moral or intellectual progress or capacity for advancement has little or nothing to do with "colour" is now as generally accepted that merely to postulate it is regarded as evidence of either ignorance or insincerity. To mention only a few examples, India, China and even our own African continent have contributed some of the wisest and greatest of Mankind's flowerings.

Indeed, it were probably no exaggeration to say, that there is no department of knowledge in which Brown, Yellow and Black Men have *not* figured outstandingly.

Deprived of their contributions to Religion, Service, Philosophy and Art, the world would have been poor indeed.

Nor, need there be any doubts regarding the potentialities of our South African non-Whites. They are not destined to always be "cushioning" and "simplifying" the lives of a White aristocracy. Evolution, which is God's plan for Mankind, doesn't go that way. The "Smart Alecks" who plan to dodge the inevitable are just the victims of their own wishful thinking. Twentieth century King Canutes. Pharaohs inviting calamity.

As for our "White" friends who are fond of being regarded as South Africa's Liberals, but who sometimes seem to suggest that party and popularity mean more to them than liberalism in its fullest sense, we would venture to emphasise that "libertas" means "freedom;" freedom without strings or qualified by considerations of White Baaskaap.

Elections, we know, are won by votes, but an ounce of Principle is, in the end, worth a ton of Expediency.

The Way To Get Over The Difficulty

HAD it not been for Natal and especially Durban we do not think the Nationalists would have come into power. And now too it is Durban that is strengthening the hands of the Nationalists. 'The Natal Mercury' has given prominence in its Tuesday's issue to a statement made by Councillor Percy Osborn, Mayor of Durban, that, if the City was to retain its European character land must be found immediately for European housing. His fear was based on an analysis of the 1951 census figures which revealed that 20,000 more Indians were in Durban than were accounted for by the figures of birth and death registrations or the recorded immigration from outside the Union. On the face of it it would create an impression that there was illegal immigration on the part of Indians on a large scale. Very fortunately for the Indian community, however, that impression has been removed by a denial coming from the Durban Electoral and Census Office, and a statement to 'The Natal Mercury' that "the only possible explanation of the 20,000 additional Indians in Durban is the enormous influx of Indians from areas surrounding Durban." The statement said, it could probably be attributed to the early age at which Indians started having children. During the census count, the statement said, "we had hundreds of forms in which the head of an Indian family was about 22, his wife 20, and they had about four children.

The Natal Indian Organisation and the Natal Indian Congress also made statements and attributed the influx to the mass migration from country districts to industry in the city. They very rightly stated that the Mayor's statement was calculated to stir up racial hatred.

The reason for this influx is not far to seek. Just as there is an influx of Natives in the urban areas so is there an influx of the Indians. The problem in Natal and particularly in Durban is getting acute because of artificial reasons, for which not the Indians, but the authorities are to blame. The population of the Indians is bound to increase since they do not use artificial means of birth control to the extent that the Europeans do; and since the Provincial barriers preclude them from going beyond the Natal border. The only way to relieve the situation is to remove the Provincial barriers and to allow Indians to spread out. If the survival of White civilisation is dependent only on the numerical strength of the White people, the best way, if we may be permitted to suggest without meaning any offence to anyone, would be to treat artificial methods of birth control as a criminal offence and make polygamy compulsory in the case Europeans and illegal in the case of the Indians.

MR. MANILAL GANDHI TO FIGHT APARTHEID LAWS

THE following is the text of the Press statement by Mr. Manilal Gandhi, issued during the week. In accordance with the statement I made last April, before my fourteen-days' fast, I have now decided to court arrest as from Friday, September 21, by committing a technical breach of any law, bearing in mind that such a breach does not come in conflict with any moral law of the State, which I deem to be the duty of every citizen to respect and to obey.

I propose to take this step irrespective of whether I have a following or not. I deem it my humble duty to set an example to others by my own action that the duty of man is not to meekly submit to any State law that is glaringly unjust and immoral, for in doing so he is violating the law of God that governs the whole universe and is thus sinning against God. Man's duty is to humbly refuse to submit to such laws and quietly suffer the consequences with faith in the righteousness of his cause and in God.

I had stated that I would not take any hasty step. Since my fast I met a number of leading members of the various communities including my own. In deference to the wishes of sincere friends I postponed action in the hope of changing the heart of the Government by other means than self-imposed suffering, but that has unfortunately failed.

I find that people are suffering from frustration and a lack of faith in themselves and in God. I do not blame them. I cannot myself claim to have developed in me that moral and spiritual strength that is required to face the present situation. But I have implicit faith in God. I realise that the step I am about to take is a very serious one but it is the only one which will bring salvation to the suffering humanity and restore respect for the dignity of man. I invite not only the non-Europeans of South Africa—the Indians, the Africans and the

Coloureds—but also the Europeans to join me in this crusade against injustice and oppression, bearing no ill-will towards the oppressor or anyone. Whether they join me or not I shall at least expect them to pray for me that I may have the strength to fulfil the task I have been compelled to impose upon myself and to ardently pray with me for a change of heart in the present Government, so that there would be real peace and happiness for all the inhabitants of this fair land, without any statutory discrimination based on class, colour or creed, offending the sentiments of anyone.

I humbly submit that the Europeans, as the ruling race in this country, have a great responsibility on their shoulders. I have the greatest regard for them personally and for their civilisation from which I have derived much benefit. Yet I have no doubt all thinking Europeans will admit that there is much in it that needs to be discarded. They need to think and to act towards the non-Europeans more kindly and in the true spirit of "Do unto others as ye would that they should do unto you."

I have not the slightest doubt that the racial problems of this country of ours can be solved easily by practising more tolerance and by treating human beings as human beings. The Europeans will then find the non-Europeans to be the easiest to deal with and the greatest asset to this country. European civilisation is being put to the test. Its survival or extinction is entirely dependent upon how the Europeans behave towards those whom Providence has placed under them.

MANILAL GANDHI.

NOTES

Where Will In All Lead To

The Colour Bar in South Africa is showing no signs of diminishing. On the contrary it seems to be getting more a more acute. It is difficult to know where it will all lead to in the end. Indian medical men coming out of the Universities are are beginning to find difficulties from the very initial stage. The question of three Indians who are qualified as doctors and are unable to get intern in any hospitals in the Transvaal is receiving the serious consideration of the South African Medical and Dental Council, which, it is very heartening to feel, is very sympathetic and distressed at the state of affairs. We have now before us and her report of the refusal by the medical superintendent of a Government hospital in Natal to permit an Indian doctor to administer an anaesthetic to a patient in the hospital which we are told will be referred to the Minister of Health, Dr. Bremer, by the Medical and Dental Council. The council, it is reported, agreed that it had no authority in this matter. At the suggestion of the president, Prof. S. F. Oosthuized, the council decided to refer the case to the Minister as a "matter of public importance." Dr A. Hanau told the council that he had arranged hospital accommodation for an Indian private patient who was to undergo an "emergency operation." He had tried to contact four doctors to act as anaesthetists but they were not available. He had then arranged with an Indian, Dr. M. Gabriel, to assist. The medical superintendent of the hospital and a non-European would not be permitted to administer the anaesthetic. Dr. Hanau advised the council that the superintendent was not prepared to create a precedent in which the members of the European nursing staff would be under orders from a non-European. The staff had announced it would not take instructions from an Indian. Dr. Hanau said the medical superintendent had stated he had authority from the provincial authorities for these instructions. The doctor also advised the council that he had discussed the matter with the chairman of the hospital board, who was "astounded that this state of affairs existed and wholeheartedly disapproved of the action of the superintendent of the hospital."

Alleged 'White Supremacy' Circular

A letter alleged to have been distributed among European residents of Southern Rhodesia, Northern Rhodesia and Nyasaland was read to the Secretary of State for the Colonies, Mr. James Griffiths, by representatives of the Nyasaland African Congress at a meeting at Lilongwe (Nyasaland), recently, Mr. Griffiths told a Press conference. The letter, headed "The 1951 Crusade," said: If you believe in white supremacy, if you believe in keeping the black man out of our white Parliament, if you believe that white men and women should be the artisans, typists and clerks, if you believe that the natives ought to be retained as the peasants to grow food for the rest, if you believe in keeping hordes of natives out of the white towns and stopping them from overwhelming the Europeans, then support the policy of the White Rhodesia Council, Salisbury. "Do your bit for this cause by copying this note and posting it to six or more white Rhodesians." Mr. Griffiths said the natives quoted this letter, with speeches of European leaders in Southern and Northern Rhodesia, as grounds for fear that federation was the thin end of the wedge towards amalgamation and that that would mean white domination.

Mr. Strydom Advised To African Territories

Opening the Transvaal Nationalist Congress in Pretoria on Monday the Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom is reported to have said in the course of his speech that Northern and Southern Rhodesia and perhaps also the Portuguese and Belgian territories in Africa, if they wanted to maintain White civilisation, would have to accept the Nationalist policy that Parliamentary power should remain in the hands of the White man. It would be the task of the Nationalist Party to continue to point out to other African territories that if they wanted to maintain White civilisation they would have to do what the Nationalist Government was doing in South Africa. Unless they did so they would be forced out as Britain had been forced out from India and the Dutch from Indonesia.

Separate Representation Of Non-Europeans Act

Three Cape Town advocates are reported to have been briefed by the Government to appear in the Vote Act test case which has been set down for October 9. The advocates are Mr. A. B. Beyers, K.C., Mr. J. T. van Wyk, K.C., and Mr. P. D. de Villiers

Rev. Michael Scott In Bulawayo

Rev Michael Scott, the Anglican priest who addressed the General Assembly of the United Nations in New York in November, 1949, on behalf of some of the tribes of South-West Africa and who also took a prominent part in the Passive Resistence struggle against the Asiatic Land Tenure Act and brought to light the atrocious treatment meted out to Native labourer by farmers in the Eastern Transvaal is reported to have arrived in Bulawayo by air from London.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household

PROTECTS from GERMS, PROMOTES HEALING

333

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

LADYSMITH INDIANS WELCOME THE ADMINISTRATOR

(From A Correspondent)

THE Indian community of Ladysmith gave a welcome reception to the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepstone and Mrs Shepstone on Tuesday, September 18.

The organisers were Messrs. I. A. Moola, D. Vithal, M. G. Govender, N. M. Khan, H. R. Singh, G. H. Seedat and Dr. A. H. Sader.

Mr. D. G. Shepstone, in the course of his speech said, the Indians were a hospitable people and they had today expressed their hospitality in a pleasing way. He thanked them on behalf of himself and Mrs. Shepstone for their gesture.

The Administrator said he realised that the Indians were anxious about their future and the future of their children. Within the last three and a half years, he said, tremendous strides had been made in the provision of education for the Indian community. A perusal of the budget would show what has been done. (A sum of one hundred thousand pounds is to be spent on Government Indian schools this financial year). Teachers salaries had been increased. The Administrator said he had received many expressions of thanks from the Indian community in Natal for the improvement in the salary scale. Within the last two years the grants to build Government-aided schools for Indians were increased. Secondary education, he said, was progressing year by year. In many other respects the picture was entirely different from what it was a few years ago. The Indian community will admit that it has been sympathetically and practically dealt with.

Referring to the Hospital Commission which was sitting, to cover the whole field of hospitalisation in the Province, Mr. Shepstone said, the administration had endeavoured to do all that was possible with the limited resources at their disposal.

With regard to housing, the Administrator said, that did not fall within the function of the Provincial Administration. If there was a need for Indian housing the proper step was to make representations to the Town Council of Ladysmith. If the representations were within the bounds of financial competency, he was sure they would receive consideration.

In regard to the Group Areas Act, the Administrator said that was also outside his Province, except that he was consulted when a scheme was before the Minister. "Perhaps a certain degree of fear is in the minds of the Indian community without foundation. Any representations which the Indians wished to make, he said, would receive consideration.

The Administrator advised the Indians to value the goodwill that existed between themselves and the Town Council. They must get together and try to iron out their differences and try to compromise where possible. They must not unduly antagonise the people with whom they had to work in harmony. The spirit of compromise and the art of seeing the other side of the question were two virtues with which progress could be made, the Administrator concluded.

Mrs. Cochrane said she had already appealed for further educational facilities for the Indians and ground had been purchased for expansion. She hoped that the community would achieve its object of obtaining further facilities with regard to hospitalisation. Mrs. Cochrane said she had asked in her evidence before the Hospital Commission, for wards at the hospital for Indian males and females.

As for housing, she said, the Indians had never approached the Council.

In regard to the Group Areas Act Mr. Cochrane said that that was a Government legislation. If they did not carry out what the Town Planner had planned the Government would do it and then change the Council. Mrs. Cochrane did not think the shops would be moved in the near future. Time must be given them.

In regard to residence she assured the Indians that the Town Council would do its best.

Mr. Toner said he was sorry that speakers had aired their grievances on the occasion of a Social to the Administrator. The Town Council had endeavoured to do a lot for the Indians, he said, but it had received no co-operation from the Indians. "We want to do the best we can. It is not correct to say that we are going to take the Indians' shops away. Murchison Street is not being touched now. We are only pleased to meet a deputation from you."

Among the other speakers were Mr. N. M. Khan, Mr. K. Singh and Dr. Sader.

Mr. I. A. Moola read a welcome address presented to the Administrator. Mr. A. G. Moola garlanded the Administrator and Mr. Sader, wife of Dr. Sader presented bouquets to Mrs. Shepstone and Mrs. Cochrane.

THE RURAL AFRICAN—AN IMPORTANT CITIZEN

THE following Press statement is made by the S. A. Institute of Race Relations: The serious shortage of food available to the people of South Africa has made efficient farming in this country a matter of urgent necessity. While there are notable exceptions, farming in South Africa is notoriously inefficient and much of this inefficiency is directly due to the lack of training of the farmers both Europeans and Non Europeans.

When it is remembered how vast a number of Africans in the Union are farming either their own farms or as labourers on European owned farms, the importance of training them as efficient farmers becomes readily apparent. No effort to transform this vast resource of labour and energy into an efficient working force can be considered too great if South Africa's food situation, already critical, is not to deteriorate with even more serious consequences for the nation.

An examination of the figures presented in the South African Institute of Medical Research's publication "National Food Resources and Requirement." (F. W. Fox, 1947) reveals the gravity of the food situation in South Africa at that time. There can be no doubt that the situation, far from improving, has deteriorated since the survey was completed.

In a diet worked out by the South African Institute of Medical Research as the minimum adequate to maintain health in South Africa, the Institute expresses the quantity of food per head, per day, and of the items represented only two were available in excess of the minimum needs per head of the population. These were cereals and sugar. Serious shortages of milk, eggs, butter, meat, fruit and vegetables indicated how very grave the situation would have been if the total amount of all products available had been equally distributed among all the people; and how much more serious the position must have been for the large portion of the people who, through economic reasons, were deprived of their share of the available food.

The following figures disclose the position for the year 1946—1947, and are expressed per lb per head of the total population per day. It should be noted that these figures represent the available food (and thus include food imported) thereby re-affirming the need for greater food production in South Africa.

Food Available Against Food Required To Maintain An Adequate Diet

	Required	Available	Difference
Cereals	.43 lbs.	1.76	+ .33 lbs.
Sugar	.16	.22	+ .06
Legumes	.05	.04	- .01
Vegetables	.27	.12	- .15
Fruit	.62	.07	- .55
Meat	.29	.21	- .23
Fish	.03	.03	0.0
Milk (Fluid)	1.33 pints	.37 pints	- 1.06 pints
Butter	.09 lbs.	.01 lbs.	- .08
Eggs	.49 eggs	.15	- .34 eggs.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

PROTEST AGAINST IMPLEMENTATION OF SUPPRESSION OF COMMUNISM ACT

THE following letter has been sent to the Minister of Justice Pretoria by over forty people in Johannesburg, and others in Cape Town, all of them threatened with "naming" in terms of the "Suppression of Communism Act"

Sir—We have received letters from the liquidator appointed by you inviting us to make representations to him why our names should not be placed on a list of members and supporters of the now dissolved Communist Party, in terms of Act 44 of 1950.

We decline to make such representations.

The nature of the amendments to the Suppression of Communism Act leave no doubt that the original appointment of a liquidator was invalid. The Government, by making the Act retrospective, has now legalised what was formerly illegal, and pushed South Africa a long way towards fascist dictatorship.

The Suppression of Communism Act was forced through Parliament by the Nationalist Party, despite the protest of every important political, religious, professional and trade union body in the country. It was rightly condemned as a gross violation of every principle of civil liberties and citizenship rights.

It deprives the most outspoken opponents of your Government of their freedom of speech and organisation, and of any legal remedy against persecution by the state.

Your Government, incapable of solving the fundamental social and economic problems of South Africa, has passed this legislation in order to preserve a narrow, backward and primitive social system, based on race and class oppression.

You are attempting to silence first us, but ultimately all critics of your regime. We are now to be black-listed because we resisted your oppressive policies, and amongst other things demanded equality of opportunity, equal rights and social justice for all South Africans, black, brown and white.

Your Government, having the power of state in its hands, may outlaw its opponents, but it cannot outlaw principles, nor uproot ideas that have guided men down the ages, and which today inspire democratic minded people throughout the world. History has shown that all such attempts to arrest human progress cannot succeed.

The overwhelming majority of South Africans oppose your policy because it destroys their rights as free human beings. Your tyranny will not survive the judgment of the people.—The following among others have signed the letter: Dr. Y. M. Dadoo, D. J. du Plessis, V. C. Barrange, L. Bernstein, M. M. Kotane, E. Weinberg, P. J. Hodgson, Mrs. R. Slovo, I. Horvich, B. Bunting, E. T. Mofutsanyana, A. Fischer, M. A. Harmel, I. Wolfson, J. B. Marks, J. Slovo, H. Wolpe, Mrs. H. Bernstein, Sam Kahn, M.P., F. Carneson, M.P.C.

MORAL RE-ARMAMENT

Caux-sur-Montreux, Switzerland, September 11.

MR. Piet Naude of Ermelo, Transvaal, addressed the World Assembly for Moral Re-Armament here along with a group of Asian leaders. To date the Assembly has been attended by 4 155 representatives from 57 nations.

"The change in my attitude through Moral Re-Armament," said Mr. Naude, "began to affect one of South Africa's most acute problems, the relationship between white and black." He said he had been a hard man and had wanted to keep his Native workers down. There were many fights.

"Then I met Moral Re-Armament. I decided to refund some money to one of the workers. I told him I was sorry for the way I had treated him and said I wanted to work on the basis of a new relationship with the natives. I gave them better treatment and better food. Today the prevailing shortage of labour on the farms is no problem for me. When I decided to apologise for my attitude and settle issues on a basis of what was right and not who was right, a new spirit developed. Moral Re-Armament shows how both white and black can live together in this new Africa."

"One of my country's problems is racial bitterness and division," said Mr. John Wise of Salisbury, Southern Rhodesia. "I have been part of it. I see I can help put it right by living Moral Re Armament. If we live the absolute moral standards we shall succeed in building a new Africa."

* *

For the first time in Europe the anthem of the Bantu people Nkosi Sikelali Africa was sung by a chorus from ten nations at the World Assembly for Moral Re-Armament here. The entire Assembly stood in tribute to the African people. The anthem was introduced by Mr. John Ngcobo, the Zulu concert singer, who told how he had rejected an invitation to the East Berlin Communist Youth Rally to bring the song to Caux.

Mr. Bremer Hofmeyr of South Africa rose at the end of the anthem. He said, "This has moved me more deeply than anything else I know. It is the anthem of the African peoples and of the tremendous longing of a continent to know the voice of God. When black and white can learn to know God's voice that is real democracy. Africa today is offered both organised materialism of the East and the disorganised materialism of the West. Moral Re-Armament is the answer to both."

"Caux is the great spiritual parliament of the nations from which the moral leadership of the world is coming," said Mr. Arthur Baker, Chief of the London Times Parliamentary Staff.

Baker spoke of the "spectacle of a nation divided against itself." He saw in his country "this division which is not only political and economic, reflected in the war of ideas which rage right through the nations. On one hand there are men living on the basis of absolute moral standards and on the other, men living on a materialistic basis. More and more leaders of my country are turning to Moral Re Armament for the moral leadership the country needs. In the hot spots of this ideological war, areas like the docks of Liverpool and London where subversive forces are concentrating, Moral Re-Armament is winning the battle."

PAKISTAN AMBASSADOR WARNED

PAKISTAN Government's campaign against India in foreign countries has evoked protests from certain foreign governments and foreign press according to reports reaching Delhi. The latest instance of a warning given to the Pakistan Embassy has been in Iran where both the Government and the press have cautioned the Pakistan Ambassador Mr. Ghazanfar Ali Khan not to carry on "insulting campaign" against India.

It appears that the Iranian Foreign office some time back cautioned Mr. Ghazanfar Ali Khan against the manner in which his Embassy was carrying on a rabid campaign against India in Iran. The Ambassador according to the reports published in the Iranian press instead of reporting the wishes of the government to which he was accredited replied in a manner considered by the press "as insolent" This is what *Tulou*, an important Tehran paper had to say about this incident: "It is learnt that Mr. Ghazanfar Ali Khan, Pakistan's Ambassador, is banking very much on the cordial relations existing between Iran and Pakistan and treats the Iranian Foreign Ministry as if it were Pakistan's foreign ministry. It is understood that the Pakistan Embassy in a note to the Iranian Foreign Ministry stated that the information and publicity department of the Ministry of Foreign Affairs had adopted an impartial attitude towards foreign missions, particularly towards India and Pakistan. The Pakistan Embassy held the view that the Persian Government must take side with Pakistan

"It is further understood that the Pakistan Ambassador fearing that this note might provoke adverse comments in parliament has withdrawn his note. Perhaps he has realised that the Iranian Ministry of Foreign Affairs is functioning in Tehran and not in Karachi."

'Tehran Mosavar' considered Pakistan's attitude as an "insult" to the Iran Government and wrote as follows: "Especially the Embassy of Pakistan in its publication reproduced severe attacks made by foreign press against Mr. Nehru and as such the Embassy of India complained to the Government of Iran.

"The Government of Iran pointed out to the Embassy of Pakistan not to resort to such a course. But the Pakistan Embassy protested against this action of the Foreign Ministry. Circles close to the Pakistan Ambassador say that the Iranian Foreign Ministry has considered the Pakistan Embassy's protest letter as "insult to the Iranian Government" and as such returned it to the Embassy.

Even 'Keyhan' which is known for its pro-Pakistan bias could not brook the Pakistan Ambassador's insolent attitude and wrote as follows: "We wrote in our two previous editions that the Foreign Ministry has informed the foreign embassies and diplomatic missions in Tehran through a letter to observe international rules and also the Iranian rules and regulations while publishing their bulletins in Tehran. We now learn from the Ministry of Foreign Affairs that the issue of the letter was necessary because during the past few days insulting articles have appeared in the Pakistan Embassy bulletins against India and Afghanistan both of which required the Foreign Ministry to prevent publication of such insulting articles against their governments."

MEDICAL COUNCIL ON NON-EUROPEAN INTERNESHIP

THE executive committee of the South African Medical and Dental Council was empowered by the Council at its meeting in Johannesburg last week to take up with the Government and the Provincial Administrations the question of non-European internships

This decision was reached after the registrar, Mr. W. Impey, had reported that three Indians who qualified as doctors in June could not be placed in any hospital to serve the year's internship required before they could practise as medical practitioners.

It was agreed that the council should use its permissive power to place them with general practitioners to serve their internships if no other solution could be found.

Mr. Impey said the council was faced by a real problem.

"There are non-European hospitals but they are staffed to some extent by European nurses and the hospital boards will not appoint non-European doctors who have to give orders to Europeans.

"The position will be more difficult in December because a large number of non-Europeans is due to qualify."

Dr. M. S. Shapiro, Johannesburg, said that the alternative solution, to allow the three Indians to serve their internships with general practitioners, should not be resorted to until every effort to get them placed in hospitals had been exhausted.

"I feel that the only solution to the larger problem of obtaining positions for the increasing numbers of non-Europeans who will qualify is that there must be a change of heart. We must not become implicated in matters of race, colour and creed."

The honorary acting inspector of internship, Dr. J. G. W. Loubser, Bethlehem, said he was not aware that the Council at any time had felt that it was its duty to ensure employment for interns.

"We can do nothing about it if institutions do not want to take doctors in as interns. If we demand that hospitals take people they will simply laugh at us."

The president, Prof. S. F. Oosthuizen, Pretoria, said that the one thing the Council must never do was to stop progress.

"I agree with Dr. Shapiro that we must do something. This is only one facet of a big problem which will come forward more and more. We must do something to enable these people to prepare for full registration."

A resolution by Prof. J. C. Middleton Shaw, Johannesburg, stating that the Council had adopted the same procedure in dealing with the three Indians as it adopted in the cases of all other interns was carried.

Things In General

India's Ban On S. A. goods

India's trade ban on South Africa applies to everything sent from the Union to India except personal mail, printed matter and personal effects taken by the traveller himself by air or sent under special permit by sea. This was the reply given to a representative of "The Star" by the Indian High Commissioner's office. "Pakistan has withdrawn its ban on trade with the Union, but India has not," it was stated. "There is a complete ban to India on imports from South Africa. Personal correspondence, printed matter and the personal effects of travellers may pass. An air traveller requires no permit for personal effects carried with him, but he does require a permit from this office for any of his personal effects which he may send by sea."

Cape schools will boycott Van Riebeeck Celebrations

The Athlone Principals' Association, representing the heads of 23 non European schools totalling 10,500 children in Athlone is reported to have decided to dissociate itself from the Van Riebeeck tercentenary celebrations next year and not to allow the children to take part. One of the principals said: The watchword for the celebrations is supposed to be 'We build a nation,' but we non Europeans have been told by Dr. Malan that we are not wanted. "Let Dr. Malan build his nation without us."

Mr. Kodanda Rao Writing Biography Of The Late Mr. Sastri

Indians in South Africa and many Europeans too are familiar with the name of Mr. Kodanda Rao, who came to this country as private secretary to the first agent of the Government of India in the Union of South Africa, the Rt. Hon. Srinavasa Sastri, in 1927. Mr. Rao has been entrusted by the National Y.M.C.A. Calcutta to write a biography of the late Mr. Sastri for which he is well fitted in view of his close association with him as one of the members of the Servants of India Society, of which the late Mr. Sastri was the President after the death of the Rt. Hon. G. K. Gokhale, the founder of the Society. Mr. Rao would be very grateful to all friends who may have letters, photos or any material of interest relating to Mr. Sastri when he was in South Africa, if they could kindly forward them to Mr. P. Kodanda Rao at Servants of India Society, Banglore 4, India. Mr. Rao through these columns wishes to send his greetings to all friends whom he had the pleasure of knowing during his stay in South Africa.

School Bids Farewell To A Popular Principal

A farewell reception was accorded to Mr. S. Panday, B.A. who has been transferred to Jacobs Road Indian School, by the pupils and staff of the Shree Gopallal Temple School, Verulam. Tributes were paid to Mr. Panday for his good services to the Indian community of Verulam for a period of eight and a half years. Among those who spoke were Messrs J. B. Stephens, Chairman of the Verulam and District Indian School Board, Choonilall Raghavjee, the School Manager, S. R. Maharaj, Secretary of the Shree Gopallal Temple Trust, Jota Jeewa, D. V. Moodley Senior, J. G. Peters, principal of Tulwantsingh School and Nathal Raghavjee, Mr. I. C. Meer, who was also present paid tribute to Mr. Panday, for his services in the cause of Indian education in Natal. Mr Ramdayal rendered a Hindi song composed by himself especially in honour of Mr. Panday. The acting Principal Mr. S. S. Maharaj expressed the appreciation of Mr. Panday's services, on behalf of the staff and pupils of the school. Miss Ramsamarl Jota garlanded Mr. Panday. M. S. S. Maharaj presented him with a gold wristlet watch suitably engraved on behalf of the pupils and the staff. Mr. Panday expressed his heartfelt thanks for the honour done to him. Mr. Abdool Khalick Khan spoke on behalf of the boys and Miss Sanpathee Ramkelawon spoke on behalf of the girls. Mr. V. Jota moved a vote of thanks.

OBITUARY

The death took place in Bombay, of Mrs. B. M. Patel, on September 10. The sad news was cabled to Mr. H. Naran of Messrs. Natha Naran and Sons, Durban. Mrs. B. M. Patel was the widow of the late Mr. B. M. Patel, and the mother of Mr. Jayantilal B. Patel, who had completed his Law studies and was articled with a Solicitor's firm in Durban. Mrs. Patel had some months ago gone to India accompanied by her two sons She got them both married and was about to return to South Africa, when only one day before the ship sailed she suddenly took ill and within three days passed away. The late Mrs. B. M. Patel was an active social worker in Durban and was the founder and a former president of the Gujarati Mahila Mandal. It will be recalled that Mr. Mr. B. M. Patel, just about two years ago, had sailed from Durban after thirty-five years, to go to India with his family and a few hours after the boat had left Durban harbour he passed away suddenly through heart failure. Both the deaths took place under tragic circumstances. The late Mrs. B. M. Patel leaves behind her two sons, one about 25 and the other Natwarlal about 22. The deepest sympathy of their many friends will go out to them in the great loss sustained by them.

WANTED

First bond £6,000 Bioscope and Cafe, Upington, Cape Province. For full particulars apply to—:W. Phillips, Tailor, Upington.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

"INDIAN AFFAIRS"

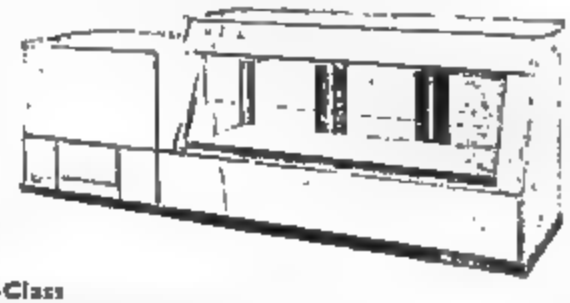
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS," 7 Jantar Mantar Road, NEW DELHI.

"Gold Medal" Quality

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Nadine Estate House)
Phone 33-4211/2. Johannesburg. P.O. Box 6501.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8.- including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
Souvenir
Of The
Passive Resistance
Movement
1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:
'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'
(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)
For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.
Published Every Friday.
Subscription Rates
Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

* Patch all rights reserved

To be continued.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૧૮

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૮ | શુક્રવાર તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૨. | છૂટક નકલ પેની.૬

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ યુનીયન સરકારના એપાર્ટહેડના કાયદા સામે લડત ઉઠાવવાનો કરેલા એકરાર

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ નીચે મુજબ નું અખબારી નિવેદન બહાર પાડ્યું છે.

ગયા એપ્રીલમાં મારા ચૌદ દિવસના ઉપવાસ પહેલાં મેં નિવેદન કર્યું હતું તે મુજબ હવે, શુક્રવાર, સપ્ટેમ્બર તા. ૨૧મીના દિવસથી, યુનીયનના કોઇ પણ કાયદાનો ભંગ કરી પકડાવા નો મેં નિર્ણય કર્યો છે. તેમ કરવા માં એટલું ધ્યાનમાં રાખીશ કે એવો ભંગ રાજ્યના કોઇ પણ /નૈતિક કાયદાની વિરૂદ્ધ નહિ થતો હોય, કે જે કાયદાને માન આપવાની અને તેનું વફાદારીથી પાલન કરવાની પ્રત્યેક નાગરીકની હું ફરજ ગણું છું.

આ પગલું બીજા કોઇનો મને સાથ મળે યા નહિ તો પણ હું લેવા ધારું છું. મનુષ્યની ફરજ રાજ્યના દેખીતી રીતે અન્યાયી અને અનીતી ભરેલા લાગતા કોઇ પણ કાયદાને નામદાઈથી તાબે થવાની નથી. તેમ કરવાથી તે સર્વવ્યાપિ ઈશ્વરના કાયદાનો ભંગ કરી ઈશ્વરનો ગુનેગાર બને છે. એ વસ્તુનો મારા પોતાના વર્તનથી બીજાઓને દાખલો બેસાડવા ની હું મારી નમ્ર ફરજ સમજું છું. મનુષ્યની ફરજ એવા કાયદાઓને તાબે થવાનો નમ્રતાપુર્વક ઇન્કાર કરવાનો અને પોતાના કાર્યના ખરાપણા ઉપર અને ઈશ્વર ઉપર વિશ્વાસ રાખી તેના જે કંઈ પરિણામો આવે તે શાંતીથી સહન કરી લેવાનો છે.

મેં જણાવ્યું હતું કે હું કંઈ પણ છુપાવવું પગલું નહિ ભરું. મારા ઉપવાસ બાદ મારી પોતાની તેમજ અન્ય કેદીઓની બાબી અગત્યની વ્યક્તીઓને હું મળ્યો હતો. મુલાકાતીઓ ની ઇચ્છાને માન આપી દરેકની ઓએ દુઃખો ચોરી લેવા કરતાં અન્ય માર્ગે સરકારનો હૃદય પલટો કરવાની આશા થી મેં કંઈ પણ અવળા પગલું લેવા નું મોકુફ રાખ્યું હતું. પરંતુ કમનસીબે તેમાં નિષ્ફળતા પ્રાપ્ત થઇ છે.

હું જોઉં છું કે લોકોમાં નિરાશા આવી ગએલી છે અને પોતાની જાતમાં તેમજ ઇશ્વરમાં તેઓ વિશ્વાસ ગુમાવી બેઠેલા છે. તેમાં હું તેઓનો દોષ જોતો નથી. હાલની પરિસ્થિતીનો સામનો કરવાને જરૂરી નૈતિક અને આધ્યાત્મિક શક્તિ મારા પોતાનામાંજ હું ઠેળવી શકયો હું એવો મારાથી દાવો કરી શકાય તેમ નથી. પરંતુ મને ઇશ્વરમાં અડગ વિશ્વાસ છે. હું સમજું છું કે જે પગલું હું લઇ રહ્યો છું તે ઘણું ગંભીર છે. પરંતુ દુઃખી જનતાના દુઃખોના નિવારણનો અને માનવગૌરવ માટેનું માન પુનઃસ્થાપિત કરવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે.

અન્યાય અને જુલમની સામેના ધર્મયુદ્ધ—જેહાદમાં સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા બીન-યુરોપીયનો—કાળીઓ, આફ્રીકનો અને કલર્ડો—નેજા નીચે પરંતુ યુરોપીયનોને પણ, જુલમગારનું કે કોઇનું જુવું ધ્યાનમાં લીધા વિના, મારી સાથે જોડાવા હું આમંત્રણ આપું છું. તેઓ મારી સાથે થાય યા નહિ છતાં એટલી તો આશા રાખીશકું કે, જે કાર્ય રજૂ કરવાનો હક્કો મેં લીધો છે તે સિદ્ધ કરવાની ઇશ્વર મને શક્તી આપે એવી તેઓ મારે માટે પ્રાર્થના કરશે અને હાલની સરકારનો હૃદયપલટો થાય એવી મારી પ્રાર્થનામાં તેઓ મારી સાથે સામેલ થશે, કે જેથી આ સુંદર દેશના સઘળા વતની ઓ, કોઇની પણ લાગણીઓ દુઃખાય તેવા ભાતી, શાંતી કે વર્તનના આધારે કાયદાથી મુકાયેલા કોઇ પણ જાતના પ્રતિબંધો સિવાય, સુખશાંતીથી વસી શકે.

મારો એવો નમ્ર મત છે કે એક રાજ્ય કરતી પ્રજા તરીકે આ દેશના યુરોપીયનોપર મોટી જવાબદારી રહેલી છે. અંગત રીતે તેઓને માટે તેમજ તેઓનો સુધારો, કે જેમાંથી હું ઘણો લાભ પામી શકયો હું, તેને માટે મને ઉંડું માન છે. તેમ છતાં તેમાં પણ એવું છે કે જે નાબુદ થવાની જરૂર છે એમ, મારી ખાત્રી છે કે, સઘળા વિચારવાન યુરોપીયનો કબુલ કરશેજ. બીન-યુરોપીયનો પ્રત્યે તેઓએ વધારે માયાળુપણે અને "બીજાઓનો તમારા પ્રત્યે જેવો વર્તાવ ઇચ્છો તેવોજ બીજા ઓ પ્રત્યે તમે વર્તાવ રાખજો" એ ખ્રીસ્તીધર્મના સુત્રની ખરી ભાવનાથી વર્તવાની જરૂર છે.

આપણા આ દેશના વર્ણના સવાલો નો ઉકેલ સહિષ્ણુતા વાપરવામાં આવે અને માનવીઓને માનવીઓની જેમ રાખવામાં આવે તો સહેલાઇથી લાવી શકાય એ વિષે મને જરાયે શંકા નથી. તેમ યાદ તો યુરોપીયનો જોઇશે કે બીન-યુરોપીયનો સાથે કામ લેવું પડવાનું જરૂર છે.

આપણા આ દેશના વર્ણના સવાલો નો ઉકેલ સહિષ્ણુતા વાપરવામાં આવે અને માનવીઓને માનવીઓની જેમ રાખવામાં આવે તો સહેલાઇથી લાવી શકાય એ વિષે મને જરાયે શંકા નથી. તેમ યાદ તો યુરોપીયનો જોઇશે કે બીન-યુરોપીયનો સાથે કામ લેવું પડવાનું જરૂર છે. આપણા આ દેશને તેઓ કેટલું સહેલું છે અને આ દેશને તેઓ કેટલા કીમતી મુડીરૂપ છે. યુરોપીયનો નો સુધારે કસોટીએ ચઢેલો છે. તેની હરતી કે નાબુદીનો સમજો આધાર આવિષે તેઓના હાથ નીચે મુકેલા માનવીઓ પ્રત્યે યુરોપીયનો કેવો વર્તાવ બતાવી રહ્યા છે તેના પર રહેલો છે.

મણીલાલ ગાંધી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨૧ ૧૯૫૨.

એપાર્ટહેડની સવળી બાજુ

છેલ્લા બેાર દિવસમાં બે અગત્યના પ્રસંગો બની ગયા છે જે નોન-યુરોપીયનોને નોંધ લેવા જેવા છે. એક પ્રસંગ સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫મીના શનીવારે ડરબનના મેયર શ્રી ધરસી ઓઝ બ્રોર્નનો હસ્તે પહેલીવહેલી ડરબન ની મ્યુનીસીપલ નોન-યુરોપીયન લાયબ્રેરીની શહેરમાં . થએલી ઉદ્‌ઘાટન ક્રીયાનો હતો. બીજો સપ્ટેમ્બર તા. ૧૭મીના સોમવારે તંદુરસ્તી બાબતના પ્રધાન ડો. કાર્લ બ્રોમરના હસ્તે નોન-યુરોપીયનો માટે સ્થપાયેલી વેન્ટવર્થ મેડીકલ કોલેજની થએલી ઉદ્‌ઘાટન ક્રીયાનો હતો. આ બન્ને ઉપયોગી સંસ્થાઓ છે એ વિષે તો કશો શક છેજ નહિ. તે સાથે એવી છાપ પણ પાડનારી છે કે રાજ્યકર્તાઓ નોન-યુરોપીયનોની ગારી સંભાળ લઇ રહ્યા છે. છતાં, અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે, એ બે માંથી એકે સંસ્થાને નોન-યુરોપીયનો બહુ ઉલ્લાસથી વધાવી શકતા નથી. હકીકતમાં તેઓ કંઈક રંજ અને દોષની લાગણીથી તેને નીહાળી રહ્યા છે. બેશક રાજ્યકર્તાઓ તો તેને એપાર્ટહેડની સવળી બીજી તરીકે વધાવી લેશે, કે જે, હકીકત માં, તે છે. પરંતુ જેઓને ખુદ એપાર્ટહેડજ અકાળું લાગી રહ્યું છે અને તેને વધોડી કાઢે છે તેઓને તે કેવી લાગે? તેઓ તેની સવળી યા ઉલટી બાજુથી સંતોષ શી રીતે પામી શકે? તેઓ તો તેને, જે વસ્તુને તેઓ સહૃદય તિરસ્કારી રહ્યા છે, તેને કાયમી સ્વરૂપ આપનારાં ચિન્હ તરીકેજ ગણી શકે. જ્ઞાન પામેલો નોન-યુરોપીયન, જે પારખવાની શક્તિ ધરાવે છે, જે ગુલામી અને આઝાદી વચ્ચેનો ભેદ સમજે છે, જે ખરા ખોટા વચ્ચેનો ભેદ સમજે છે, સારાં નરસાં, શુભ અશુભ વચ્ચેનો ભેદ સમજે છે, તેના દિલમાં તો આ કંપ, સદંતર અજ્ઞાનીના કરતાં વધારેજ લાગે અને લાગવો જોઇએ. એટલે આ બન્ને સંસ્થાઓ ભલે ગમે તેટલી ઉપયોગી હોય-ઉપયોગી છે તેને વિષે અમને જરાયે શંકા નથી, છતાં કોઈ પણ સુજ્ઞ નોન-યુરોપીયનને પોતાના હૃદયમાં તેનાથી સંતોષ નહિ થાય. થાય છે એવું દહેનાર પોતાનાં અંતઃકરણને છેતરે છે. એક કેદને બાબાજીની પરોપકારવૃત્તિથી જેવું થાય તેવું તેને થાય. આ બાબતમાં આટલા સદન ચોકખા શબ્દોમાં અમારા વિચારો દર્શાવવા પડે છે તેને માટે અમે ક્ષમા માગીએ છીએ. પરંતુ અમારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે યુરોપીયનો જે

અમારી સ્થિતિમાં મુકાયા હોય તો તેઓને પણ એમજ થાય.

વિશાળ નોન-યુરોપીયન વસ્તી ની જરૂરીયાતો પુરી પાડવાને આવી સંસ્થાઓની જરૂર છે એ અમે જરાયે ઈન્કાર કરતા નથી. અને તેટલે દરજ્જે સત્તાધીશો એ જે કહ્યું છે તેને માટે આપણે તેઓનો આભાર માનવો ઘટે છે. તેની સાથે જો વર્ણભેદનો સંબંધ નહિ રહ્યો હોત અને હયાત જાહેર સંસ્થાઓ સિદ્ધાંતમાં જાતી જાતી કે વર્ણના ભેદ સિવાય સઘળાને માટે ખુલ્લી રાખવામાં આવી હોત તો જે ડંખ લાગી રહ્યો છે તે નહિ લાગત.

આ નોન-યુરોપીયન લાયબ્રેરી તેમજ વેન્ટવર્થ મેડીકલ કોલેજ વિષેની અમારી નજ્ર ટીકા છે. નોન-યુરોપીયનો તરફથી એ બન્નેને એક અનિવાર્ય પાપ તરીકે સ્વિકારવામાં આવશે. સંતોષ અને આનંદની લાગણીથી હરગીજ નહિ.

મેડીકલ કોલેજના સંબંધમાં તંદુરસ્તી ખાતાંના પ્રધાન અને કેળવણી ખાતાંના પ્રધાનના વિચારો વચ્ચે અથડામણ થઈ પડી છે—જે વસ્તુ, અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે, હાલની સરકાર ને વિષે નવાઇની નથી. પ્રત્યેક પ્રધાન પોતાના સ્વતંત્ર વિચારો ધરાવતા હોય છે અને નિરંકુશ પણે વ્યક્ત કરી દે છે. ખરી રીતે તો તેઓના અંતરની લાગણી એનું એ પ્રતિબીંબજ હોય છે કે જે ગમે તેટલો છુપાવવાને પ્રયત્ન કરવા છતાં તેઓ છુપાવી શકતા નથી. પરંતુ પ્રસ્તુત દાખલામાં એ જરા અડચણકર્તા થઈ પડ્યું અને તંદુરસ્તી ખાતાંના પ્રધાન ડો. ફ્રેમરને સ્થિતિનું સ્પષ્ટિકરણ કરવાની જરૂર પડી. કેળવણી ખાતાંના પ્રધાને કહેલું જણાવાય છે કે, નાટાલમાં ડાક્તરી અભ્યાસ કરતા નેટીવોને માટેનો શિક્ષણ ક્રમ સામાન્ય કરતાં ઉંડો રાખવાનું ધારવામાં આવ્યું છે. નોન-યુરોપીયનોને આ વાત નહિ રૂચી. તેઓને ઉતરતા પ્રકારનું શિક્ષણ આપવામાં આવશે એ વિચારથી તેઓનામાં અસંતોષ ઉભો થયો. ડો. ફ્રેમરે આ બાબતમાં ચોખવટ કરતાં કહ્યું કે, કોલેજમાં નોન-યુરોપીયનોને આપવામાં આવનારી તાલીમ "યુરોપીયનો ના કરતાં હેસીયાર પણ ઉતરતી નહિ હોય," તેમણે કહ્યું :

"છેલ્લાં પંદર વર્ષ થયાં અમારો એવો અકક્મ હેતુ રહ્યો છે કે યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયનની તાલીમ અને પરિક્ષાનું ધોરણ બીલકુલ ઉતરતું નહિ રહે. અને એ હેતુને અમે વળગી રહેવાના છીએ." ડો. ફ્રેમરે વધુમાં કહ્યું : "આ કોલેજમાં ડાક્તરી શિક્ષણ કેવું આપવામાં આવશે એ બાબતમાં જો કહી શંકા હોય તો હું તમને યાદ આપું છું કે, નાટાલની યુનીવર્સીટી બને તો ઉચું ધોરણ રાખવાનો આગ્રહ રાખીશું પરંતુ એ ઉપરાં જહાજની સંરક્ષા, સાઉથ આફ્રીકન મેડીકલ એન્ડ ડેન્ટલ કાઉન્સીલ, જેને કોઇ પણ ડીગ્રી ધરાવનાર ડાક્તરને યુનીયનના ડાક્તરી રજીસ્ટરપર દાખલ કરવામાં આવે તે બહેસાં, આપવામાં આવેલી ડીગ્રી મંજુર કરવી પડે છે, તેના તરફથી પણ તેની બાંહેધરી આપવા માં આવે છે."

તંદુરસ્તી ખાતાંના પ્રધાનનો કરેલી આ ચોખવટને માટે આભાર માનવા સાથે અમારે એટલુંજ કહેવાનું છે કે ભવિષ્યમાં શું થાય છે એ જોવાનું રહ્યું.

મુશ્કેલીનું નિવારણ

નાટાલ અને ખાસ કરીને ડરબનના પ્રતાપેજ નેશનલીસ્ટો સત્તામાં આવ્યા છે. અને હજુ પણ ડરબનજ નેશનલીસ્ટોના હાથ મજબુત બનાવી રહ્યું છે. 'નાટાલ મરકયુરી'એ મંગળવારના અંકમાં ડરબનના મેયર કાઉન્સીલર વરસી ઓબ્રેનનાં એક નિવેદન ને બહુ પ્રસિદ્ધિ આપેલી છે. એ નિવેદનમાં મેયરે કહ્યું છે કે, ડરબન શહેર જે ગોરાં રહેવા ઇચ્છતું હોય તો ગોરાઓને માટે ઘરોની સગવડ માટે તાજેતરે જમીન મેળવવી જોઇએ તેમનો બચ ૧૯૫૧ ના વસ્તી ગણતરીના આંકડાના પ્રથકકરણપરથી ઉપસ્થિત થયો છે. એ આંકડા બતાવે છે કે ૪૫ી-ગ્રેશનના આંકડા અને જન્મ મરણના આંકડામાં જણાવ્યા ઉપરાંત ૨૭,૦૦૦ વધુ હીંદીઓ ડરબનમાં છે. ઉપર ઉપરથી જોતાં માણસને આપરથી એવીજ છાપ પડે કે હીંદીઓ મોટી સંખ્યામાં ગેરકાયદે આ દેશમાં દાખલ થઇ ગયા છે. પરંતુ હીંદી કોમના સદ્‌ભાગ્યે ડરબનની સેન્સસ ઓફીસેજ એ વસ્તુ તો ઇન્કાર કરી એ છાપ દુર કરેલી છે. 'નાટાલ મરકયુરી'ને એક નિવેદન માં તેણે જણાવ્યું છે કે, "ડરબન માં વીસ હજાર વધુ હીંદીઓ હોવાનું કારણ એજ જણાય છે કે બાજુ બીજાના સત્તાઓમાંથી તેઓ મોટી સંખ્યામાં શહેરમાં દાખલ થએલા છે." વધુમાં તેણે જણાવ્યું છે કે, "તેનું કારણ એ પણ હોઇ શકે કે હીંદીઓ ને છોકરાંઓ નહાની વયથી થવા લાગે છે. વસ્તી ગણત્રી વખતે એવા સેંકડો કેસો અમારા હાથમાં આવ્યા હતા કે જેમાં હીંદી કુટુમ્બના વડાની ઉમર ૨૨ વર્ષની અને તેની પત્નીની ૨૦ વર્ષની હતી. અને તેઓને ચાર છોકરાં હતાં.

નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન અને નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે પણ નિવેદનો કર્યાં છે, જેમાં તેઓએ વધારા નું કારણ એ આપ્યું છે કે ગામડાંઓ માંથી હીંદીઓ કારખાનાઓમાં નોકરી શોધવાને મોટી સંખ્યામાં શહેરમાં દાખલ થયા છે. તેઓએ સત્ય જણાવ્યું છે કે મેયરનું નિવેદન બનતીજ ગેર ફેલાવનારૂં છે.

આ વધારાનું કારણ શોધવા દુર જવું પડે તેમ નથી જેમ કહેવામાં નેટીવોની સંખ્યા વધી જાય છે એજ રીતે હીંદીઓની વધી રહી છે. નાટાલ માં અને ખાસ કરી ડરબનમાં સ્થિતી કૃત્રીમ કારણોને લીધે તીવ્ર બનતી જાય છે, જેને માટે હીંદીઓ દોષને પાત્ર નથી પરંતુ સત્તાધીશો દોષને પાત્ર છે. હીંદીઓની વસ્તી વધે એ સ્વાભાવિક છે. કારણ, યુરોપીયનો, જેટલા મોટા પ્રમાણમાં સંતતી નીયમન ના કૃત્રીમ ઉપાયોનો ઉપયોગ કરે છે તેટલા પ્રમાણમાં હીંદીઓ કરતા નથી. અને વળી પ્રાંતિક વાડાબંધીના કારણે હીંદીઓથી નાટાલની સરહદની બહાર જઇ શકાતું નથી. આ પરિસ્થિતિ ના નિવારણને માટે એકજ ઉપાય જણાય છે, અને તે એ કે, પ્રાંતિક વાડાબંધી દુર કરી દઇ હીંદીઓને ફેલાવાની તક આપવી. ગોરો સુધારો ટકી રહેવાનો આધાર જો કેવળ ગોરા લોકોનાં સંખ્યા બળ ઉપરજ રહ્યો હોય તો, કોઇનું અપમાન કરવાના ઇરાદા વગર અમે સુચવવાની રજા લઇ એ છીએ કે, તેને માટે સારામાં સારો માર્ગ ન એજ છે કે સંતતી નીયમનના કૃત્રીમ ઉપાયોના ઉપયોગને સજ્જનો પાત્ર બનો. જાહેરમાં આવે અને યુરોપીયનો માટે એકથી વધુ પત્નીનો નીયમ દાખલ કરવામાં આવે અને હીંદીઓને તેમ કરવાની સખ્ત મનાઇ કરવામાં આવે.

નોંધ અને સમાચાર

આ બધાંનો અંત ક્યાં આવશે?

સાઉથ આફ્રીકામાં વર્ણભેદનું પ્રમાણ જરાયે ઓછું થતું જણાતું નથી. બલકે દિન પર દિન વધારે ને વધારે તીવ્ર બનતું જતું જોવામાં આવે છે એ બધાનો અંત કયાં આવશે એ કળી શકાતું મુશ્કેલ છે. યુનીવર્સીટીઓમાં થી પાસ થઇ આવતા હીંદી ડાક્તરો પ્રથમ પગીથીયેથી જ મુશ્કેલીઓ અનુ ભવવા લાગ્યા છે. અને હીંદી ડાક્તરોને ડાક્તરની પરિક્ષા પાસ કર્યા બાદ હાઉસ સરજન તરીકેનો ચાલુ વર્ષ અનુ ભવ લેવો જોઇએ તેને માટે ફ્રાંસવાલ ની કોઇ પણ કોસ્પીટલમાં તેઓને રખાને મળી શકતું નથી. આ બાબત સાઉથ આફ્રીકન મેડીકલ એન્ડ ડેન્ટલ કાઉન્સીલનું ગંભીર ધ્યાન રોકી રહી છે. એટલો સંતોષ લઇ શકાય છે કે એ કાઉન્સીલ આ બાબતમાં પણી દિલસોજી બતાવી રહી છે અને આવી પરિસ્થિતિને અત્યંત ખેદની અને રોષ ની નજરે જોઇ રહી છે. એ હજુ પણ પહેલામાં બીજા બાર વાંચ વામાં આવે છે કે નાટાલની એક સરકારી કોસ્પીટલના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટે કોસ્પીટલના એક દરદીને એક હીંદી ડાક્તરના હાથથી એનેસ્થેટીક આપવા દેવાની ના પાડી છે, જે વસ્તુ, અમારા જણાવ્યા મુજબ, મેડીકલ એન્ડ ડેન્ટલ કાઉન્સીલ તરફથી તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન ડો. ફ્રેમરના ખાનદરજ્જાવાળામાં આવનાર છે. જણાવવામાં આવે છે કે કાઉન્સીલ એક મત થઇ છે કે આ બાબતમાં તેના હાથમાં કયી સત્તા નથી. એથી કાઉન્સીલના પ્રમુખ પ્રોફેસર જોસ. એફ. ઉરપુજનની સુચનાથી આ બાબતને એક જાહેર અગત્યની બાબત તરીકે પ્રધાન સમક્ષ રજુ કરવાનું ઠરાવ્યું છે ડો. એ. હેનેકેએ કાઉન્સીલને જણાવ્યું કે તેમણે એક બાનગી હીંદી દરદી, જેને તાકીદનું ઓપરેશન કરવાની જરૂર હતી. તેને માટે હોસ્પીટલમાં ઓટવણ કરી હતી. તેણે ચાર ડાક્તરોને એનેસ્થેટીક માટે બોલાવવા પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ એકેથી આવી નહિ શકાયું એટલે એક હીંદી ડાક્તર ડો. એમ. મોહમ્મદ સાથે બોલાવવું કરી. હોસ્પીટલના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટે કહ્યું કે બીન-ગોરાના હાથથી એનેસ્થેટીક આપી શકારો નહિ ડો. હેનેકેએ કાઉ સીલને જણાવ્યું કે સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ એવો નવો નીયમ દાખલ કરવા તયાર નહોતા કે જેથી યુરોપીયન નર્સોને બીન-યુરોપીયનના હુકમો ઉઠાવવા પડે. રહ્યાં હીંદી ડાક્તરના હુકમો ઉઠાવવા નો ઇન્કાર કર્યો હતો. ડો. હેનેકેએ કહ્યું કે મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટના જણાવવા મુજબ આ સુચનાઓ માટે પ્રાંતિક સરકાર તરફથી તેને સત્તા મળી હતી. ડો. હેનેકેએ એ પણ જણાવ્યું કે આ બાબતની તેમણે હોસ્પીટલ બોર્ડના પ્રમુખ સાથે ચર્ચા કરી હતી અને તેમને

આવી પરિસ્થિતિથી અત્યંત તાબ્રુબી થઈ હતી અને હોસ્પીટલના સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ના પગલાંને વધાવી લીધું હતું.

ગોરી સર્વોપરિતાની કહેવાતી પત્રિકા

સંસ્થાન પ્રધાન ગા. ગ્રીફીથ્સે એક અખબારી પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે લીસેન્સે (ન્યાસાલેન્ડ) ની એક સભામાં ન્યાસાલેન્ડ આફ્રીકન કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓએ સંસ્થાન પ્રધાન સમક્ષ સબર્ન રોડેસીયા, નોર્ધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડના ગોરા વતનીઓ પર ઓકટોબરમાં આવેલી કહેવાતી એક પત્રિકા વાંચી સંભળાવી હતી. "૧૯૫૨ નું ધર્મ યુદ્ધ" એ તેનું મથાળું હતું તેમાં જણાવ્યું હતું કે :

"જો તમે ગોરી સર્વોપરિતામાં માનતા હો, જો તમે કાળા માણસને આપણી ગોરી પાર્લામેન્ટમાંથી બહાર રાખવા માંગતા હો, જો તમે ગોરા પ્રજાને અને ઓઓએ કારીગરો, દાણપીસ્ટો અને મુખ્તારતાની તરીકેનાં ધંધા પોતાના હાથમાં રાખવા જોઇએ એમ માનતા હો, જો તમે માનતા હો કે નેટીવોને બીજાઓને માટે અનાજ ઉગાડનારા ખેડુતો તરીકે જ રાખવા જોઇએ, જો તમે નેટીવોના જુથોને હથેરાની બહાર રાખવા માગતા હો અને તેઓની મોટી સંખ્યાથી ગોરાઓને ઢાંકી દેતા અટકાવવા માંગતા હો, તો સોલ્સબરીની બ્લાઇટ રોડેસીયા કાઉન્સીલને ટેકો આપો."

ગા. ગ્રીફીથ્સે કહ્યું કે નેટીવોએ આ કાગળ અને સબર્ન અને નોર્ધર્ન રોડેસીયાના ગોરાઓના બાપણો ટાંકી એવો ભય દર્શાવ્યો હતો કે આ ફેડરેશનની પાછળનો હેતુ ઉકત દેશોએ એકત્ર થઇ જાય ગોરી સર્વોપરતા સ્થાપવાનો રહેલો છે.

આફ્રીકાના પ્રદેશોને મી. રહાયડમની સલાહ

ગયા સોમવારે ટ્રાંસવાલની નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ ખુલ્લી મુકતાં જમીન બાતાંના પ્રધાન મી. જે. જી. રહાયડમે પોતાના ભાષણ દરમીયાન કહ્યું હતું કે "નોર્ધર્ન અને સબર્ન રોડેસીયા અને કદાચ આફ્રીકાના પોરચુગીઝ અને બેલજીયન પ્રદેશોએ પણ, જો તેઓ ગોરા સુધારા ટકાવી રાખવા ચહાતા હોય તો, પાર્લામેન્ટની સત્તા ગોરાના જ હાથમાં રહેવી જોઇએ એવી નેશનલીસ્ટ નીતી સ્વિકારવી પડશે. જો તેમ નહી કરે તો બ્રીટનને જેમ ઇંદ માંથી નીકળી જવું પડયું અને ડચને ઈન્ડોનેસીયામાંથી નીકળી જવું પડયું તેમ તેઓને પણ નીકળી જવું પડશે. બીજા આફ્રીકન પ્રદેશો, જો તમો ગોરે, સુધારો ટકાવી રાખવા માંગતા હોય તો નેશનલીસ્ટ સરકાર જે કરી રહી છે તે કરવાનું તેઓને સુચવવાનું નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ ચાલુ રાખવું પડશે."

ધરોના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે એ બાબત પ્રાંતિક એડમીનીસ્ટ્રેશનના હાથમાં નથી. દીંદીઓને જો ધરોની સગવડોની જરૂર હોય તો તેઓએ લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલને રજુઆત કરવી જોઇએ. જો રજુઆતો નાણાકીય સ્થિતીની મર્યાદામાં હશે તો જરૂર તેને ધ્યાન દેવામાં આવશે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનાં સંબંધમાં એડમીનીસ્ટ્રેટરે કહ્યું કે એ બાબત પણ મારા હાથની નથી. સીવાય કે, પ્રધાન પાસે કોઇ પણ યોજના હોય ત્યારે મારી સાથે મસલત થાય છે.

તેમણે કહ્યું કે દીંદી કોમમાં પાયા વગરનો કેટલેક ભય વર્તી રહેલો જણાય છે. દીંદીઓ કંઇ પણ રજુઆત કરવા ઇચ્છતા હોય તો તેને ધ્યાન દેવામાં આવશે.

એડમીનીસ્ટ્રેટરે દીંદીઓને સલાહ આપી કે ટાઉન કાઉન્સીલ અને તેઓ વચ્ચે જે મુશ્કેલી વર્તી રહી છે તેને તેઓએ કીંમતી મણકી જોઇએ. જે કંઇ પણ મતભેદો હોય તે સાથે મળી દુર કરી બની શકે ત્યાં સુધી સમાધાન કરી દેવું જોઇએ. જેઓની સાથે તેઓએ એખલાસથી રહી કામ કરવાનું છે તેઓને તેઓએ વિરૂદ્ધ કરી દેવા નહિ જોઇએ. સમાધાનીની ભાવના અને બીજાનું દ્રષ્ટિ બીંદુ જોવાની કળા એ બે સદ્‌ગુણો કેળવવાથી પ્રગતી કરી શકાશે.

મીસીસ ફ્રેઝરને કહ્યું કે દીંદીઓ માટે કેળવણીની વધુ સગવડો માટે તેમણે અપીલ કરી હતી અને સગવડો વિસ્તારવાને જમીન લેવાય ગઇ છે. દીંદી કોમ કેળવણીની વધુ સગવડો મેળવવાનો પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરી શકે. એવી તેમણે આશા દર્શાવી હતી

હોસ્પીટલની સમવડ વિષે તેમણે કહ્યું કે હોસ્પીટલ કમીશન સમક્ષ પોતાની જુબાનીમાં તેમણે દીંદી પુરૂષો અને ઓઓ માટે બેડોની માગણી કરી હતી.

ધરોના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે દીંદીઓએ કાઉન્સીલને એ સંબંધમાં કશી માગણી કરી જ નથી.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ વિષે તેમણે કહ્યું કે એ સરકારી કાયદો છે. ટાઉન પ્લેનીંગ કરનારે કરેલો પ્લેન જો અમલમાં નહિ મુકાએ તો સરકાર પોતે તેમ કરશે અને કાઉન્સીલના ઉપર ખર્ચ નાખશે મીસીસ ફ્રેઝરને કહ્યું કે દુકાનો નજીકના ભવિષ્યમાં ખસેડવામાં આવે એમ તે ધારતા નથી. તેમ માટે દીંદીઓને વખત આપવામાં આવશે. રહેઠાણોની બાબત માં ટાઉન કાઉન્સીલ પોતાનું બનતું કરશે એવી મીસીસ ફ્રેઝરને ખાત્રી આપી હતી.

શ્રી ટેઝરે કહ્યું કે હું દિલગીર છું કે એડમીનીસ્ટ્રેટરના માનમાં યોજેલા સત્કારના મેળાવડામાં બાપણ કરનારા ઓએ પોતાની દરીયાદો રજુ કરી છે. ટાઉન કાઉન્સીલે દીંદીઓને માટે ઘણું કર્યું છે પરંતુ દીંદીઓએ કાઉન્સીલને સહકાર નથી આપ્યો. "અમે અમારું બનતું કરવા માગીએ છીએ. અમે દીંદીઓની દુકાનો લઇ લેવા માંગીએ છીએ એમ કહેવું સત્ય નથી. મરચીસન સ્ટ્રીટને દબાવવા હાથ પણ લગાડવા માં આવ્યો નથી. તમારૂં ડેપ્યુટેશન અમે ઘણી ખુશીથી સ્વિકારીયું."

બીજા બાબતો કરનારાઓમાં મી. એન. એમ. ખાન, મી. કે. સીંઘ અને ડો. સેદર હતા.

મી આઇ એ. મુલ્લાંએ એડમીનીસ્ટ્રેટરને આપવામાં આવેલું માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યું હતું. મી. જે. જી. મુલ્લાંએ એડમીનીસ્ટ્રેટરને કુલનો હાર આપ્યો હતો અને ડો. સેદરના ધર્મ પત્નિ મીસીસ સેદરે મીસીસ રોપ્સટન તથા મીસીસ ફ્રેઝરને કુલના તોરા આપ્યા હતા.

લેડીસ્મીથના દીંદીઓએ એડમીનીસ્ટ્રેટરનો કરેલો સત્કાર

(એક ખબરપત્રી તરફથી)

લેડીસ્મીથના દીંદીઓએ મંગળવાર તા. ૧૮મીએ નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મા. ડી. જી. રોપ્સટન અને મીસીસ રોપ્સટનનો સત્કાર કર્યો હતો.

તે પ્રસંગે મેસર્સ આઇ. એ. મુલ્લાં, ડી. વીરૂસ, એમ. ગયન્ડર, એન. એમ. ખાન, એચ. આર. સીંઘ, જી. એચ. સીકાત અને ડો. એ. એચ. સેદર હતા.

મા. ડી. જી. રોપ્સટને પોતાના ભાષણમા કહ્યું કે, "દીંદીઓ આદર સત્કાર કરનારા લોકો છે અને તેઓએ આનંદદાયક રીતે અમારો આદર સત્કાર કર્યો છે." તેમની પોતાની તેમજ મીસીસ રોપ્સટન વતી તેમણે તે બદલ આભાર માન્યો.

તેમણે કહ્યું, હું જાણું છું કે દીંદીઓને પોતાના તેમજ પોતાનાં સંતાનોનાં ભવિષ્યની ચિંતા થઇ રહી છે. તેમણે કહ્યું, છેલ્લાં ત્રણ ચાર વર્ષમાં દીંદીઓની કેળવણીની સગવડો માં ઘણો સુધારો થયો છે. બજેટ ઉપરથી જોઇ શકાશે કે શું થયું છે. (ચાલુ વર્ષમાં દીંદીઓના શિક્ષણપર એક લાખ પાઉન્ડ ખર્ચ કરવામાં આવનાર છે). શિક્ષકોના પગારોમાં વધારો થયો છે.

એડમીનીસ્ટ્રેટરે કહ્યું કે પગારોના દરમાં થએલા વધારા માટે નાટાલની દીંદી કોમ તરફથી તેમને ઘણા આભાર ના સંદેશાઓ મળ્યા હતા. છેલ્લાં બે વર્ષમાં દીંદીઓ માટે ગવર્નમેન્ટ-એડેડ સ્કુલો બાંધવાને માન્ટેમાં પણ વધારો થયો છે. પ્રાથમિક શિક્ષણમાં પણ વર્ષો વર્ષ સુધારો થતો જાય છે. બીજી દિશાઓએ પણ થોડા વર્ષ પુર્વે હતી તેના કરતાં સ્થિતિ ઘણી સુધરી ગઇ છે દીંદી કોમે કબુલ કરવું પડશે કે તેના પ્રત્યે લાગણીયા અને ઉદારદીલ રીતે વર્તવામાં આવે છે.

હોસ્પીટલ કમીશન આખા પ્રાંતમાં હોસ્પીટલોની સ્થિતિની તપાસ કરી રહ્યું છે તેના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે એડમીનીસ્ટ્રેશન કમીશનના રીપોર્ટની રાહ જોઇ રહ્યું છે. ભૂતકાળમાં તે મર્યાદિત બાબતો વડે બનતું કરી રહ્યું હતું.

વધુ શીક્ષણ જોઇએ

શિક્ષણ કેવા રીતે આપવું તેની ખબર સાંપ્રદાયના બેત્રીસ બેલ્યુ થા મુદ્દામ ૨ ૬

દીવાળી અને નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

નવી ક્રીસ્ટમસ કાર્ડના હબની તૈયાર થઈ ગઇ છે
ભાવ ડઝનની શી. ૬–૦.
નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર ઓકલ્શી વેળાસર મંગાવી લેવા
વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું :

'Indian Opinion,' P.Bag, Phoenix, Natal.

અમર્યાદ પ્રજાવૃદ્ધિનાં પરિણામ

આ જે અસંખ્ય ઘરોમાં એની સ્થિતિ દેખાય છે કે, પ્રજાનું પાલન, પોષણ, સંવર્ધન કે શિક્ષણ યોગ્ય રીતે થતું નથી છતાં પ્રજનમાં માત્ર સતત વધારો થયા કરે છે. એક બાળક માંડ બોલતા ચાલતા લાગે ન લાગે એટલે માં બીજાં બાળકનો જન્મ થાય છે. એવી સ્થિતિમાં માબાપ કેટલાં બાળકોનું યોગ્ય રીતે પાલન પોષણ કરી શકે. દરેક બાળકને પૂરતું દૂધ અને પોષક ખોરાક તેઓ કયાંથી પુરાં પાડી શકે? બધાંનું સંગોપન અને શિક્ષણ કેવી રીતે કરી શકે? પ્રજાની વૃદ્ધિના પ્રમાણમાં માબાપની પરિપાલન શક્તિ, પુરૂષાર્થ અને કમાણી વધતાં નથી તેથી તે બધાં બાળકો કેમ તેમ કરીને ઉછરે છે. બાળકોમાંથી સંસ્કારી માનવ બને છે, પણ તે કેવળ કુદરતી રીતે બનતો નથી. તેને યોગ્ય પરિસ્થિતિની અને સાધનોની જરૂર હોય છે. પરંતુ સાવ કનિષ્ટ સ્થિતિમાં જ નહિ પણ સાધારણ સ્થિતિના કુટુંબમાંય આ બધાંની અછત છે. બાળકોમાં પોતાનાં સંતાન વિષે મહત્વ કે વાત્સલ્ય હોતું નથી એમ નથી. તેઓ તેમને માટે મહેનત કરતા નથી અથવા તેમના સુખની અવગણના કરીને કેવળ પોતાનું જ સુખ જુએ છે એમ પણ નથી. પણ તેમના યોગ્ય સંગોપન અને શિક્ષણ માટે જોઈતો પુરૂષાર્થ તેમનામાં નથી. તે પ્રમાણમાં તેમનું વાત્સલ્ય ઓછું પડે છે. પોષક ખાનપાન, સંભાળ, સ્વચ્છતા, યોગ્ય સંસ્કાર, બાળકોના રોજના વ્યવહાર અને રમતગમત માટે પુરતી જગ્યા અને યોગ્ય સાધનો, વ્યવસ્થિતપણું અને શિસ્ત કેળવાય એવું શિક્ષણ, સદ્‌ગુણો નો વિકાસ, માતૃ પિતૃ ભાવની તેમજ બંધુ ભગિની ભાવની વૃદ્ધિ થતી રહે એનું પ્રેમમય વાતાવરણ વિગેરે નાનપણ માં જરૂરી એવી સગવડો જોને પણ ભાગે. ક્યાંય દેખાતી નથી. જ્યાં સંપત્તિ છે ત્યાં લાડ અને સ્વચ્છંદને લીધે બાળકો બગડે છે. બાકી તો અસંખ્ય ઘરોમાં બાળકોની બાબતમાં ઉપેક્ષા જ થઈ રહી છે. અમે તેના ખોરાકથી તેમનાં પેટ ભરવાના અને અમે તેવા કપડાં વડે તેમના શરીર ઢાંકવાનો પ્રયત્ન કરવામાં મા બાપ બધેજ ત્રાસી ગયેલાં જણાય પડે છે. આવી સ્થિતિમાં બાળકોની સ્વચ્છતા તરફ, આરોગ્ય તરફ તેમજ યોગ્ય કેળવણી તરફ કોણ ધ્યાન આપે? તેમનો શારિરિક, બૌદ્ધિક અને માનસીક વિકાસ કઈ રીતે થાય? દરેક માબાપને બાળકો ના પ્રશ્નો ચિંતામાં નાખે છે. તેમાંય તેમની માંદગી આવે, કપું કુપચા માંડે, એટલે ઘરની મુરબ્બેઢીઓનો અને ડોકટરોનો પાર રહેશે નહીં. આવી સ્થિતિ સેંકડે નવ્વાણું ઘરોમાં છે અને ગંભીર સ્થિતિમાં સંતાનવૃદ્ધિ થાય છે. આના કરતાંય ખરાબ સ્થિતિ—જે જોતાંજ માણસનું મન દુઃખ અને કરૂણાથી ભરાઈ આવે છે—એ છે કે મરકીબાઈ, રોગ, અને પંજુતાથી પીડાતા લોકોમાંય પ્રજાની જોરદાર વૃદ્ધિ થઈ રહી છે અને તેમની મુખની વિપત્તિમાં ઉમેરો થઈ રહ્યો છે. આવી રીતે દેશનું અને સમાજનું દુર્ભાગ્ય દિવસે દિવસે વધતું જાય છે.

આ બધી સ્થિતિ ધ્યાનમાં લેતાં એમ લાગે છે કે, આ બાબતમાં ઉપેક્ષા કર્યે ચાલશે નહિ. સંયમશક્તિ અને પુરૂષાર્થની વૃદ્ધિ થયા પહેલાં આપણી ભાવી પેઢીના કલ્યાણની આશા કરી શકાય નહિ. પ્રજા વૃદ્ધિના ચાલુ ક્રમ થી આપણું કે પ્રજાનું કોઈનું ય કલ્યાણ થવાનું નથી. આપણાં પોતાનાં સંતા નોનું અને દેશની અસંખ્ય નિરાધાર અને દુઃખ ભોગવતી પ્રજાનું પરિપાલન કરી શકવા જેટલી વિશાળ વાત્સલ્યતા અને શક્તિ આપણામાં કોઈ તોજ આજની સ્થિતિમાં આપણે માટે તરણોપાય છે....એ શક્તિનો વિકાસ કરવો કોઈ તો પ્રજાવૃદ્ધિની વૃત્તિને મર્યાદિત કરીને તેનું વાત્સલ્યમાં રૂપાંતર કરવું જોઈએ. આપણાં પોતાનાં બાળકોના કલ્યાણ પુરતું વાત્સલ્ય આપણે ધારણ કરીએ તોય તેથી આપણી પ્રજાનિર્મિતિની વૃત્તિ બોડે ઘણે અંશે મંદ પડશે. આજે સ્થિતિ એવી છે કે, માનવજ માનવનો વેરી બનેલો છે. ભાઈજ ભાઈનો દુશ્મન થાય છે. આપણે આ બાબતમાં સાવધ ન થઈએ, વિવેકી અને સંયમી ન બનીએ તો "આ બધું જગત ઈશ્વર વડે બનાવેલું છે," અથવા "આપણે બધાં ઈશ્વરનાં બાળકો છીએ," એ જાતનો ઉપદેશ આપો જરૂરનો સાંભળતા રહીએ તોય તેનો આપણી કે પછીની પેઢીના કલ્યાણની દ્રષ્ટિથી કશો ઉપયોગ નહિ થાય. બાળકોના પરાવલંબનના પ્રમાણમાં આપણી સંયમ શક્તિનો અને વાત્સલ્યનો વિકાસ ન થાય તો માનવ જાતીપર આવી પડતી આફતો ટળશે નહિ, વિશ્વયુદ્ધના પ્રસંગો પણ વારે વારે આવ્યા વગર રહેશે નહિ.

જેમનું આપણે સારી રીતે પોષણ કરી શકતા નથી, અથવા જેમને રાખવા માટે આપણા ઘરમાં જગ્યા નથી એવાં ગાય, બળદ, ઘોડા વિગેરે પ્રાણીઓ પણ આપણે ખરીદતા નથી પણ જેમનું આપણે સારી રીતે પોષણ કરી શકતા નથી, જેમને રાખવા માટે ઘરમાં પુરતી જગ્યા નથી, એવાં સંતાનોને કોઈ પણ મર્યાદા વિના એક પછી એક જન્મ આપીએ છીએ! જેમનાપર આપણો વિશેષ પ્રેમ નથી હોતો એવાં પ્રાણીઓની બાબતમાં આપણે જેટલો વિચાર કરીએ છીએ તેટલો આપણે પેટે અવતરનારાં બાળકો માટે પણ આપણે કરતા નથી. આ સ્થિતિ આજે લગભગ બધેજ પ્રવર્તે છે. તેમ છતાં બધા લોકો પોતાના સંતાન વિષે લાગણી વિનાના છે એમ કહેવામાં અન્યાય થશે. આપણામાં પ્રેમ છે, વાત્સલ્ય છે, સ્વાર્થત્યાગ પણ છે, પરંતુ આપણે જીવન વિષે આ દ્રષ્ટિથી વિચારજ કર્યો નથી એમ કહેવું પડે છે માનવજાતીના વિકાસ અને કલ્યાણની દ્રષ્ટિથી આપણે આ બાબતનો વિચાર કરવો જોઈએ, એ હવે અત્યંત જરૂરી થયું છે. કેવળ પ્રજાવૃદ્ધિનું માનવતાની દ્રષ્ટિથી મહત્વ નથી પરંતુ પ્રજાવૃદ્ધિની વૃત્તિનું વાત્સલ્યમાં રૂપાંતર કરવું, એ વાત્સલ્યમાં વિશાળતા અને શુદ્ધતા લાવવી, એમાં આપણો વિકાસ છે. અસંયમ કરતાં સંયમ શ્રેષ્ઠ છે. સંયમ કરતાં વાત્સલ્ય શ્રેષ્ઠ છે. વાત્સલ્યમાંય પરિપાલન શક્તિનું મહત્વ છે. આ શક્તિની વિશાળતા માંજ તેની શુધ્ધિ છે. આ શુદ્ધિમાં બ્રહ્મચર્યની સિદ્ધિ છે, અને બ્રહ્મચર્ય પર માનવની સંપૂર્ણ સિદ્ધિનો આધાર છે. માનવ જાતીએ આ રીતે આ વિષયનો વિચાર કર્યો હોય એમ દેખાતું નથી. વિચાર, ઉચ્ચાર, ખાનપાન, રોગ, ચિંતન, સોબત, સંકલ્પબળ, ઔષધી વગેરેની મદદથી માણસે આ બાબતમાં પ્રયત્ન કરવો જરૂરી છે. તેવો પ્રયત્ન બનો રહે તો તેમાંથી પોતાના હેતુને અનુકુળ જ્ઞાન માણસ પ્રાપ્ત કરી શકશે એમાં શંકા નથી. જે વૃત્તિઓને હીણ કરતાં જઈને છેવટે તેમ । પર વિજય મેળવવાનું માણસનું કર્તવ્ય છે, તે શુદ્ધ વૃત્તિઓને ઉત્તેજીત કરવા માટે જુદા જુદા ઔષધ પ્રયોગોનું સિદ્ધ કરવાના પ્રયત્ન તરફ મોટા મોટા રસાયણશાસ્ત્રીઓ અને વૈદ્યો પોતાની બુદ્ધિ આજ સુધી વાપરતા આવ્યા છે, કારણ જોગ રોગોપ અને ભોગવશ રાજમહારાજાઓ અને ધનિક લોકો તેમના પ્રયત્નોને અનેક રીતે મદદ કરતા આવ્યા છે. પરંતુ બ્રહ્મચર્ય, સંયમ, વગેરેની ઉપાસના કરનારા વૈરાગ્યશીલ પણ ગરીબ લોકો પાસેથી તે લોકોને કશા પણ બળતરની આશા ન હોવાથી મનુષ્યની તે વૃત્તિઓને સૌમ્ય અને મંદ કરીને તેમને કાબુમાં રાખવા માટે કોઈ ઔષધીનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરવો તેની શોધ તેમણે કદી કરી નથી. સૃષ્ટિમાં પરસ્પર વિરોધી ગુણો અનેક છે, તેમજ અત્યંત કઠણ પદાર્થો પણ છે. તે પ્રમાણે ઉત્તેજક અને શામક ગુણધર્મો વાળી વનસ્પતિ. ઓ અને પદાર્થો પણ છે. જે શોધકો વનસ્પતિઓમાંથી કે બીજા કુદરતી પદાર્થોમાંના ઉત્તેજક ગુણધર્મો પ્રાપ્ત કરી શકયા તેઓ તેમની કરતા હોત તો શામક ગુણ ધર્મ વાળી વનસ્પતીઓની જે અન્ય પદાર્થોની શોધ ન કરી શકત એમ નથી. પરંતુ એવી સિદ્ધિ શોધકો ને માનવ જીવનની દ્રષ્ટિથી મહત્વની લાગી નહિ અને હજુયે લાગતી નથી. સારાંશ, આ વિષયમાં સદાયક થાય એવાં સાધનો આપણી પાસે ન હોય અથવા માનવ જીવનની સિદ્ધિ સાધવા જેટલી મહત્વાકાંક્ષાઓ દરેકમાં ન હોય તોય આજે અવિચારીપણે થતી પ્રજા વૃદ્ધિ અને તેને કારણે થતું આપણું અને આપણી ભાવી પેઢીનું અકલ્યાણ ટાળવા માટે દરેકે પોતાની શક્તિ પ્રમાણે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. એ પ્રયત્ન માનસિક ઉન્નતિને સાધક હોય એમાંજ માનવતાનો યોગ્ય વિકાસ છે. બનતા સુધી માણસે એ દિશામાંજ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ એટલામાં ઓછું માનસિક અવનતી ન થાય એટલી સાવધાનતા તો માણસે આ બાબતમાં રાખવી જોઈએ. આ પ્રકારના પ્રયત્ન થી માનવજાતિ જગતમાંથી નાશ પામશે એવો ભય રાખીએ રાખવાનું કશું કારણ નથી. તેમ છતાં જેમને તેવો ભય લાગતો હોય તેમણે કંઈ નહિ તો બે કરતાં વધારે બાળકોને જન્મ ન આપવા જેટલી સાવચેતી રાખવી જોઈએ. એટલે અમર્યાદ સંખ્યાને લીધે પોતાની તેમજ પ્રજાની થતી અધોગતી કંઈક અંશે તો ટળશે, અને માનવજાતી જગતમાંથી લુપ્ત થવાનો પણ ભય રાખવાનું કારણ રહેશે નહિ.

(શ્રી દેસાઈનાયબજીએ લખેલાં 'વિવેક અને સાધના' નામક 'નવજીવન પ્રકાશન મંદીરે' પ્રસિદ્ધ કરેલાં નવાં પુસ્તકમાંથી.)

રમુજી ટુચકા

પૂજ્ય ગાંધીજીની મુલાકાત પછી જતાં જતાં એક વીમાની ભીત્રે કહ્યું "બાપુજી હું દૂર મુંબઈ જતાં તમારો કેટલો બધો સમય બરબાદ થઈ ગયો! એવી જગ્યાને વીમામાં જરૂરી પરોવાઈ રહ્યું." પૂજ્ય ગાંધીજી એ જવાબ માં કહ્યું: "મારે જો એવી જરૂર હોત તો કાલે મને જરૂર પહોંચી જેમ પાંખો આપી હોત અને ઉડીને હું એક જગ્યાએથી બીજે જઈ શકત. વીમાનો ઉપયોગ મને ના ખપે."

* * *

એકવાર સહજાનંદ સ્વામીએ દીના નાથને પુછયું "તમને કેટલાક શ્લોક આવડે છે?" જટ કહ્યું કે "મને ૧૮,૦૦૦ શ્લોક કંઠે છે." સહજાનંદ સ્વામીએ પુછયું "એમાંથી તમે મોક્ષના કેટલા માન્યા છે?" જટ કહ્યું એનો તો મેં હીસાબ નથી કર્યો, મહારાજ!" સહજાનંદ સ્વામીએ કહ્યું "સારે તમે શ્લોક કંઠે કરીને શું દીવસ ઉજવ્યો?"

"રંટિયા, ભારત–ગાંધી જયંતિ"

લેખક: ઉમિયાશંકર જોષીકર, શિક્ષક: ગાં. ભા. વિદ્યાલય, લોહાનીસબબર્ગ

ગયા વર્ષની ગાંધી જયંતી પછી આ વર્ષે ગાંધી જયંતી આવી ગઇ. આ વર્ષે ગાંધી જયંતી ઉજવવાનો પ્રસંગ ખાસ મહત્વનો છે. ગાંધીજીની જન્મ શતાબ્દી ઉજવવાનો આ પ્રસંગ છે. ગાંધીજીની જન્મ શતાબ્દી ઉજવવાનો પ્રસંગ આવે તે પહેલાં ગાંધીજીનું મૃત્યુ થયું. ગાંધીજીનું મૃત્યુ થયું તે પહેલાં ગાંધીજીનું જીવન હતું. ગાંધીજીનું જીવન હતું તે પહેલાં ગાંધીજીનો જન્મ થયો. ગાંધીજીનો જન્મ થયો તે પહેલાં ગાંધીજીના પૂર્વજોનો જન્મ થયો. ગાંધીજીના પૂર્વજો

જેવા કર્તવ્યનિષ્ઠ, સંયમી, સેવાભાવી અને પરોપકારી બનવા આપણે પ્રયત્ન કરીએ તો આપણે પણ આપણું અને જગતનું કલ્યાણ કરી શકીએ. મહાત્મા જન્મથી કંઈ બનતા નથી. મહાત્મા તો બને છે. બાપુજી જન્મ્યા ત્યારથી મહાત્મા ન હતા. પણ તેમના આદર્શ જીવને તેમને મહાત્મા બનાવ્યા. તેમના નિષ્કામ કર્તવ્યથી આપણે તેમને મહાત્મા બાપુજી કહ્યા. મહાત્મા અને બાપુ બન્યા છતાં પણ તેમણે જીવનપર્યંત સેવક રહેવાનું પસંદ કર્યું. તેમણે કબજે કર્યું હોત તો તેઓ સ્વતંત્ર ભારત ના વડા પ્રધાન-વાઇસરૉય કે ગવર્નર બની શકયા હોત. પણ તેમણે તો સત્તા-ગૌરવ કરતાં આમ જનતાની સેવા કરવામાં જ પોતાના દેહનું બલિદાન આપ્યું બાપુજી તો સેવા કરવા જન્મ્યા, સેવા માટે જ જીવ્યા અને સેવા કરતાં કરતાં જ પ્રભુપદને પામી ગયા. બાપુજીએ તો કૃષ્ણચંદ્ર ના જીવનને અને તેમણે ઉપદેશેલી ગીતા ને પોતાનાં જીવનમાં ઉતારી અને સાચા કૃષ્ણ ભક્તિ ઉજ્વળ બનાવી. આપણે પણ બધાં બાપુના જેવી કૃષ્ણ ભક્તિ અગર ગાંધી ભક્તિ ઉજ્વળ આપણા જીવનને ધન્ય બનાવીએ.- "વૈષ્ણવજન તો તેને કહીએ" એ નરસિંહ મહેતાના ભજનનો તત્ત્વાર્થ બાપુએ જીવનમાં ઉતાર્યો આપણે પણ એ ભજન માંથી થોડુંઘણું પણ આપણા જીવન માં ઉતારીએ અને બાપુજીના આત્માને શાંતિ આપી આપણા 'બાપુ' તરફનું ઋણ અદા કરીએ.

શ્રી કૃષ્ણ અને હઝરત મુસા

આ. કરીમ મહમદ માસ્તર, એમ. એ. એલ્. એલ્. બી.

(ગતાંકથી ચાલુ)

મીસરવાસીઓના મનદુને જીવનના અને એમના ઉપર કયી પ્રભાવ પાડવા હ. મુસાને બે પ્રકારના ચમત્કાર કરવાની શક્તિ ખુદા પાકે બક્ષી હતી: (૧) તેઓ પોતાની પાસેની જે લાકડી હંમેશાં સાથે રાખતા હતા તે લાકડી જમીન ઉપર નાખતાં તે એક જંગી અજગરમાં પરિવર્તન પામતી હતી. પણ તેને ફરીથી પકડી લેતાં તે પૂર્વવત્ સાદી લાકડી થઈ જતી હતી. (૨) તેમનો જમણો હાથ કાખી બગલમાં મૂકી બહાર કાઢતાં તે હાથ ની હથેલી સૂર્યવત્ પ્રકાશતી હતી. તે જોનારને તે આંજી દેતી હતી.

શ્રીકૃષ્ણના જ્યેષ્ઠ બંધુ બળરામ હતા, તેજ પ્રમાણે હ મુસાને પણ વડીલ સહોદર હ. હારુન હતા. તેમણે તેમને અલ્લાહ પાકની મંજુરીથી મીસર માં તથા શ્રીકૃષ્ણ અને બળરામ પણ પથ્થરના પ્રસંગે મહદંશે કામ કરતા હતા.

ફિરઔન ધર્મના વિવાદમાં હ. મુસાથી મહદ્ ગયો હતો. એક જનહેર સમારંભમાં હ. મુસાના ચમત્કારોએ પ્રજા ઉપર જોઇએ તેવો પ્રભાવ પાડયો હતો. છતાં અહંતાથી છલકાતો ફિરઔન ઇશ્વરનું અસ્તિત્વ અને તેનું પરમ ઐશ્વર્ય સ્વીકારવા ઇન્કાર કરતો રહ્યો. ઇસરાઇલોને હ. મુસા સાથે ચોકસવા પણ તે વાયદા કરતા રહ્યો. ફિરઔન ને અને તેની પ્રજાને ઇશ્વરના અસ્તિત્વ અને સર્વશ્રેષ્ઠતાની પ્રતીતિ કરાવવા અનેક કુદરતી આફતો—અતિવૃષ્ટિ, અનાવૃષ્ટિ, વિવિધ રોગચાળા ઇત્યાદિ ઉતરવા લાગ્યાં. રાત અને રાત્રિ તેથી ત્રાસી. હ. મુસાને બંધ મીસરવા દાખિક તત્પર થતા; પરંતુ આફત વિરમી જતાં, ફરીથી નાસ્તિકતામાં અને અત્યાચારોમાં પ્રવૃત્ત થઈ જતાં; અંતે પાપ નો ઘડો ભરાતાં કાળની નિર્મમતાથી આવી પહોંચી. હ. મુસાને ખુદા પાકે નો હુકમ મળ્યો કે તેમણે ઇસરાઇલોને લઈ રાતોરાત કુચ કરી દેવી. તેમણે તેનો અમલ કર્યો. પ્રભાતે ફિરઔન ને સમાચાર મળતાં, તેણે લશ્કર સાથે ઇસરાઇલોનો પીછો પકડયો.

ઓલ્ડ ટેસ્ટામેન્ટ અને કુરઆનમાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે, ઇશ્વરી પ્રેરણાથી હ. મુસાએ રસ્તામાં આવતા સુએજના અખાતના જમીનમાં લંબાયેલા એકાદ પ્રવાહના પાણીમાં પોતાની ચમત્કારી લાકડી મારતાં, તે પાણી બન્ને તરફ ખસી ગયું અને વચ્ચે સૂકો રસ્તો થઈ ગયો. બની ઇસરાઇલ સહી સલામત પાર ઉતરી ગયા તેઓ સામે કિનારે પહોંચ્યા તેવામાં જ ફિરઔન લશ્કર સાથે આવવા લાગ્યો. તેણે દરિયામાં માર્ગ થયેલો જોઇ તેમાં ઝંપ લાવ્યું. પરંતુ તે માર્ગ તેને માટે ન હતો. તેથી છુટા પડેલા પાણીના ભાગ પોતાપોતે આવી મળી ગયા. પરિણામે તેની અને તેના સૈન્યની જળ સમાધિ થઈ ગઈ.

અત્યારના જડવાદમાં ઘડીભર આ ચમત્કારમાં શંકા ઉદ્ભવે, તો એટલું તો વિજ્ઞાનની દૃષ્ટિએ પણ અત્યંત રાખવું પડે કે સમુદ્રના પાણીની ઓટ વખતે ઇસરાઇલો સહીસલામત પાર ઉતરી ગયા. પરંતુ ફિરઔન અને તેનું સૈન્ય તે માર્ગમાં દાખલ થયું તે સમયે ભરતી ચડતાં તે બધા ડૂબી ગયા હોવા જોઇએ.

કંસનો વધ શ્રીકૃષ્ણે સ્વહસ્તે કર્યો હતો, જ્યારે ફિરઔન અને તેના સૈન્ય નો સર્વનાશ ઉપર્યુક્ત ઇશ્વરરચિત સંજોગોમાં થયો હતો. બન્ને પ્રસંગો માં ભોગ અને પરિણામો એક જ હતાં. પરંતુ પ્રકાર જુદા હોવાનું કારણ, ઉપર કહ્યું તેમ પ્રમાણે, હૌદુ અને સેમિટિક માન્યતાઓની ભૂમિકાઓની મૂળભૂત ભિન્નતા છે.

હ. મુસા ઇસરાઇલોને પ્રથમ સીનાઇ દ્વીપકલ્પના રણપ્રદેશમાં લઇ ગયા હતા. ફિરઔન અને તેના યોદ્ધા સૈન્યનો નાશ થવાથી તે મહાન સામ્રાજ્યની ચિંતાયક શક્તિનો અંત આવ્યો ન હતો. તેથી થોડોક સમય ઇસરાઇલોને સહીસલામત રાખવા સ્વરક્ષણ શોધવાની આવશ્યકતા હતી

શ્રીકૃષ્ણે પણ કંસના પછી મથુરા માંથી લોકો પહેલે સ્થળાંતર કરવું જ યોગ્ય વિચાર્યું હતું. કંસના સસરા મગધના મહાપ્રતાપી રાજા જરાસંધના આક્રમણથી બચવા કોઇ દૂરના સુરક્ષિત સ્થળની જરૂર માની હતી. એવું સ્થાન સૌરાષ્ટ્રને નૈઋર્ત્ય ખુણે રેવતાચળ (ગિરનાર) ના દુર્ગમ્ય દુર્ગમાં મળ્યું હતું. જેમ ઇસરાઇલો પાછળથી કનાનમાં ગયા હતા તેમ શ્રીકૃષ્ણ અને યાદવો રેવતાચળથી થોડે છેટે સમુદ્ર કિનારે નવી દ્વારકા નગરી વસાવી ત્યાં રહ્યા હતા. એ દ્વારકા તે અત્યારની ઓખા પ્રાંતની દ્વારકા નહિ, પણ કોઠી નારના અગ્નિખુણે સમુદ્રકિનારે અત્યારે 'મૂળ દ્વારકા'ના નામથી ઓળખાતી જગ્યા છે, તે હતી. શ્રીકૃષ્ણની તે દ્વારકા અત્યારે જળસમાધિ થઇ ગઇ છે. અત્યારની દ્વારકા તો પાદવારસ્યળી અને શ્રીકૃષ્ણના દેહોત્સર્ગ પછીથી બની. ગયેલા શોષ યાદવોએ વસાવેલી નવી નગરી છે.

શ્રીકૃષ્ણના જનદેવો 'છપ્પન કોટિ' વા અનેક જાતિના હતા. તેમના આંતરિક કલહો શ્રીકૃષ્ણને નિરંતર ચિંતાતુર રાખતા હતા. તેમની રાજ્ય પદ્ધતિ રાજગાદી નહિ પણ અમીરશાહી હતી. શ્રીકૃષ્ણ તેમના અપ્રતિમ વ્યક્તિ ત્વને કારણે તેમના સર્વમાન્ય નેતા હતા. આંતર કલહોમાંથી અંતે યાદવારસ્થળી થઈ અને યાદવોની મહત્તા જળાશયી થઇ.

હઝરત ઇસરાઇલના બાર પુત્રો ઉપર થી બની ઇસરાઇલના બાર મુખ્ય જુથ હતાં. કાળાનુક્રમે તેમાં અનેક પેટા જુથ ઉમેરાયાં હતાં. તેમના પરસ્પર કલહો ઉપરાંત એ આખી પ્રજા એટલી રવાર્થી અને ઉદ્ધત હતી કે હઝરત મુસા તેમને નીયમન કીબવવામાં અને ધર્મપંથે દોરવામાં ત્રાસી ગયા હતા. છતાં અવિરત પ્રયાસોને પરિણામે અંતે તેઓ તેમને ધર્મપંથે વળી શકયા હતા અને તેમનું એક પ્રબળ તરીકે સંગઠન સાધી શકયા હતા.

બન્ને પોતપોતાના જમાનાના યુગ પુરૂષો હતા. શ્રીકૃષ્ણ યાદવોના રાજા ન હતા પરંતુ તેમના વ્યક્તિત્વથી તેમ ના સર્વશ્રેષ્ઠ નેતા હતા. હ. મુસા પેગમ્બર હતા, અને તે જમાનાની પ્રથા લિકા અનુસાર તેઓ તેમની કોમના કુલ મુખત્યાર હતા. પરંતુ તેમની સત્તાનું મૂળ તેમના 'પેગમ્બર' (ઇશ્વર સંદેશવાહક) હોવામાં હતું; તેથી તેઓ આપખુદ (એ. ડીક્ટેટર) થઇ શકતા ન હતા. તેમને તેમનું પ્રત્યેક કાર્ય ઇશ્વરી પ્રેરણા અનુસાર જ કરવું પડતું હતું. શ્રીકૃષ્ણ ધર્માચાર્ય ન હતા, પરંતુ ધર્મ પ્રવર્તક તો જરૂર હતા. તેમણે અર્જુન ને ચોધેલી ગીતા તેનું વિશિષ્ટ દૃષ્ટાંત છે. તેઓ રાજા ન હતા છતાં અન્ય રાજાઓથી શ્રેષ્ઠ હતા. એ યુધિષ્ઠિર ની રાજસભામાં થયેલી તેમની પુજા ઉપરથી પ્રતીત થાય છે.

એક ચમત્કાર તરીકે લેખાતા પ્રસંગ માં પણ બન્નેના જીવન વચ્ચે સામ્ય છે. ઇંદ્ર કુપિત થઇ અતિ વેગવંત કરી ત્યારે શ્રીકૃષ્ણે ગોપો અને ગોપી ઓને ગોવર્ધન પર્વત પોતાની ટચલી આંગળી ઉપર ઉચકી તે નીચે તેમને રક્ષણ આપ્યું હતું બની ઇસરાઇલો એ ધાર્મીક બાબતોમાં અતિ ઉદ્ધતાઇ કરવાથી, હ. મુસા તેમને સીનાઇ પર્વત ની તળેટીમાં લઇ ગયા હતા. ત્યાં અલ્લાહ તાલાએ સીનાઇ પર્વત તેમને માથે તોળ્યો, તે નીચે તેમને કચરી નાખવા ધમકાવ્યા હતા. ઇસરાઇલો માની જતાં, પર્વત હતો તેમ મૂકી દીધો હતો.

કેવી ચમત્કારોને જડવાદની દૃષ્ટિએ નીરખીએ તો એ શ્રીકૃષ્ણે ભારે વરસાદ માંથી ગાયો અને ગોવાળોને ગોવર્ધન પર્વતની, ગોવાળોને બળવી પરંતુ પોતાને સુપરિચિત, એકાદ મોટી ગુફા માં રક્ષણ આપેલું હોવું જોઇએ. તે જ પ્રમાણે, બની ઇસરાઇલો પણ રણપ્રદેશ માં વીશેષ ભવ્ય દીસતા પર્વતથી ડરી ગયા હોય અને પર્વત પરની પનરાઇ માંથી જોરથી વાતા પવનના સુસવાટા એ ઇસરાઇલોના માનસ ઉપર અસહ્ય કેવી અસર ઉપજાવી હોય

આટલું બધું સામ્ય અતિ દુરના પ્રદેશોના એકબીજાથી અજ્ઞાન બે યુગ પુરૂષોના જીવન પ્રસંગોમાં હોવું કુતૂહલ પ્રેરે છે. સમકાલીન યુગમાં જમાના ની તાસીર હોય કે ઇશ્વરી સંકેત હોય. ગમે તેમ હોય પરંતુ અધર્મનો ક્ષય અને ધર્મનો જય એક સાથે જ થતો હતો. એ જ ઇશ્વરના અસ્તિત્વની સાક્ષી પુરે છે

સંપૂર્ણ

('આખંડ આનંદ'માંથી સાભાર.)

—કલકોનો મતાધિકાર છીનવી લેનાર સેપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ નેશન-લુરોપીયન્સ એક્ટ, જે પાર્લામેન્ટે પસાર કર્યો છે, તે કાયદેસર ગણાય કે નહિ તેનો સુપ્રીમ કોર્ટમાં ટેસ્ટ કેસ અકેટોમર તા. ૯મીએ કેપટાઉનમાં થશે. તેને માટે સરકારે પોતાની તરફથી ત્રણ એડવોકેટો રોકયા છે. તેઓ મી. એ. બી બેયર્સ ક્રુ મી; મી. જે. ટી. વેનવાઇક, કે. સી, અને મી. પી. બીલીયર્સ છે.

રમુજી ટુચકા

રજુ કરનાર ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલ, લીવીંગ-સ્ટન.

સ્વામી નારાયણના સાધુઓ અન્ય વૈરાગીઓમાં દ્વેષનું કારણ થઇ પડયા બન, સ્ત્રી, અને વ્યસનનો ત્યાગ કરનારા લોકોમાં પુજવા લાગવાથી બીજા વૈરાગી ઓને માન ભંગ થતું લાગ્યું, અને એ વર્ગ સ્વામી નારાયણનો કટ્ટો દુશ્મન રહ્યો. એ લોકોએ સ્વામી નારાયણના સાધુઓને મારવાનું ચાલુ રાખ્યું એક વાર બ્રહ્માનંદ સ્વામીને સખ્ત માર મારતા લાકડી ભાંગી ગઇ અને સોળ ઉપડયા. એક ગૃહસ્થે આવીને સ્વામીને કહ્યું "બહુ વાગ્યું?" ત્યારે સ્વામીએ કહ્યું કે "ભાઈ મને વાગ્યુ તેની પીડા નથી, પણ મારા ગુરુભાઇની લાકડી ભાંગી ગઇ એ ખોટું થયું!"

* * *

સ્વ. સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે એક વાર બાપુજીને કહ્યું "આ અંબુડા ઉપર થી કોણી સુધી (આખું) પહોંચ્યુ. એ કોણી ઉપરથી કાંધે ચડશે કયે રહેવા દોને, બહુ કાંસુ."

બાપુ: "કોણ દીવસ તો કોકની કાંધે ચડવુંજ પડશે ના!"

સ્વ. સરદારશ્રી: "નહી એમ ના આપ, દેશને આમ અધવચ્ચ મુકીને ન જવાય, એકવાર બહાર કીનારે લાવ્યા પછી જ્યાં જવું હોય ત્યાં જઇએ, હું સામે આવીશ."

* * *

ઉંચા અને પાતળા શરીરવાળા બનીઓ કોને એક વાર નીચા સ્થુળકાય શ્રી. કે. ચેસ્ટરટનને રસ્તામાં મળી ગયા. કોએ જોઇને એમણે કહ્યું: "તમને જોઇને લોકો એમજ ધારે-કહે કે ઇંગ્લાંડમાં દુકાળ પડયો છે." કો એ કહ્યું: "બરી વાત, અને તમને જોઇ ને કોઇ એમજ કહે કે આ દુકાળનું કારણ તમેજ છો."

અવસાન

ડરબનના બહુ જુના વતની શ્રી. કાળાભાઈ અમરશી મહેતા હુંક મુદત ની માંદગી ભોગવી સોમવાર તા. ૧૭ મીના સવારે ૬ વાગે ૮૯ વર્ષની વયે મુબજી ગયા. સ્વર્ગસ્થ ૧૯૦૨ની સાલ માં મહાત્મા ગાંધીજીની સાથે આ દેશમાં આવ્યા હતા અને દસ વર્ષ ફીનીક્સ સંસ્થામાં રહી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નું કામ કર્યું હતું. તેઓએ એ ડરબનની નહાની જૈન વસતીમાં વધારહ અને ધર્મિષ્ટ કોમ સોનું માન સંપાદન કર્યું હતું. સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયા એજ દિવસે મેરીમેનરના ક્રીમેટોરીયમમાં થઇ હતી જે વખતે બહુ બાઇઓ તેમને અંતિમ અંજલી આપવા એકત્ર થયા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ બે પુત્રો શ્રી. ભોગાલાલ તથા શ્રી. હરીલાલ અને ઘણુ પુત્રીઓ અને બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. ઇશ્વર તેઓને થયેલી ખોટમાં ધીરજ અને હીંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે. શ્રી. ભોગાલાલ તથા શ્રી. હરીલાલ પોતાના પિતાશ્રીના સ્વર્ગવાસમાં જે અનેક ભાઇઓ તથા બહેનોએ ટેલીફોન દ્વારા તેમજ જાતે હાજર થઇ દિલસોજી દર્શાવી હતી તેમજ દહનક્રીયામાં સામેલ થયા હતા તેઓ સર્વનો તેમની પોતા ની તેમજ તેઓના કુટુમ્બીજનો વતી અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

મુંબઇમાં અવસાન

સ્વર્ગસ્થ બી. એમ. પટેલના વીધવા મં. સ્વ. ઝવેરબેન પટેલનું સપટેમ્બર તા. ૧૭ મીના દુંક મુદતની માંદગી બાદ મુંબઇમાં અવસાન થયાના ખબર ડરબન ની મેસર્સ નારણ નારણ એન્ડ સન્સની પેઢીના શ્રી. હરીભાઇ નારણને તારથી મળ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ થોડા વખત ઉપર પોતાના બે પુત્રો, શ્રી. જયંતીલાલ અને નટવરલાલને લઇ રવદેશ ગયાં હતાં અને બન્ને પુત્રોના લગ્ન કરાવી પાછા આ તરફ આવવાની તયારી કરી રહ્યાં હતાં. રવીમર પર ચઢવાની એક દીવસ પહેલાં તે બીમાર થઇ ગયાં અને બે દીવસ બાદ મુબજી ગયાં. સ્વર્ગસ્થ બી. એમ. પટેલનું અવસાન પણ આવાજ કરણ સંજોગોમાં થયું હતું. તેઓ પાંત્રીસ વર્ષે સહકુટુમ્બ સ્વદેશ જવા ડરબનથી રવાના થયા હતા અને ડરબનનો કીનારો છોડયાની થોડાજ કલાક બાદ રવીમરમાંજ દેહ ત્યાગ કરી ગયા હતા. સ્વ. શ્રીમતી ઝવેરબેન ગુજરાતી બેનોમાં સારૂં સામા જીક કાર્ય કરી રહ્યાં હતાં અને ડરબનનાં ગુજરાતી મહીલા મંડળના સ્થાપક અને માજી પ્રમુખ હતાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાનાં બે પુત્રો જેમની ઉમર અનુભવ ૨૫ અને ૨૨ ની છે, તેઓ ને શોક કરતા મુકી ગયાં છે. ઇશ્વર તેઓને થયેલી મહાન ખોટમાં ધીરજ અને હીંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચીરશાંતી બક્ષે.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નામને આંગે (ગાંધીજી)	૧ ૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી	
હાલ્ય કોપી સાથે	૧૦ ૦
આરોગ્યના ચાવી (ગાંધીજી)	૨ ૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૨ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૬૩ ૦
ગાંધી-ઝવેરસાહેબનું જીવન ચરીત્ર	૧ ૦ ૦
બાલ્ય તેર દીવસો (બાપુના બાલ્ય વખતના મિત્રોનાજીના પ્રસંગો)	૨ ૧
સરદારના ભાષણો	૬૨ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૬૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૬૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ચેપાર કરવા વાળાને

સોનેરી તક

અબુડો પાંસઠ દીવસ રાત દહાડો વગર બંધ કર્યે

ચેપાર ચેપાર અને ચેપાર

વગર હરીફાઇનું બીજનેસ ટર્ન ઓવર અને સારા નફા વાળું જુનું અને જાણીતું પ્રીંટરીયામાં એકજ ગેરાજ અને ફીલીંગ સ્ટેશન બેટરી ચાર્જ તથા, વલ્કેનાઇઝીંગના પ્લાન્ટો, હાઇડ્રોલીક વાળું ગ્રીસીંગ અને ઓઇલીંગ લીફ્ટ, વ્હીલ એલાઇનમેન્ટ તથા બ્રેક બ્લાવવી હોય તો તે પણ સાથે છે. તેમજ દરેક જાતના મોટર પાર્ટસ અને એકસેસરીના સ્ટોક સાથે ચાલુ.

"કર્ઇયસ ગરાજ એન્ડ ફ્રીલીંગ સ્ટેશન"

ના નામથી ઓળખાતું બીજનેસ

માલીક રીટાયર થવા માંગે છે તેથી વેચવાનું છે

જાતે મળો શ્રી. વી. કેશવજી.

૭૭૬ ખુબ રસ્ટીન, પ્રીટોરીયા. ફોન: ૬૮૬૫.

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્ર લેખા

તંત્રી: ચંદુ કોટક.

ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સતત લાદેર કરે છે. ફકત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, આસ અંક અને દીપોત્સવી અંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિય સાપ્તા હિક છે.

ચિત્ર લેખા વાર્ષીક લવાજમ રૂ. ૧૨: પરદેશ ફિ. ૩૬ સિંગલેકસ (પ્રતિયા) રૂા. ૮૬, ઇન્સેસ રસ્ટીન, મુંબઇ, ૨.

INT.ADVT.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૫૧ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૭ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૰	પારસી ૧૩૨૰ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક	૨૧	૦૬ ૬૰	૧૯	૧૬	૫-૪૯	૫-૫૧
શની	૨૨	,, ૭	૨૰	૨૰	૫-૪૮	૫-૫૨
રવી	૨૩	,, ૮	૨૧	૨૧	૫-૪૭	૫-૫૩
સોમ	૨૪	,, ૯	૨૨	૨૨	૫-૪૬	૫-૫૪
મંગળ	૨૫	,, ૧૰	૨૩	૨૩	૫-૪૫	૫-૫૫
બુધ	૨૬	,, ૧૧	૨૪	૨૪	૫-૪૪	૫-૫૬
ગુર	૨૭	,, ૧૨	૨૫	૨૫	૫-૪૩	૫-૫૭

નવા પુસ્તકો

ફૂલ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૬
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૬૰ ૧
સાગ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨ ૧
હીંદીમહાસભાનું બંધારણ	૧ ૦
કાંતણ વિદ્યા	૧ ૧
ટાયફોઇડ (તાજ ઉપર ઉપચાર)	૧ ૬
મેકેરીયા	૧ ૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧ ૧
ગાંધારત ભાગ ૧	૬૨ ૧
હાલ્ય બોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઇ કૃત	૧૰ ૦
દીવ્ય જયોત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઇ કૃત	૧૮ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ:

INDIAN OPINION, P. BAG, PHOENIX.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"જનતી જડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ દરેજ કહીએ, તેના કરતાં હમારા ગ્રાહકોના અભિપ્રાયોના પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ. તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી.

ફેયરફિલ્ડથી રા. રા એન. ટી. મેઘાણ તેમના ૧૭-૭-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:

"...આજ લખવાનું કે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા. ૧૩-૭-૫૦ ના રોજ મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—

"...તમારો માલ અમને બહોળજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલ્યું છું.

Yours faithfully,
for A. I. Amin,
per A. E. Smithy.

લુઈસ્ટ્રીખાર્ટથી મેસર્સ રામજીસ સ્ટોર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:

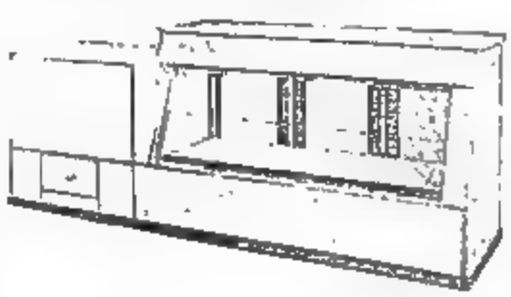
"...સારો માલ ખાસ ઝડપે મોકલને અમારી ઉપર રેહમ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને બહુ બધ્ધું તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવટું, કઠોર, ઘરગથ્થુ દવાઓ—હવન—પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—બનારસી સુગંધી તથા કોરો ઇત્યાદી

પરષુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ

એડરેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન. ફોન: ૨૪૮૪૫.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

હાર્ડ-કવર
એનપી કાર્ડ-કવર
અને કોમ્બીનેશન
બોકલેટર
કાર્ડ-કવર

રાજ પુનીકમ, કીમતે કોટીન્સ પ્રુફ કાગળમ, પી.બ્રિ.
નમાં સારવ કરીશ મંગાવો.

એસોસીએટેડ સેલ્યુલોઈડ્સ લીમીટેડ

ઝવેરી બજારે મિડલેકલાયર સેલ્યુલોઈડ્સ, મિમાર્કેટ, સા. બ્રા. સેલ્યુલોઈડ્સ, મિમાર્કેટ.
દેશ-પરદેશમાં સુપ્રસિદ્ધ થયેલ ગેલ્ડમેડલ છે, તેજ એસોસીએટેડ છે.

104 Marshall Street, (Facing Escom House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG P O Box 6501

વેચવાના પુસ્તકો

રાજયોગ (ગાંધી મુલની નોંધ)	૪ ૦
રાજ સન્યાસી (મુખપૃષ્ઠ)	૧૦ ૧
અધ્યાત્મ વિદ્યા	૭ ૬
આત્મસાધના ત્રિવેણી	૭ ૦
માનવતાના મુલ	૬ ૦
ગીતાંજલી	૮ ૦
ગીતા સાર	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

રેલ બાદીની ચાવી	૨ ૧

રામાયણાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

ફીસોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪ ૧

ઉપયોગી પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીમત	૨ ૦
બાંધ પળોમાં	૨ ૬
સેલરેટીસની સફર	૪ ૦
કેલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જોમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૭-૮

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
વીજુ	૫ ૧
ભાનુ	૫ ૩
બાળકોને બોધપાઠ	૧ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪ ૦
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચબરી ખુબ	૧ ૦
ચતુરની બાતો	૨ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
લાલો	૫ ૧
બબલાની ચોપડમાં	૪ ૬

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
લેડીઝ તેમજ ગુલરાઇ કાપડ, ગુલ્સ ફેલ્ટ, ખ્યાનેટસ—બીજી બાબતો માટે બહુ બહુનો માલ. તેમજ કેપડીલીન બ્યોરસ્ટ્રો કાપડીઓ બીજોરે માટે ઘરાકે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારમાં છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particular

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
કહિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોઃ ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપડો	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીત-૬ મુળ તત્વો	૨ ૦
બીજ રકુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
માદું ગણીત ભા. ૨	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૬
" સાતમુ	૨ ૩

ગુજરાતી ઇંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

તુલસ કેમલ આણા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

તુલસ કેમલ તાલીમ વર્ગ	
" " પોરબંદર ૧-૯-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન આળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રોહ

સાહિત્ય માટે વાચન નમારના નમાપંચોને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧ ૩
" ત્રીજ	૨ ૩

વિદ્યાપીઠ વાચન આળા

બાલબ્ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૩
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૩ ૦

ચાલેજ ક્લબીઝ

શ્રેણી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૧
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Morani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	6
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	6
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Marzy F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	1	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanda	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાબુભાઈ ઠક્કરીયારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ ધીની તેમજ ફોરબ્સ સેવ, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ્કુ ફેન્સ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા બિગેરે હવેાલ તાલ બનાવીએ છીએ.

ખાસ ધીગેરે માટે મેાટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

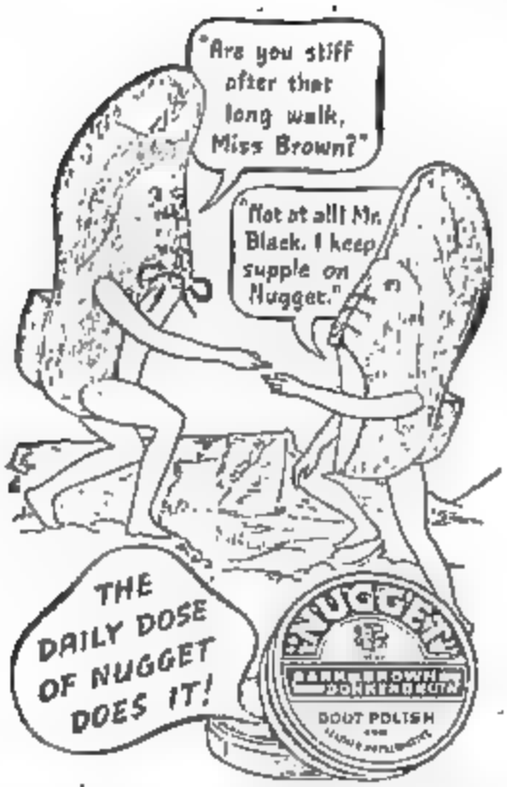
હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જોબસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

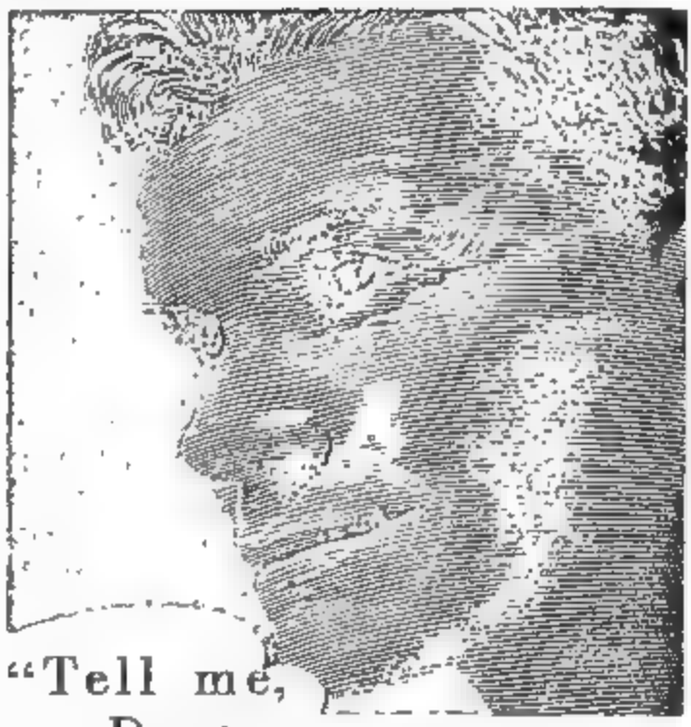

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-741

"Tell me, Doctor . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful, require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for continued use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL REGD.

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living — and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With each use a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANAND	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	13	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFR. ARCHIVES DEPOT
11 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 39—Vol XLIX. FRIDAY 28TH SEPTEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

THE WAY TO PEACE

"THESE are indeed times that try men's souls. Effective planning of peace without a philosophy of peace is impossible. A revolution in thinking and in the method of thinking of political events in particular and of human affairs in general, must be brought about before a revolution in world politics is possible. The standard of morality, particularly of international morality, in this decade are notoriously at a low ebb. Compared with the French encyclopedists of the eighteenth century, we are unworthy progeny of our ancestors of that period of "Enlightenment." For fully equipped as we are with a philosophy of war, the psychology of war, the politics of war, and the implements of war, how can we escape war? The most important question now is: after all the bloodshed and sacrifice, shall we let it start all over again? . . . The problems of peace are problems of man and the nature of man. I believe they are strictly philosophical problems, problems of the things that men believe in and live by . . . It is ultimately a problem of determinism versus free will, of determinism of brute force and spiritual faith. Peace on earth is an act of faith, and without faith we shall not be saved. It happens that we are a generation without faith. What we need above all is a theory of the rhythm of life and of the unity and interrelatedness of all things. Without that faith the doctrine of force cannot be destroyed."

—Dr. Lin Yu Tang.

શાંતીની સ્થપના

"આ યુગના આત્માની કસોટી કરનારા આ વખત છે. શાંતીની શીક્ષણપુરી વિના શાંતી માટેની અસરકારક યોજના ઘડાવી અશક્ય છે. દુનીયાના રાજકારણમાં પરિવર્તન કરી શકાય તે પહેલાં આમ કરી રાજકીય બનાવો વિષે અને સામાન્ય રીતે માનવીઓને લગતી બાબતોને વિષે વિચારોમાં અને વિચારો કરવાની રીતમાં પરિવર્તન કરવું પડશે. ચાલુ દાયકામાં નીતીના ધોરણો અને ખાસ કરી આંતરરાષ્ટ્રિય નીતીના ધોરણો દેખીતી રીતે બહુજ નીચાં ઘસાઈ ગયાં છે. અઢારમી સદીની સાથે સરખાવતાં એ સમયના જ્ઞાનયુગના આપણા પુર્વજોના આપણે નાલાયક સંતાનો છીએ. કારણ યુદ્ધની શીક્ષણપુરીથી, યુદ્ધના માનસથી, યુદ્ધની રાજનીતીથી, અને યુદ્ધના સાધનોથી આપણે સંપુર્ણપણે સજ્જ હોઇ યુદ્ધથી આપણે છટકી શી રીતે શકવાના છીએ? આજનો સૌથી અગત્યનો પ્રશ્ન એ છે કે આટલી બધી ખુનરેજી અને લોહી પછી શું એજ વસ્તુનું આપણે પુનરાવર્તન કરીશું?...શાંતીના પ્રશ્નો એ માનવીનો અને માનવ સ્વભાવના પ્રશ્નો છે. હું માનું છું કે તે કેવળ તત્વજ્ઞાનના, માનવાઓની માન્યતાના અને જેના થકી તેઓ જીવે છે તેના પ્રશ્નો છે. નિયતવાદ વિરૂદ્ધ સ્વેચ્છાના, પશુબળના નિશ્ચય અને આધ્યાત્મિક શ્રદ્ધાના છે. પૃથ્વીપર શાંતી એ એક શ્રદ્ધાનો વિષય છે, અને શ્રદ્ધા વિના આપણે બચી શકવાના નથી. આજે આપણે શ્રદ્ધાહીન યુગના છીએ. સૌથી વિશેષ જરૂર આપણને જીવનમાં એકરાગ લાવવાના સિદ્ધાંતની અને સઘળી વસ્તુઓનાં એકપણની, અરસપરસ રહેલા સંબંધની છે. એ શ્રદ્ધા વિના પશુબળના સિદ્ધાંતનો નાશ નહિ થઈ શકે."

—ડા. લીન યુતાંગ. જગતના સુપ્રસિદ્ધ વિચારક અને લેખક.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unmatchable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jazi Trimmings Always in Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wise & Grass
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

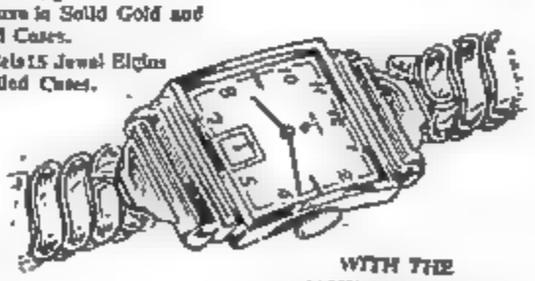
ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-London Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out. In Strictest Confidence.
11 12 Fairoa Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5198 Johannesburg
Phones: office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."
"The MARINE FUND is more than double (123%) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 18 years"
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed ...	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over ..	17,95,00,000
Life Premium ..	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa
Phone Nos: 25045, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S S. Kampala due 29th Sept. and sails on 4th Oct. for Bombay.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL;

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેરાંડાઓ, ડ્રેસીંગ ટેબલ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. તમે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો રટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગ્રાહક દોસ્તો આપોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp on set, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 39—Vol.—XLIX Friday, 28th September, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5½d PENCE

Reconciling The Irreconcilable

UNDER the heading "Going Forward Step By Step Says Strydom," one of the Notes in our issue of September 14 contained an editorial criticism of Mr. Strydom's recent speech to his Party's supporters at the Bethlehem Town Hall in which the Minister reassured his audience that, as far as his Party was concerned, development of Natives, Coloureds or Indians would have no bearing or influence upon even the gradual extension of the franchise to those people.

The Government had firmly nailed to the mast the maxim embodied in the Grondwet of the Transvaal Boer Republic, "No equality in Church or State between Whites and non-Whites," which, for all save the so-called "Europeans," meant, "Abandon Hope all ye who are here or are permitted to be here."

This, it must be admitted is plain unequivocal speaking and leaves no room whatsoever for even the remotest doubt regarding where Natives, Coloureds, Indians and Chinese are doomed to find themselves under the Union Government in the future however remote, according to those who see eye to eye in this matter with Mr. Strydom.

Irrespective of all and any other qualifications, race and colour are, and are to remain, the sole decisive factors determining their status.

This Bethlehem meeting would also appear to have included a number of alleged Christians who find Roman Catholicism offensive if not virtually intolerable. One of these not only expressed his dissatisfaction at the presence in the Union of the number of Roman Catholics already here, but also the discomfort he felt at the prospect of a further number ■ understood was likely to be allowed in the near future.

With characteristic tact Mr. Strydom assured his protestant questioner that while his Government would not refuse Roman Catholics entry into the country —provided always they were Whites—immigration to the Union was controlled, and the Government would see to it that the religion of the country remained Protestant.

Here again we are confronted with an attempt to achieve the impossible; to reconcile the irreconcilable. With a type of mind that simply defies the demands of reason. With yet another illustration of what ■ commonly called wishful thinking; an example of how easy it is for *desire* to persuade the *mind* to perform juggling tricks of self-deception and dethrone Truth from the altar of its worship, replacing it with un-Truth.

Once again, one is reminded of the late G. B. Shaw's apt reply to the individual who asked the former his opinion of Democracy, "I think it's a splendid ideal."

Anything—any ideology or doctrine—remains an idea *until it is tried out.*

Dare anyone honestly affirm that the tenets of Christianity, the injunctions and teachings of the Christian Master Jesus, have with the possible exceptions of the earliest days, been seriously tried out?

Would anyone whose opinion carried any weight venture to suggest that what ■ so proudly called twentieth century civilisation conforms with what The Master is recorded to have laid down as Christianity?

Can the Union's policy of Herrenvolk and its cult of Apartheidism be seen to even approximate a resemblance to the Christianity of what are known as the Gospel teachings?

And, lastly, is it not essential, according to all demands of reason, that a thing in order that it "remain" shall already exist; have being; be present?

Powerful Minister, though Mr. Strydom no doubt is, there are, we presume, some limitations that even he will confess to. For instance, he cannot bring into "ex-istence" what has no "is-tence;" into actuality what has no being.

For Mr. Strydom's brand of Christianity to be retained, to remain the Religion of the State," it has first of all to ■ or become Christian Water is not changed into wine, or poison rendered innocuous by merely changing the labels on the bottles.

Mr. Strydom's tolerance of his Roman Catholic brethren, while doubtless most commendable, will, we venture to suggest, be bound to fall very far short of the teachings enunciated by the Master he professes ■ follow; teachings so simply expressed, as unmistakable as to their meanings, that it is easy to understand the difficulty he and his "Protestant" reverends find in executing the mental gymnastics they have to engage in in order to somehow square (their) practice with (His) precept.

As a member of the present Government, the Master Jesus would hardly have been a success. He was not nearly "clever" ("slim") enough.

How Apartheid Is Creeping In

THE Apartheid monster seems to be creeping in everywhere. The national conference on Social work ■ meeting in Capetown this week, which is a "Europeans Only" affair. There are so many non-European social welfare organisations and social welfare workers but they can be represented at this conference only by Europeans. Mr. G. A. Kushke, secretary for social welfare, who is presiding at the conference was recently reported as having said that the conference would deal exclusively with European welfare. The 'Cape Times' Pretoria correspondent, who made inquiries at the office of the Minister of Health, Dr. Karl Bremer, was told by Dr. Bremer's private secretary that Mr. Kuschke's statement correctly reflected the Minister's views.

Professor Edward Batson, chairman of the organising committee of the conference, told the 'Cape Times,' however, that he was quite certain that there was no intention to restrict the discussions to European welfare in any narrow sense of the word and explained that ■ was impossible entirely to divorce the welfare problems affecting Europeans from those affecting non-Europeans. It was true that European problems would comprise the main subjects for discussion but when an aspect of social welfare which involved all races was before the conference it would have to be dealt with as a whole and not on racial lines. He was sorry the decision to restrict the delegates to Europeans had been taken. "Welfare work cannot be cut into bits and pieces," he said.

Letters had been received from organisations regretting they could not send delegates in view of the colour bar. The majority, according to the 'Cape Times,' had, however, not objected and were sending European delegates. More than 400 delegates had enrolled so far. Among the bodies which had refused to send delegates because of the colour bar was the Capetown City Council. A number of bodies that did their work largely among non-Europeans including the Institute of Race Relations, it is reported by the 'Cape Times,' were sending delegates.

Distinguished people attending the conference were the Archbishop of Capetown, the Most Rev. Dr. G. H. Clayton, the Roman Catholic Archbishop of Capetown, the Most Rev. Owen McCann.

Those bodies which have refused to send delegates because of the colour bar including the Capetown City Council, deserve to be congratulated on the stand they have taken.

The way Apartheid is creeping even in matters of education and health is really shocking. South Africa is certainly in for dark days unless the European intelligentsia courageously and determinedly put their foot down on these matters. In this regard it is regrettable to note that seventeen African students who have been granted bursaries by the Government to the newly opened Wentworth Medical School have been required to sign a witnessed and dated agreement that they undertake to exercise their profession only among non-Europeans and in areas approved by the Government. Is this not also the thin end of the wedge of Apartheid to which the University has become a party?

The protest voiced by the National Union of South African Students against this is heartening. It has strongly criticised the compelling of holders of bursaries to limit their practice after qualification to their own areas and their own people.

This is described as a "direct negation of the Hippocratic Oath" since it obliges doctors to assist anyone who may be in need of attention. The N.U.S.A.S. also stresses that the Wentworth Medical School should be open to European as well as non-European students. It was most emphatically stated by the University authorities before the school was opened that it would be open to all and that there would be no segregation. It is, however, now understood that the University authorities will not use their own discretion in the matter of admitting students but that each application by a European student will first be submitted to the Government. N.U.S.A.S. has also taken exception to making the course in the case of the Africans a seven-year one instead of the normal six. This, it very rightly states, constitutes a slight to the non-European students and an additional financial hardship on them.

It would appear from the above in what a sinister way Apartheid is creeping and how awake and alert one must be to save oneself from falling a victim to it.

NOTES

The King

LAST weekend brought rather distressing news about the health of H. M. the King. There was deep anxiety among all sections of the people including the Indians. Prayers for the restoration of his health were offered in Churches, Mosques, and Temples everywhere. It is gratifying to feel that the prayers have been heard and that while going to Press we have the reassuring news that the King may be able to get up within a few days. May it be so and may Her Majesty the Queen and the members of the Royal family be relieved of all the anxiety is our fervent prayer.

Natal Hospital Commission

In a memorandum submitted to the Natal Hospital commission in Durban last week the Natal Indian Organisation suggested that a team of six nurses should be introduced from India for a period of three or five years [illegible] incentive for young Indian girls in South Africa to take up the nursing profession. Such a team it was suggested, should comprise both Hindu and Moslem women headed by a matron of some standing. The memorandum states, it was not denied that Indian girls had not been coming forward to join the nursing profession. The reason for this was that the standard of education demanded was now higher and that Indian girls did not enjoy compulsory education. Nursing, stated the memorandum, required the highest sense of service, with scales of pay much below those which Indian girls earned in the teaching profession and in industries

European Nurses Not Averse To Serving Non-Europeans

The Indian Medical Services Trust in a memorandum to the Hospital Commission denied the suggestion that European nursing staff was not willing to serve under non-European doctors. "Such an attitude, if true, is contrary to all the high and noble ideals of a great profession," said the Trust. "We are happy to remark that in at least two mission hospitals in Natal such objections are not raised. Moreover, on making more inquiries, it has been revealed that the objections do not always originate from the European nursing staff but are usually advanced by the executive heads," said its memorandum. "Even in private practice European sisters are willing to co operate with non-European doctors."

Master And Servant Relations

Mr. H. J. Bhengu, chairman of the Chesterville Social Club, asked the Commission to make a special inquiry into conditions at the King Edward VIII Hospital. In a memorandum it was alleged that the administrative staff of the Hospital was not co-operating with the African trained staff. No lectures, it added, were given them, so that they would be able to understand the general organisation of the Hospital, and the relationship between the two was one of master and servant.

An Example Of Sheer Madness

A last-minute attempt to stop the British ship Afric from taking a Native crew to Australia is reported by Sapa to have failed. Dr. Vernon Shearer, M.P., flew to Johannesburg to ask the Commissioner of Customs to hold the ship in Durban Dr. Shearer said he was concerned about Natives, or any South African non-Europeans, being put on the South Africa-Australia route. They might be corrupted by the Communism of many Australian dockers and do great harm when they returned to their own country. The shipping master in Durban said he had received no instructions from head office about stopping the Afric. It sailed at noon, last Saturday. Captain M. Lloyd, Master of the Afric, said shortly before sailing that 12 Natives were signed on in the ship after a week's trial. They replace British crew members who were flown back to England from Durban. They are all experienced seamen," he said. "Most of them have sailed in foreign-bound ships and some have had up to '30 years' sea experience. They have been cleared by the police, immigration and health authorities and are in possession of seamen's identity cards. "I am puzzled by all the fuss that is being made about them. Seven Indian stewards were signed on in Durban for the Afric's last voyage to Australia and nothing was said. The Indians are still on board."

Organised Sunday Sports To Be Stopped

The Police had been ordered to enforce the provisions of the Sunday Observance Act with regard to organised sport, said the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, at the Transvaal Nationalist Party Congress in Pretoria last week. One had, however, to be very careful with the enforcement of the Act, Mr. Swart said, as it would not do to interfere with any person's private life.

S.A. Indian Students For Medical Colleges In India

Under the Government of India's scheme for reservation of some seats in medical colleges in India for students of Indian origin domiciled abroad, the following South African Indian students have been nominated this year for admission to the medical colleges in India:—Miss M. E. Jeewa, Medical College, Calcutta; Mr. G. Misra, Medical College, Darbhanga; Mr. A. V. Reddy, B. J. Medical College, Poona; Mr. Hemraj Singh Bodasingh, Medical College, Calcutta.

Britain To Have General Election

It was officially announced by the British Prime Minister, Mr. Attlee, over the radio, on September 19, that there will be a general election in Britain on October 25. Parliament will meet on October 4, and will be resolved the next day. After the election it will meet on October 31 and the King will hold the state opening on November 6. The present Parliament was elected on February 23, 1950. It was the closest result for 100 years, giving Labour an overall majority of seven seats. India owes her independence to the Labour Government. If the Conservatives headed by Mr. Winston Churchill were still in power it is difficult to conjecture what the fate of India would have been. For the present change in the Colonial policy the credit goes to the Labour Government. The present Government has had its ups and downs but on the whole Britain has been comparatively much happier under it than under the Conservative Government, and have those in the British territories outside Britain. Any change will therefore be viewed with a certain amount of diffidence.

MR. MANILAL GANDHI BREAKS APARTHEID LAWS

MR. MANILAL GANDHI after having notified the authorities of his intention to do so and to suffer the consequences committed two breaches of the Apartheid laws in Durban on Friday, September 21.

He first entered the public reading room of the Durban Municipal Library at 9-55 a.m. He was unaccompanied and walked quietly to a table on which there were files of local newspapers, and then sat at a table reading magazines.

A few minutes later Mr. Gandhi was approached by Mr. C. E. Tyson, the Librarian in charge of the Lending Library.

Mr. Gandhi refused to give Mr. Tyson his name and said he intended remaining in the reading room until he was arrested. He said he would give his name at the charge office.

Half an hour later Sergeant A. Graham, of the City Police Force, went into the library and asked Mr. Gandhi to accompany him to the office of Mr. C. H. Turner, the Assistant Librarian. Sergeant Graham took Mr. Gandhi's name and address and said that the matter would be referred to the Chief Constable.

Mr. Gandhi said it was his intention to repeat his visits to the library until he was arrested.

From the City hall, Mr Gandhi drove to the Greyville railway station. He had heard that no one dared even touch the seats marked "Europeans Only." Not even little children. They were asked immediately to clear away. At this station there were two benches placed under shelter for Europeans while no shelter whatsoever was provided for the non-Europeans.

Mr. Gandhiji took his seat on one of the benches marked "Europeans only." Although the bench was between the Stationmaster's office and the local office of the Railway Police the Station officials ignored Mr. Gandhi's presence.

A police N.C.O. passed him but took no action.

Mr. Gandhi left the Greyville Station and later went to the Durban Central Station, where he again sat on a seat reserved for Europeans. He chose a seat that was unoccupied.

A little later a sergeant approached Mr. Gandhi and told him that he could not use the seat.

Mr. Gandhi refused to leave and the sergeant produced his note book and asked for Mr. Gandhi's name and address.

When Mr. Gandhi said he was prepared to follow the sergeant to the charge office, the latter replied that this would not be necessary as a summons would be issued.

Dr. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress and Mr. I. C. Meer, a member of the executive and a practicing attorney, remained by Mr. Gandhi during the whole of the time rendering him all the assistance he needed.

There were a number of Press men also present.

Before returning to his home at about 12-30 p.m Mr. Gandhi issued the following Press statement:

"I am aware that due to pressure, the Durban City Council has now opened a separate library for non-Europeans in Brook Street, but this library carries with it the stigma of segregation based on the false and un-Christian theory of race and colour inequality which I sincerely believe to be against the law of God and therefore unjust and immoral.

"Whilst there is nothing objectionable in the provision of facilities such as libraries in different areas to cater for the needs of the people of those areas, statutory segregation is most objectionable to all who have respect for the dignity of man."

N.U.S.A.S. SPEAKS OUT

THE many attacks in the past three years by leaders of party political opinion and Cabinet Ministers on the "mixed" universities must be regarded as part of a Government programme to influence public opinion into accepting its policy for the universities, says a statement issued last Saturday by the National Union of South African Students.

It adds: "The latest blatant examples of this are the statements by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, and Senator J. J. van Rensburg at Verkeerdevlei, in which it was alleged, on wholly erroneous grounds, that social, racial intermingling takes place at certain universities."

The N.U.S.A.S. statement said it was considered "that the deliberate influencing of public opinion, by dishonest means if necessary, is regarded by the Government to be as much a a weapon for enforcing its policies on the universities as legislation would be."

It welcomed the statement made by Mr. J. H. Viljoen, Minister of Education, Arts and Science, at the Transvaal congress of the Nationalist Party in Pretoria that the Government could not agree to legislate for apartheid in the universities.

Such an assurance was the least the universities expected from a Government which claimed to respect their traditional independence.

The statement added: "We are wholly opposed to the Government's policy as enunciated by the Minister, that it is desirable that the principles of apartheid should be observed in our universities, and we fail to see how such a policy is compatible with the respect which the Government claims to have for the traditional independence of the universities.

"We cannot in any way accept the Minister's contention that it is better that apartheid should be enforced in the universities by the weight of public opinion.

"Public opinion on a particular racial or political policy should not be allowed to influence either the principles by which the universities, which uphold the tradition of academic freedom, are governed or the composition of these universities."

The Minister's opinion, that to remove State subsidies from those universities which did not follow the policy of apartheid would be to "throw out the baby with the bathwater," was welcomed.

N.U.S.A.S. claimed in its statement that the Government had used financial pressure to enforce its policies in the sphere of education, particularly in the universities.

It quoted measures such as the withdrawal of the subsidy to cultural associations which provided for mixed audiences, the withdrawal of bursaries for Native medical scholars at the Witwatersrand Medical School and the institution of Government bursaries at the Durban Medical School, which required that bursary holders should respect the principles of apartheid in their future practice as doctors.

"We therefore contend, in spite of the opinion of the Minister of Education, that higher education is not safe from the use of financial pressure to influence it along party political lines, and we will continue our vigilance."

Annual Conference Of N.I.C.

THE annual conference of the Natal Indian Congress will be opened by Chief A. J. Luthuli, president of the Natal African National Congress, at the M. K. Gandhi Library, Queen Street, Durban, on Saturday 29, at 2-30 p.m.

Messages Of Goodwill

A message received by the Congress from Raja Maharaj Singh, Governor of Bombay, states:

Raja Maharaj Singh: "Our South African Indian brothers are passing through very difficult times. We must remember that there is no lane without a turning and I have no doubt in the long run the Non-European races of South Africa will come into their own. The whole of Asia and many nations outside Asia are with you in your struggle for equal rights."

Mr. D. N. Pritt, M.P., K.C. from Great Britain in his message to the Conference says: "You have on your side in practical sympathy and support more than half the world's population in Asia, Africa and a growing body of peoples of Europe and of the whole world."

After stating that he was pleased to note that Indians were uniting with Africans, Mr. Pritt adds: "The whole of South Africa's economy rests on the labour of your two peoples and you can win a full and free future for yourselves if you work together for democratic rights and decent living standards."

"It is particularly shocking," add Mr. Pritt, "to learn that the oppressive measures against the Indian people should be no less severe in the 'English colony' of Natal than in the Union as a whole. The people of British and of Dutch descent have some proud pages in their history when their ancestors fought for freedom and democracy against oppressors, native and foreign? yet their descendants now oppress the peoples of Africa and the Indian people whose labour makes possible their high standard of living. They should study their history, and be ashamed."

A message from the World Federation of Trade Unions, Paris, pledges support to the struggle "for freedom against Fascism and racial discrimination."

MAHATMA GANDHI AND PROHIBITION

We reproduce the following from 'Harijan' dated September 15, for the benefit of our readers:

NO one possessing reason is expected to believe that Mahatma Gandhi, whose life mission was the welfare of the backward and the downtrodden, would have looked upon the introduction of prohibition by law with disfavour. The very thought is unkind to the champion of the suffering masses. Despite this, antagonists of Prohibition are searching vainly through the writings of the Mahatma for something that would serve their purpose and in that effort they sometimes pick up excerpts divorced from their context.

Compulsion — if necessary

Unfortunately, the Mahatma is not alive to contradict the statements attributed to him. Nonetheless, his writings in 'Young India' abound in expressions that leave no doubt about the working of his mind on this question. They clearly show that not only was he for the banishment of drink lock, stock and barrel but he was a champion of bringing about that reform with the sanctions of the legislature and the executive. For, he says: "You will not be deceived by the specious argument that India must not be made sober by compulsion, and that those who wish to drink must have facilities provided for them. The State does not cater for the vices of its people. We do not provide facilities for thieves to indulge their propensity for thieving. I hold drink to be more damnable than thieving and perhaps even prostitution. Is it not often the parent of both?" ('Young India,' February 23, 1922).

No Need For Referendum

Mahatma Gandhi was also emphatic in his views that there was no need for taking referendum on the question of Prohibition, for, in his opinion, drink and drug habit are universally recognized as a vice. He says in 'Young India' of April 22, 1926, "Drink is not a fashion in India as it is in the West. To talk, therefore, of referendum in India is to trifle with the problem." For the same reason Gandhiji thought that India is the most promising country in the world for carrying out total Prohibition.

For Mahatma Gandhi, drink was a crime than worse thieving and so he would no countenance the argument that Prohibition was in any way an interference with the rights of people. On this point he was very emphatic when he said: "There is as much flaw in the argument that it is an interference with the right of the people as there would be in the argument that the laws prohibiting theft interfere with the right of thieving. A thief steals all earthly possession, a drunkard steals his own and his neighbour's honour." ('Young India,' January 6, 1927).

What He Would Have Done

Mahatma Gandhi's sanction for the use of State machinery for the enforcement of Prohibition can be found in the following excerpt from his article in 'Young India,' of August 8, 1920: "I do not hesitate forcibly to prevent my children from rushing into fire or deep waters. Rushing to red water is far more dangerous than rushing to a raging furnace or a flooded stream. The latter destroys only the body, the former destroys both body and soul."

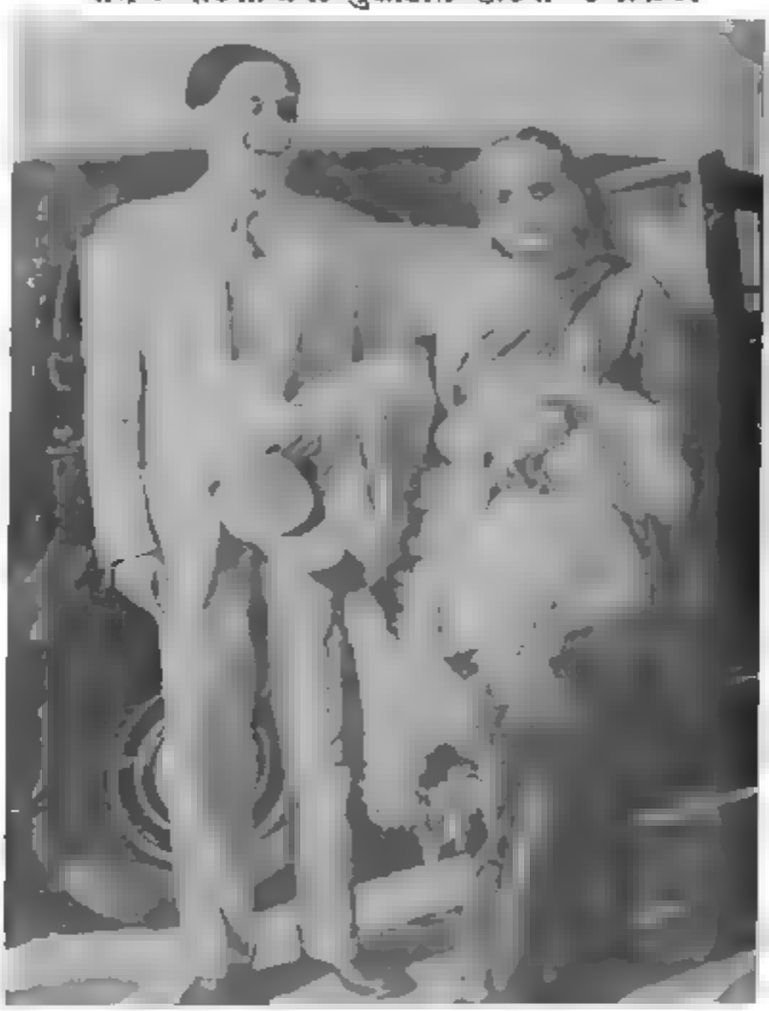
Again he says: "If I was appointed dictator for one hour for all India, the best thing I would do would be to close without compensation all the liquor shops, destroy all the toddy palms such as I know them in Gujarat, compel factory-owners to produce humane conditions for their workmen and open refreshment and recreation rooms where these workmen would get innocent drinks and equally innocent amusements. I would close down the factories if the owners pleaded want of funds. Being a teetotaller, I would retain my sobriety in spite of the possession of one hour's dictatorship and, therefore, arrange for the examination of my European friends and diseased persons who may be in medical need of brandy and the like at State expense by medical experts and, where necessary, they would receive certificates which would entitle them to obtain the prescribed quantity of the fiery waters from certified chemists. The rule will apply *mutatis mutandis* to intoxicating drugs." ('Young India,' June 25, 1931).

Tainted Money

The Father of the Nation was always against using tainted money on progressive measures of the Government. He states his point of view on this subject very vehemently when he says: "It is a revenue which must be sacrificed and whilst it lasts, it should be held as sacrosanct and be wholly dedicated to the purpose of eradicating the drink evil. But today it is being utilized for educating our children with the result that a tremendous barrier has been put against this necessary temperance legislation. People are made to think that they will not be able to educate their children if this revenue stops. If things go unchecked like this, a whole nation might have to perish. If the evil spreads, it may be too late to undertake legislation." ('Young India,' April 21, 1929).

VISIT OF INDIAN COMMISSIONER TO NORTHERN RHODESIA

નોર્ધર્ન રોડેસીયાની મુલાકાતે ઈંડિના કમીશનર

Courtesy Northern Rhodesia Information Department

Mr. A. B. Pant, Commissioner to the Government of India in British East Africa, arrived in Lusaka, capital of Northern Rhodesia on Saturday, 25th August, 1951 to present his credentials to His Excellency the Governor, Sir Gilbert Rennie, at Government House. Mr. Pant was recently accredited to the Government of Northern Rhodesia as the Commissioner for the Government of India. During his three-day stay in Lusaka had discussions with Government officers and he was the guest of honour at a reception given by members of the Indian community. Mr. Pant was accompanied by his wife, Dr. Nalini Pant. Mr. and Mrs. Pant are seen at Lusaka Airport immediately after their arrival prior to their leaving for Government House. Mrs. Pant is carrying the two garlands of flowers which were presented to Mr. Pant and herself by representatives of the Hindu and Muslim communities of Lusaka.

બ્રીટીશ ઈસ્ટ આફ્રીકા ખાતેના ઈંડિ સરકારના કમીશનર શ્રી. આપાસાહેબ પંત તા. રપ ઓગસ્ટ ૧૯૫૧ ના નોર્ધર્ન રોડેસીયાની રાજધાની લુસાકામાં ત્યાંના નામદાર ગવર્નર સર ગીલબર્ટ રેની સમક્ષ પોતાના હોદ્દાને લગતા દસ્તાવેજો રજુ કરવા આવ્યા હતા. (તેમનો હોદ્દો હમણાં જ સપ્ટેમ્બર માસે નોર્ધર્ન રોડેસીયા સુધી લંબાવવામાં આવ્યો છે). લુસાકામાં ત્રણ દિવસના તેમના રહેવાણ દરમીયાન કમીશનરે સરકારી અમલદારો સાથે ચર્ચાઓ કરી હતી અને ઈંડિી પ્રજા તરફથી તેમના માનમાં સત્કાર નો મેળાવડો યોયો હતો. શ્રી. આપા સાહેબ પંતના ધર્મપત્નિ ડો. નલીની પંત પણ તેમની સાથે હતાં. ઉપરના ચિત્રમાં શ્રીયુત અને શ્રીમતી પંત એરપોર્ટ ઉપર ઉતરતાં જ તરત જ લુસાકાના હિંદુ અને મુસ્લીમ કોમોના પ્રતિનિધિઓ તરફથી આપવામાં આવેલા ફુલના હાર પહેરી રહ્યાં છે.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 10.

NEHRU AS CONGRESS PRESIDENT

THE All India Congress committee, which met at New Delhi, has accepted the resignation of Shir Purushottamdas Tandon and has elected Mr. Jawaharlal Nehru to be the Congress President. Mr. Nehru, who presided over the session, explaining the significance of his election, said that he would like Congressmen to march forward as an army rather than as a mowed. He would select men of integrity, ability and sincerity for the ensuing elections, even at the cost of losing a few seats here and there and, above all, fight and defend the cause for which the Congress stood. He very strongly criticised the tendency of relying on fate and circumstances and this business of going to the astrologer to find out what is going to happen. "The choice of candidates is important," he said. "We have had to the past unfortunate divisions, splits, cliques and factions in the Congress, I want you to put aside that mentality which leads to factions and cliques. I am entirely in agreement with Shir Tandon that the right way is to choose a man who does not apply. Referring to those Congressmen who had left the Congress, Mr. Nehru said: "We said in Bangalore our door is always open to those Congressman who have left to come back. Our door is still open and those who have faith in our principles and accept our resolutions, will always be welcomed back. If some Congressmen come back, it will be good. But nobody can drag back into the organisation people who have left." The Committee has also decided to hold the next annual session of the Congress at Delhi on October 18 and 19.

India And Afghanistan

Marshal Shah Mahmood Khan Ihazi the Prime Minister of Afghanistan, who is on a short visit to India on his way back home from a tour in the West, speaking at a Press conference in New Delhi, expressed confidence that the "most sincere relations" which existed now between his country and India were "permanently established." The Marshal said: "We Afghans and Indians are convinced that our close relationships will always be a great factor for the stability of peace in this part of the world. This type of relations we both want to have with every friendly country. Our relations with India are not directed against any country; we only seek to have mutual cooperation for our prosperity and the general security of the world."

Pakhtoonistan's Freedom

An open reference was made by the Afghan Prime Minister to the movement for the freedom of Pakhtoonistan, i.e. the tribal area on the North-West Frontier, where Khan Abdul Gaffar Khan, the Frontier Gandhi, has been imprisoned for the last three years and more and much oppression prevails. Declaring that Afghanistan could not be indifferent to the fate of seven million Afghans of Pakhtoonistan, the Afghan Prime Minister asked Pakistan not to oppose the natural evolution of Pakhtoonistan. His Royal Highness said: "Afghanistan has always followed a policy of peace and goodwill towards Pakistan and want the progress and prosperity of that country. If we are supporting our Pakhtoon brothers in their legitimate claim for freedom, it is natural and cannot be otherwise. We do not at all consider it as a hostile policy towards Pakistan. It is for that country to realise it and not oppose the natural evolution of Pakhtoonistan." Asked why Afghanistan had not so far taken the issue of Pakhtoonistan to the United Nations, the Afghan Prime Minister explained that there was no need for undoing a knot by the teeth when it could be done by hand. Afghanistan was trying to get the issue settled with Pakistan by peaceful methods. In reply to another question, His Royal Highness said that in view of the existing straining relations between the tribesmen and Pakistan, the former, he thought would not take part in any new invasion of Kashmir.

Students And Discipline

In his convocation at the Poona University, H. P. Modi, the Governor of Uttar Pradesh, referring to the problem of indiscipline which has assumed such alarming proportions in recent years, said: "Much of the evil arises from the mass production methods of our day. At the same time it is obvious that any serious challenge to authority has to be dealt with firmly and fearlessly. It is only by such determination to assert authority that the grosser forms of indiscipline can be stamped out. The process of sacrificing quality to quantity has gone far enough." Pleading for military training he said: "Military training, if it is to have any value, must instil rigorous discipline, orderly habits and a spirit of comradeship, and it should form an essential part of the education of the young. In fact, it would be of great value if it was extended to other spheres; it would do something to arrest the rot which has permeated most sections of society and public life."

C. A. Elections In Kashmir

Begum Aizaz Rasul, M.P., one of the 14 Indian Muslim signatories to the recent memorandum on Kashmir, described as "totally misguided and mistaken" the view that elections in the Constituent Assembly in Kashmir are a step to forestall the issue of a free plebiscite. She reiterated that Kashmir's accession could be final only when supported by a free plebiscite. The present Constituent Assembly "has nothing to do with the big and final constitutional issues relating to the State's future and the representation of the people on the question of accession. The Indian Union was not anxious to get Kashmir's accession to India without a free plebiscite even though a movement was afoot in Pakistan three days before the transfer of power to invade Kashmir."

India And Pakistan

Referring to the talk of war between India and Pakistan, Mr. Nehru said at a public meeting in Delhi: "Two month ago we took certain steps to secure our borders against any danger of external aggression. India is today fully prepared to meet any aggression, and this by itself has greatly minimised the possibility of an attack. There is no need for anyone to let his sleep be disturbed by rumours of war or to let this interfere with his day to day work. But prepared and strong as we are, we cannot afford to be complacent, or become unmindful of all dangers. We have always to remain fully vigilant and alert about our responsibilities." Mr. Nehru strongly deprecated the role of certain newspapers which were helping the spread of rumours about war between India and Pakistan. He had been told while coming to the meeting that in Delhi a rumour was current that war would break out on September 9. This news had not reached his ears and he did not know from which "Mohalla" or astrologer it had originated. He declared that he had seen a few days back in a Delhi newspaper, prediction of an attack by Pakistan on India. It was given in big headline and perhaps the date of the attack was also given. In the opinion of the particular editor this was perhaps an interesting thing or it had been done to boost up the sales of the paper.

NEW BUILDINGS OF ST. AIDAN'S HOSPITAL

OFFICIAL OPENING BY THE ADMINISTRATOR

THE Official opening of the new buildings of the St. Aidan's Indian Hospital was performed by the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepstone, on Saturday, September 22. The function was presided over by the Rev. Canon Walter H. Martin, Chairman of the St. Aidan's Hospital Board of management.

There was a large gathering of influential Indians both men and women.

The service of dedication was performed by Bishop Ferguson-Davie and Canon Heywood Harris.

A beautiful garland was presented to the Administrator by Mrs. Seedat and a bouquet was presented to him to convey to Mrs. Shepstone who was unable to be present.

The Administrator praised the services of the St. Aidens Mission in providing the Hospital needs of the Indian community and the Indians for the generous contribution they had made. He said as long as [redacted] was in office he would see that the Provincial Administration was not wanting in doing its best to render help wherever there was need for it.

Dr. K. M. Seedat, who had taken a very prominent part in the extentions made to the hospital, thanked the community and especially the Trustee of of the R. K. Khan Trust, Mr. P. R. Pather, Mr. Jaithoy Ruttomjee, Mr. Lokhat, Mr. V. N. Naik, Mr. V. L. Pather, Mr. M. A. Moola, Mr E. G. Parak, Mr. Haribhai Narou, Mr. Dhupelia, Mr. M. A. Motala and others for the very generous financial and other help they had given. Dr. Seedat also thanked the S. P. G. Society and the St. Aidan's Mission authorities for providing medical facilities for the Indian community since 1893 and for their continued interest in the welfare of the Indian community.

He said the gratitude of the whole Indian community goes to Sister Pratt and Sister Hart for their untiring services for many years.

The Indian Medical Services Trust, of which he was the Chairman, Dr. Seedat said, was established in 1947, and had been instrumental in collecting £34,000, which amount was mainly used to finance the new extensions. This had been the first major venture of the Trust and its success was due entirely to the very generous response of the Indian community. This he said represented a large measure of self-help on the part of the community for which it can well be proud.

Some of the other aims of the Trust he said were to establish and maintain similar hospitals and dispensaries. It was the considered opinion of the Trustees that the next step in the development of this hospital was the building of a nurses home. Because of this deficiency and the fact that the training course had been a year larger than elsewhere had been a source of discouragement for our girls coming forward for training at this institution.

"We are gratified to note that the Provincial Administration has undertaken to help us in the building of the nurses home. "The Medical Services Trust too, I can assure you, will not be wanting in this respect," he said.

"We are glad to note that in recent times Indian women have come forward to take up nursing. A survey has shown that 27 girls out of 250 Indian girls who have passed the J. C. in Natal so far, that is to say about 10% have gone in for nursing.

"An equal number has gone in for social service at the Clairwood Health Centre. In addition there are 27 girls who are working as nurse-aides at Springfield Hospital. Impressive as these figures seem, we feel that our women must come forward in even greater numbers and parents should make every endeavour to encourage their girls to take up nursing. In this respect, the Indian Medical Services Trust offers Bursaries to those in need of funds."

Mr. P. R. Pather moved a vote of thanks.

Tea and refreshments were served at the conclusion of the function.

MAYOR OF DURBAN AND INDIANS

THE following Press statement was issued by the Natal Indian Congress last week in reply to the criticism made by the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn, about the increase in the Durban Indian population.

The Mayor of Durban has published some figures regarding the increase of the Indian population of Durban and he calls them "startling," but his comments on the facts seem far more startling than the facts themselves.

When anti-Indianism is advocated by Nationalist Afrikaners it is bad enough, but when an Englishmen of Natal, who prides himself of the great British tradition of fairplay and justice, clamours against a voteless section of the population it is the last word in injustice. It is a gross ingratitude, too, for the Mayor must know that it was the English of Natal who brought the Indian here to turn, by the sweat of his brow, a wilderness into a garden colony. He must know that Sir Leige Hulett, a former Prime Minister of Natal, said:

"The condition of the colony before the importation of Indian labour was one of gloom, it was one that then and there threatened to extinguish the vitality of the country, and it was only by the Government assisting the importation of Indian labour that the country began at once to revive.

"The coast had been turned into one of the most prosperous parts of South Africa. They could not find in the whole of the Cape and the Transvaal what could be found on the coast of Natal —10,000 acres of land in one plot and in one crop —and that was entirely due to the importation of Indians..... Durban was absolutely built up by the Indian population."

Mr. Osborn is alarmed at the fact that large numbers of Indians from the rural areas are coming into Durban. Surely he knows that large numbers of Europeans from the platteland are moving into all the urban industrial areas of the Union. This is a perfectly understandable economic factor in a country which is becoming industrialised.

Moreover, in the case of the Indian it is even more easily understood, for the severe restriction which the Asiatic Land Tenure Act has placed on the ownership and occupation of land by Indians, has drastically reduced the young Indian's opportunity of making a living on the land in the rural areas.

The Mayor wants to avoid Indian slums. One of the greatest creators of Indian slums has been the criminal neglect of amenities in Indian areas by the Durban City Council. To give an example, Clairwood, Mayville and Sydenham are the oldest residential areas of the city but they have deplorable roads and lighting and no sewers simply because they happen to be predominantly Indian. On the other hand, much younger areas, such as Durban North, Montclair and Woodlands, have been provided with all the best amenities that could be desired because they are European.

The Mayor says that "the Europeans of this city must not be expected to carry the whole burden of administration, development and housing for the Indian population." This is a fantastic assertion. Since when has the European population carried this burden? The Indian in this city pays exactly the same rates and other dues as the European, but he gets far less in return than the European citizen because he is denied various civic amenities such as swimming baths, beach, park, play grounds, adequate roads, lighting, sanitation and so on.

Mr. Osborn is extremely concerned about providing land close to town to enable young European couples to set up much-needed homes. But his conscience does not trouble him when he advocates the uprooting of old-established Indian homes in order to make land available for the Europeans.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura
TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive to hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.
STOPS CHAFING!

NATIVES DELEGATES AT VICTORE FALLS CONFERENCE

DIFFICULTY IN FINDING ACCOMMODATION

THE provision of accommodation for the five Native delegates from Nyasaland and Northern Rhodesia to the Central African Federation conference set the authorities a delicate problem.

Natives are not admitted as residents in the Victoria Falls Hotel where the conference was being held.

Arrangements were made for the accommodation of the Native delegates in the Native township at Livingstone across the Zambesi River, but when they arrived they refused to accept the quarters offered them.

There was no Government rest house for Native chiefs and representatives in Livingstone, so the Provincial Commissioner, Mr. H. A. Phillips, decided that the five delegates would stay in the Government rest house for Europeans.

The rest house adjoins a Government hostel for single Government employees and has a common diningroom with the hostel.

As soon as the 24 residents of the hostel heard that Natives were to be accommodated in the rest house and might share the dining hall and lounge, a protest meeting was called. Mr. Phillips explained that it was not possible to make any other arrangements and asked the residents to be tolerant.

In spite of this appeal one of the residents left the hostel and others said they may follow suit.

Mr. Phillips said that the Native delegates had decided that they would prefer to eat on their own and that a bedroom in the rest house had been converted for their use. He was sure that his explanation of the position had satisfied the majority of the residents of the hostel and there had been no further trouble over the matter.—'Natal Mercury.'

NEWS IN BRIEF

The Government of India under their scheme to promote cultural relations between India and foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries have awarded a scholarship to another student, Mr. Qhobela M. Qhobela of Basutoland to study for B.Sc. at the Ewing Christian College, Allahabad. Mr. Qhobela left for India by s.s. "Karanja" on the 5th September, 1951.

* *

Shree Sanatan Vishu Mandir, Candella Estate, Mayville, held a mass prayer meeting last Sunday for King's health.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"

7 Jantar Mantar Road,

NEW DELHI.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best At 7/- per dozen.

If names are required to be printed 4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards in time.

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	3	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, [redacted](a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

MASSAGE

WHEN we rub or press a place where we have bumped or otherwise hurt ourselves, that is an instinctive application of massage. The practice of massage as a system of treatment dates from antiquity. In the 1911 edition of the 'Encyclopaedia Britannica, in a section dealing with the origin of Turkish baths, there is a very interesting passage about the ancient baths at Byzantwin. Specially trained slaves carefully rubbed patrons all over and cracked all their joints. In other words, something very like osteopathic massage was practised systematically 2000 years ago.

There are different kinds of massage, with specialized and often highly technical terminology. From my point of view, however, it seems practical to use and adopt whatever can be put to good purpose in healing the sick, alleviating suffering and maintaining good health.

Essentially, massage consists in rubbing, kneading, tapping, rolling; stretching, and pulling muscles and other tissues in order to remove congestion or to stimulate reaction.

Personally, I must favour a system, sometimes loosely termed "osteopathic massage," whereby the muscles and other tissues alongside the spinal column are softened and made supple. This then allows the nervous energy (the prana) from the adjacent portions of the spinal cord, to flow more freely to whatever organs or parts of the body are supplied by that particular set of nerves. The result is, of course, a strong impetus towards greater vitality, vigour, health.

Complementary to this are various movements adapted from Swedish massage, whereby the whole back is thoroughly rubbed and loosened up. The muscles of the neck and limbs also get their share of kneading, rubbing, rolling and stretching.

Conjointly with such massage, it is usually excellent practice to stretch and adjust the spine and the joints of the limbs and feet. Massage of the abdomen, the liver and spleen, and other parts, can also produce gratifying results. Massage of the two extremities, the scalp and the feet also does a great deal of good.

Massage of the feet often has an almost miraculous effect on the whole body. There is a good reason for this. Various areas and centres on the soles of the feet have a close relationship to specific organs and parts of the body. If the corresponding portion of the feet be well massaged, the organ or other bodily part concerned benefits enormously by reflex action. Usually the centre concerned is super-sensitive, and the practitioner who is well-versed in this art can often obtain valuable information about the condition of his patient from this fact.

Even ordinary rubbing and twisting and kneading of the feet can have extraordinary results on the whole system. In the first place, it will greatly reduce any tendency to be over-tense, overwrought, wound up. If this were all it did, the results would more than justify the trouble taken. Actually, however, very much more is really accomplished, even though neither patient nor practitioner may be aware of the fact.

Of course, massage is essentially an art. And, like all arts, it must be based on some guiding principles, while practice leads to perfection. Proper massage does not by any means consist in mere superficial rubbing of the skin. On the contrary, in much of the best and most effective massage, the skin is barely rubbed at all. It is the underlying tissues that must be worked on and reduced to a state of pliability and tone. In doing so, two main general principles should be observed. The first is to rub *towards the heart*, especially when working on a leg or arm. One cannot go very far wrong by rubbing towards the heart. The blood and lymph are thus urged onwards in a natural direction. On the other hand, it is possible, under certain circumstances, to do much damage by rubbing *away from* the heart. Great strain can be placed on the wonderful little valve in the veins that keep the blood moving towards the heart where it can be pumped to the lungs to be purified before being distributed throughout the body again.

The second general principle is to pull tissues away from the spinal cord, towards the sides of the body.

(To be Continued)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 10/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved

To be continued

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૯ | ગુરુવાર તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

ગુરુવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨૮ ૧૯૫૧

'ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને તેઓના ચઢી ગયેલાં લવાજમો મોકલી આપવા ફરી વીનવણી કરવી પડે છે તેથી મને ઘણોજ ખેદ થાય છે. ગ્રાહકોને એવી ટેવજ પડી ગઇ છે કે માણસ દરવાજે લવાજમ લેવા ન આવે ત્યાં સુધી તે ભરવુંજ નહિ. રકેટમેન્ટો મોકલવા માં વખત અને નાણા બરબાદ થાય તેની કંઈજ હરકત નહિ. તેના ઉપરાંત વખત બરબાદ કરી અને મોટરનો ખુચો કરી, પેટ્રોલનો ખર્ચ કરી પ્રત્યેક ગ્રાહકને દરવાજે ગયેલજ છુટકો. તોજ લવાજમ મળી શકે પત્રનો ખર્ચ ચાલતો હોય કેવળ લવાજમ ઉપરજ અને જો બે હજાર ગ્રાહકો એક સાથેજ એવો વિચાર કરે કે આ રીતેજ લવાજમ આપવું તો ખર્ચ કઈ રીતે ચાલી શકે, તેનો કોઇ વિચાર કરશે પણ કરે છે ખરા? અને વરસ નો દોઢ પાઉન્ડ જેટલી રકમ મોકલવી કોઇને ભારે પડે તેમ નથી. તેને બદલે ઘણા પાંચ પાંચ છ છ વર્ષ સુધી લવાજમ મોકલતા નથી. કેટલા તો રજીસ્ટર્ડ કાગળો મોકલેલા છે કે જેથી નહિ મળ્યાનું બહાનું કાઢી નહિ શકાય. પરંતુ તેને પણ દાદ દેવામાં આવી નથી. આ દુઃખાની ફરિયાદ કોને કરવી?

આજે કાગળના ભાવો ચાર ગણા વધી ગયા છે. જે કાગળ નવ શીલીંગે મળતા હતા તેની આજે ૩૬ શીલીંગ અને તે કરતાંય વધારે થઈ ગઇ છે. અને તે પણ મળશે કે નહિ એ શંકા ભરેલું છે. એજ પ્રમાણે છાપખાનાઓના પગારો પણ વધી ગયા છે. છતાં લવાજમ તો શી. ૨૬ હતું તેનું શી. ૩૦ કરવામાં આવ્યું છે, અને તે પણ ગ્રાહકો મોકલતા નથી અને છાપું મફત વાંચ્યા કરે છે.

આપત્રની જેટલી કીંમત આંકે છે તે કરતાં અનેક ગણી બહાર ના દેશોમાં છે. બસો જેટલી નકલો તો પ્રચારર્થે અમે બહાર દુનીયાના જુદા જુદા ભાગોમાં મફત મોકલીએ છીએ. આજે હવે એ સ્થિતિ આવી ગઇ છે કે ગ્રાહકો જો લવાજમો નહિ મોકલે અને ખર્ચ નહિ ચાલે તો ગાંધીજીના હસ્તે રથપાએલું આ લગભગ પચાસ વર્ષનું જુનું છાપું બંધ કરવું પડશે. આજે તો ઘંટીના પડ સમાન તે મારા ગળામાં વળગેલું છે. તેમાંથી જો હું છુટું તો બીજાં ઘણા કામોને ધ્યાન દઇ શકું.

આજે જે કામ મેં ઉઠાવેલું છે તેમાં મારે થોડોક કલેજ છુટકો. તેવે વખતે તો આવાં પત્રની ખાસ જરૂર રહેશે. તેને બદલે શું તેવેજ સમયે તે બંધ કરવાનો વખત આવશે?

જો ગ્રાહકો ચઢેલાં લવાજમો મોકલવાની કાળજી નહિજ રાખે અને એ ઉપરાંત પણ છાપાને મદદ કરવાની ઘગશ નહિ બતાવે તો ના છુટકે તે બંધ કરવું પડશે.

હું તો કઈ ઘડીએ જેલ જઈશ કે મારું શું થશે એ કહી નહિ શકાય. એટલે 'ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન' જો જીવતું જ રાખવું હોય તો ગ્રાહકોએ પોતાની જવાબદારી સમજવી જોઈએ અને કંઈ નહિ તો લવાજમો નીયમીત અચુક મોકલી આપવા પુરતી તો મદદ કરવીજ જોઈએ.

હું હૃદયથી આશા રાખું છું કે આ મારી વિનંતિ બહેરા કાન ઉપર નહિ પડે અને જે કોઈ પણ લાઈનના આ વાંચવા માં આવે તે જાતે પોતાનું લવાજમ તાકીદે મોકલી આપી બીજા ભાઈઓને પણ તેમ કરવા સમજાવશે એટલુંજ નહિ પરંતુ આગ્રહપુર્વક તેમની પાસે તે મોકલાવડાવશે.

મણીલાલ ગાંધી.

એપાર્ટહેડ કેવી હીક-મતથી ઘુસી રહ્યું છે

એપાર્ટહેડનું ભૂત દરોદરેક સ્થળમાં ઘુસવા લાગ્યું છે. ચાલુ અઠવાડીઆમાં કેપટાઉનમાં મળી રહેલી સામાજીક કાર્યપરતી રાષ્ટ્રિય પરિષદ "આફ્રિકા યુરોપીયનો માટે" નીજ આફ્રિકા છે. સામાજીક કાર્યની અનેક નોન-યુરોપીયન સંસ્થાઓ અને અનેક નોન-યુરોપીયન સામાજીક કાર્યકર્તાઓ છે પરંતુ આ પરિષદમાં તેઓથી યુરોપીયનોનેજ તેઓના પ્રતિનિધિ તરીકે મોકલી શકાય. મી. જી. એ. કુરકે. જે સમાજ સેવાકાર્યના સેક્રેટરી છે, અને આ પરિષદનું પ્રમુખસ્થાન લઇ રહ્યા છે, તેમણે હુંક મુદત ઉપર કહ્યું જણાવાયું છે કે એ પરિષદમાં કેવળ યુરોપીયનોને લગતીજ બાબતોની ચર્ચા થશે. 'કેપ ટાઇમ્સ'ના પ્રીટોરીયા ખાતેના ખબરપત્રીએ તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન, ડો. કાર્લ ગ્રેમરની ઓફીસમાં આ બાબતની તપાસ કરતાં ડો. ગ્રેમરના ખાનગી સેક્રેટરી તરફથી જણાવાયું કે મી. કુરકેનું નિવેદન પ્રધાનના વિચારો બરોબર દર્શાવતું હતું.

પરંતુ પરિષદની ઓરગનાઇઝીંગ કમીટીના પ્રમુખ પ્રોફેસર એડવર્ડ બેટસને 'કેપ ટાઇમ્સ'ને જણાવ્યું કે, તેમને એવી ખાત્રી છે કે પરિષદમાં થનારી ચર્ચાઓ યુરોપીયનોનીજ સુખાકારીની તેના સંકુચિત અર્થમાં નહિ માંય તેમણે કહ્યું કે યુરોપીયનોની સુખાકારીના સવાલોને નોન-યુરોપીયનો ની સુખાકારીના સવાલોથી તદ્દન છુટા પાડી શકાય તેમ નથી. એ માનું છે કે મુખ્ય ચર્ચા યુરોપીયનોના સવાલોની થશે પરંતુ જ્યાં સબળા પ્રજાઓને લગતા સામાજીક સુખાકારી ના સવાલ ઉપસ્થિત થશે ત્યાં તેની જાતીભેદના ધોરણે ચર્ચા નહિ કરી શકાય. સામાન્ય ચર્ચાજ થઈ શકે. યુરોપીયન પ્રતિનિધિઓને મોકલવાના ઠરાવ માટે તેમણે ખેદ દર્શાવ્યો અને કહ્યું કે સુખાકારીના કાર્યના વહાણા વહાણા દુઃખડા પાડી શકાતા નથી.

કેટલીક સંસ્થાઓએ આ વર્ણભેદના કારણે ડેલીગેટો મોકલવાની ના પાડનારા કાગળો લખી નાખ્યા હતા. પરંતુ ઘણી ખરી સંસ્થાઓએ યુરોપીયન ડેલીગેટો મોકલવા સામે વિરોધ કર્યો નથી. ચારસો ઉપર ડેલીગેટો હાજર થનાર હતા. વર્ણભેદના કારણે ડેલીગેટ નહિ મોકલવામાં કેપટાઉન સીટી કાઉન્સીલ પણ હતી. ઘણી સંસ્થાઓ જે મોટે ભાગે નોન-યુરોપીયનોમાંજ કામ કરી રહી છે, જેમાંની સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ પણ એક છે, તેણે, 'કેપ ટાઇમ્સ'ના કહેવા મુજબ, ડેલીગેટો મોકલ્યા છે.

પરિષદમાં હાજર રહેનારા પ્રતિનિધિ જનોમાં કેપટાઉનના આર્ચબીશપ માનવંત ડો. ક્લ. એચ. કલેટન અને કેપટાઉનના રોમન કેથલીક આર્ચબીશપ માનવંત રેવ. ઓવને મેકડોન છે.

જે સંસ્થાઓએ વર્ણભેદના કારણે ડેલીગેટો મોકલવાની ના પાડેલી છે તેઓને તેમજ કેપટાઉન સીટી કાઉન્સીલ ને તેઓનાં રાષ્ટ્રપ્રગટ્યને માટે અભિનંદન ઘટે છે.

એપાર્ટહેડ જે રીતે કેળવણી અને આરોગ્યના ક્ષેત્રમાં પણ ઘુસી રહ્યું છે એ બરોબર શરમજનકરેલું છે. સુશિક્ષિત યુરોપીયનોને દુર્ગતથી અને ગંદકીથી તેનો વિરોધ નહિ કરે તો સાઉથ આફ્રીકાને માટે બરોબર ખુરા દહાડા જોવેલા છે.

આ બાબતમાં એક રોચકનીય બાબત ની નોંધ એ લેવાની છે કે નવી ખુલેલી વેન્ટવર્થ મેડીકલ સ્કુલમાં જે સત્તર આફ્રીકન વિદ્યાર્થીઓને વિદ્યાભ્યાસ માટે નાણા મદદ આપવામાં આવી છે તેઓ પાસેથી એવી બાંહેધરી સહી કરાવી લેવામાં આવી છે કે ડાકતરી અભ્યાસ પુરો કર્યા બાદ તેઓ માંય નોન-યુરોપીયનોમાંજ અને સરકાર નિર્દેશે તે સ્થાનોમાંજ પોતાનો ધંધો કરશે. આ એપાર્ટહેડ ઘુસાડવાની એક પેરવીજ નહિ તો બીજું શું? અને તેમાં યુનીવર્સીટી સામેલ થઇ છે!

આ જાણતમાં નેશનલ યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રીકન રેલ્વે-ન્ટસ સંસ્થાએ વિરોધ ઉઠાવ્યો છે એ એક શાંતવન આપનારી બાબત છે. ડાકતરો બન્યા પછી નાસ્યા મદદ ગેળવનારાઓ ને. અમુક સ્થળોમાં અને તેઓના પોતાનાજ બોર્ડોમાં ધંધો કરવાની પાડવામાં આવેલી દરજ્જની તેણે સખ્ત ટીકા કરી છે અને જણાવ્યું છે કે ડાકતરોનો ધર્મ છે કે જ્યાં તેની જરૂર પડે ત્યાં તેણે સેવા આપવી. એ નીયમનો આ શરત નિષેધ કરનારી છે. વધુમાં આ સંસ્થાએ એ વસ્તુ પર પણ ભાર મુકયો છે કે વેન્ટવર્થ મેડીકલ સ્કુલ યુરોપીયનો માટે પણ ખુલ્લી રહેવી જોઇએ. એ સ્કુલ સ્થપાઇ તે પહેલાં યુનીવર્સીટીના અધિકારીઓ તરફથી બારપુર્વક જણાવવા માં આવ્યું હતું કે તેમાં કોઇ પણ જાતનો ભેદભાવ રહેશે નહિ અને સૌને માટે તે ખુલ્લી રહેશે. આજે હવે સમજવામાં આવે છે કે વિદ્યાર્થી ઓની પસંદગી કરવામાં યુનીવર્સીટી ના અધિકારીઓ પોતાની મુનસુફી વાપરી નહિ શકે પરંતુ યુરોપીયન વિદ્યાર્થીની દાખલ થવા મારેની અરજી પ્રથમ સરકાર સમક્ષ મંજુરી માટે રજુ કરવામાં આવશે. આ સિવાય વેન્ટવર્થ મેડીકલ સ્કુલમાં આફ્રીકનોને માટે ડાકતરી અભ્યાસને સાડ સાત વર્ષનો અભ્યાસક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે જ્યારે સામાન્ય ક્રમ છ વર્ષનો છે. તેનો પણ ઉપરોકત સંસ્થાએ વિરોધ કર્યો છે અને જણાવ્યું છે કે એ નોન-યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓનું અપમાન કરનારૂં છે અને તેઓની ઉપર વધારે પડતો ખર્ચનો બોજો નાખનારૂં છે.

ઉપલી બાબતપરથી જોઇ શકાશે કે કોની બેદનીતીથી એપાર્ટહેડ જ્યાં ને ત્યાં ઘુસવા લાગ્યું છે અને તેનું બેાગ થતાં બચવાને માણસે ઘણા જાગૃત અને સાવચેત રહેવાની જરૂર છે.

નોંધ અને સમાચાર

રાજની તબીયત

મયા અઠવાડીયાની આખરીએ નામ દાર રાજની તબીયતના બહુજ ચીંતા જનક ખબર આવ્યા હતા. પ્રજાના સમણા વર્ગો તેમજ દીંદીઓમાં પણ ઘણીજ ચીંતા ગઇ હતી. ચર્ચો, મસ્જીદો, મંદીરોમાં તેમની તબીયતને માટે પ્રર્થનાઓ થઇ હતી. સંતોષની વાત છે કે હંમેશ એ પ્રાર્થના સાંભળી છે અને છાપવા જતી વખતે નામદાર રાજા બોડા હાંસલમાં બીછાનામાંથી ઉઠી શકશે એવા આશાજનક ખબર આવ્યા છે. એ ખરૂં પડે અને નામ દાર રાણી તથા શાહી કુટુમ્બ ચીંતામા મુકત થાય એજ અમારી નમ્ર પ્રાર્થના છે.

નાટાલ હોસ્પીટલ કમીશન

નાટાલમાં હોસ્પીટલોની સગવડની તપાસ કરનાર કમીશન સમક્ષ ગયે અઠવાડીયે ૨૬ નિવેદન રજુ કરતાં નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગેનાઇઝેશને સુચ વ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકામા દીંદી યુવતીઓને નર્સોનો ધંધો શીખવાને પ્રોત્સાહન આપવાને દીંદી છોકરી નર્સોને પણ અથવા પાંચ વર્ષની મુદત ને માટે બોલાવવામા આવવી જોઇએ. અને એવી નર્સો, દીંદુ તેમજ યુરોપીઅન હોસ્પીટલોમાંથી મેળવી જોઇએ અને સાથે એક કાયમ બેઠક બેાર્ડ કરી જોઇએ. વધુ માં નીચેના મુદ્દા જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, દીંદી યુવતીઓ નર્સોનો ધંધો શીખવા બદલ પડતી નથી એ ખરૂં પણ ખર્ચકારી શકાય તેમ નથી. તેનું કારણ એ છે કે તેને માટે શિક્ષણનું ધોરણ ઉચું રાખવામાં આવ્યું છે અને દીંદી છોકરીઓને માટે ઇંગ્લીશ શિક્ષણ નથી. વળી નર્સના ધંધામાં સેવાવૃત્તિ પુષ્કળ હોવી જોઇએ અને પ્રચાર શિક્ષિકા તરીકે અથવા કોઇ ઉદ્યોગમાં કામ કરે તે કરતાં ઘણો ઓછો મળે.

યુરોપીયન નર્સો અને નોન-યુરોપીયનો

ઇન્ડિઅન મેડીકલ સર્વીસીસ ફરે હોસ્પીટલ કમીશન સમક્ષ યુરોપીયન નર્સોને નોન-યુરોપીયને ડાકતરોના હાથ નીચે કામ કરવાનો વાંધો છે એ સુચનાનો ધ-કાર કર્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે એવી વસ્તુ લેવામાં આવતી હોય તો એ સુંદર ધંધાના ઉચ્ચ આ દર્શોની વીરૂદ્ધ જણાય. અમારે કહેવું જોઇએ કે નાટાલની ઓછામાં ઓછી બે મીશન હોસ્પીટલોમાં તો એવો વાંધો નથી ઉઠાવાતો. વળી વધુ તપાસ કરતાં માલુમ પડયું છે કે એ વાંધો હમેશાં નર્સો તરફથી નથી લેવાતો પરંતુ વ્યવસ્થાપકો તરફથી લેવાય છે. ખાનગી ધંધામાં પણ યુરોપીયન રજીસ્ટરો નોન યુરોપીયન ડાકતરો સાથે સહકાર થી કામ કરવા ખુશી હોય છે.

ગોરા નોકરોનો સંબંધ

ચેરટસવીલ મોણીયલ કેસના પ્રમુખ મી. એચ. જે. જોંગુએ હોસ્પીટલ કમીશન સમક્ષ નિવેદન કરતાં જણાવ્યું કે, કીંગ એડવર્ડ ૮ મ હોસ્પીટલની સ્થિતિની કમીશને તપાસ કરવી જોઇએ. તેણે એવી ફરિયાદ કરી કે હોસ્પીટલના વ્યવસ્થાપકો તાલીમ પામેલા આફ્રીકન-રહાની સાથે સહકાર કરતા નથી. હોસ્પીટલની સામાન્ય વ્યવસ્થાનું જ્ઞાન મળે તેટલા માટે તેઓને લેકચરો આપવામાં આવતાં નથી. બન્ને વચ્ચે નો સંબંધ પણ શેઠ નોકરના જેવો વર્તે છે.

જીવનમાં બનારી નવી સામાન્ય ચુંટણી

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. એટલી તરફથી સપટેમ્બર તા. ૧૯ મીના રેડીયો પરથી જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે અકટોબર તા. ૨૫ મીના જીવનમાં સામાન્ય ચુંટણી થશે. પાર્લામેન્ટ અકટોબર તા. ૪ થીનાર મળશે અને બીજે દીવસે વીંખરાશે. ચુંટણી બાદ નવેમ્બર ૬ ઠીના રાજા તરફથી નવી પાર્લામેન્ટ ખુલ્લી મુકવામાં આવશે. હાલની પાર્લામેન્ટ તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ ના ચુંટાઇ હતી. એકસો વર્ષ માં પહેલીજ વાર કેટોકડીનું પરિણામ આવ્યું હતું અને મજુર પક્ષને કામ ચલાવવા પુરતી ૭ ની બહુમતી મળી હતી. દીંદને આઝાદી મળી એ મજુર સરકારને આભારી છે. મી. વીન્સટન ચર્ચીલના વડપણ હેઠળ કનઝરવેટીવ સરકાર જો સત્તામાં હોત તો દીંદનું ભાવિ કેવું થયું હોત એ કળી શકાવું મુશ્કેલ છે. હાલની સંસ્થાનીક નીતી માં જે ફેરફાર થયો છે તે પણ મજુર સરકારને જ આભારી છે. હાલની સરકારને સારા તેમજ નઠારા વખતમાં થી પસાર થવું પડયું છે પરંતુ એકંદરે જોતાં કનઝરવેટીવ સરકારના કરતાં મજુર સરકાર હેઠળ બ્રીટનની પ્રજા પ્રમાણમાં વધારે સુખ બેાગવી રહી છે તેમ બ્રીટનની બહાર બ્રીટીશ સંસ્થા નોની પ્રજાઓ પણ વધારે સુખી રહેલી છે. આ કારણથી હવે ચનાર કોઇ પણ ફેરફારને કંઇક શંકીત નજરે જોવામાં આવશે

નર્સું ગાંઠપણ

બ્રીટીશ વડાજ "આદીક" ડરજન થી ફેટલાક નેટીવ બલાસીઓને સખ બોરટ્રેલીયા ઉપડી ગયું છે. સા. આ. થી નેટીવ બલાસીઓ સાથે વડાજ ને ઉપડતું અટકાવવા ડો. વરનન શીયરર કરટન્સ બાતાંના કમીશનરને વિનવવા જોહનીસબર્ગ ઉડી ગયા. ડો. શીયરરે કહ્યું કે સા. આ. ના નોન-યુરોપીયનોને સાઉથ આફ્રીકા અને બોરટ્રેલીયા વચ્ચે કરતા વડાજોમાં મુકવા એ જોખમ ભરેલું છે. બોરટ્રેલીયાની બોર્ડામાં કામ કરતા મજુરોના સંબંધમાં આવી તેઓ ડેમ્યુનીઝમથી ખરડાશે અને આ દેશમાં ઘણું નુકસાન કરશે દરમીયાન ડરજન બાતે શીપીંગ માસ્ટરે જણાવ્યું કે તેમને હેડ ઓફીસથી "આદીક" ને અટકાવવાની કશી સુચના નથી મળી અને વડાજ ૧૨ બલાસીઓને લઇ ઉપડી ગયું. તેઓ બ્રીટીશ બલાસીઓ જેઓ ડરજનથી ઇગ્લાંડ આવ્યા ગયા છે તેમની બદલીમાં છે. વડાજના કેપ્ટને જણાવ્યું કે આ બલાસીઓ અનુભવી છે. ઘણા ખરાએ પરદેશોની મુસાફરી કરી છે અને કેટલાક ને બલાસી તરીકેનો ત્રીસ વર્ષ સુધીનો અનુભવ છે. પોલીસ બાતું, ઇમીગ્રેશન અને તંદુરસ્તી બાતાએ તેઓને પાસ કર્યા છે અને બલાસી તરીકેની ઓળખ ની ચીઠ્ઠીઓ તેઓના પાસે છે. કેપ્ટને કહ્યું કે આ બધી બંધબથી મને તાજુબી થાય છે કેમકે ડરજનથી બોરટ્રેલીયાની બહ મુસાફરીમાં "આદીક" પર સાત દીંદી રહુઓને લેવામાં આવ્યા હતા ત્યારે કશું થયું નહોતું. એ દીંદીઓ હજુ વડાજ પર છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કરેલો એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ

સત્યાગ્રહીઓને પોતાના ઇરાદાની જાણ કર્યા બાદ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ સપ્ટેમ્બર તા. ૨૧મીના શુક્રવારે ડરજન માં એપાર્ટહેડના કાયદાનો બે વખત ભંગ કર્યો હતો.

પ્રથમ તેમણે સવારે ૯-૫૫ ના સમયે ડરબનની મ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરીમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. પોતે એકલા લાયબ્રેરીના વાંચનાલયમાં દાખલ થઇ રવાનિક અખબારો તપાસી રહ્યા હતા. થોડી વાર પછી એક ટેબલે બેસી માસિકો વાંચી રહ્યા હતા. એ સમયે વાંચના લયમાં કેટલાક યુરોપીયનો પણ હતા. ટુંક સમય બાદ બેનડીક લાયબ્રેરીના લાયબ્રેરીયન પી. સી. ઇ. ટાયસન શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પાસે આવ્યા અને લાય-બ્રેરીમાંથી નીકળી જવા સુચવ્યું. તેમ કરવાની શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ના પાડી એટલે તેમનું નામ પુછયું તેના જવાબમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે મારૂં નામ હું આજે ઓફીસમાં જાહેર કરવાનું વધારે પસંદ કરીશ. અને સાથે જણાવ્યું કે તેમને પકડવા માં નહિ આવે ત્યાં સુધી તે લાયબ્રેરી માં રહેવા ચાહે છે.

અરધી કલાક બાદ ડરબનના પોલીસ બાતાંના સારજન્ટ એ. ગ્રેહેમ લાયબ્રેરી માં દાખલ થયા અને શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને આસીસ્ટન્ટ લાયબ્રેરીયન મી. એચ. ટરનરની ઓફીસમાં તેમની સાથે આવવા સુચવ્યું. સારજન્ટ ગ્રેહેમે તેમનું નામ ફામ લીધું અને જણાવ્યું કે આ બાબત ચીફ કનસ્ટેબલ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે જ્યાં સુધી તેમને પકડવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી પોતે લાયબ્રેરીમાં ચાલુ આબ્યા કરશે.

સીટી કોર્ટમાંથી શ્રી. મણીલાલ ગાંધી મેરીટ્સ સ્ટેશને ગયા. તેમના સાંભળવા

માં આવ્યું હતું કે એ રેશનપર "યુરોપીયન ઓનલી"ની નીશાની વાળા મોઢાને કોથળી લાય પણ લગાડી શકાતો નથી. નાનું બાળક પણ તેને આડી નહિ રાકે, અડો તેવું જ તેમને ત્યાંથી કાઢી મુકવામાં આવે છે. આ રેશનપર યુરોપીયનો માટે બે આંકડા છાપરાં નીચે રાખવામાં આવેલાં છે ત્યારે નોન-યુરોપીયનો માટે ત્રાપ. તાડપે હતા, પાણીમાંથી કોઈ પણ જાતનું રક્ષણ રાખવામાં આવ્યું નથી.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી યુરોપીયનો માટે આસ રાખવામાં આવેલી એક બેકરમાં ગયા હતા. બેકર લે કે રેશન માસ્ટરની ઓફીસ અને રેલવે બાતાંની પોલીસની રવાનિક ઓફીસની વચ્ચે હતી છતાં રેશનના અધિકારીઓએ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીની હાજરીને ગણ કારી નહીં.

એક પોલીસ અમલદાર તેમની બાજુ એ બધને પસાર થયો પરંતુ તેમને કશું કર્યું નહિ

ત્યાર બાદ શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ડરબનના સેન્ટ્રલ રેશને ગયા અને ત્યાં યુરોપીયનો માટે રાખવામાં આવેલી આસ બેકરમાં ગયા હતા. સાથે આલી હતી તેવી જ બેકર તેમણે પસંદ કરી.

થોડી વારમાં એક સારજન્ટ તેમની પાસે ગયા અને ત્યાંથી ઉઠી જવા સુચવ્યું.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ તેમ કરવા ઇન્કાર કર્યો. સારજન્ટે પોતાના ગજવા માંથી નોટબુક કાઢી અને શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું નામ ઠેકાણું લખી લીધું. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે સારજન્ટ સાથે પોતે માર્શલ ઓફીસે જવા તયાર હતા પરંતુ સારજન્ટે કહ્યું, તેમ કરવા ની જરૂર નથી. તેમને સમન્સ મળશે.

આ આંબો વખત નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકર અને એકઝેકયુટીવ મેમ્બર અને એટર ની તરીકે પ્રેકટીસ કરી રહેલા શ્રી. આઇ. સી. મીર, શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ની મદદે તેમની પડખે હાજર રહ્યા હતા. ડેલાક પત્રકારોના બબરપત્રીઓ પણ હતા.

સાડા બાર વાગ્યાને સુમારે પોતાને ઘેર પાછા વળતાં પહેલાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ નીચે પ્રમાણે અખબારી નીવેદન કર્યું હતું:

"હું જાણું છું કે દબાણને લીધે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે હવે બ્લેક સ્ટ્રીટ માં નોન-યુરોપીયનો માટે જુદી લાયબ્રેરી ખોલેલી છે. પરંતુ આ લાયબ્રેરી માં સેગ્રેગેશનનું કલંક રહેલું છે જે જાતી અને વર્ણભેદના ખોટા અને અપ્રીતી સિદ્ધાંતપર રચાયેલું છે. હું સદ્‌કથ માનું છું કે તે ઇમારત કલ્પના ની બીજી છે અને તેથી હું તેને અન્યાયી અને અનીતી ભરેલું ગણું છું. જુદા જુદા સત્તાઓમાં તે તે સત્તાના લોકોની સમવડને માટે લાયબ્રેરી તેમજ અન્ય સગવડો પુરી પાડવામાં આવે તેમાં કશું ખોટું નથી પરંતુ કાયદાથી સેગ્રેગેશન રચાપવામાં આવે એ માનવ ગૌરવને માટે માન ધરાવનારા સઘળા લોકોને અત્યંત વાંધાભરેલું લાગ્યું જ હોવું જોઇએ."

રેંટીઆ બારસ

(બાલુભાઇ વીઠલ, બુલવાયો.)

રેંટીઆ બારસ અને ગાંધી જયંતી દર વર્ષ આવે છે. આપણી આગળ એ વિશ્વબંધુ વિભૂતીની પુણ્ય સ્મરણોની પરંપરા પ્રગટાવતી આવતી જ રહે છે.

આ કળીયુગમાં દીકરામાં તેમજ દીકરા બાપુએ નીતી પ્રેમ, સદાચાર સત્ય-અહીંસાનું અલોક માર્ગ દર્શન કરાવ્યું છે. કરોડો હૃદયના ભીતરમાં એમની પ્રેમળ જ્યોતિ પ્રકાશતી અને અંધકારના ઘરોમાં અજવાળાં પાડતી. એથીજ દુર દુરના મુલકમાં બાપુનું રટણ થતું. એમનું નામ અવધુમાત્ર થી બધાંના હૃદયમાં તેજ ઝળકી ઉઠતું.

મહાત્માઓનો અરત એ એક યુગના અસ્ત જેવો ઇતિહાસમાં એક મહાન પ્રસંગ છે.

અંગત મહાત્વાકાંક્ષા અને સાંકળતા એ વર્તમાન રાજદ્વારીઓના માર્ગ દર્શક સિદ્ધાંતો છે. પ્રેમની જગ્યાએ પશુબળ નું સામ્રાજ્ય સ્થપાયું છે. આવી વેલા બનેલી દુનીયામાં મહાત્માઓ જન્મ્યા હતા અને પોતાનું જીવન ગાળ્યું હતું.

રાજદ્વારણમાં પડતા છતાં, પ્રચંડ સામ્રાજ્ય સામે બાથો પુકારવામાં તેઓ બહાદીર હતા. છતાં એ બધી ગડમથલોમાં સત્યના પ્રયોગારોને કદી દુર થવા દીધો ન હતો. લોકકીર્તીના કારણે એમણે કદી સત્યને લેશ માત્ર પણ આંચળ આવવા દીધી ન હતી. ઇશ્વરને કદી ભુલ્યા ન હતા. નીતીના પંથથી લેશ માત્ર પણ ચલ્યા ન હતા.

પુ. બાપુએ સહિષ્ણુતા, સ્વાર્થ ત્યાગ અને જાતુ પ્રેમના જે બીજ વાવેલાં છે તે ભવિષ્યમાં વિપુલ અને અખુટ પ્રમાણમાં ફળશે. અને તેમના નામનું નિરંતર ગુણગાન ગવાશે એમાં સંદેહ નથી.

રેંટીઆને ગાંધીજીએ એક વિશિષ્ટ પ્રકારનું અને અનેરૂજ મહત્વ આપ્યું છે. કારણ રેંટીઓ ■ બધી પ્રવૃત્તિ ઓનું કેન્દ્ર છે અને વસ્ત્ર સ્વાવલંબનનું, અહીંસા અને બાપુ પ્રતિની ભક્તિનું બહુ સરળ અને અસરકારક પ્રતીક છે. દીકરાની પ્રજાનું કલ્યાણ આખરે તો જો રેંટીઆની ઉપાસનામાંજ રહ્યું છે. રેંટીઆમાંથી નીકળતો સુતરનો તાંતણો દીકરાના કરોડોને અભેદ્ય દોરીથી બાંધે છે. એ તાંતણાનો એક તાર કદાચ નકામો લેપ પણ દીકરા કરોડો હાથો એ જોડાજોર ને સમજપુર્વક કાંતેલ કરોડો અખુટ તાંતણાં જેમા બધને એવી દોરી બનશે કે જે, બમે તેટલી તણાવ તો પણ તુટે નહિ. એવી મજબુત નીવડશે. દીકરાનો સંપ અતુટ રહેશે અને દેશ પરત્વેની ભક્તિ-ફરજ કાર્યો પુણીમાંથી સુતરની માફક અહર્નિશ ઉલેચતી રહેશે.

આ ગાંધી જયંતિ ખરા અર્થમાં ઉજવેલી ગણાશે જ્યારે આપણે આપણામાં તેમનો અમર સંદેશ અને સિદ્ધાંતો ઓતપ્રોત કરી શકીશું. પુ. બાપુજીએ પોતે કહ્યું છે કે:—

"હું તો કોઈને મારા અનુયાયી ગણતો નથી. મારા વીચાર જેને પસંદ પડે તે તેના અનુયાયી. એ વીચારની વીરુદ્ધ વર્તન કરનારા ન મારા કે ન મારા વીચારોના અનુયાયી ગણાય."

પુ. ગાંધીજી આજે સદેહે નથી પરંતુ તેમણે નિર્દિષ્ટ કરેલો સત્યનો માર્ગ સમસ્ત માનવજાતીને કલ્યાણના પંથે દોરી જશે. એવા આ મહાન ત્યાગી, ધર્મદ્રષ્ટા અને અર્વાચીન કાળ ના વીરલ યુગ પ્રવર્તકને આ અવસરે કોટી કોટી વંદન હો!!!

વિવિધ

નીશાળોમાં સ્ત્રી પુરૂષ સંબંધનું જ્ઞાન આપવા સામે પોપનો વીરોધ

કેથલીક પંથના વડા ધર્મગુરૂ પોપે નીશાળોમાં સ્ત્રીપુરૂષ સંબંધ વીષેનું જ્ઞાન વધારે પ્રમાણમાં આપવાના થઇ રહેલા પ્રયાસોનો કેથલીક પાદરીઓએ નીર્ભય પણે સખત વીરોધ કરવાનું સુચવ્યું હતું. યુવાનોને નીતી ભ્રષ્ટ કરી રહેલા બિભત્સ સાહિત્યના પ્રચારને પણ તેમણે સખત રીતે વખોડી કાઢયો હતો.

રવીવારે સંસ્થાઓ તરફથી યોજાતી રમતો રમી નહિ શકાય

ન્યાય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. વી. આર. રવાર્ટ પ્રીટોરીયામાં ટ્રાંસવાલ નેશનલીસ્ટ કોંગ્રેસમાં જણાવ્યું હતું કે રવીવારે સંસ્થાઓથી યોજાયેલી રમતો રમવાનું અટકાવનારો કાયદો અમલમાં મુકવાની પોલીસને સુચના અપાઈ ગઇ છે, પરંતુ તેમણે જણાવ્યું કે, તેમ કરવામાં કોઇના ખાનગી જીવનમાં માથું મારવામાં નહિ આવે તેની કાળજી પણ રાખવી પડશે.

બેરા હીંદુ રમાજ

બેરા હીંદુ સમાજની કાર્યવાહક સમીતીના સેક્રેટરી લખી જણાવે છે કે:

બેરામાં હીંદુ ગેસ્ટહાઉસ બનાવવા માટે રોકસભરીના હીંદુ આગેવાન ભાઈઓ સાથે વાતચીત થતાં બનતા પ્રયત્ને વહેલામાં વહેલી તકે આ કાર્ય કરવાનો નિર્ણય થયો, અને તેને માટે ફંડ ધારા ધોરણો તેમજ તેને લગતું બીજું સર્વ કાર્ય કરવા માટે નીચે મુજબ ચાર સજ્જનોની એક કમીટી નીમાઇ છે: બાબુભાઇ નાથાભાઇ પટેલ, મોરારજી પ્રભુભાઇ પટેલ, રામભાઇ જેગીભાઇ ભાદાવાલા, આદામજી ઇશ્વરભાઇ પટેલ. કેસ આવતા જતાં, આસ કરી ને જેને સગવડ નથી તેવા હીંદુભાઇ બહેનોને બેરા આવવા જવાનો પ્રસંગ

દીવાળી અંક છાપી નહિ શકાય

અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે આ સાલ અમારાથી દીવાળી અંક છાપી નહિ શકાય. કામ કરનારા માણસોની તંગી ઉપરાંત કાગળો પણ દુકાનદાર ગોધા થઇ પડયા છે અને તેટલું જ નહિ પરંતુ કાગળોના વેપારીઓએ નોટીસ આપે છે કે કાંઇ ઘડીએ કાગળ નહિ આપી શકે એ કહી નહિ શકાય તેથી કાગળ સંભાળીને કરકસરથી વાપરવા. આ કારણ થી આજે જેટલા પાના આપીએ છીએ તે પણ કરજીયાત ઘટાડવાનો અમ રહ્યો છે ત્યાં વધારવાની તો વાત જ કયાં કરવી!

વળી દર સાલ તેર આઠેક તેમજ શુભેચ્છકો પાસેથી અમે જાહેર ખબરો મેળવી દીવાળી અંક છાપવાનો ખર્ચ કાઢી શકતા હતા. આજે વેપારની અત્યંત મંદીને લીધે અને સરકારની જુલમી નીતી ને લીધે થઇ પડેલી ડામાડોળ અને ચીંતાજનક સ્થિતિમાં કોઇની પાસે એ મદદ માંગવા જવાનું પણ અમે ઉચિત કરી શકતા નથી.

મેનેજર,
"ઇન્ડીઅન ઓપિનિઅન"

ઉપસ્થિત થાય છે. ત્યારે ત્યાં રહેવા ઉતરવાની તેમજ નાની બાબતોને માટે સનેક અડચણો ઓછવની પડે છે. અને એ જ કારણે એ મુશ્કેલીના પ્રસંગે "હીંદુ ગેસ્ટ હાઉસ હોવું જ જોઇએ અને એ માટે કંઇક કરવું જ જોઇએ," એવા વીચારો આવે છે. હવે એ કાર્ય શરૂ કરવામાં આવ્યું છે ત્યારે ઉપર મુજબ નીમાયેલા ભાઇઓ આપની સમક્ષ આવે ત્યારે જરૂર આ કાર્યને પોતાનું જ માની તન, મન અને ધન થી સંપુર્ણ સહકાર આપી આ કાર્ય પરિપુર્ણ બનાવશો એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, ૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧.

કૉંગ્રેસના પ્રમુખ નેહરૂ

કૉંગ્રેસની મહાસમિતિ (ઑલ ઇંડિયા કૉંગ્રેસ કમીટી) ની જે બેઠક નવી દીલ્હીમાં થઇ તેમાં શ્રી. પુરૂષોત્તમદાસ ટંડનનું રાજીનામું સ્વીકારાયું, અને શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂને નવા કૉંગ્રેસ પ્રમુખ તરીકે ચુંટવામાં આવ્યા. શ્રી. નેહરૂએ પ્રમુખપદ લીધા પછી પોતાની ચુંટણી તેા અર્થ સભા સમક્ષ સમજાવ્યેા. તેમણે કહ્યું: "કૉંગ્રેસ ટેાળાની પેઠે નહીં પણ લશ્કરની પેઠે આગેકૂચ કરે એમ હું ઇચ્છું છું. આવતી ચુંટણીમાં એવા માણસેાને ઉમેદવાર તરીકે પસંદ કરવા જોઇએ જેમનામાં પ્રામાણિકતા, શક્તિ અને દિલસફાઇ હેાય એમ કરતા જતાં કદાચ બેઠકો ખેાવી પડે તેા પણ વાંધેા નથી. વળી કૉંગ્રેસના જે આદર્શો છે તેને માટે કુરબાની જોઇએ. પ્રારબ્ધ અને ગ્રહોને પર આધાર રાખવાની અને જોશીઓ પાસે દોડી જવાની વૃત્તિ બરાબ છે. કમનસીબે કૉંગ્રેસમાં અગાઉ ભાગલા, કુટ, સામ સામી દળબંધી, ને ઝગડા એ બધું ઉપજાવનારી મનેાવૃત્તિ તમે કેટલી હદ એની મારી બાબત છે, સૌથી અગત્ય ની વસ્તુ તે ઉમેદવારેાની પસંદગી છે. ટંડનજીની પેઠે હું પણ એમ માનું છું કે જે માણસેા કૉંગ્રેસના ઉમેદવારેા થવા ને અરજી નથી કરતા તેવા યેાગ્ય માણસેાને ચુંટણીના ઉમેદવાર તરીકે પસંદ કરવા એ પસંગીનેા ભરેા રહેતેા છે. આપણે બેંગલેારમાં કહ્યું છે કે જે કૉંગ્રેસ સભ્યેા કૉંગ્રેસ છેાડીને ગયા છે તેમને માટે આપણાં દ્વાર હમેશાં ખુલ્લાં છે. આપણા દ્વાર હજુ પે ખુલ્લાં છે; અને જેમને આપણા સિદ્ધાંતેા પર આસ્થા હેાય ને જેઓ આપણા ઠરાવેા સ્વીકારતા હેાય તેઓ જ્યારે પાછા આવશે ત્યારે તેમનેા સત્કાર કરવામાં આવશે. કેટલાક કૉંગ્રેસવાદીઓ પાછા આવે તેા કંઇ થશે. પણ જેઓ ચાલ્યા ગયા છે તેમને કોધનાંથી વસ્તી ને સંસ્થામાં પાછા લાવી શકાય નહીં." મહાસમિતિએ એવેા પણ ઠરાવ કર્યો છે કે કૉંગ્રેસનું વાર્ષિક અધિવેશન દીલ્હી માં તા. ૧૮ ને ૧૯મી અકટેાબરે ભરવું

હિંદ-પાકી તાન

મહાસમિતિની બેઠક અગાઉ દીલ્હી ની એક જાહેર સભામાં પંડીત નેહરૂ એ હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના યુદ્ધ નહીં થાય એવેા મારેા અભિપ્રાય છે. તેથી કેામવાદીઓ અને બીજાઓ ની ભારત-પાક યુદ્ધને લગતી બધી અફવાઓને ધ્યાનમાં ન લેવી. હીંદ કેાઇના પણ પડકારનેા સામનેા કરવા પુરેપુરૂં તયાર છે. વળી જો ભારત-પાક યુદ્ધ થાય એવા નવા સંજોગેા ઉભા થશે તેા હું તમને એ વિષે રીત સર ચેતવ કરીશ. હીંદુ મહાસભા, જનસંઘ, અને આર. એસ. એસ. જેવી કેામી સંસ્થાઓ તથા બીજાઓ વચ્ચે જાણે કે જાણી જુઇને દેશની કુસેવા કરી રહ્યા છે અને દેશને આફત બણી દેારવાના પ્રયાસેા કરી રહ્યા છે. આથી આ જોકેાની પ્રવૃત્તિઓને નિષ્ફળ બનાવવી જોઇશે. ભુતકાળમાં કેમી અને સંકુચિત દ્રષ્ટિબીંદુને લીધે આપણે ગુલામીના ભેગ બનવું પડ્યું હતું એ આપણે વીસરવું જાઇએ નહીં." આ જ અરસામાં પાર્લામેન્ટમાં વિપાસત ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ગેાપાલસ્વામી આયંગારે કહ્યું કે "ત્રિપુરા (ભારતની પૂર્વ સરહદે આવેલી નાની રિયાસત) ની સરહદ પર પાકીસ્તાની હથિયાર બંધ પેાલીસ તથા સરકારની જમાવટ થયેલ જણાય છે, અને સરહદ ના વીસ્તારમાં કેટલાક ધાડના બનાવ પણ બન્યા છે. ત્રિપુરા ખાતેનું પેાલીસ દળ કયારનું મજબુત બનાવવામાં આવ્યું છે, અને સાવચેતીના પગલા તરીકે પેાલીસદળમાં વધારેા કરવાની દરખાસ્તેા પર સરકાર વીચાર કરી રહી છે. અશાંત વિસ્તારેામાં તથા સરહદના વીસ્તારેામાં યેાગ્ય માણસેાને બંદુકના પરવાના પણ અપાય છે.

મુંબઇ રાજ્યની સરકારી ભાષાઓ

મુંબઇ રાજ્યની સરકારી ભાષાઓ જાહેર કરવા અંગેનું બીલ તેની પર જાહેર પ્રજાનેા અભીપ્રાય મેળવવા માટે ૭ મહીના સુધી જાહેરમાં ફેરવવા અંગે ની વડા પ્રધાન શ્રી. ખેરની દરખાસ્તને મુંબઇ ધારાસભાએ મહાલી આપી છે. આ બીલમાં હીંદી, ગુજરાતી, કાનડી, અને મરાઠીને મુંબઇ રાજ્યની સરકારી ભાષાઓ તરીકે જાહેર કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે. હવે પછી થી નકકી થનારી તારીખથી છ વર્ષ ના ગાળા દરમ્યાન ઉપરની કચેરીઓમાં હીંદી ભાષા દાખલ કરવાની પણ તેમ દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે. વડા પ્રધાન શ્રી ખેરે ચર્ચાનેા જવાબ વાળતાં જણાવ્યું હતું કે, "હીંદી ભાષા આપણ ઉપર લાદવા માટેના પગલાં લેવામાં નથી એવી ટીકાઓ ખેાટી છે. ૧૯૩૭ થી મુંબઇ સરકારે આ બાબતના પગલાં લીધાં હતાં. રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સભા અને હીંદી વર્ગોને પણ ઉત્તેજન આપવામાં આવતું હતું." ઉરદૂને પણ સરકારી ભાષા તરીકે જાહેર કરવી જોઇતી હતી. એવી એક સુચનાનેા જવાબ આપતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે "ઉરદૂ ભાષા તેા કોઇ રાજ્ય ની સરકારી ભાષા બની શકે તેા તે મુંબઇ નહીં પરંતુ ઉત્તર પ્રદેશ છે. પરંતુ તે રાજ્યે પણ હીંદીને પેાતાની સરકારી ભાષા જાહેર કરી છે. પેાટીટ રાજ્યમાં બનતું હતું તેમ મારી સરકાર પ્રજાના એક પેાકેટસ વિભાગને ખુશ રાખી શકે નહીં. મેાટે વડેલે કરેકને હીંદી ભાષાનું આટ જ્ઞાન તેા હેાવું જોઇશે જ. એટલે આપણે જેમ અને એમ જલદી આ પ્રશ્ન હાથ ધરીયે તેટલું સારૂં." સરકારી નેાકરેાને હીંદીનું જ્ઞાન જલદી મેળવી લેવા તાકીદ કરવા માં આવી છે.

નહેરૂ અને બાંધકામ

દેશમાં શાંતિપુર્વક અને ચુપચાપ ચાલતું બીજું રચનાત્મક કામ સરકાર તરફથી ચાલી રહેલું છે તેનેા એક દાખલેા મુંબઇના એક પ્રધાન કે. છગનલાલ મહેતાએ આપેલા આ આંકડા ઓ પરથી મળે છે: મુંબઇ સરકાર મેાટી નહેરેાની યેાજના પાછળ લગભગ સાડીત્રીસ કરેાડ રૂપિયાનેા ખર્ચો કર નાર છે. આ યેાજનાઓને પરિણામે ૮,૯૦,૩૦૦ એકર વધુ જમીનને સીંચાઇ દેવળ લાવી શકાશે. અને ૧,૩૮,૦૬૦ ટન વધારે અનાજ પેદા કરી શકાશે મેાટી નહે ની યેાજના ઓમાં તાપી, મંજાપુર, મહાજણ, મહિ બીજા, મેશ બીજુ, નીરા બીજુ અને સણાંદ ટેન્ક કેન્ડનેા સમાવેશ થાય છે. આ સાત યેાજનાઓ પાછળ સરકારે ગયા માર્ચ માસ સુધીમાં રૂા. સાડાચાર કરેાડ ઉપરાંતનેા ખર્ચ કર્યો છે. નાની નહેરેાની યેાજનાઓ દ્વારા બીજું ૬૫,૦૦૦ ટન વધુ અનાજ પેદા કરી શકાશે. નિર્વાસિતેાને માટે વસ્ત્ર વાટેા ઉભા કરવામાં ચારેાજ વીકાસ સાધી શકાયેા છે. અને મેાટામાં મેાટી વસાહતેા ઉલ્હાસ નગર તથા કરાડમાં ખાતે ઉભી કરવામાં આવી છે. આ બે જગાએ ૨ લાખ નિર્વાસિતેાનેા પુનર્વસવાટ કરી શકાયેા છે. આ ઉપરાંત મકાનેા બાંધવા માટે સરકારે રૂા. ૭૬ લાખ ખર્ચ્યા છે અને હજુ વધુ મકાનેા બાંધવા માટે ૮૦ લાખ રૂપિયાનેા ખર્ચો કરવામાં આવનાર છે. આપણા રાજ્યમાં સરકાર રૂા. ૬૭૩.૫ લાખના ખર્ચે ૧૭,૬૫૬ વધુ મકાનેા બાંધવાનેા ધરાદેા રાખે છે. ઔદ્યોગીક કામદારેા માટે રાજ્યમાં રૂા. ૬૬૮ લાખના ખર્ચે ૬,૯૦૫ મકાનેા બાંધવામાં આવ્યા છે. હાઉસીંગ બેાર્ડને મકાનેા બાંધવા માટે સરકારે રૂા. ૪૩૬,૬ લાખની લેાન આપી છે. આ ઉપરાંત બાનગી સહકારી મંડળીઓને પણ-મકાનેા બાંધવા માટે લેાનેા આપ વામાં આવી છે."

Courtesy Northern Rhodesia Information Department.

MR. PANT PRESENTING HIS CREDENTIALS

In the above picture Mr. Pant is seen presenting his credentials to Sir Gilbert Rennie, Governor of Northern Rhodesia at Government House, Lusaka. Witnessing the ceremony are the Chief Secretary to the Government of Northern Rhodesia, Mr. R. C. S. Stanley (standing behind the Governor), the Attorney General, E. I. G Unsworth and Mr. Pant's Information Officer and Indian Trade Commissioner.

શ્રી. પંત તરફથી હેાદ્દાને લગતા રજુ થઇ રહેલા દસ્તાવેજો

ઉપલા ચિત્રમાં શ્રી પંત લુસાકાના ગવર્નમેન્ટ હેાઉસમાં નાર્ધન રેાડેસીયાના ગવરનર સર ગીલબર્ટ રેનીને પેાતાના હેાદ્દાને લગતા દસ્તાવેજો આપી રહેલા જોવામાં આવે છે. નાર્ધન રેાડેસીયાની સરકારનાં ચીફ સેક્રેટરી મી. આર. સી. એસ. સ્ટેનલી જેઓ ગવરનરની પાછળ ઉભેલા છે, એટર્ની-જનરલ મી. ઈ. આઈ. ડબ્લ્યુથ અને મી. પંતના ઇન્ફરમેશન ઓફીસર અને ઇન્ડિયન ટ્રેડ કમીશનર વિધિ નીહાળી રહ્યા છે.

પ્રતીષ્ઠા

લેખક : લહરી

સામાન્ય મનુષ્ય અને મહાપુરૂષ એ બેમાં રેખાતો તફાવત નથી જણાતો પરંતુ ઉભયમાં આંતરિક તફાવત અવશ્ય રહેલો હોય છે. તેમાં પ્રમાણિકપણું, શીલ સંતોષ, નીતિ નિયમ આ સદ્‌ગુણોથી મહાન પુરૂષો અલંકૃત હોય છે, એ ગુણોના અસ્તિત્વ વીના મનુષ્ય પ્રતિષ્ઠાપાત્ર બનતો નથી.

પામર મનુષ્યો પણ પ્રતિષ્ઠાની ચાહના તો રાખે છે. પરંતુ તેના આવિર્ભાવ માટે જે સ્વાર્થત્યાગ, સહનશીલતા અને સંયમ પાળવો જોઇએ તે નથી પાળતા. જેથી તેમના માટે એ વિષય કુતુહલરૂપ બની રહે છે. એ કે તેમને એની પરવા પણ નથી હોતી. સંસારની નજીવી ચીજો માટે પણ પ્રતિષ્ઠા મુમારી બેસે છે, થોડો પણ સ્વાર્થત્યાગ એના માટે નથી થઇ શકતો જેથી નિકૃષ્ટતાની અવનતિ થાય છે એનું ભાન નથી રહેતું આમ આત્મોન્નતિનાં દ્વાર પા-રજનો માટે તેઓ પોતેજ બંધ કરી દે છે.

સજ્જનો એ પ્રતિષ્ઠાને કીમતિ જવાહીરની જેમ સાચવે છે. દ્રવ્ય તો શું પણ પોતાના પ્રાણથી પણ એ પ્રતિષ્ઠાને અધિક વહાલી ગણે છે. તેમની આવી ભવ્યભાવનાથી તેમનો આત્મા ઉર્ધ્વગામી બનતો જાય છે. તેઓ પ્રભુની સમિપે ઉત્તરોત્તર આવતા જાય છે. લોકકલ્યાણનો અંતરાય આ પ્રતિષ્ઠાને બાધરૂપ થાય તો પ્રતિષ્ઠા પણેલી સાચવે છે. પ્રાતઃસ્મરણિય હરિશ્ચંદ્રે એ પ્રતિષ્ઠા માટે દાસત્વ સ્વીકારયું હતું. રામચંદ્રજીએ વનો સુની વનવાસ વેઠયો હતો, મહારાણા પ્રતાપે ગીરીગહ્વરનાં સંકટો સહન કર્યાં હતાં. આવા અનેક દાખલાઓ પ્રતિષ્ઠાના પાલન માટેનાં મળી આવશે.

પ્રાણપ્રતિષ્ઠાના સ્થાપનથી સ્થુળદેહમાં ચૈતન્ય પ્રગટે છે એમ ધર્મશાસ્ત્રનું મંતવ્ય છે. સંજ્જન પુરૂષો એ પ્રતિષ્ઠા ને સંયમના સહારે ઉન્નત દશામાં રાખી પ્રભુના અનંત તત્વમાં વિલિન કરી દે છે.

જડ પત્થરાદિની મુર્તિઓમાં વિધિવત્ પ્રતિષ્ઠાનું સ્થાપન કર્યા પછીજ તેના પ્રત્યે પૂજ્યભાવના ઉત્પન્ન થતી જોવા માં આવે છે. શિલ્પકારને જ્યાં ઘડાતી મુર્તિઓને પગ અડી જાય કે ટાંકણાંથી પ્રહાર કરે છે ત્યારે કોઇને કશું પણ દુઃખ નથી થતું પણ તેજ મુર્તિનું સ્થાપન એટલે પ્રતિષ્ઠા કર્યા પછી તેનું પૂજન, વંદન આદિથી સન્માન થાય છે, આ પ્રભાવ છે પ્રતિષ્ઠાનો!

માનુષમાત્રને પ્રતિષ્ઠાની અત્યંત જરૂર હોય છે. તેને ન સાચવનારા ઠેકાણે મનુષ્ય છે અરસપરસના વ્યવહાર કે આપ બેમાં વાયદા સાચવવાની અત્યંત જરૂર રહે છે. જેઓ જુઠા વાયદા કરે છે તેની પ્રતિષ્ઠા નથી હોતી જાહેર મેળાવડાઓમાં કે મુલાકાતો માં. અમુક સમયે હાજર થવાનું કહીને એક કલાક મોડા આવે તેની પ્રતિષ્ઠા નું હાજર રહેલાઓમાં કશું પણ મુલ્ય નથી હોતું–આવી ઝીણી બાબતોમાં વીચલતા રાખવાથી જ પ્રતિષ્ઠાનું પ્રમાણ ધ્યાનમાં આવી શકે છે. એમાં મુશ્કેલીઓ તો ખમવીજ પડે છે, એ જ સંયમનાં પગથારીઓ છે. વર્ષોલગ અસંખ્ય ટીપાંઓથીજ સરોવર ભરાયલું હોય છે. . તેમ સત્ય બોલવાના પ્રસંગે સત્યજ બોલવું અને બોલ્યા પ્રમાણેનું જ વર્તન રાખવું એ પ્રતિષ્ઠાને વધાર નારૂં છે એટલુંજ નહિ પણ એના થીજ આત્મશક્તિનો વિકાસ થવા સાથે હદય પણ શુદ્ધ થતું હોય છે તે પછી પ્રભુની આંતરીક પ્રેરણાનું ભાન થઈ શકે છે.

પ્રભુના ભક્તો પોતાની પ્રતિષ્ઠાના પાલન માટે અનેક સંકટો સહન કરે છે. તેમીજ રીતે ઇશ્વર પણ પોતાની પ્રતિષ્ઠા સાચવવા માટે તેના ભક્તોને જરૂર પડે ત્યારે સાક્ષાત પ્રગટ થઇને દર્શન આપે છે. એજ પ્રતિષ્ઠાની દોરીથી ભક્તોએ ભગવાનને બાંધેલા હોય છે, જેથી તેમના આર્તનાદના પુકારને સાંભળતાં જ વહારે ધાવાના દાખલાઓ સંતોના ચરિતોમાં મળી આવે છે.

વિશ્વનિર્માતા પ્રભુ જો મનુષ્યની બેદરકારીને ધ્યાનમાં લેતો હોત તો તો જગતમાં અંધેર થઇ જતાં વાર ન લાગે. પણ તે પરમપિતા અત્યંત દયાળુ જણાયો છે! તે ક્ષમદ્રષ્ટિનો સાગર બનાયો છે!

આપણે આપણી શિથિલતાયીજ આત્માની અવનતિ કરવાના કારણરૂપ બનીએ છીએ. એ શિથિલતાને દુર કરી પ્રતિષ્ઠાના પાલન વડે આપણા આત્માને ઉન્નત અવસ્થામાં પણ આપણે લાવી શકીએ છીએ એમ વિવેકી ઓનું કથન છે. માટે પ્રત્યેક મનુષ્યે પ્રથમ તો જુઠા વાયદા કરવાનાજ છોડી દેવા જોઇએ. બોલેલા શબ્દો અગવડ કે નુકસાન વેઠીને પણ પાળવા ની બીચલતા રાખવાથી પ્રતિષ્ઠાનું સ્થાપન થતું જાય છે આરંભમાં અનિવાર્ય સંજોગોનો અપવાદ ભલે રહે!

અમદાવાદમાં નવલકિશોર નામનો એક પ્રતિષ્ઠિત વેપારી રહેતો હતો. તે એકવાર સુરતમાં રહેતા નંદલાલ શેઠ નામના પોતાના માલદાર સમાના આગ્રહથી થોડા દિવસ માટે તેમને ત્યાં સહકુટુંબ મહેમાનગીરી માટે આવ્યો. લાંબે સમયે મળ્યા જેથી આનંદ પ્રમોદથી વાતચીતો કરી બે દિવસ શહેરમાં જોવા જેવું બધું જોઇ લીધું. અને ત્રીજે દિવસે નંદલાલ શેઠ સાથે વ્યાપારીવર્ગની મુલાકાત અને બજાર જોવા નીકળ્યા. નવલ કિશોરે અહીં ની બજારમાં કેટલીક ચીજોના ભાવતાલ પૂછી જોતાં કેટલીક વસ્તુઓ કીફાયત મળે એમ લાગવાથી એક વેપારીને ત્યાં બાજ તરફ નકકી કરી કેટલોક માલ ખરીદ કર્યો. મુમારતા પાસે વેપારીએ માલ જુદો કઢાવીને તેનું બીલ તૈયાર કરી નવલકિશોરને આપ્યું. માલનો આંકડો બરાબર તપાસી રજા પછી વેપારીએ નાણાંની માગણી કરી. પરંતુ નવલકિશોર તો સુરતમાં ફરવા આવેલ જેથી તેની પાસે સોદા ની રકમ જેટલાં નાણાં નહિ હોવા છતાં પોતાના સ્નેહી નંદલાલ શેઠ પ્રસિદ્ધ પુરૂષ અને માલદાર હોવાથી તેની ઓળખાણથી અહીંના વેપારી પોતાને ધીરી શકશે એવી તેને ખાત્રી હતી. જેથી તેણે તે વેપારીને કહ્યું કે આ નંદલાલ શેઠને ઘેરજ હું આવેલો છું માટે તેમને ત્યાં જ આ માલ મોકલી આપો, તે લાવનારને નંદલાલ શેઠ નાણાં આપી દેશે. આ કથનને નંદલાલ શેઠે પણ સંમતિ આપી અને જણાવ્યું કે અમે સહજજ ફરવા નીકળ્યા હતાં જેથી સાથે એટલા નાણાં લાવેલા નથી. પણ પેલો વેપારી નંદલાલ શેઠને બરાબર પીછાનતો હોવાથી તેણે કહ્યું કે અમારી પેઢીનો એવો શીરસ્તો છે કે વેચેલા માલના પૈસા રોકડા લીધા પછી જ માલ બહાર મોકલી શકાય. જેથી પૈસા લઇ આવો ત્યાં સુધી માલ અહીંજ રહેવા દો. નવલકિશોરને આ વેપારીનું વર્તન જરા અસહ્ય લાગ્યું. કારણ કે પોતાનો સ્નેહી તો આ શહેરનો એક માલદાર આબરૂદાર છે અને તેનું માન આટલા થોડાં નાણા માટે પણ આ વેપારીએ નહિ રાખ્યું. જેથી તેણે ફરીથી વેપારીને કહ્યું કે ભાઇ! હું તો અમદાવાદનો રહીશ છું જેથી તમે અને ન ઓળખો અને નહિ ધારો એ બરાબર છે. પણ આ મારા સ્નેહી તો તમારા જ શહેરના એક પૈસાદાર ગૃહસ્થ છે તો તેની ઓળખાણ હોવા છતાં તમે આ માલ ઘેર સુધી નહિ મોકલો એ કેવું! આ માલ ઉધાર નથીજ તો પણ એના પૈસા ઘેર પહોંચાડો ત્યારે આપી દેવાના છે માટે એમાં તમને શું વાંધો છે? આ વેપારી સાચા બોલો અને આકરા સ્વભાવનો હોવાથી નવલકિશોરની વાત સાંભળી અકળાઇને બોલી ઉઠયો કે શેઠ! તમે તો અજાણ્યા છો એ ખરૂં, પણ આ નંદલાલ શેઠ તો અમારા જ શહેરના હોવાથી અમે એમને નહિ ઓળખીએ એ કેમ બને? તેઓ પૈસાદાર અને ખુબ જાણીતા પણ છે તે સાથેજ એમની સંભાળે વેપારના બારામાં લેવડ દેવડનો પણ અમને પુરેપુરો અનુભવ છે જેથીજ મારે આમ કરવું પડે છે. એમને ત્યાં માલ મોકલવા પછી નાણાને માટે ઘાંટા બોલાજ કરવાના જેથી એમને ઉધાર માલ આપીને ગુમાસ્તાઓ ને ઉઘરાણી માટે દોડાવ્યા કરવાનું અમને નથી ફાવતું. ઘણીવાર ઘેર માલ લઇ જઇએ અને તે લઇને કાલે નાણાં લઇ જજો એમ કહી દે તે પછી તો તેમની કાલ કયારે પુરી થાય તેની ખાત્રીજ નહિ. માલદાર પડયા જેથી વધારે હોંશાતોંશી નહિ થાય અને ફેરા ખાતાં ખાતાં થાકીને પૈસા કઢાવવા પડે માટે તમારે જોઇએ તો આ માલ લઇ જાવ અથવા રહેવા દો પણ મહેરબાની કરીને પૈસા આપ્યા વિના માલ મોકલો નહિ.

આ સાંભળી નંદલાલ શેઠ તો ભોંઠાજ પડી ગયા. કશું પણ બોલી શકયા નહિ. તેમજ નવલકિશોર પણ પરિસ્થિતિ પારખી ગયો અને કંઇ બોલ્યા વિના સ્નેહી સાથે ઘર તરફ વળ્યા. રસ્તે ચાલતાં નવલ કિશોરે નંદલાલ શેઠને કહ્યું કે આ શું? તમારી પાસે આટલી બધી મીલકત અને માલ હોવા છતાં વેપારી વર્ગમાં તમારી આંટ કેમ નથી? પ્રતિષ્ઠા વિનાનો વેપાર કેવો? આ બધું તમારા ખોટા વાયદા કરવાની ટેવને આભારી છે. તમે કોઇનાં ખોટા તો નથી કરતા. પણ બોલેલા બોલ પ્રમાણે વીચલતા નથી રાખતા જેથી જ પ્રતિષ્ઠા બેસતી બેસતી છે. વાયદા ના ભંગમાં જુઠું બોલવાનું પાપ તો થાયજ છે તે ઉપરાંત પ્રતિષ્ઠા પણ જતી રહે છે. માટે પાલન થાય તેવા જ વાયદા કરવા જોઇએ.

આ પછી નંદલાલ શેઠે કાળજી પુર્વક વાયદાનું પાલન કરવા માંડયું. અને એક પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ બન્યા.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી તારાને મારગે (સાંધીઓ) ૬ ૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" સાંધીઓના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી હાફ કેપી સાથે ૬૦ ૦
આરોગ્યના ચાવી (સાંધીઓ) ૨ ૦
અનાસક્તી યોગ સાંધીઓએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ ૨ ૧
સરકારનું જીવન ચરીત્ર ૧૩ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર ૨ ૦ ૦
ઇસાયસના તેર દીવસોર (બાપુના અઢ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો) ૨ ૧
સપ્તકમનાં બાળકો ૧૧ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ) ૧૫ ૦
દીકરી હરમની (સાંધી) ૨૦ ૦
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વીક્ટોરીયા ફોલ્સ પરિષદમાં નેટીવ ડેલીગેટો

રહેવાની સગવડની મુશ્કેલી

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનનો વિચાર કરવા વીક્ટોરીયા ફોલ્સ ખાતે પરિષદમાં ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્થર્ન રોડેસીયાથી પાંચ નેટીવ ડેલીગેટો ગયા હતા. તેઓને માટે રહેવાની સગવડ કરવાની બાબતમાં અધિકારીઓ મુંઝાઈ પડયા હતા. વીક્ટોરીયા ફોલ્સ હોટેલ જે પરિષદ મળવાનું ઠેકાણું હતું ત્યાં નેટીવોને રાખવામાં આવતા નથી. આથી આ પાંચ ડેલીગેટોને માટે ઝામ્બીઝી નદીની પેલી પાર લીવીંગ્સટન માં નેટીવ ટાઉનશીપમાં સગવડ કરવા માં આવી હતી. પરંતુ નેટીવ ડેલીગેટોએ એ સિવકારવા ઇન્કાર કર્યો.

લીવીંગ્સટનમાં નેટીવ ચીફો અને પ્રતિનિધિઓને માટે સરકારી રેસ્ટ હાઉસ નથી તેથી પ્રાંતિક કમીશનર મી એચ. એ. રીસીએ આ પાંચ ડેલીગેટોને યુરોપીયનો માટેના સરકારી રેસ્ટ હાઉસમાં રાખવાનું ઠરાવ્યું. આ રેસ્ટ હાઉસ અવિવાહિત સરકારી નોકરોને માટે સરકારી હોસ્ટેલની બાજુ માં આવેલું છે અને બન્નેનો ભોજન ગૃહ સામાન્ય છે. હોસ્ટેલમાં રહેતા ૨૪ સરકારી નોકરોને ખબર પડી કે નેટીવોને રેસ્ટ હાઉસમાં રહેવાની સગવડ આપવામાં આવી છે અને ભોજનગૃહ અને ભેાકનો ઉપયોગ કરવા સંબંધ છે તેથી જ તેઓએ વિરોધ કર્યો. મી. રીસીએ તેઓને સમજાવ્યું કે બીજી સગવડ થઇ શકે તેમ નથી અને તેઓએ સહિષ્ણુતા વાપરવી જોઇએ તેમ છતાં એક જણ તો હોસ્ટેલમાંથી ચાલ્યો ગયો અને બીજાઓએ ચાલ્યા જવાની ધમકી આપી. નેટીવ ડેલીગેટો એ ઠરાવ્યું કે તેઓ જમવાની સગવડ જાતે કરી લેશે તેથી રેસ્ટ હાઉસમાં એક રાંધણગૃહને તેઓના ઉપયોગને માટે ખાલી કરી આપવામાં આવ્યો. આથી હોસ્ટેલમાં રહેનારાઓને સંતોષ થયો અને વધુ વિરોધ ઉઠાવાયો નહિ.

મહાત્મા ગાંધી અને દારૂનિષેધ

નીચેનું લખાણ સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫ મીના 'હરીજનબંધુ'માંથી અમારા વાચકોના લાભાર્થે આપીએ છીએ :

જેનું મગજ ઠેકાણે હોય એવો કોઇ પણ માણસ મહાત્મા ગાંધી કાયદાથી દારૂબંધ કરવામાં આવેલા દારૂનિષેધ પરત્વે નાપસંદગી બતાવે એમ માનશે નહીં. દલિત અને પછાત વર્ગના લોકોનું કલ્યાણ એ તેમના જીવનનું ધ્યેય હતું. ઉપરનો વિચાર સરળ પણ પીડિત જનતાના ઉદ્ધારક ને અનુપાય કરનારો છે. આમ છતાં, દારૂનિષેધના વિરોધીઓ તેમનો હેતુ બર આવે એવું કંઇક મેળવવા માટે મહાત્માજીનાં લખાણો બધ્ધ ફેંદી રહ્યા છે અને કેટલીક વાર પુર્વાપર સંબંધથી અળગાં કરીને તેમનાં લખાણ ના કેટલાક ઉતારા ઉપાડી લે છે.

જરૂર પડે તો ફરજીયાત રીતે

દુર્ભાગ્યે, તેમને નામે ચલાવવામાં આવતાં વચનોનો ઇન્કાર કરવાને માટે આજે મહાત્માજી હયાત નથી. પરંતુ આ સંબંધમાં તેમના શા વિચારો હતા એ દર્શાવનારા લેખકો તેટલા ઉતારા 'યંગ ઇન્ડિયા' તેમનાં લખાણોમાંથી આપણને મળી આવે છે. એ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે, તેઓ સંપુર્ણ દારૂબંધી કરવાના મતના હતા એટલું જ નહીં પણ કાયદાથી પણ એ સુધારો કરવાના હિમાયતી હતાં. તેઓ કહે છે : "હીંદમાં ફરજીયાત રીતે દારૂબંધી કરવી ન જોઇએ, એટલું જ નહીં, જેમને મજબાન કરવું હોય તેમને તેમ કરવાની સગવડ આપવી જોઇએ, એવા પ્રકારની જામક દલીલથી તમે ઉતરાશો નહીં. રાજ્યે પોતાની પ્રજાના દુર્ગુણોને પોષવા જોઇએ નહીં. ચોરો ચોરી કરવાની પોતાની વૃત્તિ સંતોષી શકે એટલા માટે આપણે તેમને એવી સગવડ આપતા નથી. હું ચોરી કરતાં અને કદાચ વેશ્યાગમન કરતાંયે દારૂને વધારે વખોડવાલાયક ગણું છું. એ બંને દુર્ગુણો પછી ચાર એમાંથી જ પેદા થતા નથી શું?' (યંગ ઇન્ડિયા, ૨૪-૨-૨૨)

લોકમત લેવાની જરૂર નથી

દારૂનિષેધની બાબતમાં લોકમત લેવાની જરૂર નથી એવો મહાત્માજી નો દઢ અભિપ્રાય હતો, કેમ કે, તેમના મત પ્રમાણે દારૂ અને બીજી કેફી વસ્તુઓની ટેવ બધે જ દુર્ગુણ તરીકે લેખાય છે. તા. ૨૨-૪-૨૧ ના "યંગ ઇન્ડિયા"માં તેઓ જણાવે છે : "પશ્ચિમના દેશોની જેમ હીંદના મજબાન એ કેફને નથી. આથી એને વિષે લોકમત લેવાની વાત કરવી એ એ પ્રશ્નની સાથે રમત કરવા જેવું છે." જે કારણથી ગાંધીજી માનતા હતા કે સંપુર્ણ દારૂનિષેધ માટે હીંદ દુનિયામાં સૌથી વધારે આશાજનક દેશ છે.

મહાત્મા ગાંધીને મન મજબાન ચોરી ના કરતાં પણ ખરાબ ગુનો હતો. અને તેથી દારૂનિષેધ ગમે પણ રીતે લોકોના વર્તનમાં દખલ કરે છે એની દલીલ તેઓ કદી સ્વીકારતા નહોતા. આ બાબતમાં તેમનું વલણ મક્કમ હતું તેઓ કહે છે : "ચોરીની મનાઈ કરતા મનસ્વી ચોરી કરવાના હકમાં દખલ કરે છે એ દલીલ જેટલી જ ડોળ દારૂનિષેધ લોકોના હકોમાં દખલ કરે છે એ દલીલમાં રહેલી છે. ચોરો બધી દુન્યવી વસ્તુઓ ચોરી જાય છે, દારૂડીયો તેની તથા તેના પડોશીની આબરૂની ચોરી કરે છે." (યંગ ઇન્ડિયા, ૬-૧-૨૧)

તેઓ શું કરત?

દારૂબંધીના અમલ માટે રાજ્યતંત્ર નો ઉપયોગ કરવાની મહાત્મા ગાંધીની મંજુરી તા. ૮-૮-૨૦ ના "યંગ ઇન્ડિયા"માં તેમણે લખેલા લેખમાંથી દાઢેલા નીચેના ઉતારામાંથી મળી શકશે : "આજમાં કે ઉંડાં પાણીમાં ધસી જતાં મારાં બાળકોને બળજબરીથી રોકતાં હું અચકાતો નથી. બાકે બળતી ભઠ્ઠી કે નદીની રેલમાં ધસી જવા કરતાં લાલ પાણીમાં ધસી જવું વધારે ભોખમકારક છે. પહેલાં બે તો શરીરનો જ નાશ કરે છે, પણ દારૂ તો શરીર તેમ જ આત્માનો નાશ કરે છે."

વળી તેઓ કહે છે : "જો મને એક કલાકને માટે પણ આખા હીંદનો સરમુખત્યાર નીમવામાં આવે તો સૌ થી પહેલું કામ હું એ કરું કે દારૂના એકેએક પીઠાનો કબૂલ વળતર આપ્યા વિના બંધ કરી દઉં, ગુજરાતમાં જ્યાં ખજુરાં છે તે બધાંનો નાશ કરું, કારખાનાંવાળા પાસે મજુરો માટે મનુષ્યને યોગ્ય એવી સ્થિતિ પેદા કરાવું અને આ મજુરોને જ્યાં નિર્દોષ પીણાં અને તેટલાં જ નિર્દોષ મનોરંજન નાં સાધનો મળે એવાં ઉપાહારગૃહો, ક્રીડાગૃહો ખોલાવું. કારખાનાંના માલિકો જો નાણાંની તંગીનું કારણ બતાવે તો હું તેમનાં કારખાનાં બંધ કરી દઉં. દારૂનો સંપુર્ણપણે ત્યાગ કરનાર કોઇ એક કલાકની સરમુખત્યારી મળવા છતાં હું માઠું બાન ઠેકાણે રાખું. એટલે મારા યુરોપિયન મિત્રો અને બાંધવ માલુમ હોય એવી ચીજની દવા તરીકે જરૂર હોય તે સીવે સરકારી ખરચે હોસ્પિટલ દાકતરો પાસે તપાસ કરાવડાવું, અને જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં તેમને પ્રમાણપત્રોવાળા દવાના વેપારીઓ પાસેથી ઠરાવેલ પ્રમાણમાં આ જરૂર જીણાં મેળવવાનો અધિકાર આપનારાં પ્રમાણપત્રો આપવામાં આવે એવી ગોઠવણ કરું."

('નવજીવન,' ૨૮-૧૦-૩૧)

પાપનો પૈસો

રાષ્ટ્રપિતા સરકારનાં પ્રવૃત્તિકાર્યો કાર્યોમાં પાપના પૈસાનો ઉપયોગ કરવાની સદા વિરૂદ્ધ હતા. આ સંબંધમાં તેઓ બહુ જ દ્રઢતાથી પોતા ની દૃષ્ટિ રજુ કરે છે : "એ આવકનો ભોગ આપણે જોઇએ અને જ્યાં સુધી એ ચાલુ રહે ત્યાં સુધી એને પવિત્ર પાપમુક્ત-તરીકે ગણવી જોઇએ તથા દારૂની બદી દુર કરવાના કામમાં જ એ બધી વાપરવી જોઇએ. પણ આપણે તો એનો ઉપયોગ આપણાં બાળકોને કેળવણી આપવામાં થવા દીધો છે, પરિણામે આ બહુ જ જરૂરી દારૂબંધી કરવાના માર્ગમાં જબરદસ્ત અંતરાય ઉભો થયો છે. લોકોને એમ કહેવા માં આવે છે કે આ આવક જો બંધ થાય તો તેમનાં બાળકોને તેઓ કેળવણી આપી નહીં શકે. આમ ને આમ જો અનિર્બંધિત રીતે ચાલે તો આખીયે પ્રજાનો નાશ થાય. એ અનિષ્ટ દૂર કરવા માંડે તો કાયદો કરવાની વેળા વીતી જશે." ('યંગ ઇન્ડિયા, ૧૧-૪-૨૮)

સાઉથ આફ્રીકાની ચીની

સાઉથ આફ્રીકામાં ચીનીનું ઉત્પાદન ગયા સીઝનમાં ૬૮૫૭૮ ટને પહોંચ્યું હતું અને તેનો વપરાશ ૬૦૨૬૫ ટને પહોંચ્યો હતો. મી માઝુકોએ જણાવ્યું છે કે છેલ્લા ૧૯ વર્ષમાં ચીનના ભાવમાં રતલે એક પેનીનો જ વધારો થયો છે. યુનીયનમાં ચીનીનો રીટેલ ભાવ રતલના ૨૫ પેની છે જ્યારે જુનાઇટેડ કીંગડમમાં ૬ પેની એવરેજીમાં ૬૫ પેની છે અને સધર્ન રોડેસીયા માં ૮ પેની છે.

દીવાળી અને નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ.

નવી ક્રીસ્ટમસ કાર્ડના હબની તયારી થઈ ગઇ છે સાથ ડઝનની કી. ૭-૦.
નામ છપાવવાં હોય તો કી ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું :

'Indian Opinion,' P.Bag, Phoenix, Natal.

રમુજી ટુચકા

રજુ કરનાર ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલ, લીવીંગસ્ટન.

સ્વામી વિવેકાનંદ દીવાન રામચંદ્રને ત્યાં અલવરમાં ઉતરેલા. મંગલ સીંહે કહ્યું: "સ્વામી, મુર્તિપુજા પ્રત્યે મને બીલકુલ શ્રદ્ધા નથી. લાકડી અથવા ધાતુના ટુકડામાં ઇશ્વર ભરાયેા છે એમ માનવું અને તેની પાછળ શક્તિ વેડફી દેવી તેને હું મુર્ખતા માનું છું."

સ્વામીજીએ એક શિષ્ય પાસે દીવાન ના રૂમમાં લટકતેા મંગલસીંહનેા ફેાટેા મંગાવ્યેા અને દીવાન રામચંદ્રને કહ્યું: 'આના પર થુંકેા."

"આપ આ શું કહેા છેા!" રામ ચંદ્રે કહ્યું: "આ તેા અમારા પાલક મહારાજ છે."

સ્વામીજીએ કહ્યું: "તમારા મહારાજ તેા મારી સાથે વાતચીત કરી રહ્યા છે, તમારા હાથમાં તેા કાગળનેા ટુકડેા છે એમા મહારાજ કયાંથી આવ્યા?"

"એ તેા મહારાજાનેા ફેાટેા છે" રામચંદ્રે કહ્યું.

સ્વામીજીએ કહ્યું: "સારે, મુર્તિ એ પણ દેવનું પ્રતીક છે. ભકત જનેા એને પત્થર માનીને નહિ પણ ભગવાન માનીને પુજે છે. સમજ્યા?"

મંગલસિંહને બરાબર સમજાયું નહી.

* * *

શ્રીમાન નથુરામ શર્માનંદના દર્શને એક વાર અંગ્રેજી રૂકુલના હેડ માસ્તર આવ્યા. શ્રીમાન નથુરામ શર્માએ સંધ્યા વંદન કરવાનું પુછ્યું, સારે માસ્તરે કહ્યું: "અને સંધ્યાના મંત્રેા તેા આવડે છે પણ ચાળા નથી આવડતા."

શ્રીમાન નથુરામને હસવું આવ્યું અને કહ્યું: "એ ચાળા ન કહેવાય, વિધિ કે ક્રીયા કહેવાય. તે ક્રીયાઓ શીખી લેવી, ને સંધ્યા કરવી. આપણા કેળવાયેલા ભણેલાઓમાં પણ ધાર્મીક અજ્ઞાન એટલું રહે છે કે તેમને વીધિ કે ક્રીયા એવેા શબ્દ જડતેા નથી, આવડતા તેમને તે વિધિ કે ક્રીયાઓ ચાળા જેવા લાગે છે!"

* * *

રવિશંકર મહારાજ એક ગામની ભાગેાળે યજ્ઞને જતા હતા ત્યાં એક માણસ કેાસ હાકતેા હતેા અને એનેા બેાજારેા કેાસ ખેંચતેા હતેા સાં પાણી પીધું અને રવિશંકર મહારાજે પુછ્યું: "કેાસ હાંકવાના કેટલા પૈસા મળે છે?" પેલા માણસે કહ્યું: "દેાઢ દીઢ મહિને બસેાર દાણા આપે છે, એટલે મહિને ચાર-પાંચ મણ દાણા થાય છે, અને મેાજથી ફરવું છે." અને જ્યારે રવિશંકર મહારાજે પુછ્યું કે કેટલા દેાર પાણી પીવે છે. ત્યારે જવાબ મળ્યેા બસર નથી. તે બેાકાને બલાવનેા પણ નથી બલાવે તેા કેાસનું કામ કેાણ કરે? સેવા ભુલી જાય અને કેાઇ સવાલ આવે કે, "આટલા બેાળા વેતનથી તે કેાસ જોડાતા હશે દેારનેા હિસાબ રાખી, દાણા નહિ પણ પૈસા માગ." આમ કહીને એની જરૂરીયાત વધારે અને બીજાને શેાષવાનું પણ શીખવાડે. બરી રીતે તેા સાચા સેવકે તેના આ કાર્યની તારીફ કરવી જોઇએ અને આ કામ બદલ ધન્યવાદ આપવેા જોઇએ. જે કાંઇ મળતું હેાય તેમાં અસંતેાષ જણાવવેા એને મુકાનેા કાંતી કહે છે. જેમાં લટકાલટ કે મારફાડ ના આવે તેને ક્રાન્તિ કહી શકાયજ નહિ એમ તે માને છે. કેવી વિચિત્રતા?.

* * *

સ્વામી દયાનંદને રાવળપિંડીના સરદાર વિક્રમ સિંહજીએ કટાક્ષ કીધેા, "મહારાજ! આપ કહેા છેા કે, શાસ્ત્રેા માં બ્રહ્મચર્યનેા મહિમા ગાયેલ છે, આપ પેતે પણ આપને બ્રહ્મચારી કહેવડાવેા છેા, છતાં આપના દેહમાં એ તેજ કુદેાદાનેા કેાઇ પ્રભાવ અમે જાણતા નથી!" સ્વામીજીએ કાંઇ ઉત્તર ન દીધેા. લાંબી વાર વાતચીત કરી અને જ્યારે સરદાર નમસ્કાર કરીને બેાડાગાડીમાં બેસી ગયા સારે સ્વામીજી એ ગાડી પાછળથી પકડી લીધી. બેાડા એક ડગલું પણ આગળ ન ચાલી શકયા, સરદાર ચાબુક લગાવે છે, ફરી ફરી ચાબુકના પ્રહાર કરે છે, પણ ઉછળી ઉછળીને બેાડા ઘુંબી જાય છે. સરદારે પાછળ નજર કરી ત્યાં સ્વામીજીને હસતા જોયા. ગાડી છેાડી દઇને સ્વામીજીએ કહ્યું: "હવે તેા સમસ્યા ટળીને?"

* * *

સર આઇઝેક ન્યુટન એક મહાન વીજ્ઞાન શાસ્ત્રી હતા. તેના કુતરાનું નામ 'ડાયમંડ' હતું. એક રાત્રે સર આઇઝેક ન્યુટન ટેબલ પર કાંઇક લખતા હતા અને 'ડાયમંડ' વરંડામાં આવી જઇને ટેબલ તરફ ધસેા. સામે મીણ બત્તી બળતી હતી તે કાગળેા પર પડી ગઇ. કાગળેા ખુબ મહત્વના હતા. કેટલાય વર્ષોની મહેનત ■ મેળવેલી માહિતીઓ તેમાં લખેલી હતી. 'ડાયમંડે' બધું તુકસાન કર્યું હતું. ન્યુટનને ગુસ્સેા આવ્યેા હતેા, પણ ગુસ્સે થયા નહિ અને 'ડાયમંડ'ની પાસે જઇ કહ્યું: "ડાયમંડ, ડાયમંડ, તને કયાંથી ખ્યાલ હેાય કે આજે તે કેટલું ભારે તુકસાન કર્યું છે."

—સુપ્રસન્નશીલ (ન્યુઝલી) ખાતે એન ભમીન કલેમેન નામના એક વેપારીનું ગાજવું ખેાવું થયું કે માલકને તેણે આપેલા પૈસા કરતાં એક આફ્રીસ વધારે માલ મળતેા હતેા ગાજવામાં આ ખેાડ હેાવાને લીધે તેને વીસ પેાલર ની સજા કરવામાં આવી હતી.

નવલ કથાઓ

બી હર્ષ'	૧	૩
રવર્ગ' અને પૃથ્વી	૧	૦
વનજાયા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૧	૪
સુના મંદીર	૯	૧
રબારણ	૧૦	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
જીવતર	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૧
ભાર્યા દામપત્ય જીવન	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
ધસરદાન	૭	૦
હિંદલ	૫	૬
કાંટાનીવાડ	૫	૦
ગુજરા	૪	૬
ધુમવનાં પુર	૧૧	૦
સેતુબંધ	૫	૦
વિદ્યાલક્ષ્મા	૫	૦
કમંલુ	૪	૬
ચતુર સુલક્ષ	૬	૩
નીરૂપમા	૭	૦
૬૫ કેાયા (બે ભાગ સાથે)	૧૬	૦
ઠંડે પઢોરે	■	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
ભણવાન બનેા	૨	૦
ગીત ઢેારી અને બીજા નાટકેા	૨	
ઉતરા	૭	૦
ઓએનું આરેાગ્ય	૩	૬
મહાત્માના પ્રસુગેા	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
રંજ લીલા	૨	૩
ઇમાની ગાય	૨	૬
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
મુગેા સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૬
મહાન મુસાફરેા	૫	
ભરતના ચેરાં	૩	૦
દેશ દેશની લેાક કથાઓ	૮	૬
શહીદેાનેા સંદેશ	૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૩
ભણ્યાનું ભંમ	૧	૦
મધુપ	૬	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૩
મુખ્યમન (ટાગોર કૃત નોવેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનેા તાત (અરધે ભાવે)	૨	૧
ધસ્તીને માર્ગે	૬	૦
સરદારનું ભાષણેાનેા સંગ્રહ	૧૨	૦
મેાટેા જનેાઈનેા કેાય	૧	૨
રાજુ રસ	૧	૦
એને મરણે	૨	૩
આબેરબાલી (ટાગેારની નોવેલ)	૮	૦
સ્વીવંદના	૫	૧
વારસદાર	૭	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

દેશ નેતાઓની મઢી રાખવા લાયક છબીઓ.

સૌએ પેાતાના ઘરમાં મઢી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પુ. કસ્તુરબા,
સરદાર વલભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે,
શ્રી. અરવીંદ ઘેાષ,
દરેકની કી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી ૩-૧ પેાસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ અકટેાબર	હીંદુ ૨૦૦૭ આસેા	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યા ક.
શુક	૨૮	,, ૧૩	૨૬	૨૬	૫-૩૯	૫-
શની	૨૯	,, ૧૪	૨૭	૨૭	૫-૩૭	૫-
રવી	૩૦	વદ ૩૦	૨૮	૨૮	૫-૩૭	૫-
સેામ	૧	સુદ ૧	૨૯	૨૯	૫-૩૬	૫-
મંગળ	૨	,, ૨	૩૦	૩૦	૫-૩૫	૫-
બુધ	૩	,, ૩	૧	૧	૫-૩૪	૬-
ગુરૂ	૪	,, ૪	૨	૨	૫-૩૩	૬-

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	0
CHITRA	(Play)	0	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	0
REMINISCENCES		5	0
POEMS OF KABIR		3	0
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરિત્રોનો સેટ — કિંમત ૦-૧૨-૦

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

ઉપ માહીની સ્કૂલ ૧ ૧

શિશુગ્રંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૧૦ પુસ્તકો ૧૧ ૦
સેટ બીજાની ૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૧

કલ્પના ખાતે ગયેલા

બાળકોને માટે રસમુક્ત પુસ્તક

કીમત ૨ ૦
રાવ પગેમાં ૨ ૧
સોક્રેટીસની સ્કૂલ ૪ ૦
કેટલાક પહિલો ૧ ૬
બાલવત કથાઓ ૨ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૦ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૪-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કિંમત ૩/

લીલી	૫	૬
વીજુ	૫	૬
ભાણુ ..	૫	૬
બાળકોને બોધવા	૧	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૨	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
બચતી પુળ	૩	૦
ચતુરની ચાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
તારો	૧	૧
બાલનાની શોધમાં	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૩ ૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦ ૦
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨ ૦
તીર્થયાત્રાસ્વરાજ્ય	૧ ૦
કાંતણ વિદ્યા	૧ ૦
ટાયફોઈડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧ ૧
મેલેરીયા	૧ ૦
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧ ૦
ગાંધીવાદ ભાગ ૨	૧૨ ૦
કાલ-ભૈરવ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧ ૦ ૦
સૌંદર્ય ગંધીત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૪ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

INDIAN OPINION, P. BAG,
PHOENIX.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
11 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કામદ, ફુલત રંગ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતો માટે બહુ જાતનો માલ. તેમજ કેપરીકીન ક્યોરસેટ સારીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid
to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હીંદના પ્રતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો પ્રતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા ૧	૨ ૦
આર્યોક ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ પ્રધાનો	૨ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીત-૧ મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
" સાતમુ	૨ ૩

ચેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

નુતન શૈલિના બાળો આ બાળો માં નીચલા ચાર પુસ્તકો અને ઉ. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈલિના તાલીમ વર્ગ

૫ " ચેરરજી ૧-૮-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૬

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૪
" ચોથું	૨ ૬

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રકારના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૨ ૪
" ચોથુ	૧ ૪

વિદ્યાર્થી વાચન માળા

બાલક માટી	૧ ૪
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૪
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૨ ૬
પાંચમી "	૨ ૦

ચાલો લખીએ

બોર્ડી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Downne and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
AMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Desant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON. STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1 10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	10	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Roy	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sarla and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanande	3	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	0
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naido	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાપાભાઈ હરીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીની તેમજ ફોરા જેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ચુસ્ત જેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરેકજાત તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market, Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જોબર્સ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૬
અમારા બા	(મંજુલા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહવાસ સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ (પં. પ્રભુદાસ ગાંધીએ પ્રીતીકર આશ્રમ ના ટેટલોક પ્રતીદાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન જનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી અર્થરચના યોજના		૫ ૦
મહાત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુ-બાપી-આ મધુ ગાંધી		૨ ૦
બાપુના પત્રોઃ (બાલમંદીર જેનો રાવર)	સંપાદક કાકા કાલેલકર	૩ ૬
બાપાની ઝોળીમાંથી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆ કરતું પુસ્તક		૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આશાભાન મહેતાના ઓગણીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂ. ૧૫/૦.		

પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૯
,, ,,	,, ૨.	૯
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
કારમીના તેર દિવસો	(નોવાલ્સ)	૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કસ્તુરબા રમારક અંક		૧ ૦
ગાંધી રમારક અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
અમારા ધર્મ બાબતના	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

દેશવણીનો વીકાસ	ડી. ૫. ૦.	૩ ૦
ગીતા બોધન (ગીતાજીનો સમજ રહાય એવી રીતે લખાયલી કોલેજ અનુવાદ		૭ ૬
ગીતા ધર્મની (ગીતાજીના ગુજરાતી પ્રસંગો)		૧ ૩
બુદ્ધ અને મહાવીર		૧ ૬

જો પુરૂષ અર્યમા (આજ કાલની, પુરૂષમાં સેવાતી ખોટી ઉપર પુકાતા પ્રકાશ નાખવાને જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)		૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ		૩ ૦
સમુણી કાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ		૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ		૧ ૦ ૦

કૈલાસ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી પ્રાર્થના		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ચુધનલી વહેચાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
કહલી અમેના સંસ્કૃતીનું ભારી	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(મહાસાદેવ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧–૨.	(નેહરૂ)	૧–૬–૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ		૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો	(કાકા કાલેલકર)	૧ ૩
બુદ્ધ લીલા		૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ પંચાવલી		૫ ૬
સોવીયટ વસીયા.	(રશીયા વીશે નવુ જોવુ)	૧૦ ૦
શેઠ રણીઆરનાર કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
ગુજરાત મહામંડ	(ઇરલામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું નહાનુ પુસ્તક)	૧ ૦
શોકમાતા	(કાકા કાલેલકર)	૧ ૭
રમણરજ યાત્રા	(,, ,,)	૫ ૦
ઉંદરો ગામી ચીત્રો		૦ ૬

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના સીમાડા	(નાટક)	૩ ૦
બે નવેલકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

બાબુજી બાવતી		૧૧ ૧
બહુરાપા		૬ ૦
કમલા		૧ ૦
કાશીનાથ		૫ ૬
ચંદ્રનાથ		૪ ૦
અરીત્રહીન		૧૩ ૧
છબી		૭ ૬
જીવન યાત્રા		૪ ૦
છોકરી		૭ ૬
નવીના		૧૦ ૦
દુર્મુ		૮ ૧

દેવદાસ		૫ ૦
બીજી વાર્તાઓ		૨ ૬
મુકદમા		૬ ૦

દામોદર કૃત

પંચ તુત		૧ ૦
બાલીય અને બીજ અધ્યાય		૫ ૬
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
બાલ્યાં		૭ ૦
ચારિત્ર્ય		૫ ૬
ગિરકુમાર સભા	(દામોદરકૃત)	૧૨ ૦

ટુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને બતીઆં		૪ ૧
ચિત્ર લેખા		૮ ૬
બહુતરો વાર્તા સંગ્રહ		૬ ૧
ચોરાની વાતો		૬ ૦
ગીરી બાલા		૧૭ ૦
નેહરૂ ચોકમક નવલકથા ભા. ૧–૨ સેટની		૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ		૧૧ ૦
બહ્મપુટ ધારા		૮ ૬
આકાશનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની		૧૮ ૬
બાવતી કાલ		૭ ૦
બપલબા (બાર ભાગનો સેટ)		૧–૧૨–૬
બધુરી વાતો		૧૦ ૮
બર્મિ બધર		૧૧ ૦
બધવાતા વાયરા		૭ ૮
ઉન્નયન નોવેલ		૫ ૦
ઉર્વીવાદ		૮ ૬
બીજા ડોબા		૩ ૦
બરબા બાપુ બાપુબોના જીવનને		
રબારૂ પાડતી નોવેલ		૭ ૬
કાચ મંધ		૧૧ ૬
કૈલાસના કાદા		૭ ૦
સોલ્લો પ્રવેશ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૬
દીન બધો		૭ ૬
પ્રેમ બીન્દુ	(બવનિકાબો)	૭ ૦
ક્રાન્તી		૬ ૦
પ્રયાસવર્ષ પળ		૭ ૦
બાજ નિર્બાધ	(બવબીજ્યુ)	૭ ૬
ઉંદરની ખુરબુ		૬ ૦
કલાની સહચરી		૫ ૬
દરીબોલાલ		૬ ૦

બધુ બધું બે		૬ ૦
તજુબા (કુલ વાર્તાબોનો સંગ્રહ)		૭ ૦
દોન ૬૬૫		૪ ૬
દરીબાઈ બહાર ચડીબા		૭ ૬
દરીબાવાદ		૬ ૬
દ્રીરીફની વાતો		૬ ૦
નીલ પંબી		૩ ૦
નીલ રેબા		૮ ૦
બહીબ્કર		૬ ૬
કુટેલા સુર્બ્ય પાત્રો		૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૬
પહેલો ફાળ		૬ ૦
વિબાસી		૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો		૫ ૬
બેપ બંદુબ		૬ ૦
બાનબ તાના સુલ		૭ ૦
મરૂ ભુમી		૬ ૦
અબેલાબત્ર		૮ ૦
મોહીની		૮ ૦
અનોરમા		૭ ૦
બાબુસાઇના દીલા		૭ ૦
બીજી સાબી		૧૧ ૦
મૃત્યુન્ જવરબ		૧૦ ૦
બાનવીની જવાબ		૧૨ ૦
બામાવી સંસાર		૭ ૬
બંજાબાત ભાગ ૧		૧૦ ૦
ચિત્રોદવી		૭ ૬
ઠેબાબનો બોગ		૮ ૦
બબ તમાચી		૬ ૦
બે દેશ દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૩ ૦
પરીબેદ		૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રબેશ		૭ ૦
પૃબ્વીરાજ		૭ ૬
નીબીધ તાપ		૫ ૦
બાદી બબો		૫ ૬
બાલબારી		૧ ૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)		૮ ૬
સોહરાબજી ભા. ૧–૨ સેટની		૧૧ ૦
કમબી અક્ષરજ બે		૫ ૬
સોહરાબ		૧ ૦

આ ઓરીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag.
Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજબાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૬
રાજ સન્યાસી (ડુમરેટ)	૧૦ ૬
અધરાતના વાયરા	૭ ૬
બાબુસાઇના દિવા	૭ ૦
બાનવતાનાં સુલ	૬ ૦
મોહીની	૮ ૦
અબેલા છત્ર	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag. Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

REGISTERED AT G.P.O.
6 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 40—Vol XLIX. FRIDAY 5TH OCTOBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News item. PRICE: SIX PENCE

AGITATION

"Those who mistake the excitement and agitation of reform, for the source of danger, must have overlooked all history. We believe in excitement when the theme is great; in agitation when huge evils are to be reformed. It is thus that a State or nation cleans itself of great moral wrongs, and effects important changes. Still waters gather to themselves poisonous ingredients, and scatter epidemics and death. The noisy, tumbling brook, and the rolling and roaring ocean are pure and healthful. The moral and political elements need the rockings and heavings of free discussion, for their own purification. The nation feels a healthier pulsation, and breathes a more invigorating atmosphere, than if pulpit, platform and press, were all silent as the tomb, leaving misrule and oppression unwatched and unscathed."

—P. Cooke.

આન્દોલન

"સુધારા માટેના ખળભળાટ અને આન્દોલનને જેઓ જોખમરૂપ ગણી કાઢે છે તેઓ ઇતિહાસ ભુલી ગયા જણાય છે. વિષય મહાન હોય ત્યાં ખળભળાટ તો હોવોજ જોઇએ, મહાન બદીઓ સુધારવાની હોય ત્યાં આન્દોલન હોવુંજ જોઇએ. ત્યારેજ રાજ્ય કે પ્રજા મહાન અન્યાયોથી મુકત થાય છે અને અગત્યના ફેરફારો કરે છે. સ્થીર પાણી અનેક જાતના ઝેરી તત્વો સંગ્રહે છે અને રોગો અને મરણો નીપજાવે છે. વહેતાં નદી નાળાંનાં અને સદા અસ્થીર અને ખળભળાટ કરતા સાગરના પાણી શુદ્ધ અને નિરોગી હોય છે. નૈતિક અને રાજકીય તત્વોને પોતાની શુદ્ધતા ટકાવી રાખવાને સ્વતંત્ર ચર્ચાઓ અને આન્દોલનોરૂપી ખળભળાટની જરૂર હોય છે. ધર્મસ્થાનો, જાહેર સભાઓ અને અખબારો જો કબરની જેમ શાંત રહે અને કુરાજ્ય અને જુલમની ઉપર નજર રાખે અને તેની ટીકા કરે તો જોશ આપનારૂં વાતાવરણ ન રહે અને પ્રજા શીથીલ બની જાય."

—પી. કુક.

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

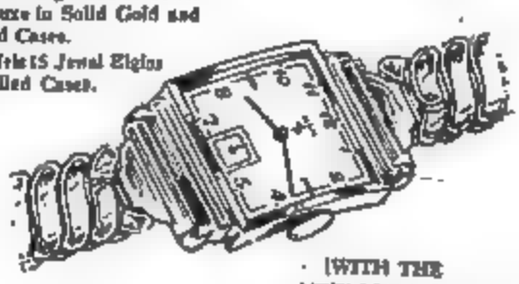
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastens Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7778. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-'950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,301		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

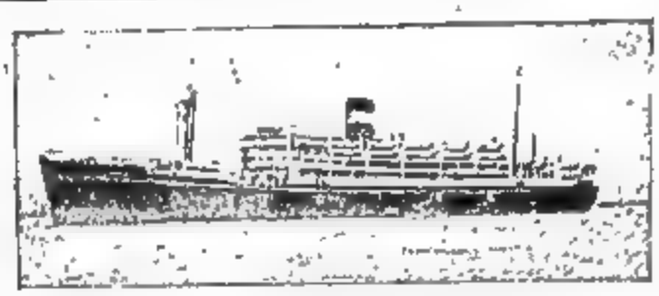
Phone Nos: 25845, 29807 & 8513.—P.O. Box 1618.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. હવે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ભાવ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આબાદ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of,

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

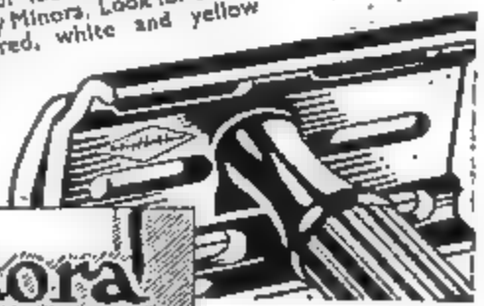
Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

Minora BLADE

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 40—Vol.-XLIX Friday, 5th October, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

The Conference

ALL eyes were on the conference of the Natal Indian Congress held in Durban last week end. The people concerned were anxious to know what the conference was going to do to tackle the serious problems that had arisen in South Africa—problems that were vitally affecting their future. The time is long over due for action but the conference was engaged most of the time in a wordy warfare and ended in it A good deal of time was wasted in discussing international affairs which had nothing whatsoever to do with us, particularly when our own house was on fire and when there were far abler people to deal with those affairs. It would certainly have redounded to the credit of the conference had it assisted in any way, in the true spirit of Mahatma Gandhi, in finding a solution to the problem of peace which the world is badly in need of. The Natal Indian Congress, who flaunts the name of the Mahatma should be well fitted for the task. But unhappily it seems far from it.

The conference condemned the Anglo-American Bloc, Imperialism, the South African Government and all those who hindered the cause of "democratic freedom." It did not however give a directive as to how peace could be brought about without going to war. The tone of the speeches and resolutions gave one the impression that it cannot be solved without another war.

A good deal of time was wasted too on a wrangle between what appeared to be two ideologies, one representing the Trotskyites and the other the Stalinites. Both were flinging mud at one another and neither appeared to be quite guiltless. It did not seem as though the matter had ended there. As if we did not have enough disruptive forces in our community, budding politicians, who seem to have nothing more useful to do, are trying to create another. Woe be to the Indians in South Africa in particular and the non-Europeans in general and the world if they look to Trotskyites and Stalinites to solve the problem of peace. Not that there is anything inherently wrong in themselves, personally but the principles they stand for are, "ends justify the means," in other words, no principles. The only way a living peace can be achieved is by following the path of Truth and Non-violence in thought word and deed, shown by Mahatma Gandhi both by precept and by practice.

Very little time, therefore, was given by the conference to the actual need of the hour—how to overcome the difficulties we are faced with in this country. This was the thing that required the most careful consideration and all the diplomacy and tactfulness that we could possibly command. But in that the conference seemed hopelessly lacking. The Congress is accused of using intemperate language. It cannot be denied that it did. The argument in favour could of course be adduced that there was more than sufficient provocation for it. But that does not hold if the Congress claims, as it indeed does, to follow the path of Truth and Non-violence. Moreover action is more eloquent than speech. Tact would have been in being boundlessly temperate in language and fierce in action, which has yet to be proved. When we say fierce in action we mean a readiness to die without raising a finger against the opponent. Was the conference really and sincerely working in that spirit? We are sorry to have to say that spirit was conspicuous by its absence at the conference and when it dared to raise its head it was promptly pressed down by other overpowering influences.

Very strong resolutions were passed at the conference on the Group Areas Act, Apartheid and the Suppression of Communism Act—to quote only the most important ones which are of immediate concern. The conference has not only given a directive to the people but has pledged itself not to submit to these laws. We have no reason to doubt the intelligence of the delegates present at the conference. They must know fully the significance of the resolutions they have adopted and the pledge they have taken.

Each and every delegate present was bound by the pledge contained in the resolutions. Accordingly any person (including every delegate present at the conference) holding a property in an area where the Group Areas Act precludes him from doing so must not try to dispose of his property or remove himself from it but he should fight against the deprivation of and his removal from it to the point of not only his economic ruination but of his death. That would indeed be a heroic deed and if we can have but a few from our community who are prepared for such sacrifice our success is assured beyond the shadow of a doubt. This, however, demands life being taken more seriously by us than we are doing. Patriotic people during war time renounce the pleasures of life and plunged themselves in the battlefield. The same rules that apply to military warfare apply to non-violent warfare. The rules in the latter case, however, are more rigid in that they demand a much higher moral and spiritual standard of life. Unless we are prepared for this, and we must admit we are a bit sceptical about it, all our talk is meaningless and we are doomed. What we have to decide once for all is whether we shall allow

ourselves to be killed like rats or be prepared to die like men. That is the question that should have been decided at the conference in all seriousness. That is the question that each individual must decide for himself and act accordingly.

The Congress would be well-advised not to say things merely for the sake of saying them and which would have no other effect beyond causing unnecessary irritation. There are many things that are better left unsaid, particularly when they can do no good but are apt to do incalculable harm. Words should be weighed before uttering them and actions should be more eloquent than words. An ounce of action is better than tons of speech.

THE WAY TO PEACE

By Miss Olive Warner

THE week-end school arranged by the Study Group of the Durban International Club over the weekend September 22nd and 23rd was a great success.

On the previous Wednesday, September 19th, Senator Dr. Brookes delivered his annual lectures ■ the Club, the subject being life in Parliament. He stressed the qualities of a good member of the House — Sincerity, Humour and ability to state facts clearly and audibly.

On Friday 21st an International Social evening was held and a programme of special items by accomplished artists was enjoyed. This included songs by a Portugese East African tenor, a Euro-Violinist and Indian instrumental music.

On Saturday a happy company gathered round the lunch tables and by two o'clock Mr. Ian Allen, Chairman of the Club was introducing the speaker Dr. H. Coblans (University of Natal).

It is impossible in a few words to do justice to the detailed and scholarly lecture given by Dr. Coblans particularly convincing owing to his first hand experience of the work of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. He touched upon the work of the League of Nations, the work of the United Nations General Assembly, the function of the Security Council, the agreement in regard to the Declaration of Human Rights, the influence of the decisions made by the International Court of Justice, the necessity for raising the status of "backward people" and the desperate need for ensuring a reasonable standard of living all over the world.

It was suggested that what could be done now is:

1. Get the Security Council to work so that the "Cold War" may stop.
2. Abolish Atomic Warfare
3. Seek reduction of armaments.
4. Give technical assistance to the under privileged.

During the animated discussions which followed we were told that France is the only country with legislation confining atomic energy to civil and constructive purposes, and that as long as there are class inequalities among people, so long will there be unrest and a spirit of war. It was considered that power politics were becoming less in evidence and spiritual forces were strengthening.

During an interval a realistic impression of the fruits of war was given by readings from modern poets who depicted graphically the sufferings physical, mental and spiritual of all affected by it.

In the evening Mr. M. B. Naidoo, Vice-principal of Sastri College, gave facts and figures concerning the population and food production of the world. It was clearly shown that there had been a spectacular increase in population, out of all proportion ■ the increase in food production and that it ■ imperative to augment food production immediately, in order to have efficient and contented people.

A film was shown entitled "the World is Rich" illustrating the causes and effects of starvation and indicating ways in which science and planning could help alleviate present conditions.

On Sunday Mr. M. K. Heard spoke on the Politics of Peace.

He pointed out that in the past war was regarded as a continuation of policies of conflict. Nowadays all nations had agreed that war was wrong, but in order to avoid war it ■ necessary to substitute policies of co-operation for policies of conflict. It is useless to hold Peace Meetings while demanding policies which must lead ■ conflict.

Sunday afternoon saw a well filled room to think with Mr. Manilal Gandhi on the subject Philosophy of Peace, a session which lasted two and a half hours.

Mr. Gandhi insisted on the necessity for getting back to Peace through living in harmony with Nature and with God. His thoughts gave rise to a deep and heart-searching discussion and many valuable contributions were made by a great variety of speakers. A high level was reached while listening to Mr. Manilal Gandhi's replies ■ questions and ■ his declaration of faith in God and the necessity for prayer. Our duty, he said, is to improve ourselves and to know God, so that we may be helpful to our fellows.

One speaker insisted that we must bear about with us that attitude of mind that creates peace, another that each must be true to the highest that he knows, and Mr. Gandhi said that if one nation would be an example and disarm, others might follow and so bring about World Peace.

The member from Cradock representing "The Fellowship of Reconciliation in South Africa" emphasized the need for following up the guidance realised through prayer and meditation by obedience in action.

At the last session when many were weary with the unusual amount of brain stimulus, Dr. Joki of the Wentworth College, University of Natal, gave a delightful impression of Goodwill in action, as seen at the Olympic Games, in which he himself had participated. Here each nation showed special gifts and enjoyed playing together untrammelled by Government Organisations but by common consent subservient to the same International laws governing the rules of the games.

He asked that Mrs. Wardle should convey a message to her husband who had so ably arranged the weekend school but was prevented by illness from being present himself.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

HOW WILL THE
GROUP AREAS ACT
AFFECT YOU?

The South African Institute of Race Relations has taken considerable trouble to ensure absolute accuracy in the interpretation of an Act which cannot fail to influence the lives of hundreds of fellow citizens. In its booklet, THE GROUP AREAS ACT, and is confident that it is offering to the people of this country an explanation that is at once inexpensive, reliable and comprehensive.

PRICE 2/-
Get Your Copy NOW
From The Secretary, Box 29, Johannesburg.
OBTAINABLE FROM ALL BRANCHES
CENTRAL NEWS AGENCY.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8/- including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

DIVALI GREETING CARDS
Now available at our office.
Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.
If names are required to be printed
4/- extra.
Order early and be sure to get your Cards in time.
'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN RACIAL PROBLEM

— AN AFRICAN LEADER'S VIEWS

THE following speech was delivered by Chief A. J. Luthuli when he officially opened the fifth annual conference of the Natal Indian Congress at the Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, on Saturday, September 29:

"I am most sensitive to the honour you have done me by asking me to open your Annual Conference.

"I bring to you the greetings and best wishes of the Natal section of the African National Congress, I have the honour to lead this year.

"I like to feel that your invitation and my acceptance of it is evidence of the growing awareness in the leadership of our respective organisations—but unfortunately sometimes for good reasons not shared by our followers—that "divided we fall but united we stand" and march on to democratic freedom. But with wise and tactful leadership on our part our rank and file will come to appreciate the wisdom of establishing co operation not only among non-White groups but with all men and women of goodwill in any community so long as they are devoted to promoting the welfare of all sections in South Africa.

"Unfortunately among the White section there are groups bent on gaining and maintaining White supremacy and domination at all costs. In order to gain this objective these groups not only try to use the resources of the state to blasly promote the welfare of the White minority at the expense of the non-White communities to whom they allow the most limited range of opportunities, but they deliberately frighten away their fellow Whites from reason to emotionalism and from liberalism to fear and hate by holding up to them a Black bogey.

"They do not stop at the White group for they seek to paralise non Whites by injecting them with a strong inferiority complex virus and hypnotise them to an idolising, if not a defying of the White man. The ineffectiveness of the non-Whites—nay, their sterility—is further ensured by a subtle—sweet-coated technique such as "divide and rule"; this spirit of division and antagonism is fostered within the same racial group for to the African group the apartheid cry is Zulus to the right, Xosas to the left, Basutos to the back but always the Whiteman in front (the order of Zulu, Xosa, Basutu is changed in different provinces) to lead the black man for ever (vide speech of Minister for Native Affairs, in the Senate during the 1951 session of Parliament.)

"In my view the psychological weapons are more dangerous and deadly than an open denial of opportunities.

"The South African unfortunately is fed to a point of indigestion and stomach ache on the philosophy found in one of Kiplings Ballads:

"Oh, East is East and West is West, and never the Twain shall meet,

"Till Earth and Sky Stand presently at God's great Judgement Seat;

"But there is neither East nor West, Border nor Breed, nor Birth,

"When two strong men stand face to face, though they come from the ends of the Earth."

"Note the unfortunate emphasis on "never the twain shall meet" until the Judgment Day save only when they fear each other's physical strength. The theory and practice of power politics that have always plunged Europe and the world in turn to ruinous wars bad for both vanquished and the victor is reflected here.

Oh, would that the White leaders would feed and nourish South Africa, not on the Kipling philosophy referred to but on a nobler and loftier Christian philosophy found in these lines:

"In Christ there is no East nor West,

In Him not South or North,

But one great Fellowship of Love

Throughout the whole wide earth."

"The pertinent question is "What is our duty and responsibility as non-Whites in a land with such a polluted atmosphere? Let us now address ourselves to a consideration of this question.

"In general let me say that we owe it to our fair land, South Africa, to see to it that she occupies a place of honour among the democratic nations of the world. I say that this is our supreme task, notwithstanding the fact that the powers that deny us citizenship rights Now let us consider specifically this duty and responsibility.

"Without indulging in narrow sectionalism our primary duty is to promote the all-round development of our own community, for the best interest of South Africa is served when each community, each individual, contributes his or its all and his or its best in the noble work of bringing about a South Africa that shall be spiritually and morally virile and economically and socially sound. This will mean that we must foster and voluntarily help community projects intended to meet common needs.

"In so far as lies in our power we must put up a relentless fight within our own groups against idleness, laziness, hooliganism, etc.

I must here compliment the Indian community for the evidences of its efforts at self-help. I refer to some aided schools put up and your welfare societies.

"In so far as the African group is concerned we have evidences of a start I was glad to hear that Africans in Orlando, Johannesburg, had voluntarily offered to help the authorities in fighting against crime in their township. On Monday I am going to Maritzburg to an African Conference that will be discussing to find ways and means of meeting the problem of crime and deliquency among the African youth of that city.

"Though these efforts might be puny and at an embryonic stage one is glad to see this concern for the welfare of others for, incidentally, as Dr Albert Schweitzer, a modern missionary here in Central Africa, put it: "It is this second job that gives us one great satisfaction of doing something worthwhile"; and as Mahatma Gandhi showed it by precept and example, it is the only honourable and effective way of gaining the allegiance and willing co-operation of the masses, without whom it is idle to speak of winning the battle for democratic freedom in South Africa. As the acceptance of the modern civilised way of life based on the basic principles of the Western way of life IS A SINE QUA NON to our attaining full democratic right . Dr. (Mrs.) A. W. Hoernle, in her paper on "An Alternative to Apartheid," was correct and justified, after vigorously pleading with her group, to demand that non Whites should unequivocally adopt the western principles of life. She said, inter alia, "I have always maintained that the White man has a justifiable right to ask for guarantees from men of different cultures whom he admits to full citizenship of the state." Fortunately for us the Indian community gave this guarantee not only in the Cape Town Agreement of 1927, but their aspirations and actions prove it. In his acceptance of Christianity the African has given the guarantee too.

Administering An Antidote To The Inferiority Complex Virus

"We owe it to our communities and humanity to uphold the doctrine of the dignity of man irrespective of colour race or creed hence we must oppose a ruthlously any action or policy that makes any man "a means to an end"; that is why some of us oppose segregation or apartheid.

"It is not that we oppose it because it separates us from this holy all-perfect human being, the whiteman in South Africa—this mythical creation by minds and souls made narrow by 200 years or so of isolation from the progressive forces of their own country of origin; at a time when democratic and liberal forces in Europe won notable victories in the abolition of slavery, gaining of religious liberty, minimising class distinctions and generally raising the status of the common man. Legally forced segregation does not only develop in the subjects anti-social tendencies but in South Africa it has become synonymous with denying non-Whites opportunities to progress to their fullest capacity, for it is not equality with the white man that is our goal; our goal is to reach the highest summit we are capable of and if in the process we surprise the white man well and good; having regard to our traditional attitude of helping I feel sure that from those heights we shall offer him a helping hand.

"Despite the law and simple state of our masses we should inject confidence in them by a reference to history to show that dark ages and bankruptcy have befallen other national or racial groups in the world but that they have used their adversities as stepping stones to progress and glory and so can we. Speaking of the Asiatic group, is the world not indebted to this group for many notable contributions to civilisation? What of the advances in mathematics: Arabic figures, the digits from India, the notion of Algebra from India. Was Alexandria in Egypt not a flourishing university city when Oxford and Cambridge were undreamt of?

"Is it not true that some of us are indebted to the East for what we regard as the noblest and sublimest religion in the world, namely Christianity? Even from what is now known as darkest Africa in ancient times there came from Ethiopia exquisite timber and gold that helped to give glory to God in the beautifying of the wonderful temple in Jerusalem built by King Solomon to the glory of God. What of the wonder of the Zimbambwe ruins. What of the touch of

genius in the Zulu military system and technique as established by King Chaka?

"I do not want us today to dream of the past but to use it as an incentive for further progress.

Co-operation With Progressive Forces To Promote The Welfare Of S.A.

"Despite the fact that we labour under a discouraging denial of opportunities and suffer indignity from a contemptuous intolerance by a majority of White South Africa, we should bear no hate nor illwill to anyone. But on the contrary we should desire the welfare of all in South Africa and to that end work with all men of goodwill irrespective of colour race or creed in building up an unfailing foundation of goodwill in our land and in the world.

Opposing Relentlessly Undemocratic Views And Practices

"In fairness to ourselves and to the good name of South Africa we must help to make her true to the democratic way of life she has set herself. In faith she must progressively give all her children citizenship rights as they individually qualify for them. The air is full of the cry that South Africa is a White man's country and should be preserved as such at all costs. If anyone has an exclusive claim on Africa, it is the Africans, but some of us, choose to have the African adopt the philosophy and practice of

"Africans for Africa
Africa for the world
And the world for God".

"White South Africa ignoring the fact that the so called Western civilization is indebted to many sources both ancient and modern makes an exclusive claim to civilization, and tries to urge other racial groups "to develop along their own lines"—whatever that may mean. Civilization is a trust to be fairly administered in the interest of all by whatever group or groups who have control of world affairs.

Denying Citizenship Rights To Non-Whites

"Here we even find that some friends counsel the abandonment of the insistence on full citizenship rights. They do so on what they call grounds of sound strategy in the face of uncompromising opposition by the majority of White South Africa. The wisdom of this counsel is very doubtful for it ignores the need for a symetrical development of an individual or a group which means developing spiritually, socially, economically and politically. This advise also ignores the practical consideration that in a democratic system the possession of some political power provides the means for facilitating development in other spheres of life. General Smuts in his Rhodes Memorial Lectures given at Oxford in 1929, was correct when he said "it is repugnant to our civilized European ideas that the weaker in a community should not be heard, or should go without representation by themselves or through European spokesmen where their interest is concerned. There can be but one sovereign body in a country and that body should represent the weaker no less than the stronger. To that extent there should be agreement." Unfortunately our White rulers are not willinging to be guided by this broad vision. We seem to be moving backward in South Africa instead of forward.

"Mr. President, you invited me to open your conference not to deliver a speech, pardon me for the length of my remarks. You have come here to pledge yourselves afresh to the task of making South Africa a truly loveable and progressive country. May God guide and help your deliberations. I have much pleasure in declaring this fifth annual Conference of the Natal Indian Congress open."

RESOLUTIONS PASSED AT THE CONFERENCE

EXPATRIATION

A large number of resolutions on various subjects were passed at the annual conference of the Natal Indian Congress held in Durban last week-end. Here are given the most important ones which are of immediate concern:

"THIS Conference of the Natal Indian Congress reiterates that the policy of expatriation is totally unacceptable to the South African citizens of Indian origin. Realising the fact that the Nationalist Government's policy so far as Indians are concerned is one of mass expatriation, this conference calls upon the Indian people of South Africa to oppose most strenously this policy.

"This Conference is of the firm belief that the Capetown Agreement entered into between the Union Government and the Government of India under Imperialist domination is now a dead-letter. Successive South African Governments have repeatedly violated the provisions of this Agreement. Conference is of the opinion that it is not in consonance with the dignity of the present Government of India to remain a party to this Agreement whose corner-stone, as far as the Union Government is concerned is the acceptance by India of the policy of expatriation as embodied in the Assisted Emigration Scheme. Furthermore, the Assisted Emigration Scheme is a scheme to which no self-respecting South African Indian can be a party.

"This Conference therefore calls upon the South African Indian Congress to request the Government of India to:—

(a) regard the Assisted Emigration Scheme as repugnant to the true aspirations of South African Indians and that it should be considered as being of no force and effect;

(b) refuse to accept any South African arriving in India under this scheme.

Suppression Of Communism Act

"This conference strongly condemns the Suppression of Communism Act as a law designed to suppress not only Communism, but all active opposition to the Nationalist Government's apartheid policies and practices and to bring about a fascist police state in which the individual will be denied basic human freedoms and liberties. This law has been framed in such a manner as to place every citizen at the mercy of the Minister of Justice who may use the Act to persecute political opponents who are not only non-Communist but even anti-Communist.

"This fact is amply proved by the fact that the Liquidator has been high-handed enough to send letters, among others to the following officials of our Congress calling upon them to show cause why their names should not be placed on the Liquidator's list:

Dr. G. M. Naicker, President, Natal Indian Congress, who has never at any time been a member or supporter of the former Communist Party of South Africa or sympathiser of Communism.

Mr. Nana Sita, President of the Transvaal Indian Congress, who is and always has been a staunch follower of the principles of Satyagraha as enunciated by Mahatma Gandhi and who has consistently expressed his disapproval of the ideology and principles of Communism.

Mr. A. I. Meer, vice-President of the Natal Indian Congress, who, far from having been a member of the former Communist Party, has not at any time shown support or sympathy for Communism.

Mr. Y. A. Cachalia, Joint Secretary of the South African Indian Congress, who also like the others has never belonged to the former Communist Party.

Mr. R. Ramesar, Joint Secretary of the Pietermaritzburg Branch of the Natal Indian Congress, who has never supported the former Communist Party or Communism, and has been averse to Communist principles that he has never even attended any Communist meeting, public or otherwise.

"This unwarranted action by the Government against some of the leading men in our national organisation is aimed at stultifying our Congress, which stands and fights for truth, justice and democracy.

"This conference, therefore, lodges its strongest protest with the Minister of Justice and his Government against their action, and pledges every support to these Congress men in their legal fight in defence of their civil liberties.

"We further place on record our unequivocal opposition to the Suppression of Communism Act and resolve to campaign with all other democratic forces for the repeal of this fascist measure."

Group Areas Act

"This Conference views with extreme gravity the serious peril that faces the Indian community as a result of the racial zoning plans of the Durban Municipality, the Ladysmith Town Council, other municipalities and local authorities under the Group Areas Act. These plans fully justify the fears and misgivings of the Indian people of Natal; they reveal in all their nakedness that the Government and various municipalities and local authorities are not in the least concerned with any equitable scheme of town-planning; the reports of the Durban City Council's Technical Committee and the plans of the Ladysmith Town Council do not even make any pretence at any objective planning based on the needs of the different sections of its citizens. Throughout the Technical Committee's reports, page after page, emphasis is laid and plans are formulated to displace all Indians from the city; the plans reveal that the first step is to expel all Indians from their residences within the city; the second step being to deprive them of their businesses and their economic interests within the city. Sea Cow Lake, Newlands and all low lying undeveloped valleys towards Inanda is hinted at as the best areas where Indians are to be herded in, both for their present residential and business needs and for their future development. This vast pattern of racial zoning is nothing less than a well-planned, closely calculated attempt to deprive the Indian community of all their homes, lands, properties, businesses and other economic interests within

the city. Properties worth millions of pounds acquired over [illegible] years through toil and sweat and industry is to be taken away under the cover of racial zoning. It is the most odious form of robbery ever attempted in a civilised country under the guise of law; and this highway robbery takes place in the name of democracy.

"This conference therefore resolves that in common with the other non-European sections of the community it will resist at every stage all attempts of expulsion and displacement, direct or indirect, of its people from the presently settled areas of residence and business and will continue with ever increasing determination its struggle against the Group Areas Act and all other form of racial oppression.

"This Conference calls upon the Indians not to co-operate with any authorities in setting aside of group areas under the Group Areas Act and instructs every Congress branch to work vigilantly in its area to expose any individual who co-operates and to prevent any such co-operation which will result in the implementation of the Act with the consent of the Indian people."

Apartheid

"This Conference having considered the present political situation in South Africa is convinced that the policy of reaction has reached unbearable limits and that the Nationalist Party Government with its basic policy of apartheid is effecting the complete subjugation of the ten million non-European people in this country under herenvolk domination of a White minority.

"Apartheid—the official name of this "breakup" policy—aims at the total segregation of the different racial groups so that they will be crushed economically and politically thereby reducing them to the position of landless serfs and wage slaves.

"Conference firmly believes that the people of South Africa should strive for the greatest possible unity of all democratic and oppressed people of this country so that a united struggle against oppression could be launched against the tyranny perpetrated by the Nationalist regime and fully endorses the joint efforts made in this direction by the S.A.I.C. the African National Congress and the representatives of the Cape Franchise Action Council and their campaign to fight for the repeal of all oppressive and apartheid measures.

SACRIFICIAL OFFERING OF LAND

[Vinoba Bhave's speech at Warangal, during his walking tour in the North reproduced from 'Harijan.']

THOUGH humanity has been in existence for thousands of years, for centuries groups of men remained so unknown to one another, that they often believed that they were the only men living on the earth, owing to inadequate means of travelling and communication. The extent of the world was also imperfectly known. Events as catastrophic as the late Assam earthquake might happen in one part of the world without the people in another part becoming in the least aware of them. With the growth of knowledge, man's knowledge both of nature and of other groups of men increased. The contact was manysided—physical, mental, religious, spiritual, cultural, political etc. It was not always happy. At times, it was very bitter. But, I believe, that on the whole, the result was good. Examples might be cited from all parts of the world. The confluence of the Aryans and the Dravidians in India is an example nearer home. It was a meeting of the mountain civilization of the North and the sea civilization of the South. They had lived unknown to one another for thousands of years. When they met, they had both war and peace, segregation and mixture. Both had their independently developed separate cultures. The Aryans were more intellectual and the Dravidians more devotional. Their confluence ultimately produced a big nation, in which the good points of both the North and the South were absorbed. But this new culture, too, later on proved to be imperfect.

In course of time came the Muslims with their own civilization, and there was a conflict between the old and this newcomer. The Muslim civilization in its expansion seems to have followed two different methods: one of violence and destruction, the other of love and construction. Ghazni and Aurangzeb are examples of the first: Akbar and Kabir, those of the second.

But Islam filled a deficiency in the Indian culture. It regarded all men as equal. Although this principle was recognised in the *Upanishads*, it was not visible in our social order: the principle had not been acted upon. Islam put the principle into practice. The Indian culture, with its mutually exclusive castes, came into conflict with the centuries civilization of Islam, and history records the progress and the result of that conflict. None can say that Islam conquered India on the battlefield. But before the Muslim soldier came with his sword, the Muslim *fakir* (saint) had come with his teachings, and he wandered from village to village and gave a message which was attractive.

At the same time India also produced a number of preachers who attacked caste divisions and laid special emphasis on the unity of God. No doubt, Islam had a great share in it. It is a valuable contribution of Islam to Indian culture. Thus with the addition of Islam a new compound of Indian civilization was produced.

Then came the Europeans about three hundred years ago, attracted by the wealth of India and stimulated by the spirit of the Renaissance which ultimately produced, among other things, the advance of modern science and the Industrial Revolution. As a matter of fact at the time when the Europeans came here, India was far more ahead of Europe in science, industry, philosophy etc. She was also far more prosperous. Once again the meeting of the two civilizations was both bitter and sweet. Indian civilization was tremendously affected, and in fact a new compound is in the process of formation. A new way of living and thinking has been introduced. The new thought-currents, like Socialism, Communism etc., have arrived from the West and they have come to stay.

Necessarily there is a struggle between the two. I believe that ultimately Indian culture will lose nothing thereby. The scum will be washed off, and a new compound culture will be produced. I say this because in spite of a great import of new ideas and knowledge from the West, India has not ceased to produce profound original teachers, thinkers and investigators all along. Of course, in the present formative stage, we witness both good and evil.

The Vamana Incarnation

Though I had not directly attended to the Communist problem of Hyderabad so far, ever since Gandhiji's death I have been watching it and keeping myself informed of its violent developments. I confess that incendiary and murderous activities, painful as they were, did not unnerve me, because I know that the birth of a new culture has always been accompanied with blood-baths in the past, and hence there is nothing new in it. What is needed is not to get panicky, but to keep our heads cool and find peaceful means of resolving the conflict.

The Government have kept a special police force in Telengana to restore peace. Policemen are not expected to think out and institute reforms. They can only use their arms and strike terror. If it were a question of clearing a forest of tigers, their employment would be quite useful. But here they have to deal with human beings, however mistaken and misguided. There is a new idea and a goal behind these activities, and where a new ideal is born mere repression cannot combat it. Not that the Government do not understand this; but they have a responsibility to protect life and property, and so I do not blame them for the measures employed by them.

But I had all along been seeking a better remedy. Moreover, say the Vedas; and I thought that a tour through the district was essential to seek it. But I wondered how I should do it. Thought develops during a tour. But the tour which does that is not the one undertaken in modern times through motor cars, railway trains and airplanes. In olden days horses and camels were considered to be the swiftest conveyances. They could cover as many as two hundred miles in a night in an emergency. But teachers like Buddha, Mahavir, Kabir, Nanak, Namdev, Chaitanya preferred to go on foot in order to deliver their messages far and wide. Thought becomes clear, mature and remedial while you walk.

This happened to me as I walked to Shivarampalli from Wardha. All the way I was seeking a solution of the problem which the Communists tried to solve in their own way. One day, the story of the Vamana incarnation flashed through my mind, and Brahmin that I was, I took it up and commenced begging gifts of land.

(To be Continued)

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE
A break in the skin is a "way in" for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.
FOR CUTS AND SCRATCHES
551

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Bombay, September 17.

"FED UP WITH PRIME MINISTERSHIP"

SHRI NEHRU said at a meeting in Lucknow that he was thinking of working from "outside and without responsibility" after the general elections." "This does not mean the Congress Presidentship alone but includes the Prime Ministership also. I am fed up with the Prime Ministership and want to do work with greater freedom. But my decision will be guided by conditions then prevailing." The response in the country to his election as Congress President was something more than response. His appeal to the people to strengthen the Congress, he added, was based on the conviction that the Congress alone could at present form a strong and stable government in this country and deliver the goods." Pandit Nehru, as Congress President, has announced the names of the new Working Committee. The fact that Shri Purushottamdas Tandon is one of the members of the new Committee, and that he has agreed to serve on it, is a complete refutation of any probable charge that the contest between the two leaders was based on any personal factors. In fact, both belong to the same city—Allahabad. Shri Nehru was anxious for Shri Tandon to continue as Congress President if at all possible; and Shri Tandon, in a talk prior to the A.I.C.C. meeting, said that Shri Nehru was to him like a younger brother.

Saurashtra Five Year Plan

A five-year development plan for Saurashtra has been published. It is estimated to cost Rs. 21 crores 49 lakhs. Of this amount nearly 25 per cent is taken up by irrigation schemes which form a major part of the plan. The plan was within the resources of the state with what assistance might come from the Centre. Steps was being taken to secure the services of competent personnel by training the existing staff, and recruiting competent persons for implementation of the plan. A part of the Plan has been put into operation during the current year which includes a budget provision of Rs. 3,77,000,000 for the various schemes. Development of roads, increased agricultural production, power promotion of cottage industries, and better educational facilities for the masses are some of the other schemes envisaged in the plan. Under the plan, there will be 1,776 co-operative societies with an estimated membership of 154,000. Primary schools, estimated to accommodate 32,000 additional students and 1,000 social education centres and libraries are also to be set up in the State. The development schemes included in the Saurashtra Plan for the period 1951-52 to 1955-56 involve an expenditure of Rs. 865-91 lakhs for the first two years and Rs. 2,140-81 lakhs over a period of five years. The Planning Commission provides *per capita* expenditure of Rs. 69 during a period of five years, but it also adds that if external finance to the extent of Rs. 300 crores is not available, the *per capita* expenditure during a period of five years will be Rs. 42. The Saurashtra Plan during a period of five years provides a *per capita* expenditure of Rs. 51.

New Press Bill

Defending the new Press Bill in Parliament Shri C. Rajagopalachari, the Home Minister, said the present state of the press laws in India was "chaotic." A "press ethic" with sanction behind it was absolutely essential to regulate the two million daily newspapers which were issued in the country and which conditioned the thoughts and, therefore, the action and behaviour of the people. The Indian Press was today more free as any in the world. Indeed, no Press in any country enjoys the "licence" given to our "Language Press." Our Constitution provided for the impeachment of the President of the Republic and the Speaker of Parliament. Did this disfigure the Constitution? It was only an exceptional safeguard. Similarly, this Bill was not meant to be used and could not be used against the majority of the Press which was responsible and was conducted on a high level. It only provided for the exceptional defaulter and, by its presence on the Statute Book, strengthened the hands of the former section in trying to raise the latter to its own high standard.

Its Provisions Explained

Referring to some of the provisions of the Bill, dealing with sabotage, class hatred, etc, Shri Rajaji said the meaning of violence and sabotage was well understood. Sabotage involved the destruction of physical material to an extent as to detract from its utility. It did not extend to criticism. Only interference with, and not mere criticism of, the administration of law and order or with the administration of laws regulating the supply and distribution of essential commodities and services was an offence. And interference was something that obstructed or stopped the functioning of the machinery of Government. Any "bona fide" adverse criticism, "however much it may differ from the prevailing governmental views," would not be construed as objectionable. Further, and the Bill could be defended on this ground alone, the interpretation of this law had been placed in the hands of the judiciary assisted by a special jury. The Home Minister concluded his speech by quoting an article on the freedom of information adopted at a convention of the Council of Europe last year. The restrictions on freedom of speech and expression listed there as legitimated, was almost synonymous with Clause 3 of the Bill. Without this Bill, there would be no check on licence to abuse and chaos. The Press Bill has referred to a select Committee with instructions to report by by September 27.

OBITUARY

The death through heart failure took place on Saturday September 29, at his residence in Verulam of Mr. Nathalal Raghavjee, proprietor of the well-known firm of Messrs Raghavjee Rughnath and Son. After nearly thirty years Mr. Nathalal had recently been on a visit to India whence he had returned only about two months ago. Shortly after his return he had an attack of pneumonia from which he had just recovered and was carrying on his normal duties. Deceased who had spent his life time in Verulam was well liked by all those who had come in touch with him. He took a prominent part in all local public activities. The funeral which took place the same evening was attended by a large number of friends representing all sections of the community from Durban, Tongaat and other places. Deceased leaves behind his sorrowing widow two sons who are ably carrying on their father's business, two married daughters in India and a number of little daughters and his widowed sister to mourn their sad and tragic loss.

The Jan H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offer a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres; Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff St, South.
Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/.

Non-Violence in Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6.
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	■	■
REMINISCENCES		■	0
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	■	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
„ „ „	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
„ „ „	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ કીમત ૧૩/-

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

ફેક્ષ આકીની સુધી ૧ ૧

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો ૧૧ ૬
સેટ બીજાની ૧૫ ૦

ઠીશોર મંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૬

ઇંસપના પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક
કીમત ૨ ૦
ચાંદ પળેાનાં ૨ ૬
સોહરાબની ચાર ૪ ૦
કેટલાક પક્ષિઓ ૧ ૬
બાગવત કથાઓ ૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

૧૨ થી ૧૬ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૬-૦-૮

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૬-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫	૬
વીજ	૫	૬
ભાણુ	૫	૬
બાળકોને બાંધવા	૧	૬
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચપટી ધુળ	૧	૮
ચતુરની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨	૦
ટાકો	૫	૬
બલવાની શોધમાં	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૩	૬
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૬
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૬
હીંદીમતાસબાનું બંધારણ	૧	૦
કાંતણ વિદ્યા	૧	૬
દાઢીકાઈ (તાજ ઉપર ઉપચાર)	૧	૬
મેલેરીયા	૧	૬
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૬
બંધારણ ભાગ ૨	૧૨	૬
ઠાકુર લોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૦	૦
સૌંદર્ય' મધેાત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

INDIAN OPINION, P. BAG.
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૫૧ આકટોબર	હીંદુ ૨૦૦૮ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૰	પારસી ૧૩૨૰ શહે. ૬દમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૫	સુદ ૫	૩	૩	૫-૨૦	૬-૦૦
શની	૬	„ ૬	૪	૪	૫-૨૬	૬-૦૧
રવી	૭	„ ૭	૫	૫	૫-૨૮	૬-૦૨
સોમ	૮	„ ૮	૬	૬	૫-૨૯	૬-૦૩
મંગળ	■	„ ૯	૭	૭	૫-૩૧	૬-૦૪
બુધ	૧૦	„ ૧૦	૮	૮	૫ ૩૫	૬-૦૬
ગુ	૧૧	„ ૧૧	૯	૯	૫ ૩૪	૬-૦૬

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

MASSAGE

(Concluded from last week)

A USEFUL method of simple practical massage is to lay the patient face down on a rug or folded blanket on the floor. A firm flat narrow couch with no back is it is more convenient and easier on the manipulator, but such conveniences are seldom found in the usual home. The operator then kneels on one side of the patient and places the hands flat on the patient's back, with finger-tips touching the spine and heels of palms towards the patient's side.

Firm wriggling pressure is then applied, in a sort of slight zig-zag movement, pulling towards the operator, and the hands are steadily drawn towards the patient's side nearest the operator. Section by section, the whole of the one side of the back is worked over systematically. Then the operator goes to the other side of the patient and repeats the process on that side.

It will soon be discovered that there are hard and tender spots, which are often related to some adjacent organ of the body that is out of good working order. Proper massage usually greatly reduces this tenderness, and there is a corresponding improvement in the tone and health of the organ concerned.

Another useful practice is to rub with the thumbs each side of the spine, up and down the back, applying fairly firm pressure. It is claimed that poliomyelitis has been prevented, and even cured, if this be done properly within the first 3 days of the attack. The aim is to soften up any stiffness alongside the spine and keep the spine supple.

Massage of the abdomen is carried out by laying the patient flat on his back, with the knees slightly bent so as to relax the belly muscles. Abdominal massage should always be done in a clockwise direction, that is starting low down in the right groin, working up towards the right ribs, across over to the left ribs and then down to the left groin. Pressure should be light and easy at first, and applied in a circular movement. As the patient relaxes, greater pressure can be applied. Abdominal massage of this nature is excellent for overcoming constipation. It should, however, *in no circumstances* be applied where there is a suspicion of appendicitis, typhoid fever, or of any internal growths.

Usually massage, especially Swedish massage, is done on the bare skin, with various ointments used as lubricants. But this is not essential nor even always desirable. Equally good results can be had by working over a layer of cloth or some light clothing. This compels the operator to work on the underlying tissues and has the added advantage of not draining too much vitality from the operator.

Whoever administers massage to another person is always in danger of losing more vitality (*prana*) than he can well afford. This is especially the case when working on the bare skin of very ill or very debilitated patients. Every precaution should, therefore, be taken to observe adequate safeguards. Working over cloth wherever possible is one good practice. Another is to wash the hands, preferably in running water, immediately after massaging anybody, and to wash the hands thus for each separate person treated. When washing the hands, flick the water off them 3 or 4 times by a sharp outward jerk of the wrists. Then stand with feet together and hands placed palm against palm on the breast, in an attitude of prayer, while taking several deep breaths. This couples important positive-negative magnetic poles of the body while the deep-breathing recharges the body with vitality. Failure to carry out these precautions may often result in the operator taking on a condition, such as a headache, that the patient has been relieved of. Let scoffers and doubting Thomases just try it out for themselves. Put it to the test! Massage the neck and scalp of someone suffering from a bad headache. The neck will usually be found to be very stiff and hard and sore to the touch. There will often be tender areas on the scalp. When all these have been softened and eliminated, the headache will be gone. But—the operator will find himself with a bad headache within an hour or so, if he does not take proper precautions. Just try it, that is all I say!

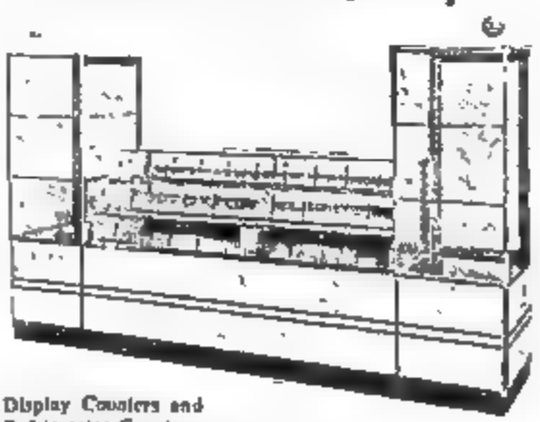
A further word of warning. There are occasions when massage should never be attempted by the untrained or inexperienced. Beware of massaging any swollen or inflamed joints, as in arthritis or certain rheumatic conditions. Never, never massage a part that may have a broken bone underneath. And, of course, never massage where the skin is tender or damaged from burns, disease or injury. In all such circumstances leave massage to a skilled operator, who will know best where to draw the line.

Properly applied, massage is a wonderful natural means of alleviating pain, removing congestion, rebuilding and restoring tissues, and bringing health to the sick and suffering. I have seen high fevers reduced perceptibly in a few minutes by massage applied to the back of the head, where it joins the spine. Sprained ankles are vastly relieved by massaging in a basin of very hot soapy water. All kinds of minor and major ills are lessened and eventually removed. And general bodily health can be greatly improved by regular courses of massage, not too frequent but something like once or twice a week.

Finally, let me point out that whoever gives massage should do so in a prayerful and purely loving spirit. He is giving something of his own self. If an operator approaches his patient in a mood of irritation or anger or ill-will, whether towards the patient or someone else, best results are not possible. But it is wonderful how a holy spirit of dedication to the service of a suffering fellow-being can sublime and uplift an operator's thoughts and emotions. A feeling of great tenderness and compassion towards his patient makes him an instrument of the divine healing power. The patient then does benefit, unquestionably. And so, too, does the operator. And how could it be otherwise, for has he not been working hand in hand with God?

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
"INDIAN OPINION,"
Bag, Phoenix, Natal.

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.
NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION
ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibitors awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
103 MARSHALL ST. (Beside Eastern House)
Phone 33-4212/3. Johannesburg. P.O. Box 8801. G

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. [illegible]

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૪૦ | શુક્રવાર તા. ૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૨. | છુટક નકલ ૧ની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર ઓક્ટોબર, તા. ૫ ૧૯૫૨.

કૉન્ફરન્સ

ગા અઠવાડીયાની આખરી એ ડરબનમાં મળેલી નાટાલ ઇન્ડિઅન કૉંગ્રેસની કૉન્ફરન્સપર સૌ મીટ માંડી રહ્યા હતા. સાઉથ આફ્રીકામાં ઉપસ્થિત થએલા ગંભીર સવાલો—તેઓના ભવિષ્યને ગંભીર અસર કરનારા સવાલો—નો ઉકેલ લાવવાને કૉન્ફરન્સ [illegible] કરવાની છે એ લાગતા વળગતા લોકો જાણવાને ઇન્તેજાર હતા. કાર્ય કરવાનો વખત તો ક્યારનો પાકી ગયો છે પરંતુ કૉન્ફરન્સે ઘણો ખરો વખત શબ્દ યુદ્ધમાં ગાળ્યો અને અંત પણ તેમાં જ આવ્યો. ઘણો વખત આંતરરાષ્ટ્રિય જાણતોની ચર્ચાઓમાં બગાડયો કે જે, આજે જ્યારે આપણા પોતાના જ ઘરમાં આગ લાગેલી છે ત્યારે, આપણી સાથે કશો સંબંધ ધરાવતા નથી, અને જેના વીચાર આપણા કરતાં ઘણાજ વધારે કાબેલ લોકો કરી રહ્યા છે. શાંતી, કે જેને માટે દુનીયા આજે ઝંખી રહી છે, તેના સવાલનો મહાત્મા ગાંધીજીની ખરી ભાવનાથી ઉકેલ લાવવામાં જો કૉન્ફરન્સે સહાયતા આપી હોત તો જરૂર તેને માટે શોભારૂપદ ગણાયું હોત. નાટાલ ઇન્ડિઅન કૉંગ્રેસ, જે મહાત્મા ગાંધીજીનું નામ હમેશાં ગર્વથી આગળ ધર્યા કરે છે, તે એ કાર્યને માટે ખરેખર લાયક હોવી જોઇએ. પરંતુ કમનસીબે તેનાથી તે ઘણી જ દુર છે.

કૉન્ફરન્સે એંગ્લો—અમેરીકન બ્લોક, ઝાહીવાદ, સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર અને તેની દ્રષ્ટિએ "શ્વેતકયાસન વાળી સ્વાતંત્રતા" ના સવાલને હરકત કરનારા સઘળાને વખોડી કાઢયાં. પરંતુ શુદ્ધ કયાં બીના શાંતી કઈ રીતે સ્થાપી શકાય એ બાબતમાં તેણે કશી દોરવણી નહિ આપી. કરવામાં આવેલાં ભાષણો અને ઠરાવોથી એવી છાપ પડી કે તેનો ઉકેલ ત્રીજા શુદ્ધ બીના લાવી નહિ શકાય.

એ ઉપરાંત વળી ઘણો વખત બે મતો વચ્ચેની તકરારમાં ગુમા વાયો. એક મત ટ્રાંટસ્વાલના અનુયાયીઓનું અને બીજો રહેડીશનના અનુયાયીઓનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતો હોય એવું જણાયું. બન્ને એ અરસપરસ કાદવ છાંટયો અને બેમાંથી કોઇ સાવ નિર્દોષ હોય એવું નહિ જણાયું. એ બાબત એટલેથી અટકી હોય એવું પણ નહિ જણાયું. આપણી કોમમાં વિઘાતક તત્વો કોમ જાણે હજુ ઓછાં હોય કે હવે ઉગતા રાજદ્વારીઓ, જેઓને બીજો કશો ઉપયોગી ધંધો હોય એવું જણાતું નથી, તેઓ એક બધુ તત્વ ઉમું કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. ખાસ કરી સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓ જો શાંતીના સવાલનો ઉકેલ લાવવાને ટ્રાંટસ્વી અને રહેડીશનના અનુયાયીઓ તરફ નજર કરવા લાગશે તો તેઓનું તેમજ દુનીયાનું ગાંડી બન્યું. કહેવાની મતલબ એ નથી કે તેઓના માં અંગત રીતે કશી આમી છે પરંતુ જે સિદ્ધાંતો તેઓ પોષે છે તે એવા છે કે સાધ્ય વસ્તુની પ્રાપ્તિને માટે સાધનો જોમે તેવાં વાપરી શકાય. એટલે કે તેઓ ના કયા સિદ્ધાંત જ નથી. જ્યંત શાંતી મહાત્મા ગાંધીજીએ વચન અને કર્મથી નિર્દોષેલા સત્ય અને અહીંસાના માર્ગથી જ સ્થાપી શકાશે.

એટલે કૉન્ફરન્સે આ ઘડીની ખરી જરૂરની બાબત—આ દેશમાં આપણી સમક્ષ આવી પડેલી મુશ્કેલીઓનો સામનો કેવી રીતે કરવો—તેને ઘણો જ થોડો વખત આપ્યો હતો. ત્યારે હકીકતમાં જોઇ વસ્તુ હતી કે જેને અત્યંત સંભાળપુર્વક ધ્યાન દેવાનું જોઈતું હતું અને જની શકે તેટલાં સઘળાં વિવેક અને કુનેહ વાપરવા જોઈતાં હતાં. પરંતુ એ વસ્તુઓની કૉન્ફરન્સમાં પુરેપુરી ખામી જોવામાં આવી હતી.

કૉંગ્રેસપર અમર્યાદ ભાષા વાપરવાનો આરોપ મુકાયો છે. તેનો ઇન્કાર કરી શકાય તેમ નથી. બેશક તેના પક્ષમાં એવી દલીલ કરી શકાય ખરી કે તેને માટે હદ બહાર ઉશ્કેરણી થઇ હતી. પરંતુ કૉંગ્રેસ જો સત્ય અને અહીંસાના માર્ગને અનુસરવાનો દાવો કરતી હોય, અને દેખીતી રીતે કરે છે, તો એ દલીલ ટકી શકતી નથી. વળી બોલવા કરતાં કરી બતાવવાની અસર વિશેષ થાય છે. કુનેહ તો તેમાં ગણાત જો ભાષામાં હદ બહારની મર્યાદા વાપરવામાં આવી હોત અને કાર્યમાં ઉગ્રતા બતાવાઈ હોત. જે હજુ પુરવાર કરવાનું છે, કાર્યમાં ઉગ્રતા એટલે કે વીરોધીની સામે એક આંગળી સરખી ઉચકયા વિના મરવાની તયારી. શું કૉન્ફરન્સ ખરેખર સત્યનિષ્ઠાથી એ ભાવનાથી કાર્ય કરી રહી હતી? અમારે સખેદ કહેવું પડે છે કે એ ભાવના કૉન્ફરન્સમાં ગુન્યવત્ હતી. અને જ્યારે એ ભાવનાએ જરા પણ માથું ઉચકવાનો પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે વીરોધી બળોએ તેને તરકાળ જ દાબી દીધું હતું.

કૉન્ફરન્સમાં રૂપ એરીયાઝ એકટ, એપાર્ટહેડ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ સામે ઘણા સણત ઠરાવો થયા હતા. બીજા ઘણા ઠરાવો થયા હતા પરંતુ અહિ અમે તાત્કાલીક અગત્યનાનું જ સુચન કરીએ છીએ. એ કાયદા ઓની સામે શું પગલાં લેવાં તેની કૉન્ફરન્સે કોમને દોરવણી આપેલી છે તેટલું જ નહિ પરંતુ એ કાયદાઓને નમતું નહિ આપવાની ખાતે પ્રતિજ્ઞા કરી છે. કૉન્ફરન્સમાં હાજર રહેલા ડેલીગેટો ની બુદ્ધિને વીષે શંકા લાવવાનું અમને જરાયે કારણ નથી. તેઓ એ સ્વિકારેલા ઠરાવોનું અને કરેલી પ્રતિજ્ઞાનું મહત્વ તેઓ સમજેલા હોવાજ જોઈએ. કૉન્ફરન્સમાં હાજર રહેલો પ્રત્યેક પ્રત્યેક ડેલીગેટ ઠરાવમાં રહેલી પ્રતિજ્ઞા વડે બંધાયેલો છે. એ પ્રતિજ્ઞા મુજબ કોઇ પણ શખ્સ (કૉન્ફરન્સમાં હાજર રહેલા કોઇ પણ ડેલીગેટ) જે એવા હક્કામાં મકાન ધરાવતો હોય કે જે હક્કામાં રૂપ એરીયાઝ એકટની રૂએ તેનાથી ધરાવી નહિ શકાય, તેનાથી એ મકાન વેચી દેવાનો પ્રયત્ન કરી અથવા તે ખાલી કરી જઈ નહિ શકાય પરંતુ એ મકાન તેની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે અથવા તેને તેમાંથી કાઢી મુકવામાં આવે તેનો તેણે પોતાની આર્થીક પાયમાલી થઈ જતાં સુધી જ માત્ર નહિ પરંતુ મરણાંત સુધી સામનો કરવો પડશે. એવું કરી શકે તે ખરેખરો શુરવીર ગણાશે અને એવો લોક આપ નરા જો થોડાક પણ શુરવીરો આપણી કોમમાંથી પાકે તો આ પણી કૃત્તોહને વીષે કશી શંકાનું સ્થાન રહેતું જ નથી પરંતુ તેને માટે આપણા જીવનમાં આજે છે તેના કરતા વધારે ગંભીરતા લાવવી પડશે. દેશદાઝ ધરાવનારા લોકો શુદ્ધ સમયે સ્વભુમી માં યોહોમ કરે છે. જે નીયમો શસ્ત્રબળના યુદ્ધને વિષે લાગુ પડે છે તેજ અહીંસક યુદ્ધને વિષે લાગુ પડે છે. પરંતુ અહિંસક યુદ્ધને વીષે ના નીયમો વધારે કડક હોય છે,

કેમકે તેમાં જીવનનું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ ઘણુંજ વધારે ઉંચું હોવું જોઇએ. તેને માટે જે આપણે તયૈયાર ન હોઇએ, અને અમારે કબુલ કરવું પડશે કે તેને વીષે અમને શંકા રહે છે, તો આપણી સઘળી વાતો અર્થ વીનાની છે અને આપણો અંત આવી રહ્યો છે. છેવટને માટે આપણે નીર્ણય એ કરી નામવાનો છે કે ઉંદરોની જેમ આપણને મારી નામવામાં આવે એ આપણે સ્વિકારીશું કે મરદની જેમ મરવા તયૈયાર થઇશું. આ સવાલનો ડો-ફરન્સમાં પુર્ણ ગંભીરતાથી નીર્ણય થવો જોઇતો હતો. આ સવાલનો પ્રત્યેક વ્યક્તિએ નિર્ણય કરવાનો છે અને તે કરી તેને અમલમાં મુકવાનો છે.

કોંગ્રેસે જોવાં વચનો ઉચ્ચારવા નહિ જોઇએ કે જે કેવળ ઉચ્ચાર વાને ખાતરજ ઉચ્ચારાયા હોય અને એ સિવાય નિરર્થક ઉહાપોહથી થવા ઉપરાંત તેનો બીજો કશોજ અર્થ સરતો નહિ હોય એવી વસ્તુઓ એવી હોય છે કે જે નહિ કહેવામાં વધારે સાર રહ્યો હોય છે. ખાત્રી કરી લે તેનાથી સારૂ કશુંજ થતું નહિ હોય પરંતુ નુકસાન ઘણું થવાનો સંભવ હોય. શબ્દો તોળીને ઉચ્ચારવા જોઇએ અને શબ્દો કરતાં કાર્યમાં વધારે બળ હોવું જોઇએ. કહેવત છે કે "કહેવા કરતાં કરી બતાવવું ભલું."

નાટાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સ

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સ ગયા રવીવાર સપ્ટેમ્બર ના. ૨૩ મીના રોજ ક્વીન સ્ટ્રીટ પર આવેલા પારસી ફરદમજી હોમમાં નાટાલની આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી લુટુલી તરફથી ખુલી મુકવા માં આવી હતી. પોતાના ભાષણમાં શ્રી લુટુલીએ જણાવ્યું કે.

તમારી વાર્ષીક કોન્ફરન્સ ખુલ્લી મુક વાનું કહીને મને જે માન આપ્યું છે તેની હું સહદય કદર કરું છું.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની નાટાલ ની શાખાની તમારા પ્રત્યે મુલ્યેક્યાઓ લાવેલો હું.

તમે મને આપેલું આમંત્રણ અને મેં તેનો કરેલો સ્વિકાર જો આપણે બધા સંગઠીત બનશું તો આપણે પ્રજા ક્રીમ આઝાદીને પંથે કુચ કરી શકીશું પરંતુ અસંગઠીત રહીશું તો આપણે પતન થશે, એ વસ્તુ સમજવનારા નેતૃત્વમાં છે, એવી આપણી બન્નેની સંસ્થાઓમાં વધતા જતા પ્રમાણમાં સમજ આવ્યા લાગી છે તેની સાક્ષી પુરે છે. આ વસ્તુ કમનસીબે ખરા પા ખોટા કારણો સર આપણા લોકો કેટલીક વાર સ્વિકારતા નથી. પરંતુ વહાલપ્યુ અને કુનેહ ભરેલાં નેતૃત્વથી આપણો જન સમાજ સમજતો થશેજ કે ખરે કહા પણ માત્ર બીન-ગોરા લોકોમાંજ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની પ્રજાના સઘળા વર્ગોનું હિત ચાહતા હોય તેવા સઘળા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ વચ્ચે એકતા સ્થાપવામાં રહેલું છે.

કમનસીબે ગોરી પ્રજામાં કેટલાક વર્ગો એવા છે કે જેઓ મને તે લોકો ગોરાની સર્વોપરિતા સિદ્ધ કરવા અને કાળાને દોરવાને હમેશાં આગળ જ હોવા જોઇએ.

મારી દ્રષ્ટિએ પ્રજાતીની તકો આપવાની સાદી ના કહી દેવા કરતાં પ માનસ કેળવી નાખવાનું કશ વધારે ભયંકર અને ગેરલાભ છે.

પ્રસિદ્ધ અંગ્રેજ લેખક કીપલીંગ લખી ગયો છે કે "પુર્વ તે પુર્વ, અને પશ્ચિમ તે પશ્ચિમ, એ બન્નેનો મેળ કયામતના દહાડા સુધી કદી મળશે જ નહિ. પરંતુ બે બળવાન માણસો જો સામસામા થઇ ઝમ્યા, પછી ભલે પૃથ્વીના બન્ને છેડાથી તે આવેલા હોય તો પણ, પુર્વ કે પશ્ચિમ, સરહદ કે જાતી કે જાતીના સઘળા ભેદો ઉડી જાય છે."

એ લખાણ ટાંકી શ્રી લુટુલીએ કહ્યું, ઉપલાં લખાણમાં "કયામતના દહાડા સુધી કદી મળશે જ" સિવાય કે બન્ને ને અરસપરસ ખભે લાગે, એ શબ્દોપર જે કમનસીબે ભાર મુકવામાં આવ્યો છે એ જોવા જેવો છે. સત્તા ની રાજનીતીનો સિદ્ધાંત અને તેનો અમલ, કે જેણે યુરોપને અને દુનીયા ને ખુનખાર યુદ્ધોમાં ઉતારેલાં છે અને જે નહિ વીજય પામેલાને કે નહિ પરાજય પામેલાને લાભકર્તા નીવડેલાં છે, તેનું ઉપલી લીટીઓમાં પ્રતિબીંબ પડેલું છે.

ગોરા નેતાઓ, જેઓ સાઉથ આફ્રીકાને કોલોનીઓના આ તત્વજ્ઞાનપર પોષી રહ્યા છે, તેને બદલે વધારે ઉચ્ચ ખ્રીસ્તી તત્વજ્ઞાનપર રચાયેલી નીચેની લીટીઓ પર પોષતા હોય તો કેવું સારૂ?

"ઇશુની દરબારમાં નથી પુર્વનો ભેદ કે નથી પશ્ચિમનો ભેદ, નથી ઉત્તરનો કે નથી દક્ષિણનો ભેદ તેમાં તો વિશ્વવ્યાપિ પ્રેમનું મહાન બંધુત્વ સમાયેલું છે."

આપણી ફરજ શું છે?

ત્યારે હવે સવાલ એ છે કે, આવા પતિત થયેલાં વાતાવરણ વાળા દેશમાં બીન-ગોરાઓ તરીકે આપણી ફરજ અને જવાબદારી શું છે? તેનો આપણે વીચાર કરીએ:

સામાન્ય રીતે મારે કહેવું જોઇએ કે સાઉથ આફ્રીકાની આપણી આ સુંદર ભુમી પ્રત્યેની આપણી ફરજ એ જોવા ની છે કે દુનીયાના પ્રજાતંત્ર ભોગવતાં રાષ્ટ્રોમાં તે એક માનભરેલું સ્થાન ભોગવે. આપણા રાજકર્તાઓ આપણને નાગરીકત્વના હકો આપે પા નહિ તો પણ આ આપણી સૌથી મોટી ફરજ છે. હવે આપણે તેનો વીગતથી વીચાર કરીએ.

સંકુચિત વર્ગવાદમાં પડયા વીના આપણી પ્રથમ ફરજ આપણી પોતાની કોમનો દરેકદરેક સેવામાં વીકાસ કરવા ની છે. સાઉથ આફ્રીકાની નૈતિક અને આધ્યાત્મિક તેમજ આર્થીક અને સામાજીક ખરી ઉન્નતિ ત્યારેજ થઇ શકશે જો તેની દરેક દરેક કોમ અને દરેક દરેક વ્યક્તિ પોતાનામાં રહેલા સારામાં સારા ગુણોને કેળવી તેની સેવા માં પોતાનો સારામાં સારો ફાળો આપશે. તેનો અર્થ એ થયો કે કોમની આબાદ જરીયાતો પુરી પાડવામાં આપણે કોઇ કોર કસર બાકી નહિ રાખવી જોઇએ અને તેને મરજીયાત મદદ કરવી જોઇએ.

આપણાથી બની શકે ત્યાં સુધી આપણે આપણાં વર્ગોમાં પ્રવર્તતાં પ્રમાદ, આળસ, ગંદાગીરી વીગેરે દુર્ગુણો સામે સતત લડત કરવી જોઇએ.

આ બાબતમાં હોંદો કોમે જાત મહેનતના પુરાવાઓ આપેલા છે તેને માટે હું તેને અભિનંદન આપું છું. તેણે કરેલી નિશાળો અને સમાજ સુધારાની સંસ્થાઓનું હું સુચન કરું છું.

અમારી આફ્રીકન કોમમાં તેની સ્થીતી ૫૪ રહી છે. હું જાણીને ખુશી થયો છું કે ઓદ્યોગીકધંધાઓમાં ઝોર લેન્ડોમાં આફ્રીકનો પોતાના ટાઉનશીપ માં થતા ગુનાઓનો સામનો કરવા સત્તાધીશોને લાને મદદ કરવા બહાર પડયા છે. સોમવારે હું મેરીટઝબર્ગમાં આફ્રીકન યુવાનોમાં થતા ગુનાઓના ઉપદ્રવને પહોંચી વળવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરવા મળનારી એક આફ્રીકનોની પરિષદમાં જવાનો છું.

આ પ્રયત્નો જલ્દી નક્કરતા અને ઉન્નતી દશામાં જોવામાં આવતા હોય ત્યાં બીજાના હિતની ચીંતા કરવી એજ એક શુભસુચક વસ્તુ છે. કેમકે, સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના એક આધુનીક મીશનરી ડો. આલબર્ટ સ્વીટઝરે કહ્યું છે કે, બીજાની સેવા કરવી એમાં જ કંઇજ લાયક કામ કરેલું હોવાનો સંતોષ અનુ ભવી શકાય છે.

અને મહાત્મા ગાંધીજીના વચન અને કર્મથી બતાવી આપેલું છે કે જનતાની વફાદારી અને સહકાર મેળવવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે અને તેની વફાદારી અને સહકાર બીના સાઉથ આફ્રીકામાં પ્રજાકીય આઝાદીની લડત ફતેહની વાત કરવી વ્યર્થ છે. આ દેશમાં લોક શાસનના સંપુર્ણ હકો મેળવવાની મુખ્ય શરત એ છે કે પશ્ચિમના જીવનના માર્ગના મુળ સિદ્ધાંતો પર રચાયેલા આધુનિક જીવનનો માર્ગ સ્વિકારવો. ડો. મીસીસ હર્ટસોગે "એપાર્ટહેડની અવેજમાં" એ વિષય પર, પોતાના વર્ગ સાથે સખત ઝુંબેશ ઉઠાવ્યા બાદ ઝોરી માગણી કરી હતી કે બીન-ગોરાઓએ જીવનના પશ્ચિમના સિદ્ધાંતો સંપુર્ણતઃ સ્વિકારવા પડશે. બીજી વસ્તુઓ સાથે તેમણે કહ્યું કે, "હું હમેશાં માનતી આવેલી છું કે ગોરા પોતાથી જુદી સંસ્કૃતી ના જે માણસોને તે રાજ્યના સંપુર્ણ નાગરીકત્વના હકો આપે તેની પાસેથી બાંહેધરીઓ માગવાનો તેને હક છે." સદ્ગત ગો હોંદો કોમે એ બાંહેધરી ૧૯૨૭ ના કેપટાઉન કરારમાં આપેલી છે એટલું જ નહિ પરંતુ તેઓની અભિલાષાઓ અને કાર્યોથી પણ તેઓએ તે સિદ્ધ

કરેલી છે, આફ્રીકનોએ ખ્રીસ્તીધર્મ સ્વિકારીને એ બાંહેધરી આપી છે.

બાકી રહે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય માનવ ગૌરવનો સિદ્ધાંત દક્ષાવી રાખવામાં આવ્યો છે એ આપણી કોમો અને માનવજાતીને આભારી છે, આથી જે નીતી કોઇ પણ માણસનો સાખ્યને માટે સાધન તરીકે ઉપયોગ કરનારી હોય તેનો આપણે સખ્ત વીરોધ કરવો જોઇએ. આપી જ આપણામાંના કેટલાક સેગ્રેગેશન અથવા એપાર્ટહેડનો વીરોધ કરીએ છીએ.

તેનો વીરોધ આપણે એટલા માટે નથી કરી રહ્યા કે તે સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાથી આપણને ધક્કાપદા કરે છે. કાયદાથી લાદવામાં આવેલું ધક્કાપદાપણું પ્રજામાં સમાજ જીવનની પ્રતિક્રીયા ઉત્પન્ન કરનારું છે એટલું જ નહિ પરંતુ બીન-ગોરાઓને પોતાની સંપુર્ણ શક્તિઓ ફુલવવાની તકોથી વન્ચિત રાખનારું છે. આપણું ધ્યેય ગોરા સાથે સમાનતા મેળવવાનું નથી. આપણું ધ્યેય આપણી સઘળી શક્તીઓ કેળવવાનું છે. અને તેમ કરતાં જો આપણે ગોરાથી ચડી જઇએ તો તેમાં કશું ખોટું નથી. ઇશ્વર આપણી આપણી પરંપરાથી ચાલતી આવેલી વસ્તુ છે અને મારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે એ ઉંચી કોટીની પણ આપણે તેઓને મદદ આપીશું.

આપણી આમજનતા જો કે આજે ઘણી પતિત દશામાં છે પરંતુ આપણે ઇતિહાસમાંથી તેઓને પાઠ શીખવો જોઇએ કે અન્ય પ્રજાઓ અને વર્ગોપર પણ આવાં સંકટો આવી પડેલાં છે અને તેઓએ એ સંકટોનો પ્રગતીને માર્ગે જવાને એક પગથીયાં તરીકે ઉપયોગ કરેલો છે અને આપણે પણ તેમ કરી શકીએ છીએ.

એશીયાવાસીઓએ જગતના સુધારાઓમાં મોટો ફાળો આપેલો છે. ગણીત નું જ્ઞાન એશીયાવાસીઓ જ આપેલું છે. બીજરમાં એલે ઝાન્દ્રીયાની યુનીવર્સીટીઓ એલેક્ષ્ઝાંડ્રીયા અને કેમ્બ્રીજનું નામ કોણ જાણતું નહોતું ત્યારે પ્રસિદ્ધ હતી.

વળી જગતના મોટામાં મોટા ધર્મો ને માટે પણ આપણે પુર્વનેજ આભારી છીએ. કેમકે ક્રીશ્ચરી ધર્મ આવ્યો છે કયાંથી? આજે પણ જેને સૌથી અજ્ઞાન આફ્રીકા ગણવામાં આવે છે તેમાંથીજ પ્રાચીન કાળમાં આફ્રીકે અને સેનુ આપ્યું હતું કે જેનાથી રાજા સોલોમનનું સુપ્રસિદ્ધ ભંડાર ભરી શકાયું હતું. વળી ક્રીશ્ચાનીટીના ખંડીયેરોનું શું? રાજા શાકાએ ઝુલુ ઓમાં સ્થાપેલી સરકારી પ્રથામાં રહેલી ખુબીનું શું?

પરંતુ આજે આપણે ભૂતકાળનો વીચાર કરવાનો નથી. પરંતુ તેના પરથી વધુ પ્રગતી કેમકરીને મેળવવાનો છે.

આપણને પ્રગતીની તકો નહિ આપી ને નાહિંમત કરવામાં આવી રહ્યા છે અને સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓના મોટા વર્ગની તિરસ્કાર ભરેલી અસહિષ્ણુતાથી આપણું માનભંગ થઇ રહ્યું છે. છતાં આપણે કોઇનો તિરસ્કાર કરવો કે કોઇનું બુરું ઇચ્છવું નહિ જોઇએ. સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા સઘળા લોકોની ' સુખાકારી ઇચ્છવી જોઇએ અને જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય શુભેચ્છા ધરાવનારા સઘળા લોકોની સાથે મળી ને આપણા આ દેશમાં તેમજ જગત માં શુભેચ્છાનો અખુટ ઝરો સ્થાપવાની દિશામાં કામ કરવું જોઇએ.

સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે બંધારણ લોકશાસન સ્થાપવું જોઇએ કે જેમાં સઘળા નાગરીકો વ્યક્તિગત લાયકાત મેળવતા જાય તેમ તેમ નાગરીકત્વના હકો ભોગવી શકે. આજે સાઉથ આફ્રીકા ગોરાનો જ દેશ રાખવામાં આવશે એવો પોકાર થઇ રહ્યો છે.

આફ્રીકાપર જે કોઇને પણ પોતાના જ દેશ તરીકેનો દાવો કરવાનો ખરો હક હોય તો તે આફ્રીકનોને છે. પરંતુ આપણામાંના કેટલાક એ સિદ્ધાંત સ્વિકારવા કબુલીએ છીએ કે આફ્રીકનો આફ્રીકાનાં છે, આફ્રીકા જગતનું છે અને જગત ઇશ્વરનું છે.

સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓ એ વસ્તુ ભુલી જાય છે કે કહેવાતો પશ્ચિમ સુધારો પ્રાચીન તેમજ અર્વાચીન અનેક સાધનો ને આભારી છે. યેસસના સિવાય ના અન્ય લોકોને તેઓ "પોતાના ધોરણે પોતાનો વીકાસ કરવા" કહે છે તેનો અર્થ શું કરવો એ સમજ પડતી નથી. સુધારો એક ફરટમાં આપવેલી વસ્તુ છે જેનો જગતનો કારભાર જેમના હાથમાં છે તેઓએ સઘળાના પ્રિત અર્થે ન્યાયથી અમલ કરવો જોઇએ.

કેટલાક મીત્રો કહે છે કે સંપુર્ણ નાગરીકત્વના હકોનો પણ આપણે આગ્રહ રાખવો નહિ જોઇએ. સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓનો મોટો ભાગ તેનો સખ્ત વીરોધ કરે છે એ આધારે તેઓ તેમ કહે છે અને એ આધારને તેઓ મહત્વનો ગણે છે. એ શીખામણ નાં દ્રષ્ટાપણ પીછે રહ્યા રહે છે. કેમકે દરેક વ્યક્તિ કે વર્ગની રાજકીય, આર્થીક, સામાજીક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતી સમાન રીતે થતી જોઇએ એ હકીકતની તે અવગણના કરે છે વળી એ અવહાય વસ્તુની પણ તે અવગણના કરે છે કે કોઇ પણ લોકશાસન વાળી તંત્રમાં કોઇક રાજકીય સત્તા હોય તો જીવનના અન્ય ક્ષેત્રોમાં વીકાસ ના સાધનો પુરાં પાડવામાં તે મદદરૂપ થઇ પડે છે. જનરલ સ્મટસે ૧૯૨૯ માં ઓકસફર્ડ ખાતે રેહ્ડસ મેમોરીયલ લેકચરમાં ખરું કહ્યું હતું કે, ' કોમમાં નબળા હોય તેને સાંભળવા નહિ અથવા તેઓના હિતની બાબતોમાં તેઓને પોતાને અથવા યુરોપીયન દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ નહિ આપવું એ વસ્તુ આપણા સુધરેલા યુરોપીયન વીચારોને બીલકુલ અરૂચિકર છે. દેશમાં સર્વોપરી સંરક્ષા એકજ હોવી જોઇએ એ સંરક્ષામાં સઘળાને તેમજ નબળાને પ્રતિનિધિત્વ હોવું જોઇએ. એટલે ઇશ્વરજે મતભેદ નહિ હોવો જોઇએ." કમનસીબે આપણા રાજ કર્તાઓ આ બાબતો દ્રષ્ટિથી વીચાર કરવા નથી ઇચ્છતા. સાઉથ આફ્રીકા માં આપણે આગળ નથી વધી રહ્યા પરંતુ પાછળ હઠી રહ્યા છીએ."

અંતમાં શ્રી ચુટુલીએ કહ્યું:

"પ્રમુખશ્રી, આપે મને આપની કોન્ફરન્સનું ઉદ્ઘાટન કરવા નોતર્યો છે, નહિ કે ભાષણ કરવા. મારાં આ લાંબાં ભાષણને માટે હું ક્ષમા ચાહું છું. સાઉથ આફ્રીકાને એક ખરેખરા ચાહવા લાયક પ્રગતીશીલ દેશ બનાવવાની પ્રતિજ્ઞા કરવા આપ સૌ અત્રે એકત્ર થયા છો. ઇશ્વર આપના કાર્યમાં સહાયતા આપો."

કોન્ફરન્સે પસાર કરેલા ઠરાવો

એકસપેડીશેન

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ મળેલી વાર્ષીક કોન્ફરન્સમાં જુદી જુદી બાબતો વિષે ઘણા ઠરાવો પસાર થયા હતા. તેમાંથી ખાસ તાત્કાલિક મહત્વના ઠરાવો અહિ આપીએ છીએ.

એકસપેડીશેન એટલે કે સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા હીંદીઓને હીંદ અથવા યુનીયનની બહાર મોકલી દેવાની યુનીયન સરકારની યોજનાનો વીરોધ કરનારો કોન્ફરન્સનો ઠરાવ જણાવે છે કે,

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની આ કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓને યુનીયન બહાર મોકલી દેવાની નીતીનો સદંતર અસ્વિકાર કરે છે. હીંદીઓના સંબંધમાં નેશનલીસ્ટ સરકારની નીતી સમસ્ત હીંદીઓને આ દેશમાંથી કાઢી મુકવાની હોઇ કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓને તેનો વધુ ને વધુ સખ્ત વીરોધ કરવા સુચવે છે. આ કોન્ફરન્સ મક્કમપણે માને છે કે સાદી સત્તા હોઇ યુનીયન સરકાર અને હીંદ સરકાર વચ્ચે થયેલા કેપટાઉન કરાર નકામા કાગળ જેવા થઇ ગયા છે. એક પછી એક સત્તામાં આવેલી સાઉથ આફ્રીકા ની સરકારોએ આ કરારનો વખતો વખત ભંગ કરેલો છે. કોન્ફરન્સ માને છે કે આ કરારમાં સામેલ રહેવું એ હાલની હીંદ સરકારને માટે ઔચત્ય ભરેલું નથી કારણ, યુનીયન સરકારને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી તેનો મુખ્ય પાયો એજ છે કે હીંદે કેસીરેટ કોમી ગ્રેશન રક્ષીમમાં રહેલી હીંદીઓની આ દેશની બહાર મોકલી દેવાની નીતી સ્વિકારવી. વળી કેસીરેટેડ કોમગ્રેશન રક્ષીમ એવી છે કે જેને સાઉથ આફ્રીકાનો કોઇ પણ સ્વમાનપ્રિય હીંદી સ્વિકારી નહિ શકે. આથી કોન્ફરન્સ સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસને કહે છે કે તેણે હીંદ સરકારને વીનંતી કરવી કે:

(અ) કેસીરેટેડ કોમગ્રેશન રક્ષીમને તે સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓની ખરી અભિલાષાઓને અરૂચિકર ગણી કાઢે અને તે અમલમાં નથી એમ સમજે.

(બ) સાઉથ આફ્રીકાના જે હીંદીઓ મજબુર રક્ષીમની રૂએ હીંદ આવવા ઇચ્છ તેઓનો અસ્વિકાર કરે."

સેગ્રેગેશન ઓર કોમ્યુનીઝમ એકસ

"આ કોન્ફરન્સ સેગ્રેગેશન ઓર કોમ્યુ નીઝમ એકસને સખ્ત રીતે વખોડી કાઢે છે કેમકે તે માત્ર કોમ્યુનીઝમને દાબી દેવાને જ ઘડાયો નથી પરંતુ નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી અને તેના અમલ સામેનો સબળો સક્રીય વીરોધ દાબી દેવાને અને આ દેશમાં કેસીરેટ પોલીસ રાજ્ય સ્થાપ વાને ઘડાયો છે જેમાં વ્યક્તિની મુળ છુટો અને સ્વતંત્રતાઓનો નિષેધ કરવામાં આવશે. આ પ્રયત્નો એવી રીતે ઘડવામાં આવ્યો છે કે પ્રત્યેક નાગ રીકને ન્યાય મંત્રીની દયાપર નભવું પડશે, કે જે કોમ્યુનીસ્ટ નહિ હોય એવા જ નહિ પણ કોમ્યુનીસ્ટના વીરોધી હશે એવા રાજકીય વીરોધીઓ, પર પણ જુલમ ગુજારના કાયદાનો ઉપયોગ કરી શકશે.

આ હકીકતના પુરાવા તરીકે લીક-વીડેટરે એટલી હદ સુધીની જોહુકમી વાપરેલી છે કે ખીજાઓ ઉપરાંત કોંગ્રેસ ના નીચેના અમલદારો પર પણ, તેઓ ના નામ લીકવીડેટરની યાદીમાં ક્રમ દાખલ કરવામાં આવ્યા નહિ જોઇએ તેના કારણો રજુ કરવા સુચવનારા, તેણે કાગળો મોકલ્યા છે:

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકર, કે સાઉથ આફ્રીકાની માજી કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના કદી સભ્ય નહિ હતા કે તેને ટેકો આપનારા નહિ હતા કે કોમ્યુનીઝમ પ્રત્યે સહાનુભુતી ધરાવ નારા નહિ હતા.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી. નાના સીતા કે મહાત્મા ગાંધીજી એ દર્શાવેલા સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંતોનું હમેશાં સુસ્ત પાલન કરનારા હતા અને છે અને જેમણે કોમ્યુનીઝમના સિદ્ધાંતોનો સતત વીરોધ કરેલો છે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના ઉપ-પ્રમુખ શ્રી. એ. આઇ. ચાર કે જે.જી

કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના સભ્ય નહોતા એટલું જ નહિ પરંતુ જેમણે કોઈ પણ વખતે કોમ્યુનીઝમને સહાયતા કે સહાનુભૂતી આપેલી નથી.

મા. આ. ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસના સહમંત્રી શ્રી. વાઇ. જે. કાળેલીયા જે પણ બીજાઓની જેમ માત્ર કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના કદી સભ્ય નહિ હતા.

કોંગ્રેસની પીટરમેરીટઝબર્ગ જાંચના સહમંત્રી શ્રી. આર. રામેસર જેમણે માત્ર કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી કે કોમ્યુનીઝમ ને કદી ટેકો આપેલો નથી અને કોમ્યુનીસ્ટના સિદ્ધાંતોના એટલા વીરોધી છે કે જાહેર કે ખાનગી એક પણ કોમ્યુનીસ્ટોની સભામાં હાજરી સુદ્ધાં આપેલી નથી.

અમારી રાષ્ટ્રિય સંસ્થામાંના કેટલાક અગ્રગણ્ય નેતાઓ સામે સરકારનું પીતા કારણનું આ પગલું કોંગ્રેસ, કે જે સત્ય, ન્યાય અને લોકશાસન માટે લડી રહી છે તેને તોડી પાડવાના હેતુથી લેવાઇ રહ્યું છે.

આથી આ કોન્ફરન્સ ન્યાય મંત્રી અને તેની સરકારના આ પગલાં સામે સખ્ત વીરોધ દર્શાવે છે અને કોંગ્રેસના આ સભ્યોને પોતાની નામરીકો તરીકે ની છુટોનો બચાવ કરવા કાપોસરની સ્થળમાં સંપુર્ણ સહકાયતા આપવા ખાતરી આપે છે.

સોશ્યલ એંડ કોમ્યુનીઝમ એક્ટનો અમે સખ્યત વીરોધ કરીએ છીએ અને આ ક્રેસીસ્ટ કાયદો નાબુદ કરાવવા સઘળા લોકશાસનવાદી બળોની સ્થળ માં સોમેલ થવા દાવે છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ

આ કોન્ફરન્સ કરજન મ્યુનીસીપાલીટી, લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલ, અન્ય મ્યુનીસીપાલીટીઓ અને રથાનિક સત્તાઓ ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની રૂએ જુદા જુદા વર્ગોને માટે જુદા જુદા વાડાઓ રથાપવાની યોજનાઓ ઘડી રહી છે તેથી ઢોંઢી કોમપર આવી પડનારી ગંભીર આફતને અત્યંત ચિંતાની નજરે જુએ છે. આ યોજનાઓ નાટાલના ઢોંઢીઓના બળો અને શુભેચ્છાઓનું વાજબીપણું સિદ્ધ કરે છે. એ હકીકતને તે તેના નગ્ન સ્વરૂપમાં પ્રકટ કરે છે કે સરકાર અને જુદી જુદી મ્યુનીસીપાલીટીઓ અને રથાનીક સત્તાઓને ન્યાયના ધોરણે ગ્રહેરની યોજનાઓ ઘડવાની જરાયે ચીંતા નથી. કરજન સીટી કાઉન્સીલની ટેકનીકલ કમીટીના રીપોર્ટો અને લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલની યોજનાઓ પોતાના નાગરીકો ના જુદા જુદા વર્ગોની જરૂરીયાતોના ધોરણે ગ્રહેરની યોજનાઓ ઘડવાનો કશો ઉદ્દેશ સુદ્ધાં કરતી નથી. યોજનાઓપરથી પ્રકટ થાય છે કે પહેલું પગલું ગ્રહેરમાંથી સઘળા ઢોંઢીઓને પોતાના રહેવાના ઘરોમાંથી કાઢી મુકવાનું લેવાશે; બીજું પગલું ગ્રહેરમાંથી તેઓના વેપારના રથળો અને આર્થીક સાધનો છીનવી લેવાનું લેવાશે, ન્યુલેન્ડસ અને ઇનાન્ડા તરફની નીચાણ વાળી અને અણઉપયોગી બીનો વાળા ભાગોમાં ઢોંઢીઓને વસવાટને માટે તેમજ વેપાર માટે અને તેઓના ભાવિ વીકાસ માટે નાખવામાં આવશે. આ જાતીના ધોરણે વાડાઓ પાડવાની યોજનાનો હેતુ ઢોંઢી કોમ પાસેથી પોતાના ઘરો, જમીન, મકાનો વેપાર અને ગ્રહેરમાંના સઘળા આર્થીક લાભો છીનવી લેવા સીવાય બીજો કશો નથી. નેવું વર્ષ ઉપરના ઉદ્યોગ અને પરિશ્રમથી મેળવાયેલી લાભો પાઉન્ડ ની પ્રોપર્ટીઓ રેસ્પલ ઝોનીંગના બહાના હેઠળ છીનવી લેવામાં આવશે, કાયદાના નામે એક સુધરેલા દેશમાં કદી નથી થયેલો તેવો આ એક છેડેચોક લુંટનો પ્રયત્ન છે. અને એ ધોળા દીવસની લુંટ લોકશાસનના નામે કરવામાં આવી રહી છે.

આથી આ કોન્ફરન્સ ઠરાવે છે કે કોમના અન્ય બીનગોરા વર્ગોની સાથે રહી, દાસના વસવાટ અને વેપારના રથાપિત હક્કાઓમાંથી લોકોને સીધા યા આડકતરી રીતે કાઢી મુકવાના દરેક દરેક પગલે સામનો કરશે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અને સઘળી જાતની અન્ય જાતીય દમન નીતીની સામે થંભતી જતી દ્રઢતાથી પોતાની જડત ચાલુ રાખશે.

આ કોન્ફરન્સ ઢોંઢીઓને સુચવે છે કે તેઓએ કોઇ પણ સતાંધીશો સાથે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની રૂએ ઉભા કરાયેલા વાડાઓ રથાપવામાં સહકાર નહિ આપવો અને દરેક કોંગ્રેસની શાખાને સુચવે છે કે પોતાના હક્કામાં કોઇપણ વ્યક્તિ સહકાર આપે તેને ખુલ્લી પાડવાને સચેત રહેવું અને ઢોંઢીઓની સંમતીથી કાયદો ઝમલમાં મુકવાનું પરિણામ આવે એવો કોઇ પણ જાતનો સહકાર અપાતો અટકાવવો.

એપાર્ટહેઇડ

આ કોન્ફરન્સને સાઉથ આફ્રીકાની હાલની રાજકીય પરીસ્થીતી તપાસતા બાદ એવી આવી પહ્યા છે કે પ્રત્યાઘાતી નીતી અસલ હદ સુધી પહોંચી છે. અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી પોતાની એપાર્ટ હેઇની મુળ નીતીયો આ દેશના એક કરોડ બીન-ગોરાઓને ગોરી સમુ ત્તીની આપખુદ સત્તા નીચે સંપુર્ણ ગુલામી રિથતિમાં મુકવા માંગે છે. એપાર્ટહેઇની નીતીનો હેતુ જુદી જુદી જાતીના વર્ગો ને સંપુર્ણતઃ અલગપદા વાડાઓમાં રોધ વાનો છે કે જેથી તેઓની આર્થીક અને રાજકીય પાંખ માંથી ઘણ જરી અને તેઓ જમીન વીનાના અને પગારો પર નભી રહેલા ગુલામ બની જશે.

આ કોન્ફરન્સ એવી હદ માન્યતા ધરાવે છે કે સાઉથ આફ્રીકાના લોકો એ આ દેશના લોકશાસનવાદી અને કચડાયેલા સઘળા લોકો. વચ્ચે જેટલું બની શકે તેટલું સંગઠન કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ કે જેથી નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી થઇ રહેલા જુલમની સામે સંયુક્ત લડત લડી શકાય અને આ દિશામ્બે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ, આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને કોલ્ડ કોન્યાઝ એકશન કાઉન્સીલના પ્રતિનિધિઓના સંયુક્ત પ્રયત્નોને અને સઘળા જુલમી કાયદા અને એપાર્ટહેઇ ના કાયદા નાબુદ કરાવવા માટેની તેઓ ની લડતને સંપુર્ણ ટેકો આપે છે.

ભુદાન યજ્ઞની ભુમિકા

દેવરાબાદ જીલ્લામાં પગપાળા યાત્રા કરતા શ્રી. વિનોબાજીએ કરેલું પ્રવચન 'હરિજન બંધુ'માંથી.

આપણે આ માનવ સમાજ હજારો વરસોથી આ પૃથ્વી પર જીવન વિતાવી રહ્યો છે. પૃથ્વી એટલી વિશાળ છે કે પ્રાચીન યુગમાં અહીંના માણસો સાંના માણસોને ઓળખતા નહોતા. દરેકને પોતપોતાનું એમ જ લાગતું કે આપણો જેટલો સમાજ છે, એટલી જ માનવજાતિ છે. પૃથ્વી ના બીજા ભાગમાં શું થતું હશે, તેનું ભાન પણ કદાચ તેમને નહોતું. પણ જેમ જેમ વિજ્ઞાનનો પ્રકાશ ફેલાતો ગયો તેમ તેમ માણસોનો સંપર્ક સૃષ્ટિ ની સાથે વધતો ગયો અને માનસિક, ધાર્મિક, આધ્યાત્મિક આ બધી દૃષ્ટિએ માણસોનો પરસ્પર સંપર્ક પણ વધતો ગયો. કપારેક જ્યારે બે દેશો કે બે જાતિઓનો સંપર્ક આવ્યો ત્યારે દરેક વખતે તે મીઠો જ સાબિત થયો છે એવી વાત નથી. કપારેક તે મીઠો હતો તો કપારેક કડવો. પણ એકંદરે તેનું ફળ મીઠું જ આવ્યું છે. આ વાતનું ઉદાહરણ દુનિયાભરમાં મળી શકે છે. પણ આપણી દુનિયાની વાત આપણે છોડી દઇએ અને ફક્ત ભારત ની જ વાત કરીએ તો માલુમ પડશે કે ઘણા પ્રાચીન જમાનામાં અહીં આર્ય લોકો રહેતા હતા, તેમની હીંદુસ્તાનની પહાડી સંસ્કૃતિ હતી અને દક્ષિણમાં જે દ્રાવિડ લોક રહેતા હતા તેમની સંસ્કૃતિ સમુદ્રની સંસ્કૃતિ હતી. આ રીતે દ્રાવિડો અને આર્યોની સંસ્કૃતિના મિશ્રણથી એક નવી સંસ્કૃતિ બની. પહેલાં આ બંને ઉત્તર અને દક્ષિણની સંસ્કૃતિઓ અલગ રહી. હજારો વરસો સુધી આ લોકોમાં આ પરસ્પર સંબંધ નહોતો. કારણ કે વચમા એક મોટું બાર દંડકારણ્ય પડયું હતું. પણ પછી બંને સમાજનો સંબંધ થયો. તમાં કેટલાક મોટા અને કેટલાક કડવા અનુભવો થયા અને એના પરિણામરૂપે આજનું ભારતવર્ષ છે. દ્રાવિડ લોકો અહીંના બધા પ્રાચીન લોક હતા. દ્રાવિડો અને આર્યો, આ બંનેની સંસ્કૃતિના સંગમનો લાભ હીંદુસ્તાનને મળ્યો અને એમાંથી એક એવું મિશ્ર રાષ્ટ્ર બન્યું, જેમાં ઉત્તર અને દક્ષિણના સારા અંશો એક સાથે ધ્યાનમાં ન આવે, એવી રીતે એકરસ થઇ ગયા. ઉત્તર અને દક્ષિણ એક થઇ ગયા. ઉત્તર ના લોકો જ્ઞાનપ્રધાન હતા તો દક્ષિણ ના લોકો ભક્તિપ્રધાન હતા. આ રીતે જ્ઞાન અને ભક્તિનો સુંદર સમન્વય થયો. પણ ત્યાર પછી અહીં જે મિશ્ર સમાજ બન્યો, તેની વ્યાપકતા પણ એકાંગી સાબિત થઇ.

ઇસ્લામનું આગમન

પણ બહારથી મુસલમાન લોકો અહીં આવ્યા અને પોતાની સાથે એક નવી સંસ્કૃતિની સાથે અહીંની સંસ્કૃતિનો સંપર્ક થયો. મુસલમાનો એ પોતાની સંસ્કૃતિના વિકાસ માટે જે માર્ગો અપનાવ્યા હતા એમ જણાય છે, એક હીંસાનો, બીજો પ્રેમનો. આ બંને માર્ગો બે ધારાઓની પેઠે એક સાથે ચાલતા રહ્યા. હીંસાની સાથે આપણે ગજની, ઔરંગઝેબ વગેરેનાં નામ લઈ શકીએ છીએ તો બીજી બાજુ પ્રેમમાર્ગને માટે અકબર અને કાશ્મીરનાં નામ લઇ શકીએ. આપણે ત્યાં જે ઉથલ પાથલ હતી તે ઇસ્લામે પૂરી કરી. ઇસ્લામ સૌને સમાન માનતો હતો. લોક ઉપનિષદ વગેરેમાં આ વિચાર છે, પણ આપણી સામાજીક અવસ્થામાં આ સમાનતાનો અનુભવ મળતો નહોતો. આપણે એના પર અમલ કર્યો નહોતો. આવહારિક સમાનતાનો વિચાર ઇસ્લામની સાથે આવ્યો. ઇસ્લામ જ્યારે આવ્યો ત્યારે અહીં અનેક જાતિઓ હતી. એક જાતિ બીજી જાતિની સાથે ન વિવાહ વ્યવહાર કરતી, ન ખાતીપીતી. આ રીતે જ્યાં છુઓ ત્યાં અલગ ચોકા હતા. પણ ધીરે ધીરે બંને સંસ્કૃતિઓ નજીક આવી. બંનેના ગુણોનો લાભ દેશને મળ્યો. આ સબંધમાં જે લડાઈઝઘડા થયા અને જે સંઘર્ષ થયો, તેનો ઇતિહાસ આપણે જાણીએ જ છીએ. જે લોકો અહીં આવ્યા તેમણે તલવાર થી હીંદુસ્તાન જીત્યું હતું કે હીંદુસ્તાન ના લોકો લડાઇમાં હારી ગયા હતા એમ કોઇ કહી શકે નહીં, બલકે લડાઇઓ થઇ, તે પહેલાં જ કેટલાક લોકો અહીં આવ્યા, તેઓ સાથેગાથે ઘુમ્યા અને તેમણે ઇસ્લામનો સદેશ પહોંચાડયો. અહીંયાંને માટે તે ચીજ એકદમ આદર્શ હતી.

વચ્ચેના જમાનામાં હીંદુસ્તાનમાં પણાયે ઝઘડો થયા, જેમણે જાતિભેદ ની વિરુદ્ધ પ્રચાર કર્યો અને એક જ પરમેશ્વરની ઉપાસના પર ભાર મુકયો. એમાં ઇસ્લામની ઘણી મોટી અસર હતી. આ રીતે પહેલાં જે સંસ્કૃતિ દ્રાવિડો અને આર્યોના સારા અંશોના,

ખિલજીથી બની હતી, તેમાં આ નવું રજાયન દાખલ થયું.

પશ્ચિમની અસર

ત્યાર બાદ કુલ ત્રણસો વરસ પહેલાંની વાત આવે છે. યુરોપના લોકોને માલુમ પડયું કે હીંદુસ્તાન મોટો સમૃદ્ધ દેશ છે અને ત્યાં જવાથી લાભ થઈ શકશે. એ વખતે યુરોપમાં વિજ્ઞાનની પ્રગતિ પણ થઈ. તેઓ હીંદુસ્તાન આવ્યા. હીંદુસ્તાનમાં આજ સુધી જે પ્રગતિ થઈ હતી, તેમાં વિજ્ઞાનની સ્વરૂપ હતી. એમ નહીં કે વિજ્ઞાન અહીં હતું જ નહીં. ભૌતશાસ્ત્ર મોજૂદ હતું, પદાર્થવિજ્ઞાનશાસ્ત્ર મોજૂદ હતું. લોકોને રસાયણશાસ્ત્ર માલુમ હતું. સારાં મકાન, સારા રસ્તા, સારી શાળાઓ અહીં બનતાં હતાં. એટલે કે શિલ્પવિજ્ઞાન પણ હતું. અર્થાત્ હીંદુસ્તાન એક એવો પ્રગતિશીલ દેશ હતો જ્યાં એ જમાનામાં અધિક થી અધિક વિજ્ઞાન મૌજૂદ હતું. પણ વચ્ચેના જમાનામાં અહીં વિજ્ઞાનની પ્રગતિ ખોડી થઈ. એ જમાનામાં યુરોપમાં વિજ્ઞાનનો આવિષ્કાર થયો અને પાશ્ચાત્ય લોકો અહીં આવી પહોંચ્યા. પછી તેમની અને આપણી વચ્ચે સંઘર્ષ શરૂ થયો. તેમની સાથે નો આપણો સંબંધ કડવો અને મીઠો, બને પ્રકારનો રહ્યો તથા પછી આ મીશ્રણથી એક બીજી નવી સંસ્કૃતિ બની. કાંઈક મીશ્રણ તો પહેલાં જ થઈ ચુકયું હતું પછી જે જે પ્રયોગ યુરોપવાળાએ પોતાના દેશમાં કર્યા, તેના પરિણામરૂપે કેવળ ભૌતિક જીવનમાં જ નહીં, પણ સમાજશાસ્ત્ર વગેરેમાં પણ પરિવર્તન થયું અને જેમ જેમ અંગ્રેજ, ફ્રેંચ, જર્મન, રશિયન વગેરેના સાથે પરિચય થતા લાગ્યો, તેમ તેમ ત્યાંના નવા વીચારોનો સંબંધ પણ વધવા લાગ્યો. આજે આપણે જ્યાં જઈએ છીએ ત્યાં સમાજવાદ, વગેરે પર વીચારો સાંભળીએ છીએ. આ બધા વીચારો પશ્ચિમમાંથી આવ્યા છે. હવે આ બધા વીચારોમાં ઝઘડો શરૂ થયો છે. તેમાંથી જે કયારે કયારે હરી તે નીકળી જશે. આપણી સંસ્કૃતિ કયું ખોરો નહીં, બંધારણ કાંઈક બેળવશે જ. જુઓને, હીંદુસ્તાનમાં–પશ્ચિમના વીચારોનો પ્રવાહ નીરંતર અહીં આવતો રહ્યો હતાં–પહેલાંના જમાનામાં કેટલા આધ્યાત્મિક વીચાર ના મહાપુરુષો પેદા થયા હતા તેથી ઓછા આ જમાનામાં થયા નથી. અત્યારે પણ સંઘર્ષ ચાલી રહ્યો છે, રસાકસી થઈ રહી છે, મીશ્રણ ચાલી રહ્યું છે. આજે વચ્ચેની સ્થિતિ છે તેમાં અનેક પ્રકારનાં પરિણામો આવે છે.

આ તો મેં પ્રસ્તાવનારૂપે મારા મોટા વીચારો કહ્યા છે, જેથી હીંદુસ્તાન ની સ્થિતિ તમે લોકો સારી પેઠે સમજી શકો.

સામ્યવાદીઓમાં વિચારનો ઉદય

આંધીજી ગયા પછી જ્યારે મેં વિચાર્યું કે હવે મારે શું કરવું જોઇએ તો હું નિવૉસિતોના કામમાં લાગી ગયો. પરંતુ અહીંના સામ્યવાદીઓના પ્રશ્નની બાબતમાં બરાબર વિચારતો રહ્યો. અહીંની ખુન વગેરેના બનાવો ની બાબતમાં મને માહિતી મળતી રહી હતી. તોપણ મારો મતમાં ફરી ગભરાટ થયો નહીં, કારણ કે માનવ જીવનના વીકાસનું કાંઈક દર્શન મને થયું છે. તેથી હું કહી શકું છું કે જ્યારે જ્યારે માનવજીવનમાં નવી સંસ્કૃતિ નિર્માણ થઈ છે ત્યારે ત્યાં કાંઈક સંઘર્ષ પણ થયો છે. લોહીની નીકો પણ વહી છે. એથી આપણે ગભરાયા વિના શાંતીથી વીચારવું જોઇએ અને શાંતીમય ઉપાયો શોધવા જોઇએ.

અહીં શાંતીને માટે સરકારે પોલીસ મોકલી છે, પણ પોલીસ કોઇ વીચારક હોય છે એમ નથી. તે તો શસ્ત્રધારી હોય છે અને શસ્ત્રના જોર પર મુકાબલો કરે છે. તેથી જંગલમાં વાઘનો બંદોબસ્ત કરવા માટે પોલીસને મોકલવા થી કામ ચાલી શકે અને તે પોલીસ વાઘનો શિકાર કરીને આપણને વાઘથી બચાવી શકે. પણ આ સામ્યવાદીઓ ની તકલીફ વાઘની નથી, માનવોની છે. તેમની પદ્ધતિ ભલે ખોટી હોય, તેમના જીવનમાં કાંઇક વીચારનો ઉદય થયો છે. અને જ્યાં વીચારનો ઉદય થાય છે, ત્યાં ફકત પોલીસથી પ્રતિકાર થઈ શકતો નથી. સરકાર આ વાત જાણે છે. તેમ છતાં પોતાનું કર્તવ્ય સમજીને સરકારે પોલીસની યોજના કરી છે. તેથી હું તેને દોષ દેતો નથી.

અપૂર્ણ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રો તરફથી)

મુંબઇ, ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧.

નેહરૂ નિવૃત્તિ ઝંખે છે

શ્રી. નેહરૂએ કોંગ્રેસના નવા પ્રમુખ ના અધિકારની રૂએ કોંગ્રેસની નવી કારોબારી સમિતિનાં ૧૫ નામો જાહેર કર્યાં છે; ૬ જોડકો માટે નામો જાહેર કરવાનાં બાકી રે. જાહેર કરાયેલાં ૧૫ નામોમાં ૬ નામો જુની કારોબારી સમીતીના સભ્યોનાં છે. તેમાં શ્રી. પુરુષોત્તમદાસ ટંડન પણ છે, અને ટંડનજીએ નવી કારોબારી સમિતિ માં રહેવાનું કબુલ કર્યું છે, એ હકીકત બતાવે છે કે નેહરૂ-ટંડન મતભેદો પાછળ અંગત કારણો નહોતાં. જવાહરલાલજીની તો ઘણીયે ઇચ્છા હતી કે ટંડનજી પ્રમુખ રહી શકે. બીજી તરફ ટંડનજીએ મહાસમીતીની બેઠક પહેલાં કહ્યું હતું કે "જવાહરલાલજી તો મારા નાના ભાઇ જેવા છે." મહાસમિતિની બેઠક બાદ, ગયે અઠવાડિયે, જવાહરલાલજીએ સભાની એક સભા માં કહ્યું કે ચુંટણીઓ પતી બાદ તે પછી કોંગ્રેસ પ્રમુખ તેમજ વડા પ્રધાન બંને પદ પરથી નિવૃત્તી લેવાનો તેમનો વીચાર છે; સાથે તેમણે એમ પણ કહ્યું કે "હું કોંગ્રેસને ટેકો આપવા લોકોને વીનવું છું. તેનું કારણ એ છે કે કોંગ્રેસ જ દેશને આબાદ લઇ જઇ શકે એવી સંસ્થા છે." વડા પ્રધાનને પદેથી નિવૃત્ત થવાની શ્રી. નેહરૂની ઇચ્છા બર આવે એમ નથી. દેશનું તેમનું સ્થાન લઇ શકે એવું કોઇ છે જ નહીં. એ કોંગ્રેસમાંના તાજા બનાવો એ બતાવી આપ્યું છે. ચુંટણી પછી કેટલાક દેશ સેવકો નિવૃત્તિ લે એ સંભવીત છે. રાજકાજ એમની વૃદ્ધાવસ્થા અને નાદુરસ્ત તબિયતને કારણે નિવૃત્ત થવાના છે. મુંબઇમાં વડા પ્રધાનું શ્રી. ખેર (નાદુરસ્ત તબિયતને કારણે) અને નાણા પ્રધાન શ્રી. ગૌકુળભાઇ મહેતા ચુંટણીમાં ઉભા રહેવાના નથી. ભારત ના ખોરાક–પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ જાહેર કર્યું છે કે તેઓ ચુંટણીમાં નહીં ઉભા રહે, પણ રાજકારણમાંથી નિવૃત્તિ નહીં લે.

કાશ્મીર

ઇંગ્લાંડમાં કાશ્મીર વિષેના હીંદના વલણની બાબતમાં ઘણી ગેરસમજ ફેલાયેલી છે. એવે વખતે લંડનના સાપ્તાહિક "ન્યુ સ્ટેટસમેન"ની એક નોંધ હીંદનું દૃષ્ટિબીંદુ વાસ્તવિક રજુ કરતાં લખે છે: "કાશ્મીર પ્રશ્નમાં જે સિદ્ધાંત સૌથી વધુ કસોટીએ ચઢયો છે તેને બ્રિટનના ઘણા લોકો સમજે છે. ભારત પ્રધાનમંડળો જ્યાં શાન્તિમાં રહી શકે તેવી લોકશાહી તરફ આગળ વધતું બીન સાંપ્રદાયિક રાજ્ય છે. ધાર્મિક ધોરણે આ પેટા ખંડના ભાગલા કરવાની પાકીસ્તાનની દરખાસ્તનો સ્વીકાર થાય તો, ભારતના સંસ્થાનના મુળ પાયાનો ■ વિનાશ થાય અને પ્રતિહાસમાં અપુર્વ કહેવાય તેવી અંધાધુંધી અને કાલેઆમ સમગ્ર પેટાખંડમાં ફરી વળે. શ્રી. નેહરૂના કેટલાક મુસ્લિમ કેબીનેટ પ્રધાનો છે એમાં આશ્ચર્ય પામવા જેવું નથી. પાકીસ્તાનના ઇરાદાના ઝનુન જેટલા જ ખતરનાક હીંદુ રાષ્ટ્રવાદને શ્રી. નેહરૂ અને તેમના રાજદ્વારી મિત્રો અંકુશમાં રાખી રહ્યા છે. જો આ દેશમાં એવી સમજ પ્રસરે કે કાશ્મીર માં મુસ્લિમોની બહુમતી છે તેથી તેણે પાકીસ્તાન સાથે જોડાવું જોઇએ એવી દલીલને શ્રી. નેહરૂ નમતું નહીં આપે અને તેમણે ન જ આપવું જોઇએ, તો પશ્ચિમનાં અખબારો બન્ને સંસ્થા નો વચ્ચેની તંગદીલી ઘટાડવા કરવામાં બહુ કામયાબ નીવડશે. પાકીસ્તાન પશ્ચિમી દેશોનું મિત્ર છે અને ભારત દુશ્મન છે એવો એક ખ્યાલ પણ પ્રવર્તે છે પરંતુ એ ભ્રમ છે. જો ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ જામશે તો તે પશ્ચિમ માટે અપાર આપત્તિરૂપ નિવડશે. એકલો સોવીયેટ સંઘ જ તેનો લાભ ઉઠાવશે. ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેનું યુદ્ધ બીજા મુખ્યની બાકી વિશ્વયુધ્ધનું પ્રારંભબીંદુ બનશે. એ તો સર્વવીનાશ છે કે ભારત પહેલો પ્રહાર નહીં કરે. પાકીસ્તાનના મિત્રોએ કરાચીને મધ્યમ માર્ગ અખત્યાર કરવાનું સમજાવવામાં પોતાની લાગવગનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ. આ બાબતમાં બ્રિટીશ અખબારો પર ગંભીર જવાબદારી રહેલી છે."

ખેડામાં દુધનું ઉત્પાદન

સ્વરાજની સ્થાપના પછી દેશમાં અનેક પ્રકારનાં રચનાત્મક કામો આગળ વધી રહ્યાં છે. એનો એક દાખલો ખેડા જીલ્લા દુધ ઉત્પાદક સંઘનો છે. આ સંઘ સાથે ૩૧ સહકારી મંડળીઓ જોડાયેલી છે. સંઘે ગયાં બધ વરસમાં ઘણી પ્રગતિ સાધી છે. ૧૯૪૬ માં ૯૦૦ સભ્યો સંઘને ચોપડે હતા, તે વધીને આજે ૩૯૭૫ થયા છે. ૧૯૪૯ માં સંઘ વતુમાં રોજનું ૧૦ હજાર પાઉન્ડ દુધ ભેગું કરતો, આજે ૪૫ હજાર પાઉન્ડ ભેગું કરે છે. સંઘે ગયે વરસે રૂા. ૨ લાખ ૩૦ હજારનો નફો કર્યો હતો, તેમાંથી રૂા. ૭૩ હજાર સંયોજીત મંડળીઓને બોનસ તરીકે આપવામાં આવે છે. ગયે વરસે રૂા. ૮૪ હજારના નફામાંથી રૂા. ૨૪ હજારનું બોનસ મંડળીઓને અપાયું હતું. મુંબઇ સરકારે આ પ્રદેશની ખીલવણી માટે ૧૯૫૧–૫૨ ના વરસમાં રૂા. ૬ લાખ સંઘને આપવાનું ઠરાવ્યું છે આ રકમમાંથી ૬ ઓંજીન પંપો ગોઠવાશે, ૨૫૦ તબેલા ઢોર માટે બંધાશે, દુધ ભેગું કરવાની ટ્રકો ૧૫ જેટલી હજાની બંધાશે. દરેક ૨૫ પાઉન્ડ રૂા. બે હજાર ખરચાશે ઢોર માટે ૨ મેટરનીટી વાન, ઉત્તમ સંવાસન માટે સીમાસર્વી ઓ સારૂ ૨૦ હજારની રકમની યોજના, વગેરે વિષે વિચારણા ચાલે છે. ૪૫ હજાર પાઉન્ડ પરથી વધારીને ૨ લાખ પાઉન્ડ દુધ ભેગું કરી, 'ચેરચરાઇઝ' કરી મુંબઇ મોકલવાની તયારી ચાલે છે. આ યોજના જાહેર થયા પછી આણંદ અને નડિયાદ તાલુકાનાં બાકી નાં ગામડાં આ યોજનાનો લાભ લેવા તૂં વિચારી રહ્યાં છે.

નામ આગળનાં વાવટા

કુંવારી છોકરીના નામની આગળ 'કુ.' અક્ષર લખવાની પ્રથા આ જમાનામાં ચાલે છે. પતિ જીવતો હોય તો પરણેલી સ્ત્રી પોતાના નામને મોખરે 'સૌ.' (સૌભાગ્યવતી) અથવા 'અ. સૌ.' (અખંડ સૌભાગ્યવતી) એમ લખે છે. અને જે સ્ત્રીનો પતિ મૃત્યુ પામ્યો હોય તેને 'શં. સ્વ.' (શંકારસ્વરૂપ) લખાય છે. નામની આગળ આવા વાવટા ચિતરવાનો આપણામાં રિવાજ પ્રચલીત થઈ ગયો છે તેથી તે વિષે આપણે ઝાઝો વીચાર કરતાં નથી. બાકી વીચાર કરીએ તો આ રીવાજ કેવો કદંગો છે! કોઇ પણ સ્ત્રીનું નામ દેવાય તે વખતે તે પરણેલી છે કે કુંવારી છે કે વીધવા છે, તે જાહેર કરવાની જરૂર જ શી છે? કેમ પુરૂષને એવા પ્રત્યયો નથી લગાડવામાં આવતા?

પશ્ચિમના દેશોમાં કુંવારી અને પરણેલી સ્ત્રીઓનાં નામની આગળ મીસ અને મીસીસ ઉમેરવામાં આવે છે. આપણે 'શંકારસ્વરૂપ'નું ત્રીજું લાદરૂં વધાર્યું છે. આવી રીતે લખવા ની જરૂર નથી. નાની બાલિકા માટે કુમારીકા શબ્દ ઓલે છે. પચ્ચીસ, પચાસ ને સાઠ-સાઠ વર્ષની સ્ત્રીઓનાં નામની આગળ પણ 'કુમારીકા' લખાય છે તે જરા વિચિત્ર લાગે છે. અને સૌભાગ્યવતી કે અખંડ સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીની વાત જ કરવા જેવી નથી. અમે તેવા પણ પતિ કુમાત્ર એ જ સ્ત્રીનું પરમ સૌભાગ્ય મનાય છે! સાંઢો, બેસો, ડાકણીઓ, જુગારી, વ્યભિચારી, જુલમી કુર પતિ પણ જીવતો હોય તો તેની પત્ની 'સૌભાગ્યવતી' કહેવાય એ કેવું હસવા જેવું લાગે છે? કોઇ પણ સ્ત્રીને સૌભાગ્યવતી કહેવા કે લખવા પહેલાં વીચાર કરજો કે આ વિશેષણને તે લાયક છે ખરી? ખરેખરી સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓ તો મણી ને માંડી જ હોય છે. અને પતિ ઉપરાંત બીજા અનેક સંસારસુખો પણ સ્ત્રીને સૌભાગ્યવતી બનાવી શકે તે પણ ભૂલવું ન જોઇએ. સ્ત્રી બહુ કુટિલાણી હોય, બહુ સુંદર હોય, ઉડાર હોય, તેના મનના સર્વ મનોરથ પાર પડતા હોય, તેણે સારૂં નામ કાઢયું હોય તો તે સૌભાગ્યવતી ન કહેવાય? તેવી સ્ત્રી કુંવારી કે વિધવા પણ કેમ ન હોય શકે? વળી સ્ત્રીઓ પોતે પોતાની જાતે જ પોતાના નામ ની પુર્વે 'સૌ.' લખે છે તે તો ખુબ જ જોહુકુ લાગે છે.

'શંકારસ્વરૂપ'નું પણ તેવું જ છે. સમાજે વિધવાને વાળ મુંડાવી, કપડાં પહેરાવી દરજ્જાત નીચ્ચ અપાવી પછી તેને 'શંકારસ્વરૂપ'નું વિશેષણ લગાડ્યું છે! શંકા તો ખરેખર કેવી રૂપાળી, સ્વચ્છ, સુંદર, ગાતી અને રમતી નદી છે! કુંભી બારી વિખ્યાતું સ્વરૂપ તેની સાથે કઈ રીતે સરખાવી શકાય! અને શંકા જેવી પવિત્ર વસ્તુ બીચારી બધી જ વિધવા બહેનો કમાં રમી શકે છે? દરજ્જાત નીચપણ લાદવામાં આવ્યાથી અસંખ્ય વિધવાઓ તો કદાચ નામોથી ભટકાવારીઓ કોથી કરે છે, તે પ્રેમ નથી બનતું! છતાં તેની લિખવાઓ પણ 'શંકારસ્વરૂપ' તો કહેવાય છે જ.

તો હવે નવા જમાનામાં 'કુ.' 'અ. સૌ.' અને 'શં. સ્વ.' એ બધી ઉપાધિઓ કોઢી દઇને એકલું 'શ્રી' જ લખીએ તો શું ખોટું? જુના જમાના ના અર્થહીન બની ગએલા શબ્દપ્રયોગો ને વળગી રહેવાની કશી જરૂર નથી.

—'ભિક્ષાપ'માં ચિનાદિની નીલકંઠ

રેંટિયા બારસ ૭૯મી

શ્રીમતી મનુબેન ગાંધી જે દિલ્હીમાં ગાંધીજીના અવસાન પહેલાં અને વખતે ગાંધીજીની સાથે હતાં અને જેમની ડાયરી પ્રસિદ્ધ થઇ રહી છે તેમાંથી ગાંધીજી-ની છેલ્લી વર્ષ ગાંઠનો પ્રસંગ છે તે આ પ્રસંગે અહિ આપવો અસ્થાને નહિ ગણાય. પ્રસંગ તા. ૨૧-૧૦-૪૭ રેંટીયા બારસ ૭૯ મી નવી દિલ્હી બીરલા હાઉસનો છે:

આજે રેંટિયાબારસ હોવાને કારણે ખાસ કરીને ગુજરાતીઓ પ્રણામ કરવા આવ્યાં હતાં. બાપુજીએ પણ સવારે પ્રભાતી જ લીધું. તા વાગ્યે સરદારદાદા આવ્યા. આજે દિલ્હીના ગુજરાતીઓની સભા હતી. એમણે બાપુજી સાથે વિનોદ કર્યો. "આવી સખત ઉધરસ આવે છે અને તમે શું કામ ગુજરાતીઓની મીટીંગમાં જવા કબુલ્યું? પણ તમે એવા લાલચુ છો કે, ખાતર પડે કે દલાલી જવાબદારીથી પૈસા મળતી એટલે મરવા પડયા હશો તોય જશો. એવાં કૂંવ થઇ રહેશે. આમ કોં કોં કરતા જવા ની શી જરૂર? પણ તમે માનો નહિ બહુકારો." ખુબ જ હસાહસ થઇ પડી.

સભામાં ૧૦૦ જેટલાં ગુજરાતીઓ હતાં. બાપુજીએ કહ્યું કે, "જ્યારે નંદલાલભાઇએ મને પુછ્યું કે, ગુજરાતીઓ મને મળવા માગે છે અને પૈસા પણ આપશે, ત્યારે હું તો રહ્યો પૈસાનો લાલચુ, એટલે ઝટ પડયો. પણ મારા મનમાં એમ ન હતું કે મારે ભાષણ કરવું પડશે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ હમેજ કહીએ, તેના કરતાં હમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કપડવંજથી શા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...બાકી લખવાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલ્યું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઈસ્ટોખાર્ડથી મેસર્સ રામજસ રંગાર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ બાસ્ત જલ્દે લોખને અમારી ઉપર રેલ્સ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારે નામ અમોને બોટ લાયસ્ટ તરફથી ભલેજ માટે..."

ગાંધીવડ
કઠોર
ઘર—ગરથ્થુ દવાઓ
હવન—પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નૂતન વર્ષ પોસ્ટકો.

એડ્રેસ:
૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, હરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
હરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

"દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું હતો ત્યાં સુધી અને જાન જ ન હતું કે મારી વર્ષગાંઠની શી કીંમત હશે! અહીં આવ્યો એટલે એ ખતોગ નીકળ્યું. પણ તેની સામે રેંટીયો હતો એટલે રાજી થયો કે, રેંટીયો છે એટલે રેંટીયાબારશ થઇ. રેંટીયો આજે તો ઘસાઇ જવા લાગ્યો છે. રેંટિયો તો અહીંસાનું પ્રતીક છે. એને અત્યારે તો અહીંસાનાં કપડાંને દુર્લભ કર્યાં છે. અને એથી એમ પણ થાય છે કે, હવે રેંટિયાજયંતી શું કામ ઉજવવી? પણ મનુષ્ય સ્વભાવ છે ના? ઢાંકણ મારે. એટલે થયું કે ચાલો ઉજવો. એથી આશા રાખું કે, ગુજરાતીઓ જ્યાં ત્યાં પડયા હોય તેમાં અહીંસાનું કામ કરશે પણ ક્રાંતિ કે નહિ એ મહાશંકા છે. લોકે ઘણા પ્રયત્નથી ગુજરાતે ખાદીને પોતાની કરી તો છે. હું તો ધ્રુજું છું કે, ગુજરાતમાં વિદેશી વસ્ત્ર જ નહિ, પરંતુ મિલનું કાપડ પણ ન હોય. પણ એની ખુબી ચિંતે કેટલું કહું? અહીં અને જ્યાં જ્યાં ગુજરાતી ભો પથરાયા છે, તેઓ રેંટિયાનું જતન કરે તોયે બસ છે.

"અત્યારે તો ધર્મને નામે ધાક પડી છે. મારી દૃષ્ટિએ આ બધું દુઃખદ છે. હવે આપણે આઝાદ બન્યા, આપણી પરાધીનતા ગઇ, તેને સમયે સ્વતંત્રતાનો આ ઉપયોગ? અને સ્વચ્છંદતા આવી?

પછી કેટલાક આર્યઓએ મારફાડ કાપડને બોલવા કહ્યું. એટલે તેમણે કહ્યું: "આજે મારી થોડી જ વરસગાંઠ છે? તમે પૈસા એકઠા કરીને આ મહાત્માને આપો છો અને મને શાના બોલવા કહો છો? પણ બાપુ તો બાબિયા લોભિયા હોય. આટલી સખત ઉપવાસ અને નબળાઇમાં પણ તમને પુતળા માટે તો શક્તિ આવી ગઇ? (ખુબ જ હસાહસ થઇ પછી) પણ હવે એમને આરામ કરવા દો એટલી મારી વિનંતી છે."

તેજ દીવસે સાંજના પ્રાર્થનામાં બાપુજીએ કહ્યું કે, "આજે રેંટિયાબારશ છે કારણ કાઠિયાવાડમાં આજનો દહાડો રેંટિયાજયંતીને નામે ઓળખાય છે. રેંટિયો અહીંસાનું પ્રતીક છે. એ પ્રતીક આજે તો લોકોના મનમાંથી ભૂંસાઈ ગયું લાગે છે. નહીંતર આજે ચોતરફ હીંસા અને બાઇ બાઇ વચ્ચે મારફાડ કેમ ચાલે? અને વણી વખત થાય છે કે, આવું વાતાવરણ હોવાથી હવે રેંટિયાજયંતી ઉજવવાનું બંધ કરું તો? પણ હજુ મને એ આશા છે કે, રેંટિયાને વફાદાર રહેનારા લોકો હજુ આખા દેશમાં ખુણેખાંચરે પડયા હશે. અને તે ખાતર આ ઉજવણી ચાલુ રાખું છું.

વિવિધ

ગાંધી જયંતી

કરબના ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળ તરફથી તા. ૨૭-૯-૫૧ ના રેડીયો બારશનો દીન ગાંધી જયંતી તરીકે પ્રાર્થના કરી ઉજવાયો હતો. બાલીકાઓ તરફથી "બારાસબામાં મોહનની લુટ"નો સંવાદ બજવી બતાવાયો હતો.

શ્રી. કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ અને સુરત હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી તા. ૨-૧૦-૫૧ ના ગાંધી જયંતી ઉજવવામાં આવી હતી.

શ્રીમતી ભદ્રાબેન દેસાઇ

શ્રીમતી ભદ્રાબેન દેસાઇ જેઓ આ બોટમાં સ્વદેશ જઇ રહ્યાં છે તેમના માનમાં કાંઠીયાવાડ હીંદ સેવા સમાજે તેમને સમાજ તરફથી ચાલતી શાળા માં સેવાભાવે શિક્ષિકાનું લાંબો વખત કામ કરેલું હોઇ તેની કદર કરવા એક મેળાવડો તા. ૧-૧૦-૫૧ ના ગાંધી હોલમાં કર્યો હતો. શ્રીમતી દેસાઇને સેવાની કદર તરીકે સંસ્થા તરફથી સોનાની ચેન અને માનપત્ર આપવા માં આવ્યા હતાં.

૫૨ચુરણ

—૬૨ મહિને ૩૦૦૦ રૂપીયાથી વધુ કમાર મેળવનારા ૧૧૭ અમેરીકનો ભારત સરકાર કર ભરે છે.

—ભારતને જોઇતું પેટ્રોલના ૭૪ ટકા પેટ્રોલ ઇરાનથી ભારતને મળે છે અને ૫ ટકા બરતમાંજ ઉત્પન્ન થાય છે.

—રેલ્વેમાં કામ કરનાર સાધારણ મજુરને પહેલા ૧૨ રૂપીયા મળતા તેને હવે ૭૦ મળે છે અને કારીગરોને ૨૨ મળતા તેને હવે ૧૦૫ મળે છે હાપરને ૬૨ મળતાં તેના હવે ૨૩૫ મળે છે.

—૪૮વીના ૪૬ વર્ષના ડેલ્હોનામના માણસે ઉપવાસનો રેકોર્ડ કર્યો છે તેને ૧૧ દીવસ ૨ કલાક અને ૩૦ મીનીટ ના ઉપવાસ કર્યા હતા

—શ્રીયુત ગોકલદાસ હરકીશનદાસ રાયચુરા જેઓ 'સારથી' માસીકના સ્થાપક હતા અને સાહીત્યકાર હતા તેમનું અવસાન થયું છે.

અવસાન

વેરહમ, નોર્થ મેરટ, નાટાલની જુની અને જાણીતી પ્રેમી મેસર્સ રામચન્દ્ર કમનાથ એન્ડ સનના માલીક શ્રી. નારાયણ રામચન્દ્ર પચાસ વર્ષની વયે ગયા શનીવાર તા. ૨૯ મીના રોજ અચાનક હૃદય બંધ પડી જવા થી સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. શ્રી. નારાયણને દુઃ મુલતપર ન્યુમોનીયા થયો હતો અને તેમાંથી સાજા થઇ પોતાનું કામ કરતા થઇ ગયા હતા. તેમાં શનીવારે અણધાર્યું આ પ્રમાણે બન્યું. ઘણા લાંબે સમયે તેઓ સ્વદેશ ગયા હતા અને ત્યાંથી બેક માસ ઉપરજ પાછા ફર્યા હતા. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા બીજા દિવસે સાંજે વેરહમની સ્મશાન ભુમીમાં થઇ હતી જે સમયે કરબન, ટંગાટ વિગેરે સ્થળોએથી તેમજ સ્થાનિક ભાઇઓની મોટી હાજરી થઇ હતી. વેરહમમાં તેમણે પોતાનું જીવન પીતાકુલ્યું હોઇ સૌના શોકમાં ભિન્ન થઇ પડયા હતા અને સામાજીક, ધાર્મીક, રાજકીય સઘળાં જાહેર કામોમાં આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાનાં વિધવા, બે પુત્રો જેઓ હાલ પોતાના પિતાશ્રીનો વેપાર સુંદર રીતે ચલાવી રહ્યા છે તેમજ બે પુત્રીઓ સ્વદેશમાં પરણેલી છે તેને તેમજ નાની બાળકીઓને અને તેમના વિધવા મેનને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. તેઓને થયેલી મહાન ખોટમાં ઇશ્વર તેઓને ધીરજ અને હિમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

આભાર

શ્રી. નેટર ગુજરાતિ વિદ્યાલય ના સંચાલકો પોતાના વિદ્યાર્થીઓને રક્ષાબંધનના નીમીત્તે બહેનો તથા ભાઇઓએ પ્રેમભરેલો સાથ આપ્યો તે બદલ આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

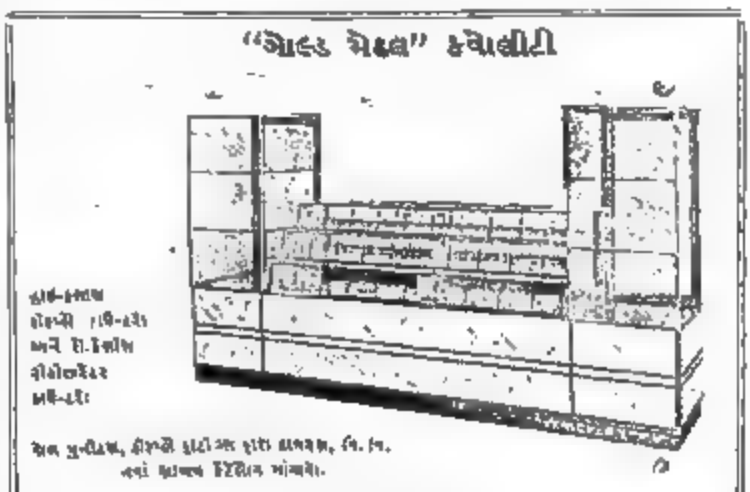
આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ગોલ્ડ-કલાસ
કોમ્બો (૩૭-૫૩)
અને ડી-કોમ્બો
કીંગસાઇઝ
બર્થ-૫૩

ગોલ્ડ મેડલ, કીંગસાઇ કાઉચ કમ્બાઇન, વિ. વિ.
નવાં ફાસ્ટન કેટલોગ મંગાવો.

ગોલ્ડમેડલ કોમ્પોઝીશન કીંગાઇઝ

ગોલ્ડ મેડલ મેટ્રેસીસ કોમ્પોઝીશન, જોહાનીસબર્ગ, કેપટાઉન, પોર્ટ એલીઝાબેથ, ડરબન, બ્લુમફોન્ટેઇન, ઇસ્ટ લંડન તથા સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા

104 Market Street, (Facing Exeter House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6501

દીવાળી અને નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાંઓ.

નવી ક્રીસ્ટમસ કાર્ડના દામની તૈયાર થઈ ગઇ છે
ભાવ ડઝનની શી. ૭-૦.
નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું :

'Indian Opinion,' P.Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આશ્રમ ભજનાવલી	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(કસ્તુરબા ગાંધી)	૧ ૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬

જીવન પરિચય (શ્રી. મણુભાઈ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના ટ્રસ્ટીઓ ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરિચય દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૫ ૦
ધર્મોમાં ભેદભાવ	(ગાંધીજી)	૧ ૬

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૬ ૧

બાપુની પ્રસાદી (મણુભાઇ નીકમજી) ૫ ૦

બાપુ-બારી-બા	બધા ગાંધી	૨ ૦
બાપુના પત્રો-૨	(આશ્રમની બહેનો બધા) સંપાદક મંત્રી કાકાસાહેબ	૧ ૧
બાપાની ઉજાવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

-ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૧
,, ચોથો		૮ ૮

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી	(આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) ક્રાઉન સા. ૧૫/૦.	
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૭
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સાધનાના સેવ દિવસો	(વીનોબાજી)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો	(કસ્તુરબા પર લખાયેલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબા સ્મારક ફાંડ		૧ ૦
ગાંધી સ્મારક ફાંડ		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૭ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુભાઇ નીકમજી)	૨ ૧
સ્વરાજ ધર્મ ભાવના	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૭

ઠીકોરલાલ અકાવાડા કૃત

ફેળવણીનો પીકાય મા. ૫. ૫. ૩		૦
ગીતા મંથન	(ગીતાજીનો સમગ્ર સમાવ ગેરી રીતે રજુ કરેલો)	
અનુવાદ		૭ ૧
ગીતા પેનની	(ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો)	૧ ૩
બુદ્ધ અને મહાવીર		૧ ૧
ઝરો પુસ્તક મંગોત્રા	(બાલ ગણવી, પુસ્તકમાં વેચાતી કુટેલ ઉપર પુસ્તક પ્રસન્ન અવાજરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
સમુળી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૧

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦

મહાદેવ દેસાઇનું	પુર્ણચરીત્ર	૨ ૪
સરદાર પટેલ	વલ્લભભાઈ પટેલ	૧૪ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેદલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
ચુનકાની વહેનપણ	(રાજસ્થાન)	૫ ૦
કલકી અક્ષરના સંસ્કૃતીનું આવી	(રામા કામત)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(મહાસાસ્ત્રીય)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૩–૦
રોબર્ટસ અને ગ્રીફીથ		૧ ૦
ગોતરાતી દિવાસો	(મહા કાલેલકર)	૧ ૩
ભૂદ્ધ લીલા		૧ ૧
બુદ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંધ્યાવલી		૫ ૧
ગોળીપદ રહીયા.	(રહીયા વીશે બહુજ સેમ)	૧૦ ૦
શેક રૂપીઅરના કથાનકો	(વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧
હજરત મહંમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શેરકથાતા	(મહા કાલેલકર)	૧ ૬
સ્મરણ યાત્રા	(" ")	૫ ૦
ત્રિવેણી કાંઠો ત્રીકાલ		૦ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના શક્તિઓ	(નાટક)	૩ ૦
બે નવેલકથાઓ		૫ ૦
કૃષ્ણ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૦

સારહ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ બારતી		૧૧ ૧
અનુરાધા		૬ ૦
કમલા		૧ ૦
કાશીનાથ		૫ ૦
ચંદ્રનાથ		૫ ૦
મહીમદીન		૧૩ ૧
વિજી		૭ ૧
જીવન ચાત્રા		૪ ૦
વિજયી		૭ ૧
નરીમાન		૧૦ ૦
દુર્ગા		૮ ૧
રેવતાસ		૫ ૦
બહુ વાર્તાઓ		૧ ૧
ફુલના		૧ ૦

કાળોર કૃત

પંચ ફુલ		૧ ૦
માલંચ અને બાર અધ્યાય		૫ ૩
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
રાજર્ષી		૭ ૦
ગોરા		૫ ૬
ચિત્રકુમાર સભા	(ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

ટુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચગેલી અને ઝવેરીઓ		૪ ૧
ચિત્ર રેખા		૮ ૧
ચુનકારો વાર્તા સંગ્રહ		૧ ૧
ચોરાની વાતો		૧ ૦
ચોરી ચાલ્યા		૧૩ ૦

મોહાન મોરમ્યા નવલકથા

ભા. ૧-૨ સેટની		૧૪ ૦
જય સોમ સોમપ્રકાશ		૧૧ ૦
ઝાકુકુટ બાલ		૮ ૧
ઝાલાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની		૧૮ ૧
ઝાલની ઠાલ		૭ ૦
ઝવેરાત	(બાર વાર્તાનો સેટ)	૧–૧૧–૧
ઝાપુરી વાતો		૧૦ ૭
ઝાંખે અંધા		૧૧ ૦
ઝવેરાતના વાચવા		૭ ૩
ઈન્દ્રધન નોવેલ		૭ ૦
ઉજીયાર		૮ ૧
ખીસા કોતરા		૩ ૦
ખરેખા ભારુ બાપુજીના જીવનને		
ઇમારુ પારકી નોવેલ		૭ ૧
કાંચા મધ		૧૩ ૧
કેવડાના કાંટા		૭ ૦
કેસ્ટો પ્રવેરા	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
ઠેન ચર્ચા		૭ ૧
ગેપ બીંદુ	(ચમત્કારીક)	૭ ૦
ગાન્ધી		૧ ૦
ચમારવર્ષ ખાણ		૭ ૦
ગાન્ધ નિર્વાણ	(જવાહરજી)	૭ ૧
ઘરેલની પુસ્તકો		૧ ૦
ઘરાની સવચરી		૫ ૧
ઘરીયોલાલ		૧ ૦
ત્રણ ભાઈ બે		૧ ૧
તલુખા	(૬ણ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૧
દેશ પ્રેમ		૪ ૧
દરીયાઈ બહાદુર ચરીત્રો		૭ ૧
દરીયાવદ		૧ ૧
દ્રોપદીની વાતો		૧ ૨
નીલ પંખી		૩ ૧
નીલ રેખા		૧ ૦
બાદીશ્વાર		૧ ૧
ફુટેલા ફુલ્ય પાત્રો		૧૦ ૭
પ્રભાત ગીતો		૭ ૧
પ્રેમેલા ફાળ		૧ ૦
ફિયાસી		૮ ૦
બોબાજીના નાટકો		૫ ૧
બ્રેમ મનુષ્ય		૧ ૦
માનવ તારા ફુલ		૧ ૦
મરૂ ભુમી		૧ ૧
મણેલાલ		૮ ૧
મોહીની		૮ ૦
મનોરમા		૭ ૦
માધુસાઇના દીવા		૭ ૦
બીજ સાથી		૧૧ ૧
મરતુનું રહસ્ય		૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ		૧૨ ૦
માયાવી સંસાર		૭ ૧
રંગાવાત ભાગ ૧		૧૦ ૦
ચિત્રોદયી		૭ ૧
રેગાઇનો ભોગ		૮ ૦
લાભ તમાકુ		૧ ૦
બે દેશ દીપક		૧ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૨ ૦
પરીશેષ		૭ ૧
પીતાજીનો વન પ્રવેશ		૭ ૦
પૃથ્વીવલ્લ		૭ ૧
ત્રીવેણ તાપ		૧ ૦
વાડી ભાભો		૧ ૧
બાલમારી		૧ ૧
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા	(નોવેલ)	૮ ૧
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની		૧૧ ૦
હમણી ઝવેરાત કે		૧ ૧
હોહરાબ		૧ ૧

આ ઓરીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ	(ગાંધી યુગની નોવેલ) ૧
રાજ સન્યાસી	(પુનર્જન્મ) ૧૦
અયોધ્યાના બાપુજી	૧
બાબુસાઇના દિવા	૧
બાલવાતાના ફુલ	૧
મોહીની	૮
મણેલા છગ	૮

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટરર્સ બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રોકડા નેગ્રજ મુતરાહ ટોપડા, ફુલ્ટ રગ્સ, બ્લાનેટસ—બિજી બાબતો માટે અત્ર પત્રનો પ્રાર. તેગ્રજ ફેપ્રીબીન બ્યોરજેટ સાદીઓ વીરેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

રેવ પીરિત ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૯
હદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભુગોળ

રેવ રેવાવરમાં ભા ૧	૨ ૦
આર્યો: ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન કવિતની રસ ધારા	૧ ૬
રેવ દીપકો	૦ ૯
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ ફ્રુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારૂ' ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૧ ૧
" છઠ્ઠુ	૧ ૩

રેવ બેઠા ઉંચીસ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ ફ્રેમની ૨ ૯

નુતન લેખન બાળા આ બાળા

માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ	
" " પેરાગ્રાફ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવમુક વાચન બાળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજા	૨ ૩
" ચોથું	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન બાળાવા બધાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૩
" ત્રીજા	૨ ૩

વિદ્યાર્થી વાચન બાળા

બાલમુ બારી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૪
ચોથી "	૧ ૬
પાંચમી "	૨ ૦

ચાલો લખીએ

ચોપડી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.D. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirce Munni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	1	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	1	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	12	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	12	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	1	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	2	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Mary F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	2
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanande	5	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	5	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ લીંબોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોસા મેવા, મસાલાથી અત્રે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ્કુ મેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાલવા સિવેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

ખાસ ચીવડા માટે મેદા મસાલામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market, Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

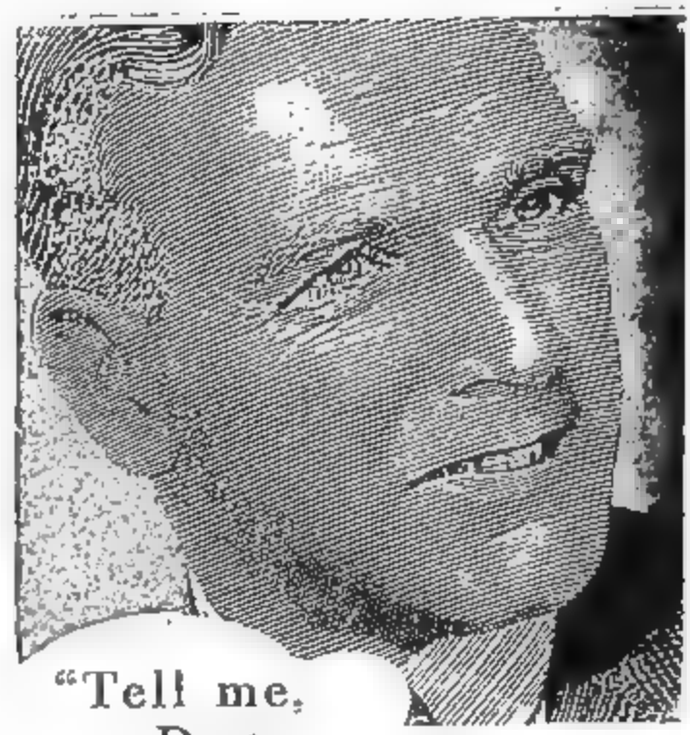

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

"Tell me, Doctor . . *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLEMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

27 121-Ab

Polishing with SUNBEAM is so easy!

Sunbeam a boon to all housewives makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area — gives that pleasing shine which lasts for days and days

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

9201

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	6
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	6
THE MOTHER	3	6
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	9
THE RIDDLE OF THE WORLD	2	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

16 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 41—Vol. XLIX. FRIDAY 12TH OCTOBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

SURE WAY TO PEACE

"If Governments would cease to deafen the ears of the common man and woman with the infernal din of their war machinery there might be a chance to hear the voice of reason, and know that there is more to be gained by one act of tolerance and goodwill than all the threats in the whole world. Peace no longer depends upon what is meant by the word, it depends upon what people do, not upon what they say, disarmament will speak of a gentle intention with more force than any words, and will be understood to mean peace: it is the one sure and true way to make its meaning understood."

—'Peace News.'

શાંતીનો ખરો માર્ગ

"સરકારો જો પોતાનાં યુદ્ધના સાધનોની કંટાળાભરેલી ધુમોથી સામાન્ય માણસ ના કાન બહેરા કરી નાખતી નહિ હોય તો તેને બુદ્ધિનો અવાજ સાંભળવાની તક મળે અને આખી દુનીયાની સઘળી ધમકીઓના કરતાં સહિષ્ણુતા અને શુભેચ્છાના એક કૃત્યમાં વધારે લાભ રહેલો છે એમ સમજતો થાય. શાંતીનો આધાર હવે વાતોપર નથી રહ્યો: લોકો શું કહે છે તેનાપર નથી રહ્યો પરંતુ તેઓ શું કરે છે તેનાપર રહ્યો છે. નિઃશસ્ત્રતાની વાતો કરવા કરતાં અમલમાં મુકવાથી તેની વધારે સારી અસર થશે અને તેની પાછળનો શાંતી આશય લોકો સહેલાઇથી સમજતા થશે. શાંતીનો અર્થ સમજાવવાનો એજ એક માત્ર ખરો માર્ગ છે."

'પીસન્યુઝ'

★ ★ ★

44" Wide
CREPON -
- GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades . . 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 13/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6-11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAPPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

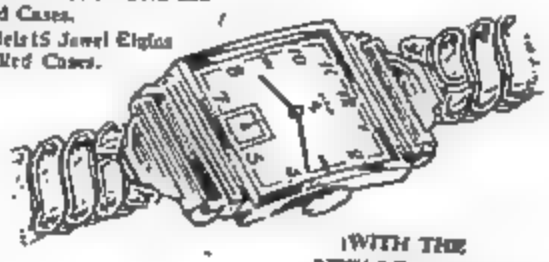
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ મારફતે ભરી પાછી મોકલી આપીશું'
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLOMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastoa Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 3193 Johannesburg
'Phone:- Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck)	without	food		20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેડસ્પ્રીંગ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અમે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફીસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેથી સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. આપ કેટલા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવા આમણ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS!

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of,

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India.
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-2

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 41—Vol.—XLIX Friday, 12th October, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Indian Opinion

Friday, 12th October, 1951

Exercise Of Soul-Force

(By M. K. Gandhi)

We are reproducing this article that appeared in the 'Harijan' dated September 29, 1951:

[The reader will doubtless like to read some ennobling utterances of Gandhiji himself from old records. The following is an authentic report of Gandhiji's speech at Germiston, South Africa, on 7th June 1909, published in 'Indian Opinion' dated 12th idem, under the caption "The Ethics of Passive Resistance." Incidentally the subject has become one of topical interest also, as news has just been received that Shri Manilal Gandhi has announced his decision to offer Satyagraha against the "Apartheid" policy of South Africa. So far, to the extent I am aware, he has only one companion with him, but a mighty one, namely God.—K.G.M.]

MR. GANDHI, who was well received, on rising, said that although he had chosen passive resistance as his subject that evening, he did not wish to deal with the Indian question, except in so far as it might be necessary to illustrate any proposition. Passive resistance, the speaker proceeded, was a misnomer. But the expression had been accepted as it was popular and had been for a long time used by those who carried out in practice the idea denoted by the term. The idea was more completely and better expressed by the term *soul-force*. As such, it was as old as the human race. Active resistance was better expressed by the term *body-force*. Jesus Christ, Daniel and Socrates represented the purest form of passive resistance or soul-force. All these teachers counted their bodies as nothing in comparison to their souls. Tolstoy was the best and brightest exponent of the doctrine. He not only expounded it, but lived according to it. In India, the doctrine was understood and commonly practised long before it came into vogue in Europe. It was easy to see that soul-force was infinitely superior to body-force. If people in order to secure redress of wrongs resorted to soul-force, much of the present suffering would be avoided. In any case, the wielding of this force never caused suffering to others. So that, whenever it was misused, it only injured the users and not those against whom it was used. Like virtue, it was its own reward. There was no such thing as failure in the use of this kind of force. "Resist not evil" meant that evil was not to be repelled by evil but by good; in other words, physical force was to be opposed not by its like but by soul-force. The same idea was expressed in Indian philosophy by the expression "freedom from injury to every living thing." The exercise of this doctrine involved physical suffering on the part of those who practised it. But it was a known fact that the sum of such suffering was greater rather than less in the world. That being so, all that was necessary for those who recognised the immeasurable power of soul-force was to consciously and deliberately accept physical suffering as their lot, and when this was done, the very suffering became a source of joy to the sufferer. It was quite plain that passive resistance, thus understood, was infinitely superior to physical force and that it required greater courage than the latter. No transition was, therefore, possible from passive resistance to active or physical resistance. The Colonists would, therefore, see that no exception could be taken to Indians making use of this force in order to obtain a redress of their grievances. Nor could such a weapon, if used by the natives, do the slightest harm. On the contrary, if the natives could rise so high as to understand and utilize this force, there would probably be no native question left to be solved. The one condition of a successful use of this force was a recognition of the existence of the soul as apart from the body, and its permanent and superior nature. And this recognition must amount to a living faith and not a mere intellectual grasp. The speaker illustrated his lecture with several modern illustrations.

NOTES

Mr. Manilal Gandhi Again In Action

Last Friday October 5, Mr. Manilal Gandhi again visited the Durban Municipal Library and the same performance of being first asked by the Librarain to quit and then the informing of the police and arriving of a police inspector after a short while, and the taking of Mr. Manilal Gandhi's name and address was repeated. Mr. Gandhi then boarded a Durban Corporation bus and took a seat in the lower interior where no non-Europeans are allowed, and none have ever attempted to enter. Shortly after Mr. Gandhi had seated a bus inspector approached him and asked Mr. Gandhi what nationality he was: "Indian" replied Mr. Gandhi. He was then asked to go upstairs which Mr. Gandhi refused to do. He was then asked his name. Mr. Gandhi thereupon said: "would you not like to hand me over to the police?" The inspector replied: I know who you are. You are Mr. Gandhi. I shall have to report the matter." Mr. Gandhi was issued a ticket by the conductor. Mr. Gandhi who had boarded a Wentworth bus continued his journey a little beyond Umbilo during which an elderly European women took her seat beside him. No action was taken against Mr. Gandhi.

Are South Africans Educated People?

There was a general lack of responsibility in young people in South Africa, said Dr. A. J. van Zyl, of the Department of Education, Arts and Science, when he addressed the congress of the S.A. Vocational Teachers' Association in Kimberley recently. Dr. Van Zyl asked whether, in fact, South Africa was an educated nation. The interests of young people were centred mainly in cheap literature, bioscopes, sport, dancing and, from a lewd aspect, sex, he said. Even among the older people there was a lack of cultural interest. They had no real

interest in the problems of the country, and music, art and drama were being neglected. Adult education sought to remedy this. Schools were too busy with basic education to attend to teaching about life. A person whose education did not go beyond ordinary limits needed knowledge of life and its problems—education for the adult after he had had some experience of life.

A LETTER TO MANILAL GANDHI

An Esteemed friend from Riverside Community, Lower Moutere, New Zealand writes:—

Dear Manilal,

I hope I shall not only be writing to you when trouble is deepening for you; worse still it would be if trouble instead of diminishing were to be always enveloping and increasing. That's the way it seems with war in the world, anyway. War seems to have become endemic; the world has forgotten how to live at peace. Perhaps the Thirty Years' War and the Hundred Years' War of the past were intermittent like "ours" and people then as now talked of peace but abstractly as something outside their experience and not knowing how to come by it.

I can imagine the anguish of spirit with which you did the two deeds, perfectly right and simple in themselves, to use a public library and sit on a public seat. Were ever crimes more curious? But freedom is only preserved by exercising it. Every retreat is a consent, a conniving at the defeat of freedom. When the first Christians were arrested and ordered not to preach in the name of Christ, they made the classic reply: "We must obey God rather than men" and in almost every generation since a point has been reached where some have felt obliged to take that stand when commanded contrary to their belief.

We Christian pacifists were in that position in N.Z. in 1941. The Labour Government through the police first prohibited and suppressed our open-air meetings (continuous since 1938) and poster-parades and then prohibited our indoor meetings. We told the Government that if the prohibition against indoor meetings were not lifted we should have to go back into the open and when negotiations failed that is what we did, one speaking each week and being arrested. In that period 16 of us went to prison: some of us for a year, others for shorter terms.

Then after the war, when I started open-air meetings again in Wellington (the capital) I was refused a permit for holding meetings anywhere in the city by the Wellington City Council. So I simply had to speak without one and continued for about 20 weeks (until I transferred) here, was prosecuted in the end and the Magistrate upheld my right to speak, but the City Council took the case to the Supreme Court and the Judges rarely understand what freedom means (they never feel the call or necessity to go to the people with a message).

Again, a few months before leaving for India in 1950 N.Z. had a national referendum to decide for or against compulsory military training. Of course we spoke against it (as we had every right) but the citizens of Nelson were determinded not to let us be heard and large numbers of them did some extraordinary things—now known as the Nelson incident throughout N.Z.—at our first two meetings and at the third the police ordered me to stop speaking—an order which I felt I could not obey (that happened five or six times during the war also and three times I was "marched out" of different towns by irate returned soldiers the first world war). But how I do run on about myself, when it is you I am thinking of. How I wish you well. May you be sustained by the spirit of the Living God. I wish I could be there to stand alongside you. Do not be too disappointed if many are too timid or too preoccupied with their own lesser concerns to support you. You must go on alone if necessary. The tide and climate of opinion will turn.

In spite of many weaknesses in our national life and policy, segregation is unthinkable here. Chinese, Indian and Maori children attend the ordinary State schools as a matter of unquestioned right, in fact the parents can be compelled to send them to school. Recently there were reports in the press of discussions at a city school committee about an Education Board proposal to set up special classes for children who had difficulty with the English language. The discussion at the School committee centred on anxiety that this might be some sort of segregation move, but it was made emphatically plain that nothing of the kind was intended; these children were handicapped by language and the classes were to remove the handicap, giving them equality with the other children. It was good to notice that committee members were alert to question any possibility of segregation.

Our native population of 100,000 Maoris elects 4 members in a Parliament of 80. Maoris living outside the distinctively Maori electorates (in which, of course, they are not obliged to remain) may choose whether they will vote in a Maori electorate or in the European electorate in which they are living.

I know the situation is different in South Africa where the "Whites" fear the overwhelming numerical superiority of the Africans. They and your people must patiently, persistently, and if necessary painfully demonstrate their equality and develop their own institutions, social, economic and political systems, "made to measure" and suited to their own needs; and if the great minority want to intern themselves on a sand bank of segregation, in the end they will be marooned there, self-made Robinson Crusoes, a museum piece for the world.

I suppose a Satyagraha unit could achieve little, even if allowed to land?

CITY COUNCIL RULING ON NON-EUROPEAN LOCAL CONTROL

THE Durban City Council has decided to ask the Government to take early action to define the powers and responsibilities of governing bodies for non-European group areas in the city.

The Council considers that these powers and responsibilities should be as substantial as possible, compatible with the abilities and experience of the respective groups concerned, and the requirements of effective municipal administration.

Such governing bodies are provided for in the Group Areas Act and will fall under the supervision of the local authority.

As a preliminary, the City Council has resolved to set up Indian and Coloured committee for liaison between the Council and their communities. The object of this is to enlist non-European co-operation in the implementation of race zoning.

The Town Clerk's department will co-ordinate policy in regard to Indian Coloured and Native areas with municipal administration generally.

The appointment of non-Europeans to a variety of positions in the municipal service is foreshadowed by the Council having approved in principle the recruitment and training of non-Europeans to carry out social welfare, health and administrative duties in non-European areas.

"Walk Into My Parlour Said The Spider To The Fly"

The Mayor, Mr. Percy Osborn, said that racial zoning was designed to set at rest for all time the fears of insecurity of different race groups that had existed in Durban for many years.

"I cannot believe that there can really be stiff opposition to race zoning because I am sure that the present generation will be generous enough to look sufficiently far ahead and see the picture unfold itself in which all the race groups will live in peace next to each other," he said.

"There will naturally be residential barriers to prevent frictions, but people are not going to be walled in.

Mr. Osborn said the interests of the Indian community would not be adequately served until their industrial, commercial, professional and administrative men catered for their requirements.

If the Indian community was prepared to co-operate, they would find a very sympathetic City Council, and also, a very sympathetic Government.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

THE SPIRITUAL DEGRADATION OF REARMAMENT

By The Rev. A. D. BELDEN, D.D.

The following is reproduced from 'Peace News' dated September 7. D. Beldon makes a special request that wherever possible, readers will pass on this article to ministers and clergymen.

WE seem to be looking at the steady defeat of all attempts to stay the sinister drift to Final War.

"They arm, we arm—we arm, they arm" is the vicious spiral down which all the governments concerned are hurling to destruction. Their ceaseless propaganda of mutual accusation and of an unparalleled rudeness regarding each other's peace protestations touches a peak of cynicism in world affairs.

The only conceivable hope of shifting the governments in this country on this matter is a great blaze of popular indignation at the appalling economic waste and the certain war risk of rearmament.

In my judgment there is only one instrument in this country capable of arousing and guiding such a necessary popular revolt—this is the Christian Church in Unity.

The Failure Of The Church

The most repellant feature of the present crisis is the almost complacent acquiescence of Church leaders and our religious press (with a few honourable exceptions) in the rearmament programme.

The public utterances of denominational bodies and Ecumenical Councils on world-peace, whilst often irreproachable in their language, are limited to the form of appealing to Governments for better policies—there is no idea, apparently, of independent church action on an appropriate scale.

For the most part the clergy and ministry of our own country are held firmly in the grip of traditional attitudes towards military service and the necessity for war preparations. Can all this be changed and quickly enough? I believe so.

When leaders sleep the commonalty must waken. When initiative is dropped it may be picked up by anybody.

I do not believe that Christians are so dead to common decency that they will fail to act once they really understand the situation. Here it is:

Individual Christians, like you and me, in all countries involved, and whatever their Christian communion, although they may have sworn their allegiance sacramentally to that God who has freely forgiven their sins in His redeeming love, are allowing the State to use them in planning and organising the most widespread and agonising death conceivable for millions of their fellow Christians in enemy countries actually thus designated.

Most solemnly would I ask my fellow Christians of all persuasions to pause and consider this *monstrous* thing. For it is unspeakably degrading death for a fellow members of the Body of Christ, and that is what modern rearmament means!

Mutual Murder In "Main Street

If we heard that mutual murder had broken out in the "little church in Main Street" in our own local Christian community—should we feel it to be excusable and tolerable? And even if we found that matters had got no further than the mutual planning for such muders, could we be content? And if the state obligingly came along and legalised such murder would it satisfy our Christian feeling? Should we not be crying instead: "Where is the Cross of the Lord Jesus? Where is the mediation of the Holy Mass? What has become of the Methodist Love Feast.

It can be no matter of answer to this scandal to say that the Churches are obliged to choose between two evils—a statement repeated ad nauseam by Church leaders. If this is an evil bigger than the other two—it is indeed the combination of both those evils—the deep corruption of the Church's very soul.

Nor is it any release from this degrading inner purpose of mass murder to claim that such instruments of death as we are producing are meant to be purely deterrent. The situation cannot be kept at such naive simplicity.

Already cries are heard in the U.S.A. and Britain calling for preventive attack, and the hydrogen bomb puts such an absolute premium on surprise attack that neither side dare let the other snatch the initiative.

Before long the third war may be a fact, accomplished beyond the Church's prevention. But even this fact, dreadful as it is, is not the full answer to this plea that all is in self-defence. What is most urgent for you and me as *Christians* is that the contemplation of the purpose of killing our fellow Christians is itself deadly sin and unutterable shame.

Even if no war comes, for millions of Christians to be thinking like this about each other is the biggest defeat ever suffered by the Church of Christ.

For did not our Lord declare that the real sin is in the heart even more than in the deed?

Here are his very words: Ye have heard that it was said of old, Thou shalt not kill; but I say unto you that everyone that is angry with his brother shall be in danger of judgment ..."

But we are not guilty of anything so slight as "anger;" we are thoughtfully calculating the spending of £4,700 million on the science of slaughtering our fellow beings.

So I asked my fellow Christian whoever he may be, Pope, Archbishop, Denominational Secretry or Moderator, Methodist, Congregational or Baptist, Eastern or Western Christian—Will you permit yourself or your Church to be morally corrupted and spiritually degraded as rearmament compels you to be?

Or shall there spring into being from innumerable awakened Christian consciences a new and vaster Army or Light to offset these forces of darkness so strongly entrenched in both Church and State.

"Ye see your calling brethren."

ACTION COUNCIL TO BOYCOTT VAN RIEBEECK DAY

THE Franchise Action Council has decided to boycott all the official Van Riebeeck Tercentenary celebrations next year. In a statement signed by Mr. J. Gomas, vice-chairman, and Mr. E. Andrews, secretary, the Franchise Action Council says: "The Festival seeks to glorify 300 years of conquest of the non-Europeans so as to validate master and servant relationships.

"The history of South Africa is not of the Europeans only. All sections have played a notable part in our complex country. No self-respecting non-European can overlook the insult to their past and future implicit in the tercentenary.

"Recognising that so great an occasion requires proper commemoration, in a true spirit of racial co-operation and democratic fulfilment the Franchise Action Council has decided to call upon other like-minded organisations and citizens to co-operate in celebrations conceived in a spirit of historical objectivity and dedicated to a genuine South African patriotism based on the recognition that the nation consists of all sections of the people.

"It therefore proposes to organise appropriate functions, including a living tableau in which all races are invited to participate on equal terms to reflect the aspirations as the people for national freedom and democratic citizenship."

The statement said a special sub-committee had been set up in which artists, playwrights, historians, producers and others would co-operate, to prepare text, scenes, and tableaux which would accurately depict the past.

The Council has appealed to the City Council of Capetown to make a grant of £500 towards the expenses of the commemoration ceremonies to be organised by the Franchise Action Council, and to appoint the Mayor and three councillors to present the citizens of Capetown on the organising committee.—Sapa.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

RECEPTION IN HONOUR OF MR. R. T. CHARI AT BEIRA

By PRAKASHA

THE Beira Hindu Society, arranged a reception in honour of Mr. R. T. Chari, the Action High Commissioner for India in South Africa, ■ the Hindu Hall on September 24. Speeches of welcome were delivered by the chairman Mr. N. Gopaldas and Mr. A. J. Ronalds, His Brittanic Majesty's Council in Beira. Mr. Chari thanked the Beira Hindu Society for the honour they had done him, in arranging the reception. He said, during the course of his speech:

"It has been my desire to visit Mocambique for over two years now, but unfortunately, due to other work it has not been possible for me to do so, before this. It is not that the Government of India was in anyway indifferent to the needs of her citizens of the Mocambique territory, on the contrary, the Government of India, have always been conscious of the need to safeguard the interests of her nationals abroad.

The Greatest interests is taken by the Government of India, not only in the people and the needs of Indians overseas. However, perhaps it may be said that there has not been very great urgency until now, to display any active interest in the Indian community in this country.

You have been well and truly served by the Representative of His Majesty's Government and through the personal efforts of Mr. Ronalds, and through him the support of his Government so truly given, and I am sure that he will continue to display the same interest and render every legitimate assistance of which you may stand in need, as long as it is necessary for him o do so.

The second reason is whith this territory...has been fortunate, is in the administration of this country. I was here in 1949, when I had the pleasure of meeting His Excellency the Governor General—Commandante Gabriel Texeira, and I was greatly impressed with the sense of justice and equality displayed by his administration. On the present occasion, just a few days ago, I was with him again, and it gives me great pleasure to see the cordial terms on which the Indian community stand in this Colony with the Government. His Excellency referred ■ the Indian community, as law abiding and peaceful citizens, who in earning their livelihood, contributed greatly ■ the economic progress of this country.

In addition to the great personal qualities of the present head of your Administration, you are fortunate also in the basic policy of Portugal which recognises no colour distinction and respects the dignities of all human beings of whatever race.

You have no major difficulties, and most of your difficulties can be eliminated in comparison to the rest of Africa, where great seeds of strife exist. In other parts of Africa where racial hostility reigns, the treatment meted out to you here, comes as a great surprise to them, and a consolation.

With the partition in India, there have been some changes and some Mohamedans who are Indians, may wish to become Pakistani citizens, and may not wish ■ register as Indian Citizens. They are free to do so. But the fact that a particular person is a Muslim, does not exclude him from Indian Citizenship. On the contrary, if you were born in India, or one of your parents, or grand-parents were born in India, you can still claim Indian Citizenship, whether Muslim or Hindu. I want to make this perfectly clear, so that there may be no misunderstanding, that because a person is a Muslim, this is any obstacle to his Indian Citizenship.

Some reference has already been made ■ our greater traditions and culture, by your Chairman. May I in passing quote an advice given by our Mahatma Gandhi, "You may leave a drop of honey in a glass of Milk,"

I would also add that our Prime Minister in rendering his speech on Republic Day said that "Every Indian abroad in an Ambassador to his mother country," and people therefore judge you and your country, from what they see of you. A great responsibility therefore rests on you. If you do something disrespectful, it brings disrespect on the Nation; whereas, if you do something good and respectful, it will redound to the greatness of our Nation.

It is not enough if you make contributions by building up trade, as you assuredly have much more to do. As citizens of India, you have to set a standard of of living that will be creditable to your country and will earn the respect of all. You must make all the people here feel that the Indians remaining here, have brought benefit and nothing but benefit to the country of Mocambique."

NATIVES WILL DECIDE C. AFRICAN FUTURE, CONFERENCE SHOWED

THE course of future constitutional developments in Central Africa will be determinated by Africans. This is the one factor which has emerged clearly from the otherwise rather confusing proceedings of the Central African Federation Conference which was held at Victoria Falls.

The European delegations from both the Rhodesia and Nyasaland have agreed in principle to the federation proposals, although Southern Rhodesia wants several important changes in the proposed constitution of the federal parliament.

The ultimate decision lies with the Africans, however, because no form of closer association would receive the sanction of the British Government unless it had the support of Africans in the two Northern Territories.

At the conference the Nyasaland Native representatives came with a mandate from their people to oppose federation in any form. Their uncompromising attitude was largely responsible for the rather halting progress.

They did, however participate fully in the discussions and much will depend on whether the report they make to their people brings about a modification of their attitude when the federation talks are resumed in London in June.

The Northern Rhodesian Africans have stated that they want a clarification of the policy because they are prepared even to consider the federation proposals.

Before the next step towards closer association can be taken, therefore, it will be necessary to define again the policy in a manner acceptable to the Natives.

Britain has to be particularly careful ■ the treatment of the two Central African Protectorates at this stage because of the demand of Dr. Malan of the incorporation of the South African Protectorates in the Union.

And suggestion that the Africans were being forced unwillingly into federation with Southern Rhodesia would give Dr. Malan a trump card in his gamble for the incorporation of the Protectorates regardless of the wishes of the inhabitants.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-.
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P.Bag, Phoenix, Natal.

SACRIFICIAL OFFERING OF LAND

SUCCESS OF THE MISSION

(Shri Vinoba's speech at Warangal : Continued from the last issue)

I WAS not confident of the result. How can a few drops of nectar sweeten a sea? But God put strength into my words. Somehow people understood the spirit. They realised that the events that were happening would bring a revolution in their life, which was beyond the capacity of Governments. They began to give free gifts of land, at times beyond my expectation. For instance, at one place 80 acres of land were needed for Harijans, and a single landowner gave one hundred. A land-owner in Nalgonda, who had donated 50 acres already, later on gave 500 following a settlement of his family dispute. It was a fourth of his total share.

But this is a mere beginning and a gesture. The spirit must spread and catch all possessors of property. A gift of a few acres out of a thousand cannot solve the whole problem. Moreover, it is not a problem of one or two districts; it is not even the problem of India alone. It is a world problem,—a revolutionary programme. And when a revolution in the way of life is contemplated, it must take place in the mind. The mere material gift of a hundred acres out of ten thousands cannot be sufficient. As a friend and well-wisher of both the rich and the poor, I could feel happy only if I could make the rich look upon the poor as members of their own family. I desired them to consider how they would take the birth of one more son to them. Suppose an owner of 10,000 acres has four sons, and fifth is born later. Would he not have to make five shares of his property instead of four? I asked the landholders to regard me as an additional heir born to them, and give me my share for the benefit of the poor.

A Psychological Revolution

A psychological change like this cannot be brought about by war and violent revolution. It can be brought about only by the methods of Buddha, Christ, Ramanuja and other great teachers.

Ultimately it has to be the dedication of one's all for the well-being of all. Those who have must look upon those who have not as a mother looks upon her hungry child. She feeds it before she feeds herself; she starves before she allows it to starve. Let those who possess the strength, skill and knowledge of producing wealth, or the power of holding it, dedicate them to the service of the poor. I desire that the love necessary for doing this is generated in the heart of every one.

I had an interview with some of the Communists in the jail at Warangal. One of the questions which they put to me was to the following effect: "Do you want to resettle the rich in their old homes? Do you think that their hearts have changed? They simply deceive you." I did not discuss these questions there because I had gone there only to study their minds. But here is my faith. If God dwells in the hearts of all beings, and controls every movement of theirs, even their breathing, and if He is the source of all inspiration, a change of heart is always possible. The Lord of the Ages is eternally present, and if He desires a change, that change has to be. When a man falls into a stream, it is not only his own capacity of swimming, but also the force of the current that helps him, and it does so whether he likes it or not. Similarly, when the current of the age goes this way, it will help him in changing his heart. In our present world, burning with discord and quarrels, if God desires to sprinkle a few drops of love through me I shall gladly be His instrument. I took lands even from the poor. At one place a person owning only one acre of land donated a *guntha* (1/40th of an acre). I was asked what I would do with such small pieces of land. I said, I would ask the owner to gift that *guntha* as a trustee, and utilize the produce for the benefit of the poor. That a man who owns only one acre is prompted to part with a *guntha* out of it is certainly a revolution. It is an ideological revolution, and where there is an ideological revolution, life marches towards progress. Our country has produced men who have renounced large kingdoms as if they were worthless straw.

Thought-force has no limitations. The light of a new idea often brings about a radical change in a man's life. We have seen great men, the power of whose thoughts has transformed the lives of others. It was with this idea of igniting the spark of thought in others that I accepted even small donations. And when Vamana-like I accepted land from the rich. God blessed and assured them that they need no longer run away to the cities to save their lives. It meant that by accepting lands from them, I generated a healthy thought in their minds. There are good and evil thoughts in their minds of every one. And when a good thought enters the mind, it starts a struggle with evil thoughts. Ultimately, the good thought wins. It might take time, but there is no reason to think that the donors are hypocrites. I grant that these donors must have committed many acts of injustice, in coming by the thousands of acres of land. How is it possible for an individual to acquire so much land justly? But in the hearts of even these people, there will now start a struggle and they will begin to think of the injustices they have committed. God will grant them wisdom and they will give up doing wrong. This is how a change of heart takes place in man.

The time has come when we should enlarge our hearts and part with our belongings to others. Giving is a divine weapon—*daivi sampatti*. Base weapons, i.e. *asuri sampatti*, cannot stand before it. They melt away before it, because they are made of selfishness, and not of universality or equality, like a divine weapon.

When a gift is given, we may hope that it will generate purity of mind, motherly love, feelings of brotherhood and friendliness and love for the poor. When a person begins to feel concerned for another, a feeling of equality manifests itself, and feelings of hatred and enmity are unable to survive. Enmity has no absolute existence. Like light, virtue is power, a positive substance. Sin is like darkness, without any power of its own. It is negative — absence of substance. Carry light to age-long darkness and the latter will disappear in no time. Similarly when virtue makes its appearance, hatred and enmity cannot exist in its presence. This *Bhudana-yajna* (landgifts mission) is an application of non-violence, an experiment in transformation of life itself. I am only an instrument in the hands of Him, who is the Lord of all Ages, like even those who give and those who will receive the gifts. It is a phenomenon inspired by God. For how otherwise can people, who fight even for a foot of land, be inspired to give away hundreds of acres of land freely? My appeal to all and everywhere is to take this as a thing which God desires them to do, and bequeath their lands to the landless literally and lovingly.

Non-Violence And Science

Let me repeat in this connection what I said once before. Non violence is not opposed to science; it wants fully to avail itself of it. It can transform this earth into heaven. It can do so only in combination with non violence. If science and violence are joined together, the world will be shattered to pieces.

There was a time when issues were decided by war in the form of duels. Jarasandha and Bhima had a duel. Jarasandha was killed and the Pandavas got his kingdom. The people were saved from destruction. There was violence in that but the destruction was small. If duels could settle issues today, I would reconcile myself to that procedure. If a Stalin and a Hitler wrestled and decided for Communism and Capitalism, I would accept the proposal and would not condemn the world, which wants to witness the duel, because the world has nothing to lose in it. But the age of duels is gone. War began with duels; but the system did not work; so thousands began to fight against thousands; and when even that did not prove enough, *lakhs* gathered on either side, and each party vied with the other in increasing its number of combatants. And we have reached the time when not *lakhs* but crores participate in war. The choice now is either to prepare for total war, or abandon violence altogether, and accept non-violence. That alone is the problem, man is faced with today. To my Communist friends I would say, you are committing a murder here and a murder there, with some arson and looting; you, come out at night and hide yourselves in the hills during the day; of what avail is all this? If at all you want to fight, you must prepare for a world war. Await it. But so long as you do not make preparations of a big war, wherein crores of lives will have to be destroyed, give up those tactics of petty strifes, and avail yourselves of the right of voting, which you have got. Prepare the people for your ideology. A total world war or pure universal love is the choice with which science has confronted us today.

To the land holders I say, if you will accept the path of love and non violence, you will have to abandon the attachment to land. Otherwise the age of violence which is approaching will destroy not only the land but also those who are occupying it. Let us therefore realize that the problem has been presented to us by God Himself, and let us therefore give and give incessantly.

This is the basic conception underlying the Land-Gifts Mission.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

'HINDU' ON APARTHEID

ONE of India's leading dailies the *Hindu* refers to Mr. Manilal Gandhi's bid ■ defy segregation laws in South Africa and says, "Unfortunately the Malan Government have elevated the policy of Apartheid or segregation into the chief pillar of the State and are determined to enforce it to a much greater extent than previous governments . . . The coloured races pay same taxes as Europeans but they are denied vote and municipal franchise . . . . However their trade and their work still brings them into contact with Europeans ■ many points. In fact South Africa cannot dispense with labour of Indians and Africans and attempts to isolate them can only result in retarding the economic progress of the country. The government may feel that protests by Indians can be ignored or suppressed but Africans are now following the Indian lead and they contribute a bulk of population and labour force . . . Mr. Manilal Gandhi's one-man assault on Apartheid laws will thus help to arouse world opinion against reactionary Malan regime."

Mr. Churchill's Statements Repudiated

Three of Mahatma Gandhi's doctors and his Secretary Shri Pyarelal who were by his side at the Aga Khan Palace in 1943 when he went on 21 days fast repudiated on September 25 Mr. Churchill's observations that Gandhiji took glucose during the fast. They have also denied Mr. Churchill's another statement that Gandhiji abandoned the fast when he was convinced of the obduracy of the British Government. Mr. Churchill has made these statements in the fourth volume of his Memoirs of World War II.

Dr. B. C. Roy who was Gandhiji's principal medical attendant, Dr. Sushila Nayar and Shri Pyarelal in a joint statement said, "We can say from first-hand knowledge that at no stage during the fast did Gandhiji take glucose nor is it a fact that he abandoned the fast. Gandhiji had taken a solemn promise from Dr. Roy and Dr. Sushila Nayar that even if he became unconscious glucose would not be administered to him in any form under any circumstances during the period of the fast. On 19th day of the fast his condition became critical and Government doctors, Gen. Candy and Col. Bhandari, wanted to give him intravenous glucose. We opposed the idea knowing how strongly Gandhiji would feel against such procedure. Gen. Candy said that Gandhiji could not be allowed to die which he must unless glucose was given to him. On the other hand we felt that if glucose was forced on him against his expressed wishes mental shock might kill him. Mr. Churchill's second statement that when he (Gandhiji) was "convinced of our obduracy he abandoned the fast" is also contrary to facts. Gandhiji never abandoned the fast. It was continued in terms of his original resolution which he had conveyed to the Government of India and was terminated at the end of 21 days as planned from the very beginning." A copy of the above statement has been sent ■ Mr. Churchill in which the signatures have expressed the hope that in the interest of truth he would issue a correction of the statements referred to in the book and incorporate it in future editions. Major General R. H. Candy, the British doctor who attended on Mahatma Gandhi during his prison fast has also repudiated Mr. Churchill's statements.

Indian Editors' Protest To Pakistan

The President of the All India Newspaper Editors' conference Shri Deshbandhu Gupta has protested against East Pakistan Government's action in banning the sale and distribution in East Pakistan of three West Bengal daily newspapers—'Hindustan Standard,' 'Ananda Bazar Patrika' and 'Jugantar.' In a telegram sent on September 28 to the President of the Pakistan Newspaper Editors' Conference Pir Ali Mohd Rashidi, Shri Gupta says, "It is extremely regretted that such drastic action has been taken without prior reference to Indo-Pakistan joint press committee and is against the assurances given ■ the committee by the two governments. It is an affront ■ Pakistan press which jointly with Indian press evolved a machinery to deal with breaches of the code. In a statement to the press Shri Gupta said that East Pakistan Government's action had come as a "rude shock to those of us who have been in the present difficult situation created mainly by Pakistan press and Pakistan leaders.

India' First Woman Glider

Mrs. Roshan Dara Dastoor, a Poona School Teacher, attained an attitude of 27,000 feet and remained in the air for 21 minutes to qualify for the "C" (soaring) certificate on the Fursungi glider aerodrome. She is the first Indian woman to achieve this feat. Mr. Raj Bahadur, Deputy Minister for Communications, Government of India, who paid a visit to the Glider Aerodrome presented the "C" certificate to Mrs. Dastoor.

Shri Nehru In Ludhiana

Prime Minister Shri Nehru said in Ludhiana (Punjab) on September 30, "India must destroy all caste barriers and fight communalism and provincialism". According to PTI addressing over 100,000 people Shri Nehru said that India had most cordial relations with countries in Asia as also outside.' Some countries had predominant Muslim population but nowhere was the talk of founding states on religious basis discussed. If India started imitating Pakistan in this respect she would fall in the eyes of the world. Pakistan leaders said they must have Kashmir because Muslims lived there in majority. But it was strange that these very leaders supported the Hindu Maharaja of Kashmir when Kashmiris were fighting for freedom against tyranny. Suddenly they had become solicitious about the welfare of Muslims who they alleged were suffering hardships under Sheikh Abdul ab. The fact was Shri Nehru added, that Kashmir had made more strides than other states in India. The land reform policy of Kashmir raised new hopes in people. The land reform policy of Kashmir raised new hopes in people. Today Kashmiris were working enthusiastically for building up their country. Shri Nehru said, 'This is the biggest factor troubling the leaders of Pakistan. They know that Kashmir is becoming consolidated and progressing and to this extent slipping out of their hands. They are relying on the support of foreign powers to have Kashmir but they know they cannot realise their dreams. That is why they raised alarm about war and made preparations for it.' But India's strong action in securing her borders removed the positions of attack." It was clear, however, that Kashmiris alone would decide their future now as it was neither for India nor for Pakistan to do it for them. Kashmiris were opposed to the two-nation theory. They had already decided where their interests lay. It was definitely and solidly in the policy of secularism.

Gandhi Jayanti In India

India celebrated 82nd birthday of Mahatma Gandhi on October 2, In the capital people began gathering at Gandhiji's Samadhi at Rajghat on the banks of the Yamuna from early hours of the morning. A programme of prayers and spinning which began at the Samadhi last Tuesday ended on October 2. The Gandhi Fair inaugurated by India Government's Minister Shri Rajagopalachari in Delhi attracted a large number of people every day. The highlight of the fair organised by the Delhi Municipality was an exhibition on social education. There was also an exhibition of paintings and photographs of Mahatma Gandhi's life depicting incidents from his childhood to his assassination. In Lucknow the celebrations included spinning, playing of records of Gandhiji's prayer meetings and unveiling of portraits of Gandhiji in Government offices.

To mark the birth anniversary of Mahatma Gandhi the Government of India's Posts and Telegraph Department introduced from October 2 four beautiful picture postcards in Hindi depicting different aspects ■ Gandhiji's life.

Prayers For Frontier Gandhi's Health

Pakhtoons of Calcutta at a meeting called upon the Pakhtoons in the country and all others having sympathy with the Pakhtoon movement to hold special prayers for the "long life and good health" of the Frontier Gandhi and his followers in Pakistan jails. The Pakhtoons also decided to change the name ■ their organization from Pakhtoon Jirga-i-Hind to Pakhtoon Khudai Khidmadgar Jirga-i-Hind. The meeting offered its thanks to the Afghan Government for the latter's determination to assist the Pakhtoons in their move to establish a Pakhtoon State—the birthright of 84 lakhs of Pakhtoons.

Afridi Leaders' Confession

Three Afridi leaders, who led tribal hordes in the Kashmir invasion, have stated the tribesmen would not join future 'jehad' against Kashmir. In a signed statement given to Mr. D. V. Talmaukar, London correspondent of the *Kesari*, on September 4 at Kabul, these three leaders—Malik Wali Khan, Malik Said Ahmed and Malik Jelal Khan—gave a first-hand account of the circumstances in which they took part in the invasion of Kashmir in October 1947. Declaring that they were making this statement to "clear our own position and that of the Pukhtoons (Pathans) who took part in the Kashmir invasion," they stated: "At the outset, we think it necessary to state that we are leaders of the Afridi Pukhtoons, and took part in the Kashmir invasion of October 1947 with an army of 100,000 men. This should convince everybody that whatever we say in this statement is said with the full realization of our responsibility to our own people. "We were shocked to read the speech, in the Security Council, of Mr. Zafrullah Khan, Foreign Minister of Pakistan, that the Kashmir invasion was the result of the tribal Pukhtoons' lust for loot and rape. It is a lie. We did not go to Kashmir of our own accord. "As a matter of fact, soon after the emergence of Pakistan as an independent State, responsible leaders of Pakistan, including Mr. Liaquat Ali Khan, came to Rawalpindi and appealed to us for help. They said: 'Pakistan is an Islamic State and that it is the duty of the Pukhtoons to help her to liberate our Muslim brethren in Kashmir.' "The appeal was in the name of *jehad*—holy war. We were assured by Mr. Liaquat Ali Khan and other Pakistan leaders that they would respect the independence of our tribal Pukhtoon territory and would not pursue the British policy of penetration in our country. 'You are an independent people and free to lead your own way of life,' were the words of Mr. Liaquat Ali Khan to the *jirgah* held in Rawalpindi. Our people, simple in their faith, responded to this religious call and went to Kashmir. "We had not enough rifles and ammunition. The Pakistan Government supplied us with the necessary war material — rifles, cartridges, machine-guns, hand-grenades, etc.—gave us their military lorries and ample supplies of petrol."

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort

FOR SENSITIVE SKINS

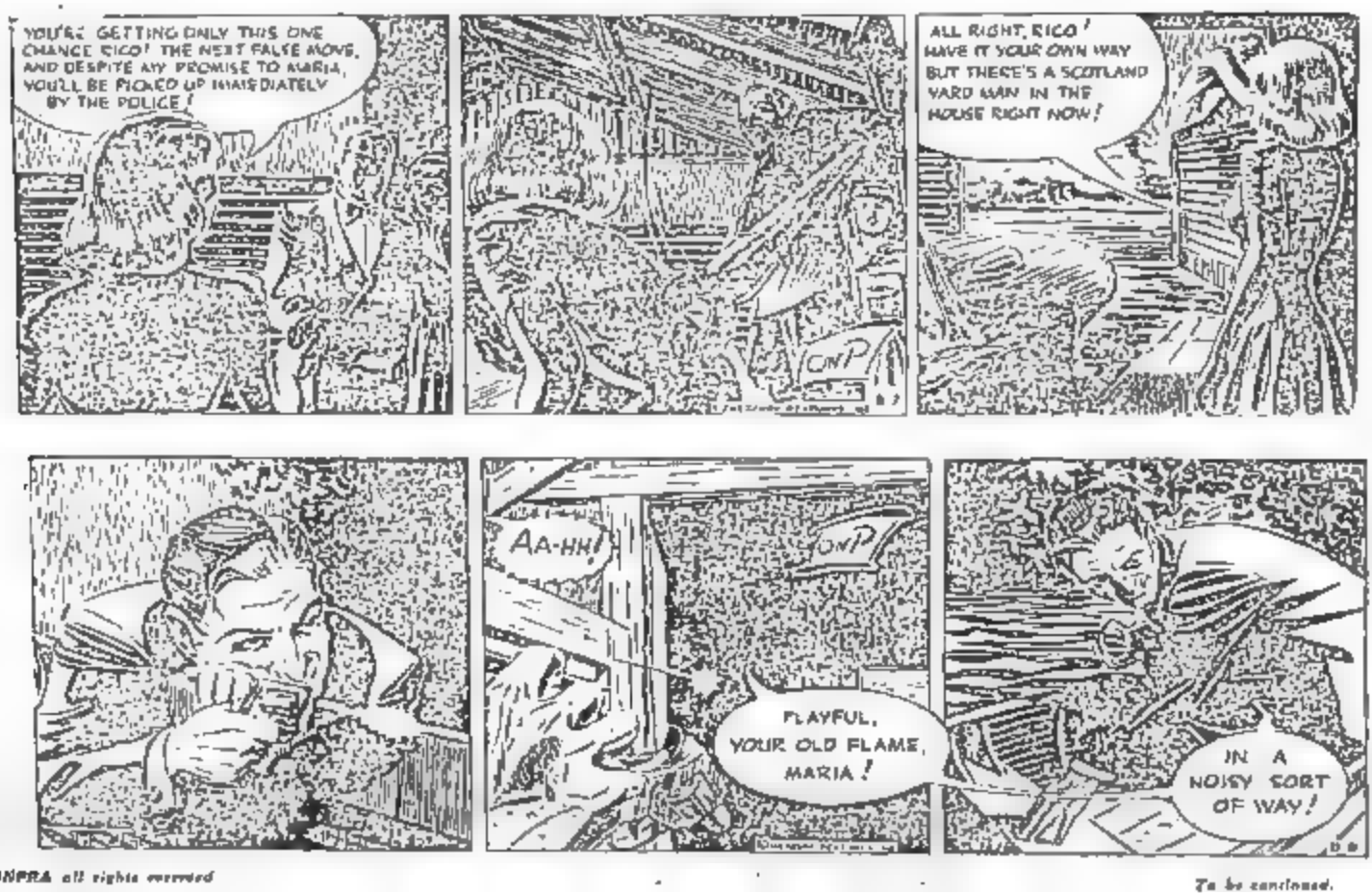
347

અઠવાડીક પંચાંગ

માર	ક્રાસ્તી ૧૯૫૧ ઓકટોબર	હીંદુ ૨૦૦૮ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦ -૭૧	પારસી ૧૩૨૦ શહે. ૬૯મી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૨	શુદ ૧૨	૧૦	૧૦	૫-૨૨	૬-૩૪
શની	૧૩	,, ૧૩	૧૧	૧૧	૫-૨૧	૬-૩૫
રવી	૧૪	,, ૧૪	૧૨	૧૨	૫-૨૦	૬-૩૬
સોમ	૧૫	,, ૧૫	૧૩	૧૩	૫-૧૯	૬-૩૭
મંગળ	૧૬	વદ ૧	૧૪	૧૪	૫-૧૮	૬-૩૮
બુધ	૧૭	,, ૨	૧૫	૧૫	૫-૧૭	૬-૩૯
ગુ૩	૧૮	,, ૩	૧૬	૧૬	૫-૧૬	૬-૧૦

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved

To be continued.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

THE NURSING MOTHER

EVERY new-born baby has a rightful inheritance. That inheritance is the privilege of sucking at its mother's breast. And this act of suckling at the same time confers a great benefit on the mother. For it is one of Nature's great and unavoidable laws that whoever does good to another cannot help doing good to himself or herself. So when a woman gives her breast to the new-born babe of her womb, the very act of suckling exerts tremendous reflexes that cause her womb to contract and shrink and quickly return to normal size. But if a woman does not carry out this great duty, make the most of this great privilege, she injures herself. Instead of undergoing the natural shrinking action the womb remains sub-involuted or imperfectly contracted, with subsequent harm to her general health in later years.

How many modern mothers shirk the responsibility of breast-feeding and resort to the bottle instead? By giving artificial food to their babies they cheat their little ones. But they also cheat themselves.

Of course, it is essential that the mother's milk should be healthy and health-giving. If she has followed common-sense rules of health during her pregnancy and is not constitutionally unsound, her milk should be good, wholesome and plentiful. Unfortunately, too often this is not the case. Nonetheless, much can be done to ensure an adequate supply of satisfactory mother's milk which should easily be much better than any substitute that can be bought in bottle or package.

The mother should take the greatest care to eat sufficient good, plain wholesome, nourishing fresh food. And she must also avoid eating anything that is not wholesome. Sweets, cakes, biscuits, starchy foods, refined foods, condiments, stimulants and the like should be avoided at all costs. She should also watch carefully for anything that upsets the baby. Remember that her milk can only be made out of the food and other stuff that the mother eats and drinks. If her diet is wholesome and adequate, all Nature will be working with her to help her to make good milk for her baby. But if she does foolish things, or fails to do sensible things, her milk must suffer—and then her baby too must suffer.

The most successful nursing mothers have taken those little extra pains and care that pay rich dividends in health for themselves and their children. During pregnancy they gave up meat and ate fruit in abundance. They lived as far as possible on natural foods, fruits, vegetables and nuts. Many have found it best to eat only one kind of fruit at a time, say for breakfast, lunch and supper were composed mostly of salads made from finely grated raw vegetables such as fresh raw carrots, turnips, lettuce, spinach, celery, parsnips, chicory leaves and so forth. Over the salad was sprinkled finely chopped or grated nuts. And a salad-dressing made of lemon-juice, honey and olive-oil gave additional flavours as well as valuable ingredients. By mixing various dried and fresh fruits such as raisins, dates, bananas, avocado pear, pineapple, grated apple, guava, pawpaw and so on, all kinds of delicious and interesting dishes are possible. Women who have tried this have found themselves in far better health than usual and with plenty of rich healthy milk for their babies. The way the babies grew, bonny and healthy, gave joy to all concerned.

If some women can manage to do do this with such great success, Why can't others? It is just a matter of getting over the force of habit and of silly customs.

As regards feeding, the baby should have the breast about every 2½ hours during the day and every 4 hours during the night for the first two months. Every effort should be made however, to get the baby to have the breast as little as possible during the night, both for his own sake and for the comfort and convenience of the mother and others. It often helps if only a drink of boiled water is given during the night. The baby may just be thirsty and quite satisfied with water only. People forget that babies get thirsty and milk is more of a food than a drink.

Gradually the time between feeds should be increased until by the third month the child should be having the breast every 4 hours during the day and every 6 hours or not at all during the night.

Now here is an important point. Feed only one breast at a time. There is a very good reason for this.

It is a peculiar fact that breasts yield most when milked every 8 hours. This has been found true in the case of cows and of human beings. Milking at 6 hour or 12 hour intervals does not give as much milk as 8 hour intervals. The wise mother will, therefore, make use of this law of Nature by giving only one breast at a feed every 4 hours. In this way the child gets fed every 4 hours, and each breast is milked every 8 hours. By following this routine, the wise mother ensures the maximum food for her baby, of the best quality, and at the same time keeps her breasts healthier and in better condition.

It is useful to know that a cup of good cocoa made with good cow's milk once a day often helps much to improve the quality and quantity of the mother's milk. Under no circumstances should any mother resort to the vicious old practice of taking stout or beer to make milk. This is very foolish and dangerous. Avoid all alcoholic drinks at all times!

The nursing mother should take care not to let her breasts be exposed to cold. She should also guard them against injury. They are delicate organs doing a big job and need to be looked after properly. Wash the breasts off carefully every day and dry off well. It is an advantage to dress them with a little lanoline ointment (procurable from the chemist) to help to keep the skin of the nipples soft and healthy.

The bowels must, of course, be kept open without fail. This should not be difficult with proper diet, including the use of molasses, exercise and regular habits such as going to the lavatory at the same time each day without fail in order to ensure a good motion. Beware of taking laxatives. They may, and almost always will, work on the baby too and can do grievous harm. In fact, the taking of any medicine can be dangerous for the baby.

During the suckling period many women get very depressed at times. A walk in the fresh air is very helpful for overcoming such fits of depression. So, too, is some useful and interesting work that will keep the mind engaged. People doing useful work are too busy to be depressed. And, in any case, the mother should try to remember that she has received a great blessing from the Giver of Life. Why should she allow herself then to be sad?

It is also very necessary to avoid getting over-excited, angry or worried about anything. Many and many a mother poisons her innocent baby by losing control of herself or by allowing hateful thoughts to get the upper hand. Hate poisons the system! The wise mother will do her best to cultivate a spirit of calm cheerfulness. And why not? She has been given a great gift from God, and she has a great job ahead of her, the job of raising a new soul on this earth until the little one shall be big enough to manage for itself.

Another thing to avoid is over-strain. On the other hand, sufficient good exercise is absolutely essential to maintain good health. And many Indian women do not take enough exercise by a long way. This is a big mistake for which they pay in later years, and for which their children also pay. For it cannot be repeated too often that a healthy mother is the best guarantee of a healthy child and future citizen of the world. And health is usually in the power of the mother to attain if she but has the common-sense and the will to do what is right.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું હતું.

પુસ્તક ૪૬ મું—અંક ૪૧ | શુક્રવાર તા. ૧૨ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર ઑક્ટોબર, તા. ૧૨ ૧૯૫૧.

સફળ અવહેવારૂપણું

[મહાત્મા ગાંધીજીની જયંતી તા. ૨જી ઑક્ટોબરના બધે ઊજવાઈ. દેશ માં પણ ઉજવાઈ તેમજ પરદેશોમાં. નીચલો લેખ બધાને લાગું પડે છે. આ દેશમાં પણ ગાંધીજીના આદેશોથી આપણે બધાજ કેટલા વીસુખ હોઈએ એ પ્રત્યેકે પોતાને જ પુછવાનું છે. આમાં એ પ્રશ્ન નજ હોય કે હિંદુજ બધાં હજી એ રીતે પહોંચ્યું નથી ત્યાં અમે કોણ? આપણે આપણોજ વીચાર કરીએ. હરીજનબંધુ'માંથી શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાનો લેખ અમે અત્રે આપીએ છીએ.—અ. ઇ.ઓ.]

"વાત તો સાચી છે કે ગાંધીજીનો જન્મદિન બીજી ઑક્ટોબર લગભગ આખા જગત માં ઉજવવામાં આવે છે. સંભવ છે કે રાજઘાટ પર વળી શોકાકુલરી રીતે ઉજવવામાં આવશે. મોટા મોટા રાજકીય નેતાઓનાં વ્યાખ્યાનો થશે, જેમાં બધા પક્ષોના પ્રતિનિધીઓ અને વિદેશના એલચીઓ પણ ગાંધીજીને શ્રદ્ધાંજલિ આપશે. ત્યાં સામુદાયિક કાંતણનો કાર્યક્રમ ગોઠવાય એમ પણ બને. બધા લોકો કહેશે કે ગાંધીજી આપણા રાષ્ટ્રપિતા હતા અને તેમને કારણે આપણને સ્વતંત્રતા મળી છે. પરંતુ જ્યારે હું વીચારું છું અને દેશની લગામ જેમના હાથમાં છે, અને જેઓ જે પ્રાપ્ત કરવા ચાહે છે તેઓ જેમના આ રેંટીયા અને ખાદીના કાર્યક્રમમાં શું બલણ ધરાવે છે તે જોઉં છું ત્યારે આ જયંતી ઉજવવાનો આખો કાર્યક્રમ 'હમટોલ માંહે પોલ'ના જેવો જણાય છે. સરકારના મંત્રીઓ, અખીલ ભારત પંચવાળા અને લગભગ બધા રાજકીય પક્ષો જો રેંટીયો અને ખાદીને અવ્યવહાર્ય વસ્તુ ગણીને કાઢી નાખી ચંપારણના મેજીસ્ટ્રેટના હુકમનો ભંગ કર્યો ત્યારે બધા ચોંકી ગયા અને કહેવા લાગ્યા, આ કેવો અવહેવારૂ માણસ છે!

આ રીતે હંમેશા શાણા લોકો ગાંધીજીને અવહેવારૂ માનતા આવ્યા છે. હીંદુ મુસલમાનની વચ્ચે એકતા પેદા કરી શકાય છે, એ પર ન હીંદુઓએ વિશ્વાસ કર્યો, ન મુસલમાનોએ. એકતા સિદ્ધ કરી તેઓ હીંદુસ્તાનને અખંડ રાખવા ઇચ્છતા હતા. પરંતુ વહેવારૂ રાજનીતીજ્ઞો તેના બાગલા કરવામાં અધિક વહેવારૂપણું સમજ્યા. ગાંધીજી એ સ્વતંત્રતાનો જે સંકલ્પ પોતા ના મનમાં દૃઢ કર્યો હતો, તે પોતે જીવતાંજ સિદ્ધ કરીને બતાવ્યો એ જોવા છતાં આપણે એમ માન્યું કે તે વહેવારૂ માણસ નથી. એવીજ વાત તેમના અસ્પૃશ્યતા નિવારણના આગ્રહના વિષયમાં અને 'હીંદ છોડો'ના આંદોલનની બાબતમાં બતાવવા માં આવતી હતી. અને એજ એમની ખાદી અને ગ્રામ ઉદ્યોગો ની વાતના સંબંધમાં કહેવામાં આવે છે. અને કરોડો રૂપિયા ખર્ચીને મોટી મોટી યોજનાઓ બનાવવા માં આવે છે. પરંતુ સાર એ બતાવવામાં આવે છે કે, હીંદુસ્તાનને ન તો અનાજની બાબતમાં સ્વાવલંબી બનાવી શકાશે અને ન બખી વસ્તીને બેકારીમાંથી મુક્ત કરી શકાશે. જ્યારે મારા જેવો એક અશક્ત માણસ દિનભર બીજું કરતાંયે વીસ ગણું વધારે કાપડ સહેલાઈથી કરી શકે છે, ત્યારે આ પણી મોટી મોટી મીલો જે સત્તર ગણું કાપડ પેદા કરતી, તે હવે અઢાર ગણ થઈ પર આવી ગઈ છે અને મોટા ગર્વની સાથે કહે છે કે બીજા બાર ગણા આ વધારે અમે બનાવી લીધું છે! છતાં આપણા વ્યવહારજ્ઞ, રાજ નીતિપટુ મંત્રીઓ કહે છે કે રેંટીયો અવહેવાર છે. જનરલ મેકઆર્થર જેવાએ પણ કબુલ કર્યું છે કે યુદ્ધથી કોઈ પ્રશ્નનો ઉકેલ આવતો નથી, અને જગત માં શાંતિનો માર્ગ કેવળ ગાંધીજીનો રસ્તો જ છે. છતાંયે જગતનો એક પણ મુત્સદ્દી એ માર્ગ પર ચાલવા ઇચ્છતો નથી અને મોટા મોટા શસ્ત્રસરંજામ પેદા કરીને અને ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધ ની તયારી કરતાં કરતાં યુદ્ધનો આત્યંતિક નાશ કરવાનો માર્ગ વહેવારૂ છે, એમ બતાવે છે.

આપણે ગાંધીજીની જયંતી ઉજવીએ એ ઠીક છે, જરૂરી છે. એ મારતે કે આપણે આપણાં હૃદય અને બુદ્ધિ ઢંઢોળીએ અને વીચારીએ કે આપણે ક્યાં જઇ રહ્યા છીએ અને ગાંધી આપણને ક્યાં લઇ જવા ઇચ્છતા હતા અને જો એમના વીચારો અવહેવારૂ હતા તો આપણે કાંઈક સંયમની સાથે તેમની જયંતી ઉજવીએ અને યશ ગાઇએ. જુઠો ઢોંગ ન કરીએ. જેટલું આપણે સાચું માનીએ એટલીજ જયંતી ઉજવીએ.

નોંધ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો વિજય

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી જેઓએ ૨૧ મી સપ્ટેમ્બરથી ડો. મલાનની રંગદેહની નીતી સામે સત્યાગ્રહ તરીકે મ્યુનીસીપલ વાચનાલય તથા "ફક્ત ગોરાઓ માટે" ના બાકડા પર બેસી કાયદા ભંગ કર્યો હતો અને જેમને પકડવામાં નહોતા આવ્યાં તેમના બાકડા રેંટીયો મારફતે જાહેરાત પછી શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા તેઓની ઉપર એક અંગત પત્રમાં લખે છે કે;

"તમારા સત્યાગ્રહ વિશે જાણ્યું સુશીલા પણ જોડાઈ છે તે પણ જાણ્યું. પકડાયા નથી એ તો હું સારૂ સમજું છું. તમે તો કાયદામાંથી મુક્તી મેળવી જ. તમને પકડે નહીં તો તમારા પુરતો કાયદો રદ થયો. કાયદો રદ કરવાનો માર્ગ તમે બધાને દેખાડ્યો એ સાપ નથી પણ દોરી છે એમ તમે

બતાવ્યું. હવે બીજા એને આપ માન્યા કરે તો તમે શું કરશો?

તમને પકડે તો તમારો સત્યાગ્રહ થાય છે. ન પકડે તો તમારો વીજય છે. તમે તેનો પ્રચાર કરી રાકો છો. તમને પકડતા નથી, માટે તમારે એ વ્યવહાર છોડી દેવો નહીં. ગેરીબાલ્ડી ૭ વર્ષ સુધી ટેક્સ ન આપ્યા. સર કારે માત્ર એકજ વાર તેને પકડયા, અને ૨૪ કલાક પછી છોડી મુકયા. પછી કદી ટેક્સ લેવા એની પાસે ગયા જ નહીં. એવું તમારે થાય તો કેવું મજાનું. પછી તમે ગોરા, દેશી, અને કાળા, બધાની વચ્ચે સમાન ભાવે રહો, ભળો, અને કામ કરો તમે રંગભેદથી છુટયા.

શ્રીયુત વિનોબા ભાવે

શ્રી. વીનોબા ભાવે કે જેઓ ગાંધીજી ના સૌથી જુના સાથી છે તેઓએ છેલ્લા વર્ષથી વધુ પેદલ જીવન વીતાવવાનો અખતરો કરવા માંડયો છે. અને સામ્યવાદીઓને તથા સમાજવાદીઓને ક્રાંતી (વિપ્લવ) થી સમાજના ધનવાનો ના ધન લુટી ન લેતા હૃદયપલટો કરી ધન મેળવવાની રીતો બતાવવા પગ પાળા મુસાફરી કરે છે. તેઓએ વર્ધા થી હૈદરાબાદ છસ્સાની ગામો ગામડે ફરી પગ પાળા મુસાફરી કરી સભાઓ પ્રાર્થનાઓમાં. પ્રવચનો કરી લોકોને નીતીનો પાઠ શીખવ્યા. પશુઓ પાસેથી જમીનો લઇ ગરીબોને આપી. આવી હજારો એકર જમીન હૈદરાબાદ માંથી તેઓને મળી. હવે તેઓ પાછા વર્ધા આવ્યા હતાં. વર્ધા પાસે સેવા ગ્રામ કે જ્યાં પુ. ગાંધીજીનું ધામ છે અને તેની આગળ પોનાર છે કે જ્યા વીનોબાજી આશ્રમ રથાપી રહ્યા છે. શ્રી. જમુનાલાલજીએ તેઓને બોલાવ્યા હોવાથી અને તેઓ પૈસાનો ઉપયોગ ન કરતા હોવાથી પગપાળા પોનારથી દીલ્હી જવા નીકળ્યા છે. સપ્ટેમ્બરની પહેલીથી તેઓ પ્રવાસ કરે છે અને સામટે સામટે ૩૫ માઇલ દીલ્હી વિધી દીલ્હી પહોંચશે. એક અઠવાડીયાનો તેમનો છેલ્લો હેવાલ જણાવે છે કે તેમને ૨૦૦૦ એકર જમીન આ પ્રવાસ દર મીયાન મળી હતી. ગાંધીજીના દિવ્ય સ્વપ્નો જે અધુરા રહ્યાં હતાં તે તેઓ પુર્ણ કરી બતાવે છે. શ્રી. વિનોબાજી અલસરથી પીડાય છે અને ડાકટરની તેઓને સુચના છે કે આરામ લેવો. છતાં છ મહીના થયા પ્રવાસ કરે છે. તેમના પ્રવાસનો આપણો હેવાલ ઉપલીજ "હરીજન" અને ગુજરાતી 'હરીજન બંધુ'માં આવે છે.' તેમના આ સુંદર કાર્યને ઇશ્વરની મદદ રહો એમ આપણે ઇચ્છીએ.

અધોગતીને પંથે જઈ રહેલી દુનીયા

(ઈશ્વરન્ડ એ. ટી. એલ્હનના અંગ્રેજી લેખપરથી)

અંતિમ યુદ્ધ તરફ વળી રહેલી પોતત પૃત્તિને અટકાવવાના સબળા પ્રયત્નો નીષ્ફળ થઈ રહેલા આપણે જોઇ રહ્યા છીએ.

બીજા યુદ્ધ સમજોતો જોગી કરી રહ્યા છે એટલે આપણે પણ કરવુંજ જોઇએ, આપણે કરીએ છીએ એટલે બીજાઓએ કરવુંજ જોઇએ. આ ગેરી ફુંડાળામાં પડી જઇ લાગતી વળગતી સઘળી સરકારો વિનાશને પંથે જઇ રહી છે. અરસ પરસ આરોપો મુકવાનો અને શાંતીને માટે અરસપરસ થઇ રહેલા આક્રમકો તરફ અપુર્ણ તુચ્છકાર વૃત્તિ બતાવનારો જે સતત પ્રચાર જગતના વ્યવહારમાં ચાલી રહ્યો છે તે પતનની ટોચે પહોંચી ગયો છે,

આ પરિસ્થિતિમાંથી આ દેશની સર કારોને પાછી વાળી શકાવાની કંઈ પણ આશા હોય તો તે એજ વસ્તુમાં રહેલી છે કે સશસ્ત્ર થવા પાછળ થનારી બેસુમાર નાણાની બરબાદી અને તેમાં રહેલા યુદ્ધનાં ચોકસ જોખમો સામે પ્રજાજનો મોટો બળાબળાટ કરી મુકે અને સખ્ત વીરોધ વ્યકત કરે.

મારા અભિપ્રાય મુજબ આ દેશમાં એકજ એવી સંસ્થા છે કે જે આ બાબતમાં પ્રજાનો જરૂરી રોષ ઉશ્કેરી શકે અને તેની સામે બંડને માટે દોર પણ આપી શકે. તે ખ્રીસ્તી ધર્મીઓનું ચર્ચ છે.

વર્તમાન કટોકટીનું અતિ તિરસ્કાર ભરેલું સ્વરૂપ એ છે કે ધર્મગુરૂઓ અને આપણા ધાર્મીક અખબારો (થોડાક માનભરેલા અપવાદો સિવાય) સશસ્ત્રતાના કાર્યક્રમને બેપરવાઇથી સંમત થઈ રહ્યા છે. ધાર્મીક સંસ્થા ઓ તરફથી જગતની શાંતી માટેની જાહેર ઉક્તિઓ અપવાદ નહિ થઇ શકાય તેવી થઇ રહી છે અને સરકારો ને તે વધારે સારી નીતી અપનાવવા માટે વિનવણી કરનારી હોય છે. છતાં ચર્ચોએ જોઇએ તેટલા પ્રમાણમાં એ બાબતમાં કશું સ્વતંત્ર પગલું ભરવાની વૃત્તિ બતાવેલી નથી. આપણા દેશના ધર્મગુરૂઓની પરંપરાથી ચાલતી આ વેલી વસ્તુ સરકારમાં સેવાઓ સેવા આપવાના અને યુદ્ધની જરૂરી તયારી ઓ કરવાના પક્ષમાં રહેલી છે. એ વસ્તુને અડપથી ફેરવી શકાય તેમ નથી.

નેતાઓ જ્યારે નિદ્રામાં પડી ગયા હોય ત્યારે પ્રજાજનોએ જાગૃત થવું જોઇએ. પહેલ કરવાનું કીર્તીદ પદ જયું હોય ત્યારે કોઇએ પણ પહેલ કરતાં થઇ જવું જોઇએ.

હું નથી માનતો કે ખ્રીસ્તીઓ સાથે રહ્યુ સભ્યતાનું ભાન એટલું ગુમાવી બેઠેલા હોય કે પરિસ્થિતિ સમજતા થયા પછી તેના નીવારણ અર્થે તેઓ તુરત સક્રીય રીતે વર્તતા નહિ થાય. ચાલો હવે વર્તમાન પરિસ્થિતિ તપાસીએ:

લાગતા વળગતા સઘળા દેશોમાં તમારા મારા જેવા વ્યક્તિગત ખ્રીસ્તી ઓ, ભલે તે મતના હોય, તેઓએ જે ધરે, પોતાના અસ્ત્રિમ પ્રેમભાવ વડે તેઓના સઘળા પાપો ક્ષમા કરેલા છે, એ ધણીને વફાદાર રહેવાની પવિત્ર પ્રતિજ્ઞા કરેલી હોવા છતાં, કહેવાતા શત્રુ દેશોમાં પોતાના સાથેના ખ્રીસ્તી બંધુઓનો ખાતરીપુર્વક પહેાળા પ્રમાણ માં સંહાર કરવાની યોજનામાં રાજ્ય ને પોતાનો ઉપયોગ કરવા દઇ રહ્યા છે.

સબળા પંથોના મારા ખ્રીસ્તી બંધુ ઓને આ રાક્ષસી કૃત્યનો હું ધડીભર વીચાર કરવા કહું છું. કારણ બધુ ખ્રિસ્તનો કંઇ હોય તેવા કોઇએ પણ પોતાના જાતી બંધુનો નાશ કરવાની યોજનાઓ ઘડવી એ અક્ષમ્ય આપ્યા ત્મિક અધોગતીજ જણાય કે જે આ ધુનિક સશસ્ત્રતાના કાર્યક્રમમાં રહેલી છે.

ધારો કે આપણી પોતાની જ ન્હાના ચર્ચવાળી એકજ સ્ટ્રીટમાં અરસપરસ ખુનામરકી થઇ રહેલી હોવાના અબર આપણા જાણવામાં આવે તો શું આપણે તેને શાન્ત રહી સહન કરી લઇ શું? અને ધારો કે ખુનોની કશુ માત્ર યોજનાઓજ ઘડાઇ રહેલી હોય તો પણ શું આપણે શાંત જેવી રહીશું? અને ધારો કે રાજ્ય આપણા પર કૃપા કરીને તેવાં ખુનોને કાયદેસર કરાવે તો શું તેથી આપણી ધાર્મીક ભાવનાને સંતોષ થશે? શું તેની બીક ખ્રીસ્તિના આદેશો આપણે ચોકારી નહિ ઉઠીએ! આપણા ધર્મગુરૂનો વખતો વખત કહેતા આવેલા આપણે સાંભળીએ છીએ કે ચર્ચો ને પાપો વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે. એ કંઇ તેનો બચાવ નથી, એ બચાવમાં બે પાપોના કરતાંય મોટું પાપ રહેલું છે. બધો બન્ને પાપોનો તેમાં સમન્વય રહેલો છે, ચર્ચના આત્માનું અધઃ પતન રહેલું છે.

ઘણી સમુહ ખુની માટે મોત ના જે સાધનો આપણે ઉત્પન્ન કરી રહ્યા છીએ તેના પાછળનો હેતુ એવાં ખુનો થતાં અટકાવવાનોજ છે, એવો બચાર કરીને આપણે તેની પાછળના એધોગતી કરનારા દુષ્ટ હેતુમાંથી મુકત થઇ શકતા નથી. આ પરિસ્થિતિને આપણે એટલી સરળ બનાવી દઇ શકતા નથી.

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને ઓટલમ યુદ્ધ ના નીવારણ અર્થેના આક્રમણોના પોકારો આપણે સાંભળી રહ્યા છીએ. અને હાઇડ્રોજન બોમ્બની એવી બ્રીટીશ બતાવાઇ રહી છે કે કોઇ પણ પક્ષ પહેલ કરવાની હીંમત કરી શકતો નથી.

ચર્ચ તો અટકાવતું અટકાવશે; તે પહેલાં ત્રીજું વિશ્વયુદ્ધ ફાટી નીકળવાનો પણ સંભવ રહે. પરંતુ જો ભયંકર હકીકતનો સ્વરક્ષણના બ્હાના હેઠળ બચાવ કરી શકાય તેમ નથી. તમારા મારા જેવા ખ્રીસ્તીઓને માટે આપંત અગત્યની વસ્તુ યાદ રાખવાની એ છે કે કોઇનો જાન લેવાનો વીચાર કરવો એજ એક ઘેર પાપ છે અને શરમ ભરેલી વસ્તુ છે.

યુદ્ધ કદાપિ ન થાય તો પણ લાખો ખ્રીસ્તીઓએ એક બીજાને વિષે આવા વીચારો કરવા તેમાં ખ્રીસ્તી ધર્મનું ખંડન રહેલું છે.

કારણ ભયંકર પેગામ શું જેવો નથી કે અરે પાપ હૃદયમાં રહેલું પાપ છે કે જે પાપી કૃત્ય કરવા કરતાં પણ ઘણું જ વધારે ભુંડું છે?

આ રહ્યા તેના શબ્દોઃ "પ્રાચીન કાળમાં તમે કહેવાયેલું સાંભળ્યું છે કે, કોઇનું ખુન કરશો નહિ, પરંતુ મારો તમને આદેશ છે કે જે કોઇ પોતાના બંધુ પ્રત્યે ક્રોધ કરે છે તે પાપનો ભોગી બનશે....", પરંતુ આપણું પાપ તો એકલા ક્રોધનુંજ નથી; આપણા માનવબંધુઓની કતલ કરવા વૈજ્ઞાનિક સાધનો પાછળ ચાર અબજ સીત્તેર કરોડ પાઉન્ડનો આપણે અર્થ કરવા સંકલ્પ કર્યો છે.

એટલે હું મારા સબળા ખ્રીસ્તી બંધુઓ પછી તે ગોપ હો કે આર્ય બીશપ હો કે ગમે તે પંથના હો–તેમને કહું છું કે શું તમે તમારા ચર્ચ જાયવા તો તમારી સશસ્ત્રતાની પાછળ રહેલી આધ્યાત્મિક અધોગતી થવા દેશો?

કે પછી જાગૃત થઇને અસંખ્ય ખ્રીસ્તીઓમાંથી કોઇક એવા પાકશે કે જેઓ આ અંધકારના જાલોને ફાડી દેનારી કોઇક બળવાન પ્રકાશ આપનારી સેના ઉભી કરશે?

જાગૃત થાઓ અને તમારા ધર્મનો આદેશ શું છે એ યાદ કરો.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત રૂપી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL

ન્યુઝીલેન્ડનો શ્રી. ગાંધીને ટેકો

ન્યુઝીલેન્ડથી એક મિત્ર શ્રી. મણી લાલ ગાંધીને એક અંગત પત્ર લખતાં લખે છે કે:

"મારી માનસીક સ્થીતી હાલ કેવી હશે એનો ખ્યાલ હું કરી શકું છું. અને તમે કેવી ભાવનાથી પ્રેરાઇને બે કાયદાનો ભંગ કર્યો એ પણ સમજી શકું છું. કાયદો કેવો અને ભંગ કેવો? ખરે તમે જાહેર વાચનાલય અને જાહેર બાઇસ્કોપોનો ઉપયોગ કર્યો હોય. પણ સ્વતંત્રતા મેળવવા માટે સ્વતંત્ર થવું જ જોઇએ. મુંગા મુંગા બધુ સહન કરવુ એ આપણી હાર છે. જ્યારે પહેલા ખ્રિસ્તીઓને પકડતો જાહેર માં પ્રચાર કરવાની ના પાડવામાં આવી હતી, ત્યારે તેઓએ કહ્યું હતું કે, "મનુષ્યના રચેલા કાયદાઓ કરતાં અમે ઇશ્વરના બનેલા કાયદાઓને માનીશું." ત્યારથી તે આજ સુધી એવા વિચારના થોડા ઘણા માનવો હમેશા પેદા થયા છે. ૧૯૪૧ માં ન્યુઝીલેન્ડમાં અમારી—ખ્રીસ્તી શાંતીવાદીઓની ઓજ દશા હતી. ત્યારની સરકારે પોલીસો દ્વારા અમારી જાહેર તથા ખાનગી સભાઓ અને સરઘસો વિખેરી નાખ્યા હતાં. અમે સરકારને કહ્યું હતું કે, ખાનગી સભાઓપરથી પ્રતીબંધો ઉઠાવ વામાં નહીં આવે તો અમે જાહેરમાં પ્રચાર કરશું. સરકાર સાથે સમાધાન કરવા અમે અસ્થતીમાન નીવડ્યા હારે અમે એમજ કર્યું. દર અઠવાડીએ અમારામાંથી એક જાહેરમાં બાયબલ કરી બોલવાનું સ્વીકારતો હતો. એ વખતમાં અમે અટકાર જાય જેલમાં ગયા હતાં. અમારામાંથી કોઇને એક વર્ષની અને કોઇને તેનાથી ચોડીક ઓછી એમ સજાઓ થઇ હતી. યુદ્ધ પછી વેલીંગ્ટનમાં ગે પાછું જાહેર સભાઓમાં બોલવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે પણ ત્યાંની સીટી કાઉન્સીલે એ જાહેર માં કોઇ પણ જાતમાં સભાઓ ભરવા ની પરવાનગી ન આપી. મારે પરવાનગી વગર મીટીંગો ભરવી પડી. એ વીસ અઠવાડીયા સુધી આ ક્રમ ચાલુ રાખ્યો. ત્યાર બાદ મારી ઉપર કેસ મંડાયો. ન્યાયમુર્તીએ મારા પક્ષમાં ન્યાય તોળ્યા આથી સીટી કાઉન્સીલ સુપ્રીમ કોર્ટમાં દાવો નોધાવ્યો. જડને ને સ્વતંત્રતાનો અર્થ ભાગ્યે જ સમજાય છે. પણ ૧૯૪૯ માં હોદની શાંતી પરીષદમા ભાગ લેવા જતાં પહેલા ન્યુઝીલેન્ડમાં ફરજીયાત લશ્કરી તાલીમ નો પ્રશ્ન ઉપસ્થીત થયો હતો. આ સવાલનો અમે સખત વીરોધ કર્યો હતો. પ્રભુ ઘણા લોકો અમને બોલાવવા ની તક પણ આપવા તયાર નહોતા. અમારી પહેલી બે સભામાં પોલીસે મને આપણુ બંધારણ ફુકમ કર્યો પણ મેં એ હુકમના ન ગણકાર્યો. યુદ્ધ કાળ દરમીયાન પણ પાંચ છ વાર આવું બનવા પામ્યું હતું. પહેલા યુદ્ધના જુના રીતીરીવાજો મને સભા રચનેથી બસેડી જતા હતાં. આ બધુ સમજવા છતાં હાલ હું તમારો ખાસ વીચાર કરું છું. ઇશ્વર તમને તમારા કાર્યમાં સફળતા આપે એવી મારી પ્રાર્થના અને ભલામણ છે. હું ત્યાં તમારી પાસે હોત તો કેવું સારું! લો લોકો તમને સાથ આપવા જેટલી હિમ્મત ન બતાવે અથવા પોતાના સ્વાર્થના કામમાંથી છુટી નહીં શકતા હોય તો પણ તમે નીરાશ ન થશો. તમે એકલાજ લડત ચલાવો એમાં કશો વાંધો નહીં. એવો વખત જરૂર આવશે કે જ્યારે આમ પ્રજા પોતાનો મત બદલી તમારી સાથે જોડાશે. અહીંના રાજકારણમાં બધા ન ઉંડ્યા જેમ જનાવો અને જાય છે છતાં. રંગભેદ દાખલ કરવાનો વીચાર મુદ્દા હજી નથી આવતો. શાળાઓમાં ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓના ભાળકો સાથેજ ભણે છે. ગોડોક વખત પહેલાં શીક્ષણ ખાતાએ બીન-ગોરા ભાળકો માટે ઇંગ્લીશનો ખાસ વર્ગ ચલાવવાની સુચના કરી હતી. આ સુચનાથી ઘણા સભ્યોને જણાયું કે આ રંગભેદનું પ્રથમ પગથું છે પણ તેઓને ખાત્રી આપવામાં આવી કે આ રંગભેદની દ્રષ્ટીએ સુચન નથી કરાયું પણ બીન-ગોરાઓનું ઇંગ્લીશ વધુ સારું થાય એ આશાએજ સુચન કર્યું છે. અહીંની નેટીવ વસ્તી ૧૦૦૦૦૦ એક લાખની છે. અને ધારાસભાના એંસી સભ્યો માંના ચાર સભ્યો નેટીવ હોય છે. આ લોકોને પુર્ણ મતાધિકાર છે. દક્ષિણ આફ્રીકાનો પ્રશ્ન સાવ જુદોજ છે. ત્યાંના ગોરાઓને ભય છે કે નેટીવો એમની પાસેથી રાજ્ય બીનની લેશે ઉંઘીઓએ અને નેટીવોએ ધીરજ રાખીને સામાજીક, રાજકીય, અને આર્થીક પ્રગતી કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. ત્યાની લઘુમતી જો જુદી થવા ઇચ્છે તો ભલે થતી. થોડાક વખતમાં તેઓને તેઓની મુર્ખતા જણાશે. અને તેઓ દુનીયા માટે એક દ્રષ્ટાંત બનશે."

વ્યવહાર શુદ્ધિ

પ્રવચનકાર: અહાસતી શ્રી. ઉજ્જ્વળ કુંવર

[દેશમાં હાલ વ્યવહાર શુધી પર ભાર મુકવામાં આવે છે અને તેને અંગે ઘણી સંસ્થાઓપણ રચવામાં આવી છે. નીચે લેખ 'આપ્ત આનંદ'માંથી એક જૈન સાધ્વીના પ્રવચનમાંથી ટુકડાઓને આપ્યો છે. લખાણ જૈનોને ઉદ્દેશીને છે. પણ અમારું માનવું છે કે તે પ્રત્યેક માનવ ને લાગું પડે છે પછી તે ઢોંદમાં હોય કે હીંદ બહાર હોય. આ દેશમાં પણ ઘણી એવી ચીજો વેપારીઓ મંગાવે છે અને આપણે ખરીદીએ છીએ કે જે પાપરૂપ જ કહેવાય. આ લેખ આપણને માર્ગ દર્શક બનો એ આશા એ અત્રે આપીએ છીએ.

— તંત્રી ઇ.ઓ.]

"કોઇ માણસ ચતુર ચિત્રકારને બોલાવી પાણીના ભરેલા ખાલા માં ચિત્ર ચીતરવાનું કહે તો તે મુર્ખજ ગણાય અને પ્રયાસ કરનાર પણ નિષ્ફળ નિવડે. તેવીજ રીતે નીતીક જીવનની શુદ્ધિ વિના ગમે તેટલા વત, તપ, જપ, વાંચન, મનન અને કિર્તન કરવા માં આવે પણ તેનો કશો ફાયદો નહીં થાય. ચોરી અને બીજા કાલુંનો ધંધો કરનાર અને કાળા બજાર કરનાર ને વત, તપ કરવાનો કેટલો અધીકાર છે?

માર કહેવું આકરું લાગશે. બહીંવાર ખોતાઓને આકરું લાગે એ બહીંક સાધુ સંતો પણ સત્ય કહેતા નથી કે જેઓ પર સમાજને ખરે માર્ગે દોર વાની જવાબદારી છે. હવે વખત આવ્યો છે કે ધર્મ ગુરૂઓએ બાજી સમાજને ખરે માર્ગે દોરવા, નહીં તો સમાજ ઉંડી ખાઇમાં ધકેલાઇ જશે. આ આપણા માનવ સમાજને સાંકળતો પ્રશ્ન છે પણ અહીંસાના ઉપાસક તરીકે આપણે તેના ઉંડા વીચાર કરવો ઘટે છે. આપણે જૈનો ઉત્તર ગ્રવેાને સાચવવાનો ખુબ પ્રયાસ કરીએ છીએ પણ મુળ ગતો જેવા કે સત્ય, અચૌર્ય, કે અપરીગ્રહ તરફ લક્ષ નથી આપતાં. આ તો વૃક્ષના થડમાં આંગ ચડાગી પાંદડે પાંદડે પાણી પાય વૃક્ષને સદ્ધવન રાખવા જેવી ચેસ્ટા છે.

કાળા બજાર કે જરૂરીયાત કરતાં વધુ સંગ્રહ ન કરનાર ૧૧ જૈનો માંથી ૧૧ જૈનો પણ મળવા મુશ્કેલ બાનું છું. પોતાના હકક વગરની કોઇ પણ વસ્તુ લેવી તે "અદત્તાદાન" એટલે કે ચોરી છે. પોતાના બાસતુ કાપડ અનાજ કે ધન હોય તેના કરતા વધુ લેવું એ ચોરી છે. ત્રીજા વતના પાંચ અતીચારો છે. આમાં કોઇ કાળા બજાર કરે અને આપણે લઇએ એ અને કાળા બજારનું લાવી જમણ કરે તેમાં જમીએ એનો પણ સમાવેશ થાય છે. રાજ્યે દેશના લાભ માટે જે કાનુનો કર્યા હોય તેનો ભંગ કરવો તે પણ દોષ છે. ત્રીજા વતનો પાંચ મો અતીચાર છે વસ્તુમાં ભેળસેળ કરવી તે જેને પ્રતિરૂપક વહેવાર કહેવાય છે. એક પણ વેપારમાં શુદ્ધ વ્યવહાર આપણે જાળવતાંજ નથી. આપણા નૈતીક અધ:પતનની કાંય મર્યાદા છે ખરી?

ધર્મ ખાતર નહિ પણ વેપાર નીતી તરીકે પણ પ્રમાણિકતાને સ્વીકારીએ તો પણ તે કલ્યાણકારી છે. આપણે પ્રામાણિકતાનો ધર્મની દ્રષ્ટિએ વીચાર કરીએ છીએ પણ પશ્ચિમ વાસીઓએ તો પ્રામાણિકતાને વ્યાપારનીતી તરીકે સ્વીકારી છે. તેથી તેમનો વ્યાપાર પ્રામાણિકતા ઉપર પ્રતિષ્ઠિત થયેલો છે; કારણકે તેમણે આ નીતી સ્વીકારી છે; એટલું જ નહિ પણ અમલમાં મે મુકી છે. અમેરીકાથી પાછા ફરેલા એક ભાઇએ મને વાત કરી કે ત્યાં હીંદુસ્તાનની માફક છાપાંવાળાઓ ગલીએગલીએ ફરતા નથી, પણ છાપાં ની રેંકડીઓ ગલીને નાકેનાકે મુકવામાં આવે છે. માણસ રેંકડી મુજબ ચાલ્યો જાય છે. છાપું લેનાર માણસ છાપું લઇ તેના પૈસા ત્યાં મુકવામાં આવેલી પેટીમાં નાખીને ચાલ્યો જાય છે. જો આપણે ત્યાં આ રીતે રેંકડી મુકી હોય તો શું હાલ થાય? વીચારો જોઇએ. અમેરીકામાં વીજળીનો વપરાશ ખુબ છે; પણ કહેવાય છે કે ત્યાં ના વીજળી ઘરવાળા મીટર તપાસવા માટે એક પણ માણસ રાખતા નથી. દરેક માણસ પોતાનું મીટર તપાસી બાજુની બીલ દર બીડે ભરી આવે છે. આપણે ત્યાં પણ આવી રીતે પ્રામાણિકતાની પ્રતિષ્ઠા થાય એ માટે આપણે સૌએ પ્રયાસ કરવો જોઇએ.

કપટ, દગો, છળ, પ્રપંચ વગેરે અનર્થોના મુળમાં તો સંગ્રહવૃત્તિ જ રહેલી છે. સંગ્રહવૃત્તિનો રોગ આજે આપણા એ સમાજને લાગુ પડયો છે સંગ્રહવૃત્તિનો સંગ્રહણી રોગ જ્યાં સુધી નાબુદ ન થાય ત્યાંસુધી આ બધાં પાપો કેમ દુર થઇ શકશે? રશિયન ક્રાંતિકાર લેનિને સંગ્રહવૃત્તિને માનવસમાજ ની પીઠ પરનું ઝેરીલું ગુમડું કહ્યું છે. તેનું ઓપરેશન થાય તો જ તેમાંથી વહેતું કાળા બજાર અને અપ્રામાણિકતા નું લોહી-પુઇ અને તેમાંથી ફેલાતી શોષણવૃત્તિની દુર્ગંધ અટકે; પણ આજે તો ગાણસની મનોવૃત્તિ એવાં ગુમડાંઓ વધારવાની છે. દરેક જનતો પરિગ્રહ એ શરીર પર કુટી નીકળતાં ગુમડાં જેવો છે. આ મનોવૃત્તિ સુધરે તો જ વ્યવહારશુદ્ધિ થાય.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧	૪
ઝણકાર ભંડ	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૩
ગુપ્તધન (સાહસ કૃત નોવલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો તાત (ખરચે આવે)	૧	૬
ધરતીને આલાને	૬	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હું આ રીતે પ્રસ્તુત સમસ્યાની ચર્ચા કરી વિચારતો હતો અને ત્યારે મને સૂઝયું કે આ દેશમાં ઘુમવું જોઈએ. પણ ઘુમવું કેમ? પણ ઘુમવું જોઈએ! મોટર વગેરેનો વિચારશોધક નથી, સમસમાધક છે, અંતર કાપી શકે છે. જ્યાં વિચાર શોધવો છે, ત્યાં શાંતિનું સાધન જોઈએ. જુના જમાનામાં તો ઘોડા, પોડા વગેરે હતા, લોકો તેમનો ઉપયોગ પણ કરતા હતા અને રાતભર માં બેસી માઇલ સુધી નીકળી જતા હતા. પરંતુ શંકરાચાર્ય, મહાવીર, બુદ્ધ, કબીર, ચૈતન્ય, નામદેવ જેવા માણસો હીંદુસ્તાનમાં ઘુમ્યા અને પગપાળા જ ઘુમ્યા. તેમણે ધાર્યું હોત તો ઘોડા પર કે ઉંટ પર પણ ઘુમી શકતા હતા. પરંતુ તેમણે ત્વરિત સાધનની મદદ લીધી નહીં, કારણ કે તેઓ વીચારનું શોધન કરવા ચાહતા હતા. અને વિચારશોધનને માટે સૌથી ઉત્તમ સાધન પગપાળા ફરવું એ જ છે. આ જમાનામાં તે સાધન એકદમ સુઝતું નથી, પરંતુ શાંતિપૂર્વક વીચાર કરીએ તો સૂઝશે કે પગે ચાલ્યા વિના છુટકો નથી.

વામનાવતારનો જન્મ

આ રીતે હું વર્ધીથી શિવરામપલ્લી આવ્યો અને ત્યાંથી અહીં સુધીમાં હવે ૭ અઠવાડીયાં પુરાં થાય છે. આ દરમિયાન મેં દરેક ગામનો અધિકથી અધિક પરિચય મેળવ્યો. સામ્યવાદી લોકોના કામની પાછળ જે વીચાર છે, એનો ક્રાંતિભૂત અંશ આપણે ગ્રહણ કરવો જોઈએ, એ પર અમલ કરવો જોઈએ. આ અમલ કેમ કરવો એ બાબતમાં હું વીચારતો હતો. મને કાંઈક સુઝી પણ. ખરેખર તો હું હતો જ, વામનાવતાર મેં શરૂ કીધો અને ભૂમિદાન માગવાનું શરૂ કરી દીધું. પહેલાં પહેલાં લાગતું હતું કે આનું પરિણામ વાતાવરણ પર શું થશે? થોડાક અમૃતબિન્દુથી આખો સમુદ્ર મીઠો કેમ થશે? પણ ધીરે ધીરે વિચાર થતો ગયો. પરમેશ્વરે મારા શબ્દોમાં કાંઈક શક્તિ મુકી; લોકો સમજી ગયા કે આ કામ જે ચાલી રહ્યું છે, તે ક્રાંતિનું છે અને સરકાર ની શક્તિથી પર છે. કારણ કે આ તો જીવન બદલવાનું કામ છે.

લોકો મને કેવા લાગ્યા, એક જગ્યા એ હરિજનોએ એકઠા થઈ મારા પગ ધોયા અને એક ભાઈએ તો એકર આપ્યા. લોકે લોકોએ મને ઘણી જમીન આપી છે, પણ મારું કામ એટલાથી પુરું થતું નથી. આજે નલગોંડાના એક ભાઈ આવ્યા હતા. તેમણે પહેલાં પચાસ એકર આપ્યા હતા. તેમની જમીનનો કાંઈક ભાગ હતો, તેની પતાવટ થઈ ગઈ અને આજે પાંચસો એકર જમીન તેમણે આપી. તેમના ભાગની જમીન તો આ ચોથો ભાગ છે.

ભુદાન યજ્ઞની ભૂમિકા

શ્રી. વિનોબા ભાવે (અતાંકથી ચાલુ)

વિચારશોધનનું મુખ્ય સાધન : "ચરૈવેતિ"

આ જગતભરનો પ્રશ્ન છે

આ રીતે જ્યારે વિચાર કેળવાયો ત્યારે કામ થયું. હું ધરાયું છું કે દરિદ્રનારાયણ જે ભૂખ્યો છે અને હવે જાગી ગયો છે, તેને તમે તમારા કુટુંબનો એક ભાગ સમજો અને તમારા પરિવારમાં ચાર છોકરા છે તો આને પાંચમો માની લો. એક ભાઈ ની પાસે પાંચ એકર જમીન હતી. એ ભાઈ પાસે મેં જમીન માગી તો તેણે મને કહ્યું કે મારા ઘરમાં આઠ છોકરા છે. મેં પુછ્યું, જો નવમો થયો તો તેને પણ સહેરો કે નહીં? તો તેણે કહ્યું, 'હા.' મેં કહ્યું કે 'એમ જ સમજો કે હું નવમો છું અને મને પણ કાંઇક આપો.' સમજો કે દસ હજાર એકરવાળો સો એકર આપે છે. આંકડો જોવામાં બહો મોટો લાગે છે, પણ હતા અને દરિદ્રનારાયણ—બંનેના હિસાબથી તે ઓછો છે. આ આંકડાથી હું તો સંતુષ્ટ થઈ જાઉં, પરંતુ દેનારાઓ ન થવું જોઈએ. એમ હોત કે અહીં કોઈ ભૂખમરાની કે મોટા લોકોના સંહારનિવારણની સમસ્યા હતી અને હું દાન માગતો હતો, તો થોડું થોડું દેવાથી પણ કામ ચાલ્યું હોત. પરંતુ અહીં તો એક રાજકીય સમસ્યાનો ઉકેલ કરવો છે, એક સામાજીક પ્રશ્નનો ઉકેલ કરવો છે, જે સમસ્યા કેવળ આ જે જીલ્લાની નહીં, હીંદુસ્તાનની નહીં, બલકે આખી દુનિયાની છે. અને જ્યાં એવી રાજકીય અને સામાજીક ક્રાંતિ કરવાની વાત છે, ત્યાં તો મનોવૃત્તિ જ બદલવાની જરૂર હોય. જો કોઈ નાનોશો સંકલ્પ હોત તો થોડા દાનથી પણ કામ થઈ શકત, પરંતુ અહીં દસ હજાર એકર જમીનવાળા જો સો એકર આપશે તો કામ નહીં ચાલે.

તેમણે તો દરિદ્રનારાયણને પોતાના કુટુંબનો એક ભાગ સમજીને દાન દેવું જોઇએ. હું તો મરીબ અને શ્રીમંત સૌનો મિત્ર છું. મને તો મૈત્રીમાં જ આનંદ આવે છે. જે શક્તિ મૈત્રીમાં છે, તે દ્વેષમાં નથી. અનેક રાજાઓએ લડાઇઓ લડીને જે ક્રાંતિ ન કરી, તે બુદ્ધ, ઇશુ, રામાનુજ વગેરે એ કરી. આમનામાંથી એકએક માણસે જે કામ કર્યું તે અનેક રાજા ઓએ મળીને પણ કર્યું નથી. અર્થાત્ પ્રેમ અને વિચારની તુલનામાં બીજી કોઇ શક્તિ નથી. તેથી વારંવાર સમજાવવાનું કામ પડે તોપણ હું તૈયાર છું. બે વાર સમજાવવાથી કોઇ ન સમજે તો ત્રીજી વાર સમજાવીશ. ત્રણ વાર સમજાવવાથી જો ન સમજે તો ચોથી વાર સમજાવીશ. અને વાર વાર સમજાવવાથી ન સમજે તો પાંચમી વાર સમજાવીશ. સમજાવવું એ જ મારું કામ છે. જ્યાં સુધી હું સફળ નહીં થાઉં, ત્યાં સુધી હું હારીશ નહીં, નિરંતર સમજાવતો જ રહીશ.

હું જે ધરાયું છું તે સર્વસ્વદાનની વાત છે. જેમ પોતાના કબિએ (તિરુવ) ભાગવતમાં કહ્યું છે: "तस्मिन्कुले जनि धर्मचरसततनु दीनज जाव चीतिरुवाडु धर्मचरसततनु" માતાપિતા ની પેઠે ચીંતા કરવાની આ ઉપમા હું તમને પાડવા ધરાયું છું. જે પ્રેમ થી માતા બાળકો માટે કામ કરે છે, ભૂખી રહીને તેમને ખવડાવે છે, તેમને માટે સર્વસ્વનો ત્યાગ કરે છે તે શક્તિ અને પ્રેમ હું તમારી પાસેથી પ્રગટ કરાવવા ધરાયું છું.

વિચારક્રાંતિને માટે ભૂમિ તૈયાર છે

આજે હું જેલમાં કમ્યુનિસ્ટ ભાઇ ઓને મળવા ગયો હતો. એ ભાઇઓ માટે કે તેમના વિચારો શા છે, તેમની સાથે જે વાતચીત થઇ, તે પુરી અહીં કહેવાની જરૂર નથી, પણ તેમણે એક સવાલ મને કર્યો કે, "શું તમે આ શ્રીમંતોને કરીથી તેમના પોતાના ઘર માં લઇ જઇને વસાવવા ધરાઓ છો? શું એમના દિલમાં પરિવર્તન થવાનું છે? તમને તો લોકો ઠગી રહ્યા છે." કાંઇક આ ભાતનો તેમનો ભાવ હતો. મારે ત્યાં તેમની સાથે ચર્ચામાં ઉતરવું નહોતું, ન તેમના દરેક પ્રશ્નનો જવાબ આપવો હતો. પણ જો એ વાત સાચી હોય કે દરેકના હૃદયમાં પરમેશ્વર વિરાજમાન છે અને આપણા શ્વાસોચ્છવાસનું નિયમન તે જ કરે છે અને બધી પ્રેરણા તે જ આપે છે તો મારો વિશ્વાસ છે કે પરિવર્તન જરૂર થઇ શકે છે. જો કાલાન્તરમાં હોઇ છે અને કાલાન્તરમાં પરિવર્તન કરવા ધરાઇ છે તો પરિવર્તન થવાનું જ છે. મનુષ્ય ધરાઇ ન ધરાઇ પણ જ્યારે તે પ્રવાહમાં પડે છે ત્યારે તેની તરવાની શક્તિ જ કામ તેના કામમાં આવતી નથી. પ્રવાહની શક્તિ પણ કામ આવે છે. એ રીતે માણસ ના હૃદયમાં પરિવર્તનને માટે કાલપ્રવાહ મદદરૂપ થાય છે. આજે તો બધાની ભૂમિ તપેલી છે. એવી તપેલી ભૂમિ પર પ્રેમનાં બે બુંદ છાંટવાનું કામ જો ભગવાન મારી પાસેથી કરાવવા ધરાઇ છે તો હું તે ખુશીથી કરી રહ્યો છું. હું તો મરીબ પાસેથી પણ જમીન લઇ રહ્યો છું. એક એકરવાળા પાસે થી પણ એક ગુંઠો લીધો છે. જો તે આપો ગુંઠો આપત તો તે પણ લઇ લેત. લોકો પુછે છે કે એક ગુંઠો જમીનમાં હું શું કરીશ? હું કહું છું, કરીશ વધો નહીં, જેવો મને તે એક ગુંઠો આપ્યો છે, તેને દરદી બનાવીને હું તેને જ તે જમીન સોંપી દઇશ અને કહીશ કે જે પેદાશ આમાં થશે, તે મરીજોને દઇ દેવી. એક એકરવાળાને એક ગુંઠો દેવાની વૃત્તિ થાય એને જ હું વિચારક્રાંતિ કહું છું. જ્યાં વિચાર ક્રાંતિ થાય છે, ત્યાં જ જીવન પ્રગતિની તરફ વધે છે. "अभिप्रायप्रम् राज्य तृणमिव परित्यज्य सहसा"—એક ઘાસના તણખલાની જેમ રાજ્યનો પરિત્યાગ કરનારા ત્યાગી આ ભૂમિમાં થઇ ગયા છે.

જીવનપરિવર્તનની પ્રેરક પ્રક્રિયા

વિચારશક્તિની કોઇ હદ હોતી નથી. એક વિચાર એક માણસને સુઝે છે કે એનાથી માણસના જીવનમાં ક્રાંતિ થઇ જાય છે. તમે જોયું છે કે કેટલાક મહાપુરુષો એવા પણ હોય છે, જેમના વિચારમાં એવી શક્તિ હોય છે જે બીજાના જીવનને પલટી નાખે છે. તેથી વિચાર જાગ્રત કરવા માટે મેં આ ફરીને પાસેથી પણ એક ગુંઠો જમીન લઇ લીધી. અને જ્યાં હું તે શ્રીમંતો પાસેથી જમીન લઇ રહ્યો હું, ત્યાં તેમના આધારપર મારો વરદ હસ્ત છે કે, "ભાઇઓ, તમારે હવે સહેરમાંથી ભાગી જવાની જરૂર નથી, કયાં સુધી ભાગતા રહેશો!" અથવા જ્યાં મેં શ્રીમંતો પાસેથી સો એકર જમીન દાન લીધું, ત્યાં મેં તેમના મનમાં એક સારો વિચાર પણ જગાડ્યો. દરેક માણસના દિલમાં સારા-નરસા વિચારો હોય છે. હવે તેના હૃદયમાં એક લડાઇ શરૂ થાય છે, એક મહાભારત યુદ્ધ શરૂ થાય છે.

"सुविज्ञान निशिकुरुषे जनाव
सच्चाऽसत्य यवसी पस्पृधाते
तयोर्यत् सत्य यतरत् ऋजीयः
तत्सित् सोमोऽवति हंति आ असत्"

(ઋગ્વેદનારા જણે છે કે દરેક માણસ ના હૃદયમાં સત્ અને અસત્ની લડાઇ હંમેશા ચાલતી હોય છે. જે સત્ છે, તેની રક્ષા થાય છે અને જે અસત્ છે, તેનો નાશ થાય છે) તેથી ડાહ્યા હોગી છે એમ માનવાને કારણ નથી, પરંતુ તેના દ્વારા અન્યાયનાં અનેક કામો થતાં હોય છે. અન્યાય વિના હજારો એકર જમીન કદી એકડી થઇ શકે ખરી? અર્થાત્ જેમણે દાન દીધું છે, તે શ્રીમંતોના જીવનમાં કેટલીયે જાતના અન્યાય અને અનીતિ હોવાનો સંભવ છે, પરંતુ તેમના હૃદયમાં પણ એક ઝબકારો થઇ ગયો કે શું અમે જે અન્યાય કર્યો તે ઠીક છે! પરમેશ્વર તેમને બુદ્ધિ આપશે, તેઓ અન્યાય છોડી દેશે. પરિવર્તન આ રીતે થવા કરે છે.

કાળપુરુષની પ્રેરણા

મારી વિનંતી છે કે હવે આપણને જમાનો આગળ છે. તમે સૌ લોકો

દિલ ખોલીને આપજો. આપવાથી એક દૈવી સંપદ નિર્માણ થાય છે, તેની સામે આસુરી સંપદ ટકી શકતી નથી આસુરી સંપદ લુંટાઇ જવા ઇચ્છે છે. તે મમત્વ-ભાવ પર આધાર રાખે છે, સમત્વ ભણતી નથી. દૈવી તે સમત્વ પર આધાર રાખે છે. દૈવી અને આસુરી સંપદની આ ઓળખ છે.

જ્યાં હું દાન લઉં છું, ત્યાં હૃદય-મંથનની, હૃદયપરિવર્તનની ચિત્તશુદ્ધિ ની, માતૃવાત્સલ્યની, ભાતૃભાવનાની, ગૈરીની અને મરીજોને માટે પ્રેમની આશા કરું છું. ત્યાં બીજાઓની ધીકરની ભાવના જાગે છે, ત્યાં સમત્વ બુદ્ધિ પ્રગટ થાય છે, ત્યાં વૈરભાવ ટકી શકતો નથી. વૈરભાવનું સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ જ હોતું નથી. પુરુષમાં તાકાત હોય છે, પાપમાં કોઇ તાકાત હોતી નથી. પ્રકાશમાં શક્તિ હોય છે, અંધકારમાં કોઇ શક્તિ નથી. પ્રકાશને અંધકારનો અભાવ કહી શકીએ નહીં. પ્રકાશ વસ્તુ છે, અંધકાર અવસ્તુ છે. લાખો વરસોના અંધકાર માં પ્રકાશ લઇ જાઓ, એક ક્ષણમાં અંધકારનું નિવારણ થઇ જશે. એ પ્રમાણે આજે પુણ્યોદય થયો છે. તેની સામે વૈરભાવ ટકી શકશે નહીં. આ જ્ઞાન એક અહીંસાનો પ્રયોગ છે, જીવનપરિવર્તનનો પ્રયોગ છે. હું તો નિમિત્ત માત્ર છું. તમે પણ નિમિત્ત માત્ર છો. પરમેશ્વર તમારી પાસેથી અને મારી પાસેથી કામ કરાવવા ઇચ્છે છે. આ કામપુરુષની, પરમેશ્વરની પ્રેરણા છે, તેથી હું માગું છું ત્યારે તમે લોહો આપજો અને દિલ ખોલીને આપજો. જ્યાં લોહો એક ફુટ જમીનને માટે ઝઘડે છે, ત્યાં મારા કહેવાથી લોહો સેંકડો-હજારો એકર જમીન દેવાને માટે તયાર થઇ જાય છે, તો તમે સમજો કે આ પરમેશ્વરની પ્રેરણા છે, તેની સામે થઇ જાઓ. તેના વિરોધમાં ન ઉભા રહો. આમાંથી બહુ થશે.

પ્રેમ કે યુદ્ધની સમસ્યા

આજે હું ફરીથી કહું છું કે આપણે વિજ્ઞાનનો પુરો લાભ ઉઠાવવા ઇચ્છીએ છીએ. જો આપણે વિજ્ઞાનનો પુરો લાભ ઉઠાવીએ તો આ ભૂમિને આપણે સ્વર્ગ બનાવી શકીએ છીએ. પણ પછી વિજ્ઞાનની સાથે હીંસાને નહીં, અહીંસાને જોડવી જોઇએ. અહીંસા અને વિજ્ઞાનના મેળથી જ આ ભૂમિ સ્વર્ગ બની શકે છે, હીંસા અને વિજ્ઞાનના મેળથી સ્વર્ગ ન બની શકે, બલકે નાશ થઇ જાય.

પહેલાં લડાઇઓ નાની નાની થતી હતી. જરાસંધ-ભીમ લડયા, કૂંતી થઇ, પાંડવોને રાજ્ય મળ્યું, આખી પ્રજા ખુન-ખરાબીથી બચી ગઇ. જો આ જમાનામાં એવી લડાઇઓ લડવા માં આવે તો એમાં હીંસા થવા છતાં પણ નુકસાન ઓછું છે, તેથી આ ૬૬ યુદ્ધ હું કબુલ કરી લઇશ. જો હિટલર અને સ્ટાલીન કુરતી માટે તલવાર બાજ જાય અને નક્કી કરે કે જે હારશે તે હાર્યો, અને જે જીતશે તે જીત્યો, તો હું એ કબુલ કરી લઇશ અને જો દુનિયા તે ૬૬ યુદ્ધ જોવા આવે તો હું તેનો નિષેધ નહીં કરું, કારણ કે દુનિયાનું એમાં વિશેષ નુકસાન થશે નહીં. પરંતુ ૬૬ યુદ્ધનો જમાનો હવે વીતી ગયો છે. પહેલાં ૬૬ યુદ્ધ થતું હતું, પછી હજારો લોકો આપસ માં લડવા લાગ્યા. હજારોની લડાઇ પુરી થઇ અને લાખો લડવા લાગ્યા. તેથી પણ પરિણામ આવ્યું નહીં. પછી શું? અહીં વીસ લાખ તો ત્યાં પચીસ લાખ અને અહીં પચીસ તો ત્યાં પચાસ લાખ, આ રીતે એ જમા નો આવ્યો કે હજારો લાખો નહીં પણ કરોડો લોકો આપસમાં લડવા લાગ્યા. માણસની સામે સવાલ એ છે કે કાંતો 'ટોટલ વોર' (સર્વંઆસી યુદ્ધ) ની તયારી કરો અથવા હીંસા, લોહો અને અહીંસા અપનાવો. હું સામ્યવાદીઓને એ સમજાવું છું કે ભાઇઓ, તમે લોહો કર્યાં જેવાર ખુન કરો છો, કર્યાં જેવાર મકાન બાળો છો, કર્યાં કાંઇક લુંટ ઘાટ કરો છો, રાતમાં આવો છો, દિવસે પહાડીઓમાં છુપાઇ રહો છો. પણ હવે છુપાવાનો જમાનો ખલાસ થઇ ગયો છે. હવે એવી હરકતોથી કરો લાભ નથી. જો લડાઇ લડવી છે તો વિશ્વયુદ્ધની તયારી કરો અને તેની રાહ જુઓ. પણ જ્યાં સુધી કરોડો ની સંખ્યામાં હીંસા કરવાની તયારી કરો નહીં ત્યાં સુધી નાની નાની લડાઇઓની આ પદ્ધતિ છોડી દો, અને તમને મત આપવાનો આજે અધિકાર મળ્યો છે, તેનો લાભ ઉઠાવો. પ્રજાને પોતાના વિચાર માટે તયાર કરો. વિશ્વયુદ્ધ યા પરિશુધ્ધ પ્રેમ, એવી સમસ્યા વિજ્ઞાને આપણી સામે ઉભી કરી છે.

મમત્વ છોડો

તેથી જો પ્રેમની, અહીંસાની રીત અજમાવવા ઇચ્છતા હો તો આ જમીનનું મમત્વ છોડો. નહીં તો હીંસાનો એવો જમાનો આવનારો છે કે એમાં બધી જમીન અને એ જમીન પર રહેનારાં પ્રાણીઓ ખતમ થઇ જશે. એમ સમજો કે ભગવાને આ સમસ્યા આપણી સામે ઉભી કરી છે, માટે ભાઇઓ, નિરંતર દાન આપ્યા કરો.

સંપૂર્ણ

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે ગોકલાંવશું" જેમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...માલ લખવાનું જે આવે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા. ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બધો જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઈસ્ટીખાર્ડથી મેસર્સ રામજી રવજી વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ ખાસ જાતે જોઇને અમારી ઉપર રેલવે કરવા મહેરબાની કરશો. તમારું નામ અમોને ઘણ બધસ્ત તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવટુ
કઠોર
ઘર—ગરથ્થુ દવાઓ
હવન—પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નૂતન વર્ષ પાંચકા.

એડરેસ:
૧૧૦ લિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરસુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

મેરીઓ ટેવાની

અનુવાદક : ભાણાભાઈ ગોવિંદજી પટેલ, લીંબાંગરટન

૨૬ વર્ષની વયે પણ મેરીઓ ટેવાની ૯ વર્ષના છોકરાની માફક વર્તે છે, છતાં તેને બોગોળના કોઈ પણ માસ્તર કરતાં દુનિયાનું વધારે જ્ઞાન છે, અને પૂર્વનું (ફીલસૂફી) તત્ત્વજ્ઞાન સારી રીતે સમજે છે.

ઈંદના મહાન પુરુષો સાથે તેમણે ચર્ચા કરી હતી, અને બોગના નિયમનમાં એમણે ઘણી સિદ્ધિઓ મેળવી છે.

મેરીઓ ટેવાની રંગીનીલ, ફીંદી, અને એક કે બે ઈંદની બીજી ભાષા ઓ બોલી શકે છે છતાં પણ એમનું અંગ્રેજી એકવડિયું કહી શકાય.

ડૉ. લુઈસ ટેવાની ૬૩ વર્ષની ઉમરનો છે બહાલદષ્ટિમાં અને મહાત્મા ગાંધીજીની સુધારણામાં માને છે તેનો છોકરો (મેરીઓ) પશ્ચિમનો–રંગનો–છે એમના મા–બાપનું માનવું છે કે મેરી ઓ નવી જાતનો પ્રથમ માણસ હશે!

ડૉ. ટેવાનીને પાર્ટિકમાં બગાડ ન કરી શકે તેવા જેટમા–આધુનિક સુધારાથી પણ બચ્યા દૂર–રહેવું પસંદ પડે છે, સાદી પરિસ્થિતિમાં, કે જ્યાં હવા ચેટ્રોલ અને ધુમાડાથી કોઈ પણ વાર બગડતી નથી.

સુસેક્સમાં (Sussex) હોવ (Hove) તરફ જોકર ઓરડામાં આનંદથી દિવસો પસાર કરે છે. તેઓ તેમના અસાધારણ પુત્રને ઉપર લાવવામાં પણ બચ્યા લીન છે.

અસાધારણ માર્ગ પર એક છેડેથી બીજા છેડા સુધી કેળવણી આપે છે, અને મેરીઓને અસાધારણ જવાબદારી થી તપાસ કરી રહ્યાં છે, જો તેઓ ખરા હશે તો છેવટે મેરીઓનું સાર્જન થશે. ડૉ. લુઈસ ટેવાનીનું જાનવું છે કે કરી થી ૦૮-બનારી પ્રજા એમજ કહેશે કે "ડૉ. ટેવાનીનો માર્ગ ખરો છે."

એકના એક ધંધાથી અને તાજગી ખીલવણીથી ડૉ. અને મીસીસ ટેવાની માને છે કે એમનો છોકરો ઘણું લાંબુ આયુષ્ય ભોગવી શકશે. એમના ધારવા મુજબ મેરીઓનું . કુદરતી આયુષ્ય ૨૦૦થી ૫૦૦ વર્ષની વચ્ચેનું હોવું જોઈએ અને આઠલી નાની ઉમર માં પણ મેરીઓએ ઘણી પ્રગતી કરી છે આમ તેઓ માને છે.

એ લોકો મેરીઓને પીટર પેનનું Potter Pan રૂપાંતર કરવાની ઇચ્છા રાખતાં નથી પણ માત્ર તેની માનસિક અને બૌદ્ધિક વૃદ્ધિ પાછે અને ઘણું જીવે એવીજ આશા રાખે છે, અને આજના તેની સારી તંદુરસ્તી અને વિદ્વાનોની કોઈ પણ માણસે જાણ્યું નહિ હોય તેવી રીતે ઈંદની પ્રચાર કરશે.

એમની ખાસ કેળવણીમાં બોગના આસનો અને ઈંદના તત્ત્વજ્ઞાનનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ડૉ. ટેવાનીની કેળવણીમાં સંગીતને પણ સ્થાન આપ્યું છે મેરીઓ સીતાર વગાડવાનું શીખી રહ્યો છે દરરોજ સાંજે એમને ત્યાં સંગીતનો જલસો હોય છે, અને તેમાં ખાસ રંગીનીલ અને ઇટાલીના લોકગીતો ગાવામાં આવે છે.

પૂજ્ય બાપુજીએ ડૉ. ટેવાનીને એકવાર ચરખો ભેટ આપ્યો હતો, એ તેમની સાથે એમણે વાતો કરી હતી. મેરીઓ એ રમકડાંની જગ્યાએ ચરખો લીધો છે.

ઘણીવાર ડૉ. એન. મીસીસ ટેવાની અને મેરીઓ દરિયા કિનારે યોગીક આસને બેસે છે.

ડૉ. ટેવાની એમના પુત્ર મેરીઓને ઘણીવાર કહે છે કે "મારા દીકરા ડહાપણ અને આત્મા માટે હમેશા પુર્ણ તરફ જોવું."

વિવિધ વિષય

કુલાહીના છાપો બનવાનું જામંત્રણ

કરજન સીટી કાઉન્સીલે નકકી કર્યું છે કે, તેઓ સરકારને અરજ કરનાર છે કે કરજન શહેરમાં રૂપ મેરીયાજ એકટને લાગુ કરવા માટે ઠા વા હુકમ અને જવાબદારીઓ કોવી લોઈએ તે જણાવે. સીટી કાઉન્સીલે નકકી કર્યું છે કે ફીંદી અને કલર્કની કમીતીઓ રમાપવી જોયી કાઉન્સીલ બીનગોરી પ્રજા સાથે સંકળાયલી રહે. મુખ્ય હેતુ એ છે કે રૂપ મેરીયાજ ના કાયદાને અમલમાં લાવવા તેઓની મદદ લેવી. મ્યુનીસીપાલેટીના બધા ક્ષેત્રોમાં બીન-ગોરાઓને દાખલ કરવા નો એકજ હેતુ હોય છે કે જેથી રૂપ૦ મેરીપાજ એકટ જર યતાંજ તેઓ પોત પોતાના ક્ષેત્રમાં કાર્ય કરે. કરજનના મેયર સર પર્સી ઓજબોને જણાવ્યું છે કે, કરજનની જુદી જુદી કોમોને એક બીજાના ભયથી મુકત કરવા આમ કરવાની જરૂર છે. વધુમાં તેઓ કહે છે કે, હું નથી માનતો કે આ પગલાનો સખત વિરોધ ઉઠાવામ આવ્યા કુલાહો દિર્ઘ દષ્ટીથી જોશે તો તેઓ જોઈ શકશે કે આ પગલાથી બધી કોમો સુખ અને શાંતીથી રહી શકશે. જો ફીંદી કોમ સીટી કાઉન્સીલને મદદ કરવા તયાર થશે તો તેઓ જોઈ શકશે કે સરકાર અને મારી કાઉન્સીલ તેમના હીતમાંજ છે.

"ડ્રાન રીબીક" મેળાનો બાયકોટ

આવતા વર્ષમાં કેપટાઉનમાં "ડ્રાન રીબીક"નો મેળો ભરાવવાનો છે એનો કેપ્ટાઉન એકસન કાઉન્સીલે બાયકોટ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. એક નિવેદન કરતાં તે જણાવે છે કે, "આ મેળો ગયા વર્ષથી બીન-ગોરાઓપરની જીતના આનંદમાં ભરાયા કરે છે. આથી બીન-ગોરાઓને હમેશા યાદ રહે કે કોણ માલીક (વિજયી) છે અને કોણ ગુલામ (પરાજીત) છે. કદિપણ આફ્રીકાના ઇતીહાસ બદલામાં કુકત ગોરાઓજોજ આગ નથી ભજવ્યો પણ બીજી બધી દેશમાં વસ્તી કોમોનો એમાં ભાગ છે. કોઈ પણ સ્વમાન પ્રિય બીન-ગોરાને આ મેળાનો સિદ્ધાંત અપમાન ભર્યો લાગશેજ. પ્રસંગ મોટો અને ઇતીહાસીક છે પણ એને ઉજવવા માટે પુરે પુરી સ્વતંત્રતા અને કોઈ પણ જાતના ભેદભાવ ઇતીહાસીક પ્રસંગ તરીકે ઉજવવો જોઈએ. અમે બીજા બધા લોકોને તથા સંસ્થાઓને કે જેઓ બહોળા વિચાર ધરાવનારા છે તેઓને અમને સાથ આપવા આમંત્રીએ છીએ. કેપટાઉન કાઉન્સીલે પોતાનો ખાસ કાર્યક્રમ ઘડયો છે જેમાં કરેક કોમ ભોકાર્ય ગણશે. આ કાઉન્સીલે કેપની સીટી કાઉન્સીલને અરજ કરી જણાવ્યું છે કે, આ કાર્યક્રમના અમ્યને પહોંચી વળવા ૫૦૦ પાઉન્ડ આપે અને મેયરને તથા બીજા બધા કાઉન્સીલરોને કાર્ય વાહક કમીતીમાં દાખલ થવાની રજા આપે.

નવરાત્રીનો ઉત્સવ

નવરાત્રીની ઉજવણી ફીંદુઓમાં આસો સુદ પડવાથી તે નોમ સુધી થાય છે. આ દિવસોમાં દેવીઓની પુજા થાય છે. એવી માન્યતા છે કે દેવીઓ ખુશ રહે તો સંકટો દુર થાય. આથી દેવીને "સંકટ મોચન" પણ કહેવાય છે.

ફીંદમાં કયાંક આ ઉત્સવો જુદામાં થાય છે તો કયાંક વદમાં ઉજવવામાં આવે છે. બંગાલમાં આ ઉત્સાવ દુર્ગા પુજાને નામે પ્રખ્યાત છે. પડવાને દીવસે દેવીની સ્થાપના કરવામાં આવે છે અને આઠમને દીવસે હવન થાય છે નવમીને દીને વિસર્જન અને પાછી દશેરા. ઉત્તર ફીંદમાં આ દિવસોમાં રામલીલા કરવામાં આવે છે અને નવમી સુધી પુર્ણ રામાયણ કરવામાં આવે છે. દસેરાને દિવસે રામ રાવણ પર વિજય મેળવે છે આથી વાસડા પર દસ મસ્તકના ચોગા કરી બાળે કપડે વાસ ને પુતળાનો આકાર આપી રાતના તેને આગ ચાંપે છે અને રાવણનો અંત આણવામાં આવે છે. આમ રામ અને રાવણ હમેશા જીવંત રહે છે અને માનવે પ્રયત્ન કરી રામને અમર કરવાના રહે છે અને રાવણનો નાશ કરવાનો રહે છે, તેનો નવરાત્રી ખ્યાલ આવે છે. સાર એ વધુ રામ બરાબર એ બધુ રાવણ આવા ધાર્મીક પ્રસંગો ઉજવતાં આપણે એ આપણા મોના રાવણને મારવા શકતીમાન થઇ એ તો કેવું સારું! દર વર્ષ મુજબ આ વર્ષે પણ કરજનના સાંધી હોલમાં એનેનાના ગરબા નવરાત્રી-નીમેતે રખાયા હતાં અને પ્રથમ સોની એસોસીએશન તરફથી માતાની સ્થાપના અને હવન તથા ગરબી સંસ્થાના કોલમાં અમલેના રેડીયર રોજ રાતનાં રાખવામાં આવી હતી.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાકને માર્ગે (સાંપીત) ૨ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" સાંપીજીના લખેલ હીમીત છાપમાં અને એક છાપેલી હાલપ કોપી સાથે ૧૦ ૦
આરોગ્યની ચાવી (સાંપીત) ૧ ૦
અનાસકતી યોગ (સાંપીજીએ ગીતા પરનો કરેલો અનુવાદ) ૧ ૧
સરદારનું જીવન ચરીત્ર ૧૨ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર ૧ ૦ ૦
કારાગૃહના ૧૬ દીવસો (લાપુના જાલ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો) ૧ ૧

આ ઓફીસેથી મળશે.

દીવાળી અને નવાં વર્ષની
અભિનંદન પત્રીકાઓ

નવી ડબની તૈયાર થઈ ગઇ છે.
ભાવ ડઝનની રૂા. ૭–૦.
નામ છપાવવાં હોય તો રૂા ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું :
'Indian Opinion,' P.Bag, Phoenix, Natal.

જરા ધ્યાન આપી ફિલ્મોના નામ અને ગીતોની વિગત વાંચજો.

૪ રેકોર્ડ ની "સ્પેશીયલ"
ફીલ્મ આલ્બમ
શી. ૨૫/–
પોસ્ટેજ ૨/–

૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "સબનમ"
YI. 1099 તેરા મેરા પ્યાર કયા
પ્યાર મે તુમને મોહા સીખા
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1101 ઊડ ગયે બાલમ
મુજે કીસીસે પ્યાર હો ગયા
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "સાયર"
YI. 1104 યે દુનીયા હૈ
હો બીછડે હુયે દીલ
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "દેહાતી"
YI. 1046 કૈસે દીવાના મેરી પતીયા
સુના સુના બાદલ કા આંગના

અને આ નીચે જણાવેલી ફીલ્મોના સારામા સારા છુટા રેકોર્ડની વિગત પણ જરા ધ્યાન આપી વાંચજો
કીમત ફક્ત શી. ૭/– પોસ્ટેજ વધુ

ફીલ્મ "ચેલા"
YI. 1094 ગાયેજા ગીત મીલન કે
મેરા દીલ તોડને વાલે

ફીલ્મ "દીલ લગી"
YI. 1095 તુ મેરા ચાંદ
દુનીયા કયા જાને

ફીલ્મ "અંદાજ"
YI. 1096 કરના મોહબ્બત કરકે
દીલ દુરેના

ફીલ્મ "અંદાજ"
YI. 1097 હમ આજ કહી દીલ જો કે
ઝુમ ઝુમ કે નાચો

ફીલ્મ "સબનમ"
YI. 1098 યે દુનીયા રૂપ કી ચોર
ભાગ ૧ અને ૨

ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1102 કયા યે કરાર હૈ
અબ મેરા કોન સહારા

ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1103 બીછડે હુયે પરદેશી
પતલી કમર હૈ

ફીલ્મ "નઝરાના"
YI. 1105 એક રાત મે પકડે ગયે
બલવાન તેરે રાજ મે
YI. 1106 કયા સોચ કે બનાઇ તુમને
લાચાર હું અકેલા

ફીલ્મી દુન્યા હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

આ મહીનાની રેકોર્ડ આજ નવી ઢબથી તઇયાર કરી છે સાંભળવા ચુકશો નહી.

આયા દેવી અને રામચંદ્ર
H. 709 રંગે અલમ
ઉસીકા નામ પ્રીત હૈ
રામચંદ્ર
H. 710 અબતને મોહબ્બત
કહાંસે લાવું

સુશીલા રાણી
H. 711 હું પ્રીતમ — (આફ્રીકનાર સ્ટાઇલ)
ઝુલ જા — (યુરોપીયન સ્ટાઇલ)
નૌશાદ
H. 712 તુ મીલે અગર — (વેસ્ટર્ન સ્ટાઇલ)
હમ આજ કીસીકે — " "

નવી ઉર્દુ કવ્વાલી
રેકોર્ડ
શી. ૭/–
પોસ્ટેજ વધુ

પ્રતાપલ્લાહ કાલુ (કલકત્તા)
U. 905 રખલે ઉસાકી લાજ
સકલ દીખાદો ખ્વાજા

આ રેકોર્ડના વખાણ કરવા એટલે સોના પર ગીલોટ ચડાવવા જેવુ છે. મું દર્દ ભરેલો આવાજ, મીસરાજે ની અદાયગી અને સાબીરની નવી નાત ખરેખર આ રેકોર્ડને એક માસ્ટર બનાવી દીધે છે.

સુસુકે કવ્વાલ
U. 909 ખુદ પરેશાન હૈ
એ બાદે સબા

આ નવી મજલ્સો "કવ્વાલી" જે સાંભળી છે માત્ર અલ્લાહ સુસુકેનો આવાજ ખરેખર દર્દથી ભરેલો છે. તમને જરૂર આ રેકોર્ડ પસંદ પડશે.

હબીબશાહ કવ્વાલ
U. 908 હમદો સના
ઔરો સલામ

"કવ્વાલી" ના ઉમદા નાત અને સલામ ગવૈયાના રેડીયે સ્ટેશનેથી હબીબશાહ કવ્વાલે ગાયા પછી પબ્લીકની માંગને લઇ હમો આ રેકોર્ડ તઇયાર કરાવી છે. સારી સાંભળવા લાયક રેકોર્ડ છે.

"Young India" Selected Hindostani film records.
"Shalimar" Filmi Dunya Hindostani records.
"The Mogul" Urdu Qnawali records, Obtainable from all Indian record dealers through out South Africa.

પૂરી ગઝલો સાથે નવુ કેટલોગ તઇયાર થઈ રહ્યું છે. તમારૂ નામ આજેજ નોંધાવી દો.

Shalimar Record
Co. (Pty.) Ltd.,
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"
16 Saville St, DURBAN.

M. S. Nana.
Telephone 35-1533
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.

અમારો હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ પત્રી તરફથી)

તા. ૩૩ ઓક્ટોબર ૧૯૫૧.

કોમનવેલ્થ અને પાકીસ્તાનની નીતી

સપ્ટેમ્બરની ૩૦મી તારીખે લુધીયાના માં બોલતા શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે:

"આપણે હીંદુસ્તાનમાંથી કોમી ભેદો તથા પ્રાંતીક ભેદો દુર કરવા જોઇએ. પાકીસ્તાનના જન્મ બાદ અમે માન્યુ કે મુસલીમ લીગે જે કોમીઝેર ફેલાવ્યું હતું તેનો અંત આવશે. પણ તે ઝેર હજી કાયમ છે. હીંદુસ્તાને આજે જોશીયાના પણ દેશો સાથે મૈત્રી બાંધી છે. તેમાના મણા દેશો મુસલીમ છે છતાં કોઈ પણ એવા દેશોમાં રાજ્ય શાસન ધર્મ ઉપર રચવામાં નથી આવ્યું. એ હોદ આ ખાબતમાં પાકીસ્તાનને પગલે ચાલવા જશે તો તે દુનીયાની નજરેથી ઉતરી પડશે."

કાશ્મીર નીતી બોલતા શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે "પાકીસ્તાનના નેતાઓ કહે છે કે, કાશ્મીરમાં મુસ્લીમ વસ્તી વધુ છે તેથી તેઓ કાશ્મીર પાકીસ્તાન માં મેળવવા ઇચ્છે છે પણ જ્યારે કાશ્મીરીઓ, હીંદુ મહારાજાની સામે વીરોધ કરતાં હતાં ત્યારે પાકીસ્તાન હીંદુ મહારાજાનો પક્ષ લઇ બોલતું હતું અને આજે હવે કહે છે કે, મુસલીમોને શેખ અબ્દુલાની સરદારી નીચે ખુબ દુઃખ પડે છે. અરી બીના એ છે કે હીંદના બીજા રાજ્યો કરતાં કાશ્મીર ઘણુ આગળ વધ્યું છે. કાશ્મીરીઓ હીંદના બાગલામાં નથી માનતાં. આજે કાશ્મીરીઓ પોતાના દેશની રૂચના કરવા માટે ખુબ મહેનત કરી રહ્યાં છે. પાકીસ્તાનના નેતાઓ ને આ વસ્તું ખુંચે છે. કારણ તેઓ જોઇ છે કે કાશ્મીર ધીમે ધીમે તેમના હાથમાંથી સરકી રહ્યું છે. આથી તેઓ પરદેશની મદદ માટે પોકારો કરે છે પણ આમાં તેઓ નિષ્ફળ નીવડશે. હીંદુસ્તાન યા પાકીસ્તાન અથવા બીજો કોઇ પણ દેશ કાશ્મીરના સવાલનો નીકાલ નહીં લાવી શકે. તેની પ્રજા જ પોતાનું ભાવી ઘડશે.

શ્રી. ગાંધીના કાયદા ભંગ પર "હીંદુ"

મદ્રાસથી પ્રસીદ્ધ થતું "હીંદુ" વર્તમાનપત્ર પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, "દક્ષીણ આફ્રીકામાં બ્રીટીશ સરકારે પોતાનું રાજ્યશાસન પ્રજાસત્તાકપણાની નીતીના પાયા પર રચ્યું છે. અને બીજી બ્રીટીશ સરકારો કરતાં વધુ સભ્યતાથી પોતાની નીતીને લાગુ પાડે છે. બીન-ગોરી પ્રજા ગોરી પ્રજા જેટલોજ દરજ્જો ભોગવે છે છતાં તેઓને સામાન્ય નાગરીક હક્કો પણ નથી અપાતા. આ બધી અડચણો હોવા છતાં વેપારી ક્ષેત્રમાં બીન-ગોરાઓ અને ગોરાઓ એક બીજાના સંપર્કમાં આવે છે. હીંદીઓ તથા નેતીવોની મજુરી વધ્યા દક્ષિણ આફ્રીકાની આર્થીક પ્રગતીમાં વધારો આવે. દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર એમ કહી શકે છે કે, હીંદીઓની બાંયધરીઓ તરફ તેઓ બહેરા થઇ રહે છે. પણ આજે નેતીવો હીંદીઓની સાથે રહી સખત ઉપાડવા ઇચ્છે છે. આ નેતીવો દક્ષિણ આફ્રીકાની મુળ મજુર પ્રજા છે. શ્રી. મણીલાલ બાંધીના કાપડા બંગના પગલાથી આખી દુનીયાને મહાન રાજ્ય વીરોધી બનાવશે."

મહાત્મા ગાંધી સામે ચર્ચીલના જુઠાણા

શ્રી. ચર્ચીલે દુનીયાના બીજા વિશ્વ યુદ્ધ પર એક પુસ્તક લખ્યું છે તેમાં એક પ્રકારમાં તેઓ લખે છે કે, "૧૯૪૩ માં જ્યારે મહાત્મા ગાંધીએ ૨૧ દીવસના ઉપવાસ કર્યા હતાં ત્યારે તેઓ પાણીની સાથે ગ્લુકોસ લેતા હતાં." ડો. બી. સી. રોય, ડો. ગીલ્ડર, ડો. સુશીલા નાયર અને શ્રી પ્યારેલાલ કે જેઓ બાંધીજીના ડાકટર તરીકે અને મંત્રી તરીકે આગાખાન પેલેસમાં આપો વખત હતાં તેઓએ આ બીના ખોટી હોવાનું જણાવતું એક નીવેદન બહાર પાડ્યું છે. તે નીવેદનમાં તેઓ જણાવે છે કે "અમે આત્રી પુર્વક જણાવીએ છીએ કે, અપવાસ દરમીયાન કોઇ પણ વખતે બાંધીજીએ ગ્લુકોસ નહોતો લીધો અને અપવાસ કદી તોડ્યો ન હતો. બાંધીજીએ પોતાના ડાકટરો ડો. ગીલ્ડર અને ડો. નાયર પાસેથી વચન લીધું હતું કે, તેઓ બેભાન થાય તો પણ તેમને ગ્લુકોસ કે કંઇ આપવું નહીં. અપવાસના ૧૨ માં દીવસે કે જ્યારે રવીતી ચીંતા જનક હતી ત્યારે સરકાર પક્ષના ડોક્ટરો જનરલ કે-ડી અને જનરલ ભંડારી બાંધીજીને ગ્લુકોસનું ઇંજેકશન આપવા પ્રયત્નો હતાં પણ અમે બધાંએ આ વસ્તુનો સખત વીરોધ કરી તેમ ન થવા દીધું. જનરલ કે-ડીએ કહ્યું હતું કે ગ્લુકોસ વગર આપણે નથી કે તેઓ જીવંત રહી શકે. પણ અમે માનતા હતાં કે તેમની પ્રજ્ઞા વગર ગ્લુકોસ આપવાથી તેમને માનસીક આઘાત સખત લાગત અને જે આઘાત કદાચ તેમના મોતનું કારણ બનત. શ્રી. ચર્ચીલ તેમના પુસ્તકમાં વધુમાં લખે છે કે "જ્યારે બાંધીજી અમારી (બ્રિ. સરકારની) હદ સામે ટકી ન શકયાં ત્યારે તેઓએ અપવાસ છોડી દીધા. આ વસ્તુ પણ તદન ખોટી છે. બાંધીજીએ પહેલાજ જાહેર કર્યું હતું કે તેઓ ૨૧ દીવસના ઉપવાસ પર ઉતરનાર છે. અને તેઓએ તે પુર્ણ કર્યા હતાં."

આ નીવેદનની એક નકલ શ્રી. ચર્ચીલને મોકલવામાં આવી છે અને સાથે સાથે એની પ્રત્યુત્તર રાખવામાં આવી છે કે સાચના પ્રેમી તરીકે એમ ની ભોપડીમાં કરેલા લખાણને સુધારી લેવું

જનરલ કે-ડી કે જેઓ સરકાર પક્ષના ડોકટર હતાં તેઓએ પણ ચર્ચીલના આ લખાણને ખોટું હોવાનું જાહેર કર્યું છે.

ગાંધી જયંતી

ઓકટોબરની બીજી તારીખે ગાંધીજી ની જયંતીની ઉજવણી માટે હિલ્ડીમાં રાજઘાટ પર સવારથી લોકો એકા થવા લાગ્યા હતાં. સવારના પ્રાર્થના અને આખો દીવસ કાંતણ મંત્ર રેંટીયા બારણથી રચા રહ્યા હતાં. આ દીવસે દરમીયાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ એક પ્રવચન ઉપાડું મુકયું હતું કે જેમાં ગાંધીજીના ચિત્રો ફોટાઓ કે જે બાળ વયથી તે સાર પછીના જીવન દરમીયાન ના હતાં તેના સંગ્રહ હતો. હીંદના બીજા ભાગોમાં પણ કાંતણ અને પ્રાર્થ ના સપ્તાહ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ જયંતીને પ્રસંગે હીંદ સરકારે આસ ચાર પોસ્ટ કાર્ડ બહાર પાડયા છે કે જેના પર બાંધીજીના સુંદર ફોટાઓ છે.

ધાર્મીક યુદ્ધ

પાકીસ્તાનના નેતાઓ લીયાકત અલી ખાન મહીમ રોયદ અહમદ અને મહીમ ગેલાદ ખાને એક નીવેદન કરતાં જણાવ્યું છે કે, "ઓકટોબર ૧૯૪૭ ના દશ હજાર ના લશ્કર સામે અમે કાશ્મીરપર હલ્લો કર્યો હતો. અમે જ્યારે અડીદી પડોશીના નેતા છીએ અને અમારી પુર્ણ જવાબદારીના ખ્યાલ સાથે આ જાહેર કરીએ છીએ. બેધડક વખત પહેલા પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી શ્રી. ઝફરૂલ્લાખાને આપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, "કાશ્મીર પર પડોશીએ હુટ કરવા હુમલો કર્યો હતો." આનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ. જ્યારે પાકીસ્તાન એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકે જાહેર થયું ત્યારે તેના બનાવ કાર નેતાઓ અને લોકો તેના વડા પ્રધાન પણ હતાં તેઓએ અમારી પાસે રાજકર્પીટી આવી મદદ માંગી હતી. ત્યારે જણાવ્યું હતું કે "પાકીસ્તાન એક ધર્મનીરપેક્ષ રાજ્ય છે અને તેથી પડોશીએ મદદ કરવી." અમારી મદદથી તેઓ કાશ્મીરની મુસ્લીમ પ્રજા ને મુકતી આપવા ઇચ્છતાં હતાં. તેઓ એ આ અરજી "જેહદ" એટલે કે "ધાર્મીક યુદ્ધ"ના નામે કરી હતી. વડા પ્રધાને અમને આવી આપી હતી કે અમારી સ્વતંત્રતા ઉપર કોઇ પણ બહારનો હુમલો કરવામાં તુર્કી આવે. અમારા લોકો ઘણા ધાર્મીક માનસ ધરાવતાં હતાં તેથી આ ધાર્મીક યુદ્ધમાં જોડાઇ હુમલો કર્યો હતો. અમારી પાસે પુરતા હથીયારો કે દારૂ ગોળા નહોતા અને તે પાકીસ્તાન અમને પહોંચાડતું હતું."

પહેલી શ્રી ધાયલેટ

પુનાની એક ગ્રાજીએટ, શ્રીમતી રોશન દારા દસ્તુર કે જેઓએ "શ્રી" સર્વીસ સ્ટ્રીટ મેળવવા ૨૭૦૦ સ્ટ્રીટ ઉપર ૨૧ મીનીટ સુધી ત્યાં રહ્યા હતાં. આ સર્વીસ સ્ટ્રીટ મેળવનારા તેઓ પહેલા જ હીંદી જેન છે. શ્રી. રાજ બહાદુર કે જેઓ બ્યુટ ફાર ખાતાના નાયબ પ્રધાન છે તેઓએ તેમને "શ્રી" સર્વીસ સ્ટ્રીટ આપ્યું હતું.

લેબરેન્ફેમાર્કિવસભાંગાંધી જયંતિ

તા. ૨૭-૯-૫૧ ના રોજ ભારત સરકારના દક્ષિણ આફ્રીકાની એ ભવી કચેરીના મુખ્ય મંત્રી એચ. ટી. ચારી ના પ્રમુખપદે, ભારત-સમાજ, વેદ મંદિરમાં પુજ્ય રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીની જન્મ જયંતિ ઉજવવામાં આવી હતી. એ વખતે સર્વ પ્રથમ ભારત-સમાજના આચાર્યશ્રી. પંડીત સુમન્તરામજી વિદ્યાલંકારે ગાંધીજીને અંજલી અર્પી હતી. ત્યારબાદ અત્રે ના "પ્રમોદ હીંદી શિક્ષણ સમીતી"ના રાષ્ટ્ર ભાષા વર્ગોની પ્રારંભિક અને પ્રવેશમાં પાસ થયેલા વિદ્યાર્થીઓને પ્રમુખશ્રીના શુભ હસ્તે પ્રમાણ પત્રો તેમજ પ્રથમ અને દ્વિતીય નંબરને સુવર્ણ પદક એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. સુવર્ણ-પદક સમિતિના એક અનન્ય-ભાવુક તરફથી આપવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓએ પુજ્ય રાષ્ટ્ર પિતાના વિવિધ ગુણોપર રાષ્ટ્રભાષા હીંદીમાં પ્રવચનો કર્યા હતાં એ સાથે ગાળામાં બજાવતી ભાષાઓના ગરબાનો પણ રોચક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો અન્તે પ્રમુખશ્રીએ પુજ્ય બાપુજી ના ત્રણ મુખ્ય કાર્યો—અહીંસા, હરિજન-સેવા અને હીંદુ-મુસ્લિમ-એકતા વિષે સમજણતા કર્યું હતું કે આપણે જો ખરેખર બાપુજીના અનુયાયી થવા ઇચ્છતા હોઇએ તો આપણે સંકુચિતતા નો ત્યાગ કરી સાચા ભારતીય, બનવા પ્રયત્ન કરવો જોઇએ ત્યારેજ ખરેખર આ જયંતિ ઉજવેલી સાર્થક બનશે.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની ગુજ્ય ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૬

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી,

દીપ્ત ૮

આ ઓફીસેથી મળશે.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
લેડીઝ તેમજ ગુલરાઇ કાપડ, સુકન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બીજી બાબતો માટે
અત નજરનો ભાવ. તેમજ કિંમતમાં ન્યોરસ્ટ સાદીઓ
બીજરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારમણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા.-૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧ ૬
હરિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૬

ભૂગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યો૰ ભૂગોળ	૫ ૬
ભૂગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેશ દીપકો	૨ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પ્રીલ્સ રૂલ્સ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
"આરૂ" ગણીત ભા. ૧	૧ ૪
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૧ ૧
" સાતમુ	૧ ૪
ઉપર જેના ઉપલીક્ષા લીધવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧ ૦

નુતન લેખન બાળ બોધ માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકોને જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ નવ

" " પોરબુક ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવસુત્ર વાચન બાળા

બાળબોધી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧ ૪
" ચોથું	૨ ૪

સાહીત્ય કલ્પલતા

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૧ ૪
" ત્રીજ	૧ ૪

વિશારદ વાચન બાળા

આલબુ ઝાડી	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૩ ૦

આલેખ લખીઓ

ચોપડી ૧	૧ ૪
" ૨	૧ ૪
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an Inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and His Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	8
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	8	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	8
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Sarla and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6685.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 / Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ ભાણાભાઈ પટેલ પરિવારના.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીરસવાની તેમજ મોસા સેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ્કુ સેવ, મમરા, ગાંઠિયા, ભાજીયા, પાતરા વિગેરે દરેક તાજા બનાવીએ છીએ.

બહારગામ માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળવે ફુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., - Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 108.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENE[illegible] MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR [illegible]TTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market, Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૮
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અમારા ગાંધીજી ઉપરનું લખાયલા પુસ્તકોને નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૩ ૬
અમારા બા	(હસ્તાક્ષર ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહવાસ સાથે		
પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધનાઓ		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૦

જીવન પરિચય (શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ પ્રીનીટાસ આશ્રમ ના રેટલોક ઉતીદાસ પોતાના જીવન પરિચય દરમ્યાન અનેકો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦

ગાંધીનાદી ગ્રામોદ્યોગ યોજના ૫ ૦

ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી) ૧ ૬

દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬

બાપુની પ્રસાદી (મણુદાસ ગીકભાઇ) ૫ ૦

બાપુ-બાપી-મા મણ ગાંધી ૨ ૦

બાપુના પત્રો : (આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૧

બાપાની રેખાચણી (ગાંધીજી) ૪ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૬ ૧

બાપુની કારાવાસની કહાણી (અમદાવાદ મહેલના બેવીસ માસનો ઇતીહાસ. મેળવીને ઠે. સુતીક્ષા નૈયર.)

કીંમત રૂ. ૧૫/૦.

ગ્રેજ્યુએટ	ભા. ૧	૯
,, ,,	,, ૨.	૬
ગ્રામ નારાયણ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
ગ્રામોદ્યોગ ગ્રેજ્યુએટ		
(ગીનોગાદ)		૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો		
(હસ્તાક્ષર પર લખાયલા પત્રો)		૨ ૧
હસ્તાક્ષર રમણક અંક		૧ ૦
ગાંધી રમણક અંક		૨ ૬
બાપુની ગાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા		
(મણુદાસ ગીકભાઇ)		૨ ૧
ગ્રામોદ્યોગ ગાંધીજી		૫ ૧
ગ્રામોદ્યોગ ગ્રેજ્યુએટ		૧ ૩

હીરાલાલ ભગવાનદાસ કૃત

કેળવણીનો ઇતીહાસ ફી. ૪. મ. ૩	૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમગ્ર ભાવ જેવી રીતે લખાણથી કહેવા અનુવાદ	૭ ૧
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના મુખ્યથી પ્રોક્ત)	૧ ૩
ધુમ્ર અને મહાવીર	૨ ૦
શ્રી પુરૂષ ભગવંત (આત્મ કાયની, પુરૂષમાં રહેવાની ઘુટણ ઉપર પુરાતા મનના ભવાનાથી જે રોગો લાગ્યા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૧
સમુણી કાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫ ૧

તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦

મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ	૧૪ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

ઐતીહાસીક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોમિક્સ	૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો (નેહરૂ)	૩ ૦
ગુજરાતી વકેશચંદ્ર (ઝવેરચંદ)	૫ ૦
કેસરી અમના સંસ્કૃતીનું ઝાંખી (રામા કાલેલકર)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧–૨. (નેહરૂ)	૧–૩–૦
ગોલ્ડસ્મીથ અને શીક્ષણ	૨ ૦
ગોલવાંતી વિચારો (રામા કાલેલકર)	૨ ૩
ચુડ બીમા	૧ ૬
ચુડ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંસ્મરણો	૫ ૧
શેકસ્પીયર વસીયા. (રસીયા ચોરે અમના ભોગ)	૧૦ ૦
શેક સ્પીઅરના કથાઓ (વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૧
ગુજરાત મહમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહોતું પુસ્તક)	૧ ૦
શોકમાતા (રામા કાલેલકર)	૨ ૬
સ્મરણ યાત્રા (,, ,,)	૪ ૦
હિંદી મોગ્રી ચીકાગ	૬ ૦

ઐતીહાસીક કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના સીમાડા (નાટીકા)	૩ ૦
કે નવેકમાંગે	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ ભારતી	૨૫ ૧
અપુરાધા	૬ ૦
ઠંકના	૧ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
છબી	૩ ૧
છવન ચાત્રા	૪ ૦
છંકવી	૩ ૧
નવીના	૧૪ ૦
દુમ્બી	૮ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
બહુ વાતોજ	૪ ૧
[illegible]ના	૧ ૦

ગુજરાતી કૃત

પંચ તુત	૧ ૦
ગાલીબ અને બાર અધ્યાય	૫ ૩
મરે ગાલીબ	૬ ૦
રાજર્ષી	૩ ૦
લાવણ્ય	૫ ૬
ચિરસ્મરણ સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

ટુકી વાતોઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને પ્રતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
અપુતરી વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૧
ગોગાની વાતો	૧ ૦
ગીરી બાલા	૧૪ ૦

મોહન ગોખલા નવલકથા

ભા. ૧–૨ સેટની	૧૬ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ	૧૧ ૦
જાકુબુદ ખાસ	૮ ૧
આશાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આસવી કાલ	૭ ૦
આપસરા (આર બાજીનો રોલ)	૧–૧૨–૧
આબુરી વાતો	૧૦ ૩
અમી ઝરા	૧૧ ૦
અયોધ્યાનો નાયક	૭ ૩
કિલ્યન નોબેલ	૭ ૦
ગિરીબાલ	૮ ૧
ખીસા ડોસા	૩ ૦

અમના બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પહેલું નોબેલ ૭ ૧

કાંચ મંદિર		૧૦ ૧
કેમલાના કાકા		૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દીન બધો		૭ ૧
પ્રેમ બીન્દુ	(અનિતાઓ)	૭ ૦
શાન્તી		૬ ૦
પધારજો પણી		[illegible]
બાગ નિશાંતિ	(નવલીકાઓ)	[illegible]
ઈશ્કની ખુમારી		[illegible]
ઠકાની સહચારી		[illegible]
દરીયાલાલ		[illegible]
મારૂ અધું જે		૧ ૦
તારૂપરા (દુરી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)		૩ ૦
દેશ પ્રેમ		૪ ૧
દરીયાઈ બહાદુર વટીયા		૭ ૧
દરીયાવાદ		૬ ૦
દ્રીપદીની વાતો		૧ ૦
નીલ પંખી		૪ ૦
નીલ રેખા		૮ ૦
બદ્રીખ્ઠાર		૧ ૦
કુટેલા સુર્જનુ પાત્રો		૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૦
પહેલો કાળ		૬ ૦
વિસારી		૮ ૦
પૌરાણીક વાર્તાઓ		૫ ૦
મેઘ મયુખ		૧ ૦
માનવ તારા મુલ		૬ ૦
મરૂ ભુમી		૬ ૦
મણેલાદેવ		૮ ૦
મોહીની		૮ ૦
મનોરમા		૭ ૦
માધુસાધના દીપક		૭ ૦
બીરૂ સાથી		૧૧ ૦
મૃત્યુન રહસ્ય		૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ		૧૨ ૦
માવાયા સંસાર		૭ ૦
રંજાવાત ભાગ ૧		૧૦ ૦
વિશ્વોદની		૭ ૦
ડેગાઇનો ખોમ		૮ ૦
લામ તમાચી		૬ ૦
મે દેસ દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૩ ૦
પરીમેલ		૭ ૦
પીતાજીનો પત્ર પ્રેમેશ		૭ ૦
પૃથ્વીરાજ		૭ ૦
ત્રીજીય તાપ		૫ ૦
ત્યાડી ભાષા		૫ ૦
ભાગલા		૧ ૦
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)		૮ ૦
રોહાસણ ભા. ૧–૨ સેટની		૧૨ ૦
[illegible]ની અકેસર મે		૫ ૦
[illegible]ગામ		૧ ૦

આ ઐતીહાસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

જેલખાનાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી કુળની નોવેલ)	૬
રાજ સન્યાસી (ડુમાસ)	૧૦
અયોધ્યાના બાનવા	૩
આબુસાધનના ત્રિવા	૩
આનવતાના મુલ	૬
મોહીની	૮
મણેલા જીવ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

23 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 42—Vol. XLIX. FRIDAY 19TH OCTOBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

ACTION

"If you have no friends to share or rejoice in your success in life, if you cannot look back to those whom you owe gratitude or forward to those to whom you ought to afford protection, still it is no less incumbent on you to move steadily in the path of duty, for your active exertions are due not only to society, but in humble gratitude to the Being who made you a member of it, with powers to serve yourself and others."

—Walter Scott.

કર્તવ્ય

જીવનમાં તમે મેળવેલી સફળતામાં ભાગ લેનાર અથવા આનંદ લેનાર જે તમને કોઇ પણ મીત્ર ન મળે, જેના તમે ઋણી છો તેમની અથવા જેમનું તમારે રક્ષણ કરવાનું છે તેમની મદદની તમે આશા ન રાખી શકો તો પણ તમારે તમારું કર્તવ્ય ધીમે ધીમે બજાવ્યે જ જવું જોઇએ. કારણ તમારી સક્રીય મહે નત માત્ર સમાજને માટે જ નથી પરંતુ ઇશ્વર, જેણે તમને સમાજનું એક અંગ બનાવ્યા છે, અને તમારી જાતની તેમજ બીજાઓની સેવા કરવાની તમને શક્તી આપેલી છે, તેના પ્રત્યેનું ઋણ ચુકવવાને માટે છે.

—વોલ્ટર સ્કોટ.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to 15/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169,
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

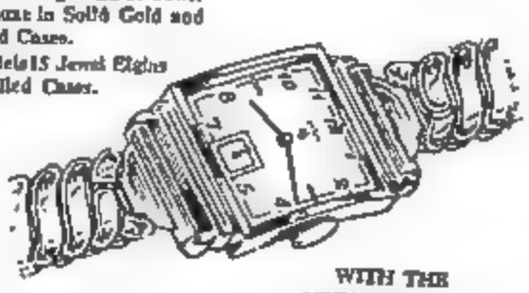
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
BURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pretoria Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

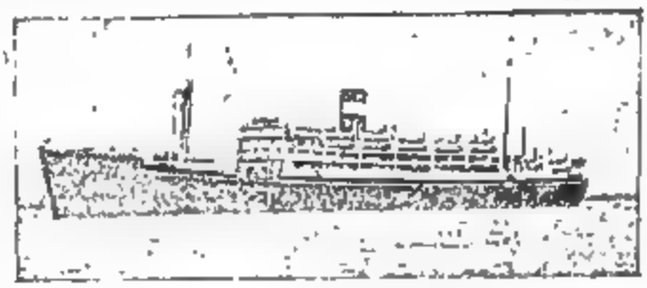
Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફીસ, ટેબલ અને ફ્રીયમ ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. બાર વેરહા બાલોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2525.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of. South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

" CARGO ACCEPTED "

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3005, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 42—Vol.-XLIX Friday, 19th October, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

A Warning To Our Leaders

WHILE we do not approve of the methods of the Congress we certainly do believe that in principle what they are doing is the only right thing. There cannot be two opinions about the fact that there must be a united front of all those who believe in true democracy, right and justice, irrespective of race, colour or creed. The methods they are adopting are, however, in our opinion foolish. They will entail much greater sufferings unnecessarily and will bring about chaotic conditions beyond their control which will be ruthlessly exploited by the authorities to the detriment of the non-European people.

This is no time to rouse the emotional feelings of the people. An appeal must be made to their hearts and that can only be done by personal sufferings of the leaders themselves and men and women of standing, whose interests are directly at stake. We are of the firm belief that the action of a handful of such courageous men and women will be far more eloquent than all the platform speeches. The masses will no longer then need to be roused. Their own hearts will stir them to action and they will not then accuse the leaders of having misled them. Now is the time for action. The Group Areas Act is already being operated. Notices have been issued in some parts of Natal and the Transvaal to Indians to vacate their premises. We are told that in Zeerust, (Transvaal) orders have been issued to shift even a mosque. How long, in the face of all this, is the community, the leaders in particular, going to remain apathetic? The Government is not wanting in throwing challenges after challenges. We seem to be loath to respond to them, thus strengthening the hands of the Government.

Organisation

In so far as the Organisation is concerned, their attitude is deplorable as it will surely ultimately lead to the moral, material and spiritual degredation of the community. The leaders of the Organisation seem to believe in merely uttering high-sounding principles; not in putting them into practice. We are unhappy to have to note that they are not only inclined, but have begun in actual fact, to co-operate with the authorities in implementing the Group Areas Act which, they too, be it said to their credit, have, together with the Congress, condemned intoto. Reports have been published in the daily Press of clashes having taken place in the Northern Districts of Natal between the supporters of the Congress and the Organisation. That this should happen at a time when our house is on fire is most distressing. 'The Natal Daily News' reported on Monday that at Dundee representatives of the Natal Indian Organisation said that the Indian people could not afford to adopt a negative attitude towards the working of the Group Areas Act and that every effort should be made to protect and preserve the vested interests of the Indian people. Their object is laudable but how can they achieve it by collaborating with the authorities in implementing an Act, designed to bring about their ruination and to reduce them to a status of helotry?

Concern About The Poor

It will be no doubt argued as has been argued by the leaders of the Organisation, that by our non-cooperation the poor will have to suffer. Such an argument is, however, inconsistent with the stand the Organisation profess to have taken. If the leaders and our monied friends are really moved by philanthropic motives it is incumbent upon them to provide the needs of their poorer brethren as best they can without cooperating with the authorities. Or else leave it to the authorities to throw us all forcibly where they wish to. In that case we shall at least have the satisfaction to feel that we have not been party to what we consider an evil. We must be prepared to die or to be thrown out of this country by force than to submit to such humiliations. It is the duty of the State to provide equal facilities for all its people irrespective of class, colour or creed; not to uproot people who have established themselves for years. That is precisely what is being done by those in power just to satisfy the wrongful prejudices of a few noisy people. The position is and should be intolerable for any people with the slightest sense of self-respect.

Negative And Positive

A negative attitude is in co-operating with the authorities in implementing the Group Areas Act. The positive attitude is in showing a united front against it and in trying to render the Act unworkable at the risk of not only all our material interests but our very lives. The Act can only be implemented by the co-operation of the people concerned. It can never be if they refuse to co-operate. Whatever immediate gains the leaders of the Organisation may be aspiring to achieve or may have been promised let them remember that such gains will earn them from posterity the title cowards and traitors.

The Late Mr. Liaquat Ali Khan

THE news of the assassination, by a Muslim fanatic, of Mr. Liaquat Ali Khan, Prime Minister of Pakistan, on Tuesday afternoon, while addressing a meeting at Rawalpindi, near Kashmir, has come as a shock to the people of both India and Pakistan. He was touring the country, it is stated, to soothe the angry at-

mosphere caused by the Kashmir dispute. The assassin was identified as Said Akbar, a 25 year old Afghan national and was killed on the spot by the crowd. The ways of God are inscrutable and we have not the least doubt that it is the hand of God that has been behind this act. The only consolation one can take and Begum Ali Khan and the bereaved family, whose grief is unbounded, can take, is that Mr. Liaquat Ali Khan has met a martyr's death at a time when he was trying to pacify his people. That is to say, he died in the service of God. Such death however tragic is indeed a glorious one.

The late Mr. Liaquat Ali Khan was born on October 1, 1895 at Karnal in the East Punjab and was the second son of the late Rukunuddaullah Shamsher Jang Nawab Rustam Ali Khan. He had his education at the Aligarh and later at the Allahabad University and took his M.A. at Exeter College, Oxford. He was called to the bar from Inner Temple, London, in 1922 and joined the Muslim League in 1923. In 1936 he was elected hon. secretary of the All-India Muslim League and held that position until 1947 when the All-India Muslim League and the Pakistan Muslim League were formed. In 1926 he was elected member of the U.P. Legislative Council and remained a member till 1940. He was elected to the Central Assembly in 1940. In close collaboration with Quaid-e-Azam, M. A. Jinnah, he made the Muslim League the most powerful organization of Muslims of the sub-continent and was elected Deputy leader of the Muslim League Party in the Central Assembly in March 1943. He was mainly responsible for the great victory of the Muslim League in 1945 general elections. He went to England along with Quid-e-Azam in 1946 when it was decided to divide India into Pakistan and India. As the right-hand man of Quid-e-Azam he became the first Prime Minister of Pakistan. He was in charge of Foreign Affairs and Defence till December 1947 when Sir Mahomed Zafrullah relieved him of the former portfolio. An eminent educationist he was a member of the Executive Council of the Agra and Aligarh Muslim Universities for a number of years. For seven years he was President of the Anglo-Arabic College and Schools Society in Delhi from 1940 to 1948. He took an active part in the social and cultural life of the Muslims. The late Mr. Liaquat Ali Khan was an ardent Pakistani and was zealously working for strengthening Pakistan. It was a misfortune that the Kashmir issue had arisen and had strained the relations between India and Pakistan. Though India had a difficult time in dealing with the late Mr. Liaquat Ali Khan as Prime Minister of Pakistan it is very doubtful indeed if it will be possible to find a less difficult person to deal with than him. His loss will therefore be keenly felt. Whatever he may have been politically as a human being he cherished high ideals which, if put into practice would certainly make the world a happier place for all to live in. "All authority is a sacred trust," he said, "entrusted to us by God for the purpose of being exercised in the service of man, so that it does not become an agency of tyranny or selfishness."

All Indians will join India in mourning the loss of a great Muslim and in sharing the great grief that has befallen Begum Ali Khan and family and the people of Pakistan. Peace be to his soul.

NOTES

Tragic Air Disaster

THE tragic air disaster which took place on Monday afternoon at Paardeberg near Kokstad, when 17 people including the crew lost their lives will shock every one. The real sufferers are not those who have gone but those near and dear ones who are left behind. May God be with them. This tragic incident should serve as a lesson to us as to what life is. It has to come some way — whether in this or in some other way. Why then not shed all pride and be humble and try to know God and to serve Him. To serve Him is to abide by His Law and not man-made law. Today we fear man and laws made by man. We have completely forgotten God

The So-Called Black Spots

Subject to the fulfilment of six conditions — among them, the provision by the Government of adequate transport, interest rate of ¾ per cent on money for sewerage and other services, Cabinet assurance of additional powers if they were necessary—the Johannesburg City Council agreed at a special meeting to accept responsibility for removing the "black spots" in the western areas of the city. An amendment by the leader of the Nationalist group, Dr. G. E. N. Ross, to delete the conditions and make the council's acceptance of responsibility subject only to agreement between the Government and the council "on financial and other matters" was rejected. Dr. Ross said that, save for the amendment, he supported the principle of acceptance of responsibility by the council.

Natives Will Oppose

Native residents, including many who were ratepayers, had not been consulted on the negotiations on the city council's decision to remove them from the so-called "black spots" in the western areas of the city and were opposed to the scheme, which they would fight with every means at their disposal, it was stated by Dr. A. B. Xuma, chairman of the Anti-Expropriation Committee, a newly formed body representing owners of freehold property in those areas and other areas such as Alexandra Township and Lady Selborne, Pretoria. It was well for all concerned that a number of facts were taken into account. The areas, which were established before Union, were then miles from the city and were thought to be useless. Unfortunately, enterprising Europeans had encroached on and encircled the areas. As ratepayers Native residents should have been the first to have been consulted on any scheme for removing them. "We feel we have a right to own our own homes. In fact, instead of removing the few freehold townships available to us, it should be the policy to extend such facilities. As we know nothing about the details of the council's scheme, we would like to know where our people are going to be moved to; what conditions of ownership will obtain; what compensation will be given for loss of present ownership and of income from business stands. As we should presume that both the Government and the City Council have regard to the welfare of all sections, we would like to know what is to happen to the 40,000 and more families who are on the list to be provided with accommodation by the council. We consider that consultations with the people concerned are essential and only what is expected in any democratic State. But as we do not encroach on any other community, we would in all fairness, suggest that to satisfy the wishes of all concerned, portions of the European townships that have encroached on these areas should be cleared.

The Voice Of The Church

Father Trevor Huddleston, of the Community of the Resurrection, Rosettenville, told a representative of 'The Star' (Johannesburg:) "The council's proposals will increase racial tension in those areas, as the decision has been taken without any consultation with the people concerned. The proposal is most dangerous. It is playing with fire. The moral issue involved is such that the churches cannot let this go in default. If, in the eyes of the Native people, the churches are not prepared to make some sort of stand, they will lose the Natives' confidence entirely."

'Rand Daily Mail'

Commenting on the Johannesburg City Council's project to remove the black spots the 'Rand Daily Mail' writes: "It is surely time that the Council got down to fundamentals and put first things first. Johannesburg's most pressing need is not an apartheid experiment in the western areas. Its vital need is to build houses for its many thousands of homeless Natives—wherever they may be. That, without question, is the top priority. The city cannot afford such a project; nor should it be called upon to pay for it. The building of those houses is a matter for the State—a responsibility which the United Party Government had accepted. But even though the Council cannot pay, the least it can do in its dealings with the State is to give the housing problem top priority, and avoid being sidetracked into Dr. Verwoerd's apartheid experiments. The Council seems to have forgotten that perhaps the main cause of the crime wave in Johannesburg is the lack of Native [illegible] and crime is something which gravely concerns all the [illegible] —not merely those in the area. But even assuming the "black spots" scheme feasible, practicable and involve no burden on ratepayers—and that takes awful lot of [illegible] question that the Council still answer to the satisfaction Johannesburg residents is this: What other steps are being to meet the need of Natives inside the western areas who desperately in need of housing?

HUMAN RIGHTS, MINORITIES AND SOUTH AFRICA

By Dr. HENRY K. JUNCKERSTORFF J.U.D. Docteur en Droit

Formerly Editor 'Bulletin International De Droit—Minorite's —Leydne (Holland)

INTERNATIONAL protection of minorities is entering a new era. Millions of peoples are looking on the United Nations for a new system which would grant freedom and liberty to those citizens of a state, who do not belong to the majority of the population as far as their language, their religion and race is concerned. Generally it was admitted, that the old minorities treaties and declarations have been a failure, because there was no execution in most of the cases. The reason for these bad results lies in the fact, that following the decisions of the Conference at Paris in 1919 only the new states and the old enlarged ones had to sign international obligations. Since equality among nations was disturbed, the correspondent countries regarded the treaties to be limiting their sovereignty. Many thousands of petitions were sent to the League of Nations without any practical result.

There was hope when the United Nations stated in their Constitution (Chapter 1, Article 1, 3), that one of the purposes of the new international body would be to promote and encourage respect for human rights and for fundamental freedom for all without distinction as to race, sex, language, or religion. The U.N. recognized very early the necessity to develop this institution. The Third Assembly of the U.N. in December 1948 issued a Universal Declaration on this behalf. Following the statements proclaimed in this manifesto everyone has the right to life, liberty, and security of person. All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law, to equal protection against any discrimination in violation of the declaration. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion and to take part in the government of his country, the right of equal access to public service. Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in the declaration without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.

It was said that the whole declaration would have no practical value since it was no law and represented no treaty. May we, however, support here the opinion of the French Delegate, Rene Cassin, who expressed quite correct the juridical character with the following terms:

"The juridical community of nations has now taken shape in the Charter of the United Nations, and the Charter mentions human rights and fundamental freedoms seven times. These liberties and the protection thereof is one of the purposes which the Member States must attain in cooperation with one another. That is why these rights and freedoms have now become part of positive international law."

This statement being pronounced without objection the consequences are to be pointed out:

1. We have International Human Rights and Freedoms covering the mankind and including therefore Minorities.
2. The Rights of Minorities are to be interpreted as the basis of the principles of International Law and Practice.
3. There is a guarantee to be realised by the International Justice at the Hague.

Human rights as a part of international law are treating in different chapters specific minorities belongings. We may cite here

(a) the right to a nationality (Art. 15)

(b) the right freely to participate in the cultural life of the community to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits (Art. 27,1)

(c) the right to freedom of peaceful assembly and association (Art. 20,1)

(d) the prior right of parents to choose the kind of education that shall be given to their children (Art 26,3)

Equality and non-discrimination being stated (Art. 2) we may finally say that there are now universal rights covering the whole globe.

The question is how to illustrate the specific rights of minorities. The recent practice of International Law is represented by the provisions contained in the Minorities treaties of 1919-20. These treaties, seen in principle, are still in force, their invalidity would have to be proclaimed in most of the cases by the International Court of Justice.

Human Rights of Minorities are governed therefore by the following special] directives, explaining the notions "equality" and "protection against discrimination" within this field:

Language

The right of free use of any language in private intercourse, in commerce, in religion, in the press or in publications of any kind, or at public meetings.

The state has to grant adequate facilities to enable their nationals whose mother tongue is not the official language to use their own language, either orally or in writing, before the Courts.

Public Schools

In towns and districts where a considerable proportion of nationals of other than the official language are resident, states have to provide for adequate facilities for ensuring that in the primary schools instruction shall be given to children of such nationals through the medium of their own language. This provision does not prevent the teaching of the official language being made obligatory in those schools.

Private Cultural Institutions

The equal right to establish, manage and control, at their own expense, charitable, religious, or social institutions, schools and other educational establishments, with the right to use their own language and to exercise their religion freely therein.

Public Subsidies

In towns or districts where there is a considerable proportion of nationals of the country belonging to racial, religious, or linguistic minorities, these minorities will be assured an equitable share in the enjoyment and application of sums which may be provided out of public funds under the State, municipal or other budgets for educational, religious, or charitable purposes.

These Rights and Freedoms now being a part of international law a far-reaching consequence is to be stated: The International Court of Justice will be competent for interpretation and judgement. Following Article 36 of its Statute the jurisdiction of the Court comprises all cases which the parties refer to it and all matters specially provided for in the Charter of the United Nations or in the treatises or conventions in force. The Court may be competent in all legal disputes following the provision of Articles 36, 2 b-c and 38 concerning any question of international law. The only presupposition is that the Court is solely open to the states parties to its Statute (Article 35).

It may be remembered here that experiences within the League of Nations proved the inability of political institutions in establishing juridical and administrative decision. We had to report that in the past so many petitions received no answer. The reason, technically seen, is based on the impossiblity of the states members of the correspondent committee to assume political responsibility in deciding cases. The critical observer of the work done within the United Nations and its sections will have to say that the same experiences are entering here. There is no one side—especially in the discussions of the Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities—the statement of the necessity in realising minorities protection, on the other we see that fear to be responsible for political effects in treating petitions is governing the attitude of the representatives, delegated by the States. The best practice would be indeed to submit all questions relating to the application of human rights principally to the special institutions, created for advisory activity in juridical and administrative matters.

It is somewhat astonishing that until to-day not a single state has brought in a suit on behalf of minorities. The whole development of the protection of minorities in the future depend upon transferring the realization from the political body, the United Nations, in the juridical institution at the Hague. The U.N. on the other hand should intensify their mission completing the new system to protect minorities by bilateral treaties between interested States.

The premencioned Sub-Commission has developed on its session in January 1950 a definition of the notion "minority" which in its general trend is excellent. The difficulties consisted here in the fact that not solely the objective criteria are to be regarded (religion, language, race), but subjective moments too. The International Convention concerning Upper-Silesia of 1922 was introducing this element in inter-

national minorities rights, stating that parents were authorized to decide finally whether a child was speaking the mother-tongue of minorities or not and as belonging therefore to the minority. In developing this principle the Sub-Commission says:

"The term minority includes only those non-dominant groups in a population which possess and which to preserve stable ethnic, religious or linguistic traditions or characteristics markedly different from those of the rest of the population. Such minorities should properly include a number of persons sufficient by themselves to develop such characteristics and the members of such minorities must be loyal to the State of which they are nationals."

This difinition is very clear and based upon international law under the point of view that minorities individuals must be citizens of a state in which they live. The application of this statement will have the greatest importance within the areas in which populations concerned are living.

(*To be Continued*)

HOW TO DEAL WITH THE CRIME WAVE

THE October number of 'The Watchman,' the official organ of the Diocese of Johannesburg, contains the following letter by the Rt. Rev. Bishop Ambrose, Lord Bishop of Johannesburg:

The recent publication of the statistics of serious crime on the Witwatersrand, revealing as they do the alarming increase that has taken place in the last ten years, cannot have passed unnoticed by any of us. Christians must be particularly concerned with the situation disclosed by these figures, for the crimes to which they refer are not only offences against the law; they are of such a nature that the human conscience knows that they are inherently wrong.

On the Christian view of man we ought not to be surprised that people who are living without God fail to control their basic emotions of anger, hatred, envy, malice, jealousy, avarice and greed, with the result that they deal violently with other human beings. The fact that men and women are sinful is bound to mean that from time to time there will be outbreaks of serious crime in any society. But the recognition that this is so gives none of us any excuse for acquiescing in the present disturbing situation. The danger is that, faced with such an alarming increase in serious crime, more harsh and more severe punishment will be demanded for those found guilty of the types of crime to which these figures refer and that is all that will be done.

Surely there must be something wrong with a society which breeds criminals on such a scale as we are doing. Ought we not to turn our attention to society itself, and ask if there are not other factors in South African society as well as human sinfulness; preventable factors which expose men and women to unnatural strains and stresses, and bring temptations which are too severe for some people to resist. I am convinced that there are. For instance, there is the urgent matter of housing. The present tendency to house more and more of the European population in flats instead of houses will, I believe, in the long run prove a serious menace to that healthy family life which is essential if there is to be a substantial decrease in serious crime, especially among young people. Many homes are not so much bad as indifferent, exercising only a negative influence on the members of the family, with little or no respect or control. Among non Europeans the situation is even far more serious. The ever-crowded conditions in which many Africans live, the lack of the ordinary decencies of life, the inadequate accommodation afforded to many domestic servants, all these provide a breeding ground for crime. It would be stupid to overlook all that has been done to grapple with the problem of native housing, but in so far as inadequate housing is a contributory factor in producing criminals, the present high rate of crime on the Witwatersrand tells us that we are not dealing with this matter of housing as expeditiously as we ought. The Church cannot disclaim responsibility for this. It is time that Christians raised their voices in strong protest at the interminable delays and continual disappointments that are experienced by any who are trying seriously to grapple with this matter. Further, as far as the Native people are concerned, there is the grinding poverty under which many have to live. I cannot believe that in a country so rich as South Africa is in natural resources, such poverty is inevitable. If it is claimed that in the present set-up of our society little can be done to remedy this, then the sooner the present set-up is changed, the better. As the Hon. Dr. C. H. Landsdown, K.C., said in 1948: "If we wish to prevent crime we must see to it that every man who requires it has suitable employment, that he has a living wage, enough to keep himself and his dependents in decency with a decent house and clothing, that he has reasonable access to his work, and that his children have education."

No doubt there are many other external factors in social life, quite apart from the make-up of human being, which aggravate their disposition towards evil, and for the removal of which we ought to work. But I have directed your attention to the problems of housing and poverty in the hope that your conscience will be quickened and that you will play your part in fashioning a Christian public opinion which, backed by a living faith, might well compel constructive action in dealing with this glaring evil in our common life.

TRANSPORTATION BOARD'S DECISION SET ASIDE BY APPEAL COURT

Bloemfontein,

"IT was grossly unreasonable for the Local Road Transportation Board, Ermelo, to refuse an exemption solely on the ground of the race of the applicant," said the Chief Justice (the Hon. A. van der S. Centlivres) in his statement of the reasons, for the setting aside by the Appeal Court of the board's refusal to grant to Cara Tayob, Asiatic, the owner of the oldest established taxi service in Piet Retief, an exemption certificate for the conveyance of Europeans.

At the same time that it refused Tayob's application the board granted exemptions to three European applicants.

The National Transport Commission confirmed the board's decision.

There was nothing in the Motor Carrier Transportation Act empowering the commission or a local board to do unreasonable things, said the Chief Justice.

To decline to grant an exemption certificate on the ground that the applicant was a member of a particular race or class would be unreasonable.

On the admitted facts there was no doubt that the Local Road Transportation Board, Ermelo, refused Tayob's application for an exemption in respect of a first-class taxi because he was a non-European.

No complaints were made against Tayob's taxi service. The only complaints alleged by the chairman of the board were letters from the Dingaansfees-kommissie and the H.N.P. Wyksbestuur at Piet Retief, but neither of these letters could be regarded as complaints against Tayob's taxi service.

The letters protested against the granting of an exemption in respect of a first-class taxi to a non-European.

The Board, however, sought to justify its decision on the ground that the existing facilities for conveyance of Europeans being adequate to meet the demand as there were three European operators, there was no reason why an Indian operator should also be allowed convey Europeans.

This, said the Chief was an entirely wrong The board should have ordered Tayob's together with the from the three refused an exemption to applicant whose taxi was the worst. This the did not do.

As there was no justificatio for the more favourable treatment meted out to the three European applicants the decision of the board and of the commission would be set aside with costs, and the board would be ordered to grant Tayob renewal of the exemption entitling him to ply for hire with his taxi as a first-class taxi during the year 1951 in the Piet Retief district.

Mr. Justice L. Greenberg, Justice V. D. Schreiner, Justice van den Heever and Mr Justice O. H. Hoexter concurred —"The Star."

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura —quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.
PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING.

GROUPING OF AREAS AT GLENCOE

IF Glencoe Town Council's recommendations in regard to zoning into group areas are adopted by the Minister, the zoning will be on the lines suggested by Mr. D. J. Potgieter, M.P.C on behalf of the Glencoe branch of the H.N.P., at a meeting held last month.

The suggestions were that the Indians now trading along Biggar Street between the unoccupied land in front of the Magistrate's Office to the railway booms, and from the other side of the booms to Doyle's Road should be moved to an area to the back of the positions and that the part of Bigger Street named should be a European area.

At the meeting held to announce the Council's decision on the matter, the Mayor, Mr. H. L. Carelsen, said: "As you all know, the position as outlined by Mr. Potgieter on behalf of the Nationalist Party was in the interest of all groups. He did not put the position of one race only, but considered all groups. I myself feel his setting out of the position was a fair one.

"In connection with the so-called gentleman's agreement of 1943, the position was that when the new legislation was passed by the United Party Government in 1946, the Indian community were not slow in making use of the opportunity to buy where they wished, irrespective of the agreement.

"I also say that the part of the town below the railway line is over-populated and in conflict with the health regulations. It is a position we cannot allow to continue.

"In addition, the Indians' representative at our previous meeting was careful to point out that the Indians there had not yet asked for more ground. They had said they were satisfied for the present. That is a clear pointer for us."

Mr. J. L. Botha, the ex-Mayor, said he would like to repeat Dr. Donges's word that the matter of zoning areas should not be tackled hastily.

The Town Clerk, Mr. H. J. B. Stander, said that while no provision is made in the Act for compensation, he, as the person responsible for the town's finances and as a property owner, felt that there would be a bad financial depression in Glencoe if Mr. Potgieter's suggestions were carried out.

It would throw a lot of properties on market which could not absorb them and as the Act clearly provides for displaced groups being given the same amenities in any new area to which they may be removed, it would mean spending big sums in laying out a new area complete with roads, water and electric lights.

The properties would not find buyers and in his opinion this was the inherent weakness in the Act—it must inevitably leave in all towns black spots dotted all over the new European areas.

The Council adopted the suggestions put by Mr. Potgieter at the previous meeting.—'Natal Mercury'

[See our leading article —Ed. I.O.]

FELLOWSHIP OF RECONCILIATION ON JAPANESE TREATY

THE following statement on Japanese Treaty was unanimously adopted at the 36th annual conference of the Fellowship of Reconciliation, held in Lakeside Ohio, last month.

Several hundred American citizens gathered at the 36th annual conference of the Fellowship of Reconciliation, convey to you their deep concern over certain aspects of the Peace Treaty with Japan and the projected special agreement providing for the use of Japan as a military base of the United States.

We rejoice that the state of war between Japan and our own country is being officially ended, and that the Peace Treaty is free from the punitive features which have often characterized such treaties. But recall that only a few years ago the Japanese people, with the blessing of the American Occupation authorities, wrote into their Constitution a clause for ever renouncing war and all preparation for war. For the United States now to take the initiative or to have any part in the rearmament of Japan is, we believe, a politically unwise and a morally wrong course. We are resolved to oppose this policy here at home, and we pledge our support to all those Japanese who are seeking to prevent the rearmament of their country, as they labor in the months ahead to preserve the war-renouncing clause in their Constitution.

We remind our fellow-citizens that recently as New Year's Day 1950, General MacArthur, referring to the war-renouncing clause in their Constitution, said to the Japanese people

"A product of Japanese thought, this provision is based upon the highest of moral ideals, and yet no constitutional provision was ever more fundamentally sound and practical. . . . In this historic decision, you are the first. The opportunity therefore is yours to exemplify before mankind the soundness of this concept and the inestimable benefit resulting from the dedication of all energy and all resource to peaceful progress. In due course other nations will join you in this dedication, but meanwhile you must not falter. Have faith in my countrymen and other peoples who share the same high ideals. Above all, have faith in yourselves."

It is our prayer that the spirit of reconciliation which inspired some phases of the Peace Treaty with Japan may be courageously applied by our own and other governments to all problems, and that faith in the method of reconciliation may replace the reliance upon armed force and military alliances, which now leads us into the folly of rebuilding the Japanese military establishment, for the destruction of which so much wealth and so many lives were expended only a few years ago.

Opposition In Japan

A New York message states: Protesting against "the failure of the American press to give adequate news about opposition in Japan to the Peace Treaty and rearmament," the Fellowship of Reconciliation announced that it had received word from the Secretary of the Fellowship of Reconciliation in Japan of the formation of a non-Communist National Congress for the Promotion of Peace, claiming to represent three and a half million urban and rural supporters in cultural groups, labor unions, women's societies, and the left wing of the Japanese Socialist Party.

According to Rev. A. J. Muste, Secretary of Fellowship of Reconciliation, U.S.A., a petition circulated by a Nichiren Buddhist priest, Gyoiku Sato, asserting that the Japanese government's attitude in signing the Peace Treaty was contrary to that of many citizens and requesting that "all negotiations and arrangements for rearmament, leasing of military bases to foreign nations and military agreements be immediately discontinued," received over fifty thousand signatures in Japan during July and August.

"On the day the Peace Treaty was signed in San Francisco," Mr. Muste continued, "twenty thousand Japanese in Tokyo demonstrated against rearmament and for the maintenance of the war-renouncing clause in the Japanese Constitution. This was under the auspices of the non-Communist National Congress for the Promotion of Peace, whose programme includes opposition to rearmament and to the use of Japan as a military base by any nation; maintenance of the Constitution; neutrality and an over-all treaty with all former belligerent countries, including China and Russia; freedom of speech and assemblage; and rejection of all acts of violence and war." The Congress is building an organization in every prefecture in Japan.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards
in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

MR. NEHRU'S TRIBUTE TO MAHATMA GANDHI

ADDRESSING a public meeting in Delhi on the occasion of Mahatma Gandhi's birthday Anniversary on October 2 Prime Minister Mr. Nehru appealed to people to follow Mahatmaji's message of peace and non-violence. Mahatma Gandhi, Mr. Nehru said, truly symbolised in body and flesh all that was great and mightly in the 6000 year old civilization of India. He possessed "the essence of India's spiritual power." It was his guidance which gave strength to India for [illegible] fought mercilessly against all that helped to dismember the country, disunite people and perpetrate old antediluvian ideas. Warning people against "unscrupulous elements" which were spreading the poison of communalism [illegible] suit their own ends, Mr. Nehru stated, that no quarter would be given to them. As far as he was concerned he would fight communalists till the last breath of his life both inside and if need be outside the Government. Mr. Nehru said the main issue before the country did not primarily relate to what relationship India should have with Pakistan or Kashmir. The main issue was how the burden of poverty and unemployment could be lifted from the shoulders of millions of people of the country. That could be achieved only by hard persistent work and by always keeping uppermost in mind the high principles taught by Mahatma Gandhi. Referring to Government's plans for abolition of landlordism Mr. Nehru regretted that the Government of India could not completely abolish Zamindari during the last four years and said that legal difficulties were mainly responsible for this delay. The Government of India, however, was committed to abolition of all kinds of landlordism and would not budge an inch from that stand. Concluding Mr. Nehru said that he had accepted the presidentship of the congress because circumstances had forced him to do so. He would work with zeal as congress president and endeavour to make the congress a live organisation once again.

Paris Pays Tribute To Gandhiji

Mahatma Gandhi's birthday was celebrated by the Indian Embassy in Paris. Indian Ambassador and Mr. Maurice Schumann, French Secretary of State for Foreign Affairs, addressed the audience composed of Indian residents, friends of India and French officials. Paying homage to Mahatma Gandhi on behalf of the French Government and people of France Mr. Schumann emphasised that Gandhiji made possible the union of East and West and must therefore be considered as a symbol of Eurasian civilisation; a symbol of unity in the world. He paid tribute to Gandhiji's achievements in reconciling Hindus and Muslims. Emphasising that India was a secular state and followed principles of Gandhiji, he said, "Muslims in India are given equal rights and opportunity in the administration of the state and no disability whatsoever rests on them because of their religion.

Things In General

Convictions Under Group Areas Act

Eight persons—three Coloured, three Indians, and two Europeans—were convicted in the Magistrate's Court, Johannesburg, for transgressing the Group Areas Act. Sentence on the non-Europeans—found guilty of occupying premises in Bertrams Road, Bertrams (an area set aside for European occupation)—was postponed for six months provided they vacated the premises before November 30. Ezra Shumely found guilty of renting the premises, was fined £20 (or two months), of which £10 (or one month), was suspended for two years. Sentence on Hendrik Nieuwenhuis was postponed for six months provided the premises were vacated by the non-Europeans.

Non-European Doctors

The National Health Council at its final session in East London unanimously approved a motion that all medical posts exclusively serving non-Europeans should be open to non-European doctors, including posts of district and additional district surgeons in predominantly Native areas.

Aryan Youth Conference

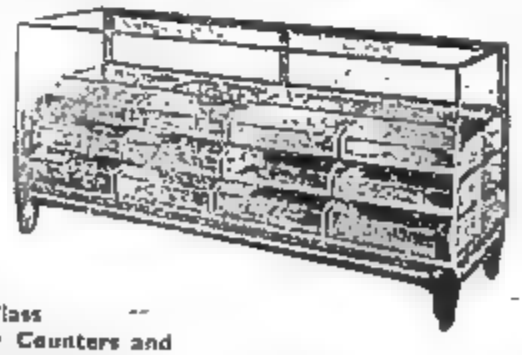
The Second Aryan (Hindu) Youth Conference and Children's Gathering will be held at the Sabha Hall, 21 Carlisle Street, Durban. The Youth Conference will commence on Saturday, October 20 at 2 p.m. and the Children's Gathering on Sunday, October 21 at 10 a.m. The purpose of organising the conference and the gathering, the organisers say, is [illegible] instil into the youths and the children a love for their ancient traditional virtues, religion, culture, civilisation and language. The Youth Conference will [illegible] presided by Pandit S. Jugmohan (Vidyaratan) of Pietermaritzburg. Mr. Ramlall Mooloo of Pretoria will open the Conference.

Social & Personal

During their visit to East Africa, Messrs Karson J. Shingadia of Umtali and Mr. Harischandra B. Oza of Livingstone, N.R. took the opportunity of visiting the office of the High Commissioner for India at Nairobi where they were well received by the staff and were accorded all the assistance and information they required. Later they were invited to tea at the residence of Shri Apa Sahib Pant's residence where they had the opportunity of meeting Mrs. and Miss Pant also Mr. Sahane, Raja Rameshwar Rao, Mr. Inamdar and other friends. On their return trip from the Highlands, they were invited to a buffet dinner at Mr. Inamdar's residence where they met quite a number of prominent Indian residents of Nairobi. After dinner the party were shown a slide show of the photographs taken by Mr. Inamdar during his Rhodesian visit.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

DHIRUBHAI P. NAIK
Insurance & General Agent
For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.
Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.
Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.
19a Commissioner Street, JOHANNESBURG

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.
NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION
ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Italian Forum House)
Phone 33-1211/2 Johannesburg. P.O. Box 6501.

INDIAN PARLIAMENT PASSES PRESS BILL

THE Indian parliament on October 6 passed the press bill by an overwhelming majority after 5 days of strenuous debate climaxed by a record sitting extending over 11 hours upto 11. p.m. Before parliament took up the third reading of the bill the house agreed to change the title of the bill from Press (incitement to crime) bill to Press (objectionable matter) bill. The life of the legislation was also restricted to two years. Among other clauses passed by the House during the second reading stage was one providing for appeals to be made to high courts against all orders of sessions judges where security was either demanded or forfeited.

Winding up the debate Home Minister Shri C. Rajagopalachari emphatically stated that the bill was not going to interfere with the freedom of elections. On the contrary "enactment of this bill in the teeth of opposition of press lords is itself a proof that we depend upon votes of people without fear or favour. We want people's votes to be given freely. If they desire them to be given to me let them be given to me. If they desire votes to be given to others let them be given to others."

The Home Minister said that he had for the first time in the history of the press law in this country made government a common complainant and given full judicial trial and appeal to the highest court of land if a party was not content with the decision given by sessions court. "I can really be proud of what I have done."

Shri Rajagopalachari also said that for the first time a full judicial trial was given from the start to finish. The fundamental claim of press associations was that there should be no separate law with regard to press. But "we will have to deal with the press even as we have to deal with cinema and as we will have to deal with any modern development with a powerful influence."

Earlier during the general debate on the press bill the Home Minister had reaffirmed that the proposed legislation was intended only against abuse of printing machines and of the constitutional right of the freedom of speech by some people for furtherance of their criminal purposes. The agitation against the bill was based on the wrong assumption that it was aimed at the press. The freedom of the press was not at all in danger. The bill sought to check only the "freedom of irresponsibility." The Minister was emphatic that no decent paper need be afraid that it would be prosecuted under the proposed legislation.

Further dealing with the general structure of the bill Shri Rajagopalachari said that the most important and fundamental charge was the fact that exclusive executive authority has been done away with and all decisions have been left to judiciary. This aspect, he said, has been deliberately belittled in the present agitation against the bill. Under the legislation Government had only the right to go to court and make complaint if serious offence was committed by any newspaper.

Minister for Information and Broadcasting Shri R. R. Diwakar supporting the bill had said that it had been agreed there was enough abuse of freedom of press. That being so it could only be controlled either by the profession itself or by community or by Government or by all three together. The government was thus only doing its duty in this matter.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 15/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	6	6
GORA	(Novel)	9	0
NASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	5	0
CHITRA	(Play)	3	0
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	0
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	0
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	3	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

JAPRA all rights reserved

To be continued.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
૬ઠે વર્ષમાં સ્થપાયું. ૬ઠું

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૨ | શુક્રવાર તા. ૧૯ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર ઑક્ટોબર, તા. ૧૯ ૧૯૫૧.

આપણા નેતાઓને ચેતવણી

કૉંગ્રેસની રીતોની સાથે જો કે અમે સંમત થતા નથી છતાં એટલું તો ચોક્કસ માનીએ છીએ કે સિદ્ધાંતમાં જે વસ્તુ તેઓ કરી રહ્યા છે તેજ ખરી છે. ખરાં લોકશાસનમાં અને સત્ય અને ન્યાયમાં જેઓ માનનારા છે, તે સઘળાઓનું ગજું, ગજું કે વધુનો ભેદ રાખ્યા સિવાય સંગઠન થવું જોઈએ એ હકીકતને વિષે બે મત હોઈ શકેજ નહિ. પરંતુ કૉંગ્રેસની રીતે અમારા મત પ્રમાણે મુંઝાઈ ભરેલી છે. એ રીતે ઘણા જ વધારે પડતાં દુઃખો બીન જરૂરી રીતે સહન કરવાં પડ્યાં અને તેઓના અંકુશમાં નહિ રહી શકે તેવી અંધાધુંધી ઉભી થશે જેનો સરકાર બીન-ગોરાઓને પ્રતિકુળ થઈ પડે એ રીતે લાભ ઉઠાવશે.

આ વખત લોકોની લાગણી ઓ ઉશ્કેરી મુકવાનો નથી. તેઓના હૃદયને સ્પર્શ કરવાનો છે, અને એ ત્યારેજ થઈ શકે, જો નેતાઓ અને જેઓના હિતો સીધી રીતે જોખમમાં હોય તેવા સ્થિતિવાળા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ ત્યારે ભોગો આપતા અને દુઃખો ઉઠાવતા થઈ જાય. અમારી દૃઢ માન્યતા છે કે માચડાઓપર થી થતાં સઘળાં ભાષણો કરતાં આવા મુઠીભર શુરવીર પુરૂષો અને સ્ત્રીઓના કાર્યની અસર ઘણીજ વધારે થઇ પડશે. ત્યારે પછી લોકોમાં જુસ્સો લાવવાની જરૂર નહિ રહે. તેઓના હૃદયોજ તેઓને કાર્ય કરવાને પ્રેરશે અને પછી તેઓ નેતાઓપર તેઓને શેરસ્તે દોરવાનો આરોપ નહિ મુકે. કાર્ય કરવાનો વખત હવેજ છે. રૂપ ઐરીયાઝ એકટનો અમલ થઈ રહ્યો છે. નાટાલના તેમજ ટ્રાંસવાલના કેટલાક ભાગોમાં હીંદીઓને પોતાના મકાનો ખાલી કરી જવાની નોટીસો મળી રહી છે. અમને જણાવવામાં આવે છે કે ક્રીસ્ટ (ટ્રાંસવાલ)માં એક મરજીદ પણ ખાલી કરવાની નોટીસ અપાઈ છે. આ સ્થિતિમાં કોમ અને ખાસ કરી નેતાઓ કયાં સુધી શીથીલપણે બેસી રહેશે? સરકાર તો લડાઇનાં આમંત્રણો આપી રહી છે. આપણેજ તેનો પ્રત્યુત્તર આપવામાં મંદ છીએ અને એ રીતે સરકારના હાથ મજબુત બનાવી રહ્યા છીએ.

ઓરગનાઇઝેશન

ઓરગનાઇઝેશનની વલણ અતિ શોચનીય છે. એ વલણથી અંતે કોમનું નૈતિક, આર્થિક તેમજ આધ્યાત્મિક પતન થશે. ઓરગનાઇઝેશનના નેતાઓ કેવળ સિદ્ધાંતોની મોટી વાતો કરવામાં જ માનતા જણાય છે; તેનો અમલ કરવામાં નહિ. અમે સખેદ જોઇ રહ્યા છીએ કે જે રૂપ ઐરીયાઝ એકટને કૉંગ્રેસની સાથે તેઓએ પણ સદંતર વખોડી કાઢયો હતો—જેને માટે તેઓને માન ઘટે છે—તેજ કાયદો અમલમાં મુકવામાં સરકારને સહકાર આપવાની તેઓ વલણ ધરાવી રહ્યા છે એટલુંજ નહિ પરંતુ હકીકતમાં સહકાર આપવા મંડી પડ્યા છે. દક્ષિણ અખબારોમાં ખબર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે નાટાલ ના નોધૅન્ડ ડીસ્ટ્રીક્ટોમાં કૉંગ્રેસ ના અને ઓરગનાઇઝેશનના અનુયાયીઓ વચ્ચે કલહો થયાં છે. આપણું ઘર સળગી રહ્યું છે તેવે વખતે આવું બને એ ખરેખર અત્યંત રંજ ઉપજાવનારૂં છે. 'નાટાલ ઉલી ન્યુઝે' સોમવારે ખબર પ્રસિદ્ધ કર્યા હતા કે ડંડીમાં નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશનના પ્રતિનિધિઓ એ જણાવ્યું હતું કે રૂપ ઐરીયાઝ એકટના અમલની બાબતમાં હોંદીઓએ અવળી વલણ અખત્યાર કરવી પોસાશે નહિ અને તેઓ એ પોતાના સ્થાપિત લાભોનું રક્ષણ કરી તેને ટકવી રાખવાનો બનતો સઘળો પ્રયત્ન કરવો પડશે. તેઓનો હેતુ પ્રશંસનીય છે પરંતુ જે કાયદો તેઓને પાયમાલ કરી તેઓને ગુલામી દરજ્જે લાવી મુકવાના અર્થે જ ઘડાયેલો છે તેનો અમલ કરવામાં સરકારને સહકાર આપી ને તેઓથી એ સિદ્ધ થી રીતે કરી શકાશે?

ગરીબોની ચિંતા

એવી દલીલ કરવામાં આવશે, કે જેવી ઓરગનાઇઝેશનના નેતાઓ કરતા આવેલા છે, કે આપણા અસહકારથી ગરીબોને સહન કરવું પડશે. જે સ્થિતિ લીધેલી હોવાનો ઓરગનાઇઝેશન દાવો કરે છે એ જોતાં એ દલીલ ટકી શકતી નથી. નેતાઓને અને આપણા માલદાર ભાઇઓને પરોપકાર વૃત્તિથી જો ખરેખર લાગીજ આવતું હોય તો તેઓની ફરજ છે કે સરકારને સહકાર આપ્યા વિના પોતાનાથી બની શકે તેટલી પોતાના ગરીબ ભાઇ ઓની જરૂરીયાતો પોતે પુરી પાડવી જોઇએ. અથવા તો સરકાર ને પોતાની ઇચ્છામાં આવે ત્યાં આપણને જબરદસ્તીથી નાખવા દેવા જોઇએ. તેમ થાય તો આપણે એટલો સંતોષ તો લઇજ શકીએ કે જે વસ્તુને માટે સમજીએ છીએ તેમાં આપણે ભાગીદાર બન્યા નથી. તેવું માન લંગ સહન કરવા કરતાં ભલે આપણું ચોત થાય અથવા આ દેશમાંથી આપણને જબરદસ્તીથી કાઢી મુકવામાં આવે. રાજ્યની ફરજ છે કે તેણે જાતી, જ્ઞાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડયા સિવાય સઘળા લોકોને માટે સમાન સગવડો પુરી પાડવી જોઇએ; નહિ કે વર્ષોથી સ્થાપિત થએલા લોકોને ઉખેડી કાઢવા જોઇએ. એ વસ્તુ આજે જેઓ સત્તાપર છે તેઓ ચોપાટ ફરનારા થોડા લોકોના ખોટા આબરૂમા ઓને સંતોષવાને કરી રહ્યા છે. જેમનામાં સ્વમાનનું જરાયે ભાન છે તેવા લોકોને માટે એ સ્થિતિ અસહ્ય છે અને હોવી જોઇએ.

સવળી અને અવળી વલણ

રૂપ ઐરીયાઝ એકટનો અમલ કરવામાં સરકારને સહકાર આપવો એજ અવળી વલણ છે. સવળી વલણ તેનો સંગઠીત રીતે સામનો કરી આપણા સઘળા આર્થિક લાભોનાજ નહિ પરંતુ જાનના પણ ભોગે તેને નકામેં કરી દેવાનો પ્રયત્ન કરવામાંજ રહેલી છે. કાયદો અમલમાં ત્યારેજ મુકી શકાશે જો લાગતા વળગતા લોકો તરફથી સહકાર આપવામાં આવશે. સહકાર આપવાની જો તેઓ સાફ ના પાડશે તો તે કડી અમલમાં મુકી નહિ શકાય. ઓરગનાઇઝેશનના નેતાઓ તાત્કાલિક લાભો ભલે ગમે તે મેળવવાની આકાંક્ષા રાખતા હોય અથવા તેવા લાભોનું તેઓને વચન અપાયેલું હોય પરંતુ એટલું તેઓ એ યાદ રાખવું ઘટે છે કે એવા લાભો મેળવવા જતાં ભારે ભ્રમ તરફથી તેઓને નામર્દ અને કોમદ્રોહીનો ખીતાબ મળશે.

મરહુમ જનાબ લીયાકત અલી ખાન

કુત્ત અલી ખાન

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલીખાનના કરુણ સંજોગોમાં થએલા અવસાનના ખબરથી સૌને શોક થયો છે. ઇશ્વરની ગતી અકળ છે. અને આ બનાવની પાછળ પણ ઇશ્વરનો જ હાથ છે એ વિષે અમને જરા પણ શંકા નથી. સૌએ તેમજ એમના લીયાકત અલીખાન અને તેમનું કુટુમ્બ એમના ઉપર દુઃખનું વાદળ તુટી પડ્યું છે, તેઓએ દિલાસો માત્ર ઓટલો જ લેવાનો છે કે તેઓનું મરણ સાધારણ માણસના જેવું નથી થયું પરંતુ શહીદનું થયું છે કેમકે તેઓ પોતાના લોહીની કાશ્મીરના બારામાં ઉકેરાયેલી લાગણીઓ શાંત પાડી રહ્યા હતા અને એ રીતે ઇશ્વરની જ સેવા બજાવી રહ્યા હતા. એનું મૃત્યુ કુર્બાન હોય છે અને અમે તેટલું કરણ છતાં સુંદર છે.

મરહુમ જનાબ લીયાકત અલી ખાન તા. ૧ ઓકટોબર ૧૮૯૫માં પુર્વ પંજાબના કરનાલ ગામમાં જનમ્યા હતા અને મરહુમ રફતુલ્લાહ ઇમરીદ જંજ નવાબ રૂસ્તમ અલી ખાન ના બીજા પુત્ર હતા. તેમણે અલી ગઢ યુનીવર્સીટીમાં અને પાછળથી અલાહાબાદની યુનીવર્સીટીમાં અભ્યાસ કર્યો હતો અને ઓકસફર્ડની ઓકસેટર કોલેજમાં એમ. એ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ૧૯૨૨ માં લંડનના ઇનર ટેમ્પલ માં તેમણે બારીસ્ટરીની પરિક્ષા પાસ કરી હતી, અને ૧૯૨૩ માં મુસ્લીમ લીગમાં જોડાયા હતા. ૧૯૩૧ માં તેઓ ઓલ-ઇન્ડિઆ મુસ્લીમ લીગના ઓનરેરી સેક્રેટરી ચુંટાયા હતા અને એ પદ ૧૯૪૭ સુધી બોગવ્યું હતું. જ્યારે ઓલ-ઇન્ડિઅન મુસ્લીમ લીગ અને પાકીસ્તાન મુસ્લીમ લીગની રચાયના થઇ હતી. ૧૯૨૬ માં તેઓ યુકત પ્રાંતની ધારા સભાના સભ્ય ચુંટાયા હતા અને ૧૯૪૦ સુધી તેના સભ્ય રહ્યા હતા. ૧૯૪૦માં તેઓ સેન્ટ્રલ એસેમ્બલીમાં ચુંટાયા હતા. કાયદે આઝામ જનાબ મહમદ અલી જીનાહ સાહેબના નીકટ સમાગમમાં રહી મુસ્લીમ લીગને તેમણે દીલ્હના મુસ્લીમોનો એક મજબુત કરયા બનાવી હતી. ૧૯૪૩ ના માર્ચમાં સેન્ટ્રલ એસેમ્બલીમાં મુસ્લીમ લીગ પાર્ટીના ડેપ્યુટી લીડર ચુંટાયા હતા. ૧૯૪૫ ની સામાન્ય ચુંટણીમાં મુસ્લીમ લીગની મોટી જીત મોટે ભાગે તેમને જ આભારી હતી. ૧૯૪૬ માં તેઓ કાયદે આઝમ સાથે ઇન્ડિયા ગયા હતા જ્યારે હીંદ અને પાકીસ્તાનના ભાગલા પાડવાનું ઠરાવાયું હતું. કાયદે આઝમ ના જનમ્યા કાય હોય તેઓ પાકીસ્તાન ના પહેલા વડા પ્રધાન બનતા હતા. ૧૯૪૭ સુધી તેમના હાથમાં પરદેશ ખાતું અને મંરક્ષણ ખાતું પણ હતું પરંતુ પાછળથી પરદેશ ખાતું તેમના હાથમાંથી સર મહમદ ઝફરૂલ્લાહ ખાને લઇ લીધું. મરહુમ પતિપ્રિત કેળવણી કાર પણ હોઇ આગા અને અલીગઢની મુસ્લીમ યુનીવર્સીટીની એકઝેકયુટીવ કાઉન્સીલના કેટલાંક વર્ષ સુધી સભ્ય હતા. ૧૯૪૦ થી ૧૯૪૭ સુધી સાત વર્ષ તેઓ ઓક્સફોર્ડ કોલેજના અને નવી દિલ્હીમાં રફતુલ્લ સોસાયટીના પ્રમુખ હતા. તેઓ મુસ્લીમોના સામા જીક અને સંસ્કૃતિક જીવનમાં સક્રીય ભાગ લેતા હતા. મરહુમ જનાબ લીયાકત અલી ખાન ચુસ્ત પાકીસ્તાની હતા અને પાકીસ્તાનને મજબુત બનાવવાને ઉત્સાહથી કામ કરી હતા. કાયદે આઝમ, સવાલ ઉપસ્થિત થયો અને હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેનો સંબંધ તંગ બન્યો એ પહું કમનસીબ બન્યું.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન તરીકે મરહુમ જનાબ લીયાકત અલી ખાન સાથે કામ લેવામાં હીંદને જે મુશ્કેલી આવી હતી પરંતુ હવે તેમના ગયા પછી ઓછી મુશ્કેલી પડે એ પહું જ શંકા ભરેલું છે. આથી તેમની ખોટ અવશ્ય જણાશે જ. એક રાજદ્વારી તરીકે મરહુમ ગમે તેવા કોપ પરંતુ એક માનવી તરીકે તેઓ પહા ઉચ્ચ આદર્શો સેવતા હતા. જે અમલમાં મુકાતા હોય તો જરૂર દુનીયા સૌને માટે વધારે રહેવા લાયક અને સુખ કારી થઇ પડે. તેમણે કહું હતું કે "સઘળી સત્તા ઇશ્વરે આપેલ એક ટ્રસ્ટ છે જેનો ઉપયોગ માનવ સેવા અર્થે કરવાનો છે કે જેથી તે જુલ્મ અને સ્વાર્થનું એક સાધન નહિ થઇ પડે."

એક મહાન મુસ્લીમની ખોટનો શોક કરવામાં તેમજ એમના લીયાકત અલી ખાન અને તેમના કુટુમ્બીજનો પર તેમજ પાકીસ્તાનની પ્રજાપર આવી પડેલાં મહાન દુઃખમાં સામેલ થવામાં સઘળા હીંદીઓ હીંદ સાથે સામેલ થશે. મરહુમના કહને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમના સગાં સંબંધીઓને સબર બક્ષે.

નોંધ અને સમાચાર

કરૂણ વિમાની અકસ્માત

ગયા સોમવારે બપોરે કોકસ્ટાઉની નજદીક પારદીબર્ગમાં સાઉથ આફ્રીકન એરવેઝનું ડેકોટા વિમાન તેના ૬૨ સાથે ૧૭ ઉતારૂઓ સાથે નાશ પામ્યા ના ખબરથી સૌ કોઇને જબરો આઘાત થયો. ખરા દુઃખી તો જેઓ મર્યા તેઓ નહિ પરંતુ તેઓની પાછળ રહેલા સગા સંબંધીઓ થયા છે. ઇશ્વર તેઓને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે. આ કરૂણ બનાવપરથી પાઠ એ લીખવાનો છે કે જીંદગી મું ચીજ છે. કયારે અને કઇ રીતે ચાલી જશે તેની કોઇને ખબર નથી. તો પછી આપણે ગર્વ છોડી નમ્ર કાં ન બનીએ અને ઇશ્વરને ઓળખવાનો પ્રયત્ન કરી તેની સેવા કાં ન કરીએ. તેની સેવા એટલે તેના કાયદાને અનુસરવું અને નહિ કે મનુષ્યકૃત કાયદાને. આજે તો આપણે ઇશ્વરને વિસરી ગયા છીએ અને માનવીથી અને માનવીએ બનાવેલા કાયદાથી ડરીએ છીએ.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના પ્રતિનિધિ

આથી અમારા ગ્રાહકોને જણાવ કર વામાં આવે છે કે શ્રી. રતીલાલ ગોરાર જી દેસાઇને અમારા 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિ અન'ના પ્રતિનિધિ નીમવામાં આવ્યા છે. તેઓ આવ્યા પુનીયનમાં અને પુનીયનની બહાર પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રીકા રોડેશીયા વિગેરે સ્થળોએ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના લવાજમો ઉઘરાવવાનું તેમજ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિ અન'ને લગતું બીજું સઘળું કામ કરશે.

જોહાનીસબર્ગ ખાતેના પ્રતિનિધી

જોહાનીસબર્ગ ખાતે અમારા પ્રતિનિધિ શ્રી. પીરૂભાઇ નાયક, ૨૯ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ જોહાનીસબર્ગ અને જીવણભાઇ ગોપાલજી, આંધી ભારત વિદ્યાલય, ૫૦ હોકસ સ્ટ્રીટ છે.

રૂપ એરીયાઝ એકટના ભંગ બદલ સજા

જોહાનીસબર્ગમાં ત્રણ કલર્કો, ત્રણ હીંદીઓને અને બે યુરોપીયનોને રૂપ એરીયાઝ એકટના ભંગને માટે સજા થઇ હતી.

બીન-યુરોપીયનો જેઓએ બરહામ્સ રોડ જે યુરોપીયનોનો હતો હતો તેમાં મકાનમાં વસવાટનો ગુનો કર્યો હતો. તેમને નવેમ્બર તા. ૩૧મી પહેલાં મકાન ખાલી જાય એ શરતે સજા ૭ માસ મોકુફ રાખવામાં આવી હતી. મકાન ભાડે આપનાર ગોરાને પા. ૨૦ નો દંડ અથવા બે માસની કેદની સજા થઇ હતી જેમાંથી પા. ૧૦ નો દંડ અથવા એક માસની સજા બે વર્ષને માટે મોકુફ રાખવામાં આવી હતી. બીજા ગોરાને બીન-ગોરા મકાન ખાલી કરી જાય એ શરતે સજા મોકુફ રાખવામાં આવી હતી.

અપીલ કોર્ટે રદ કરેલો ટ્રાંસ-પોર્ટેશન બોર્ડનો ચુકાદો

પીટ રીટોરીયામાં ઘણા વખતથી ટેકસી ચલાવવાનો ધંધો કરતા હીંદી કલ્યાનમાં તેમનું શીરનામું ૧૨૫ (એ) વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ઇલન નંબર ૨૭૮૩૭ છે.

કોમી, કારા તબદીલને અરજોની લોકલ રોડ ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડે યુરોપીયન ઉતારૂઓને લેવાનું એકઝમ્પશન સર્ટી-ફીકેટ નામંજુર કર્યું હતું તેની સામે તેમણે અપીલેટ કોર્ટને અપીલ કરી હતી જેનો ચુકાદો આપતાં ચીફ જસ્ટીસે જણાવ્યું કે "અરજદારની ગતી ના આધારે એકઝેમ્પશન નામંજુર કરવાનું લોકલ ટ્રાન્સપોર્ટેશન બોર્ડનું પગલું બીલકુલ ગેરવાજબી હતું. મી. તબદીલની અરજી બોર્ડે નામંજુર કરી જોઇ વખતે ત્રણ યુરોપીયનોની અરજી બોર્ડે મંજુર કરી હતી. બોર્ડના ચુકાદા ને નેશનલ ટ્રાન્સપોર્ટ કમીશને મંજુર રાખ્યો હતો. ચીફ જસ્ટીસે કહું કે મેજર કેરીયર ટ્રેન્સપોર્ટેશન એકટમાં કમીશન કે લોકલ બોર્ડને કંઇ પણ ગેરવાજબી કરવાની સત્તા આપવામાં આવી નથી.

સ્વિકારાયેલી હકીકતોપરથી કહ્યું શકાય નહીં કે લોકલ રોડ ટ્રેન્સપોર્ટેશન બોર્ડે ફર્સ્ટ કલાસ ટેકસી માટેના એકઝેમ્પશનની તબદીલની અરજી તે નોન-યુરોપીયન હોવાના કારણેજ નામંજુર કરી હતી. તબદીલની ટેકસીની સર્વીસ સામે કંઇ પણ ફરિયાદો નહોતી. ફરિયાદમાં બોર્ડનાં પ્રમુખે જણાવ્યા મુજબ હકીકતમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટી અને બીજી એક સંસ્થા તરફથી કાગળો આવ્યા હતા તેજ હતી જેને તબદીલની ટેકસી સર્વીસ સામે ફરિયાદો જણી નહિ શકાય. કાગળોમાં નોન-યુરોપીયનને ફર્સ્ટ કલાસ ટેકસી માટે એકઝેમ્પશન આપવા સામે વીરોધ કરવામાં આવ્યો હતો.

પરંતુ બોર્ડે ત્રણ યુરોપીયન ટેકસી ઓ કોઇ યુરોપીયનો માટે ટેકસીની પુરતી સગવડ હોવાના આધારે પોતા ના ચુકાદાનો બચાવ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે હીંદી ટેકસી વાળાએ યુરોપીયનોને લેવાનું કહું કારણ નથી.

ચીફ જસ્ટીસે કહું કે આ નામંજુરી તદન ખોટી હતી. બોર્ડે તબદીલની અરજી નો બીજી અરજદારોની સાથે વીચાર કરવો જોઇ તો હતો અને જેની સર્વીસ સૌથી બરાબ હોય તેને એકઝેમ્પશન નામંજુર કરવું જોઇતું હતું જે બન્ને બોર્ડે ન કરતાં ભુલ કરી. ત્રણ યુરોપીયન અરજ દારોને વધારે અનુકુળ વર્તન બતાવવાનું કહું વાજબીપણું નહિ હોઇ બોર્ડ તેમજ કમીશનનો ચુકાદો ખર્ચ સાથે રદ કરવામાં આવે છે અને તબદીલને પીટ રીટોરીયા કોરપોરેટમાં ફર્સ્ટ કલાસ ટેકસી ચલાવવા નવાં વર્ષ માટે એકઝેમ્પશન આપવા બોર્ડને હુકમ કરવામાં આવે છે.

જનાબ લીયાકત અલીખાનનું ખુન

મંગળવારની સાંજના ઓલ ઇન્ડિયા રેડીયોપર ખબર સંભળાયા હતા કે રાવલપીંડીમાં મુસ્લીમ લીગની સભા માં પોતે ભાષણ કરતા હતા ત્યાં કોઇ એ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલીખાનને ગોળીયો ઠાર કર્યો હતા. બુધવારે સવારના અખબારોમાં વધુ વીગતો આવી હતી. વડા પ્રધાન કાશ્મીર અંગેની તકરાર પરથી ઉભુ થએલું વાતાવરણ શાંત પાડવા મુસાદરી કરી રહ્યા હતા અને રાવલપીંડી જે કાશ્મીરની સરહદની પાસે આવેલું છે ત્યાં ભાષણ કરી રહ્યા હતા, ત્યાં તેમની છાતીમાં ગોળી વાગી હતી. તેમને તુરતજ લશ્કરી ઇસ્પીતાલમાં લઈ જવા માં આવ્યા હતા ત્યાં તાત્કાલિક ઓપ્રેશન કરવામાં આવ્યું હતું અને લોહી આપવામાં આવ્યું હતું. ગોળી વાગ્યા બાદ બેકી કલાકે તેઓ મરણ પામ્યા. ગોળી મારનારને હજુ તો પીસ્તોલ તેના હાથમાં જ હતી ત્યાં લોકોના ટોળાંએ ત્યાં ને ત્યાંજ ખતમ કરી નાખ્યો.

મરહુમ જનાબ લીયાકત અલીખાન શ્રી. નેહરૂ સાથે.

ખુન કરનાર સૈયદ અકબર નામનો અફઘાની સ્તાનનો વતની હતો. મરહુમ વડા પ્રધાનનું રાત્રે જ રાતે કરાંચી લઇ જવામાં આવ્યું હતું અને બુધવારે દફનાવવામાં આવ્યું હતું. વડા પ્રધાન સભામાં હાજર થતાં લોકોએ તેમને તાળીઓના ગડગડાટ વધાવી લીધા હતા અને હજુ તો તેઓ ભાષણ શરૂ કરવાને પોતે તૈયાર કરેલી નોધો ગોઠવી રહ્યા હતા તેવામાં જ ગોળીબાર થયા. તેઓ પડી ગયા અને તેમના રાજદારી મંત્રી અને બીજાઓ તેમની મદદે દોડી ગયા.

ખુન થયા બાદ તુરતજ પાકીસ્તાન ની સરકારે પાંચથી વધુની મેદની અને હથીયાર રાખવાની બંધી કરનારો હુકમ કાઢયો હતો.

ન્યુયોર્કમાં પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી સર મહમદ ઝફરૂલ્લાહ ખાન જેઓ યુનાઇટેડ નેશન્સની સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં થયેલાં પાકીસ્તાન હીંદુસ્તાન ના ઝીઝર છે તેઓએ જણાવ્યું કે આ ખુનના પરિણામે આજે સંકટો આવી પડશે. તેઓ કાશ્મીરના સવાલ ને અંગે ન્યુયોર્ક ગયા હતા પરંતુ તુરતજ પાછા કરાંચી જવાનો નિર્ણય કર્યો.

સર ઝફરૂલ્લાહએ કહ્યું કે આ ખુન પાકીસ્તાનને માટે જ ગંભીર આઘાત જનક નથી પરંતુ દુનીયાની શાંતીને માટે આઘાતજનક છે.

લંડનથી જણાવાય છે કે નામદાર રાજાએ દિલસોજીનો સંદેશો મોકલ્યો છે.

સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસના મુખ્ય ડેલીગેટ મી. વોરન ઓસ્ટીને પણ દીલસોજીનો સંદેશો મોકલ્યો હતો.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે મરહુમ વડા પ્રધાને યુનાઇટેડ નેશન્સદ્વારા શાંતીને માટે અથાગ પરિશ્રમ ઉઠાવ્યો હતો.

આપવામાં આવ્યું હતું. ગોળી વાગ્યા બાદ બેકી કલાકે તેઓ મરણ પામ્યા. ગોળી મારનારને હજુ તો પીસ્તોલ તેના હાથમાં જ હતી ત્યાં લોકોના ટોળાંએ ત્યાં ને ત્યાંજ ખતમ કરી નાખ્યો.

ખુન કરનાર સૈયદ અકબર નામનો અફઘાની સ્તાનનો વતની હતો. મરહુમ વડા પ્રધાનનું રાત્રે જ રાતે કરાંચી લઇ જવામાં આવ્યું હતું અને બુધવારે દફનાવવામાં આવ્યું હતું. વડા પ્રધાન સભામાં હાજર થતાં લોકોએ તેમને તાળીઓના ગડગડાટ વધાવી લીધા હતા અને હજુ તો તેઓ ભાષણ શરૂ કરવાને પોતે તૈયાર કરેલી નોધો ગોઠવી રહ્યા હતા તેવામાં જ ગોળીબાર થયા. તેઓ પડી ગયા અને તેમના રાજદારી મંત્રી અને બીજાઓ તેમની મદદે દોડી ગયા.

ખુન થયા બાદ તુરતજ પાકીસ્તાન ની સરકારે પાંચથી વધુની મેદની અને હથીયાર રાખવાની બંધી કરનારો હુકમ કાઢયો હતો.

ન્યુયોર્કમાં પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી સર મહમદ ઝફરૂલ્લાહ ખાન જેઓ યુનાઇટેડ નેશન્સની સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં થયેલાં પાકીસ્તાન હીંદુસ્તાન ના ઝીઝર છે તેઓએ જણાવ્યું કે આ ખુનના પરિણામે આજે સંકટો આવી પડશે. તેઓ કાશ્મીરના સવાલ ને અંગે ન્યુયોર્ક ગયા હતા પરંતુ તુરતજ પાછા કરાંચી જવાનો નિર્ણય કર્યો.

સર ઝફરૂલ્લાહએ કહ્યું કે આ ખુન પાકીસ્તાનને માટે જ ગંભીર આઘાત જનક નથી પરંતુ દુનીયાની શાંતીને માટે આઘાતજનક છે.

લંડનથી જણાવાય છે કે નામદાર રાજાએ દિલસોજીનો સંદેશો મોકલ્યો છે.

સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસના મુખ્ય ડેલીગેટ મી. વોરન ઓસ્ટીને પણ દીલસોજીનો સંદેશો મોકલ્યો હતો.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે મરહુમ વડા પ્રધાને યુનાઇટેડ નેશન્સદ્વારા શાંતીને માટે અથાગ પરિશ્રમ ઉઠાવ્યો હતો.

શાંતી ભરી મસલતોના કાર્યમાં તેમના અવસાનથી અણધાર્યો ફટકો લાગેલો છે.

વહાઇટ હાઉસના અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેનને કરાંચી થી સત્તાવાર ખબર મળતાંજ પોતાનો ખેદ વ્યક્ત કરશે. તેઓએ જણાવ્યું કે આ ખબર અનપેક્ષી તેઓને અત્યંત આઘાત થયેા. જનાબ લીયાકત અલી ખાનને તેઓ એશીયાના એક અગ્ર ગણ્ય રાજદારી ગણતા હતા અને કોમ્મનવેલ્થના મજબુત થીરોધી ગણતા હતા.

બ્રસેલ્સના નામદાર વડા પ્રધાન જનાબ હુસેન-હાલેમીએ જણાવ્યું કે આ ખુન ખરાનીઓને માટે ગમગીનીનું બહું કારણ છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન એક મીત્ર મુસ્લીમ રાજ્યના નેતા હોઇ અમારા નજીકના મીત્ર હતા.

બ્રીટીશ વડા-પ્રધાન મી. એટલીએ કોમન્સ હાઉસ ઓફ પાર્લામેન્ટ ખાતે ચુંટણીની સભામાં ભાષણ કરતાં જનાબ લીયાકત અલીખાનને અંજલી આપી જણાવ્યું હતું કે બ્રીટીશ કોમનવેલ્થમાં મરહુમ એક પ્રભાવશાળ વફાદાર વ્યક્તિ હતા.

હિંદમાં શોક –

જનાબ લીયાકત અલીખાનનું ખુન થયું તેજ સમયે નવી દિલ્હીમાં કોંગ્રેસ ની સભા ચાલી રહી હતી અને મરહુમ ના અવસાન પ્રસંગ શોકનો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ કહ્યું કે કાશ્મીરનો ઝઘડો ઉકેલવામાં મરહુમની તેમને ઘણીજ મદદ હતી આજે કહે તેવી મદદ આપનાર પાકીસ્તાનમાં કોઇજ નહિ રહ્યું. પાકીસ્તાનના ઘડ-નારાઓના ઇતિહાસમાં મરહુમનું નામ અમર રહી જશે.

બુધવારે હીંદમાં શોક દિન જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો અને સઘળા સરકારી મકાનો પર વાવટા અરધા કાંઠીએ ફરકાવવામાં આવ્યા હતા.

ગ્લેન્કોમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટનો અમલ

'ના ટાલ મરકયુરી' લખે છે કે જુદી જુદી જાતીના લોકો માટે ગ્રૂપ એરીયાઝો પાડવાની ગ્રેંકર ટાઉન કાઉન્સીલની ભલામણો જો પ્રધાન સ્વિકારશે તો ગયે અઠિને મળેલી એક સભામાં હર્ટઝોગ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની ગ્લેન્કો ખાતેની શાંચની વતી પ્રાંતિક કાઉન્સીલના સભ્ય મી. ડી. જે. પોટગીટરે કરેલી સુચના મુજબ બાજલો પડશે.

તેમણે એવી સુચના કરી હતી કે બીગર સ્ટ્રીટના મેઇન્સ્ટ્રેટની ઓફીસની સામેથી લઇને રેલવેની ફાટક સુધી અને રેલવેની ફાટકની પેલી બાજુ થી સઘળે ડોઇલ રોડ સુધીના ભાગમાં આજે જે હીંદીઓ વેપાર કરી રહ્યા છે તેમોને જે ભાગની પાછળ કાઢવા માં આવે અને બીજા સ્ટ્રીટના જે ભાગને યુરોપીયન એરીયા કરવામાં આવે.

કાઉન્સીલનો આ નિર્ણય જાહેર કરવાને મળેલી સભામાં મેયર મી. એચ. એલ. કાર્લસને કહ્યું: "તમે સૌ જાણો છો તેમ નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ની વતી મી. પોટગીટરે દર્શાવેલી સ્થિતિ સઘળા વર્ગના લોકોને માટે લાભદાયી છે. તેમણે એકજ વર્ગને માટે સ્થિતિ રજુ કરી નહોતી પરંતુ સઘળા વર્ગોનો વિચાર કર્યો હતો. હું પોતે માનું છું કે તેમણે દર્શાવેલી સ્થિતિ વાજબી છે.

૧૯૪૩ ના કહેવાતાં જોન્સલમેન્સ એગ્રીમેન્ટના સંબંધમાં સ્થિતિ એવી હતી કે ૧૯૪૬ માં યુનાઇટેડ પાર્ટીની સરકાર તરફથી નવો કાયદો પસાર કરવામાં આવ્યો. ત્યારે હીંદીઓ ઉકત એગ્રીમેન્ટ છતાં હાલે ત્યાં પ્રોપર્ટી ઓ ખરીદવા મંડી પડયા હતા.

મારે કહેવું જોઇએ કે રેલવે સાઇડ ની નીચેનો સાહેરનો ભાગ ગીચ વસ્તી વાળો થઇ ગયો છે અને આરોગ્યના નીયમોનો ભંગ છે. એ સ્થિતિને આપણે ચાલુ રહેવા દઇ શકતા નથી.

બધુમાં આપણી આગલી સભામાં હીંદી 'કોમ'ના પ્રતિનિધિએ ખાસ ખાન ગેરવાની સંભાળ લીધી હતી કે ત્યાં ના હીંદીઓએ હજુ વધારે જમીનની માગણી કરેલી નથી. તેમણે જણાવ્યું ... કે હમણાંને માટે તેઓને સં... હતો. એ ...પરથી આપણે સ ... રહેવાનું છે."

માજી મેયર મી. જે. એસ. બોથા એ કહ્યું કે હું ડો. ડોંગીસની રાજદ્વારપર ભાર મુકવા ધરવું છું કે ભાગલા પાડવાની બાબત ઉતાવળે હાથમાં લેવી નહિ જોઇએ.

ટાઉન કલાર્ક મી. એચ. જે. બી. સ્ટેન્કરે કહ્યું કે નુકસાની આપવા સંબંધી કાયદામાં કરું જણાવવામાં આવ્યું નથી છતાં સાહેરની નાણાકીય સ્થિતિની જવાબદારી ધરાવનાર અને એક પ્રોપર્ટીઓની માલીકી ધરાવનાર તરીકે મને લાગે છે કે મી. પોટગીટર ની સુચનાઓ અમલમાં મુકવામાં આવશે તો આર્થિક મંદી ઘણી થવા સંભવ છે. ઘણી પ્રોપર્ટીઓ ભોગવવાં આવી પડશે કે જે ખપશે નહિ અને કાયદામાં એવું સ્પષ્ટ જણાવવામાં આવેલું હોઇ કે, નિવાસિત વર્ગોને જે કોઇ પણ નવા સત્તામાં મુકવામાં આવે ત્યાં જેની પહેલાં હતી તેવીજ સગવડો આપવામાં આવવી જોઇએ, તો રસ્તા, પાણી અને બીજાતની સત્તાઓ સાથે નવેા સત્તો રચાપવામાં મોટી રકમ ખરચવી પડશે.

પ્રોપર્ટીઓ ખરીદનારા કોઇ નહિ મળે અને મારા મત પ્રમાણે કાયદાની આજ મુખ્ય નબળાઇ છે કે સઘળા સાહેરોમાં નવા યુરોપીયન સત્તાઓમાં કાળા ટપકાંઓ અનિવાર્ય રહેશે.

કાઉન્સીલે આગલી સભામાં મી. પોટગીટરે કરેલી સુચનાઓ સ્વિકારી હતી.

[છપવી બાબતપર અમારો અગ્રલેખ જુઓ: અ. ઇ. ઓ.]

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ગાંધીજીની પ્રસાદી

૧

રંગતપીતિયાંની દુવા

[નીચેનો લેખ તા. ૬૧મી એપ્રિલ ૧૯૦૮ ના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'ના ગુજરાતી વિભાગમાં અંગ્રેજી પરથી આવેલો છે. તે આજે પણ બેટલો જ ઉપયોગી હોઇ અહિં આપીએ છીએ.]

જેઓ રાજ્ય કરે છે તેથી જ તેઓ સુખી છે એમ નહીં માનતાં તેઓને સુખી માનવાને સારૂ બીજાં ઘણાં કારણો છે. તેઓ કેમ સુખી છે, તેઓ કેમ રાજ્ય કરે છે, તેનાં કારણો અમે કોઇ કોઇ વેળા તપાસતા આવ્યા છીએ. તેવા વિચાર કરવાનું કારણ એ રંગતપીતિઓની કરિયતાદ નું વર્ણન વાંચતાં અમને ફરી મળી આવ્યું છે. હીંદુસ્તાનમાં રંગતપીતિયાં ઘણાં જોવામાં આવે છે. સાધારણ રીતે આપણે તેમને તરછોડી નાખીએ છીએ. તેમને આપણી પાસેથી કાઢી મુકાએ છીએ. કેટલાક આમ નથી કરતા. પણ કોઇ તેમની દયા કરે છે અથવા તેઓને સારૂ કરિયતાદ કાઢે છે એવા દાખલા આપણામાં નથી મળી આવતા. તેઓની સારસંભાર કરવાનું કામ તો ગોરાઓએ જ રાખ્યું જોવામાં આવે છે. હીંદુઓએ એ આખો વર્ગ રાખ્યો છે કે જેને તેઓ અડતા નથી. તેઓની ઉપર જુલમ ગુજરે છે. તેઓને જાણે જ માણસ માં ગણે છે. આ વર્ગનો બચાવ પણ ગોરાઓ કરતા જોવામાં આવે છે.

હીંદુસ્તાનમાં ચંદુકરી કરીને ગામ છે. તેમાં ખ્રિસ્તી પાદરીઓએ રંગતપીતિયાંની કરિયતાદ કાઢી છે. તેમાં અમે તે રંગતપીતિયા હીંદીને દાખલા કરે છે. ઓગણીસસોની સાલ પહેલાં અથંતરી પ્રમાણે હીંદુસ્તાનમાં એવા લાખ રંગતપીતિયાં ઓછાં હતાં. આવાં માણસોની સારસંભાર કરવા હીંદુસ્તાનમાં પાદરીઓએ પચાસ કરિયતાદો સ્થાપી છે. તેમાં તેઓ એવા દરદીની સારસંભાર કરે છે, તેઓને કોળવણી આપે છે, તેમનાં છોકરાંઓને ઉછેરે છે, ખવાડે છે ને કપડાં આપે છે, વળી તેમને જાણાવે છે. આ બધું કામ કરવાને જુદે જુદે દેશથી ગોરાઓ પોતાનો ધંધો છોડીને આવે છે, તેઓ એમ જ માને છે કે એવું કામ તે ખરો પરમાર્થ છે. અને ખુદાઇ તે કામ છે ને તેમાં તેઓનું તથા તેઓની પ્રજાનું કલ્યાણ થાય. કોનાથી મિ. એન્ડરસન કરીને એક ધનાઢય ગોરો તે કામ કરવા આ કરિયતાદોમાં આવ્યો છે. તેનું ખરચ કોણ ચલાવે છે? આવે. મહા પરમાર્થ જે પ્રજા કરે છે, ને જે પ્રજામાં આવું કામ કરવાને હજારો માણસો નીકળી પડે છે, એ પ્રજા કેમ સુખી ન થાય? એવે પ્રજા કેમ રાજ્ય ન કરે?

હીંદુસ્તાનની પ્રજા ક્યાં સુધી આવો પોતાનો જ બોજો ન ઉપાડે, પોતાની જ ફરજ ન બજાવે ત્યાં લગી તે કેમ સુખી થશે? કેમ સ્વરાજ બોલવાથી સ્વરાજ બોલવાનેથી થો. બાજ લે? ઇંગ્લંડમાં રંગતપીતિયાં નથી એમ નથી; ત્યાં બીજી જરૂરો નથી એમ નથી. પણ અંગ્રેજ પ્રજા તેવા કામ ને સારૂ બીજી પ્રજા ઉપર આધાર રાખતી નથી. પોતાની ફરજ પોતે જ બજાવે છે. આપણે બીજી પ્રજાને મદદ કરવી એ બાજુએ રાખીએ, પણ આપણો જ ભાર આપણે નથી ઝીલી શકતા.

આ વીચારો કરવાની જરૂર છે. ઉપર ટપકે વીચાર કરી આપણને ફક્ત નથી આપતા તેથી અંગ્રેજો ખુશ એમ કહી તેઓને કાઢી મુકવાનો આરંભ કરી કૃતઘ્ન માની લાદીએ છીએ. પણ એમ કરીને આપણે નુકસાન કરીએ છીએ, કંઈ ફાયદો નથી કરતા; બહું કારણ બુદ્ધી જતાએ છીએ.

અંગ્રેજો રાજ કરે છે અને સુખ કરવી એ હેતુ તો હંમેશાં રહેલો જ છે.

આવો મહા પરમાર્થ જે પ્રજા કરે છે, ને જે પ્રજામાં આવું કામ કરવાને હજારો માણસો નીકળી પડે છે, એ પ્રજા કેમ સુખી ન થાય? એવે પ્રજા કેમ રાજ્ય ન કરે?

હીંદુસ્તાનની પ્રજા ક્યાં સુધી આવો પોતાનો જ બોજો ન ઉપાડે, પોતાની જ ફરજ ન બજાવે ત્યાં લગી તે કેમ સુખી થશે? કેમ સ્વરાજ બોલવાથી સ્વરાજ બોલવાનેથી થો. બાજ લે? ઇંગ્લંડમાં રંગતપીતિયાં નથી એમ નથી; ત્યાં બીજી જરૂરો નથી એમ નથી. પણ અંગ્રેજ પ્રજા તેવા કામ ને સારૂ બીજી પ્રજા ઉપર આધાર રાખતી નથી. પોતાની ફરજ પોતે જ બજાવે છે. આપણે બીજી પ્રજાને મદદ કરવી એ બાજુએ રાખીએ, પણ આપણો જ ભાર આપણે નથી ઝીલી શકતા.

આ વીચારો કરવાની જરૂર છે. ઉપર ટપકે વીચાર કરી આપણને ફક્ત નથી આપતા તેથી અંગ્રેજો ખુશ એમ કહી તેઓને કાઢી મુકવાનો આરંભ કરી કૃતઘ્ન માની લાદીએ છીએ. પણ એમ કરીને આપણે નુકસાન કરીએ છીએ, કંઈ ફાયદો નથી કરતા; બહું કારણ બુદ્ધી જતાએ છીએ.

અંગ્રેજો રાજ કરે છે અને સુખ જોવામાં આવે છે તેનું કારણ આપણી રંગતપીતિયાંની દુવા કેમ ન હોય? આપણે દુઃખ વેઠીએ છીએ તેનું કારણ એવાંની કદુવા આપણને કેમ ન હોય!

વધામણાં

રચનાર: રતિલાલ એમ. ચાંપાનેરી

દૂર-દૂર-દૂર મેઘા સામરને કાંઠે,
વાદળ ઘરજે કંઈ વાદળ ઘરજે—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

પિયુ બોલતા બપૈયા નીર યાચતા,
ઉદધિ ઉમંગે છલ્યો-ઉમંગે છલ્યો—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

મેઘલાના ટહુકારા વીજળીના ચમકારા
મરત ઘઈ ડોલે સમીર-ડોલે સમીર—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

સ્નેહલ ધરતી બાર મહિનાથી વાટ જોતી,
તલસંતું હૈયું અધીર-એનું હૈયું અધીર—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

પ્રેમભર્યા મેઘરાજ ઉરમાં આનંદ ધરી,
વરસાવે અમૃત ચોધાર-અમૃત ચોધાર—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

વિરહભરી ધરતીને મેઘરાજ ભેટતાં,
હર્ષે ઉર છલકયાં અપાર-છલકયાં અપાર—
આજ વર્ષોના કરીએ વધામણાં.

આવો વીચાર કરવાની જરૂર છે. ઉપર ટપકે વીચાર કરી આપણને ફક્ત નથી આપતા તેથી અંગ્રેજો ખુશ એમ કહી તેઓને કાઢી મુકવાનો આરંભ કરી કૃતઘ્ન માની લાદીએ છીએ. પણ એમ કરીને આપણે નુકસાન કરીએ છીએ, કંઈ ફાયદો નથી કરતા; બહું કારણ બુદ્ધી જતાએ છીએ.

અંગ્રેજો રાજ કરે છે અને સુખ જોવામાં આવે છે તેનું કારણ આપણી રંગતપીતિયાંની દુવા કેમ ન હોય? આપણે દુઃખ વેઠીએ છીએ તેનું કારણ એવાંની કદુવા આપણને કેમ ન હોય!

૨

ઇંગ્રેજી ભણવું

આજકાલ જ્યારે રવરોળીનો જુસ્સો વરતી રહ્યો છે ત્યારે કેટલીક સાધારણ વસ્તુઓ યાદ રાખવાની જરૂર છે. અમારા જોવામાં આવે છે કે ઘણા હીંદી જુવાનો બોલે કે ઘણું ઇંગ્રેજી ભણ્યા પછી પોતાની ભાષા ભુલી જાય છે તેમ અથવા તો ઇંગ્રેજી વધારે ભારી છે એમ બતાવવા કે એવા બીજા કારણસર ભણવાની જરૂર નથી, ત્યાં પણ ઇંગ્રેજી ભાષાનો ઉપયોગ કરે છે. બોલીમાં ગુજરાતી, કુદ હીંદી કે ઉર્દુ બોલી બાંગેલું ઇંગ્રેજી બોલે છે. કામકાજદેવાર પણ બોલીમાં કરે છે. આમ કરનારા જુવાનો રવરોળીનો જુસ્સો પરદેશી ભાષામાં પોતે ન સમજ શકે એવા ભારે ઇંગ્રેજી શબ્દો ચાપરી જતાવે છે ને પછી તેમ કર્યાની મગરૂરી માને છે. આ બહુ સાધારણ પણ ભારે દોષ છે. જે પ્રજા પોતાનું મનપસંદ રાખવા માગે તેને પોતાની ભાષાનો પ્યાર ને મમત્વ તો હોવાં જ જોઇએ.

આપણે બોલરોનો જ દાખલો લઇ એ. તેઓની અનીતિની સાથે આપણે સંબંધ નથી. તેઓની દેશભક્તિ તો આપણે છે. તેની જ નકલ કરવાની છે. કયના છોકરાઓને ઇંગ્રેજી ભાષા ની બહુ જરૂર છે, છતાં તેઓ કેમ છોકરાને પોતાની રવાનિક કચને 'ટાક' કહે છે તે શીખવે છે. આ 'ટાક' ભાષાનાં પુસ્તકો થોડાં જ છે. છતાં તેઓ માને છે કે અંતે તે ભાષા તે તેઓ કોરાવર કરશે. આવું બની શકે છે. તેઓને આટલો જુસ્સો છે તેથી જ તેઓ રાજ્ય-સંગમ પોતાના હાથમાં લઇ શકયા છે.

બહુદી લોકો બોલરના જેટલો નહીં તોપણ ઘણો પ્રેમ પોતાની બીજી ભાષા ઉપર રાખે છે. વે ભાષા થોડાં વરસ પહેલાં તદ્દન નામદી હતી. મહાન બહુદીઓ માને છે કે જ્યારે બહુદીઓને બીજીતનો ખરો કોખ મળે ત્યારે જ તેઓ એક પ્રજા થઇ શકશે.

ત્યારે આપણને તો આપણી પોતાની ભાષા છે તેને માન આપવું, તેને સરસ બનાવવી, તેમાં ઘણાં પુસ્તકો વાંચવાં, લખવાં, લખાવવાં એ આપણું કામ છે.

આ કામકાજનો એવો અર્થ નથી કે આપણે ઇંગ્રેજી નથી શીખવું અથવા તેની ખોટી દરકાર રાખવાની છે. રાજપ્રકરણની તેમ જ લશ્કરમાં દુન્યવી તે ભાષા ઘણ પડી છે. એટલે દરેક શીખવાની જરૂર છે. કામ પ્રસંગે તેનો ઉપયોગ બરાબર કરતાં આવડવું જોઇએ તે સારી રીતે લખતાં વાંચતાં શીખવાની જરૂર છે પણ જે પ્રમાણે કેટલાક જુવાનો કરે છે તે પ્રમાણે કરવાથી કંઈ અર્થ સરતો નથી. પોતાના જેટલું બોલું બોલનારને પેલે ઇંગ્રેજી કાગળ લખે તેમાં કંઈ કોકનું વળે નહીં, સમુળગી ગેરસમજુતી થાય ને બરાબર લખવાની ટેવ વધે. સારો નિયમ એ જણાય છે કે સામેનો માણસ આપણી માતૃભાષા ન જાણતો હોય ત્યાં ઇંગ્રેજીનો ઉપયોગ કરવો. ઇંગ્રેજી શીખવું પણ પોતાની ભાષા ન ભુલવી. પોતાની ભાષા શીખ્યા પછી ઇંગ્રેજી શીખવું અથવા તો બન્ને ભાષા સાથે શીખવી અને ઉપરનો

નિયમ યાદ રાખવો. જેઓ પોતાની ભાષાને વિષે મગરૂર નથી, જેઓ તે ભાષા બરાબર જાણતા નથી, તે ખરો સ્વદેશી ગુરુકુલ રાખી શકે જેવું અને માનતા નથી. ગુજરાતી ભાષા દૌડુસ્તાન ની બીજી ભાષાઓમાં બહુ કંગાળ દશામાં છે અને આપણે લેખકો છીએ કે સ્વદેશી ગુરુકુલમાં પણ ગુજરાત ઉતરવું છે. ગુજરાતી ભાષાને બચાવવી તે ગુજરાતીઓનું કામ છે. તેમ કરવાથી આપણે બધા બરા દૌડી શકશું.

(ઈન્ડિયન ઓપિનિયન, જાન્યુઆરી ૨૦, ૧૯૫૬)

દીર્ઘ આયુષ્ય

ગુજરાતી દૌડુઓની શારીરિક સ્થિતિ બગડવાનાં કારણો. ડાક્તરોએ બોલવા માંડયાં ત્યારે તેમને માલુમ પડયું, કે દૌડુઓ બધા ઓછા પ્રમાણમાં પ્રોટિન ખાવા માંસ વગરનો ખોરાક ખાય છે; તેથી તેમના શરીરનો બાંધો નાનપણથી જ નબળો બંધાય છે અને તેમના આયુષ્યનું પ્રમાણ પણ ઘટતું ચાલ્યું છે.

ગુજરાતી દૌડુઓ પ્રોટિનો યોગ્ય પ્રમાણમાં ન ખાવાથી નબળા રહે અને તેમનાં શરીરનો મસાલો પુરો સમારવાને લેખતાં તત્વો / તેમનાં શરીરમાં ન આવે તો તે કુંકે આયુષ્ય ભોગવે તેમાં નવાઇ શી? એવા નબળા શરીરમાં હીંમત, ઉત્સાહ વગેરે પણ લેવામાં ન આવે અને જે 'અહેજ' હોય તે વહેલા ઓસરી જાય. જો ગુજરાતી દૌડુઓને લાંબું જીવવું હોય અને શરીરને સશક્ત બનાવવું હોય તો તેમણે પહેલ અને બીજા ખાનાંનો આખો ઓટલે ઘણા સાથેનો ખોટ, હાયકાના ચોખા, બનરછડેલી બધી દાળ અને કઠોળ બધાં લેવાં જોઇએ. તેની સાથેસાથે તેમણે દુધ પણ લેવું જોઇએ. દાળ-કઠોળ અને દુધ વગેરે મળી પુખ્ત ઉમરના પુરૂષના શરીરમાં ૮૦ થી ૧૦૦ ગ્રામ પ્રોટિન જવું જોઇએ.

ઉપલો ખોરાક ખાનારાઓને સારા પ્રમાણમાં (બ) જીવનસત્વો મળશે. જો જીવનસત્વ મેળવવા માટે તેમને દુધ ઉપરાંત ચોખ્ખું ઘી, ફ્રીલી ભાજીઓ અને લીલાં, પીળાં અને લાલ રંગનાં શાક મળી સાંજને છેડે પોણોએક રતલ ખાવાં જોઇએ. તેમાંનાં જે કાચાં ખવાય તેવાં હોય તેમની છાલ સાથેની કચુંબર કરીને ખાવાથી તેમને (ડ) જીવનસત્વ મળશે. વધારે આ જીવનસત્વ મેળવવા ખાતર લીલાં આમળાં, બોર વગેરે ઋતુનાં ફળો અને લીંબુ ખાવાં. છેલ્લે તેમણે પોતાનાં શરીર ઉપર સવારસાંજ મળી અડધોએક કલાક સૂર્યનો તડકો પડવા દેવો, કે જે ચુનાનો. ક્ષારો બનાવ તેમનો ઉપયોગ હાડકાં વગેરે બાંધવામાં શરીર કરી શકે. ૬૬ માણસો ઉભાં શરીર કરતાં અને તેમનાં હાડકાં મજબુત બનતાં. યુરોપી પ્રજાઓ નબળા દાંતી ને તડકે બેસી કે સુધને ખુબ (ડ) જીવનસત્વ પોતાનાં શરીરમાં પેદા કરે છે. આપણા દેશમાં પુષ્કળ સુર્યતેજ ખુબ આપ્યું છે, તો તેનો લાભ લેવાને સુકવું નહિ. અતિશય કપડાં પહેરી ઠંડક ઉડાડના કરતાં સુર્યના 'તાપમાં બેસવાથી ઠંડો પ ઉડશે અને શરીર મજબુત પણ થશે.

ગુજરાતી શાકાહારી દૌડુઓના ખોરાકમાં આવતી ચીજોમાંથી એક અધીળે મળતું પ્રોટિન દેખાડનારો કોઠો જોઇએ:

એક અધીળા	પ્રોટિન ગ્રામ વજનમાં આશરામાં
ગાયનું દુધ	૧
બકરીનું દુધ	૧½
ભેંસનું દુધ	૧½
દહીં	૧½
૬૨૬ ચોખા	૨½
એક છડના ચોખા	૨½
જવ	૩
બાજરી	૨½
મકાઇ	૨
મઠ	૪
દાળ-કઠોળ	૬ની આસપાસ
નાળિયેર	૧½
મગફળી	૭½
બદામ	૫½
શાકભાજી	૧થી ઓછું
લસણ	૨
ગોળ	નહિ જેવું
ઘી, તેલ, ખાંડ	બિલકુલ નહિ

દરેક પોતે શું શું ખાય છે, તે ઉપરથી તે લેખતા પ્રમાણમાં પ્રોટિન લે છે, કેમ તે સમજી શકશે.

—'આર્ય'ના આનંદજીભાઇ.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૧ ૩
આણલ અંધ	૧ ૦
મધુપ	૭ ૦
ત્રિલાનીક નગર	૪૩
સ્વપ્નપવન (કાશ્મીર કૃત ગોવેલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ મુખી	૭ ૦
જીવનનો લાલ (અરધે ભાવે)	૧ ૧
પ્રસ્તીને માથાને	૧ ૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે ઓકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી ર. ર. એન. ડી. મોદાક તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...માલ લખવાનું જે આપે તા. ૨૬-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બાબત આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરડીખાર્ડથી મેસર્સ રામજીમ રોડર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ બાસ બતે લેખને અમારી ઉપર રેલ્વે કરવા મહેરબાની કરશો. તમારું નામ અમોને બહુ ભરોસે તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીબંદુ
કઠોર
ઘર-ગથ્થુ દવાઓ
ઇજન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નુતન વર્ષ પાંચકા.

એડ્રેસ:
૧૧૦ ખિકોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

રમુજી ટુચકા

રજુ કરનાર ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલ, લીબીંગરટન.

બાપુ જ્યારે લંડન ગયા હતા, ત્યારે એક અમેરીકન બાઇને મહાત્મજીને મળનારી તક મળી અને મહાત્મા ગાંધીજીને કહ્યું "આપની સમક્ષ અમારે મસ્તક નમી પડે છે. આપ પ્રેમના અવતાર છો. અને તેથી જ તમને જોતાં અમારૂ હૃદય પ્રેમથી ભરાઇ જાય છે."

બાપુજી પોતાની પ્રશંસા તરફ ધ્યાન આપતાજ નહિ. તેમણે પુછ્યું. "અમેરીકામાં બધા કેમ છે?" પેલી બાઇ એ કહ્યું: "જી શું વાત કરૂં! આપની પાછળ લાંના લોકો માંડા છે. આપ ત્યાં જરૂર પધારો એ વિનંતિ કરવા જ હું આવી છું."

બાપુજીએ કહ્યું: "એમ! ત્યારે તો તમે અને પામલબ્યાનાની ઉદ્ઘાટન ક્રિયાનું આમંત્રણ આપવા માટે આવ્યા છો નહિ?"

* * *

ચર્ચીલ જાહેર સભામાં એકવાર ભાષણ કરતા હતા ત્યારે એક બાઇ વારંવાર વચમાં બોલતો હતો. આખરે ચર્ચીલે કહ્યું: "મારી સામે આવો અને કહેવું હોય તે કહો." પેલા ભાઇએ ગુસ્સામાં પૂછ્યું: "મારે છોકરા નથી. છતાં મારે કેળવણી વેરો શા માટે ભરવો જોઇએ?"

ચર્ચીલે જવાબ આપ્યો. "તમો નહાતા નથી, છતાં પાણી વેરા ભરો છો ને?"

* * *

પાંડવો વનવાસ ભોગવતા હતા. શોક મગ્ન ભાઇ શકુનિ, દુઃશાસન અને કર્ણએ દુર્યોધનને કહ્યું કે: "આ પછી વનમાં જ્યાં પાંડવો છે ત્યાં જઇએ અને તેઓને તમારો વૈભવ બતાવીને સંતાપ આપીએ."

પણ રસ્તે ચિત્રસેનનું નગર આવ્યું. દુર્યોધને એક વાર ચિત્રસેનનું અપમાન કર્યું હતું એટલે દુર્યોધનને હરાવી તેને તથા તેમના બધા ભાઇબંધોને કેદ કર્યો. બે-ચાર માણસો નાસીને ઉપર ની બીનાની ખબર પાંડવોને કહી. ભીમ ખુશ રાજી થયો અને જરા પણ મદદ ન કરવા પોતાનો મત જાહેર કર્યો. ત્યારે દયાળુ ધર્મરાજાએ એને ઠપકો આપી કહ્યું: "ભાઇ, તારૂં વેર સમજણ વિનાનું છે. આ તો તારો ભાઇ છે, પણ ભાઇ ન હોય અને અગે તે માણસ સંકટમાં હોય તો તેને મદદ કરવી એ આપણી ફરજ છે, માટે ઉતાવળ કરો."

* * *

રવિવારે બાપુજી પ્રભુ વાસે મૌન લેતા એટલા માટે કે કોઇ અમલદારને મળવું હોય તો રવિ અને સોમ બન્ને દિવસે અમુક સમય તો દિવસના વાત કરવાનો રહે જ. ત્રણમાં બે-ચાર મીનીટ બાકી હતી એટલે સ્વ. વલ્લભ ભાઇએ કહ્યું: "હવે પાંચ મીનીટ રહી છે. તમારે જે સોંપજ્ઞ નોંધણ જે કરવું હોય તે કરી નાંખો." સ્વ. મહાદેવ ભાઇએ કહ્યું: "તમે તો જાણે વીસ કરવાના હોય તેમ બોલો છો?" બાપુએ કહ્યું: "જોઇ ત્યારે કહી દઉ ભૂલચુક થઇ હોય તો માફ કરશો." આમ કહીને ખડખડાટ હસી પડ્યા. જો પોતે કરેલા વિનોદ પર નહોતા હસ્યા પણ એમને એક મધુરૂં રમણ હસાવતું હતું તે પોતે જ કહ્યું: "બા બિચારી કહે છે, "ભૂલચુક માફ કરશો." સ્વ. વલ્લભભાઇને અબર ન હતી એટલે પુછ્યું: "કમારે?" બાપુએ જવાબ આપ્યો "અરે મને પકડવા આવ્યા ત્યારે જ તો. આંખમાંથી આંસુ પડે અને કહે "ભૂલચુક માફ કરજો! જો બિચારીને થઇ ગયું હશે, કે હવે આ જન્મે મળ્યા કે ના મળ્યા, અને માફી માગ્યા વીના મરી જાય તો શું થશે? સૌ ખડખડાટ હસ્યા.

* * *

સંત કવિ કનકદાસને એક વાર વાદિરાજે બધા બ્રાહ્મણોને એક એક કેળું આપ્યું તેમ એને પણ મળ્યું અને કહ્યું: "આજે એકાદશી છે, કોઇ જુએ નહિ ત્યાં જઇને આ ખાજો."

સાંજે બધા ભેગા થયા ત્યારે વાદિરાજે દરેક જણાને એકાંત કયાં કયાં ગોઠવ્યું તે પુછ્યું. એકલા કનકદાસના હાથમાંજ કેળું જોયું. એમજ રહ્યું હતું, એમણે કહ્યું: "જ્યાં જાઉં ત્યાં વાસુદેવ છે જ. એકાંત મળે કયાં? એટલે હું કેળું એમને એમ લાવ્યો છું."

* * *

શ્રી. જોશ્વા ગ્રીફીથ જેઓ કેલિ. નીઝના મંત્રી છે, તેમણે તાજેતરમાં જ સિવિલિઝરટનની મુલાકાત લીધી હતી. એ અરસામાં લીબીંગરટનનું એક ગોરા લોકોનું પ્રતિનિધિ મંડળ એમને મળ્યું હતું અને લીબીંગરટનને કેદરલ કેપિટલ બનાવવા માટે મોઢા મુદ્દાઓ રજુ કર્યા હતા.

શ્રી. ગ્રીફીથે એ માટે સાહનુભૂતી દર્શાવી હતી. અને હસતાં હસતાં કહ્યું: "તમે એક આસ સુચવવાનું રહી ગયા છો તે એ છે કે તમારી પાસે સરસ એરપોર્ટ છે."

* * *

શ્રી. રમણાશ્રમમાં ઠીક ઠીક પૈસા હશે આમ જાણવાથી ચોરો ચોરી કરવા આવ્યા હતા. શિષ્યોએ શ્રી. રમણ મહર્ષિને પુછ્યું. "અમે આ ચોરોને મારી નાંખીએ?"

શ્રી. રમણ મહર્ષિએ કહ્યું: "ના, કોઇ મરી જાય તો જરૂર આપણો દોષ કાઢશે. એઓ અજાણથી ખોટો કરે છે. આપણે જાણથી ખોટો કામ કરવો રહ્યો."

* * *

શ્રી રવીંદ્રનાથ મહારાજની નજર બાપુના પગ તરફ ગઇ. બાપુના એક ચંપલના તળિયાનું ચામડું એવી રીતે ઉપડી ગયું હતું કે પગ જમીન સાથે ઘસાતો હતો અને ત્યાં લોહી પણ હતું. બાપુ એની પરવા કરતા નહોતા. બાપુને મહારાજે કહ્યું તો જવાબ મળ્યો કે ગ્રીષ્માંતમાં મોચી નથી. એટલે મહારાજે વિચાર કર્યો કે આનો તોડ તો લાવવો જ જોઇએ.

બીજે દિવસે આશ્રમના (સેવા આશ્રમ) માણસોને કહ્યું: "આશ્રમમાં કોઇ મોચી નથી?" બધાએ કહ્યું: "ના" મહારાજે કહ્યું: "પણ બાપુની ચંપલ તો સાંધવીજ જોઇએ તમારામાંથી કોઇ ને ચમાર કામ નથી આવડતું?"

ભોદનલાલ નામના એક રજપુત હતા તેમણે કહ્યું: "હોવે, મને બધું કામ આવડે છે. હું કરી આપા."

તપખાર થયેલી ચંપલ મહારાજે તપાસી તો નવી ચંપલ બીજા ચંપલ કરતાં વજનમાં ભમણી થઇ. મહારાજે બાપુને કહ્યું: "બાપુ, ચંપલ સંધાઇ ગયું છે પણ વજનમાં જરૂ ભારે થઇ ગયું."

બાપુએ કહ્યું: "ભારે થયું એટલે કીંમતમાં વધારે થયું એટલે આપનાર ભૂલ્યો છે. જોડે વધારે માલ આપ્યો છે લેનાર નથી ભુલ્યો અને એ તો સ્વદેશી ચંપલ છે ને?"

* * *

પાંડવોએ એક વાર ઋષિઓની મદદની કરવા માટે યુક્તિ રોધી કાઢી. તેઓએ શ્રીકૃષ્ણના મોટા રાણી જાંબુવતીના પુત્ર સાંબને ઓનાં વસ્ત્ર પહેરા આ અને પેટ પર લોઢાની તાસળી બાંધીને પેટ મોટું કર્યું. ઋષિઓને બતાવી એક જણાયે પુછ્યું કે "આ ગર્ભવતી સ્ત્રી ચરમાળ કોવાથી આપને શું બતાવી શકતી નથી. તેને પુત્રની બહુ ઇચ્છા છે તો આપ કૃપા કરીને જણાવો કે, તેને પુત્ર આવશે કે પુત્રી?" ઋષિઓ ત્રણે કાળને જાણનારા હતા અને કહ્યું કે: "હે નાદાન રાજકુમારો! તમે અમારી મશ્કરી કરો છો, પણ એમાંથી તો તમારા કુળનો નાશ કરનાર એક લોઢા નું મુસળ બહાર આવશે."

આ સાંભળીને બાદવો ખુબ ગભરાયા અને ઋષિઓનું કહેવું સાચું છે કે જોવું તે તપાસવા સાંબને પેટે બાંધેલી તાંસળી ખોડી, એટલે તેમાંથી લોઢાનું મુસળ નીકળ્યું.

* * *

અમેરીકન નવલકથાકાર સિંકલેર લુઇસને નોબલ પ્રાઇઝ મળ્યો. પ્રાઇઝ

રાજદ્વારી નેતાઓના ખુનોની પરંપરા

૧૯૪૮ થી આજ સુધીમાં મધ્ય પૂર્વ ના મુસ્લીમ દેશોમાં બે રાજાઓ, એક રાજપ્રમુખ અને ચાર વડા પ્રધાનોના ખુન થયાં છે. યુદ્ધ ખાદ્ય મલાવા, બરમા, ઈંદ અને મધ્ય પુર્વ ના દેશોમાં રાજદ્વારી નેતાઓના થએલાં ખુનોની હારમાળામાં પાકિસ્તાન ના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલીખાનનો ઉમેરો થયો છે.

૬૪ દિવસ ઉપર મલાયામાં બ્રીટીશ હાઇ કમીશ્નર સર હેનરી ગરનીનું ગેરીલાઓના હાથે ખુન થયું હતું.

ગયા વર્ષપર મહાત્મા ગાંધીજીનું એક બર્માંધ હીંદુએ ખુન કર્યું હતું.

૧૯૪૯ ના જુલાઇમાં બરમામાં એક કોન્સીલની સભામાં બરમા ના ગવરનરની એકઝેકયુટીવ કાઉન્સીલ ના ઉપ-પ્રમુખ-બર્મા જોતાં વડા પ્રધાન જ અણાપન્નું કાઉન્સીલના બીજા ૭ સભ્યો સાથે ખુન થયું હતું.

૧૯૪૮ બાદ મધ્ય પુર્વમાં નીચે પ્રમાણે ખુનો થયાં છે :

૧૯૪૮ ના ફેબ્રુઆરીમાં : યેમેનના રાજા પ્રથમ પાશા, તેમના બે પુત્રો, વડા પ્રધાન અને તેના સેક્રેટરી.

૧૯૪૮ ના સપ્ટેમ્બરમાં : યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે પેલેસ્ટાઇનના મધ્યવર્તી કાઉન્ટ ફોલ્ક બરનાડોટનું જેરૂસલામમાં.

૧૯૪૮ ના ડીસેમ્બરમાં : ઇજીપ્તના વડા પ્રધાન મહમદ નોકરાશી પાશાનું કેરોમાં એક મિસ્રીના હાથે.

૧૯૪૯ના જાનુઆરીમાં : સીરીયાના પ્રસીડન્ટ હોસની ઝાઇમનું તેમના વડા પ્રધાન મોહસેન બરાઝી સાથે લશ્કર ના હાથે.

૧૯૪૯ના નવેમ્બરમાં : ઇરાનના માજી વડા પ્રધાન અબ્દુલ હુસેનનું તેહરાનમાં એક મુસ્લીમના હાથે.

૧૯૫૦ના જાનુઆરીમાં : સીરીયાનો મિત્રાની દળના કમાન્ડર કરનલ નારસેરનું.

૧૯૫૦ના ઓકટોબરમાં : કરનલ શામી હીનાળા જેમણે આગલે વર્ષે હોરની ઝીયામ સામે કાવતરું કર્યું તેનું.

૧૯૫૧ના માર્ચમાં : પેલેસ્ટાઇનના જેરૂસલેમ હીલ્ટનમાં યુનાઇટેડ નેશન્સ રીલીફ એજન્સી માટે પ્રચાર કાર્ય કરનાર બાલીદ હુસેનીનું અજાણ્યા માણસને હાથે.

૧૯૫૧ના માર્ચમાં : તેહરાનમાં ઇરાનના વડા પ્રધાન જનરલ અલી રાજમારાનું.

૧૯૫૧ના માર્ચમાં : તેહરાનમાં ઇરાનના માજી કેળવણી ખાતાના પ્રધાન ડો. અબ્દુલ હમીદ ઝંગાનેહનું.

૧૯૫૧ના જુલાઇમાં : યેમેનના માજી વડા પ્રધાન રીયાદ એલ સોલ્હનું આમ્માનમાં સીરીયન નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ના કહેવાતા એક માણસના હાથે.

૧૯૫૧ના જુલાઇમાં : જોરડાનના રાજા અબ્દુલ્લાહનું ઓલ્ડ જેરૂસલેમમાં.

આ ઉપરાંત પ્રેસીડન્ટ ટ્રમેન અને આરજેન્ટાઇનના પ્રેસીડન્ટ જુઆન પેરનનાં ખુન કરવાના પ્રયત્નો નિષ્ફળ નીવડયા હતા.

લોરેન્સોમારકવીસના શ્રી. પોપટ લાલ કુરજીનું અવસાન

લોરેન્સોમારકવીસની જનરલ પેઢી શાન્તિલાલ પરશોતમ કું. ના મુખ્ય ભાગીદાર (તે ભાઇ વીઠલદાસ, મોહન લાલ, પ્રભુદાસ અને છોટાલાલના પીતા શ્રી) પોપટલાલ કુરજીનું જામનગર મુકામે તા. ૨૬-૮-૫૧ ના અવસાન થયું તે બદલ દીલસોઝીના વધુ સંદેશા ઓ મલ્યા, રનેહી અને મીત્રો તરફથી તાર ટપાલ મારફત ટ્રાંસવાલ, નાટાલ તથા દેશથી તેમજ કપડ મળેલ તે માટે ભાઇ શાન્તિલાલ પરશોતમ તથા ભાઇ વિઠલદાસ પોપટલાલ દતાણી અને તેમના ભાઇઓ તથા કુટુમ્બીઓ આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

—સર પ્રવલીની જોરીજ જેઓ મુનીવન ખાતે બ્રીટીશ હાઇ કમીશનર હતા અને કુંક મુકતપર નીવૃત્ત થયા હતા તેઓ કેનીયાના ગવરનર નીમાયા બદલ છે એમ એક અખબારી અખબરપત્રી જણાવે છે.

ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

આથી સર્વે હીંદુ ભાઇઓ તથા બ્હેનોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તા. ૩૦-૧૦-૫૧ ને મંગળવારે દિવાળી ના સુપર્વ હોવાને કારણે પ્રત્યેક ભાઇ ઓ પોતપોતાનો મંધો રોજગાર બંધ રાખી રજા પાળે.

તેજ દિવસે સાંજે સાત વાગે શ્રી ટ્રાં. યુ. પાટીદાર સોસાયટી તરફથી પાટીદાર હોલમાં દિવાળી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવશે.

શ્રી. ભારત વારદા મંદિરના બાળકો તરફથી પ્રસંગોચિત મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવશે.

સમસ્ત હીંદુ ભાઇઓ તથા બ્હેનોને ઓ પ્રસંગે હાજર રહેવા આમ્રહભરી વિનંતી છે.

હઠીભાઇ ખુશાલભાઇ
રમણભાઇ ત્રેભોવાન.
મા. મંત્રી
શ્રી. ટ્રાં. યુ. પાટીદાર સોસાયટી.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ બ્રોકર્સ

ઇંકરી, આગ, ચોરી, ફુલ્લર, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા આજે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઇન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.

29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

દીવાળી અને નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

નવી ઢબની તઇયાર થઈ ગઇ છે
ભાવ ડઝનની રી. ૭-૦.
નામ છપાવવાં હોય તો રી. ૪ વધારે.
તાકીદે ઓર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણું :
'Indian Opinion,' P.Bag,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
વિવેક અને સાધના (ઠેકારનાથ)	૨૦	૧
સ્વાસ્થ્ય વિશેષાંક (શીક્ષકોને માટે)	૨	૧
હીંદીઅભ્યાસમાળા' ભાગ ૧૦	૧	૦
કાંતણ વિદ્યા	૧	૧
ડાયફેરાઈટ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૧
મેલેરીયા	૧	૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૧
ગાંધીબાપુ ભાગ ૨	૧૨	૧
કાલ ભૈરવ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૦	૦
સૌંદર્ય અને પ્રેમ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઇ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :
INDIAN OPINION, P. BAG.
PHOENIX.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (બોમ્બે મુકની નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (કુમારેન્દ્ર)	૧૦	૬
અંધકારના ચમકારા	૭	૬
માણસાઇના દિવા	૫	૦
મનવમાનાં મુલ્ય	૬	૦
ગાંધીજી	૮	૦
મળેલા જીવ	૬	૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag. Phoenix, Natal.

તેને પુછ્યું : "તમે એ પૈસાનો શો ઉપયોગ કરશો ?" જવાબમાં સિંકલેર જણાવ્યું કે : "અમેરીકાના એક જવાન અને પ્રખ્યાત લેખક તથા તેના કુટુમ્બ ના ચોપલુ માટે તેને હજુ વધારે સમર્થ શક્તિમાન કરવા માટે એ ધનનાં મધપુડા હું વાપરીશ."

કહેવાની જરૂર ખરી કે એ લેખક તે ખુદ પોતે !

* *

એકવાર તુલસીદાસે એક મહંતના (ગોપાલદાસના) મઠમાં 'જય રામ જય જય સીતારામ" કહીને પ્રવેશ્યા તેઓ દરેક સંપ્રદાયના સાધુઓને સમાન દૃષ્ટિ એ જોતા નહિ. જે કોઈ "રાધા-કૃષ્ણ" કહેતું મઠમાં આવતું, તેને ઉત્તમ ભોજન મળતું અને જ્યારે "સીતા રામ" કહીને આવનારને ફક્ત બાજરો અને રોટલા જ મળતા. તેથી તુલસીદાસે કહ્યું : "હે મહંતજી ! હું આપના મઠમાં "સીતા રામ" કહીને જ ઉત્તમ ભોજન મેળવીશ." ત્યારે ગોપાલદાસ કહેવા લાગ્યા : "અરે ના, ના, એ બધાં અર્થ અયોધ્યામાં દેખાડજે. ત્યાં, તને અહીંયાં જ ઉત્તમ ભોજન આપીશું, પણ તું તારા સીતા રામને બતાવી શકીશ ?" તુલસીદાસને મંદિરમાં જવાની રજા મળી અને બારણાં બંધ કરી પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા : "હે પ્રભુ ! હવે દયા કરીને તમે એક વખત શ્રી રામાવતારની મુર્તી ધારણ કરી આપનો પ્રતાપ બતાવો."

તુલસીદાસ જેવા ભક્તની, પ્રાર્થના અજમાન કરી પણ અપમાન કરે જ નહિ, અને જોત જોતામાં શ્રી. રામ કૃષ્ણની પ્રતિમાં શ્રી. સીતારામની પ્રતિમામાં ફેરવાઈ ગઇ.

તુલસીદાસે આનંદમાં આવી "જય જય સીતારામ" કહીને મંદિરના બારણા ઉઘાડી નાખ્યા. આ અદ્‌ભુત બનાવ જોઇને સઘળા વિસ્મય આશ્ચર્યમાં ડુબી ગયા. મહંતનું મુખ ફિક્કું પડી ગયું. સઘળા એ આનંદભેર શ્રી. રામની મુર્તી ના દર્શન કર્યા અને પોતાની પ્રતિજ્ઞા પ્રમાણે "જય જય સીતા રામ" કહીને જ ઉત્તમ ભોજન મેળવ્યું.

* *

સ્વામી અદ્વાનંદજીનો સિંહનાદ ગર્જી ઉઠ્યો : "બસ, નિર્દોષ માનવતાનો સંહાર નહિ જ થવા દઇએ." ૧૯૧૯ ના કાળા સંવત્સરના પંજાબના રોલેટ કાયદા માં દેશભરમાં અરેરાટી પ્રસારી દીધી અને પડતા પર પાટુ લગાવવા જલિયાનવાલા બાગનો પૈશાચિક હત્યાકાંડ ખેલાયો. દિલ્હીમાં પણ ઉશ્કેરાટની લાગણી પ્રસરી હતી તેનો વીરોધ દાખવવા હીંદુ-મુસ્લિમ સર્વ ટોળે મળ્યા હતા ત્યારે ઉપરના શબ્દો સ્વામીજીએ ઉચ્ચાર્યા હતા.

સરકારી કાયદાના સાજ સજીને સરકારની ચુરખા ફુકવી વીરોધ પોકારનાર જનતાની બેહની પીંખેરવા મારામાર કરતી ચઢી થઇ. વિખરાઇ જવાના લશ્કરી આદેશની અવગણના કરી સ્વામીજી સ્વસ્થ ઉભા રહ્યા. હીંદુ-મુસ્લિમો કંઈ ઉદ્ગાર્યા : "હમણાં આ મશીન ગનો આપણા ઉપર હલ્લાબોલ કરશે !" સ્વામી અદ્વાનંદને આત્મબળ માં અતિશય શ્રદ્ધા હતી. ગુરખા સોલ્જરો સંગીન લઇને હલ્લો કરવા ધસ્યા. મેદનીને બોખરે જઇ અદ્વાનંદ છાતી કાઢીને ઉભા રહ્યા. "વીંધી નાખો, તાકાત હોય તો સંગીન ચલાવી દો." ગુરખાઓ સ્તબ્ધ બનીને ઉભાં રહ્યા.

આત્માના ઔજસ્સ આગળ પશુબળ ઝંખવાણું પડ્યું.

* *

ઔરંગઝેબની સવારીએ નર્મદાના કિનારે પડાવ નાખ્યો હતો. સુર્યોદય થયો ન હતો. ફાંસીએ જનારા બંદિ ખોરો ચોરોનો એક ટોકરો ત્યાં આવ્યો અને બાદશાહને કહેવા લાગ્યો : "મારા પિતાને બદલે મને ફાંસીએ ચોકસો તો સારું." ઔરંગઝેબે તેની પરિક્ષા કરવા માટે છરો મંગાવી કાન કાપ્યો અને કાપી નાંખ્યો. છતાં છોકરાએ કહ્યું : "મહારાજ ! પિતાને માટે પ્રાણ આપવો એજ પુત્રનું લક્ષણ છે. જો મારા પિતા જીવતા રહેશે, તો મારા જેવા અનેક પુત્રોને જન્મ આપશે, અને દેશની સ્વતંત્રતાને માટે પ્રાણ જતાં સુધી લડશે." વગેરે બાળકે કહ્યું. વેદના થતી હતી પણ ડર્યો નહિ. બાદશાહે બીજો કાન પણ કાપી નાંખ્યો છતાં છોકરો દુઃખ સહન કરી રહ્યો. બાદશાહને દયા આવી અને કારભારીને કહ્યું : "આના શુરવીર બાળકના પિતાને તો કોઇ પણ રીતે જીવતો રાખવો ઉચિત નથી કેમકે તેને જીવતો મુકવાથી પરિણામ બહું ભયંકર આવશે, માટે તેને હમણાં ને હમણાં જ ફાંસીએ લટકાવો અને છોકરાને અતીથી કાની મુકો." દુષ્ટ ઔરંગઝેબે મરાઠા બાળકને કાદી મુકયો.

રાજ્ય અને ધન ભોગવ ને માટે મનુષ્યો શું નથી કરતા ?

* *

પરીક્ષિત રાજા એક વખત શિકારે નીકળ્યા. શિકાર કરતા કરતા પોતાના માણસોથી વિખુટા પડી ગયા. તેને તરસ બહુ લાગી હતી. અને થાકી પણ ગયો હતો. ઉભડે એક ઋષિ બેઠી દેખવામાં આવી તેમાં શમીક નામના ઋષિ પ્રભુના ધ્યાનમાં બેઠા હતા. તેમને રાજાએ કહ્યું : "મહારાજ ! મને તૃષા બહુ લાગી છે, માટે પીવા પાણી આપો." ઋષિ ધ્યાનમાં હોવ એટલે સાંભળે શાને ? બહુ વાર વાર પાણી માગ્યું પણ કોઇ જવાબ ન મળ્યો. રાજાને લાગ્યું કે ઋષિ ઢોંગ કરીને બેઠા છે. રાજાએ મુગેલો સર્પ હતો તે બાણથી ઊંચકીને ઋષિની ડોકમાં નાખ્યો અને નગરમાં ગયો. ત્યારે ઋષિના પુત્રો ઉપરની બીનાની ખબર પડી ત્યારે બાળકે શાપ આપ્યો કે સાત પિતાની જેણે મશ્કરી કરી છે તેને આજથી સાતમે દિવસે નાગ કરડશે. રાજાને શાપ આપેલો સાંભળી ઋષિ બોલ્યા. "હે પુત્ર, તેં બોટું કામ કર્યું". ભૂખ-તરસની પીડાથી રાજાએ આવું સાહસ કર્મ કર્યું હશે, આપણે બાલબોધ્યે તો હશેના ક્ષમાભાવ રાખવો જોઇએ, એજ સૌથી ઉત્તમ ધર્મ છે."

ઋષિના એક શિષ્ય મારફતે કહેવરાવ્યું કે "મારા નાદાન છોકરાએ તમને શાપ આપ્યો છે; માટે હું બહુ દિલગીર છું, પણ હવે દાન, ધર્મ અને જપ તપોનો સમાગમ કરજો કે જેથી તમને મુક્તિ મળે." એટલે રાજાએ પોતાના પુત્ર જનમેજયને રાજપાટ સોંપીને મહાત્મા શુકદેવજીને ત્યાં ગયા અને મુક્તિને પામ્યા.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી

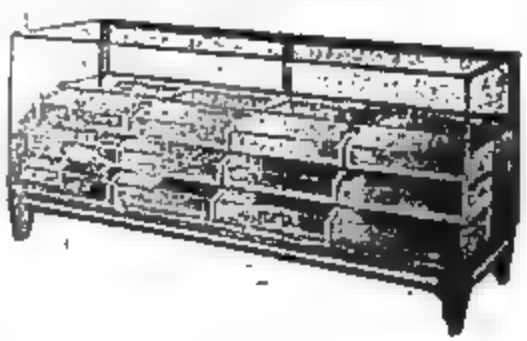
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો :

કે. જે. તવારીઆ,

૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવેલીટી

ડાઈ-કાસ્ટ ટીપ્પણ કાર્ડ્સ અને ટેકસ્ટાઈલ રોલીંગર્સ માટે.

ધ ન્યુનીઅન, ફીલ્ડ સ્ટ્રીટ હાઉસ લીમીટેડ, ૧૮, ઈ.સી. નવા સાધન કારખાના બંધાયો.

એસોસીએટેડ ટોપહીલર્સ લીમીટેડ

મેની અને એક્સસિલીયર ટોપહીલર્સ, લિમિટેડ, ધ. આ. ટોપહીલર્સ, લીમીટેડ. ૨-૩ ફેરારીયાં સુપરફ્લ અને ટેકનીકો ડી, ટેક્સ એન્જીનીયર્સ ડી.

104 Marshall Street. (Foster Evans House)

Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6501

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	માસ્તી ૧૯૫૧ આકાશસ્થ	હીંદુ ૨૦૦૭ માસો	મુસલમાન ૧૩૭૦ —૭૧	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૯	વદ ૪	૧૭	૧૭	૫-૧૫	૬-૦૬
શની	૨૦	,, ૫	૧૮	૧૮	૫-૧૪	૬-૦૬
રવી	૨૧	,, ૬	૧૯	૧૯	૫-૧૩	૬-૦૫
સોમ.	૨૨	,, ૭	૨૦	૨૦	૫-૧૨	૬-૦૪
મંગળ	૨૩	,, ૮	૨૧	૨૧	૫-૧૧	૬-૦૩
બુધ	૨૪	,, ૯	૨૨	૨૨	૫-૧૦	૬-૦૩
ગુરૂ	૨૫	,, ૧૦	૨૩	૨૩	૫-૦૯	૬-૦૨

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેલમી તેમજ સુતરાઉ કામદે, ગુલન રસ્સ, પ્લાન્ટેટસ—એની બાબતે માટે
બહુ બહતને ગ્રાહક. તેમજ કેપડીયન ન્યોરસેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હજારે બાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29353.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint for any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ પરદેશ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧ ૬
હાંકના પ્રતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનેા પ્રતીહાસ	૧ ૬

ભુગેાળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્યોનેા ભુગેાળ	૫ ૬
ભુગેાળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૨ ૬
દેશ દીપકા	૩ ૦
બાળ જગત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
માટું ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પહેલું	૨ ૬
" બીજું	૨ ૬

પેન્શનેા ઇન્સીક્ષ્ન લેવાના માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રતેકની ૨ ૮

નુતન શેાધન પાઠા આ પાઠા માં નીચલા ચાર પુસ્તકેા આવે છે. એ પુસ્તકેા દ્વારા બાળકેા જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શેાધન તાલીમ વર્ગ

" " પેાનવધુ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવસુમ વાચન પાઠા

બાળપેાથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૪
" માટું	૨ ૬

સાહીત્ય કલેાલ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રેમારના પ્રેમાર્થીઓને ઉપયેાગી પુસ્તકેા

પુસ્તક બીજું	૧ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪

વિદ્યાપીઠ વાચન પાઠા

બાલસુ બાડી	૧ ૦
પહેલી ચેાપડી	૧ ૦
બીજી ચેાપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૨ ૪
ચેાથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૦

ચાલેા લખીએ

શ્રેણી ૧	૧ ૪
" ૨	૧ ૪
" ૩	૧ ૧
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. [redacted] Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. [redacted] Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	2	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	0
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ મકીપારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બોરબ્યા પીની વેગેરે તેમજ જાતના મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં સ્વચ્છતાભર્યું સુરતી ઘુઘરા સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભાકરવડી, પાતળા બિસ્કીટ 'દરેક માલ' બનાવીએ છીએ.

બહારગામના ઓર્ડરો માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળતાં ટૂંકા સમયમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market, Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કંજણી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોહાનીસબર્ગ ખાતે ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 242

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: In the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

28

1304 2

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3-	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	13	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
30 OCT 1951

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 43—Vol. XLIX. FRIDAY 26TH OCTOBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE SIX PENCE

★ ★ ★

A PRAYER FOR THE FESTIVE SEASON

O, Lord of Humility

Help us to search for Thee throughout this fair land which is lacking Thy grace.

Give us receptiveness; give us open-heartedness.

Give us Thy humility, give us the ability and willingness to identify ourselves with the poor and the down-trodden.

O God, who does help only when man feels utterly humble, grant that we may not be isolated from the people we would serve as servants and friends.

Let us be embodiments of self-sacrifices, embodiments of godliness, humility personified that we may not give way to pride and prejudices.

Grant us wisdom and courage to overcome evil without bearing illwill towards the evil-doer.

દીવાળીના શુભ પ્રસંગ માટે પ્રાર્થના

હે નમ્રતાના સાગર,

આ સુંદર દેશમાં તને શોધવામાં અમને મદદ કર. અમને ગ્રહણ શક્તિ આપ, નિષ્પાપ દિલ આપ, તારી પોતાની નમ્રતા (નિરહંકારતા) આપ.

ગરીબ અને કચડાયેલાની સાથે એકતા સાધવાની શક્તિ અને સદ્‌ઇચ્છા આપ.

હે ભગવાન, તું ત્યારેજ મદદે આવે છે જ્યારે માણસ અત્યંત નમ્ર બની જાય ત્યારે મારણ લે છે,

અમને દદ આપ કે સેવક અને મિત્ર રૂપે જે લોકો ની સેવા કરવા અમે ઇચ્છીએ છીએ તેનાથી અમે વેગળા ન પડી જઇએ.

અમને આત્મસમર્પણ અને સદ્‌ગુણોના જીવન બનાવ, અને નમ્રતાની સાક્ષાત મુર્તી કર, જેથી મદ અને દ્વેષભાવથી અમે બચીએ.

અમને ડહાપણ અને હીંમત આપ કે જેથી પાપ કરનારનું મુંડ ધિક્કાર વિના પાપનો સામનો કરી અમે તેનું નિવારણ કરી શકીએ.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
3/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET unrivalled 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN DCAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/6/6 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
Latest Designs -
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

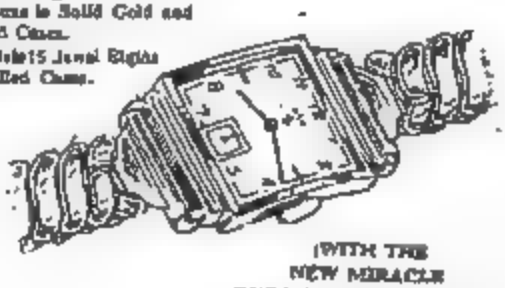
તમારાં ખેરાન કે માઇદાંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે દરનાં
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ટીકાણું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1952 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MUNDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigation Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Portion Chambers, Jeppe Street. P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phone—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident, Business.

Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,33,179
Marine Premium	56,04,044
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,382

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સેટઅેરોબ, ડ્રેસીંગ ટેબલ્સ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબ્લ્સ, બુક કેસ, ટેબલ, નવલ કીંમતમાં બનાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફેસ, ડેબલ અને ડીયાન ડ્રેસર—

જે તમારી ડેમરેજ નીચે તૈયાર થાય છે. તેવો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. આજ દીવસ સાધનના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેખાર આગ્રહ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3008, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in over fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KOMATI SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 43—Vol.—XLIX Friday, 26th October, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Deepavali Greetings

EARLY next week the Hindu world will be celebrating their great Deepavali festival. We take this opportunity of conveying our greetings to our readers. The occasion represents the happiness and joy felt over the victory of Shri Rama, denoting the good forces, over Ravana, denoting the evil forces. Traditionally the occasion is being celebrated but the meaning behind it is hardly understood. If we would take the trouble of understanding it we would not just indulge in feasting and merry-making. We would humble ourselves and deny ourselves those things that hundreds of thousands of our fellow-beings are not fortunate enough to enjoy and take pleasure in bringing light into their dark homes and thus earn their blessings, which will bring happiness to us more than anything else. There is nothing but misery all around us and throughout the world. We are, as it were, in the clutches of Ravana who reigns supreme. Rama has yet to be born. He will be born when we really want Him, yearn for Him and humbly pray for His help, which we need badly in the darkness that seems to be overtaking us. This is a time when we have to pray for Light not only to kindle our path here in this country but throughout the world. We cannot do better, therefore, than to place before our readers the following beautiful hymn, which has been a source of great inspiration to us, with the fervent prayer that it might likewise be to all and that that Light may be our guide in the coming New Year:

Lead, kindly Light, amid the
encircling gloom
Lead Thou me on;
The night is dark and I am
far from home,
Lead Thou me on.

Keep Thou my feet, I do not
ask to see
The distant scene; one step
enough for me.

I was not ever thus, nor
prayed that Thou
Should'st lead me on;
I loved to choose and see my
path, but now
Lead Thou me on.

I loved the garish day, and
spite of fears,
Pride ruled my will; remember
not past years.

So long Thy power hath blest
me, sure it still
Will lead me on,
O'er moor and fen, o'er crag
and torrent, till
The night is gone:
And with the morn, those
angel faces smile,
Which I have loved long since
and lost awhile.

'Guardian' First Victim Of Suppression Of Communism Act

THE Minister of Justice has sent the 'Guardian,' the Cape-town weekly newspaper, a 21-day ultimatum to reply to charges which, if the Cabinet agrees, will lead to the banning of the newspaper under the Suppression of Communism of Act, says a statement issued by the 'Guardian' last week. Under Section 17 of Act 44 of 1950 the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, had recently appointed a committee of three to draw up a factual report on the 'Guardian.' The committee consisted of Mr. C. R. Cloete, a Magistrate, and Messrs. M. C. du Plessis and T. H. Vlok, retired Magistrate. The committee carried out its investigations in secret. The 'Guardian' or its legal representatives, were given no opportunity of appearing before the committee, says the statement. The Minister had now sent a brief summary of extracts from the committee's report with a note that representations, if any, should be submitted in 21 days. "Both the Government's letter and the draft reply from the 'Guardian' are in legal hands and will be the subject of proceedings," says the statement.

Whether we agree or not with the policy of the 'Guardian' is a another matter. This much, however, we can say, that the 'Guardian' has been the severest and fearless critic of the Government's Colour policy. It has never shown any inconsistency in that. The object in passing the Suppression of Communism Act was to muzzle all those who spoke and acted against the Government. This action on the part of the Government against the 'Guardian' is, therefore, not at all surprising. We who have seen and have been in the struggle for Independence in India are the least surprised. It is a warning to us that our struggle against the present Government is going to be an arduous one and that we shall have to not only expect but be prepared for any contingency of a similar nature. The time may come when we may have to stand alone cut off from all possible sources and depend entirely on our own strength and yet continue to fight to the bitter end. It remains now to be seen how the Press and the people who claim to be democratic will stand by those who thus fall in the clutches of the Government. Of course for South Africa to call itself a democratic country when a small minority can keep four times its people in subjugation is a travesty of truth.

Hypocrisy can never be hidden nor does it pay those who practice it. The United Party owes its downfall to its hypocrisy. The Torch Commando was becoming a powerful force in its place and all the people of South Africa who are denied elementary human rights had pinned their hopes on it. But that too has been found wanting as would appear from the latest reports of its activities. The Torch Commando who had avowed itself to fight against Apartheid as reflected in the Coloured Franchise Act, (the separate Representation of Non-Europeans Act) as being a violation of the entrenched clauses of the South Africa Act, has, by its announcement, that non-Europeans would not take part in the Torch Commando's Alamein Day march on October 23, thus, in other words, practicing Apartheid, has not only incurred the displeasure of all the non-European people but has subjected itself deservedly to a mild rebuke from the United Party Press and jeering from the Government and the Press supporting the Government. We are however not at all amazed at the Torch Commando's attitude. It was fairly clear from the very beginning that it and those supporting it were not so much concerned about the Coloured people losing their vote as they were about the inherent danger to their own rights. On the Colour question there has never been much difference between the policy of the Nationalist and the United Party.

In the circumstances we must expect and be fully prepared to meet the same fate as the 'Guardian' and even worse.

Mischievous Misrepresentation

A RESPONSIBLE Minister like the Minister of the Interior at least, we should have thought, would be very careful not to indulge in irresponsible utterances and that he would make sure of his facts before publicising them. We cannot help stating, however, that the reference Dr. Donges made in his Durban City Hall speech last Monday night to the so-called

illegal entry of 1,4000 Indians was a mischievous misrepresentation of facts. Both the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn, who first made the statement and the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donger, who has repeated it, should surely have been conscious of the libellous nature of such a statement and the incalculable harm it would cause the Indian community. Or is it that Dr. Donges is bent upon adopting the tactics that were adopted by Hitler to wipe out the Jews from Germany?

The census department itself had promply corrected the mis impression created by the statement recently made by the Durban Mayor and had explained how the increase in the Indian population in Durban had possibly taken place. The reasons were (1) the general tendency to migrate from rural into the urban area and (2) their concentration into one place owing to artificial barriers raised against them in regard to interprovincial migration. If these barriers were removed it would give an opportunity to Indians to spread out. Moreover with all the increase that has taken place in their population their proportion of the whole population has only increased from 2.8 to 2.9 per cent which surely can by no means be considered a "menace."

NOTES

Manilal Gandhi's Civil Disobedience

MR E. G. MASHRUWALA, who edits the paper 'Harijan,' founded by Mahatma Gandhi, writes in that paper dated October 20: Mr. Manilal Gandhi has registered his protest against the racial segregation laws of South Africa by calmly and non-violently disobeying them. Under these laws, it is an offence for an Asiatic to occupy a bench, or to enter a public reading room or any other place, reserved for Europeans. Mr. Gandhi has been openly and repeatedly doing this. The police takes note of it but, so far, the Government has taken no action against him. It is good that the South African Government does not make itself look more ridiculous by proceeding against Mr. Gandhi for breaking these laws. It should not have made them at all, but has done so under malign influences. The South African Prime Minister, who is also a Christian Divine, I treat realizes the incongruity between his State policy and his Christian doctrines. If for any reason, he is unable to run his Government in conformity with the best Christian principles, I hope his Government will reconcile itself to this way of making the wrong legislation a dead-letter. There should be an ever increasing number of citizens affected by these laws to copy Mr. Manilal Gandhi's example in a non-violent but firm and quiet manner. Right minded Europeans, and I believe their number is sufficiently great, should also openly show their sympathy towards such non-violent law-breakers. If they are proceeded against the action should be welcome if their breaches are over-looked, they have gained their desideratum and should quietly continue to exercise what is really their natural right. Such nullification of the law in one sphere will lead to the discovery of ways of rendering it a dead-letter in other spheres also. Since the law itself is against the fundamental principles of equity and justice, its non-violent breach does not militate against good-conscience. Rather, cowardly submission to them does so.

Torch Commando's Colour Policy

Speaking at a meeting at Newcastle Mr. Charles Bekker, the national organiser of the Torch Commando, is reported to have dealt at length with Coloured membership. He said that some members had threatened to resign if Coloured membership were permitted. Mr. Bekker in reply read out the qualifications for membership. The formation of any branch, he said, was subject to the approval of the regional committee. They recognised that in some part the Cape Coloureds still had the franchise and separate branches might be formed by those Coloured votes. No Natives were members of the Commando. Mr. Bekker emphasised that their only weapons were the vote and the ballot box, and, therefore, all those who could vote must be considered. The Torch Commando did not want to be controlled by Party politics. "We are thoroughly ashamed and disgusted with the way in which the Government have upset the mutual good faith between the Europeans and non-Europeans," he said. "It is up to the people to restore sanity to all race relations." This explanation follows an announcement made earlier by Mr. W. H. Penny, publicity officer of the War Veterans' Torch Commando in Capetown, that non-Europeans would not take part in the Torch Commando's Alamein Day march on October 23.

Nationalist Party

Commenting on the Torch Commando's policy of racial discrimination 'Die Burger' wrote: "The Torch Commando, which was born out of the struggle against apartheid, has fully accepted apartheid to its organisation—the apartheid lion has thus conquered in one of the most unexpected quarters." And 'Die Burger' asked the question: "People who loudly demand that their political opponents must comply with principles and a policy which they themselves avoid like the plague, deserve deepest contempt. With the colour policy that it has now adopted the Torch Commando, and its liberalistic following, have become an opportunist power group, without a claim to the attention of thinking people." 'Die Burger' said in conclusion.

Other Critics

Writing in the 'Guardian' dated October 12, Mr. Sam Kahn says: "Even very friendly-disposed newspapers such as the "Cape Times" have editorially chided the Torch Commando for taking advantage of a technicality (namely the so-called absence of Coloured branches) to apply the Government policy of apartheid, which the Commando is pledged to defeat..... As a "disgusted European ex-serviceman" wrote in the 'Cape Times' of October 13: "Those of Coloured skin who helped at Alamein are debarred from taking part in the Alamein Day Torch Commando march for the shallow and hypocritical reason that they have not formed official Non-European branches. Is this much vaunted democracy of the Torchbearers but a thin veneer hiding the stinkwood of racialism?"

Africans Barred

Torchman L. Kahn-Berman, national chairman of the War Veterans Torch Commando, and head of its action council, announced in Johannesburg on October 12 that the "Council was opposed to the entry of Natives into the movement." He gave two reasons: The Commando's fight would be through the ballot box so there was no point in enrolling people who did not exercise the vote. "Only enfranchised members of the community would be eligible for member." Torchman Kahn-Berman says Mr. Kahn, should re-read the South African Act which the Commando is supposed to be fighting for. Natives had the vote in the Cape, and today still are enfranchised members of the "community" who elect 3 members of Parliament in the Cape Province and

MR. MANILAL GANDHI AGAIN VIOLATES APARTHEID LAWS

ON Friday October 19 Mr. Manilal Gandhi, for the fourth time, visited the Durban Municipal library and went into the reading room, which is supposed to be for European only. On this occasion he took Mrs Gandhi and his daughter Miss Sita Gandhi with him. All the three were warned twice by the Librarian to leave but they refused to do so. Twenty minutes later a Police Officer approached them and took their names and addresses.

Later Mr. and Mrs. Manilal Gandhi boarder a Municipal bus from first Avenue proceeding towards the Botanic Gardens and took their seats in the lower deck where non-Europeans are not allowed. The bus conductor asked Mr. Gandhi his nationality and when he said he was an Indian he was asked to go on the top deck. Mr. Gandhi said he preferred to sit where he was sitting. The Conductor asked his name which he refused to give. The Conductor said, in that case he would have to report to the Police. Mr. Gandhi said he would give his name to the Polic. The bus was stopped and the Conductor went to a nearby shop 'phone the Police. A few minutes later he returned and quietly handed Mr. Gandhi two tickets for himself and his wife and the bus proceeded.

four senators in the 3 northern provinces. His second reason is that the council "did not consider it wise to lead black against white." Did not black soldiers lose their lives in the army in the war against white Nazis and fascists? Did not blacks become maimed and crippled in fighting for democracy for whites as well as blacks? asks Mr. Khan pertinently.

Press Comments

Commenting on the action taken by the Government against the 'Guardian' the 'Natal Mercury' of October 19 writes: "If this is the kind of action which the Act authorises, then the applications of the law are much worse than its critics, both inside and outside Parliament, had imagined.....The day is not far distant," the paper says, "when any newspaper which happens to disagree with Government policy may find itself summarily wiped out." The 'Natal Daily News' writes "If the freedom of the Press means anything, there should, in this case, be action in public and the final appeal should rest not with the Cabinet, but with the highest court in the land."

U. P. Promises Repatriation Of Indians

Mr. J. G. N. Strauss, leader of the opposition, in an electioneering speech at Greytown last week reiterated the United Party's intention to endeavour to obtain the repatriation of Indians by round table discussions with the countries concerned. If this did not succeed they would consider giving representation to Indians on the same basis as that given to Natives by general Hertzog in 1936. "The Government," Mr. Strauss said, had promised to send the Indians out of the country. They had done nothing. What, for instance, had they achieved under the Group Areas Act? As Mr. Pirow said, all it had achieved was to give Indians legal title deeds—something they had never had before. (To be more accurate the Indians had legal title deeds both in Natal and in the Cape Provinces. They did not have them in the Transvaal.—Ed.)

Dr. Donges On Group Areas Act

Durban's Indian community may have had more representatives than the European community in the City Council today had their local franchise right not been withdrawn in 1923 by the Provincial Council—a step which the Nationalist Government was not prepared to veto in 1925. This point was made by Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, when he analysed the city's population statistics under the recent census in an interview with the 'Natal Daily News' last Monday. He said that for the first time there were now more Indians in Durban than Europeans. Dr. Donges described the Group Areas Act as part of the Government's short-term policy for dealing with the Indian problem and other aspects of the country's non-European question. The reduction of the Indian population by the absolute minimum through repatriation remained the Government's long-term policy. Dr. Donges said that the Group Areas Act left the door open for the exercise of local powers by the non-Europeans in those areas situated in them. The relative provision was "very elastic." "Much would depend on the ability of the non-European to undertake these responsibilities, and the nature and extent of the powers placed in their hands would have to be decided in consultation with the local authorities and the Provincial Councils. It was impossible to say when the Act would be implemented in all its aspects. The Act merely created the machinery for racial zoning and the Government preferred that its application should flow from local initiative. The Minister disclosed that certain improvements in the Group Areas Act were contemplated and amendments would be introduced at the next session of Parliament they were of an administrative nature and did not tamper with the spirit of the Act.

Plans For White Settlement In Tongaland

According to Press reports the Union Government is planning to annex more territory in the Union for white settlement that hitherto did not belong to it. This is Tongaland, territory comprising the Pongola Valley running through Tongaland. The scheme it appears, is to dam the Pongola River, where it cuts through the Umbombo Mountains. The Tongas and their European sympathisers argue that there is neither moral nor legal justification for White settlement in this traditionally Native area, and that if Tongaland is to be opened up by means of an irrigation scheme, the settlers should be Africans and not Europeans.

Pakistan's New Prime Minister

The Governor-General of Pakistan, Mr. Khwaja Nazimuddin, has become the Prime Minister in the place of Mr. Liaquat Ali Khan, who was assassinated at Rawalpindi last week. The new Governor-General appointed by the King is Mr. Ghulam Mohammed, Pakistan's Minister of Finance. Mr. Liquat Ali Khan was buried on Wednesday. Indian shops in the Union's large centres were closed for a time and memorial services were held. Many messages of condolence were sent to the Government of Pakistan. Among them was the following from the Prime Minister of the Union, Dr. D. F. Malan to Mr. Khwaja Nazimuddin, Prime Minister of Pakistan: "My colleagues join with me in conveying to you our deepest sympathy in the tragic and grievous loss which Pakistan has sustained. Liaquat Ali Khan's passing is a loss not only to Pakistan but to the democratic world as a whole. "In these day of rising international tension the world has much need of statesmanship such as he displayed, and can ill-afford his passing."

DR. DONGES ON THE INDIAN QUESTION

SPEAKING at the Durban City Hall on Monday night on the official unification of the Nationalist and Afrikaner Parties, D. T. E. Donges, Minister of the Interior, is reported by the "Natal Mercury" to have said, so far as the charges (against the present Government) about ideological legislation were concerned, if it was said that the steps taken to maintain a white South Africa were ideological, then he pleaded guilty to that charge. "I not only plead guilty, but I am proud to plead guilty," said Dr. Donges. The Government had looked at the problem not only in the immediate future but also from the point of view of the future of their children and their children's children.

Dr. Donges said that Mr. Strauss, recently in Natal, indicated that the franchise would be given to the Indian people as under the 1946 Act. This offer was however, rejected by Indian people.

Mr. Strauss now wanted to give it back to them on the basis of whether the Cape Coloured voters were represented.

There was also a time when the United Party wanted to give back the Municipal franchise to the Indians. "Have you forgotten that in 1923 the Natal Provincial Council had rejected the Municipal franchise?" he said;

In view of the apparent illegal entry of 14000 Indians Dr. Donges had given special instructions to speed up the implimentation of the Population Registration Act.

Dare you entrust the future of Natal to people who speak with so little interest and regard for the interests of Natal?

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HUMAN RIGHTS, MINORITIES AND SOUTH AFRICA

By Dr. HENRY K. JUNCKERSTORFF J.U.D. Docteur en Droit
Formerly Editor "Bulletin International Du Droit—Minorités"—Leyden (Holland)

(Concluded from last week)

II.

GENERALLY seen the problem acquired a new face in the years following World War II. In Europe many groups were expelled or annihilated, new minorities arose on other continents. We may cite here only the religious minorities in Pakistan and India. One of the most actual problems of the kind, however, is to be reported from South Africa.

According to the preliminary returns of the 1946 census, the Indians living in the Union of South Africa number approximately 282,500. Of these 228,000 live in the Province of Natal, 37,000 in the Transvaal, 16,900 in the Cape Province.

The development of the sugar industry in the young British colony of Natal in the middle of the nineteenth century is the fount and origin of the Indian question in this country to-day. The Zulus of Natal proved a poor recruiting field for labour on the sugar cane fields. Across the sea the millions of over-populated India offered an inexhaustible supply of labour and the Natal sugar cane planters successfully petitioned the British Government to permit them to import labour from India. The first shipments of Indians arrived in 1860. A large number of these immigrants however, when their contracts expired, preferred to take an allotment of land instead of a free return passage. Indians established themselves on the land or became traders.

Said the Prime Minister Dr. D. F. Malan:

> "They (the Indians) are a portion of the population which does not belong to South Africa. They are a foreign element. I maintain that under those circumstances the Indians have no right to regard themselves as part of the permanent population of South Africa which belongs to South Africa and under those circumstances they must be content to live in this country under restrictions. . . We bring forward the policy of apartheid that we submitted to the nation, and it is an important part; it is, to start with, the clearing away of litter before we begin to take positive steps."

On the other hand the Indian community was growing and prospering. The Indians have to-day their lawyers and doctors, their teachers and other professional men, and they own, the Government says, considerable property throughout Natal. In Greater Durban they own approximately one-third of all the land.

Strange Contradiction

There is somewhat a strange contradiction with the data contained in an address of Mr. Alexander Steward, a South African Official, in Ottawa, on April 13, 1950. Mr. Steward underlines:

> "In a society consisting of primitive, semi primitive, semi-civilized and civilized groups, there is inevitably a complex of opposing forces threatening the well-being of the people at each level. Differing sets of laws and customs are essential for directing these forces in the best interests of the community as a whole.

As for rights, you may perhaps consider the validity of these propositions:

> That laws cannot make men equal — not in the duties they perform, nor in the rights to which they are entitled; (I) That the granting of a right to a group presupposes an ability to use it; (I)
>
> That a very sound measure of the rights of a group is the contribution which it makes to the community."

The South African Government pretends that there are solely "race relations" in this country but no "minorities." The term minority includes, as we have seen, "those non dominant groups in a population which possess and wish to preserve stable ethnic, religious or linguistic traditions or characteristics markedly different" from the majority. There is no doubt about the fact that the Indians are constituting a minority in the sense of international law. They are Moslems and Hindus and do not belong to the faith of the dominant White population. They speak another language and they are connected as far as their ethnic origin is concerned to the Indian people. They are, following the declaration of Dr. Malan himself mostly South African nationals: "These Indians, the vast bulk of them, more than 80 per cent of them, are South African citizens." The Indians by means of the resolutions adopted by their representation the South African Indian Congress did express the will to preserve their traditions.

Being a minority, the Indians are entitled to claim for Human Rights and especially for the right of minorities, covered by International law. There is no possibility to expell them from the country without violating the basic principles. It is impossible to agree with Dr. Malan, that the Indian citizens of his country should not have the right to regard themselves as part of the permanent population. The restrictions proclaimed by the Prime Minister are to be regarded as unlawful from the point of view of international law. Equality and liberty will have to be re-established here. There may be Indian groups composed of primitive individuals, but a people which has produced lawyers, doctors and big traders cannot be regarded to have a low level of culture and civilisation.

International Concern

Dr. Malan — abandoning the governmental practice of the past period — states in the booklet "The Indian in South Africa" the problem to be essentially a domestic question. "It is a question of our own internal affairs." This objection often presented in similar cases, is definitely refuted by the fact that Human Rights and Minorities Protection as a part of an international law are of international concern. Every member of the family of nations has the right of intervention on behalf of humanity. It may be obvious — but not at once politically suspicious — that India (and Pakistan) the home-countries of the minority are extremely interested in the fate of these groups which belong to them under the ethnical aspect. Said the Indian Representative at the Ad Hoc Committee of the General Assembly, November 14, 1950.

> ". . . . Although South African nationals these persons and their descendants have been discriminated against on ground of race and colour. Except in the Cape Province they have no right of parliamentary or municipal franchise; the right to own or occupy property is restricted to certain areas. They are shut out from holding offices in public services, they are prevented from becoming apprentices and from working as skilled labourers in factories. Free movement from one province to another is denied to them. They cannot freely enter into universities and other places of learning. In short, they are denied fundamental rights and human freedoms in every sense of the term."

There is specially one act which, passed in the last year, was very heavily rejected and which may be cited as example here.

The Group Areas Act.

This Act is based on the recommendations made by two departmental committees appointed by the South African Government in 1948 to examine amendments considered necessary to the Asiatic Land Tenure Act, 1946, being the first basis of the Indian complaints. The prementioned committees were not appointed for the purpose of removing the restrictions imposed on the Indian community by that act but for the purpose of adding to them. The Government was of the view that the restrictions and curtailment of basic liberties contained in that Act were not adequate and should be added to.

The Group Areas Act (No. 41 of 1950) divides the entire population of the Union into racial groups and allots to each race its own 'group area' in which only members of that particular race (whether individuals or formed into companies) can own or occupy land or premises. Outside the group areas, ownership is frozen and transfers of ownership other than between two persons of the same group can take place only if permitted by the Minister of the Interior at his discretion; while occupation is limited to members of the same group as the owner.

Following the statement of the Indian Government Indians cannot in future acquire any property within a group area assigned to a non-Indian group. If an Indian owns property in such an area when it is declared a group area for a White group, he can sell it to a person of this group or hold it until his death when it will have to be sold to a person of the other group, only the net proceeds going to his heirs. If an Indian Company holds such property it must sell to the person of the white group within 10 years, failing which it will be compulsorily sold by the Minister.

All Indians individuals or companies must cease occupation in the area on its conversion into a group area for another race group.

The results will be disastrous for the Indian minority. Values of property owned by the Indians have fallen steeply on the passing of the Act. Europeans, it is reported, have already begun to make inquiries regarding the sale of existing Indian businesses in the expectation that they will have to be wound up soon.

There may be no discussion that this Act is to be regarded as a flagrant violation of international law.

It seems to be a trend of the general policy of the Government directed by Dr. Malan to realise segregation, "apartheid," under all circumstances.

The General Assembly of the United Nations adopted therefore a resolution (Section Dec. 15, 1950) recommending that India, Pakistan and South Africa hold a round-table conference and, in the event that a conference is not held before April 1951, a commission of three members from the Governments concerned be established to assist negotiations.

Let us finally look on the difficulties South Africa is faced with in its internal policy. It is not understood, officials say, that the Indian problem is not merely the problem of 250,000 Indians as against 2,250,000 Europeans. The problem it is added, would be largely conditioned by the presence of 7,250,000 Natives and 750,000 Coloured. Throughout the three centuries that South Africans — says Stewards — were bringing civilisation to Africa and making their home there, they remained a White people. They are deeply proud of this. Have they not the right to protect the purity of their blood and . . . their home and their civilisation? Evidence would be fast accumulating to prove that permanent White communities in Africa are essential for the development of its lands and people.

These rights can never be denied indeed. But the question is whether it should be necessary to deprive other groups of their rights by discrimination. There is to be found a solution which gives satisfaction in every direction. Re-establishing Human and Minorities rights, the practice in minorities protection offers two ways out of the dilemma as far as the Indians are concerned. The Self-Government on regional or local basis. If it is true that "seldom a people advanced so far in so short a time, from such depths of want, illiteracy and spiritual and physical degradation, to such heights of plenty, liberty and opportunity" (South African Brochure 'Meet the Indians in South Africa') one of these forms of Self-Government may easily be realized. The other groups may claim for the general establishment of human and minorities' rights. The experience European States have made may be useful in preparing the necessary steps in legislation. It is no question that the people on which the state is based will be able to protect its vital belongings.

Granting Self-Government in the prementioned sense to the Indians the minority will have to prove that a level in culture and civilisation was attained which enables the group to organize itself within the region or the community establishing the funds necessary for administration. It is of course obvious that the members of the minority have to be loyal to the state of which they are citizens. This loyalty may be obtained and secured by applying the proposed regime which in fact will strengthen the bonds between the state and its citizens of the correspondent group. A nation which creates tension between its parts by discriminatory practices violating human rights will easily be exposed to Communist infiltration. The reports coming from Africa illustrate that this danger is imminent. It is therefore to the best of the Union of South Africa not to wait for intervention of the U.N. and perhaps for the judgment of the International Court, but to act in advance, preparing a policy which grants minorities protection, eliminates tensions, protecting at the same time the vital interests of the White community in this country.

IMPLEMENTATION OF GROUP AREAS ACT IN LADYSMITH

LADYSMITH Town Council's racial zoning plan—one of the first to be completed under the Group Areas Act in South Africa—was disclosed in detail on October 22. It affects the 5,439 Europeans and 3,927 Indians in the borough.

Acceptance of the plan by the Minister of the Interior will involve the movement of both Europeans and Indians. Council planners say, however, that this will be slight because the first areas to be proclaimed are predominantly occupied by the qualified races.

Mr. E. C. Toner, the Mayor, gave an assurance to the 'Natal Daily News' that zoning would be implemented gradually without the sudden uprooting of established communities.

Ladysmith's plan provides for the early proclamation of an European group area of about 5,000 acres, and an Indian group area of about 1,000 acres. The remaining 17,000 acres of the borough in which the races are extensively mixed will not be zoned for the time being.

This area includes the present Native location, the 250-acre industrial area, a commercial area, and town lands. It is planned that this should be converted eventually into separate group areas by gradually tightening control by property transfer under the Act.

The Indian group area proposed has been planned to incorporate the present Leonard's Township which is reasonably well served by electricity and water. The remainder of the area has been surveyed by a town planner who has drawn up a scheme for a self-contained township with full amenities, including shopping and civic centres.

It is proposed that a start should be made on the installation of the remaining municipal services required in the coming financial year.

The Indian area will lie across the Klip River and will be served by the new £43,000 double track Shepstone Bridge.

The area is at present occupied mainly by Indians, but some Europeans living there would be required to vacate their homes.

It borders on the land along the railway line to Durban which the Council has opened up as a new industrial area. Council planners hope that Indians will move in voluntarily from the rezoned area as their new group area is developed. They say much of it is fine arable land and will provide good housing sites for all classes of Indians.

The European zone is likely to be declared a Group Area for occupation in the first place when the plan is accepted. This will mean that the relatively few Indians there would have to cease occupation of their properties within the period specified in the proclamation (the Act provides for at least one years' notice.)

Indians, however, would be able to retain ownership for the time being.

The rezoned area includes the majority of Indian commercial properties which carry on a great deal of the city's retail trade. Council planners hope it be possible to move them gradually to their group area across the river.

Local Indians will be received by the Council soon to discuss the proposed changes.

The Land Tenure Advisory Board has been notified that the plan is complete, and the Council is awaiting instructions. The plan may be modified in the light of discussions with the Board.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

DHIRUBHAI P. NAIK
Insurance & General Agent
For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.
Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.
Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.
29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

(The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.)

LIGHT AND HEALTH

WITHOUT light there could not be life. Even in the depths of the ocean, where it is eternally dark, there is life; but that life depends for its existence on other forms of life originating in and coming from regions where there is light. Light is a form of energy and one of the greatest sources of energy for all living things. But it is strange that only plants have learned best how to utilize this energy and to convert it into forms that then can be used by animals and man. A mysterious substance called chlorophyll, which scientists have not yet been able to synthesize, constitutes the green colouring matter of plants, and it is this chlorophyll that traps and converts sunlight into the foods that provide energy for animal and man. No animal can do this. So plant-life is the all-important link between the Sun, the source of life and light, and sentient life here on Earth.

For many long years men have been puzzled by the mystery of light and have perceived the connexion between it and colours. The rainbow has been a symbol of hope and continuity of life since the earliest times. And in ancient Greece, which once attained a peak of true civilization never again equalled, sunlight was used with great success in the temples of healing devoted to treatment of the sick by natural methods.

It has also long been appreciated that colours, which are but a form of light, have a bearing on the emotions. We speak instinctively, for instance, of "seeing red," "feeling blue," "the rosy-hued spectacles of love," "the green of envy" and the scarlet of sin. Occultists claim that these terms arise from the predominance of a particular colour in the aura as visible to clairvoyants at the time of any prevailing emotion.

It is just here that light and colours can best be used for healing the sick. Whenever a person is ill, his aura must change its rate of vibration from the normal. By irradiating the person with an appropriate colour, the rate of vibration can be changed back to normal. When this happens, the patient is, of course, no longer ill. He recovers and has his health restored.

Modern scientific research has established many facts pertaining to the precise nature of light and the colours into which it can be refracted. It is now common elementary knowledge that white light is composed of the seven colours of the rainbow—red, orange, yellow, green, blue, indigo and violet. Each of these colours has a definite and fixed wave-length of its own. And of the seven, there are three which are primary, these being red, green and violet. (Some artists may wish to dispute this scientific fact on the grounds that they mix pigments from red, yellow and blue, which to them are therefore the primary colours. But this applies to pigments, whereas we are now dealing with light, which can be demonstrated scientifically to be composed of red, green and violet as the primary constituents of white light.)

Colour Therapy

By using the seven colours of the rainbow and various combinations thereof, physicians with advanced ideas have succeeded in building up various systems of colour-therapy or, to be more precise, chromo-therapy. Rather appropriately, one of the foremost scientists to do so was a Parsee genius named Dr. Dinshah P. Ghadiali, who emigrated to America and founded an institute devoted to healing with coloured light. That he was persecuted and rejected by the orthodox medical profession is neither surprising nor unusual. Medical history is replete with such instances. But it must have come naturally to Dinshah as a descendant of the ancient Persians who worshipped fire, flame and light as manifestations of the eternal one God.

As a result of the researches conducted by Dinshah and others, a great deal was learned of the effects of light in its various wave-lengths or colours, when directed on to the human body; and a definite and extensive system of healing was developed. Unfortunately, orthodox medical circles have been most contemptuous of this knowledge and have disdained to investigate, let alone make use of it. It is true that in many hospitals some pretty coloured electric light bulbs are sometimes used to give coloured light "baths" for certain cases. And in some asylums it is known that putting violent maniacs in a blue room will quieten them down, whereas patients suffering from extreme depression, "the blues," can be stimulated by being placed in a red room. But not much is done beyond this, and the existence of a comprehensive and extensive system of healing with scientifically attuned coloured lights is carefully kept dark.

In passing, just as a matter of interest, it might be explained that blue is a refrigerant or cooling colour and acts as an anodyne or nerve-soother. It therefore works powerfully to calm the over-excited nerves of a maniac and to "cool him off." On the other hand, red is a sensory stimulant and great energizer. Its effects on the aura and thence on the nerves of a depressed person are such as to raise the spirits and induce cheeriness and an interest in living. Too much red, however, can irritate and even cause a nervous breakdown, such as not uncommonly occurs amongst professional developers of photographic films who must spend many hours day after day working under a red light.

Chromotherapy

It has been left to the Naturopaths to make the fullest use of chromotherapy, and this is done in various ways, depending upon the apparatus available. Generally, attuned coloured lenses or plates are used on a strong lamp which shines the colour on to the whole or a portion of the body to be treated. This is done with scientific method according to established rules that have been built on much experimentation and research.

An interesting variant is known as Thalamotherapy. This is named from the optical thalamus, a small body in the centre of the brain which is connected with the optical nerve and bears much the relationship to the brain and the rest of the nervous system that a telephone does to a telephone system. Coloured light is shone in a special way through one or both eyes so that a particular wave-length is transmitted along the optic nerve to the thalamus which is thus sensitized and activated to induce specific healing reactions throughout the body.

In this connection, let me offer a word of warning against the use of goggles and glasses with dark and coloured lenses that are so popular today. Quite apart from the fact that I think they make even the most beautiful young lady look hideous and far older than her years, the coloured lenses transmit certain vibrations to the optic thalamus that can do a tremendous amount of harm to the nervous system. The practice of wearing these goggles is exceedingly dangerous and should be strongly condemned and discouraged.

Sunbath

While discussing light treatment, we must not forget sunbaths. In his little book, "Key To Health," Mahatma Gandhi has a short passage on sunbaths that is well worth studying. He says, "Sun treatment often results in the cure of intractable ulcers." He wisely insists that the head should always be protected from the sun by means of cold mud poultices, banana leaves or other green leaves, and never be exposed to strong sunlight. The early morning sun is by far the best for such treatments, and in Switzerland in particular, heliotherapy or sunshine treatment has been carried to a fine art in curing consumption. Care has to be used in all sunbathing, especially where there is constitutional weakness, such as a consumptive tendency. And in all countries where there is brilliant sunshine, it is very foolish to expose the body too much to the hot rays of the sun, especially around and after midday.

As with all good things, light must be used properly to get best results. But it can be a most valuable ally to any serious student of the art of healing who would use a natural agency in the great struggle to ensure a full measure of health for his fellow human-beings. And for the common man, and more particularly the Indian mother in South Africa who has perforce to live in slum conditions, light is something precious and invaluable

for the health of the children. Far too many Indian children spend their days in the dingy semi-dark of a flat or room. This is a tragic mistake. Children are beings of the light and every effort should be made to get them into the early morning sunlight as much as possible. This costs nothing and yet may go a very long way to the prevention of rickets an other diseases of childhood and towards the building up of strong, healthy and beautiful bodies as God intended all children should have.

Remember, Light is a source of life and is a manifestation of the Power behind all Life. The more we are in harmony with that Power, the more we can be assured of perfect health.

OBITUARY

The death took place on Friday October 19 of Mr. E. G. Parak at his residence 88 First Avenue Durban. The late Mr. Parak was one of the pioneer Indians to come to South Africa. He was 72 years of age and had lived in Natal fifty years. He first commenced business in 1907 at Point Road and in 1926 he established a wholesale firm in Queen Street which is at present being ably conducted by his sons. Mr. Parak was held in high esteem among the trading community. He had been indisposed for some considerable time but the sudden death of his twenty-one year-old grandson which took place some weeks ago gave him a shock which proved fatal. He leaves behind his widow, five sons, four daughters and several grand children to mourn their sad loss.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura
TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.
STOPS CHAFING!
549

Books For Sale
Tagore's Literature
Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5 6
GORA	(Novel)	9 0
NASHI	(Novel)	5 0
LOVER'S GIFT	(Poems)	5 0
CHITRA	(Play)	3 6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3 6
RED OLEANDERS	(Play)	4 0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5 6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6 0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3 9
REMINISCENCES		5 6
POEMS OF KABIR		3 9
POST OFFICE	(Play)	2 6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5 0

Obtainable from:
'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale
Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:
'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'
(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)
For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.
Published Every Friday.
Subscription Rates
Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.
Apply to—
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Our America Letter

(From Our New York Correspondent)

October 10th, 1951.

GANDHIJI'S MEMORY HONOURED

SEVERAL hundred friends and members of the India League of America met on October 2nd, at the Community Church in New York, at a meeting commemorating the birthday of Mahatma Gandhi. Sardar J. J. Singh, President of the India League, presided, the speakers including Reverend Clarence E. Pickett of the American Friends Service Committee, who pointed out that Gandhi's life had shown "there is no such thing as Truth apart from acting on that Truth."

Minoo Masani declared that Gandhi had been a "fighter—using the weapons of Truth and Non-Violence—also stating that Gandhi had opposed the concept of "Asia for the Asiatics"—he had wanted and thought in terms of "Asia for the World."

Vincent Sheehan, Kerrymoon Maurer, Roger Baldwin and Norman Thomas also spoke, Thomas—touching on contemporary events, saying that he was certain that Gandhi would "stand with those opposing the new Imperialism seeking power over the souls and bodies of men. There is no room for a Third Force!" Mr. Thomas ended with, "Gandhi's glory was that his was the religion of truth and fraternity," the Socialist leader agreeing at this point with the Quaker and other speakers, each of whom—Masani included, had seen Gandhi differently. They had spoken on "What Does Gandhi Mean to Me" . . .

Iran

Prime Minister Mussadeq of of Iran, at one time seen "in Messianic role" by the 'New York Times,' has arrived in this country to present his country's case to the United Nations Security Council in the dispute with Britain, in which the United States, to again quote a 'New York Times' headline, has been playing the "honest broker." The Prime Minister, who has been under medical care since his arrival, declared—"The sole reason for the lack of development, the deprivation and misfortunes of Iran during the last 50 years is due to the fact that a cruel and imperialistic company, under the pretext of the extraction and export of oil, has been trying to deprive large annual profits of hundreds of millions of dollars. The natural resources of a most needy and naked people have been robbed more and more every year on a progressive scale through all sorts of intrigue and setting up of puppet governments. The only difference that we have with the former Anglo-Iranian Oil Company crystallizes itself around this one point. It is for the sake of the said company that the British Government has taken the role of guardian and has referred its case to the Security Council."

LEVER BROTHERS FACTORY

EMPLOYEES RECEIVE GOOD SERVICE AWARDS

AMONG those who received Good Service awards at a special ceremony held at the Lever Brothers factory in Durban recently were seven Indian employees, Chilco Irusappeo, Subrayan Nagopen, Ramkhilawn Saroop, Chinnah Arumugam, Tanjappa Murugesen, Ramasamy Narainsamy Reddy and Perumal Rajgopal, who have completed 25 years' service and three others, Coopoosamy, Perumal Naidoo and Neerapath Ramnaiken, who have served the Company for fifteen years.

Members of the staff, European, Indian and Natives, with 15 years service were presented with inscribed watches by the chairman of the Lever Organisation in Southern Africa, Mr. A. D. Gourley, and employees with 25 years' service received certificates which also entitle them to an additional week's holiday this year.

In making the awards Mr. Gourley said that "people are known by the company they keep, but it could also be said with equal truth that a Company is known by the people it keeps." Lever Brothers had been fortunate in having such loyal and efficient service from the staff, a factor which had played a most important part in the success of the Company. He also said that the large number of non-European employees who have qualified for Good Service awards indicates that, given the right conditions, Non-European workers can become a stable factor in industry—a reassuring sign for the economic future of this country.

Speaking for the Indians who had received these awards, Ramasamy Narainsamy Reddy said, "We Indians who have been honoured by the Company would like to express our thanks, not only for the watches and certificates we have received today, but also for the years of considerate treatment we have had from Lever Brothers in the past. These awards will always remind us of this. In the future we shall continue to do our best for the success of the Company."

In the Durban factory of Lever Brothers there are, at the present time, 149 employees who hold good service awards, representing a total of more than 3,000 years employment with the Company.

Publisher's Notice

Owing to Deepavali Festival there will be no issue of 'Indian Opinion' next week November 2.

પ્રકાશકની નોંધ

દીવાળીના કારણે આવતા અઠવાડીયાનો નવેમ્બર તા. ૨જી નો 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નો અંક પ્રકાર નહિ પડે.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું છે

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૩ | શુક્રવાર તા. ૨૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પૈની ૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર ઓક્ટોબર, તા. ૨૬ ૧૯૫૧.

દીવાળીના અભિનંદન

આ વર્ષમાં અઢારીયાંની શરૂઆત માં હીંદુ આલમ દીવાળી નો પવિત્ર ઉત્સવ ઉજવશે. અમારા સ્નેહી વાચકોને એ શુભ પ્રસંગને અભિનંદન પાઠવવાની આ તકનો અમે લાભ લઇએ છીએ. શ્રી રામરૂપી સદાચારોએ રાવણરૂપી દુરાચારોનો સંહાર કર્યો તેની ખુશાલીનો એ મહાન પ્રસંગ હતો. આજે એ પ્રસંગ પરંપરાથી ઉજવાયા કરે છે પરંતુ તેની પાછળનું રહસ્ય સમજવાની ભાગ્યેજ કોઇ તકલીફ લે છે. એ તકલીફ લેવામાં આવે તો ખાનપાન અને મોજ મજાંજ એ પ્રસંગ વ્યતીત નહિ કરીએ પરંતુ નમ્ર બની એ અને જે વસ્તુઓ આપણા હુન્નરો અને લાખો માનવબંધુઓને નહિ મળી શકતી હોય તે વસ્તુઓનો. ઉપયોગ કરવામાં સંયમ પાળી તેઓના અંધકારમય જીવનમાં પ્રકાશ આણવામાં આનંદ માણવો તેઓના આશિર્વાદ પામીએ કે જે બીજી કોઇ પણ વસ્તુ કરતાં આપણને વિશેષ સુખદાયી થઇ પડશે. આજે તો આપણી આસપાસ જ્યાં જુઓ ત્યાં અને સારી દુનીયામાં દુઃખ વ્યાપી રહ્યું છે. જાણે રાવણેજ પોતાનું સામ્રાજ્ય સ્થાપ્યું છે અને તેના પંજામાં આપણે સપડાયેલા હીંએ. શ્રી રામે તો હજુ અવતાર લેવાનો છે. એ તો ત્યારેજ અવતાર લેશે જ્યારે આપણે ખરેખર તેની ઝંખના કરીશું, દીનભાવે કરગરીશું, ત્રાહી પોકારીશું અને તેની મદદ યાચીશું કે જેની સર્વત્ર વ્યાપી રહેલા અંધકારમાં આપણને ખરીજ જરૂર છે. આજે એ સમય આવેલો છે કે જ્યારે આ દેશમાં આપણે પોતાનોજ જીવન પંથ નહિ બલકે સારી દુનીયાના લોકોનો જીવન પંથ ઉજાળનાર જ્યોતીની આપણે સૌએ યાચના કરવી ઘટે છે. એથી આ પ્રસંગે જે સુંદર ભજન અમારે માટે મહાન પ્રોત્સાહનનું સાધન બનેલું છે તેજ અમારા વાંચકો સમક્ષ રજુ કરવું અમને ઉચિત લાગે છે અને તે સાથે હાર્દિક પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે તેઓને પણ તે એટલુ જ પ્રોત્સાહન આપનારૂં નીવડો અને આવતાં નવાં વર્ષમાં સૌને માર્ગદર્શક થઇ પડો :

પ્રેમળ જ્યોતી તારેજ દાખવી
મુજ જીવન પંથ ઉજાળ.

દૂર પડ્યો નિજ ધામથી હું ને
ઘેરે ઘન અંધાર,
માર્ગ સુજે નવ ઘોર રજનીમાં
નીજ શિષ્યને સંભાળ,
મારો જીવન પંથ ઉજાળ.

ડગમગતો પગ રાખ તું સ્થીર મુજ
દૂર નજર છો ન જામ,
દૂર માર્ગ જોવા જોમ લગીર ન
એક ડગલું બસ થાય
મારે એક ડગલું બસ થાય.

આજ લગી રહ્યો ગર્વમાં હું ને
માંગી મદદ ન લગાર,
આપબળે માર્ગ જોઇને ચાલવા
હામ ધરી મૂઢ બાળ
હવે માંગું તુજ આધાર.

ભંભેર્યા તેજથી હું લોભાયો ને
જય છતાં પર્યો ગર્ત,
વીત્યાં વર્ષો ને લોભ સ્મરણથી
સ્ખલન થયાં જે સર્વ
મારે આજ થકી નવું પર્વ.

તારા પ્રભાવે નીભાવ્યો મને પ્રભુ
આજ લાગી પ્રેમ ભેર
નિજો મને તે સ્થીર પગલેથી
ચલવી પહોંચાડશે ઘેર
રાખજો પ્રેમળ જ્યોતિની સેર.

કર્મ ભૂમી કળણ ભરેલી ને
ગિરિવર કેરી કરાડ
ખસમસતા જળ કેરા પ્રવાહો
સર્વ વટાવી કૃપાળ
મને પહોંચાડશે નિજ દ્વાર,
રજની જશે ને પ્રભાત ઉજાશે ને
વિમત કરશે પ્રેમળ
દિવ્યજ્યોના વદન મનોહર
મ્હારે હૃદય વસ્યાં ચિર કાળ
જે મેં જોયાં હતાં ક્ષણ વાર.

'ગાર્ડીઅન' સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટનો પહેલો શિકાર

કેપટાઉનના સપ્તાહિક અખબાર 'ગાર્ડીઅન'પર ન્યાય ખાતાંના પ્રધાને આરોપનામું ઓકલ્યું છે જેનો પ્રત્યુત્તર આપવાને એકવીસ દિવસની મુદત આપેલી છે. પ્રત્યુત્તર સંતોષ કારક નહિ હોય અને પ્રધાન મંડળ કબુલ કરશે તો, સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટની રૂએ એ અખબારનું પ્રકાશન સરકાર તરફથી બંધ કરવામાં આવશે. આ પ્રમાણેનું નિવેદન 'ગાર્ડીઅને' ગયે અઠવાડીયે બહાર પાડ્યું છે. ઉકત કાયદાની રૂએ ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટ દ્વારા મુલતવર 'ગાર્ડીઅન' વિષેની હકીકતનો રીપોર્ટ કરવા બહુ માણસો ની એક કમીટી નીમી હતી. કમીટીના સભ્યો એક મેજીસ્ટ્રેટ મી. સી. આર. કલેટ. મી. એમ. સી. ડયુપ્લેસી અને એક બાલ મેજીસ્ટ્રેટ મી. ટી. એચ. વલોક હતા. આ કમીટીએ પોતાની તપાસ છુપી રીતે ચલાવી હતી. 'ગાર્ડીઅન'ને કે તેની વતી કોઇ પણ વકીલને કમીટી સમક્ષ હાજર થવાની તક આપવામાં આવી નહોતી. ન્યાય ખાતાના પ્રધાને કમીટીના રીપોર્ટનો દ્રુંક સાર તારવી 'ગાર્ડીઅન'પર મોકલ્યો છે અને સાથે દ્રુંકી નોંધ કરી છે કે "કંઇ પણ રજુઆતો કરવી હોય તો એકવીસ દિવસની અંદર થવી જોઇએ. સરકારનો કાગળ તેમજ 'ગાર્ડીઅન'નો જવાબ હવે વકીલના હાથમાં છે અને કાયદેસર લેવાં ઘટે તે પગલા લેવામાં આવશે.

'ગાર્ડીઅન'ની નીતીની સાથે અમે મળતા થઇએ છીએ કે નહિ એ અપ્રસ્તુત છે. પરંતુ એટલું તો કહેવું જોઇએ કે સરકારની વર્ણ સંબંધી નીતીનું 'ગાર્ડીઅન' સૌથી સખ્ત અને નિર્ભય ટીકાકાર છે. એ બાબતમાં તેણે જરાયે અસંગતતા દાખવી નથી. સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ પસાર કરવાનો હેતુ સરકારની વિરૂદ્ધ બોલનારા કે વર્તનારાઓને તેમ કરતા બંધ કરી દેવાનોજ છે. એટલે 'ગાર્ડીઅન' સામેના સરકારના આ પગલાંથી અમને જરાયે આશ્ચર્ય નથી થયું. હીંદની આઝાદીની લડતનો અમને જાતી અનુભવ થયો છે અને તેથી આવાં પગલાંથી અમે સૌથી ઓછામાં ઓછા વિસ્મિત થઇએ હીંએ. સરકાર સામેની આપણી લડત અત્યંત કપરી થવાની છે અને દરેક દરેક કટોકટીની આપણે આશા રાખવી પડશે એટલુજ નહિ પરંતુ તેને પહોંચી વળવાની સંપુર્ણ તયારી પણ રાખવી પડશે તેની આ એક ચેતવણી છે. એવો પણ સમય આવે જ્યારે આપણા સઘળાં સાધનો ઝાપી નાખવામાં આવે અને આપણને તદ્દન એકલા કરી મુકવામાં આવે અને આપણી પોતા ની શકિતપરજ આપણે આધાર રાખવો પડે અને છતાં આપણે હીંમત હાર્યા વિના અડગપણે અંત લગી લડતા રહીએ.

હવે જોવાનું રહ્યું છે કે પોતાને લોકશાસનવાદી કહેવડાવતાં અખબારો અને લોકો આ પ્રમાણે સરકારની શુકમાં સપડાયેલાઓની પડખે કેટલા ઉભા રહે છે. અલબત્ત સાઉથ આફ્રીકામાં જ્યાં એક નાની લઘુમતી કોમ તરફથી પોતાના કરતાં બાર ગણા લોકોને દબાયેલા રાખવામાં આવી રહ્યા છે તેના દેશે પોતાને લોકશાસનવાદી કહેવડાવવો એ અસત્યની પરિસિમા છે.

દંભ છુપાવી શકાતો નથી તેમ દંભ કરનારાઓને તે પોસાતો પણ નથી. યુનાઇટેડ પાર્ટીનું પતન તેના દંભનેજ આભારી છે. ડોક્ટર ફમાન્ડો તેની જગ્યાએ એક જબરૂં બળ ઉભું કરી રહ્યા હતા. અને પ્રામાણીક માનવ હકો પણ જેઓને નથી આપવા માં આવતા તેવા સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા લોકો તેઓપર મોટી આશાઓ બાંધી રહ્યા હતા. પરંતુ તેઓની પ્રવૃત્તિઓ વિષે આરેલા છેલા ટુચાકે પરથી તેઓ પણ ખોટા ઠર્યા છે. ડોક્ટર ફમોન્ડો, કે જેમણે કલર્ડ લોકો ના મતાધિકાર છીનવી લેનારા સિપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ નોન-યુરોપીયન્સ એકટ) માં પ્રકાશિત થએલી એપાર્ટહેડ ની નીતીની વિરૂદ્ધ લડવાનો એકરાર કર્યો હતો, અને એવું કહી રહ્યા હતા, કે સાઉથ આફ્રીકા એકટની પામાની કલમોનો તે ભંગ કરનારી હતી, તેઓએ હવે એવું જાહેર કર્યું હતું કે 'અકટોબર તા. ૨૩મીના થનારા "એસેમ્બલમન દિન"ની કુચમાં પીનહોરાઓ સામેલ નહિ થઇ શકે. (એસે

ઝેલેખીબનમાં પણ બીનગોરા રૈનિકો જે સ્થાં યુદ્ધમાં જોડાય આવ્યો હતો.) આ પ્રમાણે કરી તેઓએ બતાવી આપેલું છે કે એપાર્ટહેઇડનો તેઓ ખરેખર જ અમલ કરી રહ્યા છે અને તેમ કરીને તેઓએ સઘળા બીનગોરા લોકોનો ગોઠ ખોઈ લીધો છે એટલું જ નહિ પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટીના અગ્રગણ્યોની દરેકની ટીકાના ભોગ થઈ પડ્યા છે અને સરકારની અને સરકારનો પક્ષ લેનારા આગેવાનોની હાંસીને પાત્ર બન્યા છે. ડૉર્ચ કમાન્ડોની વહારથી અમને જરાયે તાજુબી નથી થઈ. ડૉક્ટર એટલું તો સ્પષ્ટપણે જાણતા હતા કે તેઓ અને તેઓનો પક્ષ લેનારાઓને કલ્પી ન શકાય તેવા પ્રકાર મુજબ તેની ગોટલી વળી ચૂકી નહી હતી જેટલી તેઓના પોતાના હોઠ ભોગવનાર હતા તેની હતી. વર્ણના સવાલપર નેશનલીસ્ટ અને યુનાઇટેડ પાર્ટી વચ્ચે નીતીભેદ બહુ રહ્યો જ નથી. આ સંજોગોમાં 'આર્ડિનન'ની જેવી વસે થઈ રહી છે તેવીજ જલદ તેના કરતાંય ભુરી વસે ની આપણે આશા રાખવી પડશે અને તેને માટે પુરેપુરી તયારી પણ રાખવી પડશે.

તોફાનભરેલું જુઠાણું

આપ જે માનતા હતા કે મુલ્કી પ્રધાન જેવા એક જવાબદાર પ્રધાન બીનજવાબદારીપણે હકીકત વાતો નહિ કરવાની ખાસ સંભાળ લેશે અને હકીકતો જાહેર કરતાં પહેલાં તે સત્ય છે કે નહિ તેની ખાત્રી કરશે. પરંતુ અમારે કહેવું જોઈએ કે ગયા સોમવારની રાતે ડરબન સીટી હોલમાં તેમના બોલવામાં ડો. ડૉંગીસે ૧૪૦૦૦ ઈંડીઓ ગેરકાયદે દાખલ થઈ ગયાનું જે સૂચન કર્યું તેમાં હકીકતોને જાણી જોઈને રજુ કરવાનું તોફાનજ હતું. ડરબનના મેયર મી. પરસી ઓબ્રેઅન જે એમણે એ વાત પ્રથમ કરી હતી, અને મુલ્કી પ્રધાન ડૉ. ટી. ઈ. ડૉંગીસ જેમણે તેની પુનરુક્તિ કરેલી છે, તેઓ બન્નેને શું ખ્યાલ નહિ હોય કે તેવી વાત કેટલી બાલદશી ભરેલી છે અને ઈંડી ગોમને તે કેટલી નુકસાનકર્તા છે? કે પછી બરમૂડીમાંથી બજારીઓને નાબુદ કરી નાખવાને જે રીત ફીટલરે અખત્યાર કરી હતી તે રીત ઈંડીઓના સંબંધમાં અખત્યાર કરવાનો ડો. ડૉંગીસે દૃઢ નિશ્ચય કર્યો છે? ડરબનના મેયરે પુરુ પુરાવા પર આધાર નિવેદનથી ઉભી થયેલી ગેરસમજુતી દુર કરવાનું જોયું પ્રથમ પગલું મેન્શન ખાતાં તરફથી જ લેવામાં આવ્યું હતું અને તેણે ડરબનમાં ઈંડી પકડી વધવાના શકય કારણોનો ખુલાસો કર્યો હતો. એ કારણો આ હતા: (૧) આગળાંમાંથી શહેરમાં આવી વસવાની સામાન્ય વલણ અને (૨) એક પ્રાંતમાંથી બીજા પ્રાંતમાં દાખલ થવા સંબંધી તેઓના પર મુકવામાં આવેલા કૃત્રીમ પ્રતિબંધો. આ પ્રતિબંધો જો દુર કરવામાં આવે તો ઈંડીઓને કેપ્રાંત જવાની તક મળે. વધુમાં ઈંડીઓની વસ્તીમાં અગે તેટલો વધારો થયો હોવા છતાં કુલ વસ્તીમાં તેઓનું પ્રમાણ ૨.૫ ટકા માંથી વધી ૨.૯ ટકા થયું છે એ કોઇ પણ પ્રકારે "જબરું" નજર આવી શકાય.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. મણિલાલ ગાંધીનો સવિનય કાનુન ભંગ

શ્રી. પ્રાગજીભાઇ ધ. પટેલવાળા જેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના કરતે રચનાત્મક 'હરિજનબંધુ'ના તંત્રી છે, તેઓ તંત્રીસ્થાનેથી તા. ૨૭ ઓકટોબર ના 'હરિજનબંધુ'માં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

શ્રી. મણિલાલ ગાંધીએ દક્ષિણ આફ્રિકાના રંગભેદના કાયદાનો શાંતિ પુર્વક અને અહીંસક રીતે ભંગ કરી ને તેની સામે પોતાનો વિરોધ નોંધાવ્યો છે. આ કાયદા નીચે જે એશિયાવાસીઓ પુરોપવાસીને માટે સુરક્ષિત રાખેલા સાર્વજનિક બાંકડાઓ પર બેસે કે બંચનાલયો કે એવાં જાહેર સ્થળોમાં પ્રવેશ કરે તો તે કુનો અપરાધ છે. શ્રી. મણિલાલ ગાંધી ખુલ્લી રીતે વારંવાર તેવા સાર્વજનિક સ્થળોમાં જાય છે, બાંકડા પર બેસે છે અને કાયદાનો ભંગ કરતા રહ્યા છે. પોલીસ આપીને તેમનું નામઠામ વગેરે નોંધી જાય છે. હજુ સુધી સરકારે તેમની સરકારની નીતિ અને પોતાના ખ્રિસ્તી સિદ્ધાંતો વચ્ચેની અસંગતતા સમજતા હતો. કોઇ પણ કારણે તેઓ પોતે પોતાની સરકાર સર્વોત્તમ ખ્રિસ્તી સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ ચલાવી શકવાને અસમર્થ છે, તો હું આશા રાખું છું કે ખોટા કાયદાને નિરર્થક કરવાની આ રીત સાથે સમાધાન કરી લેશે.

જેમને આ કાયદો અસર કરે છે, તેવા લોકોએ વધારે મોટી સંખ્યામાં શ્રી. મણિલાલ ગાંધીના આ અહીંસક પણ દૃઢ અને શાંત માર્ગનું અનુસરણ કરવું જોઇએ. આવી દરેના જોરા લોકોએ પણ આવા અહીંસક કાનુન ભંગ કરનારાઓ પ્રત્યે ખુલ્લી રીતે સહાનુભૂતિ દાખવવી જોઇએ. હું માનું છું જેમની સંખ્યા ઠીક ઠીક સારી હશે, કાનુનભંગ માટે જેમની સામે કામ ચલાવવામાં આવે તેમણે તેને હસતે મોઢે વધાવી લેવું જોઇએ. જે તેમના કાનુનભંગ પ્રત્યે ઉદાસીનતા બતાવવામાં આવે તો તેમને પોતાને જોઇતી ચીજ મળી જતા છે. તે જરી રીતે તેમનો કુદરતી અધિકાર છે, તેથી તેનો શાંતિ પુર્વક ઉપયોગ તેમણે કરવો જોઇએ.

આ કાયદો એક હેતુમાં નકામો થઈ જતા એટલે એપી બીજા હેતુમાંયે તેને નિરર્થક કરવાના માર્ગો આપમેળે શુજી આવશે. ખુદ કાયદા જ સમાનતા અને ન્યાયના મુળભૂત સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે, તેથી તેનો અહીંસક ભંગ કરવામાં શુદ્ધ નીતિનો ભંગ નથી. ઉલટું, ડરી જઈને બાધકતાપણાથી તેને વશ થવામાં શુધ્ધ નીતિથી વિરુધ્ધ વર્તન થાય છે.

ડૉર્ચ કમાન્ડોની વર્ણભેદની નીતી

ન્યુકાસલમાં એક સભામાં બોલતા કરતાં ડૉર્ચ કમાન્ડોના નેશનલ ઓરગનાઇઝર મી. હાર્મ્સ એકકરે કલર લોકોના સબબપદ વિષે લાંબાથી ખુલાસો કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે, કલર્ડ સભ્યોને દાખલ કરવામાં આવશે તો કેટલાક સભ્યોએ રાજીનામું આપી દેવાની ધમકીઓ આપી હતી. મી. એકકરે જવાબમાં સબબપદની લાયકાતો વાંચી સંભળાવી. તેમણે કહ્યું કોઇ પણ સાધનની રચનાના રીજનલ કમીટીની સંમતીથીજ થઇ શકે. કેટલાક ભાગોમાં કેપ કલર્ડો હજુ મતાધિકાર ધરાવી રહ્યા છે અને ત્યાં તેવા કલર્ડો પોતાની અલગ શાખાઓ સ્થાપી શકે છે. કોઇ પણ નેટીવો કમાન્ડોના સભ્યો નથી. મી. એકકરે આગ્રપુર્વક જણાવ્યું કે અમારું એકમાત્ર ધ્યેય મત અને મત ગણત્રીની પેટી છે, અને તેથી જેઓ મતાધિકાર ધરાવતા કોય તેઓનેજ અમારાથી બને સહકાર યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો વચ્ચે યુરોપીઅનની લાગણી સરકાર નષ્ટ કરી રહી છે એ જોઇને અમને ઘણીજ શરમ ઉપજે છે. સઘળી જાતીઓ વચ્ચે સુસંબંધ પુનઃ સ્થાપિત કરવાનું કામ મોટામાં મોટું છે." આ ખુલાસો વેાર વેટરન્સ ડૉર્ચ કમાન્ડોના કેપટાઉન ખાતે પબ્લીસીટી ઓફીસર મી. એબ્લ્યુ. એચ. પેનીએ પહેલાં કરેલી જાહેરાતપરથી કરવામાં આવ્યો હતો. મી. પેનીએ એવું જાહેર કર્યું હતું કે ઓકટોબર તા. ૨૩મીના એલેખીબન્સ ડેની ડૉર્ચ કમાન્ડોની કુચમાં બીન ગોરાઓ ભાગ લઇ નહિ શકે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ એપાર્ટહેઇડના કાયદાનો કરી કરેલો ભંગ

શુક્રવાર તા. ૧૯મીના શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ ચોથી વખત કરબન મ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરીની મુલાકાત લીધી હતી અને તેનું વાંચનાલય જે યુરોપીયનોને માટેજ ખાસ છે તેમાં દાખલ થયા હતા. આ વખતે તેઓ પોતાના પત્ની શ્રીમતી સુશીલા ગાંધીને તથા તેમના પુત્રી કુમારી સીતા ગાંધીને સાથે લઇ ગયા હતા. ત્રણેને લાયબ્રેરીયન તરફથી બે વખત ચાલ્યા જવા સુચવવામાં આવ્યું હતું પરંતુ તેઓએ જવાની ના પાડી હતી. વીસેક મીનીટ બાદ પોલીસ ખાતાના અમલદારે આવી ત્રણેના નામઠામ લઇ લીધાં હતાં.

એજ દિવસે શ્રી. મણીલાલ ગાંધી તથા શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી કરબનથી બોટાનીક ગાર્ડન તરફ જતી મ્યુનીસીપલ બસ પર ચઢી નીચે ના અંશના ભાગમાં જ્યાં બીનગોરાઓને દાખલ થવા દેવામાં આવતા નથી ત્યાં જઇ બેઠાં હતાં. કન્ડકટરે આવી તેઓની જાતી જુઓ છે તે પુછ્યું. ઈંડી છે એમ જણાવવામાં આવ્યું ત્યારે તેણે કહ્યું કે તમારે ઉપર જવું પડશે. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું, અમે અહીંજ બેસવા પ્રબંધીએ છીએ. કન્ડકટરે તેઓનું નામ પુછ્યું. તેમણે નામ આપવાની ના કહી. એટલે કન્ડકટરે કહ્યું, "ત્યારે મારે પોલીસને ખબર કરવી પડશે" શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું. "જરૂર, પોલીસને માર નામ આપીશ." બસ ઉભી રાખવામાં આવી અને કન્ડકટર પાસેની દુકાનમાં પોલીસને ટેલી ફોન કરવા ગયો. દસ મીનીટ બાદ આવી સુપ્રત્યક્ષ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના હાથમાં એ ટીકીટ મુકીદીધી અને બસ ચાલતી થઇ.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના અખબારની ટીકા

ટોર્ચ કમાન્ડોની વર્ણભેદની નીતીપર ટીકા કરતાં ડી બર્ગરે લખ્યું હતું કે: "ટોર્ચ કમાન્ડોની સંસ્થા જે એપાર્ટહેડ સામેની લડતમાંથી ઉદભવી હતી તેણે એપાર્ટહેડને અપનાવી લીધું છે....આ રીતે એપાર્ટહેડના ખ્યાલની તદ્દન અણધાર્યા રમણમાં છત થઇ છે." 'ડી બર્ગર' પ્રશ્ન પુછે છે કે: એસ એમેલીયનમાં શું બીન-ગોરાઓએ ભાગ નહોતો લીધો? અને વધુમાં તે લખે છે: "જે લોકો બેર ગોરથી એવી આશા રાખતા હોય કે જે સિદ્ધાંતો અને નીતીનો પોતે જાતે મરકીની જેમ ત્યાગ કરતા હોય તેને તેઓના રાજકીય વિરોધીઓએ અપનાવવા જોઇએ, તેઓ ઉંડા તિરસ્કારનેજ પાત્ર છે. તેણે જે વર્ણભેદની નીતી અખત્યાર કરી છે તેથી ટોર્ચ કમાન્ડોએ અને તેના ઉદારમતના સાથીઓએ પોતાનો મુળ પાયો નષ્ટ કર્યો છે. તેઓ તકવાદી લોકો છે કે જેને વિચારવાન લોકો ધ્યાન આપી શકતા નથી."

બીજા ટીકાકારો

ઓકટોબર તા. ૧૨ના 'આર્ગસ' માં મી. સેમ કાહાન લખે છે:

'ફેપટાઇમ્સ' જેવા મીત્ર અખબારોએ પણ સરકારની એપાર્ટહેડની જે નીતી તેનો નાશ કરવાને પોતે એકરાર કરેલો છે તે અમલમાં મુકવાને કમાન્ડો કલોનીની શાખાઓ હરતી ધરાવતી નથી એવાં બોટાં બહાનાઓનો લાભ લે છે, તેની તરફેણમાંથી ટીકા કરેલી છે....."એક કંટાળેલા યુરોપીયન કર્મચારીએ" 'ફેપટાઇમ્સ'માં કાગળ લખ્યો છે તેમ, "જે રંગવાળાઓએ એસેમ્બીયનમાં મદદ કરી હતી તેઓને, ટોર્ચ કમાન્ડોની એસેમ્બીયન ડેની યુધ્ધ માં ભાગ લેવામાંથી, તેઓએ પોતાની સત્તાવાર બીન-ગોરાઓની શાખાઓ રચવેથી નહિ હોવાના છીછરાં અને હાસ્યિક કારણથી, બાતલ રાખવામાં આવ્યા છે. જે લોકશાસનની આ માર્ગદર્શકો ગર્વથી વાતો કરી રહ્યા છે તે શું એવી છીછરી છે કે જેની નીચે તરી આવતો જોવામાં આવે છે?"

આફ્રીકાનો પક્ષ બાતલ

વોરચેસ્ટરન્સ ટોર્ચ કમાન્ડોના નેશનલ ચેરમેન ટોર્ચમેન એલ. કેન-સ્મરમન જે તેની એકશન કાઉન્સીલના વડા છે, તેમણે અકટોબર તા. ૧૨મીના, જોહાનીસબર્ગમાં જણાવ્યું હતું કે "નેટીવો ને આ હીસ્પાલમાં દાખલ કરવાની કાઉન્સીલ વિરૂધ્ધ છે." તેના તેમણે બે કારણો આપ્યા. કમાન્ડોની લડત તો આધાર મત ઉપર રહેલો છે એટલે જેઓ મતાધિકાર નથી ધરાવતા તેઓને દાખલ કરવાનો કશો અર્થ નથી. જેઓ મતાધિકાર ધરાવતા હોય તેઓજ સભ્ય બની શકે." મી. સેમ કહાન જણાવે છે કે, ટોર્ચમેન કેન-સ્મરમને સાઇથ આફ્રીકા એકટ, જે ને માટે તેઓ લડી રહ્યા છે, તે તેમણે ફરી વાંચવાની જરૂર છે. નેટીવો કેપમાં મતાધિકાર ધરાવે છે અને આજે પણ તેઓ કેપ પ્રાંતમાં ત્રણ પાર્લામેન્ટના સભ્યો અને ત્રણ ઉત્તર પ્રાંતોમાં ચાર સેનેટરો ચુંટી શકે છે. બીજું કારણ તેમણે એ આપ્યું છે કે, "ગોરા સામે કાળાઓને ઉભા કરવાનું કાઉન્સીલને ઉચિત નથી લાગતું." મી. સેમ કહાન વાજબી પ્રશ્ન પુછે છે કે: "તો શું ગોરા નાઝીઓ અને ફેશીસ્ટો સામેના યુદ્ધમાં કાળા રોનિકોએ જાન નથી આપ્યા? શું ગોરા અને કાળા બન્ને તેઓ લોકશાસન માટે લડતાં પોતાના અંગો નથી ગુમાવ્યા?"

અખબારોની ટીકા

'આર્ગસ' સામે સરકારે લીધેલાં પગલાંની ટીકા કરતાં 'નાટાલ મરકયુરી' લખે છે કે, કાયદો, જે આવી જાતનું પગલું લેવાની સત્તા આપતો હોય તો પાર્લામેન્ટમાં અને પાર્લામેન્ટની બહાર તેના સખ્તમાં સખ્ત ટીકાકારો કરતાં પણ કાયદો વધારે બરાબર છે એવું સિદ્ધ થાય છે. તો પછી એ દિવસ બહુ દુર નથી જ્યારે કોઇ પણ અખબાર કે સરકારની નીતીનો સાથે મળતું નહિ થાય તેને નાબુદ કરી દેવા માં આવશે." 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' લખે છે કે "અખબારી સ્વતંત્રતાનો ભોગ લેવાતાં પહેલાં ઘણો લાંબો સમય પસાર થવો જોઇએ. આ કરો પણ અર્થ થતો હોય તો આ દાખલામાં કામ ખુલ્લી રીતે ચલાવવામાં આવવું જોઇએ અને ઉપરની અપીલ પ્રધાન મંડળને નહિ પરંતુ દેશની સૌથી વરિષ્ટ અદાલતને થવી થવી જોઇએ."

હીંદીઓને રીપેટ્રીએટ કરવાનું

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ આપેલું વચન

ઓપોઝીશનના લીડર મી. જે. જી. એન. સ્ટ્રાઉસે ગયે અઠવાડીયે પ્રિટોરીયા માં ચુંટણી ઝંઝેનું આપણ કરતાં લાગતા વળગતા દેશો સાથે મસલતો કરી હીંદીઓને રીપેટ્રીએટ કરી દેવાનો યુનાઇટેડ પાર્ટીનો હેતુ ફરી વ્યકત કર્યો અને જણાવ્યું કે જો એ સફળ નહિ થાય તો ૧૯૬૬માં જનરલ હર્ટઝોગ

હીંદી સવાલપર ડો. ડોંગીસ

ગયા સોમવારની રાતે ડરબનના સીટી હોલમાં નેશનલીસ્ટ અને આફ્રીકાનર પાર્ટીઓનું વિધિસર ઓફીકરણ કરવામાં આવ્યું તે સમય આપણ કરતાં મુલ્કી પ્રધાન ડો. ટી. બ. ડોંગીસે જણાવ્યું હતું કે, સરકાર ની સામે મતવાદપર રચાયેલા કાયદા ધડવાનો આરોપ મુકાયેલો છે તેના સંબંધમાં જે એમ કહેવામાં આવતું હોય કે, સાઇથ આફ્રીકાને ગોરાનો મુલક રાખવાના પગલાં લેવાજ રહ્યા છે એ મતવાદ છે, તો હું એ ગુનો કબુલ કરું છું. એ ગુનો કબુલ કરું છું એટલુજ નહિ પરંતુ તેમ કરવામાં ગર્વ લઉં છું. સરકાર આ બાબતને તાત્કાલિક ભવિષ્યની દ્રષ્ટિએ નથી જોઇ રહી પરંતુ તેઓના સંતાનો અને તેઓના સંતાનોના સંતાનોની દ્રષ્ટિએ જોઇ રહી છે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે, મી. સ્ટ્રાઉસે હુંક મુદતપર નાટાલમાં જણાવ્યું હતું કે હીંદીઓને ૧૯૪૩ના કાયદામાં અપાયો હતો તેવો મતાધિકાર આપવામાં આવશે. પરંતુ એ ઓફરને તો હીંદીઓએ ફેંકી દીધી હતી. મી. સ્ટ્રાઉસ હવે કેપના કલર્ડો જેવું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે તેવા ધોરણે તે આપવા માંગે છે.

એક વખત હતો જ્યારે યુનાઇટેડ પાર્ટી હીંદીઓને ફરી મતાધિકાર આપવા તલપાપડ થઇ હતી. "શું તમે ભુલી ગયા છો કે ૧૯૨૩ માં નાટાલની પ્રાંતિક કાઉન્સીલે તેઓનો ઇલેકટીવ મતાધિકાર રદ કર્યો હતો?"

ડો. ડોંગીસે કહ્યું, ચૌદ હજાર હીંદીઓ દેખીતી રીતે ગેરકાયદે દાખલ થયા છે એ જોઇને તેમણે ઇમીગ્રેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટ તાજેતે અમલમાં મુકવાની સુચના આપેલી છે.

શું તમે એવા લોકોના હાથમાં નાટાલનું બાવી મુકવા માંગો છો કે જેઓ તેને વિષે એટલી બેપરવાઇથી વર્તો કરે છે?

રૂપ એરીયાઝ એકટ પર

ડો. ડોંગીસ

૧૯૨૩ માં પ્રાંતિક કાઉન્સીલે જો હીંદીઓનો રહાનિક મતાધિકારનો હક ખેંચી નહિ લીધો હોત તો આજે ડરબનની સીટી કાઉન્સીલમાં યુરોપીયન કોમના કરતાં હીંદી કોમના વધારે પ્રતિનિધીઓ હોત. પ્રાંતિક કાઉસીલ એ પગલાને ૧૯૨૫ માં નેશનલીસ્ટ સરકાર નકારવા તરફેગાર નહોતી. આ વસ્તુ મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે ડરબન કોરની વસતીના આંકડાઓનું પ્રથકકરણ કરતાં ગયા સોમવારે 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'ને એક મુલાકાત દરમીયાન કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે આ પહેલી જ વખત ડરબનમાં યુરોપીયનો કરતાં હીંદીઓ વધારે થઇ ગયા છે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે રૂપ એરીયાઝ એકટ એ દેશના હીંદી સવાલ અને નોન-યુરોપીયનોના સવાલને લગતી અન્ય બાબતોના સંબંધમાં સરકારની હુંકો ગાળાની યોજના છે. લાંબા ગાળાની યોજના હીંદી વસતીને રીપેટ્રીએશનથી ઓછામાં ઓછી કરી દેવાની છે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે રૂપ એરીયાઝ એકટથી નોન-યુરોપીયનો માટે જુદા પાડવામાં આવેલા જત્તાઓમાં રચાનિક સત્તા વાપરવાને દરવાજો ખોલવામાં આવ્યો છે તેને લગતી કલમ કેમ વાળવી હોય તેમ વાળી શકાય તેવી છે.

એ જવાબદારીઓ તેઓના હાથમાં કેટલી અને કેવી મુકી શકાય એ રચાનીક સત્તાધીશો. અને પ્રાંતિક કાઉન્સીલો સાથે મસલતોથી નકકી કરવામાં આવશે.

કાયદો સંપુર્ણપણે અમલમાં કયારે મુકાશે એ કહેવું અશકય છે. કાયદો માત્ર બાતીવાર પાડાઓ પાડવાને સાધન પુરૂં પાડનારો છે. સરકાર ધારે છે કે તેમ કરવાના પહેલ રચાનીક સત્તા ધીરો તરફથી થવી જોઇએ.

પ્રધાને કહ્યું કે રૂપ એરીયાઝ એકટ માં અમુક સુધારાઓ કરવાનો વીચાર ચાલી રહ્યો છે. અને આવતી પાર્લા મેન્ટની બેઠકમાં તે દાખલ કરવામાં આવશે. એ સુધારા કાયદાના અમલ સંબંધી છે. કાયદાના સિદ્ધાંતમાં કશો ફેરફાર કરવામાં નહિ આવે.

ટ્રાંસવાલ-કમાં ગોરાઓને વસાવવાની યોજના

અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા અખરો મુજબ યુનીયન સરકાર ગોરાઓના વસવાટ માટે જે પ્રદેશ આખાર સુધી યુનીયનની બાલીકાનો નહોતો તેને યુનીયનમાં જોડી દેવાની યોજના કરી રહી છે. એ પ્રદેશ ઝુલુલેન્ડની ઉત્તરે આવેલ પોંગાલેન્ડનો છે. રાજદ્વારી નીરીક્ષકો મુજબ પોંગાના લોકોની વતી સુનો સમક્ષ અપીલ કરવાનો વિચાર ચાલી રહ્યો છે અને સરકારનો ઇરાદો જણાવામાં આવતાં એ પગલું

લેવાવા સંભવ છે. વધુમાં જણાવવામાં આવે છે કે અપીલ એ આધારે કરવામાં આવશે કે ટોંગાલેન્ડ કરી કરવામાં આવ્યું નહોતું પરંતુ ૧૯૦૬ માં ચોરસુગીરો અને ટોંગાના રાજા વચ્ચેના કરાર દ્વારા તે બ્રિટીશ તાબાના સંરક્ષણ નીચે મુકવામાં આવ્યું હતું. ટોંગાના લોકો હવે એ બંદરથી ચીનામાં પકી ગયા છે અને તેનો કબ્જો ધરાવવામાં નથી આવ્યો–કે મુનીપલ અરકાર ચોગોગાની બીજુનો જે ભાગ ટોંગાલેન્ડ માંથી પસાર થાય છે તેમાં મોટા પાયા ઉપર ગોરાઓને વસાવવાની યોજના ઘડી રહી છે. યોજના ચોગોગા નહીને ત્યાંથી એમોમ્બાના પર્વતોમાંથી તે પસાર થાય છે ત્યાંથી બાંધી દેવાની જણાય છે. ટોંગાના લોકો અને તેમેના યુરોપીયન સહાનુભૂતી ધરાવનારાઓ એવી દલીલ કરે છે કે આ પરંપરાથી ચાલતો આવેલા નેટીવ પ્રદેશમાં ગોરાઓને વસાવવાનું નૈતિક કે કાયદેસર કશુંજ વાજબીપણું નથી અને જો ટોંગાલેન્ડ ને ખુલ્લો કરવામાં આવે તો તે યુરોપીયનોના નહિ પરંતુ આદીવાસીઓના વસવાટને માટે હોવો જોઇએ.

પાકીસ્તાનના નવા વડા પ્રધાન

પાકીસ્તાનના ગવરનર–જનરલ જનાબ ખ્વાજા નાઝીમુદ્દીન, મરહુમ લીયાકત અલીખાન, જેમનું ગયે અઠવાડીયે રાવલપીંડીમાં ખુન થયું, તેમની જગ્યાએ નવા વડા પ્રધાન નીમ્યા છે. પાકીસ્તાનના નાણા ખાતાના પ્રધાન જનાબ ગુલામ મહમદની રાજાએ પાકીસ્તાનના ગવરનર-જનરલ તરીકે નીમણુક કરી છે. મરહુમ લીયાકત અલી ખાનની દફનક્રીયા ગુરૂવાર તા. ૧૭મી ના થઇ હતી. મુનીપલના મુખ્ય મથકે દીલ્હી જોગે પોતાનો વેપાર અમુક વખત માટે બંધ રાખ્યો હતો. અને મરહુમને અંજલી આપનારી સભાઓ ભરાઇ હતી. પાકીસ્તાન સરકારપર થયા દીલસોઝના સંદેશાઓ આવ્યા હતા, જેમાંનો એક મુનીપલના વડા પ્રધાન ઉપર મલાન તરફથી પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ ખ્વાજા નાઝીમુદ્દીનપર નીચે પ્રમાણે ટેલીગ્રામ આવ્યો હતો:

"પાકીસ્તાનને થયેલી મહાન કરૂણ ખોટમાં હું અને મારા સાથીઓ આપ ના પ્રત્યે ઉંડી દીલસોઝી દર્શાવીએ છીએ. લીયાકત અલી ખાનના અવસાનથી માત્ર પાકીસ્તાનને જ નહિ પરંતુ સમસ્ત મોહમ્મદશાસનવાદી આલમ ને ચોટ થઇ છે. આજે જ્યારે આંતર રાષ્ટ્રિય સ્થિતિ એટલી તંગ થઇ રહી છે ત્યારે તેમણે બતાવેલી રાજદ્વારી પુનેદની બધીજ જરૂર હતી અને તેમ ની ખોટ તેને પોસાય નહિ તેવી થઇ છે."

૩૬૫ એરીયાઝ એકરનો લેડીસ્મીથમાં થએલો અમલ

૩૬૫ એરીયાઝ એકરનો સાઇબ આફ્રીકામાં પહેલવહેલો અમલ લેડી સ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલે કર્યો છે. તેણે જુદા જુદા જેતીવાર વાડાઓ—એક યુરોપીયનો માટે અને એક હીંદીઓ માટે–બાંધ્યા છે. તેમાં યુરોપીયનોની વસતી ૧૪૩૬ ની છે અને હીંદીઓની ૨૦૨૭ ની છે. મુજબ પ્રધાન તે મંજુર કરે તે પછી યુરોપીયનો અને હીંદીઓ ની પોતપોતાના વાડાઓમાં ફેરબદલી થશે. પ્લેન બતનારાઓ જણાવે છે કે હાલ તુરત બહુ ફેરબદલી નહિ થાય કારણ કે પ્રથમ સત્તાઓ ગ્રેાકલેમ કરવામાં આવ્યા છે તેમાં તે તે વર્ગના લોકોજ મોટે ભાગે રહે છે.

મેયર મી. ૪. સી. ટેઇલર 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'ને આંકો આપે છે કે વાડા ઓ એવી રીતે પાડવામાં આવશે કે ઓમાં ફેરફાર કરવાનું ધારવામાં આવ્યું છે.

હીંદીઓ માટેના સત્તામાં હાલનું સનાર્ડ ટાઉનશીપ, જેમાં વીજળી અને પાણી ની સાધારણ રીતે ઠીક સગવડ છે, તેનો સમાવેશ કરવાનું ધારવામાં આવ્યું છે. બાજીનો આમ ટાઉન પ્લેનીંગ કરનારે કરવે કરેલો છે, જે મુજબ, વેપારના મથક સહીત સઘળી સગવડો વાળું એક સ્વતંત્ર ટાઉનશીપ બનાવવાનું ધારવામાં આવ્યું છે.

આવતા વર્ષમાં બાકીની મ્યુનીસીપલ સગવડો પુરી પાડવાનું કામ કરવા ધારવામાં આવ્યું છે. હીંદીઓ માટેનો સત્તો આજે મુખ્યત્વે તેઓથી વસાયેલો છે તે હોવાનું જણાવાય છે. તેમાં થોડા વધુ યુરોપીયનો વસે છે તેઓને પોતાના મકાન ખાલી કરી જવાના રહેશે.

નૂતન વર્ષાભિનંદન

લેખક: શ્રી. રતિલાલ ઝવેરચંદ ચાંપાનેરી.
(શાર્દુલ વિક્રીડિત)

વાયે મંદ સમીર આજ નભમાં ઉષા નવી ઉગતાં,
સોહાવી કંઇ સાકી તાજા વરણી આદિત્ય વર્ષોયતાં,
ભણે નૂતન વર્ષ દિન વદતી સ્મિતપ્રકાશી મુખે,
વિતો આ તમ વર્ષ નૂતન પણા આનંદમાંહી સુખે.

આનંદે ઉજવો સ્વતંત્ર દિન એ આવે પ્રતિ વર્ષમાં,
પામો સંપતિ સર્વદા સપુતણા દિનો વિતે વર્ષમાં,
ચાહો ચિત્ત તમેમ ભારતતણા હંમેશ ઉત્કર્ષમાં,
વિતાવો તમ આયુ દેશ હિતના કાર્યો વિશે સર્વદા.

પામો પ્રીતિ અનંતની રવિસમી જોપંતી એ ઉજવણી,
બુદ્ધિ દે વિભુ સર્વને ચમકતી જેવી ગજે વીજળી,
રાધેશ્યામ પ્રતિ વિનમ્ર વિનતિ પ્રાર્થો બની જે ગુણી
વંદીને રતિલાલ' એમ વિનવે જોડી હિલસતો થકી.

જેથી રમાણી પડેલી ફાઇલોને અણુ ચીતર્યા ઉલેડવાની જરૂર નહિ પડે

લેડીસ્મીથના તુરતમાં ગ્રેાકલેમ કરવા ને તબદાર થએલા પ્લેન મુજબ કામ કામ ૫૦૦૦ એકર યુરોપીયન સત્તાને માટે અને ૧૦૦૦ એકર હીંદીઓને માટે સગવડ થઇ છે. બાકીની શહેર ની ૧૧૦૦૦ એકર જમીન, જેમાં જુદી જુદી જાતીના લોકોનો મીશ્ર વસવાટ છે, તેના હાલ તુરત વાડા પાડવામાં નહિ આવે. એ સત્તામાં નેટીવ લોકેશન, ૨૨૦ એકર ઉદ્યોગ માટેની જમીન, વેપારનો સત્તો અને શહેરની મહીનાની જમીનનો સમાવેશ થાય છે.

પ્લેન મુજબ આ સત્તાને કાયદાની રૂએ ધીમે ધીમે ગ્રેાપર્ટીઓના ટ્રાંસફર પર કન્ટ્રોલ મુકીને જુદા જુદા વાડા કરવાની ધારણા છે.

કરણ તરફ જતી રેલવે લાઇનની બાજુએ આવેલી જમીન જ્યાં કાઉન્સીલે નવા ઉદ્યોગોને માટે સત્તો ખુલ્લો મુકવો છે ત્યાં એ સત્તો આવેલો છે. કાઉન્સીલ ના પ્લેન બતનારાઓની આશા છે કે નવો સત્તો જેમ, જેમ ખીલતો જશે તેમ તેમ તેની બહારના હાલના સત્તા માંથી હીંદીઓ બરાબર ત્યાં જતા થઇ જશે. તેઓ કહે છે કે એ બધી સારી ખુલ્લી જમીન છે ત્યાં ઘરેક વર્ગના હીંદીઓને માટે સારા ઘરો બનાવી શકાય તેમ છે.

યુરોપીયન સત્તો પ્લેન મંજુર થતાં પ્રથમ વસવાટને માટે જ ડીકલેર કરવા માં આવશે પછી ત્યાં વસવાટ કરતા હીંદીઓએ ઓછામાં ઓછાં એક વર્ષની નોટીસે મકાનો ખાલી કરી જવાના રહેશે, જો કે હાલ તુરત તેની મહીનો તેઓ પરવાની ચાલશે.

વાડા નથી પાડવામાં આવેલા તે સત્તામાં હાલ મોટા ભાગના હીંદી વેપારીઓ છે, જેઓના હાથમાં શહેરનો પરચુરણ વેપાર રહેલો છે.' કાઉન્સીલના પ્લેન બતનારાઓ આશા રાખે છે કે ધીમે ધીમે તેઓને નદીની પેલી પાર તેઓના સત્તામાં ખસેડી શકાશે.

આ ફેરફારોની ચર્ચા કરવા રવાનીક હીંદીઓ કાઉન્સીલને મળવાના છે.

ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

આથી સર્વે હીંદુ ભાઇઓ તથા બહેનોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તા. ૩૦–૧૦–૫૧ ને મંગળવારે દિવાળી નો સુપર્વ હોવાને કારણે પ્રત્યેક ભાઇ ઓ પોતપોતાનો ધંધો રોજગાર બંધ રાખી રજા પાળે.

તેજ દિવસે સાંજે સાત વાગે થી ટ્રાં. યુ. પાટીદાર સોસાયટી તરફથી પાટીદાર હોલમાં દિવાળી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવશે.

શ્રી. ભારત ભારદા મંદિરના બાળકો તરફથી પ્રસંગોચિત મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવશે.

સઘળા હીંદુ ભાઇઓ તથા બહેનોને એ પ્રસંગે હાજર રહેવા આમંત્રણભરી વિનંતી છે.

ડાહ્યાભાઇ ખુશાલભાઇ
રમણભાઇ ગોમાભાઇ,
માનદ્ મંત્રી
શ્રી. ટ્રાં. યુ. પાટીદાર સોસાયટી.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી તારાને માર્ગે (બોધીક)	૨	૦
"હીંદ સ્વરાજ્ય" ગાંધીજીના તરજુ		
હીંદીમાં છાપ્યા અને એક છાપેલી		
હાથ કોપી રાખે	૬	૦
આદિકવિની વાણી (બોધીક)	૬	૦
અનાસક્તી યોગ (બોધીકમાં ગીતા		
ઉપર ગાંધીજીનું અનુવાદ)	૬	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૮	૦
જીવનના ઉદેશ દીવસો (આંકડા આપ્યા		
વગરના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૪	૬
સત્યાગ્રહનાં ભયસ્થાનો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીલ્હી દરબારી (બોધ)	૧૦	૦
જગતનો તાત (ખરચે બાકે)	૨	૬
ધરતીને આશીષ	૧	૦
ભગવદ્ ગીતાપોથી ૨ ભાગ	૧૨	૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

આપણું કર્તવ્ય

(સુંદરલાલજીના 'ભારતમાં અંગ્રેજ રાજ્ય' પુસ્તકપરથી બીજી છગનલાલ દુર્ગપ્રસાદ આરબ સીલીગર્સે આ લખાણ ઊતાર્યું છે.)

માર્ગ ભૂલેલા દુનિયાને જે સ્થાન ગાંધીજી અને ખૂદ નીતીને આપ્યું છે તે સ્થાન આપણે માનવ પ્રેમ અને સત્યને આપવું પડશે. પ્રત્યેક માનવી ના વ્યક્તિગત "અધિકારો" ઉપર ભાર મુકવાને બદલે આપણે મનુષ્ય માત્રના "કર્તવ્ય પાલન"ને વિશેષ મહત્વ આપવું પડશે કે જેથી માનવ સમાજને માટે અધિક કલ્યાણકારી આલોકને ઝુમાલી ન બેસાડે.

ત્યાર પછી આપણે આપણા સમાજ ને અંદરથી જ કોતરી ખાનાર સામાજીક પાપો તરફ નજર નાખવી પડશે. અને એ પાપોને આપણા રાષ્ટ્રિય જીવન માંથી ઉખેડીને ફેંકી દેવા જેટલું સાહસ ખેળવવું પડશે. અસત્યને છોડી દઈને આપણે ફરી એકવાર આપણા રાષ્ટ્રિય જીવનને સત્ય ઉપર દૃઢ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો પડશે. આપણો માર્ગ આ વિષયમાં બહુ સ્પષ્ટ છે. માનવ સમાજ ના ટુકડા ટુકડા કરવા વાળા જુદા જુદા ધર્મો તથા સંપ્રદાયોની દિવાલો કૃત્રિમ તથા હાનીકારક છે. ઈશ્વરના શબ્દ પ્રમાણે દુનીયામાં "એ જમાદીલ" કોઇ હોઇ શકે નહિ કોઇ ખાસ જાયા અમે તેટલી પ્રાચીન કોઇ તો પણ તેણે ઇશ્વરી જ્ઞાનનો ઇજારો લઇ રાખ્યો નથી. આ જાતની બુખોઇ ભરેલી માન્યતાઓ જ માનવ સમાજની બરબી કરતાં પણ વધારે વિપત્તીનું મુળ છે.

સારાંશ આપણે હીંદુ, મુસલમાન, જૈન, પારસી અને ઇસાઇના જુદા ભેદભાવો સદાને માટે તોડી નાખવા પડશે. બ્રાહ્મણોને અસ્પૃશ્યના જેવી રૂઢિઓમાં રહેલી અણસમજ તથા અન્યાયનો મોટા ભાગના લોકો અનુભવ કરવા લાગ્યા. આ બધા ભેદભાવોને આપણે આપણા રાષ્ટ્રિય જીવનમાંથી સમુળ ઉખેડીને ફેંકી દેવા પડશે.

આ બધાના સ્થાને આપણે માનવ સમતા, માનવપ્રેમ, સેવાભાવ, સ્વાર્થ ત્યાગ, ન્યાય અને સત્યના સાર્વજનિક ધર્મને આપણો એકમાત્ર ધર્મ બનાવવો પડશે. જે ધર્મનું જ્ઞાન આપણને સંતકબીર, ગુરૂ નાનક, અને મહાત્મા ગાંધી જેવા અનેક મહાત્માઓએ કરાવ્યું છે.

આની સાથે આપણે પ્રેમ તથા સત્યના પવિત્ર સિદ્ધાંતોથી ચ્યુત ન થતાં જ રાજનૈતિક ક્ષેત્રમાં "સત્યાગ્રહ" ની અમોઘતાનો અનુભવ કરવો પડશે. અને સત્યાગ્રહના અંત બળનો પણ આપણામાં સંચય કરવો પડશે કે દરેક અન્યાય અન્યાયી તથા અન્યાય પીડીત બંનેના આત્માની એક સરખી અધોગતિનું કારણ બને છે.

કોઇ પણ સત્યપ્રેમી કોઇપણ અન્યાય ને પોતાની નજર સામે જોતાં છતાં નિષ્ક્રિય બેસી શકે નહિ. દૃષ્ટાંત દેશને બદલે પ્રેમ-સાચો અને સક્રિય પ્રેમ વિશ્વ પ્રબળ છે. જે મનુષ્ય કોઇપણ અન્યાયને દૂર કરવા માટે સાચા પ્રેમપુર્વક પોતાનો સ્વાર્થ, પોતાનું સર્વસ્વ અને પ્રાણની પણ આહુતિ આપવા માટે તત્પર થાય છે અને હસતે મુખડે કર્તવ્ય પાલન ખાતરજ અનંત કષ્ટો સહન કરવા માટે મેદાને પડે છે, તેની શક્તિ તોપો બંદુકની શક્તિની સરખામણી એ અજેય છે. આ શક્તિનો અનુભવ આપણને આપણી રાષ્ટ્રિય લડતોમાં ઘણી ચુક્યો છે. આપણા આ દુઃખિત દેશનો ઉધ્ધાર કરવામાં આજ એક માત્ર અમોઘ શક્તિનો આશરો લેવો પડે છે. જોએક ક્ષેત્રમાં આપણીજ શક્તિઓ આપણા વિરૂદ્ધ કાર્ય કરી રહી છે. અને વિદેશી શાસનના દરેક ખાતામાં આપણે ગુલામ બેડીઓ તયાર કરવા વાળા છે. બદલે વા બદલે આપણો સ્વાર્થ જ આપણું આ પાપ આ દેશની બધી વર્તમાન આપત્તિઓનું મુળ છે. અને એના ઉપર જ આ આપત્તિ ટકી રહી છે.

માર્ગ સર્વથા નિષ્કંટક નથી. દુનિયા નું કોઇ પણ મહાન કાર્ય સ્વાર્થ ત્યાગ અને કષ્ટ સહન વગર સિદ્ધ થઇ શકતું નથી. કોઇ પણ દેશ પોતાનાં પાપકર્મો-પાપોનું પ્રાયશ્ચિત કર્યા વગર ધર્મને કલ્યાણના માર્ગમાં આગળ વધી શકયો નથી. ભારતનો ઉદ્ધાર આજ એક માર્ગે કર્યો છે. પ્રત્યેક ભારતવાસી માટે સાચા ધર્મનો અને કર્તવ્યનો આજ એક માત્ર માર્ગ છે.

પ્રત્યેક મનુષ્યની માફક પ્રત્યેક રાષ્ટ્ર પણ પોતાના જીવનમાં ભૂલો કરે છે. પોતાની ભૂલોનાં દુષ્પરિણામ પણ પ્રત્યેક વ્યક્તિ અથવા રાષ્ટ્રને સહન કરવાં પડે છે.

પરંતુ આપણું હૃદય ભવિ માટે આશા અને શ્રદ્ધાથી ભરેલું હોય છે. આપણા દેશવાસીઓ જો એકવાર પોતાનું કર્તવ્ય સમજી લે તો પછી તેમના સાહસ તથા તેમની શક્તિમાં સંપુર્ણ શ્રદ્ધા ઉત્પન્ન થાય છે. આજ કાલની આદર્શ શુન્ય અને દુઃખાર્ત દુનિયા આ બધી બાબતોમાં સાચા માર્ગ દર્શન માટે ભારત તરફ મીટ માંડીને બેઠી છે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી ઘ. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...બાદ લખવાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે અમોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે ત બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બધો જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરટીખાર્ડથી મેસર્સ રામજી રવેર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ બાલ બતે લેવાને અમારી ઉપર રેપ્રસ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને બહુ બખત તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવડુ
કઠોર
ઘર-ગથ્થુ દવાઓ
હવન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નુતન વર્ષ પાંચકા.

એડ્રેસ:
૧૧૦ ખડકદરીયા સ્ટ્રીટ, કરાંચી.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરસુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ

કરાંચીની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

દીપોત્સવી

(લેખક: ઉમિયાશંકર જોષીઠર, સાં. ભા. વિદ્યાલય, જોહાનિ.)

હિંદુ ધર્મમાં આખા વરસ દરમીયાન અનેક તહેવારોને મહત્વ આપવા માં આવેલું છે. કાર્તીક માસથી તે આસો માસ સુધીમાં અનેક તહેવારો આવે છે. 'દરેક' તહેવારની પાછળ કંઈને કંઈ હેતુ હોય છે. આજે તો આપણે આવા અનેક તહેવારો આપણી મજા કરવામાં, રજા-આરામ ભોગવી આમતમાટા મારવામાં વ્યતીત કરીએ છીએ. તહેવારોનો મુખ્ય આશય આપણે ભૂલી બેઠાં છીએ. દરેક તહેવાર ઉજવવાની પાછળ સામાજીક અને નૈતિક જીવન ઉચું આવે એવા અનેક ઉદ્દેશો સમાયેલાં છે. જે તહેવાર જે રીતે ઉજવવો જોઇએ તે રીતે જો આપણે ઉજવીએ અને તહેવારો પાછળનો આશય આપણે સમજતા થઇએ અને આચરણમાં મુકતા થઇએ તો જરૂર આપણે દુઃખના વાદળમાંથી મુકત થઇ એ અને આપણું જીવનધોરણ ઉંચું લાવી શકીએ.

આખા વર્ષમાં ચાર તહેવારો મુખ્ય છે. હોળી-ભોવ-દેવારો અને દીવાળી. વસંત ઋતુમાં કુદરત પુર બહારમાં ખીલેલી હોય છે. ખેતરોને નવો પાક તયાર થઇ ગયેલો હોય છે. બધાંનાં જીવન ઉલ્લાસમય દેખાય છે અને તે ઉલ્લાસ પ્રદર્શિત કરવા આપણે આનંદ અને રંગ રાગનો હોળીનો ઉત્સવ ઉજવીએ છીએ. જો કે હોળીના તહે વારની પાછળ ધાર્મિક કથા પણ છે.

ભલેવનો તહેવાર એ મુખ્યત્વે ખેડાણ નો તહેવાર ગણાય છે. ખેડાણો તે દીવસે જનોઇ બદલે છે. જનતા રક્ષા બંધન કરે છે. ખેડાણો કુદરત જનોઇ બદલીને બેસી રહે એટલું બસ નથી. પણ જનોઇ રાખવાની પાછળનો તેનો હેતુ, ખેડાણ સમજે નહિ અગર આચરણમાં મુકે નહિ, ત્યાં સુધી જનોઇ પહેરવાનો કે બદલવાનો કોઇ અર્થ નથી. એટલે ભલેવ એ નૈતિક જીવનને ઉંચું આણનારો તહેવાર છે.

કારતકના દિવસે રાજાઓ-સરદાર કરવા નીકળતા. વેપારીઓ વેપાર અર્થે દુર દુર દરિયાપાર વહાણકટે નીકળતા અને દિવાળીના દીવસે તેઓ પાછા સ્વદેશ આવી જતા અને કુટુમ્બ સુખ નો આનંદ ભોગવતા. આવી રીતે રાજાઓ, વેપારીઓ અને ખલિયેનો તહેવાર મુખ્ય થઇ પડયો.

દિવાળીનો તહેવાર એ તો સમસ્ત જનતાનો છે. ધન તેરસથી બીજ સુધી ના પાંચ દીવસો દીવાળીના તહેવાર તરીકે ઉજવાય છે. દિવાળી આવે છે એટલે આપણે કુદરત સારું સારું મિષ્ટાન બનાવી જમીએ છીએ. નવાં નવાં કપડાં પહેરીએ છીએ. બારણે દીવાઓ સળગાવીએ છીએ, બાળકો ફટાકડા ફોડે છે. બેસતા નવા વર્ષના દીવસે સવારથી સાંજ સુધી એક બીજાને "સાલમુબારક" કહી દીવસ પુરો કરીએ છીએ. ભાઇબીજના દિવસે બેન ભાઇને જમવા બોલાવે છે. અને ભાઇ પાસે થી બેનને અમુક રકમ ભેટ મળે છે. એટલે બેન ખુશ થઇ જાય છે. ભાઇ કે બેન આ "ભાઇબીજ"નું મહત્વ જાણ્યું હોતાં નથી. આમ દીવાળી ના આ તહેવારો આપણે કેવળ ઉજવ વાની ખાતર વર્ષો વર્ષ ઉજવ્યા કરીએ છીએ. દીવાળીના દીવસોમાં આપણે ઘરમાં કે શેરીઓમાં દીવાઓ સળગાવી અજવાળું કરીએ છીએ. પણ આ પણાં અંતરમાં ઢંકેલાં દીવા સળગા કરે છે તે તરફ આપણું ધ્યાન જતું નથી. અજ્ઞાન રૂપી અંધકારનો નાશ કરવા અને સાચા જ્ઞાનરૂપી દિવાને સળગાવવા આપણે કદી પ્રયત્ન કરતાં નથી. પરિણામે આપણામાં વર્ષોથી ઘર કરી બેઠેલાં અનેક દુર્ગુણોરૂપી શત્રુ ઓના ત્રાસથી આપણું જીવન અશાંત અને દુઃખમય લાગ્યાં કરે છે.

દીવાળીના તહેવારોની પાછળ અનેક પૌરાણિક કથાઓનો સમાવેશ થયેલો છે. તે કથાઓ આપણે સમજીએ અને તે પ્રમાણે આપણે ચાલીએ તો જ દીવાળીના તહેવારો ઉજવેલાં ગણાય.

બલિરાજાએ દાન કરવાનું વ્રત લીધું હતું તે એવો દાનેશ્વરી હતો કે જાણે ખીલે કર્ણ. એના રાજ્યનાં પ્રજા ખુબજ સુખી હતી. ચોરી-લુંટ,-ચોરી -વિશ્વાસ ઘાત-વ્યભિચારનું તો નામ નીશાન ન હતું. જાણે રામ રાજ્ય-બલિરાજાના આવા ધાર્મીક રાજ્યથી ઇન્દ્રને પણ ઇર્ષા થઇ અને તેથી તેણે પોતા કરતાં નીચો પાડવા માટે પ્રભુને વીનંતી કરી. ભગવાને ઇન્દ્રની મદદ કરવા માટે વામન સ્વરૂપે બલિરાજા પાસે ત્રણ ડગલાં પૃથ્વી માંગી અને એક ડગલું આકાશમાં, બીજું પૃથ્વી ઉપર અને ત્રીજું બલિરાજાની છાતી ઉપર મુકી બલિરાજાને પાતાળમાં હાંકી દીધા. છતાં બલિરાજાના દાનેશ્વરી સ્વભાવથી પ્રભુ તેમના ઉપર પ્રસન્ન થયા અને વરદાન માંગવા કહ્યું. પ્રભુ તેમનું દ્વારપાળ તરીકે રહ્યા. આ બધી રાજાની મહાગીરીમાં આપણે દીપોત્સવી ઉજવીએ છીએ. બલિરાજાને તે દીવસે યાદ કરી તેનો દાનેશ્વરી આદર્શ આપણાં જીવનમાં ઉતારવો જોઇએ. મોહ-માયા-અજ્ઞાનતા-આલસ-અધર્મ-ચોરી. વ્યભિચાર-મદીરા પાન દીલા આપણાં હૃદયમાંથી જ્યાં જોઇએ. અને મોહ કમાવાના માર્ગે આપણું જીવન પસાર કરીએ અને દીવાળીના તહેવાર ઉજવેલો સાર્થક ગણીએ.

ધન તેરસના દીવસે કુદરત ધન ચોખાં કરીએ અને લોઢાનો કુર્ગોહો યાદ કર્યા કરીએ. એનો કોઇ અર્થ નથી. ધન ની પુજન કર્યા કરીએ. અને કુદરત ભોજન-વસ્ત્ર વૈભવ ભોગવવામાંજ આપણે આપણે ધન વાપરીએ એનો શો અર્થ? શું આપણે વર્ષો વર્ષ ધનના જ પુજારી બન્યા કરીશું?

ધનની પુજા તો ત્યારે જ થયેલી સાર્થક ગણાય કે જ્યારે આપણે આપણે ધન દીન-દુઃખીઓના જીવનને ઉન્નત કરવામાં વાપરીએ. સાચી લક્ષ્મી-પુજન તો ગરીબોના અંતરમાં વાસ કરીનેજ થઇ શકે. આપણે મિષ્ટાન ખાઇએ અને આપણાં ગરીબ બીચારા ભાઇ બેનોને સુકો રોટલો પણ, ન ખાતો હોય તો આપણને શું એ મીષ્ટાન્ન ગળે ઉતરે ખરૂં? આપણે નવાં-નવાં કપડાં તો સ્વાંગ સજીએ અને આપણાં ગરીબ ભાઇ બેનો રાટયાં તુટયાં કપડાં પહેરી અર્ધ નગ્ન અવસ્થામાં જીવે એ વખતે આપણાં નવાં કપડાં આપણાં શરીર ઉપર શોભે ખરાં? આપણે રાજ મહેલોમાં ભમન ચમનથી રહીએ અને આપણાં ગરીબ ભાઇ બેનો ઝાંપડા એક ખુણામાં દુઃખી જીવન ગાળ્યા કરે એ શું આપણને શોભે ખરૂં? ના અ.પણે ગરીબોનો ઉદ્ધાર કરીએ અને તેમની દુઃખી સ્થિતિનો આપણે વીચાર કરીએ. આપણાંથી બનતું બધું કરી તેમને સાથે રાખીએ. સાથે આપણે પીએ સાથે ફળીએ બણી એ. અને તેમનું દુઃખ હળવું કરીએ અને તેમનાં બળતાં-કળતાં હૈયાંને શાંત કરીએ તોજ આપણે દીવાળી ઉજવેલી ગણાય. ગરીબોને તો કદી દીવાળી હોતી નથી તેમના જીવનમાં તો સદા હોળીજ હોય છે. તો પછી આપણે શી રીતે દીવાળી ઉજવા શકીએ?

કારતક ચૌદશના દીવસે નરકાસુરનો નાશ થયો. તે પ્રમાણે આપણાં હૃદય માં વસેલા અનેક દુર્ગુણોરૂપી નરકાસુર નો નાશ કરીએ અને સદ્‌ગુણોને હૃદય માં સ્થાપવા નિશ્ચય કરીએ તોજ કારતક ચૌદશ અને દીવાળીનો આનંદ આપણે માણી શકીએ.

નવા બેસતા વર્ષના દીવસે આપણે બધાં એક બીજાને "સાલમુબારક" અથવા નુતન વર્ષાભિનંદન પાઠવીએ છીએ. પણ તે કુદરત "વાણી સુરા વાણીઆ" અથવા "બોલવામાં શાં પૈસા ખરચતા પડે તેમ છે" એ સુત્રનુ સાર આપણે વર્તી રહ્યાં છીએ. નાનાં ઓ મોટાંઓને મળવા જાય, શ્રીમંતો શ્રીમંતોને મળે, નાના અધિકારીઓ મોટા અધિકારીઓને મળે. પરંતુ મોટાં ઓ નાનાંઓને મળવા ન જાય તો એવો બૅદાર રાખીએ પછી એવા મીલનનો અર્થ પણ શું? શ્રીમંતો તેમના રાજ મહેલમાંથી નીચે ઉતરી ગરીબોની ઝુંપડી પાવન કરે એજ મીલનનો અર્થ છે. બાકી હજારો વર્ષો થી આપણે એક બીજાને અભિનંદનો પાઠવ્યા કરીએ છીએ. છતાં કોઇ જાત નો આપણો ઉદ્ધાર થયેલો માલમ પડતો નથી. તો પછી એવા અભિનંદનો પાઠવ્યા ન પાઠવ્યા બધુ સરખુંજ છે. આપણામાંથી વેર-ઝેર દુર ન થાય, અભિમાનને દુર હડાવી નમ્ર સેવક ન બનીએ, અને નાનાં મોટાંનો ભેદ ભુલી ન જઇએ ત્યાં સુધી "સાલ-મુબારક" શી રીતે થશે?

નવા વરસે નવા જીવનની શરૂઆત કરીએ. વરસ દરમીયાન આપણાં કાર્યોનું આપણે સરવૈયું કાઢીએ. સેવા અને પરોપકાર રૂપી નફો કેટલો થયો છે તે તપાસીએ. અને તે પ્રમાણે તેમાં જે જે ઉણપ લાગતી હોય તે ઉણપ નવા વરસમાં ન રહે તે માટે નિશ્ચય કરીએ. એજ નવા વરસનો આદર્શ છે. આપણે સર્વે સુખી થઇએ અને સર્વેને સુખી કરવાની મહેચ્છા રાખીએ. એજ આપણો દીવાળીનો તહેવાર. એ તો જનતાનો તહેવાર છે. જન કલ્યાણ એજ એનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે. પ્રભુ! આપણુ સર્વેને જનકલ્યાણના માર્ગે વાળે એટલીજ પ્રભુ પ્રાર્થના.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઝંઝવાટી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેઇટગ્લાસ, સિકનેસ ના બીમા ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઇન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.

29a Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

યથા રાજા તથા પ્રજા

લેખક: લહરી

દિવાળીના ઉત્સવ સાથે રામ રાજ્યની સ્મૃતિ સંકળાએલી છે. સાતેક હજાર વર્ષની એ વાત છે. ભગવાન રામચંદ્રએ વનમાં તપસ્વીજીવન ગાળી અધર્મીરાવણ રૂપિ રાક્ષસનો સંહાર કરી જાનકી દેવી સાથે એ દિવસે અયોધ્યામાં પુનઃ પ્રવેશ કર્યો. આ પ્રસંગે ધર્મનિષ્ઠ રામની ધર્મપરાયણ પ્રજાએ તેમને આનંદોલ્લાસથી આવકાર આપ્યો. એ આનંદની અવધિ તેમજ દિવાળીનું સાચું સ્વરૂપ. સદ્‌ગૃહસ્થના સંસ્થાપન પછી પ્રજાના સુખી જીવનનું એ પ્રતિકરૂપ બની ગયું. આજે પણ સુખદ જીવનને રામરાજ્યની ઉપમા અપાય છે, અને વિશ્વભરની પ્રજાઓ રામરાજ્યની નિરંતર ઝંખના કરે છે.

જો દેશનો અધિકારી ધર્મપરાયણ હોય તો તેની સત્તા નીચેનાં લોકો પણ ધર્મનિષ્ઠ અને નીતિવાન બની રહે છે. એ પ્રજામાં જુદાં જુદાં કુટુંબોનો જ સમાવેશ થયેલો હોવાથી પ્રત્યેક કુટુમ્બ નો વડિલ જો ધર્મનિષ્ઠ હોય, તો તે કુટુમ્બનાં નાનાં મોટાં સઘળાં માણસો નીતિ નિયમના આચરણવાળાં બની રહે એવો સર્વમાન્ય નિયમ છે.

જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં સુખ પણ હોય છે. અને જ્યાં સુખ છે ત્યાં આનંદ નાં ઝુલ્લિંગો અંતર્ગોહ દીપી ઊઠે છે.

મહાત્મા સાંદીપ્ત, ક્ષત્રપતિ શિવાજી, મહાદેવ રાનાડે જેવા મહાપુરુષોની આદર્શ જીવનભૂમિકા તયાર કરનાર ધર્મના સંસ્કારવારસો માતાઓ જ હતી એ સુપ્રસિદ્ધ છે.

આમ "યથા રાજા તથા પ્રજા"ની લોકોક્તિ પ્રત્યેક વ્યક્તિને લાગુ પડે છે. અને સમસ્ત પ્રજાની ઉન્નતિનો આધાર પ્રત્યેક કુટુંબના વડિલની નીતી પરાયણતા પર અવલંબિત છે.

બહુ જુના વખતમાં ઉત્તર હીંદમાં અલકદત નામે એક રાજા રાજ્ય કરતો હતો. તેની નિતિપરાયણતા અને સદ્‌ગુણોથી સમસ્ત પ્રજા સુખનો ઉપભોગ કરતી હતી. રાજાની ધર્મ નિષ્ઠાથી લોકો પણ ધર્મપ્રિય આચરણ વાળાં બન્યાં હતાં. પ્રજાનાં સુખ માટે તે રાજા હંમેશાં ઉત્સુક રહેતો હતો. પોતાનામાં ખૂબીઓ પણ કોઇ અવગુણ ન ઘુસી જાય તે માટે તે બહુ કાળજી રાખતો, એટલું જ નહિ પણ પોતાના દોષોની પોતાને ખબર નથી પડતી પણ બીજાઓને જ ખબર પડે છે એ તે જાણતો હતો. પણ પોતે રાજા હોવાથી તેના દોષો કોઇ તેને દેખાડવાની હીમત ન કરે એ દેખીતું છે. એથી પોતે છદ્મવેશ ધારણ કરી અવાર નવાર પ્રજાજનોના પરિચયમાં આવવા પ્રયત્ન પણ કરતો.

એ સુજાણ એકવાર છુપો વેષ લઇને તે નગરમાં ફરવા નીકળ્યો હતો. ફરતાં ફરતાં શહેરની બહાર નીકળી ગયો. અને એક જંગલમાં જઇ ચડ્યો. બપોરનો સમય હતો એથી સુર્યનો તડકો પ્રખર પડવા લાગ્યો. ચાલવાના શ્રમથી ખુબ તરસ પણ લાગી એથી કયાંક વિશ્રાંતિ મેળવાની ઇચ્છા કરવા લાગ્યો. શોધ કરતાં થોડે દુર એક સાધુની ઝુંપડી જોવામાં આવી એથી તે ત્યાં ગયો.

ઝુંપડીની બહાર ઓટલા પર એક તપસ્વી શાંતિથી બેઠો હતો તેને વિનય થી પ્રણામ કરી એક બાજુ નમ્રતાથી તે બેઠો. સાધુ મહાત્મા આ વખતે બપોરના ભોજનનો સમય થયેલો હોવા થી નિત્યના નીયમ પ્રમાણે જંગલમાંથી લીધી લાવેલ કંદ, મુળ, ફળ આરોગ વાની તયારીમાં હતા. આ વખતે અતિથિને આવેલો જોઇને તેને પણ થોડાંક ફળ તથા કંદ મુળ અને પાણી થી ભરેલું પાત્ર આપ્યું.

આમ બંને ફળાહાર કરવા પોત પોતાની જગ્યાએ સામસામે બેઠા. રાજાનો વેષ એક સામાન્ય મનુષ્ય જેવો જ હોવાથી તે સાધુ તેને ઓળખી ન શકયો અને રાજાને પોતાની ઓળ ખાણ આપવાની ઇચ્છા કે અગત્ય પણ ન હતી.

ભૂખ અને તરસ લાગી જ હતી એથી આભારની લાગણીથી રાજાએ તે ફળ ખાધાં ને પાણી પીધું. આ ફળાદિ વસ્તુ રાજાને અત્યંત મધુરાં સ્વાદવાળાં લાગ્યાં. એ કે પોતે રાજા હોઇ પોતાને ત્યાં અનેકવાર અનેક જાતનાં ફળો ખાધાં હતાં પણ અત્યારનાં ફળો માં જે સ્વાદ અનુભવ્યો તેવો તેને પુર્વે કદી નહોતો જણાયો. એથી તેણે વિનયથી તે સાધુને પુછ્યું: "મહારાજ! આ ફળો આટલાં બધાં મધુરાં સ્વાદીષ્ટ ક્રમ હશે?" આના જવાબમાં તે તે સાધુએ કહ્યું. "આ પ્રદેશનો રાજા ધર્મનિષ્ઠ છે એથી એમાં એટલી મધુરતા છે." રાજાએ ફરીથી પુછ્યું: "શું જો રાજા અધર્મી હોય તો પછી આ ફળો માં આવી મીઠાશ નહિ રહેતી હોય?" સાધુએ કહ્યું ના બચ્ચા! રાજા જો પાપ કર્મ કરી દોષવાળો બની જાય તો તેલ, મધ, ગોળ આદિને જ નહિ પણ જંગલનાં કંદ મુળ અને ફળોના રસ પણ સ્વભાવ જન્ય અસર તો કડવાં થઇ જાય છે. એટલું જ નહિ પણ આખું રાષ્ટ્ર કડવું બની જાય છે. એટલે કે પ્રજા પણ અધર્મી બની જાય છે, અને જો રાજા સદાચારી હોય તો તેના પ્રભાવે સર્વમાં મધુરતા અને જોજ સ્વિતા ટકી રહે છે."

રાજાએ આ સાંભળી સંકોચીલ ભાવથી "કદાચ એમ હશે," એટલું જ કહીને વાત અટકાવી દીધી. અને પોતાની ઓળખાણ ન આપતાં માત્ર નમન કરી પોતાના નગર તરફ વળ્યો.

ઘેર આવતી વેળા રસ્તે તેને તપસ્વી નાં વાકયોનું રમરણ થયા કર્યું. થયેલી વાતચીતનાં મનન અંતે આ સાધુનાં વાકયો અસહ્ય જેવાં લાગ્યાં, જેથી તેનાં પ્રત્યક્ષ પારખાં લેવાની કુબુદ્ધિ સુઝી. મહેલમાં આવ્યા પછી તેણે અધર્મના માર્ગે ચાલી જોવાનો નિશ્ચય કર્યો. અને અન્યાય પુર્વક વર્ત્તવા માંડ્યું. સંત શાસ્ત્રોએ નિષેધ કરેલાં દુષિત કર્મોમાં દિનરાત પ્રવૃત્તિ કરવા માંથી આમ રાજાના અનીતિમય આચરણથી રાજ્યના કર્મચારી અને કાર ભારીઓ પણ અનીતિથી વ્યવહાર કરવા લાગ્યા. રાજાના અધર્મપણાથી લોકો પણ ચોરી, જુગાર, કપટપ્રપંચ, નિંદા, ઇર્ષા આદિ પાપ કર્મોમાં પ્રવૃત્ત બની ગયાં, સૌ કોઇ નિષિદ્ધ વ્યવહાર કરવા લાગ્યાં.

રાજા વિચારવા લાગ્યો કે જે હશે તે જોયાઇ જશે. આમ સમગ્ર રાજ્ય માં ચારે મેર અધર્માચરણ પ્રવર્ત્તતાં એક વર્ષ થવા આવ્યું. બાર મહિના પુર્વે જે સમયે મુસ્તવેરો તે શહેરની બહાર નીકળેલો તેજ પ્રમાણે ફરીયા છુપોવેશ ધારણ કરી તે જંગલ તરફ ગયો. ખરા બપોરે તડકો અને થાક થી ઝમિત થયેલો રાજા ભૂખ તરસથી અકળાવા લાગ્યો જેથી શાંતિની ઝંખ ના કરતો કરતો ફરીથી તે તપસ્વીની ઝુંપડી આગળ આવી ચડ્યો. ત્યાં શાંતમુદ્રાથી બેઠેલા તે સાધુને જોઇને વિનયથી વંદન કરી આજ્ઞાની ભાવના થી એક બાજુ બેઠો.

પહેલી વારની જેમ આ વખતે પણ તે સાધુનો ફળાહાર કરવાનો સમય થયો હતો જેથી બનમાંથી લીધી આણેલાં કંદ, મુળ અને ફળો પોતાની પાસે હતાં. તેમાંથી, થોડાંક પાણીસહ રાજાની સમક્ષ મુકીને આરોગવાની સુચના કરી, અને પોતે પણ પોતાના સ્થાન પર બેસી ફળાહાર કરવા લાગ્યો.

રાજાએ તે ફળોમાંથી એક સુંદર દેખાતું પાકું ફળ લઇ ખાવા માંડ્યું તો તે ખુબ કડવું લાગવાથી મુંઝી નાંખ્યું. અને બોલ્યો કે "મહારાજ! આ ફળ તો બહુ જ કડવું છે." ફરીથી બીજાં બે ચાર ફળો ચાખી જોયાં પણ તે બધાં જ સ્વાદ વિનાના લાગ્યાં. જેથી તેણે સાધુના તરફ જોઇને પુછ્યું કે "મહાત્મન! આ ફળો આવાં શા માટે લાગે છે?" સાધુએ જવાબ આપ્યો કે "આ દેશનો રાજા અવશ્ય અધર્મ કરનારો થયો હશે. જ્યાં સુધી રાજા પોતે ધર્મી હતો ત્યાં સુધી આ ફળાદિમાં મધુરતા હતી, હવે તે અધર્મી બની જવાથી જ એમાંથી મધુરતા જતી રહી છે."

આ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણથી રાજાની ખાત્રી થઇ ગઇ કે પોતાનું આચરણ અવિચિત્ત હોવાથી જ આખો જનસમુદાય ઉપરાંત સમગ્ર વનસૃષ્ટિ પણ વિપિત બની ગયાં છે.

તે બાદ રાજાએ તે તપસ્વી મહાત્મા ને હૃદયના ભક્તિ ભાવથી પુનઃપ્રણામ કરીને પોતાના નગર તરફ પ્રયાણ કર્યું.

આ પછી વિના વિલંબે તેણે સંપુર્ણ નીવટતાથી ફરીથી ધર્મના આચરણોનું પાલન કરવા માંડ્યું ને થોડા જ વખત માં પોતે ધર્મનિષ્ઠ બની ને પ્રજાની ધર્મ પરાયણતા વધારવાના કડક નીયમો અમલમાં મુકયા જેથી જનતા પણ ફરી થી સ્વધર્મનિષ્ઠ બની ગઇ.

આમ અરસ પરસના વ્યવહારમાં નીતી નીયમોનું પાલન થવાથી રાજા અને પ્રજા ઉભય સુખદજીવનનો આલ્હાદ અનુભવી કૃતાર્થ બન્યાં.

પત્ર વ્યવહારમાં ઉપયોગી

૧. પ્રત્યેક પોસ્ટકાર્ડ અગર કવરનો કાગળ લખતી વેળા આરંભમાં તારીખ સાથે પુરું સરનામું પણ લખવું જોઇએ કારણ કે કેટલીકવાર લખનારની ઓળખ છેવટ સુધી ન થાય અગર અંતમાં કરેલી સહીના અક્ષરો ન ઉકલે તો વાંચનારને મુંઝાવું પડે છે.

૨. પરબીડીયાંપર ટીકીટો હમેશાં સરનામું લખાય તેની ઉપરના જમણા ખુણા તરફજ ચોંટાડવી જોઇએ જેથી હસ્તક ખાતાને વધુ સુગમતા થઇ પડે છે.

૩. વિદેશના ઓર લેટર તથા કવર ની પાછળ જે રટાંપો ચોંટાડવા હોય તે અસંગત હોવાથી વધારે લેનારને વધારા ચાર્જ ભરવો પડે છે માટે સર નામું લખ્યું હોય તેના ઉપલા ભાગે જ ટીકીટ ચોંટાડવી જોઇએ.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું-આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

"તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો"

(પુરૂષોત્તમ વિ. પરમાર ગુજરાતી)

ગોકુળ ધામનો રૂડો માળો,
ઇચ્છો એવો લાને ખોળો!
ત્યાંથી પ્રભુજી શું નિહાળો.
તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો!

નીચે જુઓ તમ દેહ દુલારો,
કાલનો સદા ઢાંપ વરાળો.
ભાઈ પ્રપરાધ જમની ભાળો.
તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો!

સત્ યુગના કાં સુખો સરકર્યા,
કાળ કરાળે આજે ભરખ્યા,
ફાટે અગણીત રોગના ચાળા.
તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો!

સહાયત દેતો સકળ સંસારને,
વેર થયું છે દાંત ને અન્ન ને,
ભૂખે પિડાતા જુઓ તેને.
તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો!

પાડવા ક્રોપ તો પ્રલય પાડવો,
નહિતર સૌને સ્નેહ સંભાળો
આવી નીચે અમૃત છંટો.
તાપ ત્રિવિધ અમ ટાળો!

અવસાન

ડરબનના જુના અને જાણીતા વેપારી હાજી ઈબ્રાહીમ ગુલામ પારખનું શુક્રવાર તા. ૧૯મીના ફ્રસ્ટ એવન્યુ પર આવેલા તેમના મુકામે અવસાન થયું. મરહુમ લાંબા અરસાથી આવેલા જુના કોઠિઓ માંના એક હતા. તેમની વય ૭૮ વર્ષની હતી અને પચાસ વર્ષથી ડરબન માં વસી રહ્યા હતા. ૧૯૦૬ માં તેમણે હાલ પોર્ટ્સ્ટમાં નાના પાયા ઉપર વેપાર શરૂ કર્યો હતો અને ૧૯૨૭ માં કવીન સ્ટ્રીટમાં કોલસેલ પેઢી સ્થાપી હતી જે હાલ મરહુમના પુત્રો કામેસીનતથી ચલાવી રહ્યા છે. મરહુમ જે વખત હજ પઢવા ગયા હતા અને વેપારી વર્ગમાં ઘણું માન ધરાવી રહ્યા હતા. ઠેઠલાક વખતથી તેમની તબીયત નાદુરસ્ત હતી પરંતુ બીજાં અઠવાડીયાં પર તેમના ૨૧ વર્ષના પૌત્રનું અચાનક અવસાન થવાથી તેમને જબરો આઘાત લાગ્યો જે બીજીવાર તે જીરવ્યો. મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા, પાંચ પુત્રો, ચાર પુત્રીઓ અને બહોળાં કુટુમ્બ ને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. મરહુમના રૂહને પ્રભુ શાંતી બક્ષે અને તેમના કુટુમ્બીઓને સબર બક્ષે.

નવા પુસ્તકો
રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે

હોકુતાની—ગુજરાતી કોલ રૂ. ૧–૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ ,, ૩–૦
ઇસ્લામનો સુવર્ણ યુગ. ,, ૪–૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૧	૪
રમઝ અને ગુમ્મી	૧	૦
વનલાવર	■	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૧	૦
સુના મંદીર	૯	૧
રખારથ	૧૦	૦
જીવન મંદીર	૮	૧
જીવતર	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૧
ભાતીય દામપત્ય જીવન	૬	૧
ઘરને બારણે	૬	૦
બલરદાન	૭	૦
દિલ્હ	૫	૧
કાંટાળીવાડ	૫	૦
ગુલાલા	૪	૧
ઘુમવતાં પુર	૧૧	૦
સેતુબંધ	૫	૦
વિશાલબ્બા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૪
ચતુર સુજાણ	૪	૪
નીરૂપમા	૭	૦
રૂપ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૪	૦
કંઈ પહેારે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
જી જી જી	૩	૩
બલવાન બનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૨
ઉત્તરા	૭	૦
ઓલોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૨	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
રંગ લીલા	૨	૩
રૂપાની ગામ	૨	૬
ધરતી	૫	૦
રસ ચુટકીઓ	૩	૦
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
મહાન મુસાફરો	૫	૦
ભારતના ચેરાં	૩	૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના.

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની
સમજ આપીતાના બેઝીક ઓન્ટ્રોડક્શન
મુલ્ય ૨ ૧

ઠેકાણાવાળી વડે ક્રાંતી
કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી
કીંમત ૭–૦

આ ઓફીસેથી મળશે

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી

જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો, મળો:

કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

નવા પુસ્તકો.

પૂર્ણ આરોગ્યની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૧
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૧
હીંદીમહાસભાનું બંધારણ	૧	૦
કાંતણ વિદ્યા	૧	૧
ટાયફોઈડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૧
પ્રેમોદીયા	૧	૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૧
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૨	૧
કાલ લોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૦	૦
સૌંદર્ય અને પ્રેમ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ:
INDIAN OPINION, P. BAG,
PHOENIX.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૭૧ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શહે. મહી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૨૬	વદ ૧૧	૨૪	૨૪	૫–૦૭	૬–૧૩
શની	૨૭	,, ૧૨	૨૫	૨૫	૫–૦૧	૬–૧૪
રવી	૨૮	,, ૧૩	૨૬	૨૬	૫–૦૫	૬–૧૫
સોમ	૨૯	,, ૧૪	૨૭	૨૭	૫–૦૪	૬–૧૬
મંગળ	૩૦	,, ૩૦	૨૮	૨૮	૫–૦૨	૬–૧૭
બુધ	૩૧	સુદ ૧	૨૯	૨૯	૫–૦૧	૬–૧૮
ગુરૂ	૧	,, ૨	૩૦	૩૦	૫–૦૧	૬–૧૮

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રૂબમા તેમજ મુસલાઇ કામ, ફુલત રસ્સ. ખાનદેશ—ગેળી બાળકો માટે
ખત ખતનો માલ. તેમજ કેપડીન બ્લેરનેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ખલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

કેસ પીરિસ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારવ	૧ ૬
હરિના ઇતીહાસની રમેરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનેા ઇતીહાસ	૧ ૧

ભુગેાળ

કેસ રેખાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આપણે ભુગેાળ	૫ ૬
ભુગેાળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
" ભા ૪	૨ ૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
કેસ દીપકા	૨ ૦
બાળ બજત	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પીતલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારૂં ગણીત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પહેાચણી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૨ ૪

ગુજરાતી ભાષા શીખવા માટે પહેાચણી ભા. ૧–૨ દરેકની ૧ –

ગુજરાત કેળવણી ખાતા આ ખાતા માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો ગુજરાત કેળવે છે.

ગુજરાત કેળવણી તાલીમ વર્ગ

" " પેારબંદર ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપેાથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૪
" ચેાથું	૨ ૮

સાહીત્ય કલેાલ

સાહિત્ય માટે વાચન ખજાના

બાલવાંચકોને ઉપયેાગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪

વિકાસપીઠ વાચન માળા

બાલબેાધ માળા	૧ ૦
પહેલી ચાપડી	૧ ૦
બીજી ચાપડી	૧ ૪
ત્રીજી "	૨ ૪
ચેાથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૨ ૦

બાલેા લખણીઓ

બેાધી ૧	૧ ૩
" ૨	૧ ૩
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	8
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirca Mazani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	8
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	8
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	8
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	12	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	8
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches, An account of their researches, discoveries and inventions	7	8
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-24)—M. K. Gandhi	1	8
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	8
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	3	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
IDEL AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	0
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ચાકાભાઈ પટીયારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખાં ઘીની તેજાબ મેવા મેવા, મસાલાથી, અને બનાવીએ છીએ.

અમારૂં બધાઓનું જુદી જુદી સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભાજ્યા, ખાજા વિગેરે દરેકનો તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી લીગ્રે માટે મેવા મસાલામાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7844 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market, Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ઝડ-૭૮૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગ.

અંતરનાં અભિનંદન

(રાતલાલ એમ. ચાંપાનેરી સોજર પરેલ)

નવ વર્ષ દિને સુપ્રભાત વિષે,
એક આશ ભરી મુજ અંતરમાં;
સુખ સંપત્તિ કીર્તી વધો જગમાં,
નવ તેજ વહો તમ રગ રગમાં.

પ્રિય દેશ અને નિજ જ્ઞાતિ તણાં
કંઇ કાર્ય મહાન કરો જગમાં;
પુરૂષાર્થ કરી વિજયી નીવડો
મમ અંતરનાં અભિનંદન હો.

ભાઈ બીજના ઓવારણાં

(રતીલાલ એમ. ચાંપાનેરી)

(ઢાળ: આશા લતાં નમે આવિયાં)

કાગળ કલમ લઈ હાથમાં
લખું અંતરના આશિષ આજ રે;
બેનડી લેતી ઓવારણાં;

ક્ષેત્ર–કુશળ રહો વીરલા
મારી ભાલીના રૂડાં શિરતાજ રે,
બેનડી લેતી ઓવારણાં.

આવ્યા દિવાળીના દિન ને
આવી ભાઇ બીજ રૂડી આજ રે,
બેનડી લેતી ઓવારણાં;

બ્હેની તણું આજ આંગણું
આવો પાવન કરવા કાજ રે,
બેનડી લેતી ઓવારણાં.

રસોઇ બનાવું ભાત ભાતની,
પીરસાવું હું હેતે કંસાર રે,
બેનડી લેતી ઓવારણાં.

વીરા કને ન કંઇ માગતી,
જીવે વીરો મુજ વર્ષો અપાર રે,
બેનડી લેતી ઓવારણાં.

Printed and published by Manilal M. Doshi at Phoenix, Natal.

13 NOV 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 44—Vol. XLIX. FRIDAY 9TH NOVEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

MORALITY IN POLITICS IS ESSENTIAL

"THERE are some who think that morality has nothing to do with politics. We do not concern ourselves with the character of our leaders. The democracies of Europe and America steer clear of any notion of morality having anything to do with politics. Bad characters are often great intellects, and they can manage certain affairs well enough by the force of their intellect. The private character of some of the leading men of the House of Commons will not bear examination. We too have often carried on our political movement in the same fashion, we did not concern ourselves with the morals of the Congress.....leaders. But.....since truth and non-violence were the sole means to be employed by the Congress to reach its goal, self-purification was necessary even in political life.....The very essence of our civilisation is that we give a paramount place to morality in all our affairs, public and private."

—Gandhiji.

રાજકારણમાં નીતી આવશ્યક છે

"કેટલાક એમ માને છે કે રાજકારણ સાથે નીતીને કશો સંબંધ નથી. આપણા નેતાઓના ચારિત્રની આપણે કશી ચીંતા કરતા નથી. યુરોપ અને અમેરીકાના પ્રજાસત્તાક રાજ્યો રાજકારણમાં નીતીને કશું સ્થાન આપતાજ નથી. બરાબ ચારિત્રના લોકો પણ વાર મહા બુદ્ધિશાળી હોય છે અને પોતાની બુદ્ધિ બળથી પોતાના અમુક વ્યવહારો પણ સારી રીતે ચલાવી શકે છે. આપની સભામાં કેટલાક અગ્રગણ્ય સભ્યોના અનગી ચારિત્ર તપાસી નહિ શકાય તેવાં દોષ છે. આપણે પણ આપણી રાજકીય ચીલચલાણ એજ રીતે ચલાવતા આવ્યા છીએ. કોંગ્રેસ...નેતાઓની નીતીની આપણે ચીંતા નથી કરી. પરંતુ.....કોંગ્રેસને પોતાનું ધ્યેય સાધવાને માત્ર સત્ય અને અહીંસા ઉપરજ આધાર રાખવાનો હોઇ રાજકીય જીવનમાં પણ આત્મશુદ્ધિની જરૂર રહે છે....આપણી સંસ્કૃતીનું મુળ રહસ્યજ એ છે કે આપણા સપળા અનગી તેમજ જાહેર વ્યવહારોમાં નીતીને આપણે સર્વોપરિ સ્થાન આપવું જોઇએ."

—ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In [redacted] shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
—o—
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
—o—
Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-
—o—
PRINTED VOILE SAREES
[redacted] Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.
44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

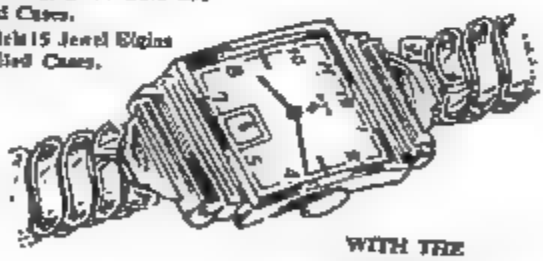
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

17 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts.; JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pretoria Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers.

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the *New India* has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been *writing* comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following *records attained in 1949:*

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

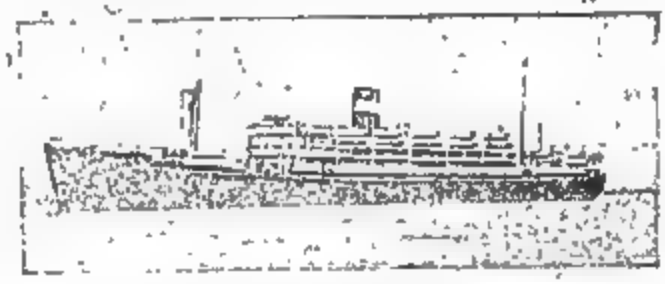
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single without food		£75—0—0
Second "	" "	"	50—5—0
Inter-Class	" "	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food			20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોલ્ડ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પસ્તાવો થવા પામશે નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

ઉપર હમારી દેખરેખ નીચે તર્કવાર થાય છે. તેથી સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. ગામ જેવડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4591. BOX 2525.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in even fresh condition.

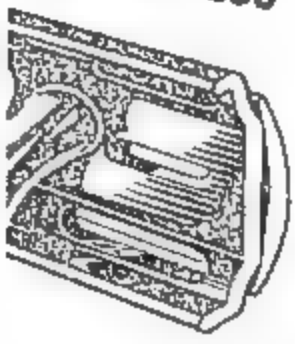
LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3941-2

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44—Vol.—XLIX Friday, 9th November, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Insult To Injury

THE Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, made a statement in Durban, recently, while analyzing the census figures that 14,000 Indians had apparently entered the Union illegally within the last five years. How he came to that conclusion he alone knows. A similar statement was made previous to that by the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn. Both were, however, without any foundation. The only object in making those statements, as we have already stated, was, quite obviously, to poison the minds of the European public against the Indians.

Assuming for a moment that the statement were true it does not speak very highly of the efficiency of a very vigilant Immigration department. It could never have been done without the wholesale connivance of that department. It is surmised that the said Indians may have entered by crossing over the border between the Union and the Portuguese territory. It takes some thinking as to how even that could be possible, for they would have first had to go to Lourenco Marques or Beira by boat and a thorough examination of every passenger takes place at both these Ports by the Immigration authorities.

But this libellous hoax had to be promptly corrected and so the public is now told that an investigation followed Dr. Donges's statement and a novel theory has been found that Indians born and domiciled in the Union go outside the Union to get married and bring their wives and children to this country. We do not see much difference in bringing their wives from outside the Union or marrying within the Union. Children would be produced both ways. At any rate a comparatively small percentage of Indians domiciled in the Union do go outside to get married and they do not do so with the intention of increasing their numbers in this country but because they cannot find suitable brides in accordance with their social and religious customs in this country. And if young men go out to fetch their brides to this country young women born in this country go out of this country for good, since, under the Immigration laws they cannot bring their husbands, who are not domiciled in this country, or their children to this country. Then assuming these people were prevented by law from going outside the Union to seek brides, what would happen? Immorality would increase, lives of the people concerned would be ruined and a bastard race would be in the making. Is this what any good government would seek to achieve? This is what the present Government is apparently seeking to achieve by its contemplated amendment to the Immigrants Regulations Act of 1913. Will democracy loving civilised White South Africa allow such a thing to happen?

Indians are surrounded by all kinds of restrictions. Whatever may appear on the surface it has been proved by eminent research workers that over seventy per cent of our people are living below bread line. The only place they can look to for their culture is India. That too is denied them since 1913, because no new Indian can enter the Union. Apartheid laws in this country preclude them from coming in contact with the European (Western) culture. So they have, as it were, to stew in their own juice and imbibe only the rottenness of the Western culture. And now it is contemplated to interfere even in their private lives! It is an insult to injury which no person with a spark of self-respect in him could or should tolerate.

There are only two alternatives for the Indians in South Africa. Either to fight courageously unto death against the evil and thus show their worth to the civilised world or run away from this country like cowards and earn its ignominy. The third alternative is to quietly submit to all the humiliations, in which case, they will have renounced the right to receive any consideration from the civilised world and will deserve to be treated as semi-barbarians or slaves. May God guide us all in the right direction.

British Election

AN outstanding event of the last few days is the new elections in Britain. The Conservative Party headed by Mr. Winston Churchill has come into power. It is a sign of the time. All the evil forces are in the ascendancy throughout the world. War preparations are going on furiously and who knows whether Mr. Churchill, who once stoutly said that he refused to preside over the liquidation of the British Empire, is now destined to preside over the liquidation of the world. Far be it from us to wish such a thing. We wish that he may be blessed with wisest counsel to use the wisdom and courage, which he has in abundance, on the right lines to save the world from destruction. It is a herculean task. But if the leaders who are today guiding the destiny of the world would only be more God-fearing and cease to think of their own power and prestige and lay aside all arms and threats of arms and condescend, in all humility, to reason with all the opposing powers, we have sufficient faith in God that they would still be able to bring peace to the world through negotiations without requiring to resort to force of arms. Judging from what we see in South Africa there seems to be too much of Party consciousness instead of the great cause of peace, harmony and brotherhood of mankind, which confronts the world today. The world has passed through two most devastating wars for the realisation of those great ideals, it was said. Those ideals are, however, farther away from us than ever before and we are on the brink of yet another war. It should be quite obvious from that that these wars are not for the realisation of those ideals but for the vested interests of war-mongers, at the expense of the masses of humanity. The Conservative Party has come into power in Britain at a time of the greatest crisis the world has ever seen. It is left in its hands either to mend or end of the world.

NOTES

Non-White Doctors At Last Find House Posts

The Transvaal Provincial Administration has agreed to certain proposals which will enable three non European doctors to take up house posts at the Baragwanath Hospital, Johannesburg. They will be paid at the rate of four-fifths of the salary of European doctors. This means that the three Indian doctors, who were unable to find house jobs—a prerequisite for admission to the medical register—will be able to start work. Two of them have already applied for vacancies. The third recently found a post at the Bridgman Memorial Hospital, which is not run by the provincial authorities. The Indians graduated several months ago but were debarred from working at Baragwanath—although it is for non-European patients—because European nurses would have had to take instructions from them. The medical superintendent of Baragwanath, Dr. J. D. Allen, and the president of the South African Medical and Dental Council, Professor S. F. Oosthuizen, have tried to find them appointments and have made certain suggestions to the Johannesburg Hospital Board. The board approved the suggestions and put them be-

fore the Provincial Administration, which has now authorised the appointments. Dr. Allen reported that it would be possible to employ the Indian doctors in the casualty department and to provide them with restroom and cloakroom facilities, separate from the European doctors. They would also have to live out, but would receive a living-out allowance. A non-European sister would be put in the casualty department. The new arrangement is temporary. The posts will be available for 12 months, while the Board "goes into the whole question." Dr. K. F. Mills, medical superintendent of the Johannesburg General Hospital, who discussed the position with the Provincial authorities, says the new scheme is "strictly in accordance with the Board's policy." It is understood that, from the end of this year, four or five posts for non-Europeans will also be made available at King Edward Hospital, Durban.

Must Fight To The Bitter End

We do not at all feel happy over this arrangement. It must wound the susceptibilities of any self-respecting person. What worth is such educational qualifications if at the end of it one has to submit to a status of a Pariah. Differentiation based on the race or colour of a person is invidious and becomes intolerable when it is given legal sanction. All enlightened people both Europeans and non-Europeans must fight against it to the bitter end.

New Apartheid By-Laws For Durban Libraries

The Durban City Council has framed new library by-laws making the Municipal Library at the City Hall for the sole and exclusive use of Europeans and the Brooke Street Library for the sole and exclusive use of non-Europeans. The section dealing with admission to the City Hall Library says that it "shall be reserved for the sole and exclusive use of Europeans, and no non-European shall enter such Library for any purpose whatever." The only exceptions to this rule are non-European Officers or servants of the Council or any servant of any European who enter the library engaged in the performance of their duties. The Librarian may, however "in his discretion grant permission to a non-European to enter such a library for the purpose of availing himself of the facilities thereof or for any such purpose upon such conditions as he may deem fit." Similarly in the Brooke Street Library Europeans are debarred entry.

Election Will Be Fought On Colour Issue

Mr. S. P. le Roux, Minister of Agriculture, told a meeting at Oudtshoorn recently that the next general election would be fought on the Colour issue, and it was necessary for the Nasionale Party to be returned if South Africa's future was to be assured for its White races. If the Government did not get a mandate to carry into effect its policy of separation of White and Coloured, he predicted that the White people would be forced to evacuate the country—as the English had to leave India and the Dutch had to leave Indonesia. Mr. le Roux told the meeting, states a Sapa message, that the Torch Commando, which was at the moment leading the United Party, was a strong liberal force which did not recognise any race boundaries. If the Nationalists were allowed to remain in office it would have South Africa made self-supporting in any future war. He said that at his instigation a phosphates company with a capital of £2,000,000 was being formed in the Transvaal. There was no danger of South Africa suffering a famine in food, oil, steel or iron.

Separate Representation Of Voters Act

The test case against the Separate Representation of Voters Act to test the validity of that Act was dismissed with costs by three judges in the Supreme Court, Capetown, on October 26. The case will now go to the Appellate Division. "This court is precluded from inquiring into the validity of the Act," said the Judge-President (Mr. Justice de Villiers.) This was in view of the Appellate Division's decision in the case of Ndlwana v. Hofmeyr in 1937, Mr. Justice Newton Thompson and Mr. Justice Steyn also held that the Appellate Division's decision in the other case precluded the Court from questioning the validity of the Act. The precise meaning of 'Parliament' and the true interpretation of the Statute of Westminister, said the learned Judges, could be determined only by the Appellate Division.

Mr. Justice Newton Thompson said that an Act was proved by the mere production of the printed form published by the proper authority. The Representation of Natives Act of 1936 (which was tested in the Ndlwana case) made alterations in the registration of Native voters similar to those made by the Separate Representation of Voters Act in the registration of Coloured voters. The Appellate Division's decision was given by three judges, who thereafter successively became Chief Justice of the Union, and by Sir Etienne de Villiers, also a very distinguished judge. Each Act had been duly promulgated and printed and published by the proper authority. The Appellate Division having decided that the validity of the 1936 Act could not be questioned in a court this court was bound to decide that it could not question the validity of the 1951 Act.

Union Government's Delegation At U.N.O.

A delegation of 12, headed by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, is representing the Union Government at the sixth regular session of the General Assembly of the United Nations—which began in Paris on November 6. The Union's Ambassador to the United States, Mr. G. P. Jooste, who is also South Africa's permanent representative at the United Nations Organisation is deputy leader. Other members of the delegation are Dr. L. H. Wessels (Government Law Adviser) Mr. J. R. Jordaan, deputy permanent representative at U.N.O. and Mr. A. A. M. Hamilton (of the staff of the High Commissioner in London).

India's permanent representative to the United Nations Organisation, Sir Benegal Rau, who is now in London, will, it is understood, present India's renewed complaint against South Africa over the treatment of Asiatics in the Union.

Apartheid In 'Phone Booths

Separate telephone booths for Europeans and non-Europeans have been established at the new post office which has been opened at Kempton Park near Johannesburg. The boxes are exactly alike, and stand on either side of the building.

Plea For Opportunity For All

At the Torch Commando ceremony in Church Square, Pretoria, last week, A Braithwaite, chairman of the Pretoria branch of the Commando, said: "We members of the Torch Commando here in public solemly dedicate ourselves with all those who have the same ideals to the service of God and our country. The Rev R. B. Mitchell, of the Presbyterian Church, Pretoria, said that men and nations needed liberty, equality and brotherhood as the mainstay of life. Liberty was a disciplined virtue, and much so-called liberty to-day was licence flourishing at the expense of others. "When men and nations bring themselves under the authority of God then, and then only, shall we see true liberty, the liberty that sees sacrifice as an essential part of life," he said. "In a forward movement in our land there is room for us all at our best. We dare not keep any of our fellow countrymen from being their best. There must be equality of opportunity.

Europeans Not As Prolific As Non Europeans

"We, the privileged European population of South Africa, do not do one tenth of what we should do for our Natives," the Hon. Justice Leslie Blackwell, K.C. is reported by the "Rand Daily Mail" to have said at the annual public dinner of the Insurance Institute of the Transvaal, at the Wanderers Club (Johannesburg) last week. "I have never in my 40 years' experience in public life known the feeling between European and non-European as bitter as it is to-day. "Lawlessness abounds in the Union to-day more than it ever did before. A Native who breaks into a house, murders the European man and rapes the European woman, is regarded as a hero, a skirmisher in the undeclared war between White and Black. "I have never known such outward evidence of prosperity in the Union as to-day. Yet I am uneasy because we are not getting immigration as we should. The natural increase of White South Africans is not sufficient. "We are a prolific people, but not as prolific as the Natives or the Indians," he said.

CAPETOWN CITY COUNCIL ON GROUP AREAS ACT

THE Cape Town City Council decided on October 25 by 21 votes to six not to actively oppose the application of the Group Areas Act to Cape Town. It adopted a recommendation that the Government should accept responsibility for the definition of areas under the Act.

The matter was brought up in a report of the Finance Committee on the Hazendal European and non-European housing schemes.

The report stated that the National Housing Commission was prepared ■ recommend a loan of £69,998 provided, among other things, that the Council ensured that the scheme complied with the requirement, of the Group Areas Act.

"The Finance Committee is opposed to any suggestion that the Council should be asked to define European or non-European areas in this city," the report stated.

The Committee recommended that:

(a) The National Housing Commission be furnished once more with full details of these schemes including the plan showing the European and non-European schemes; and,

(b) That the Council endorse the committee's views and request the Government to accept responsibility for the definition of group areas under the Act, should it wish to maintain the condition under which its authority for these schemes is given.

Mr. S. Khan, MP., moved that clause (b) of the recommendation be deleted, and the following substituted: "That the Government be advised that this Council ■ opposed to the definition of the areas of the scheme under the Act"

He said: "This is an attempt to trick the Council into helping the Government to implement the Group Areas Act

"We have voted £1,000,000 for housing in 1951 and have not put up a single house. Every time we want to get on with the job the Government puts up some new obstacle. The pigeon-holes in the City Hall offices are becoming a morgue for housing schemes."

Mr. W. L. Young said: "For the Government to use the National Housing Commission as a method of enforcing the Act is most unjust."

Mr. C. Barnett: "We should say in effect to the Government: 'You have passed the Act, you administer it and declare whatever areas you wish.' "

After three hours, of debate, Mr. Kuhn's amendment was lost by a show of hands, and by 21 votes to six when a division was called for.

The original recommendations were then carried.

Town Clerk Explains

By voting as it did on the Group Areas Act the City Council had acknowledged that the Act was the law of the country but had disowned any responsibility for putting it into effect, the Town Clerk (Mr. M. B. Williams) told the 'Cape Argus' in an interview. The council had handed back the responsibility to the Government.

Mr. Williams said: "Nowhere does the Act say specifically that a local authority shall take any action or responsibility in carrying out a survey or applying for an area to ■ proclaimed, or effecting any other stage of the Act. It merely invites local authorities to co-operate.

But if, as has been intimated in the Government Press, an amendment is enacted to force local authorities to implement the Act, it will put the council to tremendous expense.

"Not only will survey maps have to be drawn up, but a house-to-house inquiry will have to be made by municipal officials to ask whether the occupants are White or non-European.

'The officials will no doubt receive black eyes for their pains.'

He said the reason the council wanted the Government ■ take responsibility for defining areas was that the council would otherwise be blamed by its citizens, Coloured or otherwise, for causing them to be uprooted from certain areas and left to shift for themselves.

Local authorities were apparently expected to co-operate and take the lead, but there was nothing to compel them to do so.

An explanatory pamphlet from the Land Tenure Advisory Board to local authorities suggested that they were the most intimately concerned with the implementation of the Act, and were in a better position to assist than anyone else.

But there was nothing to prevent any number of persons belonging to any of the groups, or any organization, from applying for the establishment of group areas.

Local authorities would in any event be given an opportunity to state their views on the applications, but the pamphlet said, it was advisable for them to take the lead and not leave it to private persons.

If it came to forcing occupiers of a certain race to leave an area, it would not be the municipality's responsibility.

The police and the courts were responsible for enforcing the law of the country.

Cape Non-Europeans Oppose Group Areas

Six non-European organisations on the Cape Flats decided at a meeting at Lansdowne to oppose any attempt that may be made to have the Lansdowne-Crawford-Wetton area declared a White area under the Group Areas Act.

The meeting was attended by executive members of the Lansdowne Ratepayers' Society, the Heatherley Civic Association, the Wetton Ratepayers' and Tenants' Association, the Athlone, Crawford and District Traders' Association, the Lansdowne Moravian Church and the Lansdowne A.M.E. Church.

It was stated that an intensive canvass would be made among all non-Europeans to ensure that no non-European would apply to the Land Tenure Board for any part of the area to be zoned as Coloured, Malay, Indian or African, or in any way to invoke the provisions of the Act.

A resolution opposing the zoning of the area on racial lines and calling people affected by the proposal to support the campaign was adopted by the meeting.

GROUP AREAS ACT APPLIED TO CAPE PROVINCE

A PROCLAMATION in a Government Gazette Extraordinary applies occupation control under the Group Areas Act ■ the whole of the Cape Province from October 26. This means that from this date no change in the racial occupation of any premises may take place without a permit from the Land Tenure Advisory Board. So far occupation control has applied only to the municipal area of Fish Hoek. The area was proclaimed on September 21.

Effect Of Proclamation

An explanatory statement, issued by the chairman of the Land Tenure Advisory Board (Mr. G. F. de V. Hugo) says that the only control up to the present exercised in the Cape was in the acquisition of immovable property and the control of leases between people of different racial groups.

The control over the acquisition of properties remains in force, but the control of leases is now replaced by control of the occupation of land and premises.

The position at the moment is, therefore, that control is being exercised over all transactions for the acquisition of property between people belonging to different racial groups and over all changes in the group character of the occupation of land and premises.

In other words, where a person of one group occupied land or premises on October 26, a person of a different group may not occupy such land or premises without a permit.

The proclamation by which sub-section 1 of section 10 of the Group Areas Act in the Cape was suspended for two years, and the proclamation by which the municipal area of Fish Hoek was declared a specified area, are repealed, says the statement.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

INDIANS MAY NOT GO OUTSIDE THE UNION TO GET MARRIED

LEGISLATION whereby marriages between a South African-born or domiciled Indian and an Indian outside the Union will be prevented is expected early next year in Parliament.

Immigration authorities feel that as the law stands today there is a loophole whereby an uncontrollable flow of Indians is entering the Union.

This information was given during an investigation—into the methods by which Indians were entering the Union—following a statement in Durban by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, that during the past five years approximately 14,000 illegal Indians had entered the Union an average of about 2,800 a year.

Dr. Donges said that to tighten up the check on the numbers of the Union's population he had given special instructions to enforce the conditions of the Population Register.

Under the present immigration regulations, any Indian who has been domiciled or born in the Union may marry an Indian woman outside the Union and bring her and her, or his, children with her back to the Union as permanent settlers. The only conditions preventing a South African Indian from doing this was when he was still married to an Indian woman in any of the Union's provinces, or when he had in any other provinces children by any other woman who was still living.

"The plan now is to have one section of Act 22 of 1913 amended. The loophole has been brought to the notice of the Minister and he has been asked to exclude Asiatics from this section," said an official.

"If legislation is enacted to this effect it will mean that no Indian divorced in the Union and with children from such a marriage may marry and bring his wife and children to the Union from outside the country and that no Indian in South Africa may marry an Indian woman outside the Union and bring her children back to the country."

There appears to be considerable support for the Minister's belief, a daily Press report states, that the 14,000 Indians have entered the Union, by means of organised methods across the border between the Union and Portuguese East Africa.

(See leading article.)

FRANCHISE FOR 175 MILLION

MR. B. SHIVA RAO writes in 'India News' dated October 27: It is interesting to look back a little to see how rapidly India has enfranchised her population. In 1921, the total number of voters was only about seven million. In 1937, a new Constitution was devised by the British with an electorate which was expanded to include 35 million voters.

Now comes a permanent Constitution with adult suffrage for 175 million voters. Thus, in thirty years, India's electorates have expanded twenty-five fold, from seven to 175 million voters. It is not only the biggest electorate in the world today, but the rate of expansion of the electorate is without a parallel. The common man is inclined everywhere in the world to blame the Government of the day for his hardships and privations. He does not have the patience or the understanding to analyse the causes and says to himself, "for this the Government was not responsible because the factors were worldwide in their reactions; and here, the Government might have done better." It does not happen, even in countries where democratic institutions are long established.

The fact is that on the one hand we have in Asia an enormous population which was under-fed all these years and lacked the necessaries of life for a decent existence. The population was taught for decades to believe that freedom from foreign rule would quickly mean better standards, more food and clothing, more housing, free education and medical amenities—in fact, all that goes to fill the term "social welfare" with meaning. Has it happened, or at least are its beginnings visible?

In a country which has been through a series of general elections, the electorate may throw out one Government and instal another in its place. But in Asia, the issue is something deeper, and more vital. A mere change of Government would not matter. But disappointment at this juncture may take the form of disillusionment. That is a real danger, namely the weakening of faith not in one set of leaders only, but in the democratic process and approach as a whole.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

CHAMPION OF SARVODAYA

SHRI VINOBA'S LIFE SKETCH

By H. M. VYAS

SHRI VINOBA BHAVE, poet, philosopher *yogi*, a versatile genius, a rare scholar, a brilliant writer and the famous disciple and associate of Gandhiji and the champion and able exponent of the "Sarvodaya" philosophy after returning to to his Paunar Ashram, near Wardha, about a couple of months ago, from a walking tour in the Communist-infected area of Telangana, where he signally exemplified Milton's famous dictum, "Peace hath her victories no less renowned than war" commenced on the 12th September, another walking tour for the North India for propagating the Sarvodaya philosophy and continuing the unique experiment of the Land Gifts Mission, initiated by him in the Telangana tour

Shri Vinoba was suddenly brought into prominence in the year 1940 when Gandhiji selected him as the first satyagrahi in the individual civil disobedience movement. That Gandhiji named Vinoba as the first satyagrahi leaving aside the well-known personalities such as Pandit Jawaharlal Nehru and the Sardar, caused not a little surprise at the time. Now that after Gandhiji's death they see how he has kept burning the torch of non-violence lighted by the Father of the Nation and is ceaselessly trying to carry the message of Sarvodaya to every nook and corner of the country by his unique technique of walking tour and heart-to-heart talks with the villagers, they appreciate Gandhiji's accuracy in evaluating his followers and justify his choice. Vinoba has fulfilled Gandhiji's expectations and manifested the potentiality of Gandhism and demonstrated its efficacy as a better alternative to Communism.

Parents And Childhood

Vinoba is the usual abbreviation of Vinayak, the name given to the hero of this sketch by his parents. He comes from a branch of the Bhave family which originally belonged to the Ratnagiri district. But his ancestors went and settled in Gagoda, a village near Pen in the Kolaba district in Maharashtra.

Vinobaji is believed to have inherited many a trait from his grand parents, Shambhurao and Gangabai. Shambhurao was of a retiring and other worldly disposition, and passed days and nights in the worship of the God Koteswara, the family deity and a temple of the Bhaves. This temple was open to all irrespective of caste or creed for a day in the year. Once he conceived an idea of feeding the local Harijans, as he thought that they were the most needy persons. He brought them in the temple and fed them. This was then an act of great risk and danger. But the local Brahmans boycotted neither the temple nor Shambhurao. He also invited a Muslim singer to sing divine songs before the deity. On being questioned by the local Brahmans about the propriety of allowing a Muslim in the temple, he replied that God did not make any distinction between man and man. All beings were His children without distinction, and equal before Him.

Shambhurao had three sons: Narhar, Gopal and Govind. Vinoba born on the 11th September 1895, was the eldest son of Narhar, and his wife Rakhumai. Narhar was very brilliant and ambitious. But as Shambhurao was opposed to giving English education to his children, he had to take up an appointment in Baroda at an early age. Shri Rakhumai had, besides Vinoba, three more sons and a daughter. Balkobaji and Shivaji are workers in the constructive field. The youngest brother died several years ago at a tender age.

Vinoba passed his childhood in Gagoda, which he loves very much. He spent there two months during his illness in 1935. The village had an intensely patriotic atmosphere, Vinoba used to get many nationalist papers to read. He had in his home a great many books on religion. He listened silently the discussions of elders on national affairs. All this made a deep impression on the tender and receptive mind of the boy Vinu.

His vow to remain a Brahmachari all through his life dates back to his very early boyhood. In a letter to Gandhiji recorded under date 10 2 1918 in Mahadevbhai's Diary (Part-IV Gujarati Edition) he writes: "When I was ten years of age I took the vow to observe brahmacharya and serve the country." Thus his early boyhood disclosed signs of the future philosopher and saint Vinoba.

Education

After completing his primary education in Gagoda he went to Baroda for High School education. Vinayak's passion for deep study found ample scope here in the great library of Baroda and fully availed himself of it. He seriously devoted himself to the study of religious books of saints like Jnanadev, Ekanath, Tukaram, Namdev, Ramdas, Vaman and Moropant. He also read the famous English writers such as Gibbon, Carlyle and others. The father had entertained a desire to send him for further education to Europe and with that view had asked him to opt for French as his second language. Vinoba did so, but he had an intense desire to study Sanskrit also. This he did privately at home. In the manner of a true and pledged brahmachari described in the Smriti, Vinoba voluntarily undertook strict self-discipline and imposed upon himself a course of very hard life. He denied to himself the comfort of shoes even in the hot summer, took no sweets even on rare occasions like the marriage of a near relative. Even at the time of his only sister's marriage, he set aside and ate his usual *bhakari* and rice.

Love For Mother

Vinoba was extremely fond of his mother and the attachment grew with age. He came nearer to her and helped her in her domestic work like grinding corn. He used to tell her stories of saints and great puranic devotees. Once his mother said, "Vinya, You often speak of the Gita, But I am not able to understand its Sanskrit verses. Is there no Marathi Gita? Bring me one." This became later on an inspiration to him to translate Gita into Marathi. He has designated his Marathi translation Gitai, that is, Mother Gita. It has a unique place in Marathi literature and is read by the common man in Maharashtra.

Left Home

After completing High School education, Vinoba prosecuted his studies in the college. He was in the Intermediate class when the first world war broke out. An agitation for freedom gained momentum. And Vinoba's heart became restless. The country cried for freedom and he heard the call. He was bound for Bombay to appear in the examination. But he got down on the way at Surat and proceeded directly to Bengal via the Tapti-Valley Railway. From Surat he wrote a letter to his father:

"I do not go to Bombay for examination. I go elsewhere, Wherever I shall go and whatever I shall do, please rest assured that I will not do anything against good morals."

This was the year 1915 and Vinoba was only 20. Young Vinoba went to Bengal and saw and studied there the revolutionary movement for freedom. But he did not feel attracted to it. He returned, but not home. He had left home for ever.

Gandhiji's Darshana

From Bengal he went to Benares, the seat of Sanskrit learning. As stated before he had a strong desire to study Sanskrit. He took meals at an annakshetra (free kitchen) and seriously plunged himself into its study.

In February 1916 Pandit Malavyaji invited Gandhiji to speak on the occasion of the opening of the Benares Hindu University. Vinobaji saw him there. Thereafter he exchanged letters with Gandhiji and asked him several questions. Gandhiji invited him to Sabarmati.

Vinoba had written several brilliant writings, such as thesis on Moropant. Before commencing his journey to go to Gandhiji he dedicated them all to the waters of the Ganges, as it were, to appear before Gandhiji with a clean slate.

(To be Continued)

P.O. Box 96, Phone 24171.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

APPOINTMENT OF INSPECTORS UNDER GROUP AREAS ACT

THE Government is building up a special inspectorate, with a staff of 40, to see that the provisions of the Group Areas Act are being complied with. Inspectors are given power under the Act to enter any premises whatsoever, at any time of the day or night, without previous notice, to make such examination and inquiry as may be necessary.

They may seize any books, records or other documents they may require, make extracts from such documents, and demand explanations of any entries in them. They may question, either alone or in the presence of any other person, anyone they find on the premises they are investigating or require a person to appear before them for questioning.

People who are questioned by the inspectors are entitled to all the privileges to which a person giving evidence before a law court is entitled, and the information the inspectors obtain cannot legally be conveyed to anyone except to the Minister of the Interior or the Land Tenure Advisory Board, or to a court of law, in the event of legal proceedings.

As a nucleus for this inspectorate a Chief Inspector, Mr. J. H. de Beer, has been appointed, with headquarters in Pretoria, and an assistant to him, Mr. S. V. van Wyk.

Mr. de Beer has at present a staff of men seconded from the C.I.D.—11 operating in the Transvaal and nine in Natal.

They have been taken over from the inspectorate established to administrate the Asiatic Land Tenure Act of 1946. Another ■ inspectors are soon to be appointment to take care of the Cape Province, and in due course it is intended to return all the seconded C.I.D. men to the police, and ■ train and appoint permanent Group Areas inspectors.

Up to the present, inter-racial changes of ownership and occupation of premises have been made subject to permit in the Transvaal Natal and the Cape Province, and a number of defined areas have been proclaimed, that is to say, property which is at present unoccupied, but which can henceforward be owned or occupied only by members of a given racial group.

The third and final stage will be in proclamation of Group Areas in which only members of a given racial group may own or occupy property or trade.

For purposes of defining Group Areas it will be necessary for the Land Tenure Board to obtain detailed racial surveys of the areas concerned. The Board says it is already in possession of a considerable volume of detailed racial maps of local authority areas for Natal and the Transvaal, and is working on those.

Some local authorities are assisting the Board by preparing further detailed surveys. But where a local authority is reluctant to do so, as has been the case in Cape Town, the Board will have to have its own surveys made—a herculean task that will take a long time, and in which the information obtained by the inspectorate will be of assistance. —'Natal Daily News.'

AS YOU LIKE IT

Thus the "Star" (Johannesburg):

TRYING to sort out the arguments for some of the Government's non-European legislation is like trying to piece together a jigsaw puzzle whose fragments are interchangeable but fail to make sense anyhow. In a Cape constituency with a strong Coloured vote Mr. Sauer asked in righteous indignation if it was fair to give Natives separate representation and deny it to the Coloured people.

"Just as plausibly he might have gone on to say that for the identical reasons it was unfair not to allow the Indians any representation at all. He stopped short of that startling proposition; but in the unaccustomed role of stout champion of non-European rights he was guilty of another omission. He forgot to say what he would do when his party carried out Mr. Strydom's threat to abolish the Native representation entirely.

"Will he agree with Mr. Havenga—assuming Mr. Havenga is still of the same mind as last time—that it would be immoral to repeal the Native representation? Or will Mr. Sauer, with the same powerful logic and sense of fairplay, convince Mr. Sauer that if the Native representatives go, ■ will be grossly unjust not to abolish the Coloured representatives? This seems more likely.

"With a neat little two-way argument like that to play with, Mr. Sauer could prove anything."

Things In General

Mr. R. T. Chari

Mr. R. T. Chari, Secretary to the office of the High Commissioner for India in the Union, will leave shortly on transfer. His three year term of office has expired. No High Commissioner for India was appointed after Mr. R. M. Deshmukh left in 1946. Mr. Chari was the recipient of several farewell functions organised by the Indian community in his honour, in the Transvaal. Mr. Chari recently toured the Portuguese East Africa, where he was welcomed by the Indian settlers.

Mr. Chari's successor will be appointed in January. In the meantime the Assistant Secretary Mr. Mibotra will act in his place. Mr. Chari will fly to London from Johannesburg on Thursday November 15 and after spending a few weeks in England he will sail for Bombay and thence ■ Delhi Mr. Chari is not going ■ U.N.O.

South African Wins Nobel Prize

A South African citizen, has been awarded this year's Nobel Prize for medicine. Dr. Theiler who was born in Pretoria on January 30, 1899, will receive a cash prize of 32,357 dollars and various other benefits. The Nobel committe said that he had been awarded the prize for his discoveries concerning yellow fever and methods of combating it. Dr. Theiler's discovery was made in a laboratory in New York.

Deepavali Celebrations At Ladysmith

The Hindus of Ladysmith and District assembled jointly to celebrate Deepavali undder the auspices of the Ladysmith Deepavali Committee. Over 1,000 people gathered at the Athlone Theatre. Havan ceremony took place at the Sanathan Dharma Sabha Hall. The days programme held at the Athlone Theatre was open by the President Mr. G. G. Chetty. The music and songs were provided by the Prakash and Hindi Yuvak Bands. The other items of interest were dialogues, songs, music, sketches, and speeches rendered by the pupils of the Hindi Yuvak Sabha school, Gujarati Hindi School, Sanathan Dharma Sabha school, and the Ladysmith Tamil school. These schools competed for Mr. T. Riga's Floating Trophy. The Adjudicators appointed were Messrs. Gopal Cheddie, M. V. Naidoo, and D. Vithal. The trophy was won by the Hindi Yuvak Sabha School. Mr. R. T. Riga presenting the trophy on behalf of his father Mr. R. T. Riga said the purpose of presenting the trophy was to promote keen interest in vernacular education and to instil into the minds of the Hindoo youth a love for their culture. Mr. Vithal Lala spoke on the significance of Deepavali. Other speakers Messrs. M. V. Naidoo, L. Sewgolam, and K. R. Singh. Mr. B. Vithal, joint secretary of the Committee; moved a vote of thanks. The day ended successfully with another presentation of a Floating Trophy by Mr. Goolab Amaidas of Colenso, for the best individual item at future Annual competitions.

FOR SALE
GENERAL DEALER'S BUSINESS
Situated in Centre of Indian area of PIETERMARITZBURG, Includes, Stock-in-trade, Fixtures, Office Requisites and right to obtain long lease of first class business premises.
For further particulars apply
Liquidator,
P O. Box 137,
PIETERMARITZBURG.

This Week's "Short"

A QUESTION OF SIGNS

The young man set down Thelma's case under a street lamp, and spoke again on his fingers.

As the village had gained the outskirts of the town, crawling at a snail's pace because of the fog, Thelma woke with a start, wishing she could have put off coming to see dear old gran this weekend, for it was a terrible evening. Bitingly cold with the dank bitterness that goes with fog.

Thelma felt chilled to the marrow; her hands were positively numb and her fingers quite stiff as though they had gone to sleep when their owner did and were, like her, not quite awake yet.

She began to move them slowly in an attempt to restore circulation, and at the same time turned her head to see where they were. But so thick was the fog that it was impossible to recognise any landmarks.

The life was slowly coming back into her fingers and as she clasped and unclasped them and continued to exercise them she became aware that the good-looking young man opposite her was regarding her steadfastly with a friendly yet respectfully diffident smile as though to say: "It is awful, isn't it?"

Well, it was not the time to stand on ceremony. As she returned the smile with a shy, fleeting one of her own, and then turned her head once more to a vain attempt to identify the building just looming up out of the fog, she felt the better for the friendly exchange.

It was as she turned her head again that she got the shock, for she became aware that the young man was smiling at her once more as he spelled out on his fingers, in very competent deaf and dumb language:

"We are at the Town Hall."

Instantly, Thelma forgot herself and her own misery. Whoever would have guessed he was so handicapped? Sympathy gave her acknowledging smile a greater warmth than she realised at, glad of her own skill in finger language, thanks to gran's stone deafness, she spelt back:

"Thank you very much."

Her stop was the next one and as she struggled with her two cases which had become wedged in the little cubby-hole on the conductor's platform, someone came to the rescue. It was her friend of the bus, and as he lifted one of her cases out for her and turned to help her alight, there was a question in his eyes and in the raised brows.

He set down the case under the fogbound light of a street lamp and spoke again on his fingers.

"You are very loaded. Please permit me to help you."

In the act of shaking her head, Thelma checked herself and smiled instead and nodded.

How could she reject help from one who was carrying burden enough without being made to feel different.

"Thank you very much," she spelled back. "I haven't far to go." And she indicated the direction.

Carrying the lighter suitcase in one hand she laid the other lightly on his proffered arm and they set off. At they rested for a moment before taking the turning into the avenue where her grandmother lived, Thelma did a lively explanation on her fingers.

"Like little Red Riding Hood," she said. "I'm going to see my grandmother. That case is full of good things for her. That's why it's so heavy."

He smiled charmingly and with that swift movement of the hands which she would have been unable to read but for her frequent practice he spelt out:

"Then I am the wolf?"

They both smiled as they went on gropingly through the increasing fog, and presently Thelma indicated a gate through which they passed, making their way up a path until they reached a door above which hung a lighted lamp.

It was at that moment that the dog came bounding round from the back with yappings of delight and exuberant tail wagging. In his excitement he went up on his hind legs and Thelma fended him off with a firm, clear:

"Down, Rover!"

As she bent to pet and fondle him she heard the gasp from her companion and turned to see if he were nervous of the dog. He was peering at her through the fog as though she were a ghost.

"Pardon me," he said, "but I thought—I imagined—er—that you could not speak."

It was Thelma's turn to stare.

"Then you're not deaf and dumb!" she exclaimed on a note of sheer happiness and relief.

"Deaf and dumb? Certainly not! And I'm very thankful to know you are not," said the young man.

"But why should you suppose I was?" asked Thelma, in surprise.

"By your using your fingers to ask me where about we were," he replied.

Thelma frowned.

"Why," she said, "why! my hands had gone to sleep. They were still and numb with the cold. I was moving my fingers to exercise them and restore circulation. Did you really suppose I would start talking to a complete stranger in a bus even if—"

But by this time they were both laughing.

"Watch," he said. And spelt out: "Where are we?" on his hands. "Those were exactly the exercises you went through. I was smitten with dismay that anyone so young and lovely—I beg your pardon, I shouldn't have said that. Anyway, I was thankful that I was familiar enough with finger language to answer your question."

"It was that that confirmed me in thinking you were like that," she said. "How is it that you——"

He smiled down at her through the fog, patting the dog's head meanwhile.

"I run a club for deaf and dumb youngsters," he explained. "I'm on my way there now. But I might ask you the same."

"My dear old granny is stone deaf," said Thelma. "That's why I'm so proficient." She looked up at him, both to say goodbye.

"Listen," he said eagerly. "We do need helpers at the club; people who can use the language of the hands. Do you think perhaps you might spare an occasional evening? It's such worthwhile work. My name's Terence Cooper, and I live—wait, I think I've a card." He took one from his pocket.

"My name is Thelma Price," she said. "And I live at Chestnut Cottage in Marston. I should love to give an evening a week to club work of that sort and if you will let me know, some time, a little more about it, but I really must be going now, granny will wonder what has happened to me."

He took her hand in his and pressed it hard and even through the fog she could see how glad he looked.

"Goodbye, little Red Riding Hood," he said. "Or rather au revoir," and disappeared into the fog.

And somehow Thelma knew it was only au revoir.

OUR PETS

By FARMER JOHN

Bathing a Dog

Should a pet dog be bathed in winter?

It is best not to bath a small pet dog in cold weather unless it is really necessary. If a bath is given, great care must be taken to dry the dog thoroughly, and it should be kept in a warm room for a few hours afterwards.

Rabbit Hutches

Is it harmful for a rabbit hutch to rest on the earth, or should there be a floor?

THE hutch should certainly have a floor. It should be of wood covered with sawdust, with hay on the floor of the sleeping compartment.

For further advice write to Farmer John, Woman's Weekly, The Fleetway House, Farringdon Street, London, E.C.4, enclosing a stamped, addressed envelope for a post reply.

The Jan H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions: as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres; Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff St, South.
Johannesburg.

BEGINNER'S COURSE IN AFRIKAANS

The External Division of the University of South Africa has now instituted a correspondence course for beginners in Afrikaans. Modern and scientific methods of instruction are used i.e. gramophone records (where necessary). No previous knowledge of the language is required.

Full particulars are obtainable from:

The Director Of External Study,
University Of South Africa,
P. O. Box 1513, PRETORIA.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Book Review

"Struggle for Equality" by P. S. Joshi, 40 Bree Street, Johannesburg. Pp. 304. 10/6.

South Africa is in ferment. She is in the midst of explosive race tensions unheard of in her history. Fear has grown that she will soon be split into two hostile camps, European and non-European, and only a political miracle may save her from being involved in internecine warfare. Mr. Joshi, Indian author and journalist, records here the plight of all non-European groups, especially the Indian, in South Africa, and appeals in the name of humanity to call an immediate halt on the perilous track of apartheid. He marshals all the facts to convince South African herrenvolkism of the error of its ways and relates the manner in which other nations of the world have attempted to solve identical problems within their borders. Mr. Joshi dreads the consequences of the operation of the Group Areas Act and other discriminatory legislation on the Indian people, and warns that to the Africans every oppressive measure is an eye-opener and an incentive to resist tyranny. "The history of Ndlambe, Tshaka and Dingaan has inspired them to action, and it would not be surprise if an African Nehru arose to lead them in their onward march to freedom." The book contains an appreciative foreword by Sir Maharaj Singh, Governor of Bombay, and six uptodate, valuable appendices including the chronology of colour bar from the day Van Riebeeck landed on the shores of South Africa, and prophetic views of Mahatma Gandhi and the Rt. Hon. V. S. S. Sastri on the complicated Indian problem in South Africa.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

CONGRESS WORKING COMMITTEE DECISIONS

RESOLUTIONS on the reported contemplated amendment to the Immigrants Regulations Act, prevating Indians from marrying with persons domiciled in India and bringing the wives of such marriages to South Africa, on Expatriation, on the ultimatum to 'The Guardian' and on the Group Areas Act were passed by the Working Committee of the Natal Indian Congress, held in Durban on Sunday, October 28.

Expatriation

The resolution dealing with expatriation condemned the statement issued recently by the Head Committee of the Nationalist Party that South African citizens of Indian origin should be expatriated and that the Nationalist Party believed in compulsory expatriation.

"This statement," the resolution added, "tantamounts to the repudiation of the Capetown Agreement and the Assisted Emigration Scheme flowing out of it in that this scheme is a voluntary one. The threat of compulsion makes it even more necessary for the Indian people to re-evaluate the Capetown Agreement.

"This meeting urges the South African Indian Congress urgently to consider the resolution passed by the Annual Conference of the Natal Indian Congress recommending the S.A.I.C. to request the Government of India not to receive any Indian who arrives in India under the Assisted Emigration Scheme."

The Guardian

The Working Committee expressed its "grave concern at the ultimatum served on 'The Guardian' by the Minister of Justice, under the Suppression of Communism Act.

"It regards this action as a direct attack on the freedom of the Press, an attack which if not opposed, can ultimately lead to the banning of all newspapers opposed to the policies of the Nationalist Government.

"In condemning the autocratic action of the Minister, this meeting calls upon all South Africans of all races to lodge their strongest protest against this further Nationalist attack on the existing freedoms and liberties of the people."

Contemplated Amendment To Immigration Laws

The Working Committee expressed grave concern at "the press report indicating that the Government contemplates amending the Immigrants Regulations Act of 1913 in order to make marriages between South African born and domiciled Indians and Indians outside the Union invalid in South Africa.

"This meeting emphatically repudiates the suggestion that during the past five years 14,000 Indians have entered the Union illegally and regards this suggestion of the Minister of the Interior and others as a further attempt to antagonise the European people of Natal against the Indians with a view to gaining further support for the Nationale Party's policy of expatriation and for the implementation of the Group Areas Act.

"The contemplated restriction on Indian marriages is a violation of a basic human right of the individual and runs counter to the provisions on marriages contained in the International Declaration of Human Rights guaranteeing the individual the right of free choice of one's life partner."

The Group Areas Act

The Working Committee was of the "firm opinion that no Indians should co-operate with local authorities in creating or setting aside areas under the Group Areas Act.

"Recent events such as the move to declare Cato Manor a White area clearly indicates that the local authorities in co-operation with the Central Government are already preparing plans to define racial zones on pre-conceived notions and that the Land Tenure Board will be presented with a fait accompli.

"Under the circumstances Indian co-operation will only lead to their participation in plans which aim at their economic strugulation and their co-operation will be interpreted as the Indian people's acceptance of the Group Areas Act and the principle of apartheid embodied in this Act.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૪ | શુક્રવાર તા. ૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૨. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૨.

"દાઝ્યાપર ડામ

મુખ્ય પ્રધાન ડૉ. ટી. ઇ. ડોંગીસે દુઃખ સમયપર ડરબનમાં વસતી બંદુકના આંકડાનું અવલોકન કરતાં એવું નીવેદન કર્યું હતું કે, દેખવા પરથી પાંચ વર્ષમાં ૧૪૦૦૦ હીંદીઓ યુનીયનમાં ગેરકાયદે દાખલ થયા છે. એ નીવેદનપર તે કુદરતી રીતે આંબ્યા એ તો એજ જાણે. તેવીજ બંદુકનું નીવેદન તેમની પહેલાં ડરબનના મેયર મી. પરસી એઝલેન્ડે કર્યું હતું. પરંતુ બન્ને નીવેદનો પાયા વગરનાં હતાં. એ નીવેદનો કરવાનો એકમાત્ર હેતુ, અમે અગાઉ જણાવી ચુક્યા છીએ તેમ, દેખીતી રીતે, યુરોપીયનોના મનમાં હીંદીઓ વિરુદ્ધ ઝેર રેડવાનો હતો.

ક્ષણભર માની લો કે એ નીવેદન ખરું હોય તો સદા અતિ જાગૃત રહેતાં ઇમીગ્રેશન ખાતાંની પ્રતિષ્ઠા તે વધાર નાઈ નહિ ગણાય. એ ખાતાંનાં હલ્લાબોલ ના આંખ મીંચામણા વિના એ નહિ બની શકે. એવું અનુમાન કરવામાં આવ્યું છે કે ઉકત હીંદીઓ યુનીયન અને પોરચુગીઝ પ્રદેશની સરહદ પરથી પુસી ગયા હતા. એ પણ કેમ બની શકયું હોય એ વીચારી શકાતું નથી. કારણ, પ્રથમ તો તેમને લેરેન્કો માર્કિવસ જવા તો બેરા જહાજ મારફે આવવું પડેલું હોય અને એ બન્ને બારોબાર એકેએક ઉતારની ઇમીગ્રેશન ખાતાં તરફથી ચારીકાયી તપાસ કરવા માં આવે છે.

પરંતુ આ બદનક્ષી ભરેલી બબડાટનું તુરતજ નિવારણ કરવું પડયું અને તેથી લોકોને હવે એમ કહે વામાં આવી રહ્યું છે કે ડૉ. ડોંગીસના નીવેદન બાદ તપાસ કરવામાં આવી અને એક નવીન વસ્તુ રચી કાઢવામાં આવી છે કે આ દેશમાં જન્મેલા અને ડોમીસાઇલ થએલા હીંદીઓ લગ્ન કરવા યુનીયનની બહાર જાય છે અને પોતાની પત્ની અને છોકરાંઓને યુનીયનમાં દાખલ કરે છે. પોતાની પત્નીઓને બહારથી લાવે કે યુનીયનમાં લગ્ન કરે એ બેમાં અમે બહુ ફેર જોતા નથી. બન્ને રીતે છોકરાંઓ સરજવાના હેાય તે તો સર જાયજ. એ ગમે તેમ હો પરંતુ યુની યનમાં ડોમીસાઇલ થએલા હીંદીઓની બહુ થોડી સંખ્યા લગ્ન કરવા બહાર જાય છે અને તે આ દેશમાં પોતાની વસતી વધારવાના જ આશ હરાદથી નથી જતા, પરંતુ તેઓના ધાર્મીક અને સામાજીક રિવાજોના કારણે આ દેશમાં તેઓને લાયક કન્યાઓ નથી મળી શકતી તેથી જ બાપ છે. અને યુવાન છોકરાઓ જો કન્યાઓ લાવવા બહાર જતા હોય તો આ દેશમાં જન્મેલી યુવતીઓને સદાને માટે આ દેશ છોડી જવો પડે છે કારણ, આ દેશના ઇમીગ્રેશન કાયદાઓની રૂએ તેઓનાથી આ દેશમાં ડોમીસાઈલ થએલા નહિ હોય તેવા પતીઓને કે તેઓનાં છોકરાં ઓને આ દેશમાં લાવી નહિ શકાય. વળી માની લો કે આ લોકોને કન્યા ઓ શોધવાને બહાર જવાની પાબંદી મના કરવામાં આવે, તો શું થાય? વ્યભિચાર વધે. લાગતાવળગતા લોકોનું જીવન બરબાદ જાય અને વર્ણસંકર પ્રજા ઉત્પન્ન થાય. શું કોઇ પણ સારી સરકાર આવું પરિણામ જોવા ઇચ્છે ખરી? છતાં હાલની સરકાર ૧૯૧૩ ના ઇમીગ્રેશન કાયદામાં સુધારાયેલો સુધારો લાવીને આ વસ્તુ સાધવા ઇચ્છતી જણાય છે: શું સાઉથ આફ્રીકાની લોકશાસનપ્રિય સુધરેલી ગોરી પ્રજા આ વસ્તુ થવા દેશે?

અનેક જાતના પ્રતિબંધોથી તો હીંદી ઓ ઘેરાયેલા પડયા જ છે. ઉપરથી ભલે ગમે તે જોવામાં આવતું હોય પરંતુ એટલી વાત તો પ્રતિષ્ઠિત સંશોધકોએ સિદ્ધ કરેલી છે કે આ દેશમાં સીત્તેર ઉપર ટકા હીંદીઓ પેઢ પુરતું અનાજ પામતા નથી. પોતાની સંસ્કૃતિને માટે તેઓ એક જ દેશ તરફ નજર કરી શકે છે અને તે હીંદ છે. ૧૯૧૩ની સાલથી એ પણ તેઓ કરી શકતા નથી કારણ કોઇ પણ નવા હીંદીથી આ દેશમાં દાખલ થઇ શકાતું નથી. આ દેશના એપાર્ટહેડના કાયદા ઓના કારણે તેઓ યુરોપીયનોની (પશ્ચિમ) સંસ્કૃતિના સમાજમમાં પણ આવી શકતા નથી. એટલે, મતલબમાં, તેઓને પોતાનામાંજ સબડવું પડે છે અને પશ્ચિમ સંસ્કૃતીની બહીઓ બહાર કરવી પડે છે. હવે તેઓના બાતલી જીવનમાં પણ માયું મારવાનું ચોલ્લાક રહ્યું છે! આ દાઝ્યાપરનો ડામ જેના માં સ્વમાનનો છાંટો પણ હશે તેનાથી સહન નહિ થઇ શકે, નહિ કરવો જોઇએ.

સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓની સમક્ષ બે વસ્તુઓ પસંદ કરવાની રહી છે. યા તો આ અનિષ્ટની સામે મદીનગી થી મરણાંત લગી લડવું અને સુધરેલી દુનીયાને પોતાનું નુર બતાવી આપવું અથવા તો નામર્દની જેમ આ દેશમાંથી નાસી છુટવું અને દુનીયામાં અપકીર્તી મેળવવી. ત્રીજો માર્ગ છે મુંગે મોઢે માનભંગો સહન કરી અહિ પડી રહે વાનો. તેમ કરવાથી તેઓ સુધરેલી દુનીયા તરફથી કશું પણ ખ્યાન મેળવવા ને લાયક નહિ ગણાય અને અર્ધજંગલી અથવા ગુલામો તરીકેના વર્તાવને તેઓ પાત્ર ઠરશે. ઇશ્વર સૌને સન્મતિ બક્ષે અને સન્માર્ગે દોરે.

ક્રીટનની ચુંટણી

છેલ્લા થોડા દિવસોનો અયત્નપ્રેમ બનાવ ક્રીટનમાં થએલી નવી ચુંટણીનો ગણી ગયો છે. મી. વીન્સટન ચર્ચીલ ના નેતૃત્વ હેઠળ કનઝરવેટીવ પક્ષ સત્તા માં આવ્યો છે. સમયનું એ એક ચિન્હ છે. આપણા દુનીયામાં આજે અનિષ્ટ તત્વો વધવા લાગ્યાં છે. યુદ્ધની તપ તારીઓ ઉભયપક્ષે ચાલી રહી છે અને કોને ખબર છે કે મી. ચર્ચીલ, જેમણે એક વખત એવું કહ્યું હતું કે ક્રીટીશ સલ્તનતનો અંત મારા હાથથી કદી નહી આવે, તેમને જ હાથે હવે દુનીયા નો અંત આવવાનું સરજાયું હશે કે શું? અમે એવું હરગીજ ધારતા નથી. અમે તો ઇચ્છીએ છીએ કે બુદ્ધિ અને હીંમત, કે જેની મી. ચર્ચીલ માં જરાએ ઉણપ નથી, તેનો દુનીયા નો નાશ થતો અટકાવવામાં સદુપયોગ કરવાની ઇશ્વર તેમને સન્મતી અને શકતી આપે. એ કાર્ય ખરેખર કઠિન છે. પરંતુ જે નેતાઓના હાથમાં આજે દુનીયાનું ભાવી રહેલું છે, તેઓ જો ઇશ્વરનો ડર રાખી પોતાની સત્તા અને મોભાનો જ વિચાર કરવાનું ત્યજી દે અને ગરીબ અને શ્રમજીવી બળની ધમકી ઓ બાજુએ મુકી દઇ વિરોધી બળો સાથે અત્યંત નમ્રભાવે મસલત કરે તો અમને ઇશ્વરમાં પુર્ણ વિશ્વાસ છે કે શ્રમજીવનો આધાર લીધા વીના મસલ તોથી તેઓ દુનીયામાં શાંતી સ્થાપી શકશે.

સાઉથ આફ્રીકામાં જે બની રહ્યું છે તે પરથી વીચારતાં એમ લાગે છે કે, શાંતી, એખલાસ અને માનવ બંધુત્વનો જે મહાન સવાલ આપણી સમક્ષ ખડો થએલો છે તેને જોવાને બદલે પોતાના પક્ષ તરફ અને પક્ષનુંજ જોવાની વૃત્તિ દુનીયામાં આજે પણ જ વધી ગએલી છે. ઉપરોક્ત મહાન આદર્શો સિદ્ધ કરવાના કર્યેલા કારણે જે ભયંકર વિનાશકારક યુદ્ધોમાંથી દુનીયા પસાર થઇ ચુકેલી છે. છતાં એ મહાન આદર્શો તો અગાઉ કદી નહિ હતા તેટલા આપણાથી દુર ચાલ્યા ગયા છે અને દુનીયાને આંગણે બીજું યુદ્ધ આવી રહ્યું છે.' તેના ઉપરથી સ્પષ્ટ સમજી શકાયું જોઇએ કે આ યુદ્ધો ઉકત આદર્શોની સિદ્ધિને માટે નથી લડાયાં પરંતુ યુદ્ધસંતોષીઓના સ્થાપિત લાભોને માટે જનતાના ભોગે તે લડાયાં છે. દુનીયાની સૌથી મહાન કસોટીને વખતે ક્રીટનમાં કનઝરવેટીવ પક્ષ સત્તામાં આવ્યો છે. દુનીયાને સુધારવી કે તેનો અંત લાવવો એ તેના હાથમાં રહ્યું છે.

નોંધ

ડરબનની લાયબ્રેરીઓમાં
એપાર્ટહેડના નવા ધારા

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે લાયબ્રેરીને લગતા નવા ધારા ઘડયા છે જેની રૂએ સીટી હોલમાં આવેલી મ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરી માત્ર યુરોપીયનોને માટેજ ખાસ રાખવામાં આવી છે અને ખુક રટોટની લાયબ્રેરી નોન-યુરોપીયનોને માટે જ ખાસ રાખવામાં આવી છે. સીટી હોલ વાળી લાયબ્રેરીમાં દાખલ થવા સંબંધી કલમમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તેનો ઉપયોગ માત્ર યુરોપીયનો કરી શકશે અને કોઇ પણ નોન-યુરો-પીયન કોઇ પણ કારણસર તેમાં દાખલ થઇ શકશે નહિ. અપવાદ માત્ર એટલો રાખવામાં આવ્યો છે કે સીટી કાઉન્સીલના નોન-યુરોપીયન અમલદારો અથવા નોકરો અથવા કોઇ પણ યુરોપીયનનો નોન-યુરોપીય નોકર કામ પ્રસંગે દાખલ થઇ શકશે. તેમ છતાં લાયબ્રેરીમાંના પોતાની મુનસુફી

થી પોતાને યોગ્ય જણાય તે શરતે કોઈ પણ નોન-યુરોપીયનને દાખલ થવા દઈ શકશે. એજ નીયમ ફ્રુક રટ્રીટની લાયબ્રેરીને પણ લાગુ પાડવા માં આવેલો છે.

ઈન્ડીઅન-ઝોસા ડાક્તરોને હાઉસ સર્જન તરીકેનું કેટલું સ્થાન મળેલું

ટ્રાંસવાલ પ્રાંતિક સરકારે અમુક શરતો સ્વિકારેલી છે જેથી ત્રણ નોન-યુરોપીયન ડાક્તરો જોહાનીસબર્ગની બારાગ્વાનાથ હોસ્પીટલમાં હાઉસ સરજન તરીકે કામ કરી શકશે. તેઓને યુરોપીયન ડાક્તરોને મળતા પગારનો ચારપંચમાંશ પગાર મળશે. આનો અર્થ એ થયો કે ત્રણ હીંદી ડાક્તરો જેઓને પોતાનો ડાક્તરી અભ્યાસ પુરો કર્યો બાદ ધંધો શરૂ કર્યા પહેલાં તાલીમ લેવાને હાઉસ સરજન તરીકે કામ કરવું પડે છે તે મળવાની મુશ્કેલી આવી હતી તે દુર થઇ છે. જેઓએ આ ખાલી જગ્યાઓ માટે અરજી કરેલી છે અને જીલ્લને ફ્રીજમેન મેમોરીયલ હોસ્પીટલ, કે જે પ્રાંતિક સરકાર તરફથી ચલાવવામાં આવતી નથી, તેમાં જગ્યા મળી ગઇ છે. આ ત્રણ હીંદી ડાક્તરો કેટલાક માસ થયાં પોતાનો અભ્યાસ પુરો કર્યો હતો પરંતુ બારાગ્વાનાથ હોસ્પીટલમાં તેઓને સ્થાન આપવામાં આવ્યું નહોતું જો કે એ હોસ્પીટલ નોન-યુરોપીયનોને માટેજ છે. કારણ એ હતું કે યુરોપીયન નર્સોને નોન-યુરોપીયન ડાક્તરોના હુકમ ઉઠાવવાની સુગ હતી. બારાગ્વાનાથના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડૅા. જે. ડી. ઓસન અને મોડિકલ આદીકન ગેડીકલ એન્ડ ડેન્ટલ કાઉન્સીલના પ્રમુખ પ્રોફેસર એસ. એફ. ઉરસબ્રુકને તેઓને સ્થાન અપાવ્યું અને જોહાનીસબર્ગની હોસ્પીટલ બોર્ડ ને અમુક સુચનાઓ કરી હતી. બોર્ડે એ સુચનાઓ સ્વિકારી પ્રાંતિક સરકાર સમક્ષ રજુ કરી હતી અને તેણે એ નીમણુંક મંજુર કરી છે. ડૅા. ઓસને જણાવ્યું છે કે ઉપરોકત હીંદી ડાક્તરોને અકરમાતના દરદીઓના ખાતામાં રાખી શકાશે અને તેઓને માટે રેસ્ટ રૂમ અને કલોક રૂમો યુરોપીયન ડાક્તરોથી જુદા રાખવામાં આવશે. તેઓને રહેવું પણ બહાર પડશે કેમ માટે તેઓને ખરચ આપવા માં આવશે. અકરમાતના દરદીઓના બોર્ડમાં નોન-યુરોપીય સીસ્ટર રાખવા માં આવશે. આ ગોઠવણ કામ ચલાઉ છે. નીમણુંક બાર મહિના માટેજ અને દરમીયાનમાં બોર્ડ આખો સવાલ તપાસશે. જોહાનીસબર્ગ જનરલ હોસ્પીટલના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડૅા. જે. એફ. મીલ્સ, જેમણે પ્રાંતિક સરકાર સાથે આ બાબતની ચર્ચા કરી હતી, તે જણાવે છે કે આ નવી ગોઠવણ બોર્ડની નીતીને અનુસાર છે. જણાવવામાં આવે છે કે આ વર્ષની આખરીથી કરબનની ફ્રીમેન મેમોરીયલ હોસ્પીટલમાં પણ ચાર કે પાંચ નોન-યુરોપીયન ડાક્તરોને માટે જગ્યા થશે.

અંત લગી લડયે જુકેડા

ઉપલી ગોઠવણથી અમે જરાયે ખુશી નથી થયા. કોઇ પણ સ્વમાન પ્રિય માણસની તેથી બાબણી દુઃખમા વિના નહિજ રહે. જેથી કુળવણીની લાટકાતની કીમત શું છે એ તેને અંતે દરજ્જો અકુલતોજ જોગવવાનો કોપ. માણસની જાતી કે વર્ણના આધારે ભેદ પાડવો એ વસ્તુજ ખોટી છે અને જ્યારે તેને કાયદાથી મંજુરી આપવા માં આવે ત્યારે તે અસહ્ય થઇ પડે છે. સમજદાર યુરોપીયનોએ તેમજ નોન યુરોપીયનોએ તેની સામે અંત લગી લડયેજ છુટકો છે.

ગોરા કાળા વચ્ચે ખાઈ રહેલો સંબંધ

ઓન. જસ્ટીસ સેઝલી ક્લેકવેલ કે. સી.એ જોહાનીસબર્ગમાં આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે "આપણે યુરોપીયનો જોઇએ આ દેશમાં સૌથી વધારે ધુરો ખોમવીએ છીએ તેઓ આપણા નેતીયો ને માટે કરવું જોઇએ તેનો દસમો ભાગ પણ કરતા નથી. સારા ચાળીસ વર્ષના અનુભવમાં યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો વચ્ચે જેટલી આજે વર્તી રહી છે તેટલી કડવાશ મે કદી જોઇ નથી. આજે કદી નહિ હતી તેવી અરાજકતા વર્તી રહી છે. જોઇ નેટીવે ઘરમાં ખાતર પાડયું, યુરોપીયનનું ખુન કરવું, યુરોપીયન સ્ત્રીના ઉપર બળાત્કાર કરવો એ તો ગોરા કાળા વચ્ચેના જાહેર કર્યા વગર ચાલી રહેલાં યુદ્ધમાં નેટીવને માટે એક બહાદુરીની વસ્તુ ગણાય છે. બહાર થી આપણી આબાદી અને જણાતી ફોપ, પરંતુ આપણી વસતીમાં વધારો કરવાને બહારથી વસાહતીઓ નથી આવતા એથી હું બેચેન છું. ગોરી વસતીમાં જે કુદરતી વધારો થઇ રહ્યો છે તે પુરતો નથી. નેટીવો અને હીંદી જોતા સંતતીના પ્રમાણ આગળ આપણું કયી વિસાતનું નથી."

સૌને સમાન તક આપવી જોઇએ

ગયે અઠવાડીયે પ્રીટોરીયામાં ટેમ્પ કમાન્ડોના વર્ષ રકવેરમાં થયેલા ધાર્મિક ઉત્સવ પ્રસંગે કમાન્ડોની પ્રીટોરીયાની શાખાના પ્રમુખ મી. જોહ્યવેબ્રટે પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે "અમે રેન્ડ કમાન્ડોના સભ્યો ઇચ્છર ની અને આપણા દેશની સેવાના સમાન આદર્શો સેવનારા સઘળાને અમારું સર્વસ્વ અર્પણ કરીએ છીએ.

પ્રેસબીટેરીયન ચર્ચના રેવરન્ડ આર. બી. ગીલ્સે કહ્યું કે માનવીઓ અને પ્રજાઓને જીવનના આધાર તરીકે સ્વતંત્રતા, સમાનતા અને બંધુત્વ જોઇએ છે. સ્વતંત્રતા એ ક્રિસ્તપાલન થી ફેલાયેલો ગુણ છે. આજે જેને સ્વતંત્રતા કહેવામાં આવે છે તે બીજા ના ભોગે થતી સ્વચ્છંદતા છે. માનવી ઓ અને પ્રજાઓ જ્યારે ઇશ્વરનીજ સત્તા સ્વિકારતા થશે ત્યારેજ આપણે ખરી સ્વતંત્રતા જોઈ શકીશું. એ સ્વતંત્રતામાં ત્યાગ એ જીવનનું ખાસ અંગ હશે. આપણા દેશની પ્રજાતીમાં પોતાનામાં રહેલા સારામાં સારા ગુણો બહાર લાવવાને માટે સૌને માટે સ્થાન છે. આપણા કોઇ પણ માનબંધુને તેમ કરતાં આપણે રોકી શકતા નથી. સૌને સમાન તક આપવામાં આવવી જોઇએ."

સાઉથ આફ્રીકાના ડાક્તરોને મળેલું આ વર્ષનું નોબલ પ્રાઇઝ

આ વર્ષનું નોબલ પ્રાઇઝ મેડીસીન પીવરને લગતી અને તે નાબુદ કરવાની રીતોને લગતી શોધો કરવા બદલ સાઉથ આફ્રીકાના ડૅા. મેકસ થેલરને મળેલું છે. તેમને સોનાનો ચાંદ, ૧૨૩૫૭ ડોલર અને બીજી વસ્તુઓ આપવામાં આવશે. ડૅા. થેલરે પોતાની શોધ ન્યુયોર્કની લેબોરેટરીમાં કરી હતી. ડૅા. થેલરનો જન્મ ૧૮૯૯ના જનુઆરીની તા. ૩૦મીએ પ્રીટોરીયા માં થયો હતો.

હીંદીઓથી લગ્ન કરવા યુનીયનની બહાર નહિ જઈ શકાય

પાર્લામેન્ટની આવતી બેઠકમાં લાવવા ધારેલો કાયદો

પાર્લામેન્ટની આવતી બેઠકમાં સરકાર એવો કાયદો લાવવા ધારે છે કે જેથી સાઉથ આફ્રીકામાં જન્મેલા અને ડોમીસાઇલ થએલા કોઇ પણ હીંદીયો લગ્ન કરવા યુનીયનની બહાર નહિ જઈ શકાય.

ઇમીગ્રેશન ખાતાના અમલદારો માને છે કે હાલ જે કાયદો છે તેમાં ખારી રહી છે. જેથી હીંદીઓ વખત અંકુશો સંબંધમાં દાખલ થઇ રહ્યા છે.

કુંક મુદ્દતપર મુલકી પ્રધાન ડૅા. ટી. ઇ. ડોંગીસે ડરબનમાં જાહેર સભા માં બાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં લગભગ ૧૪૦૦૦ હીંદી ઓ ગેરકાયદે યુનીયનમાં દાખલ થયા હતા. એટલે દર વર્ષના લગભગ ૨૮૦૦ થયા. ડૅા. ડોંગીસના આ નિવેદનપર થી હીંદીઓ કેવી રીતે યુનીયનમાં દાખલ થાય છે તેની વધેલી તપાસ દરમીયાન આ હકીકત જણાવવામાં આવી હતી.

ડૅા. ડોંગીસે કહ્યું હતું કે યુનીયન ની વસતીની સંખ્યાપર વધારે અંકુશ મુકવા તેમણે પોપ્યુલેશન રીજીસ્ટ્રેશનના કાયદાનો અમલ કરવાની ખાસ સુચના આપેલી છે.

હાલના ઇમીગ્રેશન કાયદાની કલમ કોઇ પણ હીંદી જે યુનીયનમાં જન્મેલો કોય અથવા ડોમીસાઇલ થએલો કોય તેનાથી યુનીયનની બહાર જઈ લગ્ન કરી શકાય છે અને પોતાની ઓને અને તેના અથવા તેના પોતાના છોકરાંઓને સ્થાયી વસવાટને માટે યુનીયનમાં દાખલ કરી શકાય છે.

એકજ વરસ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીને આમ કરતાં અટકાવે છે તે એ કે તે યુનીયનના પ્રાંતોમાંના કોઇ પણ એકમાં પરણેલો કોય અથવા કોઇ પણ પ્રાંતમાં કોઇ પણ બીજી સ્ત્રીથી જન્મેલાં તેના છોકરાં કોય.

હવે ૧૯૧૩ના ઇમીગ્રેશન કાયદાની એક કલમમાં ફેરફાર કરવાનું ધારવા માં આવ્યું છે. તેમાં રહેલી ખારીની પ્રધાનને જાણ કરવામાં આવી છે અને એશીયાટીકોને એ કલમમાંથી બાતલ રાખવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે.

આવો કાયદો કરવામાં આવશે તો કોઇ પણ હીંદી જેણે યુનીયનમાં કાયમતી મેળવેલી હશે અને તેનાં લગ્નથી જન્મેલાં તેના છોકરાં હશે તેનાથી બહાર જઇ પરણી પોતાની ઓ અને છોકરાંઓને યુનીયનમાં દાખલ કરી નહિ શકાય અને કોઇ પણ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીથી કોઇ બહારની સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરી તેના છોકરાં યુનીયનમાં લાવી નહિ શકાય

દૈનિક અખબારોમાં એવા ખબર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે ૧૪૦૦૦ હીંદીઓ યુનીયન અને પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાની સરહદપરથી પુસી ગયેલા હોવાની પ્રધાનની માન્યતાને ઘણું સમર્થન મળેલું જણાય છે.

(જુઓ અમારો અગ્રલેખ.)

---

૫ ૨ ૫ ૨ ૫

—શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિત જેઓ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને મેક્સીકો ખાતે ના હીંદના એલચી છે તેમનાથી આવતે વર્ષે બનારી હીંદની સામાન્ય ચુંટણીમાં ઉભેદવારી કરી શકાય તેટલા માટે હીંદ સરકારે તેમનું રાજકાયુ સ્વિકારેલું છે.

—હિમાચલ પ્રદેશની પહાડી જાતીઓ, જેઓનો હીંદના સાડા સતર કરોડ મતાધિકારીઓમાં સમાવેશ થાય છે, તેઓએ ચાલુ માસમાં ભરપુર પડતો ફોવાથી અડધોઅર તા. ૨૫મીએ મત આપ્યા હતા. રાજ્યના બાકીના ભાગમાં નવેમ્બર તા. ૧૬મીથી ચુંટણી શરૂ થશે અને ડીસેમ્બરમાં પુરી થશે.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ પર ફેપટાઉન સીટી કાઉન્સીલ

કેપ ટાઉન સીટી કાઉન્સીલે અકટોબર તા. ૨૮મીના ૭ વીરૂદ્ધ ૨૧ મતે ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ કેપટાઉનને લાગુ પાડવા સામે સકીય વીરોધ નહિ કરવા નો ઠરાવ કર્યો. કાયદાની રૂએ સત્તાઓ મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકારે સ્વિકારવી જોઇએ એવી બહુમતીનો તેણે સ્વીકાર કર્યો. કેજેનડોલ યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન ડાયરેક્ટર રહીમો. ધરના હાઉનેન્સ કમીટીના રીપોર્ટમાં એ બાબત લાવવામાં આવી હતી. રીપોર્ટમાં જણાવ્યું હતું કે નેશનલ હાઉઝીંગ કમીશન પા. ૭૬,૬૬૮ની લોનની બહુમતી કરવા તયાર છે, જો કાઉન્સીલ એવી ખાત્રી આપે, કે પોજના ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટની જરૂરી બાતો અનુસાર અમલમાં મુકવામાં આવશે. રીપોર્ટ જણાવે છે કે, શહેર માં યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન સત્તાઓ કાઉન્સીલે મુકરર કરવા જોઇએ એવી કોઇ પણ સુચનાનો હાઉનેન્સ કમીટી વીરોધ કરે છે. કમીટીએ બહુમતી કરી કે:

(અ) યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન પોજનાઓ બતાવનારાના પ્લેન સહીત આ પોજનાઓ નેશનલ હાઉઝીંગ કમીશન સમક્ષ પુરેપુરી વીગતવાર કરી રજુ કરવી, અને

(બ) કાઉન્સીલે કમીટીના મતોને અનુમોદન આપવું અને સરકાર જે આ પોજનાઓ માટે પોતે સત્તા આપેલી છે તેની સરતો ટકાવી રાખવા માગતી હોય તો કાયદાની રૂએ ગ્રૂપ એરીયા ઓ મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકાર પોજ ઉઠાવવા" સુચવ્યુ.

શ્રી. એસ. કાહાન એમ. પી. એ એવી દરખાસ્ત મુકી કે બહાલીની કલમ (બ) કાઢી નાખવામાં આવે અને તેના બદલામાં નીચેની મુકવામાં આવે: "સરકારને એવી અરજ કરવી કે કાયદા ની રૂએ સત્તાઓ મુકરર કરવાની પોજનાનો કાઉન્સીલ વીરોધ કરે છે." તેમણે કહ્યું કે "ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ નો અમલ કરવામાં કાઉન્સીલનો સહ કાર મેળવવાની સરકારની આ એક બાજ છે. અપીલે ૧૬૫૧ માં હાઉઝીંગને માટે પા. ૧૦ લાખ વોટ કર્યા હતા પરંતુ એક પણ ઘર હજુ બંધાયું નથી. અમારે પણ એ કામ આપણે હાથ ધરવા જોઇએ છીએ સારૂ સરકાર કંઇક નથી અટકાયુ નાખે છે."

શ્રી. હનસુ, એસ. બંગે કહ્યું: "સરકારે નેશનલ હાઉઝીંગ કમીશનનો કાયદો અમલમાં મુકવા અર્થે આ રીતે લાગ ઉઠાવવો એ અત્યંત અન્યાયી છે.

શ્રી. સી. બારનેટે કહ્યું: "આપણે સરકારને સાફ સાફ કહી દેવું જોઇએ, કે તમે કાયદો પસાર કર્યો છે અને તમેજ તેનો અમલ કરો. અને તમને ગમે તે સત્તાઓ મુકરર કરો."

ગ્રપ્રુ કલાકની ચર્ચા બાદ શ્રી. કાહાન ની સુધારાની દરખાસ્ત ૭ વીરૂદ્ધ ૨૧ મતે ઉડી ગઇ અને મુળ બહુમતી પસાર થઇ.

ટાઉન કલાર્કે કરેલો ખુલાસો

'કેપ આરગસ'ને મુલાકાત આપતાં ટાઉન કલાર્ક શ્રી. એમ. બી. વીલીયમ્સે જણાવ્યું કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ પર સીટી કાઉન્સીલે જે રીતે મત આપ્યો તે મુજબ તેણે એ વસ્તુનો સ્વીકાર કર્યો કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ કેસનો કાયદો છે પરંતુ તેનો અમલ કરવાની કશી જવાબદારી લેવા પોતે તયાર નથી. કાઉન્સીલે એ જવાબદારી પાછી સરકારને સુપ્રત કરી દીધી છે.

શ્રી. વીલીયમ્સે કહ્યું: "કાયદામાં કયાંયે એવું કહેવામાં નથી આવ્યું કે કાયદો અમલમાં મુકવાની સ્થાનીક સત્તાએ કોઇ પણ જાતની જવાબદારી લેવી. માત્ર સ્થાનીક સત્તાઓને સહકાર કરવાનું તે આમંત્રણ આપે છે.

પરંતુ સરકારી અખબારોમાં સુચ વાયું છે તેમ જો કાયદો અમલમાં મુકવાની સ્થાનીક સત્તાઓને ફરજ પાડનારો કાયદામાં સુધારો લાવવામાં આવશે તો કાઉન્સીલને મોટા ખરચમાં ઉતરવું પડશે જમીન આપણીના નકશાઓ તયાર કરવા પડશે એટલું જ નહિ પરંતુ મ્યુનીસીપલ અમલદારો એ ઘેર ઘેર ફરી તેમાં વસનારા ગોરા છે કે બીન-ગોરા તેની તપાસ કરવી પડશે. અને તેમ કરતાં અમલદારોના કદાચ માથાં પણ ભાંગશે."

તેમણે કહ્યું: "સત્તાઓ મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકારે લેવાનું કાઉન્સીલ કહે છે તેનું કારણ એ છે કે તેમ નહિ કરે તો નાગરીકો બીન-ગોરા તેમજ બીજા અમુક સત્તાઓમાંથી તેઓને ઉથેડી મુકવાનો કાઉન્સીલપર દોષ મુકશે.

સ્થાનીક સત્તાઓ પાસેથી સહકારની આશા રાખવામાં આવે છે પરંતુ તેમ કરવાની તેને ફરજ પાડવાઇ કયું નથી.

લેન્ડ ટેન્યુર એડવાયઝરી બોર્ડે સ્થા નિક સત્તાઓને સુચનાઓ આપનારી એક પત્રીકા મોકલેલી છે કે કાયદાના અમલ સાથે સૌથી વીશેષ સંબંધ તેઓને રહેલો છે અને એ કાર્યમાં કોઇના પણ કરતાં વધારે મદદ તેઓ આપી શકે તેમ છે.

પરંતુ કોઇ પણ વર્ગોના લોકોની કોઇ પણ સંખ્યા અથવા તો સંસ્થા ઓને પણ ગ્રૂપ એરીયાઓ મુકરર કરવાની અરજી કરતાં કોણ રોકી શકતું નથી. તેમ થાય તો સ્થાનિક સત્તા ઓને એ અરજીઓપર પોતાનો મત દર્શાવવાની તક તો આપવામાં આવશે જ પરંતુ એ બાબતમાં અમપદ લેવાનું બાનગી વ્યકિતઓપર છોડી દેવા કરતાં તેઓએજ લેવું વધારે સલાહકારક ગણાશે.

અમુક જાતીના લોકોને જો અમુક સત્તાઓમાંથી પરમણે કાઢવાનો સવાલ આવશે તો તેની જવાબદારી મ્યુનીસી-પાલીટીપર નહિ રહે. દેશના કાયદાનો અમલ કરવાનું પોલીસ અને અદાલતો પર રહેશે."

ગ્રૂપ એરીયાઝ સામે કેપના નોન-યુરોપીયનોનો વીરોધ

કેપ ફ્રેલેટસની ૭ નોન-યુરોપીયનોની સંસ્થાઓએ લેન્ડ-ટાઉનમાં એક સભા ભરી લેન્ડ-ટાઉન-ડોક્ટર-વેટન સત્તાને ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટની રૂએ ગોરાનો સત્તો જાહેર કરવાના કોઇ પણ પ્રયત્ન નો વીરોધ કરવાનો ઠરાવ કર્યો.

સભામાં લેન્ડ-ટાઉન રેટપેયર્સ સોસા યટી, કીયરફી સીવીક એસોસીએશન, વેટન રેટપેયર્સ એન્ડ ટેનન્ટસ એસોસી એશન, અથલોન, ડોક્ટર એન્ડ ડીસ્ટ્રીકટ ટ્રેડર્સ એસોસીએશન, લેન્ડ-ટાઉન ગોરા વીવન સંઘ અને લેન્ડ-ટાઉન એ. એમ. ધ. સંઘના પ્રતિનિધિઓ હાજર થયા હતા.

જણાવવામાં આવ્યું હતું કે કાયદા નો કોઇ પણ રીતે અમલ કરવામાં બીન-ગોરાઓને સહકાર આપતા અટકાવવાને અને કલાર્ક, મેયર, હીટી કે આફ્રીકનો માટે કોઇ પણ જાતો મુકરર કરવાની લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડને અરજી કરતા બીન-ગોરાઓને રોકવાને સખ્ત પ્રચાર કરવામાં આવશે.

જાતીભેદના ધોરણે સત્તાઓ પાડવા નો વીરોધ કરનારો અને લાગતા વળ ગતા લોકોને આ બાબતમાં સાથ આપવા હાકલ કરનારો ઠરાવ સભાએ પસાર કર્યો હતો.

કેપને લાગુ પાડવામાં આવેલો ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ

આ સ સરકારી ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી જાહેરાતથી ગ્રૂપ એરી-યાઝ એકટની રૂએ અકટોબર તા. ૨૬ થી આખા કેપ પ્રાંતમાં વસવાટ ઉપર અંકુશ મુકવામાં આવ્યો છે. તેનો અર્થ એ થાય છે કે એ તારીખથી જુદી જુદી જાતીના લોકો જ્યાં વસવાટ કરતા હશે તેમાં લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડ પાસેથી પરમીટ મેળવ્યા વિના કોઇ ફેરફાર કરી શકાશે નહિ. અત્યાર સુધી વસવાટ ઉપરનો અંકુશ માત્ર રીયમુકના મ્યુનીસીપલ સત્તા પુરતોજ મુકવામાં આવ્યો હતો. એ અંકુશ સપટેમ્બર તા. ૨૧મીના મુકવા માં આવ્યો હતો.

બોર્ડના પ્રમુખનો ખુલાસો

લેન્ડ ટેન્યુર એડવાયઝરી બોર્ડના પ્રમુખ શ્રી. ઇ. એફ. ડી. વી. ડુગોએ એક નીવેદન બહાર પાડી ખુલાસો કર્યો છે કે કેપમાં આજ સુધી માત્ર રયાપર બીલકુલ મેળવવા પર અને જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચેના લીસોપર અંકુશ મુકવામાં આવ્યો હતો. બીલકુલ મેળવવા પરનો અંકુશ કાયમ રહે છે પરંતુ લીસોપર જે અંકુશ હતો તે કાઢી નાખી હવે જમીન કે મકાનપરના વસવાટપર અંકુશ મુકવા માં આવ્યો છે. એટલે આજે સ્થિતિ એ છે કે જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચે બીલકુલ મેળવવાની સત્તા હવે કોઇ પણ ફેરફારો પર અંકુશ રહેશે. બાકીના કોઇ પણ જાતીનો માણસ જે જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરતો હશે તે જમીન કે મકાનમાં બીજી જાતીના માણસથી વધુ પડતી વસ્તી નહિ થઇ શકે. કેપના સંબંધ માં ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટનો અમલ બે વર્ષને માટે મોકુફ રાખવાની તેમજ રીયમુકના મ્યુનીસીપલ સત્તા સંબંધી જે જાહેરાત બહાર પાડવામાં આવી હતી તે રદ કરવામાં આવી છે.

વિવિધ

તમાકુના વેપારમાં ફ્રાંસ ત્રીજે નંબરે

દુનીયાની તમાકુની બજારમાં ફ્રાંસ ત્રીજું સ્થાન ધરાવતું થયું છે. લંડન આવેલા છેલ્લા આંકડા મુજબ ફ્રાંસે ચાલુ સાલ પા. ૬,૦૮,૭૫,૦૦૦ની કીમતનો સાડાનવ કરોડ રતલ તમાકુ પરદેશ મોકલ્યો હતો. ગત વર્ષમાં ફ્રાંસને આયાત કરેલો પણ ટકા તમાકુ મુનાફટેક્સ રેટસથી ૨૦ ટકા સધન રેડેસીમાથી અને ૧૨ ટકા ફ્રાંદથી આવ્યો હતો.

જાહેર ટેલીફોનના સ્થળોમાં ગેપાટ્રાંસ

સોદાનીમુણગર્ની નજીક કેમ્પટન પાર્કની નવી પોસ્ટ ઓફીસે યુરોપીય નો અને નોન-યુરોપીયનો માટે ટેલીફોન ના જુદા જુદા રાખવામાં આવ્યાં છે. બન્ને એક સરખાંજ છે પરંતુ મકાન ની બે બાજુએ મુકવામાં આવ્યાં છે.

વિનોબા ભાવેની જીવન રેખા

(હરીપ્રસાદ વ્યાસ, વર્ધા)

ભારતની વિરલ વિભૂતી, તપોમૂર્તી, ત્યાગી, નૈષ્ટિક બ્રહ્મચારી, અનોખા સત્યાગ્રહી, સર્વોદયના સમર્થ પ્રચારક, સંત કવી, શ્રી. વીનોબાજી ભાવેએ ઉત્તરની પગપાળા યાત્રા શરૂ કરીને સમગ્ર દેશનું ધ્યાન આકર્ષ્યું છે, અને લોકોના દીલમાં નવી આશા અને ચેતના જગાડી છે. તેલંગણાની યાત્રા નીકળ્યા તે તારીખે તો તેમની યાત્રા પુરી થઈ ગઈ છે અને આ બીજી યાત્રાનો આરંભ કર્યો છે.

૧૯૪૦ માં ગાંધીજીએ વ્યક્તીગત સત્યાગ્રહમાં પહેલા સત્યાગ્રહી તરીકે વીનોબાજીની પસંદગી કરી ત્યારથી તેમનું નામ દેશ વીદેશમાં પહેલીવાર જાણીતું થયું. જવાહરલાલ નેહરૂ કે સરદાર વલ્લભભાઇની પ્રથમ સત્યાગ્રહી તરીકે પસંદગી ન કરતાં, શ્રી. વીનોબા જીની કયાં કરી? તે વખતે જનતાને આથી આશ્ચર્ય થયું હતું. પણ આજે ગાંધીજીના અવસાન બાદ તેમણેએ અહીંસાનો દીપક બળતો રાખીને સર્વોદયના મંત્રનો પ્રચાર કરીને મહાત્માજીની પસંદગીને ઉજ્જવલ બનાવી છે.

વીનોબાજીની અટક ભાવે છે. મુળ રત્નાગીરી જીલ્લાના રહેવાસી; પણ તેમના પુર્વજો કોલાબા જીલ્લાના ગાગોદા ગામે આવી વસ્યા હતા. પેતર, પેર બાર વીગેરે ત્યાંજ વસાવ્યાં હતાં

શંભુરાવ ભાવે વીનોબાજીના પિતા મહ અને શંભુરાવના પત્ની રૂખ્માબાઇ, તેઓ વાઇ રહેતા. મોટા ભાયાની અને મોટી બાના મુળો વિનોબાજીમાં ઉતરેલા દેખાય છે. શંભુરાવ વિરકત વૃત્તીના હતા. સંસારમાં તેમનું મન નહોતું. તેઓ કેદારેશ્વરના ભકત હતા. કેદારેશ્વરના ઉત્સવમાં એક દીવસ બધાને માટે તે મંદીર ખુલ્લું રાખવામાં આવે છે. શંભુરાવને તે દીવસોમાં વીચાર આવ્યો કે ગરીબોને ભોજનની જરૂર હોય છે અને તે વીચારને અમલમાં મુકવામાં તેઓએ હરીજનોને જમાડયા. આ સાહસભર્યું કાર્ય તે જમાનામાં ગણાતું. જો કે કોઇએ શંભુરાવનો બહિષ્કાર કર્યો નહોતો. તેઓને સંગીત પર પણ પ્રીતી હતી અને તેઓ ધ્રુપદ ગાતા કે ભગવાન સામે રોજ સંગીત થયું જોઇએ. ગામમાં એક મુસ્લીમ સંગીતકાર હતો. તેઓએ તે સંગીત કારને મંદીરમાં બોલાવ્યો અને રોજ મહાદેવ સામે સંગીત શરૂ થયું. ધર્મ મુદ્દે આવી પુછયું : "શંભુરાવ દેવ સામે મુસલીમને કેમ બેસાડો છો?" શંભુરાવે કહ્યું: "દેવ સામે જાતો ભેદ ભાવ? ભગવાનને હીંદુ કે મુસલમાન નો ભેદ નથી. બધા જ તેના બાળકો છે અને તેની , ગોદમાં બધા જ સરખા."

શંભુરાવને ત્રણ પુત્રો હતા. નરહર, ગોપાલ અને શીવાજી. નરહર વિનોબા જીના પિતાજી. નરહર બધા મહત્વા કાંક્ષી અને બુદ્ધિમાન હતા. શંભુરાવ અંબિકા કોલવણીની દીકરી હતા તેમણે નરહરને ગણીતના દેશી શિક્ષણ બાદ વડોદરામાં નોકરી લેવી પડી. વીનોબા જીની માતાનું નામ રૂખ્માબાઇ. વીનોબા જીને કુલ ચાર બાઇઓ અને એક બેન. તેમના એક ભાઇ નાની ઉમ્મરમાંજ ગુજરી ગયા અને વીનોબાજી, બાળકો બાજી તથા શીવાજીરાજી ગાંધીજી સાથે જોડાઇ રચનાત્મક કાર્ય કરે છે. વીનોબાજીની બાલ્યાવસ્થા ગાંગોદામાં વીતી. તેમને તે ગામ ઘણું જ પ્રીય છે. ૧૯૫૫ માં જ્યારે તેઓ બીમાર થયા હતા ત્યારે આરામ માટે તેઓ તે બાલ્ય સ્મરણોના ગામમાં રોકાયા હતા. તેમના ઘરનું વાતાવરણ રાષ્ટ્રીય હતું. ૧૯૦૫ માં બંગભંગની ચળવળ વખતે કુટુમ્બીઓ રસથી તેનો અભ્યાસ કરતાં અને , ચર્ચાઓ થતી. આવી બાળ વિનુ ઉપર તેની અસર પડી.

શ્રી. વિનોબા ભાવે

વીનોબાજીનો જન્મ ૧૮૯૫ ની ૧૯ મી સપ્ટેમ્બરે થયો. ૧૦ વર્ષની બાળ વયે જ તેમને ન પરણવાનો સંકલ્પ કર્યો અને તેને વળગી રહ્યા. અને તે વ્રત દેશસેવા માટે જ લીધું હતું.

પ્રાથમિક શિક્ષણ પુરૂ થતાં વધુ અભ્યાસ માટે તેઓ વડોદરા આવ્યા. વડોદરાના વાંચનાલયમાંથી તેઓ સંત ચરીત્રો લાવી વાંચતા. લગભગ બધા જ સંતોના ચરીત્રો તેઓએ વાંચ્યાં છે. પશ્ચીમના સારા લેખકોના પુસ્તકો પણ તેઓ વાંચતા ઇતીહાસ, તત્વજ્ઞાન, ગણીત તેઓને બધા પ્રીય હતાં. તેમના પીતાજીની ઇચ્છા તેમને યુરોપ અમેરીકા મોકલવાની હતી. તેથી તેમને બીજી ભાષા તરીકે ફ્રેન્ચ લેવડાવી હતી.-પણ વીનોબાજીને સંસ્કૃત પ્રિય હતી જેથી ઘેર તેઓ સંસ્કૃત શીખતા. જ્ઞાન સાથે જીવન સંયમી અને કઠણ બનાવવાની પણ તેઓ કાળજી રાખતા. તેઓ કદી પગમાં કશું પહેરતા નહીં. 'ખળપણ કદી લે નહીં. તેમના એકના એક બેનના લગ્નમાં પણ, ઘણો આગ્રહ છતાં, તેમણે મિષ્ટાન્ન જમ લીધું. "મારે રોજનું સાદું ખાવાનું મને આપો" જોજ તેમનું વેદ વાકય હતું.

માતૃ પ્રેમ

વિનોબાજી જેમ જેમ મોટા થયા તેમ તેમ માતાની વધુ અને વધુ નજીક જતા ગયા. માતા સાથે હળવા મેસતા અને ધાર્મીક વાતો કરતા. એકવાર તેમની માજે કહ્યું : "વિનુ તું જે ગીતા ગીતા કહે છે તેના સંસ્કૃત શ્લોકો મને સમજતા નથી. મરાઠી ગીતા હોય તો મને લાવી દે. "વીનોબાજીએ મરાઠીમાં પોતે જ "ગીતાઇ"—ગીતા આઇ. આઇ એટલે માતા-લખી છે. તેની પ્રેરણા માતા પાસેથી મળી છે.

ગૃહત્યાગ

હાઇસ્કુલની કેળવણી પુરી કરીને વીનોબાજી કોલેજમાં જવા લાગ્યા. પહેલું મહા યુદ્ધ શરૂ થયું. દેશમાં આઝાદીની ચળવળ શરૂ થઇ. આઝાદી તેમને બોલાવતી હતી. વીનોબાજી ઇન્ટરમાં હતા. હૃદયમાં ઝમેલો શરૂ થયો. પરીક્ષા આપવા તેઓ મુબઇ જવા નિકળ્યા. પરંતુ સુરત સ્ટેશને જ ઉતરી પડી ત્યાંથી બનારસ જવા વીચારું. અને પીતાજીને પત્ર લખ્યો: "પરીક્ષા મારે હું જવા નથી. બીજે જઉ છું. હું ગમે ત્યાં જઇ અને ગમે ત્યાં રહીશ પણ મારે હાથે અનૈતિક કાર્ય કદી ન બને એટલી ખાતરી આપું છું." ૧૯૧૫ માં ૨૬ ઉમરું. તેઓ ૨૦ વર્ષના હતા. તરતજ વિનોબા બંગાળ ગયા. ત્યાં ક્રાંતીનો અભ્યાસ કર્યો. દીલ્હીમાં મન ચોટયું નહીં. ત્યાંથી પાછા આવ્યા પણ ઘેર ગયા નહીં. ગૃહત્યાગ કાયમ માટેનો જ હતો.

તેઓ કાશી આવ્યા. સંસ્કૃતનો અભ્યાસ કરી પોતાની ઇચ્છા પુર્ણ કરી. રાત દીવસ જ્ઞાન મેળવવા પાછળ મંડયા રહેતા. તેવામાં બનારસ હીંદુ વિદ્યાપીઠનો પદવીદાન સમારંભ હતો. તેમાં ગાંધીજી હાજર રહેવાના હતા. ગાંધીજી આદોકાયી તરતનાજ પાછા ફર્યા હતા. હજુ મહાત્મા થયા નહોતા. વીનોબાજી ગાંધીજીને અહીં મળ્યા અને પત્રવ્યવહાર શરૂ કર્યો. પત્રોમાં અનેક પ્રશ્નોનો સચોટ જવાબ થતા, અને ગાંધીજીના આમંત્રણથી તેઓ સાબરમતી આશ્રમ આવ્યા. તે પહેલાં તેઓશ્રી ઘણું વાંચ્યું હતું. અને સાબર મતી જતાં પહેલાં તે બધું વાંચણ મંજાના જળમાં સમાધિસ્થ કર્યું.

સાબરમતી આશ્રમમાં

આશ્રમવાસ સ્વીકારી ગાંધીજી સાથે હળવા મેસતા અને બીજા કાર્યો કરતા.

સુરત રહેતાંથી બે બીડીનો પત્ર પિતાજીને લખ્યો હતો ત્યાર પછી ઘેર કશા સમાચાર મોકલ્યા નહોતા. ગાંધી જીને એ પસંદ ન પડયું. ગાંધીજીએ તેમના પિતાને પત્ર લખ્યો કે તેમનો વિનાયક મારી પાસે રહે છે. સાથે સાથે જણાવ્યું કે, "આટલી નાની વય માં તમારા દીકરાએ આટલી તેજ રેખા અને વૈરાગ્ય કેળવ્યો છે તે એળવવા માટે મને ઘણાં વર્ષો લાગ્યાં હતાં" વિનાયકને ગાંધીજીએ "વિનોબા જી" નામ આ પત્રમાં આપ્યું અને તે કાયમ રહ્યું છે. મહારાષ્ટ્રમાં સંતોના નામ પાછળ "બા" લગાડવાનો રિવાજ છે.

વાઇમાં

વાઇની પાઠશાળામાં તોરાપણ શાસ્ત્રી પાસે શાંકર ભાષ્ય શીખવાની વિનોબા જીની ઘણી ઇચ્છા હતી અને તેથી તેઓ ગાંધીજીની રજા લઇને વાઇ આવ્યા. તેમના મા ત્યાં હતાં. ત્યાં રહીને પણ તેઓએ ઘણું દેહ દમન કર્યું. એકજ વસ્ત્ર પંચ્યુ પહેરતા, ભુમી પર સુવે, બાવળના અનેક નીમળો લેતા. ત્યાં તેઓએ ઉપનીષદ, ગીતા, બ્રહ્મસુત્ર, શાંકર, ભાષ્ય, મનુસ્મૃતી, પાંતજલ યોગ દર્શન, વગેરેનો અભ્યાસ કર્યો. ન્યાયસુત્ર, વૈશેષિક સુત્ર, અને યાજ્ઞવલ્કય સ્મૃતીનો અંધો પણ વાંચ્યાં. આ બધા અભ્યાસનો પત્ર તેઓએ ગાંધીજીને તા. ૧૭-૨-૧૯ના લખ્યો. આ વાંચી ગાંધીજી ખુશ થયા, અને બોલી ઉઠયા. "ગોરખે મંછરને હલાવ્યો, બીમ છે બ્રહ્મ." અને પત્ર લખતાં લખ્યું: "તમારે સાદ કશું વિશેષણ વાપરવું એ મને ખપતું નથી. તમારો પ્રેમ અને ચારીત્રબળ મને મોહમાં કુબાડી દે છે. 'તમારી પરીક્ષા કરવા હું અસમર્થ છું." જવાબ લખ્યા પછી બાપુ બોલ્યા: "બહુ ભારે માણસ. મને થાય છે કે મહારાષ્ટ્રીઓ અને મદ્રાસીઓ જોડે મારે ભારે લેણા દેવી છે. મદ્રાસીઓ તો હાલ એક પણ નથી પણ મહારાષ્ટ્રીઓ મને કદી નીરાશ

નથી કર્યો. તેમ વીનોબાજીએ તો હા કરી."

૧૯૧૪માં લોકમાન્યે જેલમુક્ત થઈ સ્વરાજ્યની ચળવળ ઉપાડી. વિનોબા ■ તેમના દર્શને ગયા હતા. તે વખતે નીચેના પ્રશ્નો તેઓએ લોકમાન્ય તિલક ને પુછ્યા હતા:

૧. તમે સંપૂર્ણ નિર્ભય બન્યા છો?

૨. કબીરનો વેદાંત વરનો બીજક ગ્રંથ તમે વાંચ્યો છે?

લોકમાન્યે જવાબ ન આપતાં તેમ ની સામે જોયું. વીનોબાજી કેમ છે કે: તેમની આંખમાંજ મે "મારા પ્રશ્નના જવાબ વાંચ્યા અને પ્રણામ કરી હું પાછો ફર્યો."

વિનોબાજી ફરી આશ્રમમાં આવ્યા. પરંતુ આંખો બરણી ખરાબ કરી નાખી હતી અને છતાં ચશ્મા પહેરતા નહીં. દેહદુજન અને પુસ્તકો વાંચને તેમની આંખો બગાડી હતી. આંધીજીએ તેમને ચશ્મા પહેરતા કર્યા.

અપૂર્ણ

આપણા સમાજને વિનતી

(શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી)

સંજોગ સાથે આ લેખ લખી રહી હું, જોકે આ લખવાનો વિચાર ઘણા દીવસથી મનમાં ઘોળાયા કરતો હતો. પણ સાથે સાથે વિચારો આવતા કે, લખવું ઠીક કે કેમ? ઘણીવાર સત્ય લખવા જતાં કડવાશ ઉત્પન્ન થાય છે અને વિરોધક વસ્તુ નજરે જોવથી અળખામણી થઈ જાય છે. તેનું તો આમાં નહીં થાય?. એ પ્રશ્ન પણ હતોજ, આથી નમ્ર ભાવે વિનતી રૂપે લખું છું.

આપણા સમાજમાં મેનેજરની કે બાઇઓની ઘણી જાહેર સભાઓ થાય છે. તેમાંની ઘણી ધાર્મીક હોય છે. અને બાકી સામાજીક હોય છે. આ બધી સભાઓમાં બાળકે દ્વારા સંવાદો, ગરબા, અભીનય નૃત્યો, નાટકો, વિગેરે મોટેજ સ્ટેજ હોય એવું જણાય છે. સભા ગોઠવનારની મુશ્કેલીઓ પણ હું જાણું છું. જો આવો કાંઇક કાર્યક્રમ ન રાખવામાં આવે તો હોલ માં ખાલીઓ રહે. છતાં પણ આપણે એ પણ વિચારવું જોઇએ કે મેળાની હાજરી વધુ મહત્વની છે કે સમાજનું ઘડતર વધુ મહત્વનું છે. મારી દ્રષ્ટી જોજ નહીં પણ પ્રત્યેક સમાજ સેવક ની દ્રષ્ટીએ સમાજના ઘડતરનેજ વધુ મહત્વ હોય. તો પછી હું માનું છું કે, આપણા સમાજનું ધ્યેય કે આદર્શ, નાટક કંપની સ્થાપવાનું, યા "રોકીંગ ચાંગેટરો" માટે માલ ઉત્પન્ન કરવાનું નથી પણ બાલીકાઓ તથા યુવાનોનાં ચારીત્રનું ઘડતર કરવાનું છે. હું માનું છું કે જીવનમાં કલાને સ્થાન છે પણ તેની પણ મર્યાદા હોવી જોઇએ. આથી અમુક ઉત્સવો કે દિવસો જે ફકત આનંદોત્સવોજ હોય તે દિવસે તે ભલે રમાય પણ બીજા દિવસો, કે જે ધાર્મીક હોય, અને જે દિવસોમાં ફકત ભકતી ભર્યું વાતાવરણ સર્જવા ની જરૂર હોય, તે દિવસે અભીનય નૃત્યો, સંવાદો કે નાટકો ન હોય એ યોગ્ય ગણાય. આ ઉપરાંત કેટલીક સામાજીક સભાઓ ગંભીર પણ હોવી જોઇએ અને તે દીવસે સમાજને પોતા ની બદીઓનું ભાન કરાવવું જોઇએ. આવી સભાઓમાં રહેજબેમી યુવક યુવતીઓ નાટક દ્વારા નહીં પણ ચર્ચા કે ભાષણો દ્વારા સમાજને દોરવણી આપી શકે છે. અને તે દ્વારાજ ઉગતી પ્રજા પોતાનું ચારીત્ર, વિચાર અને મનને ઘડી શકે. આજે દુનીયા સામે ઘણા મોટા પ્રશ્નો આવી પડયા છે અને આપણા સમાજ સામે પણ ઘણા પ્રશ્નો સામાજીક તેમજ રાજકારી ઉભા છે. યુવક-યુવતીઓએ આ પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવો જોઇએ અને તેમાં રસ લઈ ચર્ચાઓ કરવી જોઇએ. નાટક, નૃત્ય, સીવાય આપણા સમાજને બીજા ઘણી ઘણી ચીજોની જરૂર છે. આપણામાં "રીપોર્ટસ ગેલરી" (બેલાડીપણું) નથી. કુદરતે બક્ષેલી અનેક સંપત્તીઓનો આપણે ગુજરાતી ઓ ઓછામાં ઓછો ઉપયોગ કરીએ છીએ. "પ્રવાસ દુકડીઓ" "પગપાળા હીજરણી" "સમુદરસ્નાન" "રમત ગમત" વિગેરે ગોઠવી મન અને શરીરને ઘડવું એ પણજ જરૂરી છે. હમણા હમણા મોટરોમાં ઉજાણી કરવા જવાનો કાર્યક્રમ સમાજે અપનાવ્યો ■ ખરો પણ તેમાં પણ દરીઓ કીનારે જઇ ઝાડ નીચે બેસી ખાવામાં અને ગાવા માં વખત બગાડવા સીવાય કશો બીજો ઉપયોગ નથી થતો. ન દરીઓ માં નહાવું કે ન રેતીમાં દરવું, ન પાકાડો ચડવા કે ન કુદરતી દ્રશ્યોનું નીરીક્ષણ કરવું. બહુજ થાય તો પાના રમવા અથવા બીજા બેઠાં રમતો રમવી. "બેલાડીપણું," "ટોપલાપણું" વિગેરે કેળવી શરીર અને મનને ઘડવાં જોઇએ અને તે યુવક-યુવતીઓ કરી શકે, શાળાના શિક્ષકો પણ આમાં સાથ આપી શકે. આવા આનંદો પણ બાળકોને ગમશે.

હવે નાટકો વિશે અને અભીનય નૃત્ય વિશે. આ બન્ને બનવાય ત્યારે તેમાં મર્યાદા ન છોડવી જોઇએ. સભ્ય રીતે ભજવાય એવાજ નાટકો ભજવવા જોઇએ. પસંદ કરતાં પહેલા અહીંના સમાજને લાગુ પડતું એમાં કાંઇક હોવું જોઇએ એ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. સમાજને આનંદ

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપશો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોકિત ભર્યો નથીઃ—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ગોવાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...ખાદ લખવાનું કે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ના જે માલ રેલે કરેલ તે હમોને તા. ૧૪-૭-૫૦ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઇસદીખાર્ટથી મેસર્સ રામજસ રહાર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ ખાસ ખાતે મોકલને અમારી ઉપર રેમજ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારું નામ અમોને બહુ ભાવસર તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવડુ
કઠોર
ઘર—ગથ્થુ દવાઓ
હવન—પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નૂતન વર્ષ પાંચકા.

એડ્રેસ:
૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

સાથે મેળ મળવો જોઈએ. "સૂક્ષ્મ કળા"માં પાવડર, લીપસ્ટીક, રૂજ, શણગાર અને મોટા મણકાને સ્થાન નથી હોતું. મોંઘા વખત પહેલાં ઓરાએ તરફથી એક નાટક ગોઠવી હોલમાં બજવાયું હતું અને તેમાંના પાત્રોએ કહ્યું "મેકઅપ" કર્યું નહોતું. આપણે પણ આ રીતે કરી શકીએ. વૃત્ત કે ગરબામાં પણ મોતીની પસંદગી મરી જોઈએ. "કૃષ્ણ રાધા"ના ઉચ્ચ પ્રેમને ઉચ્ચ ભાવનાથી મુકી શકાય તેજ મુકવું નહીં તો તેનો ભોગ બનતો કરવો જોઈએ.

અંતે હું ફરી વિનતી કરું છું કે આ વાંચ્યા પછી સારું હોય તે લેજો અને બાકીનું વસ્ત્ર કરવારો જરૂર કરશો.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટની રૂએ નીમાનારા ઈન્સ્પેકટરો

ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટનું બરોબર પાલન થાય છે કે નહી તેની ખાત્રી કરવા સરકાર ૪૦ જણના સ્ટાફ સાથેનું એક ઇન્સપેકટરનું ખાતું તઇયાર કરી રહી છે. ઈન્સપેકટરોને કામદાની રૂએ દીવસના કે રાતના કોઇ પણ વખતે કોઇપણ જાતની નોટીસ આપ્યા વગર કોઇપણ મકાનમાં દાખલ થવાની સત્તા રહેશે અને જરૂર જણાય તે તપાસ કે પુરા પરાવ કરી શકશે. કોઇ પણ ગોપવ્યા, નોંધ્યા કે જરૂર જણાતા બીજા દસ્તાવેજો જપ્ત કરી શકશે, તેમાંથી ઉતારા કરી શકશે અને તેમાં થએલી નોંધોના ખુલાસા માગી શકશે. તે એકલા અથવા તો કોઈ પણ બીજા માણસની હાજરી માં, મકાનમાં જે કોઈ પણ હશે તેને પ્રશ્નો પુછી શકશે અથવા કોઇને પણ પ્રશ્નો મારે પોતાની સમક્ષ હાજર થવા નું ફરમાવી શકશે.

આ રીતે ઇન્સપેકટરો તરફથી જે લોકોને પ્રશ્નો પુછવામાં આવશે તેઓને કોરટમાં જુબાની આપતાં જે કંઈ પણ છુટો મળે તે મળી શકશે અને ઇન્સ પેકટરોએ મેળવેલી હકીકતો કાપડેસર કોઇને પણ જણાવી નહિ શકાય સિવાય કે મુલ્કી પ્રધાનને અથવા સેન્ડ ટેન્ડુર એડવાયઝરી બોર્ડને અથવા જો કામ કોર્ટે ચઢે તો કોર્ટને.

આ ઇન્સપેકટરોના ખાતાંને અંગે હાલ દુરત એક ચીફ ઇન્સપેકટર શ્રી. જે. એચ. ડીબીરને અને આસીસ્ટન્ટ તરીકે શ્રી. એસ. વી. પેનવાલકને નીમ વામાં આવ્યા છે જેઓનું મુખ્ય મથક પ્રીટોરીયામાં છે.

શ્રી. ડીબીરની પાસે આજે બીસ માણસોનો સ્ટાફ છે. ૧૬ ટ્રાંસવાલમાં અને નવ નાટાલમાં. ૧૯૪૧ ના એશીયા ટીક સેન્ડ ટેન્ડુર એકટના અમલને અંગે ઇન્સપેકટરોનું ખાતું સ્થાપવામાં આવ્યું હતું તેમાંથી તેઓ હવામાં આવ્યા છે.

બીજા ૧૮ ઇન્સપેકટરો કેપ પ્રાંતને માટે નીમવામાં આવનાર છે અને તેઓને બધાને ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટના ઇન્સપેકટરો તરીકેની તાલીમ આપી ત્યાં કામ કરવામાં આવશે.

અત્યાર સુધી ટ્રાંસવાલ, નાટાલ અને કેપમાં મકાનોની માલીકી અને વસવાટમાં આંતરજાતીય દેરદારો પરમીટદ્વારા કરવામાં આવ્યા છે અને કેટલાક લત્તાઓ ઠરાવવામાં આવ્યા છે, એટલે કે, એવા મકાનો કે જેમાં વસવાટ થએલો નથી પરંતુ ભવિષ્યમાં અમુક ઠરાવેલી જાતીના લોકોથી જ માલીકી ધરાવી અથવા વસવાટ કરી શકાશે.

ત્રીજા અને છેલ્લા તબકકામાં સારે પહોંચારો ત્યારે એવા ગ્રૂપ એરીયા પાડવામાં આવશે જેમાં તે તે જાતીના લોકોજ મકાનની માલીકી ધરાવી કે વસવાટ કરી કે વેપાર કરી શકશે. ગ્રૂપ એરીયાઝો ઠરાવવાને સેન્ડ ટેન્ડુર બોર્ડને લાગતા વળગતા લત્તાઓની જાતીના પોરણે વીગતવાર માહીતી મેળવવી પડશે. બોર્ડ જણાવે છે કે નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં રમાનિક સત્તાઓએ પુરાવા નકશા અને વીગતો પુરાં પાડેલાં છે જેનાપર તે કામ કરી રહી છે.

કેટલીક સ્થાનિક સત્તાઓ વધુ વીગતો મેળવવામાં બોર્ડને સહાયતા આપી રહી છે. પરંતુ જ્યાં સ્થાનિક સત્તા માહીતી આપવા ખુશી નહિ હોય, જેમ કે કેપટાઉનની, ત્યાં બોર્ડને જાતે તપાસ કરવી પડશે, જે કાર્ય બહુજ કપરું થઇ પડશે અને તેમાં ઇન્સપેકટરો ની મદદ ઉપયોગી થઇ પડશે.

સાડા સત્તર કરોડને માટે મતાધીકાર

હુંડીઆ ન્યુસ'માં શ્રી. શીવરાજ લખે છે: હદિ પોતાની વસ્તીને કેટલી સત્તાથી મતાધિકાર ભોગવતી કરી છે એ જોવા જેવું છે. ૧૯૨૧ માં મતાધિકારીઓની સંખ્યા બરાબર ૭૦ લાખ ની હતી. ૧૯૩૭ માં બ્રીટીશ સરકારે મતાધિકારીઓની સંખ્યા વધારી સાડા ત્રણ કરોડની કરી નવું બંધારણ ઘોષ્યું. હવે એક કાયદાનું બંધારણ થયું છે જેમાં ૧૩ કરોડ ૫૦ લાખ મતાધિકારીઓ છે. એટલે ત્રીસ વર્ષમાં હીંદની મતદારી વસ્તી બમણી થવી જોઇ

છે આજે દુનીયામાં સૌથી મોટી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ જે રીતે તે વધી રહી છે તે અજોડ છે. સાધારણ માણસની વૃત્તિ હમેશાં પોતાની મુશ્કેલી ઓને માટે પ્રચલીત સરકારને જ દોષ દેવાની હોય છે. તેનામાં કારણો તપાસ વાની કે સમજવાની ધીરજ હોતી નથી કે, અમુક વસ્તુઓને માટે સરકાર જવાબદાર નથી કારણ એજ તત્વો આજે દુનીયાભરમાં પ્રવર્તી રહ્યા છે અથવા તો અમુક વસ્તુ સરકાર વધારે સારી રીતે કરી શકત. જે દેશોમાં લોકશાસનવાળી સંસ્થાઓ લાંબા વખત થી રચાયેલી છે ત્યાં પણ એ બનતું નથી. હકીકત એ છે કે એક તરફથી એશીયામાં વિશાળ વસ્તી રહેલી છે કે જેને આટલાં વર્ષોથી પેટપુરતો ખોરાક મળતો નથી અને સારું જીવન જીવવા પુરતી જરૂરીયાતોનો અભાવ હતો. જો વસ્તીને દાબકાઓ થયાં જેવુંજ માન વાનું શીખવવામાં આવ્યું હતું કે પર દેશી તંત્રમાંથી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતાં જ વધારે સારું પોરણ મળી જશે, વધારે અનાજ અને વસ્ત્રો મળી જશે વધારે ઘરો મળી જશે, મફત શિક્ષણ મળી જશે દાકતરી-સગવડો મળી જશે-ટુંકમાં સઘળા સામાજીક સુખ સગવડો મળી જશે. એ બન્યું છે કે અથવા તેની શરૂઆત પણ નજરે પડે છે ખરી?

જે દેશમાં બધી સામાન્ય ચુંટણીઓ થઇ ગઇ હોય તે દેશમાં બનતારો એક સરકારને કેટલી દક્ષ તેની જગ્યાએ બીજી રચાઈ શકે છે. પરંતુ એશીયામાં સ્થિતિ વધારે ગુઢ છે. સરકારને બદલવા માત્રથી કશું નહિ વળે. પરંતુ આજે નિરક્ષા ઉત્પન્ન થશે તો જોખમ ■ રહ્યું છે કે નેતાઓ પરથી જ વિશ્વાસ ઉઠી જશે એટલું જ નહિ પરંતુ લોક શાસન પદ્ધતિ પરથી જ વિશ્વાસ સાંત ઉઠી જશે.

—ભીરજની તલીમી શાળાના ૬૭ વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની શાળાને કોલેજ સ્વરૂપમાં લાવવા જોઇતા નાણા માટે દર બે મહીને પોતાનું બે રતલ લોહી આપીને બે વરસમાં રૂા. ૨૪,૦૦૦ કરી આપવાનું નકકી કર્યું છે.

—કોરીઆના યુદ્ધમાં એક નીગ્રો મરી જતાં તેનું શબ દફનાવવા માટે અમેરીકાના એક ગામડાના ગોરાઓએ બીજી રીતનો સાથે દફનાવવાનો વિરોધ કર્યો હતો. પ્રમુખ ટ્રમેને તે શબને મંગાવી શહેરના કબ્રસ્તાનમાં કે જ્યાં બીજા ગોરા રીતમાં સુતા હતા તેની પડખે તેને પણ સુવડાવ્યો.

—બીહાર સરકારે રાજ્યના તમામ પદેને ચુંટણીમાં ઉભા રહેવાનું મફે તે માટે બધા કોંગ્રેસીઓને કોરી મુકયા છે.

ખરીદો જાણીતું આનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલરસ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અર્વાચીન, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

મુનાસી—વાજબી—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશા મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના મજબુત મોટા પંચાંગ				રૂા. ૫-૦
જન્મસુચીના	,,	,,	,,	,, ૫-૦
સંદેશના	,,	,,	,,	,, ૫-૦
,,	,,	નાના	,,	,, ૨-૧
હીંદુ તીથીના-મુસ્લિમ-અંગ્રેજી તારીખોનાં રોજ દાવાના કલેન્ડર પેડ.				રૂા. ૨-૧

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી આભારી કરશો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

વિવિધ વિષય

શ્રી. આર. ટી. ચારી

યુનીયનમાં ડૉદના હાઇ કમીશનર ની ઑફીસના સેક્રેટરી શ્રી. આર. ટી. ચારીની કુંક મુદતપર બદલી થવાની છે. તેમની ત્રણ વર્ષની મુદત પુરી થઈ છે. ડૉદના છેલ્લા હાઇ કમીશનર શ્રી. આર. એમ. કેશમુખ હતા. તેઓ ૧૯૪૬માં ગયા બાદ બીજા કોઈ હાઇ કમીશનર નીમાયા નથી. શ્રી. ચારીના સ્થાનમાં ટ્રાંસવાલમાં ડૉદી પ્રેમ તરફથી કેટલાક વિદાયગીરીના મેળાવડાઓ યોજવામાં આવ્યા હતા શ્રી. ચારી કુંક મુદતપર પોરબુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રીકાની મુલાકાતે ગયા હતા ત્યાં ત્યાંના ડૉદીઓ તરફથી તેમનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. ચારીના બદલામાં બીજા સેક્રેટરીની બ્રહ્મુમારીમાં નીમણુક થશે. તે દરમીયાન એસરીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી શ્રી. બચહેાતરા તેની જગ્યા સંભાળશે ગુરૂવાર નવેમ્બર તા. ૧૫મીના શ્રી. ચારી જોહાનીસબર્ગથી લંડન જવા પ્લેનમાં રિપરશે. ઘેાડા અઠવાડીયાં ઇંગ્લાંડમાં ગાળી રટીમર રસ્તે મુબઇ જશે અને ત્યાંથી દિલ્હી જશે. શ્રી. ચારી પુનેા જનાર નથી.

ડરબનમાં દીવાળી મહેાત્સવ

ગયે અઠવાડીયે દીવાળી મહેાત્સવ ડૉદુઓના સઘળા વર્ગોએ ઘણા આનંદ થી ઉજવ્યેા હતેા. સુરત ડૉદુ ઍસેા સીએશન તેમજ કાઠીયાવાડ ડૉદુ સેવા સમાજના સાંથી હેાલમાં ભવ્ય જલસા એ થયા હતા. નવાં વર્ષના દીવસે સવારે રનેહ સંમેલન થયું હતું અને રાતે ગુજરાતી શાળાઓની બાળાઓના મણ્યા અનેદુવાનેાએ ખાસ પ્રસંગને માટે કરેલી નાટીકાનેા મનેારંજક કાર્ય ક્રમ ગેાઠવાયેા હતેા.

સેટીરમીથમાં

સેટીરમીથમાં દીવાળી કમીટી તરફ થી ઉત્સવ ગેાઠવવામાં આવ્યેા હતેા. ઍપલેાન થીએટરમાં હજારેક લેાકેા ભેગા થયા હતા. સનાતન ધર્મ સભા ના હેાલમાં હવન થયેા હતેા. પ્રહલાદ અને ડૉદી યુવક ભેન્ડે સંગીત પુરૂં પાડયું હતું. ડૉદુ યુવક સભા સ્કુલ, ગુજરાતી ડૉદી સ્કુલ, સનાતન ધર્મ સભા સ્કુલ અને તામીલ સ્કુલ તરફથી સંવાદેા, સંગીત, નાટીકા વિગેરેનેા કાર્યક્રમ થયેા હતેા અને શ્રી. ટી. રીમાની ફ્લેાટીંગ ટ્રેાફી માટે એ સઘળી સ્કુલેાએ હરીફાઇ કરી હતી. ટ્રેાફી ડૉદી યુવક સભા સ્કુલ જીતી ગઇ હતી. શ્રી. પીલ્લા સાહેબે દીવાળીના મહત્વ પર પ્રવચન કર્યું હતું.

ક્લવાયેા ડૉદુ સેાસાયટી

શ્રી. ક્લવાયેા ડૉદુ સેાસાયટીની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૨૮-૧૦-૫૧ ના દીને શ્રી. વર્યા હિન્દુ હેાલમાં, રા. દયાળજી બી. નાયકના અધ્યક્ષપણા હેઠળ મળી હતી. સભા ડરેાપાસનાથી શરૂ થઇ હતી. ગત વર્ષનેા હેવાલ અને આવક-જાવકનેા હિસાબ સભા સમક્ષ રજુ કરવા માં આવ્યેા હતેા, જે મતાનુમતે મંજુર કરવામાં આવ્યેા હતેા. બાદ નીચે પ્રમાણે નવા કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી:

પ્રમુખ: રા. પુરૂષેાત્તમ આર. વાલ મારીઆ; ઉપ-પ્રમુખ: કાનજીભાઇ રાધુ; મંત્રીઓ: જેરીસનભાઇ ધનજી રામ અને બાલુભાઇ વિઠલ; અજનત્રી: લક્ષ્મણભાઇ દુલ્લભભાઇ; ઓ. ઓડીટરઃ રા. પરાગજી આર. વામદારીઆ; કમીટી મેમ્બરેા: મેસર્સ દયાળજી બી. નાયક, વસનજી મેાતીરામ, રમણલાલ કે. નાયક, ખંડુભાઇ નાયક, ખુશાલ ભાઇ જી. રજપુત, મકનજી દુલ્લભભાઇ.

વેલ્સમાં સત્યાગ્રહ

"ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા" (૨૯-'૫૧) માં સમાચાર પ્રગટ થયા હતા કે વેલ્સ માં ડૉદમાં સવિનય કાનુનભંગના દિવસેાની સ્મૃતિ તાજી કરનારાં દસ્યેા ૩૦-૯-'૫૧ના રેાજ જોવા મળ્યાં હતાં. મેરિઓનેથમાં ટ્રેાપ્સફિનિડમાં સરકારી જાવણીમાંથી આવતી જતી સરકારની સેારીઓને અટકાવવા માટે રસ્તા ઉપર ૭૫ સ્ત્રીપુરૂષેા ચાર ચાર ની હારમાં આડાં બેસી ગયાં હતાં.

જ્યારે સેારીઓ આવી ત્યારે વેલ્સ ના સત્યાગ્રહીઓ તેમની આગળ લાંબા થઇને સુઇ ગયા પરિણામે સેારીઓ ને અટકી જવું પડયું. પુલકચેરીએ જે પુલકાર્ય માટે બીજી ૫૦૦૦ એકર જમીનનેા કબજો કર્યો હતેા તેના વિરેાધ તરીકે વેલ્સના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષ તરફથી આ સત્યાગ્રહ યેાજાયેા હતેા. વેલ્સના રાષ્ટ્રવાદીઓનું કહેવું છે કે સરકાર જો જમીનનેા કબજો લેશે તેા ત્યાંથી 'વેલ્સના રાષ્ટ્રીય જીવન પર બારે હાનિકારક અસર પહેાંચશે.' અને સરકાર જો વેલ્સની પ્રજાની ભાવનાની અવગણના કરશે તેા તે 'ગરમજનક આક્રમણ' જ કહેવાશે.

રસ્તા પર આડા સુઇને સત્યાગ્રહ કરનારાઓમાં એકન કેાન્ગ્રિગેશનલ કેામેજના નામના પ્રિન્સિપાલ અને કેટલાક અધિકારીઓ હતા. પેાલીસ પ્રત્યે હમદર્દી ખાતર સાંજનેા સત્યાગ્રહ પાછેા ખેંચી લેવાયેા હતેા. પેાલીસે કેાઇની ધરપકડ કરી નહેાતી.

દીવાળીનેા ઉત્સવ

શ્રી. ક્લવાયેા ડૉદુ સેાસાયટીના આશ્રય હેઠળ મંગળવાર તા. ૩૦ ઓકટેાબરના, શ્રી. વર્યા હિન્દુ હેાલમાં દીવાળીનેા પર્વ હેાઇ, હવન-પ્રાર્થના તથા સ્થાનિક હિન્દુ શાળાના વિદ્યાર્થી-વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી મનેારંજક કાર્ય ક્રમ રજુ કરવામાં આવ્યેા હતેા. અંતે આરતી, પ્રસાદ લઇ શાંતીપાઠ કરી સમારંભ સમાપ્ત થયેા હતેા. ગુરૂવાર તા. ૨૨મીના નવાં વર્ષની મુબારકી પાઠવવા ડૉદુ જનતા શ્રી. વર્યા ડૉદુ હેાલમાં બેગી થઇ હતી. પ્રથમ હવન પ્રાર્થના બાદ, સંસ્થા તરફથી પ્રમુખશ્રી એ સર્વે ભાઇ-બહેનેાને નવા વર્ષની શુભેચ્છા પાઠવી હતી. અને અરસ પરસનેા વિશુદ્ધ-પ્રેમાળ વ્યવહાર કાયમ રાખવા સુચવ્યું હતું. અંતે સુમધુર રાષ્ટ્ર ગીત ગાઇ વીસર્જન થઇ હતી.

પાકીસ્તાનના નવા નાણાકીય મંત્રી

જનાબ ગુલામ મહમદ જેઓ પાકીસ્તાનના ગવરનર જનરલ બન્યા છે તેમની જગ્યાએ નાણા મંત્રી જનાબ મહમદ અલી બન્યા છે.

ઇસ્ટ લંડનમાં દિવાળીના તહેવાર

તા. ૨૯ ઓકટેાબરના સેામવારે ઇસ્ટ લંડનની ગુજરાતી અને તામીલ ડૉદુજનતાએ વેપાર રેાજગાર બંધ રખી દિવાળીના જાહેર તહેવાર શાંતિ થી ઉજવ્યેા હતેા. રાત્રે ૪. લં. ડૉદુ સેાસાયટીના આશ્રયે ગુજરાતી ભાઇ બહેનેાનેા એક સુંદર મેળાવડેા ડૉદુ મંદિરમાં મળ્યેા હતેા. સામુદિક ઇશ્વર પ્રાર્થના અને આરતિ બાદ ગુજરાતી શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ સંવાદેા અને બાલિકાઓ એ ગરબાનેા મનેારંજક કાર્યક્રમ રજુ કરી શ્રેાતાેા ને આનંદ આપ્યેા હતેા. સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી રવજીભાઇ તથ્થીઆએ બાળકેા ની માતૃભાષા પરત્વેની પ્રગતિથી આનંદ વ્યકત કરી શાળાને એક ગીની ભેટ આપી હતી અને શ્રેાતાેાને દિવાળી તથા નવા વર્ષની હાર્દીક શુભેચ્છા અર્પી હતી. આ પ્રસંગ માટે ખાસ સ્ટેમ લઇ રટેજ ઉપર કળાત્મક સુંદર સીન તયાર કરવા માટે શ્રી. મેાહનલાલ કુંવરજીનેા આભાર માન્યેા હતેા. તે બાદ સેાસાયટીના કેટલાક સભ્યેા તરફથી બાળકેાને શાળેાપયેાગી ચીજો વહેંચાઇ હતી. અંતમાં શ્રી. જી. સી. કેપીટન એન્ડ સન્સે દિવાળીની શુભેચ્છાસહ મેાકલેલી મીઠાઇની પ્રસાદી લઇ મેળાવડેા વિસર્જન થયેા હતેા.

લગ્ન

યુગાન્ડા પ્રેાવીન્સના સચેદી ગામના જેરામભાઇ કારાભાઇ તરફથી તેમના સુપુત્ર નાયાલાલનેા લગ્ન ડરબન વાળા શ્રી. મેાહનલાલ વાલજીની સુપુત્રી ગૌરીબેન જોડે તા. ૯-૧૦-૫૧ ના રેાજ થયાં હતાં તે પ્રસંગે જેરામભાઇ કારાભાઇએ તેમજ શ્રી. મેાહનલાલ વાલજીએ જુદી જુદી સંસ્થા ઓને દાનની રકમેા આપી હતી.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ.
મેાટી કલીનું લસણ ૯ ચેની રતલ.
ગેાળ બાસ્કેટ ૨૧/- ડઝન. લાંબી અને રકવેર બાસ્કેટ ૧૮/- ડઝન. પાન, બનાર ભાવ, ન્યુસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.
મેાબાની પાપડી ૧૫/- ૧૦૦.
શેરડી ૩/- ડઝન પાઇનેપલ, પેાપેા રેાજના બનાર ભાવ મુજબ. દેશી સાકભાજીમાં હાલમાં તુવરસીંગ, વેગણા, સેકટાની શીંગ, બીજાં મરચા કાચી કેરી (મરવા), ગાકભાજી ૩/૬ થી ૧૦/- સુધીનું પારસલ પેાસ્ટથી મેાકલીએ છીએ.
દરેક જાતનું કઠેાળ મળશે:
A. KADER & Co. (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૧ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૯	સુદ ૧૧	૮	૮	૪-૫૫	૬-૨૪
શની	૧૦	,, ૧૨	૯	૯	૪-૫૪	૬-૨૫
રવી	૧૧	,, ૧૩	૧૦	૧૦	૪-૫૩	૬-૨૬
સેામ	૧૨	,, ૧૪	૧૧	૧૧	૪-૫૨	૬-૨૭
મંગળ	૧૩	,, ૧૫	૧૨	૧૨	૪-૫૧	૬-૨૮
બુધ	૧૪	વદ ૧	૧૩	૧૩	૪-૫૦	૬-૨૯
ગુરૂ	૧૫	,, ૨	૧૪	૧૪	૪-૪૯	૬-૩૦

રસભરી વાત

"મોર્નીંગ વોક"

ટકીટ બારે રહે' છે. બાકું બરાબર પચતું નથી અને બાળસે તો શરીરમાં બહુ જમાબ્યો છે." મેં ડોકટર પાસે મારા શરીર વીશે ફરીયાદ નોંધાવી.

ડોકટરે નાક, છાતી, આંખો વગેરે તપાસી પુછયું: 'બીજું કંઈ?'

'ના, સાહેબ, બાસ તો કંઈ નથી પણ જરા ઉબરસનું દસકું આવ્યા કરે છે.'

ચશ્મા બુછતાં ડોકટરે કહ્યું: 'તમે જરાક શંકાશીલ જણાઓ છો. બાસ કંઈ નથી. દવાની જરૂર હોય તેમ પણ હું માનતો નથી. મોર્નીંગ વોક લેવાનું શરૂ કરો.'

'કાગળના ચબરકામાં જવાબ લખી આપો ને', મેં નમ્રતાપુર્વક વિનંતી કરી.

'એમાં લખવું હું શું? શક્તિ પ્રમાણે કાલથીજ માંડો મોર્નીંગ વોક લેવા. એકાદ માસમાં તો ઘોડા-જેવા થઈ જશો." કહી ડોકટરે બહાર બેઠેલા બીજા દર્દીને ગેમપુર્વક આમંત્રણ આપતી ઘંટડી વગાડી. હું ઉઠયો. કદાચ બૂલી જવાશે તો ફરી પકડો થશે એમ વિચારી .ગોખવા માંડયો: "મોર્નીંગ વોક! મોર્નીંગ વોક!! મોર્નીંગ વોક!!!"

મરમના કામમાં ઢીલ કેવી! ગયો સીધો દવાવાળાની દુકાને અને પુછયું: 'મોર્નીંગ વોક રાખે છો?"

ગોપકામાંથી પોતાનું સાકાત્વ નવટાંકનું માપું ઉભું કરી દુકાનદારે પુછયું: "આપે શું માગ્યું?"

"મોર્નીંગ વોક!" મેં કડકાઈથી જવાબ દીધો.

શેઠે પોતાની આંખો જરાક ઝીણી કરી પણ તેટલી વારમાં તો તેના ફળદ્રુપ ભેજામાં યોગ્ય જવાબ આવી ગયો." મોઢું ઠાવકું રાખી તેમણે જવાબ દીધો: "હં...અં, જુઓને બહ કાલ સુધી તો બુબ હતો પરંતુ આજે સવારેજ બધો જથ્થો મિ. ચાબવાલાને આપી દીધો. ત્યાં જાઓ. ત્યાંથી આપ ને મળશે."

'ઠીક' કહી મેં રસ્તો લીધો અને સીધો ગયો મિ ચાબવાલાના મેડિકલ સ્ટોરમાં. "આવો સાહેબજી," કહી ચાબવાલાએ આવકાર દીધો.

"આપને ત્યાં મોર્નીંગ વોક છે?"

પોતાના ચશ્મા કપાળ પર ચઢાવી, કટાઈ ગયેલ છાનિયા જેવી ટોપી જરાક પાછળ બસેડી ઝીણી આંખે મારા તરફ જોઇ તેમણે પુછયું 'શું માગોચ?" તેમનો આભનય અને તિરસ્કારપુર્વક પુછાયેલ પ્રશ્ન સાંભળી મને ગુસ્સો ચઢયો. પણ બગાડવું પાલવે તેમ ન હતું જોયી મેં કહયું "મોર્નીંગ વોક."

મી. ચાબવાલાએ લટકો કરતાં કહ્યું: "કાંય બાવા, દોઢ બધારે ઢબોચ કે શું? બાવા, રાટનું પીનું ડિવસે ના લેટા. ઉંદરાન દવા સમજપાકની?'

હવે તો મારી સહન શક્તિની હદ આવી ગઇ. મેં પણ ગુસ્સે થઇને કહ્યું "હું એમ પુછુ છું કે તમારે ત્યાં મોર્નીંગ વોક નામની દવા છે? ન હોય, તો ના પાડો. બાકી હાવે તેમ બચરડો નહીં."

મી. ચાબવાલા ફેરની તોળવામાં ડાઢી ડોમને પણ ટપી જાય તેવા હતા એ હું જાણતો હતો. તે મારી બરી રમીતી સમજી ગયા અને નરમાશથી કહ્યું: "સમજ્યો દીકરી, સમજ્યો ટમુને મોર્નીંગ વોક જોઇએચ કાં? હું તો સમજ્યો બુટો વોકીંગ ઓફ પરબતને લીદે કાને જરા બહેરાશ આવીચ હશીર હું. મેં બટ્ટી સ્ટોક નેશનલ મેડીકલ સ્ટોરને વેચી નાખ્યોચ ટયારે ટમુને ત્યાં આવશયી મલી શકશે.' બન બાવા, ટમારા જેવા બાવકોને મારા જેવા બુદ્ધા માનસ સામે કુતરાની કાની ઢાંતિયા કાવ્વા સોભેચ કે?"

જવાબ દીધા સીવાય હું દુકાનની પગથીયાં ઉતરવા લાગ્યો. મી. ચાબવાલાના હાસ્યના પડઘા દુર સુધી સંભળાતા હતા.

નેશનલ મેડીકલ સ્ટોરના પગથીયાં ચડતાંજ મેં સવાલ કર્યો: "મોર્નીંગ વોક મળી શકશે?"

સંમ્મોહનયાનના કોઇ વીચીત્ર પ્રાણીને જુએ તેમ મારા તરફ જોઇ મહેતાએ કહ્યું: "હું હમણાંજ રહ્યો છું. જોયી દવાઓનાં નામ નથી જાણતો. ઉભા રહો શેઠને પુછી જોઉ."

મોર્નીંગ વોક ખરીદવા નીકળેલી વ્યકિતને જોવા શેઠ પોતેજ આવ્યા. 'કેમ બાઇ, આપને શું જોઇએ?'

"મોર્નીંગ વોક!"

"આપ કંઈ ભુલ કરતા હશો. બીજું કંઈ બળતુંજ નામ હશે," તેમણે મુછમાં હસતાં કહ્યું.

અરે, શેઠ સાહેબ શી વાત કરો છો! એમ કાંઈ વાસીદામાં સાંબેલું જડે! મને મારી ગોખણ શક્તિ પર પુરો વિશ્વાસ હતો.

મારા જવાબે મને વધુ બાડે ભરાવ્યો.

શેઠે ધીરેથી પુછયું: "તમને બહીં કોણે મોકલ્યા?"

"ડોકટર.....એ"

"તેમણે મારી દુકાન બતાવી?"

"ના, ના. તમારી દુકાન તો મને ચાબવાલાએ બતાવી અને કહ્યું કે પોતાનો બધો જથ્થો તમે બરીદી લીધો છે. એટલે હું બહીં આવ્યો."

"હાં...હાં. બરી વાત. યુદ્ધનો સમય હોવાથી ડોકટરની ચિઠ્ઠી વગર અમે મોર્નીંગ વોક વેચી શકતા નથી. તમે ડોકટર પાસેથી ચિઠ્ઠી લઇ આવો. કહે તેટલો આપીશ પણ આવતે જરૂરી હો! પછી દુકાન બંધ થઇ જશે."

હું આપણા વેપારીઓ પર ગુસ્સે થતો ઉતાવળે પગલે ડોકટર પાસે પહોંચ્યો. ડોકટર જવાની તબેદારી કરતા હતા. 'કેમ બાસ કંઈ કામ છે?

મેં કહ્યું: "ના, સાહેબ, બીજુ તો કંઈ નહિ, પણ મને નેશનલ મે. સ્ટોર પર ચિઠ્ઠી લખી આપો કે એક બાટલી મોર્નીંગ વોક આપે."

"અરે બલા માણસ મોર્નીંગ વોકની બાટલી નથી આવતી" ડોકટરે કંટાળા ભરેલ અવાજે કહ્યું. જો "મારા મહેરબાન, મોર્નીંગ વોક એટલે સવારે ફરવા જવું તે" કહી ડોકટર બડબડાટ હસી પડયા. હું પણ હસ્યો પરંતુ બન્નેના હસવા હસવામાં ફેર હતો.

—હીંદમાં યનારી ચુંટણીમાં નીચેના પક્ષો ભાગ લેશે: કોંગ્રેસ, સમાજવાદી, ફોરવર્ડબ્લોક, કીસાન મજદુર, સામ્ય વાદી, ક્રાંતીકારી સમાજવાદી, કૃષીકર લોક અને જનસંઘ.

અવસાન

ડરબનના બહુ જુના અને ગુજરાતી ભાઇઓમાં બહોળા સોની શ્રી વિઠ્ઠલદાસ મુળજીનું અમરેલી રેલવેપર મોટર બ્રાકે અચાનક થયેલી ફેટલાક કલાક સુધી બેભાન રહ્યા બાદ ગુરૂવારના નવા વર્ષ ના દિવસે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થ ૮૦ વર્ષની વયના હતા અને તંદુરસ્તી બહોળી સારી હતી. એટલી વયે પણ સબળા દાંત હતા અને પોતાનું કામ પગે ચાલીનેજ કરતા હતા. ૧૯૬૬ ની સાલમાં તેઓ પ્રથમ ભોહાનીસબર્ગ આવ્યા હતા અને ત્યાર બાદ ડરબન આવી રહ્યા હતા. મહાત્મા ગાંધીજી ના નેતૃત્વ હેઠળ જે દિવસોમાં ગાંધીજી એ તિહાસિક સત્યાગ્રહની લડતમાં તેમણે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને જેલના સંકટો સહ્યાં હતાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા પત્ની સુપુત્રો જેમનાં પરિષ્ટ ડરબનના જાણીતા શ્રી છગનલાલ વિઠ્ઠલદાસ કે તેમને અને બે સુપુત્રીઓ સ્વદેશમાં પરણેલ છે તેઓને તેમજ બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. તેઓ સૌને બનેલી ખોટમાં ઇશ્વર ધીરજ અને હીંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થ ના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & Co.

118 Victoria Street,
DURBAN.

Phone : 24932
Res. 24845.

અમારે ત્યાં

માંધીપદુ, કઠોળ, ઘઉન, પુંજની સામગ્રી અને સ્થાનિક અંગ્રેજની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાણી ખાતરી કરો. માલ સારો અને મોળ્યો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંપની ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેહમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલન વગ. બ્લાન્કેટસ—બ્રેણી બાલો માટે
બત બતનો માલ. તેમજ કેપટીજીન ન્યોરસેટ સાટીનો
બીજેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વખાણ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેવ નીરેસ ભા. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારત	૧ ૬
હંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૨ ૬

ભુગોળ

દેવ દેહાવરમાં ભા. ૧	૨ ૦
આર્થીક ભુગોળ	૫ ૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૰
" ભા ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
દેવ દીપકો	૩ ૦
બાળ ભજન	૧ ૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨ ૦
બીજા સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨ ૬
મારૂં ગણીત ભા. ૧	૧ ૬
" " ભા. ૩	૧ ૬
" " ભાગ ૪	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવળી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" છઠ્ઠું	૨ ૩

દેવ બેઠા ઉંમરોસ શીખવા માટે પાઠાવળી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની ૧ ૰

ગુજરાત હોમલ બાળા આ બાળા માં નીચના ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ગુજરાત હોમલ લાલીમ વર્ગ	
" " શિશુ ૧-૨-૩-૪	
પ્રત્યેની કીંમત	૧ ૰

નમુના વાચન માળા

બાળપોથી	૧ ૨
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજું	૧ ૮
" ચોથું	૨ ૨

સાહીત્ય કલ્પદ્રોલ	
સાહિત્ય માટે વાચન વખારના પદાર્થોને ઉપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજા	૧ ૪

વિકાસીક વાચન માળા

બાલમુ માડી	૧ ૰
પહેલી ચોપડી	૧ ૦
બીજી ચોપડી	૧ ૬
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૪ ૰

બાલો લક્ષ્મીરૂ

શ્રેણી ૧	૧ ૪
" ૨	૧ ૪
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૧ ૮
" ૬	૧ ૮
" ૭	૧ ૮

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

જરા ધિયાન આપી ફિલ્મોના નામ અને ગીતોની વિગતવાંચજો

૪ રેકોર્ડ ની "સ્પેશીયલ"
ફીલ્મ આલ્બમ
શી. ૨૫/–
પોસ્ટેજ ૨/–

YI. 1099 ૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "સબનમ"
તેરા મેરા પ્યાર હવા
પ્યાર મે તુમને ધોકા સીખા
YI. 1011 ૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "બરસાત"
બેટ અને બાલમ
મુજે બેસરીંગ પ્યાર હો ગયા
YI. 1104 ૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "શાયર"
યે દુનીયા હે
હો બીબટે મુજે દીલ
YI. 1046 ૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "રેલ્વાતી"
કૈસે લીખાઓ મેરી પતીયા
સુના સુના આકાશ ના અંગના

અને આ નીચે જણાવેલી ફીલ્મોના સારામા સારા છુટા રેકોર્ડની વીગત પણ જરા ધીયાન આપી વાંચજો
કીમત ફકત શી. ૭/– પોસ્ટેજ વધુ

ફીલ્મ "ગ્વેલા"
YI. 1094 ગાયેન્ત ગીત મીલન કે
મેરા દીલ તોડને વાલે
ફીલ્મ "દીલ લગી"
YI. 1095 તુ મેરા ચાંદ
દુનીયા કયા ગને
ફીલ્મ "અંદાઝ"
YI. 1096 કરના મોહબ્બત કરલે
દીલ કુરેના

ફીલ્મ "અંદાઝ"
YI. 1097 હમ આજ કહી દીલ ખો બેઠે
મુમ મુમ કે નાચો
ફીલ્મ "બાબનમ"
YI. 1098 યે દુનીયા રૂપ કી ચોર
ભાગ ૧ અને ૨
ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1102 જીયા બે કરાર હે
અબ મેરા કોન સહારા

ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1103 બીછરે હુવે પરદેશી
પતલી કમર હે
ફીલ્મ "નઝરાના"
YI. 1105 એક રાત મે પહલે જમે
ભગવાન તેરે રાજ મે
YI. 1106 કયા સોચ કે બનાય તુમને
લાચાર હું અકેલા

ફીલ્મી દુન્યા હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

આ મહીનાની રેકોર્ડ ખાસ નવી કબથી તયાર કરી છે સાંભળવા ચુકશો નહી.

આયા દેવી અને રામચંદ્ર
H. 709 રંગે બસંત
કસીકા નામ પ્રીત હોય
રામચંદ્ર
H. 710 ગબલને મોહબબત
કહાંસે લાવું

ચુસ્તીલા રાણી
H. 711 રહે પ્રીતમ — (આદીકનાર સ્ટાઇલ)
ભુલ ગા — (યુરોપીયન સ્ટાઇલ)
નૌશાદ
H. 712 તુ મીલે અગર — (વેસ્ટર્ન સ્ટાઇલ)
હમ આજ કહેતે — " "

નવી ઉર્દુ કવ્વાલી
રેકોડ
શી. ૭/–
પોસ્ટેજ વધુ

ઇનાયતુલ્લાહ કાલુ (કલકત્તા)
U. 905 રખલે ઇલાહી લાજ
સહબ દીખાદો પંજાબ

આ રેકોર્ડના વખાણ કરવા બેસીએ તો પાના પર પાના ભરાઇ જાય એવુ છે. ગું દર્દ ભરેલો આવાજ, મીસરાઓની અદાયગી અને સાબીરની નવી નાત ખરેખર આ રેકોર્ડને એક યાદગાર બનાવી દીયે છે.

મુસુદ્દ કવ્વાલ
U. 909 ખુદ પરેશાન હે
કોઇ બાદે સબા

આ નવી ગઝલો "મકબુલ" જે સબેલી છે આમા અલ્લાહ મુસુદ્દનો આવાજ ખરેખર દર્દથી ભરેલો છે. તમને જરૂર આ રેકોર્ડ પસંદ પડશે.

ઈસ્લાહ કવ્વાલ
U. 908 હમદે સના
ગ્રદો સલામ

"ગઝલો"ના ઉપલી નાત અને સલામ કરબલાનો રડીયે સરેઆમની ધરદાર કવ્વાલે આપા પછી બગદીકની માંગને લઇ હમો આ રેકોર્ડ તયાર કરી છે. સારી સાભળવા લાયક રેકોર્ડ છે.

"Young India" Selected Hindustani film records.
"Shalimar" Filmi Dunya Hindustani records.
"The Mogul" Urdu Qawali records,
Obtainable from all Indian record dealers through out South Africa.

પૂરી ગઝલો સાથે નવુ કેટલોગ તયાર થઈ રહ્યું છે. તમારે નામ આજેજ નોંધાવી દો.

Shalimar Record
Co. (Pty.) Ltd.,
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"
16 Saville St, DURBAN.

M. S. Nana.
Telephone 35-1533
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણિભાઈ ભાણાભાઈ ગજીપારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બેકરમાં પીની તેમજ બેકા બેકા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ બેક, મમરા, ગાંઠિયા, ભાખરા, પાતળા બિસ્કેટ દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા મમાલમાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબરેજ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી

જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી વા ખરીદવી હોય તો મળો:

કે. જે. તવારીઆ,

૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

જીંદગી, આગ, ચોરી, ડુબ્લાઇ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અંગે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવ ્ ઇલીયર-ન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતે ્ અમારી સલાહ લો.

29e Commissi er Street,

JOHANN SBURG.

BOOKS FOR SALE

Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	8	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.

P/Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

પેક આદીની સુધી ૨ ૬

ચિત્રમાળાવલી

સેટ પેકામાં ૬-પુસ્તકો ૧૧ ૬

સેટ બીલ્યનો ૧૫ ૦

કીંમતમાં ઘટાડો

૭ પુસ્તકોના સુંદર ચારણીઓના સેટની ૧૪ ૬

ઇનામના પાત્રો ગમેતા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીમત ૨ ૦

થાંક પોસ્ટમાં ૨ ૬

સોનેરીયાની કહર ૪ ૦

કેદમાંક પક્ષિઓ ૧ ૬

ભાગવત ચિત્રો ૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલા	૫	૧
પીલુ	૫	૬
બાપુ	૫	૩
બાળકોને બાંધવા	૬	૦
ઈનીયાને પત્રો (ભેટ)	૪	૦
બાળવાર્તાવળી	૩	૦
ચબટી ધુળ	૩	૦
ચતુરની વાતો	૩	૦
ઝાંખ ગોકી	૨	૦
કાકો	૫	૧
બાલવાની શોધમાં	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
20 NOV 1951

INDIAN OPINION
Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No. 45—Vol. XLIX. FRIDAY 16TH NOVEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper
PRICE: SIX PENCE

THIS IS MY PRAYER

Let me hold my head high in this faith that Thou art our shelter, that all fear is mean distrust of those.

Fear of man?' But what man is there in this world, what king, O King of kings, who is Thy rival, who has hold of me for all time and in all truth?

What power is there in this world to rob me of freedom? For, do not thy arms reach the captive through the dungeon-walls bringing unfettered release to the soul?

And must I cling to this body in fear of death, as a miser to the barren treasure? Has not this spirit of mine had eternal call to the feast of everlasting life?

Let me know that all pain and death are shadows of the moment, that the dark force which sweeps between me and Thy truth is but the mist before the sunrise, that thou alone art mine for ever and greater than all pride of strength that dares to make my manhood with the menace.

Give me the supreme courage of love, this is my prayer, the courage to speak, to do, to suffer at thy will, to leave all or be left alone.

Give me the supreme faith of love, this is my prayer, the faith of the life in death, of the victory in defeat, of the power hidden in the frailness of beauty, of the dignity of pain that accepts hurt, but disdains to return it.

—Tagore.

આ મારી પ્રાર્થના છે

તું જ મારો આશ્રયદાતા છે. ભય માત્ર તારામાં તુચ્છ અવિશ્વાસનું પરિણામ છે. એ બદલ્યથી માટે મસ્તક ઉંચું રાખવા તું મને મદદ કર.

માનવીનો ભય? હે નૃપતિઓના નૃપતિ! આ પૃથ્વીપર કયો એવો માનવી છે, કયો એવો નૃપતિ છે કે જે તારી હરીફાઇ કરી શકે, જે સદા અને સત્યપણે મને બંધનમાં રાખી શકે?

આ પૃથ્વીપર [redacted] એવી સત્તા છે કે જે મારી સ્વતંત્રતા લુંટી લઇ શકે? કારણ, તારા હાથ શું કારામહેની અંધારી કોટડીની દીવાલો ભેદીને કેદીને પહોંચી તેના આત્માને બંધન મુક્ત કરતા નથી?

તેમ છતાં લોભીયો પોતાના મિથ્યા ધનને વળગી રહે છે તેમ શું મૃત્યુના ભયથી મારે આ દેહને વળગી રહેવું? મારા આ આત્માને અમર જીવનનો આનંદ માણવાને શું સદા હાકલ નથી થઇ રહી?

સઘળું દુઃખ અને મૃત્યુ ક્ષણિક પડછાયા છે, હું અને સત્યમય તું એ બન્ને વચ્ચે રહેલો અંધકાર સુર્યોદય પુર્વેની ઝાકળ સિવાય બીજું કશું નથી, તું જ એક સદા મારો છે અને મારું પુરૂષાર્થ દર્શાવનાર મારી શક્તીના સઘળા ગર્વથી પર છે, એ સમજવાની મને સદ્ બુદ્ધિ આપ.

પ્રેમનું સર્વોત્તમ બળ મને આપ, મને વાચા આપ કે જેથી હું સત્ય વદી શકું, જે કંઇ મારા પર સંકટ પડે તે સહન કરવાની, પુરૂષાર્થ કરવાની, સઘળાનો ત્યાગ કરવાની, સઘળાથી તદ્દન એકલો રહેવાની મને શક્તિ આપ—આ મારી પ્રાર્થના છે.

પ્રેમ બળમાં સર્વોચ્ચ શ્રદ્ધા મને આપ, મૃત્યુમાંજ જીવવાનો મંત્ર દર્શી છે, પરાજયમાં વિજય છુપાયેલો છે, સૌંદર્યની ક્ષણિકતામાં શક્તિ છુપાએલી છે, જે દર્દ વિચારી લે છે પરંતુ બદલો દર્દ કરવાનું તુચ્છકારે છે એવું દુઃખમાં રહેલું ગૌરવ સમજવાનું મને જ્ઞાન આપ —આ મારી પ્રાર્થના છે.

—રવીન્દ્ર ટાગોર.

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Design
3/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

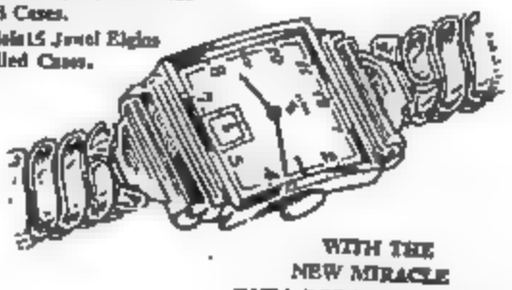
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ઈરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastoa Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained prosperity."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

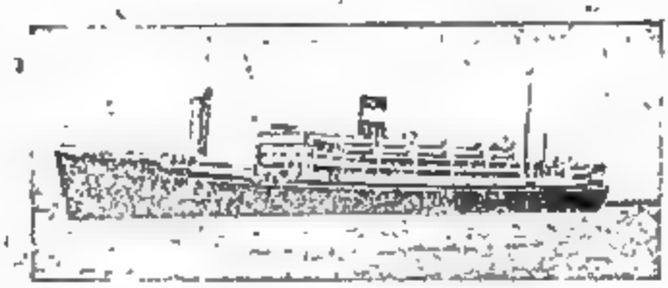
Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala will sail on December 4 for Bombay.
S.S. Karanja will sail on the 5th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0
Muslim Special Food £11—10—0		Ordinary	Food	£5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0		Ordinary	Food	£4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફર્નેનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, વાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અસલ પ્રમાણે લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હજારી ટેબલેસ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો રેટાઇ ઉમેરા તૈયાર રહે છે આજ સોહરા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેખાવ આગ્રહ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES ■ Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Crook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS - ABSOLUTELY THE BEST.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45—Vol.—XLIX Friday, 16th November, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

U.N. And Our Future

THE eyes of the world will once again be focussed on South Africa, when India's complaint about the treatment of Indians in the Union will be brought before the United Nations sitting this time in Paris. As it is, the question is placed, we understand, almost at the tail end of the agenda and it will not at all be surprising if it sinks into insignificance when graver issues of the future of the whole world will have to be decided. Yet that question is really the pivot of the future of the world, for it embraces not only the question of Indians but of all Asiatics and indeed all non-Europeans. The question will be whether the Europeans in any part of the world can assume for themselves a privileged position merely on the grounds of the colour of their skin and whether that is to be the standard by which civilisation is to be judged or there are other higher standards? The question is rapidly becoming one of White vs. non-White. The question of three hundred thousand Indians in South Africa becomes a small one compared to this much larger issue. And yet it is not only that. Behind the question of three hundred thousand Indians lies the question of the goodwill of more than one fifth of the world's population. The choice before the White world is: the Atom bomb or the goodwill of the oppressed and exploited non-White world. That is the question that faces the Union of South Africa. The Atom bomb is seemingly more enticing but let it not be forgotten: "Those that use the sword shall perish by the sword." It is goodwill alone that will save the world from destruction and the question that will have to be discussed in all seriousness and most dispassionately by the United Nations Organisation will be how to avoid the use of the Atom bomb as a means to bring peace to the world and how to win the goodwill of the world and how to promote it throughout the world.

We are very doubtful indeed if the question of three hundred thousand odd Indians in the Union could successfully be fought on the arena of the United Nations. "God helps those who help themselves." And this question has to be fought here in South Africa and by the people concerned. It is for them to choose the way of life in this country. If they are prepared to reconcile themselves to the status given them by the Government they have nothing to complain about. If they are not they must show it not by merely shouting to the world but by their action. The policy of the present Government to deal with the Indians is expatriation. It has made no secret about it. If we are not prepared willingly to leave the country the Government is bent upon making life impossible for us so that we may be compelled to leave. So the choice before us is expatriation or extermination. If we are men and not rats we shall refuse to be expatriated and be prepared to stand our ground courageously and let the powers that be exterminate us if they dare. No sooner we are able to show that determination and preparedness, which can come only by an unshakable faith in God, than help will come to us without asking. We may not however bank on it. We must have faith in our cause and be prepared to dedicate our lives to it. "Service is its own reward." In doing so we must of course not bare illwill towards anyone, not even towards our worst enemy. That spiritual power alone will save us and save the world. One who believes that nothing can be done until the masses have developed that power and waits until they have developed it will have to wait until dooms day. Each individual has to begin with himself and begin to act and the masses will be infected more rapidly than we can imagine.

What happens at the United Nations therefore does not interest us much. We are more concerned about our own strength to deal with the situation which is fast deteriorating whilst we, like Nero, have not yet done fiddling.

NOTES

Moral Support From Port Elizabeth For Mr. Manilal Gandhi

A friend from Port Elizabeth writes as follows to Mr. Manilal Gandhi: "I have been influenced greatly by your latest move in the political field. I remember the individual Satyagraha movement of 1940 by Mahatma Gandhi. I am therefore inspired to send you my few words of prayer. May God give you more strength to serve humanity. The great spirit of Mahatma Gandhi will guide you in the critical situation. Our sympathy is with you and in time to come many will follow you in the crusade for human rights."

No Marriage Ban

Government circles in Pretoria (according to the Political correspondent of the 'Natal Witness,' in Johannesburg), deny that any decision has been taken to prohibit marriages between Indians living in the Union and Indian women outside the country. A recent newspaper report stated that the Government would introduce legislation to this effect at the next session of Parliament in an attempt to prevent the influx of Indians into South Africa. I was told, says the correspondent, that no such legislative measure has been prepared.

Africans To Meet To Decide Their Future

The annual congress of the African National Congress to be held in Bloemfontein on December 15, will, according to a Press statement made by the Secretary General, be "the greatest in the history of the Organisation's liberatory movement." The congress will last for three days. It will be opened by Mr. Lewanika, president of the Northern Rhodesia Congress. The Secretary General of the African National Congress, Mr. W. M. Sisulu, states that the congress

will be important "because it will have to decide a positive line of action against the Government's oppressive measures and also in view of the international situation. Mr. Sisulu said that the international situation was important insofar as participation in any war was concerned. The presidential address last year had made it clear that the Natives would not take part in any war in any shape or form "until the battle at home is won".

S.A. Indian Question Before U.N.O.

The General Assembly of the United Nations Organisation on November 13 rejected a South African proposal to exclude from the agenda the question of the rights of Indians in South Africa. The voting was 40 to one against excluding the matter. There were 11 abstentions, including Britain, Australia, New Zealand, Nationalist China, the Netherlands and Greece. When the issue was raised the South African delegate, Mr. G. P. Jooste, said that the treatment by South Africa of its citizens, no matter of what origin, was a matter in which his Government could not share their authority. Mr. Jooste said the Assembly was not bound by last year's Assembly resolution, which said the matter should be raised again. He was bound to challenge the item because "the right of discussion can only result from the competence of the Organisation to concern itself with the matter which, in our view, is interference and intervention." If the item was accepted, South Africa's support for the agenda as a whole must be regarded as subject to the reservation that it was opposed to this item.

It Does Not Make Sense

Under the above caption "The Star" (Johannesburg) writes the following editorial note: In making their protest against the renewed consideration by the United Nations of the dispute on the Indian question, the Government have followed the routine South African procedure since the matter was first brought before the General Assembly by India. South Africa's view has always been that her Indian policy is an internal problem in which Uno has no right under the Charter to intervene. Just as consistently a majority of the General Assembly have rejected the South African contention. However strongly we may object as a nation to any foreign interference in our domestic affairs, it is well for South Africans to try to understand why the nations of the world have refused to remain indifferent to the fate of the South African Indians and to the complaints of their spokesmen at Uno. The explanation is not to be found in the large number of Eastern and other non-European members of the United Nations who have taken sides with the Indians because of hostility to White South Africa. America and other Western countries, some of them very good friends of South Africa, have also agreed that this issue does not fall outside the purview of the United Nations. The real reason is that South Africa in its attitude on the Indian question has been impaled on the horns of a dilemma which has become accentuated by the present Government's policies. On the one hand, the Union's Indian population, most of whom were born in this country, are legally South African subjects and are claimed as such by South African Government representatives in every international context. On the other hand, inside the Union they are treated by the Government as an undesirable and unwanted element who have no place in South African life and should be repatriated to the countries from which they or their fore-fathers originated. For the good of South Africa, they are told, they should leave this country and go to India. But when they turn to India with the grievances for which they can receive no redress in South Africa and when India champions their cause, they are told that this is a betrayal of their position as South African subjects. At the same time India and Uno are warned to keep their noses out of South African affairs. It is not surprising that this fails to make sense to other people.

Dr. Malherbe Will Visit India

Dr. E. G. Malherbe, Principle of the University of Natal, will attend the conference of the Association of Universities of the British Commonwealth in India at the end of the year. He will leave Natal about the middle of December and will be away for six weeks. Dr. Malherbe's presence at the conference was specially requested because the University of Natal has the biggest number of Indian studies of any similar institution in South Africa. The conference, which will be attended by delegates from all over the world, will meet in the various universities cities of India. Every year the Association holds its conference in a different country—in 1949 Dr. Malherbe attended one near Toronto, and Professor J. McKinnell represented the University last year at the New Zealand conference.

All Apartheid Legislation Passed

The Government had already passed all the legislation—apart from a few administrative measures—required to bring about apartheid, said Mr. Sauer, Minister of Transport, at a Nationalist Party meeting at Kroonstad last week. Now the legislation only had to be applied. Industrial apartheid had been achieved by administrative means. Social apartheid was being achieved through the legislation passed by the Government—particularly the Population Registration Act. Political apartheid had been achieved with the Coloured voters' legislation passed this year.

SYMPATHY FOR OUR CAUSE FROM FAR AWAY LAND

A KIND Dutch lady from Holland has written a letter to Mr. Manilal Gandhi from which we give the following:

"In a little monthly paper of a Dutch Pacifist Union I read that you live in Phoenix, in South Africa just as your father did fifty or more years ago. And I read also that you are doing the same work as he did and with the same weapons. I was very happy when I read this and I want to congratulate you on your fast. I should like to say much more but my knowledge of the English language is but poor, and it is difficult for me to express my innermost thoughts. Still I want to tell you that it is your father who has given me strength in this bad time of wars and imminent wars, of hatred every where.

. . . . I am but an ordinary Dutch woman. My husband gave me a year ago a book by Stanley Jones called: "Mahatma Gandhi." I read it and was lost in it. This was the only way to save the world from disaster and hatred — Satyagraha. Since then I studied the whole year every moment that was not taken by my household duties and talks with my little daughter. I read nearly every book that was in our libraries on your great father and his magnificent work. I have one thought: had I only seen his eyes and heard his voice perhaps I could have done something good here in Holland. . . . . The only thing I can do is to give my little one an education which will show her everything that is good and beautiful in the world. She knows your father and fetches flowers out of her own garden for Bapu Gandhi, which she then puts behind his portrait. I try to gather grown up people in my house and to tell them about Mahatma Gandhi and his work. Sometimes there are some people who all at once feel that his is the only way to serve the world and then they gave money to the Pacifist organisation to help those young men who refuse to be soldiers and who are punished and have lost their jobs. That is all I can do. And mankind is going with the greatest possible speed to the precipice.....The followers of Mahatma Gandhi should come as missionaries of Satyagrah to other countries...Please tell me if there is anything I can do for your starving people in Bihar or your oppressed people in South Africa. Can there be done something for them here in Holland? I should like to help if I only know how.

Thanking you for what you are doing, not only for your people but for everyone in the world

We publish the above letter to show what good people there are in this world and what great sympathy people in far away lands have for our cause in South Africa. It should inspire us to shake off our lethargy and fear complex in fighting for the cause of Truth and Justice in the only way shown by Mahatma Gandhi of Love and Non-violence.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

MR. MANILAL GANDHI'S STATEMENT

MR. MANILAL GANDHI has issued the following Press statement:. "On five occasions I have visited the Durban Municipal library with a view to committing a technical breach of the apartheid laws of the Government. On three occasions I have boarded a Durban municipal bus and taken a seat in the lower deck where non-Europeans are not allowed. On two occasions I was accompanied by my wife to the library and on the bus and on one occasion by my daughter as well to the library. No action has been taken so far against any ■ us.

"The Durban City Council has recently passed a new by-law that the Municipal library ■ the City Hall is solely and exclusively for Europeans and no non-European is permitted to enter it and the library recently opened by the Municipality ■ Brook Street is solely and exclusively for non-Europeans and no European is permitted to enter it. This is in terms of the plans of the Government to effect total apartheid.

"The fact that the authorities are so hesitant to prosecute me for my deliberate breach of the by-laws gives one the impression that they are not sure of their ground. I am however convinced that it is unjust and immmoral ■ make any distinction between man and man based on race or colour and I am therefore determined not ■ submit to it.

"Far be it from me to desire by this action of mine to antagonise the European public whose moral sympathy and support I crave. They need not labour under the fear that if such restrictions were removed the public library or such other public institutions would be flooded with non-Europeans. That has not happened all these years and it cannot now happen if the authorities would only realise that they have not only to minister to the needs of two and three quarter million White people but also of ten million non-White. If all are equally provided for, as they should, and no barriers are raised to wound the susceptibilities of anyone, they will find the non-White people to be most law-abiding as they have always been.

"If the authorities choose to leave me alone as they seem to do my campaign will not end there. I shall continue it in one form or another until the cause for which I am fighting is vindicated."

ANTI-INDIAN PROPAGANDA BY AFRIKANERS

VENTERSDORP in the Transvaal is a hot bed of anti-Indians. A correspondent from there sends us a cutting from 'Dagbreek,' an Afrikaans paper published on Sunday, November 4. The following is an English rendering of what appears in it in the Afrikaans language:

Europeans And Bantus Organise To Fight "Indian Exploitation"

A European Organisation whose object is the protection of other Europeans against Indian exploitation and interference is being formed, reports our correspondent in Durban. According to the report the organisation does not intend to use force but to request "official chastisement."

Among other things this Organisation will bring to the notice of the police those Indians who exploit Europeans by charging excessive prices, trade in black market and are guilty of other culpable transgressions.

No information is as yet released but it is probable that not many people will be admitted to this movement. There is a plan to establish "cells" also in other towns. Somebody who has close connections with the Organisation has said to our correspondent: "Everything is almost in readiness and we hope to act shortly."

Bantu Campaign

In Johannesburg the Native Organisation "African Improvement Movement, has organised a campaign with the intention of fighting against Indian exploitation of the Bantu. This movement will assist Natives ■ get their own shops and porperty in the locations and to work against alleged Indian exploitation.

The "Improvement Movement" supports the Group Areas Bill and its leader is Jerry Sibisi of Orlando.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

PLUMP LITTLE PIN-CUSHION

A Pretty Novelty Made From Scraps

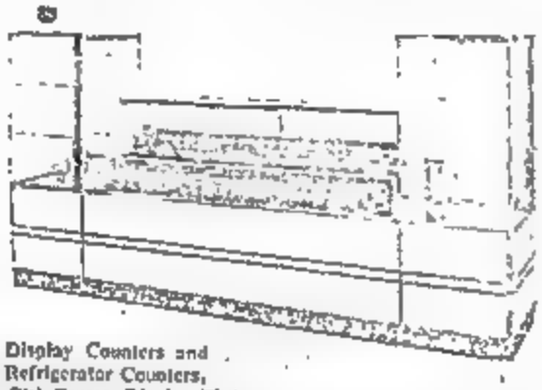
It is a convenient size to slip into your work-basket

For this basket fifth you will need five 5-inch squares of blue linen for the foundation, and a 5-inch frame square to reinforce rest and appliqued in the centre of one of them. The join is hidden with couching, and to keep the pin-cushion in shape and tightly filled, couching is worked all round the edge with a loop left at each corner. The loops are buttonholed alternately pink and blue—an original and pretty finish

INFRA, all rights reserved

"Gold Medal" Quality

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show

104 MARSHALL ST. (facing Ezenza House)

Phone 33-4211/2- Johannesburg. P.O. Box 6607

FOR SALE

GENERAL DEALER'S BUSINESS

Situated in Centre of Indian area of PIETERMARITZBURG, Includes, Stock-in-trade, Fixtures, Office Requisites and right to obtain long lease of first class business premises.

For further particulars apply

Liquidator,

P.O. Box 137,

PIETERMARITZBURG

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

was held at Sevagram on the 13th, 14th and 15th of March 1948, in which more than 500 constructive workers and several prominent leaders like Mr. Jawaharlal Nehru, Maulana Abul Kalam Azad and Shri Jayaprakash Narayan were present. The Sarvodaya Samaj was brought into existence to express the principles and the way of life which Gandhiji stood, lived and died for. Since then the word 'Sarvodaya' has become current here as well as in the foreign countries.

Experiment In Samyayoga

With the spirit of 'Do or Die' Vinoba is working for the propagation of the Sarvodaya philosophy. For the last two years Vinoba has been working out an experiment in *Samyayoga* that is, equality and self-sufficiency, at pannar. They have been trying to grow their own food grains, vegetables and cotton. They weave cloth for their requirements. The idea is to find a practical means to provide a self-sufficient life for the villages and thus eliminate his dependence on money. He is serious after abolition of money which, he thinks, is the root cause of all the ills of the present day world. The walking tour idea is also a part of the bigger experiment to be free from the slavery of money, which he calls *Kanchan Maha Mukti*.

Walking Tour

In March last he made a walking pilgrimage to Shivaramapalli and then to Telangana, the notorious Communist-infected area of the Hyderabad State. This frail-looking man of fifty-five, inspired by lofty ideals and armed with the weapon of love covered about 800 miles in the whole of the journey, visited about 350 villages, addressed about a hundred public meetings. In the Telangana tour he initiated the unique experiment of the Land Gifts Mission for redistribution of land among the landless. About 16000 acres of land are so far received. In the second walking tour, which commenced on the 19th September, he has received until to-day (17th Sept.) about a thousand acres. In his post prayer speeches Vinoba has been preaching self-help, righteousness, hard work, self sufficiency, village industries, communal unity and faith in God. He has infused new life and a new spirit in the people. Elimination of money in the day-to-day affairs of life and the right to land for everyone desirous of tilling it, is the goal of his mission.

Let the people whole-heartedly co-operate in his mission, pay heed to his message and make this ancient land of ours take its place of pride in the comity of nations by fulfilling her mission of world peace and amity and universal good.

The Late Mahadevbhai's Tribute

I conclude my humble tribute to the saint and yogi by quoting the words of Mahadevbhai Desai about Vinoba :

"The people may not appreciate his greatness now, but will do so in the course of time. . . . He is a Naishthik Brahmachari (life long celibate), there might be many such Naishthik Brahmacharis. He is a profound scholar, there might be many such scholars. He is wedded to simplicity of life, there are several among Gandhiji's followers who surpass him in it. He is an advocate of constructive work and remains buried in it day and night. There might be several such followers of Gandhiji who do so. There are many who share his intellectual brilliance. But there are certain things in him which are wanting in everyone else. Immediately a resolve is made, and a principle grasped, he starts his practice of it from the very moment. This is his highest virtue. His second virtue is his continuous self-development. There is hardly any among us who can confidently say that he is growing every moment of his life. . Barring Gandhiji, it is only in Vinoba alone that I have seen this quality. It was on account of this quality that he learnt at the age of 46 a difficult language like Arabic, studied the Quran in the original and became almost its scholar. There are Bapu's many great followers who wield a great influence on the people. But hardly will there be any follower of Bapu, who has trained as many votaries of truth and non-violence, and devoted and sincere workers as Vinoba has. (Proficiency in work is yoga). In this sense Vinoba is a true yogi. Very few workers have Vinoba's harmony of thought, word and deed. His life is a melodious music. Such followers are a glory to Gandhiji and satyagraha.

Indian Words Used In The Above Article And Their Meanings

1. Ashram - A residential colony of social and religious workers
2. Brahmacharya - Celibacy, Continence
3. Brahmsutra - A book on Vedanta philosophy, or a verse from it
4. Bhakari - A piece of Indian bread
5. Charkha - Spinning Wheel
6. Darshana - Sight view
7. Karmayogi - A follower of of path of action.
8. Khadi - Hand-spun and hand-woven cloth
9. Manu Smrit - Ancient Hindu law-book
10. Nyaya Sutra - A text-book on Logic written by Manu,
11. Puranic - Referring to books of Hindu Mythology
12. Ramayana - Name of the Hindu epic on Rama
13. Satyagraha - Insistence on truth, or the technique of non violent resistance evolved by Gandhiji
14. Satyagrahi - One who practises *Satyagraha*
15. Shankarbhashya - Commentary on Vedanta by Shankara
16. Takli - A spindle, turned by fingers without a wheel
17. Upanishads - Ancient philosophical writings of the Hindus
18. Vaisheshik Sutra - Another work on Indian Logic and Physics
19. Yogadarshana - The system of Yoga,
20. Yogi - One practising Yoga
21. Smriti - A Code of Laws.

BEGINNER'S COURSE IN AFRIKAANS

The External Division of the University of South Africa has now instituted a correspondence course for beginners in Afrikaans. Modern and scientific methods of instruction are used i.e. gramophone records (where necessary). No previous knowledge of the language is required.

Full particulars are obtainable from:

The Director Of External Study,
University Of South Africa,
P. O. Box 1513, PRETORIA.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.—
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાબડતોબ પહોંચાડીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:
Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)
Phone 24965. — — DURBAN.)

FAREWELL RECEPTION TO MR. CHARI

"COLOUR prejudice is not created by legislation, it is in the heart. It is not action, but reaction. It threatens the outlook of a people. It must be completely destroyed from the heart. I am happy to state that I return to India with the conviction that it has neither affected my way of thinking nor embittered me by the developments in South Africa."

Mr. R. T. Chari, Secretary to the High Commissioner for India in the Union, expressed this view at a farewell reception in his honour, organized by the Transvaal Hindu Seva Samaj, at Gandhi Hall, Johannesburg, on November 11, Mr. Z. V. Parekh presiding.

Mr. Chari added that all humanity is one, and there should be no barriers based on colour in any society. India was not without her social discriminations, but fortunately they are fast beginning to crumble under the impact of freedom.

His mission, he said, was successful in that nothing was done by the Indian Government and people to prejudice the interests of the indigenous population of the Union.

Mr. Z. V. Parekh, president of Transvaal Hindu Seva Samaj, garlanded the distinguished guest and said that Mr. Chari was called upon to perform many of the functions of the High Commissioner, and he did so with ability and courage. "We have not seen fruits of his labour in the political sphere, but the contacts he made and the work he did serve as a precedent to his successors in the office," Mr. Parekh concluded.

Mr. P. S. Joshi said that 11th November marked the 91st anniversary of the arrival of Indians in South Africa, and it would be a fitting memorial to their services to Natal, if a centenary was celebrated nine years later. The Indian services were as significant as those of the Huguenot settlers and the Voortrekkers from the economic angle, and it was a pity that movement was on foot to segregate, ostracise and repatriate them. South Africa furnished a striking example of an administration which nourished race hatred and penalised qualities of head and heart of the non-European people.

Advocate A. I. Minty, Rev. B. L. E. Sigamoney, Mr. J. Nanabhai, Dr. Vallabhbhai Patel, Mr. Dayabhai B. Patel and Mr M. Bhagobhai also joined in paying tribute to the services of Mr. Chari.

MORAL RE-ARMAMENT

Speaking at the world assembly of Moral Re-Armament held recently at Caux, Mr. Piet Naude, farmer, Eastern Transvaal said:

Moral Re-Armament is bringing the answer in South Africa to the division between Europeans and Africans. When I started the farm I had one ambition and it was to become a top farmer. To help me to reach that end I decided to keep my thumb on the African workers, so that my neighbours would say, "By gosh, he is a man." Then I met MRA and I saw that I wanted to get the best out of my workers only to fill my pocket. I wanted to give back as little as possible. When I faced the four moral standards, I had many things to put right. I had to apologise to some of the African workers whom I had ill-treated. I also had to pay some money back to them. This brought quite a new relationship between us.

I also began to give them better food, and before I left for Caux I started to help them to build better houses. MRA has given me a deep care for my African workers and I have no labour shortage on my farm today, although this is one of the big problems in South Africa. I am only one of many farmers who have started to live this way.

Some time ago I was invited to meet an African labour leader. He is a bitter man and he hated the South Africans who spoke Afrikaans. He was fighting for the idea, "Africa for the Africans." It was very difficult for me to meet this man. When I met him he told me of the feelings he had against Afrikaans-speaking people. He accused them of many things. I knew that much of it was the truth, and I admitted it. I told him about my change and I said "I am sorry for my behaviour." I then told him about the restitution I had made to my workers and I suggested we should take a time to listen to the Big Spirit to find out "not who is right, but what is right." That quiet time was a challenge to me as well as to him, and both of us decided to fight for better relationships. Today he is fighting for unity. If this can happen in South Africa and to South Africa what could happen to the world?

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

BRITISH JOURNALISTS AND PEACE

By HUGH BROCK, Assistant Editor, 'Peace News,' London

RECENT moves by Journalists in Britain in the interests of peace are most encouraging. Early this year a number of British pacifists sent a letter to the Press, asking other pacifist journalists to meet with them with the object of considering "whether there is any way in which the pacifist journalists can join with those who hold the same belief, in an endeavour to instil a mood of conciliation into the minds of some of their colleagues who bear so much responsibility in influencing the public in their attitude to international problems at this grave and critical time." This letter was signed by:

Bernard Boothroyd, Editor of 'Peace News;' Hugh Brock, Assistant Editor of 'Peace News;' Bernard Canter, Editor of 'The Friend;' Brian Cummings, Assistant Editor, 'Business Publications;' Frank Edmead, Sub-Editor of the 'Manchester Guardian,' and later member of the Quaker Delegation to Moscow; C. L. Elliott; F. J. Oughton; M. D. Oughton.

In a very short space of time they made contact with a number of other pacifist journalists and others who were sympathetic to the objects they had in mind. At their first meeting, however, they learned that another group of journalists, mainly drawn from the big National papers, and which became known as the Fleet Street Group, had been meeting on the initiative of Ritchie Calder, Ted Castle (former Editor of 'Picture Post,') "Vicky," 'News Chronicle' cartoonist and James Cameron, over the publication of whose reports on Korea arose the resignation of Tom Hopkinson, another Editor of 'Picture Post.'

It soon became clear that the two Groups were working along very similar lines, and the Pacifist Group decided their most useful work could be done as part of a larger Group. When the Fleet Street Group inaugurated the Fleet Street Forum, the Journalists' Peace Group decided to merge with them, whilst at the same time Hugh Brock, the Peace Group's hon. secretary, was instructed to keep a roll of pacifist journalists, in order that the pacifists could meet at any time when it was felt necessary.

The first general meeting of the Fleet Street Forum attracted some two hundred Journalists, completely crowding the room which had been taken at the Cock Tavern Restaurant in Fleet Street, and attracting many of Britain's leading journalists to it.

Among its functions, the Forum will invite leading journalists who have gathered first-hand information and experience on international affairs to address the Forum in a series of "off the record talks. These talks will not be reported in any way, so that the journalists themselves can be fully informed about international affairs, and the informant will be free to talk without any fear of victimisation. It will also:

Encourage discussion and working relationships with American and other Overseas journalists in this country.

Seek to establish contacts and regular exchanges of information with like-minded journalists in the United States and elsewhere.

Consider, as the occasion demands, practical steps such as public meetings, letters to the Press, pamphlets and deputations through which its members can provide the facts and explain their views on the grave issues of peace and war.

In an open letter to the Press announcing the setting up of the Forum, the following journalists appended their signatures:

Ritchie Calder Hannen Swaffer, Ted Castle, Douglas Warth, Tom Driberg, M.P., James Cameron, and Preston Benson, and stated that the Forum: "will seek to rally a body of opinion within the profession, and in all editorial offices, to ensure the fair presentation of facts on this paramount issue of peace and war, and in association with the professional organisations to support any misrepresentation, by corruption of fact or emphasis."

An indication of the way in which many of the journalists are thinking is illustrated by the fact that one of our greatest political cartoonists has pledged himself never to draw anything which will in any way encourage hatred or aid the drift to war.

Preston Benson, of the London "Star," and an early member of the Peace Pledge Union, is Chairman of the Forum.

Geoffrey Goodman, of 113 Shoe Lane, E.C.4, is the Secretary.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IMPA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૫ | શુક્રવાર તા. ૧૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની. ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૧.

યુનાઇટેડ નેશન્સ અને આપણું ભાવી

યુનાઇટેડ નેશન્સની બેઠક આ વખતે પેરીસ ખાતે ભરાઈ છે. યુનીયનમાં હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણૂક વિષેની હીંદની ફરિયાદ તેની સમક્ષ આવતાં દુનીયાની નજર ફરી એકવાર સાઉથ આફ્રીકાપર સ્થીર થશે. અત્યાર બીજા હીંદની ફરિયાદ, જાણવા મુજબ, ઓસ્ટ્રેન્ડાની લગભગ છેડે મુકવામાં આવેલી છે અને આખી દુનીયાના ભાવિને લગતા વધારે ગંભીર સવાલોની આગળ એ સવાલ વિસ્તૃત વગરનો ગણાઇ જાય તો અમને જરાયે તાજુબી નહિ થાય. તેમ છતાં હકીકતમાં દુનીયાના ભાવિનો આધાર એ સવાલ પરજ રહ્યો છે. કેમકે તેમાં એકલા હીંદીઓનોજ નહિ બલકે સઘળા એશીયાવાસી ઓનો અને બીન-ગોરાઓનો સવાલ રહ્યો છે. સવાલ એ રહેશે કે યુરોપીયનો દુનીયાના કોઇપણ ભાગમાં કેવળ પોતાની ગામડીના રંગનાજ આધારે પોતાને માટે વધારે સારી સ્થિતિનો દંભરો લઇ શકે કે કેમ, અને સુધારાનું ધોરણ શું એજ છે કે તેનું માપ કાઢવાને એ કરતાં બીજું વધારે ઉચ્ચ ધોરણો છે? પ્રવાહ સવેગે ગોરા વિરૂદ્ધ બીન-ગોરાનો બનતો જવા લાગ્યો છે. આ પણ્યાજ મોટા સવાલ આગળ સાઉથ આફ્રીકાના ત્રણ લાખ હીંદીઓનો સવાલ બહુ નાનો થઈ પડે છે. છતાં તે એટલોજ નથી. ત્રણ લાખ હીંદીઓની પાછળ દુનીયાની કુલ વસ્તીના પાંચમાં ભાગ કરતાં વધારે વસતી ની શુભેચ્છાનો સવાલ રહ્યો છે. ગોરી આલમની સમક્ષ બે વસ્તુ ઓ વચ્ચે પસંદગી કરવાનું રહ્યું છે. એટમ બોમ્બ અથવા કચડાયેલી અને ચુસાયેલી બીન-ગોરી આલમની શુભેચ્છા. એજ સવાલ સાઉથ આફ્રીકા સમક્ષ પણ ઉભેલો છે. બેવાપરથી એટમ બોમ્બ વધારે આકર્ષક ભાસે છે. પરંતુ "તલવારનો ઉપયોગ કરનારનો તલવારથી જ નાશ થશે" એ બાઇબલનું વાકય ભુલવું જોઈતું નથી. દુનીયાનું વિનાશમાંથી નિવારણ શુભેચ્છા વડેજ થઈ શકશે અને યુનાઇટેડ નેશન્સ સંસ્થાએ પુર્ણ ગંભીરતાથી અને પુર્ણ શાંતીથી જે સવાલની ચર્ચા કરવાની રહેશે તે એ કે દુનીયા ની શાંતીને માટે એટમ બોમ્બ નો ઉપયોગ થતો કઈ રીતે રોકવો અને દુનીયાની શુભેચ્છા કઈ રીતે જીતવી અને સમસ્ત દુનીયામાં તેને કઈ રીતે પોપવી.

યુનીયનના ત્રણ લાખ, જેટલા હીંદીઓનો સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સના મેદાનમાં સફળતાથી લડી શકાય એ વિષે અમને ઘણી શંકા રહે છે. "આપ મુવા વિના સ્વર્ગે નહી પહોચાયા." તેથી આ સવાલ ખરી રીતે અહિ સાઉથ આફ્રીકામાંજ અને લાગતા વળગતા લોકોએજ લડવાનો છે. આ દેશમાં તેઓ જીવનનો કેવો માર્ગ લેવા ઇચ્છે છે તેની તેઓએ પસંદગી કરવાની છે. સરકારે તેઓને જે દરજ્જો આપેલો છે તે જો તેઓ સ્વિકારી લેવા તૈયાર હોય તો પછી ફરિયાદ કરવાપણું કશું રહેતું નથી. તેમ કરવા જો તેઓ તૈયાર ન હોય તો દુનીયા સમક્ષ પોકારો કરીને નહિ પરંતુ પોતાના વર્તનથી તેઓએ તે બનાવી આપવું જોઇએ. હાલની સરકારની નીતી હીંદી સવાલનો ઉકેલ હીંદીઓને આ દેશમાંથી હાંકી કાઢીને લાવવાની છે. એ વસ્તુ તેથી છુપાવેલી નથી. જો આપણે રાજી ખુશીથી ચાલ્યા જવા તૈયાર નહિ હોઇ એ તો તેની નીતી આપણે માટે આ દેશમાં જીવવું અશકય કરી મુકવાની છે કે જેથી ચાલ્યા જવા ની આપણને ફરજ પડે. એટલે આપણી આગે પસંદગી ચાલ્યા જવાની અથવા નાશ પામવાની એ બેમાંથી એક રહેલી છે. જો આપણે ઉંદર નહિ પરંતુ મરદ હોઇએ તો ચાલ્યા જવાની સાફ ના પાડીશું અને આપણી સ્થિતિ એ અડગપણે ઉભા રહી જે કોઇ પણ સત્તાની આપણને મારી નાખવાની હીંમત હોય તેને હાથે મરવા તૈયાર થઈશું. એ દ્રઢ નિશ્ચય અને તૈયારી જેવી આપણે બતાવીશું.—અને તે ઇશ્વરપર અડગ શ્રદ્ધા હોય તોજ બની શકે—તો વધુમાંગી મદદ આપણી સમક્ષ આવી પડશે. તેનો અર્થ એ નથી કે તેનાપર આપણે મદાર બાંધીએ. આપણને આપણા સવાલ પરજ પુર્ણ શ્રદ્ધા હોવી જોઇએ અને તેને ખાતર જાન કુરબાન કરી દેવાની તૈયારી હોવી જોઇ એ. "સેવાનો બદલો સેવાજ છે." તેમ કરતાં આપણે બેશક કોઇનું પણ, આપણા કટ્ટરમાં કટ્ટર શત્રુનું પણ બુરું નજ ઇચ્છીએ. એવી આત્મિક શક્તિ વડેજ આપણે જાતે બચી શકીશું અને દુનીયા બચી શકશે.

જેઓ એમ માને છે કે જનતા એ જ્યાં સુધી એ શક્તિ મેળવી નથી ત્યાં સુધી કશું નહિ થઇ શકે અને ત્યાં સુધી ચોભવું જોઇએ તેઓને કથામતના દીવસ સુધી ચોભવું પડશે. પ્રત્યેક વ્યક્તિએ પોતાની જાતનેજ સુધારવાનું શરૂ કરી દેવું જોઇએ અને જાતે કાર્ય કરતા થઈ જવું જોઇએ. તેનો ચેપ આપણે ધારી શકીએ તે કરતાં જનતાને વધારે ઝડપથી લાગશે.

આ કારણોથી યુનાઇટેડ નેશન્સમાં શું થશે તેમાં અમને બહુ રસ નથી. પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવાની આપણી પોતાની શક્તિ ને વિષે અમને વધારે ચિંતા થઈ રહી છે. આગ તો આપણે આંગણે આવી રહી છે જ્યારે આપણે નીરોની જેમ સારંગી વગાડતા હજુ પરવાર્યા નથી.

નોંધ

પોર્ટ એલીઝાબેથથી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને નીતિક સહાનુભુતી

પોર્ટ એલીઝાબેથથી એક ગાત્રે શ્રી. મણીલાલ ગાંધીપર નીચે પ્રમાણે લખ્યું છે:

"રાજકીય ક્ષેત્રમાં તમારા ઉલ્લાં પગલાંની મારાપર ઉંડી અસર થઇ છે. ૧૯૪૦ માં મહાત્મા ગાંધીજીએ આદરેલા વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહનું મને સ્મરણ થાય છે. આથી મારી પ્રાર્થનાના બોધાક શબ્દો તમારાપર મોકલવા પ્રેરાયો છું. માનવતાની સેવા અર્થે ઇશ્વર તમને બધુ શકતી આપો. મહાત્મા ગાંધીજીના મહાન આત્મા કટોકટીના સમયમા તમને દોરવણી આપશે. અમારી તમારા પ્રત્યે સપુર્ણ સહાનુ ભુતી છ અને બધાત જતા માનવ હક માટેના તમારા ધર્મયુદ્ધમા બધા તમારી સાથ સામેલ થશ."

આફ્રીકનેરોના ભાંયખર પારપદ

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના વાર્ષીક બેઠક ડીસેમ્બર તા. ૧૫મીના બ્લાક ફાન્ટીન ખાતે મળશે. કોંગ્રેસના સેક્રેટરી ના કહેવા મુજબ આ સંસ્થાનો આઝાદીની લડતના ઇતીહાસમા એ બોટામા મોટી બેઠક થશે.

બેઠક ત્રણ દિવસ ચાલશે. નેશનલ રેઝર્વેશન કોંગ્રેસના પ્રમુખ મી. સેપાતાકા તરફથી તે ખુલ્લા મુકવામાં આવશે. આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી-જનરલ મી. ડબલ્યુ. એમ. સીસુલુએ જણાવ્યું છે કે કોંગ્રેસના બેઠક બોલાવવા માટે યશ કારણ સરકારના જુલમગાર કાયદાઓની સામે સહીષ્ણ પગલાં કેવી રીતે લેવાં તેનો નિર્ણય કરવામાં આવશે અને આંતર રાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિને અંગે પણ તે અમલની થઇ પડશે. મી. સીસુલુએ જણાવ્યું કે આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ સાથ આ બેઠકનો સંબંધ એટલા માટે છે કારણ કોઇ પણ યુદ્ધમાં

આદીવાસીઓએ ભાગ લેવો કે નહિ તેની ચર્ચા કરવામાં આવશે. બધા વર્ષના પ્રમુખના ભાષણમાં એવું સ્પષ્ટ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઘર આગળની લડતનો અંત સુધી વિજયી અંત નથી આવ્યો ત્યાં સુધી આદીવાસીઓ કોઈ પણ યુદ્ધમાં કોઈ પણ પ્રકારે સામેલ નહિ થાય.

લગ્નોપર પ્રતિબંધ મુકાવાનો ઈન્કાર

'નાતાલ વિટનેસ'નો જોહાનીસબર્ગ નો ખબરપત્રી જણાવે છે કે, યુનીયન માં વસતા હીંદીઓને યુનીયનની બહાર જઈ લગ્ન કરવાની બંધી કરવા કરીને ઠરાવ થયો હોવાનો પ્રીમિયરીના બાતે સરકારી મંડળોમાં ઇન્કાર કરવામાં આવે છે. એક અખબારી હેવાલમાં એવા ખબર હતા કે સાઉથ આફ્રીકામાં હીંદી ઓનો બરાબર અટકાવવાના હેતુથી આવી બાતલબનો આવતી પાર્લામેન્ટમાં સરકાર કાયદો લાવનાર છે. મને કહેવામાં આવ્યું છે કે એવો કરીને કાયદો તયાર થયો નથી.

યુનોમાં સા. આ.નો હિંદી સવાલ

યુનાઇટેડ નેશન્સ સંસ્થાની જનરલ એસેમ્બલીએ તા. ૨૬મીના સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓના હકોનો સવાલ એજેન્ડામાંથી બાતલ રાખવાની સાઉથ આફ્રીકાની દરખાસ્ત ઉડાવી દીધી. બાતલ કરવાના પક્ષમાં ચાળીસ વિરુદ્ધ એક મત હતો. ચાર ગેરહાજર હતા જેઓમાં પોલેન્ડ, ઓરટ્રેલીયા, ન્યુઝી લેન્ડ, નેધરલેન્ડ્સ ચીન, નેધરલેન્ડ્સ અને ગ્રીસ હતા.

સવાલ ઉઠ્યો થતાં સા. આ. ના ડેલીગેટ મી. જી. પી. જુસ્ટે કહ્યું કે, સાઉથ આફ્રીકાના નાગરીકો પ્રત્યેની વર્તણુકની બાબત એ દેશના પોતાનાજ અધિકારની છે જેમાં કોઇ માથું મારી શકતું નથી, પછી બીજા નાગરીકો મુળ વતની બલે ગમે ત્યાંના હોય.

મી. જુસ્ટે કહ્યું કે બધા વર્ષના આ સભાના ઠરાવથી આ સભા બંધાએલી નથી. એ ઠરાવમાં એવું જણાવ્યું હતું કે ■ બાબત ફરી ઉઠાવવી. હું એ બાબત દાખલ કરવા સામે વિરોધ ઉઠાવું છું કારણ તેની ચર્ચા તોજ થઇ શકે જો આ સંસ્થાનો તેમાં માથું મારવાનો અધિકાર હોય, અને અમારી દ્રષ્ટિએ તેને માથું મારવાનો કે વચ્ચે પડવાનો અધિકાર નથી. જો એ બાબત એજેન્ડામાં સ્વિકારવામાં આવશે તો સાઉથ આફ્રીકા એજેન્ડાને એ હદ્દે જ રહેશે. આપણે કે આ બાબતના તેના વીરોધની નોંધ લેવામાં આવશે.

કબજો શકાય તેવું નથી

ઉપર મુજબના બધાળાં કેપ્ટા જોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' તંત્રીસ્થાનેથી લખે છે:

"હીંદી સવાલપરની તકરારની યુનાઇટેડ નેશન્સમાં ફરી ચર્ચા દાખલ કરવા સામે વિરોધ ઉઠાવવામાં સરકાર, એ સવાલ પ્રથમ હીંદ તરફથી દાખલ કરવા માં આવ્યો, ત્યારથી પડી ગએલી પ્રથાને અનુસરી છે. સાઉથ આફ્રીકા હમેશાં માનતું આવેલું છે કે તેની હીંદીઓ પ્રત્યેની નીતી તેના દેશની અંગત બાબત છે, જેમાં યુનોને તેના ખરીતાની રૂએ માથું મારવાનો કશો હક નથી. એટલી જ સંગતતાથી યુનોની બહુમતી સાઉથ આફ્રીકાની એ દલીલનો વિરોધ કરતી આવેલી છે. એક દેશ તરીકે આપણી બાબતોમાં પરદેશની દખલગીરી નો આપણે ગમે તેટલો વિરોધ કરીએ પરંતુ દુનીયાના અન્ય દેશો સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓના ભાવિ વિષે અને હીંદની એ બાબતની યુનોમાં ફરિયાદ વિષે તટસ્થ કેમ નથી રહ્યા એ સાઉથ આફ્રીકા વાસીઓએ સમજવાની જરૂર છે. તેનો ખુલાસો યુનોમાં મોટા ભાગ ના પુર્વના અને અન્ય દેશોએ સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓ સામેના વીરોધના કારણે હીંદીઓનો પક્ષ લીધો છે એ હકીકતમાં નથી રહ્યો. અમેરીકા અને અન્ય પશ્ચિમના દેશો, જેમાંના કેટલાક સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા સારા મીત્રો છે, તેઓ પણ સંમત થયા છે, કે આ સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સના અધિકારની બહાર નથી. તેનું બરૂ કારણ એ છે કે હીંદી સવાલ વીશેની પોતાની નીતીમાં સાઉથ આફ્રીકાએ સ્થીરતા જાળવી નથી. અને હાલની સરકારની વલણથી સ્થિતિ વધારે મુંઝવણ છે. એક તરફથી યુનીયનની હીંદી વસ્તી, જેમાંની મોટા ભાગની આ દેશમાં જન્મેલી છે, તે કામદેસર સાઉથ આફ્રીકાની રૈયત છે, અને સાઉથ આફ્રીકા ની સરકારના પ્રતિનિધીઓએ દરેક આંતરરાષ્ટ્રીય દ્રષ્ટિએ તેથીજ હોવાનો દાવો કરેલો છે. બીજી તરફથી યુનીયનની અંદર સરકાર હીંદીઓને અનિષ્ટ માણી કાઢે છે અને કહે છે કે તેઓ અમારે ખોબતાજ નથી અને જે દેશ માંથી તેઓ આવ્યા તો તેઓના બાપ દાદાઓ આવ્યા હતા તે દેશમાં તેઓને પાછા મોકલી દેવા જોઇએ. તેઓને કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે દેશના ભલા ને માટે તેઓએ આ દેશ છોડી હીંદ ચાલ્યા જવું. પરંતુ સાઉથ આફ્રીકા માં તેઓની મુસિબતોને જરાયે દાદ નહિ મળતાં જ્યારે તેઓ હીંદ તરફ નજર કરે છે અને હીંદ તેઓનો કેસ લડે છે ત્યારે તેઓને કહેવામાં આવે છે કે સાઉથ આફ્રીકાની રયાત તરીકે તેમ કરવાનો તેને અધીકાર નથી. અને હીંદ અને યુનોને સાઉથ આફ્રીકાની બાબતોમાં માથું નહિ મારવાનું કહેવા માં આવે છે. બીજા લોકોની આ વસ્તુ સમજ નહિ શકાય તેમાં કશી તાજુબી નથી."

એપાર્ટહેઈડના પસાર થઈ ચુકેલા સખ્તમા કાયદા

અગે અઠવાડીયે કુરુનસ્ટાડમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની મીટીંગમાં બાષણ કરતાં ટ્રાન્સવોર્ટ બાતાના પ્રધાન મી. સાવરે જણાવ્યું હતું કે એપાર્ટહેઈડના સખતા કાયદા સરકારે પસાર કરી નાખ્યા છે. થોડાંક વધીવટી પગલાં લેવાના બાકી છે, હવે કાયદા અમલ માં મુકવાના રહ્યા છે.

વધીવટી પગલાંથી હબોગોમાં એપાર્ટ હેઈડ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે. સમાજમાં સરકારે પસાર કરેલા કાયદાથી દાખલ કરવામાં આવ્યું છે– બાસ કરી પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટની રૂએ. રાજકીય ક્ષેત્રમાં અગે વર્ષે કલર્ડોના મતાધિકારને લગતા પસાર કરવામાં આવેલા કાયદાથી દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું નીવેદન

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ નીચે પ્રમાણે નિવેદન બહાર પાડ્યું છે: "સરકારના એપાર્ટહેઈડના કાયદાનો અંત કરવા ડરબન મ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરીની મેં પાંચ વખત મુલાકાત લીધી હતી. પણ વખત ડરબનની મ્યુનીસીપલ બસ પર ચઢી અંદરના ભાગમાં ત્યાં કોઈ પણ બીન-ગોરા લોકોને દાખલ થવા દેવામાં આવતા નથી ત્યાં જઇ એકેલ હતો. બે વખત મારાં પત્ની મારી સાથે લાયબ્રેરીમાં તેમજ બસમાં આવ્યાં હતાં અને એક વખત મારી દીકરી પણ મારી સાથે લાયબ્રેરીમાં દાખલ થઇ હતી. તેમ છતાં હજુ સુધી અમારા કોઇની સામે પગલાં લેવામાં આવ્યાં નથી.

"ડરબન સીટી કાઉન્સીલે હવે નવો ધારો બનાવ્યો છે કે સીટી કોલમાં આવેલી લાયબ્રેરી કેવળ ગોરાઓને માટેજ છે અને તેમાં કોઇ પણ બીન-ગોરાએ દાખલ થઇ શકાશે નહિ અને મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી ટુંક સમયપર મુક રહેવામાં આવેલી લાયબ્રેરી કેવળ બીન-ગોરાઓ માટે છે અને તેમાં કોઇ પણ ગોરાએ દાખલ થઇ શકાશે નહિ. આ એપાર્ટહેઈડની નીતી સંપુર્ણપણે અમલમાં મુકવાની સરકારની યોજના અનુસાર છે.

"મારાઓના બણી બુઝીને કરેલા બંગને માટે સત્તાધીશોએ મારી સામે કશાં પગલાં નથી લીધાં એ હકીકતથી જણાય છે કે તેઓને પોતાની સ્થિતિ ના ખરાપણા વિષે શંકા છે. પરંતુ મને તો સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે આખુંસ માણસ વચ્ચે ન્યાયી કે વર્ણના આધારે ભેદ પાડવો એ અન્યાયી અને અનીતી ભરેલુ છે અને તેથી તેને નમતું નહિ આપવાનો મેં દૃઢ નિશ્ચય કર્યો છે.

"મારા આ પગલાંથી ગોરી પ્રજાને મારી વિરુદ્ધ કરવાની મારી જરાયે ઇચ્છા નથી. બલકે તેની નૈતિક સહાનુભુતી પ્રાપ્તવાની હું આકાંક્ષા ધરાવી રહ્યો છું.

"આ પ્રતિબંધો દુર કરવામાં આવશે તો લાયબ્રેરી અથવા એવાં અન્ય જાહેર સ્થળો બીન-ગોરાઓ, વડે બરાબર જશે એવો અબ તેઓએ રાખવાની કશીજ જરૂર નથી. આટલાં વર્ષો બધાં એ નથી બન્યું અને હવે પછી પણ એ બનવાકાળ નથી એ સત્તાધીશો એટલું સમજે કે તેઓએ ત્રીસ લાખ ગોરા ઓનીજ માત્ર સગવડો પુરી પાડવાની નથી પરંતુ એક કરોડ બીન ગોરાઓ ની સગવડો પણ પુરી પાડવાની છે. સહુના માંટે બધું જોઇએ તેમ સમાન સગવડો પુરી પાડવામાં આવે અને કોઇની પણ લાગણી દુઃખાય એવા પ્રતિબંધો દુર કરવામાં ન આવે તો તેઓ જોશે કે બીન-ગોરાઓ હમેશાં રહેતા આવેલા છે તેટલાજ કાયદાને અત્યંત વફાદાર રહેશે.

"સત્તાધીશો, જોવામાં આવી રહ્યું છે તેમ, જો મને ધુરોજ મુકી દેવા ઇચ્છશે તો મારી લડત કંઈ એટલાથી અટકશે નહિ. જો કેદુને માટે હું લડી રહ્યો છું તે સિદ્ધ નહિ થાય ત્યાં સુધી એક યા બીજા રીતે તે હું ચાલુ રાખીશ."

દુર દેશથી આપણા સવાલ પ્રત્યે આવેલી સહાનુભુતી

એક બાબાળુ ડચ બહેને કોલેન્ડથી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીપર પત્ર લખ્યો છે જેમાંથી નીચેનો ભાગ વાચક ો સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ:

ડચ પેસીફીસ્ટ યુનીયનના એક બહાના ભાષણમાં મે બોલ્યું કે સાઉથ આફ્રીકામાં હમારા ચિતા પચાસ કે એથી વધુ વર્ષ પુર્વે ફીનીક્સમાં રહેતા હતા ત્યાં હમે રહેતા હતા. અને એ પણ બોલ્યું કે જે વખતે મને તેઓ ત્યાં લડી રહ્યા હતા તેજ વખતે વર્ષે હમે લડી રહ્યા છીએ. આ બોલીને અને પછી આનંદ થયો અને હમે કરેલા અપબાસ માટે હમને અભિનંદન આપવા ઉભું હું.

હું બોલવા તો બધું બોલી ઉઠ્યો હું પરંતુ અંગ્રેજ ભાષામાં એટલી કાચી હું કે મારા હૃદયના ઉદ્ગારોમાં રહેલા ઊંડા ભાવો હું જોઇએ તેવી રીતે દર્શાવી શકતો નથી. છતાં એટલું કહેવા ઉભું હું કે આ યુદ્ધો ના અને યુદ્ધોના ભયના અને સર્વત્ર વર્તી રહેલા ત્રિરસ્કારના વાતાવરણ વચ્ચમાં મને જો કોઈએ શાની આશીષ હોય તો તે હમારા પિતાએ આપેલી છે ...હું તો એક સાધારણ ડચ સ્ત્રી છું. મારા પતિએ બે વર્ષ પુર્વે મારા

બાયમાં સ્ટેનલી લેન્સે લખેલું "મહાત્મા ગાંધી" નામનું પુસ્તક મુક્યું હતું. એ વાંચ્યું હું તેમાં ઓતપ્રોત થઈ ગઈ. દુનીયાને તિરસ્કાર અને આફ્રતમાંથી છુટકારાનો સત્યાગ્રહ એ એક જ માર્ગ છે એ મને સમજાયું. ત્યાર બાદ આપણે થર્ષ મારા ઘર કામમાંથી અને મારી નાની દીકરીની સંભાળમાંથી 'બચેલા સમયના બચતમાં જે અગેના પુસ્તકોમાંથી તમારા મહાન પિતા પરના અને તેમના સુંદર કાર્ય પરના જબરજસ્ત સમજાં પુસ્તકો વાંચ્યાં. તે પરથી મને એક વિચાર આવ્યોઃ હું જે તેમની આંખો જોવા પામી હોત અને તેમનો સાદ સાંભળવા પામી હોત તો હોસેન્ડમાં હું કંઈક જરૂરથી કરી શકી હોત....આજે હું એટલું જ કરી શકી છું કે મારી નાની દીકરીને દુનીયામાં જોવું સારું અને સુંદર છે તેનું જ્ઞાન આપી શકી છું. એ તમારા પિતાને ઓળખે છે. અને પોતાની કુલવાડી માંથી ગાંધી બાપુને માટે કુલો વીણી લાવે છે અને પછી તેમની છબી આગળ મુકે છે. મોટી વયના લોકોને હું મારા ઘરમાં એકત્ર કરું છું અને તેઓને મહાત્મા ગાંધીજી અને તેમના કાર્યને વિષે સંભળાવું છું. કેટલાક લોકો ઉત્સાહ માં આવી જઈ સમજતા થાય છે કે દુનીયાને ઉગારવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે અને પછી જે યુદ્ધનો રાજકારી શૈતિનો ધમકી ના પાડે છે અને તેને માટે સત્યેના પાસે છે અને પોતા નો ધંધો ચુમાણી બેસી છે તેમને સહાયતા આપવા પેરીડીસ્ટ સંસ્થાને તેઓ આર્થિક મદદ આપે છે. ગોલ્ડી જ સમજ સેવા હું કરી શકું છું. માનવજાતી આજે સગે ભાઈની અણીએ ઘસી રહી છે....મહાત્મા ગાંધીજીના અનુયાયીઓએ સત્યાગ્રહના પ્રચારને તરીકે બહારના દેશોમાં ફેલવું જોઇએ. ...બિહારમાં તમારા બુબે મારવા લોકો ને અથવા સાહસ આફ્રીકામાં તમારા પીડીતોને મારાથી કંઈ પણ મદદ થઈ શકતી હોય તો તે કરવા પણી ખુશી થઇશ. તેઓને માટે અહિ હોસેન્ડમાં કંઈ પણ થઇ શકે એજે? કઈ રીતે થઇ શકે એ જો હું જાણી શકું તો જરૂર કરવા ખુશી થાઉં.

તમે તમારા લોકોને ગાંડિજ નહિ પરંતુ દુનીયાનાં સઘળા લોકોને માટે જે કરી રહ્યા છો તેને માટે હું આભારી છું.

ઉપલો પત્ર પ્રસિદ્ધ કરવાનો હેતુ એ બતાવવાનો છે કે દુનીયામાં કેવા સારા લોકો વસે છે અને દુર દેશમાં પણ સાહસ આફ્રીકામાં આપણા સવાલ પ્રત્યે કેટલી સહાનુભુતી ધરાવાઈ રહી છે. તેનાથી સત્ય અને ન્યાયને માટેની આપણી લડત આપણામાંથી હીંમતીલતા અને નામદીલ દુર કરી મહાત્મા ગાંધી કહ્યે નિર્દેશેલા પ્રેમ અને અહિંસાના રાહથી સમાવવાને આપણે પ્રોત્સાહન લઇ રહ્યાએ છીએ.

બસુટોલેન્ડનું ભાવિ.

બસુટોલેન્ડ બ્રીટનના તાબા હેઠળ છે. ત્યાંથી અગીયાર દેશીઓનું પ્રતિનિ મંડળ છેલ્લાં છ અઠવાડીયાંથી બ્રીટન ગયું હતું. બસુટોલેન્ડની નેશનલ કાઉન્સીલ તરફથી તેને બ્રીટન પાસેથી એવી ચોકસ ખાત્રી લાવવાનું સુચવવા માં આવ્યું હતું કે બસુટોલેન્ડ કોઈપણ સંજોગોમાં એ સંસ્થાનના વતનીઓની સીધી સંમતી વગર સાહસ આફ્રીકાના હાથમાં સોંપી દેવામાં આવશે નહિ. રવીવારના લંડનના પત્ર 'ઓબ્ઝરવર' મુજબ પ્રતિનિધિમંડળ ગયા રવીવારે બ્રીટીશ સરકારની કશી ખાત્રી વગર નિરાશ થઇ પાછું વળ્યું.

તેઓએ પીટીશન રાજા સમક્ષ રજુ કર્યું હતું અને કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના પ્રધાન લોર્ડ પ્રસ્મેની સાથે ચર્ચાઓ કરી હતી એ પુરી થયા બાદ તેઓને લાગ્યું કે બ્રીટીશ પ્રજાને તેઓની ઉંડી નીરાશાની અને ગંભીર ચિંતાની જાણ કરવી જોઇએ. અને તેથી રવીવારની રાતે પ્રતિનિધિ મંડળના પાંચ સભ્યોએ પોતાનું મૌન તોડ્યું હતું. પાંચ મુખીઓની ' હાજરીમાં બોલતાં શ્રી. ન્યી ન્યાએ કહ્યું: ૧૯૪૯ માં બસુટો લોકોની સંમતી વિના બસુટોલેન્ડ સાહસ આફ્રીકાને નહિ આપી દેવાની બ્રીટીશ સરકારને ખાત્રી કરનારો બસુટો નેશનલ કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો ત્યારથી કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના પ્રધાન પાસેથી એ બાબતની ખાત્રી મેળવવાનો અમે પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. એ ખાત્રી અમને મળી નથી અને કરી અમે ખાલી હાથે જઈ રહ્યા છીએ. આ અમારે માટે સખ્તી જ દુઃખદ બાબત છે. જો બ્રીટન અમને દગો દેશે તો આફ્રીકામાંના બ્રીટીશ તંત્રના ઇતિહાસમાં કદી નથી બનેલો એવો વિશ્વાસઘાત બનેલો ગણાશે. પ્રોટેક્ટરેટનું ભાવિ નક્કી કરવાની આ મંદતા અત્યંત વહેમ ઉપજાવનારી છે.

ડા. મલાને આ બાબતમાં થયેલી મસલતોના સપણા કાગળો પ્રસિદ્ધ કરવાની માગણી કરેલી છે. તેમનો હેતુ એ બતાવવાનો ■ કે બ્રીટન પ્રોટેક્ટરેટો આપી દેવાની કેવી અણી ઉપર આવી ગયું હતું.

આ અમને નિરાશા ઉપજાવે છે. અમે પણ એ કાગળો પ્રસિદ્ધ કરવા માગણી કરીએ છીએ કે જોયા શું ચાલી રહ્યું ■ તેની અમને જાણ થાય. બ્રીટીશ પ્રજાએ- સમજવું જોઇએ કે અમે બસુટો લોકો જ્યાં સુધી વફાદાર રહ્યા છીએ તેઓ અમારી સંમતિ વિના લેવાયેલાં કોઈ પણ પગલાં ને વિશ્વાસઘાત ગણીશું.

ચીફ્ટન એવો નિર્ણય કરે કે બસુટો લેન્ડનું પુનીયન સાથે જોડાણ કરવું ડહાપણ ભરેલું છે તો બસુટો લોકો તેની સામે તેઓના છેલ્લા માણસ સુધી લડશે. બ્રીટીશ પ્રજાએ જાણવું જોઇએ કે ડા. મલાન સાહિત્ય આફ્રીકા માં પ્રજાસત્તાક રાજ્ય સ્થાપવાને બંધા યેલા છે. પ્રોટેક્ટરેટો તેના હાથમાં આવે નહિ ત્યાં સુધી દેખીતી રીતે તે સ્થાપશે નહિ. જોયાં તે તેના હાથમાં આવશે તેવા તે પ્રોટેક્ટરેટો પોતાના હાથમાં રાખી કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જશે.

રીપોર્ટ બોટો ઠરાવાયો

બસુટોની રાણી મેન્ટસીબો સીસો, કે જીટનથી ગયો મંગળવારે જોહાનીસબર્ગ આવી છે, તેણે લંડનમાં કોઇ પણ અધિકારી, પ્રતિનિધિઓને એવું કહ્યું હોવાનો ઇન્કાર કર્યો કે બસુટો લેન્ડના ભાવિ વિષેનું તેનું મીશન નિષ્ફળ ગયું છે અને તે અને તેની સાથે ગયેલા તેના બાર સલાહકારો નિરાશ થયા છે. સાપાનો લંડનનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના નવા સેક્રેટરી લોર્ડ પ્રસ્મે બસુટોની રાણીને તે યુનીયન જવા પાછી ઉપડતી હતી તે પહેલાં મળ્યા ત્યારે તેમણે જણાવ્યું પ્રોટેક્ટરેટોને એવી કરી ખાત્રી આપી હતી કે એ પ્રોટેક્ટરેટો યુનીયનને હસ્તે કરવામાં આવે તે પહેલાં ત્યાંના લોકો સાથે મસલત કરવામાં આવશે. અને બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં તેની ચર્ચા કર્યા પહેલાં કશું કરવામાં નહિ આવે. કોમનવેલ્થ રીલેશન્સની ઓફીસમાં મેન્ટ સીબો સીસો સાથેનાં બન્ને પ્રસંગોએ શું બન્યું હતું તેના આવતે અઠવાડીયે આપની સભામાં પ્રશ્નો પુછાશે.

આફ્રીકાનરોનો હીંદીઓ વિરૂદ્ધ પ્રચાર

ક્રુન્ટસડોર્પ એ ટ્રાંસવાલમાં હીંદીઓ ના વિરોધીઓનું ધામ છે. ત્યાંથી એક ખબરપત્રીએ રવીવાર નવેમ્બર તા. ૪થીના પ્રસિદ્ધ થયેલા 'ડીસપ્રીચ' નામના આફ્રીકાન્સ પત્રની એક કાપલી અમારાપર મોકલી છે તેમાં નીચે પ્રમાણેના ખબર આફ્રીકાન્સ ભાષામાં છાપવામાં આવ્યા છે

"ચુસનારા હીંદીઓ સામે લડવા સંગઠીત થઇ રહેલા યુરોપીયનો અને બાન્ટુઓ"

ક્રાંતિનો અમારો ખબરપત્રી જણાવે છે કે અત્રે એક યુરોપીયન સંસ્થા સ્થપાઈ રહી છે જેનો હેતુ ચુસનારા અને હરકત કરનારા હીંદીઓ સામે અન્ય યુરોપીયનોનું રક્ષણ કરવાનો છે. હેવાલ મુજબ આ સંસ્થા બળ વાપરવાનો ઇરાદો રાખતી નથી પરંતુ સત્તાધીશો ને ધમકી આપવા વિનંતિ કરવાનો છે.

બીજી બાજુએ સાથે આ સંસ્થા, જે હીંદીઓ વધારે પડતા ભાવો લઇ યુરોપીયનોને ચુસતા હશે કાળાં બજાર કરતા હશે અને બીજાં ખોટાં કાર્યો કરતા હશે તેની પોલીસને જાણ કરશે.

હજુ કશા ખબર બહાર પડયા નથી પરંતુ સંભવ છે કે આ સંસ્થામાં ઘણા લોકોને દાખલ કરવામાં નહિ આવે. ચોક્કસ બીજાં શહેરોમાં પણ "છુપાં મંડળો" સ્થાપવાની છે સંસ્થા સાથે નિકટ સંબંધ ધરાવનારે અમારા ખબરપત્રીને કહ્યું હતું કે, "બધું લગભગ તયાર થઇ ગયું છે કુંક મુદતમાં અમે પગલાં લેવાની આશા રાખીએ છીએ."

બાન્ટુઓની લડત

જોહાનીસબર્ગમાં "આફ્રીકન યુનિયન મેન્ટ મુવમેન્ટ" નામની આફ્રીકનોની સંસ્થા સ્થાપવામાં આવી છે જે બાન્ટુ ઓને ચુસનારા હીંદીઓ સામે ઝુંબેશ ઉઠાવશે. આ સંસ્થા આફ્રીકનોને સ્ટોકેસનોમાં પોતાની દુકાનો, મકાનો મેળવવામાં અને કહેવાતી હીંદીઓની શોષણ નીતી સામે કામ કરવામાં મદદ કરશે. "યુનિયન મુવમેન્ટ" રૂપ એરીયાઝ એકટને ટેકો આપે છે અને તેના આગેવાન ઓરલેન્ડોના કોર્ટ સીમીસી છે.

તાજા ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું ભાવ ૧/૬ રતલ
. મોટી કલીનું લક્ષણ ૬ પેની રતલ.
ગોળ બાસકીટ ૧૧/- ડઝન. લાંબી અને રકવેર બાસકીટ ૧૮/- ડઝન.
પાન, બબ્બર ભાવ, ન્યુસપેપર, પાપર ૮/૬ ૧૦૦.
ચોખાની પુપડી ૧૫/- ૧૦૦.
શેરડી ૩/- ડઝન પાઇનેપલ, પેપો રેલ્વના બબ્બર ભાવ મુજબ. દેશી લાકડાકામમાં હાથમાં તુષરસીંગ, બેગલુ, રીકટાની શીંગ, લીલાં મરચા કાચી કેરી (ભરવા), શાકભાજી ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલી ૧ કીએ.

ઇરેક જાતનું કોળા મળશે :

A. KADER & Co. (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

વિનોબા ભાવેની જીવન રેખા

(હરીપ્રસાદ વ્યાસ, વર્ધા)
(અનુવાદક)

આજરોજ ૧૯૫૧ માં સ્વ. જમનાલાલજી સાબરમતી આશ્રમમાં બાપુજીના સહવાસમાં આવ્યા અને બાપુના પુત્ર થઈ કાર્યમાં લાગ્યા. તેજ દિવસો માં જમનાલાલજીએ બાપુને કહ્યું કે: "બાપુ આ આશ્રમ મારો બરાબર છે અને જગાની તાણ પડે છે તો એક શાખા વર્ધામાં કાઢો" આથી વર્ધામાં શાખા કાઢવામાં આવી અને ત્યાં વિનોબાજીની દેખરેખ નીચે કાર્ય શરૂ થયું. લગભગ ૪૦ વર્ષથી વિનોબાજી વર્ધાની આસપાસના ગામડાઓમાં શાખાઓ સંભાળે છે અને ત્યાં જ રહે છે. વર્ધા આશ્રમથી દસ બાર માઈલના ઘેરાવામાં સ્વ. જમનાલાલજીની અનેક છુટી છવાયા જમીનોના કુકડા હતા તેમાંથી તેઓએ સેવાગ્રામ, પોનાર, નાલવાડી, પોપુરી, વિગેરે આશ્રમો માટે કાઢી આપ્યા. સેવાગ્રામ અને તેની આસ પાસ બાપુની પ્રત્યેક બાબતોને કાર્યમાં ઉતારનાર જુદી જુદી સંસ્થાઓ વસી છે. ખાદી કાર્યાલય, ગોસેવા, નઈ-તાલીમી સંઘ, અસ્પૃશ્યતા નીવારણ, ગ્રામોદ્યોગ, હીંદી પ્રચાર સભા, વિગેરે સંસ્થાઓ છે. આની શરૂઆત બહાના પાયાપર વિનોબાજીએ કરી હતી.

ગીતાપ્રવચન

વિનોબાજીએ સત્યાગ્રહની બધી લડતો માં ભાગ લીધો હતો. અને પ્રત્યેક વખતે જેલવાસ ભોગવ્યો છે. ૧૯૩૨ માં ધુલીયા જેલમાં હતા. ત્યારે જેલ માં દર રવીવારે ગીતાના એક અધ્યાય પર પ્રવચન કરતા. સાને ગુરૂજી, કે જેઓ તેમની સાથે જેલમાં હતા, તે પ્રવચનની નોંધ લઈ લેતા. (આ લેખ ની ઘણી વિગતો સાને ગુરૂજીનું મરાઠી પુસ્તક "વિનોબાજી" પરથી લીધી છે.) તે પ્રવચનો તેમના જ્ઞાનની આપણને પીછાન થાય તેવા હતાં. "ગીતા પ્રવચન" નામથી તે મરાઠીમાં પ્રસીદ્ધ થયાં છે. જ્ઞાન સાથે તેઓ તે આચાર માં મુકતા તેથી તેમનો ભક્તીભાવ માણસને ઘેલો કરતો. વિનોબાજી કહે છે "માતાના દુધ પર હું પહેલાં ઉછર્યો અને ગીતાના દુધ પર મારો ઉછેર વધુ થયો છે. હું હમેશાં ગીતા સમુદ્ર માં ડુબેલો રહું છું. કમારેક ઉપર તરંગો પર તરું છું તો કમારેક અંદર ડુબકી મારું છું. ગીતાપર બોલના માટે મારે કદી તયારી કરવી નથી પડતી. તે મારા હૃદયમાં ભરી પડી છે."

ગીતાનો કર્મયોગ તેમના રોમે રોમ માં વ્યાપેલો છે. અને તેથી ગીતાપર પ્રવચન કરતાં તેઓ લીન થઈ જાય છે. ગીતાના બધાજ અધ્યાય પવીત્ર છે પણ તેમાંય બીજો, નવમો, બારમો, અને પંદરમો વધારે પવીત્ર છે. ધુલીયા જેલમાં નવમાં અધ્યાયપર બોલતાં તેમ ની આંખોમાંથી અશ્રુધારા વરસેલા લાગતી. કરતી અને ભાવનાથી તેઓ બીજા થઈ જતા. તાન્મેતરમાંજ ઉત્તરની યાત્રાએ જતા રસ્તામાં નાગ પુરમાં ૧૯૪૩ ના દુષ્કાળના સમરણો તાજાં થતાં તે વિશે બોલતાં તેમની આંખોમાંથી આંસુની ધારાઓ ચાલી હતી.

નિરાલીમાની

એક વખત ધુલીયા જેલમાંથી સત્યા ગ્રહીઓની ટુકડીને બસોદી વિસાપુર જેલમાં મોકલતા હતાં. તેમને વિદાય આપવા જેલમાં આપણે બધાએ કર્યું. પછી વિનોબાજીનું આગમન થયું. આગમન માં તેઓ બોલ્યા. "હમણા રામાયણની ભાષામાં બોલવાની ફરી પડી થઈ છે. અંગ્રેજ સરકાર એટલે રાવણ, મહાત્મા છે એટલે રામ, વલ્લભભાઇ હનુમાન, જવાહરલાલજી અંગદ. હું વિચાર કરું છું કે આ રામાયણમાં હું કોણ? વિચારતાં મને અહલ્યાની શીલા દેખાય છે. હું જ શીલા થાઉ તો પણ કૃતાર્થ થઈશ. એમ મનમાં વિચારું છું."

વ્યક્તીગત સત્યાગ્રહ

૧૯૪૦ માં ગાંધીજીએ "હીંદ છોડો" ઠરાવ પછી વ્યક્તીગત સત્યાગ્રહ શરૂ કર્યો. તેમાં વિનોબાજીને પ્રથમ સત્યા ગ્રહી તરીકે બાપુએ ચુંટ્યા. તે વખતે વિનોબાજી માટે લખતાં તેઓએ જણા વ્યું હતું કે "હું દક્ષિણ આફ્રીકાથી હીંદ આવ્યો તે પહેલાં તેઓએ ૧૯૧૫ માં કોલેજની કેળવણી અધુરી મુકી દેશ સેવા માટે પૃહત્યાગ કર્યો હતો. સંસ્કૃત ના તેઓ પંડીત છે. ગારા રાજ્યાત ના કાર્યમાં જે પ્રથમ મને સાથીઓ મળ્યા તેમાના તેઓ પણ પ્રથમ સાથી છે. વરસની રજા લઈ સંસ્કૃત અભ્યાસ વધારવા ગયા હતા. અને વરસ પુરૂ થતાં બરાબર તેજ દીવસે તેઓ પાછા હરી કામે લાગ્યા હતા. હું તો તેમના પાછા ફરવાની તારીખ ભુલી ગયો હતો. બંગી કામથી તે રસોડાના કામ સુધીના બધાં જ કામોમાં રસ પુર્વક કરતા. એમની યાદ દાસ્ત ઘણી તીવ્ર છે. પોતે અભ્યાસી પ્રકૃતીના હોવા છતાં વધુમાં વધુ વખત તેમને કાંતણ પાછળ આપ્યો છે. અને એમાં જે નિપુણતા મેળવી છે તેવી ભાગ્યેજ કોઇ બીજી હશે. ગામડાની મરીઘી અને તેની મૃતપ્રાય દશામાં ચેતન રેડવાની પ્રવૃતી કાંતણ છે એમ તેઓ માને છે. કાર્ય દ્વારા શિક્ષણ આપવા ના મારા નઈતાલીમના પ્રયોગોમાં તેઓ ખુબ મદદરૂપ બન્યા છે. કાંતણને મુળ ઉદ્યોગ ગણીને તેઓએ એક પુસ્તક લખ્યું છે. તેમાં તેઓએ હસનારને જવાબ આપ્યું છે કે, કાંતણ એ પોષતી કેળવણી માટે બીજા કોઇ પણ ઉદ્યોગ કરતાં ચઢીયાતું સાધન છે. તકલી કાંતણમાં તેમની જાતીને આંટનાર દીલમાં બીજું કોઇ મળતું મુરબ્બો માનું છું. અસ્પૃશ્યતા તો તેમને મન મૃત પ્રાય થઇ છે. કોમી ઐકતાને વિશે એમને મારા જેટલીજ ધગશ છે. ધરબારનું સર્વ બોજ માનસનો પરીત્યજ મેળવવા તેઓએ અરબી ભાષાનું જ્ઞાન મેળવી મુળ ભાષાનું કુરાને શરીફ વાંચી જ્ઞાન મેળવ્યું અને તેને માટે એક વર્ષ રાત દીવસ મહેનત કરી. પોતાના પડોસીઓ માટે જીવંત સંબંધ કેળવવા તેમને 'આ જ્ઞાન જરૂરી લાગ્યું....

"શ્રી. વિનોબા વર્ષો લગી વર્ધાના મહીલાઆશ્રમના સંચાલક હતા. હરીજ નાદારાયણના કાર્યની જવાબદારી લઇ તેઓ એ તે કામ ઉપાડ્યું. અને પાસેના એક નાના ગામડામાં જઇ વસ્યા. ત્યાર પછી વધુ દુરના ભેવનાર ગામમાં જઇ વસ્યા છે. અહીં તેમના હાથ નીચે કુલવાયેલા શિક્ષો સાથે કાર્ય કરે છે. તેઓ હીંદના રાજકીય રવાતંત્ર્યમાં માને છે. ઇતીહાસના તેઓ અભ્યાસી છે. અને તેઓ માને છે કે, ગામડા માં વસતી આમ પ્રજાને સાચુ રચનાત્મક કાર્યક્રમ વિના સ્વતંત્રતા મળવી મુશ્કેલ છે. તેમાં ખાદી મુખ્ય રહ્યાને છે. જે અહીંસા તેમના હૃદયનો એક ભાગ બની છે તેના પ્રતીક રેટીયો છે એમ તેઓ માને છે. નીડર સત્યાગ્રહી તરીકે તેઓએ હમેશ ભાગ લીધો છે. રાજ દ્વારી મંચોપર તેઓ કદી ચમક્યા નથી. ઘણા સાથીઓની જેમ એઓ માને છે કે સવીનય ભંગ સાથે મુંગુ રચનાત્મક કાર્ય ધીંગાટી પા રાજદ્વારી કાર્ય કરતાં વધું વધુ ઉપયોગી છે. તેઓ એમ પણ માને છે કે રચનાત્મક કાર્યમાં અંતરયો, અહા ન કોપ તો અહીંસક પ્રતીકાર અશક્ય છે. અને તેઓ હીંસક યુદ્ધના સંપુર્ણ વિરોધી છે. આ પોતપોતાની પસંદગી માટે મને પ્રેમ છે."

ગાંધીજીની હત્યા પછી

બત્રીસ વર્ષ રચનાત્મક કામમાં ખુંચેલા રહ્યા અને ગાંધીજીની હત્યા પછી તેઓને જનતા સમક્ષ ઉભા રહી આશ્વાસન સાંત્વના અને માર્ગ દર્શન આપવાની જરૂર જણાઇ. ગાંધીજીના અવસાન બાદ તેઓએ દીલ્હીની આસ પાસ નિરાશ્રીતોમાં ફરી કાર્ય કર્યું. અને પુનર્વસવાટના કાર્યમાં સાથ આપ્યો. પ્રવચનો અને પ્રાર્થનાઓ કરી લોકોના હૃદયને શાંતી આપવાનું કાર્ય કર્યું. ગાંધીજીના અવસાન પછી બીજે દીવસે કરેલા પ્રવચનમાં તેઓએ કહ્યું હતું કે: "આપણે માટે બાપુએ જે અસુમાર કામ રાખ્યું છે તે આપણે પુર્ણ કરીએ. આપણે અસંખ્ય ભાતી ના અને પંથના લોકો જેવા અણને આ મુલકમાં વસીએ છીએ. બાપુએ કરેલાની વસ્તીનો આપણો દેશ છે. એ આપણું આગ છે. પણ આપણે એક બીજાપર પ્રેમ રાખીને રહીએ તોજ એ આપણું સહભાગ્ય નીવડે... ગાંધીજીએ પોતાના જેવા ઉપવાસથી અત્યજને પ્રેમથી રહેવાનો બોધ આપ્યો છે. બધા માણસો સરખા છે. એ આપણને તેમણે શીખવ્યું છે. હરીજન સેવા, ખાદી સેવા, ગામ સેવા કરીએ. ચાલો આપણે હાથમાં હાથ મીલાવી એક બીજાને રસ્તો બતાવતાં તેઓએ મુકેલા કાર્યને પુર્ણ કરીએ."

૧૯૪૮ માં સેવાગ્રામમાં એક સંમે-લન તા. ૧૩–૧૪–૧૫ માર્ચના ભરાયું હતું. સર્વોદયના સીદ્ધાન્તોને વિકસાવવા બધા ગાંધીજીના સાથીઓનું સંમેલન હતું. ઘણા દેશ વિદેશના લોકોનું તે સંમેલને ધ્યાન ખેંચ્યું અને પરદેશના લોકો પણ તેમાં સામેલ થયા. વર્ધીકે સંમેલન દર વર્ષે ભરાય છે. આના પ્રચાર માટે "કરેંગે યા મરેંગે" ના જુસ્સાથી વિનોબાજી કામ કરી રહ્યા છે. પોતાના આશ્રમમાં આનો પ્રયોગ કરે છે. સત્તાવન વર્ષની વયે યુવાનોને શરમાવે તેવા શરીરશ્રમ કરે છે. ગયા માર્ચમાં હજારીબાદ જીલ્લા ની શિવરામપલ્લીની પગપાળા યાત્રા કરી સામ્યવાદીઓના ત્રાસનો અભ્યાસ કરી લોકોને જમીન મેળવી સાંત્વન આપ્યું. ભુદાન યત્નમાં તેમને આશરે ૧૬૦૦૦ એકર જમીન મળી હતી. અને હજી મળે જાય છે.

તા. ૨૨ મીના દીલ્હી જવા તેઓએ ફરી ઉત્તરની યાત્રા શરૂ કરી છે. હીંદ બહારની જીજ્ઞાસુ પ્રજાનું તેઓએ તેમના ભુદાન યત્ન તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું છે. વચ્ચે વચ્ચે તેઓના ચરણ પાસે લોકો મારફો એકરથી લઇને ૧૦૦ એકર સુધી જમીન ધ્રાપી દે છે. તેઓ કહે છે કે એટલે મજુરી કરતા નથી તેમને જમીન રાખવાનો હક્ક નથી. વધુમાં તેઓ કહે છે, હું પણ તમારો દીકરો છું. મારો ભાગ મને આપો.

સ્વ. મહાદેવભાઇએ વિનોબાજી માટે સંમેલા રાજકોટ ઉતારી ને તપસ્વીને મારી વંદના પુરી કરું છું.

"વિનોબાજીનો પ્રભાવ લોકો આજે નહીં ગણે. વરસો પછી ગણશે. તેઓ નોબીલ પ્રાઇઝધારી છે. એવા બીજા પણ હશે. તેઓ પ્રખર વિદ્વાન છે, તેવા બીજા પણ હશે. તેઓ સાદાઇ ને વર્યા છે, એમનાથી, પણ વધુ સાદા બીજા હશે. તેઓ એક નીષ્ઠાથી રચના ત્મક કાર્યમાં મંડ્યા રહે છે, એવા ગાંધીજીના સાથીઓમાં બીજા પણ છે. એમના જેવી તેજસ્વી બુદ્ધી ધરાવતી વાળા પણ બીજા છે. પણ એમનામાં બીજી કેટલીક એવી વસ્તુઓ છે કે જે બીજા કોઇનામાં નથી. કોઇ નિયમ કર્યો, કોઇ સિદ્ધાંત પ્રરૂપ્યુ કર્યો, તો તેજ ક્ષણથી તેનો અમલ કરવો એ

એમનો પ્રથમ ગુણ, બીજો ગુણ હમેશાં વિકાસશીલ રહે છે તે છે. આપણા માં બાગ્યે જ કોઈ હશે કે જે એમ કહે કે હું દરેક પ્રતી દરેક વિકાસ કરું છું. સાંપ્રત સીવાય બીજા કોઇનામાં મેં એ ગુણ જોયો નથી. આવા ગુણો ને લઇ ૪૭ વર્ષની ઉમ્મરે અરબી જેવી અઘરી ભાષાનો અભ્યાસ કર્યો અને કુરાને શરીફ પઢયા. બાપુના પક્ષા અનુયાયી છે કે જેઓનો જનતા પર ખુબ પ્રભાવ છે. પણ બાપુના કોઇક જ અનુયાયી છે કે જેમનામાં વીનોબા જેટલા સત્ય, અહીંસા વિરોની બકતી ભરી હોય.' અને જેમને બીજાના હૃદય માં તેની જ્યોત જલાવી સેવકો ઉભા કર્યા હોય. "योगः कर्मसु कौशलम्" એ અર્થમાં સાચા યોગી વીનોબાજી છે. એમના વિચાર, વાણી અને આચારમાં જેવો એક રાગ છે એવો એક રાગ બહુ થોડા કાર્યકર્તાઓમાં હશે. "સંચાર કરો સકલ કર્મે શાંતી તો માર છે" કવીવર ટાગોરની આ પ્રાર્થના વિનોબા કદાચ પુર્વજન્મે કરી ને આવ્યા હશે. તેથી એમનું જીવન એક મધુર સંગીતમય છે. આવા અનુ માયીથી ગાંધીજી અને એમના સત્યા ગ્રહની પણ શોભા છે."

સમાપ્ત.

પૈસો!

ચમાજરાક માણસો પૈસાને ખાતર માણસાઇ વેચી રહ્યા છે! જ્યાં જુઓ ત્યાં બસ પૈસો એ જ મુખ્ય વસ્તુ થઇ પડી છે. જાણે માણસાઇ કે પ્રેમ જેવી વસ્તુ જ વ્યવહારમાં ન હોય એવા કડવા અનુભવો, માણસને હમણે ને પગલે થાય છે. ગરીબ માણસ મરવા પડયું હોય અને જાહેર ધર્માદા ઇસ્પિતાલમાં કોઇ લઈ જાય, તો પેલો ફરતી ભિચારો હેરાનપરેશાન થઇ જાય. ત્યાંના નોકરો એની પરવા પણ ન કરે અને ડાક્તર સુધી એ પહોંચે તો ભગવાનનો મોટો ઉપકાર! પણ કોઇ ની પાસે પૈસા હોય અને પેલા નોકરો ને ખુશ કરે તો એનું કામ તરત થઇ જાય. જ્યાં જુઓ ત્યાં પૈસાનું જ જાણે રાજ હોય. રેલવેમાં કું કે સરકારી દફતરોમાં કું, બધે જ માણસો આ બાબતથી ત્રાસી ગયા છે. જ્યાં ત્યાં લાંચરૂશવત આપીએ, તો જ કામ ચાલે, એવી દુઃખદ સ્થિતિ થઇ ગઇ છે! પૈસા કરતાં પણ ઉચ્ચ વસ્તુ આ દુનિયામાં છે, એ જાણે ભુલાતું જાય છે. સોમેા માણસ ભીડમાં હોય, મુશ્કેલીમાં મુકાયેા હોય, ત્યારે તેને સહાય કરવાને બદલે પોતાને એમાંથી કઇ રીતે કંઇક લાભ થાય, એની જ પેરવીમાં આજે માણસો જાણે પડેલા હોય એમ લાગે છે.

પૈસાની ખાતર નહીં પરંતુ પોતા ના માનવબંધુઓની ખાતર, પોતાના દેશ માટે કે ભગવાનની ખાતર સારું કામ કરવામાં જ માણસાઇ રહેલી છે એ સત્ય આપણે જીવનમાં ઉતારવું જોઇએ. બીજાની પાસેથી પડાવી લીધેલા પૈસાથી મળનારું સુખ એ તો ક્ષણિક છે. આ વસ્તુ જે માણસ સમજે છે, તે પૈસાની પાછળ દોડી પડતો નથી અને પોતાની માણસાઇને વેચતો નથી.

આ ઉચ્ચ સદ્‌ગુણ આપણને સામા-ન્ય દેખાતા માણસોમાં પણ નજરે પડે છે. એક વાર મુસ્લિમ સંત ઇબ્રાહિમ ને કોઇએ પુછયું :

"સાંઇબાવા, આજ સુધીમાં આપને મોટામાં મોટો ધર્માત્મા કોણ મળ્યો છે?"

સંત ઇબ્રાહિમે કહ્યું : "અને મોટા માં મોટા ધર્માત્માનાં દર્શન એક હજામમાં થયાં છે."

પેલો માણસ નવાઇ પામી પુછવા લાગ્યો, "એ શી રીતે બને?"

સંત ઇબ્રાહિમ બોલ્યા : "એક દિવસ મેં એક હજામને કહ્યું : 'ભાઇ ખુદાની ખાતર મારી હજામત કર.' તેણે ખુબ પ્રેમભાવથી મારી હજામત કરી, બદલે બાદશાહ કે અમીરની ન કરતો હોય! હજામત પુરી થઇ એટલે મેં તેને કહ્યું : 'ભાઇ, તને આપવા જેવું મારી પાસે કમનસીબે કંઇ જ નથી. પણ મને સૌથી પહેલું જે કંઈ મળશે, તે હું તને આપીશ.' એટલામાં મારો એક શિષ્ય મારી પાસે આવ્યો અને તેણે મને હજાર સોનામહોરોની એક થેલી ભેટ ધરી. હું તે થેલી પેલા હજામને આપવા જાઉં, ત્યારે તે બોલ્યો : 'સાંઇબાવા, તમે નહોતું કહ્યું કે, ખુદાની ખાતર હજામત કર!' મેં કહ્યું : 'એ વાત તો સાચી છે. પણ જરા જો તો ખરો; આ તો એક હજાર સોનામહોરોની થેલી છે!' પણ પેલા હજામે હસીને મને કહ્યું : 'સાંઇબાવા, ખરી સોનામહોરો એ થેલીમાં રહેલી નથી, પણ ખુદાની ખાતર કામ કરવામાં રહેલી છે.' બોલ ભાઇ, આ હજામને મોટામાં મોટો ધર્માત્મા કહેવો કે નહીં?"

'ઇકબાલજીવન'માંથી

—અરબી સરકારે છાપાની તમામ હરીફાઇઓને જુગાર ધારા નીચે સજા પાત્ર ઠરાવી છે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ચોપોલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...ભાઇ લખવાનું કે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના કે માલ રેલ કરેલ તે હમેાને તા ૧૨-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે..."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં :—
"...તમારો માલ અમને બહુજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરફોર્ડથી મેસર્સ રામજીસ રટર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ ખાસ ભાવે મોકલવા અમારી ઉપર રહેમ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારું નામ અમોને બહુ જ ઘણું તરફથી મળેલ આવે..."

ગાંધીવટુ

કઠોર

ઘર-ગથ્થુ દવાઓ

ઘરબાર-પુજાની સામગ્રીઓ

બનારસી સાડી

સરનામું:
૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન : ૨૪૮૪૫.

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

દર્શન પહેલું

[ગૈભાર ગિરિમાં પ્રભુ મહાવીરનાં મંગલ પગલાં થયાં છે. રાજગૃહી નગરીના શ્રેષ્ઠીઓ અને પ્રજાજનોને એની જાણ રાજદૂતોએ ટોલ વગાડીને કરી. રાજકુટુંબ પણ એમના દર્શન કરવા અંખી રહ્યું હતું. સમસ્ત નરનારી મહાવીર સ્વામીના દર્શન કરવાની તયારીઓ કરવા માંડયાં.]

મેખલા : સાંભળ્યું સુલોચના ? રાજદૂતોએ હમણાંજ ટોલ વગાડી જાણ કરી કે પ્રભુ મહાવીર શ્રમણોના સંઘ સંગાથે ગૈભાર ગિરિમાં ઉતર્યા છે માટે હૃદય એમનું દર્શન કરવા અંખે છે.

સુલોચના : માઠું અંતર પણ પ્રભુના પાદરવિંદ પૂજવા નાચી રહ્યું છે. ચાલો આપણે જવાની તયારીઓ કરીએ.

મેખલા : આભૂષણો પહેરી રથ જોડાવી અહીં આવ. આપણે બધા સાથે જ નીકળીએ. હું પણ કપડાં પહેરવા માંડું. પિતાજી પણ હમણાં આવતા જ હશે.

[સુલોચના જાય છે. લેખા આવે છે]

મેખલા : કોણ લેખા ? કયાં ગઇ હતી ?

લેખા : એ વાત કયાં અજાણી છે ? વૈભારગિરિમાં પ્રભુ પધાર્યા છે. આખી નગરી આજે એ ખબરથી નાચી ઉઠી છે. લોકોનો ઉલ્લાસ સમાતો નથી. પ્રકૃતિ પણ ડોલી રહી છે.

મેખલા : કોણ એવું અભાગી હશે જે વિતરાગ પ્રભુના દર્શન કરવા આતુર નહિ હોય ?

લેખા : મારગમાં મેં જોયું તો શ્રેષ્ઠીઓ પોતપોતાના રથ જોડાવાની તયારીઓમાં પડયા હતા. કુલવધૂઓ એ સુંદર વસ્ત્રાલંકારો સજવા માંડયા હતા અને એમનો આનંદ સમાતો નહોતો.

મેખલા : માનવીને જેણે ધર્મ–અધર્મનું ભાન કરાવ્યું, નવી દૃષ્ટિ આપી, પાપ અને હિંસા, દ્વેષ, મોહ, માયા અને અભિમાનના માર્ગેથી પાછા વાળી પ્રત્યેક જીવ પ્રતિ દયા અને સમભાવ રાખતાં શીખવ્યું એ મહાજ્ઞાનીનાં ચરણમાં આજે દરેકનું ઉન્નત મસ્તક નમી રહ્યું છે.

લેખા : રાજગૃહીની પ્રજા તો ઠીક, રાજ અંતઃપુરમાં પણ પ્રભુનાં દર્શને જવાની તાલાવેલી લાગી છે. મેં જોયું તો રાજરાણીઓ અને રાજકુમારીઓ આભૂષણો સજી રથ જોડાવવાની તયારીમાં પડયા છે, તને કેટલી વાર છે બેખલા ?

મેખલા : સુલોચનાની રાહ જોઇ રહી હું. તું પણ આવશે ને લેખા ? આપણે બધા સાથે જ જઇશું. મારા બાપુ પણ હમણાં જ આવશે. તું જા, કપડાં પહેરવા માંડ.

[સુલોચના પાછી આવે છે.]

મેખલા : કેમ પાછી આવી સુલોચના ? આભૂષણો પણ સજ્યા નથી, અને મોઢું પણ પડી ગએલું છે !

સુલોચના : બહુ અમંગલ સમાચાર લાવી છું, બેન.

મેખલા : જલદી કહે, માઠું હૃદય ધડકે છે.

સુલોચના : વૈભારગિરિ પર પ્રભુના દર્શને જવાની આપણી બધી આશા પર પાણી ફરી વળ્યું.

મેખલા : કેમ ?

સુલોચના : અર્જુન માળી નામના એક નરરાક્ષસ અને તેના સાથીઓએ જંગલમાં ત્રાસ ફેલાવ્યો છે. ઝાડી જંગલ અને ડુંગરાઓથી વીંટાયેલા વૈભાર પર્વતમાં ઝાડીની ઓથમાં છુપાઇને આ જંગલી માણસે અનેક વટેમાર્ગુઓને મારી નાખ્યા છે અને યાત્રાળુઓને ઉપાડી જાય ■ એવા ખબર રાજના ગુપ્તચરો લાવ્યા છે.

લેખા : ઓ પ્રભુ ! હવે શું થશે ?

સુલોચના : રાજના દૂતોએ પ્રજાજનોને વિનતિ કરીને જણાવ્યું છે કે કોઇએ જોખમ વહોરીને વૈભારગિરિ પર ન ચઢવું.

મેખલા : ત્યારે દર્શન નહિ થઇ શકે ? જે આનંદથી આજે રાજગૃહી નગરી નાચી રહી હતી એ આનંદનો આવો કરુણ અંત ?

સુલોચના : દૂતોએ કહ્યું છે કે જેમને જીવ વહાલો ન હોય તેઓ પ્રભુનાં દર્શન કરવા જઇ શકે છે. દૂતોની એ ખબરથી લોકોએ એમના રથ જોડાવી નાખ્યા છે, રાજકુટુંબની બધાનો પણ પાર રહ્યો નથી. ઘેરઘેર નિરાશાની છાયા ફરી વળી છે અને પુરનારીઓએ અલંકારો ઉતારી નાખ્યા છે.

મેખલા : શું આ સાચું છે સુલોચના ?

સુલોચના : મારામાં શ્રદ્ધા હોય તો સાચું માનજો.

મેખલા : એટલે રાજગૃહીમાં શું એવું કોઇજ નથી જે પોતાની સામે યજ્ઞને પ્રભુનાં દર્શન કરવા જાય ?

સુલોચના : અત્યારે તો એવું જ લાગે છે. દેખીને મરવા કોણ જાય ?

મેખલા : ખરેખર, પ્રભુ શું આજ અપૂજ્ય રહેશે ! એમને વંદવા કોઇ જ નહિ જાય ? વિતરાગ મહાવીરને જ્યારે ખબર પડશે કે એક હિંસક માનવીનાં ત્રાસથી ડરીને રાજગૃહી નગરીની પ્રજાએ જીવને વહાલો ગણ્યો ત્યારે આ નગરીની વીરતા માટે તેમને હસશે. મત બંધાશે.

[મેખલાના પિતા સુદર્શન શેઠ આવે છે.]

સુદર્શન : ના પુત્રી, એવું નહિ બને. જ્યાં સુધી હું જીવતો બેઠો. હું ત્યાં સુધી રાજગૃહીના ઉજ્જ્વળ નામ પર એ કલંક નહિ ચડવા દઉં.

મેખલા : બાપુ તમે ?

સુદર્શન : હા મેખલા. હું રાજગૃહી નું કલંક ધોઇ નાખીશ. વિકરાળ જંગલ વીંધીને એ હિંસક નરરાક્ષસનો સામનો કરીને હું પ્રભુ મહાવીરને વંદવા જઇશ. મહામુનિ અપૂજ્ય નહિ રહે. હું જ ત્યાં જઇને રાજગૃહી વતી મારી માનસપૂજાની અંજલિ એમનાં ચરણે ધરાવીશ.

મેખલા : પણ બાપુ, ત્યાં જવામાં કેટલું જોખમ છે એ તમે સાંભળ્યું ને ? મને પણ સાથે લઇ જાવ તો ? હું પણ તમારી સાથે આવવા તલસું છું.

સુદર્શન : ના પુત્રી, તું અહીં જ રહે. વિકરાળ, વનપશુઓથી વીંટાયેલા એ ઘોર જંગલમાં તારે કામ નથી. મારી આપત્તિઓથી ડરી જાય.

મેખલા : પણ બાપુ, એ જંગલી અર્જુન તમને મારી નાખશે અને અમે રાહ જોઇને બેસી જ રહેવાના.

સુદર્શન : જીંદગીમાં મૃત્યુ એક જ વાર આવે છે અને હસતાં હસતાં મોત ને ભેટવું એ વીરનું મૃત્યુ છે.

સુલોચના : પણ ત્યાં જવામાં જરા પણ સલામતી નથી. હિંસક જનેસાં એ માનવીએ વનમાર્ગ ઉજ્જડ કરી દીધો છે. પશુ પણ ત્યાં ફરકી શકતું નથી.

સુદર્શન : મને એનો ડર નથી. અને માનવીને માનવીનો ડર શા માટે હોય ? એ હિંસક બનીને પ્રવાસીઓને રંજાડી રહ્યો છે, તોફાન મચાવી રહ્યો છે. પણ અંતે તો એ માનવી છે. કોઇ એને પશુ બનાવ્યો છે.

સુલોચના : પણ એ તમારો સંહાર કરશે. પ્રભુદર્શનની તમારી અંખના અપૂર્ણ રહેશે.

સુદર્શન : મને એની લેશમાત્ર ચિંતા નથી. પ્રભુનું નામ રટતાં હું મૃત્યુ પામીશ એ જ મારે મન વહાલો છે.

મેખલા : બાપુ, તમારી શ્રદ્ધાવાણી સાંભળીને આજ મારો આનંદ સમાતો નથી.

સુદર્શન : કોની શ્રદ્ધા ?

મેખલા : રાજગૃહી નગરીનો એક પ્રતિનિધિ પ્રભુનો સત્કાર કરી શકશે એની.

સુદર્શન : તો હું ખરેખર પુત્રી ?

મેખલા : રહેવા બાપુ, તમારો રથ જોડાવી આપું.

[બધા જાય છે.]

દર્શન બીજું

[વૈભારગિરિના જંગલના વાંકાચૂંકા માર્ગે પુરપાટ દોડયો જતો રોહ સુદર્શનનો રથ અચાનક થંભી જાય છે. ગીચ ઝાડીમાંથી એક તીર આવી ને ઘોડીના પગમાં વાગે છે અને અશ્વ ઘોબી જાય છે સુદર્શન વિસ્મય પામીને આમતેમ જુવે છે. ત્યાં વિકરાળ, પશુ જેવી મુદ્રાવાળો કુરૂપ માનવી રથની સામે આવીને ઊભો રહે છે. એના હાથમાં મોટું ધનુષ છે. એનું નામ અર્જુન]

સુદર્શન : કોણ છે તું ? રથને ઘા મારી અટકાવ્યો ?

અર્જુન : હજુ મને નથી ઓળખતો એ જ નવાઇની વાત છે. જેની હાક થી વનરાજ કંપે છે, હિંસક પશુઓ ગુફાઓમાં ઘુસી જાય છે અને પંખી ઝાડની ડાળ પરથી નીચે તુટી પડે છે એ હું, અર્જુન !

સુદર્શન : ઓહ ! તો અર્જુન તું પોતેજ એમ ?

અર્જુન : એમાં આશ્ચર્ય પામવાની જરાય જરૂર નથી. વૈભારગિરિનું ઝાડેઝાડ અને પશુપંખી મને ઓળખે છે.

સુદર્શન : રાજગૃહી નગરી પણ તને ઓળખે છે અર્જુન ! તારા જુલમ અને ત્રાસની વાતોથી આજે પ્રજા તને શાપ આપી રહી છે, અને તને ધિક્કારી રહી છે.

અર્જુન : ઠાકરમું !

સુદર્શન : તારા અત્યાચારોથી તે સંસારની કોમળતા અને પ્રેમની લાગણીને કચડી નાખી છે. જે પર્વત

પર પ્રભુ મહાવીરની પધરામણી થઈ છે એ માર્ગને ફૂલી નાખી, યાત્રીઓને રંજાડ કરી, અત્યાચાર ફેલાવી, તેં દાદાગીર મચાવ્યો છે.

અર્જુન: મને એની ખબર છે એટલે જ ત્રાસ ફેલાવી રહ્યો છું. તમે માનવીઓ પ્રેમ અને લાગણીને પંપાળો છો, હું એને ઠોકરે મારું છું કારણ કે હું એને ધિક્કારું છું. મારા જેવા હૌસક રાની માનવીને એ શબ્દોની સુગ છે.

સુદર્શન: કારણ?

અર્જુન: એ ઇતિહાસ બહુ લાંબો છે. અત્યારે ઉઘેલવાની જરૂર નથી. આજે તો મેં એક જ કામ હાથમાં લીધું છે.

સુદર્શન: શેનું?

અર્જુન: માનવજાતને જડમૂળથી ઉખેડી નાખવાનું. સંસારના સૌંદર્યને કચડી એને ઉજ્જડ કરી નાખવાનું.

સુદર્શન: પણ શા માટે? આવા સુંદર શબ્દો બોલે એ પશુ કે હૌસક ન હોઈ શકે.

અર્જુન: મારી ખુશામત કરીને મને ઊતરી નહિ શકે. મારી સાથે આવવું જ પડશે.

સુદર્શન: ક્યાં?

અર્જુન: મારી ગુફામાં. ત્યાં અનેક પશુ અને માનવીના હાડકાંઓનો ઢગલો પડ્યો છે. મારું બોડીળીનું બખોલ તારું લોહી પીવાને તલસી રહ્યું છે.

સુદર્શન: મરવાથી ડરતો હોત તો આ માર્ગે જ ન આવત અને તારા હાથે મરવામાં પણ આનંદ છે.

અર્જુન: તારું નામ? આવું હિંમત થી બોલી શકે એવો માણસ મેં પહેલી જ વાર જોયો.

સુદર્શન: રાજગૃહીનો નગરશેઠ હું મારું નામ સુદર્શન.

અર્જુન: કઈ ઇચ્છાથી આ તરફ આવ્યો હતો?

સુદર્શન: ગુણશીલ પર પધારેલા પ્રભુ મહાવીરના દર્શન કરવાની ઇચ્છા થી જઈ રહ્યો હતો. [illegible] ઇચ્છા પુરી કર્યા પછી મારો વધ કરી શકે છે.

અર્જુન: એ જ તારી અંતિમ ઇચ્છા છે?

સુદર્શન: હા.

અર્જુન: ચાલ હું જ તને ત્યાં લઈ જઉં, પણ દર્શન પતાવી જલદી મારી સાથે આવવું પડશે.

સુદર્શન: મારું વચન આપું છું, અહીંયા કેટલુંક દૂર છે?

અર્જુન: આમે વિકટ ઝાડી વટાવવી પડશે. ત્યાર પછી અશોકના વૃક્ષોનું વન આવે છે. જેમાં કોઈ અમલોક્કે આવીને વાસ કર્યો છે. મને એની ખબર છે પણ સાધુસાધ્વીઓ સંસાર થી વિરક્ત હોવાથી હું એમને રંજાડતો નથી.

સુદર્શન: ત્યારે અંસારીઓ પ્રત્યે જ તને વૈરભાવ છે એમ જ ને?

અર્જુન: હા.

સુદર્શન: એમણે તારું શું બગાડ્યું છે?

અર્જુન: મેં એકવાર તો કહ્યું કે એ ઇતિહાસ બહુ લાંબો છે. એને ઉઘેલવાની જરૂર પણ નથી. ચાલ આગળ થા. ઝાડીમાં પગપાળા જવું પડશે.

[વીચ ઝાડી વીંધી અને અશોક વનમાં પ્રવેશે છે, પ્રભુ મહાવીર અને અમલોનો સંઘ બંનેને આવતા જુવે છે.]

મહાવીર: ખામેમી સવ્વે જીવા
સવ્વે જીવા ખમંતુ મે
મિત્તિ મે સવ્વ ભુએસુ
વેરં મજ્જ ન કેણઇ;

અર્જુન: સુદર્શન, આ સાધુ શું બોલે છે?

સુદર્શન: પ્રભુ કહે છે કે સંસારનાં સર્વ જીવોની હું ક્ષમા યાચું છું. સર્વે જીવો મને ક્ષમા આપો.

અર્જુન: સામેને કોની ક્ષમા માગવાની હોય.

મહાવીર: માનવી માત્ર જાણ્યે અજાણ્યે અનેક જીવોને દુભવે છે. એમની ક્ષમા માગવી જોઇએ.

અર્જુન: કેવું સુંદર બોલે છે! તમારી અમૃત જેવી વાણી, શાંત મુખ મુદ્રા, વસ્ત્રોને જોઇને મારામાં કેવો ફેરફાર થઈ રહ્યો છે! સુદર્શન ચાલ અહીંથી જતા રહીએ.

સુદર્શન: જવું હોત તો આવત શા માટે?

મહાવીર: અર્જુન; સુદર્શન અહીં આવીને બેસો.

અર્જુન: તમે મારું નામ જાણો છો, પ્રભુ?

મહાવીર: હા, અર્જુન, મને ખાતરી જ હતી કે પાપનું પ્રાયશ્ચિત કરવા અને શાંતિ શોધવા તું અહીં આવીશ જ.

અર્જુન: આ હાથે અનેક પાપ કર્યા છે. શાંતિ મળશે?

મહાવીર: પાપનું પ્રાયશ્ચિત કરવા થી અંતર હળવું થાય છે અને શાંતિ મળે છે.

અર્જુન: આપના દર્શન કરવાથી જાણે અંધારું દૂર થતું હોય અને પ્રકાશ આવતો હોય એમ લાગે છે.

મહાવીર: મારા દર્શનથી નહિ, પણ તારા કર્મનાં બંધન તૂટી રહ્યા છે એથી.

અર્જુન: તમારી વાણી મારામાં ચેતન રેડે છે. મારી વાત સાંભળો પ્રભુ!

મહાવીર: પાપનું પ્રાયશ્ચિત કરવા તો દરેકને હક છે.

અર્જુન: તો સાંભળો પ્રભુ. એક વાર હું પણ આ સામેની રાજગૃહીમાં રહેતો હતો. રાજના ભંગીયાને મારી નાખ્યો હતો. મારે પણ સુંદર સ્ત્રી હતી અને મારો સંસાર પ્રેમથી છલકાઇ જતો હતો.

સુદર્શન: તો માનવીની માનવતા મુકી આવો પશુ કેમ બન્યો?

અર્જુન: માનવીની પશુતાએ મને પશુ બનાવ્યો. ચૌદમી પુર્ણિમાની રાત હતી. મારી સ્ત્રી પુજારણ બની મંદિરમાં નૃત્ય કરી રહી હતી. એવા માં અચાનક કેટલાક માણસોએ આવી એના ઉપર અત્યાચાર કર્યો. મને મરણતોલ માર માર્યો. જ્યારે મેં જાગીને જોયું ત્યારે મારી સ્ત્રી મારા પગ પાસે મૃત્યુ પામી હતી.

સુદર્શન: માનવ જાતને શરમાવે એવો આ ઘોર અત્યાચાર કહેવાય.

અર્જુન: એ ઘાવ પછી મને માનવ જાત પર તિરસ્કાર છુટ્યો, વેરની જ્વાલાથી હું બળવા લાગ્યો, નોકરી છોડી દીધી અને બાજ લઇ, ચોરા સાથીઓને ભેગા કરી મેં ચૌદ અત્યાચારીઓને મારી નાખ્યા. એમનું લોહી પીધું અને આ જંગલમાં આવી ને વસવા લાગ્યો.

સુદર્શન: ખરેખર વિચિત્ર વાત લાગે છે.

અર્જુન: ત્યારથી મેં સંસારના પ્રેમ, લાગણી અને દયા જે બધાને દુર કર્યા. માત્ર એક જ વેરની જ્વાલા થી સળગતો રહ્યો છું. અનેક માનવીને મેં મારી નાખ્યા છે, આ પથરાયેલા કંકાલો અને ઝાડીમાં પશુઓ સાથે પશુ બનીને પડ્યો છું, અને માનવ જાત પર વેર વાળું છું. પણ આજે—

મહાવીર: આજે આ પરિવર્તન કેમ થયું અર્જુન?

અર્જુન: આપની શાંત, સૌમ્ય, પરમ તેજસ્વી મુખમુદ્રા જોઇ બધો ક્રોધ શમી ગયો. વેરની જ્વાલા બુઝાઇ ગઇ. હૃદયમાં અપાર શાંતિ અને કરૂણા છવાઇ.

મહાવીર: એ જ શાંતિ અને કરૂણા તારો ઉદ્ધાર કરશે. વૈરભેર છોડીને પ્રત્યેક પ્રત્યે પ્રેમથી જોવા માંડીશ તો જે શાંતિને તું ઝંખે છે એ મળશે. કામમાંથી મોહ, મોહમાં થી ક્રોધ, અને ક્રોધમાંથી સર્વનાશ સર્જાય છે. એ સર્વનાશમાંથી બચવા નો એક જ માર્ગ છે. સર્વ પ્રાણી માત્ર પ્રત્યે દયા અને ક્ષમાથી જોજે.

અર્જુન: આજ તમારી ઉપદેશ વાણી સાંભળી મારા અંતરના દ્વાર ખુલી ગયા અંધકાર ચાલ્યો ગયો, શાંતિ અને પ્રેમનો—પ્રકાશ આવી રહ્યો છે. જે પ્રેમમાં મારું હૃદય ન્હાઇ રહ્યું છે. હવે મારી એક જ ઇચ્છા છે, સ્વીકારશો પ્રભુ?

મહાવીર: શી ઇચ્છા છે?

અર્જુન: સાધુ બની આપની સાથે આવવાની, મને પણ એક ચીવર આપો!

[મહાવીર વસ્ત્ર કાઢીને આપે છે,]

મહાવીર: લે આપું ચીવર ઓઢી લે.

અર્જુન: ધન્ય થયો હે મહાત્મન્!

(પડદો)

જુઓ જાણીતુ આનીતુ

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

સ્ટેશનર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અર્બી, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—ખરીદવા, કરાવવા લાયકો હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

ખુશનુમા—ટેકશપ—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના મહાકુર મોટા પંચાંગ				શી. ૫–૦
જન્મસુમીના	,,	,,	,,	,, ૫–૦
સંદેશના	,,	,,	,,	,, ૫–૦
,,	,,	નાના	,,	,, ૨–૬

હીંદુ તીથીના—મુસ્લિમ—અંગ્રેજ તારીખોના રોજ કાઢવાના કલેન્ડર ચેક. શી. ૨–૬

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

સ્ત્રી શક્તી

દુનિયામાં સુખદામાં ઉમદા વસ્તુ કઇ? અનીસલક્ષણી સ્ત્રી.

—ગ્રોવેલ

સ્ત્રીઓમાં મોટામાં મોટો અવગુણ હોય તો તે આ છે: પુરૂષ જેવા બનવાની ઇચ્છા કરવાનો.

—ફ્રે. મોઇસ્ટર

સ્ત્રી! એટલી બધી સુંદર કે એની પુરી કિંમ કરવી તેની સમજ ન પડે; એટલી દિવ્ય કે એના પર પ્રેમ કેમ ઢોળવો એના સમજ ન પડે.

—બિહ્મોન

કંકાસણી સ્ત્રી સાથે વગડા જેવા ઘરમાં વસવા કરતાં ઘરના મોભારાની બારે વસવું સારું.

—અંગ્રેજી કહેવત

સ્ત્રીઓની ખુશામત કરતા પુરૂષો એમને ઓળખતા નથી; એમને ગાળો દેતા પુરૂષો તો એમને જેથી પણ ઓછું ઓળખે છે.

—શ્રીમતી ફ્રી. સાઝ

સ્ત્રીઓને સન્માનો! તેઓ તો પાર્થિવ જીવનવેલમાં દિવ્ય ગુલાબ ગુંથે છે.

—શીલર

હું ભગવાનનો પાડ માનું છું કે એણે મને પુરૂષનો જન્મ ન આપ્યો. કેમ કે નહિતર મારે એક સ્ત્રીને પરણવું પડત!

—શ્રીમતી ઈસ્ટેગ્લ

સ્ત્રી સામે દલી કરવી મુશ્કેલ હોય છે તેમાં બહેલી સ્ત્રી સામે તો મૌનજ એક સાચો માર્ગ કહેવાય.

—ન. ન. દેસાઈ

જ્યાં નારીઓની પુજા થાય છે ત્યાં દેવોનો વાસ થાય છે.

—સંસ્કૃત સુભાષિત

સતી સ્ત્રીનું સૌંદર્ય આપે બડબડ બળતા અગ્નિ કે કમળ ન પહોંચાડી શકે એટલે દુર લટકતી તેજદાર તલવાર જોવું છે. જો કોઇ એની બહુ નજદીક જાય નહિ, તો નથી એ કોઇ ને બાળતું કે નથી કોઇને બાધક કરતું.

—સ્વામીજી

મોટે ભાગે પુરૂષ કોઇ વાત એક કાને સાંભળીને બીજે કાને કાઢી નાખે છે. સ્ત્રીઓ બંને કાને સાંભળે છે અને મોંથી બહાર કાઢે છે.

—અજ્ઞાત

દુનિયામાં ખરાબ સ્ત્રી કરતાં કોઇ વધુ ખરાબ નથી. અને સારી સ્ત્રી કરતાં કોઈ વધુ સારું નથી.

—યુરિપિડિસ

સ્ત્રીઓના સહવાસમાં જ સારી રીત-ભાતનો પાયો નંખાય છે.

—બટે

સ્ત્રી એટલે સજ્જનહારનું શ્રેષ્ઠ સર્જન.

—હર્બર્ટ

પુરૂષ પાસે પોતાની ઇચ્છા હોય છે, જ્યારે સ્ત્રી પાસે રસ્તો હોય છે.

—ઇમર્સન

પ્રભુ સ્ત્રીને સુંદર બનાવે છે, શયતાન એને મોહક બનાવે છે.

—વીકટર હ્યુગો

સ્ત્રી એ કાચો ઘડો છે.

—પીઠગ

પુરૂષના નિશ્ચયાત્મક અભિપ્રાય કરતાં સ્ત્રીનું અનુમાન વધુ ચોકકસ હોય છે.

—ફ્રીપ્લીંગ

કોઇ પણ સ્ત્રી કદરૂપી હોતી નથી એ તો એમને સુંદર દેખાય કરતાં આવડતું નથી.

—લાબ્રુયેર

સ્ત્રીઓની આંખોમાં કામદાથી પણ અધિક શક્તિ હોય છે. અને કોઈ પણ વિચારથી પણ એનાં આંસુ વધુ પ્રભાવશાળી હોય છે.

—ગેથીજી

જે પુરૂષ સ્ત્રી પ્રત્યે અસીમ શ્રદ્ધા ધરાવતો નથી. તેને વારતવમાં પુરૂષ કહેવડાવવાનો અધિકાર જ નથી. જે સ્ત્રી પોતાના ઉચિત વ્યવહારથી પુરૂષ ને પોતાનું સન્માન ન કરવા પ્રેરી શકે તેને વારતવમાં સ્ત્રી કહેવડાવવાનો અધિકારજ નથી. સ્ત્રી અને પુરૂષમાં ગૌણતત્વ જો તો નરી મુર્ખતા છે.

—ગેમર્ટીન

પ્રેમરને બાદ કરતાં આપણે જે કોઇનાં વધુ ઋણી હોઇએ તો તે સ્ત્રીના છીએ. સૌ પ્રથમ તો આપણા જીવન ના માટે, અને પછી એ જીવનને જીવવા યોગ્ય બનાવવા માટે.

—મોથી

વર્ધા શિક્ષણ યોજના

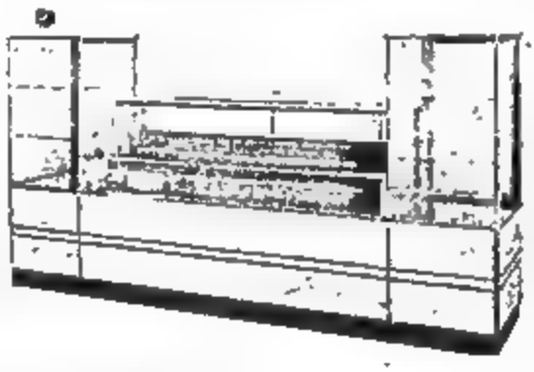
શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના જેલીક એન્યુકેશન પુસ્તક ૨ ૬

રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી કોશ રૂા. ૧૦-૦
ગાંધીજી અને સત્યભાદ. ,, ૩-૦
પ્રસ્તાવનો સુવર્ણ યુગ. ,, ૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્રોકોડાઈટી

ફુલ-સાઇઝ ડોરબી ટાઈપ્સ અને ડિલક્સ રોયલ્ટાઇટ ટાઈપ્સ

ઘણા પુનીયન, ટ્રેન્સવે ટેરીટરી ફુડ સપ્લાઈ, લિ. તરફ. નવાં સાભળ ફેક્ટરીમાં બનાવેલ.

એસોસીએટેડ ગોલ્ડફીલ્ડસ લીમીટેડ

તેની સાથે એસોસીએટેડ ટોપફોટરસ, લિમિટેડ, એ. આ. ટોપફોટરસ, લીમીટેડ. દેશ-પરદેશમાં સુપરણ્ય સાંધ મેળવ્યો છે, તેવો એટલિશ્ડ છે.

104 Marshal Street, (Fedics Exam House)
Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG. P. O. Box 6201

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ઇસ્વી ૧૯૫૧ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શહે. કદમી	સુર્યોદય કે. મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
શુક્ર	૧૧	વદ ૩	૧૫	૧૫	૪-૫૧	૬-૩૦
શની	૧૭	,, ૪	૧૬	૧૬	૪-૫૩	૬-૩૧
રવી	૧૮	,, ૫	૧૭	૧૭	૪-૫૬	૬-૩૨
સોમ	૧૯	,, ૬	૧૮	૧૮	૪-૫૮	૬-૩૩
મંગળ	૨૦	,, ૭	૧૯	૧૯	૪-૫૯	૬-૩૪
બુધ	૨૧	,, ૮	૨૦	૨૦	૫-૦૧	૬-૩૫
ગુરૂ	૨૨	,, ૯	૨૧	૨૧	૫-૦૨	૬-૩૬

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & Co.

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

માંધીવટુ, કઠોળ, ઘ્રણ, પુંજની સામગ્રી અને સ્ત્રીઓની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

માલમોનો સતોષ જોઇ અમારો મુદ્રા લેખ છે. ઓર્ડર વખત મંગાવી આપી ફરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જતાં દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટ્રી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી., થી મોકલવામાં આવશે.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
દેશની તેમજ મુસાફ પ્રથમ કુલન રસ્સ. બ્લાન્કેટસ—જેથી બાળકો માટે બત બનતો ભાવ. તેમજ કેપલીન બ્લોરસેટ ગારીબો બીજે ગર દમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2151

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29368.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Mouvrels, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint & any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરથી આપીએ છીએ.
ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેપન્ચુ ડલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય
તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો
પાંચ ચરીત્રોનો સેટ
આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.
કીમત ૧૩/-
રેલ્વે ગાડીના સફરી ૪ ૬
શિશુમંગાવલી
સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકો ૧૧ ૧
સેટ બીજાનો ૧૫ ૦
હીરોરે મંગાવલી
૭ પુસ્તકોના સુંદર બાળકોના સેટનો ૧૪ ૬
હંસપતના પાત્રો, ગધેડા
બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક.
કીમત ૨ ૦
ગ્રાંત પણામાં ૨ ૬
સોકરેરીસની સફર ૪ ૦
કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
ભાગવત કથાઓ ૩ ૬
ગરિબ રત્નોનો સેટ બાજ ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટનો. ૭ ૬
બોધક સંગ્રહ ૨ ૦
૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.
કીમત પા. ૧-૦-૦
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.
કીમત પા. ૧-૫-૦
૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ
કીમત ૧૪/-
ઢાલી ૫ ૬
ચીલ ૫ ૬
આબુ ૫ ૬
બાળકોને બાંધવા ૨ ૦
ઈન્ડીયાને પત્રો (નહેરૂ) ૪ ૦
બાળવાર્તાવળી ૩ ૦
અપટી ડુબ ૬ ૦
અકબરની વાતો ૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી ૧ ૦
લાલો ૫ ૬
બાલવાની ગોષ્ઠીમાં ૪ ૬
Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૬
અમારા બા	(મણિલાલ ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો અસહકાર ચાર્યે પ્રકરણનો		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફ્રીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક વીચારના		૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મણિલાલ મીસ્ત્રી)	૫ ૦
બાપુના પત્રોઃ (આશ્રમની બેનો ઉપર)	સંપાદક મગન સોમેશ્વર	૨ ૬
મારાની કેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના બેતાલીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/-.		
ગ્રેજ્યુએટ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
ગ્રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
ગ્રામોદ્યોગના સેવ દિવસો	(વીનોબાજી)	૧ ૬
બાપુના-બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)		૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક		૬ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૦
મંગળ પ્રભાત		૨ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણિલાલ મીસ્ત્રી)	૨ ૬
બ્રહ્મચર્ય વીચારણા	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૨ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

કેળવણીનો નીકાસ ફી. ખ. મ.	૩ ૦
ગીતા બોધ (ગીતાજીનો સમજ પડાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો. અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી પદ્યોનો)	૧ ૩
ચાં પુરૂષ અર્થોદા (ભાગ ત્રણનો, પુરૂષમાં રહેવાની ઇચ્છા ઉપર પુરાતન પ્રજાના જીવનપટ્ટો જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)	૨ ૬
અમુની ક્રાંતી	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫ ૦
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો	૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ	૧૪ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેળવણી વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કેમેસ્ત્રિ	૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો (નેહરૂ)	૩ ૦
ચુપ નહી રહેવાય (ટોલ્સટોય)	૫ ૦
દેહલી અથવા સંસ્કૃતીનું ઝાંખી (રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો (ફ્રાંકાસ્ટેઈન)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ)	૧-૬-૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (વાર્તા સંગ્રહ)	૩ ૨
ભુદ્ધ લીલા	૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય)	૪ ૦
નવલ કથાવલી	૫ ૬
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે બાલુના બોલ)	૧૦ ૦
ચોક રવીબાબુના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ)	૨ ૬
ગુજરાત મહુમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શેઠઆતા (ભાગ ત્રણેનાર)	૬ ૦
ઇમરજ યાત્રા (,, ,,)	૫ ૦
જિંદા કામા ત્રીકમ	૬ ૦

ટોલસ્ટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

૩ નવેલકથાઓ	૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૬

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ ભારતી	૨૬ ૬
અનુરાધા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
છબી	૩ ૧
દત્તા	૪ ૦
નવીના	૧૦ ૦
દુઃખી	૮ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
બક્ષ વાર્તાઓ	૧ ૬
મુળાદા	૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ ભુત	૧ ૦
માલંચ અને બાર અધ્યાય	૫ ૬
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ગોરા	૭ ૦
ચાર્યપુર	૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

ટુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચકોરી અને અતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
ચમુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
જોસાની વાર્તા	૧ ૦
જોસાન-ગોમ્પમા નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ	૧૧ ૦
ઝાકુંકુટ ભાગ ૧	૮ ૧
આકાશનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
અપ્સરા (બાર ભાગનો સેટ)	૧-૧૨-૧
અધુરી વાર્તા	૧૦ ૧
અમે બધા	૧૧ ૦
અમદાવાદ વાચનરા	૭ ૧
ઇલ્યાસ નોવેલ	૪ ૦
ઉર્વશીવાદ	૮ ૬
ઓરસા ડોલ	૩ ૦
અમ્મા બાપુ બાપુજીના જીવનને	૭ ૧
કમાઉ વાહતી નોવેલ	૭ ૧
કાચ પંખ	૧૦ ૧
કેવડાના કાંટા	૭ ૦
ઉમેશ પ્રવેશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દીન ચર્યા	૭ ૧
મેઘ ખીંડ (કાલિદાસનો)	૭ ૦
ક્રાન્તી	૬ ૦
પ્રમાણવર્ષ પછી	૭ ૦
બાલ્ય નિર્માણ (જવલીબ્જુ)	૭ ૬
ઉંદરની પુકારણ	૧ ૦
કલાની સહચરી	૫ ૧
કરીયાલાલ	૬ ૦
બક્ષ બાપુ જે	૧ ૦
તક્ષપા (કુલ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દેશ પ્રેમ	૪ ૧
કરીયાઈ બહાર વહીયા	૭ ૧
કરીયાવાટ	૬ ૧
કરીકેનો વાર્તા	૧ ૦
નીલ પંખી	૩ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
અહીલ્યાર	૧ ૬
કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦ ૦
મહાત કીરણો	૭ ૧
પહેલો ફાળ	૬ ૦
વિલાસી	૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો	૫ ૬
મેઘ મનુષ્ય	૧ ૦
માનવ તાના ભુલ	૬ ૦
મારૂ ભુમી	૬ ૦
મહેલાલ્ય	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
આબુસાઇના દીપર	૭ ૦
લીલુ સાથી	૧૧ ૦
મૃગનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦
ભાષાની સંસ્કાર	૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદની	૭ ૧
ઠેગાઇનો ખેલ	૮ ૦
ભાગ તમાસી	૬ ૦
બે ઠેક ઠીકરા	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીવેશ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
ત્રીવીમ તાપ	૫ ૦
સોરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
હમણી આફેસર બે,	૫ ૧
સોહાગ	૬ ૦
સમરાંગણ	૬ ૧
ઝણુકા ભાગ	૬ ૦
અધુપ	૭ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત	૫૩
ગુજ્જન (ટાગોર કૃત નોવેલ)	૬ ૦
ચાંદ મુખી	૭ ૦
મોટો ન્યુઝપ્રી ક્રોપ	૧ ૨ ૬
ચાદુ રમ	૬ ૦
એને ચરણે	૨ ૩
ચાણક્યચારી (ટાગોરની નોવેલ)	૮ ૦
રવીન્દ્રના	૫ ૧
વારસદાર	૭ ૬
આને ક્રમ	૭ ૬

કેળવણી વરે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9685.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 / Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતિભાઈ બાબુભાઈ પટેલ (ચરોતરવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળ્યા ઘીની તેમજ તેલમાં તેયાર થતા તેયા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું બધાકરતાં જુદી જાતનું સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, ભાજીયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓછા ભેળસેળમાં મીઠાઈ ઓર્ડર મળ્યેથી ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
14 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ટેલિ.સરનામું: ૪૮૮૯. ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA 232

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

231-10s

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living — and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a little Sunbeam spreads over a huge area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture

- It is easier to work with shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

5104 2

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of ... markets or just a routine check, the "Skylion" ... ure North offers you a smooth comfortable ... flying direct to your appointments.

If you are combining busin... with pleasure, ask for details of our special exc... fares.

"Skylion" services leave ... DAN for East Africa every Tuesday at 08... and follow the smooth coastal route via Lou... to Mauritius and Mozambique.

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRI... N AIRWAYS

...full details from I.A.T.A. Tr... Agents or South African Airways

4708-1

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

27 NOV 1951

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 46—Vol. XLIX. FRIDAY 23RD NOVEMBER, 1951.

AGITATION

"Those who mistake the excitement and agitation of reform for the course of danger, must have overlooked all history. We believe in excitement when the theme is great, in agitation when huge evils are to be reformed. It is thus that a state or nation clears itself of great moral wrongs, and effects important changes. Still waters gather to themselves poisonous ingredients, and death. The noisy, tumbling brook, and the rolling and roaring ocean are pure and healthful. The moral and political elements need the rockings and heavings of free discussion. The nation feels a healthier pulsation and breathes a more invigorating atmosphere, than if pulpit, platform and Press were all silent as the tomb, leaving misrule and oppression unwatched and unscathed.

—P. Cook.

ચળવળ

"સુધારાનાં ઉહાપોહ અને ચળવળને જેઓ લોખમનું મૂળ માની કાઢે છે તેઓ ઇતિહાસ ભુલી ગયા છે. કંઈ પણ મહાન વસ્તુ હોય ત્યાં ઉહાપોહ હોવોજ જોઇએ; મહાન અનિષ્ટો સુધારવાના હોય ત્યાં ચળવળ હોવીજ જોઇએ. એજ રીતે એક રાજ્ય કે પ્રજા મહાન નૈતિક અન્યાયો દુર કરી શકે છે અને અગત્યના ફેરફારો કરી શકે છે. સ્થીર પાણીમાં ઝેરી તત્વો એકત્ર થાય છે અને રોગો અને મરણ નીપજાવે છે. ખળભળી રહેલાં નાળાં અને ઘુઘવાટ કરતા સમુદ્રના પાણી હમેશાં સ્વચ્છ અને નિરોગી હોય છે. નૈતિક અને રાજકીય તત્વોને સ્વતંત્ર ચર્ચાઓરૂપી હીલોરા અને ઉછાળાની જરૂર હોય છે, જેથી પ્રજામાં જોમ આવે છે અને વાતાવરણ વધારે પ્રોત્સાહન આપનારૂં બને છે; જે વસ્તુ જાહેર ધાર્મિક કે રાજકીય મંચો અને અખબારો જો કબ્રસ્થાન જેવાં શાંત પડી રહે અને ગેરઅમલ અને જુલમ ઉપર કશી નજર ન રાખે કે તેની ટીકા ન કરે તો નહિ બની શકે."

પી. કુ.

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
in all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 35/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES, in all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

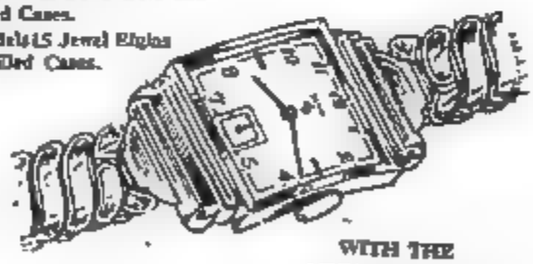
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
Strictest Confidence.
17/17 Fusions Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4944.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala will sail on December 4 for Bombay.
S.S. Karanja will sail on the 5th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડજસ્ટમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. આજે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો રટોક, હમેશા તઈયાર રહે છે. બાજ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A., Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3841-1

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45—Vol.—XLIX | Friday, 23rd November, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: 5d. Pence

We Lack Discipline

THERE is unfortunately a tendency amongst us Indians to become panicky no sooner we hear of a legislation to be enacted restricting our rights in this country. Each one tries his utmost to safeguard his own interests irrespective of what happens to his other brethren. That has happened in regard to the threat we recently had of the Immigration law being amended so as to prevent Indians born and domiciled in South Africa going to get married to women who have no right in South Africa. Beyond the daily Press reports that the authorities were contemplating introducing legislation in the next session of Parliament and an unofficial denial of the fact, nothing has so far been officially known in regard to the matter. But those of our brethren who are interested have already begun to act to safeguard their own interests by rushing to get their children married. This is an act of indiscipline so characteristic of our people, we are unhappy to have to confess. Why should we not think a little ahead, of those who are not able, owing to unfavourable circumstances, to safeguard their interests. Have we not to think of them and to stand by them and to reconcile ourselves to the fact that what will happen to the others will happen to us, and that if others are not as fortunately circumstanced as we are what right have we to enjoy what they are denied? That should really be the attitude of all human beings in their private lives but much more so in public life where the community as whole is to be affected.

Take for instance a ship that is about to sink. How would it be if each individual were just to think of his or her own life no matter what happened to the rest and would begin to act in an undisciplined way. That is precisely how we are situated in South Africa today and our only one resolve should be to sink or swim together. We must voluntarily deny ourselves what others are denied through unfavourable circumstances and be helpful to one another and stand together.

We have much to learn from the White people before we can claim equality with them. They have many vices. But it is their virtues that have helped them to survive and the greatest of them is discipline and a civic sense. The two White races in South Africa—the English and the Afrikanér—are at loggerheads and yet what tremendous efforts are being made by them to stand together. But on what to them are vital matters, such as, for instance, the treatment of the non-White people, they are one. On principle they are all agreed. Their differences are only on matters of detail which will not take them long to resolve in the time of a crisis.

The tendency among us is to copy the vices of the White people but not the virtues. It is a human weakness. But we must discipline ourselves to overcome that weakness and begin to concentrate only on their virtues and earnestly endeavour to imbibe them. Then and only then shall we be able to justify our claim for equal treatment in this country and our worthiness as Indians.

NOTES

The Church On Racialism

The Bishop of Natal, the Rt. Rev. T. G. V. Inman, speaking at a reception in his honour in Durban, last week, to mark his departure for Maritzburg, said the Group Areas Act was now a law of the country and must be accepted as such. He hoped, however, that as far as the group areas were concerned, the City Council would consider the work of the Church, and where non-European churches and welfare centres were in the centre of European areas they should be allowed to remain. It would be wrong to make Native servants living in European districts to go to outer areas to worship and find recreation.

At the Anglo Diocesan Synod in Capetown, however, a resolution was moved by the Coadjutor Bishop of Capetown (the Rt. Rev. S. W. Lavis) that "the Synod should call upon the Government to refrain from legislation and administrative action calculated to produce a sense of injustice and frustration in any group. Bishop Lavis's resolution also stated that the effect of much recent legislation and administrative action has been to inflict material damage and spiritual humiliation on the Coloured people. Bishop Lavis said relationships between the White and non-White groups have deteriorated and there is widespread discontent, bitterness and frustration. This unhappy and dangerous situation has been brought about by legislation over the course of years which tends to the rigid divisions of the population into social classes with unequal rights and privileges, and the relegation of the non-European population to a position of permanent inferiority.

Cries of "Rubbish" "shame" and "Nonsense" interrupted Bishop B. W. Peacy of Constatia, when he spoke on the goodwill of the Government behind their recent legislation affecting the Coloured people. Bishop Peacy was proposing an amendment to Bishop Levis's resolution. "A large number of people have failed to recognise the signs of a new era and of new hope which has been erected by the special legislation to which Bishop Lavis has referred, observed Bishop Peacey. There was a derisive laughter from the Synod, says the Press report, when Bishop Peacey referred to the "underlying principles which have been at work in much of the present legislation with which we have been blessed."

We are happy to note that most of the papers barring, perhaps, the rabid Nationalist, have commented favourably on Bishop Peacy's thoughtless, unwise and un-Christian utterances.

Phoenix Settlement

We publish elsewhere in this issue for the information of the general public the financial statement of the Phoenix Settlement for the year ending 31st December 1950 and for the six months ending 30th June 1951. Persons requiring any futher information about the Settlement are invited to visit the Settlement by appointment and it will gladly be furnished.

MANILAL GANDHI,
for Self and co-Trustees.

Archbishop On Spread Of Communism

The Archbishop of Cape Town, the Most Rev. C. H. Clayton, said on November 8 at the opening of the 37th session of the Cape's Diocesan Synod that those people who were afraid of the spread of Communism in South Africa seemed to be taking the kind of action which was likely to make their fears come true. "I can imagine no more certain method of forwarding the growth of Communism, with underground and secret support, than the withholding from individuals of the rights which safeguard their freedom," he said. "And one of those rights is, access to the courts of law before being found guilty of an offence against the law.' Commenting on a Press report of a statement by the Prime Minister recently in which Dr. Malan said there were churches in South Africa which had much to say about their "interest in the non-Europeans, particularly their political rights, but as far as spiritual work is concerned they stand far behind the Afrikaans Churches," the Archbishop said: "I should have thought that the Anglicans and Methodists must be included among the churches referred to by the Prime Minister. "If so, I think it ought to be stated publicly that the Methodists have more than five times as many African members as the Dutch Reformed churches and the Anglicans between two and three times as many."

Coloured Voters Appeal

The appeal against the decision by the Cape Provincial Division of the Supreme Court on October 26 on the validity of the Separate Representation of Voters Act has been set down for hearing by the Appellate Division on February 20. The appeal is expected to last four or five days and will be heard by a full bench. The date set down for hearing is out of the Appeal Court's usual term, which starts at the beginning of March.

HOW NON-VIOLENCE WINS

MISS MARY BARR'S EXPERIENCE

MISS MARY BARR who had recently left these shores for England has after spending some time there reached India. The following report about her by Kathleen Rawlins in 'Peace News' will be read with interest by all those who knew Miss Barr in South Africa:]

It is an interesting fact that in the same week that British delegates to the Berlin Youth Festival were stopped by the American authorities, a single follower of Mahatma Gandhi, backed by a group of other pacifists, was able to persuade the German authorities in the U.S. Zone to let her cross freely into the Russian one and give a message about Gandhi ■ the people of Lindewerra.

On August 3 and 4 Mary Barr was one of the War Resisters' International group meeting at Ludgwigstein which, as reported in PN stood by the ferry on the west bank of the Werra, where the river forms the border between the U.S. and Russian Zones, and exchanged greetings with the villagers of Lindewerra on the other side.

The Communist Volkspolizei had invited the group to cross the river and visit the village. The western police had forbidden the action, though they showed considerable personal understanding of non-violence and sympathy with the group. Mary Barr, however, was not prepared to accept the police ban, although the conference as a whole accepted the West German ruling.

In sight of the suffering which this artificial barrier in the heart of Germany is causing to German families, she felt the division to be unnecessary and unjust, and so she took the step forward from the establishment of a friendly non-violent atmosphere to that of active willingness to, suffer, which constitutes non-violence resistance to evil.

On Sunday morning, August 5, I went with her again to the ferry and as her interpreter told the West German frontier guard that Mary felt bound ■ cross over to the East German village with or without permission, and that she would rather be arrested than abandon the idea.

"I understand her motives very well," said the guard, "but I hope she will realise that in this case I will be the chief sufferer, for I should lose my job. Moreover there is a special application being made to Bonn and she may get leave to go."

Mary agreed to postpone the action, but the application was refused and the next step became necessary: she telegraphed the local police to say "At 10 a.m. on August 7 I intend to cross the frontier by the road from Werlesbausen, ■ accept Lindewerra's invitation and gave a message of non-violence." (This change of route was decided upon because the nearby road frontier could be crossed more easily and without implicating other individuals such as the ferryman and the policemen.)

Asked To Abandon Crossing

We spent August ■ exploring this road, and in a most fruitful conversation with two West German policemen sent to stop us. In the evening came a phone call from the West German police headquarters. We were asked to abandon the action because the East intended to use it for propaganda purposes.

The West German police said that the liberal attitude of the East in allowing us ■ enter the Zone was due to the Berlin Youth Festival and would give an unfair impression of the normal frontier situation. They reminded us that there was temporary loosening of Eastern regulations and a temporary lightening of regulations in the West.

Hours of discussion followed amongst the group of war resisters who had remained in Germany after the previous demonstration to see this action through. We agreed that the moment might not be ideal, but the boundary remained a piece of unjust violence and simple leave to cross it would end all propaganda possibilities.

"Genehmigt"—Permission granted

That night Mary sent a letter telegram giving a precis of her message to Lindewerra and promising to postpone the action till 9 a.m. on August 8. She also told the government authorities: "In coming ■ Germany I had no intention of breaking any law. But when I saw the suffering caused by the division of Germany I felt bound to take this action."

We decided to spend the next day in a visit to the local police headquarters to achieve the minimum personal understanding. I had a long talk with a police commandant who could not have been more kind and courteous to us. I was the more impressed by his behaviour when I heard him whisper ■ his sergeant: "Have these ladies been arrested?'

About 3 a.m. came a welcome message on the phone "Genehmigt!" Permission Granted!

"So you've hammered your way through after all," said the commandant's superior officer coming into the room smiling.

We took the next bus to the ferry and by six o'clock were sitting with the East Zone, Commandant of Lindewerra at his headquarters, translating Mary's message and discussing the WRI conference and the life of Gandhi with a group of youth Volkspolizei.

To sum up. This action illustrates the fact that non-violence can win co-operation from both East and West.

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક બનાવી મીઠાઈમાં બનાવીએ છીએ
મહાર આખા દેશ્ટરને સંભાળથી વાકેફનું ધ્યાન આપીને છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965. — — DURBAN.)

BALANCE SHEET OF PHOENIX SETTLEMENT AND 'INDIAN OPINION'

FOR THE YEAR ENDING 31st DECEMBER 1950

LIABILITIES			ASSETS		
SUNDRY CREDITORS		2985 18 5	CASH:		342 18 9
			On Hand	253 18 -	
WAGES - ACCRUED		98 - -	At Bank	89 - 9	
				£ 342 18 9	
PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT:		1037 4 9	SUNDRY DEBTORS:		1277 6 1
Balance 1/1/50	229 17 9		Open Accounts	170 - -	
Add NETT PROFIT THIS YEAR	807 7 -		Subscription Outstanding	1107 6 1	
	£1037 4 9			£1277 6 1	
			FIXTURES & FITTINGS:		36 15 10
			MOTOR CAR:		576 - -
			Balance 1/1/50	640 - -	
			Less Depreciation 10%	64 - -	
				£ 576 - -	
			MOTOR CAR:		
			Selling Price	200 - -	
			Less Balance 1/1/50	180 14 -	
			Nett Profit on Sale	£ 19 6	
			DEPOSIT ACCOUNT:		5 - -
			STOCK-IN-TRADE:		384 10 -

PHOENIX SETTLEMENT

ACCUMULATED FUNDS:		4128 11 2	AGRICULTURAL IMPLEMENTS:		22 10 -
Balance 1/1/50	4023 11 2		PLANT & MACHINERY:		585 5 9
Add Amount received Mahatma Gandhi Building Fund	105 - -		Balance 1/1/50	550 8 3	
	£4128 11 2		Addition	100 - -	
				650 8 3	
			Less Depreciation 10%	65 - 6	
				£ 585 5 9	
			RADIOGRAM:		72 9 2
			BUILDING ACCOUNT:		3725 17 9
			BUILDING SETTLEMENT:		221 1 -
			LAND:		1000 - -
		£8249 14 4			£8249 14 4

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER 1950

	Books	'Indian Opinion'	Total		Books	'Indian Opinion'	Total
To Stock 1/1/50		715 10 -	715 10 -	By Sales & Subscription	670 9 3	3552 1 7	4222 10 10
" Purchases	910 16 7.	856 13 -	1767 9 7	" Advertising		510 15 10	510 15 10
" Wages		1488 5 5	1488 5 5	" Stock 1/1/50	384 10 -		384 10 -
" GROSS PROFIT	144 11 8.	1002 9 -	1146 11 8				
	£1054 19 3.	4062 17 5	5117 16 8		£1054 13 3	4062 17 5	5117 16 8
To Agricultural Expenses		229 5 2		By Gross Profit from trading Account			1146 11 8
" Bank Charges		45 12 3		" Agricultural Sales			64 6 7
" Entertainment Expenses		112 10 -		" Profit on Sale of Motor Car			19 6 -
" Household Expenses		549 16 1		" Donations			120 13 9
" General Expenses		44 9 4		" " Imperial Indian Citizenship Association.			1123 - 5
" Insurance		45 10 9		" " Gandhi Smarak Nidhi			1123 - 11
" Licence		5 - -					
" Motor Car maintenance and Running Expenses		346 15 10					
" Postage and Telephone		288 4 10					
" Property maintenance		317 2 8					
" Salaries		564 - -					
" Stationery		9 10 2					
" Travelling Expenses		68 9 9					
" Unemployment Insurance Fund		34 5 -					
"Depreciation		129 - 6					
Plant and Machinery	65 - 6						
Motor Car 10%	64 - -						
	£129 - 6						
TOTAL OPERATING EXPENSES			2781 12 4				
GROSS PROFIT			807 7 -				
			£3596 19 4				£3596 19 4

PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER 1950

To Balance 31/12/50	1037 4 9	By Balance 1/1 50	229 17 9
		" Nett Profit this year	807 7 -
	£1037 4 9		£1037 4 9

BALANCE SHEET AS AT THE 30th JUNE 1951.

LIABILITIES			ASSETS		
SUNDRY CREDITORS		3145 2 5	CASH:		659 - 3
			On Hand	25 1 2	
PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT		1760 7 4	At Bank	633 19 1	
Balance 31/12 50	1037 4 9			£659 - 3	
Add Nett Profit for the period	723 2 7		SUNDRY DEBTORS:		1787 17 11
	£1760 7 4		Open Accounts	157 10 -	
			Subscription Outstanding	1535 16 -	
			Advertising "	94 11 11	
				£1787 17 11	
			FIXTURES & FITTINGS:		15 10
			MOTOR CAR:		547 4 -
			Balance 31/12/50	576 - -	
			Less Depreciation 10%	28 16 -	
				£547 4 -	
			DEPOSIT ACCOUNT:		5 - -
			STOCK-IN-TRADE:		400 4 6

PHOENIX SETTLEMENT

ACCUMULATED FUNDS:		4128 11 2	AGRICULTURAL IMPLEMENTS		22 10 -
			PLANT & MACHINERY.		556 - 6
			Balance 31 12/50	585 5 9	
			Less Depreciation 10%	29 5 3	
				£556 - 6	
			RADIOGRAM:		72 9 2
			BUILDING ACCOUNT:		3725 17 9
			BUILDING-SETTLEMENT:		221 1 -
			LAND:		1000 - -
		£9034 - 11			£9034 - 11

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE SIX MONTHS ENDED 30th JUNE 1951

	Books	'Indian Opinion'	Total		Books	'Indian Opinion'	Total
To Stock 31/12/50	384 10 -		384 10 -	By Sales and			
" Purchases	174 19 9	653 14 -	828 13 9	Subscription	184 5 4	1531 8 8	1715 14 -
" Wages		726 1 3	726 1 3	" Advertising		438 3 6	438 3 6
" GROSS PROFIT	25 - 1	589 16 11	614 17 -	" Stock 30/6/51	400 4 8		400 4 6
	£584 9 10	1968 12 2	2554 2 -		£584 9 10	1969 12 2	2554 2 -

To Agricultural Expenses		283 1 3	By Gross Profit from Trading Account	614 17 -
" Bank Charges		17 3 6	" Rent received	6 3 -
" Household Expenses		444 10 1	" Agricultural Sales	43 2 5
" General Expenses		24 10 4	" Donations	172 6 6
" Motor Car maintenance		162 1 7	" " Gandhi Smarak Nidhi	1347 13 1
" Postage & Telephone		132 2 10		
" Property maintenance		40 16 -		
" Salaries		222 - -		
" Travelling Expenses		57 9 7		
" Unemployment Insurance Fund		19 3 -		
" Depreciation		58 1 3		
Plant & Machinery	29 5 3			
Motor Car	28 16 -			
	£58 1 3			
TOTAL OPERATING EXPENSES		1460 19 5		£2184 2 -
GROSS PROFIT		723 2 7		
		£2184 2 -		

PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT FOR THE SIX MONTHS ENDED 30th JUNE 1951.

To Balance 30/6/51	1760 7 4	By Balance 31/12/50	1037 4 9
		" Net Profit for the period	723 2 7
	£1760 7 4		£1760 7 4

U.N. OVERRULES SOUTH AFRICA OVER SOUTH-WEST AFRICA

THE United Nations Trusteeship Committee on November 16 overruled South African objections to allowing tribal representives from South West Africa to appear before the Committee. The Herero chiefs of South West Africa want the territory to be placed under United Nations trusteeship.

A joint resolution was moved by Guatemala and nine other countries, asking the Committee to:—

(1) Grant a request for a hearing from five Herero chiefs; and

(2) To ask the South African Government to grant the chiefs all travel facilities for their trip to Paris.

The resolution was passed by 37 votes to 7 with seven abstentions.

Countries voting against the resolution, with South Africa, were: Britain, Australia, New Zealand, Belgium, France and the Netherlands.

The United States, Canada, Denmark, Norway, China, Peru and Israel abstained.

Dr. T. E. Donges, said he opposed the resolution on numerous grounds.

He quoted population figures to show that the tribes who desired to be heard by the committee represented only about a quarter of the indigenous population.

In spite of propaganda from persons outside South West Africa to inflame feelings, satisfaction and restfulness there had increased, ' said Dr. Donges.

"It is one of the most peaceful corners of the world."

He said a special ad hoc committee had dealth with South West Africa in the last Assembly, and that the present committee on Trusteeship was being asked to consider the application for hearings in a way which conflicted with the ad hoc committee.

The resolution asks you to flaunt the International Court of Justice, the ad 'hoc committee and the Government of South Africa. There could be no course more calculated to wound the susceptibilities of a United Nations member.

Dr. Donges said he considered the proposal a slap in the face both for international bodies and for South Africa.

This wanton act of folly and gratuitous insult to so many could be ludicrous if it were not frought with dangerous consequences.

The South African Government view the matter in a very serious light and with very grave concern. It would force our Government to reconsider our whole attitude to the problem. He asked the Committee to reject the resolution and refuse a hearing to the Herero chiefs.

Dr. Donges was supported by Mr. Edward Bonnefous of France, who said that oral petitions were not permitted under the old mandate system.

Asked by the Guatemalan delegate, Senor Jose Luis Mendoza, if the South African Government had ever transmitted tribal petitions to the United Nations, Dr. Ralph Bunchue, the chief of the United Nations Trusteeship Division, said, "No petitions have ever been forwarded by the South African Government.

Senor Mendoza said Dr. Bunche's reply completely throws down the argument of Dr. Donges.

Britain had earlier asked the Committee not to take any hasty decision about granting a hearing to the chiefs.

The British delegate, Mr. Alan Brown, said the Trusteeship Committee should ask the chiefs, who have certain complaints to make against South Africa, to exercise patience, as the exact status of their territory was still under discussion.

Mr. Brown said there was no article in the United Nations Charter under which petitions could be heard from territories which are not Trust territories.

The question whether South West Africa could be regarded as a trust territory was still in dispute, he said.

Miss V. Sammy and her brother Mr. Thambi Sammy of Kimberley came on a brief visit to Durban. They were the guests of Mr. A. B. Moosa. They paid a visit to the Phoenix Settlement this week and had lunch there with Mr. and Mrs. Manilal Gandhi. After spending a few weeks in Durban they have left for Kimberley.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INFRA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

FAREWELL RECEPTION TO MR. CHARI

MR. R. T. Chari Secretary to the office of the High Commissioner for India in the Union, who leaves for England by air at the end of this week, paid a flying visit to Durban last week. He arrived in Durban on Thursday night and was the guest of Dr. G. M. Naicker. On Friday he visited the Phoenix Settlement and had lunch there. At 3.30 p.m. an At Home was given in his honour by the Natal Indian Organisation at the residence of Mr. A. B. Moosa, in Goble Road.

On Saturday afternoon a farewell reception was given in his honour at the Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, by the Natal Indian Congress. Dr. G. M. Naicker, the President of the Congress presiding.

Dr. Naicker paid tribute to the good services of Mr. Chari during his term of office and assured the Government of India through him that they would fight for their just rights in this country without marring the fair name of India.

Mrs M. B. Lavoipiere, who represented the Europeans and took a keen interest in the cause of the oppressed people referred, in the course of her speech, to the magnificent gesture the Government of India had made at the time of the riots of assisting the families of Africans who were victims. The gift in itself was a generous one, but the message of goodwill it carried, she said, is one that will always be remembered as symbolic of the real brotherhood of man.

"On the eve of Mr. Chari's "depature," for India the speaker said, "I take this opportunity of of pleading for improved race relations and better understanding between the races.

"The whole idea of race differences and barriers standing between groups of men and women is the cause of fear, hatred and even bloodshed. Until we get rid of the race idea, the concept of White supremacy or the supremacy of any other colour or nationality, we can hope for little peace.

"There are other causes of strife and war but racialism is one of the worst. The publication of letters written to the Press on, racial matters, and those written to individuals who have no race hatred and are not afraid to declare their views, should convince even the most ardent sceptic of the desparate need for uprooting race hatred from our lives and society. The average man in the street does not realise what race prejudice can do to a people. How can he understand what people have to endure who are segregated and discriminated against. "Man-in-the-street must be told said Mrs. Lavoipiere, that to put a man in a position of insecurity, to hurt his pride and self respect, to humiliate him with name calling, social ostracism and abuse, with poverty, restricted employment, to make him an inferior, a 2nd class citizen, is a crime against all decency and common humanity.

"It should be our purpose to bring this home to the people of this country. At every turn we must let them know what race discrimination does How it interferes with our home life, our social life, our work a day life, how it thwarts our ambitions and our aspirations; how it impairs our health and efficiency, and how it takes the very heart out of a man. Let us all here today resolve to work together and show the other man whenever we have the opportunity how the other two thirds of our people live, and how strength and prosperity can only come to our country out of unity.

"Let this be the message which Mr. Chari takes back with him to the people of India, that despite South Arica's discriminatory race policy, there are those in South Africa who believe in, and are working for, the brotherhood of man," said Mrs. Lavoipiere.

"The local Secretary of the African National Congress paid tribute to Mr. Chari's services and thanked the Government of India for the interest they were taking in the cause of the Africans.

Mr. Chari in the course of his speech said that there was a tendency in the country, to solve human problems by keeping human-beings of different race and colour in separate water right compartments, which will never succeed.

He said there was one and only way for the Indians in particular, and the non-Europeans in general, to overcome their difficulties in this country and that was to follow not the path of violence but the path of love and non-violence shown by Mahatma Gandhi.

He said his endeavour and that of the Government of India was to solve the Indian problem by a round table conference but through the adamancy of the Union Government they had failed to achieve that.

He said he was happy to say that during his three years term of office in this country he had gained the friendship not only of many of his own countrymen but also of many Europeans and other nationalities and he will carry back with him happy memories of this fair land and will keep the welfare of his people at heart wherever he may be situated.

Mr. Chari thanked the Congress, Mrs. Lavoipiere and the African people for the kind remarks they had made and assured the Africans that the Government of India always had their welfare at heart

On Sunday morning Mr. Chari left Durban for Johannesburg breaking his journey to meet the Indians in Maritzburg and Ladysmith.

SMALLEST GROUP GETS BIGGEST SHARE OF STATE'S £14,000,000

ANNUAL WELFARE EXPENDITURE

THE following Press Statement has been issued by the S.A. Insiture of Race Relations:

According to figures published by the Bureau of Census and Statistics as preliminary figures for the census of May 8th 1951, the African population of the Union (8,410,937) is three and a quarter times that of the European (2,588,933), while the combined Coloured (1,078,621) and Asiatic (358,738) populations (1,437,359) are just less than twice (1.8) the size of the European. With these relationships in mind it is interesting to compare the figures published in the Report of the Welfare Organizations Board for the year ended June 30th 1951.

According to this Report the welfare activities of the Union Government for the period under review cost the State £14,000,000. This figure is 9.2 per cent., of the total estimated State Expenditure and was employed in Old Age, Disability, Blind and War Veterans Pensions, as well as to other pensions and grants.

Divided equally over the total population of the Union (calculated on the Report's estimate of 12,000,000) this would mean an expenditure of £1. 8. 4d. per head, but in practice the money was divided so that the expenditure per head of the total European population was £5. 8. 0d, and in consequence the amount per head spent on the Non-European population over the same period was very much less than £1. 3. 4d. (As the census of May 51 revealed the total population as 12,437,229, almost half a million more than the estimated figures, both the per head expenditure figures given in the Report are slightly greater than the actual figures).

In Old Age Pensions, alone, the Europeans received £4,343,000, an amount which is 4.1 times that spent on three and a quarter times their number of Africans who received £1,199,000; and 3.7 times that spent on Asiatics and Cape Coloureds combined, who received £1,045000.

In School Feeding the Europeans received some £854,000 which is 1.5 times the amount (£555,000) received by three and a quarter times their number of Africans, and 1.7 times that spent on Cape Coloured and Asiatics (£476,000) who are twice their number.

Grants under Workman's Compensation for Europeans, Cape Coloured and Indians combined, totalled £2,233,079 during this period, this amount is three times greater than that spent on twice their number of Africans, who received £749,839.

In pensions for the Blind, Africans received £170,000 which is 2.1 times the amount of money given to Europeans, £78,000, while Cape Coloured and Asiatic persons in the same group were granted £54,000, which is one third of that granted to six times the number of Africans. Although the position may appear to be reversed in this section, in practice the Africans received, per head, only two thirds of the amount received per head by the Europeans.

P.O. Box 96, Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

AN IMPORTANT DECISION ON IMMIGRATION ACT

A YOUNG Johannesburg Indian who because of wartime delays in getting to the Union, did not arrive in South Africa until he had turned 16, has been granted an order declaring that he is entitled to remain in South Africa as a person exempted from the provisions of the Immigration Act relating to prohibited immigrants.

The order was granted by Mr. Justice Price in a considered judgment delivered in the Supreme Court, Pretoria, to Boodhia Bhana, a shop assistant, of Kotze Street, Hillbrow, Johannesburg. Had he been under 16 when he came to the Union said the judge, he would have had a legal right to be admitted to the country.

Bhana's father was domiciled in the Union, and died in 1949. In September, 1944, he arranged for his wife, then in India, to come to Johannesburg with her two children, who were both under 16.

As a result of war-time disorganisation the necessary documents could not be completed till 1946, when Bhana was over 16. He was accordingly dealt with separately.

On March 14 1946, Bhana was told that as he was over 16, he could be admitted on a temporary permit. If he entered the Union on or before June 30th 1946, and in his mother's company. He would, however, be allowed to remain on a temporary permit until the law was amended to meet cases such as his.

On his arrival he was given a temporary permit allowing him to pass through Natal on his way to his father in Johannesburg. In September, 1950, after his father's death, the Immigration Department instructed him to leave the Union.

The temporary permit given him on landing, said the judge, was clearly only to allow him to pass through Natal. No temporary permit was issued in respect of the Transvaal, where it was known he was going to live.

"The petitioner in this case was admitted into the Transvaal under a promise that he could remain there until legislation was passed authorising permanently in South Africa. His residence therefore for an indefinite period, and on the authority of the Ballinger case, this permission to remain indefinitely amounted to an exemption and permitted him to acquire a South African domicile, which he has done."

An exemption of his sort must confer a permanent right.

"It is unthinkable that thereafter such a person can be declared to be a prohibited immigrant," said the judge.—'The Star.'

PUNISHMENT UNDER GROUP AREAS ACT

Ellen Hartslief (59), a Coloured woman, of West Turffontein Road, Turffontein West, appeared before Mr. G. Aling in the Magistrate's Court Johannesburg on November 7, on a charge under the Group Areas Act of 1950, in that she unlawfully occupied premises in West Turffontein Road, in an area designated under the Act as European.

Hartslief said in evidence that her husband, who died recently, was a European.

He had bought the premises in 1949. He had voted in the Transvaal as a European and had served in the South African Air Force during the war as a European.

"We were married in 1913 before they started to fish out all these things about people," she said.

Mr. Fleischack for Hartslief, said that she had occupied the premises through her husband. If his occupation had been lawful, her occupation was lawful.

"The Crown has not proved that Hartslief's husband was not a European and that his occupation was illegal."

Mr. Aling: It is clear that the law makes it illegal for any Coloured person to occupy premises in designated areas other than Coloured person is married to a European.

Summing up, Mr. Aling said that the duplicate marriage certificate showed that Hartslief's husband was Coloured but that he passed as a European.

Order To Quit

Hartslief was found guilty and ordered to leave the premises by May 31 next year. She was fined £20 or a months imprisonment, suspended on condition that she vacates the premises by that date.

"I feel that the circumstance are unfortunate as far as the accused is concerned," Mr. Aling said.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Bainter Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

KASHMIR

SPEAKING on the Kashmir issue at a Press conference in New Delhi Mr. Nehru said, referring to the report of Dr. Frank Graham, United Nations Representative on Kashmir:

"If you study that report carefully, you will see that he went a long way in exploring this matter. He did not meet with final success, but he went a good way towards success. Maybe the matters that remained are ticklish and difficult."

Mr Nehru recalled that the resolutions of the United Nations Commissions were based on two major premises or considerations. One was that that part of Kashmir State, which was occupied by the Pakistan armies or their associates, whether it was called the "Azad Kashmir," area or by any other name, should be vacated. The Pakistan armies should leave it completely.

The Commission felt that a new situation had been created by the entry of Pakistan forces Whatever be the merit of the report of the Commission, there was no doubt that Pakistan armies entered a new territory which did not belong to them and it was aggression. One might argue as to their justification for doing so, but the Commission's report was based on Pakistan going completely out of the "Azad Kashmir" area.

The second point, Mr. Nehru said, the Commission agreed to was that the Indian Army should withdraw in "bulk." The "bulk" was not defined. The point agreed to was retention of some parts of the Indian armed forces there to ensure security from any possible invasion. "These were the basic things on which we talked for the last two or three years. The points of argument were the timing for the disbandment of Azad Kashmir forces and the quantum of the Indian armed forces to be withdrawn."

Mr. Nehru said that during his period, since the cease-fire in Kashmir in the beginning of 1949, "the first step had not been taken. The first step was the withdrawal of Pakistan forces. So far as we are concerned we are to withdraw the bulk of the army after Pakistan has taken that step but they have not taken that step. Nevertheless, we withdrew from Kashmir about 40 per cent. of our forces. The process of withdrawal was gradual and continuous till sometime this year. We stopped it because of growing tension and talk of war and jehad in Pakistan."

These matters, said Mr. Nehru came up before Dr. Graham. Dr. Graham noticed that India had gone pretty far by agreeing to withdraw her forces. The minimum agreed to by India was hardly enough for any major operation if Kashmir was invaded, but India was prepared to take that risk. "We said that as conditions improved, we would be prepared to reduce that minimum too. If conditions improved 100 per cent., we would remove our forces 100 per cent." The matters at issue had thus been narrowed down.

Dr. Graham had considered only the issue of demilitarisation. That, of course, was not the entire issue. But after that first major step was got over, the other could be tackled.

Mr. Nehru was asked: In view of the Kashmir Constituent Assembly's decision to ratify the accession to India, do you agree that the Paris session of the U.N. General Assembly will be the last opportunity to do something positive about Kashmir?

The Prime Minister said: "We made it clear that the Kashmir Constituent Assembly does not come in the way of a decision by the Security Council. And we stand by that completely. Naturally any Kashmiri as an individual or group has the right to declare his opinion about important matters and the Constituent Assembly has a perfect right to declare its views in regard to it. What it will do, I do not know. The primary idea is to frame a constitution for the Jammu and Kashmir State. In framing a constitution one has to frame the constitution on the existing basis. What happens in the future may upset that basis. Anyhow it does not come in the way of the Security Council considering this problem."

The Government of India's policy, right from the beginning, said Mr. Nehru, was that the Kashmiris must decide their own future. He had no doubt about the views of the people of Kashmir by and large on this subject. He had never had any doubt about it. "It is not a question of my wishing this or that," said Mr. Nehru, "But I have been intimately connected with the people of Kashmir and I know what they feel or what they want. I would have said that at any time. But India, unilaterally and of its own accord, suggested long ago a plebiscite. This was later accepted by the Security Council. It was not accepted, to begin with, by Pakistan. It was only later that they accepted that idea. As a matter of fact, even before partition, when no trouble had arisen about Kashmir between India and Pakistan, we had declared that the people of Kashmir should decide their own future. I had said that the proper course would be for a Constituent Assembly to be elected by the people of Kashmir to consider this question. Then this trouble came in the way.

Replying to further questions, Mr. Nehru said that he had all along been putting to the leaders of Pakistan that they should declare clearly and unequivocally that as between India and Pakistan, there would be no war to settle any question. He wanted specifically to include Kashmir in that. "For my part," said Mr. Nehru, "I will go a step further, I will be prepared to have a non-aggression pact with Pakistan, ruling out aggression of one party against the other, always including Kashmir in that." It was not possible to have a non-aggression pact and then leave out an area where there could be aggression, he said.

Dr. Matthai's Criticism

A correspondent asked whether Dr. John Matthai's statement that India was spending about Rs. 350 to Rs. 400 million on Kashmir every year was correct.

Mr. Nehru said that first of all he had no desire to enter into an argument with ex-members of his Government. "It is not becoming for them or for me." Secondly, Dr. Matthai was somewhat "out of date." Dr. Matthai might, perhaps, talk with some authority of the period that he was here. Thirdly, Mr. Nehru said, "I do not think it is correct to say that we are spending large sums of money, because, wherever it is, we have to spend money on the upkeep of the army. We are not fighting. The money spent is for the upkeep of the armed forces. You may say that money will be saved if we reduce our army. That is a separate proposition. We certainly could save money by demobilising our army to a certain extent. We probably would have demobilised as we did last year. In 1950, we demobilised 52,000 men and it was our intention to demobilise 100,000 in 1951. But after just beginning the second process we stopped it because of the critical situation."

A correspondent asked for Mr. Nehru's reaction to a suggestion that D. Graham should have more time to explore the possibilities of a settlement of the Kashmir issue. Mr. Nehru replied: "Certainly he will have all the help we can give him."

WANTED

A Teacher conscientiously interested in children's mental, physical and cultural development, for Livingstone Indian School should have knowledge of holding Kindergarten and Primary classes through the medium of English.

Scale £230x10 — 260x20 — 300x10 — 320x10 — 400x15—45. Plus Cost of Living Allowance and War Bonus amounting approximately to 22½ per cent. Successful candidate would be required to commence duty approximately on 22nd, January, 1952 in Livingstone.

Apply with qualifications to:—

Secretary, British Indian Association,
P. O. Box 202, Livingstone

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

151

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૬ | શુક્રવાર તા. ૨૩ નવેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની. ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ નવેમ્બર, ૧૯૫૧.

શિસ્તની ખામી

આપણા હીંદી ભાઈઓમાં એક મોટી ખામી એ છે કે આ દેશમાં આપણા હકો પર પ્રતિબંધ મુકનારો કાયદો આવવાની વાત જેવી આપણે કાને પડી કે તુરતજ આપણે હાંફળાફાંફળા બની જઈએ છીએ અને પ્રત્યેક વ્યક્તિ પોતાના બીજા ભાઈઓનું શું થશે તેનો ખ્યાલ સરખોયે કર્યા વિના પોતા ના હાલોનું રક્ષણ કરવા અધીરી બની જાય છે. આ દેશમાં જન્મેલા અને વસવાટનો હક ધરાવતા હીંદીઓને આ દેશમાં હક નહિ ધરાવતી કન્યાઓ સાથે લગ્ન કરવા બહાર જતા અટકાવનારો ઈમીગ્રેશન કાયદા માં સુધારો લાવવાનું સરકાર વિચારી રહી હોવાના દુંક સમય પર દૈનિક અખબારોમાં આવેલા અખરપરથી જાવું બનેલું છે. આવી મતલબનો કાયદો આવતી પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં સરકાર લાવવા ધારે છે અને બીન સત્તા વાર તેનો ઈન્કાર કરવામાં આ વ્યો છે એ કરતાં વિશેષ અખર હજુ કશા નથી આવ્યા. પરંતુ લાગતાવળગતા ભાઈઓ તો અધીરા બની જઇ અત્યારથીજ પોતાના છોકરાઓના ઝટપટ લગ્ન કરી નાખી પોતાના હાલો સાંધવી હોવાની ધમાલમાં પડી ગયા છે.

અમારે કમનસીબે કબુલ કરવું પડે છે કે આપણામાં રહેલી અશિસ્તની બદીયતનો આ એક નમુનો છે. જરા દીર્ઘ દ્રષ્ટિ વાપરી આપણા એ ભાઈઓનો આપણે કાં ન વિચાર કરીએ કે જેઓ પ્રતિકુળ સંજોગોના કારણે પોતાના હાલો સુરક્ષિત રાખવા ની સ્થિતિમાં નથી? શું આપણે એ લોકોનો વિચાર નહિ કરવો જોઇએ અને બીજાઓનું થશે તે આપણું થશે એમ મન સાથે સમાધાન કરી તેઓની પડખે ઉભા રહેવું નહિ જોઇએ? બીજા ઓ જે આપણા જેટલા ભાગ્ય શાળી ન હોઇ નથી ભોગવી શકતા તે ભોગવવાનો આપણને શો અધિકાર છે? આ વલણ ખરી રીતે મનુષ્ય માત્રની પોતા ના બાનગી જીવનમાં હોવી જોઇએ. પરંતુ જાહેર જીવનમાં જ્યાં આખી કોમ સંકોવાયેલી હોય ત્યાં તો તે બાબ જરૂરી થઇ પડે છે.

દાખલા તરીકે એક હુબતું વહાણ લો. તેમાં બીજાઓના જાનનું શું થાય છે તેની પરવા કર્યા વિના જો પ્રત્યેક પુરૂષ કે સ્ત્રી પોતાનોજ જાન બચાવવા અશિસ્તપણે વર્તવા મંડી પડે તો કેવું થાય? સાઉથ આફ્રીકા માં આજે આપણે જે દશામાં મુકાયા છીએ. અને એવે સમયે આપણો દ્રઢ નિશ્ચય એજ હોવો જોઇએ કે જીવ્યા તો સૌ સાથેજ જીવીશું અને મર્યા તો સૌ સાથે જ મરીશું. પ્રતિકુળ સંજોગોના કારણે બીજાઓ જે પામી નહિ શકતા હોય એ આપણે સ્વેચ્છા એ જતું કરવું જોઇએ અને સૌએ સાથે રહેવા અરસપરસ મદદગાર થવું જોઇએ.

ગોરી પ્રજા સાથે સમાનતાનો આપણે ડાંગો કરી શકીએ તે પહેલાં એ પ્રજા પાસેથી આપણે હજુ ઘણું શીખવાનું છે. તેનામાં અવગુણો ઘણા છે. પરંતુ આજે જો એ પ્રજા ટકી રહી હોય તો તેના ગુણોને લીધે અને શિસ્ત અને નાગરીક તરીકેનું ભાન એ તેનામાં સૌથી મહાન ગુણ છે. સાઉથ આફ્રીકામાં બન્ને ગોરી પ્રજાઓ—અંગ્રેજ અને આફ્રીકાનર અરસપરસ ઝઘડી રહી છે. છતાં બન્નેએ સાથે ઉભવાના કેવા અથાગ પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે. પરંતુ જેને તેઓ મહત્વની બાબતો ગણે છે, જેવી કે, દાખલા તરીકે, બીન-ગોરી પ્રજા પ્રત્યેની વર્તણુક, તેના સંબંધમાં તે બન્ને એક છે. સિદ્ધાંતમાં બન્ને પ્રજાઓ એક મત છે. વિગતોની બાબતમાં તેઓમાં મતફેર છે પરંતુ કટોકટીના સમયમાં એ દુર કરતાં તેઓને વાર નહિ લાગે.

આપણામાં ગોરી પ્રજાના દુર્ગુણો ગ્રહણ કરવાની વૃત્તિ રહેલી છે નહિ કે તેના ગુણો. માનવજાતીની એ એક નબળાઇ છે. પરંતુ આપણે એ નબળાઇ દુર કરવાની ટેવ પાડવી જોઇએ અને તેઓના ગુણોનુંજ મનન કરી તે ગ્રહણ કરવાનો અથાગ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. તોજ આપણે આ દેશમાં સમાન વર્તાવના આપણા દાવાનું વાજબીપણું અને હીંદના વતનીઓ તરીકેની આપણી લાયકાત સિદ્ધ કરી શકીશું.

નોંધ

જાતીભેદ ઉપર ખ્રીસ્તી ધર્મ

ગુરૂઓ

નાતાલના બીશપ રાયટ રેવરન્ડ ટી. જી. વી. ડનમેન ગયે અઠવાડીએ મેરીટઝબર્ગ જવા ઉપડતાં ડરબનમાં તેમના માનમાં કરેલા મેળાવડામાં બોલ્યા હતા કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ હવે દેશનો કાયદો થયો છે અને તેથી તે સ્વિકારી લેવો જોઇએ. તેમણે આશા દર્શાવી કે ગ્રુપ એરીયાઝ પાડવામાં સીટી કાઉન્સીલ ચર્ચોનું કાર્ય ધ્યાનમાં રાખશે અને નેશનલ પીપલ પાર્ટી અને સામાજીક કાર્યોના મધ્યે યુરોપીયન સત્તાઓની વચ્ચે કોણ ત્યાં તે રહેવા દેશે. તેમણે કહ્યું યુરોપીયન સત્તાઓમાં રહેતા નેટીવ નોકરોને બંદગી અને વિશ્રાંતિને માટે બહાર જવું પડે એ બોટું ગણાય.

આવી વિરૂદ્ધ કેપટાઉનમાં મળેલી એંગ્લો ડાયોસીસન કાઉન્સીલ ના બીશપ લેવીસે એવો ઠરાવ મુકયો હતો કે કોઈ પણ ધર્મ અન્યાય અને નિરાશાથી પીડાય એવા કાયદા કે વહીવટ કરવાનું સરકારને બંધ કરવા નું સીનોડે સુચવવું જોઇએ. બીશપ લેવીસના ઠરાવમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હમણાંમાં થએલા કાયદા તેમજ વહીવટ રંગવર્ણો લોકોને આર્થીક નુકસાન પહોંચાડનારા અને માન ભંગ કરનારા છે. બીશપ લેવીસે કહ્યું કે "ગોરા અને બીન ગોરા વર્ગો વચ્ચે સંબંધ બગડયો છે અને અસંતોષ, કડવાશ અને નિરાશાની લાગણી બહોળા પ્રમાણમાં વર્તી રહી છે. આ ગંભીર અને ભયંકર સ્થિતિ કેટલાંક વર્ષ દરમીયાન થયેલા કાયદાઓથી થઇ છે જે કાયદા સામાજીક ભેદ પાડનારા, અસમાન હકો અને છુટ આપનારા અને બીન-ગોરી વસ્તીને કાયમનો હલકો દરજ્જો આપનારા છે."

કેન્ટેન્સ્યાના બીશપ પીસી રંગવર્ણો ઓને લાગુ પડતા હુકમોમાં થએલા કાયદાઓની પાછળ "સરકારની શુભેચ્છા!"ને વિષે બોલ્યા હતા. બીશપ પીસી બીશપ લેવીસના ઉપરોકત ઠરાવ સામે સુધારો લાવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે બીશપ લેવીસ જે કાયદાનું સુચન કરી રહ્યા છે તે કાયદાની પાછળ નવયુગના અને નવી આશાના ચિન્હો રહ્યાં છે એ વધુ લોકો સમજતા નથી! "હાકેમના કાયદાઓ ની આપણાપર કેવી અસર છે તેની પાછળ રહેલા સિદ્ધાંતો"ની બીશપ પીસી વાત કરવા ગયા ત્યારે તેમને સીનડમાં હાજર રહેલા બીજા પાદરીઓ એ તિરસ્કારથી હસી કાઢયા હતા.

અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે અતિ ઉગ્રવાદી નેશનલીસ્ટ સિવાય ના બીજા સઘળા અખબારોએ બીશપ પીસીની આ અવિચારી અને અખ્રિસ્તી ઉકતીઓને વખોડી કાઢેલી છે.

શ્રી. ચારીના માનમાં વિદાયગીરીના મેળાવડા

યુનીયન ખાતે હીંદના હાઇ કમીશનર શ્રી ની ઓફીસના સેક્રેટરી શ્રી. આર. ટી. ચારી, જે આ અઠવાડીયાની આખરીએ ઇંગ્લાંડ જવા પ્લેનમાં ઉપડશે તેઓ માટે આઠવાડીયે ડરબન ઉતરી મુલાકાતે આવ્યા હતા. ગુરૂવારની રાતે તેઓ ડરબન આવી ડૉ. જી. એમ. નાયકરના મહેમાન બન્યા હતા. શુક્રવારે તેઓએ ફ્રીનીક્સ સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હતી અને ત્યાં લંચ લીધું હતું. સાંજે સાડા સાત વાગે નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ તરફથી શ્રી. એ. બી. મુસાના ગોલ્વલ રોડપર આવેલા મુકામે શ્રી. ચારીના માનમાં એટહોમ થયો હતો.

શનીવારે બપોરે નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી તેમને વિદાયગીરીનું માન આપવા કવીન સ્ટ્રીટ પર પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં મેળાવડો થયો હતો. કોંગ્રેસ પ્રમુખ ડૉ. જી. એમ. નાયકરે પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતું.

ડૉ. નાયકરે બોલવા ઉભા થતાં શ્રી. ચારીએ પોતાની કામગીરી દરમીયાન કરેલી સેવાઓની તારીફ કરી હતી અને તેમના દ્વારા હીંદ સરકારને એની ખાત્રી આપી હતી કે આ દેશમાં હીંદીઓ પોતાના ન્યાયી હકોને માટે હીંદના નામને કલંક લગાડયા વિના લડશે.

મીસીસ એમ. બી. લેવેાય પીયર, જે યુરોપીયનોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતાં હતાં અને કચ્છવાસીના લોકોના સવાલમાં ઘણો રસ લે છે તેમણે બોલવા ઉભા થતાં ડરબનમાં આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે થયેલા રમખાણો વખતે હીંદિ નાયા મદદથી બતાવેલી સુંદર ભેટનું સુચન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે એ રકમ તો ઉદાર હતી જ પરંતુ તેની પાછળ રહેલો ફ્રાર્ન્ચાઇઝનો સંદેશ અમાં માનવ બંધુત્વનાં પ્રતીક તરીકે કાયમને માટે યાદ રહી જાય છે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું: "શ્રી. ચારી હીંદ જવા વિદાય થાય છે તે પ્રસંગે આ દેશમાં ભિન્ન જાતીના લોકો વચ્ચે ના સંબંધ સુધારવાની અને તેઓ વચ્ચે વધારે સારી સમજુતી સ્થાપવાની જરૂર વિષે ધ્યાન ખેંચવાની કુ આ તકનો લાભ લઉં છું.

જાતીભેદનો આખો ખ્યાલ અને પ્રશ્નો અને સ્ત્રીઓના વર્ગો વચ્ચે પાડવામાં આવતા ભેદો જ ભય, તિરસ્કાર અને ખુનરેજીનું કારણ છે. જાતીભેદ ના, ગોરાની સર્વોપરિતાનો. અથવા તો કોઇ પણ વર્ણની કે પ્રજાની સર્વોપરિતાનો ખ્યાલ જ્યાં સુધી આપણા માંથી કાઢી નહિ નાખીયું ત્યાં સુધી શાંતી સ્થપાવાની આશા રાખી નહિ શકાય.

ઝપડા અને યુદ્ધનાં બીજ પણ કારણો છે પરંતુ જાતીભેદ એ સૌથી ખરાબમાં ખરાબમાંનું એક છે. જાતી ભેદ પર અખબારોમાં જે કાગળો પ્રસિદ્ધ થાય છે અને જે ભાષણોમાં જાતી દ્વેષ નથી અને પોતાના વિચારો નીડર પણે જાહેર કરતાં ડરતા નથી તેવા લોકોપર જે વ્યક્તિગત કાગળો લખાય છે તે પરથી આપણા જીવનમાંથી અને સમાજમાંથી જાતીદ્વેષ ઉખેડી કાઢવા ની કેટલી જરૂર ■ તેની પ્રત્યક્ષ નીશાનવાળીને પણ ખાત્રી થયા વીના નહિ રહે. રસ્તે જતા સાધારણ માણસ ને જાતીદ્વેષથી લોકોને શું થાય છે તેની જરાયે ખબર નથી. જે લોકો ને ખલાસદા વાડાઓમાં ગોંધવામાં આવેલા છે અને જેઓ સામે ભેદ પાડવામાં આવે છે તેઓને શું સહન કરવું પડે છે એ તેઓ શું સમજે?"

મીસીસ લેવેાઇપીયર કહ્યું કે, "રસ્તે જતા માણસને સમજાવવામાં આવ્યું જોઇએ કે કોઇ પણ માણસને અરક્ષિત સ્થિતિમાં મુકવો, તેનું સ્વમાન ભંગ કરવું, તેને નામો આપી હલકો પાડવો, સામાજીક બહિષ્કાર કરવો, ખોટા ખોડવી, તેની ખરીદ હાલત કરવી, નોકરીના સાધનો પર પ્રતિબંધો મુકવા, તેને હલકો મણવો, ઉતરતા દરજ્જાનો નાગરીક મણવો એ શિષ્ટાચાર અને માનવતાના સઘળા નીયમોનો ભંગ કરવા બરોબર છે.

"આ વસ્તુ આ દેશના લોકોના મગજમાં ઠસાવવા આપણું બનતું સઘળું કરવું જોઇએ. જાતીભેદના દુષ્ટ્રણોનું હકદાર આપણે તેઓને ભાન કરાવવું જોઇએ. આપણા મહોલ્લાઓમાં, આપણા સામાજીક જીવનમાં, રોજના કાર્યમાં તે કેટલો ઓડચણરૂપ થઇ પડે છે, આપણી અભિલાષાઓને કેવી તોડી પાડે છે, આપણી તંદુરસ્તી, ચારિત્રને કેટલું નુકસાન કરે છે, માણસનું હલકુ કરવું મારી નાખે છે એ સમજાવવું જોઇએ.

"સાથે મળી કામ કરવાનો અને આપણા બેત્રાંશ લોકો કેવી દયામાં રહે છે અને સંગઠનથી જ આપણા દેશની રક્ષિત અને આબાદી વધી શકશે એ જ્યારે જ્યારે તક મળે ત્યારે આપણા ભાઇઓને સમજાવવાનો આજે આપણે સંકલ્પ કરીએ."

અંતમાં તેમણે કહ્યું: "હીંદના લોકો ને શ્રી. ચારી સાથે આપણે એ સંદેશો પાઠવીએ કે સાઉથ આફ્રીકાની જાતી ભેદની નીતી છતાં સાઉથ આફ્રીકામાં એવા પણ લોકો છે કે જેઓ માનવ બંધુત્વમાં માનનારા અને તેને માટે કાર્ય કરનારા છે." આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના સ્થાનિક સેક્રેટરીએ શ્રી. ચારી ની સેવાઓની તારીફ કરી અને હીંદ સરકાર આફ્રીકનોના સવાલમાં જે ઉંડો રસ લઇ રહી છે તેને માટે આભાર દર્શાવ્યો.

શ્રી. ચારીએ આભાર કરતાં કહ્યું કે આ દેશમાં એવી પ્રીતિ વર્તી રહી છે કે માનવ પ્રશ્નોનો ઉકેલ જુદી જુદી જાતી અને વર્ણના માનવીઓને જુદા વાડાઓમાં ગોંધીને લોહી રેડવાથી પરંતુ તેમાં તેઓ કદી સફળ નહિ થાય.

તેમણે કહ્યું કે આ દેશમાં ખાસ કરી હીંદીઓ અને સામાન્યતઃ સઘળા બીન-ગોરાઓને પોતાની મુશ્કેલીઓમાંથી ઉગરવાનો એક માત્રજ માર્ગ છે અને તે હીંસાનો નહિ પરંતુ મહાત્મા ગાંધીજીએ ચીંધવેલો પ્રેમ અને અહીંસા નોજ છે.

શ્રી. ચારીએ કહ્યું કે તેમણે તેમજ હીંદ સરકારે હીંદી સવાલનો ઉકેલ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સથી લાવવાનો અથાગ પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ યુનીયન સરકારની હઠીલાઇથી એ સફળ નથી થયો.

તેમણે કહ્યું કે આ દેશમાં પોતાની કામગીરી દરમીયાન તેઓ પોતાની ફરજમાં જ નહિ પરંતુ અંગ્રેજોમાં તેમજ અન્ય કોમોમાં અનેકોની મીત્રતા સંપાદન કરી શક્યા છે અને આ દેશ છોડી જતાં પોતાની સાથે અનેક સુખદ સંસ્મરણો લઇ જશે અને જ્યાં હશે ત્યાં પોતાના દેશબંધુઓનું હિત હૈયે રાખશે.

શ્રી. ચારીએ અંતમાં કોંગ્રેસે, મીસીસ લેવેાયપીયરે તેમજ આફ્રીકનોએ તેમને વીદે જે પ્રેમભર્યા વચનો કહ્યાં હતાં તે બદલ તેઓનો આભાર માન્યો અને આફ્રીકનોને ખાત્રી આપી કે હિંદ સરકાર હમેશાં તેઓનું હિત હૈયે રાખશે.

રવીવારે સવારે શ્રી. ચારી મેરીટઝબર્ગ અને લેડીસ્મીથમાં થોડું રોકાણ લેનાર જવા ઉપડી ગયા હતા.

ઈમીગ્રેશન કાયદા સંબંધી એક અગત્યનો ચુકાદો

જોહાનીસબર્ગના એક હીંદી ભાઇ જે યુદ્ધ દરમીયાન યુનીયનમાં દાખલ થવામાં ઢીલ થવાના કારણે તેની ૧૬ વર્ષની ઉમર થઇ ગઇ તે પહેલાં સાઉથ આફ્રીકા આવી શક્યા નહોતા તેમને એવો હુકમ મળ્યો છે કે ઇમીગ્રેશન કાયદામાં "પ્રોહીબીટેડ ઇમીગ્રન્ટ" તરીકે જેઓને ગણવામાં આવ્યા છે તેમાંથી મુકત થએલા તરીકે તે સાઉથ આફ્રીકામાં રહી શકશે.

આ હુકમ નવેમ્બર તા. ૩જીના પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ચુકાદો આપતાં શ્રી. જસ્ટીસ પ્રાઇસે આપ્યો હતો. કેસ કોર્ટમાં રજીટ. હીલબ્રો, જોહાનીસબર્ગના એક સીપ એસીસ્ટન્ટ ઇમીગ્રા ભાષાનો હતો. જજને કહ્યું કે, તે યુનીયનમાં આવ્યો ત્યારે જો તેની વય ૧૬ વર્ષની અંદર હોત તો કાયદેસર રીતે આ દેશમાં દાખલ થવા નો હક હોત.

તેના પિતા યુનીયનમાં ડોમીસાઇલ થએલા હતા અને ૧૯૪૬માં મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૪૪ના સપ્ટેમ્બરમાં તેણે પોતાની પત્ની, જે એ વખતે હીંદ માં હતાં, તેને ૧૬ વર્ષની અંદરના પોતાના બન્ને છોકરાંઓ સાથે યુનીયન માં બોલાવવાની ગોઠવણ કરી હતી.

યુદ્ધના સમયની અગવડોને લીધે જરૂરી દસ્તાવેજો ૧૯૪૬ સુધી તૈયાર થઇ નહિ શકવા અને દરમીયાનમાં ભુપીમા ભાષાની ઉમર ૧૬ વર્ષની ઉપર થઇ ગઇ, તેથી તેની બાબતમાં જુદાં-જુદાં લેવાયાં. તા. ૧૪, માર્ચ ૧૯૪૬ માં ભુપીમા ભાષાને કહેવામાં આવ્યું કે તે સોળ વર્ષની ઉપરનો હોઇ જો તે તા. ૩૦ જુન ૧૯૪૬ના અગાઉ તે પહેલાં પોતાની મા સાથે યુનીયનમાં દાખલ થશે તો તેને ટેમ્પરરી પરમીટપર દાખલ કરવામાં આવશે, પરંતુ કાયદામાં આવી જાતના ફેરફારો અનુકુળ સુધારા કરવામાં આવે ત્યાં સુધી તેને ટેમ્પરરી પરમીટપર રહેવા દેવામાં આવશે.

તે આવ્યો ત્યારે તેને જોહાનીસબર્ગ પોતાના પિતા પાસે જવા નાટાલમાંથી પસાર થવા ટેમ્પરરી પરમીટ આપવા માં આવી. ૧૯૫૦ના સપ્ટેમ્બરમાં, તેના પિતાના મરણ બાદ, ઇમીગ્રેશન ખાતાએ તેને યુનીયન છોડી જવાની નોટીસ આપી.

જજને કહ્યું કે તે જતો ત્યારે તેને જે ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવેલી તે માત્ર નાટાલમાંથી પસાર થવા માટે હતી. જોહાનીસબર્ગમાં, જ્યાં તે રહેવાનો હતો એ જાણીતી વાત હતી, એને માટે તેને ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવી નહોતી.

આ કેસમાં પીટીશન કરનારને દાખલ કરતી વખતે એવું-વચન આપવામાં આવ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકામાં તે કાયમ રહી શકે તેવો કાયદો પસાર થતાં સુધી તેને રહેવા દેવામાં આવશે. એટલે તેને અચોક્કસ મુદત સુધી રહેવા ની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી અને એસીસ્ટન્ટના કેસના ચુકાદા મુજબ આવી અચોક્કસ મુદત સુધી રહેવાની પરવાનગીનો અર્થ એકઝેમ્પશન આપવામાં આવ્યું એવો અભીપ્રાય અને એ રીતે તેને સાઉથ આફ્રીકામાં ડોમીસાઇલ થવાનો હક મેળવવાની છુટ. અપાઇ.

આવી જાતનું એલ્કેમ્પશન આપવું એ કાયમનો હક આપવા બરોબર જ અયોગ્ય. જજે કહ્યું કે એ હક એક વખત આપ્યા બાદ પાછળથી તેને પ્રોવીઝનલ ફ્રીમિન્ટ ઠરાવી શકાય જ નહિ.

અમારા સમજવા મુજબ આ કેસ માં બ્લોમફન્ટીન અપીલ થનાર છે.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ ની રૂએ સજા

૧૯૫૦ ના ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટની રૂએ વેસ્ટ ટરફનટીન રોડની એક પદ વર્ષની કલર્ડ સ્ત્રી એલન હાર્ટસ્લીફ પર વેસ્ટ ટરફનટીનીક રોડપર કાયદાની રૂએ યુરોપીયનનો સત્તો અયોગ્ય છે તેમાં આવેલા મકાનમાં ગેરકાયદે વસવાટ કરવાનો આરોપ મુકાયો હતો. જોહાનીસબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મી. જી. એલીંગ સમક્ષ તેનો કેસ ચાલ્યો હતો.

હાર્ટસ્લીફે કહ્યું કે તેનો પતિ જે ટુંક સમય પર મરી ગયો તે યુરોપીયન હતો.

તેણે મકાન ૧૯૪૯ માં ખરીદ કર્યું હતું. ટ્રાંસવાલમાં તે યુરોપીયન તરીકે મતાધીકાર ધરાવતો હતો. અને યુદ્ધ દરમીયાન સાઉથ આફ્રીકન એર ફોર્સ માં તેણે યુરોપીયન તરીકે કામ કર્યું હતું.

તેણે કહ્યું કે તેના લગ્ન ૧૯૧૬ માં થયા હતા ત્યારે આવાં છીદ્યાં કાઢવામાં આવતાં નહોતાં.

હાર્ટસ્લીફની વતી તેના વકીલ મી. હલીરોફે કહ્યું કે તે આ મકાનમાં તેના પતિદ્વારા વસવાટ કરતી હતી. જો તેના પતિનો ત્યાં વસવાટ કાયદેસર ગણાય તો તેનો પણ કાયદેસર ગણાયો જોઇએ.

કોર્ટે એ સાબીત નથી કર્યું કે હાર્ટસ્લીફનો પતિ યુરોપીયન નહોતો અને તેનો વસવાટ ગેરકાયદે હતો.

મી. એલીંગ: કાયદા મુજબ કલર્ડને માટે નહિ હોય તેવા સત્તામાં કોઇપણ કલર્ડ વસવાટ કરે એ ગેરકાયદે ગણાય અને કલર્ડે યુરોપીયન સાથે લગ્ન કર્યા હોય એ હકીકત અપ્રસ્તુત છે.

વધુમાં મી. એલીંગે જણાવ્યું કે લગ્ના કુપલીટ સર્ટીફીકેટ પરથી જણાય છે કે હાર્ટસ્લીનો પતિ કલર્ડ હતો પરંતુ યુરોપીયન તરીકે પસાર થતો હતો.

હાર્ટસ્લીફને ગુનેગાર ઠરાવી આવતા વર્ષની તા. ૩૧ મે સુધીમાં મકાન ખાલી કરી જવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો. તેને પા. ૨૦ નો દંડ અથવા એક માસની કેદની સજા ઉપરાંત તારીખ સુધીમાં મકાન ખાલી કરી જવાની શરતે મોકુફ રાખવામાં આવી.

મેજીસ્ટ્રેટ મી. એલીંગે કહ્યું કે, આરોપીના કાબલામાં આ સંજોગો ક્રમનસીબ ગણું છું.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા પર ચુનોએ ઉડાવી દીધેલી સા. આ.ની હલીલ

ચુનાઇટેડ ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીએ નવેમ્બર તા. ૧૬મીએ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા થી ત્યાંના દેશીઓના પ્રતિનિધિઓને કમીટી સમક્ષ પોતાનો કેસ રજુ કરવા ની આંગવામાં આવેલી પરવાનગીના સાઉથ આફ્રીકાએ કરેલા વિરોધને ઉડાવી દીધો.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની હેરીરો જનરી ના ચીફો એ પ્રદેશને યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ટ્રસ્ટીપણા નીચે મુકાવવા પ્રયત્ન છે.

ઠરાવ ગવર્નમેન્ટા અને બીજા બન દેશો તરફથી મુકવામાં આવ્યો હતો. તેમાં (૧) પાંચ હેરીરોના ચીફોને સાંભળવાની અને (૨) સાઉથ આફ્રીકાની સરકારને ચીફોને પેરીસ જવા મુસાફરીની સવણી સમવડો કરી આપવા સુચવવા વિનંતી કરનારો હતો.

ઠરાવ ૩૭ વીરૂદ્ધ ૭ મતે પસાર થયો હતો. અને સાત દેશોના પ્રતિનિધિઓ એ મત આપ્યો નહોતો.

ઠરાવની વીરૂદ્ધ મત આપનારા દેશો માં સાઉથ આફ્રીકા ઉપરાંત બ્રીટન, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, બેલ્જીયમ, ફ્રાંસ અને નેધરલેન્ડઝ હતા.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકારને ઠોકર મારવાનું કહે છે. એ કરતાં વધારે યુનાઇટેડ નેશન્સના એક સભ્ય દેશની લાગણીઓ દુભાવનારું બીજું કશું જ ન હોઇ શકે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે આ દરખાસ્ત આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ અને સાઉથ આફ્રીકા બન્નેને તમાચો મારનારી છે.

આવી ગંભીર ભુલ અને હડહડતાં અપમાનના ભયંકર પરિણામો આવશે.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તેને ગંભીર ચીંતાની નજરે જુએ છે. અમારી સરકારને આ સવાલ પ્રત્યેની આખી વલણ ફરી વીચારવાની ફરજ પાડશે.

ડો. ડોંગીસે કમીટીને ઠરાવ રદ બાતલ કરી હેરીરો ચીફોને સાંભળવાની ના પાડવા જણાવ્યું. ફ્રાંસના પ્રતિનિધિએ ટેકો આપતાં જણાવ્યું કે જુની મેન્ડેટની વૃદ્ધી હેઠળ ગોદાંના પીટીશનો ને દાદ દેવામાં આવતી નહોતી.

ગ્વાટેમાલાના પ્રતિનિધિએ પુછયું કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે આ જાતી ઓના પીટીશનો કોઇ દીવસ યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રજુ કર્યા હતા? તેના જવાબમાં ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીના મુખ્ય ડો. રાફ્ટ બન્ને કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તરફથી કોઇ પણ પીટીશનો રજુ કરવામાં આવેલાં નથી.

સીનોર મેન્ડોઝાએ કહ્યું કે ડો. બન્ચ નો જવાબ ડો. ડોંગીસની દલીલોને સદંતર તોડી પાડે છે.

બ્રીટને શરૂમાં કમીટીને હેરીરો ચીફો ને દાદ આપવાનો ઉતાવળો ઠરાવ નહિ કરવા જણાવ્યું હતું.

બ્રીટીશ રેસીડેન્ટ મી. એલન બન્સે જણાવ્યું કે ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીએ ચીફોને જણાવવું જોઇએ કે તેઓએ ધીરજ રાખવી જોઇએ કારણ કે તેઓના કેસ ના દરજ્જા પર હજુ ચર્ચા ચાલી રહી છે.

તેમણે કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સના ભરોસામાં ટરટના પ્રદેશો સીવાયના કોઇ પણ પ્રદેશોના પીટીશનો સાંભળવાને લગતી કલમ નથી.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાને ટરટનો પ્રદેશ ગણી શકાય કે નહિ એ પર હજુ તકરાર ચાલી રહી છે.

ગુજરાતી હિંદુ મહીલા મંડળ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની જાહેર સભા દેવ દીવ્ય અગીયારસને દિવસે દેવ દીવાળી નો ઉત્સવ ઉજવવા તેમજ આ સંસ્થા ના સ્થાપક સ્વ. જવેરબેન પટેલના પુત્રો. શ્રી. જયંતીલાલ પટેલ અને નટવરલાલ પટેલ પરણીને દેશથી આવેલા હતા તેમનો સત્કાર કરવા અને શ્રી. જયંતીલાલ ગોતીભાઇ પટેલ જેઓ ડાંતના ડોક્ટર થઇ આવ્યા છે તેમનો સત્કાર કરવા બરાબર હતી. સત્કાર ઉપરાંત ગંધર્વો અજીનપ નૃત્યો અને એકાદશીનું મહાત્મ્ય વર્ણવવા -માં આવ્યું હતું. સ્વ. જવેરબેન પટેલ ની પુત્રવધૂઓ તરફથી સંસ્થાને પાંચ ગીની ભેટ આપવામાં આવી હતી.

આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

શ્રીમતી મૃદુલાબેન દેસાઇ ટોંગાટ તરફથી આસામ ફન્ડ માટે પા. ૮ ની રકમ મળી છે.

ડે. દયાશંકર સ્ટેંડરટન પા. ૧-૧-૦.

પત્ર લેખકોને વિનંતી

અમારી ઓફીસે કેટલાક પત્રો આવે છે. પણ તેમાં કેટલીક વાર એવું લખાણ હોય છે કે અમને તેનો નીકાલ લાવતાં વખત બગાડવો પડે છે. જેથી નીચલી બીના ધ્યાનમાં લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે.

૧. નવા ગ્રાહક બનારે ગાયાળાપર "નવો ગ્રાહક" શબ્દ લખવો.

૨. સરનામું બદલવા માટે લખેલ કાગળમાં ચોખ્ખા અક્ષરે લખવું.

૩. પુસ્તકો અને સી. ઓ. ડી. થી નથી મોકલતા આથી આવા પત્રોના જવાબ આપતા નથી.

૪. જવાબ ઇચ્છનારે સાથે સ્ટેમ્પ મોકલવી.

૫. પત્રને માથાળે પોતાનું પુરું નામ તથા સરનામું લખવું

૬. અને તો બધો પત્રવ્યવહાર ઈંગ્લીશમાં કરવો.

૭. લવાજમના નાણા વરસ શરૂ થતાં અગાઉથી લેવાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

૮. છાપામાં જે જાહેરખબરો આવે તેનો માલ અમે વેંચીએ છીએ એવું નથી. આથી એ માલ તે જાહેર ખબરની નીચે જે સરનામું હોય તેને પત્ર લખી મંગાવવો.

૯. રસીદ અથવા પુસ્તકો અથવા કોઇ પણ ચીજનો તમે આપેલ ઓર્ડર જો ૧૫ દીવસમાં ન મળે તો તુરત તેની તપાસ કરવી.

૧૦. ખાસ ધ્યાન રાખવું કે પ્રીનીકસ ડરબનથી દુર છે. ટપાલ એકવાર જાય અને આવે આથી પત્રવ્યવહાર માં ઢીલ થાય એનો હીસાબ રાખવો.

પરચુરણ

—ડેનીમાની સરકારે મોરક્કોમાં પ્રસિદ્ધ થતું 'ન્યુ ટાઇમ્સ' પત્ર ડેનીમામાં આવતું બંધ કર્યું છે.

—કાશ્મીરમાં હાલ જે બંધારણ સભા બેઠી છે તેને બદલે નવા બંધારણ મુજબ કાશ્મીરના રાજવીએ પોતાની તમામ સત્તા ઉઠાવી લઇ રાજ્યની સરકારને સત્તા આપી દીધી છે.

—કલકત્તામાં નવી ટંકશાળ સરકારે બાંધવી શરૂ કરી હતી તે પુર્ણ થવા આવી છે અને તેમાંથી નહાના નહાના નાણા ટંકાવને બજાર પડવા લાગ્યાં છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

કાશ્મીર

ન્યુ દિલ્હીમાં નવેમ્બર તા. ૬ ના અખબારી પરિષદમાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કાશ્મીરપર નીમાયેલા યુનાઇટેડ નેશન્સના પ્રતિનિધિ ડો. ફ્રેન્ક ગ્રેહેમના રીપોર્ટનું સુચન કરતાં જણાવ્યું કે એ રીપોર્ટ સંભાળથી તપાસવામાં આવે તો તમે જોઇ શકશો કે આ બાબતની તપાસ કરવાને તે ખુબ લાંબા ઉતર્યો હતા. તેમને અતિમ કસોટી નહોતી માગી પરંતુ એ દિશામાંએ તેમણે સારી પ્રગતી કરી હતી. સંભવ છે કે જે પ્રશ્નો બાકી રહ્યા છે તે મુંઝવણ ભરેલા અને મુશ્કેલ હોય શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશનના ઠરાવો જે અગાઉની બાબતો પર રચાયા હતા. એક એ હતી કે કાશ્મીરનો જે ભાગ પાકીસ્તાન સરકાર અથવા તેના સંબંધીઓ તરફથી રોકવામાં આવેલો છે તેને આઝાદ કાશ્મીર કહેવું કે બીજું કોઇ નામ આપવું, તે બાબતે ફરવામાં આવનાર નોંધ્યું. પાકીસ્તાન સરકારે તે સંપુર્ણપણે ખાલી કરી દેવો જોઇએ. કમીશનને લાગ્યું હતું કે પાકીસ્તાન સરકારનાં દાખલ થવાથી નવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ હતી. કમીશનના રીપોર્ટના આમે તે મુખ્યત્વે કોઇ પરંતુ એટલી બાબત વિષે તો બન્નેએ શંકા છે જ નહિ કે પાકીસ્તાન સરકાર નવા પ્રદેશમાં દાખલ થયું હતું કે જે હોતો નહોતો, અને તેથી તે આક્રમણ ગણાય. તેમ કરવાના દાવાની પણ વિષે કાયદેસર દલીલ કરી શકાય પરંતુ કમીશનનો રીપોર્ટ પાકીસ્તાને આઝાદ કાશ્મીરમાંથી સદંતર નીકળી જવા પર રચાએલો હતો.

વધુમાં આઝાદ કાશ્મીરનું સરકાર બીલકુલ વીખેરી નાખવું જોઇએ. તેને વિષે કંઇક દલીલ થઇ હતી પરંતુ તે માત્ર વખત વિષે હતી. બીજો મુદ્દો એ હતો કે કમીશને ઠરાવ્યું હતું કે હીંદના સરકારનો "મોટા ભાગ" એંચી લેવો જોઇએ. "મોટા ભાગ"ની આખ્યા કરવામાં નહોતી આવી. હીંદના સરકાર નો અમુક ભાગ કંઇ પણ આક્રમણ થાય તેની સામે સલીયતમાંથી દાખલ રહેવો જોઇએ. ઉલટા એવી ઘણુ વર્ષ થયાં આ મુળ વસ્તુની ચર્ચા થયા કરી છે. દલીલના મુદ્દા એ હતા કે આઝાદ કાશ્મીરના સરકારે કયારે ચાલ્યા જવું અને હીંદના સરકારનો કેટલો ભાગ એંચી લેવો.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે ૧૯૪૯માં લડાઇ બંધ થઇ ત્યારથી અત્યાર સુધી માં પહેલું પગલું લેવાયું નહોતું. એ પગલું પાકીસ્તાનનું સરકાર પાછું એંચી લેવાનું હતું. અમારે તો પાકીસ્તાન પોતાનું સરકાર પાછું એંચી લે ત્યાર બાદ અમારે મોટા ભાગનું સરકાર પાછું એંચી લેવાનું હતું. પરંતુ પાકીસ્તાને પહેલું પગલું લીધું નહોતું. તેમ છતાં અમે તો કાશ્મીરમાંથી ૪૦ ટકા જેટલું સરકાર એંચી લીધું. ધીમે ધીમે પરંતુ સતત તે એંચી લેવામાં આવ્યું હતું. હમણાં જ તેમ કરતાં અટકમા કેમકે સ્થિતિ તંગ થવા લાગી અને પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધ અને જેહાદની વાતો થવા લાગી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે આ બાબતો ડો. ગ્રેહેમ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવી. ડો. ગ્રેહેમ જોઇ શકયા કે હીંદે પોતાનું સરકાર પાછું એંચી લેવાના કરાર સારી રીતે પાળ્યા હતા. જે બાકી સરકાર રાખ્યું હતું તે કાશ્મીર પર આક્રમણ થાય તો સંરક્ષણ માટે આમેજ પુરતું હતું. છતાં હીંદ જો જોખમ ખેડવા તયાર હતું. અમે કહ્યું કે સ્થિતિ સુધરતી જશે તેમ તેમ અમે તે બાકી સરકાર પણ એંચી લઇશું. જો સ્થિતિ સો ટકા સુધરશે તોજ અમે સો યે સો ટકા સરકાર પાછું એંચી લેશું.

શ્રી. નેહરૂને પુછવામાં આવ્યું કે કાશ્મીરની બંધારણ સભાએ કાશ્મીરે હીંદ સાથે જોડાવાનો ઠરાવ મંજુર કર્યો છે તેથી હવે તમે એટલું કબુલ કરશો કે પેરીસ ખાતે મળેલી મુનેની બેઠક માં કાશ્મીર વિષે કંઇ પણ ચોકસ પગલું લેવાની આ છેલ્લીજ તક ગણાશે.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે : અમે તો સ્પષ્ટ કરેલું જ હતું કે કાશ્મીરની બંધારણ સભા સીકયોરીટી કાઉન્સીલના ઠરાવની વચ્ચે આવતી જ નથી. અને અમે એ ઠરાવ થી બંધાએલા છીએ. કોઇ પણ કાશ્મીરીને એક વ્યકિત તરીકે અથવા વર્ગ તરીકે અગત્યની બાબતોમાં પોતાનો મત આપવાનો અધિકાર છે અને બંધારણ સભાને તેના સંબંધમાં પોતાના વિચારો દર્શાવવાનો અધિકાર છે. તે શું કરશે તે હું નથી જાણતો. મુળ હેતુ તો જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્ય માટે બંધારણ ઘડવાનો છે.

હીંદ સરકારની નીતી પ્રથમથી જ એ હતી કે કાશ્મીરીઓજ પોતે જ કાશ્મીરનું ભવિષ્ય નકકી કરવું જોઇએ. કાશ્મીરના લોકોના આ બાબતમાં વીચારો શું છે એ વિષે અમે જરાયે શંકા નથી. પરંતુ તેમ છતાં હીંદ પોતે જ પોતાની રાજી ખુશીથી પ્રજા મત લેવાની સુચના કરી હતી. પાછળ થી સીકયોરીટી કાઉન્સીલે તે સ્વિકારી હતી. પાકીસ્તાને તે નહોતી સ્વિકારી. પાછળથી તેણે તે સ્વિકારી, દરમીયાનમાં આગલા પગલા તે પહેલાં જ્યારે કાશ્મીર વીષે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે તકરાર ઉભી થઇ ત્યારે અમે જણાવ્યું હતું કે કાશ્મીરનું ભવિષ્ય કાશ્મીરની પ્રજાએજ નકકી કરવું. મેં કહ્યું હતું કે આ સવાલનો વીચાર કરવાને કાશ્મીરની પ્રજાએ બંધારણ સભા ચુંટવી જોઇએ. તેવામાં આ બાબત વચ્ચે આવી પડી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે અમે સીકયોરીટી કાઉન્સીલને આપેલાં વચનને વળગી રહેવા તયાર છીએ.

બીજા પ્રશ્નોના જવાબમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે પાકીસ્તાનના નેતાઓને હું પ્રથમ થીજ કહેતો આવેલો છું કે તેઓએ સ્પષ્ટ જાહેર કરી દેવું જોઇએ કે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે કોઇ પણ સવાલ નો નિકાલ લાવવાને યુદ્ધ કરવામાં નહિ આવે. તેમાં હું કાશ્મીરનો પ્રશ્ન સમાવેશ કરવા માગું છું. મારા તરફ થી હું એક પગલું આગળ જાઉં. પાકીસ્તાન સાથે યુદ્ધમાં નહિ ઉતરવા ના કરાર પર આવવા હું તયાર છું. અને તેમાં કાશ્મીરનો પણ સમાવેશ થયો જોઇએ. આક્રમણ નહિ કરવા ના કરાર કરીને એક બાજુ આક્રમણ કરવાને ખુલ્લો રાખી નહિ શકાય.

ડો. મથાઇની ટીકા

એક ખબરપત્રીએ પુછયું કે ડો. જોન મથાઇએ એવું નિવેદન કર્યું હતું કે હીંદ કાશ્મીરપર દર વર્ષે રૂા. ૬૦ કરોડ ખર્ચે છે એ વાત શું ખરી છે?

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે પ્રથમ તો હું સરકારના કોઇ માજી સભ્યની સાથે દલીલમાં ઉતરવા નથી ઇચ્છતો. એ તેમને તેમજ મને નહિ શોભે. બીજું ડો. મથાઇનું એ બાબતનું જ્ઞાન જુનું થઇ ગયું છે. ડો. મથાઇ અહિ હતા તે સમયનીજ તેઓ કંઇક સત્તાથી વાત કરી શકે. ત્રીજું એમ નહિ કહી શકાય કે અમે મોટી રકમો ખરચાઓ છીએ. કારણ, જ્યાં જ્યાં ખરચાય છે ત્યાં સરકારના નિર્વાહ માટે અમારે ખર્ચ કરવો પડે છે. અમે લડતા નથી. જે ખર્ચ થાય છે તે રાબેતાબજ સરકારના નિર્વાહ પુરતો થાય છે. તમે કહેતો કે સરકાર બટાકાવાળી પૈસા બચાવી શકાય. એ જુદી વસ્તુ થઇ. સરકારને અમુક પ્રમાણમાં બીબેરી નાખ વાથી જરૂર પૈસો બચાવી શકાય. જયે વર્ષે કર્યું હતું તેમ અમે તેમ કરું પણ હોત. ૧૯૫૬ માં અમે ૫૨૦૦૦ માણસો સરકારમાંથી કાઢી નાખ્યા હતા. અને ૧૯૫૧ માં એક લાખ કાઢી નાખવો વીચાર હતો. પરંતુ પરિસ્થિતિ તંગ બનાના કારણે તેમ કરી શકાયું નથી.

એક ખબરપત્રીએ પુછયું કે ડો. ગ્રેહેમ ને કાશ્મીરનું સમાધાન આવવાની શકયતાઓ તપાસવાને વધુ વખત મળવો નહિ જોઇએ? શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું, જરૂર. હું તેમને બનતી સમણી મદદ કરવા તયાર છું.

હીંદ ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર

ઓકટોબર તા. ૧૯મીએ હીંદમાં મળેલી અખિલ ભારતીય કોંગ્રેસે હીંદ માં ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર સ્થાપવાની પોતાની નીતી ફરી દર્શાવનારો નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો:

"આ કોંગ્રેસની સ્થાપના થઇ ત્યારથી જ આ દેશમાં ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર સ્થાપવાની પોતાની જાહેર નીતી ચાલતી આવેલી છે. જેમાં પ્રજા તંત્રમાં પ્રત્યેક ધર્મને માનવી લેવામાં આવશે અને ધર્મ કે કોમના આધારે કોઇ પણ જાતનો ભેદ પાડવામાં નહિ આવે અને સઘળા કોમો અને વ્યકિત ઓને સમાન હકો અને તકોની સ્વતંત્રતા આપશે. હીંદના પ્રજાસત્તાકનું બંધારણ આ મુખ્ય સિદ્ધાંતપર રચાયેલું છે.

"તેનાથી કોઇ પણ પ્રકારે વિરૂદ્ધ ચાલવું એ બંધારણનો અને હીંદની પ્રજાએ પોતાની આઝાદીની લાંબી લડત દરમીયાન પોષેલા આદર્શોનો ભંગ કરેલો ગણાશે. કોંગ્રેસ પોતાની આ નીતીનું ફરી સમર્થન કરે છે અને જેનો મત ધરાવે છે કે કોઇ પણ જાતનો કોમીવાદ ધર્મ અને સંસ્કૃતીનો દુરૂપયોગ કરવા બરાબર છે અને અત્યંત નુકસાનકારક છે.

"જાતીના ભેદો અને દેશો વીરોધી વલણોને ઉત્તેજીત કરનારા છે અને દેશના વધારે અગત્યના લાભોને નુકસાન કરનારા છે. એવા દેશો અને પ્રજા ભેદો અસામાજીક છે અને સમાજનું પતન કરનારા છે અને હીંદના વિકાસ અને સંગઠનને વિઘ્નરૂપ છે અને તેથી તેનો વિરોધ થવો જોઇએ."

પાકીસ્તાનથી સંદેશાઓ

"હીંદના રાષ્ટ્રપતિને પાકીસ્તાનના ગવરનર-જનરલ જનાબ ગુલામ મહમદ તરફથી નીચે પ્રમાણે સંદેશો મળ્યો છે:

પાકીસ્તાનના ગવરનર-જનરલ તરીકે હોદા પર આવતાં આપ નામદારે જે માગણી સામણીઓ દર્શાવેલી છે તેની મારાપર ઉંડી અસર થઇ છે. આપના શુભેચ્છાના સંદેશા માટે આપ પોતે મારો ઉંડો આભાર સ્વિકારશો. તેમજ હીંદની સરકાર તેમજ પ્રજાને પહોંચાડશો. અગત્યના સવાલોના ન્યાની સમાધાનદ્વારા અને અરસપરસના હિતની સઘળી બાબતોમાં લાભદાયી સહકાર દ્વારા હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે ખરી અને કાયમી મૈત્રી સ્થાપવાનો મારો સતત પ્રયાસ રહેશે. તેને માટે ઇશ્વર મને સહાયતા અને માર્ગદર્શન આપે એવી પ્રાર્થના કરૂં છું."

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન ખ્વાજા નાઝીમુદ્દિને વડા પ્રધાન નેહરૂપર નીચે પ્રમાણે સંદેશો મોકલ્યો છે.

"પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનનાં પદે આવતાં આપ નામદાર તરફથી તેમજ આપના સાથીઓ તરફથી મળેલાં શુભેચ્છાના સંદેશા માટે હું ઊંડો આભાર માનું છું. આપને સહૃદય ખાતરી આપું છું કે આપણા બન્ને દેશો વચ્ચે નજીકનો સહકાર અને કાયમી મૈત્રીને માટે હમેશાં પ્રયત્ન કરતો રહીશ. આ પ્રયત્નમાં આપની સંપૂર્ણ સહાનુભૂતી મળવાની ખાત્રીથી હું ઘણો જ ખુશી છું."

બ્રીટનની નવી સરકાર પર શ્રી. નેહરૂ

નવેમ્બર. તા. ૭ના ન્યુ દિલ્હીમાં અખબારી પરિષદમાં બ્રીટનમાં સ્થપાયેલી કનઝરવેટીવ પક્ષની સરકાર વિષે સુચન કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે વડા પ્રધાન તરીકે ચર્ચીલ અન્ય દેશોની સરકારોની ચર્ચા કરવાનું અમારું કામ નથી. મિત્ર દેશો માંની કોઈ પણ સરકારને અમે આવકારીએ છીએ અને તેની સાથે મીત્રતા થી અને સહકારીતાથી વર્તીયું. હીંદ ના અખબારોમાં પાછું કરી હાલની બ્રીટીશ સરકારના નેતાઓની હીંદ સંબધી ભૂતકાળની કાર્યદીનું સુચન થએલું છે. હું માનું છું કે તેનું માત્ર અપ્રતિહાસિક મહત્વ છે. આપણે માટે તેનું કશું મહત્વ નથી. હીંદ આઝાદ થતાં એ પ્રકરણ બંધ થયું છે અને મારી ખાત્રી છે કે હાલની બ્રીટીશ સરકારના નેતાઓ પણ તેને બંધ થએલું ગણે છે. સમાન હિતની બાબતોમાં હાલની બ્રીટીશ સરકાર સાથે આપણી સરકારને સહકાર કરવા માં કશી અડચણ આવે એમ હું માનતો નથી. અમુક બાબતોમાં સરકારો વચ્ચે થાપ છે તેમ મતભેદો ઉભા થાય. પરંતુ હું ધારું છું કે અહીં તેમજ બ્રીટનમાં પણ સહકારથી કામ કરવાની ઇચ્છા વર્તે છે અને તેના સંબંધમાં કશી મુશ્કેલી આવશે નહિ.

હીંદ અને ઈજીપ્ટ

ન્યુ દિલ્હીમાં એક અખબારી પરીષદ માં ઇજીપ્ટના સવાલ પર હીંદની વલણ વિષે શ્રી. નેહરૂને કેટલાક જણાવા જેવા પ્રશ્નો પુછાયા હતા.

પ્રશ્ન: જુના વખતમાં હીંદનું રક્ષણ કરવા બ્રીટને પોતાના લશ્કરને ઇજીપ્ટ માં રાખ્યું હતું તેથી હવે જ્યારે હીંદ આઝાદ થયું છે પછી પણ એ લશ્કર ત્યાં રાખવું વાજબી છે ખરૂં?

જ: "જુના વખતમાં બ્રીટીશની નીતી હીંદ, ઓસ્ટ્રેલીયા વીગેરે રાજ્યોએ જવાના માર્ગ પર અંકુશ રાખવાની હતી એ ખરૂં છે. ઇજીપ્તનો કબજો રાખવાનું મુળમાં કારણ અમુક દરજ્જે એ માર્ગ પર અંકુશ રાખવાનું હતું. હવે એ કારણ નથી રહ્યું. આપણને એ માર્ગ સાથે કઇ લેવા દેવા નથી કારણ આપણે હીંદમાં હીંદને માટે કશો માર્ગ ખુલ્લો રાખવાનો છેજ નહિ. આપણે આંતરરાષ્ટ્રીય હેતુઓને માટે આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગો ખુલ્લા રાખવા ઇચ્છીએ છીએ. એ જબર દસ્તીથી લશ્કર રાખીને રાખી નહિ શકાય, શાંતી ભરી આંતરરાષ્ટ્રીય સમજુતીથી એ થઇ શકે.

પ્ર: ઇજીપ્ટ જે સવાલને માટે લડી રહ્યું છે તેમાં તમારો નૈતિક ટેકો છે શું?

જ: ઇજીપ્ટમાં રાષ્ટ્રવાદની વૃદ્ધિ થઇ રહી છે અને તેની વાજબી માગણી ઓને હીંદ હમેશાં સહાનુભૂતી આપતું આવેલું છે. સુએઝ કનાલ અથવા સુદાન જેવી બાબતો મુંઝવણ ભરેલા સવાલો ઉપસ્થિત કરનારી છે. સુદાન કે કોઇ પણ પ્રદેશપર પરદેશી સત્તા અંકુશ ધરાવે એવું અમે નજ ઇચ્છીએ. સુદાને શું કરવું એ સુદાનવાસીઓએ વિચાર વાનું છે અને બીજાઓએ પણ, જેવા કે, બાસ કરી નાખેલના પાણીના બગાસા ના સવાલના કારણે ઇજીપ્તે પણ.

પ્ર: ઇન્ડોનેસીયાની બાબતમાં તમે પ્રદેશ કરી એશીયાના દેશોની પરિષદ ભરી હતી. શું ઇજીપ્તના સંબંધમાં પણ તમે એજ પ્રમાણે પ્રદેશ કરશો?

જ: ઇન્ડોનેસીયા અને ઇજીપ્ટ વચ્ચે સરખામણી નહિ કરી શકાય. આ બાસ બાબતમાં બીજી કોઇ પણ રીતે મદદ કરવામાં અમે જરૂર ફાળો આપીશું. પરંતુ મારી શુભેચ્છા દર્શાવવા ઉપરાંત અને બની શકે ત્યાં મદદ આપવાની ઇચ્છા દર્શાવવા ઉપરાંત બીજી કઇ રીતે પગલું ભરી શકાય એ હું જોતો નથી. શું તમે એવી આશા રાખો છો કે મારે આ સવાલપર પરિષદ ભરવી? અત્યારજ નહિ, ઇન્ડોનેસીયા પર પરિષદ ભરાઇ તે બાસ સંજોગોમાં ભરાઇ હતી કારણ અમારી દ્રષ્ટિએ ઇન્ડોનેસીયાવાસીઓ સાથે ડચ સરકારે કરેલ સંધી પાળવી મુકવા માં આવી હતી અને ડચે તાજું યુદ્ધ આરંભ્યું હતું અને ઇન્ડોનેસીયાને તે ફરી સર કરી રહ્યા હતા.

પ્ર: નવું બ્રીટીશ લશ્કર ઇજીપ્ટ મોકલવામાં આવી રહ્યું છે એ શું યુદ્ધ નહિ ગણાય?

જ: લશ્કરનો તમે ઉપયોગ કરો એ યુદ્ધજ ગણાય. શાંતીમયું" પગલું નજ ગણાય.

જ: સુએઝ કનાલપર આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગ તરીકે યુનાઇટેડ નેશન્સનો અથવા યુનાઇટેડ નેશન્સના કોઇ સભ્યો નો કબજો રહે એમ તમે ઇચ્છો?

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંબંધમાં પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથીઃ—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...બાદ લખવાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમેને તા ૧૪-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બરોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરદીખાર્ટથી મેસર્સ રામજીસ રટાર વતી શ્રીયુત માવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ બાસ બને જોઇને અમારી ઉપર રેશન કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને બહુ વખત તરફથી મળેલ મદદે..."

ગાંધીવડુ
કઠોર
ઘર-ગથ્થુ દવાઓ
હવન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ
કીમત શી. ૩-૯.

ઓફીસ:
૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પા) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

જ: તમે ઘર વખત ટ્રસ્ટીપણાના સિદ્ધાંત તરફ વળો છો જે એમ્પ્રમ બરેલો સિદ્ધાંત છે. ખરી આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તા હોય તો જુદી વાત. ઉનમુખ અને હાઇનના સંબંધમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તાઓ છે. એ નદીઓ પરના દેશો ટ્રાફીકપર અંકુશ રાખે છે. સુએઝ કનાલનો કબજો પુરેપુરો ઇજીપ્ટના હાથ માં નહિ રહેવાનું કશું કારણ નથી. તેમ છતાં લાગતા વળગતા દેશો આંતર રાષ્ટ્રીય ગોઠવણો કરી શકે છે. તેમાં ઇજીપ્ટે અગાઉનો આમ બજવવાનો રહેશે.

પ્રઃ ઇજીપ્તના સવાલને તમે કોમન વેલ્થના રક્ષણનો સવાલ ગણો છો?

જઃ ના.

પ્રઃ મધ્ય પુર્વની સુચવાયેલી સંધી માં ઓસ્ટ્રેલીયાએ ભાગ લેવાનું સ્વિકાર્યું છે. કારણ ઓસ્ટ્રેલીયા માને છે, કે બ્યવહાર ટકાવી રાખવામાં તેનું હિત રહેલું છે. એજ રીતે હીંદ પણ એ સંધીમાં સામેલ થશે?

જઃ ઓટલાન્ટિક સંધીના મામલામાં અમે વચ્ચે આવેલા નથી. અમને તેમાં વચ્ચે પડવાનું કહેવામાંયે આવ્યું નહોતું. એજ પ્રમાણે પેસીફીક સંધી વિષે વાતો થઈ હતી. તેમાં પણ અમે વચ્ચે પડવાનું ઉચિત ધાર્યું નહોતું તેમ શાંતીનો હેતુ એથી સરે એમ પણ માન્યું નહોતું.

પ્રઃ હીંદમાં અસહકારની લડત ચલાવનારા પ્રથમ સેનાપતિ તરીકે ઇજીપ્ટ એજ શસ્ત્રનો પ્રયોગ કરે એ વિષે તમે શું ધારો છો?

જઃ એમાં મારે માથું મારવાનું ન હોય. બાકી બીજા દેશને સલાહ આપવા જવું એ મારી ફરજ જ ગણાય. આ પરિસ્થિતિને દાંડીકૂચ રીતે હાથ ધરવાના કરતાં કોઈ પણ શાંતી ભરી રીતે હાથ ધરવી અલબત વધારે સારીજ ગણાય. કોઈ પણ સવાલનો એ રીતે વધારે સહેલાઈથી ઉકેલ લાવી શકાય.

કડક કાયદા

('હરિજનબંધુ'માં શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા)

ફોજદારી અને અંકુશના કાયદાઓ ને વધારે સખત બનાવવા પર બહુ વધારે જોર ન મુકવા જોઇએ. એકાદ બે માણસોને ધાક બેસાડનારી કે બરે સજા આપવી એ બરો ઉપાય નથી. જરૂર તો લોકની શરમ કે ડર રાખ્યા વિના બધા ઉપર ચકોર અંકુશ રાખવા ની છે. ચોરોના દાંચણ ભાંગનારા, ધાડપાડુઓને ફાંસીએ ચડાવનારા, ખોટાં આપનોસ વાપનારાઓને કટકા મારનારા રાજાઓની વાત અજાણી નથી. છતાંયે મુનાઓ ઓછા થવાનું સાંભળ્યું નથી, કારણ કે એક બાજુ કાયદાની સખતાઈ વધે છે, તો સામે બીજી બાજુથી કાયદો ભંગ કરનારા ઓની, વકીલોની અને અપ્રામાણીક અધિકારીઓની છટકબારી શોધનારી બુદ્ધિ વધુ તેજ બને છે, અને તેને પોતાનાં ખિસ્સાં ભરવાની વધારે મોટી તક માને છે. ગુનેગારોને સજા કરનારા કાયદાઓ તો રહેશે, પણ જીવનની શુદ્ધિમાં તેનું બળ છેક ઉલ્લું જ કહેવાય. રાજા કે મંત્રીની રક્ષા માટે પોકાર અંગરક્ષકો અલે આવશ્યક હોય, પણ તે પરથી જો ગૃહમંત્રી એમ માને કે મોટા માણસોને માથે હત્યાનો હવે ભય રહ્યો નથી તો કોઈક દિવસ તેનો ભ્રમ ભાંગવાનો વખત આવશે. એ જ પ્રમાણે બીજા ફોજદારી કાયદાઓનું સમજવું.

સમાજમાં ઘર કરી ગયેલી બુરાઈને નિર્મુળ કરવી હોય તો તે કામ મોટો ની નૈતિક કેળવણી અને આગેવાનોનું દાખલારૂપ ચારિત્ર્ય જ કરી શકે. પણ અહીં તો ઉલટું મોટી સંખ્યામાં મંત્રીઓ, ધારાસભ્યો, શ્રીમંત અને ધનિકો જ વધારે ઉઠાઉપણાનો અને પોતે કરેલા કાયદાનો જ શાબ્દિક નહીં તો નૈતિક ભંગનો ગુનો કરતા હોય છે. કહે છે કે, યુરોપના દેશોમાં સાર્વજનિક પ્રામાણિકતાનું ધોરણ બહું ઉંચું છે. હું માનું છું કે, ઉંચાંડ પુરતી આ વાત વધારે સાચી છે. પરંતુ યુરોપના મોટાભાગ દેશોમાં તથા ઉત્તર દક્ષિણ અમેરિકા, ઓસ્ટ્રેલિયા અને એશિયાના મોટાભાગે દેશોમાં લોકો માં સાર્વજનિક અપ્રામાણિકતાનું પ્રમાણ ઓછું નથી એવો મારો ખ્યાલ છે. કાયદાનો ભંગ પણ ઠીક ઠીક થાય છે.

ચોગ્ય કેળવણી

વિદ્યાર્થીઓને જે જાતની કેળવણી અપાય છે, તે જોતાં તેમની પાસેથી અપેક્ષા કરાય તે કરતાં તેઓ ઘણું સારું કામ આપી રહ્યા છે. પચ્ચ વરસ ની ઉંમરથી વીસ વરસ સુધી જે છોકરા કે છોકરીને સ્વચ્છ અને સુઘડ ફેશનદાર કપડાં પહેરનાર મહિલા કે સજ્જનના જીવન માટે, તાલીમ આપવા માં આવી હોય અને વીસ વરસની ઉમરે વળી તે પાછાં એવા જીવન પ્રત્યે વળવાનાં હોય તે એકવીસ વરસ ની ઉમરે ફકત એક સાલ માટે જ બેતર કે કારખાનાના સારા અને કોશિયાર મજુર બને એવી અપેક્ષા રાખી શકાય નહીં. 'સભ્ય' બાળક પર જેટલી અને તેટલી નાની ઉંમરથી એવા સંસ્કાર પાડવામાં આવે છે કે જો તે હાથપગ કે શરીર મુજવાળાં કરીને ખરડે, પોતાનાં કપડાં પાણીથી બીનાં કરે કે માટીથી બગાડે તો તે ગુનેગાર—અક્ષમ્ય ગણાય; પણ જો તે પચ્ચ વરસની ઉમરે છાપાના મથાળા માંથી અક્ષરો ઉકેલી શકે કે વીસ સુધી ગણી શકે તો તે કોશિયાર ગણાય. સારા છોકરા કે સારી છોકરીએ રમતગમતમાં ઝાઝો વખત બગાડવો જોઇએ નહીં, અને તેઓ કોઇ રમત રમવા ઇચ્છતા જ હોય તો તેમણે ક્રિકેટ, ફુટબોલ કે ટેનિસ જેવી કોઇ આધુનિક સુધરેલી રમત જ રમવી જોઇએ. તેમના શરીરના એક પણ અંગને એવી તાલીમ આપવામાં આવતી નથી કે એવી આદત પાડવામાં આવતી નથી કે જેથી તેઓ હાથમાં પાવડો કે કુહાડી લઇ શકે, તબકામાં કે વરસાદમાં એકલાયે બે ચાર કલાક ગાળી શકે. જેમનાં બાપાજ બેતરમાં બરોબર સખત પરિશ્રમ કરનારાં બેકુત જ છે, કે કારીગરો કે કારખાના નાં મજુરો છે, તેમનાં છોકરાંઓ પણ પોતાને વારસામાં મળેલા સ્નાયુ ઓની શક્તિ, કામ કરવાની શક્તિ તથા કુશળતા વગેરે બાબતની કેળવણી ને કારણે અને શહેરના તથા' છાત્રાલય ના જીવનમાં છથી આઠ વરસ 'સભ્યતા' નું શિક્ષણ મેળવવાને કારણે બોજ જેવા છે. તેથી ઓકાએક તેમને એકવીસ વરસની ઉમરે એક વરસ માટે બાપાએ માં કે કારખાનામાં પરિશ્રમ કરવાનું કહો અને તેઓ સારું કામ ન કરી શકે તો તેમાં તેમને બાપાનો જ દોષ વધુ ગણાય. બેતરમાં એ નકામા જ ઘણ પડે અને કદાચ ગામડાનું જીવન વધારે પણ બગાડે. સુશિક્ષિત બાપ કે ભણેલ કેડાક, પાર્કર, ઓવરસીઅર, બાઇટ, નીકગીરી, વકીલાત, ક્લિપરિટક વગેરેના બાપમેળે નિમાયેલા બિન-પગારદાર પ્રચારક તરીકે ગામડામાં જાય અને સારી, પાયખાના, બ્લાઇંડ અને આવી બીજી જાતનાં આધુનિક ચોગાકનાં પ્રદર્શનો કરે અને ગામડાનું સુકાન કે યુવતીઓને આને ચેપ લગાડે, અને તેમનાં બાબાપેઢાને એક કોયડો ઉભો કરી જાય.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & Co.

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ખાંડવડ, કઠોળ, ઘઉન, પુંજની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંડી ઓર્ડર સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

પુર્વ આફ્રીકામાં શ્રી. કાકા સાહેબ કાલેલકર

દરમ્યાન પુર્વ આફ્રીકાનો પ્રવાસ પુર્ણ કરી સ્વદેશ તશરીફ લી. કાકા કાલેલકરે "પુર્વ આફ્રીકામાં" એ નામે એક પુસ્તક બહાર પાડ્યું છે. તેમાંથી ટૂંકું લખવા જેવું અત્રે આપવામાં આવે છે.

યુગોસ્લાવિયામાં અમે છ દિવસ માટ્યા એ દરમ્યાન અમારું મુખ્ય કામ અહીંની શિક્ષણ સંસ્થાઓ જોવા નું હતું. તમામ આફ્રીકામાં શિક્ષણ સંસ્થાની વાત તો છેજ. ગોરાઓ અલગ ભણે છે, આફ્રીકન લોકો અલગ ભણે છે અને હીંદીઓ અલગ ભણે છે. હીંદી લોકોમાં પણ ધર્મ ભેદ અને જ્ઞાત ભેદ હોવાનોજ. મુસલમાનોમાં પણ આગાખાની (ખ્રિસ્તાબ્દી), ઇસ્નાસરી વગેરે ભેદ છે. હીંદુઓમાં લુહાણા વીસા ઓસવાળ જૈન, પાટીદાર, સુરતી, કાઠીયાવાડી વગેરે ભેદો હોવાનાજ. આ બધ ગુજરાતી ઓની વાત. એ ઉપરાંત પંજાબીઓ ના શીખ નિશાળો પણ છે. એ લોકો માં પણ બે પંથ જોવામાં આવે છે. અને ગોવાના ક્રિશ્ચન લોકો પોતાને અલગ જ્ઞાતની પોતાની નોખી સંસ્થા ચલાવે છે એ વળી જુદું. કન્યા કેળવણીની નોખી સંસ્થાઓ ઓછી છે, પણ છે ખરી. અને તેમાં પણ જ્ઞાત જ્ઞાત તો ખરીજ. આ સંસ્થા ઓમાં જ્ઞાત પરત્વે કે ધર્મ પરત્વે કેળવણીનો ભેદ ઉભજ નહિ. પ્રાર્થના કે ધર્મો વિષે પરદેશમાં અમુક આગ્રહો દેખાય છે. એમાંથી ધાર્મિકતા કેળવવા કરતાં પંથાભિમાન અને વીરકાબાજી કેળવાયેલી જોવામાં આવે છે. પોતા લોકો આમ માને છે, આપણે એ પ્રમાણે નથી માનતા, આપણી માન્યતા એ આ પ્રમાણે છે, તેથી આપણે એ લોકોથી જુદા. એટલું બાળકોના મન ઉપર ઠસાવી દીધું એટલે ધર્મની રક્ષા થઇ ગઇ! અને ખુબી કે એ બધી માન્યતાઓ પાળવા માટે નહિ પણ માનવા માટેજ હોય છે. બીજા કોમના છોકરાઓ આપણી કોમના છોકરાઓ સાથે ભણે તો આપણી કોમના છોકરાઓના સંસ્કારો બગડી જશે અને તેઓ વટલાશે એવી દહેશો કરવામાં આવે છે. પણ તે સંસ્કારો કયા એ કોઇ કહી શકતું નથી. અંદર જોતાં આ બધા પંથો, એમની જ્ઞાતો અને પેટા-જ્ઞાતો અલગ અલગ કુટુંબ સમુહ છે, અને સંકુચિત પણે પોતપોતાના સમુહના સ્વાર્થને પોષવાને પ્રતિબદ્ધ હોય છે. જો લોકો અંદર અંદર વિવાહ કરી શકે છે તેમની એક જ્ઞાત થાય છે. એ જ્ઞાતના પદેસાદાર લોકો પોતાના દાન ધર્મનો લાભ પોતાના સમુહનેજ મળે એના ચોકટ રાખે છે.

આ જ્ઞાતજ્ઞતના ભેદને કારણે હીંદુ જેવો કોઇ એક સમાજ રચોજ નથી. અનેક સમાજોની અમુક સંખ્યા ને હીંદુ નામ આપવામાં આવે છે એટલુંજ. વિવિધતામાં એકતા એ હીંદુ ધર્મનું લક્ષણ છે એમ આપણે અભીમાનપુર્વક કહીએ છીએ, પણ પ્રત્યક્ષ વહેવારમાં વિવિધતા ઉપરજ બધો ભાર મુકાય છે. એકતા દેખી હોય તો તે ઉપરછલ્લી અજ્ઞાનતા, અદુરદર્શિ અને અપરીપક્વતામાંજ રહેલી છે.

અને આફ્રીકા જેવા દુરના મુલકમાં રહેણીકરણીની બાબતમાં જ્ઞાતજ્ઞત કોઇ ધ્યાનમાંયે નથી. ઘેરઘેર આફ્રીકન નોકરો રખાય છે જે કપડાં ધુએ છે, ઘરમાં પાણી ભરે છે, રસોઇ તયાર કરી આપે છે અને બાળકોને સાચવે છે. ઉભર એટલે કે અર્ધાળ રહેણી વાળા લોકોને ત્યાં ઇંડાં, માંસ અને મદીરાનો વહેવાર ઓછેવત્તે અંશે પહોંચી ગયો છે. એમાં અપવાદ નથી એમ નથી. પણ અપવાદનુ પ્રમાણ બહુજ ઓ રોધવા ન એસીએ એમાંજ ઠહાપણ છે. મારો ઉદ્દેશ અહીં સામાજીક જીવન ઉપર ટીકા કરવાનો નથી પણ આવું જીવન જીવનારા લોકો જ્ઞાત જ્ઞતના ભેદ અને એના અલગ અલગ સંસ્કારોની વાત કઇ રીતે કહેતા હશે એ શંકા દિલાવવા પુરતોજ છે.

અલગ અલગ શિક્ષણ સંસ્થા થવા થી નાનાં નાનકડા વૈકલ્પ છે અને કેળવણીના સંસ્કારો કોઇ જોઇ શકતું નથી, જ્યારે ભવ્ય મકાનો સહેજે નજરે ચઢે છે. તેથી દાનશુર લોકો મકાનો બાંધવા પાછળ ઘુટણી પર્યંત આવે છે. પુર્વ આફ્રીકાનાં ઘણાંખરાં વિદ્યાલયોની ઇમારતો અદેખાઇ ઉત્પન્ન કરે એવી છે પણ એ સુંદર મકાનોમાં વરતતી કેળવણીની દીન અવસ્થા કોય છે. પણ બધે એકજ તકરાર સંભળાય છે કે શીક્ષકો મળતા નથી, મળેલા ટકતા નથી. અને શીક્ષકો કહે છે કે માબાપોની અને સંસ્થાના વ્યવસ્થાપકોની દરમ્યાન ગીરી એટલી બધી હોય છે કે બાળકો માં કોઇ જાતની શિસ્ત કે તંત પેદા કરાતીજ નથી.

જ્યાં જ્યાં સારા શિક્ષકો છે ત્યાં ત્યાં કેળવણીનું વાતાવરણ તરત વરતી શકાય છે. પણ સરવાળે પુર્વ આફ્રીકાના લોકોની કેળવણી સારી હાલત માં નથી એમજ કહેવું પડે છે.

આર્યન રીપોર્ટસ કલબ્ય પોર્ટ-એલીઝાબેથ

પોર્ટએલીઝાબેથની આર્યન રીપોર્ટસ કલબની અકરીસમા વાર્ષીક જનરલ સભા ટુંક મુદ્દત પર પોર્ટએલીઝાબેથ ખાતે ગુજરાતી હોલમાં શ્રી. ચેમુભાઇ રણછોડજીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ગત વર્ષના કાર્યક્રમનો હેવાલ મંત્રી શ્રી રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ નરસી થી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો અને અભ્યનથી શ્રી. પ્રાણજીવનદાસે આવક જાવકનો હિસાબ રજુ કરતાં અને સર્વાનુમતે મંજુર થયાં હતાં ત્યારબાદ કલબનુ બંધારણ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું અને સીઝન ૧૯૫૧–૧૯૫૨ ના નીચે મુજબ નવા કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી.

લાઇફ પેટ્રન : શ્રી. જે. ડી. ધ્રુવ, પેટ્રનો : ભાણાભાઇ દાજીભાઇ, પરમુ ભાઇ મકનજી, ઠાકોરભાઇ દલીચંદ, લલ્લુભાઇ નાગરજી અને નરોતમભાઇ હકીમજી પ્રમુખ : ચેમુભાઇ રણછોડજી, ઉપ-પ્રમુખો : નરસિદભાઇ વાઘમારીયા અને ઉકાભાઇ ડાહ્યાભાઇ, મંત્રી : રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ, ઉપ મંત્રી : લલ્લુભાઇ દુલ્લભાઇ, ખજનચી : પ્રાણજીવનદાસ ભગવાનદાસ, ઓડીટર : નગીનભાઇ આમલી. કપ્તાન ઇપટન : ભાણુભાઇ એચ. પટેલ.

ક્રિકેટ વિભાગના કેપ્ટન : નગીન ભાઇ આમલી, વાઇસ કેપ્ટન : ખિમજીદાસ જીવણજી.

ટેબલ ટેનીસ વિભાગના કેપ્ટનઃ રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ, વાઇસકેપ્ટન : હરજીસનભાઇ દુલ્લભાઇ. સીલેકશન કમીટી : ક્રિકેટ કેપ્ટન : શ્રી. નગીન ભાઇ આમલી. વાઇસ કેપ્ટન : ખિમજી ભાઇ જીવણજી અને રમેશચંદ્ર ભાણા ભાઇ. સીલેકશન કમીટી ટેબલ ટેનીસ કેપ્ટન : રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ અને વાઇસ કેપ્ટન : હરજીસનભાઇ દુલ્લ ભાઇ.

ઇસ્ટર્ન પ્રોવિન્સ ઇન્ડીયન ક્રિકેટ યુનીયનના ડેલીગેટો : નરસીદભાઇ વાઘમારીયા અને ઇશ્વરલાલ નરોતમ. રીઝર્વપર: દયારામ દુલ્લભાઇ, સેક્રેટરીઃ રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ.

વેચવાના પુસ્તકો.

નીતી નારાને મારગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્તા લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી	૧૦ ૦
હાથ કેાપી સાથે	
આરોગ્યના ચાવી (ગાંધીજી)	૬ ૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૬ ૬
સયાજીનું જીવન ચરીત્ર	૧૩ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૬ ૦ ૦
ગાલ્હના તેર દીવસો (બારડોલી સાહ	
વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૬ ૬
સરદારનાં ભાષણો	૧૬ ૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫ ૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦ ૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૪ ૬
ધરતીને આધારે	૬ ૦
[illegible]	[illegible]

આ ઓફીસેથી મળશે.

તાજા ઉમદા ફ્રૂટ

ડઝનનું આવું ૧/૬ રતલ.
મોટી કલીનું લસણ ૯ પેની રતલ.
મોળ બાસકીટ ૧૧/– ડઝન. લાંબી અને રકેવેર બાસકીટ ૧૮/– ડઝન.
પાન, બબ્બર ભાજ, ન્યુસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.
ચોખાની પાપડી ૧૫/– ૧૦૦.
શેરડી ૩/– ડઝન પાઇનેપલ, ચોપો રોજના બબ્બર બાવ મુજબ. દેશી શાકભાજીમાં હાલમાં તુવરસીંગ, વેગણા, ભોકરાની શીંગ, લીલાં મરચા કાચી કેરી (મરવા), શાકભાજી ૩/૬ થી ૧૦/– સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ.
દરેક જાતનું કઠોળ મળશે :

A. KADER & Co. (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ઇસ્વી ૧૯૫૧ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૩	વદ ૯	૨૨	૨૨	૪–૪૮	૬–૨૬
શની	૨૪	,, ૧૦	૨૩	૨૩	૪–૪૭	૬–૨૭
રવી	૨૫	,, ૧૧	૨૪	૨૪	૪–૪૬	૬–૨૮
સોમ	૨૬	,, ૧૨	૨૫	૨૫	૪–૪૫	૬–૨૯
મંગળ	૨૭	,, ૧૩	૨૬	૨૬	૪–૪૪	૬–૪૦
બુધ	૨૮	,, ૧૪	૨૭	૨૭	૪–૪૩	૬–૪૧
ગુરૂ	૨૯	સુદ ૧	૨૮	૨૮	૪–૪૨	૬–૪૨

રજકણ

હિંદુ ધર્મની વ્યાખ્યા

૧. બહુ મહેનતથી તમારો રોટલો કમાઓ કદી જુઠું બોલો નહીં.

૨. પડોશીની સેવા કરો.

૩. ગૌ સેવા કરો.

૪. ઉઠતાં અને સુતા પહેલાં ઇશ્વર નું સ્મરણ કરો અને રામનામ લો.

૫. કોઇની સાથે વેર કરો નહીં.

સેવાનો અર્થ ટીપાં ટપકાં પુજન નહીં પણ તેમને સુખ શાંતીમાં રહેવા માટે જોઇતી જરૂરી મદદ આપવી.

* * *

દાન

દાન એ મહા છે. દાન આપનારે પિતા પુત્રને આપે તેમ વગર અભીમાને દાન કરવું જોઇએ. દાતાઓએ દાન કર્યાનું અભીમાન ન કરવું. આ ભાવના થી જે દરીદ્ર નારાયણને આપે છે તે સાચુ દાન છે. તેથી દાતારનું અને દાન લેનારનું બન્નેનું કલ્યાણ થશે.

* * *

શ્રીમંત તથા ગરીબ

જે શ્રીમંત છે અને મધ્યમ વર્ગના છે તેઓએ ગરીબ સાથે ભળી જવું જોઇએ. જેમની પાસે ધન છે તે ઇશ્વર ગરીબની સેવા માટે તેમને આપ્યું છે. ઇશ્વર કસોટી કરે છે જેને તે ધન આપે છે તેની અને જેને તે ગરીબ બનાવે છે તેની પણ. ધન આપે છે તેની પરીક્ષા તે કરે છે કે તે દયાળુ છે કે નહીં. જો દયા રાખનાર હોય છે તો તે કસોટીમાંથી પસાર થાય છે, નહીં તો નાપાસ. જે ગરીબ છે, જેને દાનની જરૂર છે, તેની કસોટી તે કરે છે કે તે હીંમત રાખે છે કે નહીં? જો તે હીંમત રાખે છે, હારતો નથી, ડરતો નથી, તો તે કસોટીમાંથી પસાર થાય છે. જે દીન છે ડરનાર છે તે ભગવાનની કસોટીમાંથી પસાર નથી થતો.

* * *

મોક્ષ

આસક્તી, કામ, ક્રોધ, મોહ, અજ્ઞાન વગેરે વિકારોથી મુક્તી મેળવવી એજ મોક્ષ છે. જે વિકારોને જીતે છે તેને મોક્ષ મળી ગયો છે. ઇશ્વરની ઉપાસના પણ શા માટે કરવાની હોય છે? વિકારોથી મુક્તી મળે માટેજ.

વિનોબા ભાવે

* * *

શિષ્યે ગુરૂને પુછ્યું: "મહારાજ! આ બીચારા સાથે પુર્વે એવું કયું ઘોર પાપ કર્યું છે કે આટલી બધી ફરીયાદો તેનું લોહી ચુસી રહી છે એ મને સમજાતું નથી."

ગુરૂએ કહ્યું: "બેટા, તું તારી આંખો બીડી લ અને જો હવે તને શું દેખાય છે?" એક માણસ ભાળ નાખે છે અને બધાં માણસો મહાર કાઢતો દિખ્યા જોવામાં આવ્યો. ગુરૂજીએ આપેલી અંતર્દષ્ટિથી.

ગુરૂજીએ કહ્યું: બેટા, તે જે બનાવ મારને જોયો તે તેના નવા જન્મમાં આ સ્વરૂપે અવતર્યો છે. ને જે નિર્દોષ માણસને તેણે મારી નાખ્યો હતો તે આ જન્મમાં ફરીઓ મારને અહીં તેનો બદલો મે છે. બોલ બેટા, ઇશ્વરને ત્યાં ન્યાય છે કે અન્યાય?

શિષ્યને સમજતાં વાર ન લાગી.

પ્રકિર્ણ

લંડનમાં અવસાન

તા. ૫-૧૧-૫૧ની સવારે ઇસ્ટ-લંડનના વયોવૃદ્ધ ભક્તજન શ્રી. ભક્તુ ભાઇ ગોપાળજી પટેલનું હૃદય બંધ થવાના કારણે અચાનક અવસાન થયું હતું. આથી આખાયે ફ્રીનીઓમાં ગમગી ની પ્રસરી હતી. સ્વર્ગસ્થે ભગવદ્ભક્તિ અને જનસેવાવડે સારી ચાહના પ્રાપ્ત કરી હતી અને ફ્રીનના ચારે પુરૂષવાસો ની યાત્રાથી અલંકૃત થયા હતા. એમનાં પત્નિ સદ્ગત કુટુંબ સ્વદેશમાં હોવા ઉપરાંત એક પુત્ર શ્રી. બીખાભાઇ પણ યોગ્ય માસથી મોટા દીકરાના લગ્ન માટે દેશ ગયેલા છે જેઓ નજીકના સમયે પાછા આવનાર હતા કિંતુ અચાનક આ ગમખ્વાર બનાવથી તેમને ભારે આઘાત થયો છે. જે'બર્ગથી સદ્ગત ની પૌત્રી અને ૮દલાક સ્નેહિઓના આગમન પછી ક્રીંગ, ગ્રેહામ્સટાઉન, કેપીન્સટાઉન તથા સ્થાનિક ફ્રીનીઓની મોટી હાજરીમાં એમની અંતિમ વિધિ થઇ હતી. આ શોક પ્રસંગે ડીસસોજી બતાવનાર સજ્જનોની શ્રી. જેરામભાઇ બેચર પટેલ આ પત્ર દ્વારા આભાર માને છે. પ્રભુ મરનારના આત્માને શાંતિ અર્પો.

ડરબનના બાણીતા સ્વર્ગસ્થ એમ. એચ. ઇસાકના પુત્ર શ્રી. રતીલાલ મોરારજી ઇસાકના દસ વર્ષની વયના એકના એક પુત્રનું લાંબી માંદગી બાદ ગયા શુક્રવારે સવારે પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટપરના તેમના મુકામે અવસાન થયું સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા ઇસ્ટબોર્નના સ્મશાનમાં તેજ દિવસે બપોરે થઇ હતી જેમાં પણ બાઇઓ હાજર હતા. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમના માતપિતા તથા અન્ય કુટુમ્બીજનોને બનેલી મોટી ચોટમાં ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

* * *

મકેરાસકરાલના મેસર્સ ઓ. બી. સી. સ્ટોરના શ્રી. નાથુભાઇ લાલા ખોજ-દડીઆના બાઇ બાલુબાઇ લાલા ખોજ-દડીઆના પત્નિ શ્રીમતી કંકુબેનનું ૬૨ વર્ષની યુવાન વયે ફ્રેન્ટર્સડોર્પની હોસ્પીટલમાં અચાનક અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના પતિ, પાંચ બાળકો અને બહેનો કુટુંબને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા એજ દિવસે મોડા અને કુટુમ્બીઓની મોટી હાજરી માં થઇ હતી. સ્વર્ગસ્થને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે.

આભાર

શ્રી. રતીલાલ મોરારજી ઇસાક પોતાના પુત્રના શોકજનક અવસાનમાં અનેક બાઇઓએ મુનીમનમાંથી તેમજ બહારથી તાર, પત્રો તેમજ ટેલીફોન થી દિલસોજી દર્શાવી હતી તેમજ પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી તેમજ જે બાઇઓ તથા બહેનોએ જાતે હાજર થઇ આશ્વાસન આપ્યું હતું અને અંતિમ ક્રિયામાં મદદ આપી હતી અને અંતિમ અંજલી આપવા સ્મશાનયાત્રામાં સામેલ થયા હતા તે સર્વેનો પોતાની તેમજ પોતાના કુટુમ્બીજનો વતી હાર્દિક આભાર માને છે.

* * *

મકેરાસકરાલના બાલુભાઇ લાલા ખોજદડીઆ તા. ૫-૧૧-૫૧ના પોતા ની પત્નિનો અવસાન સમયે અન્ય રથળોએથી દિલસોજીના સંદેશાઓ તથા પુષ્પાંજલીઓ મોકલવામાં આવી હતી તેમજ જે બાઇ બહેનોએ પોતા ના કીંમતી સમયનો ભોગ આપી સ્મશાનયાત્રામાં ભાગ લીધો હતો તેઓ સર્વેનો અંતકરણથી આભાર માને છે.

૫૨ રૂ ૨૬

—હીંદ બધી રીતે સુરાજ હીંદીઓના હાથમાં આવ્યું ત્યાર પછી અનેક આફતો આવી અને હીંદના નેતાઓએ તેમનો કઠણ તોલો સામનો કર્યો. આ વર્ષે આસામમાં કરી રેલ આવી ગુજરાતમાં સુકા દુકાળ દાંતીયા કરે છે.

—વિનોબાજી જેઓ ૧૨ મી સપ્ટેમ્બરે વર્ધાથી પગપાળા યાત્રા કરી દિલ્હી જનાર છે તેઓને તા. ૨૭મી ઓકટોબર સુધી ૨,૩૧,૧૪૬ એકર જમીન મળી હતી. આખા ભારતમાંથી વીનોબાજી પાંચ કરોડ એકર ભૂમીદાન જેવું કરવા ધ્યેય છે.

—લીંકનમાં "ખરીદનારાઓની હડતાળ" પાડવામાં આવી હતી. વેપારી ઓ જે માલની અછત બતાવે તે માલ ૧૦ દીવસ 'કોઇએ ખરીદવો નહીં એવો આ હડતાળીયાઓએ નિશ્ચય કર્યો હતો. આથી માલના ભાવમાં ઘટાડો થયો.

—જર્મન યુનીવર્સીટીઓ અને વિજ્ઞાનીક સંસ્થાઓમાં દર વરસે ૫૦ ભારતના વિદ્યાર્થીઓને મદદ આપવામાં આવશે એવું પાંચમી પશ્ચીમ જર્મનીની સરકારે નકકી કર્યું છે. તે ઉપરાંત ૧૦૦ પ્રજાજનોને વીદેશો જોવા મોકલવામાં આવશે

ખુલ્લું બાણીતું આનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં બાણી, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—ફોટાઓ, કુરાને શરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

મુનાની—ગીફટસ—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના મહદ્ગર મોટા પંચાંગ		શી. ૫—૦
જન્મકુંડળીના	,, ,, ,,	,, ૫—૦
સંદેશના	,, ,, ,,	,, ૫—૦
,,	,, નાના ,,	,, ૨—૬
હીંદુ તીથીના—મુસ્લિમ—અંગ્રેજી તારીખોના રોજ કાઢવાના કલેન્ડર પેડ.		શી. ૨—૬

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી આભારી કરો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડામ તેમજ મુસ્લાલ કપડ, ફુલત રબ્સ. બ્લાન્કેટસ—બ્રેણી ભાળો માટે
બત નતનો માલ. તેમજ કેપટાઉન બ્યોરબેટ સાથેનો
બીજેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ હપાસ કરવા બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29366.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron/Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kaiwoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરૂભાઈ પી. નાચક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફુલ્લહ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઇન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય
તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ
આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.
કીમત ૧૩/-

ફેલ્ટા ચાર્ટ ૨ ૦
૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.
કીમંત પા. ૧-૦-૦
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.
કીમંત પા. ૧-૫-૦
૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે ૦૫ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ
કીમત ૧૪/-

ફેક્ટરી ૧ ૬
સેટ ભેગાનાં ૧-પુસ્તકો ૧૨ ૬
સેટ બીજાનો ૧૫ ૦

વિશ્વમંથાવલી
સેટ ત્રીજો ૫ ૬
સેટ ચોથો ૫ ૬
સેટ પાંચમો ૫ ૬

ફીરોઝ મંથાવલી
૭ પુસ્તકોનાં સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગમેતા
બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક
કીમત ૨ ૦
સાત ભાગોમાં ૨ ૬
સેટબંધીની સાથ ૪ ૦
કેટલાંક પસિદ્ધો ૨ ૬
ભાગવત કથાઓ ૩ ૬

અરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

ચાલુ ૩ ૦
ભાગ્યશાલીબહ ૩ ૦
અપટી પુળ ૩ ૦
ચતુરની વાતો ૩ ૦
ગ્રામ ગોહી ૨ ૦
લાલો ૫ ૬
બાલાની સોબતમાં ૪ ૦

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૪ ૧
અમારા બા	(સ્વરાજના ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૦
જીવન પરોઢ (બા. પ્રભુદાસ ગાંધીએ પ્રીનીડસ ખાતેના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન જોયેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૫ ૦
ધર્માત્મા ભોળાજી	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુના પત્રો-૧ (આશ્રમની બેનો ઉપર)	સંપાદક મહા મહેશ્વર	૨ ૧
બાપાની કેળવણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૧
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક		૧ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના બેતરીસ માસનો ઇતીહાસ. બેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.)		ક્રીમત રૂ. ૧૫/૦.
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
બારણાના તેર દિવસો	(ચીનાભાઇ)	૧ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો (સ્વરાજ પર લખાયલા પત્રો)		૨ ૬
કસ્તુરબા રેમાયણ અંક		૧ ૦
ગાંધી રેમાયણ અંક		૨ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩ ૬
મંગળ પ્રભાત		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
બ્રહ્મચર્ય ધર્મ સાધના	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૩

હીરાલાલ અરજણવાડા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ	કા. ૫. મ.	૩ ૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમજ શકાય એવી રીતે કરાયલો અનુવાદ		૭ ૧
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો)		૧ ૩
ચાર પુરૂષ મનોરા (આત્મ કથની, પુરૂષમાં રેવાતી ખોટો ઉપર પ્રકાશ પ્રકાશ નાખવાપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ)		૨ ૧
સમુણી ક્રાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	૧૫ ૦
તેજ રેખાઓ પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો		૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ		૧૪ ૦
મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ).	૩ ૦
યુધ્ધ નહી રહેવાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હવેની આપણા સંસ્કૃતીનું આથી	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(હાવલોકેબ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧-૭-૦
ટોલ્સટોય અને ગીતાજી		૨ ૦
ગોલવાલી વિચારો	(ડાહ્યા ગજેન્દર)	૧ ૩
બુધ્ધ લીલા		૧ ૬
બુધ્ધ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ રંગાવલી		૫ ૬
ગોખીપદ સ્ટોરીઝ. (રંગીન ચીત્રો આપતા ગ્રંથ)		૧૦ ૦
શેઠ રણીઆરદાસ કથાનકો	(ચાર્લ્સ ગંજદ)	૬ ૧
હંજરત મહમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નહાનુ પુસ્તક)		૧ ૦
ગોકળગાય	(ડાહ્યા ગજેન્દર)	૧ ૬
રમણલાલ વાસા	(" ")	૫ ૦
હિંદી પ્રેમી ચીત્રો		૦ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

બે નવેકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવકથા)	૫ ૩

ચારૂ બાપુની નવલકથાઓ

અપુર્વ આરતી		૧૧ ૧
અમૃતબેન		૬ ૦
કાશીનાથ		૫ ૬
ગંગનાથ		૪ ૦
ચારીત્રહીન		૧૩ ૧
જળી		૭ ૧
દલન માતા		૪ ૦
નવીના		૧૦ ૦
દુર્ગા		૮ ૧
દેવદાસ		૫ ૦
બધુ બાલીકા		૪ ૧
મુલના		૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંથ ભુલ		૧ ૦
માલંચ અને બાર બીજાય		૫ ૪
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
ગલ્પો		૭ ૦
ગોરા		૫ ૦
ચિરકુમાર સભા	(ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને પ્રતીમાં		૪ ૧
ચિત્ર રેખા		૮ ૧
ચુનકરો વાર્તા સંગ્રહ		૬ ૧
ચોરાની વાતો		૧ ૦
ચોરાલ ચોપડા નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની		૧૧ ૦
જર્ય સીંહ સીધ્ધરાજ		૧૧ ૦
જાદુઇ ધારા		૮ ૧
આસાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની		૧૮ ૧
આવતી કાલ		૭ ૦
આશ્રમ (ચાર આનાનો સેટ)		૧-૧૨-૧
આબુની વાતો		૧૦ ૩
આજે બધા		૧૧ ૦
અધારાના વાચરા		૭ ૩
ઈન્દ્રાસન ગોવેલ		૪ ૦
ઉમીનાદ		૮ ૧
ઓસરા કોલ્ટ		૩ ૦
અજાના આપુ બાપુજીના જીવનને લગતુ પાકુ પાકી ગોવેલ		૭ ૧
કાચ ચમ		૧૦ ૧
કેમરાના કાકા		૭ ૦
ક્રાંતી પ્રેમાંક (વાર્તા સંગ્રહ)		૭ ૧
કીન ચર્ચા		૭ ૧
ગેમ બીન્દુ (હાસ્યનિબંધો)		૭ ૦
ગાંધી		૬ ૦
ચમાસવર્ષ પછી		૭ ૦
ગાગ્ય નિર્માણ (બાલગ્રંથ)		૭૦ ૧
ઘંટડીની ખુશબુ		૬ ૦
ઘમાની સાહયારી		૫ ૧
ઘરીયોલાલ		૬ ૦
ચક્ષુ અધું બે		૧ ૦
ચક્ષુમા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)		૭ ૦
ચેન ચરૂ		૪ ૧
ઘરીયાઈ ઘહાર ચટીયા		૭ ૧
ઘરીયાઘાટ		૬ ૧
ઘીરીકેની વાતો		૧ ૦
નીલ પંખી		૩ ૦
નીલ રેખા		૮ ૦
નહીબ્બાર		૧ ૬
નુટેલા સુર્ય પાત્રો		૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૧
પહેલો ફાળ		૬ ૦
પ્રિયસી		૮ ૦
પોરાણીક નાટકો		૫ ૬
પ્રેમ પદ્મ		૧ ૦
બાલક લાલા મુક		૬ ૦
બારૂ બુધ્ધી		૬ ૦
બલેહાલ્લ		૮ ૦
બોહીની		૮ ૦
બાલુસાહેબના દીપા		૭ ૦
બીરૂ ઝાંથી		૬૨ ૦
મનુનું રહસ્ય		૧૦ ૦
મનવીની ભવાઇ		૧૨ ૦
માયાવી સંસાર		૭ ૬
રંગાવાલ . ભાગ ૧		૧૦ ૦
વિજોડવી		૭ ૬
વેરાનેનો બોગ		૮ ૦
સમ તમાચી		૬ ૦
બે વેત દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૪ ૦
પરીષેદ		૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ		૭ ૦
પુર્ણાંક		૭ ૬
પોષીક તાપ		૫ ૦
પોલાસાહ ભા. ૧-૨ સેટની		૧૪ ૦
ફુલની આકાર પે		૫ ૧
બોલાસ		૧ ૦
સમરાંગણ		૬ ૩
સાધુ ગ્રંથ		૬ ૦
સધુપ		૭. ૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૮
ગુપ્તધન (ડાયેટર કુલ ગોવેલ)		૧ ૦
ચાંદ મુખી		૭ ૦
મોટો જોહણી ગ્રેમ		૧ ૨ ૬
શાહ રંગ		૬ ૦
એને ચરણે		૨ ૩
ચાપેરવાલી (ડાયેટની નોવેલ)		૦ ૦
રવીન્દ્રના		૧ ૧
ચારણકાર		૭ ૧
આગે કદમ		૭ ૬

કેળવણી વીશે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

ક્રીમત ૭-૦-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભણાભાઈ પટીદારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ તેલમાં તાજા તૈયાર, અસલવાળી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ચુસ્ત ચેવડા, મમરા, ગાંઠિયા, ભાખરા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ગોદા ઓર્ડરમાં મીઠાઈ ગોઠવી ઓર્ડર પ્રમાણે કુંદર વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: જોબરસ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	5	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૬
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્યોનો ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" ભા. ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપકો	૦	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
ગીજા રહુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
આનું ગણીત ભા. ૧	૧	૪
" " ભા. ૨	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સાહીત્ય પ્રકાશની

પુસ્તક પાંચમું	૨	૧
" છઠ્ઠું	૧	૪

ઉંચા ધોરણ ઉંચકીને લેખવા માટે બાલાવબોધ ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની ૨ ૦

મુલત લેખન બાલા ભા બાલા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકોને ક્રમ મેળવે છે.

મુલત લેખન તાલીમ ચર્ચા

" " " ધોરણ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ બાલન બાળા

બાળબોધી	૨	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૧	૪
" ચોથું	૨	૪

સાહીત્ય કલ્પદ્રોમ

સાહિત્ય માટે બાલન પ્રકાશનો

બાલાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧	૪
" ત્રીજું	૧	૪

વિકાસીકે બાલન બાળા

બાલબુ બારી	૧	૦
પરદેશી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૪
ચોથી "	૧	૬
પાંચમી "	૨	૦

બાલો લખીએ

બોધી ૧	૧	૪
" ૨	૧	૪
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

4 DEC 1951

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 47—Vol. XLIX. FRIDAY 30TH NOVEMBER, 1951.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

TRUST IN GOD, AND DO THE RIGHT

Courage, brother; do not stumble.
Though thy path be dark as night;
There's a star to guide the humble
Trust in God, and do the right.

Let the Road be rough and dreary
And its end far out of sight,
Foot it bravely, strong and weary,
Trust in God, and do the right.

Perish policy and cunning,
Perish all that fears the light.
Whether losing, whether winning,
Trust in God, and do the right.

Trust no party, sect or faction,
Trust no leaders in the fight;
But in every word and action
Trust in God, and do the right.

Trust no lovely forms of passion,—
Friends may look like angels bright;
Trust no custom, school or fashion;
Trust in God, and do the right.

Some will hate thee, some will love thee,
Some will flatter, some will slight,
Cease from man and look above thee,
Trust in God, and do the right.

Simple rule, and safest guiding,
Inward peace, and inward might,
Star upon our path abiding,—
Trust in God, and do the right.

Courage, brother, do not stumble,
Though thy path be dark as night;
There's a star to guide the humble,
Trust in God, and do the right.

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLD RED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6" " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હોડકો

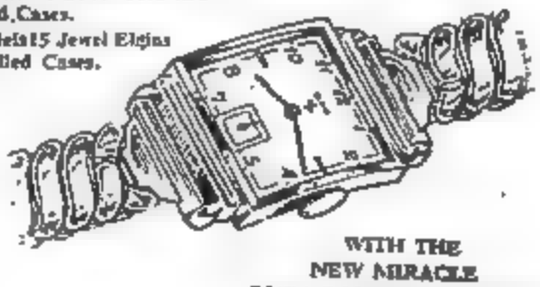
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ઇરાયું ભરી પાળી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/13 Pattens Chambers, Joppe Street, P.O. Box 5193 Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained progress."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

		Rs.			Rs.
Fire Premium	... ...	1,70,32,179	Life Business in force exceeds	...	54,34,00,000
Marine Premium	... ...	56,04,844	Assets exceed	... ...	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	...	35,84,968	Total claims paid over	...	17,95,00,000
Life Premium	... ...	2,88,79,302			

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610,

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala will sail on December 4 for Bombay.
S.S. Karanja will sail on the 5th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એકરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, ખુરશ ટેબલ, ટેબલ, તડન સીકોયાના બાબે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડ્રોઈંગ ફરનીચર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. સેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવાર આપણ બનાશે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of;

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3008, NAIROBI. Cable: "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

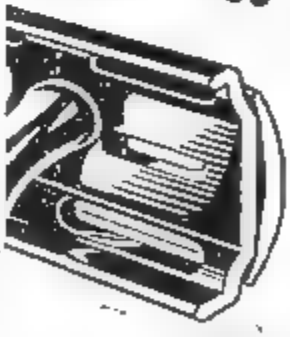
Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

Minora BLADE

4 BLADES FOR 6d.

3941-2

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 47—Vol.–XLIX Friday, 30th November, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

Neither Surprised Nor Shocked

We were under no illusion in regard to the way in which the Group Areas Act was to work. We are therefore neither surprised nor shocked at the report, as published, of the Technical Sub-Committee of the Durban City Council, on the zoning of Durban under the Act. If we are somewhat painfully surprised it is the way our own people are shocked, since there are greater shocks yet in store for them and it will need tremendous strength to survive them. The Technical Sub-Committee is really to be congratulated for having been at pains to render the shock as less severe as possible. There was not the slightest doubt in our mind about the object of the Group Areas Act. It was crystal clear that it aimed principally at ridding the City of its Indians and segregating all the non-Europeans completely from the Europeans. That accounts for the silence so far assumed by the European public, though the Act technically applied equally to them. We Indians in particular and the non-Europeans in general had protested strongly against the Act before it was passed and have continued to do so ever since, because the Act was wrong in principle, it was not practical and it would in every way detrimentally affect those to whom it would be applied. The European public, however, was, quite obviously, not concerned with the principle as long as the Act did not detrimentally affect them. Principles to them are mere platitudes, slogans, war cries. Beyond that they mean nothing. Don't we see that in practice in South Africa? Of course there are honourable exceptions for whom we have the greatest respect and on whom we have pinned all our hopes.

Up In Arms

Quite a large section of the European public of Durban is up in arms instantly it has found the Act touching it in the slightest degree. It has begun to use the language of war. It seems to have completely lost its balance. It knows not what it thinks, or what it speaks. Nay, it has lost even its heart. It does not mind in the least if Indians are uprooted in their thousands from the land on which they have settled for over half-a-century and thrown elsewhere. But dare anyone touch a single home of the White man! The White man will then fight to the last ditch! And the authorities must heed his cry because he has the power to throw them out if they did not. The cry of the Indian—the non-European is unheeded, because he has been deliberately kept dispossessed of that power. This is the rule, (or mis-rule?) under which we live. We admire the spirit evinced by the European public but not their pettiness and their prejudice. Bereft of that their spirit is worthy of emulation. They are indeed giving a lesson to the spineless Indians as to how they should act in the circumstances in which they are placed. If the Europeans are prepared to lay down their lives for a right they hold sacred how much more should we be when the honour of our whole community is at stake and stark ruin faces us?

Solemn Resolve

Let us therefore not give way to anger or hate, notwithstanding all the provocation, but solemnly resolve not to budge an inch though we may be robbed of all our property, all that we hold dear and even our very lives. Let them remove our dead bodies. That is the spirit that should move every Indian if he has any manhood in him. The days of platform speeches and empty resolutions are passed. The time for determined and dignified action has come. We fail to see any way for an honourable compromise on the Group Areas Act as it stands. In so far as residential segregation is concerned, on which so much stress has been laid, it must be admitted by all observers that it has to a very large extent taken place quite naturally. If there have been lapses they have been due to the shortsightedness of the authorities in not providing the voteless section of the population with adequate facilities and opportunities for advancement. There has been for years a crying need for housing for the non-Europeans and what have the authorities done? The Durban City Council has been busy making Durban a place of luxury for foreigners at the expense of the voteless section of the people. Thousands of pounds have been spent on unessential things, such as, improvements on the beaches, golf courses and race courses etc.,—all for the comforts and luxury of the ruling race, while thousands of people are starving for roofs to protect themselves and their families, simply because the latter have no voice in the Government.

Prove Your Earnest

If the authorities are really in earnest why do they no prove it by immediately setting about improving the localities already occupied by Indians? Why are they criminally negligent about it? Why do they not build suitable houses for all those in need and provide them with all the civic amenities and not treat them as mere chattel? Surely it does not require much common sense to do these things without unnecessarily wounding the susceptibilities of any people. The way the Europeans, led by the Mayor, are raving against the Indians, because they happen to have grown equal in number or even outnumber them passes our intelligence. Why is this

glaring fact not borne in mind that the reason why this has happened is because of the unjust and unnatural restrictions imposed on them in regard to inter-provincial migration and that if the Provincial barriers were removed the Indians who are barely two and a half per cent of the Union population would not nor could they ever become a problem. Their fight should therefore really be directed not against the helpless Indians but against the Government.

NATAL INDIAN ORGANISATION ON GROUP AREAS' PROPOSALS

THE Natal Indian Organization in a Press statement states: the Press report of the Technical Sub-Committee appointed by the Durban City Council in connection with the racial zoning of Durban in terms of the Group Areas Act, makes the Indian people shudder. The ultimate aim of the Council is crystal clear in that the Indian people are to be uprooted holus bolus from where they have settled and had a peaceful life for over half a century. Some of the recommendations of the Technical Sub-Committee are far reaching and take no account of the feelings of the Indians.

Springfield Extension was expropriated from Indians for Indian housing. Riverside has been laid out for an Indian area. Both these areas are to go to the Europeans. The Indian community's lack of faith in the Durban City Council is exemplified in this latest instance of the Council going back on its own word. It is said that the White people of Durban mean well by the Indian, but if the Report of the Technical Sub-Committee is the criterion by which they are to be judged then we plead not guilty for our lack of faith.

We are aware that the Report is not the final say in the grouping of the various racial zones but there is sufficient in the Report to indicate that the primary object is to serve White interests in the City of Durban and in that process the sufferings of the Indians count for nought. The mere mention of Sea View, Hillary, Bellair and Malvern being defined an Indian area, has raised a storm of protest from the White people. That protest must be heard because the Whites have the votes. That remedy is not with the Indian and in consequence he has to suffer.

It is no exaggeration to say that the loss of the Abadan Oil Refineries to the British people pales into insignificance when compared with the revolutionary proposals contained in the Press resume of the Report of the Technical Sub-Committee.

The Natal Indian Organisation appeals to the Indian people not to be panic stricken. All is not lost. There is sufficient time at our disposal to fight every bit of the way to safeguard and protest what we have earned by sweat and labour.

FAREWELL MESSAGE FROM MR. R. T. CHARI

THE following message was conveyed to the people of South Africa by Mr. R. T. Chari, Secretary to the Office of the High Commissioner for India in the Union on the eve of his departure last week for India via England:

"On the eve of my departure from this country I send greetings to the peoples of South Africa. I wish to express my grateful appreciation of the courtesy and help I have received from persons of all sections of the people, which has greatly assisted me in the discharge of my duties.

"It is a matter of great regret to me that during my sojourn in this land it has not been possible to lay down a secure basis for rapid solution of the difficulties that confront South African citizens of Indian origin. During the difficult years that lie immediately ahead I have no doubt that the Indian community will continue to strive for the ideals of honour, justice and liberty which neither law nor practice affords them in adequate measure today. I have realised how deeply rooted in this country of its adoption the Indian community is. It is unnecessary to remind these inheritors of the great tradition of Mahatma Gandhi that they are dedicated to the task of building a united democratic South Africa and that the only secure foundation for such construction is love of justice and non-violence. Their undeviating efforts must therefore lie only along this path, for other methods involve the grave risk of destroying those very things they seek to achieve.

Long Live South Africa."

N.I.C. ASKS FOR REFERENDUM

THE Natal Indian Congress requested in a letter addressed to the Mayor of Durban that the City Council hold a referendum of all citizens to decide whether the Group Areas Act should be implemented.

Congress requested the Mayor to place its letter before the meeting of the Council held on Monday.

The Natal Indian Congress letter to the Mayor reads as follows:

"We address this letter to you in the hope that you and the Durban City Council will give our viewpoint serious and urgent consideration at to-day's meeting of the City Council specially called to reconsider the proposals of the Technical Sub-committee in the light of alternations suggested by the Nationale Party and European representatives of the Southern and Northern suburbs.

The very fact that you have thought it fit to summon to-day's meeting following the protest of the Europeans of Sea View, Hillary and Bellair is an indication that the Durban City Council is only too ready to protect the interests of the White citizens, which is also clearly reflected in the proposals submitted by the Technical Sub-Committee. These proposals and the comments made on them by the majority of the Councillors leave the non-European people in no doubt that the Council aims at ultimately removing all non-Europeans from the whole of the present municipal area of Durban to lands outside the city boundaries.

"Our opposition to the Technical Sub-committee's proposals arise out of our rejection of the Group Areas Act and the principle of apartheid embodied in it. Repeatedly the authorities have assured the non-European people, however, that apartheid will be applied with justice to all. But the Technical Sub-Committee's plans and the ferment of racialism which they have evoked from the Europeans of the City have clearly proved that it is fallacious to contend that apartheid and justice have something in common. If justice could have flowed out of the policy of apartheid, then the land in the area covering Greater Durban would have been divided proportionally among the different races who inhabit the City, taking into account that the population of Durban consists of 131,430 Europeans, 145,744 Indians, 132,841 Africans and 15,459 Coloureds.

"On the contrary, what is now being attempted is to remove practically the entire non-European population from the built-up areas to open veld outside the boundaries of the City, and to hand over Durban to Europeans who form less than one-third of the City's total population. We ask: is there another example of greater injustice in the history of any country.

"The very fact that such proposals have been made by a sub-committee of the Council and that the Councillors are prepared to amend further the proposals in the interests of Europeans only, is merely a reflection of the fact that Durban City Council, elected only by European voters, cannot act in the interest of the City's population as a whole. The Council cannot reflect the will of the people of Durban and its latest actions have made the non-European people realise more emphatically than ever that they cannot have any confidence in it.

"On such a vital issue as the Group Areas Act it is vitally necessary that the Council take immediate steps to discover what the will of the people really is. We, therefore, in all seriousness suggest that the Council immediately hold a referendum on this issue to ascertain the viewpoint of the 426,119 citizens of Durban. Whatever this referendum decides shall, according to the precepts of democracy, be binding on the Council and if the Council finds that its viewpoint is not acceptable to the majority of the City's population, then it should tender its resignation, handing over the reigns of local government to those who derive their authority from the will of the people.

"Trusting that you will kindly place our views before the entire City Council and that the Council will give them due consideration."

SYDENHAM AND OVERPORT INDIAN OPPOSE ZONING PLANS

TOTAL opposition to the Durban City Council's Technical Sub-committee's race zoning plans was expressed in a resolution passed unanimously by delegates from social, religious, sporting and political organisations of Sydenham and Overport at an Emergency Conference held last Sunday under the auspices of the Sydenham branch of the Natal Indian Congress.

The main resolution passed by the conference said that the race zoning plans "make no pretence of any fair and equitable distribution of the land. Durban is being made into one White zone.

"This conference, placing on record its unequivocal opposition to the Group Areas Act, fully supports the policy of the N.I.C. to resist at every stage all attempts at expulsion and displacement, direct and indirect, of any group of people from presently settled areas of residence and business and will continue with ever increasing determination its struggle against this obnoxious piece of apartheid legislation."

The conference called upon the people of Sydenham not to co-operate with the authorities in the creation of group areas and to expose any Indian who did so as traitor to the cause of the Indian people.

Another resolution condemned the policy of expatriation and said that under no circumstances would Indians be party to such a policy. "We are South Africans," the resolution added, "and we will count no sacrifice too great to obtain for ourselves full citizenship rights in our country." The resolution supported the decision of the Natal Indian Congress conference held recently that the South African Indian Congress should request India not to accept any Indians arriving in India under the Assisted Emigration Scheme.

Mr. Debi Singh, General Secretary of the Natal Indian Congress and Mr. I. C. Meer, a member of the Natal Indian Congress Executive Committee also addressed the conference.

Mr. E. C. Swales, Chairman of the Durban branch of the A.P.O., the leading Coloured organisation, condemned the plan as legalised robbery and advocated the creation of a co-ordinating Committee of Indian, African and Coloured political bodies to oppose the Group Areas Act and the policy of apartheid. Mr. Swales said that the Coloured people would oppose the Technical Committee's proposals.

A mass meeting of Indians of Sea-Cow-Lake, Temple Halt, and Newlands was held on Sunday afternoon, under the joint auspices of six organisations, at the Newlands School Hall to discuss the implications of the zoning Plan of the Durban City Council. Dr. G. M. Naicker and Mr. C. I. Amra of the Natal Indian Congress were the two chief speakers. Similar resolutions were passed.

CONGRESS REPLIES TO COUNCILLOR SPANIER MARSON

IN a Press statement the Natal Indian Congress states: "The outburst of Councillor Spanier Marson against the Indian people whom he wishes to be "put back" in the canefields and whose expatriation he advocates; is symptomatic of the prevailing attitude among racialist Europeans in the Union, who lose all sense of reason in their attempts to entrench a caste system in the country under which the non-European people are solely to serve as a reservoir of cheap labour.

"It is this attitude which has been responsible for the race zoning plans which virtually excludes all non-Europeans from built up areas of greater Durban and which if ever implemented will result in all economic progress of non-Europeans being brought to an end. Councillor Spanier Marson and others are directing their attacks against the Indian people because economically they are the most advanced of the non-Europeans. If Africans and Coloureds were in the economic position in which Indians are to-day then the same attacks would have been made on them.

"In his haste to expatriate the Indian people Councillor Spanier Marson becomes blind to historical fact. He talks of "developed areas in Durban" but not for a moment does he pause to consider the great contribution made by Indians in the development and prosperity not only of Durban but of the entire Province. For the part played by Indians in this direction there is sufficient on record giving credit where it is due.

"Indians in Natal have earned for themselves, through their contribution, a place inferior to none even if racialist Europeans are not prepared to recognise this. A South African citizen of Indian origin has as much right to progress as has Councillor Spanier Marson or any other European. Nothing will ever make Indians leave the country of their birth and sooner this is realised by White South Africa, the better it will be for all concerned. Expatriation is a dead letter and let not individuals in official positions run away from their responsibilities by raising it as a slogan whenever called upon to face practical problems of our multi-racial population.

"The reference to the Republic of India only exposes Councillor Spanier Marson's lack of knowledge on what happened when the Dominion of India (and not the Republic) came into existence. No Englishman in India to-day is treated as an inferior nor were Englishmen expatriated. The slogan of "quit India" implied the ending of political control not the physical removal of the English people. In any event in South Africa we are concerned with citizens of the Union and not of any foreign country even if they happen to be of Indian origin.

"Councillor Spanier Marson's outburst perhaps does explain why the plans seek to remove the bulk of the Indian people particularly northwards in the Duff's Road area. Is it after all a naked plan to concentrate Indians on the fringes of the sugar estates so that they can be "put back" in the canefields?

WANTED

A Teacher conscientiously interested in children's mental, physical and cultural development, for Livingstone Indian School should have knowledge of holding Kindergarten and Primary classes through the medium of English.

Scale £230x10 — 260x20 — 300x10 — 320x10 — 400x15—£5. Plus Cost of Living Allowance and War Bonus amounting approximately to 22½ per cent. Successful candidate would be required to commence duty approximately on 22nd, January, 1952 at Livingstone.

Apply with qualifications to:—

Secretary, British Indian Association,
P. O. Box 202, Livingstone

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક ભાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળપૂર્વક તાબડતોબ પહોંચાડીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)
Phone 24965. — — DURBAN.

INDIA AND EGYPT

AT a Press Conference in New Delhi Mr. Nehru Prime Minister of India, replied to some interesting questions put to him on India's attitude on the question of Egypt.

Question: In view of the fact that British based her troops in Egypt in the old days to defend the Indian Empire, is there any justification now for keeping those bases after Indian independence?

Mr. Nehru: It is true that in the old days British policy aimed at keeping the passage to India, Australia, etc., under control. The occupation of Egypt was originally partly based on controlling that passage. Now that does not apply in that sense. We are obviously not interested in that way because we in India have no passage to India to keep clear. We are interested in wide international highways being used for international purposes. That is all. I do not think that can be done forcibly by troops. It is a matter for a peaceful international agreement.

Question: May we take it that you give your moral support for the cause for which Egypt is fighting?

Mr. Nehru: In so far as Egyptian nationalism's claims are concerned, that is the growth of nationalism, etc., and its legitimate claims, obviously we have always sympathised with them. Various matters like the Suez Canal or the sudan raise certain rather complicated questions. We do not think that the Sudan or any territory should be controlled by foreign powers ultimately. What exactly the Sudan should do is primarily the concern of the Sudanese and also, of course, the concern of others, more especially Egypt because of the Nile water which is very important.

Question: You took the initiative in the matter of Indonesia by calling a conference of Asian countries. Are you prepared to take such an initiative in regard to Egypt?

Mr. Nehru: I do not think there is any comparison between Indonesia and Egypt in these issues. In this particular matter we will very gladly take our part in helping in any other way but it is not clear as to what kind of initiative I can take except to express my goodwill and my desire to help wherever possible. Do you expect me to convene a conference on this question? Surely not. The Indonesian conference that we convened was a very special one because, according to us, a treaty made by the Dutch Government with the Indonesians was in a sense put aside and a fresh Dutch war effort took place at the time and they were reconquering part of Indonesia.

Question: Does not the despatch of fresh British troops to Egypt constitute a war effort?

Mr. Nehru: When you use troops it is a war-like measure. It is not a peaceful measure.

Question: Would you favour the Suez Canal as an international highway to be controlled by the United Nations or by some members of the United Nations?

Mr. Nehru: You always go back to the trusteeship principle which is a proper international authority. It is another matter. In fact there are international authorities in regard to the Danube and the Rhine. The nations concerned in those rivers control the traffic. There is no reason why the Suez Canal should not be completely under Egyptian political sovereignty. Yet international arrangements can be made by the countries concerned, in which, of course, Egypt will play a very important part herself, for traffic and other things which will not interfere with that national authority.

Question: Do you view the Egyptian question as one of the Commonwealth defence?

Mr. Nehru: "Not to my mind"

Question: Australia has agreed to participate in the proposed Middle East Pact because Australia thinks that it is interested in the maintenance of communications. Will India be interested in that way in the Pact?

Mr. Nehru: "We have not interfered or come in the way of developments in Europe with regard to the Atlantic Pact. We were not called upon to associate ourselves with it in any way. There were talks about a Pacific Pact on the same lines. We did not think that it was necessary or would lead to peace which was the main aim.

Question: "As the first lieutenant of the General who fought the non-co-operation movement in India, what would you think of Egypt trying to imitate India's weapon of non-co-operation?"

Mr. Nehru: "It is no function of mine—in fact it would be impertinence to advise another country. I think that any peaceful method of dealing with the situation is better than a violent method. It is always much easier to solve the problem that way."

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

ZONE COMMITTEE REPORT CRITICISED BY EUROPEANS

SINCE the publication of the report of the Durban City Council Technical Sub-Committee on racial zoning of Durban under the Group Areas Act there has been considerable criticism by Europeans against the report. We give below a few of the comments:

Councillor A. L. Barns, Chairman of the 1943 special City Council Post-War Development Committee for the race zoning of the City attended a gathering of 200 ratepayers at Wylie Hall, Parkhill. He is reported to have said: "I will never be a party to the forceful taking away from Europeans of anything they own—their own homes, and that is what the proposals of the Technical Sub-Committee, if they came into force, would mean.

I feel that if Europeans band together and remember that the land they own today is their birthright — something they have indeed to be proud of — they will solve the problem.

Let us not upset the Indians. They can enjoy their lives and be happy, and so can we — but separately. Let us give them the power to develop their own type of Government, on which would be superimposed the central Government, in their own way in their own areas.

Councillor J. Bolton, in an interview to the Press said: "The Government has placed the Group Areas Act on the statute book; let them implement it. I fail to see why the City Council should voluntarily shoulder the tremendous burden of the Act when it is not bound to do so. "Mr. Bolton said: I have nothing against segregation applied fairly in consultation with all races but it is absurd to even consider uprooting 40,000 people and moving them somewhere else. All the plans we have seen are absurd. People of all races have been thrown, unnecessarily, into a state of uncertainty. The Racial Zoning Committee's plan is bad enough, but it is frightening even to start counting the cost of the alternative plans we have heard. Even spread over 20 years it might run into millions of pounds a year.

Mr. C. A. Haupt, chairman of the Nationalist Party in Durban, said in an interview to the Press that the zoning plan appeared to be unworkable. "Everyone had the idea, he said, that the Group Areas Act would clear up the Durban Areas of black spots and place them outside the European Areas altogether. They seem very disappointed that the Corporation plan does not provide for this.

The Rev R. A. Prosch, Minister of the Durban West congregation of the Dutch Reformed Church, said we will fight against these proposals to the utmost."

'Idealistic Dream'

Councillor C. A. C. Williamson, last week described the application of the Group Areas Act to Durban as an "idealistic dream." "I am opposed to any attempt to impose this legislation on the city," he said. "You cannot move human beings around as though they were pawns on a chess board. People living in Hillary, Bellair and Sea View have, many of them, owned property there for many years, and the hardship it would cause them is typical of what may be expected under the Act."

Natives' Plea

Mr. A. W. G. Champion, on behalf of the Location Advisory Boards and the Native population last week appealed to the Town Clerk to give the Natives an opportunity to place their views before the City Council before a decision is made on the group areas. His letter requests that a place should be found for them within the city's boundaries if zoning of races is necessary at all. The letter continues: "We should not only be considered as suppliers of cheap labour for industry and commerce. We should be recognised and accepted as citizens of Durban as are Europeans and Indians. We should not be driven away from Durban to a place where we are going to be the reservoir of cheap labour to supply not only Durban commercial houses and industries but farming and the mining industries of Natal. We appeal for true co-operation between Europeans Indians and Native peoples."

A SANE VIEW

IN the course of a leading article in its issue of November 24, 'The Natal witness' writes: It is one thing to put a pipe-dream in the form of legislation, but quite another to implement that legislation. Nationalist speakers were wont to extol the Act as a measure that would eliminate much racial friction, but experience of it so far goes to show that it will increase discord, and indeed it is even now doing so.

The chaos to which the first attempts to implement the Act is leading illustrates the impracticability of apartheid. If there was a time for a Group Areas Act, it was fifty years ago. Then residential planning on a large scale was possible, but the haphazard development that has taken place this century cannot be reversed by grandiose measure which take no account of the practical difficulties. Residential segregation is desired by most South Africans, and there may be a case for preventing so-called Indian penetration by treating on its merits each application for property transfer—as long as this is accompanied by positive measures to prevent any group from becoming land-starved. Certainly this is not a radical solution, but it may be that no radical solution exists. If one does exist, it is certainly not the Group Areas Act, which the Government should repeal, so ending the confusion and uncertainty engendered by this ill-considered measure.

CASE UNDER GROUP AREAS ACT

A SUPREME COURT JUDGMENT

AN INTERESTING judgement under the Group Areas Act was given in the Supreme Court Pretoria on November 19, by Mr. Justice Blackwell, when he set aside a decision of the Pretoria North Town Council.

S. I. Dockrat, an Asiatic storekeeper, of 75 Gerrit Maritz Street, Pretoria North, had applied to the Pretoria North Town Council for the issue of a control certificate to enable him to get a trading licence. The Council refused the application, giving as one of its reasons the fact that it was satisfied that the applicant, being an Asiatic, could not lawfully occupy the premises in Pretoria North by virtue of the Group Areas Act.

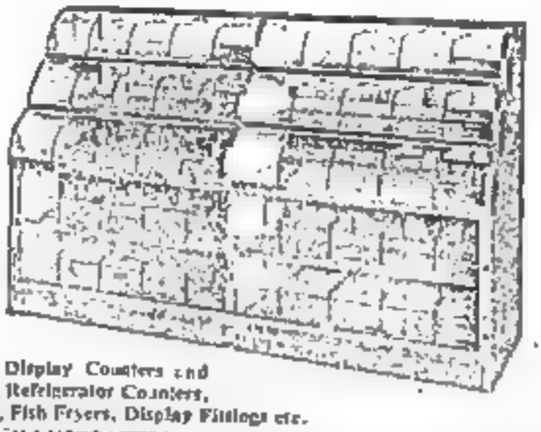
The matter was then taken on review, the applicant's contention being that it was not lawful for the Pretoria North Town Council to consider whether or not he had lawfully occupied the stand on which he wanted to trade. This contention was upheld by Mr. Justice Blackwell.

He said that, although the Town Council was, under the old Asiatic legislation (repealed by the Group Areas Act) bound to consider whether the applicant for a control certificate could lawfully occupy the premises, the power of inquiry into the lawfulness of the would-be licencee's occupied had now been conferred on the Receiver of Revenue, who was the issuer of the licence.

Consequently the Pretoria North Town Council had exceeded its powers and its decision was irregular and was set aside.

Mr. D. Gould, K.C., with him Mr. F. Eloff (instructed by Messrs Sapirstein and Kuyper) appeared for the applicant; and Mr. Oswald Pirow, K.C., with him Mr. V. G. Hiemstra (instructed by Messrs van der Merwe, Haasbroek and Boezaart) for the respondent council.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show
194 MARSHALL ST. (facing Ecram House)
Phone 33-4214/5. Johannesburg. P.O. Box 4861.

MADAME PANDIT PRAISES AMERICA'S DEDICATION TO RIGHT IN WORLD

Washington November 15.

MADAME VIJAYA LAKSHMI PANDIT, retiring Indian Ambassador to the United States, praises the United States as a generous country "dedicated to doing what is right throughout the world."

In a special Voice of America interview, Madame Pandit summed up the aspects of American life which she said have impressed her the most since she assumed her Ambassadorial post in Washington two and a half years ago.

"On the one hand, I am impressed with America's desire to do what is right," she said. "On the material side, there is the rapid and ever-increasing progress in science and technology which has given Americans the prosperity she enjoys today."

Asked what, if any, is the difference in attitude between Americans and Asians, Madame Pandit replied that differences are merely conditioned by culture, tradition and history. "But these differences need not separate us," she added, because our basic approach to peace and freedom is the same."

Madame Pandit had special praise for American women.

"The thing that never ceased to impress me," she said, "is the way American women combine family life with a career. I am also impressed with their constant efforts on behalf of community and social welfare. I should like my own countrymen to emulate this aspect of American life."

Madame Pandit also spoke in Hindi, explaining that she is returning to India after two and a half years to face difficulties far greater than those she had faced in the diplomatic world while serving in Washington.

"Many persons have asked why I have resigned as Ambassador to run for a seat in the House of the People in the Central Government," she said. I am returning because some people must shoulder the burdens which lie ahead for our nation. I must join these people of India who have the courage to face these difficulties."

She added, she hoped America will watch India and her problems with sympathy and understanding.

A large group of the friends and colleagues of Madame Pandit gathered at Union Station in Washington to bid her farewell. Members of the Washington Diplomatic Corps, U.S. State Department officials, members of the staff of the Indian Embassy, and many unofficial American friends were on hand when Madame Pandit departed by train for New York en route to India. On November 21, Madame Pandit went to Paris whence she was to leave for India.

Madame Pandit, the sister of India's Prime Minister Nehru, was the only woman Ambassador serving a foreign country in Washington.—U.S.I.S.

in Capetown last week to discuss the Government's offer of a grant of £1,000 on condition that apartheid is applied. Mr. L. A. Sanderson, organizing secretary, said: "Four branches have not sent delegates but have written to give their views. They are mostly in favour of accepting the grant "with caution." The National Advisory Council for Adult Education has sent the association the £1,000 subject to an assurance that no mixed audiences of Europeans and non-Europeans will be allowed at any of its exhibition or functions.

The "Forum" Closed Down

The "Forum," a weekly newspaper which was first published April, 1938, has cease publication after its last week's issue, due to adverse economic circumstances, states the board of directors. The "Forum" was founded by the late Mr. R. J. Kingstom Russell, former editor of the "Natal Mercury," and was modelled on the "New Statesman and Nation." Mr. Russell resigned in the first year of publication and the "Forum" became the mouthpiece of the late Mr. J. H. Hofmeyr, at one time Deputy Prime Minister, until his death, four years ago. In an editorial in its last issue the "Forum," states: "Between the 'Forum' and its readers there has existed a bond of friendship which we have greatly valued. We cannot avoid a feeling of sadness, now that the moment has come to say goodbye. We sincerely believe that South Africa has a great future, and our only regret is that the 'Forum' could not survive to share it."

CHESTER BOWLES,
who has been named United State Ambassador to India and Nepal

Mr. Bowles, prominent in U.S private and public life, is a former Governor of the State of Connecticut. He directed the U.S. price control program during World War II. He was a U.S. delegate to the 1946 United Nations Economic, Scientific and Cultural Organization Conference in Paris.

The new Ambassador is a co-founder of Benton & Bowles, Inc., an advertising firm in New York City.

Born in Springfield, Massachusetts, in 1901, Mr. Bowles is a graduate of Yale University, New Haven, Connecticut.—U.S.I.S.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Things In General

National Conference On Native Education

THE South African Institute of Race Relations is calling a National Conference of individuals, officials, missions and other institutions concerned with Native Education to discuss the implications of the Report of the Native Education Commission which is expected to appear towards the end of this month. The Institute believes that this Report will be of fundamental importance to the future of Native education in South Africa as it is likely to be made the blueprint for Native education for many years to come. The Institute has canvassed some 2,000 individuals and organisations, representing all parts of the Union to attend the conference, and the response has so far been very great. When all the replies have been received the Institute will decide upon the most convenient place to hold the Conference which will take place during the Easter of 1952. The release date of the Report, however, is still not certain and it is to be hoped that it will appear in time to enable the Conference to take place in March/April 1952.

Apartheid At Art Shows

Delegates from South-West Africa and the Southern Transvaal met their Cape colleagues on the Council of the South African Association of Arts

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

IS ILLITERACY A CRIME IN SOUTH AFRICA?

THE South African Institute of Race Relations has issued the following Press statement: It is estimated that some 7 per cent of the total African population of the Union (approximately 550,000 persons) are sentenced to prison for committing "technical offences" in the Union each year. There is no doubt that some of those convicted were aware of the nature of the offence that they had committed, and it is to be supposed that a period of imprisonment might serve as a corrective measure for the wilful offender. At the same time it is difficult to ignore the possibility that a great number of the African so imprisoned had no appreciation of the nature of their offence—no conception that such an action could be an offence.

Certainly there are numerous warning notices to indicate that this that or the other may not be done, but of what use are notice boards to those who are unable to read and write, (and seventy per cent of the Africans fall into this category) or for those who, literate in their own tongue are confronted with Bye Laws and instructions written in a language they do not understand? Since, however by failing to comply with these regulations they have committed an offence in the terms of the law, it is seemingly just that they should be punished, and in this way illiteracy becomes a crime in South Africa.

The problems of adapting themselves to a foreign, and frequently unintelligible, method of living which faces the millions of Africans in South Africa today are seldom considered by those who impatiently find no excuse for the "slow wittedness" of the grasping things which are "perfectly obvious," but it required very little imagination to realise the extent of the difficulties suffered by the average African in his contact with European civilisation.

It is nevertheless demanded that Africans comply with the accepted European standards of conduct and social behaviour, and there can be no doubt that illiteracy is the biggest single obstacle in the path of his adaptation.

Once the African has been rendered literate he can be provided with material which will explain simply and straightforwardly the reason for certain of our behaviour patterns and so make clear much which at present must appear to him as an unintelligible maze of prohibition.

It is of course ironic that it should be demanded of those least equipped to do so that they undertake the tremendous work of bridging the gap between two vastly different cultures: it is unthinkable that they should be prosecuted for their inability to do so, and for this reason it is imperative that they be taught to read and write.

DHIRUBHAI P. NAIK

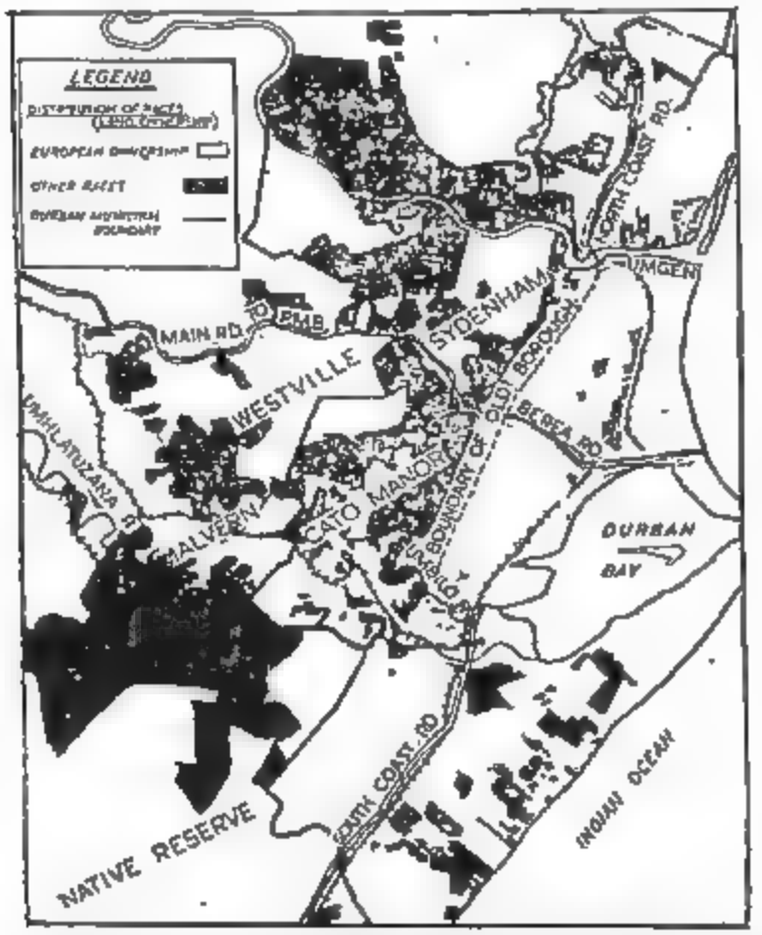
Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representatives: National Mutual Life Asso Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

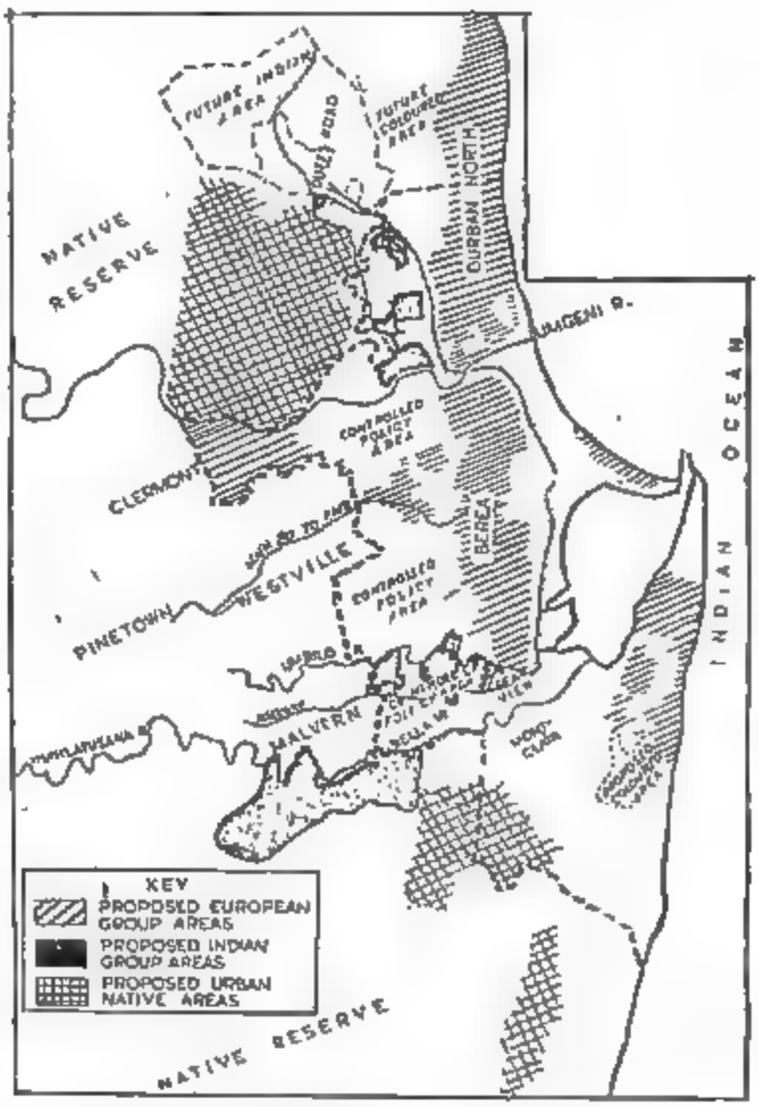
Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

This diagram shows the present distribution of land ownership in Durban and neighbouring areas.

આ નકશો ડરબન અને આજુબાજાના સત્તાઓમાં જમીન માલીકીની હાલ થએલી વહેંચણી બતાવે છે.

This map shows the Group areas as submitted to the Durban City Council by its Technical Sub-Committee, which are severely criticised and condemned both by a large number of Europeans and unanimously by the Indians.

ઉપલો નકશો ડરબન સીટી કાઉન્સીલની ટેકનીકલ સબ-કમીટીએ જુદા જુદા વર્ગોને માટે રહેવા જેરીપાત્ર પસંદગી કાઉન્સીલ સમક્ષ રજુ કરેલી યોજના, દર્શાવે છે, કે જેની યુરોપીયનો તેમજ હીંદીઓની સખત ટીકાનો વિષય બની પડેલી છે. યુરોપીયનોના મોટા વર્ગો અને હીંદીઓએ સર્વાનુમતે તેને વખોડી કાઢેલી છે.

Nehru On New Conservative Government In Britain

Referring to the Conservative victory in Britain, Mr. Nehru, Prime Minister of India, at a Press conference in New Delhi, on November 3, said: "Speaking as Prime Minister it is not for us to discuss Governments in other countries. We welcome any Government in friendly countries and will deal with it in a friendly and co-operative way. I think there has been some reference in the Indian Press to the past records of the leaders of the present U.K. Government in relation to India. I think it has only historical significance and no significance for us. It is a chapter that ended by Indian independence and I am quite sure that the leaders of the present U.K. Government look upon it as a chapter that has ended. "I do not anticipate any difficulty in the co-operation of our Government here with the present U.K. Government in matters of common concern. We may differ, in some particular matters, but I think there is a desire to co-operate here and I believe at the other end too and there shall be no difficulty in regard to it."

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Message From Pakistan

The President of the Republic of India has received the following message from Mr. Ghulam Muhammad, Governor-General of Pakistan: "I am deeply touched by your Excellency's expression of kind sentiments on my assumption to the office of Governor-General of Pakistan. Kindly accept personally and convey to the Government and the people of India my warmest thanks for and appreciation of your message of good wishes. It will be my constant endeavour to promote real and lasting friendship between India and Pakistan through a just settlement of outstanding issues and beneficial co-operation in all matters of mutual interest. I pray God that I may be vouchsafed strength and guidance to that end."

Khwaja Nasimuddin, Prime Minister of Pakistan, has sent the following message to Prime Minister Nehru:—"I deeply appreciate your message of good wishes which I have received from your Excellency and your Excellency's colleagues on my assumption of duties of the Prime Minister of Pakistan. I can assure you in all sincerity that I shall always try for close co-operation and lasting friendship between our two countries. I am indeed glad that I can count upon your full support in this endeavour."

Indian National Congress

The open session of the Indian National Congress on October 19 unanimously passed a resolution reaffirming Congress policy to establish a secular democratic state. It has been the aim and declared policy of the Congress since its inception to establish a secular democratic state which while honouring every faith does not discriminate against any religion or community and gives equal rights and freedom of opportunity to all communities and individuals who form the nation. The Constitution of the Republic of India is based on this fundamental principle. Any departure from it is violation of the Constitution and ideals which have inspired the people of India during their long struggle for freedom. The Congress reaffirms this policy and is of opinion that communalism in any shape or form is misuse of religion and culture and is exceedingly harmful. Caste prejudices and barriers also encourage fissiparous tendencies and are detrimental to the large interests of the country. Such prejudices as well as the spirit and practice of communalism are anti-social and disruptive and come in the way of the unity and progress of India and should therefore be opposed.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort

FOR SENSITIVE SKINS

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved

To be continued.

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૭ | શુક્રવાર તા. ૩૦ નવેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૦ નવેમ્બર, ૧૯૫૧.

આશ્ચર્ય નથી થયું તેમ આઘાત નથી થયો.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ જે રીતે કામ કરવાનો છે તેને વિષે અમે અંધારામાં હતાજ નહિ. એટલે કરજનમાં જાતી જાતીના લોકો માટે જુદાજુદા હક્કોની જે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તે સીટી કાઉન્સીલ તરફથી નીમાયેલી ટેકનીકલ સબ-કમીટીના પ્રસિદ્ધ થયેલા રીપોર્ટથી અમને આશ્ચર્ય નથી થયું તેમ જરાયે આઘાત પણ નથી થયો. એક વાતનું અમેને આશ્ચર્ય થયું છે તે આપણા ભાઇઓને જે રીતે આઘાત થયો છે એ જોઇને, કેમકે હજુ તો બહુ જબરા આઘાતો આપણા નસીબમાં લખાયેલા છે જે સહન કરવાને જોગી તેવી શક્તી કામ નહિ આવે. ટેકનીકલ સબકમીટીને તો ખરી રીતે અભિનંદન ઘટે છે કે એ આઘાત જેટલો બની શકે તેટલો હળવો કરવા ને તેણે બહુ મહેનત કરેલી છે. ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટના હેતુને વિષે અમારા મનમાં થોડી પણ શંકા નહોતી. દીવા જેવું ચોખ્ખું હતું કે તેનો મુખ્ય હેતુ શહેરમાંથી હીંદીઓની જડ કાઢવાનો અને સઘળા બીન-ગોરા લોકોને ગોરાઓથી સંપુર્ણ પણે ઈલાકદા કરવાનો હતો. એટલા જ કારણથી, એ કાયદો જે કે ગોરા ઓને સિદ્ધાંતમાં સમાનપણે લાગુ પડે છે છતાં તેઓએ આજ સુધી કરો પણ વિરોધ નહિ ઉઠાવતાં મૌન સેવ્યું હતું. ખાસ કરી આપણે હીંદીઓ અને સામાન્યપણે સઘળા બીન-ગોરાઓ એ કાયદાનો, તે કાયદો બન્યો તે પહેલાં તેમજ પસાર થયા બાદ આજ વિરોધ કરતા આવ્યા છીએ, કારણ કે તે સિદ્ધાંતથી ખોટો છે, વ્યવહાર રીતે ખોટો છે અને જોઓને તે લાગુ પડવાનો ■ તેઓને દરેક રીતે પ્રતિકુળ અસર કરનારો છે. ગોરી પ્રજાને દેખાતી રીતે ન્યાં સુધી તેઓને પોતાને કશી પ્રતિકુળ અસર ન થાય ત્યાં સુધી સિદ્ધાંતની કશી પડી નહોતી. સિદ્ધાંત એ તેઓને માટે માત્ર એક મોઢાંથી ના સૂત્રોની બાબત છે. એ ઉપરાંત તેનો કશો અર્થ થતો નથી. તેઓના વર્તન પરથી એ વસ્તુ શું સાહિત્ય આફ્રીકામાં આપણે નિહાળી નથી રહ્યા? બેશક તેઓમાં માનભર્યા અપવાદો રહેલા છે જેઓ પ્રત્યે અમે હજુ માન ધરાવીએ છીએ અને જેઓ પર અમારી સઘળી આશાઓ અમે બાંધેલી છે.

લડવા તૈયાર

કરજનના ગોરાઓનો મોટો વર્ગ, જેવી તેને ખબર પડી કે આ કાયદો સહેજ પણ તેને સ્પર્શવાનો છે, તેવોજ લડવા તૈયાર થઈ ગયો છે. પુહની બાપા ચાપરવા લાગી ગયો છે. પોતાનું સમતોલપણું ગુમાવી દીધું છે. શું વિચારે છે, શું બોલે છે તેનું તેને ભાન નથી રહ્યું. અરે હદમ પણ ગુમાવી દીધું છે. હીંદીઓને, જ્યાં તેઓ અરધા કોકા ઉપર થયાં સ્થાયી વસવાટ કરી રહ્યા છે, ત્યાંથી ભલે હાલવાની સંખ્યામાં જડમુળથી ઉખેડી નાખી ગમે ત્યાં ફેંકી દેવામાં આવે તેની તેઓને કશી પડતા નથી. પરંતુ બગડ્યુ છે કોઇની કે ગોરાના એક પણ ઘરને હાથ સરખો. પણ બગાડે! તેની સામે લોહીનું છેલ્લું ટીપું રહેશે ત્યાં સુધી દરેક દરેક ગોરો લડશે. અને સત્તાધીશોને તેઓનો ચોકાર સાંભળ્યોજ છુટકો—કારણ, જો ન સાંભળે તો સત્તાપરથી ઉઠાડી મુકવા ની તેના હાથમાં સત્તા રહેલી છે. હીંદી કે બીન-ગોરાના ચોકારને કશી દાદ નથી મળતી—કારણ એ સત્તાથી તેને જાણી કરીને વિરકત રાખવામાં આવેલો છે. આપા અમલ (કે ગેર અમલ!) નીચે આપણે વસી રહ્યા છીએ. ગોરી પ્રજાના ગુસ્સાની અમે કદર કરીએ છીએ તેઓની તુચ્છ મતિને તેઓના કે શને નહિ. તુચ્છતા અને કે ના વિનાનો એ ગુસ્સો અનુકરણીય છે. આપણા જેવા નામર્દ હીંદીઓને, જે સંજોગોમાં તેઓ મુકાયા છે તે સંજોગોમાં, પોતાની ફરજ વિષે ચોકાર કરવાના, પુહની હાકલ કરવા તેઓ પાક મોખરી રહ્યા છે. જે હકને તેઓ પવિત્ર ગણે છે તેને ખાતર જો તેઓ પોતાના જાન કુરબાન કરવા તયાર હોય તો આપણે જોઓની આખી કોમની માનહાની થઇ રહી છે અને નવો નાશ આપણી સામે મુકરી રહ્યો છે, તેઓએ તેમ કરવાને કેટલા વખારે તયાર થવું જોઇએ?

દૃઢ સંકલ્પ

અમે તેવી ઉશ્કેરણી છતાં આપણે ગુસ્સાના, વેરના આવેશમાં ન આવી જાઇએ, પરંતુ દૃઢ સંકલ્પ કરીએ કે, ભલે આપણી સઘળી મીલ્કતો લુંટાઇ જાય, આપણને વધારે હોય તે સઘળું આપણી પાસેથી ઝુંટવી લેવાય, ખુદ આપણો જાન પણ ગુમાવવો પડે તો પણ એક તસુ ભાર પણ આપણે હઠવાના નથી. આપણી હાડડીઓ ભલે ઉચકી જાય. જો હીંદીમાં મરદાનગી—પુરૂષત્વનો છાંટો પણ હોય તો દરેક દરેક હીંદીમાં એ જુસ્સો વ્યાપી જવો જોઇએ. જાહેર મંચો પરથી ઝટાદાર ભાષણો કરવાનો, આકી ઠરાવો કરવાનો વખત હવે વહી ગયો છે. દૃઢતાથી અને માન ભરેલી રીતે કાર્ય કરવાનો વખત આવી લાગેલો છે. ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ જે સ્થિતિમાં છે તે સ્થિતિમાં તેને વિષે કશું માનભરેલું સમાધાન આવી શકે એવું અમે જોઇ શકતા નથી. વસવાટના પ્રસ્તાવના સત્તાઓ, કે જેનાપર એટલો બધો ભાર મુકવામાં આવી રહ્યો છે, તેને વિષે સૌ કોઇ નિરીક્ષક કબુલ કરવુંજ પડશે કે મોટા પ્રમાણમાં એ સત્તાઓ કુદરતી રીતેજ ઈલાકદા પડી ગયા છે. જો કોઇ અપવાદો હોય તો તે વસતીના મતાધિકાર નહિ ધરાવતા વર્ગોના વિકાસ માટે પુરતી સગવડો અને તકો પુરી નહિ પાડવાની સત્તાધીશોની સંકુચિતતાનેજ આભારી છે. વધુ વર્ષોથી બીન-ગોરાઓને માટે ઘરોની ગંભીર અછત જણાતી આવેલી છે, છતાં સત્તાધીશોએ તેના નિવારણ માટે શું કર્યું છે? કરજન સીટી કાઉન્સીલ મતાધિકાર નહિ ધરાવતા વર્ગોના લાભે પરદેશીઓને માટે કરજન શહેરને મોજનું મથક બનાવવામાંથી પરવારતી નથી. બીચો, ગોલ્ફ કોર્સ, રેસ કોર્સ પર સુધારા કરવાની બીન-જરૂરી વસ્તુઓપર હજારો પાઉન્ડ પાણી કરવામાં આવી રહ્યું છે—અને તે કેવળ રાજકરતી પ્રજાના લાભ ખાતર. પરંતુ ગોરાઓ સિવાયના બીજા વર્ગોના વિકાસને માટે, બન્યારે હજારો લોકોને પોતાના અને પોતાના કુટુંબોને રહેવાને ઘાપરવે નથી, કારણ તંત્ર ચલાવવામાં એ લોકોનો કશો અવાજ નથી.

'સત્યનિષ્ઠા સિદ્ધ કરો.

સત્તાધીશોની નિષ્ઠા જો સાચીજ હોય તો જે સત્તાઓ હીંદીઓથી અત્યારે વપરાયેલા છે એજ સત્તાઓ સુધારવાને બદલે પડી પોતાની સત્ય-નિષ્ઠા સિદ્ધ કેમ નથી કરતા? તેને વિષે તેઓ કેમ ચુપેચાપ રહે એટલી નિષ્કાળજી બતાવી રહ્યા છે? જેઓ ઘરો વિનાના છે તેઓને માટે ઘરો કેમ બાંધતા નથી અને તેઓને જાનવારો તરીકે ગણવાને બદલે સઘળી શહેરી સગવડો કેમ પુરી પાડતા નથી? મોસની પણ લાગણી ઓ બીન જરૂરી રીતે દુભાવ્યા વિના આ સઘળું કરવાને બહુ અકકલની જરૂર નથી. હીંદીઓની સંખ્યા કરજન માં ગોરાઓ કરતાં થોડી થઇ ગઇ છે અથવા તેઓના કરતાં વધી ગઇ છે તે કારણથી મેયરની સરદારી નીચે કરજનના ગોરાઓ જે રીતે હીંદીઓ સામે બખાળી રહ્યા છે એ જોઇ અમારી અકકલ કામ કરતી નથી. એ દેખીતી વસ્તુ કેમ સમજવામાં નથી આવતી કે આ પ્રમાણે બનવાનું કારણ એક પ્રાંતમાંથી બીજા પ્રાંતમાં દાખલ થવા પર હીંદીઓ સામે મુકાએલા અન્યાયી અને અકુદરતી પ્રતિબંધો છે, અને એ પ્રતિબંધો જો દુર કરવામા આવે તો હીંદીઓની વસતી જે યુનીયનની આખી વસતીના અદ્ધી ટકા કરતાં વધારે નથી, તે ગંભીર સવાલ ઉત્પન્ન કરનારી કદી થઇ શકેજ નહિ! આથી તેઓની ફરિયાદ ખરી રીતે નિરાધાર હીંદીઓની વિરૂદ્ધ નહિ પરંતુ સરકારની વિરૂદ્ધ હોવી જોઇએ.

વીરત્વ

જીવનમાં મહાન પ્રસંગોના ઉકેલ માટે મરવું એમાં એક પ્રકારનું વીરત્વ છે. પરંતુ નાના નાના પ્રસંગોને પણ ભાવ-નાત્મક દષ્ટીથી જોવા એ પણ વીરત્વ છે. જીવનના રોજના બનાવોને ભાવ ના ખાતર ફેરવવું એ પણ વીરત્વ છે. બહાર તરફ જોનારાને પ્રસંગોએ શું હોય છે તે દેખાતું નથી. આથીજ મોટા સ્વપ્નો સામે નાના હાર્યો જણાતા નથી.

—મુન્નેતુ.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટના અમલપર

ઓરગનાઇઝેશન

નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશને એક અભ્યાસી નીવેદન કરી જણાવ્યું છે કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટની કલમે જુદી જુદી જતીના લોકો માટે જુદા જુદા સત્તાઓની વહેંચણી કરવા કરજન સીટી કાઉન્સીલે નીમેલી ટેકનીકલ સબ કમીટીએ બહાર પાડેલો રીપોર્ટ હીંદીઓને ઘુસ્તની રેનારો છે. કાઉન્સીલનો અંતિમ હેતુ દીવા જેવો સ્પષ્ટ છે કે, અરધા સઇકા ઉપર વર્ષા હીંદીઓ જે સ્થળોમાં રહાપી વસવાટ કરી રહ્યા છે ત્યાંથી તેઓને ગાંસડા પોટલા સાથે ઉપેઠી કાઢવા ટેકનીકલ સબ કમીટી ની કેટલીક બલામણો ઘણી બહોળા અસર કરનારી છે અને હીંદીઓની લાગણીઓનો જરાયે વીચાર કરવામાં નથી આવ્યો.

રજીસ્ટર્ડ એકસક્લુઝન હીંદીઓ પાસેથી હીંદીઓને માટે રહેઠાણો સાર લઇ લેવામાં આવ્યું હતું. રીવરસાઇડ માં હીંદીઓના વસવાટ માટે ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી. આજે એ બન્ને સત્તા યુરોપીયનો માટે લેવાઇ ગયા છે.

હીંદી કોમને કરજન સીટી કાઉન્સીલ પરથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો છે અને તેના આ છેલ્લા વચન ભંગથી વધારે ઉઠયો છે. કહેવાયું છે કે કરજનના ગોરાઓ હીંદીઓનું ભલું ઇચ્છે છે પરંતુ ટેકનીકલ સબ-કમીટીના રીપોર્ટપરથી જો તેનું માપ કાઢવાનું હોય તો તેનાપરના અવિશ્વાસનો હોય અગે વહોરી લઈએ છીએ.

અમે જણાવીએ છીએ કે જુદી જુદી જતીઓ માટે સત્તાઓ રથાપવાનો આ છેવટનો રીપોર્ટ નથી. પરંતુ આ રીપોર્ટપરથી સારી રીતે જોઇ શકાય છે કે પ્રથમ હેતુ કરજન શહેરમાં ગોરા ના લાભોજ સાચવવાનો છે અને એમ કરતાં હીંદીઓને દુઃખી થવું પડતું હોય તેની કશીજ ચીંતા કરવામાં આવી નથી.

સીમ્બુ, ડીકરી, અને માસબર્ન્સે હીંદીઓનો લત્તો જાહેર કરવાની જેવી વાત થઇ તેમાં તો ગોરી પ્રજા ખળભળી ઉઠી છે. અને તેનો આવાજ તો સાંભળ્યે જ છુટકો કેમકે તેઓ મતાધિકાર ધરાવે છે. હીંદીઓ પાસે એ હથીયાર નથી અને તેથી તેઓને દુખી થવાનું રહ્યું.

એમ કહેવામાં જરાયે અતિશયોક્તિ નથી કે ટેકનીકલ સબ-કમીટીના રીપોર્ટ ના અભ્યાસમાં પ્રસિદ્ધ થએલા સાર માં જે ક્રાંતિકારી દરખાસ્તો રહેલી છે તેની સરખામણીમાં ડરબનમાં એલેકઝન ના તેલના કારખાનાની હીંદીઓ પ્રજાને થએલી ચોટ કશી વિસાતની નથી.

નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન હીંદીઓને ગભરાટમાં નહિ પડી જવા વિનવે છે. તે કહે છે કે હજુ આપણે બધું ગુમાવી નથી બેઠા. આપણા પરસેવાથી આપણે જે મેળવ્યું છે તેનું રક્ષણ કરવા અને તેને સુરક્ષિત રાખવા ઊભટ સુધી લડવાનો હજુ આપણી પાસે પુરતાવખત પડેલો છે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે પ્રજામતની કરેલી માગણી

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ અમલમાં મુકાવો જોઇએ કે નહિ તેનો નિર્ણય લાવવા સીટી કાઉન્સીલે પ્રજામત લેવો જોઇએ એવી માગણી કરનારો ડરબનના મેયર પર કાગળ મોકલ્યો સોમવારની કાઉન્સીલ ની મીટીંગ સમક્ષ રજુ કરવા સુચવ્યું હતું.

મેયરપરનો કાગળ નીચે પ્રમાણે હતો:

"આ કાગળ અમે એ આશાએ લખીએ છીએ કે સધન" અને તોર્બન" સબજક્ટ્સના નેશનેલ પાર્ટી અને યુરોપીયન પ્રતિનિધિઓએ સુચવેલા ફેરફારોની દ્રષ્ટિએ ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તોનો ફરી વીચાર કરવા સીટી કાઉન્સીલની બનનારી આસ મીટીંગ સમક્ષ અમારાં દ્રષ્ટિબીંદુને તમારા તથા કરજન સીટી કાઉન્સીલ તરફથી ગંભીર અને તાત્કાલનું ધ્યાન દોરવામાં આવશે.

સીમ્બુ, ડીકરી અને બીલ્સેરના ગોરા ઓના વીરોધ પરથી આજની મીટીંગ બોલાવવાનું તમે ઉચિત ધાર્યું છે એ હકીકત જ બતાવી આપે છે કે કરજન સીટી કાઉન્સીલ ગોરા નાગરીકોના લાભોનું રક્ષણ કરવા તયાર છે, અને ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તો પર થી પણ એ સિદ્ધ થાય છે.

આ દરખાસ્તો અને કાઉન્સીલરોની બહુમતી એ તેનાપર કરેલી ટીકાઓ જોતાં કાઉન્સીલનો અંતિમ હેતુ સઘળા બીન-ગોરાઓને કરજનના મ્યુનીસીપલ સરહદની બહાર કાઢવાનો છે એ વીષે બીન-ગોરાઓના મનમાં શંકાનું જરાયે સ્થાન રહેતું નથી.

ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તો સામેનો અમારો વીરોધ એ પરથી છે કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટને અને તેની અંદર રહેલા એપાર્ટહેડના સિદ્ધાંતને અમે વખોડી કાઢીએ છીએ. છતાં સત્તાધીશોએ બીન-ગોરાઓને વખતો વખત ખાત્રી આપેલી છે કે એપાર્ટહેડ ને અમલ સઘળા પક્ષોને સ્વીકાર્ય કરવામાં આવશે. પરંતુ ટેકનીકલ સબ-કમીટીની યોજનાઓ અને ચાલેર ના ગોરાઓમાં તેથી ઉશ્કેરાયેલી જતી દેશની લાગણીઓએ સ્પષ્ટપણે પુરવાર કરી આપ્યું છે કે એપાર્ટહેડ અને ન્યાય એ બેનો મેળ બેસવાની વાત બીલકુલ ગલત છે. જો એપાર્ટહેડમાંથી ન્યાય મળવાનો હોય તો ગ્રેટર ડરબન ના બાજમાં આવેલા સત્તાની, ડરબનની વસતીમાં ૧૪૨૪૩૦ ગોરા, ૧૪૫૦૪૪ એસીયાટીકો, ૧૩૨૮૪૧ આફ્રીકનો અને ૧૫૪૫૬ કલર્ડોનો સમાવેશ થાય છે, એ વસ્તુને લક્ષમાં રાખી સઘળા લોકોમાં સંપ્રે આગે વહેંચણી કરવામાં આવી હોત.

તેને બદલે ફેલવાયેલા સત્તાઓમાંથી આખી બીન-ગોરાઓની વસતીને ચાલેર ની 'સરહદની' બહાર આવેલ્ડેલવાયેલા વગડાઉ જમીનમાં કાઢી મુકવાનો પ્રયત્ન આદરવામાં આવી રહ્યો છે અને ડરબન ન ગોરાઓની વસતી, જે ચાલેરની આખી વસતીનો ત્રીજો ભાગ છે, તેના હાથમાં સોંપી દેવાનો છે. અમે પુછી એ છીએ કે કોઇ પણ દેશના ઇતીહાસ માં આવા અન્યાયનો નમુનો બીજે કયાં જાણવામાં આવ્યો છે ખરો?

કાઉન્સીલની એક સબ-કમીટી તરફ થી આવી દરખાસ્તો કરવામાં આવી છે અને કાઉન્સીલરો તેમાં માત્ર ગોરા ઓના જ હિતમાં વધુ સુધારાઓ કરવા તયાર છે એ હકીકત જ બતાવી આપે છે કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ, જે ગોરા ઓનાજ મતથી ચુંટાએલી છે, તેનાથી ચાલેરની આખી વસતીનું હિત જોઇ શકાતું નથી. કાઉન્સીલથી ડરબનની આખી વસતીની ઇચ્છા સાચવી શકાતી નથી અને તેના આ છેલ્લાં પગલાંથી બીન ગોરાઓને વધારે ખાત્રી થઇ છે કે તેઓ તેનામાં વીશ્વાસ મુકી શકતા નથી.

ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટના જેવા અમલ ના સવાલપર કાઉન્સીલે પ્રજામત લેવો છે એ જણાવવાની અત્યંત જરૂર છે આથી અમે ગંભીરપણે સુચવીએ છીએ

શ્રી. આર. ટી. ચારીનો વિદાયગીરીનો સંદેશો

યુનીયન ખાતે હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસના સેક્રેટરી શ્રી. આર. ટી. ચારી જેઓ ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ ઇગ્લાંડ થઇ હીંદ જવા વિમાનમાં રવાના થયા તેમણે સાઉથ આફ્રીકાના લોકોને નીચે પ્રમાણેનો સંદેશો પાઠવ્યો છે:

આ દેશમાંથી મારી વિદાયગીરીના પ્રસંગે સાઉથ આફ્રીકાના લોકોને હું નમન કરું છું. મારા કાર્યમાં જે સઘળા વર્ગના લોકોએ મને મદદ કરેલી છે તેઓનો હું અંતઃકરણથી આભાર માનું છું.' એથી મારું કામ ઘણુ જ સરળ થઇ પડયું હતું.

સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા હીંદના વતનીઓ સામે રહેલી મુશ્કીલતોનો તાગીદે ઉકેલ લાવવાને આ દેશમાં મારાં રહેઠાણ દરમીયાન મારાથી કંઇ પણ ચુકાયું હોય રહાપી નથી શકાયું તેનો મને ખેદજ ખેદ થાય છે. તેઓની સામે રહેલા મુશ્કેલીઓનું વર્ષો દરમીયાન સ્વમાન, ન્યાય અને સ્વતંત્રતાના આદર્શો, જે કાયદાથી તેમજ અમલથી તેઓ આજે પુરતા પ્રમાણમાં સિદ્ધ કરી શકયા નથી. તે સિદ્ધ કરવાને, મારી ખાત્રી છે કે, તેઓ પ્રયત્ન કરવાનું ચાલુ રાખશેજ. હીંદીઓએ લાંબા વસવાટથી પોતાના કરી લીધેલા આ દેશમાં તેઓના મુળ કેટલાં ઉંડાં છે એ હું સારી રીતે જાણું છું. મહાત્મા ગાંધીજીના આ વારસદારોને યાદ આપવાની મારે ભાગ્યેજ જરૂર હોય કે આ દેશમાં સંગઠીત લોકશાસનતંત્ર રથાપવાનું તેઓનું કામ છે. અને અહિંસા અને ન્યાય પ્રત્યેના પ્રેમપરજ તેનો પાયો સુરક્ષિત રીતે રોપી શકાશે. આથી તેઓનો અર્થાળ પ્રયત્ન જોવા માટે મેં વેવો જોઇએ. અન્ય બાબતો લેવામાં જે વસ્તુઓ તેઓ સાધવા મથી રહ્યા છે તે વસ્તુઓનો જ નાશ પામવાનું ગંભીર જોખમ રહેલું છે. બધું જીવો સાઉથ આફ્રીકા.

—આર. ટી. ચારી

સીડનમ અને ઓવરપોર્ટના હીંદીઓનો વિરોધ

સીડનમ અને ઓવરપોર્ટની સામાજીક, ધાર્મીક, રમેાર્ટીંગ અને રાજદ્વારી સંસ્થાઓના ડેલીગેટોની બનેલી સભા રવીવારે નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની સીડનમ બ્રાંચ તરફથી બોલાવાયેલી કોન્ફરન્સે ડરબન સીટી કાઉન્સીલની જાતીવાર સત્તાઓ પાછવાની ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તોનો વિરોધ કર્યો હતો. કોન્ફરન્સનો મુખ્ય ઠરાવ એ હતો કે, "જાતીવાર સત્તાઓ રદ્દ થવા ની યોજનામાં જમીનની સરખે ભાગે વહેંચણી કરવાનો ઢોંગ કરવામાં આવ્યો નથી. ડરબનને આપેલા ગોરાનો લાભ બનાવી દેવાનું સુચવાયું છે.

આ કોન્ફરન્સ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ નો સખ્ત વિરોધ કરવા સાથે હાલ સ્થાપી વસવાટ અને વેપાર કરી રહેલા લોકોને તે તે સત્તાઓમાંથી કાઢવાના દરેક પ્રયત્નની સામે લડવાની નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની નીતીને સંપુર્ણ ટેકો આપે છે અને આ એપાર્ટહેડના અનિષ્ટ કાયદાની સામે વધતી જતી કટતાથી લડત ચાલુ રાખશે. આ કોન્ફરન્સ સીડનમના લોકોને ગ્રુપ એરીયાઝ રદ્દ થવામાં સત્તાધીશો સાથે કોઇ પણ જાતનો સહકાર નહિ કરવા અને જે કોઇ કરે તેને કોમદ્રોહી તરીકે ગુનેગા ઠરાવવા હાકલ કરે છે.

બીજી એક ઠરાવમાં હીંદીઓને આ દેશમાંથી કાઢી મેલવાની નીતીનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો અને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હીંદીઓ એ નીતીને કોઇ કાળે પણ દેશે નહિ આપે. "અમે સાઉથ આફ્રીકાના વતનીઓ છીએ અને અમારા આ દેશ માં સંપુર્ણ નાગરીકત્વના હકો મેળવવા ને અમે તે ભોગ આપવો પડે તે આપી શું." કુંક મુદ્દાપર નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસને સુચના કરી હતી કે એસોસીએટ ઓબ્ઝર્વેશન કમીશની રૂએ જે હીંદીઓને દેશ બેાકલી દેવામાં આવે તેઓને હીંદ સ્વિકારવા નહિ ભોલવે એવી હિંદ સરકારની વિનંતિ કરવી તેને આ કોન્ફરન્સે ટેકો આપ્યો હતો. કોંગ્રેસના બનરલ સેક્રેટરી મી. દેવીપ્રસાદ તથા એકઝેકયુટીવ મેમ્બર મી. આઇ સી. મીરે આપણો કર્યા હતાં.

કલકોની સંરક્ષા આફ્રીકન પોલીટીકલ ઓરગનાઇઝેશનની ડરબનની શાખાના પ્રમુખ મી. ઇ. સી. સ્વેલ્સે આ કાયદે સરની હુંટ ચલાવવાની નીતીને વખોડી કાઢી હતી અને હીંદીઓ, આફ્રીકનો અને કલકોની સંસ્થાઓએ એક થઇ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટને અને એપાર્ટહેડ ની નીતીનો વીરોધ કરવા હિમાયત કરી હતી.

મી. સ્વેલ્સે કહ્યું કે ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તોનો કડક લોકો વીરોધ કરશે.

સીડનહેમ, ટેમ્પલ હેાલ્ટ અને -સુલેન્ડરના હીંદીઓની છ સંસ્થાઓના આશરે રેઢળ ન્યુલેન્ડસ સ્કુલ હોલમાં માસ મીટીંગ મળી હતી. ડો. ઇ એમ. નાયકર અને મી સી. આઇ. અમરા -એ બાપણો કર્યા હતાં. ઉપર મુજબ ના ઠરાવો પસાર થયા હતાં.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટપર ગોરાઓની ટીકા

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટના રૂએ ડરબન માં જાતીવાર સત્તાઓ રદ્દ થવા સંબંધી ડરબન સીટી કાઉન્સીલની ટેકનીકલ સબ-કમીટીનો રીપોર્ટ બહાર પડયો ત્યારથી ગોરાઓ એ રીપોર્ટ સામે ખુબ પોકાર કરી રહ્યા છે. ગોરાઓની કેટલીક ટીકાઓ અહિ આપીએ છીએ :

કાઉન્સીલર એ. એસ. આન્સ', જે ૧૯૪૩ માં સીટી કાઉન્સીલે યુધ્ધ બાદ શહેરની પુનરરચના માટે નીમેલી ખાસ કમીટીના પ્રમુખ હતા, તેમણે પાર્કહીલ ખાતે વાઈલી હોલમાં ભરેલા રેટપેયરોની મળેલી મીટીંગમાં હાજરી આપી હતી. તેમણે કહેવું જણાવ્યું છે કે, "ગોરા ઓની મતલબની કોઇ પણ વસ્તુ-તેઓ ના મરે! કરતાવાત લઈ લેવામાં હું બીલકુલ જામીનદાર નહિ બનું. ટેકનીકલ સબ-કમીટીની દરખાસ્તો જો અમલમાં મુકાશે તો જરૂર એમ થવાનું છે. મને લાગે છે કે ગોરાઓ જો સંગઠીત થશે અને જે જમીનની તેઓ માલીકી ધરાવી રહ્યા છે તે તેઓનો જન્મસિધ્ધ હક છે અને ટ્રેન્સ્વાલે પગ લેવા જેવી વસ્તુ છે, એમ જણી લાશે તો તેઓના સવાલનો ઉકેલ લાવી શકશે. આપણે હીંદીઓને નારાજ કરવા નથી માંગતા. તેઓ પોતાનું જીવન સુખે જીવી શકે છે અને આપણે આપણું જીવીએ, પરંતુ ધ્યાનમા આપણે તેઓને તેઓના પોતાના લત્તામાં તેઓને માટેક આવે તેવું તંત્ર ચલાવવાની સત્તા આપીએ અને તેઓના ઉપર મધ્યસ્થ સરકારની સત્તા રહે.

કાઉન્સીલર જે. બોલ્ટને એક અખબારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ સરકારે કાયદા પોથીમાં દાખલ કર્યો છે, તેનો અમલ ભલે તેજ કરે. કાયદાનો ભારે બોજો ઉચકવાને સીટી કાઉન્સીલ કંઈ બંધાએલ નથી તો પછી તેણે શા સારૂ ઉચકવો જોઇએ. તેમણે કહ્યું :- કોર્પોરેશનની નીતી જે સપ્રમાની સાથે મસલતથી ન્યાયથી અમલમાં મુકાતી હોય તો મને કશો વાંધો નથી. પરંતુ ૪૦,૦૦૦ જેટલા લોકોને ઉખેડી કાઢી બીજે નાખવાનો વિચાર કરવો એજ મુર્ખાઇભરેલું છે. જે યોજનાઓ આપણે જોઇ છે તે સઘળી મુર્ખાઇભરેલી છે. સઘળી જાતીના લોકોને નાહક અચોકસ સ્થિતિમાં મુકી દેવામાં આવ્યા છે. ટેકનીકલ સબકમીટીની યોજના તો ખરાબ છેજ પરંતુ તેના અદલામાં મુકવામાં આવેલી બીજી યોજનાઓના અર્થનો ખ્યાલ સરખો પણ કરાવી દેનારો છે. વીસ વર્ષ સુધી લંબાવવામાં આવે તો પણ દર વર્ષે લાખો પાઉન્ડ નો ખર્ચ કરવો પડે."

ડરબનની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના પ્રમુખ મી. સી. એ. હોપ એક મુલાકાતમાં કહ્યું કે ઓનીંગ પ્લેન કામ કરી શકે

ડહાપણભરેલો મત

નવેમ્બર તા. ૨૪મીના અંકમાં એક અગ્રલેખમાં 'નાટાલ વિટનેસ' નીચે પ્રમાણે લખે છે :

મતના એક તરંગને કાયદાનું સ્વરૂપ આપવું એ એક વસ્તુ છે પરંતુ એ કાયદાને અમલમાં મુકવો એ જુદીજ છે. નેશનલીસ્ટ સભ્યો કાયદાના એવા વખાણ કરી રહ્યા હતા કે જાતી જાતીઓ વચ્ચેના કલહનો તે અંત લાવી દેશે. પરંતુ આજ સુધીના અનુભવપરથી તો જણાય છે કે કલહ વધવા નો છે અને આજે વધી રહ્યો છે. કાયદાને અમલમાં મુકવાના પ્રથમ પ્રયત્નોયીજ જે અંધાધુંધી ઉભી થઇ છે તે બતાવી આપે છે કે એપાર્ટહેડની યોજના કેટલી અવ્યવહારૂ છે. ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ જો કરવોજ હતો તો પચાસ વર્ષ પહેલાં કરવો જોઇતો હતો. એ વખતે વસવાટની યોજના મોટા પાયાપર થઇ શકે તેમ હતું. પરંતુ આજ સુધીમાં અવ્યવસ્થિત રીતે થએલા વિકાસને હવે અમે તેવી મોટી યોજનાથી ફેરવવા જતાં તેમાં રહેલી વ્યવહારૂ મુશ્કેલીઓનો ખ્યાલ કરવામાં આવતો નથી. ઘણા ખરા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓ કબુલે છે કે વસવાટના લત્તાઓ અલગ રહે અને કલેશોતો હીંદીનો પ્રવેશ અટકાવવા વાજબી કારણ પણ હોઇ શકે અને તે પ્રોપર્ટીના ટ્રાન્સફરની પ્રત્યેક અરજીને તેનાજ ગુણદોષ મુજબ ધ્યાન દેવાથી થઇ શકે, જો તેની સામે કોઇ પણ વર્ગના લોકો જામીન વિનાના ન થઇ પડે તેને માટે નિશ્ચયાત્મક પગલાં લેવામાં કોપ. પરંતુ આ કંઈ સહાલને ખરો ઉકેલ નથી અને મણી શકે તેમ પણ નથી. જો કોપ તો પણ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ તો નથીજ. તેથી સરકારે તે રદ કરવો જોઇએ અને તેમ કરી આપણા મુશ્કેલીભરેલા અધિકારી કાયદાથી ઉપાધ્યયતિ થએલી મુંઝ અને અંધેરકસ્તાનો અંત લાવવો જોઇએ.

તેમ નથી. સૌ કોઇ માનતા હતા કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી ડરબનમાંથી કાળા ટપકા દુર કરી દેવામાં આવશે અને તેઓને ગોરાના લત્તામાંથી સહેતર કાઢી નાખવામાં આવશે. કોરપોરેશન નો પ્લેન એ વસ્તુ નથી કરતો એ નીરાશ કરનારી બાબત છે.

ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચના ડરબન વેસ્ટ કોંગ્રેગેશનના પાદરી રેવરન્ડ આર. એ. ગ્રોસે કહ્યું આપણે આ દરખાસ્તોની સામે જબરદસ્ત લડત ઉઠાવીશું!

આદર્શવાદી તરંગ

કાઉન્સીલર સી. એ. સી. વીલીયમસને એવો આશાવાદ જણાવ્યું હતું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ ડરબનને લાગુ કરી હતી. તેમના પત્રમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે જાતીવાર લત્તાઓ રદ્દ કરવાની જો જરૂર જણાય તો શહેરની સરહદમાં નેટીવોને માટે પણ જગ્યા કાઢવી જોઇએ. અમને માત્ર ઉદ્યોગો અને વેપારને માટે સસ્તી મજુરી પુરી પાડનારાઓ તરીકે જ મણવા નાણે જોઇએ. ગોરાઓ અને હીંદીઓની જેમ અમને પણ ડરબન શહેરના નાગરીકો ગણવા જોઇએ. ડરબનમાંથી અમને એવા સ્થળમાં હાંકી કાઢવા નહિ જોઇએ કે જ્યાં વેપાર અને ઉદ્યોગધાઓ માટેજ નહિ પરંતુ ખેતી અને બાગો માટે સસ્તી મજુરી તો જરૂર પડીએ. ગોરા, હીંદીઓ અને નેટીવો વચ્ચે અમે ખરા સદ્ભાવ માટે વિનંતિ કરીએ છીએ

વિવિધ વિષય

કલા પ્રદર્શનમાં એપાર્ટહેડ

નેશનલ એડવાઇઝરી કાઉન્સીલ ફોર એડલ્ટ એજ્યુકેશને કાઉન્સીલ ઓફ ધી સાઉથ આફ્રીકન એસોસીએશન ઓફ આર્ટસને પા. ૧૦૦૦નું દાન એ શરતે આપ્યું છે કે કોઇ પણ કલા પ્રદર્શનમાં કે જલસામાં ગોરા કાળાની બાબ હાજરી નહી થાય તેવી કાઉન્સીલે ખાત્રી આપવી. સંસ્થાના સાક્ષ્ય પેરટ આફ્રીકાના અને સ્વર્ન ટ્રાંસવાલના ડેલીગેટો સાથે આ બાબતની ચર્ચા કરવા અમે અઠવાડીયે કેપટાઉનમાં સભા મળી હતી. સંસ્થાના ઓરગનાઇઝીંગ સેક્રેટરી મી. એલ. એ. મેન્ડર્સે જણાવ્યું હતું કે આર કાખાએઓએ ડેલીગેટો નહેતા મોકલ્યા પરંતુ પોતાના વીચારો લખી મોકલ્યા હતા. તેઓએ સાવ ચેતી રાખી દાન સ્વિકારવાના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો.

'ફ્રેરમ' બંધ થયું

લોકાનીસબર્ગમાં પ્રસિદ્ધ થતું અઠવાડીક પત્ર 'ફ્રેરમ' નવાં અઠવાડીયા ના અંકથી બંધ થયું છે. તેના ફીચરકારોની બોર્ડ તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે કે આર્થીક સંજોગોને લઇ ને બંધ કરવું પડયું છે. 'ફ્રેરમ' પત્ર ૧૯૫૮માં 'નાટાલ મરકયુરી'ના માજી તંત્રી મી. આર. કે. કોમ્સટન રસક ના હસ્તે પ્રકાશું હતું. પહેલાંજ વર્ષે તેમણે રાજીનામું આપ્યું અને પછી તે મરહુમ મી. જે. એચ. હેમમેયરનું મુખપત્ર બન્યું અને તેમના અવસાન સુધી તે તેમનું રહ્યું હતું. તંત્રીસ્થાને થી 'ફ્રેરમ' લખે છે કે 'ફ્રેરમ' અને તેના વાંચકો વચ્ચે પ્રીમતી મીત્ર ભર્યો સંબંધ વર્તી રહી હતો તેઓની વિદાય લેતાં અમને ઘણો ખેદ થાય છે. અમે સદાય માનીએ છીએ કે સાઉથ આફ્રીકાને ઘણું મોટું ભવિષ્ય રહેલું છે અને 'ફ્રેરમ' તેમાં ભાગ લેવા કદી નથી થકયું એ અમારે માટે ખેદની બીના છે.''

શ્રીમતી વિજયા લક્ષ્મિ પંડીત

શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીત જેમણે નવેમ્બર તા. ૫ મીના યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ખાતેના ઇંડીયા એલચી તરીકેનું રાજ નામું આપી દીધું તેમણે વિદાયગીરી મેળા પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેનની મુલાકાત લીધી હતી. અખબારોને તેમણે જણાવ્યું કે, સ્વદેશ જઇ પોતે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને ઇંડ વચ્ચે વધારે મોટી સમજુતી સ્થાપ વાનું પોતાનું ધ્યેય સિદ્ધ કરવાનું કામ કરશે. તેમણે કહ્યું કે સ્વદેશ જઇ પોતે ઇંડની પાર્લામેન્ટમાં કોંગ્રેસ પક્ષના ઉમેદવાર તરીકે ખડા પડશે. આ પદનું રાજીનામું આપવાનું કારણ તેમણે એ જણાવ્યું કે એ રીતે પોતે ઇંડ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ વચ્ચે વધારે સારી સમજુતી કરાવી શકશે અને ઇંડમાં રહી દુનીયામાં ન્યાયપર રચા યેલી શાંતી સ્થાપવાનું કામ કરી શકશે. તેમણે કહ્યું કે આપણા બન્ને દેશો એકબ્ર બેહુસર કામ કરી રહ્યા છે. નવેમ્બર તા. ૨૧મીએ શ્રીમતી વિજયા લક્ષ્મિ પંડીત પેરીસ થઇ ઇંડ જવા ઉપડી ગયાં.

મોરીશ્યસમાં હિંદીઓ

ઇંડની પાર્લામેન્ટમાં બજેટ પરની ચર્ચા દરમીયાન ડો. બી. વી. કેસકરે મોરીશ્યસમાં વસતા ઇંડીઓના સંબંધ માં કેટલીક હકીકતો આપી હતી.

મોરીશ્યસમાં સરકારી નોકરીમાં ૨૨ ઇંડીઓ છે તેઓમાં એક જજ છે અને બીજાઓમાં મેજીસ્ટ્રેટો, મેડીકલ ઓફીસરો, કેળવણી ખાતાના અમલ દારો, કેપ્ટુટી રજીસ્ટ્રાર, કોઓપરેટીવ સોસાયટીઓ, એસીસ્ટન્ટ પબ્લીક એસી સ્ટન્સ ઓફીસર, એસીસ્ટન્ટ પોસ્ટ માસ્ટર-જનરલ, પોસ્ટ આફીસોના ઇન્સ પેક્ટર અને પોલીસ ખાતાના એસી સ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ છે. પાંત્રીસ ખાતા ઓમાંથી અઢાર ખાતાંઓ, જેવાં કે, કસ્ટમ્સ, એતીવાડી, વિગેરેમાં ઇંડીઓ જવાબદારીનું સ્થાન ધરાવતા નથી, બીજા ૧૭ ખાતાંઓમાં યોગ્ય ઇંડીઓ જવાબદારીનું સ્થાન ધરાવે છે. ઇંડી ઓ કુલ વસતીનો ૬૪ ટકા ભાગ છે. પરંતુ સરકારી નોકરીમાં ૨૨ ટકા છે.

નેતાજી જીવે છે

આજાદ હીંદના કાર્યકરોને ઉદ્દેશી ને કરેલા ભાષણમાં આજાદ હીંદના પ્રમુખ શ્રી. આર. એસ. દાઉરે જણા-વ્યું હતું કે નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝ જીવે છે. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, ભારત સરકારને તેના ,જીન ખાતેના એજન્ટો દ્વારા તેમને વિષે સાચા સમા-ચાર મળ્યા હોવા છતાં પણ તે જાહેર ન કરવાના ભારત સરકારના વલણને વખોડી કાઢવામાં આવ્યું છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે મારી માન્યતા મુજબ નેતાજી બોઝ બોઝ સમયે હાજર થશે.

કયું કયુંથી કેટલીઓ ભરાય

મેસેડોનું એક અખબાર 'લા ગ્રેન્સા' એ કેળવણી માટે પ્રજા પાસે જુની ચાવીઓની માંગણી કરી અને એની ઓફીસ ચાવીઓથી ભરાઇ ગઇ. ચાવીઓનું વજન ચાલીસ ટન થયું અને તેના પૈસાથી એક સ્કુલ બાંધી. આવી રીતે પાંચ વરસમાં જુદી જુદી રહી ચીજોની માંગણી કરી તે બાબતમાં પણ નીશાળો બાંધી છે.

—ડકોટા એરોપ્લેનનું એક વિમાન ગઇ તા. ૨૧ મીના કલકત્તાના કુમકુમ એરપોર્ટથી પણ માઇલ દૂર પડી ભાંગવાથી તેમાંના ૧૬ માણસો બળી ભરમ થયા હતા. તેઓમાં બે અંગ્રેજો હતા.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ હેઠળ કેસ

સુપ્રીમ કોર્ટનો જાણવાલેમ ચુકાદો

પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં નવેમ્બર તા. ૧૬મીએ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ હેઠળ થએલા એક કેસમાં મી. જસ્ટીસ બ્લેકવેલે પ્રીટોરીયા નોર્થની ટાઉન કાઉન્સીલની વિરૂદ્ધ એક જાણવા લેમ ચુકાદો આપ્યો હતો.

૭૫ ગેરીટ મેરીટઝ રહીટ, પ્રીટોરીયા નોર્થના એક એશીયાટીક દુકાનદાર એસ. આઇ. ડોકરાતે પ્રીટોરીયા નોર્થની ટાઉન કાઉન્સીલને વેપારને માટે લાયસેન્સ મેળવવા કન્ટ્રોલ સરટીફીકેટ ની અરજી કરી હતી. કાઉન્સીલે અરજી નામંજુર કરતાં જણાવ્યું હતું કે તેને એવો સંતોષ થયો હતો કે અરજદાર એશીયાટીક હોઇ તેને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ પ્રીટોરીયા નોર્થનાં મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરવાનો હક નહોતો.

આ બાબત તપાસપર મઇ હતી. અરજદાર તરફથી એવી દલીલ કરવા માં આવી હતી કે જે મકાનમાં તે વેપાર કરવાને લાયસેન્સ મેળવવા માંગતા હતા તેમાં વસવાટ કરવાનો તેને હકજ છે કે નહિ એ વિચારવાની કાઉન્સીલને કાયદેસર સત્તા નહોતી. મી. જસ્ટીસ બ્લેકવેલે એ દલીલ મંજુર રાખતાં જણાવ્યું કે, જુનેા કાયદો, જે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી રદ કરવામાં આવ્યો છે, તેની રૂએ ટાઉન કાઉન્સીલને લાયસેન્સ માટે કન્ટ્રોલ સરટીફીકેટની અરજી કરનાર ને જે જગ્યાને માટે અરજી કરેલી હોય તે જગ્યામાં વસવાટ કરવાનો હક છે કે નહિ એ તપાસવાની સત્તા હતી, જે સત્તા હેરે લાયસેન્સ આપનાર રીસીવર ઓફ રેવન્યુના હાથમાં ગઇ હતી. આથી પ્રીટોરીયા નોર્થ ટાઉન કાઉન્સીલ પોતાની સત્તાની બહાર વર્તી હતી અને તેથી તેનો ચુકાદો ખોટો હતો અને તે રદ કરવા માં આવે છે.

અદરખ રૂા. ૧-૦ રતલ

હાલ મોરીસનું અદરખ હાલમાં આ વેલ છે નાટાલના અદરખ જેવું છે ઓરડર સાથે પહેલા મોકલાવશે.

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone : 20449

જુનું જાણીતું માનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અર્બી, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

છુનાની—ગેરકાપ—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

મુબારાતી પ્રેસના મશહુર મોટા પંચાંગ			રૂા. ૫-૦
જન્મભુમીના	=	,,	,, ૫-૦
સદિનના	,,	,,	,, ૫-૦
=	,,	નાના ,,	,, ૨-૬
હીંદુ તીથીના-મુસ્લિમ-અંગ્રેજી તારીખોના રોજ દાવાના કલેન્ડર પેડ.			રૂા. ૨-૬

ઓર્ડર વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers
89—91 Victoria Street, DURBAN.
Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

બદલાઈ ગયેલું મક્કા

(લંડનના 'ડાઈજેસ્ટ'માં લખનારઃ સઈદ ઈબ્રાહીમ અલી શાહ)

આ હું મક્કામાં બેઠો બેઠો લખી રહ્યો છું. મક્કા આજે બદલાઈ ગયું છે. બરાબર પચીસ વરસ પહેલાં નવાં સ્થપાયેલા સાઉદી અરેબીયા ના રાજ્યની મુલાકાતે હું આવ્યો ત્યારનું મક્કા જુદું હતું. આટલા સમય દરમિયાન અહીંની આર્થિક, કેળવણી વિષયક ને આરોગ્યની હાલતમાં માન્યા માં ન આવે તેવા ફેરફારો થઈ ગયા છે. જેદ્દાહના બંદર ઉપર ૪,૦૦૦ યાત્રીઓનો એકસામટો સમાવેશ કરી શકે તેવું આરોગ્ય-તપાસ માટેનું અલાયદું 'ક્વોરેન્ટીન'-મથક છે, અને એના આધુનિક વિમાની મથકે દરજ્જી મોસમ દરમિયાન દર પાંચ મિનિટે અરેરાશ એક વિમાન ઊતરતું રહે છે.

અહીં દરેક યાત્રાળુની તંદુરસ્તી બરાબર તપાસવામાં આવે છે, ને કોઈ પણ રોગનાં ચિન્હ જણાય તો તેને વિખુટો પાડીને પેલા ક્વોરેન્ટીન-મથક માં રાખવામાં આવે છે, જેથી એનો ચેપ બીજા પ્રવાસીઓને ન લાગે. જમઝમ ત્યાં દરિયાનું ખારોલું પાણી પીવામાં વપરાતું, તેને બદલે વાદી ફાતમાના અર્ધો વહેળામાંથી આ વિકસતા શહેરને હવે રોજનાં વીસ લાખ ગેલન તાજું પાણી પુરું પાડવા માં આવે છે. મક્કાની બજારોમાં નવી ઢબની દુકાનો ને ઊંચી ઇમારતો ની હાર દેખાય છે. જેદ્દાહ બંદર અને પાક નગરી મક્કા વચ્ચેની પાકી સડક ઉપર રોજનાં ચાર હજાર અદ્યતન મોટર-વાહનો અવરજવર કરે છે.

એ સડક પરથી પુરપાટ વેગે પસાર થતી વેળા બન્ને બાજુની યાંત્રિક શીતળતાવાળી બંગલીઓ અમે જોઈ. રસ્તામાં એક ચોકી આવે છે તેની પેલી પાર બિન-મુસલમાનોને જવા દેવામાં આવતા નથી. ત્યાંથી આગળ નો રસ્તો પ્રજાજનોએ પહાડોમાંથી કોરી કાઢયો છે. તુર્ક સામ્રાજ્યના જમાના માં હુંગરાની ટોચે બંધાયેલા કિલ્લાના ઢગા મિનારાઓ સુના પડયા હતા. એ જમાનામાં કેટલાક યાત્રાળુ ઓને પોતાનો શિકાર બનાવતી લુટારા-ટોળીઓને રાજા અબ્દુલ અઝિઝ ઈબ્ન સાઉદના સિપાહીઓએ જેર કરેલી.

જેદ્દાહથી ૧૦ કિલોમીટરને અંતરે અમે પહોંચ્યા ત્યાં સરકારે સ્થાપેલું એક બેતી-મથક કુલ્લુલાલું જોયું. ત્યાં શાકભાજી ને ફળફળાદિ થાય છે, નવાં વૃક્ષારોપણો માટેની કલમો બને છે, અને સૂકી ધરતીને માફક આવે તેવા નવા-નવા ઝાડના અખતરા થાય છે. જનાની મોસમ વીતી ગયા ને ૪૫ માઇલ દુરથી ઘાટપ વાટે જેદ્દાહ માં આવતા પાણીનો વપરાશ પટી ગયા પછી વાદી ફાતમાનાં નીર જેદ્દાહ વાટે અહીં લાવવામાં આવે છે, ને તે બેતીમાં ખપ લાગે છે.

અરેબિયન-અમેરીકન તેલ કંપનીની પ્રવૃત્તિને કારણે સાઉદી અરેબિયાના અર્થતંત્રમાં જીવન રેડાયું છે. સાઉદી અરેબીયાના રાજાને અગાઉ હજ-વેરા ની આવક ઉપર જે આધાર રાખવો પડતો તે હવે નથી રહ્યો. એટલું જ નહિ, તેલના કુવાઓની આવકને લીધે દેશને વિકસાવવાની મોટી યોજનાઓ પણ એ આરંભી શકયા છે. ખુદ મક્કાની બજારોમાં અમેરીકન માલના ખડકલા દેખાય છે.

કેળવણી અને આરોગ્યની સગવડોને લીધે મક્કા શહેરની સ્થિતિ પણ સુધરી છે, પણ મક્કાવાસીઓનાં ભક્તિભાવ ને મોહકતા એવાં ને એવાં રહ્યાં છે, ધર્મસ્થાનકના વિધિઓ એવી જ રહી છે, કાળા રંગના કાબા આસ પાસની પ્રદક્ષિણા આગઝરતા સુરજ નીચે પણ વણથંભી ચાલ્યા કરે છે. તેમ છતાં, જાત્રાળુઓની સુખસગવડ વધારનારા ફેરફારો પણ થયા છે. વિરાટ ચોકની આંબલીઆળી કમાનો વાળી પરસાળમાં બીજણીના પંખાઓ વાતાવરણની ગરમી સહેજ ઓછી કરે છે. બકરો રસ્તે પણ ધર્મગ્રંથો પઢી શકે તે માટે બીજણીની બત્તીઓ મોટા વાર્ષ છે, ને નમાજ પઢવા માટેની બાંગ ધ્વનિવર્ધક યંત્રો વારે સંભળાય છે.

સાઉદી અરેબીયાના રેડિયોના સંચાલક શેખ મહમદ શાદા અને એમના ઉત્સાહી સાથીઓનું આરોગ્ય-ખાતું થોડા જ મહિનાઓમાં જગતભર ના મુસલમાનોને દિવસમાં પાંચ વાર મક્કાનો અવાજ શૌર્ટ વેવના રેડિયો પરથી સંભળાવવા ધારે છે. પવિત્ર સ્થાનની અંદર સાફસુફી ને કડક ચોકીપહેરો સતત ચાલ્યા કરે છે.

સફા અને મરવાનાં પવિત્ર સ્થાનો ની વચ્ચે અગાઉ જે ગંદો ને માખી ઓથી બણબણતો રસ્તો હતો તેને સાફ કરી, પાકો બાંધીને એની ઉપર છાપરું કરી લેવામાં આવેલ છે.

મક્કાની સૌથી અગત્યની હોસ્પિટલ માં રાજ્યના આરોગ્યખાતાના સંચાલકે અમને કહ્યું કે પાણી એ શહેરના આરોગ્યની ચાવીસમું હતું. જુના કાળના રોગિષ્ઠ માણીલાળા કુવાને બદલે આમથી બારેક માઇલ પરના આઝન ઝોનાઝનના ઝરામાંથી સ્વચ્છ પાણી લાવવાની વ્યવસ્થા થઈ છે. ધર્મસ્થાનકની અંદર જ આવેલા ઝમ ઝમના વિખ્યાત કુવામાંથી પણ હવેથી પાણી સીંચવાને બદલે પાણી ખેંચનારું યંત્ર મુકવામાં આવ્યું છે.

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપશે" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથીઃ—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. મોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...બાદ લખવાનું કે આપે તા. ૩-૬-૫૦ ના કે માલ રેલ કરેલ તે ઢબોને તા. ૧૩-૭-૫૦ નાં રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં :—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઈસ્ટીખાર્ડથી મેસર્સ રામજસ સ્ટોર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...સારો માલ બાસ બટે જોઇને અમારી ઉપર રેયલ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને લટ બધર્સ તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીચટ્ટુ
કેટોર
ઘર-ગથ્થુ દવાઓ
હવન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ કીમત રૂા. ૩-૯.

ઓફરેસ:
૧૧૭ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વે માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

મકાનવાસીઓનાં ઘરોમાં હજી સ્વચ્છતાનો બહુ ખેદજનક અભાવ છે, પણ મને એવી ખાતરી આપવામાં આવી કે પાણીના પ્રમાણોનો પાણીનો વધારાનો જથ્થો હું કે વખતમાં જ મળી રહેશે, એટલે પછી પાકી ગટરો બાંધવામાં આવશે.

બનીજ તેલ પેદા કરતા જગતના સૌથી મોટા દેશોમાં સાઉદી અરેબીયા નું સ્થાન ચોથું આવે છે. એ સ્થાને પહોંચવામાં અમેરીકન મદદ એને સારા પ્રમાણમાં મળી છે. તે ઉપરાંત દેશમાં પાણીનો પુરવઠો વધારવામાં, ખેતીનો વિકાસ કરવામાં, યાંત્રિક કેળવણી આપવામાં ને રેલ્વેબ્બહાર વધારવામાં પણ અમેરીકન મુડી અને ઇજનેરો ફાળો આપી રહ્યાં છે. અંગ્રેજો પણ, પ્રમાણમાં નાનો ભાગ ભજવી રહ્યા છે. એક બ્રિટિશ પેઢી છેલ્લા૬થી મદીનાની સડક બાંધી રહી છે. સાઉદી સેનાની ટુકડીઓને તાલીમ આપવાનું કામ પણ બ્રિટિશ અફસરો કરી રહ્યા છે. સૌથી મહત્ત્વનું કામ તો સાહસિક અંગ્રેજોનું એક જુથ પોતાની નીડર-વિનાશક પ્રવૃત્તિ વડે કરી રહ્યું છે. અંગાર વરસાવતા આકાશના ભય નીચેનો એમનો પ્રસન્ન પુરૂષાર્થ આશ્ચર્ય ના ઓકાળબીંદુ જેવો હસી રહ્યો છે.

હીંદ–પાકિસ્તાન

જનાબ મહમદ અલસારી 'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ'માં લખે છે :

ભારતીય પાર્લામેંટના છત્રીસ મુસલમાન સભ્યોમાંનો હું એક છું, ને હમણાં અહીં મળેલી વિશ્વયુવક-સભાના નિમંત્રણથી યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ની મુલાકાતે આવેલો છું. જે થોડો સમય મેં અહીં ગાળ્યો તે દરમિયાન, અમેરીકન છાપાવાળાને આગેવાનો જેવા બુદ્ધિશાળી લોકો પણ ભારત–પાકીસ્તાન વચ્ચેની હાલની કટોકટીને હીંદુ–મુસ્લિમ સવાલનું અતિ સરળ રૂપ આપી દે છે તે જોઇને મને ઉંડું દુઃખ થયું છે. એ લોકો જાણે છે કે ભારતમાં ચાર કરોડ મુસલમાનો છે, ને દેશના ભાગલા પછી પણ તેઓ પુર્ણ અધિકારવાળા નાગરીકો તરીકે ભારતમાં વસે છે. એમના હકકોને બંધારણમાં રક્ષવામાં આવ્યા છે ને પોતાના હીંદુ ભાઇઓની ન્યાયી વફાદારીમાં એમને પુરો ઇતબાર છે. દાખલા, યુનાઇટેડ સ્ટેટસની જેમ ભારત પણ એક બિન–મઝહબી રાજ્ય છે, ને જુદા જુદા ધર્મના અનુયાયીઓ ત્યાં સમાન અધિકારો ભોગવે છે.

હું સાફ સાફ કહી દેવા માગું છું કે પાકીસ્તાની હોદ્દાદાર એ આખા ભારત દેશ સામેની ચડાઇ હતી. ભારતના વેપારી પેઢીઓ ચાલે છે, અને અમારાં ધર્મસ્થાનકો તથા સંસ્કૃતિ-ધામો પણ વધુમાંખરાં ભારતમાં જ છે. પાકીસ્તાન અમારી ભાવનામાં માત્ર મારવું ખેંચે છે - એવી ભારતના મુસલમાનોની ઇચ્છા છે.

અંગ્રેજની અહીંસા અને નિડરતા

એ. ટી. જી. શાહ લખે છે :

ટ્રેનવાડી સામે એક ખેતરમાં ખુબ નજીક નજીક ઉગેલા આંબાના બે ઘટાટોપ વૃક્ષ નીચે એક ખેતરજી ઉપર હું અને મારો અંગ્રેજ મિત્ર અલક-મલકની વાતો કરી રહ્યા હતા, તેવામાં એક ગોરો કાદવીઓ વીંછી ખેતરજી ઉપર ચડી પોલા અંગ્રેજ તરફ જતો હતો.

અમારી બન્નેની નજર તે વીંછી પર પડી. અંગ્રેજ નીડરતાથી તે નજીક આવતા વીંછી તરફ જોઇ રહ્યો હતો.

મને બીક લાગી રખે તે વીંછી અંગ્રેજને કરડે. સાથેસાથે વિચાર આવ્યો કે ઇંગ્લંડમાં વીંછીની ઉત્પત્તિ નહીં હોય, તેથી તેને સાધારણ જંતુ સમજી તે પોતા તરફ આવવા દેતો હશે.

મારાથી ન રહેવાયું અને અંગ્રેજમાં પુછયું : 'એ શું છે તે તમે જાણો છો?'

તેણે શાંતિથી જવાબ આપ્યો : 'હા, હું જાણું છું, તે વીંછી છે.'

મને વિચાર આવ્યો કે આ માણસ ને ખબર નહી હોય કે વીંછી કરડે તો કેટલી પીડા થાય.

વળી મારાથી ન રહેવાયું અને પુછયું : 'એ કરડે ત્યારે શું થાય તે તમે જાણો છો?'

તેણે ખુબ શાંતિથી જવાબ આપ્યો : 'હા, હું જાણું છું કે એ કરડે તો અનહદ પીડા થાય!'

આ વાતચીત દરમીયાન પેલો વીંછી તો ધીમેધીમે તે અંગ્રેજ તરફ ચાલ્યો જ આવતો હતો. નથી અંગ્રેજ ત્યાં થી ઉઠી જતો કે નથી તે વીંછીને રમાડતો હોતો, પણ ખુબ શાંતિપુર્વક પોતાની નજીક આવતા વીંછીને તે જોયા જ કરે છે.

જ્યારે વીંછી ફકત ૪ ઇંચ છેટે હતો ત્યારે મારાથી ન રહેવાયું અને કહ્યું : 'તમે જાણો છો કે એ વીંછી છે અને એ કરડે તો બહુજ પીડા થાય તે પણ જાણો છો, તો પછી શા માટે તમે ખસી નથી જતા અગર તો તેને ફેંકી નથી દેતા?'

જવાબ મળ્યો : 'મેં તેનું શું નુકસાન કર્યું છે કે તે મને કરડશે?'

આ શબ્દો ઉચ્ચારતાંની સાથે વીંછીએ દિશા બદલી અને ખેતરજી ઉપર ચઢને તે ખેતરમાં ચાલ્યો ગયો!

આ આકસ્મિક બન્યું હશે પણ તે વખતે મને લાગ્યું કે અહીંસા અને નીડરતામાં એક જોમ કરતા અજોમ ચડયો!

ગુપ્ત આવક

સારાએ સૌરાષ્ટ્ર ગુજરાતમાંથી હીંદ સરકારે એક નીવેદન દ્વારા જનતાને જણાવ્યું હતું કે અકટોબરની આખરી મુદ્દીમાં પ્રત્યેક પોતાની ગુપ્ત મીલકત જાહેર કરી દેવી, ન કરે તેઓને જો તપાસ કરતાં માલમ પડશે તો સખ્ત સજાઓ થશે. આને પરીણામે ગુપ્ત આવક સંઘરનારવર્ગોએ સારો જવાબ વાળ્યો છે, અને કરમટોકસમાંથી છટકવા જેમણે કમાણીની મોટી રકમો આપણ કરી દીધી હતી તેમણે હવે પ્રમાણીક રીતે બહાર આવી એ રકમો' જાહેર કરી છે. પરીણામે અગાઉ ધારવામાં આવતું હતું કે આવી એક કરોડ ની ગુપ્ત આવક જાહેર થશે પણ તેને બદલે અત્યાર સુધીમાં લગભગ બે કરોડ રૂપીયા જેટલી ગુપ્ત આવક જાહેર થઈ ગઇ છે અને હજુ પણ વધુ થશે એમ માનવામાં આવે છે.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

બાંધીવટું, કઠોળ, હલન, પુંજની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંપની ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ગરીબોને પરવડે એવા રોગોના સરળ અને સહેલા કુદરતી ઈલાજો

શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાએ લખેલાં "ગાંધી વીચાર દોહન"માંથી આરોગ્યના વિષેની નીચેની સૂચનાઓ જનતાના લાભાર્થે અહીં આપીએ છીએ:

(૧) શરીરમાં અસ્વસ્થતા જણાતાં રોગોને અટકાવનારા ઇલાજોનો અમલ કરવો એ પહેલું પગથીયું છે.

(૨) એ ઇલાજોનો બરાબર અમલ થાય તો રોગો મોટે ભાગે કુદરતી રીતે જ સારા થઇ જાય છે. દવાઓ મોટે ભાગે તો નકામી અને હાનીકારક પણ હોય છે.

(૩) આહાર વિહારની ભૂલોને દૂર કર્યા વિના માત્ર દવા–પાણી સુધારવા થી રોગો દૂર કરવાની ઇચ્છા કરવી એ ચોખ્ખા પાણીથી પોષ મેલા મસો તાથી મુક્ત થવા જેવું છે. અને એ જે ય ને સુધાર્યા વિના દવાથી સાજા થવા ની ઇચ્છા કરવી એ મેલા કપડાને કાલો રંગવાથી સાફ થઇ જાય છે એમ માનવા જેવું છે.

(૪) દવા સિવાય બીજા શાસ્ત્રીય ઉપચારો છે, તેનું દરેકને જ્ઞાન હોવું જોઇએ. એ સહેલા અને વિના ખર્ચે કરી શકાય છે.

(૫) દરેક ગામડામાં દવાખાનું કે હૅાસ્પીટાલ હોવાં જોઇએ, એ માન્યતા પુરૂ કરેલી છે. પણ ગામડાં વચ્ચે એક દવાખાનું કે હૅાસ્પીટાલ બસે હોય. ગામડાનું દવાખાનું એટલે ગ્રામ સેવક ના ઉપચારો, એમ સામાન્યપણે હોવું જોઇએ.

(૬) ઉપચારમાં સરસ ઉપચાર ઉપવાસ તથા તે દરમીયાન કઠિનમાં કઠિન સૂર્ય સ્નાન છે. "એની ચોખ્ખ" રીતનું જ્ઞાન સ્વયંસેવક મેળવી લેવું જોઇએ.

(૭) આ ઉપરાંત પલાળેલી માટીની લેપથી એ ઘણા રોગો અને તાવો માટે ઉપચાર કરી શકાય. તાવ લઘો ચડયો હોય, માથું દુખતું હોય, પેટમાં કે પેશુમાં દુખાવો હોય, મુખ માંથી કે ગુદા દ્વારથી કોઇ ઠેકાણે સોજો આવ્યો હોય, નસકોરી ફુટી હોય, અસ, ખરજવું વગેરે ચામડીના વીકારો થયા હોય, બંધકોય રહેતો હોય, સારી ઉંઘ ન આવતી હોય, ઝેરી જંતુએ ડંખ માર્યો હોય–એ બધા ઉપર કાંકરી વિનાની ઝીણી માટીને પલાળી તેની બે "ઘડી કુ:ખની જગ્યાએ બાંધવી અને એક મુહાન એટલે બીજી મુકવી એ ઘણો અકસીર કુદરતી ઇલાજ છે.

(૮) જ્યાં શેકની જરૂર હોય, જેમ કે કોલાને પકડવો હોય, ઓપેરેશનવાસ માં મુંજારો હોય, થાક કે ગરદીનો કળતર હોય, ત્યારે ગરમ ગરમ પાણી માં રૂમાલને નીચોવી દાઝી ન જવાય એ રીતે શેક લેવાથી ઘણો આરામ મળે છે. રેતી, માટી કે ઇંટને સપાણી તેને કપડાંમાં વીંટાળી દઝાય નહિ એ રીતે પણ શેક લઈ શકાય.

(૯) માણસ માદો પડે કે તુરત એનું બીજાનું બીલ્લ માણસોથી જુદું પાડવું જોઇએ, એની આજુ બાજુથી માણસો તેમજ સર સામાનની ગરદી ઓછી કરવી જોઇએ. એને પુષ્કળ અજવાળું અને ઝપાટો ન લાગે છતાં પુષ્કળ હવા મળી રહે એમ સુવાડવો જોઇએ. એના કપડાં, બીછાનું, ઓઢવાનું વિગેરે સ્વચ્છ રાખવાં જોઇએ. એના પાખાના, પીછાનું, તબીયા ઇત્યાદિને વારંવાર આકરો તડકો આપવો જોઇએ.

(૧૦) દરદીને દવા આપવાની જરૂર છે, તે કરતાં ઘણી વધારે જરૂર એના શરીર, મન તથા કોઠાને આરામ આપવાની છે. આમાંથી કોઠાને આરામ આપવાની વાત પર બહુ જ ઓછું લક્ષ અપાય છે.

(૧૧) દર્દીને જ્યે તે રોગ થયો હોય, એમાં એની કોઠારી ન બગડી હોય એવું ભાગ્યેજ બને છે, માટે સૌ થી પહેલાં એની કોઠારીને હલકી કરવી એ ઉપચારનું પહેલું કામ છે. એ માટે એને બસ્તી (એનિમા) આપવી એ પહેલો ઉપાય છે, અને જો પણ તાવ ન હોય તો કાંઇક ખુલાસ આપી શકાય. આ સાથે એક કે બે ઉપવાસ કરાવવામાં તો હરકત જેવા હોય. જો દરદી બહુ અશક્ત હોય તો એને વધારે ઉપવાસ કરાવવા કે નહિ તે માટે અનુભવીની સલાહ લેવી આવશ્યક ગણાય. એવા સલાહકાર હોય કે ન હોય, પણ એટલું તો સમજી જ રખાય કે જ્યારે કરદીનું લોહી રોગનાં ઝેરો સાથે સલાહ ચલાવી રહ્યું હોય, ત્યારે ખાવ પધાવવાનો બોજો એના ઉપર ન હોવો જોઇએ, અને તેથી ખોરાક આપવોજ પડે તો તે હલકામાં હલકો અને માત્ર પ્રાણ ટકાવવા પુરતોજ હોય.

(૧૨) સાબ કે બકરીનું દુધ એ એવો હલકામાં હલકો ખોરાક કહી શકાય. ૧૦ થી ૨૦ તોલા દુધ એ મંદવાડ દરમીયાન પ્રાણ ટકાવવા પુરતો ખોરાક ગણાય.

(૧૩) પણ મંદવાડમાં તેમજ ઉપ વાસમાં દરદીને ચોખ્ખું પાણી પુષ્કળ પ્રમાણમાં આપવું જોઇએ. પાણીની સાથે પાપડખાર (સોડા બાય કાર્બ) અને થોડું લીંબુ પણ આપવાં ઇષ્ટ છે. બાકી લીંબુ પણ સામાન્ય રીતે આપી શકાય; અને ટાઢીયા તાવ વગેરેમાં જ્યારે ઉલટી થતી હોય કે માથું દુ:ખતું હોય ત્યારે એ જરૂર આપવું.

(૧૪) ટાઢીયા તાવમાં કરીનીન આપવું જ પડે એમ અને, પણ, સામાન્ય રીતે ડાકતરો જેટલા મોટા પ્રમાણમાં આપે છે, તેની ઉપલી માત્રા ચેતીઓ લેવાતી હોય તો, જરૂર પડતી નથી. કરીનીન લીંબુના રસમાં સોડા સાથે લેવાથી ઓછું નુકસાન કરવાનો સંભવ છે.

(૧૫) તાવ ઘણો સખ્ત હોય, અને તેને જલદી ઉતારવો ઇષ્ટ હોય તો બીનો ચાદરનો ઉપાય કરી શકાય છે. એ ઉપાય ગાંધીજીનાં "આરોગ્યના વિષે સામાન્ય જ્ઞાન"માં આપવામાં આવ્યો છે.

(૧૬) કોઇ મુદતીયો તાવ ન હોય, છતાં મંદવાડ લાંબો વખત ચાલે ત્યારે દવાફેરની જરૂર છે એમ સમજવું જોઇએ, અને દરદીને જુદી જાતનાં હવા–પાણીમાં બદલો જોઇએ.

(૧૭) ઉપર જે ઇલાજો સુચવ્યા છે તે ઓચીંતા મંદવાડો માટે છે. લાંબા અને જુના રોગ, જેવા કે ક્ષય, કોઢ, રકતપિત્ત વગેરેના જાના ઇલાજો થઇ શકે; પણ તેમાં અનુભવીની સલાહ અને ધીરજની જરૂર રહે.

(૧૮) દવાનો અધાર લેવાની ટેવ બરાબ છે. કોઇ જુના રોગો દવાથી મટતા જ નથી, એમ કહેવામાં અતિ-શયોક્તિ નથી.

(૧૯) ડાકતરોએ દરદીઓને સાદા ઉપચારો શીખવવા જોઇએ, અને દવા ઉપર વિશ્વાસ ન બેસાડવો જોઇએ.

(૨૦) ડાકતરોની દવાપરનો વિશ્વાસ ઘણી વાર જુવા–જાતીના જંતુ–મંતુ પરના વિશ્વાસ જેટલોજ વહેમ–પુકત હોય છે. રોગીને સારા કરનાર એના લોહીમાં રહેલી કુદરતી પ્રાણ શક્તિ ન હારી જાય તો રોગી બચી જાય છે. અને ન હારવા દેવા માટે ઉપર સુચવેલા ઇલાજો પુરતા છે એમ સમજવું જોઇએ. તે છતાં, એ ન બચે તો બચાવું જોઇએ કે એનું આયુષ્ય આવી રહ્યું હતું. ડાકતરો તેમજ જુવાઓની પાછળ દોડા દોડ, પૈસાની ખુવારી ન કરવા જોઇએ.

(૨૧) સોડા બાય-કાર્બને જો દવા ગણીએ તો તે, અને કદીક ઝેરીમા જેવો ગુલાબ તથા કરીનીન, અને બાહ્ય ઉપચારોમાં આયોડીન–એથી વધારે અગત્યનો રાખવાની જરૂર નથી એમ કહી શકાય. એ ઉપરાંત બરતી (એનીમા) નું સાધન એની પાસે હોય તો ઔષધાલય પુરૂં થયું સમજવું.

નવાં પુસ્તકો

રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે

ઢીંઢુસ્તાની–ગુજરાતી કોશ રૂા. ૧૦–૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ. ,, ૩–૦
ઇલ્લામનો સુવર્ણ યુગ. ,, ૪–૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

તાજા ઉમદા ફ્રૂટ

ડરબનનું બાદુ ૧/૩ રતલ. મોરી કલીનું લસણ રૂા. ૧ રતલ.
ગોળ બાસમાટ ૧૧/– ડઝન. લાંબી અને રહેવેર બાસકટ ૧૧/૬ ડઝન.
પાન, બજાર ભાવ, –સુરસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.
ચોખાની પાપડી ૧૫/– ૧૦૦.

કોરડી ૩/– ડઝન પાસનેપલ, ચોપો રોજના બજાર ભાવ મુજબ. દેશી તાકભાજીમાં ઢાલમાં તુવરસીંગ, ચેનચણા, શેકદાની શીંગ, લીલાં મરચા આચારની કેરી ૫/– ૧૦૦, કાકડાજી ૭/૬ થી ૧૦/– સુધીનું પારસલ ચોકસાઇથી મોકલીએ છીએ. દરેક જાતનું ઠેકાણ મળશે:

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મારતી ૧૮૫૧ હીજેમ્બર	કાંદુ ૨૦૦૮ માર્ગશીષ	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
રૂધ	૩૦	સુદ ૨	૨૯	૨૯	૪–૪૫	૬–૪૨
શની	૧	,, ૩	૧	૩૦	૪–૪૪	૬–૪૩
રવી	૨	,, ૪	૨	૧	૪–૪૩	૬–૪૪
સોમ	૩	,, ૫	૩	૨	૪–૪૨	૬–૪૫
મંગળ	૪	,, ૬	૪	૩	૪–૪૧	૬–૪૬
બુધ	૫	,, ૭	૫	૪	૪–૪૦	૬–૪૭
ગુરૂ	૬	,, ૮	૬	૫	૪–૩૯	૬–૪૮

પરચુરણ

—દુનીયામાં હીંદુની વસ્તી ૨૩ કરોડ ની હોવાની કહેવાય છે ત્યારે મુસ્લીમોની વસ્તી ૨૨ કરોડ ૧૦ લાખ કહેવાય છે.

—ફ્રાન્સ બાતેના હીંદી એલચીએ મુંબઇ સરકાર દ્વારા બોમ્બે ટેલીઝના 'મહલ' ચિત્રને ફ્રેંચ ભાષામાં કરીને મોકલવા જણાવ્યું છે એમ જણાવા મળ્યું છે.

—જડપભેર ઉંતરાયરૂપ બની જવા માંડેલી પુર્વની જહોજલાલીને પ્રજાજનના ગાઢ દ્વારે યુરોપની ધરતી પર મુર્ત કરી બતાવી છે. પોતાની ૧૭ વર્ષની નવી મહોરદાર નરીમન સાથે યુરોપમાં ગાળેલી પાંચ માસ લાંબી 'મધુરજની' દરમીયાન દરરોજના એના ખર્ચની સરેરાશ રૂા. ૨૦,૦૦૦ની મનાવામાં આવે છે.

—હીંદુ મહાસભા તરફથી આગામી ચુંટણીમાં પંડીત જવાહર સામે શ્રી. વી. ડી. સાવરકરને ઉભા રાખવામાં આવશે એમ મહાસભાની બોર્ડ ના એક સભ્ય શ્રી. શ્રી. એ. શર્માએ સીકંદરાબાદમાં જણાવ્યું હતું. જો કે શ્રી. સાવરકર નાદુરસ્ત તબીયતને લઇ તૈયાર નથી.

—'ડોન' અખબારનુ ડેકલેરેશન અને તેના હિસાબના ચોપડા પોતાને સુપરત કરવાની માગણી, કાયદે આઝમે કરેલ 'ડોન'ના રજીસ્ટર્ડ દરજી તરીકે સીંધની વડી અદાલતે તેમની નીમણુંક કર્યા બાદ, કે. કાતિમા બ્રધાઓએ કરી હતી.

—મુંબઇની મહીલા પોલીસે એક વર્ષ દરમ્યાન ૧૮૬૭ બાળાઓના અપહરણ, હાડ, બેરબાવતી વિગેરે ગુન્હાઓ પકડી પાડયા છે.

—અકટોબરથી પશ્ચીમ પાકીસ્તાને પોતાનું ઘડીયાળ ભારતના વખત કરતા એક કલાક પાછળ અને પુર્વ પાકીસ્તાનમાં બરાબર કલાક આગળ કર્યું છે.

—સોરાષ્ટ્ર, કચ્છ, હૈદરાબાદ, ઉત્તર પ્રદેશ, પતીયાળા, પુર્વ પંજાબ વિગેરે મળી ૨૨ રાજ્યોમાં ગોવધબંધ પ્રતીબંધ છે.

—ગુજરાતમાં કમોસમ બેઠા પછી જાણવા મળ્યું છે કે, આ વર્ષે વરસાદ ન હોવાથી ફકત બે આની પાક બીયાં માટે સાચવવો પડશે.

—શ્રી. નેહરૂ બધા પ્રાંતોની ચુંટણી અંગે મુલકાતો કરશે. ત્યાં કરેલા ભાષણોની રેકોર્ડો અને સત્કાર તથા સભાની ફીલ્મો ઉતારવામાં આવશે.

—સામાપુર કરીને એક નાનકડા શહેર માં આંધી જવાથી નીચેનો ૪૩ રીવસ નો અખંડ ચરખો ચલાવવામાં આવ્યો હતો. તેમાં કંતાએલા સુતરથી ૪૫ ઇંચના બનાવું ૩ હજાર વાર કાપડ બનશે. આમા ગાળાના બાળકોનો મુખ્ય હિસ્સો હતો.

—શ્રી. હરીલાલ કણીયા, જેઓ ભારત ની વરીષ્ઠ અદાલતના ન્યાયમુર્તી હતા. તેઓનું અવસાન થયું છે. તેઓ બુધ્ધી માન અને તેજસ્વી ધારાશાસ્ત્રી હતા.

—ઇસ્ટ આફ્રીકાના જાણીતા સખાવતી શ્રી. નાનજી કાળીદાસે ૮૦૦૦ પાઉન્ડ કંપાલા ટાઉન હોલ માટે આપ્યા છે.

—સૌરાષ્ટ્રના વડા પ્રધાન શ્રી. ઢેબરભાઇ, ધરખેડનું ગીરાસદાર સાથે સમાધાન કર્યા પછી આગામી ચુંટણી જંગમાં ક્ષત્રિય વર્ગનો સાથ લેવા ચાહતા હતા. એમના પ્રયાસનું શુભ ફળ આવ્યું છે. અને આગામી ચુંટણી જંગમાં કોંગ્રેસ ની ટીકીટ પર ક્ષત્રિય વર્ગ ગીરાસદાર સમાજ ઉભો રહેશે એ સમજાય નકકી થયું છે.

બહેરાની વાત

કોઇ એક વેપારી મંદીમાં પડયો. તેને એક બહેરો મિત્ર હતો. તે તેની તબિયતના ખબર કાઢવા ગયો. હતો ત્યારે રસ્તામાં તેણે કેટલાક પ્રશ્નો વીચારી રાખ્યા અને સામે વેપારી શું જવાબો આપશે તે પણ ગોઠવી કાઢયું. તેણે વીચાર્યું કે હું પુછીશ, 'કેમ છે?' વેપારી કહેશે. 'ઠીક છે.' પછી હું, 'બહુ સારૂં', કહી તેને દિલાસો આપીશ. બીજો પ્રશ્ન 'ખોરાકમાં હમણાં શું લો છો?' એમ પુછીશ. તે કહેશે 'દુધ અને ભાત.' હું કહીશ કે તેનાથી તમને સારો ફાયદો થશે.' ત્રીજો પ્રશ્ન, 'કયા ડોકટરની દવા ચાલે છે?' તે કહેશે કે અમુક ડોકટરની, હું કહીશ કે 'ઇશ્વર તેને તેના કામમાં યશ આપે.' મિત્રને ઘેર પહોંચ્યા પછી સ્વાગતની ઔપચારિક વિધિ પતી ગયા પછી, જેવીને તેણે પ્રશ્ન પુછયોઃ

પ્રશ્ન (૧) 'તબિયત કેમ છે?'

જવાબ 'હું તાવથી ભરી રહ્યો હું, તે જોતા નથી?'

બહેરા મીત્રે જવાબ આપ્યો 'બહુ સારૂં.'

પ્રશ્ન (૨) : ખોરાકમાં શું લો છો?

જવાબઃ ખુન (લોહી) અને ખાક (રાખ) : પહેલા આશીર્વચનથી ગુસ્સે થયેલ મિત્રે સત્વર જવાબ આપ્યો.

બીજો આશીર્વાદ મળ્યો : 'તેનાથી તમને ફાયદો માંગે.'

પ્રશ્ન (૩) : 'તમારો કયો ડોકટર છે?

ગુસ્સાથી સળગી ઉઠેલ મિત્રે જવાબ આપ્યો : 'નામદાર યમદેવ.''

બહેરા માણસે આશીર્વાદ આપતાં કહ્યું: તે બહુ હુશિયાર ડોકટર છે, પ્રભુ તેને યશ આપે.

હીંદમાં સીનેમા ઉદ્યોગ

અત્યારે નાની મોટી થઇને લગભગ ૨૦૦ બોલતી ચિત્ર ઉદ્યાદન કંપનીઓ મુખ્યત્વે પ્રાંતમાં છે. જેનાં મુખ્ય મથક છે–મુંબઇ, પુના અને કોલ્હાપુર. ગુજરાતમાં એક હીંદની કંપની નથી. લગભગ ૭૫૦ બોલતા કલાકારો કામ કરે છે જેમાંથી ૭૦ ટકા 'એકટરો' છે અને ૩૦ ટકા 'એકટ્રસો' છે. ત્રીસેક સ્ટુડિયોમાં થઇને કુલ ૫૦૦૦ માણસો કામ કરે છે. "ફીલ્મ ડીસ્ટ્રીબ્યુશન" કરનાર લગભગ ૧૫૦ કંપનીઓ છે. જેમાં પાંચસો માણસો કામ કરે છે. મુંબઇ પ્રદેશમાં ૫૦૦ બોલતાં થીએટરો છે અને દરેક થીએટર દીઠ સરેરાશ વીસેક આદમી પોતાના ગણીએ તો કુલ દશેક હજાર માણસો આવી રીતે નભે છે. આવી રીતે એકંદર ફીલ્મ–ઉદ્યોગમાં વીસેક હજાર માણસો રોકાયેલા છે.

૧૯૩૧ થી ૧૯૫૦ સુધીમાં હીંદમાં કુલ ૩૪૧૦ ફીલ્મો ઉતારવામાં આવી છે. આમાંથી ૨૧૬૬ ફીલ્મો તો મુંબઇ પ્રદેશમાં જ ઉતરી છે. એટલે કે સારાય હીંદમાં બનતી ફીલ્મોમાંથી લગભગ ૫૩.૫ ટકા બોલતી ફીલ્મો મુંબઇ પ્રદેશમાં જ ઉતરે છે. પહેલ: વહેલી ગુજરાતી ફીલ્મ ૧૯૩૨ માં ઉતરેલી અને આ વીસ વર્ષના ગાળા માં કુલ ગુજરાતી ફીલ્મો ૭૯ બોલતી ઉતરી છે. મરાઠી ફીલ્મોની સંખ્યા ૧૭૨ બોલતી છે.

છેલ્લા ત્રણેક વર્ષમાં સીનેમા અને રંગભુમિમાંથી એન્ટરટેઇનમેન્ટ ડયુટી માંથી સરકારને મળેલી આવક આ પ્રમાણે છે.

સીનેમાઓમાંથી:—

૧૯૪૮–૪૯ રૂા. ૮૩,૦૬,૭૦૬–૦–૦,
૪૯–૫૦ રૂા. ૧,૧૮,૧૮,૦૬૦–૧૧–૧,
૫૯–૫૦ રૂા. ૧,૪૪,૮૮,૮૫૦–૧૦–૦.

રંગભુમિમાંથી:

૪૮–૪૯ રૂા. ૨,૭૭,૩૧૦–૧૩–૩,
૪૯–૫૯ રૂા. ૩,૧૫,૨૫૪–૧૩–૯,
૫૯–૫૦ રૂા. ૨,૧૭,૦૩૧–૯–૦.

ફેમસ પીકચર્સવાળા શ્રી. બાબુરાવ પ્રભાકર ચૌધરીની વાર્તા પરથી "જલીયાનવાલા બાગ" નામનું ચિત્ર તયાર કરી રહ્યા છે.

કલિપાના આમંત્રણથી મોસ્કોની મુલાકાતે ગયેલા ભારતીય કલાકારોનું મોસ્કોમાં સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. મોસ્કોમાં તેમણે ભારતના એલચી ડો. રાધાકૃષ્ણનની પણ મુલાકાત લીધી હતી.

જંડનમાં "કુતુબેલી" નામનું ભારતીય દસ્તાવેજી ચિત્ર ભારત સરકારના ફીલ્મ વિભાગના વડા શ્રી. ભવાનીના પત્ની શ્રીમતી મીનાક્ષીએ રજુ કર્યું હતું.

આવતા વર્ષના પંચાગ

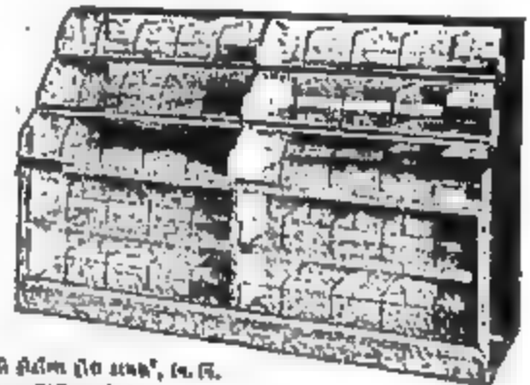
૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત રૂા ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ફર્નીચરના ડીલર્સ ડીસ્ટ્રીક્ટો અને ટાઉનોમાં રીપ્રેઝન્ટેટીવ્સ જોઇએ છે.

ફેમસ પુનીયા, ફેમસી કીંમત ઉપર કામ કરે, ૧૯ વર્ષ. નવો ભાવ કેટલોગ મંગાવો.

ગોલ્ડમેડલ ફર્નીચર મેન્યુફેકચરીંગ કંપની લીમીટેડ

૧૦૦ Market Street, (Facing Exeter House) Phone 22-6211/2 JOHANNESBURG P. O. Box 6551.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલત રબ્બ. બ્લાન્કેટસ—મેળી બાબતો માટે બહુ જાનો માલ. તેમજ કેપરીબીન બ્યોરકેટ સાડીઓ વગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ દરજ્જાનો બલામણ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907. NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવાડીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33૬૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
જંગલી, આગ, ચોરી, ફુલ્લર, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલીયરન્સ ચાર્ટર્ડ્રીડ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય
તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો
પાંચ ચરીત્રોનો સેટ
આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.
કીંમત ૧૩/-
૨૬ બાડીની સદી ૬ ૬
ચિત્રમંચાવલી
સેટ બેહતામાં ૧-પુસ્તકો ૬૨ ૬
સેટ બીજાનો ૬૫ ૬
ઈસપના પાત્રો બધેલા
બાળકોને બારે રમુજી પુસ્તક
કીંમત ૨ ૬
ચાંદ પ્લેટમાં ૨ ૬
સોહરેટીસની સફર ૪ ૦
કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
બાઈબલ કથાઓ ૩ ૬
ધીરજ મંચાવલી
૭ પુસ્તકોનો સુંદર વાર્તાઓનો સેટની ૬૪ ૬
કાળા ઉપયોગી સાહીત્ય
કાચબા અને ૨ ૬
૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.
કીંમત પા. ૧-૦-૦
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.
કીંમત પા. ૧-૫-૦
૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ
કીંમત ૧૪/-
બીલી ૫ ૬
બીલ્લુ ૫ ૬
બાબુ ૫ ૬
બાળકોને બાંધવા ૧ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ) ૪ ૦
બાળવાર્તાવલી ૨ ૦
અપરી પુળ ૨ ૦
ચતુરની ચાતરી ૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી ૨ ૦
લાલો ૫ ૬
બાળકોની શેખમાં ૪ ૬
Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાવેશ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૬
અમારા બા	(મણિબહેન ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર માંગે		
	પત્રવ્યવહાર	૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાચમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ	(બા. પ્રભુદાસ ગાંધીએ પ્રીનીવેસ આશ્રમ ના ટ્રસ્ટીઓ પ્રતીકાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન અનેલો આલેખ્યો છે.)	૧૧ ૦
ગાંધીવારી ગ્રામોદ્યોગ શિબિરના		૫ ૦
ગાંધીજીના સોબતે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો	ઇતીહાસ	૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુના પત્રોઃ	(આશ્રમની બહેનો પ્રત્યે) સંપાદક મહા મહેશ્વર	૨ ૧
બાપાની ડાયરી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૧
	,, ચોથો	૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
બાપુની કારાવાસની	કહાણી (આચાર્યશ્રી મહેલના જેલવીસ વાસનો ઇતીહાસ. મેળવીને ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂ. ૧૫/૦.	
પ્રેમ પંથ	ભા. ૧	૯
,, ,,	,, ૨.	૯
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૨ ૦
સ્વરાજના તેર દિવસો	(નોંધોબાજી)	૧ ૧
બાપુના—બા ને પત્રો	(મણિબહેન પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબાના રમાચક અંકે		૧ ૦
ગાંધી રમાચક અંકે		૨ ૦
બાપુની ગાંખી		૩ ૦
અંગત પ્રસાત		૧ ૦
ગાંધીજીના સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
અમારા ધર્મ બાબતના	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૪

કીશોરલાલ મશરૂવાળાના પુસ્તક

કુટુંબનીતી પાકાર	ભા. ૧. ૨. ૩	૩ ૦
ગીતા અંજન	(ગીતાજીનો સમજ થાય એવી રીતે લખાયલી કોકો અનુવાદ	૩ ૧
ગીતા ધ્વની	(ગીતાજીના મુલ્યાળી બોધો)	૧ ૩
ચી પુરૂષ મર્યાદા	(આજ મહત્વી, પુરૂષમાં રહેવાથી ઘરો ઉપર પુરાતા પ્રશ્નના અભ્યાસપુર્વ કે કોંગ્રેસ લખાયા છે સેવા સંઘ)	૧ ૧
અમુલ્ય શાંતી		૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા	અવાહરલાલજી	૧૫ ૦
તેજ રીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો		૬ ૦
માહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર		૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ		૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ		૧ ૦ ૦

કેળવણી વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઉંદરને પત્રો	(નવા)	૩ ૦
સુખ નથી રહેવાય	(ટોલ્સટોય)	૫ ૦
હજારો વર્ષની સંસ્કૃતીનું આપી	(રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા રહેવારો	(ડાકાસાહેબ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા	દર્શન ભા. ૧–૨. (નવા)	૧–૩–૦
ટોલ્સટોય અને ગીતાજી		૨ ૦
જોતવાની દિવાળી	(બાળ મહેલવર)	૧ ૩
સુખ લીલા		૧ ૬
સુખ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ સંગ્રહાવલી		૫ ૧
કોવીયત રશીયા.	(રશીયા વીશે જાણવા જોગ)	૧૦ ૦
રોક રપીઆનાના ઠબકારો	(બાળ સંગ્રહ)	૧ ૬
ગુજરાત મહમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
શોકમાતા	(બાળ મહેલવર)	૧ ૦
જીવનનું યાત્રા	(,, ,,)	૧ ૦
હિંદી કોમ વીકાસ		૦ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

૩ નવેલ્લાઓ		૫ ૦
હૃદય પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૨

ચારુ બાપુની નવેલકથાઓ

અપુર્વ ભાભતી		૧૨ ૧
અણુરાધા		૬ ૦
કાશીનાથ		૫ ૦
ચંદ્રકાંત		૪ ૦
ચારીત્રહીન		૧૩ ૧
જાની		૩ ૧
જીવન યાત્રા		૪ ૦
નવીના		૧૦ ૦
પુર્ણા		૮ ૧
રેવાકાંત		૫ ૦
વધુ વાર્તાઓ		૧ ૧
સુભદ્રા		૧ ૦

કાકાર કૃત

પંચ પુત્ર		૧ ૦
ખાલેચ અને બાર અભાય		૫ ૨
ઘરે બાહિરે		૬ ૦
સભર્યા		૩ ૦
કાવ્યકુસ		૫ ૧
ચિત્રકુમાર સભા	(કાકાકૃત)	૧૨ ૦

કુદી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અહેલી અને મતીમાં		૪ ૧
ચિત્ર રેખા		૮ ૧
અમુલ્યો વાર્તા સંગ્રહ		૧ ૧
જોરાની વાતો		૧ ૦
જોરાન જોરાવર નવલકથા	ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
અમ સ્વીફ્ટ જોધપરાજ		૧૧ ૦
અમુલ્યુ ખાના		૮ ૧
આલાનું બીજ	ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
આવતી કાલ		૭ ૦
અપ્સરા	(બાર બાબરો સેટ)	૧–૧૬–૧
અમુલી વાતો		૧૦ ૩
અમે બધા		૧૧ ૦
અથાતા વાચરા		૭ ૩
ઉન્નયન જોગેજ		૪ ૦
ઉલીયાદ		૮ ૧
બીજા ઠેકાણ		૩ ૦
બાબા બાપુ	બાપુજીના જીવનને સમજવા પાયારૂ જોગેજ	૪ ૧
કાવ્ય મંચ		૧૦ ૧
કેવડાના કેટા		૪ ૦
ગરીબ પ્રણામ	(વાર્તા સંગ્રહ)	૭ ૧
દીન બધું		૭ ૧
જોધ બીન્દુ	(અનિતાઓ)	૭ ૦
ગન્ની		૬ ૦
પ્રભાતવર્ષ પછી		૭ ૦
ગામ નિર્માણ	(અનુવાદ)	૧ ૧
ઉંદરની પુસ્તક		૧ ૦
કલાની સાધનાથી		૫ ૧
કરીયોલાજ		૬ ૦
ગ્રામ બધું જો		૧ ૦
તણખા	(કુલી વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૪ ૦
દેવ પૂજક		૪ ૧
કરીબાઈ બહાર વરીયા		૧ ૧
કરીયાવાટ		૬ ૧
કીરીટની વાતો		૧ ૦
નીલ પંખી		૩ ૦
નીલ રેખા		૮ ૦
બહીષ્કાર		૧ ૬
ટુટેલા સુર્યના પાત્રો		૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો		૭ ૧
પહેલો કુલ		૬ ૦
વિસારી		૮ ૦
પોરાણીક નાટકો		૫ ૬
પ્રેમ પદ્મ		૧ ૦
જાનવ તાના કુલ		૬ ૦
મારૂ સુખી		૬ ૦
મનોવાજ્ઞાન		૮ ૦
રોબીનસી		૮ ૦
આફ્રીકાના દીલા		૭ ૦
વીર આર્યો		૧૧ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય		૧૦ ૦
માનવીની જવાબ		૧૨ ૦
આપણો સંસાર		૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧		૧૦ ૦
મિત્રોદયી		૭ ૬
ટેમાઇનો ગોત્ર		૮ ૦
અમ તમાચી		૬ ૦
મે દેશ દીપક		૫ ૦
પુત્ર જન્મ		૧૩ ૦
પરીચેક		૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ		૭ ૦
પ્રખ્યાત		૭ ૬
ત્રીવીધ તાપ		૫ ૦
રોતાજી ભા. ૧–૨ સેટની		૧૦ ૦
લગ્નની અક્ષરા મે		૫ ૬
રોહાસ		૧ ૦
રમણલાલ		૧ ૬
વસુધૈવ બધ		૧ ૦
અમારૂ બધ		૭ ૦
વિજ્ઞાનીક બર્મેત		૫૬
સુખવન (ઓગેર કૃત જોગેજ)		૧ ૦
ચાંદ મુખી		૭ ૦
મોટો જોગણી રોપ		૧ ૨ ૬
સતુ રમ		૧ ૦
મોને ચાલ્યે		૨ ૦
ચાપેરવાલી (ઓગેરની જોગેજ)		૮ ૦
રવીંદ્રના		૫ ૬
મારસદાર		૭ ૬
આગે કદમ		૭ ૮

કેળવણી વરે ક્રાંતી

કેળવણીકાર બાર ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

આ ઓરીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag:
Phoenix Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મહીભાઈ ભાણાભાઈ ગજીવારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની સેવમાં સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, લાડુઆ, પાતળા વિગેરે હરેક તાજા બનાવીએ છીએ.

અમારું બધાકામોનું મુખ્ય લક્ષ, અમારા, ગાંઠીઆ, લાડુઆ, પાતળા વિગેરે હરેક તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા અમારામાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારો કુંદ બધાકામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

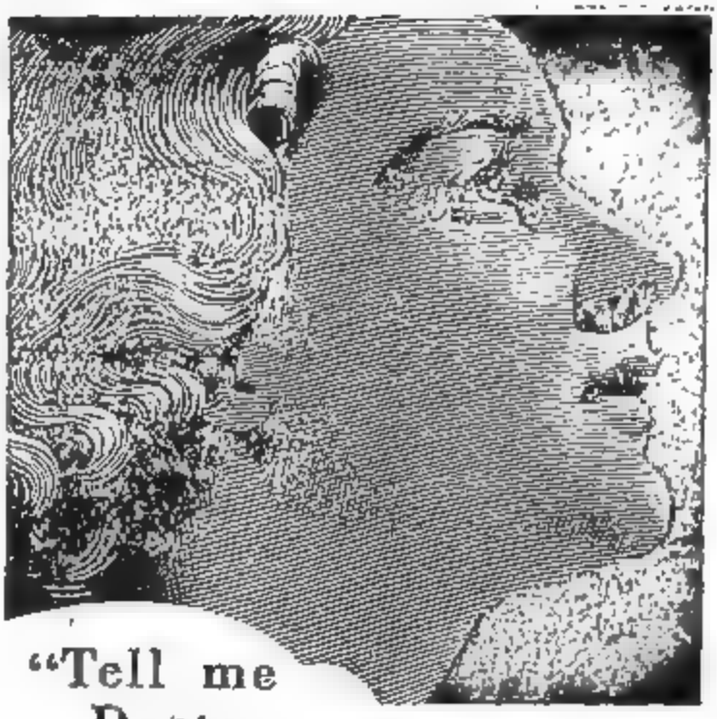
એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-245

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Polishing with
SUNBEAM
is so easy!

Sunbeam...a boon to all housewives...makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

SUNBEAM FLOOR POLISH

32041

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (ઠક્કર બાપેકર)	૩	૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૰	૧
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૧
વીંટીમહાસવાલું' બ'ચારણ	૧	૦
ઠંડાપ્રુ વિદ્યા	૧	૧
ટાઇફોઇડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૧
મેલેરીયા	૧	૧
સબોદયના સીદ્ધાંત	૧	૧
સ'સારમાં આગ ૧	૧૧	૧
ઠાલ જોબ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૰	૦
સૌદર્ય નયોત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઇ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :
INDIAN OPINION. P. BAG.
PHOENIX.

વેચવાના પુસ્તકો

ધર્મમાર્ગ (ગાંધી યુગની ગરજ)	૪	૦
રાજ સન્યાસી (બુધ્ધદેવ)	૧૦	૧
અધ્યાત્મના બાબત	૧	૧
આત્મકથાના ત્રિવા	૦	૮
આત્મકથાના ભુલ	૪	૦
મોહીની	૮	૧
અનેક ભજ	૮	૧

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Maganlal at Phoenix, Natal.

10 DEC 1951

INDIAN OPINION

Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No. 48—Vol. XLIX. FRIDAY 7TH DECEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

★ ★ ★

ESSENTIAL THING FOR SUCCESS OF OUR GOAL

"ONE thing absolutely essential for success is that people should scrupulously shun all violence in word, deed or thought. The slightest attempt at violence would injure the cause. It would take away from the people the power of patient and clean suffering by tutoring their conscience and let loose the retaliatory machinery of the government which would be but too glad to find some pretext for its use. People must bring ■ the altars of liberty the offerings of pure self-sacrifice and patient suffering. There will be provocations and oppressions which will tax their powers of endurance to the utmost, but, as it has been said: "He alone who endures on ■ the end shall be saved." Thus alone will they gain real freedom, thus alone will they get true happiness, thus alone will they gain real victory .. Sages of old mortified the flesh, so that their trained bodies might be proof against any injury that might be inflicted on them by tyrants.....We must voluntarily put up with the losses and inconveniences that arise from having to withdraw our support from a Government that is ruling against our will. Possession of power and riches is a crime under an unjust government, proverty in that case is a virtue, says Thoreau ..We must refuse to wait for the wrong to be righed till the wrong-doer has been roused to a sense of his iniquity. We must not, for fear of ourselves or others having to suffer, remain participators in it. But we must combat the wrong-doer directly or indirectly. If a father does an injustice, it is the duty of his children to leave the parental roof. If the headmaster of a school conducts his institution on an immoral basis the pupils must leave the school. If the chairman of a corporation is corrupt, the members thereof must wash their hands clean of his corruption by withdrawing from it, even so, ■ a government does a grave injustice, the subjects must withdraw co-operation wholly or partically, sufficiently to wean the rulers from his wickedness. In each of the cases conceived by me, there is an element of suffering whether mental or physical. Without such suffering, it is not possible to attain freedom.

—Gandhiji.

સિદ્ધિને માટે આવશ્યક વસ્તુ

"આ પણ ધ્યેયની સિદ્ધિને માટે આવશ્યક વસ્તુ એ છે કે આપણે વાણી, વર્તન અને વિચારથી સર્વથા હિંસાનો સર્વથા ત્યાગ કરવો જોઇએ. હિંસા ને સહેજ પણ પ્રયત્ન કરવાથી આપણી લડતને હાની પહોંચશે. આપણા લોકોનું અંતર ખડતારો અને પીડવાથી શુદ્ધ બલિદાન આપવાની તેમની શક્તિ હણાઇ જશે અને સરકાર જે પ્રતિશોધ કરવાના સાધનો ઉપયોગ કરવાનું બહાનું શોધી રહી છે તે તેને સહેલી ઉપયોગ કરવા મંડી પડશે. લોકો એ આઝાદીની વેદીપર શુદ્ધ આત્મ ત્યાગ અને પીડવાથી કરવામાં સંકટોનું બલિદાન આપવાનું છે. તેઓને કરવેરાઓમાં કરવામાં આવશે અને તેઓપર જુલમો ગુજરવામાં આવશે જે તેઓની સહન શક્તિની સર્વતમાં કસોટી કરનારા થઈ પડશે. પરંતુ કહેવામાં આવ્યું છે તેમ "અંત સુધી સહન કરનાર જ બચી શકશે." ત્યારેજ તેઓ ખરી આઝાદી પ્રાપ્ત કરી શકશે, ત્યારેજ તેઓ ખરૂં સુખ ભોગવી શકશે, ત્યારેજ તેઓ ખરો વિજય પ્રાપ્ત કરી શકશે.....પ્રાપ્ત કાળના સંતો એહસાન માટે કેવા કષ્ટ વેઠતા હતા એવી તેઓનો આત્મા મુક્ત થાય. એવી પોતાનું ધાર્યું કરાવવા માંગનારા નાશીલના જુલમની સામે કરકર ઝીણી રાઈ તેમાં તેઓના શરીર કસાયેલાં બને.....આપણી ઈચ્છાની વિરૂદ્ધ વર્તવા કરતી સરકાર સાથે અસહકાર કરતાં જે કંઈ પણ ભોગો કે અગવડો સહન કરવી પડે તે આપણે સ્વેચ્છાએ સહન કરવા તૈયાર થવું જોઈએ. મારીએ ખરેખર કહ્યું છે કે અન્યાયી રાજ્યમાં સત્તા અને ધનવૈભવનો સંચય કરવો એ ગુનો છે, ગરીબી સ્વિકારવી એજ સદ્‌ગુણ છે....અન્યાય કરનારને પોતાના અન્યાયનું ભાન થાય ત્યાં સુધી અન્યાય દૂર થવાની આપણે રાહ જોવી નહિ જોઈએ. આપણે પોતાને કે બીજાઓને દુઃખ પડે એ બીકે આપણે એ અન્યાયના ભાગીદાર બનવું નહિ જોઇએ. પરંતુ અન્યાયીને સીધી યા આડકતરી રીતે પણ સહાયતા નહિ આપી તેનો સામનો કરવો જોઇએ.....એક બાપ અન્યાય કરે તો તેના છોકરાંઓની ફરજ તેનાં રસણનો ત્યાગ કરવાની છે. એક શાળાનો પટો શિક્ષક પોતાની શાળા અનીતીથી ચલાવતો હોય તો વિદ્યાર્થીની ફરજ એ શાળાનો ત્યાગ કરવાની છે. એક કોરપોરેશન ને પ્રમુખ અનીતી કરતો હોય તો તેના સભ્યોની ફરજ તેમાંથી નીકળી જઇ અનીતીથી નિર્લિપ્ત થવાની છે. એજ રીતે કોઈ પણ સરકાર જો ઘોર અન્યાય કરતી હોય તો પ્રજાની ફરજ તેની સરકારને અન્યાય કરતી રોકવા પુરતો પોતાનો સહકાર ખેંચી લેવાની છે. આ સઘળા દાખલાઓમાંના પ્રત્યેકમાં અમુક પ્રમાણમાં માનસિક કે શારિરિક કષ્ટ સહન કરવાનું રહે છે. એ કષ્ટ સહન કર્યા વિના આઝાદી પ્રાપ્ત થવી અશક્ય છે.

—ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unmatchable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLD RED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades.
Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Cream 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

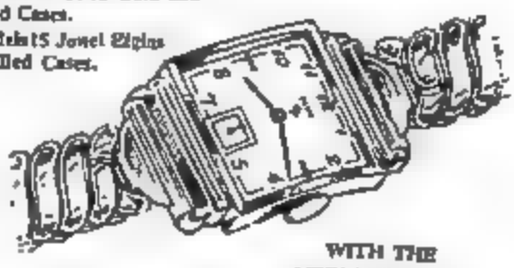
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastens Chambers, Loppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ..	25,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja will sail on the 5th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of;

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better, Better Always. Are Kapitan's Tempting Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

3841-3

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 48—Vol.-XLIX Friday, 7th December, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

VICTIMS OF CIRCUMSTANCES OR MAKERS OF CIRCUMSTANCES: WHICH?

"Say not 'I am,' 'I was,' or 'I shall be,'
Think not ye pass from house to house of flesh
Like travellers that are well lodged or ill lodged,
Fresh issues on the Universe the sum of him
That is the uttermost of lives."
—The Light of Asia.

"Karma. All that total of a soul
Which are the things it did the thoughts it had
The self it wove with woof of viewless time
Crossed on the warp invisible of acts."
—Ibid.

(L. W. Ritch)

WHERE shall we place the responsibility for the deplorable mess and muddle in which our generation finds itself almost hopelessly plunged?

Are we, as some profess to believe, innocent victims of circumstances over which we have not and never have had control? Sufferers of evils we neither created nor helped to create? Unfortunate reapers of others sowings?

Is it literally true that the sins of the Fathers are visited on the children who, themselves, are innocent and consequently guiltless? Because if such be the case it is obvious that our ideals concerning divine justice are not in keeping with the hard facts of life, and for some mysterious reason, or no reason at all, the innocent do suffer for the guilty and are compelled to pay debts they have not incurred.

Conscience, which is the voice of man's higher self, rejects so revolting a conclusion. And yet, what other is there that can be drawn unless we recognise Past, Present and Future as but parts of beginningless and endless "Now," and the birth and existence on Earth of an individual man or woman as but a recurrence of something that has happened before on innumerable occasions—a link in an endless chain of becoming—a carrying forward of the balance of what has been achieved in past lives; of things done well or things done ill?

As Poet Laureate Masefield puts it in "My life's a statement of the sum of vice indulged or overcome."

Have not mankind's Highest and Greatest emphasised that it is the sower and not another who must be the reaper?

And where other than in the field in which the seed was sown should we expect to find the fruitage?

Vicarious atonement is a doctrine sufficiently hard to accept. Vicarious and wholly undeserved suffering—the sins of the guilty visited upon the innocent—is an impossible one.

Moreover, why should the coming into birth—the incarnation of the soul as a human being be regarded as an unique event, one that has never happened to it before? Because to the new personality the events experienced as former and entirely different personalities, are, in the case of the ordinary man or woman a blank?

Surely not, if it be borne in mind that what the new personality expresses is, "*All that total of a soul* which is the things it did, the thoughts it had, the self it wove.....the outcome of him on the Universe." Not the former personality reborn but its product.

As put in "The Light of Asia,"

"He cometh reaper of the things he sowed
Sesamum, corn, so much cast in each birth
And so much weed and poison stuff
To mar him and the aching Earth."

What we know in the man-incarnate as Character is what indicates the soul's growth and its progress towards self realisation.

The growth of the soul towards complete self realisation and to the full expression of its divine potentialities are the object and purpose of our births and re-births as "persons." During the intervals between incarnations or lives on Earth the soul, the man's self, digests and assimilates the lessons learned. He "eats of the fruit of the tree of knowledge of good and evil." His succeeding incarnation indicates the extent to which he has profited by his experiences. This may be much or may be little.

In this, also, Character as expressed through the new Personality, is the real indicator. The test is, which predominates? The divine in him or the un divine? Selflessness or selfishness? Where does he look for his gains? In things (thinks) of the Spirit, or in satisfaction of sense appetites and self aggrandisement? Is he a server or exploiter of his fellowman? In short, is he outgrowing and transcending the ordinary personality limitations and fanning the spark of divinity which is the real self of him into the Flame it potentially is in each one of us?

What a different world we might make of this could we but grasp the true meaning and purpose of life and living and make that truth a fact of our consciousness. How different would be our attitude towards our fellowman—irrespective of race, creed, caste or colour—did we appreciate that each is in the fullest sense his brother's keeper? That we are in truth and in fact, "Members of each other."

Who but the most arrant fool lacking all sense of values would barter his divine birth-right for a mess of pottage were the true "why" of his existence brought home to him?

And, the smart ones, whose lives are dictated by jungle ethics "each for himself and the devil take the hindermost"—and to whom the only Commandment that matters is the eleventh, "Be not found out." Would they, too, continue to believe in their cleverness did they realise that the ever-riding Divine Law of Readjustment, (Karman), "which none can set aside or stay," must assuredly overtake them and compel them to repay measure for measure, not in some fictitious Hell such as the priests of certain cults have imagined and depicted but here on Earth where, "The Law that makes for Righteousness" was broken; where the wrongs were done; where the seeds of wrong thinking and wrong doing were sown, and therefore where they must be reaped as retribution and so that the lesson, "Do unto others as you would they do unto you," is learnt.

What a different world we might make of this were the next one or two generations, from their youth upwards, taught at least something of the truth regarding the relationship of Present with Past and Future.

The present, "Pull devil, pull baker," conflict between Principle and Expediency, between what is felt to be right but is not done because its doing may necessitate the surrender of worldly advantages, the giving of self in too larger measure, would be answered for good and for all, and that in only one way—the right way. The prayer, "Thy Kingdom come, Thy will be done," so glibly uttered by the lips, so little appreciated by heart, and head, would acquire a new significance and meaning.

With man as a willing and glad co-operator in the divine plan, the prospect of changing the existing near hell on Earth for something more nearly approximating to a heaven on Earth would cease to be just a Utopian dream.

The vision of the Lion lying down with the Lamb and being led by a little child might become a reality.

Indian Opinion

FRIDAY, 7TH DECEMBER, 1951

Erred On The Wrong Side

THE Rev. C. J. Lucas, Moderator of the African Gospel Church, Johannesburg, has written a letter to Mr. Warren Austin, Chief American delegate to U.N.O., which should not be allowed to pass without comment. In it Mr. Lucas states that instead of the United Nations trying to deal with the racial difficulties of South Africa, which were entirely domestic problems, it would be better if it desisted from further criticism and interference, and co operated by giving several million dollars to help the Union in its noble efforts to raise the standards of the Coloured races. Mr. Austin, according to Press reports, has written to Mr. Lucas saying that the contents of his letter have been referred ■ the State Department. A letter in similar terms ■ reported to have been sent also to Sen. H. C. Lodge, Washington.

Mr. Lucas, an American, has been connected with missionary work in the Union since 1922 and has lived here since 1935. In his letter Mr. Lucas says:

> "South Africa has the greatest and most difficult racial problem of any nation. As you know, there are a great many Indians. There are many Coloured people (we call them mulattoes in America) also. There are about 8,500,000 Natives in South Africa. They outnumber the White population about three to one.
>
> "It is difficult for people living outside the Union ■ form a correct opinion of the racial problems which the Government and its White people are trying to solve in the highest interests of all concerned. Many things have been brought to the attention of the U.N.O. committee which have been greatly exaggerated and in some instances are native.
>
> "As an American citizen, as a missionary who has the highest interest of all nations at heart, and as one who stands for righteousness, I can testify that the Union is very magnanimous in its treatment of all the Coloured races. Speaking of the Natives, this country spends infinitely more annually in service for them than it receives in direct revenue from them."

With all due respect to the Reverend gentleman we regret to have to differ from him. Mr. Lucas is an American but he seems to have lost all American influence and has become thoroughly South Africanized. His statement will certainly win for him laurels from the present Government but not, we fear, from the non-Europeans. Before the United Nations condescends to give South Africa dollars the first essential stipulation it would be justified in making would be that South Africa should change her constitution by removing the Colour Bar from it so that all are treated alike in the eye of the law irrespective of their race or colour. If White South Africa would only shed the fear complex and strong race and colour prejudice and befriend the vast man power God has blessed it with by giving them elementary human rights, which is all they ask for and which they are denied, that manpower would be an asset worth thousands of times more than all the dollars U.N.O. could ever give. You surely cannot claim that the Colour problem of South Africa is a domestic affair which brooks no outside interference and at the same time ask for financial help from outside to solve that problem?

If South Africa has a clear conscience why need she fear a commission appointed by the United Nation coming to inquire into the whole position. We have no doubt that would be the wish of the vast majority of the population of South Africa. But can it honestly be denied that what the rulers of South Africa understand by "population" is only the "White" population and the rest are mere animals to ■ placed in their respective kraals? Does the Group Areas Act mean anything else? If the Coloured people of South Africa were really treated "magnanimously" can Mr. Lucas explain why the country is seething with discontent? An enquiry recently made by the South African Institute of Race Relations has elicited the fact that

(1) The vast majority of African urban workers are paid wages wholly inadequate to meet the minimum expenditure necessary for healthy existence.

(2) Even where the husband's earnings are supplemented by contributions from other members of the family, the essential minimum expenditure still cannot be met.

(3) There has been no increase in the basic wages in the three occupations employing the largest numbers of Africans, at least ■ the last six years, and the cost of living allowance is inadequate to meet the increased cost of essential commodities.

(4) The steep rise (46.5 per cent) in the cost of food in recent years has had a disastrous effect on the expenditure of Africans, who must spend the major portion (57 per cent.) of their meagre earnings on this item alone.

Similar conclusions to these were drawn in the Report of the Non-European Bus Services Commission in 1944, which found that African family income was insufficient to meet even the minimum requirements for subsistence, health and decency, not to speak of emergency requirements such ■ doctor's fees and medicines; the replenishment of furniture, crockery and other utensils, blankets or other bedding equipment, or the claims of civilised life, such as Church dues and children's school books. This was the situation in 1944, and today it is even worse, because the gap between income and expenditure has widened considerably since those words were written. (We are indebted for this information to "The Cost of Living," a booklet just recently published by the South African Institute of Race Relations.)

And now these are the words of no less a person than the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, uttered only on November 28, before the Johannesburg City Council's General Purposes Committee:

> "We are persuaded that the single and most urgent problem facing our city at the moment is that of Native housing, and that the present conditions of housing of great numbers of Natives are so evil that they are becoming intolerable."

The Bishop said that the city's housing situation was a standing reproach and challenge ■ men who believe in the justice and love of God."

Commenting on it 'The Rand Daily Mail' observes:

> "Nobody with even a superficial knowledge of Native affairs in Johannesburg would dispute this contention. . . . Lack of Native housing is the primary cause of the crime wave and the high incidence of disease. This is not a sudden development on the contrary, it has been staring the City Council in the face ever since the squatting movement during the last War."

We need hardly mention that a similar situation exists in Durban also.

If we are to add to this the Pass Laws and their evil effects on the Natives, their very low educational standard, the inhuman treatment meted out to them by the Police generally and also in prisons and scores of other disabilities they continuously suffer, it would become quite a long story.

Mr. Lucas himself may ■ magnanimous; there are many other God-fearing individuals who are magnanimous, which makes life for the African worth living. Were it not for that it would have been impossible for him to live.

We do not doubt the sincerity of the Rev. Lucas nor the motives that prompted him to write the letter mentioned above. But in our simplicity we are often apt to err on the wrong side and this seems to have been the case in the present instance.

NOTES

Less Apartheid

THERE was less apartheid in South Africa to day than when the Nationalist Party Government came to power, Mr. J. W. Mushet, M.P., told a United Party meeting in Cape Town last week. In industry there had been a wave of integration of the Native and Coloured people, Mr. Mushet said. Even in Government departments there had been some integration. In Johannesburg Natives were being trained as telegram messengers, a job previously done by white youths. The Government had not implemented a new policy as it had promised it would.—SAPA.

What Do They Seek

The above would give the impression that there was more apartheid when the United Party was in power. Does the United Party take pride in the fact? Or does Mr. Mushet believe that the Nationalist Government has not gone far enough yet? The fact is that the Nationalist Government has introduced apartheid as it never existed before and is continuing vigorously with its policy. The Coloureds and the Natives have been introduced in the Government departments in order to train them to serve their own groups of people when apartheid is absolute and complete. The Government has not made a secret of that fact.

Indians Reiterate Protest Against Group Areas Act

The working committee of the Transvaal Indian Congress decided at a meeting in Johannesburg, last week, to call on the Indian community not to co-operation in any way with any authority established under the Group Areas Act. The committee resolved that, in common with the other non-European sections on the community, it would resist at every stage all attempts at the expulsion and displacement, direct or indirect, of its people from their present areas residence, ownership and trade under the Group Areas Act.

Dr. Y. M. Dadoo arrived in arrived in Durban on Saturday and addressed meetings during the weekend in Durban and districts organised by the Natal Indian Congress, calling upon Indians not ■ co-operate with the authorities in implementing the Act. Dr. G. M. Naicker president of the N.I.C. also addressed meetings.

Union Parliament

Union Parliament will be opened by the Governor-General, Dr. E. G. Jansen, at noon on Friday, January 18, says an official notification in the Government Gazette dated Friday, November 30.

Apartheid Infringements

H. Besteabier, a Coloured member of the Good-wood Town Council, appeared in the Bellville Magistrate's Court, Capetown, last week, charged under the Post Office Act with obstructing the normal course of business in the Post Office. Bestenbier was arrested at River Post Office. It is alleged that he did not leave the European section of the office when asked to do so by an official. The hearing was adjourned to December 13.

Two Indians were charged under the Group Areas Act in the Pretoria Magistrate's Court last week with occupying premises at De Beersrust, without a permit. The two Abba S. Naidoo, aged 60, and Kesswal Surramoo, aged [illegible], were found not guilty and discharged.

Mayor's Reply To N.I.C. On Referendum

The Natal Indian Congress received the following reply from the Mayor to its request for a referendum of all citizens to decide whether the Group Areas Act should be implemented or not: "Your suggestion that a referendum of all inhabitants of the City should be held appear to be impracticable, because, (to go no further than this one reason) it would be impossible in practice to hold a referendum on any subject without an official list of the persons entitled to vote thereon." The Congress addressed the following letter to the Mayor: "We are pleased to note that you do not reject the principle of a referendum as proposed by us. However, you contend that it would not be possible to hold the referendum as there is not an official list of all persons entitled to vote. We submit that it is unreasonable to set aside the question on the ground that all persons are not officially listed. "There is a list of European voters. But through no fault of their own, the non-Europeans are not included in it. We are of the opinion that the matter is sufficiently important for the City Council to embark immediately upon the compilation of a list. The Council considered the implementation of the Act of such importance that it appointed a special committee of experts, who have worked on plans for nearly a year. It could, therefore, quite easily set up the machinery for compiling the necessary voting lists. The data obtained by the recent population census will make the work easier. It is essential for the Council to remember that the implementation of the Act will deeply affect the very lives of nearly 300,000 non-European citizens of Durban, and the most elementary principle of democracy demands that the will of these people be ascertained."

Non-European Transport Crisis

In a Press Statement the Natal Indian Congress states: The possibility of the complete collapse of all passenger transport services operated in Durban by non Europeans within a matter of months emphasises the neglect of the authorities in dealing with this vital question. The Natal Indian Congress, realising the pending crisis, called a conference of 24 organisations in March this year at which delegates representing over 30,000 members advocated subsidisation by the Government and employers of labour to meet the increased costs of running the existing transport services. We reiterate that that is the only practical solution. The non-European people, forced to live away from their places of work through the enforcement of the policy of segregation, cannot afford to pay even the 1d. increase that is being asked for by bus owners. The high cost of living makes it impossible for non-Europeans to meet any additional costs in transport on their present wages. Instead of regarding the transport question as an urgent one and instead of taking immediate steps to end the chaos that exists at the Victoria Street bus terminus, the Durban City Council has merely shelved these issues. And now Technical Sub-Committee has come out with plans which, if put into operation, will hit the non-Europeans very hard even in the field of transport. The White authorities in the Union are not even prepared to pay for the luxury of apartheid by making transport available for those who are victims of this policy. The non-European transport services, which have had to step in where the Council has shown a criminal neglect, must now be liberally subsidised by the authorities, if Durban is to prevent a complete collapse of all present services.

Indian Magazine Barracks Library

The Secretary of the Indian Magazine Barracks Library writes: For the past three years, the Magazine Barracks Library was financed by the Municipality, but since the opening of the Brook Street Library, the City Council by a majority has decided to discontinue the grant, as it considers that the Brook Street Library should meet the needs of all Indians in Durban. A number of Councillors, however, favoured the continuance of the Magazine Barracks Library grant, but they were in a minority. Rather than have the Library closed, the residents, through the Library Committee, will continue to administer the Library at their own expense. The Library is extensively used by the 5000 residents and the daily attendance is approximately 100, with the Library open from 3 p.m. to 9 p.m.

Death Of Mr. Clements Kadalie

Mr. Clements Kadalie, general secretary of the Industrial and Commercial Workers' Union, died in East London, on Wednesday night, November 28, at the age of 58. Born in Nyasaland, Mr. Kadalie started the Industrial and Commercial Workers' Union in Cape Town soon after his arrival in South Africa at the age of 19. In 1924 he opened a branch of the I.C.W.U. in East London, and later in Johannesburg and other centres. He settled in East London with his wife and family in 1930. A few years later he organised a successful strike of domestic servants in East London. Some time ago he completed his autobiography, which he called "My Labour for Africa." This month Mr. Kadalie and his wife returned from a visit to his home, Chinteche, in Nyasaland. He took seriously ill and died of sugar diabetes. He leaves a widow and five children to mourn their sad and tragic loss. One of his sons, a year-old Victor, is a second-year medical student at St. Andrews, Scotland, and another son, Alec, is a clergyman in the Cape. Mr. Kadalie was frequently arrested before 1930. He appeared on such charges as incitement to violence, contravening the Pass Laws, and defying authority, but was seldom convicted. In 1927 he appeared before the League of Nations in Geneva as unofficial delegate, following the failure of the White trade unions to come to an agreement over a delegate to the International Labour Congress. Recently an I.C.U. Hall was opened in East London which was built by the energetic hand of workers under the leadership of Mr. and Mrs. Kadalie and stands today as a monument to the work of the late Mr. Kadalie.

Difficulties In Continuing University Commerce Classes For Non Europeans

The University of Natal has for some years provided a B. Com. Course for non-European students. The demand for this course was at first quite satisfactory, but of recent years it has dwindled, and in 1951, there were only twelve students and only two fresh entrants. The University has decided that it is impossible to continue the courses for non-Europeans in this Faculty unless more adequate support is received. It has therefore been decided that while provision will be made for students already enrolled to complete the course, no fresh students will be received unless there are at least 30 new entrants in 1952. The University has come to this decision very reluctantly as it feels that in view of the large number of Indian business men in Durban, there ought to be a considerable demand for the course, and the University will be only too pleased if wider response to the facilities offered makes it possible to continue the admission of non-Europeans to the Faculty of Commerce.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

DR. MALAN ON COLOUREDS

DR D. F. MALAN, Prime Minister, opened a conference last Friday in the Union Building, Pretoria, to discuss matters affecting the Coloured community.

The conference was attended by representatives of 11 municipalities on the Witwatersrand and in Pretoria and of Government departments.

The Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer, attended in his capacity as Acting Minister of the Interior, in the absence of Dr. T. E. Donges, who is leading the South African delegation to United Nations. The Prime Minister said the underlying principle of the Group Areas Act was that the various racial groups should be regarded as separate entities and treated as such.

"And so we regard the Coloured people of the Transvaal as a separate group with their own separate interests, and the Coloured people themselves regard themselves as such."

Although they were a minority group in the Province, the Coloured people of the Transvaal merited attention, said Dr. Malan.

There were 62,915 Coloured persons and 5,779 Malays in the Transvaal, making a total of 68,694. The largest number were on the Witwatersrand where there were about 11,000 Coloured persons and 4,500 Malays, making a total of nearly 15,500. They were a small minority in the Province compared with the Native population of 896,000.

The Coloured community represented 1.56 per cent of the total population of the Province. On the Witwatersrand they represented 3 per cent of the population.

The conference would discuss matters affecting the general interests of the Coloured community. The Coloured people, like any other section of the population, had problems such as housing. They, as a group, also had an interest in any residential area to be set aside for them and in the development of the area.

The underlying idea of the Group Areas Act was not only to protect one racial group against the other, but also that each group should have pride in its own existence and develop along its own lines. But this could not be done without the group itself assuming some responsibilities.

The Coloured people of the Transvaal had so far had little opportunity of developing on their own lines. At one time they had been treated in the same way as Natives. The various Natives' laws had also applied to them. They were required to carry passes in the same way as Natives.

When he became Minister of the Interior in a previous Cabinet, he had felt that it was not right that the Coloured people, who were a separate group and who to a larger extent than the Natives had the European outlook, should be treated as Natives. A change was therefore made and the Coloured people were exempted from the pass laws and from the Industrial Colour bar as applied to Natives.

Mr. Sauer said Government departments would do their share to implement this policy. On the railways an immediate start would be made to train Coloured persons to take over posts where Coloured communities were served.

He visualised Coloured people being given an increasing degree of control in their own areas in the cities. He foresaw the appointment of Coloured Municipal officials in the Coloured area and the staffing of post offices and police posts in Coloured area by Coloured persons.—S.A.P.A.

YOU CANNOT REPRESS PEOPLE ETERNALLY

SOUTH AFRICA could never be a great nation unless it had a constitution which enabled it to weld together the genius of all its people, Native and otherwise, said Mr. Hugh Bryan, former Superintendent of Education, last week, when speaking on race relations, at the annual meeting of the Maritzburg Indo European Joint Council.

Mr. Bryan said he would probably be called Communist because of his views, although he detested Communism, and might even be deported, although he was a pensioner.

The time had come, he said, to think not of the separate races but the common humanity of mankind.

"It is altogether wrong to imagine that a man who comes from a different part of the world, who has a different religion and coloured skin is outside our own experience of life.'

If we deny our responsibility to our fellow human beings, we deny our relations as human beings."

The old idea of the superiority of the West over the East must disappear if the world was to march forward. He did not deny the benefits that had come from British rule. The African was indigenous to South Africa and 70 per cent. of the Indians had been born here. They knew no other country, yet in South Africa's legislation they were denied the title of "citizen" and given only the lower title "subject."

A Native was a potential asset to the State, and to deny him full development was not only unjust but suicidal. The South African Government had no right to despise the people who were struggling to the light and to place restrictions on them.

"You cannot repress people eternally. It is a misconception of man's idea of Government. There are big men in every race, gradually forcing their way in the front and nothing can stop them."—*The Star.*'

The Jan H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres; Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff St., South.
Johannesburg.

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહારગામના ઓર્ડરોને કાળજીપૂર્વક ધ્યાન આપીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:
Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)
Phone 24965. — — DURBAN.

THE WORLD'S MOST PRODIGIOUS CALCULATING MACHINE

IS A 20 YEAR OLD INDIAN GIRL

By VERA

I FIRST saw Sakuntala Devi, one evening, in the great auditorium hall of the Rome University. The greatest Italian Mathematicians had invited her there in order to test this prodigious "human calculating machine."

Behind the huge desk, which took up most of the dais, little Sakuntala appeared almost to be crouching, frightened by this gallery of eminent scholars who were preparing for her the most tricky and insidious questions. Besides these, about a thousand people filled the great hall and all eyes were fixed on the young Indian girl.

Silence fell as one of the Mathematicians asked the first questions:

—What is the cubic foot of 719.323.136?

—896, calmly replied Sakuntala immediately, before the public had even had time to take in the number.

—It is not possible, there must be a trick, they protested.

—Ask me any question you like, replied Sakuntala, up to a number composed of thirty figures.

Questions came from all sides of the room, one after another.

—What is the cubic root of. . .

—The fourth root of. . .

—The eighth root of. . .

The figures had hardly been mentioned than Sakuntala had the answer ready — the answer was then immediately verified by a calculating machine which took a far longer time to operate than the little Indian girl took to work out her calculation. At one moment, the machine and Sakuntala gave different answers. It was the eighth root of a number consisting of 32 figures.

—Please control it again, said Sakuntala gently. I think you have made a mistake.

The Mathematicians crowded around the machine and the sum was worked out again. Sakuntala was right. And in the hall the listeners clapped their hands enthusiastically.

The favourite hobby of Sakuntala Devi—who in three seconds can extract the eighth root of a thirty-figured number—is playing the flute and her dream is the emancipation of women.

Her Favourite Books Are Charles Dickens' Novels

A timid ray of sun shone bravely through the great windows of the well known Rome hotel. Outside, dark clouds tried their best to suffocate it, but it evaded them and crept through again to light the serious little face of Sakuntala.

As she came into the room, all eyes were turned on her. Those present watched the slim silhouette draped in its golden yellow sari gracefully move across the floor.

—Excuse me, I am afraid I am late. I was out late last night, or rather till early this morning, and I am not used to this night life which you Europeans like so much. My life in Bengal is very different. First, I must tell you that I am a very lazy person — my favourite pastime is sleep, for then I live in a dream-world all of my own. Once awake, I do not spend my time, as people think, studying hard — why, I have not even finished University. What I like to do, when I have helped my mother in her daily household tasks, is to go for a walk into the country and when I have found myself a peaceful, shady spot, I stretch myself on the grass and read a good book—best of all, I like the novels of Charles Dickens. And while I read I play my little flute. I can spend hours like this meditating what I have read and playing softly some lovely brahmin melody on my flute. All our music is religious music.

How Do I Calculate? I Do Not Really Know. . .

—Everyone asks me the same question. And, believe it or not, I do not really know. My parents first noticed this capacity in me when I was only six years old. You will understand, a child of that age does not analyse what it does. It was in me, that's all. Now I can reason, but still I cannot give you the reply. What astounds me is that others are not able to solve what to me is so simple. I make no effort, I simply see the answer which I immediately communicate to whoever asked me the question.

She Is A Vegetarian . . . But Loves Russian Salad

—Yes, I have lots of plans. I want first of all to visit all the capitals of Europe. I know only London, Paris and Rome. From here I go on to Vienna, Prague, Stockholm, etc. before sailing for the United States which is also part of my itinerary. I want to stop in London for at least two weeks in order to rest and eat some Indian food which I miss very much. You see, we Brahmins do not eat meat, fish or eggs. I am not a very practicing one but I do try to be a good vegetarian. It was only last week that I tasted an egg for the first time: it was a kind of mixed salad of vegetables covered with a yellow sauce. I liked it so much that since then I order it for lunch and dinner. It is called . . Now I have forgotten . . Ah yes, Russian salad. . It is wonderful. I tried eating spaghetti, but they are so difficult to manage . . .

To Know And To Serve Humanity

A charming little smile lights up this face already too serious and old for its twenty years.

This simplicity, this candour all go to increase the admiration everyone feels for Sakuntala. Behind those childish features and those large dreamy eyes, there is hidden an iron will and a great desire to get to know human beings.

For her, to extract cubic roots or to name the day of the week of a date which goes back three centuries is only a game. What she wants, is to come out of her little shell and explore the world in all its aspects so that she may better serve her country and her ideals: the emancipation of woman.—INPRA.

P.O. Box 96, Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 24.

ELECTION CAMPAIGN

THE CONGRESS election campaign is in full swing. After an election tour in the Punjab, Sjt. Nehru, the Congress President has undertaken a tour of Travancore-Cochin. On his way there he addressed a mammoth meeting at Bombay. He described as baseless the charges of Dr. Ambedkar who has started a campaign of hatred and vilification against the Congress and recently said that the Congress was an enemy of Harijans. In fact, Sjt. Nehru said, the Congress as well as the Governments at the Centre and in the States had been doing, and will continue to do, everything in their power for the amelioration of the Harijans' conditions. Sjt. Nehru stoutly defended his foreign policy and said it was being appreciated in foreign countries, and it had fundamentally proved beneficial to America. "Do not vote for the Congress and me, "he added," if you do not like my foreign policy." India would always try to have friendly relations with Pakistan and every other country, he maintained.

Study Of Sanskrit

The President, Dr. Rajendraprasad, said at Darbhanga (Bihar): "There is no other nation in the world which has been able to keep its ancient literature as India has been able to do. Those who devote themselves mainly to the study of Sanskrit should also acquaint themselves with the trends of modern life. I hope that side by side with the study of Sanskrit literature people will try all possible means for restarting the flow of literature whose progress has remained arrested for the last several centuries." He referred to the influence of Sanskrit literature in China, Tibet, Japan, Java, Middle East and Europe from ancient times, and said that for understanding the character of human civilisation and for enjoying the highest and best form of art it was very essential for everyone to devote himself to the study of Sanskrit.

Increased Jute Export

The Government of India have decided to release additional quotas of jute to about 50 countries for the shipment of which —by the end of December, 1951 —licences will be granted freely to all exporters. This decision has been taken not only in view of increase in production of jute goods in India but also in response to urgent demands for them in these countries. The list of countries includes French West Africa, Greece, West Germany, Iran, Malaya, the Netherlands, New Zealand, Norway, Sudan, Singapore, Turkey, Paraguay and Czechoslovakia. The U.K. was recently given an additional quota of 10,000 tons, making a total of 52,000 tons. Australia has also been alloted an additional 40,000 tons, bringing the total quota of exports to that Dominion to 75,000 tons. It is gathered that India exported nearly 2425 lakh tons of jute goods in the first half of this year to soft currency areas, while in the current half year exports will be a little over three lakh tons. Taking into account the export of jute goods to hard currency countries, India will have exported well-nigh eight lakh tons by the end of this year, as against 6,78,000 tons in 1950.

Removal Of Poverty

Speaking at Cuttack (Orissa) Dr. Rajendraprasad declared that during his present visit he was finding the same problem which he found on his previous visits, namely, how to help in removing poverty in Orissa, as the place had enough lands and mines. Poverty, therefore, was due to the non-exploitation of these natural resources. The President said that he was confident that under the changed conditions of the country these resources which would be fully utilised in bringing prosperity not only to the State but also to the whole of India. Already some progress had been made during the last four or five years in development projects and he had no doubt that greater attention would be paid in future to achieve future progress. He then referred to the present mission of Acharya Vinoba Bhave and called on the people to come forward with gifts of land for the landless poor. He said that Orissa had a large population of Adivasis and Harijans and they had to be settled on land. The development of these persons and the areas inhabited by them should be foremost in the plans for improvement of Orissa. That, he said, required the help of the Centre and he had no doubt that it would be forthcoming.

For Non-violent Revolution

Acharya Vinoba Bhave laid down what he called his programme of peaceful revolution in the country. A more equitable distribution of land and the establishment of more harmonious relations between workers and employers in the field of industry were the two essential parts of his programme, he said. Acharya, Bhave, who walked to Kishengunj, a labour colony nearly eight miles from Rajghat, (Delhi), to address a workers' meeting said that workers must not confine their demands to better wages and higher bonus only; they should seek to transform the existing system. Under the economic system which the Acharya was working to bring about, there would be no employers and consequently no employees. In his view, it was essential in the national interest that industrial enterprise were regarded as some kind of trusts. The Acharya did not agree with those who held that since capital belonged to the capitalist, he should, therefore, be allowed to make profits or at least take out a greater share of the profits than others. Capital belonged to the nation and the capitalist was entitled to a share only because he managed the enterprise. Acharya Bhave felt sure that the changes could be brought about generally by appealing to the good sense of the propertied classes. Also, it was imperative that workers facilitated the change of heart on the part of the rich by co-operating with them to the best of their ability. In this connection, the Acharya laid great emphasis on workers receiving the necessary technical education.

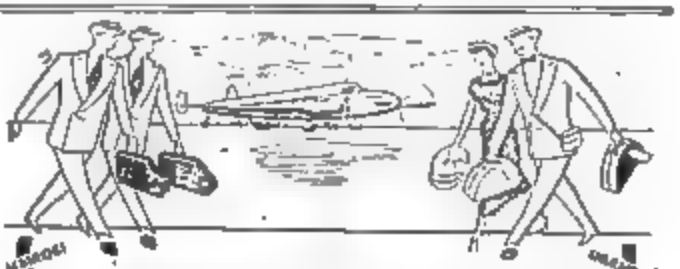
Indian Editor Killed In Air Crash

A Press communique issued by the Ministry of Communications on November 21 says: "The Government of India regret to announce that a Deccan Airways' Dakota aircraft crashed while landing at Dum Dum airport at 7.38 this morning. The plane was on a scheduled flight from Nagpur to Calcutta, having left Nagpur at 3.20 in the morning. There were 17 persons on board and it is feared that only one may survive." Mr. Deshbandhu Gupta, President of the All-India Newspaper Editors' Conference, was among those killed. He was going to Calcutta to attend a meeting of the Standing Committee of of the A.I.N.E.C. and the Indian and Eastern Newspapers Society. Only two passengers were brought out alive from the wreckage and rushed to a Calcutta hospital, but one of them died after admission. Mr. Deshbandhu Gupta was Managing Editor and a Director of the "Indian News Chronicle," Delhi. He was also Managing Director of the "Daily Tej." Born on June 1901, he joined the Indian National Congress in 1921 and started the "Daily Tej" in March, 1923. He took an active part in all the Congress movements (1930, 1932, 1940 and 1942). He was a prominent member of the Punjab Legislative Assembly until 1945, and up to the time of his death represented Delhi in the Indian Parliament. He was also a member of the Central Press Advisory Committee, and became a Director of the Press Trust of India in 1949.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

GOING ON HOLIDAY?

Why not visit East Africa, land of equatorial sunshine but temperate climate. "Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 09.15 and follow the smooth coastal route north via Lourenco Marques and Mozambique. They offer you the CHEAPEST smoothest way of making the most of holiday hours in East Africa.

Special Holiday Fares (Return)

	Lindi	Dar-es-Salaam	Mombasa
Durban :	£50.14.0	£60.0.0	£68.0.0

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

For details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

WORLD FESTIVAL OF FORESTS

Mr. K. M. Munshi called on the United Nations Food and Agriculture Organisation to found an annual world festival of forests. Mr. Munshi was speaking as Chairman of the 60 nation F.A.O. conference Committee honouring Italy's annual "Tree Festival," day at a ceremony on Monte Mario, a hill on the outskirts of Rome. After planting a tree with the label "India" affixed to it, alongside one planted by the Italian Premier Alcide de Gasperi, Mr. Munshi said: "In view of the great success which the festival of forests has attained in India, I have suggested that F.A.O. should celebrate an international festival of forests. Today many other countries are severally celebrating a Tree Day. Let all of us who are here to attend the F.A.O. conference decide to celebrate a world festival of forests. A universal festival of all men who will, by planting, preserving and worshipping trees, build a new world of tomorrow when the clash of arms will be heard no more and the hymns of hate will have been transmuted into the song of peace." Mr. Munshi recalled the great enthusiasm when he inaugurated India's first festival of forests two years ago, when about 40 million trees were planted, and the equal success of this year's festival. "I never dreamt, when I originally started the idea, that the vast population of my country would take to tree planting with such a universal zeal," he declared. "But in tree planting they found a new hope and a new mission. "A festival like this not only leads us to planting of more trees, it also mobilises the protective zones of the public by investing trees with the sanctity of living things. For trees, in my opinion, are life itself." Mr. Munshi said, the ancients appreciated the beauty and value of trees much more than we do. He quoted from an ancient Indian book: "The begetting of ten virtuous sons gives you the same religious merit as that of planting a single tree." The Minister continued: "And what a son? It needs no mother, no food, no school fees, and gives you shade and shelter and fruits and flowers, and its wet, soft breeze makes you happy. It never complains, never quarrels, always forgives. What a son in these days of food scarcity? It wants not even an ounce of food. This festival is the most constructive enterprise in which all nations can co-operate to stop and reverse the advance of deserts upon the good lands of the globe and thus relieve the growing shortage of food." Loud applause greeted the Minister's speech when it was translated into Italian. All the leaders of Foreign Delegations planted a tree in this ceremony.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

Harmful Effects Of Coca-Cola

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR:—Some time ago I saw an article in your weekly on the above subject. It seems the public has not taken this matter seriously. Since I read the article I saw that the coffin Coca-Cola contains was working on me. I fell victim to three or four a day. Some times I felt just the same as a drunkard would feel. I then started checking on myself and saw that I was getting into the habit of Coca-Cola. I made up my mind to leave it completely and now I am out of it. Sometimes I am forced to take it when offered by friends.

Then I watched the children at my school. Some of them ran to the nearest shop during play-time for Coca-Cola I questioned them. They said they felt a strong desire for it and could not do without it. I thought that must be the effect of caffin on their nerves and they just can't resist. I told them to use some other drinks instead. Some of them are doing so. A friend of mine claims to be a man of very strong will-power. He says his first job in the morning after washing his face and brushing his teeth was to open a cold-Coca-Cola instead of a cup of coffee or milk, and then half a dozen during the day. He is now at a stage of two or three a day. This shows that it works on the nerves slowly and steadily. Because it is slow most of us ignore it. But it is like a tortoise. Slow and steady wins the race, and it gets full control over the nerves and makes a person a helpless victim of it.

I wish to draw the attention of the teachers to this subject and to advise them to study its effects. It might be of great benefit to the growing children who suffer from its effects the most as the article says.

B. F. PATEL,
School Teacher Bharat Vidya Mandir, Port Elizabeth.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INFRA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY
(PTY.) LTD.,
64 Alice Street, DURBAN.

PRESENT CHINA—A PICTURE OF NEW REGIME

SWEEPING economic changes under the Mao Tse-Tung regime have relieved hunger and poverty among the Chinese masses, Mr. K. M. Panikkar, India's Ambassador to Peking, said in a Press interview in Paris.

On Chinese representation in the United Nations, Mr. Panikkar, a member of the Indian Delegation to the U.N. General Assembly, said:

"They say the United Nations is an unreal body with China out of it. It is part of their legitimate international existence. They don't feel unduly worried about the present representation. They are amused at people who think they can make the world believe that China is represented by a group of people who have no authority whatever in China."

Mr. Panikkar, who first went to China in 1945, as Ambassador to the Chiang Kai-Shek Government, spoke in answer to questions on social and economic changes and on China's feeling about Korea and the West. Confusion prevailed in the economic life of the country then," he said. The producer did not get his legitimate price and the consumer did not get his goods. Today not only the currency but prices are very stable, and the interflow of goods from country to town is so well arranged that fruits from Dairen are available in Canton and Canton fruits are served in Peking.

"Their system of distribution of grain is so remarkable now that not only is there no famine anywhere, but they are able to produce a very considerable surplus. Last year they offered us one million tons. There is no sign of poverty.

"One sees a lowering of the standards of the rich and upper middle classes. But one sees also a very substantial improvement in the economic life of the villagers. One of the reasons that makes this regime popular is the fact that whereas in earlier times the poor had to pay, today the rich people have to pay. The peasant pays his taxes mainly in the form of grain, up to 20 per cent. of his output. Commercial experts tell me that house and land taxes are no higher than they were under the Kuomintang regime—the difference now is that they have to be paid.

Mr. Panikkar made these other comments:

There have been large-scale executions of people in direct association with the Taipeh regime, people generally described as counter revolutionaries. War lords have disappeared. There has also been a vigorous cleaning up of guilds, secret societies and such gangs as the Yellow Ox with which China was riddled.

One sees no Soviet influence. There are a considerable number of Soviet technicians, skilled workers of several different categories. When you talk of so many thousands of Soviet officials, that gives a wrong picture. What you have probably is people who are skilled mechanics, people able to do technical jobs with their own hands especially in the creation of new industries.

For the first time even from the old imperial days, China has a completely organised central government. For the first time administrations are directly under the control of the centre and enforcement orders and national policies are carried out all over the country. In that sense it is a consumation of the great revolution of 1925-27.

Chinese newspapers devote their columns entirely to internal matters. They carry very little news from outside.

The Government's attitude towards Protestant missionaries is not hostile.

The Chinese are sufficiently engaged to see that their interests are not affected. The Chinese have always been agreeable to a settlement in Korea on reasonable terms. They have always said they will discuss a cease-fire and withdrawal of troops. They have equally said they will not agree to any settlement which means control of Korea by outsiders.

In the Chinese mind, Western Europe and North America are two different countries and two different sets of circumstances. They cannot see what interest Western Europe has in China any more than they have in Western Europe, unless it be a continuation in mind of the theory that the world belongs to Western Europe wherever it is.

China has become a great power and intends to go forward, militarily and otherwise. China does not propose to lag behind anyone. You have got to face that fact. Whether you recognise China from a diplomatic point of view is a very minor point and it will be a terrible mistake not to take note of new China's existence or power.

Chairman Mao strikes me as a man of very wide human interest, a person devoted to things of the mind and with a full appreciation of what is required for China.

Answering another question on Mao's health, the Ambassador said: He is 58. He has gone through a great deal of physical hardship. I don't say he is in the prime of health, but he keeps good health."

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

સ્તંભ ૪૬ મું—અંક ૪૮ | શુક્રવાર તા. ૭ ડીસેમ્બર, ૧૯૪૮. | છુટક નકલ પેની. ૬

[પૂજ્ય શ્રી કેદારનાથજી મહાત્મા ગાંધીજીના નજીકના સાથીઓમાંના એક હતા. ધાર્મિક અને તત્વજ્ઞાનની બાબતોમાં તેઓ સલાહકાર પણ હતા. તેમણે હમણાંજ લખેલાં 'નિવેદ' અને સાધના' નામક પુસ્તકમાંથી કેટલીક વાનગીઓ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના વાચકો સમક્ષ રજુ કરવાની તેમની પરવાનગી મળી હોઇ તેનો લાભ હાલ નીચેને મથાળે આપીએ છીએ—અ.]

માણસજ માણસનો શત્રુ

(પૂજ્ય શ્રી. કેદારનાથજી)

"માણસજ માણસનો આજે સૌથી મોટો શત્રુ અને સંહારકર્તા થયો છે. માનવજાતીના કલ્યાણ માટે ઉચ્ચ લાગણી ધરાવનારા બધા 'સંત' સજ્જનો આપણને વ્યાકુળતાથી હૃદય વલોવીને કહેતા આવ્યા છે કે, "પરસ્પરમાં પ્રેમ, મૈત્રી, વિશ્વાસ, આદર, કરૂણા અને સહાનુભૂતીની વૃદ્ધિ કરો. નિવૈર થાઓ, ભૂતમાત્રના હિતમાં મગ્ન થાઓ, સ્વાર્થી ન રહો, બીજાઓનું દુઃખ જાણો, તેમના દુઃખે દુઃખી અને સુખે સુખી થાઓ." આ ઉપદેશ આપણા ચિત્ત પર ઠસાવવા માટે "આપણે બધાં પરમેશ્વરના સંતાન છીએ" એમ કેટલાકે આપણને કહ્યું, કેટલાકે "આપણે બધા ભાઇ ભાઇ છીએ" એમ પણ શીખવ્યું. "ઘટઘટમાં એકજ રામ છે," આપણી પાસેના બીજાઓને પણ આત્મા છે," વગેરે વગેરે રીતે આપણને સમજાવ્યું. પણ માનવ જાતીએ તેમનો ઉપદેશ ન માનતાં પોતાનું આચરણ પહેલાંના તેવુંજ ચાલુ રાખીને તેમને દેવપદ પર બેસાડી દીધા. આવી રીતે આપણે બન્ને બાજુથી માનવતાની અવહેલના કરી. આપણે મનુષ્ય થયા નહિ અને ઉપદેશકોને આપણે દેવપદ પર ચઢાવ્યા. સારમાં, માનવતાનું મહત્વ આપણે ધ્યાનમાં લીધું નહિ.

સ્વાર્થ, દંભ, કપટ, અસત્ય, અસંયમ, અવિવેક, દુષ્ટતા, ક્રુરતા, સાત્વિકતા વગરના ઇન્દ્રિયજન્ય ભોગો અને તેને લીધે માનવજાતી તરફથી થનારા અનર્થો—આ બધાંને લીધે માનવતાની વિડંબના થતી આવી છે. ધન, માન, કીર્તી, પ્રતિષ્ઠાની પાછળ પડેલા, વિલાસમાં ડુબેલા, વ્યસનમાં સપડાયેલા, ખુશામતીના મદથી ભરેલા, સત્તાનો નશો ચઢેલા, સ્ત્રીપુત્રના મોહને લીધે કર્તવ્ય ચુકેલા—આ બધા માનવતાની વિડંબના કરે છે એમ કહેવું પડે છે. માતપિતા પ્રત્યેનું પોતાનું કર્તવ્ય ન બજાવનારા, કુળને નામે વાસનાની વૃદ્ધિ કરનારા, ધર્મને નામે સ્વાર્થ સાધનારા, સામુદાયિક ધર્મ ન બજાવનારા, માનવતાની વિડંબના જ કરે છે. ઇશ્વરભક્તિ કરતાં પોતાનેજ ઇશ્વર માનનારા, લોકોમાં એવી ભ્રાંતી ફેલાવનારા, પોતાનેજ ભગવાન કહેવડાવી લેનારા પાસે પોતાની પૂજા કરાવનારા,—એ બધાને માનવતાની વિડંબના કરનારા ન કહીએ તો માનવતાની અવહેલના કરનારા જરૂર કહી શકાય. માણસ દુષ્ટ કર્મો કરીને રાક્ષસ બને એમાં જેમ માનવતાની હાની છે, તેજ પ્રમાણે તે પોતાને ઇશ્વર કહેવડાવવાની ઇચ્છા કરે, ઇશ્વર કહેવડાવે અને એની જાતની ભ્રાંતી લોકોમાં ફેલાવે એમાં તેની પોતાની તેમજ બીજાઓની માનવતાની હાની છે. દુરાચારી થઇને માણસ પોતાનું મનુષ્યપણું ગુમાવે છે, અને સદાચારી થયા પછી માન, પ્રતિષ્ઠા ને પ્રાર્થના મોહમાં પડીને પોતાને ઇશ્વર માનવા લાગીને પોતાનું મનુષ્યત્વ ભૂલી જાય છે. આપણે માનવી માતપિતાને પોટ જનમ્યા છીએ, તેથી શરીર, મન ને બુદ્ધિની બધી શક્તીઓનો વિકાસ કરી ને, તેમની વૃદ્ધિ કરીને, આપણે માનવજાતીની પુર્ણતા સાધવાની છે, એનું ભાન ન રહેવાથી શક્તિને જોરે મોટા દાનવ બને છે તો મોટા પ્રદ્ધિ અને ભ્રાંતીમાં સપડાઇને ભગવાન બનવાનો ડોળ કરે છે. માણસે દાનવ બનવાનું નથી કે નથી ઇશ્વર બનવાનું. પરંતુ માનવરૂપે વ્યાપાર કરતા ચૈતન્ય કું સદ્‌ગુણો દ્વારા પ્રકટીકરણ કરતાં કરતાં તેણે માનવતાની સીમાએ પહોંચવા નું છે. માનવતાની શાંતી, સુખ ને પ્રસન્નતા તેણે મેળવવાની છે. એમાં જ તેનો વિકાસ છે. એમાં જ તેની પુર્ણતા છે. અને આ સિદ્ધિ જેનાથી સધાય તેજ તેનો ધર્મ છે.

આ બધી બાબતો સ્પષ્ટ હોવા છતાં માણસ ભ્રાંતીથી જાત જાતના મોહમાં ફસાય છે, અને તેને પોતાનો આદર્શ સમજતો નથી; ધ્યેય તેના ધ્યાનમાં આવતું નથી; માનવતાનું ગૌરવ અને માનવતાની વિડંબના ■ બે વચ્ચેનો ભેદ તેને સમજાતો નથી. માનવની કુટુંબ ઇચ્છાઓ કદી દાનવ બનીને તો કદી દેવપણાના મોહમાં ફસાઇને બહાર પડે છે. તે બન્ને માર્ગો ટાળી ને માનવતાનો સીધો રાહ પકડવા માટે શુદ્ધ વિવેકની જરૂર છે. એ વિવેક ન હોય તો માણસ વિનાશને જ વિકાસ સમજે છે, ભ્રાંતીને જ્ઞાન, દુર્બળતાને સજ્જનતા. બીકણપણાને ક્ષમા, મનમાં આસક્તિ છતાં બળાત્કાર થી કરેલા ત્યાગને અને સંયમને વૈરાગ્ય સમજે છે. બાલના મોહનના, ઉદાસીનતાને શાંતી, જડતાને સ્થિરતા, મોહને પ્રેમ, આસક્તિજન્ય કર્મ ને કર્તવ્ય વચ્ચેનો ભેદ તેને સમજાતો નથી. પરંતુ મોહ અને ભ્રાંતિ ટાળી ને, અજ્ઞાન દુર કરીને, વિવેકને શુદ્ધ અને સૂક્ષ્મ કરીને જીવનના અંત સુધીમાં આપણે શું સિદ્ધ કરવાનું છે તે જાણવું જોઇએ અને પ્રયત્ન પુર્વક સિદ્ધ કરવું જોઇએ. દુર્બળતા અને ક્ષુદ્ર કામનાને લીધે આપણે દેવતાને શોભતા હોઇએ છીએ, અને તેવા આપણને દેવતાપણું મેળ લાગે છે. વિકટ પ્રસંગે પણ જે પોતાનું શીલ સાચવીને માનવતાથી ડગવા માંગે છે તેને વિષે આપણે કમી વિશેષતા, આદર કે પુજ્યભાવ જાગતો નથી, પરંતુ મોટા સાધારણ ભાડિકને પણ આપણે જોત જોતામાં ઇશ્વરપદે બેસાડી એ છીએ ઇશ્વર ભક્તિથી, ધાર્મિક આચરણથી, માણસમાં નમ્રતા નિરહંકારીપણું, કૃતજ્ઞતા વગેરે ગુણો આવે છે, તેમ છતાં ભક્તિને માર્ગે ચડેલો સાધક પોતાના દિવસોમાં પોતાનું મનુષ્યત્વ વીસરી જઇને દેવપણામાં સંતોષ માનવા લાગે છે. તે પરથી માનવ પ્રતિષ્ઠાની ઢોંગ માણસને મનુષ્યપણામાંથી નીચે પાડવામાં કેવી રીતે કારણ બને છે તે દેખાઇ આવે છે. આ જાતની આકાંક્ષા અને ઇચ્છા માં માનવતાની વિડંબના છે. જે આશા, તૃષ્ણા ને કામનાઓને, લીધે માણસ પોતાનું મનુષ્યત્વ વિસરે છે તે તે બધી બાબતોં મનુષ્યત્વની હાની કરનારી છે. એ ઓળખીને માણસે સાવધાનતાથી અને સંયમથી, ધૈર્યથી અને પુરૂષાર્થથી, વિનયથી અને નિરહંકારીપણાથી વર્તીને પોતાની માનવતાનો માર્ગ સ્પષ્ટ અને સરળ કરવો જોઇએ. ધર્મ, કર્મ, આનંદ, લાભ, ઇચ્છા, કામના, ભાવના, પ્રતિષ્ઠા વગેરે બાબી બાબતોમાં તેણે પોતાની માનવતાનો ખ્યાલ રાખીને ચાલવું જોઇએ. માનવી કર્તવ્યનું અને માનવી ધર્મનું તેણે સદૈવ સ્મરણ રાખવું જોઇએ. વિષયશક્તિમાંથી, ઇશ્વરી શક્તિ માંથી, પ્રકટ થઇને પોતા સુધી આવી પહોંચેલું આ માનવતાનું દાન અધિક શુદ્ધ અને માનવી સદ્‌ગુણોથી અધિક સમૃદ્ધ કરીને ભવિષ્યની પ્રજાના કલ્યાણ માટે માનવજાતીને સમર્પવું કરવું જોઇએ આમાંજ માનવતાનું અને માનવજાતીનું ગૌરવ છે. આજ બધા ધર્મોનો સાર છે. ભક્તિની અને તત્વજ્ઞાનની પરિસીમા પણ આમાંજ છે.

નોંધ અને સમાચાર

પ્રજામત ઉપર બેવડે કાંગ્રેસને આપેલો જવાબ

રૂપ મેરીયાઝ એકટનો અમલ થયો જોઇએ કે નહિ એ પર સમગ્ર નાગરીકોનો મત લેવાની નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે કરેલી સુચનાનો ડરબનના મેયર મી. એડામ્બોર્ને જવાબ આપતાં જણાવ્યું છે કે "એ સુચના અવ્યવહારૂ લાગે છે. કારણ, આ એક જ કારણ સમગ્રમે તો પણ, જે લોકોને મત આપવાનો અધિકાર છે તેઓના સત્તાવાર લીસ્ટના અભાવે કોઇ પણ જાણનપર બેસો મત લેવો અશક્ય છે." મેયરના આ જવાબપરથી નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે તેમને કરી જણાવ્યું છે: "અમને જોઇ જોતાં સંતોષ થાય છે કે પ્રજામત લેવાના સિદ્ધાંતનો તમે અસ્વિકાર નથી કરતા. છતાં તમે કહો છો કે મત આપી શકનારાઓના સત્તાવાર લીસ્ટ વિના બેસો મત લેવો અશક્ય છે. અમે માનીએ છીએ કે એ કારણ વાજબી નથી. ગોરા વોટરોનું તો લીસ્ટ છે. બીન-ગોરા લોકો તેમાં સમાવેશ નથી. પ્રજાતો એ અમારો વાંક નથી. અમે માનીએ છીએ કે આ બાબત એટલી અગત્યની છે કે સીડી કાઉન્સીલે વગર વિલંબે એ લીસ્ટ તયાર કરવું જોઇએ.

કાયદો અમલમાં મુકવાનું કાઉન્સીલને એટલું બધું અગત્યનું લાગ્યું કે તેણે નિષ્ણાતોની એક ખાસ કમીટી નીમી અને એ કમીટી લગભગ એક વર્ષ સુધી કામ કરી રહી છે. એટલે જાતી ચોટરોનું લીસ્ટ પણ તયાર કરવાની તે ગોઠવણ કરી શકે છે. હમણાજ બહાર પડેલા વરતી પત્રકના આંકડા ■ જે કામ વધારે સહેલું બની પડશે. કાઉન્સીલે એ યાદ રાખવું ઘટે છે કે કાયદાના અમલથી કરણનના લગભગ ત્રણ લાખ બીન-ગોરા નાગરીકોને ઉંડી અસર થવાની છે અને એ લોકોની ઇચ્છા જાણવી એ લોકશાસનનો એક સૌથી પ્રાથમીક સિધ્ધાંત છે.

એપાર્ટહેડ એટલે શું છે?

કેપટાઉનમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીની એક સભામાં ગયે અઠવાડીયે ભાષણ કરતાં શ્રી. જે. હરબ્સ. મુરેટ એમ. પી. એ કહ્યું કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી સત્તામાં આવી ત્યારે હતું તે કરતાં આજે સાઉથ આફ્રીકામાં એપાર્ટહેડ એટલું છે. તેમણે કહ્યું કે ઉદ્યોગોમાં નેટીવો અને કલર્ડોની સંખ્યા વધતી જાય છે. સરકારી ખાતાંઓમાં પણ વધતી જાય છે. જોહાનીસબર્ગમાં નેટીવોને તારો ડીલીવર કરવાની તાલીમ આપવા માં આવે છે કે જે કામ અગાઉ ગોરા કરતા હતા. સરકારે વચન આપ્યું હતું તે મુજબ પોતાની નવી નીતી તેણે અમલમાં મુકી નથી.

તેઓ શું માંગે છે?

ઉપલી બીના પરથી લાગે પડે કે યુનાઇટેડ પાર્ટીની સરકાર સત્તામાં હતી ત્યારે કમસેકમ કરતાં એપાર્ટહેડ વધારે હતું. શું એ વસ્તુ નો યુનાઇટેડ પાર્ટી ખરેખર લેવા ઇચ્છે છે? કે ગી. મુરેટ એમ માને છે કે નેશનલીસ્ટ સરકારે હજુ એપાર્ટહેડ પુરતા પ્રમાણમાં દાખલ નથી કર્યું? હકીકત એ છે કે નેશનલીસ્ટ સરકારે આજ સુધી કરી નહિ હતું તેટલું એપાર્ટહેડ દાખલ કર્યું છે અને હજુ જોરશોર પોતાની નીતી અમલમાં મુકી રહ્યા છે. કલર્ડો અને નેટીવોને સરકારી ખાતાંઓમાં વધારે પ્રમાણમાં દાખલ કરેલા છે તે એ હેતુથી કે એપાર્ટહેડ જ્યારે પૂર્ણપણે દાખલ થઇ જાય ત્યારે તેઓ પોતપોતાના વર્ગના લોકોમાં કામ કરી શકે. એ વસ્તુ નેશનલીસ્ટ સરકારે છુપાવેલી નથી.

એપાર્ટહેડનો ભંગ

કેપટાઉન યુનિયન કાઉન્સીલ ના એક કલર્ડ સભ્ય એમ. અસ્ટેન-બોયરને રોડ ઓફીસના કાર્યમાં અડચણ કરવાના આરોપસર બેલવીલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ સમક્ષ ખડા કરવામાં આવ્યા હતા. એસસાઇઝ રીવર રોડ ઓફીસમાં યુરોપીયન વિભાગમાંથી જવાનું કહેવામાં આવતાં તે ત્યાંથી નહિ ગયા અને દલીલ કરવા લાગ્યા તેથી તેને પકડવામાં આવ્યા હતા, તેનો કેસ ડીસેમ્બર તા. ૧૩મી પર મુલતવી રહ્યો છે.

બે હરીજનો આજના એસ. નાયડુ અને કેસવેલ સરકારમાને ડીબીસર્વરટમાં વસર પરવાને એક મકાનમાં વસવાટ કરવા માટે પ્રીટોરીયાની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ સમક્ષ ખડા કરવામાં આવ્યા હતા તેઓને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા.

હરીજનોએ ગ્રુપ એરીયાઝ

એકટનો કુરી કરેલો વિરોધ

ડાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટીએ ગયે અઠવાડીયે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો અમલ કરવામાં કોઇ પણ રીતે અને કોઇ પણ રથળે કોઇ પણ સત્તાધીશોને મદદ નહિ આપવાની હરીજનોને હાકલ કરવાનો ઠરાવ કર્યો હતો. કમીટીએ ઠરાવ્યું હતું કે તેમના અન્ય બીન-ગોરાઓ સાથે મળી, ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ, કોઇ પણ વસવાટ કે વેપારના સત્તામાંથી તેઓને કાઢી મુકવાના કે જમીન મીલકત છીનવી લેવાના કોઇ પણ પ્રયત્નોનો તે સામનો કરશે.

ડો. દાદુ સભા શરૂ થવાને વખત આવ્યો હતો અને નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના આશરે ત્રણ હજાર ડેલીગેટ અને ડીસ્ટ્રીક્ટમાં મળેલી મીટીંગોમાં આપણે કરી હરીજનોને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટના અમલમાં કોઇ પણ જાતનો સહકાર નહિ આપવા હાકલ કરી હતી. ડો. રાવ. એમ નાયકરે પણ બાપણો કર્યા હતાં.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

યુનીયન પાર્લામેન્ટ શુક્રવાર તા. ૧૮ મીના ગવરનર જનરલ ના હસ્તે ખુલ્લી મુકવામાં આવશે એમ નવેમ્બર તા ૩૦મીના ગવર્નમેન્ટ ગેઝેટમાં બહાર પડેલી નોટીસ જણાવે છે.

અરજુન મી. કલેમેન્ટસ કઠાલી

ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ કમરર્શલ વર્કર્સ યુનીયનના જનરલ સેક્રેટરી મી. કલેમેન્ટસ કઠાલીનું શુક્રવાર નવેમ્બર તા. ૨૮મીની રાતે ઇસ્ટલંડનમાં પોતાના મુકામે ૫૮ વર્ષની વયે અચાનક અવસાન થયું. મી. કઠાલીનો જન્મ ન્યાસાલેન્ડમાં થયો હતો. ૧૬ વર્ષની વયે કેપટાઉન આવી તેમણે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ કમરર્શલ વર્કર્સ યુનીયન શરૂ કર્યું હતું ૧૯૨૪માં તેમણે તેની શાખા ઇસ્ટ લંડનમાં સ્થાપી હતી. અને ત્યાર બાદ જોહાનીસબર્ગ, ડરબન વિગેરે મથકોમાં સ્થાપી હતી ૧૯૩૦માં તે પોતાના પત્ની અને કુટુમ્બ સાથે ઇસ્ટ લંડનમાં સ્થાયી થયા હતા. થોડા વર્ષ પર તેમણે ઇસ્ટ લંડનમાં ઘરમાં કામ કરતા મજુરોની હડતાળ સફળતા થી પડાવી હતી. થોડા વખતપર તેમણે 'આફ્રીકામાં મારી મહેનત' નામક પોતાની આત્મકથા લખી હતી. ચાલુ માસમાં મી. કઠાલી પોતાના પત્ની સાથે ન્યાસાલેન્ડ પોતાની જન્મ ભુમીની યાત્રાએ ગયા હતા ત્યાંથી પાછા ફર્યા બાદ તેઓ બીમાર રહી બીમાર પડયા જેમાંથી કરી ઉઠવા પામ્યા નહિ. ૧૯૩૬ પહેલાં મી. કઠાલી અનેક વખત પકડાયા હતા. તેમનાપર ઉશ્કેરણી કરવાના, પાસ નહિ હોવાના, સરકારનો વિરોધ કરવાના વિગેરે આરોપો મુકાયા હતા પરંતુ જાહેર જજ પામ્યા હતા. ૧૯૨૩માં તે ડરબનના સીમ નેશન્સમાં બીન સત્તાવાર ડેલીગેટ તરીકે ગયા હતા. મરહુમ પોતાની પાછળ વિધવા અને પાંચ છોકરાંઓને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. તેમના ૨૨ વર્ષના એક પુત્ર રોડેશ્યામાં ડાકતરી અભ્યાસ કરે છે અનેશીલ કેપમાં પાદરી છે.

થોડાજ વખતપર ઇસ્ટ લંડનમાં આપ. શ્રી ક્ષ. કોલ ખુલ્લો મુકાયો હતો જે મી અને મીસીસ કઠાલીના નેતૃત્વ હેઠળ કામ કરનારા ઉત્સાહી નેટીવ યુવાનોની મહેનતથી બંધાયો હતો. અને આજે તે મરહુમ મી. કઠાલીના કાર્યના સ્મારક તરીકે ઉભેલો છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૧.

ભીંત ભુલ્યા

જોહાનીસબર્ગના આફ્રીકન ગોસ્પેલ ચર્ચના પાદરી રેવરન્ડ સી. જે. ડ્યુકસે યુનો ખાતેના અમેરીકા ના મુખ્ય ડેલીગેટ મી. વોરન ઓસ્ટીન પર એક કાગળ લખેલો છે જેને ટીકા વસર જરા દેવો વાજબી નહિ ગણાય. એ કાગળમાં મી ડ્યુકસે લખેલું છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સે સાઉથ આફ્રીકાના વર્ણના સવાલ સંબંધી મુકરોલીઓ, કે જે આ દેશની બાનગી બાબત છે, તેની ટીકા કરવા અને માથું મારવાના કરતાં રંગદ્વેષીઓનું ઘોરણ સુધારવાના યુનીયનના સુંદર પ્રયાસમાં લાગે કોઇપણ રીતે મદદ કરી સહકાર આપવો જોઇએ. અધ્યક્ષશ્રી હેરોલ્ડ મુલ્ડર મી. ઓસ્ટીને મી. ડ્યુકસને જવાબ આપતાં જણાવ્યું છે કે તેમના કાગળની વીગતો સરકારી ખાતાં સમક્ષ રજુ કરવામાં આવી છે. ઉમેરીને જતલખનો કાયમી વોશીંગટન સેનેટર એચ. સી. લોજ પર પણ મોકલવામાં આવેલો જણાવાય છે

મી ડ્યુકસ એક અમેરીકન છે અને ૧૯૨૨થી યુનીયનમાં મીશનરી કામ સાથે જોડાયેલા છે, અને ૧૯૩૫ ની સાલથી યુનીયનમાં જ રહ્યા છે. પોતાના કાગળમાં મી. ડ્યુકસ લખે છે:

"સાઉથ આફ્રીકાનો બધુંનો સવાલ કોઇ પણ કેસના કરતાં ઘણોજ વધારે મુશ્કેલ છે તમે જાણો છો કે અહિ પણ હીંદીઓ છે પણ કલર્ડો (જેને આપણે વર્ણસંકર કહીએ છીએ) ઉ. ઘણી દમ લાખ નેટીવો છે જે તેની વસતીના કરતા ઘણુ ઘણુ છે.

આ વર્ણના સમાજો જેનો જાગતા બળગતા સવાલોના હિતમાં ઉકેલ લાવવા સરકાર તેમજ ગોરી પ્રજા મથી રહી છે, તેનો યુનીયનની બહાર વસતાઓ ને ખ્યાલ આવવો મુશ્કેલ છે યુનો સવાલ પણી બરતુઓ રજુ કરવામાં આવેલી છે કે જેમાંની ઘણી ખરી અતિશયોકતી ભરેલી છે અને કેટલીક ખોટી છે.

એક અમેરીકન નાગરીક તરીકે, સમગ્ર દેશોનું હિત ચાહનાર એક મીત્રની તરીકે અને ખાસનિષ્ઠ તરીકે હું કહી શકું છું કે સમગ્ર રંગભેદ ઘોર પ્રત્યે યુનીયન મંડળ ઉદારતાથી વર્તી રહ્યું છે. આ દેશ નેટીવોમાંથી તેને સીધી રીતે થતી આવકના કરતાં ૫૦ ગણે તેઓના ઉપર વધારે ખરચે છે

આ બધા પાદરી પ્રત્યે પૂર્ણમાન સાથે અમારે કહેવું જોઇએ કે અમે તેમના મતને મળતા થઇ શકતા નથી. મી ડ્યુકસ ભલે પોતાને અમેરીકન કહેવડાવતા હોય પરંતુ સત્તાવી અમેરીકન અસર તેમનામાંથી ભુંસાઇ ગઇ છે અને સાઉથ આફ્રીકાનો લેપ તેમને પુરેપુરો લાગી ગયેલો જણાય છે. તેમ ની વાતથી હાલની સરકાર તેમના પર જરા રીઝશે પરંતુ બીન-ગોરી પ્રજા તો, અમને ભય છે કે, તેમના પર ફરીથી યુનાઇટેડ નેશન્સ સાઉથ આફ્રીકાને ડોકરની મદદ આપે તે પહેલાં તે ગોરા મુખ્ય સરત તો સાઉથ આફ્રીકા વાસે થી ચાલ્યાપણે માંગીજ રહે અને તે એ કે સાઉથ આફ્રીકાએ પોતાનું ભાગ્ય રમુ કેવી તેમાંથી વર્ણભેદ નાબુદ કરવો જોઇએ કે જેથી કાયદાની નજર મા ભલી કે વર્ણના ભેદ પણ જાતના ભેદ સિવાય સૌને સમાન મનાવામાં આવે. સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓ જો પોતાના દીલમાંથી ભય અને વેર કરી રહેવાના રંગદ્વેષ દુર કરી દે અને ખરે તેને આપેક્ષ વિશાળ માનવ ભાવ ને માનરાખો તરીકેનો પ્રાયમીક હક આપી તેમના પ્રત્યે પ્રેમ બતાવશે વર્ણ (અને એટલુંજ તેઓ મળી રહ્યા છે. અને જે તેમોને ધમકારવામાં આવી રહ્યું છે) તેર એ માનવબળ યુનો તરફથી જ્યારે તેટલી આર્થીક મદદ આપવામાં આવે તેના કરતાં લાખગણું વધારે કીમતી થઇ પડે. એક તરફથી એવો દાવો કરવો કે સાઉથ આફ્રીકાનો વર્ણ

નો સવાલ એ આ ટેક્સનો ખાનગી સવાલ છે જેમાં બહારના કોઈને પણ માથું મારવાનો અધિકાર નથી અને બીજી તરફથી એ સવાલનો ઊકેલ લાવવાને બદલાયી આર્થિક મદદ માગવી એ બેનો મેળ શી રીતે બેસી શકે?

બદલીનું શું સારૂ લોઈએ

સાઉથ આફ્રીકાનું હાલ શુક્લજ હોય તો અહીંની આખી સ્થિતિ ની તપાસ કરવાને યુનો તરફથી કમીશન નીમવા માં આવે તેમાં તેને બદલીનાપણું શું હોય? અમારી ખાત્રી છે કે સાઉથ આફ્રીકાની વસ્તીની બીકાળ બહુમતી ની એ ફરીયાદ છે. પરંતુ શું પ્રમાણીક પણે ઈન્કારી કરી શકાશે ખરો કે "વસતી"નો અર્થ સાઉથ આફ્રીકાના રાજકર્તાઓ "ગોરી" વસતીજ સમજે છે, અને બાકીની વસતી જાનવર સમાન છે કે જે પોતપોતાને માટે કરેલા અલગ અલગ વાડાઓમાં મુકાવાનેજ લાયક છે? રૂપ એરીયાજ એકટનો એ કરતાં કંઈ જુદો અર્થ થાય છે ખરો? સાઉથ આફ્રીકાના રંગવાળો લોકો પ્રત્યે જે ખરેખર ઉદારતાજ બતાવવામાં આવતી હોત ■ આખે આખા દેશમાં એટલેા બધો અસંતોષ વર્તી રહેવાનું કારણ શું છે એ મી. લુકસ સમજવી શકશે? સાઉથ આફ્રીકન ઈન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ તરફથી કમિશનર કરવામાં આવેલી તપાસપરથી નીચેની હકીકત જાણવામાં આવી છે:

(૧) શહેરમાં વસતા આફ્રીકનોના મોટા ભાગને તંદુરસ્ત જીવન ગુજારવાને બોજામાં બોછી જરૂરીયાતો પુરી પાડવા પુરતો પણ પગાર નથી મળતો.

(૨) જ્યાં ધણીની કમાઈમાં કુટુંબના બીજા માણસો તરફથી ઉમેરો કરવા માં આવે છે ત્યાં પણ બોજામાં બોછો ખર્ચ પણ પુરો પાડી શકાતો નથી.

(૩) બહુ બંધાયેલા કેમમાં બદીઓની બોછી પોટી સંખ્યા નોકરી કરી રહેલી છે તેમાં પણ બોજામાં બેહદ ઉછાળા છે બર્મામાં, તેઓના પગારના પત્રકમાં કરારે વધારો થયો નથી. અને જરૂરી વસ્તુ ના ભાવો પણ બધી નવા ઠેકાણા ઉભાં રહેણીના ખર્ચ પેટે બધારાની કાપણીની રકમ પણ પુરતી આપવામાં આવતી નથી

(૪) કમબ્રાના બંદોબસ્ત અનાજના બજદર (૪૮.૫ ટકા) વધી ગયેલા આંકણી આફ્રીકનોના ખર્ચને આકરા બનાવ અસર પહોંચી છે તેઓને પોતા ના ખુબ પગારમાંથી મોટો ભાગ (૮૬ ટકા) આ અનાજની વસ્તુ પરજ ખરચવો પડે છે.

આવાજ નિષ્કર્ષોપર ૧૯૪૪ માં નીમાયેલું નેશનલ-યુરોપીયન પગ કમીશન પણ આવ્યું હતું. જેણે એની રજુ કરી હતી કે આફ્રીકન કુટુંબથી પોતાના પેટ પુરતો પણ ખર્ચ મેળવી શકાતો નહોતો, પછી તાકાકિક જરૂરી ચીજો, જેવી કે, કપડાંની ટી, દવાઓ, મકાન વાસણ કુસણ, ઓજારોને લગતા કે મુસાફરીનું ભથ્થા વગેરેને, જેમાંથી ખર્ચની ટી, નીચાળે જતાં છોકરાંઓની ટી, પુરતો પગારની તો વાતજ કયાં રહી. આ સ્થિતિ ૧૯૪૪માં હતી અને આજે તો તેના કરતાં ક્યાંય વધારે બુરી છે, મકાન આવક અને ખર્ચ વચ્ચેનો ગાળો હપ્તેા રીપોર્ટ લખાયા બાદ પહોંચો વધી ગયો છે. (આ હકીકતને મદદ સાઉથ આફ્રીકન ઈન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ તરફથી રજુ કરવામાં પ્રસિદ્ધ થયેલી "કાસ્ટ ઓફ લીવીંગ" નામની પુસ્તિકાને આભારી છીએ)

લોહાનીસબર્ગના બીશપ

શું કહે છે?

અને હવે લોહાનીસબર્ગના બીશપ, રાઇટ રેવરન્ડ એમ્બ્રોઝ રીચ્ચ શું કહે છે એ જોઇએ. નવેમ્બર તા. ૨૮મી ના લોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સીલની જનરલ પરપઝીઝ કમીટી સમક્ષ તેમણે કહ્યું:

"આજે એકજ અને સૌથી અગત્ય નો સવાલ આપણી સમક્ષ હાજરો છે તે નેટીવોને માટે ઘરો પુરાં પાડવાનો છે, અને ઘરો સંબંધી હાલની સ્થિતી બેહદી ખરાબ છે કે તે અસહ્ય થઇ પડવા લાગી છે." બીજાએ પણ કહ્યું: "આ શહેરની ઘરોની પરિસ્થિતિ જોઇ ન્યાય અને ઇશ્વર પ્રત્યે પ્રેમમાં માનનારા જે તેઓને સખત કંપારૂપ છે."

તેના ઉપર ટીકા કરતાં 'રેન્ડ ડેલી મેલ' લખે છે:

લોહાનીસબર્ગમાં નેટીવોને લગતી બાબતોનું જરા પણ જ્ઞાન ધરાવનારથી પણ આ વસ્તુનો ઈન્કાર કરી શકાશે નહિ.....નેટીવો માટે ઘરોની અછત બેહદ ગુનાઓનું અને રોગોનું પ્રમાણ વધી જવાનું મુખ્ય કારણ છે. આ કંઈ અચાનક ઉપસ્થિત થયેલી સ્થિતિ નથી. ઉલ્ટાં મુદ્દતો વખતથી સીટી કાઉન્સીલની સામે હોવી છે."

અમારે બાબતે જ કહેવાની જરૂર હોય કે આદીજ સ્થિતિ આજે કરજન માં પણ વર્તી રહેવી છે.

આની સાથે જે પાસના કાયદાઓ અને તેની આફ્રીકનોપર થઇ રહેલી બુરી અસર, તેઓની કુટવણીનું બહુજ તુચ્છ પોરણ, પોલીસો તરફથી તેમજ કેદખાનાઓમાં તેઓપર સામાન્ય રીતે બતાવવામાં આવતાં અમાનુષિ વર્તણ અને બીજી અનેક મુશીબતો જે તેઓ ને વાસ્તુ ભોગવવી પડે તે જો ઉમેરીએ તો લાંબી કથની થઇ પડે.

મી. લુકસ પોતે ઉદારદીલવી; બીજા પણ પ્રમરનો ડર રાખનારા વ્યક્તિગત ઉદાર લોકો પડેલા છે જેઓને પ્રત્યેજ આફ્રીકનોને છુટવું સાર્વત્રિક થઇ પડ્યું છે. એ જો નહિ હોત તો તેઓને છુટવું અશક્ય થઇ પડત.

રેવરન્ડ લુકસના સત્યનિષ્ઠાપર અમે જરા પણ શંકા લાવતા નથી, તેમ જે હેતુઓથી ઉપરોક્ત કાગળ લખવા તેઓ પ્રેરાયા તેને વિષે પણ અમે શંકા લાવતા નથી. પરંતુ આપણાં બોળાપણામાં ઘણી વાર આપણે ભીંત ભુલી જઇએ છીએ કે વસ્તુ પ્રસ્તુત દાખલામાં બનેલી જણાય છે.

કલર્ડ લોકોપર ડો. મલાન

કલર્ડ લોકોને લગતી બાબતોની ચર્ચા કરવા ગયા શુક્રવારે વડા પ્રધાન ડો. મલાને મીટરીયાના યુનીયન બીલ્ડીંગ માં એક કોન્ફરન્સ બુલ્લી મુકી હતી. કોન્ફરન્સમાં વીટવોટર્સરાન્ડ અને પ્રીટોરીયાની ૧૧ મ્યુનીસીપાલીટીઓના અને સરકારી બાતાંઓના પ્રતિનિધિ ઓ હાજર થયા હતા મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસ યુનો બાને ડોઇ તેમના જગ્યાએ ટ્રાન્સવોલ બાતાના પ્રધાન મી. પી.' ઓ. સાવર હાજર થયા હતા.

વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે રૂપ એરીયાજ એકટની અંદરનો સિદ્ધાંત એ હતો કે જુદી જુદી જાતીના લોકો ને જુદા જુદા અને જુદા તરીકે તેઓની સાથે વર્તવું

આ રીતે ટ્રાંસવાલના કલર્ડ લોકોને અમે એક જોઇવર્સ તરીકે ગણીએ છીએ. તેઓના હિતો જુદા છે અને કલર્ડો પોતે પોતાને જુદા વર્ગ તરીકે ગણે છે.

લોકો આ પ્રાંતમાં તેઓ એક લઘુમતી વર્ગ છે છતાં ટ્રાંસવાલમાં તેઓને ધ્યાન દેવાયું જોઇએ.

ટ્રાંસવાલમાં ૧૨૯૧૫ કલર્ડ લોકો અને બહારના બસાય લોકો. મળી કુલ ૬૮૬૯૪ લોકો છે. સૌથી મોટી સંખ્યા વીટવોટર્સરાન્ડમાં છે ત્યાં ૪૧૦૦૦ કલર્ડ લોકો અને ૪૫૦૦ બસાય લોકો મળી કુલ ૪૫,૫૦૦ છે. નેટીવોની ૮૬૧૦૦૦ની વસતી આગળ તેઓ પ્રાંતમાં એક નાની લઘુમતી કોમ ગણાય. કલર્ડ કોમ પ્રાંતની કુલ વસતીની ૧ ૧૬ ટકા છે. વીટવોટર્સ રાન્ડમાં વસતીની ૩ ટકા છે.

કોન્ફરન્સ કલર્ડ કોમના સામાન્ય હિતોની ચર્ચા કરવા મળેલી છે. વસતી ના બીજા વર્ગોની જેમ કલર્ડ લોકોને પણ ઘરોની સખ્તમ ખેંચ સતાવે છે એક વર્ગ તરીકે તેઓને પણ રહેવાના જુદા જુદા જોઇએજ અને તે બીજવવા માં તેઓને રસ હોયજ.

રૂપ એરીયાજ એકટનો હેતુ એક જાતીના લોકોની બીજી જાતીના લોકો સામે રક્ષણ કરવાનો જ નથી પરંતુ એ છે કે પ્રત્યેક વર્ગને પોતાની હસ્તીને માટે વર્ગ હોવો જોઇએ અને પોતાના ઘોરણે પોતાનો વિકાસ કરવો જોઇએ. પરંતુ એ વર્ગ જાતીજ હોવાનો જરૂરી નથી

દારીઓ ન લે ત્યાં સુધી તે બની નહિ શકે.

ટ્રાંસવાલમાં કલર્ડ લોકોને આજપર્યંત પોતાના ઘોરણે વિકાસ પામવાની બહુ ઓછી તક મળી હતી. એક વખતે તેઓને નેટીવોના જેવાજ અબુવામાં આવતા હતા. જુદા જુદા નેટીવોને લગતા કાયદા તેઓને લાગુ પડતા હતા. નેટીવોના જેમ તેઓને પણ પાસ રાખવા પડતા હતા.

વડા પ્રધાને કહ્યું, આપણા પ્રધાન મંડળમાં જ્યારે મુલ્કી પ્રધાન બન્યા ત્યારે તેમને લાગ્યું કે કલર્ડોને આ રીતે રાખવા એ બરોબર નહિ ગણાય. તેઓ એક જુદોજ વર્ગ છે અને તેઓજો નેટીવોના કરતાં યુરોપીયનોની રીતભાતો વધારે અદ્યતન કરી છે. અથી ફેરફાર કરવામાં આવ્યો અને કલર્ડોને પાસના કાયદાઓમાંથી મુકત કરવામાં આવ્યા અને ઉદ્યોગોમાં નેટીવોને વર્ણભેદ લાગુ પડતો હતો તેમાંથી પણ તેઓને મુકત કરવામાં આવ્યા.

મી. સાવરે કહ્યું કે સરકારી બાતાંઓ એ નીતીનું પાલન કરવા પોતાનું બનતું કરશે. રેલવેમાં જ્યાં કલર્ડ લોકોને લગતાં કામો કરવાના હશે ત્યાં તેઓને નોકરીઓની તાલીમ આપવામાં આવશે.

કલર્ડ લોકોને શહેરોમાં પોતાના લત્તાઓમાં વધારે અંકુશ આપવામાં આવશે. કલર્ડ લત્તાઓમાં કલર્ડ મ્યુનીસીપલ અમલદારો પણ બનશે અને પોસ્ટ ઓફીસોમાં અને પોલીસ બાતાંમાં તેઓનો પોતાના લત્તામાં કલર્ડ પોલીસો બનશે.

વિવિધ

આગારમાં આદર્શ

અમેરીકાને પ્રવાસે ૫૧ ગોરા વિદ્યાર્થીઓ મુકવામાં આવ્યા હતા. તેમની સાથે બે હબશીઓ હતા અમુક પ્રદેશ માં રંગભેદ હોવાનું જણાતા આ વિદ્યાર્થી રાજાએ વિરુદ્ધવિખ્યાત ટેનેસી નહીનો પ્રવાસ માંડી વાળી ઉચ્ચ આદર્શ ખાતરમાં મુકયો.

'હીલના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદે તેમની સમક્ષ છેલ્લી સહી માટે મુકાયેલા ૨૮૦ બીલની સામના પરવાનાવાળા ૧૦૦ બકતીઓને ફેહલાં ફાંસીમાંથી બાતલ કરી આદર્શ કામ કર્યું.

જ્યારે દુનીયાના પ્રત્યેક દેશો પોતા ના સરકારમાં બધારો કરે છે ત્યારે ભારત સરકારે પોતાનો સાલ ૨૬૬-૫૦ ૫૬,૦૦૦ રીતોને છુટા કરી નિર્બળતા નો આદર્શ પાઠ દુનીયાને આપવો બતાવ્યો છે.

ચર્ચાપત્રીઓને જણાવ્યું

"શ્રી. ટી એમ."—તમારા પુરાં નામ સાથે તમારો પત્ર બાકી રાખ્યું.—અ. ઇ. ઓ.

વિશ્વ વનમોહોત્સવ

હીંદના અનાજ અને ખેતી ખાતાના પ્રધાન અને યુનાઇટેડ નેશન્સની ફૂડ એન્ડ એગ્રીકલ્ચર ઓરગનાઇઝેશન ના પ્રમુખ શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશી નવેમ્બર તા. ૨૧ મીના રોમ ખાતે મળેલી તેની પરિષદમાં હાજરી આપવા રોમ ગયા હતા. એ પ્રસંગે રોમની સરહદ પર આવેલા મોન્ટી મારીયો પર્વતપર ઇટાલીનો વાર્ષિક વનમોહોત્સવ યોજાયો હતો. હીંદના નામનું વૃક્ષ વાવતાં તે વખતે બોલતાં શ્રી. મુનશીએ જણાવ્યું હતું કે હીંદમાં વનમોહોત્સવ ઘણો સફળ થયો હતો. મેં ફૂડ એન્ડ એગ્રી કલ્ચર ઓરગનાઇઝેશનને સુચવ્યું છે કે તેને આંતરરાષ્ટ્રીય મોહોત્સવ કરવો જોઈએ. આપણે જોઓ જુદા જુદા દેશોમાં જુદો જુદો વનમોહોત્સવ ઉજવી એ છીએ તેઓ આજે આ પરિષદમાં હાજર થએલા સૌ વિશ્વ વનમોહોત્સવ ઉજવીએ. વૃક્ષ વાવી, તેનું રક્ષણ કરી અને પૂજન કરી સઘળા માનવીઓનો સાર્વજનિક ઉત્સવ ઉજવીને આપણે આરતી કાલનું નવું વિશ્વ રચીએ કે જેમાં હોંસાતોસાને સ્થાન નહિ હોય અને નિરકારનું રણ ને શાંતીનું સંગીત ગુંજી રહ્યું હશે. શ્રી. મુનશીએ કહ્યું કે પ્રાચીન કાળમાં લોકો વૃક્ષોની કીમત આપણા કરતાં ઘણી વધારે કરતા હતા. એક પ્રાચીન પુસ્તકમાંથી ટાંકી તેમણે જણાવ્યું કે: "એક વૃક્ષ વાવવાનું દસ નીતીવાન પુત્રો પેદા કર્યા જેટલું પુણ્ય થાય છે. અને એ વૃક્ષ તે કોઈ પુત્ર! ન જોઇએ તેને મા, ન જોઇએ તેને ખોરાક, ન નિરાળની પ્રી. અને તેમ છતાં તે છાંયો, રક્ષણ અને ફળ ફુલ આપે છે. અને તેની મધુર લહરી આનંદદાયક થઇ પડે છે, તે નથી કહી ફરિયાદ કરતો, નથી કજીયા કરતો, સદા ક્ષમાવાન હોય છે. આજની અનાજની તંગીમાં દરેક એ પુત્રો નથી તેને એક આઉંસ જેટલા પણ અનાજની જરૂર. આ મોહોત્સવ સૌથી મહાન રચનાત્મક કાર્ય છે કે જેમાં સઘળા દેશો સહકાર આપી શકે છે અને તેમ કરી પૃથ્વીપરની સારી સુખી ને વેરાન થતી રોકી અનાજની વધતી જતી તંગી દુર કરી શકે છે." શ્રી મુનશી ના ભાષણનો ઇટાલીયન ભાષામાં તરજુ મો થતાં સૌએ તેને તાળીઓના ગડ થી વધાવી લીધું હતું. પરદેશના સઘળા ડેલીગેટોએ આ મોહોત્સવ પ્રસંગે એક એક વૃક્ષ વાવ્યું હતું.

જાપાનીસ તંત્રીનું અવસાન

નવેમ્બર તા. ૨૧મીના હીંદ સરકાર ના વ્યવહાર ખાતાએ જાહેર કર્યું કે ડચ્છન એરવેઝનું ડેકોટા પ્લેન જે કુદ્ધ ના છે. તેઓ કાંઈ કરશે તો સેંકડો વાર તે તેની ખુશામત કરીશ. કુ તેઓને સ્પષ્ટ જણાવીશ કે મારી નીતી બને દેશો વચ્ચે મિત્ર ભાવે અને શાંતી ભર્યો સંબંધ સ્થાપવાની છે અને તે ચાલુ રાખીશ. તેનો અર્થ એવો નથી થતો કે દેશને ખાતર કુ સ્વમાન છોડીશ.

હીંદમાં મતદારી

આખા હીંદમાં કુલ ૭૨૬૭ મતદારી ઓ છે, તેમાં પાર્લામેન્ટની મતદારીનો સમાવેશ થાય છે. પાર્લામેન્ટની સઘળી સભાઓને માટે કુલ ૪૪૧૨ પ્રતિનિધિઓ પસંદ કરવામાં આવશે. ચુંટણી-પત્રક ઉપર સત્તર કરોડ ત્રાસ લાખ વોટરો છે. મત આપવાનાં સ્થળો બે લાખ ચોવીસ હજાર છે.

૫ ર ચુ ર જી

—શ્રી. બી. આર. સેન જેઓ ઇટાલી માં હીંદ ખાતેના એલચી છે તેમની યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ખાતે એલચી તરીકે નીમણુક થઇ છે.

—હીંદની ફુટબોલ ટીમ નવેમ્બર તા. ૨૯મીના કલકત્તાથી દુર પુર્વ જશે. તેમાં ૧૮ રમનારા છે. નવેમ્બર તા. ૩૦ મીના તેઓ હોંગકોંગ પહોંચ્યા. ત્યાં ત્રણ રમત રમ્યા પછી મલાયા ગયા. ડીસેમ્બર ૧૬ મીના તે હીંદ પાછા પહોંચશે.

—ડીસેમ્બરની મધ્યમાં લખનૌ ખાતે આંતરરાષ્ટ્રીય રમકડાનું પ્રદર્શન ભરાવાનું છે, જેમાં હીંદ, ચીન, ઇટલી, જેકોસ્લોવેકીયા, યુનાઇટેડ કીંગડમ, યુ. એસ. એ. અને ફ્રાંસથી ૩૦,૦૦૦ રમકડાં મોકલવામાં આવશે.

—અલીપુર (કલકત્તા) ખાતે હીંદ સર કારે નવી ટંકશાળ બાંધવાનું શરૂ કર્યું હતું તે તૈયાર થતા આવી છે અને આવતે વર્ષે ચુકવી મુકાવા થશે. તેમાં દીવસના ૧.૨૫ મીલીયન સિક્કા પાડી શકાશે. નવી ટંકશાળ બાંધવા નો જે કરોડ બાવીસ લાખ રૂપીઆનો ખરચ થશે અને ૬૧ એકર જમીનના વીસ્તાર પર તે આવેલી છે.

—શ્રી. વિનોબાજી તા. ૧૩મીના દીલ્હી પહોંચી ગયા. તેઓનો પડાવ રાજ ઘાટપર પૂ. બાપુજીની સમાધી પાસે હતો. દિલ્હી પહોંચતાંજ રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદે તેઓને પોતાની જમીન દાનમાં આપી. આજ સુધીમાં કુલ ૧૯૪૩૬ એકર જમીન આ પાત્રામાં મળી એ અને હૈદ્રાબાદની મળી ને કુલ ૩૫૦૦૦ એકર જમીન મળી છે.

—એક એટમ બોંબ બનાવવાનો ખર્ચ ૭ અબજ અને પચાસ કરોડ રૂપીયા થાય છે. આવો એક એટમ બોંબ મોટા શહેરને ખાખ કરી શકે અને બે લાખ માણસો એક બોંબથી ખરમ થઇ શકે."

ખુબ જાણીતું આનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અખી, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

પુનાની—બોકબાઇન્ડ—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના બરાબર મોટા પંચાંગ			શી. ૫–૦
જન્મભુમીના	,,	,,	,, ૫–૦
સંદેશના	,,	,,	,, ૫–૦
,,	,, નાના	,,	,, ૨–૬

હીંદુ તીથીના–મુસ્લિમ–અંગ્રેજી તારીખોના ટેબલ રાખવાના કલેન્ડર પેડ શી ૨–૬

એક વખત પત્ર કરી અમારા ઓરડર આવી ખાત્રી કરશો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

હાલનું ચિન

ફ્રાંસ ખાતે હૌદના એલચી શ્રી. કે. એમ. પાનીકરે પેરીસમાં એક અખબારી મુલાકાતમાં ચીયાંગ-કાઇ-શેકના વખતના અને હાલના ચિન વચ્ચે સરખામણી કરી હતી. ૧૯૪૮ માં તેઓ ચીયાંગ-કાઇ-શેકની સરકાર ના વખતમાં હૌદના એલચી તરીકે ચીન ગયા હતા. તેમણે કહ્યું કે એ વખતે રેલનું આખીક જીવન ખૂંચવાઈ ગયેલું હતું. માલ ઉત્પન્ન કરનારને પુરતા ભાવ નહોતા મળતા અને ખરીદનારને માલ નહોતો મળતો. આજે નાણું તો ઠીક પરંતુ ભાવો પણ મજબુત રહીને ચાલે છે. અને ગામડામાં થી શહેરમાં માલની આવજા એવી સારી રીતે ગોઠવાઈ છે કે ડાંગરનના ફળ કેનટનમાં મળે છે અને કેનટનના ફળ પેકીંગમાં મળે છે. અનાજની વહેંચણી એવી સારી થઈ ગઈ છે કે કોઇ પણ જગ્યાએ દુકાળ નથી એટલું જ નહિ પરંતુ પહેલાં વધારે અનાજ ઉત્પન્ન થાય છે. ગયે વર્ષે તેણે હૌદને દસ લાખ ટન અનાજ બહાર મોકલ્યું હતું. ગરીબાઇનાં કયાં ચિન્હ નથી. શાવકાર અને ઉચ્ચ કોટીના મધ્યમ વર્ગો પોતાનું ધોરણ ઉતારવા લાગ્યા છે તે સાથે ગામવાસી ઓના આર્થીક જીવનમાં ઘણો સુધારો જોવામાં આવી રહી છે. હાલનું તંત્ર લોકપ્રિય થવાનું એક કારણ એ છે કે આગલા વખતમાં ગરીબોને ભાવો આપવા પડતા હતા ત્યારે આજે શાવકારને આપવા પડે છે. એટલે પોતાના કર પોતાના ઉત્પાદનના વીસ ટકા સુધીના અનાજમાં આપે છે. વેપારી નિષ્ણાતો કહે છે કે ઘર અને જમીનપરના કરો આગલી સરકારના એટલાજ છે. ફેર એટલો છે કે હવે તે આપવા પડે છે.

શ્રી. પાનીકરે કહ્યું કે હાલના ચિન માં સોવીયેટની અસર ઘણી છે એ ખોટું છે. સોવીયેટની અસર કશી જોવામાં આવતી નથી. સોવીયેટ ટેકનીશીયનો જુદી જુદી જાતના સોવીયેટ કારીગરો છે. હજારો સોવીયેટ અમલદારોની વાત કરવામાં આવે છે ત્યારે બોટો ખ્યાલ આવે છે. ખરી રીતે નવા ઉદ્યોગોને માટે બોલાવેલા ટેકનીશ્યનો છે.

જુના શાહીવાદી દિવસોમાં પણ નહોતી તેવી આજે ચિનમાં પહેલીજ વાર બંધારિયત મધ્યસ્થ સરકાર છે. પહેલીજ વાર વહીવટી બાતાંઓ મધ્યસ્થ સરકારના સીધા અંકુશ નીચે છે અને આખા દેશને લાગુ પડનારી સમાન રાષ્ટ્રિય નીતી છે.

અખબારો દેશને લગતીજ બાબતો ની ચર્ચા કરે છે. બહારના બનાવો બહુ ઓછા હોય છે.

પ્રેસિડન્ટ મીચનરીઓ તરફ સરકાર વિરોધી વલણ ધરાવતી નથી.

ચિનવાસીઓ પોતાના હિતને નુકસાન ન થાય એ ચીંતા વધારે કરે છે. કોરીયાના સવાલનું વાજબી સમાધાન થઇ જાય એવું ચીનવાસીઓ હમેશાં ઇચ્છતા આવ્યા છે. યુદ્ધ વિરામ અને લશ્કર પાછું ખેંચી લેવા બાબત ચર્ચા કરવાની તેઓએ હમેશાં તયારી બતાવેલી છે. તેઓએ એ પણ કહ્યું છે કે કોરીયાપર બહારનું કંઈ પણ સમાધાન તે કબુલશે નહિ.

ચીન સમજે છે કે પશ્ચિમ યુરોપ અને ઉત્તર અમેરીકા એ બે જુદા દેશો છે અને બે જુદાજ સંજોગોમાં મુકાયેલા છે. તેઓ એ સમજી નથી શકતા કે પશ્ચિમ યુરોપને પશ્ચિમ યુરોપના કરતાં ચિનની ચીંતા વધારે થવા સારૂ કોણી જોઇએ. સિવાય કે, પશ્ચિમ યુરોપને એમ લાગતું હોય કે તે બન્યા હોય ત્યાં દુનીયા તેનીજ છે.

ચિન એક મોટું રાજ્ય થઇ ગયું છે અને લશ્કરી રીતે તેમજ બીજી રીતે તે આગળ વધવા મરાઠો રાખે છે. તે કોઇની પાછળ ઘસડાવા નથી માગતું. રાજકીય દ્રષ્ટિથી ચિનનો સ્વિકાર કરવામાં આવે કે નહિ એ બાબતની ચાવી રશીયાની આગેવાની છે પરંતુ ચીનની હસ્તી અથવા સત્તાની અવગણના કરવી એ મોટી ભુલ થશે. ચીનના પ્રમુખ માણેકમાં માનવતા પ્રત્યેની કાળજી રહેલી છે અને ચીનની જરૂરીયાતો તે બરોબર સમજે છે.

માઓની ૫૮ વર્ષની વય છે તેણે શારીરીક કષ્ટ ઘણું વેઠયું છે. તેની તંદુરસ્તી બાબત સારી તો ન કહી શકાય છતાં બરાબર નથી.

પરચુરણ

—શ્રી. ઇશ્વર વલ્લભદાસ કે જેઓ મુંબઇના બાબુલના જેવા જાણ્યા સીમંત હતાં તેઓનું ૬૪ વર્ષની ઉમ્મરે ૧૪મી ના અવસાન થયું છે.

—અખીલ હીંદ ચરખાસંઘ કે જે ખાદી તથા બીજા ગ્રામ ઉદ્યોગોનું રચનાત્મક કામ કરે છે તે સંઘે છેલ્લા કરાચ મુકામ પ્રત્યેક કાર્યકર્તાએ ઘરમાં શરીર શ્રમ કરવા ઉપરાંત બહાર મજુરી કરવાનું કામ દર મહીને ૨૪ કલાક ઓછામાં ઓછું કરે અને મજુરોના સમાગમમાં આવી તેમના સાથી બને અને મજુરી મળે તે સંઘમાં જમા કરાવે.

—હીંદુ મહાસભાના એક સભ્ય કે. ખરે આગામી ચુંટણીમાં પોતે મધ્ય પ્રદેશના વતની હોવા છતાં મારવાડમાં અજમેર ગામેથી ઉભા રહેવાના છે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

"અનતી ઝહપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી મા. મા. એન. ટી. મોપાલ વેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
"...બાદ સબબનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરફીખાર્ટથી મેસર્સ રામજસ રઢાર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
"...સારો માલ ખાસ ભાતે લોયને અમારી ઉપર રેહમ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને બહુ ખેપસ તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવટુ
કઠોર
ઘર-ચશ્મુ દબાઓ
હવન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ કીમત રૂા. ૩-૯.

એડરેસ:
૧૧૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, કરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ
કરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, નવેમ્બર ૨૪, ૧૯૫૧.

ચુંટણી જંગ

કોંગ્રેસ તરફથી ચુંટણી જંગની જોર દાર શરૂઆત થઇ ચુકી છે. કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ પંજાબનો પ્રવાસ કરી આવ્યા પછી આપણા વડાપ્રધાનના પ્રવાસે ઉપડયા છે. વચ્ચે મુંબઇ એક રાત રોકાઇ વિક્ટોરિયા સભા સમક્ષ બોલતાં તેમણે ડૉ. આંબેડકર કરતા આક્ષેપોનો જવાબ આપ્યો. ડૉ. આંબેડકરે કેંદ્રીય સરકારના પ્રધાનપદેથી ઉતરીને કોંગ્રેસ સામે નીંદા તે આક્ષેપો શરૂ કર્યા છે; અને કહ્યું કે કોંગ્રેસ તો હરિજનોની દુશ્મન છે; તેને હરિજનો માટે જરા પણ સહાનુભુતી નથી. પંડીત નેહરૂએ બતાવ્યું કે "આ વાત ખોટી છે; અને કેંદ્રીય તેમજ રાજ્યોની સરકારોએ હરિજનો તથા બીજા પછાત વર્ગોની ઉન્નતિ માટે બનતા બધા જ પ્રયાસો કર્યા છે, અને હજુ પછી કરવા ચાહુ રાખશે. કોંગ્રેસનો વિરોધ કરનારા પક્ષો પાસે કોઇ રચના ત્મક કાર્યક્રમ નથી, તેમનો એકજ કાર્યક્રમ છે કે કોંગ્રેસને હરાવવી! હું પોતે સમાજવાદી છું; પણ રાડો પાડવાથી સમાજવાદ નહીં આવે; દેશની પરિસ્થિતિનો પણ વીચાર કરવો જોઇએ. દેશમાં કોમવાદનું જોખમ હજુ ઘણું મોટું છે. કોમવાદનો વિરોધ કરવાનું શિક્ષણ ગાંધીજીએ આપણને આપ્યું છે. પણ આજે કોમવાદ વાળો જ એક પક્ષ નીકળ્યો છે: 'રામરાજ્ય પરીષદ' જેને સરાધ કેવી હોય તેનું કર્યું જ્ઞાન નથી એવા લોકો પાકીસ્તાન સામે લડાઇની વાતો કરે છે. અમારો પ્રવાસ, કોઇની કર્યા વિના, અને ક્યાં સુધી પાકીસ્તાન તેમજ બીજા દેશો સાથે મિત્રતા બાંધવાનો છે. પાકીસ્તાનની વાત સાચી હશે તે હું જરૂર સ્વીકારીશ. હીંદ સરકારની પરદેશ નીતી માટે હું પોતે જવાબદાર છું; અને તમે એ નીતિ પસંદ કરતા હો તો જ તમે કોંગ્રેસને તથા મને મત આપજો. જે માણસો પરદેશોમાં ભળ તે જોઇ શકશે કે ટેટલાક લોકો આજે આપણી પરદેશ નીતિની ટીકા કરતા હોય, પણ પરદેશોમાં, એ નીતિની વધારે ને વધારે તારીફ થતી જાય છે, ને લોકો કહે છે કે હીંદ ખરકાર સમજી વિચારીને કામ કરે છે. કોંગ્રેસમાં સડો છે એની ના નથી; પણ એક સાથે એક કામ સારી રીતે થઇ શકે. ચુંટણીઓ પતી જાય એટલે પછી કોંગ્રેસની સફાઇનું કામ હાથમાં લઇશું."

શિક્ષણ દ્વારા લોકોન્નતિ

મુંબઇમાં બીજે એક સ્થળે શિક્ષણ સપ્તાહનું ઉદ્‌ઘાટન કરતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે લોકશિક્ષણ વિના સમાજનો ઉદ્ધાર શક્ય નથી, પણ શિક્ષણ સાચા પ્રકારનું હોવું જોઇએ. મેં જેવા શિક્ષિત લોકો જોયા છે જેઓ શાળાઓ ને કોલેજોમાં ઘણા વર્ષો પસાર કર્યા છતાં પણ કહેવાતા અશિક્ષિત લોકો કરતાંયે ઓછી સજ્જતા ધરાવતા હોય છે. એથી ઉલટું મારા એટલે કે ઉત્તર પ્રદેશમાં મેં જેવા લોકો—અને ખાસ કરીને કિસાનો—જોયા છે જે પ્રાથમિક અક્ષર જ્ઞાન પણ ન ધરાવતા હોવા છતાં દેશ ના પ્રશ્નોની સારી સમજ ધરાવે છે. આ કિસાનો તુલસીકૃત રામાયણ સાંભળે છે અને સંભળાવે અને ચર્ચા દરમિયાન તેની ચોપાઇઓ ટાંકે છે. તેમની સમજણ અને સજ્જતા પ્રાચીન શાસ્ત્રો તેમના અભ્યાસ માત્ર સુણેથી સાંભળી જોઇ જાણી હોય છે. આથી શિક્ષણ આપવાનું જ માત્ર જરૂરી છે. પરંતુ સાચું શિક્ષણ આપવાનું પણ એટલું જ જરૂરી છે. નહિતર શિક્ષણનો પ્રચાર કરનારઓની બધી મહેનત વ્યર્થ જશે અને પોતે કશોય ઉપયોગ થશે નહિ. ચુંટણી ઓમાં કરોડો માનવીઓ મત આપીને સરકારો ચુંટી કાઢશે આ મતદારો મોટી સંખ્યામાં શિક્ષિત હોય તો જ માત્ર લોકશાહી સફળ નિવડી શકે. મત દારો શિક્ષિત હોય તો જ તેઓ સમજ પૂર્વક મત આપી શકે. કામદારો, કિસાનો વિ. જુદા જુદા વર્ગોના લોકો ને તેમના વ્યવસાયમાં ઉપયોગી થાય અને તેમના કાર્યમાં વધુ રસ ઉભો કરે એવું શિક્ષણ તેમને આપણે તો જ સાક્ષરના પ્રચાર કામમી અને ઉપયોગી બનશે. આ માટે ખાસ પુસ્તકો તૈયાર કરવા જોઇએ, અને એમ કરવા માં જુદા જુદા વિસ્તારોની સ્થાનિક જરૂરીઆતો પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઇએ. વળી આ પ્રકારના લોકો માટે ખાસ અખબારો પ્રસિદ્ધ કરવા જોઇએ. આ અખબારો મોટા ભીંતામાં છાપવા જોઇએ અને તેમાં સાદી અને સરળ ભાષામાં સમાચારોની રજુઆત કરવી જોઇએ. તેમણે કહ્યું કે, હાથના અખબારો ઝીણા ભીંતામાં પ્રસિદ્ધ થતા હોવાથી તેમજ તેની વધુ ઉંચી ભાષા સામાન્ય શિક્ષણ મેળવતો માનવી સમજી શકે એમ ન હોવાથી તેમના માટે ખાસ અખબારો પ્રસિદ્ધ કરવા જરૂરી છે." લોકોમાં શિક્ષણની ભુખ કેટલી તીવ્ર છે તેનો એક દાખલો આપતાં શ્રી. નેહરૂએ હિમાચલ પ્રદેશ ના તેમના તાજેતરના પ્રવાસનો ઉલ્લેખ કરતાં કહ્યું કે ત્યાં લોકોએ મારી પાસે શાળાઓની માંગણી કરી. તેમને અક્ષરની સજ્જડો મળતી નથી. ત્યાં લોકો રોજ ૧૨ માઇલ પગપાળા પ્રવાસ કરીને અને પર્વત ચઢીને પર્વત ની ટોચ પરની શાળાઓમાં અભ્યાસ કરવા જાય છે."

નાલંદાની પ્રાચીન વિદ્યાપીઠ

નાલંદા બીહારમાં આવેલું છે. સૌ પ્રાચીન કાળમાં એક વિખ્યાત વિદ્યાપીઠ હતી. તેનાં ખોડેરો વરસોથી શોધા યેલાં છે. આ સ્થળે મગધ સંશોધન સંસ્થાનો પાયો નાખતાં રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું કે "આપણી પ્રાચીન જ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં નાલંદાની પ્રાચીન જ તા પુનર્જીવીત કરવાની છે. આ ધ્યેય ને લક્ષમાં રાખીને જ આ રાજ્યની સરકારે પાલી અને પ્રાકૃત ભાષાઓના જ્ઞાન તથા બૌદ્ધ સાહિત્ય અને તત્ત જ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં અભ્યાસ તથા સંશોધન માટે મગધ સંશોધન સંસ્થા સ્થાપવાનું ઠરાવ્યું છે. નાલંદાનું નામ આપણા ઇતિહાસમાં સુવર્ણાક્ષરે અંકિત થયેલું છે, કારણો જ્ઞાનની તૃષા અહીં જ છીપાતી, બેદકું જ નહિ પરંતુ બૌ સમયે આ કેન્દ્રના શિક્ષણે વિશ્વના વ્યાપક પ્રદેશોને આવરી લીધું હતું. સાતમી સદીમાં ભારતના પ્રવાસે આવેલા પુઆનચ્વાંગના જણાવવા અનુસાર પૂર્વ જન્મમાં, અહીં જન્મેલા ભગવાન બુદ્ધ આ સ્થળે આત્મસંતોષ (નિર્વાણ) ન પામી હોવાથી આને નાલંદાનું નામ અપાયું હતું. જ્ઞાન સ્વયં એટલું અપુર્ણ છે કે તે લેનાર કે આપનારને કદી સંતોષ ન થાય. અલબત્ત જ્ઞાન સંપત્તિને તેની મર્યાદાઓ છે, પરંતુ વિશ્વના કોઇ પણ સ્થળે જ્ઞાનસંપત્તિને મર્યાદા નથી, કે ન કોઇ રાજ્ય. આ ક્ષેત્રમાં એક વ્યક્તિ પણ તેના એકલા ના પ્રયાસોથી વિશ્વમાં પ્રત્યેક માનવીનું જ્ઞાન વધારવા ઘણું કરી શકે. નાલંદા ના નામ સાથે સંકળાયેલી આકાંક્ષા માત્ર બુતકાળ પુરતી જ રહેવી ન જોઇ એ, પરંતુ ભવિષ્યમાં મગધ પ્રતિષ્ઠાન ની ઐરણા માટે પણ આજુ રહેવી જોઇએ. આપણે નિશ્ચય કરવો જોઇએ કે આપણે ઉદાર દિલે સત્ય ઉપાસના કરીશું અને આપણાં પ્રયાસોના ફળ સમગ્ર માનવતાના ચરણે ધરતા રહીશું. જ્ઞાનબધુ અને બૌદ્ધ સાહિત્ય, તત્ત્વજ્ઞાન, વિજ્ઞાન, કળા અને વેદ તથા તે સાથે સંકળાયેલું સાહિત્ય નાલંદા વિદ્યાપીઠના અભ્યાસ ક્રમના અંગરૂપ હતા. એ વિદ્યાપીઠમાં બ્યાકરણ, તબીબી વિજ્ઞાન, આરોગ્ય, તર્કશાસ્ત્ર અને ફુદર ઉદ્યોગ એ પાંચ વિષયોનું શિક્ષણ કરણ્યાત હતું. નાલંદાના શૈક્ષણિક સત્તાવાળા ઓની આ ઉદારતા અજોડ હતી. નાલંદાની પ્રકૃતિ અને ઉત્કર્ષનાં બીજ, કોઇપણ પ્રકારની પુર્વગ્રહ સિવાય તમામ માનવજાતના જ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાનને સમાવિષ્ટ કરવાની અનન્ય કૃતિમાં રહેલાં છે."

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

સાંધીવડા, કઠોળ, ઘાસ, પુંજની સામગ્રી અને ઘાસ અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

માલોનો સંતોષ જોઇ અમારો મુકો લેખ છે. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો બતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. ઓર્ડર ઓફીસ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

સહાને માટે લોકોને દબાયેલા નહિ રાખી શકાય

કેપટાઉન ખાતેના માજી સુપરી-ટેન્ડન્ટ શ્રી. જુ બ્રામને મેરીટઝબર્ગની ઈન્ડેા-યુરોપીયન જોઇન્ટ કાઉન્સીલ સમક્ષ આપણ કરતાં ગયે અઠવાડીયે જણાવ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકા જ્યાં સુધી પોતાનું બંધારણ એવું નહિ ઘડે કે જેથી નેટીવેા અને બીજા સઘળા કાળાંને પોતાની બુદ્ધિનું સત્યાનાશ કરવા ની તક મળે ત્યાં સુધી તે મહાન રાષ્ટ્ર કહી નહિ બની શકે. શ્રી. બ્રામ ને કહ્યું કે આ વિચારો કર્યાનું મને ઝટપટ સ્ફાય અને કેામ્યુનીસ્ટ ગણવામાં આવશે લોકે કેામ્યુનીઝમને હું તિરસ્કારું છું, અને મને દેશ નિકાલ પણ કરવા માં આવશે તે હું પેનલન આઈ છું.

તેમણે કહ્યું કે હવે એ વખત આવેલેા છે કે જ્યારે આપણે જુદી જુદી જાતીની દ્રષ્ટિએ વિચાર નહિ કરવેા જોઇએ પરંતુ માનવજાતી તરીકે વિચાર કરવેા જોઇએ. એક માણસ દુનીયાના બીજા ભાગમાંથી આવેલેા હેાય, જુદા ધર્મનેા હેાય અને તેની ચામડીનેા રંગ જુદેા હેાય તેથી તે આપણા કરતાં જુદેા છે એમ ગણવું તદન ખુલ ભરેલું છે.

આપણા માનવબંધુઓ પ્રત્યેની જવાબદારીમાંથી આપણે ચુકીશું તેા માનવીઓ તરીકેનેા સંબંધ રાખવાને પણ લાયક નહિ રહીએ.

દુનીયાએ જો આગળ વધવાનું હેાય તેા પુર્વ કરતાં પશ્ચિમ ઉતરતું છે એ જુના ખ્યાલેા કાઢી નાખવા પડશે. ચીટીસ ઓલસથી લાંબેા થયા છે એ હું ઇન્કારતેા નથી. આફ્રીકન સાઉથ આફ્રીકાનેા મુળ વતની છે અને ૭૦ ટકા હીંદીઓ અશિક્ષિત જનમેલા છે. તેઓ બીજો એ કે દેશ જાણતા નથી. તેમ છતાં તેઓ આ દેશમાં "નાગરીક" તરીકેનેા દરજ્જો ભેાગવી નથી શકતેા.

નેટીવ આ દેશની મુળ છે. તેને વિકાસ પામવા નહિ દેવેા એ અન્યાયી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ આત્મઘાતક છે. જો લેાકેા પ્રકાશને માટે ઝંખી રહ્યા છે તેઓને તરછેાડવાનેા સાઉથ આફ્રીકાની સરકારને કશેા હક નથી. લેાકેાને તમે સહાને માટે દબાયેલા નહિ રાખી શકે. તંત્ર ચલાવવાની માણસની એ ખેાટી કલ્પના છે. પ્રત્યેક જાતીમાં મેાટા માણસેા પાકે છે કે જેએા વ્યકિતગત રીતે પેાતાનેા માર્ગ આગળ કાઢે છે તેઓને કેાઇથી રેાકી શકાતા નથી.

ચર્ચાપત્ર

કેાકા કેાલાની બુરી અસર

મે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નાં તંત્રી સાહેબ,

સાહેબ,—કેટલીક મુદતપર આપના પત્રમાં કેાકા કેાલા પર લેખ વાંચ્યેા હતેા. જરાએ પ્રમાણે ગંભીરપણે ધ્યાન આપેલું જણાતું નથી. લેખ વાંચ્યા બાદ મને જણાયું કે કેાકા કેાલામાં રહેલાં કેફીનની મારાપર અસર થઇ રહી હતી. દિવસના ત્રણ ચાર વાર હું તે પીતેા હતેા. કેાઇક વાર દાકતરીને થાય તેવું થતું હતું. પછી મેં અંકુશ મુકવેા શરૂ કર્યો. મેં જાણ્યું કે મને તેનું વ્યસન લાગવા માંડયું હતું. મે તે તદન છેાડવાનેા નિશ્ચય કર્યો. અને હવે હું તેનાથી લાંબા મુકત થયેા છું. કેાઇક વાર મીત્રેાના આગ્રહને વશ થઇ મારે ઘેાડું પીવું પડે છે.

પછી નિશાળમાં મારા વિદ્યાર્થીઓ પર મેં નજર રાખી કેટલાક તેા રેાજ પડે તેવા જ નછકની દુકાને પીવા દેાડી જતા હતા. મેં તેઓને સવાલેા પુછયા. તેઓએ કહ્યું તેઓને ખુબ ઉંઘ આતી હતી અને તેના વિના ચાલતું નહેાતું. અને લાગ્યું કે તેઓના જ્ઞાનતંતુઓપર કેાફીનની અસર થતી હતી અને તેમાં થી તેઓ છુટી શકતા નહેાતા. મેં તેઓને બીજું કંઈક પીણું સેવા સુચવ્યું. કેટલાક તેમ કરવા લાગ્યા છે. મારા એક મીત્ર પેાતાના મન પર મહેા કાબુ હેાવાનેા દાવેા કરે છે. તે કહે છે કે રેાજ સવારે ઉઠીને દાતણ પાણી કરીને દુધ કે કેાફીને બદલે તે કંઈ કેાકા કેાલા પીએ છે. અને દિવસની પાંચ છ બેાટલ પીએ છે. હવે તે એ કે ત્રણ પર આવ્યા છે. આ બતાવે છે કે જ્ઞાનતંતુઓપર તેની બહુ ધીમી અસર થાય છે, અને ધીમે થતી હેાવાથી તે તુરત જણાતી નથી, પરંતુ ધીમે ધીમે તે જ્ઞાનતંતુઓપર સામ્રાજ્ય સ્થાપે છે, અને લેાકેા તેના ભેાગ બને છે.

આ બાબતપર હું શિક્ષકેાનું ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છું છું તેઓએ પેાતાના વિદ્યાર્થીઓપર તેની થતી અસર તપાસવી જોઇએ. કંચી તેઓને ઘણેા લાભ થશે. આપના લેખમાં જણાવેલું છે તેમ વ્હાના બાળકો પર તેની વધારે બુરી અસર થાય છે.

બી. એફ. પટેલ
(અંગ્રેજીપરથી) શિક્ષક ભારત વિદ્યા-મંદીર પેટરઝેલીનાબેથ.

ચર્ચાપત્ર

રેાડેસીયાના હીંદીઓ

સાહેબ,

ગયા જુન જુલાઇના લુસાકા (નાર્થ રેાડીસીયા) થી પ્રસ્તુત થતા સેન્ટ્રલ આફ્રીકન પેાષ્ટમાં, નોર્થ રેાડેસીયામાં વેપાર કરી રહેલ, હીંદી વેપારી ભાઇ ઓની, ઓછામાં ઓછા વેતનથી અપીરત કામ લેવાની કરકસરીઆ નીતી સામે, કેટલા એક હીંદી નેાકરી આત ભાઇઓએ ઉહાપેાહ કરેલ હતેા. આ ઉહાપેાહમાં દેશથી નેાકરી માટે બેાલાવાતા હીંદી ભાઇઓને પ્રથમ ત્રણ વર્ષમાં અનુક્રમે માસીક ૪, ૫ અને ૬ પાઉન્ડ વેતન આપાતું હેાવાનું જ જણાવવામાં આવેલ છે. ઉપરાંત કેટલા એક વેપારી ભાઇઓ પેાતાને ત્યાં કામ કરતા ભાઇઓને, કુકાનેા બંધ કર્યા પછી, અને રવીવાર તથા જાહેર રજાઓના દિવસે પણ વધારાનું વેતન આપ્યા સિવાયજ કામ કરાવતી ફરજ પાડતા હેાવાનું પણ જણાવવા માં આવ્યું હતું.

પરિણામે અહીની સરકારે, આ બાબતની તપાસ કરવા ત્રણ યુરેાપીયન સભ્યેાનું એક બેાર્ડ નીમેલ હતું. અને બેાર્ડે જીલ્લાના મુખ્ય રહેવાસીઓ કરી તપાસ કરી હતી. બેાર્ડ સમક્ષ બહુજ ઓછા ભાઇઓએ પેાત ની દલીલેા રજુ કરી હતી પણ આ બાબત જાહેર વર્તમાન પત્રમાં પ્રસીદ્ધ થવા પહેલાં દેશથી નવા આવવામાં આવતા હતા તે બંધ કરવા છે.

બેાર્ડનેા રીપેાર્ટ જાહેર આવ્યા પછી પરમીટેા આપવા બાબતમાં સરકાર કઇ નીતી અકત્યાર કરશે તે કહી ન શકાય. પણ હાલ તુરત તે પરમીટેા આપવાનું બંધ થયું છે તે જોતાં એમ ધારી શકાય કે. સરકાર વધુ કડક થશે.

વર્ષોથી આ કન્ટ્રીમાં વહેપાર કરી રહેલ હીંદી વેપારી ભાઇઓએ પ્રગતી માં ચાન્સ પણ મેળવેલ છે. પણ પેાતાનાજ અરીજ હીંદી ભાઇઓ કે જેમાંના મેાટા ભાગના પેાતાનાજ સગાંઓ છે તરફ થેાડીક ઉદાર વલણ દાખવી હત તેા આ પ્રશ્ન, ઉપસ્થીત થવાનેા સંભવ બહુજ ઓછેા રહેતે.

નેાકરીઆત ભાઇઓનું હીત સાચવવા જેથી ત્રણ વરસેામાં થેાડા સમય થી પુનીઝનેા પણ હસ્તીમાં આવેલ છે પણ એ ચેાક્કસ જણાઇ આવે છે કે આ યુનીયનેાએ નેાકરીઆત વર્ગના હિત પ્રત્યે બેદરકારી દાખવેલ હશે અને તેથીજ આ બાબત જાહેર વર્તમાન પત્રમાં ચર્ચા અને પરિણામે, હાલ તુરત તેા ઉપર સંજેલ પરિસ્થિતી ઉત્પન્ન થવા પામ્યા છે.

—હેાદા.

અવસાન

લેહાનીસબર્ગના શ્રી. નગીનદાસ પરમેાતમનાં ધર્મ પત્ની શ્રીમતી હરિ-ગંગા ઉર્ફે છાયાબેનનું સ્વદેશમાં નવસારી મુકામે તા. ૨૧–૧૦–૫૧ના રેાજ ૩૦ વર્ષની યુવાનવયે અચાનક અવસાન થયું છે રમણીય પેાતાની પાછળ પેાતાના પતિ અને સાત બાળકેા અને બહેાળા કુટુમ્બને શેાક કરતાં મુકી ગયાં છે જે જે ભાઇઓ, સ્નેહીઓ, મીત્રેા એ તાર, પત્ર અને ટેલીફેાનથી દીલસેાજી દર્શાવી હતી અને જાતે હાજર થઇ આશ્વાસન આપ્યું હતું તે સર્વનેા શ્રી. નગીનદાસ પરમેાતમ પેાતાની વતી તેમજ પેાતાના કુટુમ્બની અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

બેરાના રહીશ શ્રી. છગનભાઇ ગેાવીંદજીના ધર્મપત્નીનું શ્રીમતી મણીબેન નું તા. ૧૮–૧૧–૫૧ ના રેાજ દુઃખદ અવસાન થયું છે. એ નિમિત્તે જે જે ભાઇઓ તેમજ સગાં સંબંધીઓ એ તાર, પત્ર દ્વારા દિલસેાજી દર્શાવી હતી તેમજ રમઝાન માસમાં આવ્યા લીધેા હતેા. તે સર્વનેા શ્રી. છગનભાઇ અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

નવાં પુસ્તકેા

રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે
હીંદુસ્તાની–ગુજરાતી પેાસ્ટ થી. ૧૦–૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ. ,, ૩–૦
ઇસ્લામનેા સુવર્ણ યુગ. ,, ૪–૦
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

આપ ગ્રાહક બન્યા?
ચિત્ર લેખા
તંત્રી: વજુ કેાટક
વાર્ષીક ગ્રાહકને એકજ વર્ષમાં બે ભેટ પુસ્તકેા, ખાસ અંક અને દીવાળી અંક આપનાર ગુજરાતનું એકજ સેાક પ્રિય સામાયિક.
વાર્ષીક લવાજમ શીલીંગ ૩૬.
ચિત્ર લેખા કાર્યાલય
સીમ્પ્લેક્સ ઇન્ડીયા લી.
૬૬ પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ, ૨. (ઇન્ડીયા.)

અદ્દરખ શ્રી. ૧–૦ રતલ
તાજા બેારીલનું અદ્દરખ હાલમાં આવેલ છે નાતાલના અદ્દરખ એકુંજ છે ઓરડર સાથે પઈસા મેાકલવાને.
M. A. MAHOMED,
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone: 20447

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ અંગ્રેજી ભાષામાં ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૧
અમારા બા	(મસ્તુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ (મા. મહાદેવ ગાંધીએ પ્રીતીદાસ આશ્રમ તા કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન જનેરો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી અર્થશેષ શિલના		૫ ૦
મહાત્માના ભોગણે	(ગાંધીજી)	૬ ૪
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી	(મહાદેવભાઇ દેસાઇ)	૫ ૦
બાપુના પત્રો (આશ્રમની બહેનો ઉપર)	સંપાદક શ્રીમતી મીરાબહેન	૨ ૬
બાપાની રેંટણણી	(ગાંધીજી)	૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો		૧૦ ૦
,, બીજો		૧૨ ૦
,, ત્રીજો		૧૧ ૬
,, ચોથો		૮ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક		૬ ૧
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના જેલવીસ માસનો ઇતીહાસ. બેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીમત રૂપી. ૧૫/-.		
ગ્રેમ ૫'મ	ભાગ ૧	૬
= "	" ૨.	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૧ ૦
મહાત્માના ત્રેવ વિચારો	(વીનોબાજી)	૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો	(મસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૬
કસ્તુરબાના રમારક ભાંડ		૧ ૦
ગાંધી રમારક ભાંડ		૧ ૦
બાપુની ગાંખી		૩ ૦
મંગલ પ્રભાત		૨ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ચીકમજી)	૨ ૬
સ્વાધ્યાય ધર્મ ભાવના	(ગાંધીજી)	૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી		૨ ૩

દીનોરલાલ ભગવાનદાસ ગુપ્ત

રેંટણણીનો વીકાસ મા. ક. મ.	૩ ૦
ગીતા મંગલ -(ગીતાજીનો સમગ્ર સમાજ એવો રીતે રજુ કરવાનો પ્રયોગ અનુવાદ	૭ ૬
ગીતા ભજની (ગીતાજીના ગુજરાતી પ્રયોગો)	૧ ૩
શ્રી પુરૂષ ભગોદા (આત્મ કથની, પુરૂષમાં મેળવાતી ભૂલો વધર પ્રકાશ પ્રમાણ ભગવાનાએ જે જોયો ભગવાન જે તેનો ગ્રંથ)	૩ ૬
સમુના કાંઠે	૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો	૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઇ પટેલ	૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેળવણી વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ	૪ ૦
ઉંદરીને પત્રો (નવા)	૩ ૦
સુખ નથી મહેતાય (ઝવેરચંદ)	૫ ૦
જુની અક્ષરા સંસ્કૃતીનું આપી (ચાર ભાગમાં)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો (ઝવેરચંદ)	૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નવા)	૧-૬-૦
રોબ્સપીયર અને ફ્રેંચ ક્રાંતી	૨ ૦
ગોલવાડી વિવાહો (ભાગ ત્રીજો)	૬ ૩
ખુબ લીલા	૧ ૧
ખુબ ચરીત્ર (૫૫)	૪ ૦
નવલ સંપાવલી	૫ ૧
ગોવીંદ વસીઆ. (વસીયા વીશે અમુક ભોગ)	૧૦ ૦
સેઠ વખીનચંદના કથાનકો (ચાર ભાગ)	૨ ૬
ગુજરાત મહુમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નવું પુસ્તક)	૧ ૦
ગોકળભાઇ (ભાગ બીજો)	૬ ૦
રમણલાલ વાત્રા (" ")	૫ ૦
દિલ્લી કેમો જીતાયું	૦ ૭

ગોવર્ધનરામ ગ્રંથ

ઉત્તમ નવલકથાઓ

ત્રણ નવેલકથાઓ	૫ ૦
હૃદય પરીવર્તન (નવલકથા)	૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્ણ ભારતી	૬૬ ૧
અમુલ્યમા	૬ ૦
કમલીનાથ	૫ ૦
ચંદ્રનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૩ ૧
દેવી	૭ ૧
દત્તા	૪ ૦
નવીના	૧૦ ૦
પુનર્ મિલન	૮ ૧
વૈકુંઠનું	૫ ૦
શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ	૬ ૧
શુભદા	૧ ૦

ટાગોર ગ્રંથ

ગ્રંથ ખુબ	૧ ૦
ગોરા અને બાર અધ્યાય	૫ ૩
ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચતુરંગી	૩ ૦
ચાર અધ્યાય	૫ ૩
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦

કુટી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને પ્રતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા.	૮ ૩
ચમુતરી વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૩
ચોરની વાતો	૧ ૦
જોહાન ગોલ્ડમ્બ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
જય શ્રી રામ રામચંદ્રરાજ	૧૧ ૦
જાદુઇ બાગ	૮ ૬
જાવાનું ઓલ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
જાવતી કાંત	૭ ૦
જાપત્રા (ચાર ભાગનો સેટ)	૧-૧૨-૦
જાદુઇ વાતો	૧૧ ૩
જોરે અધર	૧૧ ૦
ઝવેરાતા વાચસ	૭ ૩
ટેનીસન ગોરેલ	૭ ૦
ઠેકરીમાર	૮ ૧
ડોશીને પત્રો	૩ ૦
તરંગ તમાશો	૬ ૦
તે દેશ ડોબા	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૨ ૦
પરીશેક	૭ ૦
પીતાજીનો ધન પ્રવેશ	૭ ૦
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
પોલીસ તાપ	૫ ૦
પોલાસ્ત્ય ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
ભમતી ભાકાર કે	૫ ૧
ભોલાનાથ-	૧ ૦
ભમરાંગણ	૧ ૩
ભણ્યા નથી	૧ ૦
ભમુખ	૭ ૦
વિજ્ઞાનીક ભગત	૫૩
શ્રીમન (ડોક્ટર ફ્રેન્ચ ગોરેલ)	૧ ૦
શાંત મુખી	૭ ૦
મોટો ભોગવી. કોષ	૧ ૨ ૧
સાત રંગ	૧ ૦
સોને ચરણે	૧ ૩
સાવિત્રવાણી (ટાગોરની ગોરેલ)	૮ ૦
સ્વયંદતા	૫ ૧
સારસ્વત	૭ ૧
સાગે ક્રમ	૭ ૧

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૧ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ માર્ગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૫૦	પારસી ૧૩૨૧ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૭	શુદ ૯	૭	૧	૪-૪૬	૫-૪૮
શની	૮	,, ૧૦	૮	૭	૪-૪૭	૫-૪૮
રવી	૯	,, ૧૧	૯	૮	૪-૪૩	૫-૫૦
સોમ	૧૦	,, ૧૨	૧૦	૯	૪-૪૨	૫-૫૧
મંગલ	૧૧	,, ૧૩	૧૧	૧૦	૪-૪૧	૫-૫૨
બુધ	૧૨	,, ૧૪	૧૨	૧૧	૪-૪૦	૫-૫૩
ગુરૂ	૧૩	,, ૧૫	૧૩	૧૨	૪-૩૯	૫-૫૪

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડામી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સુતર રમ્સ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાસો માટે બહુ બનતો માલ. તેમજ કેપીટીન બોરસેટ સાડીયો
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારમાં છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33–2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Consant, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kaiwoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 339859 અને 228727.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરેબ્લ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબ્લ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. તમને પસ્તાવો લાગ્યા ચુકશો નહિ.
—બોક્સ, ટેબલ અને ફ્રીચન હરેસર—
જે હંમારી રેગ્યુલર નીચે તપેલાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. બાજ ચોક્કસ બાંધેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આપજ પધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
ઓટોમી, આગ, ચોરી, ગ્લાસ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અંગે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ
દરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ. મોટી કલીનું લસણ ડઝ, ૧ રતલ. મોળ બાસ્કેટ ૧૬/– ડઝન. લાંબી અને રકેર બાસ્કેટ ૧૬/૬ ડઝન. પાન, બનાર બાજ, ન્યુસપેપર, બાપ ૮/૬ ૧૦૦.
ગોબાની બાપડી ૧૫/– ૧૦૦.
શેરડી ૬/– ડઝન પાસનેપલ, ચોખો રોજનાં બનાર બાજ મુજબ. દેશી બાસ્કેટમાં કાલમાં તુવરશીંગ, વેમણુ, શેકેલાની શીંગ, લીલાં મરચા આચારની કેરી ૫/– ૧૦૦, બાસ્કેટ ૭/૬ થી ૧૦/– સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. દરેક જાતનું કોળ મળશે:
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

જરા ધિયાન આપી ફિલ્મોના નામ અને ગીતોની વિગતવાંચજો

૪ રેકોર્ડ ની "સ્પેશીયલ"
ફીલ્મ આલબમ
શી. ૨૫/–
પોસ્ટેજ ૨/–

૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "ઝબનમ"
YI. 1099 તેરા મેરા પ્યાર અમર
પ્યાર મેં તુમને મેરા સીખા
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1101 ગયા ગયે બાલમ
મુજે કીસીસે પ્યાર હોર ગયા
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "શાયર"
YI. 1104 યે દુનીયા દુ
દેા બીછડે દુખ દીલ
૧ રેકોર્ડ : ફીલ્મ "દેવદાસ"
YI. 1046 કૈસે દીનોંકી મેરી બનીયા
સુના સુના સાસુક મ અંજના

અને આ નીચે જણાવેલી ફીલ્મોના સારામા સારા છુટા રેકોર્ડની વીગત પણ જરા ધીયાન આપી વાંચજો
કીમત ફકત શી. ૭/– પોસ્ટેજ વધુ

ફીલ્મ "મેલા"
YI. 1094 નાયેલ ગીત મોકત કે
મેરા દીલ તોડને વાલે

ફીલ્મ "દીલ લગી"
YI. 1095 તુ મેરા ચાંદ
દુનીયા કયા ખને

ફીલ્મ "અંદાજ"
YI. 1096 કરના મેાહબ્બત કરતે
દીલ ટુટેના

ફીલ્મ "અંદાજ"
YI. 1097 હમ આજ કહી દીલ એા મેરે
મુજ કુમ કે નાચેા

ફીલ્મ "શાયનમ"
YI. 1098 યે દુનીયા રૂપ કી ચોર
ભાગ ૧ અને ૨

ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1102 જીયા યે કરાર કે
અબ મેરા કોન સહારા

ફીલ્મ "બરસાત"
YI. 1103 બીછરે દુવે પરદેશી
પતલી કમર કે

ફીલ્મ "નઝરાના"
YI. 1105 એક રાત તેા પહેલે અમે
ભગવાન તેરે રાજ મે

YI. 1106 કયા સેાચ કે બનાય તુમને
લાચાર દુ એસા

ફીલ્મી દુન્યા હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

આ મહીનાની રેકોર્ડ બાસ નવી કળથી તઈયાર કરી છે સાંભળતા ચુકશેા નહી.

માયા દેવી અને રામચંદ

H. 709 રંગે અલમ
ખસીકા નામ પ્રીત કેર
રામચંદ્ર

H. 710 મહાને મેાહબ્બત
કહસિ સાવું

સુશીલા રાણી

H. 711 કૈ પ્રીતમ — (આફ્રીકનાર સ્પેશ્યલ)
બુધ ના — (યુરોપીયન સ્પેશ્યલ)
નૌશાદ

H. 712 તુ મીલે અગર — (વેસ્ટર્ન સ્પેશ્યલ)
હમ આજ કહીકે — " "

નવી ઉર્દુ કવ્વાલી
રેકોડ
શી. ૭/–
પોસ્ટેજ વધુ

ગનપતુલાલ કાલુ (કલકત્તા)

U. 905 રબને કસાહી લાજ
સાકમ દીખારેા ખ્વાજા

આ રેકોર્ડના વખાણ કરવા એટલે સેાના પર સેાહાગ ચઢાવ્યા જેવુ છે. ગુંજ દર્દ ભરેલેા આવાજ, મીસરાએ ની અદાયગી અને સાબીરની નવી તાન ખરેખર આ રેકોર્ડને એક પાકાર બનાવી દીધે છે.

ગુલામ કવ્વાલ

U. 909 ખુદ પરેશાન હે
એ બાદે સબા

આ નવી ગઝલેા "કવ્વાલી" એ સબ્બેલી છે માટે અલબાદ ગુલામનેા આવાજ ખરેખર દર્દથી ભરેલેા છે. તમને જરૂર આ રેકોર્ડ પસંદ પડશે.

ઈસ્હાક કવ્વાલ

U. 908 હમરેા સના
કરેા સલામ

"કવ્વાલી" ના ઉપલી તાન અને સલામ કરબલાના રેડીયે સ્ટેશનેથી ઈસ્હાક કવ્વાલે ગાયા પછી પબ્લીકની માંગને લઇ હમેા આ રેકોર્ડ તઇયાર કીધી છે. સારી સાભળવા લાયક રેકોર્ડ છે.

"Young India" Selected Hindustani film records.
"Shalimar" Filmi Dunya Hindustani records.
"The Mogul" Urdu Qwawali records, Obtainable from all Indian record dealers through out South Africa.

પૂરી ગઝલેા સાથે નવુ કેટલેાગ તઇયાર થઈ રહ્યું છે. તમારૂ નામ આજેજ નોંધાવી દેા.

Shalimar Record
Co. (Pty.) Ltd.,
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"
16 Saville St, DURBAN.

M. S. Nana.
Telephone 35-1533
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.

Tel. Add: "Charelar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ ગાંધીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળખા પીની તેમજ બીજા ગોળા ગોબા, બસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશું શેવ, મમરા, ચોંડીઆ, બદામ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા ઓર્ડરો અમારી ઓર્ડર બમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE
Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	1	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ન હોલસેલ વેપારી ન—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Radio Record Trading Co.,

Capetown
145 Hanover St.

Johannesburg
38a Market St.

DURBAN : 90a Victoria Street.

છેતરાઓ છો શાં માટે ?

ખીસા કાતરૂઓથી બચી પાઈપ બચાવવા હોય તો અમારે ત્યાંથી રેકોર્ડ ખરીદો. અમારે ત્યાં "હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ" તથા "કોલમ્બીઆ" જેવી અસલી માલની નવી રેકોર્ડના સેટનો મોટો જથ્થો આવી ગયો છે. કીમત. એક રેકોર્ડની ફક્ત શી. ૭.

ફીલ્મ રેકોર્ડ

અંદાઝ, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫
અનોખા આદા, ૭ રેકોર્ડ શી. ૪૨.
અનમોલ ઘડી, ૭ રેકોર્ડ શી. ૪૨.
બરસાત, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
બળી બહેન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
દીલ લગી, ૭ રેકોર્ડ, શી. ૪૨.
આજાદ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
મેલા, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
પ્યાર કી જીત, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
શેહનાઈ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
સાજન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
ઝોકીન, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫.
જુમરુ, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
કઈ, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫.
રતન, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
નતીજા, બે રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
સપના, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
સબમા, બે રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
જાત જુરાસ, ચાર રેકોર્ડ શી. ૨૮.
દો ભાઈ, પાંચ રેકોર્ડ શી ૩૫.
મુલાકાત, ૪. અને ૧ કવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
દો ભાઇ ૪ અને ૧ કવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
હબીબ ચે ન કરવાનો ચાર રેકોર્ડનો સેટ શી. ૨૮.

J.O.D. 181 તુજે યાદગારી કરના હે.
J.O.D. 182 મુલાને કાહે નુર પર.
J.O.D. 183 મેં તો આપ કા દીવાના તેરે કરબાર.
J.O.D. 189 ખુદા કે દુલારે મેં રાજવાલે.

કાલુ કવવાલ

J.O.D. 175 હા કે પ્યારે ઉલ્ફત વાલે તુમ ચે
લાખો સલામ.
J.O.D. 172 હમે કયા ખબરથી બીજા બજવેંગે
J.O.D. 177 અલ્લાહ હું અલ્લાહ હું.

આર કવવાલ

J.O.D. 174 મદીને મા મુસાફર હું
J.O.D. 173 આવાજ કમલ આપ પઢે જો અર્થ વાલે
J.O.D. 128 પાકીસ્તાન કવવાલી. હું મરદે મુસ્લિમ હે
J.O.D. 131 જમીન દિર દોસ પાકીસ્તાન મી હોગી જમાને મે
J.O.D. 129 મદીનેકા દેખા તો જન્નત કા દેખા
J.O.D. 130 દહાં સે મેં લાઈ લેવરમે મહમદ
J.O.D. 192 વલ્લાહ અને બિલ્લાહ

અરબાઝ આજાદ કવવાલ

G.C.E. 40 મેં જિયાર ન હું રહેમ આકો બ્વાલ
G.C.E. 41 યા રા રા કે પુટ ગમ અંખીયા
G.C.E. 42 બોલન મા લેકર ચેન્ન લોલા દેવ
G.C.E. 51 મરદીલ મેં આ ગયા યા મુહમ્મદ યુસેનકા (મરસીયા)
G.C.E. 52 તુજે કરબલા કા કરબલા સે બોલતે દેખા

ચાંદની રાત ૫ રેકોર્ડનો સેટ શી. ૩૫.
સબનમ ૬ રેકોર્ડનો સેટ શી. ૪૨.

ખુલાસો

ચાંદની રાત એટલે રાતની બહાર
સબનમ એટલે રાતના ઘરેણાં.
બળી બહેન એટલે બરની આબોહવા
બરસાત એટલે ખુદાની રહમત
મુલાકાત એટલે બધા દીવસો બધ છે.
દીલ લગી એટલે તે વગર દુનીયા ન હોય
મેલા એટલે દુનીયાનો મેળો
અનમોલ ઘડી એટલે જેની કીમત નથી થતી
જુમરુ એટલે રાત ચમકે છે

(જો કોઈપણ બીજા તમને જે જોઇએ તે રેકોર્ડ અમારે ત્યાંથી બીજાઓ કરતાં વધારે કીફાયત ભાવે મળશે અને અમારો માલ પણ બીજાઓ કરતાં ચઢતી ક્વોલીટીનો જ હશે.)

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
19 DEC 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 49—Vol. XLIX. FRIDAY 14TH DECEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

WHAT SHOULD INDIANS DO IF THEY FAIL AT U.N.O.

The following is a leaf from the diary of Manuben Gandhi, who was with Mahatma Gandhi till the last moment of his life.

Birla House, New Delhi
17th October 1947.

A few Indians came to visit Mahatma Gandhi in the afternoon. They asked him a few questions on the international position of Indians.

Question: What should Indians in South Africa do if U.N.O. failed to help them in anyway?

Gandhiji: The first thing is that Satyagraha never fails. Nor can I understood how it can possibly fail. Indians must prove their worth.

Question: Assuming U.N.O. was not able to solve this question justly. What effect will that have on the Organisation?

Gandhiji: If it fails to give justice it will lose its influence.

Question: What effect will it have on the world?

Gandhiji: Who can tell what effect it would have on the world. I do not know?

Question: If it is desirable for world peace to remove distinctions based on race or colour and nothing can be done to remove the evil even by those who believe in that principle. What is your advice to such people?

Gandhiji: Those who believe in that principle and yet do nothing are hypocrites. Such people have no guts. If there is to be peace in the world it is most essential to remove all distinctions based on race or colour.

Question: What way would you suggest for the removal of distinctions based on race or colour from human society?

Gandhiji: Everything is in the hands of the Indians. All will be well if India gets settled.

Question: What is your advice to Indians settled overseas?

Gandhiji: Indians must show their quality, ability and worth wherever they are settled. They must be patriotic. Not a single act of theirs should be such as to do harm to India. They must zealously guard and increase the fame of India by their body, mind and wealth.

(Translated From Gujarati.)

સુનો ન્યાય ન આપી શકે તો હીંદીઓએ શું કરવું?

[કુમારી મનુબેન ગાંધી, કે જેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના છેલ્લા શ્વાસ સુધી તેમની સાથે હતાં તેમણે લખેલી ડાયરીમાંનું આ એક પાનું છે:]

"બીરલા હાઉસ, નવી દીલ્હી. તા. ૧૭-૧૦-૧૯૪૭–બપોરના મુલાકાત માટે થોડાક હીન્દીઓ આવેલા. તેમણે દેશના રાજકીય આંતરરાષ્ટ્રિયમાં હીન્દીઓના સ્થાન વિષે ગાંધીજીને પુછ્યા.

સવાલ—દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસેલા હીંદુસ્તાનીઓને સુનો ન્યાય ન આપી શકે તો ત્યાંના હીંદીઓએ શું કરવું?

જવાબ—પહેલી વાત તો એ કે સત્યાગ્રહ કદીય નિષ્ફળ જતોજ નથી. અને નિષ્ફળ થાય તેવું છે પણ શું, તેજ હું નથી સમજી શકતો. હીંદુસ્તાનીઓ એ પોતાનું મૂલ્ય બતાવવું જોઈએ.

સવાલ—ધારો કે સુનો આ પ્રશ્નનો ન્યાયી રકેલ ન લાવી શકે, તો સંસ્થાની ઉપર શી અસર થાય?

જવાબ—જો ન્યાય ન આપી શકે તો સંસ્થાની હાજર જ નથી.

સવાલ—દુનીયા પર જેની શી અસર થાય?

જવાબ—દુનીયાની ઉપર શી અસર થાય તેની મને ખબર? અને પણ ખબર નથી.

સવાલ—જો દુનીયામાં શાંતીની સ્થાપના કરવા માટે રંગભેદ કે જાતીભેદ કાઢવો જરૂરી છે અને જેઓ આ સિદ્ધાંતને માને છે, છતાંય આ કામ કરવા તેઓ કંઈજ બહાર નથી કરતા, તેમને માટે આપ શી સલાહ આપો?

જવાબ—જેઓ માને છે છતાં કંઈપણ નથી કરતા તેઓ દંભી છે. તેઓને કંઈ કહેવાનું નજ હોય. એ લોકો ચકિત બનવના છે. અને જગતમાં શાંતી સ્થાપવી હોય તો રંગભેદ કે જાતીભેદ કાઢવાની અતિ આવશ્યકતા છે.

પ્રશ્ન—ભારત સરકારમાંથી રંગભેદ તથા જાતીભેદ કાઢવાને આપ શી સુચના આપો?

જવાબ—હીંદીઓના હાથમાં બધું જ છે. હીંદુસ્તાન કેમાંકે આવી જાય તો બધું જ સારું થઈ જશે.

સવાલ—પરદેશોમાં વસતા હીંદીઓને આપ શું સુચવો છો?

જવાબ—જ્યાં જ્યાં હીંદીઓ વસે છે ત્યાં ત્યાં તેઓએ પોતાનું નામ, કુળ અને ચરિત્ર બતાવવાં જોઈએ. દેશાભિમાન હોવું જોઈએ. દેશને નુકસાન થાય તેવું એક પણ કાર્ય તેઓએ ન કરવું જોઈએ, અને તન, મન, ધનથી પોતાના દેશની કીર્તી સાચવે, વધારવા યત્નશીલ.

45" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £6/6/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wise & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે હાડકાં.

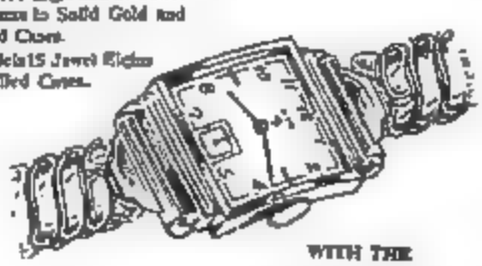
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Festival Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5195 Johannesburg
'Phone:—Office: 22-7771. After hours: 21-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business. Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,16,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610,

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja will sail on the 4th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

S.S. Kompala will sail for Bombay on 2nd February

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO is ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

3241-1

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 49—Vol.-XLIX Friday, 14th December, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Sins Of South Africa

DURING November, 76 Native children under the age of two died in the shack-area of Cato Manor as a result of dysentery. In the previous month there were 49 deaths, and in September, 29. Commenting on this, the chairman of the Public Health Committee, Councillor Frank Cheek, is reported by the 'Natal Mercury' to have said: "The problem of supplying some complete form of sewerage in the Cato Manor area appears to be insoluble. "Until we can disperse the shacks, or provide alternative housing, we can only do our best to take water-borne sewerage to those parts where it is possible to build communal lavatories. "It may be possible in places to introduce removal services. In some parts we can dig pits, but in others we cannot."

This is a typical example of how non-Europeans are allowed to live. One never hears of Europeans having to live in such conditions. The reason is quite clear. We have a White Government who is concerned about the interests of the White people only. Non-Europeans are treated as mere chattel. If even a hundredth part of the evils that exist in Cato Manor were to exist in any European locality such a noise would be made as though the very heavens had come down. There is evidence of that in the present agitation against the Group Areas Act by Europeans, who are going to be the least affected and shall be fully compensated for the comparatively meagre losses they may have to suffer. Their losses will be more sentimental than material whereas the non-Europeans and more particularly the Indians will just be wiped out lock, stock and barrel for the only sin of wearing a dark skin. So much is being heard about the evils existing in Cato Manor but the authorities are moving at a snail's pace to remove those evils. Instead of improving the living conditions of those who are there what we hear is that the area is to be made a European area with all the requirements provided for them. How vigorously the authorities have been working to make a sub-way at the racecourse all for the pleasure and convenience of race goers. We hear now that the sum of £1,000,000 is proposed to be spent on Durban's beach, while here in Cato Manor children under the age of two are dying in their numbers every month of dysentery as a result of the criminal negligence of the authorities. If this is what White civilisation means one cannot help but saying, the sooner it ends the better. Have the rulers no heart, no conscience? Can they see nothing beyond their white skin? The people who submit to such abomination will certainly suffer and will deserve to suffer but the sins of the rulers will surely overwhelm them much sooner than they imagine. The time has come when they should shed all pride and prejudices from their heart and think humbly of God, and be thankful for all that He has given South Africa, which is much more than any other country is able to enjoy or can expect to enjoy. White South Africa has unfortunately fallen in the grip of pride, greed and prejudice—a disease that will bring about not only their destruction but the ruination of the whole country. We can only pray that they may wake up before it is too late.

Let Us Preserve Our Sanity

THE Durban Chamber of Commerce is an influential body and a statement emanating from the president of that body must naturally carry weight. We are pleased to note that Mr. Butcher, the president, has not followed the line adopted by some of the extremists, though of course we do not entirely agree with him in the tribute he has paid to the Mayor, Mr. Percy Osborn. Mr. Osborn, we are afraid, is playing in the hands of the present Nationalist Government and is proving a disgrace both to the moderate minded Nationalists as well as to the very large number of the English-speaking people who have still retained their tradition of British fairplay and justice, a note which resounds in the last two paragraphs of Mr. Butcher's statement.

We can well understand and appreciate Mr. Butcher's desire to retain the European character of the City of Durban, which he claims, the forebears of the Europeans had created. But will Mr. Butcher be so ungenerous as to forget that the forebears of the Indians have made no small contribution in developing the City and that this Province owes its prosperity to the sweat and blood of the Indians? Do the Indians not merit at least some return? And what do they ask? They ask for nothing more than to be treated as self respecting human beings. The acid test for the European is to place himself in the position he seeks to place the Indian in and ask himself if he would feel satisfied. If he would not, and we have not the least doubt that he would not, then what justification has he to expect the Indian to be satisfied? We are in agreement a hundred per cent with Mr. Butcher's following observations: "There could be no justification for proceeding with the plan unless all racial groups were equally, fairly and justly treated and unless provision was made in advance for other areas suitable for residential development and equally provided with essential services. The standard of European civilisation will be on trail. It remains to be judged whether we can be trusted to deal fairly with the unfranchised races who are dependent upon us."

Our past experience, however, gives us no reason to hope that unfranchised races will be treated as Mr. Butcher would like them to be treated. If there was an honest and real desire to so treat them that can be done without the obnoxious and humiliating measure such as the Group Areas Act. Scrap the Act to-day and see if the Indians do not heartly co-operate with the authorities in working in the true spirit evinced by Mr. Butcher.

We heartily agree with and commend to Mr. Butcher the views expressed by Mr. Fannin that, God has ordained that we all—Europeans, Indians, Africans

and Coloured—should live together in friendship and harmony realising that we are human beings all equal in the eye of God and dependent upon one another. We cannot afford to separate them from society any more than we can separate any of our limbs from our body.

There is so much talk in this country of apartheid but can this country be run without the help of the non-Europeans? Quite obviously not. Why not then try to safeguard our sanity instead of vainly indulging in meaningless talk of safeguarding White civilisation?

The Death Of "The Forum."

STRAWS are said to be able to show which way the wind blows.

We hear and read a lot about the favourable prospects of the U.P. in the next election, the suggestion being that, sick of the narrow, cramping policy of the present Government, there is a revival or rebirth of Liberalism in the electorate which will express itself at the polls, put the U.P. into power once more, and to inaugurate a happier era consequent upon a reversal of the Nationalist Government's policy.

We wish we could believe it. That a weekly publication — we believe the only one in the Transvaal endeavouring to propagate Liberalism — of the high quality of 'The Forum' should be compelled to cease publication through lack of support, hardly encourages the notion.

If it is a straw showing which way the wind blows, the wind indicated is a hostile rather than a favourable one. It says little for 'The Forum's' influence upon public opinion; for its having effected any conversion, worth mentioning, from egotism to altruism, from race, class and color selfishness to Truth, Right and Justice.

Nor does what is happening in Natal, seem to us to warrant any greater optimism. It is all too obvious that, notwithstanding all the platitudinous talk, the Indian community is to be butchered to make a White Natal's holiday.

Gandhiji used to remark that whenever there was a conflict between Principles and material interests "the Devil was sure to win."

We have, of course, as we always have had, a small if select body of European supporters, to whom Truth, Right and Justice are something more than mere words. We value their support and honour them for their sincerity. But, we see few, if any, signs of a change of heart on any worth while scale. And, in the final result, that is what it all turns upon. Upon that or our unshakable determination to lose, if we must, everything except Honour.

NOTES

Mr. Manilal Gandhi's Letter To The Prime Minister

The following is the text of the letter sent to the Prime Minister by Mr. Manilal Gandhi. "Sir,—I take the liberty to respectfully inform you that in accordance with my decision, which I have conveyed to you earlier, to actively oppose the apartheid laws and to suffer the penalty for doing so, I now propose to go to Bloemfontein to attend the conference of the African National Congress which meets on the 15th of this month. Thus I shall be leaving Durban by train at 8 p.m. on Friday December 14, and shall enter the Orange Free State without a permit. I need hardly tell you how it pains me to have to defy the law of the land but I am compelled to do so in obedience with the higher law of God which all human beings are enjoined to obey and to regulate their lives accordingly. I wish to assure you that there is not the slightest spirit of bravado in the step I have been impelled to take. It is taken in a spirit of humility and prayer that my mental and physical sufferings may awaken the conscience of your Government to treat all human beings, irrespective of their race of colour, with justice and equity. My protest is not only against the apartheid laws but also against the way in which the suppresion of Communism Act is being administered, which has been adversely criticised by all thinking people of South Africa."

Poisoning The Minds Of Students

The first people to suffer if industrial barriers were lifted to Natives or the colour bar removed, would be the Afrikaners, a student chaplain of the Nederduits Hervormde of Gereformeerde Kerk, Dr. J. A van Wyk, last week told a group of students who are studying Native conditions in Johannesburg. "The Afrikaners are the mine workers, railway workers and civil servants. They come in close contact with the Natives. The higher offices are mostly held by English-speaking people," he said. That is the thing the Afrikaner realises—that he will be the first to be engulfed. Most of the English-speaking people live in areas which it would take the Native some time to reach—the Afrikaner lives next to the Native areas." Dr. van Wyk told the students that he was expressing his own opinions on the Afrikaner's view of segregation. "I do not think the majority of Europeans are going to give up their dominance of the Native, possibly because it means to have security," Dr. van Wyk added. "There is no such thing as a clear cut plan for South Africa. We are living in a state of flux and attitudes are changing daily." Generalising, while taking into account traditions and backgrounds, Dr. van Wyk said the Afrikaner was generally more conservative and the English-speaking person more liberal in their attitude to the Native. He referred to apartheid as an ideal under which Natives would have their own government, courts and police and public services. He said many people considered it impractical and the problem was how far the object of apartheid should be taken. "The role the Native is playing in industry is an important factor," he said. "There has been far too much talk about this thing and we have done too little study." Dr. van Wyk concluded.

White Teachers In Non-European Schools

The Heidelberg School Board decided unanimously last week to ask the Department of Education not to appoint any more European teachers to Native, Indian and Coloured schools in the Transvaal. The Board felt that a great wrong was being done in that the interests of Indian, Coloured and Native children were being served at the cost of European children. The outcome of the appointment of European teachers to non-European schools was that European schools had to make use of temporary teachers. The Board decided to seek the support of other school boards in this matter.—SAPA.

Mr. Nagdee Named As Communist

An 87 year-old Mr. Mohamed Nagdee, has been named as a Communist by the Liquidator. Mr. Nagdee took a prominent part in the historic Passive Resistance struggle under the leadership of Mahatma Gandhi between 1907-1914. He served several terms of imprisonment and was one of the staunch Passive Resisters. He also played a prominent part in the Passive Resistance in 1946. The letter from the Liquidator said that he was regarded as a member and an "active supporter" of the Communist Party. Mr. Nagdee says that he has never been associated with the Communists in any way.

Immorality Act

The definition of a non-European in the Immorality Act was so framed that there must be a great number of people who could not be proved to be either European or non-European, the Appeal Court in Bloemfontein, said last week in allowing the appeal of Neville Eldrid Bryant Ormonde, a European and Dorothy Jubelin, an alleged Coloured women. Ormonde and Jubelin, who lived together in Capetown, had been convicted under the Act and were each sentenced to three months' imprisonment suspended for three years. He said that since his marriage he had taken his wife to European cafes and other places reserved for Europeans. The Appeal Court held that to obtain a conviction, the Crown had to prove positively that Jubelin was a non-European in terms of the definition of that word in the Act. The impression that one got from the evidence was that an observer who had nothing more than Jubelin's appearance to go by would have been left in doubt whether she was European or non-European. That fell short of the test imposed by the Act. The conviction and sentence would, therefore, be set aside.

Sentenced Under Immorality Act

A 24-year-old Native woman, Esclinah Pungula, convicted in the Maritzburg Magistrate's Court, under the Immorality Act, of allowing a European to have relationships with her, was sentenced to three month's hard labour. A European, Pieter Johannes Koneo, who appeared on a similar charge under the Immorality Act, was remanded to December 14

DURBAN CHAMBER OF COMMERCE ON RACE ZONING PLAN

MR. R. Butcher, president of the Durban Chamber of Commerce made the following statement last week on the racial zoning plan: "The thanks of all Durban citizens who care for the preservation of our city must go out to our Mayor, who has grasped the vital importance of the opportunity placed in our hands by the Group Areas Act.

"He has taken prompt and resolute steps in directing a Technical Research Committee to make an appraisal of population areas and trends and plan for the future development of Durban.

"That this report has raised a storm of criticism is immaterial. Indeed it is the inevitable concomitant of any report which contains far-reaching recommendations that must inevitably interfere with the occupation or ownership of land.

"They objected against specific features rather than the principle behind this bold and imaginative plan."

For many years the increasing penetration of European areas and the encirclement of the city had become even more threatening. Study of the revealing census figures disclosed that the Asiatic was fast out-breeding the Europeans.

It therefore became increasingly probable that, in the absence of control, the city of Durban would, in the foreseeable future, be gradually strangled and eventually controlled by Asiatics.

"This raises the question whether it is possible to preserve the European character of Durban," said Mr. Butcher, "or whether it is inevitable that there should be a steady degeneration of Durban to the level of an Asiatic town.

"To commerce there can be but one answer," declared Mr. Butcher. "Our forebears were responsible for the creation and growth of this town, and there is a genuine determination that Durban shall remain a European city, and we should take any necessary steps to preserve that character."

The report of the City Council's Technical Research Committee had raised a storm of criticism.

But there was "the inevitable concommitant of any report which contains far reaching recommendations that must inevitably interfere with the occupation or ownership of land."

Mr. Butcher added that there could be no justification for proceeding with the plan unless all racial groups were equally, fairly and justly treated and unless provision was made in advance for other areas suitable for residential development and equally provided with essential services "The standard of European civilization will be on trial—it remains to be judged whether we can be trusted to deal fairly with the unfranchised races who are dependent upon us."—S.A.P.A.

BLESSED ARE THE MEEK: THEY SHALL INHERIT THE EARTH

WE call the following passage, very appropriate to the present occasion, from a letter written to Mahatma Gandhi thirty years ago by Miss Anne Marie Petersen of the Danish Mission in Madras:

.....We go on crucifying Christ, while we long proclaim the Power of His resurrection by which He has conquered untruth and unrighteousness. If we, who bear His name, were true to Him, we would never bow ourselves before the Powers of this world, but we would always be on the side of the poor, the suffering and the oppressed. But we are not. . . .

"Truly it matters little what I, a lonely and insignificant person, may say or do. What is my protest against the common current the race to which I belong is taking and,(what grieves me more) which the Missionary Societies seem to follow? Even if a respectable number protested, it would not be of any use. Yet were I alone against the whole world, I must follow my conscience and my God. . . . . God forbid that in the struggle between might and right, truth and untruth, the spirit and the flesh, there should be a division of race. Taste it not. The same struggle is going on all over the world. What does it matter then that we are a few. God is on our side.

"Brute force often seems to get the upper hand but righteousness always has and always shall conquer, be it even through much suffering and what may even appear to be a defeat. Christ conquered, when the world crucified Him. Blessed are the meek: they shall inherit the earth"

INDIANS PROTEST AGAINST RACE ZONING PLAN

A meeting of Indians of Sydenham last week was addressed by Dr. Y. M. Dadoo, President of the South African Indian Congress, Dr. G. M. Naicker, President of the Natal Indian Congress and Mr. Debi Singh, general secretary of the Natal Indian Congress.

The following resolution was passed:

"We are of the considered opinion that it is the bounden duty of each and every individual in Durban whose home is threatened by the race zoning plans to defend his home. We therefore support the European of the southern suburbs to the extent to which they are defending their homes; we support the Africans of Chesterville and Cato Manor whose homes are threatened and the Coloured people whose ultimate removal from the City is also sought.

"We make a solemn declaration that we will most decidedly defend our homes in Sydenham, just as Indians will do in every part of Durban, against the evil plans which want to make us homeless and which seek to drive us out of the City boundaries. We will work in closest co-operation particularly with the African and Coloured peoples in order to defeat the Group Areas Act.

"We fully endorse the policy of the Natal Indian Congress that no Indian should co-operate with local authorities in creating or setting aside racial areas under the Act and assure that the Indian people of Sydenham will in no way co operate with the Durban City Council but on the contrary will do everything in their power to defeat the zoning plans which vitally affect each and every Indian of Sydenham."

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક વસ્તુની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
મહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાબડતોડ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965. — — DURBAN.

Things In General

S.A. Severely Criticised At U.N.O.

SPEAKING at the United Nations Trusteeship Committee on the discussion on an eight-power resolution solemnly appealing to the Union of South Africa to resume negotiations with the United Nations on the South-West Africa question, on Monday, Pakistan delegate Mian Ziauddin said: "In the Union of South Africa, the powerful White rulers have been trampling over the rights of the Coloured majority, so far with success and impunity. That factor and the attitude of disregard, if not contempt, for human beings other than the White, had led them to look down upon other nations also with indifference."

"It is the logical result of such mentality, and the fourth (Trusteeship) committee which dared to disagree with the Union's representatives, is the latest beneficiary of that attitude.

"They have boycotted our Committee. If all countries started walking out when they found themselves in a minority, the United Nations would come to an end.

"I find it difficult to predict what would be the consequences of our resolution, but it seems that the Assembly, or at least a majority of it, and the Union of South Africa, would reach a parting of the ways.

"It is a matter of regret that the people of South-West Africa will have to face many more years of suffering, but we hope the day will come when they will also be members of the free community of nations, he said.

Other countries to attack South Africa at this sitting were Soviet Russia, Liberia, Chile and India.

The only support came from Lord Tweedsmuir, the British delegate, who condemned the Committee's action in trying to arrange a hearing for the Herero chiefs.

(It was on this point that the South African delegates have so far boycotted the Trusteeship Committee.)

Apartheid Not Accepted By Arts Council

The acceptance by the Council of the Association of Arts of a grant of £1,000 from the Department of Education, Arts and Science "must not be interpreted as acceptance or otherwise of the apartheid conditions laid down in a letter of August 30, from the department," said a statement issued by the council. Offering the grant, the department wrote: "The department requires an assurance that no mixed audience of Europeans and non Europeans will be permitted to attend any exhibition, function etc., given by your association." In its reply to the department, the council wrote: "Admission to all public functions held under the auspices of the association is controlled by one or other of its constituent branches or affiliated bodies." These were financially independent of the association, and autonomous in administering their affairs.

Begum Abdullah, wife of the Chief Minister of Jammu and Kashmir and President of the Jammu and Kashmir Red Cross Society, addressing a meeting recently held in Srinagar. Appearing at her right is the Hon'ble Rajkumari-Amrit Kaur, Health Minister, Government of India.

All Reserved For Europeans—Non-European Has Nowhere To Go

The Pan African Touring Club recently issued a new map of the 10,000 square miles surrounding Johannesburg, showing resorts and picnic grounds. An organiser of non-European picnics was told that all these spots were reserved for Europeans and that there appeared to be no recognised "outspans" for Natives. Transport has been organised to take many hundreds of non-Europeans into the countryside during the Christmas holiday period, but nobody seems to know where they may go.

Indian Blood Donors

A Drive for Indian blood donors was held in Maritzburg last week and sponsored by Mr. G. S. Naiker, Commissioner of Red Cross Ambulance Division No. 27. He was assisted by members of the Indian Girls' Detachment No. 83, and also by members of the Pentrich Ambulance Division. The drive was a great success. Mrs. G. Lerwick, secretary of the Pietermaritzburg Blood Transfusion Service, was present and reported that 140 new donors had enrolled. The success of the drive was entirely due to Mr. Naiker and his helpers. Maritzburg had approximately 60 donors on the Indian panel at present. Some of these donors had already given three donations of blood. It is hoped that Maritzburg will top the list for the Union for Indian donors. There is an ever-increasing demand for blood for Indian patients. This service was founded in 1926 by the late Dr. Croudace and in 1927 the Rover Scouts formed a panel of blood donors and was able to supply all requirements for blood until 1939. During the war the service expanded steadily and met the demands of the Ocibi Military Hospital and also the local hospitals. In 1950 the Maritzburg Blood Transfusion Service held a drive for new donors. During this drive 33 Indians were enrolled.

SOCIAL & PE SONAL

Dr. Jayantilal Girjashanker Bhatt accompanied by his wife Mrs. J. Indumati Bhatt and their three and a half-year old daughter Neera arrived in Durban by the Karanja after completing his medical studies. Dr. Bhatt studied at the Royal College of Surgeons Edinburgh for 3 years and did internship at various hospitals in England for about two years. He has acquired the degrees of L.R.C.P. (Edin.) L.R.C.S. (Edin.) L.R.F. and P. (Glas.) Mrs. Indumati Bhatt studied Law at the University of Bombay before joining her husband in Scotland. A welcome reception was given in their honour on Wednesday at the Gandhi Hall, Lucas Street, by the Durban Hindu Mahila Mandal.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

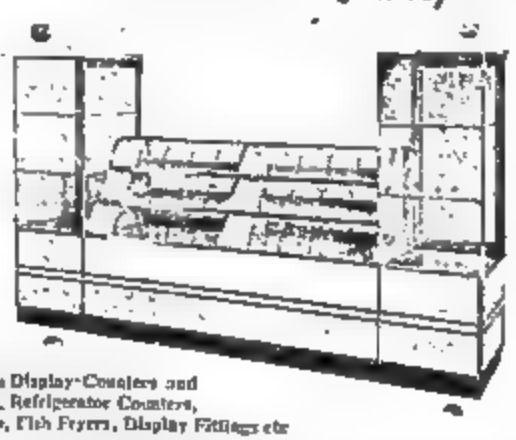
Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contrrctors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest no lce.

"Gold Medal" Quality

High-Class Display-Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings etc

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

104 MARSHALL ST (Nasrec Export House)

Phone 33-6213/3 Johannesburg. P.O. Box 4901 A

ANNUAL COUNCIL MEETING OF S.A. INSTITUTE OF RACE RELATIONS

The S.A. Institute of Race Relations has issued the following Press statement:

THE Deputy Mayor of Cape Town, Councillor A. A. Balsillie, will open the Annual Council Meeting of the South African Institute of Race Relations at St. George's Cathedral Hall at 9.30 a.m. on Tuesday, 15th, 1952. In honour of the Institute the City Council of Cape Town is giving a civic reception at 4.15 p.m. on Wednesday January 16th, 1952.

The 1952 Annual Council Meeting of the Institute of Race Relations promises to be of particular interest for its agenda includes such topical items as the Group Areas Act, and the contentious Liquor Law Amendment Bill, as well as Housing and Local Government in Urban Areas.

With its threat of dispossession, the Group Areas Act hangs like a dark shadow over the lives of numerous South Africans. Mr. Kenneth Kirkwood — who has recently completed an exhaustive examination (published by the Institute) of the Act, will lead discussions on its implementation.

The Bill which the Government propose to introduce during the next Session of Parliament on the powers of local advisory boards is not yet available, but the Institute is anticipating this Bill in its discussion of the powers and duties of such boards.

Mr. A. J. Cutten and a member of the Housing Commission will speak on Housing, and the Institute is preparing an informative memorandum on new schemes and housing ideas being carried out by municipalities. It is expected that this memorandum will be of particular use to both large and small municipalities for it will contain much that is new — financially, technically and in planning — it will contain much that is new in the various problems of providing housing.

The alarming increase in the amount of drunkenness among Africans makes the Liquor Law Amendment Bill a matter of the gravest importance to South Africa. The decision as to whether drunkeness among Africans can be combatted best by tightening existing regulations, or whether an entirely new approach is needed to the problem of supplying Africans with material capable of being employed in the manufacture of intoxicating liquor, are extremely serious responsibilities for any Government. The Institute has done considerable work in investigating the present position in the Union, and its findings will be of the utmost importance.

U.K. Attitude On Aid To Under-developed Areas

During the foreign affairs debate in the United Kingdom Parliament, Mrs. Barbara Castle, M.P. (Labour) asked the Secretary of State for Foreign Affairs what instructions had been given to the British delegation to the U.N. General Assembly with regard to the proposal made by Mr. Benegal Rau, on behalf of India, for creation of a United Nations fund for war against human misery in the under-developed areas and for the diversion to this fund of part of the money now being spent on rearmament.

Mr. Eden said: "As a member of the earlier delegation to the General Assembly the honourable lady will no doubt remember my reluctance to prejudice the work of our delegation by revealing their confidential instructions. She may rest assured, however, that His Majesty's Government will continue to play as full a part in the development of backward areas as our financial position allows."

Mrs. Castle: "Is not the Right Hon'ble gentleman aware that Sir Benegal Rau is anxious at least for this proposal to be discussed, provided he can get sufficient support in the Commonwealth for its being put on the agenda? That is all I am asking at this stage — that he should be given that support and the matter be discussed?

Mr. Eden: "I had not understood that that was the hon'ble lady's purpose. Certainly we are entirely willing it should be discussed, and I will see that the necessary instructions are given."

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

IAPRA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

DEMOCRATIC GOVERNMENT IN KASHMIR

A PLEDGE FULFILLED

THE Constituent Assembly now in session in Srinagar to frame a Constitution for Kashmir is a fulfilment of the pledge made 12 years ago, promising the people of Jammu and Kashmir a democratic government.

Simultaneously with the struggle for independence in India, a freedom movement led by Sheikh Abdullah was going on in Kashmir against a despotic and autocratic feudal government. In 1939, this movement crystallized under the name of the National Conference and became the voice of the peasantry (90 per cent. of the population) of Kashmir. Abdullah, tireless in his efforts, was imprisoned many times, but the moral support given him by leaders in India, also struggling against suppression and injustice, as well as the confidence of his people, inspired him to keep on fighting.

When the State was invaded by raiders in October 1946, the Maharajah requested accession to India in order to secure protection. As the Instrument of Accession brought Kashmir into the Indian Federation, it also made the State subject to federal jurisdiction in respect of defence, external affairs and communications, and entitled it to frame its own Constitution for its people.

The body in session is carrying out that obligation. It should be remembered that the machinery for the Assembly has not been devised especially for Kashmir, but applies to other States in the Indian Union. The Yuvraj of Kashmir's Proclamation of May 1, 1951, divided the State into constituencies for the purpose of electing representatives truly responsible to the people. Elections on the basis of adult franchise—every State subject, regardless of creed, caste or sex, over 21 years, —were held.

The result was a sweeping vote of confidence for the National Conference. No opposition at all appeared, and it carried all the votes without a dissenting voice. This, by itself, was concrete evidence that the attempts of the Abdullah Government to set up and effect much needed land reforms, provide education, stimulate trade and industry, and carry on in the face of invasion, destruction and upheaval had won the wholehearted support of the people who had lived in abject misery for so long.

Begum Abdullah in refugee Camp at Srinagar.

Propaganda directed against the Assembly has sought to create the impression that it would stand in the way, or prevent, a fair and impartial plebiscite under the provisions of the UN Security Council Resolutions of August 1948 and January 1949. There is not, and never has been, a basis for this myth. Although the Assembly may express its views in the matter, it has no power to decide the question.

The Government of India has repeatedly made this clear and the Security Council agrees that the convening of the Assembly or the adoption of the Constitution does not prejudice the holding of, or the outcome of the plebiscite. The Government of India is committed to a plebiscite for the State and intends to stand by its commitment under the conditions of the UN resolutions.

In the meantime, it feels that the principles on which the Indian Republic was founded—freedom, equality, secularism—are finding expression in Kashmir in the most democratic way there is, a Constitution framed "by the people and for the people"

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૯ | શુક્રવાર તા. ૧૪ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૧. | છૂટક નકલ પેની. ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૪ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૧.

સાઉથ આફ્રિકાના પાપો

ડેટોમેનરના નેટીવો વડે વસાઇ રહેલા લત્તામાં નવેમ્બર માસમાં બે વર્ષની અંદરના ૭૬ નેટીવ બાળકો મરકીથી મરણ પામ્યાં. ઓકટોબરમાં ૪૯ અને સપ્ટેમ્બરમાં ૨૯ મરણ પામ્યાં. 'નાટાલ મરકયુરી' જણાવે છે કે પબ્લીક હેલ્થ કમીટીના પ્રમુખ કાઉન્સીલર ફ્રેંક ચીકે આ પર ટીકા કરતાં જણાવ્યું કે ડેટોમેનર માં ગંદવાડ દુર કરવાને પાણી ની સંપુર્ણ યોજના સ્થાપવાનો સવાલ ઉઠેલી નહિ શકાય તેવો થઇ પડેલો છે. ત્યાંનાં ગુપ્તકાં દુર કરવામાં આવ્યા સિવાય અથવા તો તેઓને માટે ઘરોની વધારે સારી સગવડ પુરી પાડવા માં આવ્યા સિવાય બીજું સારા માં સારૂં તો એજ બની શકે કે જ્યાં સાર્વજનિક જાજરૂઓ બાંધી શકાય તેમ હોય ત્યાં પાણીની સગવડ પુરી પાડવામાં આવે. કેટલીક જગ્યાઓએ ગંદવાડ લઈ જવાની ગોઠવણ થવી જોઈએ અને કેટલીક જગ્યાઓમાં ખાડા ખોદી શકાય પરંતુ કેટલીક જગ્યાએ ખોદી શકાય તેમ નથી."

બીન-ગોરાઓને કેવી દશામાં રહેવા દેવામાં આવે છે તેનો આ એક તાદ્રશ્ય દાખલો છે. આવી દશામાં યુરોપીયનોને રહેવું પડતું હોય તેવું કદી સાંભળવામાં આવ્યું નથી. તેનું કારણ દેખીતું છે. આપણે ગોરી સરકાર છે કે જેને બોરા લોકોના જ હિતોની ચીંતા છે. બીન-ગોરાને તો જાનવર તરીકે લેખવા માં આવે છે. ડેટોમેનરમાં જે સડો વર્તી રહ્યો છે તેનો સોમો ભાગ પણ જો કોઈ ગોરાના લત્તામાં વર્તતો હોય તો આભ ઉતરી પડયું હોય એટલો અવાજ કરી મુકવામાં આવે. ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની સામે ગોરાઓ તરફથી જે પોકાર થઇ રહ્યો છે એ તેનો પુરાવો છે. ગોરાઓને તો એ કાયદો સૌથી ઓછામાં ઓછી હરકત કરનારો છે. અને પ્રમાણમાં જે કંઈ જુજ નુકસાન તેઓને સહન કરવું પડશે તેનો તેઓને જુદાં રૂપમાં પુરેપુરો બદલો આપવામાં આવશે. વળી તેઓનું નુકસાન તો આર્થીક કરતાં વધારે ભાવના સંબંધી હશે જ્યારે બીન-ગોરાઓને અને તેમાંયે ખાસ કરી હીંદીઓને ગાંસડા પોટલા સાથે ઉઘેઠી નાખવામાં આવશે અને તે કેવળ કાળી ચામડી હોવાનાજ માટે પાપને લીધે.

ડેટોમેનરમાં વર્તતી ગંદીઓનું સાંભળીને આપણા કાન બહેર મારી ગયા. છતાં રાજ્યકર્તાઓ એ ગંદીઓ દુર કરવાને ગોકળ ગાયની ગતીએ ચાલી રહ્યા છે. ત્યાં વસતા માનવીઓની રહેવા ની સ્થિતિ સુધારવાને બદલે સાંભળવામાં તો એ આવી રહ્યું છે કે જો લત્તો સઘળી સગવડો સાથે યુરોપીયનોનો બનાવવામાં આવનાર છે.

હમણાજ આપણે જોઇ ગયા કે રેસકોર્સ પર રેસના શોખીનો ના આનંદ અને સગવડને માટે એક સમયે બનાવવામાં મોટી રકમ ખરચી નાખતાં રાજ્યકર્તાઓને કશી આંચ નહિ આવી. હવે આપણે સાંભળીએ છીએ કે બીચપરે વધારે સુધારા કરવામાં દસ લાખ પાઉન્ડ ખર્ચવાના છે જ્યારે ડેટોમેનરમાં બે વર્ષની અંદરના નિર્દોષ બાળકો દર મહિને મરકીથી મોટી સંખ્યામાં મરણ પામે છે તે રાજ્યકર્તાઓ ની નરી બેદરકારી નાજ પરિણામે.

'ગોરા સુધારો, જેને લિયે સાઉથ આફ્રિકામાં એટલું બધું સાંભળવામાં આવી રહ્યું છે, તે જો આજ હોય તો એમ કહ્યા વિના રહેવાતું નથી કે તેનો જેમ બહેલો અંત આવે તેમ વધારે સારૂં. રાજ્યકર્તાઓ, શું એટલા હૃદય શુન્ય છે? શું પોતાની ગોરી ચામડી સિવાય બીજું કશું તેઓ જોઈ શકતા જ નથી! એવી અધમ દશાને જેઓ નભે છે તેઓને તો દુઃખી થવાનું છે જ અને તેને તેઓ લાયક છે. પરંતુ રાજ્યકર્તાઓ ના પાપો તેઓનાપર તેઓ માનતા હશે તેના કરતાં વહેલાં ફરી વળશે. હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે તેઓએ ગર્વ, દ્વેષ ભાવ પોતાના હૃદયમાંથી કાઢી નાખવા જોઇએ અને નમ્રભાવે ઇશ્વરને યાદ કરવો જોઇએ. અને સાઉથ આફ્રીકાને તેણે જે આપેલું છે—અને તે પૃથ્વીપરનો બીજો કોઇ પણ દેશ ભોગવી શકે છે અથવા ભોગવવાની આશા રાખી શકે તેના કરતાં ઘણુંજ વધારે છે—તેને માટે તેનો અનુગ્રહ માનવો જોઇએ.

કમનસીબે સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજા ગર્વ, લોભ અને દ્વેષ રૂપી રોગના પંજામાં સપડાએલી છે જે રોગ કેવળ તેનોજ નાશ કરનારો નહિ થઇ પડે પરંતુ આખા દેશને પાયમાલ કરનારો થઇ પડશે. અમે એટલીજ પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે અમુક થાય તે પહેલાં તે જાગ્રત થાય.

આપણી શુદ્ધિ જાળવીએ

રવાનની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ યુરોપીયનોની એક વકીલાત કરવા ગયુંછે. તેથી એ મંડળના પ્રમુખ તરફથી કરવામાં આવેલા નિવેદન નું સ્વાભાવિક રીતે વજન પડે. અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે તેના પ્રમુખ મી. ગુચરે કેટલાક ઉપયુક્ત વિચારો ઓનો માર્ગ મૂકયો નથી કર્યો, જો કે એવર મી પરસી ઓઝબોર્નની તેમણે કરેલી પ્રશંસામાં અમે તેમની સાથે સાથ મળતા થઇ શકતા નથી. અમને ભય છે કે મી. ઓઝબોર્ન હાલના નેશનલીસ્ટ સરકારના હાથમાં રમી રહ્યા છે અને વિનીત પક્ષના નેશનલીસ્ટોનેજ નહિ પરંતુ ઓલ્ડોનો પણ મોટો વર્ગ, જે ન્યાય અને અદલ-ઇન્સાફની પરંપરાથી ચાલતી આવેલી બ્રીટીશની ખાસીયત જાળવી રહ્યો છે, તેને લાંછન લગાડી રહ્યા છે. એ ખાસીયત મી. ગુચરના નિવેદનના છેલ્લાં બે પારીમાફમાં વ્યકત થઈ રહી છે.

કરણ કે, કે જો મી. ગુચર દાવો કરે છે કે, યુરોપીયનોના પુર્વજોએ એ ઉત્પન્ન કરેલું છે, તેનું યુરોપીયન સ્વરૂપ ટકાવી રાખવાની મી. ગુચરની ઇચ્છા અમે સમજી શકીએ છીએ અને તેની કદર કરીએ છીએ. પરંતુ મી. ગુચર શું એટલા અનુદાર બનશે કે એ રાહેરના વિકાસમાં હીંદીઓના પુર્વજોએ જે પણ હાનો સુનો ફાળો આપેલો નથી અને આ પ્રાંતની આબાદી તેઓ નાજ મોહી અને પરસેવાને આભારી છે એ વસ્તુ તેઓ ભૂલી જશે? તેને માટે હીંદીઓ શું યોગ્ય બદલાને પણ અધિકારી નથી? અને તેઓ માંગી શું રહ્યા છે? માત્ર એટલુંજ કે સ્વ-માનપ્રિય માનવીઓ તરીકે તેઓ પ્રત્યે વર્તવામાં આવે. યુરોપીયનોની કસોટી એ છે કે જે સ્થિતિમાં તેઓ હીંદી ઓને રાખવા માગે છે એજ સ્થિતિમાં તેઓએ પોતાને મુકી જોવા અને તેનાથી તેઓને સંતોષ થાય છે કે કેમ એ પોતાની જાતને પુછી જોવું. જો તેઓને સંતોષ ન થાય—અને અમારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે નહિજ થાય—તો હીંદીઓને સંતોષ થાય એવી તેઓ શી રીતે આશા રાખી શકે? મી. ગુચર ના નીચેના વચનો સાથે અમે સોએ સો ટકા મળતા થઇએ છીએ: "આ યોજના આગળ વધારવાનો કશોજ અર્થ નથી જો સઘળા વર્ગના લોકો પ્રત્યે સમાન, વાજબી અને ન્યાયી વર્તાવ બતાવવામાં ન આવે અને વસવાટને માટે બીજાઓની બાબત બીજા

સત્તાઓની પ્રાથમિક જવાબદારી રહેવા માં અને તેમાં સમાનપણે સઘળી જરૂરી સગવડો પુરી પાડવામાં ન આવે. યુરોપીયન સુધારો કસોટીએ ચઢેલો છે. મતાધીકાર નહિ ધરાવતા લોકો જેઓ તેનો આપણા પર આધાર રહેલો છે તેઓ પ્રત્યે આપણી વર્તણુંક એવો આપણા પર વિશ્વાસ મુકી શકાય છે કે કેમ એ જોવાનું રહ્યું છે."

પરંતુ અમારો ભૂતકાળનો અનુભવ શ્રી. ખુચર કહે છે એવો વર્તાવ મતા ધિકાર નહિ ધરાવતા લોકોને મળશે એવી આશા રાખવાને કશું જ કારણ આપતો નથી. એવું જ વર્તન આપ વાની એને પ્રમાણિક અને ખરી ઇચ્છા જ હોય તો તે રૂપ એરીયાઝ એકટ જેવા માનભંગ કરનારા કાળા કાયદા દીનાજ તે થઇ શકે છે. આજે જ એ કાયદો નાબુદ કરો અને પછી જુઓ કે શ્રી. ખુચરે દર્શાવેલી બધી આવનારી કામ કરવામાં સત્તાધીશોને હીંદીઓ હાર્દિક સહકાર આપે છે કે નહિ.

શ્રી. ફેનીને દર્શાવેલા વીચારોને અમે સહર્ષ સંમત થઇએ છીએ અને શ્રી. ખુચરનું તેના તરફ ધ્યાન ખેંચીએ છીએ, કે ઇશ્વરે આ દેશમાં યુરોપીયન, હીંદીઓ, આફ્રીકનો અને કલર્ડોને શાંત ભાવથી હળીમળીને સાથે રહેવાનું નિર્માણ કરેલું છે, અને આપણે સમજી એ કે ઇશ્વરની નજરમાં આપણે સૌ સમાન માનવીઓ છીએ અને એક બીજા પર અવલંબેલા છીએ આપણા શરીરના અંગોને જેમ શરીરથી છુટા પાડી શકાતા નથી તેમ એ લોકોને સમાજથી છુટા પાડી શકાય તેમ નથી.

આ દેશમાં એપાર્ટહેડની જેટલી બધી વાતો કરવામાં આવે છે પરંતુ બીન-યુરોપીયનોની મદદ વિના આ દેશ ચલાવી શકાશે ખરો? દેખીતી રીતે જ નહિ ચલાવી શકાય. તો પછી ગોરા સુધારને જાળવી રાખવાની અર્થહીન વાતો કરવાના કરતાં આપણી બુદ્ધિ જ જાળવવાની કાળજી કાં ન કરીએ?

તે કરતાં આપણે સાઉથ આફ્રીકાને નમુનારૂપ થઇ પડશે.

શ્રી. ગુલ્લાએ કહ્યું, કેટલાક લોકો કહે છે કે રૂપ એરીયાઝ એકટ અમલ માં મુકાશે જ અને જો સીટી કાઉન્સીલ નહિ મુકે તો સરકાર વચ્ચે પડશે. આ દલીલમાં કંઇ વજુદ નથી. એકટ અમલમાં મુકવામાં અમુક ચોકકસ જવાબ દારીઓ રહેલી છે જો રથાનીક સત્તા ધીશોના રવૈચ્છ.એ આપવામાં આવેલા સહકાર વિના સરકાર ઉઠાવી શકશે નહિ.

આ ચોટી છાપ બીન-ગોરાઓ પ્રત્યે વધારે વાજબી વલણ ધરાવનારાઓને બદીનશીબવાને પાડવામાં આવી રહી છે.

૧૯૪૬ ના સેન્સ ટેન્યુર એકટમાં અમુક વચનો આપવામાં આવ્યાં હતાં કે હાલની સ્થિતિ ચાલુ રહેવા દેવામાં આવશે અને ભવિષ્યમાં રહેઠાણોની નવી યોજનાઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે. પરંતુ નેશનાલીસ્ટ સરકાર સત્તામાં આવતાં ડરબને હીંદી પ્રજાની સામે વધારે સખ્ત પગલાં લેવાની તક મળેલ. તેણે આપેલાં વચનો સાવ વીસ-રાઈ ગયા."

બીન-ગોરાઓની નિશાળોમાં ગોરા શિક્ષકો

ફેડરલબર્ગ (ટ્રાંસવાલ) ની સ્કુલ બોર્ડે, ગયે અઠવાડીયે સર્વાનુમતે ઠરાવ કર્યો કે નેટીવ, હીંદી અને કલર્ડ નિશાળો માં ઉત્તરવણી ખાતાંએ ગોરા શિક્ષકોની નીમણુક નહિ કરવી. બોર્ડને લાગે છે છે તેમ કરવામાં ગોટી ભુલ થઇ રહી છે કેમકે ગોરા શીક્ષકોના ભોગે હીંદી, કલર્ડ અને નેટીવ છોકરાઓનું હિત સાચવવામાં આવે છે. ગોરા શિક્ષકોને બીન ગોરાઓની નિશાળોમાં નીમવાથી ગોરાની નીશાળોમાં મુદતી શિક્ષકોનો ઉપયોગ કરવો પડે છે.

આફ્રીકાનર વિદ્યાર્થીઓમાં રેડવા માં આવી રહેલું ઝેર

ડો. જે. જી. વેનવાઇક ગયે અઠવાડીયે જોહાનીસબર્ગમાં નેટીવોની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરી રહેલા ગોરા વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ બોલતાં કહ્યું હતું કે ઉદ્યોગો માંથી નેટીવો સામેનો પ્રતિબંધ અને વર્ણભેદ દુર કરવામાં આવશે તો સૌથી પ્રથમ નુકસાન આફ્રીકાનરોને થવાનું છે. આફ્રીકાનરો ખાણોમાં, રેલવેમાં અને સરકારી ખાતાંઓમાં નોકરી કરે છે તેઓ નેટીવોના ગાઢ પરિચયમાં આવે છે. વધારે ઉંચા હોદ્દાઓ મોટે ભાગે અંગ્રેજોના હાથમાં છે. આફ્રી-કાનરોને ડર એ છે કે નેટીવો વડે તેઓ પહેલા દબાઇ જશે. અંગ્રેજો એવા સત્તાઓમાં રહે છે કે જ્યાં પછી-વર્તાતાં નેટીવોને વાર લાગશે. જ્યારે આફ્રીકનરો નેટીવોની પડોશમાંજ રહે છે.

ડો. વાનવાઇકે કહ્યું કે આ હું આફ્રીકાનરનાં મેમોરેન્ડમ વિષેનાં દરેક બીંદુનો મારો અંગત મત દર્શાવું છું. તેમણે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાને માટે કંઈ ચોકકસ નીતી નથી. સદા પલટાતી જતી સ્થિતિમાં આપણે રહીએ છીએ. સામાન્ય રીતે બોલતાં ડો. વાનવાઇક કહ્યું કે આફ્રીકાનર જુના વીચારોને વળગી રહેનારો છે જ્યારે અંગ્રેજ નેટીવ પ્રત્યે વધારે ઉદાર નીતી ધરાવનારો છે. એપાર્ટહેડ વીષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે એ આફ્રીકાનર સરકાર, અદાલતો, પોલીસ વીગેરે ખાતાંઓ નેટીવોના પોતાના હાથમાં રહેશે. વધુમાં બોલ્યા માને છે કે એ નીતી અવ્યવહારૂ છે અને સવાલ એ છે કે એપાર્ટહેડનો ઢોળ કેટલી હદ સુધી સરી શકશે?

ઉદ્યોગમાં નેટીવો અગત્યનો ભાગ ભજવી રહ્યા છે. આ બાબતમાં આપણે વાતો ગોટી કરીએ છીએ પરંતુ સ્થિતિનો અભ્યાસ કરવાને આપણે કશું કરતા નથી.

ઇમ્પ્રુવમેન્ટ સ્કીમ એકટ

નેટીવ એફેર્સ મીનીસ્ટર જોહન્સ્ટ જોરમન્ની નામના યુરોપીયન અને ડેરોયી બુકેલીન નામની તેની કલેવાતી કલર્ડ સ્ત્રી, જેઓ પતી પત્ની તરીકે કેપટાઉનમાં રહેતાં હતાં, તેઓને ઇમ્પ્રુવમેન્ટ સ્કીમ એકટની રૂએ છયે મહિનાની કેદની સજા છયે વર્ષ માટે મોકુફ રાખવામાં આવી હતી. જોરમન્નીએ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે લગ્ન બાદ તે પોતાની પત્નીને યુરોપીયનો માટે આસ રાખવા માં આવેલી જગ્યાઓએ લઇ જતો હતો. તેનો કેસ ઝાપીયેટ કોર્ટમાં જતાં એ કોર્ટે જણાવ્યું છે કે ઇમ્પ્રુવ-મેન્ટ સ્કીમ એકટમાં નોન-યુરોપીયનની જે વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે તે એવી છે કે યુરોપીયન કોણ અને નોન-યુરોપીયન કોણ એ પુરવાર કરવું ઘણાને મુશ્કેલ થઈ પડે. કોર્ટે કહ્યું કે મુનો પુરવાર કરવાને બદલે જુબેલીન નોન-યુરોપીયન છે એવું ચેકસપણે પુરવાર કરવું જોઇએ. જુબાનીપરથી છાપ એવી પડે છે કે જુબેલીનનો બાહ્ય દેખાવ સિવાય બીજું કશું જોવાનું ન હોય તો તે યુરોપીયન છે કે નોન-યુરોપીયન એ શંકા ભરેલું થઇ પડે. અને કાયદામાં તેની પારખ માટે જે કરતાં વિશેષ કશું આપવામાં આવ્યું નથી. આથી સજા રદ કરવામાં આવે છે.

અનીતીના કાયદા વીરુદ્ધ સંજ્ઞા

૨૪ વર્ષની એક નેટીવ બીને એક યુરોપીયનને સંગ કરવા દેવાના આરોપ માટે મેરીટઝબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં છયે મહિનાની સખ્ત કેદની સજા થઇ એક યુરોપીયન જે એવાજ આરોપ માટે પકડાયો છે તેનો કેસ તા. ૧૪ મી પર મુલતવી રહ્યો હતો.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો વડા પ્રધાનને પત્ર

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ વડા પ્રધાન ડો. મલાન પર નીચે પ્રમાણે પત્ર લખ્યો છે:

સાહેબ, આપને આદરપુર્વક જણાવવા વાની રજા લઉં છું કે એપાર્ટહેડના કાયદાનો સક્રિય વિરોધ કરવાના અને તેની સખ્ત બેઅદબીનો મેં કરેલો ઠરાવ, કે જેની અગાઉ હું આપને વધુ કરી ચુકેલો છું, તે અનુસાર હવે મેં આજ માસની તા. ૧૫ મીના બ્લોમફન્ટીનમાં બળનારી આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની પરિષદમાં હાજરી આપવા જણાવ્યું ઠરાવ્યું છે. એટલે શુક્રવાર તા. ૧૪ મીના રવજનથી રાતની ૮ વાગ્યાની ટ્રેનમાં ઉપડી વગર પરમીટે હું ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં દાખલ થઇશ. આ પ્રમાણે દેશના કાયદાનો અનાદર કરતા મને કેટલું દુઃખ થાય છે એ આપને જણાવવાની જાગ્યે જ જરૂર હોય પરંતુ ઇશ્વરનો વધારે ઉચ્ચ કાયદો, કે જેને તાબે થવાનો અને તેના અનુસાર પોતા નું જીવન ઘડવાનો સઘળા માનવીઓનો ધર્મ છે, તેને આધીન થવાને આ પગલું લેવાની મને ફરજ પડેલી છે.

આપને ખાત્રી આપવા ઇચ્છું છું કે આ પગલું કોઇ પણ જાતની બડાઇ ની ભાવનાથી હું નથી ભરી રહ્યો. અત્યંત નમ્રભાવે અને મારાં માનસીક અને ચારિત્રિક કક્ષથી જાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડવા સિવાય સઘળા માનવીઓ પ્રત્યે ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ થયી વર્તવાને આપની સરકારનું અંતઃકરણ હલાવી શકું એવી પ્રાર્થનાથી આ પગલું લઇ રહ્યો છું.

મારો વીરોધ માત્ર એપાર્ટહેડના કાયદાઓની સામેજ નથી પરંતુ સત્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટનો જે રીતે અમલ-થઇ રહ્યો છે અને જેની સઘળા સુવિચારી લોકોએ વીરોધ કરેલો છે તેની સામે પણ છે."

રૂપ એરીયાઝ એકટ ઉપર સા. આ. ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન

ડોક એચ સંચ ફેરપ પર બોલવા કરતાં સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશનના પ્રમુખ શ્રી. એ. એમ. મુલ્લાએ જણાવ્યું કે એક તરફથી ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફના વચનો આપવા માં આવે છે અને બીજી તરફથી દરબન ને ગોરું રાખવાની વાતો થાય છે. સરએ આગે વઢેંચાયેલી વસ્તી ઓમેા-અંગ્રેજ, હીંદી અને આફ્રીકનની વસતી માં દરબનને ગોરું રાખવાની ઓછા શી રીતે રાખી શકાય એ મારા સમજ વામાં આવતું નથી. વખત જતાં આફ્રીકનોની વસતી ઝપાટે વધી જશે અને એ પણ યાદ રાખવું જોઇએ કે બીન ગોરી વસતી ગોરી વસતી કરતાં ઘણી જ વધારે ઝડપથી વધશે.

ટ્રાંસવાલમાં સ્થાનિક સત્તાધીશોએ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ અમલમાં મુકવા ને હજુ કયાં પગલાં નથી લીધાં એટલે દરબનનાં અગ્રેજો કે જેમની પાસેથી હીંદીઓ વધારે દીલસોઝીની આશા રાખે છે તેઓ પર ગંભીર જવાબદારી રહેલી છે. તેઓ જે ઠરાવપર આવશે તે ઠરાવ આપણા સાઉથ આફ્રીકાને નમુનારૂપ થઇ પડશે.

શ્રી. ગુલ્લાએ કહ્યું, કેટલાક લોકો કહે છે કે રૂપ એરીયાઝ એકટ અમલ માં મુકાશે જ અને જો સીટી કાઉન્સીલ નહિ મુકે તો સરકાર વચ્ચે પડશે. આ દલીલમાં કંઇ વજુદ નથી. એકટ અમલમાં મુકવામાં અમુક ચોકકસ જવાબ દારીઓ રહેલી છે જો રથાનીક સત્તા ધીશોના રવૈચ્છ.એ આપવામાં આવેલા સહકાર વિના સરકાર ઉઠાવી શકશે નહિ.

આ ચોટી છાપ બીન-ગોરાઓ પ્રત્યે વધારે વાજબી વલણ ધરાવનારાઓને બદીનશીબવાને પાડવામાં આવી રહી છે.

૧૯૪૬ ના સેન્સ ટેન્યુર એકટમાં અમુક વચનો આપવામાં આવ્યાં હતાં કે હાલની સ્થિતિ ચાલુ રહેવા દેવામાં આવશે અને ભવિષ્યમાં રહેઠાણોની નવી યોજનાઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે. પરંતુ નેશનાલીસ્ટ સરકાર સત્તામાં આવતાં ડરબને હીંદી પ્રજાની સામે વધારે સખ્ત પગલાં લેવાની તક મળેલ. તેણે આપેલાં વચનો સાવ વીસ-રાઈ ગયા."

બીન-ગોરાઓની નિશાળોમાં ગોરા શિક્ષકો

ફેડરલબર્ગ (ટ્રાંસવાલ) ની સ્કુલ બોર્ડે, ગયે અઠવાડીયે સર્વાનુમતે ઠરાવ કર્યો કે નેટીવ, હીંદી અને કલર્ડ નિશાળો માં ઉત્તરવણી ખાતાંએ ગોરા શિક્ષકોની નીમણુક નહિ કરવી. બોર્ડને લાગે છે છે તેમ કરવામાં ગોટી ભુલ થઇ રહી છે કેમકે ગોરા શિક્ષકોના ભોગે હીંદી, કલર્ડ અને નેટીવ છોકરાઓનું હિત સાચવવામાં આવે છે. ગોરા શિક્ષકોને બીન ગોરાઓની નિશાળોમાં નીમવાથી ગોરાની નીશાળોમાં મુદતી શિક્ષકોનો ઉપયોગ કરવો પડે છે.

આફ્રીકાનર વિદ્યાર્થીઓમાં રેડવા માં આવી રહેલું ઝેર

ડો. જે. જી. વેનવાઇક ગયે અઠવાડીયે જોહાનીસબર્ગમાં નેટીવોની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરી રહેલા ગોરા વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ બોલતાં કહ્યું હતું કે ઉદ્યોગો માંથી નેટીવો સામેનો પ્રતિબંધ અને વર્ણભેદ દુર કરવામાં આવશે તો સૌથી પ્રથમ નુકસાન આફ્રીકાનરોને થવાનું છે. આફ્રીકાનરો ખાણોમાં, રેલવેમાં અને સરકારી ખાતાંઓમાં નોકરી કરે છે તેઓ નેટીવોના ગાઢ પરિચયમાં આવે છે. વધારે ઉંચા હોદ્દાઓ મોટે ભાગે અંગ્રેજોના હાથમાં છે. આફ્રી-કાનરોને ડર એ છે કે નેટીવો વડે તેઓ પહેલા દબાઇ જશે. અંગ્રેજો એવા સત્તાઓમાં રહે છે કે જ્યાં પછી-વર્તાતાં નેટીવોને વાર લાગશે. જ્યારે આફ્રીકનરો નેટીવોની પડોશમાંજ રહે છે.

ડો. વાનવાઇકે કહ્યું કે આ હું આફ્રીકાનરનાં મેમોરેન્ડમ વિષેનાં દરેક બીંદુનો મારો અંગત મત દર્શાવું છું. તેમણે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાને માટે કંઈ ચોકકસ નીતી નથી. સદા પલટાતી જતી સ્થિતિમાં આપણે રહીએ છીએ. સામાન્ય રીતે બોલતાં ડો. વાનવાઇક કહ્યું કે આફ્રીકાનર જુના વીચારોને વળગી રહેનારો છે જ્યારે અંગ્રેજ નેટીવ પ્રત્યે વધારે ઉદાર નીતી ધરાવનારો છે. એપાર્ટહેડ વીષે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે એ આફ્રીકાનર સરકાર, અદાલતો, પોલીસ વીગેરે ખાતાંઓ નેટીવોના પોતાના હાથમાં રહેશે. વધુમાં બોલ્યા માને છે કે એ નીતી અવ્યવહારૂ છે અને સવાલ એ છે કે એપાર્ટહેડનો ઢોળ કેટલી હદ સુધી સરી શકશે?

ઉદ્યોગમાં નેટીવો અગત્યનો ભાગ ભજવી રહ્યા છે. આ બાબતમાં આપણે વાતો ગોટી કરીએ છીએ પરંતુ સ્થિતિનો અભ્યાસ કરવાને આપણે કશું કરતા નથી.

ઇમ્પ્રુવમેન્ટ સ્કીમ એકટ

નેટીવ એફેર્સ મીનીસ્ટર જોહન્સ્ટ જોરમન્ની નામના યુરોપીયન અને ડેરોયી બુકેલીન નામની તેની કલેવાતી કલર્ડ સ્ત્રી, જેઓ પતી પત્ની તરીકે કેપટાઉનમાં રહેતાં હતાં, તેઓને ઇમ્પ્રુવમેન્ટ સ્કીમ એકટની રૂએ છયે મહિનાની કેદની સજા છયે વર્ષ માટે મોકુફ રાખવામાં આવી હતી. જોરમન્નીએ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે લગ્ન બાદ તે પોતાની પત્નીને યુરોપીયનો માટે આસ રાખવા માં આવેલી જગ્યાઓએ લઇ જતો હતો. તેનો કેસ ઝાપીયેટ કોર્ટમાં જતાં એ કોર્ટે જણાવ્યું છે કે ઇમ્પ્રુવ-મેન્ટ સ્કીમ એકટમાં નોન-યુરોપીયનની જે વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે તે એવી છે કે યુરોપીયન કોણ અને નોન-યુરોપીયન કોણ એ પુરવાર કરવું ઘણાને મુશ્કેલ થઈ પડે. કોર્ટે કહ્યું કે મુનો પુરવાર કરવાને બદલે જુબેલીન નોન-યુરોપીયન છે એવું ચેકસપણે પુરવાર કરવું જોઇએ. જુબાનીપરથી છાપ એવી પડે છે કે જુબેલીનનો બાહ્ય દેખાવ સિવાય બીજું કશું જોવાનું ન હોય તો તે યુરોપીયન છે કે નોન-યુરોપીયન એ શંકા ભરેલું થઇ પડે. અને કાયદામાં તેની પારખ માટે જે કરતાં વિશેષ કશું આપવામાં આવ્યું નથી. આથી સજા રદ કરવામાં આવે છે.

અનીતીના કાયદા વીરુદ્ધ સંજ્ઞા

૨૪ વર્ષની એક નેટીવ બીને એક યુરોપીયનને સંગ કરવા દેવાના આરોપ માટે મેરીટઝબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં છયે મહિનાની સખ્ત કેદની સજા થઇ એક યુરોપીયન જે એવાજ આરોપ માટે પકડાયો છે તેનો કેસ તા. ૧૪ મી પર મુલતવી રહ્યો હતો.

કાઉન્સીલ ઓફ આર્ટસે એપાર્ટહેઇડની શરતનો અસ્વિકાર કર્યો

ઓગસ્ટ તા. ૩૦મીએ કાઉન્સીલ ઓફ પી એસોસીએશન ઓફ આર્ટસ ને ગુનાનીમનના કેળવણી ખાતાંએ પા. ૧૦૦૦ની ગ્રાન્ટ એ શરતે આપવાનું કબુલ્યું હતું કે કોઇ પણ પ્રદર્શનોમાં કે બેઠકોમાં યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનોના મોથ મેળાવડા નહિ થાય. તેના જવાબમાં કાઉન્સીલે કેળવણી ખાતાને લખી જણાવ્યું છે કે, ગ્રાન્ટ સ્વિકારવાનો અર્થ એવો થવો નહિ જોઇએ કે એપાર્ટહેઇડની શરત અમે સ્વિકારીએ છીએ. સઘળા જાહેર જલસાઓમાં કોને દાખલ કરવા કોને નહિ એ એસોસીએશન સાથે જોડાયેલી તેની શાખાઓનું કામ છે અને તે સઘળા રીતે એસોસીએશન થી સ્વતંત્ર છે.

મી. નગદીને કોમ્યુનીસ્ટ ઠરાવ વાંચી આવ્યા

જોહાનીસબર્ગના જુના વતની મી. મહમદ નગદી, જેમની ૮૭ વર્ષની વય છે, તેમનુ નામ લીકવીડેટર તરફથી કોમ્યુનીસ્ટ તરીકે જોખવામાં આવ્યું છે. મી. નગદીએ મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ કેઠળ ૧૯૦૭-૧૯૧૪ માં ચાલેલી અહિંસાત્મક સત્યાગ્રહની લડતમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને બહાદુર સત્યાગ્રહીઓમાંના એક ગણાય અનેક વાર જેલ યાત્રા કરી હતી. ૧૯૪૬ ની સત્યાગ્રહની લડતમાં પણ તેમણે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. લીકવીડેટર તરફથી તેમને મળેલા કાગળમાં જણાવ્યું છે કે તેમને કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના સભ્ય અને "સક્રીય ટેકો આપનાર" ગણવામાં આવ્યા છે. મી નગદીએ જણાવ્યું છે કે તેમણે કોમ્યુનીસ્ટો સાથે કોઇ પણ જાતનો કદી સંબંધ રાખેલો નથી.

ગ્રુપ એરીયાઝની યોજનાપર ડરબન ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ

ડરબન ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ મી. આર. જુચરે ગયે અઠવાડીયે ગ્રુપ એરીયાઝની યોજનાપર નીચે પ્રમાણે નીવેદન કર્યું હતું:

આપણું શહેર ટકાવી રાખવાની કાળજી ધરાવનારા ડરબનના સઘળા નાગરીકોએ આપણા મેયરનો આભાર માનવાનો છે કે તેમણે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી આપણા હાથમાં મુકાયેલી તકની અત્યંત અગત્યતા સમજી લીધેલી છે.

ડરબનના ભવિષ્યના વિકાસને માટે તેની વસતીના બાકીના પાંચમાની યોજના ઘડી કાઢવાને તેમણે એક ટેકનીકલ સબકમીટી નીમવાનું તાકીદનું અને કદ પગલું લીધું. ઉકત કમીટીના રીપોર્ટથી ટીકાઓનો જે વરસાદ વરસી રહ્યો છે એ મહત્વની વસ્તુ નથી. ભવિષ્યપર અસર કરનારી બાબતોવાળા અમે તેવો રીપોર્ટ જે વસવાટ અને જમીનની માલીકીની બાબતમાં અનિવાર્ય રીતે વચ્ચે આવનારો ક્રોમ, તેની ટીકા થાય.

વિરોધો આ હિંમતભરી યોજનાના પાયાના સિદ્ધાંતની સામે નથી પરંતુ તેના અમુક રજકોની સામે છે.

ઘણા વર્ષોથી યુરોપીયનોના સત્તાઓ માં વધતા જતા પ્રમાણમાં થઇ રહેલો પગપેસારો અને શહેરની ફરતી વધી રહેલી વસતી ગંભીર ભયનો વિષય થઇ પડેલાં છે. વસતીના ગોઠવનારા આંકડાપરથી માલુમ પડ્યું છે કે એશીયાટીકો સંતાનો પેદા કરવામાં યુરોપીયનોને આંટી રહ્યા છે.

આથી વધારે સંભવ છે કે તેના પર કોઇ અંકુશ મુકવામાં નહિ આવે તો ડરબન શહેર નજીકના ભવિષ્યમાં એશીયાટીકોના અંકુશ હેઠળ આવી પડશે.

આવી સવાલ એ ઉપસ્થિત થાય છે કે ડરબનને યુરોપીયન શહેર રાખી શકાશે કે કેમ, કે પછી એ એશીયાટીક શહેર થઇ જશે.

ચેમ્બરીસ્ટોએ તેનો એકજ જવાબ આપવાનો છે. આ શહેરની ઉત્પત્તિ માટે આપણા પુર્વજો જવાબદાર હતા અને તે યુરોપીયન શહેરજ રહેવું જોઇએ એવો આપણે ખરેખરો દ્રઢ નિશ્ચય છે. આપણે તેને તેવું રાખવાને જરૂર જણાય તે પગલાં લેવાં જોઇએ.

મી. જુચરે વધુમાં કહ્યું કે, આ યોજનાના આગળ વધારવાનું કહેવું જ વાજબીપણું નથી જો સઘળા વર્ગો તરફ સમાન, વાજબી અને ન્યાયી વર્તન ન બતાવાય અને વસવાટ માટે ના બીજા લાયક સ્થાનોની પ્રથમથી જ સગવડો કરવામાં ન આવે અને સઘળી જરૂરી સગવડો સમાનપણે પુરી પાડવામાં ન આવે.

દુનીયા આપણી સામે મોટ માંડી રહી છે, યુરોપીયન સુધારાનું ધોરણ કસોટીએ ચઢેલું છે. બતાધિકાર વગરના અને આપણાપર આધાર રાખનારા લોકો પ્રત્યે ન્યાયી વર્તવા નો આપણાપર વિશ્વાસ રાખી શકાય છે કે કેમ એ જોવાનું રહ્યું છે.

—અમદાવાદના કુ. દયાશંકર ભાગલી યાને નવસારીના વકીલના સીરીયસ જજ નીમવામાં આવ્યા છે. આ પહેલાંજ ગુજરાતી બેન છે કે જેઓ જજ પદે રહ્યયા છે.

મેરીટઝબર્ગની સભામાં ડો. દાદુનું ભાષણ

ગયા રવીવારે મેરીટઝબર્ગમાં ઇંડીઓની સભામાં ભાષણ કરતાં સા. આ. ધ્રન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. દાદુએ કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા ઇંડીઓએ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો અમલ કોઇ પણ પ્રકારે સ્વિકારવો નહિ જોઇએ. એક પણ વર્ગ તરફથી તેનો સિદ્ધાંત સ્વિકારવા માં આવશે તો ઇંડીઓનું એક પણ ઘર બચવા પામશે નહિ. જે ઇંડીઓ ગોરી પ્રજા જાણતી નથી પરંતુ બીન ગોરી પ્રજામાં વિરોધની લાગણી કદી નહિ હતી તેવી ઉંડી છે અને તે વધતી જાય છે. બીન-ગોરાઓ માત્ર એપાર્ટહેઇડ તેજ દુરગત નહોતા લાગ્યા છે એટલુંજ નહિ પરંતુ જે ગોરાઓ તેને ટેકો આપી રહ્યા છે તે ગોરાઓને પણ દુશ્મન ગણવા લાગ્યા છે.

આફ્રીકનનો મત

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ

એપાર્ટહેઇડ એક ભયંકર રાજકીય સિદ્ધાંત

ગુનાઇટેડ પાર્ટીની મેરીટઝબર્ગની શાખાની સભામાં ગયે અઠવાડીયે બોલ્યા કરતાં મી. ડેનીસ રેનીન, કે. સી. એમ. પી સી. એ કહ્યું હતું કે, આપણે જાણીએ છીએ કે આપણને ગમે યા ન ગમે, છતાં સાઉથ આફ્રીકાની ઇંડી વસતી અહીં કાયમને માટે છે અને તેને બીજા કોઇ પણ જગ્યાએ હટાવાય એવી કશી શકયતા પણ જોવામાં આવતી નથી. આપણા સાઉથ આફ્રીકાની યોજના આપણે એ સમજવી જરૂરની છે કે આજ એક સત્ય વસ્તુ છે. નહિ તો આપણો પાયો જ ખોટો થઇ પડશે." તેમણે કહ્યું કે, ઇતિહાસે આપણને એ શીખવ્યું છે કે, સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા લોકો—આફ્રીકાનર, ઇંગ્લીશ, બાન્ટુ, ઇંડી અને કલર્ડ એ સાઉથ આફ્રીકાના જ વતનીઓ છે, પ્રત્યેક જાતી સાઉથ આફ્રીકાના ભિન્ન વતની ઓના મીશ્ર સમાજનું એક અગત્યનું અંગ છે, જેના સઘળા સવાલો સમાન અગર એક બીજા સાથે સંકળાયેલા છે.

આપણે ૨૨,૫૦,૦૦૦ ગોરાઓની જ એક પ્રજા નથી. એક કરોડ વીસ લાખની બહોળી રીતે ફેલાયેલી વસતી વાળો એક વિશાળ દેશ છીએ —જેઓ આ દેશના રહયાં વતનીઓ છીએ અને બીજું એક વતન બનાવતા નથી અને સ્વેચ્છાએ આ દેશ કદી ઉઠાવવાના નથી.

ધરતીના ધોવાણ, દુષ્કાળ, બહારના આક્રમણ, વગેરેના પરિણામે આપણે કંઈ આફતમાં આવી પડીશું આપણી સ્વતંત્રતા ગુમાવી બેસીશું, આપણો આત્મા ગુમાવી બેસીશું ત્યારે ઓછા વધતા પ્રમાણમાં આપણે સૌને સાથેજ સહન કરવું પડશે. સાઉથ આફ્રીકાના લોકોના ઐકયની આ સત્ય હકીકતમાંથી આપણે છટકી શકતા નથી. એટલે જ એપાર્ટહેઇડ એ એક ભયંકર રાજકીય સિદ્ધાંત છે.

એપાર્ટહેઇડ એ સેગ્રેગેશનનો જુદો અર્થ નથી. એક નવો જ વીચાર છે. આપણા દેશની મુળ સત્ય હકીકત—કે સઘળી જાતીના, સઘળા ધર્મ ના, સઘળા વર્ણોના સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓ, એ એક સાથે રહેતાં નહિ શીખીશું તો કદી રહેવાના નથી—તેનો ઇન્કાર કરનારો છે.

બાન્ટુ પોતાના ધોરણે પોતાનો અલગ વિકાસ કરી શકશે એમ કહેવું એ ખોટું છે અને આપણી જાતને છેતરવા બરોબર છે. ખોટું એટલા માટે કે 'પોતાનું ધોરણ" એટલે જંગલીપણું. હરિતમાંથી નાબુદ થઇ રહેલું જંગલીપણું, જે આધુનિક જીવનને માફક આવે તેવું નથી, એક સ્થાયી કોમને માટે અશક્ય છે અને માનવી અને જમીનનો દુરૂપયોગ કરનારું છે. આપણી જાતને છેતરનારું એટલા માટે કે આપણા મીશ્ર સમાજની બધી જરૂરીયાતોની તે અવગણના કરનારું છે."

તેમાંથી જે બની શકે તે લાભ ઉઠાવવા જરૂરી તેઓ અમુક ભાગ સ્વિકારવા જરૂરી તેઓ બધું ખોટું જોખમ ખેડશે તેનાપર સમાધાન થઇ શકે તેમ ઉભું નહિ. ઇંડીઓએ સૌથી પ્રથમ કાપડા નો સંકલીત રીતે વિરોધ કરવાનો છે, બીજું તેઓએ સઘળા બીન-ગોરા ઓનો સહકાર જતી લેવો જોઇએ અને બાન્ટુ ઉદાર મત ધરાવનારા ગોરાઓના સહાનુભુતી મેળવવી જોઇએ

સેક્રેટરી મી એચ. સેલ્બી રસીમાએ કહ્યું કે યુનીયન સરકારે બની શકે એ રીતે સાઉથ આફ્રીકામાંથી ઇંડી ઓને કાઢી મુકવાનું ઠરાવ્યું છે. જો ન બની શકે તો આફ્રીકનોનો ઉપયોગ કરી તેઓ મારફતે તેઓને કાઢી મુકા-વવા માગે છે. ઇંડીઓની સ્થિતિ કફોડી છે, કેમકે એક તરફથી તેઓને ગોરાના વિરોધનો સામનો કરવાનો છે

(અનુસંધાન પાને ૪૧૦ મે)

ગાંધીજીની વિશેષતા

લીન યુટાંગ

ગાંધીજીના જીવન વિષે આપણે ગીચાર કરીએ છીએ અને મહાપુરુષોની —ચાલુ સદીના મહાપુરુષોની—કોઇક શ્રેણીમાં તેમને મુકવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ ત્યારે આપણી સંપૂર્ણપણે મુંઝવણ જન્મે છીએ અને એક પછી એક બધી શ્રેણી આપણે છોડી દેવી પડે છે. આપણે તેમને ધાર્મીક નેતા કહીશું? પણ તેઓ એનાથી વિશેષ છે. ચાલુ પેઢી પછી પણ જેમનાં નામો ટકી રહેશે એવા અધ્યાત્મવાદી પુરુષોમાંના તેઓ એક છે એમ કહીશું? એમાં પણ તેઓ સમાતા નથી. અને આમ અનેક કસોટીએ કસી જોતાં તેઓ કંઈક વિશેષ માલુમ પડશે. માનવ જાતના ગયા સદીના ઇતિહાસમાં, અથવા કહો કે, છેલ્લી પાંચ સદીના ઇતિહાસમાં તેમના જેવો કોઇ પાકયો હતો ખરો?' અને છેલ્લી પાંચ સદીમાં કે અઢારબાવીસમાં જેમનો જોટો મળતો નથી એવા એ અનેક ગાંધી કેવા છે?

જે સારી માનવજાતને માટે હોય છે અને રાજકારણમાં જેની અસર માણસો ઉપર સદીઓ સુધી પહોંચે છે એવોને મહાન આત્મા માનવજાત ઘણા લાંબા કાળ દરમીયાન એકજ વાર પેદા કરે છે. રાજકીય દૃષ્ટિએ મહાન હોય તેઓ સારા નથી હોતા. આપણા જમાના માં પ્રેસિડન્ટ વિલ્સન સારા હતા પણ તે નિષ્ફળ નીવડયા, અને પ્રેસિડન્ટ રૂઝવેલ્ટ કેવળ મહાપુરુષ હતા. મને લાગે છે કે ગાંધીને મારે ટોલ્સટોયની શ્રેણીમાં મુકવા જોઇએ, કેમ કે, ગાંધી ટોલ્સટોયની જેમ મહાન તેમ જ સારા હતા. સાચેજ, ગાંધીનો પ્રભાવ યુગ-યુગાન્તરો સુધી રહેશે. આંગળીના વેઢા પર ગણાય એટલા જુજ મહાન આત્માઓ આ અવનિ પર અવતર્યા ■ તેમાંના તેઓ એક છે.

પરંતુ એક રીતે ગાંધી કેવળ હીંદની ધરતીની પેદાશ છે. મારા કહેવાની મતલબ એ છે કે હીંદમાંજ એવા પુરુષો પાકી શકે, બીજે કયાંય નહીં. નહીં ચીનમાં કે નહીં પશ્ચિમના દેશોમા. ખરી વાત એ છે કે, ગાંધી આધુનિક જગત માટે સામાન્ય રીતે અશકય છે, એટલે હજી આપણને એ હકીકતની પ્રતીતિ નથી થઇ અથવા આપણે એ માનવાનો ઇન્કાર કરીએ છીએ. લોર્ડ હેલીફેકસે એક વાર એમ કહ્યાનું મને યાદ છે કે હીંદના વાઇસરોય તરીકે જો હું રાજદ્વારી હોદ્દાને પ્રકાશ મેળવવા માટે વાઇસરોયના મહેલના છાપરા પર ચઢીને પ્રાર્થના કરું તો મારા દેશની સરકાર ધારે કે હું પાગલ બની ગયો છું અને વાઇસરોયના પદ પરથી મને બોલાવી લે. મારા કહેવા ની મતલબ આ છે. આજે હિંદ રાષ્ટ્રીયવાદ ધરીને કોઇ પણ દેશમાં સંત પુરુષને ઓળખી ઇતિહાસમાં પુરી દેવા માં આવે. પ્રજા, આમજનતા, માનતી હોય કે ભુરાઇ પર ભલાઇનો, અસત પર સતનો વિજય થવાનોજ છે એ સ્થિતિમાંજ સંત પેદા થાય અને પ્રજા ના નેતાને પટે તે પહેલાંજ શકે. નૈતિક બળની અસર કારકતાને વીષે શ્રદ્ધા રાખવાનું આમજનતાને માટે શકય હોય એવા યુગમાં સંત તેમજ પ્રજા જયારે હોય તોજ સંત પ્રજાની નજર માં તત્કાળ મહાપુરુષની મોટિએ પહોંચી શકે. જે દેશમાં લોકો ભુરાઇ પર ભલાઇનો વિજય થશે એવું માત્ર રવિવારને દિવસેજ માનતા હોય અને સોમવારથી શનિવાર સુધી ભલાઇ પર ભુરાઇનો વિજય થશે એમ માનતા હોય ત્યાં આમ બનવું દેખીતી રીતેજ અશકય છે.

આમ છતાં ગાંધીજીનો મહિમા જગદ્‌વ્યાપી છે. રાજકારણ સાથે ધર્મનો સુયોગ સાધવામાં ગાંધીજીને મળેલી સફળતા મહાભારત સિદ્ધિ હતી. જેમને માથે રાષ્ટ્રના વહીવટની જવાબ દારી હોય છે તેમની સમક્ષ દરરોજ, જે સર્વોપરી જોખમકર હોય અને જે તત્કાલિક લાભકર્તા હોય, એ બે વચ્ચે પસંદગી કરવાનો સવાલ ઉભો થાય છે. મને ખબર છે કે પ્રેસિડન્ટ વિલ્સન એક સારા ખ્રીસ્તી તરીકે દરરોજ તેમના ધર્મપુસ્તક બાઇબલનો પાઠ કરતા હતા. આમ છતાં રાજકારણના પ્રશ્નો તેમની સામે ખડા થયા ત્યારે તેમણે પોતાના સિદ્ધાંતો સાથે બાંધછોડ કરી. ગાંધીને માટે ભુરાઇ સાથે, અનિષ્ટ સાથે બાંધછોડ કરવાની વાત કલ્પનાની બહાર હતી રાજકારણ વિષેનો રૂઝવેલ્ટનો ખ્યાલ બેશક પેઢાના વેપારના સિદ્ધાંતની બહાર કરી જતો નહોતો. દુનીયા એમ જ ચાલે, એવું માનનારો નાનો માણસ મોટાઓ વેચે છે અને એવી જ જાતનો મોટો માણસ સદ્‌ર ચુકે છે જગતનો કોઇ પણ નેતા 'નીતિમત્તાની બાબતમાં ચોખ્ખે ચોખ્ખો પાર ઉપરી શકતો નથી.' એટલે આ પણે માનવું રહ્યું કે રાજકારણ સાથે ધર્મનો સુમેળ સાધવો એ લગભગ માનવીના બળ બહારની વાત છે. પણ ગાંધીજી એકધારી રીતે જો માર્ગને અનુસર્યા અને પોતાના જીવનકાળ દર-મીયાન જ તેમણે એ વસ્તુ સિદ્ધ કરી. હવાંગે જો ગાંધીજી આગળ એક બાજુ હિંદની સ્વતંત્રતા અને તેમના સિદ્ધાંતો માં બાંધછોડ અને બીજી બાજુ હિંદની ગુલામી અને તેમના ઉચ્ચ તથા પ્રબળ નૈતિક સિદ્ધાંતો—આ બે વસ્તુઓ મુકી હોત અને એમાંથી એકની પસંદગી કરવાનું તેમને કહ્યું હોત, તો મારી ખાતરી છે કે ગાંધીજીએ એ રીતે હીંદ નું સ્વરાજ જતું કર્યું હોત અને ગુલામી પસંદ કરી હોત. એટલા માટે તેઓ મહાન છે. ચેમ્બરલેઇનો તથા હરબર્ટો કરતાં એ વસ્તુ તેમને નિરાળા પાડે છે. પણ પસંદગી જ કરવાની હોત તો ગાંધીજીએ તાત્પુરતી ગુલામી કેમ પસંદ કરી હોત? કેમ કે, જે ધર્મ છે તેનો છેવટે વીજય જ છે એની તેમને શ્રદ્ધા હતી. જયારે હીંદુ વિચારણાની પરંપરા અનુસાર, રાજકીય દૃષ્ટિએ તાત્પુરતું કાયદાકારક હોય તેની સામે નૈતિક દૃષ્ટિએ જે યોગ્ય હોય તેને પક્ષે અડગપણે ખડા રહેવાની તેમનામાં દ્રઢતા હતી.

આમ ગાંધી પરમ સત્ય અને નૈતિક બળની અસરકારકતાના ખિમાયતી છે. આ હીંદુ ખ્યાલ છે અને આધુનિક જગત તેનાથી સર્વથા અપરિચિત છે. હીંદુ ફીલસુફીના મારા અભ્યાસ પરથી મને લાગે છે કે, પશ્ચિમના લોકો શક્તિની અવિચળતા અને પદાર્થના અનિનશ્વરીપણાની વાત કરે છે તેમ હીંદુઓ માનવી કર્મની અવિચળતા અને આત્માના અવિનાશીપણામાં માને છે. ગાંધીનું સમગ્ર જીવન નૈતિકબળની અસરકારકતા વિષેની આ અચળ શ્રદ્ધાનું જીવતું-જાગતું ઉદાહરણ અને પ્રતીક બની ગયું છે.

ગાંધી કેવા છે એ વિષે એક જ શબ્દમાં કહેવાનું મને કહેવામાં આવ્યું હોત તો હું તેમને વર્ણવ્યા શકત નહીં. હું માત્ર એટલુંજ કહેત કે 'હીંદનો એ સર્વોત્તમ નમુનો' છે.

પ્રેમ, નિઃસ્વાર્થતા અને અહીંસા વિષેના ગાંધીના ઉપદેશનો સંમહ આધુનિક જમાનાની વિચારણાના સાગરમાં બાળે જ એક મંદ લહરી પણ પેદા કરી શકે, કેમકે, એવું નિર્માણ થયેલું છે કે અહીંસા અને નૈતિક બળની સત્યતા વિષેનો ઉપદેશ આધુનિક જગતમાં ગરમ ગરમ સ્વાદિષ્ટ વાનીની જેમ નહીં વેચાઇ શકે. પણ નૈતિક બળના સિદ્ધાંતને સજીવકતા અને સામર્થ્ય અર્પનાર ગાંધીજીનું જીવન અને ઉદાહરણ જેવા નિર્મળ પ્રકાશથી ઝળહળે છે કે યુગોના યુગો સુધી લોકો એ ઉદાહરણ અને તેનાં રહસ્ય વિષે વિચાર કરતા રહેશે.

ઠકકર બાપા નગર

અમદાવાદથી સાતેક માઇલ દુર સ્વ. ઠકકર બાપાના સ્મારક રૂપે એક નગર બંધાય છે. આ નગર શિક્ષકો, શિક્ષકો તથા અન્ય નાગરીકો વગર મજુરીએ જાત મહેનતથી ઉભું કરે છે. આમાં હોસ્પીટલ, રહેવા, વિગેરે બંધાય છે. નિવૃત્તીતો માટે આ નગરની યોજના થઇ છે. આ જાન્યુઆરીમાં આ નગર પુર્ણ તૈયાર થઇ જશે. આમાં ઘણા ચાર પરદેશીઓ પણ છે કે જે મદદ કરે છે જેઓ બધાજ ગ્રેજયુએટો છે.

ખુલ્લું જાહીરાતું આનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અખબારો, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

છુટાની—જોબપ્રીન્ટ—સ્ટેશનરી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના મજબુત મોટા	પંચાંગ			રૂા. ૫–૦
બજારૂ	,,	,,	,,	,, ૫–૦
સંદેશના	,,	,,	,,	,, ૫–૦
,,	,,	નાના	,,	,, ૨–૮

હીંદુ તીથીના-ગુજરાતી-અંગ્રેજી નારીયોના રોજ ફાડવાના કલેન્ડર પેડ. રૂા ૨–૮

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરશે.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

પરદેશમાં વસતા હીંદીઓનાં લક્ષણ

ગાંધીજીએ તેની કરેલી સમીક્ષા

[આજથી લગભગ દસ વર્ષ પહેલાં સેવાગ્રામ ખાતે લંકામાં વસતા હીંદી જનોના નાગરીક હકકોના પ્રશ્ન અંગે માર્ગદર્શન મેળવવા સીલોન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. હરીલાલ મગનભાઇ દેસાઇ ગાંધીજીની મુલાકાતે ગયા હતા. એ સમયના કેટલાંક સંસ્મરણો તેમણે 'ગુજરાતી'ના સપ્તાહીકોત્સવી અંકમાં આપ્યાં છે. જેમાંથી, નીચેનો પરદેશમાં વસતા હીંદીઓના લક્ષણ વિષેની ગાંધીજીએ કરેલી સમીક્ષા નો ભાગ સૌએ વિચારવા જેવો હોઇ અહીં આપીએ છીએ. તંત્રી]

લંકામાં વસતા હીંદીઓની સ્થિતિ વિષેની ચર્ચા દરમીયાન શ્રી. હરીલાલ મગનલાલ દેસાઇએ એ વખતે સીલોનમાં લાગવામાં આવેલા કાયદા ની અમુક કલમ ઉપર ગાંધીજીનું ધ્યાન ખેંચ્યું અને કહ્યું કે જો આ પ્રકારના હીંદી વિરોધી કાયદા કાનુન સીલોનની સરકાર અમલી બનાવે તો કોઇ પણ સ્વમાની હીંદી ત્યાં વસી નહિ શકે."—મેં બારપુર્વક મારો અભિપ્રાય આપતાં કહ્યું.

એટલે ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફ્રિકા ના અનુભવની વાત કહેવા માંડી.

ગાંધીજીએ કહ્યું—"હું જ્યારે પ્રથમવાર દક્ષિણ આફ્રિકા ગયો, ત્યારે ડરબન શહેર ઇંગ્લાંડના વતનીઓનું એક શહેર હોય તેમ લાગતું હતું. આપણને એમજ લાગે કે જાણે ઇંગ્લાંડના એક શહેરમાં આપણે ફરીએ છીએ. પછી તો ધીમે ધીમે હીંદીઓ વધુ ને વધુ સંખ્યામાં દક્ષિણ આફ્રીકામાં આવતા થયા. ત્યાંની સરકારે હીંદીઓને અટકાવવા જાત જાતના અંકુશો ઉભા કર્યા. હીંદીઓથી ટ્રામમાં બેસાય નહિ. ટ્રેન માં ફર્સ્ટ કલાસમાં મુસાફરી થાય નહિ. અમુક સ્થળમાં જવાય નહિ. આવા અનેક અપમાનજનક અંકુશો મુકાતા ગયા. આમ છતાં પણ જ્યારે મેં વીસ વર્ષના વસવાટ પછી દક્ષિણ આફ્રીકા છોડયું ત્યારે ડરબન શહેર જે પુર્વે ઇંગ્લાંડના શહેર જેવું લાગતું હતું તે હવે હીંદુસ્તાનના એક શહેર જેવું લાગવા માંડયું. કારણ હીંદીઓ ની સંખ્યામાં સારો વધારો થયો."

આ સાંભળી મને સ્વાભાવિક રીતે તાજુબી થઇ અને પુછયું, આમ કેમથી બન્યું?

ગાંધીજીએ હાસ્ય કરતાં કહ્યું, "કેમ, આટલી સાદી વાત તમે સમજ્યા નહિ?" પછી જે કારણો ગાંધીજીએ દર્શાવ્યા તેનો સારાંશ નીચે મુજબ છે.

હીંદીઓ કુનેહબાજ છે, સહિત અને દાવપેચ પણ કુશળતાથી કરી જાણે છે. અમલદાર વર્ગને પણ હાથમાં રમાડી શકે છે, એટલે ગમે તેવા વિરોધી કાયદા પસાર તો પણ તે કાયદાઓને સીધે ચઢાવી શકે છે. વળી હીંદીઓ ત્યાંની પ્રજા કરતાં વધુ પરિશ્રમ ઉઠાવનારા છે, પરિણામે વેપારમાં તેઓ કાર્તિક હરિફાઇ કરી શકે છે, અને તેથીજ ત્યાંના ગોરા વેપારીઓને વેપારમાં સ્પર્ધાથી જોર કરી શકે છે, અને ગમે તેવા પ્રતિકુળ સંજોગોમાં પણ વેપાર કરી, પોતાને પ્રકારેણ નફો મેળવી શકે છે. અમુક વર્ષો પહાડ ઉપર મુકા પત્થરો પણ પાકીને વિકાસ પામી શકે છે, તેમ હીંદી વેપારીઓ પણ હાડમારી અને મુશ્કેલીનો સફળ સામનો કરી નાથુ પોતા કરી શકે છે. આજ કારણોને લીધે હીંદીઓ જ્યાં જ્યાં જાય છે, ત્યાં ત્યાં તેમની સામે વિરોધના ઝંઝાવાત ઉભા થાય છતાં તે દેશ તેમને છોડવો પડતો નથી, હાડમારી મુશ્કેલીઓ અને અપમાન ગળી જવાની તેમને આદત પડી છે.

આ મુજબ પરદેશ વસવાટ કરી રહેલા હીંદી વેપારીઓની કોંગ્રેસ કટાક્ષમય છતાં સંપુર્ણ સત્ય સમીક્ષા ગાંધીજીએ કરી અને મને જણાવ્યું કે કોઇ પણ હીંદી જ્યાં સુધી લાભ મેળવતો હશે, ત્યાં સુધી લંકા છોડશે નહિ એની ખાત્રી રાખજો.

આ વાતચીતને આજ અગીયાર વર્ષ થયા, અને દિન પ્રતિદિન લંકાના હીંદીઓના હકકમાં કુઠારો થવાને બદલે કાંઇક સુધારોજ થયો છે, છતાં લંકામાં વસતા હીંદીઓની સંખ્યા માં ખાસ મહત્વનો ઘટાડો થયો નથી.

હીંદીઓ જે જે પરદેશમાં વસવાટ કરે છે, ત્યાં ત્યાં તેઓ પોતાનો અલગ વાડો કાયમ કરે છે, અને તે પ્રદેશની

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોકિત ભર્યો નથીઃ—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૬-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...માલ સમયાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે અમોને તા ૧૩-૭-૫૦ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં :—
"...તમારો માલ અમને બહોજ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુધરકીખાર્ડથી મેસર્સ રામજીસ સ્ટોર થતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...સારો માલ ખાસ ભાતે ગોધને અમારી ઉપર રેલમ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારા વાજ અમોને બહુ સખત તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવડુ
કઠોર
ઘર-ગથ્થુ દવાઓ
હવન-પુજાની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ કીમત રૂ. ૩-૯.

એડ્રેસ:
૧૧૦ બીકરેરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનના ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

(૪૦૭ માં પાનાનું અનુસંધાન)

અને બીજી તરફથી આફ્રીકનોના વિરોધ નો સામનો કરવાનો છે. આફ્રીકનોના વિરોધને ગોરાઓ ઉશ્કેરી રહ્યા છે.

શ્રી. ખમીસાંગે કહ્યું કે, નેટીવો અને ઈંડીઓ વચ્ચે સહકાર જોઇતો હોય તો ઈંડીઓએ આફ્રીકન કોમો સાથે ઉડતી કરવાનું છોડી દેવું જોઇએ. એવી ઉડતી વાત તેનો અમે જવાબ કરી શકતા નથી. પરંતુ અમારી સ્થીઓ પ્રત્યે સન્માન ધરાવવાનું જો તમારા લોકોને તમે શીખવી શકો તો અમારો સહકાર મેળવવાની તમારી બાબત લગભગ છતાઇ ગયેલીજ સમજો.

શ્રી. ખમીસાંગે કહ્યું કે નેટીવોનો અમુક વર્ગ છે કે જે ગ્રુપ એરીયાસ એક્ટ પસંદ કરી રહ્યો છે કારણ તેમાં તેઓ ઈંડી વેપારીઓને તેઓના સત્તા માંથી દુર કરવામાં આવશે એવું જોઇ રહ્યા છે. અમારા કેટલાક લોકો માને છે કે ઈંડીની સાથે વેપારમાં હરીફાઇ કરવી નકામી છે. તેઓને ભય છે કે જો ઈંડી તેઓના સત્તામાં હોય તો વેપાર કરવાનો પ્રયત્ન કરવોજ નકામો છે. ગ્રુપ એરીયાસ એક્ટના અમલનો વિરોધ કરવાને સમગ્ર બીનગોરાઓનું સંગઠન થવું જોઇએ એમ તેમણે જણાવ્યું.

વિવિધ વિષય

યુનોમાં સાઉથ આફ્રીકા સામે સખ્ત ટીકા

યુનોની ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીમાં સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકન મેન્ડેટ પરની ચર્ચા. હેરેરો જાતીના હબસીઓને પોતાની રજુઆતો જાતે અથવા પોતાના પ્રતિનિધિ મારફત કરવા દેવામાં આવી તેથી સાઉથ આફ્રીકાના ડેલીગેશને વિરોધ કર્યો અને ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીના કાર્ય નો બહિષ્કાર કર્યો. આ હેરો તેને હમીટીમાં આવવા અને બાજ લેવા વિનવણીરા કરેલા ઠરાવપરની ચર્ચામાં રશીયા, ઈંદ, ચાઈ અને લાઇબીરીયા ના ડેલીગેટોએ તેમજ પાકીસ્તાને સખ્ત ટીકાઓ કરી હતી. પાકીસ્તાનના ડેલીગેટ મીંયા ઝીયાનદીને કહ્યું : યુનીયનમાં બળવાન ગોરા રાજ્યકર્તાઓ રંગભેદો લોકોની બહુમતીના હકોને બેપરવાઇથી આજ સુધી સહણ-તાથી કચડી નાખતા આવેલા છે. એ વસ્તુ તેમજ ગોરા સિવાય અન્ય માનવીઓ તરફની તેઓની નિષ્કાળજી બહો તિરસ્કારની વલણને લીધે હવે તેઓ અન્ય દેશો તરફ પણ બેદરકારી થી અને હલકી નજરે જોવા લાગ્યા છે. એની મનોદશાનું જોજ પરિણામ આવવું જોઇએ અને હવે આ ટ્રસ્ટી શીપ કમીટી, જેણે યુનીયનના પ્રતિનિધિ સાથે મતભેદ ધરાવવાની હીંમત કરી છે, તેથી તે પણ એ વલણના સપકાટા માં આવી ગઈ છે. આપણી કમીટી નો તેઓએ બહિષ્કાર કર્યો છે. બધા જ દેશો જે પોતાને બહુમતીમાં થઇ પડેલા જોઇ આમ બોલ્યા કરતા તો યુનાઇટેડ નેશન્સનો અંત આવી જાય. આપણા ઠરાવનું પરિણામ શું આવશે એ હું કળી નથી શકતો પરંતુ મને લાગે છે કે એસેમ્બલી અથવા તેનો બહુમતી અને યુનીયન વચ્ચેનો સંબંધ તુટી જશે. સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના લોકોને હજુ ઘણા વર્ષ દુઃખો સહેવાં પડશે એ ચેલેન્જનક છે, પરંતુ અમને આશા છે કે એક દિવસ એવો જરૂર આવશે જ્યારે તેઓ પણ આઝાદ પ્રજાઓનાં સંઘમાં જોડાઇ જશે."

માત્ર બ્રીટને સાઉથ આફ્રીકાને ટેકો આપ્યો હતો.

પેટ્રોલનો ભાવ ૧ પેની વધી ગયો

પેટ્રોલ, પાવર પેરફીન, ડીઝલ ઓઇલ અને કુરોસ ઓઇલનો ભાવ મંગળવારથી ૧ પેની વધી ગયો છે. બસીના પેરફીનનો ભાવ તા. ૧૪થી ૧ પેની ઘટયો છે. ઈરાનની ઓઇલકનની રીફાઇનરીઓ બંધ થવાથી આ ભાવ ચડાવવાની જરૂર પડી છે એમ યુનીયન ના વેપાર ખાતાંએ નીવેદન બહાર પાડયું છે. યુનીયનનો મોટો જથ્થો સાંથી આવતો હતો એ હવે પશ્ચિમ પ્રદેશોમાંથી આવે છે અને વધારે નોંધી ભરવી પડે છે.

ડરબન હિંદુ મહીલા મંડળ

ડરબનના જાણીતા શ્રી. ગીરજાશંકર મહારાજના પુત્ર શ્રી. જયન્તિલાલ ગીરજાશંકર બાર ઇંગ્લાંડમાં ડાકતરીનો અભ્યાસ પુરો કરી સ્વદેશથી પોતાના ધર્મપત્નિ શ્રીમતી ઈંદુમતી અને પોતાની સાડા ત્રણ વર્ષની બાળકી નેત્રા સાથે રીચમંડ કરંબમાં અત્રે આવી ગયા છે. ડો. જયન્તિલાલ બારે એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી. અને એસ. આર. સી. એસ. ની અને ગ્લાસગોની એલ. આર. એફ પી. એન્ડ એસ. ની ડીગ્રી મેળવી છે અને ત્રણ વર્ષનો ડાકતરી અભ્યાસ કર્યા બાદ બે વર્ષ જુદી જુદી ઇસ્પીતાલોમાં અનુ ભવ મેળવ્યો છે. તેમના પત્નિ શ્રીમતી ઇન્દુમતીએ યુનીવર્સીટીની બી. એ. એલ. બી. ની પરિક્ષા પાસ કરી છે અને દક્ષિણી આફ્રીકા છે. પરિક્ષા પાસ કર્યા બાદ ઇંગ્લાંડમાં ડો. બારે સાથે તેમનો મીલાપ થયો હતો. ડરબન હિંદુ મહિલા મંડળ તરફથી આ યુગ્મ વારે લોર્ન સ્ટ્રીટપર આવેલા ગાંધી હોલમાં તેમનું સ્વાગત કરવા મેળાવડો થયો હતો. શ્રીમતી ઈંદુબાળાબેન દારે પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી, કાડીયાવાડ ઈંદુ સેવા સમાજની રજુસતા ડેપ્યુટેશન શ્રી. રતન જી સોની વિગેરેએ સમયાનુસાર ભાષણો કર્યાં હતાં. ડો. બારે પોતાની તેમજ પોતાના પત્નિ વતી આભાર માન્યો હતો.

ટ્રાંસવાલ ભારતીય મહીલા મંડળ

જોહાનીસબર્ગના આ બેનોના મંડળે તા. ૨૫–૧૧–૫૧ ના પાટીદાર હોલમાં એક વાર્ષીક મેળાવડો યોજ્યો હતો. શ્રીમતી ભીખાબેન પારેખના પ્રમુખપદે ભાષણો, ગરબા, અભીનય ગીતો, સંવા દો વિગેરે થયાં હતાં. શ્રી. ગીણાભાઇ પારેખ, પ્રા. સો. જોશી, કાલાભાઇ ભ. પટેલ, છોટુભાઇ મકેતા. શ્રીમતી કાશીબેન પટેલ વગેરે એ ભાષણો કર્યાં હતાં અને બેનોએ બહુ આગળ આવી સમાજ સુધારાનું કાર્ય કરવું જોઇએ એમ કહ્યું હતું. આ સંસ્થાના મંત્રી ઓ પદમાબેન કલ્યાણજી અને ભક્તી બેન જીવરાજ છે. આ સંસ્થા વરસ પહેલાંજ સ્થપાઇ છે.

અવલોકન

"કલકત્તાનો ચમત્કાર"—નવજીવન પ્રકાશન મંદીર, અમદાવાદ, તરફથી બહાર પડેલી આ એક ૬૮ પાનાની નાની પુસ્તિકા છે. કી. રૂા. ૨. ૧૯૪૭ ના ઓગસ્ટની તા. ૧૫મીના દીવ આઝાદ થયું ત્યાર બાદ કલકત્તા માં હીંદુ મુસ્લીમ વચ્ચે રમખાણો કાંઈ નીકળ્યાં હતાં અને ગાંધીજીએ ૭૮ કલાકના ઉપવાસ કરી આખા શહેરમાં શાંતી કેવાવી દીધી હતી અને હીંદુ-મુસ્લીમ વચ્ચે બાપ જેવો સંબંધ સ્થાપિ દીધો હતો તેનું તે વખતની તેમની સેવામાં રાતદિવસ હાજર રહેલ મનુબેન ગાંધીએ રાખેલી ડાયરીમાં રોમાંચક વર્ણન આપેલું છે. હથીયાર બળ કરતાં પ્રેમબળ કેટલું પ્રબળવર્તાણ છે અને હથીયારો તેની પાસે કશી વિસાતના નથી તેનો તાદસ્થ ચિતાર તેમાં આપવામાં આવ્યો છે. આ પુસ્તક કુંક મુદત બાદ આ ઓફીસેથી પોસ્ટેજ સાથે રૂા. ૨–૬ ની કીંમતે મળશે.

કહેનો 'જરૂર વાંચે

દીલમાં શાંતી સેના રમાનાર છે એમાં બેનોને પણ જોડાવાનું છે. તેના પુર્વ તૈયારી નીચે પ્રમાણે કાકા સાહેબ કાલેલકરે જણાવ્યાં છે:

૧. ઘરેણા નહીં પહેરીએ અને કુદરત નાજુકતા દેખાડવા જ કપડાં નો ઠાઠ નહીં કરીએ.

૨. ખાદીના કપડાંજ પહેરશું.

૩. અમે ઉચ્ચ નીચ, સ્ત્ર, પુરૂ, ભાવ નહીં રાખીએ. હરીજન કે પા સ્પર્શ, હીંદુ કે મુસ્લીમ બધા સાથે એક જાતનોજ વ્યવહાર કરશું

૪. અમારી જાતની રક્ષા માટે પ્રભુ પર ભરોસો રહેવાનું અમે છોડી દેશું.

૫. કીમતી કપડાં, ઘરેણાં, અથવા એશ આરામની ચીજો માટે પતી બાઇ કે પિતાને વધુ ધન પ્રાપ્તી માટે પ્રેરણા નહી આપીએ.

કારણ કે એમ માલમ પડયું છે કે મોટા ભાગના લોકો બીજાનો ગોદને ઉશ્કેરવા વધુ ધન કમાય છે અને દેશ દોડી અધર્મી બને છે. જો બીજો કહી દે કે "આજ લાજે આવા ધનમાં, અમે ધર્મને મુકવા કરતાં કરકસરથી રહેવું પસંદ કરશું," તેજ દીવસે પ્રભુ ધનની ચીંતામાંથી મુકત થશે અને નીતીને માર્ગે જશે.

આપ ગ્રાહક બન્યા?

ચિત્ર લેખા

તંત્રી: વજુ કોટક

વાર્ષીક ગ્રાહકને એકજ વર્ષમાં બે ભેટ પુસ્તકો, ખાસ અંક અને દીવાળી અંક આપનાર ગુજરાતનું એકજ લોક પ્રિય સામાયિક.

વાર્ષીક લવાજમ શીલીંગ ૩૬.

ચિત્ર લેખા કાર્યાલય

સીમલેકસ ઈન્ડીયા લી.

૯૪ મીન્ટોરસ રોડ,

મુંબઇ, ૨. (ઈન્ડીયા.)

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ગુજરાતી ૧૯૫૨ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ માર્ગશીષ	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૪	વદ ૧	૨૪	૧૩	૪–૪૧	૬–૫૧
શની	૧૫	,, ૨	૨૫	૧૪	૪–૪૧	૬–૫૨
રવી	૧૬	,, ૩	૨૬	૧૫	૪–૪૪	૬–૫૩
સોમ	૧૭	,, ૪	૨૭	૧૬	૪–૪૩	૬–૫૪
મંગળ	૧૮	,, ૫	૨૮	૧૭	૪–૪૨	૬–૫૫
બુધ	૧૯	,, ૬	૨૯	૧૮	૪–૪૧	૬–૫૬
ગુરૂ	૨૦	,, ૭	૩૦	૧૯	૪–૪૦	૬–૫૭

પ્રજા સાથે મળી જઈ એકમ સાધી શકતા નથી. જે દેશમાંથી દ્રવ્ય પ્રાપ્તિ કરે છે તે દેશને પોતાની સ્વીકારેલી માતૃભૂમી ગણી શકતા નથી, તેમજ ત્યાંના સમાજ જીવનમાં સક્રિય ફાળો આપતા નથી; પરિણામે દરેક દેશમાં તેઓ અળખામણા થાય છે.

કોંગ્રેસમાં સર ઓગીલ્વી ગુજ્જરીલક નામના મહરમ હાલ ગૃહ-પ્રધાનનું પદ ભોગવે છે. આ પુરૂષ અતિ ચતુર, દક્ષ અને રાજપ્રીતિજ્ઞ છે. અને તેમને મળવાના અનેક પ્રસંગો સાંપડ્યા હતા. તેઓ બેઢારજ સમય પુર્વે સંસ્કારમાં વસતા હીંદીઓ વિષે બોલતા કંઈક કટાક્ષમય અને કંઈક રમુજભરી ટીકા કરતા હતા. અને કહેતા હતા કે—"અરે ભાઈ, જરા કોગ્રેસ તહેર ના વેપારી લત્તામાં નજર તો નાખો. આ બેઢા વિભાગ જ્યાં, રેશમ, કાપડ, ઝવેરાત વગેરેનો, તથા આયાત અને નિકાસનો વેપાર ધમધોકાર ચાલે છે, ત્યાં આખા વિસ્તારમાં માત્ર હીંદીઓ નાજ નામનાં પાટિયાં લટકતાં દેખાય છે, સીંધી, કાઠીયાવાડી, મેમણ, વોરા, પારસી, ગુજરાતી અને તામીલ વેપારી ઓની જ હાક વાગે છે. સીંહાલીસ વેપારી તો માત્ર રડયો ખડયો દેખાશે. અરે, એટલુંજ નહિ, પણ જ્યારે કાંઈ આઝાદ ભારતનો ઉત્સવ દિન હોય ત્યારે ભારતના વાવટાઓ દરેક મકાન ઉપર લહેરાતા જોશો, અને જ્યારે પાકીસ્તાન દિન હોય ત્યારે મુસલીમ, મેમણો વગેરે પાકીસ્તાની ઝંડો ઉડાડતા હશે, પણ કોઈ દિવસ લંકાનો વાવટો ઉડતો દેખાશે જ નહિ. કેવી ખેદ જનક બિના" મુર ઓલીવરના આ કથનમાં ઘણું સત્ય છે, એમ સ્વિકાર્યેજ છુટકો.

કાશ્મીરમાં પ્રજાતંત્ર

પાળવામાં આવેલી પ્રતિજ્ઞા

કાશ્મીરનું બંધારણ ઘડવાને હાલ બોલી બંધારણ સભાની બાર વર્ષપર જાગ્યુ અને કાશ્મીરમાં પ્રજા તંત્ર સ્થાપવાના પ્રજાને આપવામાં આવેલાં વચનનું પાલન થઈ રહ્યું છે.

હીંદની આઝાદીની લડતની સાથેા સાથ શેખ અબદુલ્લાના નેતૃત્વ હેઠળ આપખુદ સરકારથી થવાની મળવળ ચાલી રહી હતી. ૧૯૪૬માં એ ચળ વળે રાષ્ટ્રીય પરિષદને નામે મુર્ત સ્વરૂપ લીધું હતું. અને વસતીના ૯૦ ટકા મેાસ્લેમોના અવાજનું એ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી હતી. અયોગ્ય પરિશ્રય કરનારા શેખ અબદુલ્લાને ઘણી વાર જેલની સજાઓ થઈ હતી પરંતુ દમન અને અન્યાયની સામે લડી રહેલા હીંદના નેતાઓના નૈતિક ટેકાથી તેમજ પ્રજાના વિશ્વાસથી પોતાની લડત ચાલુ રાખવાનું તેમને પ્રોત્સાહન મળ્યું.

૧૯૪૬ ના ઓકટોબરમાં જ્યારે રાજ્ય પર હુમલાખોરોએ આક્રમણ કર્યું આ મેટા વિભાગ જ્યાં, રેશમ, કાપડ, ઝવેરાત વગેરેનો, તથા આયાત અને નિકાસનો વેપાર ધમધોકાર ચાલે છે, ત્યાં આખા વિસ્તારમાં માત્ર હીંદીઓ નાજ નામનાં પાટિયાં લટકતાં દેખાય છે, સીંધી, કાઠીયાવાડી, મેમણ, વોરા, પારસી, ગુજરાતી અને તામીલ વેપારી ઓની જ હાક વાગે છે. સીંહાલીસ વેપારી તો માત્ર રડયો ખડયો દેખાશે. અરે, એટલુંજ નહિ, પણ જ્યારે કાંઈ આઝાદ ભારતનો ઉત્સવ દિન હોય ત્યારે ભારતના વાવટાઓ દરેક મકાન ઉપર લહેરાતા જોશો, અને જ્યારે પાકીસ્તાન દિન હોય ત્યારે મુસલીમ, મેમણો વગેરે પાકીસ્તાની ઝંડો ઉડાડતા હશે, પણ કોઈ દિવસ લંકાનો વાવટો ઉડતો દેખાશે જ નહિ. કેવી ખેદ જનક બિના" મુર ઓલીવરના આ કથનમાં ઘણું સત્ય છે, એમ સ્વિકાર્યેજ છુટકો.

પરિણામે રાષ્ટ્રીય પરિષદમાં સર્વાનુમતે વિશ્વાસ મુકાયો. એક પણ વીરોધી અવાજ નહિ સંભળાયો. જમીનને —જમતા સુધારા, શિક્ષણની વ્યવસ્થા વેપાર ઉદ્યોગને વેગ અને આક્રમણ, વિનાશ અને ઉથલપાથલની સામેની લડત વીગેરે શેખ અબદુલ્લાની પ્રવૃત્તિ એ વર્ષોથી પીઢાઈ રહેલી પ્રજાની સંપૂર્ણ સહાનુભુતી ઝટથી લીધી તેનો આ પુરાવો છે.

બંધારણ સભાની વીરૂદ્ધ પ્રચારથી એની છાપ પાડવાનો પ્રયત્ન થયો હતો કે ચુનેાની સીકયોરીટી કાઉન્સીલના ૧૯૪૮ ના ઓગસ્ટના અને ૧૯૪૯ ના ૫૯-યુક્તારીના ઠરાવ મુજબ નિષ્પક્ષપાતી પ્રજામત લેવાતેા અટકાવવાનો તેનો હેતુ હતેા. આ તદ્દન બીન પાયાદાર વાત છે. બંધારણ સભા આ બાબત માં પોતાનેા મત કદાચ દર્શાવશે પરંતુ તેને કશેા નિર્ણય કરવાની સત્તા નથી.

હીંદ સરકારે આ વાત વખતેા વખત સ્પષ્ટ કરેલી છે અને સીકયોરીટી કાઉન્સીમે કબુલ કરેલું છે કે બંધારણ સભા ભરાવાથી અથવા બંધારણ પસાર થવાથી પ્રજામત લેવાને અથવા તેના પરિણામને કશી હરકત આવતી નથી. હીંદ સરકાર પ્રજામત લેવાને બંધાઈ છે અને ચુનેાના ઠરાવેાની રૂએ તેનાપર મુકાયેલી જવાબદારી તે ઉઠાવવા તઇયાર છે.

દરમીયાનમાં તેને લાગે છે કે સ્વતંત્રતા, સમાનતા અને કોઈ પણ જાતના ધર્મભેદ વિનાના રાજ્યના સિદ્ધાંતો પર હીંદ પ્રજાસત્તાક રચવામું છે તેજ સિદ્ધાંતો કાશ્મીરની પ્રજાએ અપનાવેલા છે અને પ્રજાને માટે બંધારણ રચાઈ રહ્યું છે.

શાકભાજીના ગુણો

બટાટા

ઢાંગણા પર કાચા બટાટાને વેચી નાખી લખાવવાથી ખાનારા થતી નથી.

જે પાણીમાં બટાટા બાફ્યા હોય તે પાણીમાં ચાંદીની મેલી ચીજો રાતભર પલાળી રાખી સવારના ઘસી વડે ઘસી ને ધોવાથી તે સાફ થઈ ચળકાટ મારે છે.

લોહીનું પ્રમાણ ઓછું હોય તો બટાટા ખાવા સારા.

ગાજર

ગાજરમાં એ. બી. સી. ત્રણે વીટામીન હોવાથી તે વીટામીનનો રાજા ગણાય છે.

ગાજરમાં ખાસ ગુણ લોહી સાફ કરવાનેા છે. પાંડુ રોગ વાળાએ ગાજર ખાવા હિતકર છે. ચામડીના રોગો પણ સારા થાય છે. ગાજરનો હલવો મગજ માટે સારો છે.

કુંવાણી

કુંવણા (કાંદેા:ખાજ) વીટામીન એ. બી. સી. ત્રણે ધરાવે છે. હરસના દર્દી, ખાંસી, કબજીયાત વિગેરે દુર કરનાર છે. તેના વાસને નાબુદ કરવાને માટે એક ઘરાજ એ છે કે આખો કુંવણીનેા દડો. ગરમ રાખમાં એકાદ કલાક દાટી રાખવેા.

લસણ

લસણ લીંબુના રસ સાથે ક્ષય રોગી લે તેા ઘણું ઉપયેાગી થાય છે. હરસ ના અને બધા પ્રેારના દર્દીઓ માટે પણ લસણ ઉત્તમ છે.

મુળા

મુળાના કરતા મુળાના પાતરાં ઘણા જ ઉત્તમ મળ્યામ. તેમાં બી. અને સી. વિટેમીન છે.

બીટરૂટ

બીટ બેાઢી વર્ષક છે. વીટામીન બી. અને સી. ધરાવે છે. કેલ્શ્યમ સારેા પણ બેાડા પ્રમાણમાં છે.

અદરખ રૂા. ૧-૦ રતલ

તાજું મેારીશસનું આદરખ હાલમાં આવેલ છે નાતાલના અદરખ જોવું હેાય તેઓએ સાથે પહેલા મેાકલાવવું.

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone : 20449

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

મધીવડું, કઠોળ, ઘઉંના, પુંજની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનેા સતેાષ એજ અમારેા મુદ્રાલેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરેા. માલ સારેા અને ચેાખ્ખેા જાતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે. કંટ્રી ઓર્ડરેા સી. ઓ. ડી. થી મેાકલવામાં આવશે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકડીબીન)

[જ્હો (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લૉરેન્સ મેકડીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો, તેનો જવાબ મી. મેકડીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

કરમ

માણસના શરીરમાં અનેક જાતના કરમો થાય છે. તેમાંના સાધારણ જાતના કોપ છે—ગોળ, (રાઉન્ડ વર્મ) દોરા જેવા (થ્રેડ વર્મ) પટી જેવા (ટેપ વર્મ) અને કુપ વર્મ.

બાળકોને અને મોટી ઉમરના ને પણ ગોળ કરમ થાય છે. શરીર માં લોહી નહિ હોવું, ઉશ્કરીઓ થવા કરવી, આંચકી આવવી, ચાલુ ખાંસી આવવી, તાવ રહ્યા કરવો, ચીડીયાપણું વીગેરેનું કારણ કરમ હોઇ શકે.

ઘણી વખત ડાકતરો રોગનું મુળ તપાસતા નથી અને શરીરમાં લોહી નહિ હોવા માટે ઇન્જેક્શન આપવા મંડી પડે છે.

એવા કેસો મારા જોવામાં આવેલા છે જેમાં ચામડીના દરદનું મુળ કારણ કરમ જ હતું છતાં ડાકતરો તેની સામે પણ લાબ્બા વીના બીજા જ ઉપચારો કરી રહ્યા હતા.

એવા ચામડીના રોગોમાં બાળકને કંઈક જંતુ કરડી ગયુ હોય તેવાં ફોલ્લા થઇ આવે છે. નહિ તો શરીરના જુદા જુદા ભાગોમાં છ પેની થી બે શીલીંગના આકારના સફેદ ગોળ ડાઘ પડી જતા છે. તે દરાજ જોવા દેખાય છે.

કોઇ ડાકતરે કે વૈદકીય પુસ્તકમાં તેનું કારણ આપેલુ મેં જાણ્યું નથી. પરંતુ મારા અનુભવ પ્રમાણે તેનું કારણ કરમનું જણાયું છે અને મોટે ભાગે થ્રેડ વર્મ—દોરાના જેવા કરમ હોય છે. મારો અભિપ્રાય એ છે કે કરમમાંથી નીકળતા ગંદા અને ઝેરી પદાર્થથી એ થાય છે અને શરીર તેને ચામડી વાટે બહાર કાઢવા મથે છે.

ગોળ કરમ અને દોરા જેવા કરમ ઘણે ભાગે એવાં બાળકોના પેટમાં થાય છે કે જેઓ સ્ટાર્ચવાળી વસ્તુઓ, સ્વીટો વીગેરે બહુ ખાવા કરતાં હોય છે. આવી બધી નુકસાનકારક વસ્તુ ઓના કરતાં બાળકોને કુદરતી મીઠાસ વાળી ચીજો જેવી કે, સુકી દરાખ, ખજુર, પ્રુન્સ, મધ, સુકો મેવો અને તાજાં ફળ આપવાં વધારે ગુણકારી જણાય.

કરમની ઉત્પત્તી કરમના ઈંડાં પેટ માં જવાથી થાય છે. જેને કરમ થયાં હોય તેના પેટમાંથી મળ વાટે એ ઈંડાં નીકળે છે. જ્યાં મળ ત્યાગ ગમે ત્યાં થતો હોય અને તે સાફ કરી નાખવામાં ન આવે અથવા ભરોબર માટીથી ઢાંકી દેવામાં નહિ આવતો હોય ત્યાં તે પા તો પાણીને ખરાબ કરી મુકે છે અથવા તો શાકભાજી, ફળમાં પહોંચી જાય છે અને જે મારફતે તે ખાવામાં આવે છે. વળી એમ પણ કહેવાય છે કે ઝાડ ઉપર બેસતી માખીઓ એ ઉઘાડાં ફેલાયે છે. બધા કુવેામાં ગંદામાં ગંદી માખી છે. મળ ઉપર બેસીને તુરત તે અનાજ ઉપર બેસશે અને પોતાના પગે લાગેલા મળથી અથવાની સપણી વસ્તુઓ ગંદી કરી મુકશે. આ ઉપર થી સમજી રાખશે કે માખી કેટલી રોગ ફેલાવનારી છે અને તેને દુર રાખવી કેટલી જરૂરી છે. આજ કારણથી માખી બેસવાનો બધ કોય તે સઘળી જગ્યાઓ તદન સાફ રાખવી જોઇએ અને અનાજ ઢાંકેલું રાખવું જોઇએ. અને ખાવાની વસ્તુઓનો ઘોઇ સાફ કર્યા વિના ઉપયોગ નહિ થવો જોઇએ. ઘણા લોકોને બજારમાંથી આવેલાં ફળો કાચા ખાઇ શકાય તેવાં સાફકાર્ય ધોયા વિના એમને એમજ ખાવાની ટેવ હોય-છે જે આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ ઘણીજ નુકસાનકારક છે.

ગોળ કરમને માટે બાળકને કે મોટી ઉમરનાને કરમને મારી નાખવાને ઝેરી દવાઓ આપવી સારી નથી. તેનાથી દરદીને પણ ઝેર અપાય છે. દાખલા તરીકે કરમ માટે સાધારણ રીતે "સેન્ટોનીન" નામનો સીરપ આપવા માં આવે છે. પરંતુ જ્યાં તેલ કે ચરબીવાળા પદાર્થોનો બહોળો ઉપયોગ થતો હોય ત્યાં એ સીરપ શરીરને નુકસાન પહોંચાડે છે. હીંદીઓનો ઘણો ખરો ખોરાક તેલ વાળો હોય છે તેથી સેન્ટોનીન તેઓને ઘણુંજ નુકસાન કરે અને દરદીનું મરણ પણ નીપજાવે.

કરમ દુર કરવાને કુદરતી અને સહાયક ભરેલો ઇલાજ તો ખોરાકમાં સંયમ જાળવવો અને પુષ્ટિકારક ખોરાક જેવાં કે કાચાં શાક, ફળ તદન સાફ કરી આપવાં એ છે.

કાચાં ગાજર સવારના ખમણીને ખાવાં સારાં મનાય છે. ગાજર કરમ ને ઝેર સમાન છે, એમ પણ કરમ ને માટે ઘણું સારું મનાય છે. વર્મવુડ નામનું ઝાડવું આવે છે તેની ચા પણ સારી મનાય છે. હોંદ અને સીલોન ની પાઇનાપલના પાનનો તાજો રસ કરમને માટે લેવાય છે. પપૈયાંમાંથી દુધ જેવો પદાર્થ નીકળે છે તે લેવાય છે. કેરીની ગોટલી મુકવી તેની ભુકી પણ લેવાય છે અને છાલ પણ લેવાય છે. એ સઘળી વસ્તુઓ બધુ સંભાળ થી લેવામાં આવવી જોઇએ.

હોમીયોપથીની દવાઓ કરમને માટે Sina IX બોટા દિવસ સુધી દિવસના ત્રણ વાર અથવા Sulphur 6 એક અઠવાડીયાં સુધી સવારે અને રાતે લેવા થી સારું થાય છે. સારો હોમીયોપથી નો ડાકતર દરદીની જરૂરીયાત મુજબ દવા આપશે એથી કરમ દુર થશે એટલું જ નહિ પરંતુ દરદીનું શરીર પણ સુધરી જશે.

---

૫૨ મુ ૨ મુ

—૧૯૫૨ ના ઓકટોબર સુધી ભારતે ઇંગ્લાંડથી રૂા. ૪૬ કરોડના બંગ્રેા ખરીદ કર્યા હતાં.

—શ્રી. રાજગોપાલાચારી જેઓ મૃહ પ્રધાન હતા તેઓ નિવૃત થતાં તેમની જગાએ બંગાળના ગવરનર શ્રી. કૈલાસ નાથ કાટજુ આવ્યા છે.

—જેલમ લીમીટેડ અલી બાનને માસીક ૨ હજાર અને બંગલો તથા તેમના બે પુત્રોના શિક્ષણનો ખરચ પાક સરકાર આપશે એમ નકકી કરવામાં આવ્યું છે.

—પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનની મુદી ૩. ૨,૨૫૦ નીજ કરતાં માલમ પડી છે.

—શ્રી. પ્યારેલાલ, જેઓ ગાંધીજીના મંત્રી હતા, તેઓના લગ્ન નોઆખલીના બંગાળી જૈન શ્રીમતી જૈના દેવી સાથે દીલ્હીમાં હરીજન વાસમાં ગાંધીજીના બંગલામાં થયાં છે.

—આણંદમાં આવેલ વલ્લભ વિદ્યા નગર માટે ૬૨૮ આફ્રીકા શ્રી. બીખાભાઇ પરેલ ઉઘરાણી કરવા ગયા હતા તેઓ રૂા. ૧૦ લાખ ઉપરાંત દોંદ પાળા કર્યા છે.

—ડો. દક્ષીન ગુજરાતમાં દરીયાના પાણીથી ડાંગર ઉગાડવાનો અખતરો કરતા તે સફળ થયો છે.

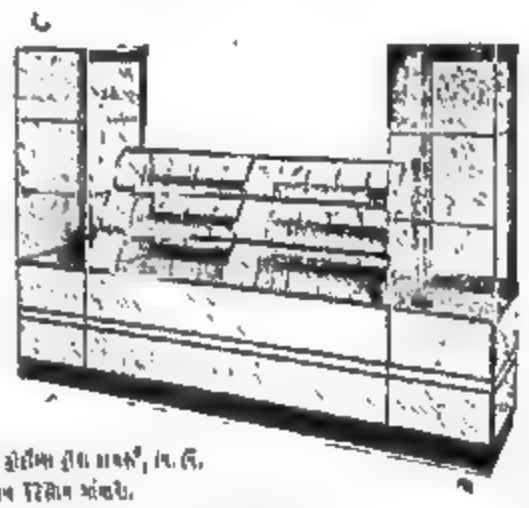
—મુંબઇમાં પાણીની તંગીને લઇ ડો. જીવરાજ મેહતાએ અખબારોને વિનતી કરી છે કે અઠવાડીયામાં એક દીવસ તેઓએ પોતાનું પત્ર છાપવું બંધ રાખવું.

—૧૯૪૮ ના મુજરાતના દુકાળને પહોંચી વળવા ૭ કરોડ રૂપીયાનો ખરચ થયો હતો. આ દુકાળને પહોંચી વળવા તેનાથી ત્રણ ગણો ખરચ થવાની ધારણા રખાય છે.

—હાસ્ય રસના લેખક મરત ફજીરની ૬૦ મી વર્ષગાંઠ—હીરક મહોત્સવ ઉજવવાની તયારીઓ મુંબઇ કરી રહ્યું છે.

—અમેરીકાના લેડ. ગેસ. સી. બર્ડ કોરીઆના યુદ્ધમાં પોતે નહી જોડાવ એમ જણાવી કારણ જણાવ્યું હતું કે, મેત યુદ્ધ કાર્યક્રમ સામે અમે લડવા. અમે શાંતી માટે લડવું પણ કોરીઆ નહી જઇએ. આ લેડ. ને એક માસ ની કેદ અને ૧૦ ડોની દંડ થયો છે.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ગ્રાહક-સ્વાગત કોમ્પલેક્ષ કાઉન્ટર્સ અને ઈન્ટીગ્રેટેડ સ્ટોકહોલ્ડર કાઉન્ટર્સ.

ઉત્પાદકો, ડીલરો કોન્ટીનેન્ટલ દેશો માટે, પ્રા. લિ. નવાં આધુનિક ડિઝાઇન ઓફરો.

ગ્રેસ્ટોનક્લોઝેટ સ્ટોકહોલ્ડર્સ લીમીટેડ

ન્યુ યોર્ક સિક્રેસિનસીનેટ ડિપાર્ટમેન્ટ સ્ટોર્સ, સિમ્પસોન, લા. ઓ. ડિપાર્ટમેન્ટ સ્ટોર્સ, લીમીટેડ. ઉચ્ચ કક્ષાની ઓફિસ ફર્નીચર બનાવનારા ઉ, ઓફિસ પ્લાનર્સ ઉ.

104 Marshall Street, (Factor Ennis House)
Phone 33-6211/2 JOHANNESBURG P O Box 6501

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ ટોપા, ગ્રજન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—પિળી બાબતો માટે બહુ જાતનો માલ. તેમજ કેપ્ટીલીન બ્યોરસેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રયત્ન કરવા બહારગામ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29366.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 339859 અને 228727.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, બેઠકોળ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, ગુડ ડેસ્ક, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
—બેડરૂમ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—
જે હમારી ટેબરેમ નીચે તઈવાર થાય છે. તેનો રેડાક હમેશા તઈવાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર બાબત પધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ રેટસ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ
ડરબનનું આદુ ૧/૩ રતલ. મોટી કલીનું લસણ ચી. ૧ રતલ.
જોળ બાસકીટ ૧૧/- ડઝન. લાંબી અને રાઉંદ બાસકીટ ૧૬/૬ ડઝન.
પાન, બબ્બર બાવ, ન્યુસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.
ચોખાની પાપડી ૧૫/- ૧૦૦.
શેરડી ૬/- ડઝન પાઈનેપલ, પોચો રોજના બજાર ભાવ મુજબ. રેલ્વે સાકભાજીમાં હાલમાં તુવરસીંગ, વેજથ્રા, શેકટાની શીંગ, લીંબાં મરચા આચારની કેરી ૫/- ૧૦૦, સાકભાજી ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. દરેક જાતનું કોળ મળશે :
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirzo Mamai	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	1	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	10	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M.-K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨	૪
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૬
હંદિના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્યોનું ભુગોળ	૫	૬
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" ભા. ૪	૨	૪

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
દેશ દીપકો	૩	૦
બાળ સજ્જન	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મોટા રકમ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૬
મારું અંકગીત ભા. ૧	૧	૪
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સાહિત્ય પરીક્ષાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨	૬
" સાતમું	૧	૩

ઘેર બેઠા હિંદીસ્તાન શીખવા માટે પરીક્ષાવલી ભા. ૧-૨ પ્રતીની ૨ ૦

નુતન બેઅન પાઠો ભા ૧ા
બીનીયમ ચાર પુસ્તકો આને
ઉ. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન બેઅન તાલીમ ક્રમ

" " પેરવ્રજ ૧-૨-૩-૪

પ્રતીની કી'મત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળબોધી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧	૪
" ચોથું	૧	૪

સાહીત્ય સ્તવક

સાહિત્ય માટે વાચન પધારવા

પધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૧	૪
" ત્રીજું	૧	૪

નિશાપીઠ વાચન માળા

બાલમ્ માટી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૪
ચોથી "	૧	૧
પાંચમી "	૧	૦

ચાલો લખીએ

બોર્ડથી ૧	૧	૪
" ૨	૧	૪
" ૩	૧	૧
" ૪	૧	૧
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મણિભાઈ ભાણજીભાઈ મારવેલાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ તેલ વગેરે, મસાલાવાળી અને બનાવીએ છીએ.

ખમણ' વગેરે ફરસાણોમાં ગુજરાતી ખુશ' સ્વાદ, મમરા, ચાંદીયા, ગાંઠીયા, પાતરા વિગેરે ફરસાણ તાજાં બનાવીએ છીએ.

ભાર્ડી વીગેરે માટે ગ્રાહકોના ઓર્ડર મળ્યેથી ટૂંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE
Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાખાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

NOW ALSO AVAILABLE IN TUBES

AA 248

"Tell me, Doctor . . . *when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?*"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLEMAN (AFRICA) LTD P.O. BOX 1897, CAPE TOWN

211-49

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

26 3780 2

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકા-ની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૧
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૧
દીક્ષીમહાત્મામાનું બંધારણ	૧	૦
અંતરનું ચિત્ર	૨	૧
દાદાફેરાઈ (તાલ ઉપર ઉપવાસ)	૧	૧
ગેરેરીયા	૧	૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૧
બંધારણ ભાગ ૨	૧૨	૧
કાચ્ચ સોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૦	૦
રૌદ્રમ બંગીત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

INDIAN OPINION, P. BAG, PHOENIX.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજ્યાર્ય (બાપી પુસ્તની ગોવેલ)	૦	૦
રાજ્ય સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦	૧
અયકાના પાયરા	૦	૧
આત્મકથાના ચિત્રા	૦	૦
માનવતાના ધુરો	૬	૧
મોહીની	૮	૧
મણીકા હાર	૮	૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

AFRICAN PUBLIC LIBRARY
28 DEC 1951

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 50—Vol. XLIX. FRIDAY 21ST DECEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

★ ★ ★

HEART BEATS

"I am poor, but Oh my God, let me have no care for riches. I am lowly, let me never desire rank. In Thy mercy place me where I may at least know Thee and love Thee. I know not who are for me, nor who are against me. Only teach me to honour every living man. Give me the treasure of pure-mindedness, and burn in my soul as the undying lamps of sanctity. In the midst of this world be unto me a separate world by Thyself, in the strange bewilderment of human society be Thou unto me the ever well-known associate.

—Pratap Chandra Mazoomdar.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET unerushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS, EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Blue & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
394 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

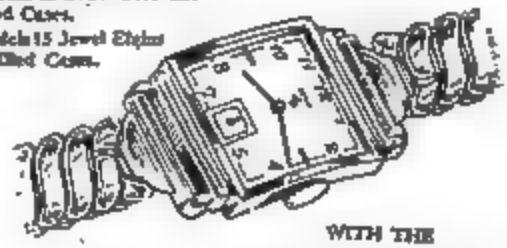
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastea Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 3139 Johannesburg
Phones—Office: 22-2171. After hours: 24-4546.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.
Apply giving full details to:—

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
"The MARINE FUND is more than double (237) per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 6 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

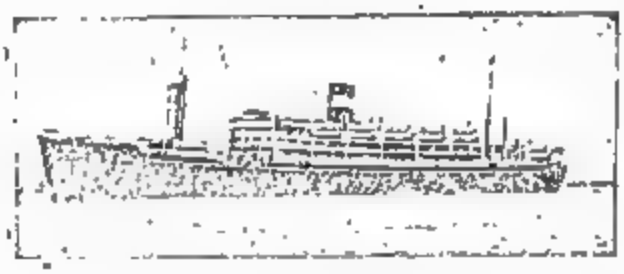
Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja will sail on the 4th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.
S.S. Kampala will sail for Bombay on 2nd February

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

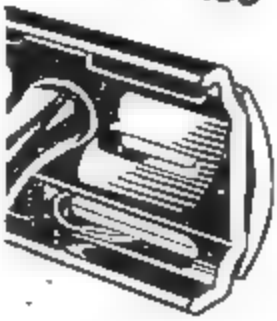
Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

Minora BLADE

4 BLADES FOR 6d.

3941-2

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 50 —Vol.-XLIX | Friday, 21st December, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

MY VISIT TO BLOEMFONTEIN

By MANILAL GANDHI

I HAD to leave Durban for Bloemfontein latest on December 4, in order to be present at the conference of the African National Congress, which was meeting there on the 15th. I tried to have my seat booked four days earlier. I couldn't get a booking as I was told that all seats were fully booked. I made several fruitless efforts till the 13th. The excuse given was either that there was no seat vacant or my permit to go to the Orange Free State was asked for, which of course I did not have. So in the end I got a third class ticket which does not require any booking. I boarded the train at Durban at 8 p.m. on the 14th. The third class coaches were crowded. I managed to sit huddled up in a corner. On enquiring I found that there was quite a lot of room in the first and second class compartments. So I paid excess and got my ticket converted to second class.

My thoughts were as to what was to happen at Von Reenen, the Orange Free State boarder, where we were to reach at 6 o'clock in the morning. Nothing however happened. The train arrived at Harrismith at about 8 o'clock where quite a large number of Europeans had gathered to glance at me. I was informed that I was being shadowed by the officers of the C.I.D. and that instructions had been issued that I should no be interfered with. In fact the C.I.D. officers visited me at my home at Phoenix, before I commenced my journey, to make sure whether I was leaving for the Orange Free State.

The train was late by an hour-and-a-half and we arrived at Bloemfontein at 8 p.m.

I was surrounded by Press men and camera men, who asked me if I was going to break any laws in Bloemfontein. I told them I had already done so by entering without a permit. But they were eager to know whether I would break any apartheid laws in Bloemfontein as I had done in Durban. I told them I had come only to attend the Congress of the African National Congress and that what I had already done was incidental. I did not propose to break any apartheid laws here. But two minutes later I happened to do so unconciously. I was crossing over the railway bridge leading to the exit, with scores of other passengers, without the slightest notion that I was committing a grave crime. I was surprised to see the camera men in front of me vyeing with one another to snap me, and the Europeans passing by murmuring, "this is that fellow Gandhi." Bloemfontein is of course a hot bed of anti-non-Europeans. The very sight of a non-European is offensive to the general European public. As I came down the bridge, to my surprise, I was accosted by a Police officer: "Your name and address please!" he asked. "What is all this for?" I asked surprisingly "Did you not know that you had no right to use this bridge?" he said. "Is that so?" I queried with a shock. "I must admit I was not aware of the fact but now that I am I shall certainly do it again." The Police officer said he was not concerned about that and he took my name and my permanent home address I shall be awaiting a summons as I am still awaiting summonses for the breaches I have already committed.

I found that in Bloemfontein it was easy to commit a breach of the apartheid laws without coming into conflict with the European public. My self-respect was deeply wounded to find that one may not even use a public thoroughfare because of the colour of one's skin. It was a thing I could not tolerate and though I had told the Press that I did not propose to commit a breach of any apartheid laws there, I found that I would be obliged to do so in the course of my movements, if I wished to maintain my sense of self-respect.

From the station I was taken in a taxi to the Native location, where the Conference was sitting. The whole place was in darkness. The Municipality evidently did not not deem it necessary to provide the people living in the location with street lights.

Accommodation was made for me in a home of a respectable but poor African family. The only lights in their house were candles. A poor sort of a lavatory was there with no sewerage system. The night soil, I was told, was cleared once in two or three days. There was no water laid in the house. There were communal taps here and there from where water had to be fetched. I had come after a very long and tiresome journey and felt very dirty with all the coal dust from the engine coming into our compartment. I could not possibly have been able to sleep comfortably without a bath. I was intent upon having it some how or other. So I examined all the nooks and corners of their back yard. My hosts were of course anxious and willing to give me all the comforts it was possible for them to give. So they fetched a zink tub and placed it in their wood and coal room and got a bucket full of water from the communal tap. It was nearly midnight, since on my arrival I was taken direct to the place where the conference was sitting. The very kind and generous hosts placed at my disposal their living room, which was their best room, and provided me with a very comfortable and clean bed. I had a night's rest as good as I could have expected to have in the finest hotel. I insisted on sharing the food they ate and so it was a plate of mealiemeal porridge and milk or jam and bread and butter for breakfast and an

orange drink, since I did not take any tea or coffee. For lunch I had boiled vegetables, salad, and bread and butter. They had meat but I was a strict vegetarian. For supper I took mealie meal porridge with milk or jam and an orange drink which sufficed me. 11 o'clock tea and refreshments and 4 o'clock tea and refreshments which are the essential items of all our conferences were conspicuous by their absence, which proved that this was really and truly a conference of the poor people.

During the day I looked round the location. Just on the outskirts of the location were factories already in existence for some time and others in the course of erection. In the location they had their church, their communal halls, their Y.M.C.A. But their living conditions were dreadful. Civic amenities and other municipal services were conspicuous by their absence. Roads were like country roads. One just wondered what their condition would be in rainy season with no drains. At night one had to have a torch, which is naturally an expensive luxury for these poor people, or to feel one's way.

Those who resided in the location, I was told, were given a plot of ground on which they erected their own house and paid the Municipality 10s. rent per month and, of course, in addition every adult male was liable to pay £1 poll tax annually. With all that it should of course be remembered that there is no security of tenure whatsoever for these people, who could be shifted from their present place whenever and wherever it may please the authorities. When one compared these conditions with the beautiful homes of the Europeans, provided with all the municipal services and all the civic amenities they could desire one wondered how it was possible for the Europeans to live and enjoy all the comforts of life with any semblance of a clear conscience. It seemed as though they had no conscience at all. And yet they professed to be true Christians. God was certainly not in their homes. He was in the homes of these poor neglected, despised and exploited human beings. Only that in their ignorance these people did not feel His presence and there was nobody to give them hope and encouragement and to show them the way to see and to feel His presence.

It gave me a vivid idea of what the Nationalist Government's conception of Apartheid was. They say the non-Europeans must be allowed to live and to develop on their own lines, that they must be given complete freedom in their own areas, that they must conduct their own affairs. Yes, indeed, and so they have their mayor and advisory board, but with what powers heaven alone knows. They did not seem to enjoy any powers. To stew in their own juice and to remain poverty stricken, so that the factories standing just in their door front could be supplied with cheap labour was their inevitable lot.

These people may only trade within the location. They dare not even be seen hawking in town. Some of them work in European hotels and as domestic servants having to be satisfied with any wages they get. The standard of wages is based on the colour of their skin, not on their efficiency. Where there was competition between the European and the non-European, there the laws were, of course, so made that the non-European whether or not he was efficient for the work he was supposed to do had to be paid the same as the White man, so that the employer was obliged to take the more efficient White man.

How long do the White rulers of this country expect these people to tolerate such conditions? And on top of it all, since the Government has no respect for these people how could one blame the Government officials in all departments and the unthinking and uncultured White public to treat them with any respect? So these poor people are kicked from pillar to post by everyone.

To quote just one instance, I sent a young African student of Fort Hare College, who was living in the same home where I was accommodated, to the railway station to book my seat and to convert my third class ticket to a second class one. When he first went he was told to come later. When he went the second time he was told by the man in charge that his time was up and was just going off duty. The next one in charge told him to come later. Then the third time he went to convert the ticket an hour or so before the train was due to leave. The person in charge refused to convert the ticket for reasons best known to himself. I had to have the ticket converted on the train.

I had stated above that I would be obliged to commit a breach of the apartheid laws in the course of my movements. Accordingly as I was going to catch my train I intentionally walked in through the entrance meant for Europeans only, which of course was the main entrance, and went over the bridge with railway officials gazing at me. Thus ended my visit to Bloemfontein. I hope next week to deal with the conference.

THE PURPOSE OF MR. MANILAL GANDHI'S VISIT TO BLOEMFONTEIN

The following is the text of a Press statement made by Mr. Manilal Gandhi on his arrival at Bloemfontein on Saturday 15:

MY main purpose in coming here to Bloemfontein is to attend the conference of the African National Congress. Since I was actively opposing the Apartheid laws I felt this to be an opportune occasion to do so indirectly by entering the Orange Free State without a permit which no Indian is allowed to do. I felt at the same time that I can directly attack the Provincial barriers which deny Indians the right of freedom of movement and isolate a very large section of the Indian population in Natal. If the Provincial barriers were removed and Indians who form barely two and a half per cent of the Union population were allowed to spread out they would cease to be a problem.

As I traverse this vast sparsely populated country I could not help feeling how foolish and greedy we human beings are that we are not contented with all what God has blessed us with.

Whilst appreciating the generosity of the authorities in not taking action against me for a deliberate breach of the law the fact that I should have been treated differently from the other members of my community is of little consolation to me.

Indian Opinion

FRIDAY, 21ST DECEMBER, 1951

Xmas

THOUGH the world is full of unhappiness, with wars raging in parts of it, with other natural calamities, in some parts, such as earth quakes, volcanic eruptions, droughts, excessive rains, air crashes etc., and what to speak of the numerous gruesome stories of murders, rape and arson one reads almost everyday on opening the morning and evening papers, when legalised murders, rapes and arsons are taking place on a mass scale, one sees little effects of all these on the minds of the general public. They seem to be as happy as ever and in a holiday mood, for the great annual festival of Christmas is drawing near. It is as well that it is so. If we did not have the combination of tears and laughter the world would soon become either, a grave yard or an asylum of the mad.

During this Festive season let us all indulge in happiness and merry making; it is healthy for the body and the mind. But let us not forget the soul, which unfortunately is being hopelessly neglected which is really responsible for all the evils that exist in the world today During Christmas one should think of Christ who brought the message of Peace to the world and by His very life taught us that the Cross was the way to Peace. But it would appear as though we were thinking of every thing else but Him. We say to all "a Merry Xmas," but we do little to make it merry. Christ lived for others. He bore the Cross and died on it that we may be happy. But instead of appreciating the fact and taking a lesson from it we are really crucifying Christ by our actions every day. "Love thy neighbour as thyself." "Do unto others as ye would that they should do unto you." These beautiful injuctions we repeat parrot-like morning, noon and night but we do not practice them. The laws of this country are a betrayal of those injuctions. They bid us act quite contrary to them

These are not times when we should take life too lightly. There is too much of grief and sorrow in the world to allow us to do so. The time has come when we must examine ourselves if we are truly living in the spirit of Christ. If we are not this *is the* occasion when we should humble ourselves, fall at His feet and ask for his forgiveness and resolve to change our ways and begin immediately in whatever humble way we can to act upon it. This applies to big and small; low and high, rich and poor all alike. May He guide us to the path of righteousness. With this humble prayer we wish all our Christian readers a Merry Xmas.

FARCE IN PARIS

The Rand Daily Mail dated December 10 has the following interesting leading article.

WHAT a farce these disarmament talks are!

What truly praiseworthy persistence, Dr. Nervo, the President of the United Nations General Assembly, is trying to keep them alive even after it has been announced that they have ended in "virtually complete failure." But it is starkly appropriate that ■ proposes to keep them alive by what he calls a "skeleton agreement"; and one might as well acknowledge at once that not even this sinister-sounding type of settlement is possible.

There will be no agreement that, as a means of lessening arms expenditure, decreasing the present tension between East and West, and generally bringing the world nearer to peace, will be worth the paper it is written on.

The reason is that the two parties to the discussions are still insisting on putting the cart before the horse. The tremendous arms race that is now going on—to the great detriment of the people of all the countries concerned—is not a thing that has sprung out of the blue without cause and without purpose. It ■ the direct result of the fear and mutual hostility between East and West; a symptom and not the disease itself. You could, in fact, compare it to the rash in smallpox.

Doctors do not set out ■ treat the rash in smallpox; they treat the disease. Just so there is no there is no hope for world peace in trying to reduce armaments. What is needed is to reduce the tensions and hostilities that have caused the arms race. Then the armaments will fade away automatically.

It may even be a good things when the well meaning Dr. Nervo gives up and the Paris talks formally break down. For even on the basis of treating the symptoms they are doing more harm than good. What is indeed happening is that both sides are using them very largely for propaganda purposes. Russia, for example, puts up a proposal that she knows very well the West cannot accept, and when the Western Powers reject it calls on the world to observe that they are really war-mongers at heart. The Western Powers then retaliate by making a proposal that the Russians cannot possibly accept, and when it is refused, point out that this is just another example of Communist wickedness. This game has its amusing side, even though the issues involved are far more amusing; but it gets nobody anywhere at all—in fact, actually increases the bad feeling of which there is already more then enough. The sooner, therefore, that these talks stop the better.

Then it may be possible for Mr. Churchill, and perhaps Mr. Eden, too, to propose something that will go to the root of the disease.

GROWTH OF BROADCASTING IN INDIA

We have been able to increase the number of radio stations from six on August 15, 1947 to 24 including those stations which we have taken over from the integrated States. The number of radio sets which stood at 252,000 on August 15, 1947, has risen to 625,000. We have also expanded transmission hours and services," said Mr. R. R. Diwakar, Minister of State for Information and Broadcasting, Government of India, at a Press conference at Trivandrum recently.

Explaining the expansion programme of All India Radio in the next five years, Mr. Diwakar said that ■ eight-year development plan on which they were working had just been completed with the opening of the Kashikode Station. According to that plan, there was to be at least one pilot station for each of the regional language areas and this had been achieved.

The general principles which guided them in carrying out the plan were, firstly, development of smaller stations where there were at present pilot stations of one kw. or less; secondly arranging radio coverage to big areas where there was none at present within a period of five years and, thirdly, planting five transmitting stations at some convenient places. As for financial sanction and the broad plan to regard ■ transmission of power, they had already prepared the outlines.

Mr. Diwakar added that they had been able to introduce some new features during the past two years. One was "farm forum" which was popular in most of the stations in which it had been introduced. A speciality of this was participation of listeners and it dealt with subjects like talks on compost manure making and subjects of rural interest. The number of community sets had also increased considerably though not to the extent they would have liked. The main difficulty in this regard was lack of electrification in many of the rural areas. Madras had done good work and had a special department and a laboratory where they carried out research and repair of radio sets. They were able to have about 80 per cent of community sets in good working order.

During the past two years, Mr. Diwakar said, A.I.R. had been trying to give greater prominence to classical music. He found that Hindustani music was better understood and appreciated in the South than was the case with Carnatic music in the North. An attempt was being made to make Carnatic music more popular in the North so that the barrier would be broken and all "Bharatasya Sangeet" made one.

Mr. Diwakar said that another interesting feature introduced was "Music of India programme" which was followed and listened to with interest. During the past four years A.I.R. had distributed by way of remuneration to musicians and artistes about Rs. 135 million.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

WORM TROUBLES

(2) THREAD WORMS

(Continued from last week)

THREADWORM infestation is much commoner than most people suspect. A few years ago, a survey in the United States revealed that a surprisingly high percentage of grownups suffer from this so-called childish complaint. Most of them never suspect the fact.

Much infestation originates from eating fruit that has been handled by people suffering from threadworms, or pin-worms as they are sometimes called. Another name is seat-worms, from the peculiar characteristic, to be explained hereunder, that they appear around the anus at certain times. The eggs get on the fingers of sufferers, or under their finger-nails, and thus get transferred to the fruit they handle. When this fruit is eaten afterwards by someone else, the eggs are introduced to a new body. This is just one more reason why our food should be handled hygienically from grower or manufacturer right down the line to the consumer. And for this reason, too, it is always wise to wash any fruit, such as apples, grapes, etc., before it is eaten. One cannot be too particular about one's food.

Where threadworm infestation is suspected, the matter can often be confirmed by an inspection of the anus about an hour after the patient has gone to sleep. The parent of such a child should then carefully examine around the anus of the child. If there is infestation, there will almost certainly be found some tiny worms, like short pieces of white thread about half an inch long. There may be only one or two, or there may be so many that the anus will be surrounded with a white cotton-wool like mass.

These are the female threadworms which have come out to lay their eggs. They travel down the large bowel, through the rectum and out of the anus, to lay their eggs on the surrounding skin. When these are laid, the female worms return through the anus back into the bowel. But, when they lay their eggs, they bite the soft and delicate skin around the anus, thereby causing an intolerable itching. This causes the patient, even while sleeping, to scratch the anus with the fingers and thus get the eggs under the finger nails. At the same time, by reflex action, the nose gets itchy too; so the patient rubs or scratches at the nose and thereby transfers the eggs to it. When the eggs reach mucous membrane, they hatch out and so a new generation of threadworms starts.

Bedding and night-clothes can also help to cause infestation since the eggs get brushed on to them and can then be transferred to the mouth or nose. But the eggs are viable, that is, alive and able to hatch out, for a period of only 9 days. This makes infestation very much easier in crowded homes and institutions, but it also affords a means of combatting this pest. As the female lives only about the same length of time too, these facts have been used in American hospitals for treating patients. Sufferers are carefully cleansed every night and morning and change into perfectly clean clothes each time. A perfectly clean bed with fresh bed-clothes is also used every night. This procedure is followed carefully for about 2 weeks. At the same time the hands are eased and tied so that there can be no scratching and transference of eggs from anus to nose or mouth. If reinfestation can be prevented, the worms die out. But the most scrupulous care is necessary to prevent such re-infestation, and ordinarily this regimen is impossible.

The sound and sensible way to tackle the problem is to change the conditions in which the worms flourish. These conditions are, essentially, a state of the bowel where there is much mucus and where the products of a diet of sugar and starches gives them plenty of food suited to their peculiar natures. In other words, where a child (or adult) eats much sugar, sweets, cakes, biscuits, white bread, roti, rice and so on, there will be ideal conditions for these worms to live and breed.

Another strong factor is what the Homoeopaths call a scrofulous or cancerous taint in the constitution. To them the presence of thread-worms is just plain evidence of such a taint, and they hold that it is not much use trying to clear up the worms until the whole system itself is cleared up. As the constitution is strengthened and purified, conditions become unsuitable for the worms, and these then often disappear by themselves, without special treatment.

Constitutional treatment consists, of necessity, in having proper food—an abundance of raw salads and foods such as grated raw carrot, beetroot, shredded raw cabbage, spinach, lettuce and so on, and also plenty of good wholesome fresh fruits. The natural sugars such as honey, raisins, dates and other dried fruits are also used instead of sweets, cakes, biscuits and so forth. Other needs are exercises, sitz baths, sun baths, air baths, skin brushing and any measure that will cultivate sounder health and help to build up the body's resistance to these parasites.

For direct treatment, enemas or injections of water with various substances added are given into the rectum. Five drops of turpintine in a glass of warm water makes quite a good enema of this nature. Any worms contacted by this will be killed outright. Other mixtures are a decoction of quassia chips, or an enema of salt water of the strength of one teaspoonful of salt to the pint of water. Even soapy water can help at times, or a few drops of Eau de Cologne in water. But, owing to the many ridges and pockets of the bowel, it is impossible to get in touch with every worm.

A mercurial ointment is often smeared around the anus to poison any female worms coming out to lay eggs. But a Homoeopath in particular would not like the idea of using mercurial ointment to any extent. He knows the damage that is done by strong medicines, which often fail to achieve their purpose in any case.

The most effective and rational treatment, even though it may take some time to gain a complete cure, is the Nature Cure one using diet and homoeopathic remedies.

The effects of threadworm infestation are often not recognised as such. For instance, not infrequently cases of appendicitis are due to that part of the bowel being packed with myriads of threadworms, which set up local irritation. Other symptoms that are often taken to be separate diseases or complaints are squinting, bed-wetting, convulsions night terrors, spasmodic twitching of the muscles of the face, excessive thinness, indigestion, more or less constant coughing, bronchitis, irritability, anaemia, constipation alternating with diarrhoea, sleeplessness, skin diseases, loss of appetite and various nervous troubles. The list is a long one and covers a wide field. Unfortunately, with the modern tendency towards over-specialisation, many an ailing child suffering from threadworms has been taken from one specialist to another in the vain hope of curing some particular complaint that is only a symptom of underlying trouble. The threadworm infestation has never been suspected. So the specialist tackles each symptom, manifesting in the particular part of the body in which he specialises, as if that were the main disease. And of course failure must result in the long run. But even were the thread-worm trouble finally discovered, the allopathic approach would be to consider that to be the disease needing treatment, without realising that infestation with threadworms is only a symptom, a sign that the constitution itself needs special attention.

Only a Nature Cure specialist trained to look at the body, the mind and the emotions as a *whole* will think of getting down to the root causes of all the trouble and applying the logical treatment, which must be for the entire system, the patient himself as an entity and an individual. To do less would be most disappointing if not indeed quite futile.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

KASTURBA GANDHI MEMORIAL TRUST

THE Executive Committee of the Kasturba National Memorial Trust which met in Indore for four days decided to set up a hospital at Kasturbagram to train women in midwifery and maternity welfare. The hospital will treat out-door patients. The chairman of the Trust, Mr. G. V. Mavalankar, related the work done by the Trust. He said few know of the work as it was being done in villages without noise being made about it. Twelve centres of the Trust are working in 12 States where about 300 women workers are receiving training in child education, midwifery and cottage industry. So far about 750 village women workers have completed their education and about 450 out of them are working in 275 centres. These women workers in their respective villages are doing work in social awakening in spheres of purdah and untouchability.

Kasturba National Memorial Trust was founded in 1945 under the guidance of Mahatma Gandhiin memory of his wife. The main idea behind the plan was that women social workers should be trained to go to villages and serve rural women. Work centres for training village workers were therefore opened in every state. The Trust has so far spent Rs. 425,000.

Nation's Flag Day

India observed Flag Day on Dec. 7. Small tricolour flags representing the three armed forces were sold by social workers all over the country. The sale proceeds of Flag Day will be sent to the Central Flag Day Committee in Delhi, which in turn will allot funds State-wise for welfare activities of serving personnel and ex-servicemen More than four million small flags and 20,000 car flags have been distributed to various States for sale.

When India became independent, December 7 was decided upon as the day for observance of Flag Day, which has come to replace what was formerly observed as Poppy Day or "Remembrance Day."

Prime Minister Nehru and Defence Minister Sardar Baldev Singh, called upon the people to contribute generously on Flag Day for the welfare of servicemen and ex-servicemen and their families.

The Prime Minister said: "On this day observed as Flag Day by our defence services, I send my greetings and good wishes to our soldiers, sailors and airmen. I hope that the bonds that tie them to the people generally will grow stronger."

The Defence Minister said: "Our armed forces have a reputation as soldiers, sailors and airmen, the which is second to none. The funds raised will be used for providing much-needed amenities for men of the forces and their families. Let us, therefore, show our appreciation of them by contributing generously on this day."

In a Flag Day message, Sheikh Abdullah, the Kashmir Premier, paid tribute to the work of the Army and Air Force in defending the people of the State against aggression.

President's Birthday

The President of the Republic, Dr. Rajendra Prasad, was 67 on Monday, December 3.

Dr. Prasad was the recipient of a large number of messages of greetings from all over the country and from foreign ambassadors wishing him many happy returns of the day.

A close associate and devoted follower of Mahatma Gandhi since the non-co-operation movement in 1920 for the independence of India, Dr. Prasad was elected President of the Constituent Assembly of Free India in 1947. In spite of his delicate health he continued to guide the Constituent Assembly in its fateful sittings for evolving a Constitution for his country. When this task was accomplished the people of India unanimously conferred on Dr. Rajendra Prasad the greatest honour the country could bestow—the first President of the Republic of India.

Members of the Cabinet, prominent citizens, journalists, members of the Delhi City Fathers and schoolchildren called on the President in the morning to congratulate him. Dr. Rajendra Prasad received the visitors in the Moghul Garden of Rashtrapati Bhavan (Government House)

Replying to their greetings, the President said that he was grateful to them for their affection and regard and hoped that with their love he would be able to devote himself still more to the service of the country.

Restrictions regarding entry into Rashtrapti Bhavan were considerably relaxed and some 200 schoolchildren and college students turned up with flowers, bouquets and garlands for the President, who received them with folded hands.

Churchill And Gandhi

Mr. Churchill's Private Secretary has sent a cable to Dr. B. C. Roy informing him that the British Prime Minister has received the objections to certain remarks made by him about Mahatma Gandhi in the second volume of his war memoirs and that he would take them into consideration in the next edition of the book.

The cable stated that the British Prime Minister had been busy after his recent election and "the points raised in your letter are receiving his due attention." The Private Secretary assured Dr. Roy that "the matter will be taken into consideration in the next edition of the book."

In his memoirs, Mr. Churchill had stated that Mahatma Gandhi was administered glucose injections during his fast at the Aga Khan Palace in 1943. Mr. Pyarelal, Mahatma Gandhi's Secretary, had drawn the attention for the physicians attending on Mahatma Gandhi at the time of his epic fast to those objectionable remarks. The physicians—Dr. B. C. Roy of Calcutta, Dr. M. D. D. Gilder of Bombay and Dr. Sushila Nayyar—jointly wrote to Mr. Churchill pointing out that the statement had no relation to facts. They also vouchsafed for the genuineness of Mahatma Gandhi's fast "which had baffled medical science" and asked for a suitable amendment in the statement.

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—

★ DISTINCTIVENESS of Flavour,

★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.

★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.

★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક બનતી મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
અને ગ્રાહક સામને ચોખ્ખાઈને સંભાળથી તાજેતરી પેશ આવીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.

★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965. — — DURBAN.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN.

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

The Epic Fast

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	12	6
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	5	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Mary F. Barr	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	8
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	3	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	6
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandaa	3	6
POEMS—Ramdas	1	7
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag. Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHIJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

SCHOLARSHIPS BY GOVERNMENT OF INDIA

The following Press statement has been issued by the office of the High Commissioner for India in the Union of South Africa:

In pursuance of their desire to promote cultural relations between India and foreign countries and to extend educational facilities available in India to award 70 scholarships to Indian and indigenous students from 31 Commonwealth and foreign countries for higher studies in India during the year 1952. The following allotment has been made for South Africa:— Non-Indian students: African 1, Coloured 1, Students of Indian origin domiciled in the Union of South Africa 4.

Scholarships will be awarded for students in the Arts and and Humanities, Sciences, Agriculture, Medicine, Technology, Education, Law, Commerce, Forestry, Veterinary Science, Civil Engineering etc. Preference will be given to students desiring to take up post-graduate courses. If no suitable students are available for post-graduate courses students for other courses may also be considered. Applications of students below 19 years of age will not be entertained for post-graduate courses.

Consideration will be given to students who have already had some training in South Africa in the course which they propose to pursue in the Indian institutions. Candidates offering themselves for technical and professional courses must possess certain minimum qualifications to be eligible to take up the course e.g., for Medicine the candidates must have passed the Intermediate Science (medical groups) of an Indian University or an examination recognised as equivalent to that examination; a Matriculate or one who has passed an equivalent examination will not be eligible for such course. As training facilities in certain subjects such as Engineering, Medicine etc., are extremely limited it will not be possible to find more than a very small number of seats for study in these subjects.

Students who are already studying in India on their own will not ordinarily be eligible for these scholarships. Only an exceptionally hard case in which the student deserves financial assistance might be considered. In such a case only a part scholarship, not exceeding Rs. 100 p.m. will be awarded.

The value of the scholarships has been fixed at Rs. 200 per mensem exclusive of capitation, tuition and examination fees which will be paid by the Government of India direct to the institutions concerned. Miscellaneous fees, and payments such as Library fees, Laboratory fees, Games fees, Admission fees, statutory deposits for libraries and hostels etc., will have to be paid by the scholars themselves from out of their stipends. The Government of India reserves the right to vary the amount of scholarship if they think that circumstances justify it. The amount of the stipend should ordinarily suffice for the expenses of the student in India including miscellaneous fees and expenses indicated above, normal medical charges and expenses during vacations etc., and in no circumstances the applications for additional allowances will be considered.

The cost of passage either way and all expenses on journeys in India will have to be met by the students themselves.

The scholarship will be tenable for the period necessary for the scholar to acquire the Degree, Diploma or certificate of the course for which he has been selected, depending upon the satisfactory progress of the student. The scholarship will commence from the date on which a candidate actually joins the institution in India selected for him for studies or from the date on which that institution commences its session, whichever is later, and will normally terminate on the last date on which the final examination for the prescribed course ends.

The scholarship is however, liable to cancellation any time during the currency of the course, at the discretion of the Government, for misconduct, unsatisfactory progress or failure to pass his annual examination.

Applications from persons satisfying the above qualifications should reach the Secretary to the high Commissioner for India, P.O. Box 8327, Johannesburg, on or before the 7th January 1952 in the prescribed application forms in quadruplicate, which can be obtained from the office of the High Commissioner for India. Each application must be accompanied by particulars of the courses, theoretical as well as practical including the detailed syllabuses, curriculae etc., already completed by the students.

Suitable candidates will be required to appear for an interview at Johannesburg soon after the closing date. They should be ready to do so at short notice.

The final selection of the candidates will be made by the Government of India. The successful candidate will be informed of his selection through the office of the High Commissioner for India in the Union. After the completion of their studies in India, the students will be expected to return to the Union.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

P.O. Box 96, Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

BEGUM ABDULLAH

BEGUM AKBAR JEHAN MARIAM ABDULLAH is a leader in her own right and not merely because she is married to Kashmir's Prime Minister, Sheikh Mohammed Abdullah.

In 1946 Sheikh Abdullah and other leaders of the popular movement in Kashmir, when trying to wrest democratic power, were thrown into prison. The responsibility fell on the shoulders of the Begum to carry on the struggle and she performed the task most creditably. It was given to her to keep the torch of People's movement alight at a moment when it had become leaderless.

Begum Abdullah saved the movement from the machinations of its enemies. She held aloft the banner of communal peace and amity in Kashmir in the troubled days of 1947 when large parts of the Indian sub continent were engulfed in communal frenzy.

Mahatma Gandhi paid a warm tribute to the work of the Begum in the course of one of his post-prayer speeches. In the preservation of communal amity in Kashmir he saw "the only ray of hope in surrounding darkness."

Unassuming, quiet and dignified, Begum Abdullah donned the mantle of leadership and toured the entire State of Jammu and Kashmir with a band of workers both men and women. She attracted large crowds of Hindus, Sikhs and Muslims to listen to her speeches. Peace Committees were set up in all parts of the State under her guidance.

The Begum was born in 1916. In spite of her commitments as a busy house-wife—she is the mother of five children—she has kept up her keen interest in world affairs and current events. She has been fired with the urge of freedom and lofty idealism since her youth.

During the tribal raids on Kashmir Begum Abdullah played a remarkable role successfully organizing Kashmiri women for the defence of the country. She formed the Kashmir Women's Self defence Corps. While men fought on the fronts these women volunteers took care of the helpless thousands who had been out of their hearths and homes. The Women's Defence Corps attended to the sick and the wounded nursed children and took charge of the camps. In the face of enemy bullets, the women under the leadership of Begum Abdullah carried on the work undaunted.

In early 1948 when the Jammu and Kashmir Red Cross Society was reorganised, Begum Abdullah was elected its president. The Society performed very valuable work which was highly commended by visiting high officials of the International Red Cross.

Begum Abdullah's Socio-political views are very progressive and in consonance with those of her illustrious husband. To quote her own words: "The treatment meted out to our neglected people always roused a strong desire in my mind to come out and fight for their upliftment. But as a woman I had my own limitations and I would do nothing beyond sympathising with them and pitying my own helplessness." She married the Sheikh in 1933 and to quote her again, "We had the same feelings in almost all aspects of life around us. My marriage with him gave me courage and confidence and seemed to invest my life with a meaning and purpose." Her charming personality, suave manners and sincerity have contributed handsomely to Begum Abdullah's success.

Begum Abdullah is a devout champion of women's rights and she is infused with a mission to "deliver the Kashmiri women from social inequality and injustice." She feels that a just and right place must be guaranteed to women if they are to play their legitimate part in a free and happy social order. Begum Abdullah is unceasingly working towards the realisation of this end; she is by no means an arm-chair reformer.

Nature is bountiful in Kashmir; but centuries of exploitation have kept the people in poverty. The Herculean efforts directed under the able guidance of patriots like the Begum during the last three years are bringing about socio-economic changes which will impart real content to political freedom.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
ફીનીક્સમાં સ્થપાયું. ૧૯૦૩

મારી જ્હુમફ્રન્ટીનની મુસાફરી

મણીલાલ ગાંધી

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સ, જે ડીસેમ્બર તા. ૧૬મીના જ્હુમફ્રન્ટીનમાં મળનારી હતી, તેમાં હાજર રહેવાને ખોડામાં ખોડું મારે ડરબનથી તા. ૧૪મીના ઉપડવાની જરૂર હતી. મારી સીટ બુક કરાવવા નો મેં બાર દિવસ પહેલાંથી પ્રયત્ન કર્યો હતો. મને કહેવા માં આવ્યું કે એ બની શકે તેમ નથી કેમકે સઘળી બેઠકો બુક થઇ ગઇ છે. તા. ૧૩મી સુધી મેં અનેક પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ સઘળા નિષ્ફળ ગયા. મ્હારું એ આવવામાં આવ્યું કે એક પણ ખાલી બેઠક નથી અથવા તો ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં દાખલ થવાની મારી પરમીટ માંગવામાં આવી, જે દેખીતી રીતે મારી પાસે નહોતી. એટલે છેવટે મેં ત્રીજા વર્ગની ટીકીટ મેળવી જેમાં બુકીંગની જરૂર નથી હોતી. ડરબન સ્ટેશને થી તા. ૧૪મીની રાતના ૮ વાગ્યાની ગાડીમાં હું બેઠો.

ત્રીજા વર્ગના ડબા ચીકાર હતા. એક ખુણામાં કુંડીયું વાળી હું બેસી ગયો. તપાસ કરતાં જાણવામાં આવ્યું કે પહેલા અને બીજા વર્ગમાં પુષ્કળ ખાલી જગ્યા હતી. એથી વધારાના પઈસા ભરી હું બીજા વર્ગમાં બેઠો.

મારા વિચારો ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટની સરહદ, વેનરીનન, જ્યાં ગાડી સવારના ૬ વાગે પહોંચવાની હતી, ત્યાં શું થશે તેમાં મગ્ન રહ્યા હતા. પરંતુ ત્યાં કશું નહિ થયું. ગાડી આઠેક વાગે હેરીસ્મીથ પહોંચી, જ્યાં મને જોવાને યુરોપીયનો મોટી સંખ્યા માં ભેગા થયા હતા. મને ખબર મળ્યા કે કુપી પોલીસ ખાતાંના અમલદારો મારાપર નજર રાખી રહ્યા છે અને મને કશું નહિ કરવાની સુચનાઓ અપાઇ ચુકી છે. હકીકતમાં કુપી પોલીસ ખાતાંનાં અમલદારો હું ઉપડયો તેને આગલે દિવસે જ. હું ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ જવાનો છું કે નહિ, તેની ખાત્રી કરવા ફીનીક્સ મારી મુલાકાતે આવી ગયા હતા. ગાડી ટ્રેાઇ કલાક મોડી થઇ ટ્રેાઇ અમે રાતના ૮ વાગે જ્હુમફ્રન્ટીન પહોંચ્યા.

મારી આસપાસ અખબારોના અખબરપત્રીઓ અને કેમેરા વાળા ઓ ફરી વળ્યા. મને પુછવા લાગ્યા કે જ્હુમફ્રન્ટીનમાં હું કંઈ કાયદાઓનો-ભંગ કરવાનો છું કે નહિ? મેં તેઓને જણાવ્યું કે વગર પરમીટે અહિ દાખલ થઇ નેજ કાયદાનો ભંગ તો હું કરી ચુકયો છું. પરંતુ ડરબનમાં કહ્યું હતું તેમ જ્હુમફ્રન્ટીનમાં હું કંઈ એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ કરવાનો છું કે નહિ એ જાણવા તેઓ ઈન્તેજાર હતા. મેં તેઓ ને કહ્યું કે હું તો અહિ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સમાં હાજરી આપવા આવેલો છું અને હું જે કરી ચુકેલો છું એ તો અનાયાસે બની ગયું છે. અહિ કોઇ પણ એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ કરવાનો મારો ઈરાદો નથી. પરંતુ બે મીનીટ બાદ જ અણ જાણે મેં સ્ટેશન ઉપરજ કાયદા નો ભંગ કર્યો. સ્ટેશનની બહાર જવાને રેલવેના પુલ ઉપરથી થઇ ને જવું પડે છે. ઘોર અપરાધ કરી રહ્યો છું તેનો ખ્યાલ સર ખોયે આવ્યા વગર કેટલાયે યુરોપી યન ઉતારૂઓની સાથે હું પણ પુલ ઉપર ચઢી ગયો. કેમેરા વાળાઓને મારી સામે આવી મારી છબી પાડી લેવાની હરી ફાઇ કરી રહેલા જોઇને અને યુરોપીયનોને "આ રહ્યો પેલો ગાંધી" એમ બબડાટ સાંભળી મને જરા તાજુબી થઇ. બેશક જ્હુમફ્રન્ટીન નોન-યુરોપીયનોના લડતનાં સ્થળ તરીકે જાણીતું છે. સામાન્ય યુરોપીયન પ્રજાને તેઓને જોતાં જ મુગ ચઢે છે. પુલ પરથી જોયો નીચે ઉતર્યો ત્યાં પોલીસ અમલદારે મને રોકયો અને મારું નામ ઠામ માગ્યું?

"કેમ, આ બધું શા સારૂ," મેં કંઈક તાજુબીથી પુછયું? તેણે કહ્યું: "આ પુલનો ઉપયોગ તમારે નથી કરવાનો એ શું તમે જાણતા નથી?"

"એમ છે?" મેં આઘાત સાથે કહ્યું: "મારે કબુલ કરવું પડશે કે એ હું જાણતો નહોતો, પરંતુ હવે જાણ્યા પછી તો હું જરૂર તેનો ઉપયોગ કરીશ જ." પોલીસ અમલદારે કહ્યું એ સ.યે તેને કશી નીસ્બત નથી તેણે મારું નામ અને મારું કાયમનું સરનામું લખી લીધું. જેમ બીજા અપરાધો માટે હજુ જોઇ રહ્યો છું તેમ આ ઘોર અપરાધને માટે પણ સમન્સની રાહ જોવી રહી. મેં જોયું કે જ્હુમફ્રન્ટીનમાં યુરોપીયન આમજનતા સાથે સંઘર્ષમાં આવ્યા વિનાજ એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ કરવો સહેલો છે. માણસથી પોતાની ચામડીના રંગના કારણે એક જાહેર માર્ગ નો પણ ઉપયોગ ન કરી શકાય! એ વસ્તુથી મારું સ્વમાન ડંખ્યું. એ વસ્તુ મને અસહ્ય લાગી અને અખબારોના અખબરપત્રીઓને જે કે હું કહી ચુકયો હતો કે ત્યાં હું એપાર્ટહેડના કાયદાનો ભંગ કરવા નથી ઈચ્છતો છતાં મેં જોયું કે મારે સ્વમાન જાળવવું હોય તો મારી હીલચાલ દરમી યાન તેનો ભંગ કરવાની મને ફરજ પડશે.

સ્ટેશનેથી મને ટેકસીમાં નેટીવ લોકેશનમાં લઇ જવામાં આવ્યો જ્યાં કોન્ફરન્સ ભરાઇ રહી હતી. આખા લોકેશનમાં અંધકાર હતો. લોકેશનમાં વસનારા લોકોને રસ્તા ઓપર બત્તી પુરી પાડવાની મ્યુનીસીપાલીટીને કશી જરૂર જણ્ય ય લાગતી નથી.

મારે માટે એક સભ્ય પરંતુ ગરીબ આફ્રીકન કુટુમ્બના ઘરમાં સગવડ કરવામાં આવી હતી. તેઓ ના ઘરમાં માત્ર બીજીવણત્તી હતી. જેવું તેવું જાજરૂ હતું જેમાં પાણી ની કોઇ પણ જાતની સગવડ નહોતી. મને કહેવામાં આવ્યું કે મેલું અઠવાડીયામાં બે કે ત્રણ વાર લઇ જવામાં આવતું હતું. ઘરમાં નળ નહોતા. રસ્તાપર અહીં તહીં સાર્વજનિક ઉપયોગ ને માટે નળ હતા, જ્યાંથી પાણી લઇ આવવું પડતું હતું.

હું થકી લાંબી અને થકવી નાખનારી મુસાફરી કરી આવ્યો હતો અને એનલ્જનમાંથી ઉઠતી કોલસાની ધુકીયી શરીર ગદું પણ લાગતું હતું. સ્નાન કર્યા વિના આરામથી સુઇ રહેવું અશકય હતું. ગમે તેમ પણ ન્હાવાનો મારો નિશ્ચય હતો. એટલે હું આ ઘરના ખુણા ખાંચરાં તપાસવા મંડયો. ઘર વાળાઓ મને પોતા નાથી બની શકે તેટલાં સુખ-સગવડ આપવા ઇન્તેજાર હતાં. એટલે તેઓ એક પત્તરાંનો ખાથ લાવ્યા અને તેઓના કોલસા લાકડાંની કોટડીમાં તે ચુકયો, અને સાર્વજનિક નળેથી એક બાલ્ડીદ પાણી લઇ આવ્યા. આ લગભગ બધરાતે થયું. કેમકે આવ્યો તેવે તો તુરત કોન્ફરન્સ ભરાઈ રહી હતી ત્યાં મને લઇ જવામા આવ્યો હતો. ઘર વાળા ઓએ પોતાનો સારામાં સારો ખંડ (પોતાની બેઠક) મારે હવાલે કરી દીધો, અને ત્યાં મારે માટે સ્વચ્છ બીછાનું કરવામાં આવ્યું. સારામાં સારી હોટેલના જેટલો મને ત્યાં આરામ મળ્યો. મેં તેઓને કહ્યું કે બેશકમાં જે તેઓ ખાતા હશે તેમાંથી જ મારે બપહું ખાઈશ. એટલે સવાર ના નાસ્તામાં મકાઇના લોટની પોરીજ દુધ અથવા જેમની

સાથે, અને રોટી અને બટર અને ચા, કોફી તો હું લેતો નહિ કોઇ ઓરેંજનો રસ. બપોરે સુંદર બાફેલાં શાક, રોટી અને બટર. તેઓ માંસ પણ લેતા હતા પરંતુ હું ચુસ્ત શાકાહારી જ હતો. સાંજે સવારની જેમ મકાઇના લોટની પોરીજ દૂધ અથવા જેમની સાથે. અને ઓરેંજનો રસ. આથી મને પુરો સંતોષ હતો. અગીયાર વાગ્યાની ચા અને નાસ્તો અને સાંજના ચાર વાગ્યાની ચા અને નાસ્તો જે આપણી કોન્ફરન્સોનો અનિવાર્ય કાર્યક્રમ હોય છે તેની ગેરહાજરી અહિ ખાસ નજરે આવી રહી હતી, જે પરથી આ કોન્ફરન્સ ખરેખરી ગરીબોની જ હતી એ સિદ્ધ થતું હતું.

દિવસના હું બેકેશનમાં કયો તેની સીગાપર કારખાનાઓ હસ્તી ધરાવી રહ્યાં હતાં અને બીજા બંધાઇ રહ્યાં હતાં. બેકેશનમાં તેઓનું રેવા હતું, સાર્વજનિક હોલ હતા. તેઓની પંજ મેન્સ ફ્રેન્ડ્સશીપ એસોસીએશન સંસ્થા હતી. પરંતુ તેઓની રહેણી પણ જ રોમનીય હતી. કહેરીઓ તરીકેની કશી સગવડો ને મ્યુનીસીપાલીટીએ પુરી પાડવી જોઇતી કોઇ પણ જાતની સગવડોનું નામ સુધ્ધાં નહોતું રસ્તા ગમડાવાળા હતા. પાણીની નીકોનાં નામ નિશાન પણ વર્ષો ઋતુમાં તેની શું દશા હશે એ કલ્પવા જેવું રહ્યું. રાતે ફરવાને યા તો ટ્રામ રાખવી રહી—જે આ ગરીબ લોકોને માટે એક બીનજરૂરી મોજ શોખની વસ્તુ મનાય—અમારા તો પગ તપાસી તપાસી ને ઘસવો રહ્યો. મને કહેવામાં આવ્યું કે જેઓ બેકેશનમાં રહેનારાઓને મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી જમીનનો ટુકડો આપવામાં આવતો હતો જેના પર પોતાનું મકાન તેઓએ જાતેજ બાંધી લેવાનું હતું. છતાં હી. ૧૦નું માસિક ભાડું આપવું પડે અને બે ઉપરાંત દરેક દરેક ઉમરે પહોંચેલા પુરૂષને વર્ષોક એક પાઉન્ડનો ખાસ વેરો તો આપવાનો હોય જ.

આ સ્થિતિની જ્યારે કહેરી તરીકે ના તેઓ બનતે તેવાં સપણાં સુખ સાધ નો વાળાં અને મ્યુનીસીપાલીટીએ પુરાં પાડવાની સપણી જરૂરીયાતો વાળાં યુરોપીયનોના સુંદર ઘરોની સાથે સર ખામણી કરીએ ત્યારે કમાં શુદ્ધ અંતઃ કરણથી એ બેશ આરામી જીવન પુરો પીનો ભોગવી શકતા હશે એ વીચાર આવ્યા વિના રહેતો નથી. હકી તમા ભાગે જે તો એમજ કે તેઓનામાં હલ્કા જેવી વસ્તુજ નથી. અને છતાં તેઓ ખીરતી જીવનનો ડેળ કરે છે. બપોર તેઓના ના ઘરમાં તો વાસ નથીજ કરતો. આ ગરીબ, તરછોડાયેલા અને ચુસાઇ રહેલા માનવીઓના ઘરમાંજ તે વસી રહ્યો છે. એટલુંજ કે તેઓની અજ્ઞાનતામાં આ લોકો તેની હસ્તી અનુભવી શકતા નથી અને તેઓને આશા અને હિંમત આપનાઇ અને તેને નિહાળવાનો અને તેની હસ્તી અનુભવવાનો માર્ગ બતાવનાઇ તેઓને કોઇ નથી.

નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેડની કલ્પનાનો મને આ પરથી તાદૃશ્ય ચિતાર આવ્યો. તેઓ કહે છે કે નોન-યુરોપીયનોને તેઓના પોતાના ઘોરણે વીકસવા દેવા જોઇએ; તેઓના સત્તામાં તેઓને સંપુર્ણ સ્વાતંત્રતા આપ વામાં આવવી જોઇએ. હા, બરોબરજ. એટલે તેઓને પોતાનાં મેયર પણ ત્યાં છે અને એક એડવાઇઝરી બોર્ડ પણ છે. પરંતુ તેઓની સત્તાઓ શું છે એ તો ઈશ્વરજ જાણે. તેઓને કઇ સત્તાઓ હોય એવું જોવામાં તો નહિ આવ્યું. તેઓની સત્તામાં તો ઓટલુ જ જોવામાં આવ્યું કે તેઓએ જે સ્થિતિમાં મુકાયા છે તેજ સ્થિતિમાં સબડવાનું રહ્યું અને ગરીબીમાંજ પડી રહેવાનું રહ્યું કે જેથી તેઓના આંબણા ની સામે ઉભેલાં કારખાનાઓને સસ્તી મજુરી પુરી પડી શકે. આ લોકોથી લોકેશનની અંદરજ પોત પોતામાં વેપાર કરી શકાય. કહેરમાં ફેરી કરતા જોવામાં પણ આવવા નહિ જોઇએ. તેઓમાંના કેટલાક કોરેસોમાં અને કેટલાક યુરોપીયનોના ઘરોમાં નોકરી કરે છે અને જે કંઇ પણ પગાર તેઓના માલીકો આપે તેથી તેઓએ સંતોષ માનવો રહ્યો, તેઓના પગારનું ધોરણ તેઓની આબડીના રંગ પરથી ઠરાવાય છે નહી કે તેઓની આવડત પરથી પરંતુ ત્યાં યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન વચ્ચે હરીફાઇ જેવું હોય ત્યાં તો ઘણી કાયદા એવી રીતે ઘડાયા છે કે જેથી નોન-યુરોપીયન ને જે કામ કરવાનું હોય તેની તેનામાં આવડત હોય યા નહિ તો પણ ગોરા ના જેટલો જ પગાર આપવો પડે કે જેથી માલીકને વધારે લાભકારક ધરાવનાર યુરોપીયનને જ રાખવો પડે.

આ દેશના ગોરા રાજ કર્તાઓ આ સ્થિતિ આ લોકો પાસે કયાં સુધી સહન કરાવવા માંગે છે? અને જે સપણા ઉપરાંત સરકારનેજ બપોરે આ લોકો પ્રત્યે માન ન હોય ત્યારે સપણા ખાતાંઓના સરકારી અમલદારો અને અધિકારી અને અસંખ્યકારી ગોરી પ્રજા આ લોકો પ્રત્યે માનથી વર્તે એવી આશાજ કયાંથી રાખી શકાય? એટલે તેઓને અહીંથી તહીં હડધુત જ થવાનું રહ્યું.

તેનો એક જ દાખલો અહિ દઉં, કોર્ટહેર કોલેજનો એક પુરાન આફ્રી કન વિદ્યાર્થી, જે મારી દક્ષેતાની જે પર માં સપણ કરવામાં આવી હતી તેજ પરમાં રહેતો હતો, તેને મેં મારી સીટ પુક કરવા અને મારી નીલ વર્ણની ટીકીટ બીજા વર્ગમાં ફેરવવા સ્ટેશનપર મોકલ્યો હતો. પહેલી વાર જ્યારે તે ગયો ત્યારે તેને બોડેથી આવતા કરમાત વામાં આવ્યું. બીજી વાર ગયો ત્યારે જે બારણા બુકીંગ ઓફીસમાં હતો તેણે કહ્યું કે મારો વખત પુરો થયો છે અને હું ત્યાંથી જઉં. તેના બદલામાં આવેલ બીજાએ તેને બોડેથી આવતા કહ્યું. પછી મારી ઉપડવાને કલાક દોઢ કલાકની વાર હતી ત્યારે તે ત્રીજી વાર ગયો ત્યારે બુકીંગ ઓફીસના બારણે તેને ટીકીટ ફેરવી આપવાની ના પાડી. આ કારણથી તે બેજ જાણે. આથી મારી ટીકીટ મારે રેલ મારીજ ફેરવારી પડી.

હું ઉપર જણાવી ગયો કે મારી ટીકયાત્રા દરમીયાન એપાર્ટહેડના કાયદા નો ભંગ કરવાની મને ફરજ પડેલી. એ મુજબ મારી ગાડી પકડવા જતાં હું ધરાહારપુર્વક યુરોપીયનો માટે રાખ વામાં આવેલું બાસ હાર, જે હકીકત માં મુખ્યદ્વાર છે, ત્યાંથીજ દાખલ થયો. અને રેલવેના અમલદારોની નજર સામે રેલવેના પુલ ઉપરથી થઇને ગયો. આ રીતે બ્લુમફન્ટીનની મારી મુલાકાત પુરી થઇ.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીની બ્લુમફન્ટીનની મુલાકાતનો હેતુ

શનીવાર તા. ૧૫મીના બ્લુમ-ફોન્ટીન પહોંચતા શ્રી. મણી-લાલ ગાંધીએ નીચે પ્રમાણે નિવેદન કર્યું હતું:

અહિ આવવાનો મારો મુખ્ય હેતુ ઓફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સમાં હાજરી આપવાનો છે. એપાર્ટહેડના કાયદાઓનો સક્રિય વિરોધ કરી રહેલો હોઇ મને લાગ્યું કે ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ જ્યાં કોઇ પણ કીંમતે જગ્યા પરમીટે દાખલ થવા દેવામાં આવતા નથી ત્યાં વગર પરમીટે દાખલ થઇને આકસ્મીક રીતે એ કાયદાઓનો ભંગ કરવાનો અનાયાસે આવેલો આ પ્રસંગ મારે ચુકવો નહિ જોઇએ. વળી એ રાજ્યે મને એમ પણ જણાવ્યું કે પ્રાંતિક પ્રતિબંધો, જે હીંદી ઓને એક પ્રાંતમાંથી બીજા પ્રાંતમાં જવા આવવાની છુટ નકારનારા છે અને હીંદી વસતી ના મોટા વર્ગને નાદારીમાં ગોંધી રાખનારા છે તેની સામે. આ રીતે હું સીધો પ્રહાર પણ કરી શકું છું. પ્રાંતિક પ્રતિબંધો જો દુર કરવામાં આવે અને હીંદી ઓ, જેઓ બુનીયાદની આખી વસતીનો માંડ અડધો ટકા ભાગ છે, તેઓને દેશ ભરમાં ફેલાઇ જવાની તક આપવામાં આવે તો હીંદી સવાલ જેવી વસ્તુ રહેજ નહિ.

આ બુજરજાજ વસતી વાળા વીશાળ પ્રદેશમાંથી પસાર થતાં એ વીચાર આવ્યા વિના નથી રહેતો કે આપણે માનવીઓ કેટલા સુખ અને કેટલા લોભી છીએ કે ઈશ્વર આટલું બધું આપેલું હોવા છતાં આપણે સંતોષથી રહી શકતા નથી.

મેં સમજ પુર્વક કરેલા કાર્ય દ્વારા બંધને માટે મારી સામે કંઈ પણ કાયદેસર પગલાં નહિ લેવાની સરકારની ઉદારતાની મારે કદર કરવીજ જોઇએ, પરંતુ તે સાથે મારા અન્ય કોમી બંધુઓ ના કરતાં મારા તરફ જે જુદી જાતનો વર્તાવ બતાવવામાં આવી રહ્યો છે એ કંઈ અને આશ્વાસન આપનારી બાબત નથી.

રાષ્ટ્રપતીનો જન્મ દીન

સોમવાર તા. ૩જી ડીસેંબરે રાષ્ટ્ર પતી રાજેન્દ્રપ્રસાદનો ૬૭મો જન્મ દીન ઉજવવામાં આવ્યો હતો. દેશના બધા ભાગોમાંથી તેમજ પરદેશના જેમણીઓ તરફથી સંદેશાઓ તેમને મળ્યા હતા. શ્રી. રાજેન્દ્રપ્રસાદ ગાંધીજીના બહુ નીકટના સાથી અને અનુયાયી છે. ૧૯૪૭માં શ્રી. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ બંધારણ સભાના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા હતા. તબીયત નાજુક હોવા છતાં કાર્યને જવાબદારીથી વળગી રહી પુર્ણ કર્યું હતું. પછી ૧૯૫૦ની જાન્યુઆરીમાં તેઓને દેશી મોટામાં મોટી જવાબદારીના બારથી મુંજરી મુકવા. આઝાદ ભારતના લોકરાજ્યના તેઓને પ્રથમ પ્રમુખ તરીકે ચુંટવા.

અભીનંદનો આપવા માટે પ્રધાનો, બંધારણસભાના અને પ્રજા તથા વિદ્યાર્થી ઓ રાષ્ટ્રપતી ભવનમાં સવારથી આવ્યા હતા. આ પ્રેમનો જવાબ આપતાં રાષ્ટ્રપતીએ કહ્યું કે "મને જે પ્રેમ અને આદરથી તમે નવાજ્યો છે તેને માટે હું તમારો બહુજ આભારી છું. આશા રાખું છું કે દેશની સેવા મારે હજી ઘણો વખત કરવી પડશે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૧ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૧.

ક્રીસ્ટમસ

દુનીયાના ઘેટલાક ભાગોમાં હુલ્લડો ચાલી રહ્યાં છે. તો ઘેટલાકમાં કુદરતી ઘોપો વર્તી રહ્યા છે જેવા કે, ધરતીકંપ, જ્વાળામુખીનું ફાટવું, સુકો દુકાળ, લીલો દુષ્કાળ, વિમાની અકસ્માતો, રેલ ગાડીના અકસ્માતો, અને એ સિવાય સરકાર સાંભ ના અખબારો બોલતાં ખુન, બળાત્કાર, ચોરી, લુંટફાટ અને આગના અકિતગત બનાવોના અહેવાલ તો આપવાના હોય જ. પરંતુ જ્યાં સામુદાયિક પાપ ઉપર કામદાની મંજુરીમીજ આ બધું ચાલી રહ્યું હોય ત્યાં વ્યક્તિગત બનાવોની વાતજ શી કરવી ? પરંતુ સામાન્ય જનતાપર તેની અસર ઓછેજ જોવામાં આવે છે. તે તો આનંદમાંજ જણાય છે અને ક્રીસ્ટમસના મહાન તહેવારનો આનંદ ઉજવવામાં મશગુલ છે. ખરી રીતે એમજ હોવું જોઇએ. સુખ અને દુઃખ સાથે સંકળાયેલા નહિ હોય તો દુનીયા યા તો એક કબરસ્તાન બની જાય અથવા તો પાગલખાનું બની જાય.

આ મહાન પવિત્ર ઉત્સવનો આપણે સૌ આનંદ ઉજવીએ. શરીર અને મનને માટે એ સારું છે. પરંતુ તે સાથે આત્માને આપણે ભુલવો નહિ જોઇએ. તેના તરફ આપણે અનહદ નિષ્કાળજી બતાવી તેને ભુખે મારી રહ્યા છીએ, જેને કારણેજ આજે દુનીયામાં પાપો વધી રહેલાં જોવામાં આવે છે.

ક્રીસ્ટમસના તહેવારમાં સૌએ ઇશુ-ખ્રિસ્તનો વિચાર કરવો જોઇએ જેણે દુનીયાને શાંતીનો સંદેશ પાઠવ્યો હતો અને પોતાના જીવન વડે બતાવી આપ્યું હતું કે જ્યારે દુઃખ ઉઠાવવું એજ શાંતીનો ખરો માર્ગ છે. પરંતુ અત્યાર છે તો એવું કે ઇશુખ્રિસ્તને સૌ વીસરી ગયા છે. તેના સિવાય બીજું બધું યાદ કરીએ છીએ. આપણે સૌને "મેરી ક્રીસ્ટમસ" (ક્રીસ્ટમસ મુબારક) કહીએ છીએ. પરંતુ તેને મુબારક કરવાને આપણે કહ્યું કરતા નથી. ઇશુખ્રિસ્ત બીજાને માટે જીવ્યા હતા. તેમણે કુસ ઉપરી અનહદ દુઃખો ઉઠાવ્યાં અને અંતે દુનીયાને સુખી કરવા કુસપર પોતાની કાયા કુરબાનને કરી હતી. પરંતુ એ વસ્તુની કદર કરવાને બદલે અને તેમાંથી પાઠ લેવાને બદલે આપણે આપણા દરેક દરેક કાર્યથી તેને કુસપર ચડાવી રહ્યા છીએ. ઇશુખ્રિસ્તે દુનીયાને શીખવ્યું છે કે "તમારા પડોશીને તમે તમારા જેટલાજ ચાહજો," "બીજાઓની પાસેથી તમે જેવું વર્તન ઇચ્છો તેવું જ વર્તન બીજાઓ તરફ તમે રાખજો." આ સુત્રો રોજ સવાર, બપોર સાંજ પેપરની જેમ આપણે ઉચ્ચારી જઇએ છીએ પરંતુ તેનું પાલન કરતા નથી. આ દેશના કાયદા એ સુત્રોને ખોટાં ઠરાવનારા છે. એ આપણને તેનાથી વિરૂદ્ધ વર્તન રાખવાનું શીખવી રહ્યા છે.

આ વખત એવો નથી કે જ્યારે જીવનને આપણે હળવું ગણવું જોઇએ દુનીયામાં આજે એટલું દુઃખ વર્તી રહ્યું છે કે તેમ કરવાને અવકાશજ નથી. હવે વખત એ આવેલો છે કે જ્યારે સૌએ પોતાની જાત તપાસવી જોઇએ અને ઇશુખ્રીસ્તના આદેશ મુજબ આપણે વર્તીએ છીએ ખરા એ આપણી જાતને પુછવું જોઇએ. જો ન વર્તતા હોઇએ તો આજ પ્રસંગ છે કે જ્યારે આપણે નમ્ર બની તેને ચરણે પડી તેની ક્ષમા માગવી જોઇએ અને આપણું વર્તન બદલવાનો સંકલ્પ કરી એ સંકલ્પને આપણી ગમે તેવી જુજ શક્તિ અનુસાર આ ક્ષણથીજ અમલમાં મુકતાં થઇ જવું જોઇએ. આ વસ્તુ મોટા, નાના, ઉચ્ચ, નીચ ગરીબ, તવંગર સૌ કોઇને સમાન લાગુ પડે છે. નીતી ને માર્ગે તે આપણને દોરે એ નમ્ર પ્રાર્થના સાથે અમારા સઘળા ખ્રીસ્તી વાચકોને અમે ક્રીસ્ટમસ મુબારક ઇચ્છીએ છીએ

હીંદના અખબારો

વિદ્યાપીઠોની ફરજ

ડીસેમ્બરની ૮મીના અલીગઢ વિદ્યાપીઠ સમક્ષ બોલતાં ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે જણાવ્યું હતું કે "હીંદની વિદ્યાપીઠો એ દેશના હીત માટે પ્રયત્ન કરવો હોય તો દેશના ખુણે ખુણામાંથી પ્રાંતીય ભેદ અથવા જાતીભેદ યા હોય વાદ દુર કરવો જોઇએ. આપણા ભારત માં આજે ઘણી જાતની પ્રજાઓ છે. કોઇ પણ એક વર્ગ એમ ન કહી શકે કે ભારત તેમનું પોતાનુંજ છે. કારણ કે આજનું 'ભારત બધાના સહેનતનું ફળ છે. એક વર્ગે બીજા વર્ગને બદલવાનો પ્રયત્ન ન કરતાં એક બીજા પાસેથી શિક્ષણ મેળવવાનું ધ્યેય રાખવું જોઇએ.

બાળકોનું શિક્ષણ

નવેમ્બર ૨૫મી તારીખે રાજકુમારી અમૃતકોરે યુનાઇટેડ નેશન્સની શિક્ષણ પરીષદમાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, "આપણને જણાય છે કે બાળકોના બાળકો એમના મગજમાં રંગ ભેદ કે જાતીભેદ જેવું કશું નથી હોતું તેઓમાં મોટા થતાં એ ભાવના જાગૃત થાય છે. આથી એ બહું આવશ્યક છે કે બાળકોના મગજમાં એવી વાતો ઉતારવી કે મનુષ્ય માત્ર એકજ છે અને બધા સરખા છે. આપણા વિચારો જો ઉચ્ચ હશે તો કાર્યો પણ સારા કરશું આજે પુર્વના દેશો જાગૃત થયા છે એ આપણે માટે અભિમાનની વાત છે. ગરીબાઇ તથા ભુખમરાનો સામનો હાલ આપણને કરવાનો છે અને સાથે સાથે બાળકોના શિક્ષણને પણ ધ્યાન દેવાનું છે.' જો આ કાર્ય આપણે મક્કમતા રીતે પાર પાડયું તો દુનીયાની શાંતી જાળવી રાખવાના કાર્યમાં આપણે મહો મોટે હાલો આપ્યો ગણાશે.

સ્વ. કસ્તુરબા ટ્રસ્ટનું કાર્ય

સ્વ. કસ્તુરબા નીધીની બોર્ડ ઓફ સભીતી થોડાક દિવસ પહેલાં ઇંદોરમાં કે જ્યાં તેનું મુખ્ય મથક છે ત્યાં ચાર દિવસ મળી હતી. તે સમીતીએ નક્કી કર્યું છે કે કસ્તુરબા માપમાં એક હોસ્પીટલ ઉભી કરવી કે જેમાં સ્ત્રીઓને મીડવીફરી (દાઇ)નું શિક્ષણ આપવામાં આવે તેના પ્રમુખ શ્રી જી. વી. માવળંકરે જણાવ્યું કે આ નીધી તરફથી ગામડાઓમાં જે કાર્ય થઇ રહ્યું છે તે વિશે ઘણા ઓછા લોકો વાકેફ છે. આ નીધી તરફથી ૧૨ કેન્દ્રો ઉભાં થયાં છે જેમાં ૩૦૦ સ્ત્રીઓને બાળ શિક્ષણ, મીડવી ફરી. તથા ગ્રામ્ય ઉદ્યોગ શીખવવામાં આવે છે. આજ સુધી લગભગ ૭૫૦ ગામડાની બેનોએ એ શિક્ષણનો લાભ લીધો છે. તેમાંથી ૪૫૦ રાજપુતોમાં (ગામડામાં) કામ કરી રહી છે. આ બેનો સાવજ સગવડ વગરના ગામડાઓમાં પ્રભાત જતીનાં કાર્યો કરે છે અને ગુજરાત બેળવે છે. ૧૯૪૪માં મહાત્મા ગાંધીજીની આજેવાની નિચે સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધીની યાદમાં આ ફંડ—નીધી—રચવામાં હતું. આ નીધીનો મુખ્ય હેતુ એ છે કે, સ્ત્રીઓ ને સામાજીક બેળવણી આપીને ગામડા ની બેનો જીવનનું સુધારવું આજ સુધી તેનાપર ૪૨૫૦૦૦ રૂપીયાનો ખરચ થયો છે.

પરદેશ

—યુનાઇટેડ નેશન્સ ઓફ ગોઆનીસના મંત્રી શ્રી. વામન દેશાઇએ મુંબઇમાં જણાવ્યું હતું કે ગોઆની પોરચ્યુગીઝ સરકારે ઠરાવ કર્યો છે કે ગોઆનો કોઇ પણ હોટેલ યા દુકાનમાં હીંદના કોઇ પણ નેતાઓના ફોટાઓ નહીં રખાય.

—ડો. અમીન્દનાથ ટાગોર જેઓ કળા કાર હતાં અને રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના ભત્રીજા હતાં તેમનું અવસાન થયું છે.

યુનીયન પ્રીંટીંગ વર્કસ

(જુઠ સેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક જાતના બીલો, ચોપડા, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, દોઢી બાબામાં બધા વિષયના પુસ્તકો-કીતાબો-કુપાને સારીમાં સારા ઢબેસાં મોટા જથ્થામાં આપે છે.

ફેન્સની—લેટરહેડ—સ્ટેશનરી લખાઓ—બાસ્તરો ઢબેસાં મળશે.

ધી ઈંડી ઈંગ્લીશ-ગુજરાતી પોકેટ ડાયરી (પત્ર વ્યવહારનું પુસ્તક)	૩/૬
" " " " ડીયર (૫૨ એકા અંગ્રેજી શીખવાનું "	૩/૬
" લીટલ પોકેટ ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી ૮૦૫ પાના	૬-૬
" પોકુપોલ " ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૮૦૪ પાના પ૦૩	૬/-
" ગાય " " ટુ " ડીક્ષનરી ૯૧૬ પાના ૫૦૪	૬/-
" " ઓન ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી " ૧૧૫૨ પાના ૫૦૪	રૂા. ૧૦-૬
ધી રહુડેન્ડ લીટલ ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી " ૩૬૫ ૩૦૫	રૂા. ૧ -..
ધી રહુડેન્ડ ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૪૩૩ પાના ૩૫૧	રૂા. ૧૪-૬.
ધી કેમ્બ્રીજ ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૭૭૭. પાના ૧૦૭૭	૨૫/-
ગાળા ખોબો ગુજરાતી શબ્દકોષ ૮૧૩ પાના ૧૦૭૭	રૂા. ૨૫ ૦.
અસલ ગુજરાતી બાળ પોથી ૬ પેની નંગ	રૂા. ૭ ૬ ૮૫ન.
અસલ " દેશી લીથોગ ૬ પેની નંગ	રૂા. ૭ ૬ ૮૫ન.
નવ યુગ " બાળ પોથી	રૂા. ૧-૦, પહેલી ૧/૬ બીજી ૧/૬ ત્રીજી રૂા. ૨-૦, ચોથી રૂા. ૨-૩.
ચિત્રોવાળી ગુજરાતી પહેલી રૂા. ૧-૬ બીજી રૂા. ૧-૮ ત્રીજી રૂા. ૨-૦ ચોથી રૂા. ૨-૩ પાંચમી રૂા. ૨-૩ છઠી રૂા ૨-૬	

એ સીવાય બીજાં અનેક જાતના પોપ્યલર પુસ્તકો—દીવાળી અંકો, દીવાળા કાર્ડ-બાબીંક પુસ્તકો વીગેરે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઇતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશો તો લાભના ભાવ લખી જણાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને રૂા. ૧ વધુ ભરવો પડશે.

Union Printing Works

89-91 VICTORIA ST DURBAN

બેગમ અબદુલ્લાનું રેખા ચિત્ર

આ છે કાશ્મીરમાં બેગમ અબદુલ્લા કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબદુલ્લાની પત્ની તરીકેજ નહીં પણ એક સ્વતંત્ર સેવાભાવી સ્ત્રી નેતા તરીકે પોતાનું અનેરું સ્થાન ધરાવે છે. ૧૯૪૬ માં શેખ અબદુલ્લા તથા બીજા કાશ્મીરી નેતાઓ આઝાદીની લડતમાં ભાગ લેતા જેલમાં ગયાં હતાં, ત્યારે બાદ બેગમ અબદુલ્લાપર લડત ચાલુ રાખવા નો બોજો આવી પડયો હતો. નેતા વગરની દેશની લડત બેગમ અબદુલ્લા જે પોતાની પૂર્ણ શક્તી ખરચી આગળ ધપાવી ૧૯૪૭માં જ્યારે સંપૂર્ણ ભારત માં કોમી ઝેર ફેલાઇ ગયું હતું ત્યારે કાશ્મીરમાં બેગમ અબદુલ્લાના પ્રવાસે શાંતી જળવાઇ હતી. મહાત્મા ગાંધી એ તે વખતે કરેલા કાશ્મીરના પ્રવાસ દરમ્યાન એક પ્રાર્થના પ્રવચનમાં બેગમના કામ વિશે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, "આજે મારે તરફ જે અપકાર-બ્યાપો છે તેમાં કાશ્મીર આશા નાં કીરણોની ઝાંખી કરાવે છે."

ગાંધી અને પુરૂષ કાર્યકર્તાઓ સાથે બેગમ અબદુલ્લાએ કાશ્મીરનો પ્રવાસ કર્યો હતો. હજારો હીંદુઓ, મીસ્લીમો તથા શીખો તેમનાં ભાષણ સાંભળવા આવતાં. દરેક ગામમાં શાંતીદળ સ્થાપવામાં આવ્યાં હતાં.

બેગમ અબદુલ્લાનો જન્મ ૧૯૧૬ માં થયો છે. ઘર કામ તથા પાંચ બાળકોને ઉછેરવાના કાર્ય ઉપરાંત તેઓ કુનેહપૂર્ણ બનાવોમાં પણ રસ ધરાવે છે. જાહેરપક્ષથીજ તેઓમાં આઝાદીનો પ્રેમ છે. કાશ્મીર ઉપર હલ્લાઓ થયા ત્યારે બેગમ અબદુલ્લાએ પોતાના દેશના રક્ષણ માટે બીજાઓને તયાર કરી હતી. જ્યારે પુરૂષો રણમેદાનમાં હતા ત્યારે આ બેનો હજારો નિરાશ્રીતોની સંભાળનું કાર્ય કરતી હતી.

૧૯૪૮માં કાશ્મીરમાં રેફરેન્ડમ સોસાયટી, રચવામાં ત્યારે તેના પ્રમુખ તરીકે બેગમને ચુંટવામાં આવ્યાં હતાં. બેગમ અબદુલ્લાના વિચારો શેખ અબદુલ્લાના વિચારો સાથે ઘણા મળતા છે. બેગમના પોતાના શબ્દોમાં જણાવવા નું કે "જ્યારે મેં આપણા લોકોની દુરવસ્થા થતી જોઇ ત્યારે મારા હૃદય માં પડદામાંથી બહાર પડી તેમની સેવાનું કાર્ય ઉપાડવાની તીવ્ર ઇચ્છા જાગ્રત થઈ પણ એક બેન તરીકે મેં પહેલાં વિચાર્યું કે, હું શું કરી શકીશ! આથી સહાનુભુતી બતાવવા સિવાય હું કશુંજ કરી શકી નહીં. પણ ૧૯૪૨ માં હું શેખ અબદુલ્લા સાથે પરણી. અમારા ઘણા વિચારોમાં સામ્ય છે. હું મારા પતીના સહવાસમાં આવી પછી મને હીંમત અને શક્તી મળ્યાં. મેં જોયું કે જીવનમાં આદર્શ હોવોજ જોઇએ અને તેને માટે ઝઝવું એજ જીવનનો હેતુ છે. બેગમ અબદુલ્લા બેનોમાં સમાનતા લાવવા માટે ખુબ પ્રયત્ન કરે છે. બેગમ અબદુલ્લા હકત વકતાજ નથી પણ કાર્ય પણ કરે છે.

બેનો જરૂર વાંચે

મોતી કે માછલીનાં આંસુ?

લેખક : દેસાઇ વાલજી ગોવિંદજી

મોતીની માળા તથા બંગડી પહેરીને સ્ત્રીઓ પ્રસંન થાય છે, અને પોતાને લક્ષ્મીનાં રત્નજ માનનારા જોન લોકો પણ મોતીનો વેપાર કરે છે; આ સૌ; મોતી ઉત્પન કરનારા સમુદના છવોની તથા એ છવોના શિકારી મચ્છીમારની અવદશાનો વિચાર કરે તો કેવું સારું.

મોતી માછલી આહાર કરવા માટે છીપનું ઢાર ઉપાડે ત્યારે એક બીજો કીડો છીપમાં ગરી જાય છે અને માછલીને પીડા કરે છે. એટલે પછી એ કીડાનો નાશ કરવા માટે માછલી એના ઉપર એક વસ્તુના ઘર ઉપર ઘર ચડાવે છે. એની નીચે દટાઇ ગયેલો કીડો મરી જાય છે, પણ એની કબરમાંથી સુંદર ચમત્કારિક મોતી બને છે.

કીડો નહિ ને રેતીનો કણો છીપમાં પડી જાય, તો તે પણ એવી જ રીતે દટાઇ જાય. એટલે બનવાની બીજી માછલીની છીપનાં કમાડ વચ્ચે કાકરી સરકાવે છે અને એ કાંકરી ઉપર પડ ચડી ચડીને એમાંથી "કલ્ચર્ડ" (બનાવટી) મોતી થાય છે.

સાચા મોતીની બહુ અલ્પ ટકા હોય છે. એક એક મોતી મેળવવા સાહ હજારો માછલીને મારે છે. એટલે તો એકસરખા રંગ તથા પાણીવાળાં મોતીની માળાના બહુ પૈસા ઉપજે છે ૧૦૮ સાચાં મોતી જડે તે પહેલાં હજારો નહિ પણ લાખો જીવો ટળી નવલાખ માછલીને સમુદને તળિયેથી વહાણમાં આણીને મારવી પડે છે.

સમુદવાસી અસંખ્ય જીવોની આમ હત્યા થાય છે તે ઉપરાંત તે જીવોનો શિકારી મચ્છીમાર પણ કમોતે મરે છે. ૧૦૮ મોતી જોયાં થાય ત્યાં ૪૦-૫૦ કે કદાચ ૧૦૮ માછી મારી જાય છે. ત્યારે એને ખાઇ જાય છે, ઓકટોપસ એને હાથેપગે ચોંટી પડે છે કે પછી કલેઅની છીપમાં એનો પગ પડયો કે તરત તે માણસાની જોડે બંધ થઇ જાય છે. આ લેખમ નવસો કે સવાસો મચ્છીમારમાત્ર ઉપર ગુજરે છે, તે ઉપરાંત કુળપરંપરા ધોરણ કરીને પાણીમાં ગયેલા મચ્છીમાર ગયો તો એના રોપની બારી પરવારો કરે બટકાઇને ભાંગી જાય, અથવા માછલું એની વાસનળીને કરડી ખાય. ગમે તેમ થાય, પણ ઓ મચ્છીમાર ખુશી થરે છે, એનું મકકુ વહાણવારા ઉપર બેઠા બે છે અને તરત જ બીજે જાય એનું કામ ચાલુ રાખવા સમુદમાં ઉતરે છે!

મચ્છીમાર સમુદતળિયે છીપ જેવી કરતા હોય છે ત્યાં વહાણ ઉપર છીપ ઉઘાડે છે, મોતી હોય તો કાઢીને પેટીમાં મુકે છે, છીપને ચોકખી કરીને એક કોરે રાખે છે તથા માછલીનું માંસ દરિયામાં ફગાવે છે.

કંઇક જેવી ક્ષણભંગુર કામને ચમત્કારના સારૂ ઓછો આદર્યા આદર્યા પાપ શું કામ કરતી હશે? અને ઝવેરી મોતી વહિ ને માંસ જ કાં નથી વેચતા? માંસથી ભરે તેમ તો ય માણસના પેટનો ખાડો પુરાય છે, પણ મોતીથી તો એના મિથ્યા અભિમાનને જ પોષણ મળે છે!

વેપારીઓ વાંચે અને વિચારે

સ્વ. જમનાલાલ બજાજ મોટા વેપારી હતા. તેમને અનુભવેલો આ એક પ્રસંગ છે. દૂના વેપારીઓ તરફથી અમેરીકા રૂનો ભાવ સારો આપતું તેથી તેના વજનમાં વધારો થાય એ હેતુથી રૂની ગાસડીઓ ઉપર પાણી નાખી તેને ભુમરાઓમાં આવર્તુ. બજાજ પેઢીના મુનીમજીને એ વાતની ખબર પડતાં એ પણ એવો પ્રયોગ શરૂ કર્યો. જમનાલાલજીને ખબર પડતાં તેમણે મુનીમજીને આવું કારસ્તુ પુછયું. કારણ જણવા પછી શેઠે હુકમ કર્યો કે આપણાથી અપ્રમાણીક વેપાર ન કરાય.

શેઠજી આપણને પૈસાની ઘણી ખોટ જરી કારણ બીજા વેપારીઓને જે ભાવ મળે છે તે ભાવ આપણને નહીં મળે કારણ આપણી ગાસડીઓ વજનમાં ઓછી હશે.

મુનીમજી, તો એમ કરો. જે બીની ઢોબ તેના ઉપર "VV" લખો અને બાકીની ઉપર "X૦।" લખો અને હવે પછી બીની ન કરશો.

મુનીમજી કચવાતે મને શેઠના હુકમ ના અમલે ગયા. શેઠે ખરીદનાર પેઢીને પત્ર લખ્યો કે અમુક ગાસડી બીના રૂની છે અને અમુક સારી છે. પહેલા લોટમાં એમને નુકસાન થયું પણ પછી એ પેઢીને અમેરીકાથી વધુ માંગ આવવા લાગી અને બીજા વેપારીઓ ના રૂ ખરાબ છે કહી ભાવ ઓછો મળવા લાગ્યો.

દરેક વેપારીએ જાણવા જેવા નીચે ના નિયમો શ્રી જમનાલાલ બજાજે કર્યા હતા :

બબાંસુધી કામળ વાંચી ન લો ત્યાંસુધી સહી ન કરો.

કિફળ નફાના જ આશયથી કોઇ પણ પક્ષ-દિવસ પૈસાનું લેખમ ન બેસો.

ધમકાર કરવાથી કદી કરો નહીં.

જે માણસ જીવનમાં સફળતા મેળવે છે, તેણે પોતાની વાત સામા પાસે મનાવવાની તાકાત મેળવી લેવી જોઇએ.

અજાણ્યા સાથે સાવધાનીપુર્વક વ્યવહાર કરો; પણ એનો અર્થ એ નહીં કે એના પ્રત્યે તીરસ્કારીય રહો.

વેપારમાં હમેશાં સાદા, સાચા ને કુટકપટથી દુર રહો.

દરેક વસ્તુ લેખિત જ રાખો.

કોઇના ભરોસે બનતાં પહેલાં એને પુરી રીતે ચકાસી લો.

એકએક પાઇનો પાકો હિસાબ રાખો.

સમયની કીંમત પિછાનો.

જેટલું કરી શકો એનાથી વધારેની ઇચ્છા ન રાખો. સાચા બનો ખરા પણ તે એટલા માટે નહીં કે એમાં ફાયદો છે.

જે કંઇ કરવું છે તે આજે જ કરી લો.

સફળતાનો જ વિચાર કરો. એની વાતો કરો અને તમે જોઇ શકશો કે તમે સફળ જ થાઓ છો.

શરીર ને આત્માની પોતાની તાકાત ઉપર જ ભરોસો રાખો.

બુઝ પરિશ્રમથી કદી શરમાઓ નહીં.

સાદ વાત કરવામાં કદી સંકોચ ન રાખો.

હૃદય ઘબકારા

ઓ ઇશ્વર, હું ગરીબ છું. ધનદોલતની હું પરવા ન કરું તેવું કર. હું નીચ છું, ઉચ્ચ બનવાની કદી પણ ઇચ્છા ન કરું તેવું કર ઓ દયાળુ પ્રભુ, મને એ સ્થિતિમાં મુકે કે જેથી હું તને ઓળખી શકું અને તનેજ ચહાઉં. મારા ગીત કેવળ, મારા ચાલુ કેવળ એ હું જાણતો નથી. પૃથ્વીપર ફરતા પ્રત્યેક માનવી પ્રત્યે મને માનથી જોતાં શીખવ. મને મનની શુદ્ધિ કરી ધન આપ અને મારા આત્મા માં અક્ષય દીપકની જેમ હમેશાં બળતો રહે. બાલ્ય અવિની વચ્ચે તું એક સુંદરીજ સૃષ્ટિ તરીકે રહે. આ વિચિત્ર માનવ સમાજમાં તું હમેશાં મારા એક-અદ્વિ સાથી તરીકે રહે.

—મહાદેવભાઇ અનુવાદક
(ગુજરાતપર પ્રવાસમાનપરથી)

રજ કણીકા

રોકે દળ બાઈ છાલો નીચે નાખી દીધી હતી. ત્યાંથી પસાર થતાં એક બીખારીએ તે વીણી ખાવા માંડી. આથી રોહના નોકરે તેને ધમકાવી ત્યાંથી ચાલ્યા જવા કહ્યું પણ તેને પોતાનું છાલ ખાવાનું કાર્ય ચાલુ જ રાખ્યું. આથી નોકરે તેને માર્યો. માર ખાવા છતાં તે હસતો હતો. રોકે આ જોઈ કારણ જાણવા પૃચ્છા કરતાં તે બીખારીએ જણાવ્યું "મને હસવું આવે છે કે છાલ ખાનારને આટલો માર પડે તો સર્વ ખાનારને કેટલો પડશે."

* * *

ઈગ્લાંડ જતા એક મહાશય બાલ્યકે મુંબઇના પ્રખ્યાત દરજી પાસે એક રાતે પહેરવાનો ડગ્લો સીવડાવ્યો. તે તૈયાર થતાં સજ્જનને તે ગમ્યો - નહીં અને આશ્ચર્ય પણ થયું પણ દરજીએ કહ્યું કે "સાહેબ ઈગ્લંડની પ્રખ્યાત સેવસ્રો કંપનીની આ છેલ્લામાં છેલ્લી ફેશન છે

પહેલે દીવસે સ્ટીમરમાં રાતે તે જગ્યો પહેરી તે સજ્જન બાથરૂમમાં જતાં લાગ જોઈ તેમને લેડીઝનો બાથ રૂમ બતાવી કહ્યું એમ આ પુરૂષો માટે છે.

બે ગોઠા વેપારીઓ આપસ આપસ માં વાતો કરતા હતા.

એકઃ— તમને લાગે છે કે બજેટ બાબતે છાપવાથી કાંઇ પણ પરીણામ આવે છે?

બીજે :—ચોકકસ. પેલે દીવસે મે "ચોકીદાર જોઇએ છીએ"ની જાહેર ખબર આપી અને રાતોજ મારે ત્યાં તિજોરી તુટી.

* * *

એક બેકુત બીજે શેર ઘી વેપારીને આપ્યું. બીજે દીવસે વેપારીએ ફરીયાદ કરી કે ઘી બરાબર શેર નથી.

જોએ દીનપણે જવાબ આપ્યો: "મારે ત્યાં તોલવાનું સાધન નથી પણ તમારે ત્યાંથી મેં શેર ખાંડ લીધી ત્યારે તેના બીલ કાટલામાં ઘી- મુકી મે તોલ્યું હતું.

* * *

વકતાઃ—પોતે બોટો હોય ત્યારે જે પોતાની ભુલ કબુલ કરે તે ડાહો માણસ કહ્યાય. પણ તે પોતે સાચો હોય ત્યારે પણ પોતાની ભુલ કબુલ કરે તે કુવો કહ્યાય?

શ્રોતાઃ—પરણેલો કહ્યાય.

* * *

બે શ્રીમંત મીત્રો હતા એક મીત્રને લાગ્યું કે તેનો મિત્ર પ્રીતીના ગોઠ પાછળ પડયો છે. એટલે એને ચેતવણી આપવાની તરકીબ એણે વીચારી કાઢી. આ મીત્રે પોતાના દીવાનખાનામાં પોરાંક સદવચનો દીવાલે રાખ્યા હતાં. એમાનાં એકમાં લખ્યું હતુંઃ

"એક દિવસ મરવાનું તો અવશ્ય છે જ, અન્યાય કરતાં સદા ડરતા રહો. નિસ્વાર્થપણેજ હમેશાં સમાજની ઉન્નતીનું કાર્ય કરો."

આની નીચે પેલા મિત્રે એક લીટી વધારી દીધી.

"બીજાઓએ પોતાની પ્રશંસા કરવી જોઇએ એવી ઇચ્છા કદી ન રાખો." પહેલો મિત્ર આ સમજી ચેતી ગયો.

* * *

એક જંગલમાંથી બે મિત્રો જતા હતા. બન્નેને સાપ કરડયો. એક મીત્ર બિચારું. "જંગલને કે જ્યાં સાપ કરડયો છે તેને કાપી નાખો કે જેથી ઝેર ફેલાય નહીં" અને તેણે તે કાપી નાખ્યો. બીજાએ વીચાર્યું.

"સાપ જંગલો કરડયો છે તેની માવજત થતાં તે સારો થઇ જશે" પહેલો મિત્ર ઝેર કાપી નાખવાથી બચી ગયો. બીજો મીત્ર ઝેર ફેલાવાથી મરી ગયો. માનવીના મનમાં પ્રવેશતું પાપ આવું જ ઝેર નથી!

પરચુરણ

—શ્રી. ચર્ચીલે પોતાના એક પુસ્તકમાં ૧૯૪૩ ના ગાંધીજીએ કરેલા આમરણાન્ત ઉપવાસ વિશે લખતાં જે ખોટી બીનાઓ લખી છે તેનો વીરોધ ડો. બી. સી. રોય, ડો. ગીલ્ડર, તથા ડો. સુશીલા નાયર વિગેરેએ કર્યો હતો. તેના જવાબમાં શ્રી. ચર્ચીલના મંત્રી જણાવે છે કે, "શ્રી. ચર્ચીલને તમારો પત્ર મળ્યો છે અને હાલ ચુંટણીની ધમાલમાં હોવાથી પોતે જવાબ નથી આપતા. પણ મને જણાવવામાં આવ્યું છે કે તમે જે બાબત પર તેમનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે તે બાબત તેઓ પોતાના પુસ્તકના બીજા પ્રકાશન વખતે ધ્યાનમાં રાખશે."

—હૉલેંડમાં પેનીસીલીનની ફેકટરી ખોલવાનો પ્લાન કર્યો છે કે ૧૯૫૩ માં અમલમાં આવશે. આ કાર્ય માટે ૩૦ હૉલેંડીઓને પરદેશ જ્ઞાન મેળવવા મોકલ્યા માર્યા આવ્યાં છે.

—યુનોની સામાન્ય સભામાં ડીસેમ્બર ૩ તારીખે હૉલના પ્રતીનીધી સર. બી. એન રાવને "ધ્યન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસના જજ" બનાવવામાં આવ્યા છે.

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોકિત ભર્યો નથીઃ—

તા. 3/4/51.

પ્રતિ

જત જણાવવાનું કે તમોએ મોકલેલ ઓર્ડરને અનુસરી તમારો માલ બરોબર મોકલી આપ્યો છે. તમારા તરફથી આવી આપવું છું કે માલ બરોબર અને સલામત પહોંચે છે. જેથી આ ઉપર તમારે સોકસ ધ્યાન આપી મોકલાવશો.

બંદોબસ્ત

ઠેકાણું

ઘર-બારણું દલાલો

વાસણ-કુસણની સામગ્રીઓ

બનારસી સાડી

મુંબઈ સમાચારના ગ્રાહકોને કીમત રૂપી. ૩-૩.

એડ્રેસ:
૧૧૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરષુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
ડરબનના ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસીદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ રેલ્વે ઓ. ટી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

સનાતન ઝગડો

લેખક: રવીન્દ્રના તોયમજી

પ્રભાતનો સોનેરી સમય હતો. લીંબડા ની ડાળી પર બાંધેલ ઢોંચકા પર બેઠીબેઠી રેહાના મુરધા, બતક, ટર્કી અને મોરનો તમાશો નિહાળી રહી હતી. આ બધાં પક્ષીઓનો વરતન ચોક ખુણે, એક મુરઘી શાંત ભાવે તેની ચાંચ જમીન પર પ્રભાવની હતી. એક મોટો કુકડો તેના રાજ શોભી ઠાઠ સહિત મુરઘીની સામે આવી ને ઉભો રહ્યો અને તેની ચમકદાર રંગીન પાંખ પસારીને ભટાભરી ચાલે ટમકદમક નૃત્ય કરવા લાગ્યો. મુરઘીએ તેના તરફ એક દૃષ્ટી–લાગણીહીન નજર કરી અને પછી તરત જ ચાંચ પ્રભાવતી ચારો ચણવાના કામમાં લાગી ગઇ.

રેહાના મુંઝા રિમત–હાસ્યથી ચમકી હતી.

એક તરફ કુકડાની સારોસાર ભમરી હતી તો બીજી તરફ મુરઘીની બરફ જેવી ઠંડીગાર આંખો હતી! એક તરફ કુકડાનાં વખોકરણનાં ભાવ હતાં તો બીજી તરફ મુરઘીનું રેવાહુંપે હલવું ન હતું! કેવો લોલા જેવો તમાશો હતો!

છેવટે કુકડો આ માનવતાહીન (કે મરમાપણા રહિત?) બેદરકારીથી કંટાળ્યો. પોતાની પત્નીનું ધ્યાન ખેંચવા માટે નજદીક આવ્યો. અને બોલ્યો: 'અરે! શ્રીમતી!... અરે! ઓ! શ્રીમતી!'

મુરઘીએ મરતક ઉંચું કરીને તેની સામે જોયું. કુકડો ફરી પાછો કુલાતો કુલાતો ટમકદમક નૃત્ય કરવા લાગ્યો, પરંતુ મુરઘીએ તો એક શુન્ય અમંળા સહિત તેની સામે જોયા કર્યું.

પછી મુરઘીએ પુછ્યું: 'વાહ! તમે કંઇ કહ્યું મને?'

કુકડાએ આ ભાવશુન્યતા જોઇ તેથી તે વીફરેલની જેમ બોલ્યો: 'હા, કહ્યું તો ખરું; સાંભળ્યું નહિ તેં?'

મુરઘીએ ટાઢાશથી પ્રશ્ન કર્યો: 'શું કહેતા હતા? બોલો.'

કુકડો (ખિજાઇને)–'અરે! તને બોલાવતો હતો!'

મુરઘી: 'શું કામ હતું?'

કુકડો: 'બસ! એમ જ...સમજી કે ને!' કહીને વળી તે લટક મટક ફરવા લાગ્યો.

મુરઘી (એવી ને એવી ટાઢાશથી): 'હા મારે બોલાવતા હતા તે કહો ને!'

કુકડો (ચિડાઇને): 'અરે બેવકૂફ! તને આંખ છે કે નહિ? જરા ઉપરથી ને જો તો ખરી!'

મુરઘી: 'શું જોવું! કંઇ જોવાનું હોય તો જોવું ને!'

કુકડો: 'અરે! બેવકૂફની સરદાર! ઉદયસંકર પણ કાન પકડી જાય એવું અલૌકિક નૃત્ય કરી રહ્યો છું અને તું કહે છે કે કંઇ જોવા જેવું નથી!'

મુરઘી (સરળ આશ્ચર્યથી): 'ભગવાન! અરેબર, શું એ નાચ હતો!'

કુકડો (ચિડાઇને): 'મુર્ખ'! તારે તું શું સમજી?'

મુરઘી: 'હું તો સમજી કે બરબરનું બાવાથી તમને પેટમાં દુખવા આવ્યું હશે!'

કુકડો હોથનો માર્યો અવાક થઇ ગયો. તે પાંખો ફફડાવતો ત્યાંથી દુર ચાલ્યો ગયો અને ચારો શોધવાના કામમાં લાગી ગયો.

પરંતુ તેના બવાયેલ 'હું'એ તેને ચેન પડવા દીધું નહિ. તેની ખ્યાતિ સારા યે પડોશમાં જાગી ગઇ હતી. બીજા કુકડા તેને જોતાં જ, રડ્યો ખોડી દઇ, આમાપાજા થઇ જતા હતા; સારા યે પડોશની મુરઘીઓ તેનાં સૌન્દર્ય, તેની ભવ્યતા અને તેના પ્રભાવનાં મુક્ત કંઠે ગુણગાન કરતી હતી...કુકડો વિચારવા લાગ્યો: 'બધું તો ઠીક છે...પરંતુ મારી પત્ની ને જ મારી કંઇ કદર નથી.....'

કેવો કડવો મુંટડો!

વિચારધારા આગળ ચાલી:

'પરંતુ હવે કદ થઇ ગઇ! તેની આંખે ઉઘડવી જ જોઇએ! તેની આંખ આડેનાં પડળ દુર થવાં જ જોઇએ!'

આમ વિચાર થતાં જ તે ફરીથી પોતાની પત્નીની સામે જઇને ઉભો રહ્યો અને બોલ્યો: 'શ્રીમતી! ઓ, શ્રીમતી!'

મુરઘી: 'તમારાથી તો તોબા! વળી પાછું શું છે?'

કુકડો (રાજ્યાહી હવે જરા અક્કડ થઇને) 'જરા મારી સામે તો જો!'

મુરઘી: 'પ્યે હિ'ની તો જોઇ રહી છું. હવે વળી નવું તે શું જોવાનું છે?'

કુકડો: 'કૃતઘ્ન! ગમાર! જીવપશુ! તારામાં કંઇ ભાનસાન છે કે નહિ? સાવ અણઘડ જ રહી.....જરા માર્યું રૂપ જો અને સમજતાં શીખ કે સાચી કલા કેની હોય છે!.....તને તો કંઇ સારાનરસાનું ભાન જ નથી!'

મુરઘી: 'તમારા નાચમાં તે શું બહ્યું છે તે જોવું? જરા મોરની સામે નજર કરો અને જુઓ કે કેવું મઝાનું નાચે છે!'

કુકડો: 'અરેરે! જનાનાની કેવી બહિદારી છે! સ્વજન દેખીને બળવું અને પરજન દેખીને ટળવું એવો જ કંઇક દુનીયાનો ક્રમ લાગે છે!..... અરે! નષ્ટાત્મા! મારા જેવો પતિ બીજે કયાં મળનાર છે?'

મુરઘી: 'બલારમાં.'

કુકડો: 'અરે! મુર્ખ'! તારામાં વિવેકબુદ્ધિ હોય તો તો શું જોવું છે! મારા જેવો એક તો બતાવ! આંખણી ચીંધીને બોલાવે તો દેખાઉ! આવો સુરીલો અવાજ! આવી મનોહર પાંખ અને આવી મોહક કલગી! કયાં ય હોય તો દેખાડ તો ખરી!...જરા મારો મુખમંડ અવાજ તો સાંભળ! મળસ્કું થતાં હું મુખમંડ અવાજે 'કુકરે... કૂક'ની નેકી પોકાર્યું ત્યારે આસ-પાસનું સારું યે જંગલ કંપ અનુભવે છે અને જાગી ઉઠે છે.....મુર્ખ'! કહે છે કે 'બલારમાં' બટ, બેવકૂફ નહિ જોઇ હોય તો!'

મુરઘી (આંખ ફાડીને): 'તમે જ 'આપ વાહવાહ'ની ધુન મચાવનાર ચારચુબાટ જન્મ્યા છો, તો પછી હું શા માટે ઉપાધિ કરું!'

કુકડો: (જમીન ઉપર કલગી પછાડીને) 'અરે! ભગવાન! અરે! ભગવાન! કેવી કમાર ઓની સાથે મારે આ પનારા પડ્યા છે! અરે! તું જરા તારી પોતાની સુરત તો દેખ! આ તારી પાંખ જો! જાણે કાદવકીચડ માં રમ્યોળાયેલ આવી ન હોય, એવી લાગે છે! આ તારો સુર જો! આ તારી તુચ્છ કલગી જો! વળી નથી રૂપ કે નથી રંગ.....અરેરે! આ પ્રકૃતિની સાથે મારે બહ કસ્વાનો છે.'

મુરઘી: 'છુટાછેડા કરી દો ને તો પછી?'

કુકડો (ગોરવથી): 'કમરના કરી દીધા હોત, પણ તારા પર દયા આવી!'

મુરઘી: 'હા! બહુ જ મુંવાળા બરને. પેલી કાળી મુરઘીને સંદેશો મોકલ્યો હતો, પણ પોછા પડ્યા એની મને ખબર ન હોય તો ને? કોને બનાવો છો? અફસોસની વાત છે!...'

કુકડો (જરા બેચેનીથી વચ્ચે જ અટકાવતો) 'અરે! એ કાળી તો બલાની મારે તેથી છે! જોજે તો કંઇક ઘરોમાં આગ લગાડી છે.'

મુરઘી: (મસ્તક હલાવીને) 'એમ? ઠીક લારે!.....હવે આવો ત્યારે મુદ્દાની વાત ઉપર. તમારે જોઇએ છે શું?'

કુકડો: 'હું જરા સભ્યતા, જરા વિવેક શીખ એટલે બસ. આપણાં બે વચ્ચે આ અસમાનતા શોભા આપતી નથી. - મારી પત્ની અને આવી ઘરવરઘર! જરા સાફસુફ અને સુઘડ રહેતી જા. કંઇક ટાપટીપ રાખતાં શીખ. તારી સુરત કયાં ખરાબ છે? પણ...તારા આ આચારથી તો તોબા!'

મુરઘી: 'પણ મને નવરાશ જ કયાં છે?'

કુકડો: 'તો તું નવરાશ મેળવતી જા. પેલી ચીનાઇ મુરઘીની સામે જો. હંમેશાં કેવી ટાપટીપ રાખે છે! મારી બી પણ જેવી બરબર કેમ ન દેખાય!'

મુરઘી: (જરા વિચાર કરીને) 'તમારી વાત ઠીક છે. આલો, હું તમને શરમાવવા નથી માગતી. હમણાં જ જઇને નાહી લઉં છું અને પાંખોને સાફસુફ કરી નાખું છું. તમે જરા બચ્ચાંઓનું ધ્યાન રાખો, તે બધાં પરની પાછળ ચારો ચરે છે. જાઓ જોઇએ!'

કુકડો (ચોંકાઇને): 'હેં!'

મુરઘી: 'કેમ!'

કુકડો (કરનો માર્યો): 'હું! બચ્ચાં તું ધ્યાન રાખું!'

મુરઘી: 'એમ નહિ તો પછી હું ઘણુંબાર સભ્યતા જાણે ■ રીતે? હું આવું ત્યાં સુધી બધાંનું ધ્યાન કોણ રાખે? લો, લારે હું જાઉં છું.'

કુકડો (બેચેન): 'અરે! અરે! મારે તો–'

કુકડો: 'હું...હું...મારે પેલા વિનાપતી કુકડાને મળવા જવાનું છે. જરા ખાસ કામ છે–'

મુરઘી: 'તેની મુરઘીને મળવા મારે પણ જવાનું છે, હું હમણાંજ તૈયાર થઇને આવું છું.'

કુકડો: 'આપણે બંને જઇશું તો પછી આ બચ્ચાંનું કોણ ધ્યાન રાખશે?'

મુરઘી: 'તો પછી એમ કરો, તમે બચ્ચાંનું ધ્યાન રાખો. હું એ વિનાપતી કુકડાને ઘેર જઇ આવું છું. જે કંઇ સંદેશો કહેવાનો હોય તે મને કહી દો, હું પહોંચાડી દઇશ. તમે હંમેશાં ટીકા કરો છો કે હું ઘર અને બચ્ચાં માંથી ઉંચી જ આવતી નથી, તો લો, આજે ઠીક પ્રસંગ મળ્યો છે.'

કુકડો (ગભરાઇને): 'કુકરે...કૂક! કુકરે...કૂક! કુકરે...કૂક!—'

અને પછી કુકડે જોયું તો કોટ મુકી કે જાણે દસ-બીસ કુતરા તેની પાછળ પડ્યા ન હોય!

મુરઘીએ મસ્તક ઉંચું કરીને રેહાના તરફ નજર કરી. તેની આંખોમાં તોફાનની ચમક હતી. તેની ચાંચ ઉપર એક અજબ પ્રકારનું કોમી (કમલબાજ) સ્મિત હતું. ઓની વાત ઓ સમજી ગઇ.....રેહાના ખોલથી ખિલખિલાટ હસી પડી!

મુરઘી એકવાર ફરીથી શાંતીપુર્વક ચારાની શોધખોળમાં ચાંચ ઘુમાવવા લાગી.

અદરખ શી. પૂ–૦ રતલ

તાજું ચોરીસનું અદરખ હાલમાં રહ્યું છે નાંદાલના અદરખ ખેડુત ઓરડર સાથે પર્યાપ્ત મોકલાવશે.

M. A. MAHOMED
10 Southampton Street,
Point, DURBAN.
Phone : 20449

વિવિધ

તેલનું ઉત્પાદન

મુખ્ય મુખ્ય નીચલા દેશોમાં તેલનું ઉત્પાદન ૧૯૩૮માં થયું તેના આંકડા નીચે આપ્યા છે.

દેશ	પીપ
યુ. એસ. અમેરીકા	૧,૨૧,૩૨,૪૪,૦૦૦
રશિયા	૨૬,૧૩,૬૦,૦૦૦
ઇરાન	૭,૫૨,૩૦,૦૦૦
વેનેઝુએલા	૫,૭૮,૮૧,૦૦૦
રમાનીયા	૪,૮૩,૬૧,૦૦૦
ઇરાક	૩,૨૧,૧૪,૦૦૦
ભારત પાકીસ્તાન સાથે	૬૬,૬૨,૦૦૦

ભારતે ૬,૬૦,૦૦,૦૦૦ ગેલન
પાકીસ્તાન ૩,૩૩,૦૦,૦૦૦ ગેલન

ફૂટીયાની ગતી

હૉલમાં આયોજન પંચે પાંચ વર્ષની યોજના કરી છે તે મુજબ ૧૫ થી ૨૦ ચોરસવાર ફાપટ પંચે। મારફતે કરવા ધારે છે આનો અર્થ એ-કે ચાળી-દોઢ એટલું કાપડ વરસને અંતે મળે. આજે ગાંધી જયંતી નિમીતે રખાયલા ફેંટીયા પદ્ધામાં ૬-૧૬ વર્ષના બાળકોએ એક કલાક અથવા ૧૫ કલાક કાંતી પ્રત્યેકનું ચાર ચોરસવાર કાપડું થાય એટલું સરા મહીના દરમ્યાન કાંતવું હતું. આથી એ પ્રકારે થાય છે કે પંચ જેટલું પ્રત્યેક માણસ જો રોજ એક કલાક કાંતે તો ૬-૮ મહીનામાં તેટલું કાપડ ઉત્પન્ન થાય અને હૉલનો મોટા ભાગનો કાપડનો કોયડો ઉકલે અને સાથે સાથે પંચ નિર્ગરે માટે પરદેશ વપરાતો પૈસો બચે.

પત્ર લેખકોને વિનંતી

અમારી ઓફીસે કેટલાક પત્રો આવે છે. પણ તેમાં કેટલીક વાર એવું લખાણ હોય છે કે અમને તેનો નીકાલ લાવતાં ચક્કર ખવડાવો પડે છે. જેથી નીચલી બીના ધ્યાનમાં લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે.

૧. નવા ગ્રાહક થનારે મામાળાપર "નવો ગ્રાહક" શબ્દ લખવો.

૨. સરનામું બદલવા માટે લખેલ કાગળમાં ચોખ્ખા અક્ષરે લખવું.

૩. પુસ્તકો અગે પી. એ. ડી. થી નથી મોકલતા આથી આવા પત્રોના જવાબ આપતા નથી.

૪. જવાબ ઇચ્છનારે સાથે સ્ટેપ મોકલવી.

૫. પત્રને માથાળે પોતાનું પુરું નામ તથા સરનામું લખવું

૬ અને તેના બધો પત્રવ્યવહાર ઇન્ડીયામાં કરવો.

૭. લવાજમના નાણા વરસ શરૂ થતાં અગાઉથી મોકલાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

૮. છાપામાં જે જાહેરખબરો આવે તેનો માલ અમે વેંચીએ છીએ એવું નથી. આથી એ માલ તે જાહેર ખબરની નીચે જે સરનામું હોય તેને પત્ર લખી મંગાવવો.

૯. રસીદ અથવા પુસ્તકો અથવા કોઇ પણ ચીજનો તમે આપેલ ઓર્ડર ને ૧૫ દીવસમાં ન મળે તો તુરત તેની તપાસ કરવી.

૧૦. ખાસ ધ્યાન રાખવું કે ચીનીકસ કરજનથી દુર છે. દપાલ મોકલવાર જાય અને આવે આથી પત્રવ્યવહાર માં દોઢ માસ જેનો હીસાબ રાખવો.

ભુંડાક્ષરના નકશા

બાળકોને અક્ષર જ્ઞાન આપવા માટે આ નકશા બહુ ઉપયોગી થઇ પડે છે. કીમત શી. ૬-૬.

આપ ગ્રાહક બન્યા?

ચિત્ર લેખા

તંત્રી: વજુ કોટક

વાર્ષીક લવાજમ એકજ વર્ષમાં બે ભેટ પુસ્તકો, ખાસ અંક અને દીવાળી અંક આપનાર ગુજરાતનું એકજ લોક પ્રિય સામયિક.

વાર્ષીક લવાજમ શીલીંગ ૩૬.

ચિત્ર લેખા કાર્યાલય
સીમલેક્સ ઈન્ડીયા લી.
૯૬ મીન્સેસ રોડ,
મુંબઇ, ૩. (ઈન્ડીયા.)

નવાં પુસ્તકો

રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે

હીંદુસ્તાની-ગુજરાતી કોશ	શી.	૧૦-૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ	,,	૩-૭
ઇસ્લામનો સુવર્ણ યુગ	,,	૩-૦
દેશ દેશના લોક કાવ્યો		૮ ૬
શહીદોનો સંદેશ		૪ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાસને માર્ગે (ગાંધીજી)	૧	૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી		
ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦	૦
આશ્રમ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૬	૦
અનાસક્તી યોગ, (ગાંધીજીએ ગીતા		
ઉપર કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧	૦ ૦
આશ્રમના તેર દીવસો (લાજપત રાય		
વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧	૬
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીવડી કાવ્યો (ગાંધી)	૧૦	૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૧	૬
ધરતીને ખોળે	૧	૦
સરદારના ભાષણોનો ૮ ગ્રંથ	૧૨	૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના ઐતીહાસીક ઇન્ટરવ્યુ પરથી મુલ્યાંકન ૨ ૬

આ ઓફીસેથી મળશે

"જીવન નાટક"

બાલુભાઇ પટેલ. ભારત વિદ્યાભવન, પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ.

જીંદગી છે જીવન નાટક
આવ્યા નિરાશા એના તમાશા (૨)
આજ હસવું કાલ રોવું
સુઝ પડે ના શાને એવું—જીંદગી
તડકો દેખી તું મલકાયે।
આગળ છાંયો તે નવ જોયો—જીંદગી
જીવનની પટ માળ નિરાળી
અંત અનંતની વાત સમાણી—જીંદગી
માનવી સૌ છે નટ નાટકના
ભજવી જાતાવે એક ભજવના—જીંદગી
સુત્રધાર છે નટવર નાગર
પામી ન આવે એમાં લાગર
પામી ન આવે એમાં સાગર
જીંદગી છે જીવન નાટક
આવ્યા નિરાશા એના તમાશા.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ગાંધીવડા, કઠોળ, ઘાસન, પુંજની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની તેરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

માલનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંડી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય.

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા	(ગાંધીજી)	૭ ૯
અમારા બા	(મણુરબા ગાંધી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સ્વરાજ માટે પત્રવ્યવહાર		૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના		૫ ૪
ગાંધીજીના સમાગમમાં		૫ ૬
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ મીનીઝ આશ્રમ ના પેટલોદ પ્રતીદાસ પોતાના જીવન પરોઢ કરવાને બનેલો આલેખ્યો છે.)		૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૩ ૦
મહાત્માના ચોખલે	(ગાંધીજી)	૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ		૭ ૧
બાપુની પ્રસાદી	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
બાપુના પત્રો :	(આશ્રમની બહેનો ઉપર) સંપાદક મગન મોહનદાસ	૨ ૧
બાપાની પેઢણછી	(ગાંધીજી)	૪ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
	,, બીજો	૧૨ ૦
	,, ત્રીજો	૧૧ ૬
	,, ચોથો	૮ ૮

ગાંધી વિચાર રોશન ગાંધીજીના વિચારોનો પરિચય કરતું પુસ્તક ૨ ૧

બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના ઐતીહાસ આસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડો. સુશીલા નૈયર.) કીંમત રૂા. ૧૫/૦.

ટ્રેક પંચ	ભા. ૧	૬
,, ,,	,, ૨	૬
રામ નામ	(ગાંધીજી)	૧ ૦
આશ્રમના ત્રેસ દિવસો	(વીનોબાજી)	૧ ૧
બાપુના-બાને પત્રો	(મણુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૧
કસ્તુરબા રામાયણ આંક		૧ ૦
ગાંધી રામાયણ આંક		૨ ૦
બાપુની ગાંધી		૩ ૦
અંજલ મહાત્મા		૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	(મણુરાદાસ ત્રીકમજી)	૨ ૬
બ્યાવર ખાતે ભાષણ	(ગાંધીજી)	૫ ૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧ ૬

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

ફેળવણીનો કીમીયો ભા. ૧, ૨, ૩	૩ ૦
ગીતા બોધન (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાયલો બોધ) અનુવાદ	૭ ૧
ગીતા પ્રવેશ (ગીતાજીના ગુજરાતી પ્રવેશો)	૧ ૪
સ્ત્રી પુરૂષ સબંધ (આજ કાલની, પુરૂષમાં જેવાતી ખરી ઉપર પુષ્કળ પ્રમાણ લખાયાથી જે વેગો લખાય છે તેનો સંગ્રહ)	૧ ૧
ઝાંખી	૧ ૦
ગાંધીજી	૧ ૦
ગાંધીજીની ટુંકી જીવન કથા	૦ ૪

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫
તેજ ચરીત્રો પાંચ મહાન પીરોના ચરીત્રો	૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૪
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ	૧૬ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ		૪ ૦
ઈન્દુને પત્રો	(નેહરૂ)	૩ ૦
સુખ નથી રહેવાય	(ટોલ્સ્ટોય)	૫ ૦
દક્ષીણ આફ્રીકા સંઘર્ષનું આગી	(રામા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	(ગાંધારાદેવ)	૪ ૮
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨.	(નેહરૂ)	૧–૩–૦
ટોલ્સ્ટોય અને શીલ્પ		૨ ૦
ગોતમબાદી બિંબાદો	(રામા મગેવર)	૧ ૩
ગુપ્ત ગીતા		૧ ૬
ખુશ ચરીત્ર	(પદ્ય)	૪ ૦
નવલ ચંપાવલી		૫ ૧
ગોવીયટ રશીયા.	(રશીયા વીશે નવુના ભેગ)	૧૦ ૦
ગોર્ડ સ્પીલ્બરના કથાનકો	(ચાર ખંડ)	૨ ૧
ગુજરાત મહુમદ	(ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક)	૧ ૦
ગોકભાતા	(રામા મગેવર)	૧ ૪
કમલા યાત્રા	(,, ,,)	૫ ૦
હિંદી રામા શ્રીમાન		૪ ૦

ટોલ્સ્ટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

૬ નવેલકથાઓ		૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	(નવલકથા)	૫ ૩

રાજા બાપુની નવલકથાઓ

બાપુજી બારતી	૬૧ ૧
બાપુગાયા	૬ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
ગંગનાથ	૪ ૦
ગણીગહીન	૧૨ ૬
ભગી	૭ ૬
જીવન યાત્રા	૪ ૦
નવીના	૧૦ ૦
દુખી	૮ ૧
રેવાદાસ	૫ ૦
ચક્ર વાર્તાઓ	૨ ૬
ફુલદા	૧ ૦

ગાંધીજી કૃત

પંચ ફુલ	૧ ૦
માણંચ અને બાર અભ્યાસ	૫ ૩
ઘરે બારિયે	૬ ૦
સત્યની	૭ ૦
સાચકુમ	૫ ૬
ગિરજાકુમાર સભા (ગાંધારાદેવ)	૧૨ ૦

દુહી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

અમેલી અને મતીમાં	૪ ૧
ચિત્ર લેખા	૮ ૧
બાજુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ગોમાની વાતો	૧ ૦
કોહાન ગોલ્ડમા નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જય ચંદ્રિ સીંધરાજ	૧૧ ૦
ભાજપુત ગોરા	૮ ૬
ભારતનું ગૌરવ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
ભાવતી કાલ	૭ ૦
ભગવદ્ગીતા (ચાર ભાગનો સેટ)	૧–૧૨–૧
ભમરી વાતો	૧૧ ૪
ભમે ભમ્યા	૧૧ ૦
ભણકારા વાગ્યા	૭ ૪
ભિખારણ નોવેલ	૪ ૦
ભોળાનાદ	૮ ૧
ભીલડા ટેકરા	૪ ૦
ભક્તના ભાપુ , બાપુજીના જીવનને લગતા પાંચ નોવેલ	૭ ૬
ભાંગ્યુ મન	૧૦ ૬
ભેખડના ભડવા	૭ ૦
ભોગો પ્રવીણ (વાર્તા સંગ્રહ)	૫ ૬
દીન બની	૩ ૬
મેમ બીંદુ (અનિલાગ્રો)	૭ ૦
ભ્રાન્તી	૬ ૦
પ્રવાસમાં પત્ની	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (નવલીકાઓ)	૭ ૬
ધિકતની ખુશામત	૧ ૦
કલાની સહચારી	૫ ૬
કરીયાવાલા	૬ ૦
ત્રણ ભાઈ બે	૧ ૦
તણખા (દશ વાર્તાઓનો સંગ્રહ)	૭ ૦
દોન ફ્રેન્ચ	૪ ૬
કરીયાઈ બહાર વટીયા	૭ ૬
કરીયાવાદ	૬ ૬
દોષીતની વાતો	૧ ૦
દીલ પંખી	૩ ૦
નીર્ણય કેમ	૮ ૦
નદીપ્રવાહ	૧ ૬
કુટેલા સુખ'જુ પાત્રો	૬૦ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૧
પરેલેા કાળ	૬ ૦
પિયાસી	૮ ૦
પીરાણીક નાટકો	૫ ૬
મેમ મનુષ્ય	૧ ૦
માનવ તારા પ્રકાર	૬ ૦
મધુ બુધ્ધી	૬ ૦
મહેલાકાત્ય	૮ ૦
મેરાણીની	૮ ૦
માણસાઈના દીવા	૭ ૦
લીલુ આથી	૧૨ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની ભવાઈ	૧૨ ૦
માયાનો સંસાર	૭ ૧
સંજીવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
સિમોટની	૭ ૬
રેખાઓનો ખેલ	૮ ૦
લગ્ન નમાવી	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીનેસ	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પુનીત	૭ ૬
ત્રીવીધ તાપ	૫ ૦
રોહાસ્ય ભા. ૧-૨ સેટની	૧૪ ૦
લગ્નની ઝાકમઝોળ	૫ ૬
સોહરાબ	૧ ૬
સમરાંગણ	૬ ૧
સાધારણ નવિ	૧ ૦
મધુપ	૬ ૦
વિજ્ઞાનીક ભજન	૧૩
સુખવન (ગ્રામોફોન રેકર્ડ નોવેલ)	૬ ૦
સુંદર સુખી	૭ ૦
મોટો ભોપણી ટેસ	૧ ૨ ૧
સાદુ રસ	૬ ૦
સોને ચરણે	૨ ૧
સાબેરવાળી (ગ્રામોફોની નોવેલ)	૮ ૦
રવીંદ્રના	૫ ૧
ચારણકાર	૭ ૬
ગાંધે ગામ	૭ ૧

ફેળવણી વડે ક્રાંતી

ફેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રાસ્તી ૧૯૫૧ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ માર્ગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ રોઝ. મહીનો	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુ.	૨૧	વદ ૮	૨૧	૨૦	૪-૪૯	૫-૫૪
શની	૨૨	,, ૯	૨૨	૨૧	૪-૫૦	૫-૫૩
રવી	૨૩	,, ૧૦	૨૩	૨૨	૪-૫૧	૫-૫૨
સોમ	૨૪	,, ૧૧	૨૪	૨૩	૪-૫૨	૫-૫૧
મંગળ	૨૫	,, ૧૨	૨૫	૨૪	૪-૫૩	૫-૫૦
બુધ	૨૬	,, ૧૩	૨૬	૨૫	૪-૫૪	૫-૪૯
ગુરૂ	૨૭	,, ૧૪	૨૭	૨૬	૪-૫૫	૫-૪૮

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેસમી તેમજ સુતરાઉ ટોપ, ફુલ્ટ રંગ, ખ્યાનેટસ—એની બાબતો માટે આજ જતનો ભાવ. તેમજ કેપીટોન ન્યોરનેટ સાટીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા જણાવવું છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29368.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેડસ્પ્રીંગ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અત્રે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—
જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તૈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આબાદ થશે.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, એકસીડન્ટ, પ્લેઇગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
ઇન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને પ્રમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
Phone: 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

તાજુ ઉભદા ફ્રૂટ
ડરબનનું આદુ ૧/૩ રતલ. મોટી કલીનું લસણ શ. ૧ રતલ.
ગોળ બાસ્કીટ ૧૬/- ડઝન. લાંબી અને રકેવર બાસ્કીટ ૧૬/૬ ડઝન.
પાન, બનાર ભાવ, નુસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.
ચોખાની પાપડી ૧૫/- ૧૦૦.
શેરડી ૬/- ડઝન પાઈનેપલ, પેપેા રોજના બજાર ભાવ મુજબ. દેશી ગ્રાહકોમાં હાલમાં તુવરસીંગ, વેગણા, શેકટાની સીંગ, લીલાં મરચા આચારની કેરી ૫/- ૧૦૦, ગ્રાહકોને ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. દરેક જાતનું કોળ મળશે:—
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

Gandhi Heritage Portal

Radio Record Trading Co.,

Capetown
145 Hanover St.

Johannesburg
38a Market St.

DURBAN : 90a Victoria Street.

છેતરાઓ છો શા માટે ?

બીજા કાતરૂઓથી બચી પાઈપ બચાવવા હોય તો અમારે ત્યાંથી રેકોર્ડ ખરીદો. અમારે ત્યાં "હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ" તથા "કોલમ્બીઆ" જેની અસલી માલની નવી રેકોર્ડના સેટનો ઓટો જથ્થો આવી ગયેલ છે. કીમત. એક રેકોર્ડની કકત શી. ૭.

ફીલ્મ રેકોર્ડ

અંદાજ, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫
અનોપ્રા અદા, ૭ રેકોર્ડ શી. ૪૨.
અનમોલ ઘડી, ૭ રેકોર્ડ શી. ૪૨.
બરસાત, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
બડી બહેન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
દીલ લગી, ૭ રેકોર્ડ, શી. ૪૨.
દાજલ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
મેલા, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
પ્યાર કી જીત, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
શેહનાઇ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
સાજન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
ઝોકીન, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫.
જુગનુ, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
દર્દ, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫.
રતન, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
નતીજા, બે રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
સપના, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
સ્વામી, બે રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
ભકત સુરદાસ, ચાર રેકોર્ડ શી. ૨૮.
દો ભાઇ, પાંચ રેકોર્ડ શી. ૩૫.
મુલાકાત, ૪ અને ૧ કવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
દો ભાઇ ૪ અને ૧ કવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
હબીબ પે ન કરકવાલનો ચાર રેકોર્ડનો સેટ શી. ૨૮.

J.O.D. 151 તુજે યીજદાદી કરના હે.
J.O.D. 152 મુલાકે બાદે તુર પર.
J.O.D. 153 મેં તો આપ કા બાબા તેરે દરબાર.
J.O.D. 169 ખુદા કે દુલારે મેં રાજવાલે.

કાલુ કવ્વાલ

J.O.D. 175 હમ કે ખારે સલ્લત વાલે તુમ પે લાખો સલામ.
J.O.D. 172 હમે કયા બનાયી બીજા બનેંગે
J.O.D. 177 અલ્લાહ હું અલ્લાહ હું.

પ્યારૂ કવ્વાલ

J.O.D. 174 મદીને કા મુસાફર હું
J.O.D. 173 આવાજ કયસ આપ પઢે જો અર્ષ ચલે
J.O.D. 128 પાકીસ્તાન કવ્વાલી. તુ મરદે મુસલમિ હે
J.O.D. 131 જમીન દિર દોસ પાકીસ્તાન કી હોગી જમાને મે
J.O.D. 129 મદીનેકા દેખા તો જન્નત કા દેખા
J.O.D. 130 કહાં સે મેં લાઉં લેવરમે મહમદ
J.O.D. 192 વલ્લાહ અને બમલાહ

અસ્માઇલ આઝાદ કવ્વાલ

G.C.E. 40 મેં બિખારન હું રહેમ આકો બ્વાલ
G.C.E. 41 રો રો કે દુઃ ભર અંખીયા
G,C.E. 42 જોબન મા મેકર વેસ છોડા દેવ
G.C.E. 51 બરકીસ મેં આ બયા યા મુકદ્દર દુસેનકા (બરસીયા)
G.C.E. 52 તુજે કરબલા કા કરબલા સે ખેલતે દેખા

ચાંદની રાત ૫ રેકોર્ડનો સેટ શી. ૩૫.
સબનમ ૬ રેકોર્ડનો સેટ શી. ૪૨.

ખુલાસો

ચાંદની રાત એટલે રાતની બહાર
સબનમ એટલે રાતના પડે છે.
બડી બહેન એટલે બહની આકે
બરસાત એટલે ખુદાની રહમત
મુલાકાત એટલે ખરા દીલથી થઇ છે.
દીલ લગી એટલે તે વગર દુનીયા ન હોય
મેલા એટલે દુનીયાનો મેલો
અનમોલ ઘડી એટલે એની કીમત નથી થતી
જુગનુ એટલે ગત ચમકે છે

(૨ આવાય બીજી તમને જે જોઇએ તે રેકોર્ડ અમારે ત્યાંથી બીજાઓ કરતાં વધારે કીફાયત ભાવે મળશે અને અમારો માલ પણ બીજાઓ કરતાં વધતી કવોલીટીનો જ હશે.)

Gandhi Heritage Portal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-6711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ આણાભાઈ ઠાકોરભાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળ્યા પીની તેમજ ગોળા ભેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ચુસ્ત સેવ, ભજીયા, ગાંઠીયા, ભાજીયા, પાતરા વિગેરે દરેકજાત તાજા બનાવીએ છીએ.

પહેલી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE
Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Gandhi Heritage Portal

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living — and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines . . . and shines . . . and shines

"Tell me, Doctor . . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?"*

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL REGD
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLEMAN (AFRICA) LTD., PO BOX 1097, CAPE TOWN

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ -

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

રેલ ખાડીની મુદી ૧ ૬

શિશુમંજાવલી

સેટ પહેલામાં ૧૦-પુસ્તકો ૨૬ ૧
સેટ બીજાની ૨૬ -

હીરોર મંજાવલી

૧૦ પુસ્તકોનાં સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૧

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક.
કીંમત ૨ ૦
ઘાંસ પક્ષીઓ ૨ ૧
સોક્રેટીસની સજા ૪ -
કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
આત્મવત પ્રમાણે ૨ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ -

બોધકથા મંજાવલી ૨ -

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
વીણ	૫ ૧
બાપુ	૫ ૩
બાળકોને બોધના	૨ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (ભેટ)	૪ -
બાળવાર્તાવળી	૩ -
બધી પુણ	૩ -
મહુરની વાતો	૩ -
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ -
વાર્તા	૫ ૧
બાલબોધની સોબતમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો.

પૂર્ણ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦ ૧
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨ ૧
તીર્થમલાસભાનું બંધારણ	૧ ૦
કાંતણ વિદ્યા	૧ ૧
દાદાકોકડે (નાના ઉપર ઉપયોગ)	૧ ૧
મેકેરીયા	૧ ૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧ ૧
બંધારણ ભાગ ૨	૧૨ ૧
ઠાકર સોલ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૦ -
દીવ્ય બંગ્લો (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ કૃત	૧૪ -

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

INDIAN OPINION. P. BAG.
PHOENIX.

વેચવાના પુસ્તકો

રામાયણ (ગાંધી પુસ્તની ગરેજ)	૬ ૦
ગાંધી કથાવલી (મુમ્બઈ)	૧૦ ૭
અયહાના બાગના	૩ ૬
આફ્રીકાના વિરા	૩ -
આત્મકથાના ભુક	૬ -
મોહીની	૮ ૦
બળેલા હાથ	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

Gandhi Heritage Portal